

OBNOVA

Číslo 1. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h na půl roku 5 K — h V Hradci Králové, dne 3. ledna 1913. Inserty se počítají levně. Obnova vychází v pátek v poledne. Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Věci balkánské.

(14) Co tyto řádky píšeme, válka ukončena není, poněvadž smíru dosud nedosaženo. Jak věci stojí, není již Albánie kamenem úrazu, jako v počátcích vyjednávání, není to již konflikt rakousko-srbský, ač ani ten ještě není odstraněn, nýbrž upravení hranic bulharsko-tureckých, otázka Drinopole a ostrovů v moři Egejském.

Turci přistoupili by na roztrhání své říše, poněvadž sami uznávají, že se v Evropě udržeti nemohou, ale rádi by to provedli tak, aby vítězdům se ničeho nedostalo, nýbrž aby se utvořily ze zabraných krajův nové provincie s uznáním sultánova suverénství a to samostatné Albánie, jakož i samostatné Makedonie bez Drinopole, jež za žádnou cenu ztratiti nehodlají. Nechtějí patrně docíliti ničeho jiného, než aby aspoň na venek a pro ten okamžik zachována byla celistvost říše Osman-ské. Že samosprávné provincie dlouho udržeti by se nemohly a musely by dříve neb později býti zabrány sousedy, to Turci sami chápají, ale jim se nejedná o budoucnost — a tonoucí i stěbla se chytá. Též ostrovy nechtějí propustiti, nýbrž navrhuji, aby vítězní Řekové vzali za vděk toutéž formou vládní, jaká je na Samu.

Neustoupí-li turečtí zástupci od svých původních instrukcí, resp. nedá-li jim vláda instrukcí nových, pak válka začne znova, poněvadž vítězové nemohou na takové podmínky přistoupiti a odejti za všechny oběti na životech i financích s prázdnou. To by byla ostuda před Evropou, jaké si nedá líbiti ani přemožený, neřku-li vítěz. I kdyby Bulhaři nevnikli dále a byli u Čataldže odrazeni, Drinopol jim nikdo nevezme a ten musí jim dříve nebo později spadnouti do klína jako zralé jablko.

Bulhaři osvědčili sebeopanování, které by mělo býti uznáno nejen od spojenců, ale i od mocností. Na vyjednávání o příměří přistoupili ihned, ve sporu o Soluň ustoupili, aby nezanесли mezi spojence símě nesvárů, a je-li pravda, že Savov inkognito navštívil velkovezíra, pak učinili pro mír, co vůbec v jich moci bylo.

Jestliže uměly mocnosti zakročiti proti balkánským národům, měly by užiti téže energie i oproti vládě turecké a neměly by se dáti voditi za nos od chásky osmanské, jak tomu bylo od míru v St. Stefano a kongresu berlínského.

Hlavní věcí pro nás Rakušany jest uklidnění konfliktu rakousko-srbského, který může ovšem propuknouti, dojde-li přece k válce a to s nebyvalou prudkostí znova. Srbsko na roztržení Albánska již nenaléhá, spokojuje se s obchodní cestou k Adrii a neutrální drahou. Kdyby však měly zbraně svou hroznou píseň začíti znova, není již ničím vázano a také by se vázati nedalo. Kdyby i pak národové balkánští zůstali vítězi, pak musily by změnit i mocnosti své nynější názory a to, čeho se dnes tak velice bojíme — evropská válka mohla by býti přede dvěma. Hruza pomysliti, co by

nastalo v občanstvu rakouském, kdyby naše vojsko nevíťezilo! Vždyť na to číhá nepřítel vnitřní, odpůrce všeho dosavadního řádu — sliďivá sociální revoluce. A nepřítel vnitřní byl by horší vnějšího. Již z té příčiny a k vůli finančnímu stavu země i říše musí býti přáním každého rozvážného a klidného občana, aby příměří se Srbskem změnilo se v poctivé přátelství, a aby obě říše poskytl si navzájem, čeho obě potřebují, míru a vzájemné pomoci na poli hospodářském.

Máme posud v nebláhé paměti ony miliony státního dluhu, jež nás stál napjatý poměr s tímto malým poměrně státem. Kdyby se taková situace jako tenkrát a dnes měla opakovati v budoucnosti, pak to bude znamenati jen vzájemné ničení. Proto nebude se jednati jen o pouhé smíření, nýbrž o pevné garancie obchodní a hospodářské, jež musíme jeden druhému zabezpečiti. Srbsko dodělovalo se velikého úspěchu přístupem k Adrii, může býti spokojeno a nečekati na první příležitost k odvetě, my pak měli bychom začíti jinou politiku, než uhersko-německou, aby tam za Dunajem viděli, že nejsme jen státem dvou národů, nýbrž státem smíšeným s většinou slovanskou a že nemusí Srbsko na Rakousko pohlížeti jako na říši úhlavních nepřátel. Je odstoupení Cuvaje prvním k tomu krokem? —

Dejž to Bůh! Je-li tomu tak, pak ve Vídni zahajují novou éru moudřejší politiky vnitřní, která by mohla vésti k uspokojení národů slovanských. k žádoucímu míru uvnitř hranic a k důstojnější i opatrnější reprezentaci za hranicemi.

Dopis z Ameriky.

(Z Jacksonu.)

Poprvé v dějinách státu Massachusetts budou obě sněmovny zahajovány modlitbou katolických kněží. Senátor Halley, president státního senátu, požádal faráře osady sv. Panny Marie, T.O. Reilly-ho v Lawrence, aby otevření senátu zahájil modlitbou, a o totéž pro zákonodárnu požádan rev. Joseph Callagher, farář kostela sv. Patrika.

Katolické časopisy opět zaznamenávají dvě významná přestoupení k církvi katolické ve Spoj. Státech. Bryant Gray Harmon, dosud anglikánský farář, absolvent university Princeton, přijat do církve katolické 31. října t. r. v Hackensack N. J. Henrym Sargent, jenž i sám jest konvertitou. Harmon byl angl. farářem osady ve Fairhaven, Vermont.

Rev. Edmund Middleton, téměř osm let učitel řeckého jazyka na Trinity School v New Yorku, absolvent university Harvard, jednoho z nejprřednějších ústavů amerických, přijat byl do církve katolické vlp. John Hughes-em, z řádu Paulistů. Rev. Middleton jest již přes 23 roky episkopálním duchovním a jest ženat. Přestoupením svým ke

katolicismu ztrácí svoje postavení a jest tudíž skutek tento u muže 50letého jistě obdivuhodný.

Dvacet pět nekatolických obchodníků v městě Bostonu věnovali kardinálu O'Connellovi nedávno sv. Otcem jmenovanému knížecí dar na znovuzřízení kostela sv. Klimenta v Římě, jenž jest titulárním kostelem kardinálovým. Starobylá tato basilika byla v bíděm stavu, téměř na rozpadnutí vlivem podzemních pramenů na její základy. Restaurace byla právě započata.

Při slavnostním otevření vzdělávacího ústavu »North Star College« ve Warren Minn. promluvil slavnostní řeč pozvaný k tomu účelu Mr. James Hill, milionářský předseda jednoho z největších železničních systémů ve Spoj. Státech, osoba velmi vlivuplná na severozápadě. Prohlásil v řeči své, že nutno učiti křesťanství v našich obecných školách a že by rád viděl »Desatero Božích přikázání« v každé školní světnici. Praví: »Žádný národ nemůže existovati, není-li prochnut opravdovým křesťanským smýšlením. Zákon, který brání vyučování náboženství, jest nejslabší stránka zákoníku naší vlády.«

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně dne 27. prosince vyřízen zákon o služební pragmatice ve druhém a třetím čtení přesně ve smyslu usnesení panské sněmovny; předloha schválena 188 proti 142 hlasům. Ovšem služební pragmatika vstoupí v platnost teprve potom, až posl. sněmovna povolí nové daně nebo zvýšení daní, aby opatřila potřebných 30 mil. kor.; o tom jednati se bude v lednu. — V sobotu vyřízen i prozatímní rozpočet na půl roku a sice pod tlakem rusínské obstrukce. Rusíni využili tu vhodné příležitosti. Najednou chtěli míti úplně jasno, co bude s rusínskou universitou v Haliči. Odpověď chtěli míti hned a to nejen od hr. Stürgkha, nýbrž i od Poláku. Nastal shon, porada Poláku a Rusínů a o 10. hod. večer ohlášena již definitivní dohoda. Rusínská universita má býti najisto zřízena 1. října 1916 a sice i tehdy, kdyby parlament nevyřídil předlohu, která má býti r. 1914 podána. Od nynějška počínaje až do zřízení university považují se rusínští professoři za pouze službou Lvovské universitě přidělené a v poradách fakult mají pouze poradní hlas. Nebude-li do 1. října 1916 rusínská universita zřízena, pak se tím dnem zřídí prozatímní rusínské universitní studium, které ani právně ani fakticky nebude ve spojení s polskou universitou. Tím zakončeno dlouhé jednání mezi Rusíny a Poláky, a pro Rusíny dopadlo velmi čestně. — Hlasování o rozpočtu skončeno po 2. hodině noční, načež v rychlosti vyřízen ještě zákon o kontrole státního dluhu, zákon o osvobození od daně z masa z dobytka z nouze poraženého, a novella k zákonu spoličovacímu.

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Následkem zvýšení úrokové míry Rakousko-uherské banky zvyšuje od 1. listopadu t. r. úrokovou míru ze vkladů (starých i nových) a zúrokuje nadále

vklady na knížky 4½%

vklady volné v účtě 4½%

vklady v účtě vázané 60denní výpovědí, pokud tato ne-
spadá do měsíce března 4¾%

vklady na pokladniční poukázky 4½%

vklady na pokladniční poukázky 90denní 4½%

Situace politická v Rakousku. Posledním zasedáním parlamentu ukázala se zase bezmocnost jeho proti vládě, která jen zahrozí paragrafem 14 a sněmovna dá si vnutit, co třeba vyříditi. A české poselstvo ukázalo, že neví kudy kam, že nemí využití vhodné příležitosti, jak dokázali na př. Rusini, a tak váha jeho na říšské radě klesá až k osamocení. Ve sporu Poláků s Rusiny, vláda učině zasáhla, váží si vlivu polského, naproti tomu, běží-li o Němce, kteří nechťi uznati rovnoprávnost s Čechy, tohoto svého vlivu nechce využití.

Moravský zemský sněm zasedal jen v pondělí 30. prosince a mezi jiným schváleny návrhy na zrušení školného na školách obecných a měšťanských, stanovení 35leté doby služební na zmíněných školách, poskytnutí drahotního přídavku učitelům na obecných a měšť. školách v obnosu 2 mil. 300.000 K. Zemský rozpočet na rok 1913 vykazuje celkový schodek 18,813.000 K.

Program říš. rady po Novém roce. Posl. sněmovna počne zasedati asi kol 15. ledna. Na obyvatelstvu bude žádáno nových 50 mil. K daní, t. zv. »malým finančním plánem«, čímž mají býti hrazeny vyšší úřednické platy. Zasedání prý potrvá asi do 6. února, zbývající pak doba do velikonoce byla by vyhrazena zemským sněmům.

Němci proti kníž. Thunovi. Němečtí poslanci z Čech radili se, mají-li vůbec vyhověti pozvání místopředsedatele kn. Thuna k novým česko-německým konferencím, ježto kníže jedná prý stranicky proti Němcům; odtud také vzešly pověsti, že kn. Thun odstoupí. Na přímý dotaz prohlásil však kníže sám, že odstoupení nehodlá a německé zprávy o tom šířené jsou smyšlenkou.

O rakouské politice v panské sněmovně 30. m. m. rozhovořil se zase dr. Baernreither. Právě, že naše ubohá obchodní politika na Balkáně není ještě daleko ničím proti významu obchodní a dopravní politiky ve velkém slohu. Nová obchodní politika většího slohu předpokládá úplně novou orientaci naší hospodářské politiky. V Rakousku třeba společné práce všech a k tomu musí dáti vláda podnět; pak možno dosíci v nejbližší době něčeho, co naši obchodní politiku postaví na jiné nohy. A k tomu třeba také, aby se Čechev s Němci dohodli, neboť všechny cesty vnitřní rakouské politiky ústí do česko-německého vyrovnání. — Dr. Baernreither chválí srbsko-chorvatský národ v naší monarchii, který často vydal svědectví o své velké věrnosti ku státu a odmítá pak tvrzení, že by nové království srbské působilo na naše Jihoslovany přitažlivě; naopak máme se v Rakousku přičinit, abychom přitažlivostí svou působili na království srbské.

Volební oprava v Uhrách. Ve schůzi uherské sněmovny 31. prosince předložila vláda volební »opravu«, jejíž nespravedlnost vytčena již v do-provázající ji zprávě tvrdící, že se tu uskutečňuje požadavek společného zájmu, aby volební právo bylo rozšířeno na širokém demokratickém podkladu až ke hranicím, kde není ohrožen národní ráz uherského státu a národní vývoj jeho institucí... Zkrátka celá osnova spočívá na výhradním panství Maďarů a Němců. Mimo Němce a Slováky, u nichž počet voličů bude prý nepatrně zvýšen, byl u všech národností počet voličů značně zmenšen. Přimyslí-li se, při provedení této nové opravy známé maďarské volební násilnosti, pak jest jisto, že počet národnostních voličů klesne o polovici. V celé osnově není ani jediná zásada všeobecného práva hlasovacího. Tato podařená oprava vzbuzuje však odpor i ve vládě a vládní straně.

Dohodování v Londýně. Vyjednávání mezi delegáty balkánského svazu a tureckými nevede k žádnému konci. Turečtí delegáti neustálými výmluvami vyjednávání protahují, bojí se učiniti rozhodnutí ať pro mír, ať proti míru. Turecko nemá ani peněz, ani uhlí, ani dostatek výzbroje, aby mohlo vésti dále velkou válku. A pak v Cařihradě obávají se revoluce, kterou chystá válečná strana

mladoturecká. Vše točí se kolem Drinopole, kterou nechťi vydati ani Turci ani Bulhaři. — Slované balkánští jsou už nespokojeni s neustálými tureckými odklady a tisk jejich radí, aby mír byl opět brannou mocí obnoven. — Vedle toho diplomacii evropské působí starost příští ohrazení Albanie. Jde tu především o Skadar, na nějž si činí právo Černá Hora, a o Janinu, již by si přáli Řekové; s tím souhlasí trojdohoda, naproti tomu trojspolek si přeje, aby Skadar a Janina nebyly od Albánie odděleny. Rozpor tento má býti vyřízen na nové schůzi velevyšlanců.

Hospodářské ztráty Rakouska. Dle statistického výkazu ministerstva obchodu činí dovoz v listopadu 283, vývoz 246.4 mil. K, kdežto za měsíce leden až listopad činil dovoz 3157, vývoz 2387.4 mil. K. Obchodní bilance vykazuje tudíž schodek 769.4 vůči 654.3 mil. K za stejné období minulého roku. Tedy letos činí ztráta o 115.3 mil. K více než roku minulého. Tyto hrozné hospodářské ztráty přičítají nutno hlavně na vrub zahraniční politiky.

Zprávy organizační a spolkové.

Černilov. Dne 6. ledna t. r. přednášl v katol. národ. jednotě v Černilově ve spolkových místnostech slovatný cestovatel dp. Alois Svojsík o jižní Americe. Přednáška provázena bude světelnými obrazy. Začátek o 7. hodině večer.

Žleby. Sdružení kat. mládeže ve Žlebech sehrálo na sv. Štěpána za osvědčené režie svého vzácného příznivce p. assist. Šulce vždy svěží a vábný obraz ze života venkovského »Díblík, šotek z hor.« Kdo zná obětavost a hluboké umělecké porozumění p. režiséra a komu povědomo jest nadšen, s jakým naše mládež přistupuje ku práci, ten musí očekávati jenom zdar chystaného představení. A nezmýlil se! To, co podáno bylo obecnstvu, daleko se povznese nad souhrn obyčejných ochotnických představení, tu byly všechny hlavní osoby jakoby přesně ze života vystřižené! Jmenujeme jenom Vostřebalku sl. Vondrové, Bartáka p. Tábořského, komtra Klímu a Říhu p. Červeného, Bartáčka pl. Běhouňkové, Pavla p. Zajíce a což teprve Verunku, díblíka sl. Hrbolkové! Jaká hra, jaké masky! Ovšem jsou to již většinou routinovaní herci, ale i sly mladé tužily se jedna radost. Uvádíme na př. z úloh ženských rozkošná a čiperná selská děvčátka sl. Šulcové, Pittrové, Růžičkové, Schreibrové, Malé, z úloh mužských pěkného Vítu p. Linhartu a statné mladé sedláky pp. Křížaly, Růžičky a St. Linhartu. Nic tu nevyznačovalo nadarmo, všechno zapadalo v dokonalý rámec jednoho promyšleného a také procítěného obrazu. I těžké scény, jako na př. ona při venkovské muzice, šly přesně. Co zvláště povznášelo také kus, byly pěkné kostymy. O aplaus a zasloužený nebylo nouze, frenetickým potleskem přijata byla Verunkina píseň »Mlásej ptáčku«, přednesená opravdu skřivánčím hlasem a rozechvělým citem. Účast byla tak veliká, jaké dávno již ochot. divadlo kat. mládeži propůjčené nevidělo. Zvláště radostně působila návštěva bratrských sdružení mládeže kat. z okolí. Jenom hudba mohla býti lepší, její nezáladnost tím více zarážela, čím nálada obecnstva výbornými výkony jeviště se povznášela. Doufáme, že tento zdar, s kterým se kat. mládež naše při divadelním vystoupení setkala, bude již mocnou vzpružinou k další radostné práci. Čistý výnos představení věnován byl na koupi nových jesliček do farního chrámu Páně.

Čáslavsko. Representační ples sdružení katolické mládeže na Čáslavsku konán jest v neděli dne 12. ledna ve Žlebech v knížecím hostinci na hrázl. Zájem pro ples jak mezi mládeží tak v řadách dospělých stoupá čím dále tím více, tak že 12. leden slibuje býti dostaveníčkem všech organizovaných jinochů i dívek ze širokého okolí. Doufáme, že ani jediné sdružení mládeže neopomene aspoň svými zástupci se reprezentovati. Venkovským návštěvníkům oznamujeme, že o místnosti pro převléknutí a úpravu plesové toalety jest s dostatek postaráno.

Bližší dotazy zodpoví p. Ant. Linhart, předseda sdružení kat. mládeže ve Žlebech, jemuž možno ještě dodatečně adresovati i případné reklamace. Nuže, na shledanou 12. ledna o 7. hod. večerní.

Z katolických spolků chrudimských. V neděli 29. prosince konala odbočka Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva svou výroční valnou hromadu a s uspokojením přijata zpráva o činnosti její. Ač nepříznivé různé okolnosti bránily rozmnožení řad členstva, ač krise hospodářská a nepokojná, nejistá doba zvláště v posledním období byla naprosto nepřítelna životu spolkovému vůbec, přec rozvinula odbočka činnost na své poměry značnou. Schůzi vzdělávacích pořadů v celku 7, z nichž 2 byly veřejné, a témata na nich probraná istě byla časová: Program soc. demokracie, O kartelech, O stávkách, O nutnosti organizace, křesťanství a sociální otázka, O pohřbívání ohněm, O otázce Orelstva. Přednášeli: br. Eliáš z Týniště, dp. Novotný z Pardubic, br. Petr z Hradce Králové a místní předseda. Zájem o odborovou organizaci se začíná šířiti, i dá Bůh, že když členstvo horlivě bude své okolí obeznávat s naším programem, jenž věru snese i nejjasnější světlé kritiky nejpřísnější a jenž čistě jen pro blaho dělného lidu jest, že řady odborové organizovaných porostou a že konečně v době tak vážné, jako je nynější, probudí se ze spánku chorobného i ti vlažní, kteří sice v některém spolku katolickém jsou, ale důležitost odborové organizace posud nechápají. — V pondělí 6. ledna 1913 koná se důvěrná schůze členstva Jednoty katolických tovaryšů k sestavení kandidátky nového výboru. Jest si přáti, aby účast byla hojná a členstvo aby navrhlo do výboru členy schopné, kteří by opravdu z lásky k Jednotě bez ohledu na osobní zájmy pracovali k rozkvětu spolku. — V neděli dne 12. ledna koná se řádná valná hromada Jednoty i jest povinností členstva, aby v obvyklou dobu se ve spolkové místnosti sešlo ke společné práci ve prospěch členstva a katolického hnutí vůbec. Odložte liknavost, neboť s takovými členy, kteří do Jednoty, jak je rok dlouhý, nepřijdou, nebo kteří se klátí s jedné strany ke druhé a nevědí, kam které se mají přidat z osobního neb jiného prospěchu, nebo kteří jen spolek pro podporu mají a jinak dokonce i s našimi úhlavními nepřáteli se bratříčkují a jím své peníze do zábav donášejí a dobré pověsti Katolické Jednoty jsou jen na újmu, s takovými se bude jednati krátce, jak to činí dnes všude jinde dle zásady: buď budeš náš, a ne-li, pak není pro tě mezi námi místa. Pročti si každý jednacím řád, ať víš, dle čeho se řídit! Dle něho se nyní v novém správním roce přesně bude výbor řídit. — Činnost sdružených katolických spolků, kterou podnikly společně, jest bohatá: pořádné 4 veřejné přednášky: O Číně (dp. Svojsík z Prahy), Idea svatováclavská (dp. P. Hyacint Novák O. Cap.), Proč a jak zakládáme Orelské odbory (A. Petr z Hradce Král.), Naše práce v katolických spolcích (JUC. Vojt. Vičánek z Prahy), Křesť. socialismus a naše doba (P. Šupka z Hradce Kr.). Mimo to o časových otázkách ve členských schůzích pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamberku, několik členů našich spolků účastnilo se i eucharistického sjezdu ve Vídni a valná deputace s praporem uctila památku J. M. biskupa Ed. Brynycha na sjezdu v Chrásti. — Zábavných večerů pořádně pojednával předseda. Ruchu spolkového v diecési naší horlivě si všimaly spolky naše. Tak vyslaly četnou deputaci s praporem k instalaci diecéšního předsedy svazu katol. spolků vsdp. dra. Reyly, když se stal kanovníkem, účastnily se jubilea a svěcení praporu katol. Jednoty v Týništi, přes 100 členů bralo podíl na sjezdu v Hradci Králové, vyslána deputace k posílení posice bratří v Žamber

hrobatem vší činnosti naší. To na výstrahu a k povzbuzení k další společné činnosti!

Ples sdružených katol. spolků chrudimských koná se v neděli dne 19. ledna 1913 o 7. hodině večer v malém sále průmyslového musea při hudbě osobním řízením kapelníka br. Fr. Tichého. Majíce v milé upomínce loňský ples, doufáme, že letos stane se zábava naše v pěkných místnostech musejních dostaveníčkem všech našich příslušníků a příznivců. Se zvaním začne se ihned. Kdo by nedopatřením pozván nebyl, přihlas se vždy v neděli od 1—3 hod. odpol. ve spolkových místnostech hostince p. Švadlenky u Koruny. Vstupné 1.60 K (pro členy 1.20 K), druhá dáma 80 h. (členská 60 h.).

Miletín. Dne 29. pros. konal křesť. soc. spolek pro Miletín a okolí valnou hromadu za hojně účasti členů. Po vyčerpání programu přednesl p. jednatel Václ. Zrno výboru následující návrh: »Výbor Lidového křesť. soc. spolku pro Miletín a okolí ve výborové schůzi 25. listopadu usnesl se navrhnouti svého duchovního rádce, dobrodince a povždy milovaného člena svého, vdp. faráře miletinského Filipa Šubrtu, bisk. notáře, obecního staršího, člena místní a okresní školní rady atd., pro jeho zásluhy nejen o spolek náš, ale o celé hnutí křesť. sociální, svým prvním čestným členem. Jmenováním tímto chce spolek dáti na jevo svému dobrému vůdci vděčnost, lásku a neobmezenou úctu, kterou si práci svou vydobyl. Milený vůdce náš sdružil nás v pevný šik, bychom spojenými silami hájili ten drahý klenot, víru po předcích sdělenou, bychom se navzájem podporovali a vzdělávali, k čemuž on jak svými krásnými přednáškami, tak i knihovnou, kterou nám zřídil, v prvé řadě nejvíce přispíval. Vdp. oslavenec náš, jako dobrý pastýř nezavírá před námi dveře svých. Ve farní budově máme cvičení zpěvu, divadelní zkoušky, knihovnu, výborové schůze, výdej časopisů atd. a ve všem tom jest nám radou i skutkem nápomocen. Získal si také zásluh i jako spisovatel. Pro tyto a mnohé jiné zásluhy výbor spolku doufá, že valná hromada návrh tento jednohlasně přijme.« Po přečtení návrhu ozval se potlesk a z pohledů všech přítomných zářila radost. Tu již předem bylo viděti, že bude jednohlasně přijat. Když pak předseda vyzval, aby, kdo s tím souhlasí, povstáním dal to na jevo, rázem všichni povstali. Předseda obrátil se k vdp. oslavenci, chtěje se zeptati, zdaž čestné členství přijímá. Avšak pro pohnutí nemohl promluvit. Vdp. farář, znaje však jeho myšlenky, řekl s pohnutím: »Musím to přijmouti.« Pak pravil, že to nejsou žádné zásluhy, nýbrž svatá povinnost. Na to měl přednášku »Zdaž náboženství je věcí soukromou«. Potom zapěna hymna mládeže a národní. Tím valná hromada ukončena.

Křtělce u Jilemnice. Nový život u nás nyní začal v Jednotě sv. Jana Nepomuckého přičiněním vdp. předsedy a faráře, který postaral se v tak kratičké době, co mezi námi dli, o to, abychom měli slušné jeviště. A máme na zdejší poměry pěknou oponu i kulisy. Hraje se nám také lépe na tom novém podiu. Na sv. Štěpána ukázala Jednota, že ještě žije. Sěhrána byla lidová vánoční hra od Ad. Bognera-Ahasvera »Sůb u jesli«. Každý čekal, jak asi budou naši »herci« si počínati, když tak dlouho nehráli — téměř tři roky. — A překvapení bylo veliké, když účastníci viděli, jak hbitě, obratně a, možno říci, nenuceně na prknech divadla se pohybují. Zajisté daly zkoušky mnoho práce dp. předsedovi, který věnoval jim tolik času. Též místní pan učitel Jos. Cerman z laskavé ochoty pomáhal při zkouškách a nacvičil zpěvy k této hře. Těšil nás, že zase po spánku v Jednotě nastalo probuzení. Kéž dp. předseda a p. učitel co nejdříve nás překvapí nějakým novým divadlem. — Výbor.

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní. Ustanovení jsou pp.: Josef Šimek, administrator, za faráře v Chřenovicích, Jindřich Schwarz, kaplan v Roketnici, za kooperatora v Deštném, Frant. Dittich, administrator, za kaplana v Jaroměři, Josef Cellar, kooperator, za administratora ve Výprachticích, Alois Plesar, kooperator v Třeboníně, za administratora v Krchlebských. — Na odpočinek vstoupili pp.: Frant. Rosa, osobní děkan a farář v Krchlebských, Josef Neškudla, farář ve Výprachticích. — V Pánu zesnul: vdp. Vinc. Novotný (V. Vln.), jubilar, čestný kanovník, rytíř řádu Frant. Josefa I., konsist. rada, bisk. vikář, děkan a farář n. o. v Dolní Krupě. zemř. 24. prosince (naroz. 1830, vysv. 1854). — Uprázdňená místa: Fara ve Výprachticích, patron kníže Liechtenstein, fara v Krchlebských, patron Karel kníže Schwarzenberg, obojí od 1. ledna 1913.

Městská rada v Hradci Králové ve schůzích dne 23. a 30. prosince 1912 učinila následující usnesení: Zpráva policie o vzniku ohně v dlíně čalouníka p. Jaroslava Dudka v domě čp. 44. v Sobkově ulici byla vzata na vědomí. — Vysloven byl souhlas s účtem, znejícím na K 3741.17, vystaveným c. k. fideiustvím pro stavbu vodních cest za zřízení vyústění hlavního sběrače pod novým labským jezem. — Běže se na vědomí, že c. k. zemská školní rada udělila povolení ke zřízení dvou zatímních poboček při obecní dívčí škole. — Technické kanceláři bylo uloženo provedení kanalisace v bloku XVII. v prodloužené ulici Čelakovského. — Poukázána byla ku pětému papírová renta č. 221.498 v nom. obnosu K 3000.—, za účelem zřízení druhého místa nadace V. M. Červeného, pro studujícího zdejší vyšší reálky ur-

čené, z přebytečných úroků nadač. kapitálu zakoupená. — Dle pokynu Národní Rady České bude působeno v českém domácím táboře ke zdůraznění společných zájmů celonárodních a k zastavení veřejných, zejména politických sporů. — Dividenda z podílů Družstva »Božena Němcová«, dívčího pensionátu, příslušajících zdejší městské obci za rok 1912, věnována byla fondu na podporu chudých studujících dívek na městském dívčím lyceu. — Zpráva berního referátu, že bude jako předseda léta, také pro berní období 1913—14 daň činovní ze všech budov v Hradci Králové, pokud nepoživají permanentního osvobození, předepsána, byla vzata na vědomí. — Uděleno bylo povolení k užívání ohrady a dílen, určených k výrobě cementového zboží, čp. 436, dědicům po M. Motýčkově, pokrývači. — Za dar K 250.—, věnovaný firmou Přádelna bavlny Dra R. Aningra, účelům dobročinným nebo kulturním, vzdal se díky. — S c. k. krajským soudem se sdělí, že proti vyloučení parcel pozemk. čkt. 281-2 a 281-3, ležících pod stokem Labe a Orlice, ze seznamu veřejného statku, nečiní se námitky. — Žádost zdejších poplatníků o zařazení úhrady nákladu, na zřízení schodů ze třídy Pospíšilovy na Kayčí plácek, do obec. rozpočtu na r. 1913, postoupena byla technické kanceláři ku podání návrhu a rozpočtu.

Vybílek. Dnem 31. prosince 1912 počínaje vyložen jest dle § 72. zřízení obecního rozpočtu příjmů a výdání obecních důchodů, obecní plynárny, elektrických podniků, vodáren, městských ústředních jatek, ústavu pro výrobu dětského mléka, městského dívčího lycea a veškerých fondů a nadačí král. věnného města Hradce Králové, jakož i místní školní rady a kuratoria obchodní akademie a všech školních nadačí a fondů na rok 1913, u purkmistrovského úřadu v hodinách úředních, kde lze po 14 dnů do něho nahlédnouti a připomínky k němu činiti.

Jmenování v soudní službě. Rady zem. soudu při krajském soudu v Hradci Králové jmenování: Jan Šklíba, přednosta okr. soudu v Holicích, dr. Jos. Vávra, okres. soudce v Poděbradech, dr. Frt. Pokorný, okres. soudce v Hradci Králové. Soudci pro obvod pražského vrch. zem. soudu jmenování auskultanti královéhradečtí Jos. Daňourek a dr. K. Klimeš.

Vzdělávací spolek paní a dívek »Anežka« v Hradci Králové koná valnou hromadu v neděli dne 5. ledna 1913 ve 2 hod. odpol. v Adalbertinu.

Ples Jednoty katolických tovaryšů pořádaný bude v neděli dne 12. ledna. Hudba vojenská. Reklamace přijímá p. Svatač v Adalbertinu.

Vánoční zpěvohra v Adalbertinu. Jako léta minulá i letos Jednota katolických tovaryšů pořádá vánoční oblíbenou hru »Čarovná noc« v pondělí dne 6. ledna o 5. hod. odpol. Zpěvy nacvičil a řídí p. J. Wiunsch ml. Hudební doprovod obstará hudební kroužek. Vánoční hra bývá zejména mladším obcenstvem vyhledávána, ale i starší milovníci vánoční poesie naleznou vděčný požitek poslechnutím dojmavých vánočních koledí, které se odštěhovaly z našich chrámů a nalezly útlek na jevištích. Předprodej lístků v knihkupectví »Adalbertina«. Ceny lidové, dítky v průvodu dospělých platí polovinu i na sedadla.

Z patronátu služebných dívek. Patronát služebných dívek, vydržovaný péčí spolku paní a dívek »Anežka« v pensionátě Školských sester, shromažďuje letos kolem 50 služebných dívek, které scházejí se každého nedělního odpoledne k poučení a k odbornému výcviku v ženských pracích. O vánočních svátcích připravena byla chovankám patronátu vánoční nadílka, na kterou přispělo místní duchovenstvo sbírkou 33 kor. V upravené pracovně byl vystrojen vánoční stromek s dárky pro každou chovanku. K slavnosti dostavily se dámy výboru pl. Jirotková, pl. Smolková, pl. Honzáková, sl. Eiglová a duchovní rádce spolku p. kanovník dr. Reyl. Slavnost započata proslovem dívek, které vzdaly díky přítomným dámám, duchovním rádcům i řídící ctih. sestře, a krátkou promluvou p. dra. Reyla, jenž vysvětlil význam vánočních svátků. Po té byly chovanky vyčastovány čajem a zákusky, ztrávilivše zbytek večera společenskými hrami. Patronát spolku »Anežka« koná tise, beze všech hlučných frází a beze všech subvencí záslužnou sociální činnost, pročez zasluhuje vší podpory.

Diecéšní Jednota Cyrillská v Hradci Králové koná valnou hromadu ve středu dne 8. ledna 1913 ve 4 hod. odpol. v Adalbertinu. Výbor prosí snažně o lask. účast všech těch, kdož zájem mají o povznesení církevního zpěvu a hudby. Zvláště hosté z diecése a delegáti farní a vikariátní jsou vítáni.

K Matičnímu plesu, který pořádaný bude již 25. ledna 1913 v Grandhotelu, základní přípravy již jsou vykonány a ve zvaní pokračováno bude začátkem tohoto měsíce. Lze s potěšením konstatovati, že jeví se živý zájem o tento podnik, jakož i náležitě porozumění pro potřeby Ústřední Matice Školské. Reklamace přijímají s ochotou oba odbory v Hradci Králové.

Ve prospěch České zemské komise pro ochranu dítek a péči o mládež v král. Českém pořádají učitelské sbory měst. škol v Hradci Králové ve středu 8. ledna 1913 o 3. hod. odpol. velké představení pro mládež i dospělé v Grand-Biografu Grandhotelu v Hradci Králové. Program: 1. Císařské manévry v Uhrách r. 1912. 2. Křest arciknížete Františka Josefa na zámku Wartholzu dne 25. listopadu 1912. 3. Život na válečné lodi. 4. Jezero Travenské v Horních Rakousích. 5. Přírodní krásy Norvéžska. 6. Vydra (přírodní studie). 7. Ze života mravenců (přírodní studie). 8. Veselí námořní kadeti (obraz komický). 9. Vděčný Max (obraz komický). — Vstupné: Sedadlo na I. místě 40 hal., na II. místě 30 hal.,

na III. místě 20 hal. Místa k stání po 20 hal. Předprodej vstupenek převzalo ze vzácné ochoty knihkupectví p. B. E. Tolmana v Hradci Králové.

Napoleon. Pohledy na rodiště Ajaccio a obrazy slavných malířů dějů a bitev ze života, slávy a konečného pádu a vyhnání na ostrově Elbě a Sv. Heleně největšího válečníka budou zajmáti každého milovníka dějin, jenž navštíví Panoramu Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 4. až 10. ledna 1913.

Čítárna městského průmyslového musea, která v r. 1912 otevřena byla celkem 119, měla 358 čtenářů. Ti navštívili čítárnu celkem 7124krát. Výpůjček učiněno bylo celkem 1619, na něž půjčeno bylo 2505 svazků knih a 4716 jednotlivých předloh a předlohových děl. V čítárně samé vydány na 3031 žádanku 2892 svazky knih a 1887 předlohových děl a jednotlivých předloh. Mimo město na 39 různých míst vypůjčeno bylo na 164 výpůjčky celkem 282 svazky knih a 3914 děl předlohových a jednotlivých předloh. Knihovna rozmnožena byla o 361 svazek knih mimo ukončené ročníky různých časopisů a 75 předlohových děl o 1428 předlohách, takže čítá koncem r. 1912 na 10.000 svazků knih a 90.500 jednotlivých předloh. V čítárně vykládaly se celkem 123 časopisy čistě odborné, umělecké a vědecké, nebo umělecko-průmyslové v řeči české, německé, francouzské, anglické, italské a ruské. Užívání knihovny i čítárny vadiluo dosavadní její nedostatečné umístění v budově školy zámečnické. Několik oddělení zůstávalo stále pro nedostatek místa vyfázeno a nemohlo býti od čtenářů užíváno. Doufáme, že letošního roku najisto nedostatku tomu bude odpomoženo. Také nové uspořádání knihovny a opatření nových katalogů usnadní užívání knihovny. Všem dárcům, kteří k rozmnožení knihovny přispěli a jichž jména byla uveřejňována v pravidelných měsíčních zprávách v místních listech, vzdány buďtež ještě jednou nejsrdečnější díky! Též redakcím všech časopisů, které laskavě zprávy o knihovně a čítárně uveřejňovaly, vzdáváme srdečný dík!

Ještě o malých lidech. Konstatovali jsme před měsícem, že učitelstvo královéhradecké Budče usneslo se stávkovati při dětském dni ve prospěch opuštěných dětí. Odsoudili jsme takový způsob protestu proti skrovným platům a s námi všechna uvážlivá veřejnost. Zároveň jsem poznamenali, že asi rozváznější pánové podali se nátlaku radikálnějších, ale že pak odium snadno odnáší nespravedlivě stav učitelský vůbec. Vše, co jsme napsali, opakujeme znovu. Ale pokrokáři se velice rozčílili. V č. 1. »Ratibora« čteme, že se někdo dotýká »učitelského stavu způsobem, který zasluhuje odsouzení.« Už tohle není pravda, protože jsme správně posoudili jen ty učitele, kteří veřejně odmítli účast při dobročinné slavnosti, kterou by se rozhodně finančně nezakrváčeli. Pomáhá-li i chudý dělník člověku ještě nuznějšímu prostřednictvím organizace a jiným způsobem, podivně s tím kontrastuje veřejné prohlášení příslušníků toho stavu, jehož existence jest přece nesitelnější. Ale »Ratibor« vzdechá, že kněží nechápu postavení učitele v existenčním boji, oni prý mají nadbytek, o nich platí: Čím větší plat, tím menší práce. — Tyhle ošuntělé fráze jsou hodné copačské, což by přece měli věděti na předním místě pokrokáři. Ti přece kněží štolu zabavují jako velké vydírání, ale ten stálý plat kněžský, který zatím milostivě trpí, by přece učitelé nepřijali, protože by se jim vedlo ještě hůře. A což teprve ty skvostné duchovenské pense! Poněvadž se snaží pokrokář srovnávat, ať si uvědomí, jak jest placen za hodiny v obecné škole kněz a jak učitel. »Ptejte se, kolik lidí naši faráři zdarma pokřtili, kolik jich zdarma odali a pohřbili!« volá emfaticky pokrokář. Na to odpovídáme, že mnoho, velmi mnoho. Rudý tisk a pokrokařský tisk o tom ovšem nenapíše nikdy ani řádky a kdyby o tom podávali zprávy listy katolické, pokrokařský fanatik by vytýkal farářskou samochválu. Zároveň ujišťujeme, že za zimní cesty k nemocným nikdy kněží nechtěli si tak velikých diet, jako za půlhodinovou poradu pokrokoví advokáti, kteří se stali poslanci. K tomu mnohý kněz musí denně kancelářské práce vykonati zdarma více, než pokrokařský úředník za veliký plat. Jakou prý práci obrovskou vykonává učitelstvo pro národ zdarma! Ano, dosud mnozí učitelé zaslouží si velikého uznání za svou obětavost. Leč kněžstvo, podporující vlastenské účely přes všechny ústřky, zaslouží si nejméně kopanců od lidí zistných, kteří při všem mají na zřeteli zvonivou minci. A považuje-li se pokrokář za patentovaného národního dozorce, jemuž přísluší právo poháněti jiné k zvýšené činnosti, pak má míti na zřeteli, že nemá práva rozkazovati těm, které několikrát již slavnostně vyloučil z národa. Kdyby takovým bezohledným způsobem bylo postupováno proti učitelům, nikdo by se nemohl diviti, jestliže by kamsy zavřeli na dobro. Katolíci však (i laikové) platí dále na Ústřední Matici a tím i na mnoho volnomyšlenkářských učitelů (i na jiné národní účely!) Katolické listy přes všechny zlobné výpady učitelského tisku pokrokařského mluví často o potřebě zvýšení učitelských platů. Odměnu za to mají tu, že učitelští pokrokáři smahem stav kněžský vyhánějí ze škol. A kdo chce statistikou poučovat, nesmí býti jednostranný. Mluví-li se o procentech učitelstva a kněžstva zúčastněného v humanitní akci, pak se má dopověděti jaký absolutní počet učitelstva vůbec stojí v příslušném okrsku proti počtu kněžstva. — Vybízeti pak k humanitě a obětavosti má nejméně práva tisk takový, který hází blátem potupy po samých milosrdných sestřích, který řídí kompas svého politického »přesvědčení« výhradně dle zisku a jehož existence visí na niti insertů němčičích židovských kapitalistů. — Kdyby takové prohlášení jaké podala ve-

řejnosti Budeč, bylo otištěno některou korporací katolickou, její hlavu by pokrokář strčil na katolíky šmahem.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové vydává u svých pokladen svým příznivcům vkusné kapesní kalendářky na rok 1913.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc prosinec 1912. Stav vkladů počátkem měsíce 2,065.664 K, vloženo během měsíce 199.024 K, vybráno během měsíce 193.032 K, stav koncem měsíce 2,071.656 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,601.350 K, půjčeno během měsíce 144.556 K, splaceno během měsíce 121.951 K, stav koncem měsíce 2,623.955 K. Počet účtů 4107. Reservní fondy 217.285 K, závodní podíly 91.971 K, pokladní obrát 1,272.806 K.

Spořitelna Králohradecká. Výkaz za měsíc prosinec 1912. Vklady úsporné: Uloženo 663.804.73 K, vybráno 423.329.51 K, zůstatek 16,653.756.01 K, uloženo více o 240.475.22 K. — Vklady odvětví šekového: Uloženo K 138.418.96, vybráno 165.863.31 K, zůstatek 1,018.600.04 K. Cenné papíry 2,754.665.40 K. — Zápůjčky na hypotéky 10,624.594.92, zápůjčky komunální 2,739.868.36 K, zápůjčky na cenné papíry 29.585 K. Směnky 1,452.910.22 K. Uložené přebytky 405.396.56 K.

Seznam cen na týdenním trhu v Hradci Králové dne 28. prosince 1912. 1 hl: pšenice K 16.10, žito K 12.40 až 13.—, ječmene K 12.—, ovesa K 7.70, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jahel K 30.— až 32.—, krup K 28.— až 50.—, brambor K 4.— až 4.10, jetelového semínka červeného K 140.— až 150.—, máku K 36.— až 46.—, 100 kg: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.80 až 3.20, sádla vepřového K 2.24 až 2.40, tvarohu K —.32 až —.40, 1 vejce: z vápna K —.10, čerstvé K —.12, 1 kopa: zelí K 6.— až 7.—, kapusty K 2.40 až 2.60, drobné zeleniny K 1.—, 1 pytel mrkve K 2.40 až 2.80, 1 hl: cibule K 6.40 až 6.60, jablek K 4.— až 7.—.

Na týdenní trh v Hradci Králové dne 28. prosince 1912 bylo přivezeno: hl: pšenice 59, žito 38, ječmene 56, ovesa 92, jetelového semínka 1.5, cibule 10, brambor 56, jablek 56; kop: zelí 3, kapusty 12; mrkve 18 pytlů; vepřů 216 kusů.

Nechanice. Čtenáři denních listů pamatují se jistě, jak svého času pokrokáři brojili proti rukopisům. Nyní zase v Praze jeden pokrokář professor ryje do památek Dvořákovy, hodlaje snížit význam a velikost mistrovi. Jinde opět pokrokář ryje do náboženství, takže pomalu pravidlem se stává že pokrokář ryje do všeho. Čich jejich je velmi vyvinutý a proto ženou se zrovna za nosem. Všude dle jejich mínění je hniloba a mravní zkáza. Pokrokářský „Ratibor“ v posledním čase přinesl jakési vydupané zasláno, adresované na správce obecní školy naší, ve kterém útočeno neomalým způsobem na čest vp. Šumšala. Aby lépe táhlo, zataženo do toho coby dřívějších učitelů náboženství, které již dávno od nás odešly a působí jinde. Sestaviti šikovným způsobem několik vět k sobě a ponechati obrazotvornosti lidí dvěře do kořán, není žádné umění. Co však takových vypočítaných řádek způsobí jednotlivci a zvláště knězi, dovede každý posouditi. Jedenkrát čti jsem výrok: Dejte mi kus papíru a já přivedu člověka na šibenici. Také tímto zaslánem měli býti postaveni naši kněží na pranýř a čest jejich blátem pokrokářským poházena. Nevěrecké časopisy pochutnávají si na kůstce z pokrokářské kuchyně a rozšiřují ji dále. Nic nevadí, že není na tom zbla pravdy, jen když může se něco pikantního o těch černých napsati. Prozatím zjistili jsme časopis nár. sociální „Lid“. Vidíme z toho, že ač na pohled zdálo by se, že jsou proti realismu, dobře si rozumějí a v taktice docela si nezdají. V lokálkách pak jen hemží se takové dokumenty a sensace hotova. Přitáhli jsme pisatele onoho zaslána tak za vlasy, že mu bude dlouhý čas hučeti v uších. — Ptáme se: Co tomu říkáte, pane řídci? Jest možno, aby člověk, jenž chce číst býti za inteligenta, takovým způsobem si počínal? Dovede ten člověk, co to do světa vytroubil, zase zpátky dostati? My alespoň o dovednosti jeho náramně pochybujeme. Takové jednání my neinteligentní nazýváme zákeřnictvím. Byli jsme zvědaví, jak boj ohlášený brzy započne a jakých forem nabude. Že by takto zákeřnický se prováděl, toho jsme se dočista nenadáli. Domnívali jsme se, že odchodem jednoho volnomyšlenkáře nastane trochu klidu, kterého u nás tak nevyhnutelně potřebujeme. Věděli jsme sice, že rušitel zůstal v místě, ale čekali jsme, že sám se neodváží. Nyní vidíme, že jsme se mylili. Báječně šikovně vykonán výpad, že kterého však po všem hrdinství nezbylo, než ustupovat rychleji, než Turci před Bulhary ustupují. Když pokrokář předvedl nám naše bývalé katechety, chceme mu předvésti předchůdce p. řídčího. Něco za něco. Bývalý řídčí p. E. Bureš chodil s celým sborem učitelským, s dětmi svěřenými do chrámu Páně. Rovněž i jeho nástupce pan učitel Reiniš činil totéž. O starších ani nemluvíme. Teprve za nynějšího pozorujeme již dávno, že ten starý způsob pomínil. My rodiče myslíme, když děti povinny jsou obcovati službám Božím, že učitelé mají dávat dětem příklad a býti tam také. Sám Amos Komenský, veliký učitel, praví, že příklady táhnou. My katolíci rodiče to žádáme. Místo toho spíše doslechneme, že učitel pokrokář zrazuje od návštěvy kostela, jen aby tam sám nemusil. Není potom divu, že mládež školní okukuje svého pana učitele, který ani kříž nedělá, ani kolena neskloní, a kdyby nemusel, ani by nesmekl. Nedivíme se, že pak lid takového vychovatele posuzuje a různými poznámkami nespokojenost na jevo dává. Mládež pak chování svého učitele odkoukává a divočí. To potvrdím jen krátce. O Božím hodě vánočním naše mládež (totiž chlapi) řádili v chrámu Páně, kde chodí na kůry, jako diví, tak že lidé se

nad tím pozastavovali. Docela mimoděk padla otázka: Kam chodíte do školy? A věru, že byla na místě. V některých obcích v království našem na školních budovách čteme nápisy: „Zdárna mládež, ozdoba vlasti.“ Kam však s takovouto mládeží se dojde, těžko vysloviti. Řeklo se sice jedenkrát, že stará škola měla za účel vychovávat jen hodné lidi. Proto prý nestačuje a volá se po volné škole. Ta dle toho vychovávat bude pouze snad jen výstředníky. Říká se, že dítě a nemá tvář pozná dobrého člověka. Proto také naše děti lauly na svých učitelích náboženství. Nechodily nikdy ledu nebo dvě, ale celé houfy bez rozdílu jak chlapi, tak děvčata, tak že nemohlo se hledat v tom něco nedovoleného. Jinak by bylo nedovolené i choditi do třídy. Scházely se také i jinde a to před tvářmi svých rodičů, a o tom se povedený pisatel nezmínil. Pochopíme docela pokrokářskou duši, která by nejraději knězi zavřela dvěře do školy. Či zasteklo se mu, že k němu se děti netáhnou, ale jakmile ho spatří mezi dvěmi rozkročeného, že se před ním krčí a schovávají? To není potřeba vyšetřovati, to se vidí. Pak se ovšem nedivíme, že mu v ústech hořkne a s tajemnou zlostí na to pohlíží. Všimáme si všeho a při nejbližší příležitosti poukážeme na péči o zdraví našich dětí při pořádání tak zvaných dýchánek.

Holice. Nevím, jak je tomu v jiných městech, ale na venkově koleduje se na sv. Štěpána. V našem městě bylo koledování svého času naprosto zapovězeno, s čímž nesouhlasíme, jednak že je třeba staré náboženské a národní zvyky a obyčeje, jež patří k charakteru národa, udržovati, jednak proto, že je každý zákaz v tom ohledu marný a lid si to vzíti nedá. Ale upravití př.: obmeziti by se to mělo, aby děti neznepokojovaly domácnosti po několik dní a aby k tomu byl určen den a jisté hodiny, kdy se od jakživa koledovalo, totiž sv. Štěpána. Na venkově by se to sneslo, ale ve větším městě, kde chudých dětí jsou celé zástupy, stává se to svržeti tím více, zneužívají-li nezvedení výrostci posvátné nálady a krásných starých obyčejů a dorážejí-li do domu třeba třikrát za den. Zvláště štědrý večer měl by věnován býti klidu. Napomínání ve škole neprospívá, zde musí místní policie udělati pořádek.

Čáslav. Valné hromady. Konec a počátek roku stojí ve znamení valných schůzí jednotlivých korporací. Počátek učiněn byl spolkem pro podporu chudých studentů c. k. gymnasia, jehož výroční schůze konána byla 1. prosince. Účast, jako vždy, byla nepatrná, ač členů a příznivců čítá spolek přes půldruha sta. Schváleno bylo hospodářství spolkové, jak vedeno bylo výborem v minulém roce a učiněna byla usnesení, aby některým chudým žákům k Vánocům pořízeny byly různé části obleků. Od některých členů stěžováno bylo na nepříjemnost venkova k intencím spolkovými ač téměř naprosto podporování jsou většinou žáci venkovští. Do výboru zvoleni totiž pánové, toliko místo churavého vdp. děkana J. Polty zvolen byl za člena výboru p. c. k. prof. Fr. Vítek. — V polovici prosince konalo valnou hromadu **pravovárečenské měšťanstvo**. Byla to prý jedna z nejpohnutějších schůzí pravovárečníků od pamětných dob. Příčinou toho byla provedená stavba nového parostrojního pivovaru a předloženy za ni konečné účty. Někteří ředitelé vinu překročeného rozpočtu dávali podnikatelství, jiní členům správní rady. Bylo by opravdu záhodno, aby do záležitosti té dostalo se jasné světlo a nevěme, nebylo-li by správně, co myslí jednotliví majitelé várečného práva, aby totiž pozváni byli do mimořádné valné hromady i podnikatelé a tam aby žádání byli za určitá vysvětlení. Záležitost tato hází totiž své stíny i do života veřejného a tu se jenom doporučuje akce otevřených dveří. Jinak bilance celoroční tohoto jediného většího českého našeho čáslavského závodu zůstává na průměrné výši minulých let. Stalo se to ovšem hlavně zdražením výrobku o 2 K na jednom hl. — **Na uvážení.** Značné stížnosti pronášeny byly letos o vánočních dnech do prodavačů ryb. Obecenstvo poznávalo, že bylo v některých případech na váze až nestydatě šízeno. Doporučovalo by se opravdu, aby obecní váhy, které jsou postaveny o každém trhu na náměstí, stavěny byly i k volnému použití o dnech rybního trhu vánočního a velikonočního. A je-li stížnána pokutou babka, která na másle snaží se kupce ošiditi o nějaký gram, mají býti pokutou stíháni i ti, kdo při vážení ryb odváží se poškozovati kupce o mnoho dekagramů. Policejní úřad by si získal tím jistě vděčnost obecnstva. — **Spolek sv. Ludmily**, jednota paní a dívek, pečujících o výzdobu chrámu Páně, konati bude výroční schůzi v neděli dne 26. ledna o půl 3. hod. odpolední v zasedací síni městské radnice. Členky spolku se uctivě zvou k hojně účasti. — **Dar.** Paní z Etschů, choť c. k. plukovníka 12. pluku zemské obrany v Čáslavi, darovala nemocniční kapli nádherné, bohatě vyšívané antependium na památku pečlivého ošetřování, jehož se jí v tomto domě za její nemoci dostalo. Budiž jí za tento dárek uznalostí upřímné: Zaplat' Bůh! — **Slavnost vánočního stromku v opatrovně** konána byla štědrostí dobrodinců a péčí ctih. sester ve dnech 21. a 22. prosince. Přednesené malíčnými caparty deklamovánky a písně, jakož i sehraná vánoční hra ukázaly nejen radostné nadšení útlých srdíček, ale i velikou obětavost ctih. pěstounek. Obecenstva bylo při obou představeních z řad dospělých i dítek k umakání. Jest viděti, že herna opatrovny, ač jest rozlehlou místností, naproti nedostačuje a bylo by skutečně záhodno přemýšlet o tom, co mezi obecnstvem přítomným bylo navrhováno, aby vánoční oblibená tato hra byla přeložena do městského divadla. Doufáme, že by se to nesetkalo na žádné straně s překážkami a čistý výnos pro sirotky byl by jistě větší.

Čáslav. Schůze všeoborového sdružení křesťan-

ského občianstva huala žití dopisovatele do národního „Posázav. Kraje.“ Paal o ní referát sice opožděný, ale kulturní výši národního socialisty docela přiléhavý. Snažil se v něm pěknou řadu nadávek na klerikály. Proti takovým důvodům ovšem přem bojovati, myslíme, že zcela zbytečno. Dovolíme si jenom jeho slova přilítni mu na vlastní kožič. Tam plně přilehnou! Je nám nekonale lhostejné, co národní sociální žvaní o nás mluví a také nám útoky z této strany je naprosto impozantní. Cíl je pro nás a náš postup, že právě žití společnosti tímto otrokům radniční šlechtě a bohaté buržoazie se nelíbíme. V opácném případě měli bychom obava, že se nalézáme na špatné cestě. A pak, co se týče těch svíčkových bab, nechť si je dopisovatel nechá pro sebe. Zrovna v poslední době ukázaly se případy babství tak zřetelného mezi samými generály našich národních socialistů, že je nad tím celá veřejnost u vytržení. Ovšem víme, odkud vítr vane!

Z celoroční statistiky larmosí Čáslavské. Za rok 1912 narodilo se katol. dítek 169 a to 94 hochů a 75 děvčat. Zemřelých bylo 212. Z nich dva dosáhli věku 94 roků. Svateb bylo 32. Všeobecně překvapuje značný počet narozených hochů. Že po ohlašování celoroční statistiky při kázání na konec roku nescházelo k tomu to zjevu dosti podivných výkladů od různých „proroků“ a „prorokyní“, jest zvláště letos pochopitelné.

Německý Brod. „Pasačka z Lurd“, která minulé dny hrána byla v městském divadle chovanci zdejšího sirotčince, pobouřila nitro i stejného pána do té míry, že ji nazývá v „Hlasích z Posázaví“ německobrodským skandálem a ve své „svobodomyšlnosti“ vyzývá obecní správu, aby něco takového netrpěla a obecenstvo aby něco takového nepodporovalo. Div, že ještě nesvolává manifestační protestní schůzi proti oné hře do „Port-Arturu.“ Ty časy však, kdy na takové komando se v Něm. Brodě slepě poslouchalo, kdy ku př. Katolická Jednota na přání „Hlasů“ byla ze Sokolovny vyhozena, již zašly. Přemnozí lidé již přicházejí zase k zdravému rozumu a násilně jim navléknuté chomouty — „Hlasů z Posázaví“ — svlékají a od sebe zahazují. „Pasačka z Lurd“ navštívena byla, dík reklamě „Hlasů“ tak, že divadelní místnost byla do posledního místa obsazena. Výkony malých herců vzbuzovaly všeobecný obdiv. K slzám téměř dojmaly ty něžné dívky s očima zářícími radostí nad tím, že mohou hrou svou oslaviti Boha a nebeskou Jeho Máti. Při hře kdosi na galerii padl do mdlob, z čehož vznikl na chvíli v hledišti pochopitelný rozruch. V prvním okamžiku obecenstvo mělo za to, že asi omdlel dopisovatel „Hlasů“, kterého již pouhý název oné hry byl s to přivésti z míry, natož hra sama! Leč nebyl to on. Na takový „skandál“ se přece nepůjde dívat. Pro něj by byl takhle kus, který by se jmenoval: „Apostata z Posázaví aneb Skandální historie o záhadném zmizení 10 K na „Komenského.“ V tom by aspoň nebylo nic nábožného, co jemu tolik žluč bouří, to by byl kus „moderní a časový.“

Německý Brod. (Vánoční stromek v nemocnici.) Jako každoročně, tak i letos připravily ctih. Sedé sestry III. řádu sv. Františka Seraf., ošetřovatelky ve zdejší nemocnici, přispěním šlechetných dobrodinců místních i okolních nemocným o štědrém večeru vánoční stromek. Zželelo se jejich soucinnému srdci toho, že by ošetřovanci jejich v den, kdy každý radostně plesá, jediní měli býti vyloučeni ze všeobecné radosti, protože nemoc přinutila je opustiti domov, rodiče, dívky. Toužily šlechetné ty duše po tom, aby jejich ošetřovanci o štědrém večeru v nemocnici zakoušeli téže radosti, jaká plnila srdce jejich jindy, když v kruhu rodinném slavili svátky vánoční. A hle! Ušlechtilé této tužbě dalo nebe dojíti cíle. Když kolem ozářeného a okrášleného vánočního stromku se shromáždili všichni nemocní, jimž nemoc jen poněkud dovolovala opustiti bolestné lůžko, pak zapomenuty jsou rázem všechny bolesti zmizel stesk po domově. Sílza v oku se třpytila a plesň tak nadšeně z hrdla se finoucí tlumočily svatou radost, kterou plesala srdce všech v té dojemné chvíli. Radost tato nabyla vrcholu, když 50 dítek obdarováno oblekem a hračkami, ostatní pak nemocní všichni poděleni vhodnými dárky. Byla to opravdu radost „všemu lidu“, na niž budou vděční nemocní dlouho vzpomínati. Přijmětež vroucí díky jak ctihodných sester, tak i všech vděčných obdarovaných, všichni šlechetní lidumilové, kteří iste křesťanskou lásku tak krásně osvědčili a svou obětavostí slavnost tak dojemnou, nadílku tak hojnou umožnili! Kéž Ten, jenž pravil: „Amen pravím vám, co jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili.“ odplatí Vám za vše stonásobně!

Do Potů. Katolická mládež sehrála v neděli 8. prosince divadelní hry „Bez požehnání“ a „Pro kříž Kristův.“ Ochotníci, většinou nováčci, drželi se dobře. Návrh byla velká. Některé také katolíčky pohoršoval však obsah kusu „Pro kříž Kristův.“ Takové věci prý nepatří do hospody, ano jistá slečinka, která přijde do kostela, jen když má nové šaty, nazvala to rouháním. Je to zvláštní: když se při divadle dělají vtipy na katol. náboženství, když se katolíci líčí jako poverčiví omezenci, když se řeholník vypraví jako hastrůh, nepohoršuje se nad tím nikdo, ale když se katolíčkám ukazuje, jak mají si vážit své vkry, když se na jevišti postaví kříž a zavzní uctivá píseň — to je pohoršením. Podobně dělali staří fariseové, kteří nechtějíce Krista uznati, nazvali Ho také rouhačem. Proto provozování náboženských hry může pohoršovati jen farisejce, kteří neradi o náboženství slyší. Je-li hostinec místem tak hrozným, že mluvení v něm o Bohu jest docela „rouháním“, pak by agrární „lepší katolíci“ tedy sami neměli do hospody vkročit. Ale říká-li s farisejským pohoršením něco o tabákovém čmoudu a pívě, pak jim

pravíme, že lépe jest v hostinci mluvit o Kristu, než kouřit a hrát karty. Katolík má přece zůstat katolíkem všude — i v hostinci. Kdo chce snižovati hostince jen a jen na místnosti pro pítí a karban, ten jejich pověsti neslouží a nepovznese v nich život. Hostinská místnost nemá být nikde tak zlou, aby se v ní nemohl host ušlechtilé pobavit a poučit. Upřímní našinci byli hrou potěšeni. Katolické mládeži potěšaké vzdáváme za snahu 'být vřelý dík a těšíme se, že nás ve vážné době postní zase něčím podobným překvapí. Kdyby bylo jen trochu možno provésti »Pasačku z Lurd«, byli bychom vděční. — Účastníci z Bračic.

Nymburk. Jičínský »Krakonoš« přinesl v č. 52. r. 1912 socialisticko-volnomyšlenkářskou lokálku: »Die Arbeiter Ztg.« musil p. Hanuš Reitzes, který byl nedávno povýšen do baronského stavu, složití půl milionu korun vládě k dispozici, kterážto částka určena byla na eucharistický kongres. — Tedy eucharistický sjezd konal se ve znamení obchodu baronskými tituly. Jak podivné jsou machinace vlády a hierarchie. — Jakkoliv seriosní listy dávno lež tu odkryly, jezdí »Krakonoš« na svém rudém bulku v Podkrkonoší bez zardění dále. Podobné expektorace přináší během roku častěji ve své nevzdělávací přloze. Chybí mu ještě mnoho, aby si zařídil čistou redakční místnost. Nežítve škodnou ve svých domech a na osadách.

Bojanov na Nasavrcu. Jak šíří se zprávy lživé, kterýmiž lid rozrušený proti knězi se popouzel a to mnohdy od toho, který svým povoláním má spíše vésti k rozvaže než k fanatismu, toho podáváme cbrázek. V Bojanově rozšířena zpráva, jež daleko široko po celém okolí bleskurychle se roznesla, že vdp. farář Václav Šafránek pro válku se vyslovil a petici mírovou nepodepsal, což pobouřilo proti panu faráři celou osadu. A kdo byl původcem té lživé zprávy? Překvapilo všechny, že byl to obecní strážník, kterýž v neděli u kostela umístil veřejně, jím podepsané prohlášení, kterým lživé tvrzení své odvolává a doznává, že pan farář petici mírovou podepsal, a jemu děkuje, že nechtěje zničit ho hmotně, s tímto zadostiučiněním se spokojil, což veřejnost překvapilo a uspokojilo.

Nová Ves u Chotěboře. Probíraje se událostmi, jež čas postupem svým přinesl, vzpomínám si maně na předvolební schůzi, jež konala se »u Dopitů«. S nadšeným pathosem utvrzoval agrární řečník posluchače: »My chceme svornost, jednotu, lásku sousedskou... zkrátka venkov jednu rodinu.« A hned na to vypočítáno na sta příkladů, co prý »rozštěpili« nesnášliví klerikálové. Nechci jim tu radost kaziti a vyvracet jim to, nikoli. Zeptám se jich jen veřejně, zda nyní jedním plní své heslo, zda své dekrety dané voličstvu plniti chtějí jako Turci. Poslední události přímo vynucují střízlivému pozorovateli péro do ruky, aby ukázal na bezcharakterní počinání reprezentantů našich agrárních. Každý z laskavých čtenářů zajisté zná nějaký obrázek z agrárních »prací pro blaho venkova«, ale nám dostalo se do rukou celé album povedených jejich skutků lásky. Nad portrétem stkví se nápis: »Vše pro svornost na českém venkově.« Zfanatisovaný duch, podporován nezvedenou pýchou, odkojený papouškováním z novin, nedá nikterak naše agrárníky přesvědčiti, že heslo »venkov jedna rodina« dá se jen tehdy plniti, pracuje-li se poctivě. Die hodnověrných zpráv jenom na apel agrární »Besedy« vyslala naše organisovaná mládež deputaci ku »Besedě«, by učiněn byl konec nesvárům a vyjednáno příměří mezi »elitou« a »žebrotou« a společně sehrána sylvestrovská zábava. Přijetí, jaké dostalo se tomuto návrhu, utvrzovalo v domněni ty, kteří podávali nezištně ruku ku společné zábavě, že sváry budou zažehnány. Opakuji, přijetí bylo rozkošné a rukou dáním slíbeno, že pracovati budou pro tuto snahu. Poněvadž však genius novoveských agrárních nebyl přítomen a oni nevěděli, zda neučinili hloupost, rychle svolali okresní schůzi do Chotěboře. Chudáci — prachudáci jsou ti naši agrárníci, když musí na poradu (mají-li hrát divadlo sami nebo společně) všechny důvěrníky svolati i zemského předsedu dorostu agrárního p. Bohuše Svobodu. I známý kandidát poslaneckví Hádinec, o jehož práci »obětavé« vyjadřují se v soukromí sami agrárníci rozmrzele, byl také přítomen. A tu bylo usneseno, aby se dané slovo zrušilo. Takto dodržuje čestné slovo vážený občan? Nyní, přátelé, nedivte se, proč s agrární politikou vypadá to tak bledě a proč nemohou se dodělati kýžených úspěchů. Vždyť venkovské skutky jsou pouze opakováním toho, co konají vůdcové v Praze. Zda zaslepení lidu potrvá dále? Nyní tajně bdují, jaký kotrmelec učinili volením poslance Hnátky. Udeřte nyní naň, ať vám pomůže, ať hájí vám vaše hospodářské zájmy, neboť dle zmíněné schůze »u Dopitů« v otázce hospodářské jste se soc. demokracií za jedno.

Křesetice u Kutné Hory. (Sv. missie.) Od 15. do 22. prosince konal u nás vdp. Josef Stryhal, superior řádu T. J. z Hradce Králové, sv. missii s úplným zdarem a ku spokojenosti věřícího lidu. Svaté svátosti přijalo asi 650 věřících. — Hluboce promyšlené a úchvatné promluvy p. missionáře přiváděly den ode dne více a více posluchačů. Vrcholu svého dosáhla pak celá slavnost v neděli 22. prosince. Vsdp. Msgr. Karel Vorlíček, bisk. vikář a arciděkan z Hory Kutné, a vysokorodý pan patron Chr. F. rytíř ze Schaefferů účastnili se též průvodu ku missijnímu kříži a slavného »Te Deum.« — Lid ve velkém množství shromážděný plakal a nerad se loučil s vdp. missionářem, když též dával jednotlivým stavům »S Pánem Bohem«. Uctivě děkujeme ještě jednou vdp. superioru za všechnu jeho horlivost a práci. Též děkujeme vdpp. Frant. Macháčkovi, faráři a zám. kaplanu

v Malešově, Josefu Cvejnovi, faráři v Klukách a Jos. Mašínovi, katechetovi v Hote Kutné za jejich laskavou výpomoc.

Katolický peněžní ústav
„Úvěrní družstvo Eliška“
 v Hradci Králové (Adalbertinum)
 úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Různé zprávy.

Všeň. Hlavní ležení bulharské započalo sestavovati a rozesílati seznamy padlých důstojníků a vojáků. — Státní sekretář zahraničního úřadu německého Kiderlen-Wächter 30. m. m. zemřel ve Stuttgartě ve stáří 60 let. — Zakladatel čínské republiky dr. Sunyatsen prohlásil, že čínsko-ruská válka jest nezbytným životním požadavkem vedoucím k znovuoobrození Číny. — Die Montags-Revue v kruzích české šlechty pracuje se horlivě pro to, aby Rakousko stalo se státem slovanským a hledělo sblížení s Ruskem. — Ve východním moři objevilo se koncem r. 1912 takové množství tuleňů, že tamější pobřežní rybáři nevědí si s nimi již rady. Tuleni často navštěvují jejich síť a nejen vyloupí v.e. co se v nich chytlo, nýbrž i síť potrhají. — Známy americký miliardář Carnegie věnoval opět na různé dobročinné účely 120 mil. K. — Ruské černomořské loďstvo jest připraveno stále k odplutí do Cařihradu, aby tak Turecko bylo donuceno k povolnosti. — Mezi tureckým vojskem v Drinopoli dochází téměř denně k desercím. — Na technikách v Rakousku jest pozorovati letos silný pokles v návštěvě posluchačstva. — Na Šibíři panuje letos mimořádně tuhá zima, mrazy jsou až 40 stupňů pod nulou. — V osadě Brzodowce v Haliči neznámými lupiči vyloupeno z kostela za 30.000 K drahocenných kalichů a monstrancí. — Odstoupivší šef gen. štábu ryt. Schemua byl jmenován velitelem 16. armádního sboru a odstoupivší ministr války ryt. Auffenberg inspektorem armády se sídlem ve Vídni.

Jaké bude počasí v lednu? Theorie prof. K. V. Zengera vyžaduje v lednu povětrnostní poruchy 11., 13., 17., 25. a 29. ledna. Celkový ráz ledna má býti poněkud studenější. Srážky budou sice dosti časté, ale jen na počátku a ke konci měsíce vydatnější. Vliv silných poruch, připadajících na počátek ledna, způsobí silné klesání tlakoměru. Vítr sesílí a bude převládati od jihozápadu a západu. Teplota zprvu bude kolísati okolo normálu později poklesne. Nestálé a proměnlivé počasí potrvá s malým polepšením (6. až 9. ledna) až skorem do 12. ledna. V této době se obloha vyjasní a počne silně mrznouti. Poruchy z 16. a 17. ledna přinesou pohoršení povětrnosti, které však dlouho nepotrvá. Od 20. do 25. ledna bude poněkud jasné, ráno a večer mlhavé počasí s mírným větrem a mrazy. Od 25. ledna počne se počasí měnit. Vítr směru jihovýchodního přejde postupně na jihozápad a později na západ, při čemž síla jeho vzroste. Současně obloha se zachmuří a teplota stoupne. Po 25. lednu budou časté a velmi vydatné srážky; zejména silné pohoršení povětrnosti dostaví se okolo 29. ledna vlivem velmi silné poruchy. V hornatých a lesnatých krajinách nastanou silné sněhové vánice, v údolích bude silně sněžiti. Vítr chvílemi vzroste až na sílu orkánu. Poměry tyto se do konce měsíce již nezmění a potrvají ještě až na počátek února.

Humoristické skladby právě vydané. Letošní Sylvestr přinesl III. řadu podařených »Hašlerových Staropražských písniček«, jichž první dvě řady došly tak rychlého rozšíření a veliké obliby pro svoji prostodušnost a jemný vtip, jakého došly dosud jen písni národní a to ještě jen ty nejpobudnější. V nové sbírce je zas jedna taková »jiskra«, jako byl v první sbírce »Pan Johanes«. Je to povedená »Písnička o kocourovi«. Genre »Staropražských« přinesl celou řadu napodobenin, ovšem nikdy není napodobenina rovna originálu. Ale dvěma mladým autorům podařilo se přece genre tento tak pěkně vystihnout a sice jak slovem tak hudbou, že dítku jejich musy předpovídá i ze popularitu Hašlerových staropražských. Autoři »Písniček ze staré Prahy«, které právě vyšly, jsou Balák a Provazník. V jejich sbírce, první řadě většího cyklu, jest pět tak zdařilých písniček, že je pravá rozkoš si je zazpívat. Melodie i text jsou lehce ku pamatování a zvoní pravým českým zvonek. Sbíрка ozdobena jest krásným titulem dle originálu mistra Wierera. »Homo novus« v literatuře kabaretní: žena-autorka i skladatelka! Vynikající člen činohry Národního divadla, znamenitá kabaretierka paní Růž. Nasková obohatila skutečně naši kabaretní literaturu dvěma chansony. Jsou to »Ballada o smutné princezně a o pancéři s trojím zámekem« a »Svatební noc«. Již tituly vyjadřují, že jedná se tu o choulostivé sujet. Ale paní Nasková obeplula úskalí lascivnosti a přistála v přístavu nejjemnější pikanterie, nad nímž vznášel se obláčky roztomilého, nikde neurážejícího vtipu. A ještě novic mezi těmi »veselými« skladateli hlásí se k slovu. Je to mladý, nadaný chansonnier Rud. Vařata, jehož chansony Vyšehradská skála, Diskretní romance a Bal-

lada o chudé pradeně a cyklus výborných »Písniček o mé milé« oplývají jemnou, krásnou melodií a patří mezi nejlepší toho druhu, jež v české kabaretní a humoristické literatuře byly vydány. Nakladatelem celé této řady, jakož i jiných přecetných humoristických chansonnů je hudební závod Mojmir Urbánek v Praze (Hlávkův palác).

(Zasláno.)

Valná hromada

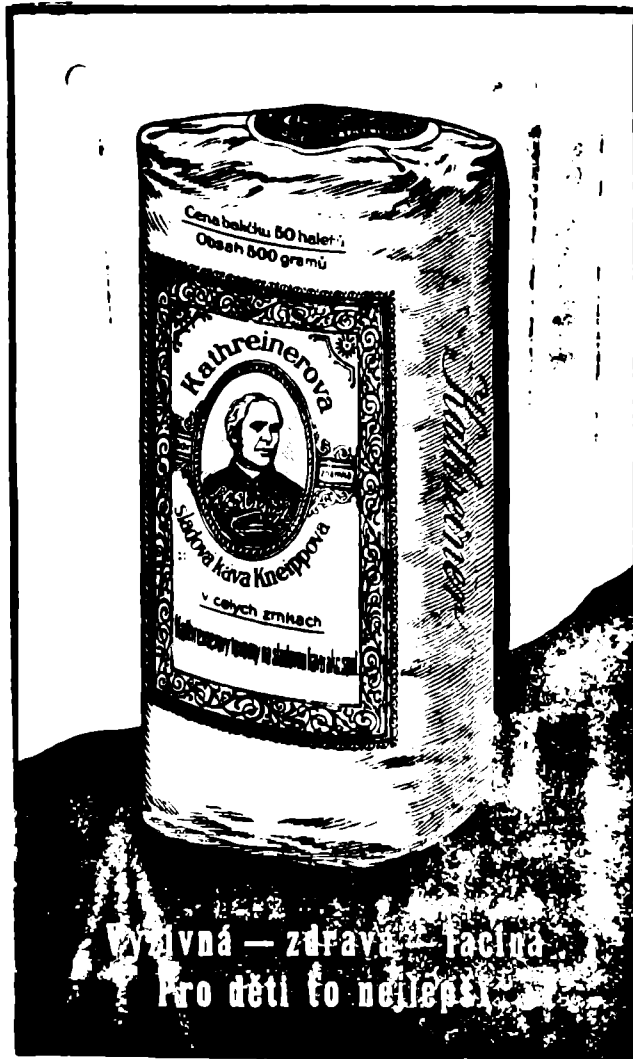
Diecéšní Jednoty Cyrillské v Hradci Králové
 koná se

ve středu dne 8. ledna 1913 ve 4 h. odpo. v Adalbertinu.

Program:

1. Čtení zápisu o poslední valné hromadě.
2. Zprávy činovníků.
3. Volba nových činovníků.
4. Volné návrhy.

K platnému usnášení je dle § 4. nových stanov třeba přítomnosti 15 členů, po půl hodině dostačí počet jakýkoliv.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbíрка úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Obrázky svatých

v různých cenách, levně pro školní dítky,

obrázky smuteční
 a upomínky k sv.
 přijímání a zpovědi

lze dostat

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

**Barevná
kostelní
okna**

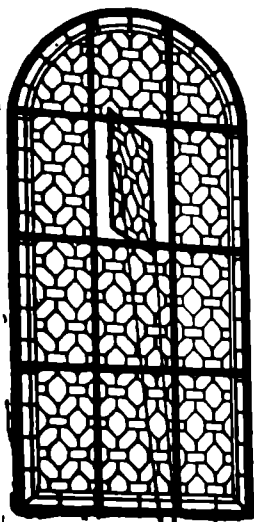
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

**v Třebetovicích u Hradce
Králové.**

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Nejvyšší biskupskou konsistencí ověřen dodávati.

Mešní vína,

zaručené pravá, přírodní, neporušená, nejlepší
jakosti nabízí v soudkách nebo lahvích 1 litr
po 70, 80, 90 hal., 1 K i výše firma

Alois Čížek,

ve koobchod vínem v Humpolci.

Na sta pochvalných uznání po ruce.
Raďte dáti přednost vždy závodu osvědčenému.

**Svatá zpověď
generální.**

S-psal a upravil
vldp. **Frant. Křížohlávek**, probošt v Litomyšli.

S povolením nejv. biskupské konsistence: „Tento
praktický spisek se duchovenstvu a věřícím
odporučuje.“ (Ordinar. list.)

Lze dostati u spisovatele po 30 hal. Při objed-
návce 50—100 exemplářů po 20 hal.

Rozesílá se nejméně po 10 výtiscích.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protektovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

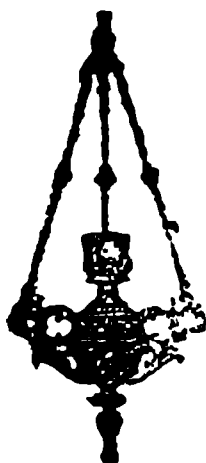
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)

doporučuje P. T. velečistoj. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

**všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní**

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Velečistojnému

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovozuje si depo-

ružití veškeré kostelní nádobu a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciřádky,
svícny, lampy, kaudalnice, kropenky
atd. se vlastní výroby, předpisem
církvním vyhovující. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kázkou franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: te. d. d.
madonok, křížků, prstýnků, náramků atd. z. Metálové
předměty, tabulky, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i čináky vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dráhokovy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posel a ciseleur

Praha-I.-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krás-
ného tonu, **piana a pianina** osobně v to-
várnách vybraná půjčuje a za tovární ceny
dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
Nejlépe doporučení z kruhů v. duchovenstva

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Přátelé pravdy!

Proti tváři katolické církve šli mezi námi lidé
celé spousty prohaných brožur na petupu naší.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

**ČASOVÉ
ÚVAHY.**

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost v. dělávacího čtení. Nečekejte nikdo,
až nepřítel protikatolickými letáky zbožnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li s. nepřátelským tiskem na
zkáze církve tak houževnatě, jest rozhodně potř-
bí vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáři prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
v Hradci Králové.

Podánilo se nám získati do komise nové
dílo světového spisovatele

A. Sheehana:

Lukáš Delmege

Práce tato jest vzácným zjevem v moderní
krásné literatuře.

Spis „Můj nový kaplan“ získal P. A. Shee-
hanovi velkou popularitu v evropském konti-
nentu a vzbudil pravou sensaci.

Svou opravdovostí a množstvím velikých
myšlenek stala se kniha ta velice hledanou,
takže v několika letech byla více než v šedesáti
vydáních publikována.

Ještě větší zájem u čtenáře vzbudí spis
„Lukáš Delmege“, který byl úplně rozebrán
během roku a

právě vyšel v druhém vydání

v překladu V. Š. Kronuse.

Cena knihy ve skvostné úpravě tiskové
o 140 stranách

za K 1.50, poštou K 1.60.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství,

závod hudební a papírnický

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Sekretariát Matice

Cyrillo-Methodějské

doporučí

paramenta, prapory spolkové

a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísečný soudní znalec

Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl roku odvedeno přes

800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant.

Stadnik podporujete přímo Matici

Cyrillo-Methodějskou.

Místo hospodyně

nejraději na faře přijme ihned slečna, která
dlouhá léta k plné spokojenosti službu takovou
zastávala.

Na otěné dotazy adresu sdělí administrace t. l.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia

obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku cvičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K

P. T. duchovenstvu
vlátní výhody.

Naším spolkům a organizacím!

Upozorňujeme, že

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

má ve svém skladu bohatý výběr

plesových pozdánek

vzorů jednoduchých i skvostných, úpravy vesměs elegantní, ceny levné. Zakázky vyřídí svědomitě a rychle. Prosíme všechny katolické spolky a organizace, aby se obracely na **diocésní svůj podnik katolický**, jenž není ani soukromý ani akciový, a **veškeren výtěžek svůj odvádí na podporu katolické organizace.**

Přinášíme-li svými podniky adalbertinskými krajní oběti katolické věci naší, zajisté po právu prosíme o podporu naši katoličkou veřejnost. Svůj k svému!

J. JEŽEK,

elektrotechnický závod

v Hradci Králové, Svatojanská nám. č. 78.

Zařízení
elektrického
světla,
telefonů,
hromosvodů.

Dynama.

Motory.

Zárovky:

Osram,
Tungarum,
Tantal.

Velkosklad

lustrů,
elektrických
ventilátorů,
žehliček
a přístrojů
k vaření
a topení.

Instalační
materiál za
tovární ceny.

Solid. obsluha.

Rozpočty zdarma. — Ceny levné.

Zánovní nábytek

sestavající z úplné ložnice, jídelny, salonu a kuchyně za značně sníženou cenu se ihned prodá. —

Bližší sdělí paní Marie Řeháková, domovnice v domě č. 412.

Hradec Králové, Chmelova ulice.

Příležitostný prodej.

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

TRY

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek roztaví.

Diapositivy

Obsta kolem světa 111 obrázků
Hlavní města Evropy 96 obrázků
Království Švýcarskem 57 obrázků
Francouzskou Rivierou 70 obrázků

skvostně kolorované prodám.

Jednotlivé serie kus po 40 h, všechny 4 serie dohromady kus po 30 h.

Přednášky půjčím k opákní.

Lud. Souček, farář v Keblově,
p. Dolní Kralovice.

Stoupenčům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

vytiskatel a tiskárna „Záhřívá“ v Chrastě
a Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záhřívá“. Vzd. duchovenstvu naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, saračené dle předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na skoušku a budete jistě spokojeni!

— Odporujte ve svém okolí! —

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k missím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

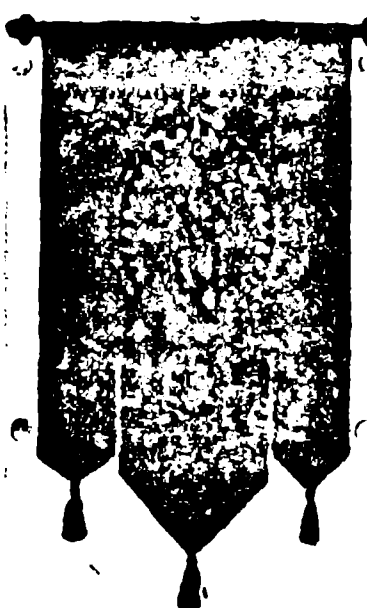
v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnictví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

První český katolický závod ve Vídni.

František Ruber

Dílna ku vyšíváním
a zhotovení ko-
stelních rouch,
korouhví (balda-
chýnů), nebes a
apolkových prapo-
rů; na požádání
obstarám též ko-
vové nádoby, kříže
a t. d.

Vídeň,

VII. o., Kaiser-
strasse 5., vedle La-
zaritského chrámu
Páně.

Na ubásku zastlá
se vše franco.

Raďte si psát o vzorky
firmé

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz lněného a modalého zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky **zeťry** na kotile,
— — — — — látky atd., překrásných modních vzorů. — —

— Vybavy pro nevěsty —

za levné, pevné, ceny. Velkolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizí Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti —

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Člověk bez svobodné vůle ?

Tento název nese nová důkladná
knihka Dra Josefa Novotného.

Spis tento jest znamenitou vě-
deckou zbrojnicí v boji katolíků

proti domněnkám Volné Myšlenky.

Knihka probírá:

monistický názor světový,
původ světa od Boha,
existenci podstaty duchové,
determinismus a indeterminismus,
mohutnosti duše,
svobodu lidské vůle,
názory Dra Krejčího a Dra Ma-
saryka,
theorii Lombrosova o zločincích,
vliv charakteru, okolí, motivů,
společenských poměrů atd. na
volbu člověka
atd.

Stran 251.

Cena 3 K 20 h.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové.

Nová pokladnice česk. humoru.

Právě vyšla sbírka humoresek různých
autorů pod názvem:

Veselé chvíle

Na 256 stranách shledá čtenář 30 vy-
braných, výb. ných statí humoristických.
Jsou zde uloženy velice svižné povídky a
částečně satiry, které upoutají každého
rázem.

Z obsahu vyjímáme:

Husy a paní-í-í.
Zajíc s dvoji omáčkou.
Aprilová pohádka.
Jak strážník Nesvájba bele jedné nemocné.
Pan delecthor.
O chometách neboližto vlasatých krátká
a gruntovná explikač.
O pomínutí chomety, hvězdy veliké, na-
učení krátká.
Paní móda.
Zlodějská obec.
O morním povětrí zkaženém a náramně
záhubném krátká a gruntovná explikač.
Zbédovaný vodník.
Divoká kupní historie.

Cena knihy v pěkné úpravě 2 K 20 h.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví

v Hradci Králové.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky
(půlměsíční záročení)

4 a 1/2 % dnem 1. dubna 1912
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
životnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 36
případech úmrtí celkem 40.575 K, získav 805
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodíní.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluslona 2 K,
jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen př-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v čas jejich státní, případně v čas
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době úmrtí u odboru
bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když tyž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Blížší
v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rohl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jedenatel.

O radostných svátcích vánočních i o No-
vém roce byl jsem překvapen tolika blaho-
přáními a pozdravy od svých milých přátel,
že nemohu všem zvlášť poděkovati — an
ještě dříve.

Proto, prosím, přijměte, milní přátelé,
srdečné díky za své vzpomínky s upřímným
přáním, aby Pán Bůh Vám dal v tom Novém
roce zdraví, spokojenost i hojnost svých
milostí.

V Brandýse nad Orl., 1. ledna 1913.

Václav Bier,
probošt v. v.

Harmonium

(firma Lhota) 1 a půl hry

levně na prodej!

Adressu majitele sdělí administr. t. l.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii

— v Hoře Kutné —

doporučuje svůj závod varhanářský velehrad-
ského duchovenstva a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan: ve velehradě sv.
Barbory v Hoře Kutné, v koncertní síni na jubilejní výstavě
v Praze, které byly nejvyšší cenou vyznamenány, v Tamboré
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Václavě, v Buda-
pešti, na Pratu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň do-
poručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým předsedným
soudním znalcem.

Zubní ateller

MUDr. A. MAUDR

odborný lékař zubní.

Hradec Král.,
— hlavní trafika. —

Přijímá všechny druhy
čistě zubní a chirurgické
v kaučuku i ve zlatě.
Spec. zlaté práce bez
desky patrové. Mírné
ceny, pečlivá obsluha.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velehradského duchov-
venstva a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelů, křesťanských cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, střešních
náhrobních křížů,

slazení písmo a různých předmětů veaku se nale-
najících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty shotovují úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Velebnému Pánu

Antonínu Doležalovi

v Novém Hradci Králové

k novému roku hojnost Božlho
požehnání přeji

oděční kolláturnici.

Růžencová rozjímání

která o kněžských exerciciích v Hradci
Králové konal spirituál Jan Černý,
jsi vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv.
Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož
jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknusn. váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk.
v Hradci Králové.

Browning

6-35, 7-65.

Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a akon-
čné v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Nekupujte !!

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti
a bezvadném provedení

zimního i let- ního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

Mešní vína

zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Příloha „OBNOVY“ k číslu I.

Spolek československých poutníků do Lurd a jiných posvátných míst.

Sta zbožných poutníků českých ubírá se každoročně do proslavených Lurd, jakož i do jiných posvátných míst. Dosud byli poutníci naši odkázáni na příležitostné poutnické výpravy, které s uznání hodnou obětavostí a nezištností pořádali vdpp. bratři Kolískové z družné Moravěnky, anebo byli nuceni připojit se k výpravám cizím, při nichž však zažili mnohé nepříjemné a hořké chvíle. Ký div, že bylo toužebným přáním všech, aby byly pořádány ryze české pouti. A přání toto stane se nyní skutkem. Velkoouřimský kaplan dp. Jos. Rössler podjal se nesnadného, ale vděčného úkolu a vykonal všechny přípravné práce k založení poutnického spolku. Spolek tento se sídlem v Praze vešel v život v pátek, dne 27. prosince, kdy se večer konala jeho ustavující valná hromada v restauraci Brejškově v Praze za velice četného účastenství hostů jak z Čech tak i Moravy.

Po zapění velebného mariánského chorálu zahájil schůzi, uvítav shromážděné, svolavatel dp. kaplan Rössler, jenž radostně vyslovil potěšení nad tím, že do schůze zavítal zástupce J. Em. ndp. kardinála ze Skrbenských, vdp. sekretář a ceremonář Vošáhlik. (Frenečtíky potlesk a volání »Sláva Jeho Eminenci.) Zahajovatel dp. Rössler v uvítací své řeči pravil, že, když oko jeho spočine na tolik četné shromážděných účastnících a když v duchu vidí ty, kteří tu sice nejsou, kteří však s akcí lurdskou sympatisují a svými přihláškami v řady poutníků pod prapor mariánský vstupují, musí konstatovati, že hlas jeho nebyl hlasem volajícího na poušti. Nezhyne národ, dokud v nitru svém zachovává si vělou lásku a úctu k Panně Marii, nezhyne národ, dokud v středu svém bude mít tolik nadšených mužů a žen, kteří nedbajíce nepohody a daleké cesty, přichvátli sem, aby byli svědky manifestace mariánské. Vítá jménem přípravného komitétu české i moravské žurnalisty, vítá vdp. kons. radu Kolíska z Blanska, jenž se svými vdpp. bratřími první dal impuls k pořádání pouti českých do Lurd. Těší jej, že vdp. rada Kolísek chce i na dále pracovat tam, kde se jedná k větší slávě Panny Neposkvrněné, neboť všichni uznávají, že bez součinnosti vdpp. bratří Kolísků ztratily by české pouti svého celého ducha. (Všeobecný souhlas.) Konče, ujišťuje svolavatel, že čistá láska a vděčnost k Panně Marii, jakož i nadšení z loňské pouti lurdské pobádaly jej, aby k založení spolku dle slabých svých sil spolupůsobil. Jako Laban k Eliezerovi, poslu Abrahmovu, volal: »Co stojíš venku? Pojď do vnitř, ty požehnaný Pána mého«, tak apeluje svolavatel na všechny ty, kteří jsou ještě mimo spolek: »Co stojíte venku, vstupte v řady naše a buďte apoštoly, šířiteli a hlasateli úcty a lásky k Rodičce Boží a dokažte skutkem, že co Čech, to upřímný ctitel mariánský! Tož ať žije, roste a vzkvétá nový český spolek!

Po té ujímá se slova bouřlivě aklamován zástupce J. Eminence ndp. kardinála vdp. sekretář a ceremonář Vošáhlik a vyřídil pozdrav ndp. arcipastýře, jenž upřímně se těší z toho, že nový spolek s tak vznešeným účelem se zřizuje a přislubuje mu svoji všestrannou podporu. (Nelčené projevy radosti.) Po návrhu svolavatele zvolení pak jednomyslně za předsedu valné hromady ustavující vdp. děkan Čiháň z Mnichovic a zapisovatelem vdp. farář Kašpárek z Prahy-II. Pan předseda, poděkovav za důvěru volbou mu prokázanou, požádal vdp. děkana Balíka z Černovic, aby referoval o potřebě a účelu nového spolku. Vdp. děkan Balík v přesvědčivé a promyšlené své řeči uvedl, že nový spolek činí nutným předně šíření úcty k Neposkvrněné Panně. Dále jest zapotřebí ryze českých poutí, abychom se jako národ reprezentovali. Letošní pouti sodalské účastnilo se na 600 českých poutníkův, což pobízí k pořádání českých poutí. Mluví pro ně také ten fakt, že Čechové jsou ve Francii velice oblíbeni, což o Němcích říci nelze. Přeje hojného zdaru novému spolku, končí p. referent za živého souhlasu a pochvaly.

Svolavatele došla spousta telegramů a telegrafických přepisů, markantní to důkaz, jak veliký jest zájem o lurdský spolek. Zaslali je zejména: vsdp. prelát a kanovník Tesař z Olomouce, vsdp. kanovník dr. Reyl z Hradce Králové, pl. baronka Pražáková s rodinou z Brna, šlechtic Viktor Köver z Pešti, kons. rada a farář K. Bezstarosti z Bohutic u Mor. Krumlova, prof. dr. K. Slavík z Čes. Budějovic, gymn. professor Blažek z Litomyšle, prvoděkan semilský Svoboda, farář Fr. Klíma z Ottenthalu v Dol. Rakousích, dóm. vikář Navrátil a kaplan-senior Kašpar z Olomouce, farář Rudolecký z Unanova u Znojma a mn. j.

Nato přečetl vdp. farář Kašpárek stanovy proponované svolavatelem. Stanovy byly jednomyslně schváleny. V debatě ujali se slova vdpp.: děkan Čiháň, farář Stárka, farář Brož, farář Kolenec, kaplan Rössler a sl. Jakubcová. Vsdp. kons. rada Kolísek, který byl předmětem vřelých sympatií a spontánních projevů, vyřizuje pozdrav svých bratří a praví, že chvála, která byla svolavatelem vzdána jejich pořadatelskému práci lurdských, byla příliš veliká. (Hlučné, neutuchající volání: Docela zasloužená, sláva Kolískům!) Slibuje, že bude všemi silami svými k rozkvětu spolku přispívat. (Pochvala.)

Konečně přikročeno k volbě výboru. Jednomyslně byli zvoleni: za předsedu Msgr. Dr. M. Pícha, kanov-

ník z Prahy, za místopředsedu farář Ant. Brož z Podolí, pokladníkem Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné v Praze-II., jednatelem Josef Rössler, kaplan z Vel. Oufíma, správčíní spolku inventáře sl. Leontina Kohnova ze Žižkova. Do výboru: kanovník dr. Frant. Reyl z Hradce Králové, prof. dr. Fr. Slavík z Českých Budějovic, kons. rada Leopold Kolísek z Blanska, dóm. vikář Fr. Navrátil z Olomouce, Karel Balík, děkan z Černovic u Tábora, Jos. Kolenec, farář z Mělníka u Brna, Em. Stárka, farář z Řepína, kaplan L. Kašpar z Olomouce a Jan Šimůnek z Prahy-VII. a sl. Fr. Jakubcová, redaktorka Jitřenky z Vršovce. Za náhradníky: děkan J. Čiháň z Mnichovic, P. Method Vojáček O.S.B. z Prahy, katecheta Hudek ze Šárky, sl. Bauerová, učitelka a Al. Hovorka, učitel z Prahy. Za revisory zvoleni: J. Hrabáčka, ceremonář a B. Goldberger, pokladník z Prahy.

Na všeobecné přání jest v roce 1913 projektována první česká pout' do Lurd. Členem spolku může býti jako člen řádný, kdo zaplatí nejméně 2 K příspěvku ročně nebo 100 K jednou pro vždy, členem přispívajícím, kdo zaplatí nejméně 1 K ročně nebo 50 K na vždy. Ihned při ustavující schůzi se množství členů přihlásilo, takže i po této stránce potkala se schůze tato s plným zdarem. Kdož se o český lurdský spolek zajímá, dopiš si o stanovy jednatele Jos. Rösslerovi, kaplanu ve Vel. Oufími u Solnice. Členské přihlášky, dotazy, roční příspěvky, jakož i dary ráčte zasílají na pokladnici Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné v Praze-II. Dlužno přiložiti k h jako poštovní poplatek. Doufáme pevně, že lidový tento spolek v brzkou zapustí hluboké kořeny a každoročně četné legie ctitelů mariánských přivede do světových Lurd, jakož i jiných posvátných míst, které jsou a musí býti každému křesťanu milými a drahými.

Přičítáme se, aby první česká pout' do Lurd korunována byla skvělým, imposantním výsledkem!

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usnadní od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Kulturní jiskry.

Obrození Francie nastává přece. Čím byla tato země bohatší, tím v ní bujela větší nespokojenost. I Francie jest dokumentem, že hromadění zlatého kovu a rychlý pokrok nynější kultury může uspokojiti tam, kde schází zduchovnění sociálních poměrů, kde nespojuje v jedno veliké společnosti páska vyšších ideálů. Jako se nařiká na vládu amerického dolaru, zrovna tak se vyčítají velké hříchy francouzskými milionům. Kapitalismus má za průvodkyni chladnou bezohlednost, humanitu nahrazuje zcela matematikou. Celkové jmění Francie se odhaduje nyní na 208 miliard, z čehož 24 miliard připadá na jmění státní, kdežto ostatních 184 miliard mají dohromady jednotliví francouzští občané. Suma ta jest závažná, tak že se považuje národ francouzský za nejbohatší v celé Evropě. Ale jaké blaho tyto miliardy přinášejí nejčetnějším vrstvám francouzského obyvatelstva? Málokde jest jmění rozděleno tak nestejně jako ve Francii. Milionářů jest ve Francii asi 15.000. Z nich jest asi 1600 mnohonásobných milionářů, majících přes 33 miliard. A právě tyto králové francouzských milionářů skoro vesměs jsou židé. Mají tedy ve Francii obrovskou moc. Leč užívají jí tak, že na př. při volbách obětují veliké sumy, aby byli zvoleni poslanci hájící kapitalisty.

Jest významno přiznání samého rudého tisku, který letos doznal, že ve Francii si dělnictvo posud nic nevymohlo. A jinak není možno v zemi, kde většina tisku jest naprosto závislá na milosti židovského kapitalismu a kde soc. demokratické listy by ihned ukončily svoji pouť, kdyby se jim neposkytovaly tučné honoráře za židovské inserty. Proto také ani nepřekvapila zpráva, že největší soc. demokratický list »Humanité« (Jaurésův) byl velikými sumami podplácen od Rotschilda a to tak, že nebyla vystrčena ani vějička insertních poplatků, aby Jaurés mohl předstírat obyčejný obchod se židovským kapitalistům.

Nyní však již po dlouhých zkušenostech padají lidu francouzskému s očí šupiny. Francie má jmění 208 miliard — a přece nerovnost majetku tam bije tolik do očí, přece tolik bídí, že v samé Paříži tisíce a tisíce lidí hledí zažehnati nouzi zločinným zaměstnáním! 208 miliard! A vláda slibovala při tak obrovském jmění francouzském, že pouhá

jedna miliarda, která by přibyla skonfiskováním jmění duchovenstva, vykouzlí z Francie rázem ráj! Co nešlo při dvě stě osmi, půjde prý už rozhodně při 209! Jen pošetilá duše mohla věřiti, že přičtení jednotky k tak velikému počtu učiní hotový zázrak. Leč — pojednou se ukázalo, že i ta duchovenská miliarda jest vybájeným plivníkem, který se rozplynul, jakmile se po něm sáhlo.

Není tudíž divu, že rozumní občané francouzští nyní hledají klid a skutečné blaho na jiných cestách, než jaké jim byly ukázány od zednářů. Stále hlasitěji proniká heslo: »Spějme k zduchovnění!« (Ozval se v tom směru i sám veliký přítel mohamedanismu Pierre Loti, jeden z nejvíce čtených spisovatelů francouzských. Henry Bergson získal si velikých sympatií svoji idealistickou filosofií. Edonart Schuré vydává řadu úvah mysticko-náboženských. A za ním celá silná četa nových i starších spisovatelů hlásá obrození lidstva zásadami prvních křesťanů. Charles Morice uveřejnil knihu »Vstal z mrtvých«, v níž líčí, kterak Kristus znovu sestoupil na svět a to zrovna do prostřed Paříže, aby bojoval proti materialismu a nevěře naší doby. Daniel Halevy ve své knize »Zápasy a problémy« kritizuje nekld a rozervanost dnešního lidstva, otráveného materialismem. Nová jeho kniha »Historie čtyř let« jest nadšeným proroctvím o nové křesťanské době. Julien Mabrie vystoupil dvěma básněmi dramatickými, z nichž »Noc jest mocným protestem proti materialistické rakovině. Nový svazek prací Michaela Epuy jest vřelou obranou zdůvěrněného životního názoru. Podobně ozývají se jiní.

Zola již ztrácí na sympatiích a jeho negace, která naplodila tolik rozervanosti, odstraňuje se právě od myslitelů velice hlubokých. Novoidealistické snahy současné literatury vyzvednou výsoce význam Huysmansův, Brunetierův, Bourgetův. Hlas vážných proroků nedovedou umlčet podplacení karikaturisté. Francie probere se ze mdloby a nalezne svůj pravý cíl.

O knize »Rosa Mystica«, sepsané od spirituála královéhradeckého Jana Černého, píše v č. 296. »Našinec«: »Rosa Mystica« — Říše duchovní — řízenec duchovního. Malou knížku posílá k vánočním svým kněžským bratřím spirituál královéhradeckého semináře vdp. Jan Černý. Malá knížka — ale milá. »Bojujeme proti formalismu v modlitbě, nuže, nechať v první řadě u nás kněžská modlitba tak krásná, jako je řízenec, není mechanickým odřikáváním zdrávasí, nýbrž tím, čím býti má: modlitbou rozjímavou. A k tomu přispěti má kniha tato.« Co slibuje autor, to vyplnil v míře přehojně. Již při zběžném prohlížení pozná čtenář, že přispívá — ba není možno zběžně prohlížeti — hned uchvátí srdce i rozum myšlenky originální, podané ve formě dokonale. Již v nadpisech jednotlivých kapitol ukryta jsou celá rozjímání. Příkladně u třetího radostného tajemství: »Dilectus meus pascitur inter lilia. — Igne veni mittere in terram«. U pátého: »Ubi thesaurus tuus, ibi est cor tuum«. U čtvrtého bolestného: »Merear portare manipulum fletus et doloris«. — u pátého: »Vicarior amoris Christi« — u druhého: »Tunica filii mei est« — u pátého slavného: »Domina, non ancilla!« — Opakuji — již v nadpisech jsou ukryta rozjímání — jsouť samy následkem rozjímání.

Tyto nadpisy duchaplně volené dojmou hluboce ve spojení s tajemstvím. A což vlastní rozjímání!

Čtou se jako Susova knížka o věčné moudrosti. Učedník »sluha Boží« slyší nauky z díla Moudrosti, z díla v zemi svaté i z díla na posvátné výšině oltáře. A i kdyby na konci rozjímání nebyla psána prosba k naší Paní, jistě by každé rozjímání vyznělo v prosebné »ora pro nobis sacerdotibus«. Nelze čísti tyto úvahy bez polmutí, z každé věty vyzařuje láska, s jakou byla psána tato kniha.

Touto opravdu »mystickou knižkou« zkušeného a zbožného spirituála a exercitátora jest obohacena literatura ascetická: podobné knihy plné vznešené mystiky na dogmatickém podkladě sotva lze kde naleznouti: básnická prosa jest důstojným šatem těchto vznešených myšlenek.

Jest to milý a vzácný dárek k vánočním: jest to kniha kněží: kéž není ani jednoho bohoslovce a kněze, jenž by si ji neopatřil. Uvidí každý, že jest jen stínem skutečnosti to, co jsme k její chvále řekli. — Vyšla v nakladatelství M. Melichárka na Velehradě. Cena brož. 2 K, vázané 3 K.

O reformě volebního řádu pro uherský sněm napsal dne 28. prosince m. r. »Čas«: »Dříve než mohl Lukács přednésti ve sněmovně pečlivě připravený výklad, do něhož jako do plének by bylo zabaleno děcko. . . leží děcko před veřejností nahé a každý, kdo má oči k vidění, vidí, že to je nestvůra. Zmetek. Vláda slibovala volební reformu »na základě liberálního a demokratického« — ale její projekt je výsměchem na jakýkoliv i sebe umírněnější liberalism a demokratism. O všeobecnosti, o rovnosti, o tajnosti práva volebního ani zdání . . . nový volební řád znemožňuje volbu

i jen jediného zástupce dělnictva. Stejně by byly postaveny novým volebním řádem národnosti, proti nimž je namířeno hlavně ustanovení o veřejném výkonu volebního práva. Konec konců je však tato volební »reforma«, která není reformou, věrným obrazem své nemanželské matky: maďarské vládní oligarchie. Hanebnost může zploditi zas jen hanebnost.

Dobrá. Ale proti kterým čachrářům mají protestovati občané státu Uherského na předním místě? Vždyť přece i neklerikální znalci Slovenska přiznávají, že předními, nejvlivnějšími pány v Uhrách jsou židé. V žádné jiné zemi nestalo se tolik židů poručníky národa jiného, jako právě tam. A co tedy tito učinili vlastně ve prospěch spravedlivého volebního práva a ve prospěch potlačených národností? Kdyby jen prstem hnuli, hned magnáti s velikou úklonou dají širším vrstvám lidovým to, co jim právem náleží. Vždyť přece magnáti jsou větším dílem sami u židů až po krk zadlužení. A mluví-li takový sebevědomý šlechtic v parlamentě, hned se může uhodnouti, že jest pouze gramofonem židovským. A kdo hlavně drží na povrchu v Uhrách Volnou Myšlenku? Jsou to přece židovští kapitalisté, kteří v ní zauímají první místa. Nuže — proč zalézá Volná Myšlenka jako syseľ, jedná-li se o to, aby ujařmeným národům v Uhrách byl poskytnut drobt lidského práva? »Židovský národ mnoho trpěl a proto má veliký smysl pro svobodu i pro osvobození jiných«. Takové fráse čteme v pokrokařském tisku. Nyní vidíme na Uhrách, jak ta svobodomyšlnost židovská vyhlíží bez masky. Zmetek volební, který se zrodil, jest plodem chytristiky židovské. Proti ujařmení mluví židé tam, kde se ještě nestali nejvlivnějšími despoty. Kde však již panují, tam jest jim ujařmení širších vrstev příjemné.

Triumf V. Kličky v Berlíně. Koncert virtuosa na harfu V. Kličky přímo okouzli vynikající znalce, kteří v četném počtu ve dvoraně se shromáždili. Mistrovi blahopřáno od předních reprezentantů hudby německé i cizí. Veškerá kritika berlínská jednohlasně Kličku chválí, nazývají jej předním mistrem mezi žijícími umělci harfy. Právě, že náš umělec zná všechna tajemství svého nástroje, tak že jest schopen učiniti nemožné možným a že zdá se, jako by jeho hra pocházela z říše duchů. Některé illustrované berlínské listy přinášejí zafilé podobky umělcovy s životopisnými daty.

O Dvořáka. Přísný kritik Zd. Nejedlý by měl mít na paměti staré přísloví: »Kdo příliš mnoho dokazuje, nic nedokazuje.« Hudebnímu esthetovi pak nejméně sluší cholerické výpady proti památce umělce, který nám získal za hranicemi tak velikou slávu. A jestliže list Nejedlého docela nazval produkci znamenitého díla Dvořákova skandálem, pak lze odpověděti: Z tebe mluví vášeň, nikoli touha po vytříbení hudebního vkusu v národě. Učinil jsi válečnou výpravu z ješitnosti, aby žasla veřejnost nad tvou olympskou povýšeností. Leč tací kritikové mohou sdíleti snadno osud Lošťákův. Má-li Nejedlý skutečně upřímnou snahu o zdravé provětrání uměleckých poměrů českých, jak veliká práce se mu naskytuje při komposicích mladých současných skladatelů. Zde by bylo velice žádoucí a prospěšné rozlišiti, kde se jeví skutečný rozvoj a kde tápává dekadence.

Obrazoborci. Rozbijení a hanobení křížů i jiných odznaků křesťanství pokračuje. Ovoce nestálého štvání tisku pokrokařského a rudého nemůže býti jiné. Sděluje se zase nový případ pustého vandalismu. V Drnovicích u Vyškova rozbili fanatikové na hřbitově čtyři kříže. Z obrazu spousty učiněné lze si snadno učiniti představu o protikřesťanském vzteku, který vedl ruku zločinnou k hunskému řádění.

Pravé cíle rozluky církve od státu v zemích zamořených zednářstvem vysvitají z poměrů portugalských a francouzských. Tam »rozluka« provedena nesnesitelným ujařmením církve. A soc. dem. denník »Vorwärts« již r. 1908 přiznal otevřeně: »Rozlukou má býti náboženství vymýceno.« A žádná rudá korporace se proti tomu neozvala. V listopadu m. r. zemřel v Hamburku strojník Schult. Byl oddán církevně a vyslovil přání, aby jeho pohřeb vykonal farář Beneke. Den a hodina pohřbu byla smluvena s vdovou. Leč socialistický svaz (Sozialisten-Verband) vdově odepřel jakoukoli podporu, dá-li svého manžela církevně pochovati. Mimo to odřekl svaz jakoukoli účast při takovém pohřbu, protože to prý odporuje jeho stanovám. Podle toho také lehce usouditi, jak bude praktikovati zásadu o »soukromosti náboženství« monistický svaz soc. demokratů českých.

Křesťanský živnostník.

K příkazu způsobilosti v živnostech obchodních. Živnostenský řád z r. 1907 přinesl zajímavou novinku: průkaz způsobilosti pro obchod zboží koloniálním, specerejním a materiálním, který v obecné mluvě shrnuje se v označení obchodu zboží smíšeným. Obchodnictvo tohoto odvětví od zavedení průkazu způsobilosti slibovalo si velmi mnoho na ochranu svého stavu. Nyní však několikaletou praxí dokázalo, že ustanovení o průkazu způsobilosti v živnostech obch. zklamalo nadobro a to vinou samých živn. úřadů. Průkaz způsobilosti při dnešní praxi jest stále obcházen, okresní hejtmánství důsledně uděluje samé dispense, ač dle zákona mají tak činiti pouze ve výjimečných případech, a veškeré protesty obchodních korporací jsou přehlíženy. Jedna význačná vada ustanovení tkví v tom, že průkaz způsobilosti omezen jest pouze na jedno odvětví obchodní. V poslední době v obchodních korporacích zdůrazňuje se nutnost, by průkaz způsobilosti byl rozšířen na více oborů obchodních a sice na obchod zboží textilním, papírnickým, galantním, železářským a kožním. Návrh na příslušné akce rozeslala obchodnická jednota v Brně v minulých dnech obchodním gremiím a společenstvím k uvážení. Podobná akce bude provedena jistě i v Čechách. V zájmu věci nutno podobnou akci uvítati, neboť není absolutně možno, by obchod zkvétal, když příslušníky jeho stávají se často osoby, které neznají ani základů zdravého obchodu a kteří obchod považují pouze za živnost, kde možno bez práce a snadno zbohatnouti.

Zastavení provozovací živnosti nepozbývá se ještě členství společenstevního. Nálezem ze dne 1. června 1912 č. 5235 rozhodl správní soudní dvůr takto: Z §§ 107. a 118. lit. c) živn. řádu vyplývá, že považuje zákon pro trvání členství společenstevního za směrodatné pouze trvání živnostenského oprávnění. Živnostník tudíž, jenž ohlásil neprovozování své živnosti za výslovné výhrady živnost. oprávnění, zůstává tedy i nadále členem živnost. společenstva. Skutečné provozování živnosti není zákonem nikterak uznáno za předpoklad členství ve společenstvu. Nemůže tudíž členství společenstevní býti ztraceno, zastaví-li majitel živnosti skutečné provozování živnosti, nevzdav se současně i živnostenského oprávnění samotného.

Umělecko-průmyslové museum obchodní a živnostenské komory v Praze uspořádá řadu přednášek, z nichž jmenujeme: 9. ledna P. Sig. Bouška: »Vývoj japonského dřevorytu«. Dr. Fr. X. Jiřík (16. února): »České miniaturní podobizny v I. polovici XIX. století«. Začátek vždy přesně v 5 hod. Přednášky doprovázeny budou jednak skioptickými obrazy, jednak výstavami.

Na c. k. škole pro stavební řemesla v Jaroměři jsou zřízeny odborné kursy pro truhláře a zámečníky. Kurs přípravný od 16. února do 15. července. Dva kursy odborné v dalších dvou semestrech od 16. září do 15. července. Nemajetní mohou dostati podpory (15 K měsíčně), nebo stipendia (30 K měsíčně). Žádosti podávají se u ředitelství školy pro kurs přípravný do 10. ledna, pro další kursy do 15. června.

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lázeňského mořa 279.

Národohospodářská hlička.

Výtky venkovské opozice agrární hospodářské politice. Bývalý poslanec, nynější okresní starosta vodňanský Josef Sahrada řekl na památném sjezdu »Neodvislého sdružení venkova« dne 22. m. n.: »V době největšího rozmachu strany agrární, v desátém roce její existence, nadešla krize. Rodina Švehlova počala pokládati agrární stranu za dojnou krávu několika žoldáků, jimiž se obklopila. Zmocnila se tiskářského družstva rolnického: Švehla, který mívával nejprve dva, a pak šest, skoupil v roce 1909 podílů sto. Na to provedl revoluci v Praze ve straně agrární. Neslučitelnost mandátů a zákaz hromadění funkcí platil jen pro některé členy agrární strany. . . Jenom strach před ztrátou sinekur přiměl mnohé, že proti svému cítění a smýšlení mlčeli. . . Krajské žurnalistice agrární vražden do úst roubík. Kupování a podlamování charakterů dále nejde.«

Posl. Prášek charakterisoval »reální politiku a třídní uvědomování venkova« strany agrární takto: »Lituji, že při volbách byla hozena mezi náš lid jen planá hesla, úplně bezvýznamná, ačkoliv

našemu lidu měly býti naznačeny cesty, jak má se hájiti čest národa, aby vše to směřovalo k hospodářskému sesílení celého národa českého. . . Bez českého aněmu žádná říšská rada, bylo heslem, a co se stalo za vlády Bienertovy? Beze všeho přešlo se k dennímu pořádku. . . Dále bylo dáno heslo, že bez vyrovnání s Němci nevstoupí žádný poslanec ve vyjednávání. . . vypadá to zrovna tak, jako když si hrají hoši na vojáky. . . Tak to ta politika hesel dodělala. . . Přišel Udržal a řekl: Bez vodocepné předlohy žádná říšská rada. A co se stalo? Pracovalo se a hlasovalo se o rozpočty, půjčky atd. jen vládě a tak chtěli tímto způsobem porážeti systém, a zatím systému to tak jde k duhu dále, a žádná jiná vláda než nynější Stürgkhova to tak lacině nedostala jako tato. Pánové! Agrární myšlenka klesla tak hluboko, že se jí nikdo nezabývá a to v době, kdy připravují se nové celní a obchodní smlouvy. To jest zajisté špatným znamením. Tyto přípravy dějí se pod tlakem agitace průmyslu a socialistů. Budou-li tyto přípravy hotovy a rozřešeny, pak jest těžko něco zlepšiti nebo změnit. . . Jsou zde generálové lidu, kteří nevědí si rady, nemají hospodářské linie, nemají té agrární myšlenky, ale mají zato plno hesel.

Bývalý poslanec R. Bergman pravil: »My protestujeme slavně proti zavlékání strany agrární do područí jiných politických stran, slavnostně protestujeme proti tomu, že bylo vyrváno vedení strany z rukou starých pracovníků agrárního dáno do rukou politických přeběhlíků mladočeských. Dnes vynikající úlohu, zejména ve vídeňské politice, hraje Švejk, o němž jsme napsali, že se dopustil podvodu. Ten jest nejvěrnějším služebníkem despotismu Švehlova a Udržalova, a takových Švejků je celá řada. . . My protestujeme proti tomu, aby politiku agrární vedl advokát. . . nemá práva, aby utlačoval stranu, kterou omyleně pokládá za majetek bratra Švehly, která ale patří českému venkovskému lidu. . . Kdyby na krajských poradách bylo se mluvilo o poměrech ve straně agrární, místo aby se omývaly hříchy Ústřední jednoty hospodářských společenstev a lenost pana Dvořáka, pak by bylo jistě již dávno došlo ke srovnání a vyjasnění těchto poměrů. . . Chceme pořádek, chceme spravedlnost. . . Dnes ani největší optimista neřekne, že jest venkov svobodný. On jest hlídán špicly placenými, ať již ve formě konsulentů zemědělské rady, či z příjmů státních, zemských nebo z našich peněz. Proti tomu se postavíme celou silou, poněvadž, když zmijí tuto zášlápneme, nebude možno, aby se opakovaly případy korupce a demagogie.«

V přijaté resoluci čteme velice významná slova: »Se vši rozhodností stavíme se proti udělování subvencí a podpor jednotlivcům na úkor celku a odsuzujeme onen způsob znemravňujícího subvencionářství, jak jej zavedli vůdcové české strany agrární pro ty, kteří bezpodmínečně slouží jejich málo čestným cílům. Nesouhlasíme se způsobem zakládání odborových organizací na prospěch jednotlivců a poškozování celku.«

O bance Slavií a bance Agrární uveřejnilo »Právo Venkova« 28. prosince m. r. několik velice pozoruhodných myšlenek. V čelo Agrární banky postaven starosta Ústí, jednoty hospodářských společenstev p. Dvořák, ačkoli jediný člověk na-prosto nemůže zastati vedení dvou tak velikých ústavů. Nadto přece sama dozorčí rada Ústí, jednoty ocenila zdatnost Dvořákovu tak, že ho chtěla zbaviti starostenství. R. 1911 prokázala Ústřední jednota velikou neschopnost v nákupním odboru. Tudíž snadno došlo tak daleko, že Agrární banka jest prvním parcelačním ústavem v Čechách.

Venkovští pojištěnci »Slavií« byli mobilisováni r. 1908 a 1909 do valných hromad pod heslem »učiniti banku »Slavií« ústavem venkovských pojištěnců« a jak se s chytráckým úsměvem sdělovalo »kádem budoucí všeobecné zemské pojišťovny proti živelním nehodám s nucenou pojišťovací povinností«. Vřak již r. 1909 správní rada za součinnosti předsedy výkonného výboru české strany agrární posl. Švehly navrhla s hlavním odůvodněním »by správě banky zajištěna byla jistá stabilita, působnost správní rady šestiletou, místo dosavadní tříleté a dle maďarského vzoru sdělaný volební řád s plurálním právem hlasovacím. Tyto »nepopulární« novoty, jak se o nich vyjádřil sám posl. Švehla, obhajoval též s celou vervou svého řečnického talentu. Voliči vše schválili. Třetí rok 1910 zase počalo verbování do valné hromady. Pak rázem utichlo a konečně vytasil se »Venkov« s odůvodněním, že byl sjednán kompromis, jímž se třetina správní rady ponechává zastupcům pojištěnců městských, neb nejednalo se o odstranění těchto ze správy banky »Slavií«, nýbrž o spravedlivé zastoupení venkova. Což se překládá takto: My, nebo lépe já, už jsem všechny své přátele a spolehlivé sluhy do banky usadil a ti zastupci z města, kteří dostali milost, s těmi to bylo již smluveno předem. — Tím se také nestala banka »kádem budoucí povinné zemské pojišťovny«, ale kádem synekur, kterými vládne agrární strana, resp. v užším slova smyslu předseda jejího výkonného výboru.

Také ve prospěch státu. Ve Francii jest 133 heren, v nichž boháči prohrávají ročně miliardu

Záložna v Hradci Králové,

Janaké náměstí č. 103.

Vklady na knížky 5%

Při všech obnosech dle výpovědi úrok i výplát!

franku. Tudiž miliarda, která byla listivě slíbena ze skonfiskovaného jmění duchovenského, dala by se sehnati tím způsobem, že by kapitalističtí hráči dali aspoň jednou ve prospěch lidu to, co dávají každoročně na karban. Ale — stát má z heren každoročně 40 mil. franků příjmu a proto jejich řádění trpí raději, než chudé řeholnice, které svůj život obětují obsluze těžce nemocných. — Jediná herna v Enghien u Paříže přijala za uplynulý rok 10 mil. franků.

Nový úspěch organizovaného rolnictva katolického. Již dlouhý čas snažili se katoličtí rolníci na Moravě se svými poslanci — čele, aby školní plat byl zrušen a potřebný náklad na školství hradil se zemskou přírážkou. Katoličtí poslanci na zemském sněmu odevzdali celé spousty petic, obstaraných Katolickým spolkem rolnickým. Leč proti častým návrhům našinců postavili se i soc. demokraté. Nyní však celý zemský sněm zásadně školní plat zrušil. Usnesl se, že náklad na školství bude se hraditi osmiprocentní zemskou přírážkou. Zákon nabude platnosti nejspíše již 1. lednem 1914. Nyní konečně učiněn bude konec velikým svízelným odstraněním velice zastaralého způsobu. Lid český na Moravě bude vděčen bystrému poselstvu katolickému, které se vši houževnatostí provedlo myšlenku pokrokovou v pravém slova smyslu.

Živnostenská banka v roce 1912. Do roku 1912 vstupovala Živnostenská banka v Praze s akciovým kapitálem 80 mil. K, a rezervními a pojistnými fondy 22 mil. K přesahujícími, takže celkové vlastní jmění největšího českého ústavu 102 mil. K převyšovalo. Ve vlastním jmění banky nenastalo v běžném roce změn, poněvadž jednak banka ve třech předcházejících letech akciový kapitál postupně z 30 mil. K zvýšila na 80 mil. K, jednak také z toho důvodu, že poměry peněžních trhů v roce běžném pro emisi nových akcií nebyly příznivy. Za to pokračovala banka ve vybudování své organizace. Sif filiálek rozšířena byla v roce 1912 o filiálku v Karlových Varech a pak o expositury na Gradu a v Opatij, které během lázeňské sezony těší se lichotivé pozornosti. Také bankovní podniky, jež náleží ke koncernu Živnostenské banky a rozšiřují sféru jejího vlivu, v roce 1912 zdárně prosperovaly. Opatrnému povolování úvěru děkuje Živnostenská banka, že ztráty, které se přikládají z insolventů, jsou nepatrné a zůstávají v rámci riska, s nímž obchodní banka musí počítati.

Činnost banky rozšířila se mnohostranně. Na příklad Terstská filiálka již vykonala všechny přípravné práce k založení akciové společnosti pod firmou »Dalmatinská mramorná industria v Terstu« s kapitálem 600.000 K. Prostějovská továrna na stroje umožnila výplatu 6 a půl procentní dividendy. Podobně prosperují jiné veliké podniky, financované bankou. Na poli průmyslu vykonala za rok 1912 Živnostenská banka práci obrovskou a přivedla k rozkvětu i ta odvětví, jež jinde trpěla značně nepříznivou konjunkturou.

Česká banka zřizuje další exposituru na Král. Vinohradech v Jungmanově tř. č. 1159 (proti tržnici), která během tohoto týdne zahájí svoji činnost. Úřadovati se bude od půl 9. do půl 1. hod. a od půl 3. do 5 hod.

Pohyb obyvatelstva v Rakousku v r. 1910. Počet sňatků obnášel v tomto roce 214.970, tudíž více než průměr desítiletí, jež činí 212.110. Na 1000 obyvatelů připadá 7.59 sňatků, v průměru posledního desítiletí však 7.76. Počet sňatků nevzrůstal tudíž stejnou měrou jako obyvatelstvo. Skutečně ubylo počtu porodů živých dětí, 923.545 porodů v r. 1910 nebo na 1000 obyvatelů 32.6, o 24.202 porodů méně než průměr posledního desítiletí, jež vypočten na rok činí 948.247. Ještě větší jest úbytek počtu úmrtí, jež obnášel v celém Rakousku 602.046 nebo na 1000 obyvatelů 21.3, o 35.719 méně než průměr posledního desítiletí. Přebytek porodů vůči úmrtím obnášel 321.499 nebo 11.3 na 1000 obyvat., o málo méně než průměr 10letí v r. 1901—1910. Daleko více než počtu porodů živých dětí ubylo počtu porodů mrtvých dětí; obnášel 23.275 v r. 1910 oproti 25.230 v prům. posl. 10letí. Úbytek číslíce porodů a číslíce úmrtí v Rakousku udržuje se mezi příslušnými vyššími číslicemi Uher a nižšími číslicemi německé říše. Úbytek počtu porodů jest nejsilnější v Dolních Rakousích, Horních Rakousích, sudetských zemích a Haliči, naproti tomu vzrostl počet porodů v Gorici-Gradišce a Dalmacii. Úmrtnosti bezvýjimečně ubylo, zejména v Dalmacii, Dolních Rakousích a sudetských zemích.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. J. Holub: Aby byl pánem. Venkovský obraz. »Ludmily« sv. 1., roč. 15. Na »Ludmilu« — ročně 6 sv. — předplácí se na vydání nevázané K 2.20, na vázané K 4.20. — Křesťanská škola. Časopis pro šíření ideí náboženských v čes. školství. Roč. XII. S přílohami »Obrana« pravdy křesť. ve veřejném životě a »Rodinné vychování«. Seš. 1. Vychází měsíčně za roč. předpl. 7 K, s přílohou »Rodinné vychování« o 2 K více. — Poklad věčích. Lidový list k uctění nejsv. Svátosti olt. Řídí P. M. St. Švec. Roč. XIV., č. 1. Vychází měsíčně za roč. předpl. 1.50 K. —

Rádce duchovní. Časopis kněžstva československého. Řídí msgr. P. Vaněček. Roč. 20., č. 2. Vychází měsíčně za roč. předpl. 8 K.

Z nakladatelství benediktinské knihtiskárny v Brně. Hlídky. Vědecká revue. Řídí dr. P. Vychodil. Roč. 29., č. 12. Vychází měsíčně. Roč. předpl. 10 K. — Škola Božsk. srdce Páně. Řídí P. Petr Hlobil. Roč. 46., č. 12. Předpl. na rok 3.20 K. — Náš Domov. Nejlepší obrázkový měsíčník pro lid. Řídí J. Vévoda. Roč. 21., č. 12. Předpl. na rok 4 K. — Vánoční deklamace pro děti. Napsal A. Svoboda. Cena 50 hal.

Nákladem R. Prombergera v Olomouci. B. M. Kulda: Moravské národní pohádky. K tisku upravil dr. K. Hlil. Ilustroval A. Kašpar. Díl 1. za 2 K. Hodí se dobře za dárek dětem. — J. Immler: Tesknice. Řada obrázků. Cena 2.80 K.

Vlast. Časopis pro poučení a zábavu. Řídí T. Škrdl. Roč. 29., č. 3. Roč. předpl. 10 K. Nákladem družstva »Vlast« v Praze.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zábavu a ženské soc. otázky. Řídí P. L. Zamykal. Roč. 9., č. 12. Celoroční předplatné 3 K přijímá administrace v Olomouci.

Ve službách Královny. Věstník Mariánských družin českých. Roč. 5., č. 6. Řídí P. F. Žák T. J. Nákladem Mariánské družiny mužů a jiných v Praze. Vychází šestkrát do roka. Předplatné 2 K ročně.

Osobní daň z příjmu a daň z vyššího služného dle zákona ze dne 25. října 1896 říš. zák. provozovacích nařízení, souvisejících zákonů a nařízení a se zřetelem k rozhodnutím správního soudu do července 1912. Sestavil JUDr. B. Nákladem K. Vačleny v Ml. Boleslavi. Cena 1.40 K.

Ráje Lurdská. Mariánský měsíčník. Roč. 4., č. 11. a 12. Vydává a řídí L. Kolšek, farář v Blansku. Roč. předpl. 1.60 K.

Lidumil. Měsíčník věnovaný sirotkům, opuštěným dětem a křesť. charitě vůbec. Řídí P. J. Stavěl. Vydává se ve prospěch sirotčince v Žasově. Předpl. na rok 2.60 K.

Květy lásky. Měsíčník věnovaný zájmu křesť. charity, zvláště opuštěným dětem. Řídí A. Hofmann. Čistý výnos ve prospěch Útuku sv. Josefa na Král. Vinohradech. Roč. předpl. 2.40 K.

Výbor básní a písní čes. s obrázky, nápěvy a poznámkami. Upravili P. a K. Kocourkové. Nákladem E. Šolce v Karlíně. Cena 40 hal.

Hlasý svatohostýnské. Vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na sv. Hostýně na Moravě. Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. Vychází měsíčně za roč. předpl. 1.50 K. Roč. 9., č. 1.

Česká literatura zemědělská, národohospodářská a samosprávná. Podrobný seznam knih do oboru toho spadajících. Sestavilo Ústřední zemědělské knihkupectví v Praze, Hybernská ul.

Seznam knih a děl uměleckých za dary vhodných, které na skladě má knihkupectví J. Otty v Praze.

Čile a zasloužilý Cyr.-Method. knihkupectví (G. Franci) v Praze v poslední době vydalo řadu nových spisů. Jsou to zejména: Fr. Daněk: »Kapitoly o manželství«. Cena 1.20 K. Probírají se tu témata: Nešťastná manželství. Nepraktická výchova, Emancipace, Lehkomyslný život, Neprozíraví rodiče, Světlavost velkých dětí, Liberalismus, Socialismus nepřítel, Špatný tisk a alkohol, Změna manž. zákonů, Národy učenců, Mravní obrození, Manželství přirozené a nerozlučné, Manželství jest svátost, Obor církve a státu, Rozluka, Rozvod od stolu a lože, Přehled zákonodárství, Snahy rozlukové v Rakousku, Boj proti katol. církvi, Obrana. Neobyčejně cenná tato kniha jest a bude hledaným arsenálem proti přerozmánitým útokům, jež chtějí rozrušiti křesťanský ráz manželství. — Jindřich Š. Baar: Chvilce oddechu. Kapitoly z cest. Cena 3 K 60 h. Mistrným pérem líčí zde autor dojmy z cest: K Severnímu moři, Na horách, dolních, Mezi bratry. Kdo četl již něco od Baara, neodolá, by se neseznámil i s touto novou prací oblíbeného spisovatele, jakýmiž byli Beneš Třebízský a Kosmák. — Nezapomeň nikdo opatřit sobě i sbírku povídek: Z duchovní správy, kterou plodný spisovatel v nedávné době vydal u téhož knihkupectví. — Brožka Josefa povídek: »Z různých dob«. Cena 1 K 40 h. Kniha ta má své určité poslání, jež oslabiti má útoky husitské, jež chystají se proti církvi katolické u nás v roce 1915. Vhodné do farních a spolkových knihoven.

O policajtech, detektivech, soudcích a jiných lidech. Humoresky a satiry. Napsal Karel Mečíř. Nákladem Ústředního zemědělského knihkupectví (A. Neubert) v Praze za K 1.80. Z ovzduší diplomatických akt a memoirů, z něhož těžil hojně pro své zajímavé a napínavé povídky zvláště z doby napoleonské, zašel si Karel Mečíř na pole humoru a satiry. Volbou látek a částečně zpracováním připomíná sloh Mečířův znamenitého humoristu amerického Mark Twaina, což hlavně platí o jeho satirách.

Dům

o dvou poschodích prodá se z volné ruky za nejpříznivějších podmínek.

Adresu sdělí administr. t. 1.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, kobereč a kevoého náčiní ve výrobních nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské rože ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastního činnosti.

Adresování vždy dovolné se vyprošuje.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,

továrna nejmenších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i piv. jam. rumu a všech druhů nejmenších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvláště výhodné ceny.

Přesně vyznamenání a doporučení.

Umělecký kámen pro malbu a kresbu
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malov. ná. okna chráněná v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mozaikového do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává látky i s železnou konstrukcí vlastní výroby, ochranné síť a vše zaneseno v místě.
Mozaiky aliené pro by. gady, křídlové cesty atd. Náčrty, rozpočty i odborná rada zdarma.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. a. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5 1/2%

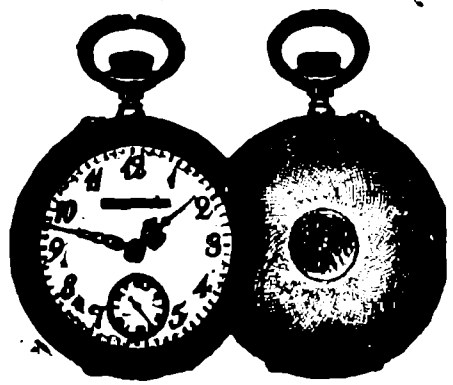
dle výpovědi.

Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, odporučuje vcelosti duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, hřety a veškeré prádlo speciální
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Nejvýhodnější dary doporučuje První východočeský závod
VÁCLAV POTŮČEK, Hradec Králové,
 Jitřkova třída 239,
 ve vlastním domě, proti Grandhotelu.

[Zástupce] Union Horlogerie, spol. továren hodiniek Biel, Glashütte v. S., Ženeva.

Svýcarské precizní hodičky. Nástěnné hodiny v nejmodernějším provedení. Brillanty. Klenoty a šperky. Optické zboží. Přepychové předměty z čínského stříbra. Stříbrné i alpakové stolní a jídelní náčiní. Vše v obrovském výběru. Nejlevnější ceny!

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Gaudenc Appl, Litomyšl,

doporučuje se ku opravování i stavění
 oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákreby zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blanická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
 dle roční sezony kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná usnáni zvláště z kruhů vele-
 důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
 sluze mého ryze křesťanského závodu za
 dobu více než třicetiletého působení.
 Učiňte, prosím, malou objednávku na
 zkoušku.

Volejemné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu
 doporučuje se
 první a nejstarší odborná dílna pastířská
Karla Zavadila
 nástupce Antonín Zavadil
 v Hradci Králové,
 v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
 steiních nádob ze stříbra,
 bronzu a jiných kovů, od nej-
 jednoduššího do nejsofistiková-
 nějšího provedení, v každém
 vzorku a ryze církevním slohu.

Vše přesně, čistě a důkladně
 zhotovuje se v mé vlastní dílně
 jen ručně, čímž umožněno
 mi dodatí vele důstojnému du-
 chovenstvu práci trvalou a
 uměleckou na ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
 Blahopřání Milosti revido-
 vány.

Mešní nádoby jsou v ohni
 zlatím na ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob ko-
 steiních se rychle, řádně a
 levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákreby i
 hotové zboží na ukázkou franco
 se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirážek.
 Sta odporučení a čestných uznání po ruce.

Prosim vele důstojné duchovenstvo o laskavou přízeň
 a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
 odznaků spolkových atd.

Svíce

oltářní, pravé veskové,
 k velikonočním

peřinky, triangle, kadidlo
 libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby

vele důst. duchovenstvu
 v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,
 o. a k. dvorní továrník,
Hradec Králové.

DRAŽBA

v obecní zastavárně Královéhradecké
 v čísle 230. (u semináře)

odbývatí se bude v sobotu dne 18. ledna,
 po případě dne 25. ledna 1913 vždy od
 9. hod. ranní do 12. hod. polední a od
 2. do 6. hod. odpolední

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodiniek, šatstva
 prádla a rozličných druhů látek,
 které koncem listopadu 1912 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
 možno ještě ve čtvrtek před dražbou
 buďto zúročiti aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec
 neúraduje.

Ze správného odboru
 obecní zastavárny Královéhradecké.

Jan Kryšpín,
 (J. Sylvatérův
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —
 pro malbu
 oken kostelních.

PRAHA—I.,
 č. 145 st., Malá Karietova
 ul. č. 19 nové blíže Ma-
 láho náměstí, dříve pte-
 60 roků na Malém ná-
 městí pod loubím) depo-
 ručuje se

ku dodání oken chřís-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se železnými
 rámy, střešními, vsazenými.

Veškeré rozpočty, akvizity i odborná rada bezplatně, bez
 vázavosti ku definitivnímu ohledu.

Nešetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Doporučujeme
 našim rodinám **Kolínskou cikorku!**

PARAMENTA kalichy, cibora, mon-
 stran., kadidelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.

OBNOVA

Číslo 2.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 10. ledna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Katolický sjezd na Moravě.

V sobotu večer byl zahájen v Katolickém domě v Olomouci VI. všeobecný československý sjezd křesťansko-sociální na Moravě. Vhodně volený program sjezdový jest dokumentem, jak činnost moravských našinců se mnohonásobně rozvíjí zvláště v praktickém hnutí odborovém. Katolický tábor moravský jest zářivým majákem, který skutkem osvědčuje, jak zásady křesťanské netoliko vedou lidstvo k cíli nadpřirozenému, ale jak zároveň nejnebezpečnějším způsobem klesá cestu rovnováhy sociální. Právě na základě křesťanském upravují se hospodářské poměry tak znamenitě, jak posud nepodařilo se žádnému táboru nekatolickému.

V neděli líčil Dr. Dolanský počátky hnutí křesťansko-sociálního počínaje rokem 1894. Professor Msgre Šrámek konstatoval, za jakých kritických poměrů vešla strana r. 1906 a 1907 do sněmu zemského a rady říšské. Pokrokářská menšina ze špatně tajeného hněvu zapomněla se někdy tak dalece, že na škodu země šla s Němci v obstrukci proti katolíkům. Když zbědovanost zemských financí dostoupila vrcholu, pronesli pokrokáři velice pohodlné heslo: »My sanovat nebudeme.« Později ovšem, když seznali, jak těžká bude zodpovědnost před voliči, přikulhali za poslanci našimi, čímž sami doznali, jakou hříšnou lehkomyšlnost dříve spáchali.

Strana naše stále usilovala o zrušení školného, přinutila konečně i pokrokářské liknavce v tom směru k spolupůsobení, tak že katolická akce v tom směru skončila zdárným výsledkem.

Při volbách r. 1911 ukázalo se, jak máme velice pochybený volební řád. Kdyby tento byl spravedlivě upraven, pak by Morava vzhledem k počtu odevzdaných hlasů musila míti na radě říšské místo sedmi poslanců čtrnáct. Proto také poslanec Kadlčák hned na nové říšské radě podal návrh na lidovou změnu volebního práva s poměrným zastoupením. (Podivno, proč »lidové« strany protikatolické tak málo zájmu jevíly pro požadavek tak důležitý.)

Všeodborové sdružení křesťanského dělnictva na Moravě, které mělo r. 1906 členů 2000, má jich nyní na 30.000. Peněžní obrát r. 1912 činil 276.341 K. Textilní výluka brněnská stála Všeodborové sdružení 32.000 K. Založen svaz živnostenský. Svě-

pomocná družstva jsou: »Samostatnost«, družstvo pro stavbu laciných domků v Brně, »Moravsko-slezská jednota«, ústředí to našich družstev a konsumu, jež mělo r. 1912 obrátu 9 mil. K, dále výrobní družstvo tkalcovské a krejčovské, jež jsou dosud teprve v počátcích.

Členů tělocvičného odboru »Orla« jest 7106. K tomu přistupuje prosperující odvětví charitativní u organisace.

P. Světlík pojednal o tom, jak by se dal získati dostatečný počet dělnictva zemědělského. Domkářstvo zaslouží daleko více péče, než jaká jest mu posud věnována a mělo by míti zastoupení v zemědělské radě. Schválena resoluce, v níž mimo jiné žádáno, aby se pronajímaly obecní pozemky domkářům a aby ještě před volbami byla svolána domkářská konference.

Továrník Zbořil pojednal o prvních úkolech křesť. soc. organisace živnostenské.

Ve své řeči o národnosti a straně křesť. sociální Dr. Hlobil pravil: »U Římanů vlastenectví zvrhlo se ve zbožňování římského státu jako světovládce, který bezohledně potlačoval všechno, co se přičilo jeho světovládě. Neřímáné a otroci neměli žádného práva. Teprve křesťanství svým učním o rovné důstojnosti všech lidí a hlásáním lásky ku všem lidem bez rozdílu vlastenectví zušlechtilo a povznieslo a snahy národnostní vůči jiným národům udržuje v mezích spravedlnosti. Učením, že každý náš pozemský čin bude míti svou dohru v životě věčném, posvěcena jest obětavost pro vlast a národ a vyšší ceny nabývají skutky vlastenecké. Kdo je dobrým křesťanem, je i dobrým vlastencem, schopným k práci pro národ i bez naděje na dočasnou odměnu a časný zisk. . . Právě u národa našeho československého možno dobře pozorovati, jak náboženství a národnost se doplňují a jak katolicismus národnost ještě stupňuje. — Dle Palackého včasné pokřesťanění našeho národa zachránilo ho od osudu polabských Slovanů. Sv. Cyrill a Methoděj na podkladě křesťanském vytvořili zvláštní kulturu slovanskou, katolicismus za Karla IV. přivedl národ náš k rozkvětu duchovnímu i hmotnému. Ze 2300 českých spisovatelů, vypočítaných Jungmannem, je dobrá polovice katol. kněží, u kolébky probouzejícího se národa stál kněz. úpadek pobělohorský zavinen předcházejícím 200letým úpadkem katolicismu, s kterýmž úpadkem ruku v ruce šlo a vnika-

lo cizáctví do vlasti naší. V čele národního ruchu ve Slezsku pruském i rakouském stáli vždy a dosud stojí katoličtí kněží. Tato fakta z dějin, jen namátkou uvedená, svědčí o vřelé lásce katolíků k vlasti a národu a usvědčují ze lži protivníky, že jsme nenárodní, aneb národnostně vlažní.«

O komunálně-politickém programu strany a volbách do hospodářských korporací bylo proneseno několik velice poučných řečí.

Celá řada praktických referátů svědčila o znamenité vyspělosti našich pracovníků, přinesla mnoho povzbuzení a poučení. Křesť. soc. strana česká na Moravě vstupuje do tohoto nového roku jako organisace stále mohutnící, takže ji neublíží při nastávajících volbách sebe rafinovanější kartel živlů protikatolických. Bratři moravským přejeme hojnost zdaru a vroucím přáním naším jest, aby chom v Čechách co nejdříve stáli na téže organisaci výši.

Moderní mučirna.

V nynější době lstiví demagogové dovedou manipulovati s jednotlivými slovy jako s kaučukovým míčem. Nejhorší své zběsilosti umějí chytře pojmenovati názvy tolik lákavými, že se na ně chytají pošetilí lidé jako mouchy na lep. Ale nazve-li se bezcitný otrokář bojovníkem za svobodu, to již jest vrchol šejdífství.

Napsáno již mnoho o tom, co zkusí poctiví lidé v Portugalsku od zednářských vetřelců, kteří se krveprolitím zmocnili ministerských křesel a kteří znásilnili občanskou svobodu při volbách tak hanebně, že by i Turek nad tím trnul.

Ale míra tatarských zločinů dosud není naplněna. Co začalo násilím, to hledí se nyní udržeti násilnostmi ještě rozvětvenějšími. Ovšem zednářská vláda ostřížím zrakem bdí, aby se zprávy o sveřeposti její nešířily do jiných států. Na př. agenti placení vládou otvírají i soukromá psaní. Jakmile tak vyslídí nějakou stížnost, hned následuje podlá denunciacie a soud nad »velezrádcem.« Do jakých hrozných vězení na celá léta jsou vepřáváni političtí nespokojenci, již jsme pověděli. K tomu zakoušejí hrozných ran, odpirá se jim útěcha náboženská i pomoc lékařská.

Vězení jsou přeplněna. V Braze stal se dozorcem politických vězňů ničema, který byl před tím

FOTOGRAFIE

v plesových toiletách a kostýmech
v uměleckých posách i osvětlení

První závod v místě.

SVATEBNÍ SKUPINY

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradec Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

Při včasné ohlášení fotografuje se též večer při světle umělém.

v kriminále pro pokus loupežné vraždy. Nyní své chamtivé řemeslo provádí pod protekcí státu tím, že vydírá vězně. V lisabonském vězení »Trafarik« směřují vězňové vyjít ze zatuchlých sklepů jen denně na půl hodiny. Když si zaplatili na uklízení a praní, ředitel peníze vzal, ale práť a poklízet musejí dále. Útoky na kněze, i když jen dle rozkazu v obyčejném občanském šatě obřady konají, jsou na denním pořádku.

Zednáři zakazují v soukromých školách učit katolickému náboženství. Před lisabonský soud byla vlečena soukromá učitelka, aby se zodpovídala, proč učila své světence náboženství. Že uviděl zednářský starosta v Chaves u starce 60letého růžence, surově ho ztýral. V Lisaboně tlupa karbonářských špiclů vládních přepadla místnost katolické mládeže. Předsedovi uťezáno ucho, zraněn byl na prsou a na ruce. Jinému uťezali nos a horní ret, třetímu vypíchli oko, čtvrtému uťezali na ruku prsty. A když zohavený předseda chtěl si vyzvednouti pas, aby mohl z mučnický prchnouti do ciziny, nebylo mu od úředníka vyhověno, protože by prý dělal vlasti svým zmrazčením hanbu.

Židům se tam ovšem nejděle násilí žádne.

Není divu, že před moderními Nerony prchá lid z portugalské katovny houfně. Dříve se stěhovalo ze země ročně kolem 40.000 lidí, ale hned r. 1911, kdy nastoupila vláda zednářská, vystěhovalo se 58.000 občanů. Když pak zuřivé běsnění Neronů se ještě více zmohlo, tu hned za prvních 6 měsíců v roce 1912 prchlo před lupiči občanské svobody na 30.000 lidí.

Nejhorlivější jsou od špiclů stopování důstojníci. Jakmile jest od bídáckého individua důstojníku dán, ještě před počtem řádného soudu pozbývá platu. Když nedávno 5 důstojníků a 8 poddůstojníků bylo obviněno, že se starali o nastolení královské vlády, dokázalo se, že to byla smyšlenka placených špiclů. Ale jakkoli byli soudem osvobozeni, přece propuštění ze služby. Nadto bylo zavedeno vyšetřování proti členům soudu, ačkoli měli být poslání do kriminálu ihned ničemní denuncianti.

Královská vláda dávala revolučním pokrokům tolik volnosti, že trpěli již tehdy katolíci mnoho násilnostmi volnomyšlenkářskými. Ale přes to bezcharakterní revolucionáři do všech stran světa vykřikovali, jak trpí nesvobodou, a lhali, že žádnou revoluci na mysli nemají.

Nyní se ukazuje jejich demagogie a bezectnost ve světle stále příšernějším. Slibovali lidu jaký nastane v Portugalsku ráj, až se sami dostanou k veslu. Poukazovali na zbědované finance státní tolik často, slibující, jak zmenší daňová břemena.

Planové »reformy« hned na počátku provedli pohodlně tím, že rozkradli k účelům státním mnoho jmění královského a duchovenského a že zastavili duchovenstvu platy. Pro počátek tedy měli aspoň něco. Když však měli přemýšlet o tom, jak by se dalo množství jmění národa bez loupeže cestou poctivou, osvěcený rozum se jim zastavil. Protože již nyní jsou zabavené statky promrhány, dělá republikánská vláda nové dluhy a vypisuje tak těžké daně, až obyvatelstvu nad tím vlasy vstávají. Sám finanční ministr řekl ve sněmovně, že má republika veliký schodek. Nikdo, ani židé, kteří vítali státní převrat portugalský s chvalozpěvy, nechce zkrachované společnosti miliony půjčit. Ministr tudíž chce hojiti státní předluženost takovými daněmi, jakých ani turečtí pašové nevybírají. Dle jeho návrhů mají být zdaněni služebníci, koně, klavíry, vozy atd. V Lisabonu zaveden rybní monopol, který byl pronajat cizí společnosti, aby se sehnala hned aspoň nejnnutnější peněžní částka.

Z toho všeho veliké protestní schůze a davové pouliční nepokoje i mezi republikány, kteří k vůli bezcitným hercům zednářským nechťejí přijít o poslední kabát. Veliké houfy lidu vnikly do celá do městské radnice, kdež ztýraly městské představenstvo.

A s takovým státem přišel se Magelhaes Lima pochlubit do Prahy! Taková volnomyšlenkářská mučnicka nebere pouze lidská práva katolíkům, rdouší i ty liberály, kteří by se odvážili jinak mysliti než zednářští pašové. A Volná Myšlenka v Čechách i v jiných zemích skrývá se jako sysel, má-li zkritisovati takové bezcharakterní surovosti a vyděračství portugalských stoupenců. Poučná to předzvěst, jak se povede občanské svobodě také jinde, až si vynutí volnomyšlenkáři v jiných zemích ministerské fraky.

Volné listy.

Učitelstvo ve stranách. Již kolikrát minili jsme napsati několik řádkův o postavení českého učitelstva ve stranách politických, ale jiné otázky na chvíli zadržely myšlenky o věci, která má důležitý národní význam. Mladočeská učitelská schůze a řeči na ní promluvené posilují zájem o politické příslušenství učitelstva do popředí a dávají příležitost různým úvahám. Samo sebou se rozumí, že za konstituční svobody učitelstvo má své právo vstupovati do stran politických, ale povinností jeho jest voliti strany, které stojí na půdě práva a klidného společenského vývoje. Učitelstvo již proto, že jest tak významným činitelem, nemá být

licitačním předmětem. V ohledu tomto v poslední době dějí se o učitelstvo přímo závody. Méně soudní činitelé v řadách učitelských snad by mohli pocítovati z toho jisté příjemné sebevědomí, ale, rozumně usuzováno, ucházejí-li se o jejich přízeň strany s cíli podvratnými, není to pro učitelstvo vyznamenáním, nýbrž urážkou a nedoceňováním jeho duševního rozhledu a soudnosti.

Jest povážливо, že mnozí učitelé dali se zapřahnouti do vozu volnomyšlenkářského, přivážejícího k nám z Německa překonaný materialistický světový názor. Nehledíme-li ani u volných myšlenkářů k podvodné agitaci protináboženské, jsou tu jejich podvratné cíle, kterých ovšem mladší učitelstvo nepoznává, jsouc mámeno frásením o povinnosti protiklerikálního boje. Nevědeckost a soustavné lži volnomyšlenkářských tiskovin bijí tak do očí, že učitelé, kteří opravdu chtějí plniti zdravé kulturní poslání, měli již dávno ukázati záda mamičům, kteří nepovstali u nás pro zvelebení kulturních hodnot, nýbrž pro obstarávání úkolů, sledovaných židovsko-zednářskou organizací.

Neméně s podivem jest, že jednotlivé učitelé jako členy své počítá i strana sociálně-demokratická, jejíž konečné cíle jsou prostě nemožny a jejíž filosofický a vědecký základ jest již na pudrě rozbit.

Vzhledem ke své minulosti a vzhledem k důležitosti, kterou sama sobě přisuzuje, největší demagogii provozuje však s učitelstvem strana Masarykova. Slibuje, navrhuje a píše o věcech dle skutečných poměrů nemožných, jen aby vlichotila se v přízeň učitelstva a rozmnožila v něm počet odběratelů »Času«. Rozum nerozum, poctivost nepoctivost, pro abonentní politiku podnikne »Čas« všechno.

Když poslanci čeští ve vyrovnávacích komisích a mimo ně netajili se s přesvědčením, že úpravy učitelských platů z celku vyňati a o sobě projednávatí nelze, v »Čase« pokrokáři sosnovali válečný plán, který podstrovali učitelstvu tvrdíce, že na vyrovnání česko-německé čekati nelze a že dlužno učitelstvu pomoci vyjmutím platové otázky a jejím osamostatnělým projednáním. Ač pořouchlý návrh z mnohých důvodů nebylo lze učiniti skutkem, »přátelé« učitelstva z »Času« trvali na svém a živou mocí nechtěli se dáti přesvědčiti o nemožnosti. V duchu si ovšem myslili: však učitelé nyní pochopí, kdo jim chce opravdově pomoci a kdo jejich požadavky pouští mimo. Jestliže kdy jaký způsob, tož zajisté tento pokrokářský návrh v »Času« prokázal demagogii, která padne co padne snaží se lovití odběratele a stoupence, a jest podivuhodno, že učitelé tyto zavinité sice ale hodně průhledné manévry neprohlédli a proti takové nedůstojné hře se rázně neohradili. My také uznáváme hmotnou tíseň učitelstva, ale »Čas« v očích soudné veřejnosti k váze těchto existenčních nesnází přidává ještě váhu nevážnosti, projevované nezodpovědnými sliby a návrhy, které jsou velmi laciny, protože nestojí nic jiného, než kousek papíru a kapku inkoustu. Co »Čas« provozuje s učitelstvem, jest prostě čenichání kořisti a nový způsob duševního podloudnictví, které dosahuje zamýšleného cíle zejména proto že mezi učitelstvem jsou mnozí, kteří kromě »Času« jiného denníku nečtou. Tím povstává a utvrzuje se u nich přesvědčení, že jedině strana pokrokářská poctivě bojuje pro učitelský stav a brání jeho zájmy, ačkoli dle skutečnosti nelze tomu jinak rozuměti, než že časovský machiavelism vykonává tu své stranické úkoly a obchoduje s důvěrou hmotně strádajícího stavu.

První sjezd svobodomyšlného učitelstva. Jest pochopitelné, že i strana mladočeská usiluje o převrácení z řad učitelských. Sjezd mladočeských učitelů konal se nedávno v Praze a účastnili se ho přední mladočeští poslanci. Jako pozoruhodnou zvláštnost zaznamenati jest, že dr. Kramář co do úpravy platů mluvil k učitelstvu realisticky, což podotýkáme ovšem s programového hlediska strany Masarykovy, která, kdykoli činí slavnostní prohlášení, tlustě podškrťává střízlivost nazírání, poctivost, přímlost a pravdu.

Dr. Kramář projevil naději, že učitelstvo vyjednávače v česko-německém vyrovnání nepřiměje k tomu, aby dohoda byla zaplacená ústupky, kterých by se svědomím nebylo možno srovnati. »Toto svědomí«, děl dr. Kramář, »nám posud naše stanovisko při jednání česko-německém velmi ulehčovalo. Ale vyjednávání česko-německé nedá se protahovati do nekonečna a musí jednou přijíti ke konci. Jisté oběti ovšem musíme přinést. Každý kulturní spolek, každá kulturní instituce, města, okresy a tak dále musí trpěti, všichni politiky tím trpíme, a jest tudíž přirozeno, že také učitelstvo musí vydržeti dobu, než bude možno, a bychom řekli, že nastává našemu království a všem, kteří na zdaru tohoto království jsou závislí, doba nová, doba lepší, což učitelstvu našemu zrovna tak na srdci leží, jako otázka materiální. Přicházím nyní k otázkám stran. Kdo chce úpravy platů učitelských, musí být pro dobré česko-německé vyrovnání. Slibovati učitelstvu všechno modré s nebe, štvátí proti jiným a štvátí, také proti česko-německému vyrovnání, to jest velmi

nenaplnitelná politika. (Ano! Tak jest! Výborně!) Když tomu jdou na lep masy, tomu rozumím, ale nerozumím bych tomu, kdyby na lep ten šlo i učitelstvo, které musí být psychologem, poněvadž má vychovávat mládež. (Výborně! Všeobecný potlesk.) A to musím říci, že nic mne nenaplnuje takovým odporem, jako chování realistů. (Výborně! Výborně!) Realisté, kteří vyrostli v bojích za politickou střízlivost, za počítání s danými poměry, kteří vyrostli bojem proti demagogii, dnes ji provozují způsobem nejodpornějším. (Výborně! Všeobecný bouřlivý potlesk.) Dám si libiti radikálismus lidí, kteří na něm lpi, i když zdá se mi neoprávněným, jen když vidím, že jest poctivým, a pak mám před sebou úctu, ale jsem proti radikálismu kšeftovnímu (bouřlivý všeobecný potlesk a pochvala), poněvadž, jak víte, je málocenný a poněvadž ani ten, který jej hlásá, sám mu nemůže věřiti. Takový radikálismus není než trochu jedu, který vytryskuje z uražené ještnosti proto, že hlasatelé jeho se nedočkali vedení národa. A proto myslím, že zrovna učitelstvo jest povoláno, aby zkoušelo všechno to, co slyší z druhých stran v příčině úpravy učitelských platů. (Výborně!)

Tuto část řeči Kramářovy uvedli jsme z »Národních Listů« doslovně na důkaz, že pyšná hesla realistická o pravdě a poctivosti jsou dnes bezcennými cáry, což dokazujeme při každé příležitosti. Ke všemu tomu musí každý soudný člověk uznati, že v táboře mladočeském učitelstvo o pravém stavu věcí jest mnohem lépe informováno, nežli ve straně Masarykově, která, jak již svrchu bylo řečeno, osvojila si demagogické mravy, aby mohla lovití. Proto ještě jednou zdůrazňujeme, že učitelstvo, hlásící se pod prapor pokrokářský, mělo by jako stav inteligentní viděti a cítiti svoji urážku ve způsobu, jakým »Čas« a jiné pokrokářské listy otázku úpravy platů projednávají, odvažující se psáti tak, jakoby mluvili k lidem, jimž chybí potřebný rozhled a nedostává se soudnosti.

I my náležíme mezi lidi, kteří úplně přisvědčují potřebě úpravy platů učitelských, neboť drahotní poměry jsou čím dál obtížnější. Neběží také jenom o to, aby učitel se svojí rodinou mohl býti živ, nýbrž aby mohl postarati se o slušnou budoucnost svých dětí. Tyto děti jdou do světa, jsou posílány na studie do měst, v nichž cena životních potřeb činí na kapsu otcovu, ne-li větší, tedy jistě takové útoky, se kterými, obstarávaje nutnou výživu, musí starostlivě zápasiti i doma. Kromě toho společenský život přináší občasně zábavy, schůzky a porady, při nichž nelze obejít se bez útrat, a žádati na učiteli, aby se jim vyhýbal, bylo by tolik, jako prohlašovatí ho za tvora nespočtenského a zbavovati ho žádoucího duševního občerstvení a styků, jichž pro sebe i pro stav musí chtět nechtěj vyhledávati.

Soudnost a rozvaha. Jakkoli přejeme zdaru úpravě platů učitelských, nemožno nám na druhé straně zamlčeti určitých výtek, kterých nečiníme ze zlého úmyslu, nýbrž v zájmu učitelstva samého. Již co do úpravy vyskytly se úkazy, které nasvědčovaly, že v učitelstvu (ovšem nemíníme celku) jest dosti nesoudnosti. Chápeme ovšem, že běželi-li o věci tak životní, jako jest úprava platů, dostavuje se snadno netrpělivost a s ní leckdy i vášně, která jest nepřítelům klidné rozvahy. Odtud ono vypořádání národní práce a výzva, aby učitelstvo hlásilo se k socialistům, odtud pohotová a nekritická víra v ty činitele, kteří úpravu objasňují dle svých stranických cílův a činili veliké návrhy a sliby, kterých by sami nemohli splniti ani tehdy, kdyby byli platnými činiteli a účastníky porad a vyjednávání, z nichž úprava má vyjít. Na této výtce však nepřestáváme. Jest smutnou zkušeností, že učitelé, zejména mladší, snadno dávají se získávati pro výstřední směry, jejichž hlavní značkou jest nemyšlivý radikalismus a jejichž konečným ovocem jest rozklad společnosti. V tomto ohledu bylo by na místě, aby starší a zkušenější kolegové působili regulativně svým rozhledem a soudností a aby se stali rádci mladších, na něž všude házejí udice nesvědčící pochlebníci.

Na příklad proč ta vášnivá zaujatost a drsné nepřátelství proti kolegům, kteří sestoupili se v organizaci katolickou? Jestliže by běželo o důvody, proč ten hlásí se k pokrokářům, socialistům, nebo volným myšlenkářům, a proč onen stal se členem sdružení katolického, jest předem jisto, že katolický učitel uvedl by se řečí jasnou a důkaznou a že jeho odpůrce pochlubil by se několika frásením o pokroku a osvětě, jejichž pojem dnes jest tak plytký a obsah tak mátožný.

Katolický učitel dnes staví na tom základě rozumném a životní zkušeností osvědčeném, že bez zásad náboženských nelze s úspěchem vychovávat a že bez těchto zásad není pravé mravnosti. Proto katolický učitel nemůže nikdy souhlasiti se školou bez náboženství, se školou volnou. Holdují-li dnes mnozí onomu názoru materialistickému, jejíž hlásají volní myšlenkáři, názoru tedy bez Boha, bez nesmrtelné duše, přiznávají-li se mnozí k učení, že člověk povstal tělesným i duševním vývojem ze zvířete a že jako zvíře zahyne, pak katolický učitel právem dovozuje, že, nehledě k odporům vědeckým a rozumovým, tento hmotář-

ský názor co do výchovy nemá nejen žádné mravní síly, ale nad to obsahuje vlastnosti, které nemravnost podporují a k ní přímo vedou. Největším nepřítelem mravnosti jsou jistě vášně a nebezpečná tělesná smyslnost, a běží tedy o otázku, čím možno nejúčinněji smyslnost tuto krotiti.

Rozum, svoboda a nesvoboda. Říkají sice volnomyšlenkářští hlasatelé školy bez náboženství, že rozum lidský jest dosti silný a schopný, aby zbudoval mravouku bez zásad náboženských zcela svobodně a nezávisle, ale to vše jsou pouhá slova, která smekají se po povrchu a nepronikají v podstatu věci. Důvěrníka tato není prosta velikého bludu. Z nejosudnějších myšlenek, jimiž vzdělanost přítomné doby jest tak bohatá, jest víra, že rozum, nestranné přemýšlení, jest schopnost, která sídlí v člověku zcela oddělena od ostatního ústrojí, že představuje v člověku souhrn naprostých pravd a že jest úplně s to, aby vítězným přemáháním smyslnosti zajišťoval mravní konání. Ve skutečnosti však, pokud člověk nedosáhne pevné vlády nad svými žádostmi a náruživostmi, rozum jest jen agentem, který smyslnosti opatřuje vhodných výmluv a příležitosti, aby mohla dobře užívat. Světci katolické církve a řekněme mravně silní naši předkové věděli však lépe, než dnešní moderní lidé, kolik úporných vítězství nad smyslností a náruživostí jest potřebí k tomu, aby člověk mohl skutečně volně a nezávisle na vlastních osobních stavech mysliti a usuzovati. Právě v tomto ohledu vězí veliký odpor volnomyšlenkářského názoru, jenž odvozuje duševní činnost od činnosti hmotné a tvrdí, že duševní jevy nejsou vlastnostmi podstaty duchové, jak říkají křesťané, nýbrž pouze vlastnostmi hmoty. Kdyby tvrzení toto bylo pravdivo, pak tím více rozum byl by závislým na popudech smyslových a pak neměl by síly, aby nad tělem vítězil a zjednával základů mravnosti.

A říkají-li bojovníci proti křesťanské mravouce, že dává pouta a že jest nedůstojno člověka, aby se podřizoval náboženským jejím příkazům, pak tvrdíme, že mravní nesvoboda a zmatky jsou právě u hlasatelů nové volnomyšlenkářské mravouky. Dle mravouky křesťanské člověk dosahuje svobody teprve tehdy, když zvítězí nad svou tělesností, když očisťuje své myšlení mocnější moudrostí a když pevnou vůlí osvojí si sebezápor. O tomto postupu k mravní svobodě však nemůže býti řeči v názoru, jenž považuje člověka za vyvinutější zvíře, čehož logicky neúprosný důsledek jest tento: povstal-li jsi pouze ze hmoty, jest-li tvá duševní činnost pouze vývojem duševní činnosti zvířecí a nemáš-li cíle posmrtného, pak tvým úkolem nemůže býti nic jiného, než abys se klaněl svému bohu — hmotě. Jestliže příčina, která nás zplodila, není lepší nežli my, pak jí vzdáváme počtu jen napodobením její nízkosti. Jestliže pouze hmota jest naším původem, jak jest možno od lidí žádati, aby něco jiného dělali, než váleli se v bahně a říkali červům: jste naši bratři a naše sestry? Čím více se snížíme k zemi, tím více budeme uctívat příčinu, z níž jsme vyšli. Jinými slovy, člověk tady jest, aby jedl a pil, měl se dobře, aby plakal, smál se a pak zemřel. Jest to mravouka sobectví a nejbezuzdnějších smyslných rozkoší, jest to mravouka, která dle přesného logického myšlení usuzuje, že byl by bláznem nebo hlupcem ten, kdo by k vůli bližnímu vzdával se prospěchů, nebo pro něho něco obětoval.

Jest jasno každému myslícímu člověku, že tato mravouka, založená na hmotářském názoru světovém, vede k nesvobodě a otročení nejsobečtějším chťícím a že nemůže nikdy způsobiti to, co rozumíme pravou mravností. Volnomyšlenkářský názor a z něho důsledně vyrůstající mravouka nepřipouští poutání smyslnosti a vedou k důslednému vyžití, a může-li se tu mluvit o svobodě, pak jest to ona svoboda, která dovoluje každému pořídit a představovati si mravnost, která jest mu individuálně nejlépe po chuti. Zásadu mravního individualismu prohlásil pak sám volný myslitel Comte za severskou nemoc, která plodí neuvěřitelné nápady, neživotné theorie a hmotářskou krátkozrakost bez veškeré životní zkušenosti.

Křesťanský názor světový s vírou v Boha, s Jeho příkázáními, s praktickou školou sebeupřemáhání vede k vítězství ducha nad tělesnou přírodou a sjednává člověku dokonalou svobodu, bez níž není mravnosti. A tu právě jest propast mezi mravoukou křesťanskou a hmotářskou, a rozum a život dokazují, na které straně jest pravda a zachrana společnosti. Důkladná znalost skutečného života a nezdolná svoboda duševní proti tělesným popudům skutečně jsou osobností Kristovou a velkých světců církve katolické. »Proto,« praví dr. Förster, »kdo chce jistě kráčet v těchto těžkých a zodpovědných otázkách a svědomitě raditi, musí se nejprve zde v hluboké úctě učiti a poslouchati, nežli smí žádati, aby ho jiní poslouchali a od něho se učili.«

Förster o náboženství ve škole. »Nemohu než prohlásiti své nejhlubší přesvědčení vychovatel-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

ské, že největší výchovnou moc má jistě náboženství. Předně nabudou všechny čistě lidské podněty k mravnosti teprve potom trvalé působnosti, budou-li prochnuty a doplněny názorem náboženským. Veškerému našemu zápolení by chyběl hluboký smysl, ano i nejvyšší výchova vůle ocitla by se v nebezpečnosti, že se zvrhne v pouhý silácký sport, kdyby nebyla podřizena onomu velkému duchovnímu názoru životnímu, hlášanému veškerým hlubším náboženstvím a filosofií, totiž názoru, že tento smyslný svět a tento pozemský život není celou skutečností, nýbrž že jest toliko stupněm a přípravou na vyšší svět duchovní. Tento pohled na jiný svět má hluboký význam výchovný také v tomto smyslu: Omezení našeho celého bytí na krátký život pozemský sesiluje neobyčejně moc všech pozemských vábidel na duši naši — všechny vyšší požadavky jeví se pak silnými myšlenkami vysněného světa bez sly a skutečnosti. Nač potom bojovati a odříkati se? A jak slabé jsou všechny čistě lidské požadavky, chtěli-li se postaviti samy proti silám přírodním! Proto praví Pavel tak s hlubokou znalostí života a duše: »Nevstanou-li již mrtví, pak jezme a pijme a buďme veselí, neboť zítra budeme mrtví!« Bez víry v duchovní svět není žádné trvalé opravdové odvahy ducha k sobě samému — ona víra, rozlícená živým ohněm Kristovým, probouzí tuto odvahu teprve opravdu k životu a rozněcuje ji k síle vždy vyšší a k bezpečnosti. Jako v dobách zhoubných nemocí rozpoutává vyhlídka na krátký život často pravé orgie požitkářské, tak vůbec pouhé soustředění člověka na pomíjející život ve zdejší rozkládá a ochlazuje veškeré mravní nadšení a popichuje netrpělivou touhu po požitku a po náruživém omámení. Tolik Förster, a slova jeho jsou tak přesvědčivá, že není možno proti nim brojiti leda povrchní mnohomluvností, která v těchto otázkách jest vlastní pokrokářským volnomyšlenkářům. Zkrátka řečeno, v boji o volnou školu, o školu bez náboženství, běží hlavně o mravnost, a předchozí vývoody jsou přesvědčivým důkazem, že zásady katolického učitele jsou pevné jako skála, z kteréhož ohledu odpůřci jeho kolegové měli by více o hledisku jeho mysliti a méně velkopansky je přezírat. Kdežto hledisko katolického učitele jest jisté, volnomyšlenkářská nezávislá mravouka, dovoleno-li slova toho užiti o záplavě opentlených frází, jsouc založena pouze na měnivém jedinci, na jeho chatrné zkušenosti životní a na myšlení často tolik porušeném, zabíhá dnes do všech možných mód a směrův a musí pokračovati od přehodnocení ku přehodnocení, od nové mravnosti k nejnovější.

Obrana.

Poslanec Staněk šel pro 25.000 K. Nařkl Raiffeisenovu záložnu v Nové Říši, že tato povolila půjčku 20.000 K opatu Drápalíkovi, ačkoliv prý ani jejím členem nebyl. Správa Raiffeisenky veřejně odmítla tuto lež páne Staňkovu a vyzvala ho, aby dokázal svoje tvrzení na základě účetních knih Raiffeisenky. Pro případ, že důkaz pravdy provede, bylo mu slíbeno 25.000 K jako odměna. — Když byl vehnán pan poslanec Staněk do úzkých a viděl, jaká blamáž mu hrozí, odhodlal se konečně k návštěvě v Nové Říši, aby si utřel — blamáž ještě větší. — Nejdříve chtěl spouštět hrůzu na členy představenstva. Byv rázně vyzván, aby podal skutečné důkazy pro své tvrzení, vykrucoval se, že prý to kdesi-kdosi-kdysi řekl a že prý on to považoval za věrohodné. Když tedy měl na základě zřejmého důkazu z knih Raiffeisenky býti usvědčen z bezcharakterního lhářství a poškozování svépomocného ústavu roztrušováním lživých zpráv, práskl do bot, že prý musí k rychlíku do Vídně. Zatím však se bavil v hostinci u Bartušků. Za přítomnosti c. k. notáře byl sepsán protokol, který dosvědčuje, jak pokrokový charakter si mizerně počíná. A zrovna tak pokrokářský tisk, který držel posl. Staňkovi palec, otiskuje s gustem jeho pomluvy. Po všem rozmazování té »půjčky« najednou ztichl, jako by nevěděl, že jest povinností charakterních zpravodajů dopověděti, jak byl spor ukončen.

Němec milejší nežli Čech. »Nár. Listy« piší: »V obci Písařově, velmi důležité posici národní, byly obecní volby. Aby poražení byli — čeští klerikálové, spojili se pokrokáři tamní s Němci a zvolili do obecního výboru dne 31. října Frant. Franka, předsedu německé místní školní rady a hlavního člena místního odboru Bundu der Deutschen Nordmährens!! Léta nebylo ve výboru Němce, až nyní!« — Zas je už vidět, že je českým pokrokářům často milejší Němec než Čech. Co tomu řekne Národní rada? Posud mlčí. Ostatně vůdce agrární strany na Moravě Sonntag to také řekl: »Mně je německý agrárník milejší než český klerikál.« A »Čas« napsal: »Než klášterní školu českou (v Brně), raději nic.« — Hajnova »Osvěta Lidu« před posledními říšskými volbami vydala nepokrytě heslo: »Raději německého liberála, než českého klerikála!« A tací lidé odvažují se učiti katolíky, jak mají pěstovati národní solidaritu.

Oprávněnost strany katolické na Slovensku. nikdo tak pádně nedokumentoval, jako sami slovenští pokrokáři. Nejdřívším švindlem bylo jejich tvrzení, že jsou jenom proti klerikalismu a že nechtějí lidu bráti víru. Hlinka a jiní finančně se zakrváceli a šli do žaláře obětavě k vůli prospěchu zarytých nepřátel katolické církve, kteří chytře uměli předstírat náboženskou snášlivost do té doby, pokud pomoci katolíkům k vůli ukojení sobectví nutně potřebovali. Ale jed, který byl v žlázách pokrokářských ukryt, nedal se dlouho tajiti, začal stříkati jako z vodotrysku.

Na př. ve vánočním čísle slovenského »Deníku« útočí se na základy katolické věrouky. Nazývá se tam klamem víra o narození Bohočlověka. Kněží, kteří učí o zrození Kristově z neposkvrněné Panny a o příchodu mudrců ke Spasiteli, jsou postaveni na pokrokářský pranýř jako švindlí. A zajímavě, jakým neomaleným, nízcem demagogickým způsobem snaží se fanatikové své hrubé útoky odůvodniti. Na př. tato slova: »Klamali vás, drahé děti moje. Klamali už vašich rodičův, keď boli (když byli) vo vašich rokoch. Nikdy nepřišli traja (tři) králi k Ježiškovi. Není to pravda, lebo nikdy nepřišli kráľovia ku chudobným.« Jest viděti, že sleduje pisatel věrně taktiku nejčervenějších demagogů, kteří tak rádi předstírají veliký soucit s lidmi nuznými. Na tom lháři nezáleží, že obrací na ruby i tu historii lidstva, která dostala své potvrzení od samých živlů pokrokářských.

»Nikdy nepřišli kráľovia k chudobným!« Člověk máně si vzpomíná na Josefa II., Karla IV., Václava IV., Petra Velikého a celou řadu jiných populárních panovníků, kteří s lidem prostým obcovali s největší radostí. A teď na Balkáně! Princezny posluhují prostým raněným vojínům, princové staví se do předních řad válečníků, králové navštěvují nemocnice, kdež libaž prosté vojáky. Králové před hodem Božím velikonočním přicházejí umývat nohy chudým starcům. Zkrátka historie netoliko doby křesťanské, ale i pohanské by se musila ze základů přepracovati, kdyby demagogická lež slovenského pokrokáře byla pravdou. Sami poňanští mocnáři dílem ze soucitu, dílem z osobní vypočítavosti přicházeli velice ochotně k lidem chudým. Ale fanatik ohlupuje lid větou: »Nikdy nepřišli kráľovia ku chudobným.« A tohle spolkou všechno ochotně pokrokáři ti, kteří sami vědí, jaká krkonošská lež se tu hlásá.

Jak lze pisatel neomalené dále, dalo by se dokázati každým dalším řádkem. Leč drzost jeho vysvítá zvláště z této okolnosti: popírá pravdivost bible o okolnostech spojených s narozením Kristovým, ale zároveň tytéž zprávy biblické slouží mu za podklad jeho vlastní divoké bajky. Mrzačením zprávy evangelia blabolí něco, o čem se ani žádnému racionalistickému odborníkovi nezdálo.

Jen úžasná lenost může prospati tak pohodlně všechny nové výzkumy současných biblistů.

Na př.: »Klámali vás. Onoho dňa bóli traja králi pozvaní k veľkým radovánkam, ktoré boli usporiadané na počesť narodenia jakéhosi malého princa (čož se někde narodí princové již velící?), králeviča v susednej krajine.« A tak se pokračuje dále.

Toho tedy ještě bylo potřebí ubohým Slovákům, vězícím ve spárech židovských kořalečníků. Základ netoliko víry katolické, ale křesťanské vůbec musí se k radosti židovstva podvrátiti. Kdo bude věřiti ostatním článkům víry křesťanské, jestliže uvěří, že jsou klamem slova Krista Ježíše, jimiž potvrzoval své Božství? A pokrokařská drzost jde tak daleko, že se velice katolickým kněžím na Slovensku zazlívá obrana proti takové volnomyšlenkářské otravě, jejímž posledním cílem jest ujařmení křesťanského lidu, jak dokazují výmluvně události portugalské. Proti víře Talmudistů, kteří se osvědčili jako nejhorší nepřátelé slovenské národnosti, ovšem »Denník« nenapíše nic, protože to židovští zednáři nedovolí.

Humanita v republice. Vláda francouzská dala uzavřít ústav v Darnebal v provincii Rouen, v němž nešťastné dívky pokleslé z veřejných domů byly zachraňovány od zkázy duše i těla. Deset řeholních sester, které ústav řídily, bylo vypuzeno. Představená, než se sestrami ústav opustila, zaslala listu »Journal de Rouen« dopis, který dává nahlédnouti v zásluhy řeholnic. Píše mezi jiným: »Zítřka zanikne ústav náš, založený r. 1843 sestrou naší a námahami a obětmi sester zachovaný. Nikdy jsme nepracovaly v naději na lidskou odplatu, ale přece jsme nemyslely, že s námi tak nemilosrdně bude jednáno. Nechceme vychvalovati díla svého v uplynulých letech. Jiní tak učinili a my můžeme složit zlatou knihu o svém ústavě, sloučíce články z novin a časopisů evropských a amerických, zprávy různých sdružení a akademií, diplomy, jichž se nám dostalo na výstavách. Ale naši zlatou knihou lepší ještě by byl spis o dějinách 6000 dívek, které u nás našly přístřeší a ochranu. A jak mnoho z nich se úplně napravilo! Staly se řádnými ženami, bezvadnými pracovnicemi, dobrými matkami rodin, a na nás nezapomněly, ježto jsme jim nebyly představenými, nýbrž přítelkami. Denně nás docházejí přečetná uznání a projevy vděku srdečné. Sestra Teresie, představená ústavu, Atelier-Refuge.«

Politický přehled.

Mimořádné vojenské výdaje. Ve společné ministerské radě ve Vídni 4. t. m. jednalo se o úhradě a súčtování mimořádných vojenských výdajů, způsobených válečnými opatřeními a objednávkami. Na podzim delegacemi povolený mimořádný úvěr vojenský v obnosu 165 mil. K nestačí a třeba na 300 mil. dalších. Velitel námořnictva dokonce ohlásil, že se musí stavěti ještě 12 dreadnoughtů a že je záhodno, aby se stavbou 4 se začalo hned. Bude třeba na stavbu nové divise »nebojsů« jen 200 mil. K. Ovšem ministři financí se popadali za hlavu, ale vojenští páni trvali na svém. Teď budou mít slovo parlamenty.

Dr. Kramář o slovanské otázce. Na protestní schůzi v Praze 6. t. m. dr. Kramář varoval Rusko, aby ničím neoslabilo polskou schopnost k odporu proti německému »Drang nach Osten«, který teď, kdy mu mladé státy balkánské položily hráze, bude si hledati jiné cesty na Východ. Poláci mohou spoléhati na českou pomoc, ale Češi také mohou něco žádati od Poláků. Soudě, že právě rozmach pravého jednotného citění slovanského, které vybojovalo svobodu Slovanům balkánským, vyvede také Rakousko ze všech konfliktů.

Sjezd české strany pokrokové (důvěrníků) konal se v Praze ve dnech 5. a 6. t. m. Mladočeši a agrárníci dostali tu pořádnou lekci. V resoluci viní se vedoucí strany politické, že svou činností ve Vídni i doma oslabují váhu parlamentu a posilují rakouský absolutismus, podlamují politický smysl a energii národa. — Jediný Masaryk obstál před šířící kritikou pokrokových pánu, kteří vděčně uznávají politiku a práci jeho pro zachování míru. — Chlapík!

Volby dle soustavy poměrného zastoupení poprvé konány budou koncem t. m. ve Vídeňském Novém Městě při obnově jeho obecního zastupitelstva. Dle nového volebního řádu různé strany musí předložiti své kandidátní listiny purkmistrovskému úřadu, aby byla zjednána možnost ohraditi se stížnosti proti tomu kterému vyhlášenému kandidátu. V jednotlivých volebních místnostech budou postaveny volební budky, aby byla zajištěna tajnost volby. V takové budce volič vyplní svůj hlasovací lístek a vloží jej do obálky. Skrutinium bude konáno dle listin. V jednotlivých volebních sborech budou vykonávati také ženy samostatně aktivní volební právo.

Lukacsova volební oprava v Uhrách působí rozkladně především ve vládní straně; co Tisza a Lukacs pracně stloukli, počíná se jim rozpadávati. Z vládní strany vystupují vynikající členové, poněvadž nesouhlasí s volební opravou. Násled-

kem toho odstoupil ministr spravedlnosti Szekely; ~~nástupcem jeho jmenoval~~ ~~olsaf. dra.~~ F. Balogha. Ze strany vládní vystoupil i syn odstoupiavšího ministra spravedlnosti dr. A. Szekely, dále Pavel Sandor, Al. Erdelyi, šl. Navary a mnozí jiní se chystají. Posl. Sandor nazval volební opravu zradou na programu strany práce, posl. Erdelyi píše, že volební oprava trhá poslední pásky shody mezi národem a korunou. Oposice o »opravě« mlčí, vždyť Lukacs udělal svoji opravu dle plánů Košutových. Tedy Lukacs jako Košut »přitelem« lidu.

»Pomoc« zem. financím. Ministerstvo financí poukazuje zemskému výboru království českého 3 mil. K jako částku státních údelů z daně příjmové a lihové a že dne 15. ledna bude poukázána zbývající částka těchto údelů.

Opatření na hranicích. Dle zpráv z Berlína (!) přičinou, proč Rakousko-Uhersko odmítavě odpovědělo při jednání s Ruskem, aby odvolána byla bezpečnostní opatření na hranicích a proč je ponechává v platnosti, jest to, že nelze tak učiniti, až Srbsko odvolá vojsko z obsazeného území a přistaví jaderských. Co se týče Haliče, byl tam pouze zvýšen mírový stav, který byl už dříve usnesen. Nemůže býti odvolán, protože se tu nejedná o trvalé opatření.

Přístřeší poměru rusko-polského nastalo následkem hrozeb polských povstáním proti Rusku, kdyby došlo ke srážce s Rakouskem. — V ruské dumě podán totiž zákon pro jihozápadní provincie a Besarabii. Dle téhož se stanoví, že naturalisovaným cizincům po 28. červnu 1888 a po r. 1888 z království polského vystěhovalým osobám polského původu a jich mužským potomkům, kteří si nepřisvojili ruskou národnost, zakazuje se právo nabytí majetku a majetkové právo nemovitosti mimo obvody měst, jakož i právo požitků z nájemných pozem. smluv.

Přerušení mírových porad londýnských. Dne 6. t. m. mělo dáti Turecko odpověď na ultimatum balkánskému svazu, kterým žádáno vydání Drinopole, odstoupení Egejských ostrovů a zřeknutí se práv na Krétu. Na první dva požadavky odpověděli turečtí delegáti odmítavě. Mělo dojiti k novému nepřátelství, ale na zakročení velmocí mírové jednání odročeno. Čeká prý se na brzký pád Drinopole, ježto je vyhladověna. — Velmocí zakročí jak u Porty tak u tureckých delegátů, aby snad znovu k válce nedošlo.

Bulharsko-rumunský spor. Rumunsko finčí šavli dále; staví se na paty a žádá postoupení jistého území na Bulharsku.

Nová porážka Turků. V sobotu, 4. ledna pokusili se Turci opět o prolomení blokády Dardanel. Pokus však skončil útekem Turků z boje. Turecké loďstvo vyplulo totiž z dardanelské úžiny, zabouřilo si, jakmile se však objevila řecká eska-dra, ukázalo paty.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Zprávy organizační a spolkové.

Sdružení české mládeže křesťansko-sociální sídlem v Hradci Králové.

koná v neděli dne 12. ledna 1913 v Hradci Králové (malý sál Adalbertina)

V. valnou hromadu

s následujícím pořadem:

1. O půl 11. hod. (přesně) mše svatá v kostele sv. Jana Nep. v bisk. kněž. semináři.
2. O 11. hodině dopol. zahájení valné hromady starostou dp. K. Kepplem.
3. Čtení a schválení zápisu o III. (řádné) a IV. (mimořádné) valné hromadě.
4. Zprávy a schválení jich:
 - a) sekretariátu; přednese tajemník vp. St. Beneš.
 - b) odboru agitačního; týž referent.
 - c) odboru organizačního a to:
 - aa) sekce tiskové (redakce, administrace a expedice); podá starosta a redaktor dp. K. Kepl.
 - bb) sekce přednáškové, sjezdové a zábavní; referuje tajemník.
 - cc) sekce tělocvičné; týž referent.

d) odboru finančního; podá správce účtárny vp. St. Beneš.

5. Návrhy:

- a) ústředního výboru na zřízení jednotné organizace české mládeže katolické v království Českém a změna stanov.
- b) ústředního výboru o pokračovacích školách venkovských.
- c) ústředního výboru o členském příspěvku a o fondu tiskovém.
- d) ústředního výboru o sjezdech mládeže r. 1913.

6. Volné návrhy (jednotlivců, skupin a okresních sdružení).

NB. Tyto návrhy nutno podati nejdéle do 9. ledna sekretariátu; na návrhy později došlé nebude brán zřetel.

7. Volba 9 členů ústředního výboru.

Po valné hromadě koná se

ustavující schůze ústředního výboru plenárního i užšího
v kanceláři Sdružení čís. 1. v přízemí.

V Hradci Králové, dne 29. prosince 1912.

Za ústřední výbor:

Karel Kepl,
starosta.

Stanislav Beneš,
tajemník.

Lidunka Kosařová,
místostarostka.

Amálka Šinkorová,
sekretářka.

Milúška Nejedlá,
pokladní.

Valná hromada spolku paní a dívek »Anežka« v Hradci Králové. Nový správní rok zahájil spolek paní a dívek valnou hromadou dne 5. ledna 1913, pořádanou za přítomnosti dostatečného počtu členek. Schůzi zahájil duchovní rádce spolku, p. kanovník Reyl, delším proslovem, ve kterém odůvodnil důležitost a význam ženského a katolického spolku v době nynější, kdy práva žen vyžadují uvážlivého postupu a kdy důležitost křesťanských zásad ve veřejném životě bývá nerozumně podceňována. Řečník poukázal také na nově založený svaz ženských spolků v Praze, jenž si vytkl důležité a praktické cíle ve své činnosti. Ke konci své řeči povzbudil řečník členky k horlivé spolkové práci, vzdav zasloužený dík odstoupivším dvěma funkcionářkám spolku: předsedkyni pí. prof. Hobzkové a pí. jednatelce Noskové. — Nato přečten zápisník minulé valné schůze a podány jednotlivé zprávy funkcionářek. Dle jednatele zprávy čítá spolek 230 členek, nově přistou-pilo 13, zemřelo 3. Výbor konal 7 schůzí, pořádanou bylo 6 spolkových přednášek, 2 večery, 1 výlet, 1 procesní na Hemž. Na podporách vyplaceno bylo 338 K, na udržování patronátu služebných dívek 94 K. Zpráva pokladní vykazovala okrouhle 1287 K příjmu a 1252 K vydání, takže přebytek činil 32 K. Štědrými příznivci spolku jsou J. E. nejdp. biskup a místní duchovenstvo. Knihovna čítá 365 svazků a vykazuje značný počet katolických časopisů. Do výboru byly volbou jednomyslně povolány p. t. dámy: pí. R. Jirotková (předsedkyně), pí. R. Hobzková (místopředsedkyně), pí. E. Uhrová (knihov-ní), pí. J. Smolková (starostka patronátu), sl. A. Eí-glová (pokladní), sl. Z. Hůlová (jednatelka), pí. M. Ros-ová, pí. M. Honziková, pí. R. Nosková, pí. Z. Rezková a pí. A. Škodová. Náhradnicemi pí. K. Černá a pí. A. Podhorová, revisorkami účtů pí. A. Dvořáková a sl. J. Hodková. Duchovním rádcem zvolen p. kanovník dr. Reyl. Při volných návrzích přijato, aby se tvořil cestovní fond pro pouti, které spolek každoročně pořádá do některého poutního místa. Dnes konávají se daleké výlety pro zotavení, proč by nemohli také katolíci konati pouti na vzdálenější místa? Knihy se budou přičítati vždy o přednáškách. Příští spolková schůze bude se konati 9. února a v březnu uspořádá se spolkový večírek. Zdař Bůh!

Z křesť. soc. vzděl. spolku v Čáslavi. Valná hromada výroční konána bude dne 19. ledna ve spolkových místnostech »U modré hvězdy«. Dostavte se všichni, bude jednáno o důležitých věcech. — Spolkový dům. Na prosebné listy, rozeseané před vánočními, dostalo se nám hojných darů. Děkujeme prozatím společně všem vdpp. dárčům, jména jejich budou uveřejněna později. Spolu prosíme, aby ti, kteří ještě dárečkem nás neobmyslili, laskavě po novém roce tak učinili. Za všechno upřímně: Zaplať Bůh!

Hořice. Podáváme v krátkosti přehled činnosti našich spolků křesť. sociálních. Dne 1. prosince m. r. byla valná hromada odbočky Všeobor. sdružení křesť. dělnictva. 8. prosince m. r. uspořádán Mikulášský večírek, který potkal se s úspěchem, isa hojně P. T. obecníkem navštíven. Dne 15. m. m. konala odbočka členskou schůzi, na níž projednány spolkové záležitosti. Zároveň jednatel vlp. Ježek poukázal na výhodu ohledně zvýšení příspěvků, jež hodlá zavésti Ústředí. Na této schůzi stanoveno pořádati slavnost vánočního stromku, k čemuž došlo o Božím Hodě. Sešlo se členstva a našich příznivců tolik, že je sotva prostorný sál »Doubravky« v sebe pojmáti mohl. Deklamovány básně vánoční, zapěna dámským sborem vánoční koleda, kterou nacvičil neúnavný pan Flégl, učitel hudby. Pak podílány byly dárky dárky se stromčku i pod stromčkem umístěnými. Letos, dá-li Pán Bůh, hodlá odbočka pořádati tuto slavnost ve větším rozměru. Odbočka vzdává všem, kdož ať peněžitým obolem neb jiným darem přispěli k

uskutečnění slavnosti, nejsrdečnější dík a vroucí „Zaplať Bůh!“ Dne 31. prosince dramatický odbor uspořádal zábavní večer, jenž těšil se velké návštěvě a potkal se s úplným zdarem. — V neděli 12. ledna t. r. koná křesť. sociální lidový spolek v Hořicích výroční valnou hromadu ve 4 hodiny odpo. na „Doubravce“. Členové, přijďte vykonat svou povinnost členskou do jednoho!

Ples katolických spolků v Pardubicích. katolické jednoty paní a mužů, Všeoborového sdružení křesťanského dělnictva, Sdružení české křesťan. soc. mládeže bude se konat v neděli dne 26. ledna t. r. ve dvoraně Měšťanské besedy v 7 hodin večer. Vstupné 2 K, rodina 3 K. Hudba Šlemrova osobním řízením p. Slejšky.

Kostelec n. Orli. V úterý dne 21. ledna 1913 pořádají ve dvoraně na „Rabštejně“ organizace mládeže a českoslovan. lidu okresů Kostelec n. Orli., Rychnov n. Kn., Žamberk ples pod protektorátem vysoce urozeného p. předsedy Františka hr. Kinského, c. k. komořího, velkostatkáře atd. v Kostelci n. Orli. Začátek v 7 hod. večer. Hudba Týništská. Výhradně pro zvané. Vstupné 2 K. Střížnosti na zvaní vyfyzuje organizace československého lidu v Pardubicích.

Věneček České Ligy Akademické v úterý dne 14. ledna 1913 na Žofíně slibuje státi se reprezentačním plesem katolické pražské i venkovské intelligence z Čech i z Moravy. Protektorát ráčil letos převzít J. Em. nejv. kníže-arcibiskup pražský, kardinál Leo Skrbenský ze Hřístě, a čestným předsedou výkonného výboru jest J. J. princ JUDr. Karel Schwarzenberg. V čestném předsednictvu a výboru věnečku jsou přední zástupci duchovenstva i laické intelligence. — Přemně zvaní skončeno a plesový výbor prosí touto cestou ještě jedinkrát snažně a uctivě všechny přátele své, aby prosbu o účast nenechali nepovšimnutu, a když nemožno osobní účastí, tedy alespoň hmotnou podporou umožnili finanční zdar věnečku, jehož čistý zisk připadnouti má hnutí katolického studentstva, sdruženého v ČLA, a jedinému katolickému studentskému listu „Studentské Hlídce“. Na naši katolické veřejnosti je, aby nám studentům poskytla hmotnou podporu, aby snahy naše o finanční obtíže neztroskotaly. Splňte, prosím, naši prosbu, vyhovte dobrotivě našemu pozvání, aby letošní věneček nezůstal po stránce finanční za loňským a nezklamal naději v něj kladených. — Případné reklamace račte adresovati: Plesový výbor České Ligy Akademické, Praha-II., Voršílská 1.

Zprávy místní a z kraje.

Vánoční hra Jednoty katolických tovaryšů. Dle staré tradice pořádává Jednota katolických tovaryšů vánoční hru, která těší se velké oblibě zejména u nejmladších obyvatelů našeho města. Také letos provedena byla zdařilá výpravná hra „Čarovná noc“ za hojně účasti publika. Hru nastudoval pan Wünsch ml. a bravurně ji řídil. Scénické části vystavil ladně p. Machovec, jehož režie i hra na scéně došla zaslouženého uznání. V úloze anděla vystoupila pohostinsky sl. Riegrová z Rychnova, získavši si svým lahodným hlasem a temperamentním přednesem sympatie celého posluchačstva. Velmi zdařile si vedli v úlohách pastýřů pp. Černý, Šulc, Šalanda. Také úloha králů našla v pp. Daberníkovi, Hejlkovi a Přihodovi dobré interprety. Dámský pěvecký sbor intonoval zcela správně a nastupoval jistě. Orkestrální průvod proveden byl delikátně ochotnými domácími umělci. Celkový úspěch hry byl velmi dobrý.

Dobročinný komitét dam opatřil ke slavnosti „Vánočního stromku“ dne 22. prosince 1912 ve zdejší Rudolfinu konané: 74 m flanelu bavlněného na košile, 32 m krisetu na sukně a kabátky, 125 m plátna na ložní prádlo, 40 m kanafasu na povlaky, 15 m modré látky na zástěry chovankám do kuchyně, dva kusy štruksu na záplaty, několik zbytků prací látky na zástěrky, 5 spodních sukní ke stejnojmenným, 3 tucty pracích šátků, 3 páry bot., 45 m kokosových kobereců do umývárny, 15 tuctů šněrovadel do bot, 40 přaden bavlny na přpletání punčoch, 3 tucty háček k ručním pracem, 3 balíčky bílé bavlny, 4 tucty cívek nití bílých a černých, 2 přadena nití, knoflíky ke košilkám malé i větší, plechové i nitěné, knoflíky k manžetám pro hochy, kus gumy k dvěma kloboukům, 7 m tmavomodré stuhy do vlasů, 15 m lemůvek, 17 psaní jehel, 100 psaní vlasů, 3 kola bílých tkanic a balík bílých šněrovadel, 40 gumových mlčů a 3 tucty kroužků se 4 tucty tyček ke hrám chovanců. — Mimo to zaslala pl. Marie Dudková: ořechy a jablka a pl. Zdenka Pokorná, choť c. k. generalmajora v. v. bonbony, které dceruška její Markétka sama upravila k navazování, sl. Antonie Bartošková pak přinesla o vánoční slavnosti velikou krabici cukrovinek. Dále darovali: p. Jos. Jelínek svčičky na vánoční stromek, vdp. František Kuřil, bisk. notář a farář v Kuklenách, 3 hl jablek, p. Albrecht Mahlbürg, továrník ve Smiřicích, bednu vína, p. Josef Patzák obrázky, p. Václav Potůček, hodinář, krásné hodinky s řetězkem pro chudého chovance a stříbrnou medailku Panny Marie s řetězkem pro pilnou a hodnou chovanku, p. Vojtěch Rážž ořechy a fíky, ctih. páni bohoslovci z III. ročníku cukroví a nejmenovaní 10 knih obrázkových. — Na penězích zaslali: pl. Karla Engelbertová z Prahy 4 K, pl. Marie Havlová 3 K, pl. Marie Špalková 10 K, p. Frant. Amier z Ml. Buků 1 K, vdp. Václav Honzák, farář v Žehuni 2 K, p. Frant. Koudelka,

učitel v. v. v Pecce 6 K, vdp. Josef Profous, farář v Býšti 3 K. — Ředitelství ústavu vzdává jménem všech chovanců šlechetným dobrodincům neuctivější díky za zaslání dary a vzápětí vzpomíná vděčně sl. dobročinného komitétu dam, který z lásky k hluchoněmým nešetřil ani obětí ani kroků, může-li způsobiti radost ubohým těmto dítkám, kterouž lásku sám Božský Spasitel hojně odplatí. Zaplať Bůh!

Z městského důchodenského úřadu. Mocný vzrůst agendy obecní, ilustrující vývoj a činnost města Hradce Králové, nejlépe seznati možno z těchto čísel: Pokladní obrát všech obecních důchodů, podniků, škol, jmění zádušního, fondů a nadací, pokud účtovány jsou v městském důchodenském úřadě, vykazuje se r. 1909 sumou 4,317.406 K 06 h, r. 1910 sumou 5,498.149 K 33 h, r. 1911 sumou 7,254.797 K 09 h, r. 1912 sumou 15,142.547 K 03 hal. (totiž poslední rok příjmů 7,577.428 K 26 h a vydání 7,565.118 K 77 h). Zápisů do pokladních denníků bylo r. 1912 o 1856 více než roku předcházejícího.

Obchodní gremium upozorňuje obchodní a průmyslové kruhy v Hradci Králové a okolí, že výnosem c. k. ministerstva financí z 23. února 1900 č. 36 ř. z. zavedeno bylo úřední vtisknutí kolkových známek, a výnosem ze dne 23. října 1912 byly povoleny jisté výhody. Do příslušného výměru, podrobně jednajícího o vtiskování kolků na blankety účtů, směnec, poštovní poukázky atd. c. k. kolkovním úřadem v Praze prostřednictvím c. k. berního úřadu v Hradci Králové může každý, kdo se o to zajímá, nahlédnouti u jednatele gremia pana Aloise Vávry.

Ředitelství c. k. zkušební komise pro školy obecní i měšťanské v Hradci Králové přijímá přihlášky ke zkouškám učitelské způsobilosti v jarním období 1913 do 15. dubna včetně. K přihláškám později došlým nebude přihlíženo.

Ředitelství c. k. ústavu ku vzdělání učitelů v Hradci Králové přijímá přihlášky externistů ke zkoušce učitel. dospělosti do konce měsíce března 1913. Externistky však předloží žádost do konce měsíce února 1913 a uveďou v ní důvody, pro které žádají, aby směly maturovati na zdejší ústavě. K žádosti za 1 K jest přiložiti: 1. Vysvědčení maturitní anebo poslední školní vysvědčení. Všem, kdo nabyli vysvědčení dospělosti na střední škole nebo lyceu po roce 1907 jest mimo to předložiti též všechna pololetní vysvědčení z nejvyšších tří tříd. 2. Křestní list, jenž svědčí o tom, že jest žadatel 19 let (dispens věku není přípustná). 3. Vysvědčení o způsobilosti k učitelskému stavu od lékaře úředně ustanoveného. 4. Vysvědčení o mravní zachovalosti, není-li žadatel ustanoven ve školní službě. 5. Vypsání života a způsobu, jak žadatel se vzdělával. — Ředitelství přijímá přihlášky ke zkouškám učitelek ženských ručních prací na školách obecních i měšťanských do konce března 1913. Žádost nutno doložiti: 1. Křestním listem, že žadatelka do 1. dubna 1913 dovršila 18. rok, 2. posledním vysvědčením školním, zároveň vysvědčením propouštěcím ze školy obecné neb měšťanské, 3. vysvědčením zachovalosti, 4. vysvědčením o způsobilosti k učitelskému povolání, vystaveným od lékaře úředně ustanoveného, 5. životopisným nástinem s vypsáním způsobu, jakým se žadatelka vzdělávala ke svému povolání. Zkušební taxa 10 K zapraví se před zkouškou.

Vyhlaška. Městské zastupitelstvo ve schůzi dne 8. t. m. konané schválilo, aby snížena byla cena 1 krychl. metru plynu pro topení a vaření na 24 hal.

Porotní období u c. k. krajského soudu v Hradci Králové počíná 20. ledna. Vylosování porotcové: rolník J. Erben v Božanově, hotelier J. Leo v Broumově, obchodník J. Pacák ve Studnici, J. Holub ve Dvoře Králové, obchodník J. Jung ve Dvoře Králové, rolník J. Kolář v Bílé Třeběšné, hotelier J. Šmíd ve Dvoře Králové, rolník F. Tasler ve Zboží, stavitel E. Thym ve Dvoře Králové, rolník J. Černý v Pileticích, rolník F. Feigl v Práskáčce, rolník P. Skvrna v Čistěvsi, rolník V. Souček v Kuklenách, továrník R. Vitoušek v Třeběchovicích, rolník J. Zadravský ve Lhotě Malšové, rolník F. Balcar, Čáslavky, hostinský J. Beran v Černošicích, továrník J. Etrich v Jaroměři, rolník Ot. Hoječek ve Vlkově, tov. úředník J. Stárek v Jaroměři, továrník A. Felsenburg v Kostelci n. Orli., rolník J. Starý, Příkazy, rolník J. Šimerda v Lípě, rolník V. Vlček, Libe, hostinský J. Beneš ve Lhotě za Kostelcem, továrník J. Hostovský v Hronově, hostinský F. Jančák v Náchodě, majitel pily F. Šimon v Náchodě, rolník V. Šolc v Dobrošově, obchodník A. Šubrt ve Zbečíně, rolník V. Čížek, St. Radostov, puškař F. Dušek, Opočno, sládek J. Horyna v Dobrušce, obchodník J. Neumajer v Dobrušce, rolník F. Thér, Pěkov, obchodník Ad. Nebuda v Solnici; náhradní porotcové z Hradce Králové: obch. V. Bouček, účetní J. Černý, stavitel J. Jihlavec, obch. St. Jirásek, zlatník V. Potůček, krejčí J. Pultar, obch. A. Singer, obch. K. Sommer, knihář R. Šimáček.

Thun a Interlaken ve Švýcarsku, dostaveníčko turistů z celého světa. S malebnými jezery, počtem Aary a nádherná velehorská příroda Panny, Wengeru, Breithornu pod věčnými ledovci lábiti se budou každému, kdo navštíví Panoramu Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 11. do 17. ledna 1913.

Ples odbočky Ústřední Jednoty československého člnictva „Otakar“ v Hradci Králové pořádá se v úterý dne 21. ledna 1913 ve dvoraně Adalbertina. Začátek v 8 hodin večer. Vstupné 2 K 2 h. Reklamace přijímá zábavní výbor v Adalbertinu a v Grandhotelu. Tance řídí taneční mistr p. Čtvrtečka.

Valná hromada Přírodovědeckého klubu pro severovýchodní Čechy koná se v neděli dne 26. ledna v malém sále Besedy o půl 10. hod. dopol. Nesejde-li se nále-

žitý počet členů, koná se v 10 hodin za jakéhokoliv počtu přítomných. Na programu je vedle věcí spolkových přednáška dra. B. Drože „Novější názory o stavbě a látkové proměně buňky“. Hosté vítáni. Vstup volný. — Činnost spolková ve druhém roce soustřeďovala se v první řadě na akci zříditi v Hradci botanickou zahradu. Práce, jež loňského roku tak utěšeně postupovala, že byla naděje na brzké uskutečnění celého projektu, letošním rokem zničena tím, že do pozemků budoucí nemocnice pojata i část botanické zahrady spolu se skalkami, na nichž jsme zřizovali krkonošské oddělení. Obec však klub podporovala při jeho jednání s okresem, aby byla dána náhrada za zničenou práci. Okresní výbor uvoluje se klubu zaplatiti 3000 K jakožto náhradu, čímž se umožňuje klubu nová práce. Ke zřízení sbírek klubovních byl položen základ. Místnost pro sbírky doufá klub opatřiti letos. Spolkové schůze konají se každý měsíc, vždy první pondělí v měsíci v Besedě o 8. hod. večerní, k nimž členové i hosté mají volný přístup. Vedle nich uspořádal klub letos dvě přednášky. K šíření znalostí květeny nabízí klub výměnu semen zajímavějších druhů rostlinných, jež byla vypěstována, nebo členy klubu v přírodě sesbírána. Seznam interestentů se ochotně zašle. Členům, jimž možno o kterémkoliv druhu se přihlásiti, zašle se seznam s legitimací. Pro letošek chystá klub ještě revisi pojmenování vrchů a míst na mapách našeho kraje. Provolání a letáky budou rozeslány co nejdříve. Počet členů letos je: 7 zakládajících, 5 přispívajících a 61 činných. Klub obrací se na všechny odborníky a přátele přírody s uctivou prosbou, by účastnili se práce ve svém kraji a laskavě dodávali výsledky výzkumů přírodovědeckých, jichž okolí se týkají, zároveň s vhodnými přírodními, jež by vřaděny byly do sbírek klubovních jako základ pro budoucí museum českého severovýchodu. Zaslání přírodniny se ochotně určí.

P. T. dámám, jež hodlají navštívit letošní plesy, doporučujeme novinku, kterou zavedl chvalně známý závod c. a k. dvor. a komor. fotografa J. F. Langhause v Hradci Králové (Adalbertinum). Jest to možnost fotografovati se před plesem večer při světle umělém, které se rovná výsledky světlu dennímu. (Žádné magnesium.) Úplně klidně a spolehlivě hořící světlo obloukové lampy elektrické. Novinka tato zavedena letos v Hradci poprvé po zkušenostech nabytých tímtež zařízením v hlavním závodě v Praze.

Nález. Dne 1. ledna 1913 zde odevzdán nalezený zlatý řetězový náramek. Policejní úřad král. věn. města Hradce Králové.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů činil koncem měsíce prosince K 38,299.292.

Česká banka illiálka v Hradci Králové. Stav peněžních vkladů České banky činil koncem prosince 1912 19,626.501.18 K.

Seznam cen na týhodním obilním trhu v král. věn. městě Hradci Králové, konaném dne 4. ledna 1913. 1 hl: pšenice K 16.20 až 17.20, žito K 12.20 až 13. —, ječmene K 11. — až 12. —, oves K 7. — až 7.70, hrachu K 25. — až 26. —, jablek K 30. — až 32. —, krup K 28. — až 48. —, bramborů K 3.60 až 4. —, lněného semene K 23. — až 24. —, 100 kg: žitných otrub K 14. —, pšeničných otrub K 14. —, 1 kg: másla čerstvého K 2.80 až 3. —, sádla vepřového K 2.20, tvarohu K —.32 až —.40, 1 vejce čerstvé K —.10 až —.11, vápenné K —.09, 1 kopa: zeli K 2. — až 6. —, kapusty K —.80 až 1.40, 1 hl: cibule K 4.80 až 5.60, 1 pytel mrkve K 1. — až 1.40, 1 hl: jablek K 3. — až 4. —.

Na vánoční nadílku pro chudé děti hluchoněmé v ústavě „Rudolfinu“ dárky laskavě zaslali: P. T. dohodincové: 20 K Jeho Excellence nejdůstojnější pan biskup Dr. Jos. Doubrava. Po 6 K pl. Czurbová, Engbertová z Prahy a sl. sbor dívčí měšť. školy. Po 5 K pl. Steinfeldová a pl. Nováková. Po 4 K pp. MUDr. Hoječek, sl. Neubertová, pl. Pokorná, choť c. a k. generála, pl. Tolmanová, Kořínková Šantrůčková. Po 3 K vsd. a vys. ct. pánové a dámy: děkan M. Musil, dvorní rada Steinfeld, kanovník Pogert, ředitel A. Libický, ředitel K. Keppl, A. Patzák, M. Hackerová, H. Skuherská, L. Wiplerová, M. Rotterová, A. Eiglová. Po 2 K vsd. a vys. ctění pp. a dámy: Dr. Hodoval, K. Černá, A. Vinklerová, C. Jelínková, H. Richtrová, kanovník Kerner, J. Hurán, K. Hubáček, M. Urbanová, A. Pilnáčková, B. Gedduligerová, M. Baťková, J. Kopecký, B. Peřinová-Broukalová, A. Mattušová, kanovník Dr. Reyl, A. Collinová, kanovník Dr. Šulc, H. Lendecková, A. Slámová, R. Jeřábková, J. Růžičková, A. Riedlová, M. Šubrtová, E. Melicharová, J. V. Špalek, R. Rážžová, H. Steínová, K. Tausiková, A. Javůrková, E. Uhrová, L. Morávková, H. Ippenová, B. Fránková, prof. V. Hornof, prof. dr. J. Slabý, dr. J. Novotný, dr. H. Doskočil, A. Jančovi, O. Hromádová, M. Pippichová, M. Srpová, M. Dostálová, M. Schmidtová, M. Kuthanová, M. Rudolfová, L. Novotná, A. Stejskalová-Collinová, prof. J. Veverka, A. Plesnivá, Fr. Součková, B. Ctiborová, F. Julišová, M. Fischerová, B. Vojtová, J. Švorčíková, B. Durčánková, Dr. Kráclík, M. Imlaufová, Z. Fajererová, M. Sporová, M. Pospíšilová, R. Pospíšilová ml., M. Havránková, E. Procházková, M. Hnilčíková, A. Lendecková, F. Zipplová, A. Krechová, F. Spitznerová, J. Weinhengstová, M. Svobodová, M. Valtrová, M. Kneprlová, A. Urbanová, Z. Zimmrová, V. Bayer, E. Kořínková, V. Sekera, J. Červený, B. Červená, M. Fěrová, ředitel Hrubý, M. Petrovová, Školské sestry. Po 1 K P. T. páni a dámy: B. Komárková, A. Šandová, J. Černý, Dr. Konečný, Fr. Hrubý, A. Staňková, A. Morávková, A. Štyrská, Z. Mašková, P. Singrová, A. Šolcová, A. Košťálová, R. Scherksová, M. Humlová, H. Koutníková, A. Růžičková, R. Vieweghová, K. Proysová, A. Vančková, V. Haaková, M. Klumparová, M. Kašparová, H. Čiháková, A. En-

Spengrová, Bašová, P. Marvanová, M. Trappová, V. Plesná, Rejthárková, R. Draslarová, A. Monázková, A. Lakešová, A. Hanělová, M. Sedová, Rotter, Z. Rezková, M. Pokorná, A. Nepeřená, M. Petříčková, A. Červenková, J. Sabula, K. Kotrbelec, F. Dostál, Cibulka, Beneš, Svoboda, dr. Pavlík, Jihlavcová, dr. Domaby, A. Melicharová, L. Stehlíková, A. Bařková, P. Melkrová, Q. Stein, dr. J. Jindra, Schrollová, J. Brabec, Smolík, A. Khamlová, T. Steinová, M. Králová, M. Hrouzková, A. Škabradová, N. N. (jedno jméno nečitelné.) St. Jirásek, sl. F. Hermannová. »Dobročinný komitét dam« v Hradci Králové vzdává jménem těch ubohých dítek všem dobrodincům jejich vroucí a srdečný dík!

Promocce. Dp. Th.C. Arnošt Šternberský, rodilý z Kroměříže, kaplan ve Věstarech, bude ve čtvrtek, dne 16. ledna 1913 o půl 12. hod. dopol. na c. k. české universitě v Praze na doktora bohosloví povýšen.

Třebochovice pod Orebem. Máme zde obecní volby přede dveřmi. Jako jindy, tak i nyní, strany různorodé, při tom dohromady »pokrokové« svorně se budou podporovati proti straně konservativní, aby obecní klika dále se mohla kočiti v pokrokařském obecním flašinetu. To je zase šťavnatých hospodských řečí a bombastických provokací, aby — skutek utek! Reklamační komise své povinnosti dostála věru »pokrokařsky«. Lhůta reklamační počítána hned v první týden vyložení seznamu. 26. prosince 1912 (v poslední den reklamační lhůty) dostavili se dva zástupci konservativní strany k přednostovi reklamační komise p. Bujetovi s otázkou, zdali posvátná doba vánoční je také vpočítána do dní reklamačních, poněvadž v seznamech je vynecháno několik řádných voličů a naopak zařazení lidé, kteří dle zákona voliti oprávněni nejsou. Dle sdělení p. Kolše p. Bujet ujistil naše zástupce, že nedopatřením stanovena reklamační lhůta v tyto vánoční dny, kdy každý se věnuje své rodině a odezírá ode všeho všedního a že lhůta reklamační prodlouží do pondělí 29. prosince v naději, že ostatní členové komise budou souhlasiti. Leč když v pondělí přišel pan Hájek reklamovat, řekl mu pan Bujet, že je již pozdě, ana zákonitá lhůta vypršela. Úsudek učinil sobě, kdo chceš, jak chceš. Zákon stanoví, že reklamační lhůta může třebas býti určena v poslední týden, ale pánové Bujet, Kohout, Drašnar, Vašítko a dr. Klepetář určili první týden k vyložení seznamů voličských, kdy padla posvátná doba vánoční, za dobu reklamační a mnohý nevěděl, že pánové na Hod Boží »úfádají«. Vlastně pan Bujet, předseda, to musel vědět a přece svým výkladem uvedl v omyl naše zástupce. Takhle se proti nám pracuje, snad proto, že žádný z nás se nepřičinil, aby pan Bujet byl škrtnut ze seznamu voličů, poněvadž ještě nepředložil ku schválení obecní účty za rok 1911. (Obecní účty za leta 1909 a 1910 schváleny teprve před několika nedělemi!) — Upozorňujeme naše stoupence, že žádný knýf není našim nepřátelům dosti špatný, aby ho nepoužili, a proto naši nec ať nikomu z pokrokařů nic nevěří, plinomocenství nepodepisuje a čeká na pokyny našich důvěrníků. Voleb do III. sboru se súčastníme za heslem: »buď čestně zvítěziti, aneb čestně padnouti!« Po městě koluje mnoho řečí, že strana naše se stranou soc. demokratickou vyjednává o uzavření kompromisu pro obecní volby. Jest to naprostá lež, jejíž nemotornost na první pohled je viděti, ale účelu agitačního přece alespoň poněkud dosáhne. — Nedávno zvěstoval »Ratibor« udiveným Třebochovákům, že tu máme po stávce v koželužně Kreitnerově. Konstatujeme, že v této továrně se vůbec nestávkovalo, neboť dělnictvo této továrny je prozíravější dělnictva továrny p. Vitouška. Pravdou je ovšem, že, jako jinde, tak i u nás panuje stagnace v průmyslu i obchodu. Jako pozoruhodný fakt dlužno zaznamenati, že konsum masa silně poklesl, ale spotřeba mouky a pod. požívatin zase stoupla. — Téměř ve všech spolicích již dlouhou dobu jeví se ochromení veškeré činnosti, ale neplatí to u Katolické jednotě. Na př. částá její divadelní představení těší se hojně, neztenčené návštěvě, a dívčí odbor »Orla« — díky br. cvičitelů — činí pozoruhodné pokroky.

Nás lidu o pokrokařské demunciaci v Nechanicích. Přesvědčili jsme se častěji o charakterech pokrokařských paedagogů. Na př. pokrokař dovede uvést do pohybu nějakou přeosvícenou akci — a pak žaluje na toho, koho svým nástrojem učinil. Jak se tomu jednání říká u lidí, kteří ještě všechen charakter neztratili, ať poví sama veřejnost! Nechanický kněz byl špiněn v několika pokrokařských časopisech, ačkoli ti páni sami nejlépe znají nepoctivost tohoto arnautského »Ratibora«. List, který po způsobu hyeny hanobí čest zesnulého biskupa a po skončení pře ani slovem nedá potupnému hodnostáři satisfakci, dává vysvědčení své pravdomluvnosti sám. Poznali jsme zde, jak moderní zákeřníci hleděli uštknouti cestami pokoutními. Uměle vyrobené zasláno rodičů, které nebylo nikým podepsáno, jest jenom maličkostí proti jiným hadím knýfům. — A což pan fidič Malina? V jakém poměru byl k zaslání, to ozařuje tato okolnost. Za zády rodičů a za zády katechetovými poslouchal anonymního zaslání více než rozkazu mstní a okresní školní rady, bez níž dal prohlášení, které se s pravdou nesrovnává. Pane fidiči, vy jako plnokrevný pokrokař máte přece anonymní udání házet do koše a povědět několik peprných slov na adresu těch plachých krkavců, kteří zblbli, ale hned zmizeli s dostřelou ve tmě, aby jich nikdo nepoznal. Ale dovolte, po konaném řádném šetření pouštět do světa ještě tak velikou nepravdu, to jest přeci příliš mnoho. — Nuže, jestliže pokrokaři spáchali anonymní zasláno »rodičů«, my zde uveřejňujeme podepsané prohlášení rodičů skutečných! Zní takto: »My níže podepsaní rodičové dětí školních, jichž mělo se týkati anonymní »Za-

sláno«, uveřejněné v 51. čísle r. 1912 časopisu »Ratibor« pod titulem »Otevřený list ct. p. fidičmu učitel Frant. Malinovi v Nechanicích« — vyslechnuvše naše vlastní děti, v zájmu našich drabých dětí i jejich lask. učitele náboženství velebného pána Josefa Šumšala a k pravdivé informaci celé veřejnosti, před níž anonymně, bezcharakterně byl napaden učitel náboženství, konstatujeme, že »Zasláno« jest již od první řádky až do poslední. Výsledek šetření nás — rodičů — na základě výpovědí našich dětí sdílíme s celou veřejností následovně: Velebného pána Josefa Šumšala pro jeho laskavé a vlídné chování se k dětem mají naše malé, školní děti rády a těší se na jeho hodinu náboženskou. Pro žádnou z našich holčiček, jak »Zasláno« povídá, si pan katecheta Šumšal do lavice nešel a také si nikdy žádné dítě na klín neposadil; o tom, že by jím byl kdy hrozil ve smyslu řádků »Zaslána«, děti rovněž ničeho nevědí. Dle výpovědí našich dětí — jak tomu bývá u malých dětí školních — kupí se při vstupu velebného pána Šumšala, laskavého učitele našich dětí, školačky kolem něho a ohlašují mu novoty i žaloby dětské, kterýmžto nepřístojnostem bránil několikrát laskavým poučením, že vybíhání dětí školních z lavic a žalování — jak si učitelce, tak p. katechetovi — jedné školačky na druhou, že ta neb ona stála aneb neuměla, jest nehezké a nemístné. Jsme vděční velebnému pánovi za lásku a vřidnost, se kterou řádně, nábožensky-mravně vychovává naše děti a vyslovujeme mu plně uznání a důvěru. — V Nechanicích, dne 29. prosince 1912. Karel Bednář, rolník v Komárově. Jaroslav Havíček, dělník, Nechanice. Rud. Žoček, geometr v Nechanicích. Josef Petr ve St. Nechanicích. Josef Procházka v Lubně. Václav Marek, rolník v Lubně. Frant. Žoček, tesař, St. Nechanice.« — Tohle jest něco jiného, než vystřelování jedovatých šípů z úkrytu anonymity. Ale na jednání denunciační společnosti pokrokařské jest viděti, nač ti perversní lidé neustále myslí, vidí-li s otrlým gustem všude nemravnost. A nemá-li klepavá babka robotu, vynajde si klopotu.

Mořice. Poslanci počínají obížděti své okresy, znamenli, že je vnitřní situace nejistá a že by mohlo z jara dojíti k volbám zemským, po případě i říšským. Na Tři krále mluvil u nás posl. Maštálka odpoledne na radnici ve schůzi veřejné, večer v hotelu »Beránek« důvěrně. Dotknul se všech aktuálních otázek říšských, zemských, města i okresu, účastenství měl veliké a příběh klidný i důstojný, důkaz, že začínáme se probírat z plenek těch názorů politických, že do schůze politické neb voličské nic není, nekláň-li v ní sklenice a neházejí-li po sobě řečníci jednotlivých stran blátem osobních urážek a nárázek. Má však Maštálka v Mořicích svůj snad nejsilnější kádr jak v střednictvu, tak mezi živnostnictvem. Polemisoval s ním redaktor »Pochodně«, jenž je sice dobrým řečníkem, ale politiku své strany, lépe řečeno rudých vídeňských vůdců, obhájit nemohl, poněvadž měl postavení těžké, jako všichni jeho kolegové z orgánů soc. demokratických. Oni přišli doma jinak a jejich poslanci ve Vídni jednají zase jinak, oni plíšu proti kapitalismu a jejich lidé se s ním buntují, oni plíšu opozičně, ba radikálně, aby se líbili, a Adler et consortes se všemožně přičiňují, aby si název c. k. poctivě vydobyli. Oni doma kuř zbraně proti vládě, hrozí zakročením lidu — a jejich poslanci dělají vládě panose. Potřebuje-li jich vláda, dostaví se, nepotřebuje-li, komandují do schůzí říšské rady jen takový kontingent, aby vládě neuškodili a ona dostala svůj návrh pod střechu. Ovšem nejsou důslednějšími ve své vídeňské politice, která již dávno nebyla tak málo sebe a svého cíle vědomá, jako dnes, ani ostatní české strany, jenže ty to dovedou snadněji zakrýti, či jinak řečeno, u těch to tak nekřičí. Proto bylo i panu Maštálkovi slyšeti leciakou pravdu, které si je on sám vědom, ku které se sám v důvěrném kroužku snad i přizná, která však ve schůzi veřejné zrovna netěší.

Josefov. Eucharistické triduum konalo se v Josefově dne 29., 30. a 31. prosince 1912. Krásné promluvy, které konal dp. P. Karel Lerch T. J. z Hradce Králové, přivábily k této slavnosti veliké množství lidu, který také horlivě se súčastnil všech pobožností, tak že v žádné době od rána do večera nebyl pěkně vyzdobený chrám Páně prázdný. K osvětlení oltáře darováno velmi mnoho svíců. — Triduum přineslo naší farnosti veliký prospěch duchovní. Ke stolu Páně přistoupilo 220 věřících.

»Neodvhlá listy«, orgán svobodomyšlného klubu v Pardubicích, uvažuje v posledním čísle o působnosti jednotlivých frakcí politických v Pardubicích. Snaží se zalichotiti se straně sociálně demokratické álismými poklonami, za to »klerikály«, o nichž právě v Pardubicích u Sítěbských řekl prof. Masaryk, že jsou to katolíci, odbývá těmito slovy: »Počali se poněkud rozpínat prací P. Novotného a jest úsilím všech stran politických, aby hnuli to utlumily.« Až přijdou zase volby, pak by bylo klerikálům radno podle toho hodně se »tlučit.« Dle zásad liberálních každá politická frakce má právo na volný vývoj. Ani o takové straně, která napáchala plno skokanství a násilnictví, neřekli zdejší liberálové bezohledně, že by se měla utlumit. Vždyť by hned litaly z té strany na hlavy liberálů smolné věnce. Němečtí židé mají plné právo i v krajinách českých se organizovat třebas i na základě Talmudu. Ale česká strana křesťansko-sociální se musí utlumit! Znamenitá to svoboda! Kdy jste, pánové, uznali lidská práva katolíků tak zřejmě, jako uznáváte svéprávnost německých židů? Na nejvyšš se bázlivě vykrucujete, když vám fanatikové vytýkají, proč váš bíč silně nesvíští. Kdybyste byli zachovali takovou spravedlnost k nutným požadavkům existence katolictva, jakou zachovávali vůči pardubic-

kým německým židům, pak naši organizace nebylo potřeba. Pamatuje si, že katolíci v Pardubicích byli dříve než všechny pokrokové živly a němečtí židé. Proto se naprosto nechceme spokojiti, jestliže nás někdo »milostivě trpí.« Jsme občany rovnoprávními a jako takoví vynutíme si příslušný respekt ve veřejnosti, nechť nás žebrá o milost pokoutními cestami. »Utlumit!« Ne tak, braň, nežijeme ještě v Portugalsku. A právo, jaké si osobuje ve městě velice malá četa pokrokařů, přísluší také nám.

Děkanství kostel v Pardubicích obdržel k vánočním svátkům patrně vlivem pana ministra Trnky 2000 K z ministerstva veřejných prací. Až na některé vedlejší věci stojí tu chrám úplně hotový, čeká na své vysvěcení, které asi se stane před kanonickými visitacemi v měsíci dubnu. Varhany stávi zdejší varhanář p. Šturma. O minulých svátcích »klášterní« kostel nestačil pojímti zástupy lidu a byl tudíž děkanství kostel značně v té příčině pohřešován. Posud snad se nestalo, aby ve zdejší děkanství kostele, pokud stojí, nebyla »přátnoční.« Co tomu asi říká duchové Pernštýnů a jiných, jejichž ostatky rozpadly se ve zdejší kostele v prach a jejichž památka obnovena byla zasazením náhrobních kamenů do zdi chrámové?

Zelená brána, chlouba v Pardubicích, zastavěla se na Nový rok a na Tři Krále v překvapujícím jasu, který poutal pozornost celých Pardubic a širého okolí. Nové elektrické hodiny se světelnými ciferníky na čtyřech stranách uvedeny v pohyb a ohoz osvětlen nesčetnými elektrickými žárovkami. Dojem byl velmi pěkný a původcům efektního tohoto zařízení dostalo se od veřejnosti zasloužené pochvaly.

Divadelní společnost východočeských měst opustila po několikátý denním pobytu Pardubice a odebrala se do Chrudimě. Naposledy sehrála na Tři Krále známou frivolní francouzskou operetku »Cudná Zuzana.« Ačkoli po celou sezonu bylo divadlo odpoledne skoro prázdné, přivábil tento kus sílu návštěvníků zvláště z něžného pohlaví, které si mohlo radostí ručičky utleskat ne snad nad hudbou, ale nad »časovým« dějem.

Počet obyvatelstva Pardubic páchá se v nastávajícím roce asi na 21.000.

Paedagogický dozor v okresním sirotčinci v Pardubicích nadělal v příslušných kruzích už hodně mrzutostí. Kdo tohoto paedagogického levobočka zplodil, určitě nevíme, ale jest známo, že hrot této zvláštní instituce měl směřovati proti feholním vychovatelkám v sirotčinci. Snad také podnět k tomu dala časová epidemie, plodící všude, kam se ohlédneš, samé inspektory. Tak i milý náš sirotčinec musel míti svého inspektora. Okresní výbor dobře tuší, že jest to věc a výloha úplně zbytečná, ale podlehl pokrokařským frášim a povolil 500 K ročně na tak zvaný paedagogický dozor v okresním sirotčinci. Ale nová instituce se neosvědčovala tak, jak se čekalo a snad z tohoto a jiných neznámých důvodů přestala. To zavdalo příčinu k interpelaci p. Mořického v sezení okres. zastupitelstva, proč se v sirotčinci tento dozor dále nekoná. A páni referenti na tuto otázku neodpověděli dosti upřímně a přímo a dokázali, že jinak mluví soukromě a jinak před redaktory. Svedli nemůžeme vinu toho na kongregaci školských sester, která přý upadla s paedagogickým dozorcem ve spór, ačkoli do tyčtí páni dobře věděli, kde pravá příčina toho vězí. Daleko upřímnější a otevřenější mluvili mnozí učitelové, kteří se bez obalu vyslovili, že celý ten paedagogický dozor jest zbytečný a bezúčelný, ať si již je v rukou kohokoli. Podtrhujeme, že tak řečli učitelové sami bez jakéhokoliv zevnějšího popudu a dali tak bezděky feholním sestrám skvělé vysvědčení o dostatečnosti na výchovu svěšené mládeže. Že se někteří chovanci v životě potom zvrhnou, toho vinu nenesou feholní sestry, ale prostředí, společnost, špatný tisk a jiné nesčetné okolnosti, které udušl dobré semeno, jež bylo zaseto ve škole, v rodině, v ústavěch.

Neštěstí. Správce lihovaru v Pardubicích p. U. střežil nadhánějího chlapce z Čivice nešťastnou náhodou několika broky do hlavy. Neštěstí stalo se příčinou soudního vyšetřování.

Ze zesnulým Vincencem Novotným. S tímto údolím slzavým rozloučil se u vysokém věku v Dolní Krupě Vincenc Novotný, čestný kanovník, rytíř řádu Františka Josefa I., konsist. rada, bisk. vikář, děkan atd. Narodil se ve Zlebích r. 1830, vysvěcen na kněze byl r. 1854. V posledních letech stál působilo tísnivě netoliko na jeho tělo, nýbrž i na duševní disposici, tak že mnohý posuzovatel mohl býti spravedlivější. Starší generace v D. Krupě však velmi dobře ví, co pro osadu horlivý hodnostář znamenal. Když věkem kvetl, bylo jeho upřímným, obětavým heslem: »Miloval jsem, Pane, okrasu domu Tvého!« Na př. zakoupil sochu Madonny Lurdské až z Paříže asi za 200 K. Dal pro ni pořídit uměleckou skříň do presbytáře za 300 K. Zakoupil do kostela též velmi krásný Betlem za 600 K. Starou monstranci vyměnil za novou, obětovav na to 160 K. Pořídil též na svůj náklad velmi vkusná kostelní roucha. Veliké neštěstí stihlo osadu dravým požárem, kdy vyhořelo asi 32 obytných stavení a také — kostel a fara. Jaké starosti pro duchovního správce následovaly, těžko vylíčiti. Nepomohlo duchovnímu správci, že na střeše zaléval do posledního okamžiku, pokud byla slabá naděje na záchranu. Musil se tedy starati o obnovu zničeného. A také dal z peněz těžce uspořených větší obnos na postavení věže. Na hřbitově postavil kapli za obnos asi 4000 K. Osadníci se divili, jak dovede z příjmů celkem nevelikých uspořiti tolik peněz na okrasu domu Božího. Nejkrásnější jeho nezláštnost zazářila, když měl zděditi dům po své sestře v Golči. Jenškově. Ačkoli vlastního kapitálu tehdy vůbec neměl, přes domluvy

svých přátel zřekl se dědictví ve prospěch šatavu hlučoněmých v Hradci Králové. Ústav tento obdržel za dům 12.000 K, což zajiště ve prospěch ubožáků byl obnos značný. Lidumilný darce nedal se pobouřit ani k tomu, aby si podržel pro případ nouze dům aspoň do své smrti. A co tehdy peněz měl, vysvětlí z toho, že když byla projektována pouť Slované do Říma, mnil si peníze vypůjčiti. Rovněž tak šlechtinou duší byla jeho sestřenice, zvaná obecně „Tonička“, která duchovnímu správci vedla domácnost. Kdykoli farář na nějaký zbožný nebo lidumilný úmysl větší obnos dával, vždy stará Tonička s velikou ochotou přidávala značně ze svého. Proto památka kněze dobrodšje bude vždy žiti ve vděčné paměti všech těch, kteří zbožnou tu duši dobře znali. Bůh odpiať stonásobně na věčnosti všechny dobré skutky, které na této zemi tak horlivě konal!

Brandýs nad Orlicí. Tiché údolí krásného města Brandýsa nad Orlicí i celé širé okolí bylo minulou sobotu překvapeno bolestnou zprávou, kterou ohlašoval velký zvon farního chrámu Páně: že Pán života i smrti ráčil k sobě povolati věrného sluhu svého, muže nad jiné vzorného: vsdp. P. Václava Biera, bisk. konsist. radu, probošta litomyšlského, bisk. vikáře, rytíře řádu Frant. Josefa I., čestného měšťana Opatovského atd., který na odpočinku díel v Brandýse nad Orlicí. A bolestná zvěst byla ještě stupňována, když hned na to umíráček ohlašoval, že odebrala se na věčnost i milá jeho neteř, tichá trpitelka, sl. Anna Bierová. — K pohřbu, který konán byl společně na slavnost zjevení Páně odpoledne, šlo se veliké množství věřících jak z farnosti Brandýsské tak z okolních i z města Litomyšle, Opatova, Semanína i Ketzelsdorfu. — Pohřební obřady vykonal vdp. P. Josef Kaplan, bisk. konsist. rada a vikář traktu kosteleckého za assistance vdp. vikáře a sekretáře traktu litomyšlského, děkana Šembery, kollegy a ostatních, počtem 30, duchovních spolubratří. V chrámu Páně nad rakví v Pánu zesnulých pronesl vzletnou řeč místní kaplan ThDr. C. Antonín Mikan, který zároveň všem účastníkům poděkoval jménem zarmoucených přátel i duchovní správy. Se západem slunce nesčetný průvod došel hřbitova, kde vsdp. probošt se svojí neteří k dočasnému odpočinku byl uložen. Ano — v hrob uloženo na čas bylo tělo vsdp. probošta, ale v srdcích svých milých osadníků i milých bratří, jimž byl v Pánu zesnulý dobrým a laskavým rádcem, otcem — a ne představeným — žiti bude dále, protože věčná jest památka dobrých. Ave anima pia!

Čáslav. Divadlo. Letošní zimní sezona ochotnické jednoty jeví se oproti minulým úctyhodným počtem sehraných kusů, které, byť nebyly všechny stejné kvality umělecké, znamenají přece veliké plus práce vzdělávací a výchovné. Že mohla jednota tolikrát a v tak různých hrách vystoupiti, toho příčinou byla jednak nevzpouzející se ochota členů starších, jednak radostná chuť mladších členů, kteří v poslední době v jednotu vstoupili a v ní síly své rozvinouti se nezapočali, třeba zrovna se jim nedostalo hned úloh parádních. Vedení jednoty může býti spokojeno, vykonalo mnoho a mnohé vykonalo pěkně. Nezapadalo-li všechno vždycky tak, jak si kritičtější část obecnstva a sama režie přála, nebyla toho jistě příčinou vůle účinkujících, ale okolnosti jiné. S povděkem třeba zaznamenati, že tentokrát domácí tvorba české věnováno bylo dosti večerů a ty bývaly vždy nejzdařilejší. Co zklamalo, to byla tak zv. lidová představení, ne svým provedením, ale návštěvou. Zdá se, že zamožnější část návštěvníků divadla se domnívá, že při lidových představeních není pro ni v divadle místa. Názor tím chybnější, že pak lid večery ty také podceňuje. Doufáme, že v jarní sezoně bude jinak. Jednotě pak přejeme po masopustním odpočinku k příští práci hojně zdaru. **Čtenářská beseda** konala valnou hromadu 5. ledna. Jednání odbylo se hladce bez dlouhých debat. Do výboru povolání byli téměř všichni bývalí činovníci. Licitováním časopisů valná hromada pak ukončena. — **Soudní resp. úřední dům**, jehož postavení vznášelo se stále v mlhách nejisté budoucnosti, přibližuje se již k uskutečnění. Dle zprávy v Nár. Listech 5. ledna uveřejněné vložilo ministerstvo do rozpočtu celou dosud se nedostávající sumu a tak bude možno co nejdříve „ku“ stavbě přikročiti. Jest toho již na výsost třeba, neboť úřední místnosti, zvláště o. k. okresního soudu, jsou pode vši kritiku. Při této příležitosti bylo by záhodno věnovati pěti kapličky a u ní se nacházející krásné lhpě, aby úpravou nové ulice neutrpěly. Kaplička jest krásný kousek českého renesančního slohu a kdyby se jí dostalo opravy, vyloupila by se z ní pěkná ozdoba této části města. — **Vzdělávací a bor osvětový** pořádá opět letos kurs lidové školy. Zastoupeny jsou přednášky z různých zajímavých oborů. Jména pak přednášejících zaručují, že podána bude látka důkladně a přístupně. Kurs počíná 15. ledna a bude se přednáseti vždy ve středu v dvě škole od 8. hod. večerní. — **Nové pověry na obzoru.** Sotva přestalo rozšiřování pověrečných modlitbiček „z Jerusalema“, počíná se šířiti v našem městě nový způsob pověry. Různým osobám zasílán jest „řetěz sv. Petra“, prázdné fikání, které má každý devětkrát opsati a mzi své přátele a příbuzné rozeslati, chce-li se deváté neděle dočkat něčeho radostného. Jinak prý ho stihne neštěstí. Jelikož tyto dopisy jsou psány rukou velice zběhlou, jest viděti, že jsou sporem některých lidí z lepších vrstev, kteří asi chtěli z toho míti buď laciný žert nebo ještě lacinější zbraň proti katolíkům. Upozorňujeme čtenáře, aby takový pověrečný brak hodili do pece a poznali-li odesílatele, aby jméno jeho netajili. Bylo by v zájmu dobré věci odhaliti pramen těchto ničemností. — **Z okolí děkanického chrámu Páně.** V poslední době znečišťována

jsou zákoutí děkanického chrámu Páně hnušným způsobem. Nejen spousta různých špinavých papírů kupí se v koutech opěrných zdí, ale i v záchody a záchodky proměňována jsou tato místa různými nemravými. Co si pomyslí zvláště cizí návštěvníci chrámu o tom, to snadno lze dohadnouti. Žádáme orgány pečující o čistotu města, aby si toho povšimly. Při tom upozorňujeme znova na ubohý stav zábradlí u kostelního parku. Rozlámáno, zperááno a částečně již rozkradeno činí špatnou okrasu. V minulých dnech neznámý škůdce ohnul jedno z tyčí do ulice, takže někteří návštěvníci kostela za časných hodin ranních do ní vrazili a div si oči nevypíchli. Velkou vinu na tomto poškozování má mládež, které by důkladně, třeba i pádně napomenutí neškodilo.

Krchleby. V neděli dne 5. ledna konáno bylo u nás rozloučení s vdp. děkanem Fr. Rosou, jenž po mnohaleté práci u nás ubíral se na zasloužený odpočinek do Německého Brodu. Občanstvo, jehož takřka jednu generaci vychoval, dalo mu na jevo dojemným způsobem, jak si svého pastýře vážilo. Za svitu lampionů dostavil se hasičský spolek s množstvím obecnstva v předvečer odjezdu před faru a tu tlumočeny mu byly díky za všechno dobré, co pro osadu vykonal. Pohnut děkoval vdp. děkan za tyto projevy, slibuje, že osadníkům svým vždycky bude pamětliv a že na ně při modlitbách svých nikdy nezapomene. Přejeme vdp. děkanovi, aby našel v Německém Brodu tak mnoho upřímných přátel, kolik jich tady opustil.

Vojslavice. (Obnova sv. misie.) Krásnou přípravou na svátky vánoční byla letos pro farnost naši obnova sv. misie. Vdpp. misionáři P. Bernard. Čáka a P. Emanuel Kovář C.S.S.R. ze Svaté Hory svými promyšlenými promluvy a svým milým jednáním získali si srdce zdejších osadníků úplně. Důkazem toho byla velice četná návštěva všech pobožností, ač počasí, zvláště v první dni nebylo příznivé. V poslední den obnovy sv. misie zavítal k nám do osady Vojslavické Jeho Milost ndp. opat Salesius Roubíček ze Želiva, který zde sloužil mši svatou, sám podával Tělo Páně mužům a jinochům a nadšenou řečí povzbudil na konec muže a jinochy, aby vždy plnili svědomitě své povinnosti k Bohu a k bližnímu a zůstali vždy opravdovými dobrými katolíky. Sv. svátosti přijalo 717 věřících. Jeho Milosti ndp. opatu Želivskému a vdpp. misionářům kéž odplati Pán Všemohoucí všechnu námahu podniknutou pro duše nesmrtné!

Humpolec. Na Štědrý večer připravena i letos v nemocnici nemocným radost slavností vánočního stromku. Cti. sestry ošetřovatelky z darů šlechtných dobrodinců (pp. Em. Dítě, Boh. Dítě, dr. Kašpar, Jan A. Skorkovský, A. K. Smrčka, Jos. Smrčka, Ed. Beck, Bašus, Bauer z Herálce, Matoušek z Jific, ryt. ze Štandlerů z Věže) upravily nádherný stromek a pod něj připravily štědré dárky. Pan ředitel kúru Rychnovský se svými nejmenšími zpěváky zapěl několik pěkných vánočních písní a dp. katecheta Vorlíček s nevšední plíi nacívil několik dívek a chlapců případným vánočním básničkám, které dojemným přednesem vyvolaly nejednu slzu v očích nejen nemocných, ale i v očích přítomných hostů. Kéž Bůh šlechtným dobrodincům za radost, připravenou ubohým nemocným, připraví radost v jich životě vlastním! Na Boží Hod opět pořádána slavnost stromku vánočního pro dívky členů katol. spolku v sále „na Kocourku“. Škoda, že sál není aspoň třikrát větší, aby pojeti mohl všechny, kdož přijdou a kdo by rádi přišli, kdyby se nebáli tlačenice. Slavnost i letos skvěle se vydařila. Zahájena pěkným věcným proslowem dp. Václava o významu jesliček, rozzpívala se sborem dítek, načež dle dispozice dp. Václava celá řada dítek přednesla několik pěkných básniček, které postupně líčce bolestnou cestu Matky Boží do Betlema a na konec jsajíce nad radostí její s anděly, prozradily obecnstvu básnickou duši pana pořadatele. Dp. Václavu za jeho plii, námahu a obětavost patřl dík všech katol. spolků a upřímně „Zaplať Pán Bůh!“

Novoroční dárek obecnstvu semilskému přidělila státoprávně pokroková klika svým hospodařením ve formě 493proc. přírůstek. Nová finanční komise měla pernou práci s počítáním, jak aspoň poněkud napravit obrovské škody, způsobené za režimu radikálního. A chtěj nechtěj musila uložiti obrovskou přírážku. Z každých 100 K nájemného odveře každý majitel domu na daních a přírážkách 81 K.

P. T. panu Švadlenkovi, učitel v Kladně u Hlinska. Váš vzácný dopis jsem obdržel a měl jsem z něho velikou radost, popěvadž ukazuje účinek, jaký na Vás měla a má zpráva ve „Venkovanu“ „Z Kladna u Hlinska“. Je pěkně sestavena, vidíte! Hned jsem to řekl, když jsem byl předevčtem na ni upozorněn. Ve svém dopise mne vyzýváte, abych se dostavil do hostince p. Rösslera a vyvrátil ve Vaší přítomnosti, co jsem tam o Vás před časem tvrdil. Ne-li, hrozíte zákenitými prostředky jinými, t. j. žalobou. U Vás nic divného. Kdy pak bylo v Kladně tolik soudů, jak v posledních letech? Vy vyzýváte — a já tam nepůjdu. Takové moci posud nemáte, abych musil Vás poslouchati. Kdybyste takovou moc měl, to bych se já s jinými katol. knězi měl, že ano! Nevím, oč se jedná, poněvadž jsem v hostinci p. Rösslera nebyl mnoho měsíců. Ale, jestliže jsem něco řekl, pak to byla pravda, a já také neodvolám, kdybyste mne i pomocí nějakých svědeckv přivedl do žaláře. Neřekli-li jsem nic a budu-li odsouzen, s radostí pokutu zaplatím. Takových lidí již na světě bylo víc, kteří nic zlého neprovedli a byli odsouzeni — a jací lidé! A ostatně, proč bych pokutu nezaplatil! My katoličtí faráři máme přece skvělý plat. Co nám tedy jde o nějakou pokutu!

U mne posud nebyl „šendák“ ani po prve, ani po druhé, ani po třetí — nikdy po mně se posud žádný závod nesháněl u obecního úřadu — aspoň o tom nevím. Zdaž zde posud bydlím, či kam jsem se odstěhoval, úředníci se u sousedů neptali. Mně posud žádný hostinský nehrozil telegraficky soudem k vůli zaplacení vypůjčených od něho peněz. Nemusíte se tudíž báti, že byste musil pokutu a útraty platiti za mne. Proto jen chuť do soudu! A nezapomeňte si zrovna s sebou vzíti bobkový věnec. Bude Vám krásně slušeti. Zatím Vám posílám pac a pus. — V Ranné, 7. ledna 1913. Josef Elitzer, farář. — Douška. Ještě něco, pane učiteli Švadlenko: Ve svém vzácném dopise máte chyby proti českému pravopisu a duchu českého jazyka. A přece učte českému pravopisu a mluvnici.

Záložna v Hradci Králové,
— Janobí záměstí č. 183. —
Vklady na knížky 5%
Při větších obnosech dle výpovědi úrok i výší!

Různé zprávy.

Farář ukřižován. Jak se oznamuje ze Zagory, dal vůdce albánské loupežnické bandy Bekir Aga ukřižovati zagorského faráře. Kostel byl vypleněn, dva vážení měšťané sřati a lupiči dopustili se různých hanebností na dětech a ženách.

Patriotismus u židů. Okresní hejtmanství v Jaroslavi v Haliči přišlo na velké podvody při odvodu k vojsku. Na 600 branců vesměs židů, se k odvodu nedostavilo, buďto, že byli v odvodních listinách úplně vynecháni, nebo jinak různými machinacemi osvobozeni. Následkem toho byl okr. hejtman Rob. Fleisner přesazen, okr. komisař Alf. Heitler suspendován a okr. sekretář Max Lengfeld zatčen. Mimo něho byl vzat do vazby také židovský správce matriky Kirschner. Tak milují židé vlastní ochranu té země, kde jsou přece předními pány! Podobné případy nejsou v Haliči, Bukovině a Uhrách vzácností. Židovské noviny mají při tom všem plná ústa patriotismu, a neštítí se zrádcovati jiné národnosti v této říši.

Jed z Judey. Kancelářský šéf budapeštské filiálky společnosti Générale Transatlantique, Leopold Durst, je od 18. prosince neznámým. Ředitel zpronevěřil svěřené obnosy 7000 K a poškodil četné jiné peněžní ústavy, jakož i jednoho klenotníka o 80.000 K.

Zvláštní kalendáře v r. 1913. Nový rok přináší s sebou celou řadu kalendářních zvláštností, které nepřihodí se již v celém 20. století. Souvisí to vše s neobyčejně časným termínem, na který letos připadají Velikonoce. Velikonoce budou totiž letos již 23. března, přičemž to, který nestal se od roku 1856. Jak známo, slaví se Velikonoce první nedělí po prvním jarním úplňku. Stalo-li však na počátek jara a úplněk na jeden a týž den, pak slaví se Velikonoce o týden později. Z toho plyne, že Velikonoce mohou býti nejdříve 22. března, nejpозději 25. dubna. Na tento pozdní termín padly Velikonoce poslední r. 1886 a teprve r. 1943 bude se to opakovati. Na 22. března, nejranější to termín, padly Velikonoční svátky v letech 1761 a 1818. Teprve roku 2003 budou Velikonoce tak časně jako letos, totiž 28. března, předpokládaje, že do té doby nebude doba Velikonoční jinak upravena. A jako Velikonoce, tak i ostatní pohyblivé svátky budou letos neobyčejně časně. Masopustní úterek již 4. února, Velký pátek v den počátku jara, 21. března. Nanebevstoupení bude 1. května, Svatodušní svátky 11. května.

Jubileum časopisů. Nejrozšířenější katolické čtrnáctidenníky „Kříž“ a „Marie“ nastupují letos svůj 20. ročník. Čítají přes 100.000 odběratelů. Všude, kde se odírají, náboženské vědomí roste, příslušnost k církvi a láska k jejím zařízením utěšeně sílí. Doporučujeme.

Všelicos. Katolická jednota slovenská v Americe věnovala 10.000 dollarů pro vdovy a sirotky po padlých slovenských hrdinech na Balkáně. Ve Vídni dopravují vojsko na vzdálené cvičiště elektrickou dráhou. — Mladé děti národu mongolského plemene mají v křži modrou skvrnu, jež dosahuje až velikosti dlaně. V pozdějších letech sama od sebe zmizí. — V New-Yorku stávkovalo na 100.000 krejčí, tak že asi ve 4.000 dílnách se nepracovalo. — Vádové španělských konservativců Maura a Lacierna uchýlili se do soukromí. — V Žitavě spáleno loni celkem 357 osob z různých konců světa. Ze Žitavy bylo jich pouze 64, z Prahy 30, z Moravy 6, z Vídně 3 atd. — Poláci haličtí chystají se velkolepými slavnostmi vzpomenouti na 50leté jubileum polského lednového povstání r. 1863. — V moři potopená vesnice anglická objevila se po 308 letech. Kostel po ustoupení vody se sřtil; hřbitov s hroby jest úplně zachovalý. — Srbská vláda hodlá v Bosně a Dalmácii zříditi celou řadu konsulatů. — Ve Vídni hrozí letos stavební krach. — V Palestině jest úplný klid. Obav ukrutností tureckých proti křesťanům není žádných. — V Řecku nalézá se až dosud 45.000 zajatých tureckých vojnů. — V Moskvě, odsouzeno 183 židů, kteří za úplatky opatřili si padělané vysvědčení o složení zkoušky zubního technika. — Do Bosny vrací se na útraty rakouské vlády dalších 900 mohamedánů, kteří se za annexe vystěhovali do Turecka. — Anglická vláda hodlá zavodniti okolí Mrtvého moře a údolí řeky Jordánu a zříditi tam bavlněné plantáže. — Ve Riece se 49.000 obyvatelů žije 238

Čechů. —Na bretoňském pobřeží ve Francii zastavily výrobu továrny na konzervy a vývoz sardinek. Tím přišlo o výdělek 50.000 lodníků, klempířů a továrních dělníků.

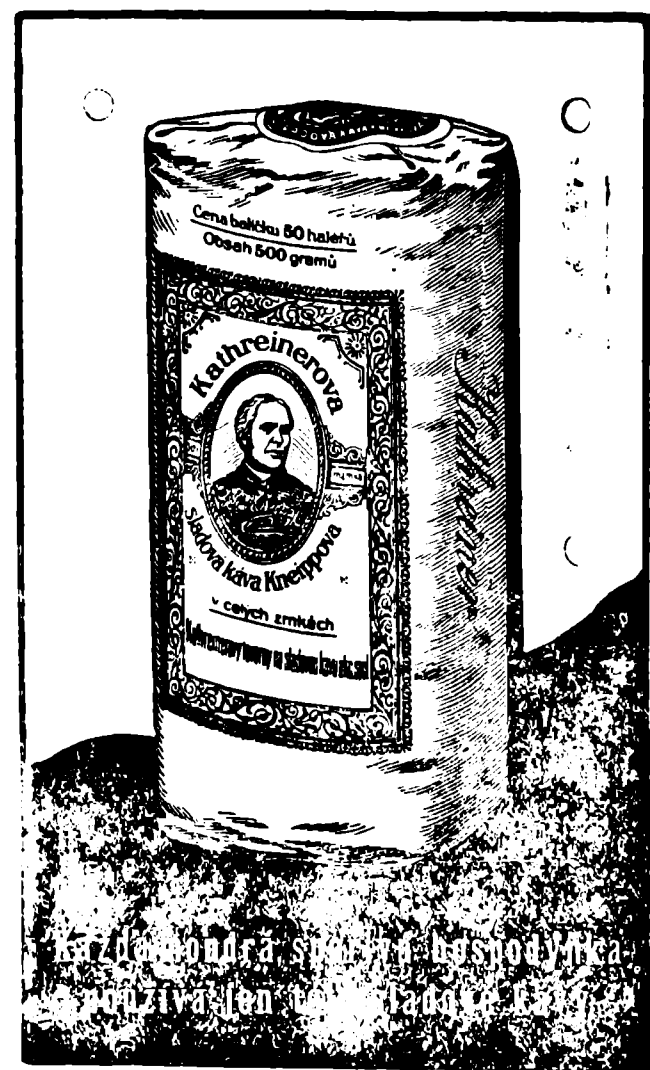
Vlastenecká svépomoc. Přestěhovaná motouzárna agrárního poslance Staňka v Jindřichově Hradci vyplnila heslo o národohospodářském osvobození a národní zdatnosti tím, že přijala za fidele žida Flaschnera. A pak prý moderním pokrokem se národ uvědomí tak, že se dovede vůči živlům cizím osamostatnit! Pokrokáři jsou všude tak osvětlení a soběstační, že volají žida za nápovědu při nejrůznějších podnicích.

Úprava vystěhovalectví v Rakousku. Anketa o vystěhovalectví, jež byla uspořádána ve Vídni v březnu m. r., jak se zdá, přece bude mít nějaký pozitivní výsledek. Vláda předložila v nejbližší době poslanecké sněmovně osnovu zákona, týkajícího se úpravy vystěhovalectví z Rakouska. Účelem tohoto zákona bude hlavně zúžití vystěhovalectví zemědělských a průmyslových dělníků. Také budou upraveny peněžní styky mezi vystěhovalci a domovinou. Jak známo, tímto projektem zabývaly se již vídeňské velkobanky, jež podaly vládě příslušný návrh. Bude prý založen zvláštní ústav pro peněžní styky vystěhovalců.

Útrapy německé výpravy na Špicberkách. Z Kristianie se oznamuje 7. ledna: Ze Špicberk došel zdejšímu telegrafnímu ředitelství jiskrový telegram, dle něhož na telegrafní stanici na Špicberkách přišli 2. ledna dva muži a vypravovali, že 27. prosince přišel do zátoky zvane Advent-bai účastník německé výpravy na Špicberky, jménem Ritscher, se sdělením, že výprava jeho je na severním pobřeží Špicberk a má již jen na měsíc potrvati. Někteří členové její mají kurděje. On sám opustil s několika účastníky výpravu, aby jí přivolal pomoc. Jeho průvodci však cestou padli vysílením a hladem a on sám byl tak vysílen, že musil zahodit revolver a boty do sněhu, aby se mu lehčeji šlo. Z Advent-baie byla vyslána záchranná expedice, již telegrafická stanice poskytla všemožné ochranné prostředky.

Lidová záložna v Českých Budějovicích přijala za měsíc prosinec vkladů 41.983.26 K, vyplatila 29.981.54 K, přibýlo vkladů 12.001.72 K (bez kapitalisovaných úroků), stav vkladů 636.062.81 K, podílů splaceno za 12.437 K, obrát za měsíc prosinec 153.978.17 K, pokladní hotovost 4.793.03 K.

Nová akciová společnost. Jak se nám sděluje, byl Kathreinerův podnik přeměněn firmami na něm dosud účastněnými v akciovou společnost pod firmou »Kathreinerovy továrny na sladovou kávu akc. spol.« — Akciový kapitál obnáší 4 miliony K. Kathreinerova sladová káva Kneipova uvádí se nyní přes 22 roků do obchodu a stala se, jak z nového založení nejlépe patrné, jedním nejvýznamnějších průmyslových předmětů. Jak se dále doslycháme, provádí se nová stavba velké továrny, která bude již v době nejbližší uvedena do činnosti.

Harmonia

esací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pian** na osobně v továrnách vybraná přičuje a za tovární ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kúru, Čáslav, číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě. Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva

Neděláte s lyžkou dra 6. Sazíte svíceniny ušní olej

odstraňující rychle a důkladně hluchotu, výtěk a záněty v uších i v zastaralých případech. Jedině k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze, Malá Strana, Nerudova ulice.

Sekretariát Matice Cyrillo-Methodějské doporučí

paramenta, prapory spolkové a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísežný soudní znalec

Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl roku odvedeno přes 800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant. Stadnik podporujete přímo Matici Cyrillo-Methodějskou.

Místo hospodyně

nejraději na faře přijme ihned slečna, která dlouhá léta k plné spokojenosti službu takovou zastávala.

Na ctěné dotazy adresu sdělí administrace t. l.

Továrna na cottagová americká HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sk l a d y:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

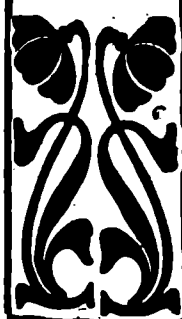
Naším spolkům a organizacím!

Upozorňujeme, že

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

má ve svém skladu bohatý výběr

plesových pozvánek

vzorů jednoduchých i skvostných, úpravy vesměs elegantní, ceny levné. Zakázky vyřídí svědomitě a rychle. Prosíme všechny katolické spolky a organizace, aby se obracely na **dílečnický svůj podnik katolický**, jež není ani soukromý ani akciový, a **veškeren výtěžek svůj odvádí na podporu katolické organizace.**

Přinášíme-li svými podniky adalbertinskými krajní oběti katolické věci naší, zajisté po právu prosíme o podporu naší katolickou veřejnost. Svůj k svému!

Zánovní nábytek

sestavající z úplné ložnice, jídelny, salonu a kuchyně za značně sníženou cenu se ihned prodá. —

Bližší sdělí paní Marie Řeháková, domovnice v domě č. 412.

Hradec Králové, Chmelova ulice.

Příležitostný prodej.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlák »Zaštitá« v Chrástě a Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará »Zaštitá«. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo košatelné, saračené dle předp. za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Růžencová rozjímání

která o kněžských exorciscích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

a Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uh. r. Hradiště), a něhož jediné lze kuhibu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknusné váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila biak. knihtisk. v Hradci Králové.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty záložen.

Všude rozšiřujte a podporujte katolický tisk!

Nové cesty monismu.

O současném stavu monismu napsal dr. Fr. Mareš do »Přehledu« (ze dne 20. prosince m. r.) velmi informativní úvahu. Praví: »Monism představuje se jakožto jednotný názor světa i života založený na vědeckém poznání... Vědecké poznání německého monismu jest poznání přírodovědecké, přírodovědci jsou též jeho první představitelé. Určují přírodu jakožto soubor veškeré skutečnosti a dovozují, že tudíž poznání nemůže býti jiné než přírodovědecké. Ale v pravdě mají na mysli nikoli veškeru skutečnost, nýbrž pouze objektivní bytí, které jest předmět přírodovědeckého zkoumání. Fysika a chemie staví se tu za základ vědy vůbec; a na tomto základě buduje se i věda o životě, biologie. Život neuznává se za původního a svézákonného přírodního činitele, nýbrž za produkt neživotních sil přírodních, které nahodilým svým seskupením vytvořily život jakožto soubor fysicko-chemických pochodů, vyznačených jediné tou zvláštností, že jsou trvanlivé.

Dle zakladatele monismu německého Haeckla na světě není účelů, jsou jen nutně působící příčiny, mechanism jest jediná forma všeho dějství. Německý monism však zatím pokročil již nad Haeckla. Vystoupením Ostwalda změnilo se též i »vědecké poznání« monistů, kterým se tito tolik chlubili. Na místo hmoty — síly nastoupila vládu v monistické nauce energie, jež prý jest nejvšeobecnější substance, přítomná v prostoru a čase, jediné věčné skutečno. Proměny energie tvoří všechno dějství. Ostwald tedy vzal za základ své vědy to, co Haeckel zavrhoval. Připouští docela již účelné působení, hájí svobodu před nutností. Co jest duševní, to dle Ostwalda již není vázáno na chemické proměny uhlíkový sloučenin. Prý jest zvláštní, nejvyšší forma energie, jejíž tepelný ekvivalent jest nepřístupný měření.

A poněvadž monisté do omrzení vykfikují, jak jejich nazírání jest výsledkem nejvážnější vědy, přidržuje jim dr. Mareš zrcadlo. Praví: »Noetická forma přírodovědeckého poznání, na němž jest budován monism, jest naivní empirism, prostý veškeré filosofické kritiky, ano zamítající každou takovou kritiku co nejrozhodněji.« V Ostwaldově orgánu »Annalen der Naturphilosophie« praví ohledně přírodního vývoje s hlediska fysiky A. Lotka: »Vývoj materiální soustavy děje se určitým směrem, který však těžko určití.« Taková fráse, která se sama odpravuje, ovšem neznamena nic.

Po kritikách, které se ozvaly proti monistickému blouznění, kryl se Ostwald ústupem. Napsal, že jsou ještě jiné zákony dějství, které se nekryjí s energetikou. Ale pojednou, jako by byl zapomněl, že v životě lidském obzvláště připustil mimo energetiku jiné činitele, chce založiti samu mravnost na energii. Prohlašuje nejvyšší článek monistického zákona: energetický imperativ. Prý hrubě energie má člověk nejvýhodněji přeměňovati v energii vyšší. Dr. Mareš praví: »Monism nedojde k cíli, pokud bude podřizovati život fysikálním veličinám a zákonům. Neboť život stojí nad nimi, čině si je služebnými.«

Tedy monistická bajka doznala nyní veliké proměny. Co dříve bylo prohlašováno za vědu, které jest povinen složit hold každý myslitel, to nyní škrtnuto jako špatně vypracovaný školní úkol. Ale nová »věda« vnesla zase do myšlení monistů tolik nesrovnalostí, že záhadý se jenom rozmnožují. Názory nevědeckého Haeckla vjely do Čech v triumfálním průvodu, protože se z nich daly vyrobiti snadno i od lidí zcela nevzdělaných topory proti křesťanskému názoru světovému. Ostwald jest daleko opatrnější, cítil, jak jest nutno nejdřívejší bludy Haecklovy opustiti a dáti se na cestu, která nestojí v tak příkrém rozporu s životním názorem křesťanským. Ale to se ovšem nemůže hoditi do krámu řemeslným štvácům, kteří při šíření protikřesťanských domyslů myslí na vše jiné víc, než na skutečnou vědu. Proto o Ostwaldovi mlčí, zůstávajíce dobrovolně zpátečníky. Jest v tom také chytrá vypočítavost, protože lidé, kteří byli popleteni haecklovinou, hnali by od svých pražských řečníků, kteří by chtěli zase opravovati to, co dříve tvrdili.

Pověděli jsme již zde, jak láme vaz monistickému materialismu nová nauka o vitalismu, která dokazuje, jak hmota podléhá neodolatelné síle, kterou fysika není s to vysvětliti. A teď ke všemu ještě vědecké vyvrácení domněnek pokrokového Ostwalda!

Babylonský zmatek, jaký byl zaviněn od monistů v Německu, má příslušnou ozvěnu ve volnomyšlenkářském táboře českém. Vystřelují se fráse, které vlastně neznamenaí nic, anebo se dnes popírá to, co se dříve tvrdilo.

Jest charakteristické, že za předního pracovníka vědeckého v monistickém směru se v Čechách pokládá dr. Krejčí, jehož universitní vědy byly dokázány tak úžasně kotrmelce, že se stal pokus zachrániti jeho reputaci způsobem umělým,

apelováním na cit, kolegialitu atd., zkrátka cestou, která nemá co dělati se skutečnou, absolutní vědou. Dr. Krejčí nosí na trh věci, které jsou samy záhadami. Na př. prohlásil: »Poněvadž myšlenka vede nás k činu, proto chce býti volnou.« A na to bez potřebného odůvodnění prohlásil každou volnou myšlenku za mravně dobrou. Idey, kterým se zasvěcují volní myslitelé, značí prý nejvyšší mravní základ. Leč — určuje ten základ Haeckel či Ostwald? Dr. Krejčí brzy svůj náhled pozměnil. Roku 1909 na Žofíně totiž prohlásil, že pouhá myšlenka ještě neopravňuje k činu. Jen stala-li se myšlenka přesvědčením, stane se oprávněným činem, který z ní vzešel. Ale dr. Krejčí neřekl blíže, jaké přesvědčení má právo k realizaci myšlenek. Vždyť přece jsou také taková »presvědčení« různých sobců, která by svými činy velice poškodila spoluobčany. Nařikali ruští pumaři, turečtí vojáci, francouzští Jakobini, že jednají podle vlastního přesvědčení?

Volná Myšlenka tápe dále a aby se zdálo, že pokračuje, ohlívá věci, které se už před staletími přejedly.

A právě v oboru, do něhož se žene plnými plachtami, v příčině dušesloví nepověděla nového skutečně vědeckého nic. Hlavní otázky života lidského: »odkud jsem, jaká jest podstata a účel života lidského«, jsou pro ni temnou pevninou. Dr. Robert Maršan správně napsal: »O veliké řiši ducha, která tvoří naše hlavní bohatství, nedovede materialismus říci nic, než že jest tu vlastnost hmoty, po případě atomů.« — A nyní shledávejte tyto volnomyšlenkářské atomy, analysujte energii a jiné monistické pomysly, můžete-li. Monista dovede velice zručně svou slabost skryti nějakým zvuchým slovem, které se vymyká skutečné zkoušce, řádné kontrole. Protestuje proti každé náboženské víře, ale nutí své okolí, aby věřilo jeho domněnkám, jimž ani sám dobře nerozumí.

Podánilo se nám získati do komise no 6 dílo světoznámého spisovatele

A. Sheehana:

Lukáš Delmege

Práce tato jest vzácným zjevem v moderní krásné literatuře.

Spis „Můj nový kaplan“ získal P. A. Sheehanovi velikou popularitu v evropském kontinentu a vzbudil pravou sensaci.

Svou opravdovostí a množstvím velikých myšlenek stala se kniha ta velice hledanou, takže v několika letech byla více než v šedesáti vydáních publikována.

Ještě větší zájem u čtenářů vzbudí spis „Lukáš Delmege“, který byl úplně rozebrán během roku a

právě vyšel v druhém vydání v překladu V. Š. Kronuse.

Cena knihy ve skvostné úpravě tiskové o 140 stranách

za K 1.50, poštou K 1.60.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství,

závod hudební a papírnický

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Kulturní jiskry.

O původu člověka pronešeno pod záminkou vědy tolik nesmyslných materialistických bajek, že jen člověk pověřivý mohl si v hlavě srovnati všechna ta zbrklá »dogmata.« A přece bylo vždy nucení k darvinistické víře tak veliké, že prohlašován za copafe každý, kdo si dovolil články víry materialistické svobodně kritizovati. Nejčastěji se tvrdilo s velkým pathosem, že původ člověka dlužno hledati v rodu opičím. Bylo to nejpohodlnější luštění tak důležitých otázek, protože složení těla lidského v přirovnání k tělesným orgánům jiných živočichů nejvíce se přibližovalo k tělu opičímu. Leč — pojednou americký fysiolog Carrel, který si získal slávu světovou, tak že obdržel nedávno Nobelovu cenu (180.000 franků), měl nedávno učenou přednášku, v níž podával důkazy, že člověk za žádných poměrů nepochází z opice, a že theorie Darwinova v ohledě tom je veskrz neudržitelná. To Carrel dovozoval tím, že se mu až dosud nepodařilo z organismu opičího kusy větší anebo menší přenášeti (transplantace) na tělo lidské. Za to však transplantaci z vepřů, psů a jiných zvířat na člověka s úspěchem prováděl. V tom spa-

trňuje důkaz, že organické ústrojí opice a člověka tolik se liší, že organismy jejich pranic od sebe nepřijímají. Tak jsou úmyslné podvody Haecklovy znovu poraženy vědou skutečnou.

Milosrdné sestry jsou v balkánské válce hledány a vázeny. Sám turecký sultán dopsal o milosrdné sestry do Francie, aby ošetřovaly raněné Turky. »České Slovo«, orgán národních socialistů v čís. 279 přináší dopis od p. Artura Pflanzera, přiděleného české lékařské výpravě na srbské bojiště, v němž uvádí, kterak srbská princezna chválí obětavost milosrdných sester. — Když vypukla válka balkánská, nabídky se z Čech dány, že půjdou ošetřovat slovanské raněné. A pan Pflanzera píše do Čech: »Telegrafoval jsem do Prahy, aby neposílali ženské. Ani ze Sofie jsem o ně ne žádal. Nejvyšší řeholní sestry, odevzdané těžkému osudu v tiché oddanosti mohou tu platně působiti.

Maďarská šlechta. Od roku 1867 bylo v Maďarsku povýšeno do stavu šlechtického 985 osob. Nejvíce »maďarských šlechticů« bylo povýšeno za vlády Kolomana Tiszy, který nadělal 314 »šlechticů«, z nichž bylo jen 186 židů. Kdyby dnes praotec Arpád vstal z mrtvých, ani by tento svůj »rytířský« národ nepoznal.

Také »assimilovaný« český žid. Asi před 10 lety dělal židovský finanční úředník Ed. Kraus velikého českého žida a vlastence. Zejména v Praze a v Kutné Hoře stavěl jako člen česko-židovské jednoty svůj patriotismus na odív. — Rozumí se, že byl stoupencem české strany pokrokové. Nyní je Kraus finančním radou v Liberci a tam jako had svlékl starou kůži a z českého národovce rázem se stal nejuživějším německým nacionálem. Tento bývalý český žid a pokrokař náleží nyní k nejděvočejším pronásledovatelům českých menšin v severních Čechách.

Dvoji agrární posudek o mobilizačních předlohách. Místo povědění plné pravdy advokátské hájení i nejnešťastnějších kotrmelců agrární delegace! V úterý dne 10. prosince m. r. psal »Venkov«: »Ty strany, kterým běží o to, aby si v lidu udržely důvěru, ze všech sil zasadí se o to, aby předlohy byly z kořene přepracovány, aneb vůbec zamítnuty.« A ve čtvrtek dne 12. v témže prosinci zase píše »Venkov« toto: »Vláda předlohami těmi vyplnila stávající mezeru v zákonodárství. Proti předlohám samotným nemáme nijakých námitek. Jak tohle mohou si voliči strany agrární srovnati v hlavě, je u Boha.

Dívny vděk stavovských poslanců. Jestliže slibovali agrárníci mnoho učitelům, svým agitátorům, co později nemohli splniti, tomu se příliš nedivíme. Ale huře, zapominají-li na zájmy učitelského stavu sami agrární poslanci z řad učitelských. V »Učitelských Novinách« dne 2. t. m. píše V. Beneš: »Máme v zemském sněmu dva české učitele. Poslala je tam strana agrární a proto nejsou nám tam nic platní. První, Ant. Slavík ze Lkáně, je na sněmu víc selským baronem než správcem školy, má z učitelství stálou dovolenou, aby celou duší se mohl věnovat agrárikům a sobě. Druhým je Fr. Trojan, býv. řídící učitel v Javornici v orlickém Podhůří, nyní ředitel měšť. školy v Týništi n. Orli. v Rychnovsku, v pašaliku Smrčkově. Poznal učitelskou bídu, ale službičkováním sedlákům stal se poslancem, za služby agrárikům má teď soukromé příjmy a proto je na sněmu víc sedlákem než učitelem. Čeští učitelé Slavík a Trojan neznamenaí na sněmě pro nás nic. Němci poslali do tříčlenného komitétu, který v 60 schůzích připravoval zákon o služném, dva učitele. Češi magistrátního radu. Agrárníci tam svých dvou učitelů nevyslali, agrární učitelé se tam netlačili, protože by současně seděli na dvou židlích: na vycpané zemanské a na tvrdé učitelské. Slavík raději zabohřel se do lenošky v pražské agrární pojišťovně, Trojan usedal do ředitelského křesla v Týništi, a podrobnou úpravu paragrafův o služném rádi ponechali — magistrátnímu radovi. V nejdůležitější pro nás korporaci učitelstvo české vůbec a venkovské zvláště zastoupeno nebylo. Do širší »permanentní« komise, která se nescházela permanentně, t. j. trvale, ale sjela se jen dvakrát do roka, Trojan šel, aby tam učitelstvo opouštěl! — Když před prosincovou schůzí šk. komise svolali si Mladočeši a agrárníci předporadu, aby se smluvili, jak odmítnouti připravený návrh komitétu, nepřičinil se agrární poslanec a venkovský učitel Trojan, aby jim vyličil dnešní stav svých kolegův, a nepřiměl jich k tomu, aby schůzi neměli.«

Zase dokument assimilace. Z koho pražští židé zbohatli? Přece z českého lidu. Ale generace za generací již od středověku vede si v Praze po německu. A přistěhuje-li se tam z venkova žid, který dříve předstíral češství, hlásí se ihned k Němcům. Byla nedávno založena v Praze německá škola rabínská, což puncování vlastenci čeští, kteří jsou se židy jedna ruka, konstatovali bez jakéhokoli roztrpčení. Za to však ty elementy mezi nimi, které se s velikou pochlibou zřikají všelikého spojení s katolicismem, sokolím zrakem sledují národnostní poměry v církvi, o níž »ani slyšeti nechťe-

ji, rozkazují, kde má být zvolen který opat nebo biskup, aby se neublížilo národu. Teď na př. »Čas«, který položil na hrob zesnulého německého vrchního rabína pražského chvalozpěv, má veliké starosti o národní poměry v klášteře Novoříšském. Taci lidé všechny »klerikály« stejné již vyhodili z národa, ale poručníctví nad nimi se přece nevzdávají. Ale měli přece v první řadě kontrolovati národnostní sklon u svých kooptovaných bratří semitů, s nimiž žijí pod jednou střechou kulturní a politickou.

Když zemřel vrchní rabín Ehrenfeld, česko-židovský »Rozvoj« aspoň trochu si povzdychl, že ten hodnostář všechno vedl po německu, že se v královské české Praze do smrti českému jazyku nepřiučil. Ale tak daleko si netroufali čeští domestikové živlu semitského. Nyní po pruském židovi zvolen za vrchního rabína žid maďarský dr. Brody, zeť nebožtíkův, který zrovna jako jeho tchán nerozumí ani jediné české větě. Co tedy vlastně znamenají po tolika assimilačních pokusech čeští židé mezi svými německými souvěrci, nemohou-li v České Praze zmociti ani tolik, aby aspoň byl na tak vynikající místo povýšen žid domácí, který trochu rozumí jazyku českému? Zkrátka o assimilaci mluví se výhradně mezi židy jen tam, kde toho jest nutně zapotřebí k vůli podpoře židovského kšeftu. Jakmile propluje žid mezi nebezpečnou českou Scyllou, oddá se pohodlně germanisaci jako jeho předkové.

Už jsme jednou řekli, že židům se nemá bráti jejich národnost. Mají-li právo na ni Slované, kdo se chce opovážovat k nepřirozenému přemilání žida německého na Čecha? Ale pokusy, které se přece jenom dějí za velikých fanfár, mají maskovati tu skutečnost, že žid přirozeně a trvale tihne i v Čechách k živlu německému. Domestikové snaží se zakrýti skutečný stav aspoň vytrubováním, že se »přece aspoň něco děje«. Ale katolický sedlák český — nemá v národě práva. Taktika sice komická, ale také hodně drzá — mocná jen tam, kde katoličtí zbabělci bojí se pokrokové přezdívký »klerikálů« jako kočka vody.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovozřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici

Sociální besídka.

Boj soc. dem. představenstva nemocenské pokladny proti lékařské organizaci. Soc. dem. hlavaři v Praze byli velice zaraženi, když po propuštění svědomitého lékaře odpověděli kolegové, zamětnaní u téže pokladny, tím, že se své služby u pokladny vzdali. Vždyť již dříve snášeli mnoho šikanování. Pokladna jim brala práva smluvně zaručená. Když byla dána výpověď dru. Helbichovi, nevzala důvěrníky lékařstva k tomu na potaz, ačkoli je sama dříve uznala.

Pokladna na to odpověděla letákem, v němž se vykrucovala tak násilně, že pošlapala to, co dříve sama tvrdila. V rudém tisku totiž tvrdila, že neběží o případ Blažkův, ale o důvěrnost korespondence členů s představenstvem. V letáku však lomila rukama výhradně nad tím, že dr. Helbich »zdržal se poskytnouti první pomoc« Blažkovi. Jak sama pokladna jindy »osušuje slzy strádajících«, o tom napsali lékaři: »Kontroloři nemocných si mohou nohy ubíhat, aby jen žádného neschopného nevynechali a neopomenuli — poslat do pokladny k revisi! Kde dříve kontrolor nemocných se neobjevil 2—3 týdny, tam přichází teď i třikrát týdně a honí každého do pokladny. A tam reviduje pan dr. Kraus až jedna radost: několika slovy vrátí i nemocným akutní polyarthritidu, tuberkulosu, rakovinu a pod. zdraví a způsobilost k práci... I slzy strádajícího Blažka, teď pokladnou tak vynášeného, osušovala už před rokem špehováním a konečným odnětím podpory — ještě neuzdravenému.«

Pokladna užila lišácké chytrosti. Ačkoli dalo výpověď 21 lékařů, vypsala pouze 10 uprázdňených míst, aby se zdálo, že na ostatní místa již lékaře má. Když lhůta konkursu vypršela, aniž dosáhla kýženého účelu, vypsala »dalších« 6 míst, aby se zdálo, že 10 míst, vypsaných dříve — již jest obsazeno. To bylo v době, kdy ji sedl na vějičku — pouze jeden lékař. Ve své bezradnosti soc. demokratické představenstvo hledalo útočiště u jednoho německo-židovského lékaře, který sám projevil podiv, jak si může bráti pokladna česká pro členy české Němce. Ale pokladna domlouvala dále, slibujíc roční honorář 4000—5000 K! Totéž představenstvo, které upíralo řádnou smlouvu i

lékařum pusobicím vzorně 22 let, nyní najednou slibovalo německému židovi definitivu i smlouvu. Ten však sám odmítl.

Představenstvo v hněvu špatně tajeném lhalo nyní docela o dru. Helbichovi, že dostal výpověď následkem odmítání členů těžce raněných. Tedy představenstvo z jediného Blažka udělalo Blažků několik!! Sypalo lidem písek do očí tvrzením, že již má za rukou mnoho lékařů stávkokazů, že už vypsaných 10 míst obsadilo, nyní pak že obsadí další obvody. Zatím však dva rudí funkcionáři obcházel německé lékaře pražské, kteří sotva praxi zahájili, s vyzváním, aby přijali místo u pokladny. Výslovně při tom uváděli, že jim nic nesejde na jejich národnosti a konfessi. Ale sami němečtí židé odmítali takové námluvy, protože pozorovali, jak by se jim zle v organizaci lékařské vyplatily.

Pokladna začala hráti chytře na elegickou strunu, předstírajíc humanitní soucit s lékaři, kteří dali výpověď. Lékaři to však nazvali odporným farizejstvím, poukazujíce na to, že pokladna jim určovala pensijní pojištění, chtěla je připravit i o honorář již vydělaný, snažila se všemožně lékařské honoráře snižovat, a že před půl rokem komandovala, aby zdarma léčili členy o 10 neděl déle.

Zkrátka představenstvo užívalo takových různých triků, jaké vytýká velice horlivě jiným zaměstnavatelům.

Počátkem roku 1912 prostým rozkazem, vytištěným na poukázkách k lékařům, provedla pokladna stlačení budoucích honorářů lékařů. Důvěrníci lékařské organizace nebyli v té příčině bráni v potaz.

Když roku 1906 představenstvo snížilo pojednou částí lékařů honoráře, zadrželo některým z nich onu částku, která doplňovala plat na výši úměrnou práci dle ujednané normy a která se vyplácela po skončení roku. Aby se domohli lékařů svého práva, musili podniknouti široce rozvětvenou důraznou akci. Když pokladna poznala, že musí ustoupiti, tu ředitel vymlouval se na kancelář, kde prý se přihodila »účetní chyba«. Tu však prohlásil tehdejší starosta pokladny Fr. J. Čermák: »Představenstvo rozhodlo, aby ona zadržaná remuneration byla tedy vyplacena, ale já jsem hlasoval proti tomu.« Jaké nemilé podřeknutí! Tedy představenstvo dle toho hlasovalo, zda ta »účetní chyba« má vůbec býti napravena. A starosta docela hlasoval proti!! Lékaři o tom praví: »Toto proklamaci naprostého bankrotu morálky byli přítomni snad všichni členové tehdejšího představenstva, mezi nimi mužové často na veřejnosti vystupující: pocítil některý z nich hnus nad takovým jednáním čelného zástupce dělnictva? Nevíme, žádný ho neprojevil, ale všichni dále umožňovali ostatní útoky na lékaře, které jsme vyličili.«

Lidumilný ústav slepců. Bytost nejvíce politování hodná jest zajisté člověk slepý. Nemajetný slepý odkázán jest s malými jen výminkami na milosrdenství lidí dobrých. Ústavů pro zaopatření slepců jest, vzhledem ku množství těchto, příliš málo. Péči slovutného pana profesora Deyla, za pomoci několika šlechterných lidumilů založena byla Deylova výchovna zemského spolku pro výchovu a opatrování slepých v král. Českém, která vytkla sobě za úkol, výchovou umožniti slepým samostatnou výživu. A že ústav je na dobré cestě, viděti jest z výsledků, které docílil za pouhé tři roky. Slyšeli jsme dívky, jak plyně čtou a píší, jak rozumně posuzují to, co přečetli. Posavadní zaměstnání slepých bylo dosti omezené. Šitkařství, kašikářství, hudba, pletení rohoží a rákosových židlí, ladění pian, ano v Roudnicku u Budyně nad Ohří jest slepý J. Markvart hodinářem. Tou dobou arci jde v první řadě o to, dáti dětem výchovu školní. Až té nabudou, má se pro ně nalézt zaměstnání. Velice těžký to úkol, nějaké šumění po hospodách předem jest vyloučeno, ač jinak pěstování hudby i na dále má býti zdrojem výživy některých. Správní výbor s povděkem přijme vše, co by mohlo jakýmkoli způsobem přispěti ku zdárnému řešení této otázky, zejména zprávy, týkající se slepců, jich života, výchovy, prací a zaměstnání atd. Proší o adresy osob, jež ve slepectví pracují, jež se o ně zajímají a jež by pro ně zdarma knihy chtěli opisovati. (Návod, stroje a látku poskytne výchovna.) Zajisté najde se v praktickém životě dosti prací, které skromnou, samostatnou obživu slepému poskytnouti mohou. Psaní na stroji, balení mýdel, cukrovinek a pod. lehko a dovedně slepý obstarati může. Věru že každý může hřivnou svou přispěti, podporou mravní neb hmotnou, k udržování ústavu a dílen pro slepé. — Přímou dojemné jest pročítání seznamu dobrodinců. Čteme na příklad: Ant. Goldbricht, domkář, velký koš třešní, P. Václav Čermák, farář opsál písmem slepých čtyry knihy a poslal peníze na vazbu těchž, pan Frant. Pressl opsál písmem slepých 7 knih a opatřil vazbou atd. Velice pěknou myšlenku provádí též pan F. Holý, c. k. soudce ve Vodňanech, který odvádí časté příspěvky s poznámkou: »Z trestní věci p. N. N., aneb »dobrovolná pokuta p. X., což vřele doporučujeme k následování. Kdo jednou navštíví Deylovu výchovnu slepých, do smrti mu v paměti utkví dojmy tam zažité. Odporujeme vřele prohlídku té školy slepých v Praze na Malé Straně, Maltéžské náměstí.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%
dle výpovědi.

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Browning

6.35, 7.65.

**Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky**

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a zkou-
šené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

**Vojtěch Ráž v Hradci Král.
Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.**

Dům

o dvou poschodích prodá se
z volné ruky za nejvýhodněj-
ších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. 1.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšprahtelích)

doporučuje P. T. veleknězoj. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

**všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní**

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

**Mešní vína
zaručeně pravá**

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

 Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školné.
Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvků, koberců a
kovoobráběcích náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovno se vyprošuje.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4¼%-5% poskytuje

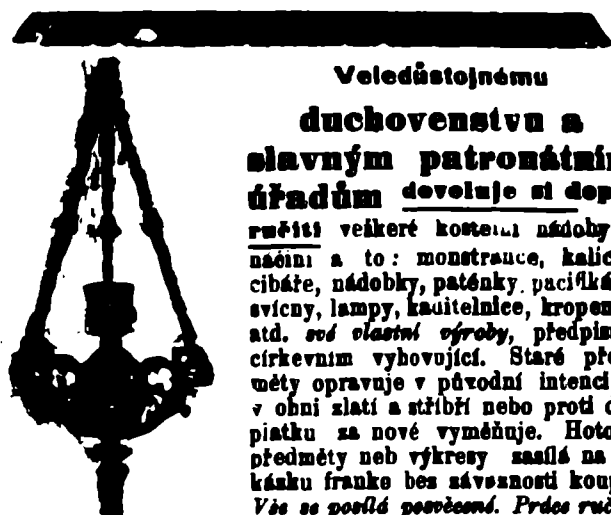
Československá záložna v Praze,

Spálená ul. 9.-II.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložna** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Veledůstojnému

**duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dovoluje si depo-
rujiti veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy,
cibáty, nádobky, paténky, paciřkály,
svícny, lampy, kauditejnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předplácám
církevním vyhovující. Staré před-
měty opravuji v původní intenci a
v obnovení a stříbří nebo proti do-
pátku za nové vyměňuji. Hotové
předměty neb výkresy zasílám na u-
kásku franko bez záruční koupě.
Vás se posílá posvěcení. Práce ruční.

Sklad veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězy
nadonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: **Metálové
prsteny, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínské** vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dráhokamy kupuji za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I.-979., ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchov-
enstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

**k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,**

zlacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

 Závod založen r. 1898.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii

== v Hoře Kutné ==

doporučuje svůj závod varhanářský veledúst.
duchovenstvu a slavným patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan: ve velechrámu sv.
Barbory v Hoře Kutné, v koncertní síni na jubilejní výstavě
v Praze, které byly nejvyšší cenou vyznamenány, v Tambově
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Varšavě, v Buda-
pešti, na Prautu - Rjece, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísežným
soudním znalcem.

Díkůvzdání.

Pozůstalí přátelé a duchovní správa v Brandýse nad Orlicí dovolují si tímto způsobem vzdáti povinné díky
a vřelě **Zaplat Pán Bůh** všem, kteří jakýmkoliv způsobem se přičinili, aby zmírnili bol nad ztrátou vldp. P.

Václava Biera,

biskup. konsist. rady, biskup. vikáře, prvního probošta litomyšlského, rytíře řádu frant. Josefa I.,
česíného měšťana Opatovského atd. atd.

Zvlášť však naše díky patří: Jeho prelátské Milosti vldp. Th.Dr. Janu Nep. Soukupovi, prelátu, kapit. děkanu
za projevení soustrasti, jakož i vldp. kanovníku Ant. Pogertovi, dávnému příteli zesnulého.

Vldp. P. Josefu Kaplanovi, bisk. konsist. radovi a vikáři traktu kosteleckého, který s vldp. vikářem K. Macháčkem
a sekretářem P. Fr. Klapálkem z traktu litomyšlského vykonali pohřební obřady.

Dp. P. Th.Dr. C. Antonínu Mikanovi, kaplanu v Brandýse nad Orlicí, za pronesenou řeč, plnou útěchy — a všem
ostatním veledúst. pánům, kteří v tak velikém počtu přišli, aby poslední úctu prokázali v Pánu zesnulému.

Dále naše díky patří: blahorodému pánu hejtmanu okresu litomyšlského a slavné městské radě s p. starostou
města Litomyšle, Opatova, Brandýsa nad Orli. a Ketzelsdorfu. Pp. zástupcům patronátního úřadu v Litomyšli, v Žamberku
a v Chocni. Velectěným správám škol jak v místě, tak v přifařených obcích a Opatově. Ctěným spolkům: Katolické
jednotě z Litomyšle, hasičskému sboru v Opatově, literáckému sboru v Brandýse nad Orlicí. Váženému řiditeli choru
a všem pěvcům při farním chrámu Páně v Brandýse nad Orlicí. Velectěnému a slovutnému pánu MUDr. Josefu Novotnému,
městskému a obvodnímu lékaři za nevšední péči a laskavost, s jakou oba v Pánu zesnulé léčil a těšil. Vldp. P. Josefu
Doleželovi, faráři v. v. za časté navštěvování a těšení v Pánu zesnulých.

Na konec pak prosíme o laskavou vzpomínku při oltáři Páně a na modlitbách za v Pánu zesnulé.

Duchovní správa v Brandýse nad Orli.

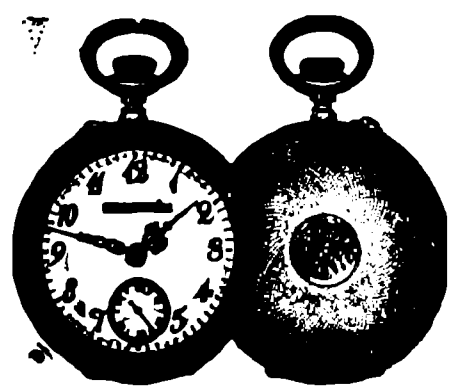
Přátelé.

Taktéž děkujeme p. Františku Steklíkovi, majiteli pohřebního ústavu v Brandýse nad Orlicí, za krásné a nezištné
vypravení pohřbů.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje veleduštní duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Nejvýhodnější dary doporučuje První východočeský závod
VÁCLAV POTUČEK, Hradec Králové,
 Jiřikova třída 239,
 ve vlastním domě, proti Grandhotelu.

Zástupce Union Horlogerie, spol. továren hodiniek Biel, Glashütte v. S., Ženeva.

Svýcarské precizní hodičky. Nástěnné hodiny v nejmodernějším provedení. Brillanty. Klenoty a šperky. Optické zboží. Přepychové předměty z čínského stříbra. Stříbrné i alpakové stolní a jídelní náčiní. Vše v obrovském výběru. Nejlevnější ceny!

Veleduštným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlácovačský

GAUDENC APPL, LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
 oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákreby zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK KOBERCÉ

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
 dle roční sezony kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů veleduštního duchovenstva svědčí o poctivé obsluze mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení. Učíte, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejemné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veleduštnímu duchovenstvu doporučuje se
 první a nejstarší odborná dílna pasířská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil
 v Hradci Králové,
 v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých kostelních nádob se stříbra, bronzu a jiných kovů, od nejjednoduššího do nejkvotnějšího provedení, v každém vzorku a ryze církevním slohu. Vše přesně, čistě a důkladně zhotovuje se v mé vlastní dílně jen ručně, čímž umožněno mi dodati veleduštnímu duchovenstvu práci trvalou a uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho Biskupskou Milostí revidovány.

Mešní nádoby jen v ohni slatím za ceny velice levné. Veškeré opravy nádob kostelních se rychle, řádně a levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené. Vzorky, rozpočty, nákreby i hotové zboží na ukásku franko se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirátek. Sta odporučení a čestných uznání po ruce. Prosím veleduštní duchovenstvo o laskavou přízeň a důvěru závodu domácímu. Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení odznaků spolkových atd.

Svíce

oltářní, pravé veskové,
 k velikonočním
 paškaly, triangle, kadidlo libovonné,
 pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby

veledušt. duchovenstvu
 v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

c. a k. dvorní tovarník,
 Hradec Králové.

DRAŽBA

v obecní zastavárně
 Královéhradecké
 v čísle 230. (u semináře)

odbyvatí se bude v sobotu dne 18. ledna, po případě dne 25. ledna 1913 vždy od 9. hod. ranní do 12. hod. polední a od 2. do 6. hod. odpolední

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodiniek, šatstva, prádla a rozličných druhů látek, které koncem listopadu 1912 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy možno ještě ve čtvrtek před dražbou buďto zúročiti aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vše neřadí.

Ze správného odboru obecní zastavárny Královéhradecké.

Jan Kryšpín,
 (J. Sylvaterv synovec, nástupce)
 odborný — umělecký závod —
 pro malbu oken kostelních.

PRAHA—I.,
 č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 6. 29. nově blíže Malého náměstí, dříve přel. 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a vše i se bohatými rámy, střešními, usazeními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nešetelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, cibety, monstran., kadidelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Joa. ústav permanentní a devotační.

OBNOVA

Číslo 3.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 17. ledna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrat K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Moderní protikapitalisté.

Jest přímo dojemno, s jak velikou ostražitostí hlídají sociální demokraté pokladny židovských milionářů, aby se jejich obsah neztenčil ani o haléř a aby příliv nových peněz do těchto kas neutrpěl ani nejmenším zeslabením.

Jestliže se chlubí soc. demokraté, že opravdu proti kapitalismu bojují, pak i poslední rudý organisátor dobře přece ví, kde jsou největší hromady zlata uloženy. Ale před hlavními sklady zlatého kovu mají soc. demokraté veliký respekt a to netoliko z té příčiny, že židovští kapitalisté štědrě rudé organizace přispěvky svými podporují, ale též proto, že rudé podniky jsou dlužny celé miliony židovským ústavům peněžním.

Židé dobře znají povahu své nejbezpečnější tělesné stráže. Jestliže vídeňská bursa za říšských voleb jásala nad zvolením velikého počtu soc. dem. poslanců, jestliže židovští boháči přímo nervosně agitovali slovem i peněží pro vítězství soc. demokracie, pak přece židovská přízeň k soc. demokracii nebyla výronem strachu před rudým potíráním židovského kapitalismu.

Jest dobře též uvážit, jak lidé, protestující každou chvíli proti náboženským názorům křesťanskými, slouží oddaně a bez reptání jak židům volnomyšlenkářským, tak talmudistickým, aniž by se dotýkali nešetně náboženského přesvědčení rabínského.

To snad přece stačí pro dukaz, že židé mohou se úplně na svou ochrannou rudou armádu spolehnouti. Ale ochotní služebníci pokládají ještě za velice potřebné složití hold židovským bursiánům a bankéřům způsobem manifestačnějším. Dne 27. prosince m. r. posl. Dr. Šmeral prohlásil: »Čeští sociální demokraté považují antisemitismus, i když se ukazuje v sebe opatrnější formě, za zjev, který jest nedůstojným moderního státu, moderního člověka, moderní společnosti. Pro sociální demokracii jest antisemitismus totožný s reakcí. Antisemitismus vyplývá z rozladění jistých měšťáckých vrstev, které se cítí utiskovány kapitalistickým vývojem, nemohou nalézt žádné pomoci a neznajíce (!) vlastních příčin své situace, nebojují proti kapitalistické soustavě hospodářské, nýbrž proti jednomu zjevu této soustavy, totiž proti židovskému vykořisťovatelskému. To je nutí k požadavkům, které jsou v rozporu s vývojem a vývojovými tendencemi dnešní měšťácké společnosti, které tedy jsou protipokrokové. Proti židovskému velkokapitalismu jest boj antisemitismu bezúspěšný, za to však poškozují četné nevinné malé existence židovské. Odsuzujeme antisemitismus jako hnutí, které jest namířeno proti přirozenému vývoji společnosti. Ve velmi četných oborech států jeví se stále dosud ve vrstvách obyvatelstva politicky ani sociálně nevyspělých (?) dosti silné antisemitské tendence, které tvoří základ pro nejzpátečnější politickou agitaci. Českým sociálním demokratům

nejde o právo jednotlivých konfessí, nýbrž i o osoby bez vyznání.»

Tedy ani sebe opatrnější forma antisemitismu nesmí být povolena. Ale s dovolením! Hněvá se snad národ na židy pro jejich náboženství? Stíhají konservativci židovskou víru takovými pošklebkami, takovým blátem, jaké házejí soc. demokraté na názory katolické? Jestliže soc. demokraté prohlašují boj proti kapitalismu za povinnost každého uvědomělého člověka, pak by měli přece antisemity chváliti. Vždyť přece antisemitismus vyvětl výhradně z důvodu hospodářských, v zájmu finanční svépomoci a sebeobrany. Je-li hospodářský antisemitismus reakcí, pak by bylo také reakcí tažení soc. demokratů proti kapitalistům jiným.

Prý antisemité vlastně chtějí pracovati proti vývoji společnosti! Ale soc. demokrat, který nemá jasněho zaměstnavatele prohlašuje za vyřídoucha, už proti vývoji společnosti není. Dle logiky Šmeralovy pravidelný vývoj společnosti lidské by se projevoval tím, že zaměstnavatelé a menší kapitalisté křesťanští by se pronásledovali, ale o židovské velkokapitalisty by se vůbec nezavadilo. Ale kdo by chtěl vésti boj proti kapitalismu tímto způsobem, nebyl by věčně hotov. Kdo pronásleduje vrabce a šetří výra, ten přece nemůže tvrditi, že očistí brzy vzduch od škodného ptactva.

Při téže příležitosti ve prospěch židů židovského a volnomyšlenkářského dr. Šmeral řekl: »Politické, náboženské nebo národní důvody nesmějí míti žádného vlivu na ustanovení úředníka.« Ale vždyť přece vždy soc. demokraté nejsilněji protestují, je-li někde ustanoven úředníkem, školním inspektorem, ředitelem skutečný katolík, který se nespokojí pouze matrikovým zápisem svého jména. Kdyby takový katolík vynikal duševními schopnostmi sebe více, kdyby si vedl v úřadě ke všem stranám co nejspravedlivěji, snaží se ho rudý tisk uštvať. Kdyby se nejednalo o politiku ve prospěch lidí, kteří katolického vyznání nejsou, nikdy by takovou větu Dr. Šmeral neproslovil ve prospěch svobody úředníků katolických.

Tedy antisemitismus budou dle Šmerala potírati soc. demokraté i v neopatrnější a nejskrýtejší podobě. Tohle zavání přímo chutí po zřízení inkvisice na potírání tajných odpůrců židovských kapitalistů.

Tak úzkostlivý strach, aby se ani slovem nepřiznává nezavadilo o majitele Talmudu. Tím jest jasně dokumentována úžasná jednostrannost soc. demokratů v zápase proti »církvenictví.« Jestliže se pánové zřekají i neopatrnější podoby antisemitismu, tu na druhé straně tupí nehorázně katolické světce, pošklebky jejich nešetří ani osoby Kristovy (jak jsme několikrát dokázali), házejí blátem po jednotlivých člancích víry křesťanské.

Nuže — prohlášení Šmeralovo jest novým důkazem, že pouze církev židovská má od soc. demokratů privilegované postavení.

Ale musí tuto církev bráti rudá internacionála

do ochrany z důvodu náboženské svobody? Vždyť přece židovská vira netrpí od křesťanských kruhů žádného násilí, proto starost o svobodu lidí konfesse židovské má rozhodně pozadí finanční. O to se jedná, aby židovský kapitalismus se množil měrou neztečenou dále.

Soc. demokraté dobře vědí, že křesťan má k soukromému, cizímu majetku úctu, že ho nenazývá krádeží, a že tedy nechce nějakou revolucí židy olopiti. Křesťanovi se jedná výhradně o to, aby se pod semitským jhem neudusil, aby nalezl podmínky snesitelné existence.

Má-li toho účelu být dosaženo, musí tedy konečně přestati nezřízené hromadění nových a nových milionů dalších v rukou semitských. Ale i takové zcela spravedlivé sociální politiky se bojí oddání přísluhovači židovstva.

Dopis z Ameriky.

Ve Spojených Státech, kde neudělují se významné a čestné tituly úřady státními a velmi zřídka církevními, překvapila zajisté mile všechny nás novina ze St. Paul, Minn., že tamější diecésán, vlp. František Tichý, duch. správce osady v Silver Lake, jmenován byl Sv. Otcem papežským domácím prelátem a náleží mu tudíž titul Monsignore a právo nositi fialový talár. Tichý jest bývalý hradecký diecésán, ja narozen v Poličce. Vlast svou opustil v r. 1873, tedy mnozí v Čechách ještě se naň pamatují. Maturoval v r. 1871 v Litomyšli.

Dr. N. M. Waters, protestantský duchovní v Brooklyn New York, prohlásil veřejně v příležitosti řeči o sv. Bernardu: »... v klášterech původ vzal lis tiskářský, tam zrodily se university, povstaly knihovny. V klášterech to bylo, kde základ dán anglické literatuře. Tam psán byl první Nový Zákon, tam poprvé přeloženo bylo Písmo Sv. do angličtiny. Mnich, před Bohem, byl prvním architektem civilisace. . . . oni psali jedině v době té (středověku) knihy. A přemnohé z těch podržely svoji cenu do dneška.

Úředníci státní věznice v Trenton N. J. obdávali katol. kněze, Al. Fish-e, importovaným kalichem z ryzího zlata. Vp. Fish byl dříve kaplanem tohoto ústavu státního a svou obětavou činností ve prospěch vězňů získal si všeobecnou úctu. Mimo jiné uvedl v život večerní školu pro vězně a v zákonodárně vlivem svým prosadil mnoho významných zlepšení trestního zákona.

Jak oznámeno, nastane změna ve vrchním velení v americké armádě. Major generál Thomas H. Barry, dosud komandující generál východní divise, vystřídá ve vrchním velení celé branné moci »Strýce Sama«, dosavadního náčelníka gen. štábu Wood-a. Není bez významu pro nás, že ze tří kandidátů pro toto nejvyšší postavení vojenské

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—.

Reservní a pojistné fondy K 23,000.000.—.

Centrála v Praze, zří. r. 1882.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: Grado a Opatie po dobu lázeňské sezony. — — — Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 4½%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tuzemsku i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek oo nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

zvolen jest — rozhodný katolík. Nesvědčí to pro inferioritu katolíků amerických, že ze tří nejzodpovědnějších postavení v republice (civilní — prezident, soudnictví — předseda nejvyššího soudu, armáda — generalissimus) dvě zaujímají katolíci. A znovu připomínám, že zde v této zemi mezi katolíky je čítán pouze katolík praktický, zde neve-de se rubrika pro »taky-katolíky«.

Mnozí se domnívají, že velkoměsta jsou zdrojem nevěry. Jako důkaz lze proti tomu uvést, že za pouhých deset let v New Yorku, přístavním městě, útočišti všelijakých individuí celého světa, přibylo (bez Brooklinu, jenž tvoří samostatnou diecézi) 36 katolických kostelů, 39 kaplí a 253 kněží v duchovní správě činných. Čítá dnes New York asi 350 kostelů, 200 kaplí a asi 1000 kněží.

Biskup Hanna při své konsekraci za biskupa pro diecézi Rochester obdržel (diecéze čítá pouze 144 tisíc katolíků) od svého kleru dar 15.000 K, dva drahocenné prsteny biskupské, mimo to nádhernou berlu a zlatý kříž.

Dokončeno prvé vydání »Katolického naučného slovníku« v anglické řeči zde ve S. S. Je to monumentální dílo o 15 svazcích velkého formátu, obsahující 12.000 stran a 2.000 vyobrazení.

Soudce James Gerard, člen nejvyššího soudu státu New York, prohlásil nedávno veřejně: »Ačkoliv já nejsem katolík, domnívám se, že stanovisko katolické církve v otázce rozvodu manželského jest správné. Jsem příslušníkem církve Episkopální. — Rozvod jest neštěstím dítěte. Důkaz viděti možno každodenně v této soudní síni...«

Jak známo, vláda Spoj. Států zapovídá poštovní dopravu předmětů, jež slouží k zabránění početí a zrození dítěte, ale ona odhání právo dopravy i novinám a cirkulářům, které by něco podobného doporučovaly nebo nabízely v části insertní. V posledním měsíci vládní detektivové byli pilně zaměstnáni zatýkáním lékárníků a obchodníků, kteří podobné věci prodávali a měli na skladě. Zatčena byla po celé zemi řada lidí, kteří nyní po-lhávají před spolkovým soudem, jenž nezná žertu v podobné záležitosti.

Je velmi zajímavé čísti posudky čelných amerických žurnálů o válečné kampani evropské. Po-chybují velice, že mohlo by býti v »Obnově« otisknuto, jak posuzují nejasné stanovisko rakouské vlády. Tolik snad censura pustí na světlo Boží, že se zde Rakousku smějí a že pokládají harašení šavlí jen za špás. Zdar akce balkánských spojenců je provázen takto upřímným přáním americké žurnalistiky, aby ovoce jejich snah nebylo jim upíráno a aby Turek poslán byl tam, odkud přišel. Neboť ani zde Turci nejsou oblíbeni a svého času i kongres zabýval se otázkou, zda není možno je podrobiti zákonu, dle kterého republika odírá občanské právo a připuštění do země určitým národům, jako Číňanům a pod.

Politický přehled.

Česká politika na bezradném ústupu. Dovídáme se od aktivního vážného politika, který nyní-jší situaci vlády a sněmovny velmi dobře zná, že česká delegace jest v daleko horším postavení, než se odvažují naše žurnály přiznati. Z poslanců všech zemí naši čeští hrají ve Vídni úlohu nejsmutnější jak svou roztržitostí, tak ochabnutím energie ve chvílích nejkritičtějších. Jestliže dříve staročestí pro svou oportunitu tolik zkusili od radikálnějších českých živlů, nyní překvapuje bojácnost a neobratnost české delegace samy byrokraty. Vláda s českými poslanci, jichž jest tolik, ani nepočítá, nepotřebuje jich, jelikož ví, že v rozhodných okamžicích nepůjdou společně. Česká bezradnost jest mezi poselstvem jiných zemí již tak pověstná, že mimočeští poslanci ukazují si na české mandátáře jako na příklad krajně výstražný. Tak jsme do-

padli tedy krátce po tom, když s velkým hlukem a nehorlivějšími sliby vrazilo do říšské rady 36 poslanců strany agrární! Posledních několik hlasování dorazilo vážnost českého poselstva zcela. Dále jest jisto, že k česko-německému vyrovnání před rozpuštěním českého sněmu nedojde. Němci rostou hřebínkem pro roztržitost českých poslanců. — Vláda jest připravena každou chvíli říšskou radu odročit, ale rozpustiti ji nechce. Kdyby zemský sněm nějakou obstrukci zavinil své předčasné rozpuštění, pak prý se nové volby nevypíší, pokud nepřestane veliké zahraniční napětí. Veliké obtíže, které nastaly kabinetu rakouskému pro válku balkánskou, posud nejsou zmírněny. Tolik dle vážné informace.

Otázka česko-německá. Předsednictvo Svazu českých zemských poslanců usneslo se vybědnouti zástupce obou radikálních stran českých, aby se zúčastnili též nově zahájených česko-německých porad. O této záležitosti radil se výkonný výbor strany národně sociální s poslanci této strany. Bylo usneseno zjednat si nejprve informace v tom směru, jestli při nových poradách dohodovacích mimo otázku jazykové úpravy pro země-panské úřady v království českém a pro úřady samosprávné a reformu zemského zřízení bude též projednávána otázka volební reformy. V této příčině žádá se, aby otázka reformy volební, byla dána do prvního pořadí vyrovnávacích prací. V tom případě by se asi strana národně-sociální zúčastnila dalšího dohodovacího vyjednávání. Až obdrží přesné informace, strana národně sociální definitivně rozhodne o dalším svém postupu. — Něm. posl. Lipka ke svým voličům v Ústí n. L. prohlásil, že vyhlídky na uspokojivou dohodu se v poslední době značně zhoršily a nenastane-li co nejdříve obrát k lepšímu, nezbude prý než sněm království českého rozpustit, aby země nebyla ve-hnána úplně v hospodářskou zkázu. — K spolupracovníku pražské »Bohemie« pravil kn. Thun, že nevěří, že otázka upravení učitelských platů mohla by býti upravena důkladně, nebude-li dříve zjednan pořádek v hospodářství země. Obdivoval by odvalu poslanců, kteří by chtěli opatřit bez předchozího sanování zemských finančních úhrad 22 až 28 mil. korun na úpravu učitelských platů a ještě schodku asi 30 milionu. Vyjednávati se bude v nejbližší době, nepochybně střídavě v Praze a ve Vídni.

Malý finanční plán. Dne 13. t. m. začaly ve Vídni porady o projednání malého finančního plánu. Za přítomnosti ministra financí zúčastnili se porad zástupcové něm. národ. svazu, něm. křesť. sociálů, Polského Kola, čes. agrárníků, Mladočechů a Slovinců. Vláda žádá zvýšení osobní daně z příjmu, daně kořaleční a zavedení několika daní menších. Výnosu této reformy má býti především použito k úhradě nákladů spojenců se služební pragmatikou. Ministr financí kromě toho ohlásil novou daň ze sirek, která má vynést 10 mil. Z krabičky, v níž jest 80 sirek, vybírala by se daň 2 hal. přímo od výrobce. Na konferenci jedná se též o otázce stanovení podílu zemí na větším výnosu zvýšených daní, v čemž ovšem mezi vládou a stranami posl. sněmovny jsou rozpory. Mladočestí vystupují rozhodně pro tento malý finanční plán, čes. agrárníci chovají se zdržlivě. Silný odpor jeví prý se proti ustanovení o nahližení do knih; to prý by nebylo svěřeno bernímu úřadu, nýbrž I. instanci. — Daň t. zv. mládeňská byla by předepsána těm, kteří mají nejméně 5000 K příjmu.

Proti volební opravě v Uhrách. Lukacsova volební oprava vzbuzuje odpor i ve straně Košutově, některé uherské komitáty zamýšlejí proto vládě vysloviti nedůvěru. Rumuni prohlašují, že vládní volební »oprava« jest neslučitelná se zájmy rumunské národnosti a že budou všemi prostředky potírat vládní předlohu a zasazovati se za zavedení přímého všeobecného tajného práva volebního. Uherští soc. demokraté připravují se ku

generální stávce, naproti čemuž vláda jest odhodlána v případě výtržnosti pomáhati si stanným právem.

V pruské sněmovně při prvním čtení rozpočtu posl. hr. Praschma (střed) vystoupil na obranu jesuitů. Ministr kultu Trost vykládal také, že je-li u přednášek látka vědecká a nevystupuje-li při tom osoba řečnickova jako člen Tovaryšstva Ježíšova, není příčina zakročiti. — Ve schůzi posl. sněmovny na dotaz, zda má Německo dostatek potravin a jiných potřeb pro případ války, prohlásil státní sekretář, že Německo jest pro každý případ připraveno, ale že sleduje politiku míru.

Ultimatum balkánských států. Turečtí delegáti svými neustálými prutahy zašli tak daleko, že konečně po všem vyjednávání prohlásili, že rozhodnutí o válce nebo míru vyhradí národnímu shromáždění. Delegáti balkánských států, nechtějící býti dále taháni Tureckem za nos, usnesli se podati Turecku ultimatum, které bude podáno současně se zakročením velmocí a při tom bude upraveno tak, že Turecku bude dána určitá lhůta, do které má vyhověti radám velmocí a po jejíž uplynutí bylo by nepřátelství obnoven. Jisto však jest, že mezi velmocemi není upřímné snahy k zakročení, vždyť vinou Německa bylo velmocenského zakročení zpožděno. V Turecku zatím jest lid štván do nové války, ač tu není peněz na další vedení války a vojenská situace jeho jest také zoufalá. Turci chytají se v posledním dechu vyděračného vystupování Rumunska, které v těžké chvíli na Balkáně nestydí se vymáhati si na Bulharsku část území, jinak že vtrhne do Bulharska. Kdyby Rumunsko nebylo někým postrčeno, jistě by se takové šalebné hry neodvažovalo. Dojde-li tedy k novému kryeprolitu a tím ještě k vážnějšímu ohrožení evropského míru, bude to vina velmocí, jichž povinností bylo hned v zárodku potlačit turecké naděje na podporu té neb oné velmocí.

Boj ve Francii. Dnes v paláci versailském poslanci a senátoři přistoupí k volbě presidenta republiky. Dosavadní 72letý prezident Fallieres odchází na odpočinek. Na všech stranách ve Francii jest proto horečný ruch. Kandidátů jest několik. Největší naději má dosavadní ministerský předseda Poincaré.

Zprávy organizační a spolkové.

Sdružení české mládeže křesť. sociální sídlem v Hradci Králové konalo v neděli dne 12. ledna v Adalbertinu valnou hromadu. Před schůzí sloužena byla v seminářském kostele sv. Jana Nep. tajemníkem Sdružení vp. St. Benešem pro delegáty o půl 11. hod. mše sv., při které s nevšední ochotou za řízení prefekta ctv. Vašaty a za lask. účastenství dp. O. Svobody zapěl bohoslovecký sbor umělecké skladby. — Valná hromada zahájena byla o čtvrt na 12. hod. za potěšitelné účasti delegátů starostou dp. K. Kepplem. Z přítomných hostů jmenovali dlužno: předsedu organizačního komitétu královéhradeckého vsdp. kanovníka dra. Fr. Šulce, jednatele »Politického družstva tiskového« vsdp. kanovníka dra. Fr. Reyla, zástupce »České Ligy Akademické« p. Havlíka, redaktora »Obnovy« dp. Sahulu, redaktora »Štitu« p. Fr. Šupku, sl. M. Věchovou z Nov. Bydžova, člena výboru Sdružení venkovské omladiny sídlem v Praze p. Soukala z Březové. Po zahajovacích formálních ujmá se slova vsdp. dr. Fr. Šulc, jenž v nadšeném proslovu zejména důraz kladl, aby skutečně bylo valnou hromadou dílo delší dobu připravované, totiž jednota mládeže. Byla-li nesvornost mezi dospělými, snáze se podaří sjednocení mezi naší mládeží. Po něm delegáty uvítal jménem »Polit. družstva« vsdp. dr. Fr. Reyl a osvětlil význam diecéšního domu »Adalbertina« pro život mládežnické organizace. Pan Havlík projevil nadšené sympatie C. L. A. s akcemi Sdružení královéhradecké mládeže. Nato byla přikročeno k programu jednání. Nejprve čte-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

ny a schváleny protokoly o III. (tádné) a IV. (mimo-tádné) valné hromadě. Ve zprávě sekretářské složil tajemník účty činnosti Ústředního výboru, plenárního i užšího, konstatoval, že oba výbory stály na výši svých úkolů a byly vždy pro spolek institucí životodárnou. Podal přehled o agendě ústřední kanceláře. Nastílniv hlavními rysy obrazu stavu Sdružení a vykonané práce (přednášky, kurzy, sjezdy, tisk, agitace atd.), vytkl vady tu a tam se naskytující a zakončil zprávu vylíčením poměru Sdružení k ostatním organizacím katolickým. Po živé debatě, v níž se uplatnil jmenovitě p. Soukal z Březové, který plamennou řečí přimlouval se za jednotu mládeže, promluvil delší řeč zatím se dostavivší předseda české strany křesť. sociální p. Fr. Šabata. — Následovala zpráva agitacího odboru, po které přijato více důležitých návrhů na seslení a utužení propagace spolkové. — Potom přednesly své referáty jednotlivé sekce odboru organizačního: tisková (redakce, administrace a expedice), přednášková, zdůrazňující potřebu pěstování pokusnictví ve skupinách, pořádání kursů nejen všeobecně vzdělávací, nýbrž i odborné, zakládání knihoven a j. Přijal byl s uspokojením přehled sekce sjezdové a odhlasován návrh: pořádání duchovní cvičení pro mládež (exercicie) a svolání na den 15. června diecéšní sjezd mládeže do Hradce Králové. O sjezdech krajinských definitivní usnesení se nestalo, uznána však potřeba uspořádání sjezdů v Poličce. — Sekce tělocvičná konstatuje, že myšlenka orelská jest náležitě v našem Sdružení chápána. Jednomyslně usneseno trváti na požadavku: Orelstvo nechť jest organizováno v odborech při stávajících spolcích, jenom tam, kde toho naprostá nutnost vyžaduje, budtež zřizovány samostatné jednoty tělocvičné (orelské), aby myšlenka orelská organizaci posilovala a nikoli třífčila. Po schválení zprávy účetní projednány návrhy ústředního výboru. S nadšením vzácným projevem jednomyslný souhlas s kroky, které podnikl výbor za účelem jednotné organizace mládeže. Bez debaty schválen návrh na změnu stanov ve prospěch reformy a jednoty v organizaci mládeže a uloženo výboru, bez odkladu přistoupiti k provedení jednotné organizace, t. j. k soustředění všech frakcí mládeže v komitétu, královéhradeckém na základě jednotných stanov a pracovati o provedení jednoty i v ostatních komitétách, tak aby v brzké v celém království Českém vybudováno bylo jednotné silné „Sdružení české mládeže katolické“. — Schválena byla předloha výboru o pokračovacím školství na venkově. Členský příspěvek odhlasován ve výši dosavadní, avšak na posílení financí ústředních i okresních přijat návrh o povinnosti odvodu 10 proc. obnosu z čistého jmění skupin dle výkazu na konci správního roku, z kteréhožto obnosu 7 procent si ponechá ústřední účtárna, 3 proc. pak odvede pokladnám okresním. — Konečně provedeny byly

doplňovací volby do ústředního výboru. Byli zvoleni: dp. V. Buřil, kaplan z Meziříčí, Jos. Hnátek ze Skoreč, Jan Jukl, rolnický syn ze Slezského Předměstí, dp. J. Kopecký, kaplan v Hradci Králové, sl. L. Kosařová z Dobrušky, Jos. Michálek, zámečník z Třebechovic, Fr. Pail z Poličky, sl. B. Pečínková, učitelka v Horkách n. J., dp. J. L. Petrásek, kaplan v Holohlavech, Jan Vajsr ze Šonova. Doslovně starostovým byla valná hromada o půl 5. hod. zakončena a ihned vykonána ustavující schůze Ústředního výboru. Starostou byl zvolen opět dp. K. Keppl, místostarostkou sl. L. Kosařová, místostarostou p. V. Nejedlý, tajemníkem vp. St. Benes, sekretářkou sl. A. Šinkorová, pokladníkem dp. J. Kopecký. Do užšího výboru zvoleni: uvedení činovníci, dále dp. A. Macháně, p. R. Světlík z Librantic a p. J. Jukl. Provedena též kooptace nových členů: Horyna z Chvojen-se, Kalvoda z Lánů, Hušek z Hoděšovic, Zachař ze Sloupnice, Novák z V. Skrovnice.

Hradec Králové. Odbočka Všeodbor. sdružení konala 1. ledna valnou hromadu, při níž přednesl velice věcnou promluvu o současných poměrech hospodářských zasloužilý starosta sdružení p. J. Katnar. Poukázal na příčiny nynější zbědované průmyslové konjunktury, na chabost a neplodnost říšské rady. Tisnivé poměry nynější však ani v bídě postavené dělníky nemají odvracet od svépomocné organizace odborové, která jest záchranou v době nejkritičtější. Naše organizace dělnická měla by se však také těšiti větší pozornosti, horlivějšímu zájmu katolických kruhů. Řeč přijata s velikou pochvalou. Jednatelská a pokladní zpráva schválena. Zvoleno pro nový správní rok většinou osvědčené předsednictvo staré. Pokračujeme nyní v díle záslužném se zdvojenou horlivostí!

Orelský ples koná se v neděli dne 26. ledna v Hradci Králové, Adalbertinum. Vstupné 2 K. Oblíbený tento ples zajisté jako loni navštíven bude četně naší společností z Hradce Králové i venkova. Reklamacce pozvání přijímají se v Družstevním knihkupectví v Hradci Král.

Blešno u Třebechovic. V sále „Baráku“ pořádá dne 26. ledna 1913 okresní sdružení čes. mládeže křesť. soc. na Hradecku ples. Úplná hudba Třebechovická osobním řízením p. Jaroměřského. Vstupné: 2 K, rodina 3 K, druhá dáma 1 K.

Bukovina u Černilova. Okresní sdružení české mládeže křesť. soc. na Královéhradecku pořádá ples pod záštitou Hospodářské odbočky katol. zemědělců v Bukovině dne 26. ledna v sále hostince p. Hodka v Bukovině. Hudba Černilovská. Začátek o 7. hod. večer. Vstupné: Rodina 3 K, pán 1 K, druhá dáma 60 h. Úbor domácí.

Chrudim. Ples sdružených katol. spolků v Chrudimi koná se již pátý neděli 19. ledna 1913 v 7. hod. večer v menší dvoraně průmyslového Musea za hudby osobním řízením kapelníka br. Tichého. Bratři, dle hesla „Svoji k svému“ — všichni na shledanou! Vstupné 1.60 K (člen 1.20 K), druhá dáma 80 h (čl. 60 h).

Žamberk. Dne 29. prosince m. r. uspořádala Katol. Jednota přednášku o Volné Myšlence. Vynikající řečník vsdp. Dr. Šulc lidovým výkladem poučil posluchače, co Volná Myšlenka znamená, jaké jsou její cíle, a poukázal ze spisů volnomyšlenkářských na rozpory v její zásadách. Hus a Havlíček učili pravý opak toho, co rozšiřuje Volná myšlenka, která na ty muže jako své průkopníky se odvolává. Účastníkům, jichž bylo dle přesného sčítání 220, tak se přednáška líbila, že jednomyslně vyslovili přání, aby p. řečník zase brzy k nám přijel. „Osvěta lidu“ napsala po té schůzi brečivě, že „páter Dovrtěl táhne“. Opravujeme její výrok v ten smysl, že vlastně Katolická Jednota táhne. Lidem se již znechucuje stále nadávání na „klerikály“. Tak na p. učitel Habr při výstupu svém v „Sokolu“ na Sylvestra prý otřel se o nás tak neomaleně, že by to ani žádný forman nesvedl. Není pak divu, že lidé vidouce, jak pokročí ani v zábavách na nic jiného se již nezmohou než na štvání proti katolíkům, odvracejí se od nich a kloní se tam, kde je vážnost a mírnost, ke Katol. Jednotě. — Přiznivcům svým oznamujeme, že v neděli dne 26. ledna t. r. u „Modré Hvězdy“ konati se bude II. ples katol. spolků v Žamberku pod protektorem vysoce urozeného p. Oskara barona Parishe ze Senftenbergu. Hudba vojenská. Vstupné člen 2 K, nečlen 2 K 50 h, druhá dáma 1 K. Čistý výnos na stavbu katol. domu v Žamberku. Začátek v 8 hodin večer.

Rychnov n. Kn. Příjemný večer připravil členům Odbočky Všeodbor. sdružení a hostům v neděli dne 29. prosince m. r. vdp. František Řib. farář ve Studenci. Schůze té účastnili se i mnozí nečlenové. A jistě nelitovali své účasti. Vždyť krásně dovedl vdp. farář upoutati své posluchače přednáškou o dojmech v Betlémě. S vroucností jemu vlastní líčil nám city, které naplňují srdce každého křesťana a zvláště kněze na místě, kde se zrodil Spasitel světa. Pod dojmy právě slavených svátků vánočních zdálo se nám při přednášce, že sami procházíme městem svatým a že s pastýří chvátáme poklonit se Božskému Dítěti. Vdp. řečník získal svou přednáškou srdce všech svých posluchačů a proto všeobecně přání zvláště po schůzi projevovalo bylo, by vdp. řečník opět do Rychnova přijel a brzo nás nějakou přednáškou zase poučil. Spolek vzdává Vám, vdp. faráři, zasloužený dík a vroucí „Zaplať Bůh!“ za ochotu, s kterou jste přijel mezi nás. — Po přednášce obveselil nás pěknou Rubesovou deklamovankou „Ženit či neženit“ horlivý člen odbočky p. Motl. Po zapění písně „Tážete se, proč rád spěchám . . .“ byla skončena tato zdařilá schůze. Jest si jen přáti, aby jak počet členů vzrůstal, tak i návštěva schůzí aby byla čím dále tím větší. Zdař Bůh! — Odbočka rychnovská daroval vsdp. Msgr. František Kerner, pap. taj. konopi a kanovník, rodák

rychnovský, celou řadu pěkných zábavných knih a brožur a mimo to i obnos 10 K. Spolek vzdává šlechetnému dárci vřelý dík a upřímně „Zaplať Bůh!“

Sedlec u Hory Kutné. Náš křesť. sociální spolek „Vlast“ odbyvá dne 19. ledna 1913 o 3. hod. osmou výroční valnou hromadu, na které dříve promluví dp. kaplan na téma „Spalovati nebo pohřbívati?“ Hosté vítáni, členové povinni se dostaviti! Slíbena jest přednáška o eucharistickém sjezdu vídeňském od milého a známého nám řečníka dp. Novotného, kaplana v Pardubicích.

Vamberk. Na sv. Tři Krále po odpoledním požehnání konal křesť. katol. vzdělávací spolek „Svornost“ ve Vamberku řádnou valnou hromadu. Účastnilo se jí množství členů a místní pp. duchovní. Prvním bodem programu byla řeč dp. katechety Fr. Komárka a křesťanské rodině. Na sv. Monice a sv. Augustinu poukázal na základy křesťanské rodiny. Pečlivě zasévala sv. Monika sítě víry v útlé srdce syna svého Augustina a zalévala je vroucí modlitbou. Svět však postavil se proti matce a rukou zákeřnou zničití chtěl ušlechtilou její práci — ale nezničil. V srdci dítěte klíčilo však slovo matčino přece a čekalo jen na vhodnou chvíli, aby vzrostlo v mohutný strom. A chvíle ta nadešla. Ano slovo matčino, modlitba matčina provází celým životem. Dej Bůh době naší více takových matek, jakou byla sv. Monika! Pak budeme mítí také více opravdu šťastných rodin. Hluboké myšlenky, jemná stylisace a živý přednes dp. řečníka působily mocným dojmem. Jednota jest vděčná dp. katechetovi a pevně doufá, že častěji připraví ji podobný požitek. Následovalo podávání zpráv jednatele, pokladníka a knihovníka a přikročeno k volbě. Předsedou zvolen p. Fr. Pánek, rolník v Zářeči, místopředsedou p. Šafránek, obchodník ve Vamberku, jednatelem dp. Mihulka Jarosl., kaplan ve Vamberku, pokladníkem p. Fr. Dostál, obchod. v Zářeči. Do výboru zvoleni: dp. Fr. Komárek, katecheta ve Vamberku (duchovním rádcem spolku), p. MUDr. Rudolf Roubal, p. Eman. Šlesinger, p. Bartoš Frant., p. Václ. Kubiček, p. Vil. Nejedlý, sl. Zausová Em., sl. Krsková Mar. Za náhradníky: p. Fr. Horák, p. Václ. Cabalka a sl. Anna Dusilová. Při této valné hromadě přistoupilo ke spolku 8 nových členů. Mnoho zdaru spolku v roce novém!

Žleby. Represenční ples organizací katol. mládeže na Časlavsku, jenž konán byl 12. ledna, ukázal, že ti, kdož odpěvovali myšlence křesť. sociální na našem venkově, notně se zmýlili. Účast byla taková, jaké dávno Žleby neviděly. Bujará mládež naše pochopila, že i zábava dnes může býti manifestací a proto z širokého okolí přispěchala, aby svou lásku ke straně veřejně ukázala a zároveň aby se v bratrství svém utužila. Nádherná dvorana knížecího hostince na hrázi, propuštěná laskavostí velevaž. p. ředitele cukrovaru Teplého, byla v pravém slova smyslu přeplněna. Než plesové komité, v němž zastoupeni byli přední funkcionáři jednotlivých sdružení mládeže, dovedlo i v této veliké zábavě účastníků všem požadavkům vyhověti, takže všichni došly užili tance i zábavy. Hudba byla neunavná, vybrané kousky její, vždy znova a znova se opakující, přimohly hrály nožkami spanilých děvčátek a statných jinochů, že nebylo ani opuštěných ani nevšimáných. Viděli jsme tu také příslušníky jiných stran a i ti uznávali, že mezi naší mládeží panuje fídká nyní harmonie, že všichni stejně jsou vítáni a váženi. Přítomností svou pottili také ples naší katol. mládeže ze Žlebů P. T. pp. ústřední ředitel panství F. Müller, ředitel cukrovaru Teplý, purkmistr J. Havlíček, bisk. vikář A. Schreiber s oběma pány kaplany, kníž. důchodní Fitzner, býv. kníž. lékař MUDr. J. Kohout, vrchní správce Wagner, správce lihovaru Novotný a četní jiní členové kníž. úřednictva, z Potěh pp. starosta Havelka se svým bratrem, obch. Vrdský atd., z Vinař p. statkář Kruml, z Ronova pp. statkář Hudík, kaplan P. Klouda atd. Řízení řadových tanců s nevšední ochotou převzal obětavý a v tomto oboru nevyrovnatelný pan as. Šulc. V půlnoční přestávce zahrána byla hymna mládeže a řízný orelský pochod, jež těšily se hojněmu aplausu. Děkuji všem účastníkům za milou návštěvu, voláme k mládeži, aby, jak v bratrské harmonii se pobavila, tak nyní v novém roce v též bratrství práce se chopila. Zdař Bůh! — Ještě slovíčko k divadlu. V minulém referátu vypadlo nedopatřením jméno sl. Růženy Jeníčkové, která sehrála úlohu kněžny Markéty. Napravujeme to, poznamenávajíc, že ač to byla menší úloha, sehrála byla velice pěkně, slečna nalezla jak pro venkovskou kněžnu dobrý tón, tak i náležitý gest. Též maska byla dobře volena. Doufáme, že příště setkáme se s ní v úloze větší a také zdařilé.

Eucharistický sjezd kněží r. 1913. Po třetí již konati se bude na pražském Sionu — na Strahově — eucharistický sjezd kněží. Letošní sjezd — s approbací nejdušejšího arcipastýře J. Em. ndp. kardinála arcibiskupa Lva ze Škrbenských — konati se bude dne 20. února t. r. pro české kněze zemi koruny svatováclavské. Důstojný klerus z Čech, Moravy a Slezska sjede se zajisté v počtu nejhojnějším. Bližší zprávy sjezdové budeme přinášeti. Přihlášky ku sjezdu možno činiti již nyní v sekretariátu Zemské rady katolické, Praha II., Myslíkova ul. 5.

Katolické nepolitické spolky a organizace, zamýšlející pořádání v měsíci lednu; února a březnu t. r. nepolitické kulturní přednášky z oboru kteréhokoliv, reflektují-li na řečníka Zemské katol. rady, nechť přihláš se aspoň 8—10 dní předem u sekretariátu Zemské katol. rady a projeví své přání v příčině tematu přednášky. Řečníci Zemské katol. rady přednášejí bezplatně a třeba hraditi jim jen hotové výlohy cestné.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,

akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Kramerijská 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdraví (pouze za obnos režijní).

Zprávy místní a z kraje.

Jubiläum zasluhujícího církevního hodnostáře. Tento týden slavil v tichém kruhu svých přátel vsdp. kanovník Msgr. Pogerth 80leté narozeniny svého života, zasvěceného neunavné práci. Zasluhujícímu jubiláru blahopřál zvláštním listem sv. Otec, J. E. nejd. biskup, katedrální kapitola, obecní zastupitelstvo obcí Blumenau, Niklu a hojnost osobních přátel a ctitelů. Těší se vsdp. kanovník pro svou dobročinnost, vřidnost a neumdlévající pracovitost účtů a oblíbenosti všech těch, kteří měli příležitost tyto rysy vzácného jeho charakteru poznati. Ačkoliv monsieur Pogerth je rodem Němec a bdělým zástupcem diecésní německé menšiny u zdejší konsistoře, projevoval vždy naprostou objektivnost a spravedlivost k českým požadavkům, ovládaje zcela dokonale českou řeč. Kdyby takový duch neustranné objektivnosti ovládal německé inteligentní a církevní kruhy v Čechách, myslíme, že by nebylo česko-německé otázky u nás. Přejeme zasluhujícímu jubiláru, aby zbytek svého velečinného života prožil v dobrém zdraví a nezkaleném klidu. Vážíme si vsdp. kanovníka a národnosti jeho původ nemůže nám býti překážkou, abychom neuznali vděčně cenu jeho jako horlivého kněze a dobrého člověka.

Ve schůzi městské rady, konané dne 13. ledna 1913, byla učiněna tato usnesení: S ředitelstvem měst. dívčího lycea se sdělí, že ministerstvo vyučování svolilo, aby známám, uděleným žákyním náboženství ev. řed. na ústavě tomto, byl přizván vliv na všeobecnou třídu prospěchu dotyčných žákyní. — Vzato bylo na vědomí, že panu B. Melicharovi, knihkupci, udělena byla koncesse ku provozování půjčovny knih a hudebnin. — Panu J. Macháčkovi, vlastníku domu č.p. 396 v Havlíčkově ulici, uděleno bylo povolení ke zřízení sklepního okna při vchodu do domu k účelu dopravy uhlí do sklepa. — Panu Dr. Ing. Fr. Jiráskovi, podnikateli staveb, vrátí se přebýtké kauce, jež činí K 7.200. Schváleny byly smlouvy, předložené p. St. Chládkem, notářem, v zastoupení Vodního družstva Hoděšovickeho, týkající se pozemků, zabraných za příčinou regulace potoka Stříbrného. Zpráva měst. techn. kanceláře o komisi, konané dne 8. ledna t. r. za příčinou schválení melioračního a elektrárenského družstevního podniku na Orlici v Albrechticích, a o tom, že výpočet množství vody, přisluhující mlýnu Malšovickému p. Anny Korbelové, provede státní technik, byla vzata na vědomí.

Matiční ples. Ježto zvaní bylo odvislým od ochoty pouze několika dam a pánů dalších nebylo lze získati — muselo býti v akci této pokračováno ještě tohoto týdne. K subskripci přispěli dále: pp. úřed. Zál. úv. ústavu K 35. , pp. lékaři K 39. , do řady subskriptentů laskavě vstoupili pp. Ing. Bárta a Vacek. P. T. státní ústavy, úřady, banky a sbory professorské žádají se účtů ve vrácení zvazích archů nejdéle do 22. t. m. Dle výsledků osobního zvaní a počtu reklamaci bude ples Matiční tentokrát úplným obrazem rozvrstvení společnosti městské i z okolí, ve kterých jsou zastoupeni upřímní přátelé U. M. S. Subskripční suma překročila obnos K 1.000.

Realisté neumějí myslit. Učitelská „Budeč“ pro okres královéhradecký usnesla se, že vzhledem ke stálým odkladům s nutnou úpravou učitelských platů nebude spolupůsobiti při pořádání obvyklého dětského dne v prosinci. Projev byl učiněn veřejně a proto jsme zcela oprávněně podrobili ho zasluhující kritice. Kdo se bojí veřejné kritiky, nemá činiti žádných veřejných projevů. Místo věcného vyvrácení naší kritiky, která kárala malichernost některých učitelských veličin, ale nikterak nepopírala zasluhující odměnu učitelů za jeho práci, pustil se v „Ratiboru“ nějaký postižený učitel do „Obnovy“, srovnávaje odměnu kněží s jejich prací. V posledním čísle projednává velké příjmy episkopátu a zmiňuje se o farních hospodyních, které prý dědí docela 70.000 — 100.000 K. Uvádí také za příčinu velkého počtu nemanželských dětí školové poplatky při ohláškách a sňatcích, nevěda ani, že dle platného zákona státního z r. 1874 chudoba nesmí býti překážkou žádosti církevnímu výkonu a také nikdy není. Takový způsob polemiky svědčí, že stoupencům realistů schází základní pravidla logiky a že neumějí mysliti. Pačlivý tento nedostatek myšlení nahražují báčkami a klíč-

kováním po zcela cizím poli. Kdybychom chtěli vypočítavati příjmy všech kapitalistů, velkostatkářů, Rašínovců, Černých, Smrtků atd., nedokázali bychom nikterak, že nynější platy učitelské jsou dostatečné a my také nemáme žádné příčiny, abychom palčivou úpravu učitelských platů takovými „důkazy“ zdržovali. Chtěli jsme jen upozorniti kulturní a veřejnosti zodpovědné lidi, jakými přece učitelé v Budeči mají býti a jsou, že stávkou v humanitním podniku úpravu platů neuruchlí. O to šlo, a to „Ratiboru“ nepodařilo se vyvrátiti jeho logickými přemety. Jsme radou stoupencům realismu, aby se seznámili se základními pojmy myšlení a nedělali svému patronu Masarykovi, autoru konkrétní logiky, zbytečnou ostudu. Tím zavíráme polemiku, byť i „Ratibor“ začal uveřejňovati rozhořně a pro nás zajímavý seznam těch stotiskových hospodyn, které zdědily tyto báječné sumy z nynějších příjmů sedmistových farářů.

Norští hosté v Hradci Králové. Český Ski-klub dne 14. t. m. hostil zde norské nadporučíky Smith-Kiellanda a Hansena. V Grandhotelu uspořádán na jejich počest animovaný večírek. Hostům naše město se velice líbilo. Navštívili též bojiště a slíbili, že do Hradce zavítají příštího roku opět.

Vyhláška týkající se podání příznaků k osobní dani z příjmů a k dani důchodové pro rok 1913. Vyhláškou zdejší ze dne 10. listopadu 1912 č. 3834 p. p. stanovená, dnem 31. ledna 1913 končí lhůta k podání příznaků k osobní dani z příjmů a k dani důchodové pro r. 1913 z nařízení c. k. ministerstva financí ze dne 23. prosince 1912 č. 94.696 se posunuje všeobecně do doby mezi 15. únorem až 15. březnem 1913.

Seznam průměrných cen na týdenním trhu v král. věn. městě Hradci Králové dne 11. ledna 1913. 1 hl: pšenice K 16.20 až 16.80, žito K 12.50 až 13.—, ječmene K 11.90, oves K 7.10 až 8.80, prosa K 14.— až 15.—, vikve K 14.60, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jahel K 30.— až 37.—, krup K 34.— až 48.—, brambor K 4.— až 4.30, jetelového semínka červeného K 180.—, máku K 40.— až 46.—, 100 kg: žitných otrub K 14.50, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.40 až 3.04, sádla vepřového K 2.20 až 3.24, tvarožu K —.32 až —.40, 1 vejce K —.08 až —.10, 1 kopa: zelí K 6.— až 7.—, kapusty K 2.30 až 2.60, 1 hl: cibule K 6.40 až 6.70, drobné zeleniny K 1.— až 1.10, 1 pytel mrkve K 2.30 až 2.80, 1 hl: jablěk K 4.— až 6.—, hrusek K 5.— až 7.—.

Italská Riviera u Nervi, San Remo, Ospedaletti, Bordighera, Ventimiglia a Janov s nádherným pobřežím moře a lázeňskými místy s bujnou vegetací jsou v malebné řadě pohledů předvedeny v Panorámě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 18. až 24. ledna 1913.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Nejstarší venkovská česká banka a jedna z nejstarších českých bank vůbec. Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové, pracoval v roce 1912 s akciovým kapitálem 15.000.000 K. Celkové jmění vlastní obnáší včetně rezervních fondů ca. 18.000.000 K. — Z činnosti v roce 1912 uvádíme následující: Uskutečnil se návrh na zřízení akciové společnosti pod jménem „Dobřanské kaolinové a samotové závody, akc. společnost v Praze“, s akciovým kapitálem 2.500.000 K. Nová společnost bude se zabývatí plavením kaolinu, výrobou předmětů samotových a flísen. Stavba závodu pokračuje dosti rychle, takže počátkem jara 1913 započne s výrobou Kaolinka a během tohoto roku zahájí činnost veškerá odvětví závodu. Připojena k závodům písková cihelna, zařízení na výrobu 5 mil. cihel, pracuje již plnou parou a veškerý materiál spotřebuje se prozatím ku stavbě kaolinových a samotových závodů. Předsedou správní rady této společnosti zvolen byl na ustavující valné hromadě pan Bohumil Čerých, velkoprávník na Král. Vinohradech. Ředitelem jmenován dlouholetý místopředseda západních kaolinových závodů pan Gustav Brady, pod jehož vedením zajistí závod bude prosperovati. Akciový kapitál při soukromé emisi byl úplně upsán. Po kaolinu a ostatních výrobcích jeví se již nyní značná poptávka, takže dá se předpokládati, že závody budou utěšeně květat. Jelikož podobný závod potřebuje bankovní spojení v blízkosti, zřízena byla za tím účelem filiálka Záložního úvěrního ústavu v Plzni. Tím také docíleno bylo spojení se západem Čech, takže ústav svojí síti filiálék a expositur zastoupen jest v celé oblasti našeho království. — Aby se jednotlivé druhy obchodu snadněji ovládali mohly, bylo oddělení pro postup pohledávek přeměněno v Diskontní společnost s r. o. v Hradci Králové, která veškeré obchody toho druhu od ústavu převezme. Mimo toho zabývá se společnost eskontem směn. Předsedou výboru společnosti jest předseda správní rady Záložního úvěrního ústavu pan dvorní továrník Jaroslav Červený, místopředsedou pan dvorní továrník K. V. Skuherský a vedením společnosti pověřen co dirigent prokurista ústavu pan František Rejmanek. Dnem 1. října 1912 přestěhoval ústav a s ním Diskontní společnost do nové bankovní budovy, unravené co nejmoderněji. — Obchody ústavu v uplynulém roce vyvíjely se s ohledem na nepříznivé poměry na trzích peněžních zcela normálně. Jaké důvěře těší se ústav, podává nejlepší svědectví stav vkladů, který obnáší ca. 39 mil. K. Velkou zásluhu získal si ústav podporou průmyslových podniků všech odvětví severovýchodních Čech ve spojení s ním jsoucích, zejména při dnešní krizi, kdy vyhověno všem nárokům, naň kladeným. Podrobnější zprávy přineseme po ukončení bilančních prací.

Třebechovice. Musím protestovati, že v dopisech z našeho města stále se mluví o pokrokářích. Veřejnost je tím klamána a domnívá se, že se to v Třebechovi-

cích hemží jenom pokrokáři. Je to nepravda. Dle pravdy jsou tu dva pokrokáři, kterým pomáhá asi tříletná společnost židů, kteří však mají málo společného s Mojžišským náboženstvím, jako zmínění dva pokrokáři s náboženstvím katolickým. Tato na počet nepatrná společnost opřádá chytrými intrikami téměř celou třebechovskou společnost a všude a ve všem uplatňuje své tužby. Dnes jsou to na př. obecní volby, jindy jim zase spáti nedá nějaká náboženská nebo spolková slavnost. Téměř v každém městě tuto ušlechtilou činnost provozuje několik volnomyšlenkářských žoldnéřů a proto všude zuří boj všech proti všem a bladá závist slaví hody. Na Moravě počíná svítati, že to takhle dále jíti nemůže a proto občanské strany pod dojmem doznatých škod se koncentrují. Najde tento moravský hlas ozvěnu i v Třebechovicích? Sotva, generál pokrokářský se svou čtyřčlennou armádou asi nedovolí. — Všeobecná situace nevylučuje možnost, že jdeme velmi pohnutým věcem vstříc, že může dojiti k rozpuštění zemského a říšského sněmu. Potom budou zase naše hlasy vzácné. Jestliže však naše seriosnější opoziční společnost i v těchto obecních volbách nechá sobě vhoditi ohlávku semitskými námezdníky a bude spolupůsobiti, aby III. sbor zůstal doménou soš. demokratickou, pak za každé příležitosti a do všech důsledků zařídíme se dle toho. V „Obnově“ vyličené jednání p. Bujeta všude trapně překvapuje, leč i oni zástupci konservativní strany mají věděti, že není přes to — držeti se litery zákona.

Do Třebechovic a okolí. Dovídám se, že po vesnicích kolem Třebechovic obcházejí najatá individua a s mým jménem shánějí plinomocenství pro obecní volby. Prosím, aby případy takové byly zjištěny a mně oznámeny. — V Třebechovicích, dne 16. ledna 1913. — Jan Hájek, mlynář.

Pardubice. „Neodvislé listy“ nemají rády P. Novotného. Žádný pardubický list neútočí tolik na tohoto kněze jako pardubický svobodomyšlný moniteur. Ale v poslední době staly se „Neod. listy“ svým neobratným útočením opravdu až směšnými. Protože jakýsi žák dostal špatnou známku z náboženství, vrhá se svobodomyšlný list na P. Novotného, ač P. Novotný není s celou záležitostí ani v nejmenším spojen. Jakýsi sklenář v Pardubicích chce se stát mermomocí nějak věhlasným a proto si unínil, že zreformuje školní zákony všelijakými zbrklými přípisy a rekursy ke všem možným instancím. Svobodomyšlný orgán přispěchal honem pokrokářskému boji na pomoc a brání školní děti, vzpouzející se z návodu otce plniti svoje povinnosti školní, vážící je také k návštěvě kostela. Oba dva mají strach z nastuzení a P. Novotný je tím viněn. Neslýchané v době otužování se a tělesného cvičení, v době rozmachu skautu, tělocviku, navykání si čeliti všeliké rozmazlenosti a zhýčkanosti! Přijde pojednou sokolský svobodomyšlný list a změkčile křučí za světlavého tatínka, že se děti za půl hodiny mohou v kostele nastudit. Ještě podařenější a směšnější byl svobodomyšlný útok na P. Novotného, že zavinil vyklizení kostelních holubů. A „Neod. Listy“ se domnívají, že takovýmto způsobem P. Novotného porazí. Porážejí se vlastně samy. My jsme přesvědčení, že se Neod. Listy chápou všeho, jen aby vyplnily sloupec svého žurnálu, ale tak za vlasý přitážené koniny by tam přece býti nemusely. Ostatně „Samostatné Směry“ poskytují svobodomyšlnému orgánu tolik námětů, že netřeba hledati látku na místech jiných.

Hraběnka Henklová, sídlící v Pardubicích v „Záměcku“, která tolikrát už projevila svoji přízeň chrámu P. Marie u „Kostelíčka“, darovala tomuto kostelu, zlatem prošívanou bursu pro nemocné. Dobrosrdečná tato dáma věnovala v době vánoční dětem v okresním sirotčinci různé dárky, zvláště pěkné zábavné hry pro mládež. — Obecní záchodek u děkanského kostela posud stojí a jest odporným kontrastem k nové budově chrámové. Jak dlouho ještě tu bude asi parádovat, kdo ví? Ale bylo by záhodno z důvodu estetického, co možná brzo přeložit jej už někam stranou, nepřiblížili-li ani na tu krásnou vyhlídku z oken děkanství. — U Matefova, obce to hodinu vzdálené od Pardubic, přišlo se při kopání na poli tanečnického rolníka Karla Štěpánka na starobylou zeď, která přikryta byla přes metr ornici a táhne se v šířce půl druhého metru na 200 metrů v délce. Odborníci nebyli s to posud určit, k jakému účelu byla zeď na tomto místě v dávných dobách postavena. Nedávno zavítal ku prozkoumání záhadné starobylé zdi inženýr Šimek z vídeňské archeologické komise a ani tento odborník nedovedl určit původ tohoto staviva. Tak až posud zůstává mohutná, stará tato zeď, zbudovaná z velikých žulových kamenů, i pro archaology jen zajímavou a záhadnou. Archeologická společnost pro okres Pardubický věnovala na vykopávání a úplné odkrytí této památnosti zatím 200 K. Při příznivém výsledku bude i stát další pátrání v tom směru subvencovati. Jisto jest, že Matefov je prastará osada a že tu býval velký zemanský dvůr. Odtud pochází staročeský spisovatel Jiřík Matefovský z Matefova.

Chrudim. Výstava obrazů akademického malíře Josefa Baška otevřena bude ku konci ledna v průmyslovém muzeu v Chrudimi. Josef Bašek, c. a k. setník v Brzezaněch ve východní Halici, narodil se r. 1868 v Pulicích u Dobrušky. Gymnasium studoval v Rychnově n. Kn. a v Králové Hradci, kde maturoval r. 1889. Po maturitě a jednoroční službě vojenské vstoupil na malířskou akademii v Praze. Na akademii byl žákem profesora Mařáka a pobyl tam půl třetího roku, načež k zajištění své existence vstoupil jako aktivní důstojník k vojsku. Z počátku sloužil několik roků v Uhrách, pak dostal se do Brzezan, kde vzdálen jsa všeho ruchu, věnoval se horlivě svému malířskému umění. Své o-

prazy, dýšící idylickým klidem, vystavoval ve Vídni, Mnichově, Darmstadtu, Hanovru, Stuttgartu, Frankfurtu, Lvově, Krakově, Brně a všude se mu dostalo pochvalného uznání. Některé obrazy jeho byly vystaveny též v Praze. Setník Bašek zůstal upřímným Čechem a rád zajišťoval téměř každoročně do Čech, zvláště do Nového Města n. Met., kde skýtalo se mu dosti vděčných partií pro jeho umění. V létě r. 1905 dlel s kolonii Slavičkovou v Kameničkách u Hlinska, kde maloval obraz »U pramenů řeky Chrudimky.« Lze očekávat, že výstava bude mít i v Chrudimi značný úspěch.

Hořice. Zemřel zde 14. t. m. po dlouhé nemoci JUDr. Josef Sommer.

Čáslav. K té naší elektrice. Referovali jsme již, že město rozhodlo se použití elektrické energie ze závodů Křižkovic v Kolíně a že konána byla již za tou příčinou komisionelní obchůzka k Žehušicům, odkud má být proud k nám veden. Rozpočet, a plány na vedení předloženy byly také již kanceláři zemského výboru k prozkoumání. Než právě v poslední chvíli, kdy jednání spěje k zakončení, počíná pracovat u nás k zvrácení dosavadního jednání Kutná Hora, v níž rychlým tempem dostavována jest elektrárna městská. Po městě rozházeny byly ze soboty na neděli četné letáky, v nichž obecnstvo jest vyzýváno, aby žádalo za připojení k elektrické síti kutnohorské. Ukazuje se na to, že města jsou povinna podporovati komunální hospodářství své a nikoli podniky soukromé. Budou-li letáky tyto mít výsledky, nevíme, ale tolik víme, že Kutná Hora učinila pro Čáslav dosud velmi málo, naopak, že Čáslav musila se nejednou bránit, aby nepřišla o některé úřady, na něž Kutná Hora byla žádostiva. — Vodní otázka jest stále se opakujícím bolestním našeho města. V hořejších částech města bývá často stýskáno na nedostatek vody, ano v některých dnech aby takřka byla hledána chvíle, kdy voda ze stojanů teče. Bývá to obyčejně, kdy dolejší část města více vody spotřebuje. Při tomto nedostatku vody jest však skoro trestuhodno, vidíme-li, jak se vodou plýtvá. Některé služby, načerpání vody, nechají stojany otevřeny, a kdo by jim to vytkl, potáze se se špatnou. Bylo by dobře, kdyby policie si toho všimla a třeba i rázně proti tomu zakročila, ať už je to služka z jakéhokoliv domu. Úplná odpomoc v této otázce nastane, až se podaří městu nalézt bohaté prameny vodní, jak se domnívá, v poříčí Doubravky. Nový náklad byl na to opět právě městskou radou povolen. — Obecní rozpočet vyložen byl právě k nahlédnutí v radnici. Letos usneseno nevydávati ho tiskem pro přílišné př. požadavky místních knihtiskáren. Bude zhotoveno jen na rozmnožovací přístroji něco exemplářů. Je-li to správné, nechceme rozhodovati, jen tolik podotýkáme, že to udělalo dosti zlé krve, když loni vydáván byl jen těm poplatníkům, kteří se o něj zvláště přihlásili. Stěžovali si, že si zaslouží za tolik odvedených přirážek více pozornosti. Že letos nebude jinak, jest samozřejmo, třeba se to jenom potají tutlalo.

Vyznamenání. Svátý Otec Pius X. vyznamenal p. cís. radu Jana Fiedlera, ředitele První Záložny ve Vysokém Mýtě, rytířským křížem řádu sv. Silvestra papeže v uznání vysokých zásluh, jichž si pan cís. rada za svého 40letého působení získal o zájmy církevní, školské i humánní. První Záložna ve Vys. Mýtě za dobu 40 let působení p. cís. rady Fiedlera dosáhla rozkvětu velikého; ovoce pak těchto úspěchů finančních ukládala v míře nemalé na podporu dobra a krásna: oba překrásně opravené kostely, c. k. gymnasium, školy obecné i měšťanské, sirotčinec a opatrovna, pěkně upravené sady, štědré podpory chudých studujících, snaživých živnostníků a všech humánních podniků jsou svědky trvalými vzácné munificence tohoto ústavu a šlechtných snah těch, kdož stojí v čele jeho. Blahopřejeme upřímně k vysokému vyznamenání zasloužilému panu řediteli, který ve své skromnosti a šlechtnosti zasvětil celý život svůj práci tiché, ale účinné a požehnané.

Litomyšl. Minulý týden četli jsme na návštěvních tabulích oznámenou přednášku: »Jak myslí mozek?« Nevíme, stalo-li se tak omylem, aneb byla-li úmyslně těmito slovy přednáška ohlášena. Nemůžeme také zde do hlubších rozhovorů vědeckých se pouštět, ale upozorňujeme pouze na tento případ, mimo mnohé jiné: »Nemocný, raněný mrtvicí, která pouze sluch a řeč ušetřila, zachoval si úplné vědomí a sílu duševní. Když mu sestra na Velký pátek hlásila, že půjde na mši sv., odpověděl jí prudce: »Řekni raději, že půjdeš na obřady, dnes přece není žádná mše svatá.« Druhého dne na to zemřel, a při pitvě se ukázalo, že lebka jeho byla úplně prázdná, toliko na dně bylo něco málo jakési špinavé tekutiny. Čím myslel tento člověk v posledních okamžicích svého života, když mozků již neměl? A myslel, vždyť mluvil, a řeč přece je slovy vyjádřená myšlenka! Již také zaznamenan i v liberálním tisku případ, kdy se úplně uzdravil a dále normálně myslel člověk, jemuž lékař vyňal z lebky polovinu mozku. Mozek tedy nemyslí ale duše. Proto bez podezření monismu a materialismu (hmotářství) měl nápis na plakátě zníti: »Jak působí mozek při myšlení, aneb kratčeji: »Mozek a myšlení, ale nikdy ne: »Jak myslí mozek?«

Humpolec. V neděli dne 12. t. m. ustavila se v Humpolci »Okresní komise pro péči o mládež.« Schůze, která byla za tím účelem okresním zastupitelstvem svolána do zasedací síně městské radnice, byla čteně navštívena zástupci všech tříd obyvательства, zvláště učitelstvem. Jednání zahájil okresní starosta p. Vácha, který vřele uvítav přítomné, udělil slovo p. c. k. okres. inspektorovi Stránskému, který promluvil o úkolech a činnosti okresních komisí. V řeči své zmínil se p. inspektor Stránský zvláště o činnosti stávající komise na

okresu německo-brodském a vytkl obdobné úkoly i komisi okresní v Humpolci, v život vcházející. Vřelým apelem na přítomné, aby se chutě ujali práce ve prospěch českého dítěte, skončil p. přednášející svou zajímavou a věcnou přednášku. Řeč p. inspektora byla přijata s hlučným souhlasem a potleskem všech přítomných. Po té p. okresní starosta, poděkovav p. přednášejícímu, přistoupil ke konstituování výboru komise samotné. Přejeme této nové korporaci na okresu Humpoleckém, aby přijata byla s porozuměním a podporou všeho občanstva městského i venkovského, jak toho cíl a úkol, který si obírala, plně zasluhuje.

Tahanice s železničním erárem. Spory, vzniklé železniční katastrofou u Uherska, posud nejsou ukončeny. Na př. obchodník p. L. V. z Hořicka utrpěl velké pomohdění na nohou a na hlavě, tak že posud není úplně zdrav. Pro jeho chorobu obchod mu značně uvázl. Ale p. V. neobdržel náhradou posud nic. Erár si počíná tak, jako by už nebylo vůbec potřebí s postiženým vyjednávat. Příslušníkům Německé říše po železniční katastrofě vyplaceny byly peníze za utrpené bolesti a ztráty brzy a to s velikou ochotou. Čech však posud volá marně, ačkoli si vzal právního zástupce. Myslíme, že by erár rychlým, humánním skončováním té záležitosti nezchudl. Zaplatili se raněnému několik let po smrti, pak takový balsám bude jevit na rány utrpené málo účinku.

Volby do městské rady v Příbyslavi. I naše město podává důkaz, jak neustálé hanobení katolicity od výdělných individuí se znechucuje všechněm soudným lidem. Mladočeši se chtěli udržeti při vesle v neztencené moci tím, že nadržovali silně živlům radikálním. Ale tím nedovedli před bystrými pozorovateli zakryti slabiny své vlády. Malé poplatnictvo posud nemělo na radnici svého zastoupení. A přece bylo potřebí zástupců třídy nejčtenější, aby kontrolovali práci, která se měla přece konati ve prospěch poplatnictva všeho. Živnostnictvo všech stran se vzchopilo a svolalo schůzi, na které bylo usnešeno postaviti do třetího sboru opoziční kandidátku. Když byli křesť. sociálové ujisti, že opoziice se nepostaví do boje pod žádnou politickou vlajkou, nýbrž jen za heslem hospodářské svépomoci, účastnila se naše strana akce též. A tak ve třetím sboru byl zvolen jediný mladoček. Ostatní jsou všichni z opoziice a mezi nimi dva našinci. Tu někteří lidé počali vyčítati, jak jsme zničili mladočeskou majoritu a že jsme pomohli do sedla živlům radikálnější. Odpovídáme na to, že se dříve mladočeši chovali tak, jako by naše strana vůbec ani neexistovala. Volby tyto ukázaly, že každá strana s námi zde musí velmi vážně počítati. Den 7. ledna budiž nám povzbuzením k další práci. Katolický hlas se musí uplatniti vždy v každé akci v poměru k počtu našich věrných stoupenců!

Litomyšlský okrsek Orlovstva. Dne 26. ledna koná se v Litomyšli o 2. hod. odpol. »U černého orla« okrsková konference. Mimo jiné jest na programu: stanovení doby a místa okrskového cvičení. Volby okrskového představenstva. Zprávy z odborů. Bratři, dostavtež se všichni! Zdař Bůh!

Zasláno do Chrudimě. Orlové i Orlice přeji br. Fr. Křičenskému a jeho vyvolené hojnost Božího požehnání na nové dráze žití.

Různé zprávy.

Upozornění v příčné svátku Nejsvětějšího Jména Ježíše. Odpustky, spojené s tímto svátkem, lze získati již od neděle 19. t. m. (nikoli tedy teprve od pondělka, na který jest letos svátek ten přenesen) a pak po celou oktávu až do příští neděle 26. t. m.

Velkodušné odkazy zesnulého faráře smíchovského. Z pozůstalosti Msgra. V. Švehly byly učiněny dle poslední vůle zemřelého tyto odkazy: J. Emin. kardinálu arcibiskupovi 40.000 K, Redemptoristům v Plzni 40.000 K, farnímu kostelu na Smíchově 40.000, příbuzným 98.000, obci města Smíchova na stavbu druhého kostela 70.000, též obci na stavbu sirotčince 20.000, pro chudé 10.000, počátek na chudobinec smíchovský 20.000, děkanskému kostelu v Počátkách ku volnému použití dočasněho p. děkana 6000, Josefě Landmanové, bývalé služce zesnulého 400, nejd. arcibiskupovi k církevním účelům s právem universálního dědice na užívání úroků 50.000, spolku sv. Josefa 1000, Růžencové výrobně v Praze 1500, ústavu sv. Josefa v Praze pro slepé děti 500, útulně pro slepé dívky na Kampě 300, české dětské nemocnici v Praze 1000, spolku pro vystavění chrámu v Praze-VII. 2000, jednotě pro vystavění chrámu v Libni 1000, jednotě pro dostavění chrámu sv. Víta 2000, Písvu spolku 3000, katol. spolku tiskovému Praha-IV. 1000, Vincentinu 1000, Milosrdným Bratřím 1000, Ústřední Matice Školské 1000, spolku pro udržování českých bohoslužeb ve Vídni 1000, spolku sv. Josefa na Král. Vinohradech 100, spolku pro zřízení sanatoria na Pleši 1000, konferenci sv. Václava 500, spolku Ochrana dívek v Praze 200, spolku Domov opuštěných a Česká srdce na Král. Vinohradech 200, stavebnímu družstvu dělnických domků na Smíchově 2000, společenstvu mistrů obuvnických 500, spolku Láska na Smíchově 500, družstvu sv. Václava na Smíchově 1000, Všeodbor. sdružení křesťanského dělnictva na Smíchově 500, vysloužilcům smíchovským 300, katolické besedě na Smíchově 200, podp. spolku domovů na Smíchově 100 K atd. atd.

Francouzská dvojí tvář. Obratně si to roztřídili francouzští křesťané zednářští. Doma zasloužilé kněze a jeptišky pronásledují až na nůž, za hranicemi je však vyznamenávají. Tím, že si udržují zuby nehty protektorát nad katolíky na Východě, získávají politických

výhod. Nedávno francouzská akademie pro vědy mravoučenné a politické udělila biskupu v Kongo (v Africe) Angonardovi čestnou cenu 25.000 franků za zásluhy, jež si získal zakládáním missií, dílen, škol a nemocnic. Ve školách od biskupa založených vychováno kromě dospělých (dosud pohanských divochů) na tisíc dětí. Dále pečoval vyznamenaný biskup o vzdělání dělnictva, telegrafistů a telefonistů a vykoupil přes 2000 otroků. Tím ovšem nejsou ani všechny jeho zásluhy a práce vyjmenovány. — Ale takých kněží měla Francie doma celé řady — a přece proti všemu duchovenstvu domácímu smahem vystoupila jako proti zločincům.

Náklad na zlepšení učitelských platů. Komitét referentů školské komise sněmovní vypracoval pro plenum nejvyšší ciferní návrh na 26.883.000 K, nejnižší pak návrh na 22.418.000 K.

Návrat bulharské obce ke křesťanství. Všecko bulharské obyvatelstvo obce Sinekly v Macedonii přestoupilo z mohamedanismu na křesťanství. Předkové nynějších obyvatelů byli před staletími po vpádu tureckém násilně donuceni přijati islam. Leč tradice na staré časy křesťanské tím živěji se zachovávaly, čím přišernější bylo řádění turecké. Nyni tedy, když válka balkánská přinesla osvobození, vyžádali si obyvatelé od vlády bulharské kněze, aby je pokřtil. Před křtem shromáždili se všichni obyvatelé ve středu obce. Muži odhodili turbany a ženy závoje na znamení, že se vzdávají islamu. Na to byli všichni pokřtěni.

Semita vrchním pánem Portugalska. Právě cíle židovsko-zednářské politiky se objeví vždy teprve tehdy, když jest všecko připraveno tak, aby mohl žid z úlu hrabati med bezpečně oběma rukama. Dříve, než k tomu dojde, jsou náhončí židovského zednářstva samá lidumilnost, samá demokracie, mluví stále o právech dělnického lidu. A když tento lid šibalům pomůže do sedla, prohlásí žid zpupně: »Teď jsem pánem já a drobný lid musí poslouchati. Znovu nám tane na mysli, jak za ruských bouří byla na rychlo upečena v poblázněné Oděse »Černomořská republika«. Bohatí židé seděli doma a vysílali své náhončí, aby švali lid ke krvavému převratu. Když již hodně lidové krve vyteklo, zdálo se, že revoluce slavně zvítězila. Tu se teprve židovští kapitalisté ocitli v popředí. Ministry »Černomořské republiky« zvoleni vesměs židovští boháči. A podívejme se nyní na Portugalsko! Po velikých otřesech, po křížové cestě, kterou prodělal vinou revolučních zednářů portugalský lid, stal se předsedou republiky židovský advokát Alfonso Costa. Jak bude vládnouti, to prozrazuje jeho tělesný orgán »Mundo«, který přímo sypí proti katolictvu a denuncuje každou nepohodlnou osobu, posklebuje se uvězněným konservativcům a surově uráží náboženské city katolictva. Že Costa nazývá stranu svou »demkratickou«, tomu se ovšem nepodiví nikdo, kdo zná hadí chytrost zednářských karabáčníků. Jakmile »Mundo« označí někoho za reakcionáře, placená chátka hned ví, k jaké práci má přikročiti. Karbonáři začnou demonstrovati, páchatí násilí a protivník Costův hned jest hotov. Almeida jako chytrý politik, nahlízející, že stálým žalářováním se vlast nespasí, začal navazovati kompromisy, o nichž se zmiňujeme na jiném místě. Costův orgán však bez meškání Almeida ztěl jako člověka velice bezcharakterního, jako zpátečníka a proto karbonáři se již postarali o jeho pád ve prospěch Costův. Když byla spáchána v Lissaboně zbabělá vražda na králi a korunním princí, Costa byl tolik skompromitován svými styky s revolucionáři, že vzal rychle do zaječích, aby ho nestihla ruka spravedlnosti. Nyni však v též Portugalsku začíná vládnouti absolutně jako turecký sultán. Tedy výslednici demokratických snah portugalských revolucionářů jest, že jest postaven v čelo republiky mstivý a despotický žid. Teď už může vládnouti veřejně, nepotřebuje do předu postrkovati k omámení lidu své náhončí. A portugalský lid musí uctivě sloužit.

Proč pokrokář žaluje. Běží k soudu i tenkrát, jest-liže konstatuješ jeho pokrokové názory, které často veřejně s pochlibou hlásá. Pokrokový pedagog tleská nadšeně volnomyšlenkářům, když Tito útočí na základy křesťanství a snaží se vypuditi vyučování náboženství ze školy. Všude velebí Masaryka právě proto, že tento patriarcha realismu prohlásil: Pryč se vším církevnictvím. — Leč — zeptej se pouze nesměle, jak takový horlivec mohl se zavázati přísahou k výchově náboženské a proč tedy v církvi trvá dále! Hned spustí molidánky »proti křivé denunciaci a proti urážce na cti«. — Nový dokument klikatých cest takých pokrokářů! V obecním výboru uhersko-brodském na důvěrné schůzi jednalo se roku 1912 o sestavení tera pro místo ředitele na tamější zemské reálce. Děkan Fiedler poznamenal, že spolužadatel prof. Ladislav Seitl má prazvláštní náboženské názory, pro které nemůže upřímně plniti povinnosti spojené s úřadem ředitele. Dle zprávy »Slov. Novin« ze dne 13. ledna 1909 pronesl Seitl na schůzi o světového svazu tato slova: »Boj náš s klerikalismem jest bojem dvou světových názorů, křesťanského a proti křesťanského, a není pochyby, že vítězství dobude naše strana. Kde není žádné střední cesty, media via aurea — střední cesta zlatá — platí pro slabochy, ale pro stoupence naší strany platí pouze helso, boj na vyhlazení světa věřícího, boj proti klerikalismu, ať se jmenuje jakkoliv. Pro nás platí: zvítězit nebo padnout, jiného nestává.« Když tato velice závažná slova Seitlova byla otřátna, hrđý řečník jich ani nepoptel, ani neopravil. Z důvěrné schůze však někdo poznámku děkanovu Seitlovi donesl. A co Seitl? Jednalo se o kariéru — proto jen honem zapřít otce Masaryka, Machara, Bartoška! Pokrokářský professor hned podal žalobu, že

předčítáním slov oněch vinil jej děkan z nečestných jednání, podkládaje mu opovrhlivé názory proti víře a náboženství. — Tedy — co bylo dříve jarou energií, rázným a charakterním projevem svobodomyšlného názoru, to nyní Seitl tituloval zcela obráceně. A přece bylo dokázáno více svědky, jaké jsou názory professovy a jak tento otevřeně mluvil. Obratnosti pokrokářské přes to se podařilo, že byl děkan u okr. soudu odsouzen pro urážku na cti k pokutě 200 K. Děkan se však odvolal, dovozuje, že v tom konstatování nebylo urážky na cti. (Jinak by mohli naposledy žalovati všichni pokrokáři již proto, kdyby je nazval někdo volno-myšlenkáři.) Děkan též poukázal, že v důvěrné schůzi má právo dle své povinnosti pronést vlastní náhled. Odvolací soud pak kněze úplně osvobodil, doloživ, že měl děkan, jako člen výboru, dle zákona i občanskou povinnost odůvodnit své stanovisko. Kdo na kompetentním místě pronese svůj názor, aniž by hrubě překročil hranice práva, nedopouští se urážky na cti. Nyní může přemýšlet Seitl o povaze pokrokářského hrdinství, které sice dovede vypovídati jarý boj, ale zaleze ihned jako myš, jedná-li se o kariéru. A přece pokrokáři zvou hrdinské mučedníky prvých století — dušemi nízkými, bojácnými, zakrslými.

Zajímavé výzkumy. Mravenec může až 100 dní žít bez potravy, krtek ani jediný den. Žravé housenky sežerou v jediném dni průměrně 15- až 20krát tolik potravy, co samy váží. Kdybychom chtěli naplnit špendlíkovou hlavičku nejmenšími bakteriemi (bacily), potřebovali bychom 800—1000 těchto rostlinných tvorů. — Kdyby se člověk uvedl do plynného stavu, nabylo by se tím 93 krychlových metrů plynu, čili naplnil by se tím balon o nosnosti 70 kg. Železa je obsaženo v člověku 7 gramů, tuku 6.2 kg., uhlík proměněn v tuhu, dostačil by k výrobě 9360 tužek a z fosforu, který v sobě tají lidské tělo, dalo by se vyrobti 82.000 zápalek. — Lidské srdce tepe při úderu 70krát za minutu, 4200 za hodinu, 100.800krát za den, 36.772.000krát za rok.

Kdo znehodnocuje dovednou práci? Buď práci čest! slyšeli jste již tisícero ozvěnou z úst soc. demokraciků! Ve skutečnosti však rudí demagogové, kteří se živí agitací, prchající před prací jako před ohněm, znehodnocují vyspělou pracovitost systematicky a tím zastavují skutečný pokrok. «Týden» správně píše o soc. demokracii: «Cílem jejím není rovnost a spravedlnost, ale nadpráva, nadvláda dělnického proletariátu nad ostatními vrstvami. Dělnictvo chce pohltit kapitál, v čemž mu překážejí dosud neorganizované, ale silné stavby střední. Až je zničí, pak bude s kapitálem brzo hotovo. K tomu cíli je třeba učiniti ze všeho dělnictva prosté vojáky, jednoho jako druhého, nikdo nesmí býti lepší, aby ho snad nenapadlo vyšvihnouti se poctivou prací výše a státí se buržoou. Dělník musí jít, proto pracuje. Ale nesmí pracovat řádně, neboť by se z něho mohlo stát něco více. Jeho síla musí býti věnována společnému cíli sociální demokracie, práce nebudiž ničím jiným, než prostředkem, aby se na útraty buržoa udržel na životě. Dnes nemá dělník účast na díle svého zaměstnavatele, on nepracuje s chutí, s láskou, on nesmí se ani snažiti, aby vynikl nad jiné — on smí vykonávat jen to nejnútnejší. Dobrý dělník nesmí býti zaměstnavatelem lépe placen než špatný, příčinlivý lépe než líný, ostrovtipný lépe než hloupý. Tím je už předem dáno heslo ke znehodnocení práce. — Zřejmé toho doklady ukázaly poslední spory mezi zaměstnavateli a dělnictvem stavebních a jiných živností v král. Českém. Zaměstnavatelé chtěli povolití organizacím, ale vymíňovali si právo sami ze svých kapes přidati dovednějším dělníkům mzdy o 6 hal. za hodinu. Svazy dělnické to však zamítly, a to průhlednou tendencí. Tyto svazy nepotřebují dobré dělníky, ony chtějí míti pouze oddané vojsko.» A podobně se to má někde při automatickém postupu úřednictva. U Pražské obce zaveden automatický postup jak pro úředníky, tak pro zřízence. — Ale všichni snažívi a skutečně pracující úředníci jsou s tímto automatickým postupem nespokojeni. Dle tohoto automatického postupu postupuje úředník schopný, příčinlivý jako notorický lenoch. Poslední zpravidla nemusí dělati a uměti ničeho — má protekci. Přirozeným důsledkem tohoto nespravedlivého odměňování a oceňování úředníka jest roztrpčenost a zklamání pilného úřednictva. Za těchto poměrů jest práce i u úřednictva pražské obce znehodnocena a stalo by se tak i jistě jinde, neboť je-li tam mezi úřednictvem jednotlivců, který pracuje horlivě, který chce vyniknouti, který studuje, aby si osvojil obzvláštní znalosti, nechá toho za nějaký čas, když pozoruje, že lenoch, úředník prostřední a nedbalý postupuje stejně rychle jako on, ano rychleji, což jest u obce pražské pravidelným úkazem, neboť většina úřednictva zde existuje a postupuje z protekce. Tím se práce znehodnocuje, vykonává bez zájmu, mechanicky. Není odborného dorostu, je mnoho povolání a málo vyvolených.

Nástroje stavitelů pyramid. Znamenitý badatel V. V. Flinders Petrie z napolo hotových a nepodařených, odhazovaných kusů dokázal, že Egyptané tvrdě kameny zpracovávali jednak rovnými anebo obloukovitými pilami, jakož i silnými a rourovitými nebozezy, jichž zuby a ostří z drahokamů sestávaly. Taktéž jsou hieroglyfy do kamene vryty nástrojem, jehož hroty musily býti tvrdší, nežli kámen. Pokusy na zkoušku činěné dosvědčují, že k tomu pouze dýmant jest způsobitý. Velmi krásné výtvořky staroegyptského umělého soustruhování do kamene nalézáme se dále v britském muzeu, mezi nimiž zvláště do očí pozorovatele padne vasa, jež stěnová tloušťka na krku obnáší pouze tři čtvrtiny milimetru, ačkoliv vasa z velmi tvrdého kamene jest vyrobena. V novější době vynalezeny do kamene vrtací

stroje, jichž nebozezy jsou posázeny dole na špičce černými dýmanty. Můžeme v ohledu tom poukázati na hlubokou díru v Čechách, kterou dala rakousko-uherská státní železniční společnost provrtati u Českého Brodu v pískovci tak zv. «červeného umrlce». — Jest tudíž tento způsob vrtání vlastně obnovením vynálezu, již za nejstarších časů Egypťanům známého. — Pro horníky jest nálež tento nesmírně ceny a upotřebení jeho na pravém místě poskytné ještě mnohý užitek.

Rozsáhlý obchod s křesťanskými děvčaty. Před několika dny poznaňská policie přišla na stopu hrozného řádění žida Arona Lechnera. Tento židovský kuplíř provozoval několik roků obchod s křesťanskými dívkami ve velkém. Procestoval již několikrát Rusko, Polsko, Rumunsko a vždycky na sliby pěkných míst za pokladní a prodavačky do Ameriky lákal spoustu mladých křesťanských děvčat. Ubohé dívky, jsouce již jednou v pasti židovského zločince, jenž zároveň s nimi cesty přes oceán konal, nemohly mu nikdy uniknouti a byly pak rovnou za mořem dodávány do — židovských vykičených domů ve Spojených Státech a v Brasilii, kdež propadly nešťastnému svému osudu. Žid Lechner měl vyhotovené již zvláštní falešné objednávací listky slibujících míst, jimž nebohá děvčata uvěřila. Takovým způsobem zničil tento kuplíř za dobu deseti let na 2670 dívek. Poznaňská policie již dlouho po kuplíři pásla. V měsíci prosinci je to již čtvrtý případ v Poznani, kdy se zabránilo dalšímu provozování této zvrhlé živnosti.

Tělesný trest pro obchodníky s děvčaty a kuplíře. Dle zpráv z Londýna podepsal král s fídkou jednomyslností oběma sněmovnami přijatý zákon, který má za účel kuplířům a obchodníkům s děvčaty jich řemeslo, jež v posledních letech strašnou měrou vzrostlo, překaziti. Tento zákon zřizuje ve všech větších městech zvláštní policejní oddíl, jehož činnost záleží především v tom, cestující na všech nádražích přísně pozorovati a každou osobu, která bližením se k ženské cestující jeví podezření, beze všeho zatknouti. Zákon nazývá i tělesné tresty, které stihnou ty, kteří pro kuplířství nebo obchod s lidským masem přijdou s úřady do styku a již při prvním provinění dostane zločinec svůj výprask. Tento zákon bude míti zajisté ten účinek, že Anglie zbaví se této nesympatické sorty všech otrokářů, poněvadž před výpraskem mají nesmírný strach. Přeloží tedy své řemeslo do země méně pokročilých.

Jako houby po dešti. Město Žitava v Sasku vydalo historickou svou statistiku. Dle téže bylo r. 1870 v Žitavě jen 98 židů, letos jest jich tam již 12.686. Veškerý obchod a průmysl jest v rukou židů těchto.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jas. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků za K 3.— franko.

Všelicos. Úřední list uveřejňuje zákon ze dne 2. ledna 1913 o zřízení inženýrských komor. — V Macedonii jest nyní velký odbyt klobouků. Pez následkem posledních událostí hromadně se tam odkládá. — Letošní rozpočet obce pařížské stoupl o 16,995.990 franků, ale přes to skončil přebytkem. Loni činil pařížský rozpočet 303,436.615 franků, letos 410,432.606 fr. — V poslední době dostalo šestinedělní výpověď více českých dělníků sklářských, jichž pracovní knížky vystaveny byly česky. Čeští dělníci, kteří měli pracovní knížky německé, byli ponecháni v práci. — Na Českobrodsku nedaleko obce Močedníka odkryta byla vrstva černého lesklého uhlí, výborné jakosti. — List «Katol. missie» v Quansi (Čína) líčí surové usmrcení 29 malomocných, kteří byli veňnani do jam naplněných petrolejem a dřívím. — Letoší odvody začínou u nás a v Uhrách dne 1. března, v Bosně a Hercegovině 1. dubna. V Rakousku bude odvedeno 88.327 mužů pro řadové vojsko a 22.316 mužů pro zeměbranu a v Uhrách 65.673 mužů pro společné vojsko a 21.500 pro honvédy. — Následkem hrozných sněhových vánic a bouří v Anglii a Škotsku byla všechna telegrafická a telefonická spojení a také doprava na silnicích a dráhách přerušena. — Zdražení cigar a cigaret mělo za následek, že za první pololetí minulého roku prodalo se o 2 mil. cigar a o 446 mil. cigaret méně než za tutéž dobu předloni; ale zvýšení cen mělo za následek, že výtěžek státní v té době jest přes to o 8 mil. K větší. — Německý professor dr. Wenck na základě svých studií prohlašuje, že tabák jest ničitelem cholerových bacilů. — V Londýně zemřelý lord Langelok v poslední své vůli odkázal své jmění ve výši 6 mil. K svému služebnictvu, kdežto své choti příkl pouze roční rentu v obnosu 20.000 K. — Naše ministerstvo volenství nazývá pohraničním strážím, aby na aeroplány a vzducholodi, které přelétají hranice, nestřílely, naproti tomu ruské pohraniční strážé mají rozkaz střílet na každou vzducholod.

Kaffeeinerova
Cena balíčku 50 haléřů
Obsah 500 gramů.
Najemnější chuť kávy zrnkové
právně — delikátní — povzbuzující

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, kobereč a
kovového náčiní ve výrobnách nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastních dílností.

Adresování vždy došlovno se vyprošuje.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,
nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Každý upřímný majetný náš stoupeneo
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

5%!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složení
listy.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
životnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 38
případech úmrtí celkem 40.575 K, získav 805
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
právě dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spolulona 2 K,
jež se vyplatí bez průtahu buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich sňatku, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
 dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmín-
ěných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rojl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Sklady:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia
obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku cvičení.

**Cenníky zdarma a
franko.**

Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva
zvláštní výhody.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krás-
ného tonu, **piana a pianina** osobně v to-
várnách vybraná půjčuje a za tovární ceny
dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všelo křesťanský český závod

vytívaček a žládek „Zástita“ v Chrastí
u Chradimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stará „Zástita“. Ved. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo košatelné, zaračené dle
předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Raďte si psáti o vzorky firmé

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově čis. 186.

— Vývoz lněného a modrého zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské
plátina, damasky, ubrusy, ručníky **zeffry** na košile,
— šaty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m mabytků vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte se nejlepším! Měst.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii

v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský velehrad.
duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan: ve velehradu sv.
Barbory v Hoře Kutné, v koncertní síni na jubilejní výstavě
v Praze, které byly nejvyšší cenou vyznamenány, v Tamboré
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Vartavě, v Buda-
pešti, na Pratu - Rjeka, opravu varhan v katedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj **hojně zásobený sklad pian a pianin**
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísedícím
soudním znalcem.

Místo hospodyně

nejraději na faře přijme ihned slečna, která
dlouhá léta k plné spokojenosti službu takovou
zastávala.

Na ctěné dotazy adresu sdělí administrace t. l.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti
a bezvadném provedení

zimního i let- ního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium

prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Růžencová rozjímání

která o kněžských exerciciích v Hradci
Králové konal spirituál Jan Černý,
jít vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv.
Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož
jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vkusný váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk.
v Hradci Králové.

Přátelé pravdy!

Protivníci katolické církve šíří mezi náš lid
relé spousty prolhaných brožur na potupu naší.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami maří otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.

Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo,
až nepřítelé protikatolickými letáky zbožnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li s nepřátelským tiskem na
zkáze církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí
vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
v Hradci Králové.

Nadlékaře a fysika dra G. Smídta světoznámý

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně bluchotu, výtok
a zrnění v uších i v zastaralých případech. Jedině
k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

TRY v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Podánilo se nám získati do komise nové
dílo světoznámého spisovatele

A. Sheehana:

Lukáš Delmege

Práce tato jest vzácným zjevem v moderní
krásné literatuře.

Spis „Můj nový kaplan“ získal P. A. Shee-
hanovi velikou popularitu v evropském konti-
nentu a vzbudil pravou sensaci.

Svou opravdovostí a množstvím velikých
myšlenek stala se kniha ta velice hledanou,
takže v několika letech byla více než v šedesáti
vydáních publikována.

Ještě větší zájem u čtenáře vzbudí spis
„Lukáš Delmege“, který byl úplně rozebrán
během roku a

právě vyšel v druhém vydání
v překladu V. Š. Kronuse.

Cena knihy ve skvostné úpravě tiskové
o 140 stranách

za K 1.50, poštou K 1.60.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství,

závod hudební a papírnictví

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VERBA**.

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky
(půlměsíční záročení)

4 a $\frac{1}{2}$ 0 dnem 1. dubna 1912
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všechní poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Josef Stěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleddstojnému ducho-
venstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písmen a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Veleddstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručit veškeré kostelní nádoby a
učiní a to: monstrance, kalichy
zlaté, nádobky, paténky, pucifikály,
svíce, lampy, křesťanské, křepelky
atd. **své vlastní výroby**, předpisům
církvním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
z ohní zlatu a stříbrní nebo proti do-
pátku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na n-
kazku franko bez záručnosti koupi.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých zlatých a stříbrných klenotů, jako: řezb
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. **Metálové**
prsteny, tabatěrky, jideiny učení se stříbra prvého
i čínské vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

paříř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Čestná vyznamenání a doporučení.

Umělecký kabinet
pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malby: ná-
doby chrámové a každému pro-
vedení, od nejednoduššího o-
vzoru moseikového do nejso-
bádného provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
síťe a vše zarazeno v mletě.
Mosaiky sklené pro br-
gady, křesťanské cesty atd.
Nákrsky, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Zánovní nábytek

sestavající z úplné ložnice, jídelny,
salonu a kuchyně za značně sní-
ženou cenu se ihned prodá. —

Bližší sdělí paní Marie Řeháková,
domovnice v domě č. 412.

Hradec Králové, Chmelova ulice.

Příležitostný prodej.

Sekretariát Matice
Cyrillo-Methodějské
doporučí

paramenta, prapory spolkové
a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísežný soudní znalec
Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl rok. odvedeno přes

800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant.

Stadnik podporujete přímo Matici

Cyrillo-Methodějskou.

Naším spolkům a organizacím!

Upozorňujeme, že

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

má ve svém skladu bohatý výběr

plesových pozdánek

vzorů jednoduchých i skvostných,
úpravy vesměs elegantní, ceny
levné. Zakázky vyřídí svědomitě
a ryhle. Prosíme všechny kato-
lické spolky a organizace, aby se
obracely na **dílečnsní svůj**
podnik katolický, jenž
není ani soukromý ani akciový,
a **veškeren výdělek svůj**
odvádí na podporu kato-
lické organizace.

Přinášíme-li svými podniky adalbertinskými krajní
oběti katolické věci naší, zajisté po právu pro-
síme o **podporu** naši katolickou veřejnost.
Svůj k svému!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

Browning

6.35, 7.65.

**Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky**

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a zkou-
šené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.
Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Dům

o dvou poschodích prodá se
z volné ruky za nejvýhodněj-
ších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. 1.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudla, farář ve Vyšším Březě)

doporučuje P. T. veleddstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní

Gennáky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Mešní vina zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

„Sokol — antikrist“.

Jak vyhlíží nynější politika českého národa, o tom žalno mluvit. Ještě takhle systematické hrdinství proti synům téhož národa — to radikální živly svedou. Národ se rozdělil na frakce a frakcičky, které se potírají přímo zuřivě, ale na říšské radě ve Vídni i na sněmě českém dělá se proti Němcům politika zbabělých syslu. Čím hlučnější jsou radikální záchvaty vlastenců patentovaných, tím více se naše delegace krčí, když má pronést vážné slovo a prováděti účelnou politiku na místech nevhodnějších.

A nemaskuje se zvláště »protiklerikální« a larmení úžasná, zbabělá nemohoucnost těch, kteří mají nyní v rukou politické a hospodářské osudy našeho národa? Co se všechno slibovalo pro okamžik, až prý bude národ dostatečně »odklerikalizován«! Vymizí prý bojácnost, přeražené páteře se vzpřími. Nuže — na říšské radě nemáme ani jediného křesť. soc. poslance za Čechy a v zemském sněmu — pouze jednoho. Kde se skrývají tedy moderní rytíři Blaničtí, kteří tak dlouho slibovali mohutný politický vzmach?

Když byl všesokolský slet, zdálo se na venek, jako by český národ byl nerozbornou žulovou hradbou. Sami Němci se zalekli, ale katolický tisk ihned poznamenával, jak nesvorné živly šikují se na několik dní pod jediný prapor a jak malou vnitřní sílu reprezentují. Následující porážky českého živlu zvláště v říšské radě hned dokumentovaly, jakou slabou základnu má papírové nadšení.

Krach za krachem nás stihá. Němci se již hlasitě smějí. Proto radikálové snaží se odvrátiti pozornost od zřícenin vlastních bašt sesílenými útoky na »klerikály«. A počínají si při tom nemotorně jako nezbedné děti.

V době, kdy německé židovstvo rozchvacuje českou půdu, kdy německým kapitalismem již jsou ohrožena města, která byla do nedávna úplně česká, hrají si radikálové na vojáky způsobem tak neobratným, že Němci mají všechny příčiny k ironickým posměškům.

Na př. »Lidové Proudů« dne 8. a 25. listopadu 1912 pod titulem »Vzdělávací odbory Sokolstva« napsaly: »Křesťanství jako rakovina téměř 2000 let hlodá na kořenu lidství a za tu dobu nezůstalo snad stále týměž . . . Jednu toliko věc má křesťanství dnešní s oním prvotním společnou. Je stejnou hlízou jako toto a stejné reakční síly, kterou znásilňuje lidský organismus . . . Křesťanství vzalo nám přirozenou morálku (kterou??), prohlásivši ji za barbarskou — a lepší nám nedalo. Křesťanství potupilo a zvrátilo zdravý smysl života, zkazilo jeho radosti a vsugerovalo jeho pokání . . . Křesťanství proklelo zdravé naše pudy a nahradilo je perversí . . . Křesťanství otrávil nám mozek a krev a ubilo v nás zdravou soudnost, že nejsme více schopni poznat jeho špatnost . . . je to hlíza, již nutno vyříznout, aby zachránilo se, co se zachránit dá. Křesťanství vzalo nám kulturu.« Proto prý musí nastati v Sokolstvu očista od názorů křesťanských. A »Lidové Proudů« pokračují: »V novější době i pádným dokladem je působnost oněch vrstev, jimž kal křesťanství je životním ústředím a které stejně vytušily, že sokolství české je skutečně povoláno zasaditi křesťanství ránu nejtěžší, jsouc jeho zosobněným nepřitelem, jehož životní sílu již dávno nelze podceňovati nebo přecházeti. Abychom nečekali však jen na vítězství vrozené životní síly, nutno, i když zde zásadního nebezpečí není, přiložiti ruku k dílu a přijmouti další rys národů antických a k uplatnění zákonů přírodních plnou silou a po celý život pomáhati. Za účelem tím zavádíme zvýšenou činnost vzdělávacích odborů, jichž působnost a základní rys jsem tímto vytknul. Vykonají-li tyto vzdělávací odbory svoji povinnost plně a poctivě, přijde brzy doba, kde řekneme hrdě: Co Čech, to Sokol a co Sokol, to antikrist.«

Vyvracetí bujaré žlabunění pisatelovo o rakovině křesťanství bylo by tolik, jako kočku učít hrát na flautu. Kdo jednou si vezme do hlavy, že dvakrát tři jest pět, tomu rozum neuzdraví ani deset filosofů.

A klade-li pisatel důraz na jednotný, protikřesťanský názor, stojící na základě antiky, nuže, nechť Sokolové ohlašovanou důslednost opravdu provedou. Nyní má veřejnost právo na nich žádati, aby odstranili ze svých místností sochy a obrazy Žižky, Husa, Komenského, Prokopa Velikého. Tito mužové totiž kladli tak veliký důraz na zásady křesťanské, že se snažili vymýtit z církve i ty kulturní vymoženosti, které církev přejala z antiky. Jestliže dle pisatele »křesťanství vzalo nám morálku přirozenou«, jestliže »potupilo a zvrátilo smysl života a proklelo zdravé naše pudy«, pak má každý průměrně vzdělaný člověk vědět, že nejvíce proti antice protestovala morálka husitská a českobratrská. Tato morálka stavěla se i proti nevinným radovánkám, projevujícím radost ze života, vedla ke skrupulantství, k plačtivým vzdechům, k pohrdání pokračující kulturou.

Snad přece nebude předstíratí takový Sokol nadále úctu k Husovi, jestliže škrtá tlustými čarami hlavní linie programu, jemuž výhradně Hus svíjí život věnoval.

Někdo by řekl, že vzbuzuje přímo úžas ignorance »pokrokových« pisatelů, kteří jsou slepi a hloupi k novým znamenitým objevům o povaze středověké duše křesťanské. Přisvědčujeme, že taci fanatické mlátí slámu hotovými topory, aniž by se starali o jakékoli vážné studium. Dodáváme však, že fanatickými slovy těmi spácháno nejtroufalejší uličnictví, jaké jest dovoleno jen v zemi, kde vztek drží v zajetí každý svobodný rozmysl a kde nejhorší mrzačení mozku nechávají »protiklerikálové« bez odvety, jestliže takové balamucení obrací svůj hrot proti katolictvu.

A také proti výpadům »Lidových Proudů«, které způsobem tolik neomaleným prohlubují propasti mezi tábory českými, ani jediný jiný list Sokolstvu sloužící nenapsal příslušný protest. Co na tom, prohlášují-li se nejčtenější vrstvy českého lidu, mající názory křesťanské, za notorické hlupce a tmáře? (Nejednalo se tu ovšem pouze o urážku katolictva, ale i věřících evangelíků.)

Ale tu pojednou hronovská »Česká Stráž« ukázala na nutné důsledky takových volnomyšlenkářských projevů. Zeptala se také, zda Sokolu, který má takové ostře protikřesťanské názory, má býti dovoleno cvičiti školní mládež. Tohle teprve řálo do živého. Ačkoli před tím bylo mlčení tak veliké, najednou Sokolové se pustili do — »České Stráže.« Ani slovem se nezmínili, že jak potupný název považoval Hus slovo »antikrist«, jak i u jiných Husitů a docela i protestantů platilo to slovo za urážku nejhorší. Zato však Sokolové apel »Čes. Stráž« k České obci sokolské nazvali hloupým.

Ale jak se při celé aféře »chytře« tvářili, jak uboze kličkovali na jiné pole, vyhýbajíce se jádru sporu, to jest kapitola opravdu zajímavá, o níž si ještě pohovoříme.

Obec sokolská, která ráda přijímá do svého tábora talmudistické židy, která vítá evangelíky, držící v ruce heidelbergský katechismus, jako by neviděla v Čechách celý les věží katolických kostelů. Počíná si tak, jako by bylo zásluhou často opěťované otrokářské kopnutí do hustých katolických řad. Lidé, kteří patolizalsky skuhrají o pomoc u rudých despotů, tupících Sokolstvo nespravedlivě, mají proti pokojným katolíkům kuráž největší. Plantážnický bič, který ihned schlípne v dohledu rudé barvy, sviští již dlouhou řadu let nad zády trpělivých katolíků se vši statečností. Jenže taková »statečnost« jest nejhorší zbabělost, protože utíkajícího dovede hnáti i pětileté dítě. A tohle má býti práce vlastenecká, takovým způsobem má býti posíleno v řadách katolických nadšení pro spolupráci!

Americké hlasy o školství.

Amerika není »zamofená« žádným klerikalismem. Zcela svobodně zde závodí školy veřejné (public school) se školami náboženskými. Učenci američtí mají vděčnou příležitost srovnávaní výsledky obou školských systémů. A nestranní znalci, poznávajíce jasné plody dvou proudů, stále hlasitěji volají, aby se zavedlo vyučování náboženství i do škol veřejných.

President Harvardské university o tom pravil: »Náš školní systém nerozluští jeden z největších problémů, které zemi znepokojují a zlořády a zločiny se rozmnožily, místo aby jich ubylo.«

Professor university Northwesternské G. Coe píše: »Stojíme před otázkou, jak mládež má býti vychována v náboženství a mravech. Naše doba reform ve školství zanedbává hlavní účel výchovy, poněvadž se neví, jakých prostředků k tomu použití.«

President univerzity Yaleské Hadley pravil ve své řeči ve Filadelfii: »Nevěřím, že bezbožeckými školami vychovává dobré občany, třeba byste i potom dodatečně něco náboženství přidali. To je převrácené. Výchova a náboženství musí jíti spolu ruku v ruce. Musíme nalézt cestu, jak spojití náboženství a světské vyučování ve škole.«

Plukovník Karel Laner, professor vojenské akademie ve West Point, uveřejňuje v North American Review pozoruhodný článek o nedostatečnosti veřejných škol. Zpráva se zakládá na přesné statistice o výsledku zkoušek, jimž se podrobilo 314 žáků, do vojenské akademie vstupujících. — Žáci tito přišli vesměs z veřejných škol z rozličných končin Soustátí a 265 čili 84 procent o přijímací zkoušce propadlo v jednom nebo více předmětech. Tito propadlí byli vybráni z nejlepších žáků veřejných škol.

Plukovník mezi jiným píše: »Příležitost prozkoumat otázku o chybách našich veřejných škol snad nikde se tak nenaskytuje, jako o přijímací zkoušce do obou vládních vojenských akademií. Vzdor tomu, že zkoušky jsou poměrně snadné, jest počet propadlých ohromný. Jak praveno, z

každého sta jich v některém nebo více předmětech propadlo 84. A jelikož žactvo přichází z celé Unie a z veřejných škol, smutný výsledek zkoušky je neklamným svědectvím, že ve veřejných školách děti špatně se učí, že čas je tam většinou zmařen, zabit.«

V New Yorku žádalo mnoho učitelů z veřejných škol, aby jim bylo dovoleno užívati tělesných trestů, že s nezvedenou mládeží nic nesvedou. V Kalifornii stalo se něco podobného. Souhlas, že veřejné školy účelu svému nevyhovují, je téměř všeobecný.

Snad katolická škola v Americe nějak ujařmuje? Již r. 1907 napsal v »New World« (dne 17. srpna) Louis Mercier, že státní školství v Americe jest vlastně neamerické, protože se protivi duchu ústavy, která o nějakém státním školství nic neví, nýbrž tvoří nebezpečí pro americkou civilisaci, neboť ničí základy téže, totiž křesťanství.

Jen farní a soukromé školy jsou opravdu dle Merciera americké, poněvadž se opírají o svobodu, kterou ústava americkým občanům poskytuje, a protivi se tendenci státu a nevěrců, centralisovati práva a svobodu lidu v rukou státu. Tím prokazují katolíci americkému lidu neocenitelnou službu, neboť monopolisování školství v rukou státu jest přímou cestou k despotismu.

Tedy katolické školy americké jsou květem skutečné svobody. A pravili demagogové, že by náboženství zvolna bylo lidem vypuzeno ze všech škol, kdyby vlády různých států k tomu daly svolení, lhou zúmyslně. Volná Amerika svědčí proti nim, náboženské školy tam kvěťají stále lépe. Sama Francie nyní dokazuje bezděčně také, že školy náboženské jsou lidu vítanějšími než bezvěrecké.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná úmění od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Kulturní jiskry.

Konečně rozumné náhledy o středověku hlásí se o své právo i v kruzích nekatolických. Jest to zcela přirozeno, paušální odsuzování »středověké tmy a pochmurného skrupulantství« nebylo ještě vědeckým důkazem. Naopak proti fanatickým soudcům středověkého »klerikalismu« mluvilo tolik jasných zjeví. Dokumenty nadšeného idealismu přímo nutily k vděčnému studiu. Kdekoli v národě zavládl ucelený názor životní, jehož pozitivní plody nebyly ničeny různotvárnou pochybovačností a tápavou kritikou, tam pozorujeme vítězné rozběhy. Bylo-li tomu tak u národa židovského, národů pohanských a za květu mohamedanismu, tím spíše byl výslednicí životního názoru křesťanského život jasný, oduševnělý, který dovedl mnoho tvořiti. Vždyť pouhé zběžné srovnání různých programů filosofických a náboženských svědčí výmluvně, že křesťanství jest nejurodnější pudou pro vzdělávací snahy, vedouc kulturní pracovníky k nejvyšším jasným vrcholům. Křesťanství netoliko pobádá k ušlechtilému závodění v oborech uměleckých, vědeckých a humanitních, ale povzbuzuje energii pracovníků i poukazem na poslední vznešený cíl takých snah.

Nynější dobu učinily vrcholně rozháranou neplodný kriticismus a strohá negace, která dovede vyhladověti, ale pokrmu k nasycení duši nepřináší. Proto právě nyní jest potřeba přemýšletí vážné o elementech, které rozproudily v středověkém lidstvu tak bujarou radost ze života.

Sama pokroková »Česká Kultura« dává impuls k přemýšlení. V 7. čísle napsal dr. Zdeněk Nejedlý: »Byly doby, kdy středověk znamenal totéž jako tmářství, barbarství, otroctví, nekulturu všeho druhu . . . Dnes díváme se na středověk zcela jinak. Poznáváme středověký život jako takový, bez ustavičného kombinování o budoucnosti a čím dále, tím více naplňuje nás středověk úctou, neboť i ten, kdo měří dějiny podle jich významu pro budoucnost, nemůže dnes neviděti ve středověku pravé základy moderního života, dokonce tak rozvíť, že první desetiletí věku 16. století nás od cíle oddálilo, než přiblížilo. Co jsme se kdysi navysmívali rytířskému životu středověkému a přece i dnešní názory na osobní čest, na přátelství, na společenské mravy a konečně i na ženu jsou tohoto středověkého původu.«

V tomtéž čísle Alfréd Fuchs doplňuje některými myšlenkami názory Nejedlého a praví: »Ano, potřebujeme dogmatiky.«

V 2. čísle téhož listu kritik P. X. Šalda vyznal otevřeně:

»Já nedovedu si prostě představit velkého umění atheistického. Já každého člověka a umělce nebo básníka dvakrát měřím podle jeho schopností, poslouchati vyšších, nadosobních kladných hodnot; čím oddaněji a ucelivěji je sleduje, tím jest větší.«

K tomu dodává dne 12. t. m. »Hlas Národa«: »I nejmladší výtvarné umění české demonstrativním způsobem obrací se k těmto zapomenutým zdrojům. Nejde mu snad pouze o osvojení si jeho uměleckých forem, ono snaží se ovládnouti samo ducha středověké kultury. Současně s uměleckými výtvarnými našimi nejkrásnější moderny, která jako ohlas tak zvaného kubismu a futurismu západnického umění románských národů i u nás pokouší se zvrátiti posavadní, vžitě umělecké prostředky, upoutalo několik prací hlavně v grafice pozornost veřejnosti a kritiky, která s velkým úspěchem těží z bohatého duchovního života středověku... Jest právě důkazem zdravé národní vyspělosti, že česká kultura, krácející ruku v ruce s kulturami sousedních národů, neváhala současně sestoupiti s nimi do těchto hloubek, kde pod nakupenými hesly, filosofiemi, vírami i pochybnostmi čtyř století našla vedle největší své dějinné slávy: odvrženou a zapomenutou duši středověku.«

Stoletá památka narození Boleslava Jablonského připadá na den 14. t. m. Jablonský (Karel Eug. Tupý) narodil se 14. ledna 1813 v Kardašově Řečici. Po absolvování gymnasia vstoupil do řádu Praemonstrátského. Roku 1847 byl přeložen do Zvěřince u Krakova, kdež zemřel 27. února r. 1881. Již jako student účastnil se čile ruchu vlasteneckého a kulturního, vyvíjel horlivě činnost dramatickou. Nějaký čas redigoval i »Květy«, v nichž otištěny jeho básnické prvotiny. Velikou sensaci vzbudila sbírka didaktických jeho básní »Moudrost otcovská«. V době, kdy český Parnas byl literárně málo plodný, přijaty básně ty od celé české veřejnosti s největším povděkem. Jablonský — jako celá řada kněží literátů století XIX. — dovedl velice obratně udeřiti na tu strunu, jejíž zvuk rozvířil stohlasou ozvěnu v nejširších vrstvách národa. Kněží-literáti, jako Pravda, Ehrenberger, Kulda, Jablonský atd. dovedli formou svých prací proniknouti i do těch lidových vrstev, kde do jejich doby se nečetlo nic. Tito kněží slavili svým populárním podáním triumfální vjezd do míst, kam jiní marně se pokoušeli vniknouti. A když kněží naučili lid číst a přemýšlet, když vzbuzena touha po další lektuře, vnikli průlomem učiněným spisovatelé protikatoličtí, aby ve svých spisech a časopisech tupili první průkopnictvo lidové literatury české. Za »Dědictvím Malíčkových«, »Svato-Janským«, »Cyrillo-Methodějským« přišla literatura Baráková, Alf. Štastného, Šípy, Rašple...

Na dobu, v níž Jablonský žil, byla skutečně »Moudrost otcovská« svou formou i obsahem zjevem fenomenálním. A také paedagogický účel sbírky vykonal znamenitě své poslání. Národ bez rozdílu stran prokazoval nadšený hold ostatkům pěvce, když tyto byly převáženy z Haliče, aby byly věčně uloženy na hřbitově vyšehradském.

Co se konfiskuje v »klerikálním« Rakousku. Poslanec Kadlčák se soudruhy podal dne 20. prosince r. 1912 dotaz, proč vlastně bylo konfiskováno 23. číslo »Hlasu Lidu« pro tuto výmluvnou noticku: »Jak erár pomáhá rolnictvu. Na nedávném výročním trhu v Netolicích nakupovala vojenská komise koně, avšak komise koně neuznala. V zářez koupil koně žid, ihned ho přivedl vojenské komisi a koně se značným výdělkem prodal. Uveřejňujeme bez poznámky.« — Tedy taková noticka musila býti zabavena, aby nenastalo veliké reptání v táboře israelském. Když soc. dem. tisk zcela neomaleně vybízí k násilnostem proti katolíkům, censura takové řádky propouští, jak jsme již několikrát konstatovali.

Zednáři v soutěskách. Nic tak nenavštěvuje bankrotu volnomyšlenkářské éry v Portugalsku, jako ta okolnost, že zednářští lišáci přicházejí s přátelsky sladkým úsměvem na rtech ke katolickému kněžstvu. Teď, když vyděračstvím a barbarskými zločiny poštvají zednářští vládcové proti sobě vlastní spojence, činí pokus, aby tolik pronásledování katoličtí kněží pomohli rozbourání vlny klidnosti. O vánocích dopsal předseda republiky předsedovi ministerstva, aby dovolil návrat do země těm biskupům a kněžím, kteří byli vypovězeni pro svůj odpor proti násilnictví, spáchanému státem nad církví. Prý se tak duchovní smíří s republikánskými poměry. Také nařizeno, aby již politickým vězňům (mezi nimiž jest mnoho kněží) nebylo již ukládáno nositi potupnou škrabošku, pokrývající krk a hlavu. Praví se, že tato opatření jsou předzvěstí amnestie.

Proč se najednou tváří krvaví Neronové jako mírumilovní beránci? Nevědí, kudy kam, zkrachovali svým fanatismem ve všech oborech. Nejlepší a nejrozumnější muže pozavírali, cháttru nechali na svobodě, štvouce ji proti konservativcům. Ale — cháttra, dokonavši pustošivé dílo na katolicích, u-

platňuje nyní svou zlobu také na vlastních protektorech.

A proč vlastně katolíci tak dlouho trpěli? K vůli chybám mladého krále Manuela, s nimiž sami nesouhlasili. Liberálně-byrokratická klika přiváděla Portugalsko již za vlády královské do velikých nesnází. Volnomyšlenkářům byla povolována tak velká bezuzdnost, že katolíci trpěli již tenkrát veliké útlaky. A pak po převratu nastalo dvojnásobné mrskání katolíků — jen proto, že svou úzkoprsou tolerancí podporovali vzrůst krvelačných Goliášů. A že se katolíci proti katanům neorganisovali politicky, že se na domluvy zednářských lišáků báli »klerikalismu«, sklídili nyní odměnu.

Již i nejštvavější fanatikové zednářští nahližejí, že republika nemůže zůstat na vždycky svedpou káznici, řízenou od notorických a práce se štítících zlosynů. Proto hledá vláda poslední útočiště v kompromisu. Bismarckové spěchají do Cannossy.

Hnutí odpadlické. Dle koresp. zemské rady katolíků počet odpadů od naší víry stoupá. Ovšem neděje se tak intensivně, jako za vlády štváčského hesla Wolfova v desetiletí 1890—1900. Nejvíce dějí se odpady ve prospěch starokatolíků a bezvěrců. Skutečný počet bezkonfessních v naší říši obnášel r. 1900 celkem 6149 osob, r. 1910 však již 20.789. V Čechách v přírůstku 9310 bezvěrců jsou největším dílem zastoupeni mladíci od 16—20 let a pak ti, kteří sotva dětský věk překročili (od 14 do 16 let). V průmyslových okresech a zvláště v tak zvaném uzavíraném území, kde má velkou moc soc. demokracie, jest počet odpadů největší. Patrně tedy, že soc. demokracie úplně zastane Volnou Myšlenku v její negativní akci. Praha v osmi svých částech čítá pouze 778 osob bez vyznání. Na Moravě jsou výsledky práce Volné Myšlenky a soc. demokracie značně menší. V Brně samém jest pouze 229 bezvěrců. V 6 okresech vůbec úředně přihlášených bezvěrců není. Jistě že tam vzorná katolická organizace v tom směru velmi mnoho zachránila. Česká země v té příčině jest ve stavu nejkritičtější. A čísla odpadů v samých krajích smíšených připadají na vrub Čechů.

Výděleční nepřátelé církve. Povedenou sortou kalených klerikálů jsou nepřátelé katolicismu ve Francii a Italii. Kde z církevních zřízení nekyne žádný zisk pro státní pokladnu, tam zakoušejí katolické instituce pronásledování za pronásledováním. Kde však pod záminkou obrany církevní se dá něčeho získati pro utvrzení světské politiky, tam se přímo Italové s Francouzi perou o protektorát nad katolíky. Vychytralý semita Gambetta sám řekl, že francouzský »protiklerikalismus« není pro zemí vývozním předmětem, totiž že ve Francii se může rozpínati proticírkevní boj jakkoliv, ale z chytrosti se nemá taková politika přenášeti za hranice. Nyní sám francouzský politik Pinon vytýká vládě italské, jak se snaží tato posilovati anti-klerikalismus francouzský proto, aby mohla vyrvati Francouzům protektorát nad katolíky na Východě. Italie šve Francii proti papežství, ale sama se tváří, jako by byla papežskému stolci ochranou. Tak mohutní zneužíváním církevní idey (čili klerikalismem skutečným) politický vliv vlády italské na úkor moci francouzské. Zkrátka zednáři se hádají o kofist.

Vatikánská knihovna nyní čítá rukopisů 27.000, sám seznam rukopisů obsahuje 30 svazků. Sběrka rytin tam umístěných dosáhla již za Lva XIII. počtu 280.000. Nachází se tam prvotřídní laboratoř pro konservování a obnovu poškozených rukopisů. Pius X. provedl některé důležité technické opravy a učinil knihovnu ještě přístupnější učencům nejriznějších odborů. Knihovna vatikánská jest netoliko nejrozsáhlejší knihovnou světa, ale také jest nejlépe ze všech biblioték zařízena.

Mnichů rota líná. Tohle slovo se stalo po známém ubohém skládání romantika Tupy okřídlenou frází. Emauzští mnichové však upadají do liberální a rudé klatby za to, že pilně při nejskrovnějších životních požadavcích pracují v různých uměních a zvláště řemeslech. A když chtěli obor své neúnavně práce ještě více rozšířiti v nově zřízených dílnách v zahradě emauzské, svolali proti tomu soc. demokraté veřejnou protestní schůzi hned v sousedství emauzského kláštera. Co klášteru po pilné práci zbude, rozdá se chudině. Ale právě soc. demokraté, kteří jindy tak často vybízejí katolické řády k práci, kteří líčí barvami nejtemnějšími, co dělník zkusí, pojednou vším úsilím se přičiňují o to, aby z mnichů byla »rota líná«. Taková jest tedy výslednice hesla: »Buď práci čest! Právo na jakoukoli práci má rozhodně pražský německý žid, práce se rychle opatřuje lidumilnou korporací i propuštěným trestancům, ale poctivý katolík, který se odhodlal k pilné ruční práci za zdmi klášterními, jest šikanován jako odvážlivec, který prý poškozuje dělníky a živnostníky. Soudruzi by si měli řádně uvědomiti, kdo vlastně naučil Evropu modernímu provozování průmyslu. Právě mniši benediktinští zasloužili se v přední řadě o rozkvět různých řemesel. Jsou v té příčině předními učiteli a mají tedy na práci daleko starší právo historické, než moderní štvavé

živly, jímž jest nejmilejším řemeslem konfessní štvání.

Také vědecký projev. Pokrokáři do svého kolovrátku dali okleštěnou větu sv. Augustina: »Credo, quia absurdum« (Věřím, protože to jest nesmyslné). Tím, že opakují větu zkomolenou, dávají do úst velikému světcovi zcela něco jiného, než co skutečně chtěl pověděti. Celá věta sv. Augustina zní: »Credo, quia absurdum est non credere« (Věřím, protože jest pošetilost nevěřiti). Katolický tisk již několikrát upozornil pokrokářské fanatiky na jejich omyl, ale ti se drží jako skuteční papouškové vytrvale Masarykovy »Naši Doby«, ačkoli třebaš neviděli ani hřbety proslulých knih sv. Augustina. Prostý rozum sám nahlédne, že tak pošetilý výrok, jaký připisují pokrokáři drze sv. Augustinovi, nemohl rozhodně vyjít z pera tak proslulého filosofa. Ale slepá zášť diktuje neomezenou důvěru k drzým falšovatelům.

A nyní zase něco jiného, co svědčí rovněž o tom, jak se dá pokrokář chytiti snadno na každý nesmysl, jehož ostří jest namířeno proti katolické církvi. »České Slovo« v č. 7. vytýká katolickému poslanci Kadlčákovi »prohanost a drzost«, s jakou se drží sv. Alfonsa z Liguori, který prý učil, že i nejhorší pomluva neznabožka jest nevyšší malý hřích a že také malým hříchem jest nepravé obvinění nevěrce z vraždy. — K takovému tvrzení jest ovšem zapotřebí notná dávka drzosti. Zde se totiž nejedná o privátní výrok obyčejného muže, nýbrž o charakteristiku morálky zakladatele řeholního řádu. Kdyby hierarcha významu Alfonsova takovou talmudistickou zásadu vhodil do veřejnosti, ocitl by se v příkrém rozporu s katolickou mravoukou, byl by okamžitě volán k zodpovědnosti. Morálka, která vybízí, abychom milovali i své nepřátele, naprosto se nedá srovnati s takovou arnautskou zásadou. A úkolem sv. Alfonsa bylo hájiti ze všech sil zásady morálky katolické. A který člověk normálního mozku odvážil se tvrditi, že by se sv. Alfons dopustil takové pošetilosti, která by se v patách měla nejhoroznější následky právě pro čitatele muže tohoto? Jest snad kterýkoli křesťanský filosof tak neobratným, aby takovým neomaleným převrácením dosavadních církevních článků pobouřil jedovaté žlázy protivníků proti katolické církvi? Kdyby bylo pravdou, co drze lze denník nár. sociálů, tisíckrát by se již takového výroku využítkovalo na škodu církve od zarytých našich protivníků. Ale — »České Slovo« jest přesvědčeno, že může balamutiti své neuvědomělé čtenáře po fabricku. Proto také vytisklo lež, kterou se převrací skutečný charakter dějin, lež, která pošetilce zatemní ještě více. — Dopisovatel »Selské Obrany« sděluje, že pročetl všech 45 svazků sv. Alfonse, ale nikde nenalezl nic takového, co »České Slovo« ve své štědrosti sv. Alfonsovi přisuzuje. Zároveň vybízí, aby Klofáčův denník citoval spis a kapitolu, kde podobný výrok sv. Alfonsa by se nalezl. Dopisovatel ovšem vybízí marně. Místo přímé odpovědi vymyslí si tento denník lež novou a popluje dál, jako by se nechumelilo. Ale drzost, s jakou orgán tento balamutí zfanatisované čtenářstvo, jest významným dokumentem, co všecko si troufá dovoliti moderní pokrokářský orgán na účet lidského rozumu.

Prohlédli. V 1. čísle agrárního »Kraje« bývalý úředník soc. dem. strany V. Krolmus praví: »Sociálně demokratické listy, v nichž nalézáte dost hrubých a drzých urážek vůči kněží, vůči náboženství a inteligenci, prostě rozeštvaly lid proti náboženskému citění a s heslem: »prýč od klerikálů« radí vystupovati také z církve. Hrdinství to není podepřeno u nich vědeckým podkladem; jděte a ptejte se sociálních demokratů, proč jsou bez náboženství, proč se ho odřikají — a užasnete. Jest 90 procent těch, kteří tak učinili, protože tak učinil jejich velmistr z lidového paláce, anebo že četli něco v »Záři« nebo v »Plamenech« a aniž by věc rozvážili, zřekli se víry a vůbec všeho, co takového, pod nívau položeného soc. demokrata dělalo aspoň člověkem.«

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i vyšší!

Křesťanský živnostník.

O nutnosti křesť. soc. organizace živnostenské pojednáno důkladněji na VI. všeobecném československém sjezdu křesť. soc. v Olomouci. Referent V. Sedláček vykládal, že se živnostnictvo nejvíce bálo a ostýchalo vytvořiti si organizaci dle svého přesvědčení, poněvadž se domnívalo, že tím poškodí svoji existenci. Lekalo se přílišné své odvislosti od zákazníků, kteří by z příslušnosti živnostnictva k organizaci odlišného přesvědčení mohli vyvoditi důsledky, a raději se otevřenému příslušenství k organizaci naší vyhýbalo. — Obava

živnostnictva byla mnohdy dosti odůvodněna, ale ne vždy. Mimo to bylo živnostnictvo nerozhodné a ohlíželo se, aby něco neztratilo a tak ještě samo zákazníky v jakémsi domnění, že mají na živnostníky i po stránce přesvědčení právo, udržovalo. Není to správné. Živnostnictvo má být neodvislé i od těch, od nichž práci odbírá. Organizace to musí změnit a poměr mezi živnostníky a odběrateli ujasnit. Odvislost zdržovala doposud zejména naše lidi, aby šli otevřeně a vyloženě s námi. — Další příčinou, proč to šlo s organizací živnostenskou pomálu, je i to, že k stavovskému organizování je mezi živnostnictvem značná nedůvěra. Živnostnictvu už byly naslibovány hory doly a slibovalo se stále. Konány pro ně sjezdy a schůze a podnikány všemožné akce, ale výsledků nebylo žádných. I zákonodárství živnostenské stále se přistěpuje, ale to nic živnostnictvu nepomáhá. — Třetí překážkou organizování je to, že živnostnictvo je zneptřeleno ve vlastních řadách a že na sebe navzájem nevráží. — Tyto překážky musíme za každou cenu odstranit, a zejména v naší křesť. soc. organizaci. Nechť se živnostnictvo shodne, vypracuje společné ceníky, aby se neshlo pod minimum, a zmizí nemístná, a za často nepotřebná konkurence, a tím i důvod k nevráživosti. Odpadne také vzájemná neláska a odpadne vše, co živnostníky rozdvíhá. Dále nechť se živnostnictvo sdružuje ke konkurenci se silným a velkým kapitálem, aby mohlo těchž prostředků využít, jakých využívá velkokapitál. Sdruží se a podnikatí bude nákupy ve velkém, čímž suroviny značně oclacíní a režie živnostníků se zmenší. Sdružovat se musí živnostnictvo i proto, aby si udrželo práci též v sezoně mrtvé, aby nemusilo propouštět dělníky, a pak je zase v plných sezonách shánět. Mrtvým sezonám u malých živnostníků dá se odpomoci dodávkami. První právo na práci dodávkou musí mít živnostnictvo. Zatím nám to právo i práci ubírají velkododavatelé. Tak v krejčovském oboru dostanou krejčí-živnostníci jen 10 procent veřejných dodávek, a 90 proc. velkododavatelé. Zde je co nejdříve nutná náprava. — Též otázka úvěrů musí být vzata v důkladnou úvahu. Mnohý zdatný řemeslník nemůže se udržet jako samostatný jenom proto, že nemá kapitálu. Organizace musí mu pomoci a opatřit úvěr. Další starostí organizací bude péče o řádný dorost živnostenský. Ten se nám za dosavadních poměrů odcizuje. Též nedostačuje nynější odborná výchova v dílnách, která je často jednostranná. Třeba doplnění ve školách odborných. Zlepšena musí být výchova i po stránce mravní. — Učňové nesmějí být odcizováni náboženství. Raději ať se přeloží vyučování s neděle na všední den. Mistři rádi na to přistoupí, jen když budou mít řádné učně.

Odborní znalci při rozhodnutí o dodávkách. Posl. O. Ganzler v poslanecké sněmovně vyzval vládu, aby učinila opatření, jež jsou nutná k dosažení komisi odborných znalců pro větší dodávky. Členové komisi mají být bráni z vyslovených praktiků, kteří by byli oprávněni podávat úřadům návrhy. Tím se má pomoci živnostníkům, kteří stanoví vyšší ceny pro práci solidní, vyžadující delšího času, proti firmám, nabízejícím lacino zboží horší jakosti.

Na průmyslovou výstavu v Moskvě, jež bude otevřena asi v polovici května, jsou připuštěny i výrobky cizích států. Výstava se rozřídí ve skupinách dle pracovních odborů ze všech zemí, takže speciální výstavy jednotlivých států odpadnou.

Pozor na bursovní agenty. I někteří živnostníci dali se přilákat do hry na burse, nepamatujíce na to, že lehce zde vydělává peníze pouze kapitalista, jehož peněžní žok něco snese a dovede uplatnit na ceny veliký vliv. Nynější rok, kdy tolik malých spekulantů připravilo se hrou na burse o všechny úspory, budí vážnou výstrahu všem středním stavům! Účetní společnosti ku prodeji gramofonů Eugen Holmberg ušetřil si 2000 K. Židovský agent ho svedl k bursovní hře, až ubožák přišel o všecko. Holmberg chtěl však hrát dále, aby si ztrátu nahradil a proto začal defraudovat. Byl pak po výroku poroty odsouzen k 15měsíčnímu vězení pro odcizení 20.000 K. Pokud nesedl na židovskou vějičku, byl mužem velice solidním, poctivým.

Národohospodářská hlička.

Nejzarpustilejší nepřátelé Jihoslovanů. Turci na čataldžské čáře měli velikou radost, když se dověděli, že Rumunsko hodlá vpadnouti Bulharům do týla. A židovské listy také nabraly dechu k dik-tátum. »Neue Fr. Presse« dne 12. t. m. lamentovala, proč velmoci dotírají na ubohého, zdrčeného Turka společnou notou, aby vydal Drinopol, ale nedotírají stejně na Bulhary, aby vydali Rumunům Silistriu. Tedy Bulhaři, kteří po tak velikých krvavých obětech nemají zajištěné ještě žádné rozšíření svého území, mají ihned na povel židů z vlastního území ukrajovat ve prospěch státu, který se pohodlně na celý zápas dívá. V nejmenším Bulhaři svým postupem Rumunům neublížili, ale již jim přikazují židé válečnou náhradu. Semitský tisk však velmi dobře ví, že by ze sporu o Silistriu mohl

vzplanouti válečný požár v celé Evropě. Ale což na tom? Židé z »Neue Freie Presse« do války nepůjdou. Proto vyvolávají umělým způsobem ná-pětí, provádějí pustou štvanicí proti Bulharům i v jiných listech, poukazujíce na to, že by prý Rakousko bylo nuceno pomoci Rumunům pro případ války proti Bulharům. Lhou docela o jakési smlouvě mezi Rumunskem a Rakouskem.

Maďarští a rakouští velkoagrárníci, kteří na poli nikdy nepracovali, vzpírají se již předem zcela otevřeně proti jakémukoliv ústupku, jež by naše říše chtěla učiniti při uzavírání nových smluv obchodních slovanským státům balkánským. Proti nátlaku agrárním však se hlasitě ozývají jiné listy. Na př. »N. P. Journal« napsal: Není pochybnosti, že trapný stav, v němž se ocitla naše balkánská politika, zavinila výstřední agrární politika. Nikdy by se náš poměr k Srbsku nebyl stal tak nesnesitelným, kdybychom jim nebyli nadělali množství hospodářských škod uzavřením našich hranic. Ale marně se nyní maďarští agrárníci spojují s rakouskými. Nikdo se jich už nebojí, nikdo se nedá svesti jejich hesly. Jsou odhaleni a celý svět ví, že za celou vysokou agrární politikou nevězí nic jiného, než hmotné zájmy několika držitelů latifundii. A za těchto několik lidí musila robotovat celá říše.

»Słowo Polskie« praví, že rakouská vláda jest velice rozmrzena nad novou agitací ryt. Hohenbluma, který pro několik věpů a volu chce vésti do rozpaků celou rakouskou zahraniční politiku právě v nejživotnějších bodech.

K tomu dodáváme, že uměle vyvolaný zápas velkozemanů stál již obrovské miliony. A neplatí na to také sedlák, který se na poli dře do únavy? Soc. dem. »Rovnost« praví, že Srbsko ještě hospodářsky sevřeno a rdouseno, protože jeho vývoz do Rakouska byl znemožňován. Hlavní vinu v té příčině přičítá Hohenblumově agrární ústředně. — Leč nutno mít zároveň na mysli, že v ústředně jsou zastoupeni i čeští agrárníci, kteří se nepostarali o to, aby Hohenblumova hospodářská politika byla zakřiknuta. Tak malý vliv má veliký počet českých agrárníků? Či mají agrárníci docela z takového hospodářského tažení radost?

Mnoho-li je ve státech ještě rolníků, vidět z následujícího přehledu. Mezi 100 zaměstnanými je rolníků: v Uhrách 70, celkem 6,055,390, v Rakousku 16, celkem 8,205,574, v Itálii 59, celkem 9,666,467, v Rusku 58, celkem 18,245,287, ve Švédsku 50, celkem 982,866, v Dánsku 48, celkem 530,869, ve Francii 43, celkem 8,861,277, v Norvěžsku 41, celkem 359,763, ve Spoj. Státech amerických 36, celkem 10,512,029, v Německu 35, celkem 9,883,257, ve Švýcarsku 31, celkem 481,640, v Holandsku 31, celkem 592,744, v Belgii 21, celkem 697,372, v Anglii 9, 1,258,275. Čechy jsou zemí již většinou industrialisovanou, t. j. více než polovice obyvatelstva je zaměstnána v průmyslu a menší část zabývá se ještě zemědělstvím. Morava je doposud zemí více zemědělskou.

Dokumenty rakouského blahobytu. Komise říšské rady pro kontrolu státního dluhu vydala ob-sažnou knihu o vývoji státního dluhu. V knize té snesen jest cenný materiál a dokumenty o tom, jakou cestu prodělal státní dluh, než dosáhl své úctyhodné výše, jakou nyní reprezentuje. Státní dluhy zvýšily se v posledních 50 letech ze 4912 mil. 635,604 K na 12,372,127,299 K, to jest o plných 151.84 procent. Počet obyvatelstva vzrostl za tu dobu pouze o 50.45 proc. Dluhu přibýlo tedy o 101.39 proc. více než obyvatelstva. Na jednu osobu připadalo v roce 1862 256.36 K dluhu, v r. 1912 připadá však na jednu osobu 429.12 proc. dluhu, t. j. o 67.39 proc. více. Přímé daně stouply ze 123.8 mil. K v r. 1862 na 403.3 mil. K v roce 1912; jeví se tedy vzestup o 226.57 proc. Nepřímé daně stouply z 283.6 mil. K na 1108.5 mil. K. Vzestup činí 290 proc. Na jednotlivce připadalo před padesáti lety 6.46 K daní přímých, nyní připadá 13.99 K. Daně nepřímé stouply za tutéž dobu ze 11.8 K na 38.45 K. Tato čísla mluví o našem blahobytu.

Dopravní příjmy českých uhelných drah v r. 1912. Dopravní příjmy buštěhradské dráhy činily v prosinci 1912 celkem 5,000,741 K (více o 150,200 K) z čehož bylo 277,779 K (více o 3706 K) z dopravy osobní, činící 303,999 (více o 26,198) osob a 4,722,935 K (více o 146,494 K) z dopravy nákladní obnášející 843,585 (více o 99,657) tun; na trať lit. A připadlo 2,084,508 K (více o 68,100 K) a lit. B 1,916,206 K (více o 82,100 K). Za celý rok 1912 vykazuje doprava buštěhradské železnice tyto předběžné číslce: dopraveno bylo 4,150,050 (více o 405,598) osob, začez přijato 4,974,250 K (více o 228,728 K), dále 9,719,218 (více o 667,318) tun nákladu, z čehož činily příjmy 27,344,118 K (více o 1,444,903 K). Celkové příjmy roční činily tedy 32,318,368 K, t. j. o 1,673,631 K více než za r. 1911. Z toho připadá na trať lit. A 12,477,290 K (více o 1,043,717 K), na trať lit. B 19,841,078 K (více o 629,914 K). — Ústecko-teplická dráha přijala v prosinci na staré síti 1,445,227 K (méně o 3129 K def., méně o 48,773 K provis.), na místní dráze teplicko-liberecké 425,391 K (více o 23,457 K defin. a více o 45,316 K provis.). Za celý rok 1912 činily příjmy na staré síti 16,820,239 K (více o 1,623,863 K def. a více o 1,743,255 K prov.), na místní dráze teplicko-liberecké 3,938,750 K (více o 216,414 def.

a více o 276,792 K prov.), dohromady tedy 20,758,989 K, t. j. o 1,840,277 K více než činily definitivní a o 2,020,047 K více než provisorní obdobné výsledky za r. 1911.

Ekonomické využitkování pracovních sil. V anglických továrnách dělají se právě zkoušky s novým pracovním systémem, kterým má se docílit co možná největší úspora dělníkovy síly. Je to tak zvaná metoda Taylerova. Dle ní dělník při práci má se vystříhati všech pohybů zbytečných a síly tak ušetřené má užít k většímu výkonu pracovnímu. Tak na př. redukovala Taylorova metoda v jedné továrně na ocelové zboží jednomu dělníkovi jeho dosavadních osmnáct pohybů na pět jednotlivých hmatů, a díky tomuto zjednodušení, udělal onen dělník za hodinu skoro dvakrát tolik než udělal dříve, aniž se při tom více namáhal než prve.

Rakousko-uherská banka. Účetní uzávěrka za rok 1912 vykazuje po odečtení všech výloh čistý roční výnos 40,079,628 K. Z toho náleží oběma státním správám, a to rakouské dle rozdělovacího klíče 44.4 procent, t. j. 8,118,633 K, a uherské státní správě 55.6 procent nebo 10,164,920 K 96 h. Dividenda na rok 1912 obnáší za akcii 120 K nebo 8.571 procent proti K 104.40 nebo 7.457 procent v roce 1911. Pozoruhodným jest letos rozdělovací klíč, který stanoví pro Rakousko 44.4 a pro Uhry 55.6 procent, což má příčinu v tom, že bylo v Uhrách letos sčítáno o 700 mil. K více smének než v Rakousku a dle zkušenosti jest doba splatnosti smének na východě delší než na západě. Půjčkový obchod byl za to v Rakousku o něco větší. Se snížením sazby rakousko-uherská banka ještě posečká.

PRVNÍ ČESKÁ všeobecná akc. společnost pro pojíždění NA ŽIVOT

naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevněji. Žádejte prospekt. Nejvýhodněji.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Soutěž.

Okresní výbor v Hradci Králové vypisuje
ofertní řízení na stavbu:

a) **železobetonového mostu**
přes mlýnský náhon v Trebechovicích
rozpočteného nákladem K 10,900—

b) **železobetonového mostu**
přes mlýnský náhon v Předměstí n. L.
rozpočteného nákladem K 21,100—

Plány, rozpočty, soutěžní a technické podmínky vyloženy jsou v úřadovně okresní k volnému nahlédnutí.

Nabídky opatřené vadiem ve výši 10%, rozpočtených nákladů podány buďtež podepsanému okresnímu výboru do dne 10. února 1913.

Okresní výbor v Hradci Králové,
dne 15. ledna 1913.

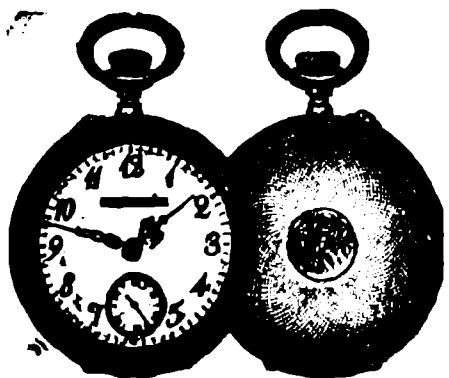
Okresní starosta:
Hynek Šrdínko.

Katolický peněžní ústav
„Úvěrní družstvo Eliška“
v Hradci Králové (Adalbertinum)
úrokuje vklady 4½ — 5%
Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.
Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty záložen.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 138, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Nejvýhodnější dary doporučuje **První východočeský závod**
VÁCLAV POTŮČEK, Hradec Králové,
 Jiráskova třída 239,
 ve vlastním domě, proti Grandhotelu.

Zástupce Union Horlogerie, spol. továren hodiniek Biel, Glashütte v. S., Ženeva.

Svýcarské precizní hodinky. Nástěnné hodiny v nejmodernějším provedení. Brillanty. Klenoty a šperky. Optické zboží. Přepychové předměty z čínského stříbra. Stříbrné i alpakové stolní a jídelní náčiní. Vše v obrovském výběru. Nejlevnější ceny!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu
 doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pastfaká

Karla Zavadila
 nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
 stečních nádob ze stříbra,
 bronzu a jiných kovů, od nej-
 jednoduššího do nejkvotnější-
 ho provedení, v každém
 vzorku a ryze církevním slohu.

Vše přesně, čistě a důkladně
 zhotovuje se v mé vlastní dílně
 jen ručně, čímž umožněno
 mi dodati veledůstojnému du-
 chovenstvu práci trvalou a
 uměleckou na ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
 Biskupskou Milostí revido-
 vány.

Melní nádoby jsou v ohni
 slatím na ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob ko-
 stečních se rychle, řádně a
 levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvácené.

Vzorky, rozpočty, nákreby i
 hotové zboží na ukásku franco
 se zasílou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirádek.

Sta odporučením a čestných uznání po ruce.

Prosim veledůstojné duchovenstvo o laskavou příměň
 a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
 odznaků spolkových atd.

Svíce

oltářní, pravé voskové,

k velikonočním

patřaly, triangle, kadidlo

libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby

veledůst. duchovenstvu

v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

s. a k. dvorní továrník,

Hradec Králové.

DRAŽBA

**v obecní zastavárně
 Královéhradecké**

v čísle 230. (u semináře)

odbyvatí se bude v sobotu dne 18. ledna,
 po případě dne 25. ledna 1913 vždy od
 9. hod. ranní do 12. hod. polední a od
 2. do 6. hod. odpolední

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodiniek, šatstva
 prádla a rozličných druhů látek,
 které koncem listopadu 1912 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
 možno ještě ve čtvrtek před dražbou
 buďto zúročiti aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec
 neúčastuje.

Ze správného odboru
 obecní zastavárny Královéhradecké.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —

pro malbu
 oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 láho náměstí, dříve pře-
 se roku na Malém ná-
 městí pod loubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se železnými
 rámy, slésti, vraseními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
 větší závaznosti ku definitivní objednávce.

Neodborná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

Veledůstojným
 duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,
 LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,
 křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákreby zdarma.
 Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
 v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
 v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
 nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
 o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
 zemských.

Čestná uznání zvláště z kruhů vele-
 důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
 sluze mého ryze křesťanského závodu za
 dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
 zkoušku.

Veřejemné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Doporučujeme
 našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, oltáře, mon-
 stran., kadidelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 4.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 24. ledna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Každý prostředek dobrý.

Známo, které kruhy nejčastěji opakuji prohnanou lež, že Jesuitům účel světil prostředky. Ale žalobníci tito zcela otevřeně takovou zásadu zavádějí ve prospěch svůj ve formě nejvyšší křiklavé. Dr. Bartošek ve »Volné Myšlence« zcela nepokrytě radil, aby jenom pokrokářské studentstvo směle vstupovalo do katolických konviktů. Ovšem, že tím nechtěl nijak studenty takové pokatoličtí, nýbrž snažil se, aby sousto připravené pro studenty katolické bylo shrábnuto od přetvařujících se pokrokářů, kteří po dokončení studií mohou ukázati pak pravou barvu.

»Volná Myšlenka« snaží se ze všech sil, aby shromáždila hojně odpadlíků. Ale užívá při tom rafinované chytrosti. Učitelům, hlavním svým sloupům v řadách intelligentních, radí totiž aby z církve nevystupovali, protože by se jim tak zne-možnilo státi se řídícími učiteli. Protože prý nejlepší učitelé jsou přívrženci zásad »Volné Myšlenky«, byli by tito nejlepší učitelé vyloučeni z řídících míst. A volnomyšlenkářský řídící, třeba by zůstal formálně v církvi, znamená pro ideu »Volné Myšlenky« více, než učitel vystoupivší z církve.

Takovou moderní reformu charakteru mohl vymyslet pouze žid zednářský anebo takový, kterému jest každé heslo Talmudu bernou mincí. Tedy učitel, který přísahal na náboženskou výchovu mládeže, a jemuž byly svěřeny školní dítky jen po vyznání, ku které církvi sám skutečně náleží, má podporovati protikřesťanskou »Volnou Myšlenku« způsobem přímo rafinovaným — pod pláštěm předstírajcím pozitivní vyznání některé církve.

Je-li přijat žurnalista do služeb některého velikého listu, ani se od něho nevyžadují nějaké slavnostní sliby, že proti programu listu psáti nebude, protože se to rozumí samo sebou. A kdyby se prozradilo, že někde jinde — třeba tajně — uplatnil názory protikřesťanské, jest nazván člověkem bezcharakterním a ihned se propustí. Ale učitel má dle »Volné Myšlenky« právě proto zůstatí ve svazku církevním, aby mohl tím lépe podporovati

společnost, která jest církvi nejhorším nepřítelem. A tací lidé mluví o hrdinných a důsledných mučed-nících křesťanských jako o duších »nizkých, zakr-nělých.«

Nemá-li vojsko v okamžiku rozhodném konati dle svých přísah a dle svého nejvlastnějšího úče-lu příslušnou povinnost, pak jest úplně zbytečno. V Portugalsku volnomyšlenkáři přihlašovali se do-cela jako důstojníci i ti, kteří na vojnu nemusili. Přísahali věrnost králi a zle se osopovali na ty občany, kteří se opovážili o jejich spolehlivosti pochybovati. Pojednou však titíž lidé začali stří-leti do paláce královského. A byli za svou věro-lomnost bohatě od spoluzednářů odměněni. Také charakternost! V Belgii zednáři a soc. demokraté zesinali vztekem, když se o volbách přesvědčili, že většina belgického obyvatelstva nechce o re-volučních zástupcích národa ani slyšeti. Přemýš-leli, jak by se co nejdříve vymstili. Nedařilo se. Proto podkopná práce děje se tajně a to ve stát-ních institucích. Zednáři, kteří nosí vojenskou uni-formu, stíhají vojny účastníci se bohoslužeb nebo modlíci se tak pustými pošklebky a takovým su-rovým pronásledováním, že konečně sám ministr Broqueville rozeslal list komandantům, v němž se klade důraz na to, aby žádný voják pro své nábo-ženské přesvědčení nebyl znásilňován. Jakou pod-porou katolické vlády budou vojní zednářští, to každý uhadne snadno dle poměrů portugalských. Proti dávnému státnímu zákonu důstojníci (tedy lidé, kteří dobrovolně vstoupili ve stálý svazek vojenský) pěstují zednářskou politiku dále, dovo-lujíce vojsku křiklavé politické a protináboženské projevy.

Volnomyšlenkářský prezident italské obchodní komory Kresta nabídl za války italsko-turecké Turkům ke koupi zbraně a munici. Když mu to bylo vytýkáno, prohlásil otevřeně, že by italskou vládu na to upozornil, kdyby bylo došlo ke koupi, aby prý zbraně padly do rukou italských. Ovšem prý Turecko by musilo dodávku předem zaplatiti. Také solidní jednání!

A vrchol všeho! Židovka Berta Jakobson-La-skova složila divadelní kus, opírající se o ničemnou

baiku o papežce Johaně. Že na existenci té papež-ky věřil ještě Hus, mnoho se nedivíme. Ale nabí-zeti obecnstvu tuto smyšleninu v rouše dramatic-kém k hromadnému balamucení širých vrstev ještě dnes — to dovede pouze židovské zednářstvo. — Zkrátka, každý prostředek dobrý.

Volné listy.

Vnitřní rozvraty. Za vítězných hromův a ble-sků balkánských bratři dali jsme se unášeti vše-obecným nadšením, a pozornost naše, jak přiroze-no, poutána byla mohutným dějstvem, které na ka-ždý způsob dlužno nazývati novou slovanskou e-pochou. Jakmile však válečná bouře utichla, dosta-vila se sama sebou potřeba, abychom všimáli si zase naší české politiky doma i ve Vídni a aby-chom uvažovali, jak obstarávány jsou národní zá-jimy poslaneckou činností. Kritické úsudky o naší politice dostavovaly se koncem starého a množily se na úsvitě roku nového. Rozhledy ty měly ve-směš ráz nespokojenosti, prosyceny byly chmur-nou trpkostí a, jakoby se posuzovatelé smluvili, vyznívaly tímže refrénem, že takové politické ma-lomoci v českém národě posud nebylo. Po této stránce promluvívali staří a zkušení veteráni, dru-hové Riegrovi, dr. Matuš a Zeithammer. Z jejich řečí bylo možno vyčísti všechnu onu tíživou starost, jakou mívají o blaho národa mužové, kteří přes všechny minulé zápasy politické zachovali si nezištnou lásku a nestranný úsudek o všennárodních cílech, o které celým svým životem bojovali.

Rozháranost a nesvornost poslaneckého na-šeho sboru jest zjevem, do něhož zejména tito po-litikové ve svých úvahách si stěžovali a na nějž nařikáme všichni. Této poslanecké roztržičnosti nemožno ničím odůvodniti, a ti poslanci, kteří ji způsobují, nemohou ani nejmenšího ospravedlnění uvéstí vůči těm, kdož jim musí činiti nejtrpčí vý-čitky a kdož zásadně musí odsuzovati lehkomysl-nost, která takofka provozuje sporty s nejživot-nějšími zájmy národními. Při projednávání rozlič-ných počinů zákonodárných ve vídeňském parla-

FOTOGRAFIE

v plesových toiletách a kostýmech
v uměleckých posách i osvětlení.

První závod v místě.

SVATEBNÍ SKUPINY

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradeo Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

Při včasém ohlášení fotografuje se též večeř při světle umělém.

mentě rozbíhají se mnozí poslanci v různé směry tak, že cizinec, jenž by přišel pozorovati náš život, bez rozpaků by usoudil, že česká politika jest asi tak vysokým a hlubokým problémem, že nemůžeme ji jednotně chápati a že dlužno tedy otázky její řešiti dle toho, jak který poslanec je po svém rozumu rozpoznává.

Ve skutečnosti však všichni ti trhači svornosti a jednoty nespravují se opravdovým zájmem pro společnou věc národa, nýbrž strannickými prospěchy a šilháním po voličstvu. Nechtějí néházejí tito lidé v oči národa písek řečmi, že musí jednati tak, jak jednají, a že postup svůj zařizují dle nejlepšího svého přesvědčení! Nikoli a tisíckrát nikoli, naše česká politika není takovým hustým pletivem, že by vysvětlovala zmatek rozbíhavých hledisk poslaneckých a že by nehlásala veliké pravdy o svornosti a jednotném postupu na té vídeňské půdě, na níž co chvíle postupují proti nám spojené řady nepřátel.

Vůdcové stran, jednotu rušících, mají zajisté tolik rozumu, aby mohli dobře zahleděti se na poměry a poznati, čeho jest potřeba, a proto, nepočítají-li svou činnost dle poznání pravdy, prozrazují, že nemají upřímnosti a poctivosti, že vodítkem jejich jest strojenost a klam a že **prospěchy národa hříšně podřizují strannické agitaci**. Není málo poslaneckých sezení, která pro mnohé poslance nejsou než **volebními schůzemi na chytání voličstva**, v kterémž ohledu národní sociálové soutěží se sociálními demokraty tak že si toho páni až závidějí, častěji se vzájemnými výčitkami.

Masaryk se Stránským nemohou bráti se společnou cestou zase proto, že u nich Kramář s mladěčechy mají vroubky. Co záleží těmto lidem na tom, že je poslali za velikými úkoly do parlamentu divvěřiví voliči, že na ně hledí národ a že Němci i vláda těží z jejich rozbrojův a slabých osobních stránek, které se odhalují při každé příležitosti? Studem se musí zardívati každý upřímný Čech, když vidí, jak pro nepoctivost a nesvědomitost mnohých ztrácí se vážnost a důstojnost celého našeho poselstva.

Jak odpomoci tomuto zlu? Zvoliti poslance jiné! To by ovšem byla nejpřirozenější odpověď, ale tady právě tkví hluboko kořen naší politické nemoci, že to jest skoro nemožno. Majíť radikální a demagogické strany voličstvo tak vycepované, že **není přístupno jinému mínění, než tomu, které jim mluveným a tlštěným slovem strany do hlav bylo napěchováno**. Dle této dresury volič uznává za správné jenom to, co dělají poslanci jeho strany, jde slepě za heslem, vysměje se vám, nebo posleze i vynadá, jestliže se pokoušíte leckterý jeho blud opravit. A to jest právě nejcharakterističtější znamením hniloby, že vidíme a rozpoznáváme to, co nám škodí, a přece nemůžeme sjednati žádoucího uzdravení. Myslicímu člověku bylo by to skoro hádankou, kdyby neznal obdobných příkladů z historie.

Nešťastná Polska před rozdělením byla také zmítána rozbrojem stran, a nechybělo jí hlav, které varovaly a dokazovaly, že jen mravním, povahovým obrozením, že jen svorností všech hrozící zkáza může býti odvrácena. Ale sobečtí zápasníci nevzpamatovali se ani tehdy, když již trámy ve státní budově polské praskaly a když již konečné zřícení bylo takofka přede dveřmi.

Národní autorita. Politika, jenž by měl celenárodní autoritu, nemáme, ba míti ani nemůžeme.

FEUILLETON.

Prsten a věneček myrtový.

Píše prof. Dr. Jos. Slabý.

(Všecka práva vyhrazena.)

I.

Prsten je dávným a významným odznakem. — Každému z laskavých čtenářů je znám odznak moci, kterou propůjčil Farao egyptskému Josefovi. Zmíněný titul králův egyptských, jenž tak zhusť se vyskytuje v pěti knihách Mojžišových, jest hebrejský přepis egyptského peraa t. j. »veliký dům«, »oikos megas«, jak dí Horapollon, název, jenž připomíná nám titul »Vysoká Porta«, jímž označuje se dvůr sultánův. Toť jest výklad Rougév, přijatý Brugschem, Ebersem, Harkavym a téměř všemi egyptology. Totéž slovo nalézáme dávno přede Mojžišem v dokumentech assyrsko-babylonských. Sargon je přepisuje ve svých letopisech píru ve smyslu »potomstvo, ratolest«.

Farao tedy přenesl moc svou na Josefa tím, že vlastní prsten svůj dal na ruku jeho, oblékl ho v roucho kmentové a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho. Každý vznešený Egyptan měl prsten, jehož užíval jako pečtidla. Po staroegyptsku se mu říkalo dbát, po hebrejsku tabba-at či chótán. Ve starých hrobkách egyptských bylo nalezeno veliké množství takovýchto prstenův. Museum kahýrské, o němž jsem se v tomto časopise zmínil roku loňského, má takových prstenů na sta. Některé z nich jsou zlaté, jiné zase stříbrné, bronzové, kamenné, některé jsou vyrobené z kosti slonové.

Doba Riegrova a Palackého jest ta tam. Duševní ovzduší v národě našem jest tak vedeno a spravováno, že autority by si nezískal politik, byť by člověkem nejdokonalejším a byť měl všechny vůdcovské vlastnosti měrou největší. Mnoho zavinila žurnalistika, jež na Riegrovi nenechala ani místa zdravého, a nejvíce škod v tomto ohledu natopilo učení, které pod filosofickou maskou rozlilo se z university i v obor činnosti politické a které za křesťný list svůj vydávalo boj proti autoritám, které prý jsou nejen zbytečné, ale také škodlivy. Nebo neslyšeli jste snad, že na příklad Masaryk přišel do Čech kácet modly? Přemýšlejte o tom, stojíť věc za to. Průměrný občan ovšem hrozně málo se stará o autority, působící v různých odvětvích vědeckých, ale za to všimá si více autorit ve své blízkosti, v životě denních konkrétností, jmenovitě v činnosti politické. A protože mnoho lidí má již přirozené mínění o své důležitosti a protože v našem politisujícím národě jest mnoho jedinců, toužících po význačnější nějaké úloze, přišlo jako na zavolanou učení, že vážiti si autowit jest vlastně znehodnocováním vlastní osobnosti. Dalším postupem pak vykládalo se to jako nedůstojné ohýbání hřbetů a poutání vlastního rozumu a svobody přesvědčení, až posleze nakažlivé učení stalo se nákazou samou.

Proto se vyskytuje tolik sebevědomců, ba nadutců, kteří všechno všudy kritisují, nemajíce k tomu měřítko rozumové a zkušenostní vyspělosti a nedadouce se másti požadavkem, že jest třeba se kázniti a míněti soukromě v kritickou chvíli že jest dlužno podčiniti jednotným pravdám národním. Odtud pošlo, že leckteré politické strany naše nevzaly původu v potřebách národního života, nýbrž v chtivosti vůdcovské, nebo v obživě lidí, kteří se nemohli jinak uchytiti.

Tímto způsobem tedy musíme přiznávat, že politický náš život nejen nedospěl a neuzrál, nýbrž že zapadá a čím dál víc se oslabuje. Německá obstrukce na domácím sněmu, mnozíci se požadavky nepřátel, poličky Hohenburgrovy, veliké vlivy Německé říše účiny aliančními, nedba vlády vůči našemu vídeňskému poselstvu, to vše jsou zajisté nebezpečnosti, která by měla probuditi české poslance, aby nemnožili do nekonečna vnitřní krise a rozpory, aby sjednocenosti a vhodnou taktikou stali se důležitým činitelem ve Vídni a aby nabyli takové vážnosti, která by byla v souladu s velikými cíli národní naší politiky.

»Národní Rada.« Všechny novinové i řečnické výzvy, byť nesly se tónem nejvážnějším, jak patrně z postupujícího rozkladu, zůstávají mimo pozornost těch, jimž jsou adresovány. Kde jest tedy nějaká autorita, jež by rozběhlým politickým proudům vykazala společné řečiště a jež by na daném místě a v rozhodném okamžiku na váhu vhodila kulturní a hospodářskou sílu, jejichž souhrnným ekvivalentem má býti politická moc národa?

Za nedostatku autorit jednotlivých vůdců pomyslíme ovšem hned na »Národní Radu.« Bohužel tato všenárodní korporace, byť vykonala dosti užitečné práce již v oborech jiných, na poli politickém posud se neosvědčila. Nedávno tomu, co jménem cti a národního prospěchu vybidla voliče ve Slezsku, aby při užších volbách odevzdali hlasy českému rolníkovi a nikoli německému semitovi, ale účinkem zbědačile národní výchovy pokrokářské touha její zůstala nevyplněna. Po tomto vlasti-

I u Israelitů nosili vznešení a vlivní mužové prsten pečtní. Tak čteme na př. u proroka Aggea (2,24): »V ten den . . . vezmu tebe, Zorobabeli, synu Salatielův, služebníče můj, praví Hospodin, a učiním tě jako pečtní prsten; nebo jsem tě vyvolil, praví Hospodin zástupců.« Israelité nosili tento prsten na ruce právě (Jerem. 22, 24). — Tentýž obyčej nalézáme též u Peršanův. Kniha Esther vypravuje o takovém prstenu, který dal král Amanovi a pak mu jej zase odňal (3, 10, 12), aby jej dal Mardocheovi, by jim zapečetil listiny psané Židům. dodávaje: »Což se píše jménem krále a zapečetí prstenem královským, nemůže býti rušeno« (tamže 8, 2; 8, 10). A když uvržen byl Daniel do jámy lvové, tu »přinesen jest kámen a položen na díru té jámy, a zapečetil ji král prstenem svým a prstenu knížat svých, aby nebyl zrušen ortel ten při Danielovi (Dan. 6, 17). Tento zvyk pak zobecněl i v monarchiích řeckých, které na Východě vystřídaly říši perskou. V první knize Makabejských (6, 14—15) umírající Antiochus Epifanes světuje svůj prsten s jinými ještě odznaky moci královské svému příteli Filipovi, jehož byl ustanovil správcem království a poručníkem svého mladého syna Antiocha.

Též křesťané nosili zlaté prsteny. List sv. Jakuba zmiňuje se o »muži s prstenem zlatým« (2, 2), řecky »anér chrysodaktilios«. U křesťanů tato zlatá ozdoba ruky byla odznakem čnosti. Prsten byl dále odznakem spojení nerozlučitého, což se tím označovalo, že prsten ani začátku ani konce nemá. Proto byl prsten od dob prastarých znamením zasnoubení, kterým vzájemně se podarují ženich s nevěstou. Loučící se přátelé dělvali

zrádným činu »Národní Rada« však ani slovem vlastizrádců nepokárala, připouštěje svým mlčením, že se tak může státi kdykoli i v budoucnu.

Slabostí touto: »Národní Rada« svou autoritu podeřfina sama, ač všichni rozumní vlastenci si přejí, aby jí měla co nejvíce. Ozvaly se ovšem již také hlasy, že útvar »Národní Rady« nemůže nedbati poměrné početní síly, kterou strany zastoupeny jsou v parlamentech. Jinak prý dospěli bychom toho, že by o všeobecných otázkách politického řízení národa rozhodovali ti, kteří za politické skutky přímé odpovědi nemají.

Po našem mínění neběží o to, aby »Národní Rada« předpisovala poslancům ve vlastních otázkách politických, nýbrž aby bděla nad plněním národních povinností, které jsou společně všem uvědomělým členům národa a všem českým poslancům. Že takové obecné národní povinnosti zasahují nejednou pakou do činnosti politické, rozumí se samo sebou vzhledem k té skutečnosti, že politika jest vyvrcholením všeho národního života. Svornost poslanců v dobách rozhodujících a volení českého člověka za poslance na místo člověka německého jsou takovými národními povinnostmi, že mohou býti neplněny jen v dobách mravního úpadku a že národ, jenž nechce hynouti, musí starati se o svou budoucnost buď hromadným vzpružením, nebo jednotlivými institucemi, opatřenými k tomu účelu poradním hlasem, nebo, kde toho potřebí, též rozhodovací pravomocí. Jest tedy žádoucí, aby »Národní Rada« byla tím, čím jí při vzniku jejím rozumní vlastenci chtěli míti. Nechtě vystupuje s náležitým důrazem proti zškodníkům, kteří podlamují ctihodné a osvědčené pravdy, a bude-li se touto cestou bráti, budiž ujištěna, že ve svém mravním a duševním společenství uvítá poctivé lidi všech národních oblastí a že zhustí kolem sebe veřejné mínění, jež rozhojní a zpodírá její autoritu.

Před volbami na Moravě. Tak na příklad jakou krásnou příležitostí »Národní Rada« má zakročiti proti novému paktu na Moravě. Dr. Stránský, vůdce pokrokářské strany, sjednal smlouvu se sociálními demokraty (potají ovšem i s agrárníky) proti straně katolické. Jakou proradu národní věci tento čin znamená, pochopí každý pozorovatel, jenž ví, jak slabá jest pracovní česká sněm. většina na Moravě. Dr. Stránský se tedy přičiňuje, aby na místo rozhodně českých poslanců navoleni byli sněmovníci socialističtí, kteří kde jak mohou dávají na jevo, že český politický program jest jim pátým kolem u vozu a že třídní prospěch jest jim nade všechno.

Zřejmý dukaz o své národní vlažnosti a ne-spolehlivosti podali socialisté již tím, že na témže sněmu moravském obstruovali společně s Němci proti české většině a překazili uzákonění důležitých zákonných předloh. Jak možno spoléhati na lidi, kteří již tolikrát stáli stranou, když běželo o zdůraznění některého životního požadavku českého? V čerstvé paměti posud jest, jak v říšských volbách r. 1911 dr. Stránský byl příčinou, že zvoleno bylo na Moravě tolik socialistických poslanců, o kolik členů zmenšena byla česká naše delegace ve Vídni.

To, co páše na Moravě dr. Stránský, není ztřeštěností nebo neprozřetelností, jak přihází se u horkokrevných mladíků, nýbrž jest to uvědomělý kynismus, kupčící drze a nestydatě s národními zájmy. Tento člověk zaprodává národní man-

mezi sebou prsten. Každý si ponechal na památku polovičku. Snubní prsten se nosívá na čtvrtém prstu ruky levé. Jako důvod tohoto zvyku se dříve udávalo, že od tohoto prstu (digitus annularis) jedna žíla (vena) vede bezprostředně k srdci, čímž se naznačuje, že snoubenci mají se milovati láskou srdečnou, nikdy neumdlévající.

Prsteny prvých křesťanů byly obyčejně zlaté anebo z kosti slonové. Bývaly ozdobeny odznaky křesťanskými, na př. obrazem holubičky, kotvy, ryby. Často mívaly i nápis: »Vivas in Deo!« (t. j. žij s Bohem.) Staří Poláci dávali sobě obyčejně do snubních prstenů, vyřiti tuto přípověď: »Srdce moje a tvoje spojiž Bože, to dvoje« (viz Čelakovský, Mudrosloví národu slovanského v příslovích, str. 382). V umění středověkém bývá Nejsvětější Vykupitel, jehož posláním Bůh Otec s lidstvem se zase zasnoubil, často znázorňován obrazem prstenu, jež ruka Boha Otce dolů s oblak podává. Vedle prstenu vznáší se v podobě holubice Duch sv. Tyto obrazy byly známy pode jménem »věčná láska«.

Dle Isidora Sevillekého podává ženich nevěstě prsten na znamení vzájemné věrnosti, aby touto zárukou srdce jejich zůstala spojena. Prsten poukazuje též na ono tajemství, jehož obrazem jest svazek manželský: jako církev, nevěsta Kristova, nemůže odloučena býti od Pána, tak také žena, strážkyně lásky manželské, nemůže odloučena býti od manžela svého. Jako církev je spojena s Kristem, tak je také žena spojena s manželem, a proto oba nosí též odznak této pásky.

Prsten, který nosí biskupové, v němž nalézají se sv. ostatky, jest symbolem jejich zasnoubení s církví. »Pravý snoubenec církve« praví Thalho-

daty proto, aby udržel svůj vlastní, jako by bankrotovati musila česká věc, když politicky zbankrotoval dr. Stránský. Strojvůdce nedovolí, aby brali jeho stroji uhlí, nebo vytrhávali koleje, po nichž jest mu jeti, ale česká veřejnost snad mlčky se bude dívatí tomu, jak dr. Stránský pracuje o to, aby oslabena byla sněmovní činnost českých poslanců na Moravě a aby národní vůle nemohla se jednotně projevovati.

Deklamujte si o českosti, ke které prý musí míti česká politika náležité zření, mluvte sebe okázaleji o nutnosti vzestupu národní sebeobrany! Pokud nemáte odhodlanosti, abyste s rozhořčením zatratili zrádné činy takového Stránského a ostatních tajných jeho spojenců, pak podobáte se bezrukým a beznohým lidem, sedícím ve zlaté lenošce. Ovšem zastírá se tato pokrokářská zrada bojem proti klerikalismu, ale nedávná volba do zemského sněmu slezského ukázala, že právě čeští katolíci to byli, kteří, volíce kandidáta agrárního, podřídili prospěch své strany národní kázni, kdežto v říšské volbě v tomtéž Slezsku pokrokáři a agrárníci raději zvolili Němce, než aby dali hlasy stoupenci strany katolické, českému rolníku Klimešovi. Tak jedná česká! pokrokářská inteligence, která má stále plná ústa Havlíčka. Učil snad Havlíček, že Čech ve volbách má voliti německého semitu? Tam až jste to přivedli s vaším protiklerikalismem!

Vzkřikli jste se židem Gambettou: »Klerikalism toť nepřítel!«, a pod vlivem židovským sesilovali jste heslo toto nesmyslně až do nemožnosti. Pověsti o klerikalismu se postupem doby rozbířdaly, přecházejíce od jedné úst ke druhým, a na konec utkvěly jako stav hrůzy, uhnětené dle duševního kadlubu, který ji přijímá, a podle židovskožednářského velení, které ji šíří. Nedivíme se prostému lidu, který jest bez náležitého rozhledu, ale co jest nejsmutnějšího — pokrokářská inteligence jest protiklerikalismem tak omámená a zblbována, že než českého katolíka, volila by raději třeba samého Hochenburgra.

Moravským paktem, sosnovaným od dra Stránského, podán opět nový důkaz, že mnozí se příznaky rozkladu v našem českém životě a že blasatelé tak zvaného pokroku pod firmou protiklerikálního boje páchají věci, jež za dřívějších dob nebyly slýchány a vidány. Vzpohpí se ještě zachovalé mravní síly národa a udělají pořádek dřív, nežli bude pozdě?

Volnomyšlenkáři při práci. Tito lidé jsou již přímější, neboť netají se, že usilují o dokonalé vyvrácení náboženství. Mají ovšem také svá hesla, a nebylo vidáno lidí představujících si, že jsou všichni učenci a filosofové, jako jest to u volných myšlenkářů. A prášit umějí, až se stěny rozestupují. Namátkou jen z 19. čísla »Havlíčka« vybíráme tuto domýšlivou pózu: »Spoléhání na cizí pravdu jest podstatnou známkou staré víry. Věřícímu katolíku jest docela hostejno, zdali učení, v něž věřit pokládá za svou povinnost, srovnává se s jeho rozumem, vždyť jest to dle jeho mínění slovo boží! Jak by se směl opovážiti pochybovat o jeho pravdě a měřit ji svým rozumem? To by byl hřích! Nová víra (volnomyšlenkářská), naše víra, nezná takového spoléhání na cizí pravdu. Není lehkověrná; to, co se má státi naším přesvědčením, nebereme na lehkou váhu, žádáme důvody a důkazy, neboť naše přesvědčení má býti rozumné; neuznáváme za rozhodčího o tom, co má pro nás býti

fer (Liturgika, 3, 905), »je sám Spasitel (Efes. 5, 25). Jelikož je však pro svou pozemskou církev neviditelným, proto dává se jako snoubenec (jednotlivé diecése) zastupovati biskupem, jehož prsten je proto »annulus pronubus«, prsten snubní, a jako takový jej biskup nosí na prstě čtvrtém, ale na rozdíl prstenu světského na ruce pravé.« Prsten biskupský značí též pečeť víry. Proto praví biskup světlíci: »Přijmiz prsten, víry pečeť, a zachovej nevěstu Boží, t. j. svoji církev (diecési), bez poskvrny u víře čisté.« Biskup nosí prsten poutifikální i při oběti mše svaté, kterážto jest vždy se obnovujícím zasnoubením Krista Pána s jeho svatou církví. Ostatním hodnostářům církevním, majícím právo prsten nositi, je zapovězeno míti při mši sv. prsten (S. R. C. ze dne 11. května 1854), ovšem, nemají-li k tomu nějaké zvláštní privileje. Jejich prsten má býti méně cennější než prsten biskupský a má býti ozdoben pouze jediným drahokamem (S. R. C. ze dne 21. června 1855). V našich severních krajích nosí biskupové prsten jako odznak své hodnosti (signum discretionis et honoris) již od století šestého. Sáfrový prsten, který dostávají kardinálové od papeže, je odznakem jejich úředního vyznamenání. Prsten rybářský (annulus piscatoris), pečeť to papežova, znázorňuje sv. Petra jako rybáře na lodičce.

Někdy býval k prstenu zavěšován i malý kliček (annulus ad claves). V heslech středověku prohlašuje se prsten za symbol (odznak) svornosti a vedle něho motto: »A quo et ad quem« (t. j. kde začátek, tam i konec). Na obrazech církevních vyskytuje se někdy prsten jako odznak některých svatých. Mezi pověstmi, které se pojí se jménem evangelisty sv. Marka, patrona italských Benátek,

pravdou a má se státi naším přesvědčením, žádnou autoritu vnější, žádného kněze, žádnou církev, žádného filosofa, učence, nýbrž jen a výhradně svůj vlastní rozum.«

Odpovídáme: katolík dobře rozeznává slovo Boží od lidského a pro slovo Boží má určité důkazy. Volní myšlenkáři pro svou víru nemají však důkazů žádných, ba nikdo neví, jaká jest vlastně víra jejich a nepochybíme, řekneme-li, že volní myšlenkáři nemají víry vůbec. Aspoň, kde katolíci předstupují se svým náboženstvím, u volných myšlenkářů jeze prázdnota a nicota. Není také dovoleno zaměřovati víru s přesvědčením, jako to dělá »Havlíček«, neboť nejsou to pojmy totožné. To, co by se mohlo jak tak nazvati volnomyšlenkářskou vírou, jest strakatá a neladná směsice z přírodních filosofů německých, zejména z podvodníka Haeckla. Jinými slovy jest to vyložené přístipkářství, jest to strašák do zelí, kterého se ptáci nebojí. Jinak jmenuje se to »monismem«, jenž jest hrou nových definicí a terminův a jemuž nerozumějí ani volní myšlenkáři sami. Jednotlivé kusy tohoto monismu byly od volných myšlenkářů přijaty vřelou silnějši, nežli jest mohamedánská. Podstatné součásti světového názoru tohoto nemají pro sebe jediného důkazu a spočívají jen na autoritě toho, kdo je uvedl v myšlenkový oběh. Volní myšlenkáři tedy pro svou víru nejen nemají důkazův, ale jdou slepě za autoritami svých vůdců. V tomto monismu volní myšlenkáři ze svého rozumu nemají ani zbla, a úlohou jejich jest statečně věřiti těm, kteří vyšli do světa chytati hejly. A tvrdí-li »Havlíček«, že volní myšlenkáři mají vše ze svého rozumu a že odmítají všechny autority, vyslovuje hrozný nesmysl, neboť postupem doby vyskytuje se málo velikánů, kteří objevují nové pravdy, a ohromná většina vzdělců přijímá vědomosti od svých učitelův a z knih, z čehož jde na jevo, že »Havlíček«, mluvě o soběstatečnosti rozumu volnomyšlenkářského, hovoří do větru a oklamává se svoji naivností.

Jako si počínají volní myšlenkáři vůči německým přírodním filosofům, právě tak se mají i k německým protestantům a racionalistům, od nichž slepě, bez důkazu a s oddaností k jejich autoritě opisují útoky proti základům křesťanství. Na příklad, že nebylo Krista, vybrali si z Drewse. Později zase přiznali, že Kristus existoval, ale toto doznání obložili opsáním nových nepravd. Povídání v posledních číslech »Havlíčka«, že sv. evangelia byla sepsána mnohem později, než jak učí církev katolická, tedy v době, kdy nebyla již možná kontrola očitých svědků, vyňato jest ze zastaralého Strausse. Takové věci osvícenci tito odvažují se psáti ještě dnes, kdy pravda o správnosti časového umístění sv. evangelií jest obecně uznána a kdy vyskytují se nové důkazy, že sv. evangelia sepsána byla ještě dříve, než jak posavad učili katolíci theologové. Do téže řady volnomyšlenkářských lží a nevědomostí náleží tvrzení, že pravomoc (primát) římského papeže vznikl v pozdějších stoletích a nikoli hned na úsvitě křesťanství a ze slov Kristových: »Ty jsi Petr...« Citování svědectví Pogiova, ač dějepisec Kalousek dokázal jeho podvrženost, papežka Johana, odpravení Ferrera španělskými klerikály, závratný počet inkvisičních obětí dle Lorenta, jež protestantský spisovatel Schäfer nazval úmyslným lhářem, historická neisoucnost sv. Jana Nepomuckého a mnohé věci jiné jsou nejvýmluvnějším svědectvím, jak volní myšlenkáři bez důkazů a otrocky věří v autority a jak nesamostatně pracují

je nejznámější ona, která vypráví o prstenu, jež vynesla ryba nad hladinu ode dna mořského. Jistý rybář přinesl jej senátu benátskému na znamení, že město nikdy nebude zničeno záplavou mořskou. Tato legenda byla ve spojení s každoroční zasnoubující slavností republiky benátské s mořem, kdy se vpouštěl do jeho vln prsten. — Svatý mučedník Oswald, král anglický (zemřel 7. srpna 672) má za odznak havrana, držícího v zobáku prsten. Tento havran donesl dle legendy prsten vyvolené nevěstě králově. Sv. Kateřina Alexandrijská (zemřela 25. listopadu 307) bývá od některých umělců (na př. od Correggia) vypodobněna jako nevěsta Páně s prstenem, jež od Jezulátka přijímá. Podobně i sv. Kateřina Sienská (zemř. 30. dubna 1380) je vyobrazena Fra. Bartolomeem s prstenem, by se znázornil její život, obětovaný cele Bohu.

II.

Bohatou a krásnou symboliku má i věneček myrtový.

Ve starém Římě před chrámy stály stromy myrtové. Ratolesti myrtové byly znamením smíru mezi Římany a Sabinskými. I staří Hebreové rádi užívali a v Jerusalemě až podnes užívají při slavnostech Stánků větviček tohoto stromu, ozdobeného hustým listím. Za této příležitosti vycházejí na hory, obkličující svaté město a přinášejí do dnes »ratolesti dřeva nejpeknějšího, ratolesti myrtových, a ratolesti palmových a ratolesti dřeva hustého, aby udělání byli stánkové, jakož psáno jest« (2. Esdr. 8, 15). Zde ve chladnější půdě libou vydechuje vůni panenská myrta (myrtus communis, Linné). Hebreové nazývali ji ha d a s. Jižní Ara-

svým rozumem. A přece jest něco podstatně samostatného v rozumu volnomyšlenkářském, a to jest — balamucení lidu.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNÍHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Obrana.

Ferdíš Juriga o právech slovenčiny. V uherském sněmu za velice vášnivého odporu Maďaronu Juriga mimo jiné pravil »Rumuni v Uhrách mají nejen lidové školy, ale i střední, podobně Němci a Srbové. Proč to nesmí míti Slovák? Desetkrát jest nás více než Srbů a Saši. Jsou páni, kteří zakládají obory pro jeleny, tedy zvířata, aby nevyhynuli. Oč větší by měla býti starost, aby nevyhynuly řeči, národy? V této zemi jsou skoro tři miliony slovenských duší. A tyto miliony netoliko že střední školy nemají, ale i z lidových státních škol jim vyhánějí jejich mateřštinu. Jak může míti

bové ji dodnes zovou ha d a s, kdežto ti, kteří obývají Palestinu, nazývají ji ri h á n.

Sváteční kytice, se kterou v prvním dnu slavnosti Stánků vcházeli na prostranství chrámové a neb do synagogy, byla uvita dle podání z listu palmového, z ratolesti myrtové a vrbové: »I vezmete dne prvního . . . ratolesti palmové a větvoří stromův hustých ratolesti a vrby od potoka a budete se veseliti před Hospodinem Bohem svým« (Lev. 23, 40). Tyto tři stromy byly jako odznaky radosti voleny proto, že se vždy zelenaly a všude v Palestině se nalézaly. Obyvatelé země, ve které se daří palma, myrta a vrba, jež jsou zástupkyně tři pásem, měli zajisté příčinu k radosti, a proto vděčně splétali do věnku ratolesti stromův, které jinde rostou jen ve vzdálenosti na sta a sta mil od sebe.

Myrta — praví známý biblický archaeolog Schegg — nebyla Hebreům »stromem posvátným«. Nicméně však platila vždy za výmluvný symbol bohatého požehnání přírodního. Písmo sv. rádo volí myrtu k znázornění úrodné krásy země Zaslíbené. Prorok Isaiáš jmenuje ji mezi stromy, jež v čase messiánském promění poušť v krajinu žírnou:

»Nasadím na poušti cedrův,
akácií, myrtoví a olivoví« (41, 19).

... Místo chrastiny vzejdou cypřiše
a místo hloží vyrostle myrtus« (55, 13).

Myrta dařila se asi na hoře Olivetské, a po dnes hojně roste v okolí Betléma, Hebronu a starého Debiru.

Mezi několika biblickými jmény, která jsou vypůjčena z říše květeny biblické — na př. Sanna, t. j. »lilie«, Thamar, t. j. »palma« — ná-

tím způsobem slovenský lid vzdělanost? Víte, kam to povede? Slovenský lid bude přinucen převzít české knihy, české písemnictví, které jest nám blízké, sesterské. To je vážná, budoucnost Uherska rozhodující otázka. My jsme občané. Na pešskou universitu i my platíme. Turci věru nikoli. A přece stolice turecké řeči je založena a my Slováci ji nemáme. Žádám, aby se ustanovila na přešpurské universitě i pro slovenskou řeč učitelská stolice. Může-li mít stolici rumunština, němčina, takovým právem ji má mít i slovenčina. A to tím více, že založení ji jest vaší povinností. Národnostní zákon to předpisuje. — I některé mírnější maďarské časopisy poznamenaly pochvalně, že Juriga promluvil mnoho pravdy. Ale toho fanatického křiku ve sněmovně, kterým byla řeč Jurigova mnohokrát přerušována!

A zase neomalené falšování citátů. K nejdrzejším hláškám náležejí ti, kteří se odvažují citovati z listů věci, které ve skutečnosti otištěny nebyly, protože podvod se dá v patách dokázati předložením textu skutečně otištěného. Ale pražský tisk agrární v této příčině jest nenapravitelný, děláje tím hanbu poctivějším listům agrárním, vycházejícím na venkově. Agrární pražský štáb, který byl při užších volbách se soc. demokraty r. 1911 v tak úzkém spojení, snaží se v potu tváře s použitím švindlérství dokazovati, že se naopak spojil se soc. demokraty výkonný výbor strany naší. Dne 15. ledna napsal »Venkov«, jak prý »Čech« 15. června 1911 přinesl tyto řádky: »Plenární schůze volebního (výkonného) výboru české strany křesťansko-sociální usnesla se, že nemůže podporovati a voliti agrární kandidáty tam, kde se octli v užších volbách se sociálními demokraty.« Zatím však zmíněné prohlášení bez zkomolení dává zcela jiný smysl. Ve skutečném prohlášení výkonného výboru není ani slova o soc. demokratech. Drzost lháře agrárního jest tím větší, že docela cituje i den, kdy prý ono prohlášení bylo uveřejněno, takže katolíci se mohli o podvodu přesvědčiti ihned.

Ještě horšího falšování však se dopustil »Venkov« v následujících řádcích: »Česko-budějovický klerikální »Hlas Lidu« vydal téhož dne výzvu: »Ani jeden hlas agrárikům! Jděte všichni k užším volbám (v nichž zápoliti budou soc. dem. s agráriky) pod heslem: »Všichni volme protiagrárně!«

K této lži náleží již otrlost handlířská. Ani v jediném volebním čísle »Hlasu Lidu« nebyla výzva, aby se volil soc. demokrat. Naopak dne 8. června 1911 bylo uveřejněno povzbuzení: »Dobrý a upřímný katolík nevolí soc. demokrata.« A hned v čísle následujícím dne 12. června napsán článek proti soc. demokratům a zvláště proti soc. demokrickým kandidátům. Vždyť také »Hlas Lidu« neměl nejmenší příčiny k výzvě, která se mu od »Venkova« přičítá. V jižních Čechách, za které mluvil »Hlas Lidu«, stáli v užších volbách dva křesť. sociálové proti agrárikům. Právě na českém jihu soc. dem. spojenci agráriků přispěli k porážce kandidátů našich. »Hlas Lidu« ani nemohl před užšími volbami podporovati soc. demokrické kandidáty, kteří do užších voleb vůbec nepřišli.

Tyto dva příklady ukazují znovu, jak pražský tisk agrární neštítí se ani podvodů největších. Ovšem že své podvody neodvolá, protože se spoléhá, že zfanatisovaní stranníci odpovědi katolického tisku čisti nebudou. Ale zúmyslné falšování a podstrkávání citátů od lidí, kteří přece čisti umějí, mělo by se trestati více než veliká krádež, protože

leží i myrta. Schovanka Mardocheova, stavši se manželkou krále Assuera (Xerxa I.), nenazývala se jako dříve, hebrejským jménem *H a d a s s á h* (ve Vulgátě »*E d i s s a*«), t. j. »myrta«, nýbrž jménem perským *E s t h e r*, t. j. »hvězda«. Nařizujeť starobylý obyčej dvora perského, aby hodnostáři přijali titul, jenž vztahuje se k jejich osobě a jenž nahrazuje jejich jméno. V době Achemenidovců nalézáme *S y n y*, *B r a t r y*, *O č i* a *U š i* králové. Panovníci partští byli nazýváni *B r a t r y* měsíce a slunce. Šach sám nazýván jest od svých dvořanů *S t ř e d e m* všeho *m í r a*. Královna *n i a t k a*, čistokrevné princezny a milostnice mají právo na podobné pocty. Manželka *F r a a t a k a* I. nazývána byla *B o h y n í* nebeskou, milostnice *N a s s e r e d d i n* šacha byla vždy označována jménem *U p ř í m n á* přítelkyně státu... Skromná *M y r t a* Israelská byla bez pochyby nazvána *H v ě z d o u* vlády. Jeden perský válec ze šedého achátu podává nám představu o tom, jak asi vypadala tato *M y r t a* - *H v ě z d a*. Vidíme na něm královnu stojící, oděnou tunikou se širokými rukávy, v bocích pásem opásanou, pruhovanou. Na hlavě má tiaru královskou, vlasy její, ozdobené dlouhou stužkou, splývají jí po zádech. Před ní nalézá se oltář, na němž hoří vonné koření...

H a d a s s á h (myrta) je příbuzno assyrsko-babylonskému jménu »chadaššatu«, které značí »nevěsta« a jest odvozeno od assyrského časoslova »chadú«, t. j. »radovati, veseliti se«.

Něžná myrta byla ode dávna odznakem mladistvé ztepilosti a platila za nejkrásnější ozdobu panen. Do dnes v Palestině, severně od staroslavného Sidonu (nynějšiho Saida) je vrch (džebel) *R i h á n*. Na něm roste hojnost stromů myrtových a libě vonících lilí, symbolů nevinnosti.

individuům tolik směle prozrazuje daleko horší povahu než jarmareční defraudanti.

Politický přehled.

Němci zvou Čechy na poradu. Na přání Němců, kteří již nemohou snést prudkých útoků svého učitelstva, došlo minulou sobotu v Praze ke společné poradě českých a německých poslanců zemských. Němečtí poslanci tu prohlásili, že jsou v zásadě pro provedení úpravy učitelských platů a pro částečnou úpravu zemských financí i v tom směru, že by byly zvýšeny přírážky a zavedena pивní dávka, krátce, zda bylo by možno vyříditi úpravu platů učitelských bez ostatních záležitostí vyrovnávacích. Se strany české prohlášeno, že úpravu platů učitelských lze provést, dříve však že musel by se nejprve ustavit sněm, provedeny volby do zemského výboru a nynějšimu zemskému výboru musela by býti udělena indemnita (schválení vyřízených záležitostí) za uplynulá čtyři léta; dále musel by býti vyřízen rozpočet a usnesení finanční a školské komise. Němci chtěli tu vyžrát na Čechy, ale pohořeli, neboť uvedením zemského hospodářství do pořádku dle výslovné žádosti Čechů byla by německá obstrukce marná. Na konec zastupci Němců prohlásili, že nemají od svazu německých poslanců plné moci, aby jednali o jiných otázkách než o úpravě samé; dají prý však svazu zprávu a dle jeho rozhodnutí se zařídí.

Na sjezdu mladočeské strany v Nymburce 19. t. m. promluvil poslanci prof. Hráský, dr. Kramář a L. Čech o politické a hospodářské situaci. Prof. Hráský za příčiny neutěšeného státního hospodářství rakouského označil hospodářskou závislost Rakouska na Uhersku a na německé říši, přehnaný centralismus a zdaňovací nesoustavnost a nespravedlivost. Výsledky politiky zahraniční jsou ztráta nejdůležitějších odbytišť zahraničních, téměř na miliardu passivní bilance obchodní, ztráta úvěru zahraničního, rozvrat v úvěrnictví domácím, poklesnutí produkce, nezaměstnanost, drahota. — Dr. Kramář hájil dosavadní politickou taktiku většiny českého poselstva na říšské radě. Právě, že jest povinností českých zástupců hlasovati pro všechny velmocenské potřeby říše z toho důvodu, že politika říše nesmí býti ovládána jen Němci a Maďary, nýbrž že musí se v ní uplatniti také živel slovan-ský. Bude-li ukrajinská a slovinská obstrukce proti vodocestné akci Čechů pokračovati, nezbude prý českým poslancům nic jiného, než zaříditi na příště postup svůj bez ohledu na druhého, ať již to Slovan či Neslovan.

Státní výnosu Hohenburgerova. Soud v Teplících vrátil zemskému nalezinci český přepis, nevyřídív ho, že prý úřední řeč u soudu teplického jest německá. Zemský výbor podal sice stížnost ministerstvu spravedlnosti, ale tam uvázla kdesi na stole Hohenburgerově. Na konec však usnesl se zemský výbor poslati přepis česko-německý s protestem proti odmítnutí českých přepisů soudem teplickým. Pěkná nálada ke smířování.

Ve finančním výboru zápasí se s obtížemi v poradách o malém finančním plánu. Vláda chce si jím opatřit úhradu pro výdaje spojené se služební pragmatikou. Země mají také něco dostat, ale vláda vyšší a nové daně chce zabrat pro státní pokladnu, že by pak na země zbyla maličkost, která by sotva zmírnila finanční mizerii zemí. Proto

Zvyk zdobiti se o svatbách věnečkem myrtovým je prastarý, udržel se až na naše časy. U starých Římanů nosila nevěsta na hlavě a přes obličej dlouhý závoj skvostné barvy oranžové, tak zvané »flammeum«, na který kladla věneček z vlastnoručně natrhaného kvítí. Coronatio (korunování) nevěsty zachovalo se i v dobách křesťanských. Se zálibou byla k němu volena myrta. Její vždy svěží zelená barva je výmluvným obrazem trvalé, nevadnoucí radosti. Myrta náleží ke stromům dlouho žijícím, přečká i jedno století.

Na jednom zlatém skle (u Garrucciho) je korunování nevěsty takto znázorněno: Sklo představuje podoby snoubenců, nevěsta stojí po pravici ženicha. Mezi snoubenci je viděti oltář, nad kterým si podávají ruce. Nad nimi pak vznáší se nádherná koruna, věnec snubní, o němž Tertullian dí (De corona 14): »Nuptiae coronant sponsos« (Sňatek je korunou snoubencův). Okolo pak je nápis: »Vivatis in Deo!« (Žijtež s Bohem!) — A jiné sklo znázorňuje podoby snoubenců, jimž Kristus sám klade na hlavy věnce. Sv. Jan Zlatoústý jmenuje věneček snubní znamením vítězství, proto padlé nevěstě nebylo dovoleno věnečkem se zdobiti. Okrouhlá podoba věnečku naznačuje nerozlučitelnost stavu manželského.

Dle této symboliky značí tedy věneček myrtový podobou svou věčně trvajícím svazek věrnosti. Jeho zelené listy je výmluvným odznakem radostné naděje a trvalého štěstí. Toto bude dovršeno Pánem, až jednou řekne:

»Šťastně, s tvář jasnou přicházíš...
od Pána Jsa květem korunován věčným...«

velikého nadšení pro tento finanční plán není. Zastupcové panské sněmovny prohlásili veto vůči zvýšení daně z příjmů až od příjmu 10.000 K a trvají na tom, aby daň z příjmů byla zvýšena ve všech stupnicích. A ke všemu soc. demokraté podporování českými radikály zahájili boj proti finančnímu plánu. Nechtějí připustit, aby stát zemím přispěl, pokud podle přání socialistů nebudou upraveny zemské volební řády. Soc. dem. zástupci vystupují především proti zvýšení daně z kofalky, pronášejí sáhodlouhé řeči, mají plná ústa chudáků...

Zmar jednání o rusínské universitě. Po všem ujišťování, že dohoda polsko-rusínská v otázce universitní jest trvalá a důležitým mezníkem v žití obou národů, třesla zase rána. Zástupce Rusů dr. Levicki na schůzi ve Vídni prohlásil, že polská strana na konci jednání stran university rusínské vystoupila s novými požadavky na stanovení polského rázu dosavadní university Lvovské, než bude aktivována rusínská universita a že vláda schválila toto stanovisko Poláků a proto dr. Levicki prohlašuje jednání za skončené a to nejen vinou polské strany, nýbrž také vinou vlády, která opouští zásadní své stanovisko, berouc jednostranně ohled na bezdůvodné snahy Poláků.

V národohospodářském výboru ve Vídni mělo se 21. t. m. jednati o předloze zákona o ústřední úvěrně. Posl. Franta podal však návrh, aby se jednání odročilo o 4 týdny, ježto návrh týká se důležitých zájmů korunních zemí a mimo to není vytištěn. Návrh dr. Franty přijat 16 proti 11 hlasům.

Změny vlády ve Francii. Den volby presidenta francouzské republiky 17. ledna byl dnem boje mírných živlů se socialist. radikály. Vídeckové radikálů Clemenceau a Combes napínali všechny síly, aby prosadili Pamse a porazili Poincarého, který na jejich komando neodstoupil. Jmenování dva radikálové svým bezohledným vystupováním proti Poincarému utužili řadu republikánů z levice, která se kol Poincarého seskupila, a přiměli pravici, že tato své hlasy z valné části hned v první volbě soustředila na Poincarém. Při první volbě dostal Poincaré 429 hlasů, Pams 327, soc. dem. Vaillant 63 atd., Poincarému do potřebné většiny nedostávalo se tedy 6 hlasů. Při druhé volbě zvolen Poincaré 483 hlasy, Pams dostal pouze 296 a Vaillant 69. Pravice volbu rozhodla a zasadila vlivu Combesovu smrtelnou ránu. I církev katolická si ve Francii oddechne, neboť propadlý Pams jest protikatolický zuřivec, kdežto Poincaré jest aspoň umírněný. — Zároveň se zvolením nového presidenta odstoupilo celé ministerstvo. Vlastním důvodem odstoupení ministerstva jsou ovšem Combes a Clemenceau, kteří Poincarému neodpustí, že byl zvolen proti jejich vůli presidentem republiky. Poincaré však povolal v čelo vlády oddaného mu Brianda, kterému podalilo se sestaviti nové ministerstvo.

Zakročení velmocí. Konečně rozhoupaly se velmoci a svými velevyšlanci zakročily v Cařihradě doporučivše Turecku, aby vydalo Bulharsku Drinopol a otázku Egejských ostrovů přenechalo Evropě. Porta upozorněna, že na se vezme velikou zodpovědnost, zavínil-li svou nepovlností obnovení bojů u Čataldže. Vyhoví-li Porta této radě, pak i velmoci budou Turecko hospodářsky a finančně podporovati. Rusko zdůraznilo ještě notu velmocí a připomenulo Portě, že obsadí Arménsko, odpoví-li Turecko Evropě zamítavě. Jest však patrné, že turecká vláda hledí opět svoji odpověď na notu velmocí oddálit. Naproti tomu státy balkánské si přejí, aby do 1. února byla situace rozřešena buď pro válku nebo pro mír, z toho důvodu, aby na jaře byla polní práce zahájena za spolupráce mužů, kteří jsou nyní na bojišti.

Turecko pro mír! Velká turecká rada sešla se 22. t. m. v Cařihradě, aby pojednala o notě velmocí. Shromáždění po vládním vysvětlení vyslovilo se pro přijetí kolektivní noty. Dle toho asi turecká vláda odpoví mocnostem, že jich rady přijímá a bere na vědomí ujištění, že budou tureckou vládu finančně i morálně podporovati. K tomuto projevu jistě také přispěla porážka tureckého loďstva dardanelského v bitvě s řeckým loďstvem, při níž aspoň pro tento čas 4 turecké lodi válečné učiněny k boji neschopné. — Na jedné straně se tvrdí, že se Turecko vyslovilo pro přijetí velmocenské noty, na druhé však, že Drinopol sice vydá, ostrovy Egejské však nikoliv.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lánského mostu 279.

chrámu Páně. Pokračujte dále horlivě k cílům, jež jste si pro chrám zvelebením zpěvu i hudby byl vytknul! Přejeme hojnost zdaru další ušlechtilé práci.

Pardubice. C. k. setník auditor Otakar Adam, přednosta zeměbranneckého soudu v Lublani, bude slaviti sňatek se slečnou Miluškou Wlachovou, dcerou paní Bohumily Wlachové, vdovy po velkoobchodníku v Pardubicích, dne 25. ledna 1913 o 11. hodině dopoledne v chrámu Páně sv. Jindřicha v Praze.

Starobylý kostelík v Kočím. Jedna z nejvýznamnějších staveb dřevěných v království jest památný kostelík sv. Bartoloměje v Kočím u Chrudimě. Založen byl královnou Zofíí, chotí Václava IV. Byl později poněkud přestavěn v dřevěné architektuře, kamenná stavba zůstala netknuta, jak byla z konce 14. století. Dubová vazba věže a chodby přes rybník pocházejí z r. 1666, jak svědčí vysekané nápisy na dřevě. Krásné, lahodné zvony sv. Bartoloměje z r. 1496 a sv. Vavřince z r. 1563 s nápisem českým jsou význačné práce litecké zvonářské. Pozoruhodná jest lidová malba stropu a dvou chorů nad sebou umístěných (krucht), které pocházejí z r. 1667. Staré fresky v presbyterii byly v r. 1900 nešťastně zrestaurovány, neboť zmizela nejen veskerá jejich poesie staré doby, ale i forma v nové kresbě. — Výsoké c. k. ministerstvo kultu a vyučování, uznávajíc plně zachování této význačné historicko-umělecké památky, věnovalo po doporučení c. k. centrální komise a architekta B. Dvořáka obnos 1500 K, z něhož mají býti pořízeny opravy chatrné střešy šindelové a výměna shnilých trámů. Uvědomělé občanstvo obce Kočí s chloubou a nemalou pietou hledí vždy udržeti krásnou tuto památku ve vzorném stavu. Po opravě kostelíka v r. 1913 upraví obec okolní oheky rybníka, který oblévá kostelík a starý hřbitov kolem a též nános rybníční vyvezen bude na pole, čímž nemálo se kostelíku a jeho okolí prospěje.

Německý Brod. Do alba pokrokářů. Pokrokáři německobrodští nejsou lepší a politicky poctivější pražských... Politikáři typu Šmejkal-Vyskočilova (dva gymnasiální professoři) kantorují frasem... Pan profesor, který se stal pověstným, jako posvěcený prorok hospodského politikaření, který s přesností flašinetu oběhává na různých místech jímavou píseň o české politice... uráží a spílá zdrcující většinu svého spoluobčanstva. — Jsme u pravdy, tvrdíme-li, že c. k. profesor něm.-brodského gymnasia dotkl se nestoudně a nezodpověditelně široké kategorie samosprávného úřednictva. Mysleli jsme doposud, že infamie toho druhu, napsaná o samosprávném úředníkovi pro jeho postavení, může mít místo jen v hlavě kretina nebo v hlavě člověka skrz naskrz podlého... dolů, nadutci, nahoru opatrníci... Uvykli jsme od pokrokářů hrozným věcem, a proto beze stopy rozčilení smějeme se jen, čteme-li v pojednání Osvěty štvavé frase nejnižšího druhu, jaké snad jen nevzdělané mozky lidské spodiny smýšlet mohou... Tak a podobně čteme ve svobodomyšlném německobrodském listě »Sázavan« č. 19, jako charakteristiku dvou také »vychovatelů« české mládeže, dorostu intelligence. Přidáváme otázku: »Co bude z jinochů, pětici jejich svěřených? Nebudou jednou doplňovat řadu lidí povrchních, ale za to všechno podceňujících a ve své nadutosti podceňujících? Jaký může být jinoch, když o svých učitelích čte a slyší podobné věci? Má to zvláštní vychovance Masaryk. — Další však poví více, a to ať si dají do alba sami mladočeši, kteří lidem takovýchto povah usnadňovali práci!!! Vždyť vyznávali v téměř listě: »Mladočeská strana umožnila našim pokrokářům v různých korporacích, aby se uplatnili... ano v t. zv. Osvětovém sboru se jim... vyšlo s největší ochotou vstříc a ponechala se jim ve všech oborech většina.« Ba dokonce »právě mladočeši, až mohli jinak, povolali pokrokáře na zodpovědná místa všech pracovních odborů...!!! Pánové, jak zasluhuje býti pojmenováno toto vaše jednání! Ovšem, vy jste jim vyšli vstříc jako kulturní pracovníkům.« Až, to máte prapodivný pojem o kultuře, když se spolčujete s lidmi, za jaké pokrokáře prohlašujete. Není v tom zase kus »české hlouposti«, která za pokrokový punc, zaprodává rozum i důslednost? Snad nebudete tvrditi, že pokrokáři jsou takovými, za jaké je vydáváte, teprve od té chvíle, co Hlasy z Posázaví útočí na radníci a co vychází Sázavan! Buď jste byli, mladočeši, důsledni tehdy a nejste nyní, anebo jste nebyli důsledni tehdy, a jste nyní. Jedno si vybrati musíte. Otevřeně smýšlejících katolických občanů nedbáte, ale těm, kterým tak hanebné vysvědčení dáváte, jste práci usnadňovali! A tohle si ještě vytisknete, aby celý svět věděl, co stojí »punc moderního pokroku.« Ovšem, kdyby byli pokrokáři bouří proti klerikalismu a kněžím, to byste jim nevyčítali »proč oni nebojují proti vzmahajícímu se zhoubnému klerikalismu v našem městě.« Máme však věru radost, že jste již jednou řekli pravdu a i tohle své tvrzení o zhoubnosti klerikalismu o několik řádků dále popřeli slovy: »Doznáváme otevřeně, že společenský život v našem městě není takový, jakým by měl být... A na této společenské rozháranosti má největší podíl p. redaktor Hofrychtr, který společnost naši svými klepařskými články nejvíce rozeštvál... Tedy ne klerikalismus, ale p. Hofrychtr rozeštvál něm.-brodskou společnost a o tom jste dříve nevěděli, že to činí? Ó, klerikalisme, ty přišerná vidino všech redaktorů pokrokovských, potíštěných listů, ty nejmódnější tvore, bez kterého by se nezakryla plytkost a mělkost mnohých žohalů s pěrem v ruce a haldou novin pod ramenem! Nebudou již více strašiti natky děti Koudeleou, nýbrž tebou, O, mladočeši, zda v budoucnosti budete jednati dle toho, co nyní za poctivou pravdu svým čtenářům podáváte? Jestliže však zapomenete vy, nezapomenou jiní, nýbrž pro sebe zase

si do alba vložil tato slova vašeho listu: »Starosta města poslanec dr. Šubrt svou prací získal si v rodném městě svém tolik sympatií, že nemusí spoléhat na několik hlasů zdejších klerikálních voličů...« Pravíme však, že dr. Šubrt není mladočeská strana. Ctíme pozitivně vykonanou práci — ale minulé volby již svědčily jinak, než ony řádky, a přístí léta vás jistě o vaší pýše přesvědčí i o chvástivosti, třeba si tištěna byla. Zatím dosti. Důsledky přijdou. Kdo hraje komedii?

Dolany u Bohdanče. Před lety, když začaly sbírky na kapli sv. Floriána v naší osadě, žádný z nás si nepomyslel, že tak brzy přikročíme ke stavbě nikoli kaple, ale kostelíka, který bude okrasou naší rolnické osady. Přecasto bylo nám připomenuto ve schůzích politických, proč tak úsilně sbíráme na kostel, když farní kostel žánický není ani hodinu od nás vzdálen a do Bohdanče též více než hodinu cesty nemáme. Ba i vytýkáno nám, že nejsme pokrokovými. Abychom ukázali těm, kteří za falešným pokrokem se honí, sbírali jsme usilovněji, a domohli se toho, že v roce 1913 se započne se stavbou kostela, který bude naší chloubou a záštitou. Ve výboru kostelním zasedali rolníci uvědomělí, pokroku milovní, ale pokrok vidí v něčem jiném, než falešní proroci národa. Náboženství pro otčinu zděděné, národnost, cit pro tu hroudu, na které se zrodili, osvěta duše při zdravém rozumu a práci jsou jim vodítkem, které přetrvá pokud sjednocenost bude v obci a království, léta nescetná. Té dobré snaze našeho uvědomělého rolnictva každý dobrý člověk přáti bude. Výbor zamýšlil během jara vypsati offertní řízení na zadání stavby dle projektu architekta B. Dvořáka, a ještě tento rok stavbu zbudovati. Vdp. faráři Paloušovi sluší nemalý vzdání dík za účinnou pomoc a pobádání v neutuchající práci, aby co nejdříve svého zdárného konce se dočkala.

Hrbokov, III. kostel Heřm. Městeck. Dvacet let pracujeme na postavení svého fil. kostelíka v lesní naší samotě Hrbokově. Jméno kostelní je značné, že by se dva kostely daly pořídit. Slibeno nám samotným konservátorem, který v srpnu 1912 komisi u nás řídil, že do roka se kostelíka dočkáme. Toužebně čekáme, když již plány jsou schváleny i vnitřní zařízení zadáno, ba i malba od osvědčeného ak. malíře Häuslera objednána dle krásných jeho návrhů, zda nám konservátor Dvořák pomůže, jak sliboval. Při dotazech k hejtmanství vymlouvají se, že to záleží na konservátoru a při upomenutí u konservátora, že to zdržuje hejtmanství anebo samé místodržitelství. Čekáme dosti dlouho, nemajíc kostela na blízku, jsme zde jako na poušti odkázáni sami na sebe a Boží přírodu. Jen teď aby se nevymlouvali konečně ještě na konsistoř.

Záložna v Hradci Králové,
Janšího náměstí č. 103.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i výmě!

Různé zprávy.

Prohlášení. V poslední době shledal jsem, že mnohé časopisy katolické uveřejňují celé stať z mých spisů, zejména z knihy »Úkoly sociální politiky« bez udání pramene. Ve 2 časopisech docela podepsal se jako autor článku neznámý mně spisovatel, jenž doslovně opsal mou brožuru »Charakter«. Neměl bych proti tomu nic, jestliže by mé myšlenky došly co největšího rozšíření, ale musí se to díti se zachováním autorských práv. Na poli literárním platí také křesťanská zásada »Nepokradeš!«. — Dr. Fr. Rey.

Dívny počátek. 12. ledna vyšlo 1. číslo »reorganizovaného« Českého Remeslníka, orgánu to Zemské jednoty živnostenských společenstev v král. Českém. Ve feuilletonu tohoto čísla nalézáme apologii křivé přísahy. Učelník-student zákeřně vhodil kámen do bytu profesora, který, proraziv okno, rozbil obraz profesorův. Nastalo vyšetřování a nyní otiskujeme do slova z Č. Remeslníka: »Stolek prostřen černým sukem, na něm dvě hořící svíce s křížem. Učitel náboženství položil ruku na mou hlavu a dobromyslně se mnou jednal, až mne ani cítiti nemohl. Ubohý, zaslepený hochu, řekl, vyprázdní své srdce a vše mi doznej! Udělá ti to dobře a tvému svědomí se ulehčí. A zlepši to tvé postavení, řekl rektor. Já to přece nebyl. Já přece nerozbil okno, řekl jsem. Učitel náboženství vypadal nyní hrozně. Pak pravil k řediteli: Ihned se dozvíme pravdy. Znáš následky křivé přísahy z náboženství? Ptám se tě: Modlíš kamenem? Ano — nebo ne, ve jménu Nejsvětějšího. — Ne, pravil jsem. Učitel náboženství pokrčil rameny a pravil: No, tedy to přece nebyl on. Zdání klame. Jsem rád, že jsem lhal a ničeho nedoznal, že jsem v neděli večer hodil kamenem do okna, kde, jak jsem věděl, obraz byl. Neboť bych si nebyl své postavení zlepšil a byl bych odtud býval vyhozen. To říkal rektor jen tak. Já ale nejsme tak hloupý. — Průběh přelíčení jest vymyšlen až příliš hloupě. Rádi bychom věděli, kde se takto vyšetřovalo! Leckde v domácnosti živnostníka čtou »Č. Ř.« i učedníci, do kterých se v živnostenských listech den ze dne množí se oprávněné stížnosti. Až si svrchu uvedené přečte nějaký nadějný posluchač pokroč. školy, tedy ho to jistě zúšlechťí a v dobrém utvrdí. Takováhle »reforma živnostenského stavu« je nejvýš nebezpečná a odsouzení hodna. Což »Český Remeslník« nemá nic vhodnějšího, že musí sahati k bídnému německému překladu? — Starosta živnost. společenstva.

Zadostučnění řádovým sestrám ve Francii. Radikálně-socialistický starosta cherbourgský, který nejprve milosrdné sestry z městských nemocnic vyhnal, musel je opět znovu zpět povolati, aby odstranil nepořádky v nemocnicích zavládnuvší. Rovněž v asyly pro opuštěné dívky, který vydržují a vedou milosrdné sestry, musel jejich činnost pochváliti městský radní známý svým protikatolickým smýšlením a činností.

Co je to burza? V r. 1890 stála jedna akcie severozápadní dráhy 377 K. Jakmile počalo se jednati o sestát-nění, vyšroubovali bursiáni cenu akcií na 554 K, tedy jen jednu akcií zdražili o 177 K. Stát pak při převzetí musel zaplatiti akcie o 32 milionů draže. A stát, to jsme my. — Nebo jiný obrázek: cenné papíry na vídeňské burse obnášejí koncem roku 1906 v kursovní hodnotě 19 miliard K. V celém Předlitavsku byl majetek půdní oceněn asi na 10 miliard K. Rolník v potu tváře se dře, bursián žije.

Vůdce italských socialistů Ondřej Costa, jenž zemřel 19. ledna 1910, smřil se před smrtí s církví. Když to hned po jeho smrti uveřejnila florencská »Unita Cattolica«, popírali to socialisté. Ale přece je to pravda. »Unita Cattolica« uveřejňuje dopis mnicha Artura Collettiho, jenž vyslechl zpověď Costovu a smřil ho s církví. Costu považovali všeobecně za vůdce italských socialistů, byl i místopředsedou sněmovny.

Boj o školu v Nizozemí. Všeobecný svaz katolických voličských spolků v Holandsku pověřil svým časem zvláštní komisi úkolem, aby vypracovala zprávu o otázce, jak by bylo lze dosáhnouti, aby úřady stejně se chovaly ke křesťanské škole jako se chovají ke škole bezkonfessní, státní. Stav věcí v Nizozemí se má takto: Obce jsou zatíženy péčí a starostí o veřejné (neutrální) školy. Stát na vydržování těchto škol přispívá. Zákonem z r. 1889 byla stanovena rovnoprávnost neutrálních a konfessních škol před tvář státu. Přes to však nesmí obec školy konfessní podporovati, ač na školy neutrální může vydati, kolik chce. Odtud přijde, že učitel v Haag na veřejné škole ustanovený, má platu až 2000 zlatých, kdežto učitel na škole konfessní to dotáhne nejvýše na 1250 zlatých. Komise svazem ustanovená sestavila řadu otázek a odpovědí, které ještě budou znovu prozkoumány a ve vzájemný jasný a ohraničený poměr uvedeny. Hlavním požadavkem je stejný plat učitelů veřejných i »zvláštních«. Ministr Heemskerk předložil prozatím návrh zákona, ve kterém se navrhuje, aby každému učiteli, který má více než dvě děti, za každé dítě další příplatek se 40 zlatých ročně. Tento příplatek na děti bude stát ročně 582.000 zlatých. Otázka boje o školu tím však ještě rozluštěna není.

Boj mezi židy a Poláky ve Varšavě. Při posledních volbách obecních ve Varšavě zvítězili židé, do jejich rukou přešla vláda v největším polském městě. To Poláci dohánělo a vyhlásili na židovské obchodníky boykot. Proti židům vystoupily dokonce i pokrokové listy, ba založen i speciálně boykotovní denník »Dwa Grosza«, jenž rázem získal 42.000 abonentů! Tento list šlapal židům nemilosrdně na paty, on odhaluje jejich triky, zakrýváni židovských jmen křesťanskými atd. Boykot židů v obchodě je teď nejčasovějším hovorom doma, na ulici, v salonech, všude. A to dlužno říci: Židé obchodníci ocitli se boykotem v situaci velice nemilé. Ale oni se těší, že tento boj je jako vzplanutí slámy, které rychle pohasne. Židé ovšem odplácejí křesťanům stejnou mincí. Poláci nekupují u hokynů židovek, židé neposkytují úvěr hokyním křesťanským. Ale Poláci honem zřídili i úvěrní spolek pro tyto křesťanské prodavačky. Židé přestali navštěvovati polské kavárny, divadla, Poláci pak boykotují židovský podnik »Skating-ring« a židovské biografy, polské firmy propustily židovské příručí, židovské firmy učinily totéž s polským personálem. Jedním slovem: válka je vypověděna a boj se vede na celé čáře. Dámám, které kupují přece jen u židů, připěvní polští kontroloři z lidu nenápadně lístek: »Tato dáma kupuje u židů«.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, křesťanské krasotelné,

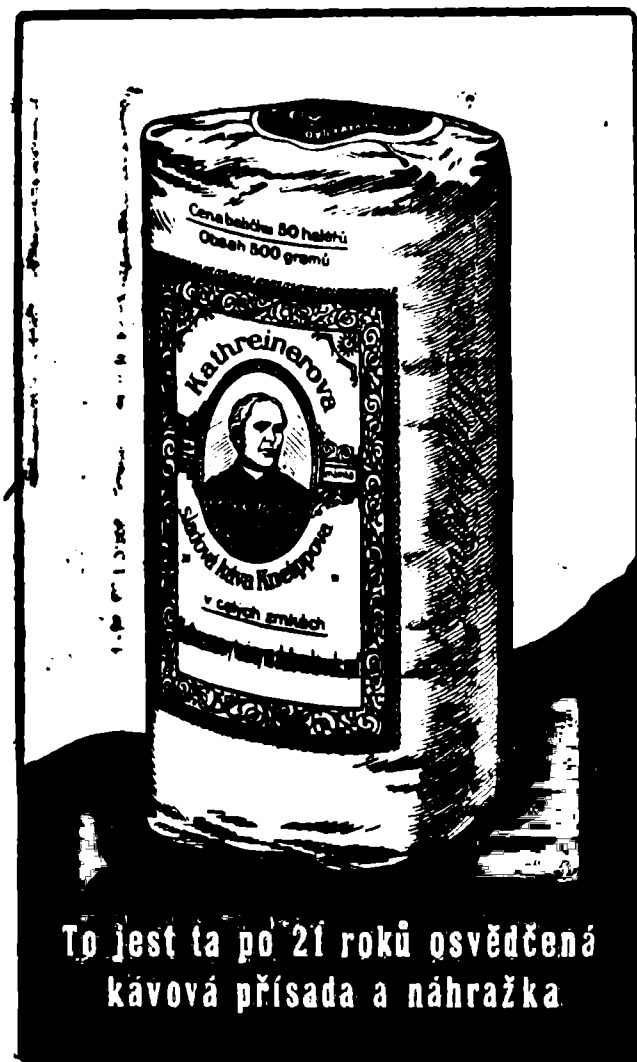
levně provádí absolvent c. k. odb. školy krasotelné a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Turecké ukrutnosti, spáchané po vyhlášení války v Drinopoli, líčí v bostonském časopisu »Globe« dopis zaslaný Nazariem Dean Danibellem, důstojníkem v drinopolské turecké armádě, J. J. Bosdanovi. Danibell píše: »Lidská řeč nemůže vyličiti úzkost, kterou duše cítí, vzpomene-li si na těch minulých sedm týdnů vzájemného vraždění, během nichž 30.000 osob bylo zde pobito. Jako blesk z čistě oblohy přišlo nenadálé oznámení o balkánské alianci a nežli se Turci vzpamatovali z překvapení, válka byla vyhlášena. Brány zbrojnic a kasáren byly otevřeny. V kasárnách v Seljillier Mahalesy slyšel jsem, jak velící důstojník dal rozkaz k pobíjení všech křesťanů. Konečně hrozná páteční noc nadešla. Bylo při soumraku. Když stál jsem u okna v konaku Kendeli Beye, viděl jsem několik imánů na minaretu. Ostrý tlukot bubnů ohlašoval rozeslání prvních strážů před půlnocí. Několik minut uplynulo, pak věž oživila lidmi, kteří pobíhali rozčileně. Veliký zvon řeckého orthodoxního kostela začal zvoniti a na to následovalo zvonění na jiných křesťanských kostelích. Každé okno bylo osvětleno. Ulice se naplnily muži, ženami a dětmi a každý nesl, co na krap mohl sebrati, a všichni spěchali hledat útolek v kostelích. Napolo nazi lidé běhali ulicemi a roznášeli zprávu, že blíží se mosle-

míněti albánští hrdlořezové. Ženy, tisknouce své dívky k prsům, spěchaly k oknům, jež vyčnívaly na ulice, kde tekla již krev proudem. U Tepahu blíže studně, za obydlím řeckého biskupa, potkal jsem asi 50 dívek, jež šňené strachem daly se na útěk. V okamžiku byly obkličeny rozruženými Moslemy a pobity. Srdce rozrývali výkřiky nevinných dětí zvyšovaly hrůzu scén, jež se odehrávaly. V půl hodině bylo předměstí úplně spustošeno. Mezi tím Moslemové z Drinopolu, sesílení lidmi z venkova, dali se do své ďábelské práce. K půlnoci město se proměnilo v peklo. Řvaní milionů tygrů nemohlo by napodobiti smrtelné výkřiky nešťastných tisíců. Město bylo zapáleno v mnohých částech a tisícové zahaleni byli v plamenech. — Ráno ulice pokryty byly mrtvolami. V sobotu ráno napočítal jsem 46 vozů naložených těly křesťanů, kteří nakupeni byli jako kusy dobytka. Tisíce z nich byli naházeni do řeky a vynešeni na břeh tři míle pod městem. Vojáci z pevnostního distriktu naházeli 1700 těl do močálovitých zákopů obkličujících valy. — V Oteu Otchen 3000 macedonských zemědělských dělníků, kteří šli do města hledat útluku, bylo obklíčeno a povražděno před očima úřadů. — Deně ze všech částí vilajetu docházely hrozné zprávy o vraždění a plení.

Všelicos. Méně zámožné obyvatelstvo v Číně rádo používá evropského novinářského papíru k vyčalounování stěn svých domů; hlavně však používá se tohoto papíru na vesty, jež jsou prý výborným prostředkem proti nachlazení. — Ve schůzi permanentní školské komise v Čechách schválen odstavec o učitelských platěch: 10 trienálek ve výši po 200 K pro učitele obecných škol a po 250 K pro učitele měšťanských škol. — V Irsku postrádají myši, krtků, všech obojživelníků a hadů. Byly na p. učiněny několikrát pokusy nasaditi v Irsku rosničku a užovku, ale každý pokus selhal. — Země, v níž se průměrně nejvíce spotřebuje vajec, jest Německo, kde průměrně každý obyvatel sní 127 vajec ročně. Země, které vyvážejí nejvíce vajec, jsou Rusko a Rakousko-Uhersko. — V Bosně a Hercegovině nepamatují už leta takových mrazů — teploměr klesl tu až na 20 stupňů R. Zimou trpí zvláště vojsko. — Senát nejvyššího zem. soudu v Mnichově prohlásil za neplatné manželství arcivévodkyně Isabely Marie s princem Jiřím bavorským. Arcivévodkyně zažádala o uznání neplatnosti svého manželství pro nepřekonatelný odpor. — Nad Londýnem ležela v minulých dnech nezvykle hustá mlha, jaká nebyla již po léta. Dým sráží se k zemi, uléhá na ulicích a ztěžuje velmi dýchání; všechen ruch v přístavu i na ulicích uvázl. — Dne 17. ledna odevzdána byla slavnostně na Staroměstské radnici v Praze starostou pražským dr. Grošem zlatá čestná medaile města Prahy, generálu řádu křížovníků s červenou hvězdou F. Maratovi v uznání jeho zásluh o trvalé okrášení Prahy — přestavěním kláštera křížovníckého — a jeho vlasteneckého a lidumilného působení. — V Novém Yorku zastavilo 17.000 šiců práci; žádají takovou mzdu, aby mohli slušně žít. — V sobotu zemřela v Praze matka zvěčnělého básníka Jar. Vrchlického, pl. M. Friedová ve věku 90 let. — Statek Tolstého, Jasnou Poljanu, koupila dcera Tolstého Alexandra a rozdělil ho mezi tamní sedláky. — V Madridu bylo vyloučeno z práce 30.000 železářských dělníků. — Herna v Monte Karlu za r. 1911 měla čistého zisku 37 a půl mil. franků. — Deputace čínských sufražetek prezidentu Juanšikaju, když jí na její požadavky dal málo uspokojivou odpověď, roztřískala celé zařízení v přijímacím saloně. — Král italský dal své jméno zapsati do politické volební listiny. Kandidatura králova působí v Itálii pochopitelný rozruch.

To jest ta po 21 roků osvědčená kávová přísada a náhražka

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky
(půlměsíční záručení)

4 a $\frac{1}{2}$ o dnem 1. dubna 1912

počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a vřelá poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

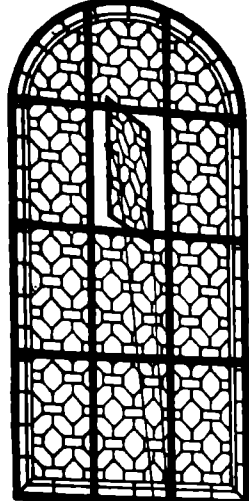
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
shotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebouchovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Nadlékaře a fysika dra G. Šmída světoznámý

ušní olej

odstraňuje rychle a důkladně bluchotu, výtok a záněty v uších i v zastaralých případech. Jediné k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

TRY

v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Váno k dostání.

nejlepší cídido na kovy.

Žádný přípravek vodový.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti
a bezvadném provedení

zimního i letního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba záster a prádla v Litomyšli.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Nejlevnější a nejbezpečnější
pojištění pro případ úmrtí
a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,
jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 38
případech úmrtí celkem 40.575 K, získav 805
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla po-
dporaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluslona 2 K,
jež se vyplatí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívký do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Reyl,
předseda.

Václ. Jemčevský,
jedenatel.

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Dům

o dvou poschodích prodá se
z volné ruky za nejvýhodněj-
ších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. l.

Katolický peněžní ústav
„Úvěrní družstvo Eliška“
 v Hradci Králové (Adalbertinum)
 úrokuje vklady **4½ — 5%**
 Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.
 Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání
 která o kněžských exorciscích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:
Rosa mystica
 u Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jediné lze knihu obdržeti.
 Cena výt. brož. 2 K, vkusné váz. 3 K.
 Knihu velmi vkusně vypravila biak. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.
 Odporujeme všem křesťanský český závod vyřizáček a šlátek „Záštitu“ v Chrastí u Chrudimě.
 Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záštitu“. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkušku a budete jistě spokojeni!
 Odporujte ve svém okolí!

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
 též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
 v Hradci Králové.
 Sklady: Praha, Vídeň, Budapešť.
 Pedálová harmonia obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.
 Cenově zdarma a franko.
 Na splátky od 10 K.
 P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

PAMÁTKY a vhodné dárky
 k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misám a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest
 v cenách levných na skladě má —
Družstevní knihkupectví,
 zakladatelství, závod hudební a papírnařství v Hradci Králové, Adalbertinum.

Nádherne dary!
 Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla v moderních rámcích, nejrůznější umělecké výrobky, kříže, sochy, rámce a lišty nejnovějších vzorů a provedení odporujeme
 od roku 1891 renomovaný
umělecký závod
 Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a školní potřeby, alba, kasety dopis. papíru, kalendáře, knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd.
Obrovský výběr dopisnic
 v řadě nových uměleckých, místních a časových.
 Výroba **rámců,**
 vkusné zarámování a zasklívání přinešených obrazů atd. ve vlastní dílně.
Obchod umělecký a papírnický.
 Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a školní potřeby, alba, kasety dopis. papíru, kalendáře, knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd.
Obrovský výběr dopisnic
 v řadě nových uměleckých, místních a časových.

Ve prospěch
 Svatováclavské Matice Školské.
 Uznámy za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých
kostel. paramentů
 prádla, praporek, příkrovů, keberů a keřevého náčiní ve výrobních nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
 v Jablonném n. Orli. č. 86.
 Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
 Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.
 Bez velkoměstské reálie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 20%, než v ústředí.
 Jubíl. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
 Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

Naším spolkům a organizacím!
 Upozorňujeme, že
Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové
 má ve svém skladu bohatý výběr **plesových pozvánek**
 vzorů jednoduchých i skvostných, úpravy vesměs elegantní, ceny levné. Zakázky vyřídí svědomitě a rychle. Prosíme všechny katolické spolky a organizace, aby se obracely na **diocésní svůj podnik katolický**, jenž není ani soukromý ani akciový, a **veškeren výtěžek svůj odvádí na podporu katolické organizace.**

Přinášíme-li svými podniky adalbertinskými krajní **oběti** katolické věci naší, zajistě po právu prosíme o **podporu** naší katolickou veřejnost.
 Svůj k svému!
Harmonia
 saz i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovarů ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)
Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
 č. 109.
 Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
 Nejlepší doporučení z kruhů vl. duchovenstva

Raďte si psáti o vzorky
 firmě
Tkalcovské výrobní společenstvo „Vzájemnost“
 v Hronově č. 186.
 Vývoz líného a modního zboží.
 Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
 Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské plátna, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na košile, látky atd., překrásných modních vzorů.
 Výbavy pro nevěsty
 za levné, pevné, ceny. Velkolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 80 K snadíme vyplácet. 1 balík 40 m šitých vkusně rozvržených za 18 K.
 Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!
 V podniku tomto lze též bezpečně uložit **vklady proti 6%, úrokování.**
 Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Výhodný úrok na vkladní knížky
 dle ujednání **4½ — 5%** poskytuje
Československá záložna v Praze,
 Spálená ul. 9.-11.
 Dlehodová daň platí záložna sama.
 Kromě povinné revize Jednoty záložna jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem.
 Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati; budete jistě kulantním jednáním úplně spokojeni.

VŠUDE DOBŘE
 osvědčil se „Albín“, prací prášek a vůni fialkoven,
A DOMA NEJLEPE
 oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.
 Vyrábí: **Jan Jelínek, mydlář** v Hradci Králové.
 Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků za K 3.— franko.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
 (protektovaná firma)
 v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
 (bratr P. J. Neškudly, bratr ve Vyšším Březě)
 doporučuje P. T. veleřádky, duchovenstva svůj osvědčený a často významný
výrobní závod
 všech kostelních paramentů, spolkových praporek a keřevého náčiní
 Ceníky, vzorky i roucha hotová na ukádku se na požádání franko zašlou.

Sokol a náboženství.

»Lidové Proudý« prozradily tedy upřímně protikřesťanské názory velké většiny českého Sokolstva, dávajíce heslo: »Co Sokol, to antikrist.« Několik týdnů snažilo se dokázatí péro ubohého ignoranta, jak jest prý potřebí tihnouti k antice a odvrátiti se od zásad křesťanských. Kdyby byl pisatel nepapouškoval úžasně lži masarykovského tisku a kdyby se byl raději poučil z některého vážného spisu protestantského nebo racionalistického o římském otrokářství, byl by plác po ruce papouška, velebíciho jantiku. Za antických poměrů by totiž s každým bratrem, šířícím myšlenku podobnou sokolské, zacházeli římsí boháčů ukrutně nebratrsky. Ti se nerozpakovali ani postaviti celý les křížů k přibití otroků, kteří ani nežádali od nich bratrství, nýbrž jen lidské zacházení.

Že teď obyvatelstvo naší říše neotročí a nespřavuje škrapy mongolským despotům, vděčí jenom katolické církvi.

Po celý čas, kdy výzvy k Sokolům v »Lid. Prouděch« vycházely, byli pohlaví Sokolstva zcela klidni. Žádný se neozval proti fanatickému štvání konfessnímu, proti kopání nové propasti mezi tábory národními. To přece každý mohl poznati, že takové výbuchy národ nesjednotí a že ublíží samému Sokolstvu. Teprve tehdy, když po rázných dotazech katolického tisku Česká obec sokolská poznala, že by mohla přijíti o mládež, rozhoupali se pánové k odpovědi. V sokolských bázlivcích, kteří dovedou rytířsky honiti pouze člověka utikajícího, velice hrklo — tím více, že soc. demokracie přes jejich časté a ponížené prosby jim dává výpověď z bytu. Padla bída na Kozáka a proto ukázal pojednou vlnitější tvář. Jen že takový náhlý obrat by se rozhodně nedostavil z důvodů ideových, programových, kdyby jej nevynutila přímo heverem fyzická nutnost.

Česká obec sokolská dala slovo umírněnému br. Vaníčkovi, který chápe sokolskou myšlenku daleko vážněji než čeští sluhoři a náhončí živlu semitského a cizáckého zednářstva.

Br. Vaníček tedy prohlašuje (dle zprávy »Náchod. Listů« z 10. t. m.), že ústředí Sokolstva není ve styku s »Lidovými Proudými«, které rozhodně nejsou tlumočníky Č. O. S. Stýská, že »po celá dlouhá desetiletí neměla žurnalistika naše v celku svém porozumění pro věc sokolskou.« Obrat začal teprve tehdy, kdy se pochopil význam Sokolstva lépe. Pak praví: »Musíme se ohraditi, aby Sokolstvu byly podstrkávány cíle, jichž nikdy nemělo a bohdá nikdy nebude míti.« Prý Sokolstvo šetřilo a hájilo vždy volnost jednotlivce po stránce nazírání náboženského v mezích všeobecně uznaných zásad mravních a nemá chuti zasádní křesťanství ránu nejtěžší. »Nebudiz fikslováno s pojmy od sebe tak vzdálenými, jako je klerikalismus a křesťanství! Prvý jest nám nepřitelem rozhodným, nuže, nemůžeme také od nás čekati přátelství, ale křesťanství nemá se čeho báti od těch, jichž zásadou stěžejní jest láska bratrská, dle Ježíše suma veškerého náboženství!«

To jest tedy jádro odpovědi pana Vaníčka.

Přes jeho taktní ton musíme konstatovati. Že neinformuje veřejnost správně.

1. Válečné tažení Sokolstva proti zásadám křesťanským a speciálně katolickým jest faktem nepopírným. Štvavé cíle protikřesťanské »Volné Myšlenky« jsou přece až příliš dobře známy. A když toto mezinárodní sdružení, komandované z Vídně, Pešti, z Paříže a jiných cizích měst, mělo v Praze roku 1907 svůj mezinárodní sjezd, účastnilo se na něm svými delegáty 86 sokolských jednot. Č. O. S. přece dobře věděla, že úkolem všennárodního sdružení sokolského rozhodně není štváti jisté vrstvy národa proti vrstvě nejčestnější, vyznávající životní názor křesťanský. Úkolem Sokolstva není tleskati v Praze německým židům, kteří se cynicky pošklebovali víře v existenci Boha. Účastníci sjezdu dle vychloubování židovského tisku byli velikou většinou semité. A tito židé značnou částí byli z kraje, kde jest od nich slovanský živel utiskován. A těmto lidem šli assistovati oficiální zástupcové sokolských jednot. A že se tehdy účastnilo štvavých schůzí i mnoho Sokolů pod titulem jiným, jest samozřejmo. Lidé, kteří by českého katolíka na lžici vody utopili, projevují své vlastenectví hlubokými poklonami před cizáky, snažícími se přetnouti kořeny křesťanství.

Došlo ke schůzi Macharovým, kde se neštvalo pouze proti vybájené maškarě klerikalismu, ale přímo proti nejpodstatnějším základům křesťanství, proti církvi. Jak veliký podíl nesou na sháňbě těch štvanců proti »jedu z Judey« členové sokolských jednot, pan Vaníček přece snad také ví.

Když se dr. Podlipný správně zmínil o účtě Husově k Panně Marii, litaly protesty z mnoha sokolských jednot proti tomuto ústřednímu pohlaváři. Ani jediná se dra. Podlipného nezastala. Právě od Sokolstva byli zváni k přednáškám o Husovi obmezení štváči, kteří místo skutečného

poučení štváli proti katolické nauce. Který Sokol se opovážil účastniti se veřejné katolické bohoslužby, byl z řad Sokolstva vylučován jako člověk »bezcharakterní«. Jest potřebí uváděti doklady další?

2. Kdo fiksuluje s pojmem klerikalismu a křesťanství? Jsou to přece lidé, kteří lhou, že proti náboženství nejsou, ale snaží se vypuditi ze škol křesťanské náboženství vůbec, tedy i nauku o životě a umučení Kristově, o desateru Božích příkázání. Kdo podlamuje víru v evangelia tak směrlým způsobem jako členové jednot, ať neřiká, že jest pouze proti klerikalismu. Kdo při své obmezenosti tvrdí, že zázraky a nesmrtelnost duše jsou pouhým již překonaným výmyslem, kdo splétá moderní domněnky vědecké úporně s otázkou náboženskou, ani přece nemůže být upřímně snášenlivý k životnímu názoru katolickému, jemuž tolik odporuje.

Židům a evangelikům dovolují Sokolové spolky k ochraně, posile a šíření jejich víry. Ačkoli my se jejich víře neposmíváme (dle příkladů jejich), není nám dle rozhodnutí obce sokolské dovoleno žádný takový spolek míti, nemáme-li být poházeni sazemi klerikalismu. Spolky katolické šmahem přezvány klerikálními a jako takové uznány za zásadní překážku vstupu do Sokola. Když župa Orlická rozhodla, že všichni kněží musí býti vyloučeni ze sokolských řad jako »nepřátelé pokroku a lidu«, Č. O. S. neozvala se proti fikslování.

Který katolik není vlastně podle Č. O. S. klerikálem? Vždyť se spílá katolíkovi již proto, že uznává za svou hlavu římského papeže. Vždyť se nepřičetně šve proti udílení svátosti biřmování jako proti »klerikalismu«. Šve se školní mládež proti zpovědi a sv. přijímání. Jen takový katolik by se uchránil před spíláním, který by zapřel všechny svátosti, který by se vysmál Písmu i ústřední autoritě svoji církve. Ale pak by také přestal býti katolíkem. Z »klerikalismu« učinili naši odpůrci tak širokou plachtu, že pod ni schovají katolíka každého. A přece ještě na základě fikslování tvrdí, že dají každému náboženskému přesvědčení pokoj. Klerikály jiných církví, kteří podporují odpovědné nepřátely svého přiznaného náboženského programu, ovšem Sokolové viděti nechťejí. — Leč o tom fikslování nutno rozvinouti ještě kapitolu delší.

Kulturní jiskry.

Zemský úřad konservátorský. Vysoká c. k. centrální komise ustanovila pro jednotlivé země konservátory, kteří budou míti na starosti vyřizovati rychle nutné záležitosti, vyjma subvencí. Pro království České jmenován c. k. zemským konservátorem Dr. Luboš Jeřábek a jeho sekretářem jmenován architekt St. Sochor. Úřad konservátorský zemský dělí se na český a německý a jest úplně nezávislý od c. k. místodržitelství. Konservátoři venkovští pro jednotlivá hejtmanství zůstávají ve své působnosti dále, podobně i korespondenti. Farním úřadům, duchovním společenstvům, patronátním úřadům, úřadům obcí i okresů jest se ku poradám obraceti nejdříve ku svým konservátorům pro jednotlivá hejtmanství, kteří nejlépe poradí v dalších účinných krocích, ať jest to již urychlení nutných záležitostí či subvencí.

Povaha husitismu. Skutečnou podstatu a cíle husitismu ocenili v nové době nejsprávněji historikové katoličtí. Snegli se vši píli tolik dokladů k svému tvrzení, že romantickým chvalořečníkům husitského »radikálního boje proti Římu« zbývaly na obranu pouze jalové fráse. Panstvo, které se chvástalo nejvyšším uvědoměním, vyražejíc každou chvíli z úst heslo »historické vědy«, mělo oči, aby — nevidělo. S obmezenou zarputilostí moderní husité zacpávali si uši i tenkrát, když jim katolíci předkládali části husitského programu, jak je sami husité jasně a často sami vyslovili. Prchalo se tedy od skutečné vědy se vši fanatickou zbrklostí, aby se mohly spřádati dále neztravitelné bajky.

Tento odpor proti vyjasnění ovšem nemohl dlouho trvati, protože jej vedli lidé, kteří rozuměli vnitřním vztahům husitství tak, jako tesař uměleckému řezbářství. Historikové skuteční, kteří ani nebyli z tábora našeho, po uklidnění nejrůznějších záchvatů husitské horečky konečně se osmělili potvrditi to, co spisovatelé vysloveně katoličtí pověděli již dávno. Hradba tvrdošíjné ignorance musila býti povalena, neměl-li se proud nestranné vědy zastaviti. Po věcných opravách Dra Pekaře hlásí se nyní k slovu Dr. Kybal, který napsal: »Husitství bylo hnutím venkoncem středověké, jeho význam nespočívá ve křiku svobody, protestu osobního svědomí proti tyranské autoritě ukládaného náboženství a badání proti tradici, vůbec v žádném principu protestantském, nýbrž ve velkolepě pojeté myšlence čistoty života individuálního a sociálního a v úžasně houževnatém a radikálním boji za reformu církve a eo ipso za očistu vlastního království... Husitství tkví vše-

mi svými kořeny ve středověké pudě a vrací se k římským zřídům učení i příkladu; jimi tudíž nutno měřiti sílu a spád jeho toku. Srovnávat je s pozdějším protestantstvím a principiálně posuzovat se stanoviska pozdějšího vývoje sluší více apologetice národní, než vlastní historii!«

Jaká spousta jalových řečí byla pronesena za tím účelem, aby lid věřil, že Luther dokončil to pozitivní dílo, jaké začal Hus! Ale již sama věrouka obou mužů jest světlým dukazem, že Luther z kořenů vyvracel to, co Hus stavěl se všim zápallem. Ovšem chytrý Luther, aby vlákal do lůna své církve Čechy, sám se vyjádřil: »My ani nevědouce, všichni jsme husité.« Byla to velká lež, jak osvědčil hned nato úporný zápas českých starokališníků s šlechtickým protestantismem. Husité proti cizímu vetřelci spojovali se často a na mnoha místech s katolickou menšinou.

Lehce jest vysvětlitelno, proč nynější evangelici čeští, držící se katechismu nikoli českobratrského, ale heidelberského, snaží se dokazovati, v jak úzkém spojení jest hnutí husitské (tedy národní) s hnutím protestantským. Chtějí tak uhájiti své vlastenecké stanovisko. Zatím však lutheranism znamenal zřiravou lučavku netoliko pro husitství, ale i českobratrství. Když vynikající reprezentanti Jednoty Českobratrské spojili svou náboženskou obec s obcí protestantskou, ozývalo se hlasité reptání upřímnějších Českých bratří. Opošníci byli sice stíháni velice krutě, ale přes to bylo těžko spojití a řádně promísiti vodu s olejem. Většina století XVI. jest vyplněna velikým zápasem národní církve utrakvistické s protestantskými náhončími despotické šlechty a novotářského měšťanstva.

Husité prolili proudy krve za kalich výhradně z obavy, že by se jim přijímáním pod jednou nepodával Kristus celý. Protestantism sice Čechům kalich ponechal, ale Krista jim ve skutečnosti vzal jak ze způsobu chleba tak vína. Tak značen protestantstvím ten článek víry, na kterém lpěli husité s největší houževnatostí a jež si učinili heslem k dlouholetým bojům. Proudý krve prolili pro spor o mystickou vážnou podstatu Svátosti, lutheranism jim však vnutil formalitu bez obsahu, třebaže svůj radikalism hleděl maskovati jistou concessí.

Ta pravda se již nezakryje, že lutheranism byl zhoubnou kokotičí v českém jeteli a že natropil v století XVI. tolik zmatků náboženských a politických, až teprve krutá rána přivedla národ k rozvaze. U nás však již dlouhou dobu vládla hrozná logika: »Cokoli se postavilo proti Římu, náleží i pozitivní podstatou svou těsně k sobě.« Proto také dovedou stavěti naši romantikové do jedné řady muže názorů nejodpornějších: Husa, Luthera, Voltaira, Baráka, Smetanu, Klácela atd. Pak by však losvonromistický Wolf a Schönerer na základě takové logiky náleželi do téže řady také.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usnadně od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Ve prospěch České koleje v Římě. Velice památné jest založení Karla IV. v Římě, jímž bylo usnadněno ubytování českých poutníků, kteří do papežského města pospíšili. Zaslouhou české hierarchie a blahovůli papežské stolice nabývalo založení významu stále důležitějšího. Z nadání Karlova stal se ústav pro vzdělání theologů z království Českého. Jeho Em. kardinál Olomoucký učinil kroky, aby »Česká kolej« stala se ústavem i pro theology diecési moravských. Sv. Otec Pius X. schválil tuto šlechetnou snahu. Aby však obmyšlený počet theologů nalezl v koleji dostatek místa, musí býti nově vybudována a fundována. K tomú účelu pracuje kněžstvo moravské se svým arcipastýřem se vši horlivostí. Dočkáme se tedy, že česká katolická kolonie v Římě bude valně rozmnožena.

Nové studium o Velehradě. V tiskárně Jindř. Slovákova v Kroměříži vyšlo z pera dra. Josefa Zavadila dílo »Velehrady Děvín a Nitra.« Autor rozebírá různé náhledy o hlavním městě říše Velkomoravské, popisuje polohu Děvína, který prohlašuje za velehrad Rostislavův. Dále pojednává o Velehradu Svatoplukově Nitě a Velehradě v nynější Moravě, který nikterak nepozbývá své důležitosti jakožto místo působení sv. Methoda.

Nové objevy v Mesopotamii. Známý jsou veliké zásluhy dra. Musila o prozkoumání těch částí

Arabie, kam noha Evropana celá staletí nevkrčila. Dr. Musil procestoval za častých svých vědeckých výprav důkladně území, rovnající se svým rozsahem asi dvojnásobné ploše Francie. Konečně se mu nabídl za pomocníka učený princ Sixt z Bourbonu, který s Musilem procestoval po řeci Eufratu. Sixt ve své přednášce, konané v Geografické společnosti vídeňské dne 16. ledna, pravil, že jižní Mesopotamie jest velice bohatá solí. Potulují se zde stáda divokých oslů. Nížina kolem Eufratu a Tigridu byla by velice úrodná, kdyby se vhodně zavodnila. Dr. Musil zde objevil někdejší babylonskou věž. Odkryta zde také zeď medská, dlouhá 80 km, stavěná po způsobu zdi čínské. Turci, jakmile zemi opanovali, svým ničným hospodářstvím a vydíráním učinili z krajiny dříve tak bohaté pustinu. Podlomeny zde kořeny pravidelného vzdělávání půdy. — Výprava obou badatelů byla několikráte od loupeživých Arabů přepadena, ale přece po velikých svízlech dostala svému úkolu stkvěle. O končinách prozkoumaných budou vydána pojednání, k nimž budou připojeny příslušné mapy.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HŮBSCH,
akademický malíř,

PRAGA-VINOHRADY, Kramlová 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijní).

Národohospodářská hlídka.

Konference hospodářských a odborových organizací křesť. sociálních v Kolíně dne 19. ledna 1913. Ústředí našich hospodářských a odborových organizací sešla se ku společné konferenci. Za předsednictví faráře Záruby v první řadě debatováno bylo o součinnosti všech hospodářských i odborových organizací. Z debaty bylo jasno, že třeba úplné solidarity a vzájemné podpory jedné organizace druhou, aby hospodářská akce v Čechách došla více porozumění než dosud. Vysloveno přání, aby hlavně tisk podporoval akci podniků hospodářských a odborových.

Usneseno, aby tisk hospodářský a odborový přinášel statě o těchto organizacích a členstvo dotyčných organizací uvědomováno bylo o sourodých a příbuzných odborových organizacích, zvláště dělnických. Především v organizaci venkovské mládeže bude třeba členstvo, pokud náleží dělnické třídě, věsti k tomu, aby vstupovalo do odborových organizací dělnických a pak v těch místech, kde dělníci jsou, aby založena byla skupina Všeodborového sdružení křesť. dělnictva pro království České se sídlem v Hradci Králové.

Jednáno o konsemech a usneseno, aby Ústředí Všeodbor. sdružení snažilo se získati je za členy Zemského Svazu. Pak se může co nejdříve přikročiti k ustavení velkonákupního družstva a tak dosíci levného nákupu. Usneseno také, aby řečníci všech hospodářských a odborových organizací nejen mluvili pro své vlastní stavovské organizace, ale aby zakládali také pokud možno hned při schůzi příbuzné stavovské organizace, zvláště dělnické.

Hospodářským odbočkám, odbočkám a skupinám Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva, skupinám Sdružení venkovské mládeže, Raiffeisenkám, konsumům a všem křesť. soc. organizacím dobré vůle! 1. Zástupci všech těchto organizací, shromáždění na konferenci dne 19. ledna 1913 v Kolíně nad Labem, uznávajíce zásadu, že cestou svépomocné hospodářské práce možno se domoci i rozmachu politického, uznali nutnost vzájemné podpory hospodářských i odborových organizací křesť. soc. strany a žádají, aby tyto organizace zakládány byly ve všech městech a obcích království Českého. 2. Za tou příčinou žádáme všechny stoupence české strany křesť. sociální, aby všude zakládali a podporovali: a) Pro dělnictvo: skupiny Všeodborového sdružení křesť. dělnictva pro království České (t. č. v Hradci Králové, Adalbertinum). Členské podmínky: Může se státi členem každý dělník řádný a z jiného stavu přispívajícím. Třídý platební 3 a podporovací svépomocné také tři. Informace se sdělí ochotně. Řečníci zdarma se vyšlou.

b) Pro rolnictvo: odbočky Hospodářského sdružení českých křesť. zemědělců (Ústředí v Praze II., Spálená ul. 9.)

c) Raiffeisenky, záložní družstva (Zemský Svaz hospodářských družstev a společenstev, Praha-II., Spálená ul. 9.)

d) Konsumy (Zemský svaz hospodářských družstev, Praha-II., Spálená ul. 9.)

e) Pro mládež: Kmenové spolky odborové a neb spolky mládeže odborové.

3. Dělnictvo, pokud jest členstvem různých organizací hospodářských, hledí; aby bylo též členstvem své organizace odborové dělnické (Všeodborového sdružení křesť. dělnictva pro král. České sídlem v Hradci Králové) a naopak členové organizací dělnických buďtež, pokud jsou zemědělci, členy organizací hospodářských. Totéž platí zvláště v organizacích mládeže.

4. Přejeme si důrazně, aby místní organizace naše, kde jich je více, navzájem se podporovaly a na základě křesť. mravouky si vedly.

5. Řečníky pak stávajících organizací žádáme, aby při svých schůzích a přednáškách mluvili pro tyto organizace a prakticky prováděli výsledek svých řečí a dotyčné organizace zakládali.

6. Křesť. soc. konsumy žádáme, aby se staly členy Zemského Svazu.

7. Všecky stoupence strany, zvláště naše duchovenstvo pak prosíme o všemožnou podporu.

Poškození Rakouska válkou balkánskou. Nyní rakouští Němci poznávají zcela jasně, co pro naši říši znamenají v ohledu obchodním Jihoslovane, na něž se hledělo tak s patra. A sami nyní ostýchavě přiznávají, jakou velikou škodou pro rakouský vývoz jest nynější válka. »Christl.-soz. Arbeiter-Zeitung« dozrává, že veliké pohromy cítí všechny průmyslové kraje v Rakousku. Jak obrovské množství zboží naše říše v minulých desetiletích na Balkáně zpeněžila, o tom podává poučné zprávy centrální statistická komise. Roku 1891 činil rakouský vývoz na Balkán 149,658,000 K, r. 1901 však již 173,268,000 K (včetně do asijského a afrického Turecka). V roce 1911 cena zboží vyvezeného na Balkáně (nepočítáme-li v to ani výrobky zaslané do Turecka afrického a asijského) činila 333,601,000 K. Roku 1891 u nás peněžní obrat docílený vývozem i dovozem činil dohromady 253,770,000 K, r. 1901 však již 313,966,000 K. A za jedno desetiletí na to (r. 1911) již 551,011,000 K čili přes půl miliardy. Má-li tedy Rakousko zůstat skutečně státem průmyslovým, musí nejpilnější zřetel obracet k přátelské obchodní dohodě se státy balkánskými. Balkán však nebude zvláště nyní sta milionů posílati do Rakouska s prosbou a uctivými úklonami. Proto různí Prochaskové na Balkáně musí konati svou povinnost daleko horlivěji, mají povinnost zpravovat diplomacii rakouskou přesně a včasné o skutečných poměrech hospodářských, jak se v kterém roce na Balkáně jeví. Náš vývoz na Balkán převyšil r. 1891 dovoz o 45,546,000 K a r. 1901 o 32 mil. 570,000 K. Toto aktivum zvýšilo se r. 1911 do celka na 146,191,000 K. K nám se dovážejí výhradně suroviny a požitaviny, my pak vyvážíme na Balkán jen průmyslové výrobky. Z toho tedy jest patrné, že otázku obchodní shody s Balkánem naprosto nemůže řešiti jediná agrární ústředna ve Vídni s velkoagrárníky maďarskými. Má-li nastati u nás pravidelný hospodářský chod, rozhodně nutno vzít též zřetel na zájmy průmyslové, od nichž závisí existence milionů dělníků.

Staré chyby n. no napravit co nejdříve. Zatím se obětovaly obrovské sumy k vůli tomu, aby se zachovala samospráva Albánie, aby obyvatelstvo těch divokých krajů mohlo zachovati svou národnost. K vůli starostem o Albánii vydáno již na 500 mil. K. Kdyby chtěla vláda zabezpečiti národnostní práva všem vlastním poddaným, nestálo by to ani haléř. Naopak po urovnání národnostních sporů by nastal veliký rozmach průmyslový a obchodní jak u Slovanů tak u Němců. Starati se tolik o nehostinnou Albánii, obydlenu hlavně Mohamedány a na druhé straně odstrkovati štědrá ruku slovanských sousedů — toť věru divná hospodářská politika. Ještě štěstí, že začínají prohlédati již i lidé zaslepení, tak že můžeme čekati, že po nynějších červancích ukáže se celé jasné slunce.

Obchodně politická situace na Balkáně. V měsíční schůzi klubu průmyslníků 16. t. m. odborový přednosta Riedl pravil, že hlavním důvodem, proč platné obchodní smlouvy s balkánskými státy nevyhovují všem přáním, jest okolnost, že smlouvy nebyly současně uzavřeny se smlouvami západních států. Převraty budou míti v zápětí snadnější soutěž jiných států. Dunajsko-jaderská dráha otevře jmenovitě nový přístup do krajů dosud na nás dopravně politicky závislých a balkánské státy samy budou rovněž usilovati, aby získaly nových poměrů. Pokud jde o vyhlídky a úkoly naší příští obchodní politiky, jest těsný hospodářský poměr k balkánským státům velmi žádoucí. Především bude úkolem naší zahraniční politiky zavésti podmínky pro příznivý vývoj. Pro tu chvíli nezbývá nic jiného, než pracovati o zlepšení stávajících poměrů, zlepšení, které má v budoucnosti umožniti vybudování a vývoj našeho poměru k východním státům.

Přechod majetku pády v roce 1912 jest po národních stránce opět velmi příznivý. Pokud se dá zjistiti z oznámených zpráv o prodeji velkostatků, získáno v Čechách a na Moravě z německých rukou celkem 10 velkostatků v celkové výměře

8150 ha, mezi nimiž 3 větší panství. Z českých do německých rukou nepřišel tentokrát ani jediný větší statek.

Úlevy při vyměřování domovní daně třídní. O této vládní předloze jedná užší výbor berního výboru pro domovní daň. Podle této předlohy mají býti obě nejnižší třídy (15. a 16.) osvobozeny od domovní daně třídní, jestliže poplatník nemá jako majitel samostatného hospodářství čistý výnos katastrální přes 30 K anebo jestliže ze samostatného podniku živnostenského neplatí přes 10 K výdělkové daně anebo konečně jestliže nalézá se v poměru služebním a mezdním anebo má požitek zapařovací. Dle slov odbor. přednosty Barcka přikrostiti, které nastanou při přechodu obcí, ve kterých platí se domovní daň třídní, do obcí, ve kterých platí se domovní daň činžovní, budou přirozeně trvati i po schválení této předlohy.

Browning

6.35, 7.65.

**Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky**

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a skou-
šené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráží v Hradci Král.
Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Umělecký útvar
pro malbu na skle

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malovaná
okna chráněná v kusovém pro-
vedení, od nejčistějšího
vzoru mokrým do nejbo-
hatšího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasazené v místě.
Mosaiky aklenné pro fa-
gady, křídlové cesty atd.
Nákrety, rozpětí i od-
borná rada zdarma.

Přesná významování a doporučení.

Mešní vína
zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Díkůvzdání.

Nesčetné důkazy upřímné soustrasti při náhlé smrti naší dcery a švagrové

Mařenky Farské, provdané Bukvové

ukládají nám povinnost, vzdát vřelou díky všem, kteří z blízka i z dále zesnulou ku hrobu doprovodili a boi náš hojnými projevy soustrasti zmírniti se snažili.

Zvláštní díky vzdáváme vsdp. konsist. radovi a děkanu Ant. Vitvarovi v Novém Hradci Králové, ct. členstvu zpěváckého spolku „Bendi“ tamtéž, jakož i ct. rodině továrníka pana Ant. Petrofa a jeho dělnictvu za přehojnou účast na pohřbu.

Vůbec všem, kteří památku zesnulé jakýmkoliv způsobem uctili,

projevujeme své upřímné díky.

Současné vyslovujeme panu H. Richtrovi úplnou spokojenost a vřelé díky. za ochotné a vzorné vypravení pohřbu.

V Hradci Králové, dne 23. ledna 1913.

**Rodina Farských.
Jos. a Kr. Jelínkovi.**

Zánovní nábytek Vláda peněz.

sestavajících z úplné ložnice, jídelny, salonu a kuchyně za značně sníženou cenu se ihned prodá. —

Blíží se paní Marie Řeháková, domovnice v domě č. 412.

Hradec Králové, Chmelova ulice.

Příležitostný prodej.

Sociálně-političké úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**.

Dílo to čítá 1289 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král., Adalbertinum.

Poděkování.

V hlubokém zármutku nad úmrtím nezapomenutelného, drahého chotě, otce, strýčka atd. pana

Emiliana Dolanského,

bývalého dlouholetého obchodníka v Libčanech,

byla nám velikou útěchou vřelá účast vážených příznivců na našem bolu.

Vřoucně tudíž děkujeme všechněm a každému zvláště, kteří jakýmkoli způsobem památku zesnulého uctili a náš zármutek zmírniti se snažili.

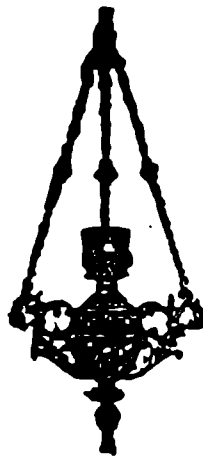
Zvláště pak vzdáváme vřelou díky velečestnému duchovenstvu, váženému p. řediteli kůru a pěveckému sboru za přednesení dojemných zpěvů, velectěným dároům překrásných věnců, všem, kteří se účastnili pohřbu a kteří písemně nebo ústně nám projevíli přátelskou soustrast.

Bůh zaplať stonásobně!

Jménem všeho truchlivého příbuzenstva:

Emilie Dolanská,
oboř.

Pohřebnímu ústavu p. Eisnera děkujeme za vzorné vypravení pohřbu.

Velečestnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádobu a náčiní a to: monstrance, kalichy, cibálky, nádobky, paténky, paciřádky, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. *soš vlastní výroby*, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni zlátí a stříbrí nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na ukažku franko bez závaznosti koupě. *Vše se posílá poštou. Práce ruční.*

Sklad veškerých stříbrných a stříbrných blonových, jako: řetězů, madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z Metálových předmětů, tabulek, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a dráhotomy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

paříř a ciseleur

Praha-I.-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Sekretariát Matice Cyrillo-Methodějské doporučí

paramenta, prapory spolkové
a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísežný soudní znalec

Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl roku odvedeno přes
800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant. Stadnik podporujete přímo Matici Cyrillo-Methodějskou.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%₂%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velečestnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

**k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,**

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
sajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústámu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

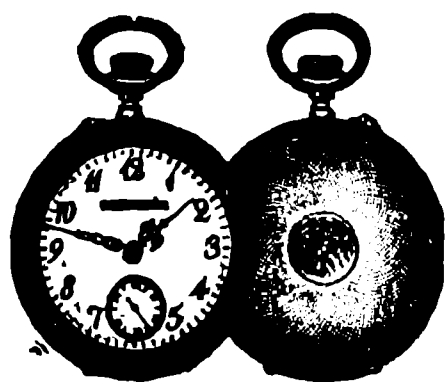
Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporučuje velelůst duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Nejvýhodnější dary doporučuje **První východočeský závod**

VÁCLAV POTUČEK, Hradec Králové,
 Jiřikova třída 239,
 ve vlastním domě, proti Grandhotelu.

Zástupce Union Horlogerie, spol. továren hodiniek Biel, Glashütte v. S., Ženeva.

Svýcarské precizní hodinky. Nástěnné hodiny v nejmodernějším provedení. Brillanty. Klenoty a šperky. Optické zboží. Přepychové předměty z čínské stříbra. Stříbrné i alpakové stolní a jídelní náčiní. Vše v obrovském výběru. Nejlevnější ceny!

Velelůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlačovačský

GAUDENC APPL, LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
 oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
 Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
 v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
 o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
 dle roční sezony kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná usnadnění zvláště z kruhu velelůst. duchovenstva svědčí o poctivé obsluze mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.

Učíte, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejemné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Velelůstojnému duchovenstvu
 doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pasířská
Karla Zavadila
 nástupce Antonín Zavadil
 v Hradci Králové,
 v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za Žitnostenským domem)

ku zhotovení veškerých kostelních nádob se stříbra, bronzu a jiných kovů, od nejjednoduššího do nejjakostnějšího provedení, v každém vzorku a ryze církevním slohu.

Vše přesně, čistě a důkladně zhotovuje se v mé vlastní dílně jen ručně, čímž umožněno mi dodatí velelůstojnému duchovenstvu práci trvalou a uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho Blahopřání Mléstí revidovány.

Mémi nádoby jsou v ohni slatím za ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob kostelních se rychle, řádně a levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákrepy i hotové zboží na ukásku franco se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirážek.

Sta odporučení a četných uznání po ruce.

Prosím velelůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení odznaků spolkových atd.

Svíce

oltářní, pravé voskové,
 k velikonočním

paškaly, triangle, kadidlo libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby

veledůst. duchovenstvu
 v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,
 o. a k. dvorní továrník,
Hradec Králové.

Přátelé pravdy!

Protivníci katolické církve šíří mezi náš lid celé spousty prolhaných brožur na potupu naší. Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné brožury katolické, které důkladnými, promyšlenými úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
 Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
 Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
 Při hromadných objednávkách poskytujeme až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý koupiti hojnost v. dělávácho čtení. Nečekejte nikdo, až nepřítelé protikatolickými letáky zbožnou osadu zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na zákeře církve tak houževnatě, jest rozhodně potřeba vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme, aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
 v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,
 (J. Sylvatérův synovec, nástupce)

edberný umělecký závod
 pro malbu oken kostelních.

PRAHA—I.,
 č. 145 st., Malá Kariova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se barevnými rámy, stíhmi, vraseními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez vší námahy ku definitivní objednávce.

Neodstávejte veřejně i písemně pochvalná uznání.

Založeno roku 1848.

Doporučujeme našim rodinám **Kolínskou cikorku!**

PARAMENTA kalichy, cibety, monstran., kadidelníky atd. český, katolický závod **Em. Werner a spol.,** sv. Jos. útav paramentů a devotional. - **BRNO.**

OBNOVA

Číslo 5.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 31. ledna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15.000.000.—, rezervní fondy K 2.700.000.—, Vkladů celkem ca K 41.000.000.—, celkový obrat K 2.278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1.360.000.—.

Drtivá moc kapitalismu.

Každý poctivý sociolog, který žehrá na nezměrnou moc kapitalismu, má povinnost lidu jasně ukázati na zřídla tohoto drtivého veletoku moderního. Jenom demagogové mluví proti kapitálu povšechně, jednostranně, aby pak mohli pluky zjištěného lidu vésti proti občanům třeba zcela nevinným — ale neplaticím do pokladen, z nichž se demagogie živí.

Vzpomeňme na hrozné bouře vídeňské, na puštění selských příbytků na Hronovsku! Nyní však za války balkánské jest daleko hůře, dělnictvo nemůže si koupiti ani znovu a znovu zdražených životních potřeb — protože v tisících přichází o práci. Demagogové však, kteří tak dávno prohlásili situaci za neudržitelnou, zalézají v časech daleko horších do děr jako syslové — aby proti sobě skutečné kapitalisty nepopudili. Jednou z nejhorších bezcitností jest lichvářské kšeftování s lidskou bídou.

Nuže, pozor na nejdůležitější zjevy! Průměrný výnos rakouských akciových společností v letech 1900—1910 dle výpočtů dr. Ertela činil 8.88 procent nepočítajíc do toho výnos železnic. Akcionáři společností, platících dividendu, docílili průměrného výnosu 7.89 procent. Kdo pak v těch společnostech svým kapitálem rozhoduje? Jsou to kněží? A který dělník, ukládající si skrovné úspory do záložny, obdrží tak vysoké úroky, jako nepracující židovský akcionář?

Židovské továrny na oděvy na Prostějovsku a v Brně počítají vojenskému eráru od ušití pláště 3.60 K (mimo střihání, které se účtuje zvlášť). Ale samy platí dělníkům 2.30 K od pláště. Firma Ofranova předala firmě Brod a Frankl část objednávky, čítajíc 3.20 K od pláště. Pláště ty obdrží firma nastříhané, tak že je pouze krejčímu vydá. Za tuto předávací práci nechává si však firma z 3.20 K odměnu 1.60 K až 1.80 K, krejčím pak o ušití jednoho pláště platí 1.40 K až 1.60 K. Tak se děje v době, kdy jest na Prostějovsku situace polou zoufalá, tak že chudáci od židů musí vzít za vděk jakoukoli almužnou, aby nezemřeli hladem. Kdo tedy vlastně z války těží a bohatne nejvíce?

Kartel továrníků kožešný zvýšil ceny — a přirozeně, že zase obuvnické továrny oznámily, že budou kůže opět dražší. Sama židovská »Neue Freie Presse« oznámila, že dividendy karpatské společnosti petrolejní činí letos 50 K (loni pouze 35 K), dividendy »Schodnicy« 25 K (loni 15 K), dividendy společnosti »Apollo« 14 K, ale přece parafinový kartel zvýšil cenu svých výrobků o 3 K.

»Bursa si nedá poroučeti«, napsal soc. dem. »Arbeiterzeitung«, který pořád sledí po lichvářství v kruzích křesťanských, jimž rozkazuje udatně jako vrchní vojenský komandant. Tedy jen židovské burse nehodlají soc. demokraté poroučeti. Když na nátlak křesťanského obyvatelstva našl Německo uherská vláda hodlala zameziti termínový obchod,

bursovní komora se proti tomu bránila zuby nehty. Po novém roce také peštská bursa zvýšila spekulativně ceny ovsa, kukuřice a pšenice. Ač těchto produktů rolnických jsou obrovské zásoby, vymluví se bursa, že prý letošní zima není příznivá podzimnímu obilí.

Židovský tisk a židovská bursa ve Vídni rukou svornou a nerozdílnou umějí vyvolati takovou finanční náladu, jak toho právě potřebují milionáři. Hned přicházejí zprávy uklidňující, hned vzrušující podle taktovky největších kapitalistů.

Gubernér ústavu pro úvěr pozemkový Singer-Sieghart (nástupce ryt. Taussiga) koupil poslední továrny uzavřel textilní kartel. A již také oznámila »Neue Freie Presse«, že bude tento dobrodinec zvolen za presidenta buštěhradské dráhy.

Veškeré cenné papíry na burse vídeňské měly již r. 1906 kursovní hodnotu 29.473 milionů korun. Tato hodnota rychle vzrůstá. A jestliže demagogové křičí, aby se k úlevě lidské bídě zkonfiskovalo církevní jmění, proč ani nehlesnou při tom o významu oněch 29 miliard židovského majetku?

A soc. dem. dr. Šmeral prohlásil: »Čeští soc. demokraté považují antisemitismus, i když se ukazuje v sebe opatrnější formě, za zjev, který jest nedůstojným moderního státu.« Tedy přímo pověrečný strach před jakoukoli známkou antisemitismu — a to u protikapalistů. Ale bouřili soc. demokraté proti kapitalismu na oko přece, odpovídáme, že katolictvo nemůže za to, že kapitál jest uložen ve wertheimkách výhradně židovských. Katolíci zdravým antisemitismem nechť se židům pranic ukrásti. Pouze se starají o to, aby konečně nastala aspoň trochu snesitelná sociální rovnováha, aby železný obr kapitalismu nevzrůstal do výše alpských vrcholů. A proto nesmí nikdo zazlívati katolíkům, jestliže při svém boji proti kapitalistické hamiznosti musí chtít nechť se poukazovati na milionáře židovské a jejich placené sluhy. V době, kdy balkánská válka ochromuje průmysl, židé těží z napiaté situace vesele dále.

Obrana.

Moderní husité. »My jsme a budeme husité«, veršují si evangelisté vysokým hlasem, ačkoli katechismus heidelbergský jest od husitství tak daleko. Nu — a tělesným orgánem těchto husitů jest »Čas«, který dovede učiniti kompromis s každým. Zevnější štít má proticírkevní, ale uvnitř dělá reklamu náboženským sdružením židovským a evangelickým. Oznamuje bohoslužby a přednášky těchto církevních společností — a zároveň pochlebuje volnomyšlenkářům i soc. demokratům. Tohle jest zajisté až příliš strakatá mosalka zásadovosti novohusitské.

Husité byli velice horlivými mystiky. Čtete zvlášť jejich traktáty o Nejsvětější Svátosti! V

té příčině tolik sporů svedli, tolik se nařečnili a napsali, že vysvítá jasně, jak považovali Svátost Oltářní za korunu vši své bohoslužby. Lpěli na ní tak, až upadali při tom do blouznění a veliké pověrečnosti.

Nu — a husitský »Čas« snaží se postaviti na pranýř před soudní tribunál moderních kritiků biskupa Litoměřického dra. Grossa za to, že se tento zastává časného přijímání dítek školních. Biskup napsal: »Velký Bůh, který stvořil lidské srdce pro sebe, dává nevinné prostotě více porozumění tajemstvím, nežli pyšným vzdělcům. Ostatně v dnešní rychle se vyvíjející době vývoj lidského ducha velmi vzrostl a děti naše následkem zlepšené metody vyučovací a časnější návštěvy školní dospívají také dříve v léta, kdy rozeznávají. Dokonce občanské zákony stanoví 7. rok jako dobu počínající přičetnosti.«

Tato a jim podobná slova biskupova jsou Masarykovu orgánu »povídáním«. Všecky konfesce křesťanské sice zakládají se na účte k nadpřirozeným zjevům a na důvěře k nadpřirozené pomoci, ale »Čas« právě si vybral konfessi naši za předmět své jízlivosti. A jindy hovoří o konfessi snášlivosti. (Proti židovským zřejmým pověrám ovšem nenamítá nic.)

Zvlášť však sluší upozorniti, že provází ironickým úsměvem u katolíků to, co u »pokrokových« husitů bylo ve vrcholném kvasu. Vždyť přece dogmatika husitská stanovila, že mají přijímati svátost Oltářní i nemluvněta ihned po křtu a to pod obojí způsobou. Způsob ten zavedl r. 1414 Jakoubek ze Stříbra. Zvolený správce církve husitské Rokycana docela od přijímání činil závislým spasení dítek — jako by křest nestačil. Běda takovému člověku, který se odvážil něco proti podávání svátosti nemluvnětům namítati. Když r. 1491 humanista Celles v Čechách prohodil o té husitské zvláštnosti jemnou ironickou poznámku, byl ihned ze země vyhnán. O nutném přijímání nemluvnat psali husité dlouhé traktáty. Shoda husitů s církví katolickou 150 let se rozbíjela hlavně pro článek o přijímání laiků z kalicha a podávání dítkám. Husité sami tak často v té době spěchali k předním representantům církve katolické s prosbou, aby byli přijati za řádné syny církve římské! Jakmile se jim však řeklo, že mají zanechati podávání svátosti nemluvnětům, hned s velikým roztrpčením protestovali.

Jest na bledni, že byla svátost při podávání dítkám velice často zneuctěna. Užíváno tedy prostředků umělých, nedůstojných, aby nerozumné dítě spíše požilo. Vypravuje na př. Štelcar: »Mám v paměti, že jsů nám kněží dětem z nádobky po svátosti zdobený chléb s vínem a s medem smíšený po lžičce dávali a do nemluvnětek to cpali, tím je krmili.« Jinde vypravuje drasticky, jak dítě přes umělé pokusy svátost z úst vypouštělo. Přes to byli husité vymožeností svou stále nadšeni, tak že jich nenapravily ani rozvážnější poznámky některých vy-

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

nikajících theologů kališních. Jedna z nejstarších písní husitských se vši dojemnou něžností volá k Bohu: »Ej, milý tatíčku s nebe, my hříšní prosíme tebe, smiluj se nad námi. My malíká tvá čeládka, jimž's ty otec od počátku, pokrmu žádáme, daj chléb těla pokrm svého, daj krev z kalicha svatého, ať tě tak poznáme.« Vzdechy ty jsou opravdu velice vroucí, ale praksi nezlepšily.

Jiná píseň začíná: »Nyní nesnáž jestiž o nás veliká, o dítky maličké.« A proč? Píseň vyjadřuje žalobu dítek, proč mají býti připraveny o svátost těla a krve Boží.

Podávání dětem nedospělým vlastně ani dle soudu katolíků nebylo žádným kacířstvím. Leč husité pokládali takový způsob za nutnost nezbytnou i při několikadenních nemluvnatech, čímž podstatně se stavěli proti dogmatice katolické.

Nuže, justamenty církve kališné proti Římu nazývají paušálně husité moderní známkami pokroku proti »zpátečnictví římskému«. Ale zapomíná se, že podávání dítkám znamenalo jednu z nejzásadnějších příčin církevního rozkolu v Čechách. Husitští horlivci ustrnuli na nepřijatelném všeobecném zvyku, jež sám Luther slovy důraznými odsoudil. A nyní ani nejhorlivějšímu husitovi nepadne takový zvyk obnovovati. Zato však prozrazuje moderní husita buď velikou ignoranci a nebo zlomyslnost, když provází ironickým úsměvem výklad katolického biskupa, dle něhož zcela dobře mohou přijímati svátost i děti sedmileté.

Otrava ve škole. Dle »České Stráže« nalézají se několik knih, vydaných nákladem tiskového výboru československé soc. demokratické strany dělnické, ve školní knihovně v Horním Kostelci. Jaké tyto knihy jsou, dokazuje na př. Quilterova »Kniha přírody«, která hlásá čirý, surový materialismus. Naleznete v ní jen namátkou vybrané věty: »Zajisté víme, že jsme zvířata, podívejme se blíže, proč jsme tím tak jisti . . . Lidské bytosti, které jsou nejlepší a nejobratnější ze zvířat, mají nejbezmocnější mláděta . . . atd.« Dětem křesťanských rodičů podává školní knihovna otravu zakrslými názory, které odsuzovali již staří pohané, uznávající, že člověk je bytost duchová a ne zvířecí. A knihy tyto, vystihující úroveň osvěty socialisticke strany, nedostaly se do školní knihovny jen náhodou a nedopatřením, protože nesou obvyklou schvalovací doložku: »Četl a pro III. (I) stupeň schválil 10. března 1912 Jar. Andrejs, učitel.« Člověk by nevěřil, co všechno si smí dovoliti učitel v »klerikálním« Rakousku pod okny c. k. školního inspektora. Pak ať někdo hájí moderní školu proti »tmářským« nástrahám! Na školství v Čechách bylo vydáno v r. 1907 dle úřední zprávy Zemské

statistické komise celkem 75 mil. a obrovský tento náklad zvýší se projektovanou úpravou učitelských platů as o 22 milionů. Při takovém obrovském vydání na školství musí se rodičové ještě obávat, že dítky jejich budou otravovány zpátečnickým materialismem a to přímým vlivem učitele. Je patrné, že rodiče nemohou spoléhati se na svědomitost nynější školy, nýbrž musí sami bděti nad její působností, protože škola nepatří učitelům, nýbrž rodičům, a takových Andrejsů našlo by se více.

Katolictví a národnost. Již jsme dokázali dle úvah samých nekatolických znalců národnostních poměrů, jak právě katolíci Lužičané, Poláci a jiní nejhrouževnatější se drží v zápase se svými národními nepřáteli. Kamkoli v Poznaňsku pronikl útočný protestantismus, tam polská národní sebeobrana ochabuje. Nyní sám »Slovanský Přehled« z r. 1912 na str. 459. píše, že mezi polskou mládeží v Poznaňsku se rozšiřují spolky »Jungdeutschland« a »Jugendpflege« a dodává: »Poněvadž oba tyto proudy německé slévají se v tendenci, aby z mládeže vytvořena byla co nejmocnější bašta germanisace s jedné a protestantisace se strany druhé, poněvadž je protežuje nejen polní maršálek von der Goltz, ale i ministr osvěty Trott zu Solz, chápou Poláci plnou vážnost hrozícího odtud nebezpečí a sami rovněž přistupují k soustavnějšímu organizování vlastní mládeže v duchu polském i katolickém. Hlavním inspirátorem idee jest probošt Laskowski. Z poplachu, jaký pro akci tuto zvedly nyní Tägliche Rundschau i Jugendpflege im Posener Lande, možno bezpečně usuzovati, že v tomto bodě jsou hakatisté nejcitlivější.« V poznámce pak přiznává: »Statistika ukázala, že protestantští Poláci v Německu méně vzdorují germanisaci než katolíci.«

Proti pruskému vyvlastňování polské půdy ozvali se Poláci manifestačními protesty. Nyní jsou podporováni docela i německými katolíky a konservativci. Poslední polskou interpelaci na říšském sněmu podepsali i četní poslanci centra (mezi nimi 23 Bavorů). Od těchto vážných občanů měli by se učití realizování křesťanských zásad křesťanští sociálové viděti, kteří pronásledují českou menšinu způsobem pohanským.

Politický přehled.

Poslanecká sněmovna sešla se zase 28. ledna. Na denním pořádku bylo druhé čtení zprávy výboru o potírání nakažlivých nemocí. Zákon tento byl už jednou projednán, byl však vrácen výboru, který provedl na něm některé změny.

Malý finanční plán. Finanční výbor dokončil jednání o dani z kořalky a dospěl k dani osobní. Proti malému plánu finančnímu jeví se v kruzích poplatnictva odpor především ohledně zvýšení osobní daně. Velcí poplatníci si přejí, aby osobní daň zvýšena byla na celé čáře, obchodníci a průmyslníci stavějí se rozhodně proti nahlížení do knih. Už i v Polském kole není jednomyslné vůle povolití vládě nové daně a zotřetí dosavadních berních předpisů.

Česko-německému smířování už odzváněli hrany, ale přes to další smířování jest na obzoru. Vláda místo rázného, spravedlivého a rychlého zakročení radila se minulý čtvrtek a pátek ve Vídni o nových konferencích česko-německých, při čemž zabývala se otázkou jazykovou u zeměpanských úřadů. A v Praze oba kluby velkostatkářů, konservativci a ústaváci jednali také o vyrovnání. Na obou schůzích poukázáno bylo na nutnost sanace zemských financí. Klub konservativních velkostatkářů prohlásil, že i nadále se bude se vši rozhodností snažiti, aby česko-německé vyjednávání korunováno bylo výsledkem. Oba kluby vyslovily se proti tomu, aby do nynějšího smířovacího materiálu přibírána byla také reforma volebního práva.

V otázce rusínské university min. předseda hr. Stürgkh snaží se zase usmířiti Rusíny. Naproti tomu Svaz rusínský ohlásil hr. Stürgkhovi, že trvá na svých usneseních ze dne 28. prosince m. r. a na své tehdejší dohodě s vládou. Další vyjednávání prohlašuje ukrajinský svaz za naprosto nemožné do té doby, dokud vláda bude se zasazovat jednostranně o formuli Polského kola.

Propuštění záložníků. Na dotaz posl. dra. Stojana, dra. Hrubana, Kadlčáka a Šamalíka ohledně propuštění záložníků povolovaných na cvičení, odpověděl ministr zeměbrany Georgi, že plukovní velitelství dostala rozkaz, že mohou propustiti 5 procent záložníků. Žádosti za propuštění mají se podati velitelství pluku a musí býti potvrzeny představenstvem obce.

Boj proti volební opravě v Uhrách rozvíjí se čím dále tím více, tak že se již mluví o odstoupení ministerstva Lukacsova. — Maďarská křesť.-sociální strana na schůzi 26. t. m. usnesla se zahájití nejostřejší boj proti vládnímu návrhu volební opravy a za demokratické volební právo. A téhož dne v Pešti na zemské konferenci soc. dem. strany uherské výkonný výbor byl vyzván, aby vykonal přípravy ke generální stávce. Dobu stávkou má určití vedení strany. Vláda ovšem je na stávku připravena; i pešťské věznice dala vyprázdnit, aby měla dosti místa pro »zaopatření nezaměstnaných«.

Francouzská vláda Briandova slibuje volební reformu na základě spravedlivého zastoupení menšin, jakož i sesvětštění škol bez provokací a násilností. Ve sněmovně vyslovena vládě důvěra 324 proti 77 hlasům.

Převrat v Cařihradě. Mladoturci jsou zase na koni. Palácovou revolucí 23. ledna, kterou saraňoval zeť sultánův Enver bey pomocí židů Džavida a Talaata, svrženo ministerstvo Kiamilovo. Ministerská rada překvapena, ježto policie byla v rukou vzbouřenců. Talaat bey a Enver bey se 300 sofy donutili vládu k odstoupení v samé zasedací síni paláce vysoké porty. Ministři museli podepsati demissi, která ihned předložena sultánovi, který také hned jmenoval velkovézirem Mevlid Šeiketa. Ministři zavřeni na Portě, generalissimus turecké armády zastřelen a s ním asi 200 osob jiných. Nová turecká vláda odmítla vydati Drinopol a Egejské ostrovy, poražení Turci diktují nyní celé Evropě podmínky míru.

Německé prsty v převratu cařihradském. Turecko už má půjčku z Německa — prý na městskou dráhu v Cařihradě, aby to tak nekřičelo; zatím však ji Enver bey užije na další válku. V Anglii označuje se Německo za přímého původce mlado-turecké revoluce . . . A také není pochyby, že Německo má prsty i ve vyděračném vystupování Rumunska, které tím hrozivěji vystupovalo proti Bulharsku, čím větší zájem velmocí klonil se na stranu balkánských států. Německo snaží se svůj hospodářský vliv upevniti na východě, a proto hledí zabrániti, aby Slované balkánští nemohli se těšiti z úspěchů zbraní nabytých. Naši fiši jedná se především o to, aby na Balkáně byl obnoven pokoj, ježto nám dnešním stavem povstávají těžké hospodářské ztráty. A náš spojenec, Německo, přes tuto politiku rakouskou dělá čáru a Turecku půjčuje peníze na další vedení války . . . Zatím se však už počínají v Bulharsku a Srbsku organizovati hospodářsky, aby odmítali všechny výrobky německé a rakouské. A to vše pak nejvíce odnesou Slované, kteří tvoří většinu Rakouska.

Konec mírových porad londýnských. Srbský diplomatický zástupce Gruič odevzdal včera tureckému delegátu Rešidu pašovi notu spojenců, v níž prohlašují, že vyjednávání jest skončeno, poněvadž zmocněnci spojeneckých států od přerušení prací mírové konference po 3 týdny marně očekávali odpověď otomanských zmocněnců na svůj poslední dotaz a poněvadž nastavši události v Cařihradě vylučují naději dospěti k uzavření míru.

Příměří na Balkáně vypovězeno. Z usnesení ministerské rady v Sofii bylo armádnímu hlavnímu stanu uloženo, aby příměří 30. lednem vypověděl.

Zprávy organizační a spolkové.

Týniště nad Orlicí. Křesť. soc. vzdělávací spolek pro Týniště n. Orli. a okolí pořádal dne 1. ledna 1913 valnou hromadu. Spolek přehlížel svou činnost za minulý správní rok a shledal, že činnost jeho běže se v kolejkách zakladatelů vytčených. Konána byla 4 divadla, pořízen spolkový prapor a pořádan krajinský sjezd katol. spolků, spojený se svěcením praporu. Spolek svědomitě pečuje o čílo kolportáž katol. listů. Rozšiřovány jsou tyto časopisy: Štít, Práce, Čech, XX. Věk, Česká Stráž, Malo-živnostník, Obnova a j. Peněžní obrát činil za minulý rok 4734.93 K a to přímým 2373.62 K a vydání 2361.31 K. Do výboru zvoleni pp.: Martin Typlt, mistr kovářský, předsedou, dp. K. Dvořák, farář, duchovním rádcem, A. Bureš, rolník, místopředsedou, dp. Boh. Kobza, katech., jednatelem, dp. Vlad. Spannagel, kaplan, Jos. Hloušek, Jan Kozel st. a Jos. Pecold výbory. Pokladna svěřena p. Janu Kozlovi st., revisorství pp. Vl. Spannagelovi a J. Votroubkovi. Kolportérství vzal na sebe p. Jan Kozel, správu divadla p. Josef Kozel ml. Za náhradníky přibráni pánové J. Mareček a F. Baudyš. O navičení výchovných i zábavných divadelních her stará se neúnavný režisér vp. Vlad. Spannagel, kaplan. — Dne 19. ledna pořádal spolek ples v místnostech Panského domu. Též 90 párů navštívilo tento náš ples, aby při dobře sehrané kapele p. Jar. Nágla, člena spolku, přátelsky a nenuceně se pobavilo. — Spolek náš vedle činnosti vnitřní zasahuje účinně i do života veřejného. V minulém roce účastnil se aktivně voleb do městského zastupitelstva v Týništi n. Orli. a dosáhl toho, že v této korporaci nejen čestně zastoupeni jsme členy spolku, nýbrž i zasedl se o to, aby i z ostatních politických stran správu obce vedli mužové čestní a umírnění. Naše požadavky a zájmy tlumočil a zastával zejména horlivý předseda spolku pan Martin Typlt. — Další spolkové činnosti voláme Zdař Bůh!

Chrudim. Pocta. Jednota katolických tovaryšů ve své valné hromadě dne 12. ledna 1913 jednomyslně jmenovala místního vldp. arciděkana Th. Dra. Josefa Mrštíka za jeho dlouholetou blahovůli, prokazovanou Jednotě, svým čestným členem. Za dobu 49letého trvání spolku jest to dvanáctý čestný člen. Jednota spolu děkuje velect. pánu Josefu Štěpánkovi, řídícímu učiteli v. y. a svému čestnému členu za darované četné knihy do spolkové knihovny. — Dne 9. února koná Jednota ve 2 hod. odpo. ve svých spolkových místnostech hostince »U koruny« mimořádnou valnou hromadu, na níž jedná-

no bude o přípravách ku slavnosti 50letého výročí trvání spolku a předneseny budou zprávy komitétu pro postavení katolického domu spolkového v Chrudimi. Ježto doba pět let ku splacení členského podílu přístím rokem vyprší, nechť členové svou povinnost, ke které se dobrovolně zavázali a která je pro nás na výsost důležitá, co nejdříve hledí vykonat. Vzácným dobrodincům, kteří na naši žádost obmyslili nás podporou, vzdáváme uctivý dík a prosíme i ostatní vys. důst. pány, by naši žádost neodkládali a sebe menším dárkem nás stavební fond obdarovali. Za každý haléř jsme vděční. V posledních chvílích s díkem kvitujeme dary, jež zaslali vdpp.: 10 K: J. Kousal, děkan v Hořicích, 5 K: J. Pospíšil, bisk. vikář v Novém Bydžově, Th.C. A. Mikan, kaplan v Brandýse n. O., 2 K: K. Macháček, bisk. vikář v Opatově, B. Neumann, c. k. školní rada v Jičíně, V. Hák, farář v Žamberku, A. Novák, farář v Dobřenicích, 1 K: J. Uhlíř, děkan v. v. v. Golč. Jeníkově, L. Vichta, farář v Dohaličích, K. Stehlík, farář ve Váp. Podole, J. Pavel, farář v Liciboficích, J. Špáta, katecheta v Čáslavi a Fr. Zrzavecký, kaplan v Litomyšli. Všem upřímně »Zať! Bůh!« — Ples sdružených katolických spolků chrudimských byl velmi zdařilý. Animovaná zábava udržela se až do konce a i finanční výsledek uspokojil, že slušné částky případnou podpůrným fondům, začez všem příznivcům vzdávají zmíněné spolky uctivý dík! — Tělocvičný odbor katol. spolků »Orel« pořádá v poslední neděli masopustní v hostinci »U koruny« zábavní večer pro členy katol. spolků. O dobrou zábavu je postaráno. Vstup volný.

Litomyšl. Katolicko-národní jednota paní a dívek konala dne 19. ledna členskou schůzi, ve které zdejší vlp. Frant. Zrzavecký přednášel o tematě »Duše a mozek«. Jeho poučná, výstižná a vtípem promísená řeč se všem členkám i velmi četným hostům líbila a na pravou míru uvedla řeční: »Jak myslí mozek«. — Rovněž velké oblibě i návštěvě těšila se jiná, týměž obětavým a skromným velebným pánem konaná přednáška: »Jak může býti radostným po křesťanskou uspořádaný život«. Po přednáškách byl ještě jiný zábavný program. Jednotu vzdává tímto uctivě a srdečně díky jak velebnému pánu Zrzaveckému za obě velmi cenné přednášky, tak vlp. Janu Širůčkovi, zdejšímu horlivému kaplanu, za krásnou přednášku o eucharistickém sjezdu, po slavnostech vídeňských, se vzácnou ochotou konanou, jakož i za cvičení zpěvných a hudebních čísel. Žádné práce pro organizaci křesťanského lidu a zvláště mládeže zdejší velební páni se nelekají, začez jim buď vzdán zasloužený dík a veřejné uznání.

Ronov nad Doubravou. Valná hromada spolku »Rovnost« konala se dne 12. ledna 1913 za slušné účasti členů. Během roku minulého pořádal spolek 4 schůze veřejné, 8 schůzí výborových a celou řadu přednášek poučných, jmenovitě se světelnými obrazy. Spolek zúčastnil se eucharistického sjezdu ve Vídni počtem přes 50 členů, vyslal deputaci na slet Orlů do Hradce Králové a 2 povozy na tábor do Bílého Podolí. Odebírali se všechny české katolické časopisy: Čech, XX. Věk, Obnova, Nový Věk, Štít, Meč, Venkovan, Selská Obrana, Časové Úvahy, Květy Lásky, Poklad Věfčích, Echo z Afriky, Ludmila, Náš Domov, Eva a jiné. Spolek poskytl hojnost podpor nemocným členům, dále podporovány všechny katolické podniky. Mimo to věnoval též 40 K na ošacení místní chudé mládeže. Do nového předsednictví zvoleni: dp. M. Klouba předsedou, p. J. Bláha místopředsedou, p. J. Peřil jednatel a p. J. Svoboda pokladníkem. Vybízeme uvědomělé katolíky, by co nejhojněji ku spolku »Rovnost« přistupovali. Členem může se stát každý katolík, muž i žena od 16 roků dle stanov. Příspěvek platí se měsíčně 20 hal. Za to dostává zdarma »Štít« a má nárok na podporu v nemoci po 8 neděl. Členům slouží k dispozici knihovna a jiné spolkové výhody. Spolek připravuje na den 16. února 1913 divadelní hru »K Bohu, vlasti a rodné půdě.« Zdať Bůh! — Valná hromada sdružení mládeže pro Ronov nad Doubr. a Biskupice odbyvala se dne 19. ledna za účasti skoro všech členů, při níž měl dp. protektor M. Klouba přednášku se světelnými obrazy dle vlastní cesty: Uhry, Srbskem, Bulharskem a Cařihradem s okolím. Čistý výtěžek 37 K věnován »Svatováclavské Matici Školské.« Po přednášce podány byly zprávy jednatele, pokladní a knihovny a provedena volba nových členů. Předsedou zvolen p. J. Spěvák, jednatel s. A. Bukovská, místopředsedou p. A. Přítel a pokladní s. M. Spěvákova. Ke sdružení mládeže jakož i ke spolku »Rovnost« možno se přihlásiti každý den u jednatele. — Horlivá členka sdružení mládeže v Kněžicích u Ronova n. Doubr. s. Marie Tuhá slavila dne 21. ledna sňatek s Em. Jelínkem z Vilimova. Přejeme mladé paní mnoho zdaru na dráze života. Ať dále působí v duchu katolickém v místě, kam se teď odstěhuje.

Jindřichův Hradec. Na den sv. Tří Králů odbyvala jednota svoji řádnou valnou hromadu, kterou zahájil dp. předseda J. Lauseker o 2. hod. odpo. delším proslovem, za účasti 49 členů činných i přispívajících a 1 čestného. Protokol přečten a bez poznámky schválen. Dále jednatel A. Hrdlička podal svoji zprávu jednatele, kterou, ze které vyjímáme následující: Na počátku roku čítal spolek 70 členů činných, 28 přispívajících a 4 čestné, během roku přistoupilo 16 členů, 7 odcestovalo, 1 byl vyloučen, takže koncem roku čítá spolek 76 členů činných, 36 přispívajících a 7 čestných. Cestovní podporu a nocleh obdrželi 3 členové. Od J. E. Eugena hraběte Černína dostává spolek každoročně 150 K na nájemné a 3 metry polenořného dříví k vytápění spolkové místnosti. Od J. E. Josefíny hraběnky Černínové při vycházce do Jemčiny 60 K a vánoční dar 50 K. Činnost spolková: 6. ledna řádná valná hromada a 16 schůzí výborových,

6 přednášek. Kromě těchto účastnil se spolek cyklu přednášek, pořádaných městskou radou, literární jednotou a Národní jednotou pošumavskou. Zpráva pokladníka J. Černého: příjem 923.13 K, vydání 872.38 K, zbyvá tedy 50.75 K, v záložně uloženo 2326.37 K, závodní podíl 100 K. Zpráva knihovníka A. Vaňáska: knihovna čítá 747 knih, čtenářů bylo 60, kněh bylo přečteno 595. Pokut bylo vybráno 3.76 K. Jednota naše odebírá 16 časopisů a rozličné jiné brožury. Kromě těchto odebírají členové soukromě mnoho katolických listů. Zpráva předsedy komitétu pro postavení spolkového domu a útulny p. Th. Tafta: v záložně uloženo 545.87 K, ve spofitelně 7038.08 K, v úvěrním družstvu 317.81 K, závodní podíl tamže 30 K, pozemkový los, nom. cena 200 K, na hotovosti 16.61 K, což činí úhrnem 8148.37 K. Zprávy tyto s povděkem vzaty na vědomí a dp. předsedou funkcionářům vzdán dík za péči spolku věnovanou. Volné návrhy: Slova ujmá se dp. předseda a vykládá obšírné stanovy ústřední knihovny křesť. soc. v Českých Budějovicích a navrhuje, by schválila valná hromada návrh výboru, by jednota naše přistoupila za člena zakládajícího s příspěvkem jednou pro vždy 100 K. Návrh jednohlasně přijat. Dále k slovu se přihlásil V. Černý, který ve své řeči poukázal na nutnost založení katol. organizací a spolků v kraji našem. Dále zmínil se o důležitosti tisku a nabádal členy, aby každý hleděl odebírat a rozšiřovat naše listy. Dále se zmínil o nutnosti hesla »Svůj k svému« a o významu slov »Jednota katol. tovaryšů«. K slovu se přihlásili ještě p. Šteffel a dp. předseda. Volba předsedy a místopředsedy: za předsedu zvolen jednohlasně dp. L. Lauseker, katecheta dívč. škol, za místopředsedu zvolen dosavadní p. Th. Taftl, majitel závodu obuvnického. Dále zvoleni: M. Rezek za seniora, Ant. Hrdlička za jednatele, J. Černý za pokladníka, L. Vejrosta za knihovníka, J. Písař za správce spol. místnosti. Za předsedící členy výboru: F. Jakl, J. Vrdlovec, A. Vaňásek, V. Myslík, V. Černý, za náhradníky: K. Hora, J. Novák, L. Černý, J. Mašek, V. Mikl, P. Fiker, za revisory účtů: R. Setunský, V. Kalkus. Tímto program schůze vyčerpán a dp. předseda doslovem uzavírá valnou hromadu s pozdravem »Zdať Bůh!«

Eucharistický sjezd kněží v opatském chrámu strahovském ve čtvrtek dne 20. února 1913 nabude zvláštního významu tím, že účastní se ho vedle J. E. nejdp. kardinála-arcibiskupa všichni nejdp. biskupové čeští. Také účast se strany důst. duchovenstva bude velmi značná, ježto i klerus z Moravy a Slezska již nyní plně svoji účast přihlašuje. Sjezd zahájen bude 10 minut před 10. hodinou slavnostním příjezdem J. E. nejdp. kardinála, od 10. do půl 11. hod. slavnostní kázání, od půl 11. do půl 12. adorační hodina, od 11. do půl 12. hod. tichá mše svatá coram Sanctissimo. O 12. hod. společný oběd ve dvoranách strahovských, ve 2 hodiny odpo. eucharistické schůze a přednášky. V příčině společného obědu bylo nutno učiniti letos bedlivě opatření, aby neopakovalo se jako roku loňského, kdy na místo přihlášených 120 účastníků zasedlo téměř na 300. Každý, kdo na společný oběd reflektuje, musí do nepřekročitelné lhůty 15. února přihlásiti se a zaslati obnos 2.10 K sekretariátu Zemské rady katolíků v Praze-II., Myslíkova ul. 5., načež bude mu zaslána zvláštní poukázka. Na přihlášky po 15. únoru došlé nebude vůbec vzat ohled.

Boží hroby, Křížové cesty Ježíšky, oltáře, sochy, kněžské kanzelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Zprávy místní a z kraje.

Ve schůzi městské rady, konané dne 27. ledna, byla učiněna tato usnesení: Dovoleno bylo na žádost praesidia krajského soudu, by na účet nadace Vondrový zakoupeny byly pro vězeňskou kapli mešní roucho a nový missál. — S policejním úřadem se sdělí, že pl. M. Strnadové udělena byla koncesse ku provozování živnosti hostinské v domě č. p. 340 v ulici Kydlínovské s podmínkou nepoužívání ženské obsluhy při živnosti. — Vzato bylo na vědomí, že Svaz českých měst uspořádá v květnu t. r. sjezd úředníků a zřizenců obecních plynárn, elektrárn a vodáren. — Na rok 1913 předplatí se Věstník téhož Svazu. — S ředitelstvím měst. dívčího lycea se sdělí, že c. k. min. vyuč. schválilo organizační statut lycea a s. A. Hačankovou učitelkou tělocviku na školní rok 1912-13. — Větší průmyslové a obchodní závody se upozorní, že reklamní kancelář elektrických drah v Praze umísťuje na oknech vozů týčhž drah průhledné fotografické pohledy a nápisy k účelům reklamy za celoroční poplatek K 80.— až 90.—. — S pl. R. Pišcherovou, majitelkou domu, se sdělí, že zemský výbor království českého zamítl její stížnost do povolení přístavby dílny p. J. Nevyhštěného na Nábřeží císaře Františka Josefa. — Výnosy c. k. okresního hejtmanství, jednající o očkovací látce proti července vepřů a očkovacích látkách z ciziny nabízených, postoupeny byly p. městskému zvěrolékaři.

Čtyřicetihodinná pobožnost výstavu Nejsv. Svátosti Oltářní konána bude u Panny Marie v Hradci Králové v posledních dnech masopustních: 2., 3., 4. února 1913 tímto pořadem: 1. V sobotu dne 1. února v 5 hod. odpo. sv. růženec, litanie a sv. požehnání. Po té následuje sv. zpověď všech Mariánských družin královéhradeckých

a ostatních věfčích. 2. V neděli ráno »na Hromnice« jest v 6 hodin mše sv., při níž všechny Mariánské družiny v odznacích přistoupí ke generálnímu sv. přijímání, po němž obnoví společně svůj záslib a pomodlí se modlitby odpustkové. Při mši svatě zpívá se »Budiž vděčně velebena« a »V Tvé Srdce Jesu«. — 3. O půl 8. hod. jest svěcení svící hromničných a slavná zpívaná mše sv., po níž vystaví se Nejsv. Svátost Oltářní a zůstane po celý den vystavena k veřejnému uctění. — O půl 4. hodině jest sv. růženec, ve 4 hodiny kázání, po něm zpívané litanie loretánské, odpros k Srdci Páně a sv. požehnání. — 4. V pondělí a v úterý bude taktéž po celý den vystavena Nejsv. Svátost Oltářní, po oba dny ráno v 6 hodin bude slavná zpívaná mše svatá sloužena a po ní následuje výstav. Odpoledne po oba dny o půl 5. hod. jest sv. růženec, v 5 hodin kázání, po něm zpívané litanie a sv. požehnání. V úterý pak zakončí se pobožnost slavným »Te Deum«. — 5. Plnomocných odpustků možno získati všem těm, kdož aspoň jednou během těchto tří dnů navštíví Nejsv. Svátost, přijme sv. svátosti a na úmysl sv. Otce se pomodlí. Proto po všechny dny ráno a večer se zpovídá. K hojně návštěvě uctivě se zvou jak všichni věfci, tak zvláště Mariánské družiny a katol. spolky, aby Spasitel náš tuto vystavený nikdy bez ctitelů nezůstal.

Přednáška. Ve spolku paní a dívek »Anežka« přednáseti bude pan katecheta Dostál v neděli dne 2. února o půl 3. hodině odpo. (malý přednáškový sál).

Členům třetího řádu sv. Františka. Shromáždění III. řádu sv. Františka bude konati vdp. P. Fr. Akkurs Košťál, kvardián z Bechyně, dne 7. února t. r. o 3. hod. odpolední v seminářském kostele sv. Jana Nep. Při shromáždění uvede v úřad nového ředitele, dp. Oldřicha Svobodu. — Hojná účast žádoucí.

Prohlášení, týkající se posílnutí lhůty ke přiznáváním k osobní dani z příjmu a k dani důchodové. Zdejší vyhláškou ze dne 27. prosince 1912 č. 4410 p. p. byla lhůta ke přiznáváním k osobní dani z příjmu a k dani důchodové pro rok 1913 posílnuta do doby mezi 15. únorem až 15. březnem 1913. Přiznávky tyto buďtež tedy podávány u vyměřovacích úřadů pro berně teprve dnem 15. února 1913 počínajíc (nikoli jako posud již dnem 1. ledna). Proto také tyto úřady poplatníkům vzorce přiznávek doručily dle článku 29. č. 4. prováděcího nařízení ke IV. hlavě zákona o daních osobních teprve ve druhé polovici měsíce ledna 1913. Pohnutkou k tomuto posílnutí lhůt bylo c. k. ministerstvu financí, že co nejdříve bude parlamentně projednávána reforma zákona o daních osobních. Přijetí této reformy by totiž způsobilo některé podstatné změny posavadního způsobu vyplňování přiznávek (mezi jiným odpadl by výpočet tříletého průměru) a zvláště dá se též očekávati, že na přiznávky bude působiti ustanovení o zamýšlené amnestii.

Výroční řádná valná hromada mužského odboru Ústřední Matice Školské v Hradci Králové koná se v místnostech Besedy v pondělí dne 3. února o 7. hod. večer. Program: Zpráva funkcionářů o činnosti odboru v roce 1912, zpráva revisorů účtů a volba nových členů výboru a náhradníků, volné návrhy. Zpráva o finančním výsledku Matičního plesu 1913 a její schválení. Všichni upřímní přátelé a příznivci českých menšin se k této schůzi uctivě zvou.

Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelském okrese královéhradeckém obrací se k veřejnosti s dotazem, zda by se našla rodina, jež by se otcovsky ujmouti chtěla jednoho ze dvou nejmenších dítek, pocházejících z desítilenné rodiny, stížené vinou matčinou úplným rozvratem, aby tak zachráněny byly od mravní záhuby a velikého strádání fyzického. Okresní komise zaručuje eventuelně peněžité příspěvek. Laskavé nabídky a dotazy buďte posílány nadepsané komisi.

Valná hromada Společenstva stavebních a přídělenných živností v Hradci Králové odbyvána byla v neděli 26. ledna t. r. v místnostech obecního zastupitelstva v Hradci Králové za účasti 62 členů. Krátce po 2. hodině byla schůze po uvítání přítomných a pp. ing. Frynty a kom. Hallera starostou panem Dvořáčkem zahájena. Schválen zápis poslední valné hromady, jakož i zpráva podaná panem jednatel E. Kadečkou. — Schválena uzávěrka účtů a po podání zprávy přehližitelů účtů uděleno starostovi a pokladníku absolutorium. — Valná hromada vyslechla velice poutavou přednášku p. inž. Frynty o Ústavu pro zvelebování živností v Hradci Králové. — Při volbě starosty a jeho náměstka na další tříletí byli zvoleni jednohlasně dosavadní starosta p. Fr. Dvořáček, jeho náměstkem pan Josef Štěp. — Rozpočet na rok 1913 sestavený výborem schválen. — Pole Sklenářka k návrhu p. K. Malounka a p. Ant. Paita nebude prodáno, nýbrž na šest roků znovu pronajato. — Do výboru zvoleni byli pánové: Jos. Nevyhoštěný, E. Kadečka, Ant. Fait, Jos. Ježek a Fr. Pauilk. Za přehližitele účtů pp. Zd. Panoušek a Jar. Kratochvíl. Za delegáty do okresní jednoty zvoleni p. Jos. Thoř, Jos. Štěp a Fr. Dvořáček. Do společné nemocenské pokladny delegováni pp.: Fr. Třasák a Fr. Otava. Do pomocnické hromady delegováni pp. V. Škoda a V. Heilmann. Do Palackého čítárny p. Jos. Thoř. — Ve volných návrzích ujal se slova p. O. Stoklasa, jenž podrobil kritice oferování malých pokojů na vnitřní výzdobu kostela sv. Antoína v Novém Hradci Králové, kde byly oferaty v takovém kontrastu, že bylo zřejmo, že za cenu oferovanou není možno práce ty podle podmínek provésti a k návrhu téhož usnášeli se valná hromada, aby bylo podáno k okresnímu hejtmanství memorandum se žádostí postupovati bezohledně proti podobným výstředkům. Komise kolaudační nechť trvá na provedení dle podmínek za-

dávacích, aby se zamezilo bezpříkladné tržní cen na úkor jakosti práce. Po debatě o zadání prací malířských na městském průmyslovém muzeu, již se účastnili pp.: R. Zeul, Fr. Přihoda a Q. Stoklasa, bylo podáno vysvětlení starostou společenstva a schůze doslovem téhož před 4. hodinou skončena.

Ve prospěch Jihoslovanského Červeného kříže zaslány okresnímu výboru z venkovských obcí zdejšího okresu následující příspěvky: Pouchov 114.44 K, Nový Hradec Král. 100 K, Urbanice 75 K, Vičkovice 43.40 K, Čibuz 15 K, Oujezd 32.30 K, Divec 43.10 K, Předměřice n. Lab. 297.10 K, Pláče 82 K, Sedlice 15 K, Skalice 50 K, Praskačka 168.65 K, Březhrad 22 K, Krásnice 23 K, Nepasice 56 K, Kukleny 100 K, Stěžery 150 K, Skalická 23.30 K, Librantice 150 K, Stěžery 50 K, Ločenice 59.10 K, Lípa 92.60 K, Bukovina 26 K, Slatina 53.50 K, Svinárky 26.50 K, Blesno 111 K, Pláče 50 K, Svobodné Dvory 210 K, Všešary 100 K, Rozběčice 10.20 K, Jenkovic 20 K, Rusek 51.36 K, Živn. společenstvo v Předměřicích n. Lab. 25 K, Družstvo sušárny na čekanu v Sedlici 300 K, Hospodářský spolek v Praskačce 12.74 K, Farní úřad v Kuklenách 6 K, Družstvo sušárny na čekanu v Praskačce 300 K, Stol. společenstvo »Skořepa« v Rozběčicích 32.50 K, Úhrnem 3096.79 K. — Obnos tento zaslán dne 27. ledna t. r. Ústřední bance českých spořitelů v Praze pro Slovanský klub. — Některé obce zaslaly sbírky příspěvků buď přímo Slovanskému klubu v Praze nebo redakci místních listů, mezi jinými: Třeběchovice 1486.40 K, Plotiště (Sokol) 225.72 K, Kukleny 318 K, Pražské Předměstí 800 K, Praskačka (Sokol) 50.20 K, Svinary 52.40 K, Polánky 45.10 K, Věkoše 242 K, Úhrnem 3219.82 K. — Lze pravděpodobně soudit, že kromě města Hradce Králové, kde sbírka samostatně uspořádaná vynesla na 10.000 K, bylo v ostatních obcích okresu na příspěvků pro Jihoslovanský Červený kříž (počítaje v to i sbírky v sokolských jednotách) sebráno přes 7000 K.

Abonentní koncerty »Čitárny Palackého«. Palackého čitárna rozhodla se uspořádati v době od února do poloviny května pět abonentních koncertů hodnoty vyhovující i nejpřísnějším požadavkům. Na podiu mají se pořádat vystupující Ševčíkovo kvarteto, Česká Filharmonie, pěvec Emil Burian, dechové kvarteto Národního divadla a pianistka sl. Dvořáková. — Myšlenka abonentních koncertů je zdravá, uskutečnění schopná a poskytuje výhody v několika směrech. Zajišťují se určité, přiměřené počty koncertů cenných jak výběrem opravdových umělců, tak programem. Abonentní ceny sedadel budou přiměřené. Zvláště však padá na váhu, že obecnost bude mít pravidelnější styk s výkonnými umělci a nejlepšími hudebními výtvoři. Povážíme-li, že z pokusu mohou se vyvinouti zcela pravidelné abonentní koncerty i v dalších saisonách (vzpomeňme na pražský Spolek pro komorní hudbu, jehož koncerty jsou nejvíce navštěvovány) a že příklad Hradce mohl by dobře působiti i ve všech větších českých městech, pochopíme teprve plný význam abonentních koncertů pro povznesení hudebního ruchu na venkově a i pro zlepšení hmotného postavení našich umělců. Jest nyní na obecnost, aby uvážilo tyto řádky důkladně. Nebude-li předplatným zajištěn určitý obnos, nemohou abonentní koncerty býti pořádaní a zase jedna krásná možnost rozplyne se v niveč. Přihlášky přijímá ochotně knižkupectví Fr. Přihoda nejdele do 15. února.

Pořad abonentních koncertů v Hradci Králové. 1. 21. února: Ševčíkovo kvarteto. 2. 16. března: Večer písní, věn. F. Schubertovi. P. Emil Burian, člen Nár. divadla v Praze. 3. Počátkem dubna (datum určeno bude později): Česká Filharmonie. 4. 20. dubna: Dechové kvarteto orchestru Národního divadla. 5. 12. května: Klavírní večer. Sl. M. Dvořáková. — Ceny abonentní na všech pět koncertů: Lože 50 K, křeslo a sedadlo na balkoně 12 K, I. místo 9 K, II. místo 7 K, I. galerie 4 K, II. galerie 3 K. Závažné přihlášky přijímá p. P. Přihoda, knihkupec v Hradci Králové do 15. února 1913. — Výbor Palackého Čitárny.

Z odboru Ústř. Matice školské. Společnost P. T. kuželkářů v Adalbertinu složila I. splátku 20 K na matiční diplom pokladně místního odboru.

Přírodovědecký klub pro severovýchodní Čechy konal v neděli valnou hromadu spojenou s přednáškou dra. B. Drože: »O novějších názorech o stavbě a látkové proměně buňky.« V pouťavě přednášce zmínil se p. přednášející především o tom, jaký je rozdíl mezi některými názory o buňce, jak je vyslovili poprvé Purkyně a Schwan a nynějšími našimi vědomostmi, dle nichž ohen původní, pouhým okem neviditelný kousek protoplazmy jeví se nám velmi složitou a účelně reagující hytostí, jejíž struktura ukazuje specifické, velmi minutní rozdíly, jak dle druhu, jemuž přináležejí, tak dle funkce, kterou vykonává. Poukázal, jak neuvěřitelně zněly první zprávy o jednobuněčném organismu Vampyrella, jenž bez jakýchkoli smyslových orgánů najde v chomáči řas mezi nesčíslnými nitkami právě tu, která mu slouží za potravu. Tuto podivuhodnou schopnost rozeznávací vysvětlují nám nové poznatky o činnosti fermentů. Organismus onen vylučuje zvláštní látku (ferment), která dovede štěpiti jen určité látky. Tento ferment to je, jenž Vampyrella ukáže její potravu jako kileček, který hodí se jen do určitého zámku. Takové fermenty, různé dle okolností, vylučují i buňky vyšších organismů a také buňky těla lidského. Tyto buňky umožňují buňkám vybrati si z látek živných v krvi koulících právě tu, která je pro ně nejvýhodnější. Fermenty ony hrají důležitou roli nejen při výměně látek v buňce (výživě), nýbrž brání tělo i proti škodlivým účinkům cizích látek, jež do těla vnikly. Tak na př. dovedou bílé krvinky svými fermenty ničit do těla vniknuvší

bakterie a vylučují pak tyto látky i do zásoby, tak že je organismus i na delší dobu proti určité infekci chráněn (imunitace). Poukázal dále, jaký význam by mělo pro lékařství, kdybychom dovedli sestřížiti umělé látky tak působící jako fermenty, aby dovedly ničit jen určitou škodlivinu, nechávající ostatní buňky bez poškození (škola Ehrlichova). Zmínil se pak, že některé fermenty mohou působiti jen za přítomnosti fermentu jiného, samy o sobě jsou bezmocny. V nepřítomnosti určitého fermentu může býti bezvýsledná i činnost ostatních, čímž ohroženo bývá i zdraví těla. Ukázal, jak právě tato fermentativní činnost buněk jest nejlepší příkladem účelné reakce organismů na vnější vlivy a jak v ní právě se nám potvrzuje názor starověkého filosofa Herakleita, že na světě nic není stálého a nehybného, že všechno dění je vlastně stálá výměna látek a energií. — Do výboru zvolen p. vl. r. Novák předsedou, p. MUDr. O. Klumpar místopředsedou, p. prof. Prokeš jednatelem.

Diskontní společnost v Hradci Králové, zapsaná společenstvo s ručením omezeným, odbývatí bude dne 1. února 1913 o 10. hod. dopol. v zasedací síni Záložního úvěrního ústavu II. řádnou valnou hromadu s následujícím programem: 1. Čtení výroční zprávy správní rady. 2. Schválení bilance a zpráva dozorců rady. 3. Rozdělení čistého zisku. 4. Jmenování skrutatorů. 5. Volba 3 cenzorů na 1 rok. 6. Volba 3 členů dozorců rady na 1 rok. — V případě, že by se stanovami předepsaný počet členů nesešel, odbývána bude o 1 hod. později druhá valná hromada, jež schopna bude usnášeti se za jakéhokoli počtu přítomných.

Humoristický večer na ukončení masopustu pořádá v místnostech Besedy v úterý dne 4. února t. r. o 8. hod. večerní zábavní výbor místního odboru Českoslov. obchodnické Besedy v Hradci Králové za spoluúčasti některých P. T. páni členů H. P. S. Program hudební, pěvecký a recitační. Po programu se tančí. Vstupné: osoba 80 hal.

Na Damaži v Dolních Rakousích plavbou z Krměže kolem Steinu, Rossachu, Dürnstenu, Weisenkirchenu, Spitzu, Schönbühlu do Melku, četné zříceniny, starobylá zakoutí a proslulé kláštery z dob Babenbergů spatří návštěvník Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 1. až 6. února 1913.

Seznam cen na týdenním trhu obilím v Hradci Králové, dne 25. ledna 1913 konaném: 1 hl: pšenice K 16.30, žito K 12.50 až 13.—, ječmene K 12.— až 12.80, ovsa K 6.80 až 8.—, prosa K 14.— až 16.—, včve K 12.—, hrachu K 28.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jablek K 28.— až 32.—, krup K 38.— až 50.—, bramborů K 4.— až 4.40, jetelového semínka K 160.— až 180.—, máku K 40.— až 44.—, 100 kg: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.40 až 3.—, sádla vepřového K 2.20, tvarohu K —.32 až —.40, 1 vejce K —.08 až —.10, kopa kapusty K 2.20 až 2.50, 1 hl: cibule K 5.30 až 6.20, drobné zeleniny K 1.— až 3.60, 1 pytel mrkve K 1.60 až 4.20, 1 hl jablek K 4.40 až 10.—, 1 koš hrůšek K 2.40.

Činnost c. k. poštovního úřadu 2. v Hradci Králové v roce 1912: Podáno bylo: 11.439 doporučených dopisů, 12.054 předmětů pošty povozné, 4.551 telegramů, 11.974 poukázek, 19.405 spořitelních vkladů, 773 hovorů. — Dodáno bylo: 18.533 doporučených psaní, 17.156 předmětů pošty povozné, 3.973 telegramů, 7.402 poukázek, 3.950 výplat spořitelních, 3.463 dobřek, 196 hovorů. Prošlo úřadem: 220.804 doporučených psaní, 23.717 předmětů listovních bez zřetele k obyčejným zásilkám pošty povozné. Počet všech jednotek činil 360.148 kusů. Obrát pokladní činil 12.118.235 K. Úřad vynesl 45.096 K, náklad na obnásel 85.334 K. Agendu úřední obstarávalo 16 úředníků, 9 podúředníků a 10 slušek. Správu úřadu podléhaly poštovní úřad na Pražském Předměstí, poštovní úřad na nádraží, 12 pošt vlakových, poštovny na Slezském Předměstí a ve Slatině.

Třeběchovice. Socialistické »Rozhledy« přinášejí podobené fikaní o obecních volbách v Třeběchovicích. Jednou naši soudruzi dělají takové radikály, že by člověk hnedle myslel, že není již radikálnějších před tvář Marxovou. Vzpomeňme jenom toho zbytečného rámušení proti firmě Vitouškově, tech fyzických násilností, ztroskotání leckteré dělnické existence, k čemuž jako nádvakem přidáno bylo mnoho neděl žaláře! Novinářská puma stihala puma, házenou do těch měšťáckých burzoustů. Tolik včera. A dnes? »Rozhledy« pláží se na bříše a takto měšťáky prosí a balamutí zároveň: Jest a bylo by vůbec spravedливо, aby voličové I. a II. sboru nechali a byli nápomocni přechodu vkle malým poplatníkům (t. j. sociálním demokratům, pozn. pis.) atd. — Jenom se divíme, že soudruh Nykodym et comp. naproti tomu dne 19. hrál na strunu docela jinou — a sice na tu radikálnější. — Ubosti klerikállové, ti si to v Rozhledech odnášeli a ještě odnesou! Proč pak se, soudruzi, stydíte za svou pravou firmu a schováváte se za »malý lid« a »malé poplatníky«? Proč pak vaši agitátoři balamutí lid tvrzením, že jste pro katolickou stranu? Máme v čerstvé paměti, jak soudruh K. se chlubil, kolik při minulých volbách sebral hlasů pro soc. dem. podvodným předstíráním, že je to pro stranu katolickou. Co se týče vašeho zřevu o tom kompromisu, to vám jistě neuvěří ani vaši nevlastní bratři pokrokaři, natož lidé střízlivého úsudku. Nepřeje me sobě ani jeden váš hlas, spoléháme jedině na své lidi a poctivou svou firmu. Ať padneme či zvítězíme, stane se tak vždy čestně.

Jmenování. Vsdp. arciděkan Th.Dr. Jos. Mrátek jmenován byl právě J. Apošt. Veličenstvem infulovaným proboštem poděbradským. Sdružená katolická spolková chrudimská, jichžto členem i obětavým mecenášem vsdp. arciděkan byl, přejí mu ze srdce, by mu Bůh na

novém působení po dlouhou ještě řadu let požíal božské zdraví a dechovných radostí.

Chrudim. (Pověra.) V poslední době zase neznámé individuum rozeslal psané modlitbičky a tímto závěrem: Kdo to devětkrát opíše a zašle devíti osobám, bude šťasten, kdo to nečiní, nešťasten. Dle rukopisu, jenž se nám dostal do rukou, jest to jistě vychytralý zakuklený pokrokař, jenž si chce udělati »dobrý den« a pak ve své denní společnosti dávatí věc »k lepšmu«. Než nechť je ujistěn, že se mu nesejde na vějčku, neb takovému ubohé »vejčmoły« padnou na úrodnou půdu jen tam, kde není víra dle staré zásady: Kde není víra, tam je pověra. — Návštěvy poslanců. Ve čtvrtek 16. ledna řečnil tu na veřejné voličské schůzi dr. K. Kramář, jenž přišel posílit mladočeskou zdejší posici, neboť dohoda s národnými socialisty se asi trhá a pro mladočechy nastává kritická chvíle, zvláště pro případ nových voleb. Nic nového a nic útěšného nepověděl, a divili jsme se, že nikdo se vůdce národa nezeptal, jak se vede politika nynější, že si nabože dělají nyní již vše bez Čechů. — Rádi bychom slyšeli to vysvětlení — než známkou doby je, že nikdo se netázal. A nač také? Teď jsou jiné, důležitější věci na programu — jen potírat »klerikalismus«. »Samostatnost« již tuče bojovně na bubec — Chrudim je až příliš klerikální. Lidíčky, smějte se! — V neděli 26. ledna představil se tu zase poslanec soc. demokratický soudruh Ant. Němec a vodil zdejší voličstvo — upřímně řečeno — za nos. Že nepřeháníme, mluví za nás samo thema pana poslance soudruha »Sociální demokraté a poslední zasedání říšské rady«. Kdo zná to »ubohé« postavení soudruhů poslanců ve Vídni, těžko mu bude nepsati satiru.

Stoletá památka narození lékaře Křemže. Právě dne 28. t. m. bylo tomu sto let, kdy narodil se v Litomyšli z německé rodiny MUDr. K. Probus Schmoeger, který zvláště za svého působení v Chrastě získal si daleko široko pověst velice bystrého a obětavého lékaře a znamenitého pracovníka — pro národ český, k němuž přilnul plnou duší. Karel odbyl přípr. studia na gymnasiu a filosofii u Otce piaristů, na něž vzpomínal s velkým vděkem. Roku 1839 stal se doktorem medicíny. Přijal místo ve Skutči, ale brzy po ztrátě mladé milované choti stal se lékařem námořním. Na domluvu svého přítele Jos. Lichtenberga, biskupského ceremonáře, usadil se v Chrastě r. 1842 jako praktický lékař a r. 1843 oženil se po druhé s neteří biskupa Hanla Fr. Hüttlovou. Obyvatelstvo poznalo brzy jeho křesťálové snahy, velkou obětavost, vytrvalost v službě lásky k bližnímu. Jeho lékařský talent brzy se těšil veliké pochvaly v širém okolí. Zdaleka byli k němu přiváženi chorobní, do dalekých míst byl proslulý lékař volán. V obcování byl velice prostý, skromný, dovedl potěšiti, pomoci zdarma, poraditi nuznému i zámožnému. Kdyby byl bral za svou lékařskou obratnost přiměřený plat, mohl býti velkým bohatcem. Ale jaké množství lidí léčil zdarma! Brzy získal si takové obliby, že byl zvolen za předsedu čtenářsko-zábavního spolku a pak za velitele místní gardy. Stal se členem obecního výboru, náměstkem starosty, předsedou zpěváckého spolku, občanské záložny atd. Zkrátka byl to muž, jehož autorita na Chrastě nejvíce vážila. — Bez velkého hluku přikročil k účinné podpoře stavu rolnického. Stal se spoluzakladatelem a později předsedou cukrovaru hrochovo-týneckého, jež přivedl k velikému rozkvětu. Není divu, že byl pak zvolen i za okresního starostu chrudimského. Nikde nehledal popularity, žil pro práci, pro lid, který se k němu utíkal a zle se hořil, seznal-li na některých místech faleš a prospěchářství. Šlechtný muž zemřel 29. března r. 1886, jsa oplakáván ode všech, kdož jeho lidumilnost znali. Památka jeho žije dosud v vděčné vzpomínce v celém okolí.

Hořice. Podobný případ, jaký udál se v Hrotovicích a jaký opakuje se, bohužel, každé chvíle, stal se těchto dnů i v Liskovicích, odkud přivezen byl hajný poštělený od pytláků do okresní nemocnice. Pachatelé, kteří již dávno revír znepokojovali, nalézali se ve vyšetřovací vazbě. Čeho odváží se lidé pro zájce a pro svou vášeň! — Čtvrtnou neděli posní o 8. hod. přednášet bude v městském divadle známý cestovatel dp. Alois Svojsík a možno již dnes pozorovati zájem, jenž se o tento mnohoslibný večer jeví. — Dne 18. t. m. pochován byl zde za velkého účastenství domácích i cizích zdejší advokát dr. Jos. Sommer, doživ se teprve 47. r. svého věku. S plicní chorobou svou vzal útočiště do Dubrovnicka a když přijel na Vánoce k rodině, podlehli ta zákeřnému podnebí. Právem řekl kněz nad jeho hrobem, že byl bystrý a hledaný právník. V ohledu náboženském však byl k nepochopení, aneb lépe řečeno byl mužem nedůsledným, jak to platí o mnohých lidech, kteří mají jiné náboženské přesvědčení pro svou domácnost a jiné pro veřejnost. Dnes k zemi sklonil se na chodníku před celým obecním, vida kněze jíti s Pánem Bohem k nemocnému, zitra hřměl proti povolání řeholních sester do okr. sirotčince. V mladých letech platil za klerikála, v Hořicích ovšem zavěsil plachty radikální. Jinak žil v poslední době jen svému povolání a ničemu okázale nestránil.

Nechanice. Dostavili jsme nedávno hřbitov. Ti, kteří jej budovali, chválí svou práci. Zato druzí netají se tím, že město jest materiálně poškozeno. Než nedostí na tom. Jako meteor objevil se nyní na obzoru našem projekt zase tak pochybné ceny, jako ten dřívější. Ukázala se potřeba stavby silnice. Projekt byl již jednou zastupitelstvem zamítnut, než vyskytl se opět. Dosa- vad napodobili jsme naši matičku Prahu aspoň v malém. Dnes však, jak se zdá, již nám to nestačí — a naše eldorádo je Vídeň. Tam postavili za peníze poplatníků dráhu kolem Vídně zvanou okružní. Takový luxus Ne-

chanice dosud nemají a tedy má ho nahradit nová silnice, ne sice zrovna dokola, poněvadž stavěti ji do kruhu pro naše „Bahna“ je fyzicky nemožno. Prozatím jen s jedné strany od tak zvané váhy k spojení někde na Kunčickou okresní silnici. Projektanti neuvážili zajištění, jakou škodu by naše městečko utrpělo, až by po nové silnici každý, kdo nutně by neměl co dělati v městě, mohl se mu vyhnouti a čtvrt hodinky si tak nadejti. Jak by při tom pochodili živnostníci a majitelé domů v ulici Lubenské i Kunčické, až by majetek jejich v ceně klesal, jest na bližni. Podobá se, že žijeme na takové planetě, kde jedná se jen o zchudnutí obyvatelů. Kdo snad silnice potřebuje, je sušárna. Všude však, kde staví se tovární podnik, majitel sám starati se musí, aby cestu k podniku měl. Jestliže si postaví podnik na místě nepřihodném, má si cestu upravit vlastními náklady. Zde však má to činiti obec! Jak ta k tomu přichází, je víc než podivné. Ovšem naše obec je bohatá, průmysl a obchod vyvinuty, řemesla květají — tedy ať staví, bedra její něco unesou! Proto některé velké, ale při tom lehké hlavy horlivě se o ni zasazují. Skutečnost však povídá něco jiného. Procházím-li naším městečkem, čtu zde i onde: „Tento dům jest na prodej“, až to vzbuzuje veselost. Prý bude tak pomalu přes barák. Některé výzvy vystrčeny jsou již léta — a kupec žádný. To přece není známkou zdravého rozvoje a připomenutím, že nutno rozšiřovat město. V politice shledáváme se sice se snahou odstředivou, zvláště od těch dob, co užívá se odstředivek, ale v hospodářském životě každé odstředování je chybou a velikou. Jedině správná cesta je soustředění. Zrovna jako srdce v těle soustřeďuje krev z celého těla a opět ji vypouští, tak i každé město (má-li úkolu svému dostáti) musí míti střed, kde zájmy všech se stýkají. V starých dobách byl to trh, v novější době jest to náměstí. Pracuje-li se tedy zároveň i k ochromení ruchu na náměstí, jest to politika špatná a potřebí ukázati na ni včas, než bude pozdě.

Kostelec n. Orli. Spolku sv. Vincence z Paula konference sv. Jiří pro dobrovolné ošetřování chudých v Kostelci nad Orlicí podporovala v XV. roce své charitativní činnosti 60 chudých a rozdala jim 1314 kilo chleba a 1314 kilo mouky. Příčiněním a přispěním vdp. děkana byl vystrojen podporovaným vánoční stromek, při němž rozdáno bylo: 5 šatů, 24 šátků, 20 párů punčoch, 8 párů ponožek, 4 páry papučí a 45 vánoček. Konference vyslovuje všem dobrodincům aktivní dík a „Zaplat“ Pán Bůh!“, zároveň prosí za příchod další k bohumilé a lidumilné činnosti pro chudé.

Úpadek v Kostelci n. Orli. Sděluje se nám, že firma Fr. Jeníček, sklenářství v Kostelci n. Orli. stala se insolventní a že dříve, než četní věřitelé této firmy se svými nároky mohli se přihlásiti, zabavil bratr p. Fr. Jeníčka kolář ve Vamberku, veškeré zásoby skla i porcelánu pro sebe, tak že valná většina vyšla se svými požadavky na prázdno. Proti Fr. Jeníčkovi bude zavedeno trestní vyšetřování. Případ tento jest markantním znamením přítomné doby a podává s četnými jinými důkazy, jakými prostředky pracují přemnozí obchodníci, aby aspoň dočasně žiti mohli pohodlně a bezstarostně na účet cíti.

Dp Litomyšle. Nedávno bylo z Litomyšle v tomto listě upozornění na přednášku jistého lékaře tamtéž, kterou ohlašovaly plakáty zcela materialisticky a monisticky „Jak myslí mozek“. Pisatel tohoto listu uváděl název přednášky na pravou míru ve znění „Mozek a myšlenk“, vysvětluje svůj náhled zcela doklady vědeckými, podpiraje činnost mozku existencí nesmrtelné duše, která jest i od pohanských filosofů již za starověku považována za princip života. Než o tom nemá asi „humorista“ z „Litomyšlského Obzoru“ ani „páry“ a dělá „vtip“ na pisatele do „Obnovy“ o špinavě tekutině v mozku — leč trochu nemotorně. Přednáška pana doktora byla tancem mezi vejci, aby nemusil přiznat existenci duše a proto naše podezření v minulém čísle t. l. bylo zcela oprávněné. A pan pisatel, nemá-li větších vědomostí, než prozradil, pak myslíme, že nemá ani té spiny v mozku! Tomu říkáme bezděčný humor.

Rovnost a bratrství na Romovsku. Známe jeden spolek, kde konají se občas silácké výkony tužení paží i pohlavím ženským. V minulých dnech roznesla se našim městem Romovem nad Doubr. zpráva, že přišla svobodná členka toho spolku, podávajíc ruku vdané paničce s pozdravem „Na zdar!“ Panička celá uražená běžela si mytí ruce a čichala, zda jí nepáchnou po podání pravice — členky služby. Dobře prý vysvětlil otec služby paničce vzájemný poměr obou: Vy jste dcera po jednom mistru řemeslnickém a má dcera po druhém mistru řemeslnickém. Zdali pak takové jednání vylicí naše lidi? Inu — není nad rovnost a bratrství! Pro přístě prý si vyvolí otec zmíněné členky na vyjasnění poměru, téma: „Jaký vliv má alkohol na inteligenci ženy.“

Křtěníce. C. k. zemská školní rada v Praze jmenovala 21. ledna t. r. včtvp. Jos. Cermana, def. učitele na zdejší škole, učitelem I. třídy proti všem nástrahám a bojům jeho nepřátel. Jest nám s podivem, že pan učitel tak nespravedlivě byl pronásledován za to, že jest fád-ným, svědomitým katolickým učitelem s kvalifikací „velmi dobrou“. Pak se volá do světa: „Rovnost, volnost, bratrství!“ Jak se to rýmuje? Blahopřejeme panu učiteli z upřímného srdce k tomuto zaslouženému povýšení.

Poděkování z Křtěníce a Jilemnice. Podepsaný duchovní správce jménem svým jakož i svých osadníků vzdává tímto nejsrdečnější díky J. O. vysoce urozenému pánu panu Ot. hraběti z Harrachů za laskavé darování prken a latí na zhotovení podlahy pro náš kostelíček. Nikdy osada naše nezapomene tohoto dobrodini.

Vždyť nyní spěcháme s větší radostí do chrámu Páně, kde nemusíme státi na studené dlažbě, nýbrž na dřevěné podlaze. — Zároveň osmélujeme se poděkovati J. O. vys. uroz. paní hraběnce K. z Harrachů za dar pro naši katolickou farnost 100 kusů konserv. — V Křtěníci, dne 23. ledna 1913. A. Hejzlar, farář.

Německý Brod. „Svobodomyšlný“ Sázavan ve 20. čísle t. r. klesá na úroveň naprosté nesvobodomyšlnosti. Uvádíme doklad. Z lokálky „Mizerná pokrokovost tří brodských akademiků“ zvučí tón nesnášlivosti, vlastní lidem, kterým nejvyšším pojmem všeho jest „neznámo“. Tři brodští akademici šli na ples České Ligy Akademické a proto zaslouhují, ano, je to nutno, aby celá tato záležitost byla v „Baráku“ osvětlena, na pranýř přibita, a aby oněm třem pokrokově-klerikálním kolegům dostalo se toho, čeho zaslouhují. Ano, ano, páni akademici, kde je ten despekt, se kterým se kdysi nepočítalo s Ligou! Víme, že smutné to pro vás doznání, když zřítete, že se ligisté i při tom, když nezaprají svého přesvědčení, v životě uplatňují a jsou respektováni notabilitou společnosti, a to ovšem ne bez nezbytného záští vyznati musíte. Milí braši, již přešly doby, kdy katolicky vychovaný student se obával projevit svoje náboženské přesvědčení. Dnes dovede i pro ně, se strany vaší jsa napadán, trpěti. Znechutily se vyšeptalé a falešné fráse o „dogmatických podvazcích“, o „soudné stoli-ci Rozumu“ a jim podobné. Čestí ligisté jdou svou cestou, kterou nezradí. Oni znají význam slov: „Komu čest, tomu čest“ — a proto ji arcibiskupovi vzdají. I vy v postavení, které zaujmete, na projevy zasloužené cti si nároky činiti budete. A k té poznámce o prospěchářství jen tolik: Kdo má na hlavě máslo, ať neleze na slunce. Právě v Německém Brodě jest člověk, který během několika málo let změnil již dvakrát své „přesvědčení“ a ten není členem Č. L. A. — a zdali tak učinil vždy v důsledku svých odborných studií, či z důvodů kapsy — na to se přepetejte u lidí, kteří jej znali. — Co souditi o tuposti „katolického studenta“, o ponížení, které „tkví v podmínce dvojjazyčnosti právnických zkoušek (recte jistě jich částí) na české universitě“, to osvětlují slova povolání osoby v revui „Přehledu“, člena panské sněmovny dra. Mattuše, jenž dle mimo jiné: „Co se týče našeho politického stanoviska, prohlašujeme, že země koruny české zůstanou vždy částí říše rakouské a budou míti vždy zastoupení v ústředním parlamentě vídeňském. Ježto je nemožno, aby v parlamentě platil každý z osmi jazyků národních, jest nutná sprostředkovací řeč. Náš požadavek většího zastoupení v úřadech centrálních je podmíněn znalostí němčiny a z těchto všech důvodů jsem pro povinné zavedení němčiny na středních školách“ (slyš, pisateli, již na středních školách). Z toho patrně, že nám jest počítati s potřebou a ne s planým politisováním — a proto, že někdo německy umí anebo se musí přiučiti, nemusí ještě býti o nic méně Čechem, než kdo němčiny vůbec neumí. Ostatně na čisté německé universitě inšprucké studují synové tatků, kteří jsou právnický a Čechy. Moltke řekl: „Kolik člověk umí jazyků, tolikrát je člověkem! Nám Čechům ve Vídni prospěli vždy více ti, kdo uměli česky i německy, než ti, kdo jen česky. Dokladem jest současnost! Tedy pozor na přístě, anebo bude hádankou, co je pro akademika svoboda. — Studens.

Do Habru a okolí! Oznamujeme, že Spolitelní a záložní spolek pro Habry a okolí od 1. ledna 1913 zvýšil míru úrokovou z vkladů na 4 a tři čtvrté procenta. Doporučujeme vřele všem vkladatelům tento ústav. Podporujte jej!

Pozor na agenty! Na chotěbofském a haberském okrese potloukal se hlavně po farách od svátků vánočních agent typu židovského, jenž vydával se pod jménem J. Pazdera za zástupce pražské grafické společnosti „Unie“ a jakéhosi fotografa Köchliga a jinde Wagnera. Nabízel pohlednice kostela a oltáře a zvětšování fotografií. Když učinil zakázku, chtěl všude zálohu předem, takže sebral mnoho peněz. Sliboval, že bude odpoledne nebo druhý den fotografovati, avšak více nebylo lze ho spatřiti. Na haberském okrese dlouho nepodváděl, neboť byl brzo dopaden, dne 6. t. m. v Golči. Jeníkově zatčen a dodán k c. k. okr. soudu v Habrech. Na dotaz jednoho pana faráře z Chotěbofska sdělila mu „Unie“, že ve svých službách žádného Pazderu nezaměstnává. — Jak veliký počet za dnešní doby po venkově různých agentů přejde, zvláště s umělými hnojivy a truskou, kteří procenta správně nezaručí! Tak rolnictvo kupuje draho „hlínu“. Upozorňujeme, abyste každému cestujícímu, kterého dobře neznáte, jednoduše ukázali dveře a své potřeby objednávali výhradně pomocí Raiffeisenek a hospodářských odboček. Kde je dosud nemáte, zakládejte je ihned. Dopište si o řečníka na Hospod. Sdružení v Praze-II., Spálená ul. 9., jež vám ho zdarma pošle.

Prodej přádelny v České Skalici. Jak se dovídáme, prodala firma Karel A. Tuček, tkalcovna v Holicích, svoji přádelnu se 30.000 vřeten a tkalcovnu se 300 stavů v České Skalici firmě Lad. ryt. Bartoň, bělidlo, barevna, tiskárna a tkalcovna tamtéž, s inventářem za obnos 2.150.000 K mimo pohledávek, které si firma Tuček zinkasuje sama. Dále se nám oznamuje, že firma Tuček provádí taktéž likvidaci svého vídeňského skladu sv. č. založeného pod firmou „Prodejní společnost Lie-sinské tiskárny ve Vídni“ reprezentující cca. 2 mil. K.

Ples spolku na podporu chudých studujících, konaný dne 7. ledna v Besedě, těšil se i tentokrát laskavé přiznání všech kruhů občanstva. Subskribováno bylo 649 K 60 hal., večer u pokladny vybráno 207 K. Čistý vý-těžek plesu jest 470 K 54 hal. Většími obnosy přispěli: 25 K J. E. nejd. biskup Th.Dr. J. Doubrava, 20 K p. starosta JUDr. Fr. Ulrich, po 10 K: pp. generál svob.

pán C. Czibulka, J. Střemcha, majitel mlýna; ředitel A. Libický; dále P. T. Záložní úvěrní ústav a úřednictvo poštovního úřadu Hradec Král. II., po 6 K: pp.: dvor. rada H. Steinfeld, velkopřemyslník K. Teubner, ředitel J. Michl, knihkupec J. Tolman, profesoři F. Zdařil a F. Hnilička, po 5 K: pl. M. Srdínková, vdova po advokátu, pp. advokáti dr. J. Czurba, dr. A. Zimmer, dr. M. Ku-kla, dr. Fr. Štěpán, nám. starosty J. Russ, měst. rada K. Hubáček, cís. rada V. Rázý, starosta Pražského Před-městí F. Fiala, rada zem. soudu V. Sláma, továrník dr. Anninger, továrník Fr. Holub, lékař A. Spitzner, vlád. rada J. Novák, vrch. okr. lékař dr. V. Kracík, škol. rada Fr. Fischer, ředitel J. Urban, J. Kořínek, J. Zachoval, R. Němec, A. Vaňura, profesoři dr. L. Brtnický, Ign. Svoboda.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevnější. Žádáte prospekt. Nejvýhodnější.

Různé zprávy.

Arcivévoda Rainer. Dne 27. ledna zemřel nejstarší člen našeho panovnického rodu arcikníže Rainer, dosáh-nuv bezmála 87. roku věku svého. Jako všichni členo-vé panujícího rodu, také arcivévoda Rainer věnoval se povolání vojenskému; záhy však počal si všimati činnosti politické. Dne 2. února 1857 byl jmenován presidentem „stálé říšské rady“, r. 1860 předsedou „sesílené říšské rady“ a dne 4. února 1861 vstoupil v čelo ministerstva Schmerlingova, které vydalo známý únorový patent, jímž byl zrušen císařský diplom ze dne 20. října a ú-stavní poměry říše uspořádány ve smyslu centralistickém. V r. 1865 vláda arciknížete Rainera odstoupila. Od r. 1872 byl vrchním velitelem rakouské zeměbrany, která za jeho vedení vyrostla v instituci s řadovým vojskem rovnocennou. Velkou pozornost věnoval arcivévo-da Rainer vědám, umění a zvelebení průmyslu. Byl pro-tektozem rakouského musea pro umění a průmysl, kura-torem a protektorem vídeňské akademie. Jeho štědro-sti získána proslulá sbírka egyptských rukopisů, papy-rů, nalezená v pohřebištích v El Fayum, jež tvoří dra-hocenný poklad ve dvorní bibliotece vídeňské. Jeho přis-pěním a za jeho protektorátu byla zřízena také společ-nost pro archaeologické zkoumání Malé Asie. Jako člen panské sněmovny hlasoval vždy s levicí.

Pražský světicí biskup dr. V. Frind slavil 26. ledna 70. narozeniny. Vysvěcen byl na kněze r. 1866. Litoměřický biskup Váhala zvolil si ho r. 1870 za sekretáře. R. 1878 stal se professorem morálky a sociologie v Praze. R. 1891 zvolen byl kanovníkem u sv. Víta. Biskup dr. Frind, který r. 1901 stal se světicím biskupem, založil nákladem 100.000 K gymnasium a konvikt, je presi-dentem německé zemské sekce pro péči o mládež a vě-nuje vůbec svoje přímý proboštitství svatovítské kapi-toly církevním, charitativním, sociálním a všeobecně prospěšným kulturním účelům. Aby také ostatní kanov-níci svatovítské kapitoly byli lépe dotováni, vzdal se části svých příjmů. Dr. Frind vydal mnohé práce lite-rární a dostal z mnohých stran vyznamenání.

Všecky zásady za zlatý mandát. Znamenitě se dovedou starati moderní „zástupcové lidu“ — o sebe. O mandáty se podělují lidé, kteří nemají ani schopnosti ani chuti živiti se něčím jiným, než poslaneckými dié-tami. Na Moravě už jest zase mezi nadpokrokovými živly uzavřen volební kartel zcela ve způsobu obyčej-ného handlu na trhu. A co se všecko slevilo, jen aby mandát neuploval! „Našinec“ o tom píše: „Rozhodnutí moravských autonomistů, že jsou ochotni přistěti i pro zemský rozpočet hlasovati, stalo se předmětem úvah listů všech směrů. A ze všech těch úvah konec konců vysvitá, ať už je to více nebo méně zřetelně pověděno, že moravské sociálně-demokratické autonomisty k tomu kroku nevedly snahy šlechtěné a vznešené, ani snad vývoj programový, nýbrž pouze nízké chlebařství, strach o mandáty a diéty a tím i o teplá hnízda. . . Nemůže býti přisrnější a ohavnější bezcharakternosti nad tu, kterou moravští autonomisté provedli. Usnesením o stanovisku vůči zemským financím otevřely dokořán okna a dveře do svých prodejních duší, kterým o nic nejde, než o dobré bydlo. . . Před půl druhým rokem ještě chtě-li sněm moravský k vůli sanaci financí roztřískat, byli by oběsili každého, kdo se sanaci souhlasil, pokrokáři se těchto rozzuřených a znetvořených obličejů sociali-stických tak polekali, že také honem ve strachu řekli: „My sanovat nebudeme.“ Tehdy se Vaněk, Tusar, Prokeš a ostatní domnívali, že toto komediantství a tajřilic-tví zajistí jim mandáty. Randalisování a stavění šibe-níček byly jen cestami k mandátům. Najednou však celá Morava prohlásí: My chceme, aby hospodářství zemské bylo konečně uspořádáno, poněvadž bankrotu a zkázy země a zničení zemské samosprávy si nepře-jeme. Mandátové hrozny socialistů vyletěly rázem do výše. Socialistickým mandátolovcům nezbylo, než špi-hati se za nimi. Přitěž všelikou odhodili a ze zásad u-dělali měnivou taktiku. Slušní a nezištní lidé si nad tou-to zradou odplivovali, zvláště když viděli i rub této ko-medie. Ve Vídni na říšské radě, Vaněk, Tusar, Pi-l-pinský, Charvát, Tomásek, Bechyně, Stejskal, Hybeš, Prokeš a Marek, obstruují provedení malého finanční-ho plánu. Hlasují proti němu ze zásady. Ale tento fi-nanční plán směřuje přece i k sanaci financí zemských, proti které zase titěž páni ze zásady nejsou, nýbrž u-

znávají ji dle nejnovějšího usnesení za nutnou. Chápete ten rozpor? Ve Vídni čehy, v Brně hot, a sice v jedné a téže věci. Cesty různé, cíle — mandáty — stejný a týž.

Mužná slova pronesl na uvítání sjezdu katolíků Spojených Států v Indianopoli tamní purkmistr Bookwalter. Podotknuv, že nelitoval sto mil cesty z dovolené, aby sjezd pozdravil, dodal: »Dostal jsem poštou lístek, plný urážek katolické církve. Ač nejsem katolík, prohlašuji, že církev katolická nesmí býti za méně cennější jiných pokládána. Kdybych mluvil jinak, klesl bych na úroveň pohana a potupil bych nejlepší církevní organizaci, jaká kdy stávala a jejíž blahodárné působení sotva kdy bude doceněno.« — To v »klerikálním« Rakousku panuje »srdnatost« jinačí. I takový katolík, který chrám Páně navštěvuje, skrčí se jako syseľ, uslyší-li nespravedlivé potupy vlastní církve, které by mohl odraziti zcela hravě. Před fanatickým bojovným křikem volnomyšlenkářů tetelí se zbáběle statistice katolíků, jsouce tak smutným svědectvím, jak jest »klerikalismus« výbojný. Takovým zaječím hrdinům musí dodávati konečně kuráže jinověrec rázu Bookwalterova.

Prudká vojna. Mezi socialisty zuří vojna dále. Jedním koutkem úst mluví pro světový mír a druhým litají střely nadávek. Jak vypadá »mírové« tažení sou-druhů, lze viděti z následující resoluce sociálně demokratických centralistů proti socialistům autonomistům, usnesené na schůzi 7. t. m.: »Shromáždění soudruzi s největším rozhořčením odsuzují nesocialistické a protidělnické jednání Vaňka a Tusara, které tito na dlouholetém pracovníku soudr. Mertovi bidáckým způsobem provedli, propustivše jej na hodinu ze zaměstnání pro jeho politické přesvědčení. Shromáždění vyslovují soudr. Mertovi proletářské sympatie a slibují, že se přičiní o to, by veškeré dělnictvo poznalo konečně, že Vaněk a Tusar s dělnictvem poctivě smýšlejícím nemají nic společného.«

Jak se po vyhnání Milosrdných sester ve francouzských nemocnicích hospodář. Radikálně-socialistický městský rada Parizot ve své zprávě o nemocnicích v Dijonu napsal: »Porovnejme nynější rozpočet s rozpočtem r. 1900. Tehdy stál nás špitál 1000 fr. denně, dnes za jediná dvě léta máme vydání o 158.000 franků vyšší, nežli tehdy, když jeptišky správu nemocnice vedly. Je to výsledek vyhazování peněz, špatného vedení účtů a nedostatečného dozoru. Počet nemocných spíše se zmenšil. Při dobré správě nebyli bychom nikdy k výsledkům (takovým) dospěli. Mají-li úředníci kouska svědomí, musí špitál opustiti. Na prefektuře neradi viděli odchod Milosrdných sester. — Jiný člen městské rady pravil: »Pravím to bez ostychu, před vyhnáním Sester z nemocnice neměli jsme ani jednoho sous (haleře) dluhů, schodek začal teprve, když do nemocnice přišly světské ošetřovatelky.«

Americký tisk o milosrdných sestřích. Milosrdné sestry kalifornského města Sacramento slavily padesátiletou památku svého příchodu. Při té příležitosti sám nekatolický list kalifornský »Sacramento Bee« o jeptiškách napsal: »To nejlepší, co občané města Sacramento mohou učiniti dne 2. října k oslavě zlatého jubilea milosrdných sester zdejších, bude dávatí jenom slabé a nedostatečné svědectví o tom ocenění a vděčnosti, jaká patří tomu sboru žen za všechno, co podnikly a provedly pro človečenstvo za těch padesát roků svého obětavého mučednictví a služebnosti pro Boha. Po padesát let byly ochotnými anděly. Po padesát let netoliko pěstovaly seménka vzdělání v mysli mládeže, avšak vštěpovaly do srdcí a duší ty základní zásady rovnosti a mravnosti, bez kterých všechno vzdělání jest jako loď bez kormidla, jest jako pták s jedním poraněným zmrzačeným křídlem. Za celých těch padesát roků tiché a přec slavné kariéry ony nikdy nehověly rozumu na újmu duše, ony neživily mysl, aby nechávaly srdce lačnit, ony nepochlebovaly rozumu přehraným oceňováním sebe samých, neuvázly svědomím na nevěreckém ostrově »vyššího« vzdělání, které se domýšlí všeho, jenom ne Boha, jež ve skutečnosti ignoruje. Pro toto, když pro nic jiného, otcové a matky všech vyznání, mají býti sestrám vděční.«

K zřizování družin junáků — českých skautů. Před několika lety realisovány téměř současně v Americe a Anglii snahy, mající na zřeteli výchovu mládeže novými směry, lavinou zachvátily kruhy nejširší, zaujaly kulturní národy celého světa a daly podnět k instituci výchovné, na níž zraky všech tkví s hlubokým respektem pro skvělé výsledky, jež se v době poměrně krátké ukázaly tak cennými, trvalými, uslechťujícími. Hnutí, nazvané skautingem (scouting), sáhlo přímo na životní nerv výchovy mládeže, našlo zlatou střední cestu k uskutečnění harmonického vývoje těla i duše lidské, sil psychických i fysických, dovedlo člověka vrátiti přírodě a najíti mládeži takový způsob výchovy přirozené, který ji k sobě vábí silou přímo živelní. Jádrem geniálního systému jest všestranná výchova duševní i tělesná. Podstatou hnutí není tedy jen táboření, jež jest pouze důležitou součástíkou, ale co možo nejčastější pohyb přírodě a s tím nutnost prací tělesných, zejména tělesných; pečuje se o tělo soustavnými cviky, otužováním a poučováním o zdravotnictví. Bystří se všechny smysly různými pozorováními přírody a života a pěstuje se zdravá soudnost i včasná odvaha. Uceluje se charakter, budí láska k člověku i přírodě a mládež vedena jest ke konání dobrých skutků, prospěšných bližnímu i celku; podněcuje k podnikavosti a přemáhání překážek. Trest veškerého skautství, jež u nás nazýváno bylo »junáctvím«, shrnuta jest v díle »Základy junáctví«, k němuž odkazujeme. Skauting hledí k mládeži od 10 do 18 let. Věk to, který vtiskuje ráz lidskému charakteru, kdy

možno v člověku vše krásné uplatniti, ale také nadobro zničiti a pohřbiti. Všechny složky hnutí junáckého vedou k tomu, aby život mládeže stal se životem radostné práce a ryziho štěstí životního, vedou k tomu, aby mládež vydatně spolupracovala o své výchově, naučila se ceniti práci, pravdu, čest i sebe samu. Až dosud každý národ viděl ve své mládeži svou lepší budoucnost. Vidíme ji v ní i my. Proto upozorňujeme širší veřejnost českou na krásné výsledky skautování jinde a vynasnažme se zdravý tento roub cizí kultury přenést na kmen vlastního národa. »Svaz českých spolků a přátel pro tělesnou výchovu«, dosáhnuv příznivých výsledků při pokusech se skautingem konaných s mládeží naší, ujímá se nejdůležitějšího úkolu — připraviti schopné vůdce pro tisíce naší mládeže, která hoří touhou státí se skauty a žíti dle zákonů družin junáckých. Za tím účelem Svaz uspořádá kurs, jenž počne v únoru. Přihlášky s udáním stáří, zaměstnání a doby, která jest přihlášenému nevhodnější (dny i hodiny), zaslány buďtež do 10. února na adresu Svazu (Praha II., Spálená ul. č. 11.) Bude-li šťastně rozřešena otázka kvalifikovaných vůdců, jest zdárný vývoj skautingu u nás zabezpečen. Na požádání obstará Svaz informační přednášku o skautingu s 200 světelnými obrazy. Způsob přihlašování a organizování mládeže v družiny junácké v souhlasu s předními výchovnými institucemi našimi sdělen bude s veřejností později.

Americké Spojené Státy a křesťanství. Byly dlouhé spory, jaké stanovisko zaujímá ve svém jádru obyvatelstvo tohoto soustátí ke křesťanství. Lze prohlásiti úředně Spojené Státy za křesťanské, interkonfesní, či bezkonfesní? Konččně na vybičdnutí časopisu »Christian Herald« zjistily právnické kruhy na základě pádných a významných úředních dokumentů, že soustátí jest skutečně křesťanským oficiálně. V aktech nejvyššího soudu, pojednávajících o sporu správy kostela nejsv. Trojice proti Spoj. Státům, praví se, že obyvatelstvo v Pensylvánii jest křesťanským a dokládá se: »Toto nejsou prohlášení a výroky jednotlivců, jsou to prohlášení organická, mluví hlasem národa celého. Ačkoliv o této otázce se jen zřídka kdy před soudy pojednávalo, protože pravdivost tohoto se všeobecně uznává, nacházíme, že ve sporu Updegraffa proti vládě (11 S. a R. 364,400) bylo rozhodnuto, že křesťanství jest a vždycky bylo částí obecného zákona státu Pensylvanie, nikoliv křesťanství se státní církvi a desátky a duchovními soudy, ale křesťanství se svobodou svědomí pro každého.« — Proslulý vykladač amerických zákonů kancléř Kent, když mluvil jako vrchní sudí nejvyššího soudu státu v New Yorku, prohlásil: »Lid tohoto státu společně s lidem celé této země, vyznává učení křesťanské za pravidlo své víry a svého jednání. V posměch uváděti původce učení tohoto jest nejen se stanoviska náboženského bezbožným, leč i ohledně povinností, jaké máme ku společnosti lidské, jest to hrubým porušováním slušnosti a dobrého pořádku . . . Rovnost a svoboda náboženského svědomí, buď si jakékoliv a svobodné slušné debatování o každém náboženském předmětu jest dovoleno a zabezpečeno. Ale posměch si tropiti, zlomyslně a rouhavě tupiti náboženství, jež takřka celá země vyznává, jest zneužitím tohoto práva.« — Superiorní soud v New Yorku ústy soudce Duera prohlásil: »Zásada, že křesťanství jest částí a podstatou obecného zákona, opakována soudy a soudními spisovateli, ale málo se jich pustilo do vyšetřování pravdivosti téhož a málo se jich pokusilo vyložiti celý smysl. Tu však máme vysokou autoritu lorda Mansfielda a jeho nástupce, přítomného vrchního sudího nejvyššího tribunálu lorda Campbella (Campbell's Lives of Chief Justices, svazek 2., stránka 513.) Autorita ona tvrdí, že pravý a jediný smysl toho jest, že zákon nedovoluje v posměch a opovržení uváděti podstatné pravdy zjeveného náboženství. Jinými slovy, že rouhání jest urážka obecného zákona, pro kterouž pachatel k soudní zodpovědnosti pohnán býti může. Pravdivost té zásady v tomto částečném a omezeném smyslu může se připustiti.« — Jinde se praví: »Předjeme-li až ku hledisku na americký život, jakž jest vyjádřen svými zákony, obchodem, zvyky a jak se na naší společnosti lidské jeví, sledáváme všude jasně uznání této pravdy. Forma přísahy, jaká všeobecně panuje a končí apelem na Všemohoucího, zvyk, zahajovati modlitbou sezení každého zákonodárného sboru, jakož i většinu konvenčí, úvod k testamentu »Ve jménu Božím, amen«, zákony, týkající se svčení neděle se všeobecným odpočinkem v obchodu a zavřením soudů, zákonodaren a jiných veřejných úřadů toho dne, kostely a rozličné organizace, jichž máme mnoho v každém městě i vesničce, množství dobročinných organizací, existujících všude pod patronátem křesťanství, obrovské misijní organizace, směřující k rozšíření křesťanské víry v nejdlehlších koutech světa: tyto a mnoho jiných neúředních prohlášení, kteréž by se ještě přidati mohly k výrokům organickým, prohlašují, že národ náš jest národem křesťanským.« — Z těchto i jiných nejvážnějších dokumentů úředních bylo jasné dokázáno, že soustátí vystupovalo a vystupuje oficiálně jako křesťanské a že též valná většina amerického obyvatelstva stojí pevně na základech křesťanských.

Porážka říšského kancléře německého polskou otázkou. Poněvadž říšský kancléř v říšském sněmu neodpověděl na interpelaci Poláků ohledně vyvlastňování půdy polské (podporovanou 55 členy centra), projevila sněmovna většinou hlasů kancléři nedůvěru a tím i vládě.

U Čatardže dochází ke krvavým třenicím mezi vojny mladoturckými a přáteli zastřeleného Nazima, tak že bylo nutno celé pluky odzbrojiti.

Všelicos. Ministerským nařízením zakázány byly lety s aeroplany v Haliči, Bukovině, obojm Slezsku, Ty-

rolsku, Korutansku, Gorici, Přímofí a Dalmácii. — Katolíckí Indiáni ve Spojených Státech usnesli se konati ve státě Minnesotě kongres, na němž budou jednat o svých záležitostech za vedení katolických misijnářů. — Následkem zvýšení kontingentu našich branců zřídí vojenská správa naše dva nové prapory zákopníků, takže r. 1914 měli bychom 10 (másto 8) praporů zákopníků a 14 praporů sopérů pro stavbu mostů. — V Toledu v Americe koupil Johnson N. Willys, známý americký sběratel uměleckých předmětů, veliký obraz Rembrandtův »Modlitba poutníková« za 1,200.000 K. — Při představení dramatu »Rozsápán bestie« v pařížském divadle utekla krotiteli lvice z klece, vnikla mezi diváky, byla však chycena, aniž komu ublížila. Při tom ovšem došlo k hrozně panice, při níž několik lidí bylo zraněno. — V proslulém častochovském klášteře shořely nové varhany za 200.000 K, které uschovány byly ve stodole. Oheň byl založen. — V řadách bulharského vojska jest 12 vynikajících bulharských malířů. Velkým hrdinstvím se vyznamenal v této válce náš krajan malíř Jar. Věšín, jenž se účastnil všech velkých bitev. — V Bezkydách moravských dobývali o štědrém dnu brambory, které byly v říjnu a listopadu hluboko pod sněhem. — Dne 13. ledna bylo tomu 100 let, co se narodil v Charltonu v Anglii H. Bessemer, vynálezce výroby kuliného železa a oceli bez paliva. — V Londýně opakují se výtržnosti sufražetek. Na paláci paroplavební linie Hamburk-Amerika vytloukly okna v ceně mnoha tisíc.

Konkurs. Při českém nižším soukromém reál. gymnasiu v Orlové, právem veřejnosti nadaném a Ústřední Maticí Školskou vydržovaném, obsadil se od 15. února místo suplujícího učitele pro latinu a češtinu. — Nekolkované žádosti, avšak náležitě doložené průkazy o studii, buďtež poslány bez odkladu do kanceláře Ústřední Matice Školské v Praze I., Husova třída č. 3.

(Zasláno.)

Panu Josefu Mikulcovi, majiteli uměleckého závodu pro kostelní práce v Hradci Králové.

Nížepsaný farní úřad stvrzuje tímto, že pan J. Mikulec, pozlacovač a řezbář v Hradci Králové, r. 1912 a 1913 velmi krásně a důkladně provedl dle dobrozdání vlt. pana c. k. konservátora architekta R. Němce opravu a obnovení starobylého uměleckého oltáře hlavního a kazatelny i rámců křížové cesty ve farním chrámu Páně v Bílém Újezdě v cenách velmi mírných. Zejména zlacení všech předmětů těch uznáno ode všech farníků i od samého vysokorodého pana patrona Bohuslava hraběte z Kolovrat za skvělé a překrásné. Práce ta doporučí se sama sebou.

Farní úřad v Bílém Újezdě, dne 18. ledna 1913.

Ferdinand Andrlíček, farář.

Harmonia

esací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za **tovární ceny** dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a pianina vždy na skladě. **Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.**

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání

kteřá o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Cerný, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vkusná váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všude křesťanský český závod

vytírkaček a štětek „Záštita“ v Chrastí a Chrástě.

Všecké prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záštita“. Ved. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovládní.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, růžence, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, řídící ve Vyprašticích)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstva svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku se na požádání franko zašlou.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albin“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: Jos. Jelínek, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Společnost stavebních a přidělených živností v Hradci Králové

pronajme

na 6 za sebou jdoucích roků

pole Sklenářka

ve výměře 1 jitra 1347 čtver. sáhů v Malšovicích nejvíce podávajícímu. — Nabídky pp. interestů buďtež do 15. února 1913 zasílány na Společnost stavebních a přidělených živností v Hradci Králové.

Za výbor společnosti:

Frant. Dvořáček, t. č. starosta.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal RUDOLF VREBA

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král., Adalbertinum.

Mešní vína

zaručeně pravá

do dá na objednávku od 10 litrů výše v bedničkách

Jan Košťál,

hôtelier v Adalbertinu v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Raďte si psát o vzorky

firmě

Therčovské výrobní společenstvo

„zájemnost“ v Hronově č. 186.

— Vývoz lněného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské plátka, damačky, ubrusy, ručníky zefíry na košile, — láty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pohledných vzorů. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m zbytků vkusně rozdělených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Měst. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého

a Zemského Svazu.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vždy k dostání.

Nejlepší cídlo na kovy. Žádný přípravek vodový.

Browning

6.35, 7.65.

Velodog, bambitky, revolvery, flobertky, lov. pušky

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkoušené v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti a bezvadném provedení

zimního i letního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

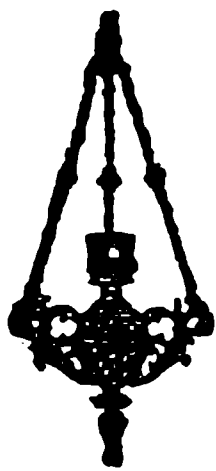
Umělecký ústav pro malbu na skle

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované okna chráněná v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mosaikevého do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává tato i s železnou konstrukcí vlastní výroby, ochranné síť a vše zaručeno v místě.

Mosaiky skleněné pro fašady, křídlové cesty atd. Nákrety, rozpočty i odborná rada zdarma.

Přesně vyznamenaní a doporučení.

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádobky a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáky, nádobky, paténky parafy, svícny, lampy, kaulitelice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbí nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výrobky zasílá na ušáku franko bez záruční kóupě. *Vše se posílá poštou. Práce ruční.*

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetěz madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z Modřanské protiny, tabulérky, jídelní sačiní se stříbra pravého i čínské vady na skladě.

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I.-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

**Sekretariát Matice
Cyrillo-Methodějské**
doporučí

paramenta, prapory spolkové
a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísežný soudní znalec

Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl roku odvedeno přes
800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant.
Stadnik podporujete přímo Matici
Cyrillo-Methodějskou.

Všeobecná úvěrní společnost

k. s. a. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovují úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzové
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

— Závod založen r. 1898. —

Nádherné dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké
reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla
v moderních rámcích, nejružnější umělecké
výrobky, kříže, sochy, rámce a lišty nej-
novějších vzorů a provedení odporučuje

od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Jos. Kiesel v Hradci Kr.
Jihlava třída, naproti Grandhotelu.

**Výroba
rámců,**

vkusné zarámování a zaski-
vání přinešených obrazů atd.
ve vlastní dílně.

**Obchod umělecký
a papírnický.**

Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a
školské potřeby, alba, kasety dopis. papírů, kalendáře,
knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd.

Obrovský výběr dopisnic

zdy nových uměleckých, místních a časových.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vy-
hlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí

A. J. Andres v Ustí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc.
cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam.
ramu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. páni obchodníkům a
hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

**Nejlevnější, neochutnější pokrm při tom
velmi výživný jsou**

**pravé
olomoucké
syrečky**
(tvarůžky)

známka OLMA

Poštovní bedničky (na zkoušku) K 5
franko dobírkou.

Pro další prodej odporučujeme orig.
bedny 6—8 kop:
Velký druh IV. K 1.35 za kopu,
menší druh III. K 1.20 za kopu
z Olomouce dobírkou.

Vyrobeny z tučného domácího tvarohu
jsou syrečky „Olma“ **totálně pravé**
olomoucké tvarůžky jemné chuti.

Balené syry zaručené nejlepší jakosti
dodáváme a sice: **Imperiál, Liptav-
ský, Tyltásky**, v b. o. níkách 4-6 kg.
dále **máslové syry, Camambert** (bez
plísne), vše co nejlevnější účtujeme
Poštovní bedničky různ. balených
syrů na zkoušku K 10 franko do-
bírkou.

V postních dnech možná poptávka.

**„Olma“, parní sy-
rárna, Olomouc.**

Dům

o dvou poschodích prodá se
z volné ruky za nejpriznivěj-
ších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. 1.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

Spálená ulice 9-II.

5%!

Dopíše si o složní
listy.

**Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školné.**

Uznany za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrův, kobereč a
kovového náčiní ve výrobnách nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a odporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rodie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly ze venkově, čím levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.
Adresování vždy došlově se vyprostuje.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do patení:
24x24 cm. 11 h, 28x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské
zaručené vyžekuté diamanty kus od K 4—
výše. Skladby tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel;

Hradec Králové, Karlova třída.

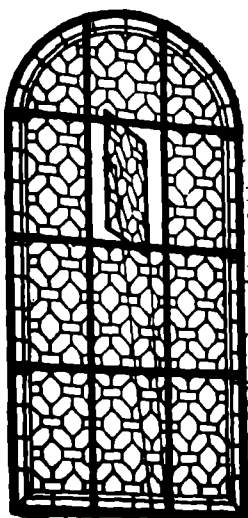
**Parenná
kostelní**

okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání
sdílám.

Rímské předhazování šelmám.

Rímský měsíčník pro archeologii »Romana tellus« přináší v posledním čísle z pera Msgr. Pilleta zajímavý článek o pověstném předhazování lidí za pohanských dob šelmám.

»Damianus ad bestias«, totiž »ať jest předhozen šelmám« — tak zněl velmi často rozsudek římských soudců, zvláště za dob pronásledování křesťanu.

Co vlastně to znamenalo? Podrobného původního popisu o té věci nemáme, ale zato jsou přčetné narážky u rozmanitých soudobých spisovatelů a lze si dle nich nakreslit dosti úplný obraz. Bylo to za dob narození Krista Pána, kdy Statilius Taurus zbudoval poprvé v Římě divadlo podoby obrovské mísy. Dole — řekl bych na dně — byla arena, pískem posypané místo, kde se zápasilo. Stěny kol do kola byly pokryty samými sedadly pro diváky. Divadlo bylo beze střechy a bez stropu, jen za velkého parna se přetáhla nad diváky veliká plachta.

V krátké době tento způsob divadel (jímž se dávalo též jméno cirkus) a krvavé hry v nich tak se rozšířily po celé říši Římské, že dle svědectví Lipsiova brzy nebylo ani krajiny, ba ani města bez amfiteatru.

A jaké byly v nich vlastně hry? Původně mezi sebou zápasili o život a o smrt zvláště cvičení k tomu lidé, gladiátoři. Řady gladiátorů se doplňovaly z otroků nebo z odložených dětí, jichž v Římě co den na sta se nacházelo. Krom cvičení v šermu a v zápasení musili býti i dobře krmení (homines altiles, tuční, jak říkají Římané). Vystoupili někdy gladiátor sešlého vzezření, publikum syčelo, to že je sestertiarus, šestákový, a toho že nechťejí. (Viz Tertullian: De spectaculis.)

Brzy však zaváděny byly i tak zvané »venationes«, boj šelem s lidmi, někdy také byly štvány dravé šelmy samy na sebe, ale to tolik netáhlo. A s těmito »venationes« souvisí tolik časté odsuzování lidí do amfiteatru k šelmám. Zločinci, ve válce zajatí nepřátelé a pak zvláště křesťané zde prolévali svou krev. Říkalo se jim »rei«, odsouzení a mučiti je se považovalo nejen za výkon spravedlnosti, nýbrž i za poutavou podívanou, a — co je nápadno — i za náboženskou oběť. Náš autor uvádí toho několik dokladů, že předhazování šelmám tvořilo součástku pohanské modloslužby.

Mylný však je názor, jako by odsouzení byli bývali prostě předhozeni hladovým dravcům, aby se jimi nasýtili — to bylo pro římské nervy tuze jednoduché divadlo a tuze krátké. Jisto je, že »damnatio ad bestias« patřilo mezi tak zvané předběžné tresty, jimiž se měla co nejvíce ztrpčiti odsouzení smrt. Místo, aby byl zbičován nebo natažen na skřipec, byl předhozen dravcům, od nich mučen a pak teprve katem dobit. Je totiž jisto, že dravci byli zvláště cvičeni, aby člověku nezasadili hned smrtelnou ránu. »Vycvičený dravec«, píše Tertullian, »sápe odsouzence a trhá ho rozmanitým způsobem, ale tak, aby člověk neumřel, nýbrž aby smrt co nejvíce se protáhla a trest tak byl co nejúplnější.« Podobných dokladů je více.

Když tedy nastala hodina zápasů, dal praeses (předseda) znamení a do areny uvedli odsouzené. Uvazovali je ke sloupům na vysokém podiu. Krotitelé, zvaní lovci nebo cvičitelé (magistri, venatores) přiváděli šelmy, nejčastěji medvědy a leopardy. Publikum se páslo na úzkostech a mukách ubohých obětí. Dravec byl vyučen, jak má člověka rváti, aby neumřel. Ohryzovali a trhali je za živa. Byla to podívaná, při níž nebylo ani citu ani studu. Nejsou vzácná vyobrazení různých výjevů z cirkus, ale čtenář promine, přejdeme-li jich mlčením. Krvelačnost a nestoudnost od jakživa chodily spolu. Zatím co mučený se svíjel v drápech dravcových, diváci se sázeli o peníze, jak dlouho vydrží. Pro ženy mívali ještě jiná muka: ovíjeli je síť a vystavovali splašeným býkům. Ti je nabodali na rohy a házeli jimi do výše. Když muka již dosti dlouho trvala, a člověk byl smrti blízek, odvedli šelmu a zmučeného odveklí do »spoliaria«.

Pak nastoupila »diludia«, mezihry. Vystupovaly tanečnice, komedianti, ukazovala se neobyčejná zvířata a pod. Nejedna z diváků, zatouživ po popularitě, sestoupil dolů do areny, aby pobavil obecenstvo. Dělalí clowns, dávali se pohlavkovati, oblékali lehkou sukni (tuniku) a zapálivše ji, pobíhali jako hořící pochodně. Jiní zase, aby ukázali svou otrlost, dávali se divadelními pacholky bičovati atd. Teprve potom následovalo poslední jednání strašných her, dobíjení obětí. »Bude to uprosřed divadla, aby všichni viděli,« praví se u Petronia. A pohanský mudřec Seneka sám se horší: »Člověk člověku má být posvátným, pro obveselení a zábavu se zabíjí . . . obnaženého a bezbranného jej přivádějí a konec divadla je smrt.« — Zabíjení rozsápaných lidí dalo se určitým řádem. Konal je nejmladší z gladiátorů. Mečem prorazil krk, život a oba boky. Pak teprve diváci byli nasyceni a tleskali těm, jichž nákladem hry byly dávány.

—cký.

Kostelní práce

pozlacovačské a rezbářské,

snovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usnutí od vld. duchov. útad k disposici

Kulturní jiskry.

Nová hvězda monismu. Když začali někteří obratnější volní myslitelé zkoumati radikální věroučné články svého monismu, přicházeli stále k přesvědčení, že taková »věda« rozhodně dlouho obstát nemůže a že odborné posudky ji roztaví jako sluneční paprsky máslo. Hledala se tedy cesta střední, smlouvalo se s jinými směry. Již jsme se zmínili o pokusech Ostwaldových, které dávají patriarchovi Haedklovi vysvědčení velice chatrné. Ale sám Ostwald, který osekal značně nejdrsnější hrany moderních názorů materialistických, kroutí se nyní malomocně při světle kritiky, jakou o něm uveřejnil proslulý odborník dr. Gustav Hinrichs. Kritik přednášel na universitě v St. Louis a byl poslán výměnou na universitu berlínskou, což jest také svědectvím, že mu jeho badání získalo slávu světovou. Hinrichs praví, že v Ostwaldově knize »Die wissenschaftlichen Grundlagen der analytischen Chemie« jsou místo nových vědeckých základů pouze nová, nebo polonová slova. Prastaré pokusy kniha ta směle označuje jako vědu »novou«. V četných dílech Ostwaldových nejsou udány pracovní metody a fakta správně a pravdivě. A Hinrichs dokládá: »Nedbá-li chemik podminek, za kterých možno docílití výhradně dle zkušenosti spolehlivých dat, pak jsou jeho analytické výsledky bezcenné.«

Tedy veliké hvězdě monismu vytýká skutečný učenec nedostatky tak veliké, jakých se nesmí dopustiti žádný průměrný spisovatel, má-li býti brán vážně. Místo skutečného objevení nových obzorů Ostwald snaží se omráčiti hrou kulatých, kaučukovitých slov, aby pokoutním způsobem vpašoval do čtenářstva takové domněnky, jichž oprávněnost jasnou vědou dokázati nedovede.

Tedy Ostwald místo nové vědy zavádí novou víru a ubož jeho stoupenci musí věřit a věřit od daně, než Mohamedán svému Koranu. Ostwaldův »energetický imperativ«, příkazující, aby se nemarnila energie, neznámá vlastně nic, leda starou frází, oděnou do nového kožichu.

Ostwald ovšem se chytá všeho, aby se stal osobou velice důležitou. Prohlásil, že hodlá založiti monistický klášter, kde se umístí monističtí mužové i ženy k vůli šíření monismu. Chce tam založiti riskárnu, kde by se tiskly monistické brožury. Ať tedy jen sám počká, až se jeho vlastní názory trochu ustálí! Či chce v zájmu vědy rozšiřovati takové poučky, k nimž posud sám nedal žádného vědeckého důkazu? V klášteře navrhovaném mají se vychovávat nemanželské děti v duchu monismu, aby se pak staly šířiteli monistických názorů. Tedy epochální monismus pořád chce pracovati pohodlněji než katoličtí missonáři, kteří k vůli získání duší spěchají ochotně do nebezpečných krajů divošských. Již jsme dávno upozornili, jak by monisté mohli velice účelně si získávati statisíce duší v krajích, které ještě jsou naprosto netknuty jakýmkoli klerikalismem, kde se ještě pranic neslyšelo o křesťanské nauce, takže tamější obyvatelé ani nemohou býti ve spárech jakéhokoli »klerikalismu«. Tedy na takové panenské půdě by neměli žádných konkurentů ti monisté, kteří tolik stýskají na překážky klerikalismu evropského. Ale — páni chtějí sbírat pohodlně plody tam, kde kypřili pilně lidé zcela jiní — totiž »klerikálové«. Do vnitřní Asie a Brasilie se volnomyšlenkářům rozhodně nechce.

Jak jest Ostwald se svým úsudkem ihned hotov, dokazuje případ přímo komický. Když se mu dopsalo z Madrasu, že buddhismus a monismus v praxi jest totéž, přisvědčil, že toto tvrzení jest v podstatě správné. Jen prý v myšlence vývoje a energetickém imperativu (ovšem Ostwaldově!) jest buddhismus monismem překonán. Jestliže v těchto dvou bodech buddhisté dostihnou monismus, pak prý pranic nepřekážá jejich vzájemnému spojení. Z toho vysvitá, že Ostwald podstatě pochmuřeného, energii podlamujícího buddhismus sotva asi rozumí. A jestliže by monisté v zásadě nad buddhismus vynikli, pouze učení o vývoji a pověstným Ostwaldovým imperativem, pak by to byl pokrok úžasně hlemýžďí. Co hlášáno před dvěma tisíci let, to nyní by monisté rádi proměnili ve vědu

moderní. Ale takové přihřátí u cizího ohniště svědčí o hrozné malomoci.

O nápadných zjevech v živočišstvu uvažují »Národní Listy« dne 25. t. m. Pisatel napřed se zmiňuje o pověstné opici »Konsulu Petrovi«, o psu, který pronáší slova, o kocouru, vyluzujícím kadence, a praví: »Obecenstvo, noviny i vědecké komise zabývaly se živě těmito nápadnými zjevy, a spory o »zvířecí duši«, o zvířecí pud a lidskou inteligenci, o vědomí, sebevědomí a všech důsledku toho u zvířat rozvlnily se tiskem tak jako již tolikrát do nekonečna se všemi naivními chybami, předsudky, námitkami a lehkověrně stvrzovanými fakty. Jedno je podivné při všech těchto, tak často se vracejících sensacích, jež z pravidla mívají všemožné jiné cíle, jen ne upřímnou snahu proniknouti do vnitřního života zvířat: snaží se dokázat inteligenci u zvířat nejprimitivnějším a nejnemotornějším způsobem: totiž napodobením zcela povrchních projevů lidského duševního života.

Pes má sny, různé nálady vnitřní dává na jevo rozmanitým způsobem vnějším. »Jsou-li však takové zřejmé zevní známky vnitřního života u zvířat, neznámá to ještě nic pro projev inteligence, logického usuzování, rozumného jednání. Avšak spousta příkladů i fakt bývá uváděna na doklad, jak zázračná přímo je inteligence zvířat, a stejné množství dokladů na dukaz, že ta shoda mezi vnitřním životem zvířete a člověka je jen zdánlivá, a že pravdu má Descartes, vidí-li ve vnitřním životě zvířecím pouhý mechanism.

Včelám bylo zavřeno česlo úlu skleněnou deskou, stranou pak do téhož úlu byl proražen nový otvor. Celý roj včel narážel na sklo, aniž by byly nalezly otvor skutečný. A přece včeli život dokazuje tak znamenitou účelnost.

Rakouský učenec učinil v jižní Americe velice zajímavé objevy ze života mravenčího. Mravenci vykusovali z lisu rostlin drobnou kolečku, jež byla odnášena do mraveniště. Tam kotoučky zvlhly a zaparily se, tak že kupkami listových útržků prorůstalo buněčné pletivo jednoho druhu hub. Drobné výhonky, vyrazející z pletiva, mravenčí dělníci nakusovali, takže se tvořily na výhoncích šťavnaté nádorky — a těmito pamlsky krmili dělníci panstvo svého mravenčího státu.

Pisatel snáší zkrátka doklady, které zdánlivě svědčí pro osobitou inteligenci zvířat i pro pouhý pud, který jest v protivě ke skutečné duševní práci. Uvažuje však o všem zcela klidně a dí: »Je již stě nebezpečno činiti z tak nápadných příkladů náhlé závěry o rozumu zvířecím. Je v přírodě dost zjevů, jimiž vládne velmi složitě a uměle neznámý intelekt, aniž známe jedince, mozek, jenž vymýšlí tak duchaplná zařízení, jako jsou na příklad zázračné květy orchideí s velmi komplikovaným mechanismem na umělé oplozování prostřednictvím hmyzu.«

Tedy jasný dukaz o rozumu zvířat pořád chybí, třebaže materialisté tak úporně se snaží vnucovati světu své zcela jednostranné názory o nejtěsnějším příbuzenství nitra lidského s nitrem zvířat. Ani nejúčelnější pud nelze zváti skutečnou, vědomou rozvahou. Často právě naopak. Uznávají-li sami materialisté, že již před dávnými tisíciletími byl člověk rozumnější, než jiní tvorové, sami nepřímou potvrzují trvalou chabost nižšího živočišstva. Vosy papírnice na př. vyráběly papír dávno dříve než člověk. Jestliže tedy při začátku svého díla byly v tom směru osobitě vtipnější než člověk, proč jejich »rozum« nepokračoval a proč se nerozvíjel i jiným potřebným směrem? A jestliže i jiní tvorové ulpěli celá tisíciletí na dovednosti zcela jednostranné, jeví se nám to obrovitý rozdíl u přirovnání k člověku, který nyní užívá k tak mnohostranným účelům sílu páry, ohně, elektriky.

Jsou živočichové, kteří mohou vyslovovati různé věty zrovna tak jako člověk — ale který z nich po tak dlouhé době užil slov naučených k vyjádření nějakých vlastních myšlenek? A potomstvo mluvicích papoušků ustrne zrovna na takovém stupni duševního života, jaký se pozoroval u praotců. Jinak však u lidí. Zkrátka materialisté mají dosud k důkazům velice daleko.

Sborník historického kroužku (vydáváný družstvem Vlasti) v 3.—4. čísle přináší velice cenné práce. Upozorňujeme zvláště na dokončení pilné práce dra. K. L. Řeháka »Konvent Augustiniánů poustevníků v Domažlicích od svého založení až do počátku 19. století.« Tato stať jest i důležitým příspěvkem k dějinám kulturního a politického rozvoje v Čechách. — Pro historiografy jest velice informativní článek Paterův »Bohemica různých knihoven«. — Fr. Štědrý pokračuje zde v práci »Stavivo k podrobné historii církevní v Čechách.« Mnoho nového se dovídáme z článku Svobodova »Zápisy v městském archivu Kolínském«. — V. Oliva obohacuje historii východních Čech delší stať: »Záznamy šlechtických rodů v matrikách Chroustovických.« Vířec přítomný svazek svědčí, že spolupracovníci »Sborníku« stojí úplně na výši doby, snášejíce pilně a s dobrým pochopením velice cenný materiál k doplnění dějepisných zna-

losti naší země. Práce ta vyžaduje značné námahy, ale výsledně jeji jest velice utěšená.

»Učitelka« je název časopisu, který nejméně šestkrát do roka vydává »Jednota katolických učitelů« v Praze. Vyšlo právě číslo 4. Přináší tyto články: Důležité! Do Nového Roku. Věci praktické. Cvičky fonetické. Nové směry u vyučování zpěvu. Čím si děti rádi hrají. Bijte do nás. Literatura. Stavitelé archy. Různé zprávy. Proč trvají katolíci na konfesionální škole? — Redaktorkou je sl. Aug. Rozsypalová, cvičná učitelka v Kladně a předsedkyně »Jednoty katolických učitelů«. Předplatné stanovené pro nečleny na 1 K 50 h. Členky dostávají časopis zdarma. Všem našim odhěratelům doporučujeme časopis co nejvříveji.

Náš Domov je překrásný časopis rázu poučného a zajímavého, směru úplně katolického. Vřele doporučujeme časopis tento k hojněmu odebrání. Vychází měsíčně v benediktinské knihtiskárně v Brně za roční předplatné 4 korun. Každý ročník N. D. je cennou knihou, jež přináší velké množství zajímavé četby. Jsou tu vyobrazení a životopisy slavných mužů, články cestopisné a národopisné, básně, humoresky, různé drobnosti ze života, žerty a vtipy, tak že se vše střídá jako v pestrém kaleidoskopu. Každé číslo ozdobeno jest řadou pěkných vyobrazení. Jest to jediný český časopis svého druhu. Roční předplatné 4 korun je nepatrným obnosem, za který obdržíte hojnost dobré četby. Předplaťte si »Náš Domov« — nebudete toho litovati. — J. P.

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Národohospodářská hlídka.

Vládní výnos pro spořitelny. Vláda vydala právě nařízení, dle něhož musejí míti spořitelny budoucně aspoň 30 procent všech vkladů a všech svých kapitálů uloženo pohyblivě, tedy ne v úvěru hypotečním. A z těchto 30 procent musí být do konce roku 1914 alespoň 15 procent uloženo ve státních papírech, tedy v rentách nebo v papírech postátněných podniků. Jen spořitelny, které splní toto nařízení, budou požívatí bilančních výhod. Tyto výhody záleží v tom, že spořitelny takové budou umořovat kursovní ztráty v 5 letech, ne v jednom roce najednou. Ale současně se obmezuje právo spořitelny na rozdělování čistého zisku na dary. Klesne-li rezervní fond následkem pouhých kursovních ztrát pod 5 proc. vloženého kapitálu, smí spořitelna dávatí dary jen se svolením dozorců úřadů státních, pohlí-li tato kursovní ztráta celý čistý zisk, pak smějí býti udělovány dary jen se svolením ministerstva.

Podíl země z příští daně lihové. V »N. W. Tagblattu« zpravodaj o daní lihové dr. Steinwender uveřejňuje velmi pozoruhodnou stať o nových údělech pro království a země. Dosud činily úděly ty, z daně z osobních příjmů a z daně lihové, dohromady ročně 43 a půl mil. K, t. j. 11 procent veškerých výdajů všech království a zemí. Stejný obnos byl také dán do rozpočtu na r. 1913. Z daně lihové samé dával stát zemím 21 mil. K. Tento obnos bude dle nové daně lihové zvýšen na 70 mil. a rozděli se takto: 35 mil. podle klíče z r. 1901. 15 mil. podle konsumu, při čemž bude všelijaká přednost některým zemím vyloučena; 20 mil. K rozděli se podle počtu obyvatelstva. Z 35 mil. K dostanou Čechy 18.81 proc., z 15 mil. 19.76 proc. a z 20 mil. 23.69 proc., Morava 15.75 proc., 16.58 proc. a 23.69 proc., Halič 28.34 proc., 29.78 proc. a 28.07 procent. Naproti dosavadnímu stavu, pokud se týká údelů z daně lihové, zvyšuje se údel pro Čechy ze 3.95 na 13.28, pro Moravu ze 3.31 na 9.84 a pro Halič z 5.9 na 20 mil. K.

Rakouský průmysl petrolejařský poutá opětně k sobě pozornost i širších kruhů hospodářského světa. Cena nafty stoupala neustále. Tento neobyčejný vzestup ceny způsoben byl v prvé řadě rychlým poklesem těžby nafty, který budí vážné obavy. Řada rafinerií rozšířila svoje závody, jich výkonnost vzrostla a k tomu přistoupila ještě státní továrna v Drohobyci, která jest zařízena na spracování 3 mil. q nafty ročně. Konsum petroleje v Rakousku od té doby stoupl a činí dnes přes 3 mil. q. Nebezpečí, že rafinerie nebudou míti dosti nafty pro vývoz petroleje, jest tedy blízké a to vzbuzuje právě největší obavy. Také okolnost, že státní továrna spracuje výhradně nahromaděné zásoby, padá zde na váhu. Zásoby však se neustále tenčí a s obavou očekávají rafinerie okamžik,

kdy ku zvýšení cen nafty přidruží se naprostý její nedostatek. Za těchto okolností není divu, když na domácím trhu takřka automaticky cena petroleje stoupá. Dosáhla již úrovně 33 K z Bohumína, což znamená u srovnání s loňskem vzestup o 5 K. — V posledních dnech mluví se také mnoho o tom, že obchodu petrolejem hrozí podobné americké nebezpečí, jaké stalo se německému obchodu tak osudným. »Vacuum Oil Company« vrací se prý ku starému plánu zavéstí prodej petroleje z kotlových vozů a tím obejítí obchod nechť již velký nebo drobný. Vláda, jak se zdá, slíbila již Američanům udělení koncesse a to přirozeně budí v kružích obchodních velký odpor. Vláda polooficiálně brání se tím, že prodej petroleje z kotlových vozů může býti povolen také domácím rafineriím, jestliže o něj požádají, a praví dále, že tento způsob prodeje bude povolen pouze v obmezeném rozsahu.

Agrárníci a srbský vývoz. Dne 19. t. m. napsal »Venkov«: »Vývoj věci tedy dospěl tak daleko, že naše zájmy agrární plně se kryjí se snahami celého Srbska«, které směřují k docílení vyjednávání Srbska s Rakouskem na základě rovnoprávnosti. A denník agrární dodává: »Jsme si plně toho vědomi, jaké povinnosti pro nás z toho vyplývají. Zatím však již dne 7. ledna agrární centrála ve Vídni na schůzi navštívené německými, maďarskými i českými agrárníky dle návrhu rytíře Hohenbluma se usnesla: 1. Minimální cla pro obilí, která máme se Srbskem, a balkánskými státy slovanskými, musí zůstatí v plné dosavadní platnosti, jakož i dosavadní smluvená cla pro zemědělské a lesní a zemědělsko-průmyslové výrobky. 2. Agrární ústředna protestuje proti každému zvýšení smlouvou stanovenému kontingentu dovozu masa ze Srbska nebo Bulharska.«

Nepomohli tedy agrárníci Srbům proti Turkům, zato však učinili válečnou výpravu s Maďary a Němci proti Srbům. Připomínáme, že podstatný zisk z takového opatření kyne nejvyšší Maďarům a Němcům. Oč by se vyvezlo ze Srbska do Rakouska více při mírnějším stanovisku rakouských agrárníků, to by pro rozpočet agrárníků českých dělalo sumičku zcela nepatrnou, jak se dá lehce vypočísti. A kde zůstal agrární tisk se svým vlasteneckým protestem proti takovému houževnatému boji se Srbskem? Nesmí haněti vlastní lidi a proto mlčet.

Roku 1909 (21. prosince) odhlasováno 281 hlasy proti 139 hlasům prodloužení zmocňovacího zákona obchodních smluv se Srbskem. Tehdy při hlasování 4 agrární poslanci utekli, ostatní hlasovali proti Srbsku. (Tehdy také utekl semita dr. Stránský.) Tehdy také agrární tisk spílal katolickým poslancům českým, že nechťeli přistoupiti na pětí mezi Srbskem a naší říší v době, kdy hrozila vzájemná válka! Oč se tedy jednalo? Snad o zničení venkovského lidu českého? Vždyť bylo pouze dovoleno hlasování v době velkého nedostatku masa, aby se dovezlo ze Srbska do naší říše 70.000 zabíjených vepřů a 35.000 zabíjených volů. Kdo má v lebce mozek, snadno uhadne, jak brzy by sama obrovská Vídeň všecko toto spotřebovala, aniž by jediný kus musil býti prodán v Čechách. Pouze v rakouské části naší říše (v Cislajtánii) napočítáno hned rok nato 28,571.934 obyvatel. Kolik by tedy spotřeboval průměrně každý obyvatel v Rakousku srbského masa, kdyby se toto kupovalo aspoň v celé Cislajtánii? 408 lidí by se musilo ročně rozdělit o maso z jednoho srbského vepře a 817 o maso z jednoho vola. Přes to však agrárníci r. 1911 učinili z onoho hlasování hřimavé heslo volební. Aby pak demagogie agrárníků »přátel Srbska« ještě lépe vysvitla, připomínáme, že po tom »zrádném hlasování« ceny masa se v Rakousku zvyšovaly. V samém moravském agrárním »Věstníku« jest dokumentováno, jak cena masa i u nás stoupala zvláště r. 1910 až 1913. Na př. r. 1900 platilo se za 1 kg. zadního 151.7 hal., předního 120.9 hal., r. 1910 zadní 179 h., přední 151 h., r. 1912 v lednu zadní 204 h., přední 178.2, v září téhož roku zadní 241.1 h., přední 186.9 h.

A přece nyní agrárníci ve spojení s Hohenblumem přistoupili kritickou situaci mezinárodní proti srbskému vývozu. »Morav. Cep« napsal: »Srbům přejeme vše dobré, neboť jsou našimi pokrevními bratry, ale k vůli jejich volům . . . střední venkovský lid ničiti nedáme.« — To jest zrovna tak, jako by někdo prohlásil: »My přejeme obchodníkům největší rozvoj jejich závodů, ale teď od nich nikdo ani za haléř nekoupí!«

Z cizího krev neteče. Agrárníci u banky »Slavie« platí co nejskvěleji právě ty své občany, kteří tam mají práce nejméně. Již jsme poukázali na znamenité sinekury, které vyžadují práce sotva jednoho dne v měsíci. Co však sděluje »Právo Venkova« nyní, jest téměř neuvěřitelné. Prý agrárník Daneš 14. t. m. zapsal své jméno do presentní listiny a pak beze všeho řádného rokování banku opustil, aby se mohl účastniti schůze výkonného výboru. Ale 20 K za podpis bude v kapse. Roční účet Danešův za přítomnost ve schůzích banky převyšuje o 1000 K účet předsedy banky posl. Hlacla i druhého říditele dra. Klumpara. Na tohle by měl agrární štáb odpovědět jasnými ciframi. — V bohnickém ústavu pro choromyslné dle novinářských zpráv zavládly různé nepořádky. Činěny dotazy, kdo jest vlastně za správu v přední řadě

zodpovědným. Nuže — vrchním dozorcem nad ústavem pověřil zemský výbor pana poslance Chaloupku z Lible, jehož bydliště jest vzdáleno od Bohnic na 120 kilometrů. Pan Chaloupka má výnosných funkcí tolik, že snad přece mohli agrárníci vybrati k tomu dozoru jiného svého stoupence, který bydlí trochu blíže. Co znamená to velké hromadění funkcí na jednotlivých osobách agrárních, které ani při nejlepší vůli nejsou s to, vyplniti řádně polovici práce na sebe přijaté? — Buď vychloubání velikou vyspělostí a dovedností četných agrárníků jest lži, anebo chamtivost jednotlivců nepřipouští k dobře placeným funkcím občany jiné. Třetí možnosti zde nestává.

Hospodářství pokrokových radikálů. Nová městská rada v Semilech při převzetí městské správy ocitla se ve větších rozpacích než turecké vojsko v Drinopoli. Škrtalo se z výdajů tu i tam, až konečně rozvážným počtářům podařilo se sanovati hrozné hospodářství radikální kliky tak, že stoupnutí přírážek bylo zmenšeno na 353 proc. Přímé daně činí 28.600 K, ale schodek rozpočtu, pokud se musí krýtí přírážkami, obnáší 92.950 K. Deficit radikální, konkurenční cihelny činí na př. 53.000 K. Za dlužné annuity Zemské bance musí se vyplatiti 90.000 K atd. — V Kolíně po pádu pokrokařů státoprávních přišlo se také na úžasná čísla. Dodavatelům vypláceny obnosy vyšší, než jak bylo účtováno. Leckdy účtovány zase výdaje vyšší, než byly ve skutečnosti a přebývající obnos nevyúčtován. V účtech za rok 1909 a 1910 nejsou vůbec vykázány pokladniční přebytky v hotovosti (v celkovém obnosu 10.799.94 K). Inventurní hodnoty v účtech vykazované jsou namnoze nesprávné. Majetkový stav obce z r. 1910 nebylo možno vyšetřiti, protože soupis obecního jmění v inventáři není správně vykázán. Revisní zpráva poukazuje i na jiné veliké nesrovnalosti. — Když se dostali státoprávníci na radnici v České Třebové, zrušili nově zřízenou nemocnici. Již jest nejvyšší čas, aby se u nás místo radikálního hubaření vážně pracovalo na poli národohospodářském dle vzoru kaceřovaných staročeků, kteří bez hluku tolik se zasloužili o náš hospodářský rozvoj, aniž by byli obohacovali z veřejného jmění kapsu vlastní.

Záložna v Hradci Králové,

Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i vyšší!

Křesťanský živnostník.

Průmyslové školství v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. V Čechách je pět průmyslových škol českých a 5 německých. České školy řemeslnické státem spravované jsou dvě, škol tkalcovských je 7. Německých škol je vedle jedné řemeslnické 9 škol tkalcovských a 1 vyšší škola textilní, dále 15 škol odborných. Náklad na všechny odborné školy české vypočten pro rok 1912 na 1.712.000 K, na německé 1.958.000 K, tedy o 246.000 K více než na české. — Ještě smutnější jsou poměry na Moravě. Čechové na Moravě mají jen průmyslovou školu v Brně a 3 školy nižší odborné s nákladem 361.000 K. Naproti tomu Němci mají 2 průmyslové školy, 5 tkalcovských a 2 odborné s úhrnným nákladem 752.000 K, tedy o 391.000 K je více dáno odborným školám německým než českým, ač je Němců na Moravě jen 28 procent. Vyznačeno v procentech dostali Němci na průmyslové školy 63 procent, Čechové jen 37 procent. — Ve Slezsku není vůbec české školy průmyslové. — Na české školy průmyslové a odborné činí rozpočet v zemích koruny české 2.073.000 K, na německé 3.017.000 K.

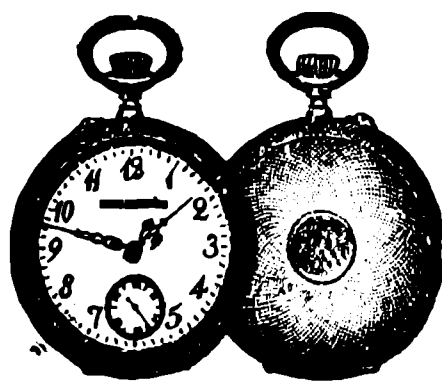
K hospodářské vzájemnosti slovanské. 3. číslo »Balkánského Lloyd« vyslovuje přání, aby severní Slované (Češi a Poláci), kteří rozvinuli obchod a průmysl daleko nad Slovany jižní, spojili se s Chorvaty a Slovinci v jeden hospodářský svaz. Jižní Slované naší říše mohou se státi dobrými sprostředkovateli vývozu našeho na Balkán. Připomínáme však, že v té příčině jest potřeba bráti vážný zřetel k zájmům českého vyspělého maloživnostnictva, jehož dobré výrobky těžce soutěží s chatrnějšími (a ovšem levnějšími) produkty mnohých továren. Jinak by celá akce mohla dopadnouti tak, že by při své známé obchodní agilnosti a ostrážitosti naposledy mohli těžiti nejvíce židovští a němečtí továrníci. »Balkánský Lloyd«, který má zajisté úkol velice šlechetný, vychází jednou týdně v chorvatském Záhřebě.

Otázka učňovská jest stále palčivější. Zemský inspektorát ústavů pro sprostředkování práce v Hradci Králové v odpovědi na článek odbor. učitele Foršta podává informativní výklady. Umlsňování učňů provádějí zemské a okresní ústavy pro sprostředkování práce. Jsou při tom veliké překážky. Který chlapec jen poněkud může, jde na studii. Skrovný počet způsobilých hochů poptává se hlavně po místech při zámečnictví, mechanice, sa-

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje veldúst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spoďní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem se vyřizují.

Nejvýhodnější dary doporučuje **První východočeský závod**
VÁCLAV POTŮČEK, Hradec Králové,
 Jiřkova třída 239,
 ve vlastním domě, proti Grandhotelu.

Zástupce Union Horlogerie, spol. továren hodiniek Biel, Glashütte v. S., Ženeva.

Svýcarské precisi hodiuky. Nástěnné hodiny v nejmodernějším provedení. Brillanty. Klenoty a šperky. Optické zboží. Přepychové předměty z čínské stříbra. Stříbrné i alpakové stolní a jídelní náčiní. Vše v obrovském výběru. Nejlevnější ceny!

Veledústojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský
GAUDENC APPL, LITOMYŠL,
 doporučuje se ku opravování i stavění
 oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.
 Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákreby zdarma.
 Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK KOBERCÉ

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blanická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák, soukenník
 v Rychnově nad Kněžnou
 zasílá na požádání vždy
 dle roční saisony kolekce nejnovějších druhů pravých vlněných látek
 své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
 Četná uznání zvláště z kruhů veldúst. duchovenstva svědčí o poctivé obsluze mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.
 Učiňte, prosím, malou objednávku na zkoušku.
Volejemné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí

Veledústojnému duchovenstvu
 doporučuje se
 první a nejstarší odborná dílna pastířská
Karla Zavadila
 nástupce Antonín Zavadil
 v Hradci Králové,
 v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých kostelních nádob ze stříbra, bronzu a jiných kovů, od nejjednoduššího do nejkvotnějšího provedení, v každém vzorku a ryse církevním slohu.
 Vše přesně, čistě a důkladně zhotovuje se v mé vlastní dílně jen ručně, čímž umožněno mi dodatí veldústojnému duchovenstvu práci trvalou a uměleckou na ceny přiměřené.
 Veškeré vzorky jsou Jeho Biskupskou Milostí revidovány.
 Mešní nádoby jen v ohni zlatím za ceny velice levné.
 Veškeré opravy nádob kostelních se rychle, řádně a levně vyřizují.
 Vše zasílám jen posvácené.
 Vzorky, rozpočty, nákreby i hotové zboží na ukásku franko se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirázek.
 Sta odporučením a čistých uznání po ruce.
 Prosím veldústojné duchovenstvo o laskavou přízeň a důvěru závodu domácímu.
Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení odznaků spolkových atd.

Svíce
 oltářní, pravé voskové,
k velikonočním
 psátků, triangle, kadidlo libovonné,
 pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby
veledúst. duchovenstvu
 v levných cenách doporučuje
J. PILNÁČEK,
 o. a k. dvorní továrník,
Hradec Králové.

Prátele pravdy!

Protivníci katolické církve šíří mezi náš lid celé spousty prohaných brožur na potupu naší. Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné brožury katolické, které důkladnými, promyšlenými úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
 Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
 Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
 Při hromadných objednávkách poskytujeme až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo, až nepřátelé protikatolickými letáky zbožnou osadu zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické veřejnosti uvědomovati, aby pro případný útok byli ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na zákeřné církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí vytrvale státi na stráž. Laskavě čtenáře prosíme, aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
 v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,
 (J. Sylvaterv synovec, nástupce)
 odborný — umělecký závod —
 pro malbu oken kostelních.

PRAHA—I.,
 č. 145 st., Malé Karlovo ul. č. 29 nové bláze Malého náměstí, dříve p. 66 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se
 ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se železnými rámy, síťmi, usazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada besplatná, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nešetná veřejna i písemna pochvalná uznání.

Založeno roku 1868

Doporučujeme
 našim rodinám **Kolínskou cikorku!**

PARAMENTA kalichy, oltáře, monstrance, kadidelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav paramentní a devotionální

Sokolské „Vari“!

Tato brožura promlouvá o tělocvičné odluce soc. demokratů od »Sokola« velice zdvořile, opatrně, ačkoli přece byli soc. demokraté první, kteří zavedli rozkol a to zcela zbytečně, protože jim Sokolstvo neubližovalo.

Ale s jakým hlomozným bubnem žene se brožura proti »klerikálům«! A překlucuje, popírá se vši kurážl lakta, která vešla již dávno ve všeobecnou známost. Zapírá ty zjevy, o jejichž skutečnosti přece Sokolové vědí ještě lépe než katolíci. —

Na př. všimněme si, jak se snaží polemisovati s katolickou brožurou »Staň se Orlem!« Píše, že »lži lítají kolem hlavy, jen to hučí!« A co považuje brožura »Vari« za lži? Sdělení, že katolíci jsou vylučováni z jednot sokolských, jakmile se účastní průvodů církevních nebo procesí. Tohle že jest lež? Zeptejte se přece v Čáslavi nebo v Kolině! Tenkrát přece sám »Čas« nazval bezcharakterností účast Sokola na Božítělovém průvodu. Proč proti tomu tehdy pražští pohlaví neprotestovali? Ale loni přece promluvil výbor tělocvičné jednoty v Holicích tak určitě, že jen lidé bezcharakterní mohou popírat slova katolické brožury. Neměl se pisatel zeptati aspoň vlastních stoupenců v Holicích? Také jest brožura lži, že Sokolovny vystavěné z katolických peněz byly propůjčovány k evangelickým bohoslužbám. Spadl pisatel s měsíce? Ať se zeptá kteréhokoli evangelického faráře. Ten mu to potvrdí. Dokáží to netoliko jednotlivci, ale celé tělocvičné jednoty — i pokrokové.

Pisatel lze zcela bezcharakterně také toto: »Orlové udržování jsou uměle, silou peněz, vlivem dalekých dosahů moci církevní opření jsouce o... výbojnost pracovníků, sledujících své prospěchy.« Tyto neomalené lži může napsati pouze takový člověk, který nedovede pochopiti, jak někdo může učiniti něco z pouhého idealismu zcela zdarma. U nás v Čechách začali pracovati v otázce orelské chudí laikové, nehledajíce v žádném bohatci napovědy a spoléhající se výhradně na vlastní příspěvky. I ona katolická brožura jest sepsána laikem. Zeptejte se v Čechách, který vůdce »Orla« měl z našich tělocvičných sdružení jakýkoliv hmotný prospěch! Sokol, který má na papíře heslo »Ni zisk ni slávu!«, rozhodně by neměl podezřívati ze ziskosti občany obětavé. Tim méně jest k tomu povolán z té příčiny, že sami pokrokaři tolikrát vyčetli některým členům Sokola velikou ziskost, uvádějíce také pádné dokumenty.

Brožura praví: »Jest dost smutno, musí-li »Orla« dokazovati svoji samostatnou nutnost,« neboť co nutno, vzniká a žije svou vlastní silou, právem své existence.«

Na to odpovídáme, že tu smutnou nutnost vyvolali přece Sokolové sami a zvláště mezi nimi živly volnomyšlenkářské. Útočilo se a lhalo tolik, že musila nastoupiti obrana. Ale zásada od pisatele vyslovená jest zbraň velice dvojsečná, která seká do samých sokolských jednot. Nedokazovali Sokolové často nutnost své existence? Nesbírali na jednoty dary, nevydávali obranné a propagační brožury? Jestliže nutné věci vznikají a žijí svou vlastní silou, proč jest potřebí každou chvíli způsobem umělým rozněcovati cit vlastenecký tam, kde ochabuje? Proč jest potřebí buditi ze spánku i hartusivým způsobem ty vrstvy, které se nestarají o prospěchy národní, kulturní, sociální?

Jestliže říká Sokolové, že jsou jen proti klerikálům, nikoli proti upřímným katolíkům, proč již dávno jasně nerozlišili pojem katolík a klerikál? Proč právě ze Sokoloven vycházejí takové akce, které nutně zarážejí katolíka každého, který si víru dosud zachoval? Má-li náboženství něco znamenati, musí se projevovati na venek. Je-li dovoleno židům a evangelíkům stavěti své chrámy, konati sbírky, pořádati veřejné pobožnosti, jestliže samy Sokolovny sloužily jako budovy veřejné za shromaždiště evangelíků k společným bohoslužbám, měli Sokolové jasně prohlásiti, pokud a jak taková práva platí také pro katolíky. Měli napomenouti ty živly, které se posmívaly sbírkám na kostely, které se vysmívaly lidem modlícím se růženec, které nařizovaly, aby se děti katolickému náboženství ani ve škole neúčily. Tady jest potřebí vysloviti zcela jasně stanovisko. Jestliže však místo toho paušálně se bije do »klerikálů«, jestliže četní reprezentanti sokolských jednot účastní se s pochvalou sjezdu volnomyšlenkářského, který napřahuje sekeru na kořeny křesťanství, pak to jest politika obmyslných úhořů.

»Co nutno, vzniká a žije svou vlastní silou.« Pánové, vlastenectví samo jest takovou nutností, že není potřebí jeho oprávněnost dokazovati. A přece tolik umělých prostředků k jeho posílení! Myslíte-li, že katolíci nepotřebují ve škole nauky náboženské, že není potřebí katolických listů, náboženských domů atd., proč se staví tolik budov, sloužících účelům vlasteneckým? Proč tolik spisů, poukazujících na nutnost národní sebeobran? Proč

k vůli utvrzení ducha vlasteneckého Sokolové chodí ve zvláštních krojích v dlouhých průvodech? Proč si potíží prapory?

Zkrátka každá dovolená idea má právo na své veřejné uplatnění, má právo na organisované šíření. Ale propagační volnost, kterou dovolují Sokolové soc. demokratům, anarchistům, volnomyšlenkářům, evangelíkům — nedovolují nám. Evangeličtí Sokolové mohou platiti na své konfessní školy, kostely a jiné náboženské potřeby. Jak by se však zahrálo Sokolu katolíkovi, který by se opovážil svým nákladem postaviti v kostele oltář, zaplatiti příspěvek na katolické dívčí gymnasium nebo paedagogium! A když katolíci ustoupili despotům s cesty, ještě nemají pokoje! Patentovaná národní inkvisice se horší, že se odvažují volně dýchat, že jako vyhoštěnci staví si přibyté vlastni. Moderní svoboda nutí katolíky, aby se vzdali zcela organisované obrany svého přesvědčení a sloužili jako spartští heiloti despotům bez odmluvy. Tak se realisuje sokolské bratrství.

Mluví-li však brožura o »vranách tupozubých, živících se odpadky, zbabělých«, ať jenom si vzpomene, jakou zbabělost prozrazují právě Sokolové, když se proti nim děje útok dle vzoru sebevědomých soc. demokratů! Statečný Sokol koktá uctivé omluvy a div že před despoty nekleká!

Za starých časů.

Vzpomínky ze svého dětství sděluje V. P.—us.

IV. Bratr Antonín.

Nejstarší můj bratr Antonín, asi o 8 roku starší, byl na vychování u babičky na »Vrchách«. Když pak měl nastoupiti do školy, odvedla ho matka z Vrchů do Lukavice. Poněvadž však chlapec od dědečka i babičky neslyšel otce jmenovati jinak než »Toniček«, dlouho nemohl si navyknouti na jméno »tatínek«, jmenuje otce také Toniček.

Pamatuji se na toho štíhlého hošíka, kterak seděl u stolu na židli, častěji mne bral na klín a za zpěvu se mnou se houpával. As 12letý zemřel následkem příušnic. Měl rakev šedo-modře natřenou, na níž byl namalován věnec z listů a květů, zdá se mi, že z růží. O jeho pohřbu do Žumberka stihl nás veliký déšť, tak že jsem byl až na kůži promočen, ano i v kapsách nového štruktového kabátu cítil jsem vodu.

V. Bratr Josef.

Narodil se 16. srpna 1834 v Lukavici.

Nežli »Pepiček« začal choditi do školy, mívá dosti volnosti: pobíhal s hošíky sobě rovnými nejen po vsi, nýbrž zaběhl také do polí, na luka, neb k lesu. Jednou zatoulal se s některými druhy na »paště« k lesu, kde bujelo množství »hadiho mlíčí«. Tu jednomu z výletníků napadlo, aby vysávali šťávu — »mlíčko« z této rostliny při přetřnutí vytékající. Když účinky jedovaté šťávy byly patrné, dali se hoši s pláčem do běhu k vesnici. Pepiček, maje ústa otevřená a jazyk silně zpuchlý, sotva dýchal. Po mnohém dotazování rodiče se dověděli, že děti na pašti »cucaly mlíčko«. Přispěním knížecího úředníka, absol. lékařnictví, byly účinky jedovaté šťávy šťastně přemoženy.

Jednou nevidá nikoho, kdo by mu dal vody k pití, sám se po ní sháněl. I nabral si hrnčkem z velkého »krajáče« v kuchyni — louhu a napil se. Účinky se dostavily brzy. Štěstí, že požitá tekutina bylo málo.

Jindy, pohrávaje si s olovenou kuličkou, vzal ji také do úst — a spolkl ji.

Do školy chodil na Žumberk, kde žáci přespolní zůstávali přes poledne. Prázdný ten čas, dovolovalo-li počasí, ztrávili děti mimo školní světnici, hrajece všeliké hry hybné. V jedné skupině hrajících »míč« byl také bratr Josef. Měl nové boty, které ovšem nebyly ještě »ochozené« a proto nepohodlné. Po příkladu jiných boty vyzul, aby bos lehčeji pobíhal. Když pak bylo dáno znamení k nastoupení odpoledního vyučování, zapomněl na boty a odběhl bos do třídy. Vzpomenul si ce brzy na boty a dovolil se ven, aby pro ně zaběhl, avšak po botách zbylo jen prázdné místo. S jakou ubíral se domů, lze si domysliti.

Jednou byl bratr Josef přítomen kouzelnému představení, z něhož nejlépe si zapamatoval postup představení se zacelením vystřižených díry v košili. Kouzelník totiž, vystřižnuv kousek ze své vykasané košile, opět látku zcelil: vystřižený kousek přiložil na patřičné místo a foukl na ně: po stříhu ani památky. Milý Josífek se domýšlel, že se to také jemu podaří, bude-li si podobně počínati. Nepozorovaně se vytratil s matčinými nůžkami do vedlejší světnice, kde postupoval ve všem, jak to viděl u kouzelníka. Nejděle mu pak ovšem trvalo »foukání« na vystřižené místo v košili. Foukal, až byl celý zardělý, ale účinek nikde. Dal se do vzlykotu, který konečně se změnil v hořký pláč. Matka, zaslechnuvši hochu, chvatně otevřela dveře a

vidí Pepička sehnutého nad vykasanou vystřiženou košili. Velkou radost asi neměla. Pepičkovi pak delší čas záplata na košili připomínala nezdařený pokus v kouzelnictví.

Odcházaje do školy, přehodil si přes pravé rameno řemen od kožené tašky s »učením«, přes levé pak zavěsil řemen od plátěného pytlíku s houslemi, na které se ve škole učil. Podobně vypravených školáků bývala celá řada. Nastala zima. Když pokryla se země prvním sněhem, zkoušeli hoši jeho kluzkost na každém svahu, sjíždějice po něm všelikým způsobem. Velmi často použili jedni břidlicových tabulek, jiní svých kožených tašek na místo sáněk. Jednou hoši-housliší, jdouce ze školy rozhodli se pro housle. Pepiček byl ovšem mezi nimi; avšak než dojel dolů, měl z houslí střepy. Jinými nevedlo se as lépe. Zdá se mi, že mu otec tenkrát dal »nepočítaných«. Houslí také vícekrát nedostal. (Dokončení.)

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,

akademický malíř,

PRANA-VINOHRADY, Kramářova 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijní).

Kulturní jiskry.

Nové cesty soc. demokracie. Lidový parlament zklamal hmotné požadavky dělnictva na celé čáře. Proto se nyní snaží vůdcové obracet rychle pozornost soudruhů na jiná pole, nemající s třídním bojem společného nic. Program hospodářský daleko ještě není vyjasněn, doplněn. Revisionisté přinesli tolik naléhavých otázek nových. Ale co vadí? Začne se na chvíli jiná píseň — daleko ještě neurčitější, než jaká opěvá program stavovský. Referujeme dle »Našince«.

Spisovatel a kritik F. V. Krejčí, oznámil v sociálně demokratické »Akademii« (č. 2.), že se zakládá »Monistické sdružení«, jež bude s to, aby významným způsobem doplnilo »vnitřní ústrojí československé sociální demokracie ve směru filosofickém a morálním... Na místo katolických dogmat tedy nový názor životní, na místě staré víry jest monismus, myšlenka o jednotě všeho, mem, tož alespoň tuchou a nadějí takové nové víry jest monismus, myšlenka o jednotě všeho, ducha a přírody, hmoty i energie, individua i lidstva. Monistická idea jest především »schopna, aby byla filosofickým a mravním doplňkem socialistického názoru.« Monistická organisace bude »zřízena v rámci strany a bude zároveň organisací sociálně demokratických bezvěrců, zejména pro jejich ochranu ve věcech právních.« Že monismus neuspokojí sociálně demokratické massy, které dále budou tápat v mlhách a budou více méně bolestně pociťovati pustotu vnitřní a vyprahlost, vystihl i Masarykův »Čas«, v němž začátkem ledna Antonín Uhlíř o sociálně demokratickém monismu napsal: »Takovéto filosofické experimenty s dělnictvem jsou nesprávné. Monism je doktrinou (naukou) stále velmi spornou, která jen nadhazuje otázku, jak překonati dualismus hmoty a ducha, ale ani materialismus ani spiritualismus nejsou odpovědi definitivní. Pan F. V. Krejčí napsal: »Opírajíc se o poslední vymoženosti přírodovědy, majíc své veliké příkopníky a hlasatele v celé řadě vynikajících filosofů a básníků, od Spinozy a Goethea až k Whitmanovi a Verhaerenovi, může se idea monistická honositi tím, že dovede mysli, v nichž odumřela stará náboženská víra, naplniti novým útěšným a povznášejícím poznáním a položit v nich základy k radostné a ryze lidské morálce budoucnosti.« Takovou pantheistickou poesii sotva se kriticky doplní socialistický názor po stránce filosofické a mravní; moderní metafysika a etika je stále víc zakládána na poznání sociální skutečnosti, a překvapuje tedy, že pojednou socialismus má se doplňovati fantastickou metafysikou monistickou a nikoli metafysikou, budovanou na reálních vědách sociálních.« — Tým F. V. Krejčí, který vidí spásu v monismu, námi už několikrát jako absurdnost označeném, odmítá též třídní

zásadu. Píše v »Akademii«: »Co jest pro socialistu hlavní sociální skutečnost? Nepoměr mezi kapitálem a prací a z toho plynoucí nutnost třídního boje; fakta tedy podněcující k negaci a překonání naprosto nevhodná, aby se na nich stavělo něco kladného. Třídní boj jest něco, co jest lidem naší doby uloženo jako nepřijemná nutnost a čím třeba projít jako trnitou cestou do lepšího života příštího pokolení. Z negací, rozhořčení, pocitů křivdy a nutnosti zápasu nelze však přec budovati životní názor.«

To jsou slova zvlášť překvapující! Ale když již dávno před tím katolíci tvrdili, že přece třídní boj není cílem lidstva, že jest pouze prostředkem k ozdravení poměrů, k dosažení sociální rovnováhy, bylo proti nim v soc. dem. tisku silně útočeno.

V »Akademii« též probírá poslanec Hudec vlastenecké pojmy různých poslanců sociálně demokratických a vyvozuje z toho: »Bud' to je správným postup v parlamentě (dr. Liebermann, Renner, Habermann), pak ale nejsou udržitelné některé socialistické teorie. Bud' to jsou tyto teorie pevným a neochvějným základem — a pak je nesprávný a v leckterých případech neobhajitelný postup parlamentární praxi.« Mezi řádky naznačuje posl. Hudec, že spíše jsou některé teorie socialistické neudržitelné, tak teorie o internacionalismu.

Co to znamená, než návrat k zavrženým tradicím? Jak dlouho musili nejuvědomělejší soc. demokraté přemýšlet, než se propracovali k názoru, jež jim podávali v pilném propracování konservativci již dávno!

Leč v příčině monistických rozběhů jsou soc. demokraté na cestách zcela nevědeckých, jak jim dokáže každý vážný učenec. Jestliže soc. demokraté v teorii kladou tak veliký důraz na experimentální, exaktní vědu, pak mají vědět, že právě základy monismu nejsou ani jediným skutečně vědeckým důkazem stvrzeny. Proto také vědecká morálka na takovém základě jest nemožná, i kdyby monista dr. Ostwald stokrát mluvil něco o energetickém imperativu. Jestliže panovala dříve u soc. demokracie tuhá náboženská negace, změní se přilnutím k monismu pouze kulisy a negace v nové formě tím méně k názorům pozitivnějším.

Bratrství francouzské revoluce. Dne 27. května r. 1906 prohlášeno bylo 16 řeholnic řádu karmelitek za blahoslavené, které položily život za Krista v revoluci francouzské. Byly v klášteře Compiègne. Pařížské národní shromáždění prohlásilo klášter za zrušený, a sestry byly zajaty a odvezeny do Paříže do vězení. Dne 27. června 1792 byly předvedeny před soud. Žalobce obviňoval je, že skrývaly ve svém klášteře zbraně. Tu představená vyzdvihla do výše kříž a zvolala: »Zde, občané, je ta naše jediná zbraň, kterou jsme stále mívaly v domě svém.« Dále je obviňoval žalobce, že psávaly fanatické listy. »Občané, pravila představená, »co rozumíte slovem fanatické?« Žalobce vyhlásil se odpovědi na tuto otázku. Představená ještě jednou pravila: »Občané, je to vaše povinnost dáti mi výklad; odpovězte, co rozumíte slovem fanatický?« Žalobce tu řekl: »Rozumíme tím vaši dětinskou oddanost víře, vaše hloupá cvičení křesťanská.« Tu zvolala jedna ze sester: »Milá matko převorko, milé sestry, slyšely jste slova veřejného žalobce, který pravil, že jsme souzeny pro svou víru.« Když pronesen byl nad nimi rozsudek smrti, zpívaly »Tě Boha chválíme«. Pak obnovily hlasitě své sliby. Rozsudek měl býti hned vykonán a proto vedeny na popraviště. Nejstarší ze sester byla 85 let, jiná 83 a jiná 82. Převorka 42. — Jejich vinou bylo, že byly křesťanky.

Valná hromada Obecné Jednoty Cyrillské konala se dne 17. ledna v místnostech »Křesťanské Akademie« v Praze. Předsedou zvolen Msgr. Lehner, místopředsedou Msgr. Wüsch, jednatelem dr. Hrubík, pokladníkem kapitulář Ervin Forejt. Na opětovanou prosbu přijal prof. Dobroslav Orel volbu za redaktora »Cyrilla«. Do redakčního kruhu přijati dr. J. Cibulka z Hradce Králové, kanovník K. Boček z Českých Budějovic, dr. Fr. Stejskal z Prahy-I., Jos. Sychra z Mladé Boleslavi. Zástupcem ordinariátním v ústředním i diecézním výboru jest prelát dr. Josef Tumpach. Z ředitelství »Křesť. Akademie« vyslání jsou na tři léta kanovník Václav Müller a kanovník Fr. Janků. Přisedícími členy jsou dále delegáti jednotlivých diecézí, zpravidla jejich předsedové. — V O. J. C. má býti provedena jistá decentralisace. Proto dle nových stanov založena byla k diecézní jednotě královéhradecké (již existující) také diec. Jednota v Č. Budějovicích. Zajisté i Litoměřice, jakož i diecése moravské ustaví brzy své Jednoty. Decentralisace naznačena již volbou redakčního kruhu z různých diecézí. Doufáme, že počín ten povzbudí jednotlivé diecése ještě k horlivější práci, k ušlechtilému závodění. Nelze tlu obrovské práce skládati na hedra jediná. Zvláště však není správné, aby výteční hudební odborníci byli zdržováni ve své nejdůležitější práci stálými starostmi o záležitosti podřízenější, jež může vykonati snadno ochotník, který ve vyšším stylu nepracuje. Jednotě Cyrillské na nové roční pouti mnoho zdarů!

O knize »Rosa mystica« píše básník a spisovatel prof. Vlad. Hornov v »Rádcích duchovním«, (č.

4., ročník XX.): Jan Černý, »Rosa mystica«: Nál. Methoděje Melichárka na posv. Velehradě. Str. 191, cena 2 K. — Ascetická literatura jest charakteristickým zjevem intenzity duchovního života; kde hlubší náboženský život odumřel, tam nedaří se květům duchovním. Zdařilý ascetický spis je vždy vítaným zjevem a zasluhuje pozornosti. — Rosa mystica obsahuje různecová rozjímání pro kněze. Vyrosla v ovzduší naplněném vůní svatých zápalů duší, v ovzduší kněžských duchovních cvičení. Spisovatel v úvodu praví: »Podávám úvahy tyto jako blahou upomínku exercitantům na dny milosti... Kéž jsou jim rosou svlažující slímě v exerciciích v duši zaseté a zárem všedního života hynoucí, kéž jsou jim vzpruhou též svatého nadšení!« —

Úkolu toho Rosa mystica úplně dosahuje. Úvahy její jsou svěží, suchého formalismu prosté meditace, jež zapadají do srdce jako mocně zapadající jiskry; jsou opravdu mystickou rosou, která svlažuje a oživuje srdce, v žáru všedního života hynoucí. Jednotlivé úvahy jsou rozjímáním k tajemstvím sv. růžence — ale svoji koncepci, vytríbenou dikci, původností myšlenek a svými vhodnými, hluboce založenými aplikacemi daleko vyšínují se nad obvyklou formu podobných úvah. Čteš vhodně volený nadpis, přečteš krátkou úvahu o tajemství a pociťuješ, že do duše zapadly zhuštěné myšlenky silné náměty, o nichž dále a hlouběji máš uvažovati. Zkušený vůdce duchovní podává tu body meditační, jako vybroušené dráhou, aby v nich světlo Boží pravdy a milosti rozzářilo se duši meditujícího kněze.

»Sacerdos alter Christus« — zní nadpis první meditace. A tento základní ton jakoby znovu a znovu zazníval krásnými meditacemi, jichž středem eucharistický Kristus — vzor a učitel kněze, jeho síla a útěcha, slunce jeho života, jeho bohatství! »Pauperrimus est, qui vivit sine Jesu«.

»Cleri mater et regina« — zní nadpis meditace XV. V něm vyjádřena druhá stěžejní myšlenka úvah: »Sacerdos alter Christus — Maria cleri mater et regina« — mistrně a přece tak přirozeně spojují se tyto myšlenky v každé meditaci, povzbuzující, těšící, varující, důvěrou a silou nadšení naplňující srdce služebníka Kristova, že maně duše naše na konci šeptá s exercitátorem: »Ave Maria!«

Závěrečnou meditaci »Mše svatá a bolestný růženec« klade spisovatel na oltář úcty Srdce Ježíšova. Ze srdce zaníceného láskou k božskému Mistru vyrostla Rosa mystica a jistě že i k srdci lásky Ježíšovy povede ty, jimž je věnována.

Typická demagogie. Agrární poslanec Staněk, který přes veliké vládní subvence tolik se svou motouzárnou pohořel, projevil horlivou touhu po sanaci finančnictví v jiném směru. Navrhl ve finančním výboru, aby duchovní kongregace byly zdaněny jako jiné domácnosti. Sám liberál Licht protestoval, dokládaje, že by tak byl zaveden zvláštní zákon pro duchovní korporace. Ministr financí ryt. dr. Zaleski poučil Staňku, že by chtěl svým návrhem porušiti systém o zdanění fyzických osob pouze v jediném případě. Leč při zdanění kongregací nutno zdaniti i korporace veřejněprávního rázu. Posl. Lang pravil, že kláštery nemohou se považovati za společnou domácnost, protože mnoho jejich členů jest ducí, jimiž správci, majícími domácnost zvláštní. Kláštery chudé a kongregace řeholnic jsou ve službách intenzivní humanity. Za tuto činnost má snad stát jim zvyšování daň z příjmů? — Návrh Staňkův zamítnut. Lidumilný Staněk, který přece také může něco vědět o vysilující práci řeholnic v nemocnicích, snad si ani nevzpomněl, že by se státní daně zvýšily ihned, kdyby židovští milionáři platili ročně aspoň o 5 procent více z jmění, které jim každoročně přibude. A tyto peníze by se přece sehnaly zcela lehce.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Sociální besídka.

Rudí zaměstnavatelé. Pojednali jsme šíře o sporu rudé správy okresní nemocenské pokladny pražské s lékařstvem, jež bylo u ní zaměstnáno. Tu se ukázalo, jak svá hesla o zaměstnavatelích a zaměstnancích soc. demokratický štáb chce ve skutek uváděti velice jednostranně, totiž jen potud, pokud by z toho byl zisk pro rudé ústředí. Jedná-li se o práva zaměstnanců nedělnických, hned nastupuje u »Práva Lidu« taktika opačná.

Dělnická organizace dle rudých pohlavárů jest nejvyšší nutností, dělník platící do rudé pokladny jest muž nejuvědomělejší, vši chvály hodný. Za to však organizace lékařská »jest svévolným, zbludným kartelem«. Masarykovský »Čas« dělá dobu všelijak kličkoval, aby se vyhnul zřetelné kritice. Veliké rozpaky nastaly u časopisu, který byl tak dlouho k »Právu Lidu« v poměru služebním. Naposledy však sami pokrokoví lékaři dali hluchoněmu dar řeči. Tentokrát nebylo vyhnutí. A když »Čas« otiskl spravedlivou kritiku, »Právo Lidu« dle svého hromovládneho zvyku rozpáhlo velice bezohledně dlaň proti sluhovi, který tolik potřebuje soc. demokratických zástupů při pokrokových schůzích. »Čas« ovšem byl přinucen k replice, poněvadž samozřejmě pravda byla na jeho straně. Otiskl tedy »Čas« dne 5. t. m. tyto řádky lékařovy: »Dovolte mi, abych trochu posvítil na tu dvojí morálku »Práva Lidu« ve známém sporu okresní pokladny pražské s lékařskou organizací. Od prvního počátku »Práva Lidu« se chvástalo, co těch doktorů již nachytalo a jak má pokladna všechny obvodů obsazeny. Pětkrát vypalo konkurs a ejhle, 9 jich sehnalo a všechny ty lékaře stávkokaze vítá jako pravé nositele humanity. Při tom ze samé humanity k členstvu v posledním čase podezřele mlčí o svém vítězství a zamlčuje, že situace pokladny jest neudržitelná, že její chránění lékaři nestačí na udělenou jim práci ani fyzicky ba ani intelektuálně a že následkem toho uvědomělé členstvo u velikém počtu z pokladny vystupuje. »Právo Lidu« upírá »Času« morálku politickou, ale samo naprosto se nestydí, že dr. Záhorský, starosta Sokola smíchovského, na popud představenstva dělnické pokladny shání lékaře stávkokaze, dále že důvěrníci tiší členstvo, slibují mu různé výhody a že brzy přijdou další stávkokazové a že jedná se o zásadní boj dělnictva proti lékařskému kartelu. Ba 29. ledna »Právo Lidu« dělá politiku msty, kterou krátce před tím u Mladoběchů tolik odsuzovalo. »Právo Lidu« zmíněného dne píše, že úrazovou pojišťovnou má býti provedena revise starých důchodů a menších českých podniků venkovských. K této revisi má z Prahy dojížděti lékař z pražské centrály a jest prý podivuhodno, že právě po úmrtí bývalého náměstka byl na prvou revisi vyslán libeňský lékař, který ve známém sporu podal výpověď a jemuž Úrazová pojišťovna dělnická hodná dáti náhradu: současně je to prý projevem nedůvěry k lékařům mimo-pražským. Tak mstí se »Právo Lidu« na zasloužilém lékaři dru. Miláčkovi a tak šťve venkovské lékaře na pražské.«

Z toho jest však také patrno, jak falešný zvuk mají slova »osvěta«, pokrok«, vycházejí-li z úst soc. demokratických. Nejbystřejší lékaře soc. demokracie šikanovala, až je odpudila, nyní však s otevřenou náručí vítá neduživé starce a takové, kteří jinde marně sháněli kariéru.

»Čas« dodává: »Dělníku dovede »Právo Lidu« dávat instrukce, jak se má chovat ke stávkokazům, u lékařů stávkokazů je najednou jiná morálka, těch si váží a libuje si, že nevymřeli dosud čestní mužové, kteří s ubohým vyssávaným lidem cítí. »Právo Lidu« domnívá se míti vůbec monopol v otázkách sociálních, kdežto z leckterého článku jeho dýše dvojí morálka.«

Tady se nejedná toliko o nedůslednost leckterého článku. Kdyby se realistický zajíc nebál, mohl již dávno konstatovati celé řady rudých bezcitností vůči samým dělníkům. Když sami dělníci v boji za svou občanskou svobodu zakoušeli od rudých tyranů tak často hotový očistec, Masaryk proti tomu ani nepískl, aby si neodpudil rudé účastníky svých schůzí. Zato však slídl bez oddechu po známkách despotie v jiných stranách, aby se mohl rudým obdivovatelům zavděčiti širokou a nelitostnou kritikou. Kdy pak uslyší veřejnost spravedlivou a podrobnou kritiku Adlerových stoupenců, kteří se na př. napáchali tolik barbarství proti samým rudým autonomistům ve Vídni a jinde?

Kde se leví největší starost o sociální účely. Právě tam, kde se domohla sociální demokracie anebo zednáři největšího vlivu, poznává se nejlépe prázdňý zvuk jejich vyšeptalých hesel, která tryskala z úst hlavně k vůli omámení lidu a za účelem sobeckým. Patřme na obrovské stávky dělnické ve Francii a Portugalsku! Takové přímo živelní bouře proti pokrokařským a semitským vysavačům mluví za celé knihy. Zato však ve státech konservativních, proti nimž soc. demokraté pořádají fanatické výpady, beze všeho hluku se pěstuje cílevědomá politika sociální, aniž by příslušné státy k tomu potřebovaly demagogických popoháněcí a napovědi. Aspoň několik cifer! Konservativní Anglie věnuje ročně na účely sociální 300 mil. K, což činí pro osobu 6.65 K. Konservativní vláda v malé Belgii věnuje 28 mil. K (4 K pro osobu). Veliká Francie 120 mil. K. (3 K pro osobu). Portugalsko pouze 2.800.000 K (0.60 K pro osobu). Zednářská Itálie 21 mil. K (0.62 K pro osobu). Z celého ročního vydání státního tvoří příspěvky na sociální účely v Anglii 6.65 procent, v Belgii 8.70, ve Francii 3, v Portugalsku pouze 1, v Itálii 0.91. Tyto číslce povědí více než hubaření celých regimentů moderních demagogů. Zkrátka Anglie věnuje pro sociální účely sumu největší, ale

nejvyšší procento ze státního vydání na účely sociální dává katolická vláda belgická. A přece málokde vedou rudí pohlaví proti vládě tak fanatický boj, jako v Belgii. Po posledních volbách docela ze vzteku nad spravedlivým vítězstvím katolictva hrozili soc. demokraté generální stávkou a dopouštěli se krvavých násilností. Jedná se tedy snad takovým fanatikům o úpravu sociálních poměrů? To by přece řádili v jiných státech daleko hůře. Ale nepřítel zloba lomcuje demagogy proto, že stát pokračuje pilně v sociálních reformách bez doptávání se u řemeslných štváčů a že na půdě křesťanských zásad dovede vyrovnávat sociální protivy lépe než jini na zásadách revolučních. Chtějí-li placení náhončí semitského kapitalismu dělníky odbývatí lacino rozdávaním protináboženského jedu, belgičtí katolíci podávají místo štlra živný chléb. A tohle dopaluje nejvíc ty lidi, kteří jsou zjednáni k tomu, aby pod maskou lidovosti a humanity připravovali převraty.

Platnost důkazu nerekomandovanými dopisy ve styku obchodním. V této velmi důležité záležitosti rozhodl nejvyšší soudní dvůr v souhlase s vrchním zemským soudem ve Štýrském Hradci, že nutno odeslání nerekomandovaných písemných sdělení v obchodním styku pokládati za právoplatný důkaz i tehdy, nedostal-li se dopis domněle do rukou adresáta.

Sociální zápas mezi ruskými Poláky a židy. A zase velice poučný, hromadný důkaz, jak se židé rádi asimilují tam, kde jsou pány, kde si nastřádali na účet křesťanského obyvatelstva obrovské kapitály! V ruském Polsku nemohli židé naříkati, že se k nim chová křesťanské obyvatelstvo upjatě, nepřátelsky. Plnými hrstmi ochotně polský lid nacpával židovské wertheimky. Když pak Izrael ucítil pod svými podpatky nejpevnější půdu, ukázal zcela otevřeně ostré zuby a vytáhl karabáč, jež dříve z chytrosti nosil pod kabátem.

Městská družstva úvěrní jsou pro polské obyvatelstvo svou důležitostí životní otázkou. Když chytrými manévry se ocitla tato hypotékární družstva v rukou židovských, hned pocítili Poláci sobeckou despotii semitskou. Když na př. v Lodži židé nabyli s Němci v Družstvu rozhodující většiny, byla hned škrtnuta podpora na národní polské divadlo. Na to odpověděli Poláci ve Varšavě snížením počtu zástupců židovského vyznání ve správě družstva na 20 procent. Chytrí židé odvolávali se na snášlivost předků nynějších Poláků. Na to jim odpověděl polský velmož Nowodworski poukazem na věčné příčiny protižidovských bouří. Roku 1784 musili Poláci zakročiti proti požírování měst a zvláště Varšavy. Veliký myslitel Staszič řekl: »Židé byli překážkou, oslabující politické cíle národní.« Resoluce varšavská není mstou, ale sebeobranou. Nowodworski se tázal: »Má se z Polské Varšavy státi město národově bezbarvé, vzhledem k stálému přílivu židů, kteří z Ruska jsou vypuzováni? Mají tu židé nalézati nejen příležitost k výdělku, ale i plné měšce veřejných institucí? Bylo by to spravedlivé? Nebyla by to křivda i pro ty židy, kteří stojí na stanovisku polskosti? Třeba se tedy vystřídí možnost, aby židé ovládli toto družstvo, důsledkem toho jest návrh na změnu stanov.«

»Kurier Warszawski« pak v téže příčině napsal: »Jest pravda, že Poláci osvědčili náboženskou snášlivost. Jen tak se stalo Polsko židům takřka druhým domovem. Ale sluší uvážiti, zdali to Polsku prospělo. Ovládnutí obchodu jimi jak v městě tak ve vesnicích při nedostatečném domácím průmyslu mělo výsledky nepříznivé. Židé se od ostatního obyvatelstva odlučují a pěstují separatismus. Nikde jinde nejsou židé tak odloučeni od ostatního obyvatelstva jako právě v Polsku. Dokonce přišedše jako vyhnanci z Ruska do Polska, prohlásili Polsko za zem židovsko-polskou, osobují si práva, vyplývající ze zemské autonomie. Přivedli to konečně tak daleko, že domohli se různých výsad — jakých ani Poláci dnes nemají. Ale mezi Poláky začíná dnes svítat! Jest spravedliv každý, kdo vidí a ocení posvátnost zájmu, jakého jsou dnes strážci.«

Takové zprávy uznal za vhodné sdělití sám zcela neklerikální »Herold Českoslov. peněžnictví«.

Až nabudou židé v Čechách tak veliké moci jako v Ruském Polsku, pokvete jejich despotie a separatismus ještě bujněji, protože u nás celý les »národních« rukou jim nabízí za žold nejochotnější služby proti jádru českého národa.

Podivná logika. Soc. demokraté všude s tváří učenou vykládají, jak jedině osvěta lidstvo spasí. Že moderní kulturní proudy přinášejí s sebou také mnoho stínů, to pověří soc. demokraté nepřiznají. Ale když se jedná o jejich vlastní kuži, pak se stanou upřímnějšími. Na př. pražští soc. demokraté chtěli prosaditi, aby zaměstnavatel jen tenkrát se opovážil do svého závodu poříditi stroj, až mu to dělníci dovolí. Tedy pryč s pokrokem — jestliže by někteří dělníci přišli k vůli němu o práci! Ano — stíny tu jsou, což nejlépe pozorovati tam, kde stroje ujařmili tisíce existencí dříve docela samostatných.

V minulých dnech soc. demokraté uvalili boj kot dělnictva na největší průmyslový podnik ve Württembersku, na Bošovu továrnu ve Stuttgartě, která zaměstnávala na 6000 dělníků. A proč? Za-

městnavatel, který jest sám soc. demokratem, postaral se o pokrokové zjednodušení výroby, tak že propustil osm dělníků. Majitel jistě neučinil tak ze zloby, protože zavedl osmihodinnou dobu pracovní, nedělní klid a jiné výhody pro dělnictvo. Přes to všecko rozvířil se proti němu roztrpčený zápas pro propuštění osmi dělníků! Taková výpověď jest ovšem ze sociálního hlediska věci velice bolestnou, protože tak dělník přichází vlastně o všecko. Ale jestliže soc. demokraté prohlašují pokrok za jedinou spasitelnou hvězdu, mají přece pověděti přímo, že by se někde nesměl hnouti pokrok ani o jednu stopu dále, kdyby byl úplně závislý od počtu zaměstnanců.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i výmě!

Národohospodářská hlídka.

Rakouské zájmy v Turecku. Evropské Turecko je podle všeho v nezdůraznitelné likvidaci, ano čiperní diplomaté se dělí již i o Turecko asijské, Rakousko zřeklo se kolonií v Malé a Přední Asii, musí se však starati aspoň, aby mělo přiměřený vliv na místa, která jsou důležitá pro náš obchod. Rakouský obchod s asijským Tureckem jest značný. Roku 1911 přivezli jsme odtud za 27,154.000 K a vyvezli jsme do asijského Turecka za 33,438.000 K. Přivážíme z asijského Turecka hlavně bavlnu, kožesiny a kuže, tabák a semena a vyvážíme tam výrobky bavlněné a vlněné, papír, cukr, zápalky a jiné. Za pětiletí 1907—1911 stoupl náš dovoz z asijského Turecka ze 12.6 na 27, náš vývoz ze 27.5 na 33.4 mil. kor. Z toho je patrné, že náš obchodní zájem o asijské Turecko je dosti značný.

Národohospodářský odborník o našem peněžnictví. Předním pokračovatelem velikých úkolů, které si obral za životní dílo nezapomenutelný dr. Alb. Bráf, jest professor na české universitě dr. Cyrill Horáček. Když byl tázan redaktorem »Samostatnosti« na stav nynějšího českého peněžnictví, řekl, že toto vykazuje značný úspěch zdánlivě. Překotné vypisování nových akcií a množící se filiálky peněžních ústavů nebyly ještě všude známkou zdravého vzestupu. Objevilo se, že české vklady a kapitály neslouží vždy k zúrodnění domácích potřeb úvěrních, v poslední době tak napjatých, nýbrž napájení a umělému pěstění nejrozumnějších exotických (cizokrajných) úvěrních podniků zemí dosti odlehlých. Při tom divně se vyjímá to pokřívání různých těch nových společností akciových internacionálními názvy všelikých »Moldavií« atd. Houževnaté úsilí naše o zjednání vlivu ve správě říšského cedulového ústavu nesetkalo se dosud se žádoucím výsledkem. Ne vinou těch, kdo nešetří obětí, aby ve směru tom konali národní povinnost, jako spíše kolísavostí a netečností vedení politického. Zde opět se osvědčilo, že bez dobré politiky i nejlepší snaha a úsilí hospodářské nemůže setkat se s úspěchem a že mezi činností politickou a hospodářskou jest úzká souvislost. Nesmí se přezíratí snažení politické, neboť velmi snadno zvrtné se pak zdravé jinak úsilí po hospodářském sesílení v prospěchářský materialism, jenž rád zaměňuje obecný prospěch národohospodářský se soukromými zájmy jednotlivých výrobních tříd, nebo dokonce i jednotlivců. Bohatnou-li jednotlivci na úkor ostatních, není v tom ještě žádný prospěch národní, zejména neděje-li se to prostředky vždy kalnými a ethicky přípustnými. Ba mohou z toho vznikati pro celé těleso národní různé poruchy sociální i mravní. Sociální, ježto tím majetkové protivy v našem organismu národním se přiostrují, mravní pak tehdy, je-li takový, jinak v malých našich poměrech hospodářských vítaný vzestup sociální výsledkem nikoliv poctivé práce individuální, zásluhy a přičinění, nýbrž odvážného spekulantství, lstivého lichvářství a bezcitného mamonářství. Pak vychovává se jím jen procovství, požitkářství, podlamuje víru a hodnocení ideálních statků národních, ba druhdy vede, jak pohříchu smutné příklady ukazují, k přímému přeběhlictví národním. Beztoho nebezpečí přepychového a požitkářského života pro malý a hospodářsky ještě opozdílý národ, jako jest náš, jest vždy větší, než u národů velkých, hospodářsky vyspělých a politicky samostatných. Hospodářská práce nesmí býti stotožňována s nízkou modloslužbou zlatému teletí.

Potud tedy slavný odborník. Ale pokrokaři tvrdí, že vzestup židovského kapitalismu vlastně znamená pro příslušnou zemi veliký prospěch — ačkoli se přece děje takový rozmach vlastně na účet ušedlého křesťanstva. Jdeme však jen ve stopách vývodů Horákových, jestliže vidíme v nadměrném bohatnutí židů hlavně prostředek k ujařmování vydědenců. Kde sociální rovnováha jest úplně zvrácena, tam »potřebné« existence za ho-

norář, darovaný od kapitalistu, vedou způsobem nenápadným široké vrstvy k skutečným úklonám před plnými pokladnicemi. A tohle přece nikdy není a nebude znamenati národohospodářskou svěpomoc. —

Přípravy k pozemkové reformě v Anglii. Kancelář pokladu Lloyd George prohlásil za jeden z nejdůležitějších úkolů, splnit v nejbližší budoucnosti, osvobození země od ochromujících pout zastaralého systému. Statistice, ne-li miliony lidí žijí ve venkovských okresech za bytových a mzdových poměrů, které musí britskou říši naplniti hanbou. I'anující systém vehnal lid z venkova do bahna měst a v městech žijí dělníci, kupci, průmyslníci a příslušníci svobodných povolání pod nátlakem pozemkového monopolu. Země má produkovati dvakrát tolik živin, co nyní, a má mítí dvojnásob tolik příležitosti ku práci za vyšší mzdy a lepších bytových poměrů. Lék není v tom, aby potraviny byly vylčovány, nebo zaváděny nové daně. Kancelář dodal: »Neustanu, dokud nevynutím aspoň rozhovor o těchto otázkách. Zastávám okamžitou a zmužilou pozemkovou politiku.«

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchovenstvu a ul. patronátním úřadům k opravování a přezlakování

oltářů, kazatelen, křížových cest i veškerých chrámových předmětů, jakož i k opravě pomníků, železných náhrobních křížů,

lacení písmo a různých předmětů venku se nalajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po race a bronzová st.tní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Sekretariát Matice Cyrillo-Methodějské

doporučí

paramenta, prapory spolkové a veškeré církevní náčiní

firmy

Fr. Stadnik,

stálý přísezný soudní znalec

Olomouc,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Za půl roku odvedeno přes

800 K Matici Cyrillo-Meth.

Pouze objednávkou u firmy Frant.

Stadnik podporujete přímo Matici

Cyrillo-Methodějskou.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spočítá
vlastní výroby. Tržbové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.
Napsal RUDOLF VRBA.

Dílo to čítá 1269 stran. Pěne za 20 K.
Dílo to působí vřede, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí
Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertnum.

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
 oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
dúst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryse křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pasířská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za žitostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejakvostně-
jšího provedení, v každém
vzorů a ryse církevním slohu.
Vše přeladě, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodati veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
Blahoslavenosti Milosti revido-
vány.

Mémi nádoby jsou v ohni
slatím za ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, krásně a
levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákrepy i
hotové zboží na přání franko
se pošlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přírůstek.

Sta odporučením a čistých uznání po ruce.

Prosim veledůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň

a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Hledá se katol. společník,

jenž by podporoval

katolický podnik

a pomohl by našinci k zajištění existenci v místě,
kde by se dalo rozšířiti božné katol. hnutí.
Závod jest v začátcích a dobře by prosperoval.
Jest zapotřebí kapitálu k rozšíření. Mohlo by
býti i více společníků, kteří by našli dobré
zaměstnání. Zvláště odborní znalci průmyslu
textilního by mohli mnoho získati. Adresu sdělí
administrace t. l.

Svíce

oltářní, pravé veskové,

k velikonočním

poškály, triangle, kadidlo
libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovčské,
vše ve vzorné jakosti vlastní výroby

veledúst. duchovenstvu

v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

s. a k. dvorní továrník,

Hradeo Králové.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

reovastžení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná uznání od vlá. duchov. úřadů k dispozici.

Přátelé pravdy!

Protivníci katolické církve šíří mezi náš lid-
celé spousty prolhaných brožur na potupu naší.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.

Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo,
až nepřítel protikatolickými letáky zbožnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na
základě církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí
vytrvale státi na stráž. Laskavě čtenáři prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardv
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Kariova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve pře-
se roků na Malém ná-
městí pod leubím) depo-
ruje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se barevnými
výmalbami, stěhání, vyzdobení.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez
vší námahy ku definitivní objednávce.

Nešetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Doporučujeme
našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, oltáře, mon-
stran., kadidelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jan. ústav para-
mentní a devotionální
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 6.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 7. února 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladn.

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědi

5% při výpovědi 30denní **5¹/₂%** při výpovědi 60denní **5¹/₂%** při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Moderní husité.

Kdosi pronesl významný výrok: »Z dějin učíme se jen tomu, že se z nich nenaučíme ničemu.« Tento výrok platí zvláště o fanatických novohusitech, kteří si zacpávají obě uši, aby nemusili slyšet zdůvodněnou pravdu o povaze hnutí husitského. Noví badatelé odkryli tolik nového o charakteru a tendenci husitství, že by měl nové výzkumy přímo hltati »pokrokový« husita moderní, jestliže vskutku ještě národně cítí. Leč byrokrati, kteří se prohlašují za ctitele husitismu, spokojí se úplně romantickou písničkou počínající o »mnichu rotě líné« a končící potupami dle vzoru podvodného pamfletáře »Poggia.«

Moderní husitští zpátečníci nedovedou posuzovati husitství věcně, i kdyby na sta universitních profesorů radila k rozvaze. K čemu také věda, chce-li fanatismus soptit za každou cenu? Hus a jeho středověcí stoupenci musí býti násilně přetvořeni tak, jak toho vyžadují sobecké zájmy moderních demagogů. K vůli těmto lidem se musí dovoliti, aby duch českých dějin byl mrzačen způsobem přímo barbarickým.

Kam až v slepé zášti zachází moderní obdivovatel Husa, patrně z těchto řádků, otištěných 1. února v »Osvětě Lidu.«: »Červené světlo. Svítílo na vinohradském divadle. Ve čtvrtek, 23. ledna 1913. Svítílo, provokovalo, vysmívalo se. A vraždilo. A co nejvíce zaráželo a bilo do očí: jak na nás asi pohlíží takový Lev (kardinál pražský, pozn. red.), jaký pojem mají ti jeho lidé o naší národní hrdosti, mají-li odvahu aranžovati podobné večery! Plivli nám na lepší minulost, plivli nám na Husa . . . Ve čtvrtek, 23. ledna 1913 mačkali v dlani korunky a hezky pokorně žadonili: Plivejte, důstojnosti, plivejte . . . Na Husa, Milíče, Chelčického! A postavíme vám krásnou katedru, hodně vysokou, aby ty sliny stíkalý po českých vlastech . . . Vinohradští dali krvavou satiru naší historii! . . . Obojživelní! . . . A tihle lidé vyzývají národ ke sbírkám na Husův pomník a tihle lampáři připravují rok 1915!«

Takhle tedy soptí proti mladočeským »aklerikálům« pisatel zsinálý vztekem, jako by nevěděl o husitech to, co má za povinnost znáti každý průměrný Čech. Hus a Milíč z Kroměříže mají býti

nejvhodnějšími houfnicemi proti katolické církvi? Milíč byl nejoddanějším synem církve katolické, spěchal až k papeži osobně přijati věroučné informace. Hus nikdy neprohlásil, že chce vystoupiti z církve obecné a založiti novou. Chtěl býti (dle výroku Denisova) svobodným synem církve. Ještě v Kostnici zpovídal se u »líného« mnicha, jehož pochválil.

A což čeští stoupenci a pokračovatelé Husovi? Osobní přítel Husův mistr Příbram dokazoval, že každý věrný křesťan má prokazovati poslušnost k papeži. Proti radikálním Táborům citoval tato slova sv. Cypriana: »Kdož stoliči svatého Petra opustí, nemni, by ten byl více v církvi svaté.« K tomu Příbram dodává: »A v tom kusu tupí titu (Táboři) i zákon Boží i tyto svaté. I mistra Jana Husa, jenž v jednom traktátu v záhlá psaném vyznává poslušnost církve (církve) Římské.« (Erben: Výbor z literatury I, 421—422.) Podobně mluvili jiní mistři. Tak se dalo nikoli za papeže Lva XIII. anebo Pia X., nýbrž za značného poklesnutí vrchní správy církve katolické.

Přijímání pod obojí způsobou nezavedl Hus, nýbrž Jakoubek ze Stříbra. Leč kalich stal se odznakem rozkolu těch Čechů, kteří byli vášnivými ctiteli Husovými. Chtěli však, aby rozkol zůstal trvalý? Kdyby moderní husité v Čechách porazili katolíky v krvavé bitvě na hlavu, ani by jim pak nenapadlo s nimi se smlouvati a žádati, aby je církev přijala za své syny. Katolíci by musili přchnouti celá sta mil, aby aspoň holý život zachovali.

A což husité skuteční? Hned po strašné porážce vojska Sigmundova na Vítkově začali smlouvati přední representanti husitství jednotu s katolickou církví.

Po dalších vítězných bojích husité znovu a znovu pořádali konference s katolickými preláty, žádající usilovně, aby byli prohlášeni za řádné syny církve katolické. Radikální menšinu, která převracela učení Husovo na ruby, porazili u Lipan r. 1434 ve spolku s katolíky. Když se Čechové srovnali aspoň se sněmem Basilejským, přijali za svou duchovní hlavu katolického biskupa Filiberta. Když tento zemřel, tu dle »Starých letopisů« (str. 115.) byl pochován »důstojný biskup s velikou poctivostí a žalostí.« — Tak se zachovali husité k hierarchovi — cizinci. Pak žádali papežskou sto-

lici, aby potvrdila za arcibiskupa Pražského mistra Rokycanu.

Leč nesnáze ukončeny nebyly, protože kompaktata ještě nebyla potvrzena od papeže. Papežská stolice zasazovala se o to, aby husité ve věrouce úplně se srovnali s Římem, což se dosud nestalo. Zato však mírný Příbram spravoval husitskou církev až do své smrti r. 1448.

R. 1447 vykonali husité výpravu k papeži Eugenovi IV., prosíce ho, aby je přijal za řádné syny církve. Eugen IV. však brzy zemřel. Začalo tedy vyjednávání s Mikulášem V. Když se r. 1447 dověděli husité o zvolení tohoto papeže, v kostele sv. Havla (husitském) byla zpívána slavná mše sv. »a hned po čtení mistr Jindřich učinil na kazatedlnici slavné napomenutí, chvále jmenovaného Mikuláše na životu i mravích jeho. A když dokonat, mistr Příbram vstoupil na stoliči s bullami a učinil pěknou řeč, než počal čísti . . . Zpívali Te Deum laudamus a potom dokonali mši.« (Starí letop., 145.)

R. 1448 přibyl do Prahy plnomocník papežův legát Karvajal. Byl přivítán od husitů s poctami královskými. Současný svědek toho napsal: »V té processii všickni žáci ze vsí Prahy byli vyšli . . . A páni konšelé novoměstští a pak malostranští s stříbrnými hulkami svým obyčejem starodávním šli jsou. A tak jsou jeho pod nebesa přijali, i šli s ním do Prahy, zpívající latině takto: Zavítal jsi, otče nejmilejší, kteréhož jsme očekávali v zármutcích našich; zavítal jsi s dary nebeskými, abys požehnal všem dobré vůle lidem. A když po Praze jel skrze Nové Město do Starého, všudy ve všech klášterech a kostelích proti němu zvonili, a až do kostela Matky Boží před Tejnem jeho přivedli a potom k Slovanům (k Emauzům). Ježto toho neslychali od dávného věku, aby smrtedlnému člověku taká čest se dala, jako tomu legátovi.« (St. letop., 151.)

Legát byl stkvělým uvítáním tak naladěm, že považoval úplně srovnání věrouky husitské s katolickou za hračku a proto počal vyjednávati velice sebevědomě. Narazil na odpor. Když pak při odjezdu jeho se rozneslo, že vzal sebou kompaktata (potvrzení členského práva husitů v církvi římské!), nastal poplach jako při zemětřesení. Zvonilo se na poplach, ozbrojení občané sbíhali se s mnoha stran, legátův povoz zastavili, kompaktata si od-

FOTOGRAFIE

vkusné i umělecké v pose i osvětlení
Rodinné skupiny. — Snímky dětí.

První závod v místě.

Školní a spolková tableaux

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské banky, jež možno obdržeti u pokladny

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

která provádí i veškery ostatní bankovní transakce

SS za podmínek co nejvýhodnějších. SS

nesli. Tak záleželo husitům na příslušenství k církvi obecně.

Ke korunovací kališného panovníka Jiřího z Poděbrad byli od husitů pozváni dva uherští biskupové katoličtí, tak že slavnostní akt měl ráz císař katolický. A Jiří před samou korunovací složil před biskupy přísahu tohoto znění: »Slibuji a přísahám, že věrně zachovám poslušnost a shodu jako jiní králové katoličtí v jednotě pravé víry, jak ji svatá římská církev chová; že katolickou víru vsí mocí chci chrániti a národ mi poddaný dle obezřetnosti Bohem mi dané ode všech bludů, sekt a kacířství a od jiných článků sv. římské církve i více katolické odporných odvolávati, k poslušnosti, souhlasnosti, sjednocenosti, k obřadům a bohoslužbě svaté římské církve přiváděti a přiměti chci.« Tak přísahala i choť Jiřího Johana z Rožmitálu. Jiří ovšem přísahal více, než co mohl a chtěl učiniti. Ale jest významno, že žádný husita proti znění přísahy neprotestoval. Zato však husité byli uraženi, zval-li je někdo sekrou a odpovídali, že jsou »věrnými syny církve Boží.«

Jině, ještě zajímavější doklady konservatismu předních reprezentantů kališných Čechů uvedeme příště. Ale již řádky hořejší zřetelně vysvětlují, má-li moderní husita padati do mdlob, jestliže aspoň někteří liberálové se snaží zachovati ke katolické hierarchii toleranci.

Plivejte, důstojnosti... na Husa, Milíče! Katolik tohle neudělá už proto, že by se pletl do řemesla moderním demagogům, kteří poplivali svými výmysly husitské hnutí již dávno, ačkoli lhali, že chtějí svými slinami uvědomovati a velebiti. Horovati pro Husův pomník rozhodně nemají práva lidí, kteří nejdůležitější body Husova programu převraccí na ruby a kteří ve spolku s Volnou Myšlenkou směřují přímo k pólu opačnému. Kdo se docela snaží dokazovati, že Kristus ani neexistoval, ten jest největším nepřítelem zásad, jichž utvrzení Hus celý život věnoval.

Volné listy.

Národ a dynastie. Nepamatuji se již dobře, který český katolický časopis kdysi napsal článek s nadpisem: »Národ český musí býti dynastickým.« Článek tento vrátil se mi v paměť jako ozvěna řeči, kterou pronesl dr. Kramář v Nymburce. Jest to zvláštní věc, že u nás staré pravdy tak těžko zjednávali si průchodu a že tak nesnadno jsou chápány. A co času uplyne, než který vůdce některou tu politickou pravdu veřejně prohlásí! Tak na příklad nutnost dynastické naší věrnosti jest pravda, která sloučena jest s celou naší historií a která vynoří se hned každému, kdo dovede přemýšleti o naší zeměpisné poloze o duševních politických směrech a zahraničních mocnostech, s kterými sousedíme. »Jsmo vklíněni v mocnou říši Německou jako nejzápadnější stráž slovanská«, jak se s důraznou důtklivostí říká, ale není mnoho lidí v Čechách, kteří by z tohoto trpně i entusiasticky vyslovovaného hesla sňali obal a donikli jeho pravého smyslu, jímž dány jsou důležité úkoly národní a mezi nimi ovšem též náš poměr k dynastií a k říši, které jsme součástí.

Otázka našeho poměru k dynastií vlastně není již otázkou, protože dějinami a životními skutečnostmi jest rozřešena tak, že by se nemusilo o ní ani mluvit, kdyby tu nebylo jiných trvalých skutečností a nových událostí, které ji podněcují a oživují. Pravda, centralistický a německý systém, nadřizování vlády Němcům a všechny naše stesky odtud pochodící dodávají pořád hořlaviny naší nespokojenosti a opravňují spravedlivou kritiku, kterou potlačování práva a spravedlnosti stíháme a odsuzujeme, ale bolesti ty nesmí nám na druhé straně zatemňovati úsudek o skutečných potřebách říše a o zájmech dynastie, s níž spojeni jsou

i zájmy naše. Péče dynastie nese se k tomu, aby říše mohutněla a chráněna byla od všech nebezpečností. A tentýž zájem musí míti i náš národ, jehož národní existence nemohla by bezpečně uhlášena býti proti bezděčným i proti úmyslným nepřátelským nástrahám a vlivům. Oslabte říši, aby se jí nemusil nikdo báti, a způsobíte, že se budeme báti o svůj národní život.

Jest tedy činem prozíravé a rozumné politiky, hlasují-li poslanci naši pro zákony, jejichž úkolem jest rozmnožovati bezpečnost říše, neboť síly říše potřebuje dynastie a mohutnost její jest žádoucí i pro nás, kteří stojíme na stráž, jejíž posice, obzřetně řečeno, bez pevnosti za ní ležících snadno může býti podvrácena. V tom jest hlavně smysl toho, co již svrchu bylo řečeno, že národ náš musí býti dynastický, a dle toho dlužno jest posuzovati tuto pravdu, která podstatně jest stará, ale dle námětu proudem života přinášeny musí býti osvětlována vůči všem, kteří vidí politiku jediné v nemyslivém radikalismu. O samostatném státu Českém, jehož území by bylo takofka v náručí říše Německé, mohou mysliti jen politické děti, a zmlátají-li takové myšlenky i mozky toho kterého poslance, jest to zároveň jedním z vysvětlení, proč nynější česká politika jest tak rozbíhavá a bezvýsledná.

Naši dynastickou věrnost však nepředstavujeme si zařízenou tak, že bychom při ní musili se zříkati úvah a mínění o zahraniční a vnitřní politice. Dynastická věrnost, která se spokojuje pouze trpným citěním a nemotou, není nikdy rozumným projevováním národní loyality. Dynastická věrnost musí tím durazněji své kritické soudy projevovali, čím upřímněji běží jí o blaho všech národů, z nichž říše se skládá. Snaha po spravedlivosti na venek a spravedlivosti uvnitř má býti vždycky vedoucí hvězdou veškeré činnosti rakouských státníků. To jest pravda, stále opakovaná od dynastické věrnosti českého národa. Poučným dokladem k této naší dynastické věrnosti jest právě přítomná doba, která jest svědkem vítězného postupu slovanských jižních národův a z toho vzešlých mezinárodních chmur a tíživé nejistoty. Volali jsme na rakouské řídící státníky: Buďte blahovolní k Srbům a ostatním Slovanům, kteří prolévají drahou lidskou krev za svobodu a vysvobození z pod jařma orientálního despoty, mějte ohled k milionům Slovanů v naší říši a ku prospěchům hospodářským, které jdou k duhu celému státu. A že toto naše rozpoznání mělo za podklad státní a dynastickou loyálnost, dovozují všechny úkazy, které se dostavily.

Ukázalo se, že německé a maďarské snahy, vrhnouti slovanské jižní národy v dřívější jejich postavení, jsou nemožny a že pouhý pokus o to znamenal by evropskou válku nedozírných důsledků. Ukázalo se, že nevražlivým chmuřením brv rakouských státníkův a navalováním překážek, aby bojovníci nemohli dle práva svých vítězství využití, vzrůstá na jihu zbytečně vydražďované zaujetí, které v ohledu hospodářském mohlo by míti pro říši naši citelné a bolestné ztráty. Protislovanským štváním německého a maďarského tisku a nejasnou kolísavostí našeho zahraničního úřadu oddaluje se mír, čímž množí se vojenské náklady na úkor zdravých státních financí. A k tomu ke všemu, kdy již, jak se zdá, hospodářské ztráty spojené s mezinárodním napětím zalézají našim státníkům za nehty, německý spojenec na naše útraty vzpírá se důslednému zakročení velmocí v Cařihradě, z čehož vzniká zbytečně prodlévání a vyrůstá nová nejistota, jež podlamuje a drásá státní naši mohoucnost.

Nepopulární pravdy. Dynastickou věrnost lze dobře spojit s požadavky, které český národ má vůči státu, neboť, jsou-li přání naše výrazem samé

spravedlivosti a je-li spravedlivost základem každé spořádané společnosti, pak tužby české jsou souhlasny i s úkolem říše, kterou jsme také zakládali. Poslanec Kramář ve své nymburské řeči dotekl se dynastické věrnosti naší jako politické aktuality, k čemuž ho přimělo asi německé podezírání, že chování českého národa za balkánské války nebylo rakouské, a neposlední příčinou jeho slov byla asi také okolnost, že v leckteré politické vrstvě naší rozličné sem se vztahující pojmy nejsou dosti jasny a protřbeny. Poslanec Kramář sám poznamenal, že jest si vědom toho, jak jisté pravdy jsou stíhány nepopulárností a jaké neoblíbené vydává se ten, kdo je vyslovuje. Bylo to také v zápětí pozorovati ve zprávách, které o Kramářově řeči přinesly časopisy radikální a pokrokové, mluvící hodně nevražlivě.

Ba, jest tomu tak, že náš politický inventář měl býti již dávno zrevidován a při revisi zvlášť důležité pravdy měly býti důrazně podškrtnuty. Naše pochybená politická výchova vleče za sebou husté stíny, jež nedávají dobře hleděti těm, kdož co do politického poučování plavali pořád na povrchu a kdož ode dneška do zítřka sytíli se romantikou, která sice postačí na chvilkové rozčilení citův, ale nehodí se pro věcnou politiku, již máme dnes potřeby více, nežli kdy jindy. Úkolem strážce této věcné politiky jest, aby důsledně a včas pronášeli pravdy: i nepopulární a kromně nich všimati si také takových věcí, které sice nekoření v politice, ale které opravdovou práci vůdců mohou oslabovati. Mám tu na zřeteli jmenovitě činnost volných myšlenkářů v Čechách. Není známo jen pozorující veřejnosti naší, ale také jest povědomo rozhodujícím činitelům, že sdružení »Volné myšlenky« sleduje cíle antidynastické a že jest ve spojení s těmi mezinárodními faktory židovsko-zednářskými, jejichž protimonarchistická činnost jest dnes již všude viditelná a hmatatelná. Tím vzniká také povážlivý rozpor, že na jedné straně jeden z vůdců adresuje nejvyšším činitelům ujišťování o české dynastické věrnosti, a že na druhé straně titíž rozhodující činitelé **dobře jsou informováni o tom, jak v tomže českém národě bují agitace, aby pracováno bylo u nás po »Limovsku**, kterýžto volnomyšlenkářský výraz má svou známost portugalskou revoluční vuni.

A tento občan Lima, jenž nedávno vykonal návštěvu u svých bratrů v Praze, nehrál v Portugalsku na žádném divadle s plátnými dekoracemi, nýbrž účastnil se jako vůdce revolučního převratu, při němž traskaly bomby a tekla krev. Nemíním tady promlouvat o vhodnosti nebo nevhodnosti tohoto převratu, ač despotické deptání svobody a práva v Portugalsku jest velmi výmluvné, ale poukazuji na známou věc, že volní myšlenkáři v Čechách prohlašují se za nositele snah Limovských. A hledíme-li k tomu, že volní myšlenkáři usadili se i v tak výslovně české organizaci, jako jest sokolská, pak politickým vůdcům poskytuje se tu mnoho látky, aby přemýšleli o tom, zda takovými skutečnostmi podporována jest národní politika. Jsem dalek toho, abych snad obviňoval sokolské vůdce, ale tolik po právu tvrdím, že jest jejich povinností bedlivě bděti, aby jejich české vojsko neztrácelo svého druhdy zvůčného jména hovněním cizácké agitaci, která dobře pochopeným zájmům českého národa zásadně odporuje.

Upozorňuji naši veřejnost, aby si všimla, že hnutí »Volné myšlenky« poutchlo v německém uzavíraném území tak, že nynější jeho projevy jsou pouhými mátohami proti počátečním prudkým jeho výbuchům. Nezdá se vám, že tu někdo nalil oleje? Nezmýlíme se asi, když budeme hádati na německé vůdce, kteří umějí velmi obratně zachycovati vždy ve své plachty vítr, který vane se shora a kteří brzo rozpoznávají, kde a jak mají v zájmu vyšších pravd zasahovati, aby německá věc nebrala škody v očích rozhodujících činitelů.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Nemáme tedy valně důvodů říkati, že Rakousko jest vždycky o myšlenku pozadu, když sami hodně vrávoráme co do otázek, které již značně sestárly a které nám jsou škodlivou přítěhou. Neboť když jsme již takovými pokrokovci, proč jest záhodno, aby politický vůdce odůvodňoval dynastickou věrnost, která za dřívějších nepokrokových dob rozuměla se sama sebou?

A když i prostému rozumu se ozřejmuje, že republika v moři středoevropských národův a států znamenala by naprostý nezdar a snad i národní naši pohromu, proč nevystoupí vážní lidé a proč nehlásají, že Volná myšlenka, zasévající portugalské símě, rozrušuje síly národa a diskredituje onu mravní vážnost, kterou usilujeme pěstovati a uchovávat sobě před celým světem a před těmi činiteli, na jejichž dobrou vůli a součinnost chťej nechtěj musíme stále bráti zřetel? Spi si, kdo chceš, ukolébáný nedozíravostí a klamaný protiklerikálním bojem Volné myšlenky — nespí však čas, ani jeho osení! Tím k nepopulárním pravdám, které hlásal v Nymburce Kramář, připojujeme jinou, majíce přání, aby o ní přemýšleli a mluvili mužové, jimž jde o dobré jméno národa.

Omyly vědy. Církvi katolické vytrvale se předhazuje, čemu ten nebo onen mnich kdysi učil a co kázal, jakoby nebylo lidí, kteří ve svazku svého stavu lečeho se dopustili, co neobstojí před dnešními názory. Chyby jednotlivých kněží a malichernůstky kazatelů vykládají se tak, jako by byly bývaly vedoucím duchem celé katolické církve. A což kdybychom obrátili zbraň a tímže způsobem vysmívali se na příklad vědě, na které si moderní pokrokáři tolik zakládají? Neučiníme toho, protože jednání takové bylo by nelogickým a svědčilo by o obmezenosti duševního obzoru. Některé doklady však uvedeme, aby bylo jasno, že jednotlivosti nejsou celkem a že různá pochybení jsou jen různými stupni, které se překonávají postupujícím vývojem. Těm, kteří neunavně předhazují církvi katolické Galileu, píšeme do památníku tyto údaje: V knihovnách francouzských jest dílo, vydané r. 1806, namířené proti pohybu země a prohlašující, že spisovatel jeho nikdy nepřipustí, že by se točil jako vřeten. Spisovatel byl členem »Institutu« a jmenoval se Mercier. Flammarion vypravuje: »Byl jsem přítomen jednoho dne sezení Akademie věd v onen den veselé paměti, kdy fysik Du Moncel předvedl učenému shromáždění fonograf Edisonův. Když byl učiněn výklad, přístroj jal se poslušně recitovati slova.

zaznamenaná na jeho válci. A tu akademik zralého věku, duch živý a prosáklý tradicemi své klasické kultury, rozbouřil se ušlechtilé proti odvažnosti novotáře, vrhl se na zástupce Edisonova a chopil ho za hrdlo volaje: »Bidníku, nedám se podváděti břichomluvcem.« Tento člen Institutu slul Pouilland. To bylo 11. března 1878. Nejzajímavější však bylo, že šest měsíců po té, 30. září, v podobném sezení týž muž pokládal za čestno prohlásiti, že i po zralém prozkoumání neběží tu pro něj nežli o břichomluvectví a že nelze připustiti, že sprostý kov mohl by nahraditi ušlechtilý zvukový přístroj lidský.

Lavoisier, znamenitý chemik, není prost obvinění, že náležel k těm, kdož pokládají všechno již za objeveno, neboť napsal učenou zprávu pro Akademii, aby dokázal, že kameny nemohou padati s nebes. A přece pád aerolitu, strany kteréhož napsal tuto oficiální zprávu, byl pozorován ve všech svých podrobnostech. Lidé viděli a slyšeli, jak se roztrfesk, bylo vidět aerolit padat, sebrali jej celý žhavý ještě, zkoumali jej v Akademii, která prohlásila zpravodajem svým, že věc jest neuvěřitelná a nepřipustná. Doložme, že od tisíců let kameny padaly před sterými svědky, že jich sebrán veliký počet a že mnohé z nich uchovány byly v kostelích, musejích a ve sbírkách. Ale na konci století posledního nebylo ještě člověka nezávislého, aby to potvrdil a vyhlásil. Leč člověk ten vyvstal: byl to Chladni. Aerolit, vážící třicet kilogramů, spadl v Provinci r. 1627 za bílého dne Gasendi, jeden z nejvzdělanějších duchů osmnáctého století, jej viděl, měl jej v rukou, zkoumal — a přičítal jej nějakému neznámému výbuchu zemskému.

Professoři z doby Galileovy tvrdili učeně, že slunce nemůže míti skvrn. Přelud Brockenův, fata morgana, zrcadlení ve vzduchu popírány byly velikým počtem lidí jinak vtipných a rozmyslných, dokud se jim věc přímo makavě neprokázala. Ne-ní tomu ještě dávno (r. 1891), že kulový blesk uváděn byl v pochybnost v plenu Akademie věd v Paříži tímž členem Institutu, kterýž jej měl znáti nejlépe.

Když vynalezena byla železnice, inženýři dokazovali, že nebude moci jezdit, a že kola lokomotivy nebudou se otáčeti. V poslanecké sněmovně francouzské r. 1838 Arago mírnil nadšení stoupenec nového vynálezu, mluvil o nehybnosti hmoty, o tuhosti a neústupnosti kovův a odporu vzduchu. A Thiers mluvil takto: »Připouštím, že železnice skýtati budou některé výhody pro dopravu cestujících, budou-li omezeny na několik tratí velmi krátkých, jež by končily ve velkých městech, jako Paříž. Netřeba velkých tratí.« Proud-hon hlásal: »Jest to mínění mělké a směšné, tvrdí-li se, že železnice mohou prospěti i šíření myšlenek.« V Bavorsku královská rada lékařská, byvši tázána o dobrozdání, prohlásila, že železnice byly by, kdyby byly zavedeny, velice na úkor veřejným poměrům zdravotním, protože pohyb tak rychlý způsobil by u cestujících otřesy mozkové a v obecnstvu závratí. A rada ta doporučila, aby tedy trati uzavřeny byly aspoň mezi dvoji plot, vysoký jako vagony.

Znamenitý elektrik Ohm byl svými krajany německými pokládán za blázna. Kdož by nevzpomněl toho, když blížil se okamžik, kdy vynalezen byl dalekohled. Senátoři nizozemští odmítli vydati příslušný diplom, »protože bylo by možno divati se dalekohledem jen jedním okem.« O něco později výtečný astronom Hevelius odepřel přijati dalekohled mezi své nástroje při sestavování svého »Katalogu hvězd«, protože soudil, že by vadil přesnosti při určování poloh.

Uvedli jsme tedy jen několik příkladů na objasnění, že hrozně málo práva mají ti, kteří každé chvíli proti církvi katolické přetřásají onu příhodu s Galileem.

Kapitalismus a volní myslitelé. V programu těchto reformátorů dočítáme se také o tom, že vyhlašují boj kapitálu, jenž utiskuje sociálně slabé činitele. Hezky a ulízaně to volní myšlenkáři povídají, ale obracíme se na ně se zvídavou otázkou, zda skutečně kapitál potírají. Odpověď pro ně zní však velmi hubeně, neboť slibovaný protikapitalistický rozmach stlačili na ubohé výpady proti příjmům katolických kněží. Tedy katoličtí kněží mají miliony a miliardy, jimiž provádějí mezinárodní loupež a ujařmují finančně celé národy? O kapitálu židovských milionářů, který jest vlastním pachatelem zla, o jehož vyléčení přemýšlejí nejprřednější národohospodáři a proti němuž vystaly celé veliké sociální tabory, o tomto židovském kapitálu nemají volní myšlenkáři posud žádných zpráv? Posloužíme jim tedy výmluvným dokladem z Francie, tedy ze země, která jest ideálem fialových macešek.

Francie má dle nejnovějších úředních dat všeho všudy 84 miliard cenných papírů. Z těch jest 30 miliard v rukou židovských. Židů jest ve Francii jen 90.715. Má tedy jednotlivý žid průměrně za 200.000 franků cenných papírů, které nevyžadují žádné práce a lopoty. Francouz křesťan vlastní však průměrně za 1896 franků cenných papírů. A o tomto rozdílečku nenapíše volnomyšlenkářské

péro ani slova. Jinými slovy: mají-li volní myšlenkáři čisti závratné číslice o židovském kapitálu, dostanou v tom okamžiku do očí cink. Tito lidé pořád se na nás obracejí a pořád sypou své otázky, ale žádáme jich slušně, aby také nám jednou odpověděli, proč ranění jsou hluchotou a němouťou vůči kapitálu židovskému? A bojují-li, jak se sami chlubí, proti každému útisku a jakémukoliv despotismu, nechtějí tedy, jak jim hlasitě křičíme do filosofických uší, také zaznamenají, že měšec kapitalistický, měšec ujařmující milionové vrstvy lidové, jest vskutku nehorší a nejnížší všech korouhvi a symbolů vlády nad lidmi. Pýcha rodu, pýcha úřadu a jakýkoli známý druh pýchy jest přece ještě o něco lepší, než pýcha a peněžní nadvlády. Volní myšlenkáři jsou důmyslní, skoro ženiální, bystrozrací, mrštní a nezbytní. A neujde-li jim několik stovek příjmu kněžských, kam se jim poděl židovský kapitalismus? Občané, promluvte již jednou a vysvětlete tuto záhadu celé veřejnosti. Nebo jest snad volnomyšlenkářský boj proti nadvládě kapitálu přetíráním, jemuž není rovného? Ó, že jest!

Politický přehled.

Porážka vlády v poslanecké sněmovně. Dne 30. ledna hlasovalo se v posl. sněmovně o předloze zákona o nakažlivých nemocech. Zákon byl sice přijat ve druhém čtení, ale když byl dán návrh na okamžité provedení třetího čtení, hlasovalo pro návrh 169, proti 107 poslanců, takže nebylo dosaženo dvoutřetinové většiny a třetí čtení muselo býti odloženo na 10. února. Hlasování to ukázalo zase, že ve sněmovně není pracovní většina. Ovšem zákon tento ukládá venkovským obcím dosti citelná břemena, proto každý pokus na změnu zákona narazil na odpor většiny, složené ze zástupců měst a sociálních demokratů.

Obtíže s »malým finančním plánem.« Dle přání vlády měl býti finanční výbor hotov s finančním plánem do konce ledna a pak měl býti projednán ve sněmovně. Těch překážek však! Městské strany zaujaly nezměnitelné stanovisko k návrhu, aby vyměřovací úřady měly právo nahlížeti do knih; kapitalisté se bouří, že daň z příjmu má býti zvýšena od 10.000 K příjmu. A největší jest obtíž, týkající se klíče, dle něhož úděle daně kořaleční mají býti rozděleny mezi země. Moravští poslanci trvají na tom, aby úděle byly rozděleny zemím dle konsunu. Pro toto stanovisko vyslovily se: Morava, Slezsko, Bukovina, Korutany a Halli, tedy země s velkou spotřebou. Německá strana agrární a polské Kolo připojily se také ke stanovisku Moravy. Proti klíči dle spotřeby stojí jen němečtí křesť. sociálové. — Ve výboru činí se spousty pozměňujících a doplňovacích návrhů, proti nimž se staví vláda.

Otázka veřejnosti jednání ve výborech říšské rady. Na zakročení generální prokuratury zrušil nejvyšší soud rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze, kterým jednání ve výborech a komisích říšské rady bylo prohlášeno za veřejné. Rozhodnutí to bude míti pro zpravodajství vážné důsledky.

Německý »Volksrat« zase poroučí. Některé rozpálené hlavy ve »Volksratu« uvažují, že by zvýšením údelů z daně kořaleční a daně z příjmu skoro o 15 mil., které by se snad schválením malého finančního plánu dostaly do zemské pokladnice, byla sněmovní obstrukce Němců podlomena. Proto se z »Volksratu« zatroubilo, že na před musí býti jasno, jak se vláda zachová k oprávněným německým jazykovým požadavkům, pak teprve prý dostane nové daně.

Vlastnoruční list císaře Františka Josefa I. caru Mikuláši II. jest dnes předmětem pozornosti celé Evropy. Dne 4. t. m. přibyl do Petrohradu zvláštní kurýr, princ Hohenlohe, manžel dcery arcivévody Bedřicha, a odevzdal caru vlastnoruční list, v němž císař František Josef I. blahopřeje caru k třistaletému jubileu vlády carského rodu Romanovů nad Ruskem, zdůrazňuje tradiční přátelství mezi Romanovy a Habsburky, ale zároveň vyslovuje se touhou, aby jisté neshody v oboru politiky zahraniční mezi naší monarchií a Ruskem byly přátelsky urovnány. Přes intriky diplomatu vystupuje císař František Josef jako kníže pokoje.

V Uhrách připravují se soc. demokraté ke generální stávce, kterou chtějí protestovat proti Lukacsově volební reformě. Dojde prý tu ke změně vlády, aby mohl býti proveden smír s opozicí a volební oprava. — Dne 17. února bude se konati proces ministerského předsedy Lukace proti býv. státnímu tajemníku posl. Desymu, který Lukace obvinil, že užil 4 mil. státních peněz na volby své strany a že i jiné nesprávnosti provedl.

Porážka protipolské politiky v říšském sněmu německém, kdež 30. ledna schválen návrh Poláků, dle něhož připuštění vyvlastňování polských statků pro účely osídlovací komise říšským kancléřem neodpovídá názoru říšského sněmu, čla jistě do živého. 213 hlasů při Polácích proti 97 hlasům pruských hakatistů (43 poslanci zdrželi se hlasování), to už jest citelná porážka vlády. Dohře tu poznamenal rudý internacionál na pruském

sněmu: Co Betmann-Hollweg provozuje s Poláky, jest anarchie.

Propuštění záložníků. Na dotaz poslanců v příčině propuštění záložníků atd. prohlásil ministr zemské obrany šl. Georgi, že třeba je činiti rozdíl mezi neaktivním mužstvem povoláním do Bosny, Hercegoviny a Dalmacie a mužstvem povolaným do území jiných sborů. V Bosně, Hercegovině a Dalmacii je vystřídání mužstva povolaného pod prapory, vyloučeno, při čemž dle § 43., bod 3. a § 44., bod 3. bran. zákona byly povolány všechny ročníky, event. zadrženy. Při ostatních sborech v říši, kde zvýšen byl stav, bylo by vystřídání povolaných záložníků a náhradních záložníků proti ustanovením citovaných paragrafů branného zákona, které nařizují, aby při částečném povolání zálohy anebo náhradní zálohy stalo se toto povolání vždy tak, aby napřed povolány byly mladší ročníky odvodní a pak starší. Bylo by tudíž nemožno aktivně sloužícím mladším ročníkům dáti zcela nebo částečně dovolenou a nahraditi je mužstvem starších ročníků. V příčině ostatních projevůvých přání (stravování, opatření teplého oděvu) prohlásil ministr, že dohodne se s ministrem války, event. s ministry ostatních resortů, v příčině však podpory příslušníků mobilisovaných učiní potřebné ve vlastní pravomoci.

Válka na Balkáně. Míroví delegáti už z Londýna odešli, poslední šli turečti, kteří pořád ještě doufali, že svými odklady snad přece něco na prospěch Turecka vymohou; ale zklamali se. Balkánský svaz nechce se dát dále voditi za nos a proto 3. února večer vypukla válka nanovo. Bulhaři sesílili Srby zahájili téhož dne večer bombardování Drinopole. Obléhající blíží se v zákopech k Drinopoli. Podrobného nic nelze zvědět, ježto bulharské ministerstvo nepřipustilo ani jediného válečného zpravodaje do tábora. S bojem u Drinopole započat boj u Čataldže, kde Bulhaři snaží se vyhládat Turky do otevřeného pole. Zároveň však pod ochranou řeckého loďstva vystoupilo bulharské vojsko na poloostrov chersoneský, který s protějším pobřežím maloasijským tvoří úžinu dardanellskou, a u Gallipole srazilo se v boji s Turky. Bulhaři chtějí takto opanovat Dardanelly, moře Marmarské a padnout v týl vojska, chránícího Cařihrad, čímž by se ovšem uvolnilo na čataldžské čáře. — Také Černohorci, posílení Srby, bouří pruději proti Skadaru, jehož velitel chce prý kapitulovati. A Janina čím dál těsněji jest svírána vojskem řeckým, které vyzvalo posádku obleženou, aby kapitulovala. — Dle zpráv z Athen bylo tureckým vojskem a bašibozuky vypáleno a vyplněno na severozápad od Janiny přes 100 obcí.

Zprávy organizační a spolkové.

Chrasť u Chručímě. Dne 26. ledna 1913 se hrála katolická jednota v sále hostince »U české koruny« divadelní představení »V říši tulipánků«. Ačkoliv na počátku ozývaly se stesky na volbu těžkého divadelního kusu, přece byli jsme překvapeni, jak naše mladé síly svěcené úlohy sehrály. Bylo to první vystoupení našeho spolku na jevišti. Přes všechny překážky, které se nám v cestu stavěly, přece jsme triumfovali. Každý čekal, jaká bude asi návštěva! A proč? Inu, není divu. Vždyť jsme hráli my, my »černí a studení«. A přece dopadlo to znamenitě. Sál byl v pravém smyslu obecněstvem zaplněn. Uvážíme-li, že onen kus byl dosti těžký a že mnozí účinkující poprvé stáli na jevišti, musíme jen přiznati, že drželi se všichni statečně a jistě. Každý měl úlohu svoji nastudovanou dobře. Zvláště slečny musíme pochváliti. Kdybychom měli rozhodnouti o tom, komu náleží palma celé souhry, věru těžko by se dalo rozhodnouti. Ze skutečně všichni účinkující drželi se znamenitě, tomu nasvědčovaly dlouho trvajících potlesky P. T. obecněstva, které s největším zájmem až do konce sledovalo jednotlivé úkony herců a veškeré uspokojení na jevo dávalo. Proto děkujeme všem účinkujícím za jejich ochotu, obzvláště výbornému a vyskolenému herci p. E. Švarcovi, který o skvělý výsledek souhry měl nemalou zásluhu. Panu Fr. Blehovi, který vždy naplněn bývá andělskou radostí, když vykonati může něco ve prospěch katolické věci, p. Fr. Reylovi, který s největší ochotou a dovedností sehrál svoji úlohu, sl. A. Měkotové, které podařilo se uchvátiti pozornost všech. Zvláštní zmínky zasluhuje také naše mladá herečka sl. M. Zdražilová, která, ač po prvé hrála a jednu z předních úloh měla, přece jen nás překvapila zdařilým úspěchem a připravila nám krásnou a milou chvíli. Děkujeme také všem našim příznivcům, kteří nás v tak hojném počtu navštívili a prosíme je, by nám i nadále svoji přízeň zachovali. Žijeme na horké půdě, ale doufáme v Boha, že jednou všechny předsudky proti naší straně se rozpadnou a my vítězně hřmát ibudeme ten tak nenáviděný propor Kristův. Další činnosti našich katolických spolků dej, Bože, zduhu!

Miletín. Lidový křesť. sociální spolek pro Miletín a okolí uspořádá v neděli 16. února 1913 v sále »Sousedského domu« za příčinou odevzdání diplomu čestného členství svému zasloužilému duchovnímu rádcí vdp. faráři Filipu Šubrtovi, bisk. notáři, členu c. k. okresní školní rady, spisovatelé atd., slavnostní večer. Po pří-

padném proslovu vlp. Štěpánka sehraje za řízení tohoto číh' dramatický odbor divadelní představení »Maria Panna dobře radí«. Činohra ve 4 jednáních se zpěvy, která podává velmi poučný obraz z vířivého velkoměstského života. Vstup úplně volný. Přestávky vyplní cetero-houslové trio. Ku konci bude vzdán hold před obrazem Panny Marie za zpěvu a bengálského osvětlení. Souhra slibuje velkou účast a naši již se nemohou 16. února ani dočkat, jak se na to vše těší. Než ostatně mají se také nač těšiti. Vždyť oslavenec dp. farář již 22 let podává nám duchovní útěchu. Zajiště jedy si zasluhuje vším právem od nás pozornost. Pak účast všech členů jest nutná, což jest vlastně povinností jednoho každého členu, aby k podobným slavnostem sám osobně se dostavil a své známé k témuž povzbudil. Konej tedy každý svou povinnost! My pak každého zveme k naší slavnosti a přejeme sobě, by vše našemu dp. faráři přineslo mnoho radostí. Na shledanou 16. února, přátelé! — Ples našeho spolku, odbývaný 26. ledna, vydařil se v každém ohledu. Agitace našich přítelů nikterak mu neškodila. — Náš člen p. J. Jindra slavil 2. února zlatou svatbu. Bůh provázej tyto druhosvatebníky svým požehnáním po dlouhá ještě léta! — Náš pan starosta Vondrouš také měl svatbu a sice 3. února s p. Bož. Petrovou. I těmto novomanželům také podobně blahopřejeme.

Dvůr Králové nad Lab. Křesť. sociální spolek ve Dvoře Králové nad Labem vzdává srdečné díky paní Pfeiferové a p. Springerové za lask. a ochotné vyzdobení sálu k věnečku katol. spolku, pořádanému dne 12. ledna 1913 »na Karlově«.

Křesť. soc. vzděl. spolek v Čáslavi. Valná hromada výroční konaná ku konci ledna předvedla jasně nejen bohatou činnost spolkovou, ale i stoupající zájem pro katolický spolek náš. Bylať velmi četně navštěvována a byla také pozorně sledována. Nechtějce vypisovati jednotlivé odstavce jednatele zprávy, kterou se vzácnou svědomitostí sestavil pan jednatel Lump, podotýkáme, že jak vzdělávací, tak zábavná činnost setkala se vždy po celý rok s plným porozuměním členstva a že mohli jsme vždy vřítí ve svých řadách i hojně milých hostů, kteří nejen nás podporovali, ale i předsudky proti nám zaplašovali pomáhali. Z výtežků svých zábav a přednášek pamatoval spolek na svou knihovnu, která utěšeně roste, na svůj budoucí spolkový dům a na podporu vlasteneckých i humanitních institucí. Z časopisů odebíralo členstvo hojně »Štít«, »Meč«, »Venkovana« a »Čecha«, a spolek sám předplácel časopisy tyto pro některé hostince, sám ve svých místnostech »U modré hvězdy«, máje mimo nich vyloženy i mnohé jiné časopisy jako »Obnovu«, »XX. Věk«, »Selskou Obranu«, »Selský list«, »Nový věk« a »Naše listy«. Při volbách zvoleni byli do výboru titíž členové jako roku loňského na znamení plné důvěry v jejich dosa- vadní činnost. Kéž stane se ještě bohatší a prohloubenější, tak aby dominovala spolkům ostatním. — Masopustní vínek, který po několika letech opět spolek uspořádal, těšil se návštěvě velmi četné a svou animovaností nalezl mnoho přízně. Sál hotelu »U bílého koně« sotva návštěvníkům stačil a tančeno bylo s chutí a veselím. Spolková hudba hrála neúnavně a proto lze doufati, že nikdo neodcházal nespokojen.

Čáslavsko. Vzácné porozumění pro organizační život a jeho přirozené středisko v Čáslavi ukázalo plesové komitě katolické mládeže, jež věnovalo z čistého přebytku žlebského reprezentačního plesu obnos 100 K na fond katolického spolkového domu. Toto skutečně šlechetné rozhodnutí předních činovníků našich organizací mládeže zasluhuje jistě plné chvály a jest si jenom přáti, aby tato tak jasně mládeži projevovaná přízeň k spolkovému domu našla i hojně dalších příkladů v řadách dospělých!

Eucharistický sjezd kněží na Strahově započne dne 20. února 10 min. před 10. hod. dopol. přjezdem J. E. nejdp. kardinála arcibiskupa pražského. O 10. hodině bude promluva J. M. nejdp. opata strahovského Zavorala, od půl jedenácté do půl dvanácté adorační hodina a tichá mše svatá coram Sanctissimo. Důst. duchovenstvo se upozorňuje, aby — zejména ti dp. kněží, kteří chtějí klečeti v předních lavicích — vzali s sebou rochety. Oblékatí se jest možno ve dvoraně strahovské. Od 12 do 2 hod. odpol. společný oběd. Znova zděrazňujeme, že jen ti pánové mohou se oběda účastniti, kteří určité do 15. února se přihlásí v sekretariátu Zemské rady katolíků (Praha-II., Myslíkova ul. 5.) a zašlou 2.10 K. Ve 2 hodiny sjezdové jednání. Vdp. P. Mezírka, rektor z Obořiště pojedná o Svátostném Spasiteli jako vzoru činnosti a života kněze (praktické pojednání), vdp. kons. rada Jos. Ocetek z Havlína: Co by mělo zůstati trvalým ovocem eucharistického kongresu vídeňského a jak se o to zasaditi. Diskuse. Jak již připomenuto, účastní se sjezdu strahovského všichni nejdp. biskupové českí.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 3. února. Uděleno povolení p. J. Smrčkově ku stavbě domu na parc. č. 135-26 ve třídě Pospíšilově. — Plány, zhotovené měst. technickou kanceláří, týkající se přístavby školy pro umělecké zámečnictví, postoupí se c. k. min. veř. prací. — Dvě žádosti za uprázdněná místa č. 3. a 5. nadace, kterou založil pro studující medicíny bakalář Josef Bertušek, předložil se městskému zastupitelstvu. — S policejním úřadem se sdělil, že c. k. okresní hejtmánství zamítlo

žádost p. A. Lofnického, hostinského v domě čp. 106 v Dlouhé ulici za povolení ženské obsluhy, a rovněž žádost p. V. Provazníka, majitele kavárny, za rozšíření koncesse kavárenské v domě č. 239. — Schváleno bylo opatření elektrické žehličky pro pokračovací školu dívčí. — Městské divadlo propůjčeno bylo Obecné kuchyni na čtvrtek 27. března k uspořádání divadelního představení. — Vzato bylo na vědomí, že p. J. Nevyhoštěnému, továrníku uděleno bylo živnostensko-úřední povolení k užívání dílny v bloku VIII. — Poukáže se ku příjmu ze správného výtežku spořitelny za rok 1912 k obecním účelům vzešlých 26.000 K, pro obchodní akademii a městské dívčí lyceum 4000 K, na stavbu městských lázní 500 K, na zakupování mléka pro chudé kojenice 350 K a na seřízení průmyslového musea 220.91 korun.

Rádné schůze městského zastupitelstva konati se bude dnes o 3. hodině odpolední. Předložil se k projednání a ku schválení rozpočet na rok 1913.

Nepolepšitelní. Pokrokové křiklouny potkala nemilá nehoda. Stále po léta vykřikovali, že řeholní učitelky nejsou k vyučování způsobilé a že se nevyrovna-ají učitelkám světským. Letos došlo k rozšíření poboček při obecní dívčí škole, a v pobočkách byly ustanoveny světské učitelky. Mnoho by se očekávali, že na základě pametovaných »znalců« školství z pokrokového tábora nastane pravá tlačnice v pobočkách, a že rodiče úprkem budou bráti děti své ze škol, řízených »nezpůsobilými« řeholnicemi. Zatím však jsme zažili zajímavé divadlo, kterak i pokrokoví rodiče přáli si mítí děti ve školách řeholnic. Pokrokový »Ratibor« při tomto přímo ohromujícím zjevu zrovna zuřil a hrozil ve své uslechtilosti pranáým zpátečnickým rodičům. Na tuto uslechtilou snášlivost, které je schopný jen pokrokový žurnál, nikdo však nedbal, a kdo děti u řeholních učitelek sř mluví přál, také si je tam nechal. Životní zkušenost platí ovšem víc, nežli žblabunění pokrokových učitelů z tábora »Ratiborova«, proto rodiče nedbali na podlé snižování úspěšné působnosti učitelek řeholních a nebudou dbáti ani nyní, kdy »Ratibor« snaží se v potu tváří dokázati, že obliha děti k jeptiškám je prý vymucena cukrovinkami, obrázky a hvězdičkami. Ovšem ani taková nejpapná a ubohá výmluva nestačí, aby lidé věřili pokrokovému paedagogu. Kdyby základ dobrého a úspěšného působení řeholnic neležel v osvědčené vyučovací metodě a výborné způsobilosti řeholnic, nedala by se důvěra žactva získati nějakým bonbonem, zrovna tak jako nehradí pokrokový paedagog svou vychovávací neschopnost používáním rákosky, o nž tvrdí, že prý ji má jen pro hledání míst na mapě. Přese všecku zlobu »Ratibora« bylo v tyto dny zjištěno přesvědčivým důkazem, že řeholní učitelky působí výborně ve svěcené škole a proto vystavilo by si obecní zastupitelstvo i místní školní rada vysvědčení slabosti, kdyby na skuhrání závistivých paedagogů vyhánělo sestry ze svých škol. Pokrokovým se beztoho nikdo nezavděčí, protože jsou nepolepšitelní.

Z Rudolína. Zejšímu ústavu pro hluchoněmé zaslány byly v poslední době větší dary. Tak věnovala sl. spořitelna Králohradecká 200 K jako příspěvek ze správného výtežku za r. 1911, nejmenovaná továrna zaslala 100 K, sl. okresní výbor v Hradci Králové 40 K, sl. okresní výbor v Novém Bydžově 40 K, sl. okresní výbor v Kostelci n. Orli 20 K a sl. okresní výbor ve Vysokém Mýtě 10 K. — Pan František Koudelka, učitel v Pecce, daroval hluchoněmým chovancům 30 K se žádostí, by za něho v jeho bolestné nemoci se modlili. pí. Josefa Weinhengstová u příležitosti mše sv., sloužené v kapli ústavní za zesnulého jejího chotě, odevzdala řediteli ústavu 20 K. Nejmenovaná dárnyně z Lochovic prostřednictvím veleddst. vikariálního úřadu Královéhradeckého věnovala ústavu 10 K. — Pan Josef Voženík, majitel automat. válcových mlýnů v Předměstí, zaslal pytel mouky ko novoroční dar. — Ředitelství ústavu vzdává všem šlechetným dárcům nejvšelejší díky a doporučuje dobročinný ústav náš i jeho chovance další vzácné přízni. Zaplať Bůh!

Abonentní koncerty Palackého Čítárny těší se stále většímu zájmu, jak ze zamluvených a prodaných vstupenek jest zřejmo. Okolnost, která přispěla k tomu, že podnik takové důležitosti kulturní pro město a okolí, téměř rázem došel všeobecného souhlasu a obliby, jest také mírná sazba abonentní. — Pořadatelstvo abonentních koncertů upozorňuje obecněstvo, že předplatné týká se veškerých sedadel a loží v divadle se nacházejících. Zájem o předplatní lístky jest tak neočekávaný, že již v minulém týdnu byla téměř polovice divadla vyabonována. S největší pravděpodobností lze tudíž říci, že veškerá sedadla a lože budou u p. Píši, knihkupce předem pro všech pět koncertů prodána. Kdo nezajistí si předplatné, nebude moci asi pro jednotlivé koncerty opatřiti si sedadla u večerní pokladny, kde by byly v tom případě prodávány jen lístky k stání.

Čítárna průmyslového musea v měsíci lednu t. r. navštívena byla v 13 přístupných dvouhodinách 870 osobami, průměrem téměř 67 v jedné dvouhodině. V čítárně samé vydáno na 226 žádánek 335 svazků knih a 115 předlohových děl. Domů zapůjčeno na 274 žádanky dohromady 135 vypůjčovatelům 375 svazků knih a 24 předlohová dila. Do okolí zapůjčeno dohromady 22 vypůjčovatelům na 31 žádanku 38 svazků knih a 24 děl předlohových se 713 jednotlivými předlohami. Užívání knihovny posud jest omezeno tím, že zůstává nezařazeno několik oddělení knih, jež pro nedostatek místa v dosavadních místnostech nelze umístiti.

Program biografu v Adalbertinu na dni od 8. do 11. února: Lidové lázně (přírodní), Matka (drama), Nej-

lepši „Tip“ (komické), Bosenská východní dráha (přírodní), Šotek ve filmu (komické), Poučení žárlivcům (komické). Začátek představení o 8. hod. večer. V neděli a ve svátek pořádají se dvě představení: o 4. hod. odpo. a v 8 hodin večer.

Alžběha, země zlatých dolů v severní Americe s hlavním městem Klondyck je v serií pohledů s obrazy ze života domorodých Indiánů i přichozích cizinců-zlatokopů, hledících v krátkém čase co nejvíce zbohatnouti, poutavě znázorněna v Panoramě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 8. až 14. února 1913.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů činil koncem měsíce ledna 38.700.745 K. **Diskontní společnost** v Hradci Králové, zapsaná společenstvom s ručením omezeným konala dne 1. února 1913 o 10. hod. dopol. v zasedací síni Záložního úvěrního ústavu první řádnou valnou hromadu, již účastnilo se 26 členů, zastupujících 774 hlasů. Valnou hromadu zahájil předseda Diskontní společnosti c. a k. dvorní továrník p. Jaroslav Červený uvitáním přítomných, načež přikročeno bylo k projednávání jednotlivých bodů programu. Schválena byla jednohlasně zpráva správní rady, správa dozorčí rady, jakož i předložené účty bilanční. Pokud se týkalo bodu rozdělení čistého zisku, byl návrh správní rady, aby se vyplácela 5procentní dividenda, návrhem p. továrníka Ant. Petrofa ml., změněn a přidělena byla dividenda v obnosu K 1.681.01 mimo další dotaci K 8.000.— rezervnímu fondu. Další rozdělení čistého zisku, jakož i přenos K 867.18 na nový účet bylo valnou hromadou jednohlasně přijato, čímž celý doclený zisk K 12.648.19 byl vyčerpán. Dalším bodem programu byly volby 3 členů sboru cenzorů a 3 členů sboru revisního na jeden rok. Dle provedených voleb listky zvoleni byli do sboru cenzorů: Rudolf Helwich, majitel fmy. Antonín O. Helwich, censor Rakousko-uhér. banky, člen říditelství Králohradecké spořitelny, člen kuratoria Obch. akademie atd., Jan Fahrner, společník fy. E. & J. Fahrner, Ant. Petrof ml., c. k. dvorní továrník, maj. zlatého záslužného kříže s korunou. Do dozorčí rady zvoleni pak: Stanislav Jirásek, obchodník, Jednatel XVI. župy čes. obch. gremií, člen výboru Záložny v Hradci Král., atd., Václav Bouček, obchodník, člen výboru obch. gremia, Josef Vacek, kontrolor Králohradecké spořitelny. Po ohlášení výsledku voleb, jež všichni zvoleni přijali, poděkoval předseda jménem správní rady sboru cenzorů a dozorčí radě za vzorné provádění funkcí, načež poděkoval dále za účast členů, skončiv valnou hromadu přáním dalšího zdaru Diskontní společnosti.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc leden 1913: Stav vkladů počátkem měsíce 2.118.640 K, vloženo během měsíce 210.885 K, stav koncem měsíce ledna 2.125.522 K. Stav půjček počátkem měsíce 2.624.014 K, půjčeno během měsíce 355.762 K, splaceno během měsíce 377.427 K, stav koncem měsíce ledna 2.602.349 K. Počet účtů 4102. Rezervní fondy 220.657 K. Závodní podíly 96.017 K. Pokladní obrát 2.404.335 K.

Spořitelna Králohradecká. Výkaz za měsíc leden 1913. Vklady úsporné: Uloženo 602.610.20 K, vybráno 468.430.20 K, zůstatek 16.787.836.01 K, uloženo více o 134.180 K. Vklady odvětví šekového: Uloženo 229.029.74 K, vybráno 153.730.29 K, zůstatek 1.093.899.49 K. Cenné papíry 2.671.303.60 K. Zápůjčky na hypotéky 10.563.352.80 K, zápůjčky komunální 2.724.007.24 K, zápůjčky na cenné papíry 29.625.— K. Směnky 1.742.135.94 K. Uložené přebytky 563.175.10 K.

Nález. Dne 3. února 1913 odevzdán byl u policejního úřadu zdejšího zlatý řetězkový náramek.

Jmenování. Pan Ing. Dr. Gustav Souček, rodem z Hradce Králové, u akciové společnosti pro výrobu a raffinaci lithu v Temešváru v Uhrách, byl jmenován technickým úředníkem c. k. patentního úřadu ve Vídni.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v Hradci Králové dne 1. února 1913. 1 hl: pšenice K 16.40, žito K 12.40 až 13.—, oves K 7.20 až 8.30, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 36.— až 40.—, jablek K 28.— až 32.—, krup K 28.— až 50.—, bramborů K 4.— až 4.20, máku K 36.— až 42.—, lněného semene K 24.— až 30.—, 1 q: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.60 až 3.—, sádla vepřového K 2.24, tvarohu K —.32 až —.40, vejce K —.08 až —.09, kopa kapusty K 2.— až 2.50, pytel mrkve K 1.60 až 2.10, 1 hl cibule K 5.20 až 5.60, drob. zeleniny K 1.—, jablek 6.— až 10.—.

Na týdenní obilní trh v Hradci Králové dne 1. února 1913 konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 65, žito 50, ječmene 18, oves 99, kop: kapusty 30, cibule 14 pytlů, drobné zeleniny 40 kop, mrkve 12 pytlů, brambor 20 pytlů, jablek 6, podsvínčat 266 kusů.

Třebechovice. Ač již 19. prosince 1912 byl vyložen seznam voličů, přece teprve v těchto dnech určen den počátku obecních voleb na 24. února 1913. Leckdo se ptá, proč taková dlouhá doba byla k tomu potřebna. I socialisté se tomu diví, ačkoliv na to odpověď snadná. Pokrokářům (ale ne ze zastupitelstva, ti jsou v tom více méně jako ve všem prostě trpí) sesterská strana tak zv. nář. sociální měla být do těch časů agitací, vedenou na všech stranách, jakž takž slepena, aby bez okatého flaska (na dr. Prantu v první volbě soustředili asi 26 hlasů) mohli se účastnit vlastní kandidátkou voleb do III. sboru. Ochotným agitátorům z řad tak zv. „buržoazie“ se to prý nyní podařilo a tím se věc vysvětluje. Ani nemůžeme věřit zprávě, kterou nám sděluje náš důvěrník, že i pan Ludvík, majitel kruhovky v Jeníkovicích úsilně pracuje pro stranu pokrokářskou. Osvědčil-li se tohle pravdou, tedy se o to postaráme, aby všechny naše organizace v širém kraji se to dozvěděly.

— V zájmu společné dobré věci by bylo, aby naši páni voličové v obcích okolních přinesli tu oběť a osobně se k volbě dostavili a bděli, aby plnomocí našich lidí nezmočňovali se četní agitátoři, kteří nyní venkov zaplavují. Nepřátelé přinášejí velkých obětí pro špatnou věc, přinesite malou oběť pro věc dobrou, kterou přiležitostně vám i oplatíme.

Třebešoves. Jsem starý už člověk, ale jak jsem četl tu chválu o naší obci až v pohorském jakémsi listě, vypíal jsem hlavu výše a zvolal: Ó, Třebešovsi, Ó, Třebešovsi, nejsi ty nejmenší mezi obcemi českými, k tobě musí Pádařov ještě do školy. Jen to mne mrzelo, proč s tím chodili až někam na Orlici a nedali to do listů zdejších? Je to všechno božská pravda, proč tedy se za to stydět? Když ten hořícký náš dobrodinec ve fotografování tak výborně se vyzná, proč to neudal v Hoříckých? Ale co je pravda, to je pravda, fotografie se mu podařila, tak u nás v Třebešovsi vypadáme. Neznáme třeňic náboženských, protože do kostela přijdeme jen o křtu, o svatbě a pohřbu, nemilujeme politických bojů, protože volíme bez rozdílu ať statkář, ať jeho kočí všichni dle nejlepšího agrárního vědomí a svědomí, biřmování nejsme, fepu jsme včas odvedli — co nám je? Musíme si to poklépat, aby nás Pán Bůh při tom zachoval a aby ti naši potomci byli také tak hodní, jako my.

Do Rychnova n. Kn. a Třebechovic. Po dlouhé době mohla opět připravit odbočka Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Rychnově n. Kn. svým členům a přátelům křesťanské myšlenky mezi dělnictvem pěknou zábavu. Pozvala totiž odbočka do Rychnova n. Kn. členy katol. jednoty z Třebechovic, aby se hráli v neděli dne 26. ledna t. r. divadelní kus: „Paní revírníková a její Tony“ od Adolfa Bognera. Bylo přirozeno, že byl o divadlo veliký zájem. Vždyť bylo dosti odvážným vystoupiti v městě, kde pro divadlo je vyvinuto neobyčejné pochopení zásluhou zdejšího divadelního spolku „Tyta“, který i obtížné kusy obecenstvu na jevišti předvádí. Leč i přes ten zájem nikdo nečekal, že by byla účast tak veliká. Prostranný sál u „Labutě“ byl plný. A naši milení hosté se také vynasnažili, aby nikdo svého příchodu nelitoval. Každý z přítomných obdivoval, s jakou nenuceností a jak pěkně se svých úloh zhostili. Když pak uvážíme, že většina ochotníků sestává z jinochů a dívek mladičkových, musíme oceniti práci a námahu vdp. katechety Josefa Světelského, rychnovského rodáka, že vycvičil si takový divadelní kroužek. Na všech stranách hlediště bylo slyšeti jen lichterové posudky. Přejeme upřímně milým hostům tohoto úspěchu. Po divadle rozproudila se čilá zábava, na které podíl brali všichni přítomní bez rozdílu stavu a smýšlení. Každý s radostí patřil, jak mládež zdejší pěkně se baví s hosty třebechovickými, u nichž zvláště všem se líbil takt a skromnost v jednání. Opět důkaz, že spolek, řízený v duchu zásad katolických členy zušlechťuje a všem milými činí. Odbočka děkuje vám všem, jinochové a děvy třebechovické, že jste nelitovali námahy a nepohodlí a k nám přijeli. Zároveň i Vám, pane katecheto, patří náš vřelý dík za starost o zdar divadla, za námahu a obtíže s tímto výletem spojené. Bůh Vám vše odplatí a snahám Vašim o zdar mládeže třebechovické žehnej! — Zdar katolické mládeži třebechovické, zdar odbočce Všeodbor. sdružení v Rychnově n. Kn.!

Čáslav. Spolek sv. Ludmily, jednota pro výzdobu chrámů Páně čáslavských, konala výroční valnou hromadu v neděli 26. ledna v zasedací síni městské radnice za značného účastenství členek. Schůzi zahájil administrátor děkanství dp. Samec vzpomínkou na churavého pana děkana a uvitáním přítomných, načež vdp. prof. Kohout přednesl obsažnou jednací zprávu za uplynulý rok. Ze zprávy té patrno, jak důležitým činitelem v péči o čáslavské chrámy jest spolek sv. Ludmily, neboť za rok 1912 věnoval 1309 K 42 hal. na ozdobu kostela a oslavu bohoslužeb. Zvláště cenné jsou dary, jimiž obmyslil inventář chrámu sv. Petra a Pavla, zakoupiv šest nádherných stříbřených svíců gotických, nové slavnostní kašule, komže pro ministranty, části kostelního prádla atd. Mimo to postaral se o opravu Božího hrobu a oltáře Mariánského a věnoval 400 K na pořízení nového oltáře Božského Srdce Páně. O slavnostech církevních, o výstavě Velebné Svátosti Oltářní a o pobožnostech májových pečoval o výzdobu i osvětlení kostela tak, že konány byly v plném lesku. Šlechtěně ujal se i sbírek na opravu ničemně porouchaných soch sv. Jana Nepomuckého a dal sochu na náměstí opravit. Byly také tyto skutečně vzácné snahy jednoty uznány J. E. nejdp. biskupem, jenž zvláštním dekretem vyslovil své plné uznání spolku sv. Ludmily. Kéž uznávání by byly také tam, kde především bříme těžkých starostí mlvali a kéž byly by dle toho také podporovány! Ještě celá řada dam, jež mohly by bez těch nejmenších obtíží nepatrným příspěvkem jednotu podpořiti, vzdaluje se jejích cílů a úkolů, ač jistě jsou dobré a prospěšné. Doufáme, že budoucnost všechny ty předsudky odstraní a že ve spolku sv. Ludmily sjednotí se všechna srdce, která milují město i jeho nejvzácnější památníky — chrámy. Po předložení bedlivě vypracované zprávy pokladní pl. Bayerovou vykonány byly volby, při nichž k řízení spolku povolány ppl.: Heyerová, Bayerová, Čadilová, Bucková, sl. Chudobová a pl. Hoferová z Wehrfeldu. Když vyřizeny byly některé dotazy a když vzdal spolek povstáním díky dlouholeté čince a obětavé podporovatelce pl. Nebožátkové, byla valná schůze skončena. Nemůžeme než přáti, aby to, co jednací zpráva tlumočila, také v plné míře se vyplnilo, aby jednota šla vstříc slibné budoucnosti a rozvinouti mohla ještě více a hlouběji svou činnost. — Rozpočet král. města našeho na rok 1913 uvádí jako celko-

vou potřebu 220.084.21 K a očekávané příjmy 142.403.74 K, takže zbývá závěrečný schodek 77.680.47 K, k jehož krytí vypisuje se 60proc. přírážka k příjmům daním pro král. město Čáslav a osadu Filipov. Poněvadž přírážka tato vynese o 83.72 K více než činí spotřeba, bude tento přebytek uschován pro nenadálá vydání. Školní rozpočet činí 29.651.58 K vydaný a 3.651.12 K příjmů, takže praeliminární schodek obnáší 26.000.46 K. K jeho krytí vypisuje se 20proc. přírážka, která vynese 25.921.40 K a nedostávající se obnos 79.06 K bude uhrazen z úspor, kterých místní školní rada hodlá v r. 1913 docílit. Bude tedy letos obnášeti obecní a školní přírážka 80 proc.

Chrudim. Těžkou ztrátu utrpěl vážený pan učitel Al. Thuma. Dne 6. t. m. zemřel mu milovaný syn Alois, hospodářský úředník. Tělesné pozůstatky zesnulého budou v neděli dne 9. února 1913 o půl 3. hodině odpolední v domě smutku v Novoměstské třídě číslo 50-II. vzdviženy a na hřbitově za sv. Václavem do rodinné hrobky k tichému spánku uloženy. — Těžký bol zarmoucené rodiny provázen jest vřelým soucitem zdejšího občanstva.

Přelomč. Zemřela zde ctihodná stařenka, paní Anna Čechetková, soukromnice, matka našeho dp. faráře. Ve své dlouhé a bolestné nemoci častěji posilována Nejsv. Tělem Páně, zesnula klidně v Pánu dne 5. února t. r. o půl 6. hod. ranní v požehnaném věku 85 let. Odpočívaj v pokoji.

Za Ing. C. Václavem Jiráskem. Ve středu odpoledne tento týden zaduněly hrudy na rakvi zesnulého kolegy ligisty, katolického akademika Ing. C. Jiráska. Olšanské hřbitovy přijaly k sobě nového obyvatele, řady katolického studentstva vysokoškolského jim světily jednoho svého druha, české katolické hnutí mladého, horlivého stoupence a pracovníka, Česká Liga Akademická svého člena. Odešel mlád, v době, kdy chystal se s jasnou tvář a pevnou vůlí vejít do života a všech sil svých využít k dobru katolického hnutí českého, k dobru českého katolického lidu. Co ideálů, co neuskutečněného toužení pochovano spolu se schránkou tělesnou, co začatého násilně přerváno, co snah čeká na provedení od jiných! — Odešel z tohoto světa student, u vědomělý katolický student, jenž veškerou křesťanství chtěl realizovati nejen pro sebe, než i pro všechny široké vrstvy katolického lidu českého. Začal, pracoval, dokud mohl, třebas i bída sama svírala mu hrdlo, on přes svoji chudobu hrdý kráčel dále a nic neohlížel se na to, že nemá prostředků k uhájení vlastní existence, pracoval k uskutečnění vlastních ideálů — organizaci katolické mládeže, pochopení myšlenky oreiské, pracoval — než musil přestat. On prostý, chudý syn českého venkova, jenž za podpory jiných vystudoval reálku, zachoval si i na vysoká studia upřímně katolické přesvědčení a to přesvědčení chtěl i u jiných, chtěl, aby i jiní na této základně stavěli svůj veřejný život a své veřejné působení, a to přání se mu vyplnilo. Našel v řadách mládeže dosti pochopení, mnozí jím povzbuzeni a mnozí pracovali dle jeho příkladu. — A trpkou ranou jest jeho úmrtí právě pro katolické hnutí studentské, tuto nejmladší, však důležitou složku našeho veřejného hnutí katolického vůbec. Vždyť on sám svojí činností ukázal, že možno počítati se studentstvem a zejména s ligisty co s pracovníky mezi lidem, on ukázal svým krátkým, však na organizační činnost bohatým životem, že možno vážně se studentstvem našim počítat! Liga měla vychovati našemu hnutí nové, mladé, inteligentní pracovníky, a ona úkol ten plnila a bude plnit. Po řadě let zase odešel jeden její člen, člen svědomitý, dobrý a pilný student, který s největší chutí připravoval se k budoucí práci svojí mezi zemědělci. Studoval zemědělských odbor, nestudoval však jen pro svoje blaho, jeho tužby šly výš než ku mezím egoismu, on chtěl prospět a pracovat pro ty, kterým nebylo dopřáno čerpat ze studnice vědy a poučení. On chtěl se věnovat ze všech svých sil svému lidu, z něhož vzešel, jemuž vždy z celého srdce náležel. Byl mlád, ne celých 22 let prošel životem, však co mohl, to vykonal. S největším zápalením mluvil na schůzích, nebylo takofka neděle, ať o prázdninách, či ve školním roce, by nefečnil, organizace mládeže na venkově i v Praze znal jeho činnost dokonale. Při tom však nikdy nezapomínal na svoje povinnosti stavovské, studoval pilně a rád a tím větší tragikou právě působí ta okolnost, že zemřel ve čtvrtém roce svých studií, kdy s významným se chystal opustiti českou techniku pražskou. — Zemřel mlád, však všechny jeho snahy a jeho tužby žijí stále a žítí stále i budou. Zanechal pole jen z části zorané a útechou nám všem musí být, že řady nových mladých pracovníků, právě z řad tohoto studentstva, jemuž on náležel, se hlásí, aby pevnou rukou uchopily pluh, jež on z rukou svých umdlévajících musil pustit. — Však jedna věc jen kalí tu radost. Vždyť katolické studentstvo má mezi sebou řadu kolegů majetkově méně dobře situovaných, a ti právě jsou nejúsilovnějšími organizátory a pracovníky. A podpěrný fond náš, jenž vzal si za úkol je podporovat, má-li dosáti svých úkolů, musí se stát předmětem péče všech, kdož mohou a chtějí naše chudší kolegy podporovat. Je to tragédie studentského života, že právě ti nejnadanější a neobětavější pracovníci studují v bídě a nouzi. A podpora katolického studentstva ať je příkazem všech, kdož čítají se mezi šťastnější. Proto správnou je výzva České Ligy Akademické ke všem, kdož chtějí uctít památku zesnulého kolegy, aby tak učinili podporou našeho fondu. O kéž tak smutného osudu uchránění jsou aspoň druzí! R. i. p. — Ing. C. Jan Pírko.

Dělnické domky pro lesní dělnictvo dá stavěti knížecí správa v Chocni. Pro zemědělské dělnictvo dala

správa velkostatku choceňského domky už postaviti. Zajisté rozumný čin a porozumění pro sociální potřeby lidu! —

Židovský dobrodinec v Mýtě u Zbivoje. V Mýtě a jeho nejbližším okolí žil se cvokařstvím nejméně 400 dělníků. Největší počet cvokařů mýtských byl zaměstnán u firmy Heřman Pollák v Mýtě a v Plzni. Před zvěstí katastrofy bylo všem, že dělnictvu, v této to várně zaměstnanému již po několik týdnů před vánočními svátky nebyla vyplácena mzda vůbec anebo jen z polovice. A dne 20. prosince m. r. nastala katastrofa v celé své velikosti, kdy odešel chéť této firmy Gustav Pollák, zanechav po sobě neblahou památku. Odešel, aniž by byl dělnictvu vyplatil zadržanou mzdu. Ještě více jsou postiženi ti, kteří mu půjčili všechny své úspory. Tam, kde prodali některý kus dobytka, ať krávu nebo tele (a třeba jen kozu), klepal pan Pollák a peníze si vypůjčoval. Ba mnozí mu tak důvěřovali, že peníze uložené vypovídali a jemu půjčovali, protože sliboval větší úrok. Nebude nikdo ani věřiti, že ti nejchudší, kteří, kde jen mohou, žádají podporu a almužnu, mají u něho půjčené dosti veliké obnosy. Že jsou chudí, uvěřil bys, kdybys viděl ditky jejich, když jdou do školy, zvláště nyní v desti a blátě nebo ve sněhu, jak se chvějí zimou. Jsou téměř bosé a šatičky jejich? Chudé — téměř hadříky. Nyní naříkají rodiče jejich, protože nemají v rukou sebecpatrnější stvrzenky. Může ještě bude těm, kteří mu podepsali směnky a sami nevědí, na jak velké obnosy. Nejedna z nich již dnes je úplně ožebračen. A ti, o kterých zde mluvím, byli poškozeni v obnosu (jak je všeobecně odhadován) na 50.000 K. Kéž by byli všichni tyto peníze vynaložili na své děti! Těm jich nedopřáli, ale u žida je ukládali na větší úrok. Dne 26. m. m. požádala zde středoečeská banka v Přibrami informační veřejnou schůzi, již bylo účastno několik set cvokařů nejen místních a okolních, ale i z okresu rokyčanského, hořovického, zbrožského a j. Schůzi předsedal posl. Pik. Zástupce banky podal referát, jak by se dal povznést v Mýtě nejen průmysl cvokařský, ale i železářský vůbec. Ku konci zvolena komise, jež by se o to starala. Za Mýto byl zvolen pan rada A. Chochola, za organizaci cvokařskou Mareš a V. Basl, za obchodnictvo A. Lohr z Mýta a Löwy ze Sv. Dobrotivé, zástupci výše jmenovaných okresů, a zastoupena je též pražská a plzeňská obchodní komora. Banka tato chce snad koupiti továrnu Pollákovu a nabízí ke koupi podíly po 500 K. Snad by ani nebylo třeba tak veliké akce, jež zdá se býti za nynějších nouzových poměrů u nás neproveditelnou. Jsou zde zaměstnavatelé sice menší, ale horliví a obětaví, kteří by rádi zaměstnali všechny ty, kteří nyní práce nemají, ale bylo by třeba opatřit jim větší odbyt. Především o to mělo býti dbáno, aby cvokařství bylo postaveno na roveň ostatním řemeslům a zákonům živnostenským, tak aby v dílnách cvokařských, třeba doma to bylo, nesměli býti zaměstnávání hoši, kteří ještě navštěvují školu a neobdrželi vysvědčení na propuštění. Mnohý otec raději zaplatí pokutu pro nedbalou návštěvu školy svého syna, protože mu doma za týden vydělá daleko více. (Zde by bylo třeba trochu více dáti rodičům touhy po pokroku.) Jest také podivné, že stoupenci strany soc. demokratické chovají se ke všemu tiše, ani bouřlivých schůzí nepořádají proti svému zaměstnavateli. Takhle kdyby to byl podnik křesťanský, to by byl rámus do světa, z toho by se dalo ještě těžit! Sám poslanec Pik na konec ve své řeči prohlásil, že passiva jsou daleko větší než aktiva. Jen až přijde na jevo, které firmy obchodní jsou také poškozeny, bude toho víc. Aby dělnictvo bylo udržováno v tichu, vyplácí mu firma za zadržené mzdy vždy za dlouhou dobu nejvýše prý po 5 K. Jak celá věc ta dopadne, přineseme ještě zprávu. Z naší odbočky jsou postiženi dva členové, kteří nemají nyní žádné práce.

Boží hroby, Křížové cesty Josifsky, altáře, sochy, křesťanské, karantény,
levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Různé zprávy.

Kníže-arcibiskup vídeňský kardinál dr. František Nagl zemřel v noci dne 4. t. m. u věku 58 let. Zesnulý byl horlivým mužem záslužné práce a bystrým učencem. Narodil se r. 1855 ve Vídni. Roku 1902 byl jmenován knížetem-biskupem v Terstu, r. 1910 arcibiskupem-koadjutorem ve Vídni a r. 1911 kardinálem. Eucharistický kongres loňský byl vrcholem jeho nedlouhé, ale velice intenzivní činnosti v arcidiecési vídeňské. V panské sněmovně hájil různé křesťanské názory světový. R. f. p.

Třistaleté jubileum nemocnice Milosrdných bratří ve Vídni. Konvent a nemocnice Milosrdných bratří ve Vídni bude slaviti r. 1914 třistaleté jubileum svého trvání. Nemocnice byla založena r. 1614 císařem Matyášem. Z činnosti za poslední rok 1912 vyjímáme: Do nemocnice přišlo 6654 osob bez rozdílu stavu, národnosti a náboženství. Bylo provedeno 2760 operací, v Rentgenově laboratoriu byl 801 případ, do pěti ambulancí přišlo 11.953 osob. Ze 6654 ošetřovaných se uzdravilo 4145, 107 zůstalo nevyлеченých, 1651 se zlepšilo, 438 zemřelo a 313 jich v nemocnici zůstalo. Dle náboženství bylo 5755 katolíků, 344 židů, 119 evangelíků a 88 jiných

vyznání. Konvent oslaví důstojně 300leté jubileum tím, že založí pobočnou nemocnici pro 100 nezhojitelně nemocných, aneb takových, kteří potřebují delšího ošetřování.

Německé učitelstvo proti sociálním demokratům. Die Sektion Nordmähren des freisinnigen Deutschösterreichischen Lehrerbundes zaslalo klubu socialistických poslanců přepis, v němž si zakazuje, aby socialisté se dále starali o zvýšení učitelských platů, ježto děti socialistů jsou ve škole nejneposlušnější, ježto socialisté podávají žaloby na učitele, kteří se dají strhnouti spravedlivým hněvem a dítě socialistické potrestají a poněvadž socialistický tisk píše o »hladověcích učitelích«, při čemž socialisté hlasují proti novým daním nutným. Kdyby se skutečně socialistický stát, byl by učitel největším otrokem. »Sektion Nordmähren« prohlašuje, že ve spojení, třeba s »klerikály«, se přičiní, aby ani jeden socialista nebyl zvolen do sněmu. — Tak odpovídají soc. demokratům sami volnomyšlenkáři. Jistě od nich zkusili dost, než se k takovým slovům odhodlali.

Ať žije rovnost, volnost, bratrství! Autonomistické »Dělnické Listy« ve Vídni sdělují: »U firmy Jarai v X. okrese při přijat do práce truhlářský dělník J. Včera ráno dostal se do práce, přejmul náčiní a chtěl začít pracovat, ale tu přihodilo se mu něco neslýchaného: Zaměstnaní tam centralisté, věduce, že je odběratelem »Dělnických Listů«, pohrozili mu, že jestli je neodfukne a nebude odebrat »Arbeiter Zeitung« neb »Dělnický Denník«, nesmí začít pracovat. Dotyčný soudruh, který, mimochodem řečeno, platí již 9 roků do centrální organizace a má členskou knížku v pořádku, se proti tomu ohradil, by mu bylo předpisováno, že nesmí číst list strany, která je Internacionálovu uznána. Zfanatisovaní centralisté ale neupustili od svého terroru a dotyčný soudruh musil práci opustiti.« — Na jiném místě totéž provádějí zase autonomisté centralistům.

Volby obecní s poměrným zastoupením provedeny právě ve Víd. Novém Městě. Celkový výsledek ve všech 4 sborech jest tento: 18 německých nacionálů, 12 soc. demokratů a 10 křesť. sociálů. Dosud mělo obecní zastupitelstvo 30 členů, z nichž 25 bylo německých nacionálů, 3 křesť. sociálů a 2 soc. demokraté. Mandáty do městské rady obsazují se rovněž dle poměru členů jednotlivých stran. Ze srovnání, kolik měly jednotlivé strany mandátů dříve a kolik jich mají nyní, viděti nejlépe nespravedlivost stávajících volebních řádů, při nichž velké menšiny bývají znásilňovány a olupovány o zastoupení, které jim přísluší.

Rudá příprava na válku. Pokrokařský »Ostravský Denník« sdělil: »Protiválečné« řeči posl. Regra, který hlásal, že v pádu války s Ruskem musí se každý Polák chopiti zbraní, nalezly ohlas v kruzích polských soc. demokratů, kteří se docela vážně připravují, že potáhnou jako dobrovolníci na Rusko. V neděli se již cvičili v polích u Heřmanic. Šli pochodem v četě, dělali vojenské obraty »švarmlinie« a pod. Jejich velitel jest opášan šerpou, jinak jsou všichni v občanském kroji. Těchto her na vojáky nesúčastňují se však pouze výrostci, ale i starší muži.«

Rudá podpora pravdy. Vezmi kterýkoli rudý list a všude nalezneš výtky proti ohlupování, hesla o uvědomění, pravdě, solidnosti! Tu rudou touhu po pravdě ovšem nejlépe poznávají ti, jichž čest jest drásána v rudém tisku přímo barbarským způsobem. Pravdivou opravu rudá redakce neuveřejní (i když se jí dokáže stejným způsobem), pokud úřady na ni nejdou s heverem. A tu ještě dovede rudý úhoř rafinovaným způsobem uklouznouti. Mnohdykrát zhanobený konservativce vydal sta a sta těžce uspořebených korun, aby donutil soc. demokratický list k opravě do očí bijící lži — a přece byl tak chytře zaskočen, že odešel s nepořízenou. Nový doklad! Minulý rok v květnu rudé »Plameny« přinesly zprávu: »Ve Dřevčicích u Brandýsa n. Lab. střískal kaplan Vladimír Jeřábek (nyní v Nov. Benátkách) 6 a půl roku starého školáka V. Rydla tak, že mu na zadní části těla zůstaly podlitiny krevní a roztrhané kalhoty.« Kaplan Jeřábek ihned žádal prostřednictvím c. k. okr. školní rady za úřední vyšetření celé záležitosti — a hle! Správce školy na vyzvání pana c. k. okr. inspektora věci se chopil, a vyšlo na jevo, že 16. dubna kaplan Jeřábek ve škole vůbec ani nebyl, a jméno Rydl na škole dřevčické je zcela neznámo. Na základě tohoto šetření zaslal dotyčný kaplan do »Plamenů« opravu na základě § 19. tiskového zákona — ale ač tato správa byla stylisována, uveřejněna nebyla. Na opětovnou urgenci odpověděly »Plameny« touto novou lží: »Páter Jeřábek prý o velikonočních svátcích přikázal dětem celé hodiny klečeti u Božího hrobu a jména neposlušných prý na potupu přibíli na dvěře chrámové.« — Kaplan tedy znovu rekomandovaně zaslal »Plamenům« opravu na oba články, jelikož na nich ani zbla pravdy nebylo, a spolu pohrozil, že věc předá právnímu zástupci. Místě opravy však »Plameny« napsaly uličnický, že »kaplan Jeřábek je zaplavuje spoustou papírů, jež důsledně házejí do koše. »Plameny« prý nejsou k tomu, aby postupovaly své sloupce pánům páterům.« Uvedený kaplan předal posléze celou věc JUDru. Otokaru Petřkovi, advokátu v Praze, jenž sám opravy znovu podal, ale tyto zase uveřejněny nebyly. Podal tedy na zodpovědného redaktora Fr. Hnátku u c. k. okresního přestupkového soudu v Praze žalobu, která měla býti dne 11. července minulého roku projednána. Večer však, dne 10. července, dostal kaplan Jeřábek přepis od soudu, že ztřeštější stání odkládá se na neurčitou dobu, jelikož zodpovědný redaktor je říšským poslancem, a že věc musí, býti předložena imunitnímu výboru. Hnátek však až podnes vydán nebyl, věc během šesti

měsíců se promlčela, a další trestní stíhání uvedeného redaktora bylo zastaveno. Tak se tedy vyřizují spory způsobem moderním — dle vyššího kulturního a právního hlediska soc. dem. vůdců. Lid musí býti bezecným, úmyslnými podvody štván proti kněžstvu za každou cenu. Poslanecké immunity, která jest propůjčena výhradně k vůli ochraně zastupovaného lidu, zneužívá se cynickým způsobem k účelu zcela jinému. Ale agrárníci mají přece radost, jakou hvězdu zvolili proti katolickému rolníkovi za poslance. Nyní ať na Chotěbořsku přemýšlejí všichni poctiví rolníci, v čem záleží ta Hnátkova práce pro rolnický okres.

Kolik je Mohamedánů? K islamu se hlásí v Asii 158.142.730 osob, v Evropě 12.925.000, v Africe 51.045.000, v Americe 26.000, v Australii 18.000. Na jednotlivé státy připadá Mohamedánů: Přední Indie 58.000.000, Čína 23 milionů, Asijské Turecko 11.140.000, Persie 8.400.000, Turecko 3.300.000, Bulharsko 600.000, Bosna a Hercegovina 500.000, Řecko 60.000, Rumunsko 50 tisíc, Srbsko 15 tisíc, francouzské kolonie 16.500.000, Egypt a Sudan 8.500.000, Maroko 7.800.000, Anglické kolonie 7 milionů 900.000, Německé kolonie 8.500.000, Kongo 7 mil., Habeš 800.600, Liberia 45.000.

Všelicos. Loni bylo v Předlitavsku 4261 novin, v tom 1282 politických a 81 ženských. Německých listů bylo 2337, českých 1141, polských 369, italských 139, slovinských 91, maľorských 61, srbochorvatských 35, židovských 19, rumunských 14. — Společnost, které patřila nešťastná »Titanic«, žalována jest na náhradu 28 mil. dollarů. — V neděli požehnáno ve všech 76 vídeňských farních kostelích na 1200 šňatků. — V Přibrami bylo 29. ledna pozorovati zemětřesení, při čemž se v dolech sesula 20 metrů dlouhá chodba. — V Kameném Újezdě u Českých Budějovic otevřeny nové uhelné doly. — Rakousko-uherská banka sděluje, že 10korunové bankovky první formy s datem 31. března 1900 nebudou po 28. únoru 1913 ani vyplaceny ani vyměňovány. — Bývalý ruský ministr vnitra hr. Ignatjev udělal úpadek; dluhy převyšují 1 a půl mil. rublů. — Rakousko má 30 tabákových továren, v nichž zaměstnává 40.000 dělníků. Ze 260.000 metrů surových listů vyrábí 1 a čtvrt miliardy doutníků, 6 miliard cigaret, 150.000 metrů na kouření a 10.000 metrů na šňupání. — Moratorium prodlouženo zase v Bulharsku a Srbsku. — Senát Spojených Států přijal předlohu, kterou se upravuje otázka vystěhovalectví, zejména ustanovení o nejmenší míře školského vzdělání přistěhovalců. — Minulý týden řádila v Evropě velká vichřice. Střechy a lesy mají po ní památku. — V New Yorku a ve státě New Jersey za letošní mírné zimy kvete šeffík a na ovocných stromech raší pupeny. — V Kostelci n. Orl. zemřel továrník A. Moravec věnoval na zřízení okresní nemocnice v Kostelci n. Orl. svůj dům a 50.000 K a na její vydržování 200.000 K. Na nadace studentské a živnostenské určil 20.000 K, ze zbytku jmění dostaly rovným dílem Ústř. Matice školská, Nár. Jednota Severočeská a Národohosp. ústav. — Ruský carevič znovu onemocněl. — Česká obec Neurazy u Nepomuku žádá Schulverein, aby jí postavil německou školu. — Žena majitele šermířny Putokina v Moskvě zabíla vlastního muže v souboji.

Zase jeden. 42letý Josef Kostecký stal se roku 1909 starostou nemocenské pokladny pomocníků při společenství klempířů v Praze. 22. srpna vyplatil mu pokladník nemocenské pokladny Vodička hotovost pět set korun, jež měl Kostecký uložit na vkladní knížku městské spořitelny. Při prozkoumání knížek bylo zjištěno, že zanesený vklad pěti set korun byl zfalšován a rovněž připsované úroky byly zanášeny rukou cizí, Kosteckého. Kostecký popřel, že by 500 K zpronevěřil. Peníze ty mu prý byly v srpnu 1910 kýmisi z bytu ukradeny. Soud neuvěřil výmluvám obviněného a odsoudil jej pro zločin dle § 181. do těžkého žaláře na dva měsíce.

Jak lidové a reformované budou voliti na Moravě soc. dem. autonomisté, o tom píše sám rudý centralistický »Proletář« takto: »Nemáme po ruce dost slov, abychom odsoudili švindl, jaký lidovci, národní sociálové, agrárníci a separatisté páchají, mluvili, že boj musí býti veden všemi stranami společně proti klerikálům. Pánové, »chcete-li« bojovati proti klerikálům, bojujte! Ale ne až vždy ve volbách! A ne pak v užších volbách chodit škemrat klerikály o hlasy, jak to udělal poslanec Stejskal. Dnes ku př. v protiklerikální dohodě nachází se i želeťavský agrárník Staněk. Tento pán je též členem mezinárodní organizace agrárníků, v jejíž čele stojí pověstný rytíř Hohenblum, v čele instituce, která nám zdražuje potraviny. Ne! Takoví lidé se nám mohou vydávat za tisíckrát pokrokové a »protiklerikální«, my je voliti nebudeme. To jsou horší lidé všech klerikálů. Tento Staněk vyhodil po říšských volbách z agrárnícké motoužárny v Jihlavě české dělníky. »Rovnost« ovšem napsala, že je »lump« a horší než »německo-židovský vyděrač«. Dnes se separatisté arci s tímto Staňkem ve znamení boje proti klerikálům spřáhli. A víte, proč? Staněk potřebuje udržeti mandát. Ale to nic nevádí, aby koňští handlíři čachrovali dále o mandáty. Považují voliče za dosti hloupé. Ovšem jen ty své.« —

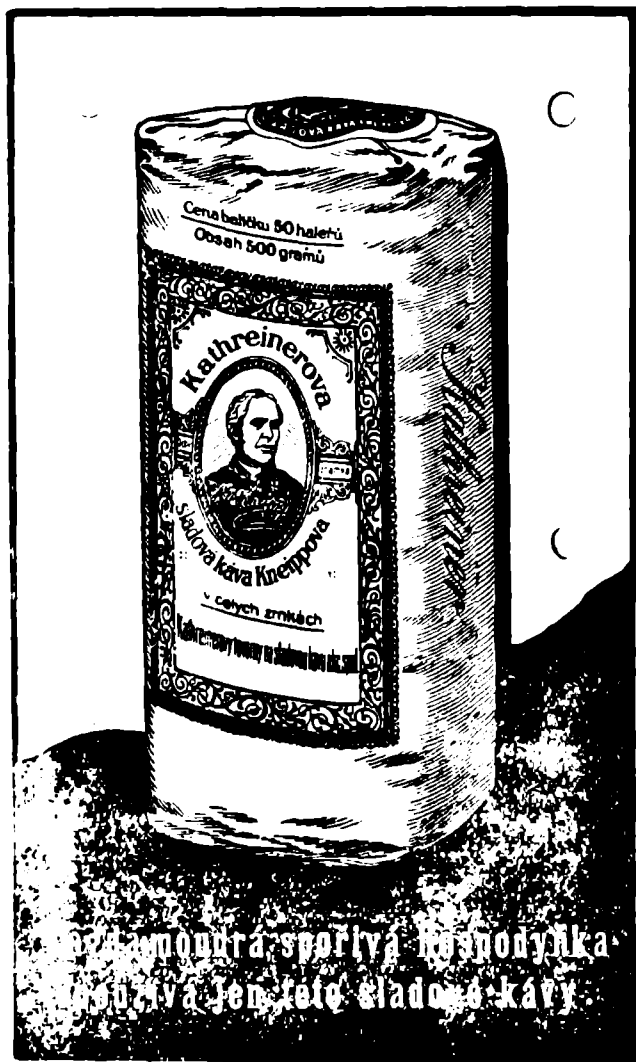
Prostředek proti vypadávání vlasů a proti lupům »Afrodite« znamenitě se osvědčil, je jednotný úsudek všech jeho odběratelů. Výrobce daroval větší část svého výrobku ve prospěch spolku »Komenský« ve Vídni a plyne spolku celý výtěžek z něho. Objednávky vyřizuje kancelář spolku »Komenský« ve Vídni III.-3, Strohgassee 45.

Bankovky s českými podpisy. U nás v Rakousku

se bankovek s českými podpisy ovšem tak brzy nedočkáme. Dočkáme se jich však co nevidět v Americe, v Chicagu. České Chicago má již nyní tři české státní banky. Nejstarší z nich, Kašparova státní banka, s kapitálem 500 tisíc dollarů, měla 1. července přes 4 mil. dol. vkladů. — Druhá banka American State Bank započala obchody své teprve 5. dubna s kapitálem 350 tisíc dollarů. — Třetí bankou jest Lawndale State Bank, která před nedávnem vznikla spojením soukromých bank p. F. G. Hajčeka a banky pp. Saláta, Poláka a Kopeckého; tyto uvedení pánové jsou nyní v čele banky, která má kapitál 225.000 dollarů a vkladů 1.500.000 dol. Nyní k těmto ústavům přibyla ještě Lawndale National Bank, jejíž činnost započala 3. zář. Byla založena pány Hajčkem, Salátem, Polákem, Kopeckým. Státní a národní banky směřují vydávati i bankovky. A tak během 1 měsíce vejdu v oběh bankovky, které poprvé budou míti podpisy českých jmen. Ovšem v Americe.

Sady prosty pozemkové daně. Proti názoru ministerstva financí rozhodl správní soud, že pozemkové parcely, proměněné obcí ve veřejný všeobecně přístupný sad, jsou osvobozeny od pozemkové daně.

Radost uděláte a prospějete všem, jimž místo jiné odměny dáte kalendář „Vzkříšení“ na r. 1913, jež nyní dostanete za 40 hal. (místo 1 K) franko jednotlivě i ve větším množství. Obnosy možno též poslat v poštovních známkách. Adresa: Kalendář „Vzkříšení“ v Čes. Budějovicích.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově čis. 186.

— Vývoz láčného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské
plátna, damašky, ubrusy, ručníky **zeťry** na kotile,
— — — — — látky atd., překrásných modních vzorů. — —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K násilně vyplatíme. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozdrobených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svasu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pateníšť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské

zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—

výše. Skladby tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání

kteřá o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Cerný, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vkusné váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlátek „Záštitu“ v Ochrastě u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záštitu“. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkoušku a budete jistě spokojeni!

— — — — — Odporúčajte ve svém okolí! — — — — —

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sk l a d y:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálové harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovidení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k missím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnický

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Dům

o dvou poschodích prodá se z volné ruky za nejpriznivějších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. 1.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Všude k dostání.

Nejlepší cídílo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Nadlékaře a fysika dra G. Smídta světoznámý

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně hluchotu, výtok a znečištění v uších i v zastaralých případech. Jedině k dostání láhve za K 4— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovární ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a pianina vždy na skladě.
Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium

prostřední těžkosti — — —

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti a bezvadném provedení

zimního i letního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

Výhodný úrok na vkladní knížky
dle ujednání **4 1/4% - 5%** poskytuje
Československá
záložna v Praze,
Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama.
Kromě povinné revize **Jednoty záložen** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem
Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

VŠUDE DOBRĚ

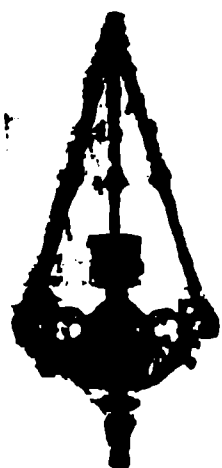
osvědčil se „Albin“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Veledůstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům doporučuje si do-
poručiti veškeré kostelní nádobky a
učiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciškály,
svícny, lampy, kaudelnice, kroupky
atd. **veškeré výrobky**, předpisem
církvním vyhovující. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
piatku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých slatých a stříbrných blonot, jako: řetězy
nadonek, křížů, prstýnků, náramků atd. **Metálové**
prsteny, tabulčky, jídelní stěny se stříbra pravého
i čínské vady na skladě.

Staré slatě, stříbro a dráhobony kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Browning
6-35, 7-65.

Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a skou-
šené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.
Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšehradě)
doporučuje P. T. veledůstojná duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukásky
se na požádání franko pošlou.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský veledůst.
duchovenstva a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

ve velechrámu sv. Barbory v Hoře
Kutné, v koncertní síni na jubilejní
výstavě v Praze,

kteří byly nejvyšší cenou vyznamenány v Tambově
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Vartavě, v Buda-
pešti, na Tratu - Rjece, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levě. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísežným
soudním znalcem.

Dvořákova praženka

dodává polévce a omáčky velmi jemné
dobré chuti a překonává každou do-
mácně upravenou jíšku. Z této pra-
ženky upravená polévka úplně se
vyrovná hotové polévce a při dnešní
drahotě se takto za velmi levnou cenu
pořídí velice dobrá, výživná polévka.
V domácnostech ušetří se pak mnoho
práce a peněz. Jedna kostka stačí na
4 talíře polévky. Praženka jest jen ze
zaručeně čistých přírodních tuků
upravena. Nejlepší praženka jest jen
*** s nápisem hořejším. ***

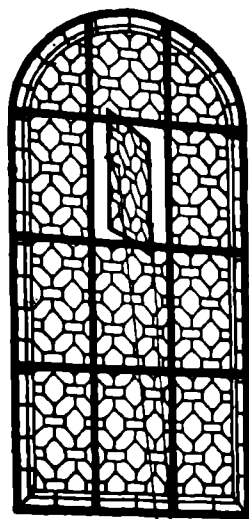
Barevná
kostelní

okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebechovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zadarmo.

Mešní vína
zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hôtelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Hospodářství lze pronajmouti

v pohorském okresním a
průmyslovém městě v nej-
lepšímu stavu (jak pole, tak
dům), o rozsáhlých místno-
stech, za výhodných pod-
mínek. — Dům nalézá se
u samého nádraží a při-
padně hodil by se dobře
k zařízení obchodu neb k ja-
kémukoliv jinému účelu.
Nabídka do administ. t. l.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější na-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberec a
kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské retie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubíl. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy dolevné se vyprošuje.

Nejlevnější, nejobtížnější pokrm při tom
velmi výživný jsou

pravé
olomoucké
syrečky

(tvartky)

známka OLMA

Poštovní bedničky (na zkoušku) K 5
franko dobírkou.

Pro další prodej doporučujeme (rig.
bedny 6—8 kop:
Velký druh IV. K 1-35 za kopu,
menší druh III. K 1-20 za kopu
z Olomouce dobírkou.

Vyrobeny z tučného domácího tvarohu
jsou syry „Olma“ jediné pravé
olomoucké tvarůžky jemné chuti.

Balené syry zaručeně nejlepší jakosti
dodáváme a sice: **Imperial, Liptav-
ský, Tytlavský**, v boucháčkách 4-6 kg.
dále **máslové syry, Camambert** (bez
plísňe), vše co nejlevnější účtujeme
Poštovní bedničky různ. balených
syřů na zkoušku K 10 franko do-
bírkou.

V portulích dnešních známá peptivka.

**„Olma“, parní sy-
rárna, Olomouc.**

OBNOVA

Číslo 7.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 14. února 1913

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Moderní husité.

II.

Jiří z Poděbrad po své přísaze dopisoval papeži poddaně a úslužně — počínal si zkrátka tak, jako by byl nejvěrnějším synem církve. Co přísahou slíbil, nemohl ovšem brzy splnit a také k tomu mnoho odvahy nejevil, protože znal sektářskou hašteřivost a nedůslednost vrchního správce církve kališné Rokycany — a pak velická většina českého národa držela se houževnatě přijímání pod obojí a podávání Nejsv. Svátosti nemluvnatům. K tomu Husa cítila jako světec. Narážely tedy na sebe dva proudy. Jiří snažil se odvracet od těch rozdílu pozornost papežského stolce. Tlání a diplomatické kličky, jak nemohly řešiti otázky důležité dlouhou dobu. Papež žádal stále durazněji, aby Jiří splnil sliby. Konečně na sebe narazily dva světy, tekla krev. Ku konci vysilujících bojů prohlásil Jiří před vévodou saským Albrechtem, že věří, že stejná milost se uděluje při přijímání pod jednou — jako pod obojí. Mimo to řekl, že by rád viděl, aby mu Jeho Svatost dovolila přijímati pod obojí způsobou, ale jestliže by nebylo úmyslem a vůlí Jeho Svatosti, že se chce vůli Jeho Svatosti přizpůsobiti a jí se řídit. (Hammeršmid: Jošt z Rosenberka, 118.) Jestliže pak Jiří zkontroloval radikální sektu tábořskou a trestal samé České bratry, pak rozhodně náboženským radikálem nebyl. Samému Rokycanovi, radícimu, aby místo uprchlých dvou kanovníků v Praze obsadil kněžími kališnými, odpovídal stručně a významně: »Mistře, dosti's mistroval, nechť my již také mistrujem. (Staří let., 184.) —

Rokycana sám hned osvědčoval vůči Římu oddanost a úctu, hned proti papeži kázal — dle toho, jaké byly osudy jeho žádosti, aby jej papež dovolil vysvětit za českého arcibiskupa.

Vladislavovi II. vytýkali kališníci, že jest »papežník bez kalicha«, ale přece si ho zvolili za krále.

Roku 1524 začali vyjednávat o spojení s církví kališníci s legátem Campeggiem v Budíně. Tehdy ovšem již začali být kališníci vlivem lutheranismu radikálnější, ale většina si smíru přála. Také naléhali kališníci na Ferdinanda I., aby se konečně postaral o znovuzřízení episkopátu u papeže.

Když hlavně vlivem šlechty protestantství silně se rozmohlo, konservativní kališníci, brojící proti náboženství cizímu, začali rozmnožovati řady katolictva. Tak se nám jeví povaha husitská, když vlny rozčilení, podněcované krvavou válkou, konečně se uklidnily. I zvláštní husitská konsistof měla být zřízením přechodním, pokud řádně nastolený arcipastýř neuvede všechno do pravidelných kolejí.

Proto také napsal Tomek: »Když se Hus a jeho soudruzi protivili představeným církevním i samému papeži pro některé věci, neměli při tom nikterak navždy vypověditi poslušnost církvi aneb zříditi nějakou zvláštní společnost náboženskou. Nepřišlo jim to na mysl, protože neměli nikterak dělit se od církve v učení o sedmeru svátostí. Minili tedy od prvního počátku k poslušnosti církve se navrátiti, když by toliko splnění byly žádosti jejich, které později zavřeli ve čtyřech artikulech pražských.« (Dějepis Prahy IX., 33.) O zřízení představenstva církve kališné praví Kamil Krofta: »Toto zařízení bylo dlouho pokládáno za dočasné, protože se husité nechtěli trvale odtrhnouti od církve obecné, a bylo by mělo zaniknouti, když došlo na základě kompaktát ke smíru husitů s církví. (Český časopis Historický XVII., 28.) Ostatně není ani potřeba se na tyto výroky odvolávati. Fakta mluví tak jasně, že jenom zavilí zpátečníci mohou tvrditi, že husitství jest trvalým symbolem radikálního odporu proti Římu. Husité se nepřestávali smilovati o jednotu ani tenkrát, když již reprezentanti církve katolické nejevíli žádné chuti k dalším konferencím. Husité chodili tam, kam ani zváni nebyli. Proč se jednání nedařilo, o tom by byla širší kapitola. Ale nepopírným faktem zůstává, že husitské heslo po sto let znělo: »Blíž k Římu!«

Ovšem sekta tábor. byla velice radikální, třebaže se účastnila v Basileji smír. akce také. Ale kdo by nyní chtěl strohé voje tábořské, plnění, pálení a

boření, považovati za tehdejší pomocníky národa? Vždyť tábořským četám, promíšeným na konec tak silně živlem cizáckým, klnuli sami jejich pracovní souvěrci, kteří byli od nich tolik vyssáváni. Kališníci pražští stýskali, že tábořské počínání ve zlou pověst, v pohoršení uvedlo všemu křesťanstvu království České.

Karel IV. byl i kališníkem »Otcem vlasti«. Po utichnutí bouří vracel se národ k jeho ideálům, protože skutky tohoto konservativce zapsaly se do srdcí ušlechtilých Čechů všech písmem nesmazatelným.

Kališníci, kteří na Husa nedali dopustiti, osvědčovali nadšené sympatie ke všem cizím biskupům, kteří jim kněze světili, husity biřmovali a posvátné oleje ke křtu a poslednímu pomazání zaslali.

Moderní husita však nesmí vliďně promluvit ani s arcibiskupem domácím, nechce-li stržiti od fanatiku spílání, nemá-li se mu vyčítati »zrada na husitských tradicích«. Jest patrné, že dějepisné vědomosti fangličkových chvalořečníků Husových již rozhodně nepokročí. Zpátečnické nápady dle vzoru šířitelů Lžipoggiova pamfletu musí vládnouti dále. A proto co husita, to v moderní době musí být člověk šlapající tendence a ideály husitů starých, skutečných. Proto také v »Osvětě Lidu« volá fanatický ignorat k vůli zesměšňování lidí rozváznějších: »Plivli nám na lepší mmlost, plivli nám na Husa... Plivejte, důstojnosti, plivejte... na Husa, Miliče, Chelčického!« Brachu, Miliče a Chelčický by nyní zničili devadesát procent toho, co zvou tvoji stoupenci pokrokem. S nimi sám Hus otevřeně zatracoval všechno, co se mu zdálo odvracet mysl lidskou od theologie. Proto volnomyšlenkář, který docela snaží se nesoudné veřejnosti nahlati, že Kristus ani neexistoval, jest odpovědným nepřitelem hlavních linií Husova názoru životního.

Dopis z Ameriky.

Jak již v »Obnově« jsem oznámil, arcibiskup v San Domingo, A. A. Noual, byl počtěn důvěrou svých spoluobčanů jakožto jediný muž, který dovedl by ukončiti revoluční zmatky ostrovní republiky a byl zvolen vládní i revoluční stranou svorně za presidenta tohoto státu.

Za jeho vlády tak dalece uklidněny poměry a veřejný život vrácen v tak pravidelné koleje, že americká Unie odvolala válečné lodi svoje, které měly po dobu bouří chrániti zájmy občanů Spojených Států. Jak právě jest oznamováno, vzdal se nyní pan arcibiskup svého čestného úřadu, považuje se pouze za prozatímního vládce, pokud nepojoje neřadou uklidněny. Kongress a lid však nepřijal jeho resignaci a s vysvětlením, že jeho zvolení bylo dle ústavy země zákonitě řádné, donutil jej resignaci odvolati a v čele vlády setrvati, dokud jeho zákonitý termín nevyprší.

V pondělí, 13. ledna zahájen byl senát (v Rakousku asi »panská sněmovna«) státu Iowa modlitbou katolickým biskupem diecése Des Moines, Dowlingem. Jak samo sebou se rozumí, nejsou v lidem volených zákonodárných tělesech ve Spoj. Státech žádní virilní členové, tudíž nepožívají ani zástupci náboženských společností aniž jakékoliv úřední osoby žádných práv, pokud jim nejsou dány vůlí lidu, hlasovacím listkem projevenou. Přání, aby katolický hodnostář nejvyšší zákonodárnou instituci zahájil ve státě, kde katolíci jsou jen desátým dílem celkové populace, není zajisté bez významu. Stalo se tak v dějinách toho státu po prvé.

Není sice již časovým, stojí však za vzpomínku vzhledem k předešlým řádkům: Obě konvence, na kterých loni zástupcové politických stran, republikánské a demokratické, volili kandidáta pro úřad presidenta Spoj. Států, zahájeny byly tentokrát také katolickými hodnostáři. Konvence demokratická, konaná v Baltimore, která za kandidáta navrhla Wilsona, jejíž lid také volbou listopadovou za presidenta si zvolil, zahájena byla svým kardinálem baltimorským Gibbonsen.

Nemocnice pro tuberkulosní, jediná toho druhu ve městě New Yorku, odevzdána byla péči sester řádu sv. Františka.

Universita Marquette v Milwaukee, řízená a náležející Jesuitům, obdržela téměř darem od státu Wisconsin komplex budov tvořící Wisconsin College of physicians and surgeons jakožto ústulek lékařské fakulty.

Židovská náboženská obec ve Fort Wayne ve státě Indiana mohla by býti dána za vzor mnohým našim nepřátelům svým rozhodným stanoviskem vůči náboženské toleranci. Její rabín, William Rice, nedávno měl slavnostní proslov ve schůzi »Guardian of Liberty«, spolku katolíků velice nepřátelského, v Elgin Illinois. Jeho náboženská obec však neschválila jednání jeho, jimž dal na jevo intolerantnost vůči druhému vyznání a požádal jej, aby vzdal se místa jeho duchovního správce.

Arcibiskup Ireland v St. Paul Minnesota obdržel před několika dny v pravdě královský dar 100.000 dollarů, jež věnovali mu společně obchodníci (katolíci i nekatolíci) tohoto města ve prospěch stavby nového katedrálního kostela. Darem tím chtějí mu dáti na jevo svoji vděčnost za jeho činnost pro zvelebení města.

Město New Orleans pojmenovalo ku počtu zemřelého arcibiskupa Placide Chapelle jednu z nejvýznamnějších ulic města, dříve Ridgeley Street, nyní Chapelle Street.

Veleb. pán Notebaert v Rochester N. Y. byl vyznamenán řádem čestné legie belgickým králem Albertem za záslužnou činnost ve prospěch belgických vystěhovalců do Spoj. Států. Kněz tento je členem katolické kolonizační společnosti americké, jejíž prostřednictvím právě mnoho dobrého pro krajanů vykonal.

Bohužel, že společnost ta, ač všem katolíkům bez rozdílu národnosti služby své nabízí, od našich vystěhovalců jest ignorována. Ovšem oni sami vinu toho nenesou. Podivno je, že naši krajané sem se stěhující, jak sám velmi často jsem byl svědkem, nafikají si, jak dali se od různých nesvědomitých agentů napáliti, často velmi citelně, jak snadno sedají na lep lidem zcela neznámým, jejich doporučením je jen »dobrá huba« a drzé čelo, ale pomoci ochotně a zdarma nabízené nepoužívají. Snad proto, že tato nezištná a upřímná nabídka vychází téměř jediné od církve, kterou oni už doma tak leckdy pohrdli. Ovšem je tu vláda Spoj. Států, která orgány svými je vždy ochotna spravedlivě vystěhovalcům přispěti v jakýchkoliv jejich těžkostech, jakmile jednou už oni prošli čím dále tím přísnějším Ellis Islandem. Ale znáte tu nedůvěru našich lidí ke všemu, co má na sobě státní uniformu!

Hlavní neštěstí slovanské emigrace jest, že vytouženým cílem v nové zemi jsou velkoměsta, kde jen pomáhají Slované rozmnožiti řady nezaměstnanců a utrativše, co ještě jim zbylo z domova, stávají se zde tím »nežádoucím živlem«, nenáviděným, pohrdaným, zaviňujícím ty přísné zákony proti vystěhovalcům. Jeden z těch šťastných, který se uchytí a domůže se mnohdy jen zdánlivého blahobytu, zláká sta, kteří čekajíce na ty americké pečené ptáky — zaniknou. A přec dosud je zdejší požehnaná země eldorádem příčinlivého přistěhovalce. Je ovšem nutno míti zde upřímného rádce a chuti k práci. A tu právě jest záslužná činnost zmíněné organizace, která tolik již dobrého vykonala a jistě ještě daleko víc vykonati touží. Tomu, kdo by snad pomocné ruky té potřeboval, každý kněz kdekoliv poví, kde ji lze nalézti.

Obrana.

Věrní sluhové mrtvé ruky, železného kapitalismu. Návrhy, aby se zvýšila daň z příjmu osobám, které berou ročně od 10.000 kor. počínajíc výše, návrh na daň z tantiem a nahlédnutí do obchodních knih — to všechno rozbouřilo semitskou krev k velikému varu. Proto židovští kapitalisté vypravili do boje své vždy věrné rudé regimenty, aby se zamýšlené reformy zmařily. Ovšem do boje se musí jíti s chytrým předstíráním starosti o zájmy lidu. Kapitalistické výpravy dá se demokratická maska a pak to půjde. Na Moravě proto pořádají soc. demokraté schůze »proti válečným hřebením« — ale všechny ty protesty jsou řízeny tak,

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.-, rezervní fondy K 2,700.000.-. Vkladů celkem ca K 41,000.000.-, celkový obrát K 2,278.000.-, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.-.

aby důsledkem jejich se zamezila vyšší daňová sazba pro bohatce. Kdo dosud z příjmu od desíti do jedenácti tisíc odváděl ročně na daních 258 K, měl by platiti příště o 7 K více, totiž 265 K. Kdo bere ročně 96.000 až sto tisíc korun, platil by místo dosavadních 3.920 K již 4.700 K. Odtud pak až do příjmu 200.000 K má se platiti daně za každé 4.000 K o 200 K více a při ještě větších příjmech za každých 10.000 K o 650 K více místo dosavad. 500 K. Každý rozumný člověk uhadne, že by se takovým zvýšením daně velicí boháči a zvláště milionáři nijak nezakrváceli. Vždyť takové zvýšení by se týkalo hlavně lidí neustále bohatnoucích, jiniž přibývá obrovské jmění bez práce. Kdo má ročně příjem 100.000 K, může velice snadno oželeť 4.700 K, jež by na dani odvedl. Vždyť chalupník musí platiti velikou daň i z malých polností, které ročně vynášejí 1200 K, na které musí býti živa několikáčenná rodina. Ale soc. demokracie zasazuje se o to, aby postupná daň z příjmu při 200.000 K přestala stoupati. Křičí se na oko proti zatížení lidu válečnými břemeny, ale protesty mají za účel hájiti vzrůst kapitalistických měšců. Ale čím více kapitalismus vzrůstá, tím více jest potřebí jeho cesty kontrolovati, aby za kapitalisty, kteří dokonce dovedou se vyhnouti i správnému udání svých duchodu, nemusili daně dopláceti poplatníci malí.

Nejedná se pouze o válečná břemena. Daně se zvýší také proto, aby se mohly upravit i finance zemské, s čímž souvisí upravení učitelských platů, a pak se mají zvýšiti také příjmy úřednické.

Ovšem tělesná stráž židovských pokladen (rudá i pokroková) snažila se zvýšiti státní finance novým zdaněním klášterů. Že by se ani velkým vyšrobobáním klášterních daní mnoho státu neprosperlo, jest zcela zřejmo. Brněnský »Hlas« na návrh Staňkův a jeho pomocníků odpovídá:

»Kláštery podléhají všem daním jako každý jiný subjekt k daním povinný a mimo to platí daň do náboženského fondu a pak ekvivalent, a to tak, jako by se držitel klášterního jmění každých 10 let měnil. Takových daní jiné korporace ani osoby jednotlivé, daním podléhající, neplatí. Kláštery nemohou nic ze svých příjmů zatajiti, protože státní správa má přesný seznam klášterního jmění

a zná také příjmy kláštera, ježto o každé nájemní nebo kupní smlouvě, v níž jednou stranou je klášter, musí věděti i konsistoř i státní správa, resp. musí k ní dáti souhlas. A tak se děje, že je vysoce zdaněn klášter a že se i klášterníkům ukládá daň z příjmů pomocí fikce vysoce vypočítaných. »Nahlédání do knih« je tedy u klášterů dávno v platnosti. Židovští kapitalisté se této povinnosti zuby nehty brání, protože se chtějí vyhnouti dani z celého svého příjmu.«

Významný fakt svědčí o tom, jak žid může lehce proklouznouti sítí předpíší daňových. Za vlády Korbroy rozhodlo ministerstvo financí v úplném souhlasu s návrhy finančního okresního a senfeld má zaplatit 47.000 K, o které zkrátí spotřební dávku z kořalky a mimo to pokutu zmlíněnou na 5.000 K, tedy dohromady 52.000 K. Žid Markus Rosenfeld podal pak novou žádost, v níž zemského ředitelství v Brně, že žid Markus Ronabízel finančnímu eráru na dani a pokutě dohromady — 12.000 K. Okresní a zemské finanční ředitelství vyslovilo se rozhodně proti této nabídce. Ministerstvo financí však přes to vyhovělo žádosti Markuse Rosenfelda, jehož jménem žádost podal a intervenoval tehdejší místopředseda mladočeského klubu na radě říšské, pan dr. Adolf Stránský, a slevilo Markusovi Rosenfeldovi z původně ustanoveného obnosu 52.000 K plných 40 tisíc korun. Zda dr. Stránský se zastával tak horlivě židovského kapitalisty jen z důvodu ideálních, o tom ať uvažují ti, kteří povahu semitského poslance dobře znají.

Zkrátka mrtvá ruka židovská má své regimenty tak dobře vycvičené, že může klidně spáti.

Politický přehled.

Hlasování o osobní dani z příjmů ve finančním výboru. Většina výboru vedena jest snahou: umožniti zlepšení zemských financí a uskutečnění služební pragmatiky parlamentem schválené. Předloha vládní stanoví zásadně, že dani z příjmů podléhá příjem již 1200 K, což přijato velkou většinou. Naproti tomu řadu pozměňovacích návrhů podali

více upírali a potlačiti chtěli. S takými pokrokovými lidmi, kteří odhazují pozitivní víru, nikoli však náboženský řád a křesťanskou kázeň, potkáváme se na našem, celkem ještě zdravém venkově zhušta, musíme s takými lidmi počítati, neodsuzovati jich, poněvadž si nejsou vědomi toho, co vlastně chtějí, ježto dali svěsti pokrokovými hesly svůj rozum, srdce jejich však zustalo pro věc dobrou přístupno. Ti, kteří s hroudou zemskou mají co činiti, musí býti konservativci, jako konservativní a skoku nemilovná je celá ta příroda, na niž jsou odkázáni. Oni jsou s chudšími spoluobčany svými spjati užšími pouty, než jsou lidé městští, a já neumím si představití úředníka nebo rolníka, který lhostejně by mohl k tomu přihlížeti, aby na jedné straně lidu brala se víra a na druhé policejních opatření nepřibývalo. Kdo to odpývá, než v první řadě on?! Jestliže na našem venkově panuje ještě namnoze pořádek, pak je to jen dukazem, že ten lid vzdor zevnímu flancu, vzdor pokrokářské módě zustal křesťanským více, než sám si o sobě myslí a než křesťansky vypadati chce.

Ale nyní něco vedlejšího. Osadu, k níž náleží T., spravoval církevní hodnostář, zasloužilý vlastenec i spisovatel. Jednoho krásného nedělního odpoledne vrátil se mu kaplan ze cvičení z T. proti očekávání brzy.

»Copak, že již jste doma?« táže se ho děkan.

»Jemnostpane, nebyla tam krom několika dětí živá noha«, hlásí skličené kaplan.

»Pra sařaport« — to bylo úsloví starého pána, kdykoli přišel do vzrušení.

»Pra sařaport« Josefe, zapřahej, já si tam pojedou sám.«

nár. soc. dr. Hübschmann, soc. demokrat Vinarský a Renner, tedy zástupcové stran, které před tím navrhovaly obrovské přímo zdanění rolnictva, aby pro výměr osobní daně z příjmu u rolníků nebyl rozhodný t. zv. katastrální výnos, poněvadž prý jest vzhledem k dnešní drahotě nízko vypočítán. Návrhy ty byly však zamítnuty 29 proti 14, tedy většinou dvoutřetinovou. Přijat pak návrh Bauchingrův, aby osvobozen byl od osobní daně z příjmů onen přednost domácnosti s více než dvěma členy rodiny, pokud jeho příjem nepřesahuje 4800 K. Finanční výbor schválil ustanovení o mládenecké dani a zamítl změnovací návrhy, aby tato daň postihovala teprve příjmy od 4000 K nebo 2400 K. Přijat byl návrh Lichtův, aby snížena byla daň na nejvýš 3 stupně, jsou-li tu zvláštní, poplatnost poplatníka podstatně snižující poměry při dani — povinném příjmu přes 12.000 K (až dosud přes 10.000 K). Konečně schválen návrh Bauchingrův, dle něhož při poplatnících prvních 6 stupňů (až dosud při poplatnících prvních 3 stupňů) může býti z takových důvodů daň dokonce vůbec prominuta. Demokratické pozadí pozměňovacích oněch návrhů jest charakteristické, ježto by jimi mělo býti zrušeno 6 až 10 stupňů daně z příjmu a tak každé zmenšení údělu z daně příjmové musilo by vésti k tomu, že by se musily v zemi zvyšovati daně spotřební. Útočným byl návrh moravského agrárníka Staňka na zdanění církevních korporací, ač při korporacích a právnických osobách vůbec stanoví zákon, aby příjmy celku byly rozvrženy, pokud se nedá zjistiti, kolik každá osoba z toho má, stejným dílem na jednotlivé příslušníky. Posl. Staněk navrhl ovšem, aby z tohoto pravidla vyjmuty byly kláštery; když však seznal, že svým protiklerikalismem dal se svěsti k něčemu, co ani jemu milým by nebylo, svůj původní návrh odvolal a změnil ho v ten smysl, že příjem korporací má se zdaniti podle rozvrhu na jednotlivé příslušníky. Tak posl. Staněk se svým útokem proti klášterům pohořel. — Zástupci městských německých okresů se usnesli, že nepřipustí, aby bylo stanoveno junktim mezi finančním plánem a reformou daně domovní třídní, jak si přejí zástupcové venkova. Poláci pak usnesli se hlasovati pro finanční

»Nebylo by lépe, jemnostpane, kdyby se to dříve ohlásilo s kazatelny a hostinský byl na budoucí neděli připraven?« namítl kaplan.

»Máte pravdu, pra sařaport« ale pak si na ně dojedou.«

A dojel. Vstoupí do místnosti, hostinský smekne čepičku a jemnostpána zdvořile vítá.

»Kdepak jsou lidé?« táže se duchovní.

»Vědí co, jemnostpane,« zněla odpověď, »chtějí-li si dát nalíti, tak si pěkně sednou, ale cvičení u mne žádné nebude, protože si nedám odháněti hosty.«

»Pra sařaport« Josefe, zapřahej!«

Tak skončilo křesťanské cvičení v T. To se rozumí, že si starý pán na zpáteční cestě párkrát zasařaportil.

Umřel a přišel jiný. Došlo k biřmování. Katecheta vzkázal po dětech, příští neděli že bude zápis starších k sv. biřmování a cvičení, aby se najisto všichni dostavili, kdož posud biřmování nebyli. Tentokrát přijel opět děkan, ale krom několika školních dětí dostavila se dvě starší děvčata z rodiny, která se do T. přistěhovala. Když cvičení ve všech očích bylo odbyto, ohlášeno nové cvičení v T. a nabídl se je míti kaplan, jenž měl o sobě mínění, že jeho osoba potáhne.

»Pošlu tam syna a snad zastydí se«, myslil si v duchu Písma děkan a byl srozuměn.

Kaplan přijel, ale škola byla, jak by ji vymetl. Školní děti a ty dvě panny cvičení si odbyly a jiný nepřišel.

»Pra sařaport«, byl by řekl nebožtík pán.

FEUILLETON.

Překážky v T.

(14) Nedávno přinesl venkovský list zprávu o jedné obci naší diecése, že se tam nedal nikdo biřmovati, že odtamtud nikdo nechodí do kostela, jen na pohřeb a tu že na mši jdou jen nejbližší přátelé, při tom však že v obci panuje pořádek, svornost a láska k chudým. Pravíme, že taková obec existuje, ačkoli to s tím kostelem není doslovně pravda a jakkoli tendenčně dopisovatel ledacos zamlčel. Tím ovšem nechceme říci, co dopisovatel zmíněného listu říci chtěl, totiž že může býti člověk pořádným i bez náboženství. Na venek může, ale tu musí ostatní podmínky existenční býti příznivé a nejsou-li, nemá člověk bez náboženství onoho sloupu, o nějž by se mohl opřít v dobách zlých. Klesne spíše než ten, kdo v náboženství nachází svou útěchu i posilu.

Na obecnou zevnější kázeň mají vedle náboženství ovšem vliv i jiné faktory, v první řadě zámožnost, dobrý příklad vynikajících jednotlivců, nedostatek samostatných menších lidí a úplná odvislost deputátní čeládky od hospodářů, jak tomu je v obci, o níž mluvíme. Bude-li tam ten pořádek za dvacet let, to je ovšem jiná otázka, a ti, kdož se toho dožijí, přesvědčí se, že to bez náboženství přece jen ani tam nejde.

Dnešní dospělí lidé jsou ještě odchovanci, jak říkáme, staré školy, z poměrů, na něž křesťanství mělo nepopíratelný vliv, třeba toho ti, kdož myslí, že musí za každou cenu býti pokrokovými, sebe

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

plán a daň ze zápalek, žádají však zrušení dvou nejnižších tříd daně domovní třídní.

Daň ze zápalek. Této dani, ministrem financí právě podané mají podléhati zápalky ze slámy, lepenky, korku, ze tkaniv, příze atd., dále voskové, stearinové a podobné zápalky. Ministr navrhuje: a) daň 2 h při zápalkách se sírou při každém balíčku a při obsahu do 80 kusů, při balíčcích s větším obsahem po 2 hal. za každých 80 kusů anebo za zlomek tohoto počtu; b) při jiných zápalkách 2 hal. za každý balíček s obsahem do 60 kusů, při balíčcích s větším obsahem vždy 2 hal. za každých 60 kusů anebo zlomek této částice; c) při voskových zápalkách 10 hal. za každý balíček s obsahem do 60 kusů, při balíčcích s větším obsahem vždy za každých 60 kusů anebo zlomek tohoto čísla. Dle § 5. zákona podléhají továrny na zápalky úřední kontrole dle libosti úřadu, rovněž i tak prodávající hotového zboží. Den, kterého zákon nabude platnosti, bude stanoven nařízením. Dle statistické tabulky, připojené k odůvodňovací zprávě, činí očekávaný výnos daně při denní spotřebě 3 zápalek na osobu 9,558.000 K, při denní spotřebě 5 zápalek na osobu 15,930.000 K ročně.

Poslanecká sněmovna projednala zákon o noční práci v pekařských závodech a potom první čtení zákona o obchodu podomním, při němž Rusín a neodvislí socialisté hlašení prováděli obstrukci. Žid a socialista bursián Reitzes s posl. Breitrem rozhodli se všemi prostředky znemožniti nahlédání do knih. — Ve schůzi sněmovny 11. t. m. odpověděl ministr zeměské obrany Georgi na různé stížnosti v příčině ubytování stravování, ošacení a výzbroje povolanců záložníku. Návrh posl. Seitzera na zahájení debaty o této odpovědi ministrův zamítnut 175 proti 121 hlasem.

Hr. Karel Coudenhove, býv. místopředseda vlády, Českého zemířel minulou sobotu po delší chorobě v Meranu v 58 letech svého věku. Za jeho 15letého úřadování (od 16. února 1896) na místopředsedství vystřídal se ve Vídni na 11 ministerských předsedů; v Praze v listopadu 1897 pronukl velké bouře po zrušení jazykových nařízení Badeniových, na Prahu uvalen výmínečný stav; rok nato bouře se opakovaly, pak r. 1905, kdy demonstrováno po celém království pro říšskou volební reformu. Německou obstrukcí na zem sněmu r. 1908 vypuknuvší, již následovaly v Praze nové bouře se stanným právem, klesala jeho rozhodnost a stal se úplně bezmocným proti zvůli prováděné v uzavíraném území, vliv jeho na ministerstvo Bienenrthovo byl žalostný a tak už nemocen v lednu 1911 odebral se na odpočinek.

Vlastnoruční list císaře Františka Josefa I. Dle zpráv z Petrohradu přijat byl princ Hohenlohe s největšími poctami a byl mu udělen vysoký řád. Poslání prince Hohenloha v Petrohradě setvalo se prý s plným úspěchem.

Válka na Balkáně. Všecka pozornost upjata jest především k poloostrovu chersonéskému, kdež Bulhaři usilují zmocniti se Dardanell, aby tak byla otevřena cesta loďstvu řeckému do moře Marmarského a tak proti Cařihradu. Bulharům se dosud daří. V bitvě na řece Kavaku padlo 15.000 Turků, u Bulairu byli Turci nanovo poraženi. Turecké vojsko, které 8. a 9. t. m. přistálo v Sarkoi, aby zaskočilo Bulhary před Gallipolem, bylo v nepořádku zahánáno na útěk k mořskému pobřeží, kdež pod ochranou lodních děl dosáhlo přepravních lodí. Také u Podimy na Černém moři pokusili se Turci vyloďiti vojsko, aby padlo Bulharům v týl, ale nezdařilo se jim. Rovněž všechny pokusy Turků o útoky u Čataldže špatně pro ně skončily. Turci utrpěli značné ztráty a musili se vrátit do opevnění. — Na Drinopol páli Bulharské dělostřelectvo dále, město jest již zcela v ssutinách. Poněvadž vnější opevnění drinopolská nejsou ještě všechna v moci obléhatelů, byl by všeobecný útok příliš krvavý. Jakmile padne Drinopol, pak teprve lze očekávati rozhodnou bitvu u Čataldže a Gallipole. Ovšem z Cařihradu šíří se dále zprávy, jak prý turecké vojsko zdatně si počíná proti Bulharům. — Před Skadarem zuří kruté boje, za nichž spojení Černohorci a Srbové obsadili některá opevnění. Ztráty jsou na obou stranách značné. Že se Turkům vede zle na všech stranách, ukazují stále pokusy, aby zase bylo obnoveno jednání o mír. Turecký vyslanec v Londýně žádal sira Greya, aby dal popud k akci velmocí pro mír; sir Grey však odmítl a pravil, že musí Turecko o mír žádat samo.

Zprávy organizační a spolkové.

Z Jednoty katol. tovaryšů v Hradci Králové. Valná hromada, pořádaná dne 10. února, poskytla uspokojivou přehledku spolkové činnosti. Vleká hospodářská tíseň, která v Hradci Králové mezi živnostenským stavem po 2 léta již se pociťuje a zejména poslední dobou nabývá hrozivého rázu, nebyla valně přízniva spolkovým snahám. Z nedostatku práce vyliďňují se dílny řemeslníků a mladého řemeslnického dorostu je v městě našem pořídku. Jednota sama ztratila následkem nezaměstnanosti skoro třetinu svého členstva v uplynulém roce, což je ztráta značná pro nynější poměry. Práce spolková vykonávána byla však s neztěněnou horlivostí a proto došlo k slušným úspěchům. Vzdělávací činnost jednoty nesla se obvyklým směrem, pořádané byly dva reprezentační večírky, z jara jeden a druhý na podzim ve prospěch balkánského „Červeného kříže“, jedno divadelní představení, jeden ples. Katolické kruhy místní reprezentoval spolek deputacemi s praporem v Praze, Žamberku, Třebouchovicích, na Pouchově, v Chrastí a ve Vídni při eucharistickém kongresu. Na zdaru diecéšního sjezdu spolků a na I. sletu „Orlí“ měla jednota slušný podíl. Počet svazků ve spolkové knihovně dostoupil výše 520. Příjmy běžné 527 K a vydání 458 K, takže se docílil ještě přebytek 114 K. Do výboru byli zvoleni pp.: dr. Reyl předsedou, red. Sahula místopředsedou, V. Jenčovský starším, E. Soudíl jednatel, J. Černý knihovníkem, J. Polák hospodářem, Šejnoha, Lokvenc, Šulc a Bauer. Za náhradníky pp.: Breiter a Vrabec. Revisory pp.: Feigl a Polák. Členové jednoty přihlásili se též za stoupence strany křesť. sociální a vstoupili do místní organizace strany. Za postupující industrialisace malého průmyslu nabývá tovaryšský spolek, na zásluhách Kolpingových zbudovaný, stále většího významu, proto měl by nalézati v interessovaných kruzích náležitou podporu. Rudě natěný řemeslnický dorost, který všechen výdělek promarní, je malou nadějí pro uhlášení malovýroby proti velkému průmyslu. Má-li však jednota konati plně svůj úkol, musí poskytovat tovaryšům také hmotné zaopatření, jako to činí spolky v Německu, které tvoří mohutnou organizaci. U nás se velikým ideám nedaří, protože máme mnoho malých lidí ve veliké době.

Okresní sdružení české mládeže křesť. soc. na Opočensku pořádá IV. kurs lidový s tímto programem: 1. V neděli dne 23. února v Zádolci: a) Národní písně a zvyky, b) O poslední vůli. 2. V neděli dne 2. března v Bačetině: a) Organizace mládeže, b) Hospodářské družstevnictví. 3. V neděli dne 9. března v Cháborech: a) Výchova mládeže škole odrůstlé, b) Nový branný zákon a jeho úlevy. 4. V neděli dne 16. března v Běstvinách: a) Uměleckých kresech (se zvláštními obrazy). Začátek vždy přesně o 2. hodině odpolední. K hojně účasti účtíve zve Okresní výbor organizační na Opočensku. Ústřední výbor v Hradci Králové.

Opatovice n. L. Skupina zdejší křesť. soc. mládeže vystoupila opět na veřejnost. Odchodem vlp. J. Širůčka (za kaplana do Litomyšle) ztratila svého dosavadního horlivého předsedu, jenž ji po více roků zdárně řídil. Z té příčiny nově ustavený výbor zvolil si jednoláseň předsedou velpána zdejšího Jos. Drbohlava, který volbu tu ochotně přijal a vedení skupiny se ujal. Skupina uspořádavši své spolkové záležitosti, pořádala dne 9. února odpoledne veřejnou schůzi s poučnou přednáš-

kou o světovém eucharistickém kongresu ve Vídni, na níž měl promluvit známý osvědčený pracovník a zdatný organizátor dp. Jos. Novotný, kaplan z Pardubic. Pro neodkladnou povinnost nemohá sám se dostavit, poslal v zastoupení sebe jako řečníci sl. Balcarovou z Pardubic, která, ač stížena menší nevolností, způsobem klidným vylíčila dojmy z euchar. sjezdu pro katolíka a přesvědčivě vybízela jak zdejší mládež, tak muže i ženy k organizování se v katolických spolcích za účelem sebevzdělání v ohledu nábož.-mravním i společenském. Celá schůze četně navštívená zdejšími stoupenci strany křesť. sociální i milými hosty z blízké Vysoké n. L. místním duch. správcem, dp. Jos. Tesařem, duch. správcem čes. zem. polepšovny i stoupenci stran jiných, vyzněla klidně a důstojně ku spokojenosti všech přítomných posluchačů. Jest si jenom přáti, aby přesvědčivé vybiďnutí přednášející slečny nevyznělo nadarmo, ale aby k naší organizaci přihlašovali se nejen u více statečné dívky ale i neohrožení jinoši, aby tak naše skupina rostla a působila svými poučnými přednáškami a životem k zušlechťení naší mládeže. Proto všichni se upřímně těšíme, že při budoucí přednášce nás potčí a povzbudí oblíbený řečník dp. Josef Novotný z Pardubic a tak nám nahradí to, nač jsme se všichni již minulou nedělí těšili. Zdať Bůh!

Smiřice. Křesť. soc. lidový spolek konal 26. ledna četně navštívenou řádnou valnou schůzi. Přítomné uvítal pan místopředseda Michal. Nato přednesl jednatelem zprávu pan B. Bartošek, pokladník p. Macháně a knihovní pan Řehák. Valná schůze všechny tyto referáty schválila. Přikročeno pak k volbě výboru. Protektorem spolku zvolen byl vsdp. děkan Seidl, předsedou p. Michal ze Smiřic, místopředsedou dp. Vik, ostatně zvoleni skoro všichni funkcionáři dřívější. Valná schůze usnesla se z důležitých příčin též na tom, aby spolek nyní se jmenoval: Katolicko-národní Jednota pro Smiřice a okolí sídlem ve Smiřicích. Za povznesené nálady pan předsedající schůzi ukončil. — Spolkový ples, pořádaný v nově vystavené městské dvoraně, byl k plné spokojenosti hostů i členstva. — Divadelní představení „Furiant“ (od E. Peškové) bylo sehráno ladně. Všichni účinkující dobře se do svých úloh vžili. Uvážili-li se, že mnozí z nich hráli po prvé, musí se tím více jejich píle a snaha oceniti. Nepřátelé chtěli patrně pomluvou p. Pluhaře účast na divadle poškoditi, ale tím nám jen prospěli. Návštěva byla neočekávaná — sál plničký. Proto: srdečný dík za všechno. — Naše Jednota vystoupila na novém jevišti první. Město Smiřice při dvoraně zřídilo i krásné jeviště — i ve větších městech málo je takových, což náš spolek a všechny jiné spolky musí jen těšiti. Za propuštění jeviště sl. městské radě dík!

Sdružené katolické spolky v Pardubicích uspořádají v městském divadle divadelní představení dne 23. t. m. Čili naši ochotníci sehraji působivou Hermanovu veselohru „Dobrodinci“.

Vamberk. V neděli dne 9. t. m. pořádal zdejší křesť. soc. sociální spolek „Svornost“ členskou schůzi, četně navštívenou, při níž přednášel náš milý a horlivý jednatel dp. Jaroslav Mihulka, místní kaplan, o příčinách, které vedly prof. dra. Alberta z Ruville k přestoupení z protestantismu na víru katolickou. Dp. řečník pěkným způsobem na tomto učení dovedl, že pravá věda vede k víře katolické a jen pavěda může přivoditi nevěru jednotlivce. Děkujeme dp. jednatele za poučná slova a těšíme se na pokračování ve svrhu psaném thematě, které nám slíbil. Po přednášce dvě sl. členky přednesly procitěným způsobem některé básně, za což byly odměněny zasloužilým potleskem přítomných. S poučením spojili jsme ušlechtilou zábavu. Na konec k vyzvání dp. řádce spolkového, Fr. Komárka, zakoupeno bylo přítomnými obětavě mnoho cihel na stavbu kostela Panny Marie Růžencové OO. Dominikánů v Plzni. Zdať Bůh!

Z chrudimských katol. spolků. Masopustní večírek tělocv. odboru „Orla“ vydařil se znamenitě. Při zábavě v pravdě originelní, založené v nelicenci veselí, pobavili nás Orla a Orlice výborně. Na den 23. února chystá Úřel intimní slavnostní večírek Boleslava Jablonského k oslavě stých jeho narozenin s bohatým programem vyhradně pro členstvo katol. spolků v hostinci „U koruny“. Chystá se též společný divadelní večer na sv. Josefa, k němuž se připravuje novinka, povedená fraška, která jistě všechny pobaví. Katol. národní Jednota žen a dívek pořádati bude o svátcích velikonočních veřejnou přednášku, k níž pozván bude některý z předních našich řečníků. Upozorňujeme zvláště členstvo na tento spolkový program pro nejbližší dobu, by se dle něho zařídilo a o hojnou účast se postaralo. K fondu na stavbu katol. spolkového domu v Chrudimi došly Jednotě katol. tovaryšů příspěvky od vldpp.: 5 K: J. M. Msgr. Jos. Gross, biskup v Litoměřicích, dr. Jan Soukup, pap. prelát, kapit. děkan v Hradci Králové, Jan Baborovský, duch. správce v Kartouzích, Jos. Šmejkal, farář v Babčicích, Jos. Vlček, děkan v Dol. Újezdě, 3 K: Msgr. Ant. Pogert, kanovník v Hradci Králové, Al. Ulbrich, děkan v Pardubicích, dr. Aug. Stránský, prof. v Trutnově, Fr. Schneider, farář ve St. Buci, 2 K: J. Hejtmánek, bisk. vikář v Bystrém, A. Nývlt, farář v Ciněvsi, Ad. Hubálek, farář v Kyšperku, J. Kepl, farář ve Svojanově, A. Drašner, administrátor v Poděbradech, J. Vasyka, kaplan v Rychnově, J. Reizek, bisk. vikář v Nymburce, V. Kopecký, profesor v. v. v Nov. Hradech, dr. G. Domabyl, professor bohosloví v Hradci Králové, Fr. Dohnálek, farář v Libštátě, Ed. Pohleisch, farář v Heřmanicích n. L., J. Forman, katecheta v Něm. Brodě, Fr. Velebný, kaplan v Církvi, V. Šafránek, farář v Bojanově, Fr. Peměkl, farář ve Zruči, P. Bayer,

iaraf v Jablonci n. Jiz., Em. Balcar, faraf v Cholticích, Leop. Ziková v Jičíně, Al. Sigi, kaplan v Roztokách, V. Zörnig, děkan v Labské Týnici, M. Jičínský, faraf ve Vsestarech, St. Schönberg, faraf v H. Studenci, J. Zitko, faraf v Trh. Kamenici, Fr. Tomček, faraf ve Vel. Ouhně, J. Kavan, katecheta v Hlinsku, P. Petřík, kaplan v Dol. Újezdě, P. E. Remeš, převor v Broumově, Fr. Michalitschke, děkan v Lanškrouně, J. Kolář, faraf v Poniklé, J. Poláček, děkan v Žamberku, I. K. Č. Jázl, bisk. vikář v Libici, Fr. Blecha, děkan v Solnici, Aug. Richter, děkan v. v. ve Svratce, J. Nováček, administrátor v Nových Hradech, V. Uhlíř, bisk. vikář v Přepýších, Fr. Šíp, kaplan v Přepýších, Farní úřad ve Vrbici, J. Kašpar, děkan v Rosicích n. L., Fr. Janeček, kaplan v Nymburce, J. Hlavsa, faraf v Nechanicích, V. Břesky, faraf v Probluzi, X. Y. v Červ. Kostelci, A. Chaloupka, děkan v Chlebicích, J. Brabec, kaplan v Hradci Králové, Fr. Okrouhlický, děkan v Kopidlně, J. Kašpar, faraf ve Žlunicích, J. Zelený, kaplan v Sedlci, J. Jilek, kaplan v Mikulovicích, P. L. Prchal, faraf ve Vojslavicích, P. J. Sedláček v Slpiskách, dr. J. Stanovský v Konopišti, V. Sedláček v Solopiskách, dr. J. Stanovský v Konopišti, V. Poděbrad, A. Seligr, děkan v Stračově. — Všem vys. úst. pánům dobrodincům vzdáváme uctivé „Zaplatě Bůh!“ a ostatní prosíme, by prosby naše neodkládali a sebe menším dárkem nás vzpomněli. Členstvo pak vybízíme, aby v brzkou dobu svou povinnost vykonali, v nejbližších snad dnech bude té pomoci třeba. — Zdať Bůh! —

Křtěníce v Jilemnici. Zdejší Jednota sv. Jana Nepomuckého horlivě nyní cvičí divadla. Než naše horská vánice, čili jak se zde říká „foukačky“, zabránily poslední neděli v masopustě sehrátí „Paní revírníková a její Tony.“ Čekali jsme tudíž až do 1. neděle postní t. j. do 9. února. A neklamali jsme se. Přiznáváme počasí přilákalo z celého okolí mnoho hostů. Z Benecka, z Rychnova, z Jestřabí, ze Lhoty i ze Stronkovic nechybělo jinochů a dívek, pro divadlo nadšených. A naše mládež hrající dala si hodně pozor, aby celá veselohra byla dobře sehrána. Vdp. předseda snažil se všemožně, aby souhra byla bezvadná. — Jaké překvapení bylo, když herci byli tak maskováni, že nebylo možno poznati jejich osobnosti. Pan Novotný, holič z Jilemnice se o to postaral svým velice vyspělým uměním. Dovolujeme si poděkovati zde jménem výboru všem našim hercům, kteří jeví tak veliký zájem a smysl pro divadlo. Jsou to P. T.: p. Vejnar, slečny Prášilovy, sl. J. Nechanická, sl. Pitřmanová, pl. Hendrychová pp. A. Trojan, Hendrych, Jón, Šír, sl. Janouchová, p. Malinský, sl. Havlíčková a p. Havlíček. Jen ať horlivost jejich nikdy neochabne! Víme, že nyní, když cesty jsou úplně zaváté, jest obtížno chodit do zkoušek, avšak máme lyže, které nás snadno do sálu převevou. — Těšíme se již na „Křtí u potoka“, že jej Jednota co nejdříve sehraje. — Výbor jednoty.

Přelouč. Minulé neděle dne 9. února na požádání zdejšího křesť. soc. spolku „Svornost“ uspořádal v záloženské dvoraně přednášku oblíbený cestovatel dp. Alois Svojsík o své poslední cestě po Jižní a Střední Americe. Zajímavá jeho přednáška přivábila tak četné posluchače z místa i okolí, že záloženský sál více ani pojmuti nemohl. Pan přednášející příjemným svým přednesem a více než 250 zdařilými promítanými obrazy připravil vděčnému posluchačstvu zdařilý večírek, začev byl odměněn frenetickým potleskem. Po zapravení všech výloh čistý výtěžek 100 K vložen byl ve zdejší občanské záložně ve prospěch vnitřní výzdoby chrámu Páně na sv. poli, k jehož restauraci vnější i vnitřní z jara má dojiti.

Loučeň. „Tovární dělnice a její dva milenci.“ Obraz ze života ve 4 jednáních se dvěma proměnami a s jedním živým obrazem. Dle besídky red. Šupky upravil Loučenský. Hra tato posud v rukopise sehrána poprvé u nás v Loučeni dne 9. února při takové návštěvě, že místnost nestačila. Došlo již na naši skupinu více žádostí o zapůjčení této hry. Zdvofile oznamuji, že při nejlepší vůli není možno všem žádostem vyhověti a prosm o laskavé poshovění. Právě připravuje se rukopis této hry do tisku a tiskárna zajistí vyhoví přání mnohých a brzo hru vydá tiskem, což bude hned ohlášeno. Upřímně jsme toho všichni litovali, že p. red. Šupka nemohl býti pro ochuravění své hře přítomen. Zasloužilému našemu sboru ochotnickému za tak zdařilé provedení hry veřejně zde srdečný dík vzdávám. Loučenský.

Lurdský český spolek. Ve středu dne 19. února o 5. hod. odp. koná se v Praze v hotelu Brejškově (Spálená ul.) první výborová schůze lurdského českého spolku, ku kteréž se všichni P. T. pp. členové výboru co neuctivěji zvou. Hosté, kteří zavítají do Prahy na euch. kněžský sjezd a o akci lurdskou se zajímají, jsou srdečně vítáni.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovozřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná umění od vld. duchov. díla k dispozici.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní: Jmenování jsou: Jeho Magnificenci vsdp. Dr. Eugen Kadeřávek, rytíř Řádu Železné koruny, převor Kanonie Želivské řádu Praem., jmenován čestným konsist. radou, vsdp. Dr. Frant. Reyl, kanovník kath. kapitoly, konsist. rada, radou diecéšního manželského soudu, vdp. Dr. Hugo Doskočil, rektor bisk. semináře, substitutem defensora matrimon., vdp. Dr. Jan Konečný, vicerektor bisk. semináře, sekretářem manž. soudu, p. Vojtěch Balcar, faraf v Cerekvici, obdržel expositorium canonice. — Ustanovení jsou pp.: Frant. Burghart, kaplan v Jičíně, za faráfe do Lužan, Václav Jetmar, kaplan v Nové Pace, za kaplana do Jičína, Jos. Ulík, administrátor, za kaplana v Lužanech.

Schůze městské rady dne 10. února: Žádost Spolku architektů a inženýrův pro království České za obelání výstavy v Lipsku, letošního roku pořádané, postoupena byla technické kanceláři k vyjádření. — Zpráva lesního úřadu, že bylo dne 30. a 31. ledna vyvráceno větrem v městských lesích asi 150 stromů, byla vzata na vědomí. — Technické kanceláři bylo uloženo, by předložila rozpočet na zřízení studny na hřbitově na Kopci sv. Jana. — Na žádost místní organizace národní strany svobodomyšlné svolá se schůze voličů poslance na radě říšské na večer dne 18. února do měst. divadla, kdež promluví pp. říšští poslanci Dr. B. Franta a Lad. Čech. — Dvouměsíční kurs hospodyňsko-kuchařský pro nemajetné ženy a dívky zahájí se dnem 1. března při měst. dívčím lyceu. — Vzato bylo na vědomí, že c. k. místodržitelství schválilo prezentaci nadace Josefa Bartuška, míst. č. 6 a 1. pp. stud. medicíny Kubešovi a J. Riedlovi. — Panu Jos. Nevyhoštěnému, továrníku, uděleno bylo povolení k užívání konířny a sušárny na parc. č. 2. v bloku VIII. — Lesní úřad byl vyhlášen, aby dodal 3- až 5leté jehličnaté stromky z lesnicí školek pro městské zahradnictví.

Stolbovu novou veselohru „Staré hříchy“, jejíž premiera odbyla se v sobotu dne 8. února za neobyčejného úspěchu na městském divadle vinohradském, sehraje dne 27. března dámský výbor Obecné kuchyně za součinnosti ochotnické jednoty „Tyl“. Oblíbenost tohoto českého autora jakož i humánní účel (představení bude ve prospěch pokladny Obecné kuchyně) přiláká jistě v též den hojně obecnstva do Klicperova divadla. Záznaky přijímá již nyní knihkupectví p. Tolmana.

Koncert kvarteta Ševčíkova dne 21. února má na programu Smetanovu dlu „Z mého života“, Dvořákův E dur a Griegův G-moll kvartet. Začátek přesně o čtvrt na 8. hod. večer. Ceny míst pro tento jediný koncert: lože 12 K, křesla a balkon 3 K, sedadlo I. 2.40 K, II. 2 K. Sedadla na galerii jsou vyprodána v abonementu. Místa k stání: parket 80 h, parter 60 h, galerie 50 h, studentský, dělnický a vojenský lístek 60 h, do parteru 40 h. Ceny abonentní byly oznámeny a lhůta pro abonování končí dne 19. února večer.

Valná hromada dámského odboru Ú. M. Šk. se koná ve středu 19. t. m. o 5. hod. odpol. ve sborovně dívčí měst. školy; toto oznámení slouží k uvědomění, místo zvláštního pozvání, které odpadá z úsporných ohledů.

Ze soudní síně. Včera byl odsouzen pardubický žurnalista J. Jakub pro svou řeč na loňském „protiklerikálním“ táboře pronesenou k týdennímu tuhému vězení pro zlehčování katolické církve a náboženství (§ 303 tr. zák.). Když fanatický tábor, na němž se zlehčovala s úžasnou ignorancí katolická věrouka, byl rozpuštěn, sypaly se na intervenujícího komisaře dra. Fiedlera výtky, že se to stalo bezdůvodně. Nyní soudně ověřeno, že komisař na ochranu zákona dle své povinnosti vystoupiti musil. Kdyby se zavádilo na kterékoli schůzi konservativní jen málo o židovské milionáře, titíž lidé, kteří tupí otevřeně věrouku křesťanskou, řečníka denuncují, že urazil — židovskou církev.

Program biografu v Adalbertinu od 15. do 18. února. Otoci krásy (drama o 2 jednáních). Přípravy k indické slavnosti (přírodní). Billy vítězem (humoristické). Abruzzy (přírodní). Šťěstí přinášející plot (komické). Začátek představení v 8. hod. večer. V neděli a ve svátek konají se dvě představení: o 4. hod. odp. a o 8. hod. večer.

Z Obecné kuchyně. O vánocích rozdáno bylo chudým v Obecné kuchyni 325 vánoček a 650 porcí polévky. K nadílce této přispěli P. T.: Po 20 K: Městská spořitelna, purkmistrovský úřad, úřednictvo centrály Záložního úvěrního ústavu. Po 10 K: Živnostenská banka, Záložna, Záložní úvěrní ústav, p. Jul. Pokorný s chotí. Po 5 K: Česká banka, právovární měšťanstvo. Po

3 K: Sbor dívčí měst. školy. Po 2 K: vldpp. J. Soukup, Pogerth, Musil, Fr. Šulc, Sekera, pp. dr. Brtnický, V. Javárek, Jar. Červený, K. Hubáček, J. Fiedler, A. Libický, Katschner, J. Komárek, J. Růžicka, J. Fránek, paní: A. Outhová, M. Hniličková, E. Procházková, H. Skuherská, R. Jirotková, H. Lendecková, F. Julišová, R. Jeřábková, M. Rudolfová, L. Novotná, R. Čisarová, M. Srpová, A. Plesnivá, O. Hromadová, M. Fischerová, V. Zachovalová, Aug. Urbanová, A. Slámová, Fajererová, A. Collinová, A. Mattušová, A. Čizbová, Kl. Tausiková, F. Zippeová, M. Bařková, A. Jančová, M. Doštalová, B. Geduldigrová, A. Pilnáčková, M. Urbanová, H. Domečková, M. Rotterová, M. Steinfelldová, P. Hanušová, M. Svobodová, L. Morávková, E. Uhrová, Em. Kořínková, E. Opálková a M. Šefcová. Po 1 K: vldpp. Brychtia, Reyl, Kerner, Domabyl, Huráň, Keppl, Cibalka, Beneš, Svoboda, Hrubý, Jindra, Pavlík, pp. dr. Hodoval, Houdek, Patzak, Holeček, V. Kónig, Jirásek, M. Brády, Chrudimský, Rážž, Merhaut, J. Novák, K. Peřina, Viktorin, Kroulík, paní: A. Šubrtová, P. Spitznerová, J. Smolíkova, M. Havránková, H. Ippenová, M. Beránková, S. Fahrnerová, Z. Pokorná, A. Růžicková, M. Faltová, M. Schmidtová, B. Honkeová, A. Battková, A. Stejskalová, K. Pilipová, B. Ctiborová, L. Wiplerová, B. Kuklová, V. Plesnivá, J. Švotčíková, Z. Zimnerová, B. Duračková, Draslarová, Mar. Rejthárková, Matysová, A. Gerguričová, B. Peřinová, M. Hrouzková, M. Králová, A. Khomlová, M. Kašparová, A. Řeháková, K. Jelínková, A. Honzíkova, M. Trappová, A. Vinklerová, P. Melcrová, E. Marešová, K. Černá, A. Morávková, B. Štírská, H. Steinová, V. Jihlavcová, A. Červenková, M. Petříčková, A. Nepeřená, A. Šandová, A. Rledlová, Z. Rezková, M. Sedová, A. Hanělová, slečny: A. Eiglová, H. Koutníková, A. Veverková. — Všem šlechtěným dárcům vzdává dámský výbor Obecné kuchyně vřelý dík.

Poděkování. Podpůrná jednota c. k. státních a občeka c. k. pošt. a telegr. zřizenců pro Hradec Králové a okolí vzdává tímto P. T. velect. příznivcům a účastníkům plesu dne 2. února t. r. ve dvoraně Adalbertina pořádaného, který vynikl nad očekávání jak finančně tak též i velikou účastí, nejpřínemější dík. — Čistý výnos per 424 K 49 hal. odveden svým účelům.

Jizerské hory. Jablonec nad Nisou s okolím, Černá Studnice, Smržovka, Honsberk, Josefodol, Wiesental, Tannwald, Dessendorf, Polubny, Grüntal a Harrachov s malebnými údollii i svahy jsou pěknou serií pohledů předvedeny v Panorámě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové od 15. do 22. února 1913.

10.000 upotřebených poštovních známek, jakož i jiné věcné dary (stanioi, olovené slupky) daroval Ústř. Matici Školské p. Al. Šrámek z Pražského Předměstí u Hradce Králové. Horlivému sběrateli vzdal výbor Ústř. Matice Školské srdečné díky.

První rybářský klub v Hradci Králové pořádá v sobotu dne 15. února v hostinci p. Hájka „u Modré Hvězdy“ v Hradci Králové přátelský večírek s humoristickým programem. Při večírku účinkují chvalně známé silly. O dobré pivo a smažené ryby postaráno. Začátek v 8 hodin večer. Vstup volný.

Lochenice. O 1. neděli post. posvětil zde vdp. P. A. A. Košťál, kvardián Pratiškánského kláštera v Bechyni, novou křížovou cestu k veliké radosti zbožných farníků. Na 175 věřících přijalo sv. svátosti, aby získali ponejprv u té vzácné slavnosti plnomocných odpustků. Zvláště velice potěšeni byli Locheničtí i Předměstičtí, když jim otcovské požehnání Jeho Excellence nejdůstojnějšího Arcipastýře právě v desátém výročí jmenování biskupem vyřčeno bylo. Kéž dobrotivý Bůh Biskupskou Milost, jemuž světlepatrně z těžké nemoci pomohl, na mnohá léta celé diecési zachová! Též vdp. světiteli, jenž letos má Abrahamoviny i kněžské semijubileum přede dveřmi, přejeme všeho blaha hojnost měrou vrchovatou.

Třebechovice. Volební agitace počínají se již v rychlosti. Volební strana osobně od domu k domu, od vesnice k vesnici pracuje pro svou věc. Přimozádné, jak podporují pánové voinost volebního rozhodnutí! Zarážá a zarmucuje, že tato agitace činí i v řadách tak zv. „našich“ lidí přímé spousty. Lidé, kteří chodí do kostela, staví oltáře, téměř v přímém styku jsou s kostelem aneb stojí v příbuzenském styku s kněžími, ti buď plné své moci odevzdali stranám nepřátelským anebo bázlivě se krčí do kouta, šíří strach a zmatek ve svém okolí. Co práce nás čeká, nežli tenhle odporný „klerikalismus“ z našich řad vypudíme! Ještě větší měrou prý řádí pokrokařská agitace v řadách soc. dem. Mlynář Kohout a spol. musí býti (jako mlynář Hájek) za každou cenu „odstřelen.“ — Generál-agitátor Kubišta je prý ve svém starém pošaliku, nyní pokrokařsky zamořených Jenikovicích, úplně „odkráglován.“ — Praubohou roli budou hráti tak zv. „národní dělníci“, ctitele bratra Kiofáče. Za pokrokařský úsměv a poklep na rameo dobrovolně se zapřáhli do pokrokařské káry a tvoří jedno těleso. A jak se zachová těch „několik svobodomyšlníků rázu Národních Listů?“ Asi zrovna tak. Při zemských nebo říšských volbách dávají pokrokaře do klatby, jménem národa tlukou na vlastenecký buběn, ale při volbách obecních páli pokrokařům kadidlo o sto šest! Mohou však opět přilít na nás se žebrotem o hlasy! — Kdo's věrný stoupenec strany, vzhůru k volbám!

Pardubice. „Samostatné Směry.“ Každý uvědomělý katolík dávno ví, že klerikál je židovská nadávka pro katolíky. A touto nadávkou hemžil se v poslední době Sam. Směry, neodvislý list zájmů kulturních, sociálních a politických pl. Ant. Štěpánkové v Pardubicích. List tento byl do nedávna rázu antisemitského, ale, změnil

se v list „protiklerikální“ t. j. protikatolický. Píšeť ve svých „převodních sděleních“ z Prahy, počastovav nás katolíky v předu i v zadu „naděškami“, takto: „Nemůže býti v kultuře národa a jeho politickém nicení nic protivnějšího nad klerikalism.“ — Českému novináři nemůže býti nic nepřijemnějšího v jeho poctivém úkolu nežli čísti klerikální listy. Setká se v nich s takovými zjevy k tomu, co sálá světlem rozvoje a slunkem pokroku, že stává se přímo chladno druhdy z církevního imafství a zlovůle klerikální. (Rozumíte tomu žvastu?) I nejprotivnější je falešné umravňování kněžourské. Důstojným reprezentantem klerikální nízkosti a církevního mamu je pražský denník „Čech“ atd., atd. Všecko protikatolické po plácání v Sam. Směr. může nám býti celkem lhostejné a nestálo by za povšimnutí, kdybychom nevěděli, že si tyto nadávky předplácěji ze zvyku setrvačnosti sami uvědoměli katolíci a přemnozí kněží (dle Sam. Směru kněžouři) v okolí Pardubic. Co byste učinili s bytostí, která by k vám přišla do stavení, nespravedlivě vám vynadala a žádala za tyto nadávky drze ještě peníze? — Aby však charakteristika bývalého antisemitského žurnálu byla patrna, uvádíme veršiky, které v čele listu na prvním místě uveřejňuje osobní „básník“ tohoto listu: „Vina dvacátého věku: V Čechách ctibodných a zbožně temných — leccjaká už zrodila se vina — Avšak uprostřed rozmanitých odrud — zamazaných — pomazaných klerů zemných — ještě nebyla ta z černých oblud — XX. Věku prašivina.“ — „Kašple“, „Plameny“, „Záře“, „Havlíčku“, schovejte se! — V minulých dnech umřel v Pardubicích Frant. Hössl z Ehrenfeldu, dlouholetý bývalý kostelník děkanského kostela. Zesnulý byl dobrý, šlechetný muž, který věrně a poctivě konal služby kostelní skoro 40 let. Slavný pohřeb jeho konal se dne 7. t. m. za veliké účasti smutečních hostů a 8 kněží. Posmrtnou vzpomínku nad hrobem pronesl od srdce vdp. bisk. notář Fr. Langkramer. R. i. p. — Do pense. Vdp. František Langkramer, b. notář, člen c. k. okresní školní rady a katecheta na měšťanských školách starom. v Pardubicích, odchází po 36leté službě školní na odpočinek. Býval na počátku svého kněžství kaplanem v Pardubicích a potom nepřetržitě na téměř místě katechetou. Po jeho nastoupení na zasloužilý odpočinek bude se jednati v první řadě o obsazení členství v okresní školní radě a tu bude třeba voliti kněze energického, při tom ovšem moudrého, opatrného a zkušeného. Bylo by žádoucí, aby to byla volba šťastná, která by hověla nutným potřebám naší doby. — Stavba městského musea v Pardubicích dojde snad letos ku svému uskutečnění. Čím okolní větší města dávno už s epyšni, toho posud postrádaly Pardubice — reprezentační budovy k účelům musejním. Monumentální budova tato má státi proti děkanskému kostelu a náklad na ni rozpočten je na 200.000 K. — Místní školní rada v Pardubicích povolila posavadní nouzový roční příspěvek pro učitelstvo v obnosu 4000 korun zvýšiti na 5000 K. Ochotně dala zříditi desky pro časopisy v učitelské čtárně, která otevřena byla v dívčí novom. škole měšťanské. Podobně blahosklonně zvýšila příspěvek na bohoslužebné úkony jednotlivým katechetům o 10 K ročně. Nová opatrovna zřízena bude při škole na „Skřivánku“ pro tamější obvod školní.

Libčany. Dne 2. února t. r. odbýval se zde ples společnosti hostů „u Dusů“, kterýž, ač nepřítel času i lidí byla veliká, vydařil se tak, že od pp. účastníků prohlášen byl za jeden z nejzdařilejších plesů v posledních letech zde pořádaných. Čistý výnos 100 K byl rozdělen: 50 K věnováno ve prospěch Ústřední Matice Školské, jež odevzdány byly p. pokladníku místního odboru Ú. M. Š. a 50 K na školní pomůcky místní školy, jež doručeny byly správě školy. — Za rok při matičním plesu v Libčanech: Na shledanou!

Rychnov n. Kn. Pepa Bartoň koncertuje v neděli 23. února ve dvoraně Národního domu v Rychnově n. Kn. Začátek v 8 hodin večer. Předprodej lístků v obch. p. Jos. Říhy, jednatele Obč. besedy.

Dobruška. Koncert Pěveckého sdružení učitelů moravských v pondělí velikonoční dne 24. března t. r. v 8 hodin večer v paviloně městských sadů v Dobrušce. Bohatý program uveřejníme příště. Ceny míst: Křeslo 4 K, I. místo 3 K, II. místo 2 K, parter k stání 1 K, galerie 50 hal. P. T. obecnostvo se upozorňuje, by fídkou přiležitost si nenechalo ujíti a zavčas vstupenky sobě obstaralo. Po lístkách jest již čilá poptávka a budou v krátké době úplně rozebrány. Předprodej převzal z ochoty p. Jan Verner, obchodník v Dobrušce. — Pěvecké sdružení učitelů moravských je sbor hudebně akademický, mající 54 členů. Založil jej Ferdinand Vach, profesor hudby na paedagogiu v Brně, a sice založil jej na zásadě: Zpívej z paměti! Sdružení trvá nyní devátý rok. Za členy přijati byli jen učitelé, disponující nejlepšími hlasy a tímto znamenitým materiálem hlasovým dominuje moravské toto sdružení skvěle nad celou řadou svých následovníků. Dvoučárkové Es u tenorů slyšeti lze v plném lesku a Contra H u basů není naprosto hranicí jejich potence. Kritik napsáno o moravském sdružení několik set, ve chvále a nadšení se předstihující. Jsou české, německé, francouzské, anglické a italské a vyznívají v ten smysl, že moravské sdružení nemá konkurenci.

Rychnovsko. Čekali jsme, kdy naši soudruzi podají „Červánkům“ důrazný dotaz po podrobných účtech z peněz sebraných na raněné! Ale ti to lidé raději slídí po účtech, které se jich netýkají. V 4. č. „Červánků“ se někdo táže z Lukavice, kde jsou peníze sebrané na opravu oltáře. Odpovídáme, že sebraný obnos 230 K jest uložen v Raiffeisence a bude ho použito ihned, jakmile se sejde více peněz. Prý také pan administrátor

na kazatelně schvaloval válku. Z této lži jest viděti, co by rádi viděli a slyšeli rudí chvalofečníci bestiálních násilníků barcelonských a portugalských. Jen honem svou krvavost strčit na kněze! Dp. administrátor naopak vyzval věřící, aby se modlili za odvrácení války. A daroval-li 6 K na raněné Jihoslovany, rozhodně osvědčil větší humanitu než soc. demokraté, kteří sbírali na ruské zákeřné revolucionáře.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,
akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Krameriova 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 ohrámků. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden ohrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijský).

Různé zprávy.

Účel škol Ferrerových v Barceloně byl až příliš křiklavě odhalen hunskými ukrutnostmi, jaké žáci Ferrerovi páchali za krvavé revoluce, po níž následovalo zatčení Ferrera. V minulých dnech bylo odhaleno anarchistické spiknutí proti španělské vládě v Huelvě. Mezi třemi zatčenými anarchisty jest také učitel z Ferrerovy školy barcelonské. A za to, že španělská vláda těmto školám popřává svobodu, ještě se musí každou chvíli nejvyšší úředníci vládní báti anarchistických pum.

Energičtí katolíci charvatští. Maďaři usilují, aby ve Rjece bylo zřízeno maďarské biskupství. Ale přepočítali se zase. Na všech stranách zahájena obranná akce. Odstě protestují proti odtržení Rieky od diecése senjské bohoslavci záhřebští a současně zaslali sv. Otcí telegram, aby nedopouštěl odtržení Rieky, že by to mělo hroznou škodu pro víru katolickou. Proti odtržení protestoval i chorvatský spolek katolických akademiků „Domagoj“. Všecky politické strany chorvatské rázně zakročí, aby plány Maďarů byly překaženy. Záhřebský arcibiskup-koadjutor dr. Bauer odjel do Vídne, aby na směrodatných místech zakročil a bude-li třeba, půjde i k císaři. Rovněž všichni kněží připravují se k odporu a též všechny farnosti a korporace budou telegraficky protestovati. A pak prý katolicismus ochromuje národní cit! Věrní synové velikého Strossmayera se musí takovému žvastu útrpně zasmáti.

Nejjemnější chuť kavy, jemnější
příjemná - delikátní - povzbuzující

Všelcos. Staromládeňská daň 15proc. má býti zavedena teprve od 50 let a při 4000 K příjmů. — Ministr spravedlnosti Hochenburger nastoupí delší dovolenou, ježto jest prý — přepracován. — V Mexiku zuří zase revoluce: většina vojska přidala se k revolucionářům. — Anglické sufražetky mezi Conventary a Birminghamem přefezaly asi 40 telegrafních vedení a v Kevu vnikly do botanické zahrady, kdež vytrhaly drahocenné orchideje, čímž způsobily velmi značnou škodu. — V Paříži sřítíl se most přes Seinu: škoda obnáší několik milionů.

— Čeští lékaři nanovo odjíždějí na balkánské bojiště. — Car Mikuláš za své peníze nakoupil pro Černou Horu 375.000 pudů (1 pud více než 16 kg) žita a 180.000 pudů mouky. — Ministerstvo vnitra zakázalo poštovní dopravu srbských novin: Pravda, Tribuna a Stampa; listy tyto svými útoky na naši monarchii a naši dynastii nadělaly dosti starosti i srbské vládě. — V celém Německu jest každé deváté dítě nemanželské, v Mnichově každé třetí. — Socialistická typografická organizace v Čechách zřiká se nadále příslušnosti k autonomistickému odborovému sdružení českoslovanskému a přidrží se odborového hnutí centralistického; příslušností k autonomistům nastala by prý v typografické organizaci rozluka členstva. — Soc. dem. říšský posl. Schuhmeier byl 11. t. m. v noci při svém návratu ze Štokera vy na severozápadním nádraží zastřelen kovostružníkem P. Kunschakem, prý z pomsty. — Císař Vilém 9. t. m. v Berlíně zafečnil si zase o — důležitosti náboženství. Řeč svou ukončil slovy Bismarkovými: My Němci bojíme se jen Boha a jinak ničeho na světě. — V Kolíně nad Rýnem vybírá se přirážka 155 proc. ke státní dani z příjmu, 222 proc. ke státní dani živnostenské, 151.7 proc. ke státní dani pozemkové a domovní, 35 proc. k dani provozovací.

Chudořba a slepota s opuštěností trápí venku nevidomé dívky. Pomozte jim dárkem, šírkou, odkazem a pod. do Útulny slepých dívek Praha-Kampa.

Velikonoční dopisnice Ústřední Matice Školské, které v bohatém výběru již nyní jsou předmětem nejčilejších poptávek, právě z kanceláře matiční se rozesílají. Mistři Wenig, Jakub, Schlosser, A. Scheiner a j. připravili i letos všem, kdož matičních dopisnic k velikonočním pozdravům užívají, velmi příjemné překvapení motivy založenými šťastně, v pravdě umělecky. Čeští obchodníci, jako jiná léta, zásobí se včas všemi druhy velikonočních dopisnic Ústřední Matice Školské, za kterým účelem doporučujeme, aby objednávky zasílány byly kanceláři matiční již nyní, aby rychle a pečlivě mohly býti vypraveny. V zájmu P. T. obchodníků prosíme, aby při všech objednávkách uváděna byla čísla druhů, jimiž dopisnice jsou označeny. Při všech družicích dopisnic poskytuje se českým obchodníkům knihkupecká srážka. V drobném prodeji jsou dopisnice po 12 hal. — Všechny objednávky obratem vyřizuje kancelář Ústřední Matice Školské v Praze I., Husova tř. č. 3.

Kněžský dům v Luhačovicích. Dp. Janisch, kaplan v Cotkyltu u Šilperka, napsal podepsanému pokladníku spolku kněžského: „Přihlásil jsem se za doživotního člena kněžského podpůrného spolku a zaslal jsem 50 K. Nyní čtu v 2. čísle „Nov. Obzoru“, že myšlenka kněžského domu v Luhačovicích zanikla... Odpovídám, že kněžský dům v Luhačovicích již od loňska stojí a že v něm již loni někteří kněží bydleli. Výbor pak právě nyní chystá akci, aby dluh per 20.000 K se uhradil. Prosím, komu byla loni poslána prosba a dosud ničím nepřispěl, aby tak učinil nyní. Leop. Kolisek, farář v Blansku, t. č. pokladník.

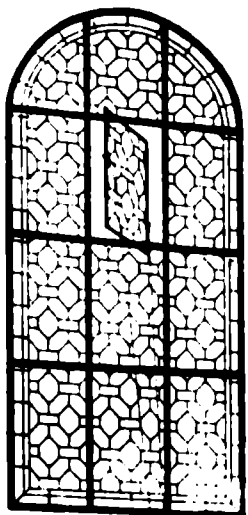
Moravská agrární a průmyslová banka v Brně skončila pátý rok své činnosti ziskem v obnosu K 1.005.857,38 proti K 818.049,29 v roce 1911. Bilanční schůze správní rady konati se bude dne 17. února 1913, na níž předloženy budou podrobné zprávy a cifry, jakož i návrhy pro valnou hromadu.

MAGGI^{HO} kostky
(hotová hovězí polévka)
po 5
jsou nejlepší!
Ochrana známka Zřizová hvězda.

**Barevná
kostelní
okna**

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
uměle sklenářství a malba skla
v Třebelovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Kuchařka

vдова 36letá s delší kuchařskou a hospodyňskou praxí prosí o místo na menší faře. Na plat se nehledí, jedinou podmínkou je, aby mohla mít u sebe svoji 12letou dcerušku a mohla ji posílati do měst. školy. Vzácné nabídky do 1. dubna t. r. pod značkou »Klid — O« pošte rest. Náchod.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Hospodářství lze pronajmouti

v pohorském okresním a průmyslovém městě v nejlepším stavu (jak pole, tak dům), o rozsáhlých místnostech, za výhodných podmínek. — Dům nalézá se u samého nádraží a případně hodil by se dobře k zařízení obchodu neb k jakémukoliv jinému účelu. Nabídky do administ. t. l.

Raďte si psát o vzorky

firmě

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čís. 186.

— Vývoz lněného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panákové

plátna, damašky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile,

— — — šaty atd., překrásných modních vzorů. — —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m zbytků vkusně rozdělených za 18 K.

obdržíte to nejlepší! **Křesť.-sociál. podnik!**

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého

a Zemského Svazu.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)

doporučuje T. velečistoj. duchovenstvu

svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukázkou

se na požádání franko zašlou.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání

která o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Cerný, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Metoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknusná váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila biak. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všude křesťanský český závod

vytívaček a tisků „Záštitu“ v Chrastí a Chrudimě.

Všecké prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záštitu“. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklad y:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podlahová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstvu zvláštní výhody.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k missím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Dům

o dvou poschodích prodá se z volné ruky za nejpriznivějších podmínek.

Adresu sdělí administr. t. l.

TRY

1 plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k dořídání.

Nejlepší cídido na kovy.

Žádný přípravek vodový.

Nadlékate a fyzika dra 6. knižka svétomírny

ušní olej

odstraňující rychlé a důkladné blacheta, výtok a záněty v uších i v zastaralých případech. Jedině k dostání lahve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze, Malá Strana, Nerudova nlice.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovární ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav, číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě. **Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.**

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium

prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti a bezvadném provedení

zimního i letního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

**Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.**

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kapní pramen v Rakousku veškerých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrovn, keberů a
kovového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rafie ve vlastních dílnách a
domích, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
Adresování vždy došlovne se vyprošuje.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
životnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 36
případech úmrtí celkem 40.575 K, získav 895
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluslézka 2 K,
jež se vyplácí bez průtahu buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do staří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášeni mohou býti kýmkoliv,
jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zasláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Reyl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Hledá se katol. společník,

jenž by podporoval

katolický podnik

a pomohl by našinci k zajištění existenci v místě,
kde by se dalo rozšířiti hojně katol. hnutí.
Závod jest v začátku a dobře by prosperoval.
Jest zapotřebí kapitálu k rozšíření. Mohlo by
býti i více společníků, kteří by našli dobré
zaměstnání. Zvláště odborní znalci průmyslu
textilního by mohli mnoho získati. Adresu sdělí
administrace t. l.

Přecetná významnosti a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu na křídlo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejodolnějšího
vzoru mosaičového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává látky i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
síť a vše zaručeno v místě.
Mocilky skleněné pro fa-
gady, křídlové cesty atd.
Nákrsky, rozpočty i od-
borní rada zdarma.

Dvořákova praženka

dodává polévce a omáčky velmi jemné
dobré chuti a překonává každou do-
mácně upravenou jišku. Z této pra-
ženky upravená polévka úplně se
vyrovná hovězí polévce a při dnešní
drahotě se takto za velmi levnou cenu
pořádá velice dobrá, výživná polévka.
V domácnostech ušetří se pak mnoho
práce a peněz. Jedna kostka stačí na
4 talíře polévky. Praženka jest jen ze
zaručené čistých přírodních tuků
upravena. Nejlepší praženka jest jen
*** s nápisem hořejším. ***

Nejlevnější, nejobtížnější pokrm při tom
velmi výživný jsou

pravé olomoucké syrečky

(tvářky)

známka OLMA

Poštovní bedničky (na zkoušku) K 5
franko dobírkou.

Pro další prodej doporučujeme orig.
bedny 6—8 kop:

Velký druh IV. K 1.35 za kopu,
menší druh III. K 1.20 za kopu
z Olomouce dobírkou.

Vyrobeny z tučného domácího tvarohu
jsou sýrce „Olma“ jediné pravé
olomoucké tvarůžky jemné chuti.

Balené sýry zaručené nejlepší jakosti
dodáváme a sice: Imperiál, Liptav-
ský, Tyliský, v bochníkách 4-6 kg,
dále maslové sýry, Camambert (bez
plísně), vše co nejlevněji účtujeme
Poštovní bedničky různ. balených
sýrů na zkoušku K 10 franko do-
bírkou.

V postních dnech značná poptávka.

„Olma“, parní sý- rárna, Olomouc.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevněji. Žádejte prospekt. Nejvýhodněji.

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

Plně čtete důležitý spis.

O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a s ustavičným zřetelem k nověj-
ším a nejuvěřejším církevním i státním normám
a předpisům vzdělal

Br. Th. Antonín Brychta,
kanovník-strážce katedrální kapitoly v Hradci Králové.

Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Velice cenou tuto knihu redakce „Obnovy“ co
nejvíce doporučuje.

Expedici obstarává

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové.

Nádherne dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké
reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla
v moderních rámcích, nejrůznější umělecké
výrobky, kříže, sochy, rámce a lišty nej-
novějších vzorů a provedení doporučuje

od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Pos. Kiesel v Hradci Kr.
Jitkova třída, naproti Grandhotelu.

Výroba rámců,

vkusné zarámování a zasklí-
vání přinesených obrazů atd.
ve vlastní dílně.

Obchod umělecký a papírnický.

Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a
školní potřeby, alba, kasety dopis. papírů, kalendáře,
knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd.

Obrovský výběr dopisnic

ždy nových uměleckých, místních a časových.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá deštiletí vy-
hlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc
cognacu, srbské slivovice jakož i pív. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. páni obchodníkům a
hostinským povelují se zvlášť výhodné ceny.

5% Moravská agrární a průmyslová banka, filiálka v Chrudimi zúrokuje vklady bez výpovědi i výhodněji.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmoní
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský velelíst.
duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

ve velechrámu sv. Barbory v Hoře
Kutné, v koncertní síni na jubile ní
výstavě v Praze,

kteří byly nejvyšší cenou vyznamenány, v Tamboré
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Varšavě, v Buda-
pešti, na Trsatu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmoní
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísedícím
soudním znalcem.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církevní náčiní

doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísedící soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%
dle výpovědi.

Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

Přední a zadní
POZEMEK

vedle naší továrny
se na dobu 3 let

PRONAJME.

Kauder a Frankl,
Třebechovice.

Browning
6-35, 7-65.

Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a skon-
čené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.
Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

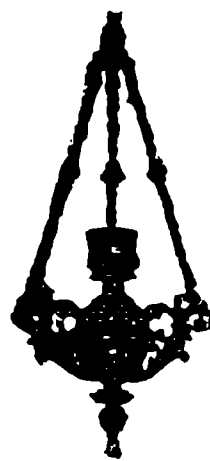
Mešní vína
zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Velelístojnému

duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručit velkeré kostelní nádobu a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádoby, paténky, paci-
fikály, svíce, lampy, kaudelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisem
církevním vyhovující. Staré před-
mety opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předmety neb výkresy nasílá na u-
kázku franke bez zásvaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých zlatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z klenotnické
praxe, tabulek, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a dráhokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posel a ciselor

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Každý upřímný majetný náš stoupeneč
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

Spálená ulice 9-II.

5%!

Dopíše si o složní
listy.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velelístojnému ducht-
venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Řádného

krejčovského dělníka

na celoroční práci a dobrý plat přijme

Jan Michálek,

mistr krejčovský v Hradci Král., v semináři.

Pokrok na Slovensku.

Jest vskutku velice zajímavé, jak horlivě starají se o Slovensko pokrokáři právě nyní, kdy konservativci zkyplili svízelnou práci a mučednictvím půdu tak, že se na ní seje již pohodlně. A pokrokáři rozhazují po zoraných lánech celé hrsti své kokotice.

Na obětavého Hlinku vedou se fanatické útoky z několika stran a to za vudcovství těch pokrokářů, kteří se vyvinuli hlavně zásluhou Hlinkovou. Ti rukou svornou a nerozdílnou s pokrokáři českými snaží se zdolat cílevědomé Hlinkovce.

V Ružomberku, kde jest Hlinka duchovním správcem, konaly se 25. ledna t. r. doplňovací volby. »Čas« dne 3. února káral Hlinku, že se stavěl proti volbě evang. faráře Dra Belly a pokrokáře Dra Šrobára. »Čas« píše dále: »Starousedlé měšťanstvo je vesměs katolické . . . Evangelici, kteří reprezentují v městě slovenský živel (jen evangelici?!), jsou malou menšinou, ač uvědomělou. (Kde pak by byl pokrokářský evangelik neuvědomělý!) Hlinka brzy vycítí, že uvědoměním v ohledu národním a v snášlivosti náboženské je nejsilnější prostředek, který by mohl ohrozit jeho despotické choutky . . . zdvihl vyhlazovací boj. Ale — přišla volba a oba kandidáti zvítězili. Ze 40 volebních členů je dnes 30 Slováků. Ukázalo se, že Hlinka pro svou násilnou a bezohlednou povahu ztrácí pudu i mezi svými věrnými . . . Tyto průzračné a křiklavé lži byly korunovány ještě v 31. čísle »Lidových Novin«, kde se mluvilo o Hlinkově porážce a o tom, jak má co děkovati Hlinka protestantům a židům (nynějším sloupům ružomerského pokroku), že byl zvolen za faráře. Zatím však posud ani židé ani protestanté nikdy se neúčastnili volby katolického faráře. R. 1905 hlasovalo při volbě z 60 členů zastupitelstva 44, vesměs všichni katolíci.

R. 1906 zvolen za poslance dr. Šrobár, který podepsal na faře ružomerské program slovenské lidové strany, žádající obranu katolicismu a náboženských škol a dále revisi civilního manželství. Za svůj mandát lstivý pokrokář měl co děkovati výhradně Hlinkovcům. Když byl dán Dr. Šrobár pro národní práci do vyšetřovací vazby, pomohl si ven zbabělým umýváním rukou a strkáním viny na Hlinku. A když Hlinka seděl v žaláři, Dr. Šrobár spěchal do Prahy oslavovat Ferrera.

Zatím co byl Hlinka žalářován, pracoval dr. Šrobár od desíti k pěti. společnost slovenská byla na Ružomberecku porážena na hlavu. Vládní kruhy, aby svoji moc pojistily, posílily své posice Mauthnerovou tkalcovnou. 40 členů zastupitelského sboru má hlasy virilní. Nynějšího roku Maďaři zvýšili zastupitelský sbor z 80 členů na 120, z čehož jest polovice virilistů. Průmysl, banky, továrny a obchody jsou v rukou židovských. Z 60 řádných členů zastupitelstva a 15 náhradníků jest 55 židů a pět protestantů. Proti těmto byl za došavadního volebního řádu boj velice těžký. Hlinkovců bylo v této polovici 15.

Druhá polovice zastupitelstva (60 řádných a 15 náhradníků) měla se utvořiti volbou. Pokrokáři pak rozhlásili, že Hlinkovci byli poraženi. To však jest lž, protože devadesát procenty zvítězili kandidáti Hlinkovi. Šrobár a Bella byli zvoleni hlasy Maďarů a židů a také těch úředníků a svědků, kteří dříve Hlinku a Šrobára soudili pro »pan-slavismus.« Na maďarských lístcích se objevovalo jméno Šrobárovo. Někdejší politický vězeň se spojil s maďarskými úřady, aby se msty proti svému dobrodinci Hlinkovi porazil slovenský lid, svoje vlastní někdejší voliče. Evangelický farář byl strčen do popředí proto, aby ztrpčoval ve prospěch Maďarů postavení katolickému knězi. Dělníkům, kteří by se opovážili voliti Hlinkovce, hroženo propuštěním z fabriky. Jak dělníci, tak železniční zřizenci volili pod přísným dozorem Maďaronů, kteří je vedli jako stádo. Sám maďarský list ružomerský napsal, že volba byla paskvillem na tajné hlasování. Židovský agent Leop. Leitner poznamenával lístky svědčící pro Maďarony, na druhé straně sedící Viktor Stiacký třídil lístky na dvě skupiny, tak že věděl zcela přesně, kdo koho volil.

A přece Hlinka měl vítězství velké. R. 1908 Ružomberk nevolil ani jednoho horlivého přívržence slovenské strany lidové. A nyní? V I., III. a IV. okresu, kde vedl hlavní slovo skutečný slovenský lid, voleni byli Hlinkovci (36 mandátů). II. okresu nebylo možno dobýtí jednoduše proto, že tam jest pašálk židovský. Tam zvítězil Šrobár, protože tam hlasovalo 114 židů, vládních úředníků a Maďaronů 77, 20 evangeliků, jiných 16. Od těchto lidí obdržel Šrobár 227 hlasů, Bella 221. Uvědoměl Slováci nechtěli ani slyšeti o Šrobárovi, zvláště když pozorovali silnou agitaci, jakou v jeho prospěch rozvinuli maďaronští židé.

Den volby (25. ledna) byl před Slováky Hlinkovými od byrokratů tak tajen, že se o něm do-

věděli teprve 22. ledna. Koho se tedy vlastně Maďaroni báli?

Nyní budou hlasovati pro stranu Hlinkovu z 60 virilistů 15, ze zvolených 60 členů zastupitelstva 57, všech 8 venkovských přísedících, z městských 5. Tedy Hlinkovci mají 85 hlasů, odpůrci 40—45. Kdo tedy byl poražen? Hlinka měl dříve 30 mužů, nyní jich má skoro třikrát tolik. — Pokrokový tisk tedy »z lásky k slovenskému národu« plesá, že byli také zvoleni kandidáti strany židovsko-maďarské a lže o porážce Hlinkovců.

Z říše monismu.

Do nedávna se věřilo, že síla vědy vítězně kráčí v před, aniž by potřebovala podpůrné berly ve formě značných peněžitých příspěvků. Monismus však, který se prohlašuje za vědu, potřebuje stále nových peněz, aby mohl »přesvědčovat« způsobem umělým. Na sjezdu v Magdeburku zvýšen členský příspěvek v monistickém sdružení ze 6 na 10 marek. Ačkoli monismus hlásá zásady komunistické a protikřesťanské, přece pohlavár Ostwald prohlásil, že se zatím nepomýšlí na získání širších vrstev lidových. Proto také řečeno, že se příspěvek k vůli soc. demokratům nesníží. Počítáno při tom chytře na slabou stránku soc. demokracie — na její zaslepenou zášť proti katolické církvi, která sama sebou vhánil soc. demokracii v náručí protikřesťanských nauk, i když tito nejsou organizovanými monisty. Dr. Maurenbrecher také řekl, že netřeba mítí dělníky za členy svazu, protože beztoho při zavedení laické morálky do škol možno úplně počítati se soc. dem. dělnictvem. S monisty přirozeně utvořila kartel k potírání křesťanství, že německý liberalismus politický jest

Volná Myšlenka ovšem se drží monismu křesťovité, aby neztratila »vědecký« důvod k svému bytí. Zajímavé však, že o sjezdu V. M. v Mnichově napsal universitní professor v Tübingách dr. W. Goetz v liberálním »Fortschritt«: »S radostí konstatujeme, že německý liberalismus politický jest dnes dalek Volné Myšlenky. Je-li snaha po pravdě jedním z největších dober lidstva, pak by mělo volnomyšlenkářství uznati jedno z nejnedůstojnějších a nejistějších výsledků zkušenosti: náboženskou potřebu lidstva . . . My zástupci vědy nemůžeme dosti důrazně varovati před přeceňováním výsledků kteréhokoliv vědec. směru. Že se však dnešní volnomyšlenkářství hlavně opírá o lživědu, o souhrn polopravd anebo dávno překonaných tvrzení, v tom se jistě shoduje utlačovaná většina zástupců vědy.« Sám vynikající liberální učenec Harnack, který tak rázně odbyl volnomyšlenkářské popírání existence Kristovy, pravil v květnu roku 1912 na evangelicko-sociálním kongresu v Esenu: »Heslo monismu jest pošetilé a to proto, že si každý pod tím může mysliti cokoli. Pokud se toho slova užívá tak všeobecně, není to nic jiného, než držadlo na lep lidí. Opravdový život to přejde. Od slova toho nelze odvoditi světový názor. Na částečkách brouků a elektrofu není možno naléztí světový názor — nýbrž možno nanejvýše vrávorati.« — Rozumí se, že monistický a židovský tisk zahájil proti Harnackovi prudkou střelbu, která však celým hřměním nezpůsobila škody žádné, ježto se jí nedostávalo vědecké munice.

Bývalý podučitel F. V. Krejčí závidí Ostwaldovi suché vavříny a proto založil společnost soc. dem. bezvěrců. Tedy v programu negace jsou tito lidé vždy velice horliví. Ale vážný professor Dr. Fr. Mareš poukazuje v »Přehledu« na profesora Jodla, který hájil na sjezdě monistu duchovnědu proti fysickému materialismu Ostwaldovu. Ačkoli Jodl byl monistou a pravil, že se lidstvo nemusí vzdáti víry a že jest velice nebezpečný pro kulturní vývoj ten světový názor, který nenalézá výkladu pro mravní vědomí člověka. Dr. Mareš dokládá: »Klásti místo Boha vědu jest jako klásti výtvar za Tvůrce.«

O českém vědeckém pohlaváru volnomyšlenkářského monismu Dru Krejčím napsány od odborníků kritiky přímo zdrcující. »Týden« některé cituje. Napsáno, že postrádá Dr. Krejčí první podmínky psychologické tvorby — bohatého duševního života vlastního, nedovede napsati ani žádné kompilace (snůšky z jiných spisů), nedovede cíti odborná díla chápati, neovládá potřebného materiálu. Neuměle zanášá do českého ovzduší výhradně volnomyšlenkářské pokusy německé. O francouzských a anglických autorech dovídá se něčeho pomocí němčiny, o slovanských (kromě českých) neví ničeho, ačkoli Abrahamowski, David, Mahrburg (autor pětisvazkové Psychologie) a jiní, kteří byli vyznamenáni i v cizině velikými cenami, tolik svým bystrozrakem prosluli! Dne 4. června 1911 prohlásil Dr. Krejčí: »Souhlasí-li kollegové (universitní profesori) s tím, co Dr. Chalupný o mně napsal, pak projeví, že nejsem hoden býti vedle nich členem sboru filosofické fakulty . . . Kdo mlčí, vzbuzuje zdání, že souhlasí.«

Kollegové dosud mlčí, ale — Dr. Krejčí stal se zatím na svou žádost definitivním, řádným universitním professorem. Tak »dopověděl« volnomyšlenkář skutkem své prohlášení.

Besídka.

POD KANCELÁŘSKÝM BYROKRATEM.

Sděluje ze svých zkušeností Florian Notýsek.

Když jsem před několika desítkami let byl přidělen co praktikant okresnímu úřadu v P., stál v čele tohoto úřadu rada Varta. Malý, ale sporný, niohutného zášijku a břicha na krátkých nohou. Vypěstovaný vojenský šedý knír co chvíli hradil a protahoval tučnými prsty, na nichž se blyštělo několik širokých, velkými kameny opatřených prstenu. V kanceláři nosil brejle. Když chtěl čísti, vysunul je na čelo, když se však chtěl na někoho podívat, spustil je na špičku nosu, při čemž jeho vodnaté, modré oči působily dojemný kontrast s růžově zářícím nosem.

Čtenář již jistě správně uhodl, že rada Varta byl velkým ctitelem Gambrina. Vždyť byl z Plzně. Dle chuti piva byla pak nálada příštího dne a dle toho se úřadovalo. Úřadování co nejvydatněji podporoval úřední sluha Janeček, stará vojna, rovněž šedého kníru a červeného nosu. Ten pil všecko, v čem byl alkohol, ale přes to svou zkušeností a chytrostí byl důležitým činitelem v úředním aparátu okresu P.

Seděli jsme tedy kdysi my mladší úředníci a praktikanti ráno u svých stolů, kamna příjemně dýchala a v různých náladách počínali jsme svou úřední činnost. Tu vejde Janeček, přímo ke koncipistovi Brčálovi.

»Mají jít hned dolů.«

»Co je?«

»Ale, starý zase dnes nadává na Malinu, tak jdou!«

U Malinu byla totiž plzeňská pivnice, kde rada Varta horlivě působil. V kanceláři pasoval každý rok jiného mladého úředníka za svého intimního sekretáře. Přivítal Brčála: »Tak pojďte, Františku, otevřete dnes poštu. Zatr . . . Malina! Bolí mne oči.« Seděl rozložen v úřední přednostenské spací lenošce a mocně odfukoval.

Brčál převzal poštu, sluha Janeček s potvrzenou poštovní knížkou již byl u dveří. V tom houkne rada jako do lesu: »Halt, Janeček, přinesou mi od Malinu láhev kyselky, ale velkou, vám Františku to bude taky dělat dobře.«

»Ale já, prosím, nic.«

»Nemluvte a otvírejte poštu — a kde jste večer vlastně byl, je to způsob? Má to lidi.«

»Měli jsme večer zkoušku v besedě k dýchánku a po hraní hned jsem šel domů.«

»A co to zase budete lírat, snad ne zase nějaké ufnukané kvarteto? Při tom člověku přejde žízeň!«

»Budeme hrati také směs národních písní s průvodem klavíru a nějaký Straussův valčík.«

»No — uvidíme — také, také! A to že jste pak šel domů?«

»Já, prosím jsem teď v peněžních rozpacích, sráží se mi poplatek z povýšení, otec nemůže, naříká na daně, které právě musí platit a tak . . .«

»Františku, Františku, nehubujte mi na finanční úřady. U těch jediných ještě se pěstují ideály.« Brejle byly na špičce nosu a modré oči radovy setkaly se s udiveným zrakem Brčálovým. »Což nic nevíte o ideálních poplatcích, o ideálních kolcích, o ideální dani domovní, co? Má to lidi! A slyšel jste někdy, mladíku, o nějakém ideálním rozhodnutí na př. politického úřadu, o nějakém rozsudku soudním o ideálech? No tak! A dnes večer přijdete k Malinovi, já už to zařídím. A nestůjte, čtete poštu, je tam něco z presidia?«

»Je. Presidium urgíruje nedošlou zprávu ohledně města P.«

»Člověče nešťastný, vždyť jste to sám dělal, ne? A já to předečtírem podepsal, podívejte se do protokolu.«

Brčál otevře knihu a najde tam spis založený.

»Mám to lidi! Hned s tím běžte dolů, ať to expedujou dnes!«

Brčál běží, ale sráží se ve dveřích s Janečkem, kterýž nese litrovou láhev kyselky.

»Halt, Janeček, tohle dají dolů, ať to dnes jde! A vy, Františku, nalejvejte. No tak, sobě taky, jak pak by ne.« Brčál musí pít, v útrobách mu kručí a žbluňká.

»Mám to lidi! Tu urgenci vyřídíte sám a tu vodu si také vypijete sám.« Těžkou pravici bouchl do stolního zvонku, Janeček se objevil a chtěl odnésti poštu.

»Halt, Janeček, přinesou mi pěkné buček a od Malinu jednu ale hned.« Janeček běží.

»Tak co, člověče, s tou poštou, mám to lidi! Nestůjte, co dají?«

»Zde je, prosím, žádost kancelisty Vrby z Tý-

na o podporu, stonala mu manželka a děti, účty přiložil.

»Vrba? Aha, to je ten v Týně, co mi vždycky zkazí chuť! Nic nedostane. Jako naposledy, když jsem byl v Týně na revisi! Ten člověk, Františku, pije jedno pivo tři hodiny a pak to zalejvá vodou. Viděl jste to kdy? Až se v člověku všechno obrací. Jsou to lidi! Tak dál.«

»Oficiál Žáček žádá za přeložení do Kolákovy, kde jsou střední školy, má dva hochy na gymnasiu a dva ještě ve škole.«

»Nic, nic, ať tam sedí. Považte si, o poslední inspekci sedíme tam v tom Kostelci »U jelena« celý okres, pivo jako křen, nadlesní dělá psí vtipy, zvěrolékař dobytčí, všechno se váli smíchy a tu v jedenáct hodin se zvedne oficiál Žáček, koktá cosi jako omluvu a jde domů. Je to způsob? Mám to lidi! Neváží si dobrého bydla . . . př . . . zpropadený Malina! Tak nestůjte, co dál?«

»Račte odpustit, pane rado, já jen myslím, že oficiál Žáček je snad nejlepší v okrese a když to místo v Kolákově je teď uprázdňeno . . .!«

»Mlčte, mlčte, jste ještě tuze mladý, abyste něco myslil. Vy si chcete dovolit víc, než já! A víte, vy jste zrovna takový, bojíte se lidí. Co z vás bude? Až vás jednou reponou ad akta na věky pod zem, bude z vás takovej neužilej, vy-schlej fascikl — — leda jestli snad ta muzika neudělá z vás ještě člověka . . .«

V tom kdosi nesměle zařukal na dvěře. Rada Varta nikdy na takové řukání neodpovídal, Brčál to věděl a byl zticha, netroufal si. Řukání se opakovalo. »Františku, někdo sem leze hned po ránu, podívejte se.« Brčál otevřel a vidí před sebou člověka v černém oděvu, stříhu ne zrovna nejnovějšího, v bílých rukavicích, s vylindrem z doby patrimoniální, vzezření ustaraného. Vešel s hlubokými úklonami . . . »Jsem oficiál Žáček z Kostelce . . . podal jsem si žádost za přeložení do Kolákovy, kdež je právě místo uprázdňeno, a osměluji se co nejuvěřivěji prosit o milostivé vyhovění, mám dva chlapce na střední škole a nemohl bych je dále v cizině vydržovat . . .«

Rada Varta i s lenoškou se obrátil k prosebníkovi, brejle na špičce nosu, mávl trochu rukou: »Ano, ano, žádost zde máme, vy máte, myslím, čtyry chlapce? A to budou všichni študovat?«

»Když páni učitelé říkají, že ti hoši mají bystré hlavy a že by jejich hřivna byla zakopaná!«

»A vy asi máte svou hřivnu jistě v suchu, nikam nechodíte, z hospody utkáte . . .«

Brčál si myslil: »Ubohý Žáčku, ty jsi zvolil nešťastnou hodinu.« Chtěl se vytrátit. Ale rada Varta to zpozoroval. »A vy mi neutíkejte, sedněte, запиšte ty presidiálky do protokolu, my budeme zde brzo hotovi.«

Mezi tou řečí vešel Janeček, již červený jako »brabeneč«, nesa přesnídávku a dvě sklenice piva. Vida cizího, obratně odbočil, vzal direkci k velké knihovně a tam za nejstaršími říšskými zákoníky umístil pivo, vyndal z desek sbírky normalii, taliíček a na ten položil balíček. Oficiál Žáček osmělil se ještě prosit »skrz ty děti«, ale pan rada vida, že mu bůček chladne a pivo teplá, jen řekl: »O to místo je více žadatelů, tak vám to slíbit nemohu. Ale buďte jist, že vykonám svou povinnost, s Bohem.«

Nešťastný Žáček s úklonami se poroučel. Rada bručel: »Tak nás ještě přijde zdržovat — a co vy, mladíku, ještě to nemáte? Má mto lidi.« Bůček voněl již v celém pokoji. — Brčál vstal. »Tak už jděte, nahoře vám práce leží.«

Na schodech setkal se Brčál s oficiálem Žáčkem, který si čistil brejle. Rozpačitě pozdraviv, zasténal: »Já nevím, pane koncipisto, proč pan rada mi není přízniv. Slíbilo se to místo snad někomu jinému?«

»To ne, ale pan rada se na vás tuze hněvá. Když byl na inspekci v Kostelci, odešel jste z hostince dříve než on — a to víte . . .«

Brčál krčil rameny.

»Ale já tehdy stonal a dva dni jsem pak ležel.«

»Rád bych vám pomohl, no snad by to šlo, jak radu znám . . . Víte co, nejezděte domů, zůstaňte dnes tady, přijďte večer k Malinovu, pijte, neupejpejte se, to on nesnese, jen dodržte! Snad ho usmíříte.«

»Udělám to k vůli dětem, ženě pošlu depeši.«

Večer u Malinů měl rada Varta již své místo: u kamene za stolem lenoška, na stole malý podnos. Jak usedl, vyndal totiž z kapes pouzdro s doutníky, pouzdro se špičkou na doutníky, skřípec na oči, nožík k ořezávání doutníků, vlastní párátko na zuby a to všechno složil na podnos, aby vše bylo po ruce.

Toho dne seděl opodál již Žáček. Rada přišel, zafuněl a zval ho ke stolu. Přišli ostatní od »okresu« (museli!) i Brčál. Rozpovídali se, pan rada měl slovo ale rád také poslouchal šprýmy a anekdoty. Žáček se činil, vypravoval příhody z vojny a pak musil přisednout vedle pana rady. Lhal, že zmeřkal poslední vlak, protože to zdejší pivo ho svedlo . . . a již byl radův.

V 10 hodin poručil rada salám, v 11 hodin sýr, ve 12 hodin vlašský salát — všechno na svůj účet pro všechny — a sledoval, jak Žáček pije. A ten se tužil, snažil se držet stejný krok, vlastně tah

s panem radou, kterýž měl z něho stále větší radost a nabízel již Žáčkovi doutníky. Přespat musil Žáček u Malinů, dodržel až do konce.

Příštího dne dopoledne — již po poště — přišel zase Janeček k Brčálovi: »Mají jít doůl!«

»Bruč!«

»Ba ne, dnes je jako milius.«

Rada Varta vítal: »Tak vidíte, Františku, jak se člověk může mejlit! Já myslel, že ten Žáček je filistr a on je zatím pořádný člověk. To mu ten Kolákov dáme!«

»A jak, prosím, s tím Vrbou, jak to mám vyfídit?«

»No, jak, poukažte mu 60 zlatých, ať si jednou také dá dvě piva!«

Záložna v Hradci Králové.

Janův náměstí č. 163.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i výmě!

Kulturní jiskry.

Spisovatel M. A. Šimáček zemřel náhle dne 12. t. m. Jméno Šimáčkovo náleží v našem literárním světě k nejpobulárnějším. Napsal zvláště z života cukrovského tak rázovitě romány, že mnohé z nich čtou se v překladech s velikou pochvalou v cizině. Šimáček podává obrázky realistické, ale nezachází do krajnosti jako na př. Šlejhar, nemiluje přemrštěných drsností, snaží se i při líčení hrubého prostředí akcentovati vznešené ideály. Zesnulý narodil se v Praze r. 1860 a po studiích na pražské technice stal se cukrovským úředníkem na venkově. Nato ujal se řízení »Světozora« a pak »Zvonu«. Od r. 1900 byl knihovníkem městské knihovny vinohradské a působil jako činoherní referent Národního divadla. Práce Šimáčkovy, jejichž ušlechtilá tendence jest nevtíravá a které se nehaly (dle příkladu jiných) za chvilkovou sensací, budou dlouho zdravou, vpravdě vzdělávací četbou českých domácností. Čestná paměť zaslužilému spisovateli!

Dědictví sv. Prokopa právě předložilo veřejnosti dva mohutné svazky. V paměť osmdesátiletého jubilea »Časopisu katolického duchovenstva« a padesátiletého jubilea »Dědictví sv. Prokopa« postavili dr. Jos. Tumpach a dr. Ant. Podlaha »Dějiny a bibliografii katolické literatury náboženské od roku 1828 až do nynější doby«. Vyšla teprve část první o 480 stranách, do níž pojaty spisy a články týkající se bohovědy vůbec, Pisma sv. a práce z oboru biblického, obrany víry a věrouky, mravouky a zpovědnice, asketiky, pastýřského bohosloví, paedagogiky a katechetiky, homiletiky. Snesený materiál jest výslednicí práce sysifovské. Druhá část vyjde ještě tohoto roku. Cena I. dílu 10 K. — Dr. Antonín Vřešťál podává prvou část II. podrobného dílu »Katolické mravouky.« Stran 447, cena 8 K. Obě práce jsou svědectvím neúmor-né pílě, obsáhléh studia. Podány jsou české veřejnosti formou přístupnou a praktickou. »Dědictví sv. Prokopa« zaslouží si nejširší podpory zvláště v kruzích české katolické intelligence. Vydalo již velikou řadu důkladných spisů, jimiž znamenitě obohacena česká věda vůbec.

Literární událostí je právě vyšlý spis: Život Ježíše Krista. Sepsal Dr. Alois Cigoj O.S.B., český upravil František Teplý. Cena brož. výtisku 20 K. váz. 23 K, v subskripční ceně o 5 K levněji. O knize té napsal J. Š. Baar: Do české literatury bohoslovecké o letošních Vánocích tiše, bez bubnu reklamy vešla vzácná kniha, která v našich řadách nesmí propadnout zapomenutí.

V předmluvě k českému vydání citované knihy čteme pravdivá slova: »Není v naší literatuře po ruce pro časové námitky sepsaný život Ježíšův, jenž by světle ukázal, čím v životě — v pochýbnostech — nevěřící chtěl býti božský Spasitel. Takovou knihou se osvědčilo dílo učeného benediktina dra A. Cigoie v krajinách alpských. Jako poklad chovají ji v katolických rodinách, knihovnách těch nábožensky smýšlejících krajů. — Sedl si tedy ten vesnický faráříček a když se k tomu nikdo neměl, přeložil sám vzácné to dílo. A jak je přeložil! Překlad nejen že »plyne«, ale dýše zrovna vůni krásné naší mateřštiny, cítíte, jak brousil svůj jazyk na starých vzorech klassických. Jest vůbec málo knih v novější době, napsaných tak krásnou češtinou, jakou čteme v tomto »překladi«; už po této stránce stává se »Život Ježíše Krista« literární událostí a četba jeho požitkem. Ta chvála i sláva patří překladateli.

Patří mu i dík, že právě toto dílo tak sličně přeložil. Neboť Cigoiov »Život Ježíše Krista« jest opravdu »populárním« v ušlechtilém slova smyslu. Psán jest duchem přísně vědeckým, ale bez učeného slovního aparátu; autoru se podařilo prostičkým způsobem povědět o Kristu všechno, co čteme v učených exegesích a apologetikách. Každé kapitole předešle příslušnou partii z bible doslov-

ným citátem, kterou pak methodou analytickou probírá, vykládá, hájí a na konec vyplyne lapidární synthesisa pověděného, aplikace totiž, povzbuzení nebo, chcete-li, mravné poučení, které čtenář jako jádro má si vštípit v paměť. Přečtete si na př. na str. 190. »Pokušení Krista« nebo na str. 202. povahopis sv. Jana Křtitele a jistě stanou se vám místa ta nezapomenutelnými.

Co vysoko cením, jest prostý sice, ale při tom jasný, správný a rozumný i srozumitelný výklad událostí. Připomínám jen namátkou ohnivý vůz Eliášův (str. 197), Křest Pána Ježíše v řece Jordánu (str. 203), Poměr mezi Židy a Samaritány (str. 239) a zvláště onen úchvatný rozbor Kristova »Kázání na hoře« (str. 93), který obsahuje v sobě jádro celé nauky Kristovy.

Knihá nevyhýbá se ani Straussovi, ani Renanovi, ani jiným racionalistům, nic netutlá, nezamlčuje, netají, všeho naopak se dotýká; vyvrací, hájí s neobyčejnou průkaznou silou a při tom formou naprosto přístupnou, prostičkou, která ukazuje, že autor sám nejen jako učenec strávil a zažil v sobě všechny slavné apologety, ale že jest i duší věřící a zbožnou.

Zač český čtenář zvláště bude vděčen, jest podrobné vylíčení onoho jeviště, ve kterém odehrálo se největší drama, které svět kdy viděl — život Ježíše Krista. Každý děj má svůj příslušný rámeček topografický, tak že vystupuje před očima plasticky životně. Podnebí, poměry hospodářské, národní, sociální i náboženské jsou kulisy, které pomáhají vyniknouti hlavní události. Jako živé stojí před čtenářem celé prostředí. Třeba na str. 218. židovské svátky velikonoční, baránek, jerusalemský chrám se stády zvířat obětí, rybníkem, kde ovce plovaly, aby k oběti byly čisté atd., a tak četba není nudnou, nýbrž příjemnou, osvěžující a zanechává v duši i paměti dojem hluboký — trvalý. — Četné mapy, plány, fotografie a celá galerie obrazů dojem ten zvyšuje.

Knihá jest vypravena typograficky tiskárnou firmy Kotrbovy vkusně a také cena jest přiměřena.

Vynález mnicha P. Rafaela Kögela ve Wessobrunnu, jímž umožněno pomocí chemie obnoviti texty, které již se staly na pergaménech zcela nečitelné, osvědčuje se v praxi znamenitě. V opatství beuronském ve Wessobrunnu již jest v činnosti ústav, který pořizuje dokonale otisky původních textů palimpsestů (nově popsaných pergamenů, z nichž původní písmo setřeno). Ústav tento vydá letos Kodex Sangallský č. 193, jehož původním textem jest latinský překlad knihy Danielovy od sv. Jeronyma.

V Arabii a Mesopotamii badatel dr. Musil objevil a prozkoumal zbytky osad posud neznámých, pevnůstky, ležení z doby perské, římské a arabské. Také nalezl židovské osady vymizelého kmeny židovského, který se úplně přizpůsobil okolním mohamedánům.

Biblický ústav papežský nalézá se v nové, velice účelně zřízené budově. Knihovna jest zařízena pro sto tisíc svazků a má již nyní na 20 000 odborných knih. V nové budově jest i biblické museum. Stanoveno, aby ústav měl svou pobočku v Palestině.

Národohospodářská hlídka.

Věstník Hospodářského sdružení českých křesťanských zemědělců pro kral. české, Praha II., Spálená ul. 9. Založeny byly následující odbočky: Šipoun u Prachatic, Jitkov u Chotěboře, Oudoleň u Chotěboře, Strunkovice u Prachatic, Rohozná u Poličky. — **Petrolej v posledních dnech** úžasné stoupil v ceně tak že obchodníci sami platí nyní 40 hal. Následkem výhodné koupě můžeme však našim odbočkám účtovat petrolej za 38 K la. vo-dojasný, nečadivý, a vybízíme tudíž odbočky a Raiffeisenky, aby ihned se zásobily. Kdo objedná petrolej nejdříve do 24. února t. r., dostane petrolej za tuto cenu, další objednávky budou jistě účtovány za cenu alespoň 41 K. — Cenníky vápna jsme rozeslali. Dodati můžeme veškeré druhy vápen. Chýnovské a Vlašimské vápno účtujeme tentokrát velice levně a na ceny v cenníku povolíme odběratelům ještě 2 K slevy ze 100 q. Kromě kusového vápna dodáme též vápenou krupici a prach. — Umělá hnojiva objednejte co nejdříve. Výbory odboček upozorňujeme, aby přísně dbali toho, aby vše objednávalo se prostřednictvím Sdružení které vám vyjde v cenách co nejvíce vstříc. — Agrární družstvo v Plzni a Agrární banka a jiné jejich ústavy zasílají našim odbočkám cenníky a nabízejí v nich různé zboží, zejména hnojiva, stroje, vápno atd. Peníze od našich rolníků brátí to by jim bylo dobré, a až přijde zase čas, nebudou pro ně mlti než pohrdání. Dle toho se tedy zařídte — Uhlí jest již trochu uvolněno a může se dle přání dodávati nyní v každý čas. Známká uhlí Donnersmark jest o 4 K dražší. Některé odbočky se na sekretariát zlobí, že uhlí dlouho nedostaly, ačkoliv na tom nemáme docela žádné viny. Ubezpečujeme, že objednávám věnuje se péče největší a že dbá se přísně přání našich odboček, Raiffeisenek i jednotlivců. Nastanou-li však mimořádné takové po-

měry, jako letošního roku v oboru uhelném, nemůžeme přece za to. — Upozorňujeme, aby dbalo se přesného splácení účtů a splatnost zbytečně se neprodužovala, poněvadž i my máme četné závazky, kterým musíme dostátí. Rovněž v placení členských příspěvků učinite pořádek a vybrané příspěvky ústředí zašlete. Veďte řádný seznam členů. — Semeno jetele červeného, dvousečného, zaručeně čistého, klíčivého a kokotice prostého nabízíme našim odbočkám, dokud zásoba stačí, za cenu 235 K za 100 kg. — Semena krmných řep Mamutky, Eckendorfsky a Choťovky velice levně a rychle našim odbočkám můžeme obstarati. — Někdy se stává, že jednatel odbočky nám píše: »My máme vápno tam a tam mnohem levnější atd.« Totéž se děje někdy i u jiných druhů zboží. Žádáme pány jednatele odboček, aby nám vždy podobné nabídky zaslali k nahlédnutí a nekupovali dříve, dokud si nejsou jisti, že zboží skutečně jest dobré. Několika odbočkám se stalo, že objednali jinde, než u ústředí a potom nařkaly, že špatně pochodily. Objednávejte tedy vše pouze prostřednictvím naším. — Následkem utvoření se sirkového kartelu stouply zápalky velice v ceně. Nabízíme dnes našim odbočkám zápalky švédské la. s křesť. soc. vignetou za 120 K za 100 bal. franko každá stanice. Další zvýšení cen dá se v brzké době očekávat. — Všude, kde jen trochu poměry tomu dovolí, zakládejte nové odbočky a Raiffeisenky a hleďte naše hnutí co nejvíce ve známost uvést a naše hospodářské snahy podporovati. Činite tak nejen ku prospěchu svých bratří, ale ku prospěchu celé země. — Řečníky na požádání vyšleme zdarma. Staňte se též, aby každý člen odbočky odebíral alespoň jeden časopis našeho směru. — Každá odbočka musí nejméně dva Věstníky odebírat. Jeden jest pro jednatele a druhý může se nechati kolovati po jednotlivých členech, aby si jej oni přečetli.

Zemědělská prodejna dobytka v Praze VII. Ústřední jatky, vydala následující tržní zprávu: V pondělí dne 10. února na pražském ústředním trhu dobytčím znamenali: volí původu domácího od 1 K do 1.10 K, prima od 1.11 K do 1.20 K, výminečně od 1.21 K do 1.28 K, 5 kusů až 1.30 K. Býci od 0.96 K do 1.08, krávy od 0.72 K do 1.08, dobytek původu haličského: volí od 0.86 K do 1.22 K, býci od 0.74 K do 1.04 K, krávy od 0.48 K do 1 K. Do 1 roku staří volci a jalovice od 0.72 K do 0.96 K, vše za 1 kg. živé váhy bez potravní daně. Dopraveno bylo 192 kusů původu domácího, 448 kusů haličských a 4 kusy uherských. Zemědělská prodejna měla svěřeno ku prodeji 22 kusů dobytka hovězího. Průběh pondělního pražského trhu masného dne 10. t. m. byl prostřední, ceny masa více méně kolísaly.

Četné případy krádeží v poslední době vzbudily opět pozornost a snahu na ochranu majetku proti ztrátám krádeží a opětně seznána důležitost pojištění proti krádeží vloupáním. — Pojištění toto pro svůj význam a nepostrádatelnost vniklo již i do nejširších vrstev a nabylo velkého rozmachu, ač do nedávna bylo jen cizími pojišťovnami u nás pěstováno. — Odbor tento zavedla nyní naše jediná, česká, akciová pojišťovna »Moldavia« v Praze a pojišťuje proti vloupání z výhodných podmínek a pevně, nezvratitelně prémie. — Jest zajištěné známo, a z bilancí ústavů patrno, jak velkých výsledků docilují akciové pojišťovny (proti pojišťovnám vzájemným) následkem schopnosti své rychle se přizpůsobovati potřebám obecnosti a jest fakt všeobecně známý, jak velice jsou v kružích našich nad míru dobře zavedeny cizí kartelované pojišťovny. — Aby bylo možno okolnosti té s úspěchem čeliti a aby vrstvy naše, které se rády obračejí na akciové pojišťovny, mohly pojištění se u ústavu domácího, k tomu cíli založená byla »Moldavia« na nejmodernějších pojišťovacích zásadách. — »Moldavia« pěstuje hlavně ovšem pojištění proti ohni a stkvělý dosavadní výsledek v tomto odboru dokazuje nejlépe již dávnou nutnost živelní, akciové pojišťovny. — Snaha »Moldavie« za osamocení českého pojištnictví přivedla v život odbor pojištění proti zpronevěrám, resp. kaučovní pojištění, dosud pouze cizími společnostmi provozované. — Pojištění toto chrání nejenom podnikatele a pod. proti ztrátám, ale umožňuje schopným zaměstnancům, nemajícím kaucí, dosáhnouti důležitého a vysokého postavení. — Veškeré informace podá Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové, neb zástupci »Moldavie« v každém větším místě. — Pro menší místa se schopní a reální zástupci ustanoví.

Český akciový pivovar v Českých Budějovicích vypisuje novou emisi akcií: na 5 starých akcií připadnou 3 nové akcie po K 450 — tel quel s právem na dividendu za rok 1912-13. — Upisovací lhůta končí dnem 28. února t. r. — Přihlašné přihlášky buďtež odevzdány u pokladny Živnostenské banky filiálky v Hradci Králové, která rovněž sprostředkuje kup a prodej upisovacích práv.

Potírání škod působených prachem, kouřovými plyny a znečišťováním veřejných toků. Zemědělská rada při ministerstvu orby konala na popud ministra orby Františka Zenkera poradů o zamezení škod působených prachem a kouřovými plyny při topení uhlím, jakož i znečišťováním veřejných toků průmyslovými závody. Zemědělská

rada zvolila za tím účelem komisi. Dvor. rada Stoklasa v referátě svém poukazuje především na škody působené prachem, kouřem a znečišťováním veřejných toků na rostlinách kulturních, jež odhaduje v Rakousku obnosem 160 milionů korun ročně. Samo ministerstvo orby konstatuje, že v Čechách samotných jest 15.000 ha lesů kouřem poškozováno. Referát dvorního rady Stoklasy vrcholí v následujících návrzích, jež došly všeobecného souhlasu: V každé korunní zemi budiž při místodržitelství zřízena ústřední komise pro hygienu půdy a rostlin a pro hygienu veřejných toků. Úlohou komise má býti taxace škod za účelem náhrady a stanovení prostředků k potírání těchto škod. Za tím účelem třeba jest také přičleniti k již stávajícím hospodářsko-chemickým nebo hospodářsko-fysiologickým stanicím výzkumným dvě, moderní nároky odpovídající výzkumné stanice pro hygienu půdy a rostlin a pro hygienu veřejných vod, kteréž by ústřední komisi byly k dispozici. Konečně třeba zříditi při vysokých školách technických, při vysoké škole zemědělské a při krakovské universitě stolice pro hygienu půdy a rostlin a pro hygienu veřejných toků. Dále jest třeba pečovati o soustavné poučování širších kruhů zemědělských a škodách kouřem na vegetaci způsobovaných i o škodách působených znečišťováním odpadních vod. Soustavnými kursy z těchto oborů má rolnictvo býti nabádáno k poznávání těchto škod a ku rozeznávání jich od škod působených různými škudci jinými.

Německá starost o dobrá místa obchodní u Jihoslovánů. Německé, a zvláště židovské časopisy vídeňské jeví se sice pramalou lásku k těžce zkoušeným slovanským národům balkánským, za to třeba záhy upozorniti naše mladé, obchodně vítěznému konci, nemalou starost mají, kterak po úplném ukliďnění umístili by tam obchodně své mladé lidi. Veřejně je vybízejí k přihláškám a k pilnému se cvičení v řečech jihoslovanských, aby pak v příhodné době mohli se v nově tam zřízených podnicích dokonale představit a uplatniti. Na to třeba záhy upozorniti naše mladé, obchodně vzdělané a snaživé muže, aby pak nepřišli, jak se často stává k lepším místům — pozdě!

Pokrokářské a katolické peněžnictví na Slovensku. Do r. 1853 v Ružomberku nebylo protestantů a židů jenom dva. R. 1853 přibyl tam protestantů bratří Makovičů, kteří si založili obchod a pak r. 1880 dali vznik úvěrné bance. Banka rostla za vydatné pomoci katolictva. Dnes však, kdy katolíci se peněžně emancipovali, akcie banky klesly s 340 na 240. Zato r. 1886 založena od katolíků průmyslová banka, která má dnes 2 miliony vkladů a filiálku v Levoci. Hlinka založil r. 1907 lidovou banku se základním kapitálem 100.000 K, který vzrostl nyní dvojnásobně. Reservní fond činí 45 tisíc K, vklady skoro dva miliony K. Banka má dvě filiálky. V Ružomberku jest v rukou židovských prádelna, židovská továrna na celulosu. Jest tam též uherská továrna na papír, na kterou dali peníze Slováci, ale nyní jsou tam pány pokrokářští židé. Akcie klesly s 520 K na 240 K a r. 1911 bilance skončila se ztrátou 148.406 K 49 hal. Zemřelý Salva zanechal úvěrní bance »kněžískárnou« nemoha platiti úroky z dluhu 40.000 K. Ale katolické podniky jsou na postupu.

Umělé zdražování cukru v Praze. Počátkem letošního roku utvořili pražští velko-i maloobchodníci kartel za účelem násilného zdražení cukru. Stanoven pevný ceník pro nákup cukru ve velkém od maloobchodníků i pro prodej v drobném obecnstvu. Žádný obchodník nesmí laciněji ani nakupovat ani prodávat. Aby tato podmínka byla od členů kartelu zachovávána, musel každý účastník dáti kartelnímu komitétu směnku, znějící na určitou sumu, splatnou »na viděnou«. (Doba splatnosti totiž není určena stanovením data, nýbrž směnka »na viděnou« je splatna toho dne, kterého se dlužníkovi k výplatě předloží.) Jakmile by kartelní komitét zjistil, že některý obchodník prodává nebo nakupuje laciněji, než jak předepsal kartel, tu předložila by se mu směnka a obnos její propadl by jako konvenční pokuta. Mimo to vystavil by se obchodník jistému nebezpečí bojkotu. Osvědčil-li se kartel, bude trvání jeho, umluvené prozatím do konce roku letošního, prodlouženo.

Sociální besídka.

Boj o zásady, či o dobré bydlo? Jakmile nabude některá strana veliké moci, ihned jí hrozí záplava byrokratismu. Vypočítaví sobci dovedou předstíratí snadno »přesvědčení« podle toho, odkud kyne zisk. Soc. demokracie tak často tepala byrokratismus! Slibovala, že bude šosácké sobectví upadati zrovna tou měrou, jak bude mohutněti soc. demokracie. Zatím však v samém rudém táboře kvete výdělečnost tím bujněji, čím lépe sobcové poznávají, že nastal čas, kdy nastává u soc. demokracie velmi výhodné zaopatření pro agitátory a úředníky. Centralisté hlasitě plní české autonomisty pro jejich ziskné snahy — a naopak. Dne 11. t. m. centralistický »Den« praví, že pánové z Hyberské ulice »s nikým se nesnesou, zejména jednají-li se o plný žlab. Ale nechť nevyčítají měšťákům to, co sami dělají a v čem se přímo válí!«

Rozumí se, že ze vzteku jest tu přestřeleno. Ale nutno centralistům připomenouti, že neznají autonomisty teprve od chvíle, kdy nastala velká rudá rozluka a že dříve každý autonomista, který pomáhal Adlerovi, byl dle souhlasného rudého úsudku vzorem obětavosti. Dále sděluje »Denník«, že skladník výrobního družstva dělníků mlynářských v Žižkově Fr. Pfeifer náhle zmizel, poškoziv družstvo o obnos 1113 K 75 hal. Také prý se stal nezvěstným sekretář družstva Valenta. — Předtím napsal »Denník« o rudém podvůdci Svobodovi, autonomistickém to sloupu na Žacléřsku u Trutnova: V roce 1899 odebíral pan Svoboda sedm čísel »Na Zdaru«, odb. listu horníků a za 11 měsíců jest podnes dlužen administraci. Potom ve stávce horníků r. 1900 téměř všecko dělnictvo hladovělo, kdy pan Svoboda podporu určenou pro 16 českých horníků si ponechal a propil. Roku 1902 až 1904 neodvedl příspěvky za polit. organizaci československou v Bernsdorfu asi za 130 členů a zároveň byl kolportérem »Záře« a »Práva Lidu« a zůstal až podnes poctivě dlužen. Přál-li by sobě dotyčný dukazu, tedy je máme v rukou a můžeme kdykoliv s nimi posloužit.

»Na Prostějovsku následkem války balkánské přes 6000 živelů rodin nemá práci. Není chléb, není brambor, není výdělek. Dnes panují již obavy, že vypuknou tam nemoci z hladu. Okresní hejtmanství samo děsným nedostatkem bylo donuceno k tomu, aby svolalo poradu, jak bít a hladu odpomoci. V Prostějově jest říšským poslancem redaktor Bechyně, separatista. Tento byl pozván okresním hejtmanstvím vedle zástupců obce, obchodní komory a průmyslníků, aby k poradě přivedl s sebou zástupce ubohého dělnictva. Co však se stalo? Bechyně se k poradě vůbec nedostavil, ba nepostaral se ani o to, aby zástupci dělnictva sami bez něho mohli se dostaviti. Není-liž to neherojnější skandál a děsná blamáž pro nafoukané »zástupce« dělnictva?«

Křesťanský živnostník.

— (Sčkž.) Advokáti obhájí před živnostenskými soudy. Zákon ze dne 27. listopadu 1896 č. 218 ř. z. o živnostenských soudech v § 25. připouští, že sporné strany mohou se dáti zastupovati členy své rodiny, svými obchodvedoucími nebo zřízenci jakožto plnomocníky. Takové zastoupení je dovoleno beze vší výhrady. Vedle toho jest dovoleno dáti se zastupovati soudruhy v povolání, prokáže-li se, že straně nebylo možno dostaviti se, nebo že není s to, aby své záležitosti zastupovala sama způsobem dříve (naznačeným). Poněvadž všechna podání a protokoly jsou kolmu a poplatku prosty, a z rozepří ukončených smírem se nevybírá žádných poplatků, poplatky pak z rozsudku platí obě sporné strany na polovici, jeví se nám tu živnostenské soudy soudní instancí velice levnou. Justiční výbor poslanecké sněmovny, projednává minulý týden advokátní řád, přijal ustanovení, aby advokáti byli připuštěni za zástupce při živnostenských soudech, s nárokem však na náhradu výloh za zastupování teprve tehdy, půjde-li o sporný obnos přes 1000 K. Uvážíme-li, že živnostenské soudy urovnávají spory mezi zaměstnavatelem a dělníkem nebo mezi dělníky téhož závodu, nebudou tuze četny případy, kdy sporný obnos převyšovati bude 1000 K. Při menších částkách strana dvakrát si rozmyslí, než si přibere na pomoc advokáta, kterého by musila i při svém vítězství zaplatiti a který by spor spíše na její útraty produžoval.

— (Sčkž.) Pokračovací školy a návštěva bohoslužeb. Záležitost tato způsobila duchovním správcům dosti nepříjemností a není pochyby, že ještě způsobí, čím více se vedoucí činitelé v pokračovacích školách staví proti knězi a náboženství. Duchovní správce není však povinen trpěti takové poměry, aby žáci pokračovacích škol nemohli na služby Boží. »Sdružení českých katolických živnostníků pro král. České« (Král. Vinohrady 1585) soustavně si těchto poměrů všímá a je ochotno podati o věci bezplatné informace. Zároveň prosí, aby mu podrobně vyličený byly případy projednané, aby tím mohlo svoji sbírku judikatury doplniti.

— (Sčkž.) Nezdravé poměry v živnostenských organizacích nár. sociální dostupují pomalu svého vrcholu, takže se s nimi brzy bude obíratí širší veřejnost. Jak lehkomyslně se s této stranou s živnostnictvem zachází, dokázala nedávná schůze živnostnictva proti emauzskému klášteru, aranžovaná posl. Slavičkem, který se do schůze vůbec nedostavil a shromáždění — na štěstí slabé — nechal na holičkách. Do Zemské Jednoty, kde též pán převzal velení, povolán za tajemníka red. F. Frabša, jenž rozumí živnostenským otázkám jen o něco víc než — kočí hvězdářství. Za to je vydatným nár. sociálním agitátorem. A o to posl. Slavičkovi asi běží. Ký div, že živnostnictvo od reformy v Zemské Jednotě neočekává pranic dobrého a spíše se od ní vzdaluje. Katolickému živnostnictvu nastává vhodná příležitost, aby si uvědomilo, že i pro ně v organizaci síla, a hojně tedy vstupovalo do svého odborového Sdružení českých katolických živnostníků se sídlem v Praze.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporučuje velelůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířoty a veškeré prádlo spočíná
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě lágreve prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**.

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí vřude, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertnum.

Velelůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odberný závod pozlacenářský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Bla-
nioká ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
lůst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Velelůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odberná dílna pastířská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejsofistiková-
nějšího provedení, v každém
vzorů a ryse církevním slohu.
Vše přesně, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodatí velelůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou na ceny přiměřené.
Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Mešní nádoby jsou v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, řádně a
levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.
Vzorky, rozpočty, nákrepy i
hotové zboží na ukásku franco
se zasílou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirážek.
Sta odporučení a čestných uznání po ruce.
Prosím velelůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň
a dárku závodu domácímu.
Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Pánům sklenářům a zahradníkům

zabízíme sklo tabulevé do pažení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zarácené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradeo Králové, Karlova třída.

Svíce

oltářní, pravé voskové,

k velikonočním

peškaly, triangle, kadidlo

libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
vše vzorné jakosti vlastní výroby

veledůst. duchovenstvu

v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

o. a k. dvorní továrník,

Hradeo Králové.

Nejlepší

slivovici a borovičku

jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar

vyrábí a od 2 litrů zasílá

M. Nesňal, Uh. Brod.

Přátelé pravdy!

Protiivníci katolické církve šíří mezi náš lid
celé spousty prolhaných brožur na potupu naší.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

ČASOVÉ
ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.

Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.

Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.

Při hromadných objednávkách poskytujeme

až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo,
až nepřítelé protikatolickými letáky božnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
osbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na
záke církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí
vytrvale státi na stráži. Laskavé čtenáře prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Časových Úvah“
v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatěrův
synovec, nástupce)

odberný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I,

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod leubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se kalamýsní
růzvy, stíhání, vzácnými.

Veškeré rozpočty, skizy i odberná rada bezplatná, bez
všl návaznosti ku definitivní objednávce.

Neodkladně veřejně i písemně pochvalně uzná: I.

Založeno roku 1863

Doporučujeme

našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, oltáře, mon-
stran., kadidelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 8.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 21. února 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladn.

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15.000.000.—, rezervní fondy K 2.700.000.—. Vkladů celkem ca K 41.000.000.—, celkový obrát K 2.278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1.360.000.—.

Od desíti k pěti.

S jakým junáckým hlukem, s jak silným sebevědomím vrazila radikální delegace národa českého do říšské sněmovny! Volilo se místo proti Bienerthovi — proti »klerikálům«. Až ti budou poraženi, pak uvolněný český sokol dokáže, jakou hrůzu vzbudí ve Vídni chrabrý rozpětí jeho mrstných perutí! A zatím — po tak krátké době místo sokolů a lvů vidíme ubohé kmotry Pozbyly, kteří rozpačitě hledí na zapečetěnou vlastní chalupu. Již jsme dříve sdělili, že česko-německé smířovačky před novými volbami do zemského sněmu se neprovedou. A právě nyní vláda, která se českých poslanců říšských již dávno nebojí, odhaluje plán na větší ještě zkrácení českých národních práv. Vláda zaujala proti češtině stanovisko daleko horší, než jaké měla za konferencí s Čechy loni. Dr. Hohenburger zvítězil nad kompromisními návrhy knížete Thuna. V příčině vnitřní úřední řeči u zeměpanských úřadů vláda Stürgkh-Hohenburgerova postavila se proti české delegaci daleko příkřeji než dříve vláda Bienerthova. Vídeňský kabinet se snaží, aby státní německá řeč byla v Čechách uzákoněna.

Sami Němci užasli nad centralistickým stanoviskem vlády, ale nyní, poznavše příznivý vítr, začali se chytit tvářit jako »utlačovaní«, aby tím více dobyli. Prý vládní návrh jest neurčitý (ale bude se přece vždycky vykládati ve prospěch Němců, kteří to dobře vědí!!). Odstavec návrhu, věnovaný Praze, jest prý pro ně nepřijatelný. Také projevuji rozmrzení pro sekcionování (rozřídění) úředníků dle národnosti. Agrárně-mladočesko-pokroáská delegace jest s rozumem v koncích, nemůže vlastně dále vyjednávat, vzpomene-li si, že i proti vládnějšímu návrhu Bienerthovu prováděla ostrou opozici. Vláda chce zachovati dále výhradní panství němčiny při poště, chce strpět češtinu jen v úřadování podružném.

»Zentrum« napsalo, že tajnými odpůrci česko-německého vyrovnání jsou soc. demokraté a židé. Soc. demokraté se bojí, že by se národním smírem posílila moc českých a německých »měšťáků«. Aby tedy vyrovnání zkazili, agituji demagogicky pro věci, jež nyní jsou neuskutečnitelné. Pražští židé pak se obávají, že by ztratili vliv v obchodních komorách a proto se ostře ohrazují proti ú-

pravě jazykových poměrů v Praze. Teď mají fanatičtí protivníci katolictva, co chtěli. Vydali před volbami heslo: »Raději německého liberála, než českého klerikála!« Pomohli v řadě okresů vyrvat mandát z rukou katolických ve prospěch soc. demokratů. Již tenkrát vláda se jistě škodolibě usmívala nad vlastenectvím, s nímž jest boj tak snadný. A kde jest nyní silný národní klub doby Riegrový? Soc. demokraté, kteří pomoci živlu pokroáť, na tolika místech zvítězili, ani v nejmenším český klub neposílili.

Nejdříve s netajenou radostí porážku českých zástupců zvěstovala (v neděli) volnomyšlenkářská »Neue Freie Presse.« Tento list potupně se vysmívá Čechům, že jim teď lekce bylo nanejvýš třeba, ježto jim vítězství Jihoslovánů prý stoupla přilep do hlavy. — Tak se tedy děje po pyšném vítězství »pokroku«, který urval u nás katolíkům všechny mandáty, tak postupujeme po velikém sjezdu sokolském — zrovna jako Turci od Lozengradu.

Němcům s jídlem roste chuť. Brněnský »Tagesbote« píše tak, jako by státní úřady na Moravě měly být výhradním vlastnictvím Němců. »Tagesbote« padá do mdlob nad tím, že u brněnské berní správy odpadlo 11 Němců a přibýlo jen 10, kdežto Čechů ve všech oborech přibýlo celých pět. Prý nelze (!!) ospravedlniti, proč mezi 17 konceptními úředníky jest 8 Čechů. Jaký jest na Moravě číselný poměr obyvatelstva českého k německému, o tom »Tagesbote« nechce slyšet. A tak si nechce uvědomiti, že hlavní kádr Německva moravského (totiž židé) stejně v míře velice nepatrně věnuje se příslušnému úřednímu oboru. Na Moravě germanisace na drahách pokračuje nyní s plnou vítězoslávou. Němci si naprosto nemusí stýskati na režim dra. Stránského, Staňka a Vaňka. Jak v Čechách, tak na Moravě protikatoličtí radikálové pracují od desíti k pěti. Lvové se zuby vylámanými smutně věsí hřívou, ale proti vlastní krvi, proti českým katolíkům mají statečnosti stále dosti.

Volné listy.

Liší národohospodář a politikové. Nedávno »Národní Listy« dostaly se do polemiky s »Českým Slovem« o národních menšinách našich v německém území. Poslanec Kramář totiž v Nym-

burce dokazoval, že pro národ není zdrávo, když jeho lidé pronikají za chlebem do německého území. »Českému Slovu« se tvrzení Kramářovo nelíbilo a proto odpovědělo zvláštním článkem, v němž zejména pozoruhodná jest tato věta: »Kdyby doktor Kramář uvažoval solidně národohospodářsky a politicky, byl by musil přijít na to, že vlastně dle jeho pravdy bychom se musili omeziti na své území ryze české a nepronikati dále, tedy na něco, co u zdravého národa jest nemožno.

»České Slovo« hrozně se mylí, vykládajíc stěhování českých lidí do území německého jako příznak zdravého národa. Čeští lidé neodcházejí z českého území proto, že jest prumyslově a kapitálově přesyceno a že jejich hospodářské podnikavosti již nedává místa. Čeští lidé stěhují se do německého území s prázdnou brašnou, jen aby se tam nějak uchytili. Nejsme ještě na tom stupni hospodářského blahobytu a prumyslového rozmachu jako Němci, kteří na příklad odcházejí z říše, mají předem srovnaný výbojný plán kolonisační. Majíce za sebou silný stát, hotový vždy na jejich ochranu, a nesouce peníze k hospodářskému podnikání, nemusí se strachovat o svou národnost. O nezdravém zjevu našich národních menšin před lety již promluvil Bráf, a bude s prospěchem, když jeho vývody v »Obnově« uveřejníme hlavně za tím účelem, aby nešířily se nebezpečné bludy, které hlásá »České Slovo«.

»Lišme si to a vymlouvejme jak chceme«, praví Bráf, »mluvme co mluvíme — dokud ten ohromný rozdíl hospodářské moci panuje mezi národostmi této země, dotud jest a zůstane zdrojem naší nevyhnutelné malomoci, dotud v ní bude nejhlavnější vysvětlení neúspěchů politických, které my připsujeme tak rádi zjevům jiným, chabosti politiků nebo vrtkavosti a nepřiznání mocných.« (Bráf ovšem tehdy měl na mysli výtky chabosti, které byly činěny staročechům; dnes příčinou neúspěchů politických jest také rozháranost české delegace a z toho pochodící nevážnost, kterou vláda vůči českému národu dává na jevo všelijak a hlavně činy Hohenburgrovými.)

»Mnohem trudněji zní za našich časů otázka, již si musíme sami činiti, nečekajíce, až jiní ji vysloví: dovedete své lidi uživit na svém území? Nedovedeme! A co víc, my jedva jsme v začátcích jasného nazírání ve skutečný ohromný dosah této

FOTOGRAFIE

vkusné i umělecké v pose i osvětlení.
Rodinné skupiny. — Snímky dětí.

První závod v místě. **Školní a spolková tableaux**

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradec Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Následkem zvýšení úrokové míry Rakousko-uherské banky zvyšuje od 1. listopadu m. r. úrokovou míru ze vkladů (starých i nových) a zúrokuje nadále

vklady na knížky _____ 4 1/2 %

vklady volné v účtě _____ 4 1/2 %

**vklady v účtě vázané 60denní výpovědí, pokud tato ne-
spadá do měsíce března _____ 4 1/2 %**

vklady na pokladniční poukázky _____ 4 1/2 %

vklady na pokladniční poukázky 90denní _____ 4 1/2 %

skutečnosti. Ještě jsou u nás choré hlavy, které v té hrozné nutnosti, jež šve českého člověka z oblasti naší národní, aby si hledal zaměstnání a výživu v krajích cizích, spatřují nějakou politicky slibnou expansi! Že tato expanse nedostatkem vynucovaná jest nejtěžším a nevyvratitelným svědectvím naší slabosti prostřed národů všestranně mohutných, to vlastně teprve před nedávnem nám začalo jasněji vysvitat, ale nevysvitlo dosud úplně. Kdyby bylo už úplně vysvitlo, kdyby bylo už úplně proniklo až do hloubi duše všech intelligentních mužů českých — nebylo by možno, aby náš život všecken posud tou měrou byl unášen proudem hesel a deklamací, jež se skutečnou přítomnou silou národa jsou v křiklavém nepoměru, jež vyluzují sice davu důvěřivému před zaníceným duševním zrakem faty morgány, za kterými však číhají jen řetězy nových neodvratných sklamaní.

Co není životními silami samými zabezpečeno, nedá se právními formulemi zajistit. Spravedlivá věc sama sebou nevíteží žádná a také od své toho nesmíme žádat. A my pořád chceme — třeba dnes v právu jazykovém — formulemi právními něco pojistit, pro co vlastně nemáme připraven dostatečný podklad moci hmotné.

Kapitalističtí bařtipáni Všimněme si dobře Bráfových slov: „... nebylo by možno, aby náš život všecken posud tou měrou byl unášen proudem hesel a deklamací.“ Když Masaryk ve volebním ruchu hovořil k zástupci a když láteřil na mladočechy, stávalo se nejednou, že lidový dav rozněcoval proti kapitalistickým bařtipánům mladočeským. Úžasem myslícího člověka naplňuje mluva tato v době, kdy hospodářská otázka jest jednou z předních otázek našeho národa a kdy na vlastní oči vidíme, jak kapitálová síla Němců zjednávala si mohutný vliv v poměrech politických. Vždy jsem se divil, že výsměchy proti kapitalistickým bařtipánům vycházejí z úst takového učitele národa, za jakého pokrokaři Masaryka pasovali, a že takové demagogické heslo již tehdy nebylo národní žurnalistikou jak náleží stepáno. Socialistickým a pokrokařským posluchačům ovšem takové heslo a taková deklamací přišly velmi vhod, protože jítily nízké pudy a třídní závist, ale politická výchova odešla při tom s prázdnou, a zmatení mysli — beztoho již veliké — nabylo ještě většího rozsahu. V rámci úvahy o hospodářském pokroku nemožno výsměchy Masarykovy jinak klasifikovati, nežli jako zásadní nepochopení národních potřeb. A kdyby celý český národ byl takovým nemyslícím davem, který těmito nejapností Masarykovým tehdy nadšeně tleskal, pak by Němci věru neměli s námi mnoho práce, neboť bychom byli národem, jenž raduje se ze své chudoby a jenž nemůže snést, když jednotlivci v něm dodělávají se blahobytu a když vypnou se za primyslníky, obchodníky a peněžníky. Tak jen dělejme Němcům radost, hospodařme s kopy na groš a usilujme o to, abychom měli čtyři prázdné a pátou vyspanou!

Světový názor pantheisticko-monistický. Volní myšlenkáři a socialisté nehlásají pantheismu z filosofické nebo duševní potřeby, nýbrž ze zloby proti křesťanskému světovému názoru, jenž má námy myšlenkáři a při všech pracovalo se proti Takových pokusův ovšem bylo již dosti před volnými myšlenkáři a při všech pracovalo se proti křesťanství v podobném smyslu a se stejným výsledkem. Výsledkem nebylo nic jiného, než pomatení základů zdravého myšlení a odhození toho, co lze nazývat ovocem křesťanské společenské výchovy. Ač všichni kazatelé pantheističtí vztyčují vysoko hlavy, přece na váze shledávání jsou

velmi lehkými, zboží jejich jest ubohé a podezřelého původu, což ostatně jest stálou známkou volných myšlenkářů ve všech jejich protestech a lamentacích proti klerikalismu. Podobně ani v pantheismu nedojdou zaslíbené země, ač by rádi rozhodli o něm jako o věci, která má trvati až na konec světa. Vše, co volní myšlenkáři o pantheismu povídají, jest zmatená spleť prázdných zvuků, zvonění a klínání, které ohromiti může nanejvýš lidi s žabím obzorem.

Podrobíme-li pantheismu rozumovému rozboru, shroutí se jako hromádka písku, s níž hrají si chlapi. Není možno několika řádky zevrubně vyznačiti protiklad mezi pantheismem a křesťanským theismem. Pantheism jest zřejmá oposice proti víře v Boha, jest básnický vyšňořen a ustrojen, aby lahodil lidským slabostem. Pantheism jest zdvořilá bezbohost, jak již Schopenhauer řekl, a bojuje proti víře větším dílem proto, že křesťanská idea Boha není plně chápána, nebo jest překrucována.

„Jako dítě tluče do stolu a oslovuje svoji loutku“, řekl na příklad německý filosof Ziegler, „tak člověk učinil si boha podle svého obrazu a tak křesťan snížil Boha domněnkou, že jest lidem podobná a osobní bytost.“ Není možná!? Srovnání není správné a musí zníti takto: Jako dítě, jakmile do rozumu přišlo, chápe, že stůl a loutka nejsou dílem náhody, nýbrž výsledky lidské obratnosti, tak křesťan poznává, že svět jest stvořením nadlidské moudrosti. Člověk představuje si tuto moudrost jako osobní bytost duševní, protože zákon příčinnosti mu ukládá usuzovati, že hmotná příroda a stvoření svět duševní nemohou za původce svého míti nic jiného, než naprostou duševní Příčinu. Nikoli křesťanská víra v Boha, nýbrž pantheism pěstuje dětskou představu. Zastavuje se před stolem a loutkou, před viditelnou přírodou, jinými slovy ze tvorů činí božství, na místo aby jimi povzněl se k Bohu. Odůvodnění světa jest jenom tak srozumitelné, jestliže předpokládáme prvou, naprostou a nezávislou Příčinu. Tato Příčina však nemůže býti s přírodou totožná, neboť jestliže jednotlivé přírodní bytosti jsou náhodné, závislé a zanikající, pak ani souhrn jich nemůže býti niterně nutný, nepodmíněný, naprostý a samostatný. Nic také neprospívá, představovati si svět prostorem a časem neomezeným, tím hádanka světa by se nerozřešila, neboť čím větší jest počet bytostí po vysvětlení volajících, tím více jest potřebí uspokojivého řešení. Základ světa důlně přijímáti jako transcendenci, od světa podstatně rozdílný, neboť jinak byl by zbytečný. Základ světa nemůže býti ustrojen jako svět sám, protože jinak musili bychom státi před přírodními věcmi, jako pohan před svým fetišem.

Božství, které by nebylo povznášeno nad veškeré dění a zanikání, které by nebylo nejvyšší dokonalostí a samo v sobě založenou duchovostí, nemá žádné ceny pro vysvětlení veškerenstva. Takové božství nebylo by srozumitelnější z tohoto konečného viditelného světa, jinými slovy to, čím se má svět vysvětliti, bylo by temnější, nežli veškerenstvo, které má býti objasněno. Pantheistický bůh není bohem, protože jest vtažen ve světové vznikání a zanikání, nemůže světa niterně udržovati, protože sám v sobě nemá pevné soudržnosti, nemůže světa ovládati, protože sám sebe ani na okamžik neovládá a sám sebe ztrácí v neustálých přeměnách a útvarech. Pantheistický bůh není jednotou, nýbrž rozdělením, protože všechny protiklady a protimluvy světového dějstva jako momenty ve své podstatě obsahuje. Pantheistický bůh nemůže říci: já jsem, který jsem, neboť dnes není již tím, čím byl včera, a zítra nebude již tím, čím se projevuje dnes.

Důsledky pantheismu v mravouce. Volnomyšlenkářský pantheism učí, že veškerá příroda jest

oduševněna božstvím. Bůh jest duší světa, svět tělesností tohoto boha. Odtud pochodí tvrzení, že život světové duše jest sice božský, ale není sebevědomý. Božství prý jest neosobní moc, která se nezakládá v duševní svobodě, nýbrž v přírodním pudu, v představách snu a v nevyslovitelném jakémisi vznachu. Proto nejvyššími projevy božství není prý duševní lidský život, nýbrž tajuplné pudy a smyslné pocity zvířecího života v člověku.

Samo sebou se rozumí, že tímto pojetím božství mění se mravní zásady člověka. Bezpodmínečná cena a trvalost mravnosti v pantheismu jest vlastně dětskou představou. Protože veškeré dění a působení jsou jen projevy všebožské bytosti, zlo a dobro stává se jednotejným. Všechna zloba a slabost člověka jest právě tak projevem tohoto božství, jako nejvznešenější obětí a láska k bližnímu. Pantheistický bůh nemůže tedy říci: „Buďte svatí, jako já, Bůh váš, svatý jsem.“ Tento bůh konečně zodpověden jest za všechny bědy, útrapy a zločiny člověčenstva. V krádeži, loupeži a vraždách, kterých se člověk dopouští, projevuje se božství touže měrou, jako v neoddanější lásce, pro kterou člověk pro bližního obětuje třeba i život. Tím vyhlazen jest rozdíl mezi dobrem a zlem a tím podvrácena veškerá mravnost, neboť každý zločinec může proti každému mravokárci vzkřiknouti: „Mlčte, vždyť mámi činy projevuje se božství!“ Jest tedy na bledni, že důsledky monistické mravouky znamenají podvrácení veškeré mravnosti a katastrofu práva a spravedlnosti, neboť nemůže býti souzen pro zločiny člověk, jehož skutky jsou vlastně manifestací božstva, kteréž trestáno přece býti nemůže.

Chlubí-li se tedy redaktor „Práva Lidu“, Krejčí, že monismem bude založena nová a užitečná mravouka, pak nevíme, máme-li se smáti či kárati člověka, jenž isa vudcem lidových řstev, mluví takové odstrašující bludy. Ovšem, omluva slibův o monistické mravouce byla by na místě, kdybychom předpokládali, že Krejčí důsledků monistických neumí domyslit, což ostatně jest pravděpodobné. Jedním slovem všecken zápal pro monism jest prázdnou deklamací, která ku praktičtější nějaké myšlence ani o krok nemůže postoupiti a která se přednáší jen proto, aby řeč nestála.

Veselý koutek. Jsou myšlenky, které jsou časové, i když nad nimi překlenuly se týdny, měsíce a roky. Dnes přinášíme myšlenky, jejichž stáří jest něco přes měsíc, a pramen, z něhož vypučely, jest „Čas.“ Promlouváje o novinářské činnosti Nerudově a zejména Havlíčkově, měl odvahu napsati toto: „Smím říci snad, že žurnalistika realističká šla ve šlépějích těchto mužů. Pokračovala i šla ku předu — na jejich základech. Poznavši, kterak politické myšlení národa vyvírá z celkového stavu jeho mravního a věřic, že i politická váha našeho národa stoupne z mravních vlastností národa, držela se hesla: nedosáhneme pravého osvícení rozumu a zušlechtění srdce, neprospěje nám politická diplomacie, neprožijeme demokratismu a sociální spravedlnosti, nic námi nebude platna věda, umění výtvarné, hudba i krásná literatura, nebudeme-li lepší charakterové, silní lidé, a nebude-li život národní celý založen na takových mravních základech, na jakých kdysi vykvetlo naše Bratrství. Realism postavil se žurnalistikou svou na stráž národní cti. Chce mít národ bezúhonným, bojuje proti planému liberalismu, proti obojakosti naší povahy a potírá všechny vlivy, které naší povahu kazí.“

Zařadili jsme tuto „Časovu“ romanci do „veselého koutku“, ač nadpis mohl býti kolikérý, neboť Masarykův orgán neměl by nikdy psáti o boji proti obojakosti a neměl by se chlubit, že pracuje o očistu národní povahy. Všechna theorie

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

a praxe bývalých realistů a nyníšších pokrokařů jsou dva body nekonečně dlouhé linie, a chtěl-li by kdo pořídit sobě doklad, jak vlastní zásady se neplní, nechť roztáhne síť v Masarykovu rybníku a vytáhne lososy přímo exemplární. Humanita, svobodomyšlnost, pravda, pokrok — a jiné hvězdy na realistické obloze již dávno zhasly a strana Masarykova do dneška podala přečetně důkazů, že není schopna vykonati dílo, které si předurčila. Kdyby nyníšší svět dal se uspokojiti stálým žvaněním o pokroku a nežádal činu, tu by ovšem sám »Čas« po právu starešinstva dostal cenu prvou, protože o pokroku začal mluvit v Čechách nejprve. Na příklad jak se opovažuje »Čas« vykládati o mravních základech, na nichž vykvetlo bratrství? Bratrství ono přece mělo zásadně své kořeny v náboženství, kdežto »Čas« jest listem, který podporuje volnomyšlenkářství a soc. demokracii, o nichž jest známo, že hlásají bezbohost a často i bezbožnost způsobem nejsurovějším. Havlíček, hlava jasná, povaha přímá a nebojová, nikdy by se nebyl tak plazil před socialisty, jako to činí »Čas«, a byl by vždy našel proti nim slovo mužného pokárání, když by toho bylo třeba. Havlíček, povaha česká a nebojová, nikdy by nebyl šval voliče, aby proti českému katolickému rolníkovi volil socialistu, jenž jest Němec smýšlením a rodem. Jak Havlíčka známe, byl by vypráskal svoji satyrou takové následovníky své, kteří na půl úst dušují se na češství a na půl úst přemlouvají, aby za českého poslance volen byl Němec. Havlíček nebyl dryáčnickem, kerý na jedné straně velebí pravdu a na druhé straně novinářskou činností chápe se třeba i nejloupější lži, aby politického odpůrce potupil.

Havlíček jako poctivý novinář zachoval si nezávislost na všechny strany a nikdy by nebyl připustil, aby v listu jeho rozhodovaly vlivy židovské na úkor zdravých zásad, jež čes. národu dlužno hlásati. Havlíček, jsa kritickým antisemitou bez zbytečného hrubství, nikdy nedal si ústa židovským zámekem uzamknouti, aby nemohl českého lidu chrániti od škodlivých vlastností a sobecké vypočítavosti israelské. Havlíček by byl nikdy neseděl najednou na třech židlích: proticírkevní, evangelické a židovské. A tak kapitolu o přímosti a obojakosti mohli bychom psáti dále, ale postačí několik těchto poznámek, neboť opravdoví vzdělanci v Čechách vědí velmi dobře, kým byl Havlíček a čím jest »Čas« se svou stranou. Havlíček své češství nesl jako Herkules Nesso vo roucho, hřímal v něm, hořel bez odpočinku, až ho oheň ztrávil; po něm však přicházejí spekulanti, kteří jménem jeho provozují obchody . . .

Obrana.

Vláda Judova. V minulých dnech na schůzi křesťansko-národního klubu v Krakově prof. dr. Zadvorski dokázal jasnými, nezvratnými dokumenty vliv židů na úpadek poměrů národohospodářských v Haliči. Pujde-li to dosavadním způsobem, budou v rukou židů během dvaceti let veškeré velkostatky a průběhem 50 let všechny statky seelské. Rečník, který své vývody opřel o zdravotní statistiku, povzbudil k hospodářské svědomoci. — Italský list »Resto del Carlino« píše: Ředitelem státní banky jmenován žid Ad. Sohr, ministrem financí je také žid, v senátu je 12 židů, v armádě 10 židů generálů, ve sboru diplomatickém 16 židů vyslanců, všichni zednářští velmistři v Itálii jsou židé. Všichni prefekti, policejní ředitelé jsou zednáři. Je tedy celá správa Itálie v rukou židů a zednářů! — A nyní se tažte italského dělnictva a učitelstva, oč se jim lépe vede než v »klerikální« Belgii. Málokde tak hrozně strádají dělníci a učitelé jako právě v zednářské Itálii. Sám soc. demokratický tisk přinesl o tom zprávy přímo úžasné. A jak se dovedou židé »assimilovati«, o tom jsme již přinesli plné hrsti dokladů z ruského Polska, Palestiny, Uher, Rumunska atd. Jen tam žid brnká na národní loutnu, kde ho k tomu nutí obchodní situace. Židovští vojenští záložníci, kteří se v Řecku mezi křesťanským obyvatelstvem obohacovali, při vypuknutí války dávali se zabezniti, aby byli nenápadným způsobem převezeni do Itálie. Z Turecka pak uteklo židů od počátku války tolik, že se pro ně utvořilo v Bukurešti zvláštní výpomocné komitě. A jak přece právě v Turecku židé bohatli! V čase, kdy Turci usedlé obyvatelstvo křesťanské pronásledovali bestiálním mučením, židům se nezkřivil ani vlas. Semité tedy se odměnili Turkům tím, že honem se svými penězi utekli za vlt. Ještě horších zkušeností nabylo s bohatými židy v čase válečném Rusko.

Pro zednářské antimilitaristy naskytuje se nejvíce opoziční práce v samé zednářské Francii, která zbrojí daleko více, než Španělsko, Rakousko nebo Rusko. Dle zprávy »Temps« ze dne 17. t. m. vláda dá návrh na nové rozmnožení pozemního vojska. Bude se žádati především mimořádný úvěr 70 až 80 mil. franků na opevnění míst a rozmnožení dělostřeleckých nábojů. Druhý úvěr 500 mil. bude žádan od parlamentu ještě do velikonoce pro různé reformy ve zbroji. Dále se má rozmnožit mužstvo. A hned druhý den zveštoval telegram, že se všeobecně žádá, aby francouzská armáda se vyrovnala svým počtem německé. Listy francouzské psaly, že Francie nesmí litovati na rozmnožení vojska žádných nákladů.

Vláda chce dále prosaditi návrat k tříleté službě vojenské a zavést 30měsíční vojenskou povinnost pro všechny druhy zbraní. Jestliže parlament vládní návrh neschválí, pak chce vláda odstoupiti.

O budoucnosti Slovanstva napsal r. 1876 Jan hrabě z Harrachů v Musejníku některé velice zajímavé náhledy, které lákají ke srovnání se skutečnou situací nyníšší. Dle statistiky Mirkovičovy z r. 1875 jevil se tento počet Slovanstva: 61,199,590 Rusů, 5,123,952 Bulharů, 5,940,539 Srbo-Chorvatů, 1,287,000 Slovenců, 2,223,820 Slováků, 4,815,154 Čecho-Moravanů, 96,000 Hornolužických Srbů, 40,000 Dolnolužických Srbů, 111,416 Kašubů, 9,492,162 Poláků. Dohromady tedy 90,329,633 Slovanů. (Ovšem nyní jest počet Slovanstva víc než dvojnásobný.) Hrabě z Harrachů napsal: »Mnohé krajiny Ruska a mnohé v slovanských zemích Turecka mají ještě zapotřebí kolonisace. Na Rusy čeká velká úloha, seznámiti blíže Evropu s Asií, zvláště s velíši Čínskou; na Slované záleží, aby řiši, která byla po několika století postrachem Evropy, ztroskotali a aby Turky zatlačili tam, kam patří — do Asie. Krev slovanských bezčetných obětí prolitá v boji s ohavností tureckou jest zorou života Slovanstva. Nejkrásnější krajiny v Evropě pustly zanedbány po tolik století, ale kultura, anaž v jiných méně úrodných krajích základy působí, musí za krátký čas přeměnit poušť ty v ráj a zjednoti obyvatelům tamním dostojné byti. Již v 10. století vytkl znamenitý 'německý' spisovatel Widukind charakteristický ráz národu slovanského, když pravil, vykládaje pověsti o bojích mezi Němci a Slovaný: »Kdež to Němci nejvíce času věnují na rozšíření a rozmnožení panství svého, užívají ho Slované, tu šťastně tu nešťastně za drahou svobodu a zbavení se poroby bojujíce.« Této povaze zůstali Slované vždy věrni . . . Foederalismus spojený se samosprávou bude muset ve všech státech evropských býti zaveden; on nedráždí k přepychu nahromaděním moci do středu jednoho, on jest zřízení pro zjednání míru uvnitř i zevně i pro jeho zachování. Dokud nyníšší »Rakousko-Uhersko« není foederativně zařízeno, dokud nestojí na nezvratném základě rovnoprávnosti národní, dotud bude každého uvědomělého Slovana podezřívati v veležrády a bude se samo, poněvadž slabé, museti báti o svou existenci. Není pro Rakousko nesmyslnější politiky, nežli té, která je navádí k potlačování Slovanů doma i v Turecku z ohledů, aby Rusko nemohlo kořistiti na jihu a aby se u Slovanů tuzemských neprobu-

dila touha po tak zvaném panslavismu. Utlačující Slované rozsévá Rakousko samo sítě zoufalosti politické t. j. politického panslavismu a máří jen svou vlastní sílu životní, aniž by předce na dlouho zadržeti mohlo přirozený rozklad říše turecké a přirozený vývoj Ruska . . . Ostatně jest říše rakouská dosti rozsáhlá a od přírody bohata, že může svou samostatnost naproti sebe většímu vrstevníku ubrániti, pakli totiž bude tak upravena, jak by měla býti, totiž foederativně a na základě rovnoprávnosti národní.

Srovnáme s touto úvahou nyníšší proudy vídeňské, cařihradské, petrohradské, podporu Albánie, okolnosti války balkánských spojenců s Tureckem!

Dokonalé opravy a pozlacení

oltářů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,

odborné pozlacenství a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 515.

**Umělá polychromie
soch a křížov, cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladech kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámece a obrazy. Založeno v r. 1868.

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně 12. t. m. první čtení zákona o podomním obchodu nebylo skončeno a schuze sněmovní přerušeny přes týden, aby finančnímu výboru poskytnut byl čas k vyřízení finančního plánu.

O dani z tantiém jednal finanční výbor 11. t. m. Přijato zavedení 10procentní dávky z tantiém, diet a jiných odměn, které dostávají členové dozorčí aneb správní rady akciových společností. Ovšem stanoveny tu různé srážky příspěvků rodičů pro děti atd. Dávka z tantiém odpadá, nepřesahuje-li celkový obnos na tantiémny společnosti nějakou určený 5000 K.

Ukládací řízení při osobní dani z příjmů. Dne 13. t. m. schválil finanční výbor, že od příjmu mohou býti odepsány veškeré náklady, učiněné pro dosažení zabezpečení a zachování tohoto příjmu a sice včetně mohou býti odepsány obnosy, které při přiměřeném zřeteli nastávšimu aneb pravděpodobnému výsledku obchodních poměrů odpovídají očekávaným ztrátám aneb zmenšení hodnoty. Osobám, které mají mzdu, nebo služební platy, mohou býti odepsány obnosy, kterých je třeba k opatření anebo udržení vlastního pracovního nářadí a pracovních šatů, dále zvláštní výdaje, které spojeny jsou se zvláště nebezpečnou, nebo nepřetržitou anebo noční prací, dále jízdné na a z místa pracovního a konečně ty obnosy, které jsou pravidelně zapravovány k zabezpečení podpor v případě nemoce, mateřství, nezaměstnanosti a jiného nouzového stavu odborovým spolkům anebo pomocným pokladnám. — Dále bylo usneseno, aby osoby, jejichž příjem následkem odpadnutí příjmového pramene anebo následkem neštěstí atd. během berního roku doznal zmenšení i méně než dvě třetiny obnosu, vzatého za podklad pro vyměření daně, a které podobného ohledu jsou hodny, měly právo činiti nárok na poměrné zmenšení daní, předepsaných na zbytek dotyčného berního roku.

Italská fakulta. V rozpočtovém výboru dne 14. t. m. hlasovalo se o osnově na zřízení vlášské právnické fakulty. § 1. vládní předlohy, dle níž nejpozději do zimního semestru 1915—16 má býti zřízena samostatná právnická a státovědecká fakulta s italskou vyučovací řečí, byl přijat 38 hlasy proti 4. Jako sídlo fakulty byl usnesen Terst. — V této schůzi schválil výbor také resoluci Kotlářovu na zřízení české vysoké zvěrolékařské školy v Praze

Malý finanční plán nebude prý vyřízen říšskou radou do velikonočních svátků.

Zahájení česko-německých konferencí. Hrabě Stürgkh dne 18. t. m. sdělil zástupcům národa českého z osmičlenného komitětu pro úpravu jazykové otázky u zeměpanských úřadů názory vlády o této otázce. Vládní »Fremdenblatt« pak vykládá, že základním názorem vlády mohla býti jen jazyková rovnoprávnost obou zemských jazyků v Čechách zaručená státními základními zákony, že nelze si o vládě mysliti, aby obětovala nějaký státní zájem, aniž mohlo býti jejím úkolem přikrýti praporem státních zájmů požadavky, které slouží pouze upokojení národních aspirací. Z tohtoto výkladu vládního listu bijí německé listy na poplach, jakoby se vládní kurs obracel na prospěch Čechů. Výklad »Fremdenblattu« jest jaksi uklidňováním Čechů proti německému jásoťu, že nastává v král. Českém utužení úřední řeči německé.

Úprava učitelských platů. Aby sněm král. Českého nemusel se usnášeti o úpravě učitelských platů a tak aby dále bujela německá obstrukce, usnesla se již některá okresní zastupitelstva německá povoliti učitelům na svých okresech příplatky. Proti těmto podporám vyslovil se však rozhodně hlavní výbor spolku učitelů na německých měšťanských školách a duchcovská župa spolku učitelů těchže škol, prohláshující je za nedostatečné.

Obchodní a živnostenská komora v Krakově usnesla se, že příště bude dopisovati ústředním ve Vídni, zejména ministerstvu obchodu výhradně polsky.

Volební oprava v Uhrách. Parlamentní výbor uherský dokončil povšechné rokování o volební opravě Lukacsově a také ji schválil. Mnohá ustanovení v této volební opravě jsou přímo výsměchem zákonné rovnoprávnosti všech uherských státních občanů. A přece i to jest mnohým maďaronům málo, chtějí i zodpovědnost od voličů, že kandidát v ohledu duševním i mravním hodí se za poslance a že složí poslancevský slib.

Společná ministerská rada zasedala ve Vídni v pondělí a má za úkol, připravit vyjednávání o obchodních smlouvách s balkánskými státy; dočleno tu prý dohody mezi rakouským a uherským názorem. Hrabě Berchtold končil tu svůj výklad o mezinárodní situaci slovy, že není vhodná doba, aby vojenská opatření byla odvolána nebo zmírněna.

Náklady vojenské pohotovosti. Ve společné ministerské radě jednalo se též o nákladech vojenské pohotovosti, které činí až dosud přes 300 milionů korun. »Zeit« tvrdí, že náklady ty činí již nyní přes 600 milionů a potrvá-li dosavadní stav ještě delší dobu, zvýší se přes 1 miliardu.

Oposlce Centra v Hš. německém sněmu. Při projednávání rozpočtu námořního v rozpočtové komisi říšského sněmu jednalo se také o resoluci centra, kterou má být zavedena zákonem dvouletá vojenská služba pro námořní pěchotu a dělostřelectvo. Proti této resoluci ohradila se vláda, přes to však resoluce přijata hlasy centra a soc. demokratů. Tedy nová porážka vlády centrem.

Na Balkáně jakoby se schylovalo k míru. Z bojiště není mnoho zpráv. V bombardování Drinopole se pokračuje, u Bulairu na poloostrově chersoneském situace nezměněna, také bombardování Skadaru trvá, Turci však nepokoušeli se Černohorce napadnouti. Rumunsko zase ohrožuje přirozený vývoj událostí na Balkáně, nenasytnou rukou sahajíc do Bulharska. V Bulharsku jsou proti drзости Rumunska klidní a zdrželiví. Velmoci pak rádi Rumunsku, aby se s Bulharskem v dobrém dohodlo a neukvapovalo se. Velmoci také souhlasí s podnětem Ruska, aby bulharsko-rumunský spor byl postaven před smírčí soud, s čímž i Bulharsko souhlasí. Veliký vezír turecký hledá stále cestu, aby nepřátelství bylo zastaveno. Haki paša byl vyslán do Londýna, aby žádost o sprostředkování míru přednesl velvyslancům v Londýně. Cařihradští velvyslanci pak velkovezírovi odpověděli, že Porta musí v celém rozsahu naprosto podřídit se kolektivní notě, velmocí, to jest vydati Drinopol a odstoupiti Egejské ostrovy. — Mezi Vídni a Petrohradem se nyní vyjednávají přímo a s rakouské strany prý se přiznávají nyní vítězi určitá větší práva než národu, usilujícímu o samostatnost. Nadchází tedy snad přece sblížení Rakouska s Ruskem v otázce ohraničení Albanie.

Zprávy organizační a spolkové.

Dvůr Králové n. L. Minulou neděli přednášel ve zdejším katol. spolku vctp. Fr. Šupka, redaktor »Štitu z Hradce Králové na thema: »Je-li církev katolická nepřítelkyní pokroku?« Přednáška jeho byla zdařilá v každém směru. Poutavými a pádnými doklady dokázal, že katolická církev nebyla nikdy nepřítelkyní pokroku, ale že právě ona to první byla, která národy v každém směru vzdělávala a že jen ji všichni národové evropští za vzdělání své děkovati mají. Přednáška pana řečníka (ač byl po nemoci) trvala dvě hodiny, nás uchvacovala, místy i k slzám dojímal. Přijeme panu řečníkovi brzkého úplného zotavení, aby nás zase brzy mohl navštívit. Před přednáškou byl odevzdán diplom čestného členství dp. Ph.Dru. Šalšovi, kaplanu a duchovnímu rádci spolku, jež mu spolek věnoval v uznání jeho zásluh, kterých si získal o spolek. Pan doktor mile a neočekávaně překvapen, děkoval všem, slibuje, že chce, seč síly jeho stačí, i na dále se spolku věnovati.

Chrást. Dne 2. března 1913 o půl 8. hod. večer divadelní představení »Bankrotář« od J. K. Tyla. Ve dvoraně »U české koruny«. K hojně návštěvě zve výbor Jednoty.

Hořice. Čilý dramatický odbor předvedl se opět v Bognerově veselohře »Paní revírníková a její vnoučata«. Kus sehrán byl velmi pěkně a přiléhá svým provedením dobře k první části oné veselohry: »Paní revírníková a její Tony«. — V neděli 23. února t. r. v 6 hodin večer pořádá zdejší odbočka sdružení křesť. dělnictva členskou schůzi, na níž projednány budou spolkové záležitosti, rozluštěna bude otázka zvýšení členského příspěvku týdenního a mimo to bude odborová

vá přednáška p. R. Kozla z Hradce Králové. Členové, dostavte se všichni! Hosté vítáni. — 2. března v neděli budeme u nás hostiti světového cestovatele dp. Svojsíka, jenž večer v 8 hodin bude v městském divadelním sále přednáseti o své cestě »Střední a Jižní Amerikou«. Velezajímavá tato přednáška jistě přivábí všechny, kdož chtějí zažiti zábavný a příjemný, spolu i poučné vzdělávací večer. — Ve čtvrtek 13. t. m. vypsány byly volby 56 delegátů do okresní memocenské pokladny. Národní sociálové a strana soc. demokratická vydaly každá své kandidátky a slibují voličům každá různé výhody. Dosavadní počínání režimu strany nár. sociální není chvályhodné a spravedlivé, ale pochybuje, že by strana soc. demokratická, majíc vládu v rukou, lepší poměry zavedla, ježto známa jest ta její »spravedlnost« zvláště ku straně naší. Snad by se tu odporučovalo, postaviti se na vlastní nohy.

Kostelec nad Orlicí. Již dlouho od nás o činnosti spolkové v poslední době ničeho nebylo psáno. Mnozí myslí, že nic neděláme. Sdělujeme vše najednou. V divadelním oboru zvláště činí se dramatický odbor Katol. Jednoty se členy skupiny mládeže. Sezona zahájena veselohrou »Halleyova kometa«. Ve prospěch raněných Jihoslavanů sehrána hra »Kristus vítězí« a čistý výnos 64 K 25 hal. určenému účelu odevzen. Pak sehrány dvě jednoaktovky při Mikulášské zábavě. Operetka »U jezera« při schůzi, na níž přednášel pan redaktor Šupka, a operetka »Vdovec« při schůzi, na níž přednášel vdp. bisk. notář P. J. Konečný. Při schůzích pořádaných a při Mikulášské zábavě provedeno vždy několik sólových výstupů. Dne 5. a 6. ledna sehrána vánoční hra »Čarovná noc«. Jak viděti, za dobu poměrně krátkou přes advent a masopust činnost slušná. V oboru divadelním jest to možné tím, že jest dostatek zdárných, nadšených a obětavých ochotníků. Koruna divadelního umění našich ochotníků dle souhlasu všech postavena v neděli dne 16. t. m., kdy sdružené spolky katolické přes pochyby různých »přátel« odvážily se sehrati hru: »Psohlavci«, historický obraz o 6 dějstvích, dle českých dějin napsal Jan Bapt. Kühn. Způsobilo to rozruch. Všeobecně očekávání! Dlouhou dobu před počátkem v prostorém sále tleskala se hlava vedle hlavy. Sám »na Rabštejn« pro rozšíření svém při divadelním představení tolik lidstva ještě neviděl. Dialektem obtížná hra velmi pečlivě byla nastudována. Herci drželi se znamenitě. Hrál s nadšením a každý úlohu svou velmi dobře proctil. Hlavní zásluhu o celou hru získal si pan Karel Záleský, který v úloze Koziny zjevem svým zcela uchvátí. S ním velmi hladce a poutavě Hanč (p. Calková), Kozinová st. (sl. Jetlebová) a Lomikar (p. Mňuk) úlohy svých se shostili. Zkrátka přičinili se všichni a výsledek byl úchvatný. Možná říci, že všichni byli spokojeni. Vždyť s údivem a bez hlesu veškeré množství sledovalo výkony herců. — Jistě, že ani ti šťastní, jimž přáno snad nejednou ve zlatém domě našem nad Vltavou přitomnu býti skvostně stejnojmenné Kovačovičově opeře, složené na krásné libretto Šlípko, a kteří tehdy zcela podlehlí vznešenému, podmaňujícímu dojmu, jenž jim v duši hluboko se vtiskl, neřeknou, že v neděli účasti při velmi pěkně provedené činohře se jim utkvělý vznešený dojem ztlumil. K lesku hry přispěly přesně historické kroje, dodané firmou Bossnerovou z Prahy. Kéž by se častěji mezi českým lidem takovéto krásné, v pravdě české hry opakovaly! Chybou při nedělním představení byly dlouhé přestávky. Po úspěchu neskládati ruce v klín, ale skromně stále ku předu! Další plodné práci Zdař Bůh!

Opočno. Spolek křesť. sociální pro farní osadu opočenskou konal za předsednictví p. V. Čížka, kněž. vrchního zahradníka, dne 9. února 1913 svou výroční valnou hromadu. Dle zprávy jednatelské čítá spolek úhrnem 171 členů, a to: z Opočna 121, z Pohorle 29, ze Semechnic 15 a z Trnova 6. Za minulý rok konán na Opočně krajský sjezd strany za vedení zdejšího spolku. Pak konány přednášky P. T. pp. c. k. zem. rady H. Schlindembucha z Opočna, dra. Fr. Reyla, kanovníka z Hradce Králové, Fil. Konečného, vik. sekretáře a faráře z Pouchova a F. Matouška, redaktora »České Stráže« z Hronova. Kromě toho pořádaný zábavy: Cecilská a společný ples spolků křesť. sociálních v Opočně. Mimo to účastnil se spolek různých schůzí a zábav bratrských spolků v okolí. Všichni členové odebrali povinně »Štit«. Mimo to rozšířeny mezi členy: Česká Stráž, Meč, Venkovan a časopisy náboženské: Ve službách Královny. Poklad věřících a Svatý Vojtěch. Ve spolkové místnosti vyloženy: Čech a Obnova, a tytéž časopisy docházely ještě do dvou hostinců v Opočně a po jednom do každé přifažené obce. — Knihovna obsahuje 494 svazků a 32 brožur. Knihy půjčovány každou neděli od 9—11 hodin ve spolkové místnosti v Kodymově Národním domě. — Přijem kasovní činil 577.31 K, vydání 276.09 K, zbývá tedy jmění 301.22 K. — Zprávy ty vzaty na vědomí a schváleny. Členstvo se důtklivě vybízí, aby s větší horlivostí účastnilo se zvláště přednášek a vůbec horlivější účast bralo na veřejném vystupování spolku. — Po vykonaných volbách konal přednášku se světlými obrazy dp. provinciál řádu Kapucínů z Prahy A. Kubes »Na moři Baltickém«. Přednáška i obrazy byly velmi krásné, za čez neúčtivější díky. — V neděli dne 9. března přednáseti bude v Kodymově Národním domě o půl 8. hod. večer pan c. k. zem. rada H. Schlindembuch »Na Šumavě«. Vstup volný. Činnosti spolkové Zdař Bůh!

Nová Ves nad Popelkou. Dne 16. února přednášel na žádost katolické jednoty vdp. sekretář a farář lomnický Ant. Lás ve dvoraně p. Fr. Dědka o eucharistických sjezdech v Londýně, Kolíně nad Rýnem, v Montrealu a

v Madridě. Velezajímavou a velice poutavou přednášku svou provázel světlými obrazy. Půlhrů hodiny trvala přednáška a svou zajímavostí všeobecně se lábila. Vdp. sekretář srdečně za jeho námahu děkuje a zdáme i budoucně za jeho laskavou součinnost. Taktéž děkujeme dp. Josefu Jezberovi, kaplanu lomnickému, za spoluúčinkování na této přednášce. Pán Bůh zaplať zdravím a požehnáním za takové krásné přednášky, kterými náboženské přesvědčení se utvrzuje.

Radovesnice ve smetěti Žitavské. Musíme se též po dlouhém čase také trochu pochlubit před. veřejností a naší organizační činností. Po tvrdých a urputných bojích s místními agrárníky propracovali jsme se s našimi těmi organizacemi, t. j. skupinou mládeže, odbočkou Hosp. sdružení a nejnověji s Raiffeisenovou záložnou do té police, kdy už nás žádný terror nezdoil. A dostalo se nám i zadostučinění. Někteří, kteří byli nejvíce proti nám, jdou s námi a ostatní kapitulují. Raiffeisenka počala se s úspěchem nečekaným za 5 měsíců přes 30 tisíc K obratu. Co se týče tisku, je též u nás slušně zastoupen a co hlavně, působí. Přednáškám a schůzím se věnuje též pozornost. 2. března bude u nás přednáška ředitele hosp. zimní školy z Bydžova »O účelném používání umělých hnojiv«. — Vyslovujeme přání, aby v naší straně nastala plná jednota. Kdo z osobních přelínání jinak, ať se do našeho ruchu neplete! A ještě jedno přání! Ví o nás celý okres, přátelé z daleka se scházejí, nepřátelé ze širého okolí útočí! Tu by se jistě odporučovala větší podpora duchovenstva, které má k nám blíže, než mnozí náš odpůrce, který přichází proti nám agitovat z daleka. Nežádáme podpory hmotné, ale prosíme za pomoc morální. Jest známo, že v kulturním boji raffe se blíží k hodině dvanácté, kdy jest potřeba, aby duchovenstvo s katolickými laiky bylo nalezeno v nejpevnějším šiku. Součinností duchovenstva vše dobré bude podepřeno.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u labakého mostu 279.

Zprávy místní a z kraje.

Jeho Excellence nejp. biskup dr. Josef Dobrava odejel do Prahy, kdež se zdrží do konce tohoto týdne.

Schůze městské rady dne 17. února. Organizační o-snova ženské průmyslové školy postoupena byla lyceijnímu odboru. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 10. února byl vzat na vědomí. — Na návrh p. prof. Hniličky rezervovati se budou fondy na zřízení průmyslové školy a lycea pro průmyslovou školu dívcí. — Uděleno bylo povolení k užívání truhlářských dílen, postavených v bloku VIII. za rovnání pana Skuherského, p. J. Nevyhoštěným, továrníkem nábytku. — Běže se na vědomí, že c. k. okresní hejmanství udělilo Biskupské tiskárně povolení k používání nového tiskacího stroje s elektrickým pohonem. — Technické kanceláři bylo uloženo, by opravila cestu vedoucí ku Zdeň boudě. — Ústřední jednotě Českého herectva v Praze udělen byl obvyklý příspěvek. — Vzato bylo na vědomí, že zbytek valuty zápůjčky 2 mil. kor., uzavřen u Všeobecného pensijního ústavu pro zřízení ve Vídni, činil koncem roku 1912 920.273.56 K a že uložen je u Králohradecké spořitelny na šekovém účtu č. 8.

Večerek spolku paní a dívek »Anežka« v Adalbertinu. Dne 2. března uspořádá spolek paní a dívek ve dvoraně Adalbertina společenský večerek se zajímavým a původním programem. Provedena bude mimo jiné Moserova veselohra (novinka) »Hektor« a operní scéna od Heinze »Moderní žena« (novinka). V sále bude restaurační i divadelní zařízení, takže bude mít obecenstvo výběr ve svém umístění. Moserova veselohra vyniká zajímavými zápletkami děje a operní scéna »Moderní žena«, luště rozmarým způsobem aktuální požadavky ženské otázky, oplývá přístupnými a zpěvnými melodiemi. Program večera slibuje příjemnou zábavu. Předprodej lístků jak na sedadla tak i ke stolům převzalo Družstevní knihkupectví v Adalbertinu.

Přednáška paní Heleny Malířové »O dojmech ze Starého a Nového Srbska«. Česká spisovatelka paní Helena Malířová díla minulého roku několik neděl v »Srbsku« — i v »Novém«, jehož hlavou je Bělehrad, i ve »Starém«, které teprve nynější válkou připojeno bylo k Srbskému království. Ošetřovala raněné ve Skoplji a měla příležitost poznati národní nadšení vítězů, hrůzy války a žalosti raněných. O svých dojmech bude přednáseti v neděli dne 23. února večer v sále zdejší Besedy. — Vstupné na přednášku jest 1 K a čistý výnos má připadnouti sirotkům balkánským.

Klicperovo divadlo. V neděli minulou byli jsme svědky krásné slavnosti v tomto stánku umění. Dramatické sdružení »Tyl« oslavovalo 30leté jubileum působnosti svého ředitele pana Karla Paula. Co jistě za

lých dlouhých třicet let přinesl obětí pro umění divadelní, co překážek musil překonat, četli jsme již v krátkém, ale obsažném předavku pozvánek. Tedy zmíním se hlavně o průběhu večera. Divadlo mělo slavnostní ráz, povznesená nálada pronikala všechny. Jakým sympatiím se p. K. Paul těší mezi zdejšími obecníci, bylo vidět na úplně vyprodaném domě. Tedy ani ignorování slavnosti ze strany »Klicpery« neubralo slavnosti lesku. Ku představení vybrána byla Stroupežnického hra »Naši furianti«, která, ač starší, přece vzata jsouc z našeho venkovského života, stále je stejně poutavou. Souhra byla zdařilá, oduševnělá. Herci ovládali obratně své úlohy. A zajisté všechny úlohy byly též dobře rozděleny. Pěkně se vyjímali Valentin (p. Paul) s Hapšperkem (p. Dvořák), s nimiž kontrastovali výrazně sedláci Dubský (p. Valášek) a Bušek (p. Huňáček). K nim se družili pěkně ostatní radní, každý se svou chybičkou, za kterou by dal vše. S porozuměním hrál pan Soudil, sl. Böhmová, Jiroutková (v úloze Krystýny). Pěknou masku měl pan Čížek. Úlohy dámských velmi dobře se shodily sl. Švarcová (Dubská), pl. Paulová (Markýtko), sl. Černá a též všichni ostatní. Provedena byla venkovská muzika. Režie p. Paulova byla pečlivá. Dobře jsme se pobavili a gratulujeme p. K. Paulovi ještě jednou (připojující se k malé gratulanci na jevišti) i všem hercům, neboť byl to jeden z nejlepších večerů jejich.

Třinácté hudební matinee pořádali pěvecko-hudební a klavírní školy Ferdinanda a Mátky Kneprových v neděli dne 2. března t. r. určité o půl 11. hodině dopol. ve dvoraně měst. Besedy. Na programu jsou skladby: Mendelssohna, Čajkovského, Sindinga, Blodka, Cornelia, Dvořáka a Rich. Strausse. Vstup volný.

Program biografu v Adalbertinu od 22. do 25. února: Theodor Körner, rek z napoleonských válek (drama ve 3 jednáních). Její bratranec Perda (veselohra). Rhodus Royal cvičí koně (přírodní). Začarování galoše (komické). — V sobotu 22. února představení odpadá pro pořádání večírku. V neděli a ve svátek dvě představení ve 4 hod. dopol. a v 8 hod. večer.

Včelařský spolek pro Hradec Král. a okolí pořádá v neděli dne 2. března o 3. hod. dopol. v hostinci na »Brně« odbornou veřejnou přednášku na thema: »Včely a rostliny«. Promluví pan učitel Jan Houzvička z Věkoš. Vstup volný. Hosté vítáni. Po přednášce tombola. — O denaturovaný cukr ke krmení včel možno se ještě přihlásiti, ježto dostalo se spolu o 300 kg. cukru více. Cukr vydávati bude pan Bř. Broukal, majitel zaslátelského závodu ve své kanceláři proti hlavní poště při zaplacení 43 hal. za 1 kg. Přihlásiti se dlužno předem u předsednictví. V srpnu letošního roku pořádán bude všeslovanský sjezd včelařský v Praze, spojený s výstavou. P. T. členové spolku se žádají, by ve svém okolí hleděli získati vhodné předměty pro výstavu, jako jsou staré knihy, nářadí a pod., by spolek náš byl ve výstavě důstojně zastoupen.

Pěvecké sdružení učitelů Moravských koncertuje v pondělí velikonoční v Dobrušce v paviloně městského sadu v 8 hodin večer. Pořad: 1. V. Řihovský: Balada o starém hradě. 2. A. Piskáček: Bernard Žár. 3. P. Křížkovský: Utonulá. 4. A. Thomas: Noc duchů (velký 6-dílný sbor). 5. V. Novák: a) Cigán, b) Kyjov. 6. B. Hegar: Tábor mrtvých. 7. J. Suk: a) Černoohorská ukolébavka, b) Zařatá breza. 8. Pokorný: Písně z moravské Slovače: a) Boleraz, Boleraz, b) Pasol Janko, c) Tancuj, tancuj. — Předprodej vstupenek u p. J. Verner, obchodníka v Dobrušce. Velké náměstí. Počet vstupenek všech jest omezen.

Veřejná schůze voličů konala se 18. t. m. večer v Klicperově divadle, které bylo účastníky zcela naplněno. Schůzi zahájil starosta města dr. Ulrich. Zdůraznil nutnost spravedlivé úpravy jazykové otázky u zeměpanských úřadů a reformy volebního práva do sněmu zemského. S Němci přejeme si míru, ale takového, kterým by neutrpěla čest našeho národa. — O politické situaci promluvil říšský poslanec dr. Franta. Vyslovil politování, že rakouská politika nedovede nalézt cestu, která by jí zajistila skutečný prospěch na Balkáně. Rozbití jednotného českého klubu bylo ranou tak bolestnou, že jest div, proč voličstvo své poslance znovu do jednoty nehnalo. Poslanci, kteří kárají mladočeské stanovisko k předloham vojenským, sami se nepostarali o jich zmaření. Předloha vodocestná bude asi projednána po velikonočních. Poslanci mladočeskí snaží se vyvíjeti politiku reální. Německá převaha nedá se zlomit jedním rázem. Vážnou politiku nelze vésti demagogickým křikem, ale solidárním postupem. Přes nepříznivé poměry v některých směrech mohutněme. — Posl. Čech promluvil o služební pragmatice. Mladočeši chtějí zachrániti ve prospěch strádajících aspoň něco. Prof. Rejthárek oběma poslancům poděkoval za horlivou péči. Podán malicherný dotaz, proč dr. Franta gratuloval nejdp. biskupovi k šedesátým narozeninám. Tázaný odpověděl, že má bratra horlivým realistou. A tomu by také nesměl podle soc. dem. logiky nikdy gratulovati? — Když přední křesť. sociální reprezentanti vdešití po zavraždění posl. Schumera kondolovali soc. demokratům, proti tomu se neozval žádný odpor. Masaryk přece také gratuloval ke zvolení volnomýšlenkářskému nacionálovci německému. Vykonal-li tak skutek vlastenečtější než dr. Franta, o tom ať rozhodnou ti, kteří znají aspoň primitivní zásady národní solidarity.

Lázeňská města v Čechách, světoznámé Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Teplice, Františkovy Lázně a j. spatří v malebné řadě pohledů každý, kdo navštíví Panoramu Národní jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu 22. až 28. února 1913.

Kurs ručních prací chlapeckých v Hradci Králové. Učtelský sbor chlapecké výchovy v Hradci Králové spolu s několika odborníky z řad učtelských pořádati bude počátkem letošních prázdnin čtrnáctidenní soukromý kurs ručních prací. Připraveny jsou tyto obory: 1. Modelování v plechu. 3. Práce z papíru (vystřihování, nalepování, práce s tiskátky a jejich výroba, užiti papíru v dekorativním kreslení, výroba škrabových papírů, snadná kartonáž). 4. Práce z lýka a rákosu. 5. Práce ze dřeva. 6. Jirsákovy hračky. Ku přání interestů mohou býti připojeny: práce na hoblicí, kreslení dekorativní, ozdobné, práce z korálků, ležba do linolea a rytí do dřeva. Veškeré práce rozvrženy jsou v rámci požadavků nových osnov ku kreslení pro školy obecné a měšťanské. Vyučovateli budou: učitel Jirsák z Dobřenic, učitel Škrábal ze Stěžer, učitel vých. Barto, a správce ústavu Pelikán. Kolem 20 K. příspěvek na materiál 5 K. Nezávazné přihlášky přijímá J. Pelikán, správce výchovy v Hradci Králové.

Bilance České banky za rok 1912. Ve schůzi správní rady dne 12. t. m. konané schválena bilance za rok 1912, jako pátý rok činnosti České banky. Obraty všech účtů činily v tomto roce 1.555.212.850,68 K proti 1.379 mil. 076.302,28 K v roce předchozím. Hrubý zisk včetně přenosu z loňského roku činil 2.364.708,66 K proti 1.762.978,30 K roku 1911, z čehož připadá na úroky z běžných účtů, směnek a cenných papírů 1.890.065,79 K, na bankovní odměny a různé výtežky 437.008,21 K, ziskový přenos z roku 1911 37.634,66 K. Po odpisu úroků ze vkladů a reeskontovaných směnek 1.140.782,17 K, služného a pensijního pojistného 330.047,57 K, nákladů správních 208.673,05 K, daní, koliků a poplatků 133.126,72 K, zvýšeného odpisu na inventář a zařízení 48.044,63 K (loni 30.000.— K), zbývá čistý zisk 504.034,52 K naproti 313.167,14 K v roce 1911. — Správní rada usnesla se navrhnouti řádné valné hromadě, která dne 8. března t. r. konána bude, aby z tohoto obnosu přidělila řádnou dotaci rezervnímu fondu 23.319,99 K (loni 14.592,60 K), takže vzroste tento na 223.319,99 K (loni dosáhl 200.000 K). Ze zbytku pak navrhuje, aby vyplácena byla 5 a čtvrtprocentní dividendy z akcie, t. j. 21 K a zůstatek 29.764,56 K aby přenesen byl na nový účet.

Voličům města Třebachovic. Zijeme v době demokratické a proto se má všem občanům měřiti stejným loktem a dávat každému, což jeho jest. Děje se tak u nás? Na jedné straně města zřizují se přepychové cesty, na druhé brodíme se v blátě, tápeme ve tmě a staví se pověstné křivé ulice! — Jednoho občana přinucují, aby respektoval stavební čáru, druhému udělují se privilegia! Druhdy naše město bylo oblíbeným střediskem širého venkova. Nyní promyšleným a soustavným oklešťováním a ničením starobylých náboženských a s nimi nerozlučně spojených národních slavností trpí nejen sama idea, ale i živnostnictvo a obchodnictvo, an venkov ve svém jádru odsuzuje tuto zlobnou pokrokářskou činnost a tyto záměry vyhledává sobě sympatičtější střediska. Jsou tyto cesty správné k získání okresu? Každé i sebe menší město má v mezích své samosprávy ochranu přímo kupujícího obecnictva vhodně upravený tržní řád, my se ho však dovolati nemůžeme. Proč pak? Přemýšlejte! Občané! Komu jde opravdu o ozdravení poměrů v našem městě a jeho správě, volte svorně tyto opoziční kandidáty ve III. sboru: Za výbory: František Bednář, hrnčíř, Třebachovice, čís. 345. Ant. Holub, obchodník, Třebachovice, čís. 58. Jan Hájek, mlynář, Třebachovice, čís. 80. Josef Kupka, rolník, Třebachovice, čís. 529. Vilém Koleč, krejčí, Třebachovice, čís. 380. Josef Mejstřík, valchář, Třebachovice, čís. 149. Fr. Pitr, barvíř, Třebachovice, čís. 11. Václav Podolník, pekař, Třebachovice, čís. 125. Fr. Svaták, dámská konfekce, Třebachovice, čís. 225. Václav Šrámek, sedlář, Třebachovice, čís. 143. — Za náhradníky: Josef Kain, krejčí, Bědovice, čís. 404. Jan Kryštof, obuvník, Mitrov čís. 408. Josef Roubal, zedník, Třebachovice čís. 355. Jan Schejbal, obchodník, Třebachovice, čís. 344-382. — Volební výbor.

Hořice Jak se referuje, jen aby se proti Římu nálada šířila, zřejmě ze zprávy jednoho zdejšího listu o založení biskupství ve Řece, jež prý Řím má v práci. Především třeba vědět, že Řím biskupství nezakládá, nýbrž povoluje tam, kde toho poměry vyžadují, kde finanční stránka je rozřešena a všechny faktory si toho přeji. Tak tomu je ve Řece, kde je reprezentace městská italská, obyvatelstvo však ve své většině slovanské. Číslice Maďarů, kteří ovšem drží státní úřady, zrovna tak jako Němci, je poměrně malá. O biskupství pro Řeku a okolí, jež patří k dieci Seniské, jedná se již dávno. Že by si Uhři přáli, aby nějaký Maďaron místo to uchvátil, o tom není pochybnosti, ale vláda uherská, která nahlíží, že je Maďar na stolci říeckém neumožný, sama to dementuje a jak nejnovejší zprávy přinášejí, nuntius ve Vídni prohlásil, že tam o nejnovejších podobných snahách ničeho známo není, což také z nynější nejisté zahraniční situace vyplývá. De této věci má co mluvit také arcibiskup záhřebský a Chorvati a vláda uherská si rozmyslí, aby za nynějších nahromaděných hořlavých látek nový ohnček uhersko-chorvatský rozdmýchovala. A tak, jako tato, dělá se i jiné zprávy a konec konců se ukáže, že Řím za nic nemůže a že tam se přichází obyčejně s hotovými událostmi.

Heřman na Chotěbořsku. Zdejší kostel, zasvěcený sv. Václavu, byl opraven zevně a restaurován uvnitř tak, že stal se v neděli a ve svátek milým útlukem farníků. Na kostelní potřebné náčiní byly konány sbírky mezi obětavými farníky. Na práce zednické a tesařské přispěly přifařené obce. Hlavní náklad učinil sl. patronátní úřad v Ronově a jest místu veřejně poděkovati

jménovitě administrátoru a patronátnímu komisaři panu Em. Musilovi, jenž na opravě kostela našeho má lví podíl a jenž všemožně se staral o to, aby oprava provedena byla co možno nejvкусněji a důstojně.

Krásná Hora. Slavnostní a radostné dny prožili jsme u nás od 5. do 14. února. Konána zde byla sv. missie veleldůst. pány P. Leo Slaninou, P. Janem Návratem a P. Fr. Vošahlíkem z kongregace Redemptoristů od sv. Kajetána z Prahy. Ač cesty byly velmi špatné, pilil se kostel náš každý den do posledního místa. K slzám byli jsme pohnuti nad horlivostí všech stavů, kteří chválili obcerstvení a posílili duši svojí. Dojemná byla slavnost Nejsv. Svátosti Oltářní se slavným odprosem, při němž hlasité škání se rozléhalo celým kostelem, pozvánející byla slavnost Panny Marie, radostná byla slavnost svěcení kříže missionárního, ku které zavítal k nám s nevšední obětavostí Jeho Milost nejdp. opat Salesius Roubíček ze Želíva v průvodu vldp. vikáře C. Valenty a novice ctihp. Chr. Kříčky. Jeho Milost, dojat jsa nepřehledným průvodem všech stavů, promluvil k nám ve vzletné řeči a povzbudil, abychom vždy zůstali věrni svatému kříži a sv. víře, která tak velkolepě byla vyznána celou farností průvodem, čítajícím více než 3000 lidí. Ano, v Krásné Hoře žije ještě víra Kristova, a proto marné zůstanou snahy některých »také katolíků«, kteří usilovně se snaží mezi námi propagovati proud protikřesťanský. Jak uboze vypadalo slohové cvičení dopisovatele do »Hlasů z Posázaví« proti slavnostnímu průvodu při svěcení sv. kříže! — Na konec voláme ještě Jeho Milosti nejdp. opatovi, vldp. vikáři i ostatním důst. pánům kněžím z okolí, a zvláště vdppp. missionářům srdečně Zaplat' Pán Bůh za každé slovo i za každý krok! Děkujeme všem, kteří o zdar sv. missie se jakýmkoliv způsobem přičinili a lesk jednotlivých slavností zvýšiti se snažili. Kéž sv. missie přinese farnosti naší hojného a trvalého užitku duchovního! — B. H.

Trstenice a Litomyšle. Od 9. do 16. února konal zde obnovu sv. missie vldp. P. dr. Bernard Škácel, profesor bohosloví z Olomouce, kněz řádu dominikánského. Výmluvnými a nadšenými kázáními, mýrností, laskavostí a neúnavnou horlivostí ve zpovědnici, přívětivostí v obcování získával srdce všech, kdož jej osobně poznali, i těch, kteří jen z pouhé zvědavosti přišli, takže čím dále tím více se plnil chrám posluchači. Zvláště v poslední den obnovy missijní, totiž v neděli, naplněn byl chrám Páně a srdce všech byla dojata věčným nadšením při posledním dojemném kázání o Nejsv. Svátosti Oltářní. Kajícnků bylo na 500. Upřímní katolíci zachovávali zajisté na dlouho vděčnou upomínku na slovu svého pana dra. Škácela a spolu vroucí přání, aby ho Bůh zachoval, šlil a ve spasitelné práci blažil hojným požehnáním.

Sloupnice. Spolek divadelních ochotníků »Horský« sehraje v neděli dne 23. února o půl 8. hod. večer v hostinci p. J. Mikuleckého: »Cikánčín svatební závoj«. Dle místní lidové pověsti pro divadlo upravil p. Václ. Holásek ze Sloupnice.

Dobytkářský kurs v Chotěboři. Okresní sdružení chovatelů hosp. zvířectva v Chotěboři pořádá za součinnosti českého odboru rady zemědělské pro král. České pro okresy Chotěboř, Hlinsko a Německý Brod kurs dobytčářský v budově obecné a měšťanské školy v Chotěboři v neděli dne 23. února 1913. Program: 1. Kurs zahájí o půl 9. hodině Jos. Adam zem. poslanec a předseda okresního sdružení chovatelů hosp. zvířectva atd. 2. Organizace dobytčářská a součinnost českého odboru rady zemědělské, organizace prodeje, nákup plemenného skotu, kontrola stájová, pojišťování dobytka a koní. Přednese inženýr agr. Em. Sova, konsulent českého odboru rady zemědělské v Něm. Brodě. 3. Ochraná a diagnostická očkování u domácích zvířat. Přednese K. Svoboda, c. k. okr. zvěrolékař v Chotěboři. 4. Výroba píce na polích, lukách i pastvinách. Přednese K. Procházka, inspektor produkce rostlinné českého odboru rady zemědělské v Praze. — Okresní sdružení chovatelů hospodář. zvířectva v Chotěboři: K. Hadinec jednatel, V. Vlk, delegát č. odboru rady zemědělské, J. Adam, starosta. — Vstup volný.

Různé zprávy.

Proč naše politika jde račím pochodem, pověděl poslanec Prásek na kolínském schůzi na dotaz jednoho soc. demokrata takto: »Klesání významu české delegace datuje se od té doby, co jsme měli tři ministry. Poněvač třetí měl tenkrát býti dr. Hruban, zmařil to dr. Kramář, jen aby klerikál nedostal resort. Já jsem pro svoji osobu nepřitelem každé strany, která nepřátelsky se chová k naší, ale když jednou voličstvo vysloví důvěru a pošle do Vídně dra. Hrubana, pak on má také právo, aby dosáhl toho, co přísluší ostatním stran. A když k tomu dr. Hruban, jak ho známe, je poctivý a upřímný Čech, pak mu také třetí resort patřil. To se nestalo a Bienenrth pak dokázal, že se může bez Čechů vládnouti, ba i proti Čechům.

Harcovníci mýrových snah. Soc. demokraté křičí na všechny strany, aby se odzbrojilo. Sami však netoliko vedou tuhé boje proti odpůrcům vnějším, ale pěstují nelibostnou válku domácí. Rudí centralisté řádí proti autonomistům jako proti největším škůdcům proletariátu. — Centralistický »Proletář« píše o autonomistické (separatistické) moravské »Rovnosti«: »Tento separatistický list, který dnes se sociální demokracií rakouskou nemá nic společného, který německým soudruhům vždy

jen nadává, měl dosti nestydatosti, že tragickou vraždu soudruha Schuhmeiera použil ku děláni obchodu. Po Brně vyvěšeny plakáty, že »Rovnost« přináší zprávy o vraždění soudr. Schuhmeiera, a »Rovnost« sama psala o vraždě způsobem, jak řemeslní pisálkové píší krváky. Obchodnictví v tomto případě uplatňovati svědčí velmi špatně těm, kteří říkají, že jím umíel soudruh. — Zato autonomista Sedláček stěhuje si v rudém »Duchu Casu«, jak se mu rafinovaně a soustavně mstili centralisté na Ostravsku. Sděluje dále, že dne 4. února pro pouhou přátelskou výstrahu vrhl se na něho sekretář Brda, který jej udeřil do tváře pěstí. »K němu se připojilo několik mladíků, kteří mne na zem povallili. Když jsem ležel na zemi, buřil do mne Brda s jeho paní manželkou. Nedal jsem k těmto surovostem žádný jiný podnět, nežli že jsem řekl: to pěkně vychováváte socialistickou mládež... Ten člověk vůbec sociálním demokratem není.«

Všelicos. Císař promínil 85 trestancům v různých žalářích zbytek trestu. — V severoamerickém státu Colorado dle zákona musí se holiči podrobiti státní zkoušce. — 11. t. m. zemřela v Římě sestra sv. Otce Růžena Sartová ve stáří 65 let; byla nejstarší svobodnou sestrou sv. Otce. — Sufražetky přerušily mezi Glasgovem a Londýnem telegrafické spojení a v několika londýnských klubech vytloukly okna. — Bývalý starosta města Velvar, K. Krohn odkázal ve své závěti ústavu slepých v Praze 40.000 K, pro nadaci chudých ve Velvarech 40.000 K a j. — Stavba justičního paláce v Římě rozpočtená na 6 mil. lir, stála na konec 40 mil. Z toho na 20 mil. uvázlo v kapsách všelijakých dodavatelů. — V Jablonci n. Nisou dopadena několikaletá společnost penězokazů, kteří po celých 14 let razili brasílské peníze a vyváželi je v sudech jako cement do Brazílie. — Na základě volební reformy přiknuto volební právo i králi italskému. Ale provinční volební komise odňala králi volební právo a vyškrtila ho z volečského seznamu. — Strana soc. dem. zakoupila v Praze hotel »Monopol«. Protikapitalisté! — V Cařihradě zuřil požár, jemuž podlehl již na 200 domů. — Po mnoha letech napadlo zase v Římě mnoho sněhu. — Rakouské haléřové až 35-haléřové známky budou nyní tištěny na jiném papíře, při čemž známky desetihaléřové budou provedeny ve světlolnědé, místo ve žluté barvě, desetihaléřové pak v karmínové. Mimo to budou 50haléřové známky zrušeny a místo nich zavedeny známky 72haléřové. — Dva rakouské křižníky odpuly do Egejského moře, aby tam hájily rakousko-uherské zájmy. — V lesích na Opavsku nedávnou vichřicí zničeno 13.000 silných stromů.

Co stojí rána z lodního děla. Obrovské lodní dělo o průměru 35 cm. váží asi 110 tun a vyžaduje náboje sestávající ze 400 kg. bezdýmného prachu v ceně 2100 K a střely samotné, která váží 900 kg. a stojí as 2300 K. Hedvábný obal, v němž se nalézá náboj prachu, má cenu as 95 K, dohromady 4495 K. Mimo to nutno vzít v úvahu tu okolnost, že takový dělový kolos po nejvýše 90 ranách musí býti důkladně opravován, ba velmi často stává se úplně nepoužitelným. Poněvadž stojí dělo samotné 400.000 K, nutno připočísti ku výše uvedenému ještě obnos 444 K za opotřebení děla při výstřelu, tak že jedna rána vlastně vyžaduje vydání 4939 K.

Zápalky Matice Cyrillo-Methodějské jsou v prodeji už jen krátkou dobu. Jak známo, sdružily se veškeré sádkárny v kartel, který nyní diktuje ceny a zrušil veškeré zápalky spolkové. Sekretariát M. C.-M. postaral se včas o větší zásobu a dodá, pokud zásoba stačí, ještě nyní franko dobírkou zápalky 100 krabiček za 1 K. Kartel prodává již za 1.10 K. Po zavedení daně zvýšena bude cena 1 krabičky na 4 hal. Naši lidé měli by si tudíž větší zásoby opatřiti. Objednávky vyřizuje Sekretariát M. C.-M. v Olomouci.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Dr. Jos. Kachník: Časové otázky paedagogické. Cena 1.50 K. Vzdělávací knihovny katolické sv. LV., seš. 4.—6. — Pokroková obec. Obrázek z našeho života od V. Špačka. Cena 1 K. — Strom a jablko. Povídka z venkova od V. Špačka. Cena 80 hal. Obě tyto povídky jsou velmi zajímavé. — Osudy zajatce. Původní román J. Staňka. Cena 2 K. — Adorační hodina na podkladě hymnu Adorote devote. Napsal P. Frant. Žák T. J. Za 10 hal. — Litanie k Božskému srdci Páně s nápěvem. Cena 6 hal., 100 výt. za 4 K. — Poklad věřících. Lidový list k uctění nejsvět. Svátosti Olt. Řídi P. M. Š. Švec. Roč. 14., čís. 2. Předplatné na r. 1.50 K.

Z nakladatelství benediktinské knihkupectví v Brně. Hlídky. Vědecká revue. Řídi dr. P. Vychodil. Roč. 30., čís. 2. Roč. předpl. 10 K. — Náš Domov. Obrázkový měsíčník. Řídi J. Vévoda. Roč. předpl. 4 K.

Velehrady Děvín a Nitra. Příspěvek k určení polohy hlavního města velkomoravského. Napsal dr. Jos. Zavadil. Nákladem J. Slovák v Kroměříži. Spisovatel řeší v něm záhadný spor o Velehra a důkazy historickými i etymologickými dokazuje, že Rostislavův Velehrad Děvín nelze stotožňovati s Velehradem u Uher. Hradiště a že stále hlavní město knížecí říše Velkomoravské bylo u Dunaje.

Archa. Vychází 1. dne každého měsíce. Roční předplatné 6 K. Vydává K. Dostál Lutínov v Prostějově.

Eva. Ženský měsíčník pro umění a vzdělání, zábavu a ženské sociální otázky. S přílohou »Katol. učitelka.« Řídi a vydává P. L. Zamykal v Olomouci. Roč. předplatné 4 K.

Orlí láněry. Básně K. Dostála Lutínova. Nákladem revue »Archa« v Prostějově. Mužné zpěvy asi 30 čísel, v nichž obrazí se v dokonalé básnické formě ideály Orelstva. Cena 60 hal.

Nákladem Ústřed. zeměděl. knihkupectví v Praze. Dr. R. Rolíček: Úvod do obchodní politiky rakousko-uherské. Za 80 hal. »Agrární knihovny« čís. 10. — Mléko a jeho zpracování na máslo, sýr a jiné výrobky v hospodářství. Napsala B. Pichová-Poláková. S četnými vyobrazeními. Knihovny čes. hospodyněk a dívek sv. 8. Za 80 hal.

Harmonia

saací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovární ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piano vždy na skladě. Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“ v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%o

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání

která o kněžských exorciscích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

v Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknusné váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

vytíraček a štětek »Záštita« v Chrastě u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará »Záštita«. Ved. duchovenstva nashytá se zde přiležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na skonku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku cvičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

Málo kapkami

MAGG^{no} koření

jediné pravého

s křížovou hvězdou

nabudou slabé polévky, omáčky, zeleniny silné a znamenité chuti.

Nejlepší, nejpraktičtější a nejlevnější pomůcka kuchyňská.

Lze všude dostati v původních lahvičkách od 12 haléřů počínaje.

Pozor na napodobenky!

Velikonoční výprava do Benátek a na Gardské jezero. O letošních Velikonočních povede Jaroslav Karásek, c. k. odborný inspektor v Brně, společnou výpravu do Postojny, Jeskyní St. Canziánských, Terstu, Miramare, Benátek, Verony a na Gardské jezero. Vyjede se z Vídně v úterý 18. března (po případě možno jeti již v úterý ráno), návrat přes Innsbruck do Vídně nebo do Prahy v úterý 25. března večer. Náklad na veškeré výlohy činí 235 K s jízdou v Rakousku ve III. tř., v Itálii ve II. tř., na lodi v I. tř. S jízdou na dráze v II. tř. a s lůžkem ve voze pro spaní na lodi v I. tř. 295 K. K přihláškám nutno připojit zálohu 50 K. Podrobný jízdní řád na požádání.

Nejvděčnější i za malý dárek jsou neichudší dívky v Útulně slepých dívek v Praze-III., na Kampě. Na ně při svatbách, zábavách a pod. pamatujte. Administrace t. l. příspěvky uveřejní.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k missím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství v Hradci Králové, Adalbertinum.

Umělecký kabinet pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malov. ná-
obna chráněná v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosakového do nejso-
bátějšího provedení figurálního,
dodává také i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
síťe a vše zasažené v místě.
Mosičky skleněné pro la-
gady, křivoč. cesty, skl.
Nákrty, rozpočty i od
borů rada zdarma.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
životnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,
jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 88
případech úmrtí celkem 40.575 K, získav 805
členů. Jak děkovné dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí společenstva 2 K,
jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

podobným v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když tyž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Blíží
v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rojl,
předseda

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou
plodem nezapomenutelného biskupa, jest zna-
menitou specialitou v literatuře české. Velice
zajímavá, populární to četba pro vzdělané i
prosté; formou velice poutavou podává hojnost
poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém
národě velikou sensaci; nijak dosud nezasta-
raly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení
pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Dům

o dvou poschodích prodá se
z volné ruky za nejpriznivěj-
ších podmínek.

Adressu sdělí administr. t. l.

Dvořáková praženka

dodává polévce a omáčky velmi jemné
dobré chuti a překonává každou do-
mácně upravenou jístku. Z této pra-
ženky upravená polévka úplně se
vyrovná hovězí polévce a při dnešní
drahotě se takto za velmi levnou cenu
pořídí velice dobrá, výživná polévka.
V domácnostech ušetří se pak mnoho
práce a peněz. Jedna kostka stačí na
4 talíře polévky. Praženka jest jen ze
zaručeně čistých přírodních tuků
upravena. Nejlepší praženka jest jen
*** s nápisem hořejším. ***

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní dívky,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v **Družstevním knihkupectví**
v Hradci Králové (Adalbertinum).

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Váno k do- stání.
Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Nadlékare a fysika dra G. Smídta světoznámý

ušní olej

odstraňuje rychle a důkladně blouchotu, výtok
a znečištění v uších i v zastaralých případech. Jediné
k dostání lahve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze.
Malá Strana, Nerudova ulice.

Nejlevnější, nejlépejší pokrm při tom
velmi výživný jsou

pravé olomoucké syrečky

(tvarůžky)

známka OLMA

Poštovní bedničky (na zkoušku) K 5
franko dobírkou.

Pro další prodej doporučujeme orig.
bedny 6—8 kop:

Velký druh IV K 1.35 za kopu,
menší druh III. K 1.20 za kopu
z Olomouce dobírkou.

Vyrobeny z tučného domácího tvarohu
jsou sýrce „Olma“ jediné pravé
olomoucké tvarůžky jemné chuti.

Balené sýry zaručeně nejlepší jakosti
do lávame a sice: **Imperial, Liptav-
ský, Tylský**, v b c nikách 46 kg,
dále **maslové sýry, Camambert** (bez
plísni), vše co nejlevněji účtujeme
Poštovní bedničky různ. balených
sýrů na zkoušku K 10 franko do-
bírkou.

V postních dnech značná poptávka.

„Olma“, parní sý- rárna, Olomouc.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.

Nejlevněji. Žádejte prospekt. Nejvýhodněji.

Nekupujte :: ::

nejste-li přesvědčeni o dobré jakosti
a bezvadném provedení

zimního i let- ního prádla atd.

jež v cenách mírných zasílá

Jan Zindulka,

výroba zástěr a prádla v Litomyšli.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vy-
hlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí

A. J. Andrea v Ustí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc.
cognacu, srámské slivovice jakož i pův. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a
hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

omeniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zašlu 5 kg. = 20 balíčků
za K 8.— franko.

Mešní vína zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Trčevské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čís. 186.

— Vývoz iného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské
plátna, damašky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile,
— šaty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K za-
lámé vyplacené. 1 balík 40 m šaty krásně rozvrstvených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! **Prací. sociál. podnik!**

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

Jablonec nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vrážetech)

doporučuje P. J. velečistojná. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

v **h kostelních paramentů,**
spolkových praporek a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Kuchařka

vdova 36letá s delší kuchařskou a hospo-
dyňskou praxí prosí o místo na menší faře.
Na plat se nehledí, jedinou podmínkou
je, aby mohla mít u sebe svoji 12letou
dcerušku a mohla ji posílati do měšť. školy.
Vzácné nabídky do 1. dubna t. r. pod
značkou „Klid — O“ poste rest. Náchod.

Browning

6-35, 7-65.

**Velodog,
bambitky,
revolvery,
flobertky,
lov. pušky**

a jiné zbraně
úplně spolehlivé,
zaručené a zkou-
šené v cenách ú-
plně továrních
má na skladě

Vojtěch Ráž v Hradci Král.

Prodej c. k. prachu, zbraní a streliva.

*Barevná
kostelní*

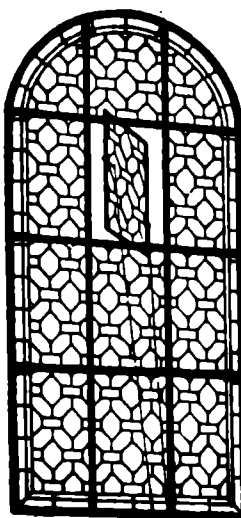
okna v odbor provedení
zhotovuješ dodává

Fr. Uhliř,

umělé sklenářství a malba skla

v **Třebechovicích u Hradce
Králové.**

Cenníky a rozpočty na požádání
sdarova.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest. diplom.

**Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církevní náčiní**

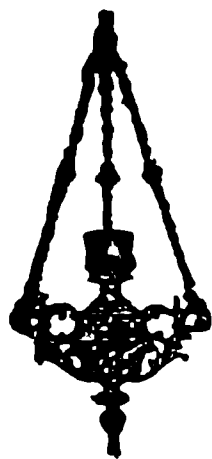
doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísezný soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Velečistojnému

**duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dává se do-
poručiti veškeré kostelní náčiní a

náčiní a to: monstrance, kněžské
cíbáče, nádobky, paténky, parafy,
svícny, lampy, kádělnice, kropenky
atd. **světlé a tmavé**, předpisem
církevním vyhovující. Staré před-
mety opravuje v původní intenci a
v ohni zlátí a stříbří nebo proti do-
plátku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zašle na
nášku trauk bez závaznosti koupě.
I se se posílá poselstvem. Práce ruční.

Shledá veškerých zlatých a stříbrných blonů, jako: te. čes.
v. doněk, křížků, prstýnků, náušnic atd. z **Metálové**
prstovky, tabulky, jídelní stříbrí se stříbra pravého
i cínového vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a dráhokovy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

paříž a cizinec

Praga-1-979, ul. **Karolíny Světlé**, č. 12. n.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velečistojnému ducho-
venstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i

**k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,**

slacovní písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a hronzové
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4 1/4% - 5%** poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložen** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii

v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod v rhanářský velečist.
duchovenstvu a sl. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

**ve velechrámu sv. Barbory v Hoře
Kutné, v koncertní síni na jubile ní
výstavě v Praze,**

kteří byly nejvyšší cenou vyznamenány v Tambové
na Rusi a ve čtyřech chrámech i jiné ve Varšavě, v Buda-
pešti, na Treštu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísezným
soudním znalcem.

PIANINO

: se levně prodá. :

Dotazy do admin. t. t.

Nejlepší

slivovici a borovičku

jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar

vyrábí a od 2 litrů zašle

M. Nesňal, Uh. Brod.

Kunschakovimsta.

Pavel Kunschak vytíčil svou mstu na Schuhmeierovi, že ho pronásledovali — soc. demokraté jiní. Zákeřná vražda taková nedá se omluviti, zasluhuje přísného odsouzení. Kdyby se ujal ve státech pokročilých podobné pěstní hájení vlastního práva, jakým jest balkánská krevní msta, pak by zvláště nyní nebyl životem bezpečen žádný člověk — ani nejšlechtetnější. Kde žalobce začne souditi sám, tam obyčejně dopadne soud velice nespravedlivě. Zákeřná msta jest zbrani dvojsečnou, vzbuzuje touhu po odvetě. Kdyby vražda vídeňská byla spáchána docela z důvodu politických nějakou organizací, rozjitřenou na soc. demokracii, byl by to nejpošetilejší skutek, protože by se takovým násilím prospělo propagandě soc. demokratické nejvydatněji. Proto sami rozumní soc. demokraté uznávají, že ten zločin není naprosto výslednicí promyšleného spiknutí politických faktorů. Ba i každý jednotlivec normálního rozumu má povážiti, že zákeřným přepadem nelze docílit žádného prospěšného účelu. Útočník má bratra Jana v bláznici, druhý bratr posl. Leopold Kunschak trpí zachvaty padoucnice. Když přišel terrorem soc. demokratickým o práci, odmítal pomoc bratra Leopolda, který mu chtěl zaopatřiti jiné místo. Pavel vyhýbal se lidem, sám si spravoval oblek, i když si více peněz vydělal. Není tudíž vyloučeno, že pochází z rodiny chorobně zatížené a že jeho duševní stav není v plném pořádku. Ostatně soudní přelíčení zjedná mnoho jasna.

Ústřední orgán soc. demokratů rakouských »Arbeiter-Zeitung« o zločinu Kunschakově napsal: »Nenapadne nám svalovati hrozný čin na křesťanské sociály jakožto stranu. Netvrdíme, že politická vražda patří k jejich zásadám. Neříkáme, že politická vražda jest hlásána jejich mravoukou. Jsme daleci toho, abychom tvrdili, že poklesek jednotlivce se má přičítati straně. Opovrhujeme vším, co by znamenalo politické vykofistění vraždy.«

Jest přirozeno, že nemáme žádných příčin vídeňských křesť. sociálů se zastávati. Katolický tisk český již jim vytkl přísně tolik nespravedlivých skutků, náš poměr k nim jest zcela vyložený. Ale český pokrokářský tisk vrhl se na krvavou událost vídeňskou jako lačná liška — šlehal do tábora vídeňských křesť. sociálů a neopomněl šlehnouti při tom také nás, jako bychom za to mohli, i kdyby skutečně čin Kunschakov byl dílem některých smluvených spiklenců vídeňských. »Lidové Noviny« semity dra Stránského pod titulem »Klerikalismus vraždící« napsaly, že »klerikalismus« sahá k prostředkům posledním, prý moravští katolíci také působí k výchově takových Kunschaků atd. Podobně psaly rudé listy Rovnost, Hlas Lidu, Duch Času a jiné. Zkrátka jenom rychle z krve Schuhmeierovy získati kus reklamy pro potápějící se kocábky! Jako by ty listy zapomněly, kolik krvavých násilností spáchali právě jejich stoupenci na našincích.

Při tom však zapomněl štvavý tisk naprosto pokáratí soustavné ožebračování dělnictva, jaké páše rudý terror na lidech jinak smýšlejících. Zapomněl zkritikovati bezcitné činy, jaké spáchali soc. demokraté na Kunschakovi samém, tak že v pronásledovaném dělníkovi vzplanula touha po pomstě. Nuže — podívejme se na povahu zápasu blíže. Kunschak byl v mládí členem dělnického spolku rudého »Apollo« v Ottakringu, založeného od samého Schuhmeiera. Jakožto soc. demokrat dostal se do prudkých sporů se svou matkou a svými sourozenci. Pojednou z Vídně zmizel, aniž věděli jeho příbuzní, kam se poděl. Pracoval v Německu, Jižní Americe, v Kapsku, v Londýně. Po 10 letech vrátil se do Vídně s ušetřenými 2000 K. Soc. demokratem býti přestal, ale do odborové organizace křesť. soc. kovodělníků nevstoupil, ačkoli byl k tomu několikrát povzván. Založil pomocný spolek dělnický dle vzoru anglického, ale stoupenců získal velmi málo. Říkal, že dělník má se starati sám o sebe, ale nikoli o politiku.

Když ve Vídni nechtěl přistoupiti k organizaci soc. demokratické, byl vyštván z práce ze závodu Siemens Schuckert. »Bud' půjdete vy nebo my«, řekli mu bezohlední soc. dem. dělníci. Postarali se ovšem u šéfa firmy, aby šel Kunschak. Ten hledal ochrany u soudu a tentokrát skutečně dva teroristé byli potrestáni 14denním vězením. To však jenom přililo do ohně oleje, tak že marně od té doby Kunschak žádal za vstup do jiných dílen vídeňských. Ubožák, jsa pod přísným dohledem rudé policie, živil se z uspořádaných peněz, až mu zbylo pouhých 100 K. A tu právě došlo k mstivému činu. Patrně, že za takých okolností jest zcela nespravedlivě sváděti pohnutí ke zločinu na křesť. soc. stranu, i když Kunschak při zatčení prohlásil, že jest křesť. sociál. Ovšem nedodal, že se za řádného člena organizace nepřihlásil. Naučil se snad násilnictví od křesť. soc. strany? Jakožto dělník organizovaný přece se stýkal ve Vídni výhradně

s organizací rudou. A v té přece poznal násilnické bezohlednosti tolik, že se nemusil přiučovati jinde. Jestliže rudí centralisté páchali ve Vídni proti samým soc. demokratům krvavá násilí, jak si teprve počínali a počínají k dělníkům, stojícím na zásadách zcela opačných? A což ty rudé oslavy zákeřných revolucionářů ruských, portugalských a barcelonských působí dojmem uklidňujícím? Místo co by pokrokářský tisk pokáral spravedlivě bezcitné tyranství organizovaných soudruhů, vystřeluje šipy do tábora zcela jiného. Ale tím také dokazuje, že jeho horování »pro svobodu všech občanů« jest nejkriklavějším švindlem. Křičet po svobodě, ale neozvat se ani slovem proti nejtužší tyranii, která všude bije do očí, toť politika nepoctivých demagogů. A nejhorší nepoctivostí jest, mřská-li někdo »klerikály« za to, že v Kunschakovi vznikla žádost pomsty vinou bezcitné bezohlednosti organizovaných soudruhů.

»Právo Lidu«, místo co by podrobilo spravedlivé kritice terror vídeňských soudruhů, nazývá právní obranu Kunschakovu proti dělnictvu firmy Siemens-Schuckert »denunciací!« Podle této logiky byl by tedy bezcharakterním každý dělník, který musí svá lidská práva proti despotům řádným způsobem hájiti.

Ač se dá zločin Kunschakov okolnostmi snadno vysvětliti, přece omluven býti nemůže. Křivda spáchaná nesmyje se ani soubojem ani zákeřným přepadem. A nejméně spravedlivý jest trest takový, který stihne jiného člověka, než provinilce největší.

Kulturní jiskry.

Maďaronská výprava proti evangelickým Slovákům. V Uhrách má lutherská církev samosprávu, řídí ji neodvisle od státu senioráty. Jednotlivé její organizace náboženské jsou slovenské, německé, zkrátka dle toho, k jaké národnosti Slováci v příslušných krajích se hlásí. Není tudíž podivno, že ve slovenských krajích byly kostely a fary lutherské dobrým útlukem slovenčiny. Mnozí občané, kteří již dávno přestali věřiti zásadám lutherským, přece jenom se drželi houževnatě náboženských organizací, přijímajíc v nich vynikající úřady, aby mohli hájiti prostřednictvím církevní organizace práva slovenčiny. Nyní však lutherská synoda rozhodla pod rouškou církevní jednoty, aby všechny samosprávné evangelické obce slovenské byly zrušeny a nastalo sloučení s maďarskými. To znamená pro sbory evangelické, vládnoucí dosud vlastním majetkem, nejvážnější nebezpečí. Napřed nastane »jednota«, ale brzy maďarští evangelici řeknou: »Jsme-li v jednotě, pak naše církevní jmění náleží i nám.« Centrální maďaronská správa již se postará o to, aby se pouta Slovákům přituzovala. Leč vudcové evangelických Slováků nezmohli se k ráznému odporu, který by měl věčný výsledek. Vydali pouze »osvědčení«, které pro praktickou sebeobranu neznamená nic. »Lidové Noviny« praví: »Potupa a kletba celého národa bude do hrobu provázeti ty slovenské inteligenty, kteří dobře umějí podkopávati katolictvo, ale svoje brániti nedovedou. Zároveň vyzývají katolíky, aby evangeliky, kteří jsou skutečně horlivými vlastenci, energicky podporovali proti maďaronskému útoku, který jest klerikalismem v nejhorším slova smyslu.«

Když poslanec Juriga přistoupil ke sdružení, které má brániti v Uhrách katolíky vůbec proti útokům zednářsko-židovským, hned přšly pokrokářské klatby. Nyní při tak hrozivém útoku maďarských protestantů nastalo nápadné mlčení.

Jak jest »rytířský« národ maďarský soběstačný. Čím více sahá na práva národností jiných, čím více se chlubí rostoucí svojí »vnitřní silou«, tím jasněji lze pozorovati, že se pohybuje na cizích chůdách. Bez horlivé pomoci židovských milionářů maďarští rytíři by byli ubohými invalidy. Aby mohli ujařmiti Slováky, Rumuny a Chorvaty, sami si dobrovolně kladou na šíji židovské jho, židům přenechávají místa nejlivnější. Nyní v Budapešti docela zvolen za starostu žid Helfer, který si dal k zakrytí svého původu jméno Heltai.

Ovšem, že nový starosta již se přátelsky postará, aby židovské banky zachovaly všemožné ohledy k zadluženým maďarským veličinám, jež takovou volbu svou agitací umožnily. Maďarští předáci totiž ženou se po penězích jako chrt po zajíci. Co již dokázáno úplatků a bezcharakterních obchodů »ve službě národní!« Právě tento týden zahájen senační proces v Budapešti. Oposiční poslanec Desy totiž obvinil samého předsedu ministerstva dra. Šl. Lukacse, že jako ministr vnitra ve vládě Khuenové použil státních peněz k volebním podvodům a že dokonce postavení zneužil k vlastnímu obohacení. Obžalovaný Desy dostavil se k soudu osobně, přiznal se, že strašná obvinění přenesl a prohlásil, že nastoupí důkaz pravdy. Po řeči obhájcové a státního zástupce bylo přelíčení

skončováno způsobem čistě maďarským. Vše navléknuto tak, aby obviněný Desy neměl času k podání důkazů pravdy — a proto odsouzen. Tři slechtici hned po rozsudku totéž obvinění vmetli ve tvář Lukacsovu — ale ten místo žaloby prohlásil, že podobných obvinění nebude si všimati. Ale Desyho přece žaloval! Tedy »očista« i za pomoci ochotných byrokratů skončila velice smutně.

V ohnisku francouzské kultury. Kdekoli v zemích katolických pokrokáři začali se svými senačními experimenty, stěžovali si, že jim v postupu osvěcené práce navaluje na cestu balvany — klerikalismus. Až prý ta »hydra« bude přemožena, pak zamávají pokrokářské duše perutěmi jako nejstatnější orlové. Chytráci dovedli na klerikalismus sváděti docela i nezdarů takových naivních svých podniků, proti nimž katolíci ani prstem nehnu. Nuže — nyní »hydra« ve Francii poražena v prach, povykující pokrokoví provazolezci, aviatikové, kejklíři mají nejpěknější svobodu vznést se do závratných výšin a sněsti francouzskému lidu s oblohy kus duhového vidma. Zatím však právě nyní pyšní Orlové pelichají jako staré slepice, ačkoli jim nikdo brky nepřistřihuje. Jakých hříchu natropil Clémenceau s mnoha poslanci na poli sociálním a politickém, to pověděl otevřeně a široce netoliko tisk francouzský, ale i pokrokářský tisk český.

Nyní však pokroková »Stopa« (v č. 9.) jako by zapomněla, co všecko povědělo proti pařížské despotii samo »Právo Lidu«, praví přece jenom obecně, že Paříž jest demokratická.

Ale v příčině kultury pařížské též článek »Stopy« pokračuje touto upřímnou kritikou: »Jako slavené město kultury, Paříž je v úpadku, celý svět ji kazí, neboť přesvědčuje ji o opaku. Už třicet let leží Evropa Paříži u nohou — a ona tím zpodobněla, zpyšněla, její kulturní krém se srazil jako smetana v parné letní době. Lidově řečeno, Paříž »zkejsla«. Žije lehkovážně ze starého kulturního kapitálu (tedy z kapitálu nastřádaného v době katolické svobody!), nadmála se a poslouchá, jak dvorně okolo ní vrkají holubi. Žáci pokračují, ženou se vpřed — ale učitelka pohodlně stojí, jsouc spokojena, že celý svět zhožně na ni hledí jako na majestátní ženu, kynoucí z divadelní lože. Ale ve skutečnosti už celá tři desetiletí nic nedělá, nová architektura žádná, knihy slabé, divadlo přímo ubohé a polilovánímhodné, bibliofilský tisk objevuje se jednou za rok, hygiena bídná, skoro žádná, ulice zanedbané, dřevěné dlaždice pološnilé, policie zvrtačelá a žurnalistika tak zkorumpovaná, jako nikde na celém světě (uvážíme-li velmocenský vliv žurnalistiky, pochopíme snadno, že tak zbědačelá žurnalistika rozhodně nedovede vychovati obry!), herci, básníci a učenci platí si reklamu stejně jako továrníci šňěrovaček, a kdo nemaže, nejede . . . Hledejme francouzský národ — ale nehledejme pořádku k omrzení tuto Paříž, které jen takový frankofil prokáže službu, jenž místo plazení se a banketování blude ji hledět přesvědčit, že už dávno je na šikmé ploše a že měla by přestat žít z duševního kapitálu, naspořeného revolucemi. (Tedy ohnisko volnomyšlenkářské kultury jest horší, než venkov — méně pokrokový!) Co platná jsou jí vzácná musea, když nejsou jí víc, nežli zkysnutý knedlík! Kulturní vření usnulo v Paříži. My, kteří v uměleckých listech učiníme vzbouření, když na Riegrově nábřeží postaví architekt jeden nevzhledný dům, jsme dále. Paříž je dnes tohle vše jedno, ona stojí na báni a zálibně čechrá si peři ve sladkém omámení. My ovšem jsme příliš nepočetní a příliš neznámí, abychom ji mohli probudit, náš hlásek nestačí, není jej slyšet v hluku Evropy. Náráz, který probudí Paříž, přijde odjinud, jeho bas teprve bručí v dalekém východu.«

Pařížští Ivové, kteří svou inteligenci byli voláni na vudčí místa v národě, jsou dušemi nejprodejnějšími. Kapitál volí (při všeobecném hlasovacím právu!) poslance, kapitál udává tón v čelných listech, dle nahromaděných zásob různého zboží vymýšlí se móda, kapitalismus pronásleduje katolíky domácí, ale cizí na dálku výčtodě chrání a vyznamenává, protože taková taktika umožní příjmy peněžních velmožů. V době úplného uvolnění začínají strážcové na pokrokové Akropolis v Paříži spáti, čímž sami prozrazují, že se jim při konfiskaci církevních jmění jednalo o kulturu a pokrok nejméně. Shrábli, po čem v přední řadě toužili a nyní se oddávají byrokratickému pohodlí, které bylo jejich přední snahou.

Když krátce po osudném Sedanu měla býti vypravena na pařížské scéně operní hudba ženiálního Wagnera, ozvaly se hromadné a hlučné protesty proti hudbě toho národa, který Francouze tolik ponižil. Nyní však byrokratická Paříž přímo hltá melodie filigránských vídeňských operet, dávají jim přednost i před vážnou hudbou domácí. A to má býti kulturní pokrok! Šikmá plocha jistě se stále hrozivěji naklání, jestliže sami pokrokáři pronášejí kritiku tolik zdrcující. Rozvážní

umělci, zvláště básníci, vracejí se ke katolictví, jímž chtějí tvrdé úhory zkyptiti.

Proti nadvýrobě literární. Literární trh bývá nyní zaplavován publikacemi, které jsou přímo jen vypočteny na výdělek. Nebývá to vždy dílo úplně bezcenné, ale mnohdy cena jeho neodpovídá vnitřní a výrobní hodnotě. Čím lze na př. odůvodniti tiskovou úpravu publikace, kde každý skoro třetí list je úplně prázdným a písmo má neobyčejnou velikost? Někdo na př. vytiskne několik podobností z evangelia v lepší úpravě a vyžaduje, aby každý neobjednanou zásilku publikace si ponechal. Nikomu nelze brániti, aby při svobodě tiskové si tiskl, co se mu líbí, ale nesmí počítati na to, že všichni musí si jeho tisk koupiti. Při takové nadprodukcí méně potřebných nebo zcela zbytečných knih se stává, že spis skutečně cenný a pro praktický život potřebný nedojde svého rozšíření pro rozmrzlost čtenářstva, které je zaplavováno spoustou předražených a nepotřebných tiskopisů. V zájmu dobré knihy pozvídáme varovného hlasu, aby obecnstvo se nevyčerpávalo zbytečnostími, byť třeba nesly firmu katolickou. Katolíci zejména potřebují spisů cenných a ne prostředních, kterým se nemá dělati bezdůvodná reklama.

Z katolického prostředí francouzského. Bylo by žádoucí, abychom brzy spatřili větší sbírku českých překladů z těch vynikajících básníků, kteří obrozují francouzský Parnas verši prochnutými katolickou mystikou. Francouzský konsul Pavel Claudel, který opustil asi před rokem Prahu, náleží k nejproslulejším současným básníkům katolickým. Na základě legend o katolických českých světcích napsal několik hřejivých básní, které otiskl ve francouzské revui, vycházející v Bruselu. Literární kritik F. X. Šalda přednášel o Claudelovi 10. února v »Obecním domě«. Řečník rozvinul bystrý rozbor obsahu Claudelova díla a zdůraznil bez obalu jeho katolický ráz. Vybrané obecnstvo slyšelo, že tvůrčí síla Claudelova spočívá právě v náboženském přesvědčení. — Před dvěma lety zemřel dr. Bull, který se řadil mezi nejslavnější oční lékaře. Narodil se v Kanadě z rodiny protestantské. V New Yorku seznámil se s židem Felixem Adlerem, jenž byl hlavou sekty, hlásající beznáboženskou morálku. Bull opustil protestantskou víru a stal se sekretářem sekty. Roku 1886 přibyl do Paříže. Ač byl zednářem, přece jej velice těšilo, že se za něho vděčně modlili chudí katolíci, které zdarma ošetřoval. Jedna ošetřovaná protestantka modlila se vroucně katolickou modlitbu »Přiď, ó Duchu Svátý!«. Bull pozoroval to s počátku s nevolí, ale brzy začal se tak modliti sám, když pozoroval, jakou útěchou byla slova modlitby choré evangelické. Dr. Bull, který v mládí přečetl mnoho spisů, jež fanaticky útočily na katolictví, stále pilněji nyní studoval katolicismus z blízka. Hluboký dojem na dra. Bulla učinilo r. 1891 přečtení kázání kardinála Newmana. Brzy po té byl přítomen pobožnosti řeholnic v ulici Lubeckové. Byl tak dojat, že se vyjádřil: »Nikdy neviděl jsem tak nadšené modlitby. Roku 1892 již se oddal uctívání Panny Marie. Když onemocněl, účta k Matce Boží stupňovala se u něho tak, že se odebral do Lurd, kde dle svých slov nabyt zdraví duše i těla. »Dne 25. července 1892 odpřisáhl jsem nevěru a přijal sv. křest v kostele Passionistů, v kapli sv. Panny. Před obrácením prosil jsem otce a matku za svolení. Matka dovolila, otec mi ani neodpověděl, ale od toho dne přestal nadávati na náboženství katolické.«

Pilně čtěte důležitý spis.

O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a s nastavičným zřetelem k novějším a nejpověstnějším církevním i státním normám a předpisům vzdělal

Dr. Th. Antonín Brychta,

kanovník-strážce katedrální kapitoly v Hradci Králové.

Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Dle výnosu nejdůstojnějšího biskupského Ordinariatu může důležitě toto dílo býti pořizováno pro knihovny farních a patronátůvých úřadů na účet jmění zádušního, kde toho prostředky dovolují.

Velice cenné toto dílo redakce »Obnovy« sporně odporučuje.

Expedici obstarává

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Zahájení jubilejních slavností na Velehradě. Letos připadá 1050leté jubileum příchodu sv. Cyrilla a Methoda do říše Velkomoravské. Za tou příčinou budou na Velehradě konány od 24. do 27. července velkolepé slavnosti. V tyto dni také bude pořádán čtvrtý sjezd unionistický a slavnostní schůze »Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda«. Leč již dne 13. t. m. sešel se veliký dav poutníků na Velehrad z širého okolí. Procesí bylo uvítáno od probšta a poslance dra. Stojana. O významu

slavnosti promluvil případně P. Perníčka. Druhý den ráno vroucně vybízel dr. Stojan k modlitbám za sjednocení u víře. Po mši sv. ve slovanském sále nastalo nadšené holdování památce sv. věrozvěstců. Dr. Schneider promluvil velice případně o významu letošních slavností. Před ozdobeným obrazem slovanských apoštolů pronášeny tklivé proslovy. Poutníků stále přibývalo. Při pontifikální mši sv., kterou sloužil opat P. Šup, zpívána píseň: »Přístup, Moravě, přístup blíže, viz, jak apoštol tvůj umírá!« O 2. hodině farář P. Tomeček pronesl řeč na rozloučenou. Zástupy se rozcházely za zpěvu: »Libáme Tvé svaté prahy, Velehrade drahý!«. Již tedy úmrtní den sv. Cyrilla oslaven byl velice manifestačně. Zajisté, že slavnosti v červenci rozproudí se mohutným tokem, utvrdí náboženský i vlastenecký cit českého lidu. Starobylé tradice povedou právě nyní k obrození. Jestliže Jihoslavianum v zápase s Turky dodaly nejvíce zmužilosti vzpomínky na tužby a skutky křesťanských předků, zrovna tak roznutí vlastenecké nadšení našeho lidu vzpomínka na jasnou zář dávno-věkého Velehradu.

Věstník kat. duchovenstva o knize Jana Černého: »Rosa mystica« píše v čís. 10. roč. XIII.: V literární rubrice před vánocemi objevilo se oznámení edice asketické knihy »Rosa mystica« od královéhradeckého spirituála J. Černého. Pochvalné posudky literárních hlídek katolických časopisů svědčí, že v kruzích duchovenstva vzbudila pozornost a vřelý zájem. Rosa mystica obsahuje pět řad rozjímání pro kněze k desátkům sv. růžence s dodatkem: »Mše svatá a bolestný růženec.«

V hlubokých meditacích, svděcích o mnoholété zkušenosti duchovního vůdce, uvádí nás spisovatel do nepřeborné pokladnice tajemství sv. růžence. Nové a nové myšlenky připínají se tu k jednotlivým tajemstvím, potěšující, sílice a povzduhující kněze v jeho svatém povolání a vedouce ho k Tomu, jenž je »sacerdos in aeternum«, k eucharistickému Kristu — a naplňuje duši jeho vítěznou důvěrou k Tě, jež je »mater cleri et regina«. Co uloženo tu látky k denní kněžské meditaci, která má nám býti »panis quotidianus«! Co nalezneme tu kazatel krásných myšlenek, jichž vhodně lze použiti při pastorači!

Rosa mystica jest zlatá knížka kněžských růžencových meditací. Svoji originalitou a koncepcí zajišťuje si čestné místo v naší asketické literatuře a zaslouží plně pozornosti v kruzích duchovenstva. Vyšla nakladatelstvím Methoděje Melichárka na posvátném Velehradě. Str. 191. Cena 2 K.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

renovování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestné usazení od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Sociální besídka.

Čeští typografové k centralismu. V neděli dne 16. t. m. konala se na Žofíně veliká schůze typografů, na níž se rozhodlo dle usnesení ústředního výboru, aby se vystoupilo z Československého odborového sdružení. Tedy pryč od autonomistů — z duvodů silnější odborové svépomoci. Centralisté vyvítají, jak se chovali autonomisté úhořovitě: lhalí své přátelství organizaci železničnických zřízení tak dlouho, dokud nevypozorovali, že přišel čas k roztržení jejich organizace. Také mluvčí autonomistu Ebel se poděkl, když na schůzi žofínské prohlásil, že by byli autonomisté přišli k typografům s výzvou, aby nastalo národnostní rozdělení — po skončené revisi cenníkové smlouvy.

Autonomisté sice napsali: »Ani finančně ani organizačně typografická Beseda pro české hnutí v posledních letech ničeho neznamovala.« Ale na schůzi zástupci autonomistů horlivě hleděli typografy od jejich přestupu odvrátiti. Ebel dovozoval, že typografové trhají svazky s českým dělnictvem nikoli z organizační potřeby, nýbrž na přání německých typografů. Reitr mluvil, že po vystoupení z odborového sdružení budou typografové považováni českým odborovým sdružením za neorganizované. »Právo Lidu« píše: »Organizace, která vždycky takovou váhu kladla na svou samostatnost, mění kurs do vod vídeňských... Fakt tento je důsledkem smutně slavné stavovské výchovy v řadách typografů, které byly vždycky zájmy ostatního dělnictva a potřeby proletářské třídní solidarity cizí.« Centralistický »Denník« však píše cynicky: »Separatističtí vůdcové: Ant. Němec, red. Stivín, Ebel, Reiter, Hummelhans a řada jiných bojů za separatismus jsou nyní členy centrální odborové organizace. Jsou centralisty. Musí vystoupiti z této organizace, chtějí-li býti

důslednými.« Fakticky značí žofínská schůze těžkou ránu.

Z proletářského prostředí k moci. Kdyby vstali z hrobu první průkopníci soc. dem. hnutí dělnického, kteří náleželi k skutečným vydědencům, sami by se podívali novým cestám a vzestupu své strany. Jakmile soc. demokracie shromáždila obrovské armády, znamená silnou velmoc, nikoli jako plaché stádo chudáků. A jako k velmoci chovají se k ní ministři, intelligenti, městské úřady, spořitelny, živnostníci, polit. strany jiné atd. Soc. demokracie znamená velkou sílu, rudý tábor stal se sám zaměstnavatelem v nejrůznějších podnicích. Proto naprosto nemusí býti ještě známkou demokratismu, jestliže některý inteligent soc. demokracii pochlebuje, jestliže celé korporace se jí klaní. Soc. dem. tábor představuje silnější moc než několik ministrů dohromady a proto pochlebování takové moci bývá vlastně velice často bázlivým byzantinismem, podlizavostí, jež marně si nastrkuje škrabošku lásky k dělnictvu.

Vůdcové soc. demokracie naprosto nejsou proletáři, dokázáno již velice často, že jsou mezi nimi velice vlivní kapitalisté, bohatí továrníci. A který z pohlavárů z počátku nemá mnoho, pomůže si za nedlouho k velikým příjmům. Na př. Schuhmeier sám měl na 10.000 K roč. příjmu, jak bylo dokumentárně vídeňským tiskem zjištěno. Při posledních obecních volbách ve Štýrském Hradci volili soc. dem. poslanci Resel, Schacherl a Muhič v prvním sboru, v němž mají právo voliti pouze ti, kteří mají ročních příjmů 8400—9200 K. Nepočítají-li se ani diety poslanecké, které činí asi po 5000 K ročně, mají tito soc. demokraté 13.000—14.000 K ročních příjmů. Namítne se zcela právem, že občané toho vynikajícího postavení musí míti rozhodně příjmy větší než obyčejný dělník, protože plno peněz se vydá při schůzích, na podniky strany, podpory atd. Dobře, ale proč se vyčítají větší příjmy občanům jiným, kteří musejí rozdávati ještě daleko více? Proč křičeti hned proti byrokratismu, jestliže soc. dem. vůdcové i z čistě dělnických peněz mají velmi dobré důchody?

Mluvílo se mnoho v soc. dem. táboře proti palácům. Nyní má sama soc. demokracie česká veliký palác v Hybernské ulici v Praze, který dříve náležel hr. Kinskému. K tomu přikoupili soc. demokraté třípatrovou budovu — nový objekt měří 3000 čtverečních metrů. Soc. demokracie rozhodně těch budov potřebovala, takže raději se silně zadlužila u židovsko-německé banky, než by čekala, až vše bude moci splatiti hotovými. Tedy strana proletářů drží se přátelsky ruky velkocapitalismu — a za půjčku udělenou musí chtít nechtěj jisté koncesse učiniti náladě peněžních velmožů. Ruka ruku myje.

V příčině pohřbu Schuhmeierova sděluje dne 18. února »Právo Lidu«: »Bylo viděti i okna s rozžatými svícemi, černými draperiemi a portrétem Schuhmeierovým... Nepřehledné řady nosičů věnců a kytic, jež nebyly k spočítání, dospívaly na hřbitov... Ve velké dvoraně dělnického domu, která byla černě vyzdobena, shromáždili se: president posl. sněmovny dr. Sylvestr, místopředsední... vládní rada Kupka... sekční rada dr. Kowý, náměstek zemského maršálka, četní členové obecního zastupitelstva, magistrátní ředitel Appel za presidium městské rady... byla rakev spuštěna do šestisprážního slavnostního vozu pohřebního. Na 17 vozech vezeny byly věnce s rudými stuhami a sta věnců nesly deputace... Když trubačský sbor zahrál smuteční chorál, byly prapory skloněny nad hrobem... Na hřbitově udržovalo pořádek 1500 pořadatelů. Celkem fungovalo při pohřbu 24.000 pořadatelů.«

Zase cihla ze zdi vypadla. Z budovy soc. dem. systému vypadává zdívo rok od roku. V soc. dem. listě »Korrespondenzblatt der Generalkommission der Gewerkschaften Deutschlands« (v č. 3. z 18. ledna) píše soudruh A. Winnig, že ve valné hromadě velikého družstva byl pověřen ustanoviti stejné prázdny pro všechny, kteří v podniku byli účastní. Vyslovuje však v dalších řádcích nad takovou důslednou rovností nelibost a pokračuje: »Dnes neudrzuje žádný vynikající socialista požadavek absolutní rovnosti. Jestliže tento »sociální duch« ještě dnes nachází u massy dělnictva souhlas, pak to není nic jiného, než politování hodné zpátečnictví na poli sociální theorie.« — Rovnost v praxi soc. demokraté odhodili již dávno a nyní omlouvají skutečně své jednání již i novými zásadami, přejatými od — zpátečníků.

Tyto úryvky citujeme k vůli posouzení, čím lišil se pohřeb Schuhmeierův od pohřbu velikého velmože. To přece nebyl pohřeb proletářský. Pompa, jakou kárali soc. demokraté při radostných i smutečních slavnostech »měšťáků«, našla průchod i do tábora — proletářů. Kdo by se divil, že soc. demokracie prokazovala pilnému svému předákovi tak velikou čest? Ale tím méně se mají soc. demokraté diviti nádhře, jakou rozvinují katolíci při Božím Těle a slavnosti Vzkříšení k počtě Spasitelově. Zkrátka soc. demokracie právě při svém velikém rozmachu učí se tolik od měšťáků, jejichž zvyky pohrdala — pokud nestačily prostředky k nápodobení těchže zvyků. Každá katolická slavnost, každé vítání katolických hodnostářů,

každý pompésní pohřeb podrobován dříve břitké rudé kritice. Od té doby, co soc. demokracie stala se sama mocným pánem, projevuje své zásady způsobem pompésním rovněž. Jestliže katolíci zdobí chrámy, kupují drahocenné monstrance k vůli počtě Boží, okázalé a nákladné projevy úcty soc. demokratické platí občanům — soudruhům, kteří sami musili přijíati program společenské rovnosti. Tedy ve skutečnosti doba proletářství minula, rozvoj moci přivedl soc. demokraty do koleji měšťáckých, na cesty dávno ušlapané. I tyto zevnější formality svědčí o změnách v názorech soc. demokratických.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,

akademický malíř,

PRAGA-VINOHRADY, Kramerijská 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů.

☛ Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (ponze za obnos režijní).

Právo dělníkovo na práci pochopuje soc. demokracie stále tak, že oprávněnost k placené práci závisí na libovůli organis. sociálních demokratů. Na základě takové zásady dělnická organizace může býti nejhorší metlou na dělníky milující občanskou svobodu. Taková zásada vede k nejbezohlednějšímu protidělnickému činu. Lidé, kteří líčí hlad a bídu v barvách nejtemnějších, snaží se vyhladovět dělníky jiného smýšlení způsobem bezcitným. Sám jihoněmecký soc. demokrat Konrád Haussmann v »otevřeném listě« Aug. Beblovi napsal: »Soc. demokracie počala s žalobami na nesnášlivost protivníků zdůraznila úctu k cizímu přesvědčení. V té však míře, v jaké její moc stoupala, popírá příkazy tolerance, trpí používání teroristických prostředků proti každému dělníkovi jinak smýšlejícímu a používá k hanobení. Sociálně demokratická strana, která slibuje svobodu, není žádnou záštitou svobody a snášlivosti.«

Dne 1. února t. r. rudý list inšprucký »Volks-Zeitung« pod titulem »Egoismus a solidarita« vykládá: »Kapitalistická morálka chce jednotlivému dělníkovi zakazovati vymanění ze společnosti rušitelů solidarit. Přihází se, že organisování dělníci dají výpověď, poněvadž do závodu byli přijati někteří, jejich činnost a přítomnost vzbuzuje odpor... Má-li podnikatel právo dáti výpověď, nelíbí-li se mu nos některého dělníka, proč by nesměli dávat výpověď dělníci, aby se zbavili přítomnosti živlů lumpáckého charakteru?«

Rozumíme: lumpáckým charakterem pro tamější soc. demokraty jest dělník, který se nechce státí rudým poplatníkem a který v případě stávky organisovaných soudruhů nechce trpěti obmezování své pracovní svobody. Při takovém zásadním stanovisku ovšem dochází k pronásledování zcela nelítostnému, k jakému by se nesměl nikdy odhodlati konservativní zaměstnavatel vůči soc. dem. dělníkům.

Zase příklad uštvání dělníka! U firmy Greger a spol. ve Vídni XVI. zaměstnán byl již od roku 1880 mechanik Fr. Müller. Sociálně-demokratičtí dělníci tohoto závodu naléhali poslední dobou, že musí vstoupiti do jejich organizace. Müller se vymlouval, že jestliže nevstoupil v mládí do organizace, teď ve stáří toho nepotřebuje. Po nějakou dobu měl pokoj. Ale v březnu minulého roku byl náhle povolán k šéfovi, který mu oznámil, že ho musí propustiti, poněvadž 500 dělníků v jeho závodě nechce pracovati a hrozí stávkou, dokud tam bude Müller zaměstnán. Tak sociálně-demokratickým terorem vypuzen byl vzorný dělník, který po plná 32 léta v témže závodě nepřetržitě pracoval. 65letý dělník vypuzen byl ze zaměstnání, aby se svou rodinou byl vydán bídě a hladu.

živn. řádu, kterým má býti živnostnictvo dosti citelně poškozeno. Správně, tuším, poukázal na to loni katolický »Maloživnostník« v čísle červencovém, že se živnostnictvu chystá nemilé nadělení, bude-li elaborát sněmovny poslanecké schválen i ve sněmovně panské. Prozatím možno doufati, že se tak nestane. Referent panské sněmovny svých, pán Parish ve svém dobrozdání doporučí plenu panské sněmovny, aby návrh sněmovnou poslaneckou schválený byl zamítnut. — Nyní ještě meritorní vysvětlení, oč vlastně jde. Jestliže dnes majitel živnosti předčasně propustí pomocníka bez důvodu zákonem uznaného (§ 82 a § 101), nebo dá-li mu vlastní vinou příčinu k předčasnému zrušení pracovního poměru (§ 82 a), jest povinen nahraditi pomocníkovi mzdu a jiné remunerace za celou lhůtu výpovědní, po případě za zbývající ještě část této lhůty. Tak ustanovuje § 84, který i nadále má býti nezměněn. Jestliže však pomocník předčasně bez zákonitého důvodu opustí majitele živnosti, tu dle § 85 dopouští se přestupku živn. řádu a bude dle předpisu jeho potrestán, dále majitel živnosti může jej pomoci úřadů donutiti, aby se k němu na zbytek smluvené doby vrátil do práce a může žádati na něm náhrady za vzešlé škody. Dle § 86 dopouští se podobného přestupku a spoluručí za vzniklé škody i majitel živnosti, který pomocníka do práce přijal, věda, že od dosavadního zaměstnavatele předčasně odešel, nebo který pomocníka dokonce k tomu svedl, aby dříve odešel. Změna, jak ji posl. sněmovna schválila, dává majiteli živnosti pouze právo, aby donutil pomocníka k návratu do dílny a vymáhal na něm a event. i na novém zaměstnavateli náhradu škody, pokud ovšem zaměstnavatel o tom věděl. Přestupku však se pomocník ani event. nový zaměstnavatel nedopouští. Nová úprava zákona zdá se na pohled rovnoprávnou, ale ve skutečnosti tomu tak není. Dělník vždy může vymáhati náhradu na zaměstnavateli náhradu škody, ale opačně jde to z těžka. Dělník je zde dnes a zítra jinde, jiněni snad nemá. A práce z donucení vrátivšího se dělníka by se tuze prodražila! Živnostnictvo vítá tedy, že poslanecká sněmovna chce uznati rovnoprávnost mezi zaměstnavatelem a zaměstnaným nikoli sice formální, avšak skutečnou, proveditelnou.

Záložna v Hradci Králové.

Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky 5%

Při větších obnosech dle výpovědi úrok i výši!

(Sčkž.) **Ministerské uznání živnostenským úvěrním družstvům.** Aby se odpomohlo stísněným poměrům mezi živnostnictvem, chápe se toto svépomoci a zakládá úvěrní družstva živnostenská, společenstva to s ručením obmezeným. Ministerstvo veřejných prací podporuje je subvencemi na výlohy zařizovací do obnosu 600 K. v posledních letech kromě toho i příspěvky na vydržování ročně do 200 K, splní-li určité podmínky. Nyní uznána byla tato družstva vnesením c. k. ministerstva obchodu ze dne 15. ledna 1913 č. 35.430 za peněžní ústavy s pupilární (nikoli populární, jak napsal jeden list) jistotou a dovoleno, aby živnostenská společenstva mohla u nich své jmění ukládati. — Družstva tato mohou působiti blahodárně i v menších městech, vedle ústavu jiných, jsou-li jen po ruce schopní funkcionáři. Všecky informace o věci ochotně podá »Sdružení českých katolických živnostníků pro království české« (Kr. Vinohrady, 1585), jež bylo příslušným úřadem c. k. ministerstva veřejných prací o morální podporu požádáno.

(Sčkž.) **Náboženství v pokračovacích školách v Německu.** Obecní komise poslanecké sněmovny v Berlíně jednala dne 14. t. m. o žádosti katolického spolku pro mládež v Treviru, aby do pokračovacích škol živnostenských zavedeno bylo náboženství jako povinný předmět vyučovací. Zástupce ministerstva obchodu ohlásil, že vláda zachová se k tomuto požadavku odmítavě, náboženství že se může učiti pouze nezávazně na konci vyučování. Petice však přijata k dalšímu jednání 11 proti 3 hlasům. — U nás jsou poměry podobné. Kdo si přeje bližších informací, obrať se na redakci »Maloživnostníka« (Kr. Vinohrady, 1585).

(Sčkž.) **Péči o mládež živnostenskou** dostává se u nás hmotné podpory od ministerstva veřejných prací, jsou-li splněny některé podmínky. Poslední dobou se učednické besídky množily, ale inspekci jich se zjistilo, že některým »příznivcům« mládeže nešlo o doplnění výchovy živnostenského dorostu, nýbrž hlavně o tu subvenci. Dle toho také ta »výchova« někde vypadala a vypadá. Za tím účelem bylo ministerstvo veřejných prací nuceno, stanoviti ostřejší předpisy pro udělování těchto podpor a obmeziti se jen na besídky a útulky učňovské. Duchovní správce, katecheti a katoličtí živnostníci mají nejen příležitost, nýbrž i povinnost, aby si věci více všimli a péči o učně kde ji bez jakýchkoli podpor provádějí, postavili na pevný statutární základ, nejlépe při odbočkách

»Sdružení českých katolických živnostníků«, jež jako nepolitická odborová organizace živnostenská má právo učňovské besídky zakládati a může jim zabezpečiti od ministerstva požadovanou podporu hmotnou i mravní. Vyžádejte si informaci.

Národohospodářská hlídka.

Židovští finančníci. V Černovicích trvalo celý týden obrovské porotní přelíčení se švindléřskou splátkovou firmou. Žalování šéfové Isak Schönfeld, Samuel Taussig a jejich 6 agentů. Tito lidé způsobem nejpohnanějším okrádali občany prodejem losů na splátky. Státní zástupce správně řekl: »Jméni Schönfeldovo bylo získáno zločinem a zločinem bylo udržováno. V Bukovině a v Haliči okradli tito šejdiři 1675 lidí o obnos 198.652 K. V porotě zasedalo 6 židů. Není tedy divu, že trest dopadl mírně. Schönfeld a Taussig odsouzeni do žaláře na dva roky, agenti Teweles, Stransky, Stern, Lederer a Löwy na 6 měsíců. — V Berlíně před měsícem Jakub Freund najal si byt v hotelu, z něhož vycházel nenápadně, vracel se až pozdě večer, zakrýváje si obličej. Hotelierovi to bylo velice nápadné, tak že dal Freunda pozorovati a vyzkoumal další podezřelé okolnosti. Když pak noviny zvěstovaly, že v Berlíně bylo udáno v posledních dnech veliké množství falešných padesátinerek, ohlásil hotelier žida u policejního úřadu. Policisté překvapili Freunda náhlou prohlídkou, dříve než mohl odstraniti stopy svého falšovacího umění. Nalezli u něho veliký počet padělaných bankovek. Freund pak odveden do žaláře. — Na Chrudimsku pochlubil se obchodník Strass, že ve Skutči koupil několik tisíc párů bot z lásky k chudým obuvníkům. »Neodvislé Listy« dne 19. t. m. k tomu poznamenávají: »Mýlili jsme se, když jsme psali, že jsou boty z české továrny pana Rybičky. Pan Strass nám neřekl, kde boty koupil, my to také nechceme vědět, neboť je to jeho obchodní tajemství. Když jsme ale o ševcovských továrnách na Skutečsku se zmínili, chceme poukázati na jednu továrnu zvláště, předem však připomínáme, že to s panem Strassem, jeho obchodem a ani jeho lidumilností nemá nic společného. V okolí chrudimském (půl hodiny cesty od Skutče, pozn. Obn.) jest obec Roubovice a v této staré české obci existuje firma: »Salomon Werner, Schuhwarenfabrik Raubowitz bei Chrudim.« Dle posledního sčítání lidu vykazuje obec Roubovice 737 obyvatel Čechů a — 1 Němce! Tímto jediným hrdinným vlastencem německým je dle všeho sám pan Salomon Werner, Schuhwarenfabrikant in Raubowitz. Týž vede vše pouze německy v ryze české osadě a ryze českém okolí. Jistý obchodní list nedopatřením uveřejnil nedávno v rubrice insolventních firem také firmu Salomona Wernera. Samozřejmě bylo to česky. V nejbližším ale čísle téhož časopisu čteme opravu na základě § 19. tisk. zákona, kterou zaslal českému listu Salomon Werner v jazyce německém, v níž žádá za uveřejnění, že insolventním není. A český onen list vyhověl nafoukanému fabrikantovi a německou opravu otiskl. To přesahuje už všechny meze na obou stranách. Drzost německá a česká slabost na jedné stránce. Což byl nucen redaktor dotyčného listu opravu otisknouti? Chrudimáci, víte o tom, že tento pan Werner má v našem městě filiálku? Má to na obchodním dopise: Salomon Werner, Schuhwarenfabrik Raubowitz bei Chrudim, Filiale in Chrudim, Böhmen! — Také dokument židovské assimilače! Jak se to má s počtem 737 »Čechů« roubovických, právě přesně nevíme. Jisto však, že obec ta jest většinou židovská a že svou školou konfessní vydatně tam podepřela germanisaci.

Náš zahraniční obchod. Úhrnná výše zahraničního obchodu našeho mocnářství činí za rok 1912 šest miliard korun. Zlepši-li se náš poměr k slovanským státům balkánským, lze očekávati zvýšení — jestliže však naše zahraniční politika zavíní svou upjatostí zhoršení obchodního poměru se slovanským jihem, nastane veliké zhoršení naší celkové vývozní bilance.

Rakouští osadníci do států balkánských. »Slovenský národ« uveřejňuje úřední přípis z Bělehradu a ze Sofie, že jak Srbsko tak Bulharsko budou potřebovati po ukončení války intelligenci, řemeslníky a rolníky pro zabraná území, jejich potřebu nebudou moci uhraditi svým obyvatelstvem. Tím mají býti rakouští jižní Slované na tyto potřeby rozšířených slovanských států balkánských upozorněni a zároveň nepřímou vyzváni, aby se po ukončení války u obou států hlásili.

Dokument »blahobytu.« Na západě Čech bylo úředně zjištěno, že v poslední době stouplo úžasnou měrou vystěhovalectví z okolí Kašperských Hor do Ameriky. Také z jiných měst českého západu stěhují se houfně celé rodiny. Zajisté také svědectví dnešních poměrů.

Všude rozšiřujte a podporujte katolický tisk!

Boží hroby, Křížové cesty Jslíčky, altáře, sochy, Křesťanské kázatelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Křesťanský živnostník.

(Sčkž.) **Reforma živnostenského řádu o trestnosti porušení smlouvy.** Poslanecká sněmovna schválila v létě minulého roku změnu §§ 85. a 86.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.
Napsal **RUDOLF VRBA**

Dílo to čítá 1269 stran. **Pouze za 20 K.**
Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.
Objednávky vyřídí
Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertturm.

**Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!**

Odberný závod pozlacenářský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.

Respočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK
KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.
Sklad tisk: Olomouc, Česká ulice 18.
O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
dle roční saisony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

**Četná uznání zvláště z kruhů vele-
dúst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.**
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1860.
Vyznamenán státní medailí.
Veledůstojnému duchovenstvu
doporučuje se
první a nejstarší odberná dílna pastýřská
Karla Zavadila
nástupce Antonín Zavadil
v Hradci Králové,
v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za Živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejzpracova-
nějšího provedení, v každém
vzorů a ryze církevním slohu.
Vše přežité, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodati veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.
Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskému Milosti revido-
vány.
Mešní nádoby jen v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, řádně a
levně vyřizují.
Vše zasílám jen posvěcené.
Vzorky, respočty, nákrepy i
hotové zboží na ukázkou franko
se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirádek.
Sta odporučením a čestným uznáním po ruce.
Prosím veledůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň
a důvěru závodu domácímu.
Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Svíce
oltářní, pravé voskové,
k velikonočním
paškálům, trianglům, kadídlům
libovouně,
pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
vše ve vzorné jakosti vlastní výroby
veledúst. duchovenstvu
v levných cenách doporučuje
J. PILNÁČEK,
c. a k. dvorní továrník,
Hradec Králové.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do patentů:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zarucené vyžkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.
K. V. Skuherský,
c. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.
Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých
kostel. paramentů
prádla, praporek, přikrvek, keberů a
kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.
Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, respočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.
Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.
Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Všeobecná úvěrní společnost
z. s. s r. ob.
v Hradci Králové
úročí vklady
4% - 5 - 5 1/4 - 5 1/2 %
dle výpovědi.

Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

Jan Kryšpín,
(J. Sylvatervův
synovec, nástupce)
odberný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.
PRAHA—I.,
č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve pto-
ce roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se
ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se lesklými
rámy, sítěmi, vsazeními.
Veškeré respočty, skizy i odberná rada bezplatná, bez-
vážné závaznosti ku definitivní objednávce.
Nesčetná veřejná i písemná pochvalná uznání.
Založeno roku 1863

Doporučujeme
našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA kalichy, cibere, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod
Em. Werner a spol., - BRNO. -
sv. Jos. ústav para-
mentní a devotionál.

OBNOVA

Číslo 9.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 28. února 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₄% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Pořádek

XX. řádné valné schůze Politického družstva tiskového

pod ochranou sv. Jana Nepomuckého

v Hradci Králové

dne 12. března 1913 o 1. hodině odpoledne
(ve dvoraně Adalbertina).

1. Zahájení schůze.
2. Čtení zápisníku minulé valné hromady.
3. Zpráva jednatele.
4. Zpráva účetní.
5. Volba nového výboru.
6. Volné návrhy.

Poznámka: Nesejde-li se 1/3 členů, bude schůze o hodinu později zahájena.

Žáci Rokycanovi.

Moderní husité přece jenom v něčem se přibližují ozbrojeným středověkým vojákům husitským. Nic jim totiž není proti mysli tolik, jako svoboda českých katolíků. Voje táboorské přijímaly do svého středu veliké řady chamtivých cizinců, kteří táboorským cepům pomáhali prolévat českou katolickou krev. Nyní zase se spojují moderní husité proti českým katolíkům s německými židy. A to jest zjevem ještě podivnějším.

Dne 23. února uveřejnil »Čas« tyto řádky: »Proti missionářům ohradily se tři obce: Lobkovice s přífašenými Neratovicemi a Mlékojedy. Obecní představenstva zvěděvše, že 23. února mají přijít do Lobkovic misionáři, dopsala okresnímu hejtmanství v Brandýse n. L., že protestují proti příchodu missionářů z těchto důvodů: »V obci zdejší jsou klidné náboženské poměry, všeobecná snášlivost, pokoj a mír, ač žijí zde občané tří konfesí. A jest jisto, že tento klid, snášlivost, pokoj a mír budou přibýlou sem missií do základů otřeseny. I všeobecné mravní poměry v obci jsou pořádané a není ani po této stránce potřeba, aby občanstvo bylo nějakou výbojnou náboženskou organizací o povšechných věcech mravních poučováno.« Obecní starostové a výboři se pod protest podepsali a přitiskli obecní pečeti. Opis protestu poslali také konsistoři. Kdyby povolání činitelů protestu nedbali, obce učiní další vhodná opatření. Tak by měli jednat rozumní lidé všude.«

Puntík — a pokrok zachráněn, aniž by si slepá zášť povšimla, že těmito řádky tasí zbraň dvojitou. Sloužily na př. výpravy pruských pastorů

do Čech (tedy také misionářů) náboženskému míru? Podaly ty obce někdy protest proti fanatickým vpádům volných myslitelů, jichž sekery zasekávaly se do kořenů křesťanství? Štvanicemi, které řadí přímo proti osobě Kristově, »všeobecná snášlivost, pokoj a mír« do základu se neotřáslý pouze tam, kde již vůbec občané věřiti přestali. Uvažme, že ty obce patří k hejtmanství karlínskému, tak že jsou velice blízko volnomyšlenkářské ústředně pražské — a máte mnoho vysvětleno. Tamější občané velice dobře vědí, jak nepřičetně štvou příslušníci protikatolických táborů, mohli by věděti, jak velice se liší agitace placených demagogů od vlídných a povzbuzujících slov misionářských. Ale — konfesních štvanic lekli se pánové teprve nyní, kdy jest nejvyšší čas, aby také katolíci poslechli několik řečí na obranu svého přesvědčení.

Občané, kteří (jak se samo sebou rozumí) staví se proti »klerikalismu«, ani snad nepozorují, jaký kovaný klerikalismus zavádějí sami. Lidé zvolení od občanstva k řízení záležitostí laických, na jednu si osobují správní moc, týkající se vnitřních záležitostí církve. Aniž by měli jediného důkazu, že misionáři místo hlásání slova Božího začnou štváti občanstvo proti sobě, s despoticky zachmuřeným obrvím zakazují katolickým kněžím kázati v katolickém kostele. A smělost jejich jde tak daleko, že předpovídají »další vhodná opatření«, jestliže politický úřad neodejme katolickým kněžím občanskou svobodu, volnost slova na kazatelně. Bylo snad někdy slýcháno, že by se kterýkoli moderní liberál způsobem tolik zpupným mihal do vnitřních záležitostí církve evangelické, starokatolické anebo židovské? Vyžděnými psanci bez lidských práv mají býti v Čechách pouze příslušníci konfese nejrozšířenější. Kdo misionáře zná, ví dobře, že jejich řeči výhradně propagují lásku k Bohu a bližnímu, povzbuzují k pokání a k životu křesťanskému. Ale pokrokové občané již předem se chvějí bázní před štvaním. A přece právě tací »snášlivci« by měli věděti, že kterýkoli směr politický nebo náboženský jest státně i od vážných kruhů národních uznán za dovolený, má právo na zcela svobodnou propagandu. A misionáři přece nekáží v duchu jiném, než kterýkoli domácí správce duchovní!

Ale »Času« se přihodilo nedopatření. Hned v příloze k témuž číslu, kde odporučuje bojkot misionářů, uveřejňuje o Jesuitech, kteří chtějí zahájit širší činnost v Německu, tyto řádky: »Právě obava, že poruší konfessionální mír, jest nejméně oprávněna. Vědí příliš dobře, že se to očekává, že by si tím sami škodili. Spíše budou, jak již nyní činí ve svých časopisech, projevovali sympatie své k orthodoxnímu protestantismu v boji proti liberálnímu církevnímu směrům, při čemž ovšem neopomenou naznačiti, že přece tyto výstřelky jsou jen nutný důsledek reformace. Avšak budou také, jak činí jejich duchaplný historik, páter Orisar, posuzovati reformaci s výrazem důstojné kritiky a po-

vznesené spravedlivosti, aby vzdělaným katolíkům vyložili, že jest nutno hledati v katolicismu všechny pevnější základy kultury a její opravdu jemné květy.«

Nu tak vida — nejsou-li ani ti »hrozni Jesuité« tak útoční, může se báti jiných misionářů pouze pověřivý zajíc anebo liška, která bázeň s nedobrým úmyslem předstírá.

Ale nic nového pod sluncem. Husité, kteří proklamovali volné hlásání slova Božího, usilovali houževnatě, aby kazatelská svoboda byla katolickým kněžím odňata. Správce církve husitské mistr Rokycana byl v té příčině nejčilejším inkvisitorem a exekutorem, nutil Jiřího z Poděbrad k ostrým krokům, nelíbilo se mu umírněné stanovisko kališního krále. Sektářský fanatismus Rokycanův neodnášeli jenom katolíci. Pociťili jej i Táboři a ještě více Čeští bratři, kterým Rokycana ústně i písemně spílal jako hrozným zločincem.

Když pak přišel na Moravu bl. Jan Kapistrán konat katolické missie, když celé tisíce kališníků vracely se po jeho přesvědčujících důvodech do katolické církve, hned byl Rokycana na koni, mávaje bojovně silným oštěpem. Co před válkou a za války žádali husité od katolíků, to nyní těmto oštěfem zapovídali. Hned se ozvalo heslo: »Tento bouří lid, svobodným slovem odvádí z našeho ovčince ovečky, které jdou docela dobrovolně. A proto co nerychleji vydejme zemské nařízení, aby Kapistrán mlčel a ze země koruny České byl vyhnán.«

»Tento bouří lid!« Tak protestovali lidé, kteří sami nedávno velice se horšili, že proti jejich bouření katolická církev vystupuje. A bouřilo se tak, až tekla krev ze statisíců katolických těl, až požár zachvacoval domy pokojných katolíků! Ale Kapistrán přece do Čech s mečem nepřicházel. Když si husité mezi sebe rozdělili statky katolické, pak teprve chtěli, aby »všude byl pokoj.« Tvářili se jako nejmírnější beránkové, protože se lekli, aby náhodou katolíci nežádali zpět to, co jim bylo odňato. Jen pokoj — ale na základě porobení katolíků! Zrovna tak jako ti občané z hejtmanství karlínského.

Památne čtyři pražské artikule husitské hlásaly morální reformaci. Nuže — do Rokycanovy provincie přicházel vychradlý asketa, který nabádal horlivě k životu evangelickému. Ale tohle nebylo přirozené vřid husitské šlechtě, která se velice lupem církevních statků obohatila a kterou v té době sám Rokycana břitce tepal pro vysávání lidu.

Stoupenci Husovi hnali z Moravy i z Čech misionáře, který v podstatě hlásal zrovna takové mravoučné zásady — jako Hus. A svou věroukou byl Husovi bližší, než církevníci Rokycanovi. Vždyť přece husité sami opustili ty »věroučné zvláštnosti, pro které Hus byl souzen a odsouzen. Zato však si vymyslili nové, jichž Hus v zemi České nezaváděl (přijímání pod obojí, podávání Nejsvětější svátosti nemluvnětům a prohlášení Husa za světce).

Bl. Kapistrán »bouřil lid« tím, že usiloval v podstatě realizovati program Husův, pokud byl skutečně reformní. Lid kališný se k němu hrnul s láskou, Kapistrána nepronásledoval. Ale stavy vyšší potrášaly hlavy své, reptající, že by se tímto během k nedobrym věcem schylovati mohlo. To páliho konšely, hejtmany, zemany, pány, že Kapistrán poukazoval také, jak velikou slávu mělo České království před husitskou válkou. Také tohle bylo bouření. Zkrátka bl. Kapistrán hlavně příčiněním Rokycanovým byl pronásledován tak, jako by chtěl šířiti v Čechách pohanství. A nota bene v téže době Rokycana usiloval, aby byl uznán od stolice papežské za pražského arcibiskupa.

Ale v jednom směru přece byl Rokycana lepší než vysoce učení doktorové z Mlékojed. Rokycana chránil svou državu. Leč ve farnosti karlínského hejtmanství chtělji přece kázati missionáři jen katolíkům. Co jest jiným konfesím do toho, jestliže katolický kněz přijde do katolického kostela kázat příslušníkům katolické církve? Kdyby přišel mluvit rabin k židům, kdyby přijel soc. demokrat velebit Bebla k soc. demokratům, podávali by katolíci proti tomu protesty?

Rokycanovy žáky tedy dobře známe, ale málo veřejnost naše ví o tom, jakým chytrým způsobem pronásledoval missionáře Kapistrána Rokycana. Jest potřebí, abychom příště uvedli příslušné dokumenty. Pak se pozná, že moderní husité přece jenom v jistém směru následují Rokycanu, či-li představitele královské státní církve husitské.

Kdo v Sokolstvu rozhodl.

Dne 28. listopadu r. 1910 usnesla se valná hromada české obce sokolské, aby nebyli přijímáni za členy členové »klerikálních« spolku. A kdo hlavně rozhodl, že ta resoluce byla přijata? Byl to sokolský předák Chrastina, starosta z Valašského Meziříčí. Ten bezcharakterně lhal, že u Orla moravského jsou placeni náčelník, trubač a všichni účastníci parád, jakmile obleknou kroj. Lhal, že mezi Orly jest shromážděna jen spodina dělnictva, lhal, že mu bylo nabízeno od děkana 35.000 K, aby byl pro katolíky získán. A po těchto slovech, jejichž bezectnost byla důkladně valašsko-meziríčskými katolíky dokázána, odhlasována resoluce proti členům »klerikálních« spolku. Ústřední představenstvo »Sokola« setrvalo v klidu, i když seznalo, že obrana Chrastinova byla tak ubohá, jako bombardování tvrze sněhovými hradami. Chrastina zůstal i nadále výtečníkem už proto, že jest pokrokář, ale nejpoctivější člen »Orla« hrozným individuem, zrádce společné národní myšlenky.

Loni proskočily zprávy o hrozném obecním hospodářství ve Val. Meziříčí. Veřejné mínění chytlo pevně za límec několik sobeckých a neobratných hospodářů. Dokázalo se jim, proč peníze v pokladně scházely, vysvětlilo se, na jaké věci se peníze rozhazovaly. Když pokrokovářská klika podnikla rozpačitou obranu, povědělo se pánům ještě více. Chrastina byl jako v ohni. Začal před novými volbami sháněti voličské schůze, ale na ty mu přicházela hrstka odvislých lidiček. Valná většina rozvázných voličů schůze ignorovala a hlasitě projevovala ostrou kritiku o pokrokovském hospodaření. Pražské ústředí sokolské však se odvádalo dále olympskému klidu, ačkoli Chrastino-

FEUILLETON.

Několik pohledů do starobabylonského života právního.

Píše prof. Dr. J o s. S l a b ý.

Mezi poklady, které během minulého století zříceninám západoasijským byly vyrvány, nalézá se též množství nápisů z dob krále Hammurapiho, zakladatele veleříše babylonské. Nápis babylonské mluví k nám již tři tisíce let před Kr. P. Zvláště šťastným výsledkem korunovány byly vykopávky Francouzu v zimě r. 1901—1902 ve starém královském městě Suse v jižní Persii. Byl zde nalezen kámen, v němž byly vytesány zákony svrchu jmenovaného krále Hammurapiho. Tato stéla byla původně umístěna ve svatyni Esagila v Babyloně. Do Susy byla zavlčena některým králem elamským . . . První, který zákony v ní vyryté přepsal a z babylonštiny do frančiny přeložil, byl dominikán Vinc. Scheil. Později byly přeloženy i do jiných řečí. O jich překlad a výklad velikých zásluh si získali nedávno zesnulý vídeňský orientalista D. H. Müller, Američan Harper, Angličan C. H. W. Johns, Němci J. Köhler, F. E. Peiser, Hugo Winckler a j.

Stéla tato je velevýznamná nejen pro kulturní dějiny babylonské, ale také pro srovnávací vědu právníkou. Jak pečlivě a důkladně byly promyšleny tyto zákony a jak jasně a přesně byly stylisovány! A byly napsány v době, o níž i vzdělanci mívají představy jen neurčitě! Nemůžeme-li s úplnou jistotou a přesností vymeziti léta panování krále Hammurapiho, s veškerou jistotou můžeme tvrditi, že jeho kodex, jeho zákoník byl publikován brzy po druhém tisíciletí př. Kr.

vo umění stalo se knihou zcela otevřenou.

Jakého tedy stébka chopil se konečně tonoucí Sokol Chrastina, aby pokrokovářská kocábka se necitla jedním rázem pod vlnami? Zpracoval volební listiny tak, že bylo u 820 voličů málokteré přijmení a jméno křestní správně zanešeno. Jeden volič pokrokový, který platí 100 K, zapsán, jako by platil 200 K, jeden platící 13 K zapsán se 130 K, kdežto volič konservativní, platící 146 K, má zapsáno jen 46 K atd. Zapsání voličové neexistující a docela 12 zemřelých, kteří by musili přeskočiti v den volební hřbitovni zeď. Reklamace sypala se za reklamaci, ale pokroková klika i v tom čase pokračovala dále ve svém umění.

Konečně tedy proti prohnáným švindlům musilo zakročiti c. k. hejtmanství, jež dne 19. února předvolební akci pokrokovářské radnice jako »zákoněm předpisu odporující a zmatečnou« prohlásilo.

Takové jsou konce charakterní činnosti Sokola, který nepřeskakoval, nepřerážel, ale podlézal a proplétal se jako úhoř, aby vážní voličové byli různými čachry zmateni. Nu -- a tento muž rozhodně si přál, aby členům spolku katolických Sokol ukázal dvéře, protože charakter »klerikálů« nedá se nijak srovnati s charakterem různých Chrastinů. A sokolské ústředí bude trvati na resoluci podepřené bezcharakterním klepařstvím Chrastinovým zcela klidně dále.

Záložna v Hradci Králové,
Jasné náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Politický přehled.

Česko-německé smlouvání snaží se vláda postrčiti svým novým plánem na úpravu jazykové otázky. Proti tomuto plánu Němci sice na oko bouří, vládu žádají o řadu vysvětlivek a doplňků, ve skutečnosti však jsou spokojenější, než kdy před tím; na české pak straně jest roztrpčení, že platnost vnitřní úřední češtiny má býti zase omezena, což ovšem jest následkem nevázanosti, kterou Česká delegace svou roztrfštěností ve Vídni získala. Dle »Samostatnosti« mistodržitel kn. Thun snaží se ovšem roztrpčení na straně české zmírniti výkladem, že o omezení platnosti vnitřní úřední češtiny nemůže býti ani řeči; vláda prý jest na stanovisku, že vnitřní úřední jazyk český jest přípustný ovšem za určitých předpokladů. Některá obmezení ději se prý pouze z ohledů na praktické potřeby, na př. při styku s úřady centrálními. Vláda prý stojí na stanovisku úplné rovnoprávnosti a pokud činí některé výjimky, činí je právě jen z ohledu praktické potřeby. Ujednání o jazykové otázce ve smíšených okresech ponechává prý vláda stranám samým. Všude »praktická potřeba«, jenže právě pro ni na straně české tolik trpkosti. — Německé farizejství právě tu se ukázalo. Pokusu kn. Thuna, aby úprava platů učitelských a vyřízení některých

Mnozí se domnívali, že tento zákoník jako svému původci má pouze a jediné co děkovati géniu krále Hammurapiho. Tato domněnka není správná. Již nejméně tisíc let před Hammurapim existovaly v Babylonsku spořádané státy a státečky, které zákonů postrádati nemohly. Můžeme sledovati stopy takových prastarých sumerských zákonův, které sumerský král Urukagina v první polovici století třetího zaváděti počal . . .

A právě do poměru doby Hammurapiho otevírají nám věrný pohled četné kupní smlouvy, právnícké texty a rovněž četná korrespondence diplomatická a administrativní. Již tehdy bylo úředně mnoho a mnoho psáno, nikoliv snad teprve dnes! A že se nám z doby tak dávné zachovaly dokumenty původní, za to máme co děkovati té okolnosti, že papírem té doby byl kámen a hlína, peřem pak dláto, kterým byly obrazy a písmena, jež byli dříve kněží na kámen nakreslili, do téhož vytesávány, anebo, jak se to při hliněných dokumentech dalo, ihned do hlíny vrývány. Tím se stalo, že tyto památky zůstaly tisíce a tisíce let pod zemí bez porušení.

Hammurapi dává si v úvodu ku svému zákoníku jména následující: »Kníže vznešené, bohů se bojící, jenž spravedlnosti ve své zemi zářiti dává, jenž o to pečuje, by silný slabému násilí nečinil, jenž zločince zasloužené odevzdává záhubě (Sloupec I, řád. 30 a násled.) On zve se dále »pastýřem lidí (ř. 51), králem nadaným (ř. 63), potomkem královským, králem moudrým, zářitou země (ř. 48), pánem, jemuž žezlo i koruna právem náleží, knížetem čistým« (ř. 55) atd.

Za jeho vladaření mocně a všestranně rozkvétlo prastaré město Babylon (česky »brána boží«).

finančních a hospodářských předloh byly dány na pořad krátkého zasedání sněmu, Němci se opřeli prohlášením, že vyřízením těchto věcí byla by vlastně zlomena jejich obstrukce. Naproti tomu jeden z vůdců německých dr. Legler, louče se s členy permanentní školské komise, jež svou práci právě skončila, pravil, že nikdo by nebyl šťastnější než on, kdyby český sněm školské potřeby vyřídil. Neupřímnost!

O politické situaci po prohlášení vlády o jazykové úpravě u zeměpanských úřadů pojednal v Holešovicích dr. Fořt. Pravil, že situace jest kritická pro obnovu dohodovací akce. Mír nemůže býti vynucen, musí vyzráti z potřeby obou stran. Nalezáme prý se na prahu nezdaru dohodovací akce, nenastanou-li ještě v poslední chvíli důležité změny. — Ve Vrchlabí německý poslanec dr. Roller docela prohlásil, že Čechové musí býti prý donuceni, aby splnili německé požadavky. Na téže schůzi posl. Wolf prohlásil, že kn. Thun dohodování jen uškodil. Dnes musí prý se počítati s nezdarem dohodovacího jednání a následek bude pak rozpuštění sněmu.

Maršálská rada konala se 25.—27. února v Schönbrunnu za předsednictví císaře a za přítomnosti arciknížat Františka Ferdinanda a Bedřicha, ministra vojenství Krobatina, náčelníka generálního štábu Conrada, vrch. velitele honvédů Klobučara, armádních inspektorů a j.

Zákon o osobní dani z příjmů vyřízen ve výboru. Předkládání knih provede se teprv po nálezů odvolací instance; znalci účetnictví bude ponecháno rozhodovati o tom, jsou-li knihy řádně vedeny. Přijat i návrh, že má býti přípustno, aby zvláštnímu výboru byla sdělena jména obchodních přátel a zdrojů příjmů poplatníkůvých, je-li toho nutná potřeba k zjištění pravosti zápisů do knih. — Za své hlasování pro předkládání knih žádají Poláci na vládě odměnu. Žádají totiž 52 mil. K na stavbu místních drah v Haliči, ministr železnic bar. Forster slibuje jim pouze 48 milionů. —

Zadání válečných dodávek do Německa, totiž stavby plovoucího doku hamburské firmě a nikoliv firmě Cantier Naval rozbouřilo rakouské průmyslníky železářské. V rozpočtovém výboru posl. sněmovny zástupce vojenské správy prohlásil, že domácí nabídky byly o mnoho vyšší a že firma Cantier a Naval nemohla zaručiti včasné dodání. Ministr obchodu Schuster se jen omlouval. Usneseno pak ve výboru, aby byli vyslechnuti zástupcové firmy Cantier Naval, jakož i zástupci firem vítkovické a Petroviče a předložena všechna akta. — Tak se umí brániti železářský kartel rakouský.

Špinavé prádlo maďarské. V posl. sněmovně uherské ministerský předseda Lukacs popřel všechno, v čem ho obvinil posl. Desy. Ani haléře prý od žádné banky nevzal na volby. Aby dojem obvinění pro šl. Lukacse byl zmírněn, vyčítají se veřejně i vůdcům opozičních stran různé nepoctivosti. Tak hr. Andrassy, hr. Apponyi a hr. Al. Zichy vyzývají se v časopise »Naplo«, aby pověděli, co se stalo s penězi sebranými v hnutí tulipánovém, účelím proti rakouskému průmyslu, a které nebyly dosud zaúčtovány. Fr. Košut jako ministr obchodu zneužil své moci atd. Trumf na trumf v nepoctivosti!

Nový francouzský prezident Poincaré nastoupil úřad 18. února. V poselství svém ke francouz-

ležící na Eufratu. Bylo později pro svou krásu zvané městem zlatým, městem sta bran, přeslavným svou velikostí a bohatstvím pohádkovým . . .

Ze všech králů babylonských těší se Hammurapi po tolika tisíciletích veliké slávy, ba přímo popularitě. Pomohl mu k ní svrchu zmíněný zákoník nalezlý v Suse. I toto město je jedním z nejstarších měst světa. Leželo na řece Choaspu, východním to přítoku řeky Tigris. Bylo ověřeno četnými palmami. Skládalo se z města vlastně tak řečeného, kde bydlil lid, a z akropole (vyšehradu), kde byla residence královská. Místo, kde město stávalo, označuje nyní sotva znatelné zvlnění půdy. Akropole byla od města úplně oddělena. Její východní stranu tvořily paláce, v nichž král a jeho dvůr v zimě přebýval. V rohu severozápadním, úplně jsouc oddělena od těchto paláců, stála ohromná sloupová trunní síň. Kolem ní rozkládaly se zahrady, nebo (jak Peršané je nazývali) »paradísy«. Písmo sv. užilo tohoto perského slova ve formě »pardés« (Nehem. 2, 8) a Řekové z něho učinili »paradeisos«, z čehož vzniklo francouzské slovo »paradis« a německé »Paradies«. Dva pylony oddělovaly zahrady od prostorné terrassy . . .

Doba Hammurapiho platila Nabuchodonosorovi II. (babylonsky Nabu — kudurri — ucun 605—562) za pravzor veškerého lesku, moci, slávy, štěstí. Proto všemožně se snažil, aby povzněl Babylon zase na onu výši, na jaké býval v dobách velikého krále Hammurapiho. Jako kdysi

»Hammurapi, král mocný, král babylonský, král čtyř krajův, zbudovatel E-barry, chrámu slunce« lesklou nádherou zdobil Babylon, tak také Nabuchodonosor hlásá ve svých nápisích, že dal okrášlit zlatem svatyně babylonské tak, že »skvěly se

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

ské sněmovně praví, že mír nelze určovati vůli jednotlivé velmoci. Býti účinně mírumilovným je národu možno jen za podmínky, že je stále připraven k válce. Zmenšená Francie, svoji vinou vydaná pokořením a provokacím, nebyla by již Francií. — Zároveň toto poselství jakož i jmenování Delcassé, odpůrce Německa, velevyšlancem v Petrohradě má velmi ostrý hrot proti trojspolku.

Progressivní daň ve Francii. Na základě programu presidenta Poincaré usnesla se francouzská sněmovna, aby rokem 1915 počínajíc čtyři dosa-
vadní druhy daní byly odstraněny a nahrazeny všeobecnou vzestupnou (progressivní) daní z pří-
jmů. —

jako slunce.« On dal pozlatiti nádoby posvátné a vyzdobil je drahokamy, že zářily na nich »jako hvězdy nebeské.« Jeho přáním nejvroucnějším bylo, aby mu, jako kdysi Hammurapimu, králové světa celého odváděli poplatek. Spatřoval vrchol cti své v lesku palácův a svatyní města Babylona, jež jako kdysi Hammurapi zahrnul přízní svou:

»Nad Babylon

neokrášlil jsem ni žádného města.

V Babyloně

ve městě, jemuž přednost dávám, jež miluji, palác, dům, jenž vzbuzuje podiv národův . . . jsem vystavěl.«

A jak tento palác jednoho z nejbohatších králů světa vyhlížel, popisuje jiný nápis stavební:

»Zbudoval jsem (tento palác)

jako pohorí zalesněné.

Veliké cedry do krovu jeho jsem dal.

Vrata z dříví cedrového,

pokrytého deskami bronzovými,

prahy a stěžeji

měděnými do vrat jeho

jsem zasadil.

Hojně stříbra, zlata, drahokamů,

předměty drahocenné a velikolepé,

poklady, bohatství,

ozdoby znamenité

jsem tam nashromáždil.

Sílu, skvělost,

poklady královské

jsem tam v jedno snesl.

Neboť míti sídlo své královské

v jiném některém městě

nezamlouvá se srdci mému;

v ni žádném jiném městě

nevystavěl jsem palác královský

Jeho základy v lůno hluboké země

O rakouské politice na Balkáně rozumné slovo pronesl něm. Piův spolek. Nerozumnou a krátkozrakou politikou vehnali jsme Srbsko v náruč Ruska, odvrátili Černou Horu a pozbyli přízně Bulharska. Politika naší diplomacie selhala na celé balkánské čáře. Národové rakouští nemají chuti k vůli nějakému albánskému městu jíti do války. V hlavní otázce, v otázce srbského přístavu na Adrii bylo nám dáno za pravdu, naše vážnost zůstala neporušena. Za tuto mezi nechceme a nesmíme . . . Albánie — nehledě již docela ani k tomu, že hlavní užitek z ní bude míti Italie — nestojí za kosti jediného našeho dajčmajstra . . .

Napětí mezinárodní uvolní se prý v době nikoli daleké, totiž jest naděje . . . Tak prohlásil ministerský předseda hr. Stürgkh k deputaci sdružení něm. říšských poslanců z Čech, která poukázala na nepříznivé poměry, kterými trpí průmysl a celý hospodářský život v Čechách. A dle zpráv různých mezi Rakouskem a Ruskem došlo ke kompromisu v otázce ohraničení Albánie a prý již příští schůzi velvyslanců v Londýně bude předložen tento rakousko-ruský kompromis. Počátkem března počnou prý se rakouští a ruští záložníci vraceti do svých domovů.

Spor bulharsko-rumunský. Hrozivost tohoto sporu zatím odstraněna zakročením velmocí; rumunská i bulharská vláda totiž prohlásily, že souhlasí, aby o jejich sporu rozhodly velmoci. Tak Rumunsko ve svém vyděračství zakřiknuto a Bulharsko má zatím volnou ruku.

U Gallipole došlo prý k velké bitvě, v níž Turci utrpěli velkou porážku. V Cařihradě mají proto velkou obavu o osud turecké armády na Chersonesu i u Čataldže napadly spousty sněhu, mezi mladotureckým vojskem a přívrženci býv. vlády; mnoho důstojníků a vojáků bylo zabito a zraněno. Dva pluky u Cařihradu se vzbouřily a uklidnily se teprve, až se jim dostalo ujištění, že po válce celá vláda Mahmuda Šefketa odstoupí. — Na Chersonesu i u Čataldže napadly spousty sněhu, které znemožňují každé větší pohyby vojska. — Porta hledá zatím cestu k míru. Hakki paša oznámil již v Londýně velevyšlancům, že Porta chce vydat Bulharům Drinopol a Egejské ostrovy velmocem. Hlavní podmínky míru musí býti však smlouveny na bojišti, aby Turecko nemohlo pak jednání o mír protahovati.

Revoluce v Mexiku. Na místo presidentské uvelebil se zatím vůdce revoluce Huerta. Úkladně zavražděn byl bývalý president Madero; následkem toho evropští diplomaté přerušili styky s mexickou vládou. — Proti Huertovi vzbouřil se generál Figuerio a s vojskem 10.000 mužů táhne na Mexiko. Za takových okolností chystá se vláda Spojených Států vojensky zakročiti v Mexiku.

Zprávy organizační a spolkové.

Miletín. Při slavnostním večeru, uspořádaném na počest vdp. faráře Šubrt, promluvil vzletně dp. Vít Štěpánek. Z jeho věcné přednášky vyjímáme: Největší pocta, jakou kterýkoliv spolek může svého zasloužilého člena poctiti, jest zajisté čestné členství. I náš spolek české strany křesť. sociální chce dnes takovému jistě

jsem položil pevně a

jeho vrchol jsem vyzdvihl

jako horstvo lesnaté . . .

Skvělý: jsem pořídil přibyték svému Veličen-
ctvu

Tento dům (aby byl) předinětem obdivu,

jsem dal vystavět

— Ano tento veleemocný král šel tak daleko, že zaváděl i tahy pisma tak, jak tomu bylo za časův Hammurapiho a to až do nejmenších podrobností. Byla to renaissance kvetoucí doby Hammurapiho.

A nyní věnujme několik zběžných pohledů právnímu životu starých Babyloňanův, tak jak nám jej líčí souvěké prameny tohoto velikého krále. Sebral a uveřejnil je známý assyriolog Artur Ungnad. Vyberám z nich jen příklady typické.

Nechám mluvit prameny samé. Jen tu a tam přičiním nějakou poznámku. — Pak ještě připomínám, že většina listin svědomitě zaznamenává jména přítomných svědkův příslušného právního aktu. Zároveň je obvyčejně zaznamenán i rok, měsíc a den vyhotovení těchto písemných důvodů. Jelikož však tehdy nebylo ještě žádné určité éry, byl vždy označován rok dle některé známější události, asi tak, jak to až podnes primitivní národy činí. Akty zvláště důležité byly potvrzovány přísahou u jistých božstev a u osoby královny.

Jako všude tak i ve starém Babylonsku byla rodina základem státu. Manželství spočívalo výhradně na jednoženském základě. Pouze v případě bezdětnosti aneb nezhojitelné nemoci bylo dovoleno pojmouti ženu druhou.

Žena byla kupována. Kupní cenu musil nastávající manžel zaplatiti předem a to otci nevěsty anebo jeho zákonitému zástupci. Věno ženy

velezasloužilému člena tuto poctu prokázati. Vy vítě všichni dobře a lépe než já, jenž nejsem svědkem všech zásluh jeho, jak právem zasluhuje Vaší lásky, uznalosti a vděčnosti místní duchovní správce zde již 22 let působící vdp. bisk. notář a farář Filip Šubrt. On je zakladatelem spolku našeho, on jeho duší, on ale také Vaším milovaným duchovním pastýřem, jehož zásluhy hlásat bude dlouhé věky zvláště zdejší chrám Páně, jenž by byl ke cti i velikému městu. Miletín leží v bezprostředním sousedství města, které je po celých Čechách známé jako sídlo volnomyslenkářské. Časopisy tamější starají se o propagování těchto zásad po okolí — a což divu, že se ujímají jako každé býlí a nacházejí stoupence zvláště v nejbližším okolí. A přece Bohu díky, nejbližší soused, Miletínská osada, zachovala většinou věrnost sv. václavské víře otcovské. A zásluha toho patří bdělému, horlivému duchovnímu správci vašemu v řadě nejprvnější. Pan farář svými krásnými, duchaplnými kázáními, zavedením májových pobožností a nábožných spolků utvrzoval víru svých osadníků, budil lásku ke Kristu a všemu dobrému. A tím nepřímou podporoval půdu i katolického spolku. Nepospíchal se založením spolku, ač naň dlouho myslil, čekal, až sami horliví členové se budou o něj ucházet, věda dobře, že pak spolek bude dobře prospívat, když bude jaksi dílem samého členstva. A proto zatím tiše pracoval a opět pracoval. Když pak nastal volební boj do říšské rady, budil znova a znova ducha katolického uvědomění, poukazoval na poctivý program katolický, jenž bez rozdílu stavu a povolání žádá pro všechny spravedlnost v zásadách křesťanských. A tehdy nadešla doba spolku našemu. Uvědomění vzrostlo, rostla i odhodlanost, odkládána bázeň a krčení — a jedné neděle došla deputace těchto nadšených mužů a jinochů k p. faráři se žádostí: založte nám katolický spolek. Upozorňoval na to, že se vydají posměchu, potupám, snad i hmotným škodám, ale srdce plesalo mu radostí, že toho všeho tito mužové se nebojí, že jsou ochotni pracovat i bojovat odhodlaně bez ohledu na cizí úsudky. Sestaveny stanovy, schváleny a na sv. Václava 1909 ohlášena ustavující schůze. Vy dobře víte, jaký rozruch to způsobilo v Miletíně. Ti, kteří mají ústa plná svobody, kteří svobodu pro sebe žádají všude, ti napíjeli všechny páky, aby katolíci jako jiní svobodní občané nesměli se sdružít, zorganizovat. Ale doba strachu pomínula, přestala také doba, kdy člověk věřící nastavoval jen záda, aby jiní po nich šplhali, a otvíral kapsu, aby jiní mohli provádět své záměry! O ustavující schůzi řečnil nyníjší sídelní kanovník Dr. Reyl z Hradce Králové. Mluvil mírně, jak je to jeho zvykem, ale za dvěma bylo hlučno. Několik objednaných lidíček křičelo, do dveří kopalo, ale v sále bylo klidno. Všichni viděli nyní tím patrněji, jak dobrým bude spolek tento, když taci lidé jsou proti němu. Asi 120 členů bylo přihlášeno a spolek náš rázem stál počtem členů na prvním místě mezi spolky ostatními. Říkává se a to právem, že je snáze spolek založit, než jej udržet. A tu opět patří zásluha p. faráři. Daroval velký počet cenných knih a spisů do knihovny, pořádal přednášky, zval řečníky a tak spolek sílil nejen početně, ale také uvědoměním, láskou a nadšením. Založen čilý záabavní odbor, jenž pořádal plesy. Počalo se i s divadlem. Spolek náš nikdy nestál zaujat proti jiným a p. farář jako duchovní rádcé by toho ani nepřipustil, aby náslínické způsoby jiných spolků měly se uplatňovati u nás. My zajisté všichni chceme jen to, co jest dobré a prospěšné, chceme, aby naše náboženské přesvědčení nebylo uráženo. Vdp. faráři, tlumočím zajisté city všech členů katol. lidového spolku našeho, když ujišťuji Vás upřímnou vděčností srdcí všech

bylo též přesně stanoveno a vyjmenováno. Pak byla o všem vyhotovena snubní smlouva. Bez smlouvy snubní bylo manželství neplatné. Kupní cena byla v některých případech odpouštěna, ale muž byl povinen v případě manželské rozluky zaplatiti jistou náhradu.

Jedna taková snubní smlouva na př. zní:

»Varad-Sin, syn Ibni-Sina, pojal ve společenství manželské Ištar-Ummu, dceru Buzazuma a Lamassatumu. Jako kupní cenu vyplatil Varad-Sin Buzazumovi a Lamassatumu dvě třetiny miny stříbra (byly v Babylonsku dva druhy min: těžká a lehká. Těžká vážila 1009.20 gr., lehká pak 504.60 gr.) a jednoho otroka. Na věčné časy nebudou Buzazum, Lamassatum a jejich potomci činiti žádných nároků na Ištar-Ummu. Opustí-li Varad-Sin Ištar-Ummu, zaplatí jednu miny stříbra. Opustí-li Ištar-Ummu Varad-Sin, tož bude svržena s věi a roztržena. U bohů Šamaše a Aju, u města Si-pary a u krále potvrdili přísahou, že nikdy nedou činiti žádných nároků.«

Smlouva je podepsána jedenáctí svědky a pěti svědkyněmi. — Jak z uvedeného příkladu vidno, byla rozlučka pro muže snadná, ale pro ženu nemožná.

Taková starobabylonská rozluková listina zní:

»Šamaš-rabi zapudil od sebe Naramtumu. Naramtuma obdržela své rozluční peníze. Pojme-li kdo Naramtumu za manželku, tož nesmí Šamaš-rabi na ni činiti žádných nárokův. Přisahali u bohů Šamaše, Aju, Marduka a u krále Sin-muballita.«

Deset svědků potvrzuje tuto listinu.

Rozumí se samo sebou, že byla vystavována listina i o věně, přineseném nevěstou. Tak věno jedné nevěsty na př. takto je sepsáno. Obdržela:

»Jednu otrokyni jménem Tarram-Akkadamu. . . košile, nepočítajíc v to, co má na sobě,

za to vše, co jste pro spolek náš učinil a když slibují, že věrně chceme státi kol Vás jako vůdce svého, když povedete nás k metám vyšším bez bázně a chledu na útoky nepřátel naší sv. víry a nás samých. Jako důkaz této vděčnosti a důruku naší oddanosti račte přijmouti diplom prvního čestného členství lidového křesť. sociálního spolku pro Miletín a okolí. Tím dnešní úkol na mne vznesený je ukončen a jiného nemám vřelejšího přání na konec, než aby milý Pán Bůh dlouho ještě zdraví Vám popřál a nám Vás zachoval, bychom dále kráčet mohli pravdou k vítězství ideje křesť. sociální. A toho již také dosáhneme.

Chrudim. Katolické spolky chystají na Svatojosefský večer působivou frašku 'Bognerova' Michal comp. Matěj, a jelikož úlohy svěřeny známým již osvědčeným silám, nebude nikoho, kdo by se v útulné restauraci, kde večer bude představení, srdečně nepobavil. Pro přednášku, která v období velikonočním Katol. národní jednotou žen a dívek pořádána bude, získán znamenitý řečník dp. Filip Jan Konečný, slovnitý spisovatel a farář z Pouchova u Hradce Králové. Bližší ještě sdělíme. Jen na členstvu jest, aby se o hojnou účast cílou agitací postaralo. Musíme burcovati ze spánku nevědomosti i ty ostatní. Protivníci naší jsou čili na všech stranách a v boji proti nám přinášejí dosti značné obtěti i finanční. Nuže, na nás se tolik ve spolcích nezádá, tedy aspoň to málo plněme věrně! Komu se nechce, pak ať se k nám nehlasí, zbytečných příživníků a obojetníků se budeme sami hledět zbavit. — S uctivými díky kvituje dary na stavbu katol. spolkového domu a prosíme vzácné dobrodince, by od nás neodvraceli štědrou ruku svou, neboť jestliže v čas nebude pořízen v Chrudimi katolický dům, pak tato důležitá bašta na českém východě bude ztracena. — Dary zaslali tito vsdpp.: 5 kor.: Chvojka, farář ve Wichstadtu. 4 K: Nejmenovaný z Chrudimě. Po 3 K: Msgr. Fr. Kerner, kanovník v Hradci Králové, Fr. Kašák, farář v Ronově, V. Laštovička, farář v Chotěboři, K. Neužil, farář ve Dřetci, Ot. Semerád, farář v Košetcích. Po 2 K: Msgr. P. Kutscher, č. kanovník ve Vrajetu, Msgr. V. Karlach, kap. děkan ve St. Boleslavi, Jan Plzák, kanovník ve St. Boleslavi, Jan Tichý, děkan ve Velšl, Dr. Jos. Hurán, bisk. sekretář v Hradci Králové, A. Brix, profesor v Lanškrouně, V. Sixta, děkan v Kolíně, K. Vím, b. vikář v Čestíně, K. Hodinář, děkan v Pláně, Fr. Severa, kněz v. v. ve Sloupnici, A. Urbanides, biskupský notář ve Voticích, Otakar Radouš, farář v Nekoři, František Chaloupecký, farář ve St. Kolíně, Fr. Dvořák, farář v Ostružně, J. Bartoň, farář v Bohdanech, Fr. Urválek, spiritual v České Skalici, Fr. Knapp, kaplan ve Vys. Veselí, Fr. Kuhn, kaplan v Chotusicích, sl. spolek 'Rovnost' v Ronově. 1 K 50 h: J. Klement, farář v Kohoutově. Po 1 K: Dr. Jan Jindra, profesor bohosloví v Hradci Králové, Ant. Hrubý, konsist. rada v Hradci Králové, J. Suchý, děkan ve Vlasimě, A. Frecl, děkan ve Slaném, V. Kráček, děkan v Bělé u Přelouče, J. Kuhn, děkan v Železnici, Msgr. Dr. V. Cába, probošt v Jindř. Hradci, A. Brdčák, farář v Jestbovicích, A. Boukal, farář v Pecce, J. Kučera, farář v Seči, Fr. Petráček, farář v Bohnicích, H. Červinka, farář v Modřanech, V. Hálek, farář v Liboci, F. Kuhn, farář ve Slatinách, J. Martinec, farář v Pletiščích, F. Opátko, farář v Mítově, V. Rameš, farář v Radimě, J. Dubec, administrátor v Rychmburku, Fr. Naxera, kaplan v Rovně, Anonymus v Sudějově. 50 h: J. Mašina, katecheta v Kutné Hoře. Zaplat' Pán Bůh!

Nekoř. Odbočka Hospodářského sdružení českých křesť. zemědělců v Nekoři odbývala svou valnou hromadu za rok 1912 dne 16. února t. r. v místnostech rolníka p. Josefa Mikysky. Valnou hromadu zahájil předseda odbočky p. Jos. Mikyska, rolník. Udělal slovo panu jednatele Frant. Pičovi, rolníku, z jehož zprávy jednatele vyjímáme: Odbočka Hosp. sdružení v Nekoři obdržela za rok 1912 potřebná hospodářská hnojiva, krmiwa a uhlí ve váze 790 q. — Celkový peněžní obrát dle zprávy pokladníka za rok 1912 činil obnos 16542 K 47 h. Dle zprávy revisorů shledáno, že veškeré spolk. knihy i účty jsou v nejlepším pořádku. — Po vykonané valné hromadě zvoleni do nového výboru pánové: Josef Mikyska předsedou, Jos. Šípek místopředsedou, Frant. Pič jednatelem, Jos. Baláš pokladníkem. Za členy výboru pánové: Jos. Suchomel, Frant. Hrdina, Jan Stejskal, Ant. Maleček. Zá náhradníky zvoleni pp.: Jáchym Motýčka, Karel Šípek, Karel Josef, Šťovíček Josef. Delegátem na valnou hromadu Hosp. sdružení v Praze zvolen vp. Jar. Procházka. Za revisory účtů zvoleni pp.: Frant. Chalupník a Jar. Procházka, kaplan. O celou odbočku a její starostlivé vedení mají hlavně zásluhu pp. rolníci: Frant. Pič, Josef Mikyska a Jos. Baláš, jimž povstáním ode všech členů vzdán zasloužený děk. S přáním všeho dobra končí pan předseda tuto valnou hromadu.

Machov u Police na Met. Lidový křesť. sociální spolek pro Machov a okolí pořádá v neděli dne 2. března t. r. o 7. hodině večer na sále v hostinci p. Romana Šrůtky veřejnou přednášku. Přednášet bude milý host z Náchoda, dp. kaplan Jaroslav Žďárek, 'O svých cestách přes Bavorsko a Württembersko do Porýní'. Těšíme se na zábavný a poučný večer ten, a to tím spíše, ježto jsme milého a vzácného hosta svého již o Vánocích u nás slyšeli. Pan přednášející slíbil zase oživit výmluvné slovo své více než 140 barevných pohlednic z míst, o nichž bude mluvit. Nedej si nikdo z nás ujít příležitost o cizích krajích něco poučného vyslechnouti! Hosté, zvláště z okolních vsí a míst jsou nám vřele vítáni.

Rohozná u Poličky. Naše sdružení mládeže křesť. sociální pořádalo 2. ples dne 26. ledna t. r. v krásně dekorovaném sále p. Václava Cupala. Ač počasí bylo nepříznivé, neboť bylo tehdy velice mrazivo, návštěva byla hojná a s výtězkem jsme velice spokojeni. Zábava velice srdečně uspokojila každého, k čemuž letošního roku zvláště dopomohla pěkná hudba, neb vytančil se každý, až ho nohy bolely. Vzdáváme všem, kteří ples náš navštívili, srdečný děk za návštěvu. Ač rosteme pomalu, sňme přece a stojme na základech pevných, které ani nejútočnější pokroková fráze nezničí. Nechali jsme si dost dlouho metati různé přikroky v tvář, zvláště od dopisovatele 'Sokola' v Rohozně do 'Jitřenky', vycházející v Poličce. Ale jak se říká: 'Čeho moc, všechno škodí.' Tak i my musíme trochu ty vosaté brady přistříhnouti. V časopise onom v čís. 2. t. r. po dlouhém vychvalování činnosti Sokola zdejšího uvádí dopisovatel, že 'rádo by se na některé straně vidělo, aby jednota jejich hynula a že přání všech zakuklelců a přítelůk užití Sokola ke svým rejdám má daleko k vyplnění'. Dále šve členstvo Sokola, že jim děláme 'vzdorobavy' a že ty naše 'přední hlavy' neviděli nikdy na podniku. (U Sokolů mají také 'zadní hlavy'?) A když přišli (tedy nečtete, že nikdy nepřijíždí), že je vedlo cosi jiného a ne aby je podporovali. Z činnosti Sokola uvádí zejména, že pro členstvo je odebrán 'Havlíček' a že vše to jistě vykonalo svůj úkol. V tomto jím dáváme za pravdu, neb ta pokroková výchova a charakterní chování dle časop. 'Havlíčka' se již začíná uplatňovat a bude se ve více případech, právě u Sokolů a Sokolek hlásiti co

nejdříve k životu. Proto též nabádá členstvo ku kázni nejen v tělocvičně, ale i v životě ostatním. Dále pomůžeme zatím z ohledu na některé uvědomělé Sokoly, s nimiž dobře vycházíme a jež vždy na našich zábavách mile rádi uvítáme a s nimi se bavíme. Vždyť oni za to nemohou, že ty jejich 'zadní hlavy' místo bratrství hlásají nenávisť a dají jim jednou na srozuměnou, že bez nich by měli větší přítěž u lhu, než mají s nimi. Po druhé budeme 'stříhati' více.

Lurdský spolek. Dne 19. února o 5. hod. odpol. konala se v Praze v hotelu Brejškově I. výborová schůze spolku českoslovanských poutníků do Lurd a jiných posvátných míst, která byla četně navštívena. Mimo členy výboru viděli jsme i hosty, kteří zavítali do Prahy na eucharistický kongres kněžský. Vsdp. Msgr. dr. Mořic Pícha, metropolitní kanovník, zahájil schůzi jako předseda, srdečně vítá všechny a vřelý děk vzdává za důvěru, s jakou byl jednomyslně za předsedu zvolen. Slíbuj, že mile rád své síly věnuje ve prospěch spolku s tak krásným účelem. Na to přečteny omluvné dopisy některých pánů členů a telegram vp. kaplana Kašpara z Olomouce. Msgr. dr. Pícha žádá jednatele, aby přečetl protokol ustavující valné hromady, který byl schválen. Po té podává jednatele P. Rössler nástin spolkové činnosti za uplynulé dva měsíce. Výbor byl aktivní, pokud slabé síly a poměry dovozovaly. Stanovy spolkové byly Jeho Em. nejdp. kardinálem pražským 2. ledna 1913 č. ord. 11. s pochvalnými slovy schváleny. C. k. místopředsedství v Praze schválilo stanovy dne 17. ledna 1913 č. 102610 ai 1912. Dopsáno všem zvoleným funkcionářům, zdali volbu přijímají. Poslány stanovy všem těm, kteří se byli za členy přihlásili. Jednatel byl v stálém spojení se členy výboru, vyřídil přčetné dopisy, podával informace, což vyžadovalo dosti času a práce. A tak pod ochranou Panny Marie Lurdské chceme se přičiniti, aby spolek náš zmohutněl a přiváděl často čitatele Mariánské do Lurd a j. posv. míst. Aby však spolek náš vešel v širší známost, jest zapotřebí čilé agitace, bez níž se ničeho nedokáže. Jak ji prováděti? Předně se musíme obrátiti na českomoravský nejdp. episkopát, aby spolek kléru a věřícím milestivě odporučil. Dále bude dobře obrátiti se na všechny poutníky lurdské s prosbou, aby za členy přistoupili. Mimo to naskytne se vždy příležitost na tento spolek upozorniti a přiznivců mu získati. Tímto způsobem vžije se spolek náš a uhlí svou existenci. Hlavním prostředkem k šíření akce lurdské jest a zůstane tisk. A tu s radostí konstatuje jednatele, že vdp. kons. rada Kolisek, který se nemohl pro nemoc dostaviti, slíbil akci naši v 'Rázi lurdské' všemožně podporovati. Dále nutno zprávy spolkové uveřejňovati jak v listech českých tak i moravských. Těžké úkoly očekávají nás a budeme přísně kritisováni. Než nelekajme se obtíží s funkcemi našimi spojených! Vždyť vše podnikáme z čistě, nezištné lásky k Bohu a Panně Marii. Bůh nám dá svého požehnání, Panna Maria Lurdská vyprosí nám milost, abychom povinností svým čestně zadost učinili. Další činnosti spolkové Zdať Bůh! — Přikročeno k ventilování důležité otázky, zdali se má totiž letošního roku česká pouť do Lurd konati. Po uvažování důvodů pro i proti a po živé debatě usnesl se výbor jednohlasně, aby se do Lurd jede. Pouť bude se konati 25. srpna a končí 6. září. Vyjednává se s osvědčeným tech. vůdcem p. V. Šl. z Koveru, který na přimluvu a žádost vdp. kons. rady Kolíska a jednatele P. Rösslera ceny tak upravil, aby i širším vrstvám bylo umožněno do Lurd putovati. Plán a směr cesty dle dosavadních dispocí jest následující: Praha-České Budějovice-Linec-Einsiedeln-Paray le Monial-Lyon-Lurdy (pobyt 4

stiny notářské. Jinak tento dar byl po jeho smrti prohlášen za neplatný. Jedna taková notářská listina zněla: »Zingidachi dal své dceři Bellisuně jednu tříletou krávu, pak pět kusů drobného dobytka, jednu postel, dvě stoličky, tři dřevěné mísy a dva tolikéž dřevěné okřínky.« Tato listina je pověřena šesti svědky. A rozmarno je čísti, kterak tentýž otec od své druhé dcery tak dlouho byl prosěn, až jí okněčně přesně po třech letech, jež uplynula od podarování jeho starší dcery Bellisuny, tuto listinu vystavil: »Zingidachi dal své dceři Šatě jednu krávu, slyšící na jméno Bilussa- tabat, pět kusů drobného dobytka a jeden kotel . . . Chce-li, může všechny tyto věci darovati dítěti, jež miluje.«

V případě úmrtí hned se shromáždili všichni oprávnění dědicové, aby se přihlásili o jejich podíly dědičné. Při tom jednalo se zcela schematicky: domy a pole byly jednoduše dle svého plošného rozsahu dle počtu dědiců rozděleny na díly a pak ten dědic, který celý dům neb celé pole mohl potřebovati, ostatní podíly dědičným jednoduše odkoupil. Každý dědic obdržel listinu znění následujícího:

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

»Šat- Marduk, dcera Abi- Išše, dostala u brány boha Ribu vedle domu Šarrum- Sina při dělení se svými bratry o dědičství čtyry čtvercové pruty pole. Rozdělili se o to pole a jsou hotovi. Jejich srdce je spokojeno. Nikdy již nebudou o záležitosti této jednati a žádných nároků nebudou činiti. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka a u krále Hammurapiho.«

šátky na hlavu, nepočítají v to, co má kolem sebe, tři kameny mlýnské, jeden drahokam, dvě nádoby na masť plné oleje, dvě postele, pět stolic, jednu mísu, dva malé dřevěné okřínky: to jest věno Damiktumy, dcery Ilima- Achiho, které Ilima- Achi, její otec, a Belitum, její matka, jí dali. Pak teprve dovolili jí vejíti do domu Sin- Išmeanna, syna Taribuma (jejího ženicha). Pak byla jedna třetina miny, její to kupní cena, přivázána k jejímu pásu a jejímu ženichu Sin- Išmeannovi zpět přinesena: tím jsou její děti jejich dědici na věčné časy. Jak bude dlouho žiti její matka Belituma, bude o ní pečovati otrokyně Tarram- Akkadam. A když konečně bude její matka Belitum svým bohem na věčnost povolána, patřiti bude tato otrokyně její dceři Damiktuně. Nikdo nebude na ni činiti na věčné časy žádných nároků. Přisáhali u bohů Šamaše a Marduka, jakož i u krále Ammisadugy.«

S radostí a plesem vítali manželé starobabylonští potomstvo. A čím bylo četnější, tím spokojenější byli. Příčina této touhy po četných dětech, mimo přání zanechat hojnost potomkův, byla ještě tato: chtěl býti starý Babyloňan na stará kolena zaopatřen, přál si míti někoho, kdo by se oň ve stáří staral. A nejen po dny vetchého stáří přál si Babyloňan míti láskyplnou péči dítek svých, ale i po smrti chtěl míti někoho, kdo by s pečlivou láskou skýtal duši jeho občerstvující vody. Hrozná utrpení bylo snášeti, duším úplně opuštěným, jak nám líčí eposej Gilgamešova, největší to báseň starobabylonská:

»Duše postrádající, kdo by se o ni staral; nucena je jisti to, co na ulici zůstalo, zbytky jídla na ulici vyhozené . . .«

Kdo zůstal bezdětek, adoptoval proto dítě cizí. Takovému dítěti za vlastní přijatému dostalo se všech práv, která by bylo mělo dítě pokrevní. Na místo dětí byla tu a tam přijata osoba starší, na př. věrní otroci a otrokyně. Jedna taková adoptovací listina zní:

»Silli- Adad, syn Erib- Sina, přijal na místo dítěte vlastního Ašum- vakara, syna Šat- Adady. I v tom případě, že by se snad Silli- Adadovi děti ještě narodily, zůstane Ašum- vakar jeho dědicem. Řekne-li Ašum- vakar svému otci Silli- Adadovi: »Ty nejsi mým otcem«, tož bude znamením poznamenán a za peníze prodán. Řekne-li však Silli- Adad, jeho otec, Ašum- vakarovi, synu svému: »Ty nejsi mým synem«, tož ztratí dům i domácí náčiní.«

Smysl této smlouvy adoptivní jest: adoptovaný syn, nechtějící uznati adoptaci, může býti otcem prodán jako otrok. Zapudí-li však adoptující otec dítě, které za vlastní přijal, za trest ztratí své jmění — pravděpodobně jen tolik, kolik obnášel dědičný podíl dítěte adoptovaného.

Měl-li býti adoptován otrok, tedy předem musilo býti odstraněno různým symbolickým počínáním jeho znamení otrocké, na př.:

»Lamassum- muballit je adoptovaným synem Aju- Šaggy, kněžky boha slunce. Aja- Šagga, kněžka Slunce, jeho matka, očistila ho. Obrátila távř jeho směrem k slunci. Povinností Lamassum- muballita je vydržovati Aju- Šaggu po celý čas života jejího. On jest očistěn. Přisáhali u bohů Šameše, Aju, Marduka a u krále Hammurapiho.«

Zákony tehdejší přísně bděly nad správou jmění rodinného. Chtěl-li otec některému dítěti dáti větší podar, musil se postarati o vyhotovení li-

ány) Marseille-Nizza-Janov-Milán-Benátky-Terst-Lineo-Praha. Informace podává jakož i přihlášky do 15. května přijímá vdp. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., č. 753., kamž také dlužno zaslati přihlášky nových členů s ročními příspěvky. Stanovy a cheky ochotně zašle jednatel spolkový P. Jos. Rössler, kaplan, Velký Oufim u Solnice. — Přičiníme se všemožně, aby se první spolková pouť do Lurd vydařila. S tímto přáním ukončil Msgr. dr. Pícha za velikého nadšení tuto zdařilou schůzi.

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní. Vyznamenání jsou u vyřizení kanonické generální visitace z roku 1912 vdp.: Jan Cvrk, b. vikář, prvděkan v Chocni, jmenován čestným konsistorním radou; Jos. Bekera, farář v Řepnících, vikariátním sekretářem, pověřen správou vikariátu a obdržel Expositorium canonicale; Jan Mašek, b. notář, farář v. v. ve Vysokém Mýtě, osobním děkanem; Jan Hnátek, farář ve Skoreních, biskupským notářem. Expositorium canonicale obdrželi: Antonín Šklíba, farář v Újezdě, František Černý, katecheta v Chocni, Alois Dokonál, farář v Zámruku, Alois Doubravský, farář v Chroustovicích, Jos. Melichar, farář ve Vraclavi, Jindř. Jakubička, farář v Jenšovicích, Jos. Bečička, farář v Radhošti, Julius Váňa, farář v Uhersku. Parní synodalie: Jan Důdek, administrátor v Luži, Jos. Dubec, kaplan v Chroustovicích, Jan Sokol, katecheta ve Vys. Mýtě. Pochvalným uznáním nejednotnějšího b. Ordinariátu vyznamenání byli pp.: Matěj Dušek, konsist. rada, b. notář, gymnasia professor v. v. ve Vys. Mýtě, Hugo Jiroušek, kněz n. o. v Luži, Eduard Neumann, farář ve Sv. Jiří, Stanisl. Kusan, gymnasia katecheta ve Vys. Mýtě, Dr. Jindřich Dušek, farář v Knířově, Augustin Michálek, kaplan v Chocni. Ustanovení jsou pp.: Josef Němec, kaplan ve Skutči, za faráře do Rychmburku, Josef Imlauf, administrátor, za faráře v Rohozné, Frant. Khun, kaplan v Chotusicích, za děkana ve Světlé n. S.

Schůze městské rady dne 24. února: Se všemi obchodními vepřovým dobytkem, navštěvujícími zdejší trhy, se sdělil, že jsou povinni o odprodání vepřů, dle počtu kusů s udáním data, jakož i jmen a bydliště jednotlivých kupců sepsati zvláštní záznamy a odevzdati je obecnímu úřadu místo prodeje. — Vzato bylo na vědomí, že okresní výbor schválil přijetí podmínek, za kterých ředitelství tratí společnosti státní dráhy svoluje k položení elektrického vedení pod tělesem dráhy na tratí Hradec Králové - Ostrov. — Technické kanceláři vodárny bylo uloženo zřídit čerpadlo do studny na hřbitově Novohradeckém. — Schváleno bylo objednání vagonu letního vagonu pro rybniční a lesní hospodářství. — Žádosti za udělení povolení ambulancního prodeje uhlí a dříví pl. F. Klapkové, M. Jandové a A. Šilové postoupeny byly živnostenskému odboru. — C. k. ministerstvo kultu a vyučování požádá se za svolení k otevření ženské průmyslové školy při zdejšímu lyceu školním rokem 1913-14. — Návrh velitelství pěšího pluku č. 18. na udělení nadace pro podporu vojáků, raněných ve válce r. 1866, postoupen byl městskému zastupitelstvu.

Vzdělávací a podpůrný spolek paní a dívek „Anežka“ v Hradci Králové pořádá pro své členy a příznivce v neděli dne 2. března 1913 ve dvoraně Adalbertina zábavný večer za laskavého působení dámského pěveckého sboru, pl. Čermákové, pl. Dvořákové a hradeckého klavírního kvarteta. Pořad: 1. Beethoven op. 16. Allegro-Andante cantabile. Klavírní kvarteto. 2. Drahovský: Moravské trojzpěvy op. 94 č. 2. Hospodářství, č. 4. Černé oči, č. 5. Stálost. Dámský sbor s průvodem píana. Dirigent vp. O. Svoboda. 3. Hyšman: Píseň česká. Recitace. 4. Vintr-Mayer: Vzkázání. Dr. Dvořák: Ach není tu. Píseň s průvodem klavíru. 5. Moser — překlad Ráž. Hradecké: Hektor. Aktovka, novinka. Osoby: Jan Dlouhý, obchodník. Klára, jeho choť. Komerční rada Mayer. Oskar, student, jeho syn. Rychlík, agent. Matěj, domovník. Běta, služebná. 6. Beethoven op. 16. Rondo. Klavírní kvarteto. 7. Heinz: Moderní žena. Operní scéna pro 2 ženské hlasy s průvodem píana. (Novinka.) — Začátek o půl 8. hodině. Vstupné: sedadlo u stolu 60 h, sedadlo v pořadí na I. místě 60 h, na II. místě 40 h. Galerie: Sedadlo 30 h, k stání 20 h. Předprodej lístků v družstevním knihkupectví v Adalbertinu. V sále zařízení restaurační i divadelní.

Hudební večery v kláštere cti. sester de Notre Dame jsou skutečným uměleckým počínem. Jistě pěkně je podivní na to závodní menších i větších začek klášterní školy hudební. Jak minule překvapily krásné přednesené písně (zvláště slečny Hlaváčové, Karlové, Brychtové atd.), tak především zaujaly posluchače svou mistrnou hrou. Dvě z nich, A. Honzlková a K. Brtounová zahrály nám ještě na rozloučenou s milým Hradcem. Krásně provedly své čísla A. Jeřábková a sl. Karlová: Španělské tance od Moszkovského. K těm družily se pěkně V. Matysová, A. Příšová, J. Malá a interpretky Mohrovy „Cikánské Muziky“. Dále úloh svých zhostily se velmi zdařile slečny Hlaváčová a Karlová přednesem obtížného duetta z Pergolesova „Stabat Mater“, a tato i v přednesu hlasového cvičení. — Druhý oddíl, spíše koncertní, započal ouverturou z „Čertovy stěny“, kterou pěkně přednesly sl. Břínová a Michlová. Velice zručně byla reprodukována Löwova „Ukolébavka“ od sl. Šrámkové. Sbor dívek za řízení mistrny v hudbě cti. sestry Cecilie nesl se velice krásně a mohutně. Poslední čísla byla skutečně mistrnými produk-

cemi. Závodily zde o palmu sl. Faltová, sl. Zahradníková a sl. Lendecková. Každá provedla svou úlohu bravurně. Nechtěly tedy umělkyně losují mezi sebou samy, které náleží Parídkovo jablko. Odcházel jsme s plným uspokojením a gratulujeme srdečně všem.

Informační kurs živnostensko-právní pro funkcionáře živnostenských společenství a učitele pokračovacích škol, pořádaný ve dnech od 10. do 14. února Obchodní, živnostenskou a průmyslovou Ústřednou v Hradci Králové, ukončen byl rozdělením frekventačních vysvědčení, celkem 25 účastníkům. Přednášky obstarala Ústředna Královéhradecká, Pražský ústav ku zvelebování živností, c. k. společenstevní instruktorát, c. k. živnostenský inspektor a inspektor Zemských ústavů pro prostředkování práce. Probrána byla tato témata: Živnostenská politika, živnostenský řád (3 přednášky), finanční správa společenství, živnostenské družstevnictví, zvelebovací akce živnostenská, obchodní a směnečné právo, obchodní a živnostenské komory, pracovní smlouva, dělnické pojišťování, výdělková daň, veřejné sprostředkování práce. Kromě toho uspořádány 2 vycházky, a to do městské elektrárny a do Pražské akciové strojírně v Kuklenách. Přespolním účastníkům povolily příslušné okresní výbory, pokud byli nemajetní, příměšené podpory. Po ukončení kursu byla Ústředna účastníky vyzvána, aby přednášejícím jménem jich poděkovala. Přednášky obstarali tito pánové: cís. rada Dr. V. Schuster, tajemník pražské obchodní a živn. komory a zemský poslanec, dr. K. Polák, c. k. společenstevní instruktor, vrchní komisař K. Burda, komisař Dr. Otis, živnostenský inspektor Karel Olochner, zemský inspektor Dr. Krtek, sekretář Dr. Al. Štangler, inž. Vilém Frynta a vice sekretář Dr. Wiškovský.

Koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů pořádá se v zimní zahradě Grandhotelu v Hradci Králové 23. března o půl 3. hod. odpoledne. Pořad: 1. B. Vendler: Bouře. 2. O. Neubačka: Bejvávalo. 3. O. Ostrčil: Česká legenda vánoční. 4. A. Bruckner: O půlnoci. 5. H. Mrázek: Přiznání. 6. P. Křížkovský: Rozhodnutí. 7. J. Suk: a) Černoohorská ukolébavka, b) Zofatá breza. 8. J. N. Polásek: a) Zamiloval som si děvča, b) Já som bača, c) Synečku, d) Bodaj by vás, e) Dyž tobě cěrečko. Dirigent professor Ferdinand Vach. Při produkci sál bude uzavřen. Všechna čísla zpívají se z paměti. Ceny míst: Lože 25 K, sedadla 4 K, 3 K a 2 K, k stání 1 K, studentský a dělnický lístek 70 hal. Předprodej lístků v knihkupectví pana F. Píši.

Pěvecko-hudební a klavírní školy Ferdinanda a Mátky Kneprovy v Hradci Králové pořádají v neděli 2. března 1913 ve dvoraně Městské Besedy za lask. spoluúčinkování pp. prof. G. Černušáka a učitele O. Vendlera třinácté hudební matinee. Účinkující žactvo: J. Tichá—Ed. Bureš, A. Kubíková—K. Tichá. Vstup volný. Začátek určité o půl 11. hod. dopol.

Kukleny. Duchovní triduum konati se bude v chrámu Páně sv. Anny v Kuklenách dne 23., 24., 25. března 1913 vedením dp. P. Karla Lercha T. J. z Hradce Králové. Každý den bude tento pořádek: O půl 8. hod. kázání a ranní služby Boží. O 10. hod. kázání a po něm velké služby Boží. Odpoledne: O 3. hod. kázání a to: v neděli pro dívky a ženy, v pondělí pro jinochy a muže. Po kázání sv. požehnání. Pozn. I. Triduum se ukončí v úterý pobožností o 3 hod.: kázáním eucharistickým, výstavou Nejsv. Svátosti a chvalozpěvem „Te Deum“. Pozn. II. Každý den slyšet se bude sv. zpověď ráno od 7. hod. a odpoledne po ukončení poslední pobožnosti.

Marie Žabová,

porodní babička,

přesídlila

do Tomkové ulice

do domu p. Kašpara, pekaře,

vedle řezníka p. Kleinera

v Hradci Králové.

Třebechovice. Kus nového světa poznáte pohodlně a lacino, když si koupíte vstupenku na efektní přednášku cestovatele Aloise Svojsíka z Prahy „Jižní a Střední Ameriku“. Přednáška bude v neděli 9. března o půl 8. hod. večerní v sále hostince pl. Kat. Jarkovské v Třebechovicích. Cestovatel Svojsík — po nezapomenutelném a nám zvlášť drahém Vrázovi — dobývá si všude, kde přednáší, velkých úspěchů, takže právem se můžeme těšit na jeho vystoupení v Třebechovicích. Přednáška doprovázena jest 250 nádherně kolorovanými světelnými obrazy. Navštívíme při přednášce Portugaly, ostrov Madeiru, Brazílii a Argentinu, přes Cordillery, Chile s nejzájímavějšími přístavními městy, dále Bolívii přes Peru do Panamy se světoznámým průplavem, odtud na ostrov Jamaiku přes peru Antill Kubu, kam přijel náš cestovatel právě v době krvavé revoluce černochů a kde s vojenskou assistencí jel např. Kubou do Havany a odtud do Spojených Států, odkud přes New-Orleans a Texas přes Španělsko se vrátil domů. — Vstupné: I. mí-

sto 1 K 40 hal., II. místo 1 K, III. místo 60 hal., k stání 40 hal. Předprodej lístků v dámské konfekci p. Frant. Svátáka.

Třebechovice. Máme tu konečně po volbách obecních. Strana socialistická soustředila na své kandidáty 101 až 236 hlasů, strana katolická 139 až 269 hlasů (došlo p. Hájek, mlynář), strana pokroková 293 až 335 hlasů. Jinými slovy: Sociální demokraté pozbyli veškerých svých mandátů, strana katolická početně sesílila průměrně o 30 hlasů a strana pokroková zvítězila bez obvyklé přítěže sociálně demokratické. Jsme spokojeni s volbami? Jsme a nejsme. Z naší strany dovolil sobě opravovat a škrtit v kandidátce činit ledacos. Na př. p. K. a jiní prohlašovali a působili na své okolí, aby volen byl p. Prášil Hejman a pod. Kdo jsou ti pánové? Jsou to ti, kteří bezmeznou a pronikavou osobní agitací v městě i po vesnicích nejvíce námi mezi našim lidem škodili. Naproti tomu ze strany pokrokové nikdo nám (a zdůrazňuji: ani našemu kandidátu p. K.) ani jeden hlas nedal a každý pokrokář solidárně volil podle udané maršruty. Druhá věc, která velice nám uškodila, byla, že z jisté strany den před volbou zaplaveno město malými lístky, které doporučovaly k volbě pět kandidátů našich a pět soc. demokratických. Tím povstalo neslýchané roztrfštění hlasů nikoliv na prospěch kandidátky naší. Pouze 120 voličů použilo kandidátky naší beze změny. Pokrokáři volí disciplinovaněji. Kdyby řekli, že bude se voliti škopek, zvolil se škopek, když doporučí figuru „my bohatý“, je zvolen „my bohatý“ atd. Ačkoliv tedy u nás není disciplíny, přece vidíme, že i v tomto směru se vyjasňuje a bude lépe. Plných 33 našich dobrých stoupenců zmeškalo a pokroková většina volební komise nedovolila, aby přítomní naši voliči po prvním aneb aspoň po druhém čtení odvolili, nýbrž volbu prohlásila za skončenou. Mimo to zjištěn smutný případ, že člen Odborového našeho sdružení nejen sám, ale i na svěřené mu plnomocenství volil pokrokovsky. Pokrokáři nejen vyslali do boje co kde bylo, ale i veškeré své rezervy a sami nejlépe vědí jaci lidé a z jakého nátlaku s nimi museli voliti. Pokrokáři mají všechno agitacně již vykořisťeno, na naší straně převážná část leží úhorem. Lidé s kostelem aneb s kněžími v příbuzenském svazku související buď voleb se zdrželi (velká to pro nás milost!) neb volili nepřátelsky a podezřele. Soc. dem. zaznamenávají bolestnou prohru. Od časného rána celá armáda dělníků z továrny p. Vitouška, vyzbrojená plnými mocemi, tísnila se v naprosto nedostatečné volební místnosti. Ubožáci volili na komando, neznali ani své zmocněnce. Někdy musel p. Vitoušek dle zvláštní listiny upozorňovat své dělníky: No tak volte, tu má přece ten a ten, kde pak je? Když na př. takovýto továrenský lidský stroj pro vyskytnuvší se druhou plnou moc nemohl odvoliti, zcela veřejně zvolal p. Vitoušek: „To je jedno, tak vám napíši jinou.“ A napsal. Volební komise? Neviděla, neslyšela. Pod takovýmto dojmem těžko mluvit o svobodě voleb. Takhle p. Vitoušek nikdy nevystupoval, snad vítězství v koželužské stávce nad soc. dem. přivedlo ho z míry. Když však za obec Krňovice volil radní, který měl plnou roli pokrokových sluhů obstarali tak zv. národní kem, to většině volební komise bylo ještě málo. Smutnou roli pokrokových sluhů obstarali t. zv. národní dělníci a z nich nejsmutnější jistě bývalý cvičenec hradeckého „Orla“ a člen Tovaryšské Jednoty občan Sv. Ubožák přihnál se s plnou mocí jakési Zavoralové (kde k ní přišel, suď Bůh! — neboť ani neexistuje). Hrál všechny barvy, až konečně vystihl povahu pokynů svých „bohů“ a rozpaky a ostudou politý ztratil se z parády. Resultát: Pokrokáři z voleb ve III. sboru odnášejí sobě vítězství Pyrhovo, soc. dem. ztrátu všech mandátů. My jsme na postupu a řady své vyčistíme.

Hořice. Konec masopustní zakončen maskárním plesem, na němž objevil se v masce zločinného mnicha Maczocha jistý beztaktný mladík, jenž chtěl patrně bavit, zapomenuv, že ve společnosti téměř výhradně katolické vlastně obtěžuje. S horlivostí lepší věci hodnou ujala se ho zdejší „Pochodeň“, která élanek svůj den napřed tiskovým „telegramem“ na nárožních návštěvách k vůli atrakci a kšeftu oznámila. „Pochodeň“ může být ubezpečena, že nejbolestněji každou zločinnost na jejích orgánech se vyskytující nese v první řadě církev sama, nemůže však zabrániti, aby při světové jeji velikosti nevyskytly se takové úkazy na jejím těle, jak tomu jest také u ostatních stavů, kde by se však kde kdo ohražoval, kdyby za skutky jednotlivce byl činěn zodpovědným celek. Kdyby onen mladík měl jen trochu citu pro slušnost, byl by po takové masce nesáhl, a kdyby přítomní katolíci měli jen trochu své katolické hrdosti, byli by mu pošeptali, aby se vytratil a masku odložil. Poněvadž bylo mluveno, že měl růženec, jak velitel četnické stanice hned ráno se dověděl, že oddával. Že ruce líbat dával a citátů Plsma užíval, čemuž věříme, i kdyby 15 svědků svědčilo, že nic nevidělo a neslyšelo, poněvadž musíme předpokládati, že nepočínal si jako mumie, byla věc odevzdána k vyšetření, a nebyl to, jak „Pochodeň“ přináší, děkan, který troufale trval na potrestání, nýbrž byl to zrovna děkan, jenž s přednostou soudu druhý den po udání mluvil a prohlásil, že mu nejde o potrestání, nýbrž o podání exemplárního příkladu pro další případy, o jaké v Hořicích není nouze, že zesměšňování náboženství jest posud věcí trestní, a prohlásil před tímž p. přednostou, že protokol svůj tak upraví, aby to nezkušenému mladíku neškodilo, jak se také stalo. Věc trvá již tři neděle; proč čekali hrdinové na protokol děkanův a nepustili se do něho hned? Je tedy nepravda, co tvrdí „Pochodeň“, že děkan troufale trval až do posledního okamžiku na potrestání, a že dal

vůbec něco o sobě rozhlašovali, a »Pochodeň« byla by na rozpacích, kdyby měla jmenovati jediného člověka, s nímž — vyjma přednostu a vyšetřujícího soudce — o této záležitosti vůbec mluvil. Děkan byl dalek každé msty a konal prostě svou povinnost, jako ji konal r. 1898 duchovní israelský, neb někdo jiný na jeho místě, kdy jistý pisal pro nápodobení žid. rabína byl nejen vyšetřován, nýbrž také vězením potrestán. Židé jednali tehdy docela správně a dostalo se jim zadostiučinění, že od té doby nikdo v Hořicích nedělá rabína, ale katolického kněze. — Tenkrát to bylo v pořádku, dnes jest to rozbití — nesmějte se! — hořického společenského života, chikanování obecnstva a — jaká to pojednou šetnosit — kruhů úředních. »Pochodeň« dospěla ve svém referátu tak daleko, že nazývá celou věc tendenční smýšlenkou a tu jest ovšem každá polemika nemožná.

Čáslav. Spolek sv. Ludmily. Nově zvolený výbor spolku sv. Ludmily konstituoval se tak, že za předsedkyni opět zvolena byla p. A. Heyerová, vdova po c. k. vrchním inženýru, za pokladní p. E. Bayerová, choť policejního komisaře. V poslední době přibýlo několik obětavých členek, tak že lze doufat, že stará bývalá přízeň našich dam spolku sv. Ludmily znova se vrátí k mnohemu prospěchu našich chrámů Páně. — Co stála oprava kostela sv. Petra a Pavla? Dle závěrečných účtů obnášel celkový náklad na restauraci vnitřní i vnější 182.656.88 K. K tomu příspěvek země a stát. subvencí po 40.000 K, město pak zavázalo se přispěti nejméně tímž obnosem. Zbývajících 62.656.88 K hrazeno bylo jednak sbírkami jednoty pro důstojnou opravu chrámu Páně, jednak dary různých dobrodinců, mezi nimiž zvláště vynikli majitelé Žlebů a Filipova; pak subvencí okresní a konečně zvláštním příspěvkem státu na vnitřní restauraci kostela. Zbývá nyní nehrazený obnos ani ne 500 K, který jistě snadno se zaplatí, zůstane-li přízeň rodáků čáslavských neztenčena. Přimlouváme se za ni tím více, jelikož udržování chrámu v dobrém stavu bude neméně nákladné. — **Za dání elektriky.** Rozhodnutím obecního zastupitelstva žádáno bylo vedení elektrické energie firmě Křižíkové z Kolínské centrály. Tím učiněn byl konec agitaci, která vyvolána byla v poslední době Kutnou Horou, při čemž nebylo šetřeno letáky a čísly »Podvysockých Listů«. Vyplní-li se všechny předpoklady a dostojí-li dodavatelé elektriny všem podmínkám, pak doufáme, že bude to našemu městu opravdovým vzrušením a živnostnictvu počátkem nového života. — **Druhé knihkupectví,** o něž ucházel se pan Smutný, nebylo zastupitelstvem doporučeno. Jenom malá menšina vyslovila se pro povolení, většina byla proti — tím spíše, že i gremium postavilo se na stanovisko zamítavé. Že ovšem tento pokus není poslední, dá se mysliti, když vzrůstají se čím dále tím více hlasy o volné soutěži ve všech oborech. — **Živnostensko-femesnická beseda** konala minulou neděli valnou hromadu za takového účastenství členstva, jak již dávno, nebylo. Ač rozvinuta byla velice čilá agitace, přece nepodařilo se tak zvané opoziční živly potlačiti, nově zvolený výbor byl jimi opět ovládnut. Předsedou zvolen znova p. J. Lobeč, obchodník. — **Ochotnická jednota** má patrně veliký nedostatek her, když byla nucena sáhnutí k tendenční Ohornově hře »Bratři sv. Bernarda«, kterou k nachytání obecnstva předváděly u nás i ubohé »šmíry« od Lišků. Že budou jednotlivé postavy náležitě osoleny, čekáme již podle toho, jak jsou úlohy rozděny. Otázka jest ovšem, zda s takovým gusem by se připravovala nějaká hra, kde tendenčně líčení jsou pastoři či rabíni. Myslíme, že takovými hrami ochotnická jednota naše nepotřebuje si dělati reklamu a sháněti obecnstvo. Čisté umění bez jakékoliv strannické tendence dovede ji naplniti hlediště i kasu. — **Co dělá jednota pro opravu chrámu?** Ačkoliv výroční valná hromada měla býti již dávno konána, není o ničem ani vidu ani slechu. A přece jeden z nejvýznamnějších funkcíonářů jest nemocen, takže by bylo dobře agendu jeho svěřiti rukám jiným.

Libčany. V neděli dne 23. února přednášel zde v hostinci »u Dusů« pan JUDr. Alfr. Rudolf, zemský advokát v Hradci Králové, probíraje thema: »Důsledky a význam války na Balkáně«. Byl požádán odborem Ústí. Matice školské pro Libčany a okolí, vyhověl s neobyčejnou ochotou, a v přednášce půl 3. hodiny trávící probral důkladně historii poroby i osvobození národů balkánských z dob dřívějších, poukázal na veliký význam nynější osvobozující války. Mocně na všechny působila slova: »Tam, kde dříve nesvornost a zášť národy slovanské udržovala v porobě a otroctví, tam svornost a jednota týchž bratrských národů přivodí jim nejen vítězství, ale i lepší budoucnost.« — Veliká účast, při přednášce zde nebyvalá, byla jistě velikou radostí nejen pana přednášejícího, ale i všech účastníků, lidí dobré vůle. Sbor »U boje«, na počátku zapěný, byl pěkným: úvodem k přednášce.

Nekof. O V. neděli postní dne 9. března o 10. hod. dopoledne konati se bude ve farním chrámu Páně v Nekofi shromáždění III. řádu sv. Františka, které říditi a nové členy přijímati bude vdp. kvardián P. Richard Randák z Opočna. Duchovní správy okolní, zvláště v Klášterci, Kunvaldě a Žamberku se uctivě prosí, by v neděli to oznámili terciářům svých farností.

Sv. missie v Polné. Od 5. až do 15. února odbývala se u nás sv. missie, kterou konali čtyři kněží z kongregace Bož. Vykupitele ze Sv. Hory. Výsledek byl potěšitelný. Na 4000 věřících přistoupilo ke stołu Páně. Přiváben byl do našeho chrámu Páně mnohý, který se mu už léta byl vyhýbal. Utěšený tento výsledek sv.

missie máme ovšem po Bohu jedině co děkovati neunavné horlivosti dpp. missionářů, kteří se zápalen v pravdě apoštolským šlechetně a vznešeně úloze své se věnovali, dobré utvrzující, vlašné povzbuzující a odpůrce sv. věci zahanbující. Účastenství bývalo tak hojné, že náš prostranný kostel byl vždy ve všech svých prostorách naplněn, zvláště při slavnostech k uctění Nejsv. Svátosti Oltářní, Panny Marie a při svěcení sv. kříže missionárního, při kterýchžto kázáních nezůstalo oko bez slzi. Když však důstojní Otcové missionáři nás opouštěli, jdouce na tutéž práci apoštolskou do jiných osad, provázelo je vřelé a srdečné »Zaplat' Pán Bůh!« z tisícových srdcí. A »Zaplat' Pán Bůh« voláme posud za těmi neunavnými dělníky na vinici Páně, díky vzdávající i důst. správci duchovnímu za to, že nám tyto utěšené hody duchovní připravil.

Bykán. Duchovní hodů účastna byla osada zdejší v době sv. missie, od 16. do 23. února zde konané. Horlivost, láska a uchvatná kázání vdp. missionářů dojímalý srdce věřících, takže dosti prostranný farní kostel na Bykání stále více a více se plnil, až dítka kol samého oltáře státi musily. Při slavnostech posledních už chrám velké množství lidu pojeti nestačil. Z dálky dvou hodin přicházeli lidé, z nichž mnozí celé dny tu trvali, dychtiví nasýtití duše slovy věčné pravdy. Horlivost dítek, dívek a žen v účasti při promluvách a pobožnostech dojímalá, ale uchvacovala přímo veliká účast jinochů a mužů a to nejen při kázáních, ale hlavně při sv. zpovědi a sv. přijímání. K poslední slavnosti ozdobily dívky sv. kříž věnci a živými růžemi. Jinoši pak nesli kříž v průvodu, jehož účastnil se ohromný zástup věřících, 10 kněží, v jejich čele krácel Msgr. Karel Vorlíček, bisk. vikář kutnohorský. Též patron chrámu zdejšího, vysokorodý pan Heribert Karel, svob. pán z Dalberga s vysokorodou paní baronkou slavnosti této zbožně se účastnil. Dojemný byl okamžik, když při svěcení památek na sv. missii vztýčené sošky, růžence a křížky na slunci se zaleskly a zaběhaly jako obraz a zjevení hřbitůvku toho lidského zástupu. Minula ta doba všem účastněným tak milá a drahá. Dojati loučili se věřící s milými vdp. missionáři P. Akkursiem Košťálem, kvardiánem z Bechyně a P. Kazimírem Zapletalem z Prahy, vděčně líbajíce jim ruce. Za odcházejícími těmito apoštoly Kristovy pravdy a lásky voláme s myslí dojatou: »Bůh sám Vás vlasti prováže, své požehnání Vám vždy dej, dál v srdce tisíců byste lásku sili a milosti květ bílý!«

Pohled u Německého Brodu. Sv. missie budou u nás konati ve dnech 2.—9. března veledůst. OO. Tovaryšstva Ježíšova z Prahy.

Růžový palouček u Litomyšle, to idylické, tajemnými pověstmi opředené zákoutí, má se státi v r. 1915 terčem pokrokové provokace tím, že tam má býti postaven nešťastnému Husovi pomník. Kdyby to směřovalo k skutečnému uctění památky Husovy, byli bychom klidni. Ale jaké štvánice chystají se r. 1915 proti nám a k čemu mají trpělivě sloužiti nejvíce pomníky ujařmeného Husa, jest známo každému. Na růžovém paloučku umístila zbožná ruka mohutný železný kříž se Spasitelem, jenž pravděpodobně (jak tamější terrén známe) bude asi museti ustoupiti pomníku, aby se tak »důstojně« oslavila památka Husa, jenž tolik Krista vyznával. A má se to státi na místě, kde čeští bratři, (lidé to jistě jiného kalibru než dnešní pokrokaři nevěřící), loučící se s vlastní bohoslužbou Spasitele oslavovali. Bude-li socha Husova tam na pravém místě, nechť usoudí rozumný, dějin znalý čtenář sám. Ale z provolání ku sbírkám na onen pomník vidíme, že tu jde o něco zcela jiného. Úryvek uveřejňujeme bez poznámky: »... Rok 1915 má ukázati, zda opravdu jest duch Husův mezi námi domovem a jak dalece jsme oprávněni nazývati se národem Husovým. toho Husa, který přinesl lidstvu svobodu (!!!) a sám byl spoután, který přišel církev očistit a jejími zástupci byl upálen, který Čechy tak vysoko vyzdvihl (byl přece sám vyzdvižen universitou katolika Karla IV.) a sám v cizině zhybnul jako psanec ... A tohle šlo útokem i na kapsy duchovenstva, tamější list, kde provolání uveřejněno, odbírajícího. Doporučujeme pisateli, aby si přečetl, když ne Palackého, tož aspoň obstojný školní dějepis, aby mu z péra nelítaly tak »hrozné bomby.«

Reditelství c. k. zkušební komise pro školy obecné a měšťanské v Poličce přijímá prostřednictvím příslušných c. k. okr. školních rad v jarním období do 15. dubna žádosti opatřené: 1. vysvědčením maturitním, 2. dekrety o službě školní, 3. vypsáním života, 4. Při zkouškách pro školy měšťanské, speciálních a doplňovacích (v originále) vysvědčením způsobilosti. — Přihlášky ke zkouškám způsobilosti pro ruční práce do 31. března.

Sloupnice. Když před dvěma lety bylo v tomto listě referováno o prvním divadelním kuse p. Václava Holásky ze Sloupnice »Prorocství slepého mládence«, vyslovena byla naděje, že první jeho pokus divadelní nezůstane ojedinělým. A naděje ta splněna byla loni zdatilou historickou hrou z okresu Litomyšlského pod názvem: »Lukáš Pakosta«, a letos splněna je po druhé opět původní hrou: »Cikánčin svatební závoj«, jež dávána byla minulou neděli dne 23. února divadelním spolkem »Horský« v hostinci p. J. Mikuleckého ve Sloupnici. Jestliže dřívější hry přivábily hojně obecnstva, tu nedělní představení je počtem návštěvníků daleko překonalo. Divadelní sál, ač veliký, byl přeplněn. Byli tu hosté z obcí okolních i vzdálenějších a všichni odcházeli s nejlepším uspokojením. Pan Holásek vzal i tentokrát látku k nové hře z minulosti sloupnické. Mezi lidem je pověst, že na horním konci Sloupnice stával velký mlýn na silném vodním proudu, prýštilém v blíž-

kých lesnatých kopcích »Chlumech«, s nichž je krásný pohled na celou ves, vsmouci se v délce 6 kilometrů směrem západním. Avšak mlýn i s mocným potokem prý rázem zmizel a to kouzlem svatebního závoje cikánky. Tato pověst je podkladem hry páně Holásky. Uvádí nás do mlýna, zvaného čemokoutského, kamž starý ovdovělý mlýnář nedávno uvedl mladou ženu, dceru pohnocného, která stává se krutou macechou Mařence, jediné dceři mlýnářově, jež po půl létě má nastoupiti dědictví po své matce, státi se majitelkou mlýna a otcí vypláceti výměnek. Odstranit Mařenku i jejího ženicha, jímž jest dobrý stárek Antonín, je hlavní snahou macechy i jejího otce. Starý mlýnář stává se nejpovoleňším nástrojem jejich plánů. Jejich návodem odjíždí za jistou záminkou se stárkem do Ústí a tam jej zaprodá pruskému vojsku, táhnoucímu proti Rakušánům, doma pak předstírá násilné jeho odněti. Ale Antonínu podaří se útek, v noci se vrací do mlýna a s vědomím své nevěsty ukrývá se ve stáji v seně, nevěda, že byl zpozorován slídícím pohnocným, který hned ráno spěchá pro Prusáky. Ti přicházejí, Antonína vyhledají, odvádějí a na »Chlumech« v hustém lese jako sběha usmrcejí. To spozorují dva cikáni a stihají vrahy. Mezitím přichází Mařenka, spatřuje mrtvolu svého ženicha, klesá bez vlády na ni a svatební závoj, vlastní její rukou zhotovený, zbarvuje se krví zastřeleného. Cikáni se vracejí, nalézají Mařenku téměř mrtvou, odnášejí do svého tábo- ra, přivedou ji k životu, a ona z vděčnosti za zachráněný život jde s nimi, stává se cikánkou. Po roce vrací se s nimi ke hrobu svého ženicha v lese, a zvěděvši, že svatební závoj, jež nevěsta sama si zhotoví, má moc kouzelnou, běže jej a ucpává jím mlýnský pramen. Země se zatřese, proud v podzemních hlubinách zmizí, mlýn přestane klapati a k dovršení všeho mlýn se octne v ohni, v němž mlýnář se ženou zahyne. Mařenka stává se pak ženou mladého cikána a dochází štěstí, neboť její záchraanci nebyli cikány pravými, nýbrž uherskými šlechtici, kteří pro vzpouru žili ve vyhnanství, jež právě se končilo. Vracejí se do Uher na své statky a Mařenka stává se šlechticnou. — Tuto zajímavou hru podali páni ochotníci svými výkony vesměs velice dovedně a připravili přítomným velmi příjemný večer. V hlavních úlohách účinkovali: p. V. Šplichal (mlýnář), sl. M. Mikulecká (mlýnářka), sl. M. Přivratská (dcera mlýnářova), p. Vojt. Diviš (stárek), p. Jos. Zachař (sekmík). Ke konci byli všichni účinkující i s panem skladatelem upřímně a hlučně applaudováni. V neděli dne 2. března bude se hra opakovati. — K tomu dodatek: »Náčelník rodiny, cikánské (p. K. Vejrych) několikrát pronesl: »Jen dál a dál!« I my dovolujeme si p. Holáskovi říci: Jen dál a dál ve slibně započaté činnosti divadelní!

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u laháského mostu 279.

Různé zprávy.

Eucharistický sjezd kněžský, který byl konán na Strahově, měl průběh velice povznášející. Súčastnil se ho Jeho Em. kardinál Pražský, nejdp. biskupové Královéhradecký, Budějovický, Litoměřický, dr. Frind, dále generál Křižovníků, opatové, kanovníci atd., celkem na 400 kněží hlavně z Čech a Moravy. I mnoho laiků účastnilo se horlivě pobožností. Povznášejícím způsobem promluvil nejdp. opat Strahovský. Na odpolední schůzi »O Eucharistii« přednášel vdp. rektor. P. Mezírka. Příštího roku na shledanou!

Francozi volají nazpět milosrdné sestry. Pětadvacet tisíc občanů z Orenoblu a okolí podalo petici, v níž žádají povolání nazpět milosrdných sester. Je prý to veliký skandál, jaký se vyhnáním sester ve městě jeví. »Nemilé následky, jež změnou vládního systému v našich nemocnicích se objevily, musily oči otevřiti i těm, kteří dříve bývali nejhorlivějšími předbojníky vyhnání sester. Jednak vydání na nemocné zvýšilo se nesmírně naproti skrovným odměnám za obsluhování sestrám. Nynější světské ošetřovatelky daleko nevyhovují ani skrovným požadavkům. Město naše čítá 67.000 obyvatel, z nichž 17.000 je oprávněno k volbám. Pětadvacet tisíc obyvatelů svými podpisy dosvědčují, že zpětnému povolání milosrdných sester rozhodně přejí. Nechceme svými podpisy demonstrovati, nýbrž pouze zjišťiti naléhavou potřebu sester. Proto též doufáme, že municipální rada přání našemu vyhoví.« — Tak odpovídá veliké město francouzské na revolverové řádění zednářských fanatiků.

Křesťanství a pokrok. Známy oblíbený spisovatel K. Klostermann píše ve spisu »Obrázky z Blat a Hlubocka« toto: »Jsem pokrokový člověk, můj drahý, pře- svědčeně pokrokový, ale necítím se pokrokovým ve smyslu těch, kteří vidí v křesťanství překážku vývoje lidské společnosti, kteří mluví o jedu přisedlém z Ju-

jeje, kterým chrám sv. Petra v Římě zdá se rotundou, objímající velkou tančírnu, a kteří vůbec popírají umění křesťanské. Tak ovšem já nenazírám na vývoj naší společnosti, naší kultury a našich duševních potřeb a jsem, doufám, v dobré společnosti, ježto Goethe, Winckelmann, Byron, Bulver, Bourget atd., kteří snad také něčemu se přiučili, pohlížejí na Řím křesťanský, ne-li stejně, tož aspoň podobně jako já. Ti jsou ovšem zastaralí, skoro potopní, moderním v očích jistého druhu našich pokrokovců jest za to našemu věku vzdálený cisář Julian, řečený Apostata, kterého já zase pokládám za typického zpátečníka.

Poláci a města. Ve 118 městech království Polského je 2.736.786 obyvatel. Z tohoto obyvatelstva městského v Polsku je pouze 1 milion 200.000 Poláků, tedy ani ne polovice. Více než Poláků žije v polských městech židů v síle 1.132.166. Ostatní jsou Rusové a Němci. Také v Haliči není ani měst ani městeček čistě polských. Všude tvoří značné procento židé a Němci. Nadpoloviční většinu polskou mají z měst pouze Lvov (51.2 proc.), Krakov (76.8 proc.), Jaroslav (52 proc.), Sambor (55 proc.), Přemyšl, Ordek, Sanoh, Břežany a Trenibodla. V Poznaňsku vzrůstají se v městech silně Němci. V Poznani je 60.000 Němců a židů a 95.000 Poláků.

Výživná — zdravá — lacná
Pro děti to nejlepší

Trh na děti. Každoročně koná se ve Friedrichshafenu trh na děti. Děti, (hoši i dívky) ve stáří od 11 do 14 let přicházejí do Friedrichshafenu a dávají se na jímání sedláky do práce. Mladí tyto pracovníci pocházejí z okresních hejtmanství Meranu, Landecku, Imstu a Reutte v Tyrolích. Z Friedrichshafenu jsou pak odváděny do říše: do Württemberska, Badenska a Bavorska. Velká nouze obyvatel jmenovaných hejtmanství a nedostatek práce nutí je často, aby poslali na trh i děti pod 11 rokem. Ve Friedrichshafenu utvořil se katolický spolek pro blaho těchto dětí (»Hilfeskinder« jím říkali), který snaží se dle možnosti zameziti nebo zmenšiti zlo této lidské bídě. Zvláštností tohoto trhu na děti jest, že děti samy projednávají si podmínky služební smlouvy. Dohodli-li se služební pán s dítětem, dojdou k vůdci výpravy, před nímž ujednají se pak definitivní smlouva. Vůdce může jen tenkrát zasáhnouti v jednání, je-li ujednaná mzda příliš malá, anebo nepoživá-li nájemník sedlák dobré pověsti. V posledním trhu bylo vyloučeno 12 sedláků, poněvadž v minulém roce řádně nenakládali s najatými dětmi. Co tkne se práce najmaných dětí, pozůstává tato ponejvíce z pastvy a jiných lehčích hospodářských opatření. Z pravidla spí děti se služebními: hoši s čeledíny, dívky se služkami v jedné místnosti. Tělesný vývoj dětí trpí často příliš dlouhou pracovní dobou a přetřžením sil. Ve Württembersku a Bavorsku jsou tyto děti osvobozeny od školní návštěvy, v Badensku jsou nuceny choditi do školy. Zmíněný již spolek pečuje o spolehlivý doprovod dětí z domu do Friedrichshafenu a snaží se všemožně, aby síly dětí nebyly prací přeplnány. Předseda spolku (nyní jest jím farář landecký dp. Gaim) navštívil v létě 70 obcí, v nichž děti jsou zaměstnány a přesvědčuje se o jejich všeobecných i zvláštních poměrech. Služební smlouva dětí trvá do 28. října: toho dne shromáždí se zase všechny děti ve Friedrichshafenu a jsou odtud spolkovým průvodcem doprovázeny do svých domovů. Děk činnosti spolku počet trhových dětí rok od roku klesá a není daleká doba, kdy tento neutešený zjev sociální zmizí. Hlavní podmínkou ovšem jest, aby zlepšen byl materiální stav rodičů. (»Katol. Koresp.«)

Všelicos. Protizidovský bojkot v ruském Polsku provádějí Poláci dále; z měst šlí se hnutí na venkov. — Komise pro konkordát mezi Srbakem a Sv. Stolicí zahájila svoje práce. — V obci Přiboraz u Stráže přikro-

čeno znovu k otevření opuštěného stříbrného dolu. — Panovník sprostil služby velitele námořnictva admirála hr. Montecuccolho a zároveň jmenoval místo admirála Ant. Hause velitelem námořnictva a přednostou námořní sekce ministerstva vojenství. — Konce ledna zahynula v Haifě koravana 2000 poutníků z Mediny do Hietzi následkem náhlé záplavy v celé krajině. — Neaktivní mužstvo, jež má býti povoláno v jarním doplňovacím období ke krytí vzniklých mezer v presenčním stavu, může býti letos, bude-li toho zapotřebí, výjimečně povoláno i před prvním dubnem. — Bývalý francouzský ministr války Millerand vyloučen byl ze socialistické strany, ježto jako ministr války jednal proti programu. — Zahájení generální stávký v Uhrách na protest proti volební opravě určeno na den 4. března. — V Rakousku jest 13.599 lékařů, t. j. 4.68 na 10.000 obyvatelů. — Proti litoměřickému biskupu dru. Grossovi vede vídeňský židovský tisk prudký boj, upíraje mu jakoukoli schopnost na stolec arcibiskupský ve Vídni. — Rakouská výprava zdravotní Červeného kříže, sestávající z 20 vagonů materiálů a několika lékařů a ošetřovatelů, jest na cestě do Bulharska. — Bavorští hostinští usnesli se zvýšiti míru sklenic pivních, jelikož často obsah sklenic bývá vyplněn pěnou. Pivo prozatím prý nezdrazí. **Krásný kalendář** (ku čtení) obdržíte, zašlete-li 50 hal. ve známkách Sdružení českých katol. zemědělců v Praze I., Velká Karlova ul. 8.

Přednost přede všemi
podobnými výrobky zasluhují

MAGGI^{HO} polévky

v tabletkách po 12 h na 2 až 3 talíře polévky, neboť jsou medentické chutí. Připraví se jen s vodou za krátkou dobu. Nejrozumnější druhý stále čerstvé má na skladě

A. JOŠ. KOMÁREK, obchod smíšeným zbožím, Hradec Králové, Velké náměstí 142.

Umelecký útav pro malbu na skle

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované okna chráněná v každém provedení, od nejjednoduššího provedení mosliového do nejbohatšího provedení figurálního, dodává tato i s kámenem konstatu vlastní výroby, ochranné stře a vše zaneseno v městě. Mnohdy slavné pro fa. gady, křivočerý atd. Náklady, rozpočty i odborná rada zdarma.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal **Eduard Jan Nep. Brynych.**

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722. Cena 4 K.

Katolický peněžní útav

„Úvěrní družstvo Eliška“
v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Růžencová rozjímání
která o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Malchárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknasné váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všete křesťanský český závod vytkáček a šlátek »Záštita« v Chrástě u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará »Záštita«. Vsd. duchovenstvu naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčte ve svém okolí!

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misiím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,
zakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA
též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

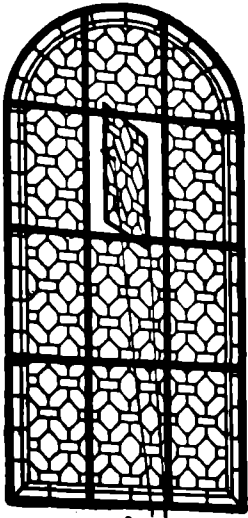
Składy:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

**Barevná
kostelní
okna** v odbor. provedení
shotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebechovicích u Hradce
Králové.
Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Dívka 28letá, tiché, skromné
povahy, ve va-
ření a vedení domácnosti úplně obeznalá,
hledá místo hospodyně
na faře. — Ct. nabídky do 15. března do
admin. t. l. pod značkou „Svědomitá“.

Harmonia
ssací i evropské soustavy, domácí varhany krás-
ného tonu, **piana a pianina** osobně v to-
várnách vybraná půjčuje a za tovární ceny
dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
Nejlépe doporučení z kruhů vd. duchovenstva.

Přátelé pravdy!

Protiivníci katolické církve šíří mezi náš lid
celé spousty prohraných brožur na potupu naší.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h
Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti bojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo,
až nepřítelé protikatolickými letáky zbožnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na
zkázu církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí
vytrvale státi na stráži. Laskavé čtenáře prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Casových Úvah“
v Hradci Králové.

TRY v plech. lahvi
za 30 a 50
haléřů.
Váše k do-
stání.
Nejlepší lididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonií
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský velehrad.
duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

ve velechrámu sv. Barbory v Hoře
Kutné, v koncertní síni na jubile ní
výstavě v Praze,

kteře byly nejvyšší cenou vyznamenány v Tamboré
na Rusi a ve čtyřech chrámech i tane ve Vartavě, v Buda-
pešti, na Tratu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonií
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobný sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísedícím
soudním znalcem.

PIANINO
: se levně prodá. :
Dotazy do admin. t. l.

Nejlépe
slivovici a borovičku
jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar
vyrábí a od 2 litrů zasílá
M. Nesňal, Uh. Brod.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,
snovazřizování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Pilně čtěte důležitý spis. O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a v ustavičném zřetelém k nově-
jší a nejpověstivější církevní i státní normám
a předpisům vzdělá

Dr. Th. Antonín Brychta,
kanovník-strašce kathedr. kapitoly v Hradci Králové.
Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Dle výnosu nejdůstojnějšího biskupského Ordi-
nariatu může důležité toto dílo býti pořizováno
pro knihovny farních a patronátních úřadů
na účet jmění zádušního, kde toho
prostředky dovolují.

Váše ceně toto dílo redakce „Obnovy“ co
největší odporučuje.

Expedici obstarává
Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Československé záložny v Praze
na úrok až
5%!
Spálená ulice 9-II.
Dopíšte si o složení
listy.

**Velehradské
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům doporučuje si depo-
ruční veškeré kostelní ládky a
náčiní a to: monstrance, knižky
obědy, nádobky, patenky pa. 191-4ly,
svícny, lampy, kaulitelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisem
církevním vyhovující. Staré před-
mety opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrí nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předmety neb výkresy zasílá na u-
kásku franco bez záveznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Před ruční.**
Shled veškerých státních a stříbrných klenotů, jako: to. 191-4ly,
madonky, křížků, prstýnků, náramků atd. z. 191-4ly,
prsteny, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i činěného vždy na skladě.
Staré slatí, stříbrí a drakobany kupuje za nejvyšší ceny.
JAN STANĚK,
pasíř a císlenr
Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n.

(Vystřihněte.)
Subskripce
na deset prvních knih nové obrazové sbírky
Ph. Dra Jos. Bělohlav:
**Světové
Monografie**
1. Cařihrad 6. Petrohrad
2. Neapol 7. Berlín
3. Varšava 8. Benátky
4. Hamburk 9. Paříž
5. Řím 10. New-York
Měsíčně svazek po K 1-20 s portem.
Všech 10 svazků najednou netřeba předplá-
ceti, možno předpláceti i po jednotlivých
svazcích; musí však býti každý takový svazek
skutečně předem zaplacen neboť po vyjití
bude účtován po K 1-60. V přihlášce pak
nutno prohlásiti, že subskribující odebera
postupně všech těchto deset svazků.
Rozsah těchto monografií jest dvakrát tak ve-
lík jako při Vlastivědném Sborníku. Pávodní
texty od domorodých odborníků! Při exotických
svazcích snímek originel. rukopisu autora. Tisk na
silné křídě přepychovou barvou, brožování v pev-
ném kartonu. Vkusná knižní úprava.
**V každém svazku 40 až 50
obrazů dle pávodních snímků.**
Dvoji vydání: české a esperantské.
Ph. Dr. Jos. Bělohlav,
Král. Vinohrady čis. 1486.

**Radte si psati o vzorky
firmě**
Therčovské výrobní společenstvo
„Vzájemnost“
v Hronově čis. 136.
— Vývoz inzerce a modního zboží. —
Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlněné i prací, dámské i panákové
plátka, damasky, ubrusy, ručníky **zefíry** na kotile,
— látky atd., překrásných modních vzorů. —
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných a násl. — Objednávky v ceně přes 30 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusné rozmanitých
za 18 K.
Obdržíte to nejlépeší! Přesně, sociál. podnik!
V podniku tomto lze též bezpečně uložit
vklady proti 6% úrokování.
Podnik podléhá revizi Zemského úřadu král. Českého
a Zemského úřadu.

Upřímným stoupencům české strany křesť.-sociální v Čechách.

Všem upřímným stoupencům naší strany jistě krvácelo srdce, když pozorovali stagnaci a neúspěchy našeho hnutí v poslední době.

A nikomu ze zasvěcených nebylo neznámo, co bylo hlavní příčinou těchto našich neúspěchů: neměli jsme vlastního denníku strany.

Všecky strany české mají své vlastní denníky: mladočeská má »Národní Listy«, státoprávní »Samostatnost«, sociálně demokratická strana má »Právo Lidu«, agrární má »Venkov«, ba i strana pokroková, která soustředila na sebe při posledních volbách osmkrát méně stoupenců než naše strana, má svůj vlastní denník »Čas«. Jenom naše strana, strana, za níž stojí 80.000 voličů, ho dosud neměla, neměla denníku, který by z povinnosti stranu proti denním útokům nepřátel hájil a své čtenáře o každém hnutí ve straně informoval. Sjezd strany r. 1910 na Vinohradech uložil proto výkon. výboru za první povinnost, aby se postaral o vlastní denník strany.

Velikonoční sjezd strany r. 1912 uložil výkonnému výboru dokonce vybudování vlastního denníku strany za tak přísnou povinnost, že měl výkonný výbor co nejdříve svolati sjezd strany, když by se mu nepodařilo do konce minulého roku uskutečnit toto vydávání vlastního denníku. Navržená a jednohlasně přijatá resoluce tohoto sjezdu zní:

»Zvolený výbor tiskového spolku je pod zodpovědností výkonného výboru povinen vykonati všechny přípravy k vydání vlastního denníku strany, který by vyšel buď prvního listopadu nebo prvního prosince ještě tohoto roku. Kdyby výkonný výbor seznal, že toto usnesení nelze provést ve stanovené lhůtě je povinen svolati ihned nový sjezd, jemuž záležitost předloží a novou direktivu si vyžádá.«

Výkonný výbor však nemůže býti viněn a odsuzován, že usnesení sjezdu neuskutečnil a to hlavně proto, že do konce minulého roku vycházely dva katolické denníky, pro třetí denník tedy půda nebyla.

Výkonný výbor konal už přípravy pro svolání sjezdu, na němž by se ospravedlnil, že do konce minulého roku denník vlastní vydati nemohl, když tu pojednou celá situace a akce denníková nabyla nové tvářnosti.

V těchto dnech přestává vycházeti totiž XX. Věk, takže nový náš denník nabývá tu rázem nové půdy, značných nadějí na brzké zakořenění a žádoucí rozšíření.

Proto ihned sešli se členové tiskové »Jednoty«, která byla založena k vydávání vlastního denníku a v ustavující valné hromadě 13. února jednohlasně přijali návrh, aby vydán byl vlastní denník naší strany co možno už v nejbližší době a zvolili si níže-psaný výbor, sestávající ponejvíce z členů výkonného výboru, který by se rychle staral o přípravné práce.

A téhož dne odpoledne, výkonný výbor naší české strany křesťansko-sociální ve své plenární schůzi schválil toto usnesení tiskové »Jednoty« opět jednohlasně a rozhodl se pro rychlé vydání vlastního denníku strany.

Upřímní naši přátelé! To, na čem se usnášely naše sjezdy, po čem tak dlouho marně volaly naše spolky a organizace, blíž se konečně svému uskutečnění. Na Vás záleží, jak má býti náš vlastní denník velký a jak levný. Přihlízejte-li se v nejbližších dnech co nejvíce odběratelů a co největší počet členů tiskové »Jednoty«, vyrostete zařídíte z nového našeho denníku mocná, nerozborná hráz, která dovede uchrániti vláru svatováclavskou a křesťanskou kulturu v našem drahém národě před hroživě dosud rostoucím příbojem vln a bouří nepřátelských.

Za tiskovou »Jednotu«: Ant. Havelka, tajemník české strany křesťansko-sociální, předseda; Josef Hovádek, knihař; Msgre Dr. Frant. Kordač, univ. professor; Stan. Plítek, kaplan; Frant. Svatek, redaktor; Frant. Šafránek, rolník; A. Šelbický, kanovník v Litoměřicích; Dr. Frant. Šuk, professor theol. v Hradci Králové; Fr. Vaněk, děkan.

Za výkonný výbor české strany křesťansko-sociální: Fr. Šabata, rolník, předseda. Dr. Rud. Horský, místopředseda.

Za »Sdružení českých katolických zemědělců«: Fr. Šafránek, předseda. Milo Záruba, jednatel.

Za »Hospodářské Sdružení českých křesťanských zemědělců«: Fr. Šabata, předseda. Jan Cimbulka, rolník, místopředseda.

Za Věnohorské »sdružení křesťanského dělnictva«: Josef Katnar, starosta.

Za »Sdružení české křesť. soc. mládeže« v Hradci Králové: Karel Kepl, starosta.

Za »Sdružení venkovské mládeže«: Ant. Kaňourek, předseda.

Za »Svaz čes. kat. živnostníků«: Frant. Ptáček, předseda.

Besídka.

Kancelář a jarní příroda.

Ze svých zápisků sděluje Florian Notýsek.

Okresní úřad v P. umístěn byl ve starém zámku. Do širokého příjezdu ústily dlouhé chodby dvěma směry. Jaké to byly chodby! Čím hlouběji do domu, tím byly tmavější, neboť čím dále, tím bylo méně oken. K tomu byly na chodbách, dlážděných vyšlapanými cihlami, v nepravděpodobných mezerách stupně, které brzo vedly výše, brzo níže. Architektura věru nevýzpytatelná!

Budova měla dvě patra. V prvním bylo inclytissimum praesidium, totiž úřadovna přednosty, rady Varty, jenž nerad stoupal do schodů pro svou plnost těla, pak pomocné úřady, protokol a registratura. V druhém patře byly úřadovny přiděleného personálu a v nejzadnější, nejzamračenější koutku byl pokojík, kde seděli dva praktikanti: Dub a Mráz.

Šlo se tam dlouhou chodbou, přerývanou dvěma stupni nahoru, pak třemi dolů a zrovna přede dveřmi opět dvěma stupni vzhůru. S těchto stupňů nezvyklý návštěvník obyčejně při odchodu spadl. Dveře takový návštěvník nalezl teprve tehdy, až si zvykl na tmou. Pro tyto příjemné vlastnosti byl tento pokojík přikázán praktikantům — ať si zvyknou! Ale za to tam byli za větrem.

Kdo nemusil, nešel tam. Zejména rada Varta tuto úřadovnu nepoctil nikdy svou návštěvou, mládenci musili vždycky jít k němu. A zařídili se tam pěkně po domácku. Dub měl v hlubokém výklenku svého okna klec se špačkem, kteréhož vtrvalostí, lepší věci hodnou učil nadávat. Ve Mrázově psacím stole, ve spodní poboční zásuvce měl zase svůj brloh jeho pejsek Afík. Dub měl podobnou zásuvku, napěchovanou pilinami, kterýmiž sluha Janeček měl (ano — měl!) zametat podlahu. Pod těmi pilinami i v tom brlohu často nalezly úkryt »resty«, tam jich nikdo nehledal.

Janeček staral se o praktikanty s blahovolnou péčí staršího »úřady«. Zpropitné přijímal bez díky a stápl v jakési zadní kapse, o kteréž jeho milovaná manželka jistě neměla tušení. Ostatně i když nebylo zpropitného, nepovolil ve své ohotě, věděl, že se mu ho za lepších dnů dostane.

A jeho služby byly vlastně neocenitelné. Byl faktotum okresu, prostředníkem mezi šéfem a odděleními a duvňíkem rady Varty. Praktikantům však věnoval zvláštní přízeň a dosti nezištně — vždyť to zpropitné bývalo mnohdy tak chudé! Opatřoval jim půjčky, dával jim »na studie« hodinky, skrovné jejich skvosty a na jaře zimníky, opatřil jim seznamy otázek zkušebních komisí, Nebesa vědí, kde to vše sebral! Nosil jim pivo, cítil dýmky a kupoval vojenský tabák. Zlatý člověk!

Bylo jaro. Krásné teplé jaro se zářícím sluncem, rozkvětení přírody a všemi těmi krásami, jež jako teď, i před lety u starých i mladých vyvolávalo blahé pocity. Což divno, že mládenci Dub a Mráz obmezovali návštěvu kanceláře zprvu přesně na úřední hodiny, ale čím bylo venku krásněji, tím více je zkracovali. Vždyť v té své klenuté studené jizbě měli sedět od osmi do dvanácti a od tří do šesti hodin! Za zámekem krásný park zval k pobytí a za řekou háj a luka zvaly k vycházce. Dub chodil do parku, tam studoval ke zkoušce a páchal básně. Mráz chodil raději za město a zvláštní náhodou stále častěji se setkával s důchodními Amálkou, která jako laňka pobíhala hájem a přeskačkova potuček a Mráz nic nedbaje úřední důstojnosti, dováděl s ní.

Bylo jaro! A tak se stalo, že za krásného květnového dne odešli oba praktikanti odpůldne již ve 4 hodiny z úřadu a příštího dne přišli ráno teprve o půl desáté. Setkali se v průjezdě a ihned zmizeli v tmavé chodbě. Dub otvíral klíčem již po paměti. Tu cítil, že cosi spadlo s kliky na zem. Mráz to zvedl, bylo to psaníčko visitkového formátu. Ihned mu zabušilo srdce a vohnalo červeň do tváří: »Od Amálky!«

Vrazil do úřadovny s kloboukem na hlavě a s holí v ruce a přistoupil k oknu. Za ním Dub. Mráz

v blahém rozechvění váhal obálku roztrhnouti. Dub jen mrkl na obálku a pravil: »To má slečna Amálka takový energický rukopis?«

Tu teprve Mráz přihlédl a četl stojaté velké písmo: »Pánům praktikantům Dubovi a Mrázovi — zde!«

»Francku, to není od Amálky, to je na nás oba!« Teď roztrhl obálku a držel v ruce visitku — pana rady Varty, obrátil ji a v zadu četl různé tahy: »Chtěl jsem pánům včera dát dobrou noc a dnes dobré jitro, ale páni byli pryč. Prosím oba na slovíčko!«

Hruza! Rada byl zde — dvakrát, to se ještě nestalo v těch letech, co tu byli. Věděli dobře, že rada Varta byl v příčině zanedbané docházky neúprosný. Oba stáli bezradni proti sobě a výraz tváří jejich nejevil zrovna vrchol intelligence. V tom vešel sluha Janeček s otázkou, má-li jít pro pivo, ale hned seznal situaci. »Co pak se stalo, dala jim kvinde oběma?«

»To je ještě horší«, pravil Dub, přečtete si to!

Ale Janeček nebyl tak prudký. Položil akta na vedlejší stůl, z kapsy vytáhl tabatěrku, osvěžil nos a zbystřil zrak dvojnásobným šňupcem, pak vytáhl pouzdro a vyndal brejle: »Tak teda ukážou, když tak oba oněměli!«

»Janečku, pane Janečku, pomozte, co mi máme říci?«

»Aha«, povídá Janeček, »to mají s těmi zvířaty! Když včera již ve 4 hodiny tu bylo prázdné, chtěl jsem zde větrat a jak vejdu, tu jejich Afík vyrazil dveřma ven a s velikým rámusem běžel za nima. Vždyť ho tu zavřeli! A pak Karlík (špaček), když cítil čerstvý vzduch, začal nadávat z okna: »Votroku plešatá, čím se mažeš« a jiný pěkný věci a hvízdal jako švíčko. No a starý špacíroval v parku a všecko slyšel, tak se vrátil a vylezl až sem. A dnes ráno sem poslal starýho Boudu a ten mu vyřídil, že je zabeďněno. Tak to vidíš! No, ale nějak to spravíme. (Šňupnul si.) Mají páni resty?« Dub i Mráz zde stáli u výslechu před sluhou a oba škrábali se za ušima. »No v těch pilinách něco se najde.

»A v Afíkově šupletí taky něco bude.

»Tak vidíš! Voni, pane Dub, něco starého vytáhnou a jdou s tím hned do registratury a tam hledají čísla a šimly. A voni, pane Mráz, s něčím běžejí do účtárny a diskuržují trochu s panem oficiálem. Pak se jako zde sejdou a jdou k starému a řeknou, že to jako hledali již od včera.«

Dub a Mráz zapomněli na pivo a běželi s papíry hned dle rady Janečkovy. Za deset minut se sešli a s nejistými pocity se odebrali do praesidia. Že rada Varta na klepání na dveře nereaguje, věděli. Proto oba vešli s nesmělým pozdravem. Ale rada Varta nic, seděl zády ke dveřím ve své lenošce, nakloněn nad stolem. Mládenci čekali. Upozornit na sebe si netroufali a byli tiše jako pěny, jen očima se upozorňovali na zlou situaci. Stáli hodnou chvíli, obhlíželi tajemnou presidiální úřadovnu, viděli na knihovně dvě sklenice od piva ještě se zbytkem pěny — mlčeli a stáli.

Konečně pan rada mocně zasupěl, narovnal se, zívá — právě se probudil. Na chvilku pohrál mládencům na tvářích úsměv, ale hned zvázněl, když pan rada i s lenoškou se obrátil a zahromoval: »Je to způsob? Co tu chcete jako raubíři, ani nedají pozdravení! Máte to lidi!«

Dub jako starší ujal se slova, že přicházejí k rozkazu. Tu rada sešoupl brejle na špičku nosu, pronikavě oba prohlédl a pravil: »Tak Pán Bůh dobrý! Kdepak páni chodí, co? Takhle chtějí pak jít ke zkoušce a člověk aby je ještě fedroval! Tak co, mluvte, Dube, pak Mrázek.«

Dub začal, že má na stole takovou spleť věcí, že k ní hledal již včera priora (spisy) a dnes ráno zase, než to našel, a že pan kancelista v registratuře (dodal směle) mu to potvrdí.

A Mrázek zase, že již včera si dělal výpis z hlavní knihy, dnes ráno že to teprve dokončil, a že pan oficiál z účtárny to dosvědčí a že pan rada patrně ráčil právě přijít, když náhodou oba byli pryč...

Ale pan rada mu přetrhl řeč: »Vy jste mi dva kujoni! A kdopak to tak tam nadával, kdopak hvízdal jako v konírně, a čí to pes zbouřil celý dum, co?«

Teď oba mládenci simulovali překvapení a jejich tváře opět a teď vědomě byly daleko vzdáleny vrcholu intelligence. A zapřeli se vši rozhodností své miláčky Karlíka i Afíka!

Tu v pravé chvíli vešel Janeček se spisy, sebral sklenice a chtěl odejít.

»Halt, Janeček,« houkl pan rada jako do lesů, »to voni tak nadávaj a hvízdaj po chodbách? Slyšel jsem včera! A co sem pouštěj psy?«

»Janeček stál jako svíčka, ale beze strachu odpověděl, to že hvízdal zahradníkův chasník, ryl zrovna pod okny a nadával na zahradníka, se kterým má nějakou mrzutost. O psu že neví nic. Rada již toho měl dost, jen ještě řekl: »Tak jděte.

jděte všichni. Hroze prstem dodal: »A k vám nahoru se zase podívám.«

Na chodbě mládenci objali Janečka, zrevivali kapsy a dali mu celou zlatku. A Dub mu daroval svého špačka a Afík také již nesměl do kanceláře.

Jestliže by snad tyto řádky četla zástupkyně slabého, ale krásného pohlaví, tož k jejímu uspokojení dodávám, že Mráz s Amálkou se dostali. Ale již nepobíhají v háji, ani neskáčou přes potok, vážit dohromady 235 kilo. A od té kancelářské aféry již tolik uplynulo vody do moře, že Amálka číslo 11. již se také ohlíží po některém fešném praktikantovi.

Kulturní jiskry.

Známka pokrokové kuráže na Slovensku. Divíme se, že dr. Šrobár, který byl tolik podporován od faráře Hlinky, postavil se v čelo Hlinkových odporců! Takový harcovník, který dovede k vítězství mandátu podpisyvatelů program, znějící ve prospěch katolíků a pak jde na volnomyšlenkářský sjezd do Prahy, aby tam tleskal německým židům, neleká se ovšem ani činů odvážlivějších. Pokrokářský slovenský »Týždenník« dne 14. února hrdě o svém miláčkově napsal: »Šrobár je známý jako slovenský pracovník aj v cudzozemsku.« Nyní však promluvil o té záslužné práci »Slovenské Ludové Noviny« několik nových řádků, které Šrobár tak hned neztrávil.

Statný pokrokový generál totiž sepsal »Ludovou zdravotvedu«, kterou vydal r. 1908 v Szege-dinu. Podepsal se jako autor, nikoli jako překladatel. Širé davy Slováků ovšem lehce uvěřily, že dr. Šrobár jako lékař mohl lehce sepsati sám takový odborný spis. Také za svou práci přijal přechoťně od vlastní kapsy 1000 K od akciového tiškového družstva v Turč. sv. Martině. Leč nyní vyšlo na jevo, že ta kniha jest snůškou úryvku z německé »Hygieny«, sepsané od dra. Augustina Gärtnera. A dle všeho se zdá, že dr. Šrobár nevypisoval ani direktně z německého originálu, nýbrž z českého překladu, který vydal dr. Erazim Vlasák u Grossmana a Svobody. Dr. Vlasák však se skromně podepsal jako překladatel, kdežto dr. Šrobár tvrdí na titulním listě, že sám »napísal« a že jest »převodca« (autor). Pokrokář by přece jenom neměl sahati k tak neomalené literární krádeži. Učenému doktorovi mělo by býti hračkou propletení Gärtnerových vývodů výzkumy novými, čerpanými aspoň z jiných četných knih, jestliže se »volně myslící« pokrokář na vlastní zkušenost nechce spoléhati. Vidíme, jak mámi lid demagogové, kteří jazykem tak veliký důraz kladou na samostatné myšlení. Veliký volnomyšlenkářský borec po všech chvástavách svých řečech zaleze jako hlemýžď, aby pilně opisoval cizí myšlenky, které pak utratí jako minci vlastního ražení. Leč pokrokářskou práci ve smyslu dra. Šrobára, jak patrně, zastane snadno i kaprál, který poněkud ovládá německý jazyk. Ale tolik pravdou jest, že Šrobár má kuráž velice překvapující.

A zase falšování církevních listin. Známo jest, jak dlouhou dobu balamutili soc. demokraté českou veřejnost »řečí biskupa Strossmayera na koncilu Vatikánském«. Staříčkový biskup sice energicky se ohradil proti tomuto drzému pamfletu, obsahujícímu veliké útoky proti katolické hierarchii. Ale lidé, jejichž výnosným fešeslem jest balamucení lidu, dělali s »řečí« kšefty dále. A přece každý soudný člověk mohl se lehce přesvědčiti z četných vážných spisů, co vlastně Strossmayer na památném koncilu mluvil. Kšeftovalo se také s vymyšlenou »řečí generála Jesuitů«, s podvodným spisem »Pogiovým« o Husovi atd. Nyní takový bezectný sport se ujímá u zavilých volnomyšlenkářů amerických, které naplňuje molutnění naší církve v Americe nepřítelným záštim. Protestantský a zednářský tisk ostouzí katolický klérus jihoamerický pomluvami nejdřežšími, jakým by se i pohané musili diviti.

Kam až odvaha moderních hanobitelů sahá, patrně z toho, že roku 1897 byla uveřejněna podvodně vymyšlená encyklika Lva XIII. k biskupům jihoamerického státu chilského. Rozumí se, že prohnaní zlosynové složili si »papežskou listinu« tak, aby vzbudila v lidu proti duchovenstvu největší rozjítění. Roku 1910 pak sekretář zámožských presbyteriálních misíí dr. Speer na studentské misijní schůzi užíval hojně citátů z »encyklyky« a dotvrzoval slova citovaná poukazováním na slova jiné falšované listiny: na »list arcibiskupa venezuelského«. Celá řada protestantských časopisů, aniž by se ptala, zda jest možno, aby sama hierarchie tolik svoje duchovenstvo tupila, uveřejňovala horlivě slova dra. Speera.

Tu však v dubnu r. 1910 katolický kněz Charles Martin žádal písemně dra. Speera o vysvětlení, kde se obsahu takých listin dopídil. Dr. Speer pokukával na několik protestantských časopisů, ale vyznal, že v katolickém tisku nikde těch listů nečetl. Vynilouval se rozpačitě. Konečně dne 30. dubna r. 1912 napsal poctivě knězi Martinovi, že dle zpráv protestantského missionáře dra. Browninga se jedná o — falšovní. Browning pak sám v

»Sout American Problems« vyznal, že arcibiskupský sekretář prohlásil ty listy za padělky. Browning pátral po pisatelích do radikálního listu »La Lei«. A tu se mu sám autor přihlásil, řka, že sepsal list papežův i odpověď arcibiskupovi sám na radu jednoho z vůdců radikální strany. Řekl, že psal listy »pro ukřácení chvíle«, že se domníval, jak se jich užije pouze v Chile. Ačkoli tedy presbyterián Browning pověděl ryzí pravdu, přece jenom jména pachatelova nesdělil, protože prý mu zaručil mlčení.

Nápadnou však vždycky zůstává krajní drzost lidí, kteří dovoli si falšování tak úžasné, podvody neomalené, které způsobem zcela snadným mohou býti objeveny. Kdyby někdo falšoval list císaře německého, anebo presidenta francouzského, v několika dnech byl by chycen spravedlností za límec. Ale pro chvilkový úspěch falšují se i slova papežova.

Přítal amerických rozvodů. Vážní myslitelé v Americe se stoupajícím rozměrem pozorují veliký vzrůst manželských rozvodů. Za posledních 40 let ve Spojených Státech severoamerických bylo provedeno přes 1.850.000 rozvodů. Skoro polovice jich stala se v několika málo státech, v nichž lze je provésti beze všech zvláštních obtíží. Rozvody těmi bylo dotčeno pět milionů žen a dětí. V roce 1912 dalo se rozvésti na 100.000 manželských dvojic, čímž bylo zbaveno 70.000 dítek otců nebo matek, třebaže dochází tam k rozvodům většinou mezi manželi mladými.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,
akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Kramářova 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijní).

Křesťanský živnostník.

O živnostenských úvěrních družstvech přináší obsáhlý informační článek únorové číslo »Maloživnostníka«. Kdokoli chce v tomto směru pracovat, dopiš si o číslo na ukázkou (na Kr. Vinohrady 1585.)

(Sčkž) **Ústředna pro živnost, obchod a průmysl** zakládá se pro Moravu a Slezsko v Olomouci. Účelem jejím je, hájiti blaha českého živnostnictva a obchodnictva, poněvadž německá většina pracuje jenom pro živnosti a obchod německý. Olomoucká ústředna vytkla si též cíl, jako má Ústředna v Hradci Králové, založená pro obvod komory liberecké.

(Sčkž) **K ukládání osobní daně z příjmů.** Lhůta k podání přiznání k osobní dani z příjmů byla opětně prodloužena. Avšak povinnost zaměstnavatele, podati výkaz příjmů zaměstnaných se stálým, 1200 K převyšujícím platem, nebyla oddálena a lhůta k tomu končila dne 31. ledna. Jakkoli se obě přiznání do jisté míry doplňují a prodloužením jedné lhůty měla býti prodloužena druhá, přece činíme zaměstnavatele na to pozorný, že upomínky berních správ, kde byly vydány, formálně jsou správné a hrozících pokut uchrání se zaměstnavatelé jen podáním žádaných výkazů, ač-li dodatečně nebude v nejbližších dnech i lhůta k tomuto přiznání ministerstvem prodloužena.

(Sčkž) **Výdělková daň společenstev.** Správní soudní dvůr rozhodoval o stížnosti kteréhos družstva (zapsaného společenstva s ručením omezeným) proti zemskému finančnímu ředitelství, že tomuto družstvu byla uložena daň výdělková. Družstvo má za úkol zhodnotiti zemědělské výrobky svých členů, ale má ve stanovách, že v nedostatku výrobků vlastního členstva může použiti takových i od nečlenů. Finanční úřad nepřiznal družstvu osvobození od daně výdělkové, poněvadž lze použiti surovin od nečlenů za této podmínky jen při nedostatku zaviněném suchem, zkrátka působením vyšší moci (vis maior). Družstvo dovolávalo se osvobození na základě stanov, že může použiti surovin i od nečlenů, má-li o surovinu nouzi vůbec, zkrátka kdykoli je to pro družstvo s výhodou. Správní soudní dvůr dal za pravdu finančnímu úřadu.

Sociální besídka.

Velký počet soc. dem. desertérů. Sama soc. dem. zpráva o činnosti hornické rudé »Unie« za r.

1912 jest jasným svědectvím velikého úpadku. R. 1908 měla »Unie« 32.613 členu, nyní však dle soc. dem. vyznání pouze 13.620. Příjmy klesly v posledním roce o 65.000 K. Roku 1909 obnášely ještě příjmy 359.222 K, r. 1910 pouze 97.877 K, r. 1912 jen 20.593 K. Tudíž jistě i z přiznaného počtu členů jest několik tisíc, kteří neplatí. I počet odběratelů tří odborných časopisů klesá rychle. Český list na příklad měl r. 1908 odběratelů 14.000, nyní jen 4.200. Nejsilnější baštu měla tato organizace na Ostravsku. Ale r. 1912 čítalo se tam jen 5928 členu, ačkoli v uhelné pánvi ostravsko-karvinské pracuje na 40.000 dělníků. Ovšem velikou řadu rudých sekretářů musí si platiti dělnictvo dále.

Zase dokument k »mírovým« rudým snahám. Na venek soc. demokraté křičí po zachování míru za každou cenu. Ale ve svých kancelářích přehlížejí celkovou situaci velice prakticky. Vždyť přece pohlaví sami vidí nejlépe, že mír ohrožují v pravdě nejvíce soc. demokratické demonstrace a vůbec hlavní linie rudé politiky. Soc. demokraté italská dávají nyní přednost národnostním úspěchům před mírovými snahami. Mnoho nám o tom pověděly »soc. dem. »Sozialistische Monatshefte« (z 13. února t. r.) ve zprávě o sjezdu sociálně reformní strany italské. Právě se tam, že oficiální politika socialistické internacionály stavěla se radikálně proti politice koloniální (proti obchodnímu a politickému využitkování zámožských osad). To dosvědčují rudé kongresy v Paříži (1900), Amsterodamě (1904) a ve Stuttgartě (1907). Ale — reformní socialisté italská na sjezdu v Římě zaujali zcela jiné stanovisko. »Resoluce sjezdu vidí v koloniálním rozmachu nutný zjev moderního vývoje, který prýští z hospodářských a národnostních potřeb starých kulturních zemí, a zdurazuje, že dělnická třída má povinnost, aby v této otázce započala pozitivní politiku.« Proto nemá se strana stavěti proti oprávněným požadavkům expansivní (rozpínavé) politiky vlastního národa. Nemá viděti luštění mezinárodních otázek jenom na základě světového míru.

»Soz. Monatshefte« k tomu dodávají: »Socialistický reformní strana stojí tedy na stanovisku, že v přítomné době nesmí býti podřízena internacionální politika proletariátu mírovým snahám vytrvale a za každou cenu.«

Tu to máme! A teď sledujte rudé stesky na válku balkánských spojenců proti tyranskému Turecku! Tedy zase mnoho ze zásad sleveno, protože připojení Tripolska k Itálii pomůže i soudruhům.

Obmyšlená vražda posl. Kunschaka a pokrokový úsudek. Jak již z novinářských zpráv známo, vypravil se z Mnichova do Vídně zločinec Freiburger (který ztrávil v kriminále pro časté lotrovské činy téměř polovici svého života), aby pomstil zavraždění Schuhmeierova vražedným útokem na křesť. soc. poslance Leopolda Kunschaka. Soc. demokratické listy, které ani slovem ničerný úmysl nepokáraly, prohlašovaly, že Freiburger do rudého tábora nepatří. Pokrokářský tisk začal docela prohlašovati, že Freiburger jest objednaným žoldněm křesť. soc. strany, aby sehrál komedii, kterou by se poněkud zahladil hrozný dojem, jaký vzbudil vražedný čin bratra posl. Leop. Kunschaka. Že měl židovský tisk rozhodně počkati se svým úsudkem aspoň několik dní, patrně z tohoto. V neděli dne 16. t. m. byl příjezd Freibergův oznámen vídeňské policii. Ale již dne 20. t. m. (v č. 93.) »Münchener Neueste Nachrichten«, které soc. demokratum ochotně slouží, podaly následující charakteristiku Freibergovu. Freiburger jest prý intelligentní, ale politicky přepjatý člověk. Napřed byl zapsán u rudé organizace českých dřevodělníků, pak u německé. Velice horlivě pro rudou stranu agitoval. Roku 1910 přistoupil k německým volným myslitelům. Mluví německy a česky, vyzná se v těsnopisu. Složil dva agitační protikatolické spisy a pokoušel se i v básnění.

Ale »Čas«, aniž vyčkal bližšího vysvětlení, připojil k zatčení »zpuštěného, 26krát trestaného člověka« zvláštní poznámky. Prý »je samozřejmé, že se (Freiburger) za svobodného myslitele a radikálního socialistu vydával neprávem.« Ale prý okolnosti zatčení tohoto člověka jsou svrchovaně podezřelé. »Individuum ke všemu schopné bylo by zajisté schopné i k tomu, aby se za dobrý peníz dalo najmouti ke komedii... Účel posvěcuje prostředky (jak patrně, nejvíce pokrokářům!!) — a účel zbavit rakouskou stranu křesť. sociální ohavné výsady, že z jejich řad vyšel nejohavnější politiký (!!!) atentát, jaký kdy v Rakousku byl spáchán (soc. demokraté jsou nejmírnějšími beránky!), posvětil by zajisté i takový prostředek...«

Už dost! Když některé listy se pouze zmínily o možnosti rituelní vraždy, pokrokářský tisk jednohlasně křičel o »lidožroutství«. Jak nazvati klepače z »Času«, který beze všeho důvodu viní křesť. sociální politiky z takového zcela neapného padoušství? A docela hned obviňuje katolíky bavorské! Úkladný vrah ani nemůže býti volnomyšlenkářem a radikálním socialistou? Zato v Barceloně a v Rusku by už mu bylo dovoleno vraždit ještě hůře »organisovaným způsobem«.

Rozšiřujte »Obnovu« a »časové úvahy«

Doporučujeme
našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, ciběte, monstran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentní a devotionální
- BRNO. -

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlasevačský

GAUDENC APPL, LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

60 kg. tmavě sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekci
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Záložní úvěrní ústav

v Hradci Králové

zve pány akcionáře ku

44. řádné valné hromadě

:: která konati se bude ::

v pondělí dne 17. března 1913 o 10. hodině dopolední

:: v aule Obchodní akademie v Hradci Králové. ::

Pořad jednání:

1. Výroční zpráva obchodní a účetní za rok 1912.
2. Zpráva revisorů účtů.
3. Volba 4 skrutatorů.
4. Rozdělení zisku za rok 1912 a stanovení dividendy.
5. Doplnovací volba do správní rady.
6. Volba revisorů účtů.
7. Volné návrhy.

Platně hlasování může se zúčastniti ve valné hromadě dle § 13. stanov každý akcionář, který své akcie nejdéle do 9. března t. r. inclusive u pokladny ústavu v Hradci Králové, neb filiálky v Krakově, Plzni, Praze, Semilech, expositury v Jičíně, Chrudimi, Slaném a Turnově složí.

Správní rada.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Výprašticích)

doporučuje P. T. veleůstojn. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový cenník č. 60.

5%

Moravská agrární a průmyslová banka,

filiálka v Chrudimi zúrokuje vklady

bez výpovědi i výhodněji.

Stanislav Jirásek

v Hradci Krá. 138, doporučuje velel. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

**Elektrické
světlo**

přenos ally pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Krá.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Josef Štěpán,
odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,
doporučuje závod svůj velel. duchoven-
stvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování
oltářů, kazatelů, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,
zlacení písmen a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.
Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

**Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církvní náčiní**
doporučuje
František Stadník, Olomouc.
Stálý přísečný soudní znalec.
Filiálka: Čes. Budějovice.
Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matci C. M.

Svíce
oltářní, pravé voskové,
k velikonočním
peškálům, triangle, kadidlo
libovonné,
pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
všechny vzorné jakosti vlastní výroby
veled. duchovenstvu
v levných cenách doporučuje
J. PILNÁČEK,
o. a k. dvorní továrník,
Hradec Králové.

Mešní vína
zaručeně pravá
dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách
Jan Košťál,
hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.
Ceny za litr od 90 hal. výše.

VŠUDE DOBŘE
osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,
A DOMA NEJLÉPE
oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodynka.
Vyrábí: **Jos. Jelínek, mydlář**
v Hradci Králové.
Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.
Zručný
kovářský uělník
hledá nové místo.
Adressu sdělí administrace t. l.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice školské.
Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých
kostel paramentů
prádla, praporek, příkrovů, keberů a
kevevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.
Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franco.
Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.
Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.
Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Všeobecná úvěrní společnost
z. s. s. r. ob.
v Hradci Králové
úročí vklady
**4% - 5 - 5% - 5%
dle výpovědi.**
**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Jan Kryšpín,
(J. Sylvaterv
synovec, nástupce)
odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.
PRAHA—I.,
č. 145 st., Malá Karieta
ul. č. 39 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se
ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se lesklými
rámky, stíhací, osazenými.
Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.
Neodstředná veřejná i písemná pochvalná uznání.
Založeno roku 1883.

Vklady přes 20,000,000 K. — Akciový ka-
pitál 8,000,000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobohod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Rakont směnek. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.
ČESKÁ BANKA
filiálka v Hradci Králové
s přidruženou expoziturov v Jaroměři.
Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohady I. a II., Holebovice, Nusle, Karlín,
Vysocany. Vklady na knížky
a běžné účty úročí 4% - 5%
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 10.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 7. března 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní **5¹/₂%** při výpovědi 60denní **5¹/₂%** při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—, Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Pozvání

k řádné valné hromadě

Jubilejního vzájemně dobročinného živnost. spolku

»CHARITAS«

se sídlem v Hradci Králové,

v neděli dne 30. března 1913 o půl 2. hod. odpo.

v sále Adalbertina v Hradci Králové.

Pořad:

1. Zahájení schůze.
2. Čtení zápisníku minulé valné schůze.
3. Zprávy jednatele, pokladníka a revisorů.
4. Volby 8 členů výboru, 3 náhradníků, 3 revisorů účtů a 9 členů rozhodčího soudu.
5. Stanovení výše zápisného, členského a ročního příspěvku. Výše úmrtní podpory pro příští rok.
6. Volné návrhy, které musí býti 8 dní předem výboru písemně podány.

V Hradci Král., dne 28. února 1913.

ThDr. Fr. Reyl, starosta. V. Jenčovský, jednatel

Svoboda demagogů.

Svoboda na postupu! Ale lidem pokojným vstávají vlasy úžasem, když se zahledí do tváře rozšklebené přisery, která se za svobodu vydává. Moderní »svoboda« nahání takový strach, jako ve starověku řeč o nelitostných Furiích. »Dle toho, jak se bude oslabovati klerikalismus, bude stoupati svoboda. Klerikalismus na předním místě snaží se udržeti lidstvo v ujařmění!« Tak vyvolává pronikavě demagog, prozrazuje již svými zůfivými gesty a spíláním, jak hodlá naložit s volnostmi občanů jinak smýšlejících. Ani v dobách barbarských nejevilo se tolik bezcitnosti k protivníkům, jakou prozrazují moderní štváči, hlučící o svobodě na každé schůzi.

Portugalsko a Barcelona mluví zajisté dosti zřetelně. A kde »svobodomyslní« demagogové po důkladné inspekci válečného terénu poznají, že by se jim hrubé násilí nevyplatilo, tam hledí vhoditi otrockou ohlávku vyhlédnutým obětem na základ rafinovaných obmyslů.

Poslední volby do říšské rady byly nejtrap-

nějším vysvědčením, jakou svobodu chtějí lidi vnutit občané, kteří stýskají na »despotismus klerikalismu«. Podvádělo se hromadně, mandáty se kradly přímo před ústy lidem těm, jimž práve náležely. Den před volbou rozletovala se celá chumelenice letáků, hanobících nejdrzejšími lžemi kandidáty smýšlení konservativního, kdo chtěl užiti skutečné svobody volební, byl štván jako jelen na honu, spíláno mu jako zločinci.

A podívejme se jinam! Volby do Všeobecné nemocenské pokladny v Brně, jež skončily za úžasných okolností ve prospěch rudých autonomistů, byly nyní zrušeny. A proč? Někteří občané vclili na několik legitimací, odevzdávány docela i hlasy lidí mrtvých. Jednomu voliči slibováno, druhému pohroženo, třetí obdarován atd. Dle listin bylo 27.000 voličů, z nichž vyzvedlo si legitimaci pouze 14.000, k volbě pak se dostavilo pouze 11.378. Z těchto hlasů obdrželi autonomisté 6812, centralisté 2879, křesť. sociálové 1060, národ. sociálové 627 hlasů.

Byl to vlastně náruživý boj mezi autonomisty a centralisty. Ve volebních listinách bylo zapsáno voličů o tři tisíce více, než se mělo zapsati dle výkazů nemocenské pokladny. Dále bylo voleno místo 98 pouze 90 delegátů. Pro tyto nesprávnosti byly volby německou radnicí brněnskou zrušeny. A proč vpašovali autonomisté 3000 »voličů« do volebního seznamu? Kdyby bývali autonomisté potřeby, celá řada jejich dobře placených agitátorů by byla přišla o existenci. Proto se děly volby tak, aby byl podán nový důkaz, že rudí teroristé svobodné volební právo nedovolí nikde, kde mají na voliče vliv.

Pro zaopatření pohlavárů se udělá všecko. Došlo zase na Moravě k volebnímu kartelu agrárně-pokrokově-soc. demokratickému. Kartel ten má umožniti, aby byli na četných okresích zvoleni za poslance lidé, kteří by bez kartelu nikdy nezískali nadpoloviční většiny hlasů. Tedy voličstvu mají býti nuceni čachráři, které by odstřelilo všeobecné hlasovací právo rázem již při prvé volbě, kdyby tato se dala způsobem pravidelným. Sám centralistický »Proletář« obviňuje předáky autonomistické ze zrady na dělnictvu, nazývá volební čachr pustou a hnusnou komedií, sehranou na záchranu mandátů několika zbankrotělých veličin. A tací lidé se tváří, jako by stáli na přední

stráži proti každému, kdo by chtěl svobodu obmezovati!

Ročník Josef Černík oznámil v »Právu Venkova« dopisem datovaným 1. ledna t. r., jak na něm byl vylákan podpis ve prospěch oficiální agrární listiny. Chytrý agitátor totiž tvrdil, že se Černík podepsati ve prospěch opozičního poslance K. Práška. Nu — a pak se s podpisem podvodně vylákaným běželo do »Venkova«. Tak se tedy »uvědomuje« lid, aby si dovedl svobodu obhájit.

Na Moravě to vzali agrárníci ještě ostřejší notou. Svými intrikami dokázal, že provedeny volby do zemědělské rady způsobem zcela nezákonným — aby ovšem agrární pokrok zůstal dále při vesle a při penězích. Napřed poukázal brněnský »Hlas« na veliké a zámyslné nesprávnosti, které se udály při vypisování voleb. Pak poslanec Šamalík podal příslušný protest, opřený o zdrcující dokumenty. Volba výboru i předsidia českého odboru Zemědělské rady moravské dala se způsobem protizákonným. Lhůty k provedení voleb volitelů nebyly šetřeny a dodrženy, vyhláška v »Mor. Hospodáři« byla opožděná a zkomolená, tak že celá řada hospodářských besidek, družin a jiných korporací již se o volební právo ucházeti nemohla. Obsah vyhlášky o volbě delegátů byl nesprávný atd. A to všecko proto, aby bylo katolické rolnictvo zaskočeno, aby nemohlo užiti svého svobodného práva k volbě lidí vlastních.

Olomoucký pokrokový »Pozor« napsal pod titulem »Trpké kapitoly«: »Sociální demokracie pracuje terrorismem, jemuž nikde jinde není rovno, a bojkotem lidí, kteří se jí staví do cesty. Zvláště tam, kde jest silná, dává svou moc a převahu odporcům pocítiti a k vyhladovění, k poslušnosti dohání je bojkotem.«

Ovšem případy hromadného, bezcitného násilí soc. demokratického opakují se každý týden. Ale při tom jest nejvýznamnější ta okolnost, že intelligence pokrokářská, která stále sledí po nějakém útlaču ve stranách jiných, klaní se až k zemí společnosti zřízené na tyranisování občanských práv. Časopisy pokrokářské zamlčují případy nejhorších bezcitností rudých — a kde o nich musí promluvit, tam obyčejně omlouvají. Pýcha despotů stoupá a pokrokáři moderní tyranii podporují pochlebenstvím a jiným způsobem. Lidé, kteří se úžasně rozčilují, jestliže některý nezbeda jest ve

FOTOGRAFIE

vkusné i umělecké v pose i osvětlení.
Rodinné skupiny. — Snímky dětí.

První závod v místě.

Školní a spolková tableaux

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradec Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—

Reservní a pojistné fondy K 23,000.000.—

Centrála v Praze, zhl. r. 1888.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frydek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: Grado a Opatie po dobu lázeňské sezony. — — — Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 4¼%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tuzemsku i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

škole šlehnout rákoskou, zcela klidně se dívají s povýšené své galerie, jak otcové četných rodin jsou vykopáváni z fabrik pro odchylné přesvědčení, jak jsou vlázeni k volbě občané s vnucenou kandidátní listinou rudou, jak jsou tělesně týráni občané, neplatící do rudé kasy.

Až ta moderní »svoboda« z vítězí, pak se dočkáme poměru portugalských. Lidé, kteří již nyní buď tělesným násilím anebo švindlem zbavují občany jiného smýšlení vší svobody, ujaří pak celé dav se sveřepou bezcitností.

Volné listy.

Svobodomyšlníci a prof. Förster. Opravdoví a vážní vzdělanci za hranicemi dávno již věděli o prof. Förstrově, oceňovali jeho zdatnost a působení. V Čechách svobodomyšlné noviny o něm nepromluvily ani slova kromě »Přehledu«, který nedávno Förstra paušálně odmítl. Tato nevědomost a tato oposice nedá se jinak vysvětliti, nežli tím, že našemu kulturnímu životu vládne pořád povrchní fráze, která všímá si jen úkazův, označených svobodomyšlností a pokrokem. Jak tato svobodomyšlnost a pokrok vědecky vypadá, na to se činitelé veřejného mínění neobližejí, a ani na mysl jim nevstoupí, že jejich paušální hesla mohla by se leckdy státí zabořilým zpátečnictvím a kulturní tmou.

Dne 22. února »Národní Listy« vytiskly nářek nad tím, že prof. Förster jmenován byl profesorem paedagogiky na universitě vídeňské. Na důkaz, jak se zachází s lidmi, jako jest prof. Förster, a jak jsou mrzačeny kulturní hodnoty, nehodící se do ránce svobodomyšlnosti, několik řádků z »Nár. Listů« ocitujeme. »Jmenování F. W. Förstera, bývalého docenta filosofie a morální paedagogiky v Curychu, professorem paedagogiky na universitě vídeňské, vyvolalo značný rozruch jednak způsobem, jakým jmenování to bylo provedeno, jednak jeho skrytými pohnutkami, které

jsou však příliš zjevnými při dnešním kurse, jaký ministr Hussarek nyní stále více ostřeji zavádí ve věcech školských. Není pochyby o tom, že Förster byl do Vídně povolán patrně na vyšší upozornění pro svoje ultramontánní stanovisko, nikoli pro svou vědeckou kvalifikaci. Způsob jmenování Förstera je útokem na autonomii university, útokem na svobodu vědeckého badání (!) a přesvědčení (!), který musí býti důkladně odmítnut. Förster, nyní již 44letý, je hlavním zástupcem směru morální paedagogiky v Německu, kteréžto hnutí chce intelektualismu výchovnému čeliti kulturou charakteru. Ve své voluntaristické teorii není však Förster důsledným, neboť jeho praxe, jeho návody ku pěstování vůle a charakteru jsou intelektualistické. A jsou ještě horší, jsou reakční. Förster svými knihami vůbec nikdy nesledoval cíle vědecké, nýbrž pouze propagační a praktické. Z počátku — píšeme tuto informaci dle charakteristiky prof. dra. Ot. Kádnera z III. dílu jeho znamenitých »Dějín paedagogiky« — obracel se ostře proti vyučování náboženství ve škole, později však obrátil docela, řečnil rád na katolických sjezdech, ač sám protestant, a dodnes se vyslovuje mínění, že jest konvertista. Dle vlastního svého přiznání nesledoval Förster nic jiného, než »nové zdůraznění starých pravd«. Jeho výklady proto mají moderní i vědecký nátěr, ale jsou to v podstatě věci staré, dávno známé v morální paedagogice a ve snahách konfessí o školu, ale s vědou nemají nic společného.«

Kdo prostudoval a, řekněme, kdo promyslel a procitil knihy Förstrově, musí se otfásti nad touto spoustou nepravd a frází, které pisatel »Nár. Listů« dle prof. Kádnera proti Förstrově nahnul. Běží-li o morální paedagogiku a jde-li o prudké výtky nevědeckosti v knihách Förstrových, rádi bychom věděli, co u všech všudy tedy vědou jest. Domníváme se, ač nepřehrášíme nikde morální paedagogiku, že úlohou této disciplíny jest, prosvítiti člověka a jeho všechny vášně, důkladně poznati ho se všech možných stránek a pak sta-

noviti pravidla, která jsou nejjistějším a nejpevnějším základem mrav. jednání. Co mravnost vůbec jest, o tom, tušíme, není sporu. Mimo vlastní vnitřní cenu jest úkolem mravnosti zajistě, aby lidé bezpečni byli stran svého života, zdraví a stran svých mravních a hmotných statků. Tato úloha mravnosti jest tatáž od samých počátků kulturního člověčenstva, životnost této staré úlohy istává se stále zřejmější v době, kdy veškerý život jest ovládán a prostoupen moderní svobodou, jež zvrhla se dnes již ve zřejmou nevázanost. Jest tedy věcí profesorů morální paedagogiky, aby vzhledem ke starým úkolům mravnosti dovedli účelně vychovávat, nebo-li stanoviti pravidla, dle nichž by lidé mravně jednali. Jest v tom tedy praxe, ba velická a důležitá praxe. Vytýkají-li tedy »Nár. Listy« prof. Förstrově, že sleduje morální svoji paedagogikou též cíle praktické, píší mu vlastně vysvědčení pochvaly, ač dle svého mínění ho odsuzují. Jest theorie jen pro theorii?

Vědou v morální paedagogice může se rozuměti hlavně ono vědění, které, jak již svrchu pověděno bylo, má na zřeteli celého člověka. Krátce řečeno, jest to znalost člověka a lidí, jest to životní zkušenost, bez které v morální paedagogice možno jest jenom tápati a soustruhovati hezké fleškule. A prof. Förster právě jest učencem, jenž nespokojuje se laciným sestrojováním teorií, nýbrž nazírá hluboko do života, naslouchá lidské duši a vynáší ze života cenné poznatky, z nichž plynou mravní úsudky samy sebou a z nichž není odvolání. Jest to jistý způsob zlatokopectví, kterým pronikavý znatel lidské povahy dokopává se nejtajnějších záhybu duševní činnosti a píše věty, jejichž lapidární sloh a žulová pravda obsahová stávají se bohatstvím lidstva právě tak, jako umělec-ká díla svědčí o tvurčích mohutnostech dávných mistrů.

V morální paedagogice věda nemůže býti jinak vyrozumívána, než jako znalost života, a pro-

Saggily, kněžky boha Marduka a dcery Zamama-hasira otrokyni jménem Amat-Kubi. Jako plnou cenu navázil za ni pět a půl seklu stříbra (jeden takový sekl vážil kolem osmi gramů). Na věčné časy žádný z nich nebude činiti nějakých námitek. Přisahali u boha Marduka a u krále Šam-šuiluny. Smlouvě bylo přítomno osm svědků, mezi nimi jeden chrámový úředník a jeden vrátný.

Smlouvy nájemné přísahy postrádají. Bývají též pověřeny menším počtem svědkův. Smlouvy uzavírané při najímání celých domů jsou oproti moderním našim takovým smlouvám velice stručné. Na příklad:

»Ali-banišu, syn Varad-Sina, najal na dobu jednoho roku dům od kněžky Slunce Ribatum, dcery Ibkatum. Jako roční nájemné navázil tři sekly stříbra. Mimo to o třech svátcích slunečních opatřil deset mázů pálenky a jeden kus masa. Smlouva vyprší prvním dnem měsíce »tebet« (t. j. druhá polovina prosince a začátek ledna). Dva svědkové potvrzují smlouvu.

Z dob vládaření Hammurapiho uchovalo se též mnoho smluv služebních. Kdo měl nadbytek čeládky, snadno mohl sousedovi vypomoci a při tom ještě pěkně peníze vydělati. Již tehdy byly síly pro práce polní velmi hledané, zvláště v čas žní. Na příklad:

»Nabium-nišu, syn Iballutův, najal na dobu jednoho měsíce ke znám otrokyni jménem Ippalatu od Beltány, dcery Silli-Beltina. Naměřil za tuto službu u brány chrámové míru (korec) obilí dle míry boha Slunce. Následují podpisy dvou svědkův a datum.

Často nacházíme i smlouvy, jimiž dělník pronajímá na nějakou dobu sama sebe, na př.:

FEUILLETON.

Několik pohledů do starobabylonského života právního.

Píše prof. Dr. Jos. Slabý.

II.

Posledně jsem předložil laskavým čtenářům několik starobabylonských zákonů, jichž předmětem byl život rodinný. Při té příležitosti jsem se zmínil, že již před králem Hammurapim v Babylonsku zákony existovaly. Několik z nich zachovalo se na sedmé tabulce t. zv. »sumerských zákonů rodinných.« Tato hliněná tabulka byla určena pro babylonské a assyrské školy kněžské k cvičbě ve staré řeči sumerské. Že pocházejí tyto zákony z dob před Hammurapim, nasvědčuje jejich větší přísnost. Schází v nich též jemné rozlišování případů od případu, jež je známkou charakteristickou zákonův Hammurapiho.

Leč kamenný zákoník tohoto krále není jediným svědkem o starobabylonském životě právním. Během času bylo vykopáno množství jiných ještě písemných památek vesměs obsahu právního. Tento přebohatý materiál podává nám velezájímavé podrobnosti ke kulturním a právním dějinám babylonským.

Práven nazval jsem množství těch vykopaných hliněných tabulek materiálem přebohatým, nevyčerpatelným. . . Vždyť na př. učený assyriolog jesuita P. Strassmeier uveřejnil jich 109 — všechny byly vykopány v Tel Sifru. Londýnské »Cuneiform Texts« musea britského uveřejnily jich na tři sta. Tyto zase byly vykopány v prastarém městě Sippara. Vratislavský orientalista professor

Meissner vysvětlil sto jedenáct takových tabulek. Můj bývalý professor Friedrich uveřejnil jich sedmdesát, prof. Peiser padesát, prof. Clay tři sta osmdesát. Všechny tyto učence však předstihl professor Johns: uveřejnil jeden tisíc sto jedenačtyřicet takových tabulek. Všechny pocházejí z královského archivu města Ninive. Američané Hilprecht a Clay uveřejnili též množství tabulek právního obsahu, pocházejících z archivu obchodního domu Murašu a Synové v Nippuru . . .

Starý Babyloňan při spisování listin právních kladl velikou váhu na to, aby byly náležitě svědky pověřeny. Koupě bez svědkův uzavřená byla neplatná. Tito musili platnost potvrditi za každých okolností osobním účastenstvím. Ve smlouvách kupních bývá častá zmínka o jistém názorném, symbolickém počínání, t. j. předávání t. zv. »bukannu«. Nemohly se na př. pozemky při koupi z ruky do ruky podati; aby se však jich prodej a koupě názorně naznačily, tož bylo prodávacem kupujícimu na znamení řádně uzavřené okupě podáno »bukannu«, snad nějaká hůl. Tak tomu bylo až po Hammurapiho. Prodej pole za dob krále Sumulaeila byl na př. tímto způsobem uzavřen:

»Achulap-Šamaš, syn Ananuma, koupil od Zaviran-abiho pro svou dceru Šat-Šamašu sedm set prutů pole na veliké planině vedle Buzarum. Navázil mu za ně stříbra v plné ceně. Bylo mu pak podáno bukanu. Obchod byl uzavřen. Ani jeden ani druhý nebude na věčné časy žádných námitek činiti. Přisahali u boha Šamaše a u krále Sumulaeila. Smlouva je pověřena šesti svědky.

Koupi otroka znázorňuje tabulka následující: »Kibši-Anim, syn Luninamův, koupil od Tab-

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

tože prof. Förster píše knihy, které životní zkušenosti jsou přímo obtěžkány, pak tvrzení, že nesleduje vědeckých cílů, jest smělá a nepravdivá liberál. fráse. Ostatně tato výtky z nevědeckosti dovozuje, že buď pisatel v »Nár. Listech«, nebo jeho pramen, totiž prof. Kádner, význam a dosah vědeckého badání v morální pedagogice dobře si nepromysleli. Mravní posuzování lidských činností vztahuje se na skutečné zjevy a nitky, které účinkují v nejskrytějších hloubkách dějinného a osobního života, které jsou jen z části dosažitelné jednoduchému vědeckému zkoumání a poddávají se jen hluboké a všestranné zkušenosti životní a bystrému nazírání. A po této stránce knihy Förstrovny mají tu nejvlastnější přednost před spisy autorů, kteří sice oplývají ohňostrojem všemožných vědeckých nebo zdánlivě vědeckých obra-

tuv, ale kteří vznášejí se ve vzduchu. Jsou knihy morál. pedagogu, vydávající vůni živné orné země a poskytující chutný chléb života, a jsou knihy psané za zeleným stolem ve sklennících, kamž nesmí zavanouti mrazivý vítr životních zkoušek. Všecka ta věda mnohých moderních knih záleží vlastně v tom, že se v nich přehazují a pilují pojmy, vymýšlejí nové termíny pro mlhavá zdání a sestavují systémy, aby nástupce na professorské stolici měl o co brousiti svoji kritiku a aby měl podnět k sepsání knihy nové, která prohlašuje za nepravdu, co za ni bylo vydáváno včera, a která zase podškrtuje své termíny, své pojmy a své systémy. A připojí-li se k tomu ke všemu běžná svobodomyšlná fráse o nevědeckosti člověka nábožensky smýšlejícího, pak ta moderní věda vypadá ještě podezřeleji.

Jestliže prof. Förster opustil ve výchově příkré hledisko protináboženské a jestliže nyní po zkušenostech a životním pozorování dovolává se zásad křesťanských, neučinil tak bez důvodů. Tyto důvody ve svých knihách dobře objasnil a zaklínil tak, že musí, je-li toho potřebl, posuzování býti zase jen vážnými důvody a ne svobodomyšlnými frásami, které mohou uspokojiti na nejvyš jen člověka, jehož suma vědomostí jest otiskem toho (kterého) žurnálu. Lépe by tedy kritikové Förstra udělali, kdyby se zabrali do jeho knih, které obsahují takové myšlenkové kusy, že se o nich dá skutečně věcně mluvit, a důvodně lze očekávat, že by z takových rozprav veřejnosti vzešlo mnoho poučení a užitku, kdežto o knihách leckterých svobodomyšlných protivníků Förstrových mohl by diskutovati jenom ten člověk, který jest znalý hádek o žabi chlupy a který jest zběhlý ve slovíkářském akrobatsví. Kdyby pak šlo o svobodomyšlnost, musila by se Förstroví přikloniti zcela rozhodně, neboť za nynější protináboženské tyranie, pod jejímž jménem kde kdo bázlivě se krčí, přijati osvědčené pravdy křesťanské, znamená takovou svobodu přesvědčení a takovou statečnost, že dlužno se jí pokloniti. Tyto výtky, které jsou v »Nár. Listech« Förstroví činěny, chápeme, neboť dají se vysvětliti běžným liberalismem a míněním, že co má značku svobodomyšlnosti, jest dokonalé, ale podivem naplňuje a zaráží, že se tam nevražlivě posuzuje Förstruv voluntarism. Voluntarism ve výchově jest ona snaha, která zdurazuje posilování vůle a odmítá přecpávání ducha. Právě Förster tuto obecnou i v samé Francii již uznávanou pravdu podepírá důvody, které přesvědčují i člověka podjatého. Ostatně není k tomu potřebl mnoho pozorovacího talentu, aby kdo mohl ze života vyčísti, že se mnozí lidé sice s mnohými vědomostmi, ale s kolísavým charakterem a slabou vůlí.

Svoboda badání a přesvědčení. Že by jmenování Förstrovu bylo útokem na svobodu badání a přesvědčení, může říci zase jen člověk, jenž má záplavu frází až nad hlavu. Z doby Wahnundovy zůstal nám tento obrat jako smutné dědictví, které nám při této příležitosti uvádí na paměť, jak tehdy všichni svobodomyšlníci bránili člověka, jenž osvědčil se jako povahová nula a jehož svoboda vědeckého badání záležela ve svobodě nejhrubších nevědomostí ohledně katolických věcí, o kterých přednášel. Všechn tehdejší hluk a rámus objevil mnoho svobodomyšlníků, kteří křičeli a nevěděli proč a kteří osvědčili tak málo soudno-

sti a rozhledu jako vudcové, od nichž vedeni byli na provázku. Proto i dnes o cílech a povaze vědy hrozně málo jsou informováni ti, kdož o professoru Förstrovu tvrdí, že jím jest ohrožena svoboda badání a přesvědčení.

O všech odpiřcích konstatujeme klidně ale durazně, že nikdo z nich o morální pedagogice nenapsal tak vysoce vědeckých a závažných knih, jako prof. Förster. Opošice proti němu ovšem věřá z toho ubohého mínění, že člověk nábožensky smýšlející není schopen vědecky psáti. V širších obzorech přijato bylo toto mínění i do světového názoru, jak si jej moderní filosofie konstruuje, a s tohoto hlediska svobodomyšlní vyznavači její dostávají hned s vrchu na každého nábožensky založeného profesora, jenž činí nároky státi se universitním učitelem. Dle tohoto nesprávného soudu každý nábožensky smýšlející badatel jest prý méně cenný a jest prý neschopen vědecky pracovati. Pak ovšem znamenitý Hirn, veliký Pasteur, zdatný fysik Mayer, učený Ampér, Volta a jiní nábožensky smýšlející učenci dle běžného bezhlavého mínění tohoto byli neschopni vědecky pracovati, ač zanechali po sobě díla, objevy a vynálezy, z nichž vědecky žila a žije celá pokolení.

Hlavní vada nábožensky smýšlejících učenců prý záleží v tom, že pracují s předpoklady a tendencí, kdežto svobodomyšlní budují prý na zkušenosti a rozumu, jakožto kritériích vědeckého badání. Ale což u tak zvaných moderních badatelů předpokladu není? Skoro všichni profesori na universitách, kteří vysoká učení prohlašují jen za svoji državu, badání svá v přírodě, v dějinách i v sociálním dění zakládají na dogmatickém předpokladu, že všude vládne naprostá, výjimky nepřipouštějící zákonitost všeho dění a všeho lidského jednání. A přece tento dogmatický předpoklad nejen zkušenosti se nepotvrzuje, nýbrž zkušenosti se vzpírá, nejen rozumem není podporován, nýbrž rozumem často jest potírán. Vysvětlení tohoto úkazu záleží v tom, že svobodné badání a věda v této věci venkoncem jsou tendenci a, jak patrné, také předpokladové. Profesori tohoto směru usilují totiž o to, aby pravdám, které myslícího ducha vedou k uznání Boha, odepřen byl ráz vědeckosti. Proto obepínají přírodní pořádek, společenský a dějinný vývoj železnými obrucemi »zákonosti«, přijaté náhodně a světočně a žádné výjimky nepřipouštějící. Proto nutí poznávajícího ducha lidského, aby se zavřel jen v tak zvané zkušenosti, zdánlivě ovládané neměnicími se zákony, a zakazují témuž poznávajícímu duchu z tohoto zakletého kruhu vystupovati právě tak jako Tvurci poroučeji, aby do světa nevsahoval. Takovéto obmezování lidského myšlení věru nejméně nazývati se může svobodným badáním.

Jestliže tedy liberální a volnomyšlenkářští profesori vytlačují z universit učitele, vyznávající křesťanský názor světový, pro snadnější poznání rozdílů mezi nimi poslouží, když učiníme některé otázky, které myslícímu člověku namítají se stále samy sebou. Na příklad: odkud život, odkud pohyb, odkud zákonitost, odkud hmota? Otázky tyto jsou zejména proto důležité, že jich myslící duch žádá pro dokonalejší pochopení přírody a protože očekává na ně uspokojující odpovědi. Jinými slovy: myslící duch chce věděti dostatečný důvod života, pohybu, zákonitosti, hmoty . . .

»Idin-dagan najal na dobu šesti měsíců jistého Naram-iliša od něho samého. Jako mzdu za šest měsícův obdrží dva sekly stříbra.«

Nezletili byli pronajímáni od rodičův, na př.:

»Erišti-Saggil a Sin-acham-idinnam najali Ili-labrata ke žním na deset dní od jeho otce Mar-Baje. Jako mzdu vyplatí mu míru obilí dle míry boha Slunce. Nedostaví-li se včas, bude proti němu zakročeno dle zákona krále.«

Častěji bývali ženci najímáni zvláštními agenty. Tito agenti se zavázali, že za jistý peněžní obnos opatří určitý počet žencův. Nedostáli-li však slovu, musili hraditi škodu tím způsobenou:

»Ibik-Anunitum, syn Ibik-Ningala, vypůjčil si od Siklana půl seklu stříbra pro žence. O žních dostaví se deset žencův. Nedostaví-li se, bude zakročeno dle zákona krále.«

Tato smlouva svou zevnější formou podobá se půjčce: agent si napřed »vypůjčí« peníze a zůstane tak dlouho dlužníkem, pokud nepřivede věřiteli dělníky.

Bylo nalezeno též množství smluv půjčovních: nejčastěji jedná se v nich o půjčení stříbra nebo obilí. Výška úroků z takové půjčky je dle našich pojmů velmi vysoká: obnáší pravidelně jednu třetinu půjčeného kapitálu. Dluhy bývaly obyčejně placeny o žních, jak to také ve státní agrární bylo nejpohodlnější. Smlouvy, jednající o vypůjčení stříbra, velice zřídka se zmiňují o nějakých přesně vyměřených úrocích. Obyčejně si věřitel vyměňuje »úroky obvyklé« anebo »úroky boha Slunce«. Nyní několika příklady objasním to, co jsem zde povšechně načrtl:

»Mar-Šamaš, syn Adad-rimena, vypůjčil si od kněžky Slunce Amat-Šamašy, dcery Varad-Enlila, dva sekly stříbra. Bude z nich platit úroky boha Slunce. Peníze i úroky z nich plynoucí odvede o žních.«

»Ibni-Šamaš, syn Mar-Baje, vypůjčil si od Mar-Baje pět seklů stříbra. Zaplatí z nich běžné úroky. Odváží stříbro v ten čas, kdy o to bude požádán.«

Jak z tohoto příkladu patrné, bylo u věcech peněžních i v nejužším kruhu rodinném dbáno největšího pořádku!

Smlouva, jednající o půjčce obilní, zní na př. takto:

»Achum-Vakar, syn Sin-ikišama, a Salatum, jeho manželka, vypůjčili si od kněžky Slunce Amat-Šamašy, dcery Varad-Enlila, šest měřic (korců) úroky nesoucího obilí. Jako úroky zaplatí vždy z jedné měřice jednu její třetinu. Vypůjčené obilí bude odměřeno v čas žni.«

Ten, kdo si to obilí vypůjčil, byl jistě manžel Salatumy. Ale aby se v případě jeho insolvence mohla krýtí jménem jeho manželky, proto zmíněná kněžka uzavřela smlouvu s manželi oběma.

Mezi úpisy dlužními nalézáme též t. zv. »papíry majiteli svědčící«, kde k příjmu valuty byl oprávněn majitel papíru (papiers aux porteurs, Inhaberpapiere). Tyto úpisy objevují se brzy po době krále Hammurapiho. V nich dlužník se zavazuje, že zaplatí dluh nejen věřiteli, nýbrž každému, kdo se tou dlužní listinou vykáže. Tím tato listina stala se cenným papírem a mohla dle libosti věřitelem býti předána, potřeboval-li k nějakému pod-

niku peněz. Tento obyčej značně podporoval rozkvět obchodu. Příklad takového papíru:

»Varad-ilišu, syn Taribuma, vypůjčil si od kněžky Slunce Itany, dcery Ibbatuma, jeden sekl stříbra k nakoupení sezamu. O žních sezamových vyplatí majiteli tohoto úpisu sezam podle stávající tržní ceny.«

Po zaplacení dluhu byla dlužníkovi obyčejně dlužní listina vrácena. Dlužník ji uložil pak buď do svého archivu anebo jednoduše tuto tabulku hliněnou rozbil. Tím se vysvětluje, že až dosud nebylo nalezeno žádných kvitancí zaplacených dluhův. Ovšem byla taková kvitance nutnou v tom případě, když dlužník věřiteli nezaplatil celý dluh, nýbrž jen jeho část. Na příklad:

»Šest seklů stříbra, patřících k těm desíti seklům stříbra, které sobě byl vypůjčil Anum-habil, byly řádně přijaty soudcem Pirchi-Amurrim u přítomnosti Idin-Nabiuma, syna Ibni-Marduka.« Dva svědkové potvrzují tento akt.

Již v těchto prastarých dobách v Babylonsku vidíme, kterak dva neb více lidí dává dohromady svůj kapitál, aby společně s ním pracovali a blahobytu se domohli. Zvláště často stávalo se tak za účelem pronajmutí rozsáhlejších pozemků. Na příklad:

»Pisari Ibi-Enlil, pak Varad-Kubi, syn Ibri-Sina a Ea-šarri-ili, syn Sissatuma, a Arad-Luzer, syn Ibbatuma, pak Varad-Kuli, syn téhož Ibbatuma, a Achuni, syn Varad-Kubillo, společně převzali všechny polnosti, nalézající se iv rovině Tucham. O žních tyto polnosti požnou, pak budou mlátiti a potom je zase osejí. Po té obdrží jeden díl písař

Agnosticismus (nevědoucnost). Jakou odpověď na otázky shora uvedené dávají professoři, kteří professorům smýšlení nábožen. vytýkají ne-svobodu badání a předpokladovost? Odpověď: Ignoramus et ignorabimus (nevíme a nebudeme vědět). A proč nevědí a nebudou vědět? Protože nechtějí znáti jediného dostatečného důvodu. Zemřelý prof. Virchow v přírodovědeckém shromáždění v Mnichově r. 1877 prohlásil: »Jestliže nechci uznati stvoření života, musím přijati samovolné plození, pro které však nemáme věcného důkazu.« Jinými slovy: protože dle zákonů rozumného myšlení nechci za původce života uznati Stvořitele, přijímám na vysvětlení života domněnku o samovolném plození, ačkoli domněnka tato přírodovědeckým poznatkům úplně a zásadně odporuje. Jest to vědecké vysvětlení přírody? Na žádný způsob. Taková řeč nesvědčí o svobodném badání a přesvědčení, to není sloužení pravdě, nýbrž vyložená závislost na předpokladech. Biolog prof. Reinke o prohlášení Virchowu praví: »Sotva může býti většího sebeironisování, než když tentýž člověk jako myslící přírodopýtec samovolné plození odmítá a v tomže okamžiku jako myslící filosof je zase přijímá za požadavek vědy.«

Toto počínání, které jest trvalým znakem universitních a jiných učitelů, brojících proti názoru křesťanskému, jest vlastně útekem před pravdou. Dobře tedy podotýká prof. Reinke: »Proto atheismus vysvětluje se vlastně psychologicky; jest založen na nechuti uznati Boha, jest útekem před tím řešením záhad světových, kteréž jest nepřijemno a nežádoucí, jest až v patologii zabíhající vyvyšování člověka.« Poznáváme tedy po této stránce, že odpor proti universitním profesorům smýšlení křesťanského neděje se z důvodů vědeckých, nýbrž jen z nálady mělkého liberalismu. Liberální professoři na příklad říkají, že katolík nemůže býti badatelem, protože se dává ovládati předpoklady, ale tito páni projeví již tak často hrubou neznalost základních hledisk katolických, že touto neznalostí každému bedlivějšímu pozorovateli prozradili, jak právě sami v této věci vězí v předpokladech až po krk.

Kromě toho mezi liberálními professoři samými jsou muži, kteří nejen oplývají nevědomostí o věcech katolických, ale často neznámou zemí jsou jim i discipliny nejbližší. Jmenujme jen Haeckla, žvanivého Ludo Hartmanna, mluvku Wahrunda a ukážeme tím mělkost těch lidí u nás, kteří od těchto profesorův, ani nevědouce, přijali jednak lichá tvrzení protikatolická, jednak tvrzení v obor vědní sice spadající, ale s pravou a nestrannou vědou se rozcházející. Z takového ovzduší pak se rodí hesla, že muž nábožensky smýšlející nehodí se na universitu, protože jeho jmenování jest útokem na svobodu vědeckého badání. Vědeckého badání! Nikoli. Oprávněně řečeno, jest na příklad jmenování Förstrovo útokem, když již páni o útocích mluví, proti zabořilým, předsudkům, neopodstatněnému hledisku a mnohým nejasným zmatkům těch, kteří svými liberálními brýlemi vidí jen kousek života a vidí jej tak, jak byli naučeni.

Již jsme řekli, že svobodomyšlní a volnomyšlenkářští professoři nechtějí z věcí stvořených souditi o Původci a že neumějí odpovědět na otázky: odkud život, odkud pohyb, odkud duševní činnost lidská? Jejich jedinou odpovědí jest: »Ne-víme a nebudeme vědět.« Tím dávají na jevo, že

Ibi-Enlil a druhý díl dostanou Varad-Kubi, syn Ibi-Sina, Ea-šarri-ili, Adad-Luzer, Varad-Kuli a Achuni, syn Varad-Kubiho.« Čtyři svědkové potvrzují tuto smlouvu.

Dle všeho vložil asi písař Ibi-Enlil do podniku takový kapitál, jako všichni ostatní společníci dohromady, jelikož jemu jedinému bylo odvedeno padesát procent celého výtěžku. Jak se zdá, bylo toto družstvo »Ibi-Enlil a spol.« založeno jen na dobu jednoho roku.

Mělo-li se takové družstvo rozejíti, tož odebrali se všichni obchodní spojenci před soud a tam se vyrovnali:

»Silli-Ištar a Iribam-Sin založili obchodní družstvo. Před jeho rozpuštěním odebrali se před soud a šli do chrámu boha Slunce. Ve chrámu boha Slunce pronesli soudcové rozsudek. Byly rozřízeny kapitály. Dle toho případně otrok Luštar-Samaš a otrokyně Lišlimam Iribam-Sinovi; Silli-Ištarovi případně otrok Ibišina-ili a otrokyně Amanna-lamassi. Rozdělili se. Přisahal v chrámu boha Slunce a boha Měsíce. Jeden očistil se před druhým. Nikdy více se sem nevrátí, aby se soudili. Na to, nač by chtěl jeden vůči druhému nároky činiti, nemá žádných nárokův. Přisahal u bohů Nannara, Šamaše, Marduka, Lugal-kimuna a u krále Hammurapiho.«

Úřad soudců zastávali obyčejně kněží. Ale vedle nich vidíme též soudce světské. Důkazy byly prováděny výrokem svědkův; hlavně však přísahou. Náboženský cit starých Babyloňanů je nejlépe charakterisován tím, že nikde, v žádné nám zachované listině, není počítáno s možností křivě

nemohou poskytnouti uspokojivého vysvětlení světa. Jistý německý spisovatel nazývá toto jejich hledisko »Weiss nich- Hypothese«, domněnkou nevědomosti. Jak se opovažují tedy tito pánové žádati, aby tato jejich Weiss nicht — Hypothese byla jediným podstatným důvodem, že toliko oni jsou oprávněni pracovati na poli vědeckého badání? Dle kterého vědeckého důvodu dokáží, že světské discipliny na universitách jsou pouze jejich monopolem? Dle kterého vědeckého důvodu vykazují základní hledisko křesťanského názoru z oblasti vědní, když přece hledisko toto jest základem uspokojivého vysvětlení světa? Snad proto, že my »klerikálové« vysvětlujice svět držíme se důsledně zákonů rozumného myšlení, kdežto protiklerikálové tyto zákony popírají a na místo nich sestavují nedokázané, nedokazatelné a rozumnému myšlení odporující dogmatické předpoklady, aby »vědecky« zastírali útek před pravdou, která ukazuje na Boha?

Jest také pozoruhodno, že proti profesorům smýšlení náboženského bojují zejména professoři z fakult filosofických a mezi nimi jmenovitě ti, kteří svoji činnost dokazují přetřásáním filosofických systémův a různých domněnek a kteří piší knihy, jež nemohou činiti nároků na zmohutnění života, jako spíše na zmatky ve hlavách ojedinelých čtenářů. Kdyby se tato jejich věda, o které vedou nekonečné rozhovory, hezky z blízka ocenila, ukázalo by se, že se hodí pouze do universitních síní a že může vystačiti pouze těm posluchačům, kteří potom v životě o ní dovedou slovem i péro deklamovat a kteří dovedou skloňovat: vědecký, vědecká, vědecké.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

rekonstrukce a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Časné umění od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Dopis z Ameriky.

Asi před rokem zahájil jeden z velkých amerických listů pokus jistě zajímavý: oznámil svým čtenářům, že od té doby nepřijme do své annonční části žádný inserát pro oznamování a doporučování zázračných medicin a doktorů (v Americe velmi rozšířené), nejistých ukládacích papírů, nabídek sňatkových, veškerých předmětů a nabídek jakéhokoliv způsobu proti mravnosti. A po roce chlubí se list ten překvapujícím výsledkem: rok 1912 byl nejbohatším rokem obchodním, jaký list měl v historii svého trvání. A nejen to, nejen že doostal oznamky trvalé od nejpřednějších závodů v zemi, — přítomně mohl nadepsati pod jméno svoje: »Největší list severozápadu.« Jméno deníku toho jest »The Minneapolis Journal.«

Konečně i S. S. začínají se ohlížeti za vzorem Evropy po různých pramenech státních

přisahy. Tato možnost je úplně vyloučena. Nikdy by se nebyl starý Babyloňan opovážil vysaditi se křivou přísahou hněvu svých bohův. Byla-li některá věc přísahou doložena, platila za dokázanou a pře byla skončena. Za příklad stůjž zde následující soudní dokument:

»Knězka Slunce Amat-Samaš se soudila o dědictví s Ummi-Arachtout. Soudcové povolili stranám soudní jednání a odevzdali jejich svědky bohům Šamašovi a Adadovi k přísaze. Svědkové svědčili před Šamašem a Adadem takto: »Nevíme, že by Šamaš-gamil a Ummi-Arachtout byli něco odkázali Amat-Samaše.« Ale soudcové s tímto výrokem svědků nebyli ještě spokojeni. Proto pravili soudcové: »Tak, jako svědkové přísahali, musíš i ty přísahati před bohyní Ištarou.« Po té přísahal Ummi-Arachtout ve bráně Ištarině, jak následuje: »Já a Šamaš-gamil nenapsali jsme žádné tabulky a nikomu jsme neodkázali svého jmění.« Přisahal u bohů Šamaše, Aiy, Marduka, Uraše a u krále Hammurapiho.«

Zde proto nemohli se soudcové spokojiti s výpovědí svědků, protože tito vypověděli pouze, že o nějaké dědičné smlouvě ničeho nevědí. Když však obžalovaná pod přísahou vypovídá, že žalobkyně na její jmění žádných nároků nemá, tu platí pře za skončenou. Že žaloba Amat-Samaši byla odmítnuta, o tom dokument se nezmiňuje ani slovem: po přísaze obžalované rozumělo se to samo sebou.

Nejvyšší rozhodnutí v soudních přích spočívalo v ruce králově. Psaní královská z doby Hammurapiho ukazují, že král zasahoval dokonce i do

příjmů. Dosud bylo možno říci, že ve S. S. není vládních daní vůbec mimo daně nepřímé, mimo různé poplatky, jež v porovnání k vládním daním evropským nestojí za zmínku. Nyní však, kdy i Amerika pomaloučku začíná napodobovat evropský ozbrojený »mír«, vláda ohlíží se po větších příjmech. A tu již 38 států (o dva více než třeba k třicetivrtinové většině) dalo svoje svolení k »dani z příjmů« ve prospěch vládní pokladny. Dani této budou podléhati osoby jednotlivé i korporace, jichž příjem jest přes 4, případně 5 tisíc dolarů ročně. Vláda doufá vytěžiti z 1 procenta, jež daň tato bude znamenat, přes 100,000,000 Doll.

Nová kathedrála asi tři roky staré diecése v Crookston odevzdána svému účelu 4. února. Jest to krásná gotická stavba v ceně asi 100,000 Doll.

Ex-senátor Beveridge z Indiany, známá politická osobnost ve S. S., podal zajímavý návrh, který také bude se snažit zákonem uvést v život. Ve mnohých státech zde dostávají všechny školní děti na veřejných školách zdarma knihy a veškeré pomůcky. To ovšem neplatí pro školy farní, jež až na nepatrné výjimky jsou zakládány a vydržovány osadami katolickými. Ač po většině zkoušky na těchto školách složené a vysvědčení o těchto mají veřejnou platnost, přece školy ty pokládány jsou za soukromé a nemají nároků na státní podpory. K tomu občané, kteří tyto školy vydržují a do nich dívky svoje posílají, nejsou osvobozeni od státních a okresních daní školních. Beveridge uznává, že stav ten není spravedlivý. A jako první krok k nápravě navrhuje, aby knihy a pomůcky pro školy náboženské byly opatřovány z fondu škol veřejných.

Guvernér státu New York, Sulzer, proslovil významný pozdrav, jsa pozván k výroční slavnosti (21. ledna t. r.) v Akademii řádu Bratří křesťanských škol. Pravil mezi jiným doslovně:

»Jest mi velikým potěšením býti mezi vámi dnešního dne. Gratuluji svému příteli, Bratru Aratorovi, k jeho práci, kterou on vykonal k dobru na poli vychovatelství, nebo cokoliv jest vykonáno pro dobro na tomto poli, jest vykonáno pro pokrok v civilisaci. Pravím, že učitel jest nejvýznamnějším člověkem ve světě, a jsem si vědom toho, co tvrdím. Jste-li téhož mínění, pak pochopíte, co Školští Bratři vykonali dobrého po tři a čtvrt století pro naši civilisaci. Učitel koná významnější dílo než státník, než voják. Přišel jsem mezi vás vzdát úctu učitelstvu. Učitelstvo vede svět ku předu, činí jej mohutným, vznešeným. Co vykonáno na poli civilisace, za to dluhuje svět učitelstvu. Více než před třemi stoletími žil na tomto světě muž v pravdě veliký — de La Sale: jednotlivec vzpomínaný od milionů. On uměl se dívat jasně do budoucna. . . . On založil tento řád a vytkl mu jeho úkol. Čest a sláva budíž de La Salle za to, co vykonal, a jeho žákům, kteří pokračují v díle jím započatém! Já nemám předsudků, jedině proti zlu a zlo činícím, nemám předsudků národnostních ani náboženských. Před několika lety seznámil jsem se s velkým mužem, Bratrem Justinem. — On naučil mne mnoho dobrého, co nikdy nezapomenu a mnohému z toho snažil jsem se učiti i jiné. Po 50 let bylo zápaseno v legislatuře v Albany (sídlo vlády státu New York) o jednoduchý a spravedlivý zákon, však marně. Byl to zákon svobody náboženské. Bratr Justin mluvil ke mně o tomto zákoně a já jemu přislíbil navrhnouti jej a neustoupiti, dokud nestane se částí ústavy. Bylo tehdy mnoho křiku, ale kdyby

takových pří, které dle našich pojmů žádné velké důležitosti neměly. Totéž potvrzují i dokumenty, které se nám uchovaly z těchto dávných dob. Ukazují, že utiskovanému bylo i přes pověstné orientální obřadnictví možno přednésti osobně králi svoji stížnost. Za příklad stůjž zde případ, který se odehrál za vládaření Hammurapiho:

»Mar-Irsitim, starší bratr, Mutum-ili, jeho mladší bratr, dědicové to Adad-rabiho, šli před krále Hammurapiho. Povznegli k němu svých očí a pravili: »Ududu, kněz bohyně Nin-lil, bratr to našeho otce, odkázal našemu otci Adad-rabimu dva tisíce prutů orné půdy.« Král a jeho pobočník Adad-šarrum psali pak ohledně této záležitosti soudnímu dvoru ve městě Nippuru, aby vynesl rozsudek z této pří. Soud Nippurský pří prozkoumal a vydal následující výnos: »Za dva tisíce orné půdy buďtež dány v náhradu dva pruty domu.« Pak se srovnali . . . Přisahal u osoby královny.

Jak patrně, synové Adad-rabiho si osobně stěžovali u krále, že nebyl uznán odkaz, který učinil jejich strýc jejich otci. Král poručil celou věc prozkoumati u soudního dvora v Nippuru, domovně to žalujících bratří. Pak se partaje srovnaly tím způsobem, že na místo pole přijaly dům.

Z těchto několika pohledů do starobabylonského života právního vysvítá, že staří obyvatelé jižní Mesopotamie v ohledu jak právním, tak i obchodním již čtyři tisíce let před námi stáli na vysokém stupni vývoje. Právníci starobabylonské zaslouhují náš plný obdiv.

Literární zprávy z Družstevního knihkupectví v Hradci Králové.

Doporučujeme pozornosti P. T. pána duchovních
poslední literární novinky v eucharistickém roce:

J. Š. Baar: Chvilce oddech (Kapitoly z cest)	3-60
Trnky (Hr. feuilletonů)	2-20
Milovati budeš	—90
Skřivánek	1-20
Kohouti	2-50
Nový Obzor (měsíčník pro literaturu a umění), úplný ročník I, II. po	8-—
Sheehan: Lukáš Delmege	1-50
Ježek: Na cestu životem (promluvy k mládeži)	1-40
Černovský: Exhorty studující mládeži	2-80
Žák Em.: Řeči nedělní a sváteční, díl II., seš. 7., vychází	—
Daněk: Kapitoly o manželství	1-20
Žák Em.: Promluvy velikonoční	—80
Ježek: Dvojitý cyklus řečí postních	—70
Blazko Fr.: Ježíš Kristus jest syn Boží (postní kázání)	—60
Dabrowski: Nejvýznamnější okamžiky z umučení Páně	—90
Dabrowski: Hlavní osoby z umučení Páně	—90
Hakl: Mučednické nástroje	—70
Řeči postní díl I./II.	1-70
Dabrowski: Sedm slov Kristových s kříže	—90
Klos Ant.: Golgota (sedm postních kázání)	1-30
Oliva: O nebi, o cyklus postních kázání	—80
Žák S. J.: Povzbuzení ku kajinosti, kázání	—80
Militký: Nezapomeň (šestero řečí postních)	—60
Gürtler Jos.: Zitatenschatz, váz.	3-40
Hanss Jos.: Kurze und packende Beispiele zum Einheitskatechismus	2-40
Linden: Der mittlere Deharbesche Katechismus	2-30
Schubert: Grundzüge der Pastoraltheologie „Liturgik“	4-80

Opětne upozorňujeme na nové dílo Dr. Nováka Xav. C. S. J. R.: „Kněžské problémy“. Poslední kritiky přivítaly s nadšením toto dílo. Kdo ho z pána duchovních postrádá ve své knihovně, neotálejte s objednávkou, neboť náklad kvapem dochází.

Obracejte se ve svých literárních potřebách na své knihkupectví, které Vás vždy řádně obslouží.

Sváj k svému!

Družstevní knihkupectví, nakladatelství, závod hudební a papírnictví v Hradci Králové, Adalbertinum.

dnes někdo pokusil se zákon ten zrušit, bylo by toho křiku tisíckrát víc. Zákon ten dovoluje každému člověku ctít Boha dle jeho vlastního svědomí. Bratr Justin má o tento zákon více zásluhy, než kdokoliv jiný ve státě New York. Zákon ten jest dnes ve knize našich základních zákonů a mnohé jiné státy jej po nás napodobily. . . . A spolublahopřejeme všichni, že činnost Školských Bratří setkává se s pochvalou a uznáním všech lidí spravedlivých.

»Největší« fara na světě snad jest farní osada v Gillete, Wyoming, jejíž duchovním správcem jest vlp. Hayes. Její rozloha jest asi 40.000 čtv. mil (!), což by bylo asi 100.000 čtv. kilometrů.

Jakožto pomník zvěčněního arcibiskupa Ryana bude zbudován ve Filadelfii nákladem 250 tisíc Doll. ústav pro hluchoněmé.

Kněz Viktor Huard byl ustanoven chefem entomologického departementu státního zemědělského úřadu provincie Quebec.

300.000 Doll. odkázal zemědělský nedávno demokratický předák ve Philadelphii, Thomas Ryan, spolku sv. Vincence ve třetím okrese tohoto města ve prospěch vznešeného úkolu této požehnané organizace.

Politický přehled.

Sanace zemských financí. Ve schůzi finančního výboru 27. února pokusili se soc. demokraté znemožnit jednání o zem. údělech a tím i zmařit sanaci zemských financí. Soc. dem. Renner navrhl totiž, aby otázka zemských údelů byla dána z denního pořadu, a aby se jednalo o známém návrhu Waldner-Pacherově, by dáno bylo 20 mil. na úpravu učitelských platů, čímž má být přiskočeno na pomoc německé obstrukci v Čechách. Ale návrh soc. demokratů zamítnut 28 proti hlasům soc. demokratů. Ministr financí připomněl soc. demokratům, že nedávno se zasazovali o zlepšení platů státních služů; toto zlepšení jest možné jen, když bude co nejdříve schválen finanční plán.

Dohodovací porady. Kníže Thun jest neunavný v navazování styků k poradám česko-německým; přes to však situace dohodovacích konfe-

rencí považuje se nadále za nepřívětivou. Porady 8členného jazykového výboru českého byly zase odročeny.

Německí agrárníci proti německé obstrukci. Ve schůzi okres. hospodářského spolku pro soudní okres rokytnický, která se konala 2. t. m. v Nebeské Rybné, podával posl. Ansorge zprávu o své činnosti, načež přijata jednomyslně tato resoluce: »Obyvatelstvo Orlických hor neočekává od pokračování v obstrukci na zemském sněmu pro německý národ nejen žádnou výhodu, nýbrž spatřuje v dalším provádění obstrukce citelné hmotné poškození všech vrstev německého obyvatelstva, zejména však obyvatelů nouzového území a vyzývá tudíž zemské poslance, náležející k německé agrární straně, aby upustili od obstrukční politiky, která se uznává za bezúčelnou a neprospěšnou a aby se všemi svými silami zasadili se o definitivní uvolnění českého zemského sněmu, ochromeného obstrukcí.«

Haličská volební oprava. Vyjednávání mezi Poláky a Rusíny o dohodu se rozbilo na schůzi ve Lvově 27. února. Jednalo se o počtu polských a ruských mandátů a o složení okres. zastupitelstev. Rusíni požadovali 30 procent mandátů, Poláci jim nabízeli nejvýš 27 procent, čili 62 poslanců. Ruský požadavek však zamítnut a Rusíni následkem toho opustili schůzi. Naděje na smír jsou velmi skrovné. Rusíni jsou sice ochotni účastníci se porad výboru pro volební opravu ve Lvově, ale odmítli účast na poradách ve Vídni.

Panská sněmovna 27. února zamítla novellu k § 85. a 86. živnostenského řádu, přijatou již dříve v posl. sněmovně, jednající o trestech za porušení pracovní smlouvy. Přes prohlášení ministra obchodu dra. šl. Schustra, že vláda souhlasí s usnesením posl. sněmovny, předloha zamítnuta.

Generální stávka v Uhrách uchystaná soc. demokracií proti vládní volební opravě, vyburcovala do pohotovosti celý vládní aparát především v Pešti. Tato chystaná stávka v proklamaci vrchního městského hejtmána označena za přečin vzpoury, proti níž se musí vystoupiti s největší energií i za cenu každé oběti. — Vedení soc. demokratické se troštovalo, že již v prvních dnech stávky nastane v Budapešti citelný nedostatek potravin, nato prohlásilo, že v žádném směru nedá na sebe vykonávati vliv. V den zahájení porad v parlamentě o volební reformě však se vedení soc. dem. usneslo upustiti od stávky; strana vyhrazuje si prohlášení stávky pro dobu příhodnější. Vyčká, až budou zrušena mimofádná vojenská opatření, aby v příhodný okamžik překvapila nepřipravenou vládu. Tak skončilo to hubaření soc. dem., když z kapes dělnictva vyždímány na stávku krvavé peníze a když jistě vláda sáhla hluboko do dispozičního fondu, aby naplnila bezedné kapsy soc. demokratických předáků.

Volební oprava v uherském parlamentě. 4. srpna zahájeno jednání o volební reformě. Zpravodaj Nemeth zdůrazňuje, že při vytvoření této reformy mohlo býti vůdčím stanoviskem pouze zachování maďarského národního státu a že není účelem předlohy zabezpečiti panství jedné strany (!). Jakmile začal mluvití vůdce oposice hr. Alb. Apponyi, vešli opoziční poslanci počtem na 100 do zasedací síně. Hr. Apponyi vyzval vládu, aby odstoupila a ještě v poslední chvíli vzala návrh s denního pořádku, poněvadž tato volební oprava nikdy nemůže se státi zákonnou. Po své řeči opustil hr. Apponyi a s ním všichni opoziční poslanci zasedací síň, načež Lukacs prohlásil, že i bez účasti oposice bude volební reforma dojednána. V parlamentě samém má hr. Tisza k dispozici 200 policistů, četníků a parlamentní gardu. Po »nezdařeném« generální stávce má ovšem vláda ruku volnější.

Nové zbrojení ve Francii. Ve francouzské sněmovně podala vláda předlohu, v níž se žádá o 500 mil. franků na urychlení prací, čelících k národní obraně. Tento obnos určen jest výhradně pro nákupy, výrobu a stavby, jež mají býti provedeny v době nejdéle do 5 let. Přes toto značné finanční napětí nebudou prý dle výkladu ministerstva břemena země zvýšena, ježto země ocitne se ve značně zlepšených poměrech.

Dohoda rakousko-ruská. Mezi Rakouskem a Ruskem ujednáno prý odzbrojení minulý týden; to jest asi následek listu císaře rakouského. Dle »Reichspostu« prohlášení o odzbrojení v Haliči stane se ještě tento týden. Opatření o odzbrojení v Rakousku potvrdil i ruský ministr Sazonov. Ruská diplomacie za osobní účasti cara Mikuláše pracuje prý na úplné dohodě mezi Rakouskem a Ruskem ve sporných otázkách, zejména albánské. — Tento týden bude prý v Rusku propuštěno 380 tisíc mužů, kteří už loni po odbyté vojenské službě měli odejít domů. V poslední chvíli se však píše, že propuštění záložníků v Rusku a Rakousku odloženo na dobu pozdější.

Z bojiště balkánského jest málo zpráv. U Drinopole hřmí v přestávkách bulharská děla. Jinak pro spousty sněhu nepodniká se také nic u Čataldže, Gallipole a Bulairu. Od Gallipole vrátil se Enver bej do Cařihradu s celým 10. tureckým sborem. — V Epiru napadlo řecké vojsko Turky na několika místech a úplně je porazilo. — Srbský generál Božović odejel ke Skadar, kde převezme velení nad srbským vojskem.

Turecko prosí o mír; prozatím žádá velmoci o zprostředkování. Bulharsko ovšem po smutných zkušenostech a vyjednávání v Londýně požaduje především, že Turecko musí předběžné podmínky podepsat na bojišti. Zastaví ihned nepřátelství, jakmile bude podepsán mír. Drinopol, Skadar a Janina postoupí se spojencům. Bulharské hranice ve trati Rodosto-Midia. Poloostrov Gallipolský postoupí se spojencům. Obsazené ostrovy moře Egejského postoupí se Řecku. Turecko vyplatí válečnou náhradu spojencům. Sultánovi dovolí se ve státech balkánských jmenovati náměstka pro náboženské funkce kalifátu. — To jsou hlavní podmínky balkánských států. — Zároveň všichni vyslanci velmocí v Sofii dne 5. t. m. nabídli bulharské vládě zprostředkování a udělili jí radu, aby uzavřela v brzkou mír.

Albánský kongres zahájen minulou sobotu v Terstu. »Předáci« albánští poslali odtud italskému a rakouskému zahraničnímu ministru děkovné telegramy za to, že se v jejich hlavách zrodil šílený a pro mír evropský nebezpečný nápad utvořit samostatnou Albánii. Hr. Berchtold ovšem nezapomněl na odpověď. — A Albánci na kongresu dostávají větší chuť a proto i oni se trošují, že bez Skadaru a Janiny není možnou Albánie. Kongres žádá, aby všechna města, kde je polovina Albánců a území Kucovalachů byla připojena k Albánii. Dále přijat návrh, aby Albánie nesousedila se Srbskem a Bulharskem. — Hlavní slovo na kongresu vedli lidé, kteří s Albánii nemají co činit, a byl tam i rumunský kníže Ghika, který na sjezdu dělal protirakouskou politiku. A takovým lidem posílají zahraniční ministři ponížené telegramy.

Zprávy organizační a spolkové.

Třebechovice. V neděli 2. března podnikl náš »Orle« první jarní vycházku do Velkých Petrovic, která se dobře vydařila. Pohoda přála. Po delším výletu bylo příjemno poseděti v hostinci p. Brandeisa. Zde záhy zavládla pěkná zábava. Po zapění několika národních a společenských písní předvedl dámský odbor několik ukázek cvičení, jež pochvalou odměněny. Dobrovolná sbírka ve prospěch »Orla« podniknutá vynesla několik korun. Po příjemném pobavení nastoupen zpáteční pochod. Vysloveno jednomyslné přání, aby podobné nenákladné vycházky častěji byly podniknuty. Účastníků bylo 55 osob. »Orlu« zdar!

Liběň. Vsdp. Dr. Frant. Šulc, professor z Hradce Králové, přednáseti bude dne 9. března t. r. o 4. hod. odpo. v sále spolkového domu zdejší katolické jednoty na thema: »Věda a víra«. K této časové přednášce slovního apoštolského p. řečníka zveme co neuctivěji P. T. členy okolních katolických jednot. — V týž den v 8 hodin sehraje zábavní odbor divadelní představení: »Neštěstím ku blahu«. Obraz ze života o 4 jednáních od Adolfa Bognera. — Zdať Bůh!

Do Miletína a okolí. Lidový křesť. sociální spolek pořádá o květné neděli 16. března v »Sousedském domě« v 7 hodin večer při divadelním zařízení přednášku o Slovensku a Tatrách asi se 200 světelnými obrazy. Bude-li možno, proslaví přednášku tuto sám její autor p. prof. Bureš z Králové Dvora n. Lab. Po přednášce předvede pan katecheta z Král. Dvora n. L. některé zajímavé obrázky ze zimních sportů zvičinských. Velice zajímavé! Doufáme, že dosavadní přízeň našemu spolku i na dále zachováte. Agituje pro tyto přednášky v okolí. Vstupné lidové. Sedadlo 30 h, k stání 20 h.

Rychnov n. Kn. Odbočka Všeodbor. sdružení křesťanského dělnictva v Rychnově konati bude v neděli dne 9. března t. r. o půl 8. hod. večer schůzi členskou, na které promluví »O životě v Bosně a Hercegovině« horlivý člen odbočky p. Frant. Motl. Hosté jsou vítáni.

Kozlov u Ledče. Skupina Sdružení venkovské mládeže pro Kozlov a okolí konala v únoru výroční řádnou valnou hromadu. Zprávu jednatelskou přednesla sl. R. Boumová. Skupina uspořádala 10 schůzí členských, 5 výborových, 2 veřejné se světelnými obrazy (dp. J. Pořícký, katecheta z Ledče), národní slavnost dožínkovou a 1 veřejnou schůzi s přednáškou dp. Fr. Daňka, kaplana z Ledče. Z časopisů skupina odebírá 7 exempl. »Omladiny«, 1 exempl. »Časových Úvah« a 1 exempl. »Milostického hospodáře«. Jednotliví členové odebírají »Venkovana«, »Selskou Obranu«, »Štít« a »Jitřenku«. Do spolkové knihovny se odebírá »Ludmila« a »Zábavy večerní«. Dle zprávy pokladní přímým bylo 131.14 K, vydání 96.80 K, takže zbývá 34.34 K. Do výboru byli zvoleni: dp. Fr. Daněk předsedou, p. Fr. Karel místopředsedou, sl. R. Boumová jednatelkou, p. V. Krajček pokladníkem, p. J. Novák ze Sichrova členem výboru. Protektorem zvolen dp. J. Pořícký, náhradníky sl. A. Kraudová a sl. Marie Horaisová, revisory účtů p. Fr. Novák a p. J. Horais. Čilé skupině přejeme mnoho zdaru v novém období!

Zprávy místní a z kraje.

Generální kanonická návštěva bude se odbývatí letos pouze ve vikariátě skutečském.

Schůze městské rady dne 3. března: S Okres. komisi pro péči o mládež a měst. zastupitelstvem se sdě-

li, že pouze rodičové tří žáků svolají, aby jejich děti přikázány byly do projektované třídy kárné. — Nedo- platky obecní dávky z nájemného do konce roku 1912 vymáhány budou cestou politické exekuce. — Výkaz hotovosti pokladni z 24. m. m. byl vzat na vědomí. — Panu Jos. Červenému, cukráři, dáno povolení ke zří- zení rabitzové přechy v přízemí domu čp. 291 v Karlo- vě třídě. — Na žádost Orlického komitétu za udání pozemků, které by měly být při regulaci Spojené Or- lice uměle zavlažovány, svolá se anketa zájemníků. — Vzata byla na vědomí zpráva okresního hejtmanství, že bude purkmistrovský úřad vyzván c. k. místodržitel- stvím k vypsání konkursu na znovuoobnovení student- ského nadání Fr. Palackého. — Připis voj. stav. oddělení 9. sboru, trvá-li obec na zachování objektů bývalé vojens- ké plovárny na levém břehu Orlice, postoupen byl techn. kanceláři k návrhu. — Zástupcové obce účastní se místního řízení dne 7. března 1913 ve věci zřízení nové vojenské plovárny na pravém břehu Orlice a dne 11. března řízení za příčinou projektu úpravy potoka Melounky. — Dne 6. března, ve výroční den to úmrtí J. Pospíšila, býval. náměstka starostova, položil se na hrob jeho městskou radou věnec. — S policejním úřa- dem se sdělí, že p. J. Semerákovi povoleno bylo c. k. okresním hejtmanstvím zřízení pokařské dílny na parc. č. kat. 138-28 v Pospíšilově třídě. Rovněž bylo mu u- děleno svolení ku provedení kanalizační přípojky do té- hož domu.

Duchovní přednášky budou konány od 10. do 16. března 1913 v chrámu Panny Marie v Hradci Králové. Thema: Proč opouští člověk Krista. Každého dne večer v 7 hodin bude přednáška se sv. požehnáním. Přednášky zakončí se v neděli květnou dne 16. března ráno v 6 hodin mší svatou a společným sv. přijímáním, jehož se účastní všechny Mariánské družiny královéhradecké v odznacích. Po sv. přijímání družiny pomodlí se společ- ně »Duše Kristova, posvět' mne«, »zásvětnou modlitbu »Přesvatá Panno« a modlitby odpustkové. Každého dne zpovídá se po kázání, v pátek a v sobotu též od 6. hodin večer.

Večerek ženského spolku »Anežka« v Adalbertinu. Spolkový večerek, v neděli dne 3. t. m. pořádaný, náleží svým zdarem k nejlepším společenským zábavám le- tošního zimního období. Program vykazoval v převážně většině hudební a zpěvní čísla, ale i dramatické umění bylo čestně zastoupeno. Vážné skladby Beethovenovy byly umělecky interpretovány osvědčenými umělci o- choťníky pp. Režným, Cibulkou, Svobodou a Sahulou. Solové písně zapěla úchvatně nádherným altm paní Čermáková, jež se následkem přesazení svého manžela loučila s naším koncertním podiem k nemalé lítosti přá- tel pěveckého umění. Operní scéna »Moderní žena«, v níž se velmi šťastně uplatnily pí Dvořáková i pí Čer- máková, strhla obecenstvo k bouřlivé, zasloužené po- chvale. Je to jemná salonní skladba, plná zpěvných melodií a hodí se na jeviště našich katolických spolků co nejlépe. Překlad opatřil zřadile vdp. prof. Hornov. Dámský pěvecký sbor za řízení dirigenta vp. Svobody uhájil náležitě přednesem Drahovského trojzpěvu svou dobrou pověst. Cenný program zakončen byl rozmar- nou aktovkou »Hektor«, která svým zauzením dovedla udržeti obecenstvo ve veselé náladě. O výpravu této hry získala si přední zásluhu pí. předsedkyně Jirotková, jak příkladem tak i nastudováním a provedením hlavní role. Že i ostatní role byly náležitě vystiženy, uznávalo obecenstvo pochvalným potleskem. Večerek byl navští- ven četným a vybraným obecenstvem, což svědčí o přízni, jaké se spolek paní a dívek těší.

Čítárna městského průmyslového musea v Hradci Králové otevřena byla v měsíci únoru celkem dvanáct- kráté. Navštívena byla 861 osobami. V čítárně samé vydáno na 168 žádanek 232 svazků knih a 79 předlo- hových děl. Domů zapůjčeno bylo od 136 vypůjčova- telů na 275 výpůjček 328 svazků knih a 58 předlohových děl se 464 jednotlivými předlohami. Mimo město za- půjčeno bylo 12 vypůjčovateli na 13 výpůjček 32 svazků knih a 6 předlohových děl se 116 jednotlivými předlohami. Knihovně daroval kontrolor měst. důchodu p. K. S. Kašpar Časopis turistů r. 1912, Obchodní a živ- nostenská komora v Praze 10 zpráv a protokolů o jed- nání a Zemská statistická kancelář své publikace »Sta- tistiku osevu a sklizně« a »Příspěvek ke statistice ná- rodního školství«. Dárcům děk!

Německá nešetnost. Jan Anzinger z Vídně zasílá zdejšímu obchodnictvu tištěné oznámení, že prodává »koštata a pařízké koštátka« a sděluje též: »S násled- ujícím si dovoluji, Vás na nejnovější ceny ryžových ko- štát v nejlepší jakosti a obyčejných koštát konkurenč- ních upozornit a prosím Vás o Vaše laskavé obědná- vy.« — Každý český učeďník, jichž jest ve Vídni dost, mohl přede Anzingra poučiti, že taková karikatura če- štiny jest pod kritiku. Ale Anzinger se neptal — a pro- to na takové oznámení koště české!

Teplice, Adersbach a Heřtovina na ponozí česko- pruském s divoce romantickými skalami podivných ú- tvarů s roklími, četné vodopády a lesní zátiší spatří návštěvník Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdně 8. až 14. března 1913.

Zimní sporty. Minulou neděli podnikl zdejší Ski klub se 14 členy, mezi nimiž i dáma, odvážnou túru na hřeben Krkonos. Výstup konal se z Rokytnice přes Dvoračky (1200 m) přímo na okel a odtud na Kokrháč přes 1400 m vys. Tu se naskytla všem účastníkům pře- krásná podívaná do českého ráje, takže bylo jasné vi- dětí zříceniny Bezdězu, Trosek atd. Sjezd potom do Mí- sečných bud, kde společný oběd. Po krátkém odpočín-

ku odjezd přes Mechovinec, Černou Skálu, Šetín na Zlatou Vyhliďku a odtud po silnici do Vrchlabí a vla- kem do Hradce. Poměry sněžové výborné. Počasí vel- mi jasné. Výpravu vedl osvědčený náčelník klubu pan Wolf. —

Úmrtí. Dne 5. t. m. zemřel býv. hospodářský správ- ce p. Vilém Chocenský. Pohřeb dnes o 2. hod. odpol.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav ve- škerých vkladů činil koncem měsíce února K 38,870.728.

Česká banka filiálka v Hradci Králové. Celkový stav vkladů České banky obnášel koncem února K 22,473.055.76, tudíž o K 1,296.049.46 více než v měsíci předcházejícím.

Záložna v Hradci Králové koná valnou hromadu dne 9. března o 2. hodině odpolední v místnostech Besedy. — Výkaz za měsíc únor 1913. Stav vkladů počátkem měsíce K 2,125.582.—, vloženo během měsíce K 148.346.—, vybráno K 107.885.—, stav koncem měsíce K 2,166.043.—. Stav půjček počátkem měsíce K 2,602.349.—, půjčeno bě- hem měsíce K 232.261.—, splaceno K 231.195.—, stav koncem měsíce K 2,603.415.—. Počet účtů 4127, rezervní fondy K 230.679.—, závodní podíly K 96.467.—, poklad- ní obrát K 1,204.107.—.

Spořitelna Královéhradecká. Výkaz za měsíc únor 1913. Vklady úsporné: Uloženo K 403.656.46, vybráno K 310.060.14, zůstatek K 16,881.432.33, uloženo více o K 93.596.32. Vklady odvětví šekového: uloženo K 61.835.92, vybráno K 83.251.77, zůstatek K 1,072.483.64. Cenné pa- píry K 2,674.103.60. Zápůjčky na hypotéky K 10,555.409.13, zápůjčky komunální K 2,721.795.—, zápů- jčky na cenné papíry K 28.525.—. Směnky K 2,105.503.10. Uložené přebytky K 463.493.17.

Levný úvěr. V nynější všeobecné peněžní tísní do- poručuje se pánům, kteří osobní úvěr potřebovali. Spořitel- ní a záložní družstvo I. všeob. jednoty úřednické v Hradci Králové, které poskytuje svým členům, pp. úřed- níkům, duchovním a učitelům úvěr na libovolné měsíč- ní splátky na dobu až 6 roků trvajících a 6 proc. úroky.* Bližší informace ochotně podá kancelář družstva v Hradci Králové, Komenského třída čp. 247 (2. posch.)

Za příčinou čistění místnosti pro vysoké napětí v elektrárně, nebude se v neděli dne 9. března mezi 11. hod. dopolední a 2. hod. odpolední proud do sítě elektro- vodné dodávati.

Ještě volby v Třebechovicích. Je zajímavé, že po- krokácká strana nevystupovala pod vlastní firmou, ale užívala oficielního názvu strany staročeské. Pánové mají asi příčinu stydět se za svou firmu. Poněvadž se mnoho mluvilo o kompromisu strany soc. dem. se stra- nou naší, stůž zde alespoň tato vysvětlivka. Vedení soc. dem. strany z vlastní iniciativy uvedlo věc na přetřes v plenární schůzi, konané 5. ledna. O kompromisu zá- sad nemohlo ovšem býti ani řeči, jednalo se o zlomení pokrokáckého kartelu a spřátelené korupce. Dle do- brých informací debata byla dosti pohnutá, ale konečný výsledek byl, že příčiněním několika »helvetských kle- rikálů« (jak nám bylo doslovně řečeno) a ještě k tomu nevoličů vše bylo zmařeno, ano bylo nám i v novinách vyčiněno, ačkoliv nám vůbec nebylo známo, že pánové o nás debatují. Je velice příznačné, že i v soc. demo- kracii evangeličtí klerikálové hrají prim a převážná část ostatních občanů jest tu jako páté kolo u vozu. — Vo- lební komise byla takto složena: za stranu katolicko- národní p. Vilém Koleč, za soc. demokracii p. Všetečka, za pokrokáckou pánové: učitel Šmída, hotelier Topič a p. Bujet. Že komise byla spravedlivou, viděti již z je- jího seskupení. Přičin k podání rekursu bylo by více než dosti. — Jinak váš referát v minulém čísle byl správný, až na to, že pan pisatel ku stepání bážlivosti v našem táboře měl použiti ostřejšího péra. — j. Pozn. red. Jak se nám dodatečně oznamuje, rekurs proti vo- lům byl počán.

Pardubice. Pardubické »N. L.« přináší zprávu o rekonvalescenci vdp. děkana, připojují ku svému buletu- nu podezření, jako by někteří kněží zdejší anebo pa- tronátní »základním okem pohledli k děkanství« s zá- dostivou touhou dostat se tam co nejdříve. To není pravda. Veškeré zdejší kněžstvo, žádné nevyjímajíc, i kněžstvo patronátní přejl ze srdce p. děkanovi doko- nalé brzké uzdravení a dlouhý ještě pobyt mezi námi na děkanství v Pardubicích. Znalíce šlechetnou povahu p. děkana, vážili si kněží vždycky jeho nezměrné do- broty a proto také nikdo nějakým nešetným způso- bem nevyjádřil se posud o odstoupení p. děkana a tím méně za tímž úmyslem pohlízel »základně« na děkanství. — Vdp. Fr. Langkramrovi, katechetovi v Pardubicích, dostalo se v minulých dnech lichotivého uznání. Místní školní rada usnesla se ve svém sezení ze dne 17. února t. r. projevit mu svoje uznání za dlouholeté, vzorné, o- běťavé působení a účinnou paedagogickou činnost na zdejších školách. Usnesení to jednohlasně bylo přijato. — Okrašlovací spolek utěšeně květvá, tak že počet členstva dostoupil skoro 400 členů. Pro letošní pracov- ní rok má už rozsáhlé propozice. Jakmile dovolí pově- trnost, vrhne se na sutinu v Pardubicích. Překrý ten- to břeh Chrudimky bude upraven v park, posazený ko- niferami, na zeleném předměstí vysázejí se akáty a ve- dle toho provede se mnoho jiných okrasných podniků v okolí Pardubic. — Aviatické letiště pardubské ožívuje. Ve čtvrtek dne 27. února zkoušel p. Evžen Čihák jedno- plošník typu vojenského, s nímž létal skoro půl hodiny, dokud mu benzin nedošel. Po krátkém odpočinku vstou- pil na stroj spolu se svým mechanikem a vykonav ně- kolik zdářilých kruhů klouzavým letem sestoupil. Pan inž. Kašpar, zdá se, jako by od aviatického sportu na- dobro upustil. — Obsazení katechetického místa na zde- ším c. k. gymnasiu zatím nemálo příslušnou užší ve- řejnost v Pardubicích. Kandidát jest celkem šest. Nej-

větším sympatiím příslušných interestů těší se posa- vadní katecheta dp. Adam a dle všech okolností jsou mu nakloněny i kruhy v té věci definitivně roz- hodující. Katechetské místo na měšťanských dčvčích a chlapeckých školách na Starém městě v Pardubicích po- dp. Langkramrovi se nově obsadí. — Sdružené střední školy v Pardubicích uspořádají za přispění předních hu- debních sil koncertní akademii v městském divadle ku podporování nemajetných studujících dne 9. března t. r. — Spolek divadelních ochotníků v Pardubicích sehra- je v pondělí dne 10. t. m. a ve čtvrtek 13. t. m. vždy o pól 8. hod. večer v městském divadle dvě pohostinské hry pí. Emmy Švandové ze Semčic, člena smíchovského divadla. Bude se hrati »Perská kočička«, veselohra ve 4 jednáních od M. Lockého.

Dobruška. Naše obecní zastupitelstvo v nynějším svém složení jest na odchodu. Ve schůzi 24. února p. starosta Ed. Žižka měl na rozloučenou proslov, p. výbor A. Fuchs mu poděkoval a frásovitá formalita byla od- byta. Pak nastalo řízení. Mezi jiným schvalování obec- ních účtů a nového rozpočtu na nynější rok. Jinde to dělávají sice koncem roku, ale u nás na to mají dost času. Z účtů jsme se dověděli, že přijem z lesa obec- ního vynesl přes 4000 K a v rozpočtu loňském byl jen čekán přijem 1500 K, tedy kol 2500 K se polepsil. Ale i vydání se rozšířilo. Zarázela položka 70 K, jež si dal od obce vyplatiti p. Václ. Rýdl, hotelier a člen výboru jako příspěvek na bytné za ubytování důstojníků při voj. manévrech. Vzal ty pány do svých pokojů dobrovolně, věděl, co se za takovou osobu denně platí, a potom si dá účet na příspěvek! Jiní občané, kteří měli též na bytu důstojníky, takový příspěvek od obce nedostali. Musejí si též podati účet. Když u této položky byl u- činěn dotaz, odpověděl p. Rýdl v tom smyslu, že ho- tel má pro svou výživu a že obci nebude dělati nic zadarmo. Důstojníky měl tam na stravu, nejvíce tam hradili své životní potřeby, koncert vojenský tam se po- řádal se vstupným — a k tomu ještě obec zaplatí pří- platek 70 K. Pak že z těch vojáků nic nemáme! Bohužel, že na obecní vydání neplatí jen bohatí, ale větším dí- lem chudí živnostníci a chalupníci. Loni se vybírala obecní přirážka 170 procent, letos se bude vybrati 178 procent. Tak si to odhlasovali pokrokáři. A mezi nimi hlasovali lidé, kteří žádných obecních přirážek neplatí, poněvadž na osobní daň z příjmu se obecní přirážka vy- bírati nesmí. Lehko se z cizího vydává. A to zvýšení nejvíce odnesou zase řemeslníci a živnostníci, kteří ne- mají ani příjmu, z něhož by platili daň, ale z domku, pole i z provozování živnosti platiti musí obecní pří- rážky. Obchodníci platí třeba 2600 K daně z příjmu, což značí přijem 70.000 K, a z toho obci na přirážkách neza- platí ani haléř! Jak pak dlouho se nechají naši živnost- níci takhle ždímati od — pokroku? Ještě za zmínku sto- jí, že dluh obecní obnáší 345.000 K a na úroky z něho se potřebuje skoro 100 proc. přirážek. — Šlechetná do- hroditelka Barbora Peigrová odkázala obci domek, by v něm byla zřízena obecní opatrovna. Poněvadž z od- kazu byly vyplaceny ještě legáty a obec na jich vy- placení si musila vypůjčit, a nyní domek odkázaný ne- vynáší na úroky a daně, chtějí pokrokáři tento odkaz z části neb v celku prodati. Odkaz hájil p. Hendrych, že obec nemusila odkaz přijímati, ale když jej přijala, aby respektovala vůli dobrodromcovu. Pan starosta Ed. Žižka však byl pro zmíněný prodej a odbyl p. Hendry- cha slovy: »Co platno jest, že srdce jest otevřené, ale kapsa zavřená!« — Zrovna tak, p. starosto, to bylo u sirotčího fondu »Duček«, kde bylo srdce hodně otevře- no, ale kapsa zavřená, že sirotkům se draly z hrdel vý- křiky: »My chceme jíst, nechte nás mluvit s naším ta- tínkem!« A otevřená srdce se zavřenou kapsou přesta- la chodit kolem oken, z nichž zněla ta bolestná slova, nadobro. Zase z cizího se lehko něco staví a zařizuje a jiný potom se tím chlubí a k tomu se hlásí.

Hořický. V naší tiché podkrkonošské dědině na- stal ve dnech od 9. do 16. února číhý život. Od rána až k večeru spěchali zástupové lidu z přifařených i ci- zích obcí na náš kopeček do chrámu Páně, aby naslou- chali slovu Božmu a přijali sv. svátosti. Konal se obnova sv. misie, před 3 lety obdývaná jako tenkrát, tak i nyní byl výsledek potěšitelný. Po celý týden přiváben byl věfci lid k naslouchání promluvy a cvičení horlivých dpp. misionářů P. Lercha a P. Valacha S. J., z nichž prvý lidu už od tří let byl znám. Oba s apo- stolskou horlivostí nadšené, neunavně čtyřikrát denně hlásali slovo Boží v prostorném našem chrámu Páně, kterýž lid sotva mohl pojmouti, obzvláště při slavnosti eucharistické, mariánské a při loučení o II. neděli pos- ní. Výsledek této šlechetné a vznešené činnosti byl tak skvělý, že přes 1600 osob přistoupilo ke stolu Páně. Má- lo bylo těch, kteří se renovace nesúčastnili a sv. svá- tosti nepřijali. Tak potěšitelné to pro duchovní správu, že má ve své farnosti (až na málo lhostejných a vlaž- ných) osadníky vesměs dbalé své katolické povinnosti. Jaký to rozdíl vzhledem k farnostem městským, továr- nami obklopeným! Při loučení důstojných Otců misii- onářů, idoucích do jiných osad konat tutéž práci apo- stolskou, provázelo je vřelá a srdečná »Zaplať Pán Bůh!, S Bohem«, z tiskových srdcí vyslovené místním farářem s ujištěním, že na ně dlouho bude vzpomínáno a jich rady a poučení dbáno. Bůh dej další činnosti je- lich takového zdaru, jakého docílili v naší farnosti!

Ledeč. Ke konci února konaly se u nás obecní vo- lby. Strana židovsko-demokraticko-nehospodářská byla odstavena a na místo ní vlády obecní se ujala strana politického vyznání národně sociálního, částečně mlado- českého a agrárního. Strany křesťansko-sociální potře- bujeme tu jako soli. Jako se máme chrániti pessimismu, tak se nemáme oddávat optimismu.

Skuteč. S velikým nadšením vybíralo se po českých krajích na srbské raněné. I dělníci přispěli na to hřivnou svojí, pokud mohli. Ale kdo nyní začíná z Bulharů a Srbů těžiti. Samí Löwitové, Taussigové, Popprevé to jsou, kteří obdrželi objednávky na sedla, řemeny atd. — Stala se zmínka o obchodním duchu Strassově. Pravdou jest tolik, že tento obchodník po úpadku firmy Grodeckého nakupoval ve Skutči zboží obuvnické. Továrník, který mu chtěl prodati zboží první kvality, byl však Strassovým stanoviskem překvapen. Ačkoli dokazoval, že to prospěje obchodu Strassovu, prodá-li zboží znamenitě, odpověděl: „O mně se v Chrudimí rozhlásilo, že jsem koupil z konkursní massy Grodeckého obuv, tak že se lidé ke mně do krámu hrnou. Tedy potřebuji pro tento okamžik výhodnou cenu, 7 K mohu dáti za pár, kvalita nerozhoduje. Prý jeden pár prodával po 9 K, tak že za jedno odpoledne vydělal 1700 K. To jest tedy výhodnější, než boty vyrábět. — P. r. Pan Strass právě oznamuje, že není v žádném spojení s firmou Salomon Verner, což loyálně konstatujeme.

Něm. Brod. V pondělí dne 3. března t. r. byla o pravdu významná slavnost konána v Občanské záložně německobrodské. Dne tohoto byla totiž dp. P. Augustinu Janu Dufkovi, jenž svoje 40leté působení v ústavě tomto dovršil, odevzdána adresa čestného uznání, kterou umělecky vypracoval rodák německobrodský, akademický malíř pan Otokar Štáhl. Skvostná adresa má formu knihy v pergamenových deskách vázané, na jejíž přední straně zlatem stkví se iniciálky A. D. s letopočtem 1872—1913. Na vnitřním listě pak jest perokresba budovy starého gymnasia s kostelem, kde pan jubilant jako gymnasiální profesor též 40 let působil. Na druhém listu je adresa tohoto znění: „Vedědujícímu pánu, panu P. Augustinu Janu Dufkovi, kapitulární řádu praemonstrátského kanonie Želivské, c. k. gymnasiálnímu profesorovi v. v., c. k. školnímu radovi, biskupskému notáři a zasloužilému pokladníku Občanské záložny v Něm. Brodě.“ Na následujícím listu nalézá se pak věnování: „Slovutný pane rado! Výbor Občanské záložny v Něm. Brodě projevuje Vašemu Blahorodí pro zásluhy, jichž Jste sobě získal tím, že Jste ráčil býti jejím spoluzakladatelem a po 40 roků jako pokladník v ústavu našem horlivě působil a k jeho rozkvětu značně přispíval, čestné uznání.“ Za věnováním pak následují podpisy ředitelstva a výboru. Celý výbor a ředitelstvo dostavili se před 10. hod. do kanceláře, kde jubilanta případně oslovil předseda výboru pan Josef Ráček, ředitel škol. Po odevzdání adresy pan jubilant, zřejmě dojat, děkoval za ocenění a uznání svých zásluh a přál dalšímu působení Občanské záložny největšího zdaru. Jmenovaný pan jubilant, který s nevšední svědomitostí tak dlouhá léta působil v ústavě našem a těšil se pro svoji milou povahu: všeobecné důvěře a přízni, odchází na výslovné své přání na zasloužilý odpočinek. Přejeme vzácnému panu jubilantu, aby těše se ještě dlouhá léta plnému zdraví a spokojenosti, patřil na rozkvět ústavu, jehož byl spoluzakladatelem a svědomitým činovníkem.

Hudební a pěvecký spolek „Doubrava“ v Chotěboři uspořádá v neděli dne 9. března 1913 v sále „Panského domu“ koncert profesora Plošky (housle) a mistra Jeremiáše (klavír). Začátek v 8 hodin večer. Ceny míst: Křeslo 1.50 K, I. místo 1 K, II. místo 70 h. k stání 40 h, dělnický lístek 30 hal. Předprodej vstupenek v ant. knihkupectví p. M. Brzka v Chotěboři.

Panu pisateli zpráv „z Kladna u Hlinska“ a „z Vojtěchova u Hlinska“ v „Hlasech z Posázaví“. eJst to věru zvláštní zjev, odhodlá-li se chamtivý pokrokář dělati reklamu katolickému faráři zcela zdarma. Poněvadž charakter zadluženého pisatele u nás lidé dobře znají, ani v nejmenším nemůže uškoditi takový favorit cti duchovního, jehož také dobře známe. Jestliže pokrokářské dopisy odsuzují i leckterí odpůrci pana faráře, snad to stačí. Ale útočník, kryjící se tiskovou imunitou, jest až běda zbabělý. Ze strachu před úřady překrucuje farářovo jméno. Takovým čachrem se uplatňuje pokrokářské „S pravdou ven!“ Když jste, pane dopisovateli, psal proti lhaní, jistě jste se díval do zrcadla dobře ukazujícího. Jen nezůstal-li jste za něj dlužen — máte to ve zvyku. „Kdo lže, ten krade“, praví staré přísloví. A jestliže někdo zbytečně naseká dluhů, kterých pak neplatí, čím vlastně je? Také se odvažujete zcela zbytečně dávat hodinu o zdvořilosti. Zato však máte si i se svým pomocníkem pamatovati, že poděkovati na pozdrav jest povinností. Dokud vás pomocník nesedl si v Kladně do tepla, sekal komplimenty na všechny strany, dlv si páteř nezlomil. A vy, hrdino, před věřiteli, inspektorem a míst. radou to také dovedete, ačkoli tohle nespadá do pokrokářského programu. — Ale nejvíc jsme se zasmáli, když horlivý denunciant začal denunciantství vyčítati jinému. Ptali jsme se, jak může hrbatý jiného vzpřímiti páteř. Tukněte se do čela, snad si přece vzpomenete na udavače, který docela se listivým úmyslem udal bývalého místního školozorce u okresní školní rady. A ten denunciant docela žaloval anonymně, snaže se v nepodepsaném dopise napodobiti cizí písmo. Nevíte, kolikrát takové zákeřné jednání nazvali sami pokrokáři padouštvím? A kdo to u téže školní rady hanebně pomluvil řádného, svědomitého pana Halamku? Ta lež byla tak surová, že by se za ni stydělo i žaláfované individuum. A spáchal takovou věc přece pokrokář, protože pokrokáři osobují si výjimky i od pokrokářských pravidel všude, kde si chtějí vyhlídnouti hněv. Ovšem vzplanul hněv nad dosazením zvláštního školníka. A jak by ne? Ten vytápí školu. Dříve se spotřebovalo ročně 27 čtver. metrů dříví (posledně 28), ale přece ještě pan řídící žádal více. A ejhle, školník pro-

topil za poslední zimu o 10 metrů méně! Letos to bude podobné. Proto je lži, co jste psali o hospodářství obecním za vedení „klerikální“ strany. Kdyby chtěli hospodařit katolíci pokrokářsky, brzy by musili prohlásiti bankrot. Stačí srovnati, co stojí vytápění školy v Rané a jinde. Lžete, že hřebíky spotřebované při správě pumpy stály 12 K. Každému se ochotně ukáží účty, v nichž účet za hřebíky vůbec není. Lžete, že pili lidé, opravující silniční příkop, na obecní útraty. Ne — platili si ze své denní mzdy. Ale ti lidé mohou prstem ukázati na jistého pána, který rád pije na dluh. Neznáte ho, pane pisateli? Nu — příště vám osvěžíme paměť ještě věcní jinými.

Různé zprávy.

Všelicos. Proti českému továrníku J. Stáhalovi v Rumburku za to, že u tamního soudu podal českou žalobu, bouří v první řadě dr. Bloch, dříve prima český žid v Praze, nyní prima německý nacional v Rumburku. — Proti sufražetkám počíná nyní vystupovati anglické cbecenstvo, jemuž se už zbrklé jednání jejich zprotivilo. — Na české universitě byli promováni na doktory lékařství Olga Šl. Fišerová a její bratr Evžen Šl. Fišer; oba absolvovali medicinská studia s výtečným prospěchem v Praze. Narodili se na Kavkaze a jsou státními příslušníky ruskými. — Konsul Prochaska v Písecku, pro něhož povstalo mezi Rakouskem a Srbskem ostřejší napětí, přesazen až do Rio Janeira v Brasilii. — Soc. dem. tiskárna a nakladatelství „Vorwärts“ koupila v Berlíně dva velké pozemky za pět milionů marek. Chudá strana proletářů? — Vídeňští číšníci následkem nastávajícího zdražení sirek usnesli se, že od 1. května přestanou dodávati do kaváren zápalky na vlastní účet. Než by měli kupovati zápalky, raději přestanou prodávati v kavárnách doutníky a cigarety. — Řecký parník, který za veliké nepohody vzl srbské vojáky ze Soluně do Drače, dne 3. t. m. se ztroskotat. Většina vojáků byla však pobřežními obyvatelstvem zachráněna. — Samozvaný prezident mexický zavedl děsnou hrůzovládu; své politické protivníky dává hromadně zatýkati a popravovati. — Ve Varšavě utvořilo se sdružení polských žen, jež bude agitovati proti přepychu v oblecích. — Na moravsko-slezském Pradědu, na panství arcivévodv Evžena, osazeni právě kamzci z Tyrol. — Ve Špandavě u Berlína zavedli daň z dětských kočárků, ročně po 1 a půl marce. Smířovačky mezi agrární opozici a agrárním vedením skončily opět bezvýsledně, ježto žádáno, aby přestal vycházeti orgán opozice a býv. posl. Bergman odstraněn. — Na rozkaz městského hejtmána v Petrohradě bylo 50 židovských řemeslníků vyloučeno z řemeslnických cechů a tím i z Petrohradu. — Na lokální dráhy navrhuje ministerstvo pro Čechy 40 mil., pro Moravu 18 mil. a pro Slezsko 9 mil. — Jubileum carského rodu Romanovců oslavováno jest zvláště v Petrohradě za nevidané nádhery.

Úspěch řeckého vojska. Dle posledních zpráv Řecké umlčeli turecká děla v Bizani a pak vtrhl generál Soutzo se třemi škadronami do Janiny. Turecké vojsko chce prý nastoupiti od čataldžské linie pochod na Cafihrad, aby povalilo kabinet a potrestalo Mladoturky. — Tedy s Tureckem stále hůř!

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vykazuje ku konci měsíce února na vkladech 24,060,772.84 K, tudíž oproti měsíci předcházejícímu o 1,283,278.81 K více. —

Každá moudrá, spořivá, hospodyňka používá jen této sladové kávy

Všude rozšiřujte a podporujte katolický tisk.

Mešní vína zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny sa litr od 90 hal. výše.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Předseda významného a doporučení.

E. Škarda, Brno,
malířský ústav
pro malbu na skle
zhotovuje a dodává malování ná
okna chráněná v každém pro
vedení, od nejmenších do nejb
vzoru mosalického do nejb
hatého provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon
strukcí vlastní výroby, ochranné
stě a vše zasaženo v místě.
Mosality skleněné pro fa
cady, křídlové cesty atd.
Nátrasy, rozpočty i od
borná rada zdarma.

PIANINO

: se levně prodá. :
Dotazy do admin. t. l.

Marie Žabová,
porodní babička,

presídlila

do Tomkovy ulice

do domu p. Kašpara, pekaře,
vedle řezníka p. Kleinera

v Hradci Králové.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje veldřst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veřkeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Obchod pro zábavu. Nařemu P. T. hudbymilovnému obecnstvu
 jící a stále větší závod hudebními nástroji
 přizní se těšící a osvědčenými strunami
 jsem značně rozšířil, a jelikož
 prodávám, abych svoje zákaznky uspokojil, veřkeré nástroje a hudební potřeby la jakosti
 mnohem levněji, za každou přijatelnou cenu se zárukou, o čemž se lze přesvědčiti.

Těž na splátky bez zvýšení cen, 1 K event.
 50 h týdně. Gramofony, desky, jehly. Veřkeré
 správký se přijímají. Citery se přesně naladí.

V dokonalé účtě

Jan Čermák, majitel závodu
 a učitel hudby
 v Hradci Králové,

jen za novým laským mostem blíže trafiky.

Pozor na firmu!

Boží hroby, Křížové cesty Jeslíčky,
 oltáře, sochy, kazatelny,
 levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské
 a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

**Parquetové
 a vlysové
 podlahy**

dubové a bukové slavonské a j
 dodává a klade v cenách nejlev-
 nějších se zárukou řádného sprá-
 cování

Ludvík Terharen,

parketářství

Hradec Králové, Komenského třída 242.

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA v Praze.

Filiálky: V Brně, Čes. Budějovicích, Frýdku-Místku, Hradci Králové, Jihlavě, Karlových Varech,
 Klatovech, Krakově, Liberci, Lvově, na Mělníce, Olomouci, Mor. Ostravě, Pardubicích,
 Písku, Pízní, Prostějově, Táboře, Terstu a ve Vídni I., Herrengasse 12.

Dne 16. března 1913 o 10. hodině dopolední
 konati se bude ve dvoraně paláce Živnostenské banky v Praze na Příkopě čis. 30.

45. řádné valné shromáždění Živnostenské banky v Praze,

ku kterémuž se tímto P. T. akcionáři k hlasování oprávnění zvou.

PROGRAM:

1. Zpráva výroční a účetní.
2. Zpráva revisorů účtů.
3. Návrh správní rady na rozdělení čistého zisku.
4. Volby do správní rady.
5. Volby do výboru revizního.

Páni akcionáři, kteří této valné hromady se účastniti chtějí, raďtež u pokladny banky v Praze neb
 u její filiálky nejdéle do 8. března t. r. ku prokázání práva hlasovacího dle článku 12. stanov potřebný
 počet akcií, jež dne 31. prosince m. r. v knihách akcijních na jich jméno zapsány jsou, proti vydání legiti-
 mačního lístku uložit. — V rozvalu a účet ze ztráty a zisku mohou páni akcionáři nahliédnouti v míst-
 nostech banky.

V Praze, dne 27. února 1913.

Správní rada.

Čl. 12. stanov zní: Ve valném shromáždění oprávněn jest hlasovati, kdo má nejméně 20 akcií na
 jméno jeho znějících a dne 31. prosince předešlého roku v knihách akcijních zapsaných. — Kdo má více
 akcií, nabývá nad to každými 20 akciemi o hlas více. — Akcie potřebné k vykonávání práva hlasovacího
 mají 8 dní před sejitím se valné hromady i s kupony k výplatě nedospělými složeny býti u pokladny
 správní radou vykázané.

(Za výtisky neobjednané se neplatí.)

Doporučujeme
 našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, ořetě, mon-
 stran., křtitelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.
- BRNO. -

Ze života pračlověka.

Rychlým krokem věda dokazuje, jak nesmyslné jest tvrzení, že prý kulturně nízkou stojící pralidé utvořili si náboženství sami pověřeným strachem před hrozivými úkazy přírodními. Ti, kteří beze všech vážných předpokladů tvrdili, že Božstvo si utvořila sama fantazie pračlověka, předpokládali ovšem mylně zdoluhavý vývoj člověka ze zvířete. Nyní však — jak již jsme sdělili — právě u národů těch, kteří jsou celá tisíciletí odloučení od národů kulturních, vyskytují se vyspělejší představy náboženské, než jaké si utvořili velice vzdělaní antičtí Římané a Řekové. Černošské kmeny, ukryté před ostatním světem v klínu odlehklých pralesů, uchovály si po dávných předcích rozumnější náboženské představy, než ti lidé, kteří si jasné představy dali zkazit nabubřelým rozumářstvím sofistu. Zastanci darwinistického vývoje jsou zaraženi při dokumentech, zvěstujících v náboženském nazírání úpadek, čili rači pochod od lepšího k horšímu.

Ale myšlenka darwinistického vývoje stržila nové rány i v jiném oboru. Poukazuje-li se na velikou duševní netečnost, na barbarské činy nynějších divokých kmenů, dokazuje pojednou věda velikou kulturu, vyspělost — člověka předhistorického, který žil dávno před Mojžíšem, před egyptskými faraony, panovníky čínskými. Nyní učenci na základě výmluvných objevů zvěstují, jak znamenitým umělcem byl pračlověk. Na př. slavný francouzský archeolog Begouen našel a popsal celou sochařskou dílnu v jeskyni u obce Montesquieu Avantés. V trojdielném tom obydlí, uzavřeném před ostatním světem podzemní řekou, nalezeny na stěnách kresby. V nižším poschodí objevena sochařská dílna, v níž nalezeny vkusně vypracované dvě sošky: zubra samce a zubří samice, vysoké 29 a 31 cm. Sošky jsou zpracovány z hlíny a provedeny skutečně umělecky. Jsou na nich ještě patrné stopy hlazení. Oko samičky jest vytvořeno hliněnou kuličkou, jež má malou prohlubeninu, tak že působí velice životně. Jiné části zpracovány jsou velice reálně. Na podlaže byly v hlíně nakresleny ještě dva návrhy a jedna podrobnější skizka zubra, na níž bylo již počato s modelováním hlavy. Tedy předhistorický umělec napřed načrtl obraz do hlíny a pak do linie nanášel vrstvy hlíny, v níž vypracoval podrobnosti. Tak sděluje světu Begouen v časopise »L' Antropologie«, jak »Nár. Listy« právě oznámily.

A téměř současně poukázal »Čas« na přednášku německého učenice Viléma Bölsche, konanou v Rudolfinu 20. února. »Čas« referuje o pradávnm boji lidí krátkolebých s dlouholebými. Plémě dlouholebé bylo vyšší a nadanější, tak že krátkolebce vytlačilo a zahladilo. Prý krátkolebcova hlava »měla jistě mnoho rysů zvířecích«, ale — »hypotetický pithekanthropos (domnělý lidoop), vývojová to spojka mezi opicí a člověkem, musel by se hledati o statisíceletí do minulosti a vědě posud nepodařilo se nalézt nejmenší jeho stopy. (Zkrátka tedy lidé, kteří by rádi dokazovali vývoj člověka ze zvířete, jsou posud odkázáni jenom na nevědecké domněnky. Také není ještě zjištěno, zda krátkolebci byli pozadu v kultur. snahách za dlouholebci. Vždyť na př. nad vzdělanými Evropany vítězili Hunové, Turci, Tataři.) Ačkoli vítězné plémě bydlilo v jeskyních a spokojovalo se primitivními nástroji, přece »mělo umělecké nadání, které projevovalo se výtvoří i z čistě uměleckého stanoviska moderního velmi pozoruhodnými. Veliký rozruch mezi učenci způsobilo objevení praehistorických kreseb v jeskyních Vesperkých ve Francii a v jeskyni altamirské ve Španělsku. Mluvilo se o padělcích, ale na konec přece musilo se uznat, že jde o výtvoří praeumělci. V Altamire dokonce, ve slují asi 50 m dlouhé a však jen nejvýš 2 m vysoké objevily se svěže kolorované kresby pravěkých zvířat podané s takovou charakteristikou, jak je mohl namalovat jen jejich současník, který byl zároveň bystrým umělcem. Po celém stropě jeskyně jsou tyto kresby malované asi generacemi a představující mamuty, jeleny, antilopy, bisony ve skupinách i jednotlivě, v klidu i pohybu. Vedle fresek našly se i skulptury figurální i ornamentální. Posluchači přednášky měli příležitost srovnávat živý výklad Bölschův s četnými, částečně barevnými projekcemi. Tak nalezená hlava koně vyřezávaná ze slonoviny přiměla přednášejícího k porovnání s hlavami konů na skulpturách parthenonských. Tak jest umělecky pojata a stylisována. Jak eminentní musilo býti umělecké nadání těchto lidí, když je vedlo v době tak primitivní k výtvořům této dokonalosti.«

Z vývodů Begouenových i Bölschových zkrátka vysvítá tolik, že zvířecí původ člověka jest domněnkou zcela nedokázanou, ale naopak že v době předhistorické různé kmeny lidské byly v snahách uměleckých daleko pokročilejší, než mnohé kmeny současné. Tedy pradávni umělci

již před tisíciletími daleko předstihli ty, kteří dle domnělého darwinistického vývoje již měli stát na vysokých vrcholech kultury. Tedy místo vývoje místy veliký úpadek a to i u kmenů tělesně nejstatečnějších, jichž duševní schopnosti připouštějí možnost vyšší kultury.

A taková dlouho trvající degenerace nebují pouze u kmenu málo civilisovaných. Jsou dokumenty z doby historické, že i národové velice vzdělaní vinou vlastní anebo zevnějšími okolnostmi klesli na dlouhou dobu pod běžnou kulturní úroveň, do stavu velice ubohého. Dokazuje-li nyní věda, jak pračlověk vynikal svými představami náboženskými a svým uměleckým vkusem, pak jest odzvoněno básnickým dohadům různých materialistů, kteří načrtli ve své fantasii známou vývojovou linii lidstva. Tu linii obrací právě věda směrem opačným.

Kulturní jiskry.

Pohřeb missionáře v Číně. Milánský obrázkový časopis »Pro familia« přinesl nedávno fotografii missionáře P. Piazzalungy. Starší již muž v čínském šatě v krátké kazajce, v sukničce, v plstěných střevicích, ale v tváři každý pozná Evropana: široké čelo, přímé hluboké oko, prokvetalý plnovous — toť missionář Piazzalunga, jenž dvacet pět let trávil na misiích v Číně. Muž povahy milé, opatrný a prozíravý, srdce plné obětavosti, dovedl si získati důvěru a přízeň celého okolí, ba těšil se vážnosti i u čínských úřadů, s nimiž často mívával co jednati. Za nedávné revoluce zachránil i četné vážené rodiny pohanské.

Posledně odebral se v důležitých záležitostech do Pekingu a dostalo se mu cti, že byl přijat samotným presidentem čínské republiky Yüen-she-kai-em. Na zpáteční cestě však, když se plavil po řece Han nad Lao-ho-kow-em, náhle skončil. Byli u něho pouze dva průvodčí z missie. Ti vložili mrtvého do rakve, položili na máry a pokračovali dále v plavbě. Celý měsíc trvala ještě jejich cesta, než stanuli v přístavu Čeng-ku sien. Zatím se jim podařilo poslati napřed do missie zprávu a a tak u přístavu již na ně čekal hlouček missionářů, křesťanů i pohanů. S hlubokým pohnutím vítali bezduché tělo otce, přítele a apoštola.

Den nato se uspořádal pohřební průvod — přenášeli missionáře do Culupy. Šešly se veliké zástupy křesťanského lidu osvědčit svůj zármutek a odevzdat zesnulému poslední křesťanský dar, modlitbu za jeho duši. Průvodu se účastnilo i vojsko (tak zvané místní gardy) z celého okolí, všichni vyzbrojeni dlouhými puškami a kopími. A jak průvod postupoval od osady k osadě, všude čekaly nové zástupy, aby se přidaly. Podle čínského zvyku účastníky pohřbu se rozdávaly proužky bílého plátna, aby si jím ovinuli hlavu na znamení smutku. Stříleli z hmoždířů, troubili na čínské trubky a do toho se zase mísily pohřební zpěvy a modlitby. Pohané se sbíhali podívat se na křesťanský pohřeb. Průvod se rozvíjel jako dlouhá pestrá stuha po úzkých polních cestách mezi struhami vod a rýžovými záhony. A ustavičně se ozývaly stělné rány, táhlé hlasy trub a těžké údery na bronzové tam-tam (bubny, v pauzách pak odřikávány modlitby hlasem vysokým, že vypadaly jako ustavičný nářek. Na konci průvodu šestnáct mužů neslo máry, zpívající rhytmické písně, rakev ozdobena kněžskými odznaky a rozmanitými nápisy, domácí přátelé zesnulého drželi dlouhý a silný pruh bílého plátna, slévající s rakve, několik missionářů uzavíralo průvod. Když tak ušli dvacet kilometrů cesty, dostali se konečně k cíli do osady Culupa. Tam již nové davy lidu je očekávají. Stojí tu pospolu křesťané i pohané. Nejnápadnější jsou osiřelé dívky z missijního sirotčince, oblečené v bílý smuteční šat. Nové rány, nové zpěvy, ponuré a smutné, jako by tisíc ráz srdce pukala zármutkem. Missionáře pochovával sám. Apoštolský vikář (v missijních krajích asi tolik co biskup) a účastnilo se pohřbu i mnoho úředníků, ba i sám velící generál s několika důstojníky z Han-čung, jednak z úcty, mnozí pak i z vděčnosti k muži, který opustil daleký domov a věnoval všechno, aby je získal Kristu.

Ze života Bismarckova. Neuplynul ani rok od naší porážky u Sadové a již francouzský císař Napoleon III. začal litovati, že Německu nechal tolik volnou ruku. Spoléhal se, že mu Bismarck za jeho neutralitu popustí levý břeh Rýna, ale zklamal se. Bismarck už byl z úzkých ven a o ničem nechtěl ani slyšeti. Zato ve Francii republikánské živly zle bouřily proti císaři. Napoleon aby je aspoň nějak upokojil, zamýšlel rozšířiti říši jiným způsobem, koupí velkovévodství Lucemburského. Toto bylo majetkem holandského krále Viléma III. Král měl nouzi o peníze. Napoleon toho využil ke svým záměrům. Vyhledal si osobnost, která měla velký vliv na krále, a slíbil milion franků odměny, když by přiměla krále ku prodeji

Lucemburska. Skutečně Vilém dal svůj souhlas a Napoleon zaplatil sprostředkovateli slíbený milion. Pojednou však král začal kolísati, bál se, co to mu řeknou Holanďané — až posud totiž všechno vyjednávání dělo se skrytě. Napoleon uznal za dobré učiniti rázný konec všemu couvání a jednoduše prohlásil Lucemburk za území francouzské. Rozeslal o tom úřední sdělení sousedním velmocem. V Berlíně měl notu doručiti francouzský velvyslanec Benedetti.

Zatím však již proskočily v Německu první pověsti o Napoleonově plánu a noviny dělaly zle — Lucemburk prý patřiti musí k Německu a nikdy k Francii! Poslanec Beningsen už ohlásil v parlamentě interpelaci na říšského kancléře Bismarcka, co na tom pravdy a zda hodlá vláda hájiti německé zájmy. Bismarck právě byl na cestě do parlamentu, když mu francouzský vyslanec sděloval, že prý mu má doručiti od své vlády důležitou notu. Kancléř se omlouvá, že má nad míru naspěch, že musí k zasedání, libo-li ho trochu vyprovoditi. Benedetti šel. Cestou pořád zaváděl řeč na nešťastnou notu a Bismarck pořád nechtěl rozuměti, stále mluvil o něčem jiném. Posléze vyslanec vytáhl z kapsy dokument a podával jej Bismarckovi. Starý lišák nechal vytáček a hezky přímou: »Poslyšte, pane vyslanče, právě se mne na to budou ptáti dnes ve sněmu. Když mi té noty nedáte, já budu moci Beningsenovi odpověděti, že dosud úředně o žádném připojení Lucemburska nic nevím a že spoléhám na prozíravost francouzského císaře, jenž jistě nepřipustí, aby naše dosavadní přátelství se zvrhlo v nepřítelství. Ráčíte-li však notu dát, pak už nemohu o ní nevědět a musím ve sněmu prohlásiti, že král pruský za žádnou cenu na anexi nepřistoupí. Vypovíme vám válku a to hned, abyste nemohli couvnouti zpět. Račte posouditi tedy sám, je-li prospěšnější mně notu dát, čili nic. A Benedetti uznal za dobré, aby toho nechal. Následovalo na to hromobití z Paříže. Ministr de Moustier dělal zlé výčitky. Brzy však v paláci Tuillerském obrátili a utišili se. »Nota se nedoručila, z anexe sešlo, Napoleon oželel i darovaný milion. Benedetti předešel tenkrát válce mezi Německem a Francií.

Kéž by byl měl tolik opatrnosti také tři léta později. Bismarck uvedl Německo po válce s Rakouskem zase do pořádku a nyní číhal na nejbližší příležitost, aby mohl napadnouti Francii. Zámlínku dal neprozřetelný Napoleon brzy. Jednalo se o Španěly. Pruský král byl by rád na španělském trůně viděl někoho z Hohenzollernu, ale Francie se tomu stavěla rozhodně na odpor. Skutečně s kandidatury sešlo. Ale Napoleon dopustil se té chyby, že počal žádati, aby se pruský král zavázal, že nikdy ani v daleké budoucnosti nebude se jeho rod o Španěly ucházeti. Benedetti měl uloženo vymoci na Vilémovi potřebné záruky. Cítil sice opět, že to osudná diplomat. chyba, ale císař poroučel — a vyslanec poslechl. Několikrát po sobě vyžádal si v té záležitosti slyšení u krále Viléma. Vilém ho odbyl, ale celkem dosti zdvořile. Zato však Bismarck se toho chytil a strhl hroznou bouři: francouzský vyslanec prý urazil těžce Jeho Veličenstvo, tak že císař mu odepřel další audience. Všechn tisk zůřil proti francouzské domýšlivosti — a válka byla hotova. Bismarck chytil svého souseda, kde ho míti chtěl. Sám byl připraven, soused nepřipraven a tož chutě na něho! V krátké době Napoleon zbaven trůnu, Francie pokořena a Němci začali hráti v Evropě první a hraji jej dosud.

Rybář na břehu Francie. Jak začne máj, až do října den co den k západu slunce přistavy Douarnenez, Concarneau, Audierne — a jak se ty všechny francouzské obce jmenují, skýtají zvláštní podívanou. Sta a sta malých lodí opouštějí přístav a spěchají na vysoké moře. Všechny s rozpjatými plachtami skoro stejně velkými a stejně zbarvenými (do hnědo-modra) vyhlížejí jako mrak letících motýlů. Jsou to rybáři, kteří se vypravují na sardinky. Nejvhodnější hodina k lovení je ráno. Proto noc se ztráví na moři. Trochu se podřimuje, trochu se povídá, až se ukáže slunce a jeho paprsky začnou poskakovati po mírně se vlnícím moři — pak do práce a hodně rychle!

Čtyři muži vpředu veslují a pohybují se mírně proti větru do tak zvané »gleurre«, čili na místo, kde se zdržují sardinky. Majitel lodi sedí na zádi a potápí do vody opatrně síť modravé barvy, jenně tkanou, a pravou rukou rozhazuje jako naši rozešvači vřadidlo zvané »le rogué«, které se objednává až ze Skandinavie. Když podle váhy už počítá, že v síti bude dosti ryb, odloží všichni vesla a jdou pomáhati při vytahování. Stříbrné rybky uvázly v otvorech sítě za hlavičky. Vyklepou se do lodi, a podle toho, jak pokročil čas, zaloví se ještě jednou, někdy i do třetice, ale potřeba si pospíšiti, protože, jak slunce začne prudčeji páliiti, ryby hned zahnívají.

Způsob prodeje je také prazvláštní — v němčem upomíná na naše koňské handlíře. Rybář vrátil se s kořistí do přístavu a už se břehu se hlásí

kupci. Volají, kolik chytí, jaké jsou. Rybář řekne číslo sítě, velikost ok, váhu — a velebí své zboží. — S nábreží hodí mu cenu, jiný přihodí — to se děje posuňky a rozumí se cena vždy za tisíc kusů. Jak se smluvili, pak rybář už stojí v slovu a nepřijme žádné jiné nabídky, byť i byla sebe větší. Hned nato začne se s úpravou sardinek. V jediném přístavu (Douarnenez) je třicet takových závodů. Zaměstnány v nich jsou jen ženy. Ryby se hodí na cementovou podlahu, která je posypána solí, pak se všem uřežou hlavičky, z nichž zase hospodáři dělají komposty, a opět se nakládají do soli asi tak na dvě hodiny. Potom je suší v drátěných koších a konečně vaří je v oleji. Oleje se počítá 200 kilogramu na dvě stě tisíc rybiček. Z oleje je už ukládají do krabiček a teprv teď přicházejí k práci také mužové, aby totiž krabice zaletovali. Jaké to jsou obchody, vysvitne z toho, že v jediném přístavu, zmíněném již Douarnenez, za příznivého léta se zpracuje až čtyřicet milionu krabiček a takových míst je na západním francouzském pobřeží celá řada, zvláště v Bretoňsku. Velké sta a statisíce lidí žijí pouze ze sardinek. Jest to obchod tolik výnosný, že se spoléhají jen na něj a ani jim nenapadne, něčím jiným se zaměstnávají. Proto každá pohroma, která přijde na sardinky, je strašnou pohromou pro celý kraj. Zvláštní věc je, že množství sardinek závisí od směru větru, jižních a severních. Mají-li totiž větry směr takový, že zatlačují teplý mořský proud k pobřeží, pak je rybářům blaze, sardinek je nadbytek. Je-li však opačný případ, neb panuje-li vůbec chladné léto, ryby se téměř ani neukáží. 350 lodí vypravilo se v říjnu 1902 na lov a pouze na jedné měli aspoň trochu štěstí, ač i oni chytili jen 1200 rybiček. Zlou také pohromou je, když se ukáží dravci maršini, kosatky, mořské svině, druh to delfínu. Bývá jich někdy tolik, že za jediný den zahubí na miliony sardinek.

Roku 1902 podnikli na ně celou výpravu s torpédovými čluny, střelili do nich z děl a všechno marno. Delfini sami neukazují se sice v takovém množství, ale za to rvou a ničí sítě, z nichž každá stojí kolem sta korun. A je-li rok dobrý, zas tu je nezřízená konkurence. Leckdys překupníci kupují tak pod cenou, že rybáři zajedou zpět na moře a vyházejí všechno zpět do vody. Je proti nim zkarťováno kde co, a sami se nedovedou vzchopiti k sebeobraně nebo k racionelnějšímu hospodaření, a proto, je-li šťastný rok, mají se dobře, není-li, mají se zle — bezbranná hříčka náhody.

»Hlasatel Pravdy« nazývá se evangelický list, vycházející v Malešicích u Prahy. Předpovídá dle různých znamení, zvláště pak z velkého postupu kultury rychlý příchod soudného dne. Jest psán tak obratně, aby čtenáři katoličtí, jimž jest vnučován, hned nepoznali, odkud vlastně vítr vané. Ale zkušenější občan pozná hned, odkud se směr jeho řídí, přečte-li si na předposlední straně tato slova: »Tisk a majetek traktátní společnosti v Hamburku, Grindelberg 15 a. A kdo čte list ten jen zběžně, jest mu podezřelý odkazování na slova Lutherova a evangelických missonářů. Jmenována »Traktátní společnost« svými agenty šíří po Čechách i jiné tiskopisy, v nichž straší lid nenadálým koncem světa, který nastane ve dnech nejbližších. Agenty však dávají zdarma tyto tiskopisy jen tam, kde není žádných peněz. Jinde hned vymáhají zaplacení. Proto pozor na placené rozšiřovatele falešných proroctví.

Jest věru velice významné, že pokrokaři, kteří s hlučným ráumem přibíjejí na pranýř každé pověrečné poblouzení některého katolíka, mlčí zatvrzele o fabrickém mámení lidu, jaké provádí i v Čechách německá »Traktátní společnost« prostřednictvím českých agentů! Také jest podezřelý, že právě v době, kdy se podstrkávají katolíkům předpovědi o blízkosti soudného dne, jsou našinci zároveň zaplavováni záilkami pověrečných modlitbiček v řeči české i německé. To se děje v čase, kdy katolický tisk nepřestává před těmi pověrami varovati. V tom nutno pozorovati široce rozvětvený systém, neboť nyní na př. hradecským občanům zasílají se modlitbičky z Josefova, ze Slaného, Berouna atd. vždy se správně označenou adresou. Pisatelům tedy velice záleží na tom, aby jejich jména byla utajena.

Křesťanský živnostník.

(Sčkz.) Zkoušky pro návštěvníky informačních kursů živnostenských odloženy. Zkoušky tyto, předepsané vynesemím c. k. ministerstva veřejných prací ze dne 3. prosince m. r., byly novým vynesemím téhož ministerstva ze dne 21. ledna t. r. odloženy a působnost prosincového vynesení nabude platnosti až dne 1. prosince 1913. Odklad zavinen tím, že vydání potřebných příruček se zdrželo.

(Sčkz.) Úřední kontrola nemocenských společenstevních pokladen. V pobočních nemocenských pokladnách při společenstvech zjištěny byly poslední dobou nepořádky, které byly umožněny nedostatkem autonomního dozoru. Vzhledem k tomu budou se konati v těchto pokladnách občasná úřední skontrola a dle jejich výsledků i podrobné revize.

(Sčkz.) Přírůžky v živnostenských společenstvech. Statistika za uplynulý rok zdá se nasvědčovatí tomu, že odpor živnostnictva proti přírůžkovému hospodářství ochabl. Z 1681 živnostenských společenstev a obchodních gremií s jednacím řečí českou v Čechách byla 472, čili 28.2 proc. těch, která vypsala na úhradu společenstevních potřeb svým členům příspěvky čili přírůžky. Z druhé strany však svědčí to o tom, že činnost těchto organizačních stoupá. V některých okresích bylo procento těchto přírůžek nad celkový průměr zvláště vysoké. Tak na př. činily přírůžky ty v procentech v Praze 80, v okresech: Kladno 77, Král. Vinohrady 67, Žižkov 60, Karlín 56, Plzeň 55, Kutná Hora 43, České Budějovice 40, Smíchov 37.

(Sčkz.) Námořnictvo a živnostenské školy. Ministerstvo veřejných prací vydalo letos vynesení ke všem zemským politickým správám (vyjma Dolní Rakousy a Halič), v němž se praví: »Vzrůstající význam našeho rozvíjejícího se válečného a obchodního námořnictva v souvislosti se zpětným působením svého rozmachu na oživení důležitých odvětví domácího průmyslu a obchodu vyžadují toho, aby se při vyučování na živnostenských ústavách vyučovací věnovala budoucně námořnictví zvýšená pozornost. Ředitelstvím a učitelským sborem živnostenských škol všech kategorií vzniká tudíž povinnost, poučovati dospívající mládež o čelostátní a národohospodářské ceně neustálého posilování a vypravení našeho válečného a obchodního loďstva vůbec, zejména však v jeho vztazích k tuzemské živnostenské výrobě, a tím buditi a podporovati zájem mládeže pro život námořní. Vhodná poučení mají se udělovati způsobem chápavosti žactva přiměřeným při vyučování jazykovém, země- a dějepisném, fyzikálním a v předmětech odborných, zvláště při částech občanské nauky, jednající o národním hospodářství a branné moci. Při tom mají býti žáci upozorňováni na možné výhody, které jim plynou z toho, vykonávají-li vojenskou povinnost u válečného námořnictva.

(Sčkz.) Sjezd českého katolického živnostnictva, připravovaný Sdružením českých katolických živnostníků, na letošní svátky velikonoční, byl odložen na vhodnější dobu a to, jak se dovidáme, při letošním všeobecném sjezdu českých katolíků.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 379.

Národohospodářská hídka.

Jak se nás Vídeň bojí. »Protože planým politikařením bychom přišli na mizinu, ukážeme Vídní, co to znamená, postaví-li se proti ní naše vyspělost hospodářská!« Tak si řekli liberální agrárníci a hned slibovali, že teprve nyní Vídeň užasne nad českou energií. Ovšem vydalo se také heslo proti »klerikalismu«, protože jinak by páteř proti Vídni nebyla tak pevná a energická.

Zatím však novým blanickým rytířům směje se Vídeň do očí více, než dříve Heroldovi, Vašatému, Kaizlovi. Všimněme si, jak imponuje vídeňským kruhům hospodářská práce našich vůdčích agrárníků! Ve Vídni se utvořila »Rakouská akciová společnost pro zužitkování dobytka«, která má opatřovati Vídeň masem. Na společnosti jsou účastnými hospodářské spolky z Dol. Rakous, Haliče, Bukoviny — ale z Čech nikoli.

Sám tajemník zemědělské rady moravské Máša prozrazuje smutnou příčinu osamocení Čechů. Praví, že vlastně akciovou onu společnost založilo ministerstvo orby s depositní bankou a to výhradně ve prospěch Vídne. Ministerstvo orby sna-

ží se tak užívati státního fondu, určeného k prospěchu měst celé říše, k privilegovanému dobru pouhé Vídne. Obnos určený půjde do milionu. Zdálo se, že čeští agrárníci úmyslně oné akce se neúčastnili. Ale zatím vyšlo na jevo, že vlastně s agrárníky našimi nikdo nejednal. V politice agrárníci hrají roli nejsmutnější. Ale že si jich ministerstvo orby nepovšimne ani v tom okamžiku, kdy se jedná o důležitou akci hospodářskou, to už přece budí úžas. Nač se vlastně ustavila třídní strana agrární, platí-li její vliv na hospodářskou politiku Rakouska méně, než jaký měla strana Riegrova a po ní Grégrova? Máša vybízí, aby naše zemědělské korporace vyvodily z takového vládního bagatelisování důsledky, »neboť zůstávati pátým kolem u vozu přestává i toho nejmírnějšího bavit.« — Rádi věříme. Ale ptejme se, kdy klub tolik četný tak málo ve Vídni imponoval, jako český klub agrární.

Jak židé hospodářsky splyvají, dokazují nám Uhry. Až do roku 1862 nesměli nabývatí v Uhrách židě půdy. Dnes na 70 procent tamější neuvýnosnější půdy jest v rukou židovských přímo nebo prostřednictvím hypotek. Rolnictvo uherské bylo od židů drceno jako obrovskou lavinou. Na př. r. 1870 do r. 1880 zmizelo tam na sto tisíc sedláků a 1,300.000 zemědělského dělnictva. Roku 1880 bylo mezi 4291 nájemci 2697 židů, roku 1890 mezi 4861 docela již 3170 židů. Roku 1890 půda židům pronajatá měla 2,750.000 jiter, r. 1900 již 3 mil. 350 tisíc jiter. Roku 1905 měl stát v Uhrách 2,786.412 jiter, ale židé v nájmu 3,350.740 jiter a ve vlastnictví 2,216.300 jiter. Zkrátka vládli v té době větší rozlohou půdy, než jakou měly stát a církve dohromady. Církve měla 2,403.332 jiter. Jen ta židům tedy překáží, že nemohou učiniti z uherského obyvatelstva stádece ujařmenců. Proto také, zvláště v poslední době, židovští zednáři horlivě se starají o vyvlastnění statků duchovenských. Poněvadž posud nebylo jim možno jíti tak radikální cestou jako v Portugalsku, aspoň usilují všemožně, aby vládními orgány byli podporováni na stolce hierarchické takoví kandidáti, kteří by se proti maďaronsko-židovským rejdmům politickým a hospodářským nestavěli.

Že židé výhradně ovládají v Uhrách vinařství, obchod a bankovníctví, není potřebí dokládati. Ale zajímavé jest, že tam jest také větší počet lékařů a advokátů židovských než křesťanských. I studující židovští svým počtem převyšují studenty všech vyznání křesťanských. Na universitě jest docela židovských akademiků skoro dvakrát tolik, co křesťanských.

V Uhrách to zkrátka jde podobně jako v Haliči. Proto také v naší říši právě z těchto dvou zemí odjíždějí do Ameriky největší davy pracujícího lidu. Prchají před židovskou »humanitou«, která dovede obratně využítkovat ubohých vyděděnců k nejtvrdší práci za pakatel. Tak vyhlíží v pravdě židovská assimilace, která se dělí o svůj blahobyt jenom se souvěrci.

Židé v Uhrách i Haliči pyšným šlechticům ochotně půjčovali s velikými úklony velké sumy na nákladné zábavy a hazardní hry. Kde si šlechtic nevypůjčil sám, žid přišel s prosbou, aby mohl své úspory ve šlechtickém domě »schovati před zlými lidmi.« Ovšem vyžádal si potvrzení. A brzy nato vyháněli židé ze statku ty šlechtice, kteří si vypůjčili přímo i kteří sáhli tajně do »uschovaných« židovských úspor. Semitská kokotice se rozmohla po všech láněch a jetel smutně v tom zajetí sklání hluché paličky k zemi.

Bilance Živnostenské banky. (Čistý zisk 8,219.987 K. Dividenda 15 K t. j. 7 a půl proc.) Dne 27. února t. r. konala se bilanční schůze správní rady našeho největšího českého ústavu peněžního, Živnostenské banky, v níž předložena bilance za r. 1912. Vzhledem k mimořádně těžkým poměrům, s nimiž všem peněžním ústavům v druhé polovici minulého roku vlivem známých událostí politických bylo zápasiti, prezentuje se bilance Živnostenské banky neobyčejně příznivě a banka po úplném odpisu všech ztrát na kursech cenných papírů, jež zvláště loni byly citelné, a přes značné zvýšení výdajů (zejména nákladů správních a daní) vykazuje čistý zisk opět podstatně vyšší. Dividenda navrhuje se opět v téže výši jako za rok předcházející, kdy zvýšena o půl procenta, totiž 7 a půl proc., což značí 15 korun na akcii. Na pražské burse dne 26. února t. r. znamená peněžní kurs akcií Živnostenské banky K 273.25, i značí dividendu 15 K záročení téměř rovné 5 a půl proc. — O schůzi došlo nás toto komuniké: »Ve schůzi správní rady Živnostenské banky, konané dne 27. t. m., předložena byla bilance za rok 1912, jež i s přenosem z roku 1911 vykazuje po srážce správních výloh a daní čistého zisku K 8,219.987.93 (oproti K 7,495.365.— roku předcházejícího). Valné hromadě, jež bude konána dne 16. března t. r., učiní se návrh, aby po statutární dotaci rezervních fondů ve výši K 423.972.05 (oproti K 383.474.30 roku loňského) vyplácena byla 7 a půl proc. dividendy jako roku loňského, aby po srážce statutárních tantiem správní rady a odměn členům představenstev ve filiálkách a členům sboru revisního náležitých, odepsáno bylo K 450.000.— na účet ztrát během roku povstálých a aby přiděleno bylo K 350.000.— zvláštnímu rezervnímu fondu ve smyslu § 76., l. c) stanov a zbytek ve výši K 560.862.91 (oproti K 594.486.17) aby převeden byl na nový účet. — Čistý zisk za r. 1912 činí tedy 8,219.987 K, to je o 724.622 K více než za r. 1911. V polovici r.

Dokonalé opravy a pozlácování

oltářů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,

odborné pozlacovalství a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 5

Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě křísé náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámece a obrazy. Založeno v r. 1868.

Nejlepší
slivovici a borovičku
jakož i bylinný likér žaludeční
Luhačovský Nektar
vyrábí a od 2 litrů zasílá
M. Nesňal, Uh. Brod.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Josef Štěpán,
odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,
doporučuje závod svůj veleřádnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlacování
oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,
zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.
Mnoho pochvalných uznání po race a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

**Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církevní náčiní**

doporučuje

František Stadník, Olomouc.
Stálý přísečný soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matci C. M.

Všeobecná úvěrní společnost
z. s. s r. ob.
v Hradci Králové
úročí vklady
4% - 5% - 5 1/2% - 5 1/2%
dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

**Vešedstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dovoluje si depo-
ručovat veškeré kostelní náčiní a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibálky, nádobky, paténky pacifiky,
svícny, lampy, kaulceinice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
tásku franko bez záruční kauce.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

**Shled veškerých slatých a stříbrných blonotů, jako: řecká
madonek, křížů, prstýnků, náramků atd. z Hradce
prošívky, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.**

Staré slatě, stříbro a dráhobny kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,
pasíř a ciseleur
Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

**Barevná
kostelní
okna** v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Jos. B. Veselý,
stavitel varhan a harmonii
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský veleřádnému
duchovenstvu a slavným patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:
ve velechrámu sv. Barbory v Hoře
Kutné, v koncertní síni na jubile ní
výstavě v Praze,

kteří byly nejvyšší cenou vyznamenány. v Tamboré
na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Varšavě, v Buda-
pešti, na Trsatu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň do-
poručuje svůj hojně zásobný sklad písmo a písmo
osvědčených firm. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísečným
soudním znalcem.

VŠUDE DOBŘE
osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,
A DOMA NEJLÉPE
oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.
Vyrábí: **Jos. Jelínek, mydlář**
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Pánům sklenářům a zahradníkům:
nabízíme sklo tabulové do patentů:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10.— Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus. od K 4.—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,
c. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprachtěch)
doporučuje P. T. veleřádnému duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní
Cenky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Přátelé pravdy!

Proti všem katolické církve šíří mezi náš lid
celé spousty prohaných brožur na potupu naši.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského
tisku. Jsou to

**ČASOVÉ
ÚVAHY.**

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekej nikdo,
až nepřítel protikatolický letáky zhojnou osadu
zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na
základě církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí
vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Casových Úvah“
v Hradci Králové.

TRY v plech. lah-
va 30 a 50
haléřů.
Vždy k do-
stání.

Nejlepší cídlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Záložna v Hradci Králové.
Janšské náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Hudebniny starší
pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti
se levně koupí.
Dotazy zodpoví administrace t. listu.

OBNOVA

Číslo 11.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 14. března 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000—, rezervní fondy K 2,700.000—. Vkladů celkem ca K 41,000.000—, celkový obrát K 2,278.000—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000—.

Pro blaho křesť. dělnictva.

Již na památném našem sjezdu Litomyšlském r. 1894 bylo uloženo naší straně založiti odborovou organizaci dělnickou dle vzoru jiných zemí, kde myšlenka svépomoci křesťanského dělnictva znamenitě prospívala. Pro různé překážky přikročeno k různým činům teprve po osmi letech. 12. ledna r. 1902 konána v Týništi ustavující schůze organizace odborové, již se účastnili 32 delegáti z celého království. Předčítaly se stanovy, které byly několikrát od c. k. úřadů zamítnuty pod různými formalitami. Teprve intervence Dra Stojana dosáhla toho, že došly ve Vídni schválení cestou parlamentní. Sídlem sdružení ustanoven na počátku Kostelec n. Orli. Dne 26. října na mimořádné valné hromadě bylo usnešeno, aby se stal ústředním sídlem Hradec Králové. R. 1903 čítalo již sdružení 716 členů. R. 1904 začal vycházeti ústřední orgán »Práce.« Počátkem r. 1905 bylo již 960 členů. Jaké byly pracovní počátky, dovede si představit každý, kdo uváží, že v dílnách již dávno předtím kvétaly dvě mohutné organizace jiné, které šikanováním a násilím hleděly zadupati pozdní květ organizace naší.

R. 1908 již se čítalo přes všechny terror řádně platících členů 3000. Sdružení kvétalo utěšeně dále a dobylo pro katolické dělníky netušených výhod v několikrát směru.

Uvedeme zde aspoň některé cifry na doklad, v jakých směrech a v jakém rozsahu Všeodborové sdružení křesťanského dělnictva pracuje. Za poslední správní rok 1912 bylo vyplaceno členstvu na podporách v nezaměstnanosti 3254 K 06 h, nemocným členům 10.529 K 38 h, na podporách mimořádných, stěhovacích a cestovních 233 K, na pohřebné a právní ochranu vydáno 437 K. Za tisk a expedici časopisu »Práce« vyplaceno 7084 K 30 hal., za tiskopisy 539 K 70 hal., na služné a agitaci 2357 kor. 78 hal., na výlohy správní 1806 K 90 h. Na úmrtní podpoře vyplaceno 115 K.

Součty příjmů a vydání od r. 1902 do r. 1912 reprezentují čísla velká. Na př. za tu dobu vyplaceno nemocnému členstvu 73.896 K 55 h, nezaměstnaným 19.720 K 56 h, různé jiné podpory činily dohromady 4890 K. Na příspěvcích přijato 192.503 K 03 h, vráceno členstvu na podporách, tiskopisech, správních výlohách, placením agitace a úředníka 187.746 K 09 h.

Bursa práce pracovala velice čile, zaopatřila dělníků a učňů mnoho míst.

Jest patrné, co všechno může dělnictvo naše zmocit čilou svépomocí. Peněžní obrát za tu řadu let činil 488.907 K 18 h. A to jsou peníze opravdu dělnické. V rubrice »dary« čteme za tu celou dobu číslu 1996 K 28 h. Šlechtní mecenáši zaslouží si věru vřelý dík. Ale přes to patrné, že se sdružení udržovalo a rozvíjelo hlavně silou vnitřní, která nebyla udržována umělkovaným způsobem, jak se jinde děje. A čteme-li, jak málo vydáno na

úřadovnu a agitaci, není ani potřebí šíře vysvětlovati, že obrovská práce činovníků dala se obětavě zdarma. Jestliže placení úředníka, cestného při agitaci atd., činí za tu řadu let pouze 16.343 K 61 h, pochopí snadno každý občan, že ústředí nebylo ničím zaopatřovacím ústavem pro některou projevnickou veličinu. Výbor sám netoliko pracoval zdarma, ale přinesl dle skrovných prostředků svých i značné oběti finanční.

A snad právě proto, že v ústředí nezasedá žádný vychytralý sobec, dostává se obětavým členům výboru od protivníků zvláštního honoráře ve formě potup. Ve století »lidovém a humaním« zakusí nejhorších ústrků a kopanců občan takový, který chce nezištně pomoci dělnictvu na základě jedině osvědčeném. Sobečtí demagogové slyší od vlastních lidí často výtky, proč tolik peněz ze spolkových příspěvků spotřebují pro sebe. Proto mají hněv na ty, kteří pracují bez nádeje na hmotnou odměnu, podnikajíce na ně útoky pod pláštěm vyšších zásad.

Sdružení stojí pevně. Ale mohlo by se šířiti daleko více, kdyby se těšilo příslušné podpoře kruhů konservativních. Pamatujme, že na Moravě, mezi Slovinci a v Německu právě organizování dělníci mají lví podíl na vítězném postupu živlu křesťanských! Pečlivá starost o dělnictvo jest přikázána samým Písmem. Obec prvních křesťanů v Římě a jinde skládala se hlavně z dělnictva.

V jubilejním roce může býti se svou činností zcela spokojeno jak představenstvo, tak také čili organizátoři v jiných místech Českého království. Leč nechť také přemýšlejí ti, kteří mohli dosti snadno již dávno v téměř šiku s námi ku předu kráčet, co promeškáno a jak jest potřebí ihned pomocnou ruku podati. Všeodborovému sdružení voláme radostně na prahu nového desetiletí: Zdař Bůh činnosti další!

Obrana.

Evangelická propaganda za pomoci lži. Již jest velikou otázkou ta okolnost, zdali potřebuje evang. farář k šíření svého křesťanství nutně nějakého odsuzování apoštolů slovanských sv. Cyrilla a Methoda. Každý inteligent, který není raněn naprostou slepotou, musí věděti, co znamenali ti to velikánové netoliko pro šíření ušlechtilých ideí náboženských, ale i pro rozmach svérázné kultury slovanské. Evang. farář však, který vychvaluje nadšeně cizího Luthera, Bucera, Kalvína, nemá nic pilnějšího na práci, než zlehčovati památku mohutných dvou harcovníků národních, kteří dali Slovanům počátky vyšší kultury. V pokroáském »Pozoru« (který jest přece protikřesťanský!), zval evang. farář Prudký obecenstvo do olomoucké evangel. modlitebny, aby se prý dovědělo »pravdy« o sv. Cyrillu a Methodě. Vědělo se ovšem předem, že pastor všecku pravdu, která

by v příčině našich věrozvěstu svědčila ve prospěch katolické církve, zahrabe hodně hluboko pod kazatelnou. A kdo nejnovější historické výzkumy o slovanských apoštolech zná, divil se, co vlastně nového řekne z pradávne této historie pan pastor. V Německu ovšem vyšel pamfletářský spis o sv. Cyrillu a Methodě. Ač násilně překrucování a lži přímo křičely, objevil se v překladu v Masarykově »N. Době.« K charakteristice Masarykova časopisu slouží, že ani v poznámkách neodrazil nejokatější lži fanatického Němce.

Tedy evang. farář Prudký vyrazil se svými dokumenty. Řekl, že »jeden« jesuita francouzský vyčítá prý papeži Janu VIII., proč světil moravskou církev Byzantincovi (sv. Methodovi), osobě podezřelé z kacířství. A jelikož tato část kázání uveřejněna v »Pozoru«, bylo snadno důkladně posvítiti na tu »evangelickou« pravdu. Jedná se zde o jesuitu Lapotra. Kniha jeho o poměrech v říši Velkomoravské vydána v překladu ve »Vzdělávací knihovně katolické.« Slova, která jsou doslovně v »Pozoru« citována, jsou zřejmě od Lapotra uvedena jako výtky, které činili papeži nepřátelé Slovanstva. Tedy nikoli jesuita, jak nepoctivě lháno, nýbrž pradávni nepřátelé Slovanstva takové výtky papeži činili. Pan pastor však si počínal velice chytře, aby zahladil stopy své obmyslnosti. Vynechal totiž »dobrácky« jméno jesuitovo a knize dal název, jaký neexistuje. Doslovně citování však přece prozradilo, odkud jsou vzata slova, která nepoctivě připisuje jesuitovi. Takovými dokumenty tedy dovede bojovati hlava »Československé jednoty Husovy.« A potom věřte, že taci lidé chtějí otvírati vyšší kulturní obzory a že jsou vykonavatelé závěti Husovy, v níž se přikazuje, aby křesťané hájili pravdu až do smrti. Z toho příkladu pak také vidíme, jaká jest hlavně tendence historických přednášek evang. farářů v evang. modlitebnách.

Také vědecké dokumenty. Zednáři jsou se svou vědeckou výzbrojí proti naší církvi v koncích. »Meč ducha« jim zrezavěl, v kulturním arsenálu plesniví zatuchlé, stokrát opakované lži a fráze. Proto začínají tito rytíři raději potutelně, mňkají za kulisami na katolíky, ukazujíce peněžní žoky. Snaží se zakupovati Jidáše z řad duchovenstva za lesklý kov. Ve Švýcarsku již se za tím účelem ustavil zvláštní spolek, který pořádá výpravy na kněze italské zvláštními letáky. Slibují se odpadlým kněžím placená místa dle toho, ke kterým zaměstnáním považují se za schopné. Tedy změny přesvědčení prostředkem čirého kšeftu! A před tím titíž lidé tvrdili, že kněží jsou obmezení, kteří se nedovedou uplatniti v žádném povolání laickém, vyžadujícím průměrné »inteligence.« Nyní zvou »obmezenec« k světským úřadům, aby pokrok se nezastavil.

Nevěrecká organizace ve Francii ve vážném rozkladu. Vše tak byla složena z elementů zcela různorodých: radikálové, soc. demokraté, volno-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLADÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

myšlenkáři — zkrátka lidé nejružnějších směrů sociálních a kulturních shlukovali se pod jeden prapor, kdykoli šlo o útoky na církev. Protikatoličtí fanaticové docela užívali ke svým protikatolickým rejdům i pověstných zločinných Apačů, obstarávajících práci nejhrušší. Taková společnost nemohla být na dlouho ztmelena, zvláště když již hlavní úkol spiklenců dokonán. Hlásí se k slovu stále durazněji protichudné zájmy bývalých spojenců, kteří se nyní potírají na nuž.

Leč boje proti »klerikalismu« ustávají netoliko pro vzájemné sváry radikálních táborů, nýbrž také proto, že lepší duchové nyní poznávají, od jakých demagogů se dali mámiti.

Sami radikálové už jsou politikou »protiklerikální« přesyrceni. Vrchní redaktor radikálně-socialistického listu »Le petit Dauphinois«, který býval soc. dem. poslancem, napsal manifest, v němž praví: »Není nikoho mezi počestnými lidmi, jenž by dnes nelitoval, že šel za štábem nespolehlivých taškářů, který vedl naši velkodušnou zemi k útoku na prosté příbytky utrpení (klášterní nemocnice), kde účinná láska křesťanská nic více nežádala, než aby zůstala skrytou... Poslední závoje jsou nyní sňaty a vidíme, jasně, že, byly-li hozeny davu na pospas ony elitní bytosti, jakými jsou milosrdné sestry, stalo se tak, jen aby tento dav byl ošálen, zatím co chátra politikářů prováděla obchodní operace s francouzskými vlněnými punčochami a stříhala si renty v národním rozpočtu.«

Akademikové valem odvracejí se od Zoly, Rénana, Maupassanta, jejich miláčkem jest básník jemného vznětu Paul Verlaine, který napsal nadšené chvalozpěvy na milosrdné sestry. Mládež začíná chápati velebnost katedrál, studuje mystiky a filosofy, kteří pokračují v díle Brunetiérově. Zkrátka po době zbahnění nastává obrod, protože fanatické hřimání proti katolicismu nepostavilo pozitivního nic, co by znamenalo obecný prospěch. Nevěrecká organizace v rozkladu, katolicismus před slavným vzkříšením.

Politický přehled.

Úprava učitelských platů způsobuje podporovatelům něm. obstrukce na českém zemském sněmu mnohé trpké chvíle. Na jedné straně sypou se na ně výčitky učitelstva českého i německého, které nemůže se už dočkati úpravy platů, na druhé straně pak zástupcové čeští právem požadují, že má-li být provedena úprava platů, musí být dři-

ve v hospodářství zemském zaveden pořádek. České podmínky totiž jsou: 1. aby obě předlohy o učitelských platích a úhradní zákon byly projednány; 2. zemský nezaložený dluh byl proměněn v založený a zemskému výboru udělena ide-mnita (schválení finančních opatření zemského výboru za dobu německé obstrukce); 3. volba přísedících zemského výboru. Svaz německých poslanců na nedělní schůzi v Praze usnesl se však zamítnouti tento požadavek český. Přivolením k uspořádání financí zemských byla by prý poškozena německá obstrukce, protože by byl odvrácen »bankrot« financí zemských, prý v červnu neodvratný. Němečtí obstrukčníci by si přáli, aby království Českému byl vyplácen chystaný úděl z výnosu osobní daně z příjmu a ze zvýšené daně z lihu jen tehdy, když pomine na sněmu německá obstrukce. Ale takové přání naráží už na odpor německého voličstva. Na schůzi voličů v Liberci byla sice schválena důvěra zprávě podávajícímu říšskému poslanci Hartlovi, zamítnuta však velikou většinou ona část resoluce, vyzývající poslance, aby nehlasoval pro úděly zemské!

Finanční výbor skončil rokování o finančním plánu. Soc. demokraté provozovali obstrukci ve výboře a jsou rozhodně proti tomu, aby došlo k dalekosáhlé reformě zemských financí na útraty státních daní, dokud nebude zavedeno do zemských sněmů všeobecné a přímé volební právo. Také němečtí radikálové z Čech se všemožně pokoušeli, aby se království Českému nedostalo údělu, nebo aby se jich aspoň použilo výhradně k upravení učitelských platů. Tak poroučel německý »Volksrat.« Při hlasování dne 8. t. m. přiskočil na pomoc Němcům z Čech něm. velkostatkář dr. Damm svým návrhem, aby údělu dostalo se jen zemím, v nichž je sněm dělným; nepochodil však.

Rozpočtový výbor o dodávkách z ciziny. Užší výbor schválil návrh, že způsob, jakým byla vy-psána dodávka doku z Německa, se shledává vadným a nad zadáním objednávky v obnosu přes 8 mil. K do ciziny projevuje se vzhledem na hospodářskou tíseň doma politování. Dále schválen návrh, aby státní dodávky dostaly se tuzemským firmám. Zároveň vláda vyzývá, aby se při státních dodávkách nedala odírati železářským kartelem.

Dohoda mezi Poláky a Rusíny přece se uskutečnila 8. t. m. Rusínům bude zajištěno novým volebním řádem ve sněmu haličském 62 mandátů, tedy o něco méně než požadovali, ale také o něco více než polské strany na počátku vyjednávání jim přiznávaly. Mimo to bude opraven volební řád pro okresní zastupitelstva v Haliči ve smyslu požadavků stran rusínských a polské strany lidové. Ovšem třeba ještě vyčkati souhlasu všech polských stran ve sněmu. — Sněm haličský sejde se po svátcích a projedná volební opravu.

Poslanecká sněmovna po delší době sešla se zase 6. t. m. Sociální demokraté hned se zabýskali návrhem na propuštění záložníků z hranic ruských a srbských. Tento návrh měl být ovšem záminkou pro debatu — aby se zdálo, jak soc. demokraté pečují o lid — nenašel však většiny, a návrh podobný, jež na konci schůze podal ještě posl. Daszyński, byl stejně zamítnut. Také posl. Choc v interpellaci žádal zrušení vojenských opatření na hranicích. Sněmovna jednala pak o první čtení předlohy týkající se podomního obchodu a příkázána živnostenskému výboru. Za dva dni sněmování 6. a 7. t. m. neprovedlo se jinak nic a poslanci potěšeni rozhodnutím, že se diety vyplácejí již pro celý měsíc březen, rozejeli se zase domů.

Volební oprava v Uhrách byla v posl. sněmovně úplně vyřízena a předána sněmovně magnátů. Bič, který si tím Maďaři upletli na národnosti jiné, pocítí nejcitelněji na svém vlastním těle.

Nový jednací řád uherské sněmovny jest vedle nového volebního řádu novým dokladem úpadku maďarského veřejného života. Dle nového jednacího řádu stačí přítomnost 60 poslanců k platnému usnesení. To nejlepší pak jest, že poslanec, kterému bude udělena důtka, může být potrestán peněžitou pokutou 100 K. Mimo to zavádí se ještě řada peněžitých trestů pro neposlušné poslance. Celé dílo toto jest ovšem hodno odpor nikde netrpícího hr. Tiszy.

Propuštění záložníků. »Fremdenblatt« ze dne 12. března přináší toto úřední oznámení: Výměna listů mezi císařem a králem Františkem Josefem a carem Mikulášem byla dokladem, že události na poloostrově balkánském nebyly na újmu přátelských pocitů mezi oběma panovníky. Obě vlády došly k rozhodnutí, že obranná opatření na hranicích říše učiněná nezdají se pro tento čas potřebná. Proto usneseno snížit rakousko-uherskou armádu v Haliči na stav mírový a stejně budou propuštěni záložníci ruské armády těch tří ročníků, které měly být propuštěny v listopadu minulého roku. — Tak »Fremdenblatt«, který sice tvrdí, že mezinárodní krize není tím rozřešena, doufá však, že dneškem byl zřízen mezník na cestě k jejímu rozřešení.

Zbrojení v Německu. Sotva ohlásila Francie, že musí svou brannou moc zvětšiti a že tu zase bude zavedena tříletá služba vojenská, vyrazilo Německo s novými brannými předlohami, aby přetrumflo Francii. Z kusých zpráv na veřejnost pro-

niknuvších lze souditi, že zbrojení bude větší než se myslielo. Úhrnné rozmnožení obnáší 68.000 mužů ročně, tedy během dvou let 4000 důstojníků, 15 tisíc poddůstojníků a 117 tisíc mužů. Z tohoto mužstva dostane nejdříve 18 pluků, které mají jen dva prapory, třetí prapor. Mimo to budou veskrz sesíleny setniny. Setniny pohraničních sborů budou dokonce uvedeny na vyšší stav. Bude utvořeno 6 nových jízdních pluků, které mají být přičleny hlavně pohraničním sborům armádním. Nová předloha bude dále žádati skoro 30.000 koní, takže v budoucnosti každá baterie může také při cvičeních v době míru vytrhnouti se 6 děly a nutnými vozy muničními. Poněvadž nové zbrojení podniká se s hlediska silné ochrany hranic východních, musí být také pevnosti opatřeny dostatečným množstvím těžkého dělostřelectva.

Císař Vilém zase promluvil. Při slavnosti na památku boju za svobodu u pomníku krále Viléma III. v Lustgartenu proslovil císař Vilém armádní rozkaz, v němž velebil věrnost a oddanost reku za osvobozovací války před sto lety. Bázeň boží, věrnost ku králi a vlastenectví, jaké byly osvědčeny ve velkých bojích, musí učiniti vojsko nepřemožitelným. Ale vítězství přichází od Boha. Protož platí i pro nás nyní i navždy heslo reků z války za svobodu: »Bůh s námi.«

Němci zase štvou. Kdežto v Londýně v trůnní řeči král Jiří prohlásil, že dohoda mezi velmocemi pokračuje zdárně krok za krokem, židovský tisk vídeňský vyjíždí si na Srbsko, že posílá posily ke Skadaru a že prý Rusko ponouká Srby, aby obnovili svou »jaderskou politiku.« Neudělá-li tedy velevyšlanec, schůzka pořádek, že pak Rakousko samo bez jakýchkoliv ohledů bude hájit svoje zájmy. Tak štvě vídeňský tisk. Naproti tomu ujišťuje se ze Srbska, že srbské vojsko dopravované do Albánie má pouze úkol urychlit pád Skadaru; po dokonání tohoto úkolu bude odvoláno. O sesílení srbského postavení v Albánii se nejedná. Srbsko plní pouze svoji spojeneckou povinnost a nepodnikne ničeho proti usnesení londýnských konferencí.

Válka na Balkáně. Nepřátelé Slovanstva rádi by vnesli do balkánského svazu sváry, a v tom jim pomáhají radikální listy srbské, které neustávají štváti proti Bulharsku, ač právě ono přineslo a přináší nejtěžší obět balkánskému svazu. — Tento týden zasedá v Petrohradě velevyšlanec-ká konference, která výhradně se bude zabývat sporem rumunsko-bulharským. — Generalissimus turecký Izet paša a chef generálního štábu Hadi paša prý doporučují uzavření čestného míru; mladoturecký výbor však jest proti tomu. — Srbská těžká oblehací děla jsou už připravena k práci před Drinopolem a také na Skadar chystá se pomocí Srbů všeobecný útok. — Řecké vojsko po dobytí Janiny chystá se obsaditi albánské území od Valony až k jezeru Presba. — Balkánský svaz přijal prostřednictvím velmocí ku dojednání míru s Tureckem. Ale svaz trvá na všech podmínkách, jež kladl v Londýně a připojuje k nim požadavek na válečnou náhradu. Nepřátelství však zastaveno nebude a výsledek dalších bojů bude mít ještě vliv na zostření podmínek.

TRY

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Vždy k do-
stání.

Nejlepší cídlidlo na kovy.

Žádný přípravek vodový.

Zprávy organizační a spolkové.

Nový Hradec Králové. Katolická Jednota pořádá v neděli dne 16. března přátelský večerek ve spolkových místnostech »U Dušků.« Na programu jsou: Přednáška dp. předsedy o Boleslavu Jablonském, recitace, solové vystupy. Snažně se žádá o přítomnost všech členů. Hosté vítáni.

Chrbsť. V neděli, 2. března t. r. předvedl nám ochotnický sbor Katolické jednoty divadelní kus K. J. Tyla »Bankrotáři.« Poetická duše Tylova nahromadila v tomto obraze tolik krásného, ideálního, že není divu, jestliže dnes v době realismu holdující nenachází obliby v řadách našich ochotníků. A přece nedělní představení ukázalo, že ideály Tylovy se nepřežily a že dosud naleznou pochopení v řadách obecnstva, jsou-li charaktery dramatu svědomitě předvedeny. Bez nadsazování můžeme se přiznati, že nás ochotníci Katol. jednoty překvapili pěkným provedením a vřelým procltěním úloh svých. Přes to, že častými změnami děj valně trpí v provedení i v pozorování, nezkažená nálada a milé uspokojení ovládlo hojně súčasťně obecenstvo. Neunavné snaze p. Švarce i velebných páni podařilo se vystihnouti ducha i scenerii této dosti opomenuté práce Tylovy. Doufáme, že úspěchy, jichž ochotnický sbor si vydobyl, budou vzpruhou k další činnosti divadelní našich ochotníků, jež sloužití bude nejen k zábavě, ale i k vzdělání našeho lidu. — J. J.

Sdružené katolické spolky v Pardubicích pořádají v neděli dne 16. března 1913 v sále Měšťanské Besedy

v Pardubicích veřejnou přednášku chvalně známého cestovatele, člena Národní rady české, odboru pro vystěhovalce při c. k. ministerstvu p. t. p. A. Svojsíka z Prahy »O jižní a střední Americe«, doprovázenou 280 světelnými obrazy. Začátek přesně o půl 8. hod. večer. Vstupné: Křeslo 1 K, I. místo 80 h, II. místo 60 h, v přízemí k stání 30 h, na galerii 20 h. Předprodej lístků v krejčovském závodě p. Krále v Královské třídě, v pekařském závodě p. J. Raka v Jindřišské ulici a v klouboučnickém závodě p. Pecha v Alžbětině třídě.

Křtíce. Překvapila nás jednota sv. Janská divadelním představením na smutečnou neděli 9. t. m. »Křtí u potoka«. — Dávno již tomu jest, co Křtíce neviděly tolik cizích hostů při divadle. Z celého okolí spěchaly zástupy do prostranného sálu »u Kalenských«. Nebylo lze dostati ani místa k stání a všichni byli spokojeni se zpěvy i s jednotlivými výstupy. Nikdy nezapomenou na tak dobře sehrané úlohy ti, kteří snad jen ze zvědavosti přišli. Ovšem nemůže se jednota honositi jako města, kde jest dosti vycvičených sil, avšak na horské chudé poměry jest úspěch veliký. Čistý výnos as 45 K dokazuje jasně, že se pracuje v jednotě — a že se divadla zamlouvají. Díky všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ku sehrání »Křtí u potoka«, zvláště vltcp. učitelé Jos. Cermanovi, který s ochotností nacvičil pohřební zpěvy, a p. Novotnému z Jilemnice za líčení.

»Sdružení české mládeže katolické« pořádá po 5 neděl na Českoskalicku I. přednáškový kurs s tímto programem: 1. V neděli dne 30. března 1913 o 2. hod. odpol. v Litboř (hostinec »u Vlčků«): a) Český člověk a Řím. Ref. vsdp. dr. Fr. Šulc, č. kanovník z Hradce Králové. b) Jak organisovati naši mládež zemědělskou? Ref. místostarosta Sdružení p. V. Nejedlý z Hradce Králové. — 2. V neděli dne 6. dubna 1913 o 2. hod. odpol. ve Sviněšanech (hostinec »u Barešů«): a) Povinnosti katolíků v nynější době. Ref. vsdp. dr. Fr. Šulc, kanovník z Hradce Králové. b) Účel organisace katolické mládeže. Ref. člen ústř. výboru Sdružení mládeže p. Václ. Plachtů z České Skalice. — 3. V neděli dne 13. dubna 1913 o 3. hod. odpol. v Zajezdě (hostinec p. Fr. Mervarta): a) Křesťanský socialismus a náš národ český. Ref. vsdp. dr. Fr. Šulc, kanovník z Hradce Králové. b) Jest nutno organisovati českou mládež katolickou? Ref. sl. M. Balcarová z Pardubic. 4. V neděli dne 20. dubna 1913 o 2. hod. odpol. ve Studnici (hostinec »u Mědlíků«): Církev katolická nepřítelkyní osvěty? Ref. p. Fr. Šupka, redaktor z Hradce Králové. — 5. V neděli dne 27. dubna 1913 o 2. hod. odpol. v Žernově (hostinec »u Matysů«): Úkoly katolické organisace. Ref. p. Fr. Šupka, redaktor z Hradce Králové. — Prosíme o hojnou účast všech lidí dobré vůle; zveme vřele zejména mládež naši, aby se ve vlastním zájmu svém schůzi těchto nevzdalovala. — **Skupina mládeže v České Skalici. Ústřední výbor v Hradci Králové.**

Katolické spolky chrudimské pořádají již tuto neděli 16. března 1913 o půl 8. hod. večer v muzejní restauraci Svatojosefský večer s divadelním představením: »Michal com. Matěj«, fraška o 3 jednáních od Ad. Bognera. Působivá tato hra od dramatického spisovatele z kruhů dělnických jistě každého výborně pobaví. — Ráno téhož dne o 9. hodině účastní se jednota katolických tovaryšů na počest sv. Josefa, patrona dělnictva, slavných služeb Božích v chrámě sv. Kateřiny a večer postará se členstvo o hojnou účast v divadle. — Dne 30. března pořádá místní katol. národní jednota žen a dívek pro Chrudim a okolí s ostatními katolickými spolky veřejnou přednášku v malém sále průmyslového Musea o 3. hod. odpolední. Mluvití bude slovnatý spisovatel a výtečný řečník dp. P. J. Konečný, bisk. notář a farář z Pouchova »O nynější otázce občanstva«. Upozorňujeme nejen členstvo, ale i širší občanstvo na tuto časovou přednášku o otázce, která tak citelně se každého dotýká. — S vroucími díky kvitujeme další dary na stavbu katol. spolkového domu v Chrudimi s tím ujištěním, že všichni ti, kdož v něm útulku naleznou, budou vzácných dobrodinců svých na modlitbách pamětlivi. Prosíme vzácné příznivce, aby na naše prosby sebe menším dárkem pamatovali. Dary zasílají P. T. vsdpp.: 15 K: J. M. Q. Helmer, opat v Teplé. Po 10 K: J. M. Alban Schachleiter, opat v Praze, E. Starý, č. kons. rada a děkan v Rovni. Po 5 K: J. M. Fr. Marat, velmistř křižovníků v Praze, Dr. Fr. Reyl, kanovník v Hradci Králové, V. Vojnar, farář ve Slavonově. Po 3 K: A. Broul, bisk. vik. sekretář a děkan v Heřm. Městci, J. Černý, arciděkan v Plzni, P. Teska, farář v Kamenickách, F. Vaněk, děkan v Pelhřimově. Jan Nosek, farář n. o. v Nekofi. Po 2 K: J. Čížek, děkan v Mar. Lázních, E. Čuda, farář ve Sviněšanech, P. Dušanek, farář v Horním Jelení, L. Seidl, farář v Josefově, J. Klapka, farář v Křivšoudově, K. Zieris, farář ve Forstu, J. Kabrhel, farář v Předhradí, Fr. Vaško, děkan v Kostelci nad Labem, J. Pfoť, farář ve St. Bydžově, Fr. Pöter, farář v Gross-Slebznitz. V. Rosecký, farář v Zaloňově, L. Novotný, professor v Rychnově n. Kn., Vl. Sekera, ředitel ústavu hluchoněm. v Hradci Králové, P. Slavík, farář v Něm. Brusnici, F. Janoušek, farář ve Vápně, V. Blažek, professor v Litomyšli, Fr. Vacek, děkan v. v. v Českých Budějovicích, A. Leder, farář ve Wekelsdorffě J. Kubík, farář v Jansdorffě, A. Michálek, kaplan v Chocni, J. Michálek, kaplan v Jilemnici. Po 1 K: A. Bittner, katecheta v Trutnově, P. Koutník, farář v Zbraslavicích, J. Dudek, farář v Mladochově, A. Škába, farář v Oujezdě u Chocně, V. Nepokoň, farář v Ostřetíně, J. Vrba, farář v. v. v Poděbradech, J. Staněk, professor v Táboře, Tom. Rosenberg, katech. v Broumově, J. Petr, far. v Třeboníně, A. Kuřík,

kaplan v Jablonci n. Jiz., J. Vojtěch, farář v Úpici, V. Štěpánek, kaplan v Miletíně, J. Franc, farář ve Starém Křově, Fr. Novotný, farář v Lipoticích, Fr. Kohout, professor v Čáslavi, J. Sokol, katecheta ve Vys. Mýtě, J. Bouša, děkan v Týně n. Vlt., J. Král, farář v Sukdole, J. Bečička, farář v Radhošti, J. Podlaha, děkan ve Volyni, J. Klaschka, farář v Markausch, Fr. Dvořák, farář ve Skuhrově, A. Kovář, kaplan v Poličce.

Ve schůzi Zemské rady katolíků v království Českém konané dne 6. t. m. za předsednictví J. E. hraběte Vojt. Jos. Schoenborna bylo usneseno, aby letošní (VII.) sjezd českých katolíků konán byl ve dnech 7. a 8. září v Kolíně. Při tom sděleno, že Zemské sdružení katolických živnostníků svolá v týž čas do Kolína sjezd katolických živnostníků a že i Svaz ženských katolických spolků zamýšlí svolati do Kolína sjezd katolických žen. Vřelý děkonný přepis předsedy společné zemské organisace katolíků a presidenta katolické Unie J. J. kn. F. Zd. Lobkowitza za blahopřání k Nejvyššímu vyznamenání J. Sv. papeže Pia X. vzat s povděkem na vědomí. — Schválen byl odborový řád (organisační) a sdělen nynější stav nepolitické organisace. Usneseno dne 24. dubna t. r. svolati schůzi zemského sboru. Od poslední schůze zemské rady (26. ledna) konány dvě schůze presidia, 2 schůze výboru ženské organisace, 2 schůze vysokoškolského odboru, eucharistický sjezd kněží, 1 schůze organisační, 1 schůze krajská, 3 přednášky na venkově, vydány 2 čísla Věstníku, 6 čísel Katolické Korespondence a jedna přednáška. — Referováno bylo o akci pro opatření reprezentačního katolického domu. — Projednány některé důležité časové otázky na ochranu mládeže a usneseno domáhati se dle možnosti nápravy. — Česká zpráva o eucharistickém kongresu vídeňském dospěla k tisku archu 8., vedle toho připravuje se do tisku k oficiální zprávě německé česká brožura o 6 tiskových arších.

Podporujte rozvoj katolického tisku! Stoupenci a přátelé obrodného hnutí českých katolíků neustále volali po denníku strany, kteréžto volání bylo projednáno na všech dosavadních sjezdech katolického lidu, ať to byly sjezdy reprezentační anebo pracovní. Poslední takovou energickou výzvu učinil sjezd české strany křesťansko-sociální právě u příležitosti upevnění strany proti nerozvázným dissidentům, kteří vlastně sami akci denníkovou co nejvíce poškodili. Výkonný výbor strany nemohl lehkovázně zahájit akci denníkovou, aby neuválil stranu do nových nebezpečí, ale připravoval se k tomuto kroku hlavně ke konci minulého roku. založením tiskového spolku »Jednota«, kterýžto spolek na prvním místě musí postarati se o silný tisk strany. Avšak aby »Jednota«, která konala svou ustavující valnou hromadu dne 13. m. m., mohla dostati povinností, které na sebe vzala, potřebuje také všeobecné podpory, a teprve tehdy, až katolická veřejnost česká dokáže také skutkem, že její volání po denníku strany nebylo jen prázdňím mluvením, ale až stoupenci naši přihlásí se v nejhojnějším počtu nejen za odběratele chystaného denníku, ale také za členy »Jednoty«, aby i tímto způsobem umožnili co nejvíce denníkovou akci, teprve potom budeme moci dáti českým katolíkům levný, lidový a při tom dobře vedený denník. Za tím účelem prosíme své čtenáře, aby všichni použili přiložených k dnešnímu číslu lístků a zaslali své přihlášky za členy »Jednoty«, a tak aby také český východ přispěl čestným způsobem ke zdárnému rozřešení tiskové akce české strany křesťansko sociální. Společnými silami dokážeme všechno! Dotazy a dopisy adresujte: **Sekretariát české strany křesťansko sociální v Praze-I., Velká Karlova ulice č. 8.**

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní. Jmenování jsou pp.: Vilém Chmelíček, děkan v Dolních Kralovicích, b. vikářem okresu Kralovického, P. Cyrill Valenta [O. Praem., duchovní správce v Želivě, b. vikářem okresu Lipnického, P. Coel. Salický O.S.B., duchovní správce v Polici n. M., b. vikářem okresu Náchodského, Frant. Tschertner, arciděkan v Trutnově, b. vikářem okresu Trutnovského, Alois Broul, děkan v Heřmanově Městci, správcem vikariátu Chrudimského, Václav Rosecký, farář v Zaloňově, vikariátním sekretářem, Ludvík Novotný, gymnasiální katecheta v Rychnově, obdržel Expositorium canoniale. — Ustanovení jsou: Dr. Jos. Mrštík, b. vikář, arciděkan v Chrudimi, proboštem v Poděbradech, Josef Unger, farář ve Kbele, děkanem v Černilově, Karel Posner, administrátor, za faráře v Dobrouči, Kašpar Falta, farář ve Vlčkovcích, za faráře v Němčevsi, Jan Ježek, kaplan v Hořicích, za kooperatora do Nové Vsi (u Jičína), Jos. Hanzlík, koop. v Nové Vsi, za kaplana do Hořic, Jan Vinzens, katecheta ve Vrchlabí, za katechetu do Roketnice, Jos. Dubec, administrátor v Rychmburku, za kaplana do Skutče, Jan Roháček, administrátor ve Světlé, za kaplana do Chotusic, PhDr. Josef Šalša, kaplan v Králově Dvoře n. L., propuštěn do c. k. vojenské aktivní služby. — Uprázdňená místa: Chrudim, arciděkanství, presentační právo přísluší Ctěsafovně rakouské, jakožto České královně, Vlčkovice, fara, patron. náboženské matice, obojí od 1. března 1913.

Schůze městské rady dne 10. března: Uděleno bylo povolení k obývání a užívání novostavby dvoupatrového činžovního domu na parc. č. 8 v bloku XVII. v Čelakovského ulici panu M. Vitovi, bankovnímu úředníku. — Vydá se kauce K 650.— fy Bratři Fischerové a spol. v Letkách, jež ručila za stavbu komína elektrár-

ny. — Všem obchodníkům, provozujícím prodej uhlí dům od domu, se uloží, by nádoby, v nichž uhlí prodávají, označili jeho množstvím. — Návrh odboru chudinského na udělení 2 porcí špitálských postoupen byl měst. zastupitelstvu. — Tři sta stromů třesňových vysází se na hranici majetku Březhradského na účet obecního hospodářství Březhradského. — Přijata byla oferta fy. Fr. Klumpar a spol. na dodání kameninových rour pro kanalisaci v jižní části villové čtvrti u Střelnice. — Po jižní straně Karlovy třídy upraví se cesta pro pěší. — Výkaz hotovosti pokladní ze dne 3. března t. r. byl vzat na vědomí.

To už není klerikalismus? Masaryk se vyjádřil proti všemu církevnictví, byl za to hlučně applaudován od židů a evangeliků. A výsledek: stavby nových modliteben židovských a evangelických (i za peněžitou pomoc německou). Pokrokáři zahájili boj proti »zneužívání kazatelen«, které prý nemají sloužiti agitaci. Výsledek: v Hradci Králové koná se cyklus agitačních přednášek o velikém poblouzení lidstva, jemuž se neprávem přezdívala reformace, ačkoli to byla ve skutečnosti deformace, která kulturní vývoj Evropy zadržela na celé století. Přednášky tyto konají se v kostele, ale pokrokářské listy »Ratibor« a »Osvěta Lidu« nijak nebrojí proti zneužívání kazatelny k agitaci, nýbrž naopak uveřejňují ve svých sloupcích program těch přednášek. Kdyby se konaly přednášky takového druhu v kostele katolickém, byl by to zavržení hodný klerikalismus, protože katolík jest klerikálem, i když své přesvědčení pouze brání proti nesnesitelným útokům. Natož kdyby chtěl v kostele agitovat! (Missionářům nejmírnějším pokrokáři zakazují kázati v katolickém kostele o katolickém náboženství.) Ale v evangelickém kostele agitační přednášky jsou již dle pokrokářského názoru na svém místě a proto se jim dělá oddaná reklama. Snad prohlédnou katolíci, že když protestantismus jest dovolena volnost slova, nesmí se bráti právo k svobodné obraně katolíkům.

Ve valné hromadě mužského odboru Ústř. Matice Školské v Hradci Králové dne 3. února t. r. zvoleni byli tito pánové do místního odboru Matice Školské: starostou: JUDr. Fr. Ulrich, místostarostou: Boh. Ryba, ředitel měst. škol, pokladníkem: Jiří Tolman, knihkupec, jednatelcem: Karel Friedrich, inženýr, revisory účtů: Fr. Fischer, c. k. školní rada, Vlad. Racek, prof. obch. akademie.

Přednáška. Ve spolku paní a dívek »Anežka« bude přednáseti dp. ředitel Kepl v neděli dne 16. t. m. o půl 3. hod. odpoledne.

Biograf v Adalbertinu. Od 15. do 21. března nádherný umělecký snímek, kolorovaný v 5 dílech a 40 oddělech: »Život, utrpení a smrt Ježíše Krista« s úvodem »Narození a dětství Páně«. Předvedení tohoto obrazu trvá přes hodinu, vytvoření tohoto uměleckého díla stálo na 100.000 franků, účinkovalo při něm přes 200 osob.

Pláňkový den Matců! Když první skromné fialinky se v přírodě něžnou vůní přihlásí, vítají svěží jaro, a to letos počíná Velikonočními svátky. Ve dnech všeobecného uspokojení a povznesení nálad jarní hodlají po slovanském příkladu o pomlázce přivítati naše vždy dobrotivé obecnstvo oba odbory Ú. M. Š., aby mírným poplatkem za umělou kytíčku vytěžili slušný obnos ve prospěch matičky, jejíž pokladník letos obzvláště potřebuje po mobilisační zimě osvěžení z vydatné Vesny! I věř! oba odbory, že vybírající dámy a jich průvodci na náměstí a v ulicích našeho uvědomělého města budou přivítání obětivou ochotou, našeho obyvatelstva, které má vždy porozumění pro naši nejvzácnější obrannou jednotu — Ústřední Matici Školskou! Tyto řádky o zamýšlené akci, která pro případ špatného počasí by se předsevzala až v neděli 31. t. m., buďtež vzaty k laskavému vědomí naší uvědomělé veřejnosti! — M. Schmidtová, předsedkyně, Boh. Ryba, místopředseda odborů Ústř. Matice Školské.

Klicperovo divadlo. Dramatické sdružení »Tyl« předvedlo nám působivou veselohru Čechetkovu »Sluníčko«, která dějem svým jednoduše, přece poskytuje tolik žertovných výstupů. Krátce děj její je: Mladý Jaro Hodač, malíř, přiveze si ženu až z Japonska, kterou sluníčkem nazývá. Ta — stále trpělivá a oddaná — přestává mu býti romantickou, tím spíše, když do cesty mu přijde bývalý jeho model Asta, nyní Helena Marešová, choť továrníka a kandidátka poslanectví. »Sluníčko«, vidouc nevěru mužovu, konečně rozhodne se nevěrníka opustiti po prudkém výstupu s pí. Marešovou (která chce viděti Sluníčko tančiti) a odebrati se do Japonska. Při loučení pláče. K odchodu nedejde, neboť nastává na konec smíření. — Jistě i souhra byla obratná. Zvláště dobře do úlohy své se vpravila sl. Vavřínová »Sluníčko« a pí. Omová jako Asta (Marešová), která při prvním vystoupení učinila slibný počátek. Trochu silnější hlas žádoucí, někde nebylo rozuměti. Zručně podali svou úlohu p. Valášek i sl. Pecoldová, svižně vedla si sl. Böhmová. Ostatní osvědčení herci p. Paul. sl. Schwarcová, manželé Dvořákovi a p. Huňáček shostili se svých úloh velice čestně. Četná návštěva svědčila o přízni, jaké se sdružení »Tyl« těší. Tož blahopřejeme!

Alžír a Tunis, francouzské kolonie na severním kraji pouště Sahary s městy karavan Biskrou a Konstantinou, přístavní města Oran, Alžír, Saint André, Bougie a Tunis s maurským obyvatelstvem a vegetací palmovou spatří v pestré řadě pohledů každý, kdo navštíví Panoramu Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 15. až 21. března 1913.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové vydal počátkem tohoto měsíce 6. číslo (III. ročník) svého časopisu.

pisu „Finanční Rozhled“ se zajímavým obsahem, z čehož poukazuje zejména na úvodní článek JUC. Aug. Surky: „Politika na ochranu zlata“, dále na kokončení článku Jarosl. Šimka: „Dividendové vyhlášky německých velkobank“. V přehledu za měsíc únor nacházeli se články: Valná hromada rakousko-uherské banky. — Objednávky válečného námořnictva. — Zabraničení obchod naší říše za r. 1912. — Vzájemný obchod Předlitavská a Uher za r. 1912. — Zákon o dani ze zapalovačel. — Z trhu peněz. — „Finanční Rozhled“ vydáván jest nákladem 3.500 kusů a rozeslá se většinou zdarma a to do kruhů průmyslových a obchodních. Jest tudíž inserování v tomto listu velmi výhodným, na což inserenty upozorňujeme.

Bilance Záložního úvěrního ústavu v Hradci Král. V poslední schůzi správní rady byla předložena bilance ústavu za rok 1912 i vykázán čistý zisk 1.324.236.54 K včetně přenosu z roku 1911 42.442.56 K, proti loni 1.358.236.35 K. Usneseno z docíleného zisku odepsati na pochybné pohledávky 280.000.— K, dále přidělit rezervním fondům 94.829.44 K, stanovami určené tantiemy správní radě 25.179.— K, odměnu revisorům 2.500 K, vyplatiti dividendu 900.000.— K a přenést na nový účet 21.727.70 K. Po letošní dotaci vystoupí rezervní fondy ústavu při akciovém kapitálu 15 mil. K výše 2.695.891 K 71 hal. — Valná hromada ústavu bude se konati dne 17. března v aule Obchodní akademie v Hradci Král. o 10. hodině dopolední. — Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové vyměňuje zdarma kupony akcií všech bank i podniků průmyslových. Provádí inkassa všech záležitostí jen za náhradu původních výloh. Prodává losy uherské státní dobročinné loterie k tahu dne 15. května. Sprostředkuje nové emise všech cenných papírů co nejkulantněji.

Zprávy Živnostenské banky, filiálky v Hradci Králové. „Národní Podnik, obchodní a průmyslová akciová společnost v Praze“ zvyšuje kapitál z K 750.000 na 1 mil. K. Přihlášky přijímá Živnostenská banka, filiálka v Hradci Králové, kdež pp. interestenti obdrží příslušné prospekty. — U pokladen Živnostenské banky filiálky v Hradci Králové obdržeti lze losy král. uherské státní dobročinné loterie po 4 K.

Valná hromada záložny odbyvala se 9. března za nebyvalé účasti 92 členů. Zahájil ji starosta Tolman poukazem na loňské jubileum 50letí záložny, zmínil se o povšechné hospodářské konjunktře a z toho vypluvlým opatrném hospodaření výboru. Konstatoval, že záložna nedoznala loňského roku žádné ztráty a apeloval na součinnost členstva a obracel se též na záložnu v peněžních potřebách. Zpráva obchodní, kontrolora, inventurní, revisorů schváleny, rovněž tak vzata k vědomí velice příznivá zpráva odborné povinné revise, vykonané revisorem z Prahy. Schváleny roční účty a dána výboru plná moc k regulování úrokových sazeb a absolutorium. Zisk K 7.679.44 rozdělen následovně: na reality K 1969.90, rezervním fondům K 3.000.—, pensij. fondu K 1000.—, drahotné úřednictvu 500 K, na odpis tiskopisů 500 K, na dary 709.54 K. Fondy rezervní stoupily tím na K 191.172.60, záruky za vklady na K 3.268.609.99. Při předsevzat. volbách zvolen 84 hl. předs. B. E. Tolman, kontrolor. 84 hl. J. E. Durčánek, tajemníkem 76 hl. Jaroslav Hájek, do výboru pp. Z. Ježek, St. Jirásek, Al. Pinkava, V. Rayman, J. Pultar, A. Haller, Fr. L. Dvořáček, A. Pokorný, Dr. O. Klumpar a R. Hacker. Za náhradníky pp. Seitz, Jos. Formánek, J. Dívěcký. Do revisního odboru pp. J. Laštovička, Jos. Řezáč a Jos. Samek.

Ročenka spořitelny Králohradecké na rok 1913, která právě vyšla, má obsah velice zajímavý a dovolueme si proto čtenáře své v krátkosti s ním seznámiti a doporučiti jim bedlivě a zevrubně prohlédnutí celé této knížky, která byla velice pečlivě vypravena. Kromě obvyklých závěrečných účtů za rok 1912 uvádí se v ročence té, že její zařízení vklady na šekový účet (Spořitelna Králohradecká zavedla toto odvětví své činnosti již v roce 1910 jako prvá z českých spořitelen) utěšeně se rozvíjí, takže koncem roku vykazuje stav vkladů 1.018.600.04 K, stav vkladů úsporných 16.653.656.01 K oproti minulému roku o 720.764.67 K více. Podporovala všemožně spořivost místního i okolního obyvatelstva zavedením střádanek, dárkových knížek, postavením úsporného automatu před budovou spořitelny a j., dále všíma si hnutí družstevního, podporuje jej jak finančně, tak i vedením účtů dvěma družstvům. Pojednává dále ve své ročence o účelu a působení svém. Ročenka jest plna praktických rad a pokynů v ohledu národohospodářském i všeobecně kulturním.

Klub českých velocipedistů pro Hradec Králové a okolí pořádá v sobotu 15. března 1913 o 7. hodině večerní řádnou valnou hromadu v řádně Besedy v Hradci Králové. — Nesejde-li se v 7 hodin dostatečný počet pp. členů, koná se druhá valná hromada o 8. hodině bez ohledu na počet přítomných.

V zájmu ochrany zemědělství jsou v plné platnosti důležité zákony a nařízení. Upozorňujeme na některé výnosy. Každý držitel pozemku jest povinen do konce března stromy, keře, ploty atd. očistiti tak, aby byly zbaveny zapředěných housenek a zárodků hmyzu vůbec. Chrousti mají býti v době, kdy lítají, denně se stromů setřásání a ničení. V poli při orání ponravy za pluhem se mají sbírat i něčti. Zanedbá-li se takové ničení škodlivého hmyzu, hrozí majiteli pozemku zákonitě tresty a mimo to provedou se taková opatření na útraty liknavců. — Vybírat i něčti vejce a hnízda všech na svobodě žijících ptáků (vyjma škodlivé drabů) jest zapovězeno. Obchod užitečnými druhy ptáků jest zapovězen. — Cizopasná kokotice jetelová má

se od majitelů polností pítě něčti. Držitelé pozemků, na nichž se nalezne kokotice odkvétající nebo dozrávající, podléhají zákonitému potrestání. — Vyskytnou-li se hraboši ve větším množství, ať to majitel napadeného pozemku ihned oznámí obecnímu úřadu, který potřebnou pomoc zařídí. — Podél veškerých silnic říčních, zemských, okresních a obecních musejí býti aleje, po případě jednoduchá stromofadí. — Politické obce jsou povinny vysazovati nové a doplňovati již stávající aleje neb stromofadí, pěstovati je, housenky z nich sbírat i je udržovati, pokud stromy ty stojí na banketu silničním. Aleje a stromofadí za silničním příkopem povinni jsou vysazovati a udržovati držitelé sousedících pozemků, k čemuž liknavé držitelé pozemků obec může přidržeti. Kdyby nařízené prostředky donucovací neměly účinku, má obec sama s výhradou náhrady výloh stromy vysazeti.

Seznam cen na týdenním trhu obilném v Hradci Králové, 8. března 1913. 1 hl: pšenice K 14.40 až 16.40, žito K 21.10 až 12.80, ječmene 10.60 až 11.60, oves K 6.60 až 8.50, prosa K 12.— až 14.—, včeve K 12.80 až 14.—, hrachu K 28.— až 32.—, čočky K 30.— až 40.—, jablek K 28.— až 32.—, krup K 25.— až 50.—, bramborů starých K 3.40 až 4.—, jetel. semínka K 100.— až 132.—, máku K 42.— až 46.—, lněného semene K 27.20. 1 q: otrub žitných K 15.—, otrub pšeničných K 14.—. 1 kg: sádla vepřového K 2.—, másla čerstvého K 3.10, tvarohu K —.40 až —.48. 1 vejce K —.06 až —.07. 1 kopa: zelí K 4.40 až 6.—, kapusty K 1.— až 4.—. 1 hl: cibule K 5.— až 6.—, drobné zeleniny K —.80 až 1.—. 1 pytel mrkve K 1.— až 1.40. 1 hl: jablek K 5.— až 10.—.

Upozornění. Nedopatřením dostala se do nepovolených rukou směnka na K 20.000, podepsaná panem Josefem Valcem, obchodníkem z Věkoš u Hradce Králové a jeho manželkou Františkou. Pan Valc žádá, aby v tom případě, že směnka byla by některému peněžnímu ústavu předložena k eskontu, aby eskontována nebyla, event. byla zadržena a dotyčná osoba aby byla zjištěna. Těž jest ochoten nálezci poskytnouti přiměřený obnos odměnou.

Pozor na prodáváče uhlí! V poslední době množí se případy, že nekalá soutěž mým váženým pánům odběratelům se nabízi s ujištěním, že uhlí ode mne jest zboží podřízené jakosti a tím nejen mne, ale i pány konsumenty poškozuje. Podobné jednání je podvod, který budu neúprosně stíhati a prosím by mi páni odběratelé ve vlastním zájmu zjištěním pachatele v tom nápomocni byli. K vůli uvarování dalších omylů prosím, by při kupování uhlí v drobném vždy páni zákazníci se přesvědčili z tabulky na povozech, zda uhlí pochází vskutku ode mne. Ujišťuji, že — jako dosud — i na dále se vynasnažím, vždy jen nejlepším uhlím posloužiti a prosím, aby mi dosavadní přízň i pro budoucnost byla zachována. — A. F. Malého nástupce Jos. Hroneš, Pražské Předměstí, na Špicí.

Kukleny. Ve prospěch srotočků po padlých vojácích **bulharských** pořádají Pěvecké jednoty „Vlastimil“ a „Libuše“ v Kuklenách, členové Prvních českých pěveckých a hudební župy a Ústřední jednoty zpěv. spolků československých v neděli dne 16. března 1913 v sále hotelu „Černý kůň“ v Kuklenách koncert bulharské operní pěvkyně sl. Kristiny Morphoffové a professorsky hry klavír. sl. Lud. Prokopové. Pořad: 1. Orleg: Sonata E-moll, sl. L. Prokopová. 2. a) Puccini: Arie „Mimi“ z opery „La Boheme“, b) Dvořák: Arie z opery „Rusalka“, sl. K. Morphoffová. 3. a) Chopin: Berceuse, b) Suk: „V očekávání“, c) Christoff: Bulhar. choro, L. Prokopová. 4. Kytka bulharských písní, K. Morphoffová. 5. a) A. Liszt: Legenda č. 1., b) Liszt: „Mephisto-Valse“, sl. L. Prokopová. 6. Thomas: Arie Filiny z opery „Mignon“, sl. K. Morphoffová. Začátek přesně v 8 hodin. Vstupné: křeslo 2 K, l. místo K 1.20, II. místo 80 h, k stání 40 h. Předprodej lístků ochotně převzali: v Hradci Králové knihkupec p. Piša, v Kuklenách obchod. p. A. Šouba a p. K. Rychlík. Klavír Petrof. Divadelní zařízení. P. T. obecnstvo se zdvořile žádá, by včas zaujalo místa svá, by koncert nebyl rušen. Prosíme za dítky padlých vojínů bulharských o účast co nejlhodnější.

Holice. Starobytý kostelík ve Velinách a Holici bude zachován. Je to snad poslední stavba roubená z mnohých dřevěných kostelíků v okrese pardubickém. Zakročením konservátora p. Dvořáka bude kostelík zachován a řádně restaurován. Zamýšlená oprava, která měla se státi tím způsobem, že by bylo dřevěné roubení stěn nahrazeno zdívm cihelným, se neprovede. Litovati možno ještě, že před časem zaměnily se krásné renaissance ní oltáře za tuctovou práci.

Nechanice. Stal se zde politování hodný případ, který jsme nechtěli zbytečně ve veřejnosti přetřásati. Ale z mnoha vnějších okolností právě nyní musíme ledacos vysvětliti. Jestliže pokrokáři zdejší dovedou žítiti již nejdříve, musí nám býti dovoleno k obraně našich pověstí pravdu. Paní řídící Malinová podřezala si na rukou žíly. A když se k ní pospěšilo s první pomocí, volala, aby ji nechali umřít, že prý ji tisíci vědomí vinny. Rázem byla celá veřejnost nechanická na nohou, vedly se rušné debaty. Co se tudle dříve rařinovaně, lezlo už před smutným případem ven jako jopice z vody. Nyní pak ještě více potvrzeno, že pomluvy na zdejšího pana kaplana vyšly rozhodně ze zcela jiného kabinetu než od „některých rodičů“, jak podvodně v „Ratiboru“ psáno. Uvažne tohle! Dne 7. prosince pan řídící Malina bez šetření zákonitých předpisů zaváděl „přelíčení“ ve třídě, v níž neučil. A protože se mu nepodařilo chytнути kýženého lososa, pojednou 15. prosince (tedy o týden později) vyšlo zasláno „některých rodičů“ proti knězi, v němž se pan řídící vyzývá, aby — zavedl vyšetřování. Horších žáků z veřejnosti nikdo

si nemohl ztropiti, jako podvodně to péro. (Vyšetřování se stalo, rodiče o tom věděli — a pak prý teprve o vyšetřování žádali.) A třetí lež. Na výzvu „rodičů“ (že vám ruka neupadne!) ohlásil pan Malina veřejnosti, že provedl šetření ve dvou třídách — a že sledal pravdivost podstatných obvinění. Zatím však vyzval pouze v třídě jedné (ve 2. třídě nebyl). A prý docela zavedl ten přísný soud přede dvěma svědky!! Velice obratný paedagog! Necitoval hned úřady, na to byl příliš opatrný, protože by se mohla přeze pokrokového manévru předčasně protrhati jako pavučina. Ale — padla bída na Kozáky, kteří ani nejdelšími oštřpy nedovedli se vyhrabati ze sněhové laviny, kterou sami utvořili. Okresní školní rada pověřila vyšetřováním aféry školní radu jmištní, která postupovala zcela spravedlivě dle zákona. A teď iste měli viděti shon! Ve škole před 10. hodinou (dříve než byly povolány děti na radnici) dotazování dětí, co budou mluvit. A děti po školácku a spravedlivě unisono: „Pravdu“. Pokrokářská učitelka hlásila ve škole dětem, že tam přijdou pan měřanosta a jiní páni. — Již před tím pan Malinová domlouvala jedné matce, že rodiče musí nějaké kroky k ochraně svých dětí učinit. Bylo nápadno, proč byla v té reformaci touze ještě čilejší než její choť. Také se zapřádaly velice obratné rozhovory s rodiči, kteří podepaali známé osvědčení panu kaplanovi. Všecko nic nepomohlo, širší veřejnost jen ještě jasněji prohlédla, odkud vyšly hlavní nitky k bezcharakternímu zaslání. Lid v našem městě není pokažen pokrokářskou solistikou, zachoval si zdravý úsudek. A proto hlasitě nyní reptá, jaká to společnost zdejší mládež vede. Považuje nepotivě denuncianty a jejich knyfy za ostudu obce a žádá výslovně nápravu. Sama místní školní rada pak má zásluhu o poznání pravdy celé. A jestliže požádavší „Ratibor“ lhal, jaký rozruch byl proti kaplanovi v „celé české veřejnosti“ (!?), odpovídáme, že v celé slušné veřejnosti nechanické naopak budí úžas rafinovaná zloba pokrokářská. Načtli jsme zde jen letmo odporne dílo fanatiků, a bude-li potřeba, promluvíme o některých věcech hodně zřetelně. A panu řídícímu sdělujeme, že účel jeho cest směrem ke Hradci i jiné tajem jeho pěšinky dobře známe.

Vlkov u Josefova. V pondělí 11. t. m. konal se za velké účasti ve Vlkově u Josefova pohřeb pana Václava Veverky, otce vsdp. professora c. k. paedagogia a bisk. kons. rady, Jana Veverky. Kondukt vedl a pohřební obřady vykonal včp. vikář a děkan holohlavský Jan Seidl za assistance čibuzského faráře včp. Františka Jeřábka a četných duchovních z okolí a z Hradce Králové. Professorský sbor c. k. paedagogia zastoupen byl ředitelem ústavu panem J. Michlem a professorem J. Humlem. Precisně secvičený sbor kandidátů paedagogia, kteří četnou účast nemálo přispěli k zmírnění bolu svého milovaného katechety, zapěl v domě i u hrobu smuteční sbory a žalm „Miserere“ za vedení c. k. professora hudby a zpěvu p. St. Dobše. U hrobu promluvil rodák vlkovský, spirituál královéhradeckého semináře dp. Jan Černý. V průvodu viděli jsme zástupce patronátního úřadu, dále ředitele měšť. škol smiřických p. Preiningra a j. V Pánu zesnulý 85letý stařec, který věkem přechal manželku i tři děti své, jež již v dospělém věku nechtěnou smrt mu vyrvala, byl starostlivým otcem, jenž, ač nemaje trny, prý v oadě odváží se zajisté nemalého úkolu, že dal čtyry syny své na studie, z nichž nejstarší Václav byl professorem klassické filologie v Praze a zemřel před třemi roky, druhý Jan jest katechetou na paedagogiu v Hradci Králové, třetí Alois rektorem fary Píslavě ve Staré Vodě na Moravě, čtvrtý Karel učitelem v Bačethně, a pátý Josef rolníkem ve Vlkově. Život bohobojného starce poset byl trním až ku konci života. Slunné dni trávil u dětí svých, zvláště u syna Jana v Hradci Králové, kde vidal jsme ho denně choditi na „desátku“ do kathedrálu Páně sv. Ducha a do kostela mariánského, kdež byl plyným účastníkem všech pobožností. V bolestných ztrátách rodinných, kterých ani ku konci života nebyl ušetřen, byla mu balsamem pevná víra v Prozřetelnost Boží, z jejíž ruky jako Job všechny rány poslušně přijímal. Ave anima pia!

Děkanství kostel v Pardubicích. Přiblížila se poslední etapa restaurace chrámové. Přítí týden započne se s bouráním domů, nevkusným způsobem během doby přilepených na zdi chrámové. Tímto uvolněním nabude celá budova chrámová nového pěkného vzhledu a kolem zjevná bude volný ohoz. Na místě zbaveném starých zdí několika domů má býti upraveno slušné podloubí, což bude nejen k zevnější ozdobě kostela, ale i vítané skromozdířské přechozí. Kolem kostela bude zřízen pěkný chodník. Sádový model přístihu okolí u děkanství kostela, jak jej vypracoval řezbář p. Malinový za přispění starosty p. kn. Prokopa a který se nyní vystavuje v malém sále městské radnice, ukazuje nám také přísti věž, či zvonici, která má býti postavena na místě staré věže. Taková věž té nepatrné výše v poměru k sousedním budovám by okolí chrámu mnoho neimponovala. Také varhany v ceně 12.000 K bude varhanářský mistr v těchto dnech dávati dohromady za dozoru vynikajícího odborníka p. Klíčky z Prahy. Píšťaly byly vyzkoušeny, při kterýchto přležitosti sledána resonance za posměněných rozměrů chrámových úpně bezvadná a čistá.

Pardubice. Nejzaměstnanost dělnictva. Ozývá se již po delší dobu nálek na nezaměstnanost různého dělnictva a v důsledcích toho na bídu a maoody i hlad. Nejvíce pocíťují tuto namozu nezaviněnou nouzi v rodinách t. zv. „stydlivých“, kde raději trpí, než by nahotu své bídy ukázali. Pan starosta Prokop věnoval 500 K chudým nezaměstnaným ku zmírnění

dy a sociální odbor, který se akce nouzové ujal, apeluje na soucit všech společníků, aby aspoň částečně následovali v dobročinnosti svého primátora. — Posní v českočeské. Absolventi průmyslové školy zdejší oddělení stavitelského uspořádali v »Bubenči« ze dne 26. na 27. února taneční věneček a tancovali ještě v 5 hodin ráno v pátek. Patrně nebyli tito posní tanečníci asi křesťané. Více jest se diviti ovšem těm »posním« tanečníkům, o nichž je známo, že jsou to křesťanky a pak že jsou to dívky z rodin, které nařkají na hroznou bídu. — Zlatá mládež. V Pardubicích již několikrát žáci, kteří se dopustili krádeže, ba v jednom případě i kvalifikované loupeže, dostali na radnici s povolením rodičů výprask rákoskou 25 až 35 ran podle velikosti hříchu a tělesné síly rozpustice. O posledním výročním trhu byla přistřižena opět tlupa mladistvých zlodějů, patřících do školy a vykonána na nich rákosková exekuce v policejních místnostech. Jen jeden otec nedovolil, aby jeho nezdravý synáček dostal patřičný díl za svůj hmatavý výkon. Byl to Fr. Štumpf, rolník a radní v Jeseníkách, jehož děti již dříve byly postrachem školy. Celá záležitost byla tudíž odevzdána k vyřízení c. k. soudu jako vrchnoporučenskému úřadu. — Elektrická dráha z Pardubic do Sezemic má se zříditi v době co možná nejdříve. Zájemníci v té příčině konají pilné porady, aby celá akce neusnula a započaté dílo aby bylo kýženým výsledkem korunováno. Sezemice by takovou dráhou velice získaly.

Sírotčí rada v Pardubicích konala během krátké doby dvě schůze, při nichž opět přichází na jevo, s jakým pochopením koná a v budoucnosti chce konati veliký a překrásný, sobě vyčleněný humanitní a sociální úkol. Hlavní zásluha v tom směru patří předsedovi p. vrchnímu, oficiálnímu Lukášovi a generálnímu poručníku, kteří ve svých zprávách podávají nejen zajímavé obrazy lidské bída, ale i neunavnou svoji horlivost a otcovskou péči o ty, kteří toho nejvíce jsou potřebováni. Město samo, majíc na zřeteli předléžitý úkol humanitní sírotčí rady, blahosklonně dává 1000 K této instituci na odměnu za příkladnou horlivost generálního poručníka v čestném jejich úkolu. Na místo zemřelého pana Vacka zvolen bude za generálního poručníka osvědčený v tom ohledu pracovník odb. učitel p. Bělohávek.

Chrudim. V sobotu dne 8. března 1913 o polednách bylo naše nádraží svědkem dojemného výjevu. Loučila se tu farní osada chrudimská se svým milým duchovním otcem vsdp. arciděkanem Th. Dr. Jos. Mrštěkem, jenž po 12letém působení v pravdě blahodárném odjížděl jako infuovaný probošt Poděbradský na své nové působení. Nádraží nemohlo ani pojmouti tu masu účastníků ze všech vrstev obyvatelstva chrudimského, jež nedbajíc terroru různých těch »přátel« všeho, co s kostelem sousedí, od nejprostších až do nejvlivnějších kruhů přispěchalo dáti srdečné s Bohem svému duchovnímu rádcí a věrné nejlepšímu příteli. Ze to »S Bohem« od srdce, dokazovaly zarosené zraky přítomných, jež spolu svědčily, že odcházející hodnostář byl milován a vážen i přes ty různé nájezdy, jež hanobením v novinách měly ho o příchod svěšeného lidu připraviti. Bylo tu c. k. okresní hejtmanství a c. k. okresní školní rada in corpore s P. T. c. k. místodržitelským radou Rebensteigrem z Blankenfeldu a c. k. okresním školním inspektorem V. Hanusem v čele, byla tu deputace městské rady a patronátu, vedená starostou města drem. Vagnerem, úřednictvo krajského i okresního soudu se svým prezidentem Jos. Malým, viděli jsme sbory profesorské středních ústavů, sbory učitelstva škol měšťanských i obecních, deputace místních katol. spolků a vojenských vysloužilců a velký dav citelů odjíždějícího ze všech vrstev. »Orlice« podaly jménem místních katol. spolků kytičky a sl. Kavanová pronesla několik srdečných slov na rozloučenou. A již vlak byl tu a u nás se po rozloučení s místním duchovenstvem milého pana arciděkana od nás, ještě přijal s Bohem od chovanecké pedagogie, které se u trati pod ústavem svým shromáždily, a pak zmizel nám z očí. . . . Kéž za to vše dobré, co zde vykonal, — a není toho po skrovnu — a i za to zlé, co od různých kazimírů často snášeti musil, kéž mu dopřeje dobrotivý Bůh hojně ještě let příjemného klidu a Božího požehnání na novém působení!

Smutné poměry na zemské střední škole hospodářské v Chrudimi. Zvláštní překvapení v Chrudimi vzbudila zpráva, uveřejněná dne 9. března v agrárním »Venkovu«. Je v ní napaden katecheta této školy P. Schreiber, kvadrální Kapucín, jež prý má ve svých hodinách »do nebe volající nekázeň, již podkopává disciplínu v celé škole a že horlivě šíří klerikalismus mezi svěřeným mu žactvem. Založil prý si spolek pod jménem »Mariánská kongregace« a za členy verbuie studenty řečeného ústavu. Nejen že prý tak svádí žactvo k porušování disciplinárního řádu, nýbrž dopouští se prý věci mnohem horší: zneužívá prý členů své družiny za špičky proti ostatním členům sboru. V sezeních v klášterě konaných prý vytahuje na nezkušených mladších, jak se chová ku katolickému náboženství fidele i ostatní členové sboru. Svádí prý tak studenty nejen k nekázi, nýbrž i k bezcharakternosti. Tato zpráva komel dotazem k zemskému výboru král. Českého, zdali toto jednání P. Schreibra je mu známo a zdali jest ochoten referent hospodářského školství vyříznouti tento vřed na těle hospodářského školství. — Napsali jsme na počátku, že tato zpráva »Venkovu« vzbudila v Chrudimi zvláštní překvapení. Je to překvapení a zcela neočekávané proto, že se o této hospodářské škole mluví v Chrudimi veřejně již dlouho a velmi mnoho, a že se bylo diviti jen tomu, že se o poměrech na této škole dosud žádné noviny nezmiňují. Ale překvapení je dvojnásobné,

když přišla do novin zpráva takového obsahu. Právě ji zajisté někdo této škole velice blízký a chtěl tím patrně tuto školu hájiti. Nevíme opravdu, čemu se více diviti, zdali té troufalosti, že se mohl s něčím takovým před veřejností vydati, nebo jeho zaslepenosti, když přece musil předvídati, že tím sám jiné zbavuje ohledů, které jim dosud bránily na poměry v této škole vládnoucí veřejně poukázati. Nechceme dělati obhájce P. Schreibrovi, jistě si vyřídí sám, co se týká jeho osoby. Jde nám o něco jiného, a to již dávno; a když nyní již někdo odstraní tu hráz ohledů, která nás dosud zdržovala, nebude nám jistě žádný člověk dobré vůle vykládati ve zlé, když o těchto poměrech dáme něco na přetřes. Litujeme opravdu, že jsme tak neucítili již dávno v zájmu velikého počtu jiných, kteří přicházejí do této školy na vychování, v zájmu rodičů, kteří své syny této škole svěřují a na jejich vzdělání velké peníze vynakládají, a v zájmu našeho království, které tak velké peníze na tuto školu obětuje a které právem očekává, že mu zde budou vychováni v oboru zemědělství znalí a mravně upevnění a zuselečtění občané. Chceme poukázati jen na věci, které jsou v Chrudimi všeobecně známy a které jsou toho příčiny. Co se děje ve škole samé, to vyšetří jistě povolání činitelů, kterých se dovolává pisatel uvedené zprávy. Snad se někdo najde, kdo vyřizne skutečný, zkomolený vřed, který vězí na těle této zemské hospodářské školy. — Pisatel oné zprávy dozrává sám nepřítmo, že na této škole je špatná kázeň, ba při náboženství přímo do nebe volající nekázeň. Kdo takhle napsal, musí býti s vnitřními poměry ve škole dobře obeznán. Ale divíme se té naivnosti, s jakou tvrdí, že příčinou nekázně na celé škole jest jeden a to podřízený člen učitelského sboru. Máme za to, že na škole, kde panuje kázeň celková, dokáže se, aby i v hodinách, kde učí některý dobrácký učitel, byl aspoň obstojný pořádek. Ale nekázeň do nebe volající může býti v některých hodinách pouze tam, kde kázeň v celku je špatná. A či je to vina? Jistě ne jednotlivce. Znám jest také, jak se studující chovali i v hodinách jiných profesorů a to nejen učitele náboženství, proti všem pravidlům disciplíny. Znám jest též, jak neslušně se chovali oproti bývalému panu arciděkanovi, který přišel navštívit náboženské vyučování, fidele ústavu musí sám dosvědčiti, že si mu stěžoval do insultů, které se mu daly. Kromě toho — „pokud víme — P. Schreiber již učí na hospodářské škole 12 let. Proč pak nebylo tedy již dávno postaráno o to, aby byl místo něho ustanoven jiný učitel náboženství, když je tak dobře známo, že on je příčinou nekázně? Ale my známe chování žáků hospodářské školy odjinud. Jaké to chování, může se poznati již z toho, že se o hospodářích v Chrudimi mluví jako o žácích ze všech ústavů chrudimských nepověstnějších. Že to není neoprávněno, o tom podáme jen některé ukázky z poslední doby. V masopustě byl jednu sobotu ples hospodářské školy. V neděli dopoledne bylo pak viděti některé žáky této školy veřejně choditi hodně opilé v ulicích, tak že to budilo velké pohoršení, a obtěžovali hanebnými řečmi ženy kolem chodící. A když se na to lidé v Chrudimi ptali, jak to s těmi hochy dopadlo ve škole, povídalo se, že se nic nevyšetřilo, a proto se jim až na malé napomenutí také nic nestalo. — Jest známo, že chrudimští hospodáři jsou hospodáři v jiném slova smyslu i v tom nejhorším, totiž někteří z nich navštěvují i místnosti špatné pověsti, a vynechávají zcela bez příčiny školní vyučování, a neslyšeli jsme, že by se proti tomu nějak přísně zakročovalo. — V náboženském ohledu je veřejně známo, jak se chovali při své školní mši svaté. Budí to všeobecné pohoršení. Říkají lidé, ne právě příliš zbožní, že tam na tu mši svatou do kostela raději nejdou, aby neviděli té bezbožnosti. Při mši svaté zpívá jich několik, nebo docela nikdo. Ovšem nemůže to v náboženském ohledu vypadati lépe, když mohou zcela beztrápně odebrati a čísti časopisy zcela protináboženské, jako jsou publikace Volné Myšlenky. A potom se píše, že mezi těmito hochy si založil P. Schreiber »Mariánskou družinu« a do ní verbuie! Velice se pozastavují lidé také nad tím, že při službách Božích na počátku a na konci školního roku, při císařských slavnostech, když se hraje císařská hymna, okázale nezpívají v kostele hospodáři císařskou hymnu. A přece musí býti někdo přítomen ze sboru, když jsou žáci v kostele. Jak se chovali na př., když jdou po nich z kostela žákyň hospodářské školy, oproti těmto žákyňám, poznámky ty svědčí o nízkém stupni umravněnosti. To jsou všechno věci veřejně známé, a snad napíše přístě pisatel oné zprávy z »Venkova«, že to zavíruje všechno P. Schreiber. O prospěchu ve vědění dalo by se také něco napsati, a zcela pravdivého, na základě slov z úst nepovolanějších, ale toho se dotýkati nechceme, protože je to věcí činitelů jiných. Snad toto zatím postačí; kdyby ne, jsme ochotni pokračovati. Není nám to milé, ale činíme to proto, aby těmto do nebe volajícím poměrům byl učiněn konec, aby profíznut byl ten zkomolený vřed na těle střední hospodářské školy v Chrudimi, v zájmu jí samé, v zájmu našeho království a národa, v zájmu rodičů, žáků této školy a zvláště v zájmu těchto hochů samých, aby jednou nenafíkali, že se vlastně v době studií zkazili. Lidé dobré vůle jistě uznají náš dobrý úmysl a schválí toto naše počínání.

Renov nad Doubravou. Na zdejší škole někteří pedagogové plnou parou fedrují založení »Sokola« mezi školními dětmi. Že jest pokrokář velice náchylný k chytrácké lži, přesvědčí se každý snadno, když podívá se na listek, který děti nosí si domů ze školy a kde stojí psáno: »Svoluji, aby můj syn (dcera) byl vyučován v tělocviku«. Dobrý člověk se podepíše, maje za to, že vyučování tělocviku samo v sobě není nic špat-

ného. Však chyba lávky! Místo tělocviku — jedná se o »Sokola«! Pokrokář ví: kdyby dítě přineslo listek, že má přistoupiti k Sokolu, otec by mu to zakázal, a proto napíše se tělocvik. Vybízíme všechny rodiče katolických dětí, kteří podepsali listky, myslíce, že se jedná o tělocvik a ne o Sokola, aby napsali nový listek a poslali do školy: »Byl jsem nestydatě podveden, domníval se, že se jedná pouze o tělocvik a nikoli o Sokola, odvolávám svůj podpis a nepřeju si, aby mé dítě ještě mimo vyučování povinné zdržováno bylo ve škole.« Nechť žádný se nebojí msty — zde poslouží prostředek jiný. Rodičové katoličtí vědí velmi dobře, že co Sokol, to antikrist, jak to napsal nár. sociální list. Zabíjíte zlu v počátku, dokud je čas. Dorost sokolský má v roce 1915 sloužiti za štafáž volnomyšlenkářským oslavám Husovým. Jestliže by snad některé matince tak imponovala červená košilka, ať koupí pro své dítě košilku a šaty našich katolických »Orlů«.

Poděkování katolíků z Ronova n. Doubr. Věrní katolíci města Ronova n. Doubr. a okolí vzdávají upřímné díky svému duchovnímu správci vldp. Františku Kašákovu za to, že je včas upozornil na nebezpečí, které hrozilo jejich dětem vskoupením do Sokola. Vděčně kvitují výklad v tom smyslu, že nynější doba je Sokol hlavním nástrojem Volné Myšlenky, který jest povolán k tomu, aby katolickému náboženství v Čechách způsobil největší ránu. Uznávají plně, že boje náboženské vždy milé naší české vlasti způsobily veliké škody, a nedopustí, aby lidé nepovolání, lidé jiného náboženství opovažovali se naše děti spracovávat ve příčině sv. náboženství ještě i mimo školní vyučování. Divíme se, že na naší škole může vyučovati takový evangelik. Žádáme sl. c. k. okresní školní radu v Časlavi, aby už jednou učinila konec štvání, které neustále vychází ze školy ronovské n. Doubr. a které jest jedinou příčinou stávajících nepokojů v městě. Nebýti štvání ze školy, bude pokoj. — Katolíci v Ronově n. Doubr.

Humpolec. V sále na Kocourku zahájí dnem 15. t. m. cyklus divadelních novinek umělecká družina M. Procházkové-Malé, která všude těší se zaslužené přízni a oblíbě. Repertoir sestaven výhradně z posledních vynikajících novinek v pečlivém a vzorném provedení. V sobotu dne 15. o zahajovacím představení provedena bude rozkošná veseloherní novinka »Perská kočička«. V neděli dvě představení: odpoledne o půl 4. za ceny poloviční »Dráteníček«, večer o 8. hodině rozmarná zpěvní hra »Z českých mlýnů« s vložkou »Chantecler«. Následovati budou hry: »Krásná Marsejanka«, »Královská výsost«, »Pět frankfurtských«, »Frak«, »Živoucí mrtvola« atd.

49. výroční valná hromada I. českého spolku pro zveleben včelařství, zahrádnictví a chovu hospodářského zvířectva v Chrudimi koná se v neděli dne 16. března 1913 o 10. hod. dopol. v hotelu »na Bídě« v Chrudimi. Pořad: 1. Zahájení schůze. 2. Zpráva jednatele, pokladníka, revisorů účtů a dozorců stanic spolkových. 3. Rozmluva o další činnosti spolku. 4. Volné návrhy.

Bílý Újezd. Dvojitá obnova, která se krátce za sebou v našem chrámu Páně konala, zdařila se nad očekávání. Byla to předně obnova starobylého, uměleckého hlavního oltáře a kazatny i křížové cesty, která dle návodu velect. p. architekta R. Némce nákladem 2800 K v původním mravornování a bohatém zlacení provedena byla. Nejskvostněji září svatostánek. Celá oprava uhrazena byla z dobrovolných darů. Farnost, jež váží si svého kostela, věnovala na 2000 K, hlavní dobrodinci z ní nepřáli si ani býti jmenováni. Bůh zajisté bude jim odplatitelem, a pohled na oltář sám je jim nejčistší radostí. A ještě radostnější a požehnanější byla obnova druhá, obnova sv. missie, kterouž od 23. února do 2. března konali v téměž chrámu Páně vldp. missionáři z T. J., superior P. J. Stryhal a P. Fr. Valach. Věfci těšili se již předem na příchod vldpp. missionářů a proto také s radostí a s důvěrou spěchali před kazatelnu, ke zpovědnici i ke stolu Páně. Od začátku obnovy až do konce býval chrám Páně přeplněn. Apoštolská horlivost a dojemná laskavost nadšených hlasatelů evangelia pokoje a spásy přivábily i z okolních farností mnoho účastníků. Ač farnost Bílo-Újezdská čítá jen 2200 duší, přistoupilo ku sv. zpovědi 1800 věfciů a vykonáno 2500 přijímání, ježto mnozí použili této krásné příležitosti k opětovnému posilnění se Svátostí lásky Kristovy. Velice potěšitelným jest, že sv. svátosti přijalo téměř tolik mužů jako žen. Při takovém návalu kajícnků vypomáhali laskavě při sv. zpovědi po dva dny i okolní kněží, vldp. kns. rada P. Rozinek ze Skalky po celou sv. missii. On také byl celebrantem při eucharistickém průvodu, kterým celá pobožnost byla zakončena. Byl to průvod tak veliký a krásný, jakého farnost Bílo-Újezdská dosud neviděla — průvod velkolepý nejen pro ty tisíce a tisíce účastníků z farnosti a okolí, ale i pro ten nejvzornější pořádek, ve kterém se konal. Úcta a zbožnost, radost a nadšení závodily v něm. Nejen mládež školní a ct. spolky hasičské a přetětné družičky, ale i věfci ostatní, jinou a muž, dívky a ženy kráčeli ve vzorných, ladných řadách za hlaholu zvonů a hymny »Pange lingua«, doprovázené hudbou, vzdávající tak veřejně slavný a vděčný hold milému Spasiteli ve Svátosti Nejsvětější za všechny milosti, jež na ně přefavě Srdece Jeho po celou obnovu tak štědře vylévalo. Hluboko do srdcí věfciů farností naší zapsali se vldp. missionáři svou láskou a horlivostí a myslí naše zalétali za nimi, znovu vděčně volající: Zaplať Pán Bůh!

Sv. missie v Moravě v Chrudimi. Od 16. do 24. února byly v naší farnosti dny spásy, neboť náš duchovní správce vdp. děkan Ot. Richter dal slaviti a svým farníkům věnoval sv. missii na památku svého čtyřicetiletého kněžského jubilea, ku kterém sezval

vdpp. missionáře OO. Redemptoristy od sv. Kajetána z Prahy. Zavítali k nám vdpp. P. Václav Vachalec co ředitel sv. missie, P. Jan Návrat a P. František Vošahák. Pobožnost byla hojným požehnáním Božím provázena, neboť neúnorné práce vdpp. missionářů docílily jak na kazatelně tak ve zpovědnici velmi skvělého výsledku. Hned v první den sv. missie byla veliká návštěva věřících, která každým dnem více a více rostla, jelikož i z cizích farností přicházeli, zvláště při večerních kázáních, cvičeních stavů a slavnostech, takže býval kostel ve všech místnostech přeplněn a školní dívky i velcí v presbyteriu u hlavního oltáře ponechati se museli. Dosáhla vrcholu při svěcení missionářského kříže, neboť se mnozí do chrámu Páně ani nedostali. Naslouchali jsme s velkou pozorností a dychtivostí promluvám výmluvných kazatelů, kteří s apoštolskou láskou a horlivostí pravdy sv. víry přesvědčivě hlásali. Požehnání zdar vysvítá z toho, že bylo 1523 kajícníků a sv. přijímán podáno přes 2500. Při slavnosti Odprošení Nejsvětější Svátosti Oltářní byl hlavním oltář velmi vkusně osvětlen a rostlinami květinami ozdoben. K Mariánské slavnosti okrášlili křesťanské panny chrám nákladným věncem, mnohými světly a pestrými živými květinami. Rovněž křesťanství mládenci ozdobili velmi pěkným věncem missionární kříž, kterýž nesli v slavném průvodu z fary do kostela na ustanovené místo. Také sv. kříž uprostřed hřbitova, který jest kolem chrámu Páně, byl za misionární posvěcen. Též dojemná byla společná sv. přijímání školních dětí i jednotlivých stavů — s promluvami před sv. přijímáním a po sv. přijímání podáno přes 2500. Při slavnosti Odprošení kana vždy dojemně oslovil. Byli jsme velikou radostí naplněni i blahověčeli a děkovali jsme vdpp. děkanovi, že nám tyto duchovní hody připsal. Zvláště úchvatné bylo poslední kázání vdpp. ředitele, při kterém se loučil s duchovním správcem, s jednotlivými stavy a dítkami a sv. křížem nás žehnal, tak že snad ani jedno oko bez slz nezůstalo. V poslední den sv. missie 24. února připadla výroční slavnost výstavu Nejsvětější Svátosti Oltářní a sv. missie ukončena slavným průvodem s Nejsvětější Svátostí do obce a v chrámu Páně chvalozpěvem «Te Deum» a sv. požehnáním. Po ukončení vzdal vdpp. děkan v příhodné promluvě od oltáře díky vdpp. misionářům, zmínil se o té okolnosti, že se v jejich řečolnám domě na sv. kněžství připravoval a tam v jejich chrámu Páně na kněze vysvěcen byl a první mši sv. obětoval a tím jim díky zavázán jest. Zástupci stavů přišli do fary též jim poděkovat. Za všechny milosti při sv. missii dosažené Pánu Bohu s vroucností děkovati nepřestaneme, a vdpp. misionářům zasiláme opět neupřímně «Zaplat' Pán Bůh» a vyprošujeme hojné odměny nebeské. Doufáme a těšíme se, že Pán Bůh nám dá za rok slaviti obnovu sv. missie.

Dobruška. Letos mají býti u nás volby do obecního zastupitelstva. Dne 10. února byly vyloženy seznamy voličů. Ale již v lednu pokroková velmoc sháněla plné moci. Starý Štěr, takto puncovaný soc. demokrat, jezdil na kole a běhal jako zmámený po okolí a sbíral plné moci od důvěřivých lidí. Doma lítal vousatý Falta, Bleha, Bauer, samý socialista. V únoru již přibírány posily. V Mělnicích běhal známý Čuda pro sociální demokraty, v Chábořích Vomáčka, v Myškově Marek, v Podbězích učitel Kerhart, známý ctitel svého starého otce. V Dobrušce si mladší pokrokáři smlsli. Hodinář Roubal, Sochor atd. pumpovali pro soc. demokracii. A s jakou rafinovaností se agitovalo! Kdyby si šli ku svým lidem! Ale oni chodí ku zbožným vdovám, je neznajícím. Prý ten podpis nic není, že to je pro katolickou jednotu, že chtějí, aby se katolická strana posílila, lhář takový nechtěl se hnouti třeba hodinu, dokud prý mu to paní nepodepíše a podobně. Nejvíce se chodilo jménem pokrokového továrníka. Za žvanec, který někdo z přibuzenstva od toho pána má, naléhá se, aby lidé prodali svoje přesvědčení. Nic nemravnějšího na světě si nedovede člověk představit. Ubohou vdovu hnali od práce do kanceláře továrny, v níž pracuje, aby jim plnou moc podepsala. Hnus se člověka zmocní nad chvástavou svobodomyšlností těch násilníků. O penězích a jiných prostředcích «pokrokových» není třeba ovšem se zmiňovati. A k čemu tolik úsilí, prohálosti, podvodu, taškáctví, přetvářky? Světe, slyš! Doud třetí sbor byl v rukou domácích obyvatel, smýšlení konservativního, kteří znali své poměry majetkové a dle toho též jednali při hlasování o různých navržených vydáních obecních. V pokrokových novinách se jim spíhalo, byli zesměšňováni, zlehčováni, že jsou proti pokroku (rozuměj: proti děláni dluhů, přep. zbrklému zvětšování přirážek obecních, neboť jest jich pěkný sloupek, 178 procent a proto musí pryč! Musí býti smeteni za každou cenu! Pak se rozvine pokrok: bude u nás drahá elektrika nákladem 100.000 K, bude se představovati stará radnice, bude se stavět reprezentační dům, «Dobroš» a «Vlasta» dostanou stálou roční dotaci 300 K, tolikéž veřejná čítárna atd., atd. Aťsi vzrostou přirážky na 300 procent, co na tom! Jen když bude pokrok. A když bude nejhůře, páni, kteří zde ani pole, ani domu nemají, seberou svých pět švestek a půjdou o číslo dál. A vy, dobrodinečkové domácí si ten pokrok pěkně zaplatíte. Dáte se přistěhovalým mluvčím osálit? Na skřípce pokrokové inkvisice byl natažen obecní hospodář p. V. Kouba. Sdílel občanům, co vynesl obecní les přes položku uvedenou v loňském rozpočtu — a nějaká dobrá duše neměla nic jiného na práci, než ji dášsky to donést pokrokovým duším. A hned — světe, žasni! — proti němu zahájeno vyšetřování, že prý našel obecního tajemníka, že si z toho něco nechal. A víš, lidé dobrý, odkud na to vedení svědci? Z účastníků hospodských klepů a povídaní «U koruny», kde je stře-

disko štábu radikálního pokroku. A když nevyzdržel doznání z p. Kouby inkvisice moci dobrušské, zatažen chudás až před soudce a tam nucen podepsati protokol, že proti panu tajemníkovi nic říci nemůže, což ovšem rád učinil. Proti klepům z hospody, kteří vlastně vše sestrojili a překroutili, nepostupováno v nejmenším. — Dvoji loket!

Červený Kostelec. Věrným křesťanům blíž se zase doba velikonoční, kdy oslavíme vítězné z mrtvých vstání Páně. Vzkříšení jest pro každého katolíka dnem velepamátným. Proto jest také žádoucí, aby ti členové hasičských spolků, kteří jsou upřímnými katolíky, veřejně manifestovali své náboženské přesvědčení. Čím více bychom zalézali, tím více bychom byli vydáni na pospas všelikým úštěpkám. Ale rázná odhodlanost zjedná nám respekt i u protivníků. Jestliže nepřátelé okázale oslavují ztišného podvodníka Ferrera, bylo by velikou zbabělostí, kdyby katolík ostýchal se oslaviti největšího Učitele všeho lidstva, jehož svaté jméno jest vyslovováno s velikou úctou i v kruzích spisovatelů nevěřících. Český Sokol, který prokazoval tolik služeb církevníkům evangelickým, bojí se, aby si nezaadal, kdyby dle příkladu jak katolických tak husitských předků manifestačně oslavoval při slavnosti Vzkříšení Spasitele. Takové stanovisko lidí, kteří vzdávali chválu bezcitnému anarchistovi Ferrerovi, nesmí nás nijak mýlit. A proto, katoličtí hasiči, dostavte se v plném počtu! Ať vidí nepřátelé, jak si svého Krista vážíme!

Hronov nad Metují. Ve farním chrámu Páně nalézá se starý renaissanční hlavní oltář, který měl býti nahrazen jiným, nevkusným oltářem. Upozorněním vdpp. faráře při žádosti o svolení záměny u nejduš. biskupského ordinariátu usoudil J. E. nejdp. arcipastýř, aby oltář shlédl konservátor p. Dvořák a dle jeho návrhu rozhodla se otázka postavení nového oltáře. Dle dobrozdání p. architekta jest oltář hlavní v našem farním chrámu Páně památkou cennou, která zasluhuje zachování a náležitého restaurování, dle pokynů, které sdělil nejduš. bisk. ordinariát. Bylo by si přáti, aby každá farní úřad podobně opatrně sobě počínal při všech změnách kostelního zařízení. Tak jedně uvaruje se nemilých přeměn, za které často nemůže správa duchovní, dá-li něco na posudek řemeslného, t. zv. uměleckého odborníka kostelního zařízení, který vidí ve všem vhodný obchod, ale málo umění.

Luže. Chrám Páně sv. Bartoloměje, jeden z nejvýznamnějších kostelů v okolí, k němuž se váže historie města Luže, a držitelů statků Košumberka a Rychenburka, jest v tak neutěšeném stavu, že jisté části jeho přímo hrozí rozpadnutím. Kostel nemá patrona a marne místní faráři pátrají po tom, kdo vlastně stav kostela sv. Bartoloměje udržovati má. Zahájená akce vdpp. farářem Doubravským a architektem Dvořákem, jako konservátorem. řádně dokumentována, uvízla někde u ministerstva ve Vídni. Od té doby uběhly tři roky a odnikud nepřichází pomoci, aby neutěšený stav chrámu dočkal se řádné opravy. Vysoké c. k. ministerstvo slíbilo podporu na opravu a poněvadž již drahé let menší opravy dějí se ze sbírek dobrodinců a obce bez patrona, není zde nikoho, když se patron nehlásí, kdo by větší nutnou opravu vzal na sebe a domáhal se slíbené subvence. Bez zaručení obce aneb majitele panství Košumberského, že slohová oprava kostela dle návrhu konservátora provedena bude, není naděje na subvenci státní.

Různé zprávy.

Co všechno jest klerikalismus. Moravská zemská školní rada udělila povolení sestřám Dominikánkám, aby v Brně v «Ochranné mládeže» na Vídeňské směly zřídit soukromou školu pro děti slabomyslné. — Každý jen trochu rozumný člověk by podobnou instituci s povděkem přivítal jako krok ku předu v kultuře humanity a vzdělání, zvláště už proto, poněvadž škola ta je prvou toho druhu na Moravě. Ale brněnské židovské «Lidové Noviny» proti novému ústavu metají jedovaté špy a nazývají je «novou klerikální baštou».

Oprávněnost češtiny u německých soudů v Čechách. Dr. Šelchta podal u žateckého soudu českou žádost za knihovni vklad práva zástavního. Žatecký soud však žádost vrátil s odůvodněním, že žádost jest psána v řeči u tamního soudu neobvyklé. Nepomohl ani rekurs ku krajskému soudu v Mostě. Nejvyšší soudní dvůr vyhověl však stížnosti, zrušil usnesení jak krajského soudu v Mostě, tak okresního v Žatci a nařídil, aby česká žádost okresním soudem byla vyřízena příznivě. Tím postavil se zase nejvyšší soudní dvůr na stanovisko zásady o rovnoprávnosti všech jazyků v zemi obvyklých ve škole, v úřadě a veřejném životě. Jen poslechnou-li rěmětli soudcové!

Jubileum Romanovců. U příležitosti 300letého jubilea panovnického rodu Romanovců vydal car manifest, jímž se nařizuje zaopatření sirotků venkovského obyvatelstva bez rozdílu vyznání, stanoví, aby bylo použito 10 mil. rublů ze šlechtické agrární banky na rozmnožení základního kapitálu vzájemných podpůrných pokladen šlechty a 50 milionů rublů na založení nedotknutelného kapitálu pro zlepšení situace zemědělců. Dále nařizuje ukaz slevu daní a pokut různého druhu, výhody pro státní úředníky a jejich rodiny, amnestii pro tiskové přečiny, opětovné přijetí studujících, relegovaných pro účastenství na zakázaných schůzkách, a amnestii pro sprosté a státní přečiny až do 6. března. Dále udělena milost osobám, odsouzeným k smrti, kterýžto trest bude jim proměněn ve 20letou nucenou práci. Svě-

volně v cizině dleci ruští poddaní smějí se vrátiti do Ruska. Konečně obsahuje ukaz prominutí trestu za přečiny proti ustanovením na ochranu státního a veřejného pořádku a zkracuje dobu dozoru osobám, isoucím pro politickou nespolehlivost pod policejním dozorem. Pokud jde o Finsko, nařizuje výnos, aby bylo použito 10 milionů na stavbu a přestavbu léčebných ústavů na paměť jubilea Romanovců a prominutí pokut až do 500 finských marek a trestů vězení, menších jednoho roku. Dále poskytuje amnestii pro úřední přečiny, jestliže nebyly až do 6. března soudně stíhány, rozsudek nevykonán anebo trest neodpykán. Pro zločiny, nespolečené se ztrátou cti a propuštěním ze služby, jest přípustno jen snížení doby trestu. — Slavnost začala 6. t. m. slavnostními bohoslužbami v kathedrále petrohradské, jichž se účastnil celý carský dvůr. Zvláštní carský manifest čten 6. března ve všech kostelích Ruska. Po celém Rusku jevílo se ve dnech slavnostních nadšení a zvláště Petrohrad stkvěl se v pohádkové kráse. V den jubilea konaly se i v Praze v ruském kostele slavnostní bohoslužby, jichž se účastnil i místopředseda kníže Thun, který po bohoslužbách navštívil ruského konsula Žukovského a žádal ho, aby tlumočil carovi jeho blahopřání k jubileu.

Všelicos. Když edikt o 300letém jubileu Romanovců byl z úředního nařízení čten s kazatelen v polských varšavských kostelích, začali věřící demonstrativně zpívat polské národní písně, načež policie vnikla do kostelů a zatkla řadu demonstrantů. — Na rakouských univerzitách v zimním semestru 1912—1913 studovalo 30.591 posluchačů (v tom 2624 žen). Na vídeňské universitě jich bylo 10.225, na Lvovské 5567, na české v Praze 4406 — nejméně na černovické v Bukovině 1189. — Na valnou hromadu ligy pro podporu světového míru v New-Yorku přišlo také 33 indiánských náčelníků v plné zbroji, z nichž jeden v delší řeči milerád přiznal se za Indiány k myšlence míru, při čemž i odsoudil krveprolévání na Balkáně. — Ve školách v Bulharsku počalo se opět vyučovat. — Čeští soc. demokraté autonomisté začnou vydávat 15. t. m. německý 14denník «Česko-slovanský soc. demokrat». List bude prý sloužiti informací ciziny o českých autonomistech. — Dle sofijského «Míru» padlo již Bulharů na 25.000 a neschopných jest několikrát víc. Za míru bude museti vláda vypláceti více než 10 milionů korun a to po 25—30 roků. — Ve středoamerické republice Quatemale zemětřesením pobořeno úplně jedno město, při čemž mnoho osob zabito. — Všeobecný sjezd českých katolíků bude se letos konati v Kolíně nad Labem. — Papež Pius X. vážně onemocněl chřipkou a závažnějším přírůstkem. — Vrah Toman chystal se k útěku z treštnice kartouzské. — Při amnestii za příčinou jubilea Romanovců v Rusku dostal milost také spisovatel Maxim Gorkij. Pro revoluční provolání byl vyobcován navždy z Ruska. Nyní se smí vrátiti do Ruska. — V Londýně utvořil se «Svaz odplaty» na potírání sufražetek. Útoky sufražetek na životy a statky mužů mají býti odplaceny rovněž násilím. — V Americe zhotovují nyní vesty ze zvlášť připraveného, silného a pružného papíru. Osvědčily se i v nejužších zimách. — Velkoobchodník uhlím Ed. Weinmann v Ústí n. Lab. zaplatil za svého syna za r. 1911 vojenské taxy 102.000 K. Zdá se to suma ohromná, ale uváž-li se, že takový velkoobchodník vydělá na uhlí ročně miliony, jest to celkem malíčkost. — V r. 1912 vyló ve Spojených Státech 100.000 manželských rozvodů, čímž 76.000 dětí oloupeno bylo o své rodiče. — Na theologické fakultě v Innomosti studuje Filip B. Gordon, rodem Indián z proslulého bojovného kmene Chippewash v Unii severoamerické. — Uherský magnat hr. D. Andrassy, nedávno zemřelý, odkázal penzijnímu fondu uherských novínářů 750.000 K. Celkem věnoval hr. Andrassy v závěti pět milionů korun na dobročinné účely. — Letos vypraví námořní úřad anglický

spolu s velkými paroplavebními společnostmi parník „Scotii“ do ledových krajin, aby pozoroval tam směr pohybu ledu a podával o tom loďm telegrafické jiskrové zprávy. Osvědčil-li se výprava „Scotie“, bude zavedena stálá hlídka proti ledovcům v Atlantickém oceáně.

„Bankovní Zprávy“ vydávané Českou bankou přimásejí ve svém březnovém čísle následující zajímavé články: „Valná hromada České banky v Praze, Finanční stav Bulharska, Hospodářské obrázky z Balkánu, Různé zprávy, Obchodní kalendář, Premiové sazby, Kursovní a Slosovací list“. Předplatné ročně K 1.20.

Poptavárna hostinského pomoci v Praze I., Provaznická ul. č. 12., nabízí se ku bezplatnému zaopatření (všech kategorií hostinského pomoci) obého pohlaví. Objednávky možno činiti písemně neb telefonicky na čís. 3302. Za minulý rok sprostředkováno bylo 973 míst. Ústav je subvencován měst. spol. hostin. a výčepníků v Praze a c. k. statistickým úřadem ministerstva obchodu ve Vídni.

Lístárna redakce.

Za příčinou Velikonočních svátků je uzávěrka příštího čísla již ve středu 19. března, prosíme, by nám dopisy do té doby lask. zaslány byly.

Do Kladna u Hlinska. Pro nečekaný nával jiné nálehavé látky uveřejníme v čísle příštím. Prosíme o laskavé strpění!

Pozvání

k řádné valné hromadě

Jubilejního vzájemně dobročinného živnost. spolku

»CHARITAS«

se sídlem v Hradci Králové,
v neděli dne 30. března 1913 o půl 2. hod. odpo.
v sále Adalbertina v Hradci Králové.

Pořad:

1. Zahájení schůze.
2. Čtení zápisníku minulé valné schůze.
3. Zprávy jednatele, pokladníka a revisorů.
4. Volby 8 členů výboru, 3 náhradníků, 3 revisorů účtů a 9 členů rozhodčího soudu.
5. Stanovení výše zápisného, členského a ročního příspěvku. Výše úmrtní podpory pro příští rok.
6. Volné návrhy, které musí býti 8 dní předem výboru písemně podány.

V Hradci Král., dne 28. února 1913.

ThDr. Fr. Reyl, starosta. V. Jenčovský, jednatel

Každá hospodyňka ví, že

MAGGI[®] kostky

po 5 h

jsou nejlepší!

Pozor!

Vážíme si při nákupu, je-li na každé kostce jméno **MAGGI** a ochranná křížová známka.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Růžencová rozjímání

kteřá o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uh. Hradiště), u něhož jedině lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, vknus. váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Přecetná významnější a doporučení.

Umalceky křesť.
premalba na sklo

E. Škarda, Brno,

zhodnotuje a dodává melovaně okna chrámová v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mosaičového do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává tato i s křesťanskou ikonou vlastní výroby, ochranné síť a vložení do nového rámce. Mosaiky skleněné pro fary, gedy, křížové cesty atd. Nákreby, rozpočty i odborná rada zdarma.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty záložen.

Přátelé pravdy!

Protiivníci katolické církve šíří mezi náš lid celé spousty prolhaných brožur na potupu naší. Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné brožury katolické, které důkladnými, promyšlenými úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
Při hromadných objednávkách poskytujeme až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo, až nepřítel protikatolickými letáky zbožnou osadu zaplaví! Jest potřeba vždy již předem katolické veřejnosti uvědomovati, aby pro případný útok byli ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na zákeře církve tak houževnatě, jest rozhodně potřeba vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme, aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky obratem vyřídí

administrace „Casových Úvah“
v Hradci Králové.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský velehrad. duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

ve velechrámu sv. Barbory v Hoře Kutné, v koncertní síni na jubilejní výstavě v Praze,

kteřé byly nejvyšší cenou vyznamenány, v Tambově na Rusi a ve čtyřech chrámech také ve Varšavě, v Budapešti, na Trsatu - Rjece, opravu varhan v kathedr. chrámu Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň doporučuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísedním soudním znalcem.

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní děti,

obrázky smuteční

a upomínky k sv.

přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal RUDOLF VRBA.

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.
Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Pilně čtěte důležitý spis.

O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a s ustavičným zřetelem k novějšímu a nejnovějšímu církevnímu i státnímu normám a předpisům vzdělal

Dr. Th. Antonín Brychta,

kanovník-strážce kathedrální kapitoly v Hradci Králové.

Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Dle výnosu nejdůstojnějšího biskupského Ordinariatu může důležité toto dílo býti pořízováno pro knihovny farních a patronátních úřadů na účet jmění zádušního, kde toho prostředky dovolují.

Velice cenné toto dílo redakce „Obnovy“ co nejvšechny doporučuje.

Expedici obstarává

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovaryšské ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
Nejlépe doporučení z kruhů vd. duchovenstva

Svíce

oltářní, pravé voskové,
k velikonočním

peškaly, triangle, kadídl
libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
všechny vzorné jakosti vlastní výroby

veledůst. duchovenstvu

v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

e. a k. dvorní továrník,

Hradec Králové.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Raďte si psát o vzorky
firmě

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově č. 188.

— Vývoz lněného a modrého zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modré látky viněné i prací, dámské i panské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na kotile,
— látky atd., překrásných modrých vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozdrásených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Měst.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

PIANINO

: se levně prodá. :

Dotazy do admin. t. l.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberců a
kovevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, e. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franco.

Bez velkoměstské rokle ve vlastních dílnách a
domích, levné pracovní síly na voskové, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy doalovné se vyprošuje.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀

dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městské obce Vysokehošťské a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vysokehošti)

doporučuje P. T. veledůstoj. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů.

spolkových praporek a kovevého náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franco zašlou.

Založeno r. 1850.

Vyznamenan státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje:

první a nejstarší odborná dílna paramentů

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za Žitovstenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejsofistiková-
nějšího provedení, v každém
vzorku a ryze církevním slohu.

Vše přesně, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodat veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
Blahoslavenosti revidovány.

Mémi nádobu jen v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, krásně a
levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.
Vzorky, rozpočty, nákreby i
hotové zboží na ukásku franco
se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přírážek.

Sta odporučením a čestným uznáním po ruce.

Přímým veledůstojným duchovenstvům o každém příkazu

a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Každý upřímný majetný náš stoupeneo
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

5%!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složení
listy.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovostavení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Mešní vina

zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misiím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvo-
stných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod kněžní a papírnictví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Kulturní jiskry.

Cesta Dra F. V. Foerstra. Veliký rozruch, jaký způsobilo povolání slavného tohoto myslitele na universitu vídeňskou, jest dokladem, jakou jest významnou a obávanou autoritou. Není za naší mělké, frásovitě pokrokové doby malým hrdinstvím, jestliže se opře vynikající universitní učitel proti rmutným proudům a přihlásí se otevřeně pod prapor konservativní. Nikodémů konservativních jest dosti, ale málokterý otevřený kritik celého řetězce pokrokových přemetů. Nyní konservatismus jest na universitách (založených přece od katolíků) přítěží v kariéře. Vídeňská universita přes politické úspěchy živlu konservativních stala se doménou židovských pokrokářů. Universita Karlova v Praze také jest výnosným zopatřovacím ústavem pokrokářů. Dru Krejčímu dokázány tak úžasné vědecké mezery, tak dokumentárně zjištěna plytkost, nedomyšlenost jeho kompilací, že sami mírnější pokrokáři trnuli. A přece Dr. Krejčí právě po nešťastně vedené obranné kampani stal se definitivním professorem beze všech vnějších překážek.

Není divu, že se zdvihl proti Foersterovi prudký židovsko-zednářský severák, když bylo ohlášeno jeho ustanovení ve Vídni. Co stálo za řeč, byla však pouhá výška změny názorů. Nuže — na toto obvinění odpověděl učenec již dávno dříve. Ve »Vychovateli« otiskl tato obrana Foersterova: »Že jsem jako mladý muž stál v táboře radikálním a že jsem všechny ony důvody, kterých nyní proti mně užívají moji protivníci, vnitřně prožil, jest úplně pravdivé. Můj nynější názor zrál ve mně jen krok za krokem, po všech mých studijních cestách v cizině, po dlouholetých dojmech své vlastní paedagogické činnosti, jež byla soustředěna na základní otázky charakteru a jež nezačala s žádnými předsudky na prospěch náboženství a církve. Kdyby pan pisatel článku proti mně jen tušil, kolik skutečné životní zkušenosti a pozorování života ve mně musilo se nahromaditi, dříve než se ve mně udála vnitřní proměna mého přesvědčení, a kolik uplynulo let tichého a soustředěného badání, nežli jsem o této proměně vydal veřejné svědectví, psal by proti mně s menší odvahou a nedomníval by se, že mne může usvědčiti z nedišlednosti a zmatených rozporů. Zdá se mu nesmyslným a nepochopitelným, že člověk, který opravdově chce ovládati svoje pudy a vášně, pozná zároveň svoji sílu i svoji základní slabost a že právě v tomto boji pocítí potřebu vyšší pomoci. A přece je to všeobecnou lidskou zkušeností, a je to též v mých vzpomínkách všeobecný dojem mé vlastní paedagogické praxe, že dívky rády se cvičí v sebepřemáhání a mají z toho radost; čím více však dorůstají, čím silnějšími se stávají jejich náklonnosti a vášně, tím tragičtěji cítí dvojí stránku lidské přirozenosti v člověku, a poznávají, že všechna vyšší jich předsevzetí, pokud zůstávají pouhými mravními požadavky, postrádají ještě žhavé názornosti, životnosti a autority, jež jediné vychází ze zářivé dokonalosti, mocné vůle a božské pevnosti pravzoru — Ježíše Krista . . . Proto návrat k náboženství znamená též vždy návrat ke skutečnému životu. Vychovatelé, kteří jsou nepřáteli náboženství, vždy mi připadají jako inženýři, kteří chtějí dravé proudy regulovati hrou na flétnu; až jednoho dne přijde pohroma a bahno rozleje se po nivách!«

Kromě toho »Věstník katol. duchovenstva« podává zprávu o výsledku, jaký měl dopis »Paedagogického svazu katolického«, zaslaný r. 1908 Dru Foersterovi. (V listě uznány vše velké zásluhy učenecovy.) Foerster vyjádřil srdečnou radost nad pochvalou českých katolických učenců a dodal:

»Těším se z toho velmi, že apologetické zájmy mezi katolickými českými učiteli jsou tak živé; neboť není dnes nic důležitějšího, než aby mezi věřícími víra byla posílena a prohloubena a ve všech směrech odůvodněna, protože moc nevěry nebyla by zpola tak veliká, kdyby věřící opravdu byli živoucími nositeli své víry, svoji víru také opravdu věřili. Děkuji Vám zvláště také z toho důvodu, že svůj list jste mi poslali v době, v níž naši obapolní krajané tak kormutlivým způsobem zapomněli, že slovanský a německý genius jsou právě k tomu stvořeni, aby se vzájemně doplňovali a na kulturním rozvoji společně pracovali. Cítím se s Vámi hluboce spojen v naději, že probuzením hlubokého a opravdového křesťanství v obou táborech bude tlumena ona přemíra kmenových citů a národnostních vášní.«

Tedy Foerster nestojí na odporném nacionalistickém stanovisku německých volnomyšlenkářů, kteří útočí neomalene na česká práva. Měli by si z něho vzít příklad ti vídeňané, kteří si osobují název křesť. sociálů, ale i české katolíky o jejich přirozená práva chtějí připraviti.

Věšce nebláhá zkušenost se světskými ošetřovatelkami na Balkáně. Sám židovský »Prager Tagblatt« 8. března t. r. na str. 3. sděluje, že ve

valné hromadě lékařského sdružení ve Vídni Dr. Breitner promluvil o vzdělaných ošetřovatelkách z vyšších společenských kruhů toto: »Zkušenosti, které jsme učinili s výpomocnými ošetřovatelkami, jsou zdrcujícím orkestem nad použitím žen při válce. Naše zkušenosti vztahují se ovšem jenom na zlomek všech žen účastněných na ošetřování a jen na dobrovolné ošetřovatelky. O **znamenitých výkonech řádových sester, o nichž z jiné strany bylo referováno, není žádné pochyby.** O nedostatku znalosti (u světských ošetřovatelek) mohlo by se sotva mluvit, poněvadž hlavně scházela vůle k práci. Příkladně jsme ve svých různých štacích četné množství žen a dívek jako dobrovolné ošetřovatelky. Ani jediná z nich nezískala si nároku na naši neobmezenou pochvalu. Všecky selhaly. Prozradily s odstrašující určitostí neschopnost vyznati se v tvrdé, těžké situaci. Ráno nepřišla žádná v ustanovenou hodinu. Denně musili jsme svoji práci začínati sami. Musili jsme své pacienty sami svlékat, sami čistiti, sami ukládati na lože. Všecko, co bylo odporne, musili jsme sami obstarávati. Se všemi známkami ošklivosti, hlasitě vyjadřovány, odvracely se mnohé sestry (světské ošetřovatelky), aniž by pomyslyly, jak tím jistě těžce ubohé raněné urážely. Dodržování roztrfěné služby nebylo možno provésti přes všechny výzvy a výklady. »Jsou prý dobrovolné sestry, mají jednoduše zapotřebí v práci odpočinku a jest jim potřeba vyjiti na čerstvý vzduch.« Absolutní nemožnost pochopiti vážnost situace a dáti do služeb dobrovolně přijaté úlohy všecku potřebnou sílu tělesnou i duševní — charakterisovala právě naše ošetřovatelky. I stanovisko srdečného citu selhalo. Ovšem dámy se oddávaly citovému vzrušení, jaké se obyčejně označuje jako útlcit, ale jejich útrpnost soustřeďovala se vždy na jednotlivce, byl to soucit subjektivní, v morálním smyslu nespravedlivý. Neměly smyslu pro poskytnutí pomoci ve velkém, poněvadž jim chyběl každý vztah k cílevědomé, organizační myšlence. Sdělují konické případy: Mezi tím, co jsme my lékaři přišivali utřené rukávy, stály sestry stranou a bavily se s lehce raněnými důstojníky. Proti tomuto způsobu chování samému nedalo se nic namítati. Jistě se tím posloužilo oběma stranám. Ale se zdravotní službou ve válce nemají takové pastýřské hry nic co činiti. Pánové! Kdo po dva měsíce učiní se všemi těmito vzácnými Samaritánkami takové zkušenosti, **pak se nemůže očekávati jiný než zdrcující posudek o výkonnosti personálu dobrovolných ošetřovatelek.**«

Z tohoto obrázku patrné, jak se vlastně praktikuje v moderní společnosti heslo: »Potřebujeme vyšších obzorů, nových reformních zásad k utvoření žulových charakterů, k rozvoji reformované humanity!«

Kolik emancipovaných žen dokázalo v praxi při raněných tolik, jako prosté řeholnice? Moderní dáma přečte si Tolstého anebo dílo jiného propagátora humanity, vzdechne si, jak jest četba poučná, vychválí knihu na výsost — ale zůstane při nadšení platonickém. Náladovost není ještě energií. Dr. Breitner ve Vídni mluvil hlavně o vzdělaných ošetřovatelkách z vyšších kruhů!! V době, kdy se milosrdné sestry tupí, v Rusku emancipované studentky vraždily zákeřnými pumami, v Anglii sufražetky vandalsky pustoší cizí majetek, v Paříži přední dámy pilně studují nové módní rozmery a starají se o nákladné pohřebení koček a psů. Kolik z těchto žen jde příkladu milosrdných sester šlo posloužit obětavě raněným na Balkáně? Čím více se rojí moderní spisy o humanitě, tím méně vzletná slova vtělují se ve skutek. A právě v kruzích vzdělaných pěstuje se humanita jen jako náladový sport, který ihned omrzí, jakmile se ukáže potřeba většího sebezáporu. Pravoslavní Jihoslované však za to se nyní dobře přesvědčili o nezištné obětavosti milosrdných sester katolických a také hlasitě jejich zásluhy uznávají.

Vyznamenání katol. klášterních sester. Nedávno odevzdán byl v Livorně za přítomnosti zástupců úřadů a význačných osobností, z nichž mnohé náleželi táboru liberálnímu, umělecky vypracovaný diplom tamějším katolickým řádovým sestrám z Cottolenga. Z diplomu lze vyčísti, že sestry v době cholery 1911 a za polního tažení »konaly divy křesťanského milosrdenství a lásky k bližnímu«. Praefekt oznámil, že všechny sestry byly navrženy vládě k vyznamenání.

Evangelická snášlivost. Jak chtějí někteří evangelíci na Slovensku rozuměti národní solidaritě, o tom píše sám evangelický dopisovatel »Slovenského Týždenníku« (v č. 8.). Ve Velké Vsi měl býti zvolen rychtář. Vlastenecký katolický farář Vojtášák volil s evangelíky »bezúhonného, spravedlivého C. Mešku«, evangelíka. Ale evangelický farář »ze zásady« nechtěl voliti tak, jako farář katolický. Proto raději volil s židem maďaronského »Janose Páltika, vládního matadora«. Kam až vede neevangelická zášť evangelické klerikály!

Také program. Pokrokový »Klínek« snažil se docíliti kompromisu s mládeží národně sociální. V 3.

čísle téhož listu se píše, že nyní stala se strana pokroková stranou radikální, což musí býti nár. socialistům sympatické. Mládež nár. sociální pak se snaží o třídní uvědomění svých příslušníků. Ale — jejich socialismus je prý převážně citový. »Klínek« dodává (dle »Neodv. Listů«) doslovně: »Oni nevědí, co chtějí, ale vědí, že chtějí něco přece.« — No — tohle jest jistě vrcholná etapa pokrokového vývoje!

Kde jsou nejvíce zastoupeni denuncianti, to se pozná z pokrokových listů, které denuncují konservativní osoby se vším fanatismem. A v č. 21. napsal sám pokrokový »Školský Obzor« o svém táboře: »Denunciantství bují dále v řadách našich. Je mezi námi mnoho bezcharakterních individuí, jež aby se zavděčilo komisnímu hejtmánovi neb inspektorovi, slouží za dobrovolné donášče, při čemž na své kolegy povědí všechno možné. Máme po ruce fakta a jednou uveřejníme bez obalu jména takových kolegů, o nichž je známo, že jsou denuncianti ze zvyku! Je třeba, aby učitelstvo poznalo tyto kreatury, aby se jim všude vyhýbalo a aby proti nim zahájilo společenský bojkot, jenž v takovýchto případech je úplně správným a omluvitelným!«

Ovšem, kdyby ony »kreatury« v učitelstvu byly náteru konservativního, uveřejnil by »Školský Obzor« jejich seznam ihned.

A ještě malou poznámku k hrozitánské logice protikatolických kruhů. Denunciant pracuje zajiště takovými prostředky, které se mu zdají nejúčinnějšími. Nejchytřejší pak a nejbabělejší denunciaci jest pomocí novin. Pod tiskovou imunitou dá se rozšířiti potupa do širokých vrstev a k tomu anonymně. Jestliže však anonymní dopisy pokrokáři s takovým rozčilením odsuzují, měli by také zaujati příslušné stanovisko k anonymním lhářům, pomlouvajícím v novinách. Ale — právě nyní za tiskového sporu »Pozor« nazývá protikatolický tisk redakční tajemství věci posvátnou, které se nemá nikdo dotknouti. Tu řečena jenom část pravdy. Vždyť přece sám »Český Učitel« prohlásil, že ničemný lhář, který redakci podvádí, má býti na výstrahu jiným prozrazen. Redakční tajemství má se zachovati do krajnosti, jedná-li se o popisovatele charakterního (i kdyby se tento někdy mimoděk mylil). Ale posvátnost redakčního tajemství dle »Českého Učitele« má přestati rázem, jedná-li se o nepoctivého denuncianta, který halí své jméno trpělivým novinářským papírem. Na nejzákeřnější formu anonymní denunciaci zapominají rázem ti lidé, kteří nazývají černým denunciantem konservativce, bránícího se veřejně cestou zákonnou proti tygřím zubům.

Největší tiskárnu v Turecku mají Jesuité v Bejrutě. Jest úplně moderně zařízena. Tiskne v jazyku italském, francouzském, anglickém, latinském a (co zvláště padá na váhu) má bohatou zásobu písmenek arabských, syrských, koptických, arménských, haběšských, řeckých. I turecké knihy vytiskne. Má svůj ústav písmolijský, ústav pro galvanoplastické, fotolitografické výrobky, ústav pro fotografuru atd. Stroje hnány jsou parou. Vy-dává lidový týdeník, zvaný Bašir, t. j. posel. Musí ale zápasiti s přísnou tureckou censurou, o které mnoho anekdot se vypravuje. Kdysi přinesl Bašir zprávu z Číny, ve které častěji byla řeč o Pekingu. Aby nemusil spisovatel jednotvárně slova toho opakovati, užil výrazu »hlavní město Číny«. Censor slova tato škrtl a nahradil slovem Peking, poněvadž by při četbě některému tureckému poddanému mohlo napadnouti, že kromě Cařihradu jest ještě nějaké jiné »hlavní město« na Východě. Tím by však loyality tureckého občana značně byla ořesena. Ten musí mysliti, že Cařihrad jest první město na zeměkouli. Tím však ještě nebyla celá věc edbyta. V jiném čísle psal Bašir o »hlavním městě Egypta«. Politický úředník tento název zase škrtl a nahradil zcela mechanicky slovem »Peking«. Teprv po dlouhém vyjednávání dovolil sice místo »Peking« položiti Kahýru, slova »hlavní místo Egypta« však musila naprosto býti vyloučena. Turečtí censoři znají patrně výborně zeměpis.

Knihtiskárna Jesuitů těší se nejlepší pověsti mezi evropskými učiteli, hlavně arabisty. Vydala celou řadu arabských knih, příruček k naučení se jazyku arabskému, mluvnici, slovníku, čítanek atd. Dvakrát do měsíce vychází arabská revue Alma-šrik (východ), která obsahuje řadu vědeckých článků z nejrůznějších odborů.

Sociální besídka.

Národnostní energie soc. dem. hrdinů. V Těšíně soudní obhajce soc. dem. poslance Prokeše (židovský autonomista Dr. Witt, nynější poslanec za český okres) před porotou mluvil německy a snažil se německé porotce pohnouti k odsouzení žalovaného národního pracovníka (Skypaly). Podobný kousek autonomistického vlastenectví udal se v Liberci, v městě, kde zápasíme o každé če-

ské slovíčko. Pražský sociálně demokratický předák advokát dr. Langer, hájil zde dva autonomistické sloupy, soudruha Vrabce a Votrubu pro maření exekuce. Ačkoliv žádný z obžalovaných nemluví německy, a ačkoliv senát byl zřízen pro líčení české, svolil pan dr. Langer i oba obžalované sociální demokraté, aby se líčení konalo v jazyku německém. Z toho patrně, že ani autonomisté nejsou schopni vzdorovati neblahé germanisaci.

Soc. dem. vysvětlění soc. demokratickým organizátorům. Filiálka moravské typografické organizace oznámila soudr. autonomistovi Kytlicovi, že jeho jméno ze seznamu členů odborové organizace bylo vyškrtáno. Autonomistický »Hlas Lidu« však proto zvířil ostrou polemiku. Napsal, že v moravské organizaci typografické vládne duch nedělnický a nedůstojný pionérů dělnictva. Prý tu organizaci má v pachtu několik pánů a slovo v ní vedou lidé, kteří dostatečným způsobem prokázali odborovou neschopnost. Dle »Hl. Lidu« zakončení sporů v benediktinské a arcibiskupské tiskárně jsou živými pomníky této neschopnosti. Nuže — nyní uznávají soudruzi sami, že násilnictví, které chtěli provést v katolické tiskárně na katolickém dělníkově, nebylo správné a že tedy následky zahájené pasivní resistance dlužno přičistiti na vrub soc. dem. fanatiků.

Adlerova odměna bývalým českým sluhům. »Právo Lidu« dne 13. t. m. píše roztrpčeně: »Vybírána společnost se tu (v Brně) sešla proti českým sociálním demokratům: brněnští továrníci, jejich německá radnice a výkonné orgány její, jež dělají mezi dělnictvem těmto počestným vyssavatelům zed', a proto si říkají němečtí sociální demokraté a mezinárodní centralisté. Radnice, uznávající zásluhy těchto hodných lidí, poskytla jim za to několik mandátů na radnici, dokonce i v městské radě. Společným úsilím doufali vyrvat českým sociálním demokratům obecnou dělnickou pokladnu nemocenskou. Když se jim to nepodařilo, doufají nyní cestou rekursu dosáhnout svého nekalého cíle. Ukázali jsme již, oč se rekurs tento opírá. »Arbeiter-Zeitung« uváděje »důvody« rekursu, rozkřikuje se: »Po tomto zjištění musíme se přece tázat, kdy konečně zakročí státní nadvládnictví proti této bandě, jež volební štěstí takovým nestoudným volebním švindlem ve svůj prospěch skorigovala, vešvindluje prostě do volební listiny 4000 falešných voličů. Pak se však musíme tázat: Jak dlouho ještě bude československá strana Vaňky a Tusary mezi sebou trpět?« — Na otázku, takovým tónem psanou, se prostě neodpovídá, zaznamenáváme tento výron německé ušlechtilosti »mezinárodní« jen k vůli historii.

Potud tedy »Právo Lidu.« Nedá se rozhodně popřít, že volby, na kterých autonomistům tolik záleželo, daly se s použitím mnohých obmyslů. Ale proč denník Adlerův ve svém vzteku nazývá surově bandou ty lidi, kteří jsou přece odchovanci vídeňské rudé centrály? Pokud čeští soc. demokraté ochotně platili do kapsy Adlerovců, byli ve všem vzorní, šlechetní a poctiví, ať již dělali cokoliv. A nyní bandou? Což by se jejich charakter tak náhle změnil již pouhou nacionální roztržkou? Zkrátka vídeňští židé, kteří jsou nad centralisty vrchními komandanty, znají svou sílu a vědí, jak velikou troufalost mohou rozvinouti.

Záložna v Hradci Králové,
Janová ulice č. 163.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Křesťanský živnostník.

První sjezd českých katolických živnostníků konati se bude v Kolíně nad Labem dne 7. a 8. září 1913. Katoličtí živnostníci, čhte již nyní přípravy, aby účast byla co největší!

(Sčkž). **Živnostenská novela proti špatné literatuře v Německu.** Spojenecká rada předloží v nejbližší době říšskému sněmu doplněk k § 56. živnostenského řádu, poněvadž dosavadní jeho zákaz prodávati a nabízet tiskoviny nábožensky a mravně závadné ukázal se nedostatečný.

(Sčkž). **Potřebuje vysvětlení.** Zemská jednota řemesl. a živnostenských společenstev svolala na den 27. února poradu zástupců živnostenských odborů všech politických stran o tom, je-li možno a nutno, v určitých otázkách živnostenských postupovati společně. Porady účastnili se zástupci strany národní svobodomyšlné, státoprávně-pokrokové, národně sociální a tak zv. živnostenské. I sociální demokraty pozvali, ale ti nepřišli. Tu potřebujeme vysvětlení, proč nebyla pozvána česká strana křesťansko-sociální, která také organizuje živnostnictvo a v mnohých otázkách je živnostnictvu daleko bližší než sociální demokracie. Předseda jednoty posl. Slavíček z vlastní zkušenosti mohl by dosvědčiti, jak v Příbrami dovedou katoličtí živnostníci zapřít své náboženské pře-

svědčení a proti sociálnímu demokratu voliti menší zlo, národně sociálního pana. — Slavíčka. Ted' o katolických živnostnících pan poslanec neví?

(Sčkž). **Společenstevní nemocenské pokladny.** Koncem r. 1912 bylo v království Českém 325 společenstevních pokladen nemocenských pro pomocné pracovníky, 345 živnostenských společenstev českých. Z těch pomocníky a učně 99 společenstev (připustno teprve od r. 1907) pojišťuje 72 společenstevních pokladen, pomocníky 199 společenstev pojišťuje 137 společenstevních pokladen, jen učně 165 společenstev pojišťuje 116 společenstevních pokladen. Jmenovaných 325 pokladen sídlilo ve 137 místech a to v 70 politických resp. 141 soudních okresech (Prahu nečítajíc).

(Sčkž). **Nový ministerský předpis o subvencování učednických besídek** uveřejňuje »Čech« dne 2. března. Podivno, že oficiální zpráva instruktora vyjde až teprve po vypršení lhůty k podávání žádostí (15. března). V »Národních Listech«, které jindy mají místa dost, octla se o tom krátká zprávička v sobotním večerníku. Záleželo někomu na tom, aby se o nových předpisech dověděli jen zasvěcení?

(Sčkž). **Povinnost společenstva, vydati výučný list,** trvá dle nálezů správního soudního dvora ze dne 20. listopadu 1912 č. 12745 i tehdy, když učební smlouva nebyla uzavřena ve formě § 99. živn. řádu předepsané. V takovém případě je trestán učební pán, nikoli učeň odepřením listu, poněvadž společenstvo může a má se přesvědčiti dodatečně, bylo-li vyhověno předpisům o výcviku učňů.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Národohospodářská hlička.

Nač se nesmí zapomenouti v éře smířovaček. V »Čase« dne 9. t. m. se oznamuje tento případ: C. k. okresní soud ve Dvoře Králové se obrátil na obchodní a živnostenskou komoru v Liberci s dotazem po jisté obchodní zvyklosti, kterou potřeboval mít zjištěnu pro vyřízení sporu C. II. 90-13. Poněvadž jde o spor českých stran, soud psal liberecké komoře český, dostal však místo věcného vyřízení dotazu německou odpověď, jejíž překlad zní: »C. k. okres. soudu ve Dvoře Králové. K přípisu z 20. února C. II. 90-13—3, který zároveň vracíme, poznamenává se, že úřední řeč podepsané komory je německá. Žádáme proto o německý přípis. Liberec, 24. února 1913. Obchodní a živnostenská komora v Liberci.«

Poněvadž se jednalo o spor českých stran a o dotaz se souhlasem těchto stran, musil soud psáti dotaz po česku. Liberecká komora však odpověděla na to nacionální provokací. Komora vyřizuje zahraniční dotazy v nejrůznějších řečech, ale domácí češtinu hledí vytlačit. V komorním obvodu libereckém r. 1910 napočteno 1,173,953 Němců a 923,421 Čechů. Tedy skoro polovina obyvatel v obvodu náleží národnosti české. Vždyť ke komoře náleží i ryze české okresy. Poněvadž pak jednacím řád komory podléhá doзору a schválení ministerstva obchodu, jest zodpovědná za vyzývavé chování presidia komory i vláda, která v době smířovaček má si vésti s největší opatrností. Před 23 lety do punktací Riegrových byl pojat požadavek o zřízení české obchodní a živnostenské komory pro východní Čechy. Nyní však odpovědi na tehdejší osnovu jest neomaleny německo-nacionální útok. Proto právě nyní mělo by se s plnou energií žádati zřízení východočeské komory, protože posavadní německá hegemonie jest naprosto nepřirozená a neudržitelná. Poslanci nechť promluví důraznou řečí a z rámce smířovaček nesmí rozhodně vypadnouti záležitosti komory.

Insolvenční je v Rakousku za leden 82 při 22 mil. K passiv. Loňského roku bylo v lednu jen 15 úpadků se 6 mil. passiv. Nepoměr hrozný! Vinny jsou nepřiznivé letošní poměry, které každý slabý podnik zničí, což ostatně nebyla by taková škoda. Letošní rok bude dobrou školou těm podnikům, které se udrží.

Vliv zvýšení úrokové míry na poplatkové álevy pro konverse. Vládní předlohou, která podána byla v poslanecké sněmovně a týká se zmocnění ku dočasnému zastavení platnosti ustanovení o vlivu zvýšení úrokové míry na poplatkové úlevy, povolené pro konverse, zmocňuje se ministr financí, aby, jestliže následkem mimořádných politických anebo hospodářských poměrů dostaví se povšechný vzestup hypotekární úrokové míry ve

všech královstvích a zemích na říšské radě zastoupených anebo v jednotlivých částech státního území — zastavil přechodně s právním účinkem na dobu tohoto stavu, nejdéle však do 31. prosince 1915 platnost nařízení § 7. zákona z 22. února 1907, říš. zák. čís. 49, jež týká se poplatkových úlev při konverzi dlužných pohledávek, že totiž zvýšení hypotekární úrokové míry samo o sobě nemá za následek zrušení poplatkových úlev, povolených uvedeným zákonem.

Poměry Čechů v Chicagu. Chicago čítá nyní přes dva miliony lidí, v tom na 125 tisíc Čechů, kteří mají české banky, 15 velkých továren, dva hřbitovy, jednu vysokou školu, na 20 obecných škol, sedm kostelů, na 100 lékařů a advokátů, asi 15 lékáren, na čtyry sta řeznických krámů, kolem 400 hostinců, 4 pivovary, 500 obchodů atd. České jmění páčí se tam na půldruhé miliardy korun.

Pozor při nákupu hospodářských strojů! »Sel. Obrana« sděluje, jak dovedou agenti pro sebe vydímat neobvyklá procenta. Dvouradlicový pluh nabízela jedna firma za 98 K i s krajidlem, ale agent prodal jej za netto cenu 110 K 20 h. Prostřednictvím Hospodř. Sdružení nebo Zem. svazu by byl prodán při pravidelné úmluvě s firmou za 80 K 36 h. Onen hospodář tedy vyhodil do větru 29 K 84 h. Tedy nechť naši rolníci obracejí se raději s důvěrou na Hospodářské sdružení a Zemský svaz!

Kdo rozhoduje v Zemědělské radě? Do Zemědělské rady na Moravě nezvolily agrárnícké hospodářské spolky, které z 50 procent jsou na papíře, ani jediného domkaře; ale za to 20 učitelů, 2 zvěrolékaře, 2 hosp. úředníky, 1 redaktora, 1 advokáta, 1 evangelického faráře, 1 majitele školek, 2 rady atd. Tak za vlády vicepresidenta Sonntaga se agrární strana »podkuřuje«! Celá jihovýchodní Morava (Vsacko, Klobucko, Vizovsko, Brodsko) ve výboře Zemědělské rady vůbec zastoupena není. —

Literatura.

Z nakladatelství V. Kotrby v Praze. Český slovník Bohovědný. Pořádají dr. J. Tumpach a dr. A. Podlaha. Sešit 22. vykládá: Beatifikace—Benedikt. Sešit za 1.40 K. — **Rajská Zahrádka.** Roč. 22. čís. 6. Řídí J. Bartoš. Vychází desetkrát za rok za předplatné 1.60 K. — **Al. Dostála** sebrané spisy. Sešit 19.—24. Dvoješit za 60 h.

Nákladem J. Otty v Praze. Spisy L. N. Tolstého. Lidové vydání: Vzkříšení. Román. Sešit 3.—5. po 20 h. — **F. Heritesa** sebrané spisy, díl XI.: Maloměstské humoresky. Seš. 7.—9. po 30 hal. — **Salvator (Pařížští Mohykáni).** Román. Napsal Al. Dumas. Přeložil dr. J. Sterzinger. Seš. 31. a 32. po 30 hal.

»Milé knihy«. Název nové sbírky četby vydávané Em. Šolcem v Karlíně. Jako I. svazek jest dílo ředávno zemřelého Ter. Novákové: Z lůdu a pro lid. Cena svazku 40 hal.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Vychází každého měsíce v Kroměříži. Pořádají dr. A. Stojan a A. Jašek. Roční předplatné 1.50 K. Ročník 4., čís. 2.—3.

Říše lurdská. Mariánský měsíčník. Vydává a pořádá L. Kolisek, farář v Blansku. Ročník V., čís. 2. Roční předplatné na 12 čísel 1.60 K.

Nákladem Tiskové Ligy v Praze. Rozhledy po husitství: Národně sociální novohusité a Hus. Napsal T. J. Jiroušek. Ročník I., čís. 1. Za 16 hal. — **Husitství ve světle pravdy: Hus a husitství** Sepsal V. Lefler. Cena 60 hal. Do roka vycházejí čtyřikrát. Předplatné na celý rok 1 K. — **Obrana víry: Rukověť uvědomělých lidí.** Sestavil Frt. Krounský. Cena 60 hal. Sběrka četby »Obrana víry« vychází čtyřikrát do roka za předplatné 1 kor.

Hlasý Svatováclavské. Sběrka časových brožur. Vydává Družstvo Vlast v Praze. Vycházejí šestkrát do roka za roční předplatné 60 hal. Roč. 12., čís. 1.—2.: Fráze a okřídlená slova falešných proroků. Z němčiny zpracoval J. Fährnich.

Výkrm drábeže. Pojednání o volném i nuceném výkrmu kuřat, kapounů, poullardů, slepic, krůt, perliček, hus, kachen a housat, o zabíjení drábeže, přilpavě na trh a balení dle nejnovějších zkušeností v cizině i doma osvědčených. Napsal J. Krütnzer. Kniha, opatřená 25 obrázky, skýtá úplný návod ku provozování tohoto výnosného, u nás však zanedbaného odvětví. Cena výtisku 80 hal., váz. 1.20 K. Vyšlo nákladem knihtiskupectví A. Reinwart v Praze.

Bulharsko-česká konverse. Sestavil Vl. Šak. Velmi jasný návod k naučení se bulharštině. Sešit 40 h. Nákladem J. R. Vilímka v Praze.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patení:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest. diplom.

Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církvní náčiní

doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísežný soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Nejlepší

slivovici a borovičku

jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar

vyrábí a od 2 litrů zasílá

M. Nesňal, Uh. Brod.

*Barevná
kostelní
okna*

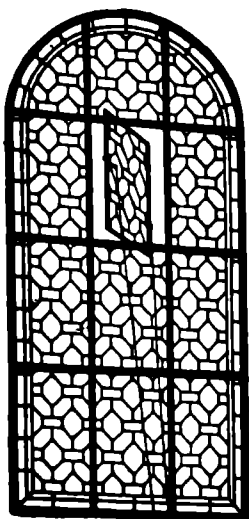
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebouchovicích a Hradci
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vinových látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání svědčí z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte mně látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,

akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Kramlová 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí
ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církev-
ními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů.
Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci
katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma
(pouze za obnos režijní).

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia

obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
zvláštní výhody.

Veleddstojným

duchovním a patronátním úřadům!

Odberný závod pozlaťovací

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.

Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový cenník č. 60.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5% - 5 1/2% - 5 1/2%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.

Prodej uhlí.

Veleddstojnému

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovoluje si depo-

rušit veškeré kostelní nádoby a

náčiní a to: monstrance, kalichy

cibáče, nádobky, paténky, paciřáky,

svícny, lampy, kaudlelnice, kropenky

atd. své vlastní výroby, předpisem

církevním vyhovující. Staré před-

měty opravuje v původní intenci a

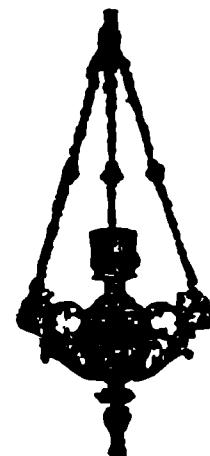
v ohni slatí a stříbrí nebo proti do-

platku za nové vyměňuje. Hotové

předměty neb výkresy zasílá na

žádost franko bez závaznosti koupě.

Vše se posílá poštou. Předem ručí.

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: **Nejlepší
prsteny, tabulky, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.**

Staré slatě, stříbro a dráhokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posl. a císleour

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Stoupencům našich organizací.

Odporučujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlůk „Záštita“ v Chrastě

a Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stare „Záštita“. Vsd. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na
zkoniku a budete jistě spokojeni!

Odporučíte ve svém okolí!

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardv
synovec, nástupce)

odberný
— umělecký závod —

pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Kariova
ul. č. 39 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím depo-
ruje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se krásnými
rámky, síťmi, vzorování.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.

Nešetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Vklady přes 20,000,000 K. — Akciový ka-
pítál 8,000,000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12 1/2 a od 2 1/2—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.

Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-

nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,

Vysočany. Vklady na knížky **4% - 5 1/2%**

a běžné účty úročí dle výpovědi.

Vkladní knížky zdarma.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje velenství duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trižové a látkové zboží. Právě látkové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obraťte
 se vyřizují.

Obchod pro zábavu. Našemu P. T. hudbymilovnému obcenstvu
 a stále větší závod hudebními nástroji
 a osvědčenými strunami jsem značně rozšířil, a jelikož
 předávám, abych svoje zákazníky uspokojil, veškeré nástroje a hudební potřeby la jakosti
 mnohem levněji, za každou přijatelnou cenu se zárukou, o čemž se lze přesvědčiti.

Též na splátky bez zvýšení cen, 1 K. event.
 50 h týdně. Gramofony, desky, jehly. Veškeré
 správký se přijímají. Citery se přesně naladí.

V dokonalé tóně

Jan Čermák, majitel závodu
 a učitel hudby
 v Hradci Králové,

jen za novým láským mostem blíže trafiky.

Pozor na firmu!

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky,
 oltáře, sochy, kazatelny,
 levně provádí absolvent a. k. odb. školy sochařské
 a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

**Parketové
 a vlysové
 podlahy**

dubové a bukové slavonské a j
 dodává a klade v cenách nejlev-
 nějších se zárukou řádného spra-
 cování

Ludvík Terharen,

parketářství

Hradec Králové, Komenského třída 242

5 1/2 %

Moravská agrární a průmyslová banka,
 filiálka v Chrudimi zúrokuje vklady
 bez výpovědi i výhodněji.

Kulovité akáty,

lípy, jabloně, hrabě, třešně, švestky velkopl.
 i štěpov., angrešt a ostatní ovocné i okrasné
 stromy, jakož i akát k zalesňování za nejlev-
 nější ceny nabízí

Frant. Vrabcová,

choť říd. kůru a majitelka školky v Mílkově
 u Chlumce n. C. — Stromky pocházejí z pěstité
 půdy. — Obcem, spolkům, družstvům i jednotliv.
 úvěr bez úroků při stejných cenách dle dohodnutí.

VŠUDE DOBŘE

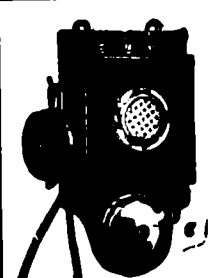
osvědčil se „Albín“, praocí prášek
 s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
 nosti šetrná hospodyňka.

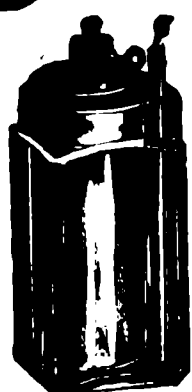
Vyrábí: **Jos. Jelínek,** mydlář
 v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
 za K 3.— franko.

**Elektrické
 světlo**

přenos síly pro továrny,
 hotely, domy, villy atd.
 zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
 vádí velmi pečlivě a přesně.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
 v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velenství duchov-
 enstva a ul. patronátním úřadům k opravování
 a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest
 i veškerých chrámových předmětů, jakož i
 k opravě pomníků, železných
 náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
 zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
 nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
 Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
 k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
 bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a hronová
 státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Doporučujeme
 našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, cibere, mon-
 stran., kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.

OBNOVA

Číslo 12.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 20. března 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1868. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Pokoj Vám!

»Nechť raduje se již nebeský zástup andělů, nechť oslavují se tajemství božská, nechť zazní spásonosná polnice nad vítězstvím tak velikého Krále! Nechť veseli se země prozářena tak mnohými paprsky, ozářena jasným světlem Krále, nechť pocítí, že jím zažehnána mlha! Nechť se veselí matka církev, oslavená slávou Kristovou, nechť ohlašuje hlas radosti všem národům!»

Tato nadšená slova sv. Augustina nacházejí ohlas v srdci věřících v den vzkříšení Pána.

Tato slova povzbuzují jen k radosti, k jásání. Avšak radost ta je vznešená, veselí nadpozemské, čisté, jasné jako příčiny jeho. Jako duševní byly převyšují každý jiný bol, tak i duševní radost převyšuje každou jinou radost.

Po hořekujících šesti dnech svatého týdne, ve kterých církev snaží se svými obřady probudit v srdcích věřících rozjímání o velikých tajemstvích naší víry a jimi povzbudit člověka k dobru, přichází sedmý den slávy i radosti nad vítězstvím vzkříšeného Ježíše Krista.

Vzkříšení přináší pokoj do srdce věřících. První slova Kristova po jeho z mrtvých vstání

jednají o pokoji. Jako naděle, zvěstující světu příchod jeho, přáli pokoj lidem dobré vůle, tak onen anděl, jenž první zvěstuje jeho z mrtvých vstání počíná tuto blahou zvěst slovy: »Pokoj vám — nebojte se! . . .«

A Kristus sám do posledního okamžiku svého pobytu na zemi opětuje tatáž slova: »Pokoj vám, pokoj svůj dávám vám.« Plod, ovoce jeho učení jest duševní mír, pokoj, z něhož tryská pravé veselí.

Než, když rozhlížíme se po světě, vidíme, že o tom pokoji ještě dnes po téměř dvaceti stoletích lidé pořád hovoří i píší, shromažďují konference, navrhuji smírčí soudy. Z toho lze vyvoditi, že pokoj není ustálen, není ve světě proveden. Dokonce: čím více se o něm mluví, tím více se proti němu pracuje — ti lidé, kteří o pokoji mluví, proti pokoji pracují.

Pokoj může jen tehdy ve světě vládnouti, budou-li zásady Kristovy zcela vládnouti, pronikne-li jeho učení veškeré občanstvo, a hlavně státní kabiny a parlamenty. Pravý pokoj může býti toliko mezi poslušnými následovníky nauky Kristovy. Tato v první řadě přináší pokoj do srdce člověka, pokoj do jeho rozumu, pokoj do

veškerých jeho citů. Učení Kristovo přináší mír mezi lidmi, poněvadž učí pravdě, spočívající v rovnosti lidí i národu. Jeho učení nepoznává panujících národu a národu podřízených. Všichni lidé jsou si rovni i všichni národové stejně cenní.

Války na světě vznikají hlavně proto, že někteří lidé chtějí nadvládu míti nad ostatními lidmi proti vůli jejich, že existují národové, kteří chtějí využívat i zničit národy druhé. Jedním slovem: války i boje na zemi povstávají i trvají proto, že učení Kristovo neprovádí se skutky. Přes to, že zásady Kristovy uznány jsou za jediné spásonosné, přece se neplní. Na místo práva, spočívajícího na učení Krista Ježíše, vládne násilí. Dvojice spolčuje se proti třetímu, tak nabývá převahy a na ní buduje svoji činnost. To jsou závazky státní, to jsou smlouvy národu, snaha po zesílení dospěti do stavu druhé, ne-li zničit ji úplně, tedy aspoň mocí náležitě podrobiti.

Kristus zastavil pokoj jako svatý talisman na zemi. Avšak klame se každý, jenž myslí, že tento pokoj každému zanechal. On zanechal jej toliko svým věřícím, svým skutečným následovníkům.

Klamou se i ti, kteří myslí, že Kristovo dědictví míru i pokoje je pouhá fráze, bez věčného pod-

FEUILLETON

NA POSVÁTNYCH MÍSTECH JERUSALEMA.

Píše prof. Dr. Jos. Slabý.

Velikonoce se blíží. Vážné obřady svatého týdne přenášejí nás do Jerusalema

»ku městu Krista, . . .
kde žil a umřel, kde byl pohřbený
a znovu ve svém těle vzkříšený.«

(Tasso, třetí zpěv »Osvobozeného Jerusalema« v překl. Vrchlického.)

Již pěvci žalmu pilně vybízeli židy starozákonní k návštěvě města svatého o svátcích velikonočních. Žalmy tyto (počtem patnáct) nazývají se »písňe poutní«. Židé je zpívali, když o velikonoce a jiných svátcích do Jerusalema putovali. Již oni naslouchali hlasu žalmu čtyřicátého sedmého: »Veliký jest Hospodin a nad míru chvály hoden v městě Boha našeho, na svaté hoře Jeho. Krásně se vypíná rozkoš vsí země, hora Sionská, úhel pulnoční, město krále velikého . . . Obcházejte Sion, putujte okolo něho, počítejte jeho věže! Obracejte pozornost svou k ohradě jeho, projděte paláce jeho, abyste o tom vyprávěti mohli příštímu pokolení!« A žalmu stého dvacátého prvního: »Plesám nad těmi, kteříž mi praví: Půjďme do chrámu Hospodinova. Stanou nohy naše, zastavují se v branách tvých, Jerusaleme! Ó, Jerusaleme, opět vystavěný — jako město částmi souladně sloučené! Do něho putují pokolení, pokolení Hospodinova. Jeť Israeli zákonem, aby oslavoval jméno Hospodinovo . . .«

Jerusalem jmenoval se kdysi »Sálem« t. j. mír,

pokoj. Jméno toto připomíná nám Melchisedeche, krále sálemského. Brzy padlo město v moc Jebusitův, potomků Chanaanových, kteří postavivše na Sionu tvrz, nazvali ji jménem svého praotce »Jebus«. Z těchto jmen Jebus a Sálem vzniklo jméno Jerusalema, t. j. přibytěk pokoje.

Jméno Jerusalema nezříčí takovým leskem jako jména Athény a Řím. Ale jméno jeho je vyslovováno od více lidí, než jména vele měst zmíněných. Nic není tak po celém světě rozšířeno, jako evangelium. A s evangeliem jest spjat osud Spasitelův, který v městě tom se vyplnil. Ba Jerusalema předstihuje Řím a každé jiné město okrsku zemského vlivem na cit náboženský a mravní život občanstva. Mluvíme-li však v tomto smyslu o Jerusalemu, tu nechvěje se před našimi duševními okem Jerusalema ani jako metropole malé země židovské, ani jako sídlo svatyně již brzy ve starověku po celém tehdy známém světě rozptýleného národa židovského, ani Jerusalema římský byzantský, ani jako hlavní město království křesťanského, tím méně pak nynější svaté město Arabův (el-Kuds t. j. svatyně), nýbrž jako město Krista Pána. Ano, přibytkem pokoje, zdrojem věčného pokoje a míru stalo se toto město skrze Syna Božího, kde

»ze sta ran On krvácel, . . .
kde krve sterý proud do země splyval.«

(Tasso, tamže.)

Jsi překvapen romantickým obrazem města svatého. Právě uvedené epos italské líčí je následovně:

»Na vrcholech dvou Jerusalema leží
nestejně výše, oba k sobě čely,
a mezi nimi valný údol běží
a městem jde a vrchy oba dělí;
z tří stran lze k němu dostati se stěží,
že stoupá na čtvrtě, krok neví bdělý,
leč právě ona to, ve které směru
ční nepevnější hradby ku severu.«

Zřít před sebou velké orientální město. S ploché střechy hospice rakouského přehlédáš malebný obraz města starého. Leží tu před tebou jako moře kamenné. Ulic nevidíš, protože jsou úzky, zakryty jsou nesčíslnými budovami. Všechny tyto budovy stavěny jsou z bílého vápence, majíce podobu velkých krychlí s malými kopulemi na vrchní ploše. Nad toto bílé moře domu vynikají impozantní budovy a štíhlé minarety.

Ale nejkrásnější pohled na město je s hory Olivetské. Na ní díval Kristus Pán za svého pobytu v Jerusaleme nejraději. A na této hoře je místo, odkud Spasitel se na město díval a nad ním plakal, řka: »Kéž bys bylo poznalo . . . co je tobě ku pokoji!« Pohled na město působí odtud při vzpomínce na tuto událost zvlášť bolestně. Místu tomuto říká se »Dominus flevit.« Mohamedáni mají zde rozpadlou mešitu.

Díváš-li se pozorněji s tohoto místa na svaté město, poznáváš, že tvář jeho je obrácena směrem k poušti. Když Kristus Pán předpovídal zkázu Jerusalema, tu dlel se svými učedníky zde na hoře Olivetské a díval se na město (Mat. 24, 3.) A mluvě o znameních, jež tuto zkázu předcházeti měla, pravil: »Tehdy řekne-li vám kdo: Aj tuto jest Kristus neb tamto, nevěřte; neboť povstanou falešní Kristové a falešní proroci . . . Řeknou-li vám te-

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné súročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**SS která provádí i veškerý ostatní bankovní transakce
za podmínek co nejvýhodnějších. SS**

kladu. On toto dědictví skutečně zanechal, avšak toliko svým následovníkům. Oni zajisté užívají úplného vnitřního míru a s ním i pravé radosti. Proto, vidíme-li někde nepokoj i boj, zápasy, to je důkaz, že tam nevládnou zásady Kristovy, že tam učení Kristovo jest nepochopeno, opovrhováno. Každá snaha dosáti pokoje na světě bez nauky Kristovy jest bláhová námaha. Hlasatelé světského míru všeobecného bez onoho, co Kristus kázal i jako talisman svým následovníkům zanechal, jsou největšími nepřáteli i pravého míru i učení Kristova.

Proto malí národové, vystavení nespravedlivému utlačování velikých, jen tehdy budou jisti svojí existencí, budou se moci svobodně rozvíjeti i postupovati, budou-li mezi všemi národy světa vládnouti zásady učení Kristova, zásady vzájemné lásky, vzájemné pomoci, zásada práva, spočívající na přesvědčení, že všichni lidé i národové jsou dětmi Božími a proto i mezi sebou bratry pravými.

Kéž pochopí poslání míru vzkříšeného Krista i nepřátelé národa našeho a pokoj zavládne i ve vlasti naší! — — — J. A. Veselý.

XX. valná schůze Politického družstva tiskového pod ochranou sv. Jana Nepom. v Hradci Králové.

Jeden z nejdůležitějších katolických spolků v celých Čechách pořádá ve středu dne 12. března 20. valnou schůzi, dovršiv 19 let své činnosti. Byla to do jisté míry jubilejní schůze, ačkoliv výbor žádné oslavy tohoto faktu neprojektoval, ponechávaje slavnost jubilejní na léta pozdější.

Schůzi zahájil předseda vsdp. kanovník Dr. Šulc spolkovými modlitbami a krátkým proslovem. Uvítal také přítomného člena výboru, vsdp. probosť poděbradského Dra Mrštíka, projeviv mu jménem družstva blahopřání k nedávnému povýšení. Pan probosť při svém díku za blahopřání projevil ochotu setrvat v řadách družstva a podporovati zájmy jeho.

Schválen byl zápisník minulé valné schůze.

dy: Aj na poušti jest, nevycházejte! (Mat. 24, 23—25). Flavius Josefus vypravuje o jednom takovém falešném proroku, jenž za Felixe s četnými přívrženci z pouště přišel, aby se s hory Olivetské města zmocnil . . .

Při slunce západu skýtal se tehdy oku stejný obraz jako dnes: stíny, které judská vysočina vrhá na pokraj hor zajordánských, rostou očividně. Zrak mimoděk obrací se na město. Toto při osvětlení zapadajícího, již neviditelného slunce jeví se oku jako temná silhouetta. Nad městem klene se nádherně zbarvená obloha: od věže Phasael na levo lze na ní viděti ohnivě červené paprsky a pásy, na pravo pak široký, žlutavě zelený pás. Z této silhouetty vyčnívají ostré obrysy mohutných věží citadelly a kopule a věže chrámové. Za času Kristova, kdy skvostná stavba Heroda Velikého krášlila nádvoří chrámové, byl pohled na město ještě velkolepější, úchvatnější. Nazval sám Plinius (Hist. nat. 5, 15) Jerusalemem městem »longe clarissimam urbium Orientis« . . .

Směrem k jihu

» . . . pustina kol holá chodce vítá,
bez trávy, zřídle, písek jen a kámen,
tu není stromu, který chládek skýtá,
když v poledni žhne v létě slunce plamen.«
(Tasso, tamže.)

Doprovod' mne na veliké prostranství, které s hory Olivetské zřetelně vidíš. Je to »náměstí chrámové.« Sem byl donesen Spasitel čtyřicátého dne po svém narození, sem putoval jako pachole dvanáctiletý. Jeť to místo, na němž stával velechrám židovský. Deseti branami vchází se dnes na toto velepamátné prostranství. Mohamedáni je na-

načež podány byly zprávy funkcionářů. Jednatelská zpráva vyličila úspěšnou činnost družstva organizační akcí a šířením dobrého tisku. Družstvo podporuje spolkový život ostatních katolických jednot nejen v Hradci Králové, ale i v jiných městech diecése zejména přednáškami, které řečníci družstva konávají. Družstvo subvencuje řečnickou akci sdružení katolické mládeže, která v naší diecési má nejvíce stoupenců.

Šířením dobrého tisku získalo si družstvo nemalých zásluh o uvědomění katolického lidu. Družstevní časopisy nejsou jen potištěným papírem, nýbrž vynikají původností a cenným obsahem, pročež se těší značnému rozšíření. Časopis »Štít« vychází ve 30.000 výtiscích; »Obnova« svým přesně vyhraněným apologetickým směrem nalezla povšimnutí i v kruzích laických; »Časové Úvahy« jsou nejlevnější brožurové publikace. Všecky své časopisy vydává družstvo se značnými obtížemi, protože nesleduje výdělečnou snahu, nýbrž vedenc je vyššími ohledy.

Pokladní a účetní zpráva byly v každém směru uspokojivé, protože ciferně bylo zjištěno, že stavební dluhy »Adalbertina« stále se zmenšují. Družstvu dostalo se také většího daru od Jeho Excellence 600 K, od pana faráře Noska v Nekoři 300 K, odkazem zesnulého pana vikáře Kleprlíka 200 K. Za zakládajícího člena s příspěvkem 200 K přistoupil vsdp. vikář P. C. Salfický.

Družstvo zajisté zaslouží, aby každý kněz diecésní byl jeho členem, protože značnou měrou přispívá k uvědomění a vzdělání katolického lidu. Provedenou volbou byli povoláni do výboru všichni staří funkcionáři. Za předsedu zvolen vsdp. Dr. Šulc, za místopředsedu vdp. vikář Seidl, jednatelem vsdp. Dr. Reyl, pokladníkem vdp. Dr. Novotný, správcem domu vdp. řídítel Sekera. Do výboru byli povoláni dále P. T. pp.: vikář Uhlíř, probosť Dr. Mrštík, Dr. Doskočil, děkan Kousal, sekretář Konečný. Za náhradníky byli zvoleni P. T. pp.: sekretář Láš, řídítel Keppl, farář Vaněček a kaplan Beneš. Revisory P. T. pp.: děkan Kousal, řídítel Sekera a řídítel Keppl.

zývají »Haram eš- šerif« t. j. svatyně vznešená, okres posvátný. Zde postavil Šalomoun Hospodinu nádherný chrám, zde otcí jeho Davidovi zjevil se anděl Boží, taseným mečem hroze Jerusalemu záhubou. Zde asi tisíc let před tím Abraham chtěl obětovati syna svého Isáka. Na tomto prostranství lehce se mohly shromážditi statisíce lidu židovského při velikých slavnostech: obnášil jeho plocha sto čtyřicet čtyři tisíc čtver. metrů. Veliká byla asi výstavnost toho chrámu Šalomounova a pak Herodova, jehož pohled vynutil apoštolům slova obdivu: »Mistře, pohled', jaké to kamení a jaké stavby!« Dívajíc se na pusté to prostranství, pomník to veškeré bývalé slávy, představujeme si v duchu veškeru onu nádheru, onen zázrak světa, jako vidinu, která rozptýlena byla slovem Všemohoucího: »Nebude tu zůstaven kámen na kameni . . .«

Na straně východní, proti hoře Olivetské, je t. zv. »Brána zlatá«. Touto vjel Kristus Pán o květné neděli slavně do chrámu. Velký znalec starožitností jerusalemských, stavební rada Schick, domníval se, že sloupy a kameny uvnitř této brány jsou ještě z dob Šalomounových.

Není téměř možno odloučiti se od těchto míst, když si vzpomínáme, kterak Božský Spasitel zde učil, kterak zde svůdce lidu potíral, jak sv. Pavel zde byl zajat a na blízkou tvrz Antonii veden . .

Židům je dnes pod trestem smrti zakázáno sem vejíti. Je jim jen dovoleno shromážďovati se na zevnější straně tohoto náměstí a sice u t. zv. »zdi pláče«, t. j. u zdi jihozápadní, jež omezovala prostranství někdejšího chrámu. Shromážďují se tam hlavně v pátek odpoledne. Někteří sedí, jiní stojí. Jedni hlasitě plačouce a ruce spínajíc líbají tu zeď,

Při volných návrzích bylo přijato, aby nájemní smlouva dosavadního hoteliera byla i na dále prodloužena. Úřad sekretáře bude obsazen inteligentem akademicky vzdělaným. Pro kanceláře družstva se pořídí telefon. Snahy sdružení mládeže bude družstvo účinně podporovati i nadále.

Po valné schůzi se odbývala ustavující schůze družstva, při níž byly projednány mnohé záležitosti, týkající se vnitřní agendy podniků družstevních. Zdař Bůh!

Politický přehled.

Češi a Němci o učitelských platech. V sobotu jednalo se v Praze na společné schůzi zástupců českého a německého svazu poslanců zemských o možnosti samostatného provedení úpravy učitelských platů. Němci oznámili tu přímo, že zamítají podmínky, které Čechové kladou při provedení úpravy učitelských platů. Prý by se Němci přijetím podmínek sami odsoudili. A proto široce rokováno o tom, jak to udělat, aby sněm zůstal dle přání Němců nedělním a při tom přece zákon o úpravě učitelských platů byl projednán. Porada byla bezvýslednou a bude prý v ní pokračováno 27. března.

Německý »Volksrat« bouří dále. Vyzývá totiž německé poslance na říšské radě, aby se co nejrozhodněji postavili proti státním úředlům království Českého. Zároveň se jim ukládá, aby návrh posl. dra Damma, dle něhož státní úředlům mají se dostati jedině těm královstvím a zemím, jejichž sněmy se usnesou o osvobození osobní daně z příjmů od samosprávných přírážek, byl podán také v plenu poslanecké sněmovny. — Zde vidět, že nezodpovědní štváči z Volksratu jsou hlavní příčinou všech béd a zmatků z německé obstrukce vzešlých. — Německé občanstvo jest utěšováno, že prý za dva měsíce se uvidí, co se stane. Prý nastane ohlašovaný »bankrot.« Jen aby se Němci nepřepočítali!

Nezaložené zemské dluhy království Českého

jiní zase se vzlykotem čtou Písmo sv., dotýkajíc se neustále čelem zvětralých kamenů, skrovné to památky někdejší slávy. Jiní zase stojí s resignací a modlí se, tváří jsouce ke zdi obráceni. Brzy ve sboru, brzy jednotlivě plačtivým volají hlasem: »Smiluj se (Hospodine), prosíme Tě, nad Sionem! Sedíme zde osamělí a pláčeme!

Pro palác, který tu spustošen leží,

sedíme zde osamělí a pláčeme!

Pro chrám, který zbořen jest,

sedíme zde atd.

Pro kněze naše, kteří hřešili,

sedíme zde atd.

Již pospěš, pospěš, Spasiteli Siona!

Obrať se milostivě k Jerusalemu,

shromáždi syny Jerusalema!

Hluboce dojat vzpomeneš sobě: »A nebude již Jeho národem lid, který Ho zapře! . . .«

Pojednou přehluší modlící se židy vysoký, mohutný hlas muezina, volajícího Mohamedány k modlitbě. Vážným a pochmurným okolím nese se jeho hlas nesmírně melancholicky. Dojat nasloucháš, jak se hlas ztrácí a zase blíží, když muezin obchází minaret a na všechny strany a do všech úhlů světa volá:

»Allah akbar, Allah akbar, Allah akbar, Allah akbar (Bůh je veliký),

La illah, il Allah, la illah, il Allah

(Není boha kromě Boha),

Muhammed rassul Allah, Muhammed rassul Allah

(Prorokem Allahovým je Mohamed),

Allah akbar, Allah akbar,

La illah, il Allah, la illah, il Allah . . .«

Tyto teskné zvuky zdají se ti býti nejen výzvou k modlitbě, ale také voláním duše po Spasi-

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

vzrostl za letůvek o 33846910 K a koncem roku úhrn těchto dluhů bude činit 113,935,240 K, nebude-li ovšem v tomto roce provedena sanace financí zemských. Platy učitelstvu vyplácí státní herní úřady a na úhradu jich zdržují si vybranou 55 procentní zemskou přírůžku, z níž zemskému hospodářství praradno zůdne. Uzákoněním úpravy učitel-
ských platů zvýšily by se tyto výdaje o 24 mil. K a herní úřady měly by je vypláceti, aniž by jim byly dány potřebné k tomu prostředky. K tomu ovšem se vláda bez sanace zemských financí neodhodlá, ježto i ve Vídni mají prázdné kapsy.

Svatosti zemských sněmů ohlášeno pro sněm haličský na den 18. t. m., pro sněm slezský, varšavský a terstský na den 27. t. m.

Pro Halič, trpící závažně neutěšenými hospodářskými poměry, bylo v ministerské konferenci

tež, jenž je tak blízce, a přece nepozná . . . Mohamedání se vůbec často modlí, jsouce obráceni směrem k Mekce. Někteří odřikávají modlitby mechanicky, jiní však s plným přesvědčením, v duchu a pravdě, nevšimajíce si ani jediným pohledem okolo jdoucích. Neškodilo by mnohým křesťanům poučit se od nich, jak se nábožensky má vyznávaní.

Toutou naší je spatřiti chrám Božího hrobu. Je to velkolepá budova, vystavěná v nynější podobě v době křesťanského království jerusalemského, v letech 1103—1130. Chrám tento spojuje v sobě místa nám křesťanům největejší a nejdražší. Je to Kalvarie, kde stál kříž Páně, a pak slavný hrob Krista Pána, tedy místo z mrtvých vstání Páně.

Kalvarii i Boží hrob uctívali křesťané jako místa nejsvětější nepřetržitě hned od prvních dob. Kdo by o listotě polohy obou těchto míst ještě pochyboval, ten musí pak pochybovati o všem na světě.

Posvátná tato dvě místa byla za času Krista Pána ještě mimo město a sice v úhlu, jež tvořila první zeď městská, ohraničující Sion, se zdí druhou, jež se táhla od nynější brány damašské. Půda stoupá zde pozvolna od východu k západu. Bylo zde kdysi skalnaté pole. Nalézaly se na něm asi lomy a mnohé hroby. Na tom poli byla skalnatá vyvýšenina. Byla jmenována Golgotha, místo popravní. Mezi Golgothou a západní vyvýšeninou byly v zahradě Josefa z Arimathie dva hroby, do této západní vyvýšeniny ústící. Jeden z nich byl hrob rodinný, druhý pak dal sobě vytesati Josef

usneseno věnovati milion korun na stílní stavby. Tato podpora jest prý pouze částí akce, která má zmírniti hospodářskou tiseň a odpomoci nezaměstnanosti v Haliči.

Uherský sněm skončil v sobotu druhé zasedání, schválil ještě nový jednací řád, kterým se úplně vylučuje obstrukce z parlamentních prostředků. Tím dovršeno vítězství hr. Št. Tiszy a ministerstva Lukacsova nad spojenou maďarskou opozicí, již se do řádného parlamentního boje nechťelo a křikem a divadelními výstupy ovšem nic nepořídalo. Uherský sněm musí ještě projednati zákon o rozdělení volebních okresů, který pro výsledky příštích voleb jest ještě důležitější nežli oprava volebního řádu sama.

Ve sněmovně magnátů pokusili se minulý pátek opoziční magnáti uherská o zmaření volební reformy. Ta byla schválena za nepřítomnosti opozice, která opustila sněmovnu, když všechny pokusy oddáliti projednání předlohy selhaly.

Hr. Berchtold odruzuje útoky vídeňského tisku na ruského zahraničního ministra. Vídeňští židovští novináři obvinili ruskou vládu z neloyálnosti a věrolomnosti proto, že v demobilizačním dekretě ruském jest dodatek, že naše monarchie nemá účelných plánů proti balkánským státům; dodatek ten nebyl prý smluven. To si ovšem Rusko nedalo líbiti, a tak hr. Berchtold byl nucen pomocí korresp. kanceláře se omluviti, tím však zároveň odsoudil rozkladnou a štvavou práci těch, kdož vídeňskému židovskému tisku dodávali materiál k neslušným útokům na naše sousedy.

Propuštění záložníků z hranic haličských vítáno jest obrovskou většinou rakouského obyvatelstva s radostí nemalou; pouze část Poláků a Němců netají se svojí rozmrzelostí nad tím, že k válce nedošlo. Nyní se ukazuje, že všechen ten válečný poplach vyvolán byl uměle nezodpovědnými živly, které chtěly mocnářství uvrhnouti do velmi pochybného dobrodružství. I bojující spojenci na Balkáně vítají s radostí propuštění záložníků doufajíce, že rakousko-ruská dohoda bude míti blahodárný vliv i na řešení balkánské krise. — Také rakouské loďstvo manevrující na pobřeží istrijském povoláno do přístavu v Pulji, což souvisí s propuštěním záložníků. Propuštění záložníků z jižních hranic říše částečně provedeno.

Balkánský svaz přijal sprostředkování velmocí. Podmínky spojenosti jsou v podstatě tytéž jako byly podmínky londýnské. Novým jest požadavek na okamžité obnovení kapitulací v tureckém území pro příslušníky a obchod křesť. států balkánských a požadavek válečné náhrady. Spojenci obratně vyhnují se všemu, kde by mohli naraziti. Přes to se zase bouří do světa, že prý vele vyslanci v Londýně uznali podmínky za přepjaté. Nescházi ovšem také mezi spojenci kazimírů, kteří štvou navzájem proti sobě, namyslní však politikové bulharští dovedli dosud udržeti spojenecké bratrství.

Srbský ministr Pašić omlouvá se, že posláni vojska srbského do Skadru na pomoc Černohorcům jest operace vojenská a nikoliv politická, a k této operaci vojenské bylo Srbsko povinno vzhledem na ustanovení smlouvy, kterou uzavřely balkánské státy mezi sebou.

Z Bojiště. Před pádem Skadru a Drinopole — toť nedočkavá hesla z Balkánu. Na Skadar podniknut prý 17. t. m. všeobecný útok a před Drinopolem rozeběhla se všechna obléhací děla. Šukri paša prý se následkem onemocnění zřekl vrchní-

Arimatejský. A do tohoto hrobu položili tělo Páně s kříže sňaté.

Přijde-li dnes k Božímu hrobu, není Ti možno představit si původní tvar jeho okolí. Až když spatříš v museu hospice francouzského model Kalvarie, pak radostně překvapen zvoláš: Ano, tak to tedy kdysi bylo!

Stavby na tomto místě provedené byly nádherné. Popisuje je očitý svědek Eusebius, tehdy biskup v Cesareji palestýnské. Hrob Boží byl skvostně vyzdoben. Byl obklopen dvanácti sloupy jako odznaky dvanácti apoštolů, kteří byli svědky vzkříšení Páně. Nade hrobem byl postaven veliký okrouhlý chrám, zvaný »anastasis« t. j. vzkříšení. K anastasi na straně východní přiléhá otevřený dvůr. Byl do čtverce obklopen trojím sloupovím. Dále pak k východu byl připojen chrám druhý, basilika o pěti lodích. Tím způsobem byla hora Kalvarie a Boží hrob pojaty do jedné ohromné budovy. Její stěny byly obloženy mramorem nejvzácnějším a její pozlacený strop zářil jako moře zlata čistého . . .

Skála kalvárská je též se všech stran pokryta mramorem. Dvoje schody vedou tam, kam před časy vedli Syna Božího, aby Ho ukřižovali. Posvátné ticho panuje vůkol; jen zdola zaznívá vážný zpěv Františkánův, kteří za Božím hrobem konají právě pobožnost. Božíš se takofka sem vstoupit — vždyť zde dokončil Spasitel cestu křížovou, zde prolil svou krev za spásu světa . . . Pojd' se mnou na pravo: tamť je místo, kde Pán Ježíš byl na kříž přibit. V levé polovici Kalvarie stojí bohatě ozdobený řecký oltář s křížem, na němž je tělo Kristovo v životní velikosti. Zde stál kříž Ježíše Krista. Pod deskou oltáře je otvor ozdobený stříbrem.

ho veštelství v Drinopolu, kde prý panuje hlad a cholera. — U Čataldže dva útočné pokusy Turků skončily jejich porážkou. — Řecké vojsko obsadilo zatím ostrov Samos, v Albánii město Premeti, u Ministy v Epiru byl zadní voj turecký poražen a rozprášen a pevnost Argyrokastron dobyta.

Mezi mladoturky jest zle. Těm nyní málokdo věří, a udržují se jen terrorem. Tlak budí protitlak. Velitel 4. sboru u Čataldže Omer paša zatčen a uvězněn, poněvadž jest v podezření, že chce svrhnout vládu mladoturek. Na tento čin odpověděli Portě důstojníci, že převrat mladoturecký nic nepomohl a vyzvali velkovezira Mahmuda Šefketa pašu, aby odstoupil. I po Malé Asii se šíří letáky namířené proti mladoturkům.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovavřizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestné usnadní od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

**Zprávy organizační
a spolkové.**

Před stavbou katolického spolkového domu v Hořicích. I u nás v Hořicích na to došlo. Nemajíce svého vlastního domu, byly naše organizace poukázány na cizí — jinak velmi vhodnou — místnost, kde se nám sice dobře dávalo, kde se nám však každé chvíle dávalo čísti, že jsme pouhými nájemníky. Konečně jsme toho: »komu se to nelíbí, může jíti«, měli dost a odešli jsme. Stojíme před eventualitou, buď hned stavěti, neb přistoupiti na příznivou nabídku, jež se nám se strany solidní činí, a co tyto řádky budou v rukou čtenářů, buď v tom neb onom směru asi již bude rozhodnuto. Ať však dopadne věc jakkoliv, myšlenky vlastního stánku spustiti se nemůžeme, ježto jsme se stěhovali již dvakráte, ne-li dokonce třikráte, a kdo nám ručí, že všude s novým majitelem nenastanou pro nás nové poměry? Obrátili jsme se s výzvou na přátele křesťanského lidu a katolické organizace o pomoc a doufáme, že nebudeme nikde oslyšeni, ježto nejedná se v tomto případě o nový prapor, nýbrž o nový dům, od něhož závisí celá budoucnost katolického života v našem městě. Bylo nám všude přáno, naše večírky, přednášky i zábavy byly navštěvovány obecně i mimo organizace stojící a doufáme, že tito milí hosté přijdou za námi, i kdyby místnost z počátku nevyhovovala. Všecky přátele křesťanského lidu prosíme, aby dárkem nějakým nám v našem díle přispěli.

Na stavbu spolkového domu v Hořicích věnovali: 50 K: Vp. Frant. Nosek, kaplan v Bělohradě, vdp. Fr. Kašák, farář v Ronově n. Doubr. Po 5 K vldpp.: Jan Letošník, děkan v Poličce, Jan Tvrdík, kaplan v Koclétově u Král. Dvora, M. Panský, farář v Hněvčevsi, Jan Groh, farář v Nové Pace, Karel Kučera, kaplan v Polné, Josef Pospíšil, bisk. vikář v N. Bydžově, Filip Šubrt, farář v Miletíně, Frant. Dohnálek, farář v Libštátě. Po 3 K vldpp.: Vincenc Šetina, farář v Jeřicích, Jos. Klepl.

Sáhneš-li do vnitř, dotkneš se skály právě na místě sv. kříže. Na pravo od oltáře je puklina, která při skonání Božského Spasitele ve skále vznikla. Je jeden metr a šedesát centimetrů dlouhá a patnáct centimetrů široká. Mezi tímto oltářem sv. kříže a oltářem »ukřižování« je malý oltář s překrásnou soškou Panny Marie bolestné. Zde vložili sňaté tělo Páně na klín jeho Matky.

Boží hrob stojí o samotě. Divíš se, jak je to možno, aby byl tak blízko Kalvarie. Ale je to v naprostém souhlasu s vypravováním sv. Jana (19. 41—24): »Byla pak na tom místě, kde byl ukřižován, zahrada, a v té zahradě hrob nový, do něhož ještě nikdo nebyl položen. Tam tedy pro pátek židovský (den to připraven) položili Ježíše, protože hrob byl blízko.« Ovšem, jak jsem se již svrchu zmínil, tehdejší okolí mělo jinou podobu.

Pojď a pokloíme se . . . Když líbáš kámen hrobu Božího, říkáš si: Ten kámen mluví zcela jinak než náhrobky jiné. Jinde stává psáno: »Zde odpočívá.« Zde však ani není psáno, nýbrž v paměť veškerého křesťanstva i židovstva vryto: Non est hic — není Ho tuto, vizte místo, kde byli položili Jeho!

»A hrob Jeho bude slavný« — tak bylo prorokováno již v Zákoně Starém. U lidí obyčejných trvá sláva až po hrob, u hrobu končí. U hrobu Kristova sláva Jeho teprve začala. Neboť sem, kde Spasitel z hrobu slavně vstal, nesou se tužby celého světa křesťanského, sem křesťané po všechny doby putovali a až dosud putují.

. . . Zde tichá slova, utlučené lkání, pláč dušený a utajený vzdech
zní z řader . . .

(Tasso, tamže.)

farář v Šamsině, Engelbert Starý, farář v Rovní, Th.Dr. C. Ant. Mikan, kaplan v Brandýse n. Orli., Josef Zelinka, katecheta v Chrudimí, Jan Dudek, duch. správce sanatoria v Luži, a p. Fr. Stadník, výrobce círk. paramentů v Olomouci. Po 2 K vldpp.: Ant. Brdčák, děkan v Jestbovicích, Ant. Hrubý, ředitel bisk. tiskárny v Hradci Král., Petr Slavík, farář v Něm. Prusnici, Alex. Jareš, farář v Dubenci, Jan Rouš, kaplan v Kuklenách, Frant. Kuřil, farář v Kuklenách, Jaroslav Kalhous, kaplan v Kostelci n. Orli., Pospíšil Jan, kaplan v Pecce, P. Stan. Chaloupka O. S. B., inspektor panství v Polici n. Met., Ang. Novák, farář v Dobřenicích, P. Linus Mann, kněz řádu kapucínů v Opočně, Josef Krihl, farář v Holičkách, Jos. Vlček, děkan v Dol. Újezdě, Jos. Forman, katecheta v Něm. Brodě, Josef Uhlíř, děkan v. v. v. Golč. Jeníkově, Karel Macháček, děkan v Abstdorfu, Josef Dejl, farář v. v. v. Jablonném n. Orli., Th.Dr. Jan Sobota, katecheta v Nové Pace, Josef Vyhánek, fundatista v Č. Skalici, Dítě Josef, farář v Lanžově, Jindřich Kolář, farář v Poniklé, Vladimír Spannagel, kaplan v Týništi n. Orli., Kollegium Redemptoristů v Č. Budějovicích, p. c. k. professor a zástupce ředitele Ant. Trnka v Jičíně a Tkalcovské výrobní společnost »Vzájemnost« v Hronovně n. Met. Po 1 K vldpp.: Antonín Kovář, kaplan v Poličce, Jos. Jilek, kaplan v Mikulovicích, Frant. Klenka, katecheta v Bohdanči, Karel Neužil, farář v Dřtči, Josef Kulda, exposita ve Větrném Jeníkově, Stan. Hlína, zám. kaplan v Malých Svatoňovicích, Josef Sedláček, administrator v Nemyčevsi, Vinc. Rameš, farář v Radimí, Karel Bauch, farář v Červ. Kostelci, Alois Vašítko, děkan v Král. Městci, Josef Zelený, kaplan v Sedlci u Kutné Hory, Frant. Klus, farář v Košicích, Josef Eliáš, farář v Sudějově, Frt. Boštík, katecheta v Pardubicích, Ant. Audrlický, kaplan v Sadešce, Vlt. Štěpánek, kaplan v Miletině, Josef Asir, kaplan v Úpici, Frt. Fišera, kaplan v Úpici, Farní úřad v Heřmanicích n. L., Farní úřad ve Zbislavi, Farní úřad v Jablonci n. Jiz., Josef Nováček, administrator v Nových Hradech, Antonín Bittner, katecheta v Trutnově, Ferd. Blecha, děkan v Solnici, Bohuslav Blecha, kaplan v Solopiskách, Frt. Reissner, farář v. v. v. Čelakovicích, Josef Pauer, farář v. v. v. Železnici, Josef Klement, farář v Kohoutově, Frt. Motálek, katecheta v Raketnici, Ant. Macháně, kaplan v Pouchově, Jos. Sedláček, farář v Solopiskách, Ant. Frecc, děkan ve Slaném, Josef Holcman, farář v Kalisti, Adolf Hubálek, farář v Kyšperku a Školské Sestry u sv. Anny v Praze. — Dobrodincům těmto tiskneme srdečně pravice a voláme upřímně »Zaplat' Bůh!«. — Ostatní dpp. spolubratry prosí dachovní správa o zaslání příspěvku, by zachráněna byla těžce dobytá posice spolků křesť. sociálních.

Sčazení venkovské mládeže (místní skupina) Ronov n. Doubr. — Buskupce pořádá dne 6. dubna 1913 v hostinci p. J. Vávry o půl 3. hod. odpol. přednášku se 100 světelných barevných nádherných obrazů na téma »Kristus v Nejsv. Svátosti Oltářní a XXIII. euchar. sjezd ve Vídni«. Přednáší vlp. Martin Klouda, kaplan v Ronově n. Doubr. Vstupné: I. místo 1 K, II. místo 40 h, k stání 20 hal. Dítka polovinu. Vybíjíme všechny okolní organizace a spolky bratrské, aby se k této eminentně náboženské přednášce dostavily v hojném počtu. — Zdař Bůh!

»Tisková Jednota« konala dne 13. března 1913 svou výborovou schůzi, v níž usnesla se na tomto projevu: »Do 13. března 1913 přihlásilo se k »Tiskové Jednotě« v celku 226 členů, z nichž jest 55 zakládajících, kteří upsalí jednou pro vždy příspěvek v obnosu 7500 K, a 170 činných a přispívajících, kteří upsalí ročního příspěvku v celku 709 K. — Poněvadž denně přicházejí nové členské přihlášky a spolu přihlášky odběratelů budoucího denníku, doufá výbor »Tiskové Jednoty«, že co nejdříve bude upsan a složen potřebný kapitál, který umožní vydávání denního listu strany na pevném finančním zá-

kladě. Výbor »Tiskové Jednoty« vybíjí všechny své příznivce, aby urychlili agitaci mezi stoupenci strany, aby tak toto důležité dílo bylo co nejdříve uskutečněno.

Z výkonného výboru české strany křesť. sociální. V plenární schůzi dne 13. t. m. mimo jiné schváleno, aby organizační komitety opatřily si vlastním nákladem potřebné tiskopisy (jako legitimace, známky o zapravené dani strany atd.). K jednomyslné žádosti místních organizací bylo schváleno, aby ku pražskému organizačnímu komitétu připojeny byly volební okres přibramsko-hořovický a soudní okres rakovnický od org. komitétu pizeňského, a soudní okres novostražský od org. komitétu litoměřického. Vzata na vědomí zpráva pokladni, z níž seznáno, že dosud velmi malý počet organizací zapravil daň strany a schváleno provedení některých opatření, která odkázána užšímu výkonnému výboru. Celkový finanční stav strany se stále lepší, ale přes to třeba jest, aby co největší šetrností v přítomnosti zahojily se nedostatky minulých let. Schváleno mezi jiným také opatření, že jen ty organizace a spolky budou přípustěny ke sjezdu (event. konferenci) strany, které dostojí svým povinnostem oproti vedoucím korporacím strany. Vzhledem k tiskovým poměrům strany vzato na vědomí usnesení výboru »Tiskové Jednoty«, a výkonný výbor žádá stoupence strany, aby »Jednotu« v její tiskové akci co nejvíce podporovali.

Zprávy místní a z kraje.

Rád služeb Božích na Bílou sobotu. V katedrálním chrámu Páně sv. Ducha o půl 8. hod. ráno církevní hodinky. — V 8 hodin svčenní ohně, velikonoční svíce a křesť. vody. Slavná mše sv. — V 5 hod. odpol. slavnost Vzkříšení Páně s průvodem. Až se v Božím hrobě odzplívá »Vstal! jest této chvíle«, počne se zpívati táž píseň i v katedrále. Po příchodu do katedrály požehnání s Nejsv. Svátostí, slavné zpívané hodinky a požehnání pontifikální. — Píseň lidu. — V chrámu Páně Matky Boží v 7 hod. večer slavnost Vzkříšení Páně.

Jubiläum kněžství oslavují letos z diecése královéhradecké vsdpp.: 60leté: J. Císař, farář n. o. v Zahradce; 50leté: Msgr. Thdr. Ant. Brychta, kanovník v Hradci Králové, P. Pancratius Drechsel O.S.B., děkan v Šonově, D. Helvich, farář n. o. v Praze, V. Krátký, děkan na odp. v Jičíně, J. Kaska, děkan n. odp. v Jičíně, Fr. Kutscher, č. kanovník, děkan n. o. v Marschendorfu, Ign. Lhota, farář n. o. v Nuslích, Fr. Pacht, farář a zám. kaplan n. o. v Litomyšli, J. Šembera, děkan n. o. v Chrudimí.

Schůze městské rady dne 17. března t. r. S policejním úřadem bylo sděleno, že c. k. okresní hejtmánství udělilo firmě Holeček a Moučka živnostensko-policejní povolení ku zřízení a používání litografické dílny v domě na parc. č. 7 v bloku XVII. v Čelakovského třídě. — Přepis c. k. místodržitelství, jednající o stížnosti pl. A. Korbelové, majitelky mlýna v Mašovicích, do projektu úpravy řeky Orlice, postoupen byl technické kanceláři ku podání zprávy. — S Vodním družstvem v Pouchově se sdělí, že nenamítá se nic proti tomu, aby na svůj náklad vysázelo na březích regulovaného potoka Přetického ovocné stromy. — Udělena byla povolení ke zřízení přístavku, obsahujícího světnici s chodbou, při domě na parc. č. 4. v bloku X—B. pl. Marii Sálavé, ke zřízení výkladní skříně na podání domu čp. 149 p. J. Šreibrovi, krejčímu, a ke zřízení koupelny v domě čp. 245. v Komenského třídě, pl. Elišce Svobodové. — Schváleno bylo zřízení sadu u novostavby městského musea na nábreží Eliščině. — Objednáno bylo 300 vysokokmenných třešní u p. Josefa Kulíře na Pražském Předměstí. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 10. března t. r. byl vzat na vědomí.

Ve schůzi okresní komise pro péči o mládež, konané 7. března, usneseno poskytnouti chlapecké výchovně v Hradci Králové peněžité zálohy na opatření léčebných přístrojů pro choré chovance. — Továrnímu dělníku Sch. dána podpora na výchování 9leté epileptické dcery jeho, již nenadafilo se posud komisi umístiti v některém ústavu vychovávacím. — Opuštěným dětem Č. poskytnuta další podpora 40 K. — Vzat na vědomí referát o akci za zřízení prázdninové knihovny pro mládež v Hradci Králové a pomocné třídy pro zanedbanou mládež tamže. — Poněvadž nepodařilo se dosud okres. komisi rozhojnití přímky své tak, jak vzhledem k žádostem o podporu bylo by žádoucí, obrací se k veřejnosti se snažnou prosbou, by častěji pamatovala na úkol její: ujmáti se dětí nešťastných a opuštěných. I sebe menší příspěvek s díkem bude přijat.

Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelstevním okrese královéhradeckém konati bude výroční řádnou valnou hromadu v sobotu dne 29. března t. r. o 2. hod. odpol. v zasedací síni okr. zastupitelstva v Hradci Král. Program: 1. Zprávy činovníků, 2. volby, 3. volné návrhy. Dle § 6. stanov nesejde-li se v ustanovenou hodinu

aspoň čtvrtina členstva, která se o půl hodiny později schůze za každého počtu členů.

Centrální inspektor Rakousko-uherské banky p. Jan Freyer navštívil na své inspekční cestě též i naše město a při té příležitosti počil též návštěvou společně s přednostou zdejší filiálky téže banky s p. drem. Jiříkem budova Záložního úvěrního ústavu. V zasedací síni ústavu byl srdečně uvítán předsedou správní rady p. c. k. dvorním továrníkem Červeným, jednotlivými členy správní rady a ředitelstvem. Pan centrální inspektor prošel nové místnosti bankovní a o účelném a praktickém řešení jich se velice pochvalně vyslovil. Též o našem městě vyjádřil se co nejlépe jako o městě velice moderním a čistém.

Školní nová veselohra »Staré hříchy«, těšící se při premiéře v městském divadle vinohradském velkému úspěchu, sehraha bude ve čtvrtek 27. března v divadle Klicperově ve prospěch »Obecné kuchyně«. Ve kře zaměstnány jsou všemě členky výboru »Obecné kuchyně« a sice paní Jirotková Růž., Omová Žofka, Paulová Růž. a sl. Schwarzková Mar., dále členové dramatického sdružení »Tyl« pp.: K. Paul, Valášek F., Huňáček Josef a Jan. Zajisté že oblíbenost českého autora jakož i humánní účel působily k tomu, že divadlo, až na několik sedadel, je již vyprodáno. Zbývající lístky zakoupiti lze v knihkupectví p. B. E. Tolmana. — Jednota ochotníků »Klicpera« vyjednávala v týž čas jako předsedkyně »Obecné kuchyně« o právo provozovací jak u autora samého, tak i u spolku spisovatelů »Máj«, ochotně pak ustoupila — nechť poškodí dobročinný účel — zároveň získané provozovací právo dámskému výboru »Obecné kuchyně«.

Biograf v Adalbertinu. Program od 22. do 25. března: Doprava dříví po Mohanu z jara (přírodní), Postarej se o Amálii (veselohra), Model (drama), Výprava k severnímu mysu (přírodní), Císařův blázinec (komické). — Od 26. do 28. března t. r.: V říši koutek (kolorované), Život umělců (drama), Trauenské jezero (přírodní), Frédes Fernando (varieté), Ze života vodních živočichů (poučné), Tragedie (komické), Přijemný omyl (komické). — Ve všední dny představení v 8 hod. večer. V neděli a ve svátek dvě představení: ve 4 hod. odpol. a v 8 hod. večer. V pondělí velikonoční však odpolední představení v 5 hod. odpol.

Berlín, jeho hlavní třídu »Pod lipami«, Bedřichovu a Lipskou třídu, četné monumentální stavby a nádherné pomníky a zámky králů pruských v Charlottenburku a Postupimi lze shlédnouti v malebné řadě pohledů v Panorámě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 22. až 28. března 1913.

Dámský odbor Ústř. Matice Školské konal dne 19. února odpoledne svou každoroční valnou hromadu, ve které postupně podány i schváleny obvyklé zprávy o činnosti v roce 1912 a stavu pokladny, která odvedla čistých 1320.13 K. Při volbách opět zvoleny: předsedkyně pl. Schmidtová, místopředsedkyně pl. Rybová, jednatelkou pl. Rejthárková, pokladni sl. Vanická, mimo to do výboru pak dámy: pl. Bařková, Červená, Domečková, Hobzková, Khamlová, Kofinková sl. Laufová, pl. Oehmová, sl. Pospíšilová, Šimová, Štandarová, pl. Švorčíková, Štírková a sl. Trykarová. Náhradnicemi sl. Eiglová, pl. Geduldigerová, Králová, Marešová, Maternová a Radoušová. Revisorkami pl. Faltová a Tolmanová. Při té vysloven vřelý dík sl. městské radě, všem korporacím, mužskému odboru a vůbec veškerému obecnstvu za neunavnou podporu národních snah spolku. — M. Schmidtová, předsedkyně, M. Rejthárková, jednatelka.

Katolické úvěrní družstvo Eliška v Hradci Králové koná dne 17. dubna o 7. hod. večer v Adalbertinu svou první výroční valnou hromadu. Bez reklamy vstoupil v život tento nový katolický podnik na Královéhradecku, beze všeho bouření o své působnosti v prvním roce dodělal se výsledků, s nimiž může býti každý nasinec spokojen. Kdo cítí s námi, připoj se k nám ať už jako člen, dlužník nebo vkladatel. Vedení nalézá se v dobrých rukou a za opatrného dozoru nadřízených jistě nikdo nebude v důvěře své zklamán.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Dne 17. března t. r. konala se ustavující schůze správní rady a zvolen byl opět za předsedu ústavu pan c. k. dvorní továrník Jaroslav Červený, místopředsedou pak starosta města posl. dr. Fr. Ulrich. — Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové úřaduje na Bílou sobotu dne 22. t. m. v centrále i ve všech svých filiálkách a expositurách pouze do 12. hodiny polední. — Splátné kupony k 1. dubnu vyplácí Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové u svých pokladen již nyní beze vsí srážky.

Živnostenská banka v Praze. Filiálky: v Brně, Českých Budějovicích, Frýdku-Místku, Hradci Králové, Jihlavě, Karlových Varech, Klatovech, Krakově, Liberci, Lvově, Mělníku, Mor. Ostravě, Olomouci, Pardubicích, Plsku, Plzni, Prostějově, Táboře, Terstu a ve Vídni I., Herrengasse 12. — Ve 45. valné schůzi akcionářů, dne 16. března t. r. konané, usneseno bylo, aby za rok 1912 vyplácela se 7 a půl proc. dividenda, obnosem K 15.— na jednu akcii, kteroužto dividendu na podání kuponu č.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,
akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Kramlová 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů. Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režiijní).

FOTOGRAFIE

vkusné i umělecké v pose i osvětlení. Rodinné skupiny. — Snímky dětek.

První závod v místě. **Školní a spolková tableaux**

Ceny mírné.

Adalbertinum
Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komorní fotograf

J. F. LANGHANS

38 ode dne 17. března t. r. počínaje u pokladny Živnostenské banky, filiálky v Hradci Králové vyzvednouti lze.

Všeobecná úvěrní společnost, zapsané společenstvo s ruč. obm. v Hradci Králové konala dne 16. t. m. o půl 11. hod. dopoledne svoji řádnou valnou hromadu. Zastoupeno bylo 195 členských podílů 39 hlasy. Po jednohlasném schválení účtů a vůbec všech návrhů ředitelstva i rady dozorčí vysloveny se strany členstva vřelé díky a plné uznání jak ředitelstvu tak i úřednictvu za vzorné vedení společnosti, neb výsledky docílené v tak kritickém roce, jako byl pro celý život hospodářský a zvláště pro peněžní ústavy rok právě minulý, mohou nazvány býti nad míru příznivými. Při volbách doplňovacích zvoleni byli do ředitelstva opět pp. Josef Šorm, c. k. profesor a Alois Vávra, ředitel společnosti. Do rady dozorčí zvoleni byli pp. Antonín Kvasnička, městský oficiál, Vojtěch Valáček, městský oficiál a Ludvík Hrdina, účetní městské spošitelny. Do představenstva filiálky v Brně zvoleni byli pp. Fr. Hrdina, stavitel, J. Souček, obchodník a Ed. Vávra, c. k. finanční komisař. Do dozorčího výboru této filiálky zvoleni pp. Dr. Jan Koutný, c. k. profesor gymnasia a František Vávra, c. k. vrchní inspektor technické finanční kontroly, vesměs v Brně. Účet rozvázný vykazuje a) aktiva: Hotovost dne 31. prosince 1912 K 9812.13, zápujčky K 821.891.92, uložené přebytky K 22.674.33, cenné papíry K 31.537.25, obchod uhlím K 34.349.61, úroky transitivity K 5187.02, zálohy na cenné papíry K 7544.85, inventář K 7290.—, tiskopisy K 1465.13, různé pohledávky K 183.48, nedoplačené provise K 360.—, přeplacený nájem K 120.—, celkem K 942.415.72. b) passiva: Členské podíly K 125.280.—, vklady K 498.602.82, reeskont K 1204.591.96, banky K 43.472.09, úroky transitivity K 2635.53, nevybraná dividendy K 1094.—, rezervní fondy K 25.624.32, filiálka K 36.675.42, zisk K 4439.58. Přidělem z čistého zisku zvyšují se fondy rezervní na K 28.029.32, celková záruka za vklady obnáší koncem r. 1912 K 1.346.285.04.

Dp. Josefa Novotného, kaplana v Pardubicích. Sdružené spolky katolické v Pardubicích projevují tímto své spravedlivé rozhořčení nad soustavnými útoky novinovými i osobními, kterými zahrnován jest v poslední době jich milovaný předseda důstojný pan Josef Novotný. Prohlašují pak tyto za naprosto neodůvodněné a nepravdivé. V uvážení veškerých zásluh, kterých si získal náš milovaný předseda o rozkvět a blaho těchto spolků a v ocenění jeho namáhavé a nezištné práce i péče ve prospěch hnutí katolického v Pardubicích, byl jednohlasným usnesením veškerého členstva jmenován prvním čestným členem a předsedou těchto spolků. — Přejeme, aby Bůh všemohoucí žehnal jeho snahám o zvelebení spravedlivé věci katolické, a dlouho jej zachováti ráčil v našem středu a ujistíme jej, že vždy všichni věrně a neochvějně chceme státi po jeho boku. — Za katol. Jednotu mužů: Jindřich Horn, inženýr chemie, místopředseda, Josef Král, majitel krejčovského závodu, pokladník, Josef Doležal, sochař, zapisovatel. — Za katol. Jednotu paní a dívek: Antonie Formánková, soukromnice, předsedkyně, Aloisie Vítácková, choť c. k. profesora, Anna Borovcová, místopředsedkyně, Josefa Polanská, obchod., jednatelek. — Za Všeoborové sdružení křesť. dělnictva: Josef Levinský, důvedoucí, předseda, Jan Klouček, tov. dozorce, místopředseda, Václav Novák, strojník, jednatel. — Za sdružení katol. mládeže: Josef K. Horčík, zedník, předseda, Josef Danielka, krejčí, místopředseda, Anna Svobodová, pokladní. — Za spošitelni a záložní spolek: Josef Majer, majitel oděv. závodu a odbor. učitel, starosta, Josef Pytlíček, rolník, zapisovatel, Josef Duda, strojmistr, předseda dozorčí rady.

Nechutice. A zase jsme nuceni odpovídati. Soc. demokr. »Rozhledy« totíž snaží se hájiti pokrokáře, kteří uměle vyvolali známou aféru. Dopisovatel žehrá na zdejší školní radu, proč nevystupovala dle rudého receptu. Jen nekaliť vodu! Vždyť přece může nyní vyšetřovati nikoli místní, ale c. k. okresní školní rada, uzná-li to za potřebné. Prý p. řídící donutil škol. radu, aby o věci jednala. Tohle jest vědomá lež, protože sám vlp. kaplan v zájmu své cti i všech zdejších katolíků energicky vystoupil, podal na p. Malinu žalobu c. k. okresní i místní školní radě, aby se pokrokářský charakter ukázal v nejvornější podobě. V »Ratiboru« dne 11. ledna velice chyťte se radího, že měli katolíci mlčet. To sebou mrskala chycená vychytralá štika, žádajíc mezi řádky o pardon. Vždyť přece předtím vyzývala naopak pokrokářská křka kapločky, aby promluvíli. Dát se zhanobit — a mlčet! Takovou maršrutu předpísal pokrokoví despotové a pomluvači katolictvu velmi často. Ale bylo to překvapení, když místo mlčení kněz zdejšího rušitele pokoje pohnal k zodpovědnosti před úřední tribunál! Sám původce aféry doznal skličně, že se »překalupíroval.« Ale z toho »přenáhlení« nejlíp jde na jevo, co by teprv bezcitná křka páchala, kdyby každý katolík na takové výpady mlčel! Proto »Rozhledy« měly raději raditi původcům aféry. Na jejich hlas po takové porážce kombinovaného útoku nikdo nic nedá. Vždyť přece tento list ujal se také pečlivě Horyny, a přece tento chránělec byl na základě zdrcujících svědectví odsouzen. Londýnem nyní ošťáslí sufražetky, u nás pak několik málo žen posedlých přemrštěnou emancipací. Na př. děti jdou ze školy, starší pokrokové zamračená dáma, aby se vyhnula křesťanskému dětskému pozdravu, zabočí rychle do sousedního průjezdu. Majitelka toho domu udiveně se ptá na příčinu toho počínání. »Ale — prosím vás, jdou děti ze školy a to je samé: Pochválen buď Ježíš Kristus! — Maně nám připadá na mysl přísloví o čertově bázni před křížem. Kdyby ty děti volaly na pozdrav »Sláva Ferrerovi!« — pak

by se již taková dáma vřdně usmívala. Věru jest to vážný dokument, jestliže ta dáma nechce slyšeti pochválení jména Ježíšova! Mohla to říci dávno dříve, než její choť právě pro vyznání své katolické konfese místo dostal. Nemusilo pak býti žádných rozpaků, až by si raději našel místo u židovského bankéře. Ten by se rozhodně nepozastavoval nad odporem proti katolickému pozdravu. Nebylo potřebí voliti dvakrát průjezd za »ochranu« proti katolickému zdravení. — Poněvadž víme, že ti, kteří svědčili ve prospěch vlp. kaplana, potají jsou vyzývání, aby vzali zpět své výpovědi, pronesené při úředním šetření, upozorňujeme na tento prohaný kníh příslušné kruhy. A svědkům radíme, aby ihned udali takového kapra, který sebou hází bezmocně v blátě. Jen se nebát, i kdyby drzost pokrokářská byla sebe větší. Na naší straně jest právo a to také zvítězilo jak v kružích slušné nechanické veřejnosti, která bohudík tvoří zde značnou většinu, tak před spravedlivým úřadem. A chce-li »pokrok« něco rozmazovat, povíme mu toho více.

Čáslav. Nový finanční ústav zahájil v brzkou činnost v našem městě. Na místě knihupectví p. Levého zřízena bude filiálka královéhradeckého Záložního úvěrního ústavu, jež slibuje našemu obchodnictvu a živnostnictvu ochotnou podporu ve všech jeho finančních záležitostech. Zřízení této filiálky překvapilo domácí naše peněžní ústavy a dotklo se nemile rozhodujících v nich činitelů. Rozčilení toto jde tak daleko, že se mluví o tom, aby na př. z výboru občanské záložny byli odstraněni při nejbližších volbách mužové, kteří přispěli k zřízení filiálky úvěrního ústavu. Rozčilení toto však jest nemístné, neboť že ústavy podobného druhu se v Čáslavi usaditi mohou, jest vinou jenom některých našich ústavů stávajících, které, ač by mohly, moderním obchodem peněžním se vyhýbají, spokojujíce se formami sice pohodlnějšími a snad zdánlivě bezpečnějšími, ale se stanoviska peněžního obchodu zastaralými aneb těžkopádnými. A hněvati se na jednotlivce, kteří založení filiálky umožnili, jest přímo směšné, protože jisto jest, že každý z těch rozlobených by byl stejně ochotně a radostně poskytl příbytek i pomoc královéhradeckému ústavu, jenom kdyby o to byl požádal. My vítáme myšlenku zřízení této filiálky, jsouce jisti, že bude to k prospěchu našeho města i jeho obchodních a živnostenských vrstev. — **Lidová škola**, zřízená péčí osvětového svazu, těší se letos velmi hojně návštěvě. Bývá účastníků průměrně vždy přes sto, zvláště bojně viděti vojínů. Přednášky bývají vesměs věcné s vystřiháním se všeho, co by mohlo jakýmkoliv způsobem vnútřního přesvědčení přítomných se dotknouti. Neshledali jsme aspoň až na jeden případ vybočení z této zajisté správné a chvalyhodné objektivnosti. Pravíme až na jeden případ, kdy přednášející p. Dr. Bondy z Kutné Hory mluví o potřebě a přepychu, se vyjádřil, že již staří církevní otcové byli proti přepychu, ale v tom smyslu, že za přepych považovali vše, co může jakkoliv zpříjemnit pozemský život, a tak zavrhovali na př. vědu, umění, ba i čistotu těla a vychovávali z lidí poustevníky. Nechávejíce stranou ono tvrzení o vychovávání poustevníků, čemuž odporuje přece účastenství křesťanů na veřejném životě od prvých dob, jakož i tvrzení o zavrhování čistoty těla, což jest prázdňá fráze, upozorňujeme jenom na nevěcnost tvrzení, že církevní otcové byli proti vědě. Jest přece známo, že, měli-li Židé nižší a vyšší školy (Beth-Soferim a Beth-Midraš), měli křesťané již od prvých dob školy podobné, z nichž v století třetím a čtvrtém byly zvláště slavné školy Antiochenská a Alexandrijská. Na této škole učilo se gramatice, rhetorice, poesii, filosofii, astronomii, music, arithmetice a geometrii, všem oborům tehdejší vědy a učitelé byli právě oni církevní otcové a spisovatelé. Jmenujeme jenom Pantaena, Klementa, Origena, Hierakla atd. A to, co bylo v křesťanském starověku, bylo i v křesťanském středověku, jak právě nyní nepředpojatá kritika všeobecně uznáváti počíná. A nejnak bylo to i s uměním. Že nebyli proti umění jako umění, toho nejlepší důkazem jsou přece nejstarší křesťanské chrámy se svojí architektonickou a plastickou výzdobou. Doufáme, že tímto si posluchači svůj názor opraví. — **Dívaldo.** Německý škvár: »Bratři sv. Bernarda« proběhl, jak se při nynější všeobecné ať již přirozené nebo nucené protiklerikální náladě obecnstva rozumí, přes naše jeviště s mnohým potěskem. Vždyť se také páni herci přičiňovali, někteří, aby ty pátery představili, jak se patřil, obětovali na to i vousy. Kdyby to spisovatel této hry Ohorn byl viděl, byl by se jistě radostí rděl. On vytvořil, kutý Němec, který provozoval honorář za svůj kus věnoval německému Šulfrajnu, nemohl by mít přece větší radosti nad tu, když by viděl, jak v pověstné Žižkově Čáslavi ochotníci obětují své síly i své vousy na oltář Germanie. Pan režisér, který kus tento vystavil, může mít radost ze své práce! Jen bychom věděli rádi, kolik asi bylo ve prospěch Šulfrajnu zaplacení. Aby tak naposledy přišel ještě diplom čestného členství! Pardubický pokrokářský list, který si kus tenté tak liboval, a který ve hře takových kusů viděl nejlepší oslavu Žižky a Husa v našem městě, mohl by býti k tomu zaslanému honoráři přiložen, aby naši »uvědomělost« ještě lépe dokumentoval. — **Oprava chrámu.** Veliká škoda, která na střeše chrámu byla poslední vichřicí způsobena, volá vždy hlasitěji po opravě. Proč se k ní nepřistoupí, nevíme, neboť prežd jest přece dostatek a o dělné síly by také nouze nebyla. Potřeba opravy jest tím akutnější, že na jaře opakují se u nás silné vichřice velmi často a tak by se státi mohlo, že pobourána bude střecha ještě více. A kdyby toho ani nebylo, jarní deště také nejsou chrámu na prospěch. Právě nyní jest viděti z opadávající omítky v kostele, jak velice uskořilo

prosáklé vlhko, jímž odkryté zdvo za opravy trpělo. Myslíme: čím dříve, tím lépe kostelu i záduší.

Vys. Veselí. Ději se to nyní hrozné věci. Kněží nechť již ani křtí, budou to asi zakuklení volnomyšlenkáři nebo pokrokáři. Jedním z nich je jistě zdejší dp. Knap. »Tak to dál jiti nemůže a nesmí,« rozčilil se kterýs občan, který z Veselí žije, z občanstva tyje a proto pro obecnostvo pracuje, i sedl a psal psaní o tom do »Pokrokových Listů«. »Věru, poměry jako v Turecku, naříká bolestně. Aby mu žalosti nepuklo srdce, sdělujeme, že jen jednou nemohl dp. hned posloužiti — když přišli se křtem pozdě — a to proto, že musil konati odpolední pobožnost, bylo to v neděli. Jinak vždy, ne ovšem v každý, ale v ustanovený, nebo předem vyjednaný čas křtí. Vaše povídání o chudých bylo by dojemné, kdyby bylo pravdivé a kdybyste nezáviděl kousek chleba těm, kteří ho ná faře nalézají. Tak jen vždy soudit pěkně mírně, křesťanský a ne hrubě, nekřesťanský! Kdo vymýšlí o bližním něco zlého, o tom říkáme, že pomlouvá. Každá pomluva je ošklivá nepravost, poněvadž se jí bližní okrádá o nejdražší statek — o čest, ale nejhanebnější pomluvou jest ostouzení (bližního ve veřejných listech a takovou bylo celé vaše psaní od počátku až do konce. Tim myslím, že jsme také uklidnili všeobecné nářky, jež povstaly v poslední době na naše duchovní katolické správce.

Stavba nového chrámu v Náchodě. K uctění světlé památky nezapomenutelné zvěčnělé choti své urozený pán Josef rytíř Bartoň z Dobenína, rytíř řádu císaře a krále Františka Josefa I., čestný měšťan náhodský, bývalý velezasloužilý starosta okresu i města, zakladatel sirotčince, velkopřímýslník a továrník, zaslal spolku pro vystavění nového chrámu Páně sv. Vavřince v Náchodě vkladní knížku spošitelni, znějící na zvláštní fond zvěčnělou paní Annou šl. Bartoňovou z Dobenína ku postavení nového chrámu Páně sv. Vavřince v Náchodě založený, v sumě 1000 K, za kterýž skvěle zářící, velkoudušný dobrý čin se vyslovuje úcty plné uznání s nejvícejšími díky. Tim dosáhl stavební fond chrámový výše 124.182 K 61 hal., ja dle stanov vesměs vinkulované uložen. Za další podporu a přízeň se žádá.

Panu pisateli zpráv »z Kladna u Hlinska« a »z Vojtěchova u Hlinska« v »Hlasech z Posázaví«. Tedy další opakování hodinu pane pokrokáři! Hovoříte jste dost dlouho. Nyní tedy klidně sedte a poslouchejte zase hlas jiný. Chtěl jste jako čistokrevný pokrokář obšťastniti osadníky svou vládou. Vždyť se pokrokáři také všude jinde šplhají hned na nejvyšší střechy, aby na všechny strany poroučeli. Ale nikdy, které jste spřádal, šeredně se vám popletly. Začal jste s hasiči: ti odmítli. Zkusil jste, co váš obchodní úsměv zmůže u mládeže: ale i ta poznala brzy váš charakter. A odvažujete se chlubiti se svou opravou ve »Venkovanu«? My přece nejsme tak neuvědomělí, abychom nevěděli, jakým důkazem pravdy jest oprava vynucená na základě paragrafu, který zavazuje redakci k otisknutí opravy každé. Takovou opravou jste neporazil nikoho. V jednom z posledních čísel »Venkovana« nabízí předseda kladenské skupiny důkaz pravdy. Tohle přece stačí! Proč jenom tak horlivý sudíč tedy náhle se bojí soudního projednání? Dva učitelští právníci se hledali, až se našli. Organisovali se v právníckém ohledu znamenitě. Jeden se soudí a druhý mu shání svědectví — a naopak. A protože nyní právnícký vřhlas selhal v přičině udolání faráře na dobro, ulevuje stisněné nitro svému vzteku a spoň v pokrokářském časopise. — Pan učitel Švadlenka se zlobí pro kritiku, jakou pan farář věnoval hrozbě o žalobě. Inu — ta náhlá bázlivost u sudíče byla přece jenom komická. A teď oba kolegové si myslí, že pan farář zavinil, že místní školní rada a obecní výbor nechťeli poslušně ke škodě obce pánům sloužiti. Zatím však má pan řídící největší zásluhu o to, že pan farář začal si všímáti poměrů na Kladně. Pan řídící přece žádal bez udání důvodů, aby pan farář převzal na Kl. vyučování za vlp. Strnada. Zkrátka chtěl dělat konsistor a vikáře. Pan farář odmítl. Hned nato však kaplan faráři řekl, že raději zažádá jinam, bude-li nucen do Kladna docházeti. Bylo škoda ztratiti kněze tak horlivého a velice vzdělaného. Proto pan farář se uvolil do Kladna choditi sám. Nyní ovšem začal duchovní správce jasně poznávati působení dvou vychovatelů. Poněvadž farář byl vyzván k docházení do míst školní rady, seznal tam, že Kladenská měli svého řídícího až po krk dosti. Mnoho viděli a mnoho platili. S kým pan řídící neměl sporů? Pěkně děkujeme za takové taky-demokraty, kteří hned se zlobí, odepře-li jim někdo slepou poslušnost. Nerozešel se po dobrém ani s porodní bábou, ačkoli přece při narození synka zapomínají i otcové hašteviti na řádní spory. A proč šlapal pan Švadlenka z kraje chrudimského výš a výše na hory? Že by ho tolik lákal výhradně čerstvý vzduch, tomu nikdo neuvěří. Byl nám sem presentován ze služebních příčin k »veliké« radosti naší (to jest pro spory v obci). — Ale korunu humanitě projevují pánové tím, že nazývají pana faráře posměšně dědouskem a smějí se, že jest jako věchýtek. Inu — jsme přesvědčeni, že pokrokářům se vždycky líbí lépe hrdlo které umí hodně křičet a zalívat. Kdo nežije na cizí útraty, snadno vyhlíží jako věchýtek. A jak dovede takový pokrokář slídit, čenichat, inkvisičním okem pronásledovat, aby aspoň nalezl záminku k pošpinění kněžského charakteru! Jen pozor na křehkou nádobu vlastní! Nač — prosíme vás — neustále myslíte, když se vám dle vašeho špehování zdají všechny kroky farářovy věsti k nemravnosti? Píšete o »častých« cestách farářových na zastávku pokřikovskou, o jždě do Hradce, o ulici za kostelem sv. Ducha. Človče, žasneme! Nejste Hradečanem a přece tu ulici

dobře znáte! Jak to přijde? Ale já řeknu krátce. Zeptajte se železničního strážníka p. Mattara, kterého jste poučoval tak „moudře“ o potopě světa a Písmě sv. (nebo jeho zástupce), kolikrát do roka ze zastávky farář někam jede. A ten vám musí dosvědčit, že jste napsal se vši otrlostí lež. Ale neurvalost „Hlasů z Posázaví“ stoupá ještě dalším revolverovým útokem. Prý k sobě pan farář zve nevěsty na večer bez ženicha... Die arnautské manýry napsáno „prý“, ale ani jediný příklad neuveden, nejmenována nevěsta ani jediná. O tom kriminálním výlevu slepého vzteku netřeba šířit dalších slov. Ale tolik jest jisto, že panu faráři se nevyhýbá žádná počestná dívka nebo žena. Zato však se vyhýbají hodně daleko a s velkou bázní dvěma pokrokářům. O tom by mohly „Hlas z Pos.“ napsati celou kroniku, kdyby chtěly. Zatím tedy tyto řádky. Víme ovšem, že by pokrokář musil přestat býti rázem pokrokářem, kdyby ho měly tyto řádky napravit. Musí se znát dobře tvrdá kůže takových mstivých lidí, kteří ve dne v noci přemýšlejí, jak by si (ovšem v zájmu „pokrokové humanity“) schladili na někom záhu. K zpytování vlastních činů nedají se dohnati ani heverem. Ale nutno poučiti veřejnost, jací lidé dělají nejochotnější reformátory. Zároveň pak musí se pánové přesvědčiti, že jejich spády až příliš dobře známe.

Moravská agrární a průmyslová banka, filiálka v Chrudimi. Nově utvořené představenstvo filiálky sestávající z p. MUDra Karla Schmoegra, lékaře, rytíře řádu Františka Josefa atd. a majitele statku v Chrásti, jako předsedy a p. cís. rady Bohumila A. Keila, předsedy obchodu, gremia atd., majitele realit v Chrudimi, konalo dne 14. t. m. ustavující schůzi a započalo tím svoji činnost.

Litomyšl. Od 9. do 13. března konal v našem městě dp. K. Lerch, S. J. z Hradce Králové s velmi dobrým úspěchem čtyřdenní pobožnost (Quadrimum). — Dne 12. konána od téhož důst. pána rekolekce pro duchovní vikariátu zdejšího, k níž se dostavili důst. páni až z nejvzdálenějších končin vikariátu (z farností německých) a místní duchovenstvo z města všeko. — Jednota katol. panen a paní sešla dne 16. t. m. v místnostech katol. jednoty hru z prvních dob křesťanských. Činnost této jednoty jest vši chvály hodna. Jest si přáti, aby katol. jednota paní a dívek svou zdárnou činnost na širší kruhy paní a dívek navazovala. — Jednota katol. mužů a jiných přijala na neděli květnou v počtu hojném svaté svátosti.

Dobruška. Tři hoši si zde utvořili vzájemně podpůrnou společnost na kradení. Zvlášť věnovali pozornost p. hostinskému Šťáskovi, kterého obrali asi o 50 K. Nyní již jsou jména pachatelů zjištěna. Přistě přineseme podrobnosti jakož i jiné zprávy.

Z Ústí n. Orli. (Hudba chrámová.) Dne 21. t. m. na Velký pátek o 7. hod. večer provedeno bude řízením p. Julia Kociána „Stabat Mater“ pro smíšený sbor a varhany od Fr. Witta a „Miserere“ pro smíšený sbor od Caeciliniho. Varhany hraje p. Fr. Špindler. Na Hod Boží Velikonoční provedeny budou řízením p. Petra Kociána, ředitele kůru, tyto skladby: „Vidi aquam“ od J. N. Škraupa. Slavnostní mše z D od Ignáce Raimanna, Graduale pro smíšený sbor od Fr. Skuherského, Offertorium od Jos. Grubra. „Pange lingua“ z A-dur pro smíšený sbor od Petra Kociána, ředitele kůru.

Vyznamenání. Dle vydaných seznamů vyznamenání z mladoboleslavské výstavy vidno, že opět jak obyčejně, přes velikou účast vystavovatelů z oboru nábytku zachovala si opět čestné svůj primát česká továrna nábytku a koberců Adolfa Novotného a spol. v Týně u Orli, neb jí jediné z celého toho oboru udělena nejpřednější cena, zlatá výstavní medaile a mimo to i dělnictvu za zdatnost, která jest zřejma z uměleckých tvarů, výstavní čestný diplom. Blahopřejíce, přejeleme dalšího zdatu.

povědi vyhýbavé. Řekl, že jest socialista a prohlásil, že bude mluvití určitěji teprve na komisariátu. Nástupcem krále Jiřího jest korunní princ Konstantin.

Dr. Stránský ochráncem velkokapitálu. Dr. Stránský se ve finančním výboje ukázal ne zástupcem lidu, ale zástupcem velkokapitálu. Hlasoval proti malému lidu a na prospěch kapitalistů — jakým on je sám. Velkokapitalisté zůtvě se bránili nahližením do knih, aby jejich příjmy nemohly býti zdaněny, tak, jako zdaněn každý haléř příjmů malého člověka — zejména osobní daň z příjmu. Při dosavadním vyměřování osobní daně z příjmů doléhala berní povinnost nejtíže na drobné a střední poplatníky, kteří v mnohých případech musili zaplatiti daň z většího příjmu než ve skutečnosti měli. Naproti tomu byly berní úřady úplně bezmocny proti velkokapitalistům, z nichž mnozí dokonce vypočetli, že nemají ani 1000 K ročních příjmů. Drastickým toho dokladem je známý moravský cukrovarník a milionář baron Kürschner, který dle vlastního přiznání „prý“ nemá ani 1200 K ročního příjmu. Ještě křiklavější případy byly úředně zjištěny. Ve dvou případech přiznali kapitalisté, že mají ročního příjmu 30.000 K. Berní úřady jim nevěřily a zavedly šetření. Oba, když viděli, že je zle, pojednou sami přiznali, že mají po 600.000 ročního příjmu. Tito tedy po celou řadu let platili po 942 K ročně daně, kdežto ve skutečnosti měli platit po 28.000 K ročně daně, což činí rozdíl u obou 54.116 K ročně, o kterýžto obnos byl stát okraden a který při 10 letech činil 541.160 K. Celkem možno odhadnouti ztrátu, kterou stát od zavedení osobní daně z příjmů až do dneška podvodý kapitalistů utrpěl, nejméně na 300 mil. korun. A tyto obnosy, o které byl stát okraden, musily klopiti střední vrstvy, aby pokladna státní nedoznala úbytku. Hanebné prorady na malém lidu dopustil se dr. Stránský sám z českých poslanců.

Jak těžce umíral Bismark. Poslední chvíle tohoto železného kancléře byla hrozná. Vzpomínal na veškeré zlo, jež napáchal. Před shromážděnými pravil sám k sobě ve zlé předtuše: „Těžko mi v duši. Po celý svůj dlouhý život nikoho jsem nečinil šťastným, ani přátel svých, ani rodiny, ani sebe sama. Vykonal jsem mnoho zlého, mnoho... Byl jsem původcem tří velikých válek. K vůli mně padlo na poli válečném 80.000 lidí, které nyní oplakávají matky, bratři, sestry, vdovy. Vše to stojí mezi mnou a Bohem. V celém životě neměl jsem radosti a nyní cítím se nešťastným.“ Životopisec kancléřův Brusch, který byl přítomen vyznání Bismarkovu, dodává: „My všichni seděli jsme mlčky, slyšíce tato slova kancléřova a viděli jsme, jak těžké slzy kapou po tváři jeho.“ — Člověk se zachvěje, čta v životopise „slavného“ tohoto muže o tomto jeho skonu. — Když si přál císař mrtvolu viděti, přibuzní prý ani nechtěli mu ji ukázati. Jak je z novín známo, také mu ji neukázali. Bismark si totiž rozdrásal tvář nehty.

Professor Ninger. Časopisy přinesly zprávu o úmrtí slechetného, vlasteneckého prof. Ninger, rodáka choťbofského. Zemřel tento skromný muž 3. března u věku 86 let. Byl na píseckém gymnasiu lidumilným otcem studentů. Ze hlasoval pro deklaranta Šobra, byl suspendován a měl se hlásiti o nové místo. Leč energický Ninger neustoupil, zůstal v Plsku jako „předčasný pensista“. Pro zajímavost uvádíme, že byl vřelým zastancem našich Rukopisů. Vyjádřil se: „Dokud bude Čech milovati svou vlast a rozpomínati se na předky své, dotud nevejdu básně ty v zapomnění.“ — Zesnulý byl velikým ctitelem biskupa J. V. Jirsíka a častěji kladl důraz na jeho heslo: „Bůh, církev a vlast!“ Napsal v příčině křesťanské národa českého v „Historii literatury české“ na str. 48.: „Nejslavnější mezi nimi místo náleží bez odporu kněžím. Ti živěji než kdokoli jiný cítili potřebu vzdělávati jazyk národní, nebo obcující s lidem musili s ním mluvití po česku ve zpovědnících, s kazateli i ve školách. Cítili ho ti mužové znalce se v jazyce národním, psali knihy i poučné i zábavné, zakládali knihovny a propůjčovali se radami svými městským ochotníkům při hrách divadelních.“ — O jeho skromnosti zbytečně mluvití, bylť Ninger jedním z těch, kdo se nevnučili, kdo nehledali v hluku života impressaria své činnosti v různých listech i přátelích. „Po chvále nebaž, ale stále dělej, co pochvaly hodno“, tato slova Komenského snad nejlépe by charakterisovala činnost zesnulého. A konec života jeho? Jako křesťan katolický odešel smířen se světem i Bohem. Vroucnost jeho víry ověřila a zkrášlila dny jeho poslední. Mimoděk přicházejí na mysl slova Šmilovského: „Narozen není nic, život mnoho, spravedlivá smrt všechno!“ Ningerova láska k rodné zemi a jejím památkám, Ningerova víra v Boha, Ningerův činný život i křesťanský jeho skon buď všem jiskrou v budoucnu plamenem zářícím! Poslední slova jeho „Historie literatury“ stanou se věštbou účinnou pro náš český život: „Doufejme pevně, že národ náš vydobude sobě toho, čeho k úplnému vítězství se ještě nedostává, nebo, Čech-li se sám neopustí, Bůh ho neopustí.“ — Tolik aspoň jsme zde vypsalí z budějovického „Hlasu Lidu“, protože listy pokrokové a liberální při svých chvalotech zapoměly referovati o náboženském smýšlení slechetného muže.

Lidová reforma zasnoubení v Americe. Amerika jest zemí neustálých překvapení. Tentokrát zraky veřejnosti americké upírali se s velkým zájmem k Češe paní Ticháčkové, chotí bohatého majitele továrny na mrámorevé výrobky v St. Louis. Tato paní nejdříve si přehlé hlavu studováním různých theoretických soustav o manželství, spoléhajíc se na vlastní životní zkušenost. Cvičíc ve své domácnosti služby, aby se staly manželkami jejích synů. Sprostředkovala již tři sňatky a praví, že také ostatních šest synů bude mít nejlepší příležitost

tím způsobem se oženit. A také otec této zajímavé rodiny devíti synů a jedné dcery má svůj systém. Jakmile který syn dosáhne stáří 16 roků, stane se členem otcovy firmy. Pan Ticháček právě vzal do svého „partnerství“ svého osmého syna. „Matka se chlapcům postará o ženy a já o živobytí“, pravil o tom. Paní Ticháčková se lidí pravidlem, které jí dosud nikdy nezklamalo: „Je-li některá služka dost dobrá, aby v rodině pracovala pět roků, je dost dobrá, aby se stala manželkou mého syna.“ Za těch pět roků ovšem se jí dala plná příležitost naučiti se domácím pracem, kuchaření a potom nepochybně také poslušnosti vůči své paní, kteréž si musí vážiti. Paní Ticháčkové se nyní dostává tolik nabídek od dívek ze všech států, které chtějí u ní sloužiti, že ta paní jejich ani čísti nestací.

Zrušená koedukace. Sbor obecních starších v městě Barmen v Prusku usnesl se nedávno zrušiti na obecních školách dosavadní koedukaci chlapců s dívkami a zavésti vyučování odděleně dle pohlaví. Vrchní starosta a krajsí školní inspektoři vyložili v pamětním spise, že oddělené vyučování má mnohem větší paedagogickou cenu než system koedukace.

Skandální poměry ve francouzské škole. Ve Francii odstranili ze škol kříž a jak to v nich nyní vypadá? Spolek rodičů žáků z gymnasia v Lille zaslal francouzskému ministru vyučování list, ve kterém se praví: „Čím více program svůj zdokonalujete, čím více vědomostí vtlučkáte do hlav dětí našich, tím méně umějí. Mají průměrem denně pět hodin vyučování, jsou nasycováni nejružnějšími moudrostmi, ale nemají ani potuchy o tom, co za našich dob poslední školák z obecné školy. Pozbyli porozumění pro pravopis. Zvatají trochu anglicky, trochu německy, ale jména největších klasiků cizích jsou jim stejně vzdálena jak Faraonové třetí dynastie. Žáci nemyslí, nesoudí, nechtou, nechtí. Co pak vlastně dělají ve škole?“ — Dle zpr. o školách francouzských není tento list rodičů bezdůvodný. Nedávno na příklad projevili žáci jednoho gymnasia pařížského úžasnou nevědomost. Nejen na Moravě — jak se ukázalo na neslavné paměti pokrokové ústavu ku vzdělání učitelů v Přerově — ale také všude jinde jsou pokrokové školy instituci na zlenivění myslí mládeže, což nejpáději dokazují výsledky školství francouzského.

K stěhování do státu Pará, Brazílie. Jistý Maximus Neumayer zamýšlí ve státě Pará (Brazílie), území ležící při dráze Bragancké (Estrada de Ferro de Braganca) osaditi rakouskými vystěhovalci. Území, které má býti osídleno, dlužno však označiti za nevhodné pro evropské vystěhovalce následkem tam panujících špatných zdravotních poměrů. Větší počet španělských rodin, které před několika lety v této krajině se usadily, byl pro špatné podnebí již v krátké době nucen krajinu tuto opět opustiti. Před stěhováním se do zmíněného koloniálního území se tudíž důrazně varuje.

Z Útulny slepých dívek v Praze-III., ostrov Kampa č. 33. Již třetí nevidomou dívku musela správa Útulny slepých dívek v Praze na Kampě opatřiti nejprve v nemocnici a pak poslati domů zemřítí na tuberkule. Ubohé z té bdy, nouze a strádání venku přinesly si zárodek souchotin do Útulny. Co jich venku zapomenuto, spíše podobnému neštěstí vstříc. Proto správa Útulny zavedla nyní lékařskou prohlídku při přijímání dívek, aby aspoň tuberkulosou stížené do Útulny nepřišly a ostatní na zdraví neohrožovaly. Pravíme aspoň, neboť vedle hrozného neštěstí slepoty jsou v Útulně některé dívky stíženy skrofulosou, krvácením, mdlobami, jiné slabostí mozku, srdeční vadou, ba i padoucností, takže možno říci, že v Útulně slepých dívek jsou vedle některých osiřelých, které nikoho na světě nemají, i ostatní ústavy částečně zastoupeny. A když chudoba, sirota, rozmanité neduhy se s tou věčnou tmou slepoty v ubohých nevidomých dívkách spojí, zda nejsou taková stvoření soucitu hodna? Proto správa Útulny slepých dívek v Praze-III., na Kampě tak často volá: Smlouvejte se! Za každý milodar poděkují dívky samy.

Vzorný zástupce lidu. V minulých dnech napsal brněnský „Hlas“: Probošt dr. Stojan konal od svátků vánočních již 78 politických schůzí v obou svých volebních okresech, aby zpravil své voliče o činnosti obou zákonodárných sborů a vyslyšel přání jejich. Míval denně pravidelně tři čtyry schůze za neobyčejné účasti vděčného voličstva. Nyní, pokud dle doma několik dní, vyfukuje zase neunavně četnou korespondenci. Jsou to sta dopisů, jež denně bývají vypravovány z jeho kanceláře. Překážka, že vdp. proboštovi nezbývá času, aby mohl přímým psychologicky zachytiti, s veřejností sdělit a budoucím věkům zanechat kus duše našeho lidu, jež se mu tak široce otevírá a dává upřímně poznati jednak na schůzích, jednak v těch nesčetných dopisech, jež denně docházejí. Málo komu jako dru. Stojanovi jest přáno tak hluboce nahlédnouti do našeho lidu a poznati jeho stesky i radosti, přednosti i vady, přání a tužby.

Ještě o školách katolických. Anglická vláda poslala svého agenta, p. F. H. Dalea, do Irska, aby tam vyšetřil stav jak vládních, tak i soukromých škol. Úřední zpráva o klášterních školách, řízených řeholními osobami, jest: „Pořádek a směr klášterních škol jsou výtečné a učebný pokrok je znatelně lepší nežli na obyčejných školách národních. Není možno pochybovati o podivuhodném vlivu, jež učitelky těchto (klášterních) škol na své žactvo mají, ani o užitečnosti ohledně zvyku čistoty, pořádku a neodkladné poslušnosti. Byl jsem mile dojat v každé klášterní škole, kterouž jsem navštívil, vědomostí a zájmem řádících, i když samy neučily, ohledně všech podrobností školní práce a organizace, jakož i ochotou, s jakouž přijaly každé zlepšení, každou

**Dokonalé opravy a pozlaccování
oltářů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlaccování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 55
Umělá polychromie
soch a křížův. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě křesť. náhrobní, nástinové a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Různé zprávy.

Král řecký Jiří zavražděn. Panovník, který obětoval blahu svého lidu všechny síly své, myslil, že sami zločinci budou mít trochu rozvahy a života jeho ušetří. Stařec 68letý dával se na vycházkách provázeti pouze jednou osobou. Leč v Soluni dne 18. t. m. na procházce o 5. hod. 20 min. byl zasažen do srdce výstřelem ze zákeřného revolveru, takže klesl v smrtelném zápasu do náručí svého křídelského pobočníka Frakundise. Vrah Schinas jest řečem a prý to jest individuum úplně schůtralé. Hned po činu byl zadržen a na otázky dával od-

novotu, kteráž by žactvu jejich prospěla. Také se zde vynořuje větší počet předmětů nežli na obyčejných školách národních. Tak píše o klášterních školách protestant, Angličan, který katolíků v přílišné lásce nemá.

Proč se nezdařila »pokojná« stávka v Belgii. Bylo vydáno na venek heslo, aby připravovaná generální stávka belgických soudruhů byla strašlivá svými hospodářskými následky, ale pokojná svým vystupováním. Ale kdo ví, jakou školou prošli belgičtí soudruzi, nebyl ani na okamžik v pochybnosti, jak ten »pokoj« v případě zápasu největšího ze všech dosavadních dopadne. Lidé, kteří se napáchali tolik násilností i v dobách méně pohutých, nemohli se státí pojednou beránky. A také obchod revolvery a pistolemi rozkvetl v únoru tak, jako nikdy předtím. Na denním pořádku byly krádeže dynamitu. Jeden jediný agent lytýšské továrny na Browningovy revolvery prodal asi za 14 dní 3500 kusů těchto zbraní dělnictvu v Charleroy. Ve všech dolech ztrácelo se mnoho dynamitu a na nádraží ztratila se dokonce celá bedna této výbušné látky. Onehdy Bruselský starosta Max sezval starosty hlavních měst devíti belgických provincií k poradě o opatřeních na generální stávku. A těchto devět mužů (z nich sedm je »antiklerikálů« a jen dva katolíci) jednomyslně přijali tento projev: »Je nebezpečí, že stávka pro veřejný pokoj bude nebezpečím vzdor všemu ujišťování soc. demokratů o opaku, poněvadž budou se dáti násilnosti. Oproti vládě je tato stávka vyděračným prostředkem, který není přípustný. Z těchto důvodů zapisávají shromáždění soc. demokratickou stranu, aby upustila od generální stávky.« Tento projev jednomyslně přijalo sedm »antiklerikálů« a dva katolíci. Ze ostatně soc. demokratů vůdcové nešetřili před stávkou jen svých hrdel, ale to však úzkostlivě také šetřili své kapsy, toho nejlepší důkaz podává hlavní orgán soc. demokracie belgické ve výkazu sbírek na stávkový fond: soudr. Vanderveke, milionář, hlavní organisátor stávky, v předvečer zápasu dělnického daroval na stávkový fond celých — 100 franků. Deset belgických soudruhů, kteří byli vysláni do basiléjské katedrály k mezinárodnímu soc. demokratickému sjezdu, sebralo mezi sebou na týž účel 32 franků. Nota bene jsou to samí dobře situovaní lidé. Byl mezi nimi i soudruh a volnomyšlenkářský předák Farnémont, majitel domů v Bruselu, muž, jehož roční příjem obnáší 50.000 franků.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, kazatelny,
levně provádí absolvent a. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Skvrna na českém protestantismu. Tak nazván pan Emerich Dítě, továrník v Humpolci. A proč? Pan Dítě dle »Husa« jest dobrodincem evangelického sboru — ale dává daleko více římskému kostelu. Postavil opatrovnu pro děti tří konfessí, ale — světil ji jeptiškám. Tohle jest prý falešná tolerance. A »Hus« káže podle staré, již velice ošepané metody: »Dlouholetá poroba, veliký útlak našich otců se strany římské... Vždyť znáte neustálou písničku evangelického kolovrátku. Tu jest potřeba několik poznámek. Evangelici mají právo tázati se onoho továrníka, zda jedná důsledně. Ale nazývají hned skvrnou na protestantismu muže, který podporou katolického kultu přece podporuje občany věřící evangelii — k takovému odsouzení rozhodně práva nemají. Jestliže samy radikální Francouzi nyní volají jeptišky zpět, věděli jistě i pan Dítě, proč právě povolává řeholnice k opatrování dětí katolických i evangelických. Zkrátka jiné síly se tak neosvědčují — a nejméně se osvědčují diakonisky. Ale zvlášť významná jest jiná okolnost. Jsou totiž čemí a vynikající protestanté, kteří se spojují s volnomyšlenkáři na potírání nauky netoliko katolické, ale také evangelické. Jsou protestanté, kteří pomáhají ve spolku s notorickými nevěrci podvracetí důvěru k evangelii, kteří pomáhají vyvracetí základy křesťanství vůbec. Kdy nazval »Hus« takové bojovníky skvrnou? I kdyby na vlastní církev platili nechtěli, odpustí jim podkopnou práci, namířenou proti evangelii, jen když vidí, že řítkci se trosky dopadají dřve na hlavy katolíků, než evangeliků. Kdo má skutečnou lásku k evangelii, vždycky se spíše spřátelí s věřícím Dítětem, než s nevěrci, kteří si dávají jméno protestantů zcela falešně. Katolíci i evangelik prohlašují zcela souhlasně Písmo za slovo Boží, volnomyšlenkář však nemá nic pilnějšího na práci, než prohlašovati evangelium zcela bezdůvodně za předivo bajek. Které tábory jsou ideově bližší, pozná přece i slepý. — A nyní snad jest čas poukazovati s důrazem na krvavé spory, které se odehrály před třemi stovkami let? Chcete odsuzovati katolíky k věčné nesnášlivosti? S dovolením — vždyť přece v tehdejších dobách také evangelici pronásledovali katolíky se vším fanatismem. A kdo se odváží z toho usuzovati, že nynější evangelik musí býti zrovna takový, jako první žáci Lutherovi? Nyní přece katolíci evangelikům ani tendenční překlady bible neberou, neprotestují proti svobodné konfessi výchově evangelické mládeže, nevyhánějí evngeliků z jejich chrámů. Zato však rozhodní katolíci zakoušejí nejhorší pronásledování radikálních židů, kdykoli chtějí založiti na vlastní účet katolické gymnasium, paedagogium a podobně. Evangelici mají pokoj jak od katolíků, tak od židů a volnomyšlenkářů. — Kdo tedy nyní obrací svou pozornost výhradně k dobám minulým, zůstává slepým pro přítomné poměry, chce býti skutečným zpátečníkem, jemuž

obory dneška a budoucna unikají. Jestliže pan Dítě věnoval něco na katolický kostel, pak ovšem nejedná právě v intencích evangelické církve, ale skvrnou protestantismu jsou jen ti protestanté, kteří evangelicvi jak Lutherovo tak Kalvínovo, jak českobratrské, tak heidelbergské vyvracejí z kořene.

Touha po odborném vzdělání. Jak ve svém programu tak na schůzích agrárníci zdůrazňují potřebu, aby školy pro odborné vzdělání rolnického dorostu se co nejvíce rozmnožily. Ale co platný fráse, jestliže nepůsobí tam, kde by měly vzbuditi nejvíce interessu? Strana agrární utápěla své sly v politice tolik, odvracela napadáním jiných stran tak intenzivně své stoupence od prací nejdůležitějších, že se tito ani nyní příliš nestarají o pokrok odborný. Na příklad noviny sdělují, že první ročník rolnické školy v Klatovech navštěvuje 12 žáků a druhý pouze pět žáků. A to v kraji tolik agrárním! Dle toho by pak náklad na každého žáka vyžadoval ročně 2000 K. Není na místě otázka, zda skutečný výsledek odpovídá velikému nákladu? Nebude-li se racionelně hospodařiti na poli, nebudou-li se spláceti fádne hypotéckární dluhy, pak nezachrání rolníky ani politikafení největší, pak mu neprospěje ani stonásobný zákaz dovozu srbského dobytka. Mají-li školy rolnické dostáti svému úkolu, pak jest nejnmutnějším předpokladem skutečná chuť ke studiu v nejširších vrstvách našich zemědělců.

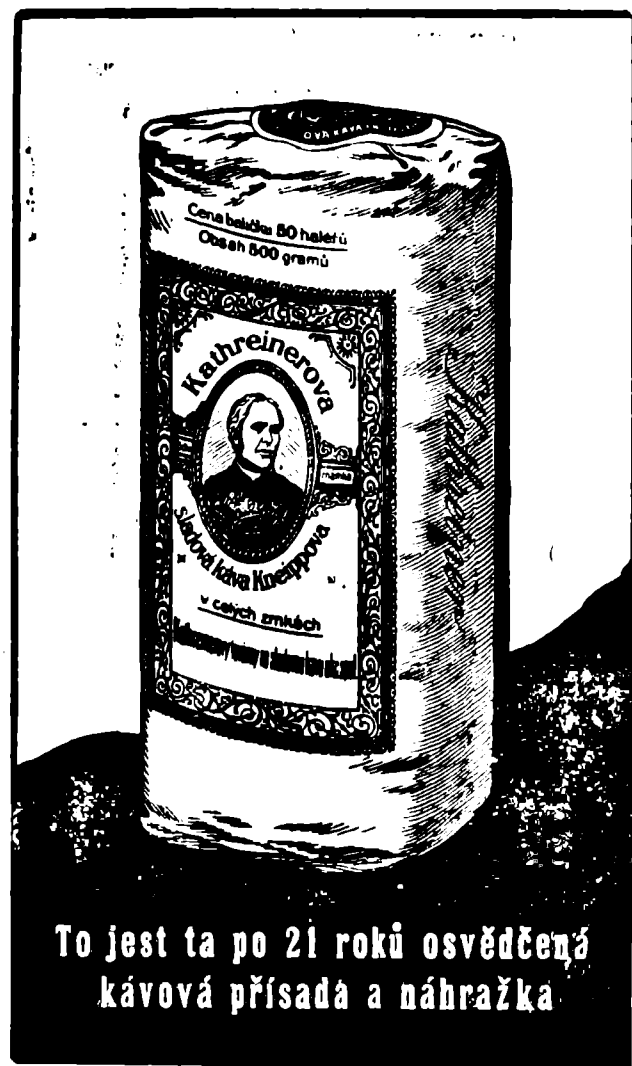
Pozdní horlivost. Oposiční agrární »Lidové Listy« napsaly o nynější taktice oficiálního agrárního vedení: »Teprve dnes, když očekávají vůdci oficiální svůj brzký pád pro nespravedlivé zastupování lidu venkovského a pro přílišné hromadění diet a sinekur, pro které neměli kdy si vzpomenouti na ten drobný venkovský lid, hledí uplatňovati ve skutečnosti heslo »Venkov jedna rodina«, by ten důvěřivý český lid drobných vrstev venkovských ještě jednou sedl jim na lep a udržel je na jejich dnešní výši. To se jim nepovede, raději kdyby se nenařáli, neb jsou jistě mnoho přepracováni tou přílišnou horlivostí o ten drahý lid venkovský. Lid venkovský nenechá se již ovládati jako za dob roboty a ten lid musí věrně býti přesvědčen, jak vypadá postup zástupců venkova ve skutečnosti. Nenechá se lid více klamati nějakou placenou sňou, anebo krajinskými žurnály oficiální strany. »Venkov« zbaběle volá, že oposiční hnutí pracuje na rozbití strany venkovské, čisté strany agrární. Nepomůže jim pranic, když budou hlásati, že oposici vedou k boji zřítné ambice, neb jsem přesvědčen, kdyby naše oposiční vedení mohlo jim nabídnouti o něco více, že by obratem byli zuřivými oposičníky, ale oposici vede k obrodě strany čisté přesvědčení a ne žádné úplatky. Rozvrátiti řady venkovského lidu organisovaného ve straně agrární není možno, a také žádný upřímně smýšlející venkovan by tak za žádnou cenu nepokusil se učiniti, ale odstraniti falešné zástupce venkova je možno a o to se jedná, zde jde o upevnění a posílení strany agrární tím, že bude lid malých vrstev venkovských přibíran ku spolupráci v organisaci, ať pak nastane na našem venkově pravá upřímnost. To vůdcové oficiální nemohli pochopiti dlouho, až teprve dnes, když lidu venkovskému se otevírají oči, jaké má upřímné zastane na našem venkově pravá upřímnost. To vůdcové kovský živnostník« a »Dělnickou hličku« po způsobu našeho obrodného hnutí, chtějí teď, by je venkovští živnostníci a venkovští dělníci zachránili před jejich neodvratným pádem.

Deset tisíc korun čestného honoráře odevzdali české děti svému velikému příteli, mistru Mikoláši Alešovi, podaři-li se mezi nimi rozprodat 100.000 výtisků knihy »Mikoláš Aleš mládeži.« — Dvě pražské učitelky M. Němcová a A. Hlavatá vydají tuto publikaci, již sám mistr spořádal ze svých prací nezištně, v obdivu k velikému jeho umění. Za pakatel 50 h v hromadné subskripci do 15. dubna t. r. dostane se dětem kus ryziho díla Alešova, takřka pro děti zrozeného a příležitosti k čestné svěpomoci a to nutno zdůraznit: české dítě zajistí část klidného podzimku nejnárodnějšímu umělci, splatí, čím je mu celý národ povinován, co je dlužen. Pomoci neodepři pořadatelům nikdo. Akce není žádným vzděláckým podnikem, je výlučného rázu a doufejme, že plně dojde cíle. Hovoříme o Alešovi s dětmi, nabídneme jim subskripci dílka, sbírejme na každé škole, i k nejmenším žákům zajdeme — (Alešovi, jak vím ze zkušenosti, snadno porozumí i špuntí, na které teprv škola čeká) — u dospělých zaujme, všude, kde možno čekat porozumění a trochu lásky k umění, aby nejen 100 tisíc, ale ještě mnohokrát znásobený počet výtisků rozletěl se do našich rodin, kam umění Alešovo nejprávo platněji náleží.

Židovská odpověď na české poklony. »Hlasy Venkova« právě napsaly o židech hodoninských: »Případ týž jako v Brně, jenže s tím rozdílem, že v řadách lidí, kteří podepřali kácející se německví na jižní Moravě a tím i židovství, v první řadě byla »Intelligence« hodoninská vedená býv. lidově pokrokovým poslancem dr. Hešem a jeho příbuzným dr. Krajíčkem, kteří ve své benevolenci šli tak daleko, že vydávají český list s tendencí obhajování židů jižní Moravy proti českým lidem. A výsledek tohoto aktu? Dnes dává nám úplně za pravdu, co jsme svého času časopisecky probírali, co jsme také zcela otevřeně potírali, že nabubřelá frásovitá práce dra. Krajíčka, k níž se mu podařilo i svěst Národní jednotu pro východní Moravu, nemá pevného a věcného podkladu, a že moravský žid je židem a Němcem důsledným, a že celá akce moravského českožidovství se rozpadne v nívec. Němci hodoninští (židé) měli po celou řadu let v rukou okresní společenstvo obchodních živností, po 7 let nesvolávali valné hromady, nepředkládali účty. Kroky českých členů zůstávaly u c. k. úřadů bezvýsledny-

mi, protože směřovaly proti německé hrůzovládě. Ko- nečně přešla správa společenstva do českých rukou. Němcům a židům v Hodoníně povolila vláda zřízení obchodního městského gremia, aby čeští obchodníci v městě byli opět v moci německých násilníků. Čeští členové tohoto nového gremia žádali kompromisem zastoupení jednou čtvrtinou se závazkem, že dostanou Němci zastoupení v okresním společenstvu. Smluvený kompromis Němci a židy v poslední chvíli zmařen a valná hromada konána za pustého štvání proti Čechům, jež řídil sám starosta města Redlich za osobní assistance všech židovských obchodníků. Případ ten ukazuje, že c. k. vládní orgány všemožně přispívají k udržení německví... Tak v Hodoníně, kde vyšla zmíněná akce pro smírné soužití českého lidu se židy v městě a okresu hodoninském, na jižní Moravě vůbec, a kde zmíněný český pokrokový čtrnáctidenník akci česko-židovskou soustavně rozvíjel. »Čeští« židé moravští v Hodoníně po roce odpovídají německo-nacionálním štváním. Panu dru. Krajíčkovi posílám citát z »Třetího zvonění«, poněkud sice poměrům a okolím upravený.

Radniční odbor Südmarky ve Vídni měl v první polovici března členskou plenární schůzi, ve které projednávána mimo jiné také otázka úporného boje proti české menšině vídeňské a podáván návod, jak boj ten má býti veden. Odůvodňovací přednáška byla velmi zajímavá. Referent líčil černými barvami české nebezpečí a bájl o pohotovém zorganizování českého lidu ve Vídni a o obrovských sumách, které český národ dává k dispozici »Komenskému«, jenž obranu české menšiny ve Vídni vede. Takovým tónem ostatně píše a mluví se v německém tisku vůbec. Pro českou menšinu mělo by to býti poučením, aby se sdružila všechna pod praporem »Komenského«, pro český lid, vůbec mělo by to býti pobídkou, aby podporoval snahy »Komenského« vydatnější měrou. Vždyť na straně německé je 5 útočných jednot vedle úřadů státních a zvláště magistrátních, které snaží se o úplné sgermanisování české menšiny domorakouské. Je březen, měsíc Komenského, v kterém náhodně letos jsou první — velikonocní svátky, svátky radosti. Vzpomeňte si všichni na úporný boj, který se ve Vídni odehrává a podpořte spolek »Komenský« ve Vídni III.-1., Münzgasse 8.

Všelicos. Čistý zisk vítkovických železáren r. 1912 činil plných 30 mil. K. Dělníků tam pracuje 30.000, vydělal tedy každý z nich pánům Rotschildovi a Guttmanovi 1000 K. — Opat anglikánského kláštera »Caldy Islamu« se všemi mnichy (30 osob) vrátil se do katolické církve. Klášter tento na ostrově nedaleko Jižního Walesu byl zřízen dle řehole benediktinské. — Při nedělní schůzi v Londýně byly sufražetky obklíčeny zástupem 10.000 demonstrantů, kteří je pak zasypali deštěm kamení a mnoho jich zranili. Sufražetky rozehnány po ulicích a pronásledovány. — Vydatná ložiska uhelná byla právě objevena ve Zlonicích u Slaného. Ve hloubce skoro 1300 metrů přišlo se na ložisko uhlí přes 3 metry silné. — Nejvyšší soudní dvůr rozhodl nedávno, že přijetí dělníka do podniku, kde se stávkuje, a zamlčení stávky není porušením dobrého zvyku a nedává tudíž dělníkovi příčiny k předčasnému vystoupení z práce. — Z university Kijevské 15. t. m. vykázáno 100 studentů, kteří navštěvovali školy déle než zákonně přípustnou dobu 6 a půl roku. — Turecká vláda vyjednává s belgicko-nizozemským bankovním domem o půjčku 10 milionů na 10 procent. Jako záruku nabízí své korunovační klenoty. — President Spoj. států Wilson, dále místopresident a vládní tajemník Bryan a jich ženy jdou v prvních řadách v boji proti alkoholismu; proto při slavnostech ve vládním paláci nebudou podávány nápoje alkoholové. — Pomáči (poturčení Bulhaři) pod dojmem slovanských vý- nímí čilé hnutí k přestoupení zpět na víru otců — na tězství probouzejí se ze staletého sna — jeví se mezi

pravoslavlí. Všechny Pomáčky jest na 400.000. — Při plavbě vojenské německé vzducholodi bylo se svrchní paluby ze strojních pušek vypáleno na 500 ran.

Nezapomínejte na Matku Svatováclavskou! Při všech příležitostech pamatujte se menší sbírkou na dostavbu a hrazení dluhů Katolického pedagogia v Praze-Bubenči. Potřebné pomůcky ku sbírce, jakož i informace na požádání poskytne matiční sekretariát v Praze-Bubenči. Přátele katolické výchovy mládeže snažně prosíme o sdělení, kde bylo by možno založiti místní odbory Svatováclavské Matice. Žádejte o informace a stanovy!

Listárna redakce.

Jelikož bylo nutno vydati „Obnovu“ o den dříve, odloženy „Volné listy“ a mnoho jiné látky do čísla příštího. — Všechněm přátelům přejeme srdečně šťastné svátky!

Spořiti pomáhá MAGGI[®] koření

s křížovou hvězdou.

Nejslabší vodová i každá slabá hovězí polévka, dále omáčky, zeleniny, saláty nabudou okamžitě lahodné, silné chuti, přidá-li se několik kapek MAGGI[®] koření.

Návod na použití na každé původní láhvi.

Lahvička na zkoušku 12 h.

Pozor na napodobeniny!

Obrázky svatých

v různých cenách, levné pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Přátelé pravdy!

Proti tváři katolické církve šfí mezi námi lidé celé spousty prohaných brožur na potupu naši. Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné brožury katolické, které důkladnými, promyšlenými úvahami mají otravné účinky nám nepřátelského tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.

Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.

Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.

Při hromadných objednávkách poskytujeme až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekejte nikdo, až nepřátelé protikatolickými letáky zbožnou osadu zaplaví! Jest potřebí vždy již předem katolické veřejnosti uvědomovati, aby pro případný útok byli ozbrojeni. Pracuje-li se nepřátelským tiskem na zákeře církve tak houževnatě, jest rozhodně potřebí vytvářeti státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme, aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky obratem vyřídí

administrace „Casových Úvah“
v Hradci Králové.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Thalčovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově č. 188.

— Vývoz ležného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky, zafíry na košile,
— šaty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K snáhláme vyplacením. 1 balík 40 m obyčejně vkusně rozvrážených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložiti

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Přecetná významnosti a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu a kresbu
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém provedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaičového do nejob-
háššího provedení figurálního,
dodává tato i s křesťanskou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zpracovává v malbě.
Možnosti alenné pro fa-
gady, křesťové cesty atd.
Nakresly, rozpočty i od-
borní rada zdarma.

Přijme se

učení na sklenářství

za týdenní plat. — Adresu sdělí admin. t. l.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady **4¹/₂ - 5%**

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi jednoty založen.

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pastírá

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ho-
stetelských nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejsofistiková-
nějšího provedení, v každém
vzorku a ryse církevním slohu.
Vše přesně, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožňuji
mi dodat veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou jako
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Mešní nádoby jen v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ho-
stetelských se rychle, řádně a
levně vykonávají.

Vše snáhlám jen pravdomě.

Vzorky, rozpočty, nákresy i
hotové zboží na ukádku franko
se zašlou.

Chudším hostetelům možno splácet bez přírátek.

Sta odporučením a četnými uznání po ruce.

Prosim veledůstojné duchovenstvo o laskavou příšl-
a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misiam a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
ružence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnictví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Polní dráha

1800 metrů kolejnič, 23 vozíků, 6 vyhybek a
točen levně — též dělané — na prodej. Dotazy
pod značkou „Polní dráha“ na insert. kancelář
M. & M. Vlček, Praha, Příkopy 23.

Kulturní jiskry.

Katolické sdružení pro produkce oratorií (Catholic Oratorio Society) v Americe provedla nedávno v Carnegie Hall Dvořákovu »Sv. Ludmilu«. Na letošek určeno dílo »Sen Gerontius«, mohutná to kompozice Edvarda Elgara, anglického katolika. Jeho vedlejší stvořilo v hudbě oratorní v Anglii takřka novou epochu. Samy inteligentní kruhy protestantské obsypávají Elgara vavřiny, dávají mu tituly a řády. Universita v Cambridge a Yale jej jmenovaly čestným doktorem, král ho povýšil do stavu šlechtického. Nyní jest profesorem v Birminghamu. — Láska k oratoriím jest u anglického národa přislovečná. Vzpomeňme jen, s jakým nadšením přijali Angličané Dvořákovu »Stabat Mater«. — Není divu, že v samé Americe anglické obyvatelstvo vyvinuje v tom směru horlivou činnost. — Protektorem sdružení, které každé rok zazpívá jedno oratorium, jest kardinál Farley.

Židovská církev o spalování mrtvol. Představenstvo rabínské komise »Freie Vereinigung für die Interessen des orthodoxen Judentums« ustanovilo se na těchto bodech: 1. Dle našeho náboženského zákona není jiné pohřbívání dovoleno, než ukládání do země. 2. Každé jiné pohřbívání jest zakázáno. 3. Z této příčiny není náboženského závazku, na základě poslední vůle spalování mrtvol vymáhati. 4. Pohřební spolky nesmějí své služby při žádné mrtvole, určené ke spálení, vykonávati. 5. Rabín nesmí mrtvolu, určenou ke spálení, doprovázeti, nesmí nad ní pohřební řeč pronášeti. 6. Popel ze spálené mrtvolky nesmí býti na židovském hřbitově ukládán. Vrchní rabín dr. M. Lerner na základě toho dospívá k důsledkům: 1. Spalování mrtvol jest přestoupením Božího zákona. 2. Jest vlastně hanobením mrtvolky. Je demonstrací proti Bohu a Božskému soudu. Spalování mrtvol je zbytekem z pohanství, není pokrokem, nýbrž návratem k pohanství zdivočilosti.

Tedy výnosy vrchní rady židovské jsou zcela jasny. Ačkoli od tohoto usnesení uplynula již hezká řada dní, požidovštělý tisk pokrokový váhá posud s kritikou — na rabíny si netroufá. Židé, kteří tak horlivě odporují spalování těl katolíků, anebli zcela klidně to, co jim rabínů nařizují. A přece by měli židovští pokrokaři napřed ve vlastní církvi beze všeho hluku začít s tím, co nazývají velenutnou reformou. Zatím se pasují na samozvané kostelníky při pohřbech katol. a rozkazujíce, jak má katolická církev uspořádati své rituální záležitosti, ponechávají ve vlastní své církvi rozhodné slovo rabínům.

Proti pokrokové nervose. Ve »Věstníku« moravského učitelstva pokrokového uveřejněn článek učitele Aliho pod titulem »Netrhejte nervů!« Tam čteme tyto řádky: »V tom vidím hlavní příčinu naší nervosy, že neustále napínáme mysl jednostranně: po vyučování oprava úloh, příprava, hodiny, policajství: mladý na starého, starý na mladého, pozor na děcka venku, jeden na druhého, závist o kousek chleba... Honíme se za hesly, frázemi, přeludy, dříve pro druhé, kteří pak po našich bedrech splhají, zapomínajíce na nás, ba se nám smějí i denuncují... rozčiluje nás to. Takhle nervosa se ovšem překonati nedá. Pro cizí dovedeme žiti, bít se, a pro sebe ne? Proč? Vytkne mi snad někdo: Nesmíme býti sobci, ruce zakládati a dívat se hodně bezstarostně kolem — národ, vzdělanost a pokrok je v nebezpečí! Odpovídám: A takový nervosní, udušený učitel, co zmůže ve třídě, jaký že vychovává potom dorost? Vzmůžte se, bratři! Více lásky sami k sobě a pomůžeme si! To setře rozdíl mezi mladými a starými, mezi venkovskými a městskými, mezi odbornými a prostými. Jedné veliké učitelské duše je nám třeba, ne dušiček, které jako mravenčkové po sebe menším vzrušení zmateně a sem tam bez rady pobíhají.« — Tak promlouvá Ali k vlastním a o vlastních, jinak by aspoň pětkrát prude pojmenoval »klerikální hlízku«. Tedy na pokrokové humanitě naskočily vředy policajství, závisť, frás, nelásky, bezradného zmatení. Místo velkých duší — dušičky. Aféra Rašinova a Drnkova to potvrzuje velice důkladně.

Pokrokařky denunciantkami. I tohoto bylo potřeba k důkazům, jak se rychle emancipované dámy přizpůsobují všem charakteristickým vlastnostem pokrokových mužů. Moravské pokrokařky denuncovaly ženský odbor Národní Jednoty v Olomouci, že pořádal politickou schůzi. Samy agrární »Selské Listy« k tomu poznamenávají: »Nevíme, kdo zprávu psal, ale zní téměř doslovně tak, jak se vyjadřovaly reprezentantky »Sdružení pokrokových žen« v Olomouci hned po schůzi, nepřekným způsobem zlehčující přednášku pl. Kunětické, která rozhodně byla pěkná a pročitelná, a attakující (napadající) řečníci samu osobně ne zrovna taktickým způsobem, že jim loni do Olomouce nepřijela, dávši přednost sjezdu německých žen v Mnichově. To konečně ani tak nemáme na mysli, jako neuvěřitelný denunční výpad na ženský odbor Národní Jednoty, že prý uspořádal politickou schůzi a nepřipustil po přednášce debatu. Je tohle mohou pustit do světa pokrokové ženy, je dokument zářející. I kdyby to byla pravda, — tak by se měly zastydět, že se snížily až na úroveň denunciantů.«

Protest diakonisek. Tentokrát sama »Osvěta Lidu« dne 15. t. m. přináší tuto zprávu: »Těžký náboženský konflikt hrozil vypuknouti v Augšpurku v tamní nemocnici — kuchyni. Péče o ošetřování a stravování katolických nemocných přísluší tam milosrdným sestrám, evangelických nemocných evangelickým diakoniskám. Každá konfese měla svou zvláštní kuchyni; z důvodů úsporných chtěl augšpurský magistrát obě kuchyně spojit, což i lékaři doporučovali, ale tím vyvolán náboženský spor, který k vůli obměně zahájily evangelické diakonisky. Prohlásily, že spojením obou kuchyní byly by jejich náboženské zájmy ohroženy, a byly odhodlány svůj odpor hnáti až do krajnosti. K udržení náboženského míru rozhodl se magistrát nechat vše při starém, a tak budou v Augšpurku i nadále knedlíky katolické přísně odděleny od knedlíků evangelických.«

Ale nač jezdit do Německa? Na Opočensku jsou ustanoveny k obsluze katol. dětí v nemocnici také diakonisky. O jejich působnosti by mohla »O. Lidu« přinést kritiku delší, kdyby se nelekla pokrokařského lékaře. Ač všechny vážné kruhy chválily vše práci řeholních ošetřovatelek na Balkáně, právě tento lékař jim dal odměnu ve formě bezdůvodné pomluvy. Zato však o evangelických ošetřovatelkách, které má po ruce, mlčí jako kapr ve vodě. A měl přece tolik příležitosti ke srovnání! Kdyby odbývaly milosrdné sestry práci v nemocnicích tak, jako ji odbývaly evangelické ošetřovatelky v Opočně, hned by se ozvala řada obměňových protestů.

Slova a skutky. Na poslední zemské konferenci učitelské dva referenti z řad pokrokařského učitelstva snažili se dokazovati, že jedině pokrokařské učitelstvo má na paměti péči o zanedbanou mládež. Leč o sirotčinci v Zašově, založeném od konservativců, nevěděl v pravý čas žádný z nich, o sirotčinci (konservativního založení) v Liptále zrovna tak. Na sjezdu »pro péči o děti slabomyslné« docela odmítli pokrokaři »pozdravný projev, jež chtěli pronést zástupcové spolku katolického učitelstva. Prý jest málo času. Zato však činěna veliká reklama pozdravu evang. superintendenta Císaře a psalo se, že pl. ředitelka Stejskalová jest prý »jedinou« (!) pracovníci v oboru péče o zanedbanou mládež. A najednou — bez dlouhých řečí sestry Dominikanky v Brně zřídily soukromou školu pro děti slabomyslné. Rozumí se, že místo podpory tohoto humanního skutku nastaly v pokrokařském táboře fanatické protesty proti — klerikalismu. Ale ti, kteří jsou tolik štedří pouze jazykem, sami nepozorují, jak mluví proti sobě. Soustavně lhou o »klerikálech«, že se o lidumilné podniky málo starají. Ale kdykoli katolíci dokáží stkvělým příkladem porozumění pro pěstění pravé humanity, již jsou tu ostrostřelci pokrokové s rezavými puškami, aby do podniku střelili. »Čas« volal, že lépe nic, než ochranovnu klerikální — ale sám nově nezaložil. Stránské »Lidové Noviny« stříkaly hned na podnik blátem atd. Tohle ještě pánové dovedou, umějí odepřít i účast svou při dětském dni, ale pozitivní práce vykonají velice málo.

Afonso Augusto da Costa. Zprávy o řádění zednářské samozvané vlády v Portugalsku jsou stále hroznější. Ale nejhorším z té celé despotické společnosti jest nový prezident Aff. Aug. da Costa. Dne 6. března 1871 ujala se odloženého nemanželského dítěte žena jménem Marie da Assumpcao a přinesla je druhý den na faru, kdež bylo pokřtěno na jméno Afonso Maria de Ligorio. Děcka ujal se útrpné duše. Již však jako chlapec četl lačné krváky, obdivoval se banditům a jejich prohanosti, kterou nazýval obratností. Když začal studovati na universitě v Coimbre, žil se svou chudou matkou, bývalou služkou, pohromadě. Matka však mu musila posluhovat jako otrokyně. Afonso matce spálal a zasypával ji ranami. Ubohá všechno snášela trpělivě, protože nechtěla způsobiti skandální scény proti vlastní krvi. Když však jeho marnotratnictví a jiné nefestí dostoupily vrcholu, vzepřela se mu přece. Tu ji chytil za vlasy a po surovém zbití hodil ji na schody, kde byla nalezena v bezvědomí se zlomeným ramenem a s několikanásobným zraněním. »A Voz Publica« a jiné listy portugalské praví, že by se dalo vypravovati o celé řadě dokázaných krutostí Afonsových, který si chytře změnil jméno, aby vzpomínky na barbarské činy jeho příliš neoživily. »A Voz Publica« praví: »Jest to zbabělý a surový člověk.« — A kdo dopomohl právě tomuto tyranovi k presidentství? Jedině zednáři, kteří vládou v Portugalsku absolutisticky.

O monismu a úkolu vědy napsal vážná slova do »Přehledu« (ze dne 14. března) dr. Fr. Mareš. Praví: »Přirodní věda jest povolána odpovídati na otázky o původu a zařazení světa, o vývoji druhů živočišných... Avšak stoupenci vědy míní, že jest povolána odpovídati na všechny otázky, i otázky religionu, mravní závaznosti člověka. Tato však nespočívá na rozumovém poznání, nýbrž na citu a vůli. Mravní hodnocení jest podstatně rozdílné od rozumového poznávání, mravní absurdnost může trvati vedle jasného poznávání a logické přesnosti. V tom věda nemůže nahraditi náboženství. Monism, usilující podříditi mravní závaznost člověka vědeckému poznání, musí nezbytně na se vzít tvar náboženství, a to náboženství špatně založeného. Skutečně přejímá formy toho

náboženství, které chce odstraniti; nedovede vytvořiti forem vlastních. Ostwald, nynější vůdce německého monismu, jal se vydávati monistická nedělní kázání, zamýšlí zakládati monistické kláštery se zvláštními řádovými rouchy, stanoví monistické svátky... Monism snaží se vyhověti náboženské potřebě, a v tom právě jest založen jeho úspěch v širokých kruzích národa... Nám Čechům třeba dáti dobrý pozor na tento praktický idealism německý... Německý duch vyznačuje se tvořením systému. Ale mnohé jeho systémy ukázaly se vadné... jest monism na konec přec jen zase systém, a to dogmatický systém; a vědecký dogmatism není lepší než náboženský. A tak i v monismu vystupují nesrovnalosti, podle způsobu poznávání a zvláště podle vědeckých teorií jeho předních představitelů... právě ve vědeckých názorech jest mezi Haecklem a Ostwaldem veliký rozdíl, ne-li odpor... Du Bois-Reymond prohlásil pověstné »ignorabimus« (nedozvíme se) na otázku, jak z pohybu atomů povstává pocit. Ostwald chce odstraniti toto »ignorabimus« energetickým pochopením životního a duševního dějství. Myšlení jest mu energetický děj, myslící práci koná mozek... Dr. Mareš probírá vědecky domněnku Ostwaldovu a praví proti ní: »Duševní práce a její účín v lidstvo vymyká se docela energetickým rovnicím... Energetická odpověď na otázku duševnosti jest právě tak nevědecká, jako byla odpověď materialistická; neboť fysikální veličina, určená měrou a vahou, jest nesrovnatelná s duševní hodnotou, která nemůže býti měřena a vážena, nýbrž jen oceňována.«

Tedy monisté, kteří se začali pyšnit, co podnikají na základě vědy, právě od vědy dostávají vysvědčení zcela odsuzující. Nutno však v příčině náboženství poznamenati, že nespočívá jenom na citu a vůli, nýbrž i na základě rozumovém. Rozumem zdůvodněné poznání působí pak bezprostředně na vůli.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u labakého mostu 279.

Sociální besídka.

Jak zažehnávají drahotu. »Arbeiter-Zeitung« dne 5. t. m. v pojednání o drahotě stýská na nedostatečné technické prostředky při hospodaření. To jsou prý následky soukromého majetnictví půdy! Ale soc. demokracie sama prý otázku pěstění potravin učini nejdůležitějším úkolem společnosti. Věř opravdu rudý list, že stát budoucnosti jako pronajimatel pozemků bude se starati o výnos půdy více než dosavadní majitelé pozemků? Nemůže-li rolník použiti všech moderních vymožeností, to zavinuje chudoba a docela i předluženost nemovitostí. Kdyby tohle chtěla soc. demokracie překonati, musila by pohnouti bohaté židovské bankéře, aby aspoň čtvrtinu ze svých milionů darovali ve prospěch maloročnicků. Tohle však nikdy rudý tábor neučiní. A pak by měli sáhnouti soc. demokraté k prostředkům nejbližším, snadno uskutečnitelným již nyní a to bez dlouhých řečí. Měli by se totiž postarati v parlamentě o to, aby se staly moderní vymoženosti i chudým rolníkům lehce přístupny. Leč soc. dem. poslanci naopak tak často hlasují proti podpoře různých podniků, směřujících k zlepšení polního výnosu. Zároveň by se musila postaviti soc. demokracie proti obilním lichvářům. Ale z dosavadního jednání rudého tábora až příliš jasně problyskuje, že nechtějí soc. demokraté pro zlepšení výnosu půdy činiti ani to, co konají jiní. Jaká scenerie tedy teprve nastane ve státě budoucnosti?

Noví byrokrati mezi majiteli domů. Radikální živly tak dlouho hubují na byrokratismus, pokud se neobohatí tak, aby se mohly oddati pohodlnému byrokratismu samy. V 15. okrese vídeňském (Zi-nekgasse, č. 17.) jest dům, který jest majetkem soc. dem. svazu soustružníků. Správcem domu jest předseda organisace soudr. Fletscher. Prvním činem domácího pána bylo zavazování všech partajů k odbírání rudé »Volkstribüne«. Jedna partaj, která tam bydlí již 40 let, ve třech dnech musila se odstěhovati do temnějšího, ale dražšího bytu, protože onen lepší byt Fletscher si zabral pro sebe. Jeden chudý dělník musil vyklopiti 2 K na utrácení vlastního psa, protože toto zvíře nesmělo se déle v domě trpěti. Leč jiné partaji dovoleno ponechati si psy dva. Lhůta výpovědní, která dříve byla čtvrtletní, snížena na měsíční. A při tom všem se jednalo o partaje soc. demokratické. Jeden malý truhlář dostal z bytu výpověď, že jeho hotovení beden

dělá v domě veliký hluk. Kde pak by jiní soc. dem. řemeslníci tedy měli pracovat, kdyby se tak zachovali všichni domácí páni vídeňští? Jedna dílna v přísklepi (čtvrtletní nájemné 130 K) jest prázdná skoro dva roky, druhá čtvrt roku, třetí byla vyprázdněna v únoru. To svědčí o tom, jak tam rádi bydlili sami soudruzi a jak to výnosu domu prospívá. Zkrátka byrokracie pod lesklým štítem.

Konvent Milosrdných bratří na Starém Městě v Praze vydal právě přehled úspěšného působení řádové své nemocnice za uplynulý rok 1912. Z podrobné zprávy této uvádíme, že léčeno bylo celkem 3025 nemocných, z nich bylo propuštěno vyléčených 1994, zlepšených 583 a nevyléčených 51. Zemřelo 214 osob, čili 7.7 proc., na rok 1913 zůstali v ošetřování 183 nemocní. Po odečtení zemřelých sešlosti věkem a nemocných tuberkulosou činí procento zemřelých pouze 3.2 proc., výsledek to zajisté příznivý při tak velkém počtu přijatých. Součet ošetřovacích dnů obnáší 68.619 a připadá tudíž na jednoho nemocného 22 a půl dne. Do ústavu pro rekonvalescenty v Tuchoměřicích, vydržovaného Českou spořitelnou, převezeno bylo 157. V nemocnici této uděluji se denně chudým ambulantně porady a pomoci lékařské zdarma.

Z podrobné zprávy seznati lze záslužnou činnost nejstarší této řádové pražské nemocnice, kde tolika tisícům nemajetných dostává se ročně lékařského ošetření a na čas i v nouzi zaopatření. Že však mohl konvent za dnešních vysokých drahotných poměrů tak značný počet nemocných do ošetřování přijmouti, děkuje obzvláštní obětavé podpoře šlechetných dobrodinců a příznivců.

Ku konci zprávy této obrací se konvent s vroucí prosbou ku všem lidumilům, by na dále milodary a příspěvky tohoto ústavu chudých laskavě pamětlivi byli a své podpory jemu neodepřeli. S povděkem pak vzato na vědomí, že celý konvent i nemocnice Milosrdných bratří zůstane na Starém Městě Pražském.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Křesťanský živnostník.

Odborné kursy ku vzdělání učitelů (učitelek) oborů mužského a ženského krejčovství a obuvnictví na odborných živnost. školách pokračovacích konati se budou při ústavu ku zvelebování živnosti (technologickém průmysl. museu) obch. a živnost. komory v Praze v době od 20. června do 13. července. Kurs určen jest pro učitele všech škol živnost. v král. Českém, kurs pro krejčovství ženské pro učele a učitelky mimo Prahu a předměstí. — Do kursu budou přijati mistři (mistrové) a také pomocníci (pomocnice), kteří buď na škole pokračovci již působí, nebo kteří v nejbližším školním roce vyučovati budou. Žádosti řádně doložené třeba podati jen prostřednictvím příslušného školního výboru, kerý je ověřuje a ústavu ku zvelebování živnosti v Praze předkládá. Doba ku podání žádosti stanovena jest do konce dubna t. r. Mimo Prahu bydlící účastníci obdrží od c. k. ministerstva veřejných prací podporu v obnosu 40 K. Všem školám a interestentům zasílá ústav ku zvelebování živnosti v Praze (Mariánská ul. č. 25) vyhlášku, v níž bližší podmínky jsou uvedeny.

Zemská jednota řem. a živn. společenstev z protestů nevychází. Není tomu dávno, co protestovala proti Emauzskému klášteru. Tehdy hlava Jednoty, nár. soc. posl. Slaviček zbaběle do schůze nepřišel, vymluviv se, že musí na svůj okres. Jenže Kutná Hora, kde seděl mezi svými známými, do »jeho« volebního okresu nepatří. — Ve čtvrtek zas protestovali proti novele berního zákona o nahližení do knih a o existenčním, t. j. daně prostém (nikoli z (exekuce vyloučeném) minimu. Uznáváme, že i maloživnostníci mají tu příčinu, aby byli s dosavadní taxací zákona toho nespokojeni. Ale má-li se něčeho dosíci, je to možno jen seriosním jednáním. Hospodské protesty, jakým byla čtvrteční schůze, Zemské jednoty, nevyřídí pranic. Sám posl. Slaviček hrál při tom ubohou roli a i odpůrci dra. Rašina musili uznati, že taktika redaktora »Maloobchodníka« Cimra byla nešťastná a projednávání věci ubrala vážnosti. Spoléhá-li nynější vedení Zemské jednoty na mocnou podporu některé živnostenské instance, nutno vážně ji upozorniti, že záruka rozkvětu Zemské jednoty spočívá v důvěře členstva k ní, poněvadž z byrokratické závislosti některých veličin se živnostnictvo po smutných zkušenostech vyzouvá. Náš list neustane věnovati Zemské jednotě stálou pozornost, zvláště když nyní po nedávném výkladu ministerstva obchodu o organizaci odborové a teritoriální musí živnostnictvo býti dvakrát na stráž, aby odborová organizace v některých odvětvích nadějně založená nebyla k vůli stranickým snahám některých

osob opětně pochována. Ostatně má se za to, že poslední vynesení o formálních organizacích dlouho neobstojí a odejde k otčům.

(Sčkž.) **Zřízení zkušební komise mistrovské** při řemeslnické škole v Litomyšli vzato bylo zemským výborem na vědomí.

(Sčkž.) **Zřízení živnostenské komise u pražské** obce s odborně zapracovaným úředníkem v čele doporučen v poslední schůzi sboru obecních starších dr. Ottis. Návrh jeho je velmi praktický a bude zajisté proveden.

»Maloživnostníka«, orgánu Zemského Sdružení českých katolických živnostníků vyšlo dne 20. t. m. číslo březnové s bohatým obsahem a pošle

se na ukázkou každému, kdo o ně administraci (Kr. Vinohrady, č. 1585) požádá. Na rok předplácí se jen jedna koruna.

Výhodná koupě!

Prodám malé hospodářství s obytným a jedním přistavěným domkem pro každý odbor a dílnu se hodičím. Zapotřebí 5000 K hotově. K doptání u Jos. Havlíka ve Slatině u Hradce Králové, č. 77.

Obchod pro zábavu. Našemu P. T. hudbymilovnému obecnstvu zdvořile oznamuji, že svůj po léta stávající a stále větší závod hudebními nástroji a osvědčenými strunami jsem značně rozšířil, a jelikož mi již netřeba vydělávat, prodávám, abych svoje zákazníky uspokojil, veškeré nástroje a hudební potřeby la jakosti mnohem levněji, za každou přijatelnou cenu se zárukou, o čemž se lze přesvědčiti.

Též na splátky bez zvýšení cen, 1 K event. 50 h týdně. Gramofony; desky, jehly. Veškeré správký se přijímají. Citery se přesně naladí.

V dokonalé účtě

Jan Čermák, majitel závodu a učitel hudby
v Hradci Králové,

jen za novým lábským mostem blíž trafiky.
Pozor na firmu!

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

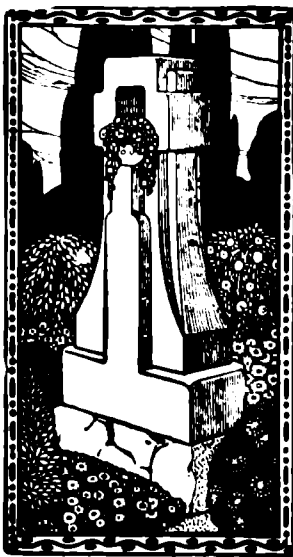
vyplácí na kupon č. 9 dividendu

K 24 - t. j. 6%

u pokladen centrály ústavu v Hradci Králové, filiálka v Praze, Krakově, Semilech, Plzni a expositur v Chrudimi, Jičíně, Slaném, Turnově, mimo to ve Vídni u filiálky Živnostenské banky: Vídeňské bankovní jednoty.

Založeno roku 1860.

Odměněn stát. cenou.

Elektrostroj. zařízení.

Velkozávod sochařsko-kamenický

firmy

ZDENKO JEŽEK

v Hradci Králové,

Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.

Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných materiálů za příčinou přeplněných skládů **prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných platebních podmínek.**

Desky mramorové.

Nejlépe nákupní pramen pro pány truhláře, sklady nábytku, řezníky, usenáře, košeluhy, elektrotechniky atd.

Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církevní náčiní

doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísežný soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Obehované
PIANINO

levně na prodej.

Adresu sdělí administr. t. l.

Barevná
kostelní
okna

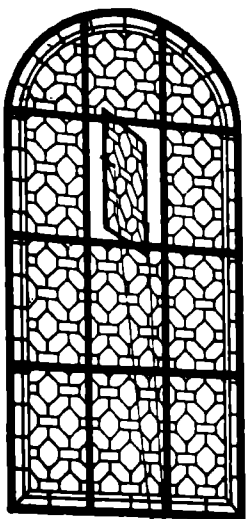
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích a Hradci
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vzády

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Čestná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Parquetové
a vlysové
podlahy

dubové a bukové slavonské a j.
dodává a klade v cenách nejlev-
nějších se zárukou řádného sprá-
cování

Ludvík Terharen,

parketářství

Hradec Králové, Komenského třída 242.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku očištění.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstvu

zvláštní výhody.

Veleústejným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.

Na požádání dostavím se ihned.

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový cenník č. 60.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. r. o.

:: v Hradci Králové ::

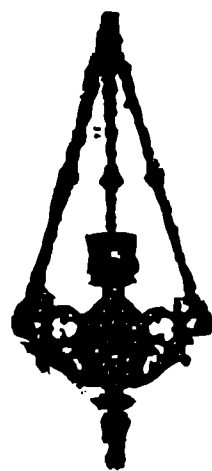
úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5% - 5%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.

Prodej uhlí.

Veleústejným

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovoluje si depo-

ručit veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciálky,
svícny, lampy, kaditelnice, kroupky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v obnovení a stříbrní nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shledá veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: řetězy
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Metálové
prsteny, tabatěrky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínské vády na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a školek „Záštita“ v Chrastě

u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stará „Záštita“. Vsd. duchovenstvu naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 146 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se barevnými
rámky, stíhmi, vsazeními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.

Nesetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

Vklady přes 22,000,000 K. — Akciový ka-
pítál 8,000,000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlíra. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Bankovní směně. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12½ a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměli =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysocany. Vklady na knížky 4% - 5%
a běžné účty úročí 4% - 5%
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veleředit. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spočítá
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Výhodný úrok na vkladní knížky
 dle ujednání 4 $\frac{1}{4}$ %-5% poskytuje
Československá záložna v Praze,
 Spálená ul. 9.-11.
 Důchodovou daň platí záložna sama.
 Kromě povinné revize Jednoty záložen jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem.
 Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati; budete jistě kulatným jednáním úplně spokojeni.

Svíce

oltářní, pravé voskové,
 k velikonočním
 psálkám, triangle, kadidlo
 libovonné,
 pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
 vše ve vzorné jakosti vlastní výroby
 veleředit. duchovenstvu
 v levných cenách doporučuje
J. PILNÁČEK,
 c. a k. dvorní továrník,
Hradeo Králové.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
 (protokolovaná firma)
 v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
 (bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Brodě)
 doporučuje P. T. veleředitojn. duchovenstvu
 svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
 všech kostelních paramentů,
 spolkových praporek a kovového náčiní
 Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukáží
 se na požádání franko zašlou.

Pánům sklenářům a zahradníkům
 nabízíme sklo tabulové do pařenišť:
 24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské
 zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.—
 výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
 drahou.
K. V. Skuherský,
 c. a k. dvorní dodavatel,
Hradeo Králové, Karlova třída.

Josef Štěpán,
 odborný pozlacovač pro práce kostelní
 v Pardubicích,
 doporučuje závod svůj veleředitojnému duchovenstvu a m. patronátním úřadům k opravování
 a přezlacování
 oltářů, kazatelů, křížových cest
 i veškerých chrámových předmětů, jakož i
 k opravě pomníků, železných
 náhrobních křížů,
 slacení písma a různých předmětů venku se nalajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
 v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
 Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
 bez nároku na cestovné.
 Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
 státní medailie z výstavy v Pardubicích.
 Závod založen r. 1898.

Skvostné dárky
 ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
 všech druhů a soustav,
pendlové hodiny
 v nádherných skřínkách,
 řetízky, prsteny, náramky, jehly
 a jiné zlaté a stříbrné skvosty
 v nejmodernějším provedení
 nabízí ke koupi
JAN KALIS,
 zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn
 Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
 Založeno r. 1843.

Mešní vína
 zaručeně pravá
 dodá na objednávku
 od 10 litrů výše
 v bedničkách
Jan Košťál,
 hotelier v Adalbertinu
 v Hradci Králové.
 Ceny za litr od 90 hal. výše.

Elektrické světlo
 přenos silly pro továrny,
 hotely, domy, villy atd.
 zařizuje
Jos. Ježek,
 elektrotechnický závod
 v Hradci Král.
Hromosvody
 staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

VŠUDE DOBŘE
 osvědčil se „Albín“, prací prášek
 s vůní fialkovou,
A DOMA NEJLÉPE
 oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.
 Vyrábí: **Jos. Jelínek,** mydlář
 v Hradci Králové.
 Kde není na skladě, zašlu 5 kg. — 20 balíčků
 za K 3.— franko.

TRY
 v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
 Vše k dostání.
Nejlepší cididlo na kovy.
 Žádný přípravek vodorů.

Ve prospěch
 Svatováclavské Matice Školské.
 Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých
kostel. paramentů
 prádla, praporek, přikrvek, keberů a
 kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
 závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
 v Jablonném n. Orli. č. 86.
 Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
 Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
 k výběru franko.
 Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
 domech, levné pracovní síly na voskové, čímž levnější
 ceny až o 30%, než včele jinde.
 Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
 Adresování vždy doslovně se vyprošuje.

Doporučujeme
 našim rodinám
Kolínskou cikorku!
PARAMENTA kalichy, cibety, monstran., kadidelnice atd.
 český, katolický závod
Em. Werner a spol.,
 sv. Jos. ústav paramentní a devotionální
 - BRNO. -

OBNOVA

Číslo 13.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 28. března 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

zúrokuje vklady na knížky vkladní

4³/₄% (pro vklady
staré i nové).

Mimo to zúročí vklady vázané výpovědí

5% při výpovědi 30denní 5¹/₂% při výpovědi 60denní 5¹/₂% při výpovědi 90denní.

Ústav založen roku 1888. Akciový kapitál K 15,000.000.—, rezervní fondy K 2,700.000.—. Vkladů celkem ca K 41,000.000.—, celkový obrát K 2,278.000.—, čistý zisk za r. 1911 ca K 1,360.000.—.

Velikolepý úspěch.

Tedy konečně Drinopole dobyto — a tím docíleno největšího úspěchu jihoslovanských zbraní. Jedna z nejtvrdších pevností evropských, nejsilnější, nejnákladnější opora tureckého panství v evropském území musila kapitulovati před junáky bulharskými a srbskými.

Co byly Janina, Bitolje, Lozengrad proti složitě „hrozné“ pevnosti drinopolské, která se zdála téměř nedobytnou? Zbrklí Mladoturci svou dryádnickou oposicí přinutili Jihoslovany k získání nových válečných vavřínů. Pyšný militarismus Vilémovy říše, který zvláště Drinopol opatřil nejmodernějšími obrannými prostředky, utrpěl zde hroznou porážku. Turecká sveřepost proti jarému nadšení, proti boji za svobodu ukázala se slabou. Dnes celý svět v údivu pohlíží na obrovskou energii malých států jihoslovanských.

Spojené pluky slovanské věděly předem (zrovna jako před Taraboši), jak obrovské oběti musí podstoupiti i pro případ ztečení Drinopole. A přece nelekaly se nejhroznějšího zápasu.

Pevnost byla obléhána již od 29. října min. roku — tedy téměř pět měsíců a to v době, kdy sama příroda sněhovými boulemi velice ztěžovala vojenské operace. Konečně 23. března začal všeobecný, dovedně promyšlený útok silným bombardováním na všech stranách. V noci ze dne následujícího na 25. března již pěchota hnala úporným bodákovým útokem. Přes houževnatý a velice výhodný odpor obležených během 48 hodin zmocnili se Bulhaři všech vzdálenějších pevností na východní straně. Za svítání dne 26. t. m. obsadili již všechny východní tvrze. Na severozápadní straně bojovali s úspěšným rekovstvím Srbové. Také útok na jižní straně vykazoval pro spojence znamenitý zdar. Konečně tedy vtrhli vítězové ještě dopoledne po velikém krvavém průběhu, po ztrátě velikých tisíců spolubojovníků do hořícího města, jež poskytovalo obraz příšerné hrůzy.

Hrůzy války málokde ukázaly tak děsnou tvář jako zde! Potoky slovanské krve stékaly zde do Marice, celé hektomby tureckých mrtvol svědčily o černé tragedii dne. Leč — pro Bulhary nebylo vyhnutí, jestliže neměli přijíti o veliký díl ovoce svých dosavadních vítězství. Bulhaři dobře věděli, jak se proti nim u mocných diplomatických stolů intrikuje a jak by poukazy na nedobytnou hlavní tureckou pevnost byly vleklou překážkou bulharského politického úspěchu. Snažili se tedy vši energií postaviti Evropu před hotovou událost. A dobyti Drinopole zajisté značně zjednodušil jednání o mírových podmínkách. Připočtíme ke všemu ten fakt, že zbytky turecké armády vardarské v počtu 15.000 mužů vzdaly se Srbům, a poznáme, že již bylo rozhodnuto o dokonalém úspěchu dříve, než začaly bulharské voje vítězně znovu postupovati u čataldžské čáry.

A zase německé kruhy kalí vodu, sami němečtí židé, kteří v Rakousku a jinde rafinovaně kato-

líky pronásledují jak vlastním tiskem tak prostřednictvím placených zaprodanců, projevují víc než podezřelou starost o katolictví některých Albánců. Kruhy německé, které osekávají národní práva Slovanů, křičí, aby Albáncům (kteří přece náležejí různým národnostem) se zachovala plná politická autonomie. Za to, že zvláště mohamedánští Arnauté spolu se sveřepým Turkem fanaticky utiskovali Slované a za to, že spolu s Turkem byli poraženi, mají se těšiti výhodám, jež náležejí pouze velikým vítězům. Arnaut tedy jest muž, který se směje.

Poněvadž zprávy o hrozném mučení katolických Albánců ze strany Černohorců rozšířil nejdříve tisk židovský, hned jsme nedůvěřovali. A nyní také došly o tom zprávy nové, věrohodnější, zcela jiného rázu.

Pravoslavné velikonoce budou skropeny potokem slz nad padlými junáky, ale na druhé straně Bulhaři a Srbové s velikým nadšením oslaví Kristovo vzkříšení, poněvadž poznali, že Kristus dovede také křesťany svobodu ujařmených, zapadlou slávu národů křesťanských a pokoriti nepřátele kříže.

Volné listy.

Kousek obrany. Že volní myšlenkáři ve svém boji proti náboženství a katolické církvi volně opisují staré německo-protestantské »šalabastiny«, jest obecně známo. Že mnohé takové povídky badáním dějepisným byly usvědčeny z neaptnosti, volným myšlenkářům jest také povědomo. Ale lidem, kteří takovou měrou praktikují zásadu, že účel posvěcuje prostředky, nezáleží na pravdě a na spravedlnosti, nýbrž na tom, aby ze stoupenců a čtenářů svých udělali zbedněné fanatiky, domnívající se, že teprve volnomyšlenkářstvím vychází člověčenstvu slunce kultury a správného poznání. Bylo by záhodno jednou vykonati srovnání mezi uvědomělejším katolíkem a volnomyšlenkářem a pak stanoviti, kde jest více nevědomosti a nesoudnosti. Ukázalo by se, co všechno musí volný myšlenkář věřiti, aby pomáhal stavěti hráz tuposti a odporu proti zdravému proudu kulturních dějin.

Na příklad, co již volní myšlenkáři se nazvali o papežství, které prý vzniklo uměle a mnohem později, než jak učí církve katolická! Papežství dle volných myšlenkářů jest dílem podvodu, a protože tyto brýle mámení vytrvale vsazovány jsou na nosy lehkověrných, musíme vytrvale ukazovati, kde jest pravda a kde trůní lež. Jest ovšem smutným příznakem pokrokové doby, že tak známé věci musí býti stále opakovány a že nemůžeme rázem popravěna býti nestvůra úmyslného klamu. Ale co chcete? Žijeme ve znamení volnomyšlenkářských paňácův a deklamatorů. Než k věci! V osmém století ve Francii byla rozšiřována tak zvaná **věnovací listina konstantinájská**. Dokument tento prý pocházel od

Konstantina Velikého, který papežem svěřil světskou vládu nad Římem a nad italskými provinciemi a kromě toho co do církevní pravomoci podřídil papežům všechny biskupy. Mocí tohoto dokumentu papežové ve středověku dosáhli prý svého vládnoucího postavení. Dnes ovšem každému, kdo se o dějinnou pravdu v této věci zajímá, jest jasno, že listina ta od neznámého autora Konstantinovi byla **podvodně podstrčena**.

Jest paměti hodno, že dokument nebyl pořízen v Římě, nýbrž ve Francii, a není jeho úmyslem založiti a rozmnožiti moc papežskou, nýbrž dokázati práva královského domu francouzského, což podnikl oklikou přes papežství. Jest také pozoruhodno, že právě Řehoř VII., jenž pokládán jest za tvůrce středověké moci papežské, nikde ani nejmenší zmínky o dokumentu nečiní a nikde se na něj neodvolává, aby jím moc svoji podepřel. Všechna chatrnost tohoto vysvětlení o původu moci papežské ozeřimuje se také tím, že přece zbytečno bylo, v osmém století něco vynalézati, co již ve druhém století obecně bylo známo a uznáno. Jest výmluvným dokladem duchaplnosti volných myšlenkářů, když tvrdí a věří, že papežská moc a význam vznikly v osmém století, když nevývratné dukazy svědčí, že již druhé století o dominujícím postavení římských papežů bylo přesvědčeno. V tom právě poznáváme všechnu tupozrakou inteligenci volných myšlenkářů.

Volní myšlenkáři nebyli by však volnými myšlenkáři, kdyby se nechtyli na udici ještě jiného dokumentu, jímž má umělý a náhodný původ papežství býti dokázán. Ve středověku byly totiž také rozšiřovány tak zvané »**Pseudolidsorské dekretály**«. Pisatel jich osvojil si neprávem jméno Isidora Sevillského, a proto přezdíno mu: podvodného Isidora. Spis jeho jest sbírka usnesení koncilů a náleží papežských, jejichž data však uvádí dříve, než koncily téhož jména skutečně byly a než nálezy papežské, ovšem jiného obsahu, byly vyhlášeny. Pisatel nesprávnými daty svému dílu vtiskl ovšem hned pečeť podvodu. I tato lichá zpráva o původu moci papežské vzala původ ve Francii a náleží devátému století. Dnešní moderní nepřátelé papežství tvrdí, že těchto »dekretálů« papežové užili k tomu, aby jimi založili své vynikající postavení.

V tu dobu byl papežem Mikuláš I., muž naplněný vědomím velikosti a vznešenosti svého úřadu a proniknutý pevnou vůlí svých práv statečně hájiti. Ale podivuhodno, na lichý dokument nikde se neodvolává, jistě z toho jediného důvodu, že mu jako podpora papežské moci byl úplně neznám. Jest vražednou logikou, že papež, jemuž dostalo se moci od pergamenu a jenž nabývá vynikajícího postavení právě poukazem na tuto listinu, sám o tomto pergamenu nemá ani potuchy. Ostatně i tady váží pravda, kterou jsme svrchu zdůraznili, že nebylo potřebí v 9. stol. vynalézati papežství, které tu bylo již v století 1. a 2. Nebo kdo bude chtít ve dvacátém století vynalézati prach? Ale ovšem volným myšlenkářům papežství již dle své přiro-

zenosti jest hrdebním zločinem, a zbraně, kterými na ně útočí a které jsme právě ohledali, odůvodňují naději, že tito naši filosofové založí posléze »klub ženiálních«.

Světovláda Říma. Nechybí také lidé, kteří vznik papežství vykládají účelem světovlády římských císařů. Řím pohanských císařů, počínaje Augustem, byl pánem světa, a odleskem politické moci této prý se stalo, že představení křesťanské obce římské poněkud přibírali významu, až zaujali místo světských vládců. Jako císařové třímali světovládu ve věcech politických, tak biskupové římské nabyli prý vrchní moci nade všemi křesťanskými obcemi.

Zajisté veliké důležitosti bylo, že křesťanské náboženství ve světovém městě záhy se zakorenilo, ale nestalo se také za účelem vytvoření papežství, nýbrž aby učení Kristovo snáze mohlo se rozšiřovati. V Římě byl střed tehdejšího kulturního světa, obchodu a vlády, která stýkala se s nejzazšími hranicemi veliké říše. Křesťanské náboženství šířilo se obchodníky a vojáky, kteří z Říma brali se do všech provincií za svými povinnostmi. To jest pravda, ale to všechno se založením papežství nemá co činit.

Vrcholem však nepravdy jest tvrzení, že »římské císařové římským biskupům vycházeli přátelsky vstříc a panovnickou přízní je zaslohovali. Představme si jen: Nero, Decius, Domitian byli protektory římských biskupů! Ovšem, obzvláštní příznivci, kteří své klienty obšťastňovali mečem a ohněm a posílali je pod ochranu katů! A když posléze obrácením Konstantina Velikého vyšla křesťanskému náboženství jitřenka svobody, bylo papežství, totiž vládnoucí moc římského biskupa, věci dávno ukončenou a dávno před tím uznanou.

Třetí vysvětlení vzniku papežství jest tak krátkodeché, jako dvě, jejichž nemožnost jsme dovedli. Papežství prý vzalo svůj původ z dobročinnosti křesťanské římské obce. Křesťanská římská obec, pravda, majíc také mnoho stoupenců z bohatých vrstev občanských, přispívala obcím chudším. Bylo to veliké dílo podporování chudých, otroků, zajatců a odsouzenců ku pracím hornickým. Nemusíme ani připomínati jména sv. Vavřince, který prodal kostelní poklady, aby zmírnil bídu chudiny. Ale tato dobročinnost na žádný způsob nebyla kořenem, z něhož by byly vyrostly důstojnost a moc papežství. Nikoli, věc měla se právě naopak. Římská křesťanská obec podporovala obce ostatní, jmenovitě proto, že si vůdčího a výsostného postavení svého plně byla vědoma a protože v důsledcích svého významu považovala tuto účinnou lásku za svoji povinnost. Proto marny jsou všechny pokusy vysvětlovati původ papežství jinak, než jak skutečně bylo založeno slovy Kristovými: »Ty jsi Petr a na té skále vystavím církev svou.«

Poměr volnomyšlenkářů k Biblí. Naši volnomyšlenkáři, filosofové, opisující důsledně německé přírodní filosofy, jmenovitě Haeckla, chovají velikost jejich přiměřený despekt ke zprávě Bible o stvoření světa a o rozvoji života na zemi. Sami sebou se rozumí, že se ohánějí jen »zajištěnou vědou«.

Zmíníme se o věci poněkud podrobněji. Přírodní vědy dle zákona příčinnosti snaží se dospěti počátku všech věcí, při čemž neběží jen o otázku jsoucnosti Boží, ale také o jinou otázku: **Jak svět vznikl?** Tato druhá otázka jest vně skutečného lidského vědění, tedy v oblasti víry, a proto odpověď na ni bude mítí stále povahu dogmatickou, neboť přírodovědecky vyjádřeno, bude to odpověď zahalená v roucho hypotézy (domněnky). Nicméně jest doložiti, že odpověď ta děje se na základě přírodovědeckého myšlení a badání, které, vztahující se na jsoucnost a jevy tohoto světa, musí dotýkati se i jeho počátku. A proto odpověď na otázku, jak tento svět povstal, chce-li si zachovati příslušnou vážnost, musí si býti vědoma své hypotetické povahy a nesmí činiti nároků na zajištěnou a naprostou pravdu.

Vedle toho první stránky Bible rovněž obsahují líčení světového počátku. Proto povstává sama sebou otázka, v jakém vztahu jsou moderní přírodovědecký názor a vypravování Bible. Prospěje tedy účelu našemu, když si učiníme podrobněji tyto otázky: Co jest vzhledem ke stvoření světa poznatkem přírodní vědy? Co jest základní pravdou ve vypravování Bible? K tomu pak připojme další otázku: Jest tato základní pravda Bible přírodovědeckými poznatky nějak dotčena?

Co jest vzhledem ke stvoření světa údajem přírodní vědy? Otázka tato ukazuje na nejpálčivější problém přírodního badání čtyřiceti posledních let a vypravuje o zdánlivém odporu mezi Biblí a přírodními vědami. Bylo tvrzeno dříve — také od přírodovědců — že Bůh stvořil svět najednou, ale přece v rozličných oddílech, úměrných šesti denní, a že stvořil rostliny a zvířata dle druhův o sobě. Ještě Linné tvrdí, že jest tolik druhů, kolik jich původně bylo stvořeno. Ale v lidstvu a tím i mezi přírodovědci rostl pozvolna dějinný smysl, a poznalo se, že i země má své dlouhé dějiny vzniku a vý-

voje. Tím dostala se mezi přírodní badatele myšlenka vývoje, která nebyla mezi nimi původní, nýbrž přijata byla ze všeobecných a kulturních dějin. Ale jakmile se myšlenka vývoje v přírodních vědách udomácnila, podnítila badací duchy měrou před tím netušenou a byla příčinou stále přibývajících objevů. Poznalo se, že každé zvíře a každá rostlina vzala svůj počátek z malého zárodku a dovinula se nynější struktury a podoby.

Přírodovědci dodělali se poznání, že i země se vyvíjela a že postupem dlouhých věkův uložily se vrstva na vrstvu. Snaha o jednotný světový obraz vzbudila pak myšlenku, že i celá sluneční soustava, v níž naše země jest jedním ze členů, vyvinula se z jednodušší podoby své.

Jako dle biblické zprávy lidstvo co do všech svých pokolení a národů vyvinulo se z původní dvojice, tak i všechna zvířata a všechny rostliny rozmanitými svými formami vyvinuly se z několika původních tvarů. To jest myšlenka moderní vývojové nauky. Jest ovšem docela jasno, že vývoj tento jest dogmatem, nebo, řekněme, hypotézou, neboť náleží daleké minulosti. Nemůžeme tohoto vývoje přímo pozorovati a nemůžeme ho dokázati jako zřejmou pravdu. Jest zarážející skutečností, že není tvarů přechodních, ač měly by se vyskytovat v nesčetném množství. Nemohou se také na příklad všechna zvířata, jak naivní lidé se často domnívají, sestaviti v jednu řadu tak, že by na jednom konci byl počáteční slizový zárodek a na druhém opice, nebo dokonce snad člověk. To by bylo mínění zcela pochybené, neboť hlavní řada má mnohé postranní větve, které končí slepými ulicemi. Ačkoli jest námitek dosti, přece jen patrně jest, že obě řady živoucí přírody, rostlin a zvířat, v nynějších tvarech jeví postup od forem jednoduchých ke složitějším. Ačkoli se vyskytují řady s velikými mezerami, což ovšem od fanatických darwinistů se popírá, přece jest jisto, že skoro všechny dnešní formy dříve tu nebyly.

To jsou skutečnosti, které badatelům podávají myšlenku vývoje. Opakujeme ještě jednou, že tyto jevy vítěznými a naprosto přesvědčivými důkazy nejsou, ale nicméně jsou takové povahy, že jiným způsobem uspokojivě nedají se vysvětliti.

Jak? Myšlenku, že živoucí svět postupoval vývojem, můžeme dnes přijímati jako přírodovědecký údaj, na který musíme bráti sice zřetel, ale nemusíme jej považovati za neotřesitelný. Další důležitou otázkou jest, jak tento vývoj se uskutečňoval, neboť uspokojivou odpověď bude dosti učiněno duševní potřebě naší, která stále snaží dovědět se příčinu. Obecný údaj, konstatování vývoje nám nepostačuje, neboť přirozená zvědavost myslícího ducha snaží se hlouběji vniknouti v dílnu přírody, ale právě tam jistota nám mizí, a zhusta se přihlazuje, že dostavuje se pouhá spekulace, ano obraznost, kde zkušenost nemůže již z místa. V posledním století vyrojilo se dosti domněnek, jak asi onen vývoj postupoval, ale právě tato mnohost pokusů jest zároveň důvodem oprávněných pochybností, neboť všechna tato vysvětlování pravdivými přece býti nemohou.

Nejznámější ze všech těchto pokusů jest darvinismus, který široko daleko proklestil si cestu ve světě neodborníků a který rozmanitost živoucí přírody vykládá zcela mechanicky. Výkladem mechanickým rozumíme, že příčiny vývoje nejsou v živých bytostech, nýbrž zevně (vliv okolí, podnebí, výběr, boj o život) a že dají se vysvětliti silami docela přirozenými, při nichž není potřeby mysliti na nějakého duševního činitele, jenž by existoval mimo přírodu a nad přírodou. Jádro domněnky jest v tom, že v přírodě odrůdy náhodně a bez účelu povstávají od skutečných již zvířat a rostlin a že v boji o život udržují se jenom bytosti silné, kdežto slabé mizí a zanikají. Darwin mimo boj o život sestavil ještě řadu pomocných domněnek, o kterých není potřeby tady mluvit, neboť badání posledních desetiletí je odmítlo. Mnozíci se poznatky přírodovědecké vždy jasněji dokazují, že darvinický aparát, jak mu věří ještě dnes volnomyšlenkáři, náleží již do starého železa. Jisto jest, že boj o život není tvořícím principem, jak stanovil Darwin a jak bez porozumění a zmateně frásí touto blýská se ti, kdož se chtějí pochlubit, že kdesi cosi slyšeli o darvinismu zvoniti.

Ostatně, odkud jsou formy rostlin a zvířat, z nichž přírodní výběr v boji o život vytváří formy nové? Právě tady jest ten Rhodus! Darvinismus odpovídá na otázku, že formy ty ocitly se v přírodě náhodou a bez účelu. Důstojná to zajisté odpověď na tak důležitou otázku! A to má býti přírodovědeckým badáním, a tento darvinismus, jak blábol i volní myšlenkáři, mnoho přispěl k tomu, že v přírodě dokázány byly zákonnost a příčinné dění. Od které doby jest náhoda dostatečným vysvětlením příčinného dění a od kterého času bezúčelnost znamená tolik jako zákonnost? Ale dosti již o tomto darvinismu. Byl to jen masopustní rej, bylo to zastření smyslu, kdy takové nemožnosti vzbuzovaly jásot a získaly pro sebe uznání. Postup vědy dokázal, že darvinismus jest jen tam a že naši volnomyšlenkáři posud jsou takovými chlápky, kteří vě-

ří, že z náhody a bezúčelnosti dá se vysvětliti podivuhodná harmonie a zákonná účelnost ve veškeré živoucí přírodě.

Naši volnomyšlenkářští učenci a zákopníci darvinismu, kteří vědomou účelnost jako nepohodlnou v přírodě věc zavrhují, nemají nejmenšího zdání o své směšnosti, kterou dosvědčuje tato skutečnost: Jestliže boj o darvinism přinesl ovoce, tož jest to zcela jistě poznání, ba možno říci, potvrzený výsledek, že v živoucí přírodě všechno děje se cílevědomě a plánovitě a že není žádné náhody. Jinak pověděno, vlastní a pravá příčina proměn a vývoje jest v samé přirozenosti živoucí bytosti, a zevnější podněty jsou jen podmínkami, které musí býti vyplňovány, aby vnitřní síly stávaly se činnými. Tyto vnitřní síly nabývají vždy větší pozornosti, a myslící učenci, mluvíce o vývoji, nemohou se bez nich obejít. Dle pravdy účelnost ve vývoji živoucí přírody nelze jinak vysvětliti, než těmito vnitřními silami, a jest pochybenou snaha, vyložiti vývoj vlivy zevnějšími, jako jest okolí, přirozený výběr, nebo boj o život. Vykládati vývoj těmito zevnějšími podněty, znamená vlastně mysticky zosobňovati »přírodu«; což se děje tím, že se tomuto bezvýznamnému souhrnnému pojmu »přírody« přičítá nevědomá a tudíž podivuhodná všemohoucnost, která nic jinak než jako vědomá činnost může býti myšlena toliko o Tvůrci. Vysvětlovati po darvinskou vývoj zosobněnou a nevědomou »přírodou«, není na konec nic jiného, než ubohá a zoufalá pomoc z nouze, jejíž rodiče jsou nejasnost a bezmyšlenkovitost.

Vývoj živých bytostí vnitřními silami jest důležitým výsledkem novější přírodovědy, který vždy hlasitěji od badatelů jest uznáván, a tím mechanický vývoj jest zamítnut a vyvrácen. Tyto zákony vývoje a vnitřní síly, které jsou ztajeny a přítomny již v počátečním zárodku, jsou důkazem vládnoucí a tvůrčí Intelligence a nebudou moci jiným způsobem nikdy býti vysvětleny. A vysvětlení toto o Stvořiteli cílevědomě a promyšleně tvořícím zajisté jest rozumnější, nežli víra v nevědomou a slepě působící »matku přírodu«.

(Budoucně pokračování.)

Politický přehled.

Kritický stav zemských financí král. Českého byl předmětem rokování zemského výboru 18. t. m. Finanční referent Němec dr. Urban sdělil, že státní úřady pro letošní rok budou brzy spotřebovány. Rokovalo se tu zejména o opatření peněz, nutných pro dobu, kdy státní úřady z daně příjmové a kořaleční budou vyčerpány, což dr. Urban předpověděl pro měsíc květen a červen. O finanční tísní jednal také 20. března pracovní výbor státní finanční komise českého sněmu. Během roku tohoto zvýší se nezaložený dluh na 113,900,000 K. — Schválen návrh podporovaný českými a velkostatkářskými členy výboru, aby sněm podal vládě protest proti ustanovení, že jen do r. 1917 smí býti vybírána pivní dávka; Němci hlasovali proti. — Na proti této zemské finanční bídě v Čechách dolnorakouský zemský rozpočet na rok 1913 vykazuje potřebu 66,850,391 K a úhradu 66,658,418 K, tedy přebytek 78,017 K. —

V Hallči došlo sice k předběžné dohodě mezi Poláky a Rusy, když však volební výbor hallčské sčítavny má se pustiti do práce, nemůže naléztí referenta pro reformu zem. volebního řádu. Dosud za referenty požádané 4 osoby buď odmítly nebo byly tak nuceny učiniti. Jest viděti, že na straně polské není mnoho dobré vůle ke smlouvě s Rusy.

Ohrožení autonomie zemských sněmů. V dolnorakouském sněmu dne 26. března zpravoval dr. Porzer zdůraznil, že Dolní Rakousy naléhavě potřebují úředlů. Poukázal na časopiseckou zprávu, že vláda zamýšlí zvýšiti zemskou přírážku v Čechách císařským nařízením o 20 procent, a při tom prohlásil, že takové opatření jest ohrožováním autonomie všech zemských sněmů! Proti takovému opatření nutno již nyní protestovati. . . Ovšem takovéto jednání vládní mohlo by se státi ohrožením autonomie zemských sněmů; zároveň však tento protest dra. Porzera zdá se přiskočením na pomoc Němcům z Čech, kteří vůbec aspoň pro nynější dobu nepřejí si sebe nepatrnější akce k posílení zemských financí.

Krise ve Francii. První kabinet, pověřený nynějším prezidentem francouzským Poincaréem odstoupil. Byl poražen senátem, v němž dosud hlavní slovo má Clemenceau a Combes, proti jejichž vůli byl Poincaré zvolen prezidentem republiky. Vláda Briandova odstoupila, poražena byvši v senátu, jenž odmítl předlohu o poměrném volení. Clemenceau ukázal, že jest násilník a že jeho msta nehledí na dobu a nevybírám zbraní. Odstoupení Briandovo vyvolalo ovšem těžkou krizi ve Francii. Pikle Clemenceauovy v senátě ostře odsouzeny poslaneckou sněmovnou francouzskou. Na žádost prezidentovu převzal Bartou, dosud ministr spravedlnosti ve vládě Briandově, úkol sestaviti novou vládu, což se mu také podařilo. Ve schůzi sněmovny 25. března ministerský předseda Barthou ve vládním programu zdůraznil zejména tříletou službu vojen-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Zprávy organizační a spolkové.

Ku 70letým narozeninám vsdp. Ant. Vltava, č. kons. rady, bisk. notáře a děkana v Novém Hradci Králové, přináší křesť. soc. organizace svému duchovnímu rádcí srdečné blahopřání a zároveň poděkování za podporu ve všech věcech organizačních a lidumilných. Křesť. sociální organizace přeje Vám vše dobré, a zvláště aby Vás Všemohoucí ráčil zachovati ještě dlouhá léta mezi námi! Jest nám též potěšením, když Vám důkaz své nezlíbené lásky, úcty a důvěry aspoň tím můžeme osvědčiti, že Vás jednovorně jmenujeme čestným členem naší křesť. sociální organizace. — Křesť. sociální organizace v Novém Hradci Králové, 24. března 1913. Antonín Doležal, předseda. Antonín Holub, místopředseda. Josef Hruša, jednatel. Václav Studený, pokladník. František Francek, správce knihovny. Členové výboru: Josef Dvorský, Václav Flégr, Marie Francková, Josef Hemelík, Václav Hemelík, Josef Kunc.

Smiřice. Katolicko-národní Jednota pro Smiřice a okolí sehraje dne 30. března ve Smiřicích ve městské dvoraně Bognerovu veselohru »Paní revírníková a její Tony.« V meziaktí účinkuje chvalně známý sbor tamburašů jednoty katolických tovaryšů z Hradce Králové.

Chrudim. Místní katolické spolky sehrały o sv. Josefském večírku dne 16. března t. r. působivou frašku Bognerovu »Michal comp. Matěj«, která se díky osvědčeným silám dramatického kroužku až mílo zdařila. I role začátečnicků sehrały tak, že nebylo znáti, že by se teprve »s prkny« seznamovali. Povedené figurky Matěje (br. Mudroch) a Michala (br. Dostál) svými naivními kousky zaměstnávaly neustále ostatní spoluherce br. Bartoně, Jahodku, Fautu, Hanouska, jakož i sestry Dostálkovou, Hubínkovou, Hronkovou, Jahodkovou, Kavanovou, Mudrochovou, Pavlátovou a Špičakovou. Ze všechny shostily se úloh čestně, dokazoval častý potlesk četných návštěvníků. Všem budiž tu za zdar večera vysloven srdečný dík, jenž platí i br. Linhartovi, jenž doplnil večer vybranými kuplety. Škoda, že svým uměním pro bratrský spolek tolik skrbí. Snad tento večer mu bude k dalším zdařilým večerům pobídkou — celková kritika našeho večírku zněla: Kéž se takto pobavíme častěji! — Katolická národní jednota žen a dívek pro Chrudim a okolí má v neděli dne 30. března t. r. veřejnou přednášku, na níž promluví »O nynější drahotní otázce« slovuťný spisovatel F. J. Konečný, bisk. notář a farář z Pouchova. — Místní odbočka Všeodborového sdružení pořádá dne 6. dubna v neděli odpoledne ve 3 hod. ve »Slavoji« průmysl. Musea veřejnou spolkovou schůzi, na níž referentem bude br. Kozel z Hradce Králové. — Upozorňujeme veškeré členstvo i širší obecenstvo, by si nedalo ušiti příležitost vyslechnouti známé odborníky v časových otázkách a četné obě schůze navštívilo. — Upozorňujeme zároveň již nyní členstvo všech místních katol. spolků a organizací jakož i naše stoupence nečleny, že budou ve dnech 10., 11. a 12. dubna vždy o půl osmé hodině večerní pořádaný duchovní přednášky v kapucinském chrámu Páně jakožto příprava k velikonočnímu přijetí sv. svátostí — v neděli pak 13. dubna bude tamtéž společné sv. přijímání. Veškeré členstvo — bratři i sestry — bez výjimky na shledanou před svátostným Ježíšem, v němž jedině zdar našich prací.

Příspěvky na stavbu katol. domu spolkového v Chrudimi s vroucím díkem dále kvítujeme a prosíme Boha, by všem dobrodincům stonásobně odplatil. Spolu prosíme snažně celou katolickou smýšlejší veřejnost, by na nás sebe menším darem bylo pamatováno, aby nezanklo, co tak pracně založeno, hájí zásady naší sv. víry. Budoucnost ukáže, co bude znamenati spolkový dům v Chrudimi a jaké vzácné úroky ponese groše obětované na svatou naši věc v době tak kritické. Dary zaslali P. T. vsdp.: 10 K: J. M. Msgr. Dr. V. Frind, světitel biskup v Praze, J. M. Msgr. Fr. Brusák, světitel biskup v Praze, 5 K: Msgr. Dr. J. Marek, metrop. kanovník v Praze, D. Orel, c. k. professor konservatoře v Praze, J. Letošník, děkan v Poličce, 3 K: J. Musil, děkan v Náchodě, A. Kavan, farář v Nieder-Rochlitz, J. Kalhous, kaplan v Kostelci n. Orli., A. Symon, kaplan v Bojanově, 2 K: Msgr. Dr. Fr. Kryštůfek, probošt u Věch Svátých v Praze, J. Magn. Dr. E. Kadeřávek, univerzitní professor v. v. v. Želivě, Msgr. Dr. Fr. Koráč, univ. professor v Praze, Dr. J. Štěpánek, c. k. professor v Praze, K. Kuffner, farář na Hradčanech, J. Paulus, farář v Kostelci Vrb., F. Jehlička, farář v Dittersbachu, J. Melichar, farář ve Vraclavi, L. Hora, farář v Dašicích, E. Stejskal, farář ve Vltkovicích, J. Zeman, farář v. v. v. Zámukách, J. Sobota, farář v. v. v. Hylvátech, A. Láš, farář v Lomnici n. Pop., J. Deyl, farář v. v. v. Jablonném n. O., Dr. J. Sobota, katecheta v Nové Pace, J. Rouš, koop. v Kuklenách, A. Tvrdík, kaplan v Koclétově, J. Pecháček, kaplan v Solnici, Fr. Rybyšár, kněz def. v Seči, J. Pospíšil, kaplan v Pecce, St. Kordule, kaplan v Hořicích, 1 K 50 h: St. Červ, farář v Nov. Dvorech, 1 K: F. Klenka, katecheta v Bohdanči, J. Glosauer, kanovník metrop. v Praze, Nejmenovaný z Prahy, T. Čermák, senior diecése ve Slatiňanech, J. Řib, kaplan v Libčanech, J. Portman, farář ve Chlenech, P. Zavřel, farář v Telecim, St. Hlma, zám. kaplan ve Svatoňovicích, F. Prudíč, kapl. v Červ. Kostelci, A. Janoušek, farář v Ratajích n. Sáz., A. Dokonal, farář v Zámrsku, J. Lžičar, far. v Dol. Libchavách, J. Holzman, farář v Kališti, J. Vlk, zám. kaplan ve Smiřicích, V. Havla, farář v. v. v. Rokymici, V. Böhm, farář v Orlickách, F. Nožka, děkan v. v. v. Kyšperku, V. Jelí-

nek, farář v Hořiněvsi, Aemil. Paukner, děkan v Tachově, 50 h: V. Macek, koop. v Radimi, J. Pavlišta, kaplan v Kopidlně, Zaplat' Pán Bůh!

Prosba z Hořic ke všem přátelům křesťanského lidu v Čechách a na Moravě. V nepřítivné době přicházíme k Vám s prosbou. Jsme si toho vědomi a nemůžeme se ubrániti obavě, když sdělujeme s Vámi své starosti. Byli jsme náhle, proti očekávání přinuceni opustiti svůj dosavadní útlek — jsme bez příštěší. Nedostatek peněz, vysoká úroková míra, drahota v stavivu i pracovní síle, to jsou věru málo slibné vyhlídky pro toho, kdo musí stavěti. Doufáme však, že se poměry příznivěji utváří, doufáme v Boha a v pomoc dobrých lidí i svých přátel. Nemají-li tři naše křesťanské organizace zajiti a tak těžce před 6 lety dobytá posice býti ztracena, nemáme-li v místnosti nedostatečně živořiti, nemá-li tato bašta českého severo-východu, stojící na »horké půdě«, zahynouti k radosti našich nepřátel, musíme bez odkladu přistoupiti k stavbě vlastního domu spolkového. To, čeho jsme se báli, dostavilo se, nezbytná nutnost velí nám podjati se práce a zodpovědnosti, již jsme se — pokud možno bylo — hleděli vyhnouti. Pomohli jsme slabou hřivnou, kdykoliv jsme byli od bratrských našich spolků požádáni, dnes sami jsme prosebníky a obracejeme se k Vám a ke všem přátelům křesťanského lidu, jimž od Vás budeme odporučeni, s prosbou: Přispějte nám a přijměte naše vroucí: Zaplat' Pán Bůh! Každý dar šlechetných dobrodinců bude kvitován ve veřejných listech. V případě, že by někomu nebylo možno vyhověti naší prosbě, prosíme o vrácení cheku. V Hořicích, v březnu 1913. — Za křesť. soc. lidový spolek: Bohumil Henc, Stanislav Kordule, kaplan. — Za odbočku Všeod. sdružení: Jan Vejs, Jan Ježek, kaplan. — Za skupinu křesť. mládeže: Josef Lorenc.

Spolek křesť. sociální na Opočně pořádá v neděli dne 30. března 1913 ve velkém sále Kodymova Nár. domu na Opočně přednášku »Na Šumavě«. Přednáseti bude P. T. pan Hugo Schlindembuch, c. k. zem. rada z Opočna. Po přednášce volná zábava, hudba, zpěv, kuplety, solové výstupy. Začátek o 8. hod. večer. Vstup i nečlenům volný.

Česká pouť do Lurd. Na dotaz pořadatelstva u ministerstva železnic v Paříži došla odpověď, že zvláštní vlak do Lurd od hranic švýcarských možno zajistiti o něco dříve, než původně projektováno. Bylo tudíž nutno dobu odjezdu z Prahy a příjezdu do Prahy změnit a to tak, že odjezd z Prahy ustanoven na 9. srpna 1913 a příjezd do Prahy na 22. srpna 1913. Protektor této první spolkové pouti J. M. nejd. opat Method Zavoral ze Srahova změnu tuto schválil a pouti osobně se účastní. Směr a plán cesty zůstanou tytéž. Jízda tam: Praha—Linec—Solnohrady—Feldkirchen—Busch-Einsiedl (zast. a nocleh) —Luzern (zast.) —Bern—Paray-le Monial (zast.) —Lyon (zast. a nocleh) —Montpelier—Lurdy (3 a půl dne). Jízda zpět: Narbonne—Marseille—Nizza (zast.) —San Remo (zast.) —Janov (zast.) —Milán (zastávka a nocleh) —Benátky (zast. a nocleh) —Pontebba —St. Michael—Linec—Praha. Účastníci z jižních Čech nastupují v Českých Budějovicích, z jižní Moravy v Linči. Ceny: jízdné, celé zaopáčení cestou z Prahy a do Prahy, hotely na zastávkách a v Lurdech: I. tř. 500 K, II. tř. 360 K, III. třída 230 K. Mimo tyto ceny zaplatí každý účastník I. a II. tř. po 20 K a III. tř. po 10 K na režijní vydání. Ježto lhůta k přihláškám ustanovena jest do 31. května t. r., žádá se, by přihlášky co nejdříve zaslány byly na pokladnici spolku Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20. — Bližší podrobnosti obsahují programy, o které se možno přihlásiti u redaktora »Růže Lurdské«, kons. rady Leop. Kolíska, faráře, Blansko na Moravě, u jednatele spolku Josefa Rösslera, kaplana, Velký Oufím u Solnice, u pokladníka spolku Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné, Praha-II., jež obratem budou zaslány. Čtitel Mariánští, kteří nemůžete nebo nemíníte se účastniti této české pouti, můžete dvojím způsobem přispěti ke zvelebení úcty Matičky Boží Lurdské: 1. Přihlášením se za člena spolku českoslovanských poutníků do Lurd a jiných posvátných míst sídlem v Praze. Členové řádní platí ročně 2 K, přispívající aspoň 1 K. Složit-li řádný člen 100 K nebo přispívající 50 K, stává se členem doživotním bez placení dalších příspěvků. 2. Konáním duchovní pouti, záležející v tom, že čtitel mariánský v duchu připojí se ke skutečným poutníkům a nějakým peněžitým darem přispěje k tomu účelu, aby mohl spolek vypraviti několik chudých nemocných do Lurd. Členské příspěvky, jakož i příspěvky k duchovnímu fondu přijímá Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II. Čtitel mariánští, vzhůru pod českým praporem mariánským, k věčně zasvězeným horám Pyrenejským na místa přesvatá, kde Matka Páně divy činí!

Zprávy místní a z kraje.

Slavnost Vzkříšení tentokrát se vydařila nade všecko očekávání. Ač připadla na tak brzkou dobu, jaká v jiných letech bývá provázena ještě drsnými větry a sněhem, byl letos čas nádherný — po celou Bílou sobotu byla obloha blankytná, bezvětrná a teplo květnové. Proto také dostavily se k slavnostním průvodům neobyčejně veliké zástupy. Průvod od sv. Klimenta vedl o 5. hod. odpo. J. E. nejd. biskup Dr. Josef Doubrava za četné assistance. Mimo duchovenstvo účastnili se průvodu zástupcové úřadů státních i autonomních, městské rady, škol, zdejší garnisony, katol. spolků, chovanci Ru-

skou, zesvětlění školy, vojenské reformy a upravení francouzského úvěru. Z 589 přítomných poslanců hlasovalo pro vládu jen 225, 162 proti a 202 poslanců se nesúčastnilo hlasování.

Štvání vídeňského tisku proti Černé Hoře zase pobuřovalo kde koho. Rakousko prý důrazně zakročilo u cetyňské vlády, aby 1. byl povolen volný odchod civilnímu občanstvu ze Skadaru, 2. vysvětlení zavraždění katol. kněze Paliče u Ďákově, 3. zastavení akce směřující k přestoupení katolíků v Ďákově k pravoslaví a za 4. zadostučinění za přehmat, jehož prý se Černohorci dopustili na parníku »Skodra«, jež prý nutili, aby odvázel srbské vojsko z řeckých lodí rozstřelených. Židovský tisk ale rozhlásil, že Rakousko poslalo už Černé Hoře ultimatum. Konec konců přiznáno, že ultimatum se neposlalo, že Černá Hora už od začátku povolovala volný odchod pro rakouské příslušníky. Pokud jde o případ »Skodry«, žádá Rakousko, aby se takový případ neopakoval a stran zavraždění Františkána Paliče žádá Rakousko, aby katolický arcibiskup ze Skopje a prizrenský konsul směli vyšetřiti vše na místě. Proti poslední žádosti nebude Černá Hora klásti překážek, poněvadž území Ďákovské není její. A tak tažení židovského tisku skončilo novou ostudou a porážkou rakouské diplomacie. Černá Hora protestuje jen proti rakousko-uherské vyhrůžce násilnými opatřeními, kdyby totiž Černá Hora nechtěla bombardování Skadru zastaviti, dokud by tamní civilní obyvatelstvo neopustilo město.

Velmocí o ohraničení Albánie. Mezi Rakouskem a Ruskem smluveno, že Djaková případně Srbsku, Skadar pak Albánii. Na schůzce velvyslanců rozhodnuto dále vyzvati Balkánský svaz, aby vyklidil obsazené části Albánie. Černá Hora současně vyzvána, aby vyklidila okolí Skadru a Srbsko aby odvolalo svoji posádku z Drače. Tak tvrdí »úřední« novinářské zprávy, ač zase na druhé straně se tvrdí, že velitel Skadaru Essad paša odepřel vyhověti žádosti velmocí a propustiti nebojující obyvatelstvo ze Skadaru. Tedy dle této zprávy velmocí by nebyly proti tomu, aby Černohorci Skadaru dobývali a si ho — ponechali.

U Čataldže v sobotu a v neděli postoupily turecké hlavní voje na posice opuštěné Bulhary, aby umožnily zoufalý útek posádky drinopolské; Bulhaři však Turky zahnali na útek. Na čataldžské čáře zahájili prý Bulhaři všeobecný útok.

15.000 Turků vzdalo se Srbům v údolí řeky Skumby. Jsou to zbytky makedonské armády Zek-kiho paše, již Srbové u Kumanova porazili a u Bitolje rozprášili.

dolní atd. Podél vojenských řad na náměstí průvod bral se obloukem do katedrálního chrámu, kdež uděle- no věčným požehnáním s Nejsv. Svátostí. — Z chrámu Panny Marie vyšel průvod o 7. hodině rovněž za velice četné účasti. Vedl jej vsdp. kapitulní děkan Dr. J. Soukup. Zpěv byl velice zdařilý. V průvodu zde kráčeli J. E. nejdp. biskup, Mariánské kongregace, členové jiných katol. sdružení, vojsko, množství jiného lidu. Obecně bylo uznáváno, že tak krásné slavnosti Vzkříšení nebylo dávno, protože letos povětrí bylo tolik příznivé.

Hudba chrámová. Na oslavu uzdravení se J. E. nejdp. biskupa dra. Jos. Doubravy nastudoval řádil kůru p. J. N. Wünsch za účasti četných umělců místních Greitovu slavnostní mši s průvodem orchestru a varhan. Sóla zapěli: sl. M. Dvořáková, pl. Boh. Kofínková a p. V. Chudoba. Průvod orchestrální obstarala slohově bezvadná hudba 18. pluku s ochotným svolením c. a k. plukovního velitelství. Dirigovali: na Bož. hod. p. J. Wünsch, druhý den vojenský kapelník p. V. Mádl-Veress. Velebně působily sesílené sbory, přednášené ve všech odstínech dokonale, jakož i mezihry orchestru, které svou nádherou svědčily o velice obratné taktovce dirigentů. Uvítací sbor „Ecce sacerdos“, „Christus resurgens“ a „Angelus“ (dedikováno dp. dru. Cibulkovi), mešní vložky (graduále, jakož i obě offertoria) složil p. Wünsch. Jsou vesměs práce moderně vyspělého komponisty, v nichž dána vděčná příležitost k uplatnění uměleckých kvalit pěvců. Jásavý soprán sl. Dvořákové a měkký tenor p. Chudoby interpretovaly zde myšlenky skladatelovy výborně. Průvod orchestrální markantními, synkopovými akordy v nástrojích žesťových uchvacoval duši. Dojemně rozechvíval nitro věřících tlivý zpěv pl. Boh. Kofínkové. V den Zvěstování Panny Marie provedena slavnostní mše Müllerova s vložkami skladatelů jiných, tentokrát bez orchestru. Jen tedy dále! Patrně, že umělci rázu pp. Mádl-Veressa a Wünsche mohou dokázat velice mnoho! Jak se dovídáme, skládá p. kapelník mši, která bude po svém dokončení provedena po prvé ve zdejší katedrále.

Křepčovo divadlo. Stoibova veselohra „Staré hřiby“ docílila svého účelu, pobavení obecnosti, oč se přičinili hlavně představitelé jednotlivých rolí, protože hra sama vykazuje četné slabiny. Hlavní role přikázány byly autorem tentokrát služebným, a tu dužno uznati, že pl. Jiroňková vytvořila zajímavou postavu ve své Kačce. Pan Paul byl elegantním konsulem a pan Huňáček st. řízným plukovníkem. Plného úspěchu dodělaly se dámy pl. Paulová, Omová a Švarcová. Obecnost naplnila celý dům, takže Obecné kuchyni dostane se jistě slušného příspěvku.

Hudební soukromá škola v pensionátě J. V. císaře Františka Josefa I. V neděli dne 30. března 1913 „Mozart“. Obraz ze života o 2 jednáních od Fr. Bonna. Přeložil A. Šorm. Hudba od M. Hallera. — Klavír Petrof. Začátek o půl 5. hod. odpol. Před hrou: F. Liszt: „Uherská rhapsodie“ č. II. — Vstupné: Sedadlo 1 K. k stání 40 hal. Čistý výnos bude věnován na dobrý účel. Lístky lze obdržeti v pensionátě.

Ze župy obchodních gremií kraje královéhradeckého. Valná hromada odbývá se dne 30. března 1913 o 2. hod. odpol. v zasedací síni okresního zastupitelstva v Hradci Králové. Za této příležitosti přednáší o 3. hod. odpol. slovně pan dr. Fr. Samek, sekretář obch. a živn. komory a zemské Jednoty obch. gremií v Praze o reformě zákona o osobní dani z příjmu.

Spolek majitelů domů v Hradci Králové pořádá svoji výroční valnou hromadu v sobotu dne 29. března 1913 o 7. hod. večerní v prvním poschodí č. 11. hotelu „Merkuu“ s následujícím pořadem: 1. Čtení zápisu poslední valné hromady. 2. Správa jednatele, pokladníka a revisorů účtů. 3. Zpráva delegáta o valné hromadě Ústředního sboru spolků majitelů domů v Praze (referuje p. prof. Beránek). 4. Volba 6 členů výboru, 3 náhradníků a 2 revisorů účtů. 5. Stanovení ročního příspěvku. 6. Volné návrhy.

„Krákora“, stolová společnost v hotelu u „Černého koně“ v Hradci Králové sbírala ve svých čtvrtletních schůzkách ve prospěch národních a lidumilných účelů; za dobu od 1. září 1908 do konce roku 1912 odvedla 2031.27 K. Zejména obdržely: Ústř. Matice Školská 820 K, na milion dvouhaléřů 50 K, Komenský 292 K, Sokol v Liberci 35 K, Beseda v Liberci 35 K, Ústř. Jednota českého herectva a asyl 200 K, na stavbu tělocvičny zde 50 K, na raněné Jihošlovany 50 K. Všem příspěvkatelům těchto sbírek vzdává své nejmocnější díky „Krákora“.

Jednota divadelních ochotníků „Křepčera“ v Hradci Králové odbývá svoji řádnou valnou hromadu v sobotu dne 29. března o 8. hod. večer ve vinárně u Boučeků.

Čtrnácté hudební matinee pořádají pěvecko-hudební a klavírní školy Ferdinanda a Mátky Kneprovců dne 6. dubna t. r. o půl 11. hodině dopolední v sále Měšť. Besedy. Na programu jsou skladby od Clementina, Dvořáka, Saint-Saënsa a Nováka. — Vstup volný.

Klub českých velocipedistů v Hradci Králové odbýval v sobotu 15. března 1913 svoji řádnou valnou hromadu. Zprávy činovníků schváleny. Do výboru zvoleni: za předsedu p. dr. Klumpar, za místopředsedu p. Urner, náčelník p. Vacek K., právní praktikant. Do výboru pp.: F. J. Černý, stavitel, J. Duchánek, kontrolor Záložny, J. Jarkovský, odborný učitel. Z. Kukla, právník, J. Neuman, bankovní úředník, K. Pefina, knižník, F. Rybyšar, zástupce pojišťovny, F. Senger, učitel. Za náhradníky pp.: Borůvka K., bankovní úředník, Hubáček J., právník, Holý V., obchodník, Rydlo J., bankovní úředník. Revisory účtů pp.: Samek, adjunkt měst. důchodu a Zuman J., bankovní úředník.

II. porotní oběd u c. k. krajského soudu v Hradci Králové počne 7. dubna t. r. K tomu vylosování jsou porotcové: pekař Os. Melzner s Brannova, továrník A. Rosenberg, Březová, továrník K. Reich, Č. Skalce, velkostatek Ad. Rotter, Nový Dvůr, host. J. Tuček, Křižanov, inž. M. Valentin, M. Skalce, truhlář V. Brkl, Dvůr Král., obch. E. Richter, Dvůr Král., rolník F. Divšek, Plotiště, mlynář J. Hroch, Mitrov, rolník J. Matějka, Urbanice, rolník V. Matějka, Lápa, továrník Al. Nejedlý, Kukleny, obch. J. Svoboda, Třebechovice, klempl B. Bartošek, Smiřice, host. A. Blümel, Hofmanice, obch. V. Kadeřávek, Jeabiny, továrník F. Polický, Jaroměř, rolník J. Reichert, Rychmova, K. Dittert, Liebkov, soukr. L. Vacek, Červ. Kostelec, host. J. Bednář, Třesovice, rolník V. Dolanský, Střesetice, rolník F. Prýda, Libčany, rolník J. Pázler, Stěžárky, rolník J. Macháň, Spy, F. Michel, Dešná, Ant. Železo, Krčín, rolník A. Hubka, Bukovice, rolník F. Kinc, Vel. Ledhuje, rolník J. Šrutek, Niz. Srbská, rolník A. Zeidler, Hlavňov, rolník V. Hampl, Vel. Uhřinov, rolník J. Dusil, Čermkovice, obch. Ol. Pekla, Vamberk, správce F. Steinbach, Stárkov. Náhradní porotcové z Hradce Král.: kamnář J. Jelen, elektrotechnik Josef Ježek, obchodník Josef Juliš ml., zlatník V. Krotký, knihkupec B. Melichar, truhlář J. Nevyhoštěný, obch. O. Stein, mistr dlažd. J. Štěp, hotelier J. Vocel.

Záložna v Hradci Králové.
Jasné úměrnosti k 183.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Na Slezském Předměstí sehrály některé školní dívky místní s dovolením příslušných úřadů za dozoru vip. Macháně, koop. z Pouchova, dne 25. března dvě dětské divadelní hry „Naše babička“ a „Babiččina truhla“. Pan Matějček měl režii a velice dobře díky ke všemu připravil. Souhra byla velmi pěkná. Též deklamace a zpěvy národní se líbily, při čemž pomáhaly i některé dívky Pouchovské. Obecnost sešlo se hojně, všichni jevíli radost a uspokojení nad dovedností svých maličků. Těšila přítomnost vdp. bisk. notáře Filipa Jana Konečného, faráře na Pouchově a na novo právě zvoleného p. starosty, J. Šrámka na Slezském Předměstí. Případným proslovem p. režiséra a doslovem cip. bohoslovce Haufa pěkná tato dětská produkce byla vhodně i začata i skončena. Čistý výnos bude věnován chudým školním dětkám. Těšíme se, že takových dnů dožijeme se na Slezském Předměstí více.

Nový Hradec Králové. (Jubileum.) V sobotu dne 5. dubna dovrší sedmdesátý rok věku svého zdejší vdp. děkan Antonín Vitvar, č. bisk. kons. rada, bisk. notář. Jubilar narodil se dne 5. dubna 1843 ve Vrbici v Čechách (diecése královéhradecká), studoval na gymnasiu v Hradci Králové a filosofii ve Vídni, kde byl jeho bratr dr. Josef Vitvar (zemř. 1869) ředitelem Printanea a profesorem na universitě vídeňské. Dokonav ve Vídni studia gymnasiální, vstoupil jubilar do bisk. semináře v Hradci Králové a byl 25. července 1867 na kněze vysvěcen. Přisobil co kaplan v Kopidlně, na to od r. 1872 jako vice- rektor Borromaea a kazatel při chrámu Panny Marie v Hradci Králové, načež r. 1886 jmenován byl farářem v Nov. Hradci Králové. Horlivě působil i duchovní správě, takže byl pro zásluhy své jmenován osobním děkanem a č. kons. radou. Za jeho pastýřské činnosti byl chrám Páně důkladně opraven. Založil r. 1886 spolek sv. Vincence, pro krásné cíle spolku získal obsáhlejší účast, takže v době 25 roků mohla se chudým a sirotkům poskytnouti značnější pomoc. Horlivou činnost ráčil uznati Jeho Excellence nejdp. arcipastýř, jmenovav jej roku 1908 biskupským notářem a roku 1911 č. biskup. kons. radou. Při všem jest vdp. děkan velmi skromný, milující ústraní. Narozněny vdp. děkana budou oslaveny v sobotu dne 5. dubna slavnými službami Božími. Vdp. jubilaru přejeme ze srdce „Mnohá léta!“ — b.

Kukleny. Ve dnech 23.—25. t. m. konáno ve zdejší farnosti duchovní triduum. Vdp. farář Fr. Kuřil vyžádal si za kazatele pro tyto tři dny vdp. K. Lercha, S. J., z Hradce Králové. Kázání, zvláště ranní a odpolední, těšila se četné návštěvě věřících. Škoda, že ti, kteří by v těchto dnech volných mohli, nešli poslechnouti ne výčitky, ale věcné a přesvědčivé důvody o potřebě náboženství, o pravosti církve, Božství Kristově, o účte Mariánské, uctívání Nejsv. Svátosti Oltářní. Vdp. kazatel v několika dnech zapsal se v srdce všech posluchačův. Za jeho horlivou práci pro čest Boží: Zaplať Bůh! Závěrečné pobožnosti účastnili se dpp. faráři z Opavice n. Lab. a ze Stěžer. Po všechny dni ochotně účinkoval sl. chrámový pěvecký sbor.

Třebechovice pod Orebem. Byl mi zaslán nár. soc. lístek „Lid“, snad abych si povšímnul uveřejněného dopisu z Třebechovic. Tam se praví: „Strana nár. soc. účastnila se poprvé voleb do obecního zastupitelstva města Třebechovic. Proto počítali „Orlové“ a soudruzi s určitostí že zůstaneme ve značně menšině a sami že vítězně dobudou pomocí tajného kompromisu třetího sboru. Jaké však bylo hrozné zklamání! „Orlí“ a soudruhů, když naše kandidátka prošla plně a protivníci zůstali v menšině! Naše kandidátka soustředila 335 hlasů, „Orlové“ 268 a soudruzi 236 hlasů. „Orlí“ vyletěl z radnice a obrsoudruh šel jako zmoklá slepice do rudého tábora, druhý do orlího hnízda.“ — Naše odpověď: Ne-

al pravdou, že strana nár. soc. účastnila se jako rovnocenná organizace voleb, ale nepopřeme, že jejím tentokrát obstarala úlohu sluhů pokrokové společnosti. Tito lidé jsou v českém společenském životě novým. Když při říšských volbách pokrokaři kandidovali dra. Drtinu, snad nár. sociálně agitovali též pro Drtinu? Nikoliv, jejich kandidátům byl mladočech dr. Pranta. Ale hrůza! Po veškeré své agitaci soustředili na něho kolem svých 20 hlasů. Tak nepatrnou frakcičkou je Kiofáčova družina v Třebechovicích, která v „Lidu“ plásá, že vítězně provedla obecní volby. Byl anebo je dr. Pranta „národní ujařmenec“? Nikoliv, je vysloveným mladočechem. I v tomtož čísle „Lidu“ pere se do mladočestství, do „Nár. Listů“ a do Kramáře. Je tohle politická mravnost? Než k věci. Po tak žalostném fiasku s dr. Prantou, při užších volbách byla naše organizace dobrou, byla prošena o pomoc a jediné tak se stalo, že dr. Pranta našl účinnou pomocí dostal slušný počet hlasů. Svěho času povolalo nár. soc. vedení do Prahy katolického kněze P. Stojalowského, aby jím na táboru řečnil. Kněz pozvání vyhověl. Poněvadž jsem se se Stojalowským znal, prodělal jsem celý ten brajgl osobně. S peněmi, fanglemi a fábovy očekávala družina Kiofáčova nedočkavě vlak se Stojalowským. Konečně přijel a bratři by se téměř byli gáli, který dříve by měl posloužiti a zavazadlo nésti. Klerika kněze jím pranic nevdala. Když se ztišil hluk, řekl Stojalowski: „Děkuji, pánové, ale nejprve musím odsloužiti mši svatou, veďte mne do nejbližšího kostela, potom půjdeme na Střelecký ostrov.“ Bratři zůstali jako zkoprnělí, ale nedalo se v tom nic jiného dělati. Z části náplnili tedy chrám sv. Jindřicha, z části obcházelí chrámové okolo. očekávalice, až bude po mši svaté. Následoval triumfální pochod na „Střeľák“. Konečně Stojalowski vstoupil na ověncené řečniště, kolem něhož se tísnilo mnoho tisíc posluchačů. Každý lpěl na jeho ústech a vysoké, snědé, spíše hubené postavě. Když se ztišil burácející potlesk, zvolal Stojalowski: „Pochválen buď náš Pán Ježíš Kristus!“ — Pásl jsem své zraky jak po nár. soc. štábu, tak i ostatních. Někdě řekl „Na zdar!“, někdo „Pochválen buď“, jiný vyťestil oči a cukal ústy, nevěda co, — bylo to věru komické. — Tedy: strana nár. soc. hned vítá katolického kněze, hned prohlašuje „Nár. Listy“ i s Kramářem, hned agituje pro mladočeské poslance, hned zavrhne Stojalowského a jde na starokatolickou mši sekteře dra. Išky do tančírny Konviktské a hned dává se zase do služeb pokrokářských. Tohle je důslednost, charakternost, co? I ten referátek dokumentuje korigent Třebechovské nár. soc. odnože. Jak pak mohl býti mezi námi ja soc. dem. tajný kompromis, když „Lid“ vykládá, co dostala naše kandidátka, co soc. demokrat a co jejich? Čertá kompromisu však není radno milovat na zemi, mohl by se opravdu zjevití, Rekurs proti volbám je jistě neodstatněn. K vůli většímu efektu musel do toho býti zavlečen i „Orlí“, který ovšem nará, jak k té cíti přilpěl. Z 268 našich voličů pouze dva jsou členy „Orlí“, ale nár. soc. „ujařmenec“ vidí ve všem „Orlí“. — Při obecních volbách za stranu naši fungoval podepsaný, který po skrutiniu šel, jak se samo sebou rozumí, oznámiti do volební kanceláře, že strana soustředila na své kandidáty vzdor všem pokrokářským nepoctivostem až 268 hlasů. Výsledek to jistě čestný. Za stranu nár. soc. při říšských volbách fungoval br. Chaloupka. Při skrutiniu obdržel kandidát nár. soc. mladočech dr. Pranta a to za pomoci 16 konservativců celých 35 hlasů. Jestliže tedy šel br. Chaloupka pod dojem tohoto „úspěchu“ sedšen a s hlavou vztyčenou oznámiti do hnízda svých bratrů, nevím a nestarál jsem se o to, to on sám musí nejlépe věděti. — Vilém Koleč, t. č. starosta „Orlí“.

Holohlavy. Duchovní příprava na svátky velikonoční konána v děkaněm chrámu Páně zdejším od 14. do 21. března t. r. Slovně řečnick vsdp. kanovník Dr. Fr. Šulc měl ke shromážděným osmero konferenčních řečí, v nichž mistrně a působivě pojednával o různých zlobných heslech moderních nevěřců. Posluchači takřka lpěli na řečnicku proslulém, chrám Páně stále byl plný a stále ještě stoupal počet účastníků i z inteligence, takže posleze nemohl pojeti nával všech, i v deštivém počasí stálo přemnoho věřících venku u dveří chrámových. Sv. zpověď slyšena dle stavů, ve slyšené ji ochotně vypomohli sousední pp. duchovní, stále pak dp. P. Arnošt Gross ze řádu Mil. Bratří z Kuksu. Výsledek Bohu milé práce byl požehnaný: podáno 2387 velikonočních sv. přijímání. — Slavné Vzkříšení v nádherně novým světlem elektrickým ozářené svatyni děkaněské, jakož i druhé v městě Smiřicích, jež skvěle illumínováno, a za účasti hodnostářů konáno, bylo jakoby odměnou za vytrvalé účastenství všech na předchozích hoddech duchovních. — Vděčně pamatujeme dnů milosti, vzpomínáme obětavého vsdp. řečníka a voláme: „Odplať Pán Bůh“ a brzy opět: „Na shledanou!“ Věrně vytrváme na cestě spásy!

Želby. Skvělý umělecký počitek připraven byl obecnstvu našemu velkým koncertem, jež pořádal dne 24. března sbor dobrovolných hasičů v hotelu kníž. na hrázi za účinkování sl. Bednářovy z Plzně, pp. Schulz a O. Fitznera, jakož i místního pěveckého sdružení. Na pořadí byla čísla českých i cizích skladatelů, předních mistrů světové hudební literatury. Vypisovatí umělecký přednes jednotlivých solových partií hudebních bylo by zbytečno při virtuositě, jaké plným právem těší se jména těch, kdož laskavě přišli spoluúčinkování při tomto par excellence pravým uměním prodchnutém večeru. Jak sl. Bednářová u klavíru, tak p. E. Schulz na cello, p. L. Schulz na flétně a p. O. Fitzner na houslích ukázali, že dovedou ovládati nástroje své mistrovsky s plným porozuměním citovým a se šetřením nejhem-

cišafská hymna, okázale nezpívali v kostele hospodáři tuto hymnu. Není pravda, že by se žáci našeho ústavu po skončení mše svaté oproti žákyním hospodyňské školy před kostelem nějak neslušně chovali. Není pravda, že uvedené skutečnosti jsou věcmi veřejně známými. Naopak jest pravda, že tvrzení ta vůbec na pravdě se nezakládá a že ústav náš těší se v každém směru nejlepší pověsti a plně důvěře naší celé české veřejnosti. — Ředitelství král. české zemské střední hospodářské školy v Chrudimi.

Všem katolickým mužům a ženám v obvodu děkanického chrámu Páně ve Skutči! Literácký sbor chrámu Páně ve Skutči po staletí pečlivě stará se nejen o zvelebení lidového chrámového zpěvu a úkonů bohoslužebných, ale pečuje i o zlepšení vnitřního zařízení chrámu Páně a o lepší zevnější vzhled nářadí bohoslužebného. K posouzení této tiché činnosti uvádíme některé příklady většího nákladu v posledních letech pro tyto účely učiněné: Koupení sochy Panny Marie Lurdské 200 K, pořízení Božího hrobu 225 K, darování sochy do kaple sv. Anny 240 K, sochy »Srdce Pána Ježíše« a »Panny Marie« k hlavnímu oltáři v děk. chrámu Páně 190 K, rozšíření hlavního oltáře pro umístění těchto soch 560 K, koupeno 10 svíců z nového stříbra pro hlavní oltář 260 K, na zřízení nové lité křesťovské cesty 500 K, za úpravu schodiště na literácký kůr 175 K, za akordní zvonek u sakristie 100 K, za pozlacení a úpravu velkých soch u oltáře samotného 880 K, koupeny nové další sochy do kaple sv. Anny 190 K, za dlažbu a obnovení předstíne 275 K, jiné drobnější náklady jako okna, betlém, atd., atd. přes 300 K. Z uvedených ukazek vydání viděti péči sboru o chrám Páně a vidno též, jak chudě by náš chrám Páně vypadal, nebýti sboru našeho. Vedle této péče o chrám Páně pamatuje spolek na zemřelé své členy tím, že dává za ně sloužit ročně 12 mší svatých a dává za ně na modlení, ať již rodiny jejich na ně pamatují či nikoli. Naskytá se však otázka, z čeho hradí se tyto náklady, když roční příspěvek členů jest tak nepatrný — pouze 20 haléřů? Na to odpovídáme: Vedení spolku jest nezištné a bezplatné. Dále hlavním zdrojem příjmů bylo propůjčování pohřebního nářadí, které spolek drahé let nerušeně propůjčovati mohl. O tento příjem však letošním rokem a i do budoucna bude spolek zkrácen, neboť zřízením pohřebního ústavu města Skutče jest propůjčování tohoto nářadí (pro nečleny) nepřipustné. Jestliže tedy tento příjem odpadne, jest tím také znemožněno o zvelebení a okrašlování chrámu Páně tak se starati, jak se dosud dalo. Aby pak spolek v zastoupení všech dobrých katolíků o výzdobu chrámu Páně dále péči vésti mohl a chrám Páně, dům modlitby, nenechal zacházeti, jest třeba získati nový pramen příjmů spolkových a ten jest získávání členů nových pro spolek. Voláme proto k Vám, k chudým i bohatým, vznešeným i nízkým, staňte se členy sboru literáckého a zajištěte si tím veškeré výhody, které spolek svým členům dává může. Připomínáme, že jednou z výhod jest též, že spolek oprávněn jest dle c. k. místopředsedstvím schválených stanov propůjčovati zdarma svým členům veškeré pohřební nářadí. Zkoumejte a uvažujte všichni, jakých výhod Vám spolek přináší, zda podpory zasluhujete, postavte se do jeho řad a spolupracujte i Vy, aby cíle vytčeného dosáhnouti mohl. Za příklad buďtež Vám knořenci, jak ti veřejně hlásí se bez ostychu ke svým sborům, nehledíce na to, že postoupiti musí často dosti značná vydání. Doufáme, že po této výzvě každý, kdo cítí se býti pravým členem víry po otcích zděděné, stane se údem sboru našeho a nebude se za tento čin svůj stydět. — Zápisné člena činí jednou pro vždy 5 K a roční příspěvek 20 haléřů. — Literácký sbor chrámu Páně ve Skutči.

SINGEROVY

ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich křímecích s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Různé zprávy.

A zase povedený kartel. Žádná politická strana v Čechách neučinila tolik kompromisních námuv jako Masarykova. Často hoseny stěžejné zásady přes palubu, jen aby nabyla kýžené moci. Nemluvíme zde ani o námluvách u staročeků a mladočeků. Vízme, na jakých pilířích politických stojí nyní Proticírkevníká tato strana opírá se o zřejmě církevníky evangelické a židovské (i o německé židy), voľnomyslenkáře, soc. demokraty, moravské pokrokové lidovce — zkrátka největší strakatina kompromisů! Nyní šlo se dále! Již kruhy stolici za »Osvětou Lidu« nadhodily nár. sociálům možnost kooperace, pak přišel vládní článek »Klínu«. Dne 21. března napsaly »Národní Listy«, že k vůli volbám do okres. výboru na Benešovsku uzavřen kartel mezi masarykovci a národ. sociály. »Čas« proti této zprávě protestoval, ale dne 25. t. m. »Nár. Listy« sdělují, že jim byl zaslán dopis tohoto znění: »Správně usuzujete v dnešních »Nár. Listech«, že kartel mezi realisty a nár. socialisty

byl u nás uzavřen pro volby okresní. K tomu nutno dodat, že kartel mezi těmito stranami uzavřen již skoro rok pro volby obecní, a že tou dobou, kdy naši straně realisté nejvíce vytýkali »nemravný« prý kartel s nár. sociály, sami dohodu s nimi uzavírali a společně s nimi proti nám ve všech doplňovacích volbách postupovali, takže organizace mladočeská v důsledku poctivé volební dohody zvolila leckdy do té neb oné instituce nár. socialistu proti spojeným realistům a soc. demokratům. Nár. socialisté vedle toho při říšských volbách měli s naší stranou společný volební výbor, jenž po vzájemné dohodě a jedné schůzi plenární měl potvrdit pro všechny eventuelní volby místní, ale výbor nár. sociální proti vůli svého členstva záhy po volbách říšských dal se do jednání s realisty, aniž by se byl vůbec s výborem mladočeským kdy sešel. To jest samými nár. sociály odsuzováno a budou se moci nyní »mravní« spojenci v brzkých obecních volbách přesvědčiti, že tomu tak jest.

Komu král italský činí nehlubší poklony. Za italského boje proti stolici papežské se tvrdilo, jak nejen král, ale celý národ vzpírá v naprosté svobodě své šje, jakmile papežská moc bude povalena, nebo aspoň značně ořesena. A také po dobytí Říma neměl jásoť konce. Pak se dostavila prósa. Moudří Nathanové židovští pracovali tiše, až vhodili svobodě »obrozené Itálie« na hlavu nejpevnější ohlávku, tak že lid italský nyní se přímo svíjí pod semitskými podpatky. Židé v Itálii mají své dva generály, ministr financí Luzzati, velcí bankéři Franchetti a Giacomo Fratelli jsou židé, Nathan jest římským purkmistrem, židé mají poslance a profesory universitní a velkoobchod a velký průmysl jsou jejich. A také italský král jest jejich. »Neue Freie Presse« sděluje: »V těchto dnech navštívil italský král novou židovskou synagogu a svým chováním přímo okouzli celou náboženskou obec. — »Věčně budeme vám vděční za prokázanou milost návštěvy«, pravil vrchní rabín Murri králi, načež král odpověděl: »Nemusíte děkovati, jsem šťasten, že jsem mezi vámi!« — Na to se král zmínil, že za své cesty Palestínou sledoval tamní židovské synagogy chudými a smutnými, italské synagogy však že se lesknou zlatem a mramorem. A to prý krále velice těší. Král nesmí dáti na jevo účtu k náboženství katolickému. A kdyby projevil na prahu katolického chrámu účtu ke křesťanství zřejmě aspoň tak, jak to činí Vilém II., spustily by zednářské bubny takové hromobití, až by mu přelst sluch. Zato však proti svému »lepšímu přesvědčení« musí chváliti prostředky, jakých užívají židé ke své konfessní propagandě.

Všelicos. Na reálkách v Haliči rozšířeno studium na 8 let. Mimo vyučovací řeči vyučováno bude druhé zemské řeči, pak němčině a francouzštině neb angličtině, nepovinně i latině. Žactvu bude tím umožněn přístup na universitu. — Příjmy universitního pedela (školníka) bývali leckdy dosti veliké. Vlastní služné jest sice malé, zato hlavním pramenem příjmů jejich jest zproptné. Tak berní úřad vyměřil pedelu vídeňské university Rob. Jahnovi osobní daň z příjmu z 15.000 K a mimo to předsedal daň z vyššího služného. — Čisaf Vilém v pruské zemědělské radě přednášel o svém statku Kadineu. Zmínil se tu o neobyčejném stoupnutí výnosu cukru, chválil tu svůj chov koní a hovězího dobytka. Čisaf jest přesvědčen, že německé polní hospodářství dovede nejen nyní, ale i v budoucnosti víc a více množiti se národ racionálním hospodářstvím potřebným masem, chlebem a bramborami opatřiti. — V Šárce u Prahy zřízeno bude první přírodní divadlo, při němž bude použito jako dekorace přirozených krás přírodních. Bude zřízeno 60 loží, na 12.000 sedadel a 3000 míst k stání. — Na české technice v Praze zavádějí se pro posluchače kursy jazyka bulharského. — V severní Americe bouřemi a orkány na Velký pátek bylo usmrceno na 5000 osob a na 30.000 osob připraveno o přístřeší. Po orkánu vystoupily následkem trvalých lijáků řeky z břehů. — V Natalu v jižní Africe chycena vlašťovka evropská, která dle kroužku na nožce hnázila v Rosehillu ve střední Anglii.

Žid vyráběl pumy. Dne 19. t. m. ve Vadovicích v Haliči ozvala se strašlivá rána v domě na Tatranské ul. a v domě tom sesypala se všechna okna. Hasiči přikvapili a našli obyvatele domu, žida Wolfa, těžce zraněného. Jak se ukázalo, vyráběl žid pumy se dvěma neznámými muži, kteří po výbuchu uprchli. V domě se našly velké zásoby výbušných látek. Byl proto uzamknut a zapečetěn a zavedeno přísné vyšetřování.

Proba konventu Milosrdných bratří v Praze. Po zralé úvaze a v důvěře v Boha připravuje se konvent Milosrdných bratří v Praze ku přístavbě nemocnice, která by novodobým požadavkům jak nemocných tak i lékařů vyhovovala. Známé je všeobecně, jak velkým nedostatkem operačních a přijímacích místností, jakož i zvláštních pokojů trpí nyní starobylá nemocnice. Nedostatkem tomu ovšem nelze jinak odpomoci, nežli vystavěním nových vhodných místností, aby se tak ukázalo, že správa ústavu snaží se s napětím všech sil kráčet v duchem času a vyhověti co nejvíce alespoň nejnutejším požadavkům techniky a vědy v zájmu nemocných a místní potřebě. Nejstarší tato nemocnice řádová v Praze těší se nejlepší pověsti po celém království Českém, neboť i ještě dnes přicházejí sem ze všech krajů chudí a nevyhládivelní, hledající alespoň na čas pomoci a ošetření. Lidumilný ústav ten byl založen r. 1620, kdy členové řádu Milostí Císaře a Krále Ferdinanda II. a za přispění šlechtických dobrodinců převzali starý městský špitál s 12 lůžky. Časem a vzrůstající potřebou obyvatelstva dosáhl nepatrný dům ten nyníšších rozměrů na 200 lůžek, tak že možno ročně přijmouti kolem 3000 ne-

mocných v ošetřování. Všestranný pokrok ukládá neúprosně i všem lidumilným ústavům nové, často dosti těžké a nákladné povinnosti. A proto také konvent Milosrdných bratří v Praze vypracoval již plány k nutné přístavbě nemocnice, která by i budoucím pokolením hlásala snahu a pokrok moderního lékařství. Leč zamýšlená přístavba z pochopitelných důvodů vyžadovati bude značných nákladů, a rovněž i její připojení k nyníšší budově historicky a architektonicky tak význačné, nemluvě o dalším jejím udržování. I obrací se v hluboké účtě podepsaný konvent ke všem šlechtickým a soucinným srdcím se snažnou prosbou o laskavý příspěvek na zamýšlenou přístavbu nemocnice, by i nová monumentální budova pokolením přístím hlásati mohla účinnou a štědrú lásku k bližnímu stejně jako stará nádherná budova, která jen z milodarů byla vystavena. Vroucí modlitba chudých, blahé vědomí, že každý dar zmenší starosti opuštěných, a stálá vděčnost bratří sv. Jana z Boha bude šlechtickým dárcům sladkou odměnou. — Konvent Milosrdných bratří v Praze, dne 1. února 1913.

MAGGI dobrá usmá kuchyně

Tři přednosti

mají

MAGGI polévky

v tabletách.

Jsou to:

1. velká vydatnost a láce;
2. krátká doba vaření a nejobodnější příprava;
3. každá polévka má osobitou, přirozenou chuť.

Tablety na 2-3 litry

12 h.

(18 druhů)

dobrá usmá kuchyně

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojně poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Pilně čtěte důležitý spis. O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a »ustavičným zřetelem k novějšímu a nejpověššímu církevnímu i státnímu normám a předpisům vzdělal

Dr. Th. Antonín Brynhta,

kanovník-otráco katedrální kapitoly v Hradci Králové.

Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Dle výnosu nejdůstojnějšího biskupského Ordinariatu může důležité toto dílo býti pořizováno pro knihovny farních a patronátních úřadů na účet jmění zádušního, kde toho prostředky dovolují.

Velice ceně toto dílo redakce »Obnovy« a nejvyšší odporučuje.

Expedici obstarává

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Nejlepší

slivovici a borovičku
jakož i bylinný likér žaludeční
Luhačovský Nektar
vyrábí a od 2 litrů zasílá
M. Nesňal, Uh. Brod.

Dokonalé opravy a pozlacení
oltářů, kazatelen, soch atd.

provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlacenství a polychromie
v **Kutné Hoře**, Havl. nám. 155.

**Umělá polychromie
soch a křížov. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krás-
ného tónu, **piana a pianina** osobně v to-
várnách vybraná půjčuje a za tovární ceny
dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a pianina vždy na skladě.

Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VERA**.

Dílo to čítá 1289 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí vřede, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Nadlékate a fyzika dra G. Smída světelný

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně **blušetu, výtok**
a **záněty** v **uších** i v zastaralých případech. Jediné
k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

Obchod pro zábavu.

jící a stále větší
přízni se těšící

závod hudebními nástroji

a osvědčenými strunami

prodejám, abych svoje zákazníky uspokojil, veškeré nástroje a hudební potřeby la jakosti
mnohem levnější, za každou přijatelnou cenu se zárukou, o čemž se lze přesvědčiti.

Též na splátky bez zvýšení cen, 1 K event.
50 h týdně. Gramofony, desky, jebly. Veškeré
správky se přijímají. Citery se přesně naladí.

V dokonalé účtě

Jan Čermák,
v **Hradci Králové,**

majitel závodu
a učitel hudby

jen za novým labakým mostem blížie trafiky.

Pozor na firmu!

Kulovité akáty,

lípy, jabloně, hrušně, třešně, švestky velkopl.
i středov., angrešt a ostatní ovocné i okrasné
stromy, jakož i akát k zalesňování za nejlev-
nější ceny nabízí

Frant. Vrabcová,

choť říd. kůru a majitelka školky v **Mukosrboch**
u Chlumce n. C. — Stromky pocházejí z písčité
půdy. — Obcím, školkám, družstvům i jednotl. na
úvěr bez úroků při stejných cenách dle dohodnutí.

Nejdříve biskupskou konsistencí ověřen dodávati.

Mešní vína,

zaručeně pravá, přírodní, neporušená, nejlepší
jakosti nabízí v soudkách nebo lahvič 1 litr
po 70, 80, 90 hal., 1 K i výše firma

Alois Čížek,

velkoobchod vínem v **Humpolci.**

Na sta pochvalných uznání po ruce.
Račte dáti přednost vždy závodu osvědčenému.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Literární zprávy

z Družstevního knihkupectví v Hradci Králové.

*Doporučujeme pozornosti P. T. pánů duchovních
poslední literární novinky v eucharistickém roce:*

J. Š. Baar: Chvilie oddechu (Kapitoly z cest)	K
Trnky (Hrst feuilletonů)	2:20
Milovati budeš	—90
Sktivánek	1:20
Kohouti	2:50

Nový Obzor (měsíčník pro literaturu a
umění), úplný ročník I., II. po

Sheehan: Lukáš Delmege

Ježek: Na cestu životem (promluvy k mlá-

deži)

Černovský: Exhorty studující mládeži

Žák Em.: Řeči nedělní a sváteční, díl II.,

seš. 7., vychází

Daněk: Kapitoly o manželství

Žák Em.: Promluvy velikonoční

Ježek: Dvoji cyklus řečí postních

Blažko Fr.: Ježíš Kristus jest syn Boží

(postní kázání)

Dabrowski: Nejdůležitější okamžiky z umu-

čení Páně

Dabrowski: Hlavní osoby z umučení Páně

Hakl: Mučednické nástroje

Řeči postní díl I./II.

Dabrowski: Sedm slov Kristových s kříže

Klos Ant: Golgota (sedm postních kázání)

Oliva: O nebi, cyklus postních kázání

Žák S. J.: Povzbuzení ku kajicnosti, kázání

Militký: Nezapomeň (šestero řečí postních)

Gürtler Jos.: Zitatenschatz, váz.

Hanas Jos.: Kurze und packende Beispiele

zum Einheitskatechismus

Linden: Der mittlere Deharbesche Kate-

chismus

Schubert: Grundzüge der Pastoraltheologie

„Liturgik“

Opětne upozorňujeme na nové dílo Dr. No-

váka Xav. C. Št. R.: „Kněžské problémy“.

Poslední kritiky přivítaly s nadšením toto dílo.

Kdo ho z pánů duchovních postrádá ve své

knihovně, neotálejte s objednávkou, neboť ná-

klad kvapem dochází.

Obracejte se ve svých literárních potřebách

na své knihkupectví, které Vás vždy řádně ob-

slouží.

Svůj k svému!

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství,

závod hudební a papírnický

v **Hradci Králové, Adalbertinum.**

Přijme se

učení na sklenářství

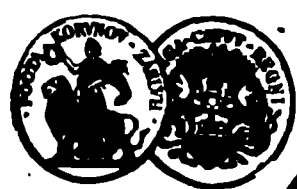
na týdenní plat. — Adresa sděli admin. t. l.

Nádherné dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké
reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla
v moderních rámcích, nejružnější umělecké
výrobky, kříže, sochy, rámce a lišty nej-
novějších vzorů a provedení doporučuje

od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Jos. Kiesel v Hradci Kr.
Jihlava třída, naproti Grandhotelu.

Výroba

rámců,

vkusné zarámování a zasklí-
vání přinesených obrazů atd.
ve vlastní dílně.

**Obchod umělecký
a papírnický.**

Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a
álolní potřeby, alba, kazety dopis. papírů, kalendáře,
knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd.

Obrovský výběr dopisnic

vždy nových uměleckých, místních a časových.

Růžencová rozjímání

kteřá o kněžských exerciciích v Hradci Králové konal spirituál Jan Černý, již vyšla pod názvem:

Rosa mystica

u Methoděje Melichárka na posv. Velehradě (p. Uher. Hradiště), u něhož jediné lze knihu obdržeti.

Cena výt. brož. 2 K, v kusné váz. 3 K.

Knihu velmi vkusně vypravila bisk. knihtisk. v Hradci Králové.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“
v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi jednoty založen.

Průběh významnější a doporučení.

E. Škarda, Brno,
promalbu na sklo
zhotovuje a dodává malované okna chráněná v každém provedení, od nejednoduššího vzoru mosaičového do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává také i s železnou konstrukcí vlastní výroby, ochranné síťe a vše zaneseno v místě.
Mocnými skleněnými prosklenými, křídlové cesty atd.
Nákrety, rozpočty i odborná rada zdarma.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dobiti

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové (Adalbertinum).

Výhodná koupě!

Prodám samostatně hospodářství s obytným a jedním přistavěným domkem pro každý odbor za dluhu se hořícím. Zápůjčba 5000 K hotově. K doptání u Jos. Havlíka ve Slatině a Hradci Králové, č. 77.

Jos. B. Veselý,

stavitel varhan a harmonii
v Hoře Kutné

doporučuje svůj závod varhanářský veledůst.
duchovenstvu a slav. patronatním úřadům.

Co mistr závodů prováděl stavby varhan:

ve velechrámu sv. Barbory v Hoře Kutné, v koncertní síni na jubile ní
výstavě v P. aze,

kteřé byly nejvyšší cenou vyznamenány v Tamboré na Rusi a ve čtyřech chrámech Páně ve Václavě, v Buda-
pešti, na Traatu - Rjeke, opravu varhan v kathedr. chrámu
Páně v Saratově na Rusi a mimo tyto v mnoha jiných
místech v Chorvatsku, v Uhrách, na Moravě, v Rusku a
v Čechách. Stavby a opravy varhan a harmonii
všech soustav se provádějí přesně a levně. Zároveň dopo-
ručuje svůj hojně zásobený sklad pian a pianin
osvědčených firem. Opravy a ladění jich se přijímají a se
zárukou provádějí.

Jmenován c. k. kraj. soudem v Hoře Kutné stálým přísekným
soudním znalcem.

Přátelé pravdy!

Proti knížce katolické církve šfí mezi náš lid
relé spousty prohaných brožur na potupu náš.
Proto upozorňujeme Vás všechny na obranné bro-
žury katolické, které důkladnými, promyšlenými
úvahami mají otravné účinky nám nepřítelského
tisku. Jsou to

ČASOVÉ ÚVAHY.

Na celý rok se předplácí pouze 1 K.
Jednotlivá čísla (nejméně 32 str.) po 8 h.
Na 4 výtisky dáváme pátý zdarma.
Při hromadných objednávkách poskytujeme
až 50 procent slevy.

Za nepatrný obnos tudíž může si každý
koupiti hojnost vzdělávacího čtení. Nečekaně náhle,
až nepřítel protikřesťanskými letáky zbožnou otádu
zaplaví! Jest potřeba vždy již předem katolické
věřící uvědomovati, aby pro případný útok byli
ozbrojeni. Pracuje-li se nepřítelským tiskem na
zkřídlení církve tak houževnatě, jest rozhodně potřeba
vytrvale státi na stráži. Laskavě čtenáře prosíme,
aby si prohlédli seznam dosud vyšlých brožur, jak
jest uveden na obálce tohoto čísla. Objednávky
obratem vyřídí

administrace „Casových Úvah“
v Hradci Králové.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Textilové výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čis. 186.

— Vývoz láčného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlnné i prací, dámské i panáské
plátka, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na kotile,
— — — — — látky atd., překrásných modních vzorů.

— **Výbavy pro nevěsty** —

za levné, pevné, esny. Velikolepé výbavy. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 30 K ma-
láme vyplaceny. 1 balík 40 m sabytků vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V počtu tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 5% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Založeno r. 1892.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá deštiletí vy-
hlášený žaludeční líkér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědci jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli,
továrna nejjemnějších líkérů.

Takéž doporučuje se ku koupí právěho frako
cognacu, srémaké alivovce jakož i piv. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších líkérů v cenách
nejlevnějších. P. T. páni, obchodníkům a
hostinským povelují se zvlášť výhodné ceny.

Největší český spis kuchařský

je právě vydané jubilejní vydání

RETTIGOVÉ KUCHAŘKY

3267 vesměs vyzkou- Sta ilustrací.
šených receptů,

Barevné tabule. Skvostná výprava. Zcela pře-
pracovaná a 2000 nových receptů doplněná.
Mimo obvyklé recepty ještě: Cukrovinky. Za-
vařování ovoce. Skládání ubrousků Kuchyň pro
nemocné. Jídelní lístky pro celý rok. Hostiny.
Co se nesluší při stole.

Cena 8 K 50 h, s barvotisky 9 K, váz. 10 K
a 10 K 50 h.

Menší vyd. Kuchařky
B. Jermářové

s 1965 recepty. Cena K 4 80, s barvotisky K 5 20.

Na skladě u všech knihkupců a nakladatele
I. L. KOBRA v Praze,
Votškovy ulice, Hlavákův pátá.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Časových Úvah v Praze
na úrok až **5%!**
Spálená ulice 9-II.
Dopíšte si o slovní
lísty.

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a hlavní odborný úřad psáti

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

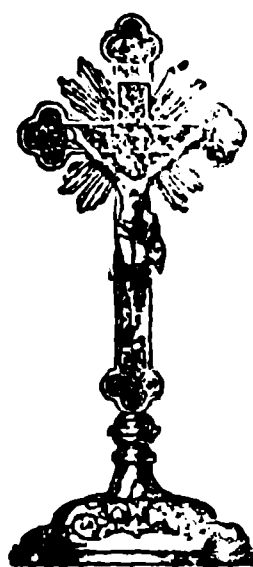
v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za žijnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejsofistiková-
ného provedení, v každém
vzorů a ryse církevním slohu.
Vše přesně, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodati veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Mešní nádoby jen v ohní
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, řídně a
levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.
Vzorky, rozpočty, nákrety i
hotové zboží na uličku čísla
se sdílou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirážek.

Ste odporučení a četných uznání po ruce.

Průměrně veledůstojnému duchovenstvu a laikům přání

a šťastnou budoucnost.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Pronajmou se ihned

dvě rodinné vilky

na Blazském Předměstí,

maťol každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím,
větší sklápky a půdu. U větší vily nachází se
kólna a komína a zahrada, v rozloze půl kórně,
křovinami vyzázená, menší vilka má pouze z-
hrádku zelenákové. Roční nájem větší vily 900 K,
menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Kulturní jiskry.

Z apoštolského listu Sv. otce k oslavě roku osvobození. Vzhledem na velepamátný rok 313, kdy osvobozena církev od Konstantina Velikého od dlouholetých bezcitných útisků, vydal Pius X. apoštolský list, v němž čteme:

»Upomínka na velikou a šťastnou událost, kterouž před 16 věky církví konečně dostalo se pokoje, všechny katolické národy naplňuje největší radostí a povzbuzuje jejich srdce ku konání skutků milosrdenství. Nás však upomínka ta povzbuzuje poklady nebeských milostí otevírat, aby z této vznešené slavnosti vyprýštilo hojné ovoce. A vskutku máme mnoho příčin prohlášení ediktu oslavovati, jež Konstantin Veliký v Miláně prohlásil po vydobytém vítězství nad Maxentiem pod znamením kříže. Ediktem tím učinil císař konec ukrutnému pronásledování křesťanů, jež obdařil svobodou za cenu krve Božského Vykupitele a jeho mučedníků.

Tímto dožila se bojující církev prvního z těch triumfů, jichž vydobývá si po každém pronásledování, a od toho dne v míře vždy hojnější přispívala k dobrodiním celé lidské společnosti. Neboť lidé poznenáhla odvraceli se od pověřivé modloslužby a přiznávali se víc a více k zákonům, mravům, zařízením křesťanského života, čímž se stalo, že spravedlnost a láska k bližnímu současně na zemi zkvétaly.

.... Aby tudíž nejpokornější prosby, jež po všem katolickém světě za příčinou této jubilejní slavnosti budou se konati, všem věřícím k tím většímu dobru sloužití mohly, ustanovili jsme, aby obohaceni byli plnomocnými odpustky, při čemž věřící upřímně napomínáme, aby modlitby Naše s modlitbami a skutky svými spojovali, tak aby jim z poskytnuté příležitosti zkvétal požitek stejný jak ku spáse duše, tak i k užítu víry.

(Ve druhém odstavci listu sv. Otce uděluje zvláštní milosti a odpustky, již známé.)

Věda a víra. Právě vyšel výtečný spis, obsahující populární přednášku dra. prof. Fr. Šulce z Hradce Králové »Věda a víra«. Přednášející vede skvělý důkaz o tom, že mezi pravou vírou a pravou vědou nemůže býti sporu. Spis je psán slohem jasným a snadno přístupným, tak že každý náš stoupenec se zájmem jej přečte. Rozšiřujte jej ve spolcích a organizacích hromadně! Cena 10 hal., poštou 12 hal., 11 exempl. 1 K, 22 exempl. 2 K, 44 exempl. 4 K, 100 exempl. 9 K poštou vyplaceně. Menší obnosy jest nejlépe zaslati v pošt. známkách, k větším zásilkám přiložen jest složný lístek poštovní spořitelny. Objednávky přijímá: Česká sekce diecévního komitétu v Českých Budějovicích.

O knize spirituála Jana Černého píše Dr. Zítek v Časopisu katol. duchovenstva číslo 2. str. 149—151 delší nadšený referát, z něhož vyjímáme: »Jan Černý: Rosa mystica. Spisovatel, spirituál bisk. kněžského semináře v Králové Hradci, konal po deset let, jak v úvodě praví, s účastníky duchovních cvičení modlitbu sv. růžence s případným rozjímáním. Tak vznikla kniha Rosa mystica, kterou »na četné a stále se opakující žádosti účastníků duchovních« nyní tiskem vydává, jim především a duchovenstvu vůbec věnuje, s tím úmyslem, aby duchovenstvo povzbudila, by konalo vznešenou modlitbu sv. růžence tak, jak se konati má. Především tajemství růžence radostného, bolestného a slavného, rozjímá o tajemstvích každého růžence v pěti řadách po patnácti meditacích, k nimž jako šestou připojuje rozjímání o tajemstvích bolestného růžence, nadepsaná: Mše svatá a bolestný růženec. Poslední rozšířeno jest o úvod a tři meditace o třech božských ctnostech. Každá meditace je stručná, má svůj nápis, námět, aplikaci na kněze a invokaci matky Páně, která chybí pouze u některých . . . ale bez níž jsou meditace úplné a dokonalé. V meditacích šesté řady, o tajemstvích bolestného růžence, jest invokace nejsvětějšího Srdce Ježíšova, ježto byly konány jako adorační hodina na svátek Božského srdce Páně. Meditací samou jsou již šťastně volené, duchaplné latinské nápisy každého tajemství. . . . V řadě VI. (Mše svatá a bolestný růženec) jsou i nápisy české a znění katechismu. Meditace jsou obsažné a jadrné, vroucí, něžné a zase mužné, uchvacující rozum i srdce pravdou, krásou, vzletnou mluvou, básnickými obraty, četnými vystižnými přirovnáními, antithesemi, aplikacemi, jsou časové, moderní, formy elegantní. Jako lékař neboť se ani autor hlubokého řezu, jen aby těžce raněného zachránil nezměrnou láskou a utrpením Kristovým a Matky Páně, aby v duši raněného vzbudil, oživil a v mocný žár roznítil lásku k eucharistii, Kristu, k Matce Páně, ku knězi a k dušním jemu svěřeným. Christus — sacerdos alter Christus, Matka Páně — kněz, matka dítek mariánských. Nejsvětější Svátost Oltářní — Christus eucharisticus: jest confiteor meditací knihy »Rosa mystica.« Nemožno jest čísti tuto krásnou knihu bez

pohnutí a duševní radosti! A čeho zažije ten, kdo bude dle ní meditovati! . . . Rosa mystica jest kniha požehnaná! Citace jest přesná a správná, ať již z Písma svatého, nebo sv. Otců, nebo knih liturgických. Opravy a vysvětlivky, které spisovatel na konci připojil, jsou správné a některé i nutné ve příčině několika tiskových omylův. Doložití nejlepší ukázkou chválu této knihy jest velice těžké, protože bylo by nám citovati skoro všechny meditace.

Naše reprezentační revue. Před 3 lety, kdy hrozilo v Brně 28 let vycházejícímu »Obzoru« zaniknouti, podjal se obětavý nakladatel R. Promberger v Olomouci vydání »Nového Obzoru«. Redakce ujal se známý katolický spisovatel dp. P. F. Dohnal. Kol praporu této nové katolické revue se skupili se všichni současní katoličtí spisovatelé čeští pouze vytvořiti z jediné katolické revue dobrý podnik. Snaha jejich byla korunována zdarem, o čemž svědčí vyšlé dva ročníky, téměř po 600 stranách velkého formátu. »Nový Obzor« jest pro katolického čtenáře jakousi »revue revue« katolického života, an ve svých rubrikách seznamuje jej s každým pozoruhodným zjevem i událostí. — Předplatné jest při té obsáhlosti nepatrné, pouze 8 K, I. a II. ročník dává nakladatel ve snížené ceně po 4 K za účelem doporučení. Vybízíme naši inteligenci, aby této krásné revue nedala zahynouti, a aby účinnou podporou a doporučováním pomohla ještě k jeho zdokonalení a rozšíření. Ukázková čísla ochotně zašle nakladatel.

Drtivou kritiku Ostwaldova monismu rozvádí dále dr. Mareš v 26. čísle »Přehledu«. Probírá velice důkladně romantický dogmatismus monistický, který pro stromy nevidí lesa, který chce vpěchovati zjevy nejvážnější, původem svým nevyzpytatelné, do svých dogmatických formulek násilným způsobem. Jak mnoho se snaží monista věřit a věřit bez vědeckého podkladu! Vědeckí dogmatisté jsou nervósní netýkavkami. Kterýkoli nápadný zjev zdá se odporovati jejich systému, hned proti němu zahájí bezmyšlenkovitě palbu z děl. Rovněž tak monista Ostwald. Úzkostlivou jednostrannost takových odborníků potepal sám Goethe (když jeho přírodovědecký objev byl paušálně od universitních profesorů odbyt) těmito slovy: »Věřím, že učenec odborník jest schopen zapřítí svých pět smyslů. Jde jim zřídka o živý pojem věci, nýbrž o to, co se o ní řeklo.«

Ostwald tedy operuje nyní se svou »energetikou«, jejíž podstata jest vlastně posud kaučukovitým výtvozem monistické fantazie, pod níž se dá mysliti ledacos. A již na základě pojmů neurčitých a nedokázaných vytvořil si »energetický imperativ«, který má býti hybnou pakou nové morálky. Dává morálce podklad vědecký, velí, aby vynakládána energie s co největšího dílu byla proměněna v užitečnou práci. Ostwald vykládá, že rostliny k svému tvoření využívají jen nepatrný díl paprsků slunečních, takže velká většina slunečního tepla se rozptyluje, aniž koná určité práce. Prý moderní stroj na vyrábění elektrické energie pracuje při zužitkování poskytnutých sil mnohem dokonaleji. Dr. Mareš odpovídá na to, že přirovnání jest zcela nesprávné. Až bude sestrojen stroj, který bude poháněn slunečními paprsky tak jako těmito paprsky jest umožněn vzrůst rostlin, pak teprve bude možno obojí práci porovnávat. Rostliny nejsou povolány mysliti na potřeby lidské, ony přijímají pouze ty paprsky, jichž samy potřebují.

Dle Ostwalda hrubých energií se upotřebuje k lidským účelům stále vydatněji. V tom směru jest plynutí energií nenapravitelným »hříchem« proti Duchu sv., poněvadž rozptýlená energie jest nevratně ztracena. Jest loupeží na všeobecném statku člověčenstva, hříchem proti energetickému imperativu, jestliže nezachycuje každý proud slunečního paprskování k užítu lidstva tak, pokud jest v jeho možnosti. Takovým způsobem tedy Ostwald zakládá mravouku na základě fyzikálních.

Dr. Mareš však praví, že to jest radikální přehodnocení hodnot. V důsledcích Ostwaldovy nauky by měl nejvyšší hodnotu rolník, protože všemi silami zachycuje paprskování k všelidským účelům. Za to kníže, popřávající jelenům okusovati mláži, hrozně hřeší. Kdo mrhá energií svalstva ve sportu, kdo se projíždí marně v automobilu, kdo vytápí rozsáhlý byt, hřeší. Mareš praví, že dle energetického imperativu bude těžko konati dobré skutky těm, kdo se v té vědě nevyznají. Vždyť Ostwald praví, že nezbytným základem morálky jest nejhlubší poznání, nejrozsáhlejší praktické vědění. Morálku má stanoviti učitel, nikoli pastor. Tedy dle Ostwaldovy nauky nebylo před energetikou mravnosti.

Ostwald však na konec vzdychá, že věda poukazuje na zánik slunce, na teplovou smrt vesmíru, přírodní věda odnímá člověčenstvu dosud požadovanou věčnost. — Dr. Mareš však vytýká, že přece monism slibuje radostné, život povznášející poznání oproti pokořujícímu pessimismu (světobolu, škarohlídství) náboženství. Člověk nikdy nepožadoval fyzické věčnosti. »A proto právě tvoří si

ideály nepodléhající fyzické zkáze: metafyzické (nadpřirozené, nadsmyslné) ideály. Ideály mravních hodnot, nikoli fyzických veličin. Hvězdnaté nebe nade mnou drtí v prach mou fyzickou bytost; ale mravní zákon ve mně povznáší mne nade všechny fyzické světy, jakožto bytost nadpřirozeného řádu; tak asi vyslovil tyto ideály největší filosof německý. Metafyzické potřeby člověka nelze ukojiti žádnou vědou, ale žádnou vědou nelze ji též vykořeniti. Naturalism, odpovídající fyzikou na metafyzické otázky, degraduje důsledně člověčenství. Ostwald sám odporuje této degradaci, kdykoli zapomene na fysiku a chemii.

Ostwald praví o původu zla, že příroda jest plná hrubosti a ukrutnosti, jeviště nejdivějšího egoismu. Zlo prý přišlo na svět se životem, ale život dává též původ dobru. Člověk totiž přináší spravedlnost a dobrotu do světa. — Mareš kritizuje: »Je-li příroda, totiž ta fyzikálně-chemická a primitivně biologická, hrubá a ukrutná, jak může způsobiti spravedlnost a dobrotu? Člověk vnáší dobro do přírody; má je tedy z jiného zdroje. Tím jest jeho tvůrčí schopnost nadpřirodních ideálů. Člověk ví, že smrtí zanikne jako jednotlivec, ale jedná tak, jako by měl žiti ustavičně . . . V kulturním tvoření nepovzbudí ho věda, oddalujíc konec světa na miliony let, ale nezadrží ho též, tvrdíc, že tím zanikne též všechna lidská kultura. Neboť člověk věří, že kulturní hodnoty nepodléhají fyzické zkáze.«

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,
akademický malíř,

PRAGA-VINOHRADY, Kramářova 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů.

— Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijní).

Sociální besídka.

Jubilejní valná hromada Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva konala se za povznesené nálady v pondělí velikonoční (24. března). Účastníci sešli se o půl 9. hodině na společnou mši sv. v kostele seminářském. Nato o půl 10. ve dvoraně Adalbertina starosta J. Katnar zahájil hromadu vřelým proslavem. Odeslány pozdravné dopisy a telegramy Sv. Otců, Jeho Veličenstvu, J. Em. kardinálovi Pražskému a Jeho Excel. arcipastýři Královéhradeckému, který odpověděl ihned vroucím blahopřáním a zároveň daroval k účelům Sdružení 100 K. Připis a dar nejdp. biskupa přijat s nadšeným potleskem. K jubileu blahopřály také výkonný výbor naší strany, představenstvo českoslov. křesť. soc. říšské komise odborové a j. v. Ústřední tajemník J. Polák poukázal na vznik a rozvoj odborové organizace, naznačil, jak veliké překážky musila překonávati, a naznačil cesty, jakými nutno kráčet k dalšímu silnému rozvoji.

Vsdp. kanovník dr. Fr. Šulc, který byl pronesl již před řečí tajemníkovou vzletný pozdrav jménem diecévního komitétu Královéhradeckého, započal nyní slavnostní řeč, v níž probral dějiny dělnického hnutí v Čechách. Poukázal na význam starobního a invalidního pojištění. Slova neunavného organizátora byla provázena velikou pochvalou.

Nato pozdravil shromážděné delegát vsdp. kanovník dr. Fr. Reyl jménem Politického družstva tiskového. Jako předseda dozorců rady pochválil činnost ústředí, poukázal, jak opatrně, obětavě a účelně bylo ve Sdružení hospodařeno. Po odborné zprávě slovatného sociologa dáno za potlesku ústřednímu představenstvu absolutorium.

V pracovní valné hromadě odpolední živě bylo debatováno o tom, jak veliké výhody poskytuje Sdružení při malých členských příspěvcích v přirovnání k organizacím jiným. Debatováno, jakým způsobem by se mohly podpory nejlépe upravit. Reformní návrh tajemníka Poláka, spočívající na důmyslných, podrobných výpočtech, na konec přijat. Členský příspěvek se zvýší o 2 hal. týdně ve všech třídách. Podpora v nemoci začne se vypláceti počínajíc 8. dnem nemoci až po 8 neděl. Podpora v nezaměstnanosti zvýšena bude na roveň nemocenské a vypláceti se bude již od prvního dne nezaměstnanosti, tak jako dříve podpora nemocenské. Podpora stávková bude zasílána od prvního dne stávky až do jejího skončení. K vůli úhradě

zvýšených podpor časopis »Práce« bude vydáván jednou za 14 dní. VI. členská třída zřízena pro ty, kteří by trvali na tom, aby se jim vyplácela podpora nemocenská již od 1. dne. Členský příspěvek v této třídě stanoven na 28 hal. týdně.

Starosta J. Katnar podal zprávu o podpoře úmrtní a když byly probrány některé volné návrhy, ukončil valnou hromadu vřelým a povzbuzujícím doslovem po 4. hodině.

Po valné hromadě v plenární schůzi nově zvoleného výboru zvolen starostou J. Katnar, tajemníkem J. Polák, ústř. zapisovatelem J. Bárta, správcem burzy práce J. Říha, úmrtní podpory J. Katnar. — Dalšímu postupu Všeodbor. sdružení mnoho zduhu!

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovastizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Nehumánní zásady třídního boje. Odpor organizace lékařské proti rudým zaměstnavatelům vyvolává další řadu polemik, protože »Právo Lidu« zaujalo proti lékařům stanovisko, které se v nynějším čase udržeti nedá. Soc. demokratický deník krouť se jako úhoř, aby svému jednání zjednal zdání spravedlivosti. Pražská okresní nemocenská pokladna propustila důvěrníka lékařů ze svých služeb, aby zlomila snadněji vliv lékařské organizace. Dne 30. října m. r. »Právo Lidu« tvrdilo, že byl důvěrník propuštěn proto, že k žalobě pro urážku na cti použil originálu stížnosti, kterou byl uražen. Letos však dne 22. března, když bylo hnáno do úzkých, přispěchalo s povídáním, které označilo zřejmě před pěti měsíci za nesprávné. »Národní Listy« dne 25. t. m. praví: »Právo Lidu« ani slovem nevyvrací naše důkazy pro tvrzení, že se jemu a jeho pokladenským machům jednalo ne o osobu lékaře, ale o důvěrníka a organisátora lékařů, tedy o útok na jejich organizaci. Věříme, že se mu do toho nechce, muselo by zapřít výroční zprávu této pokladny a svou vlastní zprávu z její valné hromady... »Právo Lidu«... samo chtělo své čtenáře poštvat proti lékařům a tvrdilo v únoru, že tito kladli na pražskou pokladnu nesplnitelné požadavky honorářové, ač na tom není ani slova pravdy.« — Rudý denník projevil ve své stísněnosti tuto prazvláštní sociální zásadu, aby alespoň trochu vytáhl kola svého vozu z bažiny: Když zaměstnavatel vypoví důvěrníky svého dělnictva, dělnická organizace neuzná příčiny, které pro tuto výpověď zaměstnavatel uvádí, a dělnictvo vstoupí do stávk, tak to není žádná stávka! — Podle toho jest viděti, jak dovede rudá strana vlastní své zásady násilně měniti, když se jedná o to, aby malovala ornamenty kolem svých vlastních chyb, které ji tolik usvědčují. Vzpomeňme si, jak jindy totéž »Právo Lidu« řádilo proti zaměstnavatelům, jestliže tito nebyli dobrovolnými sluhy soc. dem. důvěrníků. Vzpomeňme, jak nesměl zaměstnavatel propustiti z důvodů finančních ani nesvědomitého dělníka, jestliže tento byl důvěrníkem. Hned se ozval pokřik, že takové propuštění jest »útokem na organizaci« a zaměstnavatel se musil poslušně poddati, nechtěl-li míti na krku stávku.

»Lidový« způsob voleb. »České Slovo« sděluje, jak se volilo r. 1897 do okresní nemocenské pokladny pražské. Na jednotlivá jména vystaveny tři i více legitimací a na všechny bylo pak podvodně povoleno. Jeden z obžalovaných doznává, že byl poslán asi se 700 falešných a nedoručených legitimací do redakce »Práva Lidu«, kde je rozdělili mezi přívržence strany soc. demokratické, kteří na ně falešně odvolili. Jednotlivci volili až třicetkrát!! Po provedeném soudním přelíčení byli veškerí obžalovaní uznáni vinnými přečinu dle čl. VI. zák. ze dne 17. prosince 1862 č. 8. ř. z. a odsouzeni. Nynější tajemník československé soc. demokracie soudr. Ant. Brůha byl odsouzen pro to na 10 dní do vězení! Ale Brůha dělal za to kariéru. Nebyl ani rok úředníkem pokladny a stal se definitivním a později stal se hlavním tajemníkem československé soc. demokracie — jakož i kandidoval několikrát do říšské rady.

Zajímavé číslce z Ostravska. O velikosti uhelného revíru ostravsko-karvinského mluví jasně tyto číslce: V revíru je 11 společností, které mají 42 šachet, na nichž pracuje celkem 40.645 horníků, 1650 dozorců a úředníků, 3680 koksařů a 116 inženýrů. Mzda všech zaměstnanců — dělníků — v roce 1912 činila 40.768.089 K. V inspektorátech dohlíží je zaměstnáno mimo to 50 závodních, 66 inženýrů, 43 vyšších úředníků a 144 úředníků kancelářských. Tato statistika týká se jenom závodů uhelných. Mimo ně je na Ostravsku dlouhá řada vše-

možných jiných továren s tisíci dělníky a úředníky. Tak na př. jenom vítkovické železářny zaměstnávali na 19.000 dělníků. Téměř veškeré tyto průmyslové závody jsou v rukou německých podnikatelů. Už z tohoto faktu je zřejmo, jak těžký je národnostní zápas českého lidu na Ostravsku.

»Včela« sbírá peř. V Brně zařídili si autonomisté Vaněk a Tusar potravní spolek »Včelu«, kterému se nedaří. Pro dělnictvo od »Včely« zůstane velmi málo medu, shrábnou jej vždy rudi generálové. Ale ani s tím nejsou spokojeni. Vynalezli nový způsob vykořisťování dělnictva, tím že zavedli pohřebné pro členy »Včely«. — Na úhradu potřeby podpůrného fondu tohoto jsou členové povinni splatiti, resp. dáti sobě strhnouti tolikrát 5 haléřů z každé koruny slevy na zboží (t. j. dividendy), kolik úmrtí členů v uplynulém správním roce se událo. Dle výkazu za r. 1912 měla »Včela« tržby v obnosu 572.681 K. Pětiprocentní dividendy z toho obnosu obnáší 28.634 K. — Z tohoto obnosu mají členové při každém úmrtí odváděti 5 hal. z koruny, čili při každém úmrtí obnos 1431 K. Pohřebné obnáší však jen 200 K. »Včela« tedy vydělá při každém pohřbu 1231 K. Kdyby bylo do roka mezi členy »Včely« více úmrtí než dvacet, pak z dividendy nezůstane nic a na každé další úmrtí musilo by členstvo živé ještě — doplácet. Tak umí autonomistická »Včela« podporovati dělnictvo. Inu, chytrost nejsou žádné čáry!

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti »Národnímu divadlu« v Praze.
Nejlevněji. Žádejte prospekt. Nejvýhodněji.

Křesťanský živnostník.

Valná hromada Sdružení českých katol. živnostníků pro království České konati se bude v neděli dne 20. dubna t. r. ve 2 hod. odp. v Praze v Jednotě katol. tovaryšů. Program obvyklý. Zastoupení členstva s právem hlasovacím provedeno bude letos poprvé skupinové, t. j. každých deset členů, nedluhujících příspěvků, má jeden hlas. Jinak mohou se valné hromady účastniti všichni řádní členové svými návrhy a účastí v debatě. Skupinové zastoupení členstva bylo nutno provésti vůči venkovským členům, aby byli ve správě sdružení poměrně zastoupeni.

(Sčkž.) Lhůta pro přiznání k osobní dani z příjmů byla opětně prodloužena a to do 31. května. Živnostníci (a poplatníci vůbec) se upozorňují, aby tedy přiznání nepodávali, až po vyhlášení nového zákona, ježto pak bude se přiznání činiti jen za rok a bude možno uplatniti různé sračky. Rovněž amnestie pro dřívější nesprávná snad udání nabude platnosti jen pro přiznání podaná po vyhlášení zákona.

(Sčkž.) Starším mistrům na vědomí. Správní soudní dvůr učinil dne 1. března t. r. rozhodnutí důležité pro mistry, provozující živnost na základě starého zákona z r. 1883, kdy průkaz způsobilosti nebyl ještě předepsán. Jeden takový mistr (pekař z Ústí n. Lab.) chtěl své dva syny vyučiti pekařství. Živnostenské společenstvo intervenovalo u okresního hejtmanství, aby mistru zakázalo právo, držeti učně, když sám způsobilost neprokázal. Ministerstvo obchodu přiklonilo se k námítkám mistrovým, že když přes 30 let živnost tu provozuje, zajisté způsobilost svoji prokázal lépe než formální zkouškou a může tedy i bez ní přijmouti učně do učení. Správní soudní dvůr však názor tento zamítl, přiznav zásadně právo živnostenskému společenstvu, aby rozhodovalo, vyhovuje-li mistr pod-

mínkám § 100. živn. řádu, jinými slovy řečeno: bez průkazu způsobilosti mistr učně míti nesmí, když s tím společenstvo nesouhlasí.

(Sčkž.) Odborné společenstvo řezníků a uzo-nářů v Opocně povoleno bylo c. k. místodržitelstvím pro král. České.

(Sčkž.) C. k. vojenské oděvní zásobárny proti maloživnostnictvu. Aby maloživnostnictvo mohlo se účastniti vojenských dodávek, k tomu potřebuje dostatečného kapitálu a v nedostatku jeho aspoň úvěru. »Zemský jubilejní fond cís. a krále Františka Josefa ku podpoře malých živnostníků« v Praze je ochoten potřebný úvěr poskytovat, jestliže příslušné oděvní depot na postupném prohlášení zá-dávku potvrdí. Správa c. a k. vojenské oděvní zá-sobárny v Brně odmítla toto potvrzení pro r. 1913. »Zemský jubilejní úvěrní fond« i pražská obchodní a živnostenská komora obrátily se na c. k. mi-nisterstvo veřejných prací o intervenci u c. a k. mi-nisterstva války a zem. obrany, aby byla ve pro-spěch maloživnostníků zjednána náprava.

Nespokojenost se »Zemskou Jednotou« stále stoupá a, jak se zdá, neutuchne, dokud posl. Slaviček bude státi v čele jejím. V »Zemské Jednotě« zahrnuje se i nepotismus, neboť švagr páně Slavičkův jmenován v ní úředníkem. Aby vysvětlil, proč nejsou nám poměry v tomto ústředí lhostejny, podotýkáme, že Zemská Jednota řemesl. a živnostenských společenstev má do jisté míry ráz úřední, jsouc tážána o dobrá zdání, a tu ovšem nemůže nám býti jedno, vyzní-li projev její v du-chu národně sociálním, ať má tato strana v přísluš-ných otázkách pravdu nebo ne. Kdyby se však její dobrozdání posuzovala na kompetentních mí-stech jen jako úsudek národně sociální a nikoliv všeživnostenský, nic bychom proti tomu nenamítali.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, růžence, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

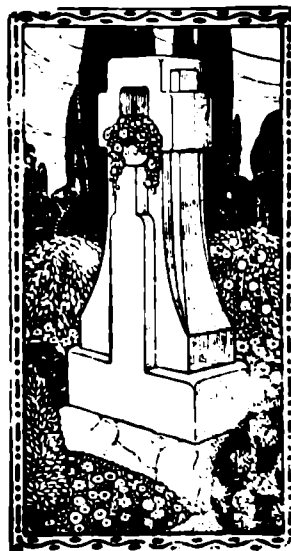
nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Polní dráha

1800 metrů kolejnic, 23 vozíků, 6 vyhybek a točen levně — též děleně — na prodej. Dotazy pod značkou »Polní dráha« na insert. kancelář M. & M. Vlček, Praha, Příkopy 23.

Založeno roku 1860.

Odměněn stát. cenou.

Elektrostroj. zařízení.

Velkozávod sochařsko-kamenický

firmy

ZDENKO JEŽEK

v Hradci Králové,

Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.

Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných materiálů za příčinou přeplyněných skládů prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných platebních podmínek.

Desky mramorové.

Nejlepší nákupní pra-men pro pány truhláře, sklady nábytku, řez-níky, usenáře, košelaby, elektrotechniky atd.

Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a šest diplomů.

Kostelní paramenta,
prapory a veškeré
církevní náčiní

doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísežný soudní znalec.

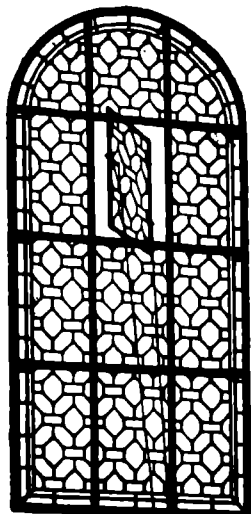
Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Obehrané
PIANINO

levně na prodej.
Adresu sdělí administr. t. l.

Barevná
kostelní
okna
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebouchovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
duš. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Parketové a vlysové podlahy

dubové a bukové slavonské a j.
dodává a klade v cenách nejlev-
nějších se zárukou řádného spra-
cování

Ludvík Terharen,

parкетářství

Hradec Králové, Komenského třída 242.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia
obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovidění.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
zvláštní výhody.

Veleútojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacenářský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

**NÁBYTEK
KOBEROE**

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový cenník č. 60.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. r. o.

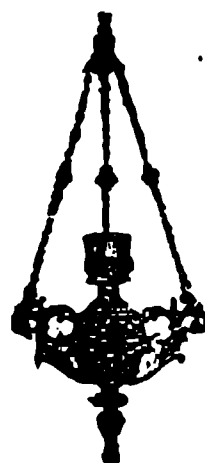
v Hradci Králové

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Veleútojným

duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručit veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciškály,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovějí. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbí nebo proti do-
piatku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy nasílá na u-
kásku franke bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězy
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Metálové
předměty, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posílá a císleceur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

výživatel a stálek „Záštita“ v Chrastě
a Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stare „Záštita“. Vad. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaračené dle
předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I,

č. 145 st., Malá Kariota
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod leutím) depo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se krásnými
rámci, střešními, vrasními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vážnosti ku definitivní objednávce.

Neodstát veřejně i písemně pochvalně o práci.

Založeno roku 1863

Vklady přes 22,000,000 K. — Akciový ka-
pítál 8,000,000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnářské a bursovní. —
Velkoobohod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont smének. — Pověřovací listy.
Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expoziturou v Jareměti. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král, Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysocany. Vklady na knížky 4% - 5%
a běžné účty úročí

Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje velelíst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
pro i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trižové a lážkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Vyhláška.

Místní školní rada v Předměřicích n. L.
žadá veřejným řízením ofertním

přístavbu budovy obecné školy

tamže, dle podmínek, rozpočtu a plánů v obecní
úřadovně v Předměřicích k nahlédnutí vyložených.

Rozpočet na vypsané práce činí K 29.697-60,
stavba zadána bude v celku za paušální obnos.

Oferty řádně zapečetěné a 5% vadiem
opatřené podati jest u obecního úřadu v Před-
měřicích n. L. do 5. dubna 1913 do 12. hodiny
polední.

Místní školní rada v Předměřicích n. L.

Václav Česák,
starosta.

Svíce

oltářní, pravé voskové,

k velikonocům

paňkály, triangle, kadidlo
libovonné,

pro postranní osvětlování svíce polovoskové,
všechny vzorné jakosti vlastní výroby

veledůst. duchovenstvu

v levných cenách doporučuje

J. PILNÁČEK,

c. a k. dvorní továrník,

Hradeo Králové.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, řádí ve Vyražděticích)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všechny kostelních paramentů,

spolkových praporů a kového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské

zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—

výše. Skladý tabulevého skla. Dodání kamkoli

drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradeo Králové, Karlova třída.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duch-
venstvu a ml. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.

Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a

k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž

bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po race a bronzová

státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skřínkách,

retinky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHOVĚ n. K.

Solidní obalůha při mírných cenách. Důvěryhodným

zásilky na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Mešní vína

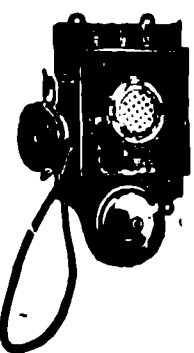
zaručeně pravá

dodá na objednávku
od 10 litrů výše
v bedničkách

Jan Košťál,

hótelier v Adalbertinu
v Hradci Králové.

Ceny za litr od 90 hal. výše.

Elektrické světlo

přenos sily pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: Jos. Jelínek, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zašílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

TRY

v plech. lah-
vách 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cídido na kovy.

Žádný přípravek vodový.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kapní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporů, příkrovů, koberců a
kového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské réie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na veškeré, čím levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
Adresování vždy doalovné se vyprošuje.

Doporučujeme
našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, cibety, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 14.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 4. dubna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Osvobození křesťanstva.

Tento rok slaví se 1600letá paměť památného Milánského ediktu, kterým Konstantin Veliký prohlásil, že náboženství křesťanské jest rovnoprávné s náboženstvím státním a že konečně jest dovoleno křesťanům vyznávat víru veřejně. Tedy až do r. 313 byla svoboda křesťanů vydána na milost a nemilost římských katolíků. Ruce pohanů do té doby brodily se v krvi křesťanů tím vydatněji, čím více jim sloužila k barbarskému útisku pokročilá civilisace, prohnání sofistů, úskočnost demagogů.

Ti národové pohanští, kteří měli celkem kulturu nepatrnou, nikdy se nestavěli proti pravdě Kristově s takovým fanatismem, jako inteligentní Římané. Jiní pohané naopak v celých tisících přihlašovali se za stoupence hlasatelů evangelia zcela dobrovolně, ačkoli tradice apoštolská, světlé historické důvody nemluvily k nim tak bezprostředně jako k Římanům. Pohanští patriciové báli se o svoji moc. Pohrdajíc veřejně ruční práci a tedy též dělnictvem, vysmívajíc se všelikému milosrdenství, nechťeli, aby se poměry změnily. Jest hrozným historickým svědectvím, že po tři století byla svoboda pravdy utloukána a za rouhačství prohlašována od těch inteligentů, kteří sami dobře věděli, že chráněné modlářství jest klamem a rakovinou lidské společnosti. A celé miliony občanstva římského po tři století prohlašována za bezprávné.

Zasvitlo slunko svobody a křesťanstvo zahájilo majestátní oslňující postup, tak že schátralá budova pohanství řítla se v trosky vlastní prohnání. aniž bylo zapotřebí zevnějšího nátlaku.

Hned nastal život nový. Práce dělníkůva těšila se účtům, otroci osvobozováni, vedle kostelů staveny nemocnice a školy pro vzdělání netoliko patriciův, ale i lidí obecného, panovníkům připomínáno, jak veliké povinnosti se jim od Boha ukládají vůči lidu svěšenému.

Jestliže křesťanství učinilo radikální reformu v poměrech sociálních a kulturních, ještě daleko větší prospěch přineslo k uklidnění duší. Na každou stěžejnou otázku, týkající se světového názoru, dávalo zcela určitou odpověď, vedlo k dokonalosti, k duševnímu souladu. Přineslo mnoho léku pro duše trpící, pro ty, jež sklíčovalo vědomí hříchu. Třtiny nalomené nedolomilo, ale útěšným povzbuzováním ji vzpřímilo. Nespokojilo se s radami, výstrahami, filosofickými průpověďmi. Ukázalo světu živý vzor vši dokonalosti — život Ježíše Krista, který mluvil víc než obrovské knihovny.

Rozumí se, že zavilí nepřátelé nespali ani v době největšího rozmachu církve, kdy katolická společnost představovala obec, jaké se nemohla dosud vyrovnati ani říše nejrozsáhlejší. A tak v neustálém zápase dospěla církev v plné síle až do doby nynější. Celá staletí protivníci katolicismu předpovídali, že se církev brzy rozpadne. Ejhle — rozpadá se tedy velmi — velmi dlouho, patříc vítězně na rovy svých četných protivníků.

Na památku osvobození z třístaletého jha již započaly v Římě konstantinské slavnosti. Bílou nedělí započal jubilejní rok. V ten den ubíral se eucharistický průvod z katakomby sv. Domitilly a zastavil se blíže basiliky sv. Šebestiána nad katakombami téhož jména. Jeden kardinál udělil zde eucharistické požehnání nepřehlednému zástupu věřících.

Slavnosti začínají na těch svatých místech za hradbami římskými, kde byly hroby tisíců prvokřesťanů. Tam zazpívány velebné chorály. K slavnostem dostavuje se do Říma obrovský počet ci-

zinců, nejvíce Angličanů a Francouzů. Ovšem jako vedla církev nejsvízelnější boj v dobách prvokřesťanských s bezcítěnými despoty římskými, tak nyní jest ji zápasiti s protivníky ještě rafinovanějšími. Uvažme, co všecko zmruže židovský kapitalismus, který nyní má k své obsluze každý den celé miliony různých tiskopisů, které církev napadají. Přemýšlejme o celých regimentech protikřesťanských řečníků, poslanců, vychovatelů, kteří se dovedou vmluviti ve přízeň lidu nejobratnějšími kličkami. Proto není posud oddechu. Věrný katolík, velehlící edikt Milánský, musí si uvědomiti, za jakou obrovskou cenu byl získán a musí odkaz zděděný po křesťanech prvních hájiti s toutéž vytrvalostí a horlivostí, jakou se vyznamenávali první žáci sv. apoštolů.

Obrana.

Jak si představují pokrokáři katolickou svobodu. Rozhodně si přejí, aby našinci svůj kulturní program ve sborech zákonodárných uplatniti nemohli. Zato však dovolují pokrokařským a volnomyšlenkářským agitátorům na volebních schůzích i ve sborech zákonodárných nejostřejší útoky proti životnímu názoru katolictva, proti našemu kulturnímu programu. Svobodu katolictva chtějí rdousiti nejružnějším způsobem, tak že logikou a důsledností tečí se jako vodním mlýnkem. Na př. aby se odvrátili čeští voliči od katolických kandidátů, lze se neomaleně, že jsou katolíci politikové naprosto odvislí od biskupů i v záležitostech politických. Tím se má dokazovati »zotročení«.

Ale jakmile naši pracovníci důkladně protřepají sobeckou politiku protivníků, jakmile jim skříží nekalé plány, hned lítají denunciaci do biskupských residencí, okamžitě žádají sluhové židovstva, aby politickou svobodu episkopát svým věrným katolíkům sebral. Lidé, kteří nenechávají na biskupech vlásku zdravého, kteří se posmívají základům víry křesťanské, snaží se poštvat biskupy proti jejich vlastním ochráncům, chtějí dosíci toho, co dříve lhavě našim organisátorům vytýkali — totiž úplného spoutání politické svobody. Takové jsou židovské spády v okamžiku, kdy kocábka židů pokrokařských a rudých se povážlivě kolísá a potápí.

Semita dr. Stránský natopil se v politice již tolik skokanství, sobeckých handlu a jiných nepřístojností, že jest se svou stranou v koncích. Nepomáhá-li tomuto odpovědnému nepříteli katolické hierarchie ani silná podpora rudá, utíká se tento muž s drzostí vskutku židovskou o pomoc k biskupovi, jenž byl v denníku dra Stránského tolikrát pohaněn. Z několika slov biskupské kurendy snažil se dr. Stránský dokazovati, že biskup Dr. Huyn zakazuje takovou politickou činnost kněžstvu, která by nebyla předem schválena od něho. Rozumí se, že pokrokáři unisono spustili píseň o zotročení českých politiků kněžských od německého biskupa. Dokazovali, že takové zástupce, odvislé od Němce, nesmí český národ voliti. Stránský kul žhavě železo velikým perlikem.

Ale pojednou báječný obrat! Dr. Stránský uveřejnil totiž »sensační« odhalení, jak o velikonočních biskup hr. Huyn kázal na Petrově, že nebude trpěti politických vstříelků českého kněžstva. Prý nedopustí, aby v českých chrámech místo slova Božího hřměla demagogická (!) hesla a hrozby (!) politickým odporcům kněžských stran atd.

Semita Stránský, nebyl-li raněn úplnou slepotou, mohl přece poznati lehce sám, že se tu jedná o barnumský výmysl. Jako právník přece věděl, že s takovou řečí nepujde biskup před široké posluchačstvo a že by slova taková měla zcela jistě-

ši a lepší účinek, kdyby se adresovala přímo příslušným činitelům bez všeho rozrušení širých mass. Stránský také věděl, že politická hesla a hrozby se neozývají na kazatelnách, ale jako myš se chvěje před katolickými řečmi volebními, pronášenými na místech těch, kde se dříve švalo bez odporu proti zásadám katolickým. Ano — na těch místech, kde slibovali židovští sluhové národu ráj pod podmínkou povolení církve, slyší nyní kritiku o svých politických činech, vidí, jak se jejich švindl odkrývá. Toho se židé bojí, to chtějí zastaviti v okamžiku, kdy katolická Morava strojí se nadobro osvoboditi lid z pout cizáckých, z vleku výdělečných demagogů.

Rozumí se, že dr. Stránský (liberál!!) jako na obrtlíku vzdával hold biskupu hr. Huynovi. Nazval čelného předáka katolického, obětavého Šránka »sešlým knězem, který sám se už nepamatuje (!!) kdy naposled sloužil mši, který sám v nic nevěří. Lži tak drzé a neolirané ovšem mohly vyjít pouze od vyškolenců židovských. Kněz, který tolik sil obětuje blahu lidu dělnického, který z lásky k českému lidu vydává se v šanc nejhustším střelám, jest za svou nezištnou práci nazván od výdělkářského semity člověkem sešlým.

Jak řečeno — každý pokrokář normálního mozku mohl seznati ihned, že zpráva o kázání biskupově jest výmyslem. A dr. Stránský neměl daleko k místu, kde se mohl ihned správně informovati. Ale místo řádné informace přejal ji list Stránského z pražského pokrokařského tisku. Leč vyšla ovšem pravda na jevo ihned po rozkladech semitových. V zápětí oznámeno a potvrzeno jak církevními úřady tak věřícími, že hr. Huyn o velikonočních svátcích vůbec na Petrově žádného kázání neměl. Že také »Čas« široce vymyšlené kázání rozšlapal a pak podvodnou zprávu neopravil, nikoho nepřekvapuje.

Kdyby skutečně episkopát vedl absolutně politiku katolických zástupců lidu, ocitl by se v postavení nejsvízelnějším. Každé malé nedopatření katolických poslanců by zavdalo příčinu k stříkání pokrokového bláta na biskupské mitry. Jestliže by některý biskup nápadně a veřejně stranil jedné národnosti proti druhé, poštvál by proti sobě i nepřímé katolíky. Kdyby na př. vídeňský arcibiskup měl odpovídati za psaní křesť. soc. »Reichspost«, pak by vídeňští katolíci čeští přestali míti všechnu chuť k zvelebování českých bolhoslužeb.

A proto přes všechny prohnání židovské spády a kličky, přes všechno požadování hierarchického absolutismu musí se naši protivníci již smířiti s tímto faktem: biskup má zrovna takové právo zabývat se politikou jako každý jiný svépřávný občan. Ale nikdo nemá práva nutiti biskupy k spoutání politické volnosti katolíků jiných. Strana křesťansko-sociální hájí oddaně církev, ale sama církvi není, pěstuje vážnost a úctu k hierarchii, ale národní i sociální politiku vede tak, jak toho vyžaduje blaho národa.

O biskupu-vlastenci. Dle pokrokařů »klerikalismus« nejhuře poškozoval a poškozuje náš národ. Tak mluví placení štváči, kteří se klaní synům židovských germanisátorů a kteří by mohli věděti, jak trpěly (i v žalářích) celé řady katolických kněží pro národní práci. Nyní však tajemník »Nár. Jednoty Pošumavské« Bašta uveřejnil v 5. čísle neklerikálního »Pošumaví« tyto spravedlivé řádky o biskupu Jirsíkovi: »V den jubilea úmrtí uvědomme si význam životního díla Jirsíkova, příčinou souvislost s jeho dneškem, vpravdě se do stavu, jaký by byl bez Jirsíka a pak — pak již dle nepřemýšlejme a chopme se práce, již Jirsík tak krátký dal základ. Tak oslavíme nejlépe památku muže, jehož jméno jest příliš živoucí, než aby se vracelo nám na mysl pouze v jubilejních

FOTOGRAFIE

Školní tableaux. První závod v místě.

Adalbertinum
Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komorní fotograf

umělecké v cenách mírných.
Speciální snímky dětí.

Svatební skupiny

Rodinné, spolkové
a sjezdové skupiny.

J. F. LANGHANS

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Následkem zvýšení úrokové míry Rakousko-uherské banky zvyšuje od 1. listopadu m. r. úrokovou míru ze vkladů (starých i nových) a zúrokuje nadále

vklady na knížky	4 1/2 %
vklady volné v účtě	4 1/2 %
vk'ady v účtě vázané 60denní výpovědí, pokud tato ne-	
spadá do měsíce března	4 3/4 %
vklady na pokladniční poukázky	4 1/2 %
vklady na pokladniční poukázky 90denní	4 1/2 %

periodách. Roku 1868 založil Jirsík gymnasium nákladem 50.000 zlatých a rakouská vláda odměnila se mu za čin ten v zápětí tím, že od Nového roku 1869 odňala mu roční přídavek 3000 zl. Císař, uznávaje přikrost tohoto opatření, rozhodl, aby přídavek byl vyplácen dál, ale vláda, nedbajíc slova císařského, žbavila Jirsíka přídavku toho definitivně. Hledíme dnes člověka, jenž po tomto pokolení řekl by: »Nutí mne, abych ještě větší věci podnikal. Nuže, na mě osobě nic sejítí nemá.« A ta slova pronesl tehdy hrdě a sebevědomě Jirsík. Konečně r. 1871 stát převzal české gymnasium, na něž Jirsík vynaložil již 90.000 zlatých. Tím se Jirsíkovi uvolnilo a on ihned přistoupil k práci další. Téhož roku zřizuje v Českých Budějovicích ústav pro hluchoněmé a v září roku téhož otevírá českou dívčí školu obecnou pomocí kongregace školských sester. Byla to prvá česká škola obecná v Českých Budějovicích. Rok na to vchází teprve v život Matice česko-budějovická, jež roku 1873 zřizuje prvou obecnou školu chlapeckou. Bez Jirsíka byli by Čechové česko-budějovičtí počali s prací svou mnohem později a snad i pozdě. V tom hlavně spočívá význam Jirsíkovy práce probuzenské. On vzbudil k životu utajené síly Čechů česko-budějovických, které, sloučivše se, navázaly na tradice Jirsíkovy a vytvořily dílo obrovské národní obrody Českých Budějovic. Mezi Jirsíkem a dneškem jest tudíž příčinná souvislost, dějový kontakt. Proto na každém našem úspěchu dnešním či budoucím spočívá část zásluh Jirsíkových, byť tento již 30 let mezi námi nebyl.

Politický přehled.

Německé přání, aby pro království České dosazen byl vládní komisař, za nevyplnitelné doznává nyní »N. Fr. Presse«, ač dříve jím hrozila. Němci stále se utěšují, že co nejdříve musí nastati rozvrat zemských financí a pak že Čechové musí se podřídití vůli Němců. Naděje, že království České dostane ještě včas úděly na základě nového finančního plánu, jest prý klamná. Ani prostřednictvím bank nelze prý zemi pomoci, v tom případě musela by se cesta k dohodě uvolnit a dorozumění býti blízké, k čemuž však v českém táboře není chuti. Ani chystanou prý taktikou Čechů na radě říšské, aby vláda v poslední chvíli pomohla, nic se nesvede. Tedy samé utěšování se Němci, že království Českému nikdo nepomůže a že na konec obstrukce jejich přece zvítězí na celé čáře. — Pozoruhodno, že liberecký posl. dr. Turnwald staví se proti dosazení vládního komisaře, kdežto mnozí jeho političtí přátelé spatřují v opatření tom jedinou spásu. — Porada zástupců českého i německého svazu zem. poslanců dne 1. t. m. o úpravě učitelských platů skončila opět bezvýsledně.

Posl. Choc o dohodovací akci ve sněmu promluvil v pondělí na schůzi voličů v Nuslích. Všecko dohodování bez předcházející změny volebního řádu jak pro sněm tak pro samosprávné sbory jest prý zásadně pochybené. Veliká chyba se stala ježto dosavadní podklad jednání byl opuštěn a vedení strany agrární svoluje prý k upuštění od jazykové úpravy u zeměpanských úřadů, kteráž měla vlastně vše předcházeti. Dr. Kramář, který dosud v dohodování měl hlavní slovo, není přítomen a mezi mladočechy i agrárníky jeví se prý odpor proti dalekosáhlým ústupkům vedení. Jedinou pomocí by prý bylo rozpustiti sněm a vypsat rychle nové volby

Představenstvo svazu něm. učitelstva prohlašuje, že stojí na stanovisku, že otázka úpravy učitelských platů má býti vyňata ze sporných otázek národně-politických, jak to chtěl něm. poslanec. A něm. agráři dle usnesení výkonného výboru svého budou dále pro dělnost sněmu českého,

ale zůstanou ve svazu něm. poslanců, který trvá na německé obstrukci ve sněmě . . .

Propuštění a povolání záložníků. Jak známo, byli dosud propouštěni záložníci ročníku 1908. »Zeit« však oznamuje, že dle vývoje politických poměrů budou nyní propuštěni také záložníci ročníku 1909, 1910 a 1911. Propuštěné mužstvo nahrazeno bude mladšími ročníky, které však nebudou povolávány na základě § 43. branného zákona, jako tomu bylo dosud, nýbrž voláni budou pouze k normálním vojenským cvičením. — Nařízení ministerstva vojenství povolání byli ke dni 1. dubna 1913 k 10ti, případně 8týdennímu prvnímu výcviku vojenskému všichni vojenští náhradní záložníci odvodního ročníku 1912, kterými byla na základě § 30. a 31. branného zákona přiznána při hlavním odvodu výhoda, že nebyli dosud povoláni k 10týdennímu prvnímu výcviku vojenskému, jakož i všichni ostatní náhradní záložníci všech zbraní a ústavů — i starších ročníků — kteří nejsou dosud ve zbraní vycvičeni, ale v jarním období r. 1913 mají býti ke cvičení přibráni.

V Tyrolsku odstoupil místodržitel svob. pán Spiegelfeld a nástupcem jeho jmenován velkostatkář Bedřich hrabě Toggenburg.

Porady jhoslovanských poslanců Předlitavska, Zalitavska, Bosny a Hercegoviny, na nichž jednáno bylo o politické situaci, jakož i o dalších krocích proti královskému komisaři Cuvajovi, zahájeny 27. března v Opatiji. Všechna usnesení prohlášena za důvěrná.

»K budoucímu sčítování se Slovany.« Die hsla toho, jež proslovil císař Vilém, a pak po něm opakuje celý německý tisk, pokračují přípravy k rozmnožení branné síly Německa v míru. Spolková rada schválila také všechny vojenské a finanční předlohy, týkající se rozmnožení branné moci, jež jednou pro vždy činí do r. 1915 dohromady 898 mil. marek. Ke krytí zvýšeného vydání bude sloužiti zvýšený výtěžek cel a daní, výtěžek kolik ze společenských smluv a kvitancí pojišťovnic, výtěžek z rozšíření dědičného práva státu a půlprocentová dávka ze jmění nad 10.000 marek, jakož i zvláštní dávka z příjmu nad 50 tisíc marek. Celkem bude německá armáda rozmnožena o 4000 důstojníků, 15.000 poddůstojníků, 107.000 svobodníků a prostých vojnů a o 27.000 koní.

Bulharské ztráty při dobývání Drinopole ve dnech od 24. do 26. března činí prý 11.000 mrtvých a raněných; srbské ztráty obnášejí 900 mrtvých a 3000 raněných. Zajato bylo na 60.000 Turků, mezi nimi 833 důstojníků a 13 generálů. Ukofistěno bylo 650 děl, 56 strojních pušek, 10 praporů, spousta střeliva, vozů a dopravních prostředků.

Proti Černé Hoře. Všecky evropské mocnosti, Rusko nevyjímaje, vyzvaly Černou Horu, aby nechala střílení na Skadar a opustila jeho okolí, poněvadž případně Albánii. Černé Hoře dostane se za hrdinný její boj jiné náhrady a londýnská konference velevlavslanců dá si prý na tom záležeti, aby se tak stalo co nejdříve. Král Mikoláš však odpovídal, že považuje akci proti Skadaru za věc celého balkánského svazu a tedy sám nemůže rozhodovati, a proto notu velmocí předloží všem spojencům k vyřízení. Nepřestane-li, hrozí se Černé Hoře donucovacími prostředky; prozatím projeví všechny mocnosti souhlas s lodní demonstrací proti Černé Hoře, již se však asi nesúčastní všechny mocnosti. — Černá Hora konečně na přání velmocí zastavila boj, aby civilní obyvatelstvo mohlo ze Skadaru vyjít, velitel Skadaru však, Essad paša, nevyčkal rozkazu porty o propuštění obyvatelstva, nařídil, aby z Taraboše podniknut byl výpad na vojsko černohorské a srbské. Černohorci pak, nechť se dít bez obrany postřílet, byli nuceni odpověděti střelbou na Taraboš i město a odrazivše útok Turků, přešli k útoku na město. Mělo se zatím zatočiti s neposlušným Tureckem, zatím však před Černou Horou musí demonstrovat válečné loďstvo a ukázati, že Černá Hora nesmí

střílet na Skadar ani tehdy, když Turci podnikají z města výpady a střílejí do tábora oblehatelů. Rakouské c. a k. válečné loďstvo už také odplulo do černohorských vod. Na druhé zakročení velmocí, aby Černá Hora zastavila boj o Skadar, oznámila černohorská vláda, že nevyhoví přání velmocí a bude v bojích o Skadar pokračovati hlavně proto, že válečný stav mezi Tureckem a spojenci trvá, a ježto velmocí na počátku války prohlásily, že žádným způsobem nebudou mařiti vojenské operace spojenců a že budou zachovávat neutralitu. V posledních chvílích přicházejí zprávy, že Skadar padá . . .

U Čataldže podnikli Turci několik výpadů proti Bulharům, byli však vždy zahnáni na útek. V čelo vojska na čataldžské čáře postavil se zase gen. Dimitrijevič, který se právě vrátil z Ruska. Turci tvrdí, že budou bojovati do posledního dechu a že pád Drinopole neznamena ještě úplnou jejich porážku. — Vojsko bulharské dalo se od Drinopole na pochod k linii čataldžské.

Podmínky míru. Velmocí jako sprostředkovatelé odevzdali již portě podmínky míru; v odpovědi své na tyto podmínky balkánský svaz souhlasí sice s návrhy mocností, ovšem se značnými výhradami ve příčině Skadaru, Egejských ostrovů, válečné náhrady a turecko-bulharských hranic.

Katolický poštovní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4 1/2 — 5 %

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi jednoty založen.

Zprávy organizační a spolkové.

Valná hromada podpůrného spolku »Charitas« v Hradci Králové. Valnou schůzi zahájil předseda a zkladatel spolku pan kanovník dr. Reyl vřelým proslovem, v němž poukázal na malé jubileum pětiletého trvání spolku jenž před 5 lety byl založen. Jakkoli spolek ukládá členům dosti patrné oběti, obstál i za nynější hospodářské krise skvělou zkouškou, těše se naprostě důvěře svých členů. Spolek čítá nyní 774 členů (z nichž jsou 282 ženy). Během pětiletí zemřelo 58 členů, jimž bylo vyplaceno přes 61.000 K úmrtních podpor. Vystoupilo členů 77 (z nichž mnozí byli zámožní, ale litovali několik korun ročně ve prospěch postižených spolučlenů). Vyloučeno bylo pro nepořádné placení členů 66. Celkový počet členů byl 975. Ježto ze sebraných úmrtních příspěvků vyplácejí se podpory se srážkami dle stanovené doby členství, nastřádáno bylo rezervního fondu v úhrnné sumě 26.000 K, které jsou majetkem veškerého členstva a poskytují pro budoucnost jistotu dlouho platícím členům, že jednou také jim dostane se podpory z rezervy, kdyby počet členů nenadále poklesl. Průměrně se vyplácelo podpory 1200—1300 K. Průměrně bylo ročně úmrtí 12, takže je patrné, že spolek »Charitas« i při svém dobročinném a svěpomocném rázu je nejlevnější a nejbezpečnější úmrtní pojišťovnou. Vedle odboru pro úmrtí má spolek »Charitas« též odbor pro poskytování věna dospívajícím dětkám. Odbor tento nyní poskytuje jistou naději, že bez velkých výloh dostane se slušné podpory těm, kteří se v počátcích k tomuto odboru přihlásí. Po zahajovací řeči byl přečten zápisník minulý

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

de poručuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

schůze a podány zprávy funkcionářů, které byly bez debaty jednomyslně schváleny. Při doplňovací volbě byli zvoleni téměř všichni staří funkcionáři. Předsedou byl zvolen pan kanovník dr. Reyl, I. místopředsedou p. Fait, II. místopředsedou p. Jos. Dvořáček, jednatelem p. Jenšovský, pokladníkem p. Rosa a jeho zástupcem p. Kieslich, zapisovatelem p. Feigl. Revisory účtů pp. Prokop, Broulík a Dvořák. Ježto nebylo žádných návrhů, zůstaly členské a úmrtní příspěvky ve stejné výšce, t. j. 2 K ročně režijní příspěvek a 2 K úmrtní příspěvek. Schůze skončena za klidné nálady, vyplývající z důvěry v prosperitu spolku a v řádné vedení spolkové agendy. Zdař Bůh!

Nový Hradec Králové. Křesť. soc. organizace konala dne 25. března přednáškový a zábavní večer v hostinci „U Dušků“. Přednášel dp. předseda Antonín Doležal o Boleslavu Jablonském. Svým poučným přednesem upoutal pan kooperátor pozornost všech a sklídl také za své výtečné a zajímavé výklady bouřlivý potlesk. Dále na programu byly žertovné výstupy, recitace básní Jablonského. Velikou radost nám způsobili členové královéhradecké organizace pp. Václavík Frt., Böhmi Karel a Neuman Rudolf. S velikou obětavostí navcvičili několik výstupů. Mladí páni dokázali, že mají znamenitý talent. Srdečné díky! Naše členka sl. Marie Francková v pravdě roztomilým způsobem recitovala některé básně Jablonského a přednesla dva výstupy. Mezi jednotlivými čísly koncertovalo za řízení p. řed. kůru V. Studeného oktetto — drželi se, všechna čest! — Měli bychom vytknouti, že tohoto spolkového dne neúčastnili se všichni členové, ale doufáme, že to podruhé vynahradí. — Jen svorný duch — a velikost dá ku mnohosti Bůh!

Tělocvičný kurs pořádán bude ve dnech 11. a 12. května (o svátcích Svatodušních) v Hradci Králové. Všichni náčelníci odborů a jednot jsou povinni kursu se účastniti. Kurs řídí župní náčelník br. Kadeřábek. Cvičení budou protná pro muže br. Kadeřábek, cvičení s kužely pro ženy br. Novák z České Třebové, pro dorost br. Staněk z N. Paky. Počátek cvičení o půl 9. hod. ráno.

Černilov. Katolicko-národní Jednota pro Černilov a okolí sehraje dne 6. dubna ve spolkových místnostech divadelní představení „V zápasech“, sociální obraz ve 3 jednáních, napsal Jos. Hais-Týnecký. Hojná účast žádoucí!

Smičice. V neděli dne 6. dubna o 3. hod. odpo. ve dvoraně bude přednáška vidp. bisk. vik. sekretář F. J. nečný z Pouchova. Přivítejte i hosty.

Přednáška cestovatele Aloise Svojska ve Smiřicích. Katol. národní Jednota pro Smiřice a okolí pořádá v neděli dne 13. dubna 1913 v městské dvoraně ve Smiřicích přesně v 8 hodin večer efektní přednášku „Jižní a

střední Amerikou“ slovného cestovatele dp. Al. Svojska. Přednáška bude doprovázena 250 nádherně kolorovanými světelnými obrazy. Navštívíme při přednášce Portugaly, ostrov Madeiru, Brazílii a Argentinu, přes Cordillery, Chile s nejzajímavějšími přístavními městy, Bolívii, přes Peru do Panamy se světoznámým průplavem, odtud na ostrov Jamaiku, přes Kubu, kam přijel náš cestovatel právě v době krvavé revoluce černochů a kde jezdil za vojenské assistance: např. Kubou do Havany, a odtud do Spojených Států, odkud přes New-Orleans a Texas přes Španělsko se vrátil domů. — Vstupné: Křeslo 2 K, I. místo 1.40 K, II. místo 1 K. Sedadlo na balkoně 1.20 K. K stání: parter 60 h. galerie 50 hal. Pro školní dítky bude přednáška ve 3 hod. odpo. v hotelu „Andrejsek“. Dítky vstupné 20 hal.

Jablonec n. Jiz. V úterý dne 25. března na svátek Zvěstování Panny Marie řečnil v našem sdružení dp. A. Hejzlar, farář z Křižlic na thema: „Dvojí názor světový“. Sál v „Ráji“ byl do posledního místečka naplněn. Přednáška se všem líbila. Po přednášce byly činěny od jiných stran námítky a dotazy, na něž dp. řečník vědecky odpovídal. Kéž jen názory se třbí! Dp. farář děkujeme za jeho promyšlenou a poučnou řeč!

Křižlice. Dne 24. března v pondělí velikonoční měl v naší Jednotě dp. předseda A. Hejzlar přednášku o „Vzdělávání se četbou“. Ač počasí nebylo příjemné, přece návštěva byla četná. Docela i z Vrchlabí přišli Češi poslechnout něco užlechlého. Přednáška byla vyslechnuta s největší pozorností. Po přednášce byla jednáctovka od A. Bognera „O celý týden napřed“, která se všem přítomným zamlouvala.

Prosbá z Rohozné. Naše strana křesť. sociální má se řídit heslem „Svůj k svému!“ Jako členové jedné rodiny máme k sobě lnouti, tak také členové jedné takové rodiny českého národa celého máme se navzájem milovat a podporovat, neboť jen svornou prací a svorným postupem dobudeme si práva národní i politická. Kdyby všichni dbali tohoto zákona, bylo by ušetřeno mnoho třenic a bojů, které stále řadí. Jedni pod rouškou pokroku chtějí nás připravit o víru katolickou, kterouž nám otcové a matky vstřípili hluboko do srdce. Jiní opět označují evangelium za závalu pokroku. Proto, věrní bratři a přátelé, musíme se sraziti pod heslem „Svůj k svému!“ Proti nám se vystupuje špatnými časopisy a knihami. Leč jest náš křesťanskou povinností udržeti v národu českém to nejdražší, víru Kristovu. Toho dosáhneme dobrým tiskem, dobrými knihami. Proto, milení přátelé, obračme se k Vaším křesťanským srdcím. Chceme si také u nás založiti spolkovou knihovnu. Prosíme vás o nějaký příspěvek — třeba i malý nebo o dobrou knihu. Jsme odkázáni sami na sebe, jmění máme malé, proto doufáme, že snad na nás nezapomenete a nám v práci pomůžete. Za všechno dobrodiní a podporu, kterou nám prokážete, přijmeme od nás srdečně „Zaplat“ Pán Bůh! Příspěvky mohou býti zasílány na farní úřad aneb na „Sdružení české mládeže křesť. sociální“ v Rohozné u Poličky.

Sokolská odpověď na brožuru „Staň se Orlem.“ Tak zní název letáku, který právě župou byl vydán. Jest to výborná odpověď na brožuru „Vari!“, kterou vydali a v značném množství rozšířili Sokolové. Rozšiřujte tyto letáky hromadně. Cena 100 kusů 2 K 20 h. Východočeská župa „Orla“ v Hradci Králové.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:			Koberce:		
vel. 40/80	kus — 85 K		vel. 140/200	kus 7 50 K	
50/100	1 30	150/250	10 —		
55/110	1 55	160/250	10 60		
60/120	1 85	200/300	16 —		
70/140	2 55	220/320	18 70		
90/180	4 20	250/350	23 40		
100/200	5 10				

Závěsy postal. Ia			vel. 200/100 kus 5 60 K		
			180/90	4 50	
			115/140	4 30	
			115/140	2 40	
			115/140	3 40	

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorká h: Honba, Psíci, Srněi. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i b rdo.

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,
závod zaslátelský v Kostelci nad Orli.

Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Zprávy
místní a z kraje.

Jubileum kněžství 40leté oslavují letos z diecése královéhradecké vdpp.: Msgr Dr. J. Soukup, kapitul. děkan v Hradci Králové, Jos. Doležel, farář v. v. v Brandyse n. Orli., T. Fiala, farář v. v. v Zamberku, Franc Jos., farář ve Starkově, P. Bon. Holub, děkan v Metličanech, Chejnovský Frt., děkan v Sendražicích, Kašpar

Jos., děkan v Rosicích, Kobr Jan, bisk. vikář v Chrásti, Konvalinka Al., farář v Hrochově Týnci, Kotrbelec K., děkan v. v. v Hradci Králové, Matzke Václ., farář v Koclétově, Mejznar Jos., farář v Ctrkvicí, Michalitschke Fr., bisk. vikář v Lanškrouně, Pospíšil Jos., bisk. vikář v Novém Bydžově, Přibyl Jos., školní rada v. v. v Dejvicích, Sobola Jan, farář v. v. v Ústí n. Orli., Zajíček Ferd., bisk. vikář v Holicích, Zeman Ign., farář v. v. v Zámukách.

Schůze městské rady dne 31. března. Vzato bylo na vědomí, že c. k. místodržitelství udělilo obci Nové Pace povolení ke konání dvou trhů na dobytek a sice: v úterý po Rogate a první úterý po sv. Matouši. — Technické kanceláři a správě elektrárny bylo uloženo, by se účastnily dodatečného řízení, nařízeného c. k. místodržitelstvím následkem námitek, vznesených pí. A. Korbelovou do projektu hydroelektrické centrály na Orlici při jezu na Moravském mostě, v místnosti okresního výboru dne 11. dubna t. r. — Návrh ředitelství městského divčího lycea na zavedení nové učebné osnovy pro přírodopis v páté třídě, zpráva revisního odboru o skontu pokladen, provedeném dne 19. března v městském důchodenském úřadě a zpráva technické kanceláře, že co nejdříve osaditi dá stojany pro napájení psů, byly vzaty na vědomí. Upraví se cesta na východní straně továrny p. K. V. Skuherského. S ředitelstvím městského divčího lycea se sdělí, že dáno bylo místa námítkám, podaným proti nálezu o pensijním pojištění lyceální učitelky sl. R. Kulhánkové. — Vývoznímu spolku v Praze udělen byl na rok 1913 obvyklý příspěvek. — Panu J. Jihlavecovi, staviteli, povoleno bylo připojení novostaveb na parcele č. 3 b v bloku V 1. v Jířkově třídě na užitkový vodovod a uliční kanál za obvyklých podmínek. — C. k. zemská školní rada se požádá za schválení p. ThDra J. Konečného, vicerektora kněžského biskupského semináře, učitelem náboženství na zdejší lyceu.

Divadlo v Adalbertinu. Jednota katolických tvarišů v Hradci Králové pořádá v neděli dne 6. dubna 1913 divadelní představení: Pan Měsíček, obchodník. Veselohra od Lad. Stroupežnického. Osoby: Měsíček, soukromník (p. Černý), Jindřich, doktor práv (p. Šule), Gabriela (sl. Barešová), jeho děti, Konrád Bukovský, inženýr, jejich příbuzný (p. Soudil), Klarsonová, vdova (sl. Černá), Eliška, její příbuzná (sl. Pecoldová), Bibiána, obchodnice uhlím (p. Kreclová), Pikolín (p. Bauer), Zelenka (p. Valenta), Vrbický (p. Vrabec), měšťané, Prokop, sluha. — Děj ve velkém městě. Prvé a druhé jednání v zahradě, třetí v bytě p. Měsíčkova. Ceny míst: Křeslo 1 K, sedadla předních řad 70 h, zadních 50 h. Parter 30 h. Studentský, dělnický a vojenský lístek 20 h. Sedadlo na galerii 40 h. Začátek o půl 8. hod. Konec o 10. hod. Předprodej lístků na sedadla v Družstevním knihkupectví v Adalbertinu.

„Mozart“ v klášteře cti. sester Školských jež provedla hudební škola klášterní, zdařil se velmi pěkně. Roztomilé byly malé interpretky Wolfganga a Aničky, jeho sestry, kteréž úlohy provedly žáky Brtounová a Matysová, neméně podařené byly figury starého Mozarta, v jehož úloze vystoupila slečna Karlová, dále Mozartova žena, již provedla sl. Bubnová, i stará služka sl. Hlaváčová. Úlohy dvor. trubače Schachnera shostila se velmi dobře sl. Stursová. Souhra byla velmi pěkná, zpěvy dobře nacvičeny: ať solové, ať sborové. Pěkně bylo užito i masek, které nás uváděly do dob našich dědečků a babiček. Představení bylo poctěno četnou návštěvou, mezi nimiž první místo zaujímal Jeho Excellence nejdp. biskup, vsdpp. kanovník dr. Reyl, rada dr. Domabyl, dr. Doskočil, katecheta Dostál, sekretář Huráň, pan insp. Brtoun atd. Byli jsme potěšeni pěkným výsledkem představení a proto mnoho zdaru na dále! —

Koncerty české Filharmonie v Hradci Králové. III. abonentní koncert Palackého čítárny jest ustanoven na pondělí 14. t. m. Na programu jest souborné provedení Dvořákových symphonických básní: 1. Vodníka, 2. Polednice, 3. Zlatého kolovratu, 4. Holoubka, 5. Písně bohatýrské. V úterý dne 15. t. m. večer bude pořádán ještě jeden koncert mimo abonement. Bude tedy poskytnut vzácný umělecký požitek i ostatnímu obecnstvu, které není abonováno, a které by pro nedostatek míst abonentního koncertu se účastniti nemohlo. Program druhého koncertu dne 15. t. m. jest: Smetana Valdštýnský tábor, Dvořák V přírodě, Suk Praga. Beethoven Symphonie č. 5 C moll (Symphonie osudu.) Lístky pro oba koncerty filharmonie nutno si co nejdříve u p. Píši vyzvednouti, poněvadž k oběma koncertům bude zajisté značný nával. — K oběma koncertům budou vydány tištěné rozborů všech skladeb za 20 h.

Při divadelním večeru, pořádaném ve prospěch Obecné kuchyně, obnášel příjem 376.42 K, výlohy pak činily 150.76 K, zbývá tudíž čistý výnos 225.66 K. Dámský výbor Obecné kuchyně vzdává srdečné díky všem, kdož jakýmkoliv způsobem ku zdaru večera přispěli, hlavně pak ochotně účinkujícím členům dramatického sdružení Tyl a řediteli sdružení p. Karlu Paulovi za laskavou péči, již nastudování veselohry „Staré hříchy“ věnoval.

Katol. Úvěrní družstvo „Eliška“ v Hradci Králové koná dne 17. dubna o 7. hodině večer v „Adalbertinu“ valnou hromadu. Předmět: Čtení protokolů posledního valné hromady. Zpráva o stavu obchodování za uplynulý rok. Rozdělení čistého zisku. Doplňovací volba výboru, představenstva a revisorů účtů. Nebyla-li by valná hromada k usnášení způsobilá, koná se druhá o hodinu později za každého počtu členstva.

Místní odbor „Jednoty českých soukromých úřed-

níků v Hradci Králové odbyval valnou schůzi ve čtvrtek dne 6. března v Grand-Hotelu. Z obsáhlé jednatele-
ské zprávy vyjímáme: Na popud odboru založená »Nemocenská pokladna soukromého úřednictva« ukončila koncem r. 1912 své období své činnosti s výsledkem velice potěšitelným. Při počtu 343 členů řádných a 76 členů přispívajících vyplatila na podporách členům, honorářích lékařů, za účty lékařů a nemocnic úhrnem 10.287 K 90 h a vykazuje při účetní závěrce r. 1912 K 5614.37 přebytku. Společně, že v letech příštích i roz-
voj pokladny bude postupovati. Nastalého směru příznivého pro opatřování výhodných bytů pro zaměstnané všech kategorií, využil zdejší odbor, utvořiv místní komitě »Družstva pro stavbu domů soukromému úřednictvu v Praze« a dosáhl toho, že v Hradci Králové ještě v roce letošním vystaveny budou tři domy, které při levném úvěru, který na stavby »Všeobecným pensijním ústavem pro zřizovatele« v Praze byl povolen, obsahovati budou levnější byty pro úřednictvo. — Do výboru zvoleni posavadní funkcionáři, mezi nimi předsedou p. V. Píša, vrchní ředitel Zál. úv. ústavu a jednatelem p. A. Kochlöffel, inspektor Zem. úřadovny. Jednota soukromých úředníků soustřeďuje v sobě soukromé úřednictvo všech kategorií a pracuje v zájmu všech po celá desetiletí s úspěchem nepopíratelným. Není dosti na tom, je-li úředník členem své speciální organizace stavovské, každý má býti v první řadě členem »Jednoty«, která pracovala až doposud vzorně a výsledně pro všecko úřednictvo bez rozdílu příslušnosti stavovské neb politické a proto vyslovujeme v zájmu všech úředníků soukromých přání, aby nebylo soukromého úředníka, který nebyl by členem »Jednoty českých soukromých úředníků«. Přihlášky přijímá místní odbor Jednoty v Hradci Králové.

Úmrtí. V pátek dne 4. dubna o půl 6. hodině ranní zemřel ve zdejší nemocnici Eliščině pan Josef Kepl z Ústí n. Or. v 68. roce svého pozhnaného života. Ač byl jen chudým mistrem tkalcovským, přec s energií úctyhodnou postaral se vzácným způsobem o svou četnou rodinu. Ze synů nejstarší Josef jest farářem ve Svojanově, František úředníkem u fy. »Jan Hernych a spol.« v Ústí n. Or., Karel rektorem bisk. Borromaea v Hradci Králové, Alois stal se úředníkem fy. »Dugaresa« ve Vídni, nejmladší Antonín dle v Římě na studiích bohosloveckých. V době, kdy měl se těšiti z krásných výsledků své otcovské péče, povolán po krátkém utrpení na věčnost. Tělesné pozůstatky v Pánu zesnulého převezeny budou v sobotu dne 5. dubna o 4. hod. odpol. po církevních obřadech do Ústí n. Or., kdež bude konán pohřeb v neděli dne 6. dubna o půl 4. hod. odpol. Bůh mu dej lehké odpočinutí!

O zadání spodní betonové stavby elektrárny na Orlicích rozhodne se dnes na mimořádné schůzi městského zastupitelstva, jež započne o půl 12. hod. dopol.

Vyhlaška. Dnem 1. dubna t. r. počínaje zapovídá se, mimo dovolené cesty a chodníky, na hradby a pozemky pevnostní (obecní) vůbec vstupovati, trávu na nich šlapati aneb jinak je poškozovati.

Městské průmyslové museum v Hradci Králové pořádá v době od 15. dubna do 23. května za laskavého přispění c. k. školy pro stavební řemesla v Jaroměři večerní kurs pro stavební truhlářství v nové budově Městského průmyslového musea v Hradci Králové. Vyučovateli bude profesor jaroměřské školy stavební arch. Tobek vždy od 6^{1/2}—8^{1/2} hod. večer a to v dubnu tři dny v týdně, v květnu 4 dny v týdně. Počet účastníků je omezen na 20. Zápisné obnáší 4 K, jinak je vyučování bezplatné. Rovněž drobné potřeby kreslicí budou účastníkům poskytnuty bezplatně. Přihlášky přijímá nejdříve do 10. dubna Obchodní, živnostenská a průmyslová ústředna v Hradci Králové, která též zasílá přihlašené listy a na požádání podá bližší informace.

Čítárna měst. prům. musea otevřena byla v měsíci březnu celkem 10krát. Navštívena byla 637 osobami. V čítárně samé vydáno na 247 žádánek 214 svazků knih a 118 předlohových děl. Domů zapůjčeny 116 osobám na 191 výpůjčku 263 svazky knih a 33 předlohová díla se 606 jednotlivými předlohami. Mimo město zapůjčeno bylo 14 výpůjčovateli na 15 výpůjček 25 svazků knih a 8 předlohových děl se 278 jednotlivými předlohami. Knihovně darovali: Česká akademie XXIII. Almanach a Rozpravy třídy II. ročník XXI., Česká Matice Technická a České obchodní museum výroční zprávy za rok 1912. Umělecko-prům. museum v Praze Katalog výstavy miniatur, Technické museum Seznam členů, Obch. a živn. komory v Praze a Č. Budějovicích Protokoly a zprávy jednací, firma Siemens-Schuckert objemný ceník, p. B. E. Tolman. knihkupec, 2 pěkné ocelorytiny Casenaveovy z r. 1797 a p. inž. Jindra více brožur a čísel různých časopisů. Dárcům děk!

Pěvecko-hudební a klavírní školy Ferd. a Mátya Kneprovy v Hradci Králové pořádají v neděli 6. dubna ve dvoraně Měst. besedy za lask. spolupůsobení prof. G. Černuška a s druž. »Pěvci Nepasických« 14. hudební matinee. Pořad: Úvodní přednáška a instr. výklad. 1. K. Bendl: »Svoji k svému«, p. v. sbor. 2. M. Clementi: Sonata č. 1., B-dur. Allegro di molto. Pro dva klavíry. Allegretto. Tempo di minuetto. Pro 2 klavíry. 3. B. Smetana: »Rolnická«. P. v. sbor. 4. C. Saint-Saens: Scherzo op. 87. Pro dva klavíry. 5. a) A. Dvořák: »Hostina«, b) Vlt. Novák: »Kyjev«. P. v. sbor. Vstup volný. Klavír Petrof. Začátek určité o půl 11. hod. dopol.

Výroba smyrenských koberec v Hradci Králové. V těchto dnech zařídila firma K. V. Skuherský, c. a k. dvorní továrna nábytku v Hradci Králové, vlastní výrobu koberec z pravé smyrenské vlny vázaných, kdež možno ve výkladě firmy této v továrně zajímavou vý-

robu tuto ve všední dny sledovati. Přišel-li by koberec náhodou ku poškození buď znečištěním nebo propálením, možno vadnou část znovu vyvázati, aniž by vadné místo po provedené úpravě bylo k poznání. Koberec vázané přecházejí co rodinný majetek z rodiny na rodinu a takto svojí nezmarností se stávají nejlepším kobercem vůbec. Proto radíme každému, aby při potřebě koberců prohlédl si výrobu koberec těchto u firmy K. V. Skuherský v Hradci Králové, která cenu jejich stanovila co nejnižší a sice 1 m² za 25 K, ač v Německu koberec vázaný za 30 Mk. nejlevněji se prodává. Koberec zhotoví se na přání v každé žádané barvě, odstínu i velikosti.

Brusel, hlavní město Belgie, vynikající nejkrásnějším náměstím slohu gotického a největším justičním palácem v Evropě, pro své nádherné budovy, četné pomníky, chrámy, musea, historické památky a široké, rušně oživené boulevardy, zvaný druhou Paříží, spadá ná-
vštěvník Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 5. až 11. dubna 1913.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů činil koncem měsíce března K 39,110.276.

Na týhodní a ohlání trž v Hradci Králové dne 29. března 1913 konaný bylo přivezeno: Obilí: hl: pšenice 135, žita 189, ječmene 177, ovsa 836, vike 135, hrachu 1, čočky 6, jetelového semínka 6, lněného semínka 7, máku 1. Zeleniny: kop: kapusty 60, drobné zeleniny 80, hl: cibule 45, mrkev 37, brambor 308. Ovoce: hl: jablko 85. Drobné dobytka: kusů: vepřů 1, podsvinčat 425, kůzlat 90.

Seznam cen na týhodním trhu v král. věn. městě Hradci Králové, dne 29. března 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 16.40, žita K 11.80 až 12.50, ječmene K 11.20 až 12.60, prosa K 12.— až 14.—, ovsa K 6.40 až 8.—, vike K 13.— až 15.—, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jahel K 28.— až 32.—, krup K 25.— až 48.—, bramborů K 3.— až 3.60, jetelového semínka červeného K 180.— až 220.—, máku K 40.— až 46.—, 100 kg: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 3.60 až 5.—, sádla vepřového K 2.10 až 2.20, tvarohu K —.48 až —.60, 1 vejce K —.06, 1 hl: cibule K 4.40 až 6.40, drobné zeleniny K 1.—, jablko K 4.— až 6.—, 1 pytel mrkve K 3.— až 4.—.

Alois Dolkoš zemřel. Narodil se Malšovicích a náležel k nejpišnějším žákům zdejšího gymnasia. Byl tichý, skromný povahy. Po právnických studiích, jež odbyl brzy, přihlásil se k soudní službě v Bosně, kdež působil až do svého onemocnění. Znal všechny slovanské jazyky, dodával z Bosny napínavá řízení do českých časopisů, obohacoval svými dary (různými bosenskými památkami) Zemské museum v Praze. Mnoho přetrpěl za strastiplných poměrů bosenských. Na komisech spával až tři noci za sebou pod širým nebem. V životním boji zachoval si pevně svůj křesťanský názor světový, a jsa posílen útechou náboženskou, trpělivě snášel svou nemoc až do svého zhasnutí. R. i. p.!

Týlníště n. Or. Oslava Vzkříšení Páně byla u nás velkolepá. Prostranné náměstí bylo přeplněno lidem, když průvod se ubíral. Súčastnil se poprvé spolek křesťansko-sociální se svým praporem. Za ním bral se nepřehlédlný zástup organizovaných katolíků. Hudba p. kapelníka J. Nágla svými zvláště vybranými skladbami slavnostní ráz zvýšila při krásném počasí a nádherném osvětlení města elektrickými lampami uprostřed náměstí a osvětlením oken. Průvodu súčastnil se za městskou radu sám pan starosta V. Pitter, který sic není v naší straně, ale jest to muž uvážlivý, ke všem stranám stejně spravedlivý. On pochopil úřad svůj a jsa katolík, bez ohledu na pravo neb v levo krácel za Nejsvětějším. Vedle něho jako každoročně tak i letos krácel okresní starosta p. Tužil z Albrechtic, agrárník, ale hlásil se otevřeně k své církvi: Těžce však dotýkalo se občanstva, že školní děti, které se v hojném počtu dostavily, byly bez dozoru pánů učitelů. Obyčejně je vodilval řídící pan učitel obecných škol, který na stará kolena stal se snad také pokrokářem. Neobyčejně velká účast občanstva při této slavnosti je zámkou, že lid je již syt těch pokrokových frází a že vrací se ke Kristu. Jen mu jest třeba více křesťanské statečnosti. Doufáme, že jí nabude.

Nechanice. »Zákeřníci v havelcích a ve fraku v Nechanicích«, zní veliká tragédie v »Rozhladech«. Může se jí dání také název »Útek Turků z Drinopole« nebo »Enver bey v Nechanicích«. Obsah tragédie: lež vyšperkováná nevědomostí, tupením vážených osob a zatahování celé věci do novin, aby se dělala čistá voda a nálada pro turecké poměry, němčounství podporované internacionální demokracií. Smíchá se s masarykovským realismem, k tomu se přidá trochu bláta, vezme se dávka krve (ne z inkvisice, ta už je dávno pryč), klerikální černá a stíká se po všech členech místní školní rady Pak se namaluje čert na stěně, k tomu si přimyslete řev — ale ne takový, jaký se líčí v místní školní radě — pak tuče a činky, s nimiž p. tajemník cvičil — na ty se natahuje jako na skřípe, ve Španělech za inkvisice p. řídící — pak teče krev — bartolomějská noc hadr, to je tragédie z Nechanic. Až dostaneme tu tragédii pod stěchu (ale ta musí býti lepší než co u nás ten jeden lepší — pod tu brzo přiš), dáme vymalovati jeviště malíři zneuznanému českým národem — a když to nenamaluje, odtlučte to hubou: totož je agrárník, totož je mladoček, totož je strom a totož je knoflík, co zhotovil kolega, který mi tu tragédii pomohl sesumírovat. Udatným hrdinům vracíme dřevěnou šavli darovanou pokrok. Rati-
torem. Máme s vámi potěšení!

Kaplička sv. Marka v Pardubicích. Letošního roku konečně dočká se spustit stav kapličky sv. Marka řádné opravy. Přičiněním sl. musejního spolku a pa-

mátkové komise místní v nejbližších dnech započne se s opravou kapličky, která nalézá se na význačném rozcestí u akciového cukrovaru. Práce restaurační uvolila se hraditi správa cukrovaru po milé a účinné přimluvě ředitele cukrovaru A. Vambery, t. č. městského radního v Pardubicích. Plány, kryt prežový a dohled obětavě sňbil zdarma architekt B. Dvořák. Z historie kapličky sv. Marka dlužno připomenouti toto: Kaplička sv. Marka postavena byla r. 1615 od primátora města Pardubic Jindřicha Adama Mýtského. Roku 1803 nalézala se ve stavu blízkém zřícení a tu ujal se jí starousedlí měšťan Pardubičtí Antonín Horský a Václav Říha a svým nákladem ji opravili. Od té doby mimo blení z milodarů žádné opravy na kapličce se nestaly. Každého těší pozornost sl. správy cukrovaru a jejího uvědomělého ředitele, že značným nákladem slohově kapličku sv. Marka pro historii Pardubic význačnou restaurovati dává. Zbylá ještě restaurovati kapličku sv. Josefa z r. 1788 za laskavým mostem a doufáme, že najdou se přátelé i této památky, jako před několika lety našli se příznivci při opravě kapličky sv. Anny, která byla tak krásně slohově opravena a umělecky vypravena nákladem občanské záložny v Pardubicích. Tenkrát s chvályhodným nadšením ujal se vedení sbírek vldp. bisk. notář Fr. Langkramer i bylo by si přáti, aby při zahájení sbírek na opravu sv. Josefa ujal se též některý z duchovenstva v Pardubicích.

Pardubická tržnice. Tržnice před děkanským kostelem na nejkrásnějším místě Pardubic má se postaviti pod zemí tak, že bude část 160 cm. vyčnívat nad povrch náměstí u kostela. Čekali jsme, že kostelní výbor opě se tomuto nevhodnému upravení náměstí před nově restaurovaným děkanským chrámem Páně sv. Bartoloměje, ale dosud se tak nestalo. V pracích, které kostelní výbor k okrase města chvályhodně započal, najednou přestal pracovati. Kde vězí příčina? Po tři měsíce nekonána řádná výborová schůze, jen tu a tam scházejí se členové výboru, aby to neb ono posoudili a nic více. Snad, že město odepřelo svoji pomoc a obč. záložna svůj příspěvek, snad jiné jsou to příčiny. Těžko se dopátrati. Doufáme a nevzdáváme se naděje, že brzy výbor kostelní, složený z dobrých katolíků, příkladných a obětavých, ujmě se opět svého krásného úkolu a chrám Páně sv. Bartoloměje k chloubě a okrase města dokončí a též nedopustí, aby před význačnou tuto budovu postaveno bylo podzemní tržiště, když místa na trhy je v Pardubicích nadbytek.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

renovování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestné umění od old duchov dává k dispozici.

Časlav. K ozdobě ulic. V posledních dnech nasázena byla řada kulovitých akátů v Rudolfově třídě od domu p. Bucka až k domu p. MUDra Konráda a na před-
městí kutnohorském od domu p. Beckmana až k domu p. Špinara. Podobně osázeny mají býti i ulice za hradami u modlitebny evang. augšpurské církve a silnice na jeníkovském předměstí. Myšlenka tato jest zajiště chvályhodná a bylo by jenom k přání, aby tato snaha provázena byla i stejnou šetrností ke stromoví již stojícímu. — **Tábor lidu** na oslavu vítězství Bulharů nad Drinopolem svolala na náměstí strana národně sociální. Jako řečník vystoupil nově dosazený úředník okr. nemocenské pokladny p. Cibulka. Účast byla dosti značná a řeč jeho provázena byla častým potleskem. Jinak však proběhl tábor bláde, k očekávaným na některých stranách demonstracím nedošlo. — **Vězní hodiny** na děkanském chrámu Páně působí v obecnstvu mnoho mrzutosti. Každou chvíli buď stojí neb na každé straně jinak ukazují. Je jest na to zehráno, není divu, neboť pořízeny byly teprve nedávno značným nákladem. Nevíme, je-li vina na p. Adamcovi, jenž jejich správný chod má obstarávat, jisto jest však, že přístup k nim byl dosud velmi obtížný. Snad nyní, když obec dává zřizovati dávno již potřebné podlahy a přístupy k hodinám, bude všemu rozčarování se nad nepořádek konec. — **Přednáška o Cařihradě**, která konána byla v neděli v Sokolovně, těšila se velmi slušné návštěvě. Pan MUDr. Klusáček způsobem rozmarným líčil mravy a život Turků cařihradských, neopomíleje při tom upozorňovati na význačné krásy tohoto nádherného sídla skomírajícího mohamedanismu evropského. Přednáška provázena byla případnými světelnými obrazy, jejichž bylo na půldruhého sta. — **Poměry hantácké** staly se předmětem mnohých, často nespravedlivých kritik. Přičinu k nim zavedl poslední požár parní pily. Jest sice pravda, že stesky na výkonnost sboru nejsou bez podkladu, ale otázka jest, je-li tím vinno vždy a všude mužstvo našeho dobrovolného sboru hasičského. A spoň, pokud jsme viděli, snažili se členové při požáru pily učiniti, seč byli. Nevykonali-li tolik, kolik by si kdo přál, jest vina zajiště i v tom, že město naše trpí nedostatkem vody, která musila býti přivážena až z kašny na náměstí a že k pumpování se nikdo ani po vy-

závní strážce přihlásiti nechtěl. Jak mají potom stříkačky fungovati, a mužstvo ohrožené objekty hájiti, jest otázka. Mimo to vyskytne se vždycky při podobných příležitostech tolik různých velitelů, kteří vystupují ať již s oprávněnou nebo rychle si přivlastněnou autoritou, že jenom velitelem hasičů udělené rozkazy pletou a znemožňují. V tom myslíme, že je jedna z hlavních vad výkonnosti sboru, který přece jest dobrovolný a není tedy sborem placených zřízců, jimž by se pro nevykonání hned každého zbrklého nápadu mohlo — vynadat. Nebude-li z povolané strany odpomoženo těmito okolnostem, pak ať stojí v čele sboru hasičského kdokoli a tvoří jeho členstvo mužové kteříkoliv, vždycky výsledky práce jeho budou pod jeho snahou a vůlí. — **Koncerty.** V neděli 6. dubna konán bude koncert pěveckého sdružení moravských učitelů a v neděli dne 13. dubna koncert nejmladšího houslisty virtuosa Pepy Bartoně. Oba koncerty konají se večer ve dvoraně Sokolovny.

Goše, Jeníkov. Ve dnech 23. března až do 1. dubna konány byly v známém zdejším poutním a farním chrámu Páně missie dpp. Redemptoristů ze Sv. Hory. Ač doba pro polní práce, které letošní příznivé počasí značně uspokojilo, nebyla missiím příliš příznivá, přece jenom kazatelský vzhlas a milé jednání dpp. shromáždily do chrámu veliké množství posluchačů a nemenší množství kajíčků. Jak hluboko pak do srdcí katolíků vepsaly se promluvy a napomenutí dpp. missionářů, viděti bylo nejlépe při svěcení missionářského kříže. Tak obrovský průvod, jaký 30. března vyšel z farního chrámu, město naše ještě nevidělo. Za zpěvu mariánské písně a za zvuků hudby ubíralo se nesčetné, tisícíhlavé množství účastníků do hřbitovního kostela sv. Markéty, aby tu vyzvedlo a na určené místo provázelo znamení naší spásy — sv. kříž. Řada školních dětí, pak velké množství mužů a jinochů, hasičské sbory z Bračic a Přibyslavic, zástup družicek, spolek sv. Ludmily, kněžstvo s vdp. vikářem Schreibrem, slovný patron chrámu velkostatkář p. Milner se synem a s rodinou vys. uroz. p. barona Rajského z Vilhova, a konečně nepřehlédlný zástup žen a dívek. Uprostřed pak průvodu zdobený kříž nesený statečnými jinochy katolickými. Dojemným a zároveň povznášejícím byl okamžik, když po zasazení kříže vzdávána byla úcta tomuto znaku našeho vykoupení a když mezi prvními přistupovali s úctou členové rodin slov. p. patrona chrámu a vys. ur. p. barona. A nemenším dojmem působilo, když při následujícím kázání, proslovním dp. superiorem Čáskou, posluchači, naplňující do posledního místa rozlehlý chám, slavnostně obnovovali slib sv. víry. V úterý rozloučili se dpp. misionáři s osadou naší, zanechávající tu dobře vzdělanou a dobrým semenem osetou půdu srdcí lidských, jež bohda přinese hojného křesť. užitku. K sv. přijímání přistoupilo na 2000 komunikantů. Vzdávající dík dpp. z řádu Nejsv. Vykupitele za velikou a spasitelnou práci jejich, vyslovujeme zároveň díky těm ušlechtilým dívkám, které tak krásné oltář ozdobily, statečným jinochům, kteří se k službě sv. kříže nabídli a kteří sbírkou hudby umožnili, sl. sborům hasičským a spolku sv. Ludmily, jež se v průvod postavily a všem účastníkům, kteří v průvodě veřejně svou víru osvědčili se neostýchali. Zvláštní pak dík patří i oběma vysoceváženým rodinám slov. p. patrona chrámu a vys. ur. p. barona Rajského, jež tak skvělý příklad náboženského přesvědčení všem osadníkům daly. Zaplať Bůh za všechno a na shledanou při obnově sv. missií!

Dobruška. Dne 28. března t. r. zemřel zde p. Václav Víravský, soukromník, ve věku 84 let. Pocházel ze Skalce u Pouchova. Byl z mládí učitelem, ale později toto povolání zanechal a chopil se průmyslu ukalčovského, který tenkrát byl v rozkvětu. Zboží p. Víravského na vídeňském trhu bylo hledáno. Škoda, že později toho zanechal. Když byl pokračoval a postavil továrnu, byl by vynikl více než Bartoň v Náchodě nebo Schroll v Broumově. V něm odešel z našich řad typ pravého, charakterního Čecha a katolíka. Pro svou milou povahu byl velice oblíben. To také dokazovala v neděli odpol. veliká účast při jeho pohřbu. Budiž mu země lehkou! — V úterý, dne 25. března, na svátek Zvěstování Panny Marie v knížecí cihelně v Pulicích bylo pracováno jako ve všední den. Správce cihelny Fišer dal z jedné pece vyvážeti cihly, ač toho potřebě nebylo. V druhé peci cihly nechal v lohu. Vi-li pak knížecí správa panství o takovém znesvěcování dne svátečního? Smí si takový správce dělati s lidem co chce a tak v divné světló a posuzování lidí uváděti knížete pána a správu panství? Lidé aspoň toto jednání ostře odsuzovali a žádají o nápravu v té věci. — Ve výroční zprávě městské společnosti není v uvedeném seznamu výboru jmenován p. Alois Venclík, soustružník. Snad byl vynechán omylem, ale mohlo to býti dodatečně v zadu podotknuto, nebo písemně doplněno. Jest divno, že při přehlížení kartáčového otisku příslušní činitelé na to nepřišli. Či pominut proto, že jest to — katolík?

Lukavice u Rychnova n. Kn. Svátky velikonoční a zvláště slavnost Vzkříšení slaveny zde způsobem nebývalým a slavnostním. Průvod o Vzkříšení vedl vldp. katecheta Rubík z Rychnova n. Kn., který s ochotou, s jakou již při administraci Rychnovské vypomáhal, přispěl k oslavě svátostného Spasitele i zde. Při průvodě assistovali dp. katecheta Macák z Dobrušky a zdejší administrátor. Účastenství lidu bylo obrovské a pořádek vzorný. O svátcích, o nichž konaly se ochotným přispěním dp. Macáka, slavnostního kazatele, dvojce služby Boží, přistupovali věřící v hojném počtu k sv. svátostem, takže možno říci, že duch osady zdejší je opravdu katolický až na nepatrné výjimky několika lidí vý-

středních, jimž jest protináboženská četba hlavní potravou, tak že se o křesťanské nauce poučovati nechtějí. **Branná.** Ve zdejší farnosti ode dne 24. do 30. března konala se sv. missie od kněží řádu sv. Dominika: dp. Alfonse Lukančiče z Prahy a dp. Hilaria Haitla, převora litoměřického konventu. Ačkoliv se zdálo, že ve farní osadě zdejší, v níž nevěrecký tisk velice jest rozšířen, valného účinku míti nebude, přece vzbudila veliké nadšení a účastenství. Úchvatná kázání dp. Lukančiče přitahovala vždy více posluchačů, tak že chrám býval přeplněn. Veliké množství těch, kteří dlouhá léta sv. svátosti nepřijali, přistoupilo ke stolu Páně. Nadšení bylo všeobecné a závěrečná slavnost posvěcení missionářního kříže konala se za takového účastenství lidu domáckého i přespolního, že Branná již dávno tolik lidí nehrmadě neviděla. Dpp. missionáři zapsali se do srdcí všech a dlouho na ně vzpomínati budeme. Duch náboženský se probudil a oživil. Mužové i ženy, jinoši i dívky dychtivě sytili duši svou slovy Božím a četně přijímali svaté svátosti. 1800 kajíčků přijalo Tělo Páně. Kéž by toto uvědomění náboženské přispělo k tomu, aby katolíci zdejší se spojili a zorganizovali, aby tak lépe nepřátelskému tisku zde hojně rozšířenému a vzrůstající se nevěře čelili mohli! Ze svých rodin měli by odstraniti všechny tisky, který vše dobré dovede bořiti, ale není s to, aby to dobré, které zničí, něčím lepším nahradil. On dovede duši rozervati a člověka nespokojeným učiniti, ale povznést a zúšlechtili nedovede. To dokáže jen náboženství, které nejen člověku cestu ku šlechtivosti ukazuje, ale také prostředky podává, aby na cestě vedoucí k vyšším šlechtivosti a pravé spokojenosti kráčet mohl. — Po ukončení sv. missie se hrálo sdružení katolické mládeže dojemnou divadelní hru »Pasačka z Lurd« s velikým úspěchem, tak že hra příští neděli 6. dubna bude se opakovati. Pěknou tuto hru věru katolickým organizacím doporučujeme.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Studeneč u Horek. Od 2. do 9. března konány byly ve Studenci sv. Missie. Byly to v pravdě duchovní hoddy, které připravili nám vdp. P. Accursius Košťál, kvardián O. S. F. z Bechyně, a dp. P. Kazimír Zapletal z Prahy. Ač počasí nepohodlné, cesty rozmoklé a blátivé, přece svatyně chrámová stále přeplněná byla věřícími. Dychtivými slyšeti nadšená kázání pp. missionářů. Při večerních kázáních pak kostel nestačil velikému počtu věřících, kteří, nedbajíce nepohody, přicházeli do chrámu, aby posílili se ve víře a lásce ke Kristu Ježíši. Dojemem velikým, který tak hned nevymizí z paměti naší, působila kázání o Nejsv. Svátosti Oltářní a po něm slavnostní odprošení Krista svátostného. Hlavní oltář byl bohatě osvětlen a živými květinami vkusně okrášlen. K Mariánské slavnosti byl i oltář Panny Marie mnohými světly a pestrými živými květinami ladně vyzdoben. Apoštolská horlivost a kázání proniknuté láskou k Ježíši Kristu a bližnímu, přinesly bohaté ovoce ve zpovědnici. Osada Studenecká nečítá ani 2000 osadníků a přec přijalo sv. svátosti 1889 kajíčků, z nichž dobrá polovina byli jinoši a mužové. V neděli dne 9. března za slunného počasí o půl 3. hod. odpol. konán byl průvod a po něm svěcení kamenného kříže před kostelem. Kříž vkusně věnci a květinami vykrášlily studenecké dívky a po obou stranách kříže postaveny vysoké pyramidy, které za dozoru p. Karla Tauchmana postavili a upravili studenečtí Orlové. Průvod, jehož účastníci se 6 kněží, byl ohromný. Za zvuků hudby a střelby rozvinul se průvod v ladném pořádku. Zvláštní pozornosti v průvodu těšili se bujaří Orlové Levínští v krojích, jimž v čele kráčel jako »Orel« nadšený šifitel a organizátor Orlové Levínští farář dp. František Plichta. Po návratu ku chrámu posvětil vdp. kvardián Accursius Košťál kříž a veškeré devotionálie (křížky, růžence, medailky), které zbožný lid ku posvěcení si přinesl. Nadšeným kázáním o významu sv. kříže missionářního pro osadu Studeneckou, které proslovil pan světitel k lidu před kostelem, ukončen mističný týden sv. missií. — Při návratu do chrámu Páně zapěl místní farář dp. Fr. Řib chvalozpěv sv. Ambrože »Te Deum laudamus« s příslušnými modlitbami, jimž děkovali jsme Ježíši Kristu za všechny ty přehojné milosti, které v době sv. missií nám udělil. Veledůst. pánům missionářům za jejich blahodárnou činnost voláme: Zaplať Vám Pán Bůh!

Kutná Hora. V pátek dne 28. března byla Kutná Hora svědkem dojemného pohřbu. Pochovávala místní obec křesť. sociální svého výborného člena bratra Václava Zedníka. Za asistence kaplanů dp. Pekárka a dp. Dvořáka vedl pohřební průvod nás arcipastýř Msgr. arciděkan vldp. Vorlíček. Rakev vyzdobena byla z chrámu Matky Boží (kdež čestnou stráž počtem šesti milemů členů vytvořili členové mládeže »Ratolesti«) a nesena městem k poslednímu odpočinku na hřbitov Věch Svátých. Průvod byl mohutný, uchvacující. Napřed krá-

Záložna v Hradci Králové.
Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

čila kapela, vyluzující smutné akkordy z nástrojů svých, za tou dva členové katol. jednoty sv. Vojtěcha s věnci, na to funkcionáři téže jednoty, za nimi nesen v smuteční flor zahalený prapor jednoty sv. Vojtěcha. Za tímto pak v smutek pohroužení kráčeli členové a členky jmenované jednoty, Všeodbor. sdružení a Jednoty křesť. soc. mládeže »Ratolesti«, v obrovském počtu. Na to následovali zpěváci, kteří pěli tklivě smuteční žalmy. Za nimi kráčelo důst. duchovenstvo, a za tímto nesena rakev s drahými pozůstatky zemřelého bratra. Vedle rakve na každé straně kráčela zminěná již čestná stráž jinochů z »Ratolesti«. Před rakví šla s mládencem bílá družička, za rakví černě oděná družička s mládencem. Za truchlícími rodiči zesnulého postupoval veliký dav lidu, důkaz to, jak zesnulý byl vážen a milován. Po obřadech církevních rakev spuštěna členy »Ratolesti« do hrobu. Tklivě zněla hudba. Pak na okraj otevřeného hrobu vystoupil předseda jednoty křesť. soc. mládeže »Ratolesti«, br. Ant. Kofínek a hlasem bolem přerývaným promluvil k velkému zástupu následovně: »Drazí přátelé! V chladný hrob klademe milého přítele našeho Václava. Odchází od nás, bychom nikdy více ruku mu nestiskli. Želíme upřímně odchodu jeho, neboť ztrácíme v něm opravdu dobrého přítele. Život jeho vyplněn byl láskou k Bohu a svatým příkázáním Jeho. Největší radostí jeho bylo, mohl-li na veřejném místě hájiti napadenou čest církve katolické a neviditelné hlavy této, Ježíše Krista. Doufáme proto, že milosrdný Hospodin na milost jej přijme a do slávy věčné uvede. Přesvědčením svým byl věrným stoupencem české strany křesť. sociální. On byl vždy prvním, kde jednalo se o dobro a rozšíření strany naší křesť. sociální. Jen pokyn nějaký a Václav náš byl první, který chápal se práce. Proto želíme odchodu jeho, upřímně litujeme, že jej ztrácíme. Člověk mluví a Pán Bůh mění. Ve slunných okamžicích života svého těšil se vždy, že až k oltáři povede svoji vyvolenou, budu mu státi svědkem k tomu úkonu a »těším se, jakým darem mne překvapíš«, vždy říkával s úsměvem na rtech. A zatím stojím zde u hrobu jeho a jsem svědkem, že od nás odchází. A darem mým jemu jest dnešní moje pohřební řeč. Jemu jest již lépe, ušetřen bude těch bolů a zklamání, které s sebou svět přináší. Naši pak nejlepší odměnou jemu bude, když za spásu duše jeho se pomodlíme vroucně Otče náš a Zdrávas Maria.« Po modlitbě vhozeny byly myrty jinochů z »Ratolesti« do hrobu a předseda jich br. Kofínek třemi hrsti země je pokryl. Na to zástup se rozcházel. S Bohem, bratře milý, sni klidně a čkej slavného vzkříšení v den poslední! — »Ratolest«.

Pustá Kamenice. (Sv. missie.) Na Bílou sobotu odpoledne zavítali do zdejší farnosti veledůst. Otcové Redemptoristé od sv. Kajetána v Praze P. Václav Vachalec, jakožto superior a P. Jan Navrat, aby tu konali sv. missii. Tato započala po slavnosti Vzkříšení Páně a ukončena byla v pondělí 31. března večer s výsledkem velice skvělým. Chrám Páně naplněn byl po všechny dny věřícími, kteří spěchali i ze vzdálených osad naslouchat výmluvným ústům horlivých missionářů. Když konány byly slavnosti missijní ku počtě Nejsv. Svátosti Oltářní a Blahosl. Panny Marie, byl chrám Páně věřícími v pravém slova smyslu nabit. V neděli odpoledne posvěcen byl nový missijní kříž za tak obrovského účastenství, jakého dosud v Pusté Kamenici nepamatuji. Za zvuku hudby, střelby z hmoždíků a hlaholu zvonů nesli mládenci, ozdobení šerpami, krásně ověncení kříž od sv. kříže, postaveného na konci obce, ke chrámu Páně, kdež byl postaven a posvěcen. Průvodu toho účastnil se také vldp. farář Jan Oliva ze Svratky. Ve farnosti čítající 1000 katolíků, vykonalo v době sv. missie 812 věřících sv. zpověď a sv. přijímání podáno 1500. Při závěrečném kázání v pondělí večer byl opět chrám Páně přeplněn, a když vldp. superior loučil se s farní osadou a když místní duchovní správce veledůst. missionářům děkoval, ozýval se pláč v celém kostele. V úterý ráno po mši sv. doprovodil lid u velikém množství

Dokonalé opravy a pozlascování

oltářů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlascování a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu rámos a obrazy.

Založeno v r. 1868.

důst. Otce missionáře na nádraží a tam ještě jednou tklivě s nimi se rozloučil. Veleďst. pánům missionářům vzdáváme ještě jednou za jejich neúpornou obětavost a lásku srdečné díky a „Zaplat“ Pán Bůh!

Krvavé násilí v Síchrově u Úpice. V neděli 30. m. m. konala se v Úpici volba do okresní pokladny. Zápasili při tom pouze soc. demokraté s nár. sociály, protože naše strana se voleb zdržela. Leč — volby měly smutnou dohru v Síchrově. Když nár. soc. předáci šli k nádraží s posl. Exnerem přes Síchrov, tu vyrazil od hostince p. Štencla soc. dem. předák Tomášek a uhořel rár. sociála cihlou tak prudce do hlavy, že bylo potřeba zavolat lékaře, který ránu zašil. Tomášek pochází z Hradce Král. a jest soc. dem. řečníkem. Ještě odpoledne měli schůzi s nár. sociály dohromady, kde řečnil ref. Dyk o česko-německém vyrovnání.

Různé zprávy.

Veleďstojné duchovenstvo dovolujeme si upozorniti na otevření filiálního závodu fy. František Stádník v Olomouci, vlastní výroba kostelních paramentů, praporů a bohatě zásobený sklad církevního náčiní v Českých Budějovicích, Biskupská ulice č. 10. Závod tento solidním provedením a levnými cenami svých výrobků stal se známým nejen v celém mocnářství Rakousko-Uherském, nýbrž počten byl objednávkami v letošním roce i ze Spojených Států Severoamerických a z Ruska. Doporučujeme veleďst. duchovenstvu, by firmu František Stádník, stálý přísečný soudní znalec, filiálka v Č. Budějovicích hojnými objednávkami lask. podporovalo.

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vykazuje za měsíc březen na vkladech 24,470,079.54 K, tudíž oproti měsíci předcházejícímu více o 409,306.70 K.

Příloha. K dnešnímu číslu „Obnovy“ přikládáme reklamní oznámení velice solidní, osvědčené firmy p. Karla Záleského v Kostelci n. Orli. Odporujeme všem našincům, aby si dobře nabídky firmy přečetli.

Všelicos. Císař jmenoval arcibiskupem vídeňským opata a preláta klosterneuburského Piffila, který jest 48 let stár a velmi populární. Narodil se v Lanškrouně v Čechách, kde jeho otec byl knihkupcem. — Podobně jako jiné řády budou reformováni piaristé, kteří obdrželi starou přísnější řeholi. Činnost řádu ve školách bude opět dána do popředí řádové činnosti. — Město Liberec obdrželo povolení ke stavbě krematoria a počne co nejdříve se stavbou; druhé krematorium bude v Chebu. — Z míst, kde loni zahynula „Titanic“, oznámeny byly veliké hory ledové. Jest to nejnižší led letos pozorovaný. — V bukovinských horách mezi Huculy řádí krutě hlad. — Dosavadní kadečky, které nestačí k hlubšímu vzdělání, budou prý zrušeny a na místo nich bude druh vojenských reálků. — Tento týden vykonány ve vězení Piotrkovském obřady odnětí kněžských rouch Macochovi a ostatním spolu odsouzeným mnichům z Čenstochové. — Ve Španělsku vydala vláda dekret, kterým se školní dívky sprostíují vyučování katechismu. Katolíci ovšem proti tomu protestují. — Koncem r. 1912 bylo v Rakousku neobsazeno 190 míst venkovských lékařů; lékařek jest nyní v Rakousku 125, nejvíce ve Vídni a pak v Haliči. — Při doplňovací volbě na uherský sněm v okrese Saská Báně, čítajícím 1468 voličů, mezi nimiž sotva 100 Maďarů, ostatní Rumuni, zvolen byl maďarský kandidát proti Rumunu dru. Vladovi a to jen tak, že poslední týden před volbami bylo zakázáno vstoupiti do každé obce ve volebním okrese každé osobě, která tam není usdlá. Četníci s nasazenými bodáky vyváděli každého do obce nepatřícího a při volbě samé použito nejnásilnějších prostředků, a jen tak se mohlo státi, že byl Maďar zvolen poslancem v ryze rumunském okrese.

MAGGIHO *dobrá usmrtit kuchyně*

Jen 12 h
stojí

MAGGIHO polévky
v tabletách

na 2-3 talíře silné,
výtečné polévky ry-
bové, hrachové s ry-
zi, ságové, drobené
(18 drah.) atd. — Připraví se
jen s vodou za
krátkou dobu.

MAGGIHO *dobrá usmrtit kuchyně*

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

DRAŽBA

v obecní zastavárně Královéhradecké

odbývatí se bude v místnostech zastavárny
dne 19. dubna, po případě 26. dubna 1913
vždy od 9. hodiny ranní

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
prádla a rozličných druhů látek atd.,
které do konce února 1913 propadly.

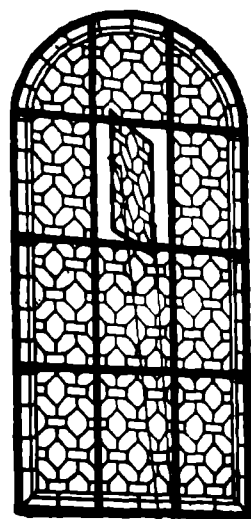
Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12^{1/2} h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou a v den
dražby se vůbec neúčastňuje.

*Barevná
kostelní
okna*
Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod
vytíratel a škola „Záštita“ v Chrastě
u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stara „Záštita“. Věd. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaražené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
zkušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veleďstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pastřská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za žymostenským domem)

ku shotovení veškerých ko-
stelních nádob se stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejvzornější-
ho provedení, v každém
vzorku a ryse církevním slohu.
Vše přesně, čistě a důkladně
shotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dodatí veleďstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.
Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Mémi nádoby jsou v ohni
slatím na ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, řádně a
levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákreby i
hotové zboží na ukásku franco
se zasílá.

Chudším kostelům možno splácet bez přirádek.

Sta odporučení a čestných uznání po ruce.

Prosim veleďstojné duchovenstvo o laskavou přízeň
a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
edznaké spolkových atd.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k missám a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

zakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

NÁBYTEK KOBÉRCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově č. 186.

— Vývoz látkového a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k sázení sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky, zafíry na košile,
— — — — — krásných modních vzorů. — —

Výbavy pro nevěsty

na levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**.

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchovenstvu a ul. patronátním úřadům k opravování a přezlaccování

oltářů, kazatelů, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostávám se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízi ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařezů:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10 —. Sklenářské
zaráběné vyzkoušené diamanty kus od K 4 —
výše. Sklad tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Ústí)

doporučuje P. T. veleúspěšnému duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovevého náčiní

Cenově, vsocky i roucha hotová se ukádku
se na požádání franko zašlou.

Nejlepší

slivovici a borovičku

jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar

vyrobí a od 2 litrů zasílá

M. Nesňal, Uh. Brod.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u většiny množství
tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin 16

Oslava Husova 8

Zaloba vydědění XX. věku (pojednání o li-
beralismu) 8

Husitství a svoboda 8

Zpráva o slezské československých katolíků v
Hradci Králové 24

Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana
Nep. [Bryněcha]) 8

Pokora a náboženství 8

Několik slov o papežství 8

Katakomby 8

Plus VII. a Napoleon 8

Česká konfese 24

Moderní náboženství Masarykovo 8

Jubileum mariánské a Lurdy 8

Spojení spirítistů 8

Z domácnosti sociálních demokratů:

I. řada 16

II. > 16

III. > 24

Braňme se tiskem 8

O zázracích Kristových 16

Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích) 8

Volné kapitoly o spoličnosti 8

Sociální význam svěcení neděle 16

Svobodná škola 8

Jesuité a jejich protivníci 8

Manželství přirozené a svátostné 8

Slovo včas o právu volebním a jiných občan-
ských právech ve státu 8

Převaha protestantů nad katolíky 16

Katolíci, organizujme! 8

Útok profesora Masaryka na církev katolic-
kou 32

Katolickým jinochům — spolky katolické 16

Řím a university 8

Proti Volné Myšlence 8

Proti Volné Škole 16

Volby do českého sněmu 8

Inkvizice církevní 24

Vlastenectví v duchu křesťanském 8

Z porýnských missií 16

O duši lidské 8

Machar a křesťanství 8

Karel IV., Otec vlasti 32

Kláster v Podlažicích a město Chrást 8

Starý a nový názor světový 8

Jesuité a česká literatura 8

Blahoslavený Jan Sarkander 8

Boj o Lourdy 16

Obrana úcty Svatojanské 8

Příčiny sociální nespokojenosti 16

Čechové, prohlédněte! 8

»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu
a pravdy 16

Dělnické zahrady 8

Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho
Božství 16

Pohřbívatí či spalování mrtvol? 8

Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku-
pů a biskupů rakouských 8

Obrana školy katolické 16

Volná Myšlenka se stanoviska náboženského,
filosofického a sociálního 16

Život lidský s náboženstvím a bez něho 8

Jest náboženství věcí soukromou? 24

Charakter 16

Jazyková otázka v Čechách 80

Péče o mládež ve světle katolického životní-
ho názoru 8

Sv. missie 8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nečítá se frankatura tehdy, objednali-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrno, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. r. o.

:: v Hradci Králové ::

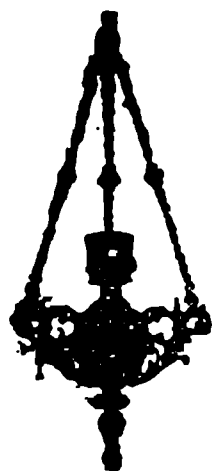
úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%
dle výpovědi.

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.

Prodej uhlí.

Veleúspěšnému

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovoluje si depo-

rušiti veškeré kostelní nádoby a

náčiní a to: monstrance, kalichy

cibáče, nádobky, paténky, paciškály,

svícny, lampy, kachle, křesla, křesky

atd. své vlastní výroby, předpisům

církevním vyhovující. Staré před-

měty opravuje v původní intenci a

v ohni zlatí a stříbí nebo proti do-

platku za nové vyměňuje. Hotové

předměty neb výrobky zasílá na u-

kásku franko bez záruční kauce.

Vše se posílá poselstvem. Práce ruční.

Sklad veškerých stálých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Nejlepší
prsteny, tabulky, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i českého vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN ŠTANĚK,

posílá a ošlehuje

Praha-I-979, ul. Karlovy Světlé, č. 12. n.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

Kostelní paramenta,

prapory a veškeré

církevní náčiní

doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Stálý přísežný soudní znalec.

Filiálka: Čes. Budějovice.

Jedině objednávkou u firmy Stadník
podporujete přímo Matici C. M.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Pronajmou se ihned

dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

mající každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím,
větší sklepy a půdu. U větší vilky nachází se
kolna a konírna a zahrada, v rozloze půl korce,
křovinami vysázená, menší vilka má pouze za-
hrádku zelenářskou. Roční nájem větší vilky 900 K-
menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporučuje veldst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, blizy a voškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárokuje voškerý vklady na knížky

4³/₄ - 5% dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokehořtka a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Ceny neobyčejně snižené.

Čeští belletristé. Práce nejlepších autorů,
4 svazky (8069 str.) Misto K 8-80, pouze po K 1-60
Arbes, Spisy, 2 svazky. Misto K 8-80 . . . 2-
Bilse, Z malé garnisony, misto K 8- . . . 1-60
Domácí lékařství, misto K 6- . . . pouze . . . 4-
Herloš, Svět a lidé, 3 svazky, misto K 12- . . . 8-
Herloš, Hist. romány, 7 sv. il. misto K 19-80 . 12-
Chocholeušek, Historické romány,
3 sv., misto K 8-60 jen . . . 8-
Kock, Humor. romány, 9 sv., misto K 20-80 . 10-
Macháček, Spisy, 2 svazky, misto K 4-80 . . . 2-
Milton, Ztracený ráj, misto K 8-80 . . . 1-20
Pflégr, Spisy, 4 svazky, misto K 14- . . . 4-65
Podlipská, Spisy, 4 svazky, misto K 14-36 . 4-60
Pravda, Povídky pro lid, 5 svazků, misto
K 16- . . . 10-
Světla, Spisy, 5 svazků, misto K 14-32 . . . 6-
Svoboda, Básně a povídky, 4 svazky,
misto K 6-50 . . . 2-
Tyl, Spisy, 10 svazků, misto 17-80 . . . 8-
Vlček, Spisy, 3 svazky, misto K 7-92 . . . 2-40
Život antický, 2 sv., sta obrazů, misto K 9-60 . 4-
Žertem světem, Humor. čtení. Bohatě ilustr.
Misto K 2-70 jen . . . 1-50
Kronika česko-moravská. Nejpopulárnější
dějiny. 7 velkých svazků ilustr., misto K 168-
jen . . . 44-

Na skladě u knihkupců.

Nakladatel I. L. KOBER v PRAZE,
Vodičkova ulice.

Luka,

velmi dobrá,

as 12 korců, se prodají od
statku ve Svinarech č. 17.

Blíží se sdělí v hostinci
pana Fišery na Slezském
Předměstí.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční saizony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání svědčí z kruhů veld-
st. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejeme látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albin“, prací prášek
s vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodynka.

Vyrábí: Jan Jelínek, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3- franko.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardv
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Kariova
ul. č. 39 nové bílé Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se číselnými
rámy, stíhmi, osazeními.

Všecké rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vší námahy ku dočasněmu ohledu.

Neodstává včas i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Založeno roku 1860.

Odměněn stát. cenou.

Elektrotrój. zařízení.

Velkozávod sochařsko-kamenický

firmy

ZDENKO JEŽEK

v Hradci Králové,

Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.

Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných
materiálů za příčinou přeplněných skladišť
prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných
platebních podmínek.

Desky mramorové.

Nejlepší nákupní pra-
men pro pány truhláře,
sklady nábytku, fe-
niky, uzenáře, koželubky, elektrotechniky atd.

Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

Doporučujeme

našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, oboře, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Besídka.

Kancelářský podivín.

Ze svých zápisů sděluje Florian Notýsek.

Před mnoha lety působil u okresního úřadu v P. sekretář Rot. Úřadovna jeho byla klenutá světnice o dvou hlubokých oknech s vyhlídkou do bývalého zámekského parku, na sluneční straně. Tehdy neúřadovalo se tak o překot, práce se tak nepoháněla jako v dobách pozdějších, nýbrž pracovalo se pohodlně a při tom důkladně. Omezený počet úřednictva, zvláštní jeho společenské i politické postavení a pohodlný výkon služby — to byly vhodné podmínky k vývoji individualit. Takovým originálem byl sekretář Rot. Byl to mužiček malý, suchý, s šedým knírem a věncem vousů kolem tváře, bystrých, ale upřímných očí a s velkým baňatým rosem — byl velkým šňupákem. Věku byl stejného s byrokratickým přednostou úřadu radou Vartou, s nímž však v názorech vždy se rozcházel. Byl »z jiného dřeva«. — Varta byl epikurejec, kdežto Rot idealistou. Odbýv studie, vstoupil do kláštera a ježto se rozešel s kvardiánem, vystoupil a studoval práva, až uvízl u okresu v P. O tom kvardiánu v důvěrné chvíli vypravoval toto: »V konventu pěstoval jsem výhradně zahradnictví a hudbu (byl výborným cellistou ještě jako stařec) a nedbal jsem příliš zevnějšku. Tu přijde kdysi kvardián s nařízením, aby všechno se dalo do pořádku, že přijede prelát. Činili jsme se všichni, slavný den se přiblížil a tu v poslední chvíli již před přivítáním preláta kvardián upozoroval, že pusté, ružnobarevné strnisko staršího již data zdobí mé tváře. S přísným pohledem dí kvardián ke mně: »Habes barbam!« Odpověděl jsem s pokorným pohledem na jeho tvář: »Item habes.« Kvardián zvolal rozčileně: »Quod licet Jovi, non licet bovi!« Já ještě pokorněji: »Discit arare a bove majore minor.« A bylo po řeči — ale vystoupil jsem z konventu, to se ví.

Sekretář Rot v úřadovně měl přeplněna obě okna i veliký stojan různými druhů kaktusů. Nebylo zde ovšem rostliny s poctivým listem, jen samý bodlák. Byly tu kaktusy kulovité, hruškovité, hadovitě, ploché, některé v podobě svícny, jiné jako palice, některé maličké jak oříšek, jiné vyplňovaly celé okno a některé pro svou výšku stály na zemi.

Když Rot ráno přišel do kanceláře, pověšil vrchní i spodní kabát do skříně a oblékl cosi, co bylo křížencem mezi kabátem a bluzou, bez distinkce, ba bez límce. Oděv ten byl neurčitě tmavé barvy a leskl se jako nová bronz. Současně položil tabatěrku poctivě »našlapanou« pod velký kaktus na okně do chladivé prsti. Pak sedl do své lenošky, otevřel klíčem zásuvky, do pravé položil housku, kterou si vždy přinesl od snídaně, do prostřední kladl kapesní hodinky — a to čtvery. Měl velkou zálibu v hodinkách kapesních, čtvery nosil ve čtyřech kapsách vesty, čtvery měl v zásuvce. Pak všechny natáhl, srovnal čas, občerstvil se důkladným šňupcem a jal se zalívat kaktusy. To konal s odbornou důkladností, v rukou měl cit jako hygrometr, nikdy se ve stupni vlhkosti nezmýlil. Kaktusy také výborně prospívaly. Po této zahradnické práci usedl opět, zamíchal inkoustem v ohromném kalamáři tvaru Andělského hradu a srovnal papíry na stole, vzal první kus do ruky. Pracoval rychle a správně. Rada Varta si ho proto vážil, ale nemiloval ho, neboť Rot nikdy se neúčastnil zasedání »u Malinů« — a to rada neodpustil nikomu. Přezdíval Rotovi »vyschlý bodlák«. Starší úředníci Rotovi nepřáli, poctívali jeho duševní převahu, ale mladí ho všichni ctíli a milovali přes jeho podivínství. Jim imponoval svou znalostí a dobrotou srdce.

Rot věnoval největší přízeň praktikantů Stehlíkovi, kterýž seděl ve vedlejší úřadovně — jinak byl Rot dosti zdržlivý a opatrný. Stehlík byl mladíček skromný, učitelský synek, obratný pianista a houslista. Jakožto Benjamin úřadu konal různé pomocné práce, mezi jiným denně zapisoval kusy sekretářovy do jeho denníku. Při té příležitosti si vždycky pohovořili.

Jednou uvítal sekretář návštěvu Stehlíkovu slovy: »Jiříčku, podívejte se, ježek (každý kaktus měl své jméno) bude kvést! Vy to ještě nepoznáte, ale uvidíte! Zde nahoře (ukazoval při tom na vrch hruškovitého kaktusu) jaksi se omlazuje, zde vyrazí květ! Naposledy kvetl před pěti lety, těšil jsem se na to jako dítě, to je vám krása a vůně! Ale — ani jsem květu nespasil!« Upřímné oči Rotovy setkaly se s tázavým pohledem Stehlíkovým. »To bylo tak (vzal si poctivý šňupec a nabídl Stehlíkovi), pěstoval jsem bohaté poupě — je vždycky jen jedno — co nejlépe, hlídal, na slunce dával, až dle mého odhadu mělo příštího dne rozvítí v plný květ. Přijdu ráno — a poupě již odkvetlé, zvadlé! Odkvetlo přes noc. Zrovna tak to bývá s jinými dychtivě očekávanými radostmi na světě. Nač se dlouho těšíme, to se náhle rozplyne před zrakem jako mlha. Chytíte-li pestrého motýla, setřete mu peř.« Stehlíkova tvář byla zádušná a po slovech

Rotových zaleskly se v zraku praktikantově docela dvě perličky.

»Co je vám, Jiříčku, ven s tím!«

»Mám, pane sekretáři, starost. Ke zkoušce mám určený termín, dojde za šest neděl a tak pilně studuju. A teď mi píše sestra, že otec postonává, ale vím, že to asi jest horší, než jak píše. Tolik jsem dychtil po okamžiku, kdy se otec zaraduje nad mým povýšením! Ale květ radosti asi unikne tatínkovu zraku. Rád bych se podíval domu, nemohu pro obavy studovat a nemám . . .«

»A to jste mi pěkný, to nevíte o nikom, kdo by vám pomohl? Tak, tak!«

Stehlík díval se k zemi. Ale Rot již mu strkal bankovku do ruky. »Tedy jedte domů, dovolenou vám rada dá, a až se vrátíte, bohda potěšen, přijďte zase k nám, mám tam něco pro klavír, housle a cello, klavír převezme dcera a vy housle. Asi to neznáte.«

Stehlík děkoval, ale sekretář již seděl za stolem a jen kýval hlavou. Věděl Stehlík, že toho tria nezná, vždyť pozoroval dobře, jak sekretář po několik dní odpůdne pod leistry schovával rozepsanou partituru — a pak vždycky skromně řekl že to někde opsal.

Ježto měl sekretář hlavu plnou kaktusů, hodin, květů a melodií, stala se mu kdysi malá příhoda, která sekretáře se Stehlíkem velice sblížila. Jako všichni starší úředníci, měl i on v kanceláři úřednickou čepici, prastarou, bez knoflíku, se zášlými šňurami, kterou bral na hlavu, chtěl-li jíti po chladných chodbách. A tak jednou, skončiv odpolední činnost, prohlédnuv kaktusy a uloživ hodinky do stolu, opustil kancelář, maje na hlavě čepici, kterou popadl místo klobouku. Bylo to k večeru, kdy náměstí a ulice byly již oživeny promenujícím publikem. A právě přes náměstí kráčel Rot, aby dobře viděl věžní hodiny na bráně, pak na věžích děkanského a klášterního kostela, jichž všech chod kontroloval, maje v ruce své hlavní, přesné hodinky.

Po kontrole věžních hodin vždy obešel náměstí, sleduje hodiny u všech hodinářů. Ale onoho dne k této druhé kontrole nedošlo. Uprostřed náměstí přispěchal k němu Stehlík a upozornil ho, že má na hlavě čepici. Postranními ulicemi šli spolu do kanceláře a Rot pak dokončil svou inspekci již s kloboukem. Ale Stehlík od té doby si zamiloval. Denně spolu sledovali vývoj poupěte »ježkovy«, až Rot prohlásil: »Teď pozor, Jiříčku, zítra rozkvetne.« A nazítří skutečně zavolal Rot Stehlíka, měl velkou radost. Nádherný bílý květ svítil na okně a vydychoval vzácnou vůni. Stehlík těšil se s ním a když oba právě květ obdivovali, obdržel Stehlík telegram, že otec jeho umřel.

Smutně, beze slov držel Stehlík telegram v ruce. Sekretář však horlivě šňupal a řekl: »Tak uvidíte, Jiříčku, není trvalého potěšení na světě! A běh světa jinak nedá. Uvadne květ, dojdou hodiny a i nejkrásnější melodie dozní. Tak vás potěš Pán Bůh a kdybyste jako tento . . .« a již ze zásuvky vyndával peníze. Stehlík v tu chvíli pohledl do jeho starých, upřímných očí, cosi mu jako zadrhlo v hrdle a slzy mu vyhrkly z očí. Rot mu však vecpal peníze do ruky a přistoupil k oknu, sahaje opět po tabatěrce. A když se Stehlík vzdálil, stál Rot drahnou chvíli u okna, opakoval několikrát zádušně »ubohý hochu«, neviděl květu, na který se pět roků těšil, a šňupal a šňupal . . .

Po pohřbu vrátil se Stehlík a nejprve vešel k Rotovi. Děkoval za přízeň, vrátil peníze a pak mu podával malý balíček se slovy: »Nevím, jak bych vám za všechnu přízeň a dobrotu poděkoval, prosím jen, abyste přijal památku po mém otci.«

Byla to objemná tabatěrka starožitného rázu. Na víčku mezi ozdobnými arabeskami byl vyryt štítek s nápisem:

Šňupnu si vesele ve chvíli radosti,
šňupnu si v úlevu ve chvíli žalosti.

Na vnitřní straně víka psáno:

Oddaně snáším vše, radost i bídu,
jak osud přinese — já šňupám v klidu.

A na dně:

V radosti, ve hněvu
třeba si dupni —
než se však rozhodneš,
vždycky si šňupni!

Zatím Stehlík šel se hlásit radovi Vartovi. Ten to vyslechl Stehlíka a pravil: »Jaká svatá pomoc! Musíme tam všichni. Tedy to dejte stranou, máte zkoušku před sebou. A teď musíte taky mezi lidi a být člověkem. Přijďte večer k Malinovým!« — Stehlík prosil za prominutí, že právě na dnešek je zván k sekretáři Rotovi.

Varta se prudce otočil i s lenoškou. »Ták? K Rotovým jdete? To vás ten starý bodlák chce taky tak vysušit jako je sám, hodinář ušňupanej! Mám to lídi! Jen si jděte, s Bohem!«

Stoupaje do schodů, Stehlík přirovnával k sobě oba představené. Jeho vděčnost a přichylnost

k Rotovi nyní se ještě zvýšila. Večer pak šel k Rotovým. Paní sekretářová, milá, dobrosrdečná paní, vlídně jako vždy ho přivítala a slečna Ružena neméně. Stehlík však byl v rozpacích, málem by byl zapomněl políbit paní ruku a Ruženě sotva do očí se podíval. Jak vešel však sekretář, hned to se Stehlíka spadlo. Připravily se pulty ke hraní a tu Rot pravil: »Tady něco jsem napsal, ale není to mé, uvidíte.«

Ruženka radostně již seděla u klavíru, Rot a Stehlík naladili cello a housle a začalo se. V prvním díle tria veselá melodie rychlým tempem nesla se unisono, pak pestrým průvodem klavíru vedena střídala se, propřétala, vinula a laškovala všemi nástroji, probíhala barvitými toninami, rozváděla se širokým proudem bohatých ozdob, až ráznými akkordy dozněla. Sekretář si šňupnul, jen okem mrkl na dceru — a hned bez rušícího nového ladění ujala se Ružena druhého dílu: »Andante.« Po táhlých grave akordech vstupních klavír počal klidným, prostým průvodem — housle mlčely — a v tom již cello ve střední poloze zapělo motiv Mendelssohnovy tklivé písně »Jest v Boží radě souzeno . . .« Elegicky linuly se zvuky písně ze strun, opětuji se slova »na shledanou« nenáhlým převodem tóniny zvýšily postup písně, vpadly housle se vším chvějícím se citem a klavír tvořil klidný, široký základ duettu. Průvod klavírní se znenáhla rozvlnil, výrazně pěly housle a cello své motivy, věnčené guirlandami ozdob a perličkovými šňurkami klavírního průvodu, pak vše se mírnilo, uklidňovalo, až motiv »na shledanou« naposledy pizzicato tiše vyzněl.

Rot vzal si nový šňupec, jen řekl: »Tak dál a hned (ladění nebo brnkání mezi jednotlivými oddíly skladby Rot nenáviděl a právní) všichni začali s třetím dílem, rondem. Jará melodie útěchy, smíru a radosti ze života zajásala, všechny nástroje se jí účastnily, bohatý průvod ji zvedal a nesl, jen někdy zavzněla ještě vzpomínka »na shledanou« a veselá melodie dílu prvního, až mohutným vírem jasně a smírně dozněl poslední díl.

Ruženka přiskočila k sekretáři a hladila mu jeho staré tváře: »Tatičku, to je krásné, to budeme hrávat.«

Stehlík jako začarován mlčel, paní sekretářová pak pravila: »Proto on náš tatínek tak dlouho sedal v kanceláři a pobroukával.«

Ale Rot s tabatěrkou v ruce obrátil se k Stehlíkovi: »Již nějakou dobu jsem na tom psal a když jste mi pak dal tu památku po tatínkovi, rád bych se vám byl odvděčil a tu mi hned připadla ta Mendelssohnova dojemná píseň, použil jsem ji, napsal jsem to, Jiříčku, pro vás, abyste jednou měl památku.«

»Dá Pán Bůh, že tu budeš ještě dlouho s námi,« pravila paní a obrátila se k Ruženě: »A ty teď pojď chystat večeři.«

Stehlík teprve teď nabyt řeči. Složil noty, spatřil na první stránce věnování, chtěl sekretáři poděkovat, ale obrátiv se, setkal se s Ruženkou. V hudbě našel oporu: »Bez vašeho mistrného průvodu, slečno, nebyl bych si ani troufal to zahrát, ale ve vás se nikdy nezmýlím.« Sám se lekl toho doslovu, ale Ružena, začervenalší se, jen řekla, že zásluha patří tatínkovi a odběhla do kuchyně. Za stolem pak rozvinul se přátelský milý hovor, tabatěrka stkvěla se vedle talíře sekretářova a věrně sloužila. Když pak Stehlík odcházel, šťasten hřejivou přízní starého »bodláka« a jeho milých, pomyslí si, jaký to rozdíl, sedět s radou Vartou u Malinů, poslouchat jeho kaprálské okřikování, a nebo trávit umělecký večer u šlechtného, ideálního podivína.

Nadšení stoupalo při vzpomínce na plachou umělkyni. Ach, z bodlin kaktusu v kanceláři Rotově vzrostl tak nádherný květ! A v Stehlíkově srdci — mezi palčivými trny rovněž vzrůstal také květ vůně omamně.

*

Doslovem idylický obrázek: V pokoji staromodně zařízeném sedí v lenošce dědoušek, před ním stojí kučeravý kloučina, vybírá mu z kapes hodinky a poslouchá jejich tikání. Druhý klouček, již v kalhotách, brnká na strunách cello a šibalskýma očima sleduje, co tomu dědoušek řekne. A za lenoškou na zemi sedí jako hříbek tiše baculatý maličká Boží tvor a pomněnkovými očkami prohlíží velkou tabatěrku, kterou dědovi byl z kapsy vytáhl.

V oknech plno kaktusů s vonnými kalichy — a dědoušek září.

Kulturní jiskry.

Sokolský program osvětový. Marno jest všechno zahánění »Sokola«, že nechce členům svým brát víru, že jest nábožensky snášelivý atd. Člen »Sokola« není pouze Sokolem, hlásí se také k nějakému kulturnímu programu. A je-li volnomyšlen-

kářem (těch jest většina), pak nezahodí naráz své vnitřní smýšlení, jakmile si dá na hlavu sokolskou čapku. Tím méně stane se člověkem jiným, uvážili se, jak se neustále v sokolských řadách opakuje apel na kulturní poslání »Skokola«, na jeho vzdělávací činnost v duchu pokrokovém. Co v tom směru provádí Sokol jako učitel, professor, úředník, dělník, to nezapře, kráčí-li v obleku sokolském. Jinak by byl ubohým ramenářem, člověkem dvoji duše — a proti takové nedůsledné povaze přece Sokolové sami protestují.

Když se ozvalo heslo »Co Sokol — to Antikrist«, teprve tehdy oficiální kruhy sokolské hleděly se vymlouvat, když zpozorovaly, že by přicházely o dorost. Ale marná výmluva, protože pravé cíle probleskují znovu jiným způsobem. Na př. březnové číslo úředního listu Sokolstva »Věstníku Sokolského« v úvodním, cenou poctěném článku praví: »Jáku, bratře, jest tohle járy lid? Sám vrtíš, že není. A jak by mohl býti, když na jedné straně je hospodářsky odvislý, a na druhé tupě resignovaný. A tomu všemu nás naučil klerikalismus. Ten nás zvykl parádě: processí, poutě, slavnosti. Ten nás naučil hodování: posvícení, poutě. Ten nás naučil spoléhat se na jiného: Souží-li mě ne-e-dostatek, k Tobě budu vo-o-la-ti! Ten nás opředl jako polyp, zmalátnil. A proto, bratře, chceš-li, plni své sokolské poslání, s ním, nejprve se musíš dáti v boj. Ale opatrně. On jediný přináší našemu venkovu jakési velké okamžiky — Boží Tělo — Vzkříšení — a proto náš lid tak mu přivyl. A proto opatrně. Nic nebož, nic neber, ale veď si jako voda s dřevem. Padne-li do ní dřevo, vniká voda do něho. Ne aby dřevo vodu ssálo — to nikoliv, nýbrž voda jest činna, a to tak vytrvale, že časem rozruší tkáň dřevovou, a na jejím místě usazuje se křemen. Na místě dřeva — je tu nové tělo, kámen. A tak musíš si vésti i Ty!«

Tu jest to černé na bílém, proč Sokolové rádi se vykrucují zcela lživými výmluvami, jestliže se jim vytkne, že salají na kořeny křesťanského životního názoru. Chtějí zkrátka postupovati chytrácky podle hesla, které připsují falešně Jesuitům.

Že jest náš národ hospodářsky odvislý, za to přece mohou pokrokoví obsluhovači židovstva, nikoli »klerikalismus«. A málokdo jest tak malátným za příválu cizích vln, jako právě pokrokář, který si dovede vylívat statečně vztek na lidech pokojných, katolicích. Právě po sletu všesokolském pokrokoví a liberální zástupci našeho národa couvají před vládou jako chlapečkové před rákoskou. A kdo se posmívá připomenuté církevní písni, vysmívá se daleko více Husovi, Komenskému a Českým bratřím vůbec, než katolíkům. Jaká oddanost, jaká důvěra českých bratří v Boha vláda, o tom neví pouze analfabeta, který nechce poznati povahu českých dějin. Ti, kteří se v Čechách modlili, dobyli nejstokvělejších vítězství. Ti však moderní poséři, kteří zhrdli životním křesťanským názorem, škenirají uctivě u ministrů za osobní povýšení, za povolení koncessí, za své příbuzenstvo. Div se na kolenou nepláží před německými židy, aby jim dali inserty atd. Bulhaři zpívají podobné nábožné písně — účastní se církevních manifestací hromadně — a uvedli v úžas celý svět svou chabostí. U nás však vypočítavý pokrokář dovede denunciovati vlastního kolegu, aby mu vyrval větší skývu k vůli svému prospěchu.

Kdo zanášá politiku do záležitostí církevních. Agrární starosta Daněk ve Střebětině rozhněval se náramně, že proti jeho kandidatuře do zemského sněmu stojí jako sok děkan Ševčík. Proto nechtěl dát vysvětliti novou školu. Že ho k tomu vedla čistě politická zloba, jest patrné z toho, že velká většina místního občanstva (mezi ním i evangelici) zřejmě proti tomu reptá.

Prohlášení universálního profesora. Mnichovský universitní profesor dr. Jan Ranke slavil 24. února t. r. stosemestrové docentské jubileum, za kteréhožto příležitosti dostalo se mu různých akademických poct. Princ vladař významenal jubilára čestným křížem řádu Ludvíkova. Ku konci děkoval oslavenec všem, ale především Všemohoucímu, s nímž svoji vědeckou činnost započal. Jeho stálou snahou bylo, ukázati, že věda přírodní pravého učence nikterak nevede k tomu, aby se odvrátil od svých nejvznešenějších dvou ideálů: náboženství a křesťanství, nýbrž že pravý vědátor právě v přírodě poznává mocnou vládu Boží. — K takovému veřejnému vyznání jest zapotřebí za nynějších dní velkého hrdinství. Celé řady konservativních učenců skrývají své přesvědčení pro strach před volnomyšlenkáři, kteří dovedou i slavné odborníky postříkati blátem.

Katolické sjezdy v Rakousku byly přizpůsobeny skutečným poměrům. Od pořádání všeobecných katolických sjezdů za účastenství katolíků všech národů v Rakousku bylo upuštěno a místo nich budou pořádány katolické sjezdy dle národností. Tak bude konán letos v Linci sjezd německých katolíků a v Lublani v době od 24. do 27. srpna sjezd slovinských a chorvatských katolíků. Hlavní shromáždění koná se 24. srpna.

Udělení právo veřejnosti pro 8. třídu. Ministr kultu a vyučování prodloužil první až sedmé třídy soukromého dívčího gymnasia kongregace Školských sester řádu sv. Prantiška na Král. Vinohra-

dech udělení právo veřejnosti na 8. třídu a na školní rok 1912-13. Dále udělil jmenovanému ústavu na zmíněnou dobu právo konati maturitní zkoušky a vydávati o nich státně-platné vysvědčení.

Pro mandát pryč s národním sebevědomím! »České Slovo« oznamuje: 30. března uspořádali soc. demokraté o 3. hodině v hostinci »u Karásků« v Újezdě pod Kladnem voličskou schůzi, na které jako referent ustanoven říšský poslanec Antonín Němec. Aby získali hlasy správy pražsko-železničské společnosti, vydali v tomto ryze českém okrese sociální demokraté k voličské schůzi kromě českých následující německé pozvánky: »Wahlversammlung am 30. März 1913 findet um 3 Uhr Nachm. im Gasthaus beim »Karásek« in Újezd u. Kl. statt. Programm: Die Reichsratswahl und das arbeitende Volk. Referent: Reichsratsabgeordneter Ant. Němec aus Prag«. Letáčky tištěny jsou ve Šnajdrově tiskárně na Kladně.

Nejslavnějšími badateli v nitru Afriky jsou Livingstone a Stanley. Tito cestovatelé právě při své obrovské práci vědecké v nejménější Africe poznali velikou cenu náboženství. V prvním svazku své knihy »Můj život« píše Stanley: Bylo to v samotě africké, kde náboženství ve mně zapustilo tak hluboké kořeny, že se stalo mým vodítkem v mravnosti, mým podnikatelem, mým duševním vůdcem. Jen s náboženským přesvědčením možno dosáhnouti skutečného a podstatného pokroku. Ono skýtá pevnost, mízu a sílu, bez něho jest tak zvaný pokrok prázdňným a bez trvalosti. Bez víry v Boha býváme zmítáni na moři nejistoty, neboť, co je naše země, srovnáme-li ji s nesmírným universem (vesmírem) světa v nekonečném prostoru. — O Livingstonovi, který 16 let strávil v Africe, vyučuje černocho křesťanství, bádaje a putuje, soudí Stanley: »Livingstone byl muž, jehož celý život byl jediným následováním horského kázání Kristova; ať již zábořil v džungli, anebo se zdržoval v obchodní stanici nebo v divoké vsi.« Známo však také, že i proslulý cestovatel po Tibetu Sven Hedin veřejně vyznal velikou úctu k životnímu názoru křesťanskému. — A teď se ptáme, kde jsou Livingstoneové a Stanleyové nevěrecké Volné Myšlenky? Volnomyšlenkářidovedou obrátit urvati konservativcům to, co tito dlouho s velikými obětmi buďovali, zříditi si v obsazených hotových baštách svých pašalík a tupiti ty, kteří jim bezděčně teplé hnízdečko připravili. Naříkají sice na kraje »zamóžené klerikalismem«, ale právě do nich se nejvíce hrnou. Africké a asijské pohanské kraje nejsou zachváceny žádným »klerikalismem«, tak že by tam byla panenská půda pro šíření volnomyšlenkářských zásad. Tam by klerikalismus ani v nejmenším nepřežil. Ale dobřáci zednáři ponechávají milostivě tu půdu úplně misijnářům, nechť jí snášeti útrapy v cizích civilizovaných krajích. Až tam však misijnáři zavvedou kulturu, osobní bezpečnost, až tam zkvete přičiněním jejich ruční práce, pak volnomyšlenkáři přijdou ihned, aby sklízeli, kde nezasévali — z potu cizí práce.

O pračlověku a stáří lidstva byl spleten již celý řetěz divokých bájí, které sice byly prohlášovány za vědu, ale vyžadovaly naopak silnou víru, protože vědecké důkazy chyběly. Veliký americký učenec, Čech dr. Aleš Hrdlička, kurátor fyzické antropologie při národním museu ve Washingtoně (o němž již v našem listě psáno), bystře zkritisoval různé pohádky, činící si nárok na vědu, a dokázal, jak mnoho lebek novějšího útvaru bylo prohlášováno za lebky dávných pralidů. Odsoudil klidnými dokumenty Ameghina, který prohlašoval Jižní Ameriku za pravlast člověka. Dříve, než ocenil příslušné nálezy po vlastní kontrole, stanovil bystře, co všechno se musí uvážiti, než se prohlásí některá lebka za část těla člověka pradávného. 1. Geolog musí určití stáří zemité vrstvy, v níž kosti nalezeny, nutno posouditi také, zda lebka nebyla zahrabána do tohoto místa daleko později, kdy již přítomný útvar půdy dávno před tím byl dokonán. 2. Jest potřebí všimati si posmrtné chemické a fyzické přeměny kostí, jaké tyto podléhají během dlouhých dob. Leč musí se uvážiti zároveň, že ta přeměna postupuje za různých okolností různě. Někdy tlusté vrstvy nerostné pokrývají kosti velmi brzy, tak že v té příčině jest těžko určití se vysloviti. 3. Vysokému stáří musí odpovídati zvláštní znaky v útvaru lebečním. Leč odborník musí uvážiti, že vývojové změny nepostupovaly pravidelně, stejným krokem. Některé typy mohou se zachovati dlouho beze změny. — Poněvadž údaje o nálezech argentinských nebyly pronešeny zkoumáním naznačeným od dr. Hrdličky, řekl tento, že v zájmu vědy jest nejlépe takévé nálezy nechat stranou. Bystrý antropolog postavil své kolegy-odborníky před nově tvrdé oříšky, na které dosud tito nemyslili. Jistě však jejich úsudky a dohady budou nyní o mnoho opatrnější.

Národohospodářská hůlka.

Jak se dělá velký kapitál. K tomu není potřebí namáhavé práce, ale chytrosti — pak dělnický pot mění se pro nepracující chytráky ve zlatou vodu jako v pohádce. Všimněme si jenom pozorně několika novinářských zpráv z minulých dní. Alpská

báňská společnost konala dne 1. dubna valnou hromadu. Z čistého zisku 24.666.696 K bude se vypláceti dividendy 26 procentní, t. j. 52 K na akcii — Rakouský ústav pro tvor pozemkový (Bodenkreditka) konal valnou hromadu za předsednictví svého guvernéra Singer-Siegharta a vrchního ředitele Herzfelda. Čistý doznatý výnos činí přes 14 mil. 960.000 K, na jednu akci připadá dividendy 57 K. Závodní kapitál činí 54 mil. K, rezervní fondy 166 mil. K. Celá řada obrovských podniků průmyslových a dopravních jest majetkem této Bodenkreditky. Banka pro země rakouské vydělala 13 mil., vídeňská »Union« 7 mil., »Vídeňská bankovní jednota« 27 mil. Ptejte se, kolik akcionářů těchto kapitálových společností jest klasfany! A žid se spokojeně směje, když jeho najatí domestikové balamutí lid předstíráním, že pracující lid jest vysáván — klerikalismem.

Velký bankrot židovské obilní firmy. Širé okolo Českého Brodu jest do krajní míry rozehvěno nad probíraným úpadkem obilní firmy »Berthold Weinberger« ve Viticích. Židovi věnovali důvěru přečetní rolníci již proto, že nabízel vysoké ceny za obilí. Žid, nedávaje často rolníkům ani zálohy, přejeté obilí prodával za každou cenu spouštěním bursiánům. Kdž si nastíral obrovský majetek, zmizel z Vitic i se svou rodinou. Zanechal po sobě na památku 500.000 K dluhů. Dluhuje jednotlivým sedlákům od 100 K až do 4000 K. Továrně na hnojiva dluží 60.000 K — zboží zpeněžil, ale peníze si nechal pro sebe. Prodával též snížené zboží, které si rolníci odbírali za dovezené obilí. Žid však odebrané zboží zapisoval do knih jako dluh, ale splátky rolníkům nepotvrzoval, tak že mnozí z nich ke všemu musí nyní zaplatiti ještě jednou hotovými. Jest věru podivno, jak okres tolik agrární dal se křiklavým způsobem napáliti od švindléře, že celá armáda rolníků nyní běduje nad hroznými ztrátami. Kde vlastně zůstala rolnická svépomoc? Nyní ovšem po skutku jest každá výška marná a sluší jen politovat nešťastné oběti židovského zlodějství. — Kdy začnou konečně židé sami aspoň trochu na poli pracovati? — Z fondu barona Harische bylo zakoupeno před několika roky 10 židům po 20 jitrech půdy. Za pět letů utečlo devět židů a nechalo pole ladem. Desátý se na chalupě udržel; nepolařil, ale vedl kofaleční obchod. I četná stipendia pro židy, kteří by chtěli rolničiti, selhala úplně. Zato však čachrovat s potem sedlákovým pro vlastní kapsu — to dovedou židé dobře.

Zahraniční obchod rakousko-uherského území. Podle statistického výkazu ministerstva obchodu o zahraničním obchodě rakousko-uherského celního území obnášel v měsíci únoru dovoz 266.3, vývoz 207.7 mil. korun, byl tedy dovoz menší o 26.7 a vývoz větší o 15 mil. kor. oproti roku loňskému. Passivum obchodní bilance za měsíce leden-únor obnáší tedy 105.8 mil. kor. oproti 182 mil. kor. v roce loňském.

Vzájemný obchod Rakouska s Uherskem. Podle statistického výkazu ministerstva obchodu o vzájemném obchodu obou polovin říše obnášel v měsíci únoru dovoz z Uher 77.9 a vývoz do Uher 108.5 mil. kor. Za měsíce leden-únor činil dovoz z Uher 162.9, vývoz do Uher 195.2 mil. kor. Prozatímni obchodní bilance za první dva měsíce jest tedy pro Rakousko aktivní obnosem 32.3 oproti 26.4 mil. kor. v roce loňském.

O židovské firmě Polákové z Pelhřimova přináší »Nár. Politika« zajímavé věci. Agenti firmy podvodným způsobem dávají po všech podpisovatelích objednáci listy, na něž židovská firma ihned zboží zašle a obnosy pak soudně vymáhá! Teď pozor!

Vliv balkánské války na zemědělské poměry balkánských států ličí poslední týden zpráva Berlínské obchodní společnosti takto: Pro hospodářský vývoj balkánských států v nejbližší budoucnosti jest důležité, jak bude zpracována osevní plocha pro příští sklizeň. V Srbsku jest nyní jarní počasí a bylo by třeba, aby co nejdříve bylo vojsko posláno domů ke vzdělání polí. Ještě není zaseta ani polovina zimní pšenice. Zásoby staré pšenice a žita zmenšily se, takže vláda byla nedávno nucena zrušiti clo na dovoz mouky. Veliké jsou však ještě zásoby kukuřice. V Bulharsku osety jsou asi dvě třetiny osevní plochy z r. 1911. V zemích evropského Turecka oseta byla dosud jen nepatrná část osevní plochy. Známek zhoršení hospodářských poměrů v balkánských zemích není mnoho pozorovati, ježto přiročí všechny platební závazky odsunulo a doprava většinou vázne. S válkou souvisí též pokles srbských monopolních příjmů, jenž jest však jen přechodným zjevem.

Hospodaření velkých křičků. Celá dlouhá, nepřetržitá melodie zaznívá z úst soc. demokratických o měšťáckých vyřídulcích, o tom, co by který podnik měl vynášeti pro blaho dělnictva. Kdekoli se však chopí hospodářské práce soudruzi, sami, tam běda! Autonomní sociální demokraté mají konsumní spolek v Prostějově, který s řeznictvím má pomalu pět čtvrtí milionu korun tržby za rok 1912, ale čistý zisk nestačí ani na vyplácení 1 a půl proc. dividendy. Za rok 1912 stoupla tržba o 400.000 K, ale čistý zisk klesl oproti r. 1911 o 10.000 K. Dluhy za daně obnášejí 5599 K. Na valné hromadě konumu došlo k velikým kravátům, poněvadž členové nemohli porozumět bilanci, kte-

rá vykazovala pokladní hotovost dne 31. prosince 1912 pouze 20 K, dluhů u dodavatelů za zboží 99.264 K, a za zboží na skladě toliko 95.328 K, tak že je konsum za zboží více dlužen, než ho má na skladě, o 3936 K. Dluh za zboží stoupl oproti roku 1911 o 28.419 K. Celková tržba za r. 1912 obnášela 1.234.039 K, z níž docíleno čistého zisku 21.492 K, tak že to nestačí ani na 1 a půl proc. dividendu. Členstvo však se na valné hromadě usneslo proti vůli správní a dozorčí rady na vyplácení 3 proc. dividendy, tak že bude se musit sáhnouti k fondu pro možné ztráty. Návrh, aby členské podíly byly zvýšeny z 10 na 20 K, byl členstvem proti vůli správní a dozorčí rady zamítnut. — Podobně hospodaří socialisté autonomní v Brně ve »Všecku«, která jest v hrozné tísní, poněvadž na 20.328 K vlastního provozovacího jmění nadělala dluhů skoro za 155.000 K.

Valná hromada Zálož. úvěr. ústavu v Hradci Král. konala se v aule obchodní akademie v Hradci Králové dne 17. března t. r. a zahájil ji president ústavu p. Jaroslav Červený, c. a k. dvorní továrník v Hradci Králové, uvítáním 63 přítomných akcionářů, zastupujících 10.921 akcií a tolikéž hlasů. Představil přítomným dvor. radu p. Heřmana Steinfelda, zeměpanského komisaře a notáře p. Štěpána Chládku, který protokol valné hromady otevřel. Dříve, než přikročeno bylo k projednávání programu této valné hromady, uctěna byla památka zemřelého člena správní rady, předsedy obchodní a živnostenské komory v Krakově p. M. Datnera, který o tamější filiálku získal si značných zásluh.

Pan vrchní ředitel Piša přečetl pak následující obchodní zprávu:

»Po celý minulý rok trvající nepříznivá finanční situace, vnější události a politické zápletky stěžily hospodářský stav a působily katastrofálně na průmyslovou a obchodní činnost naší říše. Napětí na mezinárodním peněžním trhu, které zosílilo se skoro v peněžní krizi, zabráňovalo každý hospodářský vývoj a zdražilo nejdůležitějšího faktora produkce — peníze. Nikde v Evropě nebyly poměry na trhu peněžním tak tísnivé, jako v Rakousku, které po celý rok mělo nejvyšší úrokovou míru a bylo nejsilněji politicky a hospodářsky zainteresováno na Balkáně. Náš export do Orientu, jenž při relativně malých číslech hraje velkou úlohu, byl značně zastaven. Naše národní hospodářství podstoupilo zkoušku sebezapření, když neredukovalo ještě více výrobu, k čemuž nemálo přispěla snaha podržeti jádro vyškolených dělníků.

Balkánská válka měla za následek úvěrové restriktce a zosílení peněžní tísně v daleko větší míře, než tomu bylo předloni na podzim v době tripolské války a marockého konfliktu. Moratorium balkánských států, jakož i podvázání exportu na Balkán mělo v zápletku četné nahromadění se insolventi v naší říši, zvláště v Haliči a Uhrách.

Peněžní tísní nebyla ovšem postižena jen naše říše, ale byla všeobecná. Nikde však nebyla tak tísnivou, jako právě u nás. Rakousko-uherská banka nešla po celý rok pod 5 procent, naopak zvýšila diskont během druhého semestru na šest procent. Bankovní sazba jest základem pro tvoření úrokové míry celé země; lze si pomyslet, jaké břemeno bylo tím uloženo národnímu hospodářství. Vůdčí kruhy jmenované banky postřehly již v létě minulého roku tuto eventuelní povážlivost situace a přinutily banky, aby všeobecně omezily úvěry.

Následkem toho byly peněžní ústavy donuceny restringovati úvěry a zastaviti povolování úvěrů nových. Toto jednání bank vyvolalo nedůvěru k jakémukoliv novému podnikání, která přenášela se s banky na průmyslníky, s průmyslníky na jeho zákazníky.

Veškeré tyto mimořádné okolnosti na peněžním trhu byly příčinou poklesů kursů ukládacích hodnot, jakých jest málo pamětníků, dokonce i nejrozšířenější papíry, jako rakouské a uherské renty, utrpěly velmi značné kursové zeslabení.

Konjunktura v Rakousko-Uhersku nebyla, bohužel, tak příznivou, jako konjunktura světová. Textilní, konfekční, kožařský a jiný průmysl nacházel se po celý rok ve stísněné situaci, která válkou balkánskou a strachem před všeobecnou válkou změnila se tu i tam ve skutečnou krizi. Textilní branche počítala nejvíce onu tíži nesnesitelného stavu, ježto její přirozené odbytiště — Balkán — bylo uzavřeno a stará obchodní spojení otřesena. Lze však s důvěrou očekávat, že po uklidnění celkové situace budou opět otevřeny našemu průmyslu prameny nové zlepšené konjunktury, čehož nesporné známky v poslední době již patrný jsou.

Přirozeno, že vylíčená všeobecná situace, která působila na prosperitu všech bank, měla rovněž nemalý vliv i na loňské naše obchodní podnikání.

Zejména též vkladová politika nezůstala jí nedotčena; na jedné straně značné thesaurování vkladů, na druhé hojnější, při všeobecném nedostatku peněz zcela přirozené doplnování vkladů ze strany menších peněžních ústavů venkovských, nutily nás uvést vkladovou politiku, však jen v nezbytné míře, v souhlas se soutěží ostatních bank, ovšem naprosto bez jakékoliv honby po vkladech.

V době hospodářské krise této činěny byly též na hlavní reeskontní ústavy peněžní značnější nároky a my můžeme s radostí konstatovati, že v tomto ohledu bylo nám ochotně vycházeno vstříc. Zvláště Rakousko-uherské bance, která všechny naše oprávněné potřeby úvěrní s největší ochotou uspokojovala, patří za eminentně význačné chování a plnění jejího národohospodářského poslání nejvyšší uznání a zdejšmu přednostovi její fi-

liálky p. JUDr. B. Jiflkovi náležel náš povinný dík za neobyčejnou benevolenci a pochopení pro požadavky obchodu a průmyslu severo-východočeského našeho kraje a vystupnutí mimořádné situace, která vyžadovala také mimořádné opatření pro každý případ, ačkoliv k tomuto opatření — následkem patřičného vyzbrojení ústavu samého — ani nedošlo.

Dále uvedená sestavení jednotlivých oddělení našich obchodů nastiňují podrobně celkový vývoj, jakož i podávají bližšími vysvětlivkami v ostřejších konturách obraz naší činnosti za minulý rok.

K přednesené obchodní a účetní zprávě hlásí se k slovu p. dr. Josef Pazourek, professor c. k. vysoké české školy technické v Praze. Připomenul, že nemíní přednesenou zprávu nijak kriticky rozebírat, nýbrž chce přičiníti pouze některá upozornění, směřující ve prospěch ústavu. Doporučuje, aby mobilita byla pokud možno nejvíce zachována, poněvadž loňský rok nejlépe dokázal, s jakými mimořádnými poměry nutno počítati. V dalším zmiňuje se prof. dr. Pazourek o umístování kapitálu. Poukazuje, že každý ústav má především získaných kapitálův použití k hospodářskému posílení nejbližšího okolí, jak také Záložní úvěrní ústav v značné míře činil. Ústav náš — pokračuje řečník — vyvinul se ve velkou banku a tu stane se, že utrpí ztráty, které má konečně každý peněžní ústav; však zejména v menším městě, jako zde, má toto své stíny. Více se ví, o všem se mluví, mnohé se zvětšuje, jak jsme na př. v poslední době měli příležitost pozorovati. Přes to doporučuji, abyste hleděli si svoji centrálu zachovati v Hradci Králové (pochvala), na druhé straně doporučuji, abyste posílili svoji filiálku v Praze. Ústav potřebuje v hlavním městě pobočku, která v čas potřeby mohla by promluvit vážné slovo; dále, aby bylo pamatováno na zmenšení režie a brán byl příklad ze způsobu zřizování bank anglických. Pokud se týče odesané ztráty 280.000 K, souvisí tato s těžkou dobou, kterou byl nucen náš hospodářský život loňského roku přestáti. Jest smutným symptomem, že jsou-li peníze dražší, mají jinde v cizí banky největší zeň, kdežto u nás právě naopak. Jinak ale co jediné vůči pánům akcionářům mám, jest, aby měli v ústav svůj důvěru; doufám, že nejhorsí doby na trhu peněžním jsou pryč a bude zase lépe. Tato slova p. prof. dra Pazourka byla celým shromážděním sympaticky přijata.

Pan předseda reaguje na slova jeho, vítá je jako výtrysk upřímného přátelství, které k ústavu našemu řečník chová.

Na to zpráva obchodní a účetní jednomyslně schválena. Pan ředitel Vachek přednáší zprávu revisní, jež rovněž jednomyslně schválena. Na to pan vrchní ředitel Piša předčítá návrh správní rady na rozdělení zisku.

Pan MUDr. Bedřich Honzák žádá některá vysvětlení, načež doporučuje, aby dividendy pro příští léto byla stabilisována. Po té jednomyslně schválen návrh na následující rozdělení zisku: odpis pochybných pohledávek 280.000 K, 6 proc. dividendy 900.000 K, dotace rezervním fondům 94.829 K 44 h, tantiema správní radě a odměna revisorům účtů 27.679 K 40 hal. a zbytek 21.727 K 70 hal. přenést na nový rok.

Na to přikročeno k volbám a zvolení do správní rady pánové: Jaroslav Červený, c. k. dvorní továrník a Ant. Hanuš, velkoobchodník v Hradci Králové na dobu tří let; za revisory pánové: Fr. Vachek, ředitel škol v v. Václav Morávek, ředitel pivovaru a Alois Švorčík, dirigent C. k. priv. Assicurazioni Generali v Terstu filiálky v Hradci Králové na dobu jednoho roku.

Volných návrhů nebylo, jen p. MUDr. Bedřich Honzák přednesl mimo jiné přání, aby české banky pracovaly k jisté dohodě, abychom nebyli více svědky tak škaredého boje bank mezi sebou, jako loňského roku, poněvadž nám to nejen hospodářsky škodí, nýbrž i vůči cizině vrhá na nás špatné světlo. Dále doporučuje, aby české banky věnovaly nyní větší pozornost slovanským zemím na Balkáně, kde po ukončení války pro ně bude zajisté věčné pole působnosti.

Pan předseda ujišťuje, že správní rada veškerá tato přání vezme v úvahu a poněvadž se nikdo k slovu nehlásí, končí valnou hromadu projevem přání nejlepšího zduro ústavu k další činnosti.

Účet rozvázný vyazuje následující čísla: Aktiva: Hotovost pokladniční K 875.490.04, směnky v zásobě 11.150.543.46, cenné papíry vlastní 9.437.035.24, půjčky na cenné papíry a report 9.966.649.48, devisy, cizí valuty, mince a kupony 534.516.17, dlužníci: 30.943.489.43, dlužníci oddělení pro zboží 459.975.56, pohledávky za zaručenou daň 1.014.400.—, nemovitosti 1.379.571.18, movitosti 253.110.27, účet transitorní, převodní položky 372.551.62. Celkem K 66.387.332.45. Passiva: akciový kapitál 37.500 akcií po K 400.— K 15.000.000.—, fondy: záložní fond akcionářů 2.055.993.56, pro ztráty kontokorrentní 200.000, pro opotřebování realit 70.000, pesijní fond 275.068.71, vklady na vkladní knížky 23.428.401.73, vklady na pokladniční poukázky 105.500.—, věřitelé 22.656.958.93, nevybraná dividendy 1.708.—, účet garančních akceptů: zaruč. daň 1.014.400.—, účet transitorní 255.064.98, zisk: zůstatek z roku 1911 42.442.56, za rok 1912 1.281.793.98. Celkem K 66.387.332.45.

Účet ztráty a zisku: Má dáti: Služné, příbytné a remunerace K 379.705.68, náklady správní 243.378.18, daně, přírůžky, kolký a poplatky 398.087.73, úroky: z vkladních knížek 11.133.085.26, z pokladničních poukázek 5.332.97, ztráta z cenných papírů (kurs difer.) 250.533.45, amortisace movitostí 23.698.35, zisk: a) zůstatek z roku 1911 42.442.56, b) za rok 1912 1.281.793.98. Celkem K 3.758.058.16. Dal: Převod zisku z roku 1911 42.442.56, úroky: z cenných papírů 342.392.50, ze smének

1.044.391.56, z běžných účtů a zástav 1.601.641.98. Výnos ostatních obchodů bankovních: bankovní provise, výnos směnárny, uhelné centrály, odděl. pro zboží, odděl. cihlářského a losového 7.04.516.63, výnos realit a skladiště K 22.672.93. Celkem K 3.758.058.16.

Malbu kostelů

a obrazů oltářních

provádí odborně, levně a umělecky

JOS. HÜBSCH,
akademický malíř,

PRAHA-VINOHRADY, Kramářova 10.,

jehož práce schváleny byly Centrální komisí ve Vídni, král. ministerstvem bavorským, církevními úřady, atd. Vyzdobil dosud přes 50 chrámů.

➤ Každoročně vymaluje v zájmu dobré věci katolické jeden chrám neb oltářní obraz zdarma (pouze za obnos režijní).

Křesťanský živnostník.

Družstvo k nákupu strojů pro české živnostníky komorního obvodu libereckého v Hradci Král. konalo dne 30. března svou třetí řádnou valnou hromadu. Z přednesené výroční zprávy o činnosti uvádím v krátkosti toto:

Jelikož rok 1912 stál ve znamení všeobecné krise finanční i hospodářské, překvapuje zajisté, že i tentokráte zaznamenati lze další rozvoj činnosti, jevíci se ve zvýšeném obratu. Zakoupeno totiž v roce 1912 78 členůmi 176 strojů za úhrnnou cenu 198.570 K proti 143.061 K v r. 1911. Za dobu tříletého trvání Družstva zakoupeno 232 členůmi 393 strojů za cenu 397.145 K.

Potřebný úvěr poskytnut byl (jako v letech minulých) městskou spořitelnou Královéhradeckou do výše 150.000 K. Zemský jubilejní fond pro malé živnostníky eskontoval Družstvu směnky za běž. míry úrokové do výše 25.000 K a poskytoval mimo to stálý úvěr v obnosu 5000 K na úrok 4 a půl procenta.

Ale to všecko nestačilo a bylo nutno sáhnouti k drahému úvěru bankovnímu, který později však zaměněn byl směnečným úvěrem zdejší Záložny do výše 15.000 K. Nejvíce odběratelů i odebraných strojů vykazují i v r. 1912 řemesla dřevo- a kovo- dělná, totiž 23 příslušníků živností dřevodělných s 51 stroji, 17 kovopracovníků se 43 stroji. Po nich následují: 6 textilníků s 25 stroji, 8 keramiků se 17 stroji, 10 mistrů živností kožedělných s 13 stroji atd., atd.

Ze 176 zakoupených strojů bylo motorů parních výbušných a elektrických 32.

Počet členů koncem roku stoupl na 215 s 307 upsanými závodními podíly 30korunovými, na které splaceno 9008 K. Zajímavou je, že největší počet členů vykazují města, resp. okresy, v nichž jest k použití elektrický proud, což nasvědčuje tomu, že elektrika je nejdůležitější podmínkou pro zavádění strojové výroby a mechanisování malých dílen živnostenských a že motor elektrický je nejvýhodnějším pro pohon menších strojů pomocných.

Těž finanční výsledek činnosti Družstva byl dobrým. Ú provise a skonta, dodavatelé strojů Družstvu poskytnutých (v obnosu 11.290 K), použito ve prospěch členů 6.750 K, ostatní tvoří zálohu pro poskytnutí nízkého zúročení v r. 1912 poskytnutých úvěrů, v letech dalších.

Hrubý zisk obnášel 8093.01 K, díky mimořádné podpoře 3500 K ke krytí diferencí úrokových, kterou c. k. ministerstvo veřejných prací poskytlo mimo obvyklé subvence 3000 K. Fond rezervní vyazuje dnes 4455.19 K, fond rozdílu úrokových koncem min. roku 5182.20 K.

Z dlužných obnosů platí totiž členstvo při nyníjší, neobyčejně vysoké úrokové míře pouhých 5 procent, kdežto za normálních poměrů platilo dokonce 4 proc. úroků.

Nutno zmíniti se ještě o obsáhlé, blahodárné činnosti poradní, kterou členům Družstva poskytovala po stránce živnostensko-právní Ústředna, po stránce technické inženýr Družstva.

Kromě porad odborných při mechanisování dílen, vyjednáváno a zakročeno v zájmu členů ve sporech s dodavateli strojů, podány četné, cenné informace v záležitostech patentních, vzorkových, celních i dopravních, v záležitostech pojištění strojů i úrazovém.

Jako Královéhradecká obchodní, živnostenská a průmyslová Ústředna, jest i Družstvo k nákupu strojů institucí reformní, nového, v Rakousku dosud neobvyklého útvaru a způsobu, a nemůže býti proto s podivením, že se strany vládní s jistou nedůvěrou výsledek její činnosti byl očekáván.

Avšak pochvalné uznání dvor. rady dra. Vettera, ředitele vídeňského ústavu ku zvelebování

živností, za jeho nedávné návštěvy v Hradci Králové, dále praktický důsledek toho: udělení mimořádné vládní subvence, jakož i faktum, že vnitřní organizace Družstva našeho byla vzorem pro zřízení Družstva k nákupu strojů při brněnském ústavu ku zvelebování živností, svědčí o správnosti a úspěchu tohoto nového způsobu zaopatřování strojů malovýrobcům.

Protož, čeští živnostníci obvodu liberecké obchodní a živnostenské komory, dožadujte se u příležitosti nákupu strojů s plnou důvěrou rady a pomoci Družstva k nákupu strojů v Hradci Králové! — A. Ft.

(Sčkz.) Ústřední komise pro záležitosti živnostenského vyučování konala v pondělí schůzi, v níž podány zprávy: všeobecná zpráva o rozvoji živnostenského školství, o záležitostech organizačních, paedagogicko-didaktických a administračních, o rozvoji odborného živnostenského vyučování a pokračovacího školství pro ženy, zpráva o stálých odborných kurzech ku vzdělání učitelů na školách pokračovacích, konečně zpráva o vydávání učebnic a o podpoře kočovného vyučování. Ministr veřejných prací dr. Trnka svoji nepřítomnost omluvil.

(Sčkz.) Zřizování učednických besídek pro kupecký dorost doporučil obchodním gremiím a společenstvím, v nichž je sdruženo obchodnictvo, výbor Obchodnické jednoty v Brně. Účelem besídek těchto by bylo poskytovat kupeckým úředníkům v době odpočinku vhodné zotavení a povzbuzující zaměstnání, povzbuzovat jejich všeobecné i mravní vzdělání, zvyšovat lásku a zájem o povolání a otázky odborné, posilovat cit pro čest a vědomí povinnosti, jakož i působiti na tělesnou výchovu učňů. Myšlenka Obchodnické jednoty zaslouží plné pozornosti obchodnických korporací i jednotlivých příslušníků tohoto stavu, poněvadž obchodní dorost bývá ponecháván ve volných chvílích úplně sám sobě a zachází nezdělavě na sestě.

(Sčkz.) Prodej potravin hostinskými »přes ulici« byl předmětem soudního jednání ve Vídni. Kterýsi hostinský byl obžalován pro přestupek proti § 482 trest. zák. Paragraf ten namířen je proti živnostníkům, kteří skrývají zásobu nezbytných potřeb, nebo zdráhají se je vydati. Hostinskému bylo kladeno za vinu, že odepřel prodati za 20 hal. salámu a za 4 hal. chleba přes ulici. Hostinský ospravedlňoval se tím, že je povinen obsloužit hosty v místnosti, nikoli prodávati přes ulici. Od toho jsou jiní obchodníci. Když obchodní komora vyslovila své dobrozdání v téměř smyslu, byl hostinský osvobozen.

(Sčkz.) Živnostenské sjezdy konali o Velikonocích v Praze mistři pekařští ze všech zemí koruny České, protestující proti vládní osnově pekařského zákona, mistři obuvníci protestovali proti kartelům výrobců podešví a koží. Na sjezdu pekařů upozorněno na nebezpečí obnovení mléčného řízení, jednáno o odborné škole mlynářské v Bělé pod Bezdězem, o úrazovém pojišťování mlynářského dělnictva, o právu mlynářů péci chleba a j. otázkách. Výsledky porad shrnuty v příslušnou resoluci.

Boží kroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, křesťanské kázatelny,
levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Sociální besídka.

Rudá soukromost náboženství a kapitál. Kdyby strana, která tak dlouho snaží se názor křesťanský z kořene vyvracet, ještě dále tvrdila, že jest ji náboženství věcí soukromou, bylo by to dvojnásobným klamáním lidu. Jestliže soc. demokraté již zřejmě zakládají vlastní monistická sdružení, pak nemůže míti živé ubezpečování o snášlivosti žádného účinku. V Německu již také delší čas nepokrytě prohlašují soc. dem. oficiální orgány, že stoupenec soc. demokracie křesťanského světového názoru se držeti nesmí. Opakují se staré živé fráse o stanovisku »překonáním vědou.« Ale zvlášť významno, že rudý tisk, který tolik ochotně podporuje peněžní rozmach židovských bankéřů a bursiánů, strká podloudně příčinu postupu jich kapitalismu na — křesťanství. S úžasem čtou se již, jimž může věřiti pouze člověk nemyslicí.

Na př. rudý »Leipziger Volkszeitung« přináší v 50. čísle zprávu o schůzi soc. dem. volných myslitelů v lipském soc. dem. »Lidovém domě.« Dle referátu tohoto listu soc. dem. sekretář Menke z Drážďan v řeči pronesené na thema »Proč musí myslící člověk z církve vystoupiti?« promluvil toto: »Proletariát vede nesmírný boj za pokrok a kulturu, jsa ozbrojen novým náboženstvím: socialismem. Křesťanství a socialismus stojí jako dva světové názory proti sobě . . . Temná dogmata křesťanství, jímž bylo učeno v tisíciletích, jsou do mozku lidu vštípena, nedají se odstraniti průběhem jednoho lidského věku . . . Náboženství

musí nyní býti pokládáno jako ochranný plášť pro cíle kapitalismu. Základní sloup křesťanství, Božské zjevení, zpráva o stvoření jest nyní od vědy dávno odbyto. Professor Ourlitt se vyjádřil, že se musí na bibli vyznačiti zlatými písmeny nápis: »Pohádka o stvoření.« Buržoasie, která si učinila lékař, kněze a všechny muže vědy svými námezdními dělníky, má zájem na udržení náboženství. To poznal bojující proletariát již dávno. To znamená, že se má uplatniti vážně výzva: »Boj každému státnímu náboženství, ať jest jakékoli formy a význání. V massách ven z církve! Takové bud' heslo!«

Až začnou volby, začne klamání lidu zvláště na venkově znovu. Podvodníci budou rozhlásovati k vůli získání hlasů: »Soc. demokraté nejsou nepřáteli náboženství.«

Přiznávají se. Rudý měsíčník »Der Kampf« 1. března t. r. napsal: »Byla-li dřívě láce stělou, kterou kapitalismus porazil feudální pevnost, jsou nyní vysoké ceny kvádry, jimiž kapitalistický monopol buduje loupežnický hrad nade všemi třídami společnosti. Vysoké ceny monopolu však působí pro dělníky klesání skutečné mzdy i při stoupající peněžité mzdě a na mnoho let nelze poznati, odkud má přijíti obrát. Revoluce pro drahotu v celé Evropě i ve Spojených Státech dosvědčují nynížší zbědovanost, totiž absolutní, nikoli pouze relativní klesnutí hmotného živobytí davů.«

Proč však soc. demokracie nedopoví? Vždyť materiální zbědovanost mass pokračuje i tam, kde jsou soc. demokraté pány, v nejrudějších místech nevede se dělnictvu lépe než jinde. Proč neodkryje rudý list důkladně a radikálně zdroje drahoty? Vždyť přece dobře ví, kdo se zabývá bursovními čachry, obilní, uhelnou, petrolejovou lichvou.

Kdo podporuje stávky. Dne 24. března zasedal v Bruselu kongres socialistů, na němž přítomno bylo přes 1300 delegátů. Tito jednomyslně hlasovali, aby 14. dubna byla všeobecná stávka zahájena. Dle informací, čerpaných z vůdčích kruhů socialistických, má stávka trvati pět až sedm týdnů, poněvadž stávkové fondy jsou velmi silné. Zajímavé jest, že majitel heren v Ostende zavázal se, že bude platiti stávkové pokladně 100 tisíc franků týdně, a to po celou dobu trvání stávky. Těž z jiných stran jest prý stávkový výbor podporován. Kapitalisté si stávku belgických socialistů objednali, a také si ji budou vydržovat. Oni stávky potřebují, ale ne dělnictvo.

Literatura.

Z nakladatelství V. Kotrby v Praze. Dr. J. Kryštof: Dějiny nové doby. Sešit 7. a 8.: Politická soustava Bachova a pád její. Cena sešitu 60 hal. Dílo velmi pozoruhodné. — Řeči nedělní a sváteční. Napsal Em. Žák. Díl II., sešit 5.—8.; dvoješit po 1 K. — Poklad věřících. Lidový list k uctění Nejsv. Svátosti Oltářní. Roč. 14., čís. 4. Řídí P. Št. Švec. Vychází měsíčně za roč. předplatné 1.50 K. — Ludmila, r. XV., sv. 2. a 3. V západu života. Sběrka povídek od F. Čecha. Na Ludmilu (6 svazků) předplácí se ročně 2.20 K. — Po rudém vítězství. Román budoucnosti, napsal T. Jeske-Choiňski, jako 1. svazek »Zábav večerních«, roč. 34. Na Zábavy večerní (ročně 5—6 svazků) předplácí se 4 K. pro odběratele Ludmily jen 3 K. — Český jinoch. Časopis pro dospělejší mládež. Řídí V. Müller. Ročně 10 sešitů za 1 K. —

Nákladem J. Ottý v Praze. Spisy L. N. Tolstého, lidové vydání: Vzkříšení. Seš. 6.—8. po 20 hal. — F. Heritesa sebrané spisy, díl XII. Amerika a jiné črty z cest. Sešit 1. a 2. po 30 hal. — Salvator (Pafížíř Mohykánů II.). Napsal Al. Dumas, ilustroval V. Oliva, přeložil dr. J. Sterzinger. Seš. 33.—35. po 30 hal.

Z hnutí proti protestantismu, díl IV. Napsal J. Sahula. Hlasů katol. spolku tiskového roč. 44., čís. 1. Cena 1.30 K. Celoroční předplatné na »Hlasy katol. spolku« (ročně 4—6 čísel) obnáší 2 K.

Náš domov. Nejlepší obrázkový měsíčník pro lid. Roč. 22., čís. 3. Řídí J. Vévoda. Roční předplatné 4 K. Nákladem tiskárny benediktinské v Brně.

Milé knihy, sv. 3.: Tři povídky kratochvilné. Napsal Ign. Herrmann. Cena 60 hal. Nákladem E. Šolce v Karlíně.

Věvec vavřínový, sebraných spisů Václ. Vlčka seš. 9.—13. po 24 hal. Nákladem Vaňka a Votavy na Smíchově. Spisy V. Vlčka zasluhují vši pozornosti.

Ve službách královny. Věstník Mariánských družin českých. Ročník VI., čís. 2. Vychází šestkrát do roka. Předplatné 2 K. zasílá se administraci v Praze II., Ječná ul. Řídí P. J. Soukup T. J.

Nákladem Ústředního zemědělského knihkupectví v Praze. Vojenský rádce pro zemědělce. Pojednává o novém branném zákoně a prováděcích předpisech k tomu zákonu, o přeložení cvičení, o dovolené na žně, o přepřích atd. Sestavil V. Kroupa. Za 90 hal. — Kuchařská příručka pro rodinu o třech i více členech. Praktické rady pro mladé hospodyňky se zřetelem na dnešní podmínky prodeje. Napsala J. Posnerová v »Knihovně českých hospodyňek a děvek«. Praktický návod, kterak uvařiti pro tři osoby, případně i pro rodinu o více členech. Zvláštní pozornost věnována jídelnímu lístku dětskému. Cena knížky 1.30 K.

Několik osob. Z Boholidské tragedie vykoupení lidstva. Cyklus postních kázání. Sepsal St. Pilík, kaplan na Kladně. Cena 80 hal.

Stromové slavnosti. Holé stráně, jež zhusta ještě nalézáme po českém venkově, ba i časté případy zlo-myslného poškozování stromů, jsou smutným důkazem nelásky ku stromu. Nápravu lze nejlépe zjednat, když vychováme lépe novou generaci a toho lze dosáti pořádáním dětských stromových slavností, kde živým slovem i skutkem zároveň působí se na vlnavou duši dětskou. V cizině, jmenovitě v Americe, jsou takovéto slavnosti dávno osvědčeným zařízením a jest si jen přáti, aby i u nás všeobecněji se zaváděly. Ty, kdož by slavnost stromovou ve své obci chtěli pořádati, upozorňujeme na spisek: »Stromová slavnost«, jenž obsahuje stručný návod ku pořádání stromových slavností, promluvy, deklamace, jakož i návod ku sázení a dalšímu pěstování ovocného stromoví. Brožurku tuto napsali vrchní zahradník Jan Rachota a řídící učitel Josef Hula. Cena pouhých 40 hal., poštou 45 hal. Vydalo nakladatelství A. Reinwart v Praze.

Výhodať třet na vkladní knížky
dle ujednání 4%—5% poskytuje
Československá
záložna v Praze,
Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama

Kromě povinné revise **Jednoty záložen** jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíšte si o složní listy a zkuste ukládati; budete jistě kulatním jednáním úplně spokojeni.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberec a kovového náčiní ve výrobnách nejstaršího závodu v Čechách, a. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti. Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Všude k do stání.
Nejllepší cídídlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Elektrické světlo
přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Králové.
Hromosvody
staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

OBNOVA

Číslo 15.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 11. dubna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Goliášové proti Davidovi.

Tak dlouhou řadu let volaly státy jihoslovanské velmoci, aby pomohly dělati na Balkáně a spoň kus pořádku proti světepému Turkovi! Černá Hora nedala se přivésti z rovnováhy ani krvavými vpády tureckých vojáků na vlastní území — čekala a čekala, kdy zazní od Alp, Rýna a Temže ráznější tonina. Každému diplomatovi bylo zcela dobře známo, že s Turkem naprosto nic se nepořídí pochlebováním, prosbou, ostýchavými radami.

Turek byl jist, že zárliví nepřátelé Jihoslovanstva přízeň turecké vládě zachovají i za okolností nejpovážlivějších, řádil stále huře. Nejkrvavější turecké masakry, páchané na bezbranných Jihoslovanech, nezburcovaly opatrnickou a zistnou diplomacii velmocí k energickému zakročení. A bylo to přece tak snadné! Pouhá blokáda Soluně a Cafihradu byla by naučila krvavého Mongola rozvaze i bez jediného dělového výstřelu.

Ale nyní, kdy úspěšným postupem Jihoslovaneč provádějí svépomoc, kdy již vlastně zakročení velmocí není zapotřebí, ukládají si diplomaté plno práce s »řešením balkánské krise«, přicházejí se svými radami a rozkazy tam, kam nyní pozvání nebyli. A blokáda, které mělo se v zájmu humanity již dávno užití proti mongolskému tyranovi, obšťastňuje nyní malou Černou Horu.

Kdo se ujímal nedlouho před válkou pronásledovaných Albánců více než Černá Hora? Ten stát, který poskytoval nešťastným albánským Malisorům útulek s vlastními velkými finančními obětmi v době velmocenské apatie, zajisté nechce dobytím Skadaru Albánce nespravedlivě ujařmovati.

Celé davy Albánců manifestačně prohlašují, že chtějí žít pod žezlem Černohorského krále. Ale tu přicházejí velmoci, aby Albáncům úplnou svobodu — vnutily i přes jejich vůli. Naskytuje se věru taková podivná, jaké jsme v diplomatických zápletkách dlouho nebyli svědky. Velmoci starají se co nepečlivěji zvláště o ty Albánce, kteří postavivše se dobrovolně do tureckých válečných řad, spolu s nimi byli poraženi. Tedy právě proto, že Albánci pomáhali udržovati balkánskou krizi, že byli zároveň s Turky odraženi, má se jim dostati větších výhod, než vítězná Černá Hora.

»Pryč od Skadaru!« zní přísný povel z těch úst, která dříve nechávala Srby a Černohorce trpěti loupežnými vpády líných arnautských horálů. A tento povel hřmí silně teprve nyní, když již jest patrné, že Skadar není možno turecko-albánským vojskem udržeti. Když si dříve Černohorci rozhlíželi o tvrdou pevnost malomocně junácká čela, Evropa přihlížela se založenými rukama, bavíc se pohledem na hromady zkrvavených těl černohorských. Teprve nyní — kdy jest překvapena rázným postupem, jež se jí vlasy, tak že chce zastaviti energické dílo porušením válečné neutrality. Skadar prý musí připadnouti novému útvaru politickému, svéprávnému Albánskému státu — který se teprve utvoří. Zrovna nad černohorským územím má hrozivě se vypínati dále pevná bašta odvěkých nepřátel černohorských hrdinů, aby je udržovala v neustálém strachu.

Ale přemýšlejme o nynějším politickém a válečném stavu na Balkáně! Vždyť přece sám sultán ještě velmocem nefekl, že se vzdává Skadru ve prospěch nové Albánie. Skadar tudíž jest hájen jako příslušenství říše Turecké a na Turecku také ho Černohorci dobývají. Albánci pak sami válečnou pomocí, poskytnutou horlivě Turecku, přece nedosvědčili, že chtějí býti vůči té říši zcela samostatní. A kteří Albánci nyní v zahraničních městech volají po samostatnosti albánského lidu, měli by dříve určitě a jasně prohlásiti, za které kraje albánské a za kolik tisíc Albánců mluví.

Samostatná Albánie posud utvořena není, její obrysy se zrodily pouze ve fantasii a žádostech různých diplomatů — proto také není žádným územím neutrálním, na němž by nemohli bojovati spojenci, kteří zápasí s Tureckem. Sám velitel Skadaru před nikým neprohlásil, že hájí pevnost

pro samostatnou Albánii. Proto — pokud samostatná Albánie není hotovou věcí, velmoci ochraňují proti balkánským spojencům území turecké, nadřzující znovu Mohamedánům proti křesťanství. A že samostatné Albánsko — bude-li vytvořeno — přivodí na Balkáně řadu nových krisí, lehce uhodne každý.

Král Nikola prohlásil: »Skadar byl před lety naším. Moji předkové tam bydleli a vystavěli tam četné chrámy. Nežádáme, než abychom dostali to, co bylo kdysi naše.«

Ale již přichází židovský tisk s úzkostlivým upozorněním, zda bude konfessní a národní svoboda Albánců zaručena, dostanou-li se pod panství Jihoslovani a Řeků. A židovský tisk docela se tváří tak, jako by měl největší starost o náboženskou svobodu — Albánců katolických, jako by nevěděl jak Rakousko spalo, když se jich Černá Hora ujímala! Židovský tisk — a starost o katolíky! Tohle jest hodně podezřelé! Ale židovskému tisku přizvukuje i křesť. sociální »Reichspost«, zapomínajíc pro svůj německý nacionalismus na všecku humanitu vůči jihoslovanským křesťanům. Jde-li denníku »Reichspost« tolik o náboženské a národní uvědomění katolíků, jen ať rychle raději podporuje české školství ve Vídni! Z toho bude zajisté pro říši a národní uklidnění daleko větší užitek, než budou-li se nosit na rukou vzdálení Albánci, z nichž jsme posud nic neměli. Jestliže posud Rakousko nemělo žádného finančního zisku z Bosny, která přece nyní jest daleko pokročilejší než Albánie, co budeme míti z toho, že k vůli Albánii se rozplývalo tolik milionů? Má se snad platit znovu? Věru podivné jsou cesty diplomatu. Z daní, které musil odváděti také šikanovaný, o práva na veřejné školy olupovaný Čech, věnovaly se veliké sumy na prospěch lidu zcela cizího. A nyní dokonce dávají diplomaté velikých, kulturně pokročilých států přednost divokým kmenům albánským před nutnými požadavky a potřebami vzdělaných států balkánských.

Přítomná blokáda, prováděná i od států, které jindy tolik mluvily o svobodě, zustane zapsána v dějinách písmem velice temným. Goliášové, kteří tak dlouho váhali s rozhodnými kroky proti proniklému Turecku, vrhají se udatně na malého Davida, kterému dříve ani v největší tísní nepřispěli.

Ale pamatujme, že zvláště naši říši musí co nejvíce záležeti na tom, abychom si udrželi přátelské styky obchodní s vítěznými státy jihoslovanskými! Přátelské smlouvy obchodní s nimi, našemu obyvatelstvu prospějí stokrát víc, než pět osvobozených Albánií! A konečně každému lidu milovi musí záležeti na tom, aby se krvavý konflikt neprodužoval a nekombinoval. Dosti krve již vyteklo! A proto ať velmoci raději hledí k tomu, aby po již nastávajícím konci války s Tureckem nezačala zhoubná válka znovu z jiné fronty!

Volné listy.

Poměr volnomyslenkářů k Bibli. Minule jsme dovodili, že vývoj živých bytostí nelze jinak vysvětliti, než Intelligencí, nebo-li Bytostí, která vývoj dle určitého planu promyslíla a mocí svou provedla. Dovolávat se neosobní »přírody«, znamená tolik, jako spoléhati na lidskou nemyslivost. Také o vzniku života nemusíme dlouze hovořiti. Jestliže život a vznik jeho chemickými a fysikálními zákony dnes nedají se vyložiti, pak se to nemohlo státi ani na počátku, neboť — a to silně podskrtáváme — tyto zákony od oné doby nemohly a nemohou se změnit. Když však počátek života těmito zákony nelze vysvětliti, pak porozumění záleží v jediném předpokladu, že se tu stalo nové stvoření. Tím, jenž vytvořil svět a jenž síly a zákony od počátku třímá všemohoucí rukou.

A tak pozorujeme, že velkolepá jednoduchost biblické zprávy o stvoření života potvrzuje se vědeckým myšlením. Když země vývojem tak se upravila, že mohla se státi kolébkou a jevištěm tvorstva, stal se nový rozkaz, a z látek a sil jejích povstaly bytosti, opatřené stále obnovujícím se dědictvím života. Takto silami vývoje vyzbrojen, mohl se z prvých mladých bytostí živoucí svět ve

veškeré rozmanitosti vyvinouti a (chce-li kdo říci) »sám od sebe« ve vývoji pokračovati. Ale ve výrazu: »sám od sebe« tkví veliká pravda, že jenom to mohlo se vyvíjeti, co v prvé bytosti samé od počátku bylo uloženo a k jistým účelům určeno, až stal se skutkem veliký, individuálně uspořádaný svět, jenž posléze mohl býti domovem svobodných lidských bytostí. A vzhledem k této úpravě, vzhledem k tomuto promyšleně postupujícímu vývoji rozumíme pak dobře výrok Biblí: »A viděl Buh, že všechno bylo dobré.«

Tím dokázali jsme, že vznik života na zemi ani vědecky nelze jinak vysvětliti, než zasažením stvořitelské moci a že biblická zpráva o stvoření živoucích bytostí vývojovou myšlenkou, jak přijímá ji moderní věda, není ani v nejmenším otřesena.

Co jest v Genesi biblickou základní pravdou? Předem dlužno zdurazniti, že tato kapitola Biblí nemíní ve smysle přírodovědeckém poučovati a že dusledně jest násilím, takové poučování v ní hledati a pak celou Bibli zamítati, jestliže nesouhlasí přesně s míněním, které tisíce let později z přírodního badání vzniklo. Proto nelze každé slovo věžiti zlatými vahami.

Zpráva o stvoření v první kapitole »Genese«, nesouc se také duchem poetického nadšení, jest malbou nejvznešenější povahy. Žádná zpráva o stvoření u jiných národů nemůže se jí rovnati jak co do jasnosti podání, tak co do velkolepé jednoduchosti myšlenkové. Zpráva tato velikým učením odjakživa imponovala svoji velebnou prostotou, svojí lapidární úsečností, kterou se nejen liší, jak již řečeno, od jiných zpráv kosmogonických, ale také od jiných zpráv Mojžíšových, obyčejně podrobnějších a hovornějších. Jest prostá veškeré mythologické přítěhy a nemá ani stopy po onom dětském názoru, který obsažen jest v jiných podobných zprávách. Od nejednoho spisovatele v této kronikářské jednoduchosti a stručnosti spatřován také vnitřní důkaz, že pisatel nepodává nějakých pověstí, které by v orientální obrazivosti zajisté jinak vypadaly, nýbrž důkaznou zprávou, nebo určité náboženské podání. Dr. Denner, německý přírodopyscec praví: »Shrneme-li všechny příznačné vlastnosti biblické této zprávy a máme-li na zřeteli její vysoké stáří, nemůžeme než připisovati ji muži Bohem omilostněnému, jež Duchem Božím byl osvícen a proroctvím do minulosti obráceným spatřil hlubiny světového počátku. Ale pisatel byl člověkem a proto lidským způsobem dal výraz vnitřnímu osvětlení. Proto nemůžeme utkvívati na jednotlivém lidském slovu, ale musíme pojeti smysl celku a v něj se zhloubati.«

Co jest tedy duchem a základní pravdou celé zprávy, kterou máme držeti? Základní pravda předem všeho jest vyjádřena v mocných těchto slovech: »A řekl Buh!« Jiným oděvem opatřil tuto pravdu sv. Jan: »Buh byl Slovo a všechny věci Jim učiněny byly.« To jest, svět a všechno, co na něm jest, povstalo tvůrčím Slovem Božím, a když Buh Slovem a Duchem svým tento svět proniká a ovládá, jest kromě světa, jest osobou, jest Pánem světa a nikoliv jeho služebníkem. Názor tento odmiť pantheistické pojetí a ukazuje na osobního Boha Stvořitele.

Druhou základní pravdu biblické zprávy dlužno spatřovati v opětovaných slovech: »A viděl Buh, že všechno bylo dobré.« Jak již řečeno bylo, smysl výroku tohoto vztahuje se ke kosmu, jenž jest uspořádaným souladem a promyšlenou účelností v celé své budoucí. Třetí základní pravda říká se člověka a praví nám, že Buh stvořil člověka dle svého obrazu a že mu vdechl duši. V ostatním biblická zpráva sleduje svůj cíl, jenž jest patrný ve výčtu šesti dní, jinými slovy pisatel má na zřeteli stanoviti israelské rozdělení tchodne a svěcení soboty, ideální činnosti Boží (založení sociální pracovní řád).

Zkoumejme nyní, zda tyto základní pravdy moderní přírodovědou jsou nějak dotčeny. Světu již s dostatek jsme dovodili, že víra v Boha, Stvořitele (jako dříve tak i dnes) není nijak zvláštní. Pro harmonii veškerenstva jsou důkazy

dnes přesvědčivější, nežli byly v době Alexandra Humboldta. Opakujeme: soulad (harmonie) a nikoli boj! Ovšem za rozkvětu darvinismu zdálo se, jako by platnosti nabývala Heraklitova myšlenka, že boj jest otcem všech věcí a že jest základem utváření živých bytostí. Ale postupem doby tento Darwinův »boj o život« ztrácel důkaznost, až posléze, nejpřednějšími učenici vyhoštěn, byl přijat od volných myšlenkářů, kteří jsou tak svobodní, že zamrzli v knihách Haecklových. — Přírodovědecké badání činí vždy četnější objevy společenských skupin a srovnalostí, které jsou výmluvnými doklady podivuhodné harmonie v přírodě.

Třetí ze základních pravd v biblické zprávě o stvoření vztahuje se k přirozenosti člověka. a později o ní promluvíme také.

Základy biblické zprávy. »Země byla pustá a prázdná a tma byla nad propastí a duch Boží vznášel se nad vodami.« Tak zní druhý oddíl 1. kapitoly Genese. Těmito slovy zajisté jest řečeno, že počátečný stav veškerenstva byl nerozdílnou, nečinnou a mrtvou masou, která později působením ducha Božího stala se schopnou životního vývoje. Kdo chce, může tento počáteční stav srovnávat s učením Kant-Laplaceovým.

Po té následuje v biblické zprávě řeč o světle, oddělení oblohy od vody, z kteréhož důvodu tato část stvoření vykládá se jako oddělení země od ostatní hmoty světové. Po té shromáždění vod v moře a pevniny. »Zplod' země bylinu zelenou a činnici símě, a dřevo plodné nesoucí ovoce podle pokolení svého, jehožto símě v něm samém bylo na zemi. I stak se tak.« Následuje řeč o světlech nebeských, jimiž jsou slunce a měsíc, o tvorech vodních, o ptácích a zvířatech pozemních. Na konec líčí se původ člověka.

Po tomto stručném obsahu činíme důležitou otázku: Jest základní biblická pravda údají přírodních věd nějak otřesena? Nebo jinými slovy: jak lze myšlenku o vývoji v souhlas uvést se zprávou biblickou? Vzhledem k účelu biblické zprávy, oznámí totiž, že vše jest dílem Božím, nemá vlastně souhlas tento tak veliké důležitosti. I kdyby shoda byla nemožná, vždy by se zpráva biblická četla se stejným obdivem a posvátnou zbožností.

Jest ovšem dosti lidí, kteří tohoto mínění nejsou a kteří hlásají, vzdáti se buď autority Bible, nebo autority vědy. Tyto důsledky nemají místa, když se klidně vezme v úvahu, že pojem stvoření není potírán pojmem vývoje a že oba tyto pojmy nejsou protikladny.

Pojem vývoje v »Obnově« minule jsme již vložili jako rozmanitost bytostí, které vývojem vznikly z původních jednoduchých forem a hned jsme doložili, že věc přesně dokázána ovšem není. Stvoření světa a zvláště živých tvorův usku-tečně bylo bytostí jsoucí mimo svět, tedy Bohem. Tyto dva pojmy byly by protikladny jenom tehdy, kdybychom v pojem vývoje vložili slůvko »sám od sebe«, tedy kdybychom přijali výklad, že vývoj dál se sám od sebe, bez každého zasažení a řízení stvořitelské vůle. Ale tento na nejvyš pro-myšlený a účelný vývoj sám od sebe jest naprosto nemožný. Vývojem, zkrátka řečeno, Tvůrce vy-lučován není a jest beze všech pochyb možno, že Stvořitel-uzil vývoje jako formy, kterou stvoření stalo se skutkem.

K tomu přistupuje otázka, zda vývoj jest možný v křesťanském pojetí stvoření. Dříve domnívali se, že Genese vypráví o stálosti druhův a že Bůh původně stvořil zvířata a rostliny v podobě, jakou dnes mají. Usuzováno tak z opakováných slov: »každé podle jejich pokolení.« Pisatel Genese vyslovil prý tu učení, které po tisíciletích teprve v 18. stol. po Kristu rovněž hlásal přírodopyslec Linné. Správněji řečeno, výraz onen: »podle tvárnosti jejich« vyslovuje spíše bohatou rozmanitost rostlin a zvířat a kromě toho důrazně míní naznačiti, že Bůh jest Tvůrcem všech těch tvorů, byť sebe rozmanitějších. Na tento výklad ukazuje jiné místo, na kterém se praví: »Řekl také Bůh: vydej země živé tvory podle pokolení jejich, hovada a zeměplazy i zvířata zemská podle tvárnosti jejich.« Již shluk pojmu: »hovada, zeměplazy i zvířata zemská« napovídá, jak málo pisateli šlo o přírodovědeckou přesnost, a celek vnučuje mínění, že jest tu básnické vyjádření obecné myšlenky: Bůh jest původcem všech zvířat na zemi, buďtež si sebe rozmanitější. Kdo by chtěl ze slov Bible vyčísti, že Bůh původně stvořil všechny statistice tvorů, tedy každou živoucí bytost samu o sobě, nemá v řádcích Bible pro takové mínění žádného důvodu. Naopak výklad takový jest odmítán slovy: »Země vydej . . .« Na každý způsob ve zprávě biblické není ničeho, co by pojmu vývoje odporovalo. Kdyby biblická zpráva měla vývoji odporovati, musila by zníti zajisté takto: Bůh stvořil najednou všechny živé tvory. Po takové myšlence však ve zprávě biblické není ani stopy, a Genese nad to mluví ještě o »šestidenní«, kterýmž s dostatek jest vyjádřeno, že svět se živými bytostmi nepovstal najednou, nýbrž v dlouhých dobách. Že židovské slovo »den« označovalo i

dlouhou dobu, jest obecně známo. Kdyby však některý volný myšlenkář začal křičeti, že tento výklad mu nedostačuje, jelikož v Bibli se opakuje: »stal se večer a jitro«, pak opakujeme, na co již svrchu bylo ukázáno, že pisatel osvětlení mu učiněné vyjadřuje svým způsobem a že sleduje pořad židovského týdne. Jinými slovy, pisatel pravdy, kterých tehdy nemohl sám ze sebe věděti, vložil v rámc svého po jisté stránce účelného vypravování.

Zpráva biblická o původu živých bytostí dává docela dobře místo výkladu vývojovému a jest v ní poskytnuto tolik svobody, aby každý badatel po svém rozumu o postupu vývoje mohl přemýšleti, čímž ovšem proti pohanskému názoru přírodnímu zachráněna i svoboda badání.

Některé obtíže. V předchozích řádcích podali jsme obecnou úvahu o vývoji, který byl dle zprávy biblické možný, protože ji neodporuje. Zbývá ještě obráti se některými domnělými obtížemi. Bylo již řečeno, že líčení 2. verše o pusté zemi, tmě . . . jest shodno s počátečním stavem veškerenstva (chaosem). Parádní námitkou volných myšlenkářů proti biblické zprávě jsou slova 3. verše: »Budiž světlo! A učiněno jest světlo.« — »Jak možno mluvit o světle«, volají vítězně volní myšlenkáři, »když pramenem světla jest slunce a když Bible své světlo uvádí před vznikem slunce«? Myslím, jenž jest ustanoven generálním plinomocníkem revoluční »Volné myšlenky« v Čechách, v Hradci Králové slavnostně prohlásil: »Na příklad tím nikterak se nevysvětlil rozpor, že dle bible prvního dne čili fáse stvořeno světlo a teprve třetího slunce, měsíc a hvězdy, od nichž všechno pozemské světlo pochází.« U všech všudy, v tom okamžiku Myslím a všichni s ním přítomní volní myšlenkáři rázem zapomněli, že jsou dle svého vytrubování učenci, jimž není rovných! Na neštěstí těchto velikánů mluva Bible o světle shoduje se s moderním vědeckým názorem tak podivuhodně, že dnes situace se mění a hlásí se důrazně jiná otázka: Jak jest možno, že pisatel biblické zprávy předhonil tisíce let a že postup tvůrčích činů tak správně naznačil?

Kromě toho budiž připomenuto, že dle hypotézy Kant-Laplaceovy počátečný hmotný chaos vlastními silami ani ze stavu nelišnosti, ani ze stavu nehybnosti nemohl se vymaniti. Když tedy 2. verš 1. kapitoly Genese nečinnou rovnováhu hmoty naznačuje slovy: »prázdná, pustá tma nad propastmi«, a když 3. verš uvádí mocné stvořitel-ské slovo Boží: »budiž světlo«, pak jest to vyplnění mezery, které přírodovědecká hypotéza pomíjí. Bůh řekl, a přírodní síly počaly konati svoji úlohu, světlo oddělilo se od tmy. Mezera ta totiž záležel v tom, že na jedné straně jest hmota, o níž platí zákon nehybnosti, a na druhé straně jest hmota v pchybu, ač sama sebe do pohybu uvést se nemůže. Mezeru tuto, kteréž přírodovědecká hypotéza opomíjí, nedovedouc ji po svém překlenouti, biblická zpráva vyplňuje s nejurčitější logikou.

Naivní lidé se domnívají, že pramenem světla, naši zemi osvětlujícího, jest jediné slunce, a na mysl jim nevstoupí myšlenka, že by mohlo být také světlo na slunci nezávislé. Zdůrazňujeme, že právě tak bylo tehdy mysliti i pisateli biblické zprávy. Ale pisatel mluvil jinak.

Vhodně připomíná Dutoit-Haller (»Schöpfung und Entwicklung«), že právě v jižních zemích východních není smrákání a že východem slunce počíná se najednou světlo, a západem najednou nastává tma. Tím se děje, že tamější obyvatelé jiného světla než slunečního ani mysliti si nemohou. A hle, přes to ve zprávě biblické předpokládá se také světlo mimosluneční. A právě poslední léta vědeckého badání skutečnost tuto potvrdila. Vědecké badání tvrdí, že mohla býti epocha takového vývoje, ze kterého stavební hmota veškerenstva byla svítící masou, velkým světlem. Hlubocí myslitelé mezi přírodními badateli měli dosti opravdovosti, aby se u zprávy biblické zastavili. Na příklad Helmholtz projevil nelíbený podiv, že Bible v této otázce tak překvapujícím způsobem shoduje se s nejnovějšími poznatky přírodního ba-

dání. Francouzský fysik Biot dokonce nerozpakoval se napsati toto prohlášení: »Buď pisatel biblické zprávy měl tak hluboké vědomosti jako naše století, nebo byl inspirován.« (Pravda ta byla mu vnuknuta.) A čím opravdověji a obsažněji s názorem tímto se zabýváme, tím jistěji vzniká přesvědčení, že jest tu činiti s problémem, který hoden jest zaslouženého obdivu a který hanu a posměch vzbuzovati může jen u duchů zakrnělých. Na každý způsob však s posvátnou náladou pocí-fujeme, že biblickou zprávou vane a k člověku mluví Duch Boží.

Obrana.

»Vezměte matriky kněžím!« Stala se hrozná věc! Jsou toho plné noviny pokrokové, které udělaly z toho otázku světové kultury, před kterou musí ustoupiti sama otázka balkánská — i otázka o dělnosti českého sněmu. Kdo zvířil tolik prachu? Dva kněží, oba miletínští. Nešťastný Miletn! Tedy jeden kněz, nyní již zesnulý, kdysi tam zapsal při křestním aktu, že otec dítěte je »bednář-vagabund« a druhý to opsal do křestního listu.

A nyní to začalo. Ani nevím, v kolika listech se to přetřásalo, ale to vím, že všude byl refrén týž: Vezměte matriky kněžím! Oni ve své necitelnosti a bezohlednosti pší tam věci, kterými be-rou chudému člověku i to poslední, co má, jeho čest. Nechceme omlouvat chyby, pokud se stala, nechceme rozprádati otázku, která chyba mohla se napravit bez takového hluku. Ale tážeme se:

1. Kolik pak takových úkazů necitelnosti jste zjistili v matrikách kněžímí vedených? Máte mezi svými přívrženci tisíce matričních výtahů, vydá-ných na farách, a jistě je přehlídíte velmi podrobně. A hle, našli jste jeden takový případ — kterým krmíte své čtenářstvo už přes měsíc. A kdybyste takových případů vypátrali ještě celé sto, co je to proti statisícům matričních zápisů?

2. Komu dáte ty matriky, i kdyby se vám podařilo kněžím je vyrvat? Zřídíte na to armádu placených úředníků. Dobrá! Kdo je bude platiti? Z vás jen ti, kteří platí daně, ostatek druží, i ne-pokrokové poplatníci.

A budou ty matriky vedeny lépe? Poptejte se těch, kdo znají uherské »notárky«. A co bychom šli až do Uher? I u nás máme ukázky. Víte, která se často vyplňují nemocenské tabelky, nebo výka-zy k vojenské taxě, nebo podobné listiny, kterých nevyhotovují farní úřady? Jak často jsou tam ro-diče dotyčných osob kvalifikováni: alkoholik, tu-lák, marnotratník atd., a jedná-li se jen o matku: nevěstka, prostitutka? Tady máte ukázku, jak by ti pisatelé titulovali leckoho v civilních matrikách.

Poučný příklad je tento: Kterýsi rolnický sy-nek měl platiti vojenskou taxu, ale byl by se tomu rád vyhnul. Dostal černé na bílém, že sám nic nemá, že otec jeho je alkoholik, lenoch, vůbec člo-věk nepořádný. Za chvílku chtěl týž obdržeti zbroj-ní lístek. A nyní byl on i jeho otec pořádný, pilný, spolehlivý. Dostati tak obě listiny týž referent, ten by byl koukal!

A což jedná-li se někdy o to, aby nevěsta byla o nějaký rok mladší nežli je, nebo hoch o něco starší, nežli je, kdo by v takové nesnázi byl přis-tupnější? Takový »notárko«, nebo ten bezohled-ný a necitelný »páter«?

Chybují kněží, dovolí-li si takovou poznámku v úředním zápise. Ale neukazujte s takovým hlu-kem jen na jejich přečin, nýbrž dozeňte, že chyb podobných by se dopouštěli také matrikáři civilní, neházejte chyby jednotlivců na celý stav a ne-sudte z jednotlivých řídkých případů tak příliš všeobecně. — V. Š.

Přední protiklerikál v Sokolstvu. Stále jest po-třebí míti na zřeteli, že valné shromáždění obce so-kolské usneslo se na vyloučení členů katolických spolků po pomluvačné řeči valašsko-meziféřského předáka Chrastiny. Lhaní Chrastinovo o Orlech (v jejich přízeň z finančních ohledů dříve Chra-stina se vtíral) bylo katolickými kruhy odraženo do-kumentárně, zcela přesvědčivě. Ale Sokolstvo, mí-sto co by bylo přečetlo Chrastinovu pepnou kapi-tolu o požadavcích sokolské poctivosti, provádělo proti organisovaným katolickým dále to, k čemu bylo lhavostí Chrastinovou podníceno.

Nyní však na Chrastinu padá rána za ranou. Jak se vyznamenal v řízení záležitostí obecních, patrně z toho, že o něm nechce devadesát procent jeho vlastního voličstva slyšeti. A docela již sám pokrokový valašsko-meziféřský »Přehled« uveřej-nil proti Chrastinovi dlouhý článek, v němž tohoto předáka sokolského obviňuje, že chtěl učiniti ze Sokola nástroj svých choutek a — že do něho vnesl stranický rozvrat. »Přehled« volá: »Do jed-noty jsi nepřišel, ale skryt za »Valašsko« házel jsi kalem po jednotě a bratřích, kteří ti nebyli pohodl-ní.« — Ta slova jsou věru velice významná. Jest-liže Chrastina hleděl tupiti samé bratry Sokoly, jak se mohl zachovati čestněji k Orlům a k členům katolických spolků vůbec? A nyní srovnávejte ta-kového radikála s prvými nadšenými harcovníky, kteří dbali pečlivě o solidaritu celého národa.

Výnosný kurs pokrokařem. Jak jsou vysoko pokrokové akcie, dokazuje smutný případ třebe-

NÁBYTEK
•
KOBERCE
 koupíte nejvýhodněji oo do jakosti i ceny přímo
 v osvědčených závodech firmy
AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.
 Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Bla-nická ulice č. 6.
 Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.
 O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
 o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

nický. Není potřeba žádného odborného vzdělání, nevyžaduje se ani důslednost povahy — stačí ke kariéře veliký fanatismus protikatelický, hřimavý jak proti »klerikálům« a ze všech stran tiskne se záračnému pokrokáři ruka s bouřlivou pochvalou. Třebenice jsou místem tolik národně ohroženým, že tam jest potřeba k udržení národní síly mužů nejobětavějších, charakterů žulových. Ale — v místě tom, kde má docela sídlo německý »Volksrat«, ustanoven jako menšinový vůdce Ferdinand Böhm, dle samého »Venkova« člověk »nejen bez jakéhokoliv vzdělání, ale ke všemu ještě krajně nepoctivý, hamižný, ba zrádný!« Dle »Českého Severu« Böhm zle řídil v obecní správě a jako majitel listu »Pařka« dopouštěl se bohoupustých švindlů. Vydával drahé menšinové publikace, z nichž výtežek shraboval pro sebe, zapomínaje platiti do celá i knihtiskaři. Jako obecní tajemník prý zpronevil 8000 K, za peníze opisoval úhlavnímu nepříteli českého živlu dru. Tittovi volební listiny atd. — Ale Böhm byl pokrokářským národním sociálem, který radikálními proti »klerikalismu« nabubřelými frásami, v »Pařku« byly otkovány přímo uličnické výpady proti naší církvi — snad v odměnu za to, že kněží měli tak veliký podíl na národní práci na Třebenicku. V knihovně »Pařka« vyšlo i rouhání proti osobě Kristově. Své tiskoviny však vnucoval podařený Böhm i kněžím s poukazem na — potřeby ohrožené národní bašty. Jeho řvavý »protiklerikální« fanatismus byl mu však tolik ochranným talismanem, který činil neviditelným jeho skutečný charakter na dlouhou dobu, takže z »Pařka« otkovány v rudých a jiných pokrokových listech s gusem jeho útoky proti »nepoctivosti klerikální«. Není možno se domnívati, že charakter Böhmův zůstal dlouho utajen pokrokovcům, kteří »náčelníkovi menšiny« činili tělesnou stráž. Ale z toho jest také viděti, jak bezcitně se zneužíval i slova »menšinová práce« k utloukání živlů konservativních a k rozeštvání národních vrstev od lidí bezcharakterních. Kdyby se byl někdo před půlrokem ozval, že taková »menšinová práce« jest národním hrobařstvím, býval by ukřižován, jako »zakřslý zpátečník«. Teprve když se dokázaly zpronevěry obmezeného individua, troubí se na ústup, ačkoli rozeštvání národních vrstev jest horší pohromou než ztráta peněz.

Politický přehled.

V dohodování mezi Čechy a Němci jest vše při starém. Jedná se především o úpravu učitel-

ských platů. Oba národní tábory ji chtějí, ale rozcházejí se v otázce, kterak opatřiti k tomu prostředky. Poslanci čeští požadují, aby především byl zjednan pořádek ve financích zemských. Poslanci němečtí však nechť povolit více než úhradu nových výdajů spojených s úpravou učitel-ských platů a mají za to, že na to stačí zavedení 4korunové dávky z piva a jiné drobné berně. Ostatní bída ve financích zemských má býti odstraněna teprve potom, až bude vyhověno »oprávněným« požadavkům Němců. Naproti tomu předseda německého odboru Zeměděl. rady pro království České posl. Zuleger vykládá, že vinou Němců dohodovací akce ocitla prý se dnes na mrtvém bodu, nemůže ani ku předu, ani zpět . . . A vláda prý se vzdala naděje na možnost česko-německé dohody v Čechách a očekává v nastávajícím zasedání zotřesenou oposici . . .

Žádné spěchy se svoláním poslanecké sněmovny. Dne 8. dubna měla se již sejíti posl. sněmovna, ale ježto by se poslanci jistě pustili do rozebírání zahraniční politiky říše, což by naši diplomati neradi slyšeli, zasedání parlamentu odloženo na den 5. května, až bude čistší vzduch, snad tedy až po skončení války na Balkáně. Co bylo spěchů a nátlaků, aby sněmovna projednala už jednou malý finanční plán, a najednou všecko odloženo . . . Vláda všemožně se snaží, aby se Poláci s Rusíny dohodli, aby nastal mír i mezi Němci a Vlasy v Tyrolsku, ježto by tak Rusíni a Vlaši posílili většinu vládní. S Čechy pro nezdar vyrovnání česko-německého vláda nepočítá a orgány vládní většiny velmi nelibě vítají pověsti o znovuzřízení Slovanské jednoty.

Volební reforma v Haliči. Valné shromáždění všech polských poslanců ve sněmu haličském schválilo resoluci, že uznává potřebu rozšířiti volební právo do sněmu, usiluje o dohodu a spolupůsobení se zástupci ruské národnosti jak v zemi tak v říšské radě a souhlasí, aby ještě v tomto zasedání sněmu byla provedena volební reforma na základě zásad schválených většinou hlasů výborem pro volební reformu. — Následkem tohoto projevu jest cesta k provedení volební opravy v Haliči upravenější.

Špinavé prádlo maďarské. Rozsudkem první stolice byl posl. Desy uznán vinným, že dopustil se urážky na cti vytknův předsedovi ministerstva Lukacsovi, že zneužil 4 mil. státních peněz pro volební pokladnu vládní strany a že se obohatil prodejem svých domů státní správě a j. Odsouzen do vězení na dobu 1 měsíce. Královská tabule však, kam se posl. Desy odvolal, zrušila rozsudek a nařídila nové líčení s připuštěním všech důkazů.

Proti hr. Berchtoldovi. Vídeňský starosta dr. Weiskirchner na voličské schůzi prohlásil, že naše zahraniční politika vyvolala ve vídeňském obyvatelstvu velké roztrpčení; vídeňský průmysl nesnese prý déle tuto situaci. Nenastane-li brzy obrát, stojíme před hospodářskou katastrofou . . .

O důsledcích války balkánské promluvil 7. t. m. v říšském sněmu německým říšským kancléř šl. Bethmann-Hollweg. Vyjel si na balkánský svaz, zvláště na Černou Horu. Odmítal tvrzení, že u Kirkilisu, Lüle Burgasu a Drinopole bylo vlastně poraženo německé umění válečné, nezapíral však, že porážku Turecka Němci těžce nesou. Přiznal, že na škodu Němců jihoslovanské státy zaujaly místo, které dosud patřilo Turecku a že vítěství bulharskými dostalo se mocné opory panství- stickým proudům, které již Bismarcka znepokojovaly. Z řeči jeho vyznívala obava před válkou Německa se Slovany a Francouzy, neboť prohlásil, že Německo zaráží klín mezi slovanský svět a Francouze a že proto musí býti připraveno, že bude nuceno jednou na dvě strany bránit svou kůži.

Následování hodno i v Rakousku. Rozpočtová komise říšského sněmu německého schválila resoluci navrženou centrem, aby učiněna byla opatření, by do diplomatické služby brány byly jen osoby schopné, bez ohledu na jejich původ a bohatství. Resoluci podporoval i státní sekretář Jagov, který pravil, že mu ani nenapadá učiniti z diplomatické služby doměnu bohatých. Každý talent má míti do diplomatické služby otevřeny dveře.

Odpověď spojenců. Svaz balkánských států na sprostředkování mocností odpovídá, že sice přijímá čáru hraniční v Thracii jimi stanovenou jako základ, nikoliv jako definitivní. Egejské ostrovy musí Turecko odstoupiti spojencům. Spojenci chtějí předem znáti hranice Albanie. Požadavek válečné náhrady má býti v zásadě schválen a přenechán komisi, aby stanovila její výši. Spojenci souhlasí, aby válečné operace přestaly tím okamžikem, jakmile svrchu uvedené podmínky budou příznivě přijaty a schváleny.

Loďstvo velmocí před Barem. Před černohorským Barem zakotvilo loďstvo 5 velmocí (Rakousko, Itálie, Anglie, Francie a Německo), aby donutilo Černou Horu zanechatí obléhání Skadaru. Velitel spojeného loďstva požádal také již, aby Černá Hora zastavila boj o Skadar, jinak že loďstvo provede blokádu. Vláda černohorská odpověděla zamítavě a prohlásila krok velmocí za porušení neutrality. — Vídeňský tisk vybízí vládu, aby zakročeno bylo i proti Srbsku, bez jejichž

pomoci by Černohorci vůbec nemohli obléhati Skadar. — Mezinárodní loďstvo po neúspěšné své demonstraci přikročilo k blokáde černohorského pobřeží; dle všeho však i po případném pádu Skadaru zůstane situace po jistou dobu nezměnnou. Velmocí se obávají přikročiti k násilným vojenským opatřením.

Zprávy organizační a spolkové.

Sdružení české mládeže katolické na Vysokomýtsku

pořádá ve dnech od 20. dubna do 4. května 1913

I. ODBORNÝ KURS ZEMĚDĚLSKÝ

v tomto pořadu:

1. V neděli dne 20. dubna o 3. hod. odpol. na Hemži (hostinec p. Fr. Ondráčka) »O zveleběni chovu skotu«. Referent p. Václav Zimák, řádný učitel rolnicko-lukařské školy ve Vysokém Mýtě.
2. V neděli dne 27. dubna o 3. hod. odpol. v Nasavrkách (hostinec p. Jana Ružka): »O nemocích kulturních rostlin a ochraně proti nim«. Referent p. Bedřich Brabenec, učitel rolnicko-lukařské školy ve Vys. Mýtě.
3. Ve čtvrtek dne 1. května o 3. hod. odpol. v Olejzdě u Chocně (hostinec p. J. Šrámka): »O melioracích pozemků a vodních družstvech«. Referent p. inž. Josef Kyrian, odborný učitel lukařské školy ve Vys. Mýtě.
4. V neděli dne 4. května o 3. hod. odpol. ve Lhotě Zářecké (hostinec p. Fr. Prudíče): »O používání a koupi hnojiv strojových«. Referent p. Jan Eckert, řádný učitel rolnicko-lukařské školy ve Vys. Mýtě.

K hojně účasti uctivě zve

O. S. M. K. na Vysokomýtsku. — Ústřední výbor v Hradci Králové.

Cernilov. Katolicko-národní jednota pro Černilov a okolí sehrála 6. dubna divadelní představení »V zápa-sech« od Jos. Haise-Týneckého. Účastenství bylo veliké. Děkujeme ochotníkům za krásné provedení a péči, kterou věnovali sehrání obtížného kusu. — Dne 13. dubna pořádá ženský odbor Katolicko-národní jednoty v Černilově a okolí přednášku známé řečnice Františky Jakubcové, redaktorky »Jitfenky« v Praze. Účast velká žádoucí!

Sdružené katolické spolky v Pardubicích pořádají v neděli 13. dubna 1913 o půl 8. hod. večer v sále Měšť. Besedy »Poutní večírek«. Pořad: 1. Důstojnost žen. Deklamace. Přednese sl. M. Křivská. 2. Dívčí válka. Výstup pro dvě dívky. Přednesou sl. B. Jedličková a sl. Konvalinova. 3. Zázračný automat. Solový výstup. P. Klivický st. 4. Dehostfel. Solový výstup. 5. Švarný hoch. Výstup pro dámu a pána. Sl. M. Křivská a p. J. Danihelka. 6. Paní Gábi a paní Babi. Výstup pro dvě dívky. Sl. Jedličková a sl. Konvalinova. 7. Budečská dumka. Deklamace. Přednese p. J. Svoboda. 8. Venkovský špás. Solový výstup. P. J. Klivický st. 9. Veřejný pomocník. Solový výstup. P. J. Matys. 10. To už nejde vyléčit. Kuplet. P. J. Klivický st. Mezi jednotlivými čí-sly koncertuje kapela p. Slejšky. Po vyčerpání programu při hudbě volná zábava. Vstupné: nečlen 60 hal., člen 40 hal., tříčlenná rodina 1 K. Předprodej vstupenek nachází se u funkcionářů spolkových.

Místní odbor Svatováclavské Matice školské v Pardubicích konal ustavující valnou hromadu dne 30. března t. r. za veliké účasti katolického obecnstva. Místní kaplan dp. J. Novotný přesvědčivými slovy vylíčil důležitost a nezbytnost této všenárodní nábožensko-záchranné instituce, té důležitější z obou složek národní sebezáchrany na poli školství a vytkl přesný účel a úkoly spolku. Přítomné posluchačstvo s velikým zájmem sledovalo přednášku a odměnilo ji hromadnou přihláškou k členství Matice. Ze 121 přihlášených členů jsou dva skuteční s příspěvkem 100 K, a to dp. Novotný a Sdružené katolické spolky pardubické. Činných členů přihlásilo se 15 a 96 přispívajících. Do výboru jednohlasně zvoleni: předsedou p. Ing. J. Horn, místopředsed-kyní p. J. Šotolová, jednatelem p. F. Kubiček, pokladní sl. J. Jožková a 10 členů výboru. Ihned v této první schůzi byla učiněna celá řada velice důležitých usne-sení, z čehož vysvítá, že ustavený odbor bude v brzkou státi s ostatními katol. spolky v popředí katolického života na Pardubicích. — Opět nový důkaz poučný, že v apoštolské práci více zmůže důvěra v sílu Kristovu, než ty různé pessimistické deprimující ohledy na pomě-ry a okolnosti.

Vamberk. V neděli dne 30. března t. r. pořádali kře-sťansko sociální spolek »Svornost« členskou schůzi, při kteréž přednášel dp. Frant. Komárek, katecheta, na the-ma: »Náboženství a škola«. Dp. řečník ukazoval na dů-ležitosť náboženství vůbec, neboť ono jest kořenem, ze kterého vyrůstá vše dobré a krásné a jest pramenem, z kterého vyvěrá požehnání pro každé srdce lidské a tudíž i dětské. Proto, chceme-li, aby z našich dětí byli hodní synové a dcery, aby naše česká mládež byla jed-nou pevnou oporou oltáře, trůnu a vlasti, musí býti vy-chovávána nábožensky. Takovou výchovu doporučova-li mnozí vynikající mužové našeho národa. Na pf. Fr. Palacký praví: »Národ český bude existovati potud, po-kud u lidu potrvá víra v Boha«. — Proto zajisté my

katolíci konáme práci vlasteneckou, když usilujeme o to, aby našim dětem zachován byl nejdrahocennější klenot, po otcích zděděný: náboženství! — Po přednášce vybráno bylo na dostavění jub. kostela sv. Cyrilla a Metoděje v obci Vidči na Moravě mezi přítomnými přes 5 korun.

Dvůr Králové n. L. (Přednáška.) Dne 30. března t. r. přednášel v našem katol. spolku vdp. Fr. Říba, farář ze Studence na thema: „Dojmy z cesty do Sv. země.“ Přednáška byla hojně navštívena a všeobecně se líbila. Panu řečníkovi srdečný dík! — Dne 27. t. m. bude přednášeti v našem katol. spolku p. Fr. Bureš, prof. obchodní školy zdejší: „Slovensko a Tatry.“ Přednáška bude provázena 140 světelnými obrazy. Zveme k hojně účasti na této opravdu poučné a krásné přednášce.

Litomyšl. Velkým překvapením a obveselením orelských příznivců bude divadelní hra od Bognera „Pod perutí Orla“, již hodlá naše čilá tělocvičná jednota v Litomyšli sehrati v nejbližším čase. Bližší bude na plakátech. Již nyní agituje mezi známými, aby byla účast co největší! Tento kus bude proveden ve prospěch dobročinného účelu. — Náš Orel si směle razí cestu ku předu a habývá porozumění i mezi inteligencí. Čítá již nyní s přispívajícími přes šedesát členů. Na tomto čísle se však ještě nezastavil. Největší péči a námahu věnují Orlu br. náčelník Kučera a br. Navrátil, kteří se starají o jeho rozkvět nejpéčlivěji. I ostatní nelení a zaslouží si též veliké pochvaly. Jest si jen přáti, aby Orel mohutněl a aby bylo na něj pamatováno při každé příležitosti peněžitým darem, jenž by měl býti věnován na stavbu Orlovny, již je u nás nevyhnutelně zapotřebí, neh tato malá místnost, v níž dosud jsme, nikterak nevyhovuje tak čilým katol. spolkům, jaké jsou v Litomyšli.

Krouná. Utěšeně vzkvétá za působení lidumilného faráře našeho vdp. Bauera sociální život v naší obci. Kde co ostrého, hranatého, to náš mírumilovný duchovní pastýř svou obdivuhodnou, jen jemu vlastní, jemnou, nelícenou a upřímnou taktikou uhladí, urovná, zanechává tak zřetelné stopy svého blahodárného působení, v dnešní rozervané době od kněze tolik žádoucího. Zvláště o letošních velikonočních veřejně zastkvělo se ovoce činnosti páne farářovy v bodu nejdůležitějším, jímž beze sporu jest naše jednota „Orla“, jímž zalčená a morálně i finančně do krajnosti podporovaná. Po prvé vystoupili na veřejnost před zraky přátel i nepřátel naši Orlikové, přispěvše tak nejzávažněji k lesku slavnosti Vzkříšení Páně. Tím také jistě nejlépe dokumentovali vlastenecké a národní smýšlení, neboť smýšlení toto Bez Boha není myslitelné, leč jako předstírané, farizejské. Český otec, česká máti, učili mne Boha znáti. Buďte: Bůh a vlast, nebo — nevěra a odrodilství. Bez Boha není pravého vlastenectví! — Dojenný a uchvacující byl pohled na naše junáky a nedivno, že mnohé oko se zarosilo radostí i pýchou nad těmito mladistvými, neohroženými, národními a Božími bojovníky. Ne nahodile pravím: národní a Boží bojovníci! Nacházíme se přece v éře, kdy opravdu vlast i Bůh čekají od svých synů — skutků! Jen chutě, hoši, svorně, bratrsky, v lásce. V tom je síla odvaha, sebevědomí — vítězství! Tužte tělo i duši a připravujte je pro nedaleké snad boje, jež bude vám podstoupiti, až Bůh a vlast vás zavolají. Nebojte se! Me sme me! říká Hanák. My jsme my — my jsme svoji a nás nikdo nerozdvojí! Vám, vedlédujstojný pane faráři, děkujeme! Založiv „Orla“, přispěl jste tak význačně k oslavě Boha a vlasti, k naší radosti a chloubě, obci a celé kolářské ke cti a sám sobě jste se zapsal — ač víme, že nežádáte ve své skromnosti ničeho — v srdce naše i v budoucí dějiny naší kolatury písmem zlatým, nesmazatelným. Skutků Vašich bude dlouho, velmi dlouho vzpomínáno! Takových duchovních vůdců v naší drahé české zemi, Pane Bože, houš!'

Jednota Sv.-Janská v Křížklicích dovoluje si tímto vzdáti srdečný dík Jednotě z Jilemnice, která z laskavé ochoty zahrála u nás v neděli 6. dubna „Černý kříž v lese.“ Bylo nám velikým potěšením, že Jednota jilemnická tak horlivě pracuje a že i naší vísce poctila svoji návštěvou obětavě pěšky. Kus divadelní zamuloval se všem přítomným, kteří ze zvědavosti přišli se podívat na cizí herce. Jednotlivé úlohy byly bezvadně sehrány. Těšíme se na brzkou shledanou!

Lurdský spolek. Ve středu dne 2. dubna o 4. hod. odpo. odbyvala se výborová schůze za četné účasti pp. členů výboru, jakož i vdp. kons. rady Leop. Kolíska a faráře Kolence z Moravy. Po zahájení schůze Msgrem. Drem. M. Píchou, metropolit. kanovníkem a předsedou, který vřele uvítal účastníky, obzvláště vzácné hosty z Moravy, přečetl jednatele P. Rössler protokoly první výborové schůze, jakož i dvou schůzí užšího poutního komitétu, jež byly schvaleny. Po té uvedl jednatel důležité příčiny, pro kteréž bylo nutno spolkovou pouť, jež byla projektována od 25. srpna do 6. září přeložiti na 9.—22. srpna t. r. Čten a schválen nově vypracovaný cestovní program, jež zaslal jednatel technický vůdce p. Viktor Šl. z Koverů velkostatkář a majitel vinic z Peští, který již 28krát ctitel mariánské do Lurd byl přivedl. S radostí byla přijata potěšitelná zpráva, že pobyt v Lurdech o 1 den prodloužen, následkem čehož může se eventuálně podniknouti jednodenní výlet do San Sebastiana a do Biarrice, lázeňského to francouzského místa prvního řádu. Z pokladniční zprávy, kterou podal vdp. farář Kašpárek, Praha-II., jest zřejmo, že spolek, ačkoliv dosud v počátcích, finančně prosperuje dík obětavosti ctitelů mariánských a opravňuje k nejlepším nadějím pro budoucnost. Dosavadní činnost užšího poutního komitétu byla jednohlasně schválena a vy-

sloven upřímný dík Msgrovi Dru. Píchovi za obezřetné a obětavé vedení spolku, jemuž téměř každého dne přibývá nových členů. Bylo stanoveno, že poutníci mohou v následujících stanicích nastupovati: Praha—Benešov—Tábor—České Budějovice—Línce. Mimo to ventilovány byly důležité záležitosti, týkající se pouti do Lurd i spolku, při čemž rozvinula se živá debata. Přítomný vdp. kons. radad Leop. Kolísek, osvědčený aranžér z českých poutí do Lurd, slíbil, že pouť spolkovou ve svém časopisu „Růže Lurdská“, jež čká na 4000 odběratelů, vřele doporučí a že se se svými bratřimi pouti osobně účastní, což s velikou radostí vzato na vědomí. Doslovem vdp. předsedy Msgra. Píchy zřadila tato schůze o 7. hodině večerní skončena.

I. spolková pouť do Lurd (IV. česká) koná se ve dnech 9.—22. srpna t. r. se 4 a půldenním pobytem v Lurdech za osobní účasti protektora pouti J. M. nejd. strahovského opata Meth. Zavorala. V arcidiecési pražské jsou plakáty již na všechny důst. farní úřady prostřednictvím nejdůst. kníž. arcib. konsistoře rozeslány s prosbou o afigování těchto na dveřích chrámových. V ostatních diecésích stane se v nejbližších dnech. Poněvadž lhůta přihlašovací končí 31. květnem, žádají se všichni ti, kteří hodlají pod českým vedením do Lurd putovati, aby se co nejdříve přihlásili u pokladníka spolku Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. 20., který podrobné programy obratem zašle. V hradecké diecési možno se o programy hlásiti též u jednatele Jos. Rösslera, kaplana, Velký Ouhm u Solnice. Ceny jsou velice levné, uváží-li se, že poutní vlak vyjede již z Prahy a nikoliv teprve z Lince, jak jest to při německých poutech „sodálských“, které v Praze a na venkově fedruje Benešová-Machainová, obchodnice hudebními nástroji v Praze. Podmínky spolkové pouti jsou tak příznivé, že tato jediné česká pouť bude „lidovou“ v pravém slova smyslu a že není třeba jezdit s cizími výpravami, z nichž přečetní čeští poutníci nemají duchovního užítu. Připomíná se, že těm, kteří se dříve přihlásí, budou poskytnuty různé výhody. Zvučné jméno J. M. nejd. opata strahovského, jakož i bohaté zkušenosti vdp. bratří Kolísků a technického vůdce Šl. z Koverů jsou zárukou, že pouť setká se s žádoucím zdatem. Ku konci vznáší komitét na veledůst. duchovenstvo uctivý apel, aby tuto opravdu českou pouť ve svých farnostech laskavě podporovalo a s kazatelný věřícím doporučovalo. Komu není možno do Lurd jeti k nej aspoň duchovní pouť záležející v tom, že se v duchu připojí ke skutečným poutníkům a nějakým peněžitým dárkem přispěje k tomu účelu, aby mohl spolek vypraviti zdarma několik chudých nemocných na pouť do Lurd. Prvním, který lask. vzpomněl tohoto duchovního fondu, jest vřelý ctitel mariánský a adorátor vdp. Karel Kotrbelec, zasl. děkan v. v. v. Hradci Králové, jemuž poutní komitét srdečně vzdává dík. Vivant sequentes! Přispěvky k duch. fondu přijímá Ant. Kašpárek, pokladník a farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., jež také přijímá přihlášky nových členů.

Týlně n. Orl. Veřejná schůze, kterou uspořádaly křesť. soc. organizace zdejší, se vydařila. Zahájil ji dp. katecheta Kobza. Zvolený předseda p. Typtl udělil slovo red. V. Myslivci, který promluvil na thema „Politická, hospodářská a kulturní situace“. Probral příčiny rozpuštění prvního lidového parlamentu a kartelování stran. Stranu nár. dělnickou založil Kiofáč, bývalý redaktor „Nár. Listů“, který měl opatřiti mladočeské dělnictvo. Když pak viděl, že by mohl sám se státí vůdcem, odtrhl se a založil stranu nár. sociální. A tyto dvě strany se ve městech spojily proti kand. křesť. soc. Na venkově totéž provedli agrárníci a soc. demokraté. Zapomněli na rozpor programové — i na to, co napsal agrární tisk, že „dělník ze svého platu může žiti kavalírsky“, zapomněli, jak soc. dem. spílali agr. lichvářů s životními potřebami. „Dnes“, praví p. redaktor, „vinou posledních voleb nastala ve veřejném životě naprostá stagnace“. Příčinou dnešní chudoby jsou karteláři, kteří jako moderní rytíři loupeživí okrádají lid za bilého dne. Zmiňuje se o starobním pojištění, které jest téměř pohřbeno. Přechází na poměry ve Francii, kde mají vládu v rukou zednáři a socialisté a do dnes starobního pojištění dělnictvu se nedostalo. O česko-německých smířovačkách praví: „Kdyby se dodržovalo, že úřednictvo je k vůli lidu a ne opačně, pak by musel každý ovládati oba zemské jazyky“. Žádá zavedení všeobecného hlasovacího práva do zemského sněmu a systém dvou sněmoven. Zmiňuje se o daních, malém finančním plánu, daní z příjmu, a praví, aby stát přiměl židy k dodržování milostného léta, by každý žid musel se navrátit k tomu majetku, který měl při milostném létě posledním. Tím by se získalo dost, a nemusely by se uvalovati daně na malý lid. Promlouvá o příčinách války balkánské, příčinou její jest boj křesťanstva proti ukrutnosti turecké. Dovojuje, jak nesprávně jistě kruhy německé a rakouské si počínají. Vzpomíná velkého papeže Lva XIII. který vydal encykliku „Grande munus“, kde se přimlouvá o spojení církve východní s církví západní a praví: „Kdyby tenkrát česká intelligence dobře pochopila velký význam, který na základě idey cyrillo-methodějské měl spojití veškeré Slovanstvo, mohli jsme dnes na tom v ohledu národním býti lépe.“ Německý kancléř Bismarck dobře věděl, jaké nebezpečí hrozí z toho německví, proto se staral, aby vše toto znemožnil. Ba na Velehrad, kde se konaly porady, bylo posláno četnictvo, které tam hledalo neštovice, o nichž v celém okolí nikdo nevěděl. Red. V. Myslivec ukončil za bouřlivého souhlasu tuto svoji řeč. Ke slovu přihlásil se občan Rousek, kterému krátce a jadrně odpověděl pan redaktor, že s díky kvituje jeho slova, že chci

pracovati k hlouposti českého lidu tím, že budou nevěrci. Ke slovu se přihlásil soudr. Vařata, který urluvl nějakou zadržanou řeč, tak že mu bylo odpověděno v tom smyslu, totiž že za odpověď vůbec nestojí. Po té tuto schůzi p. předseda Typtl za povznesené nálady zakončil. Účastníků bylo přes 120. Navštívili nás Orlové z Třebechovic, za což jim bud' vzdán dík.

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní. Jmenován jest pan Dr. Can. Jos. Cibulka, vicerektor v Borromaeu, b. caeremonáfem a sekretáfem. Ustanoveni jsou pp.: Jan Klaschka, farář v Markoušovicích, za faráře do Velké Borovice, P. Oktavian Pražák, O. Sch. P., v Litomyšli, obdržel jurisdikci pro diecési Hradeckou, Frant. Herman, kaplan v Zábokí n. L. za proz. kaplana do Píelouče, Frant. Mikulecký, kaplan, za administratora arcidiekanství v Chručimí, Antonín Drašner, administrátor, za I. kaplana v Poděbradech, Josef Sedláček, administrátor v Nemyčevsi, za administrátora ve Valteřicích, Ed. Pohleisch, farář v Heřmanicích, za excurrento administrátora fary Vičkovické, Frant. Drábek, kaplan v Pertolticích, za kaplana do Golčova Jeníkova, František Svoboda, kaplan v Píelouči a Jan Medek, kaplan v Golčově Jeníkově obdrželi dovolenou k zotavení se. V Pánu zesnuli: Msgr. Frant. Schinied (V Vuln.), jubilar, papežský komoří, čestný kanovník, rytíř řádu Františka Josefa I., konsistorní rada, farář n. o. ve Zdonově, zemř. 12. února (naroz. 1831, vysv. 1854.) Antonín Kallna (V Vuln.), farář Morašický na odp. v Riegerding v Horních Rakousích, zemř. 12. března (nar. 1838, vysv. 1864), Fr. Koblishke (V Vuln.), farář Verneřovický na odp. v Pilnikově, zemř. 18. března 1913 (naroz. 1843, vysv. 1867.)

25leté jubileum kněžství z diecése královéhradecké oslavují letos vdp. J. Bečicka, farář v Radhošti, J. Brant, farář ve Žďirci, P. Dvořák, farář ve Skuhrově, J. Habal, farář v Hlinsku, Al. Hornek, farář v Příbyslavi, Dr. Jan N. Jindra, professor v Hradci Králové, P. Jirsa, katecheta v Žamberku, P. G. Kahler O.S.B. v Broumově, J. Karásek, farář v Kácově, P. F. Khunt O.S.B., farář v Machově, Jos. Kotyk, fundac. kaplan ve Vilnově, J. Kralíček, farář ve Voticích, J. Kučera, farář ve Vejvanovicích, F. Khun, farář ve Slatinách, V. Kysela, farář v Kratonohách, P. Laštovička, katecheta v Litomyšli, J. Marek, nadační kněz v Hoře Kutné, Al. Novák, farář v Křeseticích, J. Novák, katecheta v Uhl. Janovicích, J. Oliva, farář ve Svratce, J. Portman, farář ve Chlenech, V. Rosecký, farář v Zaloňově, Jos. Stejskal, farář ve Studnici, F. Světelský, farář v Bartošovicích, Jan Svoboda, katecheta v Lomnici n. P., J. Svoboda, farář ve Slivici, P. L. Wintera O.S.B., podpřevor v Broumově, P. Teska, farář v Kamenickách.

Schůze městské rady dne 7. dubna. Za dar K 50.— věnovaný ve prospěch zdejšího ústavu chudých k uctění památky zesnulé pí. Reginy Lacinové jejím přibuzenstvem, vzdají se díky. — Zpráva technické kanceláře stran doplnění projektu regulace Orlice vzhledem k námitkám pí. A. Korbelové vzata byla na vědomí. — Uděleno bylo povolení ku stavbě dvoupatrového domu p. J. Jihlavcovi, staviteli, v Jiřkově třídě na parc. č. 3 b v bloku V I. — Mezi chudé žáky a žákyne zdejších měšťanských škol rozdají se výtisky díla „Mikuláš Aleš mládeži.“ — Pp. manž. Fr. a Paule Šimonovým uděleno bylo povolení k obývání domku čp. 481 v Pospíšilově třídě. — Družstvu pro stavbu tělocvičny Sokola propůjčeno bylo měst. divadlo k uspořádání divadelního představení ve prospěch fondu ku postavení tělocvičny na den 27. dubna t. r. — Výroční účetní zpráva obecní zastavárny za rok 1912 postoupena byla měst. zastupitelstvu. — Okresní výbor se požádá, by při sestavení stavebního programu pro rozšíření okresní nemocnice pamatoval na zřízení školy ku praktickému a theoretickému výcviku ošetřovatelek nemocných. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 31. března t. r. běže se na vědomí.

Pan Měšček v Adalbertinu. Jednota katolických tovaryšů ukončila jistě uspokojivě zimní období spolkové zábavní činnosti zdařile provedenou Stroupežnického veselohrou „Pan Měšček, obchodník“. Jakkoliv bylo nutno urychlit z technických příčin provedení hry, bylo přece představení v jednotlivostech i v celku dobrým. Titulní roli podal výstižně pan Černý, k němuž řadila se pí. Kreclová bezvadným podáním druhé hlavní role pí. Bibiány. Eroticky založené charaktery Jindřicha, Konráda a Elišky sehráli šťastně p. Šulc, p. Soudil a sl. Pecoldová. Sl. Černá byla zajímavou koketní vdovicou a sl. Barešova roztomilou naivkou. Efektlní role velkoměstského světáka byla velmi šťastně umístěna v rukou p. Bauera, jakož i role bedrých měšťanů v rukou pp. Brabce a Valenty. Souhra dosti obtížné hry probíhala zcela lhladce, takže dosti čteně shromážděné obecenstvo pohavilo se náležitě. Naše ochotníky v tovaryšské jednotě viděli bychom rádi častěji na naší scéně, protože jim neschází porozumění pro dramatické umění.

Přednáška. Křesť. soc. spolek paní a dívek „Anežka“ pořádá tuto neděli (dne 13. t. m.) přednáškovou schůzi ve dvoraně Adalbertina o půl 3. hod. odpo. Přednášeti bude vdp. Dr. Josef Slabý na thema: „Vzpomínky z Palestiny.“ Poněvadž vdp. Dr. Slabý promluví o těch poutavých zjevech Východu, které osobně pozoroval, doufáme, že účastensví na přednášce bude velice hojné.

Divadlo v Adalbertově. Mariánská družina dívek v Hradci Králové pořádá v neděli dne 20. dubna 1913 divadelní představení „Srdce Královny nebes“. Hra od Viléma Pařížera. Osoby: Královna nebes (sl. Petříková), vévodkyně Edite (sl. Picková), kněžna (sl. Lehmanová), Violenta, dvorní dáma (sl. Pešoutová), Ida, dvorní dáma (sl. Nestelbergová), Hemmina, dvorní dáma (sl. Samková), Blanka, dvorní dáma (sl. Schifflerová), Dihmut (sl. Kozová), Vlasta (sl. Hloušková), Jitka, děvče (sl. Mázlová), dvě dvorní dámy vévodkyně (sl. Svobodová, sl. Nosková). — Děj nedaleko zámku vévodského a v něm, doba ve středověku. — V meziaktě hudba jamburášů Jednoty katol. tovaryšů. — Ceny míst: Křeslo 1. k. I. místo 80 hal., II. místo 50 hal., k stání 20 hal.

Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelstevním okrese Královéhradeckém konala řádnou valnou hromadu v sobotu dne 29. března v zasedací síni okres. zastupitelství v Hradci Králové. Ze zprávy jednatele, v níž vylíčena činnost komise v uplynulém roce, uvádíme: Po nahodilých akcích 1. roku Okresní komise hleděla si především opatřit seznam všech dětí v našem okrese, mimořádné podpory a zvláštní péče vyžadujících. Přičiněním učitelstva obecních i měšť. škol a za přispění c. k. okresní školní rady v Hradci Králové sebrán v rozeslaných dotaznících obsáhlý materiál bídě tělesné, mravní, hmotné i společenské, již zmírňovati a léčiti je úkolem okresní komise. V dotaznících označeno celkem 126 dětí. Po zjištění příslušných dat podjala se Okresní komise práce záchranné. 34 dětem udělena ihned peněžní podpora, 3 hoši umístěni v chlapecké výchovné královéhradecké a 1 umožněno léčení v sanatoriu v Luži. Okresní komise pomáhala i jiné, kdykoliv odůvodněná žádost jí podána a pracovala shodně s institucemi, jež mají v programu dobro mládeže. Byla ve styku s chlap. výchovnou královéhradeckou, v níž vychovává se značná část žáků z našeho okresu, a podporovala ji z vlastních prostředků v jejím úkolu. Udílela podpory učňovským besídkám, které pečují o dorost živnostenský. Aby čeleno bylo zlu, plynoucímu z poznání, že mnoho dětí osiřelých hyne mravně nedostatkem náležitě péče, poručnícké, přičinila se Okresní komise o jmenování poručníka z povolání, jímž ustanoven p. J. Petera, řídící učitel v. v., jehož dozoru svěřeno 10 sirotek. Okresní komise platí mu odměnu za práce s úkolem jeho spojené. Okresní komise pracovala o zařízení pomoci třídy pro zanedbanou mládež v Hradci Králové a aby otevření její uspíšila, uvolila se pro začátek platiti učitele. Že se záměr dosud neuskutečnil, je mimo moc komise. Podniknuta akce za zřízení studentského útluku pro přespolní, vlakem přijíždějící žactvo zdejších škol. Aby potlačeny byly zlobné následky špatné četby, již mládež namnoze z nedostatku lepších knih v době prázdnin se oddává, jednáno s místní i c. k. okresní školní radou o zřízení prázdninové knihovny v Hradci Králové. Okresní komise vstupuje ve třetí rok své činnosti. Úkoly, které jí v okrese našem čekají, jsou veliké, obtížné, vzhledem k poměrům, v nichž komise pracuje, ale jistě vznešené. Povázili se, že je v okrese tolik dětí, které příroda poslala do světa s nepatrnou jen výbavou tělesnou nebo duševní, že je tolik těch, které osiřevše, staly se zároveň pastorky všl lásky ve světě, i těch, které mají sice rodiče, ale pro nedostatečné vychování jsou vlastně také jen sirotkami, a pomyslíme-li, že pro tyto stokrát nešťastné má společnost lidská místo činu často jen bolestný povzdech, poznáme, kolik práce nedokončené, namnoze ještě nezapočaté zůstává. Okresní komise je přesvědčena, třeba že nezmůže celého úkolu, že podaří se jí mnohého, nešťastníka zachytiti před pádem, získati ho dobru a tak v zárodku potlačit to, z čeho časem vyrůstá břemeno a postrach nejedné obci. Je však třeba, aby veřejnost, obce, korporace, i jednotlivci hojněji pamatovali a přispívali na úkol komise. Pokladní zpráva, přednesená sl. odb. učitelkou A. Laufovou, uvádí: Celkový příjem 5420.02 K, výdání 2356.78 K; zbývá na hotovosti 3063.24 K.

Prosba o knihy. Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelstevním okrese královéhradeckém, majíc v úmyslu zřídit prázdninovou knihovnu pro mládež v Hradci Králové, prosí o udělení vhodných darů knižních, jichž k tomuto účelu bude užito.

Dramatické sdružení „Tyl“ v Hradci Král. Pohostinská hra dram. umělkyně paní Jarmily Urbánkové, býv. člena společnosti východočeské, v neděli 13. dubna 1913 v úchvatně působivé hře „Smír Tantalův“. Drama o 4 jednáních. (Trilogie „Hippodamie“ část II.) Napsal Jar. Vrchlický. Regisseur K. Paul. Nové dekorace dle interieurů Národního divadla v Praze. Obleky z půjčovny p. B. Mrkvičky v Hradci Králové. Začátek o půl 8. hod. večer. Konec o 10. hod. večer. — Ceny míst: Lež 8 K, křeslo a sedadlo 2 K, sedadlo I. tř. 1.60 K, sedadlo II. tř. 1.10 K, sedadlo na galerii 80 hal. Místa k stání: Parket 70 hal., parter 50 hal., galerie 30 hal., studentský, dělnický a vojenský lístek do parketu 60 hal., do parteru 40 hal. Předprodej lístků lask. převzal knihkupectví p. Tolmana.

Okresní jednota řemesl. a živnost. společenstev v Hradci Králové konala dne 6. t. m. v Sokolovně výborovou schůzi, v níž projednáno: K dotazu c. k. okresního hejtmanství, mají-li býti výrobci lihových nápojů atd. zařazení v jedno odborové společenstvo se sídlem v Pardubicích, odpoví se záporně a navrhuje se, aby se utvořila společenstva dvě, jedno se sídlem v Hradci Králové druhé v Pardubicích. Usneseno pořádati v Hradci Králové veřejnou schůzi živnostnictva z celého okresu za spoluúčasti pp. poslanců s programem: „Jakým způsobem čeliti nynější nezaměstnanosti živnostnictva a stálému zvyšování daní“, požádati okres. ně-

které obce a p. poslance Srdínku, jako zástupce zdejšího okresu, by zahájili akci ku zmírnění nouze v živnostenském stavu. Vzato na vědomí, že společenstvo kovářů a podkovářů v Hradci Králové přistoupilo za člena okresní jednoty. Společenstvu krejčů, obuvníků atd. v Nov. Městě n. Met. podány některé informace. C. ministerstvu financí zašle se následující petice: Následkem stále hroživé mezinárodní situace ocitá se živnostnictvo a živnostenské dělnictvo v naprosté nezaměstnanosti a tím v kruté bídě. Veškeré průmyslové podniky nalézají se dnes v nejpříznivější lince době v úplné stagnaci a neblahý vliv této tísně dopadá nejkřutěji na stav živnostenský. Vedle naprosté nezaměstnanosti, vedle abnormálně obmezeného úvěru a stávající nebyvalé dráhoty životních denních potřeb jsou však daně neustále zvyšovány bez ohledu na bídu lidu. — Při naprostém nedostatku peněz vymáhá se daň krajně příkrým způsobem, tak že živnostenské a obchodní závody, pokud se s napjetím veškerých sil do dnešního dne udržely, jsou při své insolventnosti vydávány bezohledné exekuci samými orgány státními. Povolána na ochranu existencí zájmů živností, dovozuje si v hluboké úctě podepsaná okresní jednota živnost. společenstev pro správní okres Hradec Král. zdvořile žádati: Vys. c. k. ministerstvo, račiž samo poplatnictvu poskytnouti nejnutnější pomoc proti nevyhnutelné jinak hospodářské zkáze: odpisem daně výdělkové a osobní daně z příjmů, snížením veškerých daní na míru nejmenší, povolením splácení daní ve lhůtách, uvolněním na trhu peněžním a snížením úrokové míry, prováděním veřejných nutných staveb a regulačních prací. Poněvadž živnostnictvo pro všechny časy a dosud kritické doby žádných úlev nežádalo a veškeré břímě trpělivě neslo, předpokládáme, že c. a k. vláda tento požadavek uzná a ohrožený stav živnostenský padnouti nenechá.

Krematorium. V Ratiboru pokrokový člověk dává návrh na zbudování krematoria v Hradci Králové a slibuje si, že by se podnik tento obci vyplatil množstvím pohřbů z Moravy a z české části Čech. Bude-li podnik tak výnosným jako lyceum, jež pokrokáři založili a hodili obci na krk, nebudou se moci poplatníci hradečtí ani z růžové nálady probrati. Na lyceum doplácně ročně 30.000 K a není ani nejmenší naděje, že se tento obrovský náklad v dohledné budoucnosti zmenší. A co z tohoto obrovského nákladu má město samo a co dívky nemajetných rodin? Nyní zase pro bohaté vrstvy má se stavěti na obecní útraty luxusní pohřbívání ohněm. Pochybujeme, že si obecní poplatníci dají líbiti stále vyhazování peněz na libůstky zámožných vrstev, z nichž nezámožní příslušníci nemají ani nejmenšího prospěchu. Totéž platí také o projektované nové tělocvičně, o níž se prohlašuje, že prý podporuje tělesný vývoj školní mládeže a dorostu. Nebude se přitom o významu tělocviku na tělesné zdraví, ale kdybychom měli porovnávat to stálé papouškování zdůrazňování jednostranného tělesného výcviku se skutečností, dospěli bychom zrovna v městě našem k ubohým výsledkům. Chce-li si nějaké výdělečné družstvo poříditi spalovací pec na mrtvol y v naději na zisk, nesmí se mu brániti, zrovna jako nikdo nebránil zbohatlému družstvu na pálení písčivých cihel na Slezském Předměstí. A chce-li si Sokol vystavěti novou tělocvičnu nesmí mu v tom nikdo brániti, ale obci po podniku takového jednotlivého spolku nic není. Při netajeném záští sokolského nynějšího hnutí proti křesťanskému světovému názoru vůbec a proti náboženství katolickému zvláště, nesmí obec česká spolupůsobiti na otravě mládeže voľnomyslenkářskými, portugalským jedem, mýřb jest povinností chrániti mládež před tápavou negací. Zkušenost učí, že kdo cvičí jen tělesné svaly a zanedbává pěstiti ducha pravdou náboženskou, zakrní duševně i při ocelových svalech. A takový Sokol aneb Sokolka nemohou býti přece ideálem naší mládeže. Tolik jsme chtěli jen připomenouti při pokrokářích projektovaných podnicích, z nichž má vzniknouti pro obec nový pramen obecních „příjmů“. Kde je skoro 7 milionů dluhů s ročním úrokem 256.000 kor., le nových příjmů takové zapotřebí!

Koncerty České Filharmonie v Hradci Králové dne 14. t. m. v pondělí a 15. v úterý v městském divadle, o něž jeví se značný zájem, budou zajisté jedním z vrcholů naší koncertní sezony. Při prvním abonementním koncertě jest na programu cyklus Dvořákových básní symphonických: Vodník, Polednice, Zlatý Kolovrat, Holoubek, Píseň bohatýrská. Při druhém koncertě mimo abonement bude proveden Smetanův Valdštejnský tábor. Dvořáková symphonie V přírodě, Sukova Praha a Beethovenova symphonie č. 5 C-moll (Symphonic osudu).

Přírodovědecký klub pro severovýchodní Čechy koná v neděli dne 13. t. m. exkursi do Mátefova k shlédnutí zajímavých útvarů limburgiho (magnetového čediče). Odjezd vlakem ráno v 7 hod. 35 min. Z Pardubic do Mátefova pěšky. Účastníkům, jimž chůze dělá obtíže, možno užiti autobusu na Heřmanův Městec a jeti do Třebosic nebo Duban, odkud do Mátefova 15 min. Odjezd autobusu v 10 hod. 10 min., zpět do Pardubic 11 hod. 46 min. Výklad ochotně podá majitel lomů p. Štěpánek. — Odpoledne koná se exkurse do Bohdanče za účelem pozorování vodního ptactva na okolních rybnících. Odjezd autobusem ve 2 hod. (v Bohdanči 2 hod. 41 min.), zpět buď pěšky do Stéblové nebo autobusem do Pardubic (v 6 hod. 40 min., v Pardubicích v 7 hod. 26 min.) Do Hradce Králové v Pardubicích večerním vlakem v 8 hod. 30 min. Hosté vítáni. Pro případ nepříznivého počasí odloží se exkurse na příští neděli. Oznámení bylo by v knihkupectví p. Piši.

Rakouská společnost pro potírání obtíží z kouře a

prachu, jež v době svého sedmiletého trvání ve své působnosti mnoho záslužného, hlavně ve Vídni a okolí vykonala, hodlá tuto činnost ve větším měřítku než dosud rozšířiti také na všechny správní obvody. Společnost sestává ze dvou odborných skupin, z nichž jedna zabývá se potíráním kouře, druhá potíráním prachu. První skupina učinila si úkolem, domáhati se vědecky racionálním využitím paliva ze stanoviska hygieny žádoucí bezdýmnosti průmyslových topenišť. Odborná skupina tato působí také jako poradní místo pro záležitosti týkající se topení, hlavně jde-li o obtížné otázky ohledně zamezení nebo odstranění závažného obtěžování kouřem. Druhá skupina vyšetřuje silniční materiál, zkoumá prostředky doporučené a užívané k docílení bezprašných cest, jakož i zjišťuje jejich lučební a fyzikální vliv na povrch cesty. Členové společnosti mohou těchto zařízení se značnou slevou z platných poplatků použiti. Společnost zabývá se také zkoumáním prostředků prach vřících, zkoušením projektů a přístrojů k čištění cest, ku shromáždění a odvážení smetí. Podporuje stavby moderních povrchů silničních, zjišťuje a odstraňuje závady při topeništích a uděluje rady a vysvětlivky ve všech těchto oborech. C. k. okresní hejtmanství v Hradci Králové upozorňuje interessované kruhy, hlavně obecní zastupitelstva, lázeňská místa, letní sídla a pod. na záslužnou činnost této společnosti. Dotazy, pokud se týče přihlášky za členy buďte přímo zasílány společnosti (Videň, IX.-2, Severingasse 9), jež dle přání dodá také stanovy a krátký přehled dosavadní činnosti.

Sdružení akvaristů bude míti prvou schůzku ve čtvrtek 17. t. m. v 8 hodin večer u Hyršlů. Na programu jest přednáška prof. Boh. Markalouse „Zřízení a ošetřování akvaria“, jež bude provázena demonstracemi, ukázkou zřízení menšího akvaria, vedle toho budou ukázány různé pomůcky akvaristické. Sekce akvaristů navázala styky se zdejším klubem rybářským a učiněno opatření, aby nejnutnější potřeby akvaristické bylo možno v Hradci Králové si zaopatřiti. Sdružení akvaristů jest volné, nezavazující k žádným příspěvkům členským a ustavilo se za účelem propagace myšlenky akvaristické, pro snadnější, výhodnější a lacinější společný nákup. Sekce bude nápomocna při zřizování akvarii jak soukromých, tak školských, bude konati exkurse a míti pravidelné schůzky. Ve čtvrtek u Hyršlů budou vřele vítáni všichni, kdož s myšlenkou sympatisují.

Lidumilným duším. Dne 30. března ve Lhotě pod Strání u Stěbře vyhořelo stavení, které měl pronajato chudý dělník p. Josef Patočka. Dělníkovi shořel všechen skrovný, nejnutnější majetek, takže setva sám s manželkou a třemi dítkami holý život zachránili. Jelikož tento chudák vyhořel nyní již po druhé, prosí se soucitné duše o laskavé udělení jakékoliv podpory. Možno zaslati přímo na adresu: Josef Patočka, dělník v Novém Hradci Králové č. 321, anebo na administraci t. l.

Zmařený mladý život. V noci ze dne 8. na 9. t. m. střelil se ranou z revolveru do spánku 19letý truhlářský pomocník Václav Pavel blíže Pospíšilovy třídy na rozcestí k Pouchovu (o 2. hod. s půlnoci). Byl po výstřelu okamžitě mrtev. Mladík se líčil jako spofádaný. Byl delší čas bez zaměstnání, což jej velice bolelo. Těžkomyslnost stoupala, když v domácnosti slyšel ještě výtky, ačkoli si místo hledal. Škoda mladého života! Kdyby se byl chudák poradil s lidmi zkušenými a lidumilnými, setva by bylo došlo k nerozváznému činu. Všichni, kdož ho znali, litují jeho osudu.

Kostelec n. Orli. Od 16. do 26. března konali u nás misii vsdpp. J. Stryhal T. J. a Fr. Valach T. J. Slovy mírnými a laskavými promlouvali denně v misijních přednáškách. Přesvědčivě znovu a znovu vysvětlovali krásu vznešené pravdy Kristovy. Přispěli tak ku prohloubení náboženského vědomí u mnohých. Leckdo snad vlivem náboženské lhostejnosti (a nedokonalé znalosti pravd sv. náboženství choval v duši své vůči některým pravdám předsudky. Jasným výkladem pravd a přesvědčivým tonem vsdpp. řečníků jistě u těch, kteří byli dobré vůle, předsudky odstraněny. Vsd. pánům jich námahu Bůh zaplatí! Zájem o misii stále se stupňoval a při mnohých kázáních prostorný náš chrám do posledního vyplněn místem. Bůh požehnal práci pánů misijnářů. Vždyť 4.600 katolíků přistoupilo ku sv. zpovědi a 6.780 ke stolu Páně. Uchvatné byly okamžiky zvláště o svátcích velikonočních, kdy ku společnému sv. přijímání přistupovalo najednou až 850 katolíků. Při no triumfálním byl průvod s Nejsv. Svátostí Oltární o Vzkříšení a průvod s křížem misijnářním. Průvodu s křížem účastnilo se okolní vld. kněžstvo a obrovský počet katolíků, kteří tak ukázali, že váží si kříže, znamení své víry. Mnozí, ač různých odstínů politických, ukázali, že přes všechno štvaní, matení pojmů a pomlouvání dovedou činiti rozdíl mezi náboženstvím a politikou. Titěz veřejnou účastí dokázali, že váží si svého náboženství katolického a že chtějí plniti povinnosti, jež víra jejich jim ukládá. Účastníci sv. misie překvapení byli překrásnou výzdobou květinovou, již každoročně dobrotitivě poskytuje k Božímu hrobu a na hlavní oltář p. Jana Seykorová ze svých bohatých sklenků. Na tuto dobu vzácné a nádhernými barvami zářící květiny umělecky vkusně sestaveny byly odbornou rukou pana Carvana. Za laskavost a péči slovně dárkyni i panu zahradníkovi budiž vzdán srdečný dík.

Chrudim. Katolická organizace v Chrudimi se ustanoví co nejdříve a nemusí míti o to zbytečně starosti dopisovatel Osv. Liču- se svými hloupými nápady. Že by těch podaných skvrn- na národě Husa a Komen- ského bylo málo, silně pochybujeme, ale že je dosti skvrn v české žurnalistice, zejména pokrokové o tom docela jsme přesvědčeni. Stejně jsme přesvědčeni, že

jest holou nemožností, aby pisatel dotyčné lokálky a comp. Husa a Komenského následovali a jejich radami se řídili. Nepřesvědčuje nás o tom ani nábož. čtení ani chování. A bezcharakternost jest, hlásil-li se k Husovi někdo, kdo popírá a z kořene vyvrací všechny stěžejné body životního programu Husova. Tituly katolických akademiků, jež redakce »O. L.« do lokálky připsala, jistě odsoudí každý slušný člověk, ať náležel kterékoli straně. Co se týče té choroby daševní, zdá se nám dle spisovatelské činnosti dopisovatele, že by spíše on měl se zavčas poradit s prof. Heverochem, jinak je nebezpečí, že náhaza rozšíří se na celé družstvo a pak nevíme, co si s touto nadějí realisti Chrudim počne! Za ustanou srdečně děkujeme a jenom tolik konstatujeme, že ze S. A. Chr. jsme vyloučení nebyli, jakož i ze Sokola, ale sami jsme vystoupili. Co pak se týče »společnosti několika bigotních lidí večerního korsa«, myslíme, že nebylo by nám radno vystupovati před slušnou veřejností ve společnosti pana dopisovatele a jeho věrných. Je opravdu zajímavé, kdo všechno do ní patří. Myslíme, že onomu pisateli toto úplně postačí, neboť nemáme s takovým člověkem »osvětového« kalibru, zejména ne s takovým, který se neodvažuje pod svůj duševní plod podepsati, další polemiky vésti. — Napadení.

Chrudim. S vroucím děkem kvítujeme další dary na stavbu katolického spolkového domu a prosíme snažně, by se na nás pamatovalo sebe menším dárkem, jenž pro nás znamená mnoho. Víme, že vč. duchovenstvo je sbírkami takřka zaplavováno a neobtěžovali bychom, kdyby toho nebyla naprosto nutná potřeba. V pravém slova smyslu zápasíme a nebudeme-li mít vlastního krovu, musili bychom padnouti. Dary zaslali následující vys. důst. a velectění pánové: 150 K Fr. Till, farář v Severní Americe. 10 K Dr. Jos. Mrštík, probošt v Poděbradech, Dr. L. Klouček, farář v Sev. Americe. 5 K A. Thuma, učitel c. k. kraj. věznice v Chrudimě. 4 K F. Matouš, farář v Bustrci. 3 K A. Sýsel, jub. děkan v. v. ve Slatiňanech. Po 2 K: A. Keppert, farář v Tuchlovicích, P. Pilný, c. k. školní rada v Plzni, J. Mejsnar, far. v Klecanech, A. Mrkvíčka, farář ve Slatiňanech, J. Moldan, farář v Chrčíně, A. Klenka, děkan v Zásnuvce, K. Toman, farář v Hloubětíně, T. Wachtl, farář v Jiranech, K. Adam, farář v Moravanech, P. Sychra, farář v Jablonném n. Orli, A. Zajček, farář v Újezdě p. Kladnem, V. Bartoš, kaplan v Žumberku, J. Trejbal, koop. v Heřmaně, Nejmenovaný z Křečhoře. — Po 1 K: A. Kašpárek, děkan v Českém Brodě, F. Vacek, far. v Pravoníně, B. Beneš, katecheta v Bělohradě, L. Sokol, kaplan v Dol. Kralovicích, C. Höschl, zám. kaplan ve Vosečanech, J. Pittner, farář v Kozmickách, O. Švec, kaplan v Počepicích, J. Kohel, kaplan v Choceň, P. Černý, farář v Trnově, K. Patočka, farář ve Stochově, P. Štědrý, farář v Slavětíně, V. Dvořák, farář v Sádku, Fr. Vachata, farář v Hudčicích, P. J. Petržílka ve Mšeci, P. Štíbor, far. v Liboci, V. Hodač, kapl. v Rokycanech, J. Horák, farář v Dřevčicích, V. Kára, benef. v Brandyse n. Lab., V. Reissner, far. v Čelakovicích, V. Sokol, far. v Čenkovicích, J. Chalupský, far. v Senomatech, J. Vondráček, katech. v Plzni, L. Šaler, katech. v Berouně, P. Hodura, gymn. katech. v Něm. Brodě, J. Černý, farář v Lišnici, J. Karel, farář v. v. v. Jenšovicích u Mělníka, J. Tichovský, bisk. vik. v Bratronicích, T. Sedláček, far. v Liblíně, J. Pavelka, kaplan v Chlebič, P. Prantner, katech. v Roudnici, J. Elitzer, far. v Ranně, J. Drkos, kaplan v Libici u Chot., J. Vážný, duch. správce v Dobřanech, Fr. Souhrada, far. ve Všeradicích, J. Cvejn, far. v Klukách, J. Hudek, katech. v Šárce, 1.06 K R. Pešina, děkan v Neveklově. — Po 50 hal.: J. Ptáček, farář v Přerově n. Lab., A. Šorm, kapl. v Kyšperku, J. Pecánek, far. ve Středoklukách, F. Kramata, kapl. v Lužci n. Vlt. — Všele »Zaplat' Bůh« vzdává jménem sdrúžených katol. spolků a organizací J. Zelinka, katecheta, t. č. předseda.

Zasláno z Chrudimě. Po dvakrátě mne napadl nezrůmý dopisovatel O. L. způsobem nedůstojným inteligenta. Myslí si, že mne vyprovokuje k nějaké polemice, ale s lidmi, kteří se za svůj duševní plod stydí a nepodepíší se, nemám polemizovati. Jen konstatuji před chrudimskou veřejností, že ze Spolku akademiků chrudimských vyloučen jsem nebyl, ale sám jsem vystoupil, což mi laskavě dokáže výbor spolku. Pokud se týká návštěvy programového večírku spolkového, myslím, že nemusím se chodit dovolovat do chrudimské redakce »O. L.«, kam mohu jít a kam ne. Kdybych kolleky zván nebyl, jistě bych se nesúčastnil. Tím jsem domluvil a na další výpady vůbec nereaguji, dokud se pokrokový dopisovatel nepodepíše, abych si mohl ostatní dojednati s ním osobně a chrudimské čtenářstvo bylo ušetřeno podobných ubohých zpráv. — JUST. Jos. May.

Hořice. (Pokračování). Na stavbu spolkového domu v Hořicích další dary věnovali: vdop.: 10 K Bohumír Tomíček, farář v Petrovicích u Nechanic. 5 korun: Antonín Vik, farář v Chodovicích, Josef Šmejkal, farář v Babicích, Thdr. Jan Soukup, kapitulní děkan v Hradci Král., Frant. Dittrich, děkan v. v. v. Nymburce, Alois Kavan, farář v Rokytnici, p. Ant. Cihlář, kameník ve Vsetíně (Morava). 3 K: Antonín Nývlt, farář v Číněvsi, Frt. Škarda, kooperator na Kr. Vinohradech, Josef Londžin, professor v Těšíně. 2 K: Šimon Bejvl, arcikněz ve Vinohr., Thdr. Frt. Kryštof, probošt v Praze III., Emilian Balcar, farář v Cholticích, Frt. Rybyšár, kněz v. v. v. Seči, Jos. Drbohlav, kaplan v Opatovicích n. L., Karel Vlmr, bisk. vikář v Čestíně, Mat. Jičínský, farář ve Všestarech, Ludvík Hora, farář v Dašicích, Ant. Holub, farář v. v. v. Novém Hradci Králové, Josef Musil, děkan v Náchodě, Václav Břeský,

farář v Probluzi, Frt. Drábek, kaplan v Pertolticích, Aug. Michálek, kaplan v Choceň, Josef Pecháček, kaplan v Solnici, Jan Kuhn, em. bisk. vikář v Železnici, Jan Tichý, děkan ve Velš, Václav Jelínek, farář v Hořiměvsi, Josef Kovář, farář ve Vlčicích. 1 K: Frt. Šíp, kaplan v Přepychách, V. Uhlíř, bisk. vikář v Přepychách, Josef Melichar, farář ve Vraclavi, Ferd. Jedlička, farář v Dittersbachu, Jan Řeb, kaplan v Libčanech, Jan Karel, pens. farář v Jenšovicích, Frant. Kuhn, farář ve Slatinách, Jan Vlk, zám. kaplan ve Smilčicích, J. Řihánek, rektor bisk. semináře v Praze-I., Jaroslav Pust, farář u sv. Haštala v Praze, Alois Sigl, kaplan v Roztokách, Jos. Portman, farář ve Chlenech, Stanislav Červ, farář v Nových Dvorech, Václav Vitek, katecheta na Kr. Vinohradech, Tom. Coufal, farář v Zábofi n. L., Frt. Prudíř, kaplan v Červeném Kostelci, Klášter Voršilek v Praze. 50 h: Jos. Pavlišta, kaplan v Kopidlíně, Vinc. Macek, kaplan v Radimi, Josef Kašpar, farář v Rosicích, Josef Mašina, katecheta v Kutné Hoře, Josef Dyrhoň, farář v Slabčích u Rakovníka, Frant. Volf, farář ve Lhotě Kostelní, Fr. Schmidt, děkan v Divišově, Fr. Čihař, farář v Mnichovicích. Slechetným dárcům všele tímto děkujeme. O dary nových příznivců prosí katolíci hořičtí.

Za zesnulým Josefem Kepplem z Ústí n. Orli. Zase zmizela jedna z typických postav Ústeckých — pohřben na městském hřbitově v neděli dne 6. dubna p. Josef Keppl, bývalý tkalcovský mistr zdejší. V pondělí 31. března odejel se synem svým Karlem do Hradce Králové k operaci a v pátek na to vydechl již slechetnou svou duši. — Život jeho je malířským obrázkem zanikání, opětového vžívání a živoření domácích řemesel textilních v Ústí n. Orli. ve druhé polovici minulého století. Měli tehdy své dobré jméno ústečtí soukeníci a založili hezký počet sošldných rodin, jež ne sice v přepychu, přece však dobře v staročeské poctivosti si žily při svém řemesle. Než vlivem nezdolné konkurence velkovýroby a jiných menších složek podřadných upadalo soukenictví více a více a na troskách staré slávy jeho rozkvetlo domácí tkalcovství bavlněných a přezných látek. A obstojně se vedlo býv. soukeníkům i v nových poměrech, mistři dělali statečně »do Brna« a činili se, jak mohli. Než záhy uhnaly i je až do vysílení textilní továrny a zatlačily staré tkalcovské mistry od domácích stavů jejich — »do fabriky.« Tak mnohý, který prostě a slušně jako samostatný mistr si mohl žít při několika svých stavech, v počátcích tohoto století ocitl se v řadách těch, již na znamenitý tvárný přišly vstávali z lože, chápal se práce, požívali krátkého odpočinku. A dnes v Ústí z celého počtu soukenických rodin zbyla snad jen rodina Kadmanova a samostatní mistři tkalcovství už jsou také v Ústí vzácností. — I zesnulý pan Keppl šel touto trnitou cestou řemeslnického života. Jako soukenický tovaryš se oženil, ale brzy ušel za tkalcovský stav a stejným pochodem nastoupil z něho — »do fabriky.« Než nezlomen zůstal ve své životní energii a v obětavé lásce k rodině. — V letech osmdesátých a následujících, kdy každé soboty docházel na trh do Litomyšle, stal se brzy »tatíkem« všech ústeckých studentů, jimž ochotně a rád obstarával spojení s rodiči a býval jejich zásobovacím orgánem, v sobotu ráno dychtivě očekávaným. Pro tento styk stal se všeobecně známým ve studentském světě litomyšlském, zvláště když i své tři hochy jednoho po druhém na gymnasium litomyšlské »na zkušenou« poslal. I po letech hlásili se — k veliké jeho radosti i pyše — akademici litomyšlského gymnasia srdečně k »panu Kepplovi« zvláště v sobotu, kdy na Dolní Podšíni trpělivě čekal celé dopoledne, někdy za deště a sněhu, u svých pálek kanafasů a plátén kolem pilfe rozložených, přihlásil-li se někdo »koupěchtivý.« A za svými hochy musel v sobotu děj se co děj! Kdepak aby byl jeho student bez obligátní buchy v sobotu! Jak idylické byly to cesty zpáteční, na nichž jsme ho doprovázeli až do Němčic »k Pichom«, kolikrát na »Vedralce« ve Sloupnici jsme se zastavili k sousedskému pohovoru na cestě na svátky a na prázdniny! — Sedm dětí vyvedl ze svého hnízda rodinného a postaral se, aby v životě se uplatnily, každý dle vloh svých. Až mu to chudákovi za zlé měli a zle vyčítali, že dělá z hochů »pány«. Nedbal nepřítel a závist, a čeho jiní užívali, on ochotně si odepřel pro blaho svých dětí. Poslední léta svá žil už »s maminkou« v klidu a odpočinku, kterého každý té ustarané, dobré hlavě ze srdce přál. — V tom odešel tak nenadále! Pozůstatky jeho tělesné převezeny z Kr. Hradce do Ústí, kde v neděli odpoledne pohřbeny za účasti 20 kněží, katolických spolků ústeckých a česko-třebovských a nespočetného obecnstva všech stavů. Ti všichni účastí svou krásnou poctu dojemnou vzdali dobrotě a starostlivosti prostého tatíka. — K.

Býšť. Dne 6. t. m. zemřel zaslužilý a vážený kmet p. František Šťastný v požehnaném věku 88 let. Tento snaživý rolník, býval c. k. poštmistrem, obecním i okresním starostou, dlouholetým členem c. k. okresní školní rady, předsedou Hospodářské záložny v Holicích, členem mnoha hospodářských spolků atd. Zaslouhy jeho

veliké péče jsou velice značné a těšily se též vděčným uznáním všech těch, kteří jej dobře znali. Zesnulý též až do své smrti byl upřímným katolíkem, své pevné přesvědčení náboženské veřejně osvědčoval. Pochován byl dne 9. t. m. v rodinné hrobce. Odpověď v pokoji.

Upřesnění z domovovací pracovní pardubické. Jen zřídka kdy podaří se káráncům, kterým znechutí se pobyt v pochmurných zdech pracovní, utéci (obyčejně jen na krátkou dobu) ven na svobodu. Při všestranné opatrnosti strážců a bezpečném i ochranném opatření zmocní se taková neblahá myšlenka některého kárance jen z té neuhastitelné touhy po svobodě, kteráž nezná překážek ani v železných dveřích, vysokých plotech, ani v strážci, opatřeném těžkým revolverem, ani v citelných následcích takové krkolomné odvahy. A přece občas vyskytne se takový případ. Tak minulé dny uhlavili se dva chovanci pardubické pracovní na společném útěku při vzájemné podpoře, bez které by odvažný útěk se asi nezdařil. Když večer po 8. hodině všichni internovaní soudruzi odebrali se na lůžka a elektrická světla pohasla, vykradli se směli na temnou chodbu, kdež pomocí pákličky otevřeli dveře, vedoucí na půdu tříposchoďové budovy. Vykýpem dostali se na střechu, po které jako kočky plížili se k tyči hromosvodu, vedoucí do hlubiny té chvilce opuštěného dvora. Při velkém nebezpečí každé chvilce sřítí se se závratné výše dolů, dostali se šťastně oba odvážlivci k železné tyči, po které sunuli se zvolna až k okraj střechy, kdež při záhybu hromosvodu se střechy na zeď budovy nastalo největší nebezpečí, kteréž však kočičí odvahou uprchlíků pomocí jakéhosi provazu přímo bravurně překonala. Nyní spouštěli se oba pozvoľna dolů s největší opatrností, aby nezbudili šumotem svého saltomortale obcházejícího strážce. I to se jim podařilo. Konečně byli oba na pevné půdě ve dvoře. Všude ticho jako v hrobě — jen na blízku trčela proti nim několik metrů vysoká zeď, která dělila je ještě od »zlaté« svobody. Ale plán, jak překonat tuto překážku, byl v hlavách káranekých akrobatů dávno již před tím vypracován. Vedle vysoké zdi stojí tu menší zdíčka, tam tedy nutno se nejdřív dostat a potom to půjde výše. Ten větší přítiskne se rychle ke zdi, ten menší vyhoupe se mu střelbitě na ramena a mžikem stojí na zdi a sklání se, aby silnými svými rukama vysadil za sebou svého druhu. Leč — jaký to malér! V tom se blíží stráž. Na zdi stojící druh, vida svrchované nebezpečí, poměchává svého kamaráda osudu a sám vyhoupe na druhou zeď — nežli se stráž vzpomene, vrhne se s vysoké zdi skokem do tmavé zahrady a peláš k poslední překážce, k tyčkovému plotu v zahradě. Tam už to jde snadno. Ani několik ran, vypálených z revolveru sběhnuvších se dozorců za prchalým, nemůže zastavit divoký útěk žizlného po svobodě. Je pryč, marné hledání. Jen kde kdo diví se tak nebezpečné odvaze. Jak dlouho bude se asi těšiti té křýžené svobodě, pro kterou nasadil život? Dlouho to asi trvatí nebude a pak přijde návrat s hroznými následky. Jeho soudruh, který byl ve dvoře lapa, bude děkovati osudu, že to odbyl jen několikadenním ovšem tuhým vězením.

Do Pardubic a okolí! K novinářským zprávám z Pardubic v »Obnově« a »Katol. Listech« a jim blízkých prohlášení, že jsem nikdy vůbec žádných zpráv z Pardubic do žádných novin nepsal, nepíši, jich neschvaluji a žádám veřejně pisatele, aby své zprávy z Pardubic ve zmíněných listech podepisovali, začať mu veřejnost i dp. katecheta Vosáhlo co hrůzovi, veřejně hlásícimu se k svému mínění, vědecké budou. — Josef Novotný, kaplan v Pardubicích.

Redakční poznámky k prohlášení dp. Novotného. Také sdrúžené spolky katolické zaslaly nám výzvu, aby se pan dopisovatel přihlásil a dokládaj: »Katolických spolků v Pardubicích jest daleko rušiti klid, brzdití pokrok města čimkoliv, nýbrž naopak hlavním cílem jest sloučiti na základě myšlenky katolické všechny pracovníky a stejně smýšlející k dobru společnému i jednotlivcům v městě i okolí.« — Ačkoli prohlášení dp. Novotného bylo uveřejněno již v nedělní »Nár. Politice«, přece »Neodv. Listy« v posledním čísle činí dále zlomyslné útoky na tohoto kněze, nazývali jej dopisovatelem do našeho listu, ačkoli jeho prohlášení jest tolik jasné. Ani nejmenšího důkazu nemáže tento mladocheský list pro své tvrzení podat. Rozumní lidé ostatně nahlednou bez dlouhého poučování, že »Obnova« není duchovní správa pardubická a naopak. Také jest naším přesvědčením, že jenom zámýslná zloba mohla ze zpráv našich pp. dopisovatelů uměle připravovati zbraně proti dp. Novotnému. Své dopisovatele známe. A jestliže z děkanského úřadu se nám neposílá ani řádka, musí nám býti dovoleno uveřejniti hlasy jiné. Který katolík s něčím nesouhlasí, má u nás také rubriku otevřenou pro věcné opravy. Nepřijde-li žádná věcná replika, »Obnova« za to nemáže.

Rozov n. Doubr. Jistý pisatel »Východočeského Obzoru« (ze dne 27. března 1913, čis. 13., roč. 9.), který o sobě myslí, že jest inteligentem a pokrokovým člověkem, neurvalým způsobem, jehož by se nedopustil ani syn Afriky, uráží kněžstvo, a každého, kdo ke katolictví se hlásí, neboť svými výroky dotýká se i náboženství samého (jak ze zabaveného čísla bylo viděti). Ohlas jeho jednání našel sympatií u některého pokrokovce, který v soukromé rozmluvě dal i slovům svým průchod. Směšno jest, že několik lidí chce se tak roztahovati. Sdrúžené katolické spolky neochvějně stojí za svými duchovními pastýři a nedopustí, aby jim a náboženství přikopli bylo činěno. Samy v té věci nečiní nápotatím ničeho, neboť doufají, že až úřady vaše jednání poznají, samy vás odkáží do mezí civilisace. Pak přijde řada i

Záložna v Hradci Králové.
— Jasná úměrnost k 100. —
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

25 K odměny
vyplatí J. F. Langhans, c. k. dvor. a komor. foto-
graf v Hradci Králové tomu, kdo vypátrá pachate-
le, jenž poškozují soustavě v poslední době jeho
výkladní skříně poškrábáním skla diamantem. Z
uvedeného možno souditi, že jde o podlou mstu
dospělé osoby.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

Velebáckým
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní dívky,

obrázky smuteční

a upomínky k sv.

přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Pronajmou se ihned dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

mající každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím,
větší sklepy a půdu. U větší vily nachází se
kolna a konírna a zahrada, v rozloze půl korce,
křovinami vysázená, menší vilka má pouze za-
hrádku zeleninovou. Roční nájem větší vily 900 K,
menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Barevná kostelní

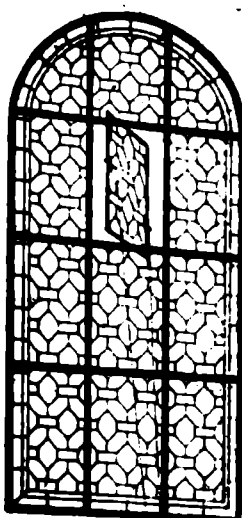
okna v obor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhliř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanským českým závodům

vytvářek a štěků „Záštita“ v Chrastě
u Chrastě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stará „Záštita“. Ved. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učínáte objednávku na
skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Svou hlavu šedivou, ošlehanou starostmi a útrapami života, jež však
s heroismem v pravdě otcovským kladi na oltář své lásky k rodině, složil
tatínek náš tak nenadále v klidné podušky smrti, již zastihlo ho mše-
středství Boží po krátkém jen utrpení posledním. A v této naší velké
bolesti nešťastní přátelé nám vsířic přinesli slovo útěchy i zbožnou modlitbu.
Vzpomínáme s vděčností péče obětavé, již dostalo se ustarané hlavě na-
šeho tatínka v nemocnici Královéhradecké, útechou nemalou nás naplnila
v Hradci Králové přátelská účast tak mnohých, kteří stařečka jinak
neznámého v krásné lásce a úctě vyprovodili z města, jež neočekávaně
stalo se mu místem úmrtí. Vzpomínkami útechyplnými plna jest zarmou-
cená mysl naše, když vzpomínáme pohřbu našeho tatínka v Ústí n. Orli.,
jež účastenstvím přečetným a nebývalým počtu vzdalo dojemnou přestému
svému sousedu na cestě poslední.

Za všechna ta slova útěchy i skutky krásné lásky křesťanské ze srdce
vděčného voláme všem upřímně, vroucí

Zaplať Pán Bůh!

V Hradci Králové a Ústí nad Orli.,
v dubnu 1913.

Jménem rodiny:

KAREL KEPPL,

Ředitel bisk. Borrmannova v Hradci Králové.

Převoz obstaral pečlivě p. Elanor z Hradce Králové a pohřb vkusně a ochotně p. Vlček
v Ústí n. Orli.

Kulturní jiskry.

Kaňka Maurice Maeterlincka o smrti. Tento básník světového jména nečiní k vůli rozmnožení své popularity nadbíhavých kompromisů s proudem volnomyšlenkářským. Zůstává svou individualitou jako náš Otakar Březina, s nímž má svým ušlechtilým pojetím nadpřirozeného života tolik společného! Nyní v knize »La Mort« Maeterlinck popírá vítězství smrti, čímž se staví radikálně proti monistům. Praví, že nemůže se rozpadnouti v naprosté nic, co jest stvořeno. Popírá by se nesmrtnost duše, kdyby se fěklo, že v životě posmrtném jest možno pozbyti vědomí minulosti. Autor praví: »Toužíme zůstat »svými« jenom s uvědoměním svého vlastního, nám drahého »já«, s možností poznati i všechny své, které jsme kdysi oplakávali, aspoň poněkud zkrásněné a zdokonalené, aby nám nepřipadali cizími.« Leč pro tak malíčko umírat — nestálo by věru za to. Kdyby se však žilo s menším uvědoměním vlastní bytosti, bylo by to žiti poloviční — jak se píše o životě »stínů« Homérových v podsvětí. Podobně líčí život posmrtný fantasie spiritistické. Proti spiritistům Maeterlinck píše: »Zjevují-li se duchové, proč se podobají na vlas stínům, které kdysi vyvolával před 3000 lety Odysseus? Proč nepovědí ničeho o životě v záhrobí? Asi pro to, že všechno, co »světi« duchové, jsou vlastně představy media, které nemůže věděti ničeho ze záhrobí, nebo sděluje-li duch skutečně, nemůže vysloviti, co by chtěl, leč skrze nevhodného prostředníka — medium — jemuž nedostává se schopnosti.« Básník přirovnává člověka bojícího se smrti dítěti ještě nenarozenému, jež se strachuje života — neboť tělesná smrt jest znovuzrozením k lepšímu životu. — Maeterlinck ovšem ve svých domněnkách leckde zachází v extrémy, ale — skromně se přiznává, že nechce šířiti kategorická, určitá tvrzení tam, kde posud tolik velikých záhad! Vzkříšení člověka však ovjí útěšnou, stkvělou slavozaří, povzbuzuje naději duší zemlených, resignovaných. — Svě myšlenky o obrození člověka hleděl básník zdůrazniti novým uchvacujícím dramatem, jež má titul »Marie z Magdaly«. Líčí zde Marii z Magdaly, opouštějící filosofa Silana, aby se stala žačkou Ježíšovou. Uchvatně se zde líčí epochální výsledky práce, vynaložené Kristem na obrození duší, okolností provázející utrpení Spasitelovo a napravení hříšnice. — Patrně, jak velcí duchové v poslední době s energií stále větší snaží se podati oživující lék duším otráveným beznadějnou negací monistickou.

Jubilejní cyrilomethodějské oslavy konány s velikým zdárem na Velehradě. V neděli dne 6. t. m. časné ráno za velikého účastenství poutníků kázal v chrámu probošt a poslanec dr. Stojan o víře a žádoucím náboženském sjednocení Slovanského. Pak měl zpívanou mši svatou farář P. Tomeček. Následovalo společné sv. přijímání, obnova křestního slibu, modlitby za sjednocení u víře.

Na zdařilé akademii holdováno sv. Cyrillu a Methoději od věřících různého stavu a věku, Cyrillská jednota velehradská přednesla krásné sbory. Slavné kázání o slovanských apoštolech měl dr. Špaček, slavnou pontifikální mši sv. za čelery »Apoštolátu« a Cyrilomethodějského družstva »Velehradu« sloužil opat P. Fr. Bařina. Na rozloučenou promluvil k poutníkům dojemně farář Tomeček. Posavadní slavnosti jsou velice slibnou předzvěstí hlavních jubilejních slavností, jež se budou konati v červenci.

Monistické praktické pokusy. Každá nová theorie přiláká celé davy platonických stoupců a obdivovatelů, zájem pro ni vzrůstá silně do té doby — pokud neprozradí své veliké slabiny při praktickém provádění. Monismus byl dosud velice oblíbeným Koranem lidí, kteří se s křesťanstvím rozešli — těšil se tím větší zálibě, že byl svou negací velice pohodlný. Nyní však již Ostwald přikročil k praktickému činu, který dá asi ještě více příležitosti vědcům k odníravým kritikám, než Ostwaldova theorie. »Monistische Sonntagspredigt« sděluje, že obmyšlený monistický klášter bude založen co nejdříve v Sachsen-Altenburgu. Bude pojmenován Ostwaldem »Unesma« (První). Bude se tam provozovati hospodářství, řemeslo a obchod. Ostwald však žádá od jednoho člena pouze 500 pracovních hodin v roce, což činí denně pouze 1 hodinu 40 minut práce. — Ovšem za tím účelem musí se sáhnouti k prostředku pravděpodobně, jakého užívají všichni obyčejní smrtníci: k velikému peněžnímu kapitálu. Proto se již předem ohlašuje, že kandidát monistického kláštera musí míti pro prvních pět let 30.000 marek věna, anebo musí aspoň k společné úhradě přispívat ročně penězí 1400 marek. — Ovšem Ostwald předem poznává, že do kláštera toho nepohrnou se lidé za takých finančních okolností proudem. Také nezatajuje, že podobná společenstva posud nikde nezkvétala trvale. Ale — důvěřuje »jednotlivci a povznášející mocí« myšlenky monistické u těch, kteří budou monisty nejdokonalějšími.

Nyní tedy bude míti monismus příležitost ukázati v praxi, jak předstihl svou dobu. Při té příležitosti však hned předem jest nápadno, jak veliký kapitál vyžadují k založení svého kláštera lidé, mluvící s despektem o jmění »mrtvé ruky«. Již nyní tedy energeticky imperativ Ostwaldův přilíží si nedůvěruje. Oč předhoni v praxi životní názor monistických klášterníků houževnatou pracovitostí a sebezáporem chudých Trappistů, dokáže nedaleká budoucnost. A že by energie monistická rozvinula větší sílu než podobná sdružení soc. demokratická, která obvykle rychle zkrachovala, pochybuje se velice vážně.

Důležité objevy kněze Brenila. Šéfem palaeontologického ústavu pařížského jest abbé Henri Brenil. Podal nedávno obšírnou zprávu o svých palaeontologických výzkumech ve španělských jeskyních francouzské Akademie věd. Velice bystře ocenil na základě svých dlouholetých zkušeností zvláště kresby v jeskyni Piletské, jež pocházejí z různých dob. Nejstarší z vyobrazení odpovídají době palaeolitického umění severního Španělska. V jeskyních východního Španělska jsou již ozdoby složitější, obrazy z života loveckého střídají se zde s výjevy tanečními. Lovci stíhají zde z napjatých tetiv na jeleny, kozorohy i na velbloudy, kterých dle dobrozdání učenců v Evropě v době kamenné již nebylo. Brenil klade sám vznik některých kreseb až do doby 12.000 let před Kristem. Památky, které pocházejí poměrně z doby novější, znázorňují již podoby bůžků. Popisy Brenilovy poskytují pohled do kultury nejstarších známých dob lidstva a jsou svědectvím i o tehdejší životě sociálním a hospodářským.

Ku majovým kázáním. »České drahokameny v koruně Královny nebeské«. Napsal c. k. gymn. profesor a katecheta Fr. Kohout v Čáslavi. Lze obdržeti v Družstevním knihkupectví v Hradci Králové. Cena 2 K 80 hal. — Vřele doporučujeme tuto knihu v homiletické literatuře české, toho druhu jedinou. Je to sbírka kázání, jejichž předmětem je úcta Rodičky Boží, jednotlivých českých sv. patronů a ctěností, speciálně je vystihujících. Historická data sebrána jsou dle nejlepších věrohodných pramenů. Všecka kázání oživena jsou krásnými příklady. Duch těchto kázání jest moderní, jak potřeba času vyžaduje, v nejušlechtlejším slova smyslu. — Kázání tato stačí zcela dobře na dvě léta, kde se méně káže, i na tři. Ovšem hodí se též výborně ke kázáním o svatých českých patronech a k exhortám k mládeži studující i škol odborných a měšťanských. Kázání tato, pokud již přednesena byla, velice se líbila.

Úspěch soukromých katolických škol v Austrálii. Katolíci v Austrálii pochopili důležitost dobrých škol a proto, ačkoliv je jich celkem jen 900.000 a ačkoliv musejí platit daně a poplatky na školy státní, přece se postarali o obecné katol. školy soukromé pro katolické děti a mimo to zřídili větší počet škol středních. Přespolní žáci středních škol dostávají stipendium v obnosu 700 K ročně. Ovšem, jen na školách státních. Každý tedy pochopí, v jaké nevýhodě oproti tomu byly soukromé střední školy katolické, na nichž přespolní žáci těchto stipendií nedostávali. Po katolických počala zřizovati své soukromé školy též jiná vyznání. A hle, aby nabyla pro své školy žáků, vymohla si od státu dispense. Žáci na jejich školách dostávají stipendia jako na školách státních. Katolíci žádali o takovou dispens marně. Avšak parlament v New-South-Walesu onen zákon, vyhrazující stipendia jen školám státním, zrušil. Zvláštní komise měla vyšetřiti, kterým školám ta stipendia mají býti povolena. Povolán zvláštní odborník ve školství až z Anglie, ovšem vyznáním protestant. A jaký byl výsledek? Když prozkoumal soukromé střední školy, označil z nich 43, kterým stipendia měla býti udělována. A z těch 43 soukromých středních škol je 24 katolických a 19 nekatolických.

Dřívější směr Sokolstva. Uvedli jsme celou řadu dokladů, jak první harcovníci sokolští, kteří pro upevnění českých bašt nejvíce učinili, zřejmě se hlásili k světovému názoru křesťanskému. Nyní nový příklad přináší »Český Západ«. Uveřejňuje tuto zprávu o svěcení praporu pilsenského »Sokola«, konaném dne 1. července r. 1868: »Nesčetné zástupy obecního, spolků atd. braly toho dne podíl na slavnosti. Mezi tribunami, obsazenými dámami a hodnostáři, zrovna uprostřed kostela umístěno bylo podium, kamž do pozadí mezi květinami postaveny byly v malebném polokruhu veškeré prapory. Tam také sestoupily se družičky, pak matky praporu a veškerí hodnostáři. Zatím dostavilo se též veledůst. duchovenstvo, 7 na počet, provázené četou pilsenských Sokolů, načež předseda výboru slavnostního, p. Frant. Schwarz, zahájil slavnost krásnou řečí, již končil slovy: »Bůh, kterýž neskonale moudrostí svou spravuje národy, kterýž způsobem tak zázračným vzkřísil národ náš a vytrhl jej z náruče zahynutí, Bůh ten nedá nám více zahynouti a požehná snaze naší, snaze neposkrvněné, ni žádným úskokem dotknuté,

snaze prýstící se z práva, nad něhož jasnějšího na světě nebylo. Bůh požehná také dnešnímu dílu našemu, ovaneť prapor náš i nás při svěcení, jež právě vykonáme, dechem své neskonale milosti a posilní nás, abychom vytrvalými byli v ctnosti občanské, abychom zdokonalujeme takto sebe, pracovali věrně ku blahu svého národa. On požehná prapor náš, přikáže slunci tam na nebi, aby svítil dnešním dnem zde na nás, ozařovalo nový zdar našemu dílu národnímu.« Po hřimavém volání »Na zdar!« zapěly veškeré spolky velebný chorál sv. Vojtěcha »Hospodine, pomiluj ny!«, načež vykonaly se obřady církevní, při nichž slavnostním způsobem sokolský prapor byl posvěcen. Při zatloutání hřebů první hřeb zarazil místo nemocného arciděkana Hlavana senior arciděkanskáho chrámu p. P. Josef Trapp, s heslem: »Vše jen pro Boha, vlast a krále!« —

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace »Smyrna« za cenu levnou nižé uvedenou nabídlím a sice:

Postel. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
„ 50/100 „ 1 30 „	„ 150/250 „ 10 — „
„ 55/110 „ 1 55 „	„ 160/250 „ 10 60 „
„ 60/120 „ 1 85 „	„ 200/300 „ 16 — „
„ 70/140 „ 2 55 „	„ 220/320 „ 18 70 „
„ 90/180 „ 4 20 „	„ 250/350 „ 23 40 „
„ 100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postel. la	vel. 200/100 kus 5 60 K
„ 180/90 „ 4 50 „	
„ k oknu . . . „ 115/140 „ 4 30 „	
„ Melle . . . „ 115/140 „ 2 40 „	
„ Chinillmelle „ 115/140 „ 3 40 „	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Zase chytil kapra. Židovský tisk vídeňský přinesl zprávu, jak prý »pensionovaný« farář polský Lukaskiewicz zpronevěřil jako správce polského školského spolku ve Vdni 30.000 K. Ovšem zpráva ta rozšířila se jako telegrafickou jiskrou do pokrokařského listu českého. Ačkoli židovský tisk umí tak vytrvale slídit i po malichernostech, tentokrát markýroval schválně nevědomce. Proto jest potřebí dle řádné informace sdělit, že afera ta posud zcela objasněna není, že Lukaskiewicz není ani »pensionovaný« farářem ani »pensionovaný« katechetou, jak sděloval pokrokařský tisk. Lukaskiewicz totiž byl již před mnoha lety z trestu zbaven církevními úřady svých kněžských práv (suspendován) a od té doby také kněžských funkcí nevykonával. Provedl-li tedy nyní nějaké čachry, nebude spravedlivý člověk házet jeho vinu na krk katolickým kruhům, které s ním již dávno přátelské styky přerušily.

Pokrok pašerákem. Volnomyšlenkáři užívají k omámení a získání lidu prostředků nejrafinovanějších. Za katolického sjezdu v Hradci Králové podlouzně vyvěšeny plakáty, v nichž katolíci vyzývání ke kupování volnomyšlenkářských tiskopisů — ovšem bez vysvětlení, jakou tendenci ty brožurky mají. »Volná Myšlenka« často a již dávno prohlásila, že chce vyvrátiti křesťanský názor světový z kořene, před biřmováním nalepuje v obcích výzvy, aby občané této svátosti nepřijímali, hartuší, aby katolické děti nebyly ve škole ve svém náboženství vzdělávány. Ale jindy — když poznává, že by přímým útokem svůj manévř popletla, volá, že prý proti křesťanství není. Nyní nový doklad rafinované úskočnosti. V minulých týdnech hostinští východních Čech dostávali poštou tiskopisy, za jichž odesílatele označen: »Piuv spolek 2«. V zásilkách byly letáčky s titulem: »Všeli-cos k přemýšlení«. Obsah jednoho z letáčků byl označen nadpisem: »Jak dva zbožní katolíci kněží soudí o Jesuitech«, jiného: »Jak soudí o církvi katolické státníci« atd. Kdo letáčky četl, zvěděl v nich o úsudcích všech možných lidí, jen ne žádných katolíků. K zásilce přiložen byl tiskopis tohoto znění: »Velečtý Pane! Hostinský dnes má větší úkoly, než kdy jindy. Má hosty občerstvovati na těle, ale také osvěžovati na duchu. Za tím účelem odebrá všelijaké noviny. To však často nestačí, hosté žádají více. Co Vám zasíláme, bude všechny hosty zajímati. Vyložte to, je to zdarma. »Piuv spolek 2«. Samo sebou se rozumí, že »Piuv spolek 2« vůbec neexistuje, že je jen jeden spolek toho jména.

Tedy lid má býti znovu balamucen nepodepsanými lháři — zrovna jako při volbách, kdy naši odpůrci rozhazovali celé spousty nepodepsaných anebo falešně podepsaných letáků, v nichž byli hanobeni naši kandidáti. Jestliže naši odpovědní nepřátelé docela zvali našince na schůze jménem naší organizace, pak jest zcela jasno, čeho všeho jest schopen bezcharakterní pokrok-pašerák.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.

odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Časné usnadnění od vlády duchovních věcí k dispozici.

Křesťanský živnostník.

Na c. k. odb. škole pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové obsadí se počátkem školního roku 1913—14 několik státních stipendií s měsíčním obnosem 30—40 K. Žadatelé o tato stipendia podětež své žádosti do 15. června 1913 na ředitelství ústavu výše uvedeného. K žádosti budiž připojen list křestní, domovský, vysvědčení nemajetnosti, doklad o případném zaměstnání v praxi, poslední vysvědčení školní, po případě též vysvědčení průmyslové školy pokračovací a výkresy žadatelovy. Přednost obdrží uchazeči, kteří nejméně dvě léta byli v řemesle zámečnickém prakticky zaměstnáni a průmyslovou školu pokračovací s dobrým prospěchem absolvovali. Žádosti jsou bez kolku.

Žádost za povolení ku odběru nezdaněného benzínu. Za účelem rychlého vyřízení žádosti za udělení povolení k odběru nezdaněného benzínu ku pohonu motorů, automobilů, k výrobě tepla a k účelům industriálním zavedeny byly právě nové formuláře tisknutých žádostí, které se prodávají u c. k. berních úřadů (kus za 2 hal.). Upozorňujeme interesity na tuto novotu, podotýkáme, že tyto tiskem vydané žádosti jsou pro žadatele praktické a proto se doporučují.

Ze XVI. župy obchodních gremií kraje královéhradeckého. Do předsednictva župy zvolen opět pan cis. rada V. J. Špalek předsedou, p. B. Petrides z Rychnova n. Kn. místopředsedou, pan cis. rada Karel Richter pokladníkem a p. Stanislav Jirásek jednatelem.

Samostatná živnostenská strana ohlásila se za příkladem Moravy i u nás a dost možná, že v některém živnostníku vzbudí růžové naděje. Na výstrahu katolickým živnostníkům stačí poukázat na českou stranu agrární, jak v ohledu náboženském se dala do služeb nábožensko-liberálních, ano přímo volnomyšlenkářských. Správně bylo tudíž katolické živnostnictvo upozorněno v »Maloživnostníku«, že z důvodů náboženských i sociálních je pro charakterního katolického živnostníka jediné možné místo, pokud jde o politickou stranu, v české straně křesť. sociální, po stránce odborové ve Sdružení českých katolických živnostníků pro král. české se sídlem v Praze (Král. Vinohrady 1585). Že tento střízlivý varovný hlas dojde tak brzy svého potvrzení, nikdo by byl netušil. A přece Morava podává už svědectví. Tam, jak sděluje »Našinec«, živnostenská strana uzavřela k volbám do zemského sněmu kompromis se stranou lidovo-pokrokovou (majitel semita dr. Stránský), agrární a národně sociální. Který katolický živnostník sedl tam na lep lákadlu stavovské politické strany, je vlastně nucen voliti po případě toho, koho pověstní politikusové Stránský a Staněk jim doporučí! Že to poctivý katolický kandidát nebude, je jisto! K charakteristice moravských těchto poměrů výstražně píše »Našinec« (9. dubna): »Jako Esau prodal své prvorozenství za mísu čočovice, tak prodal p. Rudolf Mičoch živnostnictvo za svůj drahocenný mandát Stránskému, témuž Stránskému, proti kterému do nedávna ve svém vlastním orgánu »Živnostenském Zpravodaji« co nejostřeji psal, proti kterému na schůzích mluvil.« Pan Mičoch poctil návštěvou nedávno i Čechy, aby zde kladl sémě pro samostatnou stranu živnostenskou. Kam by živnostnictvo zavedla, vidíme na příkladu moravském. Katolíci živnostníci nepotřebují samostatné strany své. Čeho potřebují, jest pevná odborová organizace katolického živnostnictva ve zmíněném sdružení, jehož členové v čas volebních zápasů odevzdají své hlasy pro kandidáty jen katolické.

(Sčkž) Kouřid zakázáno! Takový nápis v pracovní místnosti jest pokládán za předchozí výstrahu ve smyslu § 82. g živn. ř. Vyslovil se tak živnostenský soud ve Vídni, který rozhodl, že dělník, který v pracovní místnosti s takovou veřejnou tabulkou kouří, může býti okamžitě bez výpovědi propuštěn.

(Sčkž) Nová koncesovaná živnost. Nesolidním jednáním některých kancelářů pro reklamaci dopravních přeplatků vidí se ministerstvo obchodu nuceno prohlásiti podniky takové za živnosti koncesované a vyžádalo si od odborových korporací dobré zdání. Pokud známo, vyznívají úsudky ve smyslu vládního úmyslu, ovšem s výhradou, že by jednotlivcům bylo ponecháno právo reklamační pro svůj vlastní závod.

Právovarní měšťanstvo
v Hradci Králové

pronajme
místnosti

ve hradební lunettě t. zv. „flošně“, kde se posud nachází továrna firmy Pajkr a spol. — Místnosti hodí se zejména pro tovární nebo řemeslnou výrobu.

Bližší vysvětlení podá správa pivovaru v Hradci Král.

Lázně Poděbrady.

Letní sezona zahájena dnem 1. dubna.

Léčí se s úspěchem: vady srdeční a cévní, choroby nervové, cukrovka, eczemy, dna, rheumatismus, nemoci ženské, choroby zažívacích orgánů.

„Přirodní uhlíkatá kyselka“

„Poděbradka“

rozesílá se v lahvích a jest všude k dostání.

Prospekty a ceníky zasílá obratem

ředitelství lázní.

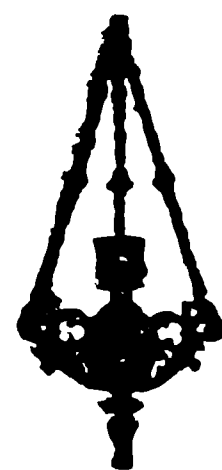
Každý upřímný majetný náš stoupeneo ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až **5%**!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složení listy.

Volebního duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit velkou kolekci nádob a nářadí a to: monstrance, kalichy, cibíky, nádobky, patény, paciřáky, svícny, lampy, knižnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbrí nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty nebo výkresy zasílá na užšíku franco bez záruky koupě. Vše se posílá poštou. Před rokem.

Školení velkých nádob a stříbrných předmětů, jako: kalichů, cibíků, nádobek, patén, paciřáků atd. z čistého stříbra, zlatem, bronzem, jidelní nádobí se stříbra pravého i líného vady na skladě.

Staré nádob, stříbra a bronzových kupy za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posílá a obstarává

Praha-L-979, ul. Karolíny Světlé, č. 12. a.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy:

	Cena v hal.
Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdu československých katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubiläum mariánské a Lurdy	8
Spojení spirítistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zákracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kaploky o spoliřovosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesulté a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok professora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a univerzity	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Klášteř v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesulté a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravai velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přičísti k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporčuje veldst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výrohy. Trikové a látkové zboží. Pravé jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez hádků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
 všech druhů a soustav,
pendlové hodiny
 nádherných skříních,
 řetízky, prsteny, náramky, jehly
 a jiné zlaté a stříbrné skvosty
 v nejmodernějším provedení
 nabízí ke koupi

JAN KALIS,
 zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ nad Kněžnou
 Solidní obaluba při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
 Založeno r. 1843.

Největší český spis kuchařský

je právě vydané jubilejní vydání

RETTIGOVÉ KUCHAŘKY

3267 vesměs vyzkoušených receptů. Sta ilustrací.

Barevné tabule. Skvostná výprava. Zcela přepracovaná a 2000 nových receptů doplněná. Mimo obvyklé recepty ještě: Cukrovinky. Zavařování ovoce. Skládání ubrousků. Kuchyně pro nemocné. Jídelní listky pro celý rok. Hostiny. Co se nesluší při stole.

Cena 8 K 50 h, s barvotiskem 9 K, viz. 10 K a 10 K 50 h.

Menší vyd. Kuchařky B. Jermářové
 s 1055 recepty. Cena K 4 80, s barvotiskem K 5 20.

Na skladě u všech knihkupců a nakladatelů
I. L. KOBRA v Praze,
 Vodičkova ulice, Klavírní palác.

DRAŽBA

v obecní zastavárně Královéhradecké

odbývatí se bude v místnostech zastavárny
 dne 19. dubna, po případě 26. dubna 1913
 vždy od 9. hodiny ranní

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
 práda a rozličných druhů látek atd.,
 které do konce února 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
 možno ještě ve čtvrtek do 12¹/₂ h. odp.
 pouze u pokladny zastavárenské před
 dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou a v den
 dražby se vůbec neúčaduje.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
 (protokolovaná firma)
 v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
 (bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)
 doporučuje P. T. veldstojn. duchovenstva
 svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
 všech kostelních paramentů,
 spolkových praporů a kovevého náčiní
 Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
 se na požádání franko zašlou.

Jan Horák,
soukenník
 v Rychnově nad Kněžnou
 zasílá na požádání vždy
 dle roční seasons kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 vlněných látek
 své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
 Četná usnáší zvláště z kruhů veldst. duchovenstva svédčí o poctivé obsluze mého ryzé křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.
 Učiňte, prosím, malou objednávku na zkoušku.
Volejenné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost
 z. s. s. r. ob.
 :: v Hradci Králové ::
 úročí vklady
4% - 5 - 5% - 5% - 5%
 dle výpovědi.
Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

Jan Kryšpín,
 (J. Sylvesterův synovec, nástupce)
 odborný — umělecký závod —
 pro malbu oken kostelních.
 PRAHA—I,
 č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové bítě Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se
 kú dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se lesklými rámy, síťovými, osazenými.
 Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.
 Nečetná veřejná i písemná pochvalná právní.
 Založeno roku 1863.

Založeno roku 1860.
 Odměněn stát. cenou.
Velkozávod sochařsko-kamenický
 firmy
ZDENKO JEŽEK
 v Hradci Králové,
 Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.
Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných materiálů za příčinou přeplněných skladů prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných platebních podmínek.
Desky mramorové. Nejlepší nákupní pramen pro pány truhláře, sklady nábytku, řezníky, usnáše, košeláhy, elektrotechniky atd.
 Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

Elektrotrój. zařízení.

Doporučujeme našim rodinám **Kolínskou cikorku!**

PARAMENTA kalichy, oltáře, monstrance, křesťanské atd. český, katolický závod **Em. Werner a spol., - BRNO. -** sv. Jos. útav paramentů a devotional.

Josef Štěpán,

odborný pozlacoř pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svý veledústojnému duchovenstvu a ul. patronátním úřadům k opravování a přezlacořování

oltářů, kazetelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
sajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovují úplně bezplatně a
k ústátnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po race a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Místici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jediná podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Pánům sklenářům a zahradníkům

zabízíme sklo tabulové do pařezů:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. imele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradeo Králové, Karlova třída.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapeř.

Podálová harmonia

oboj soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Connelly zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
svlátní výhody.

VŠUDE DOBRĚ

osvědčil se „Albin“, praocí prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetná hospodynka.

Vyrábí: Jos. Jelínek, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zašlám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3— franko.

T

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cididlo na kovy.

Žádný přípravek vodový.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misám a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
syatých, modlitební knihy ve skvoř-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnický
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Elektrické světlo

přenos ally pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporeč, přikroř, kobereč a
kovového nářadí ve výrobách nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli č. 88.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrátkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
doměch, levné pracovní ally na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jabl. 100 let. trvání a 60 let. zkušenosti šití a
Adresování vždy doplněné se vyprošuje.

Vyznamenání státní medailí.

Veledústojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší ošacení dílna pastora

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,
v nově zřizovaných mšternách, Čelakovského tř.
(za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nářadů se stříbra,
brusu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejokrasnější-
ho provedení, v každém
vazbu a ryso církevním slohu.

Vše přezně, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umocňuje
mi dodati veledústojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou jako
zhotovky k dispozici revide-
rům.

Mojní nádeby jsou v ohni
státní za ceny valice levné.

Veškeré opravy nádeř ko-
stelních se rychle, řádně a
levně vyřizují.

Vše naplám jen pořádně.

Vzorky, rozpočty, nákresy i
hotové zboží na náhledu žijí se
zašlou.

Chudším kostelům mámo splácet bez přírátok.

Sta doporučení a čestných uznání po race.

Prosim veledústojné duchovenstvo o ochotnou přímě
a důvěru závodu domácímu.

Spoklám doporučení rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Umělecký útvar
pro malbu na sklo

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaikového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zaneseno v místě.

Mocnými skleněnými pro fa-
gady, křížové cesty atd.
Nákresy, rozpočty i od-
borná řada zdarma.

Přesetná vyznamenání a doporučení.

Vklady 28,107.660-26 K. — Akciový ka-
pitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont smének. — Pevěňující listy.
Účastní hodky od 8—12%, a od 2%,—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= v přidruženou expozituru v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expozitory: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vnočany. Vklady na knížky
a běžné ally záhod 4%—5%
Vkladní knížky zdarma. — do výpovědi

velkou zdatnost, která zajisté jest hodna horlivé podpory zdejšího obecnstva.

Hollandsko, zemi průplavů a větrných mlýnů, hlavní města Amsterdam a Haag, obchodní města Rotterdam, Nijmegen, Groningen a Delft, pobřeží Severního moře a rybářské kroje v Marken a Leenwardenu spatří návštěvník Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 19. do 26. dubna 1913.

K návštěvníci vstávací doporučuje P. T. farním úřadům jakož i všemu veledůst. duchovenstvu velice zdařilé obrazy J. E. nejdp. biskupa královéhradeckého Dra. Jos. Doubravy J. P. Langhans, c. a k. dvor. a komor. fotograf v Hradci Králové, Adalbertinum. Obrazy lze obdržeti ve všech velikostech, po případě i s rámy a zasklené v cenách mírných. Objednávky též na venek se rychle a spolehlivě vyřídí.

Před porotou král. soudu v Hradci Král. minulý týden Fr. Ansorge (nar. 1874), obžalovaný ze zločinu zpronevření, odsouzen na 2 měsíce. C. Kabeláč, obžal. ze zločinu zháňství, osvobozen. F. Prouckl (nar. 1871) pro zločin zháňství odsouzen na 15 měs. Jan a Marie Očenáškoví, obžalováni ze zločinu zháňství, osvobozeni. Ed. Meier (nar. 1863) pro zločin zpronevření odsouzen na 18 měsíců.

Česká harmonie v Hradci Král. zanechala svými produkcemi hluboký dojem mezi milovníky vážné hudby. Jak v pondělí, tak následujícího dne umělecký soubor interpretoval geniální myšlenky slavných kompozitů s nejlepším pochopením a vzácnou technickou dovedností. Pianissima dechových nástrojů, přesné nástupy, pečlivé šetření dynamických značek a k tonu pružná bravura — to všecko uchvacovalo. Partie neobvykle obtížné sehrány lehce, s dokonalým proclténím. Jen takový orchestr dovede s úplným zdarem rozvinouti všecko kouzlo jemných skladeb Dvořákových a Smetanových. Pořadatelstvu náleží vřelý dík všeho posluchačstva, které zde již dávno nemělo tak znamenitého uměleckého požitku.

Změna úředních hodin Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové. Aby vyhověno bylo četným přáním P. T. klientely a přizpůsobeno úřední hodiny z části i ostatním místním ústavům peněžním, mění Záložní úvěrní ústav pro styky se stranami své dosavadní úřední hodiny odpolední (od 2 hod. do 4 hod.) až do 5 hodin. Úřaduje se tedy nyní: Od půl 9. hod. ráno do 12 hod. v poledne, pak od 2 hod. do 5 hod. odpoledne. V sobotu pak od 8 hod. ráno do 1 hod. odpo. bez přerušení poledního. V neděli a ve svátky se neúřaduje.

Zakončení školního roku. Správa živnostenské školy pokračovací pro učně, spojené s c. k. vyšší reálkou, sděluje, že obvyklé zakončení školního roku a udělování odměn se koná v neděli dne 27. t. m. o půl 11. hod. dopol. v přístřeží ve třídě I. a s malou slavností a výstavou prací učňovských i číšnícké dovednosti v prvním a druhém patře v místnostech proti schodům.

Porovnání obchodu Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové za poslední dvě léta. (První číslice značí obchod za rok 1911, druhá za rok 1912.) Obrát pokladniční 602,406.636.17 — 652,809.989.30. Obrát dopisovatelů 1,300,139.762.26 — 1,328,931.296.37. Obrát směnek 203,577.741. — — 198,009.018.86. Obrát cenných papírů 73,046.690.75 — 73,688.175.61. Obrát devis, valut, mincí 13,410.224.05 — 14,099.175.95. Obrát celk. 2,278,101.040.30 — 2,393,504.166.20. Stav vkladů na knížky 22,045.493.04 — 23,428.401.73. Stav vkladů na pokladniční poukázky 121.900. — — 105.500. —. Stav vkladů na běžné účty 28,755.824.45 — 22,656.958.93. Stav dlužníků 35,395.654.06 — 30,943.489.43. Stav směnek 14,566.468.32 — 11,150.543.46. Stav cenných papírů 4,970.866.78 — 9,437.035.24. Daně, kolky a poplatky 305,056.61 — 398,087.73. Služné, remunerační 331,038.11 — 379,705.68. Akciový kapitál 15,000.000 — 15,000.000. —. Fondy res. 2,676.387.48 — 2,695.891.71. Zisk 1,358.236.35 — 1,324.236.54.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc březen 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,166.044 K, vloženo během měsíce 96.419 K, vybráno 121.175 K, stav koncem měsíce 2,140.748 K. — Stav půjček počátkem měsíce 2,603.415 K, půjčeno během měsíce 201.724 K, splaceno během měsíce 220.993 K, stav koncem měsíce 2,584.146 K. Počet účtů 4112. Rezervní fondy 220,015 K. Závodní podíly 94.168 K. Pokladní obrát 1,028.019 K.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové, dne 12. dubna 1913 konaný. 1 hl: pšenice K 14.80 až 16.40, žita 12.40 až 13. —, ječmene 11.20 až 12. —, ovesa 7.20 až 8.40, prosa 14. — až 16. —, včkové 10.40 až 13.60, hrachu 24. — až 30. —, čočky 30. — až 40. —, jahel 28. — až 32. —, krup 26. — až 48. —, bramborů starých 3.60 až 4. —, jetel. semínka 200. — až 230. —, máku 40. — až 46. —, 1 q: žitných otrub 15. —, pšeničných otrub 14. —, 1 kg: másla čerstvého 2.80 až 4. —, sádla vepřového 2.20 až 2.24, tvarohu —.48 až —.56, 1 vejce —.06. 1 hl cibule 5.50 až 7. —, kopa drobné zeleniny 1. — až 1.20, pytel mrkve 1.75 až 2. —, 1 hl jablek 6. — až 12. —.

Na týdenním a obilním trhu dne 12. dubna 1913 v Hradci Králové konaný, přivezeno bylo: hl: pšenice 100 žita 113, ječmene 32, ovesa 273, včkové 22, hrachu 1, čočky 4; jetel. semínka 4, máku 1, cibule 39, brambor 388, jablek 22, kop: drobné zeleniny 57, mrkve 34 pytlů, kusů: vepřů 1, podsvinčat 564, kůzlat 214.

Hofica. Letošního roku dojde u nás k volebnímu zápasu o obecní zastupitelstvo. Státoprávní pokrokaři (!) rádi by se spojili se soc. demokraty (!), jenže tito nechť na jejich počmýnkách přistoupí. Soc. demokraté snaží se dostati k placeným funkcím samostatně a náladu dělají si v každém čísle „Vých. Obzoru.“ No snad si dají naposledy přece říci, ačkoli možno, že by raději šli s re-

alisty, což se také může státi. Byly sice doby, že se realisté se soc. demokraty (v říš. volbách r. 1911) nemohli snést. To však nyní vyhoří čas a touha po panství v obecním zastupitelstvu. Ve svém listě píše také, že mladočestí dělají kompromis s klerikály, což jest nyní však lež. Ale nějaká lež soc. demokratům nevadí — k volbám musí býti nyní trochu „šťávy“ (ovšem živé), jinak by předvolební potůvčička nechutnala. — Příště zase více.

Chrudimské paedagogium. Po Chrudimi i okolí roztroušeno se zase pověst, že paedagogium bude zrušeno a že kongregace prodá budovu s pozemky eráru, který tam zřídí vojenská kasárna. Tato pověst kolovala po Chrudimi již v minulém školním roce a nyní dokonce se tvrdí, že smlouva mezi kongregací a erárem byla již uzavřena a že za účelem zřízení kasáren byla již v Chrudimi komise. Je nápadné, že tato zpráva, na které není ani zbla pravdy, vyskytuje se již po druhé právě v době, kdy rodiče uvažují o tom, kam dají své dcery příštím rokem na studii. Zdá se, že tyto zprávy jsou vymyšleny a rozšiřovány lidmi nepřijímacími ústavu za tím účelem, aby rodiče, kteří by chtěli dáti své dcery studovati na tento ústav, vůbec ani na to nepomýšleli a aby tak ústav byl poškozen. Kongregaci nikdy ani nenapadlo svůj dům s pozemky v Chrudimi prodati, neb ústav zrušiti. — Zápis a přijímací zkoušky do ústavu na příští školní rok oznamuje představenstvo kongregace v insertě tohoto listu.

Ze soudu chrudimského. Ve čtvrtek ráno došlo k soudnímu projednávání sporu mezi dp. kvardiánem P. Schreiberem a pokrokovými pp. professoři. Zatím sdělujeme jen tolik: návrhu na smír obviněný dp. P. Schreiber nepřijal, protože ví, jak by se toho bylo využilo. Páni professoři se rozčílili na to, že bylo řečeno, jak pronášeji ve škole poznámky, které mohou náboženství uvést v nevážnost. Stěžují si, že ta slova pronesl dp. kvardián v konferenci a totéž obvinění snad bylo obsaženo také v dopise, zaslaném od p. inspektora p. říditele ústavu. Dp. kvardián uváděl důvody svého tvrzení a jmenoval svědky. Páni pak cítili se spíše uraženi závěrem, než prostým svědectvím o vlastních výroci. Přelíčení bylo odročeno za účelem povolání nových svědků. Vyžádá se konferenční protokol a dopis p. inspektora. nebyla-li konference rázu důvěrného. Nepředbíme svým úsudkem soudní projednání a proto napíšeme více jindy.

Česká Skalice. Naše město činí přímo rajske pokroky na vzdory všem „zpátečnickům“, kteří byli postaveni při posledních obecních volbách na pranýř. Ale tážeme se vážně, kdo má vlastně za nynější obecní správy největší prospěch? Tisíce jsou zahrabány v zemi. Při zakoupení mlst po vyhořelých stodolách nemáme břemene? Uvažme, co znamená placení úroků po tolik let! Jestliže nezmizí brzy druhé stodoly, tedy můžeme platiti mrtvých obnos třeba padesát let. Hospodáři, těšte se dále, kam budete skládati Boží požehnání. Nový pokrok objevil se také na náměstí. Již máme akátový líbosad. Ale jak jest vysázen! Kolem celého náměstí vedle samého chodníku jsou vysázeny stromky v rigolech a mnohé zrovna proti dveřím vedoucím do obchodu. K tomu všemu ještě jest jižní strana obdařena dvěma řadami tak, že na krámy není viděti. Nepronikne-li tam nyní slunko celý čas, budou obchodníci nyní tím méně za tu péči vděčni. Vítáme každé vhodné okrášení města, milujeme přírodu, ale při všem jest potřebí dbáti dostatečné účelnosti. Až se pívá! dešťová voda, jak bude odtékati? Veřejnost nevěděla nic, co se vlastně připravuje, až když přišli dělníci kopat jámy. Při té „demokraticko-pokrokové“ správě města byli poplatníci nepředvídaným činem vrchní oligarchie překvapeni tak, že nastalo všeobecné vzrušení. Vždyť 23 majitelů domů podalo žádost, aby se stromky nesázely před samé domy a obchody. Ale všecko marno! Vrchní vláda města zůstala vůči poplatnictvu neústupná, provedla svůj rozkaz — a punktum. Zkrátka a dobře pozorujeme, že rozhodující vliv u nás mají lidé s ryčným krkem, kteří neplatí ani haléře obecních přírážek, tak že jim nic není na překážku. Neúprosné komando kývá ochotně těm, kteří nejvíce křičí a rámusí, ať křičí cokoliv. Bezděčnou kritikou toho hospodářství bylo vyjádření jedné babičky: „To bude dobře! Natáhnou se po kolících šňůry a budeme moci sušit prádlo.“ Náměstí jest veřejným statkem všech občanů a proto „demokratická“ správa má se zeptati předem majitelů po jejich mnění. — Ale ještě na něco chceme poukázati. V roce 1905 činily obecní přírážky 55 procent, ale již nyní 155 procent. Můžeme brzy čekat, že se zvýší na 200 procent. Při takovém vyřobování poplatků by ovšem dovedl na útraty poplatníků dělati různé presenty obci každý zpátečník. Z cizího krev neteče. Pivní dávka nyní již také činí 3 K z hektolitrů. A co z toho všeho vlastně máme? Dřívější spokojenost a sousedská přichylnost zmizela, ozývali se nátky a zhoubné sváry. — Kanalisace se také osvědčila podivně. Poklady jsou uschovány v zemi, kal a bláto jest na vrchu. Příště ještě napíšeme více. Jest staré přísloví byrokratů: „Nechej svět běžeti, jak se mu líbí!“ My však byrokraty rozhodně nejsme.

Kratonohy. (Sv. missie.) Od 22. do 30. března konali u nás sv. missii OO. Redemptoristé z Červenky na Moravě, vdpp. P. Fr. Polepil, rektor koleje a P. J. Pluhář. Jako před lety roční bratři Cyrill a Method přišli na Moravu zasíti símě víry Kristovy, tak zase oni jako dva duchovní bratři z milé Moravě přišli mezi nás Čechy, aby půdu, do níž símě víry Kristovy z Moravy do Čech bylo přeneseno, u nás zkyplili, život náboženský na naší farnosti obrodili a náš věfčí křesťanský lid probudili k novému čilejšímu životu. A Bůh jim žehnal. práce jejich se zdařila! Nadšeně, vroucně a dojemně v důklad-

ných kázáních dvou dopoledních a jednom odpoledním o dnech svátečních, jednom ranním a jednom večerním o dnech všedních, předkládali nám přesvědčivými slovy nejdůležitější pravdy naší sv. víry. Po celou dobu sv. missie byl chrám věfci (lipci) téměř bez dechu na výmluvných ústech slovutných řečníků přeplněn, tak že možno říci, že letos slaveny byly u nás svátky velkonoční po celý oktav. Kromě kázání byly čtyři promluvy pro jednotlivé stavy. Na nejvyšší dojemná byla sv. generální přijímání jednotlivých stavů. Tu i muži otrlejší, dojatí mocným slovením missionáře v promluvě před sv. přijímáním, se slzou v oku přistupovali ke stolu Páně. Sv. missie vyvrcholila třemi velkými slavnostmi: slavností Nejsv. Svátosti Oltářní, Mariánskou a missijního kříže. Ač po celou dobu sv. missie vnitřek chrámu byl věnci ze zeleně okrášen, tedy k těmto slavnostem, byl hlavní oltář pilnými a obětavými rukami zhojných děvek za vedení OO. missionářů světlý, věnci a vzácnými živými květinami tak vkusně vyzdoben, že návštěvník kostela stanul zaražen a svůj úžas projevil slovy: „Tě je jako v pohádce!“ Arciť k této pohádkové výzdobě oltáře přispěl náš oltář sám, chlubě se svou ojedinelou vzácností, podobou krápníkové jeskyně. Dojem této slavnosti, při níž úchvatnými slovy před vystavenou velebnou Svátostí líčil vdp. rektor lásku Krista Pána k nám v Nejsv. Svátosti a nevědek, jímž mu lidé za lásku Jeho splácejí, zůstane nesmazatelný, zvláště když věfčí lid za hlasitého štkání prosil Krista Pána za odpuštění všech urážek a slíbil mu vděčnou oddanost a lásku. Stejně mocný dojem zanechala druhá slavnost Marianská, při níž po vroucím kázání zasvětil se slavnostně věfčí lid neblahoslavenější Panně jako své nebeské Matce a opatrovnici. Ku třetí slavnosti missijního kříže dostavily se všechny spolky s prapory. Sborny dobrovolných hasičů z Káranic a Obědovic přišly s hudbou, kterou tyto ctěné obce samy zaplatily, začej jim buď vzdán veřejný, upřímný dík! Průvodu s missijním křížem, dívkami vkusně ověncenými a mladenci neseným, účastnily se tak ohromné zátsupy lidu, že přibližně napočteno bylo půl pata tisíce účastníků. Tak obrovského průvodu Kratonohy neviděly a sotva kdy uvidí. Súčastnilo se ho též 6 kněží z vsdp. vikářem v čele. V úchvatném kázání o významu sv. kříže nazval vdp. řečník missii v Kratonohách velkolepým vítězstvím sv. kříže, při níž v malé farnosti čítající něco přes 1400 duší přistoupilo ke sv. zpovědi 906 kajícníků a ke stolu Páně 1050 věfčích. — Po kázání před kostelem u kříže a po slavném „Te Deum“ v chrámě nastala nezapomenutelná chvílka loučení se s Otcí missionáři. Tu pěru těžko je vyličiti tento poslední okamžik missijní. Hlasitý pláč, jaký slyšíte jen u hrobu, do něhož ubírá se dobrý otec, ozýval se ve všech prostorách chrámových. Tak zapsali se ti dobří upřímní, neúmorní otcové misionáři do srdcí našeho lidu! — Když rozloučil se s Otcí missionáři místní duchovní správce, přistoupila k nim dívka A. Hošková a tklivě, s porozuměním ji vlastním, děkovala jim za všecku práci, za všechna ta krásná slova jejich, ujišťující je za své družky, za rodiče, sestry, bratry, za celou farnost, že jako slova ta šla od srdcí, že šla zase k srdcím a že nikdy a nikým od sv. kříže Kristova odloučiti se nedají. V tklivé modlitbě prosila Boha, aby žehnal dalším jich pracím misionářským. Dívky pak F. Kvasničková a F. Vančková podaly oběma krásné kytice. Ze zdarem sv. missie byli vdpp. missionáři mile dojati, to decnal sám vdp. rektor, když v chrámě prohlásil, že na missii v Kratonohách tak brzy nezapomenou a z Červenky píše, že vzpomíná na ty krásné dni missijní u nás. Veledůstojným pánům missionářům voláme ještě jednou za jejich úmornou obětavou práci a upřímnou lásku po moravsku: „Pán Bůh zaplať!“ a za dvě léta: „Na shledanou!“

Do Pardubic. Srovnají-li se zprávy „Obnovy“ se zaslánem, uveřejněným v posledním čísle „Jitřenky“, uzná každý nepředpojatý člověk, že spory mezi konservativními živly pardubickými rozhodně nezavinila „Obnova“. Proto všelikou polemiku v tom směru považujeme za úplně zbytečnou. Svým dopisovatelům jsme vděčni za obětavou a dobře míněnou spolupráci a oznamujeme, že tedy pardubická rubrika neosíř. A teď snad i všichni čtenáři „Neodv. Listů“ nahlédnou dobře, jak byli klamáni svým žurnálem, jehož bujná fantasie bez nejmenšího důkazu s tendencí zřejmě zlomyslnou objevila neexistujícího „dopisovatele „Obnovy“.

Dobruška. Známý kovář Alois Doubravský byl znám jako silný alkoholik, který v ráži byl velmi hrubý, ba i nebezpečný. To znali domácí jeho v míle svrchované. Kroniky by mohli o tom vypravovati. Nedávno pro vyhrožování bezpečnostní stráži odseděl si měsíc v žaláři. Dne 15. dubna na kousku poli zaséval a při tom notně potíral alkohol, až ho museli na večer odvléci domů. V „něžnostech“ svého chování dlouho do noci překypoval, takže byli domácí rádi, když konečně jeho láskyplná ústa utichla. K ránu bylo čítiti po chodbách kouř a dým silně odporový. Domáci pátrající, spatřili, že dým se valí ze světničky něžného otce. Dvěře byly zavřeny a proto museli tam vniknouti. Hofela postel, peřiny, stůl a židle. Oheň byl uhašen a tu se objevilo hrozné divadlo. Na posteli ležel starý Doubravský zadušený a opálený, s pěsti vzhůru zdviženými. Vedle ležela jeho dýmka. Tou asi vzniklo neštěstí a konec jeho života. Byl veliký nepřítel všeho katolického a zapřisáhlý soc. demokrat. Jeho smrtí se jistě všem domácím odlehčí.

Pracovní komise IV. (severočeská) Jednoty českých soukromých úředníků koná VII. řádnou valnou hromadu delegátů v neděli, dne 20. dubna 1913 o půl 2. hodině odpolední, v Jaroměři v zasedací síni obecního zastupitelstva v budovách chlapeckých škol na „Ostrově“, Na

pořadu mimo jiné se nalézají volba předsedy, místopředsedy, jednatele, pokladníka, zapisovatele a 2 revisorů účtů, dále volby náhradníků: jednatele, pokladníka a zapisovatele. Volba zástupce pracovní komise V. do Ústředního výboru Jednoty pro rok 1913. Otázka členství ve „Svazu českých úřednických spolků“. Rozhovor o valné hromadě delegátů Jednoty v Praze na den 27. března 1913 svolané a o veškerých návrzích k téže podaných. Volba dvou delegátů pracovní komise k anketě ra den 26. dubna 1913 do Prahy svolané. — Povinnosti odborů jest, by valnou hromadu tuto nejen P. T. delegáty, ale též členstvem co nejčastěji oblesaly.

Orl. v Ústí n. Orl. pořádá v neděli dne 20. dubna ve 2 hod. odpo. v domě katol. spolků v Ústí n. Orl. za součinnosti okolních bratrských sborů tělocvičný kurs (zvláště na bradla a hrazdu.)

Čáslav. Koncert moravských učitelů navštíven byl velmi četně. Bylo to zvláště učitelstvo ze širšího okolí, které vedeno kolegiální, naplnilo rozlehlou síň Sokolovny a tak přispělo jak k morálnímu tak hmotnému úspěchu koncertu. Ponechávajíc kritiku jednotlivých čísel odborným listům, dozráváme, že přednes moravských pěvců každého přímo uchvacoval. Bylo z něho viděti, že stojí tu před námi skuteční umělci. „Hlahol“, jenž koncert tento umožnil, získal si nemalých zásluh a to nejen proto, že obecnstvu připravil takový krásný požitek, ale i tím, že pomohl značným čistým ziskem podepřít podnik, který zasluhuje už pro to nadšení a obětavost členstva podpory veškeré české veřejnosti. — Koncert Pepy Bartoně měl návštěvu daleko chudší, ač reklama pracovala velmi intenzivně. Vina byla mnoho také v tom, že konán byl koncert jeho večer, odpoledne bylo by pro venkov, mající spojení s dráhou, příhodnější. Obecnstvo přesvědčilo se, že referáty o zázračnosti mladého virtuosa nepostrádají podkladu. Jest to zajisté zjev podivuhodný. Dospěje-li skutečně tam, kam mu přiznává kritika předpovídá, pak budeme mti o jeden hudební fenomén více. — Přednáška o balkánské válce, kterou měl posl. Kiofáč, přivábila množství posluchačů. Reklamu učinilo jí bezděky i místní vojenské velitelství, které zakázalo na ni účast vojínům. Řečník mluvil však velice střízlivě, až to některé posluchače zaráželo. Většinou však byly to věci již z jeho balkánských dopisů známé. — K ozdobě hřbitova. Čáslavský rodák pan ředitel Vrba, jenž již tolikrát pamatoval na uslechtilé snahy našeho města, oznámil městské radě, že jest ochoten věnovati k výzdobě hlavní brány ústředního hřbitova cenný obraz Nejsv. Trojice. Městská rada s radostí přijala toto věnování a tak dočkáme se umělecké výzdoby prázdného dosud místa v tympanonu hlav. brány hřbitovní, jež tím nemálo získá. Bylo by záhodno, aby při tom bylo na ni opraveno to, co během času sešlo. — Ovocnářské družstvo. Obchodní gremium zdejší dalo podnět k uskutečnění myšlenky, která po delší dobu byla již ve veřejnosti přetřásána, aby totiž zužitkována byla praktičtěji a cenněji obrovská úroda ovoce na Čáslavsku. Dosaváde bylo ovoce překupníky cizími často za babku koupeno a nejkrásnější vyváženo za hranice. Aby probuzen byl zájem pro tento podnik, pozvalo gremium známého odborníka p. Sadílka ku přednášce, která setkala se s takovým porozuměním, že zvolen byl již přípravný výbor, jenž má družstvo pro zužitkování ovoce založiti a zároveň hotový plán k zařizení podniku mu předložit. Jelikož pak o záležitost tuto se interessují nejen úřady samosprávné, ale i státní, lze doufat, že myšlenka ta dojde cíle. Bylo by to zajisté jak ku prospěchu města tak i okolí. — Dobrá myšlenka byla vysázení některá zákoutí ulic ozdobnými keřky. Čini to rozhodně lepší dojem, než zastavování těchto zákoutí plotem, za nímž bývala obyčejně skládka rozbitých sklenic a jiného kuchyňského materiálu. Bylo by však záhodno, aby si naše policie těchto míst i za noci všimla, aby nebyly užívány za záchodky. Napomenutí neškodilo by v této věci někdy — i pánům. — Z okř. nemocnice. V okresní nemocnici naší, která za vedení primáře p. MUDra. Horáka dostoupila takového zdokonalení, že povýšena byla do první třídy, vykonána byla v posledních dnech revise zemského výboru a to s výsledkem naprosto uspokojivým. Shledáno bylo všecko v úplném pořádku a ošetřujícímu personálu dostalo se z úst revisorů plné pochvaly, jež také bude okresnímu výboru sdělena. Zaznamenáváme to s povděkem tím větší, čím více v minulých dobách bylo proti pořádku v nemocnici nespravedlivě v některých listech brojeno. Podotýkáme, že revise tato byla náhlá a vykonána byla s největší důkladností. — Oprava sv. Jana na mostě. Nejmenovaný dobrodinec, jemuž železo se ubohého stavu neznámými dosud ničemníky porouchané sochy sv. Jana Nep. na mostě, dal jí v posledních dnech opravit. Nemohouce prozraditi jeho jména, děkujeme mu aspoň tímto za jeho dobrý a šlechetný čin. — K případu vyloupení pokladničky sv. Antonína, do níž vkládány jsou dárky na chléb chudých, odpovídáme na otázky, proč vinník nebyl poňán před soud, a proč byla záležitost ta zatajována, že konference sv. Vincence, která dárky z pokladničky vybírá a rozděljuje, vedena tu byla dle svých intencí především křesťanskou láskou, která velí odpouštění a pak i křesťanskou spravedlností, která učí, že s vinným nemají i nevinní trpěti. A to by se v tomto případě jistě bylo stalo. Ostatně škoda jest nahrazena a o bezpečnost dárků jest úplně postaráno. Prosíme jenom, aby štedré ruce zůstaly tak otevřeny, jako dříve!

**Dokonalé opravy a pozlaccování
oltářů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, št. A. Ontl,
odborné pozlaccování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížův, cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skládě kříže náhrobní, nástenné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Různé zprávy.

„Klerikální zázraky“ na Moravě. „Čas“ dne 11. t. m. opisuje z prohané soc. dem. „Rovnosti“ jízlivé poznámky, které uveřejnila dne 30. března. „V chudé horské vesnici Skřipově na Jevícku žije mladá, kněžní sfanatizovaná a poblázněná žena, která stále dokazuje, že se jí několikrát už zjevila Panna Maria, že s ní rozmlouvala a že obec Skřipov ustanovila prý za svůj stánek; učiní ze Skřipova veliké poutnické místo a konečně prý dá vodě ve studánce, jež nachází se v zahradě rodičů nábožné ženy, Panna Maria uzdravující moc... Divotvorná žena byla otfotografována na místě, kde zjevení se děje, a tyto fotografie v mnoha tisících výtisků rozšířeny byly mezi tamějším lidem. Také již několik nemocných bylo k zázračné ženě dopraveno na uzdravení. Tamnímu sfanatizovanému lidu se nelze divit, vždyť je přímo pověrami živěn, ale diviti se dlužno úřadům, že nezakročí. Děkan z Jevíčka, v jehož děkanství se Skřipov nachází, ostře již proti všemu vystoupil, ale, jak se zdá, marně. Dle všech okolností se má za to, že zakročení děkana Daňka přišlo pozdě a že „důvody jeho proti této hrozné hlouposti nedostačují“. V řadách těch také jsou lhavé poznámky o stanovisku místního faráře. Ten kněz jistě by dal vale všemu rozumu, kdyby byl na takový lep sedl. Ale „Čas“, který přece velmi dobře prohanost a zdivočilost rudého tisku zná, schválně pozbyl — volného myšlení na vdory dru. Bartoškovi a Myslíkovi. Měl dosti času se informovati, aby pronesl úsudek samostatný. Nuže — katolický „Den zrovna 11. t. m. v polemice s úskočným listem dra. Stránského píše: „Jevícký děkan Daněk už před třemi týdny (tedy ještě před vytištěním posměšných řádků v „Rovnosti“) uveřejnil následující prohlášení: „Něpsaný považuje za svou povinnost všechny upřímné katolíky upozornit, že po uvážení všech okolností, o nichž nižepsaný zvěděl, zjevení tato nejsou nic jiného než klam a mam od oné osoby, kterou prohlašují mnozí a zvláště několik nerozvážných farníků Skřipovských, kteří ve své neprozřetivosti již sní o budoucích německých Lurdech ve Skřipově, za svěťci, která ale ani stínu svěťce na sobě nemá, neb uvážili se, že právě svěťce nedali se vypodobniti, by své podobizny prodávaly a z nich těžit mohli, a uvážili se ty nesmyslné, ano rouhavé řeči, na které ubohá po celý týden se připravuje, by je jako zjevení Rodičky Boží odříkala, tu musí poznati každý, že zde jest buď úmyslný klam aneb mam, zavinený její chorobou. Proto opětně upozorňuje nižepsaný všechny věrné katolíky z celého děkanství a okolí na tyto nepřistojnosti, které jsou s to, nepřátelům víry sv. podati zbraň do rukou proti nám katolíkům a tím v posměch jen uvésti naše svaté náboženství, a proto také varuje všechny před návštěvami osoby zmíněné. V Jevíčku, 19. března 1913. Jan Daněk, děkan.“ — Na Moravě kněz, zastávající úřad vikáře, má titul „děkan“. Lze si představit, že by takové rozhodnutí vydal bez nejmenšího dorozumění s farářem sobě podřízeným? Možno se domnívat, že by takovou charakteristiku oné historické osoby uveřejnil bez řádné informace u fary? Skřipov nepotřebuje nových Lurd, protože by se k nim moderní pohané zachovali zrovna tak, jako farizeové k zázrakům Kristovým. A věřící katolíci spokojí se s tím, co o skutečných zázracích vědí. Za to však židovský „Čas“ ani slovem se neozval proti zázračným rabinům, kteří způsobem nejkrivějším ohlupují lid židovský. „Čas“ by se tedy měl raději ujeti zdravého rozumu lidu nejvládnějšího, jemuž při jiných příležitostech slouží tělem i duší.

Divčí pedagogium číše a kráče Františka Josefa I. s právem veřejnosti, v Chrudimi přijímá pro školní rok 1913—14 žáky do 1. ročníku, a pokud jsou místa uprázdněna, i do vyšších. Zápis a přijímací zkoušky konány budou dne 7. a 8. července před prázdninami a 16. září po prázdninách. Prospekty na požádání zašle a dotazy ochotně zodpoví představenstvo internátu.

V zednářské republice. Ve Francii zemřel v minulých dnech bývalý ministr André. Odpárci nazývali jej „desorganisátorem armády“, poněvadž nejen armádě některak neprospl, nýbrž svým řádním ji ničil. Jsa pravu rukou Combesovou, jenž církev ve Francii oloupil, dav takto příklad malým i velkým zlodějům, neváhal ve službách zednářské lože „Velkého Orientu“ způsobem nečestným, pomocí tajných detektivů slídit, kteří důstojníci jsou smýšlení náboženského a nábožensky vychovávali děti. Takové pak šikanoval a pronásledoval,

aby zavdčel se svým židovským a socialistickým poručíkům. Má-li Francie takové „ministry“, netřeba diviti se potom různým sabotážím ve vojsku.

Žid purkmistrem v Budapešti. Nový purkmistr budapešťský, Helthay, jest žid a voľnomyšlenkář, podobně jako Nathan, purkmistr římský. Tím ovšem jest nemálo posílána moc zednářů uherských, sestávajících z největší části ze židů, kteří se starají o zavedení státní bezbožecké školy, v níž by se mělo jen občanské mravouce.

Evangelický svaz proti jesuitům. Kdežto sami liberálové ve jménu svobody různého mínění všech stran a spolků pracují pro zrušení výjimečných zákonů proti jesuitům, vyvíjí evangelický svaz horlivou agitaci, aby přivedl k pádu návrh zákona, usnesený říšským sněmem na zrušení těchto výjimečných opatření. Kdyby německá spolková rada opět zavrhlá připuštění jesuitů v Německu, byl by tím podán důkaz, že evangelický svaz má větší vliv nábožensko-politický, než většina říšského sněmu.

Všelicos. Vídeňská skupina Rotšildova zakoupila u bank všechny akcie vých. dráhy, jakož i trati Mitrovic-Solun, takže skupina ta jest dnes výhradní majitelkou trati Mitrovic-Solun a zároveň rozhodujícím činitelem ve správě drah východních. Tato židovská společnost, ovládající nejdůležitější železniční trať na Balkáně, chystá se zasahovati i do vývoje politických událostí. — Předsednictvo České Obce Sokolské důtklivě varuje jednoty, aby jako sokolské jednoty nesúčastnily se projevu politických ať pořádaním průvodů, propůjčováním tělocvičen ke schůzím a pod. Sokolci mají býti nyní hodni, aby si to nahoře nepokazili. — Řád kapucínský provincie českomoravské má 21 klášterů, v nichž žije 61 kněžů, 9 kleriků studujících, 5 kleriků noviců, 53 bratrů laiků a 5 kandidátů. — V celé Evropě zavládla minulý týden velmi citelná zima; prudké mrazy a sněhové vánice způsobily velkých škod. — Nové jesuitské gymnasium s internátem zřízeno bude v Dejvicích u Prahy, aby prý odpomoženo bylo nynějšímu nedostatku kněží v arcidiecési pražské. Na gymnasium to jest již sebráno 700.000 K. — V Rakousku budou prý zřízeny dva jízdní pluky zeměbrany. — Vláda srbská ve 3—4 měsících bude prý potřebovati na 100 cizích inženýrů, aby využitovala území dobytého. Bude jich zapotřebí ku stavbě mostů a silnic. Reflektuje se na české inženýry, kteří mají v Srbsku zvucné jméno. — Při sňatku dcery císaře Viléma, princezny Louisy s princem Cumberlandským, dojde k setkání ruského cara Mikuláše s následníkem trůnu arcivévodou Františkem Ferdinandem. — Americké železniční společnosti zavádějí k pobavení cestujících kinematografická představení mezi jízdou vlakem. — Ministerstvo vojenství hledá albánsky mluvící důstojníky nebo kteří se chtějí přiučiti albanštině. — V Kašperských Horách poplatníci neplatí ani školní přirážky ani jiných obecních dávek. Z bohatých přímů ze svých lesů hradí město všechny své potřeby.

(Zasláno.)

Veledůstojnému Pánu,

panu Ludvíku Horovi, faráři

v Dačicích.

V účtě podepsaný výbor „Dětského asylu milosrdného Pražského Jezulátka“ dovoluje sobě nejuctivější díky vzdáti za námahu a obětavost, s kterou jste ráčil dne 6. t. m. v hotelu „Merkur“ v Praze přednésti svoji velezájímavou a poutavou přednášku se 120 světeľnými obrazy „Vítězství Kristovo nad srdcem lidským“, za něž jsme skutečně vděční. Čistého výtěžku vynesla 141 K. Voláme z plna srdce „Zaplatě Bůh!“ O další vzácnou přízeň prosí:

Za výbor „Dětského asylu milosrdného Pražského Jezulátka“: Msgr. Fr. Vaněček, kanovník. — Anna Šleperová, t. č. místopředsedkyně. — Johanna Grygarová, t. č. jednatelka.

V Praze dne 14. dubna 1913.

**Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školné.**

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější nakupací pramen v Rakousku velkorých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, kobereč a
kovového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orl. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské reálie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy doalovné se vypružuje.

Zaplatil jsem předplatné ? ? ?

Velice poučná pojednání
jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednolitý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Pius VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení správnosti	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zábracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o společnosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo věs o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a universita	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mrávní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívat či spalovat mrtvoly?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakovských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. mše	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objednali-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné za běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přičísti k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Prodám jednopatrový moderní dům

ve výletním a lázeňském místě
v Brandýse n. Orli.

V přízemí 3 pokoje, 1 kuchyň; v prvním patře 4 pokoje, kuchyň, prádelna. Menší zahrada s altánem, sklep. Voda do domu je zavedena.

Cena 18.000 K. — Dotazy zodpoví
ALOIS BIER v Brandýse nad Orlicí.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

== V ŽAMBERKU ==

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních výstavách.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

výtisků a tisků »Záštita« v Chrástě
a Chrástě.

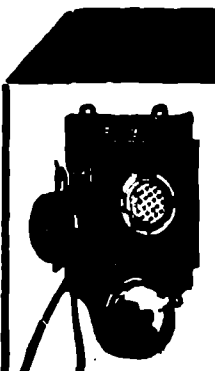
Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará »Záštita«. Vše duchovenstva poskytl se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, saražené dle předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nahází své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

**Elektrické
a světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Králové

Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Volodátojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Josef Frodl,

HRADEC KRÁL., Čelakov. tř. 515

doporučuje svůj hojně zásobený

sklad hudeb. nástrojů

a sice: Housle školní:
K 6-, 7-, 8-, 9-, 10-, 15-.

Housle orchestrové:
K 16-, 20-, 25-, 30-, 40-.

Housle koncertní:
K 30-, 40-, 50-, 100- a výše.

Basny, čela, violy, jakož i veškeré la plechové nástroje, klavíry, flétny, pikoly, malé i velké bubny, činely, harmoniky tahací i foukači, citery, dětské bublinky a trumpetky, veškeré nástroje pro tamburašské sbory atd.

Velký výběr různých stran la jakosti. Gramofony, desky a jehly. — Piana, pianina, harmonia a orchestriony.

Opravy veškerých hudebních nástrojů se odborně, rychle a levně vyřídí. — Úvěruhodným osobám též na splátky.

Solidní obsluha při mírných cenách.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4¼%-5% poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-II.

Děchodová daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložen jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíše si o slošní listy a zkuste ukládati; budete jistě kulantním jednáním úplně spokojeni.

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní děti,

obrázky smuteční

a upomínky k sv.

přijímání a zpovědi

lze dostati

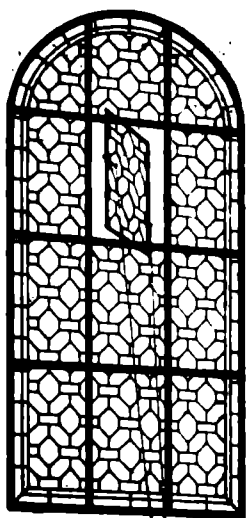
v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebechovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pateníšť:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmavě sklenářského K 10. — Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4 —
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,
c. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

TRY

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

**Veledůstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dovozuje si depo-
rují veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibále, nádobky, patenky, paciálky,
svíce, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisem
církvním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrí nebo proti do-
plátku na nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy posílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Předem ruční.

Sklad veškerých slatých a stříbrných bižutérií, jako: řetězů,
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: Mosáček
prosovy, tabulečky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínské vady na sklade.

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

mašle a cizojazyk
Praha-I-979, ul. Karlovy Světlé, č. 12. n.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárůkuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5% dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

:: Dívčí :: pædagogium

cisárce a krále Františka Josefa I,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyňe
do I. ročníku, a pokud jsou místa
uprázdněna i do vyšších. Zápis a přijí-
mací zkoušky konány budou dne 7. a 8.
července před prázdninami a 16. září
po prázdninách. — Prospekty na požá-
dání zašle a dotazy ochotně zodpoví

představenstvo internátu.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albin“, prací přášel
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchov-
enstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovují úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po roce a hronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Pronajmou se ihned

dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

mají každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím,
větší sklepy a půdu. U větší vily nachází se
kolna a konírna a zahrada, v rozložce půl korce,
křovinami vysázená, menší vilka má pouze za-
hrádku zelenářskou. Roční nájem větší vily 900 K,
menší 580 K. Blíží v administraci t. l.

Křesťanský závod!

Ruční práce skvostnou ozdobou.

Nápisná dovoluje sobě P. T. velevážené dámy zdvořile upozorniti na svůj bohatě zásobený
sklad ručních prací všeho druhu a vyšívání kostel. předmětů
jakož i zboží ozdobného vůbec.

Zejména doporučuje svůj velkolepý výběr pozoruhodných novinek, hodících se obzvláště

za skvostné dary

z nichž na prvním místě jmenujeme: lambrékyny, polštáře, zastěny před kamna, milieux, stolní
pruhy (béhoony), dámské převazy, kartačky, pokrývky, Journály, ozdobné rámce na fotografie,
vesty pánské ručně vyšívány, gobelíny, obrazy, plyšové kasety různých tvarů a úprav atd.

Veškeré předměty tyto jsou na skladě buď začaté, předkreslené neb z plna již vyšité, po pří-
padě malbou opatřené.

Současně čini P. T. velevážené dámy pozorny na svůj hojně zásobený sklad veškerých
příprav pro ruční práce značky D. M. C., jmenovitě však hedvábi, přase a vlny pravobárevné,
zaručené prací, jakož i zlata k vyšívání.

Dále nabízí ve velkém výběru různé látky vyšívací, jako: oágres, jutu, sealskin, plyš,
hedvábi, tyl, filit, vše v samostatných jakostech a nejlevnějších cenách.

Vyšívání celých výbav, jednotlivých monogramů, jakož i ruční práce vůbec, zho-
tovují se v čase nejkratším a v cenách nejnižších.

Předměty předkreslené začaté neb úplně již vyhotovené zasílají se na požádání k výběru
obratem. — Monogramy a vzory se na požádání předtiskují.

Marie Hlavová, odborný závod s ručními pra-
cemi a sklad ozdobného zboží v Čáslavi.

OBNOVA

Číslo 16.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 18. dubna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Povaha atentátů.

Zase nový útok na život krále Španělského! A zase jej spáchalo tuctové individuum, nastrčené od chytřejších machinů. Rafael Sanchez Allegre se jmenuje ten bezvýznamný muž, který jako zlovestný stín králův beze všech zásluh stane se osobností historicky památnou jako onen zbrklý antický Herostrates. Po zmaření atentátu došlo k výslechu. Allegre prohlásil, že chtěl pomstít zavraždění Fr. Ferrera. Bylo u něho nalezeno několik článků týkajících se Ferrera a na jedné dopisnici slova, napsaná útočníkem: »Ať žije anarchie!« Že takové heslo může provolávat pouze člověk popletený čtením krvavých článků, jest na bíledni. Anarchii za svůj skutečný cíl nepovažují ani nejvážnější, despotičtí demagogové.

Odkud nabral energie tento 26letý tesař k takovému heslu a skutku? Narodil se v Barceloně, přidal se k žákům Ferrerovým. Když pobyl nějaký čas ve Francii, byl pro svou anarchistickou činnost vypověděn. Od r. 1908 jest ženat, ale se ženou svou nakládá tvrdě. Policie našla u něho list adresovaný manželce, v němž se čte: »Kdybys mi byla poslala, oč jsem žádal, nebyl bych se dopustil atentátu, za který budu zastřelen. Až toto psaní obdržíš, bude atentát proveden.« — Tedy nějaká osobní úsluha měla rozhodnouti, nemá-li býti provedeno celé Španělsko do vzrušení anebo docela do velikých státních převratů. Zločincův revolver byl pánem situace. Neumělé individuum pochybné pověsti mělo případně rozhodnouti nad osudem milionů a to zcela náhlým, bezohledným rozsudkem, při němž obviněné hlavě státu není popráno se obhajovati. Že vojenský soud v zájmu bezpečnosti milionů po důkladném šetření odstranil z řady živých Ferrera, měl za to pykati král. Že se státní společnost zcela právem bránila proti úskočným zákeřníkům, měl to odnésti její přední reprezentant. Anarchista se popravit nesmí, ale lidé pokojně střílet jako zajíce — to už jest známkou pokrokového vývoje.

Lidé, kteří neznají ze složitých a nesnadných politických poměrů ani abecedy, pasují se na proky národa, neobracejí na sebe pozornost řečněním z tribuny, protože by se jejich popleteným frasím někdy i děti vysmály. Přikročí hned k provedení »reformního činu«. Někteří z nich přečtou několik radikálních brožur, vypočtených na dráždění zloby. Ale nemají ani tolik schopnosti, aby se nad krvavými řádky samostatně zamyslili, ba nedovedou vůbec ani jednoduché fráse po přečtení obstojně ztráviti. Pamatují ze všeho jen tolik, že nastal slavný čas k »politice činu«.

A demagogové, kteří vedou na hedbávné niti takové ubožáky, kam se jim zalíbí, pochlebují »politikou činu«, nepoučí jich, že neznají řádně ani základních pojmů, týkajících se politiky a sociologie. Přeskočí se celá řada nejdůležitějších informací a dům moderního debatování staví se od střechy. Proto takový svedený zločinec také mimo zákeřnou vraždu nic jiného zvláštního nesvede.

Allegre prohlásil, že prý čítal vše možné, také filosofické spisy — ale že jim špatně rozuměl. Rádi věříme. Ale špatná chápavost nezaplášila u něho iouhu po vavřinu krve zbroceném, jaký ulovil vrah Canalejiův. A poněvadž dobře Allegre věděl, jak po atentátu noviny celého světa budou zaznamenávat každé jeho hnutí, jak budou jeho podobizny putovat až do časopisu v Australii, snažil se zachovati pósu »důstojnou anarchisty.« Choval se i ve vězení kurážně a cynicky.

A jak se vymlouvá! Prý šel klidně svou cestou — teprve tehdy ho napadly zlé myšlenky, když se setkal s družinou královou. Tak aspoň

sděluje zednářský tisk, který obratem ruky doveďe ze svých zločinců dle potřeby dělati ubohé, nešťastné, zmámené jen okamžitou podivnou shodou okolností.

Ano — šel klidně, ale s revolverem dobře nabitým. Snad se bál, že ho budou náhle týrati strážcové veřejného pořádku? Allegre levou rukou uchopil koně králova za uzdu, pravou vytáhl revolver a střelil. Ačkoli sražen strážníkem k zemi, vypálil ještě dvě další rány. A taková vytrvalost jest snad výslednicí pouze náhlého, nepředvídaného hnutí mysli? Proč taci »pomatení« Ferrerovci neoberou si za terč své střelby osoby málo významné? Proč obyčejně »nepřičetnost« je vede k vraždění korunovaných hlav? Vždyť k takovému přepadu jest potřeba daleko více chytrosti a předběžného přemýšlení, než k zastřelení občana tuctového. A to psaní, které před atentátem napsal, také svědčilo, že se setkal s královou družinou jenom náhodou?

Srovnáme vyjevený a prolhaný povyk zednářský nad popravou Ferrerovou, provázený bezuzdným lhaním o »vraždících jesuitech« — s obrannými omlevaním, jaké věnují zednářské listy královským.

Také zednáři velice zručně manipulovali s rozmluvou, kterou prý měl Ital Luciano Magrini s vrahem krále Řeckého. Prý hlas Alexandra Schinase zní plačtivě. Schinas jest »člověk slabomyslný, vlastní vůle zbavený, jenž si není vědom dosahu zločinu, jím spáchaného. Prohlašuje s veškerou určitostí, že zavraždil krále v nepřičetnosti a že neví, jak a proč.« S dovolením — od které doby pohádky Honzové osvědčovali svou slabomyslnost vraždami? Proč Schinas netropil hlouposti na svou vlastní škodu anebo na škodu lidí opravdu zlých? Když si nabíjel revolver, když si vyčíhal směr procházek králových — také toto bylo důsledkem slabomyslnosti?

»Nikoliv já, nýbrž kule z revolveru jej usmrtila«, prohlásil na otázku — ovšem dle sdělení chytřejšího Magriniho. A trpěl prý nervovou nemocí (zrovna tak, jak zvětšují zednáři o zákeřníkovi španělském). Ale pět dní před atentátem Schinas podepsal svůj vlastní životopis slovy: »Alexandr Schinas, jenž jest považován od vzdělanců za vzdělance, od reků za reka a od zbabělců a slabomyslných za zbabělce a slabomyslného.« Ale — prý — vymlouval se, že — není anarchista. Prý — všim jeho neštěstím jsou vinny sestry — ale těm neublížil!! Řekl, že byl velmi hodný — ale »svět, společnost činí lidi zlými a vychovávají zločince«. Jestliže tohle opravdu Schinas před Magriniem prohlásil, pak snad také dopověděl, která společnost direktně svedla jeho ruku k vražednému výstřelu. Ale Magrini mlčí! Jen když »přesvědčil« veřejnost o tom, že Schinas jest velice hodný a trpělivý beránek, rad nímž má lkáti každý více, než nad zákeřně usmrčeným králem.

Kdyby býval Schinas nešťastnou mýlkou šlápl některému solušskému židovi na kuří oko, hned by ho byl zednářský tisk prohlásil za nejhorší nestvuru a hned by si vymýšlel, která společnost svedla Schinase k »hroznému pronásledování vyznavačů kultu Mojžíšova«.

Zavraždění ministerského předsedy španělského nazval radikální tisk důsledkem zcela přirozeným, aniž by býval zločin pokáral.

Krvavý tisk napoví jednou, napoví po druhé — a to tak chytrým slohem, aby pisatel nebyl úředně stíhán. Ale napovídá-li se z daleka vytrvale, brzy i prostomyslný čtenář pochopí, co vlastně list od svých stoupenců žádá. Pak následuje politika činu od kohočkoliv.

Pokroková Francie a její škol- ské poměry.

Jest známo, že jedna část naší veřejnosti dívá se na Francii jako na vzor pokrokovosti a osvícenosti. A jsou to i některé listy učitelské, jež ve svém čtenářstvu žijí toužebná přání, aby i školské poměry naše dostaly nátěr francouzský. Heslo o svěšťstěle, všeho »církevnictví« zbavené škole zaslepuje tyto entusiasty pokrokovosti tak, že se domnívají, jakoby školství francouzské bylo ideálem, po němž marně naše vybájeným »klerikalismem« utiskované učitelstvo vzdychá.

Na tyto vysněnou volnosti francouzského školství rozpálené mozky zdravým studeným ovínkem bylo by přečtení knihy, která loni vyšla v Knihovně Zlaté Prahy pod názvem »Venkovská učitelka«. Spisovatel Léon Frapié odkrývá v biografii venkovské učitelky slabiny svesvětšťstělého školství pokrokové Francie s bezohlednou upřímností, jež v našich poměrech vynesla by mu jistě klatbu všech učitelských orgánů. Zachycujeme z této zajímavé knihy několik obrázků.

»Pro úřad veřejných učitelek (a také učitelů) mají jediné tři práva, kdo absolvovali učitelský ústav. Na ně dlužno brát především zřetel. Připouštějí se však k úřadu učitelskému i ti, kdož vyšli z jiných škol a vykonali stejné zkoušky nižší (brevet élémentaire) a vyšší (brevet supérieur). Zákon klade všechny uchazeče na roveň a proto rozhoduje osobní ohled. Tak rozvinul se systém doporučovací netešeně. Z tisíců prosebníků stala se klientela jiných tisíců lidí, kteří jsou opatřeni tituly, řády, uniformami, tak že ti, kdo drží nějakou částku veřejné moci v rukou, stali se živými pumpami, zasazenými stále do ústřední nádržky, ssajícími stále něco pro sebe nebo pro přátele. Malé pumpy zasazují se do větších, aby lépe táhly. Ústřední hlídači studnice úřadu vlastně ničeho ve skutečnosti neudělují, počítají jenom pohyby pístu a sami nevědí do posledního okamžiku, kterou rourou bude ten který úřad vsán. Správní stroj se nepohybuje tam, kam by měl, kdyby byl veden osvětlenými strojníky, nýbrž pohybuje se stále jsa postrkován, tahán, otřásán, odváděn s cesty mračny hltavců. Není to vlastně správa veřejných záležitostí, je to zápas, tahanice s hladovci. Dospělo k tomu, že osobní zájem smí se stavět proti zájmu celku, že smí jej zneužívat, vtírat se na jeho místo. Proto také obraz zdatného úředníka jest asi takovýto, je to ten, komu se podaří, má-li udělit jedno místo, pro něž hladoví tři sta čekatelů, odstrčit dvě stě devadesát devět hltavých úst tak, že z toho nevznikne ani vzbouření ani pohoršení.« (Str. 39.)

Jak toto protekcionářství bují ve školství, je patrné z toho, jak otec »venkovské učitelky« Chardon, ředitel kanc. spol. sev. dráhy, sháněl místo pro dceru. »Po deset měsíců už byl neustále na koni (snad na nohou!), vymetal všechny kanceláře prefektury. Za těch deset měsíců se uprázdnila jen tři místa a jeho dcera byla mezi pěti sty žadatelkami, které zastaly sedět na dlažbě — na svých vysvědčeních a doporučeních. Tenkrát byl však již blízek cíle. Podařilo se mu prokázati úsluhu jednemu senátorovi (členu to vyššího zákonodárného sboru, podobného naší panské sněmovně), který toužil dostat syna svého domovníka ke dráze. Dopomohl dvěma vlivným a neodbytným departementálním (krajským) výborům k několika volným lístkům. Nalezl bývalého soudruha z gymnasia, který byl právě radou v prefektuře a potpěl si na dobré večere. Jeden z vyšších úředníků jeho společnosti ráčil podniknout kroky, jeden žurnalista při banketu povolal do zbraně generála, který byl přítelem prefektovým, přítelkyní paní Chardonové

FOTOGRAFIE

Školní tableaux.
První závod v místě.

Adalbertinum
Hradec Králové

Svatební skupiny

c. a k. dvorní a
komorní fotograf

uměleckoé v cenách mírných.
Speciální snímky dětí.

J. F. LANGHANS

Rodinné, spolkové
a sjezdové skupiny.

vě, manželce soudcově, dostalo se slyšení u paní prefektové, posléze prezident republiky jel po jejich trati a pan Chardon mluvil s kýmsi z jeho družiny. Tím teprve pohnut inspektor akademie (asi náš zem. inspektor) najednou shledal, že slečna Chardonova je v seznamu první a že je nejzasloužilejší a nejpozoruhodnější ze všech uchazeček. (Str. 43.)

A místo, jež při této přímo horentní protekci lze sehnati, jest v nejlepší případě místo zkušebního učitele s 800 fr. (asi něco přes 700 K). A i to jest už skutečné terno, neboť spousta kandidátů musí se spokojiti místem výpomocným, které je placeno pouze denně po tu dobu, kdy výpomocná síla skutečně vypomáhá. Plat jest 2 a půl franku denně (něco přes 2 K. Nádennici tam za tu cenu nepracují.) Zaměstnávají se takovému síle jinak jest naprosto nemožnou, neboť musí čekat na první povolání úřadu, nechce-li ztratit hodnotu výpomocné a tím i naději dostati místo stálé (str. 53).

A jaké postaráni o budoucnost! Při konferenci ohlašuje jeden z ředitelů sbírku »ve prospěch nemocného kolegy, který po pětadvaceti letech služby umíral hladem, poněvadž se už drahnou dobu táhlo vyřízení jeho pense, blížíci se odvážně číslu 500 franků!«

V některých případech připlácení obce něco učitelstvu — jakýsi osobní to přídavek, ale jenom potud, pokud se jim učitel líbí. A to záleží na mnoha okolnostech. Především třeba se líbiti starostovi obce, který s lékařem učitele do služby přijímá a rozhoduje, je-li schopen u nich učit či nikoliv, pak radním obce a konečně zvláště náhončímu vládnímu, jež má každá osada a jehož vliv jest dalekosáhlý.

Podáfenou satirou na tyto netoliko školské, ale vůbec francouzské poměry jest, co vypravuje spisovatel o učiteli mistru Petru (str. 161 a násl.). Mistr Petr, oženiv se po dosažení místa skutečného učitele, počne se říditi hesly: »Vláda přeje hojněmu zalidňování — Francie potřebuje vojáků. Rodiče, které mají hojně dětí, obohacují stát. Bůh žehná četným rodinám.« Obec odhlasovala mu k jeho platu 800 fr. na první dítě přídavek 50 fr. Při druhém, třetím se to opakovalo. Než, když každého roku se rodina učitelova množila, nastalo všeobecné rozhořčení a konečně při desátém dítěti ho obec ze školy vypověděla. Starosta, vidě jeho nesnáz při stěhování, daroval mu ruční vozík, aby si na něm mohl odvézt majetek do nové školy. Avšak na novém místě ho přijati nechtěli a tak nastala mu nekonečná Odyssea. Starostové, jak slyšeli, že se blíží Petřův vozík s rodinou, dávali hlídati všechny cesty, stavěli se s výbory do dveří školy a protesty snažili se odvrátiti tuto zhoubu od obce. Konečně prefektura užila moci. A tak před domem, na němž velikými písmeny bylo psáno »Volnost — Rovnost — Bratrství«, strhla se demonstrace proti násilnému dosazení učitele, o němž se ustálilo mínění, že musí býti řádný darebák, když pověsí ženně na krk deset dětí.

Neobmezenými pány ve škole jsou inspektoři. Jaké charakteristiky dostávají se na tato místa, patrno z této charakteristiky: »Pan Lecoque začal jako učitel ve zcela malé obci. Byl prostředního vzdělání i mravní hodnoty, byl si vědom skrovných zásluh, i bylo jeho cílem: najíst se, to si přál po celý život. Proto také si vzal selku s kusem pole, jehož výnos zaokrouhlil jeho hubené příjmy. Nedlouho

po volbě stal se jeho ochráncem šťastný kandidát, jemuž on, jako obecní tajemník, dovedl prokázat trestné volební služby. Pohodlně byl chudý a plavivý kantor v dřevěnkách postaven v čelo důležité školy: to povznesení vykřesalo jiskru, od níž se vzňala jeho ctižádost. Hned se jal litovati, že si vzal ženu nevzdělanou, nízkého původu . . . Díky svým hadím schopnostem vyšinul se za pomoci okolností a svého příznivce až k hodnosti inspektora obecných škol . . . První starostí jeho bylo, aby svůj okrsek zbavil mladé učitelky, jejíž rodiče ho znali jako hladového učitele a prodali mu ochotně nábytek na dluh.« (Str. 80.)

Jako strašlivý nepřítel stojí proti učitelstvu článek 1384 obč. zákonníka, který dří, že »učitelové jsou zodpovědní za škody, vzešlé žákům po dobu, kdy jsou pod jejich dozorem.« Jindy soudy neuznávaly zodpovědnosti učitelovy, když bylo prokázáno, že učinil všechna opatření potřebná, aby se nehodám předešlo, anebo když nemohl činu zabrániti, ale dnes se soudnictví změnilo, soudy dávají tomuto pověstnému článku velice široký výklad ve prospěch obětí nehod nebo jejich rodin: odsuzují vždycky učitele, i když dohled ve skutečnosti nemohl býti vykonán. Úřady staly se zuřivými ochránci mládeže. A tak učitel se služným tisícem franků může dospěti k tomu, že bude dlužen dvanaáct neb patnáct set franků za nehody. (Str. 160.)

Bičem pro učitelstvo jest rozdílení cen a veřejné zkoušky propouštěcí. »Rozdílení cen žákům veřejných škol je obřadem, který obrátí celou obec na ruby . . . Manželé, kteří řezí děti co nejsvědomitěji, jsou náhle, když nadejde rozdílení cen, zachváceni pyšnou láskou k svému plemeni. A těch řečí! Ministr musí rozhodnout, že je všem mluvčím, kromě starosty, zakázáno při tom mluvit bez svolení prefektova. Už měsíc před slavností chodil učitel zvonit dům od domu a drancoval štědrost dárců, klaněl se k zemi s kloboukem v ruce, s ústy sešpulenými, žebřal s přesvědčením, děkoval tak upřímně, jakoby část kořisti připadala jemu. Poněvadž musil se dělit s učitelkou, šidit ji všelijak, aby zvětšil díl chlapcův, naváděl některé dárce, aby si vyhradili, že jejich štědrost je určena výslovně škole chlapecké.« (Str. 229.)

Veřejné propouštěcí zkoušky konají se před zkušební komisí složenou z inspektora, všemocného to předsedy, z kantonálních výborů, z jednoho vysloužilého učitele a jedné učitelky. Není-li při přípravě na tyto zkoušky kopírována osnova slovo za sloven, i kdyby učitel sebe svědomitěji pracoval, jest prospěch zkoušky nedostatečný. Ve vyučování jest každá volnost zakázána (str. 285). Propadnutí žáka při zkoušce znamená pak pravé mučednictví se strany rodičů.

Vůbec hleď rodiče na učitele nepřátelsky: »Zastávají se dětí, schvalují jejich kousky a nepomáhají učitelům. Doma nedohlédnou na úlohy ani na učení, ale za to si na učitele vyjízďejí, nedělají-li děti fenomenální pokroky. A pak bez ustání nadávají« (str. 28). A co zvláštního, nedělají to jenom rodiče, kde dříve byly »sestřičky« — učitelky řeholní, ale v míře daleko větší rodiče z řad socialistických a republikánských, kde měli dávno školu světskou.

Kdyby jenom s polovice byly pravdivy všechny ty poměry, které spisovatel »Venkovské učitelky« líčí (a zdá se, že pravdivy jsou všechny, neboť kniha činí dojem, jako by psána byla krví vlastního

a ty hvězdy kdyby v propast spěly,
s sebou by ji dolů unášely! —
Přemohl jsi, caři, Řeky věru:
zda se's nadál, že tím ztratíš dceru?
že ten, jež si vedeš do zajetí,
srdce tvojí dcery v pouta jme ti? —

Práčkové počali jaru pěti;
koně větrní ku Drači letí,
vezou Ašota a mladou ženu,
stříbra, zlata, jako písku v moři,
těžký přídavek však mají k věnu:
slzami je pokropil car v hoři.
Ale jak měl dceři odolati?
Hořem snad ji smrt mu bladá schvátí!
Její slzy ohněm planou v duši —
krví srdce svého car je suší —
za choť Ašotu ji dává lstnému.
Ašot přisáhá, co hrdlo stačí,
že vždy věrně bude státi k němu,
a car činí vladařem jej v Drači.

Vzdychli bohatýři hukem moře,
jako vlny šumné jejich hoře:
že to kvítko pro ně nevykvětlo,
které chránili jak oči světlo;
ó v té cizí náruči tak chladné
černé kvítko naše jistě svadne!

Oj, jak hluboké se moře černá,
co má perel ve svém lůně vlnadném!
Oj, co láska nekonečná, věrná,
co nám slastí kouzli v světě chladném!

srdce), pak naše učitelstvo, toužící tolik po poměrech školy francouzské, jenom světským duchem ovládané, a osvětlené samosprávě ponechané, dočkalo by se daru danajského.

Pokroková Francie svými školskými poměry ukazuje, že jest hodně daleko za Rakouskem, které jest tak často titulováno zpátečnickým. — Frk.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!
Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7-80 K	
" 50/100 " 130 "		" 150/250 " 10— "	
" 55/110 " 155 "		" 160/250 " 10-60 "	
" 60/120 " 185 "		" 200/300 " 16— "	
" 70/140 " 255 "		" 220/320 " 18-70 "	
" 90/180 " 420 "		" 250/350 " 23-40 "	
" 100/200 " 510 "			

Závěsy postel. la	vel. 200/100 kus 5-60 K
" 180/90 " 4-50 "	
" k oknu	115/140 " 4-30 "
" Melle	115/140 " 2-40 "
" Chinillimelle	115/140 " 3-40 "

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorčích: Honba, Paíoi, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Or.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Obrana.

Rozvaha se probouzí. Protiklerikalismus slohu dra. Stránského již mrzí samé živly pokrokové. Byly již přečteny peprné kapitoly tomuto semito-vi i z Čech. Nyní se rozkřívají k protestu i ty kruhy, které dosti dlouho rozblíže moravského národního hnutí pardonovaly. V nár. sociálním listě polemizuje vídeňský redaktor H. Sýkora s »Lid. Novinami« a praví: »Mám o protiklerikalismu, který provádí na Moravě dr. Stránský a »Lid. Nov.«, své mínění, jež se shoduje s míněním celé strany národně-sociální a opravdu pokrokových lidí vůbec. Mínění, že protiklerikalismus dra. Stránského a »Lid. Novin« je úplně bezcenný, ba že je přímo pokrokové věci na Moravě škodlivý, jak toho máme každodenně doklady.« — Redakce »Horácká« jde však ještě dále a praví docela takto: »Noviny politického směru Stránského mají jedinou zbraň: místo výkazu vykonané práce vůdců strany, stačí stoupencům novinový štvavý boj proti klerikalismu. Tou zbraní všechny noviny toho směru hlupáky straně získávají, neb je porážejí, či odstěhují. Rozumný člověk tímto švindlem pohrdá. Boj proti klerikalismu není již bojem za očistu v politice, ale spíše je bojem těch kteří 1. pro vlastní zisk, 2. ze msty, 3. pro efekt (hlavně nezkušené mladíci) ho »bojují«. Kolik lidí nadává na klerikalismus v úmyslu proti více nebo církvi a při tom ve svazku

Kosara tak v blaženosti plyne,
kdy ji Ašot k bujným nádrům vine,
zapomíná na stíl otce zlatý,
zapomíná na bulharské chaty,
zapomíná na svou rodnou zemi —
láska její poklad mezi všemi.
Ach, co platno, Pane Bože milý,
když je Ašot její tvrdým Řekem!
A to jste si, bratři, pomyslili,
že ta věrnost jeho zhyne věkem!

Zlaté psaní poslal císař k Drači:
jest-li Ašot Drač mu vydat ráčí,
že jej v zlatou knihu pánů vpiše,
nejlepší hrad dá mu z celé říše.

Ašot v růžovém se loubí sklání,
líbá svoji růžolící paní:
»Perličko má, holubičko bílá,
zda bys pro mě bratra opustila?«

»Bratr můj mně čarovným sic květem —
ty's však, Ašote, mým celým světem!«

»Perličko má, holubičko bílá,
zda bys pro mě otce opustila?«

»Otec plá mi hvězdou v žití celé —
ty's však, Ašote, mé slunko skvělé!«

»Perličko má, holubičko bílá,
zda bys pro mě vlast svou opustila?«

Kosara se chví, zem s ní se točí —
tu však hledne v Ašotovy oči:

FEUILLETON.

KOSARA.

Slunko naše, caři Samueli,
proč pak se ti srdce na dvě dělí?
Což ti vypadá démant z diadému,
či kuň ztratil podkovu ti zlatou?
či tvůj prsten propad moři zlému?
čili tobě klenbou háje svatou
vily předurčily krátké žití,
když jsi dřímal v jejich modrém kvítí?

»Rád bych ztratil démant z diadému,
znova zlatou podkovu dal koni,
věnoval bych prsten moři zlému,
rád bych umřel v háji pod jabloní,
kdyby jenom dcera moje milá
srdce svoje byla neztratila!«

Ba, můj Bože, ztratila ho zcela.
Krásná Kosara, jak luna skvělá
touhu sladkou ve bojarech budí —
zda ji má též v labuřové hrudi?
Zlatá rybka pluje v širé moře —
proč jí malá zlatonosná řeka?
Ach, má zlatá rybko, snad tě hoře
ve bouřlivém lůně moře čeká!
Vrhá Kosara se v náruč cizí —
což jí špatní bulharští jsou reci?
Ó, ta cizí láska duhou mizí —
a vši, mistry ve klamu jsou Řeci!

Nedbá na to. — Ašotovy oči
hvězdami se v duši její točí,

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akceový kapitál K 80.000.000.—

Reservní a pojistné fondy K 28.000.000.—

Centrála v Praze, ml. r. 1893.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: Grado a Opatie po dobu lázeňské sezony. — — —
Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 4¼%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tu i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

církve zůstává! Kde je tu přesvědčení svědomí a čistota vůle? Celý dnešní boj protiklerikální — připjatý na pokrok, čímž tento hrozně poškozen — je egoistní a škodlivý, neboť národ to rozbilo. Trnete nad naší odvahou, že jako lidé pokrokoví máme tolik odvahy kritizovati boj proti klerikalismu úplně odlišně od běžné fráse? Nedivte se — máme svůj směr promyšlený a proti politice Stránského, který pro osobní prospěch rozešťval politicky celou Moravu, ani naše ubohé menšiny nevyjímaje, se musí říci rozhodné slovo.

Rakouští volnomyšlenkáři pořádali o velikonočních ve Vídni v budově »Volné školy« osmou valnou hromadu své »Freie Schule.« Domnívali by se někdo, že tito pánové, kteří jsou pod vedením židovským, rokovali snad o potřebě nějaké svobodné školy české v metropoli říše, byl by na omylu. I ty obmyšlené »volné školy« vídeňské musí býti německými. Předsedající citel Pereráv, c. k. dvorní rada baron Hock, poukázal s pýchou na štvání, které prováděla volnomyšlenkářská organizace proti Eucharistickému kongresu, který byl pod protektorem Jeho Veličenstva. Také Hock prohlásil, že ona »zářijová akce« si získala velikých zásluh. C. k. dvorní rada děkoval také všem spolupracovníkům, zvláště těm, kteří za »spolupráci« (vlastně šíření štvavých pamfletů) byli soudně potrestáni. (Hock nabyl svého hofrátského titulu jako rakouský soudce!) — Sekretář Speiser sdělil, že spolek vzrostl o 3173 členů a že obdržel na darech 23.000 K. Ve spolku jest 78 poslanců, spolek jest podporován od mnoha liberálních obcí z obecního majetku. Zvláště učitelstvo jest v něm čteně zastoupeno. Pamflet »Josef-blätter« byl rozšířen v počtu jednoho a třetí čtvrti miliónu exemplářů na 2249 německých místech Rakouska. Kromě toho spolek před Eucharistickým kongresem rozšířil 300.000 »protiklerikálních« pohlednic a 20.000 brožur. — Tedy patrně, k jakému jedinému cíli činnost volnomyšlenkářská směřuje. Aby mohli volnomyšlenkáři štvát s lepším výsledkem proti katolické věrouce, proli účtě ke Kristu svátostnému, přebarvili ve svém tisku ná-

boženský kongres na »politický« a pak už to šlo. Neuvědomělých lidí dá se nachytati na istivé tvrzení dosud dosti. Jakou svobodu toto hnutí přinese ve Vídni české národnosti, o tom se Hock nezmínil.

»Tmář« podal světlé osvětlení. Veliký rozruch způsobil důkladný spis o Lutherovi, jež sepsal Dominikán P. Denifle. Mnoho učenců protestantských prohlédlo dokonale — zásluhou řeholníkovou. Nyní nově vzrušení evangelických kruhů nad novým v pravdě vědeckým spisem o Lutherovi, jež podal veřejnosti jesuita P. Grisar. Sama pruská »Evangel. Kirchenzeitung« přiznává v č. 13. otevřeně, jak P. Grisar nevýratnými dokumenty popravil rázně dlouholeté legendy a předsudky nechápavých protestantů. »Ev. Kirchenzeitung« otevřeně přisvědčuje, že Lutherovi naprosto nepřisluší zásluha o vítězství tolerance a svobody svědomí, že Lutherův překlad bible není mistrovským dílem s původní pečeti, že Luther není prapocem lidové školy. Hospodářský rozhled jeho byl zpátečnický, rozvoj činnosti charitativní dlužno připsovati církvi, ale nikoli Lutherovi. On také není zakladatelem moderního státu, protože v jeho spisech jest mnoho stop absolutismu. »Kterak scvrkají se jeho zásluhy! Co nám tedy z Luthera zbylo?« Tak praví upřímně evangelický list nad velikým trojsvazkovým dílem Grisarovým. Než červánky tohoto lepšího poznání zazáří nad evangelickým lidem v Čechách, bude ještě dlouho trvati. Vůdcové tohoto lidu rozšiřují horlivě pouze ty soudobé historické objevy, které čelí proti naší církvi. Jestliže posud dobrovolně ani lidu nevysvětlili, jakým podváděním národa jest protestantský pamflet »Pogůlův«, pak se bude na pokrok protestantské historie čekat ještě dlouho.

Politický přehled.

Oslava 200. výročí pragmatické sankce. Ministr vyučování dr. ryt. Husarek nařídil, aby dne 19. t. m. bylo vzpomenu to ve školách způsobem důstojným, že právě před 200 lety byl vydán jeden z

Řeků hrstka jako lehké peří,
jako víchř mocný slávké čety,
za zrádu jim dobrou mírou měří —
a kde je ten Ašot, zrádce kletý?

V červené se krvi Ašot váll,
Samuel car sklál jej vlastní paží;
proč pak se mu sívě oči kalí?
koho nalézti se v boji snaží? —
Až, už už! holubičku bílou,
jež mu měla v stáří býti silou,
Bulharsku jež perlou měla býti —
zda lze cara bolest vypraviti?
Ona klesá k zrádci Ašotovi —
caři v oku blesk se mihl nový,
a s tím bleskem meč se mihl letem —
bláží šíj rozkvetla rudým květem —
klesá Kosara — car s koně skočil,
v slzách plynou jeho sívě oči:

»Co ses na mně, dcero, prohřešila,
to ti moje láska odpustila;
vlast k té ráně ruku vedla drahá, —
však ta rána v srdce až mi sahá!«

Krůpěj rosy vlašť šedé skály —
v slzách bulharští tu reci stáli;
car však, zlíbav čilko dcery bledé,
zas už na koniku bujném jede,
zavaz už zvoní jasným mečem:
»Ho, my před Řeky snad neutechem —
chutě, bratři, k zrazenému Drači,
snad že nám jej Řeci vydat ráčí!«

Václav Veverka.

nejdůležitějších zákonů rakousko-uherských: pragmatická sankce, která právem prohlašuje se za úhelny kámen ve stavbě celého tohoto mocnářství, neboť spojila všechna království a země pod žezlem rodu habsburského v nedílnou jednotu a utvořila z nich pevný svazek na podkladě právním. Již dán byl tomuto svazku jednotný nástupnický řád a přirozeně také jeden a týž panující rod. Pragmatická sankce s datem 19. dubna 1713 může platiť jako zákon jen v alpských zemích rakouských. V zemích koruny české má zákonnitou platnost teprve od té doby a do té míry, kdy a pokud sněmy českých zemí přijata byla. Zde byla přijata teprve r. 1720 a proto 200. její výročí nepřipadá v českém státě na r. 1913, nýbrž na r. 1920, právě tak jako ve státě uherském na r. 1923.

Národní rada česká o výročí prohlášení pragmatické sankce vydala toto prohlášení: »Pragmatická sankce ustanovila jednotný řád nástupnictví v pokolení mužském i ženském ve všech královstvích a zemích domu Habsburského a prohlásila jejich nedělitelnost a nerozlučnost na věčné časy. Stavové všech království a zemí v letech 1720—1725 schválili ustanovení ta, učinili je tak základním zákonem a zaručili se za sebe a potomky své, že budou při něm nezvratně státi. Pragmatická sankce neporušovala státoprávní samostatnost jednotlivých státních celků, spojených pod žezlem domu Habsburského, chtějíc naopak nedílnost a nerozlučnost jednotlivých království a zemí uvést v soulad s právy a svobodami jejich, jak výslovně uznal i neodvolatelný diplom říjnový z r. 1860. Sněmy zemí koruny české přijaly pragmatickou sankci v památných zasedáních z října 1720 mezi základní zákony české v přesvědčení, že není v odporu se starobylou ústavou státu českého a zároveň s projevem naděje, že ústava tato bude korunou zachována a chráněna i nadále. Země koruny české mají tedy odůvodněnou příčinu, aby říjnové dny roku 1720 zařadily mezi nejdůležitější dny svých dějin, aby oslavily — až přijde den — dvoustoleté výročí uzákonění pragmatické sankce, nepomenouce při tom prokazovat, jaké vážné, právním a svobodám zemí českých se přičiní změny provedeny byly od polovice osmnáctého věku a zvláště v posledních padesáti dvou letech a jak po těžkých zkušenostech vyžaduje toho zájem dynastie i všech království a zemí, aby státní zřízení mocnářství bylo zase uvedeno v soulad s nezrušitelnými jeho základy, zaručenými v pragmatické sankci poznovu na věčné časy.«

Němci nepovolí. Dne 11. dubna sešli se v Praze už po třetí zástupci českého a německého svazu poslaneckého, zástupci obou skupin kurie velkostatkářské, aby se dohodli o úpravě učitelských platů v Čechách. Dr. Urban jako finanční referent vyličil neblahý stav zemských financí. Přes to však Němci musejí prý setrvat, aby otázka úpravy učitelských platů byla úplně odděleně vyřízena. Naproti tomu s české strany jim správně bylo řečeno, že bez rozpočtu nelze úpravu učitelských platů provést, a rozpočet že zase předpokládá udělení immunity. Němci ovšem odmítli, prý budou raději řešiti úpravu učitelských platů ve spojení s otázkami národně-politickými. Proto k dohodě nedošlo. — Předsedlci dr. Urban už se také místa svého vzdal.

Královský komisař v Praze? Němci chtějí finanční tísně země zneužiti k politickému pokolení Čech. Němečtí členové výboru zemského hrozili, že odstoupí, a tím prý nastane neústavní režim v zemské samosprávě. Když však jim bylo dokázáno, že se mýlí, pak pracovali ve Vídni k tomu, aby byl království Českému vnučen královský komisař. Němci jásalí předčasně, neboť tomuto německému a vládnímu plánu opřel se sám císař. Ten upozornil, že ústava nezná královských komisařů.

Dr. Fořt a dr. Körner o následcích nezdaru česko-německého dohodování. Dr. Fořt před svy-

»Tys má vlast, má duše, moje nebe —
pro tebe bych zradila — i sebe!«

V růži nejvonnější had se skrývá —
Kosara, aj, Řekům sama kývá,
s Ašotem je usazuje v Drači —
co víc, že po krvi bratrů kráčí,
s miláčkem kdy ku císaři spěchá!
Špatná jsi to, dcero, otci těcha!

Hrozná zvěst jak luňák přiletěla,
Samueli v srdce vetkla drápy,
v bolu klesá caři hlava smělá,
na svém trůně zlatém on se trápí,
noc a den tu sedí beze slova,
jako mrak, jenž bouří lítou chová —
pak mu z očí šlehnou blesky siné,
lesklým mečem bojarům svým kyne,
v pevném dvoře ruče na kůň vsedá —
řeků roj s ním poblzet se nedá!

Leťte, koničky, jen polem, lesem,
my svou blaženost tu na vás nesem!
Leťte, údy zlaté dostanete,
až nás k Cařihradu donesete! —
Oj, proč koně zastavuj náhle?
Což je straší dubů stíny táhlé?
Či ty hvězdy, co tam planou stkvěle? —
Ó to nejsou dubů mocné kmeny:
bulharští to reci s cárem v čele,
a ty hvězdy — meče obnaženy!

Bledne Ašot a Kosara klesá —
krátký boj po temném stínu lesa.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a dila periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

mi voliči prohlásil, že dokud zemský výbor v úřadě trvá, nelze jej, byť i nemohl všechno platit, donutit k resignaci a vložit správu země do rukou vládního komisaře, i kdyby němečtí členové zemského výboru resignovali. Jinak ovšem měl by hlavní slovo panovník jako král český, kdyby členové velkostatkářští míst svých se vzdali a kdyby podobně učinil i maršálek, aniž by jmenoval svého zástupce. Na hrození oktrojirkou zemského zřízení a věci jazykových prohlašuje dr. Fořt, že nynější zemské zřízení bylo sice za Schmerlinga r. 1861 bez nás proti nám oktrojováno, že však únorovkou bylo zároveň prohlášeno za základní zákon, takže jakákoliv jeho změna provedená jinak než právoplatnou většinou sněmu byla by vysloveným ústavním převratem. Jedině správnou a nejvhodnější cestou jest tu sněm rozpustiti a vypsati nové volby. — Dr. Körner ve Slaném na schůzi prohlásil, že vyplnění hrozeb německých nezůstalo by bez ohlasu v lidu českém a tudíž také nikoliv bez odvěty se strany české na říšské radě. Vytkl také, že české strany nejsou jednotny v nazírání na vhodnost a včasnost i obsah vyrovnávací akce a proto radil k opatrnosti a odhodlanosti . . .

Jak pomoci království Českému, aby se nedostalo do větší ještě tísně finanční, horlivě uvažuje vláda. Ministerský předseda hr. Stürgkh se zase právě radí se zástupci českými a německými i velkostatkářskými, by smluvil základ a pracovní program pro krátké zasedání sněmu království Českého, aby se aspoň částečně finanční krize zmenšila. Za nynější kritické doby jest prý vyloučeno, by na nejdůležitější zemi říše naší uvalen byl bankrot, poněvadž by tím váha celé říše na venek trpěla.

Výbor haličského sněmu pro volební reformu vyřídil už osnovu nového volebního zemského řádu.

Říšský sněm německý rokuje nanovo o zahraniční situaci. Většina řečníků mluvila o spojenectví Německa s Rakouskem naznačující při tom, jakým dobrodiním byl a je trojspolek pro Rakousko, jak bezpečnou prý pomoc a oporu má naše monarchie v říši německé, ač skutečnost svědčí o opaku. Státní sekretář Jagov hodně upřímně prohlásil, že nyní se Německo stará o to, aby jednak hospodářsky cakupovalo Balkán, jednak aby podporovalo Turecko v Malé Asii. Tedy naše zahraniční politika vlivem Německa sklídí na Balkáně vyhazov, kdežto Němci chystají se tam hospodářsky zasáhnouti na celé čáře . . .

Atentát na španělského krále. 13. dubna, když se král Alfons vracel z přehlídky vojska v Madridu,

dě, vystřelil proti němu tři rány z revolveru tesař Sanchez Allegre. Králi nestalo se nic, pouze kůň jeho zasažen byl střelou. Útočník jest členem Ferrerova klubu v Barceloně. Tak se odměňují králi protináboženské živly za jeho blahovolnost k nim . . .

Generální stávka v Belgii, už dříve soc. demokraty tak často připomínaná, konečně započala v pondělí. Orgány soc. dem. se sice chlubí, že stávkujících jest již na 350.000; naproti tomu soc. dem. »Rovnost« tvrdí, že z 1.300.000 dělníků jest pouze 120.000 v soc. dem. organizacích, následkem čehož ovšem nemohlo by se mluvit o všeobecné stávce. Hlavními pilíři stávky belgické, na něž osnůvatelé stávky nejvíce spoléhají, jsou horníci. V severní Belgii jest stávkové hnutí nepatrné. Událo se sice také několik případů sabotáže, jinak jest posud v celé zemi klid.

Rovné volební právo v Prusku. V pruském sněmu na žádost soc. demokratů, aby bylo zavedeno rovné volební právo do pruského sněmu, prohlásil pruský ministr vnitra Dallwitz, že takové právo zavedeno nebude, ježto by znamenalo nespravedlnost proti poplatníkům a rozvrat pruského státu.

Bojkot rakouského zboží v Srbsku. Bělehradská obchodní a živnostenská komora usnesla se bojkovat rakousko-uherské zboží. Bojkot bude ohlášen všem významnějším obchodním komorám rakousko-uherským; ani české zboží nebude prý z bojkotu vyňato. V Srbsku naléhají i na řecké a bulharské obchodnictvo, aby se bojkotu účastnilo, ale to není tak horkokrevné jako srbští radikálové a zatím nesouhlasí s bojkotem.

Před mírem? Mezi Bulhary a Turky u Čataldže bylo prý uzavřeno desetidenní příměří. Odpověď spojenci balkánských na poslední notu velmocí bude dána tento týden. Bulharsko a spojenci vůbec nepřipustí smlouvání a nic nesleví. Jinak na další pokus Turecka o změnu podmínek na prospěch svůj připraveno jest Bulharsko k útoku na Čataldžu i na Gallipolis a k pochodu na Cařihrad. — Proti Rusku jest na Balkáně velké roztrpčení, které způsobilo prohlášení ruského ministra Sazonova proti Černé Hoře a Srbsku. Na Černé Hoře ozývají se hlasy: Rusko nás prodalo . . . Srbské vojsko od Skadaru již jest odvoláno a na Skadar se nestěhují, ač z jiných stran šíří se zvěsti, že Černohorci i po odtáhnutí srbského vojska neustávají v bombardování Skadaru. Blokáda pobřeží černohorského trvá dále. Mezi spojenci balkánskými radikálové srbští působí dále třenic, že rozvázně Bulharsko nestaví vrovňavati nastalé protivy.

Zprávy organizační a spolkové.

Výborová schůze Politického družstva tiskového

pod ochranou sv. Jana Nepom. v Hradci Králové
bude

ve středu dne 23. dubna 1913, o 2. hodině odpo.

v díločinném spolkovém domě „Adalbertinu“, Jiřkova tř.
č. 300—I. v Hradci Králové.

Dr. František Reyl,
jedenatel.

Dr. Frant. Šmle,
předseda.

Okresní sdružení české mládeže katolické s hospodářskými odbočkami českých křesťanských zemědělců na Královéhradecku pořádá v pondělí Svatodušní dne 12. května 1913 na Slezském Předměstí v hostinci p. Špryňara »U nádraží« slavnost. Program: Dopolodne o 10. hod. v chrámu Páně sv. Petra a Pavla na Pouchově kázání vdp. K. Keppla, starosty Sdružení české mládeže katolické. Mši svatou sloužití bude protektor O.S.M.K. vsdp. Jan Filip Konečný, farář a bisk. vik. sekretář na Pouchově. Odpoledne o půl 2. hodině zahájení slavnosti na Slezském Předměstí p. Špryňara »U nádraží« předsedou O. S. M. K. a uvítání účastníků předsedou sjezdového výboru. — Koncert úplné kapely třebechovické osobním řízením pana Jaroměřského. Kuželník, tombola, pošta, chytání ryb na suchu, střelnice, loutkové divadlo, tanec atd. — Přednáška p. starosty Frant. Šabaty z Vrbiče »Úkoly zemědělské organizace«, pana Ing. C. Pr. Havlíka ze Slezského Předměstí »Organizace mládeže«, pana Ing. C. Jana Pírky ze Žamberka »O významu národního sebevědomí«. — O 7. hodině večerní věneček v sále hostince p. Špryňara. Vstupné do koncertu 40 hal., do věnečku pán 1.30 K, dáma 70 hal. Za nepřítomného počasí obydává se vše v sále hostince pana Špryňara. — Přátelé! Srdečně Vás zveme všechny na naši slavnost Svatodušní. Každý rok scházíme se, abychom se posílili k dalším svým pracem, abychom čerpali nadšení a sílu k dalším bojům. Tož přijďte i letos — očekáváme Vás, milí přátelé, všechny určitě! — Pořadatelský výbor.

Úpice. Odbočka a konsum pořádaly četné navštívenou schůzi 6. t. m. Přednášel delegát z valné hromady Všeodborového sdružení p. J. Hladík. Vděční posluchači odměnili věcné výdoby potleskem.

Z Hořic do Nové Vsi nad Pop. Minulou neděli rozloučili jsme se s naším neúnavným pracovníkem, duchovním rádcem velebným pánem Janem Ježkem, jenž

odešel od nás na nové své působišti. Neradil Vás, milovaný velebný Pane, ztrácíme! V paměti vděčné máme Vaši neúmornou práci, která vždy směřovala k zveleboni spolků našich. Nelitoval jste času, námahy a peněz, jen aby naše věc kvétala. Nemáme dosti slov, abychom Vám poděkovali za vše, co jste nám dobrého prokázal. Odešel jste, ale vzpomínka na Vás nevymizí z paměti naší, neboť zanecháváte zde po sobě krásnou památku na své blahodárné působení. Buďte vždy šťasten, spokojen. Vzpomeňte si i na nás, jako my budeme vzpomínati Vás. Šlechtné Vaše snahy necht' potkají se vždy se zdárným výsledkem. Ztratili jsme Vás, ale ve chvíli rozloučení blažilo nás vědomí, že i v novém působišti budete pracovati k rozkvětu naší svaté věci. Buďte s Bohem, velebný Pane, a Bůh žehnej Vám! Nového velebného pána Jos. Hanzlíka vítáme ve svůj stěd a prosíme jej, aby i on nám byl takovým příznivcem, jako právě nás opustivší náš milovaný dp. Jan Ježek. Za členy křesť. soc. spolku v Hořicích Jos. Vávra.

Zprávy místní a z kraje.

Osobní. J. M. vsdp. Msgr. ThDr. Soukup, kapitolní děkan, ustanoven byl generálním vikářem. Zmíněnému církevnímu hodnostáři propůjčil J. V. císař uprázdněnou prebendu bischoffsteinskou. Připoujeme své blahopřání k četným blahopřejným projevům: Ad multos annos!

Schůze městské rady dne 14. t. m. Místnosti v obecním domě č. p. 284 v Jiřkově třídě ponechají se dále k účelům četnických kasáren za posavadních podmínek pronájemních. — S policejním úřadem se sdělí, že místodržitelství projevilo souhlas s návrhem tržního řádu pro trhy na dobytek a koně. — Městské divadlo propůjčeno bylo Spolku na podporu chudých studujících na den 24. dubna k uspořádání přednášky prof. Svojsíka »O skautu« a na den 4. května Jednotě divadelních ochotníků »Klicpera« ku divadelnímu představení. — Stížnost p. Jana Diveckého, člena městského zastupitelstva, do postupu při volbě městského důchodního, postoupena byla okresnímu výboru k rozhodnutí. — Požitek K 400. — z nadace P. Jana Teuchla, určené na podporu chudého řemeslnického tovaryše k docílení mistrovského práva, udělen byl p. Ed. Soudilovi, fezbářskému pomocníku, a požitek z nadace téhož, určené na přispění chudé služebné na výbavu, v obnosu K 292. — udělen byl Anně Čermákové, služce u pl. Anny Nejedlé. — Zastaveny byly chudinské podpory nezvěstné Růženy Kučerové a zemřelé Anně Hubáčkové.

Vyhláška. Die nař. min. práv ze dne 5. května 1897 č. 112 f. z. od 1. května 1913 počínaje, budou každou středu a sobotu se stranami bez předvolání se dostavivšími sepisovány ústní žaloby civilní a trestní, pak návrhy a prohlášení, a mohou zejména strany v záležitostech poručenských a opatrovnických jednati a každou sobotu ku zahájení a projednávání sporu se dostaviti k c. k. okresnímu soudu v Hradci Králové. V ostatní dny však žádná strana slyšena nebude, leč by se jednalo o záležitost bezodkladnou.

Akademie v Borromaeu. Při odchodu svého vicerektora dp. dra. Jos. Cibulky z ústavu k úřadu bisk. ceremonáře a sekretáře uspořádali studenti borromejské minulou neděli 13. t. m. akademii, jež svým pečlivě sestaveným programem a úspěšným provedením řadil se dobře k elegantním produkcím borromejským a byla patrným důkazem oblíbenosti a úcty, které dp. vicerektor u chovanců požíval. Akademii poctili návštěvou mnozí vynikající hodnostáři hradečtí. Dp. vicerektoru k novému úřadu ze srdce blahopřejeme.

Skauting, geniální systém výchovný, jenž v několika posledních letech rozšířil se po celém světě a má dnes statisíce stoupenců ve svých řadách, skýtá tolik nového a zajímavého, že obecenstvo hradecké jistě s radostí uvítá příležitost seznati mnohotvárný život družin junáckých, jak jeví se při schůzkách, cvičeních a při životě ve volné přírodě, dálnách a lesních táborech dobrovolných těchto Robinsonů, kteří svým obětavým a ušlechtilým vystupováním získali si název moderních rytířů. Přednáška koná se v Klicperově divadle ve čtvrtek 24. dubna o půl osmé hodině večerní. Přednáší prof. A. B. Svojsík z Prahy, který vykládá skautování, jak je poznal v Anglii, Americe, Belgii, Německu a jinde a jak upravil je pro naše české poměry. Přednášku doprovodí 220 světelnými obrazy ze života skautů u nás i v cizině. Čistý výnos přednášky připadne spolku na podporu chudých studujících zdejších středních škol. Předprodej lístků nalézá se v knihkupectví B. E. Tolmana na Velkém náměstí.

Smír Tantalův v Klicperově divadle. Tentokrát zvolil si »Tyl« dosti obtížnou hru Vrchlického ke svému představení. Jako hra mytická vyžaduje přece jenom výpravy veliké — a jako báseň dosti práce pro memorování. Než přes to všechno i přes umělecké pochození a podání věci se strany herců zůstává nám vzdálenou, není v ní, co by mohlo nynějšího diváka uchvátiti. Veliký Vrchlický ovšem neuměl vždy s úspěchem udeřiti na strunu dramatickou. — Máme-li se však zmíniti o podání dramatu, musíme jen uznati vzornou péči celého dramatického sdružení »Tyla« a zvláště p. registra a výpravu děje. Musíme pochváliti účinkující herce a herečky za pečlivé nastudování a podání hry. Hlavních úloh velmi dobře se shostili: p. Dvořák (Tantalos), p. Merhaut (Pelops) a paní Urbánková (Hippodamie). K nim i ostatní výborně se družili (ať jednotlivci ať celé sbory). Dramatické sdružení ukázalo zde opět své

Poměry v ruském Polsku.

Právě v nynější době mnoho se píše a mluví o Polácích, nalézajících se v záboru ruském. Proto uveřejňujeme zde úvahu dobrého znalce tamějších poměrů.

Poláci, žijící v záboru ruském (ruští Poláci), neodevzdají si v ničem od bratru Poláků našich a od Poláků v záboru německém, neb táž netečnost, jaká jeví se u Poláků našich, ještě u větší míře jest u Poláků v záboru ruském.

U našich Poláků aspoň poněkud přece jest v pokroku rozdíl patrný. Počíná se tam vzrůstat (ač zvolňoučka) školství, a kde školství se vzrůstat, jest brána pokroku a vzdělanosti otevřena.

Hlavní jejich učitelé na poli národohospodářském jsou přistěhovalí zemědělci, od nichž domácí lid učí se vzdělávati racionelně zanedbané své pozemky.

Překročíme-li nejbližší severní hranice naší Polska u městečka Granice, octneme se v záboru Polska ruského, kdež náš příchod vítají pohraniční komisari ruští a pohraničné vojsko ruské, rozestavené po obou stranách vlaku, aby žádný z přichozích se neztratil.

Náčelníci ruští i vojsko mají na hlavách kulaté čepice, asi jako naše dámy nyní nosí, jenom že jsou barvy tmavě modré.

Vlak stane, pochopové v bílých zástěrách (jako tovaryši fezníci) vběhnou do vozů a bez ptaní všechna zavazadla nosí do místnosti k prohlídce. Náčelník zase odeberá pasy. Teď je prohlídka pasů a zavazadel, při čemž se stává mnoho nepříjemností. Jak si zřizenci počínají a jak znají jsou, vysvětluje případ, že dáma má ve svém průvodním pase udané oči modré (blankytné), které jsou skutečně jako obloha modré, a zřizenec tvrdí, že to oči modré nejsou a tedy dáma že musí zůstat zpět. K rozhodnutí musí přijíti kapitán, který zřizence poučí, že jsou to modré oči.

Při prohlídce zavazadel obcházejí zase »tajníci«, jak zřizenci mužští, tak zřizenkyně. Zpozorují-li, že slyší některé dámy neodpovídá údaj, ihned ji vezmou k prohlídce dámské, zdali nemá vespod nové šatstvo, neb není-li obtočena hedvábím.

Když se vše nalezne v pořádku, vracejí se vidované pasy, označí se zavazadla a můžeš jíti. Ale ještě u východu stojí kapitán se dvěma vojáky — a tomu znova musí se dáti pas k prohlídce, zdali jest vidovaný, a jsi propuštěn na půdu ruského Polska. Nejdříve zaměříš do buffetu (nádražní restaurace), kde budeš pít »hrbatou« (hrbata), čaj bez rumu.

Před námi rozprostírá se krásná rovina náhorní s půdou jílovitou s přechodem k písčité, ale celé lány pozemků leží ladem, roste na nich nějaká travička, plevel a mech. A což ty lesy, smí-li se to vůbec lesem nazývat! Stromky rostou křížem a žádný se nesmiluje, by je prosekal, probral, by vyrostly v mohutnější stromy. A to jsou lesy carské! Jak vypadají dle toho lesy rolnické, snadno si lze domyslíti.

Někde zase vidíš pozemky proměněny v úplný močál a morně bys hledal příkopu, kam by se voda sváděla.

»To není potřeba«, dostaneš za odpověď, »kdo pak by to robil.«

Netečně hledí Poláci v ruském záboru na vše, co vede k pokroku. Sami přiznávají: »Však víme, že za hranicemi je lépe.« Ale sami se nestarají.

Povzdychl jsem si při pohledu na tyto ohromné, širé roviny nezpracované. Co by ten náš pracovitý lid z nich učinil a vytěžil!

Poláci v záboru ruském dělí se na tři vrstvy: vlasteneckou, ale lehkomyšlnou, bezradnou šlechtu a nevzdělaný, národně, občanský i národohospodářsky málo uvědomělý lid vesnický a na městskou ohudinu.

Ježto o lid je velice málo od úřadů postaráno, proto musí se starati také každý sám o sebe a to starání je velice prabídné. Proto jsou i národnostní poměry zde velice obtížné, neboť obyvatelstvo hlásí se ke třem jazykům a sice: ke svému mateřskému jazyku polskému, k násilně mu vnucovanému ruskému a k německému, který zde rozšiřují dávnověcí přátelé německé kultury, totiž židé, a nebo přivandrovali obyvatelé ze »sousední říše«, kteří velice rádi se zde usazují a různé průmyslové závody zde zakládají, z kterých těží a zároveň přispívají k rozšíření německé kultury, doufajíce, že jednou ruské Polsko přivtěleno bude k říši Německé, když ne jinak, tedy prý »kupem«.

Školství je na velice nízkém stupni. Mnoho osad musíš projíti, než nalezneš jednu školu. První jazyk, kterému se musí učit ve škole, je ruský, a teprve druhý jazyk je polský.

Návštěva školy je nepovinná. Většina rolnických dítek vůbec nic nebo málo školu navštěvuje. Dítka chodí do škol od 7. roku. Školné se platí dle toho, jak kdo je zámožný.

Úředním jazykem je všude jazyk ruský. Pro toto utlačování je poměr mezi Polákem a

Rusem asi takový, jako u nás mezi Čechem a Němcem.

Jinak jsou však Poláci živlem národně chabým vůči Němcům. Než by se spojili s Rusy, kráčeji spíše v mnohých ohledech ruku v ruce s Němci, což tito dovedou, jako vždy, náležitě ve svůj prospěch vykořistit.

Jak Polák s Rusem mají se rádi, dokazuje již jejich přísloví, že nepřátelství Poláků a Rusů jest velké. Proto praví Rus, aby bratra Poláka potulil: »Polská, židovská a psi víra, vše jedno!« (Poláci jsou horliví katolíci, kdežto Rusové pravoslavní.)

Když Poláci z maloruských krajín za hejtmana Bohdana Chmelnického byli vypuzeni a vybiti, když Kozáci všude Poláky utiskovali a na mizinu přivedli, položena mezi vraždící se Slovany za hranice řeka Služ, tekoucí Volyňskou gubernií. Odtud vzniklo přísloví u Rusů na posměch Polákům: »Straš ty Poláky! Hej, Poláci! Po Služ jsou naši!«

»Nechť se třikrát spojačím, není-li to pravda!« zaklíná se Malorus. Veliká to kletba, tak že hned druhý klnoucího pamatuje: »Pomni na svou duši a nezatracuj ji!«

»Matko!« volá maloruská dívka, »zakryj mi oči, ať nevidím ohydného Poláka!«

Řekne-li někdo Rusovi: »Bohdejž jsi zdechnul na Polské víře!«, považuje slova ta Rus za hrozné pohanění, pro něž jest hotov na krev se bití.

Poláci zase takému daru, který dárce nazpět žádá, říkají »ruský dar«, a smějí se, když někdo nemůže něčeho se dočkat: »Vyčkej ruský měsíc,« protože je o 13 dní za naším.

»Táto, táto! Hle, čert k nám leze do chalupy!« volá Rus. »Nechť leze,« praví Rus, »jen když to není Polák!«

Kozák praví: »Koník vraný, to mé brány, bič za pasem, to můj pluh!« Ježto Kozáci přispěli k vypuzení Poláků z Rusi, odtud přísloví: »Přišli Kozáci z Donu (od řeky Donu), vyhnali Poláky z domu!« Všeobecné přísloví praví: »Rus rád čítá, Malorus zpívá, Polák povídá!«

Z ukázek těchto je patrné, na jaké úrovni smířlivosti jsou Poláci s Rusy. Nespojí se proti dávnověkému nepříteli židovstvu a německé kultuře, ale ujařmenost polská zalézá. Zato však židovský živel všude ostentativně dere se v popředí a zatlačuje domorodé obyvatelstvo.

Zde se nevyplňuje polské přísloví, které nechut k Němci vyjadřuje slovy: »Dokud svět světem, nebude Polák Němci bratem.«

Obyvatelstvo polské v záboru ruském odkázáno je výhradně na zemědělství, ale mnozí jsou již bez pozemků, které ocitly se v rukou židovských. Jsou tam již téměř celé vesnice židovské, nebo požidovštělé tak, že obyvatelstvo polské na prstech bys spočítal.

Ježto o vzdělanosti není možno mluvit, jsou bez vlastního obchodu, bez průmyslu, závislí na úvěru svých nepřátel židů. Nestarají se o nejdůležitější, co dosud zachrániti je může, o rozkvět národohospodářský.

Lid živoří, polského majetku ubývá stále.

Mezi šlechtou a prostým lidem není pojitka ve formě silnějšího stavu středního, protože se nedostává městské intelligence. Jako po vesnicích, tak v městě vidíme samého žida a pány celé obchodní situace ve městech i na vesnicích jsou židé.

Tento rozdíl mezi obyvatelstvem a tříděním jeho vidíme již i v kostelích, kde stavy lepší kupí se kol oltáře, kdežto prostý lid postává vzadu. Kněží kyne úkol veliký, také jsou hlavními oporami národního citění a hospodářské svépomoci lidu, ale vláda ruská jim klade veliké překážky.

Nelze popřít, že počíná k rozmachu na poli hospodářském přispívati nemálo německé obyvatelstvo, přicházející z »říše«. Ti ujímají se promarněných šlechtických statků. Jejich pokročilejší hospodaření je skutečně názorným vyučováním a pobízí k následování, které ovšem lid velice těžce chápe. Doufejme, že přece jednou obrození zvolna nastane!

Zde nutno sblížovati všechny stavy a nutit je k větší a větší vzájemnosti národní, sociální a hospodářské. Počínají se zřizovati po různu spolky obchodní, zvané »sklepy katolické« na způsob našich dřívějších »úluč«, ale lid dosud nemá toho národního uvědomění a proclití, té lásky, aby podporoval své, nýbrž »jáchá« (spěchá) nakupovat »do žida«, kde prodává umolousaný žid a rozčuchaná židovka v krámě, ve kterém jest rovněž největší nečistota, takže z daleka již se cítí všechna možná vůně. Tam hrne se ten zbožný polský lid o překot a svých »sklepů«, které vynikají čistotou a řádným obslužením, se vyhýbá.

Ježto Polák je zvyklý nečistotě doma, nerad jde tam, kde je čisté místo, proto spěchá zase jen do špíny.

Židé jsou tak vypočítaví (jako všude), že židovka namluví lidu, až bude platiti, že mu dá slevy při účtování 4 procenta. Proto mají nejraději, když lid kupuje na dluh — a židé jsou ještě tak milosrdní, že čekají a při placení poskytnou výho-

du, že 4 procenta sleví. To našeho Poláka i jiné osoby přímo láká, neboť »takový žid je nejhodnější a nejpoctivější člověk«. Oč však žid na váze ošidí, oč dostane Polák zboží horší, na to se nehledí. Tu smutnou pravdu musíme říci, že i naši lidé, kteří tam jsou usedlí, spíše chodí nakupovat »do žida«, než do katol. »sklepů«.

Židé využili plně neuvědomělého a zanedbaného lidu polského pod vládou ruskou a bohatli tak rychle, že až na pramalou část těší se všichni značné zámožnosti.

Obchod, řemesla, průmysl, to vše jest skoro výhradně v jejich rukou.

Křesťan peče chléb a housky a ráno je židé po domech roznášejí a těší se z výdělku. Křesťan pekař nemá tolik podnikavosti a obchodního ducha, aby si sám své zboží roznesl a rozprodal.

V pátek večer po 6. hodině již žid krám zavře, neprodá ničeho, a celou sobotu má zavřeno. Tak přísně svěťí svůj šábes.

Židé hlásí se všichni k národnosti německé. Téměř každý žid mluví vedle polského jazyka jazykem německým.

Na výstavnost si ruský Polák mnoho nepotrpí. Statky, možno-li je s našimi porovnat, jsou vystavěné ze dříví, cihel, kamene — dle nahodilého nejbližšího materiálu. Někde jsou to domky až příliš jednoduché, s malinkými okénky, jako bývala kdysi u nás malinká okénka do chlévu, že náš hospodář ani dobyteček by tam nedal. Cesty ve vsi, které cestami není ani možno nazvati, natož cesty za vsí, hrozně vypadají; tu možno radostně zapěti: »Ó, radostné cestování, jaké mají velcí páni! Jednou se jim kolů zláme, po druhé vůz zvrhne!«

Stěžují-li sobě cestující na špatné cesty a mosty v Polsku, je přísloví: »Jakýž polský most? Na most čtyřmi a s mostu po hlavě.« A druhé poukazuje na vše: »Nepořádkem Polsko stojí!«

Dosti velké pozemky a skrovný počet obyvatelstva jsou též jednou z příčin, že tolik půdy leží ladem. Obyvatelé však nedychtí po tom, aby z pozemků svých co nejvíce vytěžili. Obyvatelé rovin pole svá právě tak vzdělávají a osívají, jako za časů pradávných. Pole se orá, vlastně drobet porýpá pluhem velmi nedokonalým. Vše orá se na malinké záhony. Hospodář zorá tolik, kolik asi na své živobytíčko potřebuje, aby na něm vyrostlo. Ostatní část úrodné půdy zahálí.

Na lukách roste travička malá, kyselá, a většinou je louka mechem porostlá, že spíše podobá se vyprahlému úhoru. (Dokončení.)

Záložna v Hradci Králové.
Jasné náměti č. 163.

Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%

dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Slováci a reálné gymnasium Ústřední Matice Školské v Orlové. Olomoucký časopis »Pozor« v čísle ze dne 22. března 1913 doporučoval české reálné gymnasium v Orlové, jež vydrží Ústřední Matice Školská v Praze, studentům ze Slovenska. připomínaje, že Slováci mají Košicko-Bohumínskou drahou do Orlové krásné spojení železniční. — Bylo by záhodno, aby si této zajímavé výzvy povšimnili povolání činitelé, a Slováci na matiční gymnasium v Orlové upozornili. — Mělo by to zajistit pro styky československé důležitost nemalou.

Vysvědčení autonomní vyspělosti a pokroku lze nabýti co nejsnadněji jestliže si třebas analfabeta dá zaplatiti hlasovací lístek. Teď se ukázalo v jasném světle, proč »uvědomělé voličstvo« odpravilo kandidaturu P. Šrámka na Moravě. V Kroměříži hostili pokrokaři každého ubožáka, kterého chtěli v minutě pasovati na voliče pokrokáře Votruhy. Také soc. dem. agitátoři byli tam velice nákladně pohoštěni. Nejvíce bylo placeno v hotelu Brázdově. — Leč — když přišlo k placení hotovými, tu objednatelé volební hostiny najednou měli krátkou paměť. Chudá sklepnice Bož. Jasníková marně se domáhala zaplacení 114 K za guláše, doutníky a nápoje. Jeden agitátor odkazoval ji na druhého. Protože však sklepnice musila hotelierovi všechno zaplatiti, přikročila po marném vymáhání dluhu k žalobě. Před soudem se provalila »obětavost« agitátorů v pravé podobě. Na pň. agitační revisori uznali sklepnici za doutníky obnos 36 K, kdežto Jasníková sama musila zaplatiti 96 K. Sklepnice s pláčem vykládala, že jí nebylo zapláceno ani tehdy, když byla sama v největší bídě. Ale — uvědomění voličstva rozhodně stouplo hned jakmile zacinkáno při volbách jídášskými groši, které opatrně ponechány po cinkotu v kapse.

Do Albánie budou asi putovati houfně vídeňští Čechové, protože »Neue Freie Presse«, »Reichs-post« a jiné listy německé horlivě se starají, aby v Albánii byla zachráněna národnostní svoboda. Také jistě se postěhují do albánských zemí Čechové z Liberecka, Litoměřicka a Trutnovska. Rakouské německé kruhy těmito přistěhovalcům vystaví české školy jistě aspoň ve Valoně, Skadru a Beratu.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

zavaztizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná úmístní od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Národohospodářská hlídka.

Hospodářství učitelské svépomocné organizace. V době, kdy se jeví v kruzích učitelských nepopěrná nouze, měli by právě pohlaví pokrokové organizace učitelské projevit příslušnou obětavost a horlivost ve finanční práci pro své kolegy. Ale co vidíme? Pokrokové »Učitelské Noviny« samy dne 2. dubna sdělují v příčině valné hromady Zemského ústředního spolku ústř. jednot: »Revisní zpráva je napsána na 60 arších; nebyla rozmnožena a delegátům rozdána, aby v jednotách každou pochybnost vyvrátili, ale přečtena jim jen v kusém výťahu. Přirozeno, že na 60 arších vedle pochvaly musí mít přčetné výtky. V žádné instanci nebyly však výtky řádně probrány!

Chceme slyšet poctivou pravdu!

Před lety nám bylo zamlčeno, jak dostal kol. J. Černý dar 5.000 K. Nikdy nám nebylo přesně objasněno, z čeho požívá druhého ročního daru 4.000 K. Právě tak loni zůstalo utajeno a teprve p. Treybalem bylo prozrazeno, že i kol. J. Smrtka přijal dar 5.000 K, že honorován je za obstarávání účetnictví Spolku učitelských domů, že je honorován jako revisor učitelské záložny, ačkoli stále tvrdil, že kromě cestného, stravného a nocležného nic nepřijímá. Při tom p. Černý »objasňuje« honoráře Smrtkovy a p. Smrtka tvrdí, že dřívější 4.000 pro p. Černého dnes mají cenu jen 2000 K. Chválí širší výbor, jak se při objevení daru 5.000 K rodině Smrtkově zachoval taktně a že bránil tomu, aby ani zmínka o těch 5.000 K daru nepřišla do revisní zprávy! Ani z úřední zprávy o superrevisi nemělo se učitelstvo dovědět, že z učitelských peněz byl potají dán manželce Smrtkově dar 5.000 K! Když členové komise přišli na nedoložených 5.000 K, řekli, že »v té důvěrné chvíli nebylo ani trochu hořkosti« proti p. Smrtkovi. — — — Pokladník ZÚS. F. V. Richtr po několikerém dotazu kol. V. Hanuše nemohl mu sdělit, »kdy se stalo usnesení předsednictva, užšího a širšího výboru o honorování za expedici legitimací«. Honorář ten byl úžasně velký.

Při revisi nemohlo se najít, kam se podělo 600 K. Jednatel B. Skála se nabídl, že je zaplatí. Z revise je vidět, jak si dává všechno platit. I za účastenství na Sokolově pohřbu si účtoval 6 K. Zač má tedy vysoký jednatelský plat 2400 K?

Zaplacené účty V. Kubínovy za pouhou administraci »Českého Učitele« přestoupily 5.000 K ročně!

Agitační fond z kapes venkovského učitelstva nastřádaný přestoupil 13.000 K, ale býv. kolegov J. Šormem byl rozdan na diety, cestovné, stravné a nocležné pro účastníky valných hromad pořízených »Prah«, aby kol. J. Černý a několik pražských učitelů udrželo si tisícové příjmy z banky. I mladému p. Richtrovi se to zdálo — jak prohlásil na valné hromadě — nemorálním jednáním! Za přijetí ofert na stavbu vyšehradského domu bylo vyplaceno přes 600 K. Za pouhé prohlédnutí žádostí za organizační nizoučká stipendia značně víc, než jednotlivá stipendia činila. Několikanásobně placený redaktor 14denní přílohy »Českého Učitele« dal si zaplatiti za pouhé získávání příspěvatelů obnos převyšující 100 K. Jak vidět, v organizačních pokladnách hrabalo se rukama i nohama.

A ústřední výbor po takové »zdrucující revisi« zprávě přichází na valnou hromadu s návrhem, abychom ještě po 1 K sbírali, poněvadž bude letos deficit asi 8.000 K. To je v pravdě maďarské nebo turecké hospodářství!

Z účetních knih vytrženy dva listy. Jak se choval předák Černý, který sám přiznal, že veliký fond agitační vyplývá na agitaci k valným hromadám banky »Prah«? Když se vyslovil dotaz o 5.000 K Smrtkových, »ethický muž na předsednickém křesle vyskočil a počala neethická, špinavá hra, prašpinavá hra s davem. Akteři, jejích chvíle přišla. Je to škola na ublížení protivníka. Etik za předsednickým stolem poznal pravou chvíli, chvíli ke skoku, chvíli k útoku. Buď nyní nebo nikdy a ve chvíli už bestie řvala.

Sál ozýval se vášnivými výkřiky, potupným

spíláním, vášnivými gesty a nadávkami: všiváci! darebáctví! Mlázický Richtr, účetní a pokladník ústředního spolku, volal: »lumpové!« A Robovský, který chtěl slyšet, jakým právem učinil výbor ústředního spolku bez vědomí učitelstva Smrtkovi dar 5.000 K, který vytýkal, ne, že byly Smrtkovi dány, ale proč byly pokoutně, bez vědomí učitelstva dány — neboť to potom není čestný dar a není tu kus kázně — ten pojednou slyšel povel p. Černého, viděl jeho gesta, jeho apel, jeho pokyn k útokům! Jak šeredné to všechno bylo! Jak hrozná komedie! A ve chvíli, kdy Robovský podal svůj dobře míněný dotaz, dotaz směřující ne proti Smrtkovi, ale proti ústředí — tu Smrtka, který ze své školy jedovatými žahadly šlehal a šlehá léta po všech slušných lidech — vstal, oznámil, že je dnes mezi učitelstvem naposled, — aby zítra, v pátek přijati mohl v tím větším rozvášnění předsednické místo v ZÚS. Tak to dělával vrchní augur Viktor Rašín, právě tak.

Kdyby se hospodařilo tak pokoutně a s takovým výsledkem v některém hospodářském družstvu katolickém, právě předsednictvo pokrokového učitelského sdružení by nepřestávalo zastávat službu samosprávných, velice vytrvalých kontrolorů a kritiků. Ba kdyby se tak počítalo někde ve Zlámané Lhotě s desítkami, jako v učitelské organizaci s tisíčkami, hrnuly by se rozčilené výtky na hlavy málo učených pantátů. Ale pokroková oligarchie těší se velikým privilegiím.

A zase samosprávné počítání. V Dubičném u Českých Budějovic jest obecním starostou agrárník Zahradník. Starosta předložil výboru účty dne 28. února 1910 za celý minulý rok, až se nynější výbor ujal svých funkcí teprve počátkem června 1909. Účty nebyly starostou ani podepsány ani sečteny. Doklady také scházely. Také položky nebyly vedeny. A tohle měl výbor podepsati na důkaz správnosti. Výbor si tedy sečetl (nikoli dle dokladů, ale dle udání starostova), že bylo přijato 1706 K 41 hal., vydáno 1473 K 59 hal., takže se jevil přebytek 232 K 83 hal. Leč ten přebytek není uveden v účtech obecních za r. 1910. Starosta na dotazy odpovídal: »Sto zlatých jsem půjčil V. Seřimlovi, něco J. Schaffelhofovi a něco M. Schaffelhofovi.« Leč Seřiml mu vyčetl, že tu stovku počítá už po třetí. Páni se dostali do sebe a vyčetli si neplacení přirážek, pivního krejcaru atd.

Zahradník na oko vlastenčil, ale s Němci (kteří byli do nedávna v obci pány) hospodařil — proti Čechům. Čechy nutil k placení obecních přirážek, kamarády německé nikoli. Kam se poděl chudinský fond, neví se. Obec jest prodloužena. Bylo také podáno několik stížností již od r. 1912. Na všechny stížnosti a žádosti o revisi došlo teprve 28. února 1913 vyřízením okresního výboru, který sdělil, že vedení kasovní knihy jest velmi vadné, mnoho položek zaneseno pouze tužkou, zanášky obecního starosty vykazují mezery, příjmy a výdaje účtů jsou uzavřeny sumami nesouhlasnými, při výdajích schází celá řada dokladů, číselné sestavení obec. jmění se nikdy nestalo. Obecnímu starostovi vytknuto nesprávné spravování jmění obecního.

Z těchto i jiných okolností zkrátka jest jasno, že agrární starosta těšil se veliké blahůvě jak se strany okresního výboru, tak i c. k. úřadů. Z roku 1909 a 1910 účty zveřejňovány teprve r. 1912, ačkoli členové obecního výboru žádali na c. k. hejtnanství revisi již 27. června 1911. »Hlas Lidu«, který uvádí všechny hrozitánské okolnosti obšírně, praví, že má ještě jiné zajímavé informace. Ale — Zahradník, který dle výroku okresního výboru nesprávně jmění obecní spravuje — starostuje dále.

Vrchol chytrosti semitského kapitalisty. »N. Doba« píše: Ústecký milionář Weinmann patří k nejbohatším mužům světa. Jest majitelem velkoobchodu uhelného a akcionářem téměř všech dolů severočeských. Diktuje ceny uhlí a shrabuje ročně milionové zisky. O příjmech Weinmannových lze si učiniti představu z toho, že syn jeho platí roční taxu vojenskou přes sto tisíc korun! Nyní se podařilo přijíti na stopu manipulaci, jimiž byl poštovní erár celou řadu roků poškozován o obrovské sumy poplatků poštovních. Veliký obchod Weinmannův požíval ve zcela nepatrné míře dopravy poštovní. Nápadné této věci si však nepovšimly ani orgány finanční, ani poštovní. Aby se ušetřilo na poplatcích poštovních, dostal jeden zřízenec Weinmannův od samého šéfa rozkaz, aby každého dne veškerou korespondenci, určenou choďníkům, dolům atd. v severních Čechách (trať Ústí—Teplice—Duchcov—Most), v pytlí uloženou, rozvezl osobním vlakem. Na každé stanici již čekali lidé, kterým dány menší balíky s korespondencí do celého okolí k roznesení. Zařízení toto jest ovšem praktické a hlavně levné — odporuje však předpisům zákona o poštovníctví. Finanční orgány zjistily, že se udání zakládá na pravdě. Komise, složená z vyšších orgánů finančních a poštovních, koná šetření a Weinmann prý bude poňán osobně k zodpovědnosti —

Stoupnutí vývozu cukru z Rakousko-Uherska. Také v únoru t. r. jeví vývoz cukru z naší říše další vzestup. Činil totiž v prvních dvou měsících t. r. celkem 1.828.721 q v hodnotě 50,8 mil. K, t. j.

o 1.043.172 q čili o 19 mil. K více než v soudobí loňském. Vývoz surového cukru stoupl o 219.546 q, avšak vzhledem k nižší ceně hodnota jeho vývozu poklesla asi o půl mil. korun. Čistěného cukru vyvezeno bylo o 841.265 q více. Vyvezeno bylo do britské Indie 429.950 q (v soudobí loňském jen 24.111 q), do Turecka 306.701 (160.773) q, do Bulharska 26.969 (9.320) q, do Řecka 49.956 (28.787) q. Srbsko odebralo 8190 (5) q. Zvýšená potřeba balkánských zemí vysvětluje se spotřebou válečných armád. Avšak stoupl také vývoz do Egypta z 8796 q na 22.407 q, do Velké Británie z 45.894 metr. ctů. na 156.461 metr. ctů., do Švýcar ze 101.698 na 125.552 q. Do Argentiny a do Spoj. Států severoamerických vyvezeno bylo o 24.000 q více, do Maroka a do Tripolska o 14.000 q. Jen vývoz do Portugalska oproti soudobí loňskému poklesl o 24.500 metr. ctů.

Stěhování se do Bulharska. Rakousko-uherský konsulát v Sofii vydal zprávu o vyhlídkách na dosažení míst v Bulharsku. Konsulát varuje před přehnanými nadějemi. Následkem událostí na Balkáně naskytne se mladým lidem s náležitým odborným vzděláním možnost najít v Bulharsku, nebo nově dobytých územích místo nebo zaměstnání. Dosud však nenadešel vhodný čas, ježto jednak všeobecné moratorium, váznutí dopravy atd. působí tísnivě na obchodní život, jednak pak i okolnost, že celá armáda jest ještě v poli, nedává poznati, ve kterých oborech bude nejcitelněji nedostatek pracovních sil.

XIV. kurs nauk obchodních pro učitele škol pokračovacích obchodních a průmyslových bude pořádati České obchodní museum v Praze jako léta minulá také letos mezi 21. červencem a 12. srpnem t. r. Účastníci kursu skládají zkoušky, o jejich výsledku budou vydána zvláštní vysvědčení. Poplatek za kurs obnáší K 30.— i se zápisným a jest splatný s přihláškou. Jiných poplatků není. Přihlášky (bez kolku) přijímá a veškeré dotazy vyřizuje České obchodní museum v Praze V., Mikulášská tř. č. 9., čís. tel. 928.

Rakouská výstava Adrie. Tento pro rakouské Slovanstvo vítaný podnik, který bude od května do října t. r. ve Vídni otevřen, dojista povzbudí a oživí styky jižních krajů s rakouským sídelním městem, jakož i s rakouským severem a jistě také sblíží severní Slovanů s jižními. Výstava poskytla Slovanům národohospodářské společnosti, která má za hlavní úkol podporovati hospodářské snahy Slovanů a umožňovati a sprostředkovati jich vzájemné styky, novou příležitost, aby v tomto směru rozvinula čilejší práci. Otázky spojené s vystavením předmětů, účastí a návštěvou výstavy jistě přinesou mnoho novinek na poli hospodářském. Společnost hodlá tu přispěti radou, sprostředkováním a podporou ve všech otázkách, týkajících se záležitostí slovanských interestů. K tomu cíli pořadatelstvo výstavy Adrie zajistilo Národohospodářské společnosti potřebnou součinnost. Kdo má na výstavě zájem, neopomeň se obrátiti na Slovanskou národohospodářskou společnost ve Vídni I., Adlergasse 12.

Novela k domovní dani činžovní. Referentský komitét berního výboru ku projednání novely k domovní dani činžovní na schůzi své ve Vídni 15. t. m. při § 29. usnesl se připustiti jako vypočitatelné výdaje mimo jiné činžovní a školní grož. poplatky za čištění ulic, za hlídání domů a krámů, náklady na odvážení smetí, čištění chodníků, náklady a používací kvoty za vytahovač, topení, domácí telefon, kamna, koupelny atd., na domovníkův byt (pro tuto budiž přiznáno jedno procento z hrubé činže domu, ne však více než 100 K). Dále bylo při § 32. usneseno, že při živelních pohromách, po případě neobyčejných událostech jako je houba, sčícení atd., mají býti přípustny odpisy v poměru obnosu škody ku ročnímu výnosu budovy.

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Sociální besídka.

Světová odborná výstava průmyslu koňkářského, hračkářského a korkářského v Praze, jež bude pořádána letos v červnu a červenci na výstavě v Král. Oboře, vzbudila značný rozruch nejen v kruzích odborných, ale i veškeré veřejnosti. Svědčí o tom množství dotazů, jimiž výstavní kancelář (v Praze II. na Václavském nám. u Lhotků č. 38) jest zahrnována a to jak se strany zdejších i cizích závodů zastoupených průmyslových odvětví, dodavatelů surovin, strojů a nástrojů, tak i od

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

mnohých interestentů o nákup hotových výrobků. Aby se předešlo nedorozumění, oznamuje správa výstavní kanceláře v příčině dotazů tolik: Ihned zodpovídají se pouze dotazy, týkající se výstavy samé. Dotazy, které se týkají obchodních záležitostí jednotlivých vystavovatelů, mohou být vyřízeny až na výstavě. Co se týče nákupu jak surovin, nástrojů a potřeb, tak i výrobků, sdělujeme tolik, že veškeré druhy zboží zastoupených i příbuzných průmyslových odvětví, jakož i všech potřeb v průmyslu, hospodářství i domácnosti, zboží luxusního budou v hojné míře na výstavě zastoupeny a bohatý výběr každého plně uspokojí. Přihlášky vystavovatelů do výstavy přijímají se do konce t. m. S rozdělováním míst jednotlivým vystavovatelům podle došlých přihlášek započato.

Vratký výsledek generální stávky soc. demokratů v Belgii. Nezdařila se ve Švédsku, kdež byla vedena s dobrým rozmyslem a klidem, zle skončila i stávka francouzských poštovních zřízenčí a později i železničních. Také v samé Anglii obrovská stávka skončila fiaskem. Uvažme pak, že Belgie není Francií! V Belgii jsou obrovské řady dělnictva zorganizovány ve svazech křesťanských. A ti to dělníci pracují, takže stávka nestala by se všeobecnou, i kdyby všichni soc. demokraté přestali pracovat. Nové zprávy však docela oznamují, že ani v rudých obvodech nepřestalo pracovat dělnictvo všecko. Vláda dobře věděla, od čeho demagogové čekají největší úspěch — že to není pasivní resistance, ale násilné demonstrace, které mají zastrašiti pokojnou většinu belgického obyvatelstva. Proto také guvernér ve všech provinciích se postaral pečlivě o bezpečnost dělnictva, které pracovatí hodlá dále, i všech mírumilovných občanů. A jestliže za stávky přece jenom padnou některé velké závody, odnese to v přední řadě svedené dělnictvo, které pak musí hledati zaměstnání třebaš daleko za hranicemi.

Soc. demokraté a učitelstvo. Německé moravské učitelstvo, poznávši jalovost slibů soc. demokracie, otevřeně vystoupilo proti rudým organizátorům. Ale také český list moravský (zcela neklerikální) »Hlas z Pobečví« dne 8. února t. r.) napsal: »České učitelstvo nemá také žádných důvodů, aby se pro sociální demokracii páliło. — Na zemském sněmu starali se sociálně-demokratičtí poslanci více o to, aby svými frázovitými návrhy působili na nemyslicí stoupence, kteří si všimají jen návrhů a neuvažují, jsou-li také proveditelné. Žádná politická strana v posledním sněmovním období učitelstvo tak nenapálila, jako sociální demokraté.« — Slova ta jsou tím význačnější, ježto »Hlas z Pobečví« jsou inspirovány pokrokově organizovaným učitelem a organizované učitelstvo přece v hranicích a Lipníku při posledních volbách volilo sociálního demokrata soudruha Marka proti dru Žáčkovi. — A v Čechách po tak trpkých zkušenostech ozývaly se pokrokové hlasy, aby učitelstvo šmahem hledalo jedinou vydatnou pomoc pod vlajku rudou!

V Německu prohlásil vynikající soc. dem. předák Maurenbrecher, že by se neměla stavěti soc. demokracie proti odůvodněné vojenské předloze. Z toho nastal veliký spor v rudém táboře.

Španělský sociální pracovník. Jelikož se vytrvale v tisku pokrokařském lže, že španělské kněžstvo o prospěch dělnictva se nestará, poukazuje aspoň na jeden výmluvný příklad sociální péče. Ve Valencii zemřel nedávno Jesuita P. Ant. Vincent. Horlivě počal v jmenovaném městě tento kněz rozvíjeti sociální činnost již r. 1880. Na jeho popud počalo se v semináři vyučovati sociologii. Kromě toho zakládal P. Vincent spolky katolických dělníků, útulny a nemocnice pro dělnické starce, vdovy a sirotky. Do r. 1908 založil jich přes 500. V poslední době zabýval se zakládáním dělnických syndikátů, jichž se čítalo r. 1911 již 1700. Založil národní radu pro katolické spolky. Rolnictvo mu jest vědecky za založení veliké hospodářské banky. Šlechtný pracovník zemřel u věku 75 let.

Všeobecné sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové vyplatilo na podporách za březen 1444 K. — Zakládejte ve všech místech jeho skupiny a odbočky. Pište o fečníka, kterého vám na dělnickou schůzi na své výlohy ústředí vyšle!

Vychytralé kníky při lovení volčstva. Jest v

čerstvé paměti, jak veliký počet hlasů konservativního voličstva nachytali soc. demokraté při říšských volbách, když balamutili prostý lid, že nejsou nepřáteli křesťanství. Ve městech hřímali proti »klerikalismu«, proti křesťanskému životnímu názoru, na venkově mámili prostý lid tvrzením, že náboženské ideály nikdo nikomu ani z duše vyrvati nemůže. V Německu šli soc. demokraté těmi protichůdnými cestami již dávno. Katolický denník »Germania« chytil úskočníky pořádně za límec, když podal výmluvné doklady, jak jinak mluví soc. demokraté k měšťanům než k venkovanům. Ve městech zněly soc. dem. zásady takto: »My vypověděli jsme náboženství a náboženským představám jednou pro vždy válku a je nám to lhostejno, zda nás nazývají neznabohy. (Napsal Fr. Engels, spoluzakladatel německé sociální demokracie v »Dějinnách německé sociální demokracie« r. 1897 na str. 145.) — Křesťanství a socialismus si odporují jako oheň a voda. (Soudr. Bebel v »Křesťanství a socialismus« na str. 16.) — Pevně se držíme revolučního charakteru naší strany; buďme a zůstaňme v první řadě revolucionáři, v druhé řadě revolucionáři a v třetí řadě revolucionáři. (Velký potlesk. — Soudruha Zetkinová na sjezdu ve Vratislavi. Protokol str. 143.) — My domáháme se na politickém poli republiky, na hospodářském socialismu a na náboženském atheismu. (Bebel v německé radě říšské r. 1881.) — Ať smýšlíme o agitaci na venkově jak již chceme — má přece jen jejím základem býti požadavek společného majetnictví půdy.« — Soudruh Kautsky v časopise »Neue Zeit« 1894—95, II. svazek, str. 491.) — Ani nám nenapadá, abychom jmění po soukromém majetku rolníků nějakým způsobem podporovali. Že nepatří rolníkům, ale všem lidem. Nikomu nelze přiznat soukromý majetek půdy.« (»Vorwärts« č. 286, r. 1891.)

Na venkově zase rudí lháři tvrdili: »Není pravdivé tvrzení, že sociální demokracie bojuje proti náboženství. (»Der Landsbote« 1913.) — Že chceme odstraniti krále, je hodně tučná lež občanských stran. (Sozialdemokratie und Landbevölkerung. — Nákladem »Vorwärts« 1911.) — Také pověst, že chceme rolníkům vzíti pole a je sestátnit, je tučnou lží. (Sozialdemokratie u. Landesbevölkerung. — Nákladem »Vorwärts« 1911.) — Revoluční nazývají sociální demokracii. Jak velice zneužito bylo již toho slova! (»Rheinischer Volksfreund« 1913.) — Sociální demokracie nikdy neprojevila úmysl, že by bylo nutno odstraniti majetek. (Den Landsbote für Hessen 1908.)

Tedy soc. demokraté lakují jak města tak venkov — ale venkovský lid s daleko větší kuráží než občany městské.

Novopečený centralista. Bývalý redaktor »Hlasu Lidu« soudr. Mach, odpadl od autonomistů, přidal se k centralistům a počal v »Proletáři« prozrazovati na autonomisty různé, pro ně nepříjemné věci. Proti poslanci Markovi v Přerově vydal dokonce leták, v němž mu dokazuje, že je nulou. Autonomisté hledí Macha znemožniti opět tím, že vytahují jeho prádlo. Sdělují o něm: »1. Členové výkonného výboru národně sociální strany v Přerově pp. Očadlík, Riedl a Horáček potvrdili nám před svědky, že Robert Mach, když pro dluhy a reztřízený život byl nucen ze strany naší vystoupiti, posílal národní dělníky o místo. Když ho nedostal, teprve potom stal se pravověrným mezinárodním centralistou. U národních dělníků byl by býval potíral centralistickou mezinárodnost a hájil nacionální šovinism, jak nyní vytýká nacionalism nám. 2. Robert Mach vydlužil si od celé řady našich soudruhů větší obnosy peněz a neoplatil je. Poslanci soudruha Markovi nadává proto, že týž upomínal ho o 30 K. jež mu půjčil. Mimo to zpronevěřil určitý obnos administraci »Hlasu Lidu«. Pokud se nevyrovná, potud nechť nevystrukuje hlavu, sice přineseme mu seznam chudáků, jež natáhl o slušné obnosy.«

Kongrua. Začíná zase nová akce pro zvýšení kněžské kongruy, která by již konečně měla býti korunována zdárným výsledkem. Věru, křiklavé jsou to poměry sociální v »klerikálním« Rakousku, jestliže kněžský stav posud jest odkazován na almužny udílené ve formě štůly a že kurátnímu kléru není zajištěn aspoň takový stálý plat, jaký mají státní podúředníci. Nyní uveřejněno svolání, aby kněží při vikariátních konferencích pronesli se a sepsali své stesky a žádosti, jež pak předloží episkopátu. Konferenci nechť se účastní i pensisté, protože jest potřebí, aby vyslovili vlastní požadavky v příčině zvýšení skrovných pensí. Jest potřebí celou naléhavou záležitost uvést do rychlého pohybu, protože v našem státě nepřidává se dobrovolně nikomu, kdo nevolá hlasitě a často po nápravě. Až zde platy katolického duchovenstva budou aspoň na té výši, na jaké jsou v protestantském Německu, pak bude o mnoho lépe. Stát má se starati pečlivě o stav, který mu vyřizuje tolik nejruznějších úředních aktů zdarma.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti »Národnímu divadlu« v Praze. Nejlevnější. Žádejte prospekt. Nejvýhodnější.

Boží hroby, Křížové cesty, Ježíšský, oltář, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent a. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Literatura.

»Matka Boží v české poesii.« (Výbor umělých i národních básní o Matce Boží.) Uspořádal Josef Vévoda, redaktor »Našeho Domova«, Olomouc 1913. Jedna z nejzajímavějších sbírek básnických je zajištěn výběr Vévodův ve zmiňené publikaci. Co nejlepšího básnickým nadšením bylo věnováno v českém jazyce Marii Panně, je ve výběru Vévodově zahrnuto, v němž naleznete vedle předních světů našeho Parnasu celou řadu skromných mystiků, jichž básně jsou roztroušeny v katolických různých časopisech. Jména: Čech, Vrchlický, Zeyer, Sládek, Krásnohorská, (Procházka, Mužek, Jablonský, Kukla, Dvořák, Bouška, Dostál-Lutinov, Hornov, Novotný, Bulant, Pakosta, Leubner, J. Karásek, Ern. Šl. z Lešehradu, Klášterský atd., celkem 74 autorové jsou zárukou, že výběr je bohatý. Katolické spolky a spolkové pracovníci uvítají výběr Vévodův jistě co nejradostněji, protože je zbavuje starosti o vhodnou látku k deklamaci při spolkových schůzích. Básně jsou zařazeny dle látky v 8 skupin, takže lze snadno vybrati vhodnou báseň, aby odpovídala době a náladě roční. Ale i všichni přátelé ušlechtilé poesie náboženské a zejména kazatelé sáhnou dychtivě po výběru Vévodově. Odporujeme co nejvíce publikaci Vévodovu a přejeme ji zaslouženého rozšíření. Cena výtisku nevázaného 2 K 20 h je při cenném obsahu a bohaté látce, jakož i při vkusné úpravě velmi mírnou. — Dr. Reyl.

Vzdělávací knihovna katolická, nákladem V. Kotrby v Praze vydávaná, ve sv. 44. seš. 24.—26. přináší Dr. Jos. Samsoura Církevní dějiny obecné. Cena 1.70 K. Sv. 56. předkládá rovněž znamenité dílo Em. Bougauda Zpověď a Eucharistie. Přeložil A. Melka. Za 1.30 K.

Mariánská galerie. Májové promluvy. Upravil F. Jirásko, redaktor »Kazatel« v Jičíně. Nákladem G. Francie v Praze. Cena 2 K.

Nákladem knihtiskárny benediktinské v Brně. Hlídka. Vědecká revue. Řídí dr. P. Vychodil. Roč. 30., čís. 4. Vychází měsíčně za roč. předpl. K 10.—. — Škola Bož. srdce Páně. Řídí P. P. Hlobil. Roč. 47., čís. 4. Roč. za 12 čísel 3.20 K. — Květy Mariánské. Řídí P. K. Lux. Roč. 30., čís. 4. Roč. předpl. 1.60 K. — Naš Domov. Nejlepší obrázkový měsíčník pro lid. Řídí J. Vévoda. Roč. 22., čís. 4. Roč. předplatné 4 K. — Knihovna naší mládeže čís. 20.: Výbor ze spisů Václ. Kosmáka. Pro mládež upravil Ed. Elpl. Díl II. S ilustracemi. Cena 2 K.

Z nakladatelství R. Prombergera v Olomouci. Nový Obzor. Měsíčník pro literaturu a umění. Řídí F. Dohnal. Roč. III., čís. 4. V tomto ročníku bude 12 obrazových přeloh a 3 premie. Roč. předpl. na 12 čísel 8 K. — Moravsko-slezské kroniky, roč. 24., sv. 2.: Selský práh. Román. Napsal M. Jahn. Předplatné na celý ročník (6 svazků) 3 K.

Dědictví sv. Jana Nep. v Praze jako podíl údů na r. 1913 podává pozoruhodné spisy: 1. Sv. Hostýn ve svém původu a svých osudech. Vypravuje F. Videnský T. J. 2. Hodinky Mariánské. Z latiny přeložil a poznámkami opatřil dr. J. Hejčl. Cena 80 hal. 3. Al. Dostál. Povídky. 4. Posvátná místa království Českého. Dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů atd. Sepsal dr. A. Podlaha. Řada první: Arcidiecése pražská. Díl VII. Vikariát Slánský. Cena 4.50 K. — Za nepatrný obnos 20 K, u rodův atd. 40 K, jednou pro vždy složený, dostávají údové každ. roku několik knih zdarma. Přihlášky nových údů přijímá Ředitelství Svatojanského Dědictví v Praze na Hradčanech.

Husitství ve světle pravdy. Vydává Tisková Liga v Praze. Řídí Vl. Hálek. Vychází čtyřikrát do roka za předpl. 1 K. Čís. 1.—4. přináší spisek Dr. P. Kryštofa: Hus a jeho ochranný list a V. Leffera: Hus ve vyhnanství. Cena 1 K.

Kazatelna. Homiletický časopis. Pořádá F. Vaněk. Roč. 11., čís. 6. Vychází 10krát v roce za předpl. 6.60 K nákladem Em. Šprongla v Pelhřimově.

Archiv, revue, kterou v Prostějově vydává K. Dostál Lutinov. Roč. předpl. 6 K. Roč. I., čís. 5.

Museum. Časopis bohoslovců československých. Roč. 47., čís. 2. Pořádá J. Al. Novotný. Nákladem »Růže Sušilovy« v Brně. Předplatné na r. 3 K. bohoslovci 2 K.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zábavu a ženské soc. otázky. S přílohou »Katol. učitelka.« Řídí a vydává P. Lad. Zamykal v Olomouci. Roč. předpl. 3 K.

Květy lásky. Lidový měsíčník věnovaný zájmům křesť. charity, zvláště opuštěným dětem. Řídí A. Hofman na Král. Vinohradech. Předpl. 2.40 K.

Apostolát sv. Cyrilla a Methoda. Pořádají Msgr. dr. A. Stojan a A. Jašek. Vychází každého měsíce v Kroměříži za roč. předpl. 1.50 K. Roč. IV., čís. 2.—3.

Růže Lurdská. Mariánský měsíčník. Vydává L. Kolisek, farář v Blansku. Roč. V., čís. 4. Roč. předpl. 1.60 K.

Hlas sv. Hostýnské. Měsíčník pro lid. Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. Vydávají OO. Tovaryšstva Ježíš. na Sv. Hostýně na Mor. Celoroční předpl. 1.50 K.

»Mléka kalhy.« Sv. 4. přináší K. Handzla »Světélka v přímli.« Deset povídek z krásné země. Cena 80 hal. Nákladem Em. Šolce v Karlíně.

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
 se vyřizují.

Založeno r. 1843.

Elektrostroj. zařizení.

sv. Jos. distav para-
mentní a devotional
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 17.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 25. dubna 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Prak Davidův.

Ani největší nepřátelé tyránů Černohorců nenadáli se, jak rychle v době nejkritičtější bezpříkladná statečnost těchto junáků rozuzlí nesnadnou otázku Skadaru. Město, jež dříve náleželo Jihoslovánům, jest nyní po dlouhé a dlouhé době ozdobeno konečně vlajkami černohorskými.

Dokonán čin, který ohromuje svou odvážností celý svět. Kde jaká síla v Černé Hoře ještě zbývala, všechna vynaložena na majestátní dokončení balkánského dramatu. Prak Davidův dorazil liného Goliáše tureckého ranou poslední. Nyní již na Balkáně všude turecká moc kapitulovala. Bulhaři nepovažují za potřebné hnáti se za Čataldžskou čáru, protože to jest zbytečno. Jen ten Skadar představoval ještě tuhou opozici tureckou. Ta padla, ale k vůli dobytí Skadru byla z části usmrćena a z části těžce zraněna polovice černohorských jinochův a mužů, schopných k boji.

Zápasili snad tito hrdinové z důvodu sobeckých? Vždyť každý byl připraven spíše na smrt, než na vítězství a na nějaký zisk z něho plynoucí. K útokům vedly Černohorče idey nejslechetnější. Postupovalo se vpřed, i když celá sta junáků padla stělbou tureckou. O půl noci s neděle na pondělí zahájily pěší oddíly útok na všech frontách s pumami v rukou. Při zoufalém boji na bajonety zápasilo se úporně o každou píď země. V úterý odpoledne po nadlidské námaze padl Taraboš a večer již obsazen Skadar vojskem černohorským.

Jak stojí překvapení nyní ti diplomatičtí evropští rytíři, kteří chtěli černohorskému žebračovi vztít mošnu! Na kolosa tureckého si netroufali — ale malého Davida, dobývajícího odkazu svých předků, obklíčili řadou plovoucích pevností. David neposlouchal samozvaných poručíků, kteří se přihlásili se svou protekcí teprve tenkrát, když se chopil Nikola svépomoci.

Když Italie učinila loupežný vpád do Tripolska, velmoci byly klidny. Když dobývá Slovan na mongolském barbaru to, co mu bylo uloupeno, najednou starost o svobodu Albánců, ačkoli proti Turecku nechtěly dáti Albáncům velmoci svobodu nikdy.

Po surovém výsměchu, s jakým provázely německé listy mobilisaci Jihoslovánů, nastupuje netajený vztek. Německý tisk bezděky mrská samé německé důstojníky, kteří »reformovali« tureckou armádu. Na příklad »Armeezeitung« praví, že turecká armáda stejně byla odsouzena ke zkáze — a proto prý slovan. vítězství nejsou ničím zvláštním. A před tím tak přepjaté velebení tureckých regimentů! Zač tedy stojí němečtí učitelé, kteří hlásali, že vychovali v Turecku prvotřídní vojsko?

Nyní zkrátka všechny pomluvy německé o »zdegenerovaných« Černohorcích, o nevzdělaných a neumělých »ukrutnících« slovanských jsou důkladně zakřiknuty. A doufáme, že dobytí Skadru, které způsobilo veliký jásot na celém křesťanském Balkáně, pomůže malému Davidovi k trvalému prospěchu, jaký si svou neohrožeností a obětavostí zasloužil.

Německé listy štvou nyní proti Nikolovi jako rozumu zbavené, ale velmoci jistě důkladně rozváží, je-li rytířstvím posílati proti malému Davidovi sto jiných Goliášů. A pro čí zájmy by se tak vlastně mělo díti? Železná vůle a vytrvalost černohorského vojska imponuje každému — a to platí také velmi mnohlo.

Volné listy.

Přizpůsobování. Nemine skoro ani dne, abychom nemohli z lesa českých novin přinášeti doklady o židovské asimilaci, nebo-li — česky řečeno — přizpůsobování. Jenže rozumíme pojmu to-muto způsobem, jenž jest opačným onomu běžnému mínění, které pěstuje v české veřejnosti »Čas« a ostatní legie domestiků, sloužících židovským zájmům. Není pravda, že židé se přizpůsobují českému národu. Naopak jest smutnou skutečností, že svobodomyšlné noviny, jejichž myšlenkami větším dílem myslí i jejich čtenáři, přizpůsobují se židům a tím pod toto potupné jařmo zavlékají i národ.

Každému soudnému pozorovateli jest jasno, že židé svobodomyšlné noviny tak ovládli, že se nesmí napsati žádná pravda, která jest židům nepřijemna, a proklouzne-li někde něco, co není našim semitům vhod, hned v zápětí musí se věc ponížene omluviti a odvolati na důkaz, jak vypadá česká páteř.

Již jsme v »Obnově« jednou poznamenali, jak jest asi hořko v duši redaktorů »Národ. Listů«, když musí poutati svá péra a na ústa si zavěšovat zámky. Přišla bída na kozáky. Došlo již na to, že ve svobodomyšlných novinách, běží-li za rozličných okolností o židy, vznikají situace nemožné, které komiku bromaďi na komiku. Náporný doklad uvádíme z »Národních Listů«, které dne 12. dubna přinesly článek nadepsaný: »Slavjanskaja Matice v Moskvě«. Stručný obsah jeho jest: Rus Kaškarov založil v Moskvě »Slovanskou Matici«, jejímž úkolem jest seznamovati nejširší vrstvy ruského obecnstva se slovanskými národy, s jejich nynějším stavem, s jejich minulostí a nadějemi do budoucnosti. »Slovanskou Matici« bude vydávati spolek, který si vytkne za cíl překonávati všechny předsudky, které Slované navzájem proti sobě mají. Základ spolku bude nejširší, aby i Poláci do něho mohli vstoupiti. Počítá se s tím, že balkánské události vysoko povznesly slovanské vědomí v Rusku. Ruské listy, které ještě loni myšlenky slovanské se vyhýbaly, letos ji otevírají své sloupce. I »Rěč« znenáhla se poddává tomuto proudu. Výjimku činí už jen dva listy: »Kievskaja Mysl« a »Děň«, což se vysvětluje tím, že tyto orgány jsou vydávány **ne-křesťany** pro obecnstvo **ne-křesťanské**, a proto jsou myšlenky slovanské tak nepřístupny, jako »Neue Freie Presse«. Když oba jmenované listy sůčastnily se klevet na Srby a padly tím do chůru sobě rovných orgánů na západě, ruská žurnalistika tak se zastýděla, že rázem ji proniklo přesvědčení, že podobnému zneužívání ruského jazyka proti Slovanům musí býti učiněna přítrž vysokým vztýčením slovanského praporu, aby zavláhl nade vši Rusí.

Rozum dává, že ony noviny, vydávané **ne-křesťany** pro obecnstvo **ne-křesťanské**, jsou **židovské**, ale to se nesmí přímo říci, protože žid ve svobodomyšlných novinách si vymohl výsadu zásadního šetření a protože všechen tisk, kromě katolického, učinil sobě tiskem služebným. A tak velké i malé hříchy židů, jejich jednání protičeské a protislovanské, jejich žraločí kapitalism, mohutníci vždy více na úkor hospodářského vývoje národního — všechno zakrývá se mlčením, které jest příznačným zjevem české choroby v době svobodomyšlnosti, pokroku a volnomyslenkářství. Opakujeme, že řeči o přizpůsobování židů jest mlha, kterou se zakrývají oči neprozíravých a tvrdíme, že jednáním vůdcův a novin národ se přizpůsobuje židům. České svobodomyšlné noviny nesmí slápnouti na kuří oko židům ruským, aby se nedali do křiku židé v Čechách (assimilování!?) a aby srozumitelným způsobem nezakročili v redakci i administraci. Marně bychom žádali, aby aspoň příslušná část statečnosti, osvědčované svobodomyšlníky vůči katolíkům, obrácena byla vůči židům. Co můžeme dělati, jest jenom to, že se tady obracíme na rozumnou českou veřejnost, aby uvažovala, kam toto oslabování národa povede.

Sebepoprava »Času«. Jak známo, dopustil se »Čas« vlastizrády, když na ohroženém místě ve Slezsku proti českému rolníkovi, doporučenému Národní Radou, doporučoval za říšského poslance německého žida dra Witta. Budete hádati na jeho pokání, když si přečtete řádky jeho úvodníku dne 3. dubna 1913: »O programových otázkách mohou býti spory. Jest pochopitelné, rozchází-li se český tábor politický i pro otázky taktické. Ale v základních otázkách národní obrany nebylo dosud v Čechách rozdílu. Ač nenapsán, **žil dosud ve svědomí celého národa základní kodex nesporných zásad národního sebezachování**. Jako jednotlivci pou-to všech politických odstínů. A tento pudový cit národní soudružnosti nedovolil posud žádné straně, žádné národní skupině, aby hájila své postavení v národě pomocí Němců za cenu národnost-

ních ústupků a **zadávala při tom lehkomyšlně posice tak těžce v dřívějších dobách dobyté.**«

Vlastenecká tato slova napsal »Čas« sice o plzeňských mladočesích, ale protože každá hul má dva konce, tím delším a tlustším bije a tříská »Čas« do sebe a do svého venkoncem roztrhaného národního svědomí. Jest odpornou tartuferií, když časopis, jenž drze a přímo svádí voliti za českého poslance člověka německého, za několik neděl po této své zradě zasedá na soudnou národní stolicí, aby svým farizejstvím pranýřoval svého souseda. Slovo za slovem národního rozsudku, jež jsme doslovně uvedli, přiléhá na činy »Času« jako mlito, a mravním rozhorlením bičuje sám sebe časopis, který jak patrné, se domnívá, že v Čechách lidé nemají již žádné paměti a že zločinec, nedávno při činu dopadený, může se v zápětí státí bezúhonným a spravedlivým soudcem. Projdou-li takové kousky »Času« v rozumu a svědomí jeho stoupenců, může si pro takové štěstí gratulovati, neboť poctivá národní strana takové apačiny u svého listu rozhodně by nesnesla.

Mluví-li »Čas« vzhledem k národní obraně o svědomí celého národa, pak rozhodně toto svědomí v sobě již zamačká a rozkládá-li o lehkomyšlném zadávání posicí tak těžce v dřívějších dobách dobytých, pak celá veřejnost dobře ví, že o ztrátu českého mandátu ve Slezsku sám se přičinil. Proto »Čas«, když čte někomu lekce o vlasteneckých povinnostech, osobuje si úkol, ke kterému nemá již příslušného oprávnění a mravní autority, neboť jinými slovy podobá se člověku, jenž rád kupuje za pět prstův a přes to jak kde může horlí proti zlodějství. Ani zde není potřebí znovu rezebirati pokrokářské volební heslo Raději německého liberála, než českého klerikála! Od té doby, co pokrokáři německými příписы prosili německé židy v Praze o hlasy, následuje etapa další.

Naučení. Příhoda s Paličem. Jež tak bouřlivě pohnula naší zodpovědnou a ještě více nezodpovědnou diplomacií, přinesla naučení, jak žádoucí jest zachovávat klid ve válečných dobách, v nichž co chvíle vznikají skutky, které šířením vyrůstají v ohromné rozměry. Obě šetření, jak rakouské, tak černohorské, shodují se v tom, že Palič mučen nebyl. Věc zběhla se způsobem obvyklým nejen v době válečné, ale i v míru. Za jistých okolností může i náš četník po provinilci střílet, a čoba válečná má právo ještě říznější a vykonavatelé toho práva jsou ještě rozhodnější. Z vyšetřené příhody mohla si vztít opětně poučení diplomacie a s ní ti novináři, kteří hlučně rozepisovali se o Paličově mučednictví. Porozumí se nám zajisté, kam tuto poznámku adresujeme. Pojmeme mučednictví nesmí se hned tak triviálně házet, neboť jest posvátným odkazem z prvých dob křesťanských. Mučednictví jest ohromné slovo, slovo nejbolestnějšího smutku, svaté pravdy a slavného vítězství, a proto můžeme je vysloviti jenom tam, kde má své místo, aby zbytečně v plen všednosti a posměchu nepřátel nebylo vydáváno. Proto, kdo čteš, rozuměj . . . A křičela-li o mučednictví Paličově dokonce »Neue Freie Presse«, která jinak proti knězi nechová nic jiného, než nejkrvavější nenávisť a zlobu, pak teprve katolickému novináři bylo zachovávatí potřebnou rezervu a vyčkávati.

A ještě jedno upozornění, týkající se **úpravy učitelských platů**. V »Obnově« bylo již několikrát připomenuto, co zlé krve způsobilo v učitelstvu, že některý katolický časopis otázce této projevoval druhy zbytečnou a neodůvodněnou nevraživost. Bylo to počínání neopatrné a neprozřetelné, jsouc kromě toho v odporu s programem křesť.-sociálním, který hlásá, že každý dělník jest hoden své mzdy, dělník jak na poli práce duševní, tak hmotné. Výkonný výbor naší strany prohlásil zásadně oprávněnost učitelského požadavku, a jediný poslanec náš na sněmu zemském, Adam, užil leckteré příležitosti, aby s úpravou vyslovil svůj souhlas a tlumočil tak ducha, který po této stránce vane českou stranou křesťansko sociální. Ale přes to přese všechno četli jsme nedávno zase v katolickém listě článek, který jistě nebyl míněním

redakce a který nějakým zaujatcem byl tam vpá-
šován. Článek kritizuje výši navrhované úpravy
a táže se, jaký by musil býti teprve plat dvorního
rady. Jsme toho mínění, že vedle předchozího stu-
dia a stupně hodnostního dlužno v úvahu brát i též
duševní a tělesnou námahu s úřadem spojenou. A
tu kněží, kteří svědomitě vykonávají úřad kate-
chetský ve škole, mohou z vlastní zkušenosti prav-
dě dáti svědectví, že mnohý z nich volil by raději
býti dvorním radou s 5000, nežli učitelem s 8000 K
služného. Zásadní hledisko naší strany k úpravě
učitelských platů bylo již jasně vysloveno, a jest
tedy s podivem, že se ho v některém listě našem ne-
dbá, ač každý muze si na pěti prstech vypočítati,
jak taková taktika zbytečně dráždí a jak působí i
mezi učiteli, kteří zorganizováni jsou ve spolku
katolickém. Výstřelku těchto neschvalujeme, dů-
razně upozorňujeme na škody, které nezodpověd-
ným a neprozíravým způsobem psané v uplynu-
lých právě letech hnutí našemu byly učiněny. Zku-
šenost jest k tomu, aby varujíc napravovala, čím
kde bylo hřešeno, nebo dokonce i prohloupeno.

Způsob pokrokařské obrany. V Labi u Kolína
našli mrtvou služku Pavlíkovou, která sloužila v
židovské rodině. Nechtějice ničeho míti s pověstí
o rituálnosti, úmyslně pomijíme také všeho, co dle
židovského tisku smrti dívčině předcházelo. Proto
také dnes nepronásíme soudu o obviňování kate-
chetů dra. Hrachovského, upozorňujeme jenom, jak
obdobně polovina byla svalována na katolického
kněze, když r. 1899 zavražděna byla Anežka Hru-
zová. Časopis »Volný Myslitel« tehdy tvrdil, že
polenský katecheta dp. Vlček vraždu osnoval s
bratrem zaříznuté Anežky Hruzové a po té do
Hradce Králové jel si k biskupovi pro rozhršení
z viny. Ale krvavé péro prohnáního zákeřníka ne-
bylo voláno před soudní tribunál osvícených po-
krokařů, když se ukázala prohanost takového ú-
toku v celé odporné podobě. V tu dobu o polenské
vraždě židem drem. Bulovou vydána byla brožura,
v níž obviňování katolického kněze zastřené bylo
opakováno, dukaz to, že společenství čisté společ-
nosti, volných myšlenkářů se židy bylo již tehdy
skutečností, která dnes jest očividna každému, kdo
jen trochu dovede mysliti, a kterou dnes dokazo-
vati, bylo by tolik, jako líti vodu do moře. Když
Masarykova brožura chytráckou oklikou dotýka-
la se cti matky zavražděné Hruzové, bylo takové
podezření dle pokrokařské logiky činem shodujíc-
ím se zcela s pravidly moderní humanity. Soudní
přísné šetření provedlo dukaz, že šílení po pří-
bytku Hruzových jako zřídla krvavého činu bylo
naprosto neodůvodněné. Ale židé s pokrokaři o
překot velebili »humanitáře« Masaryka! Takové za-
vilé lpění na všem, co bylo nahláno proti katolic-
tvu, ovšem budilo pramalou důvěru k fanatickým
obhájcům Hilsnerovým. Povyk, zvířeny na podkla-
dě židovských a pokrokařských prohnáních bá-
chorek, sám nafukoval aféru do tak obrovských
rozměrů. Sám židovský a požidovštělý tisk vyvo-
lal duchy, které marně snažil se zažehnati.

A pohledme, jakou obrannou roli hraje pokro-
kařský tisk v rozpáleném zápasu nyní! Zvěstuje
svět, že prý komise, která mrtvolu dívky Pavlí-
kové ohledala, prohlásila prý v protokolu, že **pří-
činou smrti bylo »rozechvění myslí«.** Neviděli
jsme příslušného protokolu, ale pokrokaři touto
zvěstí nanejvýš stavi soudné čtenářstvo před psy-
chologickou záhadu. Dosavad ze soudních pitev
jsme se dovídali, jak a kde člověk byl zraněn, jak
mrtvola ležela na místě nálezu a mnoho jiných
věcí, ale že by bylo možno čísti myšlenky člověka
přes čtyři neděle utopeného, toho posud jsme ne-
slyšeli ani nečetli. Dosavadní praxe záležela v
tom, že, nezanechal-li sebevrah dopisu, nebo ne-
bylo-li patrné a zjevné příčiny, byla řeč o sebe-
vraždě z důvodů neznámých. Protože, jak jsme
přesvědčení, v mrtvém těle myšlenek dočísti se
nelze, jest nám ono »rozechvění myslí« Pavlíkové
psychologickou a logickou záhadou. Jest také s
podivem, že pronikavý a ve všem všudy vědecký
»Čas« si toho nepovšiml, když stal se kriminálním
odborníkem zejména od vraždy polenské a když
ještě dnes tvrdí, že vyšetřování o Anežce Hruzové
bylo nesprávné. Takové advokátství myslícím
lidem pramálo imponuje a proto jest potřebí psáti
věcněji.

Bible a volnomyšlenkáři. Volní myšlenkáři ně-
mečtí posmívají se Bibli, že dle ní povstaly rostli-
ny před sluncem a zvířaty. V Německu v tomto
ohledu zaútočil si proti zprávě biblické botanik
Dodel, a po něm co ta dědina, všechna volnomy-
šlenkářská družina. Dodel projevil mínění, že rost-
liny bez slunečního světla nemohly vzniknouti a
tudíž dlužno přijati za pravdu vznik jejich až po
slunci.

Dnes však jest již dokázáno, že nebylo tehdy
potřebí pro vzrůst rostlin paprsků slunečních. Vě-
da poznala, že mimo sluneční paprsky jsou papr-
sky, vznikající ze zřídla mimoslunečního, a že ma-
jí energii podobnou té, která jest obsažena ve svět-
le slunečním. Není potřebí tedy slunečních paprsků,

postačí paprsky takového světla, které působí ja-
ko sluneční.

Badáním bylo zjištěno, že pro assimilační dě-
ní v rostlinných buňkách není potřebí všeho sluneč-
ního světla, nýbrž skoro jen paprsků červených,
oranžově červených a žlutých. Pro toto assimilač-
ní dění by postačilo tedy takové světlo, které by
tyto vyjmenované paprsky obsahovalo. Z toho jde,
že nelze tvrditi, že toliko slunce jest podmínkou rost-
linného života. Jest tedy dovoleno domnívati se,
že z počátku svítící světová hmota zastávala úkol,
který nyní vykonává slunce. Z přírodopysného
hlediska jest tedy neodůvodněno činiti výtky bi-
blické zprávě, že v pořadu svém uvádí rostliny
před sluncem. Jest také víc než obdivuhodno,
že pisatel zprávy biblické nedbá tak jasné a při-
mo vtíravé myšlenky o vzniku rostlin až po svět-
le slunečním a že vyslovuje proti všemu očekávání
tvrzení právě opačné, které teprve v posledních
desíletích vědeckým badáním mohlo býti poznáno.

Velký výběr! Nejlevnější nákupy!

**Sukna, dámské látky, zefíry, ka-
nafasy, damašky bílé i barevné, syp-
koviny, poslamky, ubrusy bílé i ba-
revné, koberce imitace „Smyrna“ za**
cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus —85 K	vel. 140/200 kus 7-50 K
50/100 „ 1-30 „	150/250 „ 10— „
55/110 „ 1-55 „	160/250 „ 10-60 „
60/120 „ 1-85 „	200/300 „ 16— „
70/140 „ 2-55 „	220/320 „ 18-70 „
90/180 „ 4-20 „	250/350 „ 23-40 „
100/200 „ 5-10 „	

Závěsy postal. Ia	vel. 200/100 kus 5-60 K
„ k oknu	180/90 „ 4-50 „
„ Mello	115/140 „ 4-30 „
„ Chinillmello . .	115/140 „ 2-40 „
	115/140 „ 3-40 „

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách:
Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované
zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orlí.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Politický přehled.

Němci u hr. Stürgkha. Dne 18. t. m. sdělil hr.
Stürgkh zástupcům něm. poslanců z Čech, že se
vláda pokusí o urovnání národních sporů v Če-
chách i o zavedení pořádku do zem. financí, ježto
finanční úpadek král. Českého oťrásl by celou říši.
Proto vláda navrhuje, aby strany souhlasily se
svoláním sněmu, jenž by otázky tyto vyřídil. Zá-
stupci Němců odpověděli, že návrhy vládní sděli
svazu něm. poslanců, aby tento o nich rozhodl. Na-
před však prohlásili, že sněm nebude dělným, do-
kud se nesplní německé požadavky. Osud Čech
jest Němcům lhostejný; jim prý se v této době ve-
de lépe než v dobách, kdy v Čechách nebyl stav
mimo zákon.

Odpověď českých poslanců hr. Stürgkhovi.
Dne 21. dubna konferoval hr. Stürgkh se zástupci
českých poslanců, při čemž předložil plán vlády
na prozatímní úpravu financí českých umožněním
krátkého zasedání zemského sněmu. Čechové s
rozhodností odpověděli, že úprava finančních otáz-
ek naprosto nemůže býti vykupována politickými
koncessemi a že Češi trvají na junktim mezi u-
zákoněním nového zemského řádu a úpravou ja-
zykové otázky u zeměpanských úřadů v Čechách.

Učitelstvo rozhořčeno proti dalším odkladům
úpravy platů. V Praze konala se v neděli schůze
zástupců všech českých organizací učitelských,
na níž bouřlivě vytknuto, že na žádné straně, ani
u poslanců ani u vlády není dosti upřímné vůle,
pomoci strádajícímu učitelstvu. Odsouzeno i stano-
visko velkostatkářů, kteří prý neuznávají učitel-
stvo za stav, jemuž je přede všemi jinými potřebí
vydatné pomoci. Učitelstvo žádá proto důrazně,
aby cesta čestného vyrovnání mezi oběma náro-
dy nastoupena co nejrychleji a bez jakýchkoliv
průtahů. — Také německé učitelstvo bouří proti
poslancům německým, kteří jsou sami vinni, že o-
tázka úpravy učitelských platů uvázla. Učitelstvo
německé rozhořčeno jest i proti německému lidu,
který prý lhostejně přihlíží k zbídačení stavu učitel-
ského.

Volební oprava v Haliči zase ohrožena. Najed-
nou rozléty se z Haliče zprávy, že jest volební re-
forma ohrožena a to prý zásluhou haličských bi-
skupů jak hlásal především židovský a německý
tisk. Pravdou však jest, že biskupové po zralé ú-
vaze prohlásili, že s volební opravou tak, jak ji
vypracovala většina výboru, nemohou souhlasiti,
ježto umělé tvoření protikřesťanského živlu (židů)
v haličských městech a městysích a vyloučení čá-
sti křesťanských voličů, totiž Rusínů, kteří mají
býti sloučeni ve zvláštních volebních okresích,

Pro májové pobožnosti

hodí se výtečně původní sbírka

— 32 májových kázání: —

České drahokamy v koruně Královny nebeské.

Supsal prof. F. Kohout.

Příklady velice tklivé jsou voleny ze života
českých světů a jiných vynikajících Čechů.
Cena 2 K 80 h, poštou 3 K.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví v Hradci Králové.

čímž ostatní křesťanští voliči zůstanou bez zajiště-
ní svého volebního práva v těchto městech — po-
kládají za újmu politické državy křesťanského o-
byvatelstva. Biskupové katoličtí nemohli tedy
mlčet, aby polská města stala se mandátovou drža-
vou židů. Proto ten křik v Israeli! Krise této vo-
lební reformy hrozí zhatiti všechny výpočty vlády.
Proto nanovo pracuje se plnou parou k dohodě!

Sítňání stát. úředníků, v Dalmacii, kteří se sú-
častnili oslav vítězství balkánských států; pokrač-
čuje. Četné osoby jsou ve vyšetřování; jiné pod
policejním dozorem. V Dubrovniku zbaveni i dva
státní úředníci svých míst. Zemský výbor dalmat-
ský prohlásil, že vláda jakoukoliv demonstraci ve
prospěch Černé Hory považuje za projev státu ne-
přátelský a že musí tyto projevy potlačit.

Poměrné volení na říš. sněmu německém. Říš-
ský sněm zamítl resoluci, aby vláda předložila o-
snovu zákona, kterou se platný volební řád na říš-
ský sněm mění a zavádí se poměrné volení za ú-
čelem zastoupení menšin. Resoluce zamítnuta 140
proti 139 hlasům. Soc. demokraté hlasovali pro re-
soluci. V Belgii soc. dem. stávkují, protože tam jest
poměrné volební zastoupení menšin. Tedy soc. de-
mokraté jednou tak, podruhé onak!

Proti Polákům v Prusku. Poslanecká sněmov-
na německá schválila ve druhém čtení předlohu
o vých. marce, v níž se žádá 230 mil. marek na o-
patření ku posílení německví v provinciích západ-
pruské a poznaňské.

Válka na Balkáně. Dne 21. t. m. spojenci bal-
kánští odevzdali odpověď velmocím, kterou přijí-
mají jejich sprostředkování v otázce definitivního
míru. — Příměří mezi Bulhary a Turky na čataldž-
ské linii bylo opět prodlouženo. Zatímný klid
zbraní ujednán prý také se Srby a Řeky. — Čer-
ná Hora »vzdoruje« prý dosud.

Skadar padl. To jest událostí dne, která vyvo-
lala na Balkáně, především na Černé Hoře ne-
změrné nadšení a provázena jest radostí všech
dobrých Slovanů. Mimo očekávání, zvláště proto,
že černoorské hranice byly v těchto dnech ú-
plně uzavřeny, že nikdo nevěděl, co se kolem Ska-
daru připravuje, zahřměly poslední rány kolem
Skadaru, černoorskí junáci sami, ode všech opu-
štěni, po příkladu Bulharů vrhli se na Skadar bo-
dákovým útokem, dvoudenní boj rozzuřil se a 23.
dubna časně ráno byli již černoorskí pány Skada-
ru, ovšem za velikých ztrát. Co teď? Vídeňský
židovský tisk sptí hněvem a štvě Rakousko pro-
ti Černé Hoře. Evropská diplomacie se svou blo-
kádou, která zatím rozšířena jest až na Drač, jest
zkoprnělá, neboť musí počítat s faktem, že Ska-
dar jest nyní černoorským . . .

Zprávy organizační a spolkové.

**Zemědělský okrsek hospodářských odboček čes-
kých křesť. zemědělců na Královéhradecku.** V po-
slední době obrátilo naše okresní sdružení české
mládeže katolické zřetel k tomu, aby vedle sebe
vybudovalo organizaci, která by mu byla při jeho pra-
cích oporou. Dřlo to našlo nad očekávání brzkého po-
rozumění a tak v neděli dne 20. t. m. došlo k ustavující
valné hromadě »Okrsku sdružení českých křesť. země-
dělců.« Po vystižných slovech p. Nejedlého, dp. Beneše,
p. Herzána a jiných četné zúčastněných se předních pra-
covníků na okresu královéhradeckém ustaven byl o-
krsek a zvolen výbor následovně: p. starosta Josef
Kvasnička z Bukoviny předsedou, pp. J. Horák z Bleš-
na a A. Podaný z Velké Skalice místopředsedy, jedna-
telem p. Václav Herzán, rolník v Černilově, pokladní-
kem p. J. Netuka, truhlář na Slezském Předměstí. Členy
sboru revisního byli zvoleni: dp. St. Beneš z Hradce
Králové, p. V. Hálka, rolník z Blešna, p. V. Pražák,
rolník z Librantic a p. Václav Havlas, rolník z Velké
Skalice. Tajemníkem a správcem kanceláře byl zvolen
p. Václav Nejedlý z Hradce Králové. Po různých ná-
vrzích o činnosti okrsku byla valná hromada o 1. hod.
odpol. ukončena.

Ke slavnosti mládeže na Královéhradecku! Vzhledem k nynějším poměrům dosti stísněným nepořádáme velký sjezd, jako tomu bylo léta minulá, nýbrž omezujeme se pouze na odpolední slavnost, která však jistě bude našimi přáteli také četně navštívena. Abychom měli přehled, s jakou účastí můžeme počítati, prosíme, aby nám všechny skupiny, které se mní slavnosti zúčastniti, jakož i všechny spolky oznámily, v jakém počtu se mní zúčastniti, abychom se dle toho mohli zaříditi. Jinak při slavnosti bude pečováno o největší pohodlí všech účastníků a bude slavnost odpolední provedena právě v tak velkých rozměrech jako sjezd, kromě toho, že bude se odbývati vše v zahradě a nebude obvyklého průvodu. Zverne všechny přátele co nejserdečněji a těšme se na shledání s nimi. Slavnostní výbor.

Schůze naší mládeže. V neděli dne 27. dubna o 2. hod. odpol. v Žernově (hostinec »U Matysů«, zakončení I. přednáškového kursu na Českoskalicku). »O úkolech katolické organizace« přednáší p. Fr. Šupka, redaktor z Hradce Králové. — Týž den schůze skupiny ve Sněžném (Novoměstsko) odpoledne ve 3 hodiny, řeční p. Fr. Rypka, slévač z Týniště. — Týž den okresní konference ve Zleboch (Čáslavsko) po 2. hod. odpol., ref. tajemník vp. St. Beneš. — Týž den druhá přednáška I. odborného kursu zemědělského na Vysokomýtsku v Nasavrkách (hostinec p. Jana Růžka) o 3. hod. odpol.: »O nemocech kulturních rostlin a ochraně proti nim«, referent p. B. Brabenec, učitel rolnicko-lukafské školy ve Vys. Mýtě. — Ve čtvrtek 1. května o 3. hod. odpol. třetí přednáška téhož kursu v Oujezdě u Chocně (hostinec p. J. Šrámk): »O melioracích pozemků a vodních družstvech«, referent p. inž. Josef Kyrian, odborný učitel lukafské školy ve Vys. Mýtě. — Týž den konference okresu Nasavrckého v Nasavrkách o 10. hod. odpol., ref. taj. vp. St. Beneš. — Sekretariát v Hradci Králové.

Kostelec n. Orli. Poutní slavnost sv. Jiří oslaví Katolická Jednota a sdružené spolky v Kostelci n. Orli v neděli dne 27. dubna 1913 tímto způsobem: Dopolodne: V 10 hodin shromáždí se všickni pp. členové i členky na prostranství před děkanstvím a o půl 11. hod. společně s praporem půjdou do chámu Páně na sl. služby Boží. Kázání konati bude vldp. Karel Lerch, missionář z Hradce Králové, slavnostní mši svatou sloužiti bude vsdp. Antonín Hrubý, kons. rada z Hradce Králové. P. T. členové se prosí, aby se v plném počtu účastnili. — Večer o půl 8. hod. koná se zábavně poučný večer na »Rabštejně«, při němž bude přednáška dp. Sahuly »Statečnosti katolíkům třeba«. Hudba kroužku »Allegro« a sólové výstupy. Po vyčerpání programu taneční zábava. Vstupné pro člena 20 hal., pro nečleny 30 hal.

Velké Jeřice. V neděli 20. dubna konala se ve Vel. Jeřicích veřejná schůze Odbočky Hospodářského sdružení čes. kř. zemědělců. O prostředcích k povznesení stavu zemědělského promluvil p. Václav Šťastný z Prahy. Po debatě mezi jedním přítomným obhájcem strany agrární, mezi řečníkem a mezi přítomným farářem Vinc. Šetinou konstatoval předseda schůze pan Jos. Heligr, že se k naší Hospodářské Odbočce přihlásilo 35 členů a veřejnou schůzi ukončil. Po ní byla ihned konána valná hromada a provedeny byly volby výboru. Zvoleni byli tito pánové: Jos. Pour předsedou, Jos. Heligr místopředsedou, Jos. Prokeš jednatelem, Vinc. Šetina pokladníkem, Jos. Vávra, Jos. Pour č. 8., Vinc. Ponikelský členy výboru, Jan Pour, Jos. Novák náhradníky, Jan Heligr, účetní asistent hořické spojitelný a Jos. Ponikelský, účetní firmy Kňourkovy, revisory účtů. Další činnosti Zdař Bůh!

Rychnov n. K. Odbočka Všeodb. sdružení křesť. dělnictva pořádá v neděli dne 27. dubna veřejnou spolkovou schůzi, na níž promluví p. A. Petr o vlivu posledních událostí na dělnictvo. Schůze koná se o půl 8. hod. večer v sále hotelu »Labuť«. Zvláště dělnictvo upozorňujeme na tuto schůzi. Každý bude vítán!

Litomyšl. V neděli večer 27. dubna hraje se divadlo: »Pod perutí Orla.« — V Osíku téhož dne odpoledne o 2. hodině okresní konference katolické mládeže z celého okresu, kde již organizace jsou. Důvěrníci mládeže katolické a členové z okolí dostavte se četně! Utvoří se okresní výbor mládeže.

Jilemnice. V neděli dne 20. t. m. řečnil v naší jednotě vdp. A. Hejzlar, farář z Křivčic, na thema: »Církev a svět.« Přednáška vyslechnuta byla s velikou pozorností, poněvadž dp. řečník způsobem poutavým znázorňoval naše stanovisko a názory tohoto světa o církvi, která 1900 let trpí, je pronásledována, tupena a osočována. Pronásledování a utrpení naší sv. matky církve jest nepopíratelným důkazem její pravosti. — Ač v »Sokolovně« bráli ochotníci z Náchoda, přece účast byla veliká.

Bolehošť. Křesť. soc. organizace mládeže v Křivčicích a ve Lhotě Bolehošťské pořádaly v neděli dne 20. dubna v hostinci p. Kánské ve Lhotě společný výnek, jenž vydatil se proti vši agitaci našich nepřátel velmi dobře. Marné jest namáhání našich odpůrců a zbytečná jejich práce proti nám. Místo neslušného se otrávení o »Orla« v různých časopisech mohl by pan pisatel »Sokol« hledět zamést před vlastním prahem — zavést více smyslu pro křesťanské zásady v praxi ve vlastních řadách, tak aby nemusel býti hrozný Sokol napomínán v novinách, že musí v Čechách na českou žádost česky odpověděti. Jiný aby tak okázale nevykládal zboží ryze německého původu s německými nápisy anebo aby některý bratr nepsal své české jméno na místo s háčkem s »sch«. Proč se starati o jiné, když ve svém práce dost? — Jeden Orel ze Lhoty.

VIL. všeobecný sjezd českoslovanských katolíků

konati se bude letos po souhlasu nejđ. episkopátu českého ve dnech 7. a 8. září v král. městě Kolíně. Sjezd pořádá Zemská rada katolíků v král. Českém. Vedle všeobecného sjezdu a schůzí slavnostních konány budou v rámci jeho také sjezdy a odborové schůze: sjezd katol. žen, svolaný zemským svazem ženských katol. spolků, sjezd katol. živnostnictva, svolaný zemským sdružením živnostenským, sjezd katol. studentstva, svolaný akad. ligou, sjezd mládeže, svolaný sdružením katol. mládeže českoslov., projektovány jsou schůze katol. rolnictva, dělnictva, sjezd zastupců charitativních sdružení, sjezd terciářů, katol. intelligence, Orla a j. v. Ku pořízení místních a technických příprav sjezdových ustanovil se v Kolíně čtyřicetičlenný místní výbor, jemuž v čele stojí předseda p. JUDr. L. Radimský, velkostatkář a zem. poslanec.

Do Lurdu za 230 K. Kdo chce navštívit světově známé místo Lurdy a spolu pokochati se krásami přírodními, jimiž téměř hýří francouzská a italská Riviera, účastni se pouti, kterou ve dnech 9.—22. srpna koná spolek českoslovanských poutníků se skdem v Praze. Programy, bližší podrobnosti obsahující, jakož i přihlašovací lístky zasílá na požádání pokladník spolku Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II. O programy možno se také přihlásiti u jednatele spolku Josefa Rösslera, kaplana ve Vel. Oufmí. Poutní výprava poveze s sebou nádherný prapor s obrazem sv. Václava a Matky Boží Staroboleslavské — dar to šlechtěné domy pražské, jež nechce býti jmenována. Skvostná krouhevi tato, na níž pilně se pracuje v křesťanské akademii, bude odevzdána jako dar národa českého svatyni lurdské, kdež bude katolickému světu hlásati, že živa víra v Boha a vroucí úcta a láska k Panně Marii dosud kotví v srdci Čechů! Na četné dotazy vdp. duchovních spolubratřů, kterou třídou mají jeti, sděluje poutní komitét, že se kněžím doporučuje II. třída. Duchovní správce v Čech, Moravy i Slezsku se uctivě žádají, aby své věřící na tuto pout' dobrovolně upozornili a plakáty jim zaslané na dvě chramové připevnili doli. Lhůta přihlášek končí 31. květnem.

Hořice. (Pokračování.) Na stavbu katol. domu věnovali další dary: vldp. Josef Kousal, děkan v Hořicích, 200 K, oba zdejší vlpp. kaplani Stan. Kordule a Jan Ježek, každý 50 K; vsdp. Gilbert Helmer, opat v Teplé, 25 K; vldp. Msgr. Dr. Ant. Skočdopole v Č. Budějovicích 20 K. — Po 10 K věnovali vldpp.: František Brusák, světící biskup v Praze-IV., Josef Jezbera, kaplan v Lomnici n. Pop., Alois Krsek, farář ve Velké Borovnici, Otomar Bažant, farář v Mlčkosrbech, Frant. Kovářik, bisk. notář v Jablonném n. Orli., a baron Parish v Žamberku. — 8 K: Sdružení katol. žen v Poličce. — 6 K: Křesť. soc. spolek v Miletně. — 5 K 60 hal.: Vzděl. křesť. soc. klub »Rovnost« v Ronově n. Doubr. — Po 5 K věnovali vldpp.: Václav Dědek, fundatista v Oboře, M. Musil, kanovník v Hradci Králové, Frant. Janoušek, farář ve Vápně, Ant. Láš, farář v Lomnici n. Pop., Jan Plum, katech. u sv. Jindřicha v Praze-II., Frant. Matouš, farář v Bystřici, Heřm. Kamarýt, katech. na Smíchově, pp. Ludvík hr. Belcredi a hr. Silva Taroucca, p. V. Ornst ze Správcic, sl. Marie Vránová, učitelka ve Velké Senici na Moravě, sl. Frt. Jakubcová, redaktorka »Jitřenky«. — Po 4 K darovali vldpp.: Jos. Černý, c. k. profesor realky v Jičíně, Boh. Beneš, katecheta v Lázních Bělohradě, Ant. Šrámek, tajemník Nár. jednoty katol. v Praze-II. — Po 3 K vldpp.: Msgr. Ant. Pogert, kanovník v Hradci Králové, Frt. Knapp, kaplan ve Vys. Veselí, Frant. Vaněk, děkan v Pelhřimově, Jos. Krajčák, farář ve Voticích, Jan Nosek, farář v. v. v. Nekofi. — Po 2 K vldpp.: Václav Sixta, děkan v Kolíně, Václ. Parkač, kaplan v Nechanicích, Rud. Bláha, kaplan v N. Brusnici, Jos. Nosek, farář v Deštné, Rektorát bisk. kn. semináře v Č. Budějovicích, Vinc. Blažek, gymn. katech. v Litomyšli, Petr Jifčák, katecheta v Dašicích, Josef Rejzek, děkan v Nymburce, Václav Dvořáček, farář v Nížkově, Frt. Sychra, farář v Jablonném n. Orli., Jos. Šmejkal, farář ve Veselíčku, Petr Šimek, farář v Libčanech, Jos. Čermák, děkan v. v. v. Železnici, Jan Limberský, farář v Bučicích, Th.Dr. Gust. Domaby, profesor bohosloví v Hradci Králové, Ed. Valenta, kapl. v Limberku u Poličky, Jos. Pich, kapl. v Dubenci, Ludv. Novotný, c. k. profesor v Rychnově n. Kn., Fr. Vacek, farář v Pravoně, Václ. Špaček, novic řádu Piaristů v Litomyšli, p. Jos. Polák, strojmistr v Hradci Král., Katol. polit. jednota v Litovli, sl. Leop. Jiková v Jičíně, Milosrdné sestry v Hor. Beřkovicích, Ctih. sestry v nemocnici v Benešově, Ctih. sestry Alžbětinky v Praze. — Po 1 K 50 hal. darovali: vlpp. Fr. Peterka, kaplan v Oubislavicích a Škol. sestry de N. D. v Kročehlavech u Kladna. — Po 1 K vldpp.: Ant. Suchoradský, katech. v Praze-II., E. Domluvil, prof. nábož. v. v. v. Meziflčci n. Bečvou, Václ. Dvořák v Sádru u Poličky, V. Hodač, kaplan v Rokycanech, K. Novák, kaplan v Čelakovicích u Prahy, K. Grossman, farář ve Vitčicích u Č. Brodu, Cyril Höschl, zám. kaplan ve Vosečanech u Sedlčan, Jar. Petrtýl, kapl. v Říčanech, Jos. Brhovský, farář v Hrusicích, K. Stella, prefekt konviktu v Příbrami, Vlast. Hálek v Liboci, Al. Kašpárek, děkan v Č. Brodě, Jan Čals, archivář bisk. konsist. v Č. Budějovicích, Jos. Bouše, děkan v Týně n. Vlt., Al. Mašek, kaplan v Soběslavi, Fr. Hodura, c. k. gymn. prof. v N. Brodě, P. Bon. Holub, O. S. B., děkan v Metličanech, V. Sokol, farář v Čenkovicích, Václ. Nepokoj, farář v Ostřetně, Al. Štěpna, katech. v Poličce, Václ. Kvasnička, katech. v Č. Skalici, Jos. Kořínek, farář v Habrech, K. Bláha, katech. v Ronově n. D., Jos. Elitzer, farář v Ranné, Jindř. Drkoš, kaplan v Libici, Al. Šorn, kaplan v Kyšperku, Leop. Sokol, kaplan v Dol. Králo-

vicích, Frt. Okrouhlický, děkan v Kopidlně, Th.Dr. Jan Jindra, professor bohosl. v Hradci Král., P. Innocenc Kaulich, O. S. B., kaplan v Machově, Fr. Dvořák, farář v Ostružně, Ant. Šklíba, farář v Újezdě u Chocně, Jos. Cvejn, farář v Klukách u Čáslavě, Jan Kohel, kaplan v Chocni, Ant. Sysel, děkan v. v. v. Slatiňanech, Jar. Pavelka, kaplan v Chlebích, Václ. Rosecký, farář v Zalonově, Frt. Puba, farář ve Sluhách, Spolek katol. paní a dívek »Vlastimila« v Liboci. — Po 50 hal. věnovali vldpp.: Jos. Dyrhon, farář v Slabčech u Rakovníka, Děkanství úřad v Mnichovicích, Frt. Volf, farář ve Lhotě Kostelní, Frt. Schmidt, děkan v Divišově. — Šlechtetným dárcům vřele tímto děkujeme. Kéž takových dobrodinců mají naše spolky více! O nové dary, byť sebe menší, prosí srazně katolíci hořičtí.

Chrudim. Katolické spolky chrudimské vzdávají tímto neuctivější »Zaplat' Bůh!« vldp. Matěji Schreibrovi, kvardiánu OO. Kapucínů, za poskytnutý útulek v klášterním chrámu Páně pro duchovní cvičení ve dnech 10.—13. t. m. konané. Náš děk patří i P. T. dpp. P. Hyacinthovi i P. Jos. Kojanovi, kteří s vsdp. kvardiánem slyšeli sv. zpověď, a ctp. Fr. Vendelnovi, jenž po všechny večery na varhany hrál. Uctivý děk vyslovujeme a vděčně kvitujeme další příspěvky na katolický spolkový dům v Chrudimi, jež dobrovolně zaslali P. T. vzácní dobrodinci: 10 K: Dr. Lad. Klouček, farář v Sev. Americe (druhý dar), Dr. J. Novotný, professor v Hradci Králové, P. Šabata, předseda výboru křesť. soc. strany a starosta ve Vrbici. 5 K: J. M. Sal. Roubíček, opat v Želivě, F. Jelínek, kaplan v Kostelci n. Orli. 3 K: F. Škarda, koop. na Král. Vinohradech. 2 K: J. Hasik, far. ve Smolnici, J. Kulač, kapl. v Kolíně, P. Homolka, kapl. ve Vlašimi, E. Přibyl, farář na Vraném, J. Brož, k. a. notář v Praze, A. Hamerle, farář v Chlumíně, M. Kocmich, c. k. profesor na Král. Vinohradech, V. Nápravník, farář v Praze, O. Studnička, katecheta v Praze, J. Brodský, kaplan v Týnci n. Sáz., J. Záruba, farář v Gruntě, L. Jelínek, farář ve Skuhrově n. Běl., B. Bláha, kaplan v Něm. Prusnici, Farní úřad ve Vyzovicích. 1 K: V. Kaska, farář v Prusinách, F. Konáš, děkan v Říčanech, V. Špaček, kaplan v Uhřetěvsi, F. Pubal, farář ve Sluhách, F. Vrabec, kaplan v Úněticích, B. Kračmera, katecheta v Praze, E. Fiala, farář v Tetíně, J. Hlasivec, farář v Praze, V. Kaska, katecheta v Hronově, E. Taftl, katecheta v Praze, F. Trnka, prof. v Karlíně, V. Přeša, katecheta v Praze, J. Gabriel, duch. správce v Kartouzích, Redemptoristé na Sv. Hoře, T. Krupka, koop. v Bubenči, M. Biedermann, katecheta v Příbrami, A. Krob, farář v Boroticích, P. Holý, farář v Dol. Hbitech, A. Černá v Chrudimi. 50 hal.: J. Dyrhon, farář ve Slabčích, J. Brant, farář v Seelenu, H. z Bohuslavic.

Náchod. V neděli 27. dubna promluví na schůzi odbočky a Orla p. Katnar z Hradce Králové.

Zprávy místní a z kraje.

Zprávy diecéšní. Jmenování jsou: vsdp. Msgr. Dr. Jan Soukup, papežský prelát, kapitollí děkan atd. jmenován bisk. generálním vikářem, vdp. Václ. Uhlíř, č. konsist. rada, b. vikář, majitel křže »pro Eccl. et Pontif.«, děkan v Přepychách a vdp. Frant. Proschwitzer, konsist. rada, b. vikář, majitel křže »pro Eccl. et Pontif.« a zlatého záslužného křže s korunou, děkan ve Vrchlabí. Jmenování čestnými kanovníky katedrální kapitoly. — Ustanovení jsou pp.: vsdp. Msgr. Dr. Jan Soukup, pap. prelát, inful. kapit. děkan, b. gen. vikář atd. investován na praebendu Bischofsteinskou. P. Tom. Tajovský, O. Praem., kaplan v Humpolci, za kaplana do Mladých Břřřř, P. Zeno Toman, O. Praem., za kaplana do Humpolce, P. Coelst. Jifík, O. Praem., kaplan v Mladých Břřřřích, za novicmistra v konventu Želivském, Dr. Arnošt Šternberský, kaplan ve Věstarech, za I. kaplana do Hofic, Stanislav Kordule, kaplan v Hořicích, za kaplana do Věstar. Uprázdnila se: kanovníká praebenda Ullersdorfská, při katedrální kapitole v Hradci Král., ode dne 16. dubna b. r.

Ve schůzi městské rady, dne 14. dubna t. r. konané, usneseno: Místnímu odboru Českoslovanské Obchodnické Besedy propůjčeno bylo měst. divadlo na den 11. května k uspořádání divadelního představení ve prospěch jubil. daru na Podpůrný fond Č.O.B. — Uděleno bylo povolení ke stavbě nájemného domu na parc. č. 135-28 v Pospíšilově třídě staviteli p. Frant. Černému. — Vzato bylo na vědomí, že Svaz českých měst souhlasí s odložením sjezdu českých měst, který konán býti měl v Hradci Králové letošního roku, na rok příští. — Povoleno bylo připojení užitkového vodovodu na novostavbu p. stavitele J. Novotného na parcele č. 14 v bloku F. v Jungmanově třídě za obvyklých podmínek. — S Akciovým pivovarem v Hořicích se sdělí, že provedeme připojení kanalisace a vodovodu k hostinci »U krále Jifřřřř« na Pražském Předměstí, uvolí-li se zaplatiti náklad, jenž bude spojen s prodloužením uličního vodovodu a kanalisačního potrubí k témuž hostinci. — Zpráva o vzniku požáru ve skladišti harmonií továrníka p. R. Pajkra dne 15. dubna byla vzata na vědomí. — Upravi se 3 místnosti v obec. domě č. p. 33 na Velkém náměstí pro učebny obecné chlapecké školy.

Dvůrana Adalbertina v Hradci Králové. V neděli dne 27. dubna 1913 pořádá Cyrillská Jednota hudební večer s následujícím programem: 1. G. Pierluigi da Palestrina: Kyrie ze mše »Marcellovy«. 6hlasý smíšený sbor. 2. O. Svoboda: a) Gloria et honore. b) Cor Jesu. Zpívá sbor pp. bohoslovců. 3. K. Stecker: Ave, Maris Stella. 5hlasý smíšený sbor. 4. Dr. Ant. Dvořák: Bibl.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

psní: «Kéž duch můj je sám», zpívá sl. M. Dvořáková. 5. a) Kyrie, Sanctus z «Missa de Angelis», Chorál. b) L. Perosi: «Benedictus» a «O Salutaris Hostia», zpívá sbor pp. bohoslovců. 6. Fr. Picka: Jarní večer. 4hl. smíšený sbor s prův. klavíru. Začátek o půl 8. hod. večer. Ceny míst: Křeslo 2 K, I. místo 1 K, II. místo 70 h, k stání 40 h, galerie 20 h. Studenti platí polovici. Předprodej lístků obstará laskavě Družstevní knihkupectví v Hradci Králové v Adalbertinu.

Valná hromada «dobročinného komitétu dam» v Hradci Králové konati se bude dne 30. dubna 1913 o 3. hod. odpolední v místnostech nového «Rudolfina». K této valné hromadě se tímto místem jinakého oznámení uctivě zvou všichni P. T. přispívající členové a členkyne spolku.

Výstava písemných i dělnických prací žákyň I. třídy školy pokračovací pro učednice ženské živnosti oděvnické v Hradci Králové bude otevřena v neděli dne 27. dubna 1913 od 9—2 dopoledne a od 2—5 odpoledne v kreslárně (diváckého lycea ve starém Rudolfinu (II. patro). Tamtéž budou v též den o půl 11. hodně dopolední rozdány žákyňm výkazy a čestné odměny. — Školní výbor.

Výstava žákovských prací, spojená s výstavou čísnickou pořádaná bude v neděli 27. dubna živnostenskou pokračovací školou v Hradci Králové v kreslárně a rýsovně zdejší c. k. vyšší reálky (I. a II. poschodí). Výstava bude otevřena dopol. od 10 do 12 hodin a od 2 do 4 hodin odpo. O půl 11. hod. dopol. rozděleny budou odměny nejplnějším žákům.

Pohostinská hra paní M. Laudové v Hradci Králové. Jednota ochotníků «Klicpera» sehraje v sobotu dne 3. května o půl 8. hod. večer za lask. spoluúčinkování člena Národního divadla v Praze paní M. Laudové-Hoficové B. G. Nušiče «Pustinu», drama o 4 dějstvích. Před tím přednese paní Laudová v srbském národním kroji, jež dostala jako národní dar při pohostinských hrách na král. divadle v Bělehradě, srbskou národní píseň «Smrt matky Jugovićů». O představení jeví se již dnes veliký zájem a nutno si lístky u papírnicka p. Růžičky zakoupiti.

Dar. Dobročinná stolní společnost «Národ Ujaltmý» darovala dne 15. t. m. ve prospěch pokračovací školy učňovské ku podarování nejplnějších žáků obnos 40 K. Poznáménatí sluší, že společnost ta během roku darovala ze svých sbírek a zábavních výměnků na účely humanitní, dobročinné a národnostní již 960 K a tímto darem dovršen první tisíc korun. Doufejme, že v krátkém čase bude druhý.

Děkuvzdání. Pokračovací zdejší škole živnostenské pro učně se dostalo v běžném školním roce četných i vzácných darů, jimiž cennou měrou byly učebné pomůcky roznoženy. Jménem školního výboru vzdává

správa školy, plně oceňující štědrost a šlechtný cíl pp. dárců, upřímné díky, zejména P. T. firmám: V. F. Cervený, R. Pajkr a spol., Ant. Petrof a synové, měst. průmyslové museum, J. B. Toňman, sl. hospodářský úřad král. hl. města Prahy, Vokovická továrna na šamotové zboží, K. V. Skuherský, K. Malounek, c. k. ředitelství kanceláře pro školní pomůcky, a některým jiným, hlavně nakladatelstvím, prosíc spolu o zachování přízné ústavu vzdělávajícímu živnostenský dorost. Prof. Frant. Rejthárek, správce školy.

Slovenská výstava je najprimeranějším darom, ktorým môžeme prekvať svojich milých. Odporúčame preto, aby všetci, ktorí by si chceli peknú cennú vec kúpiť, obrátili sa na výstavku slovensko-ludového priemyslu pri voľnej bezplatnej návšteve v miestnostiach priemyslov. musea v Hradci Králové od 4. do 7. mája.

Ostende, Blankenbergh a Spa, světové lázně, a Antverpy, největší přístav v Severním moři v Belgii s rušným životem na pobřeží, jež jest dostaveníčkem asi 180 tisíc hostů ročně z celého světa, předvádí s malebnými pohledy na moře Panorama Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 26. dubna do 3. května 1913.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v král. věnném městě Hradci Králové. 1 hl: pšenice K 15.20 až 17.40, žita 12.40, ječmene 10.90 až 11.50, ovesa 7.20 až 8.10, prosa 15.— až 16.—, včkové 14.— až 16.—, hrachu 24.— až 30.—, čočky 30.— až 40.—, jahel 26.— až 30.—, krup 36.— až 48.—, bramborů starých 3.60 až 3.80, jetel. semínka 160.— až 220.—, máku 40.— až 46.—, 1 q: otrub žitných 15.—, pšeničných 14.—, 1 kg: másla čerstvého 3.— až 3.40, sádla vepřového 2.20, tvarohu —.48 až 56.—, 1 hl: cibule 7.20 až 8.—, drobné zeleniny 1.— až 3.—, pytel mrkve 2.— až 3.—, 1 hl jablek 7.— až 12.—.

Na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové dne 19. dubna 1913 konaný přivezeno bylo: hl: pšenice 175, žita 139, ječmene 22, ovesa 279, včkové 5, jahel 6, krup 10, cibule 35, brambor 227, jablek 20, mrkve 40 pytlů, drobné zeleniny 60 pytlů, podsvinčat 442 kusy, kůzlát 130 kusů.

Volná konference vikariátů ledečského a dolnokravického koná se ve čtvrtek dne 8. května 1913 o 10. hod. dopol. ve Zruči nad Sázavou. Pořad jednání: 1. O úpravě kongruy, promluví K. Vím, bisk. vikar. správce. 2. O činnosti kněží mimo kostel, přednese vsdp. kanovník prof. Dr. Fr. Šulc z Hradce Králové. 3. Volné návrhy. NB. I duchovní z vikariátů sousedních jsou vřtáni. Kdo se zúčastnit chce, nechť se k vůli zajištění oběda přihlásí v čas u farního úřadu ve Zruči.

Holice. V minulém čísle zmínili jsme se o našich obecních volbách v Holicích. Dohoda realistů se soc. demokraty stává se již skutečností. Tedy se zapomenu na to dřívější nepřátelství, zapomnělo se na boj «pokrokové mladé buržoasie», jež v roce 1907 vystupovala proti kandidátu soc. demokratickému. Věštec p. Hlaváček (soc. dem.) prorokuje si vítězství za každou cenu. Odůvodňuje to tím, že v říšských volbách 1911 počkal Chalupovi z Holic 600 hlasů a bylo jich 650. Jen aby se nepřepečital!! — V našem městě byla počtána dosti znatelně nynější krize v průmyslu, u nás v obuvnickém. Za tou příčinou byla svolána schůze a městská rada povolila dotaci 500 K ke zmírnění bldy v nezaměstnanosti. Dotace tato přestoupila obnos 500 K dary jednotlivců, mezi nimiž nacházíme též 20 K od vsdp. F. Zajíčka, děkana v Holicích. Zjistěte potěšitelný úkaz soucitu k dělnictvu, trpícímu nezaměstnaností.

Holice. Z nařízení zemského výboru mají všechny okresní komise jako odbočky zemské komise podávati zprávy o své činnosti v příslušné péči o mládež. Konečně jednou něco moudrého! Měli jsme y. Čechách sirotčí rady a nedělali jsme v tomto oboru nejzásadnější filantropie skoro ničeho, pak přišly okresní komise, v nichž jsme to chtěli dělati také tak, ale tentokrát nemá to býti trpěno. My v Čechách nemáme času pro samé národnostní boje zabývati se skutky dobročinnosti a jestliže po příkladu jiných zemí krásnou ideu pojme, při ní také zůstaneme, t. j. přes akademické mluvení, přes volbu předsedy a jednatele dál to nepřivedeme, leda že vymůžeme v okresním zastupitelstvu 1 procentní přírůžku ve prospěch komise na osázení mládeže. Ale to není žádná humanita, to je zvyšování přírůžek, jehož bývali začasté ušetření zrovna ti, kdož by na skutky dobročinnosti mohli a chtěli nejspíše přispěti. Jak však mají přispívati, když jich nikdo o to nepožádá, když ve veřejných listech buď ničeho, neb velmi málo se o účelu podobných spolků píše, když krátce řečeno dobročinnost všeska k vůli pohodlí se uniformuje, předpisuje v podobě přírůžek? V tom směru rozhodl se u nás politování hodný pessimismus, ne-li pohodlnost. Nepostačí sirotkovi zaopatření šat a obuv, ale třeba zorganizovati muže a ženy, kteří by si života opustěných, jich umístění v rodině i ústavách všemali, mravní i tělesné blaho jejich na zřeteli měli. Třeba založiti odbory, získati pracovníky, či důvěrníky, kteří by v dnešní sobecké době do společenského života přinášeli trochu hřejivější lásky a citu pro trpící. Nad míru též důležitá, aby referenti okr. soudů, jimž sirotčí záležitosti jsou přiděleny, komise pilně zaměstnávali, v cíle korespondenci s nimi zůstávali a je k činnosti pobádali. Pak bychom nemohli mlíti spolků bez spolkové činnosti a komisi bez komisi.

Josefov. Dne 8. dubna zemřel v rodišti svém Josef Antonín Novák u věku 58 let, uživ sotva dvě léta zaslouženého odpočinku, k němuž jej donutila povážlivá choroba oční. Slibně, s vyznamenáním započal svá studia na gymnasiu v Hradci Králové ve škol. roce

1865—6, ale hlavněčka vyrušila ho z nich, připravivši jej o sluch. Na první své podobizně z té doby nadějný studentík se usmívá. Doufalť ještě, že sluchu zase nabude a proto učil se soukromě a podrobil se ještě ze dvou běhů zkouškám gymnasiálním. Když však nákladné několikaleté léčení u odborného lékaře v Praze a pak ve Vídni bylo bez výsledku, dospěl k strašnému poznání, že již nikdy neuslyší svých milovaných rodičů, na vždy že mu uzavřen svět zvuků, říše tónů, hudba, k níž tolik schopnosti a lásky jevil. Travným úkolem bylo zkormoucenému otci, když na jeho žádost opatřiti mu měl pouhou klávesnici beze strun, aby mohl si přehrávati skladby, kteréž zručně na klavíru hrával. Než i tato hračka, kteréž scházel hlavní půvab, tóny, přestala bavit, když, nemaje kontroly sluchu, nemohl hráti nových kusů a když prsty sazečskou práci unavené bývaly méně obratnými. Sazečství vyučil se v knihtiskárně firmy Steinhäuser a Novák v Praze, načež byl sazečem a korektorem u J. L. Bayera v Kolíně v letech 1873—1883, u F. Hobilíka v Pardubicích 1884—1890, u J. L. Bayera v Kolíně 1890—1893 korektorem a spolu zaměstnán účetnictvím a korespondencí českou, německou, francouzskou a italskou. Od 1. září 1893 do konce r. 1900 byl korektorem v knihtiskárně J. Otty, od r. 1901 do 30. července 1911 byl zaměstnán v redakci «Naučného Slovníka». Ze úkol svůj co nejsvědomitěji plnil, dokazují lichotivá vysvědčení jeho představených. Volný čas skoro všechen věnoval (přesně dle zachovávaného rozvrhu) předmětům na gymnasiu pěstovaným, náboženství nevyjímaje, a zvláště pilně studoval cizí řeči. Tak mimo mateřštinu a němčinu, kterýmiž psal zcela správně, latinu a řečtinu, seznámil se se všemi jazyky románskými, angličtinou a se všemi slovanskými. Úspory z neveliké mzdy věnovány na slovníky nejlepší, mluvnice, cvičebnice a literaturu cizojazyčnou, v níž neposlední místo zaujímala literatura malé větve slovanské lužických Srbů. S krásným výběrem české literatury vzrostla časem jeho knihovna na 1350 spisů, z nichž mnohé o několika svazcích. Jak vážně pojmával svůj revisorský úkol v redakci «Nauč. Slovníku», dokazuje množství sešitků, dle hesel abecedně spořádaných listů a lístků, jeho pilné přípravné práce, které konal doma mimo úřední hodiny, a k nimž si vlastním nákladem opatřil také konversační lexika cizojazyčná. Leckdo jiný na jeho místě, jsa si vědom své pše a svých vědomostí, ale vida, že jen pro nezaviněný neuh nedocílí lepšího, samostatnějšího postavení, zanevřel by na svět, stal by se rozervancem i snad proti Bohu by reptal. Ale on snášel vše s odevzdaností do vůle Boží, zbožnými rodiči vřtěnou a později uvědomělým přesvědčením náboženským posilovanou. Dojemno jest čísti v jeho dennících, jak nad velikými boji vnitřními vždy zvítězila neobmezená oddanost k nejvyšší dobrotě a moudrosti Řiditele osudů lidských. Oddanost ta vrcholí v uznání, že i hluchota naň dopuštěná jest dobrodělním, kterým Bůh ochránil ho od svůdných vlivů lehkomyšlnějších druhů. Nejtěžší zkoušku obstál, když jeho hluboká, ideální láska jen pro jeho hluchotu nebyla opětována láskou, nýbrž jen přátelstvím. Z denníků jeho jest patrné stále úsilí o mravně zdokonalování, jež zajiště také podporovali jeho zpovědníci, zejména P. Kmoch a později P. Jan Ev. Zima a četba spisů katolických. Z toho se vysvětluje, že nezáviděl šťastnějším soudruhům a bývalým spolužákům. Přirozená dobrota srdce kázala mu jiným ochotně posloužiti, radost činiti a dobré skutky prokazovati. Když šlo o podporu národného nebo dobročinného podniku, neznal šetrnosti. Proto, kdo mu byl blízek, nebyl-li sám zlý, každý si ho vážil a upřímně miloval. — Ph.Dr. J. N.

Přelouč. Na oslavu svého 40letého trvání pořádala Občanská beseda v Přelouči s odborem dramatickým a pěvecko-hudebním v neděli dne 20. dubna 1913 ve dvoraně záloženského domu slavnostní večer. Hlavním cílem programu byla Štolbova veselohra «Vodní družstvo», v níž vedle osvědčených ochotníků doby poslední uplatnili se v některých úlohách se stkvělým zdarem též ochotníci, kteří již před 20 lety v týchž úlohách účinkovali. Zdařilá čísla koncertní hudebního sdružení pod mistrnou taktovkou obětavého dirigenta p. odb. učitele Jana Hrocha byla případným úvodem, doprovodem i zakončením slavnostního večera. — V jubilejní vzpomínce před zahájením divadelního představení byl pěkně nastíněn přehled činnosti Občanské besedy v Přelouči od počátku až na dny naše, bylo vzpomenu to jejích velezasloužilých činovníků. Doslov obsahoval povzbuzení, aby Občanská beseda byla dále stifeřískem všech občanů bez rozdílu politického přesvědčení, kteří by v pravém sousedském přátelství pracovali společně na poli kulturním v městě i národě. — Škoda, že tato objektivně krásná zásada jest u nás neproveditelná za nynějších poměrů! Jak se to i jinde stává — chtějí i ve zdejší Občanské besedě někteří členové výboru uplatniti v každém ohledu své politické přesvědčení a svou často provokující činností nutí jiné vážné občany zdejší, aby zůstali mimo besedu.

Smířice n. Lab. Dámská pěvecká jednota «Zora» a pěvecko-ochotnická jednota «Hanka» ve Smířicích n. L., členové První pěvecké a hudební župy a Ústřední jednoty zpěvákých spolků českoslovanských pořádají v neděli dne 27. dubna 1913 v Městské dvoraně ve Smířicích symfonický koncert úplného orchestru vojenské hudby c. a k. pěšího pluku z Rummů číslo 98, spojený s pěveckou akademií. Začátek přesně o půl 4. hodině odpolední. Před započatím každého čísla se vchody uzavrou.

Valná hromada I. českého spolku pro zveleben včelářství, zahradnictví a chovu hospodářského zvířectva

v Chrudimí koná se v neděli 27. dubna 1913 ve 3 hod. dopol. v Kostelci u Chrastí v hostinci p. J. Trunce. — Pořad: 1. Zahájení schůze. 2. Pojednání o těchto otázkách: a) Vady našeho drůbežnictví. (Přednese p. Marr Trachtová, ředitelka okr. hospodyňské školy v Chrudimí). b) Užití a pěstování ovocných stromů. (Promluví p. V. Bělý, učitel zahradnictví na zem. střední škole hospodářské v Chrudimí). c) Důležitost včelařství. (Pojedná pan Alois Thuma, předseda spolku.) 3. Volné návrhy.

Spolek paní a dívek v Čáslavi zahájí v neděli dne 27. dubna 1913 o 10. hod. dopol. v kreslirné dívčí škole v Čáslavi výstavu slovenských výšivek a prodej jich, což potrvá do 1. května t. r. vždy od 10—12 a od 2—5 hodin. Vstupné 20 haléřů.

Žamberk. Východočeský Kraj v č. 15. roznazává hrubým způsobem klep o zdejší p. děkanovi článkem skrz na skrz spleteným a lživým. Takovými lidmi, kteří mají s fackami co činit, se nezabýváme. Proto také na žádné články pánům »bratřům« neodpovídáme. Činíme-li tak nyní, chceme veřejnosti říci, jak se věc, o kterou se jedná, pravdivě má — a jak se od národních socialistů překroutila. — Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva uspořádalo v Žamberku 16. března veřejnou schůzi. Po přednášce přihlídl si ke slovu též p. Jan Hubálek, truhlářský pomocník, a místo věcných poznámek zjel si na osobu zdejšího pana děkana, který prý při jednom zaopatřování »za to, že tam přijel«, nechal si zaplatit 1 K 20 hal. — Přítomný pan kaplan vyslovil pochybnost nad pravdivostí toho výroku a upozornil p. Hubálka, že mu dle všeho poskytnuta bude příležitost u soudu, aby pravdu svých slov dokázal. Pan děkan, dovědv se o urážce a jsa jist svou nevinou, poněvadž nikdy za zaopatřování ničeho neval, podal žalobu. Každý nepředpojatý člověk nyní usoudí, že povinnost p. Hubálka bylo, aby důkaz pravdy u soudu provedl. K líčení soudnímu však nedošlo, neboť p. soudce i obhájce p. Hubálka naléhali na smír. Pan děkan pravil, že může přijmouti smír jen tehdy, bude-li s něho urážka smazána. Pan Hubálek nemusel ovšem smíru přijmouti a byl-li jist svým tvrzením, mohl nastoupiti důkaz pravdy. Avšak místo důkazu výrok odvolal, prohlásil, že urážky lituje a prosil p. děkana za odpuštění. Uvádíme do slova vyhotovení smíru: »Obžalovaný (p. Hubálek) prohlašuje, že výroku svého lituje, že urážku učiněnou soukr. žalobci odvolává, žádá za odpuštění a souhlasí s tím, aby soukr. žalobce toto prohlášení na své útraty uveřejnil dal.« Když někdo urážky lituje, ji odvolává a žádá za odpuštění, tu dozajista povinností druhé strany jest odpuštění. A pan děkan učinil tak tím spíše, jsa knězem. Kdyby p. Hubálkovi neodpustil a žádal líčení soudní, při němž zcela jistě měl býti obžalovaný odsouzen, trhali by národní socialisté p. děkana, že chudého dělníka nechal odsouditi a že mu neodpustil. A když mu to pan děkan zase odpustil, za to ještě drze opakuje »Východočeský Kraj« znovu ten urážlivý výrok. Takovým charakterem se vyznamenávají zdejší národní socialisté. — Více poznámek k tomu není třeba.

I. odborný kurs zemědělský na Vysokomýtsku. Bez hluku a okázalosti započal náš okresní výbor Sdružení katol. mládeže za účinné pomoci sekretariátu v Hradci Králové práci ku vzdělání rolnického dorostu i poučení lidu v důležitých oborech hospodářské činnosti. První den kursu započal na Hemžích u Chocné v neděli dne 20. t. m. v hostinci p. Ondráčka. Deštivé počasí, při němž v některých chvílích dle lidového říčení přišlo jako když se z konve leje, bylo ovšem schůzi na úkor. Slušný počet účastníků, sestávajících z domácích i okolních hospodářů, dostavil se přece, mimo většího počtu mládeže. O čtvrté hodině započal předseda O. S. M. jednání, nastíniv v krátkém úvodu důležitost stavu rolnického pro náš národ, nutnost jeho zachování, jakož i prostředky k záchraně nutné, mezi nimiž je v první řadě hospodářský pokrok. Na to ukázal na snahu našeho sdružení poskytnouti mládeži hospodářského vzdělání, jež tímto kursem za ochotné pomoci rolnicko-lukatské školy ve Vys. Mýtě, stává se skutkem. Na to referoval odborný učitel p. V. Zimák o způsobu zdárného chovu skotu. Nejprv naznačil důležitost skotu pro hospodářství a výživu lidskou, probíral potom podmínky zdárného chovu dobytka, jež spočívají předně v pomoci státu a za druhé ve vlastní pečlivosti a uvědomělosti hospodáře. V moc státu spadá uzavírání hranic proti přívozu z ciziny, polišťování dobytka a zákonná ochrana proti nemocem skotu. Prostředky, jež jsou v moci rolníků, naznačil tyto: 1. čistý vzduch, 2. volný pohyb, 3. náležité krmení, 4. vhodná plemenitba. Doklady k těmto bodům podával p. ředník ze své vlastní činnosti a zkoušky, což dodávalo jim váhy. Ku konci jako praktický hospodář doporučoval ku zvelebení skotu ne plemena cizí, ale naše vlastní, domácí. Přednáška, ač déle trvala, vyslechnuta byla se zájmem hospodářů a s povděkem přijata. V rozhovoru po přednášce vedeném zdůrazňoval p. Vanásek, rolník z Hrušové, jenž obětavě se sem dostavil, vývody páně řednickovy. Uznáno při tom za potřebné zřizovati družstva ku zvelebení skotu, místní neb okresní, jaká jsou na Moravě. Panu učiteli vzdáváme plné díky za pěknou odbornou přednášku. V přátelském hovoru skončena schůze o 6. hodině večerní. Z první této schůze odborné odnesli jsme si ten potěšitelný dojem, že hnuli jsme tou ztrnulou otázkou zemědělského vzdělání našeho dorostu a že ne pouhými slovy, ale i skutky chceme se přičiňovati o zdárné řešení otázky rolnické. Je to velice smutné svědectví o hospodářském pokroku, když strana, jež prohlašuje se za samospasitelnou pro lid rolnický,

nechce popřítí mlsnosti k odborové přednášce zemědělské

Kněžice u Ronova nad Doubr. Příčiněním horlivého našince p. Jarosl. Růžičky založen byl u nás »Spojitelný a záložní spolek« pro Kněžice, Mladotice, Moravany, Zvěstovice, Kamenou Mosty a Ronov n. Doubr., který uveden byl v život dne 13. dubna 1913. Úsporné vklady od 1 K zúrokují se 4 a půl proc., zápůjčky se poskytují členům na 5 a čtvrt proc. Úřaduje se v neděli od 2 do 4 hod. odpoledne u p. Karla Vornáčky, rolníka č. 25. Upozorňujeme naše stoupence na tento nový podnik a doporučujeme jej přízni co největší. Kdo ze jmenovaných obcí potřebuje úvěr, nechť se s důvěrou obrátí na naši Ralfeisenku. Vymaň se každý z rukou nesvědomych lichvářů a přijímeš »Svůj k svému«, t. j. »český křesť. sociál k českému křesť. sociáloví«.

Bousov. (Obecní volby.) Blíž se doba obecních voleb. Vybízíme všechny uvědomělé našince, aby v plném počtu k volbě šli a volili opětně našince. Není tomu dávno, co známé jedno evangelické vedení tak si troufalo, že vždy při volbách napsalo křidou na dvě kandidátní listiny, že lidé pod nátlakem teroru volili dle toho. Té svobody a snáselivosti! Přece nebudeme platit na soukromou evangelickou školu my katolíci, již jsou povinni vydržovati evangelici sami. Vždy se řekne 200 až 300 K na nepředvídané vydání. Ale kde jsou? Přijďte napíšeme něco o prohlášení almarý »obecními výbory«. Na stráž!

Zvěstovice u Vilčova. Nevíme, jak jsme přišli k té cti, že k nám nyní dochází často do hostince pan učitel z Kněžic. Rádi bychom věděli, co jest to v Ronově za Kloudu, kterému pan učitel v naší hospodě tak cinká. Proč asi takové věci nevykládá doma v Kněžicích? Či snad nemá posluchačů? Ovšem u nás páni evangelici ho rádi poslouchají. Jsem prostý člověk proti panu učiteli, ale takhle bych přece nemluvil.

Ronov nad Doubravou. (Přednáška.) Sdružení venkovské mládeže Ronov nad Doubr.-Biskupice uspořádalo dne 6. dubna přednášku se světelnými obrazy, na níž promluvil dp. Martin Klouda, kaplan, na téma: Ježíš Kristus v Nejsv. Svátosti Oltářní a XXIII. eucharistický kongres ve Vídni. Théma vědecké přílákalo tolik posluchačů, že místnosti sotva stačily. Skvostné obrazy a lahodný přednes byly hojnou odměnou za trpělivost tisíců se posluchačstva. Přednáška sama jistě přinesla hojně vzdělání a uvědomění. Zdař Bůh! — (Kvitování.) Jednota pro zbudování katolického kostela ve Vídni na Moravě kvítuje p. Janu Bláhovi v Ronově n. Doubr. dar 17 K 20 hal., na nějž přispěli pp.: po 40 h: Nejmenovaný, p. R. Novák, obuvník, p. Zajíc, sklenář, pl. Pejchová, pl. Němcová, choť malíře, p. Návratil, hostinčí, p. V. Spěvák, 50 hal.: p. Jos. Svoboda, p. Karel Dittrich, 60 hal.: p. Č. Švadlenka, po 1 K: p. J. Bláha, p. Č. Říha, pl. Milotová Marie, p. J. Bukovský, p. Frt. Zikmund, p. Kaválek z Bousova, p. Miláček z Bousova, p. Č. Nesládek ze Žleb. Chválovic, 1 K 40 hal.: Anna Cemperová. Škol. ulice, 2 K: p. Em. Musil, administrátor nadačních velkostatků, p. J. Vávra. Jednota vzdává sběrateli upřímné: Zaplať Bůh! — (Osobní.) Za odcházejícího poštmistra p. Jar. Skokana jmenován poštmištem p. Jos. Erben. Pošta umístěna nově v Záloženském domě. Po městě bude umístěno několik schránek na dopisy.

Žehuň. (Duchovní triduum.) Vdp. P. Aug. Kubes, provinciál z Prahy a dp. P. Innocens Neumann z Brna, OO. řádu Kapucinského, konali v Žehuni ve dnech 12., 13. a 14. dubna t. r. duchovní triduum se znamenitým výsledkem. Tito skromní a obětaví synové sv. Františka po tři dni osvětlovali náboženského ducha na osadě zdejší a Pán Bůh žehnal šlechetné jejich snaze. Dojemná, časová kázání jejich ráno i večer plnila prostranný kostel zdejší lidmi dobré vůle a ačkoliv v těch dnech počasí příznivé nebylo, přece za tři dni přistoupilo ke sv. zpovědi a ke stolu Páně 550 kajníků, počet velice značný. povážíme-li, že množství farníků vykonalu svou velikonoční povinnost již dříve. Bez hluku a reklamy vykonalu toto dílo duchovního osvětlení naši farnost a proto vdpp. OO. Kapucini mohou býti spokojeni s výsledkem své práce na osadě zdejší. My pak s upřímnou vděčností za tu nezištnou ochotu a obětavost jejich vzdáváme jim srdečný dík a voláme upřímné: »Zaplať Pán Bůh!« Kež dobrotivý Bůh posílí syny sv. Františka tak, aby i oni mohli s výsledkem působiti na obrození a upevnění náboženského ducha ve vlastech našich, jak to činvali jejich řádoví bratři ve stoletích předěšlých.

Kladno u Mělníka. Organisovali katolíci s velikou horlivostí a obětavostí schystali velmi pěkné divadelní představení »Černé oči«. Tohle však se nelíbilo »pokroku« — ačkoli taci lidé tak často volají, aby se lid vzdělával i divadlem. Pokrokářská zášť by nám to nejraději překazila. Když našinci z jiných míst do Kladna přicházeli si poslechnout výkony našich herců, jedna nábl panička podváděla hosty tvrzením že vlastně v Kladně nic není a radila jim, aby se vraceli. Ale jedná venkovanka, která už dobře knyfy »pokroku« zná, pověděla jí hned, co vyžaduje moderní snáselivost a beze všeho jí řekla, aby šla svou cestou a dala pokoj těm, kteří se jí na nic neptají. Panička tedy šla svou cestou — a naši přes pokrokářské lhaní do Kladna, kdež jim kynula opravdu ušlechtilá zábava z dovedných výkonů našich čilých herců. Jen pokračujte dále! Přijďte po druhé rádi zase!

Lomnice n. Pop. Na adresu »Lidových Proudů« a národních sociálů v Lomnici n. Pop. Zprávu v posledním čísle uveřejněnou přijímám zcela klidně, studeně. Neodpovídám poštilcům podle jejich poštilcesti, abych

i já za takového nebyl pokládán. Jen tolik s ohledem na klanění celé veřejnosti prohlašuji, že jsem nikdy žádným dávníkem soc. demokratickým nebyl. Čím jsem nyní, jest má čistě osobní věc, ze které žádnému účty klásti nemusím, těší mne pouze, že práci mou mezi lidem indirektně uznávají. Pozdrav: »Zdař Bůh!« běhu za svůj a nestydím se zaň. Tím pokládám odpověď za úplnou. — Alois Mann, c. k. berní kontrolor.

Poděkování p. Jos. Štěpánovi z Pardubic. Z obnosu sbírky mezi farníky a obnosu darovaného byly opraveny ve farním chrámu Páně v Potěchách všechny tři oltáře, křížová cesta, kazatelna a křtitelnice. Práci tu vykonal pan Josef Štěpán, pozlacovač v Pardubicích, vkusně, krásně a za mírnou cenu, tak že farníkům se líbí, a níže podepsaný jest výkonem tím úplně spokojen. Vzdává proto panu Štěpánovi podepsaný tímto díky a může jej sméle k vykonání prací podobných všude doporučiti. Svým pak milým farníkům uctivě též děkuje, kteří svými dárky k této vnitřní ozdobě chrámu Páně ochotně přispívali. — Na faře v Potěchách dne 22. dubna 1913. Václav Sinkora, farář.

Humpolec. Umělecká družina M. Procházkové-Malé, vedena jsouc opravdovou snahou p. ředitelky provozovati hry skutečně cenné, setkává se u nás s dosti značným porozuměním a úspěchem. Koncem t. n. ukončí znamenitá družina tato cyklus svůj u nás a v dnech posledních vypraví světové dílo »Maria Stuartova« s p. ředitelkou v úloze titulní, v kteréž i na divadle Národním v Praze s úspěchem hostovala.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

— V ŽAMBERKU —

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných výstavách.

Různé zprávy.

Sv. Otec o politické svobodě. Pius X. v listu kardinálu Fischerovi ze dne 30. října 1905 napsal: »Z různých stran slyšeli jsme, jak šťastný byl výsledek generálního sjezdu katolíků Německa (v Essenu), který se konal v srpnu t. r. (1906), zvláště z úst veleténného bratra, biskupa z Preneste, který nám podal zprávu o horlivosti a činorodé bystrosti německých katolíků. Neméně byli jsme uspokojeni opětovným dosvědčením, že němečtí katolíci ve všech náboženských věcech chtějí se podrobovat autoritě apoštolské Stolicе. I když někteří, neznajíce pravdy, proti tomu bojují, tož přece tato poslušnost, jak stálá zkušenost ukazuje, ponechává každému úplnou a neomezenou svobodu v těch záležitostech, které se náboženství netýkají. Tím právě v myslích jednotlivců vzniká ona harmonie, která, přecházejíc s jednotlivce na společnost, upevňuje blaho celku spojujícího v sobě živel církevní a občanský.«

Milosrdné sestry a královna. V »O. Kraji« otiskl byl delší dopis, zasláný milosrdnými sestrami, z něhož otiskujeme: »Nemůžeme zde nevzpomenouti zlatého srdce Jejeho Veličenstva milostivé královny bulharské. Po tři týdny pro nakažlivé nemoci postrádaly jsme její milé a vzácné návštěvy. Za to však denně telefonicky se dotazovala, jak se daří nemocným a nám všem. Těší se, až ji opět uvidíme a budeme jí moci díky vysloviti za laskavou její péči o nás. Věru, tak vznešená paní a při tom tak skromná! Při každé návštěvě prohlíží naše byty, vodíc nás za ruce a mile se dotazuje zdali nám něco schází. Často nám říká: »Děti, já denně děkuji Bohu za to, že Vás tu mám.« Přichází vždy jednoduše oděna jako pravá samaritánka a to neočekávané. Snaží se vždy v nemocnici udržovati vše v nejlepší pořádku, nebyly jsme nikdy v rozpacích, což královnu velmi těšilo.«

Zednářská spravedlnost. P. Alois Macinai z Tovařysstva Ježíšova chtěl v Italii v městě Livornu zříditi soukromé gymnasium, což je v Italii zákonem dovoleno

každému 25letému Italovi, dokáže-li svou způsobilost. Školní úřady v Livornu s hlavou svou Janem Marradim toho nedovolili. P. Macinai odvolal se k ministerstvu a předložil svá vysvědčení. Ministerstvo povolilo. Teď však spustili liberální zednáři z Livorna křik, že prý P. Macinai je kněz a k tomu Jesuita, že se mu to nesmí dovolit. Dvakrát se o tom mluvilo v italském parlamentě. Ministerstvo ztratilo odvahu býti jen trochu spravedlivým proti katolickému knězi, omlouvalo se před zednáři, že prý P. Macinai předložil nejpěknější vysvědčení a že vůbec i od samého ministerstva pověřen byl několikrát předsednictvím při zkouškách jako vládní komisař. Proto prý se mu dovolení udělilo, ale nyní po interpelaci bylo všecko zvráceno. Důvody ministr neudal. Ovšem proto, že důvodů rozumných nebylo, jenom nepřátelství zednářské proti katolickému knězi.

Také podpora školy. V Jihlavských Listech děkuje jeden agrárník agrárním poslancům Starostkovi a Staňkovi, že podporovali jeho stížnost proti výnosu okr. školní rady, která mu zakázala užívati dvou dětí školou povinných k pastvě dobytka. Prý na zakročení oněch dvou poslanců moravská zemská školní rada onen zákaz zrušila. — Zde se nejedná ani tak o prostomyslného rolníka, jako o jednání těch pánů, kteří, volajíce všude po pokroku kultury, velmi dobře znají dosah takového polevení. A pokrokový list ještě všecko uveřejní.

Pověřiví Francouzi. V malé osadě Nemy u Bordeaux poslo prase malému statkáři Aultierovi, jehož rodina sestávala ze ženy, syna a dvou dcer. Někjaká hádačka, které se Aultier ptal, mu řekla, že jeho dům je pronásledován osudem a že za krátko mu padne všechen dobytek. Rodina zavolala rychle místního kněze, aby nešťestí zažehnal. Kněz přirozeně nesmyslnou žádost odmítl. Tu v pondělí propukl u celé rodiny stihomam. Rodina přepadla kněze v jeho bytě, násilím ho odvěkla na svůj statek a tam ho mučili, aby jim vyhověl. Kněz byl při tom raněn životu nebezpečně, a jen stěží se podařilo ostatním vesnickým obyvatelům vyprostiti ho z nebezpečné situace. — K pověřivým experimentům ještě tací lidé kněze nutí ihned. Ale pravou víru křesťanskou odmítají, jsouce otráveni pařížskými tiskovými. Ještě horší však pověry panují v Paříži samé, kde hádačky, kartáčky a věštky shrabují obrovské tisíce od pověřivé inteligence.

Ta slepota je nehorší a stihne-li neichudší, opatřené dívky, je neštěstí největší. Pro ně dárky, potraviny prosí Útulna slepých dívek v Praze-III., Kampa. Adm. t. l. dárky uveřejní.

Podvody rabína. V Sedmihradsku v Sibíni odhaleno bylo podvodné manipulování, v jehož středu stojí rabín Izák Steiner. Přišlo na jevo, že rabín Steiner dopomohl od roku 1900 celkem 387 židovským mladíkům od služby vojenské. Padělal prostě listiny k odvodu, posílal místo pravých 16—18leté a hochy zanášel v matrice jako děvčata. Rabín Steiner byl zatčen a dodán soudu do vazby. Tento případ není v Sedmihradsku ani v Uhrách prvé a jistě nebude také posledním.

Tak se vlastenci! Před tvářmi lidu nadšený pokřik: »Nedejte se cizákům!« V zátiší administrace pokrokového listu prosí: »Cizáci, dejte nám peníze, abychom mohli pohyb koleček svého »národního« kšeftu udržeti v normálním chodu! Zaplatte-li nám, pak i část redakční bude k vám vlídnější. Začneme mluvit proti kapitalismu — ale ne proti vám. S velkým rozhorlením proneseme protesty proti germanisaci — ale u vás učiníme výjimku. Nadáme vykořisťovatelům lidu — ale vaše jména zamlčíme. Jen dejte peníze na inserty. Takovým placením uděláte ze lvů beránky. Kdyby klerikálové mohli platit jako vy, hned by ozvěna insertní bylo slyšeti v části redakční. Ale čeští klerikálové jsou většinou žebráckou společností, z které málo šajmů kouká. My »Lidové Noviny« pokřtěného žida dra. Stránského jsme i u klerikálů zkoušely, zda by se dal provést s nimi výhodný židovský kšeft. Ale klerikálové jsou nějak nechápaví. Nedovedou posud ve své naivnosti pochopiti, že redakce i fanatického tisku řídí svou rubriku podle toho, kdo sype peníze administraci téhož listu. A — klerikálové, které my »Lidové Noviny« označujeme jako boháče, zkrátka a dobře na takové uplácení veřejného mínění mnoho peněz nemají. Proto musíme jít tam, kde jest pokladna nabitá. Německý kapitalista židovský si zaplatí insert, i když ho nepotřebuje — a zaplatí kavalírsky. Vždyť takový filuta ví, že pak židovstvem uplacený tisk bude raději nadávati Čechům katolického vyznání, kteří mu groše nespou, než německým židům. A takovým způsobem (totiž židovsko-německými stovkami) se zachová svatá věc národní. Denník dra. Stránského, který se těší tak veliké ochraně pražského reformního »Času«, skutečně obcházel s dvorní poklonou čistě katolické, ba kněžské instituce, aby mu sypaly za inserci peníze. Protože se však k tomu nejedná v kruzích katolických nálada, srší oheň a síra z »Lid. Novin« na »klerikály«. Za to však tento český denník, který se holedbá ochranou českého živlu proti cizákům, pokorně prosí u německých firem německými žádostmi o semenec. Administrace »Lid. Novin« přikládá tedy k německým časopisům přílohy s následujícím obsahem: »Lidové Noviny«, Brünn, Rudolfstrasse 6. Das grösste Tagblatt Mährens. Anerkannt bestes Insertionsorgan Mährens. Erscheint zweimal täglich. In Mähren über 1300, in Wien 300 Verschleissstellen. Administrationsfillalen in Prag und Wien. Vertretung in Budapest. Belletrische Beilage nebst anderen ständigen Rubriken. Inserate nehmen alle Annoncen-Bureaus Europas entgegen. Kostenvoranschläge Postwendend Eigene Druckerei. Auflage bis 60.000 Exempl. — Roz-

hodným klamáním jest, že by »Lidové Noviny« měly nyní náklad až 60.000 exemplářů. A tím jsou také uváděni v blud sami inserenti. Takový náklad ve velkých Čechách nemají ani »Národní Listy«, ani »České Slovo«, ani »Čas«, který jest přece vysokou autoritou i pro pokrokové moravské. Ale tady vidíme, jak jest zaléván na vlastní prosbu spuchřelý kmen »národohospodářské svépomoci a sokolské svěprávnosti« vodičkou z cizácké pumpy. A nedovede-li se »vůdčí orgán českého lidu« sám vymaniti z finančního područí jha cizáckého, jak smí ukazovati jiným cesty k národohospodářské svépomoci? Na Balkáně lidé nadšení životním názorem křesťanským prolévají za svou vlast krev, obětují za blaho národa všecko jmění a životy. V zemích koruny České »národní vůdcové« zistně kšeftaři na účet národa s židovsko-německými firmami. Dovedou odkopnouti i české křesťanské živnostníky k vůli německo-židovskému insertu. Tak vyhlíží národní soběstatečnost v pravém světle. Pokrokaři, kteří prorokovali nejstatečnější přetrhání pout poroby národní, jakmile padne klerikalismus, jsou pokornými domestiky cizáků, uvádějí pro několik stovek národ v jafno cizí. Jak jsou silní, jak svými hokuspokusy posílili jádro národa, jest patrné z toho, že vstupují v dobrovolnou službu kapitalismu cizího za peněžitou odměnu. Kdyby německý žid přestal platit inserty, budova extravlasteneckého podniku jest rázem na hromadě. A dle počtu židovských insertů řídí svůj směr i redakce, aby se »národní podnik« nezahrabal. Křesťanští Bulhaři a — »reformní« pokrokové listy! Ztrácení všeho pro vlast — a přepočítávání lesklého kovu! Rozdíl tak ohromný nutí každého k přemýšlení, oč jsou Jihoslované dále, než zfanatisované davy české, věřící slepé orgánům čistě kšeftovním.

Všelicos. Čísar Vilém zaslal bulharskému králi 14 řádových vyznamenání, jež mají býti rozdělena účastníkům dobytí Drinopole. — Na 100 amerických podnikatelů chystá se do Srbska, aby studovali zemědělské a průmyslové vyhlídky v dobytém území. — Francouz. list »Matin« prohlašuje, že kouření opia ve francouzských válečných přístavech a ve středomořských rozmohlo se tou měrou, že tato neřest musí býti prohlášena přímo za národní nebezpečí. Pozoruhodno, že opium pochází z valné části ze státních opiových továren v Indočíně, které státu nesou ročně 10 a půl mil. franků. — Boykot rakouského zboží v Srbsku již začal. Vojenská správa srbská objednala totiž 40.000 plášťů a 20.000 kalhot u varšavských firem; rakouské firmy byly vyloučeny. — Úřední vídeňský list sděluje, že císař jmenoval probošta klosterneuburského Bedřicha Piffa arcibiskupem vídeňským. — Nové zdroje radioaktivní objeveny byly v saském Rudohoří a jsou mnohem vydatnější než v Jáchymově. — Ženy v Haliči žádají aktivní právo volební. Zemský maršálek jim oznámil, že požadavek jejich jest zatím nespelnitelný. — Stav. rada Osw. Žiwotski ve Vídni na paměť svých 80. narozenin věnoval Národohospodářskému ústavu při České akademii v Praze 40.000 K. — Dne 17. dubna zemřel ve stáří 73 let v Praze P. Kmoch, pap. prelát atd., všeobecně známý a velezasloužilý ředitel ústavu pro hluchoněmé v Praze. — V Kolíně ustavil se v neděli místní výbor sjezdový k uspořádání VII. sjezdu českoslovanských katolíků v Kolíně ve dnech 7. a 8. září. Předsedou zvolen dr. L. Radimský. — Letos budou také pořádány sjezdy katolíků: polský v Krakově, slovenský v Lublani a německý v Linci.

Česká učenická útulna ve Vídni vydala výroční zprávu za rok 1912. Dle výkazu může se pochlubit správu útulny velkou a vydatnou prací. Na př. nabídek míst došlo 1593, žádostí o místa 1716, umístěno bylo 607 osob na 54 odděly. Ochrana poskytnuta 690 osobám, jež obdržely 1927 noclehů, stravu a podporu ve výši 343.20 K. Pořádány poučné přednášky, vycházky, volné rozhovory atd. Jelikož však útulna má veliký význam pro naši menšinu, měla by šetřiti správa co největší opatrnosti při všem. Rozhodně není potřeba předkládati mladší listy štvavé, které se snaží podřínati kořeny životního názoru křesťanského. Nejsme nijak nespravedlivě zaujati a proto pochopujeme, proč jsou v čitárně předkládány i vážné listy stran nekatolických. Ale — mádež rozhodně se nenaučí snášlivosti a rozumné rozvaze čtením Rašple, Volné Školy a pod. I sám uvážlivější pokrokář přizná, že se nehodí pro dospělé chlapce všecko, co mladá duše nemůže dostatečně strávit — zrovna jako se nehodí pro děvčata taková strava, která se dává dospělým. Jestliže učeník nedovede si osvojit řádné filosofické myšlenky sv. Tomáše Akvinského, pochytí tím méně pro pozitivní své cíle z »Rašple«. Nejvyšší se oddá myšlenkám vzdoru a negace. A taková kulturní výptava učně, hltajícího články radikálně-negativní, není dobrou přípravou pro praktický život nastávajícího živnostníka.

Sbírejte jedlé houby! Statistice korun ročně ztrácíme (neznalostí velkého užitku jedlých hub, které ve Francii, Německu, Belgii, Anglii atd. jsou znamenitou náhradou za maso. Prof. dr. J. Vacků, náš nejlepší houbař a člen »Société mycologique de France« v Paříži, který svá vědecká studia konal ve Francii, sepsal důkladný návod ku sbírání a zužitkování hub, těchto pokladů lesních. Příručku jeho provází 186 barevných a 20 černých obrazů velice věrných. Dra. J. Vacků »Český houbař« rozhodně bude z praktického hlediska nejlepším spisem o houbách i ve světové literatuře odborné. Již nyní se připravují vydání: francouzské, anglické, ruské a německé. Spis vyjde počátkem května nákladem knihkupce R. Prombergra v Olomouci.

Nová brožura vyšla pod názvem »Bič na agrární lež a klam«. Napsal Josef Šamalik, rolník a poslanec.

Obsah brožurky, velmi časové, jest následující: Úvodem. — Jsou agrárníci opravdovými stoupenci agrárních zásad? — Program agrární strany sestaven z programu katolického spolku českého rolnictva. — Agrárníci neplní programu svého po stránce náboženské — národní — hospodářské, agrárníci proti opravě honebního zákona, agrárnícky humbug s motoužárnou. — S vládou, veřejností a ináfskými družstvy byl spáchán hašusný agrární podvod. — Země měla býti vydrancována o 75 tisíc korun. — Falešné bilance. — Agrární švindl s družstevními lihovary. — Krach motoužárny. — Krach agrární politiky. — Aféra kláštera novobiského. — Agrárníci se přepočeti. Klam a mam jejich odhalen. — I krve balkánských Slovanů zneužil agrárníci pro klerikalismus. — Švindl agrárních s domkafi. — Můj spor s pokrokovou učitelkou ve světle pravdy. — Kam se, rolníci a venkované, přidáme? — Poslední šleh. Nové volby do sněmu. — Brožurka zashá se za obnos předem zaslaný, neb dobírkou za následující ceny: 1 kus 20 h, 10 kusů 1.50 K, 25 kusů 3.60 K, 50 kusů 6.50 K, 100 kusů 12 K vyplaceně. Objednejte ihned! Objednávky přijímá a vyřizuje administrace »Selských Hlasů«, Brno, Bisk. ulice č. 1.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Výstavní zpráva. Letošní červnová a červencová výstava košíkářská, hračkářská a korkácká oživila v nejkrásnější době roční výstaviště v král. Oboře a vyvolá nezapomenutelné vzpomínky v myslích návštěvníků. Uprostřed výstavního pavilonu bude postaven vkusný velký pavilon, vzácná práce české košíkářské architektury, navržená akademickým malířem Nár. divadla Stapfrem. Prostranné pokoje výstavní kanceláře po celý den jsou navštěvovány, spousty dopisů vyřizují dotazy.

Přihoda. K dnešnímu číslu přikládáme listky, na nichž sestavena bilance »Záložního úvěrního ústavu« v Hradci Králové. Odporučujeme k bedlivému přečtení.

(Zasláno.)

Je tomu právě rok, co byly přestavěny a opraveny varhany ve farním a poutním chrámu Páně blahoslavené Panny Marie v Luži na Chlumku. Opravu provedla firma Václav Poláček, stavitel varhan v Rychnově nad Kněžnou. Při kolaudaci a přezkoušení varhan sledáno bylo, že veškeré práce předem v projektu vyznačené byly provedeny se vši pečlivostí a že obzvláště doplnění lomené spodní oktávy a rozšíření obou manuálů ze 45 na 54 tónů a pedálu z 18 na 27 tónů bylo řešeno velmi dobře a účelně.

Intonace všech hlasů je přesná, zvláště rejstříky nové vyznamenávají se příjemným, jemně smykavým, eventuelně silným tónem, takže plný stroj naplňuje prostor chrámovou velmi mocně. Staré ladění uvedeno na normální a je úplně čisté. Komu jsou známy obtíže, jež se staví varhanáři do cesty, má-li staré varhany přizpůsobiti moderním požadavkům, musí uznati, že et. firma Václava Poláčka svědomitě, poctivě a s plnou odbornou znalostí určený úkol vykonala a že dlužno jí vysloviti zvláštní pochvalu i doporučení.

V Luži, dne 5. června 1912.

Jan Dudek, administrátor. P. Jos. Bařa, kaplan.

Vojtěch Říbovský,

regenschori při arciděkanském chrámu Páně v Chrudimi, povoláný jakožto znalec.

Jméno

MAGGI

zaručuje

výbornou jakost

MAGGI^{no} kostek

po 5 h na 1/2 litra vý-
tečně hodící polévky. —

MAGGI^{no} kostky jsou nejlepší!

Řešte toho dříve při nákupu!

Rozšiřuje »Obnovu« a »Časové úvahy!«

Ruční práce skvostnou ozdobou.

Nižepsaná dovoluje sobě P. T. velevážené dámy zdvořile upozorniti na svůj bohatý zásobný sklad ručních prací všeho druhu a vyšívání kostel. předmětů jakož i zboží ozdobného vůbec.

Zejména doporučuje svůj velkolepý výběr pozoruhodných novinek, hodících se obzvláště

za skvostné dary

z nichž na prvním místě jmenovati sluší: lambrekýny, polštáře, zástěny před kamna, milieux, stolní pruhy (béhouny), dámské převěsy, kartáčníky, pokrývky, journaly, ozdobné rámce na fotografie, vesty pánské ručně vyšívání, gobelínové obrazy, plyšové kasety různých tvarů a úprav atd.

Veškeré předměty tyto jsou na skladě buď začaté, předkreslené neb z plna již vyšité, po případě malbou opatřené.

Současně činí P. T. velectené dámy. pozorny na svůj hojně zásobný sklad veškerých příprav pro ruční práce značky D. M. C., jmenovitě však hedvábní, pláze a vlny pravobarevné, zaručené práci, jakož i zlata k vyšívání.

Dále nabízí ve velkém výběru různé látky vyšívací, jako: kongres, jutu, sealskin, plyš, hedvábní, tyl, filet, vše v zaručených jakostech a nejlevnějších cenách.

Vyšívání celých výbav, jednotlivých monogramů, jakož i ruční práce vůbec, zhotovují se v čase nejkratším a v cenách nejmírnějších.

Předměty předkreslené začaté neb úplně již vyhotovené zasílají se na požádání k výběru obratem. — Monogramy a vzory se na požádání předtiskují.

Marie Hlavová, odborný závod s ručními pracemi a sklad ozdobného zboží **v Čáslavi.**

Obrázky svatých

v různých cenách, levné pro školní děti,

obrázky smuteční a upomínky k sv. přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví v Hradci Králové (Adalbertinum).

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vůde k do stání.

Nejlepší cídido na kovy. Žádný přípravek vodový.

Raďte si psáti o vzorky firmě

Textilcovské výrobní společenstvo „Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz lněného a modřího zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské plátna, damasky, ubrusy, ručníky **zefíry** na kotělo,

— láty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

na levné, pevné, ceny. Velkolepý výběr. Mnoho populárních uznaní. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 mabytků vkusně rozvrážděných za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklad tabulového skla. Dodání kamkeli drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvojnásobný dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všele křesťanský český závod

vytívaček a šlátek „Záštita“ v Chrástě u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obstará „Záštita“. Vzd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na skomáku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

Nejlepší

slivovici a borovičku

jakož i bylinný likér žaludeční

Luhačovský Nektar

vyrábí a od 2 litrů zasílá

M. Nesňal, Uh. Brod.

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pastířská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř. (za Živnostenským domem)

Chudším kostelním lze spáčet bez příplatku.

Sta odporučení a četných uznání po ruce.

Prosim veledůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň a důvěru svého domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení odznaků spolkových atd.

ku zhotovení veškerých kostelních nádob se stříbra, bronzu a jiných kovů, od nejjednoduššího do nejskvostnějšího provedení, v každém vzorku a ryze církevním slohu. Vše přebrané, čistě a důkladně zhotovujeme v mé vlastní dílně jen ručně, čímž umožněno mi dodati veledůstojnému duchovenstvu práci trvalou a uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho Biskupskému Milosti revidovány.

Mešní nádoby jsou v ohni slatin za ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob kostelních se rychle, řádně a levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákresy i hotové zboží na ukázkou franco se šlají.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA.**

Dílo to čítá 1269 stran. **Pouze za 20 K.**

Dílo to působí vůde, kam vniká, svým obsahem pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král., Adalbertinum.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty založen.

Nadlékáře a fysika **dra G. Smídta** světoznámý

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně blachotu, výtok a znečištění v uších i v zastaralých případech. Jediné k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze, Malá Strana, Nerudova ulice.

PAMÁTKY

a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misám a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **růžence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství v Hradci Králové, Adalbertinum.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Šbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensací; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

DRAŽBA

**v obecní zastavárně
Královéhradecké**

odbývati se bude v místnostech zastavárny

dne 26. dubna 1913

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
práda a rozličných druhů látek atd.,
které do konce února 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12¹/₂ h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou a v den
dražby se vůbec neúčaduje.

Lednička

dvoukřídlová, záporní, přes metr dlouhá, 60 cm.
hluboká a 80 cm. vysoká **prodá se za
40 korun** (stála 90 K). Hodí se velmi
dobře pro větší domácnost, hostinec, neb pod.
ke chlazení nápojů a jídel. — Dotazy písemné
doručí admin. t. l. pod značkou „Lednička“.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Československé záložny v Praze
na úrok až **5%!** Spálená ulice 9-II.
Dopíše si o složní
listy.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

**AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.**

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Bla-
nická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Umělecký ústav
pro malbu masek
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru masekvedoucího do nejbo-
hatšího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasazeno v místě.
Masekly akenné pro fa-
gady, křížové cesty atd.
Nákresy, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Přesnětná vyznamenání a doporučení.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství
tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Žaloba vydědence XX. věku (pojednání o li- beralismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojenci spirítistů	8
Z domácností sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvu u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spořivosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občan- ských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolic- kou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrasť	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku- pů a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životní- ho názoru	8
Sv. misale	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přidati k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

:: Dívčí :: pædagogium

ciáse a krále Františka Josefa I,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyně
do I. ročníku, a pokud jsou místa
uprázdněna i do vyšších. Zápis a přijí-
mací zkoušky konány budou dne 7. a 8.
července před prázdninami a 16. září
po prázdninách. — Prospekty na požá-
dání zašle a dotazy ochotně zodpoví
představenstvo internátu.

VŠUDE DOBRĚ

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Josef Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrůvk, keberců a
keřového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franco.

Bez velkoměstské retie ve vlastních dílnách a
domích, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy doslovně se vyprošuje.

Josef Štěpán,

odborný pozlacoř pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému ducho-
venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a pozlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovují úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Kulturní jiskry.

Za šlechtným vychovatelem. Dne 17. t. m. zemřel veliký lidumil, ctihodný ředitel pražského ústavu pro výchovu hluchoněmých Msgre. Karel M. Kmoch. — Zásluhy katolického kněžstva o zlepšení losu hluchoněmých jsou obrovské. Kněží posud stojí v popředí lidumilných snah toho druhu. Msgre. Kmoch pak pro úřad ten byl přímo jako zrozený. Vytvořil si znamenitou metodu, která konala mezi chovanci (jichž v ústavě bylo obyčejně přes sto) paedagogické divy, tak že pokroky chovanců uváděly zkušené odborníky v obdiv. Svě umění dovedl Kmoch velice hravě sdílet Školským sestram a učitelům. Dovedl dramatickým, velice účelným vystupováním přímo uchvacovati pozornost vděčného žactva. I z ciziny přicházeli k němu se vyučit ti, kteří chtěli zasvětit svůj život výchově hluchoněmých. Dal podnět spolku sv. Františka Sal. pro podporu hluchoněmých, zbudoval pro hluchoněmé dívky a ženy k práci neschopné asyl v Horní Krči u Prahy, jež sám vydržoval. Energie jeho byla úžasná. Při komplikovaných starostech správních učil, kázal, zpovídal, zaopatřoval, oddával. Prázdnin po dlouhá léta neznal, až horečná práce usplnila skon kmetského života. Když se ohlásila u ctihodného starce zákeřná nemoc, plakali nad slábnoucím ředitelem chovanci jako nad vlastním tatíčkem.

Pro své zásluhy jmenován byl čestným pražským měšťanem, čestným kanovníkem, domácím papežským prelátem, rytířem řádu Františka Josefa atd. Zemřel ve věku 74 let. Čestná budiž paměť muži, který dovedl jak požadavky paedagogické tak křesťanské humanity luštití výborně, zasvětit celý svůj život nesnadné, obětavé práci!

České umění. V době velikých vzájemných poklon mezi Francouzi a Čechy bylo Smetanovo umění v Paříži na žebrotě, ťukalo na několik portálů větších divadelních místností, ale bývalo — vypoklonkováno. Za to však vídeň. operety těšily se v téže době na prknech pařížských veliké oblibě. Snad konečně bude led prolomen. Oznamuje se, že Astruc, ředitel nového divadla v Polich Elysejských, hodlá ještě v tomto jarním období uvésti do svého repertoaru »Prodanou nevěstu« a to docela pohostinskou hrou operního souboru našeho Národního divadla. — Člen Národního divadla Jindřiška Koubová byla angažována pro dvorní operu vídeňskou.

Katolický ústav ku vzdělání učitelů v Bubenči u Prahy ve správě Přátel katol. českých škol (Sv. Václavské Matice Školská) na základě výnosu c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 10. února 1909 (č. 4649) a výnosem téhož c. k. ministerstva ze dne 15. března 1913 (č. 9557) byl opatřen právem veřejnosti. Letos budou konány v ústavu první maturitní zkoušky kandidátů IV. ročníku. Zkoušky přijímací budou konány ve dnech 10., 11., 12. července a 16. a 17. září. Zápis bude vždy prvního dne dopoledne. Žádá se příslušné přípravné vzdělání. Nejlepší jest měšťanská škola, nižší gymnasium nebo nižší reálka. Přihlášky se přijímají do 1. července. K nim dlužno přiložiti: 1. list křestní, 2. vysvědčení lékařské, 3. poslední vysvědčení školní, 4. vysvědčení o mravech, vydané farním úřadem. Informace a prospekty zasílá ředitelství.

Bl. Kapistrán a Turci. Právě nyní, kdy i křesť. sociální tisk vídeňský jeví nervositu nad majestátním rozmachem křesťanstva jihoslovanského, sluší připomenouti, jak se k rozkolnickým Jihoslovánům v čase velikého nebezpečení tureckého zachoval blah. Jan Kapistrán, který přece bludařské snahy tak energicky potíral. Tento světec svým nadšením, povzbuzováním a dobrými radami má největší zásluhu o junácké odražení výbojnosti turecké od bran bělehradských r. 1456. Na válečném pochodu od Varadína k Bělehradu zastavilo se vojsko křesťanské dne 2. července na jedné pustě. Mezi křižáky katolickými se nacházelo také mnoho husitských Čechů, rozkolných Valachův a Srbů. Všichni tito vojíní však měli tentokrát před očima jeden kýžený cíl: očistu země křesťanských od nesnesitelné despotie turecké.

Blah. Kapistrán, vystoupiv na povýšené místo, povzbudil bojovníky k statečnosti ohnivými slovy. Právě mimo jiné: »Nuže, milé děti moje, vyvolení rytíři svatého kříže, statečná ochrana stíněného křesťanstva! Vzhůru zbraní svoji na Turka! Všichni, kdož nyní s námi proti Turku bojujíte, řekas by byli rozkolníky a kacíři, jsou nyní přátelé naši. Ježíš, Pán a Spasitel náš zastíní vás svým Božským požehnáním a svatí andělé vedtež vás pod svou ochranu!«

Tak mluvil v čase společného nebezpečení muž, který všude otevřeně vystupoval jako nejprávnější katolík. Pochopoval dobře, že by kultura křesťanská hynula jako podzimní tráva pod kopyty tureckých koní, kdyby v okamžicích tolik vážných, kdy se jednalo o hájení cti Kristova kříže vůbec, propukly prudké konfesní sváry. Křesť.

sociálové právě v posledním čase dokázali, jaká zcela prosaická politika nacionální neústupnosti se skrývala pod jejich lesklými hesly křesť. sociálními. Taková politika sobectví nevidí ani na tři kroky před sebe jak v ohledu kulturním, tak církevním a hospodářském. Spojují-li se křesťanští sociálové se židy a pokrokaři tak okatě proti katolickým Čechům, mají se vážně zamyslit nad tím, že Jihoslováné vůči katolíkům kterékoli národnosti chovají se zcela snáselivě. A jestliže král Nikola zastal se obětavě katolických Albánců v době, kdy rakouská vláda se bála docela i promluvit energičtější slovo proti tureckému barbarství, pak jest na bledni, jak se k takovým křesťanským Slovanům má zachovati každý, kdo si ještě titul křesťanského sociála osobuje.

Přestěhování turecké humanity. V době, kdy Jihoslováné hájí svými životy čest kříže, patentování vlastenci čeští přímo kypí záštími proti každému Čechu, který otevřeně kříži poctu prokazuje. A k záštiplnému pronásledování katolicity každý prostředek, každý spojenec (i německý žid) jest jim dobrý. Nebylo-li hned v zápětí od povolaných kruhů pokáráno honosné heslo »Co Sokol — to Antikrist«, pak vidíme, že velká, kritická doba nalezla malé lidi. Solidaritu národní trhají násilně, přímo v křečovitých záchvatech lidí, tupící katolíky jako nevlastence. A k čemu teprve došlo v Příboře! V katolickém domě tamějším rozbil svůj stan ředitel divadelní společnosti Jeřábek, který naprosto není klerikálem. Ale hned nastal mezi pokrokaři poprask, jako by bylo nastalo zemětřesení. Na rychlo konaly se dlouhé konference, v nichž usneseno, že »žádný věrný Čech« nesmí si poslechnouti umění herce. společnosti. A Jeřábek tržil v novinách rány klackem, spílalo se mu na potkání. Do malého lokálu zváni tuctová šatanisté, aby se uměle utvořila konkurence, pořádány bezplatné večírky, terrorisování lidí, kteří se odhodlali užiti své občanské svobody návštěvou divadla Jeřábkova. Tu platí významná slova Dostojevského: »Svět prohlásil svobodu, zejména za posledních dob, co však vidíme v oně jejich svobodě? Jen otroctví a samovraždu.« Taková zloba zapomíná na vlastní zájmy. Sokol Menčík, který jeden vagon obvezů prodal Turkům, místo co by jej byl dopravil nezištně Bulharům, požíval mezi svými veliké důvěry. Když po svém zlodějském činu na schůzi v Držkově u Semil začal se v přednášce rozplývat láskou k balkánským pobratimcům, jeden venkovan křikl: »Držte hubu! Vždyť jste okradl Sokoly!« Z toho veliká mela — a Menčík měl tolik drzosti, že ještě venkovana žaloval. Spoléhal se patrně, že mu stoupenci opatří důkladný ochranný pas korkový. Když však hrozivé důkazy vycenily proti Menčíkovi lví zuby, Menčík při přelíčení soudním žalobu odvolal a při odchodu ze soudní síně byl od lidí zbit a polit dehtem. Nyní jest ovšem Menčík ze Sokola vyloučen. Ale příslušné kruhy mnoho věděly dříve, než k soudu došlo a přece místo rázného zakročení hleděly tak bezcitnou proradu ututlati. O výroku venkovanově bylo v patentovaných listech národních ticho, pokud se psátí nemusilo. Srovnajte nyní stanovisko protikatolických fanatiků k chudým hercům a k — Menčíkovi.

Německý kancléř o soc. demokratickém hledišti náboženském dne 17. dubna neohroženě prohlásil: »Musíme si v sociálně demokratickém tisku dáti libiti stále tupení víry v Boha? (Pokřiky u soc. demokratů: Ne, není pravda! Trvalý nepokoj.) Také bez novinářských zpráv (musíte mi přiznati, chcete-li býti poctivi, že přes všechnu snášenlivost, jakou hlásáte — ustavičně napadáte víru v Boha u jiných lidí. (Pokřiky u sociálních demokratů: To není pravda!) Celý říšský sněm jest — myslím na mé straně. (Hlučný souhlas.) A stejně tak hlučíte a brojíte proti lásce k vlasti, jak ji rozumí většina německého národa. Pak se divíte, pánové, že vůči takovým událostem Jeho Veličinstvo císař připomněl mravní sílu, víru v Boha, důvěru v moc Boží, které staly se základem obrození našeho národa před 100 lety? V tom, co císař v Berlíně 10. břez. mluvil, mluvil z duše pruskému, německému národu.« (Hlučná pochvala na pravici a ve středu. bouřlivý odpor a syčení u sociálních demokratů.)

Neocenitelné zásluhy o rozvoj školství má francouzský Školský bratr Evagrius. 12 let vyučoval tento řeholník se znamenitým výsledkem ve Francii, od r. 1862 v Egyptě po 11 let. Do r. 1878 nebylo v Palestině jediné francouzské školy. Leč Evagrius po překonání značných obtíží se přičinil, že tam byla založena. Pak francouzský jazyk zdomácněl jeho snahou i na jiných palestín. školách. Evagrius založil pak i vyšší školu, která měla velice blahodárný vliv pro několik větších měst palestinských. Jeho horlivosti podařilo se založiti školy i v jiných velkých městech, až počet žáků na nich dostoupil znamenitého čísla 40.000. Řeholníkovi dostalo se nadšené pochvaly za šíření kultury francouzské od »Alliance« a konečně byl Eva-

grius jako ctihodný kmet vyznamenán při rozdělování cen francouzskou Akademií.

Tak to chodí ve Francii stále. Domácí učitelé řeholníci se vyhánějí od zednářů za hranice, ale v cizině jsou řádoví učitelé Francii velmi dobří. Ta ví, že nikdo nedovede v cizích zemích tak posilovati a vzdělávati živel francouzský, jako tito obětaví mužové. Proto Francie zahraniční řeholníky velice často vyznamenává, ale doma jim školy ruší, aby zednářští učitelé mohli vyučovati na místech pohodlnějších. Až mniši zkyprí pídu i v koloniích, budou tam vyhnáni také.

Bulharská carevna a Češi. V katolickém »Dni« uveřejněn dopis českého vojína J. B., zaslaný dne 21. března od Drinopole, v němž čteme: »Po 60 hodinách samých útoků na Drinopol byl nám popřán 6hodinový odpočinek . . . Blíží se milosrdná sestra sama, bez průvodu. V jedné ruce láhev s koňakem, v druhé malou nálevku. Po oslovení poznala, že jsem Čech — a začala i ona hovořiti česky. Dala mně koňaku a vyptávala se na Čechy. Že tady zvykem každého oslovit »ty«, začali jsme si i my tykat. — Ptal jsem se jí, zda-li byla v Praze. »Několikrát«, odpověděla. »A mám Čechy ráda, neb je to národ intelligentní.« Ptal jsem se jí na její zaměstnání mimo vojnu. Ona se usmála a pravila: »Já jsem také milosrdnou sestrou, ale jinak jsem carevnou bulharských junáků, na což jsem hrdou!« — Vyňala z toboleky 20 levu (našich korun) a dala mi je slovy: »Tu máš, jdi, kup si pomlázku. Dojdi ke svému veliteli a vypros si od něho dovolenou, bys mohl do města« — a odešla těšit a pomáhat zase jiným vojinům. Jak šlechtná a dobrosrdečná je carevna bulharská! Chodí mezi vojskem úplně sama, oblečena v prostý černý šat, přes hlavu bílý šátek a na prsou červený kříž . . . Po malém odpočinku šel jsem za velitelem družiny (setniny). Ten již byl od carevny zpraven, že přijdu žádat o dovolenou. Dal mně na její doporučení nové prádlo, oblek a boty. Vyšňofen zase jako člověk, sedl jsem na velblouda, který mne nesl asi hodinu cesty za posíce. Odtud automobilem do města Uzun-Köprü, 3 hodiny vzdáleného.«

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná uznání od vlád, duchov. úřadů k dispozici.

Poměry v ruském Polsku.

(Dokončení.)

Několik mil od železnic má země zase svůj zvláštní ráz. Nesčíslná stáda ovec a dobytka probíhají se tu po pastvinách. Spatřujeme tu ve mnohém život, jaký býval za času Abrahamových a Jakubových. Hovězí dobytek je slabý a stav jeho prabídny. Ač je více pod nebem, nemá zase pastvy dobré. Nemoci hovězího dobytka jsou tu velice časté, což hledati dlužno ve špatném chovu. Hospodáři žijí bezstarostně. Než by si některý zaopatřil dostatek píce, raději o všechn dobytek přichází. Byť měl hospodář sebe větší výměru, nevypočítá nikdy svou spotřebu zimní píce, aniž ji pod střechu sklídí, nechce si tím hlavu lámati. Často i velcí hospodářové při velikých dvorech již počátkem ledna mívají nedostatek píce. Pak se dávají dobytku ztrouchnivělé plevy, zetlelá sláma, ano i došky se střechy. V nepořádku, nedostatku píce a v nedobré vodě vězí příčiny různých nemocí dobytka.

Ve všech nacházíme velmi málo hospodářských budov. Největší část obilí ukládá se do hromad, podobných našim stohům.

Mláčené děje se na mnohých místech takto: Obilí neb jiná zrnitá plodina usuší se toliko na poli a pak pod širým nebem vymílá. Na trávníku porostlém a dobyt看em zdupaném rozeztou se snopy do kruhu, načež kamenným válcem, do něhož se zapřahají koně nebo volí, zrní se vydrolí. — Jinde zarazí se do země kůl, k němuž se uváží dlouhými oprátkami koně neb volí, které sedláci po obilí do kola prohánějí. Při tomto mláčení nestará se rolník o zápach hnoje, který se dostane do slámy. Také málo dbá, že zrní se promíchá se zemí, pískem, hnojem.

Potrava obyvatelstva je nedostatečná. Nejen že nepostačuje k tvoření síly, nýbrž ani k udržení zdraví a života. Není snad země v Evropě, v níž by se žilo bíději než v ruském Polsku. Chudoba

rolnictva jest hluboko pod úrovní anglického žebra. Leč zde nežebra pouze venkovský lid, nýbrž žebra celá země.

Dluhy musí se krýti kapitálem z pozemků. Proto přechází pozvolna, avšak soustavně a promyšleně polský majetek do rukou cizích, německých a židovských.

Ještě větší než tento finanční schodek je schodek životní. Nižádný statistik nemůže vypočítati, jak velká je ztráta na zdraví a síle tohoto polského lidu.

Jen ten, kdo je ruským poddaným, smí stavěti. Domovské právo dostane, kdo se zdržuje v ruském Polsku (neb v Rusku vůbec) za 15 až 20 roku, ale musí míti nejlepší vysvědčení.

Sedlák ve vsi nesmí prodat svůj »grunt« po částech, rozparcelovati jej, ale celý smí postoupiti v državu kupujícímu.

Před svědky vyhotoví se listina, kterou statek se postupuje v državu za určitý obnos.

Jestliže by však dřívější majitel chtěl zase ten statek nazpět si vzíti, může jej dostat, ale za obnos dvakrát tak veliký, jaký od kupujícího dostal. A naopak: Kdyby kupující nebyl spokojen se statkem a chtěl se ho zbavit, musí dřívějšímu majiteli dáti dvojnásobnou náhradu. Přistaví-li si kupující chalupu dřevěnou a přijde k podobným roztržkám, soud rozhodne, aby si chalupu dal odněsti. Je-li dřevěná, musí ji zbořiti a dřevo se odnésti.

Huře jest, je-li chalupa nebo přístavek zděný. Tu musí ještě dřívějšímu majiteli zaplatiti, že se opovážil to postavit.

Kdo nemá domovského práva, může si statek »vynajmouti«, ale musí při tom šetřiti veliké obezřetnosti. Předem sobě musí vymíniti, pod jakými podmínkami jej vrátí a za jakou dobu.

Předčasné ženění a vdávání také přispívá k degeneraci. Hoch se smí ženiti u věku 17 let a dívka v 16 letech. Když hoch jde po prvé k odvodu ve 21 letech, již má několik dětí. Co potom, je-li odveden? Není-li tak pracováno k vysílení národa?

Starosta v obci se jmenuje »soltis«. Ten je zodpovědný za veškerý pořádek ve vsi a má právo, když se lidé nesrovnávají, dáti je zavřiti do »kozy« (vězení).

Má-li občan 6 »morgů« pozemků, může býti »soltisem« (starostou). Soltis vybírá daně.

Prumysl, který se zde rychle rozšiřuje kapitalismem německým, vábí k sobě lid polský. Pracují za málo kopějek denně do úmoru. Proto hledí se všemožně levná pracovní síla rychle vykořistit. Tento ruch zase na poli národohospodářském ubírá pracovních sil. Poskytuje se sice lidu dělnému tím slušnější výdělek, ale lid počíná tonouti ve spárech židovského upíra — socialismu. Až plné síly neuvědomělého a zanedbaného lidu polského vyčerpají, sami však z prací rukou jeho se obohatí, tu jej jako bezcenný stroj odhodí. A co potom? Bylo by na čase, aby Poláci v záboru ruském počali prováděti se vši houževnatostí heslo »Svuj k svému!«. Dále aby spolky úvěrní vyrvaly konečně polské rolnictvo a živnostnictvo z rukou židovských lichvářů, poskytly jim zdravý úvěr, naučily je rozumné šetrnosti a podnikavosti. Náš lid, který hledá a touží po Americe a jiných zemích, zde má eldorado otevřené.

Dovední živnostníci by zde v brzku musili najíti velmi dobrou obživu, neboť veškeré řemeslnické výrobky, které zde židé hotoví, jsou neuhledné, neforemné, neboť žid vkusu nemá. Toho hledí využítkovati nyní v první řadě Němci. Právě nyní počíná se v Polsku v záboru ruském vzrůstat horkot proti židovstvu, proti jeho obchodu a řemeslu. Konečně přišla doba, že Poláci otevřeli oči a poznali ty své domnělé přítelíčky, kteří na oko se stavěli býti hodnými, zatím však zradu největší páchali na národu, z kterého bohatli.

již »Černé Hory«, domova svého kmene Sioux, k němuž se vrátí pouze jako mrtvola.

Není bez zajímavosti, že tento poslední z velkých náčelníků indiánských, kteří ještě v čele mocných kmenů svých hájili se zbraní v ruce domovy své proti východní kolonizaci, jež neúprosně vytlačovala je z úrodných, však ladem ležících latifundií, byl katolik. Nevidaný pohled poskytoval kostel sv. Pavla ve Washingtoně, kde konal se pohřeb zemřelého za přítomnosti vládních delegací a nesmírného zástupu lidu. Náčelníci kmene Blackfoot, Crow a Sioux v oděvech zářících pestrosti barev a ozdobami z perí šli za mrtvolou k oltáři, hluboce skloněni k zemi hlubokou bolestí. Klečící pak po dobu obřadu kolem rakve mezi plápolem přeletných svící, vzdávali »rudé tváře« zbožné poslední hold svůj bývalému velkému náčelníku.

Nástupcem Hollow Horn Beara v indiánských koncilech bude Plenty Coups (Mnoho ran) z kmene Crow.

Pravou revoluci a pro velmi mnohé nepříjemné překvapení připravil nový prezident Wilson. Předně — nemá čas pro ty přemnohé, kteří pracovavše při volbách pro stranu, chtějí teď, jak tomu vždy tak bylo, odměnu v podobě nějakého tučného úřadu a klepají teď na dveře jeho úřadovny. A nepoužívá obřadného průvodu čestné stráže ani detektivů na svých cestách — chodí v neděli pěšky do svého kostela — nepoužívá v divadle presidentské lože a stojí na tom neústupně, že si vstupenku vždy zaplatí jako každý jiný občan. — A jeho manželka je jistě nenáviděna modistkami hlavního města, neboť naprosto postavila se proti bláznivým modám pařížským a nedovolí jich ve svém okolí. To poslední snad je to — nejhorší. Zdá se, že demokratická Amerika bude snad demokratickou doopravdy. Jak dlouho pan Wilson nehrát si na pána vydrží — ovšem těžko vědět.

V posledním čísle »Obnova« ke chvále našich krajanů vypočítává jich rozmach a pokrok v tom našem Babyloně-Chicagu. Mezi jiným udává počet kostelů na 7. Údaj ten je poněkud již zastaralý. Máme dnes zde jedenáct kvetoucích osad s nákladnými kostely, deset z nich mimo to má pro dítky své prostorné školní budovy, v nichž vyučují v české i anglické řeči řádové sestry, pro něž osady vedle moderních školních staveb zbudovaly i konventní příbytky. Celkem zaměstnávají osady české ve svých školách 71 pravičel. sesteručitelek. Mimo to máme blíže Chicaga svoji vyšší školu se 16 professory. Zajisté netřeba se Čechům chicagským styděti za tato čísla, svědčící o jich náboženské horlivosti. Ovšem lví podíl uznání náleží našemu českému klásteru Benediktinů v Chicagu, který svoji tiskárnou, svými časopisy, zvláště však výchovou kněžského dorostu pro přibývajících stále osady české i slovácké získává si zásluh v pravdě obrovských.

Jak divně splnila se »prorocká« slova česko-amerického odpadlíka Zdrubka, že za dvacet let nebude v Chicagu katolika! Už uteklo 25 let, on loni spálen na popel — a čeští katolíci v Chicagu staví vesele svoje kostely, nemohouce se sméstnat v těch, které dosud mají.

A když už tak jsme v tom Chicagu, stálo by za to dát čtenářům »Obnovy« hádat, kolik asi by si mysleli, že je v Chicagu katolických farních osad vůbec. Má ovšem Chicago as 2 mil. obyvatel, však pamatujeme, že zde v Americe jen as 32 procent lidí hlásí se k nějakému náboženství vůbec, že toto město je útočištěm všelijakých individuí celého světa — a že v Americe hlásí se lidé asi ke 300 různým vyznáním — a konečně — že všechny ty kostely, fary, školy, konventy museli si lidé sami postavit a taky sami že je musí vydržovat — a teď vsadím hlavu, že by nikdo neuhodl, že Církev katolická má zde dvě stě devět far, při některých od 5 až do 16 kněží v duchovní správě zaměstnaných, 10 kaplí se stálým knězem, mimo celou řadu filiálních kostelů a oratorií. Téměř při všech farních osadách jsou obecné školy, mimo to máme tam dvě university katolické, o 157 a 148 professorech, mimo to 13 škol středních (high-schools), a celou řadu (168) škol farních, 1 theologický seminář s 172 alumny, 1 přípravný seminář theologický se 180 studenty, 21 akademií pro dívky, 12 akademií pro hochy, (4143 žákyň a 3885 žáků), školu pro hluchoněmé, 71 chovanců, 4 průmyslové školy se 1280 žáky, 6 sirotčinců se 1700 chovanci, 18 nemocnic s 15.293 pacienty atd. atd.

Je to trochu suché vypočítávání, ale snad bude leckoho zajímat, že katolická církev není dosud strom suchý, bez života, bez rozvoje, páte kolo v životě národů.

Před několika dny odevzdán zdejší katolické missijní »Extension Society« dar amerických žen, automobilová kaple, která má zanést katolické bohoslužby tam, kam dráha nejede, a kde na stavbu zatím stálého kostela není pomysleno. Stála jen 42.500 K. Obsahuje kapli s oltářem a byt kněze. Sama veze si stan, který jsa rozložen, pojme 200 lidí pohodlně.

Není v Americe prázdnou zvláštností, že katolíci zakoupí si, zvláště v nově založených osadách, protestantský kostel, který pro bohoslužbu si upraví. Činí tak proto, že dostanou kostel ta-

kový hodně — levně. »Bulletin«, katolický týdeník, zaznamenává, že v Pennsylvanii jest přes 800 protestantských kostelů prázdných, v Illinois konečně dokonce přes 1700, v novoanglických státech na východě taktéž daleko přes tisíc. Je to zvláštní zjev, že kdežto katolíci nestačí stavět nové kostely, jiná vyznání nemohou je naplnit, ztrácejí na mnohých místech své členy, a konečně kostel zavrou, jelikož zbytek nemůže — platit kazatele. Známe ve svém vlastním okolí směšné případy. Některé zdejší protestantské obce, nechtějice přec jen na dobro zrušit bohoslužby ve svých kostelích, vypůjčují si kazatele jiného vyznání na některý den, kdy tento je volný, aby kázal v jejich kostele. A tak jeden den káže na př. kalvínský kazatel po kalvínsku ve svém kostele, druhou neděli po luteránsku v luteránském, třetí třeba pro metodisty. To je zde faktum zcela všední. Sám lid, zvláště metodisti, baptisti i jiní znají poměrně velmi dobře svůj katechismus a nedali by si ve svém kostele kázat jinak, než jich víra káže, a tu nezbývá ubohému kazateli — buď opravdu kázati podle několika katechismu, nebo konečně tančit opatrně mezi meči, to jest, kázat tak, aby nezahlavil o různé články, které by byly kamenem úrazu, ať už jeho přesvědčení (!) náboženskému, nebo jeho posluchačům, kteří sice nejsou jeho ovečkami, ale pomáhají kupovati ten chléb vezdejší, který ani v Americe na stromech neroste. Mluvil jsem sám o této smutné věci s některými kazateli, ale nedostal jsem vysvětlení, jak je to vlastně možno, a jeden dokonce řekl mi, co si myslí: nebýt dětí, nechal by toho zaměstnání hned. Jiný řekl mi, že závidí nám určitost cest a cílů, které my katolíci máme.

Zde sděluji zajímavou anekdotu, jež liší se od jiných tím, že je — skutečností. Kterýsi den dr. Ives byl pozván k obědu u rev. Charles C. Pise, faráře kostela sv. Karla Bor. v Brooklyn, N. Y. Donald MC Leod, přítel obou, později kněz a profesor v Mount St. Mary's Seminary v Cincinnati byl taktéž přítomen. Když v kostele vykonali si kratičkou adoraci Nejsvětějšího, řekl MC Leod: »Doktore, pamatujete, kdy jsme se zde v tomto kostele naposled viděli?« Dr. Ives vzpomínal chvíli a pak zvolal: »Oh, při milosti Boží, poslední kdy já byl zde, to bylo, když já jakožto protestantský biskup světil jsem vás na episkopálního kazatele.« A dnes, biskup, kazatel, kostel, vše, buď za to dik Bohu, jest katolické.

Není zajímavá tato prostá novinářská noticka z uzavřeného území zde u nás? V Yankton, S. D., zemřel český rolník, velmi oblíbený mezi tamějšími americkými farmáři. Chtěli mu prokázat čest po česku. Dostali na jeho pohřeb českou kapelu, objednanou až z Tábora (ne však z Čech, my tu máme Tábor taky), což je zde velikou zvláštností. Já aspoň za ta léta zde ještě pohřeb s hudbou neviděl. A za rakví šlo přes 1300 osob. Rolníci z okolí sjeli se a vyprovodili jej na hřbitov mimo jiné vehikly v 64 automobilech, vesměs svých vlastních.

Z pozůstalosti Petra F. Meyera z New Yorku vyplaceno bylo řeholním sestrám sv. Františka (III.) 1,200.00 korun.

Dle právě vydaného schematismu žije ve Sp. Státech 15,154,000 katolíků. Připočtou-li se kolonie na Filipínách, Hawajské ostrovy, Porto Rico, vlaje hvězdnatá vlajka Strýce Sama nad hlavami 23,329,000 katolíků.

Za minulý rok postavilo se 373 nových kostelů, tedy víc než jeden denně. Nejkatoličtější stát je New York s 2,790.000 katolíky.

»National Association of American Medical Colleges«, jež reprezentuje sedmdesát pět medicinských universitních fakult a ústavů ve Spoj. Státech, zvolila si za svého presidenta dr. Elias Potter Lyon-a, děkana medicinské fakulty na (nebud'te, prosím, překvapeni) jesuitské universitě v St. Louis Mo.

Nejvyšším pokladníkem Spoj. Států byl jmenován a do úřadu právě přísahou uveden bývalý guvernér státu Sev. Dakoty, John Burke, známý a rozhodný katolický pracovník. Pisatel těchto řádků byl poctěn před několika lety návštěvou tohoto muže a při té příležitosti přesvědčil se na vlastní oči, jak tento vysoký hodnostář nestydí se před nekatolíky, na jichž hlasy při volbě počítá, žehnati se znamením sv. kříže při modlitbě a zdobiti se jehlíci ozdobenou křížem.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Národohospodářská hídka.

Obchodní gremium v Hradci Králové dle jednatele zprávy za rok 1912 mělo koncem roku 1912 293 členů, příručních 176, učňů 83. Starostou jest pan K. Richter. U c. k. hejtmanství zakročeno několikrát na prospěch členstva, také ředitel-

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Dopis z Ameriky.

Hlava a representant severo-amerických Indiánů »Hollow Horn Bear (as: medvěd s dutým rohem), který zastupoval Indiány při nastolení presidenta Wilsona ve Washingtoně 4. března, jemuž slavnostně podal »dýmku míru« na důkaz přátelství svých kmenů vůči »bílému otcí«, nachladil se při slavnosti a zemřel tamtéž na zápal plic. Milá jeho tvář, jež zdobí americké pěti-dollar, neužijí

stvi pošt a telegrafů, dráha, c. k. soud atd. požádány v různých záležitostech, aby přispěním jich obchodní gremium plně úkol svůj mohlo prováděti. Příjem za uplynulý rok činil 5385.89 K, vydání 1490.20 K. Stav jmění dne 31. prosince 1912 3895.69 K.

Spolek čes. průmyslníků text. konal 20. t. m. v Hradci Králové svou valnou hromadu, již zahájil předseda spolku Josef ryt. Bartoň. Za město Hradec Králové uvítal shromážděné starosta dr. Ulrich. Po schválení zpráv činovníků pojednal továrník R. Morawetz o otázkách průmyslu a veřejné správě. Řečník zkritisoval tu vystupování vlády, její těžkopádnost v různých úřadech, atd. Nato o stavu a potřebách textilního průmyslu promluvil dr. Preiss. Hlavní díl dostala tu naše zahraniční politika rakousko-uherská. Po volbách do výboru schválena resoluce, již se žádá zřízení obchodní a živnostenské komory v Hradci Králové. — Na řadu přišla rozprava o české vyšší textilní škole průmyslové v Hradci Král., která má býti spojena se zkušebními a výzkumnými ústavem. Spolek vše- možně namáhá se, aby stát konečně školu tu zřídil, zvláště, když město Hradec Král. uvolilo se k účelu tomu dáti potřeb. pozemky a budovu a spolek zavázal se dodati větší část potřeb. prostředků učebních. Vystoupeno tu i proti bezohlednému častému postupu praxe úřadu finančních a žalováno na to, že sestátnění drah daleko nespínalo očekávání a naděje v ně kladené. Na konec poukázáno na škodlivost dosavadního postupu rakousko-uherské diplomacie proti statum balkánským.

Obyvatelstvo Rakousko-Uherska dle povolení. Výsledky posledního sčítání lidu dokazují, že Rakousko-Uhersko i na dále zůstává převahou státem rolnickým, neboť přes tři pětiny všeho obyvatelstva zabývá se rolnictvím a jinými odvětvími výživy, které všechny dlužno čítati k zemědělství. Rolnictvím, zahradnictvím, rybářstvím, lesnictvím atd. zabývalo se 30,100.000 osob, průmyslem 8,410.000, obchodem, dopravnictvím a pojišťováním 3,316.000, hornictvím 742.000, stavitelstvím 940.000 a v domácím zaměstnání bylo 1 mil. 138.000 osb. Úředníků, kněží, učitelů a pensistů bylo 3,000.000 osob a bez zvláštního zaměstnání 1,249.000 osob. Tyto číslce dokazují, že snahy průmyslových kruhů, vtlačiti Rakousko-Uhersku známku státu více průmyslového než rolnického, nedodělaly se takového úspěchu, jak ony očekávaly.

Sukna

na salonní obleky
taláry

barevná ku ohrámovým
údelům

modní látky

pro pány i dámy

doporučuje největší český odborný závod firmy

V. J. Špalek

■ v Hradci Králové. ■

Velké světlé prodejní
místnosti v přízemí
a mezzaninu.

Vzory se na požádání
ochotně zašlou.

Prodám jednopatrový moderní dům

ve výletním a lázeňském místě

v Brandýse n. Orli.

V přízemí 3 pokoje, 1 kuchyň; v prvním patře 4 pokoje, kuchyň, prádelna. Menší zahrada s altánem, sklep. Voda do domu je zavedena.

Cena 18.000 K. — Dotazy zodpoví

ALOIS BIER v Brandýse nad Orlicí.

Konkurs.

Okresní výbor v Hradci Králové vypisuje nově systemisovaná místa:

- okresního zvěrolékaře,
- manipulač. úředníka.

Okresnímu zvěrolékaři, jehož úředním sídlem bude město Třebouchovice a jenž bude povinen obstarávat též zvěropolicejní záležitosti v obci Třebouchovicích a dozor na tamních městských jatkách, dostane se základního služného ročně K 2200—, cestovného paušálu K 600—.

Manipulačnímu úředníku náležeti bude základní služné ročně K 1440—.

Oběma pak přísluší nárok na další přídatky a požitky zaopatřovací dle zákona ze dne 3. října 1907 čis. 63. z. z.

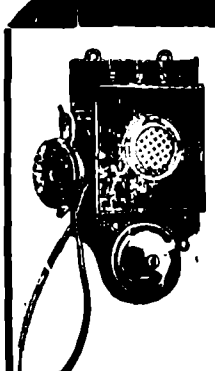
Obě místa obsadí se na jeden rok provisorně.

Uchazeči o místo zvěrolékaře prokažte absolvování vysoké školy zvěrolékařské a uchazeči o místo manipulačního úředníka absolvování střední školy, po případě obchod. akademie.

Žádosti s dalšími doklady o stáří, zdraví, zachovalosti a průkazy o dosavadní činnosti podány buďtež podepsanému okresnímu výboru včetně do 7. května 1913.

Okresní výbor v Hradci Král.,
dne 17. dubna 1913.

Okresní starosta:
Hynek Šrdínko.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Veleústejným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Pronajmou se ihned dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

majitel každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím, větší sklepy a půdu. U větší vilky nachází se kolna a konírna a zahrada, v rozloze půl korce, křovinami vysázená, menší vilka má pouze zahrádku zelenářskou. Rční nájem větší vilky 900 K, menší 580 K. Blíží v administraci č. 1.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc,

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedine podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Veleústejnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům doporučuje si depo- ruje všichni velkové kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáče, nádobky, paténky, paciškály, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisům církvním vyhovující. Staré před- měty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbrní nebo proti do- platku, za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na u- kásku franko bez záruční kúpě. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: **Metálové
prsteny, tabatěrky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínské vády na skládě.**

Staré slatě, stříbro a dráhokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posl a ciseleur

Praha-I.-979., ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n.

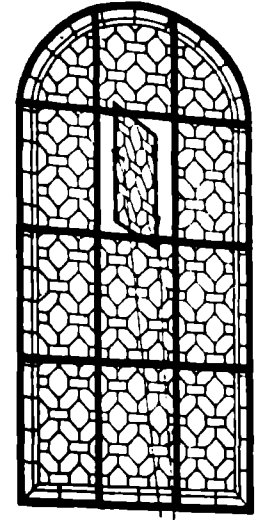
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebouchovicích a Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Vklady 23,107.660-26 K. — Akciový ka-
pítál 8,000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont směnky. — Pověřovací listy.
Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

== s přidruženou expoziturou v Jaroměři. ==

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysocany. Vklady na knížky 4½-5½%
a běžné účty zůročí
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi,

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velečest. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
 všech druhů a soustav,

pendlové hodiny
 nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
 a jiné zlaté a stříbrné skvosty
 v nejmodernějším provedení
 nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.
 Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
 Založeno r. 1848.

Největší český spis kuchařský

je právě vydané jubilejní vydání

RETTIGOVÉ KUCHAŘKY

3267 vesměs vyzkou- Sta ilustrací.
 šených receptů,

Barevné tabule. Skvostná výprava. Zcela pře-
 pracovaná a 2000 nových receptů doplněná.
 Mimo obvyklé recepty ještě: Cukrovinky. Za-
 vařování ovoce. Skládání ubrousků. Kuchyn pro
 nemocné. Jídelní lístky pro celý rok. Hostiny.
 Co se nesluší při stole.

Cena 8 K 50 h, s barvotiskem 9 K, váz 10 K
 a 10 K 50 h.

Menší vyd. Kuchařky
B. Jermářové

s 1955 recepty. Cena K 4 80, s barvotiskem K 5 20.

Na skladě u všech knihkupců a nakladatelé
I. L. KOBRA v Praze,
 Vodičkova ulice, Klavírní palác.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové
 nabízí své ochotné služby ku prove-
 dení všech zakázek z oboru knihtisku.
 Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Továrna na cottagová americká HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:
 Praha, Vídeň, Budapešť.
Pedálová harmonia
 obou soustav v každé ve-
 likosti, pro kostel, školu
 i ku ovičení.
 Cenou zdarma a
 franko.
 Na splátky od 10 K.
 P. T. duchovenstva
 zvláštní výhody.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
 (protokolovaná firma)
 v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
 (bratr P. J. Neškudla, řádce ve Výprašticích)
 doporučuje P. T. velečestoj. duchovenstva
 svůj cenný a často významný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
 spolkových praporů a kovového náčiní
 Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukáží
 se na požádání franko zašlou.

Jan Horák,

soukenník
 v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
 dle roční sezony kolekce
 nejnovějších druhů pravých
 vlněných látek
 své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
 zemských.
 Četná uznání zvláště z kruhů vele-
 čest. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
 sluze mého ryze křesťanského závodu za
 dobu více než třicetiletého působení.
 Učiňte, prosím, malou objednávku na
 zkoušku.
Volejenné látky na taláry.
 Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.
 :: v Hradci Králové ::
 úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5 1/2%
 dle výpovědi.

Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I,

č. 145 st., Malá Kariava
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 láho náměstí, dříve přes
 60 roků na Malém ná-
 městí pod leubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se železnými
 rámy, stěží, usazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez
 vlivu na vlastní ku definitivní objednávce.

Nešetelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1868.

Založeno roku 1860.
 Odměněn stát. cenou.

Velkozávod sochařsko-kamenický
 — firmy —

ZDENKO JEŽEK

v Hradci Králové,
 Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.

Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných
 materiálů za příčinou přeplněných skladišť
 prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných
 platebních podmínek.

Desky mramorové. Nejlepší nákupní pra-
 men pro pány truhláře,
 sklady nábytku, řez-
 níky, usenáře, košelníky, elektrotechniky atd.

Elektrostroj. zařízení. Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

Doporučujeme
 našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, oltáře, mon-
 stran., křesťanské st.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotionál.
 sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotionál.

OBNOVA

Číslo 18.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 2. května 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Nutné zakřiknutí.

Způsobem přímo úžasné zvláštním hleděl »hájit katolictvo« dne 21. dubna na veliké schůzi ve Vídni hrabě Rességnier. Právě, že Rakousko musí býti státem katolickým i na venek, totiž v Albánii. Prý proti Srbům, kteří »pronásledují« albánské katolíky, musí dvojhavý orl letět dolů a zahánět supy. A protož: »Vzhůru, křížem korunovaný dvojhavý orle, leť tam, to od tebe žádáme ve vážné chvíli, nás 35 milionů rakouských katolíků.«

Tak a podobně volal hrabě Rességnier, o jehož zásluhách v příčině ochrany katolíků domácích nic nevíme, do zbraně proti Srbům a proti Černohorcům, kteří poskytli obětavě velikou podporu katolickým Albáncům v době, kdy Rakousko proti Turkům se bálo tyto Albánce podporovati.

Nuže, všimněme si jádra a možných důsledků takového válečného povyku.

1. Hrabě Rességnier odvážil se mluvit ve jménu 35 milionů rakouských katolíků, ačkoli k tomu nedostal plnomocenství ani od velikých organizací českých, ani polských, ani slovinských a charvátských. Také jest otázka, jak asi veliký počet Němců a Italů rakouských s ním souhlasil. Proto katolictvo slovanské musí se vši rozhodností odmítnouti samozvaného zástupce a mluvčího »35 milionů« jako nejapného škůdce katolické věci. Katolíci Slované v Rakousku spolu se svým mocnářem svorně a vytrvale přičiňovali se již na počátku krise, aby válka Rakouska s balkánskými Jihoslovany nevzplanula.

2. Že takový pokřik děje se výhradně ze zájmů politických, jest víc než dostatečně zřejmo. A dráždí to vždycky k řízné odpovědi, když několik vídeňských Němců začne mluvit ve jménu rakouského obyvatelstva vůbec — i ve jménu utiskovaných Čechů vídeňských. Válečná strana rakouská prohlašovala a prohlašuje vytrvale, že ještě Rakousko Jihoslovany ukáže, jak jsou Němci silní, jak není dovoleno s nimi si zahrávat. Takové tvrzení jest netoliko despotické, ale dráždí svou zcela překroucenou logikou většinu říšského obyvatelstva. Či by do války balkánské šli jen rakouští Němci? Jest německý nacional tak hluchý a slepý, že nepozoruje, jak rakouská armáda skládá se velikou většinou z živlů slovanských a zkrátka neněmeckých? Jest Rakousko jen k tomu, aby vyplňovalo ihned všechna přání Němců na úkor domácího neněmeckého obyvatelstva?

3. Kdo chce chrániti katolíky, má tak činiti v přední řadě ve vlasti. A neviděl ještě hrabě Rességnier veliké regimenty rudého dělnictva v Rakousku, které provádějí hrozný útlak dělnictva katolického? Dívá se na všechna radikální hnutí, jen ze svého bytu, že nepozoruje, jak fádí rakovina Volné Myšlenky? Rességnier měl se dát aspoň poučiti o tom, jak veliký jest počet volnomyšlenkářů mezi učitelstvem a státním úřednictvem. Měl si všimnouti také toho, jak docela státní úředníci bez protestu urozených katolíků rakouských kandidovali do říšské rady na program soc. demokracie, která se sama nazývá revoluční. Měl si všimnouti, jak instituce založené od katolíků (university, střední školy, lidumilné ústavy atd.) stávají se doménou židů a volných myslitelů. Nuže — zde by bylo potřebí nasaditi páky katolické energie, aby se katolíci (a zvláště český) nestával zvolna psancem ve vlastní domácnosti.

4. Tolik snad přece jenom Rességnier ví, že se zapovídá ve Vídni učiti katolické děti české na veřejných školách katolického náboženství v jazyku mateřském. Takového rafinovaného útisku středověk neznal. A útlak ten se jeví v barvách nej-

černějších, uvážíme-li, že ve Vídni žije Čechů více, než v hlavním městě království Českého.

5. Katolický tisk slovanský v Rakousku mohl takové horlivé výboje již dávno poučiti, že katolické Slovanstvo v Rakousku rozhodně si nepřejí šlápnouti křesťanům jihoslovanským na krk. Ale ve schůzi se tleskalo nepravdivé řeči o 35 milionech bojovného obyvatelstva rakouského.

6. Takový Rességnier, který mezi lid nejde, s lidem se neradí, náladu širých davů katolických nezná a přece ve jménu katolictva mluví, ani nedovede ve své naivnosti pochopiti faktický dosah a důsledky takové válečné řeči. Neví, že pokrokařští fanaticové dovedou rafinovaným manévrem sváděti krvelačnost na katolíky rakouské vůbec a že na základě překrucování umění zmrskati za řeč nepopulárního hraběte všechno katolictvo šmahem. Za trest by se mělo uložiti takovému hraběti, aby šel osobně do všech schůzí, kde se začne řádit pro taková slova proti katolictvu. Až by na takových místech měl hájiti své stanovisko, hrůzou by zbledl.

7. Katolíkově nejméně přísluší rozněcovati vojenskou vášeň proti lidem, kteří proti Turku hájili čest kříže. Zná-li pan hrabě aspoň abecedu dějin církevních, mohl by se přesvědčiti, kolikrát katolictvo na výslovné přání papežské Stolicе pomáhalo křesťanům jihoslovanským proti mongolským četám mohamedánských barbarů.

8. Kdo takovým způsobem na základě falešných zpráv o »ukrutnostech srbských« štvě do války ruší také státní pokoj, stěžuje diplomatům těžký úkol, uvádí zbytečně katolíky v nenávist u pravoslavných Srbů. Takovým způsobem poškozuje katolickou věc vůbec.

9. Když Jihoslovany byli způsobem přímo bestialním za vlády mladoturecké mučeni po stech, ba někdy po tisících, hrabě Rességnier se svými stoupenci zachovávali klid, jako by turecký barbar byl katolíkově bližší než křesťanský Srb anebo Bulhar.

Proto katolictvo české odmítá se vši rozhodností, aby v jeho jménu mluvil pán, který se vůbec Čechů na mínění o Srbech a Albáncích vůbec nepatí.

10. Katolickým Čechům ve Vídni se nedává ani nejpřirozenější svoboda národní, Albáncům řeckým a srbským se vnucuje proti jejich vůli.

Obrana.

Obrana učitelského ústavu Školských bratří v Bubenči. Ústavu se dostalo práva veřejnosti. Nepřátelské noviny vrhly se na ústav ze všech stran. Učitelské noviny vydaly výzvu toho znění: »Prosíme redakce pokrokových listů, aby vyzvaly obecní zastupitelstva, místní školní rady, autonomní členy v okresních školních radách, aby nedávali místa těm kandidátům, kteří přicházejí s vysvědčením z klerikálních učitelských ústavů. Z těch přijde na naše školství pohroma. C. k. školní inspektoři a hejtmani měli by dosazovati absolventy státních ústavů...«

Učitelské noviny spustily palbu do katol. učitelského ústavu v Bubenči. Letos budou se v ústavu konati první maturitní zkoušky a abiturienti se budou ucházeti o místa. Páni pokrokaři chtějí je už napřed odsoudit a zabránit, aby nedostali místa. Tím dokázali, jak přejí svobodě a co si mohou dovoliti volnomyšlenkářští učitelé, v »klerikálním« Rakousku. Tito pokrokaři však dávají pokoj konfesním školám evangelickým a židovským.

Páni chtějí t. zv. »obsazovací učitelskou komisi«, která by stanovila, kdo má býti do školy

na učitelské místo připuštěn a kdo nikoli. Horlivost tato jest ovšem naivní. Převrátit rázem celou řadu paragrafů není tak snadné. Tajné toto přání, obsažené mezi řádky učitelských novin, sotva se stane skutkem.

Ale jedna věc je jista, pp. pokrokaři chtějí ze školství vyloučit katolické učitele. Výzva vztahuje se dnes jen k abiturientům katol. ústavu čí- telského v Bubenči. Ale v důsledcích této theorie musel by každý věřící katolický učitel, církvi oddaný, služby školní býti zbaven. V zájmu školy a vlasti i celého národa však musí býti na prvním místě pravá nábožensko-mravní výchova dětí. Komu na ní záleží, ať se zasadí o to, aby k dětem katolických rodičů přišli katolíci učitelé.

O vývojové theorii promluvil vážné slovo Jesuita Wasmann, přírodopysce na slovo vzatý, jehož práce, přinášející mnoho důležitých objevů, zjednaly mu slávu světovou. Na berlínském kongressu výchovných věd pravil ve své přednášce: »Posud nelze říci, že bychom znali příčiny descende- nce Posud jenom sem tam něco tušíme, ale pozitivně nevíme. Také o descendenční theorii ve vý- vinu člověka nevíme nic jistého. Tak zvaný bioge- netický zákon jest fantasií. Důkazy zoologické z pozůstatků některých orgánů, z příbuzenství krve a z podobnosti lebek nedokazují ničeho. Proto dobře dí professor Dr. Schwalbe, že subjektivní náhledy zkoumatelů prohlašují se za dokázané p- znatky vědecké, a to je chyba. Jisto jest jen to- lik, že z poznatků, které máme o descendenční theorii, nedá se ani jeden rozpor mezi vědou a ví- rou, která má osobního Boha za stvořitele vše- homíra, konstruovati, nad to dokázati.«

Wasmann jest nejpovolnější znanec vý- vojové theorie, což dokázal na veřejné disputaci, kdy vědeckými důkazy odrazil skvěle domněnky svých protivníků. Ale — osmnáctiletí mladíci bu- dou dále poučovati svět, jak věda potírá víru, jak porazila »předsudky.«

Totož jest uvědomělost. Protože každý — i šestnáctiletý soudruh — co nejdůkladněji prostu- doval katolický katechismus, křesťanskou filosofii a liturgiku, přišli soc. demokraté k poznání, že po katolictvu věřiti nemohou a pořádají veliké vý- pravy proti katolickému názoru světovému. Na př. »Svoboda«, která před 5 lety hlásala, že soc. de- mokracie má za úkol zhasnouti světla na nebi, napsala nyní dne 11. dubna, že jeptišky nutí žáčky, aby se účastnily každé neděle o 3. hod. odpo- l. odpolední mše. Takové moudrosti byly o- tištěny v rudém tisku ovšem častěji. A proto — soudruzi jsou nejpovolnějšími kritiky úkonů ka- tolické církve.

Pokrokaři a svobodné volby. Jest potřebí stá- le míti na zřeteli, jak sokolsky svobodomyšlně se chová se svými přáteli pověstný pomluvač Orlii Chrastina vůči svéprávnému občanstvu. Pokroko- vá klika ve Valaš. Meziříčí držela se zuby nehty své moci na radnici, i když viděla zřetelně, že de- vadesát procent voličstva si takových »zástupců« nepřejí. Ale konečně musilo k novým volbám do- jíti. A jak se na ně pokrokaři připravovali? »Na- šinec« dne 29. dubna sděluje: »Půl roku pomalu žijeme už v přípravách k volbám. Pokrokařská kli- ka sestavila po nekonečných průtazích první li- stiny tak důkladně, že si slibovala od nich vítěz- ství. Opósice spojených občanských stran svými reklamami spřetrhala však celé to pletivo ma- chlů a zlomyslných nesprávností a dala volebním listinám jakž takž spravedlivou podobu. Ničeho však více neboli se falešné pokrokařství než spra- vedlnosti. Učinili tudíž nový pokus. Na žádost po- krokových radničních machru zrušilo c. k. okr. hejtmanství první volební listiny a nařídilo staro-

FOTOGRAFIE

Školní tableaux. První závod v místě.

Adalbertinum
Hradec Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

umělecké v cenách mírných.
Speciální snímky dětí.

Svatební skupiny

Rodinné, spolkové
a sjezdové skupiny.

J. F. LANGHANS

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné súročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**která provádí i veškery ostatní bankovní transakce
ss za podmínek co nejvýhodnějších. ss**

stovi sestavení nových. A Buh ví, jak dlouho by ještě byly musily volební seznamy čekat na své zrození, kdyby nebyla občanská oposice použila krajního prostředku. Její členové se vzdali mandátu v obecním výboře, třetí sbor byl i se všemi náhradníky kusým, sezení obecní sehnáno jen s největší námahou. Aby nebylo představenstvo rozpuštěno, musila pokroková klika konečně vyložit volební listiny po druhé. Tentokráte vlk chtěl se zakrýt do roucha beránka. Pokrokáři doplnili si volební komisi svým straníkem, mohli tudíž bez kontroly provádět reklamační řízení. Ale občanská strana oposiční nedala se uspat pokrokářským trikem. Podala proti novým listinám jen 789 reklamací. Že tato opatrnost nebyla zbytečná, ukázalo se hned po uplynutí reklamační lhůty. **Tiště lidé pokrokoví**, kteří tolik námahy věnovali sestavení nových volebních listin, **podali proti vlastnímu svému dílu 260 reklamací.** Vlk odhodil beránčí roucho a ukázal zuby. Bohudíky oposice se na útok připravila. **A nyní se stalo, co pokrok náš proslaví zajiště po celém světě.** Poněvadž oposice podala těsně před koncem reklamační lhůty svých 789 reklamací, nemohli je na obci do úřední hodiny všechny protokolovat jednotlivě. **Vzpíral se pan starosta napřed jich vůbec přijat.** Ale na zakročení politického úřadu byl konečně donucen vydat potvrzení souhrnné, protokolárně ověřené u přítomnosti samého komisaře p. Viceny. Jednotlivě potvrzeno bylo z odevzdaných reklamací 76, ostatních 713 bylo přesně před svědky odpočítáno a sumárně potvrzeno jich přijetí. Pro detailní potvrzenky těchto reklamací měli si přijít zástupci oposice na druhý den. Jaké však jim přichystali na obci překvapení?! Třetího dne oznámil obecní sekretář, p. Günther, že **osm reklamací schází**, že o nich tudíž oposičním stranám potvrzení dáti nemůže. A jsou to reklamace velmi důležité. Nepomohlo ani úřední spočítání, ani svědkové s obou stran — 8 reklamací se podivným způsobem ztratilo. Oposiční strana hledá ovšem patřičné vysvětlení tohoto tajemství obecní radnice. Podala ihned c. k. státnímu zastupitelství v Novém Jičíně žádost o zavedení vyšetřování proti neznámému pachateli ohledně zmizení úředních listin volebních. Od takových pokrokářů pak čekejte dobytí občanské svobody!

Také hospodářské osvobození neprovedou tací frázisté, kteří neumějí moudře spravovati ani jmění vlastní. Totéž číslo »Našince« totiž přináší tuto významnou telegrafickou zprávu: »Starosta Fr. Chrastina následkem prohlášení konkursu na své jmění resignoval v sobotu dne 26. t. m. na svůj starostenský úřad a městská rada jeho resignaci přijala. Pokrokáři jsou nad tím celí bez sebe, neb padl jejich nejčilejší člen. Aby maskovali pád Chrastinův, prohlašují, že utvořili akciovou společnost, která knihtiskárnu fy Bratři Chrastinové převezme a tím před konkursem zachrání. Dle normálních poměrů není to možno ze tří důvodů: 1. není možno konkurs odvolati, když podána byla již žádost o jeho prohlášení, 2. není možno v brzkém čase společnost utvořiti, neboť schválení stanov atd. bude trvati nejméně půl roku a konkurs bude již dávno proveden, 3. tolik peněz nikde se dnes nesežene, aby mohl býti konkurs zastaven, neboť je nutno v prvním okamžiku aspoň hotových 50.000 K, mimo to je passiv mnohem více než aktiv — nejméně o 60.000 K a tu těžko akcionáři by se rozhodli, tolik peněz vyhodit. Spíše koupí tiskárnu v konkursu.«

Tak tedy dopadl muž, který na valné hromadě české obce sokolské o Orlech pronášel křiklavé lži.

Kdo nejvíce žene Rakousko do války? Jsou to lidé, kteří na vojnu nemusí a dychtí po velikém oslabení vítězů balkánských. A jest to zvláštní, že český pokrokářský tisk poukazuje výhradně na válečnou chuť německého »křesť. sociálního«

»Reichspostu«, jako by židovsko-volnomyšlenkářská »Neue Freie Presse«, židovský »Reichenberger Zeitung«, židovský »Prager Tagblatt« a jiné semitské listy neštvaly proti Jihoslovanům ještě bezohledněji. Na př. »Neue Freie Presse«, která tak bezcitně škodila vídeňským Čechům, napsala po pádu Skadru tato slova, z nichž číší netajený vztek, krvelačnost a hnusné farizejství: »Král Nikola bude tedy řecké velikonoce slaviti ve Skadru. Bude zdvihat ruce k nebesům na místě, které jest poskvrněno nesvědčivým (?) vražděním, bude Spojovati jméno Spasitele s nejhroznějším politickým zločinem, bude velebiti veliké tajemství vykoupení zároveň s násilnictvím, jehož se na Skadru dopustil. Snad vzpomene si Rakousko-Uhersko, že má těsně na hranici Černé Hory dobře vycvičenou armádu, která může chyby diplomacie mečem napravit a rány železem vyhojiti. Nesmí býti připuštěn skandál, aby král Nikola Skadar podržel.«

Když Turci prolévají slovanskou krev s tygří bezcitností v době míru, pokud ještě nebyla vyhlášena válka, tu židovská »Neue Fr. Presse« nespínala ruce nad mongolskými bestialitami. Byly od Turků hrozným způsobem mučeny ženy i děti — ale orgán židovských bursiánů jako by byl neslyšel. Naopak tento list chválil vysoce Mladoturky. A s tímto bezcitným listem zpívali velikou chválu na turecké katany i některé listy slovenské (ovšem pokrokářské) za dobré zaplacení.

Sám židovský »Rozvoj« napsal o »Neue Fr. Presse«, že se nepamátuje, kdy tento židovský denník stál na straně věci spravedlivé. Nejmenovaný generál rakouské armády píše o »Neue Fr. Presse« v »Zeitu«: »**Pravou rakovinou** jest list tento a musí na ni se poukázati. List nestydí se ve chvíli, kdy slabošská a bezšřavnatá politika na Balkáně vůbec nemá již pranic ku ztracení, ještě nadšeně psáti o úspěších rakouské politiky na Balkáně. Kdyžkoliv hr. Berchtold rozbíhal se k důraznější politice, pokaždé mu »Neue Fr. Presse« zbabělým úvodníkem vpadla do ramene a jej před cizinou kompromitovala. Byla to »Neue Fr. Presse«, jež mu radila, aby na Balkáně zachráněn byl status quo. — Nyní psala opět: Skadar musí býti albánským, a zatím hr. Berchtold vlivem rakovitého listu nechal se ruskou politikou blamovati. Lodní demonstrace byla paškvilem, jež »N. Fr. Pr.« prohlašovala za hrdinství. V neděli již každý rozumný člověk věděl o nezbytném pádu Skadaru, jen zbabělá »N. Fr. Presse« ještě v něj nevěřila a Rakousko proti Černé Hoře švala. Třeba si toto zapamatovati. Listy v Německu dnes šmahem rakouskou politiku na Balkáně odsuzují.«

Pro koho se píše historie? P. Vavřinec Wintera dokázal na základě původních, nejdůležitějších pramenů, že zavření evangelického kostela v Broumově již proto nemohlo býti příčinou povstání českých stavů, že **ke skutečnému zavření vůbec nedošlo.** Tento úřední akt byl naprosto zmařen odporem evangeliků. Ale — po důkazech Winterových najednou se objevily v časopisech velice pochvalné články o fantastickém »historickém románě« Svátkově, v němž znova se píše o uzavření kostela broumovského jako skutečné události. **Ani jediný historik se neodvážil** vývody Winterovy potírat, ale přes to nesmyslná legenda putovala po vlastech našich dále na důkaz, že »pokrok« nemyslí, ale ulpívá s mohamedánskou setrvačností na romantickém výmyslu. Z toho jest patrné, jací velcí myslitelé budou oslavovati r. 1915 Husa. Ti mohou o době husitské pověděti zfanatisovanému a nemyslivému davu cokoli.

Proč aspoň některý vážnější časopis nekatolický nepoukázal, jak takovým románem se děje útok proti českému rozumu?

A nejnovější doklad dějepisného pokroku v Čechách! Když v minulých dnech byly vykopávky odkryty zříceniny onoho památného kostela

v Hrobech, napsal »Hlas Národa«: »Za sporu mezi českými stavy byl evangelický kostel v Hrobech na popud katolické vrchnosti zbořen a současně uzavřen i evangelický kostel v Broumově, což bylo jednou z příčin, které vedly k válce třicetileté«. A nikde jsme nečetli v neklerikálním listě odrazení této nepravdy. A jedná se přece o tolik vážné historické okolnosti, tak že každý, komu záleží na vysvětlení nejdůležitějších příčin dějinných převratů v našem národě, měl by se postarati o vymýcení takového předsudku.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Politický přehled.

Národní sociálové zase mají slovo. V Praze došlo zase k několika demonstracím a srážkám s policií. Nár. sociálové demonstrují tu proti zákazu oslavovat pád Skadaru. Policie ovšem zakročuje přísně, takže zase mnoho svedených mladíků ocitne se za mřížemi. Demonstracemi těmito nár. sociálové vpádají vzad české delegaci, stěžující ji tak všecku práci. A nepřátelé českého národa nemohou se už ani dočkat, aby Praha zase byla zkrocena, aby se ukázalo, že jen Němci jsou hodni.

Učitelé z Čech ve Vídni. Deputace českého i německého učitelstva dne 24. dubna dostavila se k ministerskému předsedovi hr. Stürgkhovi, žádajíc vládu, aby svým vlivem zprostředkovala aspoň částečně přijatelný smír, aby učitelstvo král. Českého bylo vysvobozeno ze zoufalé své tísně. Rozpuštění českého sněmu mělo by pro celý stav učitelský nezměrné následky. Hr. Stürgkh ovšem poukázal prosebníky na český sněm, utěšuje je, že vláda vyjednává se stranami, že otázka upravení učitelských platů bude podnětem k uskutečnění dělnosti českého sněmu. Učitelům že by se dalo zatím něco, než by se definitivní úprava učitelských platů provedla zároveň s vyrovnáním. Osud učitelstva jest dále v rukou národních stran na zemském sněmu.

Německá agrární strana o česko-německém vyrovnání. Ve schůzi výkonného výboru německé agrární strany v Praze bylo konstatováno, že správné bylo její stanovisko, že nelze žádnou otázku vytrhovat z rámce sporných otázek. Stroskotání pokusu o oddělené projednání úpravy učitelských platů se změnou zem. zřízení to potvrdilo. Proto strana setrvává na stanovisku: Buď úplné vyrovnání nebo nic.

Zmar volební opravy v Haliči. Polští konservativci i polští biskupové setrvali na svém odporu proti volební opravě. Následkem toho bude prý haličský sněm rozpuštěn. V poslední chvíli povolal k sobě hr. Stürgkh papežského nuncia, aby působil na polské biskupy. — Pokus židovského tisku zatáhnout vídeňskou nunciaturu do sporu o volební reformu se nezdařil, ve státním sekretariátu se prohlašuje, že nuncius v této věci nijak nezakročil. — Zajímavé jest, že liberální tisk vídeňský zasahování nuncia do vnitřní politiky schvaluje.

Říšská rada. Najednou mají čeští socialisté starost, co bude s říšskou radou a proto vyslali deputaci k hraběti Stürgkhovi. Ten jim sdělil, že svolání říšské rady závisí na výsledku jednání v Haliči. Dle všeho bude svolána říšská rada až po

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

svátcích svatodušních, ovšem vyjasní-li se do té doby zahraniční situace. Vláda z denního pořádku parlamentního zasedání odstranila prý i finanční plán, aby se — zavděčila Němcům v Čechách. Parlament má pouze prodloužit prozatímní rozpočet, prozatímní jednacím řád a provést volby do delegací.

Ríšský sněm německý vyřídil rozpočet. Soc. demokraté útočili proti vládě; ministr války prohlásil pak, že útoky soc. dem. jsou prý jen důkazem, že vojsko a ministr jsou na svém místě a výši.

Nepokoje v Portugalsku. Republikánská vláda dává zase rozhlašovat, že republika byla opět ohrožena spiklenci monarchistickými. A proto nedivno, že opora této vlády republikánské, karbonáři, objevili se zase v noci ze soboty na neděli na ulicích lisabonských, vnikali do domů vládě nepohodlných osob, loupili tam a vraždili a zatkli všechny, kdož byli označeni za spiklence. Spiknutí nastrojeno vlastně vládou, neboť v sále republikánského sdružení byli demonstranti — kteří i křičeli, že vojsko ohrožuje republiku — podělení zbraněmi a ručními pumami.

Essad pašá albánským knížetem. Zatím co židovský tisk štvál Rakousko, aby už vyrazilo na Černou Horu, co mezinárodní loďstvo nečinně postaveno proti pobřeží černohorskému, rozvinula se otázka Skadaru v jiném směru. Černohorci dohodli se totiž s Essadem pašou, který se svým hrdinným vojskem — 35.000 mužů — vyšel se zbraní v rukou ze Skadaru, spojil se se zbytky vojska Džavida paši a ve Lješi dal se prohlásit králem Albánie pod svrchovaností tureckou. Tak skřížen plán mocností s Albánií. Král Nikola s Essadem pašou domluvili se hned také o hranice, řečka Drin dělí Albánii od Černé Hory a tím Skadar ponechán Černé Hoře, s něhož prý se Černohorci nedají sehnati nikým. — Albánie vstoupí i do Balkánského svazu. Vedle Skadaru připadne prý i Medua Černé Hoře. Tak umluveno prý mezi Srbskem, Černou Horou a Essadem pašou.

Rakouské ultimatum. Mocnosti v otázce Skadaru souhlasí prý plně s přáním Rakouska, že Skadar musí být vydán Albánii. Hlavní slovo měla by tu vysloviti londýnská konference veleyslanců, která však nemůže dospěti k platnému rozhodnutí. Blokáda pobřeží černohorského selhala úplně, proto hr. Berchtold přeje si rázného zakročení proti králi Nikolovi. Na poslední zakročení velmocí pokrčili v Cetyni rameny, že na odpověď nemají času, leda až po svátcích. K ráznému zakročení pobádají Rakousko zvlášť z Německa,

kdež se tvrdí, že Rakousko-Uhersko nemůže nadále trpěti, aby rozhodnutí bylo oddalováno. Rakousko-Uhersko nepodnikne prý žádný rozhodující krok, aniž by nevyrozumělo svého spolkového spojence a Německo poskytne mu vždycky služby věrného sekundanta... A Černá Hora na neustálá zakročení odpovídá opevněním Lovčenu, kamž se dopravují těžká děla a zásoby střeliva. Z Cetyně se vyhrožuje, že Černá Hora ihned zahájí palbu na Kotor, jakmile první rakouský voják vstoupí na černohorskou půdu. — Rusko jde sice společně s velmocemi v otázce skadarské, doufajíc stále, že král Nikola konečně ustoupí, bude-li mu dána za Skadar zvlášť hojná náhrada. Ovšem veřejné mínění v Rusku, ve Francii i Londýně jest na straně Černohorců. — I úterní konference veleyslanců v Londýně skončila bezvýsledně a odročila se na čtvrtek. Trojdohoda postavila se proti Rakousku a dokazovala, že král Mikuláš nemůže ze Skadaru odtáhnouti, nemá-li tam nastat anarchie. Rakousko vyhradilo prý si volnou ruku a samostatný postup. Tento týden nastane rozhodnutí. — Proti požadavku velmocí — vyklidit Skadar — podala Černá Hora ohrazení, prohlašujíc jej za nespravedlivý a ukrutný.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovostavení a opravy oltářů, soch atd.

odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestné uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva byly: 1. května v Adamově u Čáslavě, řečnil p. Katnar; v Hořicích, řečnil p. Petr; budou: 4. května ve Vrbatově Kostelci a ve Zďarci u Skutče, mluví p. Katnar; v Parníku u České Třebové, mluví p. Petr, v Jaroměři, mluví p. F. Rybka z Týniště; 12. května ve Vejvanovicích, mluví p. Rybka z Týniště. — Zakládejte nové skupiny Všeodbor. sdružení. Řečníky ochotně vyšle a bližší informace sdělí Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum. Členem jeho může se stát každý dělník neb dělnice všech odborů práce. Zakládá svoje skupiny dle odborů práce: zemědělské, dělnictva, textilní, domácích tkalců, kovodělníků, dřevodělníků, oděvníků, železničních zřizenců, tabákového dělnictva, služebních, mládeže dělnické. Mimo to všechny ostatní odbory ve společných odbočkách. Pořádejte schůze dělnické. Pište si o informace a řečníky!

Třebechovice. Minulou neděli konal náš »Orel« již čtvrtou jarní vycházku, tentokrát do Bolehošťské Lhoty. Vycházka byla velice zdařilá a každý jistě byl spokojen. Po přátelském pobavení v místnostech hostince p. Kánské dámský i mužský odbor předvedl na přilehlé lučině ukázky prostných cvičení, jež pochvalou odměněny. V této obci — dik několika horlivým bratrům — právě založen odbor »Orla«. Několik lhoteckých bratrů již s námi společně cvičilo. — Všechny třebechovických účastníků bylo 72. Ať žije nejmladší »Orel« Bolehošťsko-Lhotecký! Na brzkou shledanou! — a

Jaroměř. Náš katolický spolek uspořádal v neděli dne 27. dubna schůzi, na které promluvil z lask. ochoty dp. Frt. Stejskal. katecheta z Josefova, na thema: »Rakousko v soukromí a na venek«. V řeči, jež trvala přes půl druhé hodiny, dokazoval řečník, jak jest jiné smýšlení a přání lidu a rovněž zcela jiné jednání vůdců kruhů v našem státě. Podával příklady, jak na vysokých školách se přednáší to, co si národ ve svém jádru nepřeje a jak na vyšších školách jest připravována naše mládež na základě zcela nevědec. theorii o víru katol. Mnoho bych musil psáti o této krásné schůzi, která nás znamenitě povzbudila a poučila. Vzali jsme si z ní naučení, že katolický lid musí přikročiti k sebeobraně sám a že nesmí spoléhati pouze na ochranu byrokratických úředníků, kteří rozhodují hned tak a hned onak dle toho, jak kdo přichází k nim s velikým pokřikem. Protože radikální živly, které představují v Rakousku velkou menšinu, úporně pro sebe reklamovali privilegovaná práva, dostalo se jim tolik výhod na útraty živlu katolického. Poznali jsme, že, chceme-li míti své skutečné katolické ústavy, musíme přiložiti pilnou ruku k dílu sami. Na slova pana řečníka navázal svůj doslov p. předseda spolku, promluvil o důležitosti katolického učitelského ústavu v Bubenči, na který jest zapotřebí horlivé pomoci finanční od věrných katolíků. A řeč ta měla ihned praktický výsledek. Vybralo se 8 K, které byly svému účelu odevzdány. Důst. panu katechetovi srdečně děkujeme za věcnou a horlivou přednášku. — Zdař Bůh!

Pardubice. Sdružené katolické spolky v Pardubicích uspořádaly minulé neděle slavnostní schůzi za takové účasti všeho členstva, že veškeré spolkové místnosti na »Hostýně« byly přeplněny. Schůzi zahájil místopředseda p. inž. Jindřich Horn a ihned ujal se slova, v dlouhé, promyšlené řeči, která častěji provázena byla hluchým souhlasem, vylíčil zásluhy předsedy dp. Jos. Novotného, který organizaci katolickou, před třemi roky téměř v troskách se nalézající, pozvedl k mohutnému rozkvětu, v němž členstvu dostává se v každém ohledu rady a podpory. Dnes již katolické hnutí v Pardubicích budí obdiv. V uznání těchto všech zásluh jako malý důkaz své vděčnosti imenovaly jej tyto sdružené spolky svým prvním čestným členem a předsedou a odevzdaly mu umělecky provedený čestný diplom se slibem, že vždy chtějí pevně a neochvějně při něm setrvati. Po tomto proslovu čteny jsou doslé blahopřejné dopisy a telegramy, kteréž akklamovány jsou bouřlivým potleskem a voláním slávy. Dp. předseda Josef Novotný, zřejmě pohnut, poděkoval, pravě, že konal vždy pouze jen svou povinnost a že jest mu potěšením, když tolik nadšených a horlivých pracovníků má výbor, v jehož čele on stojí. Rekl, že ve svých snahách jest podporován tak nezištným a obětavým místopředsedou, jakým jest pan inž. Horn. Tento pak opětně ujal se slova a znovu ujistil dp. předsedu oddaností všeho členstva a za velikého provolání slávy schůze tato s křesťanským pozdravem »Zdař Bůh!« skončena.

VII. řádná valná hromada České Ligy Akademické koná se v neděli dne 4. května 1913 o 10. hodině dopolední ve spolkové místnosti v Praze II., Vršbílská 1. Program: 1. Zahájení předsedou. 2. Zpráva o minulé valné hromadě (čtení protokolu VI. řádné valné hromady). 3. Zpráva jednatele, pokladníka, místopředsedy, knihovníka, novináře a správce domu. 4. Zpráva revisorů. 5. Doplněk paragrafů 6. a 8. spolkových stanov. 6. Změna jednacího řádu agitačního odboru. 7. Volba nových funkcionářů správního výboru, jich náhradníků, revisorů a 10 přisídících čestné rady. 8. Volba výboru nově ustaveného odboru agitačního, v případě přijetí změny jeho jednacího řádu. 9. Návrh výboru na jmenování čestných protektorů a členů. 10. Volné návrhy (které dle čl. 87. jednacího řádu musí býti 48 hodin předem do dopisní knihy vepsány a písemně oznámeny předsedovi. Návrhy takto nepodané směji se valnou hromadou jen tenkrát projednávat dle čl. 22 jedn. ř., když valná hromada prostou většinou jim přizná pilnost.) Před valnou hromadou budou slouženy vsdp. Msgrm Dr. Kordačem v 9 hodin obvyklé akademické služby Boží u sv. Klimenta na Starém Městě.

Literárně-sociální sjezd družstva »Vlast« konati se bude v pondělí Svatodušní dne 12. května 1913 v král. městě Táboře v sále »Na střelnici«. Pořad: V pondělí svatodušní 12. května 1913 o půl 10. hod. dopol.: Tichá mše sv. v děkanském chrámu Páně, kterou sloužiti bude vldp. Josef Thir, děkan v Táboře. — V 10 hodin dopoledne: I. slavnostní schůze. Za čestného předsednictví p. Václava Kohouta, ředitele panství v. v. v Táboře, předsedy Nár. katol. Jednoty »Kamarýt« v Táboře. 1. Zahájení sjezdu. 2. Projev zástupce J. bisk. Milosti vsdp. arcikněze Tábořského Julia Slivky, bisk. vikáře a děkana v Jistebnici, a místního vldp. děkana Jos. Thira. 3. Redaktor T. J. Jiroušek: »Družstvo »Vlast« a jeho práce národní«. 4. Učitel Vlastimil Jelinek: Křesťanské základy ve školství. O půl 3. hod. odpol. II. slavnostní schůze. Za čestného předsednictví p. Jana Sibrta, velkostatkáře v Malé Chýčce. 1. Spisovatel Jan Voborský: »Díla křesťanské charity«. 2. Farář Vlastimil Hálek: »Křesťanské směry a národ český«. O půl 6. hod. večer: III. slavnostní schůze. Za čestného předsednictví p. Jos. Kučery, starosty starobylého sboru literátského v Pacově. 1. Farář Karel Toman: »Dělnictvo a náboženství«. 2. Professor Em. Žák: »Žena a křesťanství«. 3. Doslov předsedy družstva »Vlast«, redaktora T. J. Jirouška. — Členové katol. spolků a organizací nechtě se u vchodu vykáží legitimací svého spolku. Ostatní hosté nechtě jsou uvedeni známými katolíky. Žádáme své stoupence na Tábořsku a českém jihu, aby se našeho sjezdu v hojném počtu účastnili, širším kruhům obecnstva jej oznámili a k účastenství vybídli. Přihlášky ku sjezdu »Vlasti«, pozdravné přípisy a telegramy budtež zaslány do 11. května 1913 na předsedu sjezdového komitétu s adresou: Vlastimil Hálek, farář v Liboci u Prahy, jenž veškeré dotazy zodpoví a po 11. květnu na adresu: Sjezd »Vlasti« v Táboře, sál »Na střelnici«.

Zprávy místní a z kraje.

Eucharistická slavnost v Hradci Králové. Současné s hlavním dnem eucharistického kongresu na ostrově Maltě konala se dne 27. dubna z nařízení nejdůst. bisk. ordinariátu v celé diecési pobožnost k uctění Nejsvětější Svátosti. V Hradci Králové měla tato slavnost stkvělý průběh. Konal ji J. E. nejd. biskup za přísluhy celé katedrální kapitoly u přítomnosti značného počtu věřících. Slavnostním kazatelem byl vdp. superior Stryhal T. J., jenž vzletnou řečí vyložil význam slavnosti a povzbuzoval k častému sv. přijímání. Po té modlil se nejd. biskup litanie a udělil požehnání. Ladné zpěvy na kruchtě přednesli pp. bohoslovci řízením p. docenta Svobody.

Pořádek generální kanonické visitace ve vikariátu Skutečském. Nejd. biskup Dr. Doubrava vykoná generální kanonickou visitaci v těchto osadách vikariátu Skutečského: v květnu 7. Nové Hradky, 8. Rychmburk,

12. a 13. Skuteč, 15. Chlum, 16. a 17. Hlinsko, 18. Ranná, 19. Kamenický a 20. Svratka. V červenci 2. Krouná, 3. Pustá Kamenice, 5., 6. a 7. Proseč, kde bude také konsekrován nově vystavěný kostel.

Hudební večer Cyrillské jednoty v Hradci Králové, pořádaný dne 27. dubna, byl důkazem, že toto sdružení pod pilnou taktovkou obratného dp. Svobody spíše k novému rozmachu. Návštěva vzhledem k zevnějším nepříznivým okolnostem byla nevalná, ale velice jsme byli potěšeni, že svojí přítomností hudební večer poctil J. E. nejdp. biskup dr. Doubrava, horlivý přítel a bystrý znalec reformní hudby církevní. Dp. dirigent Svoboda podal se úkolu velice nesnadného zvláště nastudováním šestihlasového „Kyrie“ z proslulé Palestrinovy „Missa Marcelli“. I jiná vybraná čísla vyžadovala nemalé umělecké zdatnosti. Vše se však zdařilo krásně, tak že morální úspěch večera jest veliký. Dp. dirigent. byl znamenitě podporován pianovou hrou i jinak od známého umělce p. c. k. finančního rady Fr. Režného. Slč. M. Dvořáková svým zpěvním sólem rozvinula zdárně vyspělou uměleckou kvalitu. Leč také jak sbor bohoslovců, tak smíšené sbory pěvců ostatních svědčily o nevšední plní a svižné rutině. Nejdp. biskup vzdával srdečnou pochvalu jak dp. dirigentovi, tak p. radovi Režnému a ostatním pěvcům. Nuže — po tak úspěšné produkci jen statně ku předu k metám dalším!

Schůze městské rady dne 28. dubna. Usneseno: Za dar 100 K, věnovaný ve prospěch zdejšího ústavu chudých pl. Růžnou Jefábkovou, majitelkou domu, k uctění památky zesnulého jejího otce p. J. Skály, vzdají se díky. — S technickou kanceláří bylo sděleno, že c. k. okresní hejtmánství udělilo filiálce c. a k. vojenského stavebního oddělení v Josefově povolení ke stavbě vojenské plovárny na pravém břehu Orlice za okresní nemocnici na parc. č. 154 a 155. — S důchodenským úřadem se sdělilo, že okresní výbor schválil usnesení městského zastupitelstva o vybirání obecní přirážky ve výši 29 procent v roce 1913. Za obvyklých podmínek povoleno bylo připojení novostavby pl. M. Sálavé v bloku X b na obecní užitkový vodovod. — Na žádost Okresní jednoty živnostenských společenstev propůjčeno bylo městské divadlo na dopoledne dne 18. května t. r. k uspořádání schůze. — Panu Jaroslavu Urbanovi, majiteli Grandhotelu, povoleno bylo provedení různých úprav v sále, používaném pro kinematografická představení, nařízených jemu c. k. okresním hejtmánstvím, a zřízení plátěných pavilonů na železně kostře a dvou buffetů v zahradě Pravovárního měšťanstva v Jiřkově třídě, zařízené pro letní představení biografická. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 21. dubna t. r. byl vzat na vědomí.

Meteorologický sloup. Mnohostrannému přání obecního je vyhověno postavením meteorologického sloupu v Hradci Králové. Přístroje, jimiž se zjišťují nejdůležitější změny ovzduší a to teploty, tlaku a vlhkosti vzduchu, jsou ve dvou skříňkách od slunce odvrácených. O proudění vzduchu ve sloupu je náležitě postaráno. Postaven je na výhodném místě náměstí královéhradeckého před budovou gymnasiální. — Ve skřínce obrácené k budově gymnasiální je udána zeměpisná poloha Hradce Králové a pod touto tabulkou je: 1. veliký luhový teploměr R C se skleněnou stupnicí. Na levo od něho 2. Sixtův teploměr maximální a minimální se skleněnou trubicí. Řízen bude tak, aby naznačoval největší a nejmenší teplotu každodenní. 3. Na pravo od luhového teploměru je vlhkoměr v bronzovém pouzdře s emailovaným číselníkem z mléčného skla. 4. Dole ve skříni je registrující teploměr se snímacím pouzdrém. Přístrojem tímto lze se přesvědčiti jediným pohledem i o teplotě. — Ve skřínce na straně severní (proti náměstí), nevysazené rovněž paprskům slunečním, je nahoře: 1. Tabulka s meteorologickými daty, která teprve pro Hradec Králové jest zjištěna. 2. Pod touto tabulkou je v bronzovém rámci tabulka předpovědi povětrnosti dle vzájemné polohy ručiček na přístrojích pod tabulkou připevněných, z nichž Lambrechtův oznamovatel povětrnosti se skládá a to z Lambrechtova thermohygroskopu a Lambrechtova holoserie — aneroidu. 3. Thermohygroskop je zvláštní spojení kovového teplojevu a vlasového vláhového. Je to poněkud ukazovatel bodu, kdy páry vodní ve vzduchu srážeti se počínají a který se nazývá bodem rosným. Ubývá-li vodních par ve vzduchu, klesá bod rosný a lze očekávat suché počasí, přibývá-li vodních par, stoupá bod rosný a lze očekávat déšť, bouři a pod. Avšak jsme zvyklí, stoupá-li barometr, souditi na počasí suché, padá-li, na počasí deštivé a proto Lambrecht sestavil ručičku thermohygroskopu tak, že stoupá-li, věští jako barometr počasí suché, a klesá-li, věští počasí deštivé. 4. Druhý přístroj, který s předěšlým skládá oznamovatele povětrnosti, je holoserie — barometr. Tento přístroj je podoban aneroidu a má dvojitou ručičku a dvojitou stupnici. Pravá polovice udává výšku barometru v Hradci Králové. Prostřední výška královéhradecká je naznačena vodorovnou čarou na stupnici a proto ihned dle pohybu ručičky poznáme, jaká je výška barometrová. Levá polovice ručičky značí redukovanou výši barometru na hladině mořské. — Těmito dvěma přístroji velmi snadno doděláme se pravděpodobné předpovědi povětrnosti. Je třeba jen oba polí postavení ručiček na tabulce vyhledati a přečísti připojenou předpověď. Každodenně před 8. hodinou ranní upravit jest ručičky na ukazovatel pod přístroji oběma upevněném. aby souhlasily s ručičkami na přístrojích. Potom postaví se šroubkem ručička thermoskopu na bod nulový. K večeru srovnáme postavu ručiček na přístrojích se souhlasnou postavou na tabulce prognos, kde v rozličných případech naznačeno, a určíme, jaké počasí v době asi 30 hodin nastane.

ne. 5. Dole ve skřínce je registrující tlakoměr se snímacím pouzdrém. Přístrojem tímto jediným pohledem se přesvědčíme o nynějším i předcházejícím tlaku vzduchu. — Ve třetí skřínce obrácené k východu je: 1. Emailovaná tabule, kde poznamenána doba denní v několika městech, když je v Hradci Králové poledne. 2. Rámec k naphání zpráv o počasí. 3. Mapa okolí královéhradeckého s kruhy, jimiž vzdálenost od Hradce Králové je naznačena. — Na čtvrté straně k západu obrácené je znak městský a pod ním tabulka s nápisem: Hradci Králové Okrašlovací spolek. Zřízeno c. k. průmyslovou školou zdejší.

Výstavka slovenských lidových výrobků a kraje otevřena je v nové budově muzejní na nábreží Eliščině v Hradci Králové ve dnech 4. až 7. května 1913 od 8 do 12 hod. dopol. a od 1 do 6 hod. odpo. Vstup volný. Všecké předměty jsou zaručeně lidové ruční práce a jsou za levný peníz vesměs prodejné. Vedle krásné řeci a vzácného pokladu zpěvného jest lidový průmysl hlavním důkazem duševní zdatnosti a schopnosti lidu slovenského, uměleckého nadání jeho. Ale v mnohých krajích podtatranských, chudých a neúrodných, jest také skorem jediným pramenem, který obyvatelům jejich přináší nějaký groš výdělků. Slovenské ženy založily v Turč. Sv. Martině společnost „Lipa“ za účelem povznesení lidového průmyslu a získaly v krátkém čase ve směru tom nemalé zásluhy. Na nás Čechy je, bychom průmysl jejich co nejvíce podporovali.

Odborná škola pokračovací pro učednice ženské živnosti oděvnícké (při jub. městském dívčím lyceu cís. a krále Františka Josefa I.) v Hradci Král. vydala právě svou první výroční zprávu za školní rok 1912—13. Učitelství sbor čítal 3 osoby, žákyň bylo 34. z nichž 25 dámských krejčovských, 3 švadleny, 6 modistek, náboženství katolického 33, evangel. 1. vesměs Česky. Odměn dostalo se 6. Průměrná návštěva činí 91.2 proc.

Zápis a přijímací zkoušky do I. ročníku c. k. ústavu ke vzdělání učitelů v Hradci Králové. Zápis do I. ročníku konati se bude po prvé na konci školního roku dne 12. července od 8—12 a od 2—4 hodin. Hned po zápise a v následujících dnech konají se zkoušky přijímací, po jejichž ukončení prohlásí se výsledek. — Ředitelství c. k. učit. ústavu v Hradci Král., 26. dubna 1913.

Odbor Klubu českých turistů v Hradci Králové koná v úterý dne 6. května 1913 o půl 8. hodině večer v místnostech Besedy valnou hromadu s tímto pořadem jednání: 1. Zpráva jednatele. 2. Zpráva pokladníka a přehlížitelů účtů. 3. Volba 10 členů výboru, 3 náhradníků a 2 přehlížitelů účtů. 4. Volné návrhy.

Biograf v Adalbertině. Biografická představení zahájena v zahradě dnem 1. května 1913. Při nepřítomném počasí hraje se v sále Adalbertina. Program až do 4. května jest tento: Plotov: Overtura k opeře „Alessandro di Stradella.“ (Hraje domácí kvarteto řízením pana Josefa Pavelky.) Biografické obrazy budou tyto: Dolomity v Tyrolích (přírodní). Boj o dědictví (drama). Katastrofa parní lodi Veronese (časové). Ferda vojákem (komické). Odměna indického knížete (drama). Začarován židle (komické). Začátek v osm hodin večer. Reklamy pro stále návštěvníky biografu čítají se měsíčně 3 K.

Seznam cen průměrných na týhodním obilním trhu v Hradci Králové. dne 26. dubna 1913. Ihekotolitr: pšenice K 16.— až 17.—, žito 12.— až 12.80, ječmene 10.20 až 11.20, oves 7.20 až 8.—, prosa 7.30 až 8.10, vike 14.20 až 16.—, hrachu 24.— až 30.—, čočky 30.— až 40.—, jahel 24.— až 30.—, krup 36.— až 41.—, bramborů 3.40 až 4.—, jetelového semínka červeného 160.— až 220.—, máku 40.— až 46.—, cibule 7.— až 10.—, drobné zeleniny 1.— až 2.50, jablek 9.— až 15.—, 100 kg: žitných otrub 14.—, pšeničných otrub 15.—, 1 kg: másla 3.20 až 4.—, sádla vepřového 2.40, tvarohu —.48 až —.52, 1 vejce —.06, 1 pytel mrkve 2.— až 3.—.

Na týhodní a obilní trh v Hradci Králové, dne 26. dubna konany, bylo přivezeno: Obilí: hektolitr: pšenice 311, žito 297, ječmene 57, oves 271, vike 16, hrachu 3, jahel 5, krup 3, máku 2. — Zeleniny: Cibule 20 kop, drobné zeleniny 42 kopy, mrkve 34 pytlů, brambor 243 hl. — Ovoce: Jablek 25 hl. — Drobného dobytka: Vepřů 600 kusů, kůzlat 95 kusů.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo „Eliška“ v Hradci Králové ve valné hromadě dne 17. dubna t. r. zvolilo si říditelem p. prof. Boh. Hobzka; ve výboru vedle předsedy vsdp. kanovníka dra. Fr. Reyha také pp. Václav Jirotku, c. k. plukovník ve výsl., B. Knorre, c. k. profesor a mezi revisory účtů pp. kanovník dr. Fr. Sulc, vrchní c. k. poštovní správce V. Engelmann a vrchní c. k. oficiál F. Balán. — Dne 21. dubna podoben ústav přísné úřední zemské revisi. — Dosavadní výsledky obchodování při tak malé reklamě jsou pobídkou k další práci.

Pokořelému dělníkovi p. Jos. Patočkovi zaslal 3 K p. Ant. Trnka v Jičmě. Další příspěvky rače dále zasílají témuž dělníkovi, nyní bytem v Hradci Král.

Časlav. Občanská záložna vydala výroční zprávu, z níž patrně, že stále těší se neustálé důvěře občanstva. Celkový příjem za rok 1912 obnášel 5.622.996.15 K, z čehož obnášely rezervní fondy 571.213.34 K a fond pensijní 148.142.34 K. Za rok 1912 přistoupilo nových členů 128, takže záložna čítá celkem 2547 členů se 4729 závodními podíly. Hospodářské otěsy měly i veliký vliv na obchody záložny, tak že bylo třeba část rezervního fondu pro kursovní difference odepsati. Přes to čistý zisk obnáší 32.219.35 K. Uděleny byly z něho mnohé dary místním i všenárodním ušlechtilým účelům v celkové sumě 6.063.20 K. Po mnohém jednání podařilo se konečně záložně zbavit se pověstného hostince v

Solopískách, ovšem se ztrátou 6000 K a tak učiniti konec nepřítomnosti, které tato nešťastná zakoupaná usedlost při každé valné hromadě vyvolávala. Snad bude proto valná hromada letošní, usťanovaná na 4. května, klidnější. Bylo by si toho přáti, neboť nic nemůže otrásti důvěru ve finanční ústav, jako rozličné strumické více z osobních než věcných důvodů vyvolané agitace. — **Zavádění elektriky.** V posledních dnech uveřejňuje městská rada provolání k občanstvu, v němž vybízí k hojněmu přistupování k přihláškám o elektrickou energii. Při tom podává zároveň přibližné rozpočty, co bude státi jednak zařízení pohonu elektrického, jednak osvětlení dle množství spotřebované aly. Slibuje těm, kdož do konce října se přihlásí, bezplatné připojení k elektrické síti. Účtovat se bude 1 kilowatová hodina pro motory za 30 haléřů, pro svícení za 60 haléřů. Jak do slycháme, hodlají živnostníci čáslavští utvořiti zvláštní družstvo, jež by si za úkol vzalo vymoci levnější opatření motorů na základě zákona zaručujícího případné subvence. Dojde-li uskutečnění tato myšlenka a najde-li používání elektřiny pochopení mezi maloživnostnictvem, bude to zajisté jenom k prospěchu tohoto stavu. — **Přestavba hotelu „u Královce“**, kterou provést měl úmysl okr. výbor jako majitel, padla. Příčinou toho byl značný náklad, který by byla přestavba vyžadovala a nepraktické návrhy na ni. Mělo byti přistavěno nové křídlo na dvoře. Usneseno provésti jenom nejnutnější adaptace, aby okr. výbor měl způsobilé kanceláře, aniž by při tom trpěl hotel. Také zevnějšku dostane se nového roucha. Má to byti provedeno během roku, neboť pronájem dosavadních místností trvá jenom ještě rok. — **Na okresní úřední dům** vypsán byl již konkurs. Růz-pocet přesahuje půl miliónu korun. Věřejnost jest zvědavá, kdo asi stavbu dostane. Že asi naši femeslníci mnoho nechytou, dá se podle minulosti snadno uhoj-nouti. Že nejsou při tom bez viny sami, jest jisto. Scházil jim stále duch solidarity. Přáli bychom jim, aby se tyto temné vyhlídky nesplnily, ale při té jejich nečinosti a nesvornosti půjde to ztěžka. Stavba má byti dokončena na podzim 1914. — **Výstava hovězího dobytka** konána byla na budoucím staveništi úředního domu ve dnech 26. a 27. dubna. Obeslána byla velice pěkně a předvedeny byly skutečně velmi cenné kusy, jež svědčí o tom, že rolnictvo na Čáslavsku pochopuje zcela úkol, jež moderní způsob hospodářství vyžaduje. Návštěva výstavy byla hojná a bude jistě pobídkou k dalšímu racionelnému pěstění dobytkařství na celém okresu. — **Taras u rybníka** podměstského, který byl v minulých letech značným nákladem vystaven a opraven, počíná se na některých místech povážlivě bortiti. Bylo by záhodno, aby byly menší tyto škody co nejdříve opraveny, než-li „člá“ mládež je zveliči. Mimo to hrozí nebezpečí, že na poškozených místech mohl by někdo snadno přikři k úrazu a tím způsobena by byla i obci značná mrzutost. — **Obecní zastupitelstvo** konalo řádnou schůzi dne 28. dubna. O průběhu jejím píšče.

Věřejná schůze hostinstva v Hronově. Dne 23. dubna sjeli se delegáti hostinstva společenstevních organizací (Náchod, Police, Nové Město, Opočno, Kostelec, Rychnov, Úpice, Česká Skalice, Jaroměř, Smřice, Hradec Králové a j.) k veřejné protestní krajině schůzi. Schůze vyzněla demonstračně protestně nejen proti dnešním nepořádkům živnostenským, berním, ale také proti kartelářům pivovárům, kteří neštíteli se dnes ničiti nejen vzdoropivovary, ale i úvěr by omezovaly štvavostí. Schůzi zahájil starosta společenstva v Hronově kol. Sádlo uvítáním přítomných, načež zvoleno předsednictvo: Šrámek, Hronov, Stejskal, Vamberk, Šimek, Hronov. O časových otázkách stavovských promluvil známý stavovský pracovník, tajemník svazu a odborný redaktor Jos. M. Razím. Hostinský z Hradce Králové, který podrobil jednání finanční komise zemské i státní břitké kritice, dovodiv ciferně nutnost spořivosti na obou stranách, protestuje proti zavádění nových daní, které dnes rozhodně ani živnosti hostinské ani konsumenty nesnesou. Řečník odsoudil neupřímné jednání předáků hostinských, jakož i sekčního chefa dra. Müllera i ministrů obchodu, kteří slíbi — náhle zmizí a sliby ustanov nespĺněny. O kolektivní smlouvě mezi pivovary a hostinskými referoval kolega Šimek, hostinský z Hronova. Klidným způsobem objasnil postup pivovarů, zřízení kartelu; 1908 a 1911, zdražení piva, myšlenku zřizování společenstevních pivovarů a za souhlasu všech přítomných odsuzoval útoky kartelu pivovarního v časopise „Kvas“ proti svépomocnému pivovaru (hlasy: „Již nás i bankovně ničí“ atd.) — Zařídili jsme si pivovar pro sebe, abychom se zásobili levnějším pivem, a pání vědi, dokud budeme jen částečnými podílčníky a nebude pivovar v rukou 1 neb 2 lidí, že to do kartelu nepájde. Proto okolní pivovarníci používali nesolidních zbraní a chtěli nám pivovar zničit falešnými zprávami do veřejnosti, chtěli nám znemožniti úvěr v bankách, u chmeleřů i sladoven, avšak marně — hostinstvo jako jeden muž stojí za svým podnikem a ten neopustí, obzvláště když dnes je výrobek vzorný, správný rada, obchodní a kolektivní smlouva hostinstvu prospěšná. — O nápojích v lahvičích promluvil kol. Kaiser z Rychnova, který drasticky a ciferně poukázal na monstrum zákonodárství rakouského, které nedovede vyloučiti svobodný prodej od koncesovaného již z ohledu na zdraví konsumentů a pod. Řečník vypočetl, mnoho-li se propje v krámcích, jak zhoubně toto pokoutní pití působí na děti, které nevidí a neslyší nic vzorného, načež doporučil následující resoluci: „Shromáždění delegátů hostinských společenstev severovýchodních Čech na krajině schůzi dne 23. dubna v Hronově po vývodech referentů komorního svazu společenstev hostinských v Hradci Králové, protestují proti dnešnímu daňovému systé-

mu a žádají o odepsání daní výdělkových za rok minulý a o předepsání daní na rok 1913 s ohledem na klesání návštěvy v hostincích, neboť výdělkové poměry všech vřev jsou stlačeny. Protestujeme proti zamýšlené dani pívni zemské i státní, jakož i všem daním, které finanční komise na sanování zemské pokladny navrhuje, neboť dnes jest doba nevhodná, konsumenti by přinesení těchto břemen nesnesli. Protestujeme proti útokům kartelovaných pivovarů na svépomocný družstevní hostinský (pivovar v Hronově, odmítáme důrazně výpady jich časopisu »Kvas«, slibujeme pivovaru všestrannou podporu odebráním piva a podříkáním. Vyzýváme vládu i poslance, aby konečně upraven byl svobodný prodej nápojů v zájmu konsumentů i hostinských. Zdáme o splnění našich požadavků stavovských, neboť jen tak se zlepši poměry hostinských. — Na to vefejná schůze po 3 hodinách přátelsky skončena. Odpoledne delegáti navštívili pivovar a velmi pochvalně se vyslovili o vzorném zařízení závodu jakož i o moku, který byl předkládán na ochutnání, což předsedu i členy správní rady i sládku velice potěšilo jako satisfakce za útoky v poslední době podniknuté.

Kolínské poměry. Kdo vládne v Kolíně, o tom se mohli dobře již dávno přesvědčiti lidé ti, kteří aspoň trochu prazvláštní poměry naše znají. Několik radikálních našich mluvčů doufá, že pro nežidovské obyvatelstvo (které dohromady tolik nemá, co mají zdejší převandrovalí židé) přišlo na nápad, že nastane hotový ráj, postaví-li se u nás socha Husova. Že nám ta socha nepřinese žádného polepšení v nynější sociální miserii, jest nellepe viděti na tom, kdo takový podnik nadšeně vítá. Jsou to volnomyšlenkáři, které vodí na provázku židovský velkokapitalismus a kteří podvracejí zcela zfetelně sloupy křesťanského názoru světového. Tito lidé se snaží o oslavu křesťanského Husa, který uznával všech sedm svátostí, který odporučoval, aby i násimě byli nuceni k sv. přijímání liknaví křesťané! Jest tedy viděti, že ta socha se nebude stavěti ve znamení náboženské snášlivosti. Naopak ubohý Hus stal se nedobrovolným zajatcem v rukou lidí, které naplňuje záštim všecko, co se křesťanstvím jmenuje. Tihle lidé iistě nepověří lidu, jak se Hus ještě v Kostnici krátce před upálením jednomu mnichovi zpovídal. Také se našemu lidu neřekne, kolik set zcela nevinných a nebojovných mnichů upálili husité. A volnomyšlenkářům našim horlivě tleskají soc. demokraté, kteří bojují se všim fanatismem proti hlavním, stěžejním životním zásadám Husovým, zakládajce si monistický svaz. Husův pomník nadšeně vítají evangelici, kteří se spojují s odpovědnými nepřáteli křesťanského názoru světového. Také Masarykovi pokrokáři jsou na koni — ale ti přece mají býti proti všemu církevnictví. A přece Hus byl také církevníkem, protestoval proti tomu, když byl z církve vyloučen. A jeho žáci často spěchali do Říma s prosbou, aby husité byli přijati do lůna církve. O židech tu ani nemluvíme. Jak tito mohou oslavovati upřímně křesťanského antisemitského Husa (který nazval židy kacífi), o tom ať přemýšlejí všichni rozumní lidé. Přímou hnu zalívá srdce pravého Čecha, když vidí, jak si spoutaného Husa vede na fetěze pro reklamu hned ten, hned zase jiný kšeftař. Ubohý Hus jest ujařmen od sobců tolik, že žádný nevozník nesloužil tolika odporným lidem, jakým musí dělati tento upálený mistr chtějí nechtějí reklamu. Jak tu židé mnoho platí, to jest patrné z toho, že k vůli jejich církevním svátkům se překládají trhy, jen aby nepřišli o výnosný kšeft. Proti tomu proticírkevnícké listy Masarykovy ještě nikdy neprotestovaly. A přece zde k vůli židovské církvi musily ustupovati zájmy křesťanských obchodníků. — A teď ještě něco nejnovějšího. Byla tady velká aféra k vůli služce Pavlíkové. Pan dr. Hrachovský se v novinách ozval teprve tehdy, když byl od židů velice pomlouván, jako by byl sám zavinil smrt té služby. Pak se chýbovalo z jedné strany nesprávnými některými dohady a z druhé strany zase sršela síra a oheň na všechny katolíky. Posud jsme nevyslovili o těch událostech příslušného soudu. Proč? Protože jsme zde měli vzornou organizaci katolickou, kterou vedl obětavě a velice dobře zasloužilý pan stavitel Koudelka. Začal však také organisovati pan dr. Hrachovský samostatně a od té doby rozdělili se katolíci organisovaní zdejší na dva tábory, které společnému postupu našemu nebyly zdrávy. Přes to však nás překvapil vášnivý vztek všeho židovstva a ta okolnost, že placení pokrokáři čeští tak vášnivě katolictvo pomlouvali a tak úsilně se židů zastávali, jako by germanisující žid byl daleko lepším členem národa než poctivý katolík, který přece má s pokrokáři jednu krev. Poznali jsme, co ochotných sluhů i proti českému národu má židovstvo, když dobře židovští kapitalisté zaplatí. — Ale nač jest potřebí podezřívati židovstvo z činů, které se nedají snadno dokázati, když tu máme výmluvné výstrahy jiné? Katolíku, vezmi rozum do hrsti! Kdyby některý žid anebo třeba i křesťan zabil člověka z náboženské pověry, to by daleko nebylo takovým zločinem, jako když někdo činí nešťastnými a po celý život zotročilými celé generace. Proti čemu máš nejvíce bojovati? Přemýšlejí! Kdo pak zavléká do doupat hrozné zkázy dívky křesťanské (nikoli židovské)? Právě v posledních dnech přinesly noviny následující zprávy: V Praze byla odsouzena na měsíc do vězení bývalá prostitutka a pozdější kupčíka židovská Hermína Rosenbaumová. Židovská kupčíka Greta Baumová byla odsouzena ve Vídni do vězení na dobu dvou měsíců. Zkrátka téměř každý týden lze se dočísti v novinách zpráv, jak židé a židovky páchají velice výnosné obchody zavlékáním mladých nezkušených dívek do brlohů nemravností. A takové široce rozvětvené řemeslo jest daleko horší, než zločin, který

by byl spáchán z nerozumnosti. A proč se pokrokové listy jedinou důkladně nerozepíší o takovém hrozném vředu? Vždyť přece židé sami vyznali, že jejich souvěrci v přední řadě provádějí nekaly obchod s nezkušenými děvčaty. To už nestojí za řeč? Jest to horší, záhubnější kšeft než prodávání lidí do otroctví. — Ale jak dovedou sloužit pokrokové listy semitskému národu proti vlastní krvi, poznali jsme dostatečně ještě jinak. Který »neklérkální« list přinesl o nalezení Pavlíkové jen několik řádek, byl podezříván z »tajného« antisemitismu. Kdyby takový list vychrsl celý škopek špiny na pokojné katolíky — pak by provedl práci extravlasteneckou. — V »Čase« byly otiskány ve feuilletonu tak hnusné pomluvy křesťanského obyvatelstva českého, že se divíme, jak to mohla žurnalistika nechat bez odezvy. Život skutečných Čechů nejhorší — ale ovšem židé nic, ti jsou nejdokonalejší, jak ukázala aféra žida Reimana. Tak hanobit křesťanské obyvatelstvo dovede pouze list, který dávno zapsal své služby židům proti českému lidu. Když propukla aféra s Pavlíkovou, křičeli židé, že některé dohady o tom jsou o studou českého národa. Ale jestliže přechte německý žid české pomluvy o Kolíně, bude to považovati snad za chválu českého národa? Křesťan, který se svíjí v židovských kleštích, dá si líbiti všecko jako nejhorší ujařmenec. A tohle má býti cesta k národnímu uvolnění, svobodě, k dobytí svéprávnosti českého lidu! Máme tedy podivné proroky, kteří by nás vedli s největší chutí k vůli židům do zhoubných bažin. Doufáme však, že se probudí a svou cenu poznají ti, kterým ještě aspoň trochu záleží na národní cti.

Pro májové pobožnosti

hodí se výtečně původní sbírka
— 32 májových kázání: —

České drahokamy v koruně Královny nebeské.

Sepsal prof. F. Kohut.

Příklady velice tklivé jsou voleny ze života českých světců a jiných vynikajících Čechů.
Cena 2 K 80 h, poštou 3 K.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví v Hradci Králové.

Různé zprávy.

Česká pouť do Lurd. Na četné dotazy stran letoší české pouti do Lurd odpovídám: Pout' do Lurd, kterou pořádá Český poutní spolek, mající sídlo v Praze, koná se ve dnech od 9. do 22. srpna. Pout', kterou propaguje paní Beneš-Machainová z Prahy, není česká, nýbrž německá a koná se z Vídně, také Maria-Lurdský komitét, jehož jménem rozesílají se farním úřadům plakáty, oznamující pozvání jednak ku hře »Pasačka z Lurd«, jednak k VIII. sodalské (české?) pouti do Lurd, nemá s Českým poutním spolkem nic společného. — Leopold Kolisek.

Kněžský dům v Luhačovicích. Až dostane se P. T. duchovenstvu do rukou »Poslední prosba«, prosíme, aby byla ode všech kněží laskavě vyslyšena. V »Kněžském domě« v Luhačovicích, lze již od 1. května b. r. bydleti. Přihlášky přijímá jednatel spolku dp. Fab. Gregárek, farář ve Staré Bělé u Mor. Ostravy.

Věda a kouzelný proutek (virgule). Je snad čtenářům našim známo, že léčivé prameny v Poděbradech byly objeveny pomocí virgule (kouzelného proutku) čirou náhodou, když hledal na nádvoří knížecího zámku pramen pitné vody. O tomto kouzelném proutku dlužno i ve střízlivé naší době něco pověděti, protože je hotovou skutečností, že se skryté věci objevují zrovna jako v pohádce. — V Německu a ve Francii konala se v poslední době řada pokusů s virguli. V podobě písmeny »V« rozštěpený prut vrbový neb lískový as půl metru dlouhý drží hledač pramenů oběma rukama při rozštěpených koncích v poloze vodorovné před sebou a prochází krajinu. Na místě, kde je podzemní pramen, anebo žlá rudní, prut se skloní (prohne) sám sebou k zemi, nebo jak předkové naši říkávali, »bije«. Hodně dávno znali totiž naši předkové užívání virgule. Studnaři a hlavně horníci jí pilně používali. Kdekoliv nalezneme staré vyobrazení dolů a dolování, jistě neschází na něm obcházející horník s kouzelným proutkem. Velmi pěkný doklad dějinný, proto je i ve vzácném graduálu (zpěvníku) chrámu sv. Jakuba v Příbrami z r. 1580 v krásné začáteční písmeně ku písni o Nanebevstoupení Páně. Je v ní vyobrazen dávný způsob dolování a v horní části obcházející havíř s virguli. — Také hledači pokladů virguli užívali, jak se posměšně zmiňuje staročeské kalendářové říkadlo: »Proutkář obchází po mezi, rozluč se, sedláče, s penězi.« Jistě, že bylo to hledání velmi rozšířeno a s mnohými pověrami spojeno. I písemnictví se o proutkářství zajímalo. Prof. dr. Zlábt v XVII. ročníku »Českého Lidu« uvádí řadu německých a latinských spisů ze XVII. a XVIII. století o

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace »Smyrna« za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	— 85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10 —
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/300	16 —
70/140	2 55	220/320	18 70
90/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postel. Ia		vel. 200/100 kus	5 60 K
		180/90	4 50
k oknu		115/140	4 30
Melle		115/140	2 40
Chinillmelle . .		115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Or.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

tomto předmětu. — V předešlém století začali se důkladněji všimati věci opět v Německu, když pomoci virgule byly v německých osadách v Africe objeveny podzemní prameny a v Německu samém minerální zřídla. — Po některých úspěšných pokusech praktických není divu, že se snaží učenci i vědecky vysvětliti tento zjev. — Zrovna před nedávnem od 26. do 28. března t. r. zasedal v Paříži kongress pro pokusnou duševědu (experimentální psychologii), jenž se také touto záhadou zabýval. Nejzajímavějším bylo zasedání dne 26. března, na němž mluvil hlavně Ing. Henry Mayer, jenž je svými pokusy v hledání podzemních pramenů pomocí virgule proslaven. Ukázal, jaký tvar mají proutky a jakými pohyby projevují blízkost vody anebo kovů tomu, kdo má to pro to potřebnou citlivost. Dokonce prý je možno určit i směr proudící podzemní vody, rozsah pramene i hloubku pod povrchem. Virgulemi kovovými možno vedle kovů i proudy plynů a elektrické proudy ukázati. — Všichni se shodovali v tom, že jsou proutkáři nadání zvláštní citlivostí, že bývají v blízkosti podzemních pramenů zachváćeni nevolností, závratí. Jiní pak, že mají schopnost viděti paprsky lidem jiným neviditelné, konečně jiní, že jsou živoucími měřicími přístroji radioaktivního záření kovů a vody. — Kovy prý nepůsobí na proutek, nýbrž na nervový systém a svaly citlivého člověka a tím bývá virgule uváděna v pohyb. — Ve čtvrtek dne 27. března konaly se praktické pokusy pod širým nebem za vedení a dohledu p. Viré, profesora biologie při museu přírodnickém v Paříži, p. Bonjeana, předsedy vědecké komise v ministerstvu orby a p. Diéner de Champonville, Ing. Mayera, vynikajících členů kongressu. Na 8. hodinu ranní pozvání byli rhabdomantové — proutkáři — k lesu vincenskému. Sešlo se jich asi 20 z různých vrstev společenských. Velmi mnoho zvědavců stopovalo pokus s velkým zájmem. — Proutkáři byli pak zavedeni do lesa, jehož poloha a vlastnosti půdy byly známy jediné p. Viréovi, jenž u příslušného úřadu okresu de la Seine si opatřil podrobnou znalost plánů dosud nikde neuveřejněných. Jenom on sám věděl, že jsou v lese podzemní staré, opuštěné lomy. — »Především jest objeveni podzemní dutiny«, pravil p. Viré k proutkářům a žádal aby se jenom ti z nich přihlásili, kteří mohou to s jistotou potvrditi. Přihlásili se čtyři: pp. Pelaprat, Lebrun, Coursanges a Probst. — P. Viré je rozestavil a zvolal jako při nějakém souboji: »Začněte, pánové!« Účastníci hledání dali se na pochod, doprovázeni jsouce kontrolou, která je ustavičně pozorovala. První z nich p. Pelaprat ohlásil, že je na blízku dutiny podzemní bezvodé. Zároveň určil, že je na 18 metrů hluboko. Nahlédl-li do plánu — udání bylo správné. Brzy potom i p. Probst označil blízkost podzemního lomu kamenného, označil i jeho obrysy a, co nejpodivnějšího, uvedl, že jsou v něm 4 pilíře a 3 studnice. Zkoumal se pak plán, a všechno se shodovalo. — Objevy p. Coursanges a Lebrun-a byly neméně případné. Pan Pelaprat určil dokonce, že v hloubce 140 m je ložisko uhelné 4 m tlusté a 1250 čtv. metrů rozsahu. O tomto ovšem úřední plán neudával zpráv, ale učiněny hned pokusy, aby se správnost údajů těchto prozkoušela. — Odpoledne shromáždili se proutkáři v parku a stromovce zámku Mirabeau. Majitel zámku dal na různých místech několik centimetrů hluboko zakopati kusy litiny, měděnou pánev a malý poklad. Z proutkářů, jediný Pelaprat přesně označil místo, kde bylo železo schováno. Probst došel k témuž místu, ale přesně je neurčil a udal jen, že na jeho proutek působí železo. Coursanges tam přišel také, jenom všeobecně mluvil o kovu a myslil, že snad je to měď. Pánev měděná, ačkoliv byla zakopána jen několik metrů od železného kusu, nebyla označena žádným z rhabdomantů. Ukrytý poklad byl určen přesně, kde byl zahrabán. — V pátek 28. března svolala komise proutkáře do Sartrouville, kde měli objeviti podzemní prameny. Ačkoliv počasí bylo úplně nepříznivo, přec dostavili se 3 a objevili dva prameny, jenom členům komise známé a jejich údaje byly dokonale správné. — Všechny tyto pokusy jsou velmi zajímavé a vy-

světlování jich snad duchaplné, ale uspokojivého výkladu o podstatě kouzelného proutku nepodávají. — Jistě však jsou dokladem, kterak staří, kteří již v dávnych dobách užívání virgule znali, byli znamenitými praktickými pozorovateli přírody, že dovedli různých vztahů v přírodě tak využítí způsobem jednoduchým, a přece tak hluboce záhadným. —jh.

«Kouzelné střádanky», velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. Úvěrní družstvo «Eliška» v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměla by scházeti v žádném katol. spolku a organizaci.

Katolíci v Novém Srbsku, jichž jest na 17.000, mají jednoho arcibiskupa a biskupa. V nových krajích jsou nejen katolíci Arnauti, nýbrž také katolické srbské vesnice. V Srbsku se snaží, aby příslušníci jeho nebyli pod cizím protektorátem. Také mohamedáni dostanou nejširší autonomii i ve věcech víry a v církevních záležitostech. — Školy budou státní srbské. Každá konfesse bude mít své náboženské učitele. Stát postará se o katolické a mohamedánské náboženské školy, pokud jejich zvláštní fondy na to nestačí. Nikdo nebude odnárodňovati Arnauty. Zvláštní nařízení bylo vydáno proti násilné přeměně víry.

Dokonalé opravy a pozlacování

oltářů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,

odborné pozlacovačství a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

Umělá polychromie

soch a křížův, cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Všelicos. Zemská školní rada v Dalmácii zakázala žactvu nositi čapky a odznaky s nápisy: Drinopol, Skadar, Prizren a pod. — Následky válečného napětí a hospodářské krise začínají se jeviti i v uherské statistice. Dle sdělení zem. statistického úřadu bylo v únoru v celé oblasti uherské správy uzavřeno pouze 18.134 sňatků, to jest o 15.334 méně než v únoru loňského roku. — Pražská železářská společnost následkem nedostatku zakázek zrušila jednu vysokou pec v Kladně a propustila 140 dělníků. — Bulharská vláda koupila železniční trať Soluň—Dedeagač za 130 milionů franků. — První a druhý rok sloužícím poddůstojníkům vyměřen jest žold od 1. května takto: svobodníku 20, desátníku 30 a četaři 45 hal. denně. Ti poddůstojníci, kteří dle dosavadních ustanovení měli 24, 36 a 48 hal. žoldu, podrží ho i na dále. Také poddůstojníci třetího roku služebního prozatím budou míti žold dosavadní. — Na ostrově Maltě zakončen byl 27. dubna večer eucharistický sjezd; příští sjezd bude se konati v Lurdech, kde byl před 25 lety založen. — Norvéžskému parlamentu byl předložen návrh zákona, jímž má býti zaručena naprostá právní rovnocennost nemanželských dětí s manželskými. Předlohou má býti nemanželskému dítěti zabezpečeno otcovo jméno a dědičný nárok na pozůstatost po otci. Doba, ve které se má nemanželský otec starati o svobodnou matku, jest prodloužena na 21 let. — Zájezd Orla československého do Lublaně bude se konati letos v srpnu. Dle možnosti bude dbáno, aby účastníci mohli si prohlédnouti nejen Lublaně s okolím, ale i hlavně krásy horní Krajiny pod Triglavem, jezera Bledské a Bohynské atd. — V rozpočtu města Prahy na letošní rok škrtnuta byla položka na uspořádání ohňostroje na Sítěleckém ostrově v předvečer svátku sv. Jana Nepomuckého. Tím letos poprvé upuštěno bude od pořádání svatojanského ohňostroje v Praze. — Ministerstvo železnic zakázalo nošení nekrytých jehlic v kloboukách na státních drahách. Osoby, které zákaz přestoupí, budou vyloučeny z dopravy a mimo to potrestány pokutou od 2 do 200 K nebo vězením od 6 hod. do 14 dnů.

Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva vyplatilo za duben na podporách 859 K.

Pomozte učitelskému ústavu Školských bratří v Bubenci! Následkem vleklé války cítí se všeobecně finanční tíseň a nouze o peníze. Nehodou se stalo, že financování našeho ústavu padlo právě do takové doby. Doby velkých mecenášů sice uplynuly, ale dobrý katolický lid v Čechách ještě nevymřel. Zajiště nebude nemožno ze sbírek Sv. Václavské Matice uhraditi úroky z dluhu, jenž obnáší jen půl milionu K. Jako vždy bývá na počátku spočívá obtíž v tom, že Sv. Václavská Matice Školská vedle úroků musí platit ještě asi 30.000 K firmám za vnitřní zařízení budovy. Nebýti těchto, šlo by vše hladce. Proto žádáme přátele katolické věci, aby všemožně se starali přispěvků, sbírkami a půjčkami, pomoci z této nahodilé nesnáze a byli takto nápomocni zahanbiti předčasně jásnání nepřátelského tisku nad naši tíseň. Je pravda, co tvrdí, že paedagogium je zatíženo půl milionem, avšak je také pravda, že celá jeho usedlost cení se na jeden milion dvakrát sto tisíc korun — díky za to šlechetným dobrodincům!

Duchovenstvu, inteligenci a studentstvu! Věnujte chvíli svého času a práce také organizaci křesť. dělnictva, konejte pro dělníky přednášky! Zakládejte skupiny Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové.

Chytrá reklama. Vydavatelstvo «Čas» ke konci dubna rozeslalo celou spoustu přípisů konservativcům se žádostí, aby se stali odběrateli. Žádosti ty obdrželo mnoho kněží a docela i — jeptišky. Ačkoli «Čas» před balkánskou válkou pochleboval Turkům, přípis láká k odbírání poukazem na «lepší osud», který si na slovanském jihu «stvořili šťastnější bratři». Tedy Bulhaři mají nyní bezděčně pomáhati Masarykovu denníku! — Přípis klade důraz na potřebu «pokrokového tisku, naprosto nezávislého hmotně i ideově». Takovým však «Čas» nikdy nebyl a nebude. Dle jména jest to list proticírkevní, ale sedí z finančních důvodů na stolici evangelické a židovské. — Aby se daly zlákat konservativní kruhy, hned do čísel ukázkových zařaděna úvaha, v níž o významu křesťanství a pozitivní víry se píše zcela jinak, než v posledních letech. — A mluvili přípis o cestě k samostatnosti národa, odpovídáme, že národ ujařmovaný germanisujícími semity, hájenými «pokrokem», byl by politování hodný.

I. vydání plánu Velké Prahy s okolím za 20 a 30 hal., které vydala paní B. Rácová na Král. Vinohradech, jest již úplně rozebráno. Vydavatelka uspořádala nyní druhé rozmnožené zdokonalené vydání se seznamem ulic a památností, které se prodává za 30 hal., v obálce za 40 hal., se seznamem ulic a památností za 50 hal. a s plánem elektrických drah pražských za 60 hal. Ryze česká pomůcka tato těší se nejen v Praze, nýbrž i na venkově velké oblibě, jak pro svou láci, tak pro své praktické uspořádání.

 Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.
Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, koberečů a
kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a. k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské retie ve vlastních dílnách a
doměch, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastního dílničství.

Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlakování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písmo a různých předmětů venku se nalezených za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová státní medailie z výstavy v Pardubicích.

 Závod založen r. 1898.

Prodám jednopatrový
moderní dům

ve výletním a lázeňském místě
v Brandýse n. Orli.

V přízemí 3 pokoje, 1 kuchyň; v prvním patře 4 pokoje, kuchyň, prádelna. Menší zahrada s altánem, sklep. Voda do domu je zavedena.

Cena 18.000 K. — Dotazy zodpoví
ALOIS BIER v Brandýse nad Orlicí.

Velice poučná pojednání
jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem «Časové Úvahy».

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikánásobně větších. — «Časové Úvahy» vycházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojenci spirítistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. »	16
III. »	24
Braňme se tiskem	8
O zákracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spořivosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missií	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrno, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem
Administrace «Časových Úvah»
v Hradci Králové.

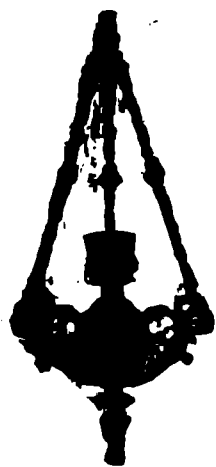
Dívčí

císaře a krále Františka Josefa I,
 s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyně
 do I. ročníku, a pokud jsou místa
 uprázdněna i do vyšších. Zápis a příj-
 mací zkoušky konány bud u dne 7. a 8.
 července před prázdninami a 16. září
 po prázdninách. — Prospekty na požá-
 dání zašle a dotazy ochotně zodpoví

představenstvo internátu.

Sklad veškerých státních a církevních klenotů, jako: křížů
 madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. : : **Mořské
 protentny, tabulky, jídelní nádobí ze stříbra pravého
 i čínské vady na skladě.**

Staré státo, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n.

Račte si psátí o vzorky
 firmě

Textilovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čis. 186.

— Vývoz lněného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské
 plátna, damašky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile,
 — šaty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
 chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
 láme vyplacené. 1 balík 40 m obyčejně vkusně rozvržených
 za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Řeš. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
 a Zemského Svazu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do pateníšť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské

sáručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.—

výše. Sklady tabulevého skla. Dodání kamkoli

drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všete křesťanský český závod

vytvářetel a tisk **„Záhřita“** v Chrastí
 u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy
 pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
 stará „Záhřita“. Ved. duchovenstvu naskytá se zde
 příležitost koupiti prádlo kostelní, sáručené dle
 předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
 skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
 pro školní dítky,

obrázky smuteční
 a upomínky k sv.
 přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Velebůstojným
 duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacoačský

GAUDENC APPL,
 LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákreasy zdarma.
 Na požádání dostavím se ihned.

Katolický peněžní ústav

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½—5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez
 výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi jednoty
 založen.

PAMÁTKY
 a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
 biřmování, k misám a k velikonoční
 zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
 svatých, modlitební knihy ve skvost-
 ných vazbách a různých cenách,
ružence, obrázky v upomínku
 na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství
 v Hradci Králové, Adalbertinum.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**.

Dílo to čítá 1269 stran. Pouze za 20 K.

Dílo to působí vřede, kam vniká, svým obsahem
 pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
 Adalbertinum.

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Velebůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pasířská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
 (za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
 stelních nádob ze stříbra,
 bránu a jiných kovů, od nej-
 jednoduššího do nejskvostnější-
 ho provedení, v každém
 vzorku a ryze církevním slohu.

Vše přesné, čisté a důkladně
 zhotovuje se v mé vlastní dílně
 jen ručně, čímž umožněno
 mi doúati velebůstojnému du-
 chovenstvu práci trvalou a
 uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
 Biskupskou Milostí revido-
 vány.

Mešní nádoby jsou v ohni

slatím za ceny velice levné.

Veškeré opravy nádob ko-
 stelních se ry je, řádně a
 levně vyřizují.

Vše zasílám jen pověřené.

Vzorky, rozpočty, nákreasy i
 hotové zboží na ukásku franco
 se zasílou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirážek.

Sta odporučení a čestných uznání po ruce.

Prosím velebůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň

a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení

odznaků spolkových atd.

Umělecký ústav
 pro malbu na skle

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malovně
 okna chránová v každém pro-
 vedení, od nejčistějšího
 vzoru mosaikového do nejbo-
 hatšího provedení figurálního,
 dodává tato i s železnou kon-
 strukcí vlastní výroby, ochranné
 síťe a vše zasazeno v místě.
 Mosaiky aklené pro fa-
 gady, křížové cesty atd.
 Nákreasy, rozpočty i od-
 borná rada zdarma.

Přesná vyznamenání a doporučení.

Duch
 katolické
 Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou
 plodem nezapomenutelného biskupa, jest zna-
 menitou specialitou v literatuře české. Velice
 zajímavá, populární to četba pro vzdělané i
 prosté; formou velice poutavou podává hojnost
 poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém
 národě velikou sensací; nijak dosud nezasta-
 raly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení
 pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Všeude rozšiřujte
 a podporujte
 katolický tisk!

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlevnější černé látky na salon. obleky a kněžské kleriky vždy na skladě. **▲ SUKNA všech druhů. - Dámské látky vlněné, hedv. a prací. Vždy nejmoder. zvláštnosti na skladě.**

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. — Telefon 9. Mm. VIII. —

Obrovský výběr koberců, záclon, Věcho druhu prádlo pro pány a garnitur, prošíváných pokrývek dámy. - Prádelní a ložní vybavy a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí a v prvním poschodí. — Oferty a vzorky na venek vyplacené. Ceny pevné, 3% slevy.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění, městská obec Vysočomyšská a všichni poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

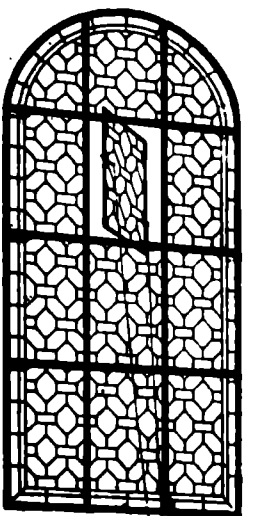
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

První a jediné oprávněná
c. k. místopředseda konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER
v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
míst tu- i cizozemské, jakož i
veškeré zprávy soukromé, dis-
krétní. Spolehlivé a zcela dů-
věrné. Ceny velice mírné, zvláště
v předplacení.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

TRY
v plech. lah. za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albin“, prací prášek
s vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vy-
hlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc.
cognacu, srámské slivovice jakož i pův. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a
hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Křesťanský závod!

Ruční práce skvostnou ozdobou.

Nižepsaná dovoluje sobě P. T. velevážené dámy zdvořile upozorniti na svůj bohatě zásobený

sklad ručních prací všeho druhu a vyšívání kostel. předmětů

jakož i zboží ozdobného vůbec.

Zejména doporučuje svůj velkolepý výběr pozoruhodných novinek, hodících se obzvláště

za skvostné dary

z nichž na prvním místě jmenujeme: lambrekýny, polštáře, zástěny před kamna, milieux, stolní
pruhy (bélouny), dámské převěsy, kartáčky, pokrývky, journaly, ozdobné rámce na fotografie,
vesty pánské ručně vyšívání, gobelínové obrazy, plyšové kasety různých tvarů a úprav atd.

Veškeré předměty tyto jsou na skladě buď začaté, předkreslené neb z plna již vyšité, po pří-
padě malbou opatřené.

Současně činí P. T. velevážené dámy pozorny na svůj hojně zásobený sklad veškerých
příprav pro ruční práce značky D. M. C., jmenovitě však hedvábí, přase a vlny pravobarevné,
zaručené prací, jakož i zlata k vyšívání.

Dále nabízí ve velkém výběru různé látky vyšívací, jako: kongres, juta, sealskin, plyš,
hedvábí, tyl, šilek, vše v zaručených jakostech a nejlevnějších cenách.

Vyšívání celých výbav, jednotlivých monogramů, jakož i ruční práce vůbec, zho-
touvají se v čase nejkratším a v cenách nejmiřejších.

Předměty předkreslené začaté neb úplně již vyhotovené zasílají se na požádání k výběru
obratem. — Monogramy a vzory se na požádání předtiskují.

Marie Hlavová, odborný závod s ručními pra-
cemi a sklad ozdobného zboží **v Čáslavi.**

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4¹/₄% - 5%** poskytaje

Československá záložna v Praze,

Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložna jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkusí ukládati;
budete jistě kulatním jednáním úplně
spokojeni.

Kulturní jiskry.

Ocenění přislíbeného hudebního proroka. Dr. Zdeněk Nejedlý, universitní profesor hudební vědy, vrazil do husté řady klidných pracovníků, s velikým kritickým povykem, těše se, že řízné po-pravy českých hudebních pracovníků přímo o-míráči. Takových velikánů s vysokými podpatky jest ovšem v Čechách řada veliká — a při stálém zneužívání hesla pokroku daří se jim dobře. Dr. Zdeněk Nejedlý — třebaže jest professorem universitním — však zapomněl, že kritikové mají napřed velice bedlivě studovati a pak teprve pronášeti ortel. Z počátku skutečně přísné soudy Nejedlého prostřední duchy ohromovaly. Ale čím více nadkritikovi přibývalo kuráže, tím lépe prosvitávaly před zraky dobrých odborníků široké mezery hudebních znalostí zmařeného Catona. Věru — velice časté výpady zabraly Nejedlému tolik času, že pozitivní práce jeho byla až příliš ledabylá — i v základech. Velice vážný hudební kritik dr. L. Vycpálek, který na rozdíl od Nejedlého pracuje nikoli ostrou šavlí, ale klidnou rozvahou, věnoval Nejedlému kapitolu velice nepřijemnou. Podal kritiku o rozboru »Prodané nevěsty«, jaká vyšla ve »Světové knihovně« z pera Nejedlého. Na **jedenáct místech** dokumentoval věcně a názorně, že Nejedlý jest ignorantem v hudební theorii, či-li že jeho starý otec — učitel lépe hudební theorii rozumí, než pokrokový syn. A co dr. Nejedlý? Na příliš chladnou sprchu odpověděl taktikou pokro-kářských zálesáků. Překrucoval a hleděl spor věcný přešinouti na osobní pole. Protože však Vycpálek znal taktiku takových pozérů a snažil se v zájmu široké veřejnosti o vítězství absolutní pravdy, navrhl jednoduše, aby o sporných bodech rozhodla komise odborných znalců hudební theorie, do níž by si každá sporná strana zvolila dva členy — a již by předsedal universitní profesor. Tento návrh byl rozhodně vážným důkazem, že dr. Vycpálek jest si úplně svoji věcí jist. Ale dr. Nejedlý užil proti Vycpálkovi místo vědeckých důka-zů — úhořovitého manévru. Věda, že by prohrál, zamítl navrhovaný spravedlivý soudní tribunál. Proti elegantnímu peru Vycpálkovu napráhl te-sařskou širočinu — nazval totiž jednoduše Vycpálka lhářem a vyjádřil se, že spor není věcný, ale osobní. Zapomněl však dodat, že na osobní po-le zavlekl spor nikoli Vycpálek, ale Nejedlý. Vy-kroutil se, že prý spor patří nikoli před odborný, ale před jiný soud (snad tedy před porotu.) Ale vždyť nebylo potřeby hájiti se tak ubohými fra-senými, byl-li dr. Nejedlý přesvědčen, že rozbor »Prod. nevěsty« provedl dobře. Vždyť přece sta-čilo dokázati věcně a náležitě, že jedenáct ná-mitek Vycpálkových jest výronem ducha naivního. Beze všech osobních útoků býval by Vycpálek po-ražen na celé čáře. K zaječím a nedůslednému jednání Nejedlého sám pokrokový »Přehled« dne 18. dubna připojuje tyto poznámky: »Soudné ve-řejnosti je jasno, že univ. profesor Nejedlý bojí se jíti před odborný tribunál, poněvadž ví, že tento by jeho ignoranci v hudební theorii musil jen po-tvrdit. Před touto soudnou veřejností zaháváním a překrucováním nepodařilo se mu také zamasko-vat fakt, že utřížil si zde důkladnou blamáž, která teprve širší veřejnosti ukazuje, v jakých »odborných« rukách je hudební věda na české universitě. A k tomu ke všemu se dovídáme, že prof. Nejedlý, jemuž takto veřejně byla prokázána **úžasná igno-rance** v hudební theorii, byl před nedávnem usta-noven professorským sborem filosofické fakulty inspektorem nad přednáškami universitního lek-tora z oboru hudby. A tímto lektorem již po čtvrt století je hudeb. theoretik na slovo vzatý: prof. K. Stecker. Ubohá hudební věda na české universitě!«

Inu — teď panuje pokrok! A proto pluje ry-chle ku předu ten, který hodně křičí.

Dr. Nejedlý na příklad ve své touze po »ká-cení model« (aby mohl do bengálského světla po-staviti modlu vlastní) napsal, že o Dvořáka zají-mali se současníci méně inteligentní a méně bá-daví, kapelníci menšího rozhledu a skladatelé průměrní. — Tím na potupu českého umění Ne-jedlý vyřkl lež do očí bijící. A chtěl-li při své cho-lerické povaze Dvořáka snížit trvale, neměl tak aspoň činiti způsobem tolik křiklavým. V tom o-kamžiku opustila Nejedlého i — chytrost. Vždyť přece Dvořáka chválil vysoce proslulý virtuos a skladatel Bülow, vídeňský přední kritik Hanslick, H. Richter, Louis Ehrlert, světoznámý skladatel a kritik Brahms, vynikající komponista Riemann atd. Tedy vyslovil Nejedlý částečně z neznalosti a částečně z posérského zaujetí lež nejsmělejší, jen aby ukázal, že jest vlastně něčím větším, než náš genius Dvořák. Dr. Nejedlý otěl se také zcela nešetrně a nespravedlivě o hudebního pracovníka katolického, kterému děkujeme za pilné zpraco-vání dějin české hudby posvátné. Čekali jsme, kdy uvede ke svým frásím věcné doklady — a čekáme posud.

Tedy v národě zpěvném, hudebním, který to-lik oslnivých skvostů podal vlasti i cizině, máme

na universitě učitelem hudeb. esthetiky poséra, kte-rý nerozumí tomu, co kritizuje a který haní i tu českou tvorbu, kterou cizí odborníci velice chválí. — Jest nejvyšší čas, aby pan nadkritik dbal pilně vlastního sebevzdělání a pronášel úsudky rozum-né — jinak se nám v cizině vysmějí.

Za jakou cenu se dělá veřejné mínění. Jestliže (i dle pokrokového tisku) panuje ve Francii veliká úplatnost časopisů i poslanců, »musí« se snažiti česká země také trochu toho nejmodernějšího »po-kroku« urvati. Nedávno český tisk rozhořčeně kon-statoval, jak »český« žid Julius Hoitach v Hodo-níně volil ostentativně s Němci. Ale hned nato přinesla »Národní Politika« v neděli »Hoitašův« inserát — čímž smazány hříchy »německo-české-ho« žida, tak že už v takovém tisku další kritiky jeho zrady nebudou. Za několik zlatek, věnova-ných administraci, stane se redakce ihned vlídnou. Žid velmi dobře zná povahu patentovaného vla-steneckého tisku.

Divadlo pro 30.000 osob je něco, čim nemohou se chlubit nikde v cizině a co uskutečněno bude v Divoké Šárce u Prahy. Jen antická divadla za-řízena byla na takové massy obcenstva. A ne-jen hledištěm, ale i jevištěm liší se šárecké divadlo od podobných divadel v cizině. Především bude to romantická krása strání a skal, jež jeviště vrou-bí, dále nebývalá rozloha (více než 4.000 m) a ko-nečně dekorační věrnost. K nefalšované přírodě nelze ovšem užívati na plátně malovaných deko-rací a proto česká vesnice ve Smetanově »Proda-né nevěstě« bude skoro úplně vystavěna asi tak, jak bývají stavěny domky na výstavách. Že před-stavení, která provede pražské Národní divadlo, budou po stránce umělecké dokonalá, rozumí se samo sebou. Obecnstvo pak, jež se všech míst znamenitě vidí i při neobyčejně dokonalé akustice i do nejmenších podrobností slyší, bude mít po-žitky tak krásné, jako staří Římané, pro něž diva-delní hry byly národními svátky. Těm, kdož chys-tají se na představení 10., 12. a 16. května (svát-ky svato-dušní a svátek sv. Jana) do Prahy, odpo-ručujeme, aby včas objednali si lístky v cestovní kanceláři banky »Bohemia«, Praha-II., Příkopy 14, jež obstarala prodej lístků také pro loňský slet sokolský.

Už sami tyrolští katolíci vypovídají společen-tví vídeňským křesť. sociálům. Vypověděli totiž křesť. sociálům volební kompromis. »Neue Tir. Stimmen« píší: »Konservativní strana v Tyrolsku stojí pevně na stanovisku katolickém. Ona je též důsledně vlastenecká. Ani jediný tyrolský konser-vativec nedal by se pohnouti, takovou nacionální politiku (spojení s pokrokaři a nacionály) prová-děti, jak se provádí ve Vídni od říšské křesť. soc. strany, veskrz v odporu s politikou dra. Luegra. (A což teprve uváží-li se, že křesť. sociálové ve Vídni jsou zavilými odpůrci Čechů!) Konservativ-ní strana stojí na stanovisku spravedlivé vyro-vnací politiky, dále na neotřeseném katolickém přesvědčení. Pro moderní sociální fráse nebude nikdy míti sympatií, protože jsou založeny na lži. Se stranou takovou nelze vcházeti do kompro-misu.«

V »klerikálním« Rakousku. Jestliže vídeňští křesť. sociálové tak cituplně volají, že jest potře-bí hájiti a posilovati svobodu albánských katolíků, ať se podívají jenom důkladně, jak to chodí v Ra-kousku. Za éry volnomyšlenkářských učitelů a ú-ředníků, v době velikého rozmachu soc. demokra-cie katolíci zakoušili stále větších útlaků. A nastá-vají doby ještě kritičtější. Jestliže již nyní snaží se vynutiti volnomyšlenkáři zákaz konfessních ú-stavů katolických, pak jen slepý může neviděti, jaké jařmo se pro katolíky chystá.

V dolnorakouském sněmu poslanec Wohlmayer dne 25. dubna v dotazu na místopředsedu poukázal, jak v důležitých institucích státních živel židov-ský nabývá nepoměrné moci. Právil nimo jiné: »Obyvatelstvo žádá zcela nestranného soudnictví a toto bylo také od starých, křesťanských soudců vykonáváno, kteří nepokládali svého málo výnos-ného stavu za obchod, nýbrž oddávali se mu tělem i duší a svojí svědomitostí a obětavostí zavázali si křesťanský lid k největším díkům. Výminky nut-no si vysvětliti tím, že se do c. k. soudcovského stavu mohly vetřiti i živly, které tam nepatřily, a tu je povinností státu a vlády, aby z c. k. soud-covského stavu byly vyloučeny takové živly, kte-ré jsou mravům, obyčejům a právním názorům křesťanského lidu cizí, které proti křesťanskému lidu stojí konfessionálně nebo strannicky nepřá-telsky. Za našich nezdravých strannicko-politic-kých poměrů a zřejmého vytlačování křesťanské-ho lidu z vůdčích míst rozmanitých oborů správ-ních, zejména u státních úřadů, za postupu a sku-tečných úspěchů, jakých se dodělávají živly ná-boženství a vlasti nepřátelské, nebo-li židovské, pochopitelně jest rozhořčení katolického obyva-telestva v Rakousku, které tvoří 90.82 proc. »Nový kurs«, zahájený naší politickou konstella-cí, jmeno-vání řady židovských soudců a důstojníků tohoto rozhořčení neumenšilo. Což nemáme beztoho už

dost židovských soudců a důstojníků? C. k. stati-stická ústřední komise vykazuje pro Rakousko v roce 1910 katolíků 90.82 proc., řecko-východních 2.33 proc., evangelíků 2.06 proc. a židů 4.6 proc. z celého obyvatelstva. Nemají židé dle svého pro-centa už víc než dost vlivu a moci ve státě rakou-ském?«

Rudí monisté čeští chtějí oslaviti rok 1915 tak-to: Do 6. července roku 1915 má býti v Čechách 50.000 bezvěrců a ani jediný nesmí býti neorgani-sovaným. Proto stanovili, že řádným členem mo-nistické sekty nesmí býti nikdo, kdo dříve nevy-stoupí z církve a nezůstane bez vyznání. Dosud prý je socialistických bezvěrců v Čechách 5000. Alespoň tolik se jich přihlásilo soudr. Sirotkovi na výzvu za účelem zřízení bezvěreckého adresáře. Čeští socialističtí bezvěrci mají již i svůj orgán. Poněvadž si ustanovili cílem »vážnější sebevzdělá-ní uvědomělých protiklerikálně smýšlejících děl-níků českých«, proto si zvolili za svůj orgán »Pla-meny«.

»Právo Lidu« píše o kulturním účelu tohoto sdružení: »Kulturní život českého proletáře pro-hlouben bude ve směru umění, nové mravnosti, neodvislé od náboženských záhrobních strašidel a ve směru vyššího vědeckého vzdělání. Obět, kte-rou Monistický Svaz na každém z přihlášených členů svých co zkoušku pevného charakteru po-žaduje, totiž vystoupení z církve, jistě může býti přinesena každým, komu na zušlechtění a vypě-stění vlastní osobnosti vážně záleží.«

Namítne se: »Ale vždyť má nyní každý své-právní občan právo na sebeurčení.« Ano — zcela pravda. Katolíci mu v tom brániti nebudou. Ale Portugalsko a Francie jsou nám živými doklady, že nepřítel církve na sebeurčení nepřestanou, ale že jejich propaganda tihne k sešňěrování a ujař-mení katolictva. Vizme, co si ti lidé dovolují proti svobodě křesťanského dělníka a učitele již nyní! A co potom, až moc protikřesťanských řád ještě stoupne? V tisku rudém již se prorokuje, proč vlastně chtějí soc. demokraté r. 1915 oslavovati křesťanského Husa: »Tiše, ale vydatně koná če-sko-slovanská sociální demokracie přípravy k o-slavě 500letého jubilea smrti Mistra Jana Husa... Již dnes možno říci, že Husovo výročí stane se signálem ke generální srážce pokroku s klerika-lismem.«

A v jaké podobě tato generální srážka se před-staví, každý může již napřed uhadnouti. Což si ne-vzpomínáte na epizody generální stávky, pořádané k vůli dobytí všeob. hlasovacího práva? Kdo ne-šel se soudruhy, byl vydán v šanc nejhoršímu pro-následování. V dílnách, kde se odvážili v ten den dělníci pracovati, byly rozbíjeny stroje, odehrá-valy se úžasné potupy mistrů atd. Proto můžeme předem počítati, jak se povede křesťanskému děl-nictvu ve fabrikách, kde bude r. 1915 veliká vět-šina soudruhů.

Zkrátka a dobře: jest nejvyšší čas, aby se vládní kruhy postaraly o pořádek a bezpečnost ka-tolictva v samém Rakousku. Jako pruští pastoři, kteří »evangelisují« v Čechách, měli by mnoho a mnoho práce v samém Prusku, tak vlivné kruhy rakouské, jež slibují vydatnou pomoc albánskému katolicismu, měli by co nejpečlivěji chrániti kato-liky domácí. Vídeň, která má požídatvostlou uni-versitu, křičí docela i po obraně mohamedánských Albánců proti křesťanským Srbům a Černohorcům.

Klerikální útok na Kolín se chystá dle 49. čí-sla »Osvěty Lidu« zářijovým sjezdem naší stra-ny »jako důstojná dohra klerikálně rituální aféry Pavlíkové-Hrachovské, což pro taktiku klerikálu jest velmi příznačné: sebe větší hnusnost a odpor-nost jest jim vždycky ještě dost dobrá k využití pro jejich cíle. Sjezdem chtějí dobýt Kolína a na-stolit v něm černou svoji vládu.«

Z těchto řádků mají si vyčísti občané kolínští, že aféra Pavlíkové má býti na vzdory židům sjez-dem vyvrcholena, čili že ta aféra dala podnět k svolání sjezdu. Ale tohle jest zrovna takové kla-mání české veřejnosti, jako když týž pokrokový list jmenoval kandidátem do říšské rady za Kolín-sko (za stranu naši) P. Jemelku. Kdo uměl a chtěl čísti, ví velmi dobře, že katolický sjezd do Kolína **projektován byl dávno dříve**, než ona aféra propukla. Křik o Pavlíkové neměl ani nejmenšího vli-vu na rozhodnutí Zemské rady katolíků.

A že jdou »klerikálové« dobývatí Kolína? Ten přece jest už dávno dobyt od židů, kterým slouží oddaně všecko, co na sobě nese punc falešného pokroku. A kde se žid usadí jako vítěz, neuškodí mu tam nic, protože má po ruce plno prostředků, aby si z chamtivých sobců utvořil pevnou tělesnou stráž.

Klerikálové dobyvateli! Vzpomeňme, jak dlou-ho trvaly lhavé, neurvalé útoky Duškovy »České Stráže« proti kolínskému katolictvu, než se usta-vila v Kolíně obranná organizace křesťansko-soci-ální! Jen ať se rozpomenou sami pokrokaři, evan-gelíci a soc. demokraté, kdo napáchal největších konfessních štvanic, kdo přinutil katolictvo k se-beobraně! Katolíci totiž posud si myslí tolik, že v

městě nazývaném městem českým posud mají historické domácí právo aspoň takové, jako židé, kteří se tam nastěhovali teprve v posledních desetiletích.

»Osvěta Lidu« se táže, od kdy přestali být katolíci římskými a stali se československými. Na to přece mohou nalézt snadnou odpověď sami pokrokaři. Již v té době hájili si katol. Čechové srdnatě svou řeč a politickou samostatnost, kdy přes zákazy českého katolického knížete a pražského biskupa vodili židé v poutech přes naši zemi zajaté Slovany do otroctví na jih. Již v té době středověké zde byli vlastenečtí katolíci, kdy židé zaváděli v Čechách germanisaci a kdy dělali placené špěhouny cizincům proti lidu českému. Také v té době, kdy si do Čech evangelici pozvali plno německých chamtivých dobrodruhu s Friedrichem Falckým v čele k vynikajícím úřadům.

V té době, kdy »osvícenci«, divající se na katolický lid s patra, němčili — ale katoličtí kněží s českými sedláky zachovávali českou řeč. Také v polovici minulého století, kdy židé, žijící z peněz českého lidu, šmahem a okázale hlásili se k Němectvu, co zatím katoličtí kněží byli pro své vlastenectví žalářováni. A v době, kdy čeští soc. demokraté ještě ochotně táhli pluh dra. Adlera pod chomoutem židovsko-vídeňským, organisaci katolických dělníků českých ani nenapadlo přijati na sebe jařmo vídeňské, třebaš by se zvalo i »křesťansko-sociální«.

Také nyní, kdy celá zátoka dobře placených insertů židovsko-německých ucpává pokrokařská »vlastenecká« ústa, kdy docela čeští slušové židovstva provolali, aby se raději volil německý liberál než český klerikál, hájí si český katolík práva národní zcela svobodně.

Jestliže při volnomyšlenkářském sjezdu byli v slovanské Praze tak nadšeně vítáni němečtí židé, snad bude dovoleno českým katolíkům promluvit české obranné řeči ve vlastní zemi. Ani nejfanatičtější despota pokrokařský nezabrání v svobodném projevu tak četným katolíkům, kteří pro poslušnost k papeži se ještě Italy nestali. Židovští slušové však dovedou se tak lehce assimilovati k semitům, že se jim neodvažují ani jadrně vytknouti tak rozšířené němčení v českých krajích.

Sociální besídka.

Rudá generální stávka v Belgii skončila bankrotem. Co konservativní živly předpovídaly, stalo se skutkem. Stačil jeden týden stávky, aby se osvědčilo, že jest švindlem velkopanské tvrzení o veliké moci soc. demokracie v Belgii. Soc. demokraté po svém úžasném bankrotu snaží se přesvědčiti o jakémisi úspěchu stávky své věrné tím, že zvěstují: »Vždyť přece nyní jest ustanovena komise k prostudování volebního systému.« A tohle má být nějaký úspěch? Jest to věc maličkernější, než když se přijme někde neplodná, fanglíčková resoluce. Vždyť se přece neví, jak vlastně úsudek této komise dopadne. Pozorujeme! Soc. demokraté dělají největší rámus právě v té zemi, kde dle dokumentárních cifér se daří dělnictvu daleko lépe než v zednářské Francii a zednářském Portugalsku! Zvedli tedy boj pro větší blaho dělnictva? Nikoli — ale ze zášti proti katolické vládě, která byla při posledních volbách tolik posilena. Soc. dem. politika není tedy akcí dělnickou — již proto nikoliv, že byla podporována od židovských kapitalistů. Za to však zde nám ukazuje pravou tvářnost politika nevěrecké msty, která chtěla potrestati lidi věřící. Soc. demokraté spustili takovou muziku, až se zdálo, že za generální stávky bude u jejich nohou klečeti celá Belgie. Zpívali takovou melodii, jako by »stát budoucnosti« nastával generální stávkou netoliko v Belgii, ale v celé Evropě. Rudý tisk psal tak, jako by válečné přípravy evropských států (k vůli Balkánu) byly dětskými hračkami v přirovnání k soc. dem. stávce belgické. »Protiklerikální« milionáři otvírali své měšce, vídeňský ústřední orgán soc. demokracie je proto chválil, že pomáhají proti »popeské vládě«.

A přes to všechno stávkovala sotva čtvrtina belgického dělnictva. A před tím soc. demokraté prorokovali, jak »se zastaví všechna kola«. Naposledy omrzelo liberální fabrikanty a milionáře platiti stávkujícím, jejichž kuráž vzrostla podporou »potíraného« kapitalismu. Soudruzi, kterým bylo prorokováno, že se stanou pány Belgie, utratili své úspory — viděli, že by se musili ze země vystěhovati k vůli hledání nové práce. Proto tedy troubeno na ústup, poněvadž by se soc. demokratům tak dobře nevedlo ani ve Francii, ani v Dánsku, ani v Holandsku. Nyní má dělnictvo po takovém experimentu velice vážné poučení.

Soc. demokraté a živnostníci Vídeňští soudruzi jsou velikými poškozovateli maloživnostnictva. Mají tam obrovské pekárny, kterými chtějí úplně zdotati malé samostatné pekáře. Přes všechnu barnumskou reklamu však »při zvláštním hospodaření netěšily se pekárny velikému rozvoji, naopak se ocitly konečně ve vážné finanční tísní. A tu se nad slunce jasněji ukázalo intimní spojení socialistů s židovským velkokapitálem. V největší peněžní nesnazi pomohl soudruhům skoro půlmili-

onovým úvěrem — ředitel Rothschildova »Kreditního« ústavu p. Spitzmüller. Rozumíte už nyní, proč poslanci socialističtí bránili se zuby nehty proti spravedlivému zdanění příjmů nad 10.000 K ročně? Rozumíte už, proč socialisté pořád křičí do světa, že jsou stranou, bojující proti velkému kapitálu? Lež a klam prostým soudruhům zastřít musí onu zahanbující skutečnost, že chytří vůdové, ředitelé, sekretáři různých závodů socialistických, jdou potají ruku v ruce se všemohoucím kapitálem židovských bankéřů.

Dětský asyl milost. Pražského Jezulátka oslavuje letos desetileté jubileum založení. Úkolem Dětského asylu jest pomoci těm nejubožejším, bezbranným dětem. Výchově těchto ubohých maličkových věnují se cti. sestry Dominikánky. Vlastní zakladatelkou jest mladá učitelka Anna Tichá. V uplynulém roce 1912 ubytováno a vychováváno bylo v Asylu kolem 79 sirotek a opuštěných dítek, z nichž umístěno v Praze-II. v Černé ulici 50, ve filiálce v Krči ve vile »Marie« 29. Při panující drahotě činil náklad na jednoho chráněnce 1 K 4 h denně, 379 K 60 hal. ročně. V tomto obnosu jest započítáno vydání na: stravu, oděv, prádlo, obuv, palivo, svítivo, nájemné, školní potřeby, mikulášská a vánoční nadílka. Starší chovanci bývají dáni na řemeslo, do služby, do odborného učení atd.; hochům, kteří jsou v učení, opatřuje se oděv i obuv. — Na domě ústavním vázne dosud dluh 57.640 K 42 hal. Za dobu desetiletého trvání bylo v ústavu ošetřováno 134 dítek vesměs nejchudších. Kromě těchto ujímal se Asyl i dítek jiných na dobu kratší. Celkové vydání za 10 let obnáší 216.047.89 K. — Takové charitativní dílo zaslouží jistě co nejširší podpory. Vedle darů peněžních přijímají se potraviny, oděv, nářadí atd.

Boj v dělnickém vedení. Centralistický »Deník«, financovaný z vídeňských kruhů semitských, napsal o autonomistech, stojících za »Právem Lidu«: »Separatismus překročil již svůj vrchol, překročil zenith svého rozpjetí a dnes stojí na nakloněné ploše úpadku. Nedoje k němu snad v nejbližších dnech, avšak všechny známky tomu nasvědčují. Řada úpadků jejich konsumních spolků, řada prohraných nemocenských pokladen, řada rozpadlých politických organisací, oslabení jejich odborových organisací (třeba je číslicemi zakrývali), neúspěchy ve mzdových hnutích, nespokojenost jejich členstva v továrnách, prodlužování pracovní doby v těchto závodech, kde jsou ve většině, korupční aféry jejich vůdců, nafukování maličností na veliké úspěchy, zakupování řady podniků, které tráví z peněz jejich odborových organisací, které následkem nedostatku peněz nemožnou připustiti boje mzdové — to všechno jsou známky, že něce páchne ve státě »dánském.«

SINGEROVY

ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Národohospodářská hlídka.

Úprava Labe u Hradce Králové. Z minulé právě zimy získány zkušenosti ohledně zamrznutí jezu při elektrárně v tom směru, že zamrznutí to není na překážku pohybu a že námraz při nastalém tání sám odpadne, poněvadž se od železa, dobrého vodiče tepla, brzy odpaří. — Chování se konstrukce jezové při třenici ledové nebylo možno tentokrát pozorovati, ježto led poněmáhým táním sešel zcela klidně. — V druhé polovici minulého roku provedeno sesílení železných ramen, jimiž těleso jezové o čepy se opírá a čepy opatřeny ústředním mazáním. V listopadu vykonány byly s ústrojím jezovým zkoušky, hlavně aby se zjistil účinek, a současně stejný běh rotačních inotů, hnaných olejem tlačným. Tím byly veškeré práce na staveništi skončeny, c. k. stavební správa zrušena a k exposituře do Prahy zpět povolána.

Národní svépomoc. Pokrokaři na Moravě, aby ukázali, že dovedou zcela jinak lidu pomáhati než klerikálové, ujali se vedení »Moravského diskontního ústavu v Brně.« Ale již nyní skončil ústav na úbytě. »Hlas« sděluje: »Nelákavou pozůstalost po něm má »do pořádku« uvéstí 6členný likvidační výbor, v němž jsou tři zástupci Moravsko-slezské banky a tři zástupci podílníků diskontního ústavu. Sobotní bouřlivá valná hromada se usnula na likvidaci, neboť ztráty jdou do statisíců a nově bylo opět podílů za 90.000 K vypovězeno. Neině by tedy ústav čím obchodovat. Na valné hromadě trpké levity pánům četl řed. Henych. A není to klerikál.« — Sám pokrokový »Český Sever«

napsal 11. dubna: »Vizme, jak přispěchala Nár. Jednota Severočeská z Prahy se svou záložnou »Otčina« Třebenicím v Böhmově aféře ku pomoci. Böhmovi zapůjčila dle doslechu 5000 K, za které se zaručili jeho blízcí příbuzní a snad ještě někdo v Třebenicích. Tedy Otčina jest proti všemu kryta. Böhms jest však dlužen téměř všem českým živnostníkům v Třebenicích, kteří do jednoho jsou voliči. Aby tyto živnostníci voliči nemohli si něco zabaviti z jeho skladu knih a tím aspoň částečně zmenšiti ztrátu, kterou budou mít, opatřila Otčina pro formu všechny knihy páskami s firmou Otčina, aby se zdálo, že jsou již zabaveny. Tedy tak pomáhá Nár. Jednota Severočeská — Třebenicím.«

Československá záložna v Praze II., Spálená 9, oznamuje, že v době od 1. května do 30. září úřadovati bude v sobotu pouze do 1. hodiny odpolední.

Ze Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové. V některých listech byla uveřejněna zpráva, že Záložní úvěrní ústav zřizuje filiálku v Nymburce a exposituru na Královských Vinohradech. K přání místních peněžních ústavů bylo od těchto upuštěno, pročež zprávy dříve publikované nezkládají se na pravdu.

Jak se tvoří pohodlné kapitál. Dle »Libre Parole« zatčen v Paříži rafinovaný mezinárodní podvodník Mojžíš Goldmann. Tento žid, který v různých velikých městech vystupoval pod nepravým jménem hraběte Brankowského, stal se milionářem rafinovaným zlodějstvím. Tanečníci Olze Naderčiové v Paříži odcizil šperky v ceně 385.000 franků, klenotníka Aroda okradl o šperky v ceně 240 tisíc franků, filiálku Německé banky v Paříži ošidil o 160.000 franku. U tohoto zločince nalezeny tisíce zástavních listů zastavárny londýnské, berlínské a pařížské. Rusko žádá o vydání tohoto zločince. Nápadno jest, proč žid, který si podvodem opatřil statisíce, tak že se muže oddati životu pohodlnému, v zlodějství pokračuje dále jako smyslu zbavený, aby se domohl milionů. Odstrašující vzor úplné lakoty! — V Pešti zatklá policie žida Šalamouna Wedelesa, který jest ve vážném podezření, že koupil od usvědčeného lupiče židovského odcizené klenoty v ceně 42.000 K. — Žid Jakub Popper, majitel mlýna u Debrecína, ohlásil úpadek. Dluhy obnášejí pouze 840.000 K. — Ve slezském Těšíně zatčen pro krádež zboží v obnosu 16.000 K žid Gabriel Pick. — Židovský velkoobchodník Jakub Porges ve Vídni ohlásil konkurs. Passiva činí 930.000 K. — Židé Kohn, Mautner a Pischer byli odsouzeni pro falšování rakouských peněz krakovským soudem do těžkého žaláře na 5 až 8 let. Také soudem vídeňským pro falšování peněz do žaláře na 5 a 10 let odsouzeni židé Goldmann a Eisner. — 10 měsíců žaláře si odsedí ve Vídni židovský velkoobchodník Jakub Bondy, protože kupoval věci, o nichž věděl, že jsou kradené. — Židovský továrník nábytku Samuel Weiss ohlásil konkurs, když měl dluhů 980.000 K. — Žid Nathan Adler v Těšíně zatčen pro krádež zboží v obnosu 26.000 K. — Židovský plukovní lékař Dr. Em. Brandeis odsouzen na 1 rok do vězení, protože za veliké peníze ochotně pomáhal chytře sepsanými posudky lékařskými vojínům od vojenské služby. — Tak vyhlížeji ty »reelní, solidní a zručné« obchody. Poctivým obchodem by si tací lidé nemohli pomoci během několika let k milionům!

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Besídka.

ŠTASTNÝ SMÍR.

Starý truhlář Rybný bafal večer zuřivě. Zamrmoužil ho synek, gymnasijský sextán. Když přišel Vinca z kondice, stěžoval si, jakou nesnáz má s natvrdlým Frantíkem Hřebelcem, jehož přiučoval. »Tatínku, hotový pafez. Vysvětlíte mu věc desetkrát a nemotora zas všechno poplete. Nejhorší však je tohle: vypracuje-li školní úkol pod všecku kritiku, pak ještě jeho matka dělá pichlavé poznámky, jako bych si s tou jeho hlavou zabeđenou dal málo práce.«

Mistr místo odpovědi dvakrát vybafl a seděl zamračen jako arnautský pohlavár, k němuž přivedli zajatého Srba.

Vinca neměl svědomí v nejlepšímu pořádku —

byl v nejistotách, zda tatík něco ví. Polkl dvakrát v rozechvění na prázdko a načas znovu ní: »Já se toho vymazleného hošíčka radši zbavím. Stejně dostanu teď kondici u Fialů. Tam mají lepší rozum. A taky mi lépe zaplatí.«

Mistr vybařil znovu a obrátil hlavu do okna, před nímž se zelenala malá zahrádka.

Hm — tatínku, reseda začíná vonět až radost.«
 Ted' se už Rybný obrátil, vpíchl v šeru večerním dvě malé oči Vincovi přímo do srdce jako dva špendlíky: »Ano — ano, reseda začíná vonět, ale tvé pokoutní počínání začíná zapáchat — rozumíš! Takový klouček potřebuje hrát karty? Nemáš nic kloudnějšího na práci? Já se na mizeru dfu — a on se mi dává do karbanu.«

»Tatínku, to já jenom o sirku — a obyčejně jen dudáka.«

»Aha — obyčejně! Ale jiné hry taky umíš, víd.« —

Vinca neodpověděl, každé lhaní bylo mu velice odporné.

»A to hrá v parku u cestičky jako starý vandrák na mezi. Kdybys mi byl aspoň řekl, jaké mí-váš spády!«

»Inu — tatínku, do hostince ještě k vůli kartám chodit nemohu. Zkrátka hrám jenom někdy a ke všemu jen tenkrát, když mne jiný vybidne. Stane-li se to třikrát měsíčně, je to moc.«

»Ty vejšklibo jízlivý, snad mi naposledy nadáš, proč ti nesypu peníze, abys mohl užívat v hospodě. Kdybys byl aspoň trochu starší . . .«

»Ale, tatínku, prosím vás . . .«

»Nic, nic,« rozehnal se tatík rozčileně dýmkou proti synovi. »My jsme už spolu hotovi. Dál s tebou nemluví — a basta.«

Vinca tu noc špatně spal. Bylo mu pouze útěchou, že už otec s ním »byl hotov« mnohokrát a přece zase po rozptýlení prvých zlověstných mračen vždy se vyjasnilo.

Tentokrát však tatík byl v hněvu vytrvalejší. Celý týden se synkem přátelsky nepromluvil. Udělil mu pouze formou úsečnou několik otcovských rozkazů.

»Ale, tatíku, co se tolik zlobíš,« domlouvala matka. »Vždyť jest to ještě mladý hoch — a že není zmoklou slivou, jest přece přirozeno. Učí se dobře, na kondicích si vydělá . . .«

»Mlč mi s tím karbaníkem!« odsekl přísně Rybný. »Já jsem s ním hotov.«

»Kdybys nemluvil tak nešťastně! Vždyť jest to tvé dítě. Kdo ho má mít ve větší lásce, než vlastní táta? Chuděrka chodí celý smutný, jako by přišel o grunt.«

»Mlč, jen mlč! Ten hoch mne zklamal. To zahrání bych mu odpustil — ale takové pokoutní jednání, aby otec nic nevěděl . . . Zkrátka, už má u mne všechno pryč . . .«

V té hrozivé krizi přiblížilo se nedělní odpoledne. Rybný měl tisíc chutí podívat se do lesa a Vinca zase spekoval, jakou bude mít pěknou vycházku ke splavu. Ale začalo krápat, pak pršet — a naposledy lily se s oblak husté proudy. Tatík mrzutě přecházel, znovu a znovu se díval do okna, kdy se už vyčáší. Světnice byla zaplavena modravým dýmem tabákovým, který vystupoval z dýmky mistrový hustě jako z komína.

Vinca seděl nad knihou a pozoroval po očku mrzutou náladu tatíkovu. Mistr chvíli usedl a pak chodil ode dveří k oknu znovu. Polohlasně zazlořečil. »Toť se dnes ta mračna, matko, protrhla. Včera tak jasně a teď?«

»Ba že jo! A někdy si lidé dělají zamračený život sami.«

Mistr cítil ostrý hrot ve větě své ženy — ale neodpověděl. Přesl ještě světnici třikrát a pak se obrátil na Vincu: »Víš co, hochu, při takovém psím počasí nic dnesky z vycházky nebude. Máš-li všechno dobře už v hlavě na zítřek srovnáno, hodíme si spolu preferanc. To snad umíš.«

»Ale, tatínku, moc rád.«

»Doběhni teda k starému Jedlovi. Ten nám půjčí karty. Jsou už sice jako staré podrážky, ale ještě něco snesou.«

A když student karty přinesl, dával mu otec za úsměvu matky naučení: »Ale žádné karbanění! Jen o sirky — rozumíš! Nerad bych, abys nařikal na vlastního tatíka, že tě sváděl ke karbanu. No — ale — všechno má svůj čas. Konečně — až budeš v mém věku, můžeš si zahrát, kdy ti bude líbo. Však budeš mít větší rozum. Ale teď jenom tenkrát, když ti dovolím. A teď honem michej a rozdávěj!«

Boží hroby, Křížové cesty, Jemličky, oltáře, sochy, kazatelny,
 levně provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Rajská zahrádka. Obrázkový časopis pro mládež. Pořádá J. Bartoň. Roč. 22., č. 7. a 8. S vybraným obsahem. Neměla by scházet.

zeti v žádné rodině. Roční předpl. 1.60 K. — Český jinoch. Časopis pro dospělejší mládež. Řídí V. Müller. Ročně 10 čísel za předplatné 1 K. Ročník 18., čis. 7. a 8.

Bíl na agrární lež a klam. Napsal J. Šamalik, rolník a poslanec. Brožura velmi časová.

Špatní papežové. Die něm. volně zpracoval J. Fährnich. Knihovna »Českých listů« č. 1. Objednávky vyřizuje Sekretariát Komitétu litoměřického v Mladé Boleslavi.

Věstník díla šíření víry. Časopis věnovaný zájmům katol. misí v zemích pohanských celého světa. Vychází šestkrát ročně. Nákladem arcidiecéšního ředitelství v Praze na Hradčanech. Roč. II., č. 2.

Spisy H. R. Haggarda. Královna ohně. Seš. 1.—3. po 20 hal. Nákladem J. R. Vilímka v Praze.

Kompéndium předpisů poplatkových a kolíkových pro obchodníky, živnostníky a soukromé úředníky. Uspořádal a vydal Jan Misárek, úřadně oprávněný revizent účtů na Král. Vinohradech. Cena 1.80 K. Kompéndium toto obsahuje množství předpisů v poplatkovém zákoně vůbec neobsažených, zejména předpisy o daních, pojistění nemocenském, úrazovém a pensijním, o účtech, směnkách, obchodních knihách vázaných i nevázaných, ve volných listech a paušalování poplatků z nich, o dárkách pro státní úřady, o reklamacích dopravného, o živnostenských podáních všeho druhu a jiných více. Tato kniha ušetří každému namáhavé vyhledávání předpisů v pramenech po různu roztroušených a poskytuje zároveň jistotu, že nic nebylo vynecháno, co má sebe menší důležitost v tomto oboru. Zvláštní ceny nabývá kniha tím, že budou k ní vydávány stále doplňky, takže nikdy nezastará, jako je tomu u jiných knih podobných, nýbrž bude tvořiti s doplňky dílo vždy časové a cenné.

Knihy o čtyřech pramenech. Napsal Dr. Augustin Wibbelt. V rouše českém podává Dr. Ferdinand B. Černovský, O. S. Aug. Nákladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví Gustav Franci v Praze I. Cena 2.20 K. Autor uvedeného spisku jako věrný přítel přírody volá staré i mladé, aby si přírodu zamilovali, aby k ní hleděli okem vidoucím, k ní se skláněli uchem slyšícím. Příroda, správně pochopená, uvádí na pravou cestu, vede ke zdraví, spokojenosti, síle, k životu, vede k Bohu. Moderní život vyhledává často rmutných pramenů, jež otravují a přece po ruce stojí vydatný a křísťalový pramen čistých radostí, jež ochotně a štědře nabíží boží příroda. Nemůžeme, leč dříve toto doporučení všem slovy: Tolle, lege — vezmi a čti!

Ovocné hospodářství při silnicích. Jaký význam národohospodářský mají ovocné aleje při silnicích, nejlépe osvětlí následující příklad: Obec, která udržuje silniční tratě v délce 4 km, může na nich umístiti asi 800 stromů, s mezisadbou asi 1600. Kdyby každý strom, počínaje pátým rokem dal jen za 1 korunu ovoce, znamená to již výnos 800 korun ročně, která stačí na udržovací výlohy oněch silnic. Každý však uzná, že výnos 1 koruny je velmi nízký, vždyť při řádném ošetřování stromová výnosy padesáti korun za ovoce z jednotlivých stromů nejsou vzácností. Snadno lze si vypočísti, jaké peníze to dělá v okrese, kde se udržuje na příklad 50 km silnic. Bohužel se málokde dbá na tento pramen příjmů, většinou máme příležitost viděti stromky špatně sázené a naprosto zanedbané. Těm, kdo mají dobrou vůli zjednat tu nápravu, doporučujeme odborný návod: **Pěstování ovocného stromoví při silnicích a železničních tratích**, který napsal V. Čádek, okresní zahradník. Cena knihy vyobrazeními opatřené 40 hal., vázané 80 hal. Poštou o 5 hal. více. Vyšla nákladem A. Reinwarta v Praze, Vodičkova ul. čis. 23.

Ovoce bobulové. Návod ku praktickému pěstování ovoce bobulového a k účelnému zužitkování jeho plodů na zavařeniny, marmelády, huspeniny, šťávy, vína i jiné nápoje v domácnosti a ve velkém. Sestavil Jan J. Těšitel. Se 67 vyobrazeními. Nákladem Ústředního zemědělského knihkupectví (A. Neubert) v Praze. V elegantní barvotiskové obálce za K 1.80, poštou K 1.90. Pěstování ovoce bobulového stává se rok od roku oblíbenějším a nenacházíme dnes snad již ani jediné, byt i sebe mešní zahrádky domácí, aby v ní několik keřů nebo stromků srstky nebo rybízů, několik trsů malin nebo jahod chybělo. Stejně tak počínají se i pěstovatí velkoploché ostružiny, borůvky a brusinky. Také vším právem, neboť všechno bobulovité ovoce dnes na trhu je stále hledáno a dobře se platí. Ve spise pojednává spisovatel — praktický zahradník důkladně nejen o pěstování, ale i o spotřebě a zužitkování vypěstovaných plodů tak, aby každý pěstitel i milovník tohoto ovoce nejlepších výsledků mohl docílit.

Ovocné zákrsky ve tvarech umělých i přirozených. Praktický návod k použití a pěstování ovocných zákrsků v zahradách domácích, školních, rolnických i v sadech ovocných. Napsal Frant. Manda, zahradník. S četnými původními vyobrazeními v barvotiskové obálce. Nákladem Zemědělského knihkupectví (A. Neubert) v Praze. Za 90 hal., poštou 1 K. Pěstování tvarových i netvarových zákrsků ovocného stromoví jest doposud málo známo, ač poskytuje pěstiteli mnoho cenných výhod hlavně z toho důvodu, že zákrsky nevzrostou do velkých rozměrů, pročez se jimi může využívat i menší prostor, dále, že přizpůsobením tvaru možno využívat hradbní zdi, ploty a okrášlit naše obydlí. Vysázené zákrsky přinášejí již, jsou-li rozumně řezány a hnojeny, již v druhém nebo třetím roce ovoce a možno na nich vypěstovati i jemnější a větší druhy ovoce, které se obyčejně pro vysokokmeny nehodí.

Sukna

na salonní obleky

taláry

barevná ku chrámovým účelům

modní látky

pro pány i dámy

doporučuje největší český odborný závod firmy

V. J. Špalek

■ v Hradci Králové. ■

Velké světlé prodejní místnosti v přízemí a mezzaninu. — Vzory se na požádání ochotně zašlou. —

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jedinečně podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

== V ŽAMBERKU ==

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce. —

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné. —

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení. —

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku. —

První ceny na všech obeslaných výstavách. —

Patentní náprsenky:
bez háčků
Zakázky obratem
 se vyřizují.

Založeno r. 1843.

**Nakladatel I. L. KOBER v PRAZE,
Vodičková ulice.**

**Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.**

Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotační.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 19.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 9. května 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Studentstvo.

Ve dnech 1.—4. května pořádán byl v Praze sjezd Federace, lépe řečeno realistických studentů, kteří si osobovali právo mluvit a jednat jménem celého českého studentstva. Sjezd vyzněl velmi uboze a největší vážnosti a opravdovosti zasluhující požadavek druhé české university dal časopis podnět ku štvání proti — mladočechům.

Sjezd měl neobyčejně obsáhlý program, zdali ovšem vždy i cenný, jest otázkou. Valná, a možno říci, i větší část věnována přirozeně nepohodlným klerikálům, jichž vzrůst a počet, jichž úspěchy jsou hrozným trnem v očích Svazu i Federace. Nenávisti té dán i průchod v několika sekcích. Katoličtí studenti na prosbu pořadatelstva, aby se schůze brněnské sekce mohla konati, šli do této. A bylo jich jen — šest.

Zajímavým je pro nás a pro všechny katolíky vůbec prohlášení brněnského kolegy o poměrech moravských, kdy vzpíral se tomu, aby katoličtí studenti byli vyhazováni z krajských spolků: »Moravská strana klerikální je výborně organizována a v jejím čele stojí znamenití vůdcové. Klerikální kolegové jsou lidé hodní a pracovití a kdybychom je ze spolků vypudili, pak ztratíme všechny přispívající členy!« Tedy peníze zde určují směr předsedčení!

Vrcholu štvavosti dosaženo však resolucí, že klerikální akademikové mají být vyhozeni z odborů národních jednot! Pokrokové studentstvo vystupuje zde jako rozkladný element v životě národa! Kdo dává veřejně popud tomu, aby ono odporné štvání, jež zásluhou pokrokářů otrávil celý náš veřejný život (jež má v zápětí tak hluboký pokles vážnosti celého národa), ten ať přičte sobě i následky svého vlastizrádného jednání. Ten ať pak nevyčítá neúčast katolické veřejnosti na tom, z čeho její dorost je vyhazován!

Jsme věru zvědaví, jak se zachovají k této štvavosti pokrokářských studentů výbory jednot a hlavně, jak se k tomu zachová i Národní rada česká! Na těch je nyní slovo, ty ať učiní autoritativní prohlášení!

Výborně též charakterizuje všechny ty pokrokové milovníky menšin výrok, též na sjezdu pronesený: »Nežli klerikální menšina, raději žádá!« Tedy o české katolíky ve Vídni nestojí nikdo, ať víme, že jsou nejlépe ze všech Čechů vídeňských organizováni, že s obrovskými obětmi udržují české bohoslužby vídeňské, jež takovou měrou přispívají k upevnění českého živlu ve Vídni! Jestliže se však takovým způsobem mluví o menšinách, pak ať i všechny podpory od katolíků se důsledně odmítají, ať i za slovy jdou i skutky! Velká část sjezdu věnována pouze »protiklerikálnímu« štvání a mravní výši studentstva pokrokového nejlépe charakterizuje výrok: »Český student je více protiklerikální, než pokrokový.«

Lhaní a překrucování bylo hlavním prostředkem, jímž chtěli dosáhnouti úspěchu, leč bohudík příliš málo se zdařilo dílo. A radostí nás musí naplnit sympatie všech nezaslepených a aspoň částečně objektivních, které ligisté po svém důstojném vystoupení si získali. Samo pořadatelstvo muslo usvědčit referenty z nepravd o chování ligistů vybájených.

Největší však komikou působí jednání o odluce theologické fakulty. Že se o této věci bude jednat, věděli jsme dříve, než program byl uveřejněn. Pro tuto věc, jakož i pro požadavek laisace škol středních universita nepřijala protektorátu. Přirozeno je, že i při takových věcech nezbytný Masaryk si musil ulevit o inferioritě a nevědeckosti fakulty theologické (ale jen katolické!) Resoluce, Bůh ví, kolikátá už, ovšem s velikým aplausem hrstkou věrných přijata, ale nastala otázka, jak se zachováti k žádosti »Kruhu evangelických theologů ve Vídni« o přijetí. Svaz byl ovšem pro, ale několik dobromyslných studentů, kteří asi nevěděli, že Masaryk a Herben jsou adoptovaní evangelici a že věrným orgánem evangelického tábora je »Čas«, byli proti tomu z téhož důvodu, jako Masaryk proti katolické fakultě bohoslovecké, ale špatně při tom pochopili. V pondělí t. zv. »generální rada« rozhodla, že pro evangelické theology je tam místo.

Hlasování toto nejlépe ukázalo, v čí rukou celý »Svaz« a celá »Federace« je, že je to vlastně organizace evangelických a evangeliky vedených studentů, ovšem vedle nezbytných pokrokových »českých židů.« Útěchou však nám všem může být, že počet jich je příliš malý, než aby se mohlo mluvit o všem českém studentstvu. Sjezdu »Federace« se účastnilo nejvýše 7 procent pražského vysokoškolského studentstva! Katolické studentské sjezdy v Hradci Králové a Kroměříži vykazují počet účastníků přes 700, při sjezdu Federace v sobotu vydaná legitimace, tedy již třetí den sjezdu, má číslo 467. Mají tedy realističtí studenti právo mluvit a jednat za celé studentstvo?

Požadavek druhé české university byl, jak jsme již v úvodu napsali, proklamován s příliš malou vážností a zásluhou pokrokářů byl stržen do známých blátivých polemik »Času.« Při samé schůzi, jež měla ráz manifestační, důkladně se vynadalo poslancům, až poslanci a páirové — profesoři uražení odešli, a pak dokonce přijata resoluce, v níž se žádá zřízení komise ke zkoumání činnosti poslanců v otázce české university na Moravě.

Není to již opravdové komediantství? Vždy jsme byli toho domněni, že nejvyšším dozorcím orgánem poslanců je voličstvo samo, nyní však několik studentů. Jsme opravdu zvědaví, zda vyletí na komando studentů z české delegace prof. Masaryk, který, jak známo, při projednávání rozpočtu, při položce »vysoké školy« neměl ani jediného vřelého slova pro druhou universitu. Při debatě samé (ač je otázkou, zda při podobných příležitostech je debata na místě) dostal svůj díl i Dr. Kramář — a přítomní poslanci místo současného manifestování musili hájit napadenou čest svých kolegů a svého klubu.

To je celkový výsledek velkými slovy ohlašovaného sjezdu »Federace«, jež skončil velmi špatným výsledkem finančním a ještě horším výsledkem morálním. České studentstvo, vedené redakcí »Času« a »Rozvoje«, stojí na šikmé ploše a nepozoruje, komu vlastně slouží a kým je ovládáno. To je příčina jeho neúspěchů, jeho špatného postavení sociálního i společenského. Lidé velmi pochybných kvalit si osobují právo na vůdcovství a pak není divu, že studentstvo, jež tak důležitou roli hrálo v životě národa, stává se elementem nevšimáným a namnoze i nevídaným. Opustilo staré, krásné ideály, bojuje proti tomu, co je všem lidem zdravého úsudku svato, a cizími lidmi je vedeno do služeb cizích, ke škodě vlastní, ke škodě všeho českého lidu a české věci vůbec.

Studentstvo katolické kráčí cestou vlastní, bez kompromisů, samo, za těžkých bojů vnějších, vnitřně jednotné a soustředěné, a kráčí k vítězství. Ty skvělé výsledky po tak krátké, třeba i namáhavé práci, ukazují jasně onen zdravý základ, na němž vše s plnou důvěrou budováno. Studentstvo katolické z lidu vzešlo, s lidem jde a cítí, a s lidem též i půjde!

Upřímná víra v Boha dodává síly i v těch chvílích, kdy útoky nepřátel nejvíce jsou podnikány, ku další práci za vítězství myšlenek katolických, za vítězství celé české katolické věci! Česká Liga Akademická stojí pevně, počet členů roste a s nimi i práce mezi studentstvem. »Studentská Hlídka« paralyzuje úplně vliv pokrokových listů studentských a velký počet její odběratel je nejlepším dokladem jejího úspěchu. A studentské katolické sjezdy jsou nejlepším dokladem síly vnitřní i vnější, jsou nejlepším dokladem zdravé organizace katolického studentstva.

To naše odpověď na sjezd nepatrného zlomu českého studentstva — »Federace.«

VII. řádná valná hromada Čes. Ligy Akademické.

S radostí upřímnou možno sledovati veliký vzrůst nejmladší složky katolického hnutí — studentstva. Studentstvo svým nadšením a svojí opravdovou a upřímnou prací dokazuje jasně, že veškerý naděje, jež v ně kladeny, jsou korunová-

ny zdarem, ba že fakta značně převyšují očekávání. Spolek katolických akademiků »Česká Liga Akademická« konal zase generální přehlídku činnosti svojí, skládal účty vladařství svého všem těm, kdož s přátelskou láskou při něm stojí.

Předseda JUC. Waschko uvítáním hostů zahájil valnou hromadu za úplné skoro účasti členů. Stručnými jen slovy zmínil se o vlastní činnosti spolkové, o níž podrobný referát podal jednatel, ale šířeji promluvil o současném sjezdu pokrokových studentů, kde tak hrubým způsobem porušena byla kolegiální studentská, kde studentstvo pokrokové vystoupilo jako element tříšticí národní síly, poukázal na protikatolický ráz sjezdu a se vším důrazem protestoval proti snaze odloučiti fakultu theologickou jako nevědeckou.

Nejobsáhlejší byla zpráva jednatele. Utužená organizace vnitřní, všichni členové musili pracovati v některém z odborů: právníckém, vincentiánském, plesovém, pěveckém a orelském. Spolu nově zřízena komise vycházková. O prázdninách pořádány dva neobyčejně zdařilé sjezdy: v Hradci Králové a v Kroměříži. Representační věneček spolu s akademií předčily zdarem svým minulé, pořádány vycházky a večírky. Spolek dbal o to, by členové řádně plnili i náboženské povinnosti: Súčastnil se v průvodu Božího Těla, na začátku roku konány Drem Novákem z Vídne duchovní exercicie. Pěstovány horlivě styky s katol. organizacemi a korporacemi a nově navázány s americkými studenty, kdež tito přistoupili též k vlastní katolické organizaci studentské. Orgán spolku »Studentská Hlídka« vykazuje značné stoupenutí počtu odběratel. Zřízena bezplatná porada lékařská pro všechny členy. Vrcholným dílem bylo uspořádání sociálního kursu za laskavého přispění předních katolických pracovníků. Bohužel však jeden stín leží na světlé dráze našeho vítězného postupu, a to je úmrtí kol. Ing.C. Václava Jiráska, jemuž spolek obstaral pohřeb i postaví důstojný pomník.

Pokladníková zpráva vykazuje celkový obrát peněžní 16.205.80 K. Hlavní položkou ve vydání jsou vydání prázdninových sjezdů, pak i agenda spolková vyžaduje letos větší náklad, uvážíme-li, že výkaz dopisů činí přes 5700. Příjmy opatřeny z předplatného »S. H.«, z příspěvků členských, z podniků spolkových a darů. Hlavními příznivci byli Eminence kardinálové pražský a olomoucký, Exc. biskup Dr. Doubrava, Dr. Kordač, P. Ildefons a pro »S. H.« Piův spolek.

Zpráva místopředsedy Havlíka podává souhrn činnosti přednáškové. Na členských schůzích, jichž bylo 22, přednášeli pp. P. Voňavka, prof. Engel, koll. Trčka, Plch, Kníže, David, Fiala, Patera, Daněk, Pírko. Na kursu přednášeli pp.: Dr. Reyl, Dr. Kordač, Dr. Nosek, Dr. Hronek, vl. rada Mašek, Dr. Šulc, prof. Šrámek.

Knihovna zvětšena koupí i darem o více než 3000 svazků. Koupěna knihovna Družstva Arnošta z Pardubic.

Odebírá se na 180 časopisů a revuí, celková cena inventáře spolkového je přes 2000 K.

Nový správní výbor zvolen takto: JUC. Daněk, předseda, PhC. Kramule, místopředseda, JUS. Doležal, I. jednatel, IngSt. Kudláček, II. jednatel, JUS. Preininger, pokladník, IngSt. Švec, zapisovatel, PhSt. Pazderka, knihovník, MUST. Krčka, novinář a JUS. Warauš, správce domu.

Zvolen pak též nový výbor agitačního odboru, jemuž postaven v čelo JUC. Waschko. J. E. biskup Doubrava jmenován čestným protektorem a prof. Msgre Šrámek čestným členem za nadšeného souhlasu.

Tím podán stručný nástin bohaté a obsáhlé činnosti spolku, jež, a to nás nejvíce těší, byla úspěšnou. Mnoho cenného a krásného započato a je úkolem všech na základech těchto i dále budovat. Otázka sociální, již věnována část kursu, vyžaduje zejména v Lize značné pozornosti a studia. Ve všech oborech v Lize pracovali, ve všech oborech ať se i pracuje se zvýšeným úsilím dále ke vzrůstu a zmohutnění organizace studentstva katolického vůbec a ku blahu celého českého katolického hnutí. To je naše přání Ligistům ku jejich valné hromadě. Stále ať spějí výš a výše!

Volné listy.

Bible a volnomyšlenkáři. Jiným pozoruhodným údajem ve zprávě o stvoření jest určité rozlišení života rostlinného a zvířecího, neboť dle Bible stvoření rostlin předcházelo před stvořením živočichů mořských a živočichů suchozemských. Byly doby, kdy věda tvrdila, že rostliny a zvířata vyskytly se současně — ostatně nechybí učenců, kteří tohoto mínění jsou doposud. Z toho povstala a formulovala se zase jedna z námitek proti biblické zprávě, a nepřátelé Písma sv. měli z toho velikou radost, kterou vyjadřovali rozličnými dotýkavými slovy a posměš. vtipy, kdežto obránci Písma sv. usilovali o to, aby vzniklé nesnáze odstranili.

Dle dnešního vědění nemohlo se však státi jinak, než jak vypravuje Bible. Rostliny předcházely před živočichy, což ostatně dokazují zbytky nejstarších period. A jestliže rozlišení rostlin a zvířat dnes není tak přesné, jak je líčí Bible, pak z obecných důvodů musíme vyrozumívati, že nejstarší, tak zvané laurentinské vrstvy, které dnes nevyskazují zkamenělin, svého času měly bohatou, dnes ovšem zaniklou již flóru (květenu). Důkaz pro správnost biblického tvrzení záleží ve vzájemném poměru zvířat a rostlin. Rostliny vdechují oxysygenem kyselinu uhličitou a vydechují kyslík, kdežto zvířata vdechují kyslík a vydechují kyselinu uhličitou. Tři čtvrti proc. kyseliny této by stačilo, aby zvířata se zadusila. Vzduch se 4 pětinami dusíku, 1 pětinou kyslíku a s 3 desítinami uhlíku jest takto jedině schopen, aby rostliny a zvířata zachoval na živu, neboť každý jiný poměr prvků těch byl by jim záhubný.

Na počátku vzduch naší země jistě byl kyselinou uhličitou bohatý a v tuto dobu mohly v něm tedy žít rostliny a nikoli zvířata. Rostliny vytváří ústroj. látky z neústrojných a jsou z tohoto důvodu na zvířatech nezávisly, jen když vzduch obsahuje s dostatek kyseliny uhličitě. Docela jinak má se věc se zvířaty, která nejsou s to, aby si stavební látky vybírala ze hmoty neústrojné. Zvíře zásadně a bezvýjimečně potřebuje potravy ústrojné a nesnese vzduchu, v němž by bylo nepoměrně málo kyslíku. Zvíře sice žije také jinými zvířaty, ale nepřímou stále poskytována jest mu potrava rostlinami. Dle těchto skutečností musily nutně rostliny předcházeti říši zvířat. Nejprve jeviště musilo býti vhodně ustrojeno, aby mohla objeviti se zvířata, rostliny musily ovzdušit, bohaté kyselinou uhličitou, upraviti v poměr nynějšího složení, a kromě toho bylo potřebí, aby rostlinami ve vodě i na suché zemi opatřena byla ústrojná potrava pro říši živočišnou.

Z toho jde na jevo, že ve zprávě Genese o pořadu rostlin a zvířat tkví hluboká přírodovědecká pravda, a opětně jest s velkým podivem, že biblický zpravodaj, byť nevědomky, ohlásil pravdu (tuto několik tisíciletí dříve, než ji věda vyváděla a uznala. Naivní mínění dnešní a ještě více tehdejší nemohlo zajisté jinak mysliti, než že rostliny vyskytly se současně se zvířaty.

Jestliže nejstarší vrstvy kůry zemské dnes obsahují větší množství zvířat než rostlin, pak přirozené a samo sebou podávající se vysvětlení toho jest, že první útlé rostliny nemohly zkameněti.

FEUILLETON.

Jak spiritisté se mezi sebou v učení různí a své stoupence klamou.

(Dle skutečných událostí nastínil A. Zima.)

Že nejsou spiritisté vespek jednoho učení, není třeba dlouhých důkazů. Kolik medií, tolik rozličných učení. Kdybychom chtěli jednotu nějakou najíti přece, byla by to nenávist proti duchovnímu stavu a svědomitému plnění povinnosti kněžských. V tom jsou za jedno se všemi bludaři a nevěrci. Sami však mezi sebou se různí. Nic nepomáhá jejich časopis a jejich ostatní čtení. Tam není rozumu a smyslu, čtenář se spíše pomate ještě více, každý rozumí čtenému jinak.

Jak různé náhledy jsou mezi spiritisty, dokáže toto: V hlavním sídle »nejvyššího českého media« mají na stole »svaté roucho«, kříž a svíce, po stěně pak obrazy svatých.

V dědině spiritistické dvě hodiny jižněji chtěl jeden duchař dáti kříž pod tesy. V obecním výboru nazval jiný medián rouháním postavení sochy nebo kříže. Jeho švagr »vidící« ze své světnice odnesl na půdu všechny obrazy svatých a na holé zdi dal jakýsi nápis z Komenského. Jak různá víra! Nejsou-li ani zde za jedno, co říci máme o jiném učení?

II. Říká se, že ďábel se opíjí po Pánu Bohu. U spiritistů najdeme ihned důkaz. V J., přijde-li zlý duch v podobě černé kočky, kropí jej muž biskupčin »magnetickou« (!) vodou. Jeden pán z J. měl potěšení, že to viděl na své vlastní oči. — Co se řečená biskupka nakáže proti sv. obřadům v církvi naší! A hle! . . . Jak se kabonila, když ji vyčetla jistá paní, která byla na jejím kázání, že balamutí lid!

III. K jakým kouskům bláznivým vede spiritismus, ukáže tento příběh. Opět v dědině u N.

Jiné vědecké doklady. Již v předchozích pojednáních bylo řečeno, že výrazů: »hovada, zeměplazy a zvířata zemská«, nelze v protivu uváděti k nynějším systematickým vědomostem. Slova tato a obzvláště opakovaná věta: »každé podle svého pokolení«, nepomýšlejí než vyjádřiti, že původcem všeho života na zemi jest Bůh. Když však Genese pátého dne uvádí zvířata vodní a létavá ve vzduchu a když teprve šestého dne vypráví o vzniku zvířat pozemních, jest tím vyslovena pravda, která palaeontologickým badáním venkocem se potvrzuje. V nejstarších vrstvách: kambriské, silurské a devonské setkáváme se skoro jen se zvířaty vodními. Silurská doba obsahuje velmi málo zvířat pozemních, a devonská nemá žádných. V útvaru kamenouhelném jako první členovce nacházíme létavé hmyzy, jen některé pavouky, štíry, stonožky a hlemýžďe. Teprve v druhé epoše přírodního dějstva shledáváme četná a výhradně zemi obývající zvířata. Docela na konci vystupuje člověk, když již země bohatě oživena byla způsobem, který jest skoro shodný s poměry nynějšími. **Tím jest na jisto postaveno, že v obecných rysech Genese srovnává se s moderním badáním.**

Z toho, co posud řečeno, odvoditi možno určité pravdy. Biblická zpráva o stvoření jest vypravováním, v němž Bohem omilostněný muž prorocky zpětně zírá v hlubiny světového počátku. Základní pravdy biblické zprávy jsou: harmonicky uspořádaný svět povstal vůli svobodného Boha. Údaje Bible nepřiči se myšlence vývojové, neboť i sám Haeckel musil prohlásiti: »V Mojžíšově hypotese o stvoření nalézáme dvě z nejdůležitějších vět theorie evoluční, jež tu vysloveny jsou s překvapující jasností a jednoduchostí . . . totiž den postup. vývoje a ideu stupňové diferenciace hmoty prvotně jednoduché. Můžeme tedy velikolepé této myšlence, obsažené v hypotet. kosmogonii židovského zákonodárce, vzdáti zasloužený a upřímný hold svého uznání . . .«

V obou velikých knihách — v přírodě a v Písmě sv. — obsažena jest jedna a táž nauka o rozvoji života. Bytosti živoucí vyskytovaly se v dobách po sobě jdoucích, jevíce v rostlinstvu a živočišstvu pokrok čím dál tím větší. Způsob a povaha tohoto vývoje jsou nám ještě naprosto neznámé. Tolik však dlužno tvrditi, že darvinské volnomyšlenkářské učení o náhodě není správné, protože zásadně odporuje zdravému rozumu. Naproti tomu jest nad slunce jasněji dokázáno, že vývoj bere se ku předu promyšleně a účelně, a proto ukazuje na působící vnitřní síly. To však nemůže se díti bez cílevědomé a tvůrčí Intelligence. Proto důrazně připomínáme s Duillie Saint-Projetem: »Před více než třiceti pěti věky před objevy a zabezpečeními výzkumy vědeckými kniha napsaná v zapadlém koutě asijském v národě, jehož vzdělanost nepředčila nad kultury ostatních národů, tvrdí jasně pravdu vědeckou, která se právem pokládá za jeden z nejslavnějších výzkumů doby přítomné. Není-li patrné, že pisatel nemohl poznati důležitá tato fakta, spojená se zprávou o stvoření, leč zjevením přímým nebo nepřímým?«

Křesťanství a přírodní vědy. Mezi humorné volnomyšlenkářské rozprávky náleží také tvrzení,

P. byl kdysi »vidícím« muž, jemuž přezdívali Světozor. Svým »viděním« způsobil tolik mrzutosti duchařům, že ho z tohoto čestného úřadu vyhodili. Jednou večer, když ubírali se ze schůze, »viděl« p. hodnostář ducha u potoka. Následovala zastávka, modlitba a komisi ohledání. A hle, místo ducha v »perispritu« našli starostovy necky, které tam byly přes noc zapomenuty. Pan starosta to ochotně každému dosvědčí.

IV. Jak si pomáhají spiritisté, když jsou v nesnazi? Zcela jednoduše. Je-li pohromadě lid lehkověrný, mluví duch, jak se mu líbí. Žádný ho nekritisuje. Co již bylo namluveno o podvodech při vykládání karet a hádání z ruky! A jsou přece lidé, kteří tomu věří a dají se hloupě napáliti. Ve spiritismu jest totéž. Jsou lidé, kteří věří každému slovu z úst media, ať mluví cokoliv, ať si to odporuje zdravému rozumu sebe více.

Ale někdy bývá medium v rozpacích. Ve schůzi jest člověk, který by je mohl chytiti v řeči. Tu snadná pomoc. Duch řekne, že nemůže přijíti, dokud tam bude ta a ta osoba, na př. v tom červném šátku. Arci pak musí ta osoba pryč, duch jest v bezpečí a balamutí o sto šest. Četl jsem v misijnářských zprávách z Indie, že zrovna tak to dělají tam čarodějové. Jsou-li ve schůzi křesťané, zlý duch nechce odpovídati. (Kdo může pochopiti, pochopí!)

Ale někdy se medium přece napálí. Do J. chodí mnoho lidí ze zvědavosti. Kdo přijde ze zvědavosti, umí se přetvářeti. Arci přijdou též lidé z vyšších stavů, a tím blouznivci spiritističtí jsou ještě více v bludu utvrzováni. Což nepoznají ubozí, že to přišli zvědavci, aby se pobavili?

Možná také, že přišli mnozí nepřátelé sv. víry. by rozkol a blud byl ještě větší. Přišli povzbudit nebohé, ač sami potají se spiritismu smějí jako největšímu humbugu na světě.

Jednou přišla do schůze p. Holínková z J. Byla velmi zkroušena. I slitoval se nad ní duch a pro-

že náboženství naše zastavuje všechen vědecký pokrok a poznávání přírody. Jest tedy potřebí i tady dívat se pántům důkladně na prsty a dokázati jim, že by jim lépe svědčilo třeba řemeslo láčnické, než kulturní rozklady, které často nemají hlavy ani paty a které volnomyšlenkářskou svou tendencí v přístupném obecnstvu brázdí širokou cestu lži a nevědomosti. Nestranné dějiny přírodních věd nejsou žádným tajemstvím, a kdo je chce soudně čísti, nabude překvapujícího poznání, že hlavní důvod chabého vývoje přírodních věd ve starověku a u nekřesťanských národů vězí v náboženských názorech. Čiňané na příklad honosí se prastarou vzdělaností, neboť konali hvězdářská pozorování již r. 1100 před Kristem a přece od té doby ve vědeckém poznávání sami se nehnuli. A proč? Protože náboženské jejich názory smísily se s přírodovědeckými, možno-li tak říci, a protože zbožnily přírodu, čímž odstrčeny byly závory všelikým pověřám. Nejinak věc se má s Indý, Egypťany, Řeky a Římany, těmito nadanými nositeli veliké civilizace. Národové tyto přírodovědecky nevykonali skoro nic, neboť rovněž zbožnili přírodu. V lesích spatřovali nymfy, v řekách nářady, v rozbouřeném moři vládl Poseidon se svým trojzubcem, v oblacích třímal hromy Zeus, slunce bylo vozem Héliovým, víchřice panstvím Aiolovým . . . Jak bylo možno, aby za takových náboženských názorů vzniklo a dařilo se přírodní badání, když do říše bohů nesměl se nikdo odvážiti? Co v klasickém starověku v přírodních vědách kloudného bylo pověděno, pocházelo od mužů, kteří od vlastního národa byli pokládáni za ateisty, totiž za odpůrce národního náboženství, řeckého a římského mnohobožství.

Jak nesmyslné bylo směšování náboženských věcí s neporozuměnými úkazy přírodními, vysvítá jmenovitě z toho, že i úředně bylo věštěno ze vnitřností obětovaných zvířat a z letu ptačího. Na konec náboženství zbahňelo, a jako důsledek toho dostavila se bezuzdná nemravnost. Ale ani ti mužové, kteří se k takovému náboženství obraceli zády, přírodovědecky nepracovali. Nejprve musilo býti odstraněno mnohobožství, aby mohlo ujeti se vlády křesťanství. A když křesťanské náboženství počalo se bráti svojí vítěznou drahou, u nekřesťanských národů na místo starých bohů nastoleni byli démonové, v Řecku přihlásil se o slovo mystický novoplatonismus a zavalil cestu vědeckému vývoji. Julián odpadlík vzýval slunce jako božství.

Jak jasně září v mlhách popletených přírodních názorů a v bludech odtud povstalých učení Kristovo! Bylo úlohou jeho, aby schátralý svět předem všeho obrozen byl nábožensky a mravně. Náboženstvím Kristovým však současně vedle síly mravní přinesena byla svoboda vědy, jmenovitě proto, že v něm proti vědě anebo o vědě v dnešním slova smyslu nebylo žádné řeči. **Přírodním vědám mohlo se dařiti teprve tehdy, až z náboženství byli odstraněni přírodní bohové, kteří nedovolovali ve své panství vědeckým zvědavcům vsahovati.** Proto teprve po vítězství křesťanském mohl každý svobodně do života přírodního vnikati a badati, čímž položen základ všeho vědeckého rozvoje a snažení. Jest tedy tupou a urážející

mluvil k ní dlouhou řeč plnou lásky a bolu. Holínková naslouchá a táže se, kdo to k ní mluví.

»Vaše zemřelá dcera!«

»Tak! Vždyť jsem nikdy žádné neměla!«

Rozpaky! Duch byl zahánán, poněvadž byl zlý a lhal. Kdyby Holínková mlčela, byl by duch dobrý. V nesnazi si vědí spiritisté vždy rady. Jenže tehdy p. Holínková řela do živého: »Poslouchejte, lidičky, jestliže vás tak vaši duchové podvádějí, to toho raději nechte! Dost nás napodvádějí již lidé ve světě, nač chodit ještě k duchům? Kdy pak, prosím vás, poznáte určitě dobrého ducha? Nechodí snad k vám vždycky jen zlí?« Arci dlouho nesměla mluvit — a také prý bylo brzo po schůzi.

Ostatně není o takové příklady nouze. Pan soudní adjunkt S., dokud byl v J., byl také jednou na schůzi, kde k němu mluvila zemřelá sestra. Chudák žádné nikdy neměl. Bohužel nechal mediány v jejich víře a mlčel. Tehdy tedy podváděl »dobrý duch.«

V. Čím kdo větší spiritista, tím ho mají více duchové rádi. Jak touží mnohý po okamžiku, až se octnou v říši duchův! Mnohdy dobří duchové oznámí mu čas úmrtí dlouho napřed. Tak se stalo hlavnímu biskupu v Jab., panu V. Duch mu oznámil, že do roka bude zbaven tělesné tíhy. I udělal křáť a čekal. Od té doby uplynulo však již roků skoro pět, a pan V. svými nápady dále balamutí, isa čím dále zdravější.

Kdo spiritismu nepřeje, bude snášeti muky po smrti hrozné. Stará K. dokonce svolávala již trest zde na světě na ty, kteří chodí do kostela a nevěří spiritismu. Do roka prý Pán Bůh na ně pošle povodeň. Duchové to povídali. A na řaře v Br. do dvou let nebude kněze. Než od té doby uplynula čtyři léta, povodeň nepřišla a kněží jsou posud na řaře v Br.

VI. Za dobré slovo duch pomůže i z nesnáze. Ještě lépe, dá-li se mediu něco na živobytí. Tak v

hymny, křesťanství, když Machar po způsobu moderních mluvků na jedné straně křesťanské náboženství viní z nepřátelství k přírodním vědám a na druhé straně oplakává zánik řeckých a římských bohů. Že tento chránělec a přítel Masarykův náboženství křesťanské pro vítězství nad ostatními bohy častoval nadávkami velmi nebásky, jest obecně známo. Ale komu jsme již z strany Masarykovy uvykli a víme, že jejímu největšímu básníkovi jest dovoleno vytrvale pohlavkovati pravdu a plovati na povrchu jako korková zátka z toho důvodu, že na proniknutí do hloubky chybí mu příslušné vědomosti. Nejsou to žádné velké čáry, státi se a pokrokat filosofickým básníkem, postačí k tomu smělost a silná slova, která si lze snadno a rychle pofiditi.

Zdůrazňujeme ještě jednou, že pohanské mnohobožství, Macharem opěvané, bylo nepřekonatelnou překážkou vědeckého badání přírodního a že teprve křesťanstvím zaproudil osvěžující duch svobody. Vystižně poměr tento charakterisuje německý spisovatel Larsen, který vydal spis, v němž říká, jak přírodní vědy velikými díky jsou povinovány náboženství Kristovu. Na jednom místě praví: »Polytheista (vyznavač mnohobožství) dí ku přírodnímu badateli: Pryč s tvými všedními rukama od toho, čemu se klaním; na kolena před přírodou! Vědecké vyšetřování přírody, studium pronikající její poměry, jest svatokrádeží, neboť taková činnost znamená odkrývání božství. Bohové bydlí v přírodě, a božstvu náleží bydli v temnotách. Přírodní věda rozkládá tajemství pohanstva.«

Teprve kázání o jednom pravém Bohu, který se neskrývá jako člověk jen v jeskyních, v řekách nebo lesích, nýbrž jest Duchem nekonečné moudrosti, teprve toto kázání mohlo přírodovědci raziti cestu a skutečně ji prorazilo. Právem tedy připomínáme si tu slov berlínského profesora Du Bois-Reymonda, který v této spojitosti vyslovil se takto: »Nová přírodověda, byť znělo to neočekávaně, vzala počátek svůj v křesťanství.« A co ještě více! Když tento svět jest dílem vševědoucího Boha, pak jest vlastně bohoslužbou, jestliže ve veškerém uspořádání přírody a v promyšlených zákonech moudrost Boží vyhledáváme a ukazujeme. Právě tyto a podobné myšlenky byly velikým badatelům živým podnětem ke zkoumání, jak na příklad sami o sobě vyznávají Koperník, Kepler a jiní. Tato skutečnost, že křesťanské náboženství bylo pionýrem přírodovědy, ano že víra v jednoho Boha Stvořitele vedla proslulé badatele k tomu, aby v zařízeních přírodních vyzkoumávali moudrost Boží, tato skutečnost, trváme, rozmetává do všech úhlů světa zbědovaný žvást volnomyšlenkářský, jakoby víra v Boha byla podušskou myšlenkové lenosti.

Omyly. Za válečné bouře balkánské rojí se vzpomínky na poslední léta válečné slávy Napoleonovy, hodnotí se jeho činy, dokresluje se jeho povaha, a slaví se jubilea vítězů, jimž podařilo se posléze obra poraziti. Ruská veřejnost a tisk zabývají se vděčně památkou maršálka Kutuzova, jenž velel ruské armádě r. 1812. »Národní Politika« připomíná, že z dopisů Kutuzových, nedávno vydaných, vychází na jevo, že jako vojevůdce ruské

armády si vytkl, zavléci Napoleona do Moskvy, což se mu podařilo, aby pak odřizl francouzskou armádu od její základny. Bitva borodinská nebyla prý ústupkem veřejnému mínění a nákloně armády, nýbrž částečnou nutností zastavit Napoleona, jenž ohrožoval hlavní síly ruské. Šlo prý Kutuzovi především o to, aby vyklouzl z Napoleonova objetí a donutil ho, aby změnil směr svých operací: místo rozdrčení ruské armády soustředil svou pozornost na zabrání hlavního města Ruska. Napoleon zabral Moskvu, ale dal si ujit ruskou armádu. Za tři týdny chtěl Napoleon napravit chybu, ale bylo pozdě, Kutuzov bez námahy odrazil pokus jeho, zahájit rozhodný nástup.

Tyto myšlenky »Národní Politikou« uvedené jsou od začátku až do konce nesprávné, a napsal-li Kutuzov skutečně toto vysvědčení, pak to učinil po dokonání událostech, které si upravil dodatečnou svojí kombinací, shodnou s vlasteneckým míněním ruským. Když Napoleon r. 1812 překročil se svým vojskem Němem, měl proti sobě dvě ruské armády, jejíž vůdce a generálové neměli vůbec žádného plánu. Armády ruské daly se na ústup a jedna z nich, vedená knížetem Bagracionem, ocitla se v úzkých, tak že hrozilo jí úplné zajištění. Bagracion byl usilovně honěn maršálem Davoustem a generálem Innotem. Napoleon sám řídil důmyslné manévry, jimiž měl býti Bagracion polapen, ale zdatný tento ruský vůdce neméně obratně se vyhýbal, až z nastražených smyček se vytočil a spojil se s druhou hlavní armádou u Smolenska. Kutuzov nemohl lákat Napoleona hlouběji do Ruska již také proto, že z počátku vrchním velitelem ruských vojsk byl Barclay a Kutuzov byl jmenován na místo něho až po bitvě u Smolenska. Původním úmyslem ruských vůdců bylo, vyčkati Napoleona v opevněném táboře u Drisy, ale bylo od toho upuštěno, aniž uvedeny pro to jasné důvody. Ústup ruského vojska dál se pudově a jakýmsi nejasným míněním, že jest tak dobře. Sama bitva u Smolenska neměla plánu ani účelu. Súčastníla se tohoto boje jenom část ruské armády, neboť ruští generálové předem věděli, že Napoleona tam nezadrží. Bitva u Smolenska byla jen změněním sil a nepromyšleným pokusem, nedati zadarmo Napoleonovi města, které bylo posvátným celým Rusi. Po té Rusové, když nechali na bojišti veliký počet raněných a zabitých, ustupovali (jako před tím) a Napoleon, jež bitva stála 10.000 mužů, hnal se rychle za nimi po silnici moskevské.

Dostavila se chvíle, kdy již vojsko ruské ustupovati nesmělo. Kutuzov, veřejným míněním a závažnými důvody mravními a vlasteneckými přinucen, nemohl bez rozhodné bitvy milovanou mátku Moskvu vydati nepříteli. Strhla se bitva u Borodina, v níž Rusové se bili jako lvové od rána do večera a udrželi své posice. V krvavé bitvě polovina ruské armády roztála, a Napoleon zkusil hrozných ztrát. Po té ruská armáda rychle prošla městem, do něhož v patách za ní vtáhli Francouzi.

Kutuzov tedy nemohl se snažit vyklouznouti z objetí Napoleonova, protože všechno vojsko, které měl po ruce, vědomě postavil proti nepříteli u Borodina a svedl s ním rozhodující bitvu. Nebylo tedy proč se vymýkati. Vrchní vůdce ruský nemohl pomýšleti také na to, aby změnil směr ope-

že jednou o spiritismu nemluvíla s úctou! Chce-li prý kovářka s dcerou mluvíti, ať přijde večer do schůze. — Tuto zprávu mám od samé matky. — Arci tehdy mediánka nepochodila. »Nedáte-li mé dceři pokoj, tedy si vás usvědčím a uvidíte!« Nyní již duch nechodí, bojí se zajisté — kriminálu.

IX. Spiritisté se chlubí zbožností a mravním životem. Že prý chtějí obroditi náboženství. Velice pěkně! Ať se ohlédnou, koho mezi sebou mají! Mnozí byli poctivými, dokud byli nábožně živi ve sv. víře, ale co jsou spiritisty, poctivost mizí. V jedné vsi, již nechci jmenovati, byla zbožná rodina. Lidé si nosili tam peníze jako do záložny uložit pro stáří — tak důvěřovali. Přišel spiritismus — a bankrot. Příbuzní bankrotářovi, druhdy hodní lidé, pro dluhy přišli do licitace — potom však statky kupovaly jejich ženy. Jak to možno? Učí tomu spiritismus, jak tvrdí pan Šidil?

Sedlák Buk. byl, prý druhdy hodným člověkem a měl velice hodnou matku. Sotva však přečetl sedm knížek o spiritismu, již nechce mu býti žádný sousedem. Soud za soudem! Naposled chtěl kudlou kohosi přepadnouti v širém poli, poněvadž ten člověk nechtěl věřiti spiritismu.

X. »Řekni mi, s kým obcuješ, a já ti řeknu, kdo jsi!« Čili: »Vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá.« Velice překvapuje, že spiritismus ledovaly listy naprosto nepřátelské všemu náboženství a odporučovaly jej všude lidu, který již nechtěl zůstati beze všeho náboženství. Ony prý jdou s kládívem a sekerou na nenáviděnou církev, spiritismus jest však vnitřní červ, který uvnitř hlodá. Jak možno, že lidé zamítající vůbec každé náboženství spojují se s těmi, kteří chtějí náboženství obroditi? Že se tak dalo s vědomím spiritistů, dokazuje okolnost, že spiritisté v těch vykičených listech měli svou přihrádku, že do nich psali a naproti svým duchovním vystupovali. Snad by nám několik »Červánků«, »Lidů«, »Ruchů« atd. to la-

raš Napoleonových. Kutuzov, nablíže bitvu věděl, že, bude-li Napoleon poražen, do Moskvy nevstoupí, a zvítězí-li, zmocní se zcela jistě města, po němž horečně již toužila celá francouzská armáda. Kutuzov operačního plánu Napoleonova nezměnil, protože obsazením Moskvy stal se skutkem. Když Napoleon v Moskvě hodně pozdě porozuměl situaci, nepokoušel se o žádný nástup proti Kutuzovi, protože spása jeho armády záležela v tom, aby co nejrychleji dosáhl hranic, které s vítěznými úmysly překročil. Utíkající armáda jeho ovšem kosena byla ruskými útoky a hlavně hladem a zimou.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLADÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

skavě dosvědčilo. Mohl bych sám některými doklady posloužiti.

XI. Spiritismus stál se chlebičkem mnohých medií a jest podporován penězi zednářskými. A zednáři zajisté nechťejí obroditi náboženství. Proč tedy vydávají spiritistům peníze?

Media bývají také domýšlivá. Kdo by nezpyšněl, když tolik lidí nábožně poslouchá? Kdyby však lid poněkud lépe znal náboženství, poznal by hned, odkud vítr.

Medium se časem někdy pořádně přehmátne. Sam jsem jednou přistihl výtečnou prostřednici, že se chlubila, jako by byla podobnou prorokyni Anně v Písmě sv., jež předpověděla, jak duši Panny Marie pronikne meč. — Když jsem slušně podotkl, že tak předpověděl Simeon a nikoli Anna, bylo medium jako opačeno.

Jak lid se voditi dává za nos, dokazuje zase tento příklad. Byl šelma jménem H., jenž nyní se zdržuje v Praze. Ten jednou řečnil na shromáždění a dělal biskupa. Mluvil páté přes deváté, ale zástup zbožně poslouchal. Na příští neděli šel si k známému faráři vypůjčit »nějaké kázání« pro večerní společnost mediánů. Dlouho by tak byl podváděl, kdyby byl v hospodě držel jazyk za zuby a nechlubil se svým podvodnictvím. Když se to doneslo spiritistům, arci dali mu kvinde.

Moudrý člověk pozná, že spiritisté jsou lidé svedení a nebozí. Mnozí zednářští zakuklenci tropí s jejich nesmrtelnými dušemi kejkle. Vždyť přece snad tolik mají rozumu, že Bůh jest bytost nejvyšší moudrá. Kterak však možno srovnati s neskonale moudrostí, aby komedie ve schůzích znamenaly vůli Boží? Není to spíše vůle někoho jiného? Různé učení, klamy, svádění od modlitby a služeb Božích, spolčování s lidmi, kteří vůbec víry nemají a všemu náboženství odírají, nemůže býti nikdy obrozením duší a přáním Boha nejvyššího a spravedlivého. Doufejme, že mnozí přijdou k poznání.

Br. měli zasedání. I prosil bodrý občan J., kde by se mohl něco dozvědět.

»Co pak?«

Inu odešel mu přítel do Ameriky. Dříve psal každý rok, nyní však již po pět roků ani řádky. Je mezi živými nebo mrtvými?

Snadná pomoc! Je-li mrtev, jistě přijde do zasedání. A skutečně přišel. Umřel prý na zimnici a prosí přátele za odpuštění, že jim tak dlouho nepsal. — Pln radosti ubíral se náš občan domů, aby to řekl ženě. Než radost krátká. Za 14 dní zatuká posel na dvěře. Psaní z Ameriky! Přítel živ a zdrav. — Od té doby občan J. spiritistům nevěří. Sam mi tento příběh vypravoval.

VII. Někdy dobří duchové pomáhají k penězům. K pekaři Sm. přišel nynější pan výbor Hor. s velikou »kurází«. »Strýče, kde jsou ty dukáty po nebožce mámě? Duchové povídali, že je máte u sebe!« Pan Sm. vyvalil oči a nevěděl, má-li se zlobiti či smáti. Dlouho litoval, že nevzal hůl a dukáty nevysázel hned za tepla. — Podotýkám, že výbor H. jest hlavním t. zv. osvětářem a nábožné křesťany nazývá tmáři.

Jiný osvícenec z J. poslal do své sousedky zlého ducha, takže se ubohá z toho mohla zblázniti. Ptala se v mé přítomnosti jistého úředníka, jak má proti tomu darebáků zakročiti, že prý ji nyní ten duch děsí. Arci těšili jsme nebohou, jak mohli, ale zdálo se, že jest pozdě. Spiritismus jí vzal rozum nadobro.

VIII. K novým stoupencům pomáhají si mediáni snadno. Čekají, až někdo umře. Pak jdou k pozůstalým a tam se již někdo najde, že v zaslpeném bolu chce ještě se svým miláčkem si poporozprávěti. — Mému strýci umřel jediný syn. Za několik dní byl u něho »biskup« z J., že prý byl ten syn mezi nimi a že mého strýce pozdravuje.

V Har. umřela kovářova dcera, bohabojná, svatá žena. Za týden přišla mediánka k její matce, že zemřelá byla mezi nimi. Co prý musí zkusiti,

Pro májové pobožnosti

hodí se výtečně původní sbírka
— 32 májových kázání: —

České drahokamy v koruně Královny nebeské.

Sepsal prof. F. Kohout.

Příklady velice tklivé jsou voleny ze života českých svatců a jiných vynikajících Čechů.
Cena 2 K 80 h, poštou 3 K.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví v Hradci Králové.

Politický přehled.

Poslanecká sněmovna se sejde? Nejistá zahraniční situace má velký vliv i na naši situaci vnitřní. Proto všechny politické strany v Rakousku naléhají, aby v nynějších vážných dobách zasedala říšská rada a aby byli slyšeni zástupci rakouských národů. Debat o zahraniční politice však se vláda obává a proto jest proti svolání říšské rady. Následkem toho vypukl spor mezi předsedou poslanecké sněmovny drem. Sylvestrem. Dr. Sylvestr telegraficky nařídil v sobotu parlamentní kanceláři, aby svolala parlament na den 15. května, porada předsedů že bude 14. května. Korresp. kancelář však vydala zprávu, že pověsti o svolání parlamentu na 15. května jsou bezpodstatny. Dr. Sylvestr přijel však 5. t. m. do Vídně a trvá na termínu 15. května, poukazuje k tomu, že on má výhradní právo sněmovnu svolati, byť si to i vláda nyní nepřála. — Z toho jest viděti, jakou cenu přikládá vláda parlamentu; když se hr. Berchtold bojí kritiky své politiky, nepotřebuje ho. Také poslanec dr. Hruban dne 30. dubna tlumočil minist. předsedovi hr. Stürgkhovi jménem katol. národního klubu důrazné přání, aby za nynějších napjatých poměrů říšská rada co nejdříve byla svolána. A hr. Stürgkh lehce si pomohl poukazem, že jest to věcí předsednictva sněmovny. — A ve schůzi předsednictva něm. národního svazu 5. t. m. konstatováno, že se všech stran projevovala nespokojenost, že se neusiluje zameziti dalšímu odkladu řešení krise zahraniční. Dalším trváním krise poškozuje se těžce vážnost monarchie a obyvatelstvu ukládají se nesnesitelná břemena. Budiž tedy všemi prostředky naléháno na co možno nejrychlejší rozřešení krise, aby konečně byla též umožněna naléhavě nutná parlamentní práce. — V poslední chvíli dává však Dr. Sylvestr nanovo rozhlašovat, že má skutečně úmysl svolati poslaneckou sněmovnu na den 15. t. m. a tvrdí, že při tom postupoval v úplné dohodě s vládou.

Sněm král. Českého dle různých pověstí bude rozpuštěn. Němci prý se více neúčastní porad o úpravě jazykové otázky u zeměpanských úřadů.

Výprava do Albánie, která prý byla umluvena mezi Rakouskem a Itálií, aby Itálie obsadila jižní a Rakousko severní Albánii, a která prý již měla být uskutečněna, vydáním Skadaru zatím odložena. A ve Vídni si zatím rozmyslí vytrhnouti do Albánie s Itálií, kterou by si takto Rakousko vlastně samo posadilo do týla, čehož se obávalo od Srbů. I veřejné mínění v Rakousku obrací se čím dál tím více proti společné výpravě s Itálií do Albánie. Dle všeho k výpravě do Albánie už nedojde. A Porta na oko zřekla se Esada paši a odvolává Džavida domů, tušíc, že Albánii dobře prodá. Odešlo i poslední vojsko srbské z Albánie, takže otázka albánská bude vyřízena diplomaticky, snad podobně jako se stalo s Krétou. Hlavní slovo má nyní velvyslanecká konference v Londýně.

Schůze českých poslanců. Dne 6. května konala se ve Vídni porada zástupců klubu agrárního, nář. sociálního a pokrokového. Usneseno žádat brzké svolání říšské rady a protestovat proti výpravě do Albánie, která je v zájmu pangermanismu Rakousku nebezpečného.

Posl. dr. Kramář o dohodování mezi Čechy a Němci promluvil 3. t. m. v Novém Městě n. Met. Dr. Kramář prohlásil, že Čechové jsou ochotní k velkým obětím ve prospěch smíru, ale jen k takovým, které nepoškodí ani jednotu království Českého ani práva obou jazyků v král. Českém. České strany budou hájiti do poslední písmeny, že ze zemského zřízení Němci nedostanou od nich ničeho, nebude-li zároveň vyřízena otázka jazyková. Čechové musí státi na tom, aby oba jazyky v král. Českém byly stejně oprávněny, stejně však musí trvati na tom, aby rezerváty (výhrady) byly omezeny jenom na to, co jest naprosto a nevyhnutelně nutné, aby to byla jenom praktická potřeba, která vede k rezervátům, ale za žádnou cenu aby

to nebyla snaha po nějakém uzákonění státní němčiny. — Volební oprava není žádnou konsensu pro Čechy, nýbrž jest to naprostá povinnost sociální spravedlnosti pro ty, kdož ve sněmu dosud zastoupeni nejsou.

Poslanecká sněmovna uherská sešla se 5. května. Maďaři tedy nedají se zdržovat jako v Rakousku. Tímto dnem zahájila též svoji činnost parlamentární stráž. U vchodu do sněmovny byli jednotliví gardisté postaveni na stráž. — Debatu o zahraniční situaci předešel sám předseda ministerstva dr. Lukacs oznámením, že král černohorský rozhodl se oznámiti velmocím bezpodmínečné vyklizení Skadaru.

Haličský sněm byl císařským rozhodnutím uzavřen a to proto, že Rusíni hrozili, že v ohlášené schůzi rozpočtového výboru sáhnou k nejkrajnějším prostředkům, aby zmařili projednávání rozpočtu zemského. — Sněm haličský bude prý již co nejdříve rozpuštěn a vypsány nové volby. — Poslanec ryt. Abrahamowicz otevřeným listem táže se dra. Lea, zda skutečně jako předseda polského klubu jednal s vládou o uzavření sněmu, ježto podobné vyjednávání vyhrazeno jest jedině klubovnímu předsednictvu. — Četné časopisy volají po objektivním správci místodržitelství, který by odstranil dnešní system korrupce a protekce v Haliči.

Výmliečný stav v Bosně a Hercegovině vyhlášen byl 2. t. m. Výmliečná opatření týkají se předpisů po případě omezujících opatření ve příčině pasů a hlášení, volného pobytu, záležitostí spolkových a shromažďovacích, prodeje a vlastnictví zbraní, pak dočasného podřízení občanských osob soudům vojenským, přístřeší jednotlivých ustanovení trestního řádu a zákona tiskového, nařízení o nakládání se zásilkami poštovními, jakož i omezení dopravy telegrafní a telefonní a dozoru nad touto dopravou a ustanovení proti zneužívání poštovních holubů. — V Sarajevě byly rozpuštěny všechny spolky a jejich archivy a peníze zabaveny.

Černohorci vydají Skadar. V poslední chvíli, kdy se již mluvilo o neodkladném zakročení proti Černé Hoře, odhodlal se král Mikuláš k vydání Skadaru, totiž telegraficky oznámil siru Ed. Greyovi, že je ochoten vydati město velmocem, aby rozhodly o jeho osudu. Tím král Mikuláš přesunul těžisko situace z Vídně opět do Londýna. Král černohorský rozhodl se tak přes hlavy své vlády, která následkem toho odstoupila. Přátelé Černé Hory teď napnou všechny síly, aby se jí dostalo náhrady vydatné i na území i penězích. Král Mikuláš při svém rozhodnutí veden byl tím úmyslem, že takto přispěje k všeobecnému míru a učinil tak i ohledem na své spojence, ježto se obával, že by mohl ohroziti jejich tolika obětmi vykoupená vítězství, kdyby setrval na svém odporu. — Většina černohorského vojska byla propuštěna domů, aby polní práce neutrpěly.

Hrůzovláda v Portugalsku. Tvrdí se, že poslední noční výtržnost v Lisaboně aranžována byla republikánskými orgány policejními jen za tím účelem, aby mohla vláda přísně zakročiti proti nepohodlným osobám. Tak zatčeno na sta osob a případu použito k »vyčištění« armády ode všech, kdož jsou v podezření z náklonnosti k monarchismu. Asi 100 důstojníků, poddůstojníků a občanů jest již na cestě k ostrovům Azorským, kde budou souzeni a z nichž asi sotva který vrátí se živ. Lisabonské žaláře přeplněny jsou zatčenými, jimž účast na »spiknutí« nemohla býti prokázána.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovastvízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Četné umění od vld. duchov. díla k dispozici

Zprávy organizační a spolkové.

»Sdružení české mládeže katolické« pořádá tyto schůze: V neděli Svatodušní dne 11. května o 3. hodině odpolední přednáší tajemník vp. Stanisl. Beneš na schůzi skupiny **Horky n. Jiz.**, po níž bude vykonána spolková revise. — V pondělí Svatodušní dne 12. května odpoledne v Lipchyních přednášet bude p. R. Kozel z Týniště n. Orli. — Týž den v Mělníku ustavující schůze okresního sdružení na Mělnicku a komitétního sdružení pro Litoměřicko, z ústředí zdejšího vyslán bude tajemník vp. St. Beneš. — O svátku sv. Jana Nep. 16. května ve Smilčích budou odpoledne řečníti: vsdp. kanovník dr. Šulc a místostarosta p. V. Nejedlý. — Týž den o půl 10. hodině dopol. po službách Božích bude ve Vítěšlově Král. (host. p. Jakuba Kováře) schůze skupiny, na níž

promluví redaktor »Novin z Kraje« p. Petr Šrámek z Moravy. Týž řeční odpoledne o 2. hod. v Trpíně (hostinec p. Jana Štandy č. 1.), večer o 6. hod. v Rohozné (host. p. A. Báci). — V neděli dne 25. května schůze skupiny **Dlouhé-Rzy**; promluví p. R. Kozel z Týniště n. O. — **Sekretariát v Hradci Králové.**

Sdružení české mládeže katolické uspořádá za účhvaly nejdůst. bisk. konsistoře v Hradci Králové v měsíci červenci (11., 12. a 13. dne) I. **duchovní cvičení pro katolickou mládež v Hradci Králové** (Borromaeum). Vzhledem k veliké důležitosti těchto exercicií pro vnitřní, náboženský život naší mládeže očekáváme, že se jich katol. jinoši a dívky, zejména členstvo našich skupin v hojném počtu účastní. Prosíme snažně důst. duchovenstvo, aby tento podnik náš vydatně podporovalo a nabádalo mládež k účasti. I nemajetným účastníkům bude umožněno na cvičeních bráti podíl, neboť jim bude poskytnuta podpora na cestovní výlohy a stravné. Podrobný program svým časem oznámíme. — Hned po exerciciích od 13. do 19. července bude pořádán — jako jiná léta — **řečnický, sociální, účetnický a tělocvičný kurs.** — **Sekretariát v Hradci Králové.**

K okresní slavnosti O. S. M. K. a okrsku hospodář. 12. května na Hradecku. Vzdálenější účastníky upozorňujeme, že hostinec p. Špryňarův je u samého nádraží na Slezském Předměstí, na kterém osobní vlaky zastavují. Spojení jak směrem ke Kyšperku, tak ke Hradci Král. je velmi výhodné a bude proto i vzdálenějším účastníkům umožněno se zúčastniti. — Pro případ nepříznivého počasí bude se odbyvati celá slavnost v prostorých místnostech hostince p. Špryňara. — Poznovu ještě prosíme, aby pro slavnost bylo ve všech skupinách co nejvíce agitováno, aby účast byla co největší; za veškerou námahu děkujeme bratrským spolkům předem! — Slavnostní výbor.

Schůze Všeodbor. sdružení pro král. České v Hradci Králové: 11. května odpo. ve **Vodňanech**, večer ve **Zvátovicích**. Dne 12. dopol. ve **Stříbrném Skalici**, odpo. v **Nučlicích**. Řeční p. Petr. — Dne 12. května ve **Vejmovicích**. Řeční p. Rybka z Týniště. — Dne 12. května v **Horním Jelení**. Řeční p. J. Katnar z Hradce Král. — Dne 11. v **Českých Budějovicích**, p. J. Polák z Hradce Králové. — Dne 16. května v **Jaroměři**. Řeční p. F. Rybka. — Týž den v **Chelčicích** dopol. a ve **Vodňanech** odp. Řeční br. Al. Petr z Hradce Král. — Dne 17. v **Protivíně**. Řeční p. Al. Petr z Hradce Král. — Dne 18. v **Netolicích** o 10. hod. dopol., řeční p. Al. Petr. — Dne 25. května v **Rovensku**. Řeční p. Ant. Kořínek z Kutné Hory. — Dne 24. května večer ve **Pcherách**, v neděli 25. dop. v **Novém Strašci**. Mluví pan Alois Petr z Hradce Král. — Zakládejte všude skupiny Všeodbor. sdružení. — Řečníky na požádání vyšle Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové (Adalbertinum).

Černilov. Katolicko-národní jednota jinochů a mužů pro Černilov a okolí pořádá dne 11. května 1913 o půl 3. hodině ve spolkových místnostech přednášku »O úkolech katolíků za našich dob«. Účast hojná žádoucí.

Organisace mládeže na Čáslavsku konaly dne 27. dubna konferenci, při níž u přítomnosti 40 delegátů 18 skupin venkovské mládeže po delším rokování přijata byla tato resoluce: »Všichni přítomní, vědomi důležitosti svornosti, projevívali jednomyšlné přání, aby všichni upřímní přátelé mládeže katolické přičinili se všemožně o to, aby v řadách veškeré mládeže katolické zavedena byla konečně nutná jednota. Za tou příčinou ukládají všem, kdo jako delegáti skupin mládeže okresu čáslavského ustavující valné hromady v Praze se účastní, aby tam pro sjednocení pracovali a hlasovali a to na základě nových, s org. řádem strany křesť. sociální se shodujících a sekretariátům královéhradeckým vypracovaných stanov. Oceňující práci pp. Kaňourka, Reichelta a Nováka, žádají přítomní, aby i po přijetí nových stanov, resp. nového org. řádu zajištěna byla těmto pracovníkům význačná místa v ústředním výboru.«

Charost. Katolická jednota poslední dobou čile pustila se v závod s místními dramatickými spolky na prknech divadla. V neděli dne 27. dubna sehráli ochotníci katolické jednoty divadelní hru od F. P. Šamberka »Rodinná vojna«. Osvědčená režie p. Švarce, jakož i zdatnost sil hlavních rolí sklízely zaslouženou odměnu. Všude zřítí bylo pečlivou snahu podati pokud možno věrné postavy, jak Šamberk si je přál mti vykresleny. Vůdčí charakter Bábovkův zobrazen p. Dvořákem velice krásně, spolu jeho kontrast v osobách pl. Zoufalové a jejího syna Felixe, pražského buršáka, podán přesně. Krásnému vybarvení předních rolí přispěla roztomilá úloha sluhy Benjamína (p. Švarce), jenž svým humorem brzo splétá, brzo rozmotává nit děje. Též ostatní úlohy byly obsazeny svědomitě — a všude zřítí bylo snahu podati děj přirozeně a jasně. — Můžeme směle tvrditi, že se podařilo obecnost uchvátiti. Salvy potlesku byly jasným svědectvím, že herci uspokojili účastníky a dovedli veselou náladu obecnosti udržeti po celý večer. — Přes všechnu snahu protivníků dařilo se dílo utěšeně. Doufáme, že podaří se nám sjednotiti umírněné živly v přátelském společenském soužití, jemuž několik lidíček rádo by vykopalo hrob. Novinářské nájezdy už ztratily na ceně. Řká se, když jezevčík štěká na měsíc, že měsíce neubude. Další činnosti voláme upřímně »Zdař Báh!« — J. J.

Červený Kostelec. Na Hod Boží Svatodušní 11. května 1913 o 4. hod. odpo. v hostinci p. St. Chrásky bude přednášeti vsdp. Th. Dr. Fr. Šulc z Hradce Králové »O křesťanském socialismu a národu českém«. Schůze jest veřejně přístupná. Prosíme všechny příznivce a členy, aby hojným účastenstvím odměnili obětavost vsdp. řečníka, jenž před tím v kostele bude mti též kázání při májové pobožnosti.

Lhota Bolešohrádká. Zdejší nově založená tělocvičná jednota «Orel» vzdává tímto srdečný dík všem třebechovským členům «Orla» a «Orlic», kteří v počtu 72 nás v neděli dne 27. dubna navštívili v čele s dp. katechetou a p. V. Kolečem a nás též krásnými cvičeními k další práci povzbudili. Těšíme se na opětné brzké shledání. Všem účastníkům voláme upřímně: Zaplať Pán Bůh! — Členové «Orla», Bolešohrádká. Lhota a Křivice.

Litomyšl. Dne 27. dubna sehráli členové «Orla» divadelní představení «Pod perutě Orla». Všichni účinkující si dosti dovedně a energicky počínali, třebaž byli většinou po prvé na jevišti. Odměnění byli bouří potlesku. Též účast byla na tak krásný den, vábíci do přírody, veliká. I zdejší Sokolové se dostavili. Jelikož chtěli ukázat svoji sokolskou statečnost, přinesli s sebou též píšťalky. My však, vědouce, oč se jedná, obstarali jsme strážnickou ochranu. Nedošlo tedy k ničemu, jelikož jim sklaplo. Svléknutí ze sokolského kroje se stalo za jevištěm. Oni se však domnívali, že se bude po sokolském kroji tam šlapati. Páni Sokolové byli tak směli, že obasadili kasu a dávali tak dobrý pozor, aby zvěděli, kdo do divadla jde. Kdyby byli páni Sokolové tak charakterní, jako jsme my Orlové, nemuselo by být tolik nevávisť k nám a mohli bychom si podat ruce a říci si: «Cesty mohou být rozličné, ale vůli všichni máme rovnou.» Z tohoto kusu by si mohli vzít dobré poučení. Sehrání tohoto kusu je mnohem prospěšnější, než nějaká přednáška. Neboť na přednášku nepůjdou, ale na divadlo ano. — V pondělí Svatodušní pořádá «Orel» přátelský večer, na nějž všechny příznivce «Orla» uctivě zveme.

Druhá řádová valná hromada «Sdružení českých profesorů katolických» koná se v úterý svatodušní dne 13. května v Olomouci v katolickém domě po 10. hodině dopolední. Účast všech P. T. členů jest žádoucí!

Kolárky, náprsenky, zephyrové
ošile, spodky — na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy místní a z kraje.

Jeho Excellence nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava posvětil v sobotu 3. května v kapli sv. Klimenta 40 oltářních kamenů. V neděli nato odejel do Chrastí, aby odtud započal generální kanonickou visitaci vikariátu skutečského. Dnes vrátí se do Hradce Králové za příčinou hodů Božského Svatodušního. V pondělí pak bude pokračovati v započaté visitaci.

Církevní věstník diecése Královéhradecké. Ustanovení jsou pp.: Jos. Mencl, zámecký kaplan v Dymokurách, za faráře do Kněžic, Frant. Lexa, administrátor v Bärnwaldu, za expositu do Zárova, Jan Biskup, resign. farář v Květné, za administrátora do Markoušovic, Jaroslav Pavelka, kooperator, za administr. v Chleběch, Jan Veselý, koop. v Dolních Libchavách, za administrátora do Květné, Otokar Deyl, kaplan v Král. Městci, za administrátora do Dymokur, Fr. Budinský, administrátor v Kněžicích, za kooperatora do Nížkova. — Na odpočinek vstoupili pp.: Václ. Erychleb, kons. rada, bisk. notář a farář v Deštné, Al. Chaloupka, os. děkan, bisk. notář, farář v Chleběch. — V Pánu zesnul: p. Alois Dokonal, farář v Zámrsku, zemř. 2. května 1913. — Uprázdňená místa: fara v Markoušovicích, patron. nábož. matice, fara v Květné, patron. nábož. matice, fara v Chleběch, patron. nábož. matice, fara v Deštném, patron hr. Kolovrat-Krakovský-Libšteinský, fara v Zámrsku, patron Karel Ootil, fara v Dol. Újezdě, patron kněze Thurn-Taxis, vesměs od 1. května b. r.

Schůze městské rady dne 5. května. Vyhlásil se, že staré náhrobní kameny a obruby, odstraněné s hrobů na hřbitově Pouchovském před třemi lety, budou prodávány ve prospěch fondu k udržování téhož hřbitova, nepřihlásil-li se a neodstraní-li je jich majitelé ve lhůtě jednoho měsíce. — Podpůrnému spolku pro propuštění trestance v Hradci Králové udělen byl obvyklý roční příspěvek. — Výroční zpráva odborné školy pokračovací pro učednice ženské živnosti oděvnícké byla vzata na vědomí. — S policejním úřadem se sdělil, že c. k. okresní hejtmanský úřadil povolání k užívání dílny pro opravu automobilů v domě čp. 483 (pod pivovarem) p. Jaroslavu Novákovi. — Udělena byla povolení ke stavbě dvoupatrového domu ve třídě Jungmannově na parc. č. 14 v bloku P. p. J. Novotnému, staviteli, k nahrazení dřevěného plotu při zahradě továrny čp. 281 ve třídě Pospíšilově železným p. J. Pilnáčkovi, dvor. dodavateli, a ke zřízení výkladní skříně podél rohového krámu v domě čp. 80, náležejícím pl. Anně Pulnerové, na žádost p. J. Pavelky, obchodníka. — Projekt odvodnění hřbitova Pouchovského předložil se c. k. okresnímu hejtmanství se žádostí za ustanovení vodoprávního řízení. — Na žádost pp. J. Strassera a K. Boháčka schválen byl návrh na změnu fasády domu čp. 112. na Malém nám.

Večer české hudby klavírní sl. Marie Dvořákové z Brna v Klicperově divadle v Hradci Králové. V. abonentní koncert Palackého čítárny. (Dne 12. května. Začátek o čtvrt na 8. hod.) Program: 1. Vít Novák: Sonata eroica (allegro patetico — andante mesto — allegro energico). 2. Jos. Suk: op. 12. Andante. Ant. Dvořák: «Z poetických nálad»: Žertem, Na táčkách, Bachanale. 3. Z. Fibich: Malířské studie: Lesní samota, spor masopustu s postem. Beda Křídlo: Furlant. 4. Vít

Novák: «Vzpomínky» op. 6: Triste — Inquieto. — Amoro. 5. Bedřich Smetana: České tance: Hulán, Obkročák, Oves, Medvěď, Cibulíčka, Dupák. — Ceny míst: Lože 12 K, křeslo a balkon 3 K, I. místo 2.40 K, II. místo 2 K. Místa k stání: Parket 80 hal., parterre 60 hal., galerie 50 hal., studentský, dělnický a vojenský lsteek parket 60 hal., parterre 40 hal. Předprodej v knihkupectví p. Píši. Klavír Petrof.

Čítárna městského průmyslového muzea otevřena byla v měsíci dubnu třináctkrát. Navštívena byla celkem 743 osobami, tudíž průměrem 57 v jedné dvouhodině. V člárně samá vydáno na 211 žádanek 171 svazků knih a 111 předlohových děl. Domů zapůjčeno bylo od 133 vypůjčovatelů na 232 výpůjčky 347 svazků knih a 43 předlohová díla se 393 jednotlivými předlohami. Mimo město vypůjčilo 12 vypůjčovatelů na 12 výpůjček 8 svazků knih a 4 předlohová díla se 76 jednotlivými předlohami. Knihovna mimo koupí byla rozmnožena tento měsíc značnějšími dary, z nichž tuto zejména uvádíme: Rozpravy České Akademie třídy II. 1912 a Sborník filologický ročník III., Družstvo k nákupu strojů v Hradci Králové, Národohosp. ústav v Praze, Oest. Museum für Kunst und Industrie ve Vídni zprávy za rok 1912, F. Chicago: Millar John — The educational system of the province of Ontario Kanada 1893., fa Lepke v Berlíně katalog dražební, prof. B. Markalous 4 spisy a 50 katalogů výstav., p. B. E. Toman «Offizielles Adressbuch des deutschen Buchhandels», p. J. Urban, tov. ředitel v. v., 25 svazků knih, z nichž mnohé skvostně vázané. Dárcům vyslovuji se srdečné díky!

Neoprávněné vymáhání peněz prováděno při nedělním vzletu pilota Čiháka. Snad ani pan Čihák, jehož znalosti a zdárnému provedení vzletu všeska čest, nevěděl, jak širokou oblast Sokolové prohlásili za poplatnou proti všemu očekávání. Kdo vyšel k Novému Hradci proto, aby vzlet viděl, měl ovšem zaplatiti. Ale jakým právem vyžadovalo se «vstupné» od chudších, kteří se brali ke svým přibytím, aniž by si něčeho jiného všimají? Sokolové za pomoci policie uzavřeli k vůli naplnění kas oba mosty vedoucí k Novému Hradci a Malšovicům. Již odpoledne dlouho před vzletem bylo zabráněno v cestě těm, kteří konali obvyklou procházku do Nového Hradce nebo do Malšovic. Za těch okolností by se snad našla aspoň pro některé případy omluva. Ale s větším úžasem otvírali oči ti lidé, kteří byli zastavováni na cestě do svých obcí — nota bene beze všeho předchozího ohlášení. «Svobodomyšlnost» je podporovala inkvizici jako za nějakého válečného stavu. Žádáno, aby se «legitimovali», zda skutečně z příslušné obce jsou. Na př. staženka šla do N. Hradce ke své dceři. Leč přes svou prosbu nebyla ku předu puštěna a policii byla příkře odbyta. Odehrávaly se scény velice trapné, protože chodci nedovedli pochopiti, proč by se měly vybírat nucené poplatky hodinu cesty od místa vzletu. Jednání takové ostře kritisovali i lidé radikálního smýšlení. Bylo snad tak široce rozvětvené vybraní povoleno od c. k. hejtmanství? O tom bychom se byli přece dověděli dříve. Vímé tolik, že bylo povoleno vybírat poplatky pouze v oblasti letu. A ta oblast rozhodně nesahala až k dvěma jmenovaným mostům. — Kdyby takové ždímání neinteresovalo provedli místo Sokolů Orlové, litaly by pokrokové protesty jako blesky při veliké bouři. Když byl loni slet Orlů, občané, krácející až ke sletišti, kde přece nebylo potřebí razit novou cestu k procházkám, říkali, že si těmi místy mohou jíti svobodně bez vstupného. A na blížkém, téměř sousedním kopečku, stálo plno obecnstva (mezi nimi i Sokolů), kteří nedali ani haléře. Jest dobře srovnati tehdejší chování stráže s bezohledným vystupováním, jaké bylo tuto neděli. Na každém mostě bylo několik strážníků, aby dodali důrazu požadavkům pokladníků. Jak bylo zatím postaráno o bezpečnost ve městě, nevíme. A kdokoli by se na mostě rázněji vzepl, hned by měl na krku opletání pro neposlechnutí stráže. Jeden městský rada sám nad tím kroutil hlavou a prohlásil, že takové ždímání jest nepřipustné. Roztrpčení proti takovým útokům na kapsy jest veliké a obecnstvo se táže, zda jest dovoleno Sokolu obmezovati svobodu chodců do tak veliké míry. Kdyby se proti takovým přehmatům neozvaly rázné protesty, pak by bylo dovoleno i jiným spolkům takovým způsobem vyráběti nedobrovolné poplatníky. Rozhodně musí býti postaráno o to, aby nebylo šikanováno obecnstvo, které má právo na nedělní procházku do přírody anebo které se ubírá k domovu. A jak Malšovice tak i Nový Hradec, čekající na nedělní výletníky, za takové sokolské opatření se poděkují.

Okresní jednota živnost spol. pro správu okres královéhradecký pořádá v neděli dne 18. t. m. o 10. hod. dopol. v městském Klicperově divadle velkou veřejnou schůzi živnostnictva z celého okresu, na níž promluví o nynější zbědované hospodářské situaci a o finančních předlohách předseda živnost. jednoty zemské posl. p. J. Slaviček. Dále pozvání jsou zástupci měst a okresu pp. Dr. B. Franta, H. Srdínko a Dr. Fr. Ulrich. — Kolegové živnostníci! Mnoho trpkých okamžiků přetrpěl náš stav, ale nepovznegli jsme energického hlasu k sebeochraně. Jen před volbami jevilal se u nás zájem o nutnou ochranu, pak jsme zase ochabli. Přijď tedy dne 18. května každý, ať uslyšíš z úst povolaných činitelů, co v budoucnu dobrého lze očekávat! Ať uvidíš, jaký zájem jeví se o tebe nyní, kdy potřebuješ nutně pomoci!

Společnost Královéhradecká. Výkaz za měsíc duben 1913: Vklady úsporné: Uloženo 329.747.35 K, vybráno 405.004.29 K, zůstatek 16.769.049.17 K. Vklady odvětví šekového: Uloženo 103.760.20 K, vybráno 185.250.52 K, zůstatek 943.731.30 K. Cenné papíry 2.674.103.60 K, zápůjčky na hypotéky 10.513.805.75 K, zápůjčky komunál-

ní 2.713.333.75 K, zápůjčky na cenné papíry 27.965.— K. Směnky 2.064.039.67 K. Uložené přebytky 402.875.43 K.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc duben 1913: Stav vkladů počátkem měsíce 2.140.748 K, vloženo během měsíce 145.954 K, vybráno během měsíce 140.277 K, stav koncem měsíce 2.146.425 K. Stav půjček počátkem měsíce 2.584.146 K, půjčeno během měsíce 142.914 K, splaceno během měsíce 141.375 K, stav koncem měsíce 2.585.685 K. Počet účtů 4113. Reservní fondy 220.035 K, závodní podíly 92.271 K, pokladní obrát 880.253 K.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v Hradci Králové dne 3. května 1913. 1 hl: pšenice K 15.20 až 16.90 žita K 11.60 až 12.70, ječmene K 9.90 až 10.80, prosa K 14.— až 16.—, vřkve K 14.— až 18.—, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jable K 28.— až 32.—, krup K 26.— až 48.—, bramborů K 3.60 až 4.—, máku K 40.— až 46.—, lněného semene K 28.— až 32.—, 1 q: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 3.60 až 4.40, sádla vepřového K 2.24, tvarohu K —.44 až —.60, 1 vejce K —.06 až —.07, 1 hl cibule K 8.— až 9.50, 1 kopa drobné zeleniny K 1.10 až 1.20, 1 pytel mrkve K 4.— až 5.—, 1 hl jablek K 6.— až 8.—.

«Kouzelné střádanky», velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčují zdarma katol. Úvěrní družstvo «Eliška» v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zárukuji se 5 proc. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Pokladnička spolku «Komenský» čís. 319, která umístěna byla v hostinci pana Josefa Karla ve Vřavě (p. Černilov u Král. Hradce), byla zrušena a nevybírání se do ní. Přátelé a příznivci spolku «Komenský» ve Vídni se upozorňují na to, že žádná pokladnička «Komenského» nenese nyní číslo 319 a žádají se, aby při sbírkách na «Komenského» všimali si nápisů a čísel na pokladničkách.

Hořice. První máj odbyl se u nás klidně. Měli jsme veřejnou schůzi — za řečníka oblíbeného zde br. Petra — a ta dopadla skvěle, ač se někteří z našich obávali rozbití, neb aspoň nedůstojných výstupů. Na takové věci po našem zdání je v Hořicích již pozdě. Naše tři organizace nikdo s povrchu nevyhladí, spíše útoky jen posílí a utuží, to naši protivníci vědí a nás na pokoji nechávají. Na druhé straně živly protikatolické jsou již stejně tolik zfanatizovány, že další «utvrzování zásad» jest u nich nošením dříví do lesa. Nepřesvědčme-li jeden druhého rozumovými důvody, nadávkami neb směšňováním dokonce ne. My jsme si své místo mezi zdejšími spolky vybojovali, zde jsme a zde zůstaneme. Jen více svornosti, nadšení a rozvahy popřej nám, nebe! 15. června — tak aspoň ustanoveno na schůzi delegátů — má se odbývati v Hořicích velký sjezd a tábor našich z celého Podkrkonoší, o čem vás zajisté sdělí a bližší program se strany povolanější dojde. — Zdať Bůh!

Lomnice n. Pop. Naše veřejnost a hlavně někteří členové Sokola ustavičně se mnou zabývají. Abych tedy ukoil jejich nesmírnou zvědavost a řeči v hostincích pronášené umlčel, dovolím si zcela skromně, ale i neohroženě říci pravdu: Rozejítí mě se Sokolem, kdež činným členem jsem nebyl nikdy, stalo se z důvodu, že Sokol sleduje nyní šlépěje volnomyšlenkářské a že náboženskému chění přímo zakazuje dáti výraz. I když nechodil jsem do kostela tak často dříve, tož přece měl jsem určité náboženské přesvědčení a hlásání svobody rozuměl jsem i na tomto poli. — Abych nemístnou starost ukonejšil, veřejně dovoluji si ve známost uvést, že dřívější šavel stal se Pavlem věřícím ve všem a že stal jsem se «Oriem». Přihlásil jsem se sám a byl jsem přijat, poněvadž, přijdu-li k poznání pravdy, jsem opravdovým, běhu věc zcela vážně. Zde nedočkáte se nějakého couvnutí, anebo vystoupení, to veřejně slibuji. Druhým stranám politickým oznamuji dnes, že jsem ve straně soc. demokratické pracoval výchovně pouze a že o politické práci nemůže býti ani řeči. Stoupencům strany soc. demokratické mám rovněž něco říci. Nejmým úmyslem rozčeťovati politické ovzduší a polemizovati s vámi výbojně, ale nedopustím, abych já a moji osobní přátelé byli napadáni, snad i uráženi oni se mnou, aneb k vůli mně. Jsem-li studený, jak mne veřejnost s příhanou nazvala, studený jsou moji přátelé, jakož i každý rozumný člověk se zdravým mozkiem. S kým chodím aneb mluvím a kam chodím aneb kde budu činným, jest moje věc, a ne veřejnost — nikdy věc Sokolů! — Tím končím a nebudu již o tom se zmiňovati. — Al. Mann, kontrolor.

Žďánice. Prání zvěčnělého nejdůst. pana biskupa Edvarda Jana Nep., dle něhož má se během 20 let v každé farnosti odbývati sv. missie, uskutečnilo se též v těchto dnech ve Žďánicích, kdy od 20. do 29. dubna t. r. konali zde sv. missii důst. členové kongregace Nejsv. Vykupitele od sv. Kajetána z Prahy a to dp. P. Václav Vachalec, superior missie a dp. Jan Návrat. Byly to v pravdě požehnané dny pro celou farnost naši. Osm set dospělých věřících přistoupilo ku správě Boží a stolu Páně, k němuž častěji během sv. missie většina přistoupila. Návštěva jak úchvatných kázání, tak krásných pobožností byla překvapující. Všechny vesnice přifařené i vzdálenější braly četný podíl na sv. missii. Byly to v pravdě svátky pro nás, jak si mnozí pochvalovali. Dojem slavnosti nejsvětější Svátosti Oltářní a blahosl. Panny Marie nevymizí tak brzo ze srdce věřících! Vrcholem veškerých slavností byl průvod a svěcení

missionárního kříže. Imposantního průvodu, jakého ve článcích dosud nebylo, účastnilo se na 3000 věřících, kteří ve vzorném pořádku za hudby, střeby z hmoždíků a zpěvu „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“, ubírali se po osadě. Uprostřed průvodu stateční mládenci, ozdobení šerpami, provázeli sborem dobrovolných hasičů, nesli dívkami okrášlený sv. kříž, za nímž kráčelo šest kněží a nepřehlédlné řady věřících. Po vykonaném svěcení měl dp. superior P. Vachalec úchvatné kázání o sv. kříži venku na hřbitově k přečetnému posluchačstvu. Sv. missie ukončena byla závěrečným, dojemným kázáním P. Návrata, při němž starobylá a útulná svatyně naše byla opět přeplněna zbožnými věřícími, kteří přišli se nejen rozloučit, ale také upřímně poděkovat obětavým pánům missionářům. A toto poděkování, srdečné „Zaplať Pán Bůh“ tlumočme i my dást pánům Redemptoristům, přejeme jim v apoštolské činnosti jejich hojnost milosti a Božího požehnání. V modlitbách svých prositi budeme Pána Boha, by je též pevným po vždy provázel zdravím, by dlouhá léta ku spase duší nesmrtelných pracovali mohli a voláme k nim: „Na šťastnou, radostnou shledanou při obnově sv. missie zde a na radostnou shledanou v království nebeském!“

Boží hroby, Křížové cesty Jeslíčky, oltáře, sochy, karatelný,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v NOŘE KUTNÉ.

Úmrtí v Nebovidech. V sobotu dne 26. dubna 1913 o 11. hodině dopolední zemřela v Nebovidech po dlouhé a trapné nemoci, zaopatřena svatými svátostmi, ve stáří 66 roků p. Anna Kratochvílová, zbožná matka dp. faráře Radbořského Františka Kratochvíla, přijavši po třikráte ve své těžké nemoci Božského Spasitele v Nejsv. Svátosti Oltářní přitomného. V pondělí dne 28. dubna konal se na farní hřbitov Nebovidský pohřeb této zbožné v Pánu zesnulé katolické ženy. Pohřební obřady laskavě vykonal vsdp. Msgr. Karel Vorlíček, velezasloužilý bisk. vikář a arciděkan Kutnohorský za asistence 6 kněží. Smuteční služby Boží za v Pánu zesnulou sloužil vdp. Josef Prudič, farář Nebovidský. — Jaké lásce, oblibě a vážnosti v Pánu zesnulá se těšila, patrně z toho, že k pohřbu jejímu dostavilo se veliké množství lidí z farnosti Nebovidské, Radbořské, Kutnohorské, Gruntecké, Předhradské, Suchdolské, Kolínské, Lošanské a Ovcárecké. Nad hrobem zesnulé dojemnými slovy promluvil syn vdp. František Kratochvíl, farář v Radboři, poukázav, že v Pánu zesnulá byla neohroženou a statečnou katoličkou, tichou trpitelkou, dobrou manželkou svému manžel Josefu Kratochvílovi a vzornou milující a milovanou, zbožnou matkou. Poděkoval v Pánu zesnulé matce své dp. farář František Kratochvíl tklivými slovy za všecku její lásku, péči a zbožné vychování jak za sebe, tak i za bratra svého Josefa Kratochvíla, učitele v Bohdašíně, a za sestry své Anežku, Marii a Aloisii. Všichni účastníci pohřbu, jimž se dostalo za jejich účast vroucími slovy poděkování, se zaroseným zrakem se rozloučili se zemfelow, přejíce jí odpočinutí lehkého a světlá věčného. R. i. p.

Sv. missie v Jablonném n. Orli. Ve dnech od 6. do 15. dubna konali missionáři z kongregace Nejsv. Vykupitele (u sv. Kajetána v Praze) vsdp. P. Leo Slanina co superior a P. Frant. Vošáhlik sv. missii v Jablonném n. Orli. Návštěva byla velice pěkná a výsledek požehnané práce nadšených a výmluvných missionářů nad očekávání překvapující. Farní kostel sv. Bartoloměje obzvláště při večerních pobožnostech, hlavně při slavnostech byl do posledního místečka naplněn. Ku sv. zpovědi přistoupilo přes 1.800 věřících a sv. přijímání přijalo přes 2.200 duší, ačkoliv farnost jablonská nemá ani 1800 duší. Tudíž i ze sousedních farností nábožní křesťané účastňovali se hojně sv. missie. Ovšem že přemnozí domácí (t. zv. pokrokové) na sv. missii podlé nebrali a ani slavnostního průvodu s missionářským křížem se nesúčastnili. Za to přemnozí křesťané přespolní ze sousedních osad na tento průvod se dostavili a tak i při nepřiznivém počasí byl to průvod imposantní. Tolik lidstva při průvodu (jako tenkrát) prý zde ještě nikdy nebylo a sami odpůrci církevních průvodů a slavností byli překvapeni. Kromě místního duchovenstva účastnili se tohoto průvodu také dpp. faráři z Bystrce a z Jamného. Uprostřed průvodu za zpěvu „Svatý kříži, tebe ctíme“ s hudbou neslo střídavě 22 mládenců, ozdobených pásy, svatý kříž, ozdobený krásným věncem, kterýž byl umístěn v kostele na příslušném místě. Na tomto průvodu bralo účast rovněž asi 22 družiček. Při této sv. missii ozdobily ku slavnosti Mariánské dívky také krásně zvláště oltář Panny Marie Lourské. Byly to krásné duchovní hody a děk za všecko po Pánu Bohu zvláště dp. missionářům.

Na stavbu spolkového domu v Hořicích přispěli: 50 K J. E. Nejd. biskup dr. Jos. Doubrava, vdp. os. děkan v. v. Jan Macháček v Proseči. 15 K: vdp. Lambert Vichita, jub. farář v Dohaličích. 10 K: vdp. Václav Bartoš, farář, Zdechovice, křesť. soc. spolek „Vlast“ v Liberci. 3 K: vdp. Václav Bayer, archivář v Hradci Králové, p. dr. J. Diviš na Král. Vinohradech, vdp. Jos. Kaplan, vikář v Cuslavi, křesť. soc. spolek paní a dívek, Hradec Král. 2 K: vsdpp.: Ad. Šelbický, kanovník Litoměřice, Jan Rameš, farář ve Smidarech, Jos. Hubáček, farář v Počepicích, Václav Sál, farář v Lánech, Jan Ruml, far. v Chotěborkách, Jan Koppa, farář v. v. v. Jičíně, farní úřad Markvartice, Josef Brodský, kaplan v Týnci n. Sáz.,

Ed. Šittler, kanovník na Vyšehradě, dr. Jan Marek, kanovník na Hradčanech, Matěj Veselý, kanovník v Č. Budějovicích. 1 K 50 hal.: vdp. Al. Leder, farář a bisk. sekretář v Teplicích. 1 K: vsdpp.: Fr. Kolátor, farář v D. Bousově, Jos. Králíček, farář v Loukově, Fr. Vlasák, děkan v Postoloprtech, Jar. Horák, farář v Jáseně, Vilém Havlák, farář v Hobšovicích, Jos. Pomrhanec, děkan v Manětíně, Jos. Tichovský, farář v Bratronicích, Václ. Martinovský, farář v Dittersbachu, Karel Mensinger, farář v Hronově, Vít Kaska, farář v Prusnách, Jos. Pažout, farář v Dol. Krupě, Celestin Jířek O. S. N. v Želivě, Kl. Žárek O. S. N. v Nové Řši, p. Fr. Dobrovský ve Vínově, p. Fr. Trnka v Karlíně, vdp. J. Gabriel, I. duchovní správce v Kartouzích, vsdpp.: Fr. Sládek, kaplan v Citolibech, Viktor Gartner, kaplan v Dašicích, Martin Kocmich, c. k. gymn. prof. na Král. Vinohradech, Fr. Zrzavecký, kaplan v Litomyšli, Al. Kuřák, kaplan v Jablonci n. J., Jos. Pabian, zám. kaplan v Olšově, Jos. Málek, kaplan ve Velké Jesenicí, Václav Burjáněk, kaplan v Nábži, ctih. mil. sestry sv. Karla Bor. v Příbrami, ctih. mil. sestry III. řádu v Semilech. Všem těmto příznivcům vyslovuji sdružené spolky hořické uctivé díky a volají „Zaplať Bůh!“

Dalšími milodary na stavbu domu křesť. spolky v Dobrušce přispěli P. T.: Vinc. Blažek, gymn. katech. v Litomyšli 2 K, Frant. Barviř, děkan v Opočně 10 K, Nejménovaný 2 K, Otokar Fiala, farář v Rudolticích 1 K, Kajetán Freutler, farář v N. Verměřovicích 2 K, Josef Franc, farář ve Starkově 1 K, Pankrác Drechsel, děkan v Šonově 1 K, Vinc. Šetina, farář v Jeřicích 1 K, Jos. Jilek, kaplan v Mikulovicích 1 K, Jan Císař, farář v Zahradce 1 K, Jan Kohel, kaplan v Chocni 1 K, Ed. Knopp, bisk. notář etc. v Králíkách 2 K, V. Vykoukal, farář v Cholticích 2 K, Václav Dědek, fundatista v Oboře 1 K, Josef Kousal, děkan v Hořicích 5 K, Ed. Pohlsreich, farář v Heřmanicích 2 K, Josef Uhlíř, děkan v. v. v. Golč. Jenfkově 10 K, Ant. Symon, kaplan v Bojanově 1 K, Otokar Radouš, farář v Nekoři 2 K, Jan Cvrk, děkan v Chocni 1 K, Aug. Michálek, kaplan v Chocni 1 K, Josef Dítě, farář v Lanžově 2 K, Václav Rosecký, farář v Zaloňově 2 K, Farní úřad ve Zbislavi 1 K, Dominikánský klášter v Praze 1 K, Emil Balcar, farář v Cholticích 1 K, Josef Kovář, farář ve Vlčicích 2 K, Jan Nosek, farář em. v Nekoři 3 K, František Janků, hlavní farář u sv. Jindřicha v Praze 1 K, Frant. Novotný, farář v Lipolticích 1 K, J. M. dr. Fr. Fr. X. Kryštůfek, probošt, c. k. dvor. rada v Praze 2 K, Ant. Sysel, děkan v. v. v. Slatiňanech 1 K, Ant. Brdčík, děkan v Jestbovicích 2 K, J. Böhm, farář v. v. ve St. Boleslavi 1 K, Jos. Kebrle, kanovník v Přistouptm 2 K, Adolf Hubálek, farář v Kyšperku 2 K, dr. Jan Marek, kanovník v Praze 2 K, K. Kadlec, kaplan u sv. Haštala v Praze 1 K, P. Tomáš Rosenberg, benediktin v Broumově 2 K, Karel Štella, ředitel konviktu v Příbrami 2 K, Frant. Kašíř, farář v Ronově n. D. 5 K, dr. Jan Sedláč, prelát u sv. Víta v Praze 2 K, Ant. Vich, farář v Linsdorfu 2 K, dr. A. Soladát, prof. university v Praze 1 K, Matěj Veselý, kanovník v Č. Budějovicích 2 K, Frant. Nožka, děkan v. v. v. Kyšperku 1 K, Eman. Tařil, katech. v Praze 2 K, Jos. Klement, farář v Kohoutově 2 K, Karel Bláha, katecheta v Ronově n. D. 1 K, dr. Josef Jatsch, univ. prof. v Praze 1 K, J. Šedivec, katecheta v Praze 1 K, Václ. Jelínek, farář v Hoříněvsi 1 K, Václav Šafránek, farář v Bojanově 2 K. O další milodary prosí křesť. jednota sv. Václava v Dobrušce.

Čáslav. Schůze ob. zastupitelstva konaná 28. dubna schválila: 1. licenci tělocvičné jednotě „Sokol“ na kinematograf, jenž čeliti má takřka houfným produktem kinovým, ne vždy se nesoucím za účelem vzdělávacím. „Sokol“ bude pořádati představení jednou týdně nikoliv po živnostenskou. 2. Návrh na dlažbu v ulici villové a Zarybenské. Při projednávání ohraňuje se p. purkmistr, jako by se dlažba ulice villové dala proto, že se do ní v poslední době přistěhoval. 3. Návrh na úpravu právních poměrů obec. úřednictva a nový služební řád pro městské úřednictvo. Platnost jeho počne zpětně od 1. ledna 1913. 4. Návrh na případnou změnu stavební čáry pro novou úřední budovu tak, aby před budovou mohly býti zřízeny zahrádky. Pan soudní rada Červený zastává se při tom kapličky s krásnou lipou a pan Bucek upozorňuje, aby se při překopávání těchto míst, kde dříve býval hřbitov, postupovalo s větší pietou ke kostem lidským, než při stavbě okr. choroince. Zavrženo bylo zřízení nové hostinské živnosti v domě p. Holuba na Kutnohorském předměstí. Revisory účtů zvoleni pro důchod p. uč. Černý, pro plynárnu p. Levý. Vyřizeny konečně žádosti o právo měšťanské a domovské. — Oheň v kasárnách. Na 1. května vybuděno bylo občanstvo, že hoří v zeměbráneckých kasárnách. Zpráva ukázala se však přehnanou. Zadoutnal v nových barácích trám, jenž však byl rychle uhašen. Také pověst o explozi četných nábojů byla pouhým mluvením. — Družstvo ovocnářské, o jehož zřízení jsme přinesli zprávu v jednom z minulých čísel, nedočkalo se dlouhého trvání. Celá myšlenka na postavení závodu pro zužitkování ovoce jest už prý pochována. Předešel družstvo soukromník, proti němuž jest konkurence velmi těžká. Jest to závod „Kosmos“, jenž bude se i na tomto poli etablovat. Opakovala se tu tatáž hra, které byla již v poslední době Čáslav několikrát svědkem. Přijde nějaký popud k dobré věci, všecko se pro věc tu zdánlivě angažuje a když má dojít k výsledku, skutek — utek. Vždy nějaké nenadálé překážky a záhy všecko zmaří. Takovými klikkami zdiskutuje se občanstvo konečně tak, že ho nepřivábí věc sebe lepší. Proč to vždy tak dopadne, vědí účastníci oněch akcí asi velmi dobře. Naše přísloví říká: Vlk se nažere a koza zůstane celá. — Pouť do St. Bole-

slavi, kterou konali Čáslavské již přes 200 roků, bude letos zvláště umožněna tím, že vyjednána byla děkan-akým úřadem sleva jízdného. Přihlásilo se do 4. května přes 400 účastníků. Vyjede se v pondělí svatodušní o 4. hod. ráno a návrat bude v úterý vlakem vyjíždějším z Boleslavi o půl 12. dopol. Průvod povede dp. administrátor J. Samec.

Různé zprávy.

Svátky svatodušní slavi se padesátý den po hod. Božím velikonočním. Pán Ježíš totiž 50. den po svém slavném z mrtvých vstání (10. den po svém na nebe vstoupení) seslal Ducha svatého. Vzdálenější přípravou na tyto svátky jsou dni od svátku na nebe vstoupení Páně. V ten čas si připomínáme, jak sv. apoštolé s Matkou Páně každý den se shromažďovali k společným modlitbám, očekávajíc Ducha svatého. Bližší přípravou jest sobota před hodem Božím. V tento den světl se voda křestní (jako na Bílou sobotu) proto, že za starých časů na hod Boží svatodušní byli křtěni dospělí katechumeni. Dálo se tak na památku, že po seslání Ducha sv. pokřtíli sv. apoštolé okolo tří tisíc lidí. V době svatodušní připomínáme si, jak Duch sv. ovoce vykoupění Kristova věřícím přivlastňuje a v církvi je posvěcuje.

Stanovisko německých katolíků k Albánii. „Österreichs katholisches Sonntagsblatt“, pojednává o názorech katolíků rakouských na balkánskou krizi, píše o poměru našem k Albánii: Mohamedánští Albánci jsou většinou pokřtěni křesťanstvím, kteří sloužíci budou právě té moci, která jim nejlépe zaplatí, anebo nejsilněji bude je brannou mocí držeti na uzdě. Mohamedánský albánský stát mohl by stěžl prokázati Rakousku nějaké služby. Pro Rakousko jeví se udržení dobrého poměru s Bulharskem a Řeckem mnohem důležitější, než problematika islamská Albánie. Proto je také v zájmu rakouských katolíků, aby navázali co možná vřelý styk v Řecku a Bulharsku, aby oběma těmto hospodářsky vzrůstajícími státům zabezpečili co možná nejsamostatnější politické bytí. Tyto státy, osvobozeny od převážného vlivu Ruska, měly by samy na tom zájem, aby navázaly úzké duševní a hospodářské styky s Rakouskem. — Jak známo, citovaný list jest ve velmi zásadním sporu s vídeňskými politiky „křesťansko-sociálními“ a tedy i s „Reichspostem“. I jiné skutečné katolické listy německé píší o našem poměru k Balkánu zcela jinak než židovská „Neue Fr. Presse“, židovský „Prager Tagblatt“, židovská „Reichenberger-Zeitung“, židovský „Pilsner-Tagblatt“ a „křesť. soc.“ „Reichspost“. Němci, kteří smýšlejí skutečně katolicky a neodívají své wolfiánské snahy do roucha „křesť. sociálního“, projevují o Balkáně smýšlení velice umírněné.

Kdo také rozhodoval o balkánském válce. Diplomaté i nejbystřejší a nejsvědomitější mají podvázané ruce židovským kapitalismem, který jest velice rozmarný a nedůtklivý. Židovská peněžní klika strká i ruce tam, kde by se málokdo nadál. Co způsobilo urychlené zahájení války proti Turecku ze strany Černé Hory, o tom vykládá baronka Suttnerová, známá propagátorka míru, v právě vyšlém čísle časopisu „Die Friedenswarte“. Její sdělení mají ráz dosti závažný. Píše tu: „V rozpočtové komisi německého říšského sněmu učinil státní tajemník Jagow 3. dubna o vzniku balkánské války důvěrná sdělení, z nichž mimo jiné byla úředně uveřejněna tato slova: Státní tajemník zabýval se otázkou, zdali evropská diplomacie byla vypuknutím války balkánské překvapena. Ve skutečnosti ještě do posledních dnů před propuknutím války veřejné mínění v hlavních městech balkánských kolsalo a k zahájení války došlo předčasně proti vůli ostatních společenství výpadem Černé Hory. — Proč král Nikola jednal tak ukvapeně? O tom se mi sděluje se strany, která může býti s poměry dobře obeznámena, podrobnost, která nesmí býti zamítnuta, třebaže se muselo přiznati, že naprostý důkaz se provésti nedá, ač pravděpodobnost pro ni mluví. Na podzim loňského roku učinil král černo-horský pokus o opatření půjčky v Paříži, avšak finanční svět pařížský mu ji odepřel. Jeden pařížský finančník, který byl takto o králově potřebě peněz zpraven, vstoupil ve spojení s jedním vídeňským bankovním domem, jehož jméno mi bylo sděleno. Tento bankovní dům přislíbil králi půjčku pěti milionů korun (vedle toho jednomu členu královny rodiny ještě jiný obnos, o něco menší), ale s podmín-

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Rozšiřuje „Obnovu“ a „Časové úvahy“

koš, že ihned zahájí válku! A dne 8. října král černo-
horský opověděl Turecku válku! Pro tuto pravděpo-
dobnost mluví dvě události. Předně: **Osem bankovních**
dám na počátku války tak šťastně operoval a po vy-
puknutí války, které vedlo všeobecně k velikému po-
klesu na burzách, tak nesmírně sumy vyzískal, že to
bylo v širších kruzích až nápadné. Za druhé: Také ukon-
čení války má být na králi černo-horském vykoupeno
několikamilionovou půjčkou. — A jiný příklad, jak ži-
dovští bankéři na válce vydělávají v době, kdy pro vá-
lečné akce miliony křesťanského obyvatelstva chud-
nou! Dne 29. dubna byla rozšířena na burse zpráva, že
Rakousko vystoupilo ze svazu velmocí a potáhne spo-
lečně s Itálií již v pátek na Černou Moru. Zpráva ta u-
činila na burse hrozný poplach. Všecky papíry poklesly.
Rovněž tak bylo v Budapešti. Zatím celá zpráva byla
bursovním manévrem. Tak vydělávali bursovní speku-
lantí miliony.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařezů:

24x24 cm. 11 h, 28x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské
zarostlé vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Národní církev v Uhrách na pochodu. Jak dovedou
maďarští politici machři, zadlužení u židů po krk, svo-
bodu katolické církve znásilňovali, o tom podáno již
mnoho dokladů. Ale nejnovější dokument jest zvlášť
významný. Již za vlády hr. Khuena namáhal se fanatický
protestant Jeszensky, státní sekretář v ministerském pre-
sidiu, aby se zřídilo v Dorogu biskupství katolicky sjed-
nocené. Snad chtěl protestantský štváč takovým způ-
sobem poskytnouti katolické církvi nový pilíř? Ani zdá-
ní — jednalo se tu o politický machr, protože ani epi-
skopát ani ministr kultu takového založení nežádali.
Biskupství nové bylo skutečně založeno tak, že bylo
vykrojeno ze stávající diecése rumunsko-katolické, aby
tak vláda nového biskupství a s ním část starší diecése
dostaly se do rukou Maďaronů. Podvodným předstírá-
ním byla na Římu vykoupena nezbytná stvrzovací bulla.
V Římě se o podvodném jednání v potřebný čas nedo-
věděli, ale Rumuni po dokonání díle propukli ve veliké
rozčilení. Po seznání pravého stavu věci Řím zcela práv-
nem zastavil jmenování maďaronsko-katolického bisku-
pa. Již zesnulý kardinál Nagi vyjádřil se otevřeně proti
zřízení toho biskupství, které mělo podepřít maďarisa-
ující politiku. Nyní musí také promluvit o takovém triku
vážné uherský episkopát, třebaže jest svírán těžkou
dlaní maďarských politiků.

Slavnost svčení katol. ústavu ku vzdělání učitelů
v Bubenči. Jeho Eminence nejdp. kardinál Leo ze Skr-
benských, jenž se tolik přičinil o založení tohoto ústavu
a vznešenou přízeň svou mu povždy věnoval, ráčil se
uvolit, že posvěti ústav. Slavnost se započne dne 16.
května večer v den milého českého světce sv. Jana Ne-
pomuckého, slavnostní akademií ve dvoraně ústavu.
Zvláštní program bude ohlášén. Dne 17. května ráno
počne Jeho Eminence posvátný úkon svčení ústavu.

Nitky intrikánů. Známo, jak na Moravě pokroká-
ská mládež zpusťovala kapli sv. Prokopa, hlásajíc, že
tak učinili «klerikálové». Známo, jak fanatický mladík
napsal sám o sobě pod falešným podpisem, hrozné zprá-
vy do katolického listu, aby mohl pak tento časopis za-
lovati. — Nyní pokrokáři rozvířili veliký rámus k vůli
moravskému kaplanu Bauerovi. Bylo nápadno, proč tak
vytrvale omílají jeho jméno a proč pořád opakují totéž
o jeho zločinu. Nuže — nyní «Den» přinesl sensační
zprávu. 13letá školačka, která se živila prostitucí, ve-
třela se na faru do Kostelce, předstírajíc, že nese ka-
planovi dopis od kyjovského kaplana, ale psaní vlastně
zfalšováno. Podobné intriky snažila se páchat i v ji-
ném farním domě. Pak prohnaná prostitutka udala fe-
diteli, že se k ní Bauer zachoval nemorálně, ale při vý-
slechu na četnické stanici zase toto popřela. «Den» praví.
že se ty intriky staly návodem pokrokářů, kteří pak
ve všech přístupných novinách uveřejnili divoké zprá-
vy — protože toho potřebovali k volbám. Jsme zvědaví,
co nyní na dlouhou zprávu «Dne» pokrokáři odpovědí.

Váude radost, vše v přírodě oku lahodí, jen ubohé
dívky v útulně slepých dívek, Praha-III.. Kampa č. 33,
z toho nic nevidí. Šlechtění dobrodinci, vzpomeňte si
také na ně!

Co spotřebuje zámožný parník na své cestě do
zámoří? V letošní vídeňské «Jaderské výstavě» je v
paviloně společnosti «Austro-Amerikana» plasticky zná-
morněna cena a význam velké lodi zámožské. Jako vzor
volen byl parník «Kaiser Franz Josef I.» Na 20 předmě-
tech je názorně vyznačeno, jakou cenu má domácnost o-
noho parníku. Tak na př. na každé zámožské cestě se
spotřebuje na 56 tisíc vajec. Cestující spotřebují ročně
na 560.000 vajec. Prostor, jaký tato vejce zaujmou, ro-
vná se velikosti prostoru k uschování velkého automob-
ilu a jest na výstavě označen tak obrovským vejcem.
Spotřeba bramborů je naznačena velkým bramborem, do
něhož může se pohodlně vejít kašna před vídeňským
parlamentem. Podobnými rozměry je vyznačena spo-
třeba vody na lodi. Roční spotřeba vody vyznačena je

rozměry jednoho rakouského horského jezera. Spotřeba
uhlí vyznačena je kopcem, jehož tunelem projíždí 15 že-
lezničních vozů; dříví vyznačeno je vorem a celým vla-
kem, plným dříví. Rouroví 3 kotlů tvořilo by délku 12 a
půl km.

Všelicos. Ukončenou «generální» stávkou v Belgii
nejen že dělnictvo vyčerpalo své úspory, jakož i re-
servy různých dělnických pokladů, ale pozbylo i na
mzdě 12—15 milionů franků. — Ministerstvo vnitra za-
kázalo sbírání podpisů na petici pro brzké uzákonění
zákona Koliskova; ministerstvo zakázalo to z důvodů
zahraniční politiky. — Nejnověji dokázáno, že automati
užívali již staří Egypťané. První automat sestrojil Hero
Alexandrijský pro kněžstvo jednoho egyptského chrá-
mu. Automat zřízen zcela jednoduše k prodávání po-
sváté vody. — V Čes. Budějovicích složila nedávno
před členy společenstva zkoušku z hodinářství na tova-
ryše p. Stará, manželka tamního hodináře. Jest to v
Čechách první samostatná hodinářka. — Ve Vídni 2.
t. m. zemřel prezident říšského soudu dr. Unger ve stáří
85 let. Byl i ministrem v kabinetě Auerspergově; vy-
stupoval často ostře nejen proti reorganizaci Rakouska
na základech federálních, ale stavěl se také příkrě proti
českému státnímu právu a jakýmkoliv ústupkům náro-
dům slovanským. Jinak ovšem byl vynikajícím práv-
níkem evropského jména a významu. — Klofáčova před-
náška ve Vídni o dojmech z cesty po Balkáně byla za-
kázána. — Na velkovévodu bádenského při jeho vstupu
do kočáru byl 4. t. m. v Mannheimu podniknut vražedný
útok. Vévoda sám útočníka, po něm se nožem rozehnáv-
šeho, prudce odstrčil. Útočník čalouník Jung jest anar-
chistou a prý zase šíleným. — V Petrohradě a v růz-
ných ruských venkovských městech průmyslových za-
tčeno mnoho osob, zejména z kruhů soc. demokracie,
pro výtržnosti spáchané při oslavách dělnického svát-
ku. — Černo-horská vláda zakázala cizincům cestování
po Černé Hoře.

Umělé dřevo. Český odborný týdeník «Dřevo» u-
veřejnil před nedávnem dle angl. listu «Chambres Jour-
nal» pojednání o výrobě umělého dřeva, které pro je-
ho zajímavost uvádíme: Umělé dřevo, vyrobené velmi
lacinou cestou, jest neobyčejně trvanlivé a v mnohém
směru předčí i samotné dřevo přírodní. Vynálezcem
jest Francouz L. Charré. Postup výroby umělého dřeva
jest zcela jednoduchý. Za surovinu slouží sláma; snopy
rozseká stroj zvlášť k tomu účelu sestrojený zcela
mechanicky. Slaměné hmotě přimísí se pak jisté che-
mické látky, načež surovina tato se vaří a to za silného
tlaku; tím slisuje se sláma ve stejnorodou látku. Materi-
ál tímto způsobem získaný může být zpracován ve
všech formách, jako na př. v hole, v široká prkna ne-
bo tlusté trámy libovolného objemu a každé délky. U-
mělé dřevo jest tvrdší a trvanlivější nežli přírodní dře-
vo; umělé dřevo možno řezati pilou a při tom stejně
zanechává ostrý, čistý řez. Ježto slámu obdržíti lze
skoro ve všech dílech světa za levnou cenu, jsou vý-
robní výlohy neobyčejně nízké. Také dříví na palivo
možno tímto způsobem uměle vyráběti; takové dříví
jest výborným topivem. Z umělého dřeva lze mimo to
také vyráběti ohebnou lepenku, jež pro svou pevnost ho-
dí se znamenitě ku balení lahví a podobných předmětů.

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vy-
kazuje na vkladech za měsíc duben 25,248.812.72 K, tu-
díž oproti měsíci předcházejícímu více o 778.733.18 K.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Sklady:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Podálová harmonia
obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva
svlátní výhody.

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**

Dílo to čítá 1269 stran. **Penze za 20 K.**

Dílo to působí vřede, kam vniká, svým obsahem
pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Založeno r. 1880.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná díla pastora

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za žlvostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob se stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejkvostně-
šího provedení, v každém
vzorů a ryse církevním slohu.
Vše přesně, čistě a důkladně
zhotovujeme v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožňo-
me dodat veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Meiní nádoby jen v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, pádně a
levně vyřizují.

Vše snadím jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákre-
sy i hotové zboží na ukásku franko
se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přírátok.
Sta odporučení a četných uznání po ruce.
Prostím veledůstojné duchovenstvo o laskavou přízeň
a důvěru závodu domáceho.
Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Nadlékáte a fysika dra G. Šmída světelným

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně hluchotu, výtok
a záněty v uších i v zastaralých případech. Jediné
k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

Umělecký ústav
pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mozaikového do nejbo-
hatšího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasazené v místě.
Mozaiky skleněné pro fa-
cady, křížové cesty atd.
Nákreby, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků «Obnovy», jež jsou
plodem nezapomenutelného biskupa, jest zna-
menitou specialitou v literatuře české. Velice
zajímavá, populární to četba pro vzdělané i
prosté; formou velice poutavou podává hojnost
poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém
národě velikou sensaci; nijak dosud nezasta-
raly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení
pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Přesná vyznamenání a doporučení.

Každý upřímný majetný náš stoupeneo ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až
5%!

Spálená ulice 9-II.
Dopíšte si o složní listy.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Thalčovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově čis. 186.

— Vývoz lněného a modalého zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlněné i prací, dámské i panské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile,
— látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 malých vkusně rozvrážených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnický
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Stoupencům našich organizací.

Odpovídáme všem křesťanský český závod

vytíraček a křesť. „Záštita“ v Chrastě

u Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stara „Záštita“. Vzd. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
skoněku a budete jistě spokojeni!

— Odporučujte ve svém okolí! —

Co má vědět český katolík o Mistru JANU HUSOVI

Takový jest název velice in-
formativní úvahy, která vyšla
z pera Frant. Pospíšila.

Stran 40. — Cena pouze 8 h.

Při hromad. objednávkách
značná sleva. — Objednávky
vyřídí obratem

administ. „Časových úvah“
v Hradci Králové.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem **»Časové Úvahy«.**

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství
tyto úvahy:

	Cena v hal.
Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o li- beralismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojenci spiritistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zářících Kristových	16
Návštěvou u Slovanských (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spřívnosti	8
Sociální význam sv. neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manžeství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občan- ských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolic- kou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misál	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrast	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku- pů a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životní- ho názoru	8
Sv. misle	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nečítá se frankatura tehdy, objednal-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přičíst k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

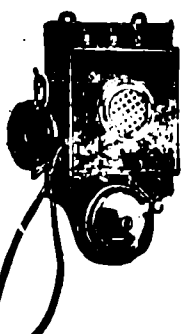
Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchov-
enstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

**k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,**

zlacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústátnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

— Závod založen r. 1898. —

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cídítka na kovy.

Zádný přípravek vedový.

Katolický pondělní list

„Úvěrní družstvo Eliška“

v Hradci Králové (Adalbertinum)

úrokuje vklady 4½ — 5%

Ukládati možno poštovní spořitelnou bez
výloh.

Družstvo podléhá povinné revizi Jednoty
záložen.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní děti,

obrázky smuteční

a upomínky k sv.

přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Besídka.

Pan rada na komisi, jarní čištění kanceláří, jubilejní slavnost.

Ze svých zápisků sděluje Florián Notýsek.

Janeček, úřední sluha okresního úřadu v P., vešel ráno do kanceláře, kde seděli dva praktičtí Dub a Mráz sami. Odměřenými kroky jako stroj přistoupil k pultu, položil přinesené spisy na vedlejší stůl a otevřel knihu na pultě. Pak obsloužil kapesníkem nos a jal se zapisovat čísla spisů do knihy. Tak se to dělo den co den. V kanceláři bylo ticho, jen po chvíli zašustěl papír, poškrábal se pes Dubův Afík v zásuvce psacího stolu a opět skřípala péra. Vonný vzduch po dešti červeného dopoledne vnikal otevřeným klenutým oknem do úřadovny.

V tom ozvalo se jadrné: »I kuš!« To Janeček se rozhorlil, zpozorovav, že obrátil dva listy a psal o dvě prázdné stránky dál.

»Janečku, nezlobte se po ránu,« domlouval Dub, »raději nám řekněte, co nového.«

»Bodejť,« mrzutě odsekl Janeček, jenž položil pero a posiloval se k další práci vydatným šňupcem, »až sběhám celé město, park a háj, pak zvím nějaké novinky. Ale takhle — na poštu, k Malinovým (radovi pro pivo), k Čermákovům (témuž pro uzenu), pak běhám po chodbách. Co pak mohou vědět?«

Vzal pero, psal, zavřel knihu, akta nechal na stole a šel. Když měl již kliku v ruce, pravil zcela klidně: »Teda starý pojede na inspekci.«

Oba praktikanti vyhlídli se židli: »Co — že pojede — kdy? A tohle že není novinka! Čekáme na to od zimy!« Oba stáli před Janečkem a doráželi na něj.

Ten však klidně čistil nos rudým kapesníkem, velkým jako plachta pro trávu.

Dub vykřikl: »Francu, já mám nápad! Ať jede starý hned v pondělí, to tam zůstane asi do čtvrtka, na pátek a sobotu udělá pan (!) Janeček štaubky (krásný výkvět úřední hantýrky, zkrátka ze »Staubferien«, čištění místností) — a celý týden je náš!« A hned začal Dub horlit pro hygienu a čistotu. »A mejt se již musí, podívejte se na okna, na zem, máme ze špiny již záclony na oknech a koberce na podlaži! Musí to být příští týden, potom ve čtvrtek je přece svátek a slavnost!«

»Teda to tak udělejte, Janečku, pane Janečku, starý udělá, co vy chcete.«

Janeček si protáhl šedé kníry a řekl s chytrým úsměvem: »Uvidíme!«

Rada Varta sedí za stolem, před sebou jízdni řád, v ruce tužku. Polohlasitě si říká: »Odjezd ráno 6.20, — to je moc brzy — pak 10.12, to zase není spojení — jak to ty vlaky dělají!« — Píše a funí. Janeček vejde a přesnou diagonálou nese pivo a jídlo na knihovnu, vypočítá tam zbytek peněz a chce odejít.

»Halt! Janeček!« šukbl jako opratí špekový hlas Vartuv. »Co pak ten ranní vlak do K. již nejedí?«

»Od 1. května jezdí zase, v 7.30.«
»Bodejť, já zapomněl, mám zimní řád!«
»Rádeji jeti v pondělí?«

Rada se obrátil a přes brejle měřil šedýma očima Janečka. Jeho, rady neopovážil se na něco zeptat nikdo — a ten Janeček takhle!

Vyhrkl: »Snad mi dovolíte, abych si dělal, jak chci, ne?«

Ale Janeček s dobráckým úsměvem poznal jako mimochodem: »Já jen myslel skrz to mytí, že by se to dobře hodilo. Zatím by se tu vy-leštila podlaha. A rádeji se podívat na okna!«

Rada skutečně pohledl na okna. Šedá prachem a guanem ptáčím. Ale řekl: »Až příští týden.«

»To máme, prosím, jubilejní státní slavnost — a svíčky v těch oknech by mrkaly jako ve chlěvské lucerně!«

Tahle jadrná řeč rada přesvědčila. Podíval se na papír před sebou a řekl: »To máte pravdu, teda počkejte — v pondělí, to ne — to se rozjedou židé po neděli za kšeftem, je jich plná dráha. Teda v úterý pojedou a ve čtvrtek se vrátím.«

»A zatím se to umyje všude dole a v pátek a v sobotu nahoře,« dořekl Janeček.

Náhle se rada rozlobil: »A to jste mi tohle nemohl říci všecho hned, musil jste mne tak meškat? Mám to lidi!«

Janeček rozuměl, rychle podal pivo a přesnídávku — a zmizel.

Mládencům se podařilo, Janečkův diplomatický talent a vliv se osvědčil a tak si oddechli všichni u okresního úřadu na několik dní, neboť rada Vartu zastával po tu dobu dobrák sekretář Rot.

Páni pojednou měli »důležitá rodinná záležitosti«. To byl důvod k dovolené pro dni, i kdy se nemýlo — a celý týden byl jejich! Rot všem dovolenou povolil s výhradou, že po návratu práci dohoní.

A tak zůstal Rot jen s kancelistou, písařem a svými kaktusy v úřadě — ostatní se rozjeli. Pohoda byla překrásná. Dub i Mráz měli již po zkoušce a tak onen opět opěvoval jaro tuze špatnými verši a tento pilně scházel se s důchodních Amálkou.

V pátek přišel rada do úřadu. Nevšiml si oken ani lesklé podlahy, seděl ve své lenošce, vzdychal, říhal a bručel. »Jak ti lidé v tom K. mohou žít? To je pivo, jako Karlovarská voda, fujtaf!«

Janeček mlčky nosil plzeň od Malinů a čekal, až se vyjasní. Tak přiblížil se čtvrtek, slavnost. Pozvání k slavnosti bylo již cirkulovalo ve všech kancelářích s rozkazem rady: »Súčastní se veškeré úřednictvo v gala uniformě, praktikanti v černém!«

Ve středu nařídil rada Janečkovi: »Tak zejtra hned po poště mi pomůžete do uniformy, obstaráte osvětlení, dáte to hlídat, aby se nic nestalo — a ostatní vítě!« Ve čtvrtek ráno přišel rada v parádě, ihned odepjal stále těsnějším se stávající opasek s kordem a Janeček vykartáčovaný, červený jak brabenec, s navoskovaným knírem, pomohl radovi při otvírání pošty. Pak přivedl sekretář Rot ostatní úřednictvo, rada všechny přehlédl, dal Janečkovi poslední rozkazy, totiž aby hlídal úřednické křeslo slavnostní a zamluvil stůl u Malinů. Když se ozvala hudba, vyšel »okres« v plné parádě. V čele rada se sekretářem a za nimi vyšňoření, vymydlení »mládenci«. Rada cestou si navlékal ještě rukavice — když v polou náměstí náhle se zarazil: »No — tohle se mi ještě nestalo! Nemám kord! Všichni zpět! Okolo mne! Mám to lidi! Jde jich se mnou tučet a žádný to nevidí!«

Vrátili se. Kancelář zavřena! Janeček již byl na náměstí. Jeho žena nebyla ovšem již také doma. Praktikant Stehlík musil pro Janečka. Na toho se sneslo hromobití, ale konečně kord připjat (do opasku pro pohodlí přidělena nová dirka) a šlo se znovu.

Vyšel průvod. V čele kapela střelců. V pochodech a valčících se vyznala, ale vážná píseň se nechtěla dařit. Klarinety kvílely, křídlovky ječely, nemohly se v tempu srovnat, ale nade všechny vynikal bas-bombardon. Ten nechtěl udržet rytmus, vždy strašlivě v něm zapraskl první tón v taktu — a na konci verše vždy setrvačně předdržel.

Sekretář Rot pošepstal cestou praktikantovi Stehlíkovi, dobrému hudebníku: »Co to jen dnes ten bombardón dělá, to je hrůza!« Stehlík vyhlédl a vysvětlil: »To je zástupce stálého basisty, ten stíně, teda hraje zedník Kropáček ze Lhoty, to ještě něco uslyšíme.«

Střelci vypálili salvu. Vyplašení holubi zakroužili nad věžemi, dým střelného prachu se nesl nad zástupem — a pak teprve ještě si vystřelil střelec — švec Mrkvička.

Bombardón Kropáček přes mrkání kapelníka troubil a přehlušoval celou kapelu. Když pak po slavnosti, jak bylo zvykem, ještě zahráli hymnu, troubil Kropáček nápěv s klarinety a křídlovkami co »cantus firmus« jak mohl nejvíce, po celou píseň a refrén zahromoval vši silou unisono. Co byly Kropáčkovi partesy? Trouba byla jeho, tedy hrál, jak sám chtěl.

Po slavnosti přehlédl rada Varta svůj štáb a velel: »Rovně k Malinům!«

Janeček běžel napřed a když vcházeli páni do »Besedy«, hostinský již nesl pivo na stůl. Rada nemluvil, nepozdravil, s brčením odložil kord, sedl, rozepjal kabát — a po první sklenici jen si vous utřel. Druhou »vzal« do poloviny, pak si mocně odfoukl a začal hovořit. »Liídí, to je dnes hrozo! Ale krásné to bylo. Táhle pan oficiál ještě se potí.«

Oficiál Turek, stará vojna, měl hlavu holou hotové pštroší vejce. Ozval se: »Jó, to člověk zkusí. Před třemi léty po Božím Těle celá kůže s hlavou se mi sloupala.«

Tu ho sekl kancelista Rypec: »A to i s vlasy, že! Měl jste si dát věneček na hlavu!«

Turek se nedal: »Byl by se líp hodil na mou pleš, než na vaši mládeneckou hlavu!«

Všichni se smáli, rada Varta již zářil a zakřikl je: »Žádné hádky! Zasmějme se! Když jsem já byl ještě u okresu v L., vyrukovali také o jedné slavnosti veteráni. Ruml byl, to víte, jako všude. Když měli udělat frontu, nepřipadl veliteli hned na komando, postavil se vpřed, roztáhl ruce a téměř bezděky zavřel mocně: »Prrr...« a všichni stáli jako zeď! Jak se mládež smála, to se lehce dovtípíte. Vozatajské povely zaznívaly při každém hnutí!«

Pak prozradil kdosi na praktikanta Duba, že jeho pejsek Afík vyslídil svého pána dnes v průvodu a nechtěl se od něho hnouti. Dub zase pověděl na »Mráze, že hořící svíčkou zapálil v průvodu před ním jdoucímu účetnímu poslední pramének vlasů v týle a pokapal mu svíčkou kabát, protože měl oči jen na Amálce, kteréž to ostatně dnes velice slušelo. Tak plynula zábava dál a odpůldne dostali se páni teprve k obědu.

Příštího dne však rada účtoval s Janečkem,

po jeho odborném výkladu vytáhl zamaštěný sešit a bruče zapisoval, co zatím Janeček se zlatkou v dlani odcházel:

Mytí kanceláří na jaře 18 zl.
Zpropitné sluhovi při mytí 1 zl.
Svíčky 16 zl.
Zpropitné 2 zl.

Pak zavřel sešit a usmál se. — Janeček usmíval se na chodbě ještě více.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, ka-nafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabídním a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80	kus — 85 K	vel. 140/200	kus 7-50 K
50/100	130	150/250	10—
55/110	155	160/250	10-60
60/120	185	200/300	16—
70/140	255	220/320	18 70
90/180	420	250/350	23 40
100/200	510		

Závěsy postel. Ia vel. 200/100 kus 5 60 K

	180/90	4 50
k oknu	115/140	4 30
Melle	115/140	2 40
Chinillmelle	115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorcích: Honba, Psíci, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orl.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Sociální besídka.

V zájmu dělnické svobody mělo by se už konečně státi různé opatření proti bezohledné rudé inkvisici, která připravuje o chléb největší chudáky. Nový příklad z Krefeldu (v Německu). Výluka dělnictva tam byla skončována v barvínách s velikým úspěchem křesť. soc. dělnictva. Aby však toto dělnictvo bylo poškozeno, pokračovali mstiví soc. demokraté ve stávkě. A mstivost ta měla za následek smrt 39letého křesť. soc. dělníka Pickmanna (z Tischelnu u Krefeldu). Zaměstnavatelé chválili tohoto muže jako pilného a svědomitého. Když byla ohlášena výzva křesť. soc. svazu, aby se znovu započalo pracovat, uposlehl Pickmann své organizace. Ale hned musil snášeti bezcitný terrorismus soc. demokratů, kteří ho chtěli všemi prostředky přinutiti, aby práce zanechal a přistoupil k rudé organizaci.

Aby byl Pickmann chráněn před zlobou soc. demokratů, byl v sobotu 5. dubna po skončení práce vezen se svým spoludělníkem domů na voze firmy, u níž byl zaměstnán. Leč pojednou objevila se před vozem větší tlupa soc. demokratů, která začala spílati a surově vyhrožovati. Pickmann seskočil a prchal k svému obydlí. Za ním s hrozným řevem soc. demokraté. Před obydlím žádali, aby dělník vyšel ven a žádost provázena hrozbou zabiti. Pickmann trpěl již delší čas nervositou, která se nyní velikým rozrušením jen stupňovala. Prchl na půdu, kde zůstal tak dlouho, pokud zúřivci se nerozešli. Poněvadž pak i žena jeho byla ohrožována a surově tupena, raději přestal pracovat. Zástupce firmy ho však žádal, jen aby znovu místo nastoupil. Proto 14. dubna v náladě značně stísněné odvážil se jít do práce. Stěžoval si na cestě kolegovi, že má veliký strach před soudružskou mstou. Kolega ho hleděl povzbudit. Pickmann pak vstoupil do vozu pouliční dráhy — ale na místo již nedejel. Večer téhož dne byla vytažena jeho mrtvola z Rýna. Soudruzi, místo co by byli politovali svého arnautského vyhrožování, začali lháti, že křesť. soc. svaz odepřel platiti Pickmannovi podporu. Leč však daleko nedešla, protože sama vdova po nebožtíkovi rázně takové pomluvy odrazila. Zavedeno trestní vyšetřování a jiněna nejbezcitnějších rudých násilníků jsou zjištěna. Ale — i kdyby smrt nebožtíkova nebyla přivoděna rukama vášnivých surovců, nechť se každý zamyslí nad tím, co předcházelo. V káznici nejedná se tak bezcitně s usvědčenými zlosyny, jako se snaží jednati rudá inkvisice se spořádaným dělníkem, který se odváží užiti svého práva na poctivou práci.

Přepínání dělnických sil. Když dokázal na dolnorakouském sněmu zemském posl. Spalowsky, jak jsou zaměstnanci v rudých konsemech nuceni pracovat za skrovnou mzdu o mnoho dle, než dělníci v závodech »měšťáckých« nemohl soc. demokratický poslanec dr. Renner popřiti statistiku rudé pracovní doby, která přímo bila do očí. Hleděl však vymluviti nemilosrdné požadavky ru-

dých zaměstnavatelů lišáckou kličkou. Řekl totiž, že se nejedná o dobu skutečné práce v konsumech, nýbrž o »povinnou přítomnost« rudých zaměstnanců.

S tou kličkou však jsou nejméně spokojeni skladníci v rudých konsumech. Vždyť sama rudá »Volkstribüne« k tomu poznamenává opatrně, ale významně: »Mimořádně řečeno, byl by již čas upravit v konsumních spolcích pracovní dobu, která jest různá.« Tedy tento list nechce posud rozuměti velkému slovu Rennerovu o »povinné přítomnosti«. A ještě jasněji se vyjádřili sami rudí zaměstnanci o svých soc. dem. představenstvech na schůzi dne 27. dubna. Na schůzi bylo prudce protestováno proti vykořisťování skladníků, jaké se děje od soc. dem. chlebovárců. Žádalo se energicky, aby byla dodržována kolektivní smlouva, která byla sice již od představenstev stvrzena, ale platí posud pouze jenom na papíře.

Sjezd delegátů živnostenských korporací a veškerého živnostnictva stavebního z král. Českého pořádku o sv. Janě, dne 16. t. m. o půl 10. hodiny dopolední v Praze na Žofíně »Svaz zaměstnavatelů stavebních pro země koruny České v Praze«. Na programu nalézají se mimo zahájení sjezdu starostou svazu architektem Františkem Schläffrem následující tři referáty: 1. »Svazy zaměstnavatelů v cizině a jich význam«, přednese dr. Jaroslav Preiss. 2. »Živnostenské úvěrnictví«, přednese sekretář obchodní a živnost. komory pražské dr. Schuster. 3. »Svaz zaměstnavatelů stavebních pro země koruny České v Praze a jeho příští úkoly«, přednese dr. R. Pulkrábek. — Po té následovati bude přijetí resoluce a debata. Na pozvánkách, jichž tisíce rozesláno bylo, čteme, že živnosti stavební v král. Českém zaujímají nesporně jedno z nejvýznamnějších míst v stavu živnostenském, že však příslušníci stavu toho ve veřejném životě i jinak náležitě respektováni nejsou a že nemají žádoucí váhy a vlivu. Dále že dělnictvo vedle průmyslových závodů nejčastěji vyvolává spory a stávky u živnostnictva stavebního a že toto, nejsou u nás dosud náležitě organizováno, čeliti může jen chabě. Jelikož tento neblahý stav způsobuje stavebnímu živnostnictvu značné škody, nutna jest brzká náprava. Z této příčiny hlavně svolán jest tento sjezd, na kterém má živnostnictvo stavební ukázati nejen svou početnost a sílu, nýbrž i svůj význam hospodářský a sejmknouti se v pevné, cíle vědomé organizaci!

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodnější co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Národohospodářská hlídka.

A zase vlně hospodářské samosprávy. Uveřejnili jsme, jak hospodařil s obecním jménem agrární starosta v Dubičném. Nyní nové příklady. Provedena od zem. výboru revise účtů obce Hůr (v okrese lišovském) po zemfěm agrárním starostovi Klabouchovi. Revise prohlásila, že záznamy jsou velice kusé, že nebylo možno zjistit, zda byly po zákonitou dobu vyloženy a bylo-li vždy žádáno o zákonitě schválení vyšších přírážek. Na rok 1906 byla vybírána »venkovská« přírážka, která však v denníku vůbec vykazána nebyla. V letech 1904—6 byly přijaty poplatky od 7 občanů, jež nejsou vykazány. Není zaúčtován obnos, který byl r. 1904 vyplacen obci na pokutách. Pro Hůry a Adamov přijal starosta nouzovou podporu 583 K, ale Adamovu nedal nic. Vytknuto, že výboři si zaplatili pivo z obecních důchodů mnohokrát. Jednou na to prasklo 38 K 20 hal., po druhé 10 K 60 h., jindy 24 K 80 h atd. Zjištěny i jiné povážlivé nesprávnosti. — A což agrární starosta M. Pozaur? Roku 1907 vybírána obecní přírážka 8proc. od domácích a od venkovských 30proc. Přírážka domácích v obnosu 225 K 62 h vůbec není v příjmech uvedena, přírážka venkovská vykazuje o 37 K 18 hal. méně. Podobně r. 1908. A tak to jde dále. Nynějšímu starostovi (křesť. sociálové) Fr. Urbánkovi bylo z poslední hotovosti při jeho vstupu do řízení obce vyplaceno o 337 K 94 hal. méně, než měl obdržeti. Zato však účty Urbánkovy jeví se v plném pořádku. — A což v Adamově? Tam úřadoval od r. 1897 do 1903 a pak od r. 1905 do 1910 J. Třeštík, který se přiklonil k agrárikům. Od r. 1906—10 měl velice málo dokladů, k ostatním rokům vůbec žádných. V účtech není vykazováno ani školné, ani výdaj školního paušálu. Třeštík

předpisoval některým poplatníkům daleko vyšší přírážky než druhým. Odjíral podepsati protokol o revizi účtů, prohláše, že »vždycky vybral více, než odevzdal«. Musí obci doplatiti 348 K 38 h. — A tací mudrci jsou při osvěty, pokroku, národohospodářské svépomoci!

Svaz železníků pro král. České, t. j. obchodníků se železem a zbožím kovovým ustaven v Praze dne 4. t. m. Svaz jest ovšem v první řadě obrannou organizací proti různým kartelům, jen aby drobní konsumenti nemuseli brzo naříkati na zdražení železa a zboží kovového!

Cukr. Dne 30. dubna uvolnily rakouské rafinerie 4 proc. rafinádního kontingentu na dodávku v květnu t. r. za nezměněnou základní cenu 76 K ze stanice českých rafinerií. Poptávka po zboží byla čilá přes to, že jest ještě dosti zásob z dubnového uvolnění. Koncem minulého týdnu ustoupila většina rafinerií z trhu, umístivši své volné zboží.

Na trhu peněžním u nás jeví se další zpevnění dosavadního stavu. Velmi značně stoupla zásoba směnek, t. j. o 182.8 mil. K, kdežto loni nastal vzestup pouze o 135.5 mil. Jestliže Rakousko skutečně odhodlá se k válečné výpravě na Balkán, pak nutno se připravit na nové značné napětí na trhu peněz.

Rakouský průmysl textilní vítězně konkuruje s německým. Vzhledem k velice nepříznivé situaci rakouského průmyslu textilního, zaviněné v první řadě politickou situací, nutící k obmezování tuzemské spotřeby a znemožňující náš vývoz na Balkán, jest nucen náš průmysl textilní hledati náhrady zvýšeným vývozem do ciziny, byť i mnohdy za ceny, nekryjící ani vlastní výrobní náklad. Zejména rakouské přádelny vyváží neobyčejně velké množství příze do Německa, soutěže značně s tamním textilním průmyslem. Od ledna t. r. vyvezeno bylo z Rakouska do Německa 23.608 q bavlněné příze oproti 1051 q v soudobí 1912. Rakouské zboží konkuruje s německým též v jiných zemích, čímž se vysvětluje zmenšení německého vývozu přízí do těchto zemí. Vývoz německého textilního zboží do Rakouska naopak klesá. Od počátku roku vyvezeno jen 2751 q bavlněné příze do Rakouska oproti 3587 q v soudobí 1912. Zejména značný jest pokles hotových výrobků textilních: vývoz punčoch do Rakousko-Uherska klesl se 656 na 380 q, vývoz síti se 108 na 55 q, výšivek se 121 na 73 q. Značně klesl též vývoz hotových oděvů. Vývoz hedvábných ženských šatů do Rakousko-Uherska t. r. činil jen 0.53 (v soudobí loňském 6.60) q, košíl 6 (23) q. — Také v průmyslu kloboučnickém Rakousko-Uhersko konkuruje s Německem. Dovož rakouských plstěných klobouků stoupl ze 70.640 na 154.886 q, dovoz dámských klobouků z 3244 na 9342.

Továrna na hospodářské stroje J. Beneš & spol., Hradec Králové II. Jak se dovídáme, vystoupil z firmy ze zdravotních důvodů dosavadní společník pan Dostál, takže majitelem firmy zůstává její zakladatel sám pan Jan Beneš, který v kruzích našeho rolnictva jest všeobecně znám a oblíben. Jak se nám dále sděluje, továrna tato rozšiřuje se o zvláštní oddělení k výrobě strojů na čištění obilí. Secí stroje této firmy těší se všude obzvláštní dobré pověsti a vynikají při důkladném zpracování lehkostí a přesným výkonem. Dá se tudíž očekávati, že i nová výroba při zásadě firmy, obsluhování přesnou a solidní prací dojde v nejbližší době největší obliby a odbytu. Firma jako jiná léta, tak i zvláště letos úspěšně se letošní jarní výstavy v Praze od 11. do 16. května větší kolekcí secích strojů, na kterýžto výrobek obzvláště upozorňujeme a přejeme tomuto domácímu podniku největšího zdaru.

S letošní jarní hospodářskou výstavou v Praze ve dnech 11.—16. května t. r. spojena bude výstavka Svazu českých měst v paviloně města Prahy z oboru elektrotechnického, plynárenského a vodárenského. Hlavním předmětem jest znázornění praktického používání plynu a elektřiny v živnostech a v domácnostech, zejména ku hnaní rozličných motorů, k topení, vaření, pečení atd. Výstavka má za účel šířiti prakticky znalost o používání plynu a elektřiny, v kteréžto příčině jsme u nás celkem ještě velice pozadu za jinými zeměmi. Výstavka je bezplatně přístupná a ilustrovaný podrobný katalog, obsahující praktické poučení o používání plynu a elektřiny, prodává se po 20 haléřích.

»Česká banka Hlídka v Hradci Králové.« Celkový stav vkladů České banky činí koncem měsíce dubna K 23.165.500.19, tudíž o K 57.839.93 více než v měsíci předešlém.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Koncem měsíce dubna obnášel stav veškerých vkladů K 38.782.918.—.

Záložna v Hradci Králové,
Jasné náměstí č. 183.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Ustanovení »Klerikální« Panamy potřeboval na Moravě nyní před volbami potápělici se koráb politického obchodníka dra Stránského. Také veliký agrárník Staněk, jehož motouzárna měla tak žalostné konce, a tolik smutné následky pro množství rolníků, potřeboval nutně nějakého většího klerikálního skandálu, aby nacytal při volbách více hlasů. A což soc. dem. autonomisté? Ti byli již od centralistů tolik sešleháni a zeslabeni, že toužili také po nějaké berličce. A proto »trojdohoda« vyrazila rukou svornou a nerozdílnou s ryčným: »Hurá, klerikálové zašantročili peníze, které sebrali pro občany, postižené r. 1910 velikou povodní! Proto vzhůru na klerikální bašty.« Ale — ku podivu, bašty se »zachvěly« jen tak, jako by kolem nich bzučeli komáři!

Katoličtí poslanci, kteří zahájili jak sbírku šatstva a potravin, tak peněz, podali vysvětlení, že čistý výnos sbírky (po odečtení poštovního atd.) činil 56.828 K 13 h. Z toho r. 1911 vydáno pro obec Kunovice a pomocnému dámskému komitétu moravskému v Brně 9.000 K. Dále určen a předem věnován obnos 15.000 K pro ty poškozené, kteří přišli o své příbytky. Ustanoveno, aby se obnos rozvrhl tenkrát, až budou novostavby rozvrženy a až bude úředně zjištěno, kde a jaké pomoci v tom směru jest potřeba. Obnos uložen ve třech solidních peněžních ústavech. Příslušné správné zjištění okolností vyžadovalo delšího času. R. 1911 po volbách prostřednictvím našich poslanců rozděleno bylo 34.000 K. Obnos ten měl a mohl být rozdělen již před volbami, kdyby byli nespustili pokrokáři ryk, že prý chtějí naši kandidáti uplácti povodňovou podporou voliče. Tenkrát za bohospustého podezřívání naši poslanci otiskli v katolickém tisku otevřený list, v němž jasně prohlásili, že za takových útoků jest jim nutno sečkat i s podílením až po volbách. Ač prohlášení bylo tolik zřetelné, pokrokářské regimenty tehdy se odmlčely — věděly, co sami lidu svým povykem nadrobily. Na všecko to, co rozdáno i co dosud uloženo, jsou řádné doklady. Ze sbírky si nenacpal kapsy žádný katolický funkcionář, který s povodňovou sbírkou manipuloval. Naopak mnozí z nich podnikli veliké oběti. Někteří osobně z obce do obce roznášeli šatstvo a jiné potřebné věci. A jestliže podniknut útek i na dra Stojana, který se již tak dlouho finančně vyčerpává z lásky k lidu, pak uhoďte každý, jaké kvality jest pokrokářský poplach.

Ti lidé, kteří bránili soc. demokrata, mlčící na otázky, kam dány peníze na raněné sebrané, vrhli se na katolické poslance s arnautským křikem. A což Staňkova motouzárna byla takovou maličkostí, že udělen agrárním předákům od pokrokářů generální pardon? Uvažme! Vláda dala na prosbu Staňkovu motouzárně celých 125.000 K! Dvaceti dvěma družstvům lnářským poskytla po 3000 K (Svazu lnářů 4000 K) — dohromady 70.000 K. Peníze jsou nyní pryč, družstva marně čekala na stanovenou podporu, protože peníze polykala motouzárna. Tu by tedy měli zvláště pokrokáři žádati jasné vyúčtování 195.000 K.

Staněk hanebně pohofel, když se snažil dokazovati, že novofíšská raiffeisenka se usnesla půjčiti opatu Drápálkovi veliký obnos. Proto nyní učinil útok z jiné strany — ale odešel s blamáží stejnou. Pokrokáři, nyní jen rychle dokazujte, kolik si nechali katoličtí poslanci z povodňové sbírky pro sebe! Povězte zřetelně a odůvodněte, co víte! Pak teprve budete moci něco mluvíti o Panamě skutečné. Jinak však ruce pryč!

Reformní novlnářská svépomoc u těch, kteří hlásají »pokrokové« hospodářské osvobození, vyhlíží velice bledě. Málokdo se dává tolik podpírat cizáckým kapitálem, německo-židovskými inserty a pod., jako radikální listy, které jiné občany napomínají, aby zachovali češství se vši důsledností. Aby některé listy nezemřely na suchotiny, sahá se k prostředkům, které jsou velice ponižující. Chodí se na př. po žebrotě i k lidem, kteří zcela otevřeně směr takového listu potírají.

Nyní rozčeřila vlny veřejného života aféra pokrokového denníku »Samostatnosti.« Tento list žaloval redaktora mladočeských »Neodvislých Listů« pro otištění slov: »Samostatnost« postavena jest na podkladu finančních švindlů a podvodných manipulací peněžních.« — Blahník nabídl důkaz pravdy. A tu — nastala mezi žalujícími pokrokáři hrozná rozpaky. Blahník obdržel pojednou od radní komory c. k. krajského soudu Chrudimského vyrozumění, že se porotní líčení (ustanovené na 6. květen) k žádosti žalující strany odrokuje k příštím porotnímu období. Prý zástupce žalobkyně musí se ještě informovati o nových okolnostech a mimo to dr. Antonín Novotný (předseda správní rady »Samostatnosti«), jehož přítomnost u líčení byla by potřebna, dli na dovolené v cizině.

»Neodv. Listy« protřepávají kriticky jalové záminky zástupce »Samostatnosti« dra Hurycha a zvláště upozorňují, že dovolená dra. Novotného jest věcí vybájenou z nouze, ze strachu před prohrou. Zjištěno bylo dvěma svědky, že dr. Novotný právě v den, kdy mělo dojiti k přelíčení, byl v Praze ve své kanceláři. Dne 4. května (v neděli)

bylo vydáno usnesení radní okmory, ale 6. května dr. Novotný nalezl domů

Kdyby se sdělilo aspoň, že musil dr. Novotný odcestovat za velice důležitou záležitostí, pak by se tolik strach »Samostatnosti« neprozrazoval. Ale hlásá-li se, že právě pro dni tolik kritické odjel předseda správní rady na pouhou zotavenou, to otvírá oči. Snad by ho svědecké výpovědi příliš zemdlely? »Čas«, který povodňovou sbírku moravskou nazval »smrtnou ranou« (!) moravského »klerikalismu«, chová se při veliké blamáži kolegiální »Samostatnosti« jako chytrá lasička — zalézá pod břež Výrok »Neodv. Listů« o finanční základně »Samostatnosti« jest ve spojení s pověstným hospodářstvím pokrokové křivky v Semilech, která velice horlivě udržovala finanční podporou »Samostatnost« nad vodou.

Nové vandalské v kapli na Moravě. Protikatolický vztek, rozlévaný pokrokovým a soc. dem. tiskem, vybílí se na kapli a sochách světců na Moravě dále. »Slovácké Noviny« oznamují, že dne 20. dubna stala se tichá kaplička sv. Cyrilla a Metoděje u Osvětiman svědkem hrozných výjevů lidské zbestlosti. Dvě kostelíčka byly vypáčeny a pak ve vnitřku neznámý pachatel řádil. Hlavní obraz roztrhal a rám polámá, věnce, které tam zbožná ruka upletla, svícny na oltáři a kříž se Spasitelem na oltáři rozbil na drobtů. I kazatelnu rozmlátil, že zůstaly z ní státi jen čtyři holé otlučené sloupky. I dvě lavice v kapličce stojící rozbil. Na vrchu kaple umístěný křížek roztlučil. Jen zvonek kapličky zůstal nedotknut, patrně se bál jeho zvonění.

Takové řádění neprovádí lupič obyčejný. Zde se jedná o skutek protikatolického běsnění. Vždyť pachatel z kaple odnesl pouze provaz od zvonku. (Snad se chce na něm oběsit jako Jidáš, pozn. saz.)

Kdo denuncuje? V Adamově u Brna cvičil divadelní odbor Všeodborového sdružení křesť. soc. dělnictva divadelní hru: »Cesty Boží jsou nevyzpytatelné.« Výnos z představení měl býti věnován na zakoupení školních kancionálů pro školní děti. Na hlavní zkoušku dostavili se rodiče herců a na zmíněný účel věnovali nějaký obnos. O tom se dověděl cvičitel adamovského »Sokola« (pokrokový učitel) a hned udal tamějšího faráře, že prý bez úředního povolení pořádá divadlo se vstupným. Četníci vyšetřovali, ale co vyšetřili, nestačilo k tomu, aby přání učitele »Sokola« bylo vyhověno. Farář pokutován nebyl.

Teď si však představte, jak malicherné záležitosti dovede si bráti člen Sokola k nízké denunciaci! »Protivládni« sokolík dovede nadháněti četníkům (jinak »nenáviděným«) na mlyn vodu z fanatické zášti ihned.

Sukna

na salonní obleky
taláry

barevná ku chrámovým
účelům

modní látky

pro pány i dámy

doporučuje největší český odborný závod firmy

V. J. Špalek

■ v Hradci Králové. ■

Velké světlé prodejní
místnosti v přízemí
a mezzaninu.

Vzory se na požádání
ochotně zašlou.

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy
dle roční sádky kalendář
nejnovějších církevních
vlastních látek

sve vlastní výroby, jako i tu i cizozemských.

Četná množství svítek z kruhů veldůst. duchovenstva svídek o pevné obeluse mělo ryse křesťanského závedu za dobu více než třicetiletého působení. Učitel, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejemné látky na taláry.
Těm se spíšky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost
s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5% - 5½% - 5¾%
dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí**

**Pronajmou se ihned
dvě rodinné vilky**
na Slezském Předměstí,

majitel každá 3 pokoje, kuchyně s příslušenstvím, větší sklepy a půdu. U větší vily nachází se kolna a konírna a zahrada, v rozloze půl korce, křovinami vysázená, menší vilka má pouze zahrádku zeleninářskou. Roční nájem větší vily 900 K, menší 580 K. Blíží v administraci t. l.

**Volečtostojným
duchovním a »patronátním« úřadům!**

Odborný závod pozlascovačský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorně.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Ve prospěch
Svatovítské Matice školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější
tupatí přímou v Rakousku vlnových

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrůvků, koberečů a
kovového nádobí ve výrobních nejstarších
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domoch, levné pracovní síly na venkově, čím levnější
ceny až o 20%, než vlně jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy dolevo se vyproduje.

Lázně Poděbrady

Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

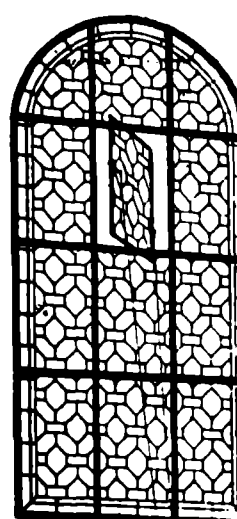
Dotazy
odpoví **Ludvík Tůma,**
kaplan v Poděbradách.

**Barenná
kostelní
okna**

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebechovicích u Hradce
Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se »Albín«, praocí prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek,** mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3— franko.

Doporučujeme
našim rodinám

Kolínskou cikorku!

PARAMENTA

kalichy, cibory, mon-
strán., kaditelnice atd.
český, katolický závod

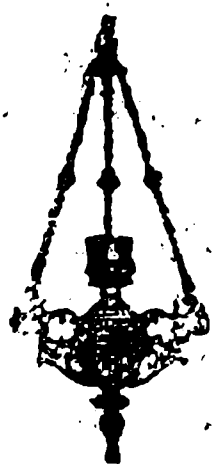
Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veldst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové náprsenky, bíraty a veškeré prádlo spočít
vlastní výroby. Tržbové a křesťanské zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

**Veledůstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dovoluje si depo-
ručit veškeré kostelní nářadí a
nářadí a to: monstrance, svíce,
cibafy, nádobky, paténky, parafy,
svíce, lampy, kaditelnice, kropenky
atd., své vlastní výroby, předpisem
církvním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
piatku na nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy, zasílá na u-
hásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z **Metalské
prstony, tabulky, jídelní stříbrní se stříbra pravého
i čínské vady na skladě.**

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ošeleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, scob, kazatelen, křesťanských
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křesťanské
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
a čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinečně podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
míst tu i cizozemská, jakož i
veškeré zprávy soukromé, dí-
krátní. Spolehlivé a zcela dů-
věrné. Ceny velice mírné, zvláště
v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Březně)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového nářadí

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zasílá.

Hospodyně

vynající se dobře v šití, vaření a hospodářství,
mající celé domácí zařízení, která byla zaměst-
nána na faře 22 let a jen úmrtím dp. faráře
o místo přišla, prosí o nové místo. — Adressu
sdělí administrace t. l.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prstěny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ a Ka

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův

synovec, nástupce)

odborný

— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve pta-
č. 60 roků na Malém ná-
městí pod leutim) depo-
ruje se

ku dodání oken chřís-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se bolesnými
rámy, síťmi, ozdobami.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.

Neobtěžná veřejná i písemná poštovní služba.

Založeno roku 1863

Vklady přes 23,000.000 — K. — Akciový ka-
pitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskout směnek. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12^{1/2}, a od 2^{1/2}—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysočany. Vklady na knížky 4^{1/2}—5^{1/2}%
a běžné účty zúročí
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi

**Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- ▲ SUKNA všech druhů. - Dámské
nější černé látky na salon. obleky ▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy
a kněžské kleriky vždy na skladě. ▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.**

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. —
Telefon 9. Přím. VIII.

**Obrovský výběr koberec, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
garnitur, prošívání pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerty a vzorky na venek vy-
a v prvním poschodí. placené. Ceny pevné, 3% slevy.**

Kolínský sjezd.

V příčině kolínského katolického sjezdu vylé- vá »Osvěta Lidu« dne 8. května svůj hněv silnými lžemi. Právě na př., že na všech sjezdech takových katolíci vyslovovali se pro restauraci papežského státu. Tak lhát do očí tisícovým účastníkům našich sjezdů jest přece jenom neomalenou opováž- livostí. Pravíme tak i u vědomí, že vrácení toho, co bylo papežské stolici nespravedlivě uloupeno, by nebylo žádným neoprávněným požadavkem. Když »Obnova« uveřejnila článek, v němž napsáno, že pro nynější dobu není účelno žádati znovuzřízení papežského státu, »Osvěta Lidu« slova »Obnovy« zlovorně překroutila a se zavilou nepoctivostí po dvakráte dle pašerácké metody vkládala do sloup- ců »Obnovy« pravý opak toho, co v nich vytiště- no. Proto nové lhaní »Osvěty Lidu« v tom směru doplňuje výmluvně charakteristiku toho listu.

Prý také na těch sjezdech »špiní a karikují če- skou historii, ostouzejí památku největších našich národních velikánů.« — Lež na lež! Naopak v zá- jmu katolické obrany musili jsme proti bajkám polovzdělanců uvéstí věcné protidůkazy, usvědču- jící demagogy z tendenčního štvání. Co jsme proti útokům demagogů pronesli, to opakujeme rázně po- sud, čímž pracujeme proti ohlupování národa. Na příklad cepy a smolné věnce tábořské, ničící ná- derné památky české kultury, žádný vzdělaný Čech nemůže prohlásiti za symboly kulturního po- kroku. A jestliže se takové vandalství líbí někte- rým pokrokářům přece, pak tito šlapou po vlast- ních zásadách osvětových, pak ztracují i to he- slo Havlíčkovo, které tolikrát opakují: »Všechn pokrok se na cestě rozumové a bez násilí nejlépe děje.« A co jsme řekli o významu Husa, Roky- cany, Komenského, to nyní po nás opakují histori- kové nejvážnější, kteří studují původní prameny, nespokojí se pohodlným přečtením několika pamfletů.

Za to však jest pravdou nepopěrnou, že od pokrokářů bylo užito bezcharakterních úskoků k zlehčení památky sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava. Balbín, který s železnou energií hájil od- kaz předků za svízelných bojů, uveden od pokro- kářů v posměch. Tupen od nich také Karel IV. nej- křiklavějším překrucováním historické pravdy, ne- doloženým popíráním toho, co dr. Kalousek o něm napsal na základě jasně svědčících původních pra- menů. A mluví-li »Osvěta Lidu« o »karikování«, má přece dobře věděti, že v tom ohledu jsou nej- většími mistry evangeličtí klerikálové. Vždyť tito přece přes 40 let vědomě balamutili český lid pro- hnaným pamfletem, sepsaným od novověkého ně- meckého protestanta, jež vydávali za práci kato- lického hodnostáře, který prý byl současníkem Husovým. Protestantský podvodník, který se ob- lékl v roucho »očitého svědka upálení Husova«, z tupé nevědomosti a z protikatol. zloby zašel tak da- leko, že průhled. lhaním dle úsudku dra. Kalouska vlastně památku Husovu bezděky snižuje. Ejhle tedy — kdo se vyzná nejlépe v karikování Husa! A mrzačení českých mozků »Pogiovou« brožurou bylo tím neomalenější, že přece hlavní machři do- bře mohli věděti, jak se tím pamfletem poličkují vážné vývody Palackého, Tomka a Denisa o Hu- sovi. Chytráci však ani jednou neupozornili své kývající a nepřemýšlející davy na ty radikální ne- srovnalosti — tak se starali »o český rozum a če- skou duši.«

A jestliže katolík, v němž neusnulo všecko se- bevědomí, proti takovým útočným švindlům, proti zákeřnému snižování katolictva se postaví na o- branu, pak jest to — klerikalismus (aspoň dle »O- světy Lidu«).

»Osvěta Lidu« však též se stejnou drzostí lže o našem »pokrevenském bratříčkování s vídeňskými křesťanskými sociály.« Spadla snad s měsíce, že neví, jak proti nim soustavně protestuje kato- lický týdeník »Pravda«, vycházející ve Vídni a jak všechen katolický tisk český vůbec odsuzuje tak často stanovisko křesť. sociálních Vídeňanů k českým školám, k Balkánu? Kdo chce zůstatí sle- pým do smrti, tomu nepomůže žádný lékař. Ale nemá činiti svou slepotu nemocí epidemickou tak smělým klamáním veřejnosti. My svým národním povinností rozumíme dobře. Zato však sama »Osvěta Lidu« vydala volební heslo: »Raději ně- meckého liberála, než českého klerikála!« A po- krokářský štáb dělal ochotné sluhý soc. demokra- tům i v době, kdy tito platili do ústřední kasy vídeňské, jsouce ochotnými poddanými německého semity Adlera. A že se volnomyšlenkáři čeští ú- služně bratříčkují s německými židy, obsluhova- nými od národnostně štvácké »Neue Freie Presse«, vědí nejlépe pokrokáři, kteří by rádi své saze roz- foukli do tvář katolických. Jestliže pokrokářský tisk dovedl i eucharistický sjezd pomalovatí bar- vami politickými, pak není divu, že i kolínský sjezd vyvstává před jejich zraky jako děsivý politický přízrak.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovuzřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Čestná úmění od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Kulturní jiskry.

Nové blamáže dr. Zdeňka Nejedlého. Jak po- vrchně pracuje professor hudební vědy na uni- versitě, dosvědčil sám znova. Když bylo dru Ne- jedlému dokázáno, že ve svém hudebním rozboru »Prodané nevěsty« dopustil se jedenácti kardinál- ních chyb, svědčících o neznalosti hudební the- orie, nechtěl na výzvu kritika dra Vycpálka svůj spor předložiti tribunálu odborných znalců. Od- tuře dr. Nejedlý podrážděně rámusí. Úhořovitě se lehčil si osobní pohanou. Nyní pak v »České kul- vyhnul jádru sporu, totiž debatě o dokázaných ve- líkých chybách, za to však vypustil z úst »vě- decké« nadávky a snažil se chytrým podezříváním zavléci do polemiky prof. Steckra. Místo uznání svých vědeckých mezer dr. Nejedlý se chlubil, jako by »hudební vědu« vynalezl teprve sám. Jako by před ním Hostinský a jiní v tom směru nebyli na- psali nic. Tu by měla celá veřejnost česká uvá- žiti, jak tím naše universita získává na svém lesku, učí-li na ní pozér, který netoliko prozrazuje velikou ignoranci v základech hudební theorie, ale který docela odpovídá na věcné poznámky tucto- vými úskoky žurnalistických řemeslníků. Univer- sita není pro dra Nejedlého, ale professor jest pro universitu, před tvář skutečné vědy universitní musí se rozplývati pyšně »já« — zkrátka dr. Ne- jedlý i za cenu vlastní vědecké reputace jest po- vinen přiznati skutečnou vědeckou pravdu plně, aby nebyli jeho universitní posluchači mateni. A jestliže tito velice snadno poznají slabiny svého učitele i při dalším jeho urputném šermování, tím pro něho hůře.

Dr. Nejedlý jako vševěd také zkoušel břitkost svého vědeckého pera ve spise »Dějiny města Li- tomyšle.« Dr. Nejedlý hude známou, silně vy- šetralou píseň o mravní pokleslosti duchovenstva XIV. století. Paraf Kurka však mu dokazuje ze sedmi soudních svazků konsistoře (vydaných od Tady), že mravních přečinů se pojednávalo da- leko méně, než sporů správních. Při tom dlužno u- vážiti, že děkan, archidiakon a korektor cleri bdě- li ostrážiti nad tím, aby se trestné záležitosti k soudu všecky dostaly. Dotýká-li se spisovatel po- věstné visitace Pavla z Janovic, připomíná Kurka, že všechny odporné výsledky její uveřejnil Tomek v III. díle »Dějepis města Prahy.« Proto Kurka soudí, že dr. Nejedlý sotva celou visitaci přečetl, protože jsou v ní i mnohé věci ve prospěch du- chovenstva. Dr. Nejedlý patrně se tedy spokojil pouze pohodlným přečtením několika stran Tom- kových. Dr. Nejedlý, broje proti simonii, zaměňuje s ní velenutné, oprávněné kancelářské taxy a jiné potřebné poplatky k udržení organizace církevní. Dále Kurka namítá proti Nejedlému, že nezjedná- vali si zástupce jen faráři zcela zdraví, většinou to byli kněží staří, neduživí. Vždyť tenkrát pro kně- ze žádné pense nebylo, takže sám reformující ar- cibiskup Jan Očko z litosti nad bídou starých kněží opatřil pro několik takých starců útulek.

Zkrátka dr. Nejedlý přes svou chorobnou tou- hu po originelních objevech šel v ličení mravního stavu duchovenstva cestičkou zcela vyšlapanou, věcné doklady nahražoval frázemi — vede jej k tomu upjaté stanovisko, protikatolický tuctový ra- dikalismus. Kurka však pověděl mnoho nového, posvětil těm, kteří se dali dosud voditi jako slepci od jednookých.

Valná hromada Českého domu ve Vídni. Dne 6. května konala se ve velkém sále hotelu »Po- šta«, I. Fleischmarkt 16. valná hromada družstva »Český dům ve Vídni I.« Schůze, které předsedal pan hrabě Karel Seilern, účastnilo se 84 podílníků s 502 hlasy a s podíly za 124.940 K. Pan kom. rada Palda podal v obšírné řeči vystižný obraz o ho- spodářském vývoji družstva v tomto roce a vyli- čil zevrubně záležitosti týkající se adaptací, hlav- ně jeviště. S potěšením konstatoval, že spolkový život, který po úpravě zadního traktu v dům spol- kový zavlád, v minulém roce správním se stup- ňoval. Český dům jeví se již v nynější pře- chodné své formě střediskem českého národního a kulturního života ve Vídni. Zisk čistý obnášel 23.797 K, a to po odepsání 8.074 K na inventáři a účtu a- mortisace domu, po zaplacení úroků z hypoték a

annuit circa 62.000 K a po zaplacení daní v obnosu 24.000 K. Podnik prosperuje v každém směru a otevírá cestu nejlepším nadějím, zvláště až bude družstvo zbaveno břemene II. hypotéky upsáním dalšího podílového kapitálu 350.000 K. V uplynulém roce obnášel přírůstek podílového kapitálu jen 33.000 korun, což dlužno vysvětliti nucenou re- servou v agitaci a stísněností hospodářskou. Po- dílový kapitál družstva obnášel koncem roku 1912 560.800 korun a dnem valné hromady 581.200 korun. Živý potlesk vyvolala zpráva řeč- níkova, že pan hr. Seilern upsal právě nových 10 tisíc kor. podílového kapitálu, čímž dostoupila jeho účast na podniku 62.020 K. Pod dojmem této ra- dostné události během valné hromady přítomní po- dílníci upsalí 2.880 K. Pan R. Drbal přednesl návrh správní rady na rozdělení čistého zisku 23.797 K: 5proc. dotace rezervnímu fondu 1.189 K (bude tudíž rezervní fond obnášeti 4proc. zúročení podíl. kapitálu 22.432 K (letos vyplácí se kupon 4.16) a přenos na nový účet 175.53 K. Znač. rozměru na- byla debata o národ. rázu podniků Českého domu, hlavně hotelu. Po udělení absolutoria správní ra- dě přikročeno k doplňovacím volbám správní ra- dy a k volbám dozorčí rady.

Tak se reformuje právo volební. Jest známo, jak se vesele usmívá slabší kandidát, jestliže na okrese proti němu kandidují tři až čtyři občané. Tříštěním hlasů vydělává. V jižních Čechách na př. sami agrárníci si platili protikandidáta, který byl zavázán slibem, že couvne v pravý čas. A na Mo- ravě? Právě sděluje moravský tisk katolický: Na Velko-Meziříčku rádi by agrárníci porazili posl. Šamalíka. Sehnali proti němu Coufala z Osové By- týšky jako protikandidáta, který je smýšlením so- ciální demokrat, jest členem lidovo-pokrokové stra- ny — a kandidaturu přijal na agrární program. Leč brzy poznali, že tento kandidát je moc slabý, zvlá- ště když se za ním táhne škaredý stín od loňska. Hledali proto kandidáty jiné, sváděli p. Koloucha z Votína, p. Buršíka z Jablonova, p. Růžičku z Dělkova — ale všude dostali košem. Nikdo z nich nechtěl se propůjčiti za aprílového kandidáta. Proto připadli agrárníci na zvláštní myšlenku. Sváděli ke kandidatuře katol. nár. stoupence Kobzu, mly- náře z Olší. Ten se vymlouval. Slibovali mu, že ho budou jednomyslně voliti. V neděli dne 20. dubna t. r. professor Obšil z Vel. Meziříčí sháněl p. Kobzu po městě, kde p. Kobza dlel, aby ho zavlekl do a- grárnické schůze, kde ho chtěli kandidátem pro- hlásiti. Ale pan Kobza ukázal jim záda a šel k do- movu. Než však domů došel, měl tam již deputaci: prof. Obšila a p. Michala, panského studnaře z Ne- tína. Ti ho přemlouvali ke kandidatuře na jakýkoliv program. Pan Kobza jim nedal žádné určité odpo- vědi. Byl jejich jednáním velmi překvapen. Za de- set dní po tomto činu přinesl agrární »Mor. Ven- kov« č. 50, ze dne 1. května t. r. následující zprá- vu: »Klerikální kandidatura proti Šamalíkovi. Proti Šamalíkovi vyvstal samostatný kandidát mlynář Kobza z Olší. Do užší volby se ovšem nedostane a jest faktum, že celý plán jest smluven mezi Kob- zou a Šamalíkem. Kobza má působiti na Šamalíka a v případě užší volby prohlásiti se pro něho.« — Nad takovými cikánskými triky a handly sprásk- ne ruce každý, kdo aspoň trochu rozumí skuteč- nému účelu voleb. Sami agrárníci jako Růžička z Dětkova, Michal z Netína, prof. Obšil z Vel. Mezi- říčí a jiní předáci nutí p. Kobzu ke kandidatuře — a když je odbude, vymyslí na něho takovou per- fidní lež.

Ale pokrokáři užívají také zbraní ještě jiných. Když byla na celé čáře odražena drzá pokrokářská lež o »protiklerikálním« kázání biskupa hr. Huyna, na chvíli se lháři zarazili. Nyní však »Lidové No- viny« znovu se daly na lživou výpravu v tom smě- ru. Napsaly, že zpráva o kázání Huynově proti kněžské politice byla skutečně opravdivá. Jediný omyl vězel prý v tom, že biskup nepronesl řeči té na Petrově, nýbrž 19. března u Dominikánů.

Takto svou starou lež dotvrdily »Lidové No- viny« lži ještě horší. Brněnský »Hlas« totiž píše dne 10. t. m.: »Tázali jsme se dnes v biskupském sekretariátu a byli jsme zmocněni prohlásiti opě- ně, že Jeho Excellence kázání toho smyslu a obsa- hu, jak píší o něm »Lid. Noviny«, ani 19. března 1913 u Dominikánů neměl. Jeho Excellence 19. břez- na u Dominikánů nekázal a v kázáních dřívějších nekázal to, co tvrdí »Lidové Noviny«. O politické činnosti českého kněžstva se vůbec ani nezmínil a nezmínil se ani o tom, že německé kněžstvo se po- litiky straní.« Zkrátka a dobře: jeden bezcharak- terní podvodník obsah kázání si vymyslí a druhý poslal ten drzý výmysl do »Venkova« a vůči tře- tímu »pravdivost« zprávy »Venkova« potvrdil. A tohle má býti lidová volební reforma, tak se snaží pokrokáři uvědomovati svou agitaci moravský lid!

Obrození katolicismu ve Francii. V Caenu byl 22. dubna sjezd delegátů národnostního svazu ka- tolické mládeže. Shromáždilo se na 5000 francouz- ských delegátů, kteří zastupovali 3000 místních skupin, čítajících 108.000 členů. V přijaté resoluci žádalo se na obcích spravedlivější rozdělení stát-

ního vydání na státní a katolické školy. Mnoho mladých lidí bez zvláštního pobízení přidružuje se nyní k náboženským spolkům, protože ve vyšších kruzích ozývá se stále hlasitější volání po potírání neplodného materialismu. — V Paříži byla schůze katolických spolků dělnických. Takových jest již ve Francii 500 s 80.000 členů. Zároveň katoličtí železniční zřízení slavili posvěcení svého praporu. — 500 katolických učitelů slavilo svůj kongres v Paříži. Rektor katolické university Vandrillen zde sdělil, že ho republika Kolumbie požádala, aby vybral ve Francii vhodné katolické učitele pro vyučovací ústavy kolumbijské. — Tedy netoliko na poli filosofickém a uměleckém, nýbrž i po stránce odborného organizování nastává ve Francii potěšitelný obrat. Po trpkých zkušenostech dřímota přestala, ku předu se žene jarý proud, který přinese zkorumpovaným zednářům mnohá překvapení.

Nejchytřejší nepřítelé českoněmecké dohody. Dohodovací jednání v tom směru již jest přerušeno — ovšem vinou Němců, kteří chtěli si zachovati v uzavíraném území naprostou nadvládu utlačováním českých menšin. A kdo hlavně německý odpor podepřel? Jest velice známo, jakou silnou oporou germanisační rozpínivosti v Čechách jest židovsko-německý kapitalismus. Aby pak peněžní žoky židovské stále více se naplňovaly, potřebuje Juda nutně velikých národnostních třenic mezi křesťanským obyvatelstvem země. Centrální orgán pro společné zájmy židovstva »Oesterr. Wochenschrift« napsal v příčině smířovaček pod titulem »Židovská politika v Čechách«:

»To (totiž smířovací akce) přináší zároveň závazky i pro židy v Čechách. Jejich inteligenci měl býti dán podnět, aby utvořili organizaci a prostřednictvím jejím zaříditi věc tak, aby pražské vyrovnání nebylo uzavřeno proti ní a bez ní. Za každých okolností musili by židé obdržeti rozumné návrhy, jak se mají chovati v mezidobí ve stadiu příprav. Vždyť jest nutno míti na zřeteli tento moment: Pokud česko-německé spory trvaly, byli židé často chráněni pro tu okolnost, poněvadž rozhodnutí bylo v jejich moci a z žádné strany neodvážil se jím nikdo přilís velké bezpráví učiniti. Jestliže však přece oba kmeny v zemi budou míti svá ovládaná území rozdělena, tedy nemusí bráti žádného ohledu a židům splatí, jak se v nacionálních otázkách zachovali.

Posud čeští židé provozovali čistě ideální (!?) politiku a věnovali naprostou oddanost Němcům, což odpovídalo jejich německému vzdělání. V praktickém životě byla to politika nejhorší. Židé nemají prováděti žádnou jinou politiku než židovskou a mají zaříditi v každém okrese své postavení tak, aby tím hospodářský a morální antisemitismus byl poškozen. Aby však tomuto přání dali výraz, musí si zříditi v Praze co nejrychleji centrálu, která by mohla oznamovati jejich vůli, a musí v každém jednotlivém městě uzavřítí rozumnou smlouvu, v níž nesmí býti směrodatným nic jiného, než jasná úvaha o přítomných faktech. V každém případě měli by se v mezidobí až do vyrovnání vystříhati každé nacionální agitace, aby se napřed neodsuzovali.

Tedy židé budou nejraději, budou-li se oba kmeny práti dále. Prospěje to židovskému kšeftu. Po všech chvalofěch, pronesených nad židovskou »assimilací«, po všem mazlení se židovskými »Němci« a »Čechy« dokazuje židovský orgán, že se vlastně křesťané musí asimilovati k židům a že Israel povede svou samostatnou výdělečnou politiku dále. A proto také, aby židovští inserenti a předplatitelé listů dále platili, požádávají se jak české tak německé žurnály pokrokové dále. A židovské triky rozhodly z velké části, že k vyrovnání nedošlo.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

**AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.**

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatná ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Národohospodářská hídka.

»Moldavia«, akciová pojišťovna v Praze rozšířila činnost svoji též na pojištění dopravní po souši, řekách a moři. — Obor tento doporučuje se laskavé pozornosti všech kruhů průmyslových a obchodních; veškeré dotazy pp. interessentů ve směru tomto zodpoví ochotně Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Moderní cesta k milionům. Jest dobře stále pozorovati, jak úžasně bohatnou právě ti lidé, kteří pracují nejméně. V Berlíně několik dní po smrti

krále řeckého zemřel »zlatý král« Arthur Fischel. Co bylo o něm dosud slyšeti? Velice málo. Taci milionáři mají před šlechtou, ministry a panovníky tu výhodu, že nemusí vésti nákladnou reprezentaci, mohou choditi třebaš ošumělí, vmísiti se do obyčejných davů. Málokdo si jich všímá, protože také málokdo ví, co takový na pohled nepatrný člověk ve světě finančním znamená. A přece taci bankéři jsou utajenými vládci světa. Co byl král řecký proti Fischlovi? Před Fischlem se strachy třásla hlavně střední a východní Evropa. Fischel kraloval na bursách petrohradské, vídeňské a berlínské, byl spoluhajitelem světového bankovního domu Mendelssohna, jeho taktovka řídila rej bankovek a čeků v obrovské oblasti.

Prvního bankovního vzdělání nabyl v 17 letech ve filiálce Rothschildova úvěrního ústavu v Brně. Pak odešel za účelem finanční spekulace do Londýna, nato našel místo ve vídeňské centrále Úvěrního ústavu. Konečně vstoupil do bankovního domu Mendelssohna v Berlíně. Tento dům stoupal v moci již tím, že zahraniční zprávy mu byly sdělovány od samého Bismarcka. Fischel brzy se stal podílníkem domu. Radil ministrům a vládám ve věcech valutových, byl důvěrným přítelem ruských ministrů Witta, Vyšněgradského, Kokovceva. Byl zván »ruským bankéřem« a často konferoval s carem a ruskými ministry. »Neue Fr. Presse« praví o něm: »Byl to finanční stratég«.

Pak začal svými zlatými slísty lovit v Rakousku, Egyptě, Maroku, v Číně. Založil spolu s Rothschildem společnou finanční skupinu pro všechny státní výpůjčky německo-rakouské.

Jestě povodňová sbírka moravská. Správcové sbírky odpověděli obchodnímu orgánu semity dra. Stránského rázně. — Dne 9. t. m. napsaly »Lidové Noviny«, že prý snad bude vytažena z přítmi »defraudace« povodňové sbírky. Prý »bez svolení sněmovny může soud zavést vyšetřování jen proti pp. Maškovi a Šrámkovi«. Proto hned dne 10. t. m. odpověděli tito dva napadení ve »Dni« na adresu dra. Stránského takto: »Jelikož, jak se ve zprávě té praví, může soud zavést vyšetřování jen proti nám podepsaným, a jelikož obviňujete nás ve svém listě z »defraudace povodňové sbírky«, vyzýváme Vás tímto co nejdůrazněji, abyste místo zákeřných útoků a nesčováváje se za to, co »se sděluje z Kunovic«, učinili bezprodlení proti nám trestní oznámení u soudu, a umožnili nám, stíhati Vás soudně pro toto zločinné nařknutí, uveřejněné ve Vašem listě.«

Ale pomluvač po tomto prohlášení nějak o něměl. A mlčí se také v jiném směru. V Kunovicích vybíral pokrokový továrník Miklík na občany postižené povodní také a vybral 17.000 K. Soc. demokrat Ertl sebral na 15.000 K. Ale pokrokaři se neptají, zda a jak již byly tyto sbírky rozděleny a zda bylo veřejně kvitováno, co kdo dostal. Dvoji loket předvolební! O statisícových ztrátách pokrokařského »Morav. diskont. ústavu« také se dr. Stránský neosměluje uveřejniti potřebnou kritiku. A jistě redakce jeho listu ví, kdo a jak ty ztráty zavinil.

V citovaném čísle »Dne« znovu se odráží lež pokrokařská, dle níž »klerikálové zadržovali povodňový fond přes dva roky a že 35.000 z něho bylo vyplaceno teprve ke konci r. 1912 čtyřem kandidátům do zemského sněmu.« »Den« praví: »Znovu také opakujeme, že předsednictvo stran katolicko-národní a křesťansko-sociální nabídlo c. k. místodržitelství průkaz a důkaz o tom, jak se sbírka bylo naloženo. Že podobnou ochotu nejeví k p. dru Stránskému, rozumí se samo sebou, a došlo a dochází souhlasu všech slušných a pozitivních lidí.«

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Sociální besídka.

Také odborová svépomoc. V Kladně před 2 roky vyvolali soc. demokraté stávkou krejčovskou, která směřovala k utvoření vlastního družstva krejčovského. Družstvo sice založeno, ale již nyní podílníci přišli o polovici svých podílů a podobá se, že přijdou i o všechny ostatní podíly. Hned v sousedních Kročehlavěch špatně skončily soc. dem. pekárny a uzenářství již dávno dříve.

Slova a skutky. Aby se lidu zdálo, jak se rudí pohlaví starají o proletáře, prohlášeno v soc. dem. tisku s velice hlučnou reklamou, jak soc. dem. poslanci stěžovali si nedávno ve Vídni, že říšská rada nepracuje a volební výbory svolává-

ny nejsou. — Ale pak podána příležitost téměř lidem, aby tedy horlivě pracovali. Na den 2. května totiž byl svolán 52členný národohospodářský výbor, v němž se mělo jednati o vystěhovaleckém zákoně. Také se měla rozvinouti debata o zahraniční situaci. Obojí téma bylo pro dělnictvo velice důležité. Vždyť přece vystěhovalecká otázka týká se hlavně dělnictva, které se doma uživit nemůže, a válečná situace zahraniční přivedla průmyslové dělnictvo do veliké bídě. A ejhle — z 52 poslanců povolaných k práci — dostavilo se jich jenom 25! Protože však k dělnosti výboru jest potřebí 27 poslanců, schůze se konati nemohla. Z 5 soc. demokratů německých scházeli 3 a dva čeští soc. demokraté se také nedostavili. Ovšem na díty pánové nezapomenou nikdy.

Proti kapitalismu prý vystupuje rudý tábor. K veliké řadě dokladů, svědčících, jak soc. demokratické podniky jsou závislé na milosti židovského kapitálu, připojujeme nový. Velké pekárny rudé strany ve Vídni velice poškodily malé pekárny. Ale i soc. dem. velkopekárny ocitly se nedávno v situaci velice stísněné. Tu jim přispěchal na pomoc půlmilionový úvěrem ředitel Rotschildovy Kreditbanky Spitzmüller. Nejsou pak holou komedií protikapitalistické fráze těch lidí, kteří se musí bát vystoupení proti jednotl. největším kapitalistům?

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovčení.

Camelly zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.
P. T. dachovenstva
rychlá výhoda.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ustí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srbské slivovice jakož i páv. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

... Dívčí ...

pædagogium

ústav a králov Františka Josefa I.,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žáky do I. ročníku, a pokud jsou místa uprázdněna i do vyšších. Zápis a přijímací zkoušky konány budou dne 7. a 8. července před prázdninami a 16. září po prázdninách. — Prospekty na požádání zašle a dotazy ochotně zodpoví

ředitelstvo internátní.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

vytíratel a šlák „Záhřívá“ v Chrastě
a Chrástě.

Velké prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obšar „Záhřívá“. Vzd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, saražené dle předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujte ve svém okolí!

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a birmování, k misiam a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, růžence, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,
zakladatelství, závod hudební a papírnictví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Raďte si psát o vzorky

firmě

Tkalcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývez láčného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlnné i prací, dámské i pánské plátna, damasky, ubrasy, ručníky zefury na kotile, — látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, povné, ceny. Velikolepý výběr, mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K snázíme vyplatit. 1 balík 40 m zbytků vlnné rozdrážděných za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4½%-5% poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložna** jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíšte si o složení listy a zkuste ukládati; budete jistě kulantním jednáním úplně spokojeni.

Pánem sklenářům a zahradníkům

zabýváme sklo tabulové do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské

saržené vyhotovené diamanty kus od K 4—

výše. Sklenářské tabulové skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

a. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Velice poučná pojednání

Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem „Časové Úvahy“.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — „Časové Úvahy“ vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin 16

Oslava Husova 8

Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu) 8

Husitství a svoboda 8

Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové 24

Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy) 8

Pokora a náboženství 8

Několik slov o papežství 8

Katakomby 8

Plas VII. a Napoleon 8

Česká konfesse 24

Moderní náboženství Masarykovo 8

Jubiläum mariánské a Lurdy 8

Spojení spirítistů 8

Z domácnosti sociálních demokratů:

I. řada 16

II. > 16

III. > 24

Braňme se tiskem 8

O zázracích Kristových 16

Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích) 8

Volné kapitoly o spoličnosti 8

Sociální význam svěcení neděle 16

Svobodná škola 8

Jesuité a jejich protivníci 8

Manželství přirozené a svátostné 8

Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu 8

Převaha protestantů nad katolíky 16

Katolíci, organizujeme! 8

Útok profesora Masaryka na církev katolickou 32

Katolickým jinochům — spolky katolické 16

Řím a univerzity 8

Proti Volné Myšlence 8

Proti Volné Škole 16

Volby do českého sněmu 8

Inkvizice církevní 24

Vlastenectví v duchu křesťanském 8

Z porýnských misí 16

O duši lidské 8

Machar a křesťanství 8

Karel IV., Otec vlasti 32

Kláster v Podlázicích a město Chrast 8

Starý a nový názor světový 8

Jesuité a česká literatura 8

Blahoslavený Jan Sarkander 8

Boj o Lourdy 16

Obrana úcty Svatojanské 8

Příčiny sociální nespokojenosti 16

Čechové, prohlédněte! 8

„Justiční vražda“ Ferrerova ve světle rozumu a pravdy 16

Dělnické zahrady 8

Míravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství 16

Pohřbívatí či spalování mrtvol? 8

Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských 8

Obrana školy katolické 16

Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního 16

Život lidský s náboženstvím a bez něho 8

Jest náboženství věcí soukromou? 24

Charakter 16

Jazyková otázka v Čechách 80

Pěče o mládež ve světle katolického životního názoru 8

Sv. misie 8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace „Časových Úvah“

v Hradci Králové.

Založeno r. 1880.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu

doporučuje se

první a nejstarší odborná dílna pastýřská

Karla Zavadila

nástupce Antonín Zavadil

v Hradci Králové,

v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za živnostenským domem)

ku zhotovení velkých křesťanských nádob ze stříbra, bronzu a jiných kovů, od nejjednoduššího do nejsofističtějšího provedení, v každém vzorku a ryse církevním slohu.

Vše přané, čisté a důkladně zhotovuje se v mé vlastní dílně jen ručně, čímž umožněno mi dodati veledůstojnému duchovenstvu práci trvalou a uměleckou za ceny přiměřené.

Velké vzorky jsou Jeho Biskupem Milostí revidovány.

Mélní nádoby jen v ohni

slatím za ceny velice levné.

Velké opravy nádob křesťanských se rychle, řádně a levně vyřizují.

Vše zasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákresy i

hotové zboží na ukázkou franko

se zašlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirátek.

Sta odporužení a čestných uznání po ruce.

Prosím veledůstojné duchovenstvo o laskavou příměš

a důvěru závodu domácímu.

Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení

odznaků spolkových atd.

Nadlékaře a fysika dra G. Smídta světoznámý

ušní olej

odstraňující rychle a důkladně hluchothu, výtok a záněty v uších i v zastaralých případech. Jedině k dostání láhve za K 4.— s návodem prostřed.

Fragnerovy dvorní lékárny v Praze,
Malá Strana, Nerudova ulice.

Umělecký útvar
pro malbu na skle

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém provedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaičového do nejbo
hášího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou konstrukcí
vlastní výroby, ochranné
atd. a vše zasaženo v místě.
Mosaiky skleněné pro f
gady, křivočesté atd.
Nákresy, rozpočty i odborná rada zdarma.

Předetná vyznamenání a doporučení.

**Duch
katolické
Obnovy.**

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nespomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále světlým stříbrem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje velel. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě látkové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Velel. duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáky, nádobky, paténky, paciškály, svícny, lampy, kaditelnice, krosenky atd. své vlastní výroby, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni zlátí a stříbří nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na ukásku franko bez záruční kauce. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shledá veškeré stříbrné a zlaté náčiní, jako: řezání madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z českého prádla, tabulek, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karolíny Světlé, č. 12. n.

Hospodyně

vyznající se dobře v šití, vaření a hospodářství, mající celé domácí zařízení, která byla zaměstnána na faře 22 let a jen úmrtním dp. faráře o místo přišla, prosí o nové místo. — Adressu sdělí administrace t. l.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
 všech druhů a soustav,
pendlové hodiny
 — nádherných skříních,
 řetízky, prsteny, náramky, jehly
 a jiné zlaté a stříbrné skvosty
 v nejmodernějším provedení
 nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.
 Solidní obalaha při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
 Založeno r. 1843.

Příbor 1911:
 Zlatá medaile
 a čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENE KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
 K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
 kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
 potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
 ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
 míst tu- i cizozemská, jakož i
 veškeré zprávy soukromé, dis-
 krétní. Spolehlivé a zcela dů-
 věrné. Ceny velice mírné, zvláště
 v předplacení.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
 bářský, pozlacovačský a
 oltářnictví

— V ŽAMBERKU —

doporučuje svůj odborný závod
 pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
 oltářů, soch, kazatelen, křížových
 cest atd. provádí se s největší
 pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
 cesty a veškeré kostelní zařízení
 v každém slohu a v nejčistším
 provedení.

Rozpočty a informační cesty
 zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
 výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvaterv
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —
 pro malbu
 oken kostelních.

PRAHA—I,

č. 145 st., Malá Karlova
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 lého náměstí, dříve přes
 60 roků na Malém ná-
 městí pod leubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se lesklými
 rámy, stíhmi, vzorování.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
 vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nešetelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Paramenta.

Ignáce V. Noškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Noškudla, farář ve Výprachtěch)

doporučuje P. T. velel. duchovenstvu
 svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
 spolkových praporů a kovového náčiní
 Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
 se na požádání franko zašlou.

PARAMENTA

kalichy, cibáky, mon-
 strance, kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- ▲ SUKNA všech druhů. - Dámské
 nější černé látky na salon. obleky ▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy
 a kněžské kleriky vždy na skladě. ▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. —
 Telefon 9. Hm. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
 garnitur, prošívání pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
 a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerty a vzorky na venek vy-
 placené. Ceny pevné, 3% slevy.

OBNOVA

Číslo 20.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 15. května 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Polovzdělanci.

I.

„Přišla doba, abys věděl, že Bůh, kterému tě kázalo náboženství se klaněti, jsi ty sám. Člověk je sám sobě zákonem.“ Tak se čte v článku »K náboženství budoucnosti« ve 4. sešitě »Časopisu pokrokového studentstva.« — Komár zabíkal a slyší ve svém bzikotu majestátní hudbu hromu. Tak daleko totiž v pokroku nedošel ani Sokrates, ani Cicero, Štítný, Komenský. Pokrokoví akademikové sice teprve ucelený, vědecky opřený názor životní hledají, ale s naprostou bezpečností vědí, že nadešla pro ně doba sebezbožnění, modlářského klanění svému »já«. Pánové tito sami bývají mezi sebou v tuhých sporech, ale přes to různé mínění jednotlivců jest neomylnou normou, nejlepším zákonem životním.

Přední filosofové (i pohanští antikové) kladli důraz na skromnost zvláště lidí těch, kteří plně ještě nevyspěli. Věděli, že bez důkladného seznání vlastních vědeckých mezer a bez veliké životní zkušenosti jest nemožný další zdravý duševní rozvoj. Velcí filosofové všech věků v otázce skromnosti lidí dozrávajících zcela se srovnávali, ačkoli věděli, že cesta k laciné popularitě nejsnáze se proseká velikým pochlebováním mládeži.

„Bůh jsi ty sám, jsi sám sobě zákonem!“ V kolu pyšně rozjetém však chrastí a skřípá několik křemének, jež jízdu za útrpného smíchu lidí uvážlivých rychle zastavují. Kolik akademiků, tolik tedy Bohů, hodných nejvyšší pocty. Kolik vrtošivých, ješitných nálad při těchto jednotlivcích, tolik zákonů. Ale jelikož duševní rozmáry jsou u každého jiné, nebylo by možno na základě jednotlivých takových nápadů sestaviti zákony obecné, jež jsou velenutým zařízením všude tam, kde chce žít více lidí pohromadě. Vždyť přece i pokrokové spolky a sdružení se uniformují četnými body stanov. I pokrokaři vylučují ze svých organizačních lidí takové, kteří chtějí býti ve všem všudy autonomisty, fidičím se pouze vlastním důvtipem.

Ale vezměme pokrokové prohlášení třeba i ve smyslu člověka davového, předpokládejme, že citát se týče celých společností! Tu vidíme, že nejhorší rozvraty, nejsmutnější krvavá nedorozumění následují rychle za sebou právě v těch krajích, kde jest prohlášen rozum lidský za absolutního pána. Francie a Portugalsko na př. ucí velice výmluvně. Pozorujeme, že lidé, kteří hlásají, že rozkazují podle jasného rozumu, řídí se v zákulisí do opravdy ohledy ziskovými, úskočnými, zcela byrokratickými. Hrozivý kapitál jest jim vyšší direktivou než resoluce deseti universit.

A zpyšnělý mladík, který hlásá, že jest sám zákonem, brzy zapadá do příze kompromisů zcela ponižujících, jest hotov brzy k vůli existenci a z jiných prosaických ohledů poslouchati rozkazů i těch lidí, kteří mají rozhled a vůbec inteligenci daleko menší, než jakou se chlubí sám.

Klade se pro zevnější flanc důraz na individualitu, na rázovitou sebevýchovu. Zatím však staročeské ostře vyhraněné, přirozené typy mizí, mládež i na venek řídí se etiketou, která jest právě běžná. Druh papouškuje po druhu, místo vlastního přemýšlení úzkostlivě lapá každý posuněk pokrokových autorit, aby svým zevnějším jednáním neprozradil, že snad nestojí na výši doby. Jako jest i u pokrokových žen móda davová, jež despoticky ujařmuje titěrami miliony, tak mladí papouškové podřizují se poslušně dobovým nejrozumnějším a nejnestálějším heslům.

Proto tedy uvedená fráse jest jen článkem v dlouhém řetězu jalových projevů posérství. Ale velice vážná jest ta skutečnost, že takovými kalafunovými blesky se vychovávají polovzdělanci, kteří

jsou zdravému pokroku nebezpečnější, než prostí občané, kteří zcela upřímně vyznávají, v jakých oborech se nevyznají. Kusá intelligence, jež kráčí ruku v ruce s pyšným sebevědomím, natropí v každém národě škod nezměrných, často větších, než krvavá válka. F. M. Dostojevský, jemuž světovou kritikou přiznáno místo v řadě předních myslitelů evropských, napsal: »Polověda — to je tyran, mající své žrece i otroky, to jest samovládce, před nímž se všechno sklonilo s pověrečností dosud nemyslitelnou, despota, před nímž se chvěje dokonce sama věda a hanebně mu přisvědčuje.« (Také u nás vidíme, jak sami vynikající odborníci namnoze jen s bázní a velikými omluvami odvažují se pronášeti nově nalezené pravdy, jež jsou v konfliktu s běžnými romantickými frásami pokrokařskými.) Dle Dostojevského není nejhoršíším bláhem člověčenstva hlad, mor a válka, ale polověda.

Polovědec na př. o přírodopis se nestará, ale »ví« zcela přesně, jak vzniklo lidské pokolení, ví, že se nikdy žádný zázrak nestal. Polovzdělanci nenapadne studovati bedlivě dobu Václava IV., ví však po úryvkovitě a neztráveném čtení některého pamfletu, že sv. Jan Nepom. tehdy existovati nemohl. Nezná ani hlavních okolností, provázejících dobu Husovu, ale všude hlásá, že byl upálen Hus pro pravdu. Ale ani soudní tribunál z něho nevytřepe odpověď, pro kterou pravdu se tak stalo. Neláme si hlavu různými výpočty o majestátním pohybu hvězd, ale přesvědčuje své okolí, že hmota hvězd dala si počátek sama a že hvězdy skončí svou pouť zase svéprávně, beze vší intervence Bytosti živé. O výzkumech moderních hvězdářů katolických nemá potuchy, ale všude rozkládá o Galileovi na základě brožurky dávno překonané. Z lékařství nerozumí ani tolik, co některá kořenářka, ale rozlašuje se pyšným sebevědomím ošepanou frází, že ještě žádný lékař při pitvě lidského těla nenalezl duše. Prohlašuje, jak »klerikálové« způsobili pád českého státního práva, ale o obsahu Zlaté bully a jiných listin, vysvětlujících práva zemi koruny České, nedozvíš se od něho nic. (Dokonč.)

Chytrý manévr.

Jak postupovati proti víře a církvi s šetřením paragrafů? Vyšly již samostatné návody: »Jak vyhráti každý spor? Jak si lehce vypůjčím?« Nyní dr. Bouček radí volným myslitelům, jak by nejchytřejši došli svého skutečného cíle, aniž by jejich nohu zadrhl do oka některý státní paragraf. Vysvětlil ve »Volné Myšlence« trestní paragrafy o zločinu rušení náboženství, přečinu zlehčování institucí církevních atd. Toto vysvětlení má býti průvodcím pro rok 1915, aby poznali odpůrci základních zásad křesťanských, jak proklouznouti úhořovitě mřížovím zákonů bez vlastní škody.

Dr. Bouček poučuje: »Popírání existence boží rouháním není, předpokládá, že forma jest slušná.« Tohle jest ovšem nejdůležitějším upozorněním pro žáky Masarykovy, kteří do nedávna listivě tvrdili, že zachraňují víru v Boha a vůbec náboženství proti naší církvi, která prý nejvíce zaviňuje šíření nevěry. Ti lidé, kteří takto lhali, odhazují nyní škrabošku a proto potřebují informace, jak šířiti čirou nevěrou beze strachu před trestním stíháním.

Zločinem jest projev opovržení náboženství. Aby tedy nenastalo zbytečné trestní stíhání, jest tudíž dle Boučka jistá šetrnost na místě.

»Třetí delikt — snaha po rozšiřování nevěry — poměrně zřídka se vyskytuje«, praví dr. Bouček. Tu musíme vysvětliti, že tento přečin jest právě nejrozšířenější, neboť každý týden statisíce časo-

pisecských exemplářů jen v zeních koruny České přímo a bez obalu šíří nevěru. Před soud ovšem pisatelé takových štvavých článků nejsou poháněni skoro nikdy — či-li v »klerikálním Rakousku« se zamhuřují obě oči i nad tištěným jasným paragrafem. Tedy dle Boučka není zločinem »slušnou formou vyvracetí určité nauky náboženské; není zločinem vybízeti k vystoupení z církve a k bezkonfessijnosti. Ke skutkové povaze vyžaduje se snaha šířiti nevěru v osobního boha«. Tedy — jen chytře, hladkou formou možno provésti totéž, co velikým křikem.

»Dopouští se přečinu, kdo naukám, obyčejům, nebo zřízením státem uznané církve se posmívá nebo je snižiti se snaží.« Zde místo uvedení Boučkova výkladu můžeme poukázati na praxi. Kdyby se jednalo v duchu tohoto paragrafu 303. tr. z., pak by byly žaláře přeplněny — či vlastně obráceně: pak by se posměváčkové tak zalekli, že by se aspoň tištěné pošklebky opakovaly jen zřídka. Ve skutečnosti bují tu svobodně veliká svévole. V rudých tiskovinách se maluje zpovědnice s nadpisem »Aha!«, přezdívá se Kristu uličnickým způsobem, k vůli potupě narození Páně otiskují se v žid. novinách před vánočními operet. romány o Panně Marii. V knihovničce soc. dem. mládeže, jež vychází pod názvem »Nový Svět«, jsou na př. (ve IV. ročníku, 3. knížce dvě pohádky. První má nadpis: »Jak voleček na papeže studoval«. V ní se líčí, jak advokát volečka od sedláka svěšeného zabíjí a sedlákovi řekl, že voleček jest v Římě papežem. Sedlák šel až do Říma (do Vatikánu), kde hodil papeži na hlavu provaz a táhl ho za sebou, řka: »Pojď, můj zlatý volečku, aby tě taky máma viděla.« — V druhé povídce prosí svině vlka, který jí chce vzíti některé z jejich deseti selátek: »Ubohý selátka jsou dosud malí pohánkové a já dosud nenašla žádného páteřníka, který by mně je pokřtil. Ale na tvém kabátě vidím, že jsi jistě důstojný pán; pokřti mi je, prosím, aby chudinky do nebe přišly.« Tohle všechno censura propouští bez hlesu. A nečiní se tu posměch ze zpovědi, z papežství, ze křtu? »Zář« napsala zase v minulých dnech: »Pius X. má patrně strach, aby branka ráje nějakým »opomenutím« nebyla mu otevřena příliš brzy a ačkoli má na to dekret, že přijde rovnýma nohama do ráje, je mu milejší pár kašlavých měsíců na zemi více nežli všechny radosti nebeské — věříť on na ně asi stejně málo, jako celé jeho okolí.« Nemluvíme ani o barbarském smíchu nad nemocným člověkem, který dle příkazů katolické morálky stará se o zachování svého života. Nemluvíme o tom, jak surově píše placený štváč o velikém příteli dělnictva. Ale tážeme se, zda takové řádky nejsou neotevřenějším pošklebkem vůči naší věrouce o nebi.

To jsou jen malé ukázky, jak jest dovoleno psáti o naší věrouce, o zřízení církve katolické bez všeho vzrušení rakouské justice. A proto dr. Bouček nemusil ani mnoho raditi, jak lze paragrafy chytře obejiti. Volnomyšlenkáři v »klerikálním« Rakousku mají svobodu stokrát větší, než katolíci v zednářském Portugalsku. Kdyby se některý katolický list odvážil jen jednou větou šlápnouti na kuří oko židovskému bezohlednému kšeftaři propagováním hesla »Svůj k svému«, hned následuje trest. Ale zato jest dovoleno, aby mezi samou mládeží se šířily tiskopisy, v nichž se činí posměch ze svátosti křtu.

Z toho všeho patrně, jak malou by nám byli ochranou pohodlní a byrokratičtí hořráti, kdyby se katolický lid neozýval hlasitě ve svých organizacích proti takovému tupení náboženských zásad. Chlubí-li se naši protivníci snášlivostí, jest to švindlem do očí bijícím. Co obmýšlí »Volná Myšlenka« r. 1915, jest zcela jasno. A proto všichni

FOTOGRAFIE

Školní tableaux.
První závod v místě.

Adalbertinum
Hradeo Králové

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

Svatební skupiny

umělecko v cenách mírných.
Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové
a jezdecké skupiny.

J. F. LANGHANS

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Následkem zvýšení úrokové míry Rakousko-uherské banky zvyšuje od 1. listopadu m. r. úrokovou míru ze vkladů (starých i nových) a zúrokuje nadále

vklady na knížky _____ 4½%,
vklady volné v účtě _____ 4½%,
vklady v účtě vázané 60denní výpovědí, pokud tato ne-
spadá do měsíce března _____ 4½%,
vklady na pokladniční poukázky _____ 4½%,
vklady na pokladniční poukázky 90denní _____ 4½%.

upřímní katolíci musí se semknouti v pevnou, velikou obrannou organizaci. Pouhé stesky nic nepomohou.

Obrana našich menšin. Již od let osmdesátých, tedy čtvrtou desítku let, vedeme úporný boj k obraně milionů našich rodáků v menšinách. Dnes máme v našich obranných korporacích pevnou hráz, která se při dostatečné podpoře veřejnosti postará o ochranu ohrožených menšin. Ale právě v poslední době klesá zájem naší veřejnosti o menšiny. Němci chytře změnili svoji taktiku: dříve vytloukali české místnosti, přepadali Čechy a bili je do krve, nejeden Čech splatil i životem německou zuřivost. Ale násilí pobuřovalo český národ, jenž obětavě podporoval utiskované menšiny. Dnes je jinak: Němci zavírají a pečeti školy, dlouhá léta trvá, než se podaří zříditi jednu jedinou třídu. Němci vypovídají Čechy z práce, z bytu, z obce, Volksrat se pečlivě stará o vyčištění t. zv. uzavřeného území atd. To vše se děje po tichu, stojí to mnohem větší oběti a ve veřejnosti se zdá, že je v menšinách klidno. A zatím práce obranná vyčerpává všechny naše síly — vždyť rozpočty Ú. M. Šk. a Jednot Národních dosahují milionu, a ještě to vše nestačí. Ohromný rozvoj, význam a práce naší obrany bude znázorněn na výstavě české obrany, kterou uspořádá Menšinové museum (Praha-II., Vladislavova 13) letos v červnu v Obecním domě u Pražské brány.

»Kouzelné střádanky«, velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. Úvěrní družstvo »Ellška« v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zúrokuje se 5 oroc. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Obrana.

Nynějším patriarchou českých monistů jest často již zmíněný Němec Ostwald. Co řekne, to po něm jiní monisté papouškují, i kdyby to byly nesprávnosti do očí bijící. A jakou činí poklonu svým českým žákům, jest patrné z jeho bagatelizování národních jazyků. Prý rozmanitost jazyků jest hrubá technická chyba, atavistický (dědičný) zjev, s nímž se lidstvo zbytečně vleče. O Ostwald praví dále doslovně v příčině národnostního sporu v Rakousku: »Vidíme, jak v Čechách Čechové vynakládají všechnu svou energii, sebrati co největší počet lidí, udávajících při sčítání češtinu jako mateřský jazyk, třeba ho ani neovládají. (Mateřský? Vždyť přece u nás se sčítá dle jazyka obcovacího, pane Ostwalde. Tu jest tedy veliký rozdíl.) Tento nadaný a energický národ obětuje veškeru (!!) národní energii na rozšíření vlastního jazyka v takové míře, že od té doby, co jej zachvátilo toto bláznovství — nenacházíme mírnějšího slova —, velmi se zmenšila, ano téměř docela přestala jeho dřívější velmi pozoruhodná vědecká produkce trvalých hodnot... Jazykovým fanatismem odvracejí se pohotové energie takových národů od vlastních vysokých kulturních účelů ve směry docela bezúčelné. Neboť nejvzdělanější Čechové, Uhři, Chorvati atd. učí se přece jiným jazykům, německému, francouzskému, anglickému, ježto dobře vědí, že uherská, česká, chorvatská kultura neexistuje.«

Takovou poklonu tedy vzdává vrchní autorita monistická, která chce zreformovati společenské styky, českému národu — tedy i pokrokář. poselům. Takový jest tedy výsledek nákladných zájezdů do Paříže, pražských vítáních banketů, hlubokých poklon před několika francouzskými studenty! Docela hned v sousedním státě nic neví Velikán Velikánovič Ostwald o Smetanovi, Alešovi, Manesovi atd., atd. Držou lži jest tvrzení, že Čechové při sčítání se snaží přeformovati Němce

na Čechy. Vede-li se menšinová obrana proti Wolfům a jiným vlkům hltavým, pak takovou defenzivu může nazvati výbojem pouze člověk zmámený a podvedený wolfiánskými tiskovinami. Přímou komickou nesmyslností jest Ostwaldův žvást, jako by náš národ věnoval veškeru (!) národní energii na rozšíření našeho jazyka tak, až jeho vědecká produkce téměř docela přestala. Ostwald patrně nic neví o velikém vzrůstu našeho odborného školství, o postupu naší archeologie, dějepisectví, o českých objevech v oboru fyziky, hygieny atd.

A takový muž, papouškující na potupu našeho národa lži tištěné ve štvavých německo-židovských listech, platí u českých monistů za velikého proroka. Cizácké jeho učení jest ovšem hltáno od českých lidí tak lačně, že tací Ostwaldové snadno mohou tvrditi, jak jistá část našeho národa nemyslí vlastním rozumem, vypůjčujíc si mozek cizí. Pozorujeme-li, jak čeští monisté snaží se bezmyšlenkovitě slabikovati to, co jest jim podáváno od Němců, nedivíme se, že nařoukaný Němec dívá se na českou »samohybnost, rozumovou soběstatečnost a bystrost« s patra. Ale — moderní čeští demagogové, kteří barnumským způsobem prohlásili, jak teprve sami povedou národ k vrcholu samostatného myšlení, velice oddaně se dávají zapřáhnouti do německého pluhu.

Český monista F. V. Krejčí napsal: »Monistická tendence, opírající se o poznatky exaktní přírodovědy, docelovaná filosofickou spekulací a nesená i perutními básnické intuice, má všechny (!) vlastnosti, aby ateismu nevěrců přehodnotila v city zbožnosti a víry.« (Ovšem zlovům »zbožnost a víra« nutno rozuměti zde pouze obrazně.)

Na to však odpovídá dr. Mareš, který objevil tolik nehorázných chyb v monismu Ostwaldově: »Tento německý monismus jest nebezpečný slovan-skému duchu, prahnoucímu po »citech nové zbožnosti a víry.« Jeho vědecká hodnota jest stejná, jako byla hodnota materialismu, který tak zklamal.

Proč jest nutno »klerikalismus« potírat, to nyní objevil jeden vysoce vzdělaný agrárník v Práskově »Právu Venkova«. Ano, slyšte, proč se musí vystoupiti proti katolickým organizacím! Učenému agrárníkovi dostala se do rukou »nebeská kniha«, která prý byla »Ježíšem vlastnoručně« psaná. Agrárnický učenec cituje z knihy některé věty, které se tolik podobají svým neforemným slohem různým těm »psaním z Jerusalema« a jiným pověrečným báchorákům, které právě tisk organizovaných katolíků stokrát již odsoudil. Vysmívá-li se tudíž agrárník té knize, dává bezděčně satisfakci katolíkům uvědomělým, kteří neseďnou na lep pověrečným pošetilostem. Odsuzuje tak křesťany pošetile, kteří nechtějí svých dobrých listů čísti a nestojí o svou organizaci. Kolikrát jen v »Obnově« byly odsouzeny pověrečné modlitbičky a různé »listy z nebe!«

Ale máme několik vážných otázek. Ať nám agrárník, který se uměle rozčiluje na takovou »klerikální« výchovu, laskavě oznámí: 1. který organizovaný katolík tu knihu nyní rozšiřuje, 2. která konsistoř »nebeskou knihu« schválila a doporučila, 3. který klerikál ji sepsal a 4. kdy a kde byla vytištěna. Tohle všechno pisatel chytře zaměňuje a uhýbá z přímé cesty lacinou a velice pohodlnou frází: »Až se vrátím, ukážu Ti nebeskou knihu v originále, neboť mám z toho »zatracení« nehorázný luft.« Není-li účelem těch jízlivých řádků agrárnických uličnictví, jde-li opravdu agrárníkovi o uvědomění lidu, pak na naše otázky rozhodně odpoví. Jest tu potřebí úplného vyjasnění, aby samy katolické listy mohly lid varovati před takovou kotočicí. My to rádi učiníme, jak sami agrárníci již dávno mohou věděti, ale napřed musíme znáti obsah jednoho nebo dvou titulních listů. Pouhý posměšek tu málo spraví. A sám onen agrárník nyní pochopuje, jak jest potřebí »klerikální« organizace, aby byla vážnost církve hájena organi-

sovaným způsobem proti šmejdům, jež se podstřkávají buď od velikých ignorantů nebo vychytralých zákeřníků vedoucím katolickým kruhům.

Ale jestliže jest učenému agrárníkovi k smíchu ona »nebeská kniha«, divíme se, proč dávno nevystoupil proti elegantním, zcela novým evangelickým knihám hamburské tiskové společnosti, která mámi český lid rozšiřováním knih, zvěstujících, že soudný den již jest za dveřmi. Placení kolportéři knihy ty v Čechách lidu za vysoký obnos vnučují, katolický tisk rázně odbyl takové šílení lidu — ale agrárníci nic. A co podnikáte proti záplavě pověrečného tisku spiritistického? To nejsou tiskopisy vydané před stoletím, to jest z brusu moderní a systematické ohlupování lidu od samých předáků církve duhařské. Kdo tedy má opravdové zájem o to, aby se nemrzaly české mozky, nespokojí se škodolibým výsměchem, ale postará se o očistu praktickou, a to — bez ohledu na to, bude-li kritikou zasažen třeba i klerikál evangelický nebo blouznivý duhař.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, syrkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace »Smyrna« za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 750 K	
50/100 . . . 130 . . .	150/250 . . . 10— . . .		
55/110 . . . 155 . . .	160/250 . . . 1060 . . .		
60/120 . . . 185 . . .	200/300 . . . 16— . . .		
70/140 . . . 255 . . .	220/320 . . . 1870 . . .		
90/180 . . . 420 . . .	250/350 . . . 2340 . . .		
100/200 . . . 510 . . .			

Závěsy postal. Ia		vel. 200/100 kus 560 K	
		180/90 . . . 450 . . .	
	k oknu	115/140 . . . 480 . . .	
	Melle	115/140 . . . 240 . . .	
	Chinillimelle . . .	115/140 . . . 340 . . .	

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paíci, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Politický přehled.

Němečtí poslanci ohlašují konec smířovaček. Minulý čtvrtek a pátek radili se v Praze němečtí zemští a říšští poslanci, jak zakročíti proti nepovolným Čechům a kolísající vládě. Němečtí štváči už se nemohou dočkat rozdělení Čech a odstranění všeho českého z uzavřeného území. Už ani titulování naší říše »Rakousko« se jim nelíbí, vždyť posl. dr. Urban místo slova Rakousko oháněl se jen slovem »Ostmark«. A tak po celodenním rokování v pátek prohlásili poslanci, že česko-německé dohodování jest zmařeno. Následkem poměrů uvnitř sněmu a zemské správy vydána jest prý německá menšina v šanc bezmírnému násilí českých zástupců, němečtí poslanci byli prý v každé době ochotni jednat, ukázali největší trpělivost... Čechové v samosprávě německého území, v rozdělení zem. výboru v sekce národní a ve zřízení německé kurie s právem veta viděli roztržení země, nechtěli uznat, že v německém území jest přípustná jen němčina... Proto prohlašují Němci, že dosavadní všechna ujednání jsou neplatná a vyhrazují si volnost rozhodování. — Ohražují se stejně proti každému pokusu bojovně postavení němec-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Třiletá vojenská služba ve Francii. Vojenský výbor komory poslanců přijal zákon o třileté vojenské službě 17 proti 4 hlasům. Poslední paragraf předlohy stanoví, že zákon nabývá platnosti ihned. Proto všichni vojáci nyní sloužící, zůstanou ve službě tři léta.

Před mírem. Poněvadž Balkánský svaz i Turecko přistoupily v podstatě na mírové návrhy, dle nichž Turecko odstoupí nyní Balkánskému svazu všechno své evropské území od čáry Enos-Midia, odstoupí Kréta a osud Egejských ostrovů, jakož i válečnou náhradu klade do rukou velmocí, jest všechno připraveno k dojednání konečného míru, který prý bude ujednán za týden. Plnomocníci Balkánského svazu jsou již v Londýně. — Rakousko ze všeho bude mít ztrátu 400 mil. K a tržiště balkánské bude muset znova těžce dobývat. Není divno, že se po shlednutí bilance rakousko-uherské zahraniční politiky píše o odstoupení hr. Berchtolda.

Albánie — Skadar už je v rukou mezinárodního vojska, čímž padá také blokáda černohorského pobřeží. — Ve Skadaru vyhořelo celkem 174 krámů; požár pomoci černohorského vojska uhašen a mnoho cenných věcí zachráněno. — Na mnohých místech těžce loučilo se domorodé obyvatelstvo s vojskem srbským a černohorským, opouštějícím Albánii, ježto je uznávalo za ochránce pořádku v zemi tak často divokými Arnauty zkoušené. — Také vojsko Esada a Džavida pašů dopraveno bude do Cařihradu a tak Albánie čeká na velmocí, aby z ní udělaly kulturní stát.

Mezi spojenci balkánskými ustaly trpkosti, z nichž hrozily vypuknouti vážné spory, a především vážnou politikou bulharskou a vlivem Ruska zavládá zase klid, částečně odklizen i spor bulharsko-rumunský podepsáním protokolu, dle něhož Silistrie se všemi opevněními a územím 3 km. širokým má připadnouti Rumunsku. — Černohorci dle dosavadních odhadů okupací nových území získají celkem 200 tisíc osob, čímž dosavadní ztráty budou plně nahrazeny.

Pro májové pobožnosti

hodí se výtečně původní sbírka

— 32 májových kázání: —

České drahokamy v koruně Královny nebeské.

Sepsal prof. F. Kohout.

Příklady velice tklivé jsou voleny ze života českých světců a jiných vynikajících osob. — Cena 2 K 80 h, poštou 3 K.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví v Hradci Králové.

Zprávy organizační a spolkové.

Sdružení české mládeže katolické pořádá tyto schůze: O svátku sv. Jana Nep. 16. května odpol. ve Smilčích n. Lab. promluví vsdp. kanovník dr. Fr. Šulc a místostarosta p. V. Nejedlý. — Týž den budou se na Poličku konati schůze: o půl 10. hod. dopol. po službách Božích ve Vítězství Král. (hostinec p. Jak. Kováče); odpol. o 2. hod. v Trpíně (host. p. Jana Štandy č. 1.); večer o 6. hod. v Rohozné (host. p. A. Báci). Na těchto schůzích mluví redaktor p. A. Šrámek. — Ve čtvrtek dne 22. května odpol. o svátku Božího Těla ustavující valná hromada skupiny Železnice (Jičínsko) s přednáškou. — V neděli dne 25. května schůze skupiny Dlouhé Rzy; řeční p. R. Kozel z Týniště n. Orli. — Týž den veřejná schůze ve Stojíně (Náchodsko). — V neděli dne 1. června o půl 3. hod. odpol. veřejná schůze, spojená s přednáškou tajemníka vp. St. Beneše na Rychmburku (host. p. Potůčka »Na Sklenářce«). — Sekretariát v Hradci Králové.

Schůze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové. V pátek dne 16. května ve Vodňanech o 3. hod. odpoledne mluví p. A. Petr. V sobotu večer dne 17. května v Protivíně, mluví p. Petr. V neděli dne 18. května v Netolcích, mluví p. Petr. Týž den večer ve Velvratcích, mluví p. Petr. V Jaroměři 16. května odpol. řeční p. F. Rybka z Týniště. V Rovensku dne 25. května řeční p. J. Katnar z Hradce Králové. V Novém Stránci týž den řeční p. A. Petr z Hradce Král. — Nová skupina založena ve Vodňanech a v Českých Budějovicích. — Zakládejte všude ve městech i na venkově skupiny Všeodborového sdružení. Hlaste se o řečníky u Všeodborového sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Smilčice. Katolická jednota pořádá dne 16. t. m. o půl 4. hod. odpol. ve dvoraně městského hotelu přednáškovou schůzi, při níž prosloví vsdp. kanovník dr. Fr.

Šulc řeč: »Věda a víra« a p. V. Nejedlý bude přednášet na téma: »Několik pokynů mládeži.« Hosté vítáni.

Lomnice n. Pop. Naše odbočka těl. jedn. »Orli« nastávajícím jarem započíná činnost jak v práci vnitřní, tak i v práci na venek. K radosti nás všech podařilo se nám získati za činného člena p. Al. Manna, c. k. ber. kontrolora. Mimo pravidelná cvičení bratří a sester po dvakrát v týdně pořádá besídky zábavné i poučné vždy ve středu. Na příští měsíc stanoveno několik menších vycházek. Jako přední záležitost uvádíme předem ve známost bratřím i sestřím v Libštátě, kamž dostaví se chceme dne 22. června odpoledne, a zamýšlíme tam uspořádati přednášku: Četba — cesta k sebevzdělání. Přednášku obstará náš člen br. Mann. Písemné vyrozumění bude zasláno. Současně sdělujeme, že podařilo se nám založiti i hudební kroužek. Naše smyčcové kvarteto bude zajisté ode všech členů vítáno. Veškeré práci voláme upřímně: »Zdař Bůh!« — Jednatel. — Rovněž politický klub strany naší křesťansko-sociální začíná slibně pracovati. V poslední době zdařilo se nám získati několik zdatných sil do našeho tábora přes teror mohutný různých stran politických. Z činnosti přítomné uvádíme schůzi pořádanou dne 12. května odpoledne ve St. Lomnici v sále p. J. Zajíce. Účast byla hojná. Ochotě a laskavosti vsdp. Dra Šulce z Hradce Králové děkujeme z celé duše. Řeč hluboce založená, úplné věcná, byla vyslechnuta s naprostým klidem, což svědčí o zájmu a lásce, jaké těší se u nás osoba vsdp. řečníka. Mimo to představil se nám dnes poprvé bratr Orli Al. Mann, jenž řeč svou založil na tematiku »Nutnost organizace a význam agitace.« Přijata rovněž s uspokojením a nadšením. Bylo by si přáti, aby slova od P. T. řečníků na schůzi vůbec pronesená měla trvalý praktický výsledek v budoucnosti a dle toho aby se hnutí zařídilo. Děkujeme srdečně vsdp. Dru Šulcovi z Hradce Králové, jenž rád a s takovou ochotou do našeho středu vždy zavítá, jakož i našemu členovi p. Al. Mannovi, žádáme, aby na nás častěji vzpomínáno bylo, aby nám vždy pomocná ruka byla podávána. Práci dnešní i budoucí voláme: Zdař Bůh!

Litomyšl. Katolická Jednota již na podzim r. 1912 chtěla ve prospěch raněných na Balkáně uspořádati veřejnou přednášku o Sv. zemi se světlými obrazy, které by se účastnilo četně nejenom město samo, ale i venkov, jak pevně jsme přesvědčeni. Proto bylo Jednotou slušně požádáno o zapůjčení sálu ve »Smetanově domě.« Tehdy bylo odpověděno, že na ten den, který si Jednota přeje mít, jest »Smetanův dům« zadán učenické besídce. Podána tedy před minulými Vánoce nová žádost v téže záležitosti s podotknutím, že čistý výtežek věnován bude chudým městu Litomyšle (pozn. ve prospěch raněných na Balkáně odvedla Jednota katolická přes 50 K z divadla, které na ten účel uspořádala). Skorem půl roku trvalo, než místní rada odpověděla. Stalo se teprve na urgenci následovně: »Čtené »Katolické Jednotě« v Litomyšli. Ve schůzi výboru osady města Litomyšle 29. dubna 1913 byla žádost za propůjčení Smetanova domu k pořádání přednášky ctěné kat. jednoty zamítnuta. Místní rada osady města Litomyšle dne 3/5. 1913. Místní starosta: Tichý.« Tázeme se: Kde jest tu nestrannost a spravedlnost k poplatnictvu? Či jest Smetanův dům? Kdo jest proň zatížen přírůžkami? — Soc. demokratům, nár. sociálům, agrárikům, nedávno i kočujícímu kinematografu byl »dům« propůjčen, ale katol. poplatnictvu vyhověno není. My ovšem nyní správu již více žádati nebudeme, neboť by ona zase asi jednala dle »Osvěty Lidu«, kde svého času stálo, aby »dům Smetanův« nebyl vůbec katolíkům půjčen. Ale z tohoto nespravedlivého a nesvobodomyslného jednání místní rady vyvodíme důsledky a musí je provést každý rozhodný katolík nejen ve městě, ale i na venkově. Že ovšem vážení katolíci do »Smetanova domu« od jisté doby nevkráčeli, anebo že někteří učinili tak zřídka kdy a že takových nyní přibude, jest zcela přirozené. Zase se tu osvědčil v praxi výrok jistého pokrokovce: »V nás je dosud duševně mrtvo, málo touhy po svobodě — malý smysl sociální, za to však mnoho zloby, nesnášenlivosti.«

Bratrským jednotám a odborům »Orla«. Osvědčený komponista, skladatel hymny mládeže, prof. dr. Rudolf Šetina v České Třebové, složil na žádost náčelnické rady Orla hudební doprovod pro prostým cvikům, určeným na zemský slet r. 1914. Volba skladatele nemohla býti šťastnější, jak ukazuje dílo právě dokončené. Hudba šťastně založena na národních motivech, jest velmi melodická, rázná a přilehavá. Doufáme, že vzpruží národní cítění a přinese nadšení v řady bujarých Orlů. Tato skladba jest důstojným pokračováním hudebních prací prof. dra. Šetiny. Partitura pro hudbu dechovou vydána bude tiskem a stojí v ceně subskripční 3 K pro cvičení prostná a 3 K pro kuzele pro 26 nástrojů. Lze však hudbu provést i v malém obsazení, tak že přístupná bude každé kapele. Poněvadž vydán bude pouze omezený počet exemplářů, žádáme bratrské jednoty a odbory a všechny, kdož by si partituru přáli, aby ihned přihlášku a subskripční cenu zaslali. Jest nutno, aby každý odbor hudbu si opatřil, melodii seznal a dle ní záhy na první zemský slet se připravoval. Přihlášky přijme a vyřídí Robert Vala, kaplan v České Třebové.

Slavnost svcení praporu katol. Jednoty v Dol. Bousově dne 1. června 1913. 1. Vítání hostů. 2. Po příjezdu posledního vlaku od Mladé Boleslavi seřazení spolků na nábreží v 11 hodin. 3. Při průvodu do chrámu Páně za doprovodu hudby zastaveníčko pí. matce praporu. 4. Mše svatá. 5. Slavnostní kázání dp. Josefa Málka, kooperatora ze St. Boleslavi. 6. Svcení praporu vsdp. Drem Ad. Šelbickým, kanovníkem z Litomyšle. 5. Pochod před místnost spolkovou a rozchod k

kého národa oslabovati. — Neuznávají dalších zem. dluhů. Od vlády žádají důtklivě, aby chránila nynější zákonný stav v otázce jazykové, do německého území žádají výlučně německé úředníky a zřízence a u centrálních úřadů v Praze věci německé ať vyřizuje jen německý úředník. Varují vládu, aby poskytovala záloh a pomoci zemské správě. Shromáždění Němci šli tak daleko, že usnesli se zřídit výbor, který by vypracoval návrh, aby hospodářské úkoly, patřící dosud zemskému sněmu, mohly vyřizovati samosprávné sbory, neb snad jiné korporace. — Na tuto německou smělost vláda sotva rázně zakročí, a český národ teprv se německých hrozeb nelekne! — Něm. »Information« tvrdí, že páteční usnesení německé je vlastně doznáním, že obstrukční partii prohráli. Obstruovali, aby vynutili jisté národně-politické ústupky, ale nevynutili nic. Proto utíkají od obstrukce a žádají rozpuštění sněmu. Chtějí nové volby, aby mohli začít jinou taktiku.

Finanční krize v král. Českém. V sobotní mimořádné schůzi zemského výboru jednalo se o nynější finanční situaci země. Finančním referentem po odstoupiším dru. Urbanovi jest přisedící dr. Pinkas, dle jehož zprávy potřeba zemské pokladny pro letošní rok činí asi 24 mil. K. Vyjednávání se Zemskou bankou o opatření úvěru zůstalo bezvýsledným. Finanční ministr pak prohlásil, že státní úřady, které přísluší zemi na r. 1913, byly již poukázány, a že není s to poskytnouti na r. 1914 nějaké zálohy. Návrh finančního referenta, aby byl zmocněn jménem zemského výboru zahájit vyjednávání s peněžními ústavy za účelem umožnění dalších půjček v nejvyšším obnosu 24 mil. K k úhradě zemských platů, schválen pěti proti třem hlasům německých členů, kteří rozhodně se ohradili proti dalšímu uzavírání nezaložených půjček.

Sněm halčský císařským patentem se rozpouští a vypsány nové volby. — Valné shromáždění polských poslanců zemských i říšských usneslo se dosaditi na místo Národní rady zatím sedmičlenný komitét, kterémužto usnesení ohlašuje boj Polské kolo, zástupci středu, Věspoláků a východohalčských autonomistů.

Tyrolský sněm vyřídil celý svůj pracovní program a byl odročen.

Poslanecká sněmovna svolána jest na dnešek. Rozpočtový výbor sejde se dnes po skončení sněmovní schůze.

Propuštění rezervistů. Reservisté z jižních hranic říše budou propuštěni, jakmile bude domluven mír a rozřešeny sporné otázky mezi Srbskem, Bulharskem a Rumunskem.

slavnostnímu obědu. Ve 3 hodiny promluva světitele a zástupců J. Bisk. Milosti. — Řeč býv. říšského poslance vdp. ThDr. Rudolfa Horského: »O českém státním právu.« JUC. Jindř. Matlák: »O povinnostech českých katolíků.« Pl. Anna Vávrová: »O zásluhách českých žen a dívek o vlast českou.« Volná zábava. — Velečtější spolky a bratrské jednoty, rače se — pokud možno — slavnostního průvodu účastníci: prapory! Sejděme se čteně pod praporem Rodičky Boží Panny Marie a sv. Václava, jak činili naši předkové, aby hájili víru, právo a vlast. Spojení na Dolní Bousov (c. k. okr. hejtmanský Jičín) výhodné sem i zpět ze 4 stran. Obědy po 1 K a 1.60 K. Přihlášky rače adressovati: Pan Václav Hofeříš, hostinský v Dolním Bousově do 25. května 1913. Tam se zašle i příslušný obnos. Pořadatelstvo.

IV. česká pouť do Lurd. K přečetným dotazům se sděluje, že jest nutno, aby každý, kdo se chce pouti zúčastniti, zaslanou přihlášku vyplnil a na udanou na přihlášce adresu ihned zaslal, neboť se mu tím dostane pořádného čísla k zařazení do skupin. Poněvadž pak lhůta končí 31. květnem, jest třeba, aby ti, kdo již potřebné tiskopisy si vyžádali, co nejdříve přihlášku vyplnili a ji odeslali. Ti, kdo se chtějí ještě přihlásiti, mohou tak učiniti a vyžádati si potřebné tiskopisy, jež ochotně a franko zašlou: Kons. rada Leop. Kolisek, farář v Blansku na Moravě, Jos. Rössler, kaplan ve Vel. Oufmu u Solnice, jednatel spolku a Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20. Mista I. třídy jsou již zadána. K zadání jsou ještě místa ve II. a III. třídě. Komitét sděluje, že elegantní a pohodlné švýcarské vozy jsou k dispozici z Buchsu až do Milana a jest jim povolen volný průchod jak po drahách francouzských tak i italských. Zajisté veliká to vy-
moženost.

Slavnost svčení katolického paedagoga v Bubenči. V předvečer svčení ústavu dne 16. května o 7. hod. večerní koná se ve dvoraně ústavu slavnostní akademie za přítomnosti Jeho Eminence nejdp. Kardinála Leo svob. pána ze Skrbenských. Na programu jsou skladby pro housle, velký orchestr a mužské sbory.

Co má vědět český katolík o Mistru JANU HUSOVI

Takový jest název velice informativní ůvahy, která vyšla z pera Frant. Pospíšila.

Stran 40. — Cena pouze 8 h.

Při hromad. objednávkách značná sleva. — Objednávky vyřídí obratem

administr. „Časových ůvah“
— v Hradci Králové. —

Zprávy místní a z kraje.

Svátky svatočinní. Počasí bylo chladné, ale jasné, tak že poutní slavnosti u Sv. Ducha účastnili se tentokrát veliký počet věřících i z královéhradeckého okolí. V sobotu dopoledne za přítomnosti J. Exc. nejdp. biskupa a nejdp. kapitoly pěli v katedrále pp. bohoslovci slavnostní matutinum. Na hod Boží svatočinní sloužil pontifikální mši svatou s četnou assistencí Jeho Biskupská Milost, při čemž na kůru zpívána mistrovská mše Treglerova. Po mši sv. udělil nejdp. arcipastýř apoštolské požehnání, jež bylo předem četným věřícím o-
známeno. V pondělí svatočinní sloužil pontif. mši sv. vsdp. gener. vikář dr. J. Soukup. V ten den již nejdp. biskup znovu pokračoval v generál. visitaci.

Pořádek služeb Božích při zdejší výroční pouti osmidenáti pobožností: V předvečer svátku ve čtvrtek dopoledne bude o 5. hod. kázání a po něm Litanie s požehnáním. Na den sv. Jana Nepomuckého v pátek budou zde od páté hodiny ranní až do hodiny osmé slouženy tiché mše svaté. V osm hodin bude kázání německé, po kterém zavítá sem processí z bisk. chrámu sv. Ducha, načež následuje tichá mše svatá: »devátá.« — Slavné služby Boží počnou o desáté hodině kázáním českým v kostele, a bude-li povětrnost příznivá, také venku před kostelem. Po kázání bude slavná mše svatá. — Dopoledne ve 4 hod. bude kázání, po něm Litanie a požehnání a Nejsv. Svátosti Oltářní. — Po celou oktávu budou jak ve všední dny tak i v neděli, jakož i na svátek Božského Těla slouženy mše svaté od hodiny páté až do hodiny osmé (poslední mše svatá začíná tedy o půl osmé hodině. Exhorta přede mši svatou v neděli letos nebude.) Ve středu dne 21. t. m. bude v 8 hodin ještě tak zvaná »Fundata.« Dopoledne bude každý den po celou oktávu i v neděli kázání vždy o půl šesté hodině a po něm

Litanie s požehnáním. — Fundační mše svaté budou obětovány: V úterý v 6 hodin ráno bude sloužena slavné requiem za Jana Teichla, bývalého zdejšího rektora a kanovníka, ve středu requiem za Marii Schlaufovou. Po obou těchto requiích budou ti chudí, kteří při nich budou přítomni a za jmenované i jiné dobrodince nábožně se pomodlí, almužnami v předstí oratoře poděleni. Ukončena bude celá tato osmidenáti pobožnost v poslední den oktávy, v pátek večer ambrosiánským zpěvem: »Te Deum laudamus« (Tebe Boha chváleme.)

Schůze městské rady dne 13. května. C. k. zemská školní rada požádá se, by svolila k zavedení nové učebné osnovy, týkající se vyučování jazyku německému a českému, ve třídách IV. a V. zdejšího měst. lycea. — Udělena byla povolení ke stavbám nájemních jednopatrových domů ve villové čtvrti v bloku X.-B. a sice na parc. č. 3. firmě J. Pňouk a O. Liška. — Novostavba domu na parc. č. 6 v bloku XV., náležející p. Fr. Přibylvi, zámečnicku, byla definitivně kollaudována. — Herna zdejší opatrovny propůjčena byla pro hlavní očkování dítek na dny 17.—19. května t. r. — Žádost divadelního ředitele p. Jana Blažka za propůjčení měst. divadla k uspořádání 14 her v II. polovici května, aneb na podzim, počínaje zářím, postoupena byla divadelní komisi. — Vzato bylo na vědomí sdělení c. k. místodržitelství, že pl. A. Korbelová, majitelka mlýna, odvolala své námitky, jež byla podala proti zřízení vojenské plovárny na Orlici. — Pan V. Bigl, žádající za ponechání pronájmu lučin za posavadních podmínek, odkáže se k účasti na veřejné dražbě pronájmu travin. — Poukáže se ku příjmu pokuta 108.90 K, složená čimským podomními obchodníky, jimž byla uložena c. k. okresním hejtmánstvím. — Na žádost místních odborů Ú. M. Šk. propůjčeny byly městské sady na Žižkově náměstí ku promenádnímu koncertu na den 16. května, bude-li nepříznivé počasí toho dne, na den 18. května.

Hudební produkce pořádají v neděli dne 18., ve čtvrtek dne 22. a v neděli dne 25. května 1913 žákyně soukromé hudební školy v pensionátu Školských sester De Notre Dame.

Matiční koncert. Po fialkovém dni, ve kterém vlastenecky cítil obecenstvo přispělo ze své hlavy naší matičce školské, čeká tento všenárodní, obranně nutný spolek celé české veřejnosti nových zdrojů, ježto za stísněných národohospodářských poměrů čim jiné obranné jednoty na něho požadavky tím větší. Oba odbory zdejší Ú. M. Š. pořádají tudíž z těchto pohnutek v pátek 16. t. m. koncert v městských sadech městskou radou ochotně propůjčených, od 10 hodin dopoledne do 1 hodiny. Účinkovati bude za menších té přikine požadavků chvalně známá hudba pěšího pluku č. 18. u vybraném programu. Dámy připravují v malém darovaném buffetu při nízkých cenách občerstvení pro děti i dospělé, kteří jistě neodejdou bez zastávky u lich stánku. Vstupné 30 h za osobu, 10 h pro dívky, studující a vo-
lní zajisté četnou návštěvu umožní. Mimo to budou po ruce programy i květiny k ozdobě za pranepatrné odškodné. Pro případné deštivé počasí by se odložil koncert na neděli 18. t. m.

Úmrtí. Dne 13. t. m. zemřel ve Vídni v 75. roce svého života čestný měšťan zdejší p. Karel Teubner, štědrý dobrodinec chudiny, muž vysoce zasloužilý o rozvoj města. Pohřeb se koná v sobotu 17. t. m. o 4. hodině odpo. z katedrálního chrámu na Pouchov.

Ústřední spolek pro udržování vojenských pomníků z r. 1866 v Čechách v Hradci Králové koná řádnou valnou hromadu v neděli dne 25. května 1913 o půl 11. hod. dop. v Hradci Králové v Grandhotelu. Přednesou se zprávy výboru a revisorů. Přikročí se k doplňovací volbě jednoho člena výboru. Následují volné návrhy. Při nedostatečné účasti odbývá se dle § 11. stanov za hodinu později bez ohledu na počet účastníků nová valná hromada s tímž programem. Výbor.

Přírodovědecký klub pro severovýchodní Čechy pořádá v neděli dne 18. t. m. exkursi do Bělohradu a na Pecku. Odjezd z Hradce v 6 hod. 12 min. do Borovnice, odtud pěšky na Pecku a na oběd do Bělohradu. Dopoledne prohlídka musea a parku. — Ti, jimž chůze dělá obtíže, mohou jeti přímo do Bělohradu a odtud procházkou na Pecku. Odjezd z Hradce v 7 hod. 29 min. (v Chlumci 8 hod. 5 min., odkud v 9 hod. 30 min.), příjezd do Bělohradu v 10 hod. 28 min. Zpět v 6 hod. 41 min., příjezd do Hradce v 8 hod. 28 min. večer.

Kurs dobrovolných ošetřovatelek nemocných. Válečné události z poslední doby nejlépe přesvědčily příslušné veřejné orgány i kruhy odborné, jak důležitou roli v ošetřování raněných a nemocných vůbec zaujímá řádně a dokonale vycvičený personál ošetřovatelský. Nedostatek takového výcviku dal podnět k akci starati se o pomoc v tom směru, aby jednak poskytna se příležitost osobám, jež by chtěly vořit ošetřování nemocných za své životní povolání, k patřičnému výcviku, jednak, aby vycvičený byly v ošetřování nemocných i osoby takové, jež z lidskosti za mimořádných poměrů podaly by ochotně pomocnou ruku ošetřovatelkám z povolání jako slyš výpomocné. Za tím účelem k podnětu c. k. místodržitelství pro král. České zřizovány budou při všeobecných veřejných nemocnicích v král. Českém zvláštní výchovné kursy, kde obětavé dámy, které měly by úmysl ošetřování nemocných buď vůbec anebo pouze za poměrů mimořádných se věnovati, budou prakticky k ošetřovatelské službě vycvičeny. Kurs takový pořádán býti má též ve všeobecné veřejné nemocnici v Hradci Králové za ochoty pp. lékařů a řízení primáře tohoto ústavu p. MUDr. Bedřicha Honzáka. Kurs zahájen by byl v první polovici měsíce června t. r. Okresní výbor, máje na zřeteli humanitní účel zamýšleného kur-

su, dovoluje si apelovati na osvědčenou obětavost dam našeho okresu bez rozdílu stáve a povolání a prosbou, aby, pokud jim možno, kursu toho se účastnily. Přihlášiti se mohou ústně i písemně do dne 30. května 1913 buď v nemocnici u p. primáře nebo u výboru okresního.

Biograf v Adámerdu. Program od 16. do 17. t. m.: Overtura »Báseň a sedlák«. Hraje domácí kvarteto řízením p. Jos. Pavelky. Obrazy: Přechytralý boxer (komické), Ve stínu moře (drama), Severní Karpaty (přírodní), Matý Karlík hraje gentlemana (komické), Boj s králem pouště II. (drama), Bílý osel (komické). — Program od 18. do 20. t. m.: Overtura »Martas«. Hraje domácí kvarteto. Obrazy: Nalezení podkovy přinese štěstí (komické), Méne Tekel II. (drama), Zasnoubení (komické), Sventynské údolí v Holštýnsku (přírodní), Moly jezdí automobilem (komické). — Biografická představení jsou v zahradě, při nepříznivém počasí v sále. V neděli a ve svátek dvě představení: ve 4 hod. odpo. v sále a v 8 hodin večer v zahradě.

Živnostenská banka filialka v Hradci Králové počínaje dnem 13. května 1913 zavedla pro své pokladny úřední hodiny: dopoledne od půl 9. do 12 hodin, dopoledne od 2 do 5 hodin, v sobotu od 8 do 1 hodiny polední.

Z visitačních cest J. Exc. adp. biskupa Dra Josefa Doubravy. Jakkoliv těžká choroba, kterou stížen byl v zimě adp. biskup, vyžaduje dosud náležitě opatrnosti, odhodlal se přece nejdůst arcipastýř při své neumavné horlivosti ku generální visitaci vikariátu Skutečského, jež má sice poměrně málo far, ale za to v hornatě a chladnějším terénu položených. — V Nových Hradech. Prvým místem generální visitace dne 7. května byly zvoleny Nové Hradce, které delší dobu bývaly sklem vikariátu. Městys již od časného jitra oděi se svátečním hávem a četnými prapory v národních barvách. Husté zástupy věřících z místa i z rozlehlé osady očekávaly u slavobrány příjezd diecévního arcipastýře, jež zavítal přesně o půl 8. hodině ranní, provázen isa čestným průvodem banderia o 18 jezdcích, kteří vyjeli vstříc biskupskému povozu až k Mokré Lhotě. U slavobrány uvítal Jeho Excellenci nejprv správce vikariátu vdp. děkan Dvořák vřelou řečí, v níž tlumočil vděk celého vikariátu za poctu, kterou nejdp. arcipastýř mu prokázal svou návštěvou. Dále uvítali za duchovní správu dp. administrátor Nováček, za patronku pán z Bekingů a p. nadlesní Sigmund, p. starosta obce za všechny katolické občany. K uvítání dostavili se také všichni starostové příslušných obcí, veškeré žactvo v průvodu svých pp. učitelů. Později zavítal též p. c. k. okresní hejtmán Česaný z Vysokého Mýta. Dceruška p. nadlesního Sigmunda přednesla pěknou uvítací řeč a podala Jeho Excellenci vkusnou kytici. Nejdp. arcipastýř, patrně dojat těmito projevy oddanosti, poděkoval vřelými slovy za upřímné uvítání, načež průvod se odebral do chrámu, jehož prostory byly naplněny do posledního místa. Svátost sv. biřmování přijalo 844 věřících. Když byly posvátné úkony v kostele skončeny, odebral se nejdp. arcipastýř do školy, kdež byl uvítán p. řídícím učitelem v čele učitelského sboru a zdařilým proslovem žáka Wohlfajera. Při odjezdu shromáždily se opětně četné zástupy věřícího lidu, školní mládež se svými pp. učiteli a čestný průvod poskytl opět iždne banderium až na hranice farní osady. Sváteční ruch vládl v obci až do večerního šera a trvale vděčné vzpomínky nesly se za náším dobrým a laskavým otcem diecése. — V Rychmburku. Citelný květnový mrazík nedovedl ochladiti vřelé city, jež přinášela celá osada vstříc nejdp. arcipastýři při jeho příjezdu do naší osady dne 8. května. Banderium na 16 koních vyjelo Jeho Excellenci až do Skutče naproti, aby poskytl čestný průvod. U slavobrány očekávali a uvítali nejdp. arcipastýře místní duchovenstvo, úřednictvo Jeho Jasnosti knížete Thurn-Taxisa, vedeno jsouc říditelem p. JUDrem Russem, starosta městyse p. Hromádka, jež proslovil velmi zdařilou a srdečnou řeč. Jednota sv. Josefa s praporem, Živnostenská jednota s praporem, Hasičská jednota a školní mládež, vedená svými pp. učiteli. Jedna žákyně po uvítacím proslovu podala Jeho Excellenci kytici. Po vřelém díky Jeho Excellence za skvělé uvítání odebral se mohutný průvod do chrámu Páně, kdež po skončených obřadech vystoupil nejdp. arcipastýř na kazatelnu, aby promluvil o významu svátku Na nebe vstoupení Páně, jehož oktáva právě připadla. Svátost sv. biřmování přijalo 539 biřmovanců. Po zkoušce venkovské mládeže v kostele odbývala se zkouška místní mládeže ve škole u přítomnosti čestných hostů. Arcipastýř vřelým a laskavým jednáním získal si srdce všech dítek, takže srdnatě a důvěřivě odpovídaly. — K odchodu Jeho Excellence shromáždila se opět celá osada, spolky, místní reprezentace a bravurní jezdci doprovodili biskupský povoz až přes celé město Skuteč. Při odjezdu mnohé oko zavíhlo slzou, protože nejdp. arcipastýř milým vystupováním získal si rázem srdce všech a po krátkém pobytu opouštěl nás opět na dlouhou dobu. Kdo ví, zdaž se všichni milé Jeho návštěvy dočkáme?!

Skuteč. Dne 12. května přiodělo se naše město hávem slavnostním. A zajisté ne bez příčiny. Po 13leté době přicházel k nám opět důstojný nástupce sv. apoštola, J. E. náš nejdp. biskup, aby otevřel nám tu bohatou studnici darů a milosti Ducha sv. Láska k našemu arcipastýři, jehož vládě předchází pověst biskupa šlechtného a laskavého, projevila se také u všech vrstev obyvatelstva. Již delší dobu před příjezdem Jeho Bisk. Milosti očekávala ta naše drobotina se svými pány učiteli a učitelkami v čele s oběma pány řediteli. Jeho Excellenci vstříc pak na pokraj města vyjelo 40členné banderium našich junáků za vedení p. Svobody, starosty ze Žďárce. V ástrety Jeho Excellenci zazpíly pak svuky

hymny papežské, jež svědčila, že Jeho Excellence přichází mezi své. U schodu chrámových očekávan byl milovaný arcipastýř místním duchovenstvem, sl. městskou radou v čele s p. Pledterem, okr. starostou a měšťanostou, úřady státními s p. z. r. s. dr. Špičkou, oběma pp. řediteli škol Jadrným a Husarem, úředníky poštovními s p. vrchním poštmistrem Polanským, sbory hasičskými zdejšími a okolními s p. velitelem L. Holým a nepřehlédnutelným zástupcem věřících. Po oslovení správcem vikariátu vldp. Št. Dvořákem byla Jeho Bisk. Milost uvítána slovy prostými, ale upřímnými p. měšťanostou a potom všemi reprezentanty úřadů, kteří byli Jeho Excellence představeni. Jménem našich dětí uvítala Jeho Excellence Marta Novotná, žákyně V. třídy, slovy dojemnými. Zřejmě dojat a překvapen, děkoval nejdp. arcipastýř všem. Po kratinkém odpočinku bylo dopoledne a odpoledne, sv. biřmování 1500 biřmovanců. Na večer nejdp. biskup odejel do Chrasti, aby se vrátil druhý den ke zkoušce ze sv. náboženství škol skutočských. Zkouška veškeré mládeže konala se v ladně ozdobené tělocvičně nové školy dívčí u přítomnosti zástupců městské rady, četného obecnstva a učitelských sborů s pp. řediteli. Jeho Excellence hřející vlnností získal si cele srdce školního dorostu. Po zkoušce vykonal Jeho Excellence návštěvu městské radě v zasedací síni, p. starostovi, p. náměstkovi, a p. R. Šlemroví, p. z. radovi, p. notáři, p. okr. tajemníkovi a pp. ředitelům škol. K odjezdu nejdp. arcipastýře dostavil se neobyčejný počet obecnstva a školní mládeže s pp. učiteli. Loučení mělo tklivý a srdečný ráz jako bychom se loučili s dlouholetým a milovaným přítelem. Požehnaný pobyt nejdp. arcipastýře ve středu našem bude stále světlým bodem v našich vzpomínkách.

Proseč a Skutče. Ukončení prací zařízení kostelního se blíží ke konci. Krásný oltář ve dřevě provedený dle návrhu arch. Dvořáka umělecky řeže akad. řezbář J. Dušek z Chrudimě. Kazatelnu provádí akad. sochař R. Hájek z Prahy. Jedině malba kostela provésti se nemohla pro nedostatek peněz. Milodaru sešlo se mnoho, tak že chudé městečko horlivě toužilo, aby provésti se mohlo to nejdůležitější, stavba kostela. Nyní každý, kdo přispěl, těší se z krásné budovy kostelní, která jako královna ve středu náměstí vědují a mile pod svoji ochranu přitáhá všechny dobré věřící.

Nechanice. A zase jedna resoluce pokrokové učitelství. Resoluce toho druhu stávají se už pověstnými. Po všech resolucích pevně sedí v sedle pp. Černý, Smrtka a jiní, kteří berou za své funkce kavaleristické platy. A Smrtka ke všemu praví, že čestný dar 5000 K není žádnou odměnou za práci, kterou pro učitelstvo vykonal. Ba prý ani 50.000 K by nebylo k té práci v žádném poměru! Tak mluví předák do očí poslušně platícím učitelům, kteří snad mají také nějaké zásluhy. Tedy v Nechanicích pokrokové učitelstvo 17. dubna s největším rozhořčením odsoudilo »brutální a surové« útoky, které vrhaly na předsedu Malinu v »Obnově«. Pánové, kdyby takováhle resoluce stačila vždycky za všechno disciplinární vyšetřování, to byste nahromadili snadno a rychle nějakých poprav, že ano! Ale jsou tu ukrutně bodavé háčky, kterých neodstraní sebevětší »rozhořčení«, ba ani kovářské kleště. Ti, kteří začali prolihanou denunciací útočit a hanobit sami, byli podle vás jasnými vzory snášlivosti. Ale největšími blábníky jsou ti, kteří se proti zákeřnému útoku hájili. Jestliže staré kaňky nešikovně rozmazujete, dobře: můžeme pokračovati v kritice bezcharakterních denunciantů dále. Kdo falšuje podpisy rodičů v tištěné výzvě s rafinovaným úmyslem šlápnouti jinému na hrdlo, má býti vykázan z každé slušné společnosti. Podvodné jednání, započaté od líšek skrytých za papírovou imunitu, bylo tropečním šašků z úřadů. Naposledy jeden z hlavních machrů povystrčil z díry hlavičku a prohlásil, že »Ratibor« má pravdu. Ale skutečné úřední šetření mu odpovědělo: »Lže, jako pravý kalený pokrokáč.« A teď konec konců budovatelé »moderních žulových charakterů« vyslovují opovržení řádkům, jež bezecné intriky zcela dobře a charakterně odhalily. Podle toho může počítat a přemýšlet veřejnost nechanická poznati, jakým rafinovaným farizejstvím a švindlem bylo »mravní rozhořčení« pokrokáčů nad vymyšlenými nepřistojnostmi kaplanových. Schytný projev ozářil povahu toho táboru ještě více.

Jabloun v Pardubicích. Dne 19. května oslaví Jan Procházka, hudební skladatel a ředitel kůru v Pardubicích šedesáté výročí svých narozenin. Je rodákem z Hořic. Roku 1867 vstoupil do varhanické školy v Praze a r. 1869 byl přijat Bedřichem Smetanou jako houslista do svazku Národního divadla, ale za krátko vrátil se na varhanickou školu, po jejíž absolvování byl jmenován v roce 1871 ředitelem kůru v rodném městě. Po čase obdržel místo ředitele kůru v Pardubicích, kde již po 37 let zdárně působí.

Denunciační akce chrudimského kvartétu. Pod tímto nadpisem podával nedělní »Venkov« a podobně i »Čas« zprávu o soudním řízení, konaném v sobotu v Chrudimi na základě žaloby, kterou podali dva profesori tamní hospodářské školy na vdp. P. Schreibra, katechetu téže školy. Oba tyto listy omezily se jen na vyložení soudního řízení a podaly je ještě v jedné důležité věci neúplně a nepravdivě. Je to zajiště nápadné, že po dřívějších tolkerých výpadech na P. Schreibra najednou tak umlkly a to právě, když měly postaviti světlo před oči katechetu jako »denuncianta« soudní svědčícího. Tuto zamlklost si však hned každý vysvětlil, kdo přečetl až do konce jejich zprávu ve soudní síni. Zpráva totiž končila tím, že P. Schreiber byl obžalován z toho, že »mimo jiné i z toho důvodu, že provedl úkaz pravděpodobnosti v příčině inkrimovaných výroků

oněch dvou profesorů. Ovšem na věci samé, o kterou se vlastně jednalo a jedná, ani opačný rozsudek by býval ničeho nezměnil, ale žalující sami nečinili si velkých nadějí, že by soudní řízení mohlo pro ně dopadnouti příznivě. Důkazem toho je, že po několikaletém již odmlčání ještě poslední den před závěrečným líčením znovu nabízel P. Schreibrovi smír pod nejmírnější podmínkami a sliboval, že i své soudní útráty zaplatí. To jistě nečinili v zájmu P. Schreibra. A když je všechna naděje zklamala, chtěl jim snad pomoci ještě v poslední chvíli některý přítel. Byl učiněn pokus veřejného nátlaku na soudce. V »Osvětu lidu«, která je v Chrudimi dosti rozšířena, byl uveřejněn feuilleton, ve kterém byl tento projednávaný soudní případ podáván jako obrázek z tureckého soudu. Ale i tento nanejvýš nepodařený pokus úplně selhal a žalující pánové mohou z toho mít jen ten užitek, že od nynějška je bude třeba někdo titulovati »Spacír bej«, »Faun bej«. — Při soudním líčení jednalo se pouze o výroky, které učinili žalující profesori dle udání hodnověrných svědků. Většina členů učitelského sboru, volaných za svědky, popírala, že by někdo ze sboru byl v konferenci podával návrh, aby náboženství bylo odstraněno. Ale městský zvěrolékař p. Štěpánek, který je také členem sboru, prohlásil, že byl učiněn návrh, aby náboženství bylo z vyučovací osnovy vypuštěno a že se o tom ještě několikrát ve škole mluvilo. A dodal k tomu, že sám domlouval pánům, aby nechali náboženství na pokoji, protože ho potřebuje každý a žáci hosp. školy zvláště. Tohle svědectví se ovšem »Venkovu« nemohlo líbiti a proto je zkomolil a převrátil. Přiměla ho k tomu ta ušlechtilá pohnutka, aby mohl exponovati ředitele chrudimské zimní hosp. školy p. Neumanna, jako by on jediný prohlásil, že onen výrok v konferenci byl pronesen. — Avšak celé toto soudní řízení nemá velké váhy a jen si jím uškodili páni, kteří je svou ukvapenou žalobou vyvolali. P. Schreibrovi nešlo o nic jiného, než aby napraven byl neblahý nábožensko-mravní stav, který vládne ve velké části žactva chrudimské hospodářské školy. Po dlouholeté, až do krajnosti jdoucí trpělivosti šel si stěžovat na příslušná místa, aby odtamtud bylo působeno pro nápravu. Tam uvedl mezi jiným, že i někteří profesori mohou mít neblahý vliv na tento stav a na doklad toho uvedl některé jejich výroky, které mu byly sděleny od hodnověrných svědků. Tyto pak opakoval na přímé a opětované vyzývání ředitele v konferenci. A proto již dva profesori podali na P. Schreibra žalobu. To je také charakteristické! Ovšem oni znali P. Schreibra jako dobráka a myslili, že se žaloby zalekne a bude hned odvolávat. P. Schreiber však odvolati nemohl, ne proto, že by byl chtěl někomu úmyslně škoditi, ale že by toho bylo pak zneužito proti němu, jak se dá souditi dle četných výpadů ve »Venkově«, v »Čase«, v »Osvětu lidu« a že by tím utrpěla věc, pro kterou jediné a takto se exponoval. O tuto věc, totiž o neblahé nábožensko-mravní poměry na chrudimské hospodářské škole se jedná a ty se ničím zakrýtí nedají a musí býti napraveny. Škoda, že soudce nepřipustil, aby P. Schreiber uvedl aspoň některé případy z chování žactva, které ho přiměly k učiněnému kroku. Nebo škoda, že aspoň z protokolů školních, které byly předloženy soudu na žádost obháje žalujících, nebylo přečteno, o jakých věcech se muselo v konferencích jednat. Aspoň ti, kdo do nich nahlédli u soudu, velice se nad tím pozastavili. Právě v sobotu zároveň s oním feuilletonem přinesla Osvěta lidu zprávu také o křiklavém deliktu, který se stal minulý týden na této škole. Psala však o tom tak nešikovně, že to připadalo, jako když palč při vypuknutí požáru začne sám křičeti: »Já jsem to neudělal.« Byly tam totiž minulý týden novému katechetovi — P. Schreiber se vyučování vzdal — jedním žákem ukradeny hodinky, které si ve škole zapomněl. Zpráva ta kolovala po celé Chrudimi a budila pochopitelný rozruch, zvláště když se to stalo v době, kdy byla u soudu ještě projednávána žaloba na P. Schreibra. Žák prý byl ze školy vyloučen. Snad ředitelství nebude nám opět poslati opravu, že to není pravda. Neuvádíme té věci proto, že bychom chtěli přičítati škole, že přímě i k takovým věcem vychovává, jak »Osv. L.« chce někomu takový úmysl podkládati, ale každý musí uznati, že je to případ až příliš křiklavý a velmi smutný a musí opět poblídnouti povolané činitelé, aby nábožensko-mravní výchově věnovali pozornost a péči co největší. Žáka toho jen litujeme. Ubohé a směšné je, když dopisovatel »Osv. L.« v úzkosti, aby to nebylo přičítáno škole, napíše, že by se mohlo poukázati na to, jak asi učil P. Schreiber ve škole mravovce, když takový případ se mohl státi. Takové hájení jako celá patronáž »Osvětu lidu« — škole musí jen více škoditi. Podotýkáme ještě, že o tomto případě přinesla první zprávu »Osvěta lidu« a použila i toho, aby se — ovšem velmi nešikovně — otfela o P. Schreibra. Z toho je opět viděti, jak by byl P. Schreiber pochopil, kdyby byl povolil činěnému na něj nátlaku a odvolal. Proti rozsudku okr. soudu podali žalující odvolání ke krajskému soudu.

Časlav. Dary k májové pobožnosti. Paní Havirová věnovala k výzdobě mariánského oltáře květinový věnec a škola sl. Ptáčníkových na sochu Panny Marie krásný a drahý závoj. Mimo to četné ctitelky Rodičky Boží pamatovaly obnosy peněžními na zakoupení květin a jiné svícemi na osvětlení kostela. Všem vzdává se tímto upřímný děk a spolu vznáší se k ostatním prosba o další dárky. — Sbírky muzejní rozmnoženy byly v poslední době sbírkou starých, dnes již vzácných časopisů a novin, a množstvím nemalé cenných knih z pozůstatosti zemřelé slečny Svobodové. Zásluha o věnování těchto publikací knihovně muzejní má pošt. pokladník p. L. Novák, majitel domá.

Mimo to nalezeny byly při kopání studně v domě p. »prosečské« zprávy o »Osvětu lidu« a »Osvětu lidu« jichž stál pan konservátor a ředitel Čermák rozpoznal dle určitých známek jako velmi značné a dal je dopravit také do sbírek muzejních. — V zájmu pravdy. V májovém čísle rozhorlil se »Východoč. Obzor« na jeptišky v čáslavském okresním chorobinci, že mají trochu divné poněti o lásce k bližnímu a o VII. přikázání, neboť prý z hotových peněz, které si chovanci do ústavu přinášejí, »ujímají« na máe oblíbeným pampátérům a na modlení, na něž nikdo nevede kontrolu. Bylo by dobře, kdyby »Východoč. Obzor« uvedl přesně odpady ujmůt peněz a spolu jména těch pampátérů, kteří to dostali, neboť paušální obviňování má ráz planého mluvení a trochu divného poněti o přikázání osmém. Nová ulice snad má býti založena směrem od starých kasáren do t. zv. nových domků. Zdá se tomu nasvědčovati koupě domu p. Růžického, stojícího proti dvorci p. Vacaty za 10.500 K v exekuční dražbě. Jest sice pravda, že by tím přeflznut byl veliký komplex domů, přílehlých k bývalým hradbám, ale že by to bylo nevyhnutelnou nutností, říci nelze. Jinde jevila by se toho větší potřeba. Neuskuteční-li se však z jakékoliv příčiny tato ulice, nebude nijak obec zkrácena, neboť koupený objekt stojí za uvedený obnos, má pěknou a velkou zahradu. — Zavádění elektriky, které způsobilo již dosti mrzutosti v naší veřejnosti, pokračuje v této činnosti radostně dále. Ačkoliv před zadáváním vedení elektrického bylo slíbeno, že provedeny budou instalační práce tak, aby město neutrpělo na svém vzhledu, děje se nyní pravý opak. Nastavena jest řada docela ordinérních sloupů dřevěných, jež třeba byly modřínové, krásné města ničeho nepřidají. Některá část města jest jimi přímo zhanobena. Uvádíme jenom na příklad villovou čtvrť, kde pěkné, p. stavitelem Skřivánkem postavené vilky jsou touto sloupovou »dekorací« úplně zbaveny svého hezkého vzhledu. A kde vedení půjde po domech, tam zatlučány jsou do stěn hrubé kusy ráfového železa. Až prý si na to oči zvyknou, nikdo si toho nevšimne. Z domácích lidí snad ano, ale jak to bude působiti na cizince, jest jiná. A na to by mělo býti přece také pamatováno. — Volby do záložny vykonány byly letos v klidu. Z vystoupilých členů ředitelstva a dozorců rady nebyli již voleni pp. Kaláš, Moravec a Tichý. Nově zvoleni do ředitelstva pp. Grund, dr. Tesaf, Lobeč a Vacata, do rady dozorců pp. Bílek, Doležal, Novák, Levý a Vancura. Revisorem znovu ustanoven pan Frýba. — Hodno uvážení jest zajisté každé šíření zpráv, otfárajících důvěrou v jakýkoliv finanční ústav, spravující jmění široké veřejnosti. Nepatrná často a nedosti dobře uvážena pověst může mít následky nedozrnlé, zvláště v nynější době, kdy prodělává naše české finančníctví těžkou krizi. A třeba býti svedeni k falešnému názoru. Že by konečné definitivní ustanovení ředitele spojitelné významným a zkušeným odborníkem mnoho vyjasnilo, jest samozřejmo. A je s podivením, že se s tím tak dlouho odkládá. — Záložna ve prospěch malozivnostnictva. Na valné hromadě občanské záložny bylo usneseno, aby dávno již žádané eskontování zvláště menších účtů živnostníků a obchodníků umožněno bylo tím způsobem, že záložna svým úřednictvem vypomůže živnostensko-obchodnímu úvěrnímu družstvu, které by se ustavilo a samo za všechno ručilo. Bude tedy záležeti nyní na menším živnostnictvu a obchodnictvu, aby družstvo toto do života uvedlo a je na nejširší základ postavilo, neboť tím jenom sobě poslouží. Eskontovány budou tímto způsobem všechny účty pod 100 K. Účty větší větších obchodníků a živnostníků, přes 100 K obnášející, bude záložna bráti stejně jako jiné eskontní a úvěrní ústavy. — Nepřistojnost. Opět znova počínají býti promášený stesky, že někteří překupníci chytají venkovany, ne-soucí potraviny na týdenní trhy a skupují od nich hromadně zvláště vejce a maslo. Překl se to nejen tržnímu řádu, ale jest tím také zkracován nájemce tržního a s ním nepřímě i město. Bylo by záhodno, aby policie si toho všimla a aspoň přehlídkou hlavních ulic do města ústících to zarazila.

Kolárky, náprsenky, zephyrové
ošle, spodky — poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Velké Jeřice. Vdp. František Pour, fundatista v Kutné Hoře daroval naší Odbočce Hospodářského sdružení čes. křesť. zemědělců cenné hospodářské poučné knihy. Milému našemu dobrodinci vzdáváme srdečné »Zaplat' Pán Bůh!«

Zámruks. V sobotu dne 26. dubna t. r. zemřel zde vdp. farář Alois Dokonal. Právem možno říci, že stal se obětí svého povolání. Ač trápen již delší dobu vleklou chorobou krční, přece se přemáhal a zastával těžký svůj úřad až do úplného vysílení. Ještě v pondělí započínal, ve středu vedl průvod pohřební a ve čtvrtek již sám ulehl, aby již nepovstal. V sobotu na večer vdechl naposledy slechetnou duši svou. Pohřeb jeho ko-

**Dokonalé opravy a pozlaccování
oltářů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, di. A. Ontl,
odborné pozlaccování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

nal se v úterý dne 29. dubna za přechytné účasti osadníků všech příslušných obcí, za účasti milostivé pl. patronky Gottleové s celou vzácnou rodinou, p. zástupce c. k. okr. hejtmanství ve Vysokém Mýtě, p. říditele panství Choceňského, p. přednosty dráhy a mn. j. Též 16 kněží v čele s vdp. Jos. Bekerou, správcem vikariátu, doprovázelo zesnulého spolubratra k poslednímu odpočinku. Kondukt vedl vdp. Jos. Bekera, který také případnou vřelou řečí nad otevřeným hrobem s v. Pánu zesnulým se rozloučil a všem účastníkům mile poděkoval. Zpěvácký sbor záměstí, seslezený okolními pp. učiteli a řízený obětavým p. říd. učitelem J. Zychem, doprovázel smuteční obřady skvěle nacvičenými tklivými zpěvy. Za staříckého otce p. faráře, za sebe, bratra a sestry i celé příbuzenstvo na konec ještě všem účastníkům zvláště poděkoval bratr zesnulého, vdp. Josef Dokonal, farář v Dobřanech a se zvěcným bratrem se rozloučil přeje mu blahého pokoje. R. i. p.

Choceň. Výstava apoštolátního poselství, podaného v krásném obraze vdp. Ed. Neumana, faráře ze Sv. Jiří, akad. malíře, uspokojila všechny návštěvníky, jichž přišlo přes 1200 osob v šesti dnech, kdy obraz byl v radničním sále vystaven. Myšlenka uchvacuje, kolorit plenerový lahodí a provedení co nepečlivější sluší dílu, které má krásiti staroslavný Velehrad. Obraz představí nám sv. apoštoly Slovanů Cyrilla a Methoděje s družinou ve středu pod slovanskou lipou, obklopené sbratřenými Slovanů. Čechové, Rusové, Poláci, Bulhary, Srbové, Slovinci, Chorvaté ve svých národních krojích malebně působí. Podotknouti dlužno, že k významným postavám ochotně za modely postáli vysoce vážení pánové: Bartoš, Msgr. Stojan, dr. Hruban, Fr. Ondříček a j. v. Podoba na obraze velmi dobře jest vystižena. Škoda, že nebylo popřáno, aby obraz déle (aspoň přes svátky svatodušní) byl vystaven. Musel být zaslán uměleckému reprodukčnímu ústavu „Unii“, která pořizuje z něho troj- a pětibarevné reprodukce velkých i menších obrazů, objednaných Apoštolátem Moravským v neobvyklém množství 150.000 kusů. Zde dňkaz, jak velice markrabství váží a cení sobě dílo tak významné. Obraz bude vystaven od 17. do 28. května v Měšti. Besedě v Praze a bylo by záhodno, aby též vystaven byl v Hradci Králové. Přejeme snaživému umělci, který neunavně pracuje nejen v umění, ale i v národohospodářství, jak svědčí uspořádaná obec Sv. Jiří, která může být vzorem všem okolním obcím. Zde nejlépe možno posouditi, co dobrá vůle a přičinění zmůže. Při této obrovské přepínavé práci vdp. farář Neumann nezanedbává svých povinností v nejmenším.

Dva koncerty za spolupůčinkování virtuosa na harfu. Professorské sbory c. k. jubilejní vyšší reálky císaře a krále Františka Josefa I. v Kostelci n. O. a c. k. vyššího gymnasia v Rychnově n. Kn. pořádají dne 22. května 1913 v Kostelci nad Orlicí a dne 25. května 1913 v Rychnově n. Kn. hudební slavnost ve prospěch chudých studujících obou ústavů za laskavého spolupůčinkování p. Jos. Nágla, koncertního mistra na harfu a pana Jos. Fendřtáta, absolventa konservatoře. — Pěvecký sbor c. k. jubilejní vyšší reálky v Kostelci n. Orl. Dirigent prof. Jos. Zástěra. — Orchestr c. k. vyššího gymnasia v Rychnově n. Kn. Dirigent prof. Dom. Trnka. Začátek přesně v 8 hodin večer. Ceny míst: I. místo 2 K, II. místo 1.20 K, ku stání 60 h. Předprodej lístků obstarají laskavě pánové: Ferd. Kunc a V. Albert, knihkupci v Kostelci n. Orl. a Jos. Říha v Rychnově n. Kn. Hudební rozbory celého cyklu „Má vlast“ prodávají se u skladny po 40 hal. Za přičinou pohodlí obecnstva budou vypraveny zvláštní vlaky: z Častolovic-zastávky do Rychnova n. Kn. po 1. akademii, z Rychnova n. Kn. do Častolovic-zastávky po 2. akademii, po každé o 1. hodině po půlnoci.

**Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.**

**Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%**
dle výpovědi.

Různé zprávy.

Uzdravení Papeže Pia X. oslaveno bylo v Římě o Hodu Božím svatodušním slavnostními bohoslužbami v

přítomnosti kardinálů, diplomatického sboru a několika tisíc věřících. Fasáda basiliky a kolonády byly ozářeny tisíci světél. Kříž na basilice byl také osvětlen, poprvé od roku 1870, jakož i všechny ostatní kostely římské. —

Německý kurs v naší říši. Vrchní inspektor rakouských státních drah ve Vídni, Karel Rohan, byl okamžitě pensionován, poněvadž němečtí poslanci podali proti němu interpelaci. Rohan totiž vydal brožuru „o politické nepoctivosti našich Němců“.

Hlavní opěrné sloupky „Volné Myšlenky“. Na časopis „Havlíček“ kromě několika učitelů přispěli: továrník Gustav Kraus v Plzni 40 K, velkoobchodník Emil Katz 25 K, dr. Leo Löbl 20 K, Sigmund Winternitz 60 K, Julius Stern 20 K, Max Schwarzkopf 30 K, Ida Schmolková 50 K, Oskar Taussig 15 K, Malvína Theinerová 25 K, Moritz Weinlich 10 K, Rudolf Wedeles 15 K, Klára Schulhofová 30 K, Karel Schleim 50 K. — Podporovali by židé Volnou Myšlenku, kdyby pro ně nepracovala?

Spolek katolických učitelů v Itálii. V Neapoli a okolí je 800 učitelů ve spolku katol. učitelů; v Miláně a okolí 1300; v Turínsku 1000; v Corno a okolí 500; ve Florencii, rovněž v Novare a okolí 800. Vzárust potěšující.

Dvě pozoruhodná obrácení ve Francii. Francis Cailard, redaktor „Revue du Temps Present“ odešel do kláštera a mladý literát básník Olivier Hourcade, redaktor „Revue de France“ rovněž vzdal se svého úřadu a vstoupil do kláštera benediktinského.

Boží hroby, Křížové cesty, Jsičky, oltáře, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent a. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Všelicos. Ve Štyrském Hradci o svátcích svatodušních při oslavě 25letého trvání katol. sdružení studentského „Carolina“ přepaden slavnostní průvod pokrokovými studenty a několik katolických studentů zraněno. Bylo povoláno vojsko, které zjednálo pořádek. — Rektoři na uměleckých akademích v Praze, Vídni a Krakově mají nyní také právo užívati titulu „Magnificence“. — U Dramy srazily se dva vojenské bulharské vlaky, přičemž bylo na 150 vojínů usmrceno a 200 zraněno. — Arméni žádají na portě reformy pro Arménii; kdyby jim nebylo vyhověno, že se obrátí na Evropu. — O valné hromadě Šulvereinu byla vídeňská radnice poprvé ozdobena velkoněmeckými prapory. Hostina pořádaná na radnici stála 35.000 K. — Obrovský cyklon ve Francii v poříčí Marny zničil vinohrady, ovocné sady a obilí. Škody je na miliony. — O svatodušních svátcích udělena ve Vídni svátost biřmování 15.152 biřmovancům. Biřmovalo pět biskupů. — V bulharské armádě bojovalo 2836 slovanských dobrovolníků z Rakouska, z nichž bylo pouze 40 Čechů. Zdravých vrátilo se 600, v nemocnicích jest jich 780, na bojišti zůstalo 1456, více než polovic. Ze 40 Čechů zbylo 6. — Po pětiměsíční obětavé práci vrátilo se na Moravu 5 milosrdných sester vyslaných Apoštolátem sv. Cyrilla z kláštera choryňského na bulharské bojiště. — Rodina zesnulého amerického miliardáře Pierponta Morgana poslala do chrámu sv. Petra v Římě svíčku, aby tam shořela za blaho duše zesnulého. Svíčka jest 5 metrů dlouhá, má v průměru u dolějšího konce půl metru a váží 200 kg. Kdyby byla rozsvícena každý den, hořela by prý 9 let. Stála 7000 franků. — Vojáci, kteří ve vážné nedávné době byli ve službě na hranicích říše, dostanou prý v upomínku na tuto služební dobu odznak: jednoduchý kříž s letopočtem 1912—1913 a bude se nositi na pásce pamětní medaile. Vojenským osobám, které mají nárok na pensi, bude tato služební doba do pense započtena dvojnásobně.

Když z květu vše se raduje, u věčné tmě pracuji nevidomé dívky v „Útulně slepých dívek“ Praha — Kampa č. 33. Navštivte je, zaslízte! Smilujte se!

Výstava ručních prací slepých dívek v Praze — na Kampě otevřena bude dne 16. t. m. Vstup volný. Správa „Útulny“ zve k hojně návštěvě.

Zemi úpící pod vládou korrupce jsou Uhry. Od té doby, co „Marianské království“ stalo se doménou židů, propuká tam skandál na skandál. Jak známo, obvinil uherský poslanec Zoltan Dézy ministerského předsedu šl. Lukacse, že jako finanční ministr v kabinetě Hederváryho zneužil 4 mil. K státních peněz na volby. Dézyho odhalení vzbudilo v celé zemi a v celé říši velký rozruch. Ale ani vládní strana nemlčí. „Pester Lloyd“ odhaluje zase Košutovce a prozrazuje na ně, že před volbami roku 1910 se paktovali s vládou a spojovali s liberály, jen aby Justhovci nedostali do rukou většinu maďarských okresů. Strana Košutova má prý své mandáty jen z milosti vlády, za jejíž pomoci dostala 37 mandátů. Ba i sám Dézy, žalobce a marokánský horlil proti Lukacsovi získal svůj mandát mraovšarhelický jen mravní podporou vlády, která mu věnovala všechnu pomoc proti kandidátu Justhovců. Vládní časopisy hrozí, že budou-li věci hnány do krajnosti, vyjmenují všechny poslance, kteří byli vládou při volbách podporováni. Tímto odhalením vyšlo na povrch nové špinavé prádlo Košutovců. Ostatně nikdo se nad tím nepozastaví, neboť v Uhrách je vše zkorumpováno až běda. — A tací lidé rozhodují, kdo smí a kdo nesmí býti v Uhrách biskupem nebo kanovníkem.

Český hubař. Kapesní klíč hub od Dr. J. Macků vyjde z technických důvodů koncem května. Cena vázaného výtisku 3.80 K. Vydá nakladatelství R. Prombergera v Olomouci.

Kalendář „Vzkříšení“ na rok 1914 bude 1. září t. r. vydán. Obsahovati bude množství pěkných povídek i článků poučných. Prosíme své přátele, aby již dnes činili objednávky a umožnili, aby kalendář „Vzkříšení“ vnikl do všech katolických rodin. Objednávky přijímá: Česká sekce diecéšního komitétu v Českých Budějovicích.

**Čtete a rozšiřujete
důkladný spis: ▲**

Obrana úcty Svatojanské.

Proti obmyslnému snižování
památky sv. Jana Nepom.
sepsal

Dr. František Reyl.

Stran 40. Cena pouze 8 h.

Při hromadných objednávkách
značná sleva.

Objednávky vyřizuje

administrace „Časových
Uvah“ v Hradci Král.

I národnost jest jim předmětem křesťovského handlu. Čím více se chabá česká společnost kofí „českým“ židům, tím židé vystupují směleji se svým němcením. Porovnejte na př. pražský život na Překopech, jak se jevil před 10 lety, k nynějšímu rázu — sprásknete ruce nad tím okázalým němcením, nad přibýváním dvojjazyčných tabulek. Ale židé jsou privilegováni již proto, že drží extravlastenecké listy v uctivé vzdálenosti svými inserty a vůbec kapitalistickou přemocí. — A na Morávě? „Noviny z Podhradí“ oznamují: Ve Val. Meziříčí na př. přihlásil se k české národnosti advokát dr. Heller a s ním téměř všichni ostatní němečtí židé. Každé dítě vl. že dr. Heller je představeným židovské obce, jež je naprosto německá. Zajímavá jsou rozhodnutí reklamaci c. k. okr. hejtmanství. Téměř všichni Němci Meziříčí byli zapsáni do českých volebních listin, takže bylo nutno je vyreklamovat. A politický úřad téměř všem reklamacím vyhověl. Mezi jinými byl též reklamován známý pokrokářský štváč německý žid Alfréd Wolf, člen výboru pokrokového spolku. Ve vyřízení reklamace se praví: „Reklamaci se vyhovuje a bude nařízeno, aby Alfr. Wolf do seznamu voličů německé národnosti byl zapsán, poněvadž reklamovaný sám se sice přiznal k české národnosti, avšak provedeným vyšetřováním o jeho chování se v ohledu národnostním v soukromém, společenském a veřejném životě byla prokázána nesprávnost jeho prohlášení.“ — Tak daleko zašel „pokrok“, že s chvatem sbírá všude německé židy, aby tito byli pilíři „pravé národnosti“ proti — poctivým českým katolíkům. Němečtí žid má uměle oživotiti skomírající pokrokářsko-sokolskou společnost. A toto požidovštění českých sluhů jde tak daleko, že samy „byrokratické“ úřady, na jejichž malou lásku k českému národu pokrokáři tolik stýskají, musí očistovati českou společnost proti vůli moderních „husitů“. — V nestřeženém kamžiku odkryl pravou pletichářskou povahu „českých“ židů sám dr. Stránský, když napsal 6. t. m. v „Lid. Novinách“: „Židovští voliči jsou vůbec zrádný živé v každém ohledu. Při úředním šetření hlásí se k Čechům, ale českého na nich není nic, jen ty peníze, jimiž zbohatli.“ — Ale již následující den napsal dr. Stránský o židu Reinhaltovi, pro jehož jmenování před časem u ministerstva působil: „Tento soudce Reinhalt jest z gruntu dobrý a poctivý muž. Rodem je český žid... Když byl na Morávě zaveden národnostní katastr, byl dr. Reinhalt přirozeně jako mnozí jiní zapsán do německého katastru.“ — Jestliže tedy takové zapsání židů jest přirozené, dosvědčuje sám dr. Stránský přirozený sklon židovské povahy — ale ani mu nenapadne nazvati přestupujícího žida renegátem anebo naopak potepati židy, kteří si dosud hovoří v katastru německém. — Jaká komedie se páše zapalování bengálu před českými židy, patrně z této statistiky: Svaz českých pokrokových židů v Brně vykazuje v tomto městě 4 členy. V Moravské Ostravě, kde němečtí drží při moci hlavně židovští kapitalisté, není zapsán ani jediný, takže ani kandidát českých soc. demokratů semita posl. dr. Witt se k zápisu nerozhoupal. Ve Bzenci jest jeden člen, ve Strážnici 1 a ve Zlíně 1. Není to hotový výsměch do tváře pokrokářských sluhů? A podporují-li židé opravdu nějakou tělocvičnou jednotu vůbec, pak jsou to jednoty soc. demokratické. Všecko jim odpustí ti pokrokoví vlastenci, kteří nyní do Orlů tolik bijí. Všimněme si, jak ten dvojitý loket znovu zazávil! Právem občanské svobody na násance našinci utvořili sdružení orelské a cvičí v

místnosti, kterou si za vlastní peníze najali. Tu pokrokový mělnický »Obzor« dne 25. dubna napsal, jak prý Orlové pracují čile a že co nejdříve budou spátní Orlové při některé církevní »demonstraci« (1). A již předem si vykásal »Obzor« proti Orlům rukávy těmito slovy: »Kterak přivítáme studené »Orly« na Mělníce? Snese-li takovou potupu města klidně? Strpíme v podřepném Mělníku tuto krajní provokaci? — A tohle má být v moderním věku projev občanské svobody! Lidé, kteří bledou nad útliskem, jaký připravují germanisátoři našemu národu, chtějí zhasit svobodu jedné části českého lidu hůře než jak si toho přeje fanatický německý radikál. Orlové ovšem o žádné přivítání nežádali a, jsouce jako organizovaní katolíci vykopnutí z práva příslušnosti k Sokolu, mají plné právo založit si organizaci zvláštní. Orlové mělničtí necvičí ve školních tělocvičnách, neuzívají nářadí zakoupeného pro děti školní — zkrátka neobtěžují poplatnictva ani konservativního, ani pokrokového. Provokaci jest útlisk volnosti spoluobčanova, nikdy však samostatná organizace. I zde se pozná, jakou kuráž mají proti vlastním pokrevencům ti, kteří se před semity po zemi plazí

»Naše práce a úkoly na sněmu zemském« nazývá se výborná brožura, která vyšla nákladem »Našince« a obsahuje přesný a jasný rozbor všeho toho, co naše strana na sněmu moravském vykonala a v budoucím sněmu provéstí hodlá. Cena 10 hal. — Objednejte tuto znamenitou pomůcku volební hromadně u administrace »Našince« v Olomouci.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT
naproti »Národnímu divadlu« v Praze.
Nejlevnější. Žádejte prospekt. Nejvýhodnější.

Křestní listy
(ex off.) 40 kusů za 60 haléřů nabízí
Biskupská knihtiskárna.

Všem organizacím křesť. sociálním!

Letošního roku od 13. do 19. července pořádá budeme sociální kurs v Hradci Králové. Potřeba sociálních kursů našich se osvědčila stkvěle u nynějších vynikajících našich mladistvých řečníků, kteří organizaci křesť. sociální platné služby ochotně přimáhejí. V jiných aspektech utvrzena a obrněna vědomost a vytrvalost v mnohých otázkách náboženských a sociálních. V nastávajícím kursu sociálním se vše ještě vytříbí. Žádáme veškeré organizace, aby nelitovaly obětí finančních. Veškeré nadané příslušníky své oběho pohlaví nechť vyšlou do Hradce Králové! Nebudete-li mít z každého hned vrozeného řečníka, bude vám platným v drobné práci organizační. Zvláště učivo kursu bude sestaveno velice prakticky, což vysvitne z vyhlášky, jež bude vydána co nejdříve. Výlohy jednotlivců stanovili jsme na nejnižší míru: stravné, bytné atd. pouze 12 K na celý kurs. Přihlášky a dotazy přijímá jednatel J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Josef Polák,
jednatel.

Dr. Frant. Reyl,
předseda.

K. Keppl,
pokladník.

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení spíše a rychlé.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Vláda peněz.

Sociálně-politické úvahy.

Napsal **RUDOLF VRBA**.

Dílo to čítá 1269 stran. **Pouze za 20 K.**

Dílo to působí všude, kam vniká, svým obsahem pravou sensací.

Objednávky vyřídí

Družstevní knihkupectví v Hradci Král.,
Adalbertinum.

Pronajmou se ihned dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

mají každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím, větší sklepy a půdu. U větší vily nachází se kolna a konírna a zahrada, v rozložení půl korce, křovinami vysázená, menší vilka má pouze zahrádku zeleninovou. Roční nájem větší vily 900 K, menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Harmonia

ssací i evropské soustavy, domácí varhany krásného tonu, **piana a pianina** osobně v továrnách vybraná půjčuje a za tovární ceny dodává (též na měs. spl. od 10 K)

Jos. Malý, řed. kůru, Čáslav,
číslo 339.

Obehraná harmonia a piana vždy na skladě.
Nejlepší doporučení z kruhů vd. duchovenstva.

Hudebniny starší

pro piano nebo harmonium
prostřední těžkosti

se levně koupí.

Dotazy zodpoví administrace t. listu.

Plně čtete důležitý spis.

O jmění církevním a jeho správě.

Dle pramenů a s ustavičným zřetelem k novějším a nejpokročilejším církevním i státním normám a předpisům vzdělal

Dr. Th. Antonín Brycht,

kanovník-štrážce katedrální kapitoly v Hradci Králové.

Stran V a 649; velká 8°; Cena 11 K.

Dle výnosu nejdůstojnějšího biskupského Ordinariatu může důležité toto dílo býti pořizováno pro knihovny farních a patronátních úřadů na účet **jmění zádušního**, kde toho prostředky dovolují.

Velice ceně toto dílo redakce »Obnovy« co nejtepleji doporučuje.

Expedici obstarává

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové.

Sjezdovou zprávu o katolickém sjezdu v Hradci Králové 1909 konaném

četnými ilustracemi, a řečmi všech řečníků, většinou dle stenografických protokolů podanými, — v rozsahu 35 tiškových archů velká 8° = 460 str nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Křesťanský závod!

Ruční práce skvostnou ozdobou

Nápisná dovoluje sobě P. T. velevážené dámy zdvořile upozorniti na svůj bohatě zásobený

sklad ručních prací všeho druhu a vyšívání kostel. předmětů

jakož i zboží ozdobného vůbec.

Zejména doporučuje svůj velkolepý výběr pozoruhodných novinek, hadicích se obzvláště

za skvostné dary

z nichž na prvním místě jmenujeme: lambrekýny, polštáře, zástěny před kamna, milieux, stolní pruhy (bélouny), dámské převazy, kartáčky, pokrývky, journały, ozdobné rámce na fotografie, vesty pánské ručně vyšívány, gobelínové obrazy, plyšové kasety různých tvarů a úprav atd.

Veškeré předměty tyto jsou na skladě buď začaté, předkreslené neb z plna již vyšité, po případě malbou opatřené.

Současné činí P. T. velevážené dámy pozorny na svůj hojně zásobený sklad veškerých příprav pro ruční práce značky D. M. C., jmenovitě však hedvábí, příze a vlny pravobarevné, saručené prací, jakož i zlata k vyšívání.

Dále nabízí ve velkém výběru různé látky vyšívací, jako: kongres, jutu, sealskin, plyš, hedvábí, tyl, filet, vše v saručených jakostech a nejlevnějších cenách.

Vyšívání celých výbav, jednotlivých monogramů, jakož i ruční práce vůbec, zhotovují se v čase nejkratším a v cenách nejnižších.

Předměty předkreslené začaté neb úplně již vyhotovené zasílají se na požádání k výběru obratem. — Monogramy a vzory se na požádání předtiskují.

Marie Hlavová, odbový závod s ručními pracemi a sklad ozdobného zboží v Čáslavi.

Založeno roku 1860.

Odměněn stát. cenou.

Elektrostroj. zařízení.

Velkozávod sochařsko-kamenický

— firmy —

ZDENKO JEŽEK

v Hradci Králové,

Čelakovského ulice č. 363 ve vlastním domě.

Pomníky z pískovce, žuly, sienitu, labradoru a jiných materiálů za příčinou přepíněných skladů prodám báječně levně, mnohé pod výrobní cenu za výhodných platebních podmínek.

Desky mramorové.

Nejlepší nákupní pramen pro pány truhláře, sklady nábytku, řezníky, usenáře, koželuby, elektrotechniky atd.

Nejstarší a největší závod na českém severovýchodě.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3.— franko.

Jan Horák,
soukenník
v Rýchnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejte látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost
s. s. s. r. ob.
v Hradci Králové
úročí vklady
4% - 5 - 5% - 5% - 5%
dle výpovědi.
Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

TRY
v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k do-
stání.
Nejlepší cídlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.
Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých
kostel. paramentů
prádla, praporek, příkrovů, kobereč a
kovového nádobí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.
Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.
Bez velkoměrné režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než vlně jinde.
Dubní, 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnost.
Adresování vždy došlovno se vyprošuje.

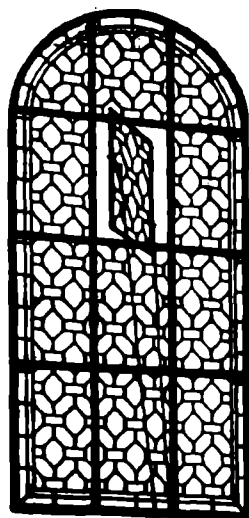
Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
místní obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Barevná
kostelní
okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.
Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Lázně Poděbrady
Levné byty pro kněze
Střed města
Velká zahrada
Domácí strava
Dotazy zodpoví **Ludvík Tůma,**
kaplan v Poděbradách.

Společník,
dobrý katolík, s nějakým kapitálem, sobopný
k cestování, z oboru tkalcovského, přijme se
do dobře zavedeného zamláčekného závodu. —
Adressu sdělí administrace t. l.

Velečistojný
duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlaccový
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorně.
Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Josef Štěpán,
odborný pozlaccový pro práce kostelní
v Pardubicích,
doporučuje závod svůj velečistojnému ducho-
venstvu a m. patronátním úřadům k opravování
a pozlaccování
oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,
malování písmen a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.
Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

Elektrické
světlo
přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Králové
Hromosvedy
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Obrázky svatých
v různých cenách, levné
pro školní děti,
obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi
i z darů
v **Družstevním knihkupectví**
v Hradci Králové (Adalbertinum).

OBNOVA

Číslo 21.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 23. května 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Portugalské blaho.

Nic nepomáhají nejméně lži a výmluvy předních reprezentantů zednářské republiky Portugalské. Docházejí stále nové zprávy o veliké nespokojenosti nejenom monarchistů, ale i živlů velice radikálních. A právě ti pokrokaři, jichž růžové naděje byly nejvíce zklamány, chytají se nyní hlučných projevů revolučních. V Lisaboně ke konci dubna znovu propukla krvavá vzpoura, provázená praskáním pum a ranami z revolverů. Revoluce byla potlačena, protože byla špatně zorganizována. Ovšem že portugalská vláda hned pouštěla do světa lež, že vzpouru vedli monarchisté. Hned však bylo podezřelé, proč zednáři nejmenují původce těch demonstrací. Dle amerického tisku vzbouřili se vlastně nespokojení republikáni a radikálové, kteří se opírali o syndikalisty. Bylo zatčeno na 150 občanů.

Zednáři se chlubil, co všechno podniknou pro lidovou osvětu, ale zapomněli říci, kde vlastně vezmou náhle peníze na slibovaných nových 500 škol. »Nově založené« školy ve skutečnosti posud jsou jenom na papíře.

Za vlády královské volnomyšlenkář Brito Camacho prohlašoval, že jest nutno odstraniti veliké daně. Když se však stal nyní ministrem veřejných prací, odůvodnil ve své programové řeči, že jest potřebí daně značně zvýšiti. Státní dluh vzrůstá tak rapidně, že již činí 1000 franků na jednu osobu. Proto, kdo něco má, utíká do ciziny.

Za vlády královské měli pokrokaři velikou svobodu tisku. Státní úředníci nadto bez obavy se mohli přihlašovati k armádě volnomyšlenkářské. Ale dnes? Kdo si dovolí jen trochu svobodnou kritiku tureckého hospodářství nynějšího, hned jest zatčen. Svoboda tisku jest sešněrována jako v Turecku. Anglický list »The Catholic« uveřejnil velice výmluvný dopis z Lisabonu. V něm se praví, že jenom někteří katolíci báživě se vkrádají do několika málo kostelů, v nichž se bohoslužby konají tajně. I služby v katolických rodinách jsou ve službách špiclů karbonářských. Katolíci své dopisy musí za hranice dopravovati cestou mimořádnou, protože při podání dopisu na poštu by list naznačenému adresátovi nebyl dodán.

Pisatel viděl v hrozném žaláři starce-kněze vyhublého, oděného v rozedraný šat. Ten zrovna jako mnozí jiní kněží vůbec nevěděl, proč vlastně

byl zatčen. Kněží jsou uvrženi do dlouhé »vyšetřovací vazby«, čekajíce marně, kdy konečně dojde k vyšetřování, aby se dověděli, z čeho vlastně jsou viněni. Jeden kanovník čeká již v žaláři dva roky na soudní projednávání, čeho se vlastně dopustil.

Kněží ve chvíli, kdy byli od policistů vlečeni do žalářů, byli vydáni v šanc týrání lisabonské chátry zvláště ve čtvrti »Rua«.

Dříve než soudcové nad »politickými provinilci« vynesou rozsudek, táží se v hlavním městě na instrukce. Staly se totiž četné případy, že soudce, který po seznání nevinu obžalovaného osvobodil, propadl přísným trestům. Líní povaleči jsou najímáni za svědky a dosvědčí za peníze všechno, cokoli si zednáři přejí. Nedávno zatčeni dva synové hraběny Fikalho a jejich přátelé Belmonte a Macarenas. Byli hrozně ztýráni a pak uvězněni. Nevina jejich byla však tak zřejmá, že sama republikánská porota chtěla je osvoboditi. Tu však bylo porotcům pohroženo vládou, že budou zastřeleni, jestliže obžalované osvobodí. Porota se ovšem ulekla a tak tři ze zatčených byli odsouzeni do žaláře na dvacet let a čtvrtý posud čeká, jaký osud mu bude připraven.

Podivný kontrast! V Itálii naopak zase porotcové předstírají nemoc, mají-li spolupůsobiti k odsouzení usvědčených nebezpečných banditů!

Vůbec největší část politických vězňů čeká v Portugalsku posud na řádné soudní vyšetření, protože by se při porotách tak často ukázalo, pod jak malichernými záminkami byli zatčeni. Mnoho nešťastníků již v hrozně vazbě zešilelo a plní blázince v Rilhafolle.

Právě zamlklost českých volnomyšlenkářských listů v příčině portugalských poměrů jest velice — výmluvná. Neodvažují se vystoupiti proti novodobému barbarství svých portugalských kolegů, které dříve tolik hájili a chválili. Ale podle toho také lehce můžeme uhadnouti, jaká svoboda se chystá pro katolíky v Rakousku, až přátelé takých tyranů se dostanou ke kýžené moci. Nikdo tak bezcharakterně nezneužívá krásného slova svobody, jako zednářští demagogové.

Anglický lid, který dostává podrobné zprávy o řádném portugalských samozvaných vládců, žádá stále úsilněji, aby se anglická vláda zastala utiskovaných konservativců.

Protestantská vévodkyně z Bedfordu viděla hrůzu žalářů portugalských, v listech »Times« a

státi i ve zmínčených městech konšelem nebo soudcem, musil uměti česky. Stát náš byl svéprávný a samostatný. Protestanté však zaprodávali práva země koruny České cizákům. Ve věku nekatolickéjší založena v Praze universita, která se stala ohniskem kultury celé střední Evropy. Husité však statky universitní vyvlastnili a když se ta vzácná instituce dostala do rukou protestantských, živořila ještě hůž. Téměř dvě století byla universita pro posměch cizincům pro lakotu a byrokratismus těch rozkolníků a kacífů, kteří měli dokázati, o čem více zmohou, než katolíci. Nařikal-li sám Komenský na to, jak šlechta protestantská v příčině školství jest zpátečnická a jak nechce rozvoj škol českých podporovati, pak to jest svědectví velice výmluvné.

Ve věku nekatolickéjší panovala národní svornost, která zastražovala i nejmocnější protivníky českých práv. Jakmile nastalo náboženské tříštění, trval domácí hrozný, vysilující boj jak vojenský, tak kulturní a sociální po dvě století. Analfabeti v zapadlých vesnicích tvořili své vlastní sekty, rolnický i kněžský stav byl od šlechty ujařmen. V národě rozšiřován v českém překladu krvavý, despotický spis Lutherův »proti vražděným rotám selským«. Sobectví a kastovníctví slavilo veliké triumfy nad humanitou a duchem bratrským. Sedláci protestantské krátce před bitvou na Bílé Hoře v několika krajích započali s krvavými revolucemi proti protestantským vrchnostem. Obchod, řemesla, umění — to všechno hynulo úžasně dle svědectví samých rozvážných sektářů. Řeč česká upadala v nevážnost ve vůdčích vrstvách národa. —

Zkrátka národ, který po době Karlově měl býti ve svém rozvoji o dvě století napřed, byl v pravdě o celé století proti době Karlově pozadu.

»Daily Mail« ukázala světu, jak se zrodily v Evropě nové mongolské ukrutnosti. Pokárala anglické diplomaty, kteří svým příkypnutím pomohli rafinovaným Neronům k tak veliké moci.

Volné listy.

Vysvědčení dospělosti. Pozoruhodným zjevením jest, že »Čas« v poslední době loví hojně odběratelnou v řadách učitelských. Ukaz tento není nahodilý, má své kořeny ve zdivočlosti strannických zápasů a ve skrovné duševní vyspělosti. »Čas« dávno dal bujným větrům zásady přímé pravdy a poctivosti a chytil se zvykův a praktik, kterými protloukají své živobytí mazaní chytráci. Nepořádky ve vedení učitelských podniků v Praze, a nyní naléhavá, ale stále do zadu se posouvající úprava platů jsou vítanou příležitostí, aby čiperný »Čas« odíval se zbrojí největšího a nejstatečnějšího obrance zájmův učitelských. K tomu si přimysleme ještě hrůzu klerikalismu, kterou »Čas« vypěstoval až v dervišské šilenství, a pochopíme povahu věci, na něž lapají se ptáci.

Z malého počtu odběratelů časopis neztloustne, proto jest třeba chytati se demagogie a úskoků, z kterýchžto závodů »Čas« odnáší si dnes prvou cenu. Za úpravu učitelských platů, za vyrovnávání česko-německé a vůbec za zemskou politiku jsou nyní zodpovědní mladočeši a agrárníci. A Masaryk se svými jenerály usedá na soudnou stolicí a kritizuje, jak co jest a co býti nemá. Pokrokařská strana Masarykova, majíc nejskrovnější poslanecké zastoupení, jest prosta veškeré zodpovědnosti, čímž dostává se jí výhody situace, které lidé sobečtí od jakživa využívali ve prospěch svých zvláštních zájmův a obmyslností. Kde kdo poctivý si uvědomuje, že úprava učitelských platů vázne na mělčině politických poměrů, které povstaly neústupností německou v jednání vyrovnávacím, kde jaký nestraný pozorovatel poznává, že úprava není závislá toliko na vůli a snaze poslanců mladočeských a agrárních, nýbrž také na povaze národních zásad, od nichž nelze ustoupiti, ale pro stranu Masarykovu, kterou nutká potřeba rozsáhlého zatahování štítů, všechny tyto nesnáze jako by neexistovaly. Všechny návrhy a rozpravy »Času« o úpravě platů, jakož i jeho kritiky míří jenom na jediný cíl, aby poslanci agrární a zejména

Národ, který svou inteligencí a zámožností mohl lehce určovati osudy celé střední Evropy, stal se vhodným materiálem pro cizí kořistníky. Čechy z dlouholetých zmatků a nemyslivé resignace nedovedlo vzpamatovati nic, než bolestná rána, která otfásla celou zemi. To jsou skutečnosti, které se nedají vymluviti a překrotiti žádnou sofistikou. A zrovna tak jest pravdou, že národní probuzení v XVIII. století neprovedli osvícenci, ale katolíci kněží s katolickými sedláky. A jestliže nyní již půl století namáhají se živly »protiklerikální« národ sjednotiti a vésti po cestě protikatolické, padají zrovna do takových roklí, do jakých sektářští Čechové staří. Čím více se křičí proti klerikalismu, tím jest tříštění žalostnější, tím méně se dbá autorit, jež se snaží aspoň částečně některé šiky sjednotiti. Nejvýmluvnější to důkaz, že žádná protikatolická strana nevynalezla kamene moudrosti, který by byl hoden sympatií nejširších vrstev. A největší radikálové svou úžasnou malomoc hledí hojiti lékem, kupovaným v cizácké lékárně. Aby se radikální stroj aspoň trochu udržel v chodu, jsou povoláváni na pomoc židé — a hlavně jejich kapitál.

Ale vraťme se k protestantství! Jakou formu protestantství přeje si feuilletonista »Času« přijati? Taková forma, jakou vidíme nyní při evangelických českých, jest aspoň theoreticky od »Času« zavržena. Tomuto listu se líbí protestantství radikálního Jatha — ale pamatujeme, že konfesse Jathova není protestantstvím, nýbrž čirým racionalismem, který jako lučavka ničí a otravuje stěžejní zásady netoiko Martina Luthera, ale i jeho pozdějších pokrokovějších žáků. Víra Jathova vyzváním umlácením Kristovu zjevení, jest přímým útokem proti baštám nynějšího protestantství německého i českého, obdívá heidelbergský katechismus i českou

FEUILLETON

Costa k záchraně!

V Čase nedělní feuilletonista káže s vysokého podla proti katolické církvi fráse stokrát přemleté dle staro-romantické šablony, které svědčí o tom, jak moderní pokrokař kráčí kolem nejnovejších historických výzkumů jako slepý. Opakuje dle »Červánků« a »Žáře« předsudky již dávno odbyté. Nu — a konečně v »protiklerickém« tom denníku se rozplývá touto tužbou: »Dnešní poměry nás nutí zachrániti sebe a národ co nejrychleji. Jde o to, vyjít nejdříve z dnešních poměrů a přejít na onu kolej, po které se svezeme líc do šťastnější budoucnosti. Podle mého přesvědčení touto šťastnější kolejí je protestantství. Přál bych si míti výmluvnost Petrovu, aby po každém kázání mém připojilo se ke mně v ten den duší okolo tří tisíců.«

Taková výzva však jest pumou namířenou proti poslednímu a snad již konečně definitivnímu mínění Masarykovu a Macharovu. Ale chce-li pisatel »zachraňovati« národ, nechť vezme na vědomí, že katolický lid český jeho ochrany naprosto nepotřebuje. Pod praporem katolicismu dospěl náš malý národ k netušenému rozvoji, pod praporem německé reformace spěl vstříc nejhroznějším svárům a k politickému bankrotu. A nyní v zajetí židovstva a pokrokařů utřel nové, nečekané porážky.

Srovnávejme: Za věku nekatolickéjšího (za panování Karla IV.) utvrzeno české státní právo Zlatou bullou jako žula. Němcům v Čechách nařazeno, aby své děti dávali učiti jazyku českému, přikázáno docela i kurfiřtům říše Německé, aby poskytli synkům znalost naší řeči. Kdo se chtěl

mladočeští stali se hromosvodem, do něhož mají bít učitelské blesky.

Nepříznivá situace, zaviněná německou pánovačností, stala se pecí, ze kteréž »Čas« vytahuje a pojídá koláčky, jdoucích mu jak náleží k duhu. Jest to praktika vychytralých obchodníků, u realistů spojená nad to s odporným doktrinářstvím, kteréžto všechny nectnosti uzrávali na lánech strany, která prý se zrodila k tomu, aby pořizovala poctivost a pravdu v politickém a občanském životě národa Komenského, Husa a Žižky. Kdyby pokrokářské učitelstvo mělo více prozíravosti, dívalo by se na poměry, jak skutečně se mají, a nedalo by si zastíratí oči realistickou mlhou, v níž přece snadno lze nahmatati znatelné tvary vtíravé vypočítavosti, která židovským lichocením nahání do svého krámu kupce a odběratele. Kdyby pokrokářské učitelstvo dovedlo na poměry posvítiti si světlou pravého poznání, musilo by míti pocit urážky, že jest považováno za kořist, kterou lze tak snadno a tak lacino lapati, jako rybář chytá okouny na udici, kterou jen poněkud obratněji ustrojil. Domníváme se také, že učitelstvo jako stav inteligentní má býti strážcem a hlasatelem mravnosti vůbec a politické mravnosti zvláště a že tedy má aspoň při nejmenším uznávati práci poslanců, kteří za upravení jeho platů nesou břímě dne a horka. Pokrokářská část učitelstva však z tohoto přirozeného úkolu vypřáhla a žene se za vypočítavými sliby, domnívajíce se, že dobude vítězství pod praporem kritikářství, jalového pokroku a frygické čapky.

Zlaté časy demagogismu. Přítomná doba jest poučným dokladem člověku, jenž by zkušebním kamenem minil oceniti jakost a výši kultury. Dobrý pozorovatel života má příležitost, vybrati si bezpočet příkladů, aby si mohl utvořiti neomylný soud o otázce, zda s hromaděním vědomostí rovnoměrně množí se vzdělanost mysli a srdce. Jest nepochybné, že odpověď na tuto otázku vyzněla by naprosto zamítavě, a objevilo by se, jak klamny jsou řeči o záři tak zvané moderní kultury. Zásady, vzdělanost a ušlechtilost člověka nezavírali se v temných sklepeních, nýbrž dle přirozené povahy nemohou neprojevovali se v životě. A jako z činů jednotlivce zpětným nazíráním možno posouditi jeho duševní základy, podobně z veřejného života vůbec a z politického konání zvláště lze dobrati se vědomostí o tom, jakého duševního a mravního jádra jest většina těch činitelů, kteří myšlenkami svými nasycují davy a tím vtiskují charakteristický ráz své době.

Že veřejný život českého národa zmítán jest vždy větší zdivočilostí, před níž člověk jen trochu citlivějšího svědomí se otřásá, že v politických zápasech našich zakroucen byl dokonale krk všem mravním zásadám, nemůže a nesmí teď již nikdo popírati. Kdyby dnes Havlíček pojednou se ocitl ve vřavě domácích českých bojů, spráskl by nad českým národem ruce a svojí žíhovou satyrou a spravedlivým vlasteneckým hněvem uděloval by důkladné prasky těm, kteří sedmkrát do týdne berou jeho jméno nadarmo.

Tyto důsledky u nás musily se nutně dostaviti, protože politika a veřejný život vůbec odtrženy byly od mravnosti, a počalo se holdovati praktikám machiavelismu, jenž všeliký politický prostředek posuzuje podle toho, slouží-li účelu politikovu, nebo nic. Ovšem spravedlivému a v pravdě

konfessi (protestantsko-československou) jako přezítek. Zapomněl tedy feuilletonista dopověděti, jak si představuje tu novou církev — a také nedopovědi. Jakmile by totiž podal věčný návrh na realizování své myšlenky, byl by v pravém slova smyslu »ukritisován« pokrokáři jinými.

Ale pokrokáři patrně čtou historii a současně zprávy o ruchu náboženském jen k vůli tomu, aby se nenaučili ničemu. Či nepozorují, jak právě nyní ztrouchnivělá budova protestantismu se rozpadává v základech? Sám liberální pastor Trinitářského kostela v Charlottenburgu napsal: »Netrápí mne dnes častější výstupy z církve, nýbrž vždy hrozivější lhostejnost velkoměstského obyvatelstva, jež otevírá budoucnost vždy smutnější. Osamotněli jsme nesmírně, předešlým my pastori a ten hlouček lidí, jenž došed s námi drží. Odcizování měšťáků jest nezadržitelné. Proto, milá církví, vzdej se všech nároků, aby ses ještě někomu zachovala.«

»Požehnání« protestantské církve velice bolestně cítí Poláci. Kdekoli se uchytl v Poznaňsku kolonie protestantská, hned následuje rychlá germanisace. Rovněž Srbové lužičtí, pokud jsou protestanty, rychle se odnárodňují. Jaké cíle měl se svou »evangelisací« v Čechách pověstný Wolf, jest obecně známo. Před svatodušními svátky konal v Bělsku (ve Slezsku) spolek německých evangeliků z Moravy a Slezska schůzi obcí. Do schůze dostavil se mezi jiným také bezohledný germanisátor zábřežský Brass, který ve štvavé protislovanské řeči vyzýval německé evangeliky slezské k nejostřejšímu boji proti slovanským a reklamoval pro Moravu zřízení samostatné německé diecése. Pozoruhodné jest, že schůze účastnil se také superintendent Olšice, zvolený hlavně hlasy slovan-

kulturnímu člověku jsou dovoleny jen ty prostředky, které samy o sobě jsou mravně odůvodněny, ale u nás tento samozřejmý požadavek jest postaven vzhůru nohama a ovládl v ohledu tomto nejpustší a nejsprostější demagogism, jenž necouvá před lží a všelikým klamem.

Demagogy u starých Řeků nazýváni byli lidé, kteří vřelým a výmluvností uměli získati lid pro své snahy, čímž dodělávali se převahy ve shromážděních a řídili státní politiku. Po tomto rozumu mezi demagogy lze počítati nejvýtečnější státníky řecké, z nichž nad jiné předčil Perikles. Ale již tehdy bylo rozuměno slovu »demagog« ve smyslu nepřekném, a to o lidech, kteří pro sobecké účely volivali lest, podvody a lži a působili v tomto smyslu na mysl lidu, aby ho přivábili na svou stranu.

A v tomto špatném smyslu užívá se dnes slova »demagog« o lidech, kteří předstírajíce veliké cíle, mají na zřeteli jen vlastní sobecké choutky, a kterýmž veliká slova a populární myšlenky slouží na zastírání nízkých účelův a opovržení hodných pletek. Úhana tato, sama sebou nedůstojná, vyrůstá v národní ostudu a škodu, jestliže se děje hromadně a dotýká se důležitých zájmů. Vzhledem k poslaneckému zastoupení na příklad nemůže prozíravému vlastenci býti jednostejno, zvolen-li jest poslancem socialista ve skupině, která má zdrcující většinu voličů nesocialistických. Strannické vášně ve volbách r. 1911 podávají smutné svědectví o tom, jak škodlivě působí agrární kompromisní úmluva, aby českým katolíkům nedostalo se zastoupení na říšské radě. Než uvědoměného Čecha, raději sociálního demokrata, jenž neznamenal nic jiného než utržení kusu mandátové národní državy a zmenšení politického vlivu a významu na horké půdě vídeňské. Jinými slovy: mohli bychom úkazy tyto nazvati politickým sebevražděním.

Příklad z Moravy o sobecké demagogii podává »Obrana Venkova«, kterou založil agrární poslanec Starostík, jenž nemůže mlčky sněsti, jak agrárník Staněk pro zachování své vzácné osoby sociální demokracii dává v plen zájmy národní a hospodářské. »Již toho Vašeho řádění se sociálními demokraty«, hřímá Starostík na Štaňku, »na Moravě jest veliká síla lidí syta, proto severní Morava nesmí zas trpěti a vrhána býti v náruč sociálním demokratům, jenom abyste Vy měl mandáty na Jihlavsku zajištěny. Chcete-li býti tak blahosklonným k sociálním demokratům, tak jim dávejte mandáty na Jihlavsku a nedávejte je z cizího a za severní Moravu. Na hlavu Vaši padá, že severní Morava má poslance na sněmu a říšské radě sociálně demokratické, na hlavu Vaši padá, že náš nejlepší Moravan dr. Záček podlehl výhybkářům z Tábora. Odvolali jste Vaším návodem chudého inženýra Vachutku a postavili jste chudého učitele a učinili jej kandidátem na zabití. Není Vám ho líto, že s kandidaturou tak obtížnou utrací peníze, když za kulismy pracujete pro Vaňka? V tom spočívá ta Vaše práce pro učitelstvo? A k tomu nebudu mlčeti, nýbrž otevřeně jednati a od Vás žádných milostí nepřijímati. Já jsem a budu poslušen svého věrného a váženého voličstva, kterému pravdu říci pokládám za svou svatou povinnost a varovati celou naši agrární veřejnost, aby Vám nedovolovala prováděti podobné zkoušky, jaké jste prováděl před 2 lety, kdy jste vyházel

ských evangeliků. Slezští slov. evangelici chovali se k takovému útoku trpně, tak že samy »Lid. Noviny« dra. Stránského se rozčilovaly, proč přiblížejí slovanští protestanté tak passivně k řádění svých německých druhů.

Jak vydatně podporuje německý spolek Gustava Adolfa protestanty české, o tom svědčí i výroční zpráva »československé« obce olomoucké. V brožurce také uvedeno, že v náboženské obci té měli přednášky dva cizí kazatelé. »Našinec« se tážal, zda mluvili jazykem Husovým. Ale na tuto otázku zapomněli čeští protestanté odpověděti. Místo toho vyčítali katolickému kněžstvu, že protestanty nesprávně lidu ličí. Na tuto námitku vhodná jest odpověď bývalého lutherána dra. Expedita Schmidta, který se stal františkánem. Ten svědčí v knize »Vom Lutheraner zum Franziskaner«, že byl zcela nesprávně ve školách poučován o katolickém náboženství. A proslulý universitní profesor dr. Ruville, který před několika lety se stal katolíkem, napsal v knize »Der alte und der neue Glaube«: »Přiznávám se, že od mládí byl jsem o katolické církvi úplně nesprávně poučen. Poznal jsem, že učitelé, pastoři a theologové, od nichž jsem své vědomosti o katolické církvi měl, pranic z katolického náboženství nerozuměli a přece se neostýchali odmítavě je posuzovat a zlomyslně se mu vysmívat. To pobouřilo ve mně vědecký cit; to byla lež a pomluva.« O protestantském obmyslném vyučování pronesl také rázná slova český evangelík Rohan.

Zkrátka nyní již doba k rozšíření protestantství v Čechách na dobro jest promeškána. A hlavně zásluhou kaučukovitých, měnivých teorií pokrokářských dospělo se tak daleko, že sami realisté by se nejvíce proti takovému církevnímu bránili.

nejlepší naše lidi přes palubu žralokům sociálně demokratickým, jenom abyste sám byl zvolen. Proto jsem také založil časopis »Obrana Venkova«, abych tento venkov bránil také proti Vám.«

Vyskytl se tedy přece jeden agrární vůdce, který má dosti odvahy odsouditi čachry agrárně-socialistické a který mluví o Moravě, postihuje i agrárníky české, kteří při minulých volbách zanesli zmátek i do řad katolických. Domníval-li se kdo, že od posledních voleb dostavilo se vystřízlivění, z projevu Starostíkova se dočítá o svém omylu a poznává, že demagogie dovede uplatňovati své cíle bez ohledu na zájmy národní. Demagogie sice zahostila se s moderním vývojem politickým ve všech státech, ale závisí na mravní síle každého národa, aby tento vřed ze svého těla vyfízl, nemají-li věci poslední býti horší věci prvních.

V českém našem národě demagogie rozrůstá se rozměry stále většími a mimo ojedinělé varovné hlasy není autority, která by léčila nemoc od kořene. Máme sice tak zvanou národní radu, jakožto nejvyšší tribunál, jenž má bdíti a rozsuzovati, co národu škodí a co mu prospívá, ale instituce tato jest již proslulá svojí slabostí jmenovitě tam, kde běží o protinárodní hříchy v domácích zápasech politických. Pod tyranii hesla protiklerikálního dovoleno jest v Čechách páchatí vyloženou národní zradu a národní rada mlčí jako zabedněná, protože bojí se dryáčnického hesla, jehož hlasatelé zatemňují lidový úsudek, třískají kolem sebe a řádí jako pominutí. To jest v demagogických dobách postup nejobyčejnější. Nemá to lid, jenž poslouchá autoritu, nýbrž autorita poslouchá lid. Proto i národní rada bázlivě ustupuje před nesmírným pokřikem, bojíc se nemůžně, aby nebyla vyhlášena za klerikální. Mezi inteligencí tato despotie protiklerikalismu zavládla ovšem působením »Času«, a tento orgán Masarykův má přemutnou zásluhu, že každá duševní nula, umí-li jen trochu mlíti fráse o pokroku a dovede-li žvaniti protiklerikálně, stává se suverénem ve svém okolí.

Volní myšlenkáři a dogmata. Co chvíle dočítáme se ve volnomyšlenkářských tiskovinách, jak ten nebo onen velíkan s povznešeným úsměvem dívá se na náboženská dogmata (články víry) a jak dokazuje, že moderní lidé (a mezi nimiž ovšem nejmodernější jsou volnomyšlenkáři) přijímají jenom naprosté vědění, zamítajíce každou víru. Kořen, z něhož takové řeči pučí, jmenuje se naivnost a nevědomost.

Dogmata jsou věty náboženského učení, které věříme, a o nichž volní myšlenkáři se domnívají, že se vyskytují jenom v oboru náboženství. Po volnomyšlenkářích jsou toho mínění všichni, kteří plují jako leklé ryby po proudu a kteří se nenamáhají mysliti. Dogmata jsou ve všech oborech lidského myšlení, nevylímajíc ani přírodovědu, jenže tady na místo dogmat užívá se významu: »hypothesy.« Vždyť mnohé methodou přírodovědeckou pořízené učební věty náležejí k pojmu dogmatu, protože jich nelze exaktně dokázati a protože nezdědka spočívají na dohodě badatelů. Této dohody obzvláště se snadno zapomíná, ale úmluva taková objasní se hravě, jestliže příslušnou učebnou větu přírodovědeckou rozebereme v součásti a donikneme jejich základů. Na první pohled ovšem vypadají takové věty nedogmaticky, nemajíť všechny stejné povahy dogmatické, ale

Vždyť přece skutečné protestantství bez bible, kterou kritikové pokrokoví tak často odsoudili, jest nemyslitelné. A chtěl-li pánové zaváděti protestantství na základě jiném, pak to protestantství nebude.

Také by jevila taková propaganda největší účinek, kdyby se jí chopili rázně vlivní reprezentanti církve evangelické v Čechách. Co však tyto činí? Pozorují sami svou slabost a proto místo šíření evangelia schovávají se za pláště protikřesťanských volnomyšlenkářů. Ano — tyto lidi podporují houževnatě, spokojující se tudíž s činností bofíci. A tací bázliví zajci, kteří docela se opírají i o židy a soc. demokraty, málo přilákají radikální lvy.

Kdo si ještě víru zachoval, tihne ke katolicismu. V době, kdy zvláště v Berlíně hromadně protestanté svou církev opouštěli, katolický kádr v Německu mohutněl, přibíraje živly, kterým se liberální fráse evang. farářů přejedly. A proslulý statistik prof. J. Wolf na universitě ve Vratislavi docela dokazuje, že Německo bude za 50 let většínou katolické. Rozvážný tento protestant připomíná, že katolické obyvatelstvo v Německu vzdoruje velice pevně novomalthusianismu a proto v katolických krajích obyvatelstvo počtem vzrůstá daleko více, než v krajích protestantských.

Filosofie pokrokářská jest v Čechách hoto- vým kývadlem, tvrdí každou chvíli něco jiného, vypěstovala jalovou nadkritiku, ale v nazírání na hlavní otázky životního názoru zavinila úžasný skepticismus (pochybovačství), úplnou bezradnost. A skepticismus dle zásady samého Denisa vůbec není schopen něco založiti. Tím méně může se státi zakladatelem trvalého učení, jež by mohlo připoutati k sobě většinu českého lidu.

dogmatické jádro prosvítá skoro vždycky, byť bylo posléze jen poslední základnou, ke které od nás nej se fyzikální a chemické jevy.

Náboženské věty učebné lze sledovati k jejich základnám: Buh, duše, nesmrtnost. Právě tak přírodovědecké dění vyvozuje se ze hmoty, z molekul, atomů, nejnověji z elektronů, z étheru, nejméně a prostor naplňujícího média, a konečně ze síly a energie v rozličných jejich formách. Základy náboženského života nedají se očividně demonstrovati, zůstávají tedy jistou měrou dogmatickými, ale neděje se jinak ani se základy přírodovědeckého poznávání. Molekul, atomů, étheru obyčejnou zkušeností přírodovědeckého poznávání nelze nikdy naprosto a jistě sobě představit, neboť jest tu potřeba spekulace a úkonu rozumového. Ale kdo může tuto spekulaci přezkoušeti a zjistiti, co jest jejím základem? Pro většinu lidí jest tato úloha nemožností. Pro většinu lidí učebné věty o molekulách, atómech, elektronech, étheru, energii nejsou než dogmata, to jest: učebné věty, kterým se může nebo nemusí věřiti, dle toho jak se zamlouvá nebo nezamlouvá autorita, která je vyřkla. Proto velmi správně praví německý spisovatel König: »Devět desetin našeho vědění jest jenom víra ve vědění vědoucích.« Jde na jevo tedy, že s přírodními vědami nemá se věc jinak, než s náboženstvím. Virchow na příklad mluvil nezastřeně o proudu dogmat, která v přírodovědě plynou.

Rozkládá-li se tedy s vysokou o utkvělých a ztuhlých dogmatech, třeba podotknouti, že taková dogmata jsou domovem i v přírodních vědách. Volnomyšlenkáři, přísahající na Haeckla, nejsou tedy jen pravověřící dogmatikové. Či dokázali již kdy pravdy, jež hlásají anebo se o to někdy aspoň pokusili? Nebo, když věří pevně v autoritu Haecklova, pokročili v jistém a osobním vědění dále, nežli člověk, jenž nestaraje se o důkazy, věří v Boha, protože v mládí byla mu víra tato vštěpena? Ostatně není pravda, že náboženská dogmata jsou mrtva. Lidé dle nich mravně žijí, kdežto protináboženská přírodovědecká dogmata volnomyšlenkářů jsou planými spekulacemi. Kde tyto v život zasahují, vedou k rozvratu mravnosti a důsledně i společnosti.

Obrana.

Připrava k novému věku svobody. Protikotlické »pokrokové« živly činí již dlouho přípravy k otevření brány »zlaté svobody«, že často musí obyčejní policajti učiti tyto lidi základním pojímům snášlivosti, když jejich barbarství sahá ke krvavému násilí. Když na Boží hod svatodušní sdružení katolických akademiků »Carolina« konalo slavnost na paměť 25letého trvání, vozili pokrokaři po městě zvířecí karikatury na potupu členů »Caroliny.« Na okružní tůři se pomocí chátary pokrokoví akademikové dopustili se proti katolickým krvavých násilností. Řada studentů a jeden policejní agent byli zraněni na hlavě, šest studentů zatčeno. O svatodušním pondělí ráno uspořádali katoličtí akademikové se svými hostmi slavnostní průvod do kostela. Pokrokaři však průvod přepadli a za řevu jej poházeli kameny. Několik členů Caroliny bylo do krve zraněno holemi. Jen policejní zakročení umožnilo přepadeným pokračovati na cestě do kostela. V okolí chrámu však moderní barbaři řvali a pískali, takže musilo přispěchati oddělení vojska, aby byl vstup do chrámu uvolněn. Když se však Carolina vracela, tu spolkový dům »Harmonie« byl obklopen hustým zástupem protivníků. Bylo nutno přivolati oddělení jízdy, aby se dostali členové »Caroliny« do vlastních spolkových místností. Jízda též musila uvolniti cestu k hotelu, kde se měla pořádati hostina. — V úterý odpoledne měla se konati slavnostní vyjížďka. Aby to překazili, postavili se pokrokaři v četném počtu na »Mariatrosterstrasse«, jsouce ozbrojeni holemi, kameny, zkaženými vejci. Policie bylo málo a proto se raději od plánu upustilo. Náhodou však vyjel napřed továrník Engelhofer v automobilu s chotí a dětmi. Automobil však byl přepaden, mláceno do něho kamením, továrník s paní byli do krve ztýráni tlustými holemi, šoférovi rozbity okuláry. Nato moderní barbaři ještě táhli před městodržitelství, kde spustili veliký randál a zkaženými vejci poházeli budovu. — Co budou tací zuřivci páchat na katolících teprve tehdy, až se jim dá tak veliká moc, po jaké touží? Barbarství horší hunského jest na vítězném pochodu právě v řadách těch, kteří slovo kultury a svobody berou nadarmo nejčastěji.

Hus v biografu. Lidé, kteří porážejí střežně zásady Husova pozitivního programu na celé čáře, potřebují Husova jména k bušení do katolické církve. Chápají se všech prostředků, kterými by mohli r. 1915 co nejvíce zfanatisovati neuvědomělé dav. Chtějí také pro svůj cíl velice účelně pracovati divadelními hrami, protože »hra má mocnou působivost a často vykoná více vlivu, než by se zdálo.« Ano — pravda. Dramatická hra omamuje, podmaňuje zvláště ty, kteří dobře do historie nevidí. A již se také v »Nerudovi« navrhuje, aby se předvedly umělecké obrazy ze života Jana Husa

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

* KNIHY *

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

pro biograf. To by byl ovšem prostředek nejpohodlnější a měl by značné výsledky. Pamatujme, že obraz Brožíkův působil jako elektrická jiskra, diváka upoutal více než celá halda učených knih. Divák nepotřeboval zvláštního předběžného vzdělání k vyvrcholení kýženého dojmu. Ačkoli podoba Husova na obrazu tom naprosto neodpovídá nejnovějším pečlivým výzkumům, bude obraz Brožíkův ještě dlouho pro moderní husity významným evangeliem.

Tážeme se však, co jsme na tomto poli vykonali my k obhájení nesčetných mučedníků katolických, kteří hynuli na husitských hranicích anebo v podpalovaných přibytích? Odehrávaly se přece při těch hromadných popravách výjevy daleko děsnější, než jaký poskytovala hranice Husova. Objednaly již kruhy katolické u některého znamenitého mistra na př. obraz strašných muk, jaká zakusil farář z Radkova? Odvážil by se některý malíř vypodobiti hromadné upálení katolíků v Prachaticích anebo jiných městech? Sepsalo se nějaké zručné drama z doby Prokopa Velikého, které by tlumočilo hrůzné útrapy pronásledovaných katolíků? Ve vědeckém prozkoumání doby husitské, katolíci dokázali velice mnoho, a také jejich historické práce docházejí spravedlivého ocenění v kruzích vážných odborníků. Leč posud se čeká a čeká, kdy cenných výtěžků dlouholetého badání se chopí umělci. V tom směru nás nepřátelé o mnoho předstihli a pořídili si tak velice lacinou propagandu. Již ta románová četba jim byla zbraní velice účinnou, protože delší historická díla čte z tisíce jeden, kdežto romány hltá každý. Chtějí-li však volnomyšlenkáři opravdu proti nám útočiti dramaty a biografem, pak zase vyprovokovaným katolíkům nastane vnucený úkol ukázati nepříteli, že takové manévry jsou zbraní dvojsečnou. Katolíci mají daleko více věcného materiálu k odvěti, než protivníci k útočnému dráždění katolických vrstev. Proto jest potřebí stále býti na stráži a vkročiti do roku 1915 s důkladnou přípravou.

Oč sociálně-demokratický vůdce Radosta okradl dělníky. K defraudaci v okresní nemocenské pokladně v Rokycanech se sděluje, že úřady zaslaly zpět okresní nemocenské pokladně veškeré knihy, aby provedena byla konečná revise. Pokladna již 2. května zaslala výsledek revise krajskému soudu. Zpronevěra dosáhla 21.000 korun! Nemůže se však ani nyní věřiti naprosto ve správnost výsledku, poněvadž dokonala a přesná revise je vůbec nemožná, na všechny fingované položky nelze ani přijíti.

Dotaz faráře Ferdinanda Vlčka. »Čas«, mluvě dne 15. května o dru Hrachovském v Kolíně,

vzpomenul si také na moji osobu a to svým časovským způsobem takto: »Katecheta Hrachovský snad spoléhal i na štěstí, které mívají jiní kněží v podobných případech — na příklad P. Vlček před lety v Polné.« Protože »Čas« mezi jinými cetkami a pozlátky má také nalipnutý nápis »S pravdou ven!«, vyzývám jej, aby určitě řekl, jaké štěstí jsem v Polné měl. Až »Čas« vyjde »s pravdou ven«, povíme si další. Jinak mu řeknu, co zaslouží za to, že takto do své průhledné politiky zatáhl i moji osobu, a proč z Kolína zatroubil do Polné. Nuže, očekávám od něho přímou a ničím nezakrytou odpověď. — Ferd. Vlček, farář v Heřmaně.

Židovská materialisace vnitřní říšské politiky nastala ovšem již velice dávno. Na př. vítězství velikého počtu soc. demokratických kandidátů při volbách říšských jest hlavně vítězstvím židovského kapitalismu. Tento kapitalismus za kulisami hodně tiše, ale za to velice vydatně roztáčí kola politického stroje, jak mu libo. Placených sluhů má k tomu vždycky dosti. Nyní však hlavní komandant »Neue Freie Presse« Benedikt docela vystavuje na veřejný krám povahu politiky židovské. Sama »Nár. Politika« dne 16. t. m. referuje: »Kra-kovský »Czas« obrací se ostře proti nové (?) the-orii hlavního redaktora »Neue Fr. Presse« o t. zv. materialisaci politiky uvnitř říše. Pan Benedikt, nemaje porozumění pro sílu národní myšlenky, chce ji ubíti či koupiti penězi, obohacováním se... Pan Benedikt nemůže ani pochopiti, že národní ideály nelze koupiti žádným bohatstvím, nýbrž že do rámce státního života lze je vpraviti jen úplným jich šetřením a uznáním... Dříve chtěli centralismus vnutit, dnes by ho chtěli koupit; to je vše, čemu je historie naučila.«

»Národní Politika« se staví jako nechápavá. Vždyť přece dobře ví, co všechno lze koupiti za židovské peníze. Židovské miliony jsou lodními děly, před nimiž se často třesou nejvíce právě ti, kteří deklamují každou chvíli o národohospodářském osvobození. Skutečné národní ideály ovšem nelze lehce zakoupiti. Ale židé znají dobře korrupci a bezzásadnost mnohých vůdců národních kruhů, které jsou po krk zadluženy v židovských bankách. Taková peněžní závislost pak dovede namnoze přirozený rozvoj národní uváděti jako kouzelným proutkem na cesty zcela nepřirozené, křivé, nedůsledné. Vidí-li židé, jak celé řady tuctových vlastenců jen se třesou nedočkavostí, kdy jim bude udělena nějaká židovská almužna, mohou mluvit velice sebevědomě. Materialisace politiky jest ovšem zjevem velice žalostným, jest strojem na ubíjení svérázného přesvědčení, ale tato materialisace vinou chamtivých demagogů bohužel jest na vítězném postupu.

Předními harcovníky maďarského pokroku protiklerikálního jsou židé. Také tam kvete židovské zednářstvo ze všech zemí našeho mocnářství nejbujněji. Ale jak by potřebovali židé aspoň trochu pokroku (ve smyslu volnomyšlenkářském) sami pro sebe, dříve než jej začnou rozdávati křesťanům, o tom svědčí okolnosti spojené s hrozným požárem v Prešpurku. Celá čtvrt židovská vyhořela, na 10.000 lidí zbaveno vlastního přístřeší. Požár rychle se rozšířil ovšem i z té příčiny, že většina domků měla pouze krytu šindelovou. Ale dravému živlu pomohla značně k řádění i povaha orthodoxních židů. Požár vznikl při pečení husy pro židovskou svatbu. Židovští starověrci zachránili sice své šperky, peníze a směnky, ale — zdráhali se vykonávati sebe menší práce na zdo-lání dravého požáru, protože byla sobota, židovský zasvěcený den. Teprve když vrchní rabín dával po jednotlivých domech v rychlém chvatu dispens od sobotního klidu, začali židé také hasičům pomáhati. Ale již bylo pozdě, protože v takovém případě i zmeškání pěti minut má následky nedozírné. Židovským starověrcům nelze se diviti a člověk snášlivý nebude se jim posmívati — za okolností zvláště tak žalostných. Ale představme si, jakou cynickou palbou by zasypali volnomyšlenkáři katolíky, kdyby se tito drželi ve chvíli tolik osudné houževnaté zásad tak zastaralých! A pak jest tu vážná otázka, proč si dovolují židovští kapitalisté činiti tak směšlý výboj proti nauce katolické, když svůj vlastní lid nechávají vězeti v zásadách tak příliš konservativních.

Dle poslední vůle Strindbergovy. Veliký myslitel a romanopisec švédský August Strindberg byl zvláště v posledních letech svého života vroucím ctitelem Kristovým. Před smrtí psal jednomu svému příteli: »Polož do rakve na má prsa kříž. Můj hnědý plášť na rakev. Na můj hrob postav pouze prostý černý kříž s nápisem: »O crux, ave, spes unica!« (O kříži, buď pozdraven, jediná naděje!) Nenápadně, skromně místo! Nikdy pomník! Jest to má pevná vůle.« — A dne 14. května ve Štokholmu oslaveno odhalení prostého kříže na hrobě proslulého literáta. Slavnostní řečník při té příležitosti pravil: »August Strindberg sám zřídil tento kříž. Švédský národ nechť rozhodne, má-li zde stát i v budoucnosti.«

Rozšiřujte »Obnovu« a »časové úvahy«

Politický přehled.

Vláda o vnitřní a zahraniční situaci. Konečně hr. Stürgkh 20. t. m. při podání tříměsíčního prozatímního rozpočtu poslanecké sněmovně promluvil o vnitřní a zahraniční situaci. Hr. Stürgkh pochybuje, zda sněmovna bude mít tolik síly, aby vykonala úkoly, které jsou jí předloženy. V Čechách stojíme před vážnou situací, kterou bude možno ovládnouti pouze vážnými prostředky; v Haliči pak nový zemský sněm vyhlásí snad na podzim volební reformu. Vnitřní poměry naše velmi zklamaly. Řešení národnostní otázky půjde prý cestou historického vývoje. Za takové těžké vnitřní situace musí prý sněmovna pracovat s největším napětím sil. Finanční plán a prozatímní rozpočet jsou nejdůležitějšími body jejího programu. Nutno i povolití nové prostředky na vojenská opatření. — Vzhledem k situaci zahraniční stála a stojí prý vláda na stanovisku národům balkánským příznivém. Je naděje na trvalý mír. Zahraniční úřad bude nyní pečovat o hospodářské zájmy Rakouska na Balkáně, kde však jest dosud situace nevyjasněna. Ministerstvo bude však o vyjasnění usilovati a propustí pak záložníky. Celá řeč byla často přerušována výkřiky jak Němců, tak Čechů a soc. demokratů.

Poslanecká sněmovna sešla se 15. t. m. po více než dvouměsíční přestávce. Sněmovna byla poloprázdna, poslance nepřilákalo ani to vědomí povinnosti, které jim velí, aby aspoň plnou přítomností zdůraznili potřebu odpovědi se strany vlády o zahraniční situaci, aby tisícům rodin mohli něco oznámiti o očekávaném návratu živitelů... Místo toho všeho několik dotazů a pak suché projednávání prvního čtení zákona o pracovní době v závodech obchodních; předloha příkazů živnostenskému výboru. Také se jednalo o pilném návrhu poslance dra. Tobolky stran zařazení některých měst do vyšší třídy drahotní. Posl. dr. Kramář, dr. Hruban, Staněk a soudruzi podali interpelaci o zahraniční politice monarchie, podobně interpeleovali agrárníci zvlášť, soc. demokraté, národníci a Poláci.

Konference předsedů klubů posl. sněmovny konala se 15. t. m. Předseda ministerstva hrabě Stürgkh, který byl vyzván, aby o politické situaci promluvil ve sněmovně, utekl se do konference klubovních předsedů a vykládal jim, že zatím nemůže mluvit o zahraniční situaci. Projednávání zahraniční záležitosti náleží vlastně delegacím a pak prý není vyloučeno nebezpečí, že by sněmovní debatou o zahraniční situaci mohlo nastati zmatení anebo porušení dalšího zdárného rozvoje zahraniční situace. Proto jest hr. Stürgkh proti zvláštní debatě. Porada klubovních předsedů dohodla se pak na tom, aby prvé čtení prozatímního rozpočtu bylo ihned zahájeno a při tom aby bylo pojednáno i o zahraničních záležitostech.

Dr. Kramář o zahraniční politice po výkladu hr. Stürgkha v poslanecké sněmovně promluvil velice přílehlavě: Pro nás Slovany jest neobyčejně těžkou věcí rokovati o zahraniční politice. Řekneme-li něco, co se neshoduje s názory úředních kruhů, má se nám to za zlé na jedné straně, na druhé straně se to prohlašuje za velezradu. Čtení obyvatelstva bylo z počátku příznivé pro politiku hraběte Berchtolda, neboť on by první, který se vzdal statu quo a nalezl blahovolná slova pro národy balkánské. Ale když začala horečka albánská, byl spáchán strašlivý zločin na blahobytu Rakouska, neboť obyvatelstvo bylo takřka uměle štváno do válečné horečky. To byla aféra Prochaskova. Obyvatelstvo nevědělo, co Albanie jest a mělo se najednou rozehrátí pro svobodu albánského národa. Musilo se tedy myšlení národů rozpáliti vášní a vášně byla uměle vzbuzena tím, co se učinilo v aféře Prochaskově. Tvrdím a mohu to dokázati, že se vědělo, že Prochaskovi se nic nestalo. Přes to však právě ony časopisy, které byly v jistém styku s tak všele hájenou literární kancelář, nejvíce štvály a přinášely hrozné zprávy o Prochaskovi. Zde vznikla válečná horečka, zde mají původ strašné hospodářské škody, zde jest počátek zkázy hospodářského života. Bylo všude tvrzeno, že na ruských hranicích jsou spousty ruského vojska. Nebylo to správné. Konstatuji dále, že byl podržen poslední ročník, ale ne na hranicích Rakouska, nýbrž ve vnitru Ruska. Konstatuji dále, že na hranicích Srbska nebylo žádné vojsko a že nebylo nutno mobilisovati. Jaderské moře musí býti úplně volné, nesmí býti ovládáno žádnou velmocí, poněvadž tím by naše velmocenské postavení úplně přestalo. Itálie ve Valoně jest pro nás počátkem konce. Učinili jsme vše, abychom Albánsko připravili pro Itálii. Byli jsme již blízko toho, rozdělití sféry vlivu a vtrhnouti do severního Albánska a nechati Itálii vtrhnouti do Valony. To jest to nejstrašnější, co by se bylo mohlo učiniti proti mocnářství. Posl. Biankini byl volán k pořádku, protože pravil, že se králi Nikolovi bude musiti jednou postaviti pomník. To se v Rakousku sice neučiní, ale soudím, že mocnářství je zavázáno králi Nikolovi skutečně velikým díkem, protože je zachránil před tím, aby zájmové sféry v Albánsku byly rozděleny mezi Rakousko a Itálii. Strašnější chyba zahraniční politiky Rakouska nebyla by vů-

bec bývala možnou, než kdyby se bylo připustilo, aby se Itálie usadila ve Valoně. Kdybychom byli dali Srbsku to, co prohlásilo za svoji životní podmínku, totiž volný východ k moři, bylo by se bývalo mohlo počítati s tím, že balkánský problém bude konečně rozřešen a my bychom byli mohli dospěti ke skutečně přátelským stykům se Srbskem. Srbsko bylo by bývalo mělo s ovládnutím vnitřní Albánska takovou práci a námahu, že bychom mohli počítati s trvalým mírem. Nemohu se postaviti na stanovisko, na němž stojí mnoho pánů s druhé strany, že v Albánsku musí býti zjednána pevná opora proti Slovanstvu. Proti Slovanstvu není žádného Albánska. To jest příliš malé. Proti Slovanstvu a proti slovanskému nebezpečí jest jen jediný prostředek, to jest správná rakouská politika. Bylo více než zbytečno, že říšský kancléř úředně mluvil o veliké otázce posledního sčítování mezi Germánstvem a Slovanstvem. Z toho stanoviska byla by naše celá zahraniční politika, všechna ta strašná břemena, jež musí naše obyvatelstvo nésti, jen k tomu, aby v definitivním boji mezi Germánstvem a Slovanstvem pomáhala příkloniti mísku na vahách ve prospěch Germánstva. Dodávati pro vysoký cíl Germanie pokrm pro děla, k tomu nejsme my Slované vskutku ochotni. Po slovanských vítězstvích na Balkáně musí se státi politika mocnářství jinou. Musí se státi přátelskou Slovanům. Jest nejvyšší čas k obratu. Nejsme zde ani s to projeviti náladu obyvatelstva venku. Nálada obyvatelstva jest mnohem horší, nežli to, co zde pravíme.

Kdo zmařil česko-německé vyrovnání? Dr. Kramář v posl. sněmovně 20. t. m. prohlásil: Tu přišel člen vlády a v nejchoulostivější otázce, totiž v oprávněnosti obou řečí v celé zemi, učinil rozhodnutí ve prospěch německého stanoviska a to způsobem, který naprosto nemůže býti zodpovědným. Vznáším zde veřejně a pro vždy na ministra Hohenburgera žalobu, že on to byl, který zmařil česko-německé vyrovnání. Největší a nejzávažnější chybou by bylo, kdyby se chtělo pokračovati v tom, aby se nakládalo se Slovany jako se státními občany druhého řádu, proti nimž jest vše dovoleno. Nechtě naleznou se konečně vlády v Rakousku, které neprovozují jenom politiku dne, které nestarají se jenom o to, aby se jim povolil rozpočet, branci a vojenské důvěry, nýbrž vlády, které starají se o to, aby zabezpečily budoucnost Rakouska.

Agrárníci českí proti vládě. Klub českých poslanců agrárních ve schůzi 15. t. m. ve Vídni rozhodl se vstoupiti do opozice proti vládě. Krok tento odůvodňují zmařením česko-německých smířovaček, při čemž vláda zřejmě nadřžovala německé obstrukci na českém sněmu. Vyzvány jsou i ostatní české kluby na říšské radě, aby se připojily k opozici.

Proti opozici agrární. Dne 18. t. m. konala se v Praze společná porada říšských i zemských poslanců mladočeských. Všichni řečníci souhlasili, že změna fronty agrárního klubu jest na škodu zájmům českého národa, proto se mladočeský klub opozice nesouhlasí a přenechá zodpovědnost za radikální politiku agrárikům a pokrokařům. V »Národních Listech« se proti opozici právem namítá, že česká opozice staví se takto vlastně po bok Němců; ježto snaží se také zmařiti zvýšení státních údelů a tím sanaci zemských financí a zároveň znemožní i provedení služební pragmatiky. — Podaří-li se české opozici a Němcům zmařiti malý finanční plán, uslyší v celém německém území jasot, že posílena německá obstrukce na zemském sněmu a přiblížena zase o novou metu katastrofa finanční v Čechách. Tak končí »Nár. Listy«. — Český klub na říš. radě 20. t. m. odsoudil rovněž opozici agrární.

Němci utužují své organizace. V Korneuburgu na sjezdu něm. nac. z Dolních Rakous 17. t. m. usneseno organisovati německé nacionály i na venkově a proto založen »Volksbund«. A německí křesťanští sociálové hned den nato konali ve Vídni schůzi, na které zdůrazněn byl společný a svorný postup venkovských organizací s městskými.

»Německá demokracie«, tak zní název nového, v posl. sněmovně již 33. klubu, jež utvořili poslanci pověstní Hock, dr. Offner a Zenker.

Propuštění záložníků. Všem sborovým velitelstvím od 1. až do 14. sboru zaslán výnos, dle něhož mají se propustiti všichni záložníci z ročníků 1909 a 1908; tím bude propuštěno na 35.000 mužů. Dále učiněno opatření na částečné propuštění náhradních záložníků z ročníků 1910 a 1911 v úhrnném počtu asi 15.000. Celkem bude tedy propuštěno na 50.000 mužů. Z obvodu armádních sborů v Bosně, Hercegovině a Dalmácii udělena mužstvu pouze 14denní dovolená.

Německý státní tajemník šl. Jagow představil se minulý týden ve Vídni. Prohlásil prý, že v balkánské krizi bylo opět dokázáno, že císař František Josef má hlavní zásluhu o to, že Evropa byl zachován mír. Situace vítězných balkánských států a poměr jejich k Rakousku a Německu se prý příznivě vyvíjí.

Zavedení tříleté služby vojenské ve Francii pobuřuje i vojsko samo, jak se událo v městě Toul, kde na 300 vojáků na veřejné ulici 17. t. m. de-

monstrovalo hlučně proti vládou usnesenému nepropuštění ročníku 1910. Demonstrace opakovaly se 18. t. m. na vojenském cvičišti. Civilní občanstvo rozhodčeno chováním se vojnů, přispělo četnictvu a hlídkám vojenským na pomoc při zjednávání pořádku. I v Paříži došlo v kasárnách ke hlučným demonstracím vojáků. Zavedením tříleté služby snaží se ministerstvo zajistiti bezpečnost země nejen proti Německu, ale i proti — vojsku, které jest stále náchylné ke vzpourám, i důstojníci pořádají protestní veřejné schůze proti různým nařizením ministerstva války atd.

Na Balkáně dle zpráv německého tisku vše to mezi Balkánským svazem. Nepřátelský tisk usuzuje to z toho, že, ač jsou v Londýně již všichni plnomocníci, dosud praeliminář míru není podepsán; prý srbští a řečtí plnomocníci nemají dosud instrukcí, krátce, že Srbové a Řekové jsou proti Bulharům. Jisto však jest, že nejvíce trpkostí působí radikální tisk, který bouří stále veřejné mínění. — Na protest Bulharska byla doprava armád Essada a Džavida pašů do Cařihradu zastavena, ježto se Bulharsko obává, že by tím vojsko turecké za čataldžskou linií bylo sesíleno; vojsko bude prý vyloděno v Beyruthu. — Skadar jest již v moci mezinárodního vojska. Jak spolehlivé jsou zprávy z Balkánu, patrně z toho, že jedny listy píší, s jakou radostí obyvatelstvo místní a okolní přijalo mezinárodní vojsko, jiné pak tvrdí, že Malisofí se bouří proti nové správě, a proti Rakousku že jest ve Skadaru se strany mezinárodního vojska pohrdání.

Kolárky, náprsenky, zephyrové
košile, spodky poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy organizační a spolkové.

Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Král. (Adalbertinum) koná tyto schůze: V sobotu dne 24. května večer v Kralupech n. Vlt. Řeční p. Al. Petr z Hradce Králové. — V neděli dne 25. května o 2. hod. odpo. v Novém Strašecí. Řeční p. Al. Petr z Hradce Králové. — Týž den odpo. v Ostrově řeční na veřejné schůzi p. Fr. Rybka z Týniště n. Orli. — V neděli dne 25. května v Rovensku řeční p. Jos. Katnar z Hradce Králové. — Týž den okresní schůze ve Žďárci u Skutče. Promluví p. Polák z Hradce Králové. — Zakládejte všude ve městech i na venkově skupiny Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva! Píšte o řečníky, které ochotně vyšle Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové (Adalbertinum).

Lomnice n. Pop. Milým bratřím a sestrám našeho těl. odboru »Orla.« Za důvěru prokázanou v tak krátké době ve výborové schůzi dne 15. května 1913 tím, že jsem přes zdráhání své byl přece jednomyslně zvolen starostou »Orla«, touto cestou děkuji upřímně. Chci býti skutečným starostou, avšak žádám členy výboru, bratry i sestry, aby mi v práci byli nápomocni. Opakuji znova pravidla orelské naší snahy, ústně již pronesena: Buďme svorní a upřímní vespolek, povinnosti koňme rádi pro vyšší cíle svoje, jež jsou: Bůh a vlast! Tím naznačil jsem povinnosti náboženské, spolu tělocvičné. Přesvědčení náboženské dávejme neohrožené na jevo a tělo své cvičme dle zásady: »V zdravém těle zdravý duch!« Pozdrav »Zdař Bůh!« jest orelským pozdravem a na to nesmí se zapomínati nikdy. V našem středu nemožno trpěti osobních třenic, kleptů snad, jež hnůti každému jsou na škodu, nýbrž pravá bratrská, sesterská láska. Vždyť váže nás jedna páska — symbol lásky a ta jest kříž. A bratrská láska musí býti v našem středu. Proto chutě do práce, ať vykázaní můžeme se vlastní činností horlivou v tomto roce. Zdař Bůh! Starosta. — Program pracovní pro příští měsíc červen: Vycházka k bratřím a sestrám do Libštátu korporativně, kdež uspořádá se přednáška »Četba — cesta k sebevzdělání« dne 22. června v neděli odpoledne — za týden dne 29. června vycházka do Nové Vsi rovněž korporativně, kde uspořádáme přednášku: »Proč zakládáme těl. odbory Orel — jeho snahy a cíle.« Obě tyto přednášky obstará náš bratr starosta. Písemné oznámení bylo již zasláno jmenovaným odborům. — Jednatel.

Kutná Hora. Staroslavné město naše opět objeví se v historickém svém hávu při divadelním představení »Kutnohorští havíři« dne 19. července 1913, které u příležitosti svého 10letého trvání provede katol. jednota sv. Vojtěcha v Hoře Kutné. Ke kusu tomu nejenom získány jsou sly prvního řádu, ale sám nejstarší tragéd kutnohorský p. Vojtěch Saitz, nejlepší sňha toho druhu uvolil se kus tento vypraviti a nastudovati přesně dle historických záznamů. Doufáme, že bratrské spolky naše již nyní připravovati se budou na mohutnou účast na naší oslavě 10letého trvání katol. jednoty sv. Vojtěcha ve dnech 19. a 20. července 1913. Pozvánky jsou již v tisku a koncem května rozesílány budou bratrským spolkům a organizacím. Který spolek neobdrží pozvání do polovice června t. r. a chtěl by se účastniti, piš si o toto panu Jos. Řehnovi, pozlacovači v Hoře Kutné, nebo panu Antonínu Kofímkovi, klemtníkovi v Hoře Kutné na Palackého náměstí, kteří veškeré dotazy věci této se týkající vyřizují. Zdař Bůh!

Jeřábko. Dne 4. května měla naše skupina mládeže valnou hromadu, na níž přednášeli horliví jinoši p. Kalvoda z Lánů a p. Pešek z Nové Vsi. Pan Kalvoda přednášel o vlastnictví a nutnosti vzdělání vůbec, p. Pešek o vzdělávání hospodářsky odborném. Valná hromada se usnesla čisté výtěžky ze svých divadel dávat na založení farní knihovny. Budiž za to naši mládeži všechno uznání. Jiné pokyny dal mládeži na schůzi také p. farář Vlček.

Křtělce. Jednota sv. Janská v Křtělích rozvinule svou činnost za nového vdp. předsedy a faráře stále úspěšněji. Svědky jsme byli při valné hromadě, která se konala v pondělí svatodušní, jaké nadšení bylo mezi přítomnými mladíky a muži, když vdp. předseda slovy nadšenými nás povzbuzoval k vytrvalé práci na národa roli dědiční. Poukázal na nebezpečí, jež hrozí ze všech stran svaté víře naší. A promyšlená slova nepadla na neúrodnou půdu, nýbrž přinesla užitek téhož dne. Přihlásilo se nových 25 členů. Volba konala se aklamací a zvolení: vdp. A. Hejzlar, farář, za předsedu, p. Novotný za místopředsedu, p. Vejnar jednatelem, p. učitel J. Cerman za pokladníka, p. Prášil za ochránce garderoby a 4 pořadatelé. Knihovnickem jest p. Jirouš. Dovolujeme si zvláštní dík vzdát p. Jindřiškoví, který horlivě a svědomitě zastával úřad pokladníka, avšak pro nahromadění se práce žádal, aby aspoň nyní povinnost pokladníka byla jinému svěřena. — Divadlo poslední, které hrálo se 4. a 12. května (Cikánčina pomsta), líbilo se tak, že slyšet bylo ze všech stran: Stojí to za to jít do Křtěl. Všechněm, kteří při divadle působí, vzdává výbor veřejný dík za jejich ochotu a obětavost. — Mile překvapila nás zpráva, že vdp. farář Josef Stejskal ze Studnice daruje Jednotě více svazků knih poučných a zábavných. Jednota tímto vzdává šlechetnému dárci srdečný dík! — Výbor.

IV. česká pouť do Lurd. Poutní výbor spolku českoslov. poutníků s potěšením konstatuje, že se v posledních dnech četné přihlášky scházely jak ze řad důst. duchovenstva, tak i laiků. Obzvláště hradecká diecése jde dobrým příkladem napřed. Jeden důst. pan farář přihlásil sebe a 5 svých farníků, nejlepší to důkaz, jaké oblibě se spolek pro pořádání českých poutí do Lurd těší. Prosimе snažně, aby přihlášky byly zaslány do 31. května, kdy končí lhůta přihlašovací. Kéž se každý duch. správce přičiní, aby aspoň jednoho poutníka ve své kolatuře získal pro spolkovou naši pouť! Přihlášky přijímá: P. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné Praha II., Jungmanovo nám. 20, jakož i jednatel spolku P. Jos. Rössler, kaplan, Velký Ouhm u Solnice.

Schůze české mládeže katolické: V neděli dne 25. května o 3. hod. odpol. veřejná schůze skupiny Němčí (Vysokomýtsko) v hostinci p. Ant. Bartoše; řeční předseda O. S. M. K. p. J. Hnátek ze Skorenice. — Téhož dne veřejná schůze skupiny Česká Čermná (Náchodsko) o 3. hod. odpol. v hostinci p. Ant. Balcara »U Javora«; přednáší dp. L. Dragoun, kaplan v Náchodě. — Téhož dne odpol. schůze skupiny Trpča (Poličsko) v host. p. J. Štandy č. 1.; promluví jednatel O. S. M. K. p. J. Kabát z Král. Vítějovse. — Téhož dne schůze veřejná ve Stolicích (Náchodsko), kde o »Orlu« promluví předseda O. S. M. K. p. Fr. Alt z Vel. Poříčí. — Téhož dne veřejná schůze (po níž bude věneček) skupiny Dlouhé-Rzy o 3. hod. odpol. ve Zrech v host. p. Ant. Andrše, kde bude řečníci p. R. Kozel z Týniště n. Orli. — Téhož dne ustavující valná hromada komitétu »Sdružení české mládeže katolické« pro Pražsko o 10. hod. dopol. v Praze v sále »Jednoty katolických tovaryšů«; ze sekretariátu král. hradeckého bude vyslán tajemník vp. St. Beneš. — V neděli dne 1. června ustavující valná hromada komitétu »Sdružení české mládeže katolické« pro Česko-Budějovicko o 10. hod. dopol. v Českých Budějovicích; sekretariát královéhradecký bude zastupovati tajemník vp. St. Beneš. — Téhož dne o 3. hod. odpol. veřejná schůze na Rychmburku (Skutečsko) v host. p. Potůčka »Na Sklenářce«; bude řečníci místostarosta p. V. Nejedlý z Hradce Králové. — Týž den schůze skupiny Oujezd (Hradecko). — Sekretariát v Hradci Králové.

I. odborný kurs zemědělský naší mládeže na Vysokomýtsku. Nasavrky. Druhá odbor. přednáška nejčetnější návštěvníka rolníky i dorostem byla dne 27. dubna v Nasavrkách u Chocně. Po půl 4. hodině odpolední po uvítání přítomných a krátké promluvě předsedové o důležitosti stavu rolnického a potřebě odborného vzdělání jal se přednášet p. prof. Bedřich Brabenec o předmětu zajímavém a pro zemědělství velmi důležitém: »O chorobách kulturních rostlin a ochraně proti nim«. Úkol v pravdě nesnadný, vykládati širokému obecenstvu o zjevech, jež vymykají se přímému pozorování oka lidského a jsou toliko znatelné pod vědeckými nástroji. Úlohu tu pan přednášející šťastně rozřešil a posluchačstvu vhodně tlumočil. Vytknuv předem, že všechny rostliny, zvláště slabé chorobám podléhají, uvedl hned příčiny těchto nemocí. Při každé chorobě naznačen i zachranný prostředek. Přednáška, v pravdě zajímavá, upoutala pozornost účastníků a nejvhodnějším k ní dokladem byl drobnohlás asi 150krát zvětšující (mikroskop), v němž zřetelně bylo škodlivé houby, sněti a bakterie. Přednáška ta zajisté utkví v milé paměti posluchačů i vzdáváme za ni velect. pánu zpravodaji vřelé díky. Děkujeme i srdečně panu Jos. Valachovi, rolníku z Nasavrky, jenž laskavě svým povozem cestu panu prof. Brabenecovi z Chocně umožnil. — Oujezd u Chocně. Do praktického rolnického života zasahující přednáška »O melioraci a vodních družstvech« konal tu praktický odborník pan inženýr Kyrian, odborný učitel. Schůze byla slabší následkem teplé, slunné pohody a poští ve Srubech. Po úvodních slovech podal pan řečník případné poučení o otázce meliorace. Vloživ pojem meliorace a její pro-

spěch, naznačil různé způsoby meliorace pozemků. Vřele doporučil a dal pokyny ke zřizování vodních družstev. Po informativní této přednášce rozptýl se rozhovor, v němž thema bylo ještě prohloubeno. Schůze ukončena před 5. hodinou a zaslouženým díkem projeveno panu zpravodaji uspokojení nad ní. I při malém počtu shromážděných můžeme s uspokojením doznati, že prokázali jsme zájem pro věci hospodářské tam, kde posud, pokud víme, hospodářská schůze konána nebyla, ač jest v okolí mnoho čtenářů »Cepu«, jimž čelí jen tři »Šitly«. — Lhota Zářecká. Čtvrtý a poslední den odbor. zemědělského kursu připadl na obec zdejší a skončil úspěšným zdarem. Mládež domácí, nemajíc tu skupiny, byla rozptýlena. Chvály hodné jest, že dostavili se sem vzdálení členové našeho okresního sdružení. Zpravodaj p. Jan Eckert, řádný učitel rolnicko-lukafské školy, syn zvěčnělého a zasloužilého ředitele střední hospodářské školy v Chrudimi, přednášel s živostí jemu vlastní »O používání a koupi umělých hnojiv«. Nejprv označil živné látky rostlin, jichž třeba půdě dodávati. Všecka známá hnojiva dle potřeby vzata na přetřes. Pojednáno o vápnění a zeleném hnojení. Pan učitel upozornil též vhodně na šejdřství s hnojivy páchané a odporučoval společný nákup ve velkém. Přítomní skorem všichni domácí rolníci hojným potleskem dali na jevo vděk za poučnou přednášku. Předseda, poděkovav panu učiteli, doporučil odborné vzdělání pro náš dorost a upozornil na školu vysokomýtskou, kde tak výborné pracovníky z oborů hospodářských máme a kterýž ústav značnou výhodu poskytuje při službě vojenské a mnohými stipendii jest nadán. Vzdav ještě díky velect. sboru učitelskému této školy za ochotu, s jakou nám přednášky konal, skončil přáním, by tento kurs přinesl všem účastníkům žádoucí užitek. K vytknutí p. učitele Eckerta vzata ještě na přetřes výchova rolnických dívek a jich vzdělání. S vědomím, že jsme dokázali, že jedná se nám o skutečné poučení a uvědomění mládeže i dospělých a ne o stranické štvání, skončili jsme první odborný kurs zemědělský s pomocí Boží. Kéž by naši mládeži i všem našincům byl povzbuzením a pobídkou k účinné práci ve svém okolí. Musíme si již jednou uvědomiti, že jen práce vítězí a nic jiného než práce. Řídně se slovy básníkovými: Ne horoucnost povalečná zjedná duchu potravu, práce tichá a společná zjedná vlastní oslavu. — Zdař Bůh!

Boží hroby, Křížové cesty Ježíšky, oltáře, sochy, krasotelný,
levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Zprávy místní a z kraje.

Slavnost Božího Těla konala se za překrásné pohody, takže celé náměstí bylo vyplněno obrovským počtem účastníků. Posvátné obřady vykonal Jeho Excelence nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava, který se byl vrátil z visitačních cest. Procesí účastnilo se kněžstvo, bohoslovci, zástupci zeměpanských, státních a samosprávných úřadů, katolické spolky, školní mládež se svými pp. představenými, 622 družček a mnoho jiných. Část vojska 18. pěš. pluku oslavila theoforický průvod hudbou a hromadnými výstřely, po nichž krásně zaznívaly jásavé fanfáry zručných trubačů s ochozu Bílé věže. Oltáře byly pány majiteli domů vkusně upraveny.

Svatojanská pouť vydařila se nad očekávání stkvěle. Ježto bylo počasí překrásné, byla účast poutníků větší než jiná léta. Ráno v kostele seminářském a na dvoře byla dvě slavnostní kázání, načež sloužil vsdp. generální vikář Dr. Soukup pontifikální mši svatou s četnou assistencí. Na kůru za řízení dp. docenta Svobody byly provedeny tyto zpěvy: Kyrie, Gloria, Sanctus a Agnus ze mše Singenbergerovy »Ss Cordis Jesu« pro mužský sbor bez průvodu, Credo ze mše Pickovy op. 19. Benedictus a »O salutaris Hostia« od Perosiho, »Gloria et honore« od Svobody. Introit, Graduale, Offertorium a Communio chorálně. Pickovo »Tantum ergo« op. 19. — Při odpolední pobožnosti zazpívány litanie od Křížkovského a Pange lingua od Witta. Po celou oktavu se před večerní pobožností kázalo za četné účasti věřících. Dnes při večerní závěrečné slavnosti bude provedeno na kůru Gollerovo »Te Deum laudamus« pro mužský sbor s průvodem varhan.

Schůze městské rady dne 19. května. Žádost p. Ant. Pytlíka, měst. zvěrolékaře, za skutečné jmenování postoupena byla obecnímu výboru. — Poukázána byla ku přání kauce za zřízení chodníku 1348.20 K, složená firmou A. Ippen, slévárna zde. — Se svolením ředitelství c. k. gymnasia věřili se ošetřování meteorologického sloupu, postaveného na Velkém náměstí Okrašovacím spolkem, studujícímu téhož ústavu. Za dozor požádá se pan prof. Hobzek. — S policejním úřadem bylo sděleno, že p. Jaroslavu Urbanovi, majiteli Grandhotelu, udělena byla koncesse ku výcepu piva, vína a podávání pokrmů v zahradě pivovarské v Jiřčkově třídě do 1. října t. r. — Správe měst. řádek postoupen byl tržní řád o dobytčích trzích, schválený c. k. okres. hejtmanstvím, jménem c. k. místodržitelství. — Návrh změny zdravotně-policejních nařízení, týkajících se zkoušení mléka, a žádost Společenstva pro stavbu úřednických domků,

jež se změnilo v obecně prospěšné stavební a bytové družstvo, za přistoupení zdejší městské obce za člena, byly postoupeny měst. zastupitelstvu.

Sbírky městského historického musea a sbírka památek z r. 1866, umístěné v obecním domě č. 33 na Velkém náměstí, nebudou od 25. května t. r. více přístupny. K naléhání spojitelný, která dosavadních místností v domě tom použití chce k rozšíření svých kancelářů, a dle usnesení musejního odboru a městské rady, budou přestěhovány do nové budovy musejní a v ní uloženy. K instalaci jich bude možno přikročit teprve po delší době, až podaří se získati peníze na nové nutné skříň.

Dobročinný komitét dam v Hradci Králové, jehož účelem jest opatrovati chudým dítkám hluchoněmým potřebné šatstvo, prádlo a obuv a j. v., konal svoji řádnou valnou hromadu dne 14. května 1913 v nové budově »Rudolfina«. Spolek čítal v roce minulém 227 řádných členů a 41 dobrodinců. Příspěvky členské činily K 372.20, sbírka štedrovecerní K 350.—, úhrnem K 722.20. Vydání činilo K 1042.95. Každého roku bývají chudé dítky hluchoněmé den před »Štěstým večerem« po dojemné slavnosti vánoční podělovány damami z komitétu různými potřebnými dárky. Litováno všeobecně, že zasloužilá paní předsedkyně Marie Steinfeldová následkem přesídlení vzdala se předsednictví, též zasloužilá pl. pokladní Pavlína Tolmanová resignovala na místo pokladní, které po několik roků vzorně zastávala. Oběma damám budiž vysloven srdečný dík za všechnu podporu a obětavost! Za předsedkyni zvolena jednohlase pl. Anna Czurbová, za místopředsedkyni pl. Aloisie Šantrůčková, za pokladní pl. Růžena Jirotková, za jednatelku sl. Adéla Eiglová. Do výboru dámy: Marie Beránková, Marie Dostálová, Růžena Hobzková, Bohumila Kořínková, Anna Nováková, Zdenka Pokorná, Bohumila Štefanová a Pavlína Tolmanová. Revisorem účtů vdp. ředitel Vladislav Sekera. Komitét vzdává aktivě díky vdp. revisorovi účtů za všechnu podporu spolku věnovanou. Všem dobrodincům a příznivcům ubohých dítek hluchoněmých budiž srdečný dík za všechna prokázaná dobrodini!

Osobní. Pan Augustin Andres, finanční sekretář při zdejším okresním finančním ředitelství, byl jmenován finančním radou.

Oúchod vojska. Ve středu ráno vytáhl zdejší 18. pěší pluk k polnímu cvičení do Milovic u Nov. Benátek. **Škůdcové stromový.** Plundrování lesů rozhodně se nedopouští městská rada výsekem přebytečných břízek, což jsme již dostatečně dokázali jindy. »Osv. Lidu« tedy v té příčině může býti klidná. Přes-li však o varovných tabulkách v městských parcích, snad také v o výsledcích výstrahy. V samých Žižkových sadech na př. bývají sedadla násilně přeházena jako po nějakém boji. Mnoho křovin takto i jiným způsobem jest přelámáno. Důkladného trestu zasloužili již dávno ti nezbedníci, kteří tabulky s názvy rostlin zaměňovali. V okolí města mnoho stromků zámyslně mrzačeno. Květy jsou rvány bezohledně i s větviemi. Nejmenší stromčky vytrhávány. Na Pražském Předměstí ve školce pana řed. Kulíře uloženy korunky celé řadě vysokých stromků. Tedy jest potřebí zvýšiti ostrážitost právě v takových místech. Kdokoli dopadne zlomysl. škůdce, nechť jej ihned udá.

Čistý výnos matičního koncertu, pořádaného v Žižkových sadech předešlý pátek, obnáší 172.76 K, o 33.48 K více než roku loňského.

Sjezd prvých absolventů zdejší obchodní akademie. Ve dnech 15., 16. a 17. srpna t. r. sejdou se v Praze po 15 letech k l. sjezdu svému první absolventi hradecké obchodní akademie z roku 1898. Pozvánky právě se rozšílají. Definitivní program bude ještě stanoven a každému zaslán. Kdo by pozvánky nedostal, toho adresa je nám neznáma, dopiš tedy o ni svolavatel Jiřímu Tolmanovi, starostovi záložny a knihkupci v Hradci Králové. Na toho buďtež řízeny všechny pokyny a dotazy.

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové. Do představenstva filiálky ustanoven byl za správní radu p. čls. rada ryt. Josef Bartoň z Dobenína, velkopřemyslník a velkostatkář v Novém Městě n. Met.; z dosavadních funkcionářů pak opětně potvrzen pan inž. Robert Schmidt, architekt a stavitel v Hradci Králové a nově ustanoven pan František Seykora, velkopřemyslník v Kostelci n. Orli.

V zasedací síni Živnostenské banky v Praze-II. dne 31. května t. r. v 10 hodin dopol. koná se řádná valná hromada akcionářů akciové společnosti Novák & Jahn, akciová továrna na stroje. — Valné hromady této může se účastniti každý akcionář, který nejpozději 6 dní před valnou hromadou složí u pokladny Živnostenské banky v Praze neb u pokladny některé z filiálék tohoto ústavu 10 akcií.

Bankovní Zprávy, vydávané Českou bankou přináší ve svém květnovém čísle následující zajímavé články: »Průmysl petrolejový v Rakousku v době nynější. Rok 1912 a berlínské velkobanky, Hospodářská Anglie upadá?, Různé zprávy, Obchodní kalendář, Premiové sazby, Kursovní list a Slosovací list.« Předplatné ročně K 1.20.

Četné krádeže zjištěny na nádraží královéhradeckém. Z bázně před domovní prohlídkou pohozeny některé ukradené předměty v poli. Celá řada osob jest ve vyšetřování.

Hořice. Májová pobožnost nabyla u nás letošního roku nové vzpruhy a nového lesku drahým oltářním paramentem, jenž pořízen byl z milodarů paní, dívek a ctihodných sester a zdoben je tentokrát ne výšivkami, ale ruční malbou, kterou velmi uměle na atlase provedla sl. Kleplová. Takto vyzdobený oltář zastřevěl se poprvé v elektrickém osvětlení. Zde shromažďuje se

četná mariánská rodina u večer každého dne, aby své Matce vyznávala lásku, jistě krásnější podnět, než aby tékala mládež, která doma těžko udržeti se dá, u večer po ulicích. Je vidět, že krásná pobožnost májová neztratila během let na svém původu, naopak že čím dále více srůstá se srdcem katolického lidu. Jestliže jeden list zdejší dělá si z ní posměch, je to jen nový důkaz, že nepřátelé kříže kultu mariánského mrzí, poněvadž on byl, je a bohda zůstane přes všechny nevěrecké proudy moderní silnou páskou mezi křesťanským lidem a pozitivní vírou, čili náboženským jeho cítěním a že osvědčuje se stará pravda: křesťanství nezhyne, dokud křesťanský lid ctíti bude Matku Toho, jenž byl křesťanské víry zakladatelem. V brzkou počne se s opravou sochy Panny Marie na náměstí a přijato s povděkem, že na opravu přispěly i zdejší peněžní ústavy a občanský pivovar.

Chlum u Hlinska. Klidný a tichý život v naší horské obci byl o letošních velikonočních rozrusech radostnou zprávou, že přijede ndp. biskup, patron zdejšího kostela a spolu gruntovní pán, aby udllel sv. břimování a vykonal generální visitaci duchovní správy a nábožensko-mravního života v obci. Ve čtvrtek dne 15. května ndp. biskup se svojí suitou za časného jitra skutečně přijel. Všecko obyvatelstvo chudé horské vesnice dle možnosti se přičinilo, aby svému biskupu, patronátnímu pánu a dobrodinci projevilo upřímnou oddanost, úctu a vděčnost. U slavobrány shromáždilo se téměř všecko zdejší obyvatelstvo s obecním výborem v čele. Přišla školní mládež s pp. učiteli, dostavil se i hasičský sbor s velitelem p. Ant. Ondráčkem. Když umkla slavnostní stříelba a intrády, uvítal nejd. Arcipastýř místní duchovní správce, s nímž k uvítání dostavilo se i okolní duchovenstvo. V řeči své vzpomenu otcovské péče nejdůst. Arcipastýře o chrám a duchovní správu chlumskou a ujistil jej zpožnosti a vděčnou oddaností všeho obyvatelstva v obci. Pan fíd. učitel J. Kinský uvítal Jeho Excellenci za učitelství sbor, žákyně P. Kinská a M. Krejčová za žactvo. Když odevzdaly nejdůst. pánu kytici, pronesl uvítání starosta obce p. J. Ondráček. V řeči své vděčně vzpomenu obou nejdůst. předchůdců Jeho Excellency, kteří zřídili v Chlumě samostatnou duchovní správu a projevili vděčné díky Jeho Excellenci, jenž vedle mnohých obětí, které pro kostel již přinesl, chce postarati se o povýšení expozitury na faru a postaviti novou farní budovu. Za rolnictvo sdružené v Odbočce Hospodářského Sdružení uvítali nejdůst. Arcipastýře rolníci p. Ant. Petrlik a Rob. Zdražil, jenž případně přirovnal práci rolnickou k těžké práci na poli duchovním. Za domácí tkalce uvítali Jeho Excellenci p. K. Hromádka. J. Bulena a Jan Hromádka, který v řeči své učinil pěkné srovnání mezi prací tkalce, jenž nitku k nitce klade, až vytvoří dílo umělé a mezi prací duchovní, k níž stejně pte jest třeba, má-li povstati v duši dílo bohumilé. Za organizaci katol. mládeže uvítali ndp. biskupa jinoši J. Hromádka a Fr. Jun. Za patronátní úřad dostavil se p. Alois Nový, řed. biskup. velkostatku v Chrastí, za biskup. lesní úřad p. Hub. Trsek, lesní z Košínova a p. Vinc. Trsek, lesní ve výslužbě. Když nejdůst. Arcipastýř vřelými slovy poděkoval všem za upřímné uvítání, odebral se v průvodu do chrámu, jenž byl hned do posledního místa naplněn. Sv. břimování přijalo 238 věřících. Po skončených obřadech odebral se nejdůst. Arcipastýř do školy ke zkoušce náboženské. Ve školní budově uvítaly ho dívky 1. třídy Jar. Kinská a St. Břimová. Do školní budovy postavili se i členové místní školní rady a hojně rodičů. Po nábož. zkoušce poděkoval Jeho Excellenci žák 3. třídy Jar. Kopecký. K večeru před odjezdem zase shromáždila se celá osada a doprovodila Jeho Excellenci ku slavobraně, kam ještě matky přinášely malé děti, aby vyprosily si pro ně od nejdůst. Arcipastýře požehnání. Když starosta obce Jeho Excellenci za všecko obyvatelstvo poděkoval, odjel nejdůst. Arcipastýř za zvuků hudby a slavnostní stříelby. Trvale památný zůstane den pobytu Jeho Excellency ve zdejší obci.

Ranné u Hlinska. Tolik lidí, jako v neděli na svátek nejsv. Trojice Boží, neviděla Ranná dlouho. Po obnově sv. missie, kterou vykonali se zdarem dpp. P. Lerch a P. Kubíček T. J., přijel na jmenovanou neděli do Ranné J. Exc. nejdůst. pan biskup Královéhradecký Dr. Doubrava v průvodu vsdp. kanovníka dra Reyla a dp. sekretáře dra Cibulky udělit 560 břimovancům svátost sv. břimování a vykonat gener. visitaci, spojenou se zkouškou školních dítek ze sv. náboženství. Vjezd byl slavný. U kaple sv. Jana Křt. v Holetíně čekala družina 32 jezdců na krásných koních pod vedením p. Mládky Vinc. z Hor. Holetína na skvostném hnědouchi a doprovodila J. Exc. nejd. biskupa do Ranné, kde čekali sbory hasičské z Mrákotína, Oldřetice, Kladna a Pokřikova se školní mládeží a četnými farníky. Zde uvítán místním duchovním správcem, dceruškou rolníka p. Doležálka z Vojtěchova a požádán děvčetem Doležalovým z Mrákotína o přijetí kytice. Po uvítání pp. starosty z Ranné a jiných pěti osad a p. Adámkem, rolníkem a katol. organizátorem z Vojtěchova, jimž všem J. Exc. laskavě a milostivě poděkoval, následovala mše sv. J. Excellence se skvostnou arcipastýřskou promluvou a svatě břimování nejprve dospělých a pak školních dítek, po němž vykonána zkouška ze sv. náboženství dítek ze školy Holetínské a Kladenské v kostele a dítek ze školy Rannské ve škole. Skončiv zkoušku poctil J. Exc. nejdůst. pan biskup svojí návštěvou rodinu svědomitého a horlivého učitele a velmi pečlivého ředitele chóru p. Frant. Mořnara. Vykonav také prohlídku farního chrámu Páně, nejdůst. p. biskup vykonal modlitby. Poděkování v průvodu dcerušky p. starosty rannského Zacha, podavšího J. Exc. nejdůst. p. biskupovi krásnou kyticí, pro-

slovila dcera p. Doležálka st. z Vojtěchova. Jim po krásné odpovědi na památku (jako děvčátkům J. Exc. při příjezdu uvítavším) dal velmi krásné modlitby. Odjel z farnosti Rannské, provázen opět silným banderiem za přítomností četných farníků, jichž lásku si rázem získal. Velice čtené se také (jako při vjezdu) i při odjezdu J. Exc. nejdůst. p. biskupa dostavily hasičské sbory z Mrákotína, Oldřetice, Kladna a Pokřikova.

Hlinsko. Přišel jsem a zvítězil! Tak může zvolati nejdůst. náš arcipastýř o své návštěvě v městě našem při své generální visitaci. Jeho Excellence rázem získala si srdce všech katolíků. Nejsou to prázdna slova, ale skutečná pravda. Uvítání bylo sice bez bran slavnostních, bez banderí, ale za to tím upřímnější. Sláva, radost a plesání bylo v duších toho poctivého lidu. Již od časného rána zdobený domy v ulicích, kudy Jeho Exc. se měl ubírat, prapory. Přesně o půl 8. hodině na den sv. Jana Nep. stanul kočár nejd. biskupa před chlapeckou školou a již milá, vznešená osoba našeho arcipastýře stojí před námi. Nevylíčitelná to chvíle! Přistupuje vdp. farář hlínecký Jan Habal a slovy nadšenými vítá Jeho Excellenci do města našeho. Nejdůst. pán slovy srdce jímajícími odpovídá, že přichází stejně rád k chudým i k bohatým. Zvláštního lesku dala při vřtání přítomnost slov. pánů: c. k. místodržitel. rady p. Rebensteigra a p. c. k. okr. školního inspektora Hanuše z Chrudimi, vdp. ředitele ústavu hluchoněmých z Hradce Král. Vladislava Sekery. Dále vítali Jeho Exc. z města slov. pánové: MUDr. Karel Sekera, obv. a nádražní lékař, c. k. berní J. Pospíšil, c. k. vrch. kontrolor dráhy J. Moravec, c. k. vrch. poštmistr K. Stružinský, tov. J. Tlustý, deputace řemesl. besedy s předsedou p. Al. Prokopem, spolek »Svornost« s předsedou p. Sedláčkem, literátský spolek s předs. p. Manem, veškerá školní mládež s p. ředitelem Pilařem, všemi pp. učiteli a slečnami učitelkami, řadami bíle oděných družiček a zástupy radostně nadšeného lidu. Za školní mládež pozdravila J. Excellenci družička z 1. třídy měšť. školy případným proslovem, jež neváháme pro vzletnou formu uveřejniti (jakož i ostatní proslovy). »Vaše Excellence! Než slunce vzjede nad údolím, probouzejí se maličký opěnci ze snů a z alejí a zahrad vznáš se salva nezadržitelného jásotu vstříc zlatému králi dne. A hle! Sad našeho mládí rozezplval se výkřiky radosti a slavnostního očekávání příchodu jasného pastýře. Naše dětské bytosti, chráněné mateřskými pažemi jako stinnými větvičkami jabloně, rozhoupaly dnes srdéčka svoje, že zvoní, zvoní dychtivě, v nepopsatelných záchvěvech před velebností a krásou příchodu. — Buďte nám vítáni, nejdůstojnější pastýři, jehož velebný zjev zazářil nám v červánkách našeho očekávání. Buďte nám vítáni v rodině městě našem a buďte Vám v něm milo a příjemno jako Kristu bývalo u lidí dobrých — a jakož od veleznácné návštěvy Vaší očekáváme, račte milostí svou tento zářivý den našeho dětství učiniti nám nezapomenutelným! — Arcipastýř potěšen vřelým uvítáním, poděkoval srdečnými slovy, načež ubíral se k farní budově, kdež pozdravili ho zástupcové městské rady. Po mši svatě vystoupil J. Excellence na kazatelnu, kde slovy nadšenými mluvil k naplněnému kostelu a dovozoval, že příchod jeho jest pokojný jako hlasatele radostného poselství Kristova. Potom bylo břimování dospělých mužů hlíneckých a všech břimovanců venkovských a po něm zkouška mládeže přespolní z náboženství. Odpoledne bylo břimování hlíneckých žen a dívek a mládeže městské. Jaký byl nával, patmo z toho, že dávno před počátkem byl veliký kostel hlínecký naplněn do posledního místa. Břimovanců bylo 1200 — počet to na Hlinsko slušný! — Sobota byla slavným dnem pro naši mládež. U vchodu do kostela uvítaly Jeho Excellenci tři družičky z 2. třídy měšť. školy, z nichž jedna pronesla případný proslov: »Vaše Excellence! Hle, již přichází chvíle, kdy potěšiti máme srdce Vaše jasnými hlasy svými, které zaznívati budou radostnými odpověďmi. Kéž stane se tak, kéž ukážeme se hodny slov pochvaly a uznání před tváří Vaší uspokojením zářící. S radostí a bez bázně vítáme Vás, Vaše Excellence, mezi námi, avšak prosíme: v otcovské dobrotě a shovívavosti račte přijmáti výsledky našeho přičinění. Srdce naše zajisté více ctí, než dětský náš rozum dosud pojmáti mohl a tato upřímná srdce Vás srdečně vítají! — Po mši sv. odebral se arcipastýř ke zkoušce náboženské do chlapecké školy, kdež uvítán byl vřelými slovy od stařického p. ředitele Rozvody. Zkouška odbyvala se ve 3 odděleních ve vkusně ozdobených třídách za účasti celého učitelského sboru a vzácných hostů k nemalé spokojenosti nejd. arcipastýře, jenž byl zdařilým průběhem zkoušky velmi potěšen. Žáci měšť. školy vyznamenali se bezvadným přednesem sborových písní. Po té následovala zkouška v dívčí škole, u jež vchodu pozdravil Jeho Excellenci srdečným projevem p. ředitel Pilař, načež malá družička roztomile přednesla vzletné uvítání: »Vaše Excellence! Jak kvítku po jaře po slunka úsměvu, po Vaší Milosti náš toužný letěl vzdechem, až plní radosti a lásky dětině Vás. Otče drahý, vítat v rodině budem zdech. Ta chvíle nadešla — žel, těžké loučení, že za ní přiletlo i náhle v jeden ráz — a v stří-

nech zármátku a v slzích krupějích, nám štěstí přeladké teď pochovává zas. Ó, Vaše Milosti! Děk nejvroucnější náši jak může vyjádřit jen slabý náš jeř ret, za všechny dary ty, za všechna slova ta, my v bloubi pomuti, vzdát spějem naposled. A mocně nadchnuti slov Vašich plamenem a svatou milostí — to slavně slibujem: Pro svatou víru svou, že statně, bez bázně, i v boj jiti života — i na smrt vždycky chceme. — Sině školní, kdež zkouška z náboženství se konala, byly rovněž velmi bohatě květinami vyzdobeny. Jeho Excellence se živým zájmem sledoval zdařilé a srdnaté odpovědi malé drobotiny, jež srdce cele rázem si získal. Zkouška ukončena byla zdařilými zpěvními sbory, které přednesly žákyně měšťanské školy. Za vzácnou návštěvu vzdala Jeho Excellenci díky žákyně III. třídy měšť. školy následovně: »Vaše Excellence! Jak kuřátek druž, jež se k matce tulí, by křídloma je svýma hřála, tak srdce mladá s láskou vřelou pílí, by Otce svého uvítala. Buď nebi děk, že v jasné Vaše čelo nám mladým přáno zřítí v plese. Vždyť známe dobře lásku Otce svého, jež požehnání všechněm nese. O známe dobře apoštolskou pílí, jež neváhala k nám se bráti, by Ducha pravdy, síly vyprosila, jenž zákon Páně učí znáti. Jak Vykupitel s vílnou tváří spěchal, by žehnal v lásce drobné družici: tak činí velký pastýř náš. Kéž mu za to nebe v život seje květy růží. Kéž dlouho žije vrchní pastýř bdělý! — tak modlí se teď dítek četa. Kéž věnc blaha, míru kolem skrání Vám Tvůrce dobrý spleť! — Po zkoušce učinil Jeho Excellence v průvodu kanovníka a latere vsdp. dra. Reyla, sekretáře dra. Cibulky a p. faráře Habala návštěvu předním osobnostem, které se účastnily uvítání. Kvapem prchaly krátké chvíle vzácné návštěvy Jeho Excellency v našem městě a přiblížila se doba odjezdu, kterého želely všechny vrstvy katolického lidu, jak vhodně to tlumočila slova prostého díka: »Vaše Excellence! Vlna času přehoupala se a již odnáší vzácné okamžiky, na které jsme se tolik těšili. Leč nevyzní prázdnotou přístí dny. Radostné dojmy znějí nám v duších jako veliké zvony a zanechají jasnou ozvěnu v budoucnosti. Se srdcem okrášeným a posíleným vykročíme na další pout životem, bojovníci Boží, kteří schopni jsou téhož zápalu, s jakým kdysi věřící pro květ Jordánu se meče chápali. — A za tyto chvíle posvátné náлады, již chovaly jsme po všechny dny, děkujeme svému nejjasnějšímu pastýři, jenž nešetí zdraví a nedbaje námahy, nechal maličkých přijíti k sobě. Loučme se s Vámi, Vaše Excellence, s vroucím přáním dětiných srdcí, abyste za lásku a radost, způsobenou nám dětem, které ničím se Vám odměniti nemohou, přijati ráčil hojnou odplatu ze štědré ruky Krále, jehožto království není z tohoto světa. — Byl to jistě tklivý okamžik, když staří i mladí snažili se ještě naposledy políbení ruky dáti s Bohem milému arcipastýři, jenž zanechal v městě našem trvalou paměť laskavého biskupa. Návštěva Jeho Excellency stala se předmětem denních rozhovorů a dnes litují toho mnozí, že pod nátlakem teroru opomenuli vykonati povinnost katolíků aneb příkaz společenské slušnosti.

»Kouzelné střádanky«, velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. Úvěrní družstvo »Eliska« v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zúrokují se 5 oroc. — Ústav podléhá zákonitě revizi.

Humpolec. Opětne obohacení děkanského chrámu Páně! Neunavnému a vytrvalému úsilí v dobrém podařilo se zdejšímu duchovnímu správci vdp. Norbertu Benešovi, děkanu, opětne v pravém slova smyslu obohatiti svoje působíště pravými skvosty umění. Bylť v minulých dnech do chrámu zdejšího zasazena čtyři velká malovaná okna, jež svědčí nejen o správném pojímání životních úkolův, ale i tom, že mezi osadníky zdejšími nevymizela dosud láska ani k umění křesťanskému, ani k duchovnímu správci. Bylť jistě značná část obětovaného nákladu věnována i z osobních náklonností k sympatickému našemu duchovnímu pastýři. Zajisté v nynější době značná zásluha! Všecka čtyři okna navrhl známý český malíř Viktor Foerster z Prahy a provedla mladá firma česká Jan Veselý z Karlína jistě ke cti navrhovatele i své. Okna jsou velmi harmonicky v barvě sladěna a ozdobena postavami šesti předních slovanských světců uprostřed pěkné, lehce přístupné ornamentiky a stylizovaných ozdob. Za nejzdařilejší pokládáme obraz svatých bratří Soluňských a sv. Prokopa, ač ani ostatním obrazům nelze ničeho vytýkati. Zvláště oduševnělé tváře světcův činí milý dojem a svědčí o správném pojetí i po stránce umělecké. Tak k předešlé úpravě chrámové získán krásný přírůstek. Potěšitelným zjevem při tom jest i ta okolnost, že i dvě menší, zbývající okna — po těchto krásných příkladech — našla již také své mecenáše a v brzkou zazáří také leskem vzácného umění Foerstova. Na konec ještě nelze pominouti, abychom nevyslovili děk všem, kdož k uskutečnění tohoto krásného díla svojí hřivnou přispěli. Jsou to pp.: Emanuel Hrabal, mistr krejčovský s chotí, Jindřich A. Nápravník, velkoobchodník, Ant. K. Smrčka, továrník s chotí, nábožný křů literátský a jiní dobří lidé.

Česká pěvecká župa severovýchodních Čech (Bendlova) pořádá na oslavu 50letého trvání pěvecké jednoty »Dobroš« v Dobrušce v neděli dne 1. června 1913 v paviloně dobrušského parku pěvecký festival za spoluúčinkování pěveckých jednot: Smetana v Úpici, Liubaš a Oreb v Třeběchovicích, Hvězda v Polici, Kácov v Nov. Městě n. Met. (j. h.), Hron v Náchodě, Záběj v

Záložna v Hradci Králové.
Janské náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%
dle výpovědi.

Červeném Kostelci, Dalibor v Hronově, Vlasta a Dobroš a Filharmonické sdružení v Dobrušce. Začátek ve 3 hodiny odpoledne. Po vyčerpání programu za příznivého počasí proměnná koncert Filharmonického sdružení. Večer věneček.

Kdo má rád dobrou kávu,

necht' používá jako přísady

Pravé pardubické

FRANCKOVKY

s kávovým mlýnkem.

Mnoho se s ní získá na libé chuti a vůni. Další její velmi cennou vlastností jest značná vydatnost.

Různé zprávy.

Všelicos. Veliká vojenská cvičení budou se letos konati v Čechách za vrchního vedení následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda. Súčastní se jich 8. a 9. armádní sbor. — Pověstné sufražetky anglické chystaly se unésti anglického kancléře pokladu Lloyda George; provedení úmyslu překaženo následkem porouchání automobilu v kritické chvíli. — Z Bostonu vyjel na moře parník Hram, jehož posádkou jsou vesměs ženy; jediným mužem jest tu druhý poručík, muž to kapitánky. — V sobotu večer stížen byl uherský Prešpurk hrozným požárem. Zničeny nebo poškozeny domy (na 700) v 10 ulicích ve čtvrti býv. židovského ghetta, kde bydlíla většinou chudina. Přes 10.000 lidí ocitlo se bez přístřeší a shofelo jim většinou všecko. I z Vídně přijeli hasiči na pomoc zvláštním vlakem. — Suфраžetky pokusily se zapáliti kostel sv. Anny v Eatsburnu, mimo to položily v jedné kapli kostela několik pum a na hřbitově rozbily několik náhrobků. — Na parníku rakouského Lloydu »Jablonec«, plujícím z Bombaye do Terstu, okraden byl jeden perský klenotník o 10.000 liber šterlinků (asi čtvrt milionu K) ve zlatě, drahocenné perly a mnoho jiných klenotů. — Nedělní klid v Berlíně jest nyní hodně ztížen; po dobu bohoslužeb zapovídá se hra v kuželky, kulečnick, karty, kostky atd., a též hudební produkce, divadla i zkoušky divadelní. — Velké katolické gymnasium chorvatské postaví v Záhřebě arcibiskup dr. Bauer v dohodě s biskupem senjským a djakovským. Na gymnasiu bude místa pro 400 studentů. — Býv. ministr dr. Schreiner podnikatelem staveb Kyselou udán u stát. návladnictví v Plzni pro podvod. — Poláci jsou letos zváni na katolický sjezd do Lublaně.

Almanach lázní, léčebných míst a letních sídel vydávaný Sdružením českých lázeňských lékařů a redigovaný cís. radou drem. Pohoreckým, předstihl i tentokrát veškerá očekávání. Naprosto objektivní jeho obsah, sestavený na vědecky odborném základě, musí zcela uspokojiti i největší požadavky. Tím se ovšem také vysvětluje stále stoupající jeho oblíbenost u obecnstva, které k němu vzhlíží s plnou důvěrou jako ku svému nejlepšímu rádci nejen při volbě lázní ku vyléčení neb doléčení různých chorob, ale i za účelem nalezení pěkného letního sídla při potřebném tělesném a duševním zotavení.

Máj plný krásy, vyhaslé oči nevidomých dívek neuvídá. Potěšme je aspoň dárkem, který přijímá »Útulna slepých dívek«, Praha, Kampa č. 33, tam jsou ty nejnešťastnější!

Nákladem deníku »Našinec« v Olomouci vyšla před 14 dny brožura »Naše práce a úkoly na sněmu zemském« a byla hned v prvním týdnu úplně rozebrána. Na objednávky došlo později nebylo už možno vzít zřetel. Nyní vyšla nová volební brožura: »Politika klubu poslanců katol. národních a křesť. sociálních na sněmu zemském 1906—1912«, kterou pozornosti katol. veřejnosti doporučujeme. Objednávejte tuto brožuru hromadně u administrace »Našince« v Olomouci. Zašle se každému proti předem zaslanému obnosu 20 hal. za kus, poštou 35 hal. (i ve známkách). Při objednávce nejméně 10 kusů poštovné se neúčtuje.

Manželé mají radost z úspor, jichž dosahují jejich paní. používající ku přípravě kávy Franckovu »Plodovku«. Tato vydatná a lahodná zvláštnost umožňuje připravit výbornou kávu i tehdy, použije-li se jen málo zrnkové kávy; ale i ze samotné Franckovy »Plodovky« připravená káva chutná znamenitě. Naše šetrné hospodyňky již na to přišly a velice si ji proto oblíbily.

TRY

v ploch. lah. za 30 a 50 haléřů. Všude k dostání.

Nejlepší cídlidlo na kovy.

Žádný přípravek vodový.

... Dívčí ...

pædagogium

císar a krále Františka Josefa I., s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyně do I. ročníku, a pokud jsou místa uprázdněna i do vyšších. Do I. ročníku koná se zápis a přijímací zkoušky 7. a 8. července a 16. září, do ročníků vyšších 16. září. — Přihlášky do všech ročníků přijímají se během prázdnin. — Prospekt na požádání zašle a dotazy ochotně zodpoví

představenstvo internátu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

zabízíme sklo tabulové do pateníšť:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a náklony sdarva. Na požádání dostavím se ihned.

Pronajmou se ihned dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

majitel každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím, větší sklepy a půdu. U větší vily nachází se kolna a konírna a zahrada, v rozloze půl korce, křovinami vysázená, menší vilka má pouze zahrádku zelinářskou. Roční nájem větší vily 900 K, menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Každý upřímný majetný náš stoupenec ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až **5%!**

Spálená ulice 9-II. Dopíšte si o složení listy.

Velice poučná pojednání

Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Účte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Pius VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojenci spiritistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O záležitostech Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spořivosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok professora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských mislí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Klášteř v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatolanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme veliké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto necht' každý upřímný katolík podporuje tento zásluhný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Vroucí díky

všem, kdož k uctění památky naší předražené tety, paní

Juliany Richtrové,

vdovy po měšťanu a majitelky domu v Hradci Králové,

soustrastným projevem, darováním věnců, účastí při pohřbu aneb jakoukolí přátelskou vzpomínkou laskavě přispěli ráčili.

V Hradci Králové, dne 21. května 1913.

Aloisie a Josef Němcovi,

jménem veškerého příbuzenstva.

Pohřebnímu ústavu J. Elsnera sluší plné uznání za vzorné vypravení pohřbu.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúctojnému duchovenstvu a ml. patronátním úřadům k opravování a přezlacování

oltářů, kazatelů, křesťanských cest i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných náhrobních křížů,

slacení písmo a různých předmětů venka se nale-
sajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání takéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzové státní medailie z výstavy v Pardubicích.

☛ Závod založen r. 1898. ☛

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Prodám louku

(3 a půl korce) na Slezském Předměstí. — Dotazy zodpoví Václav PAVEL tamtéž. —

Ve prospěch Svatováclavské Matice Školní.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrůvků, keberců a kebových náčelníků ve výrobních nejstaršího závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

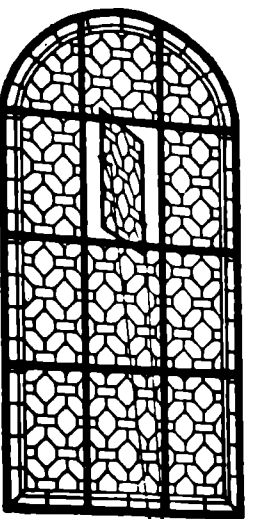
Adresování vždy došlovno se vyprošuje.

Barevná kostelní okna

v odbor. provedení zhotovuje, dodává

Fr. Uhlíř, umělé sklenářství a malba skla v Třebouchovicích u Hradce Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání zdarma.

Místní školní rada v Libranticích (pošta Jeníkovice) prodá

starou dvoutřídní :: školní budovu :: hodící se pro zařízení ruz. živností.

Obec Librantice (pošta — Jeníkovice) prodá

zařizenou obecní kovárnu

— stojící u hlavní okresní silnice. —

Blíže podmínky, týkající se obojího prodeje, sdělí se ústně nebo písemně.

Lázně Poděbrady

Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

Dotazy zodpoví **Ludvík Tůma,** kaplan v Poděbradách.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy dle roční sezony kolekce nejnovějších druhů pravých vlněných látek své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o pectivé ob-
sluze meho ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry. Též na oplatky bez zvýšení cen!

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, praocí prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLEPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek,** mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků za K 3.— franko.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Píseň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysoký. Vklady na knížky a běžné účty záručí 4%—5%
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Vklady přes 23,000.000.— K. — Akciový ka-
pitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont smének. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12³⁰, a od 2³⁰—5.

Polovzdělanci.

II.

Polovzdělanec jest naprosto přesvědčen, že církev jest vzorem zpátečnictví a že byla vždy nepřítelkou vědy. Tažte se ho však na počátky lidového školství a universit! Církev měla při tom lví podíl, ale posér o tom neví skoro nic. A jestliže mu řeknete, že 80 procent výzkumů nejvážnějších, pro všecko lidstvo důležitých, pochází od kněží nebo jiných rozhodných katolíků, s úžasem otvírá oči. Musíte ho poučovat jako malého žáčka o původu vynálezů, jichž užívá každodenně.

Polovzdělanec hudebně se nevzdělává, ale papouškuje fráze dra Nejedlého o těch komposicích Dvořákových, jichž sám nikdy neslyšel. A kdyby tyto skladby slyšel, nerozuměl by jim zrovna tak, jako nerozumí Griegovi a Wagnerovi.

Polovědec hltá noviny (ovšem jednoho druhu) třeba každodenně a vykládá své rozmyšlenky o politické situaci. Zptejte se ho však na základní pilíře rakouské ústavy, na práva a jedinci řád parlamentu — oněmi jako Turek na Pražském mostě. Taci lidé vůbec nedovedou si utvořit samostatného úsudku o akci poslanecké, jsou dobrovolnými ujařmenci svých listů.

Polovzdělanci horlivě politikaří, agituji pro své politické strany. Ale vzdělání mají většinou takové, že neznají ani programu strany vlastní, natož aby dovedli všechny body programu svého obhájit. Dojde-li k volbám do zákonodárných sborů, jest přímo komická podívaná, jak i strany dosti mocné na některém okrese shánějí těžko vhodného kandidáta, který by aspoň měl chuť doučit se na rychlo tomu, co už dávno vzhledem k své hrůdosti měl znáti. A »zaúčili-li se« aspoň trochu snesitelně několik poslanců — nováčků, strana je drží nad vodou i v takovém případě, když ji citelně poškodí svým sobectvím, nedbalým vykonáváním nejnaléhavějších povinností. »Kde máme honem najít náhradu?« táže se v rozpacích vrchní štáb, když sami poctiví stoupenci naléhají na změnu. Na př. na Moravě Prokeš a Tusar tolik soc. demokracii poškodili svým protisocialistickým jednáním — ale drží se v čele dále!

Polovědec neví, že i poslanec dobře zapracovaný těžko i při důkladném zkoumání sezná jakost hlavních nitek státního rozpočtu. Nemá poňtí o komplikovaných zjevech sociálních a hospodářských. Ale kategoricky rozhlašuje, co »rozhodně musí« parlament na některé účely věnovat. »Všichni určité, jak by se všemu lidu pomohlo, kdyby se skonfiskovalo církevní jmění. Nedá se však nijak přinutit, aby studoval poměry francouzské a portugalské, kde přece už jest jmění duchoven- ské vyvlastněno. Zrovna tak však polovzdělaný, tuctový antisemita čeká náhlé ozdravení a všeobecný blahobyt od okamžiku, kdy by aspoň přebytkem miliony židovské byly od státu zabrány. Taci lidé nechť se věřít na to, že niť navinutá na jednu cívku musí se přenášeti na cívku jinou volným přetáčením, nemá-li se zpřetrhati. Proto jsme častěji také řekli, že k cili nedojde křesťanstvo násilným rozbrojem, ale klidným a důsledným rozvojem.

Polovědec zkrátka nejraději a výhradně studuje ty úryvky vědy, které čelí proti zásadám konservativním, proti nábož. dogmatům. Krásu skutečné vědy nezná, protože žádného speciálního odboru důkladně nestuduje. Převyžívá hned to, hned ono, ale skutečného obecného vzdělání postrádá. Filosof Locke správně napsal: »Patříme k druhu převýžkávců a nám nestačí, abychom se jen nacpávali kopami knih: nepřevýžkáme-li a nestrávíme-li všechno, jak se patří, knihy neposkytnou nám ani výživy.« Lékaři těla důtklivě radí, jak a kterou potravu dlužno předkládati různým organismům tělesným, aby nenadešla katastrofa špatným trávením. Samozvaní moderní lékaři společenských poměrů však i nedospělým hochům vnucejí všecko, co podporuje jejich tendenční zájmy. Jásají, připojí-li se k nim kterýkoli nedouk, pochlebují jeho duševní vyspělosti, nezkoušejí ho napřed ani ze základních pojmů sociálních a politických. A chlapec dovede se pak postaviti na vysoké podpatky, řeční, odsuzuje, kárá. Nosí v kapse výstřižky z brožur, o nichž si aspoň sám myslí, že jim zcela dobře porozuměl. Těmi výstřižky utlouká vážné muže, kteří sice velmi mnoho vědí, ale všechny pamflety přečísti přece nemohou.

Kdyby do společnosti takých jinochů vstoupil i vážný historik z pražské university, posekají ho mladíci sofistickou, citací, chytáním za některé slovo tak, že se raději vzdá. Proto také většina mužů velice vážných raději se politického boje straní. Tudíž polovzdělanci vybojovali si volné pole pro své rejdy. Oni vedou politiku, oni rozhodují, kdo jest vzdělcem, kdo se nehodí do parlamentu, na jejich libovůli záleží, která strana má býti potupena jako zcela nepoctivá. Lidé, kteří byli pro nedbalost a malou chápavost vykázaní z několika škol, stávají se vůdci národa, terrorisují bezohledně občany, kteří s nimi nesouhlasí.

Který program jest nejprospěšnější? O tom se většina lidu málokdy fádne doví. Úspěch programu závisí od obratnosti jednotlivých řečníků. »Náš řečník nám zítra vyloží, jak naše strana pra-

covala a jaké má cíle.« — »Dobře — ale pamatuj, že mu bude odpovídati řečník náš — a to jest jinší kos, ten dovede posekat všecko, ubrání se třebaš pěti řečníkům jiným.« — »Hm — však si jindy zavoláme řečníka silnějšího.« Ejhle, odkud úspěchy i stran demagogických! Všecko záleží na dobré vyfídilce, na častých schůzkách, v nichž se velikým pochlebenstvím shánějí stoupenci. Na jádru různých programů již nezáleží.

Kultura však přece mohutně pokračuje, aspoň v kruzích vážných odborníků. Ti vědí nejlépe, že se nikdy nemohou stát vševědy, že jim sotva stačí čas, aby se pilným studiem udrželi na příslušné výši. Polovědci však se staví jako všemělové, hříšně hazardují s výsledky perné práce odborníků. Tu si urvou část, tam zase jinou dle toho, co se hodí jejich sobeckým cílům, hauzírují s úlomky vědy, z níž dělají svými vlastními dodatky karikaturu. Kdyby na př. nynější radikální živly byly nestranně poučeny od svých vůdců o nejnovějších vážných výzkumech pražských znalců doby husitské, rázem by se zastavil demagogický proud moderních fanatiků. Leč vlny fanatismu ženou se bouřlivě dále přes hlavu Kalouskovu, Wintrovu, Kroftovu, Pekařovu, jako by česká universita pracovala jen proto, aby se jí národ vysmál. Polovzdělanci slaví triumfy. (Pokrač.)

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Kulturní jiskry.

Patentování vlastenců dle srdce dra Stránského. Co už všecko na škodu českého lidu ten vyděkářský semita natopil, o tom by se dala napsati celá kronika. A přece se drží na povrchu — protože je opatřen ochranným korkovým pásem »protiklerikalismu.« Kdyby se mu tato záchrana ztratila, všecko by se od semity odvrátilo.

Jeho orgán »Lidové Noviny« o obyvatelstvu starousedlém, které s půdou moravskou srostlo, lze nyní před volbami taktó: »Do zemské samosprávy vnikl nepřítel vnitřní. Ke kormidlu zemského hospodářství, dobytému na Němcích, dostal se klerikalismus. Římská internacionála, lhostejná k potřebám národním i k hospodářským a sociálním bolestem malých lidí, kteří nesou osud národa v této zemi, hospodařila pro sebe, nebo pro zemi, a všech zemských prostředků využila proti opravdu českým lidem. Bez zlomení klerikální vlády v zemi nebude pořádku v českém táboře na Moravě a český lid nedostane se ke splnění velkého poslání, jež osud přisoudil zemi Žerotínově a Komenského v národním životě českém.«

Škoda slov na odpověď. Lži tak průzračné usvědčují se samy. Zato však dr. Stránský hájí velice nadšeně češství židovského soudce Reinhalta. Slyšme dále tento referát »Národ. Listů: « »Na Moravě vznikl mezi časopisy spor, točící se okolo osoby soud. r. Reinhalta, při čemž brána s jedné strany v pochybnost česká národnost p. Reinhalta proto, že všech dvanáct svých dětí poslal do německých škol a žádné z nich česky nevychoval.« Lid. Noviny dra Stránského otiskly v redakční části bez poznámky prohlášení p. Reinhalta, v němž odbývá p. Reinhalt tyto výtky větou: »Dokonce se s ním nebudu přiti o svoji příslušnost národní a nenechám zatahovat do novin svoje soukromé poměry.« »Moravské Listy« reagovaly na toto stanovisko správně taktó: »Vytkli jsme, že rada Reinhalt ze svých dvanácti dětí ani jednoho neposlal do české školy a že všechny vychoval úplně německy. Český poslanec a majitel českého denníku dává ve svém listě výraz úsudku, že to je soukromou záležitostí p. Reinhaltovou, po které nikomu nic není. Ne tak, pane český poslanče dra Stránský! Otázka, do jaké školy patří děti českých rodičů, je pro nás Čechy jednou z nejdůležitějších otázek veřejných, za jejíž příznivé rozhodnutí uvědomělý dělník svorně bojuje se svědomitým inteligentem. Je to nejbolavější a nejvážnější kus české otázky; Vám je to čistě soukromá věc, do níž mimo otce nikdo nemá práva se míchat. Stojte tedy na tomtež stanovisku jako náhončí brněnské radnice, když před zápisem lákají české děti do německých škol.«

Tak soudí o příteli dra Stránského listy neklerikální. Naposledy každý německý žid bude dle pokrokové filosofie lepším národovcem, než poctivý český sedlák katolický.

Samí němečtí pokrokáři, jimž jsou židé velice silnou národnostní oporou, jsou zcela jiných náhle-

dů. Vědí totiž, že židé, hlásící se ke kterémukoliv obcovacímu jazyku, jsou zvláštním národem, fakticky pro sebe uzavřeným. Velemocný dr. Titta, který tolik ve prospěch německého úřednictva dokáže na účet čekatelů českých, v posledním svém svolání vyzývá německé právníky ke vstupu do soudní služby a slibuje jim, že nejdéle za čtyři léta stanou se žadatelé soudci. Při tom však varuje pražský zemský soud, aby se neopovažoval počítati židy za německé žadatele a přímo si zakazuje, aby »ve statu německé soudní dráhy« byla jim propůjčována místa.

Ale židovští čilí germanisátoři, o které nestojí sami jejich spolupracovníci, těší se velikým poklonám pokrokových českých »vlastenců«. Tedy těžko si představiti páteř ohebnější, než jakou mají pokrokáři, kteří hrdinství nejraději demonstrují proti krvi české.

Výstava obrazu. Ve velkém sále Měst. besedy v ulici Vladislavově v Praze-II. vystaven jest veliký a nádherný obraz »Hold kmenů slovanských sv. Cyrilla a Methoděje«, který vytvořil akad. malíř a farář Eduard Neumann. Obraz rozměru 3.5—4.5 m. jest majetkem »Apoštolátu« a katolické Moravy určený pro Velehrad. Dle úsudku povolanců znalců jest Neumannův obraz uměleckým výtvozem prvního řádu. Za krásného dne červnového, kde nebe lehkými jen mráčky jest kryto, nedaleko od slavného Velehradu, pod památnou lipou slovanskou u kamenného kříže mluví k shromážděným zástupcům všech sbíratelných kmenů slovanských sv. Cyrill, a bratr jeho sv. Method jim žehná. Výstava, kterou pod svoji záštitu vzala Zemská rada katolíků v král. Českém, potrvá v Praze jen do 28. května. Po té vystaven bude obraz ve Vídni. Grafický umělecký ústav Unie zhotovuje 80.000 reprodukcí Neumannova »Holdu kmenů slovanských«. Vstupné do výstavy obnáší 40 h za osobu. Spolkové lístky jakož i při hromadných návštěvách škol vstupné za osobu 20 hal. Lístky spolkové pro návštěvu hromadnou možno zakoupiti nejen u pokladny, ale i v knihkupectví firmy V. Kotrba v Praze-II., Pštrossova ul. 198.

Nespokojenost s učitelskými finančníky není odbytá. Proti pokrokové oposici pokrokové Smrtka v č. 31. »Čes. Učitel« praví, že čestný dar 5000 K nepokládá za žádnou odměnu (!?) za to, co pro české učitelstvo vykonal. »Ano jsem tak domýšlivý domnívat se, že by ani 50.000 K nebylo k tomu v žádném poměru.« — Pomalu, pane Smrtko! Za 5000 K musí jiný učitel dvě tři léta perně sloužiti škole. A to jest práce daleko svízelnější, než jakou jste konal v organisaci. A těch 50.000 K? Dovolte, většina učitelů tolik peněz nevezme za celou životní práci školní. A vy že byste zasloužil tolik jako vedlejší paušál při jiných stálých příjmech? Vždyť i ste docela bral veliké peníze z organisace i při jiných příležitostech. Jestliže mluvíte o zasloužené odměně 50.000 K, snižujete do prachu hlavní činnost učitelskou. Kdyby při pilném zastávání školních povinností měl učitel tolik času, aby si mohl v několika letech ještě »nejpilnější a velikou« práci, vedlejší vydělati 50.000 K, pak by na to musil míti — ukrutně mnoho času prázdného.

»Učitel. Noviny« v č. 31. píší, že Černý »v politice pro učitelstvo nevykonal nic. Vrátil se k organisaci, ale teď vidíme, že v ní pracoval hlavně pro — sebe. Říkalo se nám, že mu musíme pomoci do Prahy, kde se jeho schopnosti teprve jak náleží uplatní — a v čem se uplatnily? Vedl redakci »Českého Učitele« a stránky toho listu od jeho příchodu odpuzovaly bezohledností polemiky a prázdnotou obsahu. V Praze pro kulturní zájmy organisace nevykonal skoro pranic, ale spojil se s těmi, kdo zavedli nový kurs, kdo z organisace těžili, spojili ji s hospodářskými podniky, aby pod touto maskou plnili si vlastní kapsy. Nejnadanější horlitél pro kulturní snahy učitelstva byl první, jenž přijal dar pěti tisíc, jenž dal si platiti na reprezentaci další čtyři tisíce a použil ji k tomu, aby v peněžním ústavě přijímal z učitelstva nové pětistice.«

A tytéž pokrokové »Učit. Noviny« v č. 33. napsaly pod titulem »S revisi nás napálili!«: »Revisce nezjistila, kolik jest vybráno . . . Státní, zemský, obecní rozpočet má každý takofka na talíři, ale o svém samosprávném hospodářství učitelstvo nesmí se dovědět ani obsahu, naprosto ani jediné číslice . . . Proto vykonaná revise na půl je zbytečná. Nezjistila to, co se vytýká, že kolegové ZÚS zaměstnaní vyplácejí si navzájem nepřiměřeně velké honoráře . . . V bance Praze se pořádkově vedlo dne v noci a všecko se vzorně vedlo. A pojednou se shledalo, že p. Rašin přijímal příliš mnoho, tolik, že před soudem lítalo sem tam 90.000 . . . Oposice nedovede říci: Na uč. sirotky po léta nedáváte krejcaru a s účty o svých příjmech nesmíte na světo? . . . Netrpme takových nezpůsobů a nepořádků!«

Národohospodářská hlídka.

Česká společnost pro průmysl cukerní zvyšuje akciový kapitál z K 6.000.000.— na K 8.000.000.— vydání 10 tisíc nových akcií, z nichž 6.000 zůstává vyhrazeno dosavadním akcioná-

řím, takže na každých 5 akcií připadá právo na jednu akcii nové emise. — Upisovací kurs těchto akcií, které participují na zisku od kampaně 1913-14, stanoven na K 320.—. Lhůta upisovací končí 31. květnem 1913. — Veškeré přihlášky přijímá Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Vystěhovalectví sezonní dostoupilo významu svého jako povážlivého hromadného hospodářského zjevu teprve v posledních dvou desetiletích.

Tak byl odhadován počet sezonních dělníků, odebírajících se na sezonní práci do Německa roku 1908, 1909 a 1910 postupně u Němců 30 tisíc, 37 tisíc, 40 tisíc; u Poláků 81 tisíc, 86 tisíc, 83 tisíc; u Rusů 58 tisíc, 75 tisíc, 81 tisíc; u Čechů průměrem na 15 tisíc.

Z těchto čísel je viděti, že počet sezonních dělníků rusinských nápadně vzrůstá. Ukaz tento souvisí jednak s rostoucí industrialisací západní Haliče, jakož i se vzrůstajícím odváděním polských dělníků haličských do Čech a do ostatních pokročilejších zemí rakouských. Nehledíme-li k nepatrným zlomkům dělníků bukovinských, kteří jezdí na žně přes moře do Argentiny, připojující se tak k obrovským spoustám Vlachů z království, ubírajících se rok co rok za stejným účelem do této země, dále k stejně nepatrné částce rovněž dělnictva bukovinského, jež odchází na žně do sousedního Rumunska, nese se veliký proud našich stěhovavých dělníků, nebo jak se říká jim v jižních Čechách »světáky«, do různých částí Německa, Poláků a Rusů haličských používá se zejména v zemědělství, hlavně na řepních statcích středního a východního Německa, jehož zemědělství jest dnešního dne na rakouských a ruských »světácích« naprosto závislé. Čeští »světáci« naproti tomu, rekrutující se z jižních Čech a z Pošumaví, zejména z tak zvaného »šumavského Podlesí«, nepracují dnes více, jak dříve se to dříve v zemědělství, chodí naopak pravidelně do saských cihelen, na stavby do Saska, Durýnska a Bavorska, dále také na česání chmele do Bavor. V zemích těchto zaměstnává se malá část »světáků« také v některém sezonním průmyslu, zaměstnaném v letních měsících daleko silněji nežli v měsících zimních. Toto pošumavské sezonní vystěhovalectví jest tak silné, že ztrácí některé vesnice přes léto celou třetinu svého obyvatelstva. Zbývají tu pouze starci, starší část žen a děti, na nichž leží veškerá práce od února až do listopadu.

Rakouské sezonní vystěhovalectví právě vyličené jest spolu s ruským tak silné, že odhaduje se počet cizích dělníků, pracujících v Německu, od jara do podzimu na plný milion duší. Dělníky tyto obstarává v Německu ze 70 procent zvláštní poloúřední sprostředkující ústav t. zv. »Arbeiterzentrale« v Berlíně, vedle níž verbuje se as 30 procent potřebných sezonních sil také ještě pomocí zvláštních agentů.

Mimo do Německa chodí haličští Poláci v posledních letech po několika tisících také již do Franice, ož se haličský zemský výbor zejména usilovně namáhá. Několik tisíc pracuje jich nyní také již v Dánsku a ve Švédsku.

Obchodní styky Rakouska s Balkánem. V nejbližší době bude opět svolána celní konference, která bude věnována otázce revise obchodních smluv Rakousko-Uherska s balkánskými státy. Jednou z nejdůležitějších věcí jest otázka cel při dovozu zboží do bývalého tureckého území, nyní mezi balkánské spojence rozděleného.

Turecko má až dosud systém cel hodnotných a vybírá 11 procent cla z ceny dovezeného zboží. Clo to jest poměrně mírné a nemohlo také nikdy vésti k tomu, aby na turecké půdě vyvinula se vlastní výroba ve větším rozsahu.

Jde nyní o to, že balkánské státy nebudou přirozeně ochotny ponechat v platnosti dosavadní jednotné 11 proc. clo. Projevily již vůli rozšířiti platnost vlastních ustanovení celních na dobytá území a Evropa bude nucena s tímto novým stavem se spřáteliti. Balkánské státy mají vesměs systém cel tarifních a tato cla jsou většinou značně vyšší, nežli dosavadní clo turecké. U nás vyskytl se také nesmyslný požadavek žádati na balkánských státech, aby turecké clo pro dobytá území ponechaly v platnosti až do roku 1917. Návrh ten ovšem nemůže býti ani oficiálně zastáván a nutno se o něm zmíniti pouze proto, aby bylo zřejmo, jak se u nás namnoze myslí v otázkách obchodního poměru k Balkánu.

Vážně lze jednati pouze o otázce, stávají-li se teritoriálními změnami na Balkáně obchodní smlouvy neplatnými, anebo má-li býti pouze požadována jejich revize. I tu možno se přikloniti pouze k okolnosti druhé, která ostatně i tak dává možnost docíliti různých ústupků pro vývoz vůbec. Jaké tyto ústupky budou, to záleží prostě na tom, jaké výhody poskytneme balkánským státům my a všechno ostatní, co po této stránce s velmi průhledným politickým zabarvením se v listech píše, jest jen důkazem, jak málo se přemýšlí a jak fantasticky mohou býti posuzovány věci tak střízlivé, jakými přece obchodní smlouvy jsou. Že ústupky s naší strany by byly veliké, sotva lze očekávati. Po té stránce jsou smutnou zárukou jednak Uhry, jednak naše kruhy agrární, které ani nyní nebudou ochotny opustiti svoje dosavadní stanovisko.

Nálada jinak zvláště v Srbsku nebude pro důkladnou revisi dosud platné tarifní smlouvy velká a nálada ta nebude zajisté změněna poznámkami vídeňských listů, které ještě v posledních dnech dovedly napsati, že bude to se strany říše důkazem veliké ochoty, jestliže bude u nás politika Srbska brzy zapomenuta a jestliže jednání o obchodní smlouvu bude na přání srbské vlády co nejdříve zahájeno. Takovéto poznámky stačí úplně, aby setřen byl dojem, který mohou v Srbsku učiniti klidné a zajisté poměrně přátelsky vyznívající resoluce a projevy různých hospodářských korporací u nás, které na rozdíl vídeňského tisku nemluví o politice Srbska, nýbrž o chybné a málo praktické politice Rakousko-Uherska. — Tak »Finanční Listy«.

NÁBYTEK KOBERCŮ

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatná ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Drahota peněz. Dlouho mluvilo se o tom, že vlastně jedinou příčinou napětí na trzích peněz jest válka a z ní vyplývající napětí v mezinárodní politice. Drahota však trvá dále, není jen důsledkem politických dějů, nýbrž vyplývá i z daných poměrů hospodářských. Takovéto napětí na trzích peněz, vyvolané stoupající hospodářskou konjunkturou, může býti vystředáno uvolněním pouze tehdy, nastoupí-li na místo velké zaměstnanosti průmyslu skličenosť, která rázem zastavuje veškeré vkládání peněz do různých podniků a pak teprve nahromaděné zásoby přicházejí do proudů. Takový obrat dosud nenastal a proto nelze ještě mluvit o zlevnění peněz.

Cukr. Měsíční statistika vykazuje sice potěšitelnou spotřebu cukru v Evropě, zato však značný pokles konsumu v Americe; následkem toho neubýlo dostatečně světových zásob. Rakouské rafinerie uvolnily 14. t. m. další 2 procenta kontingentu cukru k zdanění a prodeji za nezměněnou cenu K 76.— ze stanic továren. Ježto maloobchod má ještě dostatečné zásoby z předešlého uvolnění a jelikož cena surového cukru jest na ústupu, chovali se kupci zdržlivě, takže mnohé rafinerie pracují ještě na umístění uvolněného zboží.

Katolíci zemědělci čeští dne 17. t. m. pořádali v Praze valné hromady svého »Zemského svazu čes. hospodářských družstev a společenstev« a »Hospodářského sdružení čes. křesť. zemědělců.« — Valnou hromadu Svazu zahájil dopol. předseda p. Prokop. Dle zprávy p. tajemníka J. Scholle za r. 1912 poskytnuto členstvu zápujček K 1,254,336.96, o 124,421.19 K více než v r. 1911. Na vkladech přijato K 1,291,906.91, o 251,311.50 K více než roku 1911. Celkový obrat obnášel 10,179,376.38 K. Také v odbytu hospodářských potřeb jeví se proti r. 1911 vzestup. Nových členů (spolků) přibýlo 40 a dnes čítá Svaz 225 záloženských spolků, 2 skladištní a mlýnská družstva, dvě strojní družstva, 1 ovocnářské, 4 tkalcovská a vyšivačské, 4 stavební družstva, 15 konsumních spolků, 2 družstva mlékařská a 15 osob fysických. — To znamená skutečně velmi zdárnou činnost na prospěch našeho rolnictva katolického. Volnými návrhy vyzván Svaz, aby se postaral o nákupní družstvo a otázku konsumních i živnostenských družstev a jejich financování aby již započal řešiti. — Valná hromada »Hospodářského sdružení« zahájena odpo. předsedou p. F. Šabatou. Dle zprávy tajemníka p. Šolle objednáno pro členy zboží za 942,590.95 K, o K 23,467.62 více než r. 1911. Na př. prodáno 1020 vagonů uhlí, vápna 2200 vagonů, petroleje 490 sudů atd. Celkový obrat činil K 7,366,053.36. — R. 1912 založeno 61 nových odboček a celkem soustředěno tu odboček 485. — Z uvedených dat patrné, že Svaz i Hospodářské sdružení přes všeobecnou a těžce všude doléhající hospodářskou krizi o hodně vzrostly, čímž již jest nejlépe oceněna jejich důležitost pro naše katolické rolnictvo.

XIV. kurs nauk obchodních pro učitele pokračovacích škol obchodních a průmyslových bude pořádati České obchodní museum v Praze jako léta minulá také letos mezi 21. červencem a 12. srpnem t. r. Na kursu vykládány budou tyto discipliny: nauka obchodní (část právní a praktická), kupecké počty, korespondence, účetnictví, cvičný kontor a nauka o zboží. Přednášet budou odborní profesoři. Účastníci kursu skládají zkoušky, o jejichž výsledku budou jim vydána zvláštní vysvědčení.

Poplatek za kurs obnáší K 30.— i se zápisným a jest splatný s přihláškou. Jiných poplatků není. Přihlášky (bez kolku) přijímá a veškeré dotazy vyřizuje České obchodní museum v Praze V., Mikulášská třída č. 9., telefon č. 928.

Kolínská továrna na kávové náhražky, kupecký podnik akciový zvyšuje akciový kapitál z K 3,000,000.— na K 4,000,000.— vydáním 5 tisíc kusů na jméno znějících akcií lit. B. po K 200.— nom. Emissioní kurs stanoven pro akcionáře na K 250.—, pro neakcionáře na K 300.— za kus. Při upsání musí býti ihned složena kauce K 100.— za kus, zbytek pak upsané hodnoty splatným jest do 1. července t. r. Starým akcionářům vyhrazeno jest přednostní právo na akcie nové tak, že na 3 staré akcie původního vydání po K 400.— nom. připadne dvě nové akcie lit. B. po K 200.— nom. a na tři staré akcie lit. B. po K 200.— nom. jedna nová akcie lit. B. po K 200.— nom. Lhůta k upisování končí 30. června t. r. Příslušné přihlášky přijímá Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Velký výběr! Nejlevnější nákupy!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus —	85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10 —
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/300	16 —
70/140	2 55	220/320	18 70
90/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postel. la		vel. 200/100 kus	5 60 K
		180/90	4 50
	k oknu	115/140	4 30
	Molle	115/140	2 40
	Chinillmolle	115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paici, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Sociální besídka.

Co stojí volební výzbroj. V »Arbeiter-Zeitung« přiznává sám soudruh dr. Danneberg, jak veliký kapitál shromažďuje protikapitalistická soc. demokracie k volebnímu boji. V okrese Leopoldově soc. demokracie vydala pro poslední volbu do městské rady 13,682 K, v Ottakringu 20,931 K a pro volbu do okres. zastupitelstva 7164 K. Trochu mnoho peněz pro velice vyspělé soc. dem. voliče, kteří přece i bez křiklavých letáků, dlouhých řečí a nákladných jízď ovšem mají dávno věděti, jak si při volbách počínati a komu hlasy dávat. A jsou-li skuteční soc. demokraté vyspělí skutečně dosti, patrné, že takové peníze jsou vyhazovány k vůli zakupování a přemlouvání voličů, kteří nejsou soc. demokraty. Vizme, co se vlastně za ty tisíce získalo! V Leopoldově obdrželi soudruzi 10,186 hlasů, v Ottakringu 16,203, při okres. volbě 1900 hlasů. Tedy v Leopoldově každý volič průměrně stál 1.34 K, v Ottakringu 1.29 K, v okres. volbě 3.77 K. Patrné tedy, že soc. demokraté spoléhají se při volbě na kouzlo velikých peněžitých obnosů zrovna tak jako kapitalisté. A tohle právě není lidové zreformování voleb.

Napřed rudý štít — a pak teprve zájmy dělnické. Soc. demokratický svaz stavebních dělníků a dělnic prosadil na říšském svazu stavitelském novou tříletou smlouvu, kterou se zvyšuje plat o 6 až 18 procent, doba pracovní však zůstává jako byla. Z nové úpravy byli vyloučeni dělníci křesťansko-sociální a čeští soc. dem. separatisté, stavitelé však jim slíbili, že také na ně vezmou zřetel.

O úpravě kongruy referoval 8. května na volné konferenci kněžstva vikariátu ledečského a dolnokralovického ve Zruči vdp. Karel Vimr, bisk. vikar. správce z Čestína. Usneseno předložiti nejđ. bisk. Ordinariátu tyto požadavky: 1. Zvýšení základní kongruy pro samostatné duchovní na 2400 K, pro pomocné 1600 K. 2. Zvýšení kvinkvenále na 200 K. 3. Zvýšení pense deficientům s platností zpětnou a sice v poměru ke zvýšené kongruy, zvýšení platu administrátorského. 4. Zvýšení paušálu kancelářského (1 K na 100 duší, navržená některými vikariáty, jest příliš málo.) Remunerace za zastávání neobsazeného místa kaplanského a odměny za zastávání úřadu vikariálního. Úmyslně vynecháno v petici vše, co by úpravu kongruy činilo příliš složitou, anebo co by jednání o ní mohlo oddáliti. Z té příčiny a ještě z jiných vážných důvodů nečiněna v petici zmínka o štóle. — Druhým nám velice vítaným řečníkem na konferenci byl vsdp. kanovník prof. Dr. Šulc z Hradce Králové. V krásné, logicky uspořádané a proto

přesvědčující přednášce nás povzbudil, abychom své působení neobmezovali na kostel, ale abychom pracovali též v životě veřejném na poli kulturním, hospodářském, politickém a sociálním. Udal též vhodné způsoby, kterak to činiti možno. Pán Buh mu račiž odplatiti obětavost, s kterou tak dalekou cestu k nám podnikl!

Okresní jednota živnostenských společenstev pro správní okres královéhradecký svolala na 18. t. m. schůzi do Kilperova divadla. Tato vyzněla až na několik stranických zlovůků v celku pěkně a důstojně.

Pořad její »Hospodářská situace a daňové předlohy« přilákal slušný počet živnostnictva celého okresu. Místní živnostnictvo, ač schůzi mělo doma, zastoupeno bylo, bohužel, dosti slabě. Z pozvaných pánů poslanců dostavil se mimo hlavního referenta, jen pan H. Srdínko, p. dr. B. Pranta a pan dr. Fr. Ulrich se písemně omluvili. V zastoupení starosty města přivítal účastníky schůze náměstek pan J. Russ vřelými slovy. Jelikož referent poslanec p. J. Slaviček do času stanoveného pořadem se nedostavil, převzal ochotně referát v zastoupení poslanec dra. Franty delegovaný redaktor »Českého Klempeře« p. Jan Kamelský z Prahy. Starý, nezištný živnostenský pracovník ten mluvil přes hodinu střízlivě, věcně a zajisté všem přítomným z duše.

Po něm pokračoval v tematiku dostavivší se mezitím vlastní referent pan posl. Slaviček. Dokreslil nejprve drasticky smutnou nynější situaci hospodářskou, hleděl po té doplniti vývoody řečníka předešlého. V další části řeči své, když pojednával o daňových předlohách, malém finančním plánu, o nahližení do kněh obchodních atd., nedovedl tak učiniti bez polemiky, z čehož bylo jasné vidět, v čem strana nář. sociální ve věcech těchto se rozchází se stranou mladočeskou.

Při debatě poukázal ovšem na to první místní tajemník strany soc. demokratické, který však mluvil také jen a jen v zájmu a se stanoviska své strany a polemisoval rovněž. Tvzení jeho, že stav živnostenský konec konců přece jen bude velkokapitálem pohlcen a zproletarisován, jest přece dosud tak málo odůvodněno, jako známá budoucí reforma poměrů společnosti lidské dle receptu strany, kterou zastupoval.

Rovněž i pan Beneš velice ostře polemisoval s nenáviděným politickým odpůrcem svým posl. Slavičkem. Naproti tomu pan Korál, nepřímý budovatel »Ústředny naší«, správně poukázal, pokud se spravedlivého ukládání daní týče, že při tom jest nejdůležitější otázkou, kteří lidé v daňových komisích zasedají. Vyslovil přání, aby výbor okr. jednoty záhy započal s přípravami pro příští volby do nich, a za kandidáty vybral občany poctivých a neoblomných charakterů, o nichž možno doufati, že zájmy voličů svých neohroženě obhájí. Radil též správně k drobné práci organizační i svépomocné. Když byl ještě nadšeně promluvil p. Vojíš, předložil předsedající, čilý starosta jednoty p. J. Thoř, ke schválení tuto resoluci:

»Následkem stále hroživé mezinárodní situace a napjatými poměry válečnými ocitá se živnostnictvo a živnostenské dělnictvo v naprosté nezaměstnanosti a tím v kruté bídě. Veškeré průmyslové podniky nalézají se dnes — v nejpriznivější jindy době — v plné stagnaci a celý neblahý vliv této tísně dopadá nejkrutěji na stav živnostenský. Vedle naprosté nezaměstnanosti, vedle abnormálně obmezeného úvěru a stávající nebývalé drahoty životních denních potřeb, jsou však daně neustále zvyšovány bez ohledu na bídu lidu. Při naprostém nedostatku peněz vymáhá se daň stále stejným způsobem. Živnostenské a obchodní závody, pokud se s napětím veškerých sil do dnešní chvíle udržely, jsou při své insolventnosti vydávány bezohledně exekuci samými orgány státními. Povolána na ochranu existenčních zájmů živností, dovoluje si v hluboké účtě podepsaná Okresní jednota živnostenských společenstev pro správní okres Hradec Králové zdvořile žádati: Vysoké c. k. ministerstvo financí, račiž poplatnictvu samo poskytnouti nejnutnější pomoc proti nevyhnutelné jinak jeho hospodářské zkáze: 1. Odpisem daně výdělkové a daně z příjmů, 2. snížením daní veškerých na míru nejmenší, 3. povolením splácení daní ve lhůtách, 4. uvolněním na trhu peněžním a snížením úrokové míry, 5. prováděním nutných veřejných staveb a prací regulačních. Poněvadž živnostnictvo po všechny dosavadní kritické doby nežádalo žádných úlev a veškeré břídně trpělivě nese, předpokládáme, že c. k. vláda požadavek tento uzná a trpící stav živnostenský padnoucí nenechá.«

Po jednohlasném přijetí resoluce schůze za povznesené nálady o 2. hod. odpol. skončena. Dojem ze schůze té odnášela si většina účastníků velice uspokojivý, neboť referáty obou hlavních řečníků živnostníků byly obsahem i podáním kabinetními kousky umění řečnického a zároveň důkazem, že ku hájení zájmů svých postačí si dnes pomalu již živnostnictvo samo, všude — i v parlamentě.

Doznání filosofické malomocí. Soc. dem. filosofie těší jen občany mladé a zdravé. Pro těžké zkoušky životní nestačí. Sám soc. demokratický »Hlas Lidu« napsal dne 16. dubna: »Dělník, který v mládí bouřil proti kropáči a byl hrd na svůj a-

theismus, v stáří poznává, že vlastně za celý život si nevytvořil ani správný pojem o světě a smyslu všeho dění v něm. Na konec dostavuje se životní omrzlost, výčitky a zoufalá otázka: co bude pak... A sestárly gardista dělnické třídy složí na konec zbraň a vrací se k církvi, aby měl aspoň něco, co by bylo smyslem jeho dokonávajícího života.« — Tedy po dlouhých zkušenostech, když se dostaví nejlepší rozvaha, pak poznává prázdnotu protikřesťanských rozběhů.

Pense pro ovdovělé matky. Tímto thematem posud se zabýval málokterý sociolog důkladně. Často manžel zemře ženě dříve, než jí a jejím dětem mohl zabezpečiti obstojnou budoucnost. A přece osiřelé děti takové reprezentují značnou část občanského dorostu, naděje státu. V Americe dějí se nyní vážné kroky, aby o matky ovdovělé bylo dobře postaráno. Posud děti chudých vdov byly dávány do státních vychovatelů a sirotčinců. Ale někteří sociologové pronášeli vážné námitky: »Děti se nemají odlučovati od matek, šablonovitá, kasárnická výchova nenahradí péče mateřské.« Z tohoto odporu vznikl nový pensylvanský pensijní zákon. Dle něho děti se ponechávají nemajetnými matkám, jimž se vyplácí peněžitá podpora. Guvernér pro každý okres sestavuje komisi žen, jež podávají referáty o nemajetných vdovách. A dle podaného vyjádření se vyplácí podpora až 56 K na jedno dítě.

Jaká je nynější situace v Bulharsku. Dle posledních zpráv, došlých z Bulharska, panuje v zemi velká drahota. Domácí bulharské intelligence je dostátek. Poměry pracovní pro cizince jsou příliš tvrdé a těžké: mnoho práce, málo výdělků. Úrodného, neobdělávaného pole je hodně a je lacino na prodej, ale pouze pro domorodce. Cizinec nedostane ani píď země. Spíše si vydělají nyní v Bulharsku peníze obchodníci a řemeslníci. Na nabídky cizí intelligence o místa bulharská ministerstva vůbec neodpovídají. Hledí zaopatřiti své lidi a obsaditi všechno svými lidmi.

Poliděti živnostníci na Olomoucku proti agrárníkům. »Živnostenský Zpravodaj«, který má náter pokrokový, napsal: »Staroagrární orgán řiř. poslance Oklešťka otírá se svým známým přátelským způsobem, jedná-li se o živnostnictvo. Zemský sjezd obuvníků usnesl se na zvýšení ceny obuvi, donucen jsa utvořením kartelu výrobců kůží a jich přemrštěným zvýšením cen kůží a to jediné k uhájení svých existencí. Na místě, aby pan poslanec Oklešťek potíral kartely — (které sám rád tvoří) — vpadá živnostnictvu vzad. Aby tuto přízeň k stavu našemu znovu dokumentoval, zřídil v rolnickém pivovaru v Těšeticích výrobu sodové vody, ač v našem okrese celá řada samostatných živnostníků výrobou sodové vody se živí. Obchodníci našeho okresu mohou dobře připomenouti blahodárnou činnost našeho okresního družstva, které pan poslanec na úkor našeho venkovského kupectva všude doporučuje a co nejlepší je, na deficit tohoto družstva z přírážek zemských námi zaplacených subvence vymáhá. Pekaři připomenou mu jeho zázračnou agrární pekárnu v Příkazích, kterou jako velkou vymoženost mezi svými zásluhami o střední stav obzvláště zdůrazňuje. Totéž mohou mu vytknouti mlynáři i sodovkáři, ba i jiní, zvláště však veškeré obchodnictvo a živnostnictvo okresu olomuckého musí mu vytknouti s rozhořčením nedodržení jeho mužného slibu, který živnostnictvu při říšských volbách dal.«

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Četné usnadnění od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Následky rudého terroru. Dne 19. t. m. započalo porotní líčení s vrahem soc. dem. poslance Schuhmeiera Pavlem Kunschakem. Kunschak pracoval r. 1903 ve vídeňských závodech Siemens-Schuckertových. Tehdy jej nutil důvěrník soc. dem. svazu kovodělníků, aby přistoupil k organizaci. Protože Kunschak se tomu vzpíral, pohrozil mu důvěrník, že bude propuštěn z práce. Ovšem že chudý dělník hleděl uhájiti svou existenci tím, že žaloval důvěrníka pro vydírání. Ale to si dal! Poštlval proti sobě celý rudý vídeňský tábor, který uspořádal proti Kunschakovi bezohledné tažení. Tak se tedy dokumentovala rudá láska k občanské svobodě dělnictva a k zlepšení dělnické existence. Pronásledovaný dělník žádal na komisařství v Döblingu, aby byli zatčeni tři soc. demokratičtí důvěrníci, kteří jej bezohledně pronásledovali. Bylo mu však řečeno, že prý jsou to pouze urážky na cti. A proto nechť žaluje! Tato odpověď Kunschaka ovšem velice rozladila, protože věděl, jak by byl výsledek soudního sporu nejistý, až by

celý rudý aparát rozvinul svou činnost na obranu bezohledných pronásledovatelů. Protože byl Kunschak znovu propuštěn, umínil si nyní, že usmrtí na odvetu některého rudého předáka.

Kunschak doznal, že když byl r. 1911 znovu od soc. demokracii z práce vyřazen, opatřil si revolver. Právil, že proto zvláště zanevřel na Schuhmeiera, že mu existenci podkopával. Několik svědků potvrdilo, že skutečně Kunschak byl propouštěn z práce na nátlak soc. demokracii. Soud předložil porotcům toliko jedinou otázku, znějící na úkladnou vraždu, zamítl dodatkové otázky o pomatení smyslu a zabiti, které obhájce navrhoval. Porotci jednomyslně rozhodli, že se jednalo o úkladnou vraždu. Na to soud odsoudil Kunschaka k trestu smrti provazem.

Ze sociální činnosti katolíků v Belgii. Belgie je zemí průmyslovou a nikde není tak postaráno o dělnictvo jako tam. Z 800.000 dělníků pouze 20.000 má nejmenší mzdu 2 K denně. Zásluhou katolíků vešel v život nový zákon o děln. domcích, dle něhož 175.000 dělníků je majiteli domů. Belgický dělník platí ročně 39 franků a 6 cent. daně, ve Francii 79 a v Anglii 82 franku. Udělala tolik pro dělnictvo protiklerikální vláda ve Francii nebo v Portugalsku? Má se tak dělnictvo v Německu nebo v Rakousku, kde je přece nejvíce soc. dem. poslanců? Tím si vysvětlujeme, že v nynější »generální« stávce z 800.000 dělníků stávkovala asi čtvrtina.

Josef Frodl, HRADEC KRÁL., Čelakov. tř. 515

doporučuje svůj hojně zásobený
sklad hudeb. nástrojů

a sice: Housle školní:
K 6-, 7-, 8-, 9-, 10-, 15-.

Housle orchestrové:
K 16-, 20-, 25-, 30-, 40-.

Housle koncertní:
K 30-, 40-, 50-, 100- a výše.

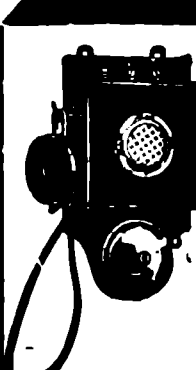
Basy, čela, violy, jakož i veškeré la plechové nástroje, klarnety, flétny, pikoly, malé i velké bubny, činely, harmoniky tahací i foukací, citery, dětské bubínky a trumpety, veškeré nástroje pro tamburašské sbory atd.

Velký výběr různých stran la jakosti. Gramofony, desky a jehly. — Piana, pianina, harmonia a orchestriony.

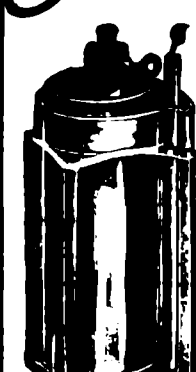
Opravy veškerých hudebních nástrojů se odborně, rychle a levně vyřídí. — Úvěruhodným osobám též na splátky.

Solidní obaluha při mírných cenách.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.
:: v Hradci Králové ::

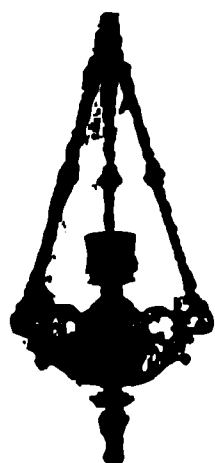
úročí vklady
4% - 5 - 5% - 5% %
dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 130, doporčuje velečest. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

**Velečestojnému,
 duchovenstvu a
 slavným patronátním
 úřadům dovoluje si depo-**
 rušiti veškeré kostelní nářadí a
 nářadí a to: monstrance, knižky
 cibáče, nádobky, paténky, paciřkaly,
 svícny, lampy, kaditelnice, krosenky
 atd. své vlastní výroby, předpisům
 církevním vyhovující. Staré předměty
 opravuje v původní intenci a
 v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
 platku na nové vyměňuje. Hotové
 předměty neb výkresy snalá na u-
 kásku franko bez závsanosti koupě.
 Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
 madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Stříbrné
 prsteny, tabulěrky, jídelní nářadí ze stříbra pravého
 i čínského vždy na skladě.**

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ošleour

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná
 c. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
 míst tu- i cizozemská, jakož i
 veškeré zprávy **seukromé, dis-
 krétní.** Spolehlivé a zcela dů-
 věrné. Ceny velice mírné, zvláště
 v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, řádce ve Vyšších)

doporučuje P. T. velečestojn. duchovenstvu
 svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového nářadí

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukásku
 se na požádání franko zašlou.

Společník,

dobry katolik, s nějakým kapitálem, schopný
 k cestování, z oboru tkalcovského, přijme se
 do dobře zavedeného zasilatelakého závodu. —

Adressu sdělí administrace t. l.

Škvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
 a jiné zlaté a stříbrné skvosty
 v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v BYČKOVĚ n. M.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
 bářský, pozlacovačský a
 oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
 pro kostelní práce. —

Renovování starých a památných
 oltářů, soch, kazatelen, křížových
 cest atd. provádí se s největší
 pečlivostí za ceny mírné. —

Nové oltáře, kazatelny, křížové
 cesty a veškeré kostelní zařízení
 v každém slohu a v nejčistším
 provedení. —

Rozpočty a informační cesty
 zdarma a bez závazku. —

První ceny na všech obecních
 výstavách. —

Příbor 1911:
 Zlatá medaile
 a čest diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
 K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
 kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
 potřeb firmu Stadník, která jediné podpo-
 ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatěrův
 synovec, nástupce)

**odborný
 — umělecký závod —**

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I,

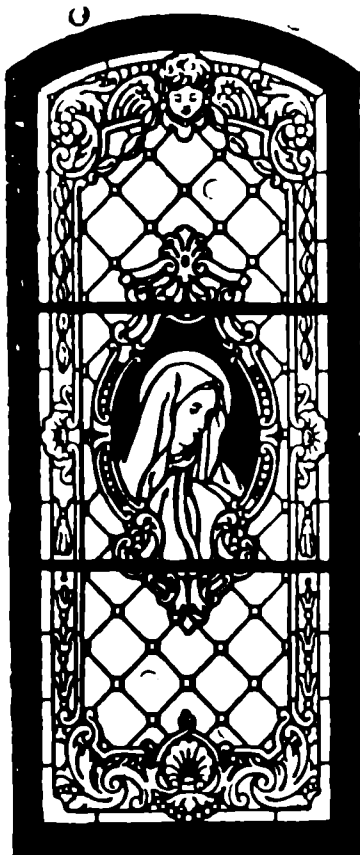
č. 145 st., Malá Kariava
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 láho náměstí, dříve pře-
 60 roků na Malém ná-
 městí pod loubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se klenutými
 rámy, střešními, vzorovými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
 vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

PARAMENTA

knihy, elbete, mon-
 stran., kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.
- BRNO. -

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- **▲ SUKNA všech druhů. - Dámské**
nější černé látky na salon. obleky **▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy**
a kněžské kleriky vždy na skladě. ▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. —
 Telefon 9. řím. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
garnitur, prošíváných pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerdy a vzorky na venek vy-
a v prvním poschodí. — placeně. Ceny pevné, 3% slevy.

OBNOVA

Číslo 22.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 30. května 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Polovzdělanci.

III.

Polovzdělanec četl kdesi o znamenitém virtuosovi, který svou hrou uchvacuje. Jde tedy na virtuosův koncert — ovšem hlavně z té příčiny, aby se mohl pochlubit, že umělce slyšel. S podíla chrlí se rychlý přívál tónů — umělec snaží se dokumentovat svou technickou vyspělost na nějaké hudební hříčce, která veliké ceny umělecké nemá. Znalci pozorují, že thema komposice jest velice chudé, tuctové. O jiné skladbě upřímně prohlašují, že by ji bylo potřeba slyšeti vícekrát, aby sluch pochopil její krásu. Ale polovzdělanec tleská jako šílený i tehdy, kdy ani neporozuměl základní myšlence komposice, obrací se při tom s tvář nadšením planoucí po jiných posluchačích, aby je přesvědčil, že také dostoupil k vrcholům uměleckého Parnassu. Spocený umělec pak v přestávkách jest obtěžován celou řadou »ctitelů«, žádajících o podpis na pohledce. Polovzdělanec nerozumí často nejzákladnějším pojmům z hudební theorie, ale naslouchá nenápadně, co mezi sebou mluví odborníci. Zachytne několik vět o chromaticce, dynamice, kontrapunktu, dobře si je zapamatuje a pak opakuje napapouškováně věty až do omrzení v několikeré společnosti.

Největší díl nynějších politických svárů v našem národě pochází z umíněnosti a ignorance — a to v době, kdy časopisy nejrozumnějších stran tolik politických úvah, čtenářstvu předkládají: »Vzdělávejte se v politice, nutno začít již v raném věku! Jenom národ uvědomělý dovede svá práva obhájit! A proto, mládeži, pilně studuj politické proudy — dle toho, jak ti jejich povahu vysvětlují já!« Tak volá jeden časopis. Ale zrovna tak křičí žurnál jiný, který se ubírá v politice cestou opáchnou, podobně žurnál třetí, čtvrtý — které již k vůli zdůvodnění vlastní existence vyčítají jiným listům vlastizrádu, přepjatý radikalismus nebo naopak hříšnou ústupnost. Kde nabere času neaktivní politik, aby z tohoto chaosu si vybral jádro prostudování různých do sebe bijících listů! A jak se teprve může dopracovati zdravého samostatného posudku polovzdělance, který visí celou duší na listech jednoho směru politického? Chudák při nedostatku základních vědomostí politických ani nepozoruje, že jest vlečen do trní a bodláčí často i od zrádných demagogů, kterým diktují směr politiky ohledy osobní. Spisů, které poučují vážně a celkem nestranně o povaze politického proudění v naší říši, jest velice málo. A ještě horší jest úkaz ten, že dosavadní vážná literatura toho oboru se velice málo čte. Polovzdělanec k ukojení zvědavosti chce čísti vždy věci nejnovější, tedy politické články ukládané v denících, což jest také nejpohodlnější způsob hltnání politické stravy. A pochytl-li polovědec z přečteného materiálu i některé zdravé nápady, tu zachycené úryvky nikdy se nespojí v mysl v harmonickou mosaiku, nikdy nevytvoří ucelené budovy s pevnými základy. Duševní činnost jest při tom iepicovatá, utkvívá na sensacích dne, přerušuje logický řetěz politických dojmů, celá ta »uvědomělost« žije ze dne na den. Jest pak div, že mezi lidmi takto duševně opatřenými vznikají prudké hádky? A jestliže jeden méně sečtělý polovzdělanec při sváru konečně obratnému jazyku protivníkovu podléhá, vytáhne ze zásuvky poslední argumenty: osobní hříchy čelných stoupenců strany protivníkovy. A jelikož takové chyby ve větším nebo menším počtu vyskytují se ve straně každé, jest k takovým argumentům materiálu vždycky dost.

Jiná však jest otázka, zda takovou »politickou

práci« rozum se do opravdy bystří a zda se tím prospěje národu. Práví se, že dějepis jest učitelem života. Ale tohoto učitele davy polovzdělanců neposlouchají v ničem. Politika jest nejpestřejší, nejpohyblivější složkou dějin, neustálé změny v politických proudech, výslednice radikálního nebo konservativního vystupování zajisté by byly učitelem velice názorným. Ale polovzdělanci plují po proudu nejnebezpečnějším, je-li právě tento v módě, i když důsledky takových rozběhů v průběhu pouhého desetiletí byly velice žalostné. Polovědec však se o všerejšek nestará, ba ani neví, co v letech minulých zavinilo politické katastrofy. Dobrá politika jest nerozlučně spojena s prozíravostí. Odkud však nabudou prozíravosti, zkušenosti lidé tací, kteří se z minulosti důkladně poučiti nechtějí? Jak se může státí vážným národním prorokem muž takový, který ani neví, co se nedávno stalo a který nerozumí podstatě přítomných příprav k dalším politickým zápasům?

Na jedné straně tedy přepolitisování, přecpání mysli divokými nápady — na druhé neznalost věcí nejpotřebnějších. Jest pak div, že politika česká kulhá na obě nohy? Národ bulharský daleko nemá tak velikou knižní vzdělanost jako národ náš — a dovedli by Čechové svorně se bráti k tak vysokým, dobře uváženým metám, jako onen daleko menší národ slovanský? V tom jest jádro jichoslovanských úspěchů, že nejpotřebnější základy zdravého vzestupu znaly nejširší vrstvy lidové, netopice se ve svářech o málo významné podrobnosti, jež by lehce mohly odvracet mysl od cílů hlavních. Mladoturci se chlubili, jak rozšířili zájem o politiku v širokých davech, jak naučili příslušníky svého státu samostatně přemýšlet. Zatlím však vyrobili pouze veliké tisíce mudrujících polovzdělanců, kteří soudili o událostech dne ještě pod daleko menším zorným úhlem než polovzdělanci naši. Důstojníci turečtí, kteří postrádali školního vzdělání českého terciána, politisovali horlivě o zjevech velice spleťtých a choulostivých, až se dopolitisovali Lozengradu, Kumanova a Drinopole.

A odkud berou látku vášnivé politické a sociální roztržky ve Francii? Ta se přímo hemží polovzdělanci, kteří na řemeslných štvanicích zakládají svou dobrou existenci, tyjíce z hlouposti lidu. Není-li ve státě aspoň přibližně kulturní rovnováha mezi těmi, kteří chtějí rozkazovati, pak se stát vinou demagogů topí v nejhorších zmatcích, v nichž zanikají hlasy nejbystřejších myslitelů. Uvažme na př., jaké »uvědomělé« živly spřádily poslední veliké revolty vojenské! Při zkoušení francouzských rekrutů r. 1912 s úžasem seznáno, že mezi 227.068 nováčky bylo 50.800 (tedy 22.4 procent), u nichž nebylo možno konstatovati »skoro žádné vzdělání«, tak že prohlášení za analfabety. V departementu (ve správním kraji) Morbihanu bylo mezi 2135 rekruty 808 skoro analfabetů a 274 úplných ignorantů. Tak dosvědčuje sám vynikající francouzský denník »Echo de Paris.« A tihle lidé, kteří neznají ani abecedy dějin Francie, kteří o jejich osudech vědí méně než německý nebo český školáček, při všeobecném hlasovacím právu rozhodují o budoucnosti své vlasti! Nejvhodnější to materiál pro pastvu polovzdělanců. Tací ignoranti budou tleskat nejvíce kandidátům nejchytřejší pochlebujícím a slibujícím. Ukřičel muže nejosvícenější, kteří by se odvážili předložit lidu prosaickou pravdu o situaci a možnosti lepších časů.

Co natropili studenti a studentky za revoluce ruské na účet chudého lidu, jak zatáčeli zrádní polovzdělanci v Rusku zfanatisovanými analfabety, o tom není potřeba znovu se rozepisovati.

Vidíme-li, že mor pavědy a zbrklé náběhy polovzdělanců dle příkladu západní Evropy již tolik zla i v Čechách natropily, kritická situace křičí hromovým hlasem po konečné nápravě. Jsou-li národní tužby a plány v zajetí polovzdělance, kteří lísavým pochlebováním strhují za sebou celé davy nezkušeného dorostu, pak jest náprava možna jen tehdy, až davy budou ze zajetí vyproštěny politiky vážnými. Pak teprve se bude moci reálně mluvit o možné solidaritě národní, pak teprve nastane doba k uzrání a uznání vážných autorit. Pak nebudou národu rozkazovati kořistníci, kteří k vůli svému zaopatření změnili třikrát své »přesvědčení.« Náprava musí jíti od kořene. Nestrannému poučování o základních pojmech české politiky musí se věnovati daleko více péče, výstrahy před demagogickými polovzdělanci musí zníti zvučněji a určitěji, mládeži jest nutno vyložití beze všeho byzantinismu, co již dokáže a čemu se musí doučiti. Posérství, zavedené od polovzdělance právě mezi lidmi nevyspělými, musí přestat, nemá-li kulturní rozvoj českého dorostu zastaviti se na mrtvém bodu přeceněním svých sil a marnivou sebechválou. (Pokrač.)

Obrana.

Pan JUDr. Sláva Fahoun jest povinen podati důkazy. Ve svém zaslánu »K mému sporu s p. Matějem Schreibrem« (v 21. č. »Neodvislých Listů« ze dne 24. května) napsal p. professor král. české zemské střední hospodářské školy v Chrudimi: »Na tomto faktu nezmění nic ani osvobozující rozsudky, ani biskupské, ani jiné intervence.«

Vzhledem k této poznámce o biskupské intervenci jsme zmocnění prohlásiti, že v smutné záležitosti sporné žádná biskupská intervence se nestala a že tedy poznámka p. Fahounova jest naprosto neodůvodněna. Odmítajíce tedy co nejrozhodněji paušální tvrzení, učiněné v zaslánu p. professorem, očekáváme, že vysvětlí, co mu dalo k němu podnět. Jest to povinností čestného muže. My tedy právem budeme na tom trvati, aby pan professor Fahoun doložil své tvrzení o biskupské intervenci, jaká mu uškodila ve sporu s P. Schreibrem.

Z portugalského ráje. Krise pokračuje stále. Dělníci nezaměstnaní shromáždili se na obchodním náměstí a volali, aby jim dalo ministerstvo nějakou práci. Policie je vybidla, aby se rozešli. Když neuposlechli, byli rozehnáni jízdní gardou, při čemž byla jedna osoba lehce zraněna. — Biskup Barosso byl obžalován, že jednal s duchovenstvem bez souhlasu guvernéra a proto se ocitl před trestní komorou v Portu. Také postaven před soud generální vikář Da Silva, protože vydal okružní list k duchovenstvu bez souhlasu guvernérova. Podobný proces byl zahájen ještě s jinými biskupy. V žaláři sedí zatím šest biskupů, mezi nimi dva, jimž se vytýká, že přáli monarchistickému hnutí a ostatní pro pastýřské listy, které vydali proti rozlukovému zákonu. O vánocích byla dána milost jednomu usvědčenému vrahu a několika lupičům, biskupům posud nebyla poskytnuta možnost k obhajobě. Biskupové, kteří jsou vypuzeni do odlehklých míst, nemohou si dopisovati se svým duchovenstvem a papežem, protože jejich listy jsou otvírány a zabavovány. Biskupové poslali předsedovi republiky protestní psaní, které bylo zkonfiskováno, ale prostřednictvím zahraničních novin přece jeho obsah rozšířen ve veřejnosti. Biskupové píší: »Republika vyhnala násilím řády, odstranila přísahu, odstranila všechny církevní svátky, zakázala vyučovati náboženství ve škole, dekretovala man-

FOTOGRAFIE

Školní tableaux.
První závod v místě.

Adalbertinum
Hradeo Králové

Svatební skupiny

o. a k. dvorní a
komorní fotograf

uměleoké v oenách mírných.
Specielní snímky dítek.

J. F. LANGHANS

Rodinné, spolkové
a sjezdové skupiny.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

A. Albertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

želskou rozluku, zabrala církevní jmění, pokutovala biskupy a mnoho duchovních zavřela do žalářů. Aby ústavu církevní podlomila, zavedla náboženské společnosti a dovolila, aby kněží z církve vyloučení směli konati služby Boží. Když biskupové se tomu opřeli, zabrala jim vláda pense a žalovala je pro pobuřování a dala je odsouditi. Zákonu tyto jsou zákony jakobínské a jsou v programu církev nenávidících svobodných zednářů. Biskupové doložili, že budou rázně protestovati proti pronásledování a olupování církve. — Zkrátka v Portugalsku panuje blahobyt a svoboda v čistě zednářské formě. Kdy pak sami vůdcové zednářů ve státech katolických předkládají své příspěvy k vlastním stoupencům napřed státní kontrole?

Kdo tříští národ? V přední řadě ovšem lidé taci, kteří majíce oporu v cizáckém kapitálu, jsou schopni vylučovati z národa tak důležitou národní složku, jakou jsou přečetní organisovaní katolíci. K tomu všemu v minulých dnech »Právo Lidu« vzhledem na národní roztříštěnost upřímně o svém táboru doznalo: »Sociální demokracie svou existenci v národě nemálo k tomuto politickému rozvratu v řadách našeho měšťáctva přispívá, to můžeme otevřeně přiznat.« — Velmi výmluvné přiznání! Jestliže tedy zaječí hrdinové vlastenečtí tolik proti tříštění v národě mluví, kdy se konečně důrazně ozvou na pravou adresu? Posud výhradně tupili pro tříštění katolíky, ačkoli je sami z národa vykopávali. Soc. demokraty z národa nevylučují, ale ti se přiznávají sami k účasti v politickém rozvratu národním.

Zednářský vandálismus pokračuje. S rozšiřováním tisku protikřesťanského pokračuje stále hanobení a rozbíjení jak kaplí, křížů, tak soch světců. Zase nová ukázka. Na polní cestě za Nezabudicemi někdo v noci z 15. na 16. května rozbil sochu sv. Jana Nepomuckého, postavenou nákladem obce. Hlava sochy byla celá uražena a nejspíše pohozena do Berounky. Podobný případ se tam stal před několika roky.

Rázné zakřiknutí židovské prohanosti. Již bylo tak často dokumentováno, jak židovští zpravodajové balamutí veřejnost! Nejraději rozšiřují lži o všem k vůli výnosným spekulacím bursovním. Největší židovský list rakouský »Neue Freie Presse«, který dělá ochranný štít jak bursiánům, tak volno-myšlenkářům a odpovědným nepřátelům našeho národa, obdržel spravedlivé vysvědčení od samého česko-židovského »Rozvoje«. Tento list prohlásil, že nezná případu, kdy vlastně »Neue Freie Presse« stála na straně věci dobré. Nyní pak sama rakouská tisková kancelář uveřejnila v »Pe-

ster Lloyd« článek, v němž se tvrdí, že »Neue Fr. Presse« píše své zahraniční články ze zjištěných úmyslů na útraty země a že systematicky vodí obecenstvo za nos! »Pester Lloyd« praví: »Neleží v zájmech veřejnosti, aby soukromé zájmy »Neue Fr. Presse« uspokojovaly se na útraty Rakousko-Uherska. Je známo, že veřejnost tímto listem po celou dobu krise byla systematicky na bludné cesty zaváděna. »Neue Fr. Presse« svádí na literární bureau (kancelář) výtku, že obecenstvo klamalo. »Neue Fr. Presse« po všechem čas počínala si nepoctivě, že falešně prorokovala. »Neue Fr. Pr.« svým klamným informacím vtiskovala úřední pečť! Ona veřejnost vůbec obelhávala. Nepřízeň tohoto listu dnes již nebere se vážně. Obecenstvo bylo od listu toho udržováno v klamu — a to po celé měsíce. Nyní list ten dozrává, že bral ministra Stürgkha v ochranu proti jeho úřednictvu.«

Umělé sestrojení strašidla klerikalismu. Dr. Lueger se vyjádřil: »Klerikalismus vynalezli chytří židé, aby mu hloupí křesťané věřili. Při býcích zápasech ve Španělsku nastavuje zápasník býku červené sukno. Býk se rozdivočí a vrhne se na sukno — a zatím mu zápasník vrazí kopí do žebra. Takovým červeným suknem jest »klerikalismus«, který jistí lidé lidu stále staví na oči, aby za tím červeným suknem mohli provádět své sobecké rejdy.«

Politický handl s českožidovskou otázkou. Vidi-li německý žid nejdřežší politické čachry, jaké provádějí extravlastenci se svými hesly, není divu, patří-li na ně s pohrdáním. Uvažme na př. tento křiklavý zjev! Agitací kruhů pokrokových se stalo, že v Uherském Hradišti i staří židé, vychovaní zcela německy, dali se zapsati do katastru českého. Když však letos četní tamější židé prohlásili, že nebudou voliti pokrokáře dra. Seiferta, hned tento pán obrátil své asimilační zásady na ruby. Snaží se vyloučiti z českého katastru ty židy, kteří jsou jeho odpůrci. A tak se naskytuje fraškovitá podivná. V době, kdy »Národní Jednota« posílá na každou židovskou rodinu leták se žádostí, aby se přihlásila ke kruhům českým, dává dr. Seifert vyreklamovati z českého katastru všechny židovské voliče, kteří ho nebudou voliti. Tyto hází tedy do katastru německého, čili dělá z židů násilně Němce. A při takové komedii, sehrané s česko-židovskou otázkou, sedí vůdcové pokroku na svém Olympu v hlubokém mlčení.

**Dokonalé opravy a pozlascování
otlárů, kazatelen, soch atd.**

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlascování a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

**Umělá polychromie
soch a křížov. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě křídlo náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámců a obrázy. Založeno v r. 1868.

Politický přehled.

Sněmovna poslanecká o zahraniční politice. Dne 20. května dostalo se na denní pořádek první čtení prozatímního rozpočtu, kteráž jest však vlastně debatou o zahraniční politice naší. — Co tu předcházelo hluku a volání se strany voličstva, že poslanci musí vládě povědětí svůj díl o její zahraniční politice, že celý parlament musí ukázati, že také něco znamená. Po dva dni se sice poslanci drželi, ale od 22. května jest sněmovna téměř prázdna. Vždyť na př. 26. května bylo v celé sněmovně pouze 60 poslanců z 516, a z těch ke konci schůze zbylo 16. Řečníci své názory vykládají vlastně stenografům. Pak se nelze diviti, že vláda v důležitých dobách nestojí o mínění sněmovny. V debatě o zahraniční politice vystřídali se řečníci všech stran. Po posl. Kramářovi mluvil agrárník Staněk. Posl. Křofáč zejména zaútočil proti tiskové kanceláři zahraničního úřadu. Mluví se o velezrádě a nespolehlivosti Slovanů. Národové chovají však jenom tolik lásky ke státu, kolik on jí přináší jim vstříc. Zatím co se vyhledávají také naše peníze k zakládání škol v Albánii, zavírají se české školy ve Vídni. Všechna vlivná místa v ministerstvu zahraničních záležitostí obsazena jsou Maďary, takže v zahraniční politice všude se uplatňují maďarské vlivy. Ovšem Křofáč zabrousil také proti klerikalismu, živě tvrdě, že prý se klerikálové stavěli proti balkánským Slovanům. — Chorvatský posl. Čingrija praví, že zvrácená naše politika ujala se všech, jen ne Slovanů, berouc v ochranu i lupičské Arnauty. I dr. Adler nemilosrdně odkrýval slabiny naší zahraniční politiky. — Německý křesť. sociál Stöckler pravil, že v době největšího nebezpečení měla být obyvatelstvu sdělena pravda. Řečník poukazuje na těžké chyby, které se staly

za Litavou vůči jednotlivým národním kmenům, chyby, které pocítujeme v naší zahraniční politice a v našem hospodářském vývoji; účet pak vždy musí zaplatiti naše polovice říše. — Masaryk mluvil o všem a všude viděl samou nejasnost. Vůči Němcům zachoval se velice zdržlivě, zato však sprostě pustil se do kněžstva a klášterů, které dle něho neplatí žádné daně nebo jen nepatrné. — Na hr. Berchtolda dopadají všechny rány za nezdar politiky Rakouska na Balkáně. Více než hr. Berchtold zavinili vlastně Maďaři. Zapomíná se také na uherského žida Kania, šefa tiskové kanceláře v ministerstvu zahraničním, který posílal do světa všechny hanebné zprávy proti balkánským Slovanům a šval pomoci vídeňských listů proti balkánským státům. A Německo, kde se teď posmívají výsledkům zahraniční politiky rakouské, samo švalo Rakousko do války proti balkánským spojencům, aby vítězům byla vyrvána válečná kořist.

Předloha o italské právnícké fakultě z rozpočtového výboru předložena 23. t. m. posl. sněmovně; má být zřízena v Terstu.

Zemská výpůjčka. Zemský výbor král. Českého ve schůzi dne 24. května na návrh finančního referenta dr. Pinkase rozhodl se, aby učiněna byla výpůjčka 8 mil. K u Pražské městské spořitelny a několika jiných venkovských českých spořitel. Oba němečtí přisedící ovšem ohradili se proti nové půjčce tvrzením, že zemský výbor nemá k této výpůjčce práva. — O nejnútnejší jest tedy prozatím postaráno a ohlašovaná katastrofa nanovo odložena až snad do srpna . . .

V Uhrách jest prý dohoda opozičních stran hotovou událostí. — Předseda ministerstva šl. Lukacs měl v pondělí poradu s celou řadou vynikajících osobností chorvatských; porada týkala prý se změny v úřadě bána. — V Budapešti započal 27. května velký proces Lukacs-Desy. Celá řada svědků povolána. — Nejnověji vystupuje oposice i proti ministru honvédu, viníc ho ze zneužití peněz ve prospěch vládní strany.

Čeští soc. demokraté proti společnému postupu českých stran. Čeští soc. říšští poslanci na schůzi 27. t. m. prohlásili, že setrvávají na své dosavadní taktice. Z důvodu třídního svého stanoviska nemohou prý vstoupit v nižší orgán spojení s občanskými stranami a proto schůzi (28. května), na níž jest klub zván čes. agrárníky, neobešlou. To jest odpověď soc. dem. za podporu, kterou agrárníci přispěli ke zvolení několika soc. dem. za říšské poslance.

Odzbrojení na moři. Císař nařídil rozpuštění celého 2. rakouského válečného oddílu.

Svatba v Berlíně. U příležitosti svatby princezny Viktorie Luisy, dcery císaře Viléma, s princem Arnoštem Augustem z Cumberlandu 24. května zavítali také do Berlína car Mikuláš — poprvé v Berlíně — a král anglický. Tomuto setkání se tři panovníci přikládá se velký význam a zvláště z přítomnosti carovy usuzují i v Rusku pevnější přátelství Německa s Ruskem. V Německu na jedné straně štvou Rakousko proti Slovanům vůbec a proti Rusku zvláště; nyní však samo Německo vyhledává Rusko, aby pomoci jeho mohlo po Turecku získati aspoň něco v Asii. Zde právě se jeví neupřímnost Německa.

Vojenské výtržnosti ve Francii potlačeny. Výsledky vyšetřování nasvědčují tomu, že šlo o dohře zosnovaný pokus vzpoury, která v dané chvíli měla se změnit ve vojenskou revoluci. Ze spolků dělnických získávání vojini pro vzpuru nejen agitací slovní, ale hlavně peněží. Hlavní výtržníci vřazeni do cizineckých legií, jiní potrestáni vězením. Ovšem v kruzích občanských agitace proti tříleté službě vojenské neustává.

Mírové porady londýnské dosud nebyly korunovány podepsáním prelimináře míru. Jako při prvních poradách činili obtíže delegáti turečtí, tak nyní protahují vše delegáti spojenců sami. Řekové a zvláště Srbové činí si nároky na nová území na účet Bulharů, kteří požadavky srbskými jsou velice rozladěni. Bulhaři jsou ochotni jako nejkrajnější ústupek vydati Srbům sporné území s městy Kumanovo, Skopje, Tetovo, Gostivar, Depas a Strugu, ale Srbsko nechce se s tím spokojiti. Žádá revisi smlouvy spojenecké na nové základně a odmítá pouštět se do vyjednávání na základě smlouvy staré.

Spor mezi Bulhary, Řeky a Srby. Mezi vojskem bulharským a řeckým došlo už k několika šarvátkám. Poslední srážka u Angisy a Soluně byla nad míru krvavá a vyžádala si přes 2000 mrtvých a raněných. Bulhaři zvítězili, vytlačili Řeky z pevných posic a obsadili Nigritu. Velitelům na obou stranách dány byly nejpřísnější rozkazy k zabránění politování hodných srážek. — Francie a Rusko namáhají se prý všemi silami, aby se i spor srbsko-bulharský vyřídil po dobrém.

V Albánii vzrůstá se prý čím dále, tím větší nejistota. Vele vyslanecká konference nemohla se dosud rozhodnouti o konečném upravení otázky albánské. — Z Cetyně prohlašují všechny zprávy, že katoličtí Malisofci usnesli se nepodrobit se Černé Hoře, za živě; neboť Malisofci bojovali věrně po boku Černochovců a věrnost svoji znovu osvědčují.

Propouštění starších záložníků. Se zřetelem na dlouhou dobu, po kterou zvýšen byl stav mužstva u vojska v Bosně, Hercegovině a Dalmacii, ráčil

Jeho Veličenstvo císař naříditi, aby nejstarší ročníky záložníků a náhradních záložníků 1902—1905, výhod požívající náhradní záložníci, vydržovatelé rodin, jediní synové ve všech ročnících, kteří byli své doby povoláni do Bosny, Hercegoviny a Dalmacie ku zvýšení stavu mužstva, byli, pokud jest k dispozici náhradní mužstvo, vystřídáni mladšími záložníky a náhradními záložníky, kteří nepožívají výhod. Vojenské osoby, které budou povolány do Bosny, Hercegoviny a Dalmacie, budou v první řadě vzaty z původního stavu mužstva oněch sborů vojenských, které jsou v Bosně, Hercegovině a v Dalmacii dislokovány. Mužstvo z jiných sborů vojenských bude povoláno jenom k doplnění tím vzniklého úbytku. Z povolání k aktivní službě vyjmuti zůstanou ti záložníci a náhradní záložníci, kteří se trvale zdržují v cizině, a pokud možno také ti, kteří byli povoláni už v letech 1912—13. Záložní kadeti aspiranti a rezervní gázisté z odvodních ročníků 1905 a předchozích, budou bezpodmínečně přeloženi do neaktivního poměru, kdežto rezervní gázisté mladších ročníků zůstanou v aktivní službě jenom v nevyhnutelném nutném počtu. Všem v posledních měsících povoláním záložníkům a náhradním záložníkům započítá se doba ztrávená v aktivní službě jako cvičení ve zbraní a to mužstvu podle příslušných ustanovení branného zákona, u rezervních gázistů při povolání, které trvalo dále než 4 a méně než 8 měsíců, za jedno cvičení ve zbraní, při povolání, které trvalo 8 týdnů a více, za dvě cvičení ve zbraní. Tato ustanovení nabudou ihned platnosti. Vojenským osobám, které nalézají se té doby na dovolené a ve smyslu zmíněného ustanovení budou přeloženy do neaktivního poměru, budou ihned telegraficky vyzrozuměny, aby zbytečně se nevracely. Postupná dovolená záložníků a náhradních záložníků zůstavších v aktivní službě není dotčena svrchu zmíněnými ustanoveními.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	—85 K	vel. 140/200 kus	7.50 K
50/100	1.30	150/250	10.—
55/110	1.55	160/250	10.80
60/120	1.85	200/300	16.—
70/140	2.55	220/320	18.70
90/180	4.20	250/350	23.40
100/200	5.10		

Závěsy postal. Ia		vel. 200/100 kus	5.60 K
		180/90	4.50
	k oknu	115/140	4.30
	Molle	115/140	2.40
	Chinilmolle	115/140	3.40

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkáři: Honba, Paří, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zaslátelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Zprávy organizační a spolkové.

Duchovní cvičení mládeže v Hradci Králové.

Organisace mládeže katolické jest v dobách přítomných nutností, ale není cílem; cílem jest obnovení života křesťanského. Tento život záleží v upřímné službě Bohu a hlavně ve spojení s Bohem posvěcující milostí Boží. Prostředky nejbližšími k tomuto cíli jsou: Úvahy o pravdách křesťanských, pobožnosti a zejména hodné přijetí svátosti pokání a Nejsv. Svátosti Oltářní. Za tímto účelem konají se od dob nejstarších pro lidi dobré vůle duchovní cvičení čili exercicie. Budeme tedy konati také pro své členy a členky, jakož i pro katolickou mládež vůbec

duchovní cvičení v Hradci Králové v Borromaeu

od 11. do 13. července a to v následujícím pořádku:

V pátek, dne 11. července odpol. o 5. hodině: Vyzvání Ducha svatého, litanie s požehnáním, I. promluva: »O duchovních cvičeních vůbec«. O půl 7. hod. růženec radostný, pak večere; o půl 9. hod. večerní modlitby, spánek. — **V sobotu,** dne 12. července, vstává se o půl 6. hodině, ranní modlitba, II. promluva: »Jidáš výstrahou hříšníka zatvrzelého«, mše sv., snědaně. V 9 hodin křížová cesta, po ní III. promluva: »Sv. Petr, vzor hříšníka kajíceho«. O 1/12. hod. růženec bolestný, oběd. Odp. od 2. hod. do půl 3. hod. příprava k sv. zpovědi, IV. promluva: »Svatý Jan, vzor křesťana Boha milujícího«, sv. zpověď. V 5 hodin V. promluva: »Maria Panna pomoc a ochrana naší mládeže«, litanie s požehnáním; o půl 7. hodině růženec slavný; o půl 9. hodině večerní modlitby, spánek. — **V neděli,** dne 13. července, vstává se o půl 6. hodině, ranní modlitba, VI. promluva: »Nejsvětější Svátost Oltářní posila naší mládeže«, mše sv.,

svatě přijímání společné, Te Deum, několik slov na rozloučenou, snědaně. — Ačkoliv pořádáme tato cvičení hlavně pro své členy a členky, budou nám všichni naši příznivci jako účastníci velmi vítáni. — Účastníci nechť si vezmou s sebou nebo zaopatří v Hradci Král. »Družstevní knihupectví«, Adalbertinum) »Oltář«, poněvadž se budou modlitby konati z něho. — Zaopatření i noclehu dostane se všem účastníkům v bisk. Borromaeu za poplatek 3 K na celé exercicie; chudší dostanou podporu (na cestovní výlohy), jest však třeba, aby si nejdéle do konce června u podepsaného sekretariátu o ni zadali. Přihlášky všech účastníků přijímá do 6. července též sekretariát. — Veledůstojné duchovenstvo prosíme, aby na tyto exercicie vhodným způsobem, snad i s kazatelnou laskavě upozornili, aby byla účast pokud možno největší. Promluvy bude míti vsdp. kanovník Dr. Fr. Šulc. — Voláme ke všem členům a členkám, jakož i příznivcům: »Na shledanou v Hradci Králové na prvních duchovních cvičeních! — Sekretariát »Sdružení české mládeže katolické« v Hradci Králové (Adalbertinum).

Jednotné »Sdružení české mládeže katolické«. Již od počátku května 1912 intensivně pracuje sekretariát královéhradecký pol důkladných úvahách a svědomitě přípravě, jež byla věnována zejména studiu organisace mládeže jiných směrů a v jiných zemích, k důležitému cíli — vybudování pevné, prohloubené organisace, která by dovedla v sobě soustřediti všechny rozptýlené frakce organisované naší mládeže k svorné a úspěšné práci. Za tím účelem konána ve Velkém Oseku a v Praze řada porad, na nichž brali účast všichni intereso- vaní činitelé; vyjednáváno s organisacími komitety, ústředními výbory našich katolických organisací všech typů, až se konečně podařilo vypracovati dokonalé, všeobecně od významných činitelů uznané »jednotné« stanovy, které došly také úchvaly nejduš. bisk. ordinariátu. »Sdružení české mládeže křesť. sociální sídlem v Hradci Králové«, chtělo dokumentovati faktem své porozumění pro jednotné sdružení, přijalo na své ústřední valné hromadě 12. ledna t. r. jednotné stanovy a přihlásilo do sdružení jednotného veškeré svoje členstvo, čítající několik tisíc uvědomělých, nadšených jinochů a dívek. Aby se však i ostatní frakce k tomuto kroku odhodlaly, byly svolávány na Královéhradecku a Litoměřicku četné okresní porady, na nichž všude projevem souhlasu s akcí jednotící a vroucí přání, by co nejdříve jednotna mládeže byla realizována. Jakmile pak situace snah o jednotné sdružení příznivě se utvořila, s chutí přikročeno ke zcelování rozptýlených organisací v širších rysech. Z důvodů praktických přijat byl systém rozdělení celého království Českého na 5 komitetů s vlastními sekretariáty, jež jsou rozděleny na okresy dle obvodů soudních okresů. Ustavování jednotného sdružení děje se tudíž dle jednotlivých komitetů. — V pondělí svatodušní 12. května založen byl v rámci jednotných stanov komitet pro oblast Litoměřickou, v němž jsou sdruženy všechny skupiny býv. »Sdružení české mládeže křesť. sociální se sídlem v Hradci Králové«, dále skupiny »Sdružení venkovské mládeže se sídlem v Praze« a »Svazu české mládeže křesť. soc. se sídlem v Praze«. — Ustavující valná hromada konána byla na Mělníku o 10. hod. dopoledne v hostinci paní A. Potůčkové. Účast byla imposantní — 120 delegátů jednotlivých skupin bylo zde přítomno. Oficiálně zastoupeno bylo na této valné hromadě pražské »Sdružení venkovské mládeže« svým jednatelem p. Pelcem z Rudče a svým tajemníkem p. Reicheltem z Prahy, »Sdružení katol. mládeže« z Hradce Králové svým sekretářem P. Benešem z Hradce Králové a organisacími komitety litoměřický p. Srbkem z Velkého Borku a sekretářem p. JUC. Hatlákem z Mladé Boleslavi. Schůzi zahájil p. JUC. Hatlák. Po úvodní řeči pana sekretáře zvolen byl jednohlasně za předsedu valné hromady p. Frant. Srbek, rolník z Velkého Borku, který poděkoval za zvolení a udělil slovo sekretáři dp. Benešovi. Týž ve věcné a logicky založené řeči vyložil, proč tato valná hromada se koná a jaký účel má, a co od nové této složky si slibujeme. Potom se ujal slova tajemník p. Reichelt, který vyložil stanovisko výboru »Sdružení venkovské mládeže«. Po závěrečném slovu p. JUC. Hatláka přikročeno k volbám komitétního výboru. Veškeré volby daly se jednohlasně a všichni přítomní volbu přijali. Po provedené volbě zakončil předseda p. Srbek valnou hromadu a zahájena hned první ustavující schůze plenárního výboru, jež dala se za téměř plného počtu zvolených funkcionářů. Za předsedu komitétu mládeže zvolen byl pan Fr. Vaněk z Blat. Sekretářem komitétu mládeže zvolen P. J. Voňavka, kooperátor v Lounech. — Komitet mládeže pro obvod pražský zřízen byl na ustavující valné hromadě v neděli dne 25. května v Praze. Za potěšitelné účasti zástupců všech frakcí mládeže naší zahájil schůzi starosta »Sdružení venkovské mládeže« p. Ant. Kaňourek ze Strunkovic a v delším proslovu objasnil účel schůze. Na to o otázce jednoty referoval a důležité statě stanov objasnil taj. vp. St. Beneš z Hradce Král. Po tomto výkladu vřelými a nadšenými slovy promluvil tajemník české strany křesť. soc. dp. Havelka. Obě řeči potkaly se stkvělým výsledkem. Všichni přítomní delegáti jednomyslně se prohlásili pro jednotné, společné »Sdružení české mládeže katolické« a provedli volby do výboru komitétu plenárního. Valná hromada zakončena byla zdařilou, temperamentní řečí místostarosty p. Láchy z Kosma, v níž nabádal ke svorné, intenzivní práci a důvěře ve vlastní sílu. Hned potom ustavil se výbor komitétní, jehož starostou zvolen byl p. Ing. C. Jos. Ryba ze Žižkova, sekretářem p. V. Reichelt z Prahy. Provedeny byly též volby do užšího výboru. Přítí

neděli 1. června ustaví se komitet Budějovický. Dle nynějšího stavu celé jednotné akce jest naděje, že během dvou měsíců bude zřízeno sdružení zemské v čele s ústředním výborem. Doufáme, že všichni přátelé katolického hnutí s radostí přijmou tuto zprávu. Zásadovost, práce, láska a poctivost vítězí!

Schůze mládeže: V neděli dne 1. června ustavující valná hromada komitétu »Sdružení české mládeže katolické« pro Budějovicko o 10. hod. dopol. v Českých Budějovicích; sekretariát hradecký zastupovati bude tajemník vp. St. Beneš. — Téhož dne o 3. hod. odpol. veřejná schůze a potom okresní konference na Rychmburku (Skutečsko); řeční místostarostka sl. L. Kosařová z Dobrušky. — Týž den schůze zemědělská odpol. o 3. hodině v Oulezdě, o 8. hod. večer v Rusku (Hradec-ko); řečník z Prahy. — Nová skupina zřízena 16. května v Trpíně (Poličko). — Sekretariát v Hradci Králové.

Schůze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva: Dne 1. června v Nekoti u Kysperka založení odbočky křesť. textilníků. Řeční p. Al. Petr z Hradce Králové. — Dne 8. června ve Skutčsku. Řeční dp. Beneš z Chrastě »O významu pojištění středních stavů«. — Kamenice a okolí dne 15. června odpol. Řeční p. Jos. Katnar z Hradce Král. »O počátcích českého hnutí dělnického«. — Rychmburk a okolí dne 22. června. Řeční p. Al. Petr z Hradce Králové. — Račice a okolí dne 29. června o 4. hod. odpol. Řeční dp. Beneš z Chrastě: »Příčiny drahoty«. — Zakládejte všude skupiny Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva! Pište si o řečníky do ústředí v Hradci Králové, Adalbertinum.

Křesťanský sociálismus! Nejlepší organisací pro dělnictvo naší strany všech odborů práce jest Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České se sídlem v Hradci Králové, Adalbertinum. Zakládejte jeho skupiny v každém místě, jak v městech průmyslových, tak i na venkově. Větších výhod, než jaké podává dělnictvu Všeodbor. sdružení za velmi nízké příspěvky, neposkytuje organisace žádné strany. Vedení jest velmi jednoduché. Řečník se na požádání ochotně vyše. Neodkládejte a založte ve svém místě skupinu!

Poděkování ze Smřic. Vsdp. dru Fr. Šulcovi, kanovníku v Hradci Král. a p. V. Nejedlému, místostarostovi sdružení křesť. soc. mládeže, za jejich časové, poučné přednášky vyslovuje katol. národní jednota pro Smřice a okolí uctivý a srdečný dík. Za výbor: Josef Vít, místojednatel.

Nová Ves n. Pop. Dne 8. června ve 3. hod. odpol. přednáseti bude v sále p. Dědka (dříve Noska) veleza-sloužilý organisátor vsdp. dr. Šulc z Hradce Králové o křesťanském socialismu. Přátelé a stoupenci naši! Přijďte z celého okolí! Zvěme vás uctivě a prosíme vás, abyste se v nejhojnějším počtu účastnili této důležité manifestace! — Dne 29. června přednáší v témže sále redaktor »Štitu« p. Šupka.

Do Lurd ve dnech 9.—22. srpna s českým lurdským spolkem! To jest heslem všech upřímných českých ctitelů mariánských. Na všeobecné přání jest lhůta přihlášek prodloužena do 30. června. Doufáme, že této příležitosti použije každý, kdo se dosud nemohl rozhodnouti. Zvláštní poutní vlak jest již zajištěn. Vyjede dne 9. srpna v 8 hodin ráno z Prahy (nádraží cis. Františka Josefa). Kdo se nemůže z pouti osobně účastniti, rač konati pouť duchovní a přispěj nějakým dárkem k duchovnímu fondu. z něhož budou vypraveni chudí nemocní do Lurd. Přihlášky jakož i lask. příspěvky k duch. fondu do 30. června přijímá pokladník spolku P. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné; Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20. Podrobnější programy pošle také kaplan Jos. Rössler, Velký Ouhm u Solnice.

Kolárky, náprsenky, zephyrové
ošíle, spodky poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy místní a z kraje.

Odjezd Jeho Excellence nejdp. biskupa do Říma. Dne 25. t. m. o 5. hodině sešlo se do katedrálního chrámu zdejší duchovenstvo, bohoslovci, Sestry de N. D. s chovankami, žactvo Rudolfiny a veliké množství jiných věřících. Nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava zde před nastoupením poutní cesty do Říma vykonal předepsanou pobožnost. Na to byl ve jménu shromážděných katolíků osloven od vsdp. gener. vikáře Dra. J. Soukupa. Jeho Bisk. Milost na to promluvil, že odjíždí, aby vydal Sv. Otci počet ze svého úřadu, aby mu podal zprávu o stavu diecése a aby Stolicí papežskou ujistil o lásce, účte a věrnosti svých diecéšanů. Slíbil, že bude v modlitbách vzpomínati věřícího lidu u hrobu sv. apoštolů. U děliv účastníkům pobožnosti biskupské požehnání odjel s dp. sekretářem Cibulkou k nádraží. — Zajisté pouť našeho arcipastýře bude provázena vzpomínkami a modlitbami věřících.

Schůze městské rady dne 26. května. Se Sdružením divadel měst východočeských se sdělí, že ve Sdružení setrvává nadále a že subvenci pro sezonu 1914-15 opět nevrhne. Naproti tomu však, že samostatně rozhodneme, komu divadlo pro sezonu 1913-14 zadáme. — Připis Praesidia zemské komise pro úpravu řek v král. Českém, dle něhož se povoluje, by levy břeh Orlice v místech bývalé vojenské plovárny byl ponechán v do-

savadní tvárnosti a aby i stromy byly zachovány, postoupen byl měst. zastupitelstvu. — Dolejší bok hráze u nové obecní plovárny bude obložen drny. — Udělena byla povolení k obývání jednopatrových rodinných vill, a to na parc. č. 2. v bloku XI. na pravém břehu Orlice p. Janu Schimannovi a na parc. č. kat. 137 ve třídě Pošpišilově p. Dru. L. Štefanovi, vrch. štábnímu lékaři v. v. — Výzva okr. výboru k vykonání požární prohlídky domů v letošním roce postoupena byla sboru hasičskému. — S policejním úřadem se sdělí, že nebyla udělena koncesse k vyvážení jídel v domě č.p. 262 v Komenského třídě pl. A. Samcové. — Vzato bylo na vědomí, že c. k. zemská školní rada potvrdila definitivní ustanovení skutečného učitele p. B. Markalousa pro zdejší dívčí lyceum. — Policejnímu úřadu se uloží vykonávání zotřetího dozoru v okolí nově založených sadů u novostavby musejní, by sady nebyly v noci poškozovány. — Za vyplacení odkazů pl. Julie Richtrové, učiněných obnosem K 100.— ve prospěch zdejších chudých a obnosem K 40.— ve prospěch policejní stráže, vzdají se p. prof. J. Němcovi v Něm. Brodě díky.

Schůze okresního zastupitelstva, která konati se bude dne 7. června 1913 o 10. hod. dopol. v zasedací síni okresního zastupitelstva, má tento program: Volba tří verifikátorů protokolu. Zpráva o činnosti okresního výboru. Zpráva o revisi účtů fondu okresního za r. 1912. Zpráva o činnosti a revisi účtů Okresní hospodářské záložny za r. 1912. Stížnost J. Háčka z Třeběchovic do prodeje obecního pozemku č. kat. 98-1 a 98-2. Stížnost Fr. Matějky a soudr. a J. Strossa a soudr. ze Stěbě do usnesení obecního zastupitelstva tamtéž stran zakoupení mostní váhy z kmenového jmění obce. Žádost obce Čibuze o schválení usnesení stran použití kmenového kapitálu 1201 K jednak na úpravu cesty, jednak ku splacení dluhu za obecní domek. Návrh na udělení 15proc. osobního přídatku II. správnímu úředníku všeob. věf. nemocnice Jos. Řeháčkovi. Návrh na koupi pozemku od obce Hradce Králové pro přístavbu okresní nemocnice a poskytnutí náhrady Přírodovědeckému klubu v Hradci Králové za část botanické zahrady jím na pozemku tom zřízené. Návrh na zřízení lávky pro pěší v inundačním terainu silnice Třeběchovice-Křovické. Návrh na uzavření zápůjčky 50.000 K na úhradu druhé splátky na dláždění silnice ve Svob. Dvorech. Žádost obce Kuklen o povolení komunální půjčky 30.000 K. Žádost obce Nedeliš o povolení komunální zápůjčky 14.000 K.

Městské průmyslové muzeum pro severovýchodní část království Českého v Hradci Králové pořádá ve dnech od 17. do 30. července t. r. kurs výchovných ručních prací. Program kursu: 1. Modelování v hlíně: metodický postup modelování, modelování dekorativní (štuk), odlévání v sádce. 2. Modelování v plechu: uvedení do techniky. 3. Práce v papíru: vystřihování a nalepování ve věcném učení a v dekorativním kreslení. výroba tiskátek a užití jich, hotovení škrabových papírů, vyřezávání patron. 4. Práce z línky a rákosy. 5. Snadné práce ze dřeva. 6. Jirsákovy hračky. Kurs bude pořádán v nové budově městského musea v Hradci Králové. Kolejně 20 K a příspěvek na materialie 5 K nutno zaplatiti před počátkem kursu. Kolejně se v žádném případě nevrací. Z příspěvku na materialie se část (dle výše výloh vrátí. Závažné přihlášky s částí kolejně (nejméně 5 K) přijímá správce kursu Josef Pelikán v Hradci Králové (č. 62) do 5. července.

Produkce hudební školy v kláštere. Již opět uzrál byl jaksi školní rok minulý hudební školy v kláštere cti. Sester D. N. D. hudební produkci a to velmi zdařilou. Tři večery věnovány byly této závěrečné zkoušce, při níž ukázaly nám své umění všechny žáčky této školy, od maličké Milenky Černých až po virtuosku sl. M. Dostálovou. A v tom jeví se zajiště a dobrá výchovatelská snaha cti. Sester, že dají vystoupiti všem, a tímto uslechtilým závoděním dívky k větší horlivosti přiměti chtějí. Při tom mají zajiště dosti přiležitosti, aby dokázaly, že i ony něco umějí — přes všechny kritiky všelijakých »dobrodinců«. Programy byly pečlivě upraveny a až obsažné, přece jen přiměřenou dobu trávící. Při každém bylo hleděno na střídání dojmů, aby program stále poutal. Provedeny byly skladby pro citeru, kde ukázaly se nám pěkné žáčky: sl. Hartlová, B. Motýčková a A. Syráčková. Byly zde zastoupeny smyčcové nástroje: a tu hlavně vynikla sl. Kavková svojí pěknou, čistou a pochopenou hrou. M. Faltová držela se statně. Partii na čelo dobře se shostila sl. Krčmová. Provedeny byly zdařilé zpěvy solové, jež vhodně zastoupeny byly: sl. Rumlerovou (která, ač Němkyně, přece správně a pěkně skladbu Vymetalovu přednesla), slečnami: Tringlerovou, Brychtovou, Štursovou, Hlaváčovou a Karlovou. Dovedně zpívaly: Vl. Matysová a sl. Bubnová. Zdařně bylo provedeno »Rozmysli si, Mařenko«, za pečlivého nastudování a řízení cti. Sestry Cecilie. Pochvaly zasloužil i »Král duchů«. Nejvíce ovšem byl zastoupen klavír, při němž zajiště osvědčila se velká píle a umění. Ať si vezmeme malou Milenku Černých (která prodělává první počátky), ať hledíme k těm pokročilejším, všude jsme byli mile překvapeni. Velmi pěkně se poslouchala čísla pro dvě ruce, pro čtyři, čísla osmírůčn. dua pro dva klavíry. Ovšem palmu večera si odnesla sl. Dostálová virtuosně předneseným Vyšehradem od Smetany. Vedle ní čestné místo ovšem zaujímá sl. Karlová, která vyniká velkou zručností a znamenitým proctěním věci. Výborně se shostily svých úloh slečny Zahradníková, Faltová, Michlová. Velmi pěkně hrály: sl. Jerábková, K. Britounová, které dávaly slibnou naději do budoucna, i všechny ostatní, jimž všem tímto gratulujeme a přejeme další zdar od Pána Boha na cestě umění, které, jsouc dobře pochopeno, dovede člověka ukádniti, zúsllechtili, po-

vznésti. I cti. Sestrám budíž vzdána vřelá čest. Jejich hudební škola zaslouží vřelého doporučení!

Křesť. soc. a podpůrný spolek paní a dívek »Anička« v Hradci Králové pořádá v neděli dne 8. června výlet spojený s koncertem a buffetem do zahrady p. Špryngara na Slezské Předměstí. Pro obveselení obecního předvedeny budou různé atrakce. V sále se tančí. P. T. příznivci spolku prosí se uctivě o příspěvky a dárky do buffetu a tomboly. Dárky přijímati se budou v den výletu dopoledne v Adalbertinu v přezemí.

Osobní. Polní kurát dp. Josef Šeda přesazen ze Svratky do okresu voj. duchovní správy litoměřické, dp. Dr. Jos. Šalša jmenován polním kurátem pro okres svratkovský. — Šéf intendantce 9. sboru v Litoměřicích přehlížel ve dnech 27.—28. t. m. zdejší filiální vojenskou zásobárnu. Ubytován byl v Grandhotelu.

Klerikální sjezd v Hradci Králové ohlašuje nedočkavý pokrokový »Ratibor« již na rok 1915.

Odbočka c. k. pošt. a telegrafních zřízeneců pro Hradec Král. a okolí pořádá na oslavu 40letého trvání ústředního spolku pro král. České v Praze v neděli dne 1. června velkou dobročinnou letní zábavu, spojenou s koncertem v zahradě dělnického domu na Sřelnicí. Program pestrý. Hudba Světská osobním řízením p. Sekyry. Začátek ve 3 hod. odpol. V případě nepříznivého počasí odbývá se koncert v sále tentýž den. Čistý výnos ve prospěch vdovského a sirotčího fondu.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v Hradci Král. dne 24. května 1913. 1 hl: pšenice K 15.80 až 16.50, žito K 12.10, ječmene K 10.50 až 10.80, ovesa K 7.40 až 8.—, vikev K 12.80, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jable K 28.— až 32.—, krup K 26.— až 48.—, bramborů starých K 3.40 až 3.60, máku K 40.— až 46.—, lněného semene K 24.— až 30.—, 100 kg žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—, 1 kg: másla čerstvého K 3.20 až 4.—, sádla vepřového K 2.20, tvarohu K —.52 až —.60, 1 vejce K —.06 až —.07, 1 kopa okurek K 12.— až 18.—, 1 q cibule K 15.40 až 16.—, 1 kopa drobné zeleniny K 0.60 až 1.—, 1 pytel mrkve K 3.— až 4.80, 1 kopa salátu K 1.— až 1.60.

Na týboční a obilní trh v Hradci Králové, dne 24. května 1913 konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 216, žito 121, ječmene 7, ovesa 231, máku 9; kop: okurek 10, metr. centů: cibule 50, drobné zeleniny 200, pytlů: mrkve 50, salátu 300, kusů: podsvinčat 522, kůzlat 23.

Úspěch na letošní hospodářské výstavě v Praze. Továrna na výrobu seclích strojů J. Beneš a spol., Hradec Králové II. dosáhla na letošní hospodářské výstavě zvlášť uspokojujících výsledků. Těšila se přízni širokého kruhu interesentů a vystavovala 11 svých seclích strojů různých soustav, které všechny na výstavě odprodala. Mimo to pro příští jaro prodáno bylo více nových čistících mlýnků na obilí, ač tyto ještě vystaveny nebyly. Též do Ruska učiněna byla větší uzávěrka na seclí stroje. Důkladná, přesná a praktická soustava těchto strojů uznána byla předními odborníky a nelze proto pochybovati, že jmenovaná firma zaujme jedno z předních míst v našem průmyslu hospodářských strojů.

Nechanice. Usvědčená společnost lhářů se svíjí a v malomocné zlosti cení vykotlané zuby. »Královéhradecké Rozhledy« mají ukrutně malý »rozhled« po nechanických poměrech. Už psaní o »okresní školní radě« nechanické povědělo o vědomostech soc. demokratů mnoho. A teď to fantastické romanetto o zpěvněku! Uvažte — šestileté děti, znalci sotva samohlásky, umějí die »Rozhledů« čísti a zpívati ze zpěvněku. A proč se nezachytil takový vytržený lhář? Bezpochyby nějaký zkaženec bez studu sám lže a stud posílá na děti. A chcete-li hledati přibuznost zdejších mladočechů s »klerikály«, to raději si všimněte, jak jsou spřežení pokrokaři s vámi. »Rozhledy« také lhou, že podal žalobu pan Malina. Vždyť přece úřední výnos jasně svědčí, kdo si vlastně stěžoval. »Ratibor« zase praví, že kaplan mu psal o uveřejnění zasláno rodičů. Tak? Psal právem pouze o »uměle vyrobeném anonymovi«, protože sám »Ratibor« přece nejlépe ví, že rodiče toho zasláno jsou výmyslem. Kde se který přihlásil? Malina sám rodiče si stěžující neuvěd. A když poukázal na jednu ženu, ta řekla, že byla proti kaplanovi popuzována. A označení popuzovatelky potěšilo nejméně pana Malinu. »Ratibor« jest důsledný ve své povaze a proto sděluje, že mu »to nenapadá ani ve snu«, aby otkl výnos okres. školní rady, kterým čest kaplanova jest po důkladném šetření očistěna. Rádi věříme. Když totiž po pokrokařském kriminálním hanobení zesnulého biskupa Haise Hašlar všechno své tvrzení dobrovolně odvolal, »Ratibor« také »ani ve snu nenapadlo« odvolat surové obvinění hodnostáře, který se osobně již hájiti nemohl. Pokrokařská nátura se nepředělá — a proto vždycky »s pravdou z listu ven!« — »Věřme stokrát více rodičům, kteří nám zasláno poslali, než celé řadě výnosů,« píše s nevinnou tvářností usvědčený lhář, který se nebojí, že mu ruka upadne a nebo že mu papír při té lži uletí. Kde ti rodiče jsou — kde? Vždyť bylo po nich pátráno s elektrickou svítilnou! Anebo to byli zákeřní denuncianti, kteří vytrvalou skrývačkou přivedli »Ratibor« do blamáže? Tomuhle ani mazaný pokrokař nevěří — ale anonymní nepoctivá denunciaci nachází dále oporu v pokrokovém tisku. Takovou výrobou anonymních stěžovatelů by ovšem měl chut' popraviti pokrokový tisk každého nepohodlného občana, ale úřední řízení žádá svědky skutečné, nikoli svědeckví kusu prohaného pokrokového papíru. Těm pokrokařským náporům se zde každý rozumný člověk směje, tím spíše, že zde koluje od úst k ústům pokrokový výrok: »Kolego, teď je se mnou zle, do té kaše jsem vlezl sám, čert mi nedal dobře dělat.« A copak řekl pan Malina kaplanovi? »Vy jste nic zlého neudělal, ale já myslil, že jste vy jako »nahoru«. — No tak! Ne-

škodte dále přistiženým, protože můžeme pověděti tolik nového, že budou machři ještě v horší blamáži.

Svratka. Nezapomenutelný, radostný den prožívala farní osada zdejší dne 20. května, kdy zavítal k nám po 7. hod. ranní Jeho Excellence nejdůstojnější pan biskup, provázen jsa kanovníkem vsdp. dr. Frant. Reylem a biskup. sekretářem a ceremonářem dp. dr. Jos. Cibulkou, aby zde udílel sv. biřmování a vykonal generální visitaci. Počasí bylo valně nepříznivé, přišlo jen lilo, tím však nebyly překáženy ani slavnostní ráz města bohatě prapory ozdobeného, ani slavnostní nálada všech těch, kteří v neobyčejně velkém počtu účastnili se jak přivítání tak při dalších slavnostech po celý den. Duchovní správce chtěl seznati, jak slavnostní onen den působil na účastníky, a proto děti v 5. a 4. třídě ve Svratce a v 5. třídě ve Svratouchu při nejbližší náboženské hodině vybídl, aby napsaly, co ten den viděly, slyšely a prožily. Více jim neřekl, aby práce jejich byly úplně volné a samostatné a tím i pravdivé. V pracích těch zrcadlil se věrně náladu jak dětí samých tak i dospělých a proto následující popis onoho dne pro naši osadu tak památného je sestaven výhradně z prací těchto školních dětí, nic nepřidáno, nic neubráno: jména dotyčných dětí jsou uvedena v závorce. To, čeho děti samy sebou věděti nemohly, doplněno v následujícím popisu odjinud. Nejlepší celkovou práci podal Václav Šiller z 5. třídy ve Svratce, která proto položena za základ celého postupu. Z prací ostatních vybrány vhodné odstavce na doplnění. »Veliké vzrušení vyvolal slavný příchod Jeho Excellence pana biskupa. Již několik dní před příchodem konány byly dlouhé přípravy (K. Moravec, 5. Svratka). Den před tím se pracovalo o bráně, až konečně asi o 4. hodinách byla brána hotova. Také ve škole se dělal pořádek, hlavně v páté třídě, podlaha umyta a obraz císaře pána a kříž byl krásně ozdoben. Také v kostele všechno bylo v pořádku. (V. Šiller.) Brána byla velice okrášlena. Na jedné straně u brány, odkud měl pan biskup přijeti, bylo napsáno: »Budíž nám vítání!« A na druhé: »Buď zdráv!« (Fr. Coufalová, 5. Svratouch). A opravdu byl náš nejvyšší pastýř slavně vítán (Ant. Kuncova, 5. Svratka). Ačkoli přišlo, stály všude zástupy lidstva, jež chtěly popatřiti tváři v tvář do přívětivé, milé tváře pana biskupa (K. Moravec). Všude bylo plno ruchu, davy lidí se stavěly u brány. Také se tam zalesklý přilbice hasičů ze Svratky, Svratoucha a Chlumčína. Tam zase velitel vysloužilců ze Svratoucha dával povely. Také na koních ze Svratoucha byli panu biskupovi naproti. Takto shromáždění jsme čekali, ale v dešti, neboť hned z rána byla (obloha zatažena mraky, každý nedočkavostí vyhlížel ze řady, každý promoklý upřeně se díval na dál stojící kněží (V. Šiller). Byli to p. farář Kostkan z Pusté Kamenice, p. farář z Herálce, p. farář z Moravšic, p. farář z Kameniček, p. farář z Krouné (Fr. Štěpánek, 5. Svratka). Právě v tu chvíli spustil se prudký déšť. Avšak ani prudký déšť nezapudil množství lidí, jež čekalo na příchod Jeho Excellence (Witurka, 5. Svratka). Já jsem ho očekával s velkou radostí. Když jsem se již nemohl dočkat, šel jsem panu biskupovi naproti. Přišel jsem právě k cihelně, když tu slyším dupot koní. Koukl jsem do dále a vidím, jak již pan biskup přilhlíží s jezdci, kteří mu jeli naproti. I zůstal jsem státi, až dojedou ke mně. Když byl pan biskup u mne, poklekl jsem. Pak jsem šel za kočárem (Jos. Vašek, 5. Svratka). Zatím těm, kteří čekali u brány, objevil se jeden jezdec, za ním druhý, až konečně zahrčel kočár. Lidé plni zvědavosti a radosti tlačili se k panu biskupovi (V. Šiller). Každý toužebně očekával, kdy už spatří dárcu milosti pana biskupa (Anna Sádovská, 5. Svratouch). Potom p. biskup vyšel z kočáru a všichni ho vítali: Nejdříve ho vítaly dvě žákyně ze Svratoucha, to byla Anna Sádovská a Františka Coufalová. Sádovská panu biskupovi řekla přání a Coufalová podala kytici. Pak ho vítali p. Ludvík Hájek, starosta města Svratky a p. Jan Novotný, radní ze Svratky, také ho vítali p. Kučera, p. Novák a p. Kyncl ze Svratoucha, p. Kyncl a p. Černý z Chlumčína. Za katolickou mládež ho uvítaly sl. Reinišová a sl. Šinkorová ze Svratoucha, za Ligu katol. akademiků p. Jan Reiniš ze Svratoucha, za učitelstvo p. Ant. Reiniš, řídící ze Svratoucha, za hasiče p. Frt. Šiller ze Svratky, za veterány p. J. Otava ze Svratoucha, naposled p. farář Jan Oliva. Já jsem nesl prapor při panu biskupovi a proto jsem to všechno slyšel (Frt. Štěpánek, Jos. Kučera, 5. Svratouch, Ludmila Hromádková, 5. Svratouch). Potom se konal průvod do kostela, kde pan biskup klekl na uchystané klekátko a tam se modlil. Pak vystoupil k oltáři, kde pronesl několik slov (V. Šiller), poděkoval za slavné uvítání asi takto: »Děkuji Vám, moji milí, za takovou lásku. V proudu deště stáli jste, čekajíce na mne. Vím, že Vás mrzí, že prší a že mraky zastírají slunce, ale toho nedbejte. Však jest něco, co pronikne mraky a to jest láska (K. Moravec). Nemyslel jsem, že mne bude vítat tolik lidí v dešti. Děkuji Vám všem.« (M. Odehnalová, 4. Svratka). Po těchto dojemných slovech sloužil p. biskup mši sv., potom se modlil nejprve za biskupy královéhradecké, potom za kněze, za dobrodince tohoto chrámu, za učitele a konečně za duše v očistci. Potom vystoupil na kazatelnu, kde dojemnými slovy pronesl, že se katolíci nemá styděti za svou víru (V. Šiller), že má každý svoji víru vyznávat, ji brániti a pro ni bojovati a za ni se nestyděti (Jos. Hegr, 5. Svratouch). Dále poukázal, že lék proti nynějšímu času je hluboko založená víra u křesťanů. Kázal také, že někteří jsou katolíky, ale vyznati svou víru veřejně, to že pokládají za hanbu (Moravec). Kdo chce míti pevnou víru, musí míti hluboké základy. Náš císař Pán že také chodí často do kostela (Jos. Jirouš, 5. Svratka). — Potom na-

stalo sv. bifmování. Děti popsaly podrobně, jak vše bylo, čehož však zde uváděti netřeba. Jenom napomenutí dospělým bifmovancům udělené uvádíme: »Když katolík se obřizuje, stává se pravým katolíkem, který se nepodobá třtině větrem se klátící, nýbrž mohutnému stromu, který se ani nepohne.« (V. Šiler). Podobně uvádíme napomenutí dané dětem školním: Po bifmování měl pan biskup k nám dojmavou řeč, kde mezi jiným pravil: Co bude z vás, milé děti? a sám si odpověděl: Z vás budou věrní, stateční křesťané! Tato slova mi utkvěla v paměti a chci se podle nich řídit (Svoboda, 5. Svratouch. Pan biskup k nám pěkně, laskavě mluvil a napomínal nás (Ant. Sádovská, 5. Svratouch). Pan biskup mluvil k nám ohnivými a dojemnými slovy, tak že jsme se rozplakali (Frť. Jebas, 5. Svratka). Po sv. bifmování byla náboženská zkouška. Před zkouškou říkala děvčata z Chlumětína Anna Myšková a Frant. Myšková přání p. biskupovi a podala mu kytici. Mládež ze Svratouchu a z Chlumětína zůstala v kostele a ze Svratky šla do svratecké školy. Nejdříve byla zkouška mládež z Chlumětína, potom ze Svratoucha. Po zkoušce byla obojí mládež pochválena. Potom odešel p. biskup do svratecké školy (A. Volf, 5. Svratka). Pan řídící Mrázek ho krásně vítal a pátá třída mu při příchodu zpívala. Když dokončila, řekl p. biskup: »Děti, umíte hezky zpívat«, a děkoval p. učitelu Stárkovi, že si dal s nimi takovou péči, načež Anna Kostecká vítala a když dokončila, pan biskup řekl: »Asi v 5 hodin přijď si ke mně na faru, dám ti něco na památku«, a potom zkoušel (Rich. Král, 4. Svratka). Po zkoušce pan biskup litoval, že s námi déle nemůže býti (Ad. Vašek 5. Svratka). Pak byl návrat do fary. (Dokonč.)

Kamenický. Dne 19. května uvítala zase po 13 letech naše pohorská dědina svého vrchního pastýře Jeho Excellenci nejdp. biskupa dra. Josefa Doubravu, který udělal svátost sv. biřmování a provedl generální kanonickou visitaci naší osady. U slavobrány očekávalo místní a okolní duchovenstvo, pan starosta s celým obecním výborem, zástupci přifařených obcí, spolek dobrovol. hasičů a školní mládež se svými pp. učiteli. Po duchovním správci uvítal upřímnými slovy Jeho Excellenci p. starosta Jos. Řebíček, za spolek dobrov. hasičů p. Josef Hubený, velitel. Žákyně Marie Balková po zdařilém proslovu podala Jeho Excellenci kytici jako odznak oddanosti a lásky. Arcipastýř poděkoval všem slovy laskavými. Potom ubíral se právě do zpěvu církevního k farní budově. Po malé chvilí šly zástupy do chrámu Páně. Při mši sv. školní mládež zpívala nadvícenou „Prosbu ku českým patronům“ od Jos. C. Sychry „K oltáři Páně plni touhy spějme.“ S kazatelny promluvil vřele a slovy přesvědčivými o nezměrné lásce našeho Spasitele ku člověčenstvu sám ndp. biskup. Svátost sv. biřmování přijalo 423 biřmovanců. Po zkoušce mládeže venkovských škol v kostele, konána zkouška místní školní mládeže ve školní budově. Proslov uvítací v budově školní velice zdařile přednesla žákyně Marie Pospíšilová a poděkování za vzácnou návštěvu žákyně Anna Chmelíková. Zvláštní radosti dostalo se Kameníčkám, že mohly svého vrchního pastýře hostit i přes noc.

Nekol. Po dlouhé a bolestné nemoci zemřel zde zasloužilý farář n. o. vdp. Jan Nosek dne 22. května, přijav nejsv. Tělo Ježíše, jehož jméno tak často vyslovoval! Narodil se v Nové Vsi r. 1848, na kněze byl vysvěcen r. 1874. Pohřb konal se 26. t. m. Věčný pokoj budiž odměnou věrnému bojovníku Páně!

Sv. misale ve Velké Jeseňici konala se ve dnech od 4. do 11. května řízením vdpp. P. Karla Lercha a P. Emanuela Kubíčka ze řádu Tovaryšstva Ježíšova s požehnaným výsledkem. Po celých 8 dnů byla návštěva chrámu Páně velmi četná a zvláště při večerních kázáních byl chrám Páně vždy do posledního místa naplněn zbožnými posluchači, kteří s radostnou dychtivostí naslouchali upřímným slovům Bohem nadšených a výmluvných dpp. missionářů a to nejen při kázáních, ale i při cvičeních jednotlivých stavů. Potěšitelné také bylo, že jinoši i mužové při svých cvičeních v tak hojném počtu se dostavili. Důkazem pak, že slova pp. missionářů padala v půdu úrodnou, bylo, že skoro na 1200 věřících přijalo sv. svátosti. Zvláště mocným dojmem působila kázání a pobožnosti o Nejsvětější Svátosti Oltářní a o blahoslavené Rodičce Boží, při nichž před oltářem četnými světlými ozářením a ozdobením tvořily čestnou stráž družičky. Vrcholem pak veškerých slavností byl o Hodu Božím Svatodušním průvod a svěcení missionářního kříže, jež dívky velmi vkusně ozdobily a který mládenci šerpami ozdobení, v průvodu družiček a sboru dobrovolných hasičů s hudbou v předu ve slavném a přecetném průvodu věřících nesli. Průvodu toho účastnilo se tak veliké množství, že by byl chrám Páně daleko nepostačoval, aby všechny účastníky pojal a proto bylo nutno kázat venku. Kázání o sv. kříži a pak loučení (dp. Emanuel Kubíček již nebyl přítomen, neboť odejel před tím započítí již jinde zase sv. misii) bylo tak dojemné, že mnohé oko slzelo a láskou a vděčností zástupové naplnění, s družičkami, mládenci, sborem hasičským a s hudbou doprovázeli vdpp. missionáře až na nádraží půl hodiny vzdálené. Při tomto loučení ukázalo se nejlépe, jak zdejší lid oblibil si vdpp. missionáře. Kéž dobrotivý Bůh hojně odmění vdpp. missionářům všecku jejich námahu a kéž také přinese směr slova Božího, které zde zaseto bylo, hojného a trvalého užitku. Z upřímného a vděčného srdce voláme Vám, vedledůstojní Pánové: »Zaplať Vám to Bůh!«

Chleby u Nymburka. Osifela farnost naše, odešel od nás vroucně milovaný duch. pastýř, vdp. Alois Chaloupka, b. notář, os. děkan, zasl. člen okr. školní rady v Poděbradech. Po 46leté záslužné práci na vinici Páně o-

dežel na zasloužený odpočinek, když byl mezi námi po 19 let horlivě působil. Krásnou zanechal tady po sobě památku: stánek Boží náležitě opravený a důstojně vyzdobený. A zanechal tu náš milovaný pastýř památku trvalou i v našich srdcích. Vždyť s námi bral účast na všem, co nás potkávalo. Dle slov Písma možno o něm říci: Radoval se s radujícími a plakal s plačícími. Ode dveří fary Chlebské nikdo neodcházel s prázdnou. Jaký div, že při loučení s ním mnohé oko se zarosilo. Dítka, mezi které až do poslední chvíle spěchával s takovou láskou, opakaly jeho odchod. Cítila dobře dětská jejich srdce, že jim odchází otec milující. Zvony, které před 19 lety vítaly jej svým radostným hlaholem jako nového duchovního pastýře, nyní smutně lkaly, když dne 17. května t. r. od nás odjížděl. Mý vděční osadníci Vaši, děkujeme Vám, duchovní Otče náš, za Vaši lásku. Bůh sám budiž Vaším odplatitelem!

Hofice. Slavnost Božského Těla konána v městě našem letos za mimořádného lesku, což třeba přičísti jednak neobyčejně krásnému počasí, jednak pluku 94., který se nacházel na pochodu ke cvičením do tábora benátského a jehož část byla v městě našem ubytována. Nově jmenovaný velitel pluku, jenž si napřed vyžádal, aby byl ubytován na děkanství a jako chovanec Piaristů se představil, dal průvodu k dispozici kapelu a Nejsv. Svátosti čestnou stráž poddůstojníků. Sám pak až do konce v čele vojska na náměstí vytrval. Tím více vynikala prázdnotou čestná místa, vyhrazená úřadům zeměpanským i samosprávným, z nichž až na zastupce politického, patronátního a berního úřadu nikdo se nedostavil. — Zdejšímu soc. demokratickému lidu leze patrně za nehty slavnost křesť. sociálního lidu, o známéná na červenec a svolává již na 22. červen k protiklerikálnímu projevu kde koho, volnomyšlenkáře, anarchisty a všechny své přátele. Zbytečné starosti, marné volání! My se o zábavy jiných stran nestaráme, k jakýmkoli protiprojevům klidně se chováme a nepřejeme si ničeho, než aby se také naši političtí odpůrci k nám stejně zachovali. My se žádných bouřliváčků — kromě těch na nebi — nebojíme, protože Hofice známe a všude, že co sociální demokrat, to volnomyšlenkář a naopak. Čili dopoledne čtou se listy Volné Myšlenky, odpoledne se jde na výlet s rudým praporem. Pan P. Hanzlík přichází tu jako Pilát do creda, protože slavnost křesť. spolku odhlasována byla za schůze okr. důvěrníků dvě neděle před jeho příchodem do Hofic.

Boží hroby, Křížové cesty Ješlíčky, altáře, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské
a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Čáslav. Slavnost Božího Těla konána byla za krásného letošního počasí za velikého účastenství jak domácích tak okolních katolíků. Průvod vedl za asistence všeho místního duchovenstva bisk. notář a děkan v. v. vdp. Jos. Malich a zastoupeny v něm byly všechny školy s P. T. učitelstvem a sborem professorským, pp. zástupci státních úřadů a sl. městská rada s purkmistrem p. Dr. J. Zimmerem. Ze spolků zastoupeny byly před řadou družiček kat. spolek s praporem, bratrstvo Božského Srdce Páně a jednota sv. Ludmily. Spolek dobrovol. hasičů držel čestnou stráž. Význačné momenty slavnosti provázela výstřel c. k. zeměbrana, jejíž hudba hrála při tom vždy první taktý národní rakouské hymny. Při čestné setnině stál celý sbor důstojníků. O vzorný pořádek při průvodu bedlivě starala se policejní stráž za vedení p. komisaře G. Bayera. — Památka slavného vítězství u Ašprů, na němž hlavní podíl bral čáslavský pluk, oslavena byla slavnými službami Božími v děkanském chrámu Páně, jichž účastenstvem se mužstvo 21. pluku se vším důstojnictvem a deputace státních i samosprávných úřadů. Před mši svatou měl k vojínům dp. kaplan Lukáš kázání, v němž poukázal na význam tohoto vítězství. Zpěvy ke mši svaté, mezi nimiž vyniklo zvláště sólo pl. Vosátkové, choti c. a k. majora, provázené na housle J. k. poručíkem Kaňkou, navštívil pan ředitel choru J. Malý. Po mši svaté odebralo se vojsko a důstojnictvo k vojenskému pomníku proti kostelu svaté Alžběty, kde po krátkém proslovu položeny byly věnce na paměť hrdinných vojáků. — Dlažba Rudolfovy třídy počata byla právě v těchto dnech a provedena bude žulovými kostkami. Nehledě k tomu, že získá tím velice tato hlavní třída, odlehčí se i značně c. k. gymnasiu, v němž vyučování pro hluk na hrboaté dlažbě dosavadní chvillemi takřka musilo býti přerušeno, poněvadž nebylo ani žákům odpovídkám ani profesorům přednášejícím rozuměti. Při předláždění této ulice budou dány do pořádku i chodníky, na jejichž bídný stav bylo zvláště za blátivého počasí jarního a podzimního často trpce stěžováno. Jen by zmizení měla v brzké z této ulice nevzhledná bouda, resp. skladiště býv. domu Baurova, pak by patřila třída Rudolfova k nejhezčím ulicím města. — Divadelní společnost Markova, která z Kutné Hory přesídlila k nám, dožila se tak bídného příjmu ze strany obecnstva, že toho není takřka pamětníka. Příčina toho není zajisté ani náhlá splořitost obecnstva našeho ani pěkné počasí lákající do přírody, neboť, přijede-li do města jakýkoliv biograf, má natřískáno. A tu ani slušné výkony společnosti, která usídlila se v pohodlném Duskově divadle a která, aby vyšla obecnstvu co nejvíce vstříc, přejala do repertoáru senační kusy, obecnstvem nehnou.

Došlo to tak daleko, že konečně bylo společnosti Mar-
kově Duslkovo divadlo zavřeno, prý pány ze správní
rady divadla, poněvadž povinný poplatek za propůjčení
nebyl řádně a včas zapraven. Ačkoliv oznámení v tomto
smyslu bylo veřejně vyvěšeno, nechceme tomu přece
ani věřiti, vždyť v konsorciu divadla zasedají páni, kte-
ří jsou plni horlivosti pro podporu umění. Byli-li snad
vedeni k tomu obavou, že by při tom utrpěly finance
města, které je hlavním participantem výloh s udrženkem
divadla spojených, pak myslíme, že obava tato byla
zbytečná, neboť to by jim za vinu nějakou přičítati ne-
mohl ani nejzarytější nepřítel. Třeba litovati, že tímto
činem zatlačena byla společnost, která sklízela úspě-
chy v žižkovské »Deklaraci«, na úroveň ubohých šmí-
ru, nucených hledati trpký chléb »u Lišků«. — Volby v
hasičském sboru, který prodělával těžkou krizi,
vykonány byly k spokojenosti značného počtu člen-
stva tak, že velitelem stal se opět p. R. Pertold, který
reformu sboru hasičského počal, ale pro různé mu v ce-
stu kladené překážky dokončiti nemohl. Snad nyní se
mu to podaří. Místo pana purkmistra přejal předsednic-
tví p. radní Žatecký, jenž k této povinnosti bude mti
více času a jak doufáme, také dosti dobré vůle. Hlav-
ním úkolem hasičského sboru bude nyní opatření samo-
činné stříkačky a přesný výcvik mužstva. — Nepří-
stojnost, proti níž by z příslušných míst mělo býti
zakročeno, jest projíždění vozíky, velocipedy, ano i
motorovými dvoukolkami úzkou uličkou nádražní. Snad-
no možno tu dojíti k úrazu některého dítěte, jež se
splašeným jezdčům hned z cesty nevyhne. A konečně
ani dospělí nejsou bezpečni. Slušné upozornění z řad
passantů bývá odbyto posměchem nebo nadávkou.

Vefejná produkce hudební v Čáslavi. Vefejná produkce žáků hudební školy Jos. Malého, absolventa instrumentálního, kompozičního a varhanického oddělení pražské konservatoře, ředitele kůru a státně zkoušeného učitele hudby a zpěvu v Čáslavi pořádá se v neděli dne 1. června 1913 o půl 4. hod. odpol. — Koncertní křídlo Försterovo z vlastního skladu v Čáslavi č. 339.

Hilisko. (Řídký příklad obětavosti.) Šlechtný důkaz upřímné lásky a nevšední obětavosti k dítkám podali o sv. biřmování, jež ve dnech 16. a 17. května konal v městě našem ndp. biskup Dr. Doubrava, zdejší majitel barvířského závodu p. Jan Sládek a jeho spanilomyslná netaf slečna Františka Kadlečková. Více než 60 chlapců a dívenkám posloužili při sv. biřmování kmotrovstvím, podělivše všechny překrásnými dárky, z nichž mnohé převyšovaly cenu 30 K, takže úhrnná částka za udělené, vesměs to ušlechtilé předměty, obnášela okolo 1200K. Nikoho z dětí, které je o výkon této povinnosti požádaly (jak to mnozí u nás byli učinili) neodmítli a posloužili každému s neupřímnější ochotou. Šlechtný tento skutek způsobil v městě našem milý dojem a zajistil dárcům v duších mladistvých biřmovanců upřímný vděk a trvalou, nehybnou památku. — Ku konci této zprávy dlužno se ještě zmíniti, že p. Sládek jest v každém ohledu muž řádný a šlechtný. Podporuje obětavě každý humánní, bohumilý i vlastenecký účel. Při zdejším chrámu Páně působí po dlouhá léta jako chorální pěvec (tenorista). Dokud nebylo užíváno sálu v hostinci p. Ant. Sokola (pod kostelem) k účelům textilním, řídil v něm zdatně po řadu let veřejně ušlechtilé zábavy a divadelní představení zdejšího křesťansko-sociálního spolku „Svornosti.“ —č—

Větrný Jenkov. Skvostné duchovní hody zažila zdejší farní expositura ve dnech od 18. do 23. května t. r. Zavítaliť sem vldpp. P. Václav Vachalec a P. Leo M. Slanina, členové kongregace Nejsv. Vykupitele u sv. Kajetána v Praze, aby zde konali obnovu sv. missie. A ta se zdařila úplně. Oba mužové apoštolští neúnavnou obětí, horlivostí, svými zlatými, přesvědčujícími slovy, svou laskavostí, vldností dobyli js srdcí a lásky nejen domácích, ale i těch, kteří se z okolí dostavili. Horlivost apoštolská korunována byla skvělým výsledkem: kajícníků bylo 1121 (duchovní osada čít 1131 katolíků), komunikantů 1857. Překrásné a dojemné byly slavnosti: dušičková, Božského Srdce Páně a Bolesné Matky Boží. Lid si často zaplakal. Také májová pobožnost získala na svém lesku. Nastalo loučení. Jak veliké bylo těšení na vldpp. missionáře, tak veliký zármutek zase jeví se nyní po jejich odchodu. Vřelý dík Vám, apoštolští mužové, za Vaši práci a námahu. Bůh sňiž Vás na další pouť života apoštolského! Buďte s Bohem, Vy velicí dobrodincové naši! Vzpomínka na Vás nikdy nevy-
mizl ze srdcí zdejších. — A ten dobrý lid volá: Něco podobného jsme zde nikdy nezažili. Kéž by přišli co nejdříve! — Bůh zaplať!

Za zemanům p. učitelem Františkem Šulcem z České Třebové. Z prostídkých vyšel poměrů p. učitel Šulc jako ústecký student a prostým, bez pýchy a nadutosti, zůstal po celý svůj život. Osvojiv si především řádné vědomosti odborné pro měšťanské školy a jde si i ve veřejném svém životě svou cestou — byl ve škole plně na svém místě — na svém místě nejen svou zdatností učitelskou, nýbrž i ušlechtilým dobrým svým srdcem. Jímž blahodárně působil na mládež světenou. A měl mladé lidi upřímně rád, poctivým byl jim vždy rádcem a podporovatelem nezištným — ať to byly děti, jež v lavicích měl ve škole, ať to byli mladí studenti, které měl vždy rád kolem sebe, ať to byl ten který z nás, kteří jsme se k němu jako k svému bývalému učiteli rádi hlásili, když nás život v blízkosti jeho zavál. A zvláštnost jeho života! V době, kdy zrovna učitelé katolíci jsou svými kolegy v různých »pranýřích« a »komorách« úzkostlivě kontrolováni ne tak ve vědecké a vychovatelské své zdatnosti, jako spíše v nejnevinnějších někdy projevech náboženských, on to byl, který byl každodenně v České Třebové i o prázdninách.

ninách v Ústí nad Orli. na mši sv. a písněmi ji doprovodil krásně někdy i samojediný. Malíčkost je to — ale za našich dní charakteristická. Kus starého ducha ústeckého bylo v něm. — Proto smrt jeho, která zastihla ho po kratší dovolené dosti neočekávaně ve věku 48 let, bolestně dotkla se všech, kteří pana učitele znali. Zemřel v Ústí nad Orlicí u svých příbuzných a v neděli dne 18. května pohřben za přechytného účastenství učitelstva i žactva a za ohromné účasti obyvatelstva všech vrstev z Ústí nad Orli. a Čes. Třebové. Nad hrobem rozloučil se s milým kolegou hluboce dojat p. fidele Hubálek z České Třebové a žacky proudy slz bolestných a květů jarních zasypany a zalily jeho hrob. . . Dětem odešel dobrý, poctivý učitel a vychovatel, sboru upřímný kolega. Osířel kostel v České Třebové i v Ústí. O kreslířských kursech prázdninových marně se po něm budou ptát, doma v Ústí už nebudou ve středu a v sobotu čekat na třebovský vlak, že přijede František — místo jeho zaujme všude jen vzpomínka na dobrou upřímnou duši, kterou jsme všichni měli rádi. K.

Stavba nového chrámu v Náchodě. Slovatný pan Václav Dvořák, c. k. okresní hejtmán v Náchodě za příčinou povolání svého k vysokému c. k. místodržitelství v Praze zaslal spolku pro vystavění nového chrámu Páně sv. Vavřince v Náchodě příspěvek v sumě 200 K, slovy: dvě stě korun, za kterýž skvělý a velkodušný čin se mu vyslovuje plně uznání s nejvšejšími díky. — Tímto příspěvkem dosáhl stavební fond chrámový výše 124.520 K, jsa dle stanov vesměs vinkulovaně uložen. Za další podporu a přileži se žádá.

SINGEROVY ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Různé zprávy.

Konkordát mezi Srbskem a Římem. Komise, která měla za úkol sestavit návrh konkordátu mezi Srbskem a Vatikánem, konala svou poslední schůzi a dokončila své práce. Jakmile bude podepsán mír s Tureckem, odejedou dva srbsští delegáti do Říma a zahájí přímé vyjednávání s Vatikánem. Návrh, který komise předložila, je v zásadách stěžejních podoben černohorskému konkordátu, ale pro církev katolickou je mnohem výhodnější a příznivější než černohorský. Katolíci, jichž je v celém nynějším Srbsku asi 28.000, budou podřízeni jurisdikci svých biskupů. Biskupové budou jmenováni po dohodě mezi vládou a Vatikánem. Faráře budou ustanovovat biskupové ve srozumění s vládou. Faráře bude platit lid a ne stát, jako je to u kněží pravoslavných. O výchovu a vzdělání katolické mládeže starati se bude stát tím, že na obecných a středních školách ustanoví katechety. Pro vzdělání a výchovu katolických kněží bude založen bohoslovecký ústav, jenž bude fakultou budoucí university ve Skoplji. Profesori katolického bohosloví budou v hodnosti ostatním rovni. Jmenuvati je budou společně vláda a biskup. Každé manželství uzavřené před katolickým knězem, uznává stát za právoplatné. Procesy manželské spadají pod jurisdikci katolického duchovního soudu, jsou-li oba manželé katolíci. Ve smíšených manželstvech bude rozhodovati státní soud, sestavený z katolíků anebo pravoslavných, dle toho, zda bylo manželství uzavřeno před katolickým nebo pravoslavným duchovním. Víru dětí v smíšených manželstvech určují rodiče, nečiní-li tak, připadají děti pravoslavi. Otázka církevní řeči není ještě jasně rozřešena, ale je oprávněná naděje, že svatá Stolice vyhoví přání Srbska a zavede v srbské katolické církvi jazyk staroslovanský. — Uvážíme-li, že tak jedná stát pravoslavný, kde jest katolíků hrstka, musíme říci, že vyšel vzhledem k dosti složitým okolnostem katolictvu vstříc velice přátelsky. V Srbsku nebude dopuštěno páchní tak surových štvání a šikanování proti rozhodným katolíkům, jak to provádějí protikřesťanské živly u nás. Uvidíme, zda se povede velice četným albánským katolíkům tak dobře jako méně četným katolíkům v Srbsku. A jestliže někteří lidé v Rakousku švali do války proti Jihoslovánům prý v zájmu ochrany katolictva, pak to celé papírové tažení bylo hodně neupřímné, prozrazovalo všude politické rážky. Měli se tací váleční horlivci napřed informovati, zda opravdu obměšlejší balkánské spojení záhubu katolictva. Pomohlo se jihoslovanským katolíkům štváním vídeňských křesť. sociálů? Poněvadž pohnutky takového válečného troubení byly až příliš průhledny, mohla nanejvýš vzniknouti u spojenců proti katolictvu podrážděnost. Šťěstí ještě, že jihoslovanskí státníci měli více rozumu a rozvahy než »Reichspost«.

Takhle provedli Maďaři volební reformu. Jest v čerstvé paměti, jak posl. Desy obvinil velmožného ministerského předsedu Lukacse z obrovských defraudací a že defraudovaných peněz bylo užito na volební agitaci. Když byl pro ta obvinění postaven Desy před soud po prvé, vyšel ze zápasu Lukacs jako bílý lilium,

křiklavě strannickou úsluhou soudu. Nyní však došlo k soudu v Pešti po druhé. Při počátku přelíčení doznal Desy, že již 22. května v kuloárech sněmovních nařkl Lukacse na cti, ale předseda mu nedovolil přednésti tu obžalobu ve sněmovně ve formě dotazu. Na banketě universitní mládeže Desy dle vlastního doznání se vyjádřil: Kradlo se, zpronevěřovalo se a defraudovaných peněz bylo užíváno na volby. Vyvozuji z toho důsledky a prohlašuji, že ten, jemuž dlužno připsati lví podíl na těchto činech, Ladislav Lukacs, jest největším panamistou v Evropě. — Desy prohlásil dále, že se snažil, aby se vyjasnila tato aféra před soudem. Obhájce Desyův Vaszonyi řekl, že chce provéstí důkaz pravdy, že generální ředitel uherské bankovní a obchodní akciové společnosti Pavel Elek při těch obchodech, které uzavřel s vládou, zaplatil obnos 4.800.000 K, který byl vložen do volebního fondu. Požádal za předvolání tří svědků, členů to čestného soudu, před nímž Elek o-spravedlňoval použití 4.800.000 K ze jmění banky, což provedl předložením kvitancí a jiných dokazných listin. Obhájce dále navrhl, aby byl vyslechnut také hr. Andrassy. Má být rovněž vyslechnut bývalý ministr vyučování hr. Jan Zichy o tom, že kvitance na více než 500.000 K, kterou vystavil ředitel pomocných úřadů při ministerstvu financí Paduch Uherské bankovní akciové společnosti na více než 500.000 K, nebyla kvitancí zákonného obchodu, nýbrž že tento obnos připadl rovněž volební pokladně. Předseda Uherské bankovní společnosti baron Petr Herzog má podati vysvětlení o použití 4.800.000 K, Vaszonyi dodal: »Kdyby důkaz pravdy nemohl být snad proveden svědky dosud navrženými, přeji si, aby byl vyslechnut baron Heranszky, aby vypověděl, na jaké účely bylo vyplaceno 4.800.000 K a také o tom, komu byl vyplacen nepotvrzený obnos 130.000 K. Vaszonyi dovolával se svědectví i jiných vynikajících notáblů o zašantročení velikých sum. — Jest předvolána dlouhá řada svědků. Při tom jest však nápadno, že bar. Herzogovi, který mnoho proti Lukacsovi ví, nebylo možno doručiti obsílku, protože chytře odcestoval. Jiný hlavní svědek ředitel Elek, který rovněž machry Lukacsovy zná, odjel do Dolních Rakous a předstírá chorobu. Lišácký Lukacs vyhýbal se soudnímu přelíčení, jak jen mohl. A jestliže posl. Desy ani se nelekli osobních vyhrůžek, patrně, že jeho veliká odvaha má pevný základ v pravdivém tvrzení. Vždyť sám Desy dobře ví, jak se zatočil v Uhrách krátce s každým, kdo se opovážil vytknouti něco velemocným magnátům, nemá-li v ruce důkazy nad slunce jasnější. Uplácení při volbách jest v Uhrách starým »národním zvykem«, kupování voličů nikde se neděje tak křiklavě jako v této zemi. Proto kdyby se nejednalo o celé defraudované miliony ke korrumpování voličstva, přešlo by se přes všechno hladce k dennímu pořádku. Leč panama, jaká se právě projednává, jest ohlušujícím signálem, který konečně probouzí zatvrdlé svědomí. Tací magnáti pak si dovoluují pronásledovati poctivé Slováky a Chorvaty jako zločince.

O Bulharech. Francouzský kněz Guerin Songeon byl mnoho let v Plovdivě a sepsal o Bulharech knihu, doporučenou francouzským Institutem. Ten praví: »Bulhaři vyznačují se neobyčejnou střídmostí. Chléb s trochou cibule stačí jim za pokrm. Nevzruší se tak snadno, jsou však vojáků strašně odhodlanosti, dostala-li jejich vůle určitý směr. Nejsilnější známkou jejich ducha jest veselá vytrvalost. Dle zápisů ministerstva vojenství obnášel stav armády bulharské něco více než 400.000 mužů, zařazeno bylo za pomoci dobrovolníků více než 600.000. Ano, 600.000 mužů z mužského obyvatelstva asi dvou milionů, počítaje starce a dívky! Každý třetí člověk mužského rodu byl voják a nejen armáda, nýbrž také lid táhl do pole a vrhl se na Turky. Z této armády jest každý šestý muž mrtve, pohřešován nebo poražen, při čemž počet chorých, kteří hladem a mrazem, špatnou výživou a přehnanou námahou přišli navždy o své zdraví, sotva lze odhadnout. Skoro 30 tisíc Bulharů, 5 procent těch, kteří vytrhli, jest na thráckých bojištích pochováno. Něco podobného svět zřídka a v novější době snad vůbec nespasí. Vezme-li se pojem rodiny v širším smyslu přibuzenství, může být jen málo domů, kde nebylo padlého nebo poraženého.«

O nezlétlosti dělnických vůdců promluví na adresu soc. demokracie »Šeské Slovo«: toto: »My žádných zlodějů nešetíme, ani tyto zloděje nekandidujeme do rady říšské. V galerii našich kandidátů nejsou soudruzi jako Kudrnáč s 30 tisíci kor., Radosta s více jak 25.000 K, Šváb s 50.000 K atd. ukradených dělnických peněz. A jak dovedete, soudruzi, hospodařit jenom v okresních nemocenských pokladnách v Čechách, tedy rače laskavě v »Právu Lidu« napsat úvahu o hospodářství v okr. nemoc. pokladnách vesměs vůdci strany soc. dem. v následujících okresních místech: Beroun (zde byla pokladna prohodopodána do posledního haléře a po vládě soc. dem. nastřádán národním představenstvem 100 tisíc kor. fond), Jičín (zde byl v posledních dnech soc. dem. správce pro finanční špatnosti okamžitě nár. představenstvem propuštěn), Karlín (zpronevěra více jak 20.000 K), Klatovy (pokladna vyzobána na dno), Kralupy (zde se kradlo vůdcem soc. dem. partaje na Velvarsku), Nymburk (po dvakrát pokladna vůdcem soc. dem. vykradena), Plzeň (pokladna vykazuje rezervní fond ze samých dubiosních pohledávek) Rokycany (zde ukradl vůdce a kandidát poslanectví strany soc. dem. Radosta 25.000 K dělnických peněz), Rychnov n. Kn. (pokladna živofl vinou hospodaření soc. dem. partaje), Soběslav (pokladna vůdcem soc. dem. vykradena) atd. atd. A chtějí psát také trochu způsobem čistě soc. dem., tážeme se, kdo prohodopodával více jak 200.000 rezervního fondu pražské okresní nemocenské pokladny? Učinili tak nár.

socialisté anebo sociální demokraté? Mluvíte, pánové z »Práva Lidu«? Kde je fond pokladny, který činil téměř půl milionu korun a byl nastřádán lidmi národního smýšlení? Kdo utratil z tohoto fondu hned prvý rok vlády více jak 80.000 K? Neznáte ty hospodáře, pánové z »Práva Lidu«? Jestli ne, tedy se podívejte na volební podvodníky, kteří na sjezdech mluvili o čistotě voleb a hned v zápětí vypíši volby tak podvodným způsobem, že v dějinách voleb tomu není rovno.«

Mrzutý důsledek generální stávky belgické. Nyní vychází na jevo, jak se zachoval k vrchnímu rudému komandu svaz knihtiskařského dělnictva, v němž zavládly velice nesvorné náhledy o stávce. Nejprve se usnesla velice slabě navštívená valná hromada většinou jednoho nebo dvou hlasů, na účasti při stávce. Druhá valná hromada, skoro plným počtem obeslaná, dvou-třetinovou většinou zamítla usnesení jako proti stanovám cílci a vyslovila se proti účasti na stávce, soc. demokraty frivolně vyvolané. Socialističtí podvodníci však způsobili, že pod rouškou úplně nevinného denního pořádku svolána třetí generální schůze, na níž přišla sotva třetina členstva a na které znovu účast na stávce byla odhlasována, jakož i vyloučení všech členů, kteří by nestávkovali, anebo svou týdenní mzdu po dobu stávky do stávkové pokladny odváděti nechtěli. Většina členstva však na socialistické machry vyzrála. Podala u zemského soudu v Bruselu žalobu na soudní rozpuštění svazu pro porušení stanov představenstvem svazovým, na vydání svazového jmění jednotlivým členům a na odškodněnou 5000 franků, kterou má představenstvo členům vyplátiti, a na vrácení stávkových podpor, které představenstvo proti znění stanov stávkujícím členům vyplatilo. Dále žádali jako neodkladné opatření soudní zabránění spolkové pokladny, knih pokladních, všech dokladů a depositních listin. Proces započal minulý týden a pokladna byla také soudem hned zabavena a s ní všechny účetní knihy. Jakmile svaz bude soudně rozpuštěn, založí žalující členové nový svaz, jenž bude čistě vši soc. demokratické zálučnosti a podvodnosti

O agrární opozici napsaly mladočeské »Moravské Listy«: »Že agrární klub se rozhodl teprve nyní přejíti k opozici, nutí nás tento krok k úvahám, proč tak nečinili agrárníci v době mnohem důležitější a významnější při branných a mobilizačních předlohách, kdy jejich přechod k opozici podstatně by změnil celou politickou situaci. Tenkrát, v době tak napjaté byla by česká opozice mohla mnohem účinněji zasáhnouti do vývoje událostí než nyní, když se jedná o malý finanční plán. Takový zájem, jako měla vláda na mobilizačních předlohách, jistě na finančním plánu nemá a dokonce Němci z Čech budou úplně spokojeni, když malý finanční plán padne. Malým finančním plánem má se dostati údělu z daně kořaleční až čtyřnásobného, má se dostati údělu z daně příjmové. Tím by na čas zastavena byla hospodářská katastrofa v Čechách a v německé obstrukci zlomen hrot. Němci z Čech snaží se zmařití úředlový zákon a zůstaviti tím zemi úplně bez prostředků. Česká opozice proti finančnímu malému plánu tedy řeže do svého vlastního těla. A proto v tom vidíme polovičitost agrárního pokroku. Když se jednalo o výdaje, jimiž celé hospodářství naše bylo rozvráceno, když vše se obracelo na účely vojenské a germanisační, hlasovali agrárníci klidně s vládními stranami; dnes, kdy Stürgkh beztoho jest na odchodu a když se má projednávat zákon, který pro naše země není bez významu, jdou agrární poslanci do opozice. A ani nyní bychom nic nenamítali proti české opozici, kdybychom měli důvěru, že zůstane důslednou anebo že vymůže nějaký postulát národnosti za svůj postup. Kdyby na př. posl. Staněk položil požadavek moravské university. Pak opravdu opozice mohla býti sdílena celým národem. Ale jestliže pan Staněk (agrárník) předvídá změnu kabinetu a svou opozici vymění za frak ministerský a opětně celou agrární stranu pak potáhne za sebou do vlády a pro vládní předlohy, tedy jest jeho opozice dnešní proti finančnímu plánu zbytečná.«

Co nás stojí albánské kořistníci, o tom bylo už mnoho psáno. Ale o některých tajných podarech se nevědělo. V rozpočtovém výboru na př. sdělil referent, že čtyřiceti albánským dětem, přebývajícím ve Vídni, dává Rakousko po 200 K měsíčně. To dělá ročně 96.000 K. Asi dvaceti Albáncům platí výlohy ministerstvo obchodu, ostatní má na starosti ministerstvo zahraniční. Aby se zdálo, že takové křiklavé výdaje mají pro nás nějaký prospěch, zařazuje ministerstvo obchodu vydání na Albáncé pod položku »podpory vývozu«. A když se prozkoumaly k mrzutosti ministerstva výsledky albánské školy, odborní znalci užasli nad zdivočilostí dětí. — Tedy na tyto cizince musí se platit i z těch peněz, které Čechové platí. Pro schopné a vtipné české děti ve Vídni však není veřejná škola a nařto kladou se překážky i školám českým soukromým, jež si platí Čechové ze svého direktně.

K čemu je cukr? K slazení — odpoví největší počet lidí — a tato odpověď jest správná. Leč šest milionů tun cukru spotřebuje se ročně k účelům zcela jiným na př. k výrobě látek výbušných. Cukr v tom ohledu zatlačil z velké části glycerin. Ale cukru lze též užití jako prostředku konzervujícího a udržitelosti tak zvaného kondenzovaného mléka spočívá na okolnosti, že obsahuje více než 20 proc. cukru. V tomto stavu nemá na mléko vlivu ani tropické horko, ani polární zima. Dřevo napuštěné cukrem a vysazené určitým způsobem účinkem horké vodní páry, jest prý bezpečno před červy, ano továrníci tvrdí, že toto opatření chrání dřevo i před ostrými zuby krys i myši. Dále se užívá cukru při výrobě koží a také hotovení gobelinů hraje velkou úlohu, nemůže ho postrádati ani průmysl fer-

mežový a barvířský. Posléze je ještě k výrobě inkoustu a lučebně proměněn, pomáhá k výrobě celé řady nejčistších látek lučebního průmyslu.

Válka. Předsedou říšského soudu jmenován tajný rada dr. K. Šl. Grabmayer, a tajný rada, rada vrch. zemského soudu, předsedící zem. výboru král. Českého, Vojtěch hr. Schönborn jeho náměstkem. — Maďarské opoziční časopisy viní ministra honvédů bar. Hazaie, že pro dělostřelecké cvičiště zakoupil velkostatek a zaplatil zaň 5 mil. K. ačkoliv jeho majitelé koupili jej před nedlouhou dobou za 2.5 mil. K. Z toho 1.5 mil. K. musili předešlí majitelé odvésti do pokladny vládní strany. — V Rusku došlo opět k zatýkání katolických kněží, ježto v diecési minské přestoupilo ke katolicismu 16.000 osob. — Svatební dary, věnované princezně Viktorii Luise v Berlíně k jejímu sňatku, cení se přibližně na 10 mil. marek. — Šest rakouských důstojníků studuje na místě samém bojiště všech bitev, které byly svedeny o pevnost Drinopol. — Ve Vídni zvýšili funkční přídatky: starostovi ze 24.000 K na 40.000 K, třem místostarostům na 12.000 K, 8 městským radám na 6000 K a 21 okres. přednostům na 6000 K. — Letošní císařské manévry budou se přibližně konati počátkem měsíce září v okolí Tábora a Benešova. Súčasně se jich účastní i litoměřický, krakovský a část vídeňského armádního sboru. — Dle nového vojenského trestního řádu zřídí se soudy brigádní a divísní; dosavadní soudy posádkové a zeměbranné budou však zrušeny. — V Anglii a Francii v minulých dnech panovala vedra, jakých nebylo už od roku 1881. — Slovinci zvou Poláky na katolický sjezd v Lublani — polsky. — Dne 20. t. m. sloužil papež poprvé od svého uzdravení mši svatou ve své soukromé kapli. — Parník »Nevada« při vyplutí ze zářivky smyrenského narazil na miny, které vloženy do moře Turky na ochranu před řeckým loďstvem. Parník »Nevada« ihned se potopil. Ze 200 cestujících zachráněno na 80. — Ministerstvo kultury a vyučování nařídilo zemským školním radám, aby se postaraly o to, aby učitelky ručních prací na obecných a měšťanských školách, na ústavech učitelek a různých kurzech pěstovaly především okrasu národního kroje se týkající. — 4000 důstojníků italské armády zapsáno jest v zednářských lóžích; zvláště četné jsou zastoupení důstojníci ministerstva vojenství. — V italském Pegli zemřel milionář Jul. Caenazo, odkázav biskupu Luigimu Pelizzovi tři miliony franků, aby založil útulnu pro děti opuštěné.

Nepřítel na pochodu. »Klerikalismus jest pro nás největším nebezpečím«, papouškuje celé davy tuctových vlastenců, jsouce slepy k německo-židovskému kapitalismu, ke Gustav-Adolf-Vereinu, k Schulvereinu. A což Svaz Němců v Čechách? Ve 1200 místních skupinách čítá již na 120.000 členův a v uplynulém roce vydal přes 500.000 K na ochranu německé věci. Z toho dáno okrouhle 200.000 K na zakoupení a udržení »ohrožených usedlostí«, 103.000 K na osídlení (usazování Němců na rozhraní národnostním) a na právní ochranu, na péči o sirotky 59.000 K, na vánoční nadílky 13.000 K, na školní 15.000 K, na bezplatné opatrování míst 8500 K atd.

Příloha. K dnešnímu číslu přikládáme prospekty o biskupském studentském semináři »Borromaeu« v Hradci Králové. Odporúčujeme zvláště rodičům, kteří chtějí syny poslati na studie, aby si prospekt bedlivě prohlédli.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vždy k do stání.

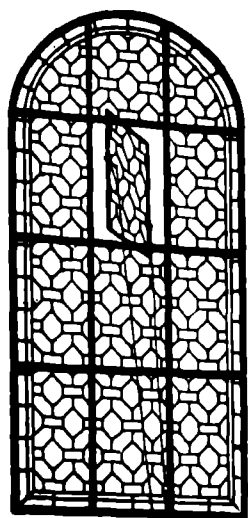
Nejlepší cítidlo na kovy. Žádný přípravek vodový.

Pánům sklenářům a zahradníkům nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 30 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zarostlé vyzkoušené diamanty kus od K 4— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

**Barevná
kostelní
okna** v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
uměle sklenářství a malba skla
v Třebechovicích a Hradci
Králové.

Ceníky a rozpočty na poštovní
sdarba.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

**Duch
katolické
Obnovy.**

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Výhody úrok na vkladní knížky
dle ujednání 4 $\frac{1}{4}$ %-5% poskytuje
**Československá
záložna v Praze,**
Spálená ul. 9.-11.
Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložen jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati; budete jistě kulatním jednáním úplně spokojeni.

**PAMÁTKY
a vhodné dárky**

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k missím a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **ružence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví.
nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Založeno r. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Veledůstojnému duchovenstvu
doporučuje se
první a nejstarší odborná dílna pastýřů
Karla Zavadila
nástupce Antonín Zavadil
v Hradci Králové,
v nově zřízených místnostech, Čelakovského tř.
(za živnostenským domem)

ku zhotovení veškerých ko-
stelních nádob ze stříbra,
bronzu a jiných kovů, od nej-
jednoduššího do nejkvotnější-
ho provedení, v každém
vzorů a ryse církevním slohu.

Vše přeladě, čistě a důkladně
zhotovuje se v mé vlastní dílně
jen ručně, čímž umožněno
mi dobiti veledůstojnému du-
chovenstvu práci trvalou a
uměleckou za ceny přiměřené.

Veškeré vzorky jsou Jeho
Biskupskou Milostí revido-
vány.

Mešní nádoby jsou v ohni
slatím za ceny velice levné.
Veškeré opravy nádob ko-
stelních se rychle, řádně a
levně vykonávají.

Vše nasílám jen posvěcené.

Vzorky, rozpočty, nákresy i
hotové zboží na ukázkou franko
se našlou.

Chudším kostelům možno splácet bez přirátek.
Sta odporučení a čestných uznání po ruce.
Prosím veledůstojné duchovenstvo o lahkavou přízeň
a důvěrný závod domácím u.
Spolkům doporučuji rychlé a levné provedení
odznaků spolkových atd.

Obrázky svatých
v různých cenách, levné
pro školní děti,

**obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi**

lze dostati

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové (Adalbertinum).

**Co má věděti
český katolík
:: o Mistru ::
JANU HUSOVI**

Takový jest název velice in-
formativní úvahy, která vyšla
z pera Frant. Pospíšila.
Stran 40. — Cena pouze 8 h.
Při hromad. objednávkách
značná sleva. — Objednávky
vyřídí obratem
administr. »Časových Úvah«
— v Hradci Králové. —

**Sjezdovou zprávu
o katolickém sjezdu
v Hradci Králové 1909 konaném**
četnými ilustracemi, s řečmi všech řečníků,
většinou dle stenografických protokolů podanými,
— v rozsahu 36 tiskových archů velké 8° = 460 str
nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko
Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárokuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysočomyšská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Předešlá významnější a doporučení.

E. Škarda, Brno,
Umělecký ústav
pro malbu na sklo
zhotovuje a dodává malované
okna chráněná v každém pro-
vedení, od nejodolnějšího
vzoru mosadřového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává také i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
síťe a vše zanepraveno umělcem.
Mocnými skleněnými pro-
středky, křídlové cesty skla,
Nákrasy, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Lázně Poděbrady

Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

Dotazy zodpoví **Ludvík Tůma,**
kaplan v Poděbradách.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::
úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5 1/2%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhu vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Též na oplátky bez zvýšení cen!

Raďte si psát o vzorky
firmě

Thalčovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz lněného a hedvábného zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panácké
plátna, damasky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile,
— látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velkolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K za-
lámé vyplaceny. 1 balík 40 m šatytky vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svaru.

:: Dívčí :: pædagogium

otváře a králo Františka Josefa I.,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 zákyňe
do I. ročníku, a pokud jsou místa
uprázdněna i do vyšších. Do I. ročníku
koná se zápis a přijímací zkoušky 7. a 8.
července a 16. září, do ročníků vyšších
16. září. — Přihlášky do všech ročníků
přijímají se během prázdnin. — Pro-
spekt na požádání zašle a dotazy
ochotně zodpoví

ředitelka paní J. J. J.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albin“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLEPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3.— franko.

BYRRH

silici a chuť povabu- výtečné nahotklé
ující francouzské **vino** příchutí, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda**, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.

Volebního
duchovním a patronátním úřadům!

Odborový závod pozlačovský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrasy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia

obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
zvláštní výhody

Pronajmou se ihned

dvě rodinné vilky

na Slezském Předměstí,

mají každá 3 pokoje, kuchyň s příslušenstvím,
větší sklepy a půdu. U větší vilky nachází se
kolna a konfina a zahrada, v rozloze půl korce,
křovinami vyzázená, menší vilka má pouze za-
hrádku zelenářskou. Roční nájem větší vilky 900 K,
menší 580 K. Bližší v administraci t. l.

Besídka.

Vojenský sběh.

Odvedli na vojnu Honzík Brčál, čeledína ze statku Vávrova. Odvedenec už proto nebyl nadšen souhlasným dobrozdáním vysokých pánů o své zdatnosti, že jeho tatík, který bojoval ještě za Radeckého v Itálii, hrozné věci mu o vojně napovídal. Trudnomyslnost mu z hlavy nevyrazily ani vrzavé zvuky harmoniky, která jej se zástupem jiných branců do města doprovázela, ani klotání kolovrátku blíž k místnosti, kde se odvod odbýval. V hlavě mu zněl neustále jenom refrén vojenského popěvku: »Vojna není žádný špás.«

Když oblékl vojenský mundur, slyšel od svých představených, že vlastně ocitl se ve smetaně lidské společnosti, že nad stav vojenský není žádný jiný. Ucho, které ta slova slyšelo, nepouštělo jich k srdci. Honzík při vojenské supernaci vzdychal, kdyby už radši byl zase civilistou. Po dlouhém výkladě o požadavcích vojenské etikety rekruti byli zbaveni tísnivé karantény, tak že měli svobodný východ. A tu máš! Honzík hned narazil. Jeden poručík užasl, když viděl, jak Brčál si kráčí po ulici s dýmku v ústech, hale se oblaky dýmu. Důstojnický strážce vojenské elegance vytrhl Brčálovi baňadlo z úst tak nehorázně, až špičku přerazil a pak pěknou porculánku rozšlapal. Takových mrzutých příhod zakusil Honzík více. Za tři měsíce bolest svého srdce vylil na papír, který zaslal statkáři Vávrovi: »Velectěný milostpane s milostpaní! Já vás na stokrát pozdravuju a libám. Ale d'as aby vzal tu vojnu! Lepší bylo u sena a ovsu, než tady u komisárku. Lepší u valachů než tady u zlého kaprála. Lepší u vás v zástěře, než tady ve vojenském munduru. Ani nevím, jak to všecko vydržím. Pozdravujte pana sekretáře, co jsem ho tolikrát vozil a vůbec všecku čeládku. Upřímně vás pozdravuje Johan Brčál.«

Honzík začal považovati na vojně každé upozornění a pokárání za sekýrování — jako by býval obětí stihomamu. Rozhodl se předstírat nějakou chorobu, která by ho zbavila vojenské služby. Slyšel v kasárnách od starších kamarádů v té příčině různé praktické zvěsti, které ho vedly k napodobování. Začal si podvazovati nohu nad kolenem, aby mu opuchla. Ale když hejtman snadno se dopátral příčiny takové choroby, bylo s Honzíkem zle. V garnisonním vězení uvažoval o tom, že tací pánové nedají se opentlit chytrostí všelijakou. Načal tedy jinou osnovu.

Stal se v kasárnách poplach, že Honzík chrlí krev. Štábní lékař opravdu spatřil, jak jest brada Honzíkova krvavě zbarvena. Honzík mu ukazoval také ochotně zkrvácený kapesní šátek. Lékař k šátku dvakrát přičichl a pak pichl svým zrakem jako dvěma špendlíky do zmateného obličejce Brčálova. »A teď honem, duše podvodná, s barvou ven! Kde máte zásobu krve pro další chrlení ukrytou? Tahle přece rozhodně není z vašich žil!«

Pod Honzíkem se chvěla kolena. Zmateně, zapíral, vykrucoval se. Ale lahvička s barvou byla nalezena a lékař hromovým hlasem pohrozil: »Chlape, jestliže se ještě jednou opovážíš chrlit krev, pak ti zatneme žílu, že ti nikdy krev ústy téci nebude.«

»Poslušně teda hlásím, že už nikdy krev chrlit nebudu«, zkroušeně sliboval polepšení zahanbený rekrut.

A když Honzíkovi ani polykání křídý od vojny nepomohlo, chopil se plánu dalekosáhlého, jakého užil Napoleon na Elbě. »Prchnu z vojny, třebas až za hranice, kde mne nikdo nepozná. Však se nějak v cizině užívím — silný jsem k práci dost.« Tak uvažoval Brčál celý měsíc — až na jednou v kasárnách nastala poplašná sháňka po — dezertérovi.

V malé hospůdce v krajském městě seděl v koutku voják s poboční zbraní. U prostředního stolu vykládali veselí mladí lidé o vojně.

Malý, zavalitý zákrsek Váša Vincíkův pořád chtěl mít sólo, každého překřikoval. »Popřej chvíli klidu té své mluvnici«, okřikl ho statný Josef Vořechů, »máš-li jazykovou křeč, jdi se vybreptat ven. Ty toho můžeš vědět! Pustili tě z vojny za šest neděl, protože se s nehodil ani za burše. Exe-círku bys snad svedl s kopáčem, ale s puškou sotva. Kdo ví, zda bys rozeznal ještě firu od hejtmana. Nejvýš bys mohl jít k artilerii. Tam by tě užili jako špuntu do kanonu.«

»Himmlaudon už dost«, vrčel kohoutím hlasem Váša. »To jsou samé urážky. Já — já bych vás přesvědčil, jak posud rozumím klenkibunkům, kvergrifům a jiným vojenským věcem.«

»Cha — cha«, smál se hřmotně Josef. »Kdo ví zda bys dovedl vojenské šaty na sebe obléci.«

»Teda já vás přesvědčím, zkoušejte si mne«, ječel kašpárek. »Vojáčku, buďte tak dobrý, půjčte mi na chvíli své šaty. Přeměníme si oblek. Vy si na

ten čas vezmete šaty moje. Dva šestáky vám dám za ochotu.«

Vojáček blýskl radostně očima. »Ale jo, půjčím vám vojenský mundur hned.«

»Tohle bude legrace!« chechtal se Josef »Jděte teda, hoši, vedle do formanky — a do toho! Ale dej si, Vášo, pozor, abys nepřišlápl ty vojenské kalhoty, budou ti dlouhé. Hodně je povytáhní. A v tom munduru budeš vyhlížet jako holub v kukani.«

Za chvíli již vstoupil Váša do nálevny ve vojenském šatě a začal skládati dle povelů Josefových zkoušku vojenské zralosti. Bylo při tom smíchu dost — ale pojednou Ferda Zahájův se tázal, proč vojáček posud z formanky do nálevny nepřišel.

»Ten tak hned nepřijde,« mávl rukou Josef. »Něco se napotí, než se vpresuje do šatů takového střízlika.«

»Oho! Jsem ramenatější než ten voják«, bránil se Váša. Po chvíli šel se podívat Ferda do formanky — ale voják byl pryč, jako by ho byl vítr odvál. Mezi hosty začala po marném pátrání a ptaní debata, kam se voják poděl. »Teď mi něco napadá«, řukl se do čela Josef. »Vždyť jsem před několika dny četl v »Politice« o sběhnutí vojína zrovna toho pluku, který má výložky jako ten voják. Braši, v tom zmizení jest lidská chytrost. Počkej, Vášo, až tě povedou do pevnosti místo toho pravého dezertéra!«

»Už to jináč není«, plácl se do čela Ferda. »Chlapík potřeboval přestrojení jako soli a hloupý Váša mu k tomu přidal ještě dva desetníky.«

»Hm, proč jste nebyli chytřejší vy? Hráte si na vtipné teprve teď, kdy už jest dareba pryč. A co já nešťastný s těmi vojenskými šaty budu teď dělat?«

»Prodej je ševci z Kopníku«, radil Josef »protože teď už hejtmanského munduru nepotřebuje. Všude by ho lehce poznali, ale na kmána si může ještě zahrát s nadějí na úspěch, obarví-li si vousy a jestliže si přežehlí trochu zbrzděnou tvář.«

»Ty vejšklibo, tobě se to směje, nic neztratíš. Ale co pak tuhle já? Abych teď šel v tom přestrojení domů. Žena mi zazpívá koncert, že div neohluchnu.«

»Hm — každá legrace něco stojí«, poučoval Ferda. »A konečně stavět se do vojenské pózy v hostinci — to dovede každý. Dokaž tedy, že to umíš také na ulici. Ale nejlíp učiníš, vyčkáš-li, až měsíc zapadne. Kdyby tě tak potkal některý hejtman skutečný...!«

Ale Váša šel v rozmrzení raději hned, aby nebyl dále terčem pichlavých poznámek. — Na ulici padl však do rukou nezvaných, tak že musil na konec ke všemu zaplatit desítku pokuty za nedovolené nošení vojenského šatu...

Byl Brčál dopaden? Nač o tom uvažovati! Šikovatel Perník stejně se vyjádřil, že z té »brambory« ani na vojně nic lepšího nebude, než »takový převlíknutý civilista«.

Kulturní jiskry.

Wagnerův životní názor. Dne 22. května r. 1813 narodil se jeden z největších genů národa německého, proslulý komponista Richard Wagner, nad něhož dosud nevynikl žádný z dosavadních hudebních umělců. Wagner však zaujímá i čestné místo v řadě velikých filosofů. Po dlouhých zkušeno-stech Wagner otevřeně projevoval úctu životnímu názoru, jaký byl vštípen lidstvu křesťanstvím. Napsal: »Degenerované lidstvo může být obrozeno jedině krví Kristovou.« V rostoucích nových vynálezech neviděl Wagner cesty ke skutečnému blahu lidstva. Vyjádřil se, že novými vymoženostmi technických věd se stal člověk soběčtějším a hrabivějším. V jeho operách vzdává se tak často nadšený hold náboženským zásadám katolickým! — Wagner však byl též rozhodný antisemita, prohlašuje, že komponisté židovští odvracejí lidi od cíle, ke kterému právě umění má směřovati. Dle Wagnera cizí (židovská) rasa znamená pro bílou rasu mimořádné nebezpečí. V židovi viděl »zatvrzelého realistu, nejprfikřejšího zastance sobecké vůle k životu, člověka ženoucího se po zisku, kterému jest daleký každý idealismus. Pověstný aristokratický filosof a bořitel konservativních ideí Nietzsche z počátku byl Wagnerovi velikým přítelem. Když však u něho zpozoroval silný sklon ke křesťanství, podrážděn proti němu vystupoval. Nyní vidíme rozdíl ve výslednici práce obou. Nietzsche vychoval celé řady pessimistů, resignovaných zoufalců, Wagnerovi přisluhu o velkolepé povznášení ducha lidského.

Vlastenectví sokolského předáka. »Samostatnost« bylo sděleno z Berouna: »Pan dr. Josef Scheiner, starosta České Obce Sokolské, dává se v jisté záležitosti soudní strany, již zastupuje,

jež projednávána bude před místním okresním soudem, zastupovati německo-židovským advokátem dr. Siegfriedem Fischerem, ač máme zde ještě dva české advokáty a sice dra. V. Rábocha a dra. Jana Zelenku, jenž jest také starostou místní jednoty sokolské. Oba jmenovaní protistranu nezastupují, ani se jich p. dr. Scheiner o zastoupení nedožadoval.«

Tedy pokračuje se zcela důsledně dále. Katolický lid český se z jednot sokolských vykopává pro tu smělost, že organisuje obranu svých kulturních a hospodářských zájmů (což přece jiným stranám se dovoluje). Za to však hrdý Sokol obletuje úlisně německé židy — a tak dokumentuje »národní soběstatečnost«.

Francouzské školství upadá dále. Ozvaly se v té příčině již tolik četné hlasy bystrých Francouzů, kteří nejsou nijak »klerikálními«. Nyní ke všemu napsal liberální »Journal de Debats«: »Skola ušlechtilým úmyslům všech těch, kteří ji zakládali jako ústav k rozmnožování mravnosti, vzdělanosti a vlastenectví, nedostála. A více! Její organisace, její řízení a výsledky jejího vyučování národ nadobro rozčarovaly. Návštěva školy je sice bezplatná, ale za vše, co nespadá pod podepsaný vyučovací řád, je nutno odváděti školní plat. Zákon sice nařizuje návštěvu školní, ale tisíce žáků nepřestoupí školního prahu, a přestoupí-li, pak jen na krátko. Statisticky bylo dokázáno, že rok co rok dne 1. prosince chybí ve školách 500.000 žáků, a dne 1. června 1.200.000 až 1.300.000 školou povinných dětí. Tak hrozných absencí ve škole nebylo ani před rokem 1871, kdy se platil všeobecně školní plat. Rodiče platili, ale také přísně dozírali, aby děti do školy chodily. Dnes nikdo si toho ani nevšimne, a proto je i školní dozorcí úřad bez moci. »Bankrot školských komisí« je ve Francii dnes okřídleným slovem. Laicisace francouzské obecné školy týkala se původně jen učitelstva, později však pronikl i duch vyučovací. Původní volně (v dobrém slova smyslu) škole, která vychovávala lidi bez šlechtěného smýšlení a velkého srdce, vtiskli pečeť úzkoprsosti a dali jí význam polemický a fanatický. Slovo »výchova světská« znamenalo tolik, jako protináboženská. Škole dán ve jménu neutrality ráz více méně ateistický. Dokonce i věkovité zásady morálky musily se podrobiti »evoluci«, poněvadž všichni si přáli novou světskou, společenskou a státní morálku. Proto též ze školních knih důsledně bylo vyškrtáváno vše, co upomínalo na Boha.«

Rozvrat v republice francouzské. »Klerikalismus — toť nepřítel!« houkl semita Gambetta do nemyslicích davů a tyto opakovaly lacinou frází tisícírou ozvěnou. Zatím však právě v letech po úplném ochromení »klerikalismu« posvítilo slunce na pravé a nejhorší škudce Francie. Dokud důstojníci smýšlení katolického nebyli za pomoci zednářských špiclů lhaněbně šikanováni a odstřelováni, mohla se ještě republika na vojsko spolehnouti. Nyní, kdy rozkazují vojínům volnomyšlenkářsky vychovaným výhradně důstojníci zednářští, odehrávají se hromadné vojenské revolty. Když trvalo napětí marocké, takže vláda byla přichystána v případě potřeby použití rázně válečného loďstva, byla zničena záhadným způsobem veliká francouzská bitevní loď »Liberté«. Svedlo se to na špatný střelný prach. Zatím však ničení lodního zařízení pokračovalo i na jiných obrněncích. Až by tedy došlo k velké válce, budou francouzští politisující a věčně nespokojení vojínové bojovati zrovna s takovou »horlivostí«, jako bojovali právě na Balkáně politisující důstojníci turečtí. A jest významno, že známky vojenské vzpoury vystoupily v rysech nejmurnějších právě v Paříži samé. Vždyť také čelný antimilitarista Hervé prohlásil nadutě: »Vlast jest macecha.« Tím tento muž dal velice poučné vysvědčení vlastní zednářské republice — a tedy osvěcnosti moderních proudů vůbec.

Aby »nepřítel klerikalismus« byl co nejjistěji potřen, hýčkala francouzská vláda soc. demokraty až přes příliš. O lepší postavení dělnictva se nestarala, ale lákala soc. demokraty k spolupráci proti církvi tím, že ponížena pochlebovala jejich heslům. Vládní exekutoři k vůli potření »klerikalismu« docela měli čilé konference i se samými zločinnými apači. Nyní však soc. demokraté odpovídají vládě obrovskými stávkami a bezohledným vandalismem. Takové zjevy se ukazují v okamžiku, kdy nová »občanská morálka« měla před užaslým světem triumfovati nejlepšími výslednicemi! Tento protikatolický stát má největší strach právě před svými odchovanci, před těmi lidmi, jimž jest tupení církve denním chlebem. Jak si tedy živly radikální málo váží státu, jehož formu pomáhali spolu tvořiti a který jim tolik proti církvi dovoluje! Pravého nepřitele tedy myslící kruhy francouzské vidí velmi dobře a vlastenci chytají se za hlavu.

Vážná mezera vyplněna. Samo sebou se rozumí, že zcela tuctový papoušek, který s námahou si něco přeslabikuje z německo-volnomyšlenkářské brožurky, jest považován u svých stoupenců za

hlavu otevřenější, než universitní odborník. A řečníci chodí, »uvědomují«, až věda pláče hlasitě. Na příklad dne 4. května přišel užaslým občanům v Hloubětíně u Prahy vykládat soc. dem. žurnalista Chaloupecký o monistickém názoru světovém. Na schůzi však dostavili se také kněží a lehce vysvětlitelno, že velice intelligentní farář tamější Toman v křížovém zápase debatním snadno soc. demokratického učence položil na obě lopatky. Jaká posud byla vědecká činnost Chaloupeckého, v jakém oboru jest zvláště vzdělán, posud se neví. Ale při debatě vyhrkl s originelními nápady. Řekl, že Masaryk jest vlastně zpátečník a Drtina není o nic lepší. Dle tohoto moderního fysika elektrika jest pohybem elektromů a možno ji zkapalnit.

Tážeme se, proč soc. demokracie tolik volá po zvýšení školského vzdělání, po rozmnožení škol, jestliže takový »učenec« ji zcela stačí za proroka. Chyťte takovou kapacitu za ruku a zeptejte se jí, kolik četla aspoň spisů pokrokových a z kterého přírodopytu čerpal tak duchaplné názory o elektrice! Vytrhne se vám a bude pelášit k lesu, aby co nejdříve zmizel. Ale jeho stoupenci mu kývnou na všecko.

Výstava české obrany. V těchto dnech zahájena bude výstava české obrany, kterou pořádá Menšinové Museum společně se všemi obrannými korporacemi českými v Representačním domě král. hl. města Prahy. Tak konečně skutečněna jest myšlenka menšinových pracovníků, ukázati širším vrstvám občanstva práci na ochranu našich menšin. Výstava přesvědčí každého názorně o velikém významu, jaký mají české menšiny pro život celého národa i o neobyčejném rozsahu, jakého dosáhla obranná práce Národních Jednot, Matice a t. p. během čtvrté desítky let menšinového zápasu. Pozná-li naše veřejnost lépe důležitost práce menšinové, bude ji zajisté také více podporovati, čehož jest zvláště nyní velice potřebl. Návštěvníci Prahy z venkova jistě neopomenou výstavu české obrany navštívit. Nepatrné vstupné umožní návštěvu každému. Místní odbory Národních Jednot, Matice a t. p. by pak mohly podniknouti hromadné výpravy do Prahy, spojené s návštěvou výstavy, která potrvá do polovice července. — Menšinové Museum v Praze II., Vladislavova 13.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovařisení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná usmání od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Sociální besídka.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva založilo v květnu nové své skupiny v Adamově, Hnátníci, Budějovicích, Netolicích, Libějicích, Rovensku, N. Strašecí. Necht' příčiní se našinci v místech, kde ještě skupiny není, o brzké její založení. Mnozí soudí, že stačí, jsou-li členy některé organizace neb spolku vzdělavacího. Není tomu tak. Nutno býti v organizaci hospodářské, bychom mohli vyvíjeti i činnost ku zlepšení poměrů sociálních. Ať není katolického dělníka ani dělnice, kteří by ve Všeodbor. sdružení organizování nebyli. Mládež má při něm svoji IV. třídu, ve které se sdružovati jest její povinností. I naši stoupenci z vrstev jiných mají povinnost pracovati pro Všeodborové sdružení. Zakládejte ve všech místech skupiny, pořádajte dělnické schůze, pište si o informace! — Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České se sídlem v Hradci Králové.

Cesty rudého kapitalismu. Pověstná velosklárna v severofrancouzském městě Albi zaměstnává posud svými neblahými osudy evropské sociology, protože vrhá ostré světlo na povahu soc. demokratických sociálních rozběhů. Nyní sám orgán centrálního svazu rudých konsumů rakouských »Der Konsumverein« v č. 9. (roč. 11.) dal si práci s vysvětlením veliké krise oné sklárny. Jakýsi O. P. tam sděluje, že sklárna byla založena r. 1896 jako akciová společnost. Bylo vypsáno 5000 akcií po 100 fr. Akcionáři se staly různé soc. demokratické organizace. Vedení závodu bylo svěřeno pracovnímu personálu a správní rada složena nejméně ze dvou třetin z organizovaných sklářů. Takové opatření tedy zcela odpovídalo rudému programu, dle něhož mají se státi dělníci zároveň podnikateli. Leč kritik O. P. pokládá toto sestavení správy za základní chybu, protože »akcionáři byli oloupeni o všechnu moc, správní rada ustanovením o mzdě mohla jednoduše zisk zrušiti.« Tedy sám soc. demokrat pojednou se zastává akcionářů proti dělnictvu!

Leč další jeho vývody jsou ještě zajímavější. O. P. sděluje: »Tak se staly chyby od počátku. Ředitelům stal se prostý sklářský dělník v místě,

kde by bývalo zapotřebí inženýra. Skláři stavěli jako improvizovaní stavebníci dílny a pece. Nejstarší, jsouce podporování příležitostnými radami specialistů, řídili stavbu . . . Kapitál byl brzy zvýšen ze 414.000 franků na 500.000, amortizační fond dvakrát o 100.000 franků . . . Bohužel však bylo velmi mnoho vloženo do rozšíření stavby, dispoziční fond zůstal nedostatečný. Za rok 1902 byl vykázan zisk 100.000 fr., od té doby při různém kolísání klesl v únoru 1911 na 17.000 fr. Ve skutečnosti objevila se ztráta, uvážíme-li, že kapitál nebyl zúročen. Příčinami toho bylo strojní vyfukování u konkurenčních podniků, odpor dělníků proti technickým novotám, především však vzrůstající porušování disciplíny, které od ustanovení obratného inženýra Spinetta jako technického ředitele v květnu 1911 vzalo na sebe zlomyslnou povahu. Spinette znepřátelil si zvláště vyfukovače, když chtěl úpravou mzdy odstraniti křiklavé rozdíly v platu (vyfukovači vydělávali denně až 10 franků, jedna skupina dělníků 1.50 fr.) a místo akordního systému zavést denní mzdu. Došlo k těžkým sabotážím (k ničení dílenského zařízení), k násilnickým vyhrůžkám a konečně k revoltě.«

Tedy soudruh O. P. opakuje takovou písničku, jaká se vyčítala měšťáckým kapitalistům, souhlasí s potřebou, aby se dělnická nekázeň zostřenými prostředky potlačila. K tomu dokládá: »Dnes nezbyvá k záchraně toho podniku nic jiného, než aby se sklárna proměnila v kooperativní. Správní rada musí býti zreformována, počet zástupců odborově organizovaných dělníků musí se v ní snížit, zato však počet zástupců akcionářů jest nutno zvýšiti. Rozdělení hlasů mezi akcionáře vyžaduje také změny, aby dostali vliv zákazníci. Dále jest zapotřebí změnití rozdělení zisku. Na př. má se akcionářům zajistiti tříprocentní zúročení kapitálu anebo předsevzítí rozdělení 25 procent ze zisku mezi akcionáře a zákazníky dle jejich vztahu k podniku. Zbytek padesáti procent má sloužiti buďto na koupení nových podniků anebo k rozhojnění fondu.«

No tak vida! K nápravě rudých kotrmelců se tu navrhuje cesta zcela měšťácká! Pryč s dělníckými zástupci, aby akcionáři mohli uloviti více na dividendách. Ale jak se tedy vlastně zatočí s akcionáři ve slibovaném rajsčém státě budoucnosti? Jest potřebl dobře si zapamatovati, jakou konservativní masť chtějí léčiti soc. demokraté rudý chorobný podnik.

Starost naší vlády o dělnictvo. Jak nadšené politické přátelství mezi diplomaty rakouskými a německými prospívá našemu lidu, o tom svědčí smutné zprávy. Na př. pruský ministr obchodu a řemesel nařídil, aby pruští zaměstnavatelé propustili všechny cizí dělníky. Osten rozkazu ovšem byl hlavně obrácen proti dělnictvu příslušnému do Rakouska. A že mezi tímto dělnictvem, pracujícím v Německu, nejsilnější kád'r tvoří dělnictvo české, netřeba připomínati. Hrála zde tedy vlastně hlavní úlohu nacionalistická zášť. Velké davy českých dělníků pracovaly v Prusku v nově zakládaných průmyslových podnicích, pro které Němci neměli vycvičených sil. Zvláště ve sklářství musili našinci německé nevědomce pilně zaučovati. Němečtí podnikatelé velice těžce nesli ministerské nařízení. Musili propoušteti dělníky, kteří je obohacovali, a to právě v největší sezoně. Proto také obchodní komora pro pruskou Horní Lužici ve Zhořelci podala ministrowi varovný přpis, v němž praví ke chvále českých dělníků, že jsou nepostrádatelní. Jejich odchodem připraven bude o chléb daleko větší počet dělníků německých, kteří bez pomoci a rady Čechů pracovati nemohou. Přpis dokládá: Továrníci mají dostatek dobré vůle zaměstnávatí dělníky německé, ale při nejlepším vůli musí německé dělnictvo ještě dlouho řadu let býti vychováváno pro tyto obory výroby od českých dělníků.

Věru velice lichotivé to uznání — vynucené nouzí! Leč rakouská vláda na ochranu našeho dělnictva neučinila ničeho, ač to byla příslibila. A tak pruská vláda nyní své vypovídací výnosy rozšiřuje na další obory. Nu — řečtí a mohamedánští Albánci dle všeho zasluhují daleko větší pozornosti a péče našich diplomatů! Našinci se ze spřáteleného Německa vyhánějí, ale Albáncům se podsy-pává, ačkoli z nich nemáme ani vindry.

Dělnická otázka. Není zajisté druhé otázky, která by zaměstnávala společnost tou měrou, jako otázka dělnická a snaha ji rozřešiti. Má-li však býti řešena, musí napřed býti jasna. Proto zajisté bude naši veřejnost přivítána s povděkem práce profesora münsterské university Dra. Fr. Hitze, který upřímně a poctivě snaží se ve spisu »Dělnická otázka« vymeziti pojem dělnické otázky a zároveň označuje prostředky k řešení její vedoucí. Spis, který přeložil známý pracovník na poli sociálním, dp. Jos. Voňavka, není pouhým překladem německého díla, nýbrž je přizpůsoben poměrům našim a ochrannému zákonodárství rakouskému, čímž cena jeho značně vzrůstá. Na 300 stranách snesen tu nejen bohatý materiál o poměrech dělnických, o pojišťování dělnickém, živnostenských soudech, odborových spolcích atd., ale zároveň uvedeno, jaké poměry po této stránce panují ve státech jiných. Kniha jest psána tak, že nejen intelligent, ale i dělník se zájmem ji pročte a aniž by musel přečísti množství odborné literatury, zjedná si o podstatě a povaze dělnické

otázky jasno a neměla by proto scházeti v žádné soukromé ani spolkové knihovně. Výprava její jest vkusná. Vydáním této knihy vykonáno kus záslužné práce na poli otázky dělnické a sociální. Cena 2.50 K, poštou 2.70 K. Objednávky přijímá »Česká sekce diecéšního komitétu« v Českých Budějovicích.

Záložna v Hradci Králové,
Janaké náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Národohospodářská hlička.

Velké ruce kapitalismu. V či vlastně rukou jest velkokapitál, můžeme seznati každý den z novinářských zpráv, pojednávajících o finančním světě. Na př. v minulých dnech konala společnost pražsko-duchcovské dráhy valnou hromadu. Předsedal zde Israelita dr. J. Feitis. Do správní rady zvoleni: dr. J. Stern z Vídne, revisory Ed. Deimel a dr. Goldberg, náhradníkem A. Lederer. Akciový kapitál činí 73,207.740 K. Po určení obnosu 1,150.576 K umoření prioritních akcií činí čistý zisk 1 mil. 114.953 K. Co z tohoto zisku dostanou křesťané? — Vývozní firma Lazar Abraham Löwit v Pešti ohlásila konkurs. Passiva obnášejí jenom 2,065.000 K. Ted' jest zase otázka, zda chudák Löwit bude choditi po žebrotě a kolik jest mezi poškozenými židů. —

V či rukou jest textilní průmysl, patrně z toho, že na poradách rakouských a uherských textilníků jednají jménem ostatních Mahler a Herzog o utvoření textilního kartelu. Stará šlechta z Berlína mizí, zato však tam vzrůstají paláce židovských bank a kartelářů. Židovský uhlobaron Friedländer stal se za své »zásluhy« šlechticem r. 1906, má v Berlíně nejkrásnější palác. Z najatých honiteb platí 100.000 marek ročně. Podobně i jiní židé zastínili daleko šlechtu rodovou, která raději hledá lacinější životosprávu na venkově. Semita dr. Stránský na Moravě »vlasteneckou« politikou si pořídil palác za 500.000 K, ředitelství hypoteční banky a advokátní práce s tím spojené mu vynášejí ročně na 18.000 K, zastupování zemských pojišťoven 6.000 K, zemský a říšský mandát ročně asi 8.000 K. K tomu veliký výnos z židovsko-německých insertů v »Lid. Novinách«. Zkrátka cesty prosaického kšeftu mohou býti rozličné — jen vůli k brání potřebl mít rovnou.

Proti rejdům bezcitného obra kapitalismu zdvihá se velký odpor u všech nepodplacených národohospodářských pracovníků. Na př. ve Württembersku zakládá rolnictvo akciové cukrovary vlastní. V Uhrách rozvířil se boj proti kartelu židovských velkoobchodníků dřevem. Truhlářská společnost zahájila velkou akci proti vyděračné cenové politice toho kartelu. — Protože v Hessensku každoročně přechází v držení velkostatků větší množství selských usedlostí, spojuje se tamní rolnictvo v obranné svazy, které se starají o zakupování takových zadlužených usedlostí.

Pro odměňování koní, jež letošního roku konati se bude dne 10. června 1912 o 9. hod. dopol. v Nechanicích, usnesl se okresní výbor královéhradecký poskytnouti z okresních prostředků na odměny příspěvek 450 K. Příspěvku toho použito býti může výhradně na odměny pro držitele malých usedlostí tohoto okresu a sice v první řadě pro chovatele hřebíčků a klisen po prvé krytých teplokrevného neb hřebčineckého rázu. Uvádějice to u všeobecnou známost, doporučujeme, aby se odměňování toho pěstitelé koní zdejšího okresu s hojným počtem jich účastnili.

Kdo nepřál Srbsku obchodního přístavu? Agr. poslanec Staněk ve schůzi posl. sněmovny řkal, že byli to agrárníci, kteří »první« navrhli, aby byl dán Srbsku neopevněný obchodní přístav na Jaderském moři. Faktum však jest, že první tu myšlenku pronesl a zdůvodnil dr. Kramář (v loňských delegacích). A což agrárníci? Byla to přece vídeňská agrární ústředna, která za balkánské krise za souhlasu zástupce Staňkova Sonntaga se usnesla, aby se nedostalo Srbům obchodního přístavu v Jaderském moři za žádných okolností. A tatáž ústředna švala bezohledně Rakousko do války proti Srbsku. Jak velice úzké styky a zájmy mají čeští agrárníci s ústřednou, není potřebl vykládati. A kde byl obrněný český protest proti vídeňskému štvání?

Brněnská »Štěstěna« štěstím pro soc. dem. poslance Vaňka a Tusara. »Našinec« o tom podává důkladné vysvětlení. Praví, že 6 druhů losů, prodávajících se dohromady (po splátkách) za 253 K 20 hal., mají dohromady cenu 94 K. Rudý centralistický »Proletář« napsal sám: »Předně nám bylo sděleno, že 8 předáků československé strany, jako majitelé losového obchodu »Štěstěny«, pracující s kapitálem, který skládají a jenž má dosáhnout 100 tisíc koran. Tři čtvrtiny tohoto obnosu již složili. Když tedy bude složen všechn kapitál (rovným dílem!), znamená to při docilení 30 procent výděl-

ku, že těchto osm osob vydělá ročně bez námahy 30.000 K, či každý jednotlivý společník 3750 K! Leč bylo nám sděleno ještě více. Majitelé »Štěstěny« počítají, že 30 procent vždy vydělají, ale mohou vydělat ještě více. Loni brali 30 procent, letos prý však brali již 72 procent, což by ze 100.000 korun činilo 72.000 K! Tak »obchodují« kandidáti českoslovanští Vaněk, Tusar, Šotolář! Hospodářství ve »Štěstěně« vzbudilo již i v Praze ve výkonném výboru československé strany pozornost. Do Brna byla z Prahy vyslána zvláštní revize, která však shledala vše v nejlepším pořádku. Stalo se tak přičiněním Tusara. I to je zajímavá věc, co nám o tom sděleno. Tento prý napřed ve smyslu stanoviska výkonného výboru v Praze také bouřil, že ve »Štěstěně« tak hospodařit nelze. Náhle však obrátil. Jak se to stalo? Ze »Štěstěny« mu zaplatili dluhy a vložili mu do »Štěstěny« 2000 K, a tak bylo zase a je všechno v pořádku. — Ponecháváme zdůvodnění těchto faktů »Proletáři«. Ale zajímavé jest, že »Štěstěna« placenou svou reklamou nabízela katolickým listům i tehdy, kdy již se veřejnost dověděla, kdo jsou její majitelé. Ovšem soc. dem. finančníci zamlčeli při svých nabídkách svoje jména, aby se obchod tím spíše vydařil.

Proč je?

»pravá pardubická »Franckovka«
u našich hospodyněk tak oblíbená?

Jen pro své vynikající vlastnosti:
silnou chuť,
zlatohnědou barvu
a nedostizitelnou vydatnost.

Tovární známka: k á v o v ý m l ý n e k.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Český slovník boho- vědný. Pořádají dří. J. Tumpach a Ant. Podlaha. Seš. 28., cena 1.40 K. V sešitě tomto výklad: Benedikt—Be- raldi. — Rajska zahrádka. Časopis pro školní mládež. Řídí J. Bartoň. Roč. 22., čís. 7. a 8. Vychází 10krát ročně za roční předplatné 1.60 K. — Ludmila, sv. 4., roč. XI., podává výbornou povídku Vlasty Pitnerové »Na hed- vábné nitce«. Na celý ročník — 6 svazků — předplácí se 2 K. — Český jinoch. Časopis pro dospělejší mládež. Ročník 18., čís. 7. a 8. Řídí P. V. Müller. Ročně 10 čísel za 1 K. — Poklad věřících. Lidový list k uctění Nejsv. Svátosti Oltářní. Řídí P. Št. Švec. Roč. 14., čís. 5. Roč- ně 12 čísel za 1.50 K. — Řeči nedělní a sváteční. Na- psal Em. Žák. Díl II., seš. 9.—12. po 50 hal. Rádce du- chovní. Časopis kněžstva československého. Řídí F. Vaněček. Roč. 20., čís. 7. Za 12 čísel ročně 8 K. — Se- brané spisy Al. Dostála. Sešit 27. a 28. za 60 hal.

Z nakladatelství Benediktinské knihkárny v Brně. Nás Domov. Nejkrásnější obrázkový časopis pro lid. Roč. 22., čís. 5. Řídí J. Vévoda. Vychází měsíčně za roční předplatné 4 K. — Škola Bož. Srdce Páně. Ročník 47., čís. 5. Pořádá P. P. Hlobil. Roční předplatné na 12 čí- sel 3.20 K. — Květy mariánské. Měsíční list čtenářů Pan- ny Marie. Pořádá P. K. Lux. Roč. 30., čís. 5. Ročně za 12 čísel 1.60 K. — Ve sbírce »Knihovna našeho lidu« vyšla povídka z I. dob křesť. Andros z Efesu. Napsal J. E. Corpus. Z angličtiny přeložil O. S. Vetti. Cena 2 K. — Sebraných spisů Václ. Kosmáka díl 17., seš. 105. Na pět sešitů lepšího vydání předplácí se 2 K, lacinějšího vy- dání 1.30 K.

Nákladem J. Ottý v Praze. Spisy L. N. Tolstého. Li- dové vydání. Povídky. Sešit 1.—3. po 20 hal. — Zik- munda Wintra Sebrané spisy. Z belletrie a z kulturních studií. Sv. 5., seš. 1.—3.: Šat, strava a lékař v 15. a 16. věku. Sešit za 30 hal. — Fr. Heritesa Sebrané spisy, díl XII., seš. 3.—5.: Amerika a jiné črty z cest. Sešit za 30 haléřů.

Ráže lurdská. Mariánský měsíčník. Roč. V., čís. 5. Vydává a řídí P. L. Kolisek, farář v Blansku. Za 12 čí- sel ročně 1.60 K.

Jak i chudý může zbohatnouti. Sbíрка praktických návodů k šetrnosti a spoření. Cena 40 hal., při hromad- ných objednávkách po 30 hal. Nákladem Zaorálka a Tuč- ka v Holešově na Moravě.

Přátelům humoru i všem »škarohlídům« vřele do- poručujeme novou sbírku povedených hanáckých humo- resek: Život a příběhy pana otce Dobráčka. Knížka ta- to obsahuje »šterecet« krásných povídek ze života. Po- vídky srší jadrným vtipem i rozesmějí a pobaví každé- ho. Právě vyšla komisním nákladem R. Prombergera v Olomouci a prodává se za 1 K.

Jahodářství. Spotřeba jahod stále vzrůstá, neboť ne- považují se již v domácnosti za misku, nýbrž za potra- vinu, mající význam léčivý. Následkem toho staly se jahody výborným tržním zbožím a pěstování jich ve velkém skýtá dobrý výnos. Těm, kdo ve své zahrádce pro svou potřebu neb na polí pro trh jahody pěstovatí hodlají, možno odporučiti právě vyšlé nové vydání spi- su »Jahodářství« od Bohuslava F. Růžinského. Pojed- nání o pěstování a rychlosti jahod všech druhů v zahra- dě, na poli, v pařeništi i ve skleníku, jejich nemocech a škůdcích. Úplný návod jak jahody sklízeti, zasílati a

zužítkovati. Kniha opatřena jest četnými vyobrazení- mi a výtisk stojí 90 hal., vázaný 1.30 K. Poštou o 10 hal. více. Vyšlo nákladem knihkupectví A. Reinwarta v Praze ve Vodčkové ul. čís. 23.

NÁBYTEK
KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Bla-
nická ulice čís. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník čís. 60.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému ducho-
venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a pozlaccování

oltářů, kazatelů, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzové
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Prodám louku

(3 a půl korce) na Slezském
Předměstí. — Dotazy zodpoví
Václav PAVEL tamtéž. —

Emilie Boháčová,

prakt. por. babička,

bydlí v Hradci Králové,
v č. 64. za Sv. Duchem.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberců a
kovevého nářadí ve výrobních nejstarších
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franco.

Bez velkoměstské radě ve vlastních dílnách a
domích, levně pracovatí síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jabl. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy dolevné se vyprobuje.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšlých
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství
tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin 16

Oslava Husova 8

Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o li-
beralismu) 8

Husitství a svoboda 8

Zpráva o sjezdě československých katolíků v
Hradci Králové 24

Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana
Nep. Brynychy) 8

Pokora a náboženství 8

Několik slov o papežství 8

Katakumby 8

Pius VII. a Napoleon 8

Česká kniesse 24

Moderní náboženství Masarykovo 8

Jubileum mariánské a Lurdy 8

Spojení spirítistů 8

Z domácnosti sociálních demokratů:
I. řada 16
II. » 16
III. » 24

Braňme se tiskem 8

O zákracích Kristových 16

Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích) 8

Volné kaploky o spoliivosti 8

Sociální význam svčení neděle 16

Svobodná škola 8

Jesuité a jejich protivníci 8

Manželství přirozené a svátostné 8

Slovo včas o právu volebním a jiných občan-
ských právech ve státu 8

Převaha protestantů nad katolíky 16

Katolíci, organizujeme! 8

Útok professora Masaryka na církve katolic-
kou 32

Katolickým jinochům — spolky katolické 16

Rím a university 8

Proti Volné Myšlence 8

Proti Volné Škole 16

Volby do českého sněmu 8

Inkvizice církevní 24

Vlastenectví v duchu křesťanském 8

Z porýnských misí 16

O duši lidské 8

Machar a křesťanství 8

Karel IV., Otec vlasti 32

Klášter v Podlažicích a město Chrást 8

Starý a nový názor světový 8

Jesuité a česká literatura 8

Blahoslavený Jan Sarkander 8

Boj o Lourdy 16

Obrana úcty Svatojanské 8

Příčiny sociální nespokojenosti 16

Čechové, prohlédněte! 8

»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu
a pravdy 16

Dělnické zahrady 8

Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho
Božství 16

Pohřbívatí či spalování mrtvol? 8

Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku-
pů a biskupů rakouských 8

Obrana školy katolické 16

Volná Myšlenka se stanoviska náboženského,
filosofického a sociálního 16

Život lidský s náboženstvím a bez něho 8

Jest náboženství věcí soukromou? 24

Charakter 16

Jazyková otázka v Čechách 80

Péče o mládež ve světle katolického životní-
ho názoru 8

Sv. misle 8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nečítá se frankatura tehdy, objednají-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přidati k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento zásluhný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velečist. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Velečistému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovozuje si depo-
ruční veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, knačchy
cibáče, nádobky, paténky, svícny,
lampsy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisem
církvním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v obnovení zlaté a stříbrné nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na o-
hledání franko bez záplaty koupě.
Vše se posílá posvěcené. Práce ruční.

Shledá veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Metálové**
prsteny, tabulečky, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i čínské vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ošeleur

Praha-I-979, ul. Karolíny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná
o. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
míst tu- i cizozemská, jakož i
veškeré zprávy soukromé, dis-
krétní. Spolehlivé a zcela dů-
věrné. Ceny velice mírné, zvláště
v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, řádce ve Výprachtelích)

doporučuje P. T. velečistému duchovenstvu
svůj cenný a často vyznamenaný

výrobní závod

vše h kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skřínkách,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních
výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 146 st., Malá Karlova
ul. č. 20 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, střešními, osazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
všl náležitosti ku definitivní objednávce.

Neodotná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1868

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- ▲ SUKNA všech druhů. - Dámské
nější černé látky na salon. obleky ▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy
a kněžské kleriky vždy na skladě. ▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Klauzův náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. —
Telefon 9. řím. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
garnitur, prošívaných pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerty a vzorky na venek vy-
placené. Ceny pevné, 3% slevy.

OBNOVA

Číslo 23.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 6. června 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Politika zkapitalisována.

Při formálním stoupání vlivu lidových vrstev vládne kapitalismus více než před 50 lety. Ejhle, Lukacs! Při posledních volbách se mu podařilo porazit opozičníky, takže zvítězila »strana práce«, založená od intrikánů Khuena a Tiszy. Desy však vykřikl: »Panamista! A soud konečně sám přisvědčil, že Lukacs přijal od pešíské banky 4 mil. 800.000 K, za které provedl vítězné volby — na účet poplatnictva. Vyrobit uměle asi 300 liberál. poslanců, kteří rozhodují — ve jménu národa. Když pak vstoupil ministerský předseda Lukacs do sněmovny, voláno na něho: »Zloději! Fuj! Kradl jste! Solní zloději!« Došlo docela ke krvavé scéně. Lukacs se svým kabinetem odhodlal se žádat za propuštění. Odstoupí však také uměle vyrobení poslanci? — Prý nyní bude min. předsedou věrný kompaňon Lukacsův Tisza — a v ministerstvu zasedne také Samuel bar. Hazai, který se jmenoval před pokřtěním Jeiteles. Panamistou nazván v Uhrách již Košut, ale ten byl tak chytrý, že nežaloval.

A jestliže mocné strany vrhnou celé miliony na podplacení veřejného mínění, slabší politikové brání se dle možnosti aspoň nějakým kapitalismem také. Vždyť Lukacsova strana vytýkala opozičníkům, že jejich volby rovněž nebyly ideální.

A v Čechách? Pod krásnými moderními hesly tají se tolik úsilí kapitalistického! A již se tomu ani nikdo nediví. Malá strana realistická na př. při svých několika kandidátech sama prohlásila, že potřebuje do voleb na 30.000 K. A jaké obrovské sumy vydali agráři, mladočeši, soc. demokraté!

Jest velice poučno, jak velké podniky jak soc. demokratů tak nár. sociálů jsou zadluženy u židovsko-německých bank! A tohle snad zabezpečuje národní politiku volné ruky?

Nenadále probleskla zpráva, že Kľofáč připojil svůj podpis na odporučené německé firmy, která se snažila zajistiti si objednávky na slovanský Balkán. A při tom shledáno též, že za takovým účelem zfalšován podpis Kramářův. — Jest přímo žalostno, jak se Kľofáč hájí. Místo, aby celou aféru důkladně vysvětlil, tvrdí, že se o takových věcech má v zájmu všénárodní cti mlčet, prý by se mohly »Národní Listy« podívat, kteří pánové z jejich tábora za tučné odměny svým jménem kryjí německé podniky. Jestliže mladočeši Kľofáče napadají, pak mají snahu »kompromitovat i češství« mezi Srby a Bulhary.

Tak? Zde se má mlčet? Asi zrovna tak jako o semilské záložně!

Kľofáč docela chce volati na čestný soud zřítné mladočeské poslance, prý svou záležitost jest hotov předložiti tribunálu »Národní Rady«.

»Národní Listy« však odpovídají: »O vyjasnění prostějovského případu žádáme poslance Kľofáče rozhodně v jeho zájmu, a soudíme, že jest povinen sobě i veřejnosti podati toto vysvětlení dříve, než začne »veřejně obviňovati mladočeské stoupence a vlivnější lidi z nečeského působení na Balkáně. Ať jen spraví svou čest sám, tak jak my spravíme čest našinců. Zaměňování úloh tato aféra nesnese.« Na svou obranu vlastní otiskují proti výtkám Kľofáčovým »Nár. Listy« tato slova:

»Muž, žurnalista a politik, který včera do večerníku »Českého Slova« napsal, že si vyprosí, »aby koupené, zkorumpované »Národní Listy« psaly o jeho aféře, a v 6 hodin téhož dne pošle nám dopis, adresovaný »Vážené redakci »Nár. Listů«, v němž žádá naši redakci o úsluhu tím způsobem, abychom my ho hájili a ospravedlňovaly — takový muž, žurnalista a politik si nesmí dovoliti stavěti se vůbec ještě do nějaké posy proti »Národním Listům«.

Pozorujete, na jakých šňůrkách se vede i politika našich patentovaných vlastenců? A zkapitalisování politiky bude pokračovati dále. Jest pak divu, že chudí voliči katoličtí lehce podlehnou i při volbách přemoci kapitálu?

První biřmování na Sibiři.

Uveřejnivše nedávno úvahu o životě Poláků v ruském Polsku, spěcháme povědět něco utěše-

nějšího ze života Poláků, usazených v Sibiři. Roku 1909 slavily polské kolonie v Sibiři velice slavnostní dni. Po prvé přijížděl do těchto krajů katolický biskup, aby udílel Polákům svátost sv. biřmování. Pro Poláky příjezd biskupův byl i svátkem národním. A katoličtí Čechové, pokud jsou v Sibiři usazeni, sdíleli bratrsky radost polského lidu.

Povíme zde na základě původních českých zpráv ze Sibiře aspoň, jak dopadla biskupská visitace v sibiřském Kurganu. Toto město nachází se v gubernii Tobolské a má nyní při svém rychlém vzrůstu již přes 30.000 obyvatel. Jest tam dívčí gymnasium, chlapecká reálka, škola lesnická, tři školy obecné, banky, obchody, průmyslové závody. Obyvatelstvo převážnou většinou se zabývá rolnictvím a hlavně chovem dobytka. Vývoz do Evropy jest velice čilý. Katolíků polských je tam asi 500 a šest českých. Čech V. Hampl jest tam majitelem pivovaru a jeho chotí (od r. 1902) jest Helena, dcera řidičího učitele a diplomovaného učitele hudby a zpěvu Fr. Vondráčka, bydličího nyní v Jičíně. Pan Fr. Vondráček má veliké zásluhy o propagaci a zvelebení hudby církevní, jak již častěji příslušnými kruhy s pochvalou dosvědčeno. Není divu, že své dcery Helenu a Marii vzdělal v hudebním umění náležitě, tak že mu na kůru horlivě vypomáhaly. Již před příjezdem biskupovým do Kurganu meškala Marie návštěvou u své sestry Heleny. Polákům to bylo velmi dobře vhod, protože sami tam jsou v církevní hudbě velice pozadu. Kostelík dřevěný si pořídili sami. Kostelník jest tam zároveň ministrantem a zvoníkem. Katolický kněz tam trvale bydlí asi deset let. Celá chrámová služba se udržuje ochotnými dobrovolnými příspěvky polskými.

Ale což chrámová hudba? Starý dědoušek tam hrával dlouho po paměti na chraplavé staré harmonium. Ale obě české sestry si řekly, že v den visitace učiní Polákům radost. Objednána z Varšavy dosti obtížná mše do F-dur od Glocka. Bratr František, který jest u svého švakra správcem sklepů (hraje velmi dobře na cello), zapůjčil na kůr své americké harmonium. Pod vedením energických Čechů začaly zkoušky. Helena usedla k harmoniu a Marie se třemi Polkami cvičila soprán. Jiné dvě Polky pokoušely se zpívati alt. Ale co tu bylo perné námahy! Každý den se cvičilo tři hodiny, takže zpěvačky odcházely celé ochraptělé. Tak to trvalo týden, až konečně české dirigentky řekly, že již přece jest mše obstojně nacvičena. Při tom všem Marie vyšívala zlatem a hedvábím skvostné velum na Nejsv. Svátost. Poláci byli celí v údivu nad tou překrásnou prací, protože umění toho druhu jest tam velkou vzácností. A »pan starý« objednal ještě z Varšavy pěkné kněžské štolý.

Za dohledu místního duchovního správce došlo ještě k hlavní zkoušce v chrámu, aby se dobře vědělo, kdy s kterým zpěvem a s kterou modlitbou začít.

Mezi tím polská obec katolická tonula v horečném chvatu, všecko se malovalo, znovu čistilo, snášeny různé dárky, květiny, pracoval horlivě kde kdo zdarma. Celý týden plynul v stálém hovorů o biskupovi a biřmování, nedočkavost se zmáhala všech.

Konečně nadešel slavný den. V kostelíčku dvě harmonia. U jednoho dědoušek dával znamení Heleně, kdy preludovat, kdy začít některý zpěv. A první zpívaná mše zásluhou horlivých Čechů dopadla v polském kostelíčku k všeobecnému uspokojení. Při offertoriu zpívána polská píseň »Neopuštěj nás, Matko!« Poláci si pak vzpomínali, jak se marně před tím namáhali trochu dobře zazpívat. Nešlo jim to, protože neměli ve svém středu nikoho, kdo by je byl kale doprovázel a Rusovi žádnému o to říkati nechtěli. Trpkost proti Rusům cítí živě Poláci i v Sibiři. Nemohou také zapomenouti na to, jak jejich předkům byla pravoslavná víra vnucována.

Biskup, starší, velice vlídný muž, potěšil v kázání Poláky, až všichni slzeli. Připomněl, jak do Sibiře byli vypovídáni ti Poláci, kteří nechtěli přijati pravoslavnou konfessi a že se tak dělo také proto, aby byli co nejvíce rozptýleni. Poláky Rusko strká do Sibiře, Rusy do ruského Polska. Když i Čechové řekli, jak je zřetelně pronášené

kázání dojalo, odpověděl jim jeden Polák, že prý při takové příležitosti nikdy Čechové nemohou cítiti to, co Poláci. Paní Helena Hamplová byla také za kmotru dvěma děvčátkům, jichž dvě mladé matky na kůru zpívaly. Když každé děvčátko dostalo na památku zlatý prstýnek, nastal veliký údiv, protože jiní si na takové dárky k biřmování nevzpomněli. (Byloť katolické biřmování v Sibiři po prvé!)

Při hostině tázal se biskup, kdo to tak pěkně »akompanýroval« (doprovázel) z těžkého partu mši. Když mu bylo řečeno, že to byla Češka paní Hamplová, chtěl jí osobně poděkovati. Druhý den mu tedy byly obě obětavé umělkyně představeny. Biskup s nimi začal hned mluvit česky, vypravoval, že byl v Čechách v Praze a v jiných městech a že se mu tam velice líbilo. Jaká prý to vysoce vyspělá země naše česká vlast! Zazpíval celé společnosti velice dovedně »Kde domov můj?« a vzpomínal i na jiné krásné české písně. Pravil, že čím dále do Sibiře, tím zpěv vzácnější a proto že ho velice překvapilo provedení tak krásné mše. Vůbec biskup mluvil česky a k přítomným Čechům tolik, až Poláci začali žárliti. Při odjezdu volal Čechům vstříc »Na zdar!«

Ale odchod arcipastýřův byl spojen s velkými překážkami. Děti ho nechtěly a nechtěly pustit, chytaly ho za ruku, za šat, plakaly, křičely a div ho neulíbaly. A když vstupoval do železničního vozu, i tam za ním s pláčem vstupovaly, tak že trvalo delší chvíli, než se uklidnily a starších poslechly.

Biskup v Sibiři z udivení nevyšel. Když na př. dojel do Čeljabinska, uspořádána mu hromadná ovace. K nádraží se dostavilo 9000 Poláků, kteří byli vypověděni na Sibiř proto, že nechtěli přijati pravoslavnou víru. Když se jim biskup ukázal, ozval se veliký pláč. Obrovské pohnutí trvalo dlouhou chvíli. Dali se biřmovati starci i stařenky, každý biskupa polského prosil o požehnání.

Tak pokračoval ve své visitační cestě biskup po roztroušených polských koloniích — až na ostrov Sachalin.

Volné listy.

Francouzští humoristé. Za povážlivého rozvratu ve francouzské armádě znamenáme, že hodnostáři a vysocí úředníci republiky jsou ke všemu tomu ještě dobrými humoristy. Po zprávách, hlásících ze všech stran vzpouru v armádě, ministr vojenství Etienne prohlásil: »Neposlušností tou jsem nejvíce překvapen já.« A generál Pau podotekl: »Pravých vinníků posud nemáme.« Výroky tyto dobírají si celou myslící Evropu a dávají tušiti, že pánové ti buď jsou v obdivuhodných rozměrech naivní, nebo nechtějí přímo projevit pravdy, ze které se již hodně ošívají, ale kterou do posledního okamžiku zastírají.

Tak hleďme, páni jsou neposlušností překvapeni a nemají posud vinníků, a celý svět již ví, že vinníkem jest všechen ten duch pokrokové Francie a všechna její zařízení, která vyrostla v ovzduší, jež vyhlášovalo se slavnostně za posvátnou tradici velké revoluce. Jako Jakobini všechen státní a společenský život odtrhli od zásad náboženských, tak to učinili i jejich dědicové, řídíce se míněním, že každý Francouz, má-li si zachovati duševní prvenství mezi národy, musí se blýskati onou duchaplností, která s vysokou a shovívavě hledí na náboženství. Mohutná vlna materialismu, jako náporu světového, převalila se do Francie, kteráž dychtivá jsouc všech novostí, hodně se ulakomila a přijala tento směr za své životní vyznání. Přimysleme si k tomu ještě propagaci židovsko-zednářskou za sobeckými cíly pracující, a máme před sebou moderní Francii, která, co se hlásalo theoreticky, uzákonila, položivši tím základy nynější moderní své společnosti a státního života. A protože národové vycházejí ze školních světnic, nedali si vůdcové oddechu, pokud si nepořídili tak zvanou laickou svobodnou školu v tom záležitosti, že veškeré učivo na sto honů utíká od náboženství a že se v ní nesmí slovo »Bůh« ani vysloviti. Byly to ony slavené školní zákony Julesa Ferryho 17. listopadu 1883, které ohlásily novou dobu a které za vzníceného doprovodu francouzské žur-

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—.

Reservní a pojistné fondy K 23,000.000.—.

Centrála v Praze, ul. r. 1888.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: Grado a Opatie po dobu lázeňské sezony. — — —
Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 4¼%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čektů na všechna místa v tu i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek oo nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

nalistiky a většiny spisovatelů s velikou vážností prorokovaly příchod nové velikosti francouzské a zpevnění duševního vlivu nad celou Evropou. Francouzi honí se po novotách, jimiž zpodírávají svoji duchaplnost, za dobrý a překvapující vtíp dávají v sázku zájmy nejdůležitější a, milující šumnou a oslňující konversaci, nelámou si hlavu o to, že rozbíjením starých osvědčených principů ničí základy státu a připravují naprostý rozklad svého národa. Francouzi nemyslí tak důkladně jako Němci, nedonikají jádra věci a neuvažují o důsledcích svých moderních hesel.

Vydej počet z vládařství svého! Tím se stalo, že laická volná škola byla zákonodárně přijata, prakticky v život uvedena a že mravnost, v této škole hlásaná, jest jenom ohňostrojem hesel a hračkou uhlazených frásí. Odtud vzešlo, jak dle svobodomyšlný list pařížský »Journal des Debats«, že »volné škole byl dán fanatický ráz. Slovo **světský** stalo se protivou slova **náboženský** a škole pod pláštěm **nestrannosti** vtisknut ráz více méně **atheistický, bezvěrecký**. A tentýž svobodomyšlný časopis vykládá francouzskému čtenářstvu o škole takto: »Německý paedagog dr. Rühlmann v Lipsku, který po důkladném studiu našich školských poměrů soudí o nás bez předsudku, praví: »Ve Francii ve veřejném obecném vyučování se přišlo od **theismu** (víry v Boha) k **atheismu** (k nevěře). Nestranné vyučování bylo zatlačeno, zednářství triumfuje nad Římem.«

Život národů dokazuje mluvou nejpřesvědčivější, že tam, kde zapustil kořeny atheismus s veškerým svým komonstvem pomocných teorií, mizí všechna autorita, stírá se rozdíl mezi dobrem a zlem, povinnosti ztrácejí poněkud zavazujícího významu a konec koncu člověk neuznává žádného pána nad sebou, ani Boha ani člověka, prohlašuje sám sebe za svého zákonodárce, jenž musí za všech okolností hleděti svého vlastního prospěchu. Odtud se rodí ono hmotářské sobectví lidí, kteří v každé zákonné i mravní povinnosti, jež jim jsou od jiných ukládány, spatřují omezení vlastní svobody a samostatného přesvědčení. Volná škola bez Boha jest pro takové smýšlení pařeníštěm, neboť s takovými dušev. základy vybavený člověk stává se snadno kořistí agitátorů a snadno uvěřil lidem, kteří mu namlouvají, že militarism nejlépe se zničí vypověděním poslušnosti. »Až budete zavoláni proti nepříteli, obraťte pušky své proti svým důstojníkům«, poučoval Hervé. A co tomu řekne napadená vlast? Ah, nemluvme o vlasti, která ukládá závazky a sebezapírání. Moderní člověk, vybarvený volnomyšlenkář hájí své svobody a nedá se ničím omezovati, naprostá volnost jest vyjádřením čistého lidství, které jest cílem všech osvícených lidí, osvobodivších se ze všech pout a století nanesených předsudků.

To jsou důsledky laické volné francouzské školy, která byla založena židovsko-zednářským směřem, jenž dává si filosofický nátěr. Na půdě hmotářského sobectví, klamajícího heslem svobody, nemůže se dařiti ideálem vůbec a ideálem vlasteneckým zvláště. Ideály a jejich obrana udržují se jen ve společnosti vedené vírou v Boha a v nesmrtelnost. A sem právě hledí mohutné slovo Lacordairovo: »Víra v nesmrtelnost jest orel, jenž s drápy svými přenáší nás přes propasti života.« Ve francouzském národě hromadí se doklady, že volná škola pro pochybené základy přináší zhoubné ovoce a vydává počet z vládařství, které nemůže býti zapsáno na stránkách dějinné slávy a velikosti. Po těchto smutných zkušenostech žádáti zednářsko-židovské a volné školy i u nás. znamená bezhlavou umlčenost nastrčených a sem a tam poskakujících figurek. Na nemyslivost naši pokrokáři a volnomyšlenkáři mají právo, kterého si dobyli, a životním určením jejich jest, ujařmovati

rozum lidí, jejichž nejsilnější vlastností jest: dávati se voditi a tancovati, jak jim hudou náhonci zednářstva. Ve Francii samostatní a pevní lidé chápou, že s volnou školou provozuje se šílenství. Tak na příklad poslanec a spisovatel Barrés nehraje úlohu bázlivého tichošláпка a promlouvá přesvědčivě a nebojácně proti svedenému veřejnému mínění, kdežto u nás stále chybí muži, kteří by sjednávali účty rozvaze před pustými deklamacemi, které jsou hnány ku předu neztrávenými hesly a přemrštěnostmi mozků.

Zhaslé nadšení. Nikdo z Čechů, kteří s nadšením sledovali vítězné pochody balkánských Slovanů proti Turkovi, nebyl by se odvažil předpovídati rozpory, které o dělení dobytého území nyní nastaly. Jsme všichni rozčarováni, a jest nám hořko v duši, když dovidáme se o věcech, které vítězný vavřík strhávají do kaluží chamlivé zájmy a sobecké zloby. Z počátku, když proskakovaly zprávy o vzniklých neshodách, domnívali jsme se, že jest to jen bouření těch nabubřelých chvástavých srbských novinářů, jejichž poslání jest radikálníčiti, ale dnes z bludu toho jsme již vyléčení a s trpkým úžasem znamenáme, že tento zahanbující skandál provozují přední politikové. Velebili jsme prozíravost těch, kteří ukuli balkánský spolek na osvobození bratří z pětisetletého jářma, ale dnes na místo opravdové politické velikosti a lásky k zájmům všeho Slovanstva pozorujeme chamtivé chťiče a pudovou kořistní rvavost, která strhává a ničí háv slávy, kterou se vítězové před tím pokryli. Snad se zaslepenci ještě vzpomínají a snad nedají se v bratrovražedný boj, ale i tak naše iluze o nich vyprchaly a zůstává trpké vědomí, že na velkou škodu Slovanstva postavili se řadové střelbě německého a maďarského tisku a že vítězství svých zbraní nedovedli skoncovati zralostí a politickým prozíráním budoucnosti.

Volní myšlenkáři a člověk. V předchozích úvahách v biblické zprávě o stvoření zdůraznili jsme také pravdu, že Bůh stvořil člověka dle obrazu svého a vdechl mu duši. Jako tam, podobně i tady činíme určité otázky. Co říkáji zajištěné poznatky přírodovědecké o původu člověka? Co mluví o této věci Bible? Jest zpráva Bible v tom ohledu přírodními vědami nějak dotčena?

Volní myšlenkáři ovšem jsou stále zabeđenými darvinisty a stále rozšiřují domněnku, že člověk pochází z opice. Jsou také lidé, kteří se hrozně rozhorlují proti nám, říkájíce: »Není pravda, co hlásají o nás klerikálové. My neučíme, že člověk pochází z opice přímo, nýbrž tvrdíme, že stalo se tak dlouhým vývojem.« Na poučenou těmto učencům jen mimochodem připomínáme, že »klerikálové« dobře vědí o jejich vývoji, a ti, kteří jim činí výtku svrchu uvedenou, prozrazují vlastně, že v této otázce nepřelouskali posud ani abecedy.

Upozorňujeme, že volní myšlenkáři a druhové jejich uplývají vytrvale jen na těle, opomíjejíce podstaty, která vlastně člověka člověkem činí. Když tedy obrácíme zřetel k duševnímu životu člověkovu a když volní myšlenkáři hrabají se jen ve hmotě tělesné, jest tím podán důkaz, že klerikálové vedou si pokrokově a že jejich odpůrci až po krk věží ve zpátečnictví. Všechna kultura přece dokazuje, že duch více platí než tělo.

O podrobných rozdílech těla lidského a opičího nebudeme mluvit a spokojíme se jen výtčením některých hlavních rysů. Vzpřímená postava, tvary noh, lebka a kůže bez srsti děl člověka od ostatních savců a také od opic tak, že ho dlužno vpočítati do zvláštní řady (dvourukých), jak to již učinil Blumenbach. Srovnáme rozdíly ostatních savců, kteří jsou příbuzní, na příklad dravců a hmyzožravců, a uznamene rozdíly mezi těmito

dvěma řadami nepatrnější, než jsou mezi člověkem a opicí, a přece nikdo z přírodopýtců si neusmyslí, házetí je na jednu hromadu. Tvar a složení lebky náleží k nejrozdílnějším rozdílům mezi opicí a člověkem. Ale zapřísáhlí darvinisté, hájící o celý svět příbuzenství opice a člověka, vědí si tu rady. Vytyčují totiž, že lebka všech úzkonosých mláďat velmi jest podobná lebce dítěte a že jest tu příbuzenství opice a člověka. Ačkoli učenec Selenka vzhledem k tomu uvedl důležité rozdíly, přece přijímáme na chvíli mínění volnomyšlenkářských darvinistů a vzpomínáme si, jak tito pánové rádi ohánějí se s Haecklovým »biogenetickým zákonem.« Zákonem tímto Haeckel učí, že každé zvíře ve svém individuálním vývoji bere na sebe postupně tvary všech předchozích zvířecích předků. Představme si věc tak, že na příklad plod psa v líně matčině má původně tvar počátečního slizu, plže, obojživelníka, ryby, ptáka, ssavce, až na konec přijímá formu psa, kterým se rodí. (Jest vědecky dokázáno, že tato věc neexistuje a že Haeckel svým zákonem klame, jako jinde.)

Slyšíme tedy, jak dr. Dennert nabírá volnomyšlenkářské darvinisty: »Jest-li zákon Haeckliův správný, pak musí také opice ve svém vývoji postupně vyměňovati tvary svých předkův a **protože za mládí má lebku podobnou lidské, dlužno z toho usuzovati, že jest potomkem člověka.** S hlediska darvinistické logiky nelze proti tomuto úsudku ničeho namítati, neboť zpětných tvarů v přírodě jest dosti. Jestliže člověk a opice tělesně jsou si podobní, nelze určit, jakým směrem vývoj jich šel před se. Můžeme tedy předpokládati, že vývoj opice z člověka mohl se tu dít tak dobře, jako člověka z opice, a podle biogenetického zákona Haecklova a podle darvinistické manie, z ojedinelých úkazů vysoukávati všeobecně platné zákony, jest darvinista úplně oprávněn, činiti závěr jako my, totiž že opice jest potomkem člověka.« Patrně, že dr. Dennert touto přiléhavou ironií celou soustavu volnomyšlenkářských darvinistů vyhazuje do povětří. Ostatně závěr tento, nad nímž jest volnomyšlenkářům zkopněti, podporován jest věrami národů, kteří ve svých vlastech opice důkladně znají. Národové tito skutečně divají se na opice jako na potomky člověka, a Arabové považují je za lidi, které Allah odsoudil a zavrhl. Ostatně nebyla by tato přírodovědecká domněnka docela novou, neboť na počátku 19. století, tedy před 100 lety, přírodopýtec Wagler vysvětloval, že opice jsou proměněnými lidmi. Z toho jde, že by se mohla napsati o původu opice z člověka kniha ne-li učenější, tedy aspoň tak učená, jako jsou knihy, z nichž s duševní soustředěností a vážným pohledem volní myšlenkáři vybírají poučení o tom, jak člověk povstal z opice. Z toho také plyne, jak směšní jsou volnomyšlenkářští proroci, když vykládají jako svatosvatou pravdu, co možno v tomže okamžiku zvrátiti v pravý opak. Ovšem tam vede úzkoprsé pozorování člověka jen po stránce tělesné.

Stránka duševní. Volní myšlenkáři jsou již takové bezstarostné povahy, že dovedou seděti celá léta nad knihou, která pojednává o člověku, hovoří široce a dlouze toliko o jeho tělesné hmotě. Volní myšlenkáři nepotřebují širšího obzoru, neboť jim při tom postačují rozměry těsné a dusné, kterých jim hojně poskytuje Haeckel. Danton sice řekl, že člověk nenosí svou vlast s sebou na podešvích stěevicův, ale volní myšlenkáři nosí všechnu učenost o člověku v náprsní kapse v knize Haecklově, která ostatně dá se vyjádřiti jednou stránkou, nebo, chcete-li, jednou větou: člověk pochází z opice. Po této větě dělají volní myšlenkáři puntík, kterým pro ně končí všechno badání o člověku.

Věda však na tyto hrdiny se neohlíží, nechává je dřepěti a mimo tělo lidské obírá se i zjevy du-

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

ševními, kterými člověk zaujímá první místo mezi žijícími tvory. Duch člověka projevuje se sebevědomím a mluvou a jest příčinou nové otázky: Jest duch člověka zásadně novou a z venčí přibylou známkou a tu lze tuto známku vývojem vysvětliti z pudu zvířecího? Materialistický volnomyšlenkář, věří, že zvířata byla přípravnými stupni ke člověku, věří zároveň, že také pud zvířecí (instinkt) jest jen nižším stupněm téže síly, která jest činna v lidském duchu. A vede-li si nějaký takový darvinistický učenec blahovolněji, vyjádří se, že v pudu a tak zvaném duševním životě zvířecím duch lidský má svůj ekvivalent. A když ani u zvířat pudu, jako rozdělovací a rozeznávací známky, neužíváme, není prý důvodu, abychom tak činili s ekvivalentem tohoto pudu, totiž s duchem lidským. Mínilo toto ovšem záleží v tom, že pud zvířecí jest přípravným stupněm k lidskému intelektu a že duševní život člověka od zvířecího liší se tolik stupňovitě a nikoli podstatně.

Jest tedy na místě učiniti rozbor pudu a intelligence. Instinkt jest zděděný, nevědomý a mechanický pud k účelnému jednání. Intelligence jest schopnost s plným vědomím účelně jednati a s tou prozíravostí, která odhaduje důsledky, které z jednání se dostaví. Reinke velmi vystižně dokazuje, že instinktem jest ze zárodku vyvinutý imperativ. Volnomyšlenkářští darvinisté rozumějí věci tak, jakoby v pojmu intelligence zvířat obsažen byl vlastně pojem rozumu. Rozum pak jest schopnost abstrahovati, sobecňovati a vynalézati, schopnost vystihnouti a chápati zásady, pravdy základní a nutné, skutečnosti nehmotné, jako jsou bytost, podstata, příčina, jednoduchost, jednota, mnohost, pravda, dobro, krása, čas, prostor, nekonečnost. Rozum jest podstatnou podmínkou svobody, zodpovědnosti, duchovnosti a nesmrtnosti, rozum není možno rozbořem uvoditi na jiné mohutnosti, není možno pojímati jej jakožto složeninu nebo výslednici schopností nižších, tím méně jako úkon ústrojí pouze hmotných. (Pokračování příště.)

Ochutnali jste

již kávu s Franckovou ?
žitnou kávu „Perlovkou“ ?

Chutná znamenitě i bez kávy
zrnkové.

Obrana.

Ke sporu prof. Dr. Fahouna s P. Mat. Schreiblem. Prof. Dr. Sláva Fahoun nepodal dosud žádných důkazů o blakupské intervenci ve sporu svém s P. Schreiblem. Vyzýváme ho opět, aby tvrzení své dokázal. Jako právník musel si býti vědom obsahu takové poznámky ve veřejném zaslání učiněné, a jest nyní jeho povinností, aby jako čestný muž tvrzení své odůvodnil. Na požadavku tom trváme a trvati budeme.

Hlasatelé národní solidarity. Jsou to ovšem v první řadě pokrokaři, kteří před německými židy sekají poklony, ale katolického Čecha by nejraději obmyslili »svobodou« portugalskou. »Všenárodní« organizace sokolská, která ze svého středu vyhostila s bezohlednou zpupností část národa, ohlásila již, že také činně zasáhne r. 1915 do protikatolic. oslav Husových. Také ten rok bude pořádati obec sokolská první slet svého dorostu. Tedy již sama mládež tentokrát má býti k vůli mezinárodním zednářům sešikována v pohotovou falanx. Sama »Volná Myšlenka« má v 1. čísle úvodní článek s nadpisem »Vznik Volné Myšlenky mezinárodní a její cíle.« Zde sama si potvrzuje, že jest »mezinárodní«. Právě, že její práce hojně účastní se lóže zednářské, společnosti pro etnickou kulturu, Svobodné náboženské společnosti, lidové university, společnosti pozitivistické, společnosti pro pohřbívání ohněm, volné školy, různá sdružení liberální, republikánská a socialistická nejnovější mohutná odnož, z Volné Myšlenky povstávají monismus.

A této Volné Myšlenky, kterou komandují cizí židé, má sloužiti r. 1915 k propagandě ubohý Hus! Sdružení, které základní zásady Husovy převrací na ruby, ovšem má za hlavní účel r. 1915 zcela něco jiného než oslavu Husovu. A mezinárodní této organizaci, v níž jsou celé řady fanatických nepřátel našeho národa, bude posluhovati Sokol. Snad proto, aby dokumentoval a upevnil své »všenárodní snahy«. Vzpomeňme, co tropí proti českému lidu volnomyšlenkáři, jichž mluvčím jest »Neue Freie Presse«, »Reichenberger Zeitung«, »Prager Tagblatt«! Vzpomeňme, jak zednářští židé uherští na něž pronásledují Slováky, jak volnomyšlenkáři portugalské plantážnickým karabáčem vymrskali ze své země svobodu! A k vůli prospěchu této mezinárodní společnosti vzat Hus do zajetí, aby byl ukázován proti své vůli jako přítel bořitelů základů křesťanství.

V Olomouci rozbíjejí bezuzdně národní solidaritu »menšinoví« pracovníci pokrokoví. Bylo tam několik menšinových nepolitických spolků, které Čechy přece poněkud spojovaly. Ale — »menšinový kandidát« dr. Fischer se svými pokrokovými stoupenci vypudili konservativce z Národního domu a České besedy, rozvrátili »Žerotína«, Národní jednotu, Matici školskou. Fischer ruku v ruce s Brassem rozbíjel na zemském sněmu českou většinu, rozbíjí nyní docela v Olomouci i české spolky odborné.

Německý žid se může nyní z plna srdce smáti, když pozoruje štvance, jaké zahájili pokrokaři ve vrstvách českých.

Politický přehled.

Poslanecká sněmovna 30. května skončila rozpočtovou debatu, vlastně o zahraniční politice, která trvala od 20. května. Nebylo téměř jediného řečníka, který by nevytýkal zahraniční naši politice, že zapomněla hájiti prospěch říše, že byla více vedena ohledy osobními než ohledy na prospěch říše; byla více trojspolková než rakouská. V této poslední schůzi postavili se socialisté proti zvýšení údelů zemím, přijat však návrh posl. Finka, aby nejen zvýšení daně kořaleční a osobní daně z příjmu, nýbrž i ostatní menší daně byly najednou vyřízeny. — 30. května vyřídila sněmovna první čtení zákona o prodloužení platnosti nynějšího jednacího řádu do 1. ledna 1914 a odkázala jej výboru. Zajímavé jest tu, že agráři, kteří si počítali první zásluhu za tento jednací řád, 30. května mluvili proti jeho prodloužení.

Pracovní program poslanecké sněmovny. Na poradě klubovních předsedů 28. května prohlásil ministerský předseda hr. Stürgkh, že jest nutno v krátké lhůtě 3 týdnů, která po vyřízení prvního čtení zatímního rozpočtu až do 20. června zbývá, vyříditi jak prozatímní rozpočet tak i zatímní jednací řád, jinak souhlasí vláda s přáním vládních stran, aby druhé čtení finanční reformy bylo zahájeno. Hrabě Stürgkh prohlásil s důrazem, že jako přítel sněmovny jest povinen poukázati na to, že musí býti pečováno o zabezpečení určených předloh, aby byly zamezeny těžké důsledky.

Němci z Čech jsou pobouřeni, že se jim nepodařilo uvrhnouti království České do bankrotu a že se přece bude ve sněmovně jednat o finančním plánu, jenž přinese všem zemím zvýšení údelů z daně kořaleční. Pro království České činí toto zvýšení 12 mil. korun. Poslanec Iro v posl. sněmovně stěžoval si, že vláda státními údělů, trpěním záloh české Zemské banky, poskytovaných zemskému výboru, vlastně podráždí nohy německé obstrukci na českém sněmu. Týž zahrozil i vládě,

aby jí nenapadlo v otázce jazykové provésti oktroj. Němečtí poslanci z Čech před hr. Stürgkhem co nejdůrazněji protestovali proti tomu, že si zemský výbor vypůjčil 8 mil. kor. To prý jest čin protiústavní! Hrabě Stürgkh se ovšem pánu omlouval. Významno, že i německo-nacionální svaz jest pro vyřízení celého finančního plánu i s údelovým zákonem; neboť Němci z Alp nechťejí k vůli Němcům z Čech ubíjeti svá zemská hospodářství.

Dr. Kramář o nynější politické situaci promluvil v úterý na veřejné schůzi v Praze. Dr. Kramář jest proti násilnému obratu v politice, neboť tím přicházíme jen Němcům vhod. Nyní děláme politiku opět takovou, aby se vláda mohla opírat jen o Němce. Hr. Stürgkh není prý nijak zaujat vůči našim spravedlivým požadavkům, má však ruce vázány tím, že v kabinetu jeho zasedá dr. Hohenburger, který vůči našemu národu spáchal největší zločin, jenž je také zločinem proti státu. Pro naši politiku jest jediné oprávněným stanovisko vyčkávací.

Společný klub český na říšské radě přály by si české strany, ale každá jinak. Mladočeši a klub katolicko-národní jsou pro společný klub bez ohledu na stanovisko opoziční. Dr. Hruban zastává stanovisko společného klubu pro společné záležitosti a pro společný postup a taktiku v těchto společných záležitostech. Žádá však, aby vyjmuty byly otázky čistě hospodářské a pak otázky nábožensko-politické. Dále žádá, aby byl klub založen na podkladě jednotlivých klubů s principem většiny. Radikálové a pokrokaři chtějí míti společný klub výhradně jen pro opoziční. Agráři chtějí sice nyní společný klub pro zosťněný opoziční postup, neodpírají však tomu, že klub měl by býti i pro další možnou zmíněnou politiku českou. Ovšem nejlepší bylo, aby se prováděla politika taková, která za daných okolností byla by pro českou věc nejvýhodnější.

Agráři a radikálové pracují pro obnovení Slovanské Jednoty, tak se volalo do světa, ale hned na to v pátek 30. května hlasovali s Italy proti Jihoslovanům v otázce vlašské fakulty právnické. Dle »Národních Listů« strana agrární neznala vůbec za potřebno a vhodné o věci svolati poradu; agrární poslanci do poslední chvíle nevěděli, jak mají hlasovat. Velice rozumná politika.

Malý finanční plán. Dne 3. června počalo se v poslanecké sněmovně jednati o finančním plánu ve druhém čtení. Dle něho má se daň z lihu zvýšit z 90 K na 140 K z hektolitrů, a dále zvýšit osobní daň z příjmu, počínajíc od 10.000 K ročních příjmů. Mimo to má býti zavedeno přísnější řízení při přiznávání osobní daně z příjmu s ustanovením práva finančních úřadů nahlížeti do knih. Daň z lihu má vynést 35 mil. a zvýšená daň z příjmu 15 mil. korun, celkem 50 mil. korun, z čehož 30 mil. kor. připadlo by úřednictvu a 20 mil. K na sanaci zemských financí. V nynějším zasedání se rozhodne, vejde-li malý finanční plán v platnost už letos či bude-li oddálen na dobu pozdější.

Šl. Lukacs padá . . . V procesu Lukacs-Desy pronesen 3. t. m. rozsudek. Posl. Desy, který obvinil Lukace z defraudace 4800.000 K státních peněz, a zneužití jich k volební agitaci pro vládní stranu a nazval Lukace »největším panamistou na světě«, osvobozen a erar odsouzen k náhradě útrat 2067 K. V duodecim rozsudku se praví, že jest prokázáno, že Uherská banka vyplatila s vědomím Lukace na 4 mil. K minister. předsednictvu na stranicko-politické účely. Min. předseda jako osoba vysoce zodpovědná neměl přijímat peněz od korporací, které se státem mají smlouvy. Následkem toho rozsudku usnesla se vláda Lukacsova podati žádost za propuštění. Ohlášení rozsudku vyvolalo v Pešti velké nadšení pro Desyho a pouliční demonstrace proti Lukacsovi. Chorvátští poslanci se utěšují, že v Chorvátsku zavedeny budou opět poměry ústavní.

Francouzské zbrojení. Předloha o nákladu 234 mil. kor., požadovaných vládou na obranu země, schválena i senátem obrovskou většinou. Ve finančním výboru podána pak zákonná osnova, kterou se zavádí vzestupná daň z příjmu přes 10.000 franků. To prý vynese přes 20 mil. franků, čímž budou kryty annuité miliardové výpůjčky na obranu země.

Německé zbrojení. Německo s Francií předhánějí se ve zbrojení. Vláda chce zříditi 6 nových pluků jízdy, v rozpočtové komisi říšského sněmu požadavek ten však zamítnut. Také v Německu chystají se na úhradu nákladů zbrojení zavésti vzestupnou daň z příjmu.

Mír podepsán. Dne 30. května podepsali v Londýně jak zástupcové Balkánského svazu tak delegáti Turecka předběžné podmínky mírové od velmocí stanovené a rozjeli se domů. Tím je světodějná válka o evropské Turecko skončena . . . Bylo však potřebí ostrého zakročení velmocí, aby jednání mírové se strany Srbska, Řecka a Černé Hory nebylo protahováno. Srbsku a Řecku záleželo na tom, aby bulharská armáda co nejdříve byla u Čataldže vázána a tak aby v Bělehradě a v Athénách měli volnou ruku proti Sofii. — Po podepsání jednotliví delegáti měli vhodný proslov a těm zase předseda konference sir Grey poděkoval. Vzrušení vyvolalo prohlášení černohorského delegáta Popoviče, který pravil: »Podepsali jsme smlou-

vu, ale s textem, který nám byl vnucen, jsme nejvyšší nespokojení. Anglie má hlavní podíl na tom, že nám byl vzat Skadar. Považujeme ji nyní za svého dlužníka a očekáváme, že prosadí pro nás takové změny albánských hranic, které by nám daly kus úrodného území a přirozeně také silnici mezi Podgoricou a Pečí.

Schůzka v Caribrodu. Napětí mezi Bulharskem a Srbskem hrozilo každou chvíli, že vypukne bratrovražedná válka. V Srbsku ztratili rozvahu a sám ministerský předseda Pašić v srbské skupstině svou řeč o poměru Srbska k Bulharsku posadil bojechtivou a nejvyšší chloubou Srbska, že pro Bulharsko přineslo »nejtěžší oběti na lidech i válečném materiálu«, že prý Bulharsko nemá ani nároků na Drinopol a Thrakii . . . Krátce Srbsko nechce nic více uznat než své snahy, vše ostatní jest mu věci vedlejší. — Za takových okolností došlo 2. června v Caribrodu na hranici bulharsko-srbské ke schůzce ministerských předsedů bulharského Gešova a srbského Pašiče. A Bulharsko zde ukázalo zase důstojný klid, čestně tu obstálo a přispělo opět k uklidnění. Oba ministerští předsedové všech čtyř balkánských států k řešení otázek, na nichž životní zájem má balkánský svaz. Schůzka bude se konati v nejbližších dnech v Soluni; kdyby k dohodě nedošlo, byly by další konference v Petrohradě. Ve sporu bulharsko-srbském jedná prý se jen o Bitolji, Ochridu a Veles a jejich území, poněvadž ve příčině Prilepu jest Bulharsko ochotno povoliti. Tato města s okolním územím vyplňují 8000 čtver. kilometrů a mají obyvatelů na čtvrt milionu.

»Kouzelné střádanky«, velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. Úvěrní družstvo »Eliska« v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zárukují se 5 proc. — Ústav podléhá zákonitě revizi.

Zprávy organizační a spolkové.

Politický křesť. sociální klub v Hradci Králové pořádá v neděli dne 8. června o 3. hod. odpol. ve Lhotě Malšové u Hradce Králové v hostinci p. Jana Tikala veřejnou spolkovou schůzi, na níž »O kulturní činnosti církve« promluví vdp. Jan Konečný, farář z Pouchova. Žádá se o hojně účastenství.

Sociální kurs koná se ve dnech 13.—19. července 1913. Žádají se veškeré katolické spolky a organizace, aby upozornily na tento veledůležitý sociální kurs a také co možno nejdříve účastníky přihlásily. Jest to nutno k vůli přípravám. Stravné, bytné a taxa činí pouze 12 korun. Přihlášky buďtež posílány hned na jednatele kursu J. Poláka v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodborové sdružení v Hradci Králové vyplatilo za květen na podporách 1240 K 75 hal. — Vstupujte do organizace a zakládejte nové skupiny. Pište si o řečníky, které ochotně vyšle Ústředí Všeodbor. sdružení v Hradci Králové.

Katolické organizátory, kteří by chtěli ve prospěch Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva na schůzích mluvit, prosíme o sdělení adres do redakce »Práce« (J. Polák) Hradec Králové.

Pouť z Královéhradecka na Sv. Horu u Přibramě a na posvátná místa v Praze nyní pro příslušné práce podniknouti nelze, jak ku přečetným dotazům sděluje bisk. vikář a děkan J. F. Seidl, dříve v Černilově, nyní v Holohlavech u Smiřic. Vzhledem k jubileu Konstantinskému, bude-li jen poněkud možno, konána by byla tato pouť ku konci měsíce srpna a počátkem září, o čemž včas veřejně prohlášení by se stalo.

Černilov. Tuto neděli (dne 8. t. m.) o 2. hod. odpol. bude v naší katolické jednotě přednášeti dp. J. Sahula z Hradce Králové o Pražském arcibiskupovi Antonínu Prusovi z Mohelnice. Přátelé, dostavte se čteně!

Proba katolické jednoty v Jilemnici. Katolická jednota v Jilemnici, krajní potřebou jsouc přinucena, po zralém uvažování všech okolností odhodlala se postaviti si svůj vlastní spolkový dům, spoléhajíc při tom na pomoc Boží a přispění všech lidí dobré vůle. Již 22 roků zdárně působí jednota naše na nábožensko-mravním vzdělávání a poučování chudého pohorského lidu, sílí jej v těžkém jeho existenčním zápasu a odchovávajíc zdárné syny a dcery vlasti i církve. Tito chudí většínou členové jednoty shromažďují haléř po haléři, aby si mohli postaviti svůj přibytěk, který by k sobě poutal a zval i okolní jednoty, aby tak duch katolický se šířil a mohutněl. Než vše to nestačí. Proto odvolávajíc se na slova Páně: »Co jste učinili jednomu z nejmenších mých, mně jste učinili« — snažně prosí: pomozte a přispějte nám peněžitým dárkem dle své možnosti, a Bůh odplatí vám vše stonásob! Za každý dar, který kvitován bude v katolických listech, již nyní voláme: »Zaplať Pán Bůh!«

Lidový křesť. sociální kurs pořádá Okresní sdružení Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro okres chrastický: 9. června ve Skutčívce v hostinci p. Pikejzla o 3. hod. odpol. »O významu pojištění středních stavů« promluví dp. Jan Beneš, starosta okr. představenstva z Chrastí. — 15. června v Kamenici v hostinci p. Novot-

ného o 3. hod. odpol. »Počátky českého hnutí dělnického«, promluví p. J. Katmar, ústř. starosta z Hradce Král. — 22. června v Rychmburku v hostinci »na Sklenářce«. »Dělnictvo a křesťanství«, promluví p. A. Petr, úředník z Hradce Král. — 29. června v Račicích o 4. hod. odpol. »O příčinách drahoty«, promluví dp. Jan Beneš z Chrastí. — Křesť. sociálové! K těmto veledůležitým schůzím dostavte se všichni a přiveďte své známé! — Okresní představenstvo.

Litomyšlsko. Dne 22. června bude v Dol. Újezdě veřejné cvičení »Orlů«, při kterém promluví věhlasný řečník a neúnavný pracovník v organizování katolíků vsp. Dr. Frant. Šulc. Žádáme bratrské spolky na okrese, by ten den žádné schůze nepořádali. — Katolíci z okresu litomyšlského, vzhůru dne 22. června do Dol. Újezda! Ať je účast okázalá. Zdať Bůh!

Jamné u Jablonného n. Orli. Dne 25. května konána byla zde důvěrná schůze za účelem založení katol. spolku, při níž promluvil v delší řeči p. red. Šupka. Schůze byla čteně navštívena i členy katol. jednoty z Jablonného, a kromě nemístné poznámky jednoho přítomného ničím nebyla rušena. Řečník svým klidným, přesvědčivým způsobem pojednal o smutné situaci říše i země hospodářské i kulturní jednotlivých stavů, zmínil se o třídní práci, »klerikalismu« a snahách moderních republikánských stran, na konec o situaci našeho národa a o politice dnešního našeho zastupitelstva. Vybízel k organizování katolictva a k založení katol. spolku. Po řeči ještě někteří činili dotazy, ale jen soukromě, do debaty se nikdo nechťl pustiti, ač pan řečník k ně vybízel. Zapěním národní hymny »Kde domov můj« byla zdařilá schůze skončena. Řeč se všem líbila, projevovalo přání, aby takových přednášek bylo zde uspořádáno více. Přihlásilo se už dříve na 50 členů nového spolku, jehož stanovy budou zadány ke schválení. Činnosti další nové jednoty katol. Zdať Bůh!

Česká spolková pouť do Lurd ve dnech 9.—22. srpna. O tuto spolkovou, v pravdě lidovou pouť jeví se veliký zájem. Ký div, že každodenně docházejí přečetné přihlášky. Ač zvláštní poutní vlak již zajištěn, přece prodloužili jsme lhůtu přihlášek do 30. června, abychom vyhověli přemnohým citelům Mariánským, kteří se dotazují, zda-li budou moci ještě během června se přihlásiti. Aby se však poutní agenda usnadnila, prosíme o brzké zaslání dodatečných přihlášek. Jak jsme se v Lurdech informovali, bude zde v měsíci srpnu veliký nával poutníků z celého světa. Proto již v dubnu postarali jsme se o pohodlí účastníků spolkové české pouti, zajišťvše si hotely I. řádu. Můžeme snadno 600 poutníků v Lurdech ubytovati. Těm chudým nemocným, kteří se hlásí o jízdu zdarma, oznamujeme, že musí míti doporučení od příslušného farního úřadu. O žadostech jejich rozhodne poutní výbor v druhé polovici června podle výše došlých příspěvků na duchovní fond. Chtějíce, pokud možno, vyhověti všem úpěnlivým prosbám chudých nemocných, kteří by rádi do Lurd k Rodičce Boží, k Uzdravení nemocných putovali, prosíme uctivě o dobrotivé milodary k tomuto tak šlechetnému účelu. Přihlášky do 30. června a laskavé příspěvky k duch. fondu přijímají, jakož i programy na požádání obratem zasílají: kons. rada Leop. Kollsek, farář a redaktor »Růže lurdské«, Blansko, Morava, Ant. Kašpárek, pokladník spolku a farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo náměstí č. 20. a Jos. Rössler, jednatel spolku a kaplan, Velký Oufim u Solnice.

Kolárky, náprsenky, zephyrové
ošíle, spodky — poštou zasílá —
na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy místní a z kraje.

Jeho Excellence nejdp. biskup Dr. Josef Dobrava byl přijat milostivě Svatým Otcem dne 4. t. m. v soukromé, dlouho trvající audienci.

Zprávy diecéšní. Jmenování jsou: p. dr. Josef Mrštík, probošt v Poděbradech, vikářem, p. Ant. Nývlt, konsist. rada atd., farář v Činěvsi, provikářem okresu poděbradského. p. Dr. C. Jos. Huráň, sekretář bisk. konsistoře, p. Frant. Chejnovský, děkan v Sendražicích, p. Ladisl. Seidl, farář v Josefově, p. Petr Polreich, farář v Hradišti, obdrželi Ordinariátní pochvalu, p. Karel Kyselo, kaplan v Třebechovicích, p. Frant. Smetana, kaplan v Dobrušce, farní synodalie. — Ustanovení jsou: p. dr. Stanislav Michálek, administrátor, za faráře v Liskovicích, p. Ignác Beránek, exposita v Předbořicích, za faráře do Krchleb, p. Ed. Švorc, administrátor, za faráře v Lukavici, p. Jan Štředa, kaplan v Č. Třebové, za faráře do Vypřachce. — V Pánu zesnuli: p. Alois Dokonal, farář v Zámrsku, zemř. 26. dubna 1913 (naroz. 1854, vysv. 1884), p. Jan Nosek (V Vuln.), farář n. o. v Nekoři, zemř. 22. května (nar. 1848, vysv. 1874). — Uprázdňené místo: Dymokury, zám. kapl. a expositura, od 1. května 1913.

30leté jubileum svého kněžství oslaví ve dnech 16. a 17. července v Hradci Králové tyto vdpp.: Jindřich Dufek, farář v Mladočově, Al. Dvořák, katecheta v Kostelci n. Orli., Karel Pink, farář v Kunštátě, Jos. Polta, děkan v Čáslavi, Josef Hlavsa, farář v Chomuticích, Josef Hlavsa, farář v Nechanicích, František Chvojka, farář v Mladkově, Čeněk Jázl, bisk. vikář a čestný děkan v Liblci, Josef Kovář, farář ve Vel. Jesenicích, Jan Petr, farář v

Třeboňské, Petr Polreich, farář v Hradišti Choustníkově, Jan Ruml, farář na Chotěborkách, Jan F. Seidl, b. vikář a notář, děkan v Holohlavech, Jan Selichar, far. v Něm. Rybné, Ludv. Souček, farář v Keblově, Alojs Soukup, bisk. vikář a č. děkan v Ločenicích, Václav Šafránek, bisk. notář a farář v Bojanově, Petr Šimek, bisk. notář a farář v Libčanech, Josef Šťastný, c. k. gymn. profesor ve Dvoře Králové n. Lab., František Vítek, děkan v Polné, Lambert Vichla, jub. farář v Dohaňkách. — Kolegové zvou i ostatní své studijní kolegy k této jubilejní přátelské schůzi, jež počne odpoledne dne 16. m. července v Adalbertinu v Hradci Králové. Případná přání ochotně zodpoví děkan J. Seidl.

Schůze městské rady dne 2. června. Za dar 40 K, věnovaný ve prospěch zdejších chudých p. Jul. Pokorným a choti jeho k uctění památky zesnulé tetý jejích paní Karolíny Preundové, vzdají se díky. — Návrh Národní rady České na novou úpravu veřejných sbírek byl schválen. — Vypíše se konkurs na nadaci Františka Palackého, určenou pro studující c. k. české vysoké školy technické v Praze. Žádost okresní komise pro péči o mládež za navržení šesti osob, které by byly rádci a ochránci mládeže ve městě, za důvěrníky jmenované komise, postoupena byla městskému zastupitelstvu. — Panu Josefu Novotnému, staviteli, povoleno bylo zříditi otevřeně pavlače v prvním a druhém poschodí na nádvoří straně novostavby na parcele č. XIV. v bloku F. v Jungmannově třídě. — Vysloven byl souhlas s tím, by c. k. zemská školní rada byla požádána za povolení úplně dovolené na školní rok 1913—1914 slečně Ph.Dr. Anně Fischerové, hodlající pokračovati ve vědeckých pracích v oboru srovnávací mythologie. — Z nadace K. Teubnera, určené pro nejdovednější kresliče zdejší c. k. reálky, uděleny byly nadační požitky, celkem 80 K Josefu Kynčlovi, Janu Tomáškovu a Miloslavu Trýznovi. — S farními úřady a technickou kanceláří se sdělil místodržitelský výnos, jímž se přísně zakazuje objednávání prací a předmětů na účet záduší patronátních kostelů bez předchozího povolení církevního a administrativního.

Čítárna městského průmyslového musea navštívena byla v měsíci květnu v 11 přístupných dnech 500 osobami. Průměrem 54 osoby v jedné dvouhodině. V čtýrně samé vydáno na 115 žádanek 89 svazků knih a 57 předlohových děl, mimo knihy z příruční knihovny volně přístupné. Domů zapůjčeno bylo na 124 výpůjčky celkem 81 vypůjčovateli 171 svazek knih a 21 dílo předlohové s 504 jednotl. předlohami. Mimo město zapůjčeno 7 vypůjčovatelům na 8 žádanek 12 svazků knih a 19 děl předlohových se 401 jednotl. předlohou. Knihovně daroval pan inž. Jindra ročník časopisu »La nature«, časopisu »Technický obzor« a 2 brožury. — Za příčinou stěhování knihovny, její revise a nového třídění nebudou knihy od 1. června již domů půjčovány, naopak žádají se všichni, kdož jakékoliv dílo mají vypůjčeno, co nejdříve, aby si je neobtěžovali do konce tohoto měsíce odvésti.

Místní odbor Národní jednoty Severočeské bude konati výroční valnou hromadu ve čtvrtek dne 12. června 1913 o půl 8. hod. večerní v místnosti městského zastupitelstva s obvyklým pořadem. Členem místního odboru N. J. S. jest každý, kdo zapravil nejméně 1 K ročního příspěvku. Hojná účast jest žádoucí. Nesejde-li se dostatečný počet v ustanovenou hodinu, odbývá se druhá valná hromada o půl hodiny později bez ohledu na počet přítomných členů.

Pěvecko-hudební a klavírní školy Ferdinanda a Máiky Kneprovců v Hradci Králové pořádají ještě v sobotu 14. června t. r. žákovské produkce ve dvoraně »Adalbertina«. Začátek o 3. hod. odpol. Vstup volný.

Utonul dne 4. června žák IV. třídy zdejší reálky Rocman při koupání v Labi u Farářství.

Poslední bouře byla velice intenzivní a natropila veliké škody na elektrickém vedení i přibytích v Podhůří, Novém Hradci, Pouchově, na Pláckách a Slezském Předměstí.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů činil koncem měsíce května 38,630.423 K.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc květen 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,146.425 K, vloženo během měsíce 78.990 K, vybráno během měsíce 131.311 K, stav koncem měsíce 2,094.104 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,585.685 K, půjčeno během měsíce 299.270 K, splaceno během měsíce 347.110 K, stav koncem měsíce 2,537.845 K. Počet účtů 4120. Rezervní fondy 219.923 K. Závodní podíly 91.994 K. Pokladní obrát 2,002.113 K.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové, dne 31. května konaném: 1 hl: pšenice K 15.— až 16.30, žito 12.— až 12.70, ječmene 11.— až 12.—, oves 6.80 až 8.—, vikev 14.—, hrachu 20.— až 28.—, čočka 30.— až 35.—, jahel 28.— až 30.—, krup 26.— až 50.—, bramborů starých 3.— až 3.60, bramborů nových 19.—, máku 40.—, lněného semene 26.—, 1 q: otrub žitných 14.—, otrub pšeničných 14.—, 1 kg: másla čerstvého 2.80 až 3.40, sádla vepřového 2.20, tvarohu —.44 až —.56, 1 vejce —.06, kopa: okurek 14.— až 18.—, salátu 1.— až 1.70, drobné zeleniny 1.— až 1.20, 1 q cibule 16.— až 17.—, 1 pytel mrkve 4.— až 6.—.

Živnostenská banka filálka v Karlových Varech rozšířila dosavadní okruh své působnosti tím, že zřídila cestovní kancelář, na kteréžto oddělení, jež opatřuje všechny žádané listky jízdní okružní i listky paroplavební velmi výhodně, upozorňují se veškerí pp. interesti. — Případné dotazy zodpoví a event. informace podá ochotně na požádání Živnostenská banka filálka v Hradci Králové.

Holice. Letos o Eožím Těle poprvé vystoupili Orlové (počtem 13) ve stejnojmenných. Našinci byli těchto dů-

kazem našeho postupu velice nadšen. I těm slušným občanům, kteří u nás organizování nejsou, bylo toto veřejné vystoupení potěšením. Ovšem nejméně bylo lze čekat snášelivosti a svobodomyšlnosti od těch, kteří tak často tyto pěkné vlastnosti odporučují — jiným, totiž od pokrokových a soc. demokratů. Tito lidé jako američtí lovci by nejraději hodili lasa na krky všech katolíků, kteří se odvažují svobodně se pohybovat. »Východoč. Obzor«, aby ukázal, jak ta svoboda a kultura ve státě budoucnosti bude vyhlížet, udičnicko Orlům přezdíval, hází po nich nemastnými, ale za to hrubými pošklebkami. A to všechno proto, že Orlové se osmělili k téměř samostatnému organizování, jaké jest dopřáno rudým tělocvičným jednotám dávno. Či ta svoboda platí v Čechách jen pro vyučence rudé školy vídeňské? Právod Božského jest soudruhům »klerikální demonstraci«. Jak jste si popletli pojmy! Vždyť přece demonstrace se děje od samozvaných vetřelců, od lidí, kteří se domáhají moci tam, kde ji nikdy neměli. Katolíci však jsou v Holicích celá století dřív než soc. demokraté, celá století již pořádali Božského právo, tak že k tomu mají právo historické, nepotřebující »demonstrovat«. A jak rozumí bibli rudý pisatel, který chce církev poučovat a plísnit, patrně z tohoto »citování« Pisma: »Nebojte se těch, kdo tělo zabijí, ale bojte se těch, kteří zabijí duši.« Takhle falšovat nešikovně Písmo před tváří školních dětí, které nezkomolený citát dobře znají — na to jest opravdu zapotřebí odvahy soc. demokratické. Prý také při pohledu na Orly »se vynořovala stará legenda (!) o 12 apoštolech, jimž v čele (!!) stoupal Jidáš«. Soudruh pisatel dle všeho hovoří si nejraději ve zpátečnické tmě, že neví, jak sami protikatolíci historikové uznávají za faktum naprosto zjištěné existenci 12 apoštolů. Jen tedy obmezenec, který prospal moderní vývody, může mluvit o »staré legendě«. Ale horší hloupost vyvedl pisatel svým úžasným oblevem o 13 apoštolech. Kde — v které vlastně legendě jste četl, veliký filosofe, že 1. Jidáš byl mezi apoštoly třináctý a že 2. jim kráčet v čele? Toho se nedočtete ani v legendách tureckých a perských, natož v Písmu! Pamatuje si tedy, že se máte napřed z náboženství našeho naučit aspoň tolik, co umí desítky chlapci, než začnete házet na katolické vědomosti vtipy. Hlupák narozený někde na samotě, který do školy nikdy nevstoupil, také se rád směje všemu, co mu říkájí lidé vzdělanější. Ale přece jen píšete dobře, že Orlové »strhnuli na sebe pozornost slabých rozumem«. Vy jste totiž věnoval pozornost Orlům až moc velikou. Jak teprve vyhlížel rozum těch ještě méně nadaných rudých diváků? — Ale všude, odkud to barbarské splínání a ty soudružské pošklebky! Soudruzi mají veliký hněv, že letos byla účast katolíků na Božského právu daleko větší než léta jiná a že Orlové se nezalekli. Proto se vám matou kolečka, jak sám přiznáváte: »Pokrokový národ holický je s rozumem u konce.« Ano — ten třináctý apoštol Jidáš o tom svědčí výmluvně.

Pardubice. I zde jsme slyšeli, že na nádraží královéhradecké docházelo k velice chytrým a hromadným krádežím, jež páchali zlízenci na zboží určeném k železniční dopravě. Leč u nás v posledních dnech mluví se o defraudacích ještě chytřejších. Velikému počtu dělnictva i kancelářským silám připisovaly se k dobru hodiny, půldny i dny, kdy se nepracovalo. Ale peníze připsané k dobru dělnictva shrábly ruce pachatelů. Dělníkům ovšem nenapadlo hlásiti se o sumy, jež jim nepatřily. Vždyť ani nevěděli, jak slouží za bezděčný nástroj k obohacování machrů. Jednalo se zde s nimi tak, jako manévroval Čičikov s mrtvými dušemi. To byly pro chytráky hody! Každý se divil, odkud tolik peněz berou na kavalérský život! Jest potřebí plně jasno bez ohledu na pravo na levo — aby byla dána výstraha jiným.

Holice. V místním soc. dem. listě píše se o výpravě klerikálů do Ostromě a že prý jsme úplně shlazeni. To se však »Pochodeň« opravdu mylí — my jsme se svou »výpravou« úplně spokojili, neboť jsme účelu svého dosáhli a odbočka Všeobor. sdružení křesť. dělnictva ve 14 dnech vejde v Ostromě do života. Pracujeme bez hluku, ale pracujeme jistě, a bude-li se nám věnovati pozornost v listech nepřátelských, bude to jen reklama pro nás a ta nás může jen těšiti. — V Červené Třešně založena 1. června odbočka hospodářského svazu. Průběh byl důstojný a přihlásilo se 16 členů. Zdař Bůh!

Drahota v Holicích. Drahotní poměry v našem městě opravdu křičí. Z okolních měst snad jediný Králové Dvůr drží s námi krok. Maso hovězí platíme 2 K 8 hal., maslo 2 K, mléko 25 hal. Všude jinde je aspoň toto poslední lacinější než u nás. V nouzovém roce, kdy musila píce přivážena býti z ciziny, stoupla cena mléka z 22 hal. na 25 hal. Tehdy měli jsme rozum a mlčeli jsme, dnes však zůstávají na téže ceně, kdy je ještě stará píce, je přímo nemožné. A kdyby ještě kvalita odpovídala! Ale platiti 42 hal. za půl litru t. zvané smetany, pravíme tak zvané, to je již bezohlednost. Lid dělnický demonstroval proti zvýšení cen mléka, ale tu je třeba, aby celá veřejnost promluvila a zvláště vláda aby vhodným způsobem prosídkovala. Nechť se přesvědčí, kde chyba vězí, proč pracujících rukou na venkově ubývá, proč ta drahota. V příčině jakosti mohl by na karteláře místní policejní úřad dokročit. Na tomto zdražování těch nejnuznějších poživatin nese vinu lid sám, nebo, chcete-li, moderní poměry a životní nároky i názory. Je zde pole, jsou zde místnosti způsoblé k chovu dobytka, leckdo mohl by si kravku držeti, ale není, kdo by ji obsloužil, a proto se toho smahelem každý zbavuje. Městská děvčata chodí na studie a do komptolář živofit, vesnická vyhledávají jejich místa ve městech, jež jsou stře-

diaky zábav a větší rolníci nechávají mlékaření, vrhají se výhradně na pěstění krmného dobytka, což jim obstará každý, i kdo k těžké a obratnější práci není. V městech, kdež bývaly přes dům kravky, dnes nelze jich spatřiti. Panuje zde ovšem větší čistota, ale ceny masa a mléka stoupají do závratné výše. A vláda? Jinde se ceny potravin a lidových potřeb úředně určují, u nás je volná konkurence, krásné slovo a pěkná věc, jen kdyby byli vládní lidé svědomití a hlavně, kdyby přišli na to veřejné tržiště světa stejně hospodářsky silní a zdatní. Že se teď chce i každý chudšas hospodářství vyhnouti, že mu je milejší bráti nepatrnou mzdu ve fabrice než sáhnouti po motyce, dostavily se přirozené následky.

Čáslav. Duchovní cvičení k uctění Božského Srdce Páně, konané ve dnech 28. května do 1. června, těšily se značné návštěvě věřících, z nichž mnozí přistoupili k sv. svátostem. Cvičení vedl dp. P. Rybák T. J. z Prahy. Kazatelským většinou, srdečným a milým jednáním získal srdce všech účastníků. Zvláště krásná a dojemná byla slavnost na den Božského Srdce Páně, kdy na bohatě květinami zdobeném oltáři vystavena byla po celý den Nejsv. Svátost k veřejnému uctění. Také závěrečná pobožnost v neděli 1. června navštívena byla velice četně a zastoupen byl značně i venkov. Bratrstvo Božského Srdce Páně, které o myšlenku duch. cvičení se zasadilo, může býti nad průběhem jejích šťastno. Nadšená slova dp. kazatele probudila jistě všechny účastníky k vroucí lásce pro Nejsv. Srdce Páně a k vznešeným cílům Jeho ctitelů. Pochopujeme plně proto přání těch, kdož přišli i na nádraží dp. kazatele doprovoditi, že nevolají mu »s Bohem«, ale »na shledanou!« My, rozumějící touhám mnohých věřících duší, nemůžeme než opakovati totéž s prosbou, aby dp. kazatel byl za vše, co tu vykonal, sám Bůh nejštědřejším odplatitelem. — Májová pobožnost, jejíž průběh byl velice pěkný, zakončena byla obvyklým způsobem posledního května. Na uhrazení výloh s výzdobou oltáře Mariánského a jiných potřeb spojených sešlo se od různých dobrodinců, jejich jména byla při poslední pobožnosti v kostele přečtena, 126 K. Mimo to věnovali různí dárcové i potřebné svíce, pl. Hlavová nový věnec a škola sl. Ptáčníkových nový krásný závoj. Zmocnění důst. děkanským úřadem, všem dárcům a dpp. kazatelům poděkovati, činíme to s tím přáním, aby láska k Rodičce Boží, která letos katolíky čáslavskými se tak skvěle osvědčila, i roku příštího, dá-li Bůh, neztencena zůstala. — Cyrillský sjezd, spolej se schůzí ředitelů chórů konán býti má v městě našem na počátku července. Přípravy jsou pro to v plném proudu. Jakmile bude stanoven program a pevné datum, neopomeneme vše včas oznámiti. Upozorňujeme již nyní přátele duchovní hudby z okolních měst, aby při stanovení svého prázdninového rozvrhu neopomněli vzhlí v úvahu i návštěvu tohoto sjezdu. — Koncert hud. školy p. Malého, ředitele chórů, konaný 1. června v sále Sokolovny, přivábil nejen rodiče a přátele žáků, ale i mnohé ctitele hudebního umění vůbec. Jednotlivá čísla programu ukázala, že žáci nacházejí v panu řediteli Malém učitele, jenž ovládá dokonale metodu, vedoucí k zdárnému cíli. Nechceme mladistvé umělce uváděti jménem, aby snad nebyla probuzena v nich předčasná ješitnost, ale tolik možno říci, že výkony jejich snesou i přísne měřítko kritika z povolání. Doufáme, že probudí v nich šťastný výsledek koncertu jenom tím větší chuť pro další prohloubení studia a že s dokonalou technikou osvojí si i plně procítění skladeb, tak aby hudba nebyla jim v životě jenom zábavou, sportem, ale skutečným osvěžením a zušlechťením duše. — Občanská záložna stala se v poslední době předmětem zbytečné pozornosti města událostí jinde takřka bezvýznamnou, která jest s to přivoditi u nás dalekosáhlé třenice. Jedná se o obsazení místa praktikantského, provisorně, na rok, a ředitelstvo octlo se pro to v konfliktu s dozorcí radou, jež většinu hlasů dala uchazeči z tera třetímu, odmítající prvního, ředitelstvím doporučeného. Nevíme ovšem, co pány z ředitelstva vlastně vedlo k tomu, že nesouhlasí s jednáním dozorcí rady, ale tolik víme, že to ani k prospěchu ani ke cti žádného finančního ústavu neslouží, zatahnou-li se věci čistě interní na forum veřejnosti a počínají-li se podkládati té neb oné straně jiné úmysly, než čistě věcné. Bylo by k přání, aby záložna, která již při volbě předsedy stala se bojištěm strannických zájmů, i v této věci dospěla ku klidnému vyřízení. Rozpoutati boj jest snadné, ale zastaviti jej — bývá těžké.

Rychnov n. K. (Májová pobožnost.) Po mnohá již léta koná se ve zdejší děkanském chrámu Páně májová pobožnost, při kteréž býval oltář Panny Marie nádherně vyzdoben, letošního však roku zastřevěl se ve vši kráse. Oltář dekorován velmi vkusně krásným baldachýnem. Nad sochou Panny Marie, ozářenou 100 elektrickými žárovkami, umístěna velká zlatá koruna, jež osvětlena byla 90 různobarevnými žárovkami, což u večer čarokrásný činilo dojem. Chrámu Páně býval zbožnými ctiteli Mariánskými denně naplněn, důkaz to, jaké oblíbené se májové pobožnosti těší. V neděli a ve svátek konali tu kázání vidpp. pozvaní kazatelé a sice: Jan Černý, spirituál bisk. semináře z Král. Hradce, P. Karel Lerch S. J. z Král. Hradce, Jos. Světlý, katecheta z Třebchovic, Jos. Rössler, kaplan z Vel. Oufima a L. Novotný, c. k. prof. zdejšího gymnasia, který též při májových pobožnostech s největší ochotou assistoval. Vidpp. kazatelé dle nejlepší svých síl se přičinili, aby důstojným způsobem Rodičku Boží oslavili a něžnou lásku v srdcích zbožného a vděčného posluchačstva utvrdili. Ku oslavě májové pobožnosti přispěly nemálo přednesené zpěvy sl. M. Planderovou, sl. R. Matyšo-

vou, sl. V. Provazníkovou, p. R. Kratochvílem, p. J. Šmílkou, místním kaplanem dp. Vosykou s procítěným zapěním byla překrásná »Ave Maria« za procítěného průvodu virtuosa na housle p. A. Dufka, obětavého a neziskového koncertního mistra na harfu p. Jos. Náglu z Týniště a za mistrného doprovodu na varhany mladistvým absolventem konservatoře p. Jos. Fendřákem. Všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ku větší oslavě májové pobožnosti, a tím ku oslavě Královny nebeské Panny Marie, vzdávali se vřele procítěné díky.

Svratka. (Dokončení.) My hoši, co se učíme hrát u pana kapelníka Aug. Burše, jsme se nedali zahodit a také jsme chtěli pana biskupa překvapit. Musili jsme ladit v kůlně na faře, aby nás pan biskup neslyšel. Při obědě jsme se tiše vkradli na chodbu, kde jsme neočekávaně spustili a také jsme pana biskupa překvapili. Za tuto produkci jsme dostali na památku medailonek, který jest svěcený papežem Piem X., kterého jsem užil jako přívěsku k hodinkám a kterého si vážím více než hodinek (V. Šiller). Všechna děvčata, která vítala, dostala na památku krásné modlitby od pana biskupa. O 5 hodinách šli jsme zase do kostela. Pan biskup s p. ceremonářem a s p. farářem prohlíželi celý kostel (Růž. Kynclová, 4., Svratka). O 6 hodině nám nastalo loučení. Škoda, že pan biskup nepobyl mezi námi déle (Fr. Kyncl, 5., Svratka). Zahlaholily zvony panu biskupovi naposled. Davy lidu se shromáždily u kostela, chtějíce pana biskupa vyprovoditi. Také se ozval rachot bubnu od veteránů. Také jezdci neopomenuli odjezd p. biskupa a s poklusem projížděli náměstí (V. Šiller). Když pan biskup přišel do kostela, loučila se s ním Marie Chmelfčková, na to Marie Pešková podala kytici. Dostaly od pana biskupa na památku modlitby (Jos. Dobruská, 4., Svratka). Jménem spolku křesť. sociálního promluvil p. Ant. Kyncl, za všechnu obětavost a námahu Jeho Excellence poděkoval duchovní správce. J. Excellence promluvil ke všem velice srdečnou závěrečnou řeč. »Prosili jsme ho o apoštolské požehnání. Požehnal všechen lid« (Jos. Řádková, 4., Svratka). Nato odcházel z kostela k sv. Václavu na náměstí, děláje na čele mnohých křížů (V. Šiller). A zase jsem nesl prapor a pan biskup přišel ke mně a povídal: »Hošíčku, pěkně ti děkuju, že ten prapor nesl.« (Fr. Štěpánek.) Když byl kočár u sv. Václava, pan biskup chodil okolo kočáru a lidé mu líbali ruce. Když už měl vstupovati do kočáru, řekl »s Bohem« a lidé řekli »s Pánem Bohem« (Marie Chmelfčková, 4., Svratka). Konečně za hudby vstoupil do kočáru a žehnaje lidem, odjížděl. Lid upřeným zrakem za kočárem dával na jevo, že nerad opouští svého arcipastýře. Také nápis na bráně: »Buď zdrav!« vyprovázel pana biskupa z náměstí (V. Šiller). Při loučení tom každý zaplakal (L. Moravcová, 4., Svratka). S těžkým srdcem pohlížela jsem na pana biskupa, který dává poslední s Bohem, vstupoval do kočáru. Za nedlouho kočár zmizel mi s očí. Na tuto slavnost nikdy nezapomenu a budu se modliti a Pána Boha prositi, aby nám nejdůst. pana biskupa nechal ještě dlouho žíti (Anna Kupcová, 5., Svratka). Arcipastýř odejel, avšak vzpomínka na něj neuvadne. (Ad. Vašek, 5., Svratka.) Na tento slavný den bude každý vzpomínati, zvláště my dívky (Hedvika Kupcová, 4., Svratka). Ten den mi byl nejmilejší a nejkrásnější v celém mém životě (Anežka Jadrná, 5., Svratka). — Takový dojem tedy zůstavil příchod Jeho Excellence v myslích dětí a jistě i dospělých. Úcta a láska, radost a upřímnost, odanost a nadšení je obsahem projevů dítek a jistě i dospělých, vždyť dívky jsou věrným obrazem života dospělých. Důkaz toho mohli bychom podati celou řadu, ale postačí uvést tyto dva: banderium doprovázelo vznešeného hosta až za Krounu a ve Svratouchu na počest jeho ozývaly se výstřely z hmoždíků. Druhý důkaz je úsudek inteligentů o pobytu Jeho Excellence v naší osadě. Všichni inteligenti podivovali se neobyčejné svěžesti a bystrosti Jeho Excellence, jak na každou myšlenku a na každý obrat některého proslovu odpovídal novým vybraným obratem a novou případnou myšlenkou. Tím, jakož i svým milým, upřímným a srdečným vystupováním přímo všechny okouzli a si naklonil. Proto můžeme všim právem říci, že den 20. května 1913 byl pro naši osadu radostný, požehnaný, nezapomenutelný malým i dospělým, prostým i vznešeným. Kéž za to Nejvyšší Pán hojně slíjí Jeho Excellence na dalších apoštolských cestách, kéž odplatí mu hojnou radostí a milostí všechnu tu radost, již způsobil za svého pobytu v osadě naší!

Z Machova. (Měsíc mariánský u nás.) Starobylé městečko na pomezí Kladského, sevřené se všech stran výšinami, pruskou Hejšovinou a mohutným Borem se strany jedné, stráněmi lesem zarostlými a horským žitkem a ovšem posetými se stran ostatních, toť Machov, obývaný lidem chudým namnoze, avšak zbožným a věřícím. Osadě farní vévodí kostelík se štíhlou věží. Kostelík náš býval plničký snad po celý mariánský měsíc. Už 1. května, na svátek Nanebevstoupení Páně, konána u nás, jako každoročně, krásná slavnost prvního sv. přijímání 53 dítek z farnosti. Kostel ovšem nestačil všem, vždyť každý rád vidí tu druž v šatech slavnostních, a rád slyší ty zvonivé hlasy obnovující křesťanský slib, a je potěšen vroucí zbožností těch nejmenších, s kterou blížil se poprvé v květu svého mládí k Tomu. Jenž si žádá: »Nechte maličkých přijíti ke Mně!« — Večer první májová, pobožnost plná něhy a krásy, zasvěcená účtí k Panně Marii. Na 120 družiček se dostavilo konati u oltáře Mariánského čestnou stráž. Že kostelík dosti prostorný sotva stačil ctitelům, mariánským, kteří se u nás i z okolních, ba i z pruských už všude okolních dostavují v hojném počtu »na májovou«, »poslechnout česky to slovo Boží« — netřeba opako-

vati. Nastaly svátky Svatodušní. Obnova sv. Missie v Machově! Pěti totiž dp. faráře našeho P. Fulgence Khunta O. S. B. zavítali k nám i letos zase páni missionáři z řádu Dominikánů, vdp. převor z Prahy P. Odilo Pospíšil, jenž už loni u nás byl, a jeho řádový spolu-bratr vdp. P. Hilarius Haitl, převor z Litoměřic. Svaté missie začaly na Hod Boží ráno. Neúnavně a dojemně, přesvědčivě a s láskou přednášeli nám oba důst. pánové pravdy sv. náboženství, a s apoštolskou horlivostí, jakoby ani zemdlení neznali, slyšeli sv. zpovědi zbožných věřících. Přes 1900, téměř 2000 lidí bylo o sv. missiích u sv. zpovědi; sv. přijímání přijalo daleko více věřících — u nás je v celé farní osadě 2000 duší. Obnova sv. missií ukončena krásnou slavností, posvěcením sochy sv. Jana Nepomuckého na novém mostě betonovém, která byla obnovena a na nový most opět postavena, v neděli na svátek Nejsv. Trojice. Od těch nejmenších až do hlav šedivých, každý snad na slavnost se dostavil. Představenstva obecní všech příslušných obcí byla zastoupena, přišla deputace c. k. finanční stráže, sbory hasičů, spolek vysloužilců, nechyběly ovšem spolky místní křesť. sociální a i z Police přišli členové tamního katolického spolku se svým krásným praporem. Družičky a mládenci v průvodu krásném také nechyběli. U sochy se průvod zastavil, socha posvěcena, a tu pod širým nebem krásně a dojemně loučil se pražský dp. převor s námi. Všem ze srdce upřímně děkoval za svou farní osadu pánům missionářům náš dp. farář za jejich obětavost a lásku, všichni jím vybičnuti řekli jsme jim vroucí: »Zaplať Pán Bůh!« Jaká to obětavost! Co den od časného rána do pozdní noci horlivě zpověď sv. slyšeti, a nad to tři- až čtyřikrát denně téměř hodinová kázání konati, a mimo to missijní slavnosti pořádati, toť jistě obětavost bezpříkladná. A byly krásné ty slavnosti missijní, i k Nejsv. Svátosti ve čtvrtek, i k Božskému Srdci Páně v pátek, i mariánská v sobotu, i závěrečná na sv. Trojici. Páni missionáři pobýli u nás ještě nějaký čas, pozvání našim dp. farářem, aby i nemocné na osadě navštívili a jim sv. svátostmi posloužili. I na zemřelé osadníky pamatovali v pondělí po sv. Trojici. Na Boží Tělo i na triduum potom, ještě i na poslední májovou měli jsme milé dpp. missionáře v Machově, a když za časného rána vraceli se do svých domovů, lidé loučíce se s nimi, slzeli. Za krásný měsíc mariánský, plný pravého náboženského štěstí, celá farní osada vděčí dpp. missionářům a v první řadě i svému horlivému a obětavému dp. faráři, jenž nám ten krásný máj tak radostným letos učinil.

Nešťastná zbraň. V Ranné u Hlinska pořádali mladíci 1. června zábavu »Kytíčku«. K větší oslavě domkář K. z Ranné chtěl také střeliti. Proto si již napřed nabíl revolver a položil jej na skříň. Leč právě odpoledne toho dne jeho šletý chlapec, který na skříni něco hledal, zavadil o nabitou zbraň, revolver spadl, ozvala se střelná rána, život chlapcův byl prostřelen. Druhý den (2. června) chlapec o 1 hod. ráno zemřel.

Lomnice nad Pop. »Lidové Proudý« u nás střikají kaluži utrhačnou po našem členu br. Al. Mannovi. Jsme zmocnění prohlásiti, že napadený bratr náš nebude nikterak polemisovati s Vámi, ježto nad podobné hanobení utrhačné jest příliš povznesen, než by se k něčemu dal vyprovokovati. Říká nám při každé příležitosti, že by se z hloubi duše své styděl za to, kdyby některý »národní socialista« ho chválil, to že by pro něho byla hanba největší. Nač tedy se namáháte? Co chcete tím dokázati? Že nadávati umíte, to víme již dávno, a že nemáte pojem o společenské slušnosti a dobrém mravu, to také víme již dávno. Nemusíte to dokazovati teprve ve svém tisku nyní. Prohlašujeme jednou pro vždy: my víme, koho máme ve svém středu, my poznali jsme i jeho minulost, známe přítomnost a, dá Bůh, seznáme i budoucnost. My seznali jsme jeho upřímnost i jeho práci výchovnou, a proto zvolili jsme si ho za starostu našeho »Orla«. Pro nás jest znám velmi dobře i u nás v Lomnici, a bratři naši jinde znají ho již rovněž. Marná Vaše námaha, nám ho nezesměšňte, i kdybyste sebe více se snažili. Nám ho neodejmete už proto, že nechce sám odejti, ježto výchovně pracovati chce. Či závist v tom vězí? Chcete ho učiniti nemožným při politické činnosti? Tu vám sdělujeme veřejně, že nemá doposud ani úmyslu v politické činnosti se uplatniti. Tedy, páni bratříčkové, jen žádný strach z něho a aby »požíral« kubičky on jako »Orel«, to nedopustíme, poněvadž by si při tom pokazil žaludek. Jsme nuceni otevřeně slovo své říci o našem starostovi, proto že nechceme nějak vás nechat v trapné nejistotě, aby se vám něco zlého nestalo. — Některým členům zdejšího »Sokola« musíme také říci slovo do duše. Onomu bratru »Sokolu«, jenž tak hlorpě pokřikuje na nás Orly »zum Gebet« (od slavnosti Božského Těla), pravíme poctivě, aby to v zájmu své vlastní »lordovské popularity« nedělal, neb dělá to na nás dojem, jako od člověka duševně buď zatíženého od narození, anebo pomatence vůbec. Nějaké hrození pěstí za našim br. starostou se slovy: »Počkej, já ti dám psát o nás!« — jest pro chrabrého bratra Sokola — dětským nerozumem. Že spřáhli se někteří bratři Sokolové s nár. socialisty, aby pracně skládali básně na našeho br. starostu, to už víme také. Ujišťujeme vás tímto, že proti tomu všemu náš bratr starosta chovati se bude zcela studeně, bez »kyselosti«. Slovo »kyselosti« uvádíme proto, aby více znělo v uších onomu br. Sokolu, jenž ví, co znamená. Tím jsme naše stanovisko objasnili, pročť končíme svůj výklad o všech akcích vašich s dodatkem, že to nic není platné, že ty vaše rozumy už ani čísti nebudeme, a že škoda slov pro vás vůbec. — Orlové z Lomnice n. Pop.

Svobodomyšlnost sokolská na Novopacku. I dle zdejší krajiny poznáváme, jak pokrokáji připravují nejužší

portugalská pouta pro lidi jinak smýšlejší. Vášnivý vztek, mstivost, barbarské násilnictví — tomu se teď přezdvíhá »pokrok.« Orlové s jinými organisovanými katolíky (v počtu kolem 500) učinili 1. června výlet do Železnice. Ale již dávno před výletem proskakovaly zprávy o chystaných sokolských výtržnostech. Také se dostavil z daleka velký počet rváčských individuí. Plakáty oznamující orelský výlet byly přes noc strhány. Sořva pak katolíci přišli s hudbou do výletního místa, náčelník Sokola Boh. Malý dostavil se do výlet. sálu se sokolským dorostem — a začali stavět jeviště, ačkoli i sál byl pronajat od hostinské pro Orly na celé odpůldne. Jeviště se musilo stavěti zrovna při příchodu Orků — v sobotu nebo v pátek na to Sokolové neměli kdy. Nadarmo sama hostinská p. Malému připomínala, že na ten čas nemá sál pronajatý. Jeden Sokol začal se již oháněti prknem. Bylo zřejmo, že k vůli vzdělání sokolského dorostu má se vyprovokovati svár. Když zakročili četníci, pan Malý uznal za nejcitlivější říci: »Bratři, pojďte, o šesté přijdeme znova.« Když Orlové odcházeli, sypaly se za nimi sokolské nadávky. Nebýti četníků, bývalo by ještě daleko hůře. Za Lhotou Bradlečkou v lese někteří výrostci házeli po Orlech kamením. — Tedy proto se volá po rozmnožení škol, po rozvoji kultury, aby pak mládež štvavým tiskem i jinak byla zpracována k albánským rykům a k násilí na vlastní krvi! — Tak se pochopují »všenárodní účely.«

Na stavbu Katolického domu v Jilemnici přispěli: 30 K vdp. Alois Kavan, bisk. vik. sekretář a farář Roketnice. 20 K vdp. Jan Macháček, os. děkan a farář v. v. Proseč, 15 K vsdp. Dr. Jan Soukup, generální vikář Hradec Králové. Po 10 K J. M. nejd. Fr. Brusák, sv. ticti biskup Praha, vdp. J. Stříbrný, farář Branná. Po 8 K vdp. Jos. Pauer, farář v. v. Železnice, Jos. Mejznar, farář Cirkvice. Po 6 K vdpp. Jos. Martinec, farář Plo-tiště, Boh. Tomíček, farář V. Petrovice. Po 5 K vdpp. Jos. Šmejkal, farář Babice, farní úřad Zábřeh n. L., Jos. Pospíšil, bisk. vikář Nový Bydžov, Dr. Jan Sedláč, prelát a gener. vikář Praha, Alois Krsek, farář v. v. Velká Borovnice, M. Musil, děkan Hradec Král., Fr. Kašťák, farář Ronov, Jindř. Kolář, farář Poniklá, Jos. Kousal, děkan Hořice, Ant. Lás, farář Lomnice. 4 K farní úřad Červený Kostelec. 3.20 K vdp. V. Břeský, farář Probluz. 3.10 K dp. J. Jezbera, kaplan Lomnice n. Pop. Po 3 K vdpp. Jos. Kovář, farář Vlčice, E. Starý, č. kons. rada a farář Roveň, Jos. Profous, farář Býstř, Jos. Zelinka, katecheta Chrudim. 2.50 vsdp. Ant. Pogert, kanovník v Hradci Král. (Pokrač.)

Oslava padesátileté působnosti c. k. reálného gymnasia v Chrudimi konati se bude ve dnech 27.—29. září 1913 v král. věnném městě Chrudimi. V těchto slavnostních dnech sjedou se všichni žáci chrudimského gymnasia, aby společně vzpomněli dnů minulých, dnů mládého jara, kdy pracovali k získání přípravných vědomostí pro další dráhu životní. Co vytvoří se tu vzpomínka na rušná léta studentská, plná čtveráctví a ilusí, jak vše zabuší srdce při shledání se s přítelkem dlouho neviděným! Zase jednou utvoří celý ústav, do něhož mnozí před půl stoletím s ostýchavou bázní vstupovali. — Slavnostní výbor, který v těchto dnech dokončil rozeslání přihlášek ke sjezdu na známé adresy, dovoluje si upozorniti, že mnohým pánům právě pro neznalost adresy přihláška poslána býti nemohla. Z té příčiny prosí slavnostní výbor všechny pány i ty, kteří byli žáky gymnasia chrudimského třeba jen v primě a jimž pro neznalost adresy přihláška poslána býti nemohla, aby neobtěžovali si nyníější svoji adresu (s udáním roku a třídy svého studia na chrudimském gymnasiu) co nejdříve oznámiti. Zároveň prosí ty pány, kteří přihlášku ke sjezdu dosud zpět neposlali, aby tak učinili také co nejdříve, poněvadž jubilejní »Almanach«, který vedle »Dějin ústavu« a »Vzpomínek« přinést chce i úplný seznam všech žáků ústavu, právě počal se tisknouti. — Veškeré dopisy račte adresovati jednateli slavnostního komitétu Boh. Kaisvinklerovi, c. k. suppl. prof. gymnasia v Chrudimi.

Různé zprávy.

Všelicos. Císar potvrdil zákon oběma sněmovnami přijatý, kterým se v Rakousku postupně zrušuje číselná loterie a zavádí loterie třídní. — Peštská obec usnesla se všem svým dělníkům vypláceti mzdu ve středu, ne jako dosud v sobotu, aby takto neměli příležitost větší část výdělků propti. — Při výstavě svatebních darů dcery něm. císaře došlo v Berlíně mezi zvědavými ženami — které byly většinou z lepší společnosti a jež již dávno před započetím výstavy obsadily okolí výstavy — k zuřivému boji o místa. Rány se sypaly jako krupobití za strašného ryku. Ženy na sobě roztrhaly pláště, strhaly si klobouky s hlav a celé účesy. Ženy rvaly se i v museu samotném. Mnoho jich bylo zraněno, poškrábáno i pokousáno. Pořádek udržovalo přes 260 strážníků. — Největší most jest v Anglii přes mořský záliv Firth o Forth a měří celkem 2466 metrů. — Ve Vídni dne 30. května na schůzi zástupců úřadů, vědy, námořnictva a finančníků usneseno vypraviti k jižní točně rakouskou vědeckou výpravu, která vypluje v květnu r. 1914 z Terstu a povede ji dr. König ze Styrského Hradce. — V hornorakouském městě Velsu ležel na smrt nemocný 11letý hošík, který velice toužil po sv. břimování. Duchovní nemocnice podal o tom telefonickou zprávu do Lince biskupu dr. Hittmairovi; ten vsedl ihned (26. května) do rychlíku a o půlnoci v noci přibyl do Velsu, kde udělal hošíkovi svátost břimování a téže noci vrátil se ještě do Lince. 29. května noc skončil. — Ministerská rada rakouská usnesla se

koupiti pro kliniku 1 gram radia za 540.000 K k léčení ženských chorob. — Suffražetky zapálily v Glasgově nádraží; škoda činí 100.000 K. — Nový arcibiskup vídeňský Bedř. Piřil posvěcen byl 1. června v Klosterneuburku nunciem arcibiskupem hr. Scapinellim.

Společná sbírka národní jest nyní intervencí Národní rady české ohlášena v zemském obvodu království Českého místo speciálních sbírek na Ústř. Matici Škol-skou, spolek Komenský a jiné záchranné podniky národní. Poněvadž roztržitost sbírek v době veliké krise by národ poškodila, jest národní nezbytností sbírky soustřediti. Jednotné sbírky tedy buďtež ve všech obcích ihned českými národními korporacemi místními za společné dohody organisovány a prováděny. Výtěžky hromadných sbírek těchto, jakož i dary jednotlivců buďtež zasílány s označením »Společná sbírka národní« výhradně a přímo jenom: Městské spořitelně pražské, Praha I., Rytířská 29, a to nejlépe složenkou poštovní spořitelny č. 53.881. Z důvodů zásadních a pro urychlení sbírky nebuděž ve prospěch této »Společné sbírky národní« pořádné žádné slavnosti nebo zábavy.

Valná hromada Ústřední Matice Škol-ské bude se konati 8. t. m. o 10. hod. dopol. v místnostech Měšťanské Besedy Pražské v Praze II., Vladislavova ul., ve II. patře ve velkém sále. Valné hromady účastníci se mají právo členové Ústř. matice škol., kteří r. 1912 již byli jejími členy. Za příčinou kontroly nechť každý účastník s sebou přinese členské legitimace na rok 1912 a rok 1913.

Restaurace české památky církevní. V sídle syna Napoleona, vévody Zákupského a v potomním letním Tuskulu císaře Ferdinanda Dobrotivého v Zákupcích u České Lípy dostalo se po dlouhé řadě let tamnímu klášternímu chrámu Františkánskému nové restaurace. Restaurace tato jeví se v nové úpravě interieru monumentální stavby barokové. Vnitřek chrámu byl slohově uspořádán a umělecky vyzdoben. Výzdoba obsahuje cyklus nových obrazů nástropních ze života sv. Františka z Assisi a malbu ornamentální. Výzdobu provedl akad. malíř Jos. Hübsch na Král. Vinohradech, který jest ochoten jeden chrám neb oltářní obraz v Čechách restaurovati resp. vymalovati pouze za obnos režiijní.

IV. letní výprava katolického studentstva pořádá jako léta minulá Svatováclavská Matice Škol-ská ve dnech od 21. do 26. července (inclusive) t. r. Cílem výpravy jest světoznámý Český Ráj a Krkonoše. Vše bližší možno seznati z programů, které se na požádání ochotně zašlou. Výpravu povede učitel, rodák z těch krajů, který vedl dosud výpravy. Súčastníci se může každý rozhodný katolický student, po doporučení místním katechetou neb farním úřadem. Veškeré informace, dotazy a pod. obratem vyřizuje Svatováclavská Matice školská v Praze-Bubenci.

Koupání dovoleno v obvodu Hradce Králové jen na městském koupadle. Die § 338. trest. zák. dopouští se ten, kdo se v řekách anebo v rybnících mimo místa od úřadu k tomu ustanovená nebo proti záporvědi od úřadu vydané a vůbec vyhlášené koupá, přestupku, který se trestá vězením od 3 dnů do 1 měsíce.

Lázně Poděbrady

Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

Dotazy
odpoví Ludvík Tůma,
kaplan v Poděbradách.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročl vklady

4% - 5 - 5% - 5% %

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

Jménem svým a svého syna vzdávám

srdečné díky

všem, kteří písemně nebo ústně projevili nám nelčenou soustrast nad smrtí mého vše milovaného manžela pana

JOSEFA VORLA,

řídícího učitele v Lipolticích.

Zvláštními pak díky jsem povinna veledůstojnému duchovenstvu: dp. Fr. Novotnému, místnímu faráři, dp. Em. Balcarovi, faráři z Choltic, dp. Fr. Havelkovi, faráři z Lipnice, dp. Ant. Grégrovi, katechetovi z Pělouče a dp. Fr. Hermannovi, kaplanu z Pělouče.

Dále vše děkuji váženému panu c. k. okr. škol. inspektorovi Fr. Svobodovi, p. řediteli Novotnému z Pardubic a všem pp. učitelům okresu pardubického a čáslavského, pp. lesním úředníkům pauství choltického, slavným představenstvům obcí přískolených, slavné hospodářské besedě, sl. sboru hasičskému z Tupes a vůbec všem, kdož z blízka i z dál přišli, aby zemřelému mému manželovi poslední počtu prokázali.

Zaplať Bůh!

V Lipolticích, dne 2. června 1913.

Marie Vorlová,
choť.

VŠUDE DOBRĚ

osvědčil se „Albín“, prací prášek a vůně fialkovou,

A DOMA NEJLEPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Josef Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

BYRRH

silici a chuť povzbuzující francouzské **vino** výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Váude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král. Vinohrady č. 1094.**

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Odberný závod pozlasevský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce nejnovějších druhů pravých vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů veledůst. duchovenstva svědčí o poctivé obsluze mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.

Užite, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

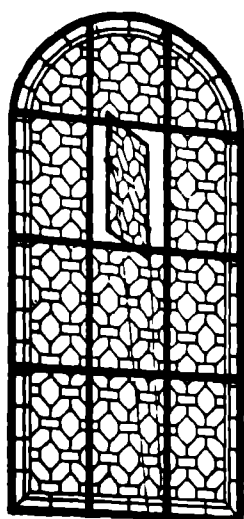
**Barevná
kostelní
okna**

v odbor. provedení
shotovuješ. dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenky a rozpočty na požádání
zdarma.

Každý upřímný majetný náš stoupenec ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

5%!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složní listy.

Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvků, keberců a kovového mášíní ve výrobnách nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovne se vypořádá.

Emilie Boháčová,

prakt. por. babička,

bydlí v Hradci Králové,
v č. 64. za Sv. Duchem.

TRY v plech. lahv. za 30 a 50 haléřů. Váude k dostání.

Nejlepší čididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Křestní listy

(ex offio) 40 kusů za 60 haléřů nabízí

Biskupská knihtiskárna.

:: Dívčí :: pædagogium

čísate a králové Františka Josefa I,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žáky do I. ročníku, a pokud jsou místa uprázdněna i do vyšších. Do I. ročníku koná se zápis a přijímací zkoušky 7. a 8. července a 16. září, do ročníků vyšších 16. září. — Přihlášky do všech ročníků přijímají se během prázdnin. — Prospekt na požádání zašle a dotazy ochotně zodpoví

představenstvo internátu.

Srdečné díky

vzdáváme všem, kteří naši drahou zesnulou matinku

AUGUSTU MALOU,

měšťanku a majitelku domu v Hradci Králové,

laskavě doprovodili na poslední její cestě.

Vroucně děkujeme panu MUDru K. Zippemu, lékaři v Hradci Králové, vsdp. panu děkanovi M. Musilovi a ostatnímu důstojnému duchovenstvu v Hradci Králové, všem přátelům a známým za účast při pohřbu naší matinky.

Ctěným dárcům krásných věnců a kytic vyslovujeme vřelý dík.

Zarmoucená rodina.

Za vzorné vypravení pohřbu děkujeme p. Elsnerovi, majiteli pohřebního ústavu v Hradci Králové.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampiony, ohňostroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

kteří všude velkou švandu působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky. Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Novinka!

Jaké pak bude počasí?

Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známých předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádhav dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

Vejce k nasedě

od nejlepších a nejnosnějších druhů drůbeže, odděleně pěstěných: Plymouth Rocks krahuj., Vlašek korop. i bílých, Minorek černých, Vyandotek bílých po 30 hal. Orpingtonek zlatých, bílých a černých, Rhode Island červených, Holanďanek chochol., obrov. Langshanek kov. černých po 40 h. Prospekt s popisem zdarma.

KUŘATA 14 denní po 1 K, s kvěčnou neb bez.

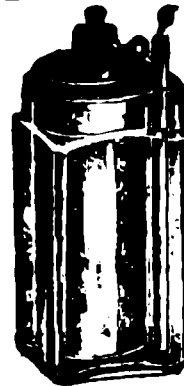
Drůbežárna Orion

(trvá 13 let) maj. Pavla Štrachová, ohoč učitele, Velké Zboží, pošta Poděbrady, Čechy.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Vklady přes 23,000.000.— K. — Akciový kapitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnec. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12^{1/2}, a od 2^{1/2}—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

s přidruženou expositurou v Jaroměři.

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysočany. Vklady na knížky a běžné účty záročí 4^{1/2}—5^{1/2}% dle výpovědi. Vkladní knížky zdarma.

Velezrádce.

Celou Evropou hluboce otřásla aféra semity Redla, který se vyhnul zasluženému trestu lidské spravedlnosti ranou z revolveru. Obrovské miliony, které platí občané rakouští na vojenskou obranu tohoto státu, měly se státi zradou Redlovou zcela bezvýslednými. Uvažme, jak úzkostlivě politické úřady v době mobilisace kontiskují každé číslo časopisu, v němž by byla i malá zmínka o rozložení domácího vojska. Redl však jako pravý syn Jidášuv zpravoval za veliké peníze ruskou vládu velice hbitě o tom, kam které pluky rakouské směřují. Dálo se to v době největšího válečného napětí. A kdyby bývalo došlo k souboji velmocí, statisíce našich vojinů by bývaly vedeny vinou velezrádce na jatky.

Redl zrazoval tu instituci, která mu pomohla k vysokému postavení, k velikému platu a cti. Kdyby byl kul velezrádu z národnostní citlivosti, z touhy po reformě sociálních poměrů, z podráždění náboženského — zkrátka z nějaké pohnutky prospěti některému davu, některé společenské krise, pak by se našla aspoň nějaká nepatrná omluva. Velezráda ovšem i v takovém případě by byla činem velice nečestným, protože účel neposvěcuje prostředku — tím méně pak u štábního důstojníka, těšícího se takové důvěře. Ale hrozná jednání Redlovo jest tím přišernější, že prozrazoval tento muž vojenská tajemství jen k vůli osobnímu zisku, jen aby vyždímal co nejvíce tisíc na svůj prostopášný život. Statisíce rakouských vojinů raději chtěl obětovati, než aby své osobní vášně držel na úzdě.

Jaký jest původ Redlův? Buďme rádi, že ani pověstný travičský důstojník ani Redl nebyli Čechy. Víme dobře, jak by za vinu jednotlivci prášil vídeňský tisk kabáty českým lidem vůbec. Pražské německo-židovské listy chtěly namluviti světu, že Redl byl rodem Polák. »Venkov« však sdělil, že byl synem německého železničního úředníka ve Lvově. (Někdy jest těžko uhodnouti, k jaké národnosti vlastně žid se přiznává, protože i na př. v Haliči švadroni židé po německu). Zkrátka rodina Redlova byla židovská. Vídeňské listy sdělily, že Redl navštěvoval částečně školy polské, protože jiných nebylo po ruce, ale vyučování mojžišskému náboženství dělo se tam od rabína německy a také v rodině mluvílo se jen německy. Sourozenci Redlovi vesměs se úředně hlásí k národnosti německé. »Nowa Reforma« sděluje, že matkou Redlovou byla židovka moravská, která se jmenovala Sternbergová. K jaké národnosti se židé moravští hlásí a jak jsou nejsilnějšími sloupy germanisace, není potřebí doličovat. »Nár. Listy« sdělily, že Redl se původně jmenoval vlastně Redlich, což označovalo ovšem židovský původ určitě.

Redl již od r. 1901 byl v tajných službách Ruska, po 12 let zrazoval vojenská tajemství ruské vládě. Bral zkrátka pěknou gázi v Rakousku jako důstojník domácí, ale ještě více dostával z Ruska. Tak se chovalo před ním již mnoho jiných židů, že brali za špiclovské služby a prozrazování peníze od dvou zneprátených vlád najednou.

Redl r. 1898 vrátil se z Ruska do Vídně a zde byl přidělen jako štábní hejtman evidenční kanceláři. Vězel už tehdy pro svůj prostopášný život ve dluzích až po uši. Tajil to a chtěl se k vůli zisku oženiti i s dcerou generálovou. Leč nezdařilo se, protože generál se dověděl, že koupil Redl nevěstě brillantový prsten na splátky. Generál, seznáv i jiné okolnosti kompromitující, vyjádřil se, že jest Redl člověkem bezcharakterním. Redl žil kavaliřsky dále, tak že zadluženost trvala dále. R. 1900 se zdálo, že konečně chytrým sňatkovým handlem si pomůže. Chťel si vzíti dceru židovského majitele textilního závodu v Brně. Nezdařilo se však.

Pojednou však r. 1901 začaly se jeho příjmy úžasně množiti. Již totiž proudily mu do rukou ruské ruble z Varšavy. R. 1902 dal se Redl pokřtiti, aby mohl rychleji v hodnosti vojenské postupovati — a aby se tak dostal k vojenským tajemstvím ještě blíže. Toť byl klerikalismus v nejobornější podobě! Již při přijímání svátosti křtu nemyslí na nic jiného, než na kněžský život a nové machry. Říkají-li katolíci, že u takového žida křest jest marný, nechťejí tím podceňovati samu svátost. Křest totiž podle naší nauky jest provázen příslušnými výsledky milosti Boží jen u takového člověka, který těmto milostem tvrdošijně neodpírá. Který žid tedy se dává pokřtiti výhradně k vůli osobnímu zisku, páše podvod na církvi, lze drze do očí knězi, který se ho úředně ptá, z jaké příčiny chce křest přijati. Rozumí se, že židovský tisk jest velice mrzut, když svět vidí tak vybarvený klerikalismus židovský. Proto také orientální fantasie vídeňského (!) dopisovatele »Berliner Tagblattu« si vymyslíla, jak prý Redl po svém křtu v Praze (!) ubíral se do kostela s modlicími knížkami. Pražský »Čas«, který přece se mohl přesvědčiti o všem nejlépe, hned papouškoval po zahraničním židovském tisku, že plukovník Redl byl

u pražské posádky jedním z nejpobožnějších důstojníků. Každou neděli stavěl na odív svou pobožnost. Do kostela chodil s modlitební knížkou. Pro zbožné (!) své chování stal se Redl oblíbeným a tak mu svěřeny i velmi důležité úkoly vojenské a zodpovědná služba. — Citíte ten cynismus? Ale ten padá na hlavu lhařů a Redla samého. Kdyby tohle bylo pravda pak by se dokázalo jenom, kam až semitská přetvářka si troufá. Leč Redl věděl dobře, že by si v »klerikálním« Rakousku pravidelnou návštěvou chrámu mnoho nepomohl. »Čech« také sděluje: »V Praze na Malé Straně nikdo nikdy neviděl, že by důstojník gener. štábu každé neděle s modlicími knížkami v rukou ostentativně se byl bral do kostela. Zato vidělo Redla mnoho očí, když dojížděl do páně Steinovy kavárny »Continental«.

Redl nevyznával Krista, ale za to měl za nejdůležitějšího přítele bývalého gener. státního návladního, křtěného žida dra. Viktora Pollaka. »N. Wiener Tagblatt« sděluje, že Redl vždycky Pollakovi telegraficky oznámil, kdy přijede z Vídně.

A tento Redl, který sám se odsoudil, počínal si zcela bezohledně k jiným lidem, kteří byli v podezření z vyzvědačství. Pronásledoval i nevinné.

Musíme konstatovati s uspokojením, že zásluhou staříckého mocnáře bylo zabráněno krvavé srážce s Ruskem. Jinak — kolik by bývalo rakouských obětí křtěného žida!

Kostelní práce pozlacovačské a rezbářské,

zmocňování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Kulturní jiskry.

Kulturní kořist česká z Francie. Co už bylo jásotu nad tím, kolikrát a jak našince pokrokoví Francouzové přivítali! Hned z těch styků osnovány aspoň v hlavě báječné výsledky. Národ náš, který má minulost tolik slavnou, jásal na každém úsměvem francouzským jako sedmiletý školáček, pohládl-li ho inspektor. Zatím však Francie ve skutečnosti po odbytu kupeckých zdvořilostí jde dále, jako by náš národ vymizel s povrchu zeměkoule. To časté vítání? Přijdou-li do Paříže Persané nebo zástupci některého menšího území afrického, prosloví Pařížané uvítací řeč také. A proto naprosto není zdůvodněno tak ponížené podlízání české Francouzům. Těm neimponují mnoho ani radikální české proudy — protože takový radikalismus jest stejně jenom kopírováním zbrklých proudů francouzských.

V první polovici století XIV. bylo pokládáno Francouzské království za nejmocnější stát v Evropě. Ale — nastoupením Karla IV. na český trůn poměry se rychle měnily, třebaže papežská stolice stále ještě byla v zajetí francouzského Avignonu. Moc Karlova stoupala tak, že konečně Evropa seznávala, jak nejmocnějším panovníkem v Evropě jest vlastně král Český. Proto ačkoli byl náš Karel vychován na dvoře francouzském, ačkoli byl s ním spřízněn, očekávána jeho návštěva v Paříži vždycky se strachem a s nechutí. Uspořádáno neokázalejší přivítání, ale — Karel dlouho nebyl zdržován, protože zvláště snahy Otce vlasti o vymaření papežské stolice z vlivu politiky francouzských budily v Paříži velikou rozmrzelost. Ale ta středověká žárlivá nechuť ke králi Českému nás mohla těšiti daleko více, než nynější tuctové pochvaly, jakými obmýšlejí aspoň někteří Francouzové dotěrné Čecháčky. Tak daleko jsme zašli, že musíme stále i v lidnou Francii upozorňovati, že se nějaký duševní život v Čechách jeví. Jinak by apathický Francouz nestudoval o nás nic.

Poslední rána, kterou jsme utrhli, jest nejbezohlednější. Ze všech jmen českých umělců (nejruznějšího oboru) ozývá se v daleké cizině nejčastěji jméno Bedřicha Smetany. Jen buď veliký obmezenec anebo fanatický nepřítel našeho národa za hranicemi mává odmítavě rukou, nabízí-li se mu sehrání některé vynikající komposice Smetanovy. A přece — právě v Paříži již jest Smetana marně po dvacet let na žebrotě. Probleskly zprávy, že Paříž, která přímo hltá tuctové vídeňské operety, poslechne »Prodanou nevěstu.« Prý docela bude do Paříže pozván k vůli produkci operní soubor Národního divadla!

Ale ach — tak náhlé rozčarování! Nedávno

zajel si do Paříže ředitel Nár. divadla, aby pevně smluvil, má-li česká opera Paříž navštívit. Chudák však seznal, že mimo městskou radu pařížskou (jejíž členové se těšili několikrát úslužnému pohostinství v Praze) nemají Pařížané správný pojem o Česích vůbec a českém umění zvláště. Odpovědělo se Schmoranzovi, že jen tehdy by mohli členové pražské opery vystoupiti v Paříži, až by se zaručili pařížští Čechové za finanční úspěch podniku. A kdyby ti nestačili, ať prý záruku poskytnou Rakusané v Paříži žijící!

Skutečně budí přímo ohromující úžas, jaký pojem má o Česích sám ředitel pařížského divadla — a jak české umění zná! Tolikrát Čechové Francouzům si stěžovali, co zkusí od jiných Rakusanů, zvláště od volfiánů! A nyní učená Paříž místo toho, aby aspoň prst podala, vybízí Čechy, aby škeřmali o podporu u Němců v Paříži žijících! Horší políček sotva mohl Schmoranz za své ideální sprostředkování stržiti. A to všecko po velikém pařížském chválení českých pěvců — učitelů!

Které město má financovati nákladnější podnik umělecký — než-li Paříž? Tam se vyplývají ročně obrovské miliony na kratochvilu zcela hrubě a fádni. Ale na provedení mistrovského díla — není peněz. Nevzpomínají si Francouzové, jaké statisíce Čechové již vydali na výpravu oper francouzských? Myslí si Paříž, že při provedení díla, které má slávu světovou, mnoho by doplácela? Odbyti ředitele Schmoranze jest dílem duší zakrslých, hrozně obmezených. A pak prý se máme stále od Paříže učit! Zatím divadelní pokrok dle delšího referátu »Národ. Listů« vybíjí se v Paříži v šantánech, v operních divadlech, jež jsou přeplněna. Vážná hudba tam — ohrožuje zájmy kasovní.

Smetana dostal tedy z Paříže tak bezohlednou výpověď, že snad tím ztrnou sami Vídeňáci. Bilance našich styků s Francií jak po stránce hospodářské tak kulturní končí velikým fiaskem. Rozmazlená, hýčkaná a chátrající Paříž ztrácí pro vyšší obzory zájem, vyhazuje ze svých zdí vlastní přátele. Tak se utvořila duše Francie pod vládou peněžních žoků židovsko-zednářských. Umělecký rozvoj našeho národa, jehož se Francie za vlády našeho Karla bála, nestojí nyní Paříži ani za přemýšlení.

Svědectví o Kristu u Josefa Flavie. Jsou to slova významná, která napsána o Ježíši od žida ještě v I. století po Kristu. A Josef Flavie doopravdy Jerusalema znal. Rozumí se, že moderní pokrokáři i u nás snažili se dokazovati, že prý přísluš. svědectví Flaviovo bylo vsunuto do jeho velikého díla (o židovských starožitnostech) některým pozdějším pisatelem. Vždyť potvrzují pravdivost evangelia tak významně tato slova Flaviova: Toho času živ byl Ježíš, člověk moudrý, ačli ho vůbec možno zvatí člověkem, neboť konal skutky zázračné, a byl učitelem lidí, kteří rádi pravdu přijímají. Tak mnohé židy i tak mnohé pohany k sobě přivedl. Ten byl Kristus. A ačkoli jej Pilát na naléhání nejvznešenějších mužů našeho národa odsoudil k smrti kříže, nestali se mu nevěrnými ti, kteří mu byli před tím oddáni, neboť zjevil se jim třetího dne zase živ, jak to o něm a na tisíce jiných podivuhodných věcí proroci Boží byli předpověděli. A až do dnešního dne trvá lid křesťanský, kteří se po něm tak nazývají. (Tato slova o Kristu napsána mezi lety 93—97 po Kr.) Volnomyslenkáři, kteří si umínili převraceti nejjasnější historii na ruby docela neomaleným popíráním existence Ježíšovy, ovšem prohlašovali ta slova za dodatečně později připsaná. Tak oslabovali svědectví Flaviovo dříve, než měli nějaký skutečný důkaz po ruce (jako obyčejně).

V brněnské »Hlídce« však byly uveřejněny mistrné, velice věcné odpovědi na volnomyslenkářské výmysly. Nyní pak se dovídá svět z úst samého proslulého nekatolického badatele Adolfa Harnacka, že svědectví to jest skutečně dílem Flaviovým. V »Internationale Monatschrift« Harnack poukazuje na důvody slavného biblického badatele Buskitta, k nimž připojuje nové. Svědectví Flaviovo uvádí Eusebius již na konci II. století. A však již sám Tacitus při psaní o Kristu odvolává se na řádky Flaviovy. Volní myslitelé tedy stržili nové fiasko.

Záložna v Hradci Králové.
Janské náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Sociální besídka.

Kameny do základů státu budoucnosti. Centralistický »Denník« pronáší těžkou obžalobu proti

dek o maturitách studujících r. 1912: »To není vzdělání, nýbrž je to dressura. Studenti vybiblují to z knih, pohltnou to a pak zase vydají ze sebe. O samostatném zpracování a o vlastním úsudku není ani řeč. To přesahuje jejich vlohy. V písemných pracích je Cavour prohlášen za malíře anebo sochaře, Dante vystupuje jako současník Mazziniho, německé práce od A až do Z jsou naprosto bez ceny. Při nejmenší obtíži z latiny nedovedou si pomoci. Francitina jejich je vůbec nekorektní, pravopis k smíchu. Z těch žáků málokterý hodí se pro kariéru úřednickou. Žáci mají více nadšení pro fotbal ale nikoliv k učení.«

Rodiče studentu z gymnasia v Lille poslali francouzskému ministru vyučování tento dopis: »Čím lépe svůj program splníte, čím více učnosti vtlukáte do hlav našich dětí, tím méně vědí. Den co den sedí pět hodin průměrně ve škole, mozky jejich plníte nejrozličnějšími moudrostmi, ale o každodenních nejpotřebnějších věcech nevědí ani tolik, kolik žáci z obecných škol. Pro pravopis nemají už vůbec žádného smyslu. Žvatlají trochu anglicky, trochu německy, ale jména největších cizích klassiků jsou jim právě tak neznámá, jako Faraonova třetí dynastie. Studenti nyníjsí nemyslí, neuvažují, nechtou, necítí. Co tedy pro Bůh dělají ve škole?«

Tedy vlastně tenkrát ve Francii mládež přestala samostatně přemýšlet zcela, když se jí pojistilo právo k myšlení nejvolnějším. Čeho moc — toho si obyčejně lidé málo váží.

Proslulý obhájce Henri Rolert se vyjádřil, že příčina přibývání mladistvých zločinců vězí ve školní krizi, v tom, že vyučovací metoda vypořádávala boj náboženství, jehož při výchově nelze postrádati.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou, nabízím a sice:

Poštel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus —85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K		
50/100 „ 1 30 „	150/250 „ 10— „		
55/110 „ 1 55 „	160/250 „ 10 60 „		
60/120 „ 1 85 „	200/300 „ 16— „		
70/140 „ 2 55 „	220/320 „ 18 70 „		
90/180 „ 4 20 „	250/350 „ 23 40 „		
100/200 „ 5 10 „			

Závěsy poštel. Ia		vel. 200/100 kus 5 60 K
		180/90 „ 4 50 „
„ k oknu	115/140 „ 4 30 „	
„ Melle	115/140 „ 2 40 „	
„ Chinilimelle „	115/140 „ 3 40 „	

Závěsy poštel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paíci, Srncí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Orí.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Národohospodářská hlídka.

Věstník Hospodářského sdružení českých kfe-sánských zemědělců, Praha II., Spálená ul. 9. Uhlí: Poněvadž všeobecně se zase dá očekávat na podzim nedostatek vagonů, doporučujeme našim Odbočkám a Raiffeisenkám, aby již nyní pomýšlely se dostatečně uhlím zásobiti. Jest možné, že i ceny budou opět vyšší. — Thom. struska: Když objedná se struska v červnu, jest zde také výhoda, že to-várny povolují ještě na každý vagon 12 K zvlášt-ní slevy. Proto se včas zásobte. — Superfosfáty: Co nejdříve rozešleme cenníky superfosfátů a i zde připomínáme, aby objednávky byly v čas učiněny. Zejména upozorňujeme, že obcházejí vesni-ce celé řady agentů různých židovských firem a bank a nabízejí rolníkům i Odbočkám hnojiva a častokráte se stává, že nabídky jejich jsou nižší, než naše. Tím se však žádný rozumný rolník ani Odbočka nedá klamatí. Mámeť toho každodenní důkazy, jak si tito agenti nesvědomitě počínají a jak přímo rolníka okrádají, neboť sami jsme něko-likráte zjistili, že dodávají hnojiva úplně bezcenná. Proto pozor! — Vápno dodá vám hospodářské sdružení všech druhů a v cenách skutečně nižších, než u samotných vápenek. — Kávu, cikorii atd. za velice nízkých cen lze obdržeti od Hospodář. sdru-žení, které následkem velkých uzávěrek může zbo-ží to dávatí velice levně. — Objednávky opatřuj každá Odbočka vždy razítkem a dvěma podpisy, užívejte pak výhradně modrých objednacích listů. — Stroje všech možných druhů a soustav, zejmé-na nyní stroje žací trávni i na obilí, pohrabovače, mlátičky žentourové i velká mlátičí složení, vše ve velice levných cenách obdržíte u Hospodářského sdružení. Dopište si o ceny a o cenníky. — Pokusy s uměl. hnojivy: Řada odboček i jednotlivců se při-hlásila o pokusy s uměl. hnojivy. Poněvadž již by-lo pozdě, budou pokusy tyto určité žadatelům při-

děleny příště. — Zeměděl. zprávy: Všem Odboč-kám, které si hodlají předplatiti Zemědělské zprá-vy, sdělujeme, aby jednoduše zaslaly pošt. pou-kázkou obnos K 2.50 na adresu: Administrace Ze-mědělských zpráv, Praha II., Václavské nám. 799. — Příhodná doba k zakládání nových Odboček a Raiffeisenek právě nastala a jest proto povinností každého věrného stoupence strany postarati se o založení našich hospodářských organizací všude, kde jest to možno. — Příspěvky odvádějte Odboč-ky řádně. Máme obrovské výdaje s pořádáním schůzí, vydáváním Věstníků atd., a proto konejte vzorně svou povinnost.

Hospodářství ve francouzských nemocnicích. Říká se »pokrok«, ale rozumějí se tím »peníze«. — zvláště v kruzích francouzských chamtivců. Když se vyháněly z Francie milosrdné sestry, balamutil se lid, jak to prý prospěje. Leč nyní radikálně-so-cialistický městský rada Parizot ve své zprávě o nemocnicích v Dijonu napsal: »Porovnejme nyníjš-í rozpočet s rozpočtem na r. 1900. Tehdy stál náš špitál 1000 franků denně, dnes za jediná dvě léta máme vydání o 158 000 franků vyšší nežli tehdy, když jeptišky správu nemocnice vedly. Je to vý-sledek vyhazování peněz, špatného vedení účtů a nedostatečného dozoru. Počet nemocných spíše se zmenšil. Při dobré správě nebyli bychom nikdy k výsledkům takovým dospěli. Mají-li úředníci kouska svědomí, musí špitál opustiti. Na prefektu-re neradi viděli odchod Milosrdných sester.« — Jiný člen městské rady pravil: »Pravím to bez ostychu, před vyhnáním sester z nemocnice ne-měli jsme ani jednoho sous (halěře) dluhu, schodek začal teprve, když do nemocnice přišly světské o-šetřovatelky.« — Lehce lze tedy pochopiti, proč i protikatolické městské rady volají nyní toužebně po znovuzavedení jeptišek do nemocnice.

»Moldavia«, akciová pojišťovna v Praze za-vedla první z českých pojišťoven nový odbor po-jištění proti zpronevěře (záruční), hodící se ze-jména pro ústavy a obchody, kde jest personál, jemuž svěřena jest manipulace peněžními a cen-nými hodnotami neb zbožím. Veškeré dotazy pp-interesentů zodpoví ochotně Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Ta rytířská oposice! »Venkov« dne 1. červ-na, aby přilákal vesměš českou delegaci do opo-sice, charakterisoval chytré kličky vládní takto: »Do rozpočtu nebo do jiné větší projednávané zá-ležitosti vsune se několik položek, které jsou buď skutečně neb aspoň zdánlivě prospěšny všemu voličstvu, tedy i onomu, jež zastupují strany opo-siční. A dá se pak rozhlásiti novinami, že má opo-sice povinnost hlasovat pro podobně upravený roz-počet, jinak že dopustí se hrozné křivdy na svém vlastním lidu. **Že takových tříků užívá i kabinet Stürgkhův, měli jsme už zde příležitost konstatovatí.** Než nyní běží o to, má-li se takovýmto způ-sobem pomáhati nynější vládě, či, je-li nutno pro-váděti oposici do krajnosti, byť i při tom na ten čas některý z našich požadavků skutečně anebo aspoň zdánlivě utrpěl. A tu pravíme: **když opo-sice tak oposice na celé čáře.** Jakmile povolíme v některých otázkách, jakmile zakolísáme v někte-rých bodech — pak náš odpor dostává trhliny, ztrácí na své síle a mohutnosti a vzdaluje nás vlastně cíli, ke kterým máme mířiti.«

Ale zvláštní náhodou týž den oznámilo »Právo Lidu« (s datem podání zprávy 31. května) toto: »Zemědělský výbor říš. rady pokračoval dnes v debatě o zprávě minister. orby v příčině použití 6 milionů korun z fondu na podporu chovu a zu-žitkování dobytka za r. 1910. Prvním řečníkem byl český agrárník Hyrš, jenž, ač jeho strana je v »o-posici«, prohlásil, že bude hlasovati pro schválení zprávy ministerstva. Z tohoto faktu možno usou-diti, že v případech, v nichž jest viditelný hmotný prospěch agrárníkui a kde jedná se o získání sub-vencí pro agrárníky a jejich organizace, odstaví agrárníci každou oposici a hlasují pro vládní zprá-vu, jejíž obsah jest v souhlasu s jejich třídními a hospodářskými zájmy.«

Jak se ti lvové dají lehce ochočiti! Jestliže strana měla při schválení referátu na mysli zájmy rolnictva, nikdo jí proto nebude činiti výtku. Ale nejostřejšího pokárání zasluhuji prudké oposiční rozběhy, které jsou pouhým humbukem a jichž tvůrci oposice sami neberou vážně. Takovou ne-důsledností a holou demagogií přilákají agrárníci příliš málo nerozhodných poslanců.

Rakouská třídní loterie. Předběžné práce pro zavedení rakouské třídní loterie, jejíž první tah má připadnouti na listopad t. r., spějí ku konci. První rakouská třídní loterie obsahuje 100 tisíc losů, na něž v 5 tazích (třídách) připadá 50 tisíc výher, které úplně bez poplatků a srážek na ho-tovosti budou vyplaceny. V každé ze čtyř prvních tříd (t. zv. předních tříd) bude taženo po 2500 vý-hrách, v páté třídě (t. zv. hlavní třídě) bude taženo ostatních 40.000 výher. Celkem bude slosováno 75 procent všech herních vkladů, tudíž 14.250.000 K. Z toho připadá na první třídu 347 tisíc K, na dru-hou 480 tisíc K, na třetí 679.200 K, na čtvrtou 860 tisíc K a konečně na pátou 11.875.200 K. Ve čty-řech předních třídách obnášejí nejvyšší výhry 60 tisíc, 70 tisíc, 80 tisíc, 100 tisíc K; v 5. třídě obnáší nejvyšší výhra 300 tisíc K, k níž druží se výhry 200 tisíc, 100 tisíc, 60 tisíc, 50 tisíc atd.

Mimo to jest v 5. třídě vypsána premie 700 tisíc K, která připadá jako přírážka k výhře losu, na nějž v posledním tahu byla tažena výhra nejméně 2000 K. Náhoda tudíž rozhoduje, které z vyšších výher mezi 2000 K a 30.000 K, tažených v 5. tří-dě, připadne tato premie jako přírážka. Nejnižšími výhrami jsou v jednotlivých pěti třídách: 80 K, 120 K, 160 K a 200 K.

Každý los má jedno z čísel 1 až 100 tisíc. Lo-sy vydávají se pouze ve vkladních listech za ka-ždou z pěti tříd a jmenují se třídní losy. Třídní lo-sy vydávají se v celých, čtvrtčních a osminových losech. Vklad obnáší u každé třídy 40 K za celý los, 10 K za čtvrtku a 5 K za osminový los. Prodávati losy nad nebo pod uvedenou cenou jest za-kázáno. Tato cena platí však při třídních losech 2. až 5. třídy jen pro ty, kdož se předložením tří-dního losu předchozí třídy vyákží, že se zúčastnili hry dřívější třídy. Kdo si teprve o tahu 1. třídy koupí los třídní loterie, musí dodatečně zapraviti vklad tažených tříd, poněvadž vyhlídky na výhru dle uvedeného rozdělení výher jsou většinou sou-středěny v 5. třídě. Los tažený v 1. až 4. třídě ne-účastní se již hry ve vyšších třídách. Hráč, jehož los byl tažen v 1. až 4. třídě, může se dalšího pru-běhu loterie zúčastniti jen tím, že získá los jiného čísla, zaplativ dodatečně vklad tažených již tříd.

Třídní loterie zakládá jednak právo k účasti na tazích ve třídě té konaných, jednak právo proti zaplacení pouze jediného třídního vkladu, získati los příští třídy stejného čísla. Za účelem účasti v pozdější třídě musí si tudíž hráči, jichž los nebyl tažen, od třídy k třídě u stejné prodejny opatřiti po zaplacení vkladu a prokázání se losem třídy po-sledního tahu nejdéle do týdne před počátkem pří-štího tahu obnovovací losy. Hráči, kteří zmeškají tuto lhůtu, pozbývají práva na obnovovací los. Ná-rok na obnovovací los poslední třídy jest dále spo-jen s podmínkou, že vklady předních tříd musí bý-ti úplně zapraveny. Losy včas neobnovené může prodejna prodati novými hráčím. Prodejna má po-vinnost hráči žádajícímu včas za obnovení vydati třídní los (dílič los) stejného čísla, jaké měl před-ložený los předešlé třídy a tento učiniti neplat-ným. Výhry vyplácejí se na předložení vyhraných losu beze vší srážky a zejména také beze srážky poplatků z výher. — Na dílič losy připadá kvota výhry dle plánu, odpovídající vkladu. Závazek ku zkoumání oprávněnosti doručitele losu neexistuje. Výhry, které na celý los převyšují 2000 K, jsou (a to také pro všechny příslušné dílič losy) splatny u hlavního řiditelství státních loterií. Vypláti se počínaje dnem po tahu buď v úředních hodinách hlavního řiditelství anebo poštovní spořitelnou, jakmile předložen bude tažený los, opatřený po-tvrzením vydávající prodejny, že proti výplatě ne-ní překážek. Nižší výhry jsou splatny u prodejny, která jest na losu označena, týden po posledním dnu tahu příslušné třídy.

Prodejny jsou státem odškodňovány za jich námahu; nesmí ničeho srážeti z výher. Po vy-pršení tří měsíců po vydání tažební listiny ně-keré třídy pomijí nárok na všechny výhry této třídy, nebyl-li do té doby tažený los předložen pří-slušné platebně k vyplacení. Lhůta propadnutí jest na losu zřejmě označena. Tahy konají se veřejně ve Vídni úřadně dosazenou komisí. Doba tahu a místnost, v níž se koná, se oznámí.

Slunečný byt

uvnitř města, sestávající z kuchyně, pokoje, ark. pokojíku, koupelny, spíže, kabinetu, vše pod jedním uzavřením, s ústředním topením a teplou vodou do koupelny, v novém domě, s použitím elektr. výtahu,

prodejme se od 1. července nebo
od 1. srpna b. r.

Kde, poví administrace t. l. ➡

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pateníšť:

24x24 cm. 11 h, 28x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zaručené vyžehlené diamanty kus od K 4—výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradeo Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporčuje velení duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyrizují.

Veleústejněmu
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si dupo-
 ručeti veškeré kostelní nádoby a
 náčiní a to: monstrance, kalichy
 cibáče, nádobky, paténky, náčiní
 svícny, lampy, kavičnice, křepinky
 atd. své vlastní výroby, předpisem
 církevním vyhovující. Staré předměty
 opravuje v původní intenci a
 v ohni zlata a stříbra nebo proti do-
 plátku na nové vyměňuje. Hotové
 předměty neb výrobky zasílá na u-
 kážku franko bez zálohových koupě.
 Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slavných a stříbrných klenotů, jako: řecká
 madonky, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Stříbrné**
prstýnků, tabulek, jídelní náčiní se stříbra pravého
 i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I.-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná
 c. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
 míst tu- i cizozemská, jakož i
 veškeré zprávy soukromé, dle-
 krtní. Spolehlivé a zcela dů-
 věrné. Ceny velice mírné, zvláště
 v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Březně)

doporučuje P. T. veleústejně duchovenstvu
 svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
 se na požádání franko zašlou.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
 dení všech zakázek z oboru knihtisku.
 Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prstýnků, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
 bářský, pozlacovačský a
 oltářnický

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
 pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
 oltářů, scob, kazatelen, křížových
 cest atd. provádí se s největší
 pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
 cesty a veškeré kostelní zařízení
 v každém slohu a v nejdůstojnějším
 provedení.

Rozpočty a informační cesty
 zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních
 výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —

pro malbu
 oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 láho náměstí, dříve přes
 60 roků na Malém ná-
 městí pod loubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 guralnímu provedení a
 sice i se železnými
 rámy, střešními, vosačnými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
 vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Neustatná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
 strance, kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- **▲ SUKNA všech druhů. - Dámské**
nější černé látky na salon. obleky **▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy**
a kněžské kleriky vždy na skladě. **▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.**

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. **Obchodní domy číslo 5 a 6. —**
Telefon 9. řím. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
garnitur, prošívání pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerly a vzorky na venek vy-
a v prvním poschodí. ▲ placené. Ceny pevné, 3% slevy.

OBNOVA

Číslo 24.

Před latno na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 13. června 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Katolický úspěch.

Na Moravě započaly dne 8. t. m. zemské volby. Volilo se ve všeobecné třídě za 14 českých a 6 německých volebních okresů. A hned toto první utkání skončilo pronikavým úspěchem strany katolické.

Srovnávejme! Roku 1906 kandidovali na Moravě našinci ve 12 okresech a soustředili na sebe 101.277 hlasů. Nyní byli postaveni naši kandidáti do všech 14 okresů a získali 134.636 hlasů. Hned v těchto prvních volbách byli na ráz zvoleni našinci: Šrámek, Šilinger a Kadlčák. Devět jiných našich kandidátů jde do užší volby, která se bude odvíjet dne 15. t. m. (Roku 1906 byli tři našinci zvoleni v první volbě a do užší jich šlo 7.)

Za to však ze stran, jež vytvořily výbojný kartel proti katolictvu, zvolen poslanec jediný — totiž soc. dem. Prokeš. Ze stran protikatolických přichází do užší volby 10 kandidátů.

Roku 1906 proti 101.277 hlasům našinců stálo 165.432 hlasů všech protikatolických stran.

Nyní proti 134.636 hlasům našim se napočítalo všech hlasů pokrokářských 192.242. Jestliže tedy roku 1906 soustředili naši kandidáti na sebe 38 procent všech odevzdaných lístků, získali nyní 41 procent všech odevzdaných hlasů. Rozhodný rozvoj naší strany na Moravě tedy musí uznati i zarytý nepřítel. Proti mocnému, uvědomělému příboji katolických organisovaných řad nepomohly nic židovské handle a čachry dra. Stránského, který hleděl svou garnisonu udržeti nejkřiklavějšími kompromisy. Agrárnicko-pokrokově-socialistický kartel nehnul pevným kmenem katolickým. Do užší volby dostal se jediný agrárník (Sonntag) a nár. soc. kandidát Reichstädter, jehož reklamuje dr. Stránský pro sebe, aby porážka jeho voličstva se nezdála tolik zdrcující. I když se tedy Reichstädter z útrpnosti ponechá lidovo-pokrokové straně dra. Stránského, vidíme, že tato strana nesoustředila ani desítinu toho počtu hlasů, jaký připadl na kandidáty katolické. Tedy na hlavu byl poražen po všech svých nevlasteneckých, sobeckých kličkách pokřtěný semita, který tak dlouho komandoval politiku moravskou jako vrchní náčelník.

Ovšem soc. dem. autonomisté jdou do užších voleb na 9 místech, leč centralisté sehnali všeho všudy 9.315 hlasů, ačkoli postavili kandidáty ve všech okresech. Rozumí se, že dr. Stránský nyní začne zachraňovati »pokrok« dvojnásobným úsilím, aby agrárníci a nár. sociálové spolu s lidovými pokrokáři dávali hlasy soc. demokratům proti našincům. Ale toto poslední zoufalé zmitání tonoucího málo pomůže. Odpor proti semitskému handlíři, který hned prosil o hlasy »klerikály«, hned zase soc. demokraty proti našincům, stoupá velice vážně i v kruzích protikatolických. Na příklad rolníci moravští dobře si rozmyslí, než dají své hlasy zkompromitovanému sobci soc. dem. Tusarovi proti katolickému rolníkovi Kabelíkovi.

Již tyto volby dokázaly stkvěle, v kterém táboře vlastně se musí hledati skutečný český lid na Moravě. Na jedné straně stojí katolíci s 41 proc. všech odevzdaných hlasů, na druhém křídle soc. demokraté se 107.555 hlasy. Uprostřed nich agrárníci se 42.476 hlasy. Pokrokáři, nár. sociálové, kteří do nedávna chtěli udávati tón v národním životě moravském, mají mizivé zlomky voličstva. Kdo jest tedy vlastně tím národem, jemuž na oko přisahají pokrokáři věrnost? Vždyť přece soc. de-

mokraté společné práci národní se vyhýbají, provázejí ušlechtilé snahy vlastenecké potupou, pěstovali odluku od »měšťáctva« v době, kdy je přece nikdo z národnostních institucí nevystřkoval. Zkrátka a dobře dnes jest zcela zřejmo, že nejčtenějšími a nejpřirozenějšími reprezentanty našeho národa na Moravě jsou katolíci. Mohly to dobře požidovštělé listy poznati již na nedávných velkolepých slavnostech na Hostýně. Kdo tedy do katolíků bije, žádným vykrucováním neobelstí rozvážné pozorovatele tvrzením, že nebijí do národa.

Naučení z moravských voleb.

Síla katolického živlu jest nyní dokumentována i tiskem nepřátelským. Na příklad »České Slovo« dne 10. t. m. píše: »V předešlých volbách nebylo žádného protiklerikálního bloku, agrárníci neúčastnili se voleb téměř vůbec — a přece měli klerikálové i relativně méně hlasů, než mají dnes. Dnes vzrostla jejich država — a sesílila. Jejich hlasy nutno počítati za skutečné vlastnictví klerikální strany. To faktum je nutno důrazně připomenouti, aby se zase netušovalo nebo nefixlovalo.«

»Právo Lidu« dne 10. t. m. sdělilo: »Proti sociálním demokratům a klerikálům mizí ostatní strany v lidu moravském. Mezi červenou a černou se na Moravě rozhoduje a rozhodne.« — Dle toho jest viděti, jak úžasnou drzost páchal na Moravě požidovštělý »pokrok«, který vyhazoval katolíky z národa jako »vřed«, který je vylučoval z národních organisací, jednaje při nejvážnějších otázkách národních tak, jako by vůbec nebylo potřebi míti na zřeteli »klerikály«.

Na druhé straně jest viděti, že katolíci, kteří tvořili již dávno na Moravě vlastně velikou většinu, zbytečně dlouhý čas nechali řádit ziskuchtivého semitu. Divná to »útočnost« klerikalismu, jestliže tak dlouho katolický obr snášel trpělivě zcela nepřirozenou tyranii politickou několika výdělečných demagogů! Taková trpělivá poddajnost by neměla místa nikde v táboře rudém, židovském a pokrokářském.

Nár. Listy« 10. t. m. napsaly: »Slyšeli jsme tu (před volbami) o pokusech k upřímné dohodě mezi stranami pod praporem vyšší, sjednocující myšlenky národní a vlastenecké? Šlo se do voleb s jasnými štíty snah obecně zdatných a zásad, majících za cíl jediné zvelebení strádající vlasti a blahotrpícího národa? . . . Naopak, čím blíže nadcházel den voleb, tím více vzrůstala na Moravě naší nezfizenost, roztržičnost a malicherná nevraživost stran i frakcí . . . trne dnes národní Morava a shledává, že největším původcem, největším vinníkem žalostného úpadku lidově-pokrokového živlu jest známý »démon Moravy« poslanec dr. Stránský, který svými politickými intrikami, svou neupřímnou hrou na všechny strany, svým dnešním štváním proti kněžstvu a nadřizováním sociálním demokratům jen nadháněl vodu na mlýn klerikálům, hospodářsky usilovně činným, zpomrzl a odradil lidi pokrokové a národně smýšlející a způsobil dnešní osudné zmatky ve veřejnosti moravské.«

Konservativní »Moravská Orlice« konstatuje, že přes 60 kandidátů se potýkalo o 14 českých mandátů a praví, že mezi nimi bylo neméně než — 36 politických analfabetů. »Kolik mezi těmito 36 politickými analfabety je analfabetů skutečných, stýdno nám říci, a před nepřítelem není ani radno

to říci.« — Tedy postup pokroku? Kde jsou doby Skopalíkovy, Riegrový?

Dr. Stránský již při říšských volbách snažil se přesvědčiti Moravu, že předním úkolem volební kampaně musí býti rozdrčení »klerikálů«. Tak ubohý, tak chlapecký program předkládal v době, kdy se ukázalo, že právě naše strana v té zemi má nejčetnější pluky voličů. Jak možno rozdrtit tak mohutnou organisaci, i kdyby ji byly čachry dra. Stránského oloupily o všechny poslance? I slepý nahlédne, že strana nespravedlivě okradená o říšské zástupce musí v příští volební kampani vystoupiti proti rafinovaným handlířům s tím větší mohutností. Ovšem lišáckému Stránskému se hlavně jednalo o udržení vlastního mandátu říšského, který byl slátán z nejrůznějších politických barev. K vůli své osůbce, k vůli záchraně tonoucí své privatní kocábky bleskurychle vynalezl nové »politické zásady«, až trnul i jeho věrní. A pražský »Čas« této demagogii držel palec, souhlasil s tím, aby osvědčení národní pracovníci byli vystřídáni soc. demokraty na oslabení českého klubu. Vždyť semitská politika proti semitovi nikdy nebude. Nyní si může spočítati dr. Stránský konečný výdělek ze svého válečného tažení. Horšího bankrotu nečekali ani protivníci brněnského semity.

A naučení pro české katolíky? Moravští čeští katolíci mají tři denníky, které slouží oddaně straně, nedopouštějí se nedůsledností, nesváří se mezi sebou z malicherných příčin. I krajinský tisk jest tam velice účelně organisován. Kdyby byl katol. tisk ráz na ráz neodrážel pokrokář. lži o povodňov. fondu a jiné švindly, bývali by naši kandidáti měli nejpevnější práci i při vědomí naprosté své svědomitosti. Uvažme, jak nám uškodil agrární tisk při zemských volbách pro neopatrnou větu o státní němčině, která nota bene byla otištěna v listu, jehož majitelem není strana, ale soukromník. Agrární tisk ke všemu drze slova ta ještě překroutil a přes naše časté ohrazení, přes jasné stanovisko volebního oficiálního prohlášení urval nám celé spousty hlasů.

Moravští naši kandidáti dále nemají na mysli osobní justament, osobní ctižádost, nýbrž zdar společné věci. Jejich nezištnost a úžasná pracovitost pro lid získala jim neochvějně sympatie. Jsou to mužové, kteří chtěli a uměli pracovati sociálně. V hospodářských otázkách docílili tak stkvělých výsledků, že se jim nevyrovná žádná strana. Pocho-pili s plnou bystrostí, že nutno pracovati odborově jak mezi rolnictvem, tak živnostnictvem. Kdyby byl neměl Šrámek za sebou pevný kádr dělnický, kam by se byla poděla jeho kandidatura v kurii všeobecné!

S fakty, se situací musí počítati každý vážný politik. A kdo chce zanedbávati otázku dělnickou, ať nepočítá na své vítězství v době, kdy i notoričtí sobci aspoň tolik dělnictvu pochlebují!

Morava jest nám svědectvím, že odborová práce jest požehnaná i v naší straně, že nemusí zavinit třídni vášnivě protivy. Tím se také dokumentuje názorně, že v okruhu církve katolické mohou naléztí plně uspokojení všechny potřebné stavy, že katolíci národ netřífí, ale rozumnou politikou spojují tak, jak nedovede žádná strana jiná.

Proto do práce, a to i do zdatné práce odborové dle programu našeho, aby i v Čechách konečně nastala radost z mohutného postupu!

Podporujte katol. tisk!

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.

Hradec Král.

Č. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Obrana.

Zase dokument volnomyšlenkářské snášlivosti. Jak se stane náš národ solidárním, svorným, pod štítem zednářského pokroku, o tom svědčí přímo šílené štvání české odnože volnomyšlenkářské internacionály. Když se řeklo z katolické strany, že i absolventi bubenečského katolického paedagogia mají práva mezi katolickým lidem na místa ve školách, zaproteštoval nehorázně volnomyšlenkářský »Neruda«: »I kdyby nebylo ani jediného učitele, který složiv zkoušku na ústavě státní, musí čekat na ustanovení, ba i v tom případě, že by řádných učitelův byl nedostatek takový, že by mnohá místa zůstávala neobsazena, bylo by nepřipustné, svěřovati výchovu dětí českých učitelům výslovně klerikálním, absolventům klerikálního ústavu, poněvadž taková jsou schopni jen (?) k tomu, aby děti duševně mrzčili a kazili, nikoli však k tomu, aby je vychovávali. Lepší je výchova žádná, než klerikální. Poslati české dítě do římské školy klerikální a ke klerikálnímu učiteli, není o nic lepší, než poslati je do německé přelevárny, spíš horší. Horší; neboť učitel-Němec nemůže české dítě, které mu nerozumí, vůbec něčemu řádnému naučiti ani je vychovávat; dítě má v takové škole čas, hloupne a blbne; ale učitel-klrikál dítě přímo kazí, mrzačí jeho schopnosti a skrývá je, ohlupuje je ne přímo jen, ale přímo a úmyslně. Pole ležící ladem, na němž různá plevel bují: toť stav dítěte, posílaného k učiteli, jehož jazyku nerozumí, tedy českého dítěte v německé přelevárně; pole oseté plevem, toť dnešní stav dítěte, jež vychovává česky mluvící Říman.«

Česky mluvící Říman! Ten, holenkové, pro vlast učinil stokrát více než ujařmenci židovskozednářské internacionály, která českým jazykem ani mluvit nechce. Sotčení »Nerudy« charakterizuje se výmluvně samo. Dokazuje zcela určitě, že by čeští volní myslitelé přáli našim katolíkům zrovna takovou svobodu, jakou přejí jejich portugalští kolegové katolíkům tamějším. Ale přece jenom poukážeme, jak slepá zášť nevidí na tři kroky před sebe.

1. Učitelky jsou většinou z ústavu »klerikálních«. Ohlupují snad tyto vychovatelky děti takovým způsobem, jak předpovídá »Neruda« o katolických absolventech? 2. Tomek, Rieger, Purkyně, Skopalík, Sušil, Křížkovský, Dvořák, Dr. Albert — navštěvovali školy »ultraklerikální.« Kolik nyníšších volnomyšlenkářů, papouškujících pracně po německých pamfletistech, sahá těmto našim velikanům aspoň po pás? 3. Židé vydržují si germani-

sační konfesní školy, evangelici mají své evangelické paedagogium. Obě konfese jsou proti katolíkům v Čechách v nepatrné menšině. A kdo ze zednářů jim dělá nějaké násilí? 4. Podle všeho v Bubenči učili se naši kandidáti počítat obráceně, číst římským přízvukem, zeměpisu se učili podle tajných převrácených klerikálních map, kreslili podle kubistu a primitivistů — tak že budou i v těchto předmětech »kaziti, mrzačiti, skrývatí schopnosti« dětí, »ohlupovati úmyslně.« 5. Právě nářek vynikajících liberálních mužů francouzských svědčí, že volnomyšlenkářská škola francouzská jest jednou z nejhorších, že podlamuje ve skutečnosti zdravý samostatný úsudek. 5. Jest otázka, kde to vlastně jsme, jestliže služebníci zahraničních zednářských komandantů mohou s takovou troufalostí zakazovati vyučování katolických učitelů mezi katolickou mládeží. 6. Učitel ze státního ústavu, je-li pamětliv své přísahy o náboženské výchově, musil by také »mrzačiti, kaziti.« A jestliže jedná volnomyšlenkářsky proti přísaze, pak upadá do nedůsledností ještě horších, »skrývá« daleko více. Předně jest viněn tím, že dítěti se dostává (pokud ještě ve škole vyučuje kněz) výchovy dvojí. A jestliže dítě uvěří propagátoru volnomyšlenkářství, pak jest s ním daleko hůře, protože v nejranějším věku jest naplněno pochybovačstvím o kardinálních otázkách životních: jaký jest původ, jaká podstata a cíl pozemského života. Na tyto otázky neodpověděl dokumenty v pravdě vědeckými posud ani nejbystřejší volnomyšlenkář. Proto také ve Francii místo pozitivních, jasných cílů, místo obětavé humanity bují v mládeži tak mocné duch revolucí, nihilistický. »Národní Rada«, která jindy tolik mluvila o potřebě národní solidarity, při odporných štvanicích volnomyšlenkářských jest nedoslýchavá. Kdyby napsal katolický list, že jest lepší německá přelevárna, v níž učí volnomyšlenkářský učitel, byli by i mnozí konservativci hned vzhůru.

Obrat ve Francii. Teprve teď, kdy se obecně seznává, jak zednáři fanatikým bojem proticírkevním francouzský lid poškodili, začíná pomalu obrat. Po vypuzení Milosrdných sester z nemocnic samo město Paříž platí na své nemocnice skoro o 11 milionů franků více než dříve (za řeholních ošetřovatelek). Proto všude volání po návratu jeptišek! V Cherbourgu, Toulousu, Avignoně a jinde již Milosrdné sestry znovu pracují. A když byl učiněn návrh v samé městské radě pařížské, aby byly povoleny jeptišky znova do nemocnic, ani soc. demokraté nehlasovali proti tomuto návrhu. — President francouzské republiky zavedl znovu pro francouzské vojsko duchovní správce vojenské. Teprve teď, kdy živly protikřesťanské disciplinou armády tolik otřáslý! Nyní pojednou i ve vojsku kněz dobrý, aby pracně napravlaval nevlasteneckou anarčí! Zkrátka pokrokoví Francouzi novými výnosy a žádostmi dávají nejmutternější vysvědčení vlastnímu radikalismu, jehož jedovatých plodů by se rádi zbavili co nejrychleji.

Zpět k Římu! V posledních letech vstoupilo do katol. církve více dam z vysokých kruhů amerických. Mezi nimi jsou: švakrová bývalého presidenta Henry Taftová, dále Reginald Wanderviltová, jejíž příbuzní jsou všichni protestanty. Colliersová, Jenningsová, Burkeová a j. Na jejich popud pořádají angličtí Dominikáni konference ve Waldorf-Astoria-Hotelu. Po přednáškách bude diskuse. K těmto rozhovorům dostaví se elita episkopální církve. Kardinál Farley všemožně podporuje toto dílo, jež dává naději ve zdar, neboť v čele těchto Dominikánů je učený anglický převor Vincenc Mac Nabb. — Pastýřský list anglického arcibiskupa liverpoolského Whitesidea zvěštuje potěšující statistiku. Od r. 1902 zvětšil se počet návštěvníků katolických kostelů o 20 procent, ačkoli v této arcidiecési stoupl počet obyvatelstva pouze o 6 procent. V stejné době však přiznán u státní církve a svobodných vyznání úbytek o 15 proc. Počet katolíků v arcidiecési zvýšil se za 10 let o 38.000, mezi nimiž jest 10.000 těch, kteří dobrovolně jiné církve opustili.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovavzřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná ujednání od vlá. duchov. úřadů k dispozici.

Politický přehled.

Němci v Čechách. V sobotu konala se v Praze plenární schůze Svazu německých zemských poslanců, aby především rozhodla, mají-li němečtí příslušci zemského výboru setrvati na svém místě, či mají-li jíti. Zde však byli Němci bezradní a proto rozhodnutí o tom odložili do příští plenární schůze. K bezradnosti přispěl i ústavácký velko-

statek, který rozhodl, že bez svolení konservativního velkostatků ústavácký velkostatek nesmí svého přisedlího ze zem. výboru odvolat, ježto by to znamenalo porušení volebního kompromisu. Sjeli se však na zemské osmimilionové pučce, protestující proti její povolení, volali vládu na Pražskou městskou spořitelnu pro překročení stanov, odmítající všecku zodpovědnost Svazu něm. poslanců zemských a celého národa německého v Čechách za tento nezákonný postup. Němci mluví zde o překročení stanov spořitelny. Ředitelstvo však i výbor spořitelny tuto otázku dobře prostudovaly, než zemskou výpůjčku schválily a také zeměpanský komisař spořitelny schválil ji dříve, než spořitelna sdělila zemskému výboru, že mu žádanou výpůjčku povoluje. Němci proto svým křikem jenom štvou...

Vláda hrozí zase... V rozpočtovém výboru poslanecké sněmovny jedná se o prozatímní rozpočet, do něhož dle socialistických návrhů má býti zařadeno 17 mil. pro železniční zřízení a 20 mil. pro státní úřednictvo. Socialisté dobře vědí, že to vše není hned možno, ale vyběhli přece se svým návrhem, aby světu ukázali, že jen oni se zastávají železničních zřízenců a úřednictva. Ohledně prvního návrhu hledí si vláda pomoci tím, že ústy ministra železnic Förstra prohlásila v rozpočtovém výboru, že pro železniční zřízení zařadí postupně až do r. 1915 3 mil., 4 mil. a 5 mil., což by se 3 mil. na první pololetí r. 1913 činilo žádaných 15 mil. K. Tak má býti postaráno o železniční zřízení a odstraněno nebezpečí návrhu prvního. Strany návrhu druhého, aby na uskutečnění služební pragmatiky pojata bylo do prozatímního rozpočtu 20 mil. K. prohlásila vláda na konferenci pracovních stran, že ihned odročí parlament, kdyby tento návrh byl přijat. Vláda tedy opět hrozí odnětím diet.

V poslanecké sněmovně po odpovědi ministra zeměbrany Georgiho ve vyzvědačské záležitosti Redlově 5. t. m. pokračovalo se v povšechném rokování o finančním plánu, proti němuž obstruují Rusín, ješto nedošlo v Haliči k volební opravě. — Vládní strany naléhají na urychlení vyřízení finančního plánu. Neboť německý národní svaz, jenž jest nejspolehliv. oporou ministerstva hr. Stürgkha, usnesl se, aby říšská rada zasedala také v červenci a vyřídila tak zv. malý finanční plán. Německé země alpské i bohaté Dolní Rakousy dožadují se značných údelů z výnosu osobní daně z příjmu a zvýšení daně z lihu a zvláště Štýrsko, kde německý lidový svaz zahájil prudkou agitaci proti Slovincům pro jejich obstrukci, která prý zemi citelně škodí, čímž ovšem odsouzena obstrukce Němců v Čechách. — Výbor pro změnu jednacího řádu přijal polský návrh, aby prozatímní jednací řád prodloužen byl do 15. května 1914.

Z českého tábora ve Vídni. Agrární klub zvolil si nového předsedu posl. Staňka; posl. Udržal volbu nepřijal. Místopředsedy jsou Žďárský a Rychtera. — Otázka jednotného českého klubu uvízla na pisku. Zatím prý budou jednotlivé kluby zkoumat návrh stanov. — Parlamentární komise klubu českých poslanců agrárních, která se pozastavila nad tím, že zástupci Mladočechů 9. t. m. účastnili se také porady tak zv. stran většiny, uložila předsednictvu, aby pečovalo o rychlé vypracování stanov Jednotného českého klubu. Na této schůzi se agrárníci rozhodli, plán červencového zasedání říšské rady za účelem provedení malého finančního plánu a některých jiných předloh vládních přezkazti nejostřejšími prostředky; případně budou prý potírat i zatímní jednací řád a rozpočet prozatímní.

Nová vláda v Uhrách. Císař přijal žádost ministerstva Lukacsova za propuštěnou, zároveň však pověřil Štěpána hr. Tiszu k sestavení nové vlády, což se hr. Tiszovi podařilo. Do nového ministerstva vstoupili dosavadní ministři, vyjímaje šl. Lukacse, ministra orby hr. Serényiho a ministra Josipoviče. Ministrem orby jest místopředseda strany práce bar. Ghillany, ministrem vnitra Sándor a ministrem Nejvyššího dvoru bar. Štěpán Burian. Strana vládní jest ovšem novým ministerstvem nadšena. Ministerský předseda hr. Tisza pověřen zároveň řízením vlády v Chorvátsku. — Noví ministři složili 11. t. m. přísahu, odstupující v milosti propuštění, při čemž hr. Serényi a šl. Josipovič dostali řád železných korun 1. třídy, šl. Lukacs odešel bez řádu.

Mezi spojenci na Balkáně. Válka mezi spojenci jest prý neodvratnou — tak se hlásá především v tisku německém. Jisto jest, že zvláště bojechtivi jsou v Srbsku, kde hlavní slovo vede korunní princ Alexandr a generalissimus vojvoda Putnik, kteří s radikály srbskými rádi by už zdeptali Bulhary a ukázali světu, že vlastně oni největší ránu způsobili Turkovi. Srbsko úsilovně žádá o revizi spojenecké smlouvy bulharsko-srbské, snažíc se takto zabratí další území, která na úkor Bulharů nyní obsadilo. Bulharsko však rozhodně odpírá podrobiti se přání srbskému a odtud horečně připravuje k bratrovražedné válce Srbů a Řeků proti Bulharům. V poslední chvíli vložil se do sporů sám car, aby se vše smírně vyrovnalo. A ostatní mocnosti v témž směru působí na účastné spojence. K větší nejistotě přispěl i pád ministerstva Gešova v

Bulharsku; předsedou nového ministerstva jmenován rozvázný dr. Danev. A v Srbsku usiluje vojenská strana odstranit ministerského předsedu Pasiče a dosadit radikálnějšího. — Tisk srbský i bulharský dělá válečnou náladu. Rumunsko ve sporech spojeneckých hraje opět úlohu záškodníka; na Bulharsku žádá bezodkladné provedení petrohradského protokolu a v případě nevyhovění hrozí vojenským obsazením sporné pásma.

Turecký velkovévř Mahmud Selket paša dne 11. t. m. byl úsilím politických protivníků v Caftihradě zavražděn. Byl to Mladoturek, který se přičinil o další bezvýsledné pokračování ve válce proti balkánským spojencům. Svým radikalismem zasazoval Turecku krvavé rány. Atentát byl osnován jistě od Staroturků, kteří ovšem takovým zločinem málo své vlasti již prospějí.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatná ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60

Zprávy organizační a spolkové.

Program přednášek při sociálním, řecnickém a družstevním kursu od 13. do 19. července v Hradci Králové, Borromaeum, pořádaném: 1. Dr. Fr. Šulc: a) Volná Myslenka a r. 1915 (2 hod.), b) Program českých politických stran (2 hod.), c) Positivismus (1 hod.), d) Ve schůzi soc. demokratů (1 hod.). — 2. Dr. Fr. Reyl: a) Nauka o řecnictví (5 hod.), b) Ve schůzi agrárníků (1 hod.), c) Praktické výstupy. — 3. Dr. G. Domabyli: a) 200 let v Čechách proti Římu (1 hod.), b) Obrození katolicismu v Čechách (1 hod.). — 4. Dr. J. Jmdra: Význam idey Cyrillo-Methodějské (1 hod.). — 5. Dr. H. Doskočil: O bratřích Páně (1 hod.). — 6. Dr. J. Konečný: a) Původ křesťanství (1 hod.), b) Budhismus (1 hod.), c) Darwinismus (1 hod.). — 7. Jiří Sahula: Úkoly dopisovatelů a kursovní noviny (2 hod.). — 8. Filip Konečný: Ve schůzi nár. socialistů (1 hod.). — 9. Ferd. Vlček: Obecní volby (1 hod.), Zemské volby (1 hod.). — 10. Karel Keppel: a) O křesťanském charakteru (1 hod.), b) Praktické výstupy. — 11. Stanislav Beneš: a) Úkoly mládeže v národě českém (1 hod.), b) Praktické výstupy (1 hod.). — 12. František Šabata: Požadavky rolnictva (1 hod.). — 13. sl. Věchtová: Ženská otázka (1 hod.). — 14. A. Fait: Živnostenské družstevnictví (1 hod.). — 15. Zemský Svaz v Praze: O družstevnictví vůbec, družstevnictví zemědělském a živnostenském zvláště. O významu, zakládání a vedení spolků záložních, spojitelných a konsumních (5 hod.). — 16. Požadavky dělnictva (1 hod.). — 17. F. Šupka: Organizace katolíků (1 hod.). — 18. Josef Polák: Dějiny politických stran v Čechách (1 hod.), Všeodborové sdružení křesť. dělnictva (1 hod.). — 19. A. Petr: Význam Orlů (1 hod.). — 20. V. Kadeřábek: Praktický tělocvik (3 hod.). — Přihlášky budtež posílány do kursu ihned na jednatele kursu Josefa Poláka v Hradci Králové, Adalbertinum.

Naše schůze: V neděli dne 22. června o půl 3. hod. odpol. koná se v Praze (sál Jednoty katol. tovaryšů) **závěrečná konference o jednotné organizaci mládeže**; pozváni jsou nejd. bis. ordinariáty, centrály organizací mládeže, Zemská Rada katolíků, Česká Liga Akademická, zástupce katol. učitelstva, zemský svaz katol. spolků, ústředny všech odborových organizací, Zemský Svaz hosp. společenstev, župní výbory Orla, výkonný výbor české strany křesť. sociální, organizační komitety a j. Kdo by se chtěl veledůležitě této porady zúčastnit, nechť to oznámí zdejšímu sekretariátu. — Týž den v Praze koná se plenární schůze litoměřického a pražského komitétu mládeže. — Sdružené organizace katol. mládeže na Chočeborskú pořádní 15. června **okresní sjezd**; řecníci z Moravy. — 20. a 27. června schůze v **Malé Záhořnici**.

Nový Hradec Králové. V pondělí 9. června večer konala katolická jednota valnou hromadu v Novém Hradci Králové v hostinci p. Jos. Vosáhly (u Dušků). Dp. předseda podal zprávu o jednotě za minulý správní rok. Při výborové schůzi 27. května měl p. předseda vychovatelskou přednášku „O psychologii dítěte“. Dne 6. června při výborové schůzi jednalo o koncertě, o vycházce do Hradce Králové na slet „Orlů“ a o rozšíření knihovny. Též byly v minulém správním roce výborové schůze 24. července, 10. srpna, 13. října, kde se jednalo o zábavném večírku, který se konal 25. října. Svěcení zdejšího obnoveného kostela účastnili se katolická jednota téměř všemi členy. Mikulášská zábava byla 8. prosince, 16. února zábavný večer, 9. března výborová schůze, 25. března zábavný večer a přednáška o Boleslavu

Jablonském. Dne 30. března byla slavnostní schůze výboru, v níž vldp. děkan Ant. Vitvar u příležitosti svého jubileu byl jmenován čestným členem spolku. Vldp. děkan věnoval spolku 20 K. Slovněmu panu dru. Hrubanovi zaslán byl do Olomouce blahopřejný telegram k jeho jubileu. Též na účely humanitní a organizační bylo pamatováno. Dán příspěvek na polévkový ústav, podporování nemocní členové. Spolek se účastnil sletu „Orla“ a schůze výkonného výboru katolických spolků a organizací v Hradci Králové. Též dva členové našeho spolku zvoleni byli do výkonného výboru. Z této zprávy viděti, že naše jednota se tužila. Pak podával zprávu pokladniční p. V. Studený. Jednota má po zaplacení všech vydání 160 K jmění na hotovosti. Provedeny volby, přičemž akklamací zvolen jednímhlasně dosavadní výbor. Další činnosti Jednoty „Zdař Bůh!“

Katolickému dělnictvu! Může se katolický dělník nazvat organizovaným, jestliže se hlásí z přesvědčení ke katolické organizaci a zároveň platí do soc. dem. neb národní odborové organizace? Nikoliv. Má-li katolická strana svoji odbornou organizaci, má státi každý dělník ve své organizaci a do ní platiti, nemá podporovati nepřátelskou stranu, která za peníze katolické šve proti křesťanství a katol. organizacím. Je-li katolický dělník v nepřátelské organizaci, páse zradu na své vlastní straně. Proto pryč od požidovstých nadháněčů! Pryč od nepřátelských odborových organizací! Vstupte, jinoši, muži, do své vlastní odborové organizace, do Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Král., Adalbertinum!

Komitét jednotného „Sdružení české mládeže katolické“ pro obvod pražský zřízen byl na ustavující valné hromadě v Praze v neděli dne 25. května. Starostou je p. Ing. C. Jos. Ryba ze Žižkova, sekretářem p. V. Reichelt z Prahy. — V Českých Budějovicích byla 1. června konána komitétní konference, na které všechny zásadní body jednotné organizace mládeže byly přijaty a zvolen výbor komitétu Budějovického, v jehož čele stojí p. Kašpar Hintermüller, roln. syn z Kosova, jako starosta, sekretářem je p. Aug. Mráz z Č. Budějovic.

Do okresu Nové Město n. Met., Police n. Met., Náchod, Opocno, Česká Skalice, Jaroměř a Král. Dvůr. Slušně sdělujeme, že dne 13. července koná se **krajský sjezd mládeže**, „Orlů“ a všech ostatních katol. organizací a spolků v **Bohuslavicih**. Žádáme, aby v uvedených okresích týž den jiné slavnosti se nekonaly, nýbrž všichni katolíci zúčastnili se v hojném počtu této významné manifestace. — **Slavnost Cyrillo-Methodějská** bude se konati 13. července odpoledne v **Dobřenicích**. Blíží oznámení příště. Plně se připravujte.

Ze Dvora Králové nad Lab. do Sarajeva. Dne 3. června odejel od nás snad na vždy náš milý duchovní rádce dp. dr. Josef Šalša. Odchodu jeho žel každý, kdo jej trochu blíže znal, nejvíce však ho postrádá Sdružení mládeže křesť. sociální a zásluhou jeho utvořený „Orle“, který po prvé se účastnil letos průvodu o Božím Těle. Pro nás byl den 3. června dnem hlubokého smutku, neboť jsme věděli, že v pánu dru. Šalšovi ztrácíme mnoho: kněze vzorného, duchovního rádce mírného, obětavého, přítele upřímného a otce laskavého. Pan dr. Šalša jest charakter ryzí, na kterém není ani nejmenšího stínu. On stejně cenil dělníka jako pána. Často jsme byli svědky tohoto: když šli dělníci z továrny a on mluvil s pány, odloučil se od těchto a šel k prostým dělníkům. Proto, ačkoliv si získal přízeň inteligence, u lidu prostého získal si nejvroucnější úctu a lásku. Při loučení s ním nebylo oka, ve kterém by se neleskla slza. Cítilme, že na něho nikdy nezapomeneme. Jméno jeho jest vryto hluboko v srdcích našich písmem zlatým. Odjížděl od nás v tichosti, ale my jsme ho provázeli zrakem usazeným. „Orlové“, ti jeho „Orlové“, běželi ještě v poslední chvíli na nádraží dáti mu s Bohem. My nepochybujeme, že i v novém působišti získáte si lásku a uznání. Prosíme, nezapomeňte, že ve Dvoře Král. v Čechách Sdružení mládeže vzpomíná na Vás s dětinou láskou, úctou a vděčností a že na Vás nikdy nezapomene. Posíláme Vám poslední pozdrav a poslední s Bohem! — Sdružení mládeže křesť. sociální.

Dvůr Král. nad Lab. (Čestný večer.) Dne 1. června pořádn byl večer na rozloučenou s Ph. Drem. Jos. Šalšou (kaplanem a duch. rádcem zdejšího katol. spolku), který se stal vojenským kurátem v Sarajevě. Pan Dr. Jos. Šalša působil ve Dvoře Králové skoro čtyři roky. Za tuto dobu svého působení získal si svojí mírnou povahou a vzorným konáním svých povinností jako kněz oblíben u všech, kdož jej znali, bez rozdílu. Jako duchovní rádce spolku byl na svém místě. Prost veškeré ctižádosti a touhy po odměně, pracoval ve spolku neúnavně. Nebylo proto za jeho vedení ve spolku nějakých nesvárů a třenic, po stránce morální i finanční stál a stojí spolek jeho zásluhou stkvěle. Katol. spolek ztrácí tudíž svého duchovního rádce p. Ph. Dra. Jos. Šalšu opravdu nerad. Dal to také na jevo při večírku na počest jeho pořádném. Prostorný sál na Karlově byl naplněn do posledního místečka. Z řeči, které byly proneseny toho večera, sluší vzpomenouti mimo jiné zvláště básničky Olgy Mrkosové, dcerušky pana ředitele z Verdeka Josefa Mrkose, dále řeči pana děkana, Jak. Jágra, předsedy mládeže a náčelníka „Orla“, rovněž sl. Odtlichové a Vávrové. Ku konci ještě předseda spolku pan Komárovský jménem spolku děkoval panu doktorovi za věcku námahu a trpělivost a na ocenění jeho zásluh o spolek odevzdal mu jménem spolku krásný, stříbrný, v ohni zlácený kalich na památku. Pan doktor velice dojat, děkoval všem za poctu prokázanou, děkoval zvláště spolku a mládeži za ochotu a blahovůli, s jakou mu vždy vstříc přicházeli, zvláště také panu děkanovi za

vldné s ním zacházení za dobu jeho čtyřletého pobytu ve Dvoře Králové a srdečně rozloučil se se všemi. Děkujeme ještě jednou panu Dr. Jos. Šalšovi za vše dobré, které ve Dvoře Králové mezi námi zasel jak ve spolku tak i mimo spolek a přejeme mu v jeho novém povolání hojného Božího požehnání!

Ronov nad Doubravou. (Přednáška.) Sdružení hospodářské odbočky uspořádalo dne 18. května veřejnou přednášku, na níž promluvil p. Kamenický, rolník z Chvojenice u Holic na téma: „Bratřanci Veverkové, vynálezci ručadla“. Řecník poutavým způsobem líčil počátky století páry, elektřiny a jiných moderních vynálezů až aeroplanů a přešel k základu lidského blahobytu. Setrým způsobem dotýká se chamtivosti německé, která uchvátíla bratřancům Veverkům jejich vynález, kdežto vlastní vynálezci ručadla skončili život svůj ve velmi stísněných poměrech. Nejen rolník český, ale každý, kdo s hroudou zachází, musí býti vděčen a také zůstatne bratřancům Veverkům za vynález na pohled tak jednoduchý a přece v podstatě neocenitelný. Zdařilá schůze ukončena vřelým doslovem jednatele odbočky p. uč. K. Kratochvíla. — (Spolkový prapor.) Vzdělávací katolický sociální spolek „Rovnost“ usnesl se na schůzi dne 25. května pořádn si vlastní prapor pro rok 1914. Zhotovení praporu světeno Křesťanské Akademii v Praze. Prapor na jedné straně ponese obraz českého patrona sv. Václava s nadpisem: „Nedej zahynouti nám ni budoucím, sv. Václave!“ Na straně druhé nadpis: „Vzdělávací Katolický sociální spolek Rovnost v Ronově nad Doubravou“ a heslo spolkové: „Bohu duši, práci čest, lásku bratřím, v srdci ples!“ Žádají se tímto všichni členové spolku jakož i příznivci, by pořízení praporu hmotně i morálně podporovali.

Zbislav. V upomínku na tábor lidu, pořádný dne 16. června 1912 v B. Podolí, pořádná Křesť. soc. spolek spolu se Sdružením venk. mládeže farnosti Zbislavské dne 15. června t. r. výlet do obce Brambor do zahrady p. Ant. Beránka. Program pestrý. Při koncertě účinkovali bude hudba Zafičanská osobním řízením p. Košťála. — Výbor.

Lomnice nad Pop. Jak stále víc a více vysvítá, náš „Orle“ těší se pozornosti veliké zdejších Sokolů i nár. socialistů. Sokol nemůže ani pochopiti, že by prý někdo dovedl také (a lépe než zdejší) pěstovati dle zásady Tyršovy tělocvik, a opravdu bratrský styk. Chrabrému Sokolku panu Nezdarovi nepomůže ani jeho cynický úsměv, tím už na věci se nezmění ani zbla. „Orle“ jest u nás pevně zakořeněn a bude létat k jasotu svých bratřů pilně a k zlosti svých nepřátel, které „Orle“ náš k činnosti bude popoháněti, nenechaje klidně léto přespáti. Máme mnoho stoupenců doposud z nevědomosti v řadách sokolských — a těm musíme otevírati oči, aby prohlédli: náš boj bude otevřený, nikterak zákeřný. Nejprve naše příslušníky srážeti musíme pod jeden prapor. Ve znamení kříže — symbolu to pravé lásky, budeme zápasiti zcela otevřeně. Toť prozatím naše odpověď za všechny urážky, za všechno zesměšňování. A národní socialisty? Ty pouze budeme lidu „barviti“ na schůzích všech tak, jak toho dle zásluhy své jsou hodni. Jsme-li „barviti“, tož jimi budeme. — Začátek stal se dne 8. června t. r. na schůzi v Nové Vsi, kde náš br. starosta jako napadený se bránil a útok podařeně odrazil, pěkně a věcně nár. socialisty „obavil“, že dlouho trvajících potlesk ku konci, byť krátké, řeči byl výrazem úplné spokojenosti všech účastníků schůze. Práci další voláme: Zdař Bůh! — „Orle“ lomnický vzlétne k bratřím „Orlům“ v Libštátě dne 22. června t. r. Všichni účastněte se vycházky, účast nutná! Vezměte všichni odznaky! Ať každý nás hned pozná. Vyjde se o 1 hod. z naší prozatímní místnosti. — Starosta.

Schůze okres. představenstva Všeodb. sdružení bude v neděli 15. června o 2. hod. odpol. v Ústí n. Orli. Za ústředí delegován taj. Polák. — J. Šeps, starosta. J. Langer, jednatel.

Hronov n. Met. Valná hromada Tkalcovského výrobního společenstva „Vzájemnost“ v Hronově n. Met., zaps. spol. s ruč. obmez., bude se konati v neděli 15. června 1913 o půl 3. hod. odpol. v obchod. domě č. 102 v Hronově. Pořad jednání: 1. Čtení zápisu loňské valné hromady. 2. Výroční zpráva za rok 1912. 3. Schválení účtů za rok 1912. 4. Usnesení o rozdělení zisku za rok 1912. 5. Zpráva o vykonané revizi zemských výborem král. Českého. 6. Volby: a) 1 člena představenstva dle čl. 14. stanov společenstva, b) 2 členů dozorní rady dle čl. 20. stanov společenstva. — Kdyby se dostatečný počet členů v určenou hodinu nesešel, bude se druhá valná hromada právoplatně konati o 1 hodinu později, v týž den a v téže místnosti.

Lidový křesť. sociální kurs pořádn Okresní sdružení Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro okres chrastecský (Pokračování): 15. června v Kamenici v host. p. Novotného o 3. hod. odpol. „Počátky českého hnutí dělnického“, promluví p. Jos. Katnar, ústř. starosta z Hradce Králové. — 22. června v Rychmburku v host. „na Sklenářce“. „Dělnictvo a křesťanství“, promluví p. Al. Petr, úředník z Hradce Králové. — 29. června v Račicích o 4. hod. odpol. „O příčinách drahoty“, promluví dp. Jan Beneš z Chrasit. Křesť. sociálové! K těmto veledůležitým schůzím dostavte se všichni a přiveďte své známé! — Okres. představenstvo.

Ze spolku českoslovanských poutníků do Lurd se sídlem v Praze. Docházejí nás stále dotazy ze řad duchovenstva, jak to přijde, že k sodálské německé pouti do Lurd zve v Čechách nějaké laické poutní komité, když tu přece existuje církevně schválený a pod protektorátem J. Em. nejd. kardinála Pražského stojící Lurdský český spolek v rukou kněží. Jest to smutný

fakt, ano vřed na těle společenského našeho českého života — nesjednocenost, drobení sil. Obchodnice Benešová-Machainová z Prahy nechťela přijíti o dosti značný zisk, který měla každoročně z verbování poutníků českých pro vídeňskou sodálskou pout, proto zaujala nepřátelské stanovisko proti našemu českému lurdskému spolku, štvouc proti němu při každé příležitosti. Pořádání hry »Pasačka z Lurd« bylo soukromým podnikem jejím, tak zv. Maria-Lurdský komitét jest vlastně Benešová sama a několik jejích známých laiků, kteří ji v pokoutním a štváčském jednání podporují. Maria-Lurdský komitét církevního schválení nemá a nikdy také nedosáhne, poněvadž byl zřízen proti našemu spolku, jak vysvítá z výnosu kníže arcib. konsistoře v těchto dnech vydaného. Jsme pevně přesvědčeni, že žádný charakterní český kněz nebude podporovati tento vzdorokomitét proti oficiálnímu našemu spolku, jenž byl založen na zásadách šlechtitných, totiž šfity kult mariánský; vzbuzovati zájem pro Lurdy a j. posv. místa, nezištně vésti poutníky české do Lurd, umožniti pout i méně zámožným vrstvám katolického lidu, jakož i zdarma vypravovati chudé nemocné do Lurd. To jest ta něžná intence, to jest ten šlechtitný účel našeho spolku: »Vše ku větší cti a slávě Boží a Matky Páně!« A proto také spolek náš došel církevní úchvaty všech českomoravských ordinariátů. Tolik uznali jsme za vhodné konstatovati, aby katolická veřejnost byla o pravém stavu věci řádně informována. Podporujeme tudíž lurdský spolek český, přičiňme se, aby prvá spolková pout, která se koná ve dnech 9. až 22. srpna, korunována byla zdailým výsledkem. Ignorujeme však jako upřímní Čechové Maria-Lurdský komitét, který shání poutníky pro německou sodálskou pout!

Česká spolková pout do Lurd. Užší poutní výbor neunavně pracuje a přičiňuje se, aby všem poutníkům se vyhovělo a pout došla obliby. Přihlášeni poutníci zařadují se již do jednotlivých skupin; chystá se do tisku poutní knížka, která obsahovati bude písně a pobožnosti, rozličná upozornění a důležité pokyny, slovněk nejobecnějších a nejpotebnějších výrazů česko-francouzských, dále stručný popis cesty, jakož i abecední seznam všech poutníků. Poněvadž účast duchovenstva i laiků z královéhradecké diecese jest značná, postaral se jednatel spolkový, aby poutníci byli, pokud možno, pohromadě. Ač lhůta přihlášek trvá do konce června, jest třeba, aby ti, kteří se ještě přihlásiti chtějí, tak učinili co nejdříve, by také jména jejich uveřejněna býti mohla v poutní knížce. Knížka tato ve sličné úpravě bude milou upomínkou na první spolkovou pout ve dnech 9. až 22. srpna. Mnozí měli v úmyslu až v r. 1914 do Lurd putovati, majíce za to, že v r. 1914 koná se v Lurdech eucharistický světový kongres. Dozvěděvše se však, že není ještě definitivně určeno, kde se kongres bude konati, přihlašují se dodatečně za účastníky letošní pouti. Na duchovní fond docházejí dobrotitivé milodary, ale také četné žádosti chudých a nemocných. A proto kdo se nemůžeš pouti osobně účastniti, konej aspoň pout duchovní a přispěj laskavě nějakým obnosem k duchovnímu fondu. Tím setřeš slzu s oka mnohých nemocných, kteří touží navštívit místa přesvatá, kde Rodička Boží divy tvoří. Dodatečné přihlášky do 30. června a dobrotitivé milodary k duch. fondu přijímá, jakož i podrobné programy obratem zaslá pokladník spolku P. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné Praha II. Jungmanovo náměstí č. 20.; informace týkající se spolku a letošní pouti ochotně také podá jednatel spolku P. Jos. Rössler, kaplan Velký Ouhm u Solnice. Ku konci sdělujeme s milými poutníky, že náš zvláštní poutní vlak vyjede v sobotu dne 9. srpna o 8. hod. ráno z Prahy (nádraží cíl. Františka Josefa); o půl 7. hod. bude obětována mše sv. v chrámu Páně u Panny Marie Sněžné. Jungmanovo nám. č. 20. na zbožný úmysl všech poutníků. Odporučuje se poutníkům, aby již v pátek odpoledne do Prahy přijeli. Pro ty, kteří se včas přihlásí, bude postaráno o levné noclehy.

by měsíční zřídí se stojan na voda na nábreží Eliščině. — Pro koupání vojenského mužstva navrhne se místnímu vojenskému velitelství část řeky Labe při pravém jeho břehu asi 200 metrů pod ústím Orlice. — Kolaudována byla novostavba domu na parc. č. 135-28 v Pošpíšlově třídě, náležející p. Josefu Semprákovi. — Vzato bylo na vědomí, že c. k. zemská školní rada svolila, by náklad na jednu pobočku zatímní při měšť. škole chlapecké převzat byl na zemský fond.

Výlet spolku »Anežky.« Každoroční tento výlet, pořádaný ve prospěch vánoční nadílky pro chudé členky, vydařil se letos v každém směru náležitě, což přičiští dlužno pěknému počasí a četným příznivcům spolku, kteří darovali do bufetu velmi mnoho dárků. Výsledek finanční je naprosto uspokojivý a spolek vzdává všem dárcům a dárcyním vřelé díky za přilež projevovou.

Uprázdňená nadace pro studující české techniky. Na základě místodržitelství výnosů obsadí se dle usnesení městské rady ze dne 2. června t. r. nadání Františka Palackého pro Královéhradecké posluchače c. k. české vysoké školy technické v Praze s ročním požitkem K 200.— dnem 1. dubna 1912. Na toto nadání mají v přední řadě nárok rodáci Královéhradečtí, v druhé řadě pak příslušníci města Hradce Králové, již studují na c. k. české vysoké škole technické v Praze. Právo na požitek nadační jednou udělené obdržel percipient celou zákonou dobu studijní potud, pokud dobrým úspěchem studijním se může vykazati. Nadaci tuto propůjčuje c. k. místodržitelství v Praze na základě předchozí praesentace měst. zastupitelstva v Hradci Král. Požitek nadační vyplácí měst. úřad důchodenský v Hradci Králové ve čtvrtletních dekursivních lhůtách. Žádosti, příslušnými doklady opatřené, přijímá úřad purkmistrovský v úředních hodinách v podacím protokole v domě č. p. 124 v přízemí v levo do středy dne 9. července 1913.

Nová nadace. Záložna v Hradci Králové založila na oslavu svého 25letého trvání nadaci, jejíž výnos 100 K bude výborem 6. července udělen nejstaršímu schudlému členu. Žádosti nutno podati do konce června t. r. v kanceláři záložny.

Na c. k. gymnasiu v Hradci Králové bude zápis žáků do I. třídy dne 7. července před prázdninami a dne 16. září po prázdninách od 8. do 9. hod. dopol. Po zápise hned přijímací zkoušky.

III. porotní období u c. k. kraj. soudu v Hradci Král. počne 30. června. Vyrokování jsou porotcové: rolník J. Havlas Říkov, rolník V. Homer Svišťany, rolník J. Horák Brzice, c. k. setník v. v. E. Kadeřávek Dvůr Král., host. R. Munzar Dvůr Králové, host. F. Rücker Zboží, statkář J. Baše Slatina, rolník F. Černý Plotiště, rolník J. Dušek Svob. Dvory, rol. J. Havlík Vel. Skalce, mlynář J. Hroch Mitrov, rolník P. Chalupa Plačice, majitel tkalcovny F. Janoušek Plotiště, rol. F. Jezbera Střebeš, rol. J. Koutník Práskacka, rol. F. Leden Neděliště, maj. mlýna J. Vozenlek Předměstí, G. Reach Smiřice, velkostatkář K. Seisser Velichovky, obch. Ot. Jelínek Častolovice, obch. J. Mikota Kostelec, rol. H. Becker Červený Potok, F. Kraják Náchod, rol. V. Blažek Trnová, rol. J. Klazar Kratonohy, rol. J. Vozáb Roudnice, rol. J. Cvikýř Nahořany, maj. mech. tkalcovny J. Hartman Kounov, rol. V. Martinec Niz. Srbská, rol. K. Souček Č. Mětuje, rol. Ant. Wanitschke Kunčinoves, náj. dvora J. Vinař Jedliny, J. Holub M. Svatoňovice, rol. Ot. Lelek Rtyň, mlynář B. Prouza Suchovršice, obuvník Vl. Jireš. Žamberk. — Náhradní porotcové vesměs z Hradce Král.: host. A. Devátý, pekař J. Formánek, obch. A. Hanuš, účetní V. Morávek, továrník V. Němeček, inž. Jar. Novák, stavitel J. Pažout, krejčí V. Rosa, řezník F. Souček.

Císařský děk. Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I. ráčil nejmilostivěji svoliti, aby do c. k. rodné knihovny byl přijat klavírní výtah symfonické básně »Habsburg-Lothringen«, kterou pro velký orchestr složil na paměť 65. výročí slavného vládnutí Jeho Veličenstva chvalně známý hudební skladatel p. Vojtěch Mádl-Veress, kapelník c. a k. pěšího pluku č. 18. v Hradci Králové. Za věnovanou kompozici byl skladateli vysloven nejvyšší děk. Poznamenáváme, že to je již třetí skladba, která byla z nejvyššího místa lícitově oceněna a nejmilostivěji přijata.

Ztráta. Jistá paní ztratila cestou z ulice Čelakovského na náměstí v Hradci Králové velké černé pěstrosí péro, tak zvanou »plereusu«, a prosí nálezce, který toto péro jen proto asi nevrací, ježto jeho větší cenu nezná, o lask. vrácení za přiměřenou odměnu v závodě firmy Singer Co., akc. spol. pro šicí stroje v Hradci Králové, u labského mostu.

Z obecní knihovny lidové. Půjčování knih z obecní lidové knihovny skončeno bude dnem 25. června 1913. Z té příčiny jest nutno, aby všichni, kdo knihy vypůjčeny mají, řádně je v uvedené lhůtě odvedli v místnostech lidové knihovny, ježto upomínání spojeno jest s výlohami.

První královéhradecký pohřební ústav H. Richter, Hradec Králové a Pražská městská pojišťovna životní a důchodová zavedly pod záštitou král. hl. města Prahy pohřební pojištění dle vzoru Pražského městského pohřebního ústavu. Jedno z nejnovějších hospodářských zařízení, nezbytné pro každého, kdo pomýšlí do budoucna a chce předem zajistiti rodinu pro případ svého úmrtí do posledních důsledků. Zmíněným tanulo na mysli, že rodině, postižené smrtí jejího člena, jest netoliko způsoben bol a zármutek, nýbrž i ve většině případů značné hmotné starosti, které mnohdy působí trapně na další způsob života a pozůstale často nutí uzavřati nevýhodné půjčky, aby mohli vypravit ač jednoduchý, přece však důstojný pohřeb zvěčnělému. Těmito pohnutkami vedeny, rozhodly se oba ústavy umožniti za velice výhodných a mírných podmínek každému, aby jednak

zbažil rodinu pro případ svého úmrtí veškerých starostí o pohřeb a zároveň předem si zajistil, že bude mu vypraven pohřeb důstojný a odpovídající jeho postavení. Zařízení toto osvědčilo se v Praze i ve Vídni, o čemž svědčí denně rostoucí počet pojištěnců. Veškeré dotazy zodpoví ochotně: Pohřební ústav H. Richter, Hradec Králové, Čelakovského ulice č. 450, aneb Represenční kancelář Pražských městských pojišťoven, Hradec Král., Karlova tř. č. 502.

Seznam cen průřizných na týhodním a obilním trhu v Hradci Králové, dne 7. června 1913 konaném. 1 hektolitr: pšenice K 15.60 až 17.—, žito 12.— až 12.50, ječmena 12.—, oves 7.— až 8.50, prosa 14.— až 16.—, vike 12.70 až 13.50, hrachu 24.— až 32.—, čočky 30.— až 34.—, jáhel 28.— až 32.—, krup 26.— až 48.—, máku 40.— až 42.—, lněného semene 24.— až 28.—, staré cibule 17.— až 19.—, drobné zeleniny 1.—, 100 kg: žitných otrub 15.—, pšeničných otrub 14.—, 1 kg: másla čerstvého 2.80 až 3.40, sádla vepřového 2.20 až 2.24, tvarohu —.44 až 56.—, 1 vejce 0.06, 1 kopa: okurek 15.— až 17.—, salátu 1.80 až 2.20, cibule nové 1.20, mrkve nové 2.40 až 2.60, 1 pytel mrkve staré 2.60 až 3.20, 1 košík třešní 3.— až 4.—.

Dokonalé opravy a pozlaccování
otlárů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlaccování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.
Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladě křídla náhrobní, nástěnná a všeho druhu rámeč a obrazy. Založeno v r. 1868.

Na Jihoslovanský Červený kříž po odvedení celkové sbírky z venkovských obcí zdejšího okresu zaslala ještě obec Světí 15 K, kteréž byly zaslány okresním výborem Slovanskému klubu v Praze.

Veliké neštěstí na dráze u Potštýna n. Orli. V úterý dne 10. t. m. mezi Liticemi a Potštýnem v 8 hod. večer uvolnila se kola jednoho vozu nákladního vlaku, tak že se 10 vozů překotilo a i stroj značně poškozen. Manipulant Fabián, otec několika dětí, byl ihned zabit, a průvodčí Ferbas byl smrtelně zraněn a téhož dne v nemocnici v Rychnově skončil. Těž strojvůdce utřel hrozné pohmožděny. Všichni jsou z Pražského Předměstí u Hradce Králové. Doprava byla přerušena, osobní vlaky se zpozdlily až o hodinu. (Cestující totiž musí přestoupiti u místa neštěstí z vlaku litického na vlak přijíždějící od Hradce Král., načež tento se vrací.) Nešťastníci snažili se zachrániti vyskočením z vozu, ale v tom se na ně vagony překotily. Erár propustil více zámečnicků, určených k prohlídce kol a vozů — a nyní následky! Nepřistojnost jest na této dráze více. Židovská společnost hodila vše státu na krk v malém pořádku a stát šetří na každém dvoukorunovém dělníku. Jest nutna náprava co nejdříve!

Dokoučení sporu P. M. Schreibera s profesory král. zem. hospodářské školy v Chrudimi. Dne 10. t. m. před senátem c. k. kraj. soudu v Chrudimi byl P. Schreiber osvobozen a žalobci odsouzeni k zaplacení všech soudních útrat. Dvoji soudní tribunál, dal P. kvardiánovi za pravdu a nyní bude zajisté věcí nadřizovaných úřadů hospodářské školy, aby zaujaly příslušné stanovisko.

Dr. Faboun na naši druhou výzvu, aby podal důkaz o intervenci biskupské ve sporu jeho s P. Schreiberem, posud neodpověděl. Mohli bychom si již nyní uiniti o jeho charakteru příslušný úsudek, ale ještě jednou ho vyzýváme, aby paušální své tvrzení řádně zdůvodnil.

Holice. »Velký plakát nade vraty, volte samé demokraty...« Na tahle slova si vzpomenu, když spatřím ty plachtové plakáty a tučným písmem vytištěno: »Volte pokrokově, opozičně...« — Volby do obecního zastupitelstva jsou již vypsaný: III. sbor volí ve čtvrtek dne 19. června, II. sbor 21. června a I. sbor 23. června. Bude to letos boj o něco ostřejší. Pokroková aliance před třemi lety vyhnána z obecního panství, po šestiletém hospodářství zvedá se k volebnímu boji, aby zase neobmezeně mohla vládnouti našim městem. Proto ta velká reklama pokrokového kartelu! Odhodil se program, zapomnělo se na zásady a touha po spravování obecního hospodářství slepila kartel pokrokových stran: Státopráv. pokrokáři (!) spojili se se soc. demokraty (!) a obě tyto strany se stranou realistickou. Proti nim stojí tu strana mladočeská a strana křesť. sociální. Jak dopadne boj, nelze předem říci, ale důrazně připomínáme všem našim voličům: Agituje co nejvíce pro naše kandidáty! Neňte se nikým másti a zvíkat! Odpověď všem našim nepřátelům bude nejdříve čtvrtek dne 19. června, kdy volí III. sbor!

Kostelec n. O. Krásná slavnost konala se u nás dne 1. června. Byla vrcholem a významným ukončením májové pobožnosti. Historicky památná kaplička »Pod strání« od základů obnovena značným nákladem slovutné paní Emilie Pialové, spoluzakladatelky zdejší opatrovny. Kaplička vkusně i vnitř upravena. Zvláštní okrasou jest ji mosaikový obraz Panny Marie od Viktora Foerstra. V neděli dne 1. června obnovou ka-

Kolárky, náprsenky, zephyrové
košile, spodky poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 283.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 9. června 1913. Na žádost Družstva pro postavení tělocvičny »Sokol« v Hradci Králové převzat byl protektorát nad pořádáním květinového dne 6. července, případně 13. července t. r. a povoleno bylo uspořádání dopoledního promenádního koncertu na Velkém náměstí. — Do okresní komise pro péči o mládež v okrese královéhradeckém navrženi byli za důvěrníky pp. náměstek starostů Plínáček, obecní starší Halounek a Ježek a členové obecního výboru Hanousek, Fait a Hlávka. — Technické kanceláři bylo uloženo, by se účastnila řízení, jež se koná dne 13. června na hřbitově Poučkovském stran odvodnění jeho. — Zakoupen byl potrét Františka Palackého od Maxe Švabinského ze Štencova grafického kabinetu v Praze pro zasedací síň měst. zastupitelstva. — Povolena byla stavba domu na parcele č. 3. v bloku X-B nedaleko Střelnice pl. Marii Sálavé. — Valného shromáždění České lesnické jednoty ve dnech 3.—5. srpna v Hořicích účastní se za město pp. lesní řef. Hubáček a lesní kontrolor Urner. — K zalévání parku u novostav-

plněkce pověřit a její dárky mistrem řezbářství vsdp. kanovník Dr. Fr. Šnec za účasti obrovského počtu katolíků. Rádost mají všichni a děkují uslechnutí dárky, že svoji pomocí tak krásnou obnovou pomohli.

Kostelní Lhota u Sadské. Pouť do Staré Boleslavi, která ve zdejší farnosti každoročně s velkým nákladem a za veliké účasti družiček od starodávna se koná, prohlášena byla za pouť jubilejní. Všichni účastníci návštěvou sedmi kostelů získali si odpustky jubilea Konstantinského, a proto tento rok pouť vykonána byla s velkým nadšením, ke stolu Páně přistoupilo kolem tří set dospělých. Vlastní oslava jubilea Konstantinského konána bude ve chrámu Páně na svátek sv. apoštolů Petra a Pavla, odpoledne pak bude slavnostní veřejná schůze, při které přednášet bude o významu jubilea Konstantinského vsdp. kanovník ThDr. Fr. Šulc. Slavnostní schůze konána bude v hostinci p. Vejtruby o 3. hod. odpo., bude tedy poskytnuta přiležitost všem uvědomělým katolíkům, aby manifestovali veřejně mimo kostel svoji víru. Jméno vsdp. kanovníka jest již předem zárukou, že účast na schůzi bude veliká.

Čáslav. Pohřeb dra. B. Horáka. Těžkou ránu utrpěla zdejší okresní nemocnice úmrtím primáře MUDr. B. Horáka, jenž nešťavnou pět a vynikající zručností operátorskou během několika roků ji povzněl v řadu široko daleko vyhledávaných léčebných ústavů. Zemřel náhle v pátek ráno dne 6. června, když po krátké zotavené chystal se právě opět ujetí se své činnosti, ve stáří 39 let. Jak bolestně dotkla se smrt jeho vši veřejnosti, bylo viděti nejlépe v den pohřbu v neděli 8. června. Pohřbu takového skutečně ještě Čáslav neviděla. Obrovský, do tisíců čítající zástup občanstva ze všech kruhů a vrstev doprovázel rakev jeho ke hrobu a ze všech úst splyvalo: Škoda ho! Vzácnou činnost zesnulého a lékařskou zdatnost jeho po zásluze ocenili nad hrobem pp.: místní a okres. starosta a poslanec dr. Zimmer, primář dr. Zahradnický z N. Brodu a dr. Štefan z Kolína. Budiž zesnulému za vše, co dobrého vykonal, bylo toho tak hojně, Bůh stejně štědrým odplatitelem! — Mecenáš. Ku konci měsíce zemřel a pohřben byl na Král. Vinohradech c. k. vrchní finanční rada Josef Železný, jenž poslední vůli, zřízenou před c. k. notářem, odkázal na národní a kulturní účely 43.800 K. Zesnulý dobrodinec byl rodákem čáslavským, při legátech však rodného města vzpomenu nebylo. Jest toho litovati tím více, že na př. chudým žákům gymnasia vinohradského dostalo se daru 10.000 K, mezitím co podpůrný fond gymnasia čáslavského jest značně mnohými obětmi i ubývajícími příspěvky ztenčován. Neznáme sice všechny příčiny, pro které jinak štědrá ruka rodáků čáslavských bývá tak zhusta našemu městu zavřena, ale že jednou z těch příčin bývá i nevšímavost těch, kdo by takové muže měli mít v evidenci, jest jisto. Často nepatrná pozornost a úsilí jest klíčem k přízni těch, jichž mecenášství v tolika věcech by bylo městu našemu k prospěchu. — Družstvo pro zužitkování ovoce a zeleniny, jež se delší dobu potácelo mezi životem a smrtí, má býti přece skutečně na valné hromadě, kterou svolává zřizující komitě na den 15. června do zasedací síně hospodářské záložny. V svolání vybízí se zároveň k úpisu stokorunových podílů, jež možno zakoupiti i těm, kdo nejsou pěstiteli ani ovoce ani zeleniny. Družstvo chce vstoupiti do života jako společnost s ručením omezeným a doufá, že najde porozumění jak v městě tak v okrese. Již při prvním ventilování této myšlenky přáli jsme jí hojně zřadu a činíme to i nyní, přesvědčení, že, octne-li se vedení družstva v rukou povolaných, možno se od něho nadíti skutečného prospěchu. Že na výběru vedoucích osob a hlubokém uvážení všech podmínek nade vše záležel, toho důkazem jest kdysi tak oblibený a dnes v soukromých rukou se nalézající podobný národní podnik třebeňský anebo kdysi již v Čáslavi stávající ovocnářské družstvo, jehož sušárna v Drobovicích jest nyní proměněna na soukromé byty. — Nepřistojnost. Jeden ze zdejších obchodníků ve snaze po široké reklamě odváží se plakáty znešvařiti i stromy v městských sadech Vodrantech. S kmenů stromů hleděly na návštěvnky přilepené, ba i hřebíky přibité (!) anonce o „nevyrovnatelném“ Bersonu a Derby kremu. Věřme, že reklama jest pro každého čilého obchodníka věcí velmi nutnou, ale že by k takové reklamě dala povolení správa sadů našich, věřiti nechceme. A stalo-li se to bez jejího vědomí, jest to tím nepřistojnějším, byť to i učinila firma nekřesťanská. — Na vysvětlenou. Duchovní cvičení, konaná ku konci května ve zdejších děkanském chrámu, nalezla milosti před očima dopisovatele do „Posáz. Kraje“. Ponechávajíc stranou poťouchlosti oně lokálky, odpovídáme tolik: nespokojil-li se stoupenci strany nář. sociální řecmi místních svých veličin, ale zvou-li občas řečníky odjinud, pak totéž právo mají snad i čáslavští katolíci.

Ronov nad Doubravou. (Úmrtí.) V pondělí dne 26. května zemřela zde pl. Marie Hrnčířová, choť odborného učitele. Zesnulá pro neobyčejně milou a tichou povahu těšila se zvláštní oblibě všeho zdejšího obyvatelstva. Skutky křesťanské lásky, pokud mohla, vykonávala skrytě. Byla vzornou matkou, manželkou a upřímnou katolíčkou. Odpočívaj v pokoji, duše šlechetná! — (Nepřistojnost.) Po našem městě potuluje se po celé dni pobuda Beran, plný hmyzu, který tyto tvory loví ze záhrad a vyhazuje kol městského parku, kde zdržuje se nejvíce děti. Žádný slušný člověk nemůže si sednouti na vystavené lavičky z obavy, aby si domů neodnesl žravé plemeno. Snad by se s Beranem mohlo nějak naloziti, by nepodlil tolik ostudy. Zde ukázka, kam vede nemravné požívání prokletého alkoholu — kofalky.

Bečov u Ronova nad Doubr. Známá aféra vdovy

A. Dobře měla význačný moment působením vyznavačů náboženství Lutherova — ve svátky Velikonoční. Dva výboji evangelici přišli ke vdově a prohlíželi almaru pro potraviny a neslušným způsobem ptali se, jak mnoho koláčů napekla. Jest hnusno o celé záležitosti se rozepisovati. My katolíci bousoviti jsme jako otroci v dobách poroby. Snad to pánové našeho výboru nečiní proto, že vdova je katolíčka? Náš pan starosta posílá vždy vdovu, když přijde si pro podporu pro svých pět dětí, k veleb. pánovi Kloudovi do Ronova, a neomaleně jí vytýká, že chodí do kostela. Vlp. Klouda v okolí peněz na vysoké úroky nepřijímal, ani nevydělával na lidech při dodávání řepy. Že pan starosta nedá pokoje takovému knězi, který mu ani v nejmenším neublížil! Kam pak asi až „snášelivost“ pánů našich poroste? Sousedé katolíci, vzmužme se k činům osvobozujícím!

Blakopice u Ronova nad Doubr. Naše obec dala svým nákladem opravit na podzim sochu Panny Marie. Dnes jest táž celá omšelá a spodek opadán jako nějaká stará práce. Nevíme, zda jest vina na staviteli, či kde jinde. Doufáme, že socha dojde slušné opravy v brzkou.

Nová Ves nad Pop. Jakých zbraní chápou se protivníci z tábora protiklerikálního, jde-li o katolického kněze, jest zajisté slušné veřejnosti s dostatek známo. Nešťití se sebe ničemnějších lží a pomluv, každá zbraň sebe zákeřnější jest jim dobrá, jen když účelu se dosáhne. Ani mi nenapadá snad polemisovati s lidmi podobného kalibru, posílají opravy atd., ale aby naše katolická veřejnost poznala, kam až sahá zášť a zloba, rafinovanost a vypočítavost lidí protiklerikálních, stáží zde na ukázkou článek, který mi byl presentován po mém příchodu do Nové Vsi n. Pop. a který otištěn byl v nář. soc. listě „Lidové Proud“, v č. 21. ze dne 23. května 1913: „Do Nové Vsi u Lomnice nad Pop. — Páter Ježek, který přeložen byl od nás do Nové Vsi, rozhlašoval v novém působení, že byl členem místního „Sokola“, který přemu na rozloučenou uspořádal večerek. — Upozorňujeme bratry na Lomnicku, jakého „pravdomluvného“ velebníčka se jim dostalo a že nešťití se žádné zbraně proti Sokolstvu i všemu, co je pokrokového. Tak špatně v tom přece nejsme, bychom takové Ježky brali do jednot Sokolských. Bratrské organizace zajisté brzy poznají, s kým mají tu česť! — Tak doslova nář. sociální pisatel. Co řádka, to lež. Na obranu své cti jsem nucen proti takové ničemnosti se ohraditi a výtku „nepravdomluvnosti“ co nejrozhodněji od sebe odmítnouti. Vyvraceti takovou infamii, do očí bijící lež, jest mne nedůstojno. Rozumím dobře, pánové mne chtěli pouze vyprovokovati, ale prohlašuji veřejně, že dokud mi anonymní pisatel nedokáže, kdy a komu jsem rozhlašoval věci svrchu uvedené, do té doby jest u mne považován za bezcharakterního nactiutřače. — J. L. Ježek.

Morašice u Chrudimě. Slavili jsme opět letos v našem chrámu Páně po celý měsíc květen, každého všedního dne večer, v neděli a ve svátek odpoledne pobožnost k uctění nejblah. Panny a Matky Boží Marie u oltáře Mariánského, od citelů světlem (lampičkami a svíčkami), věncem kolem obrazu a pestrými živými květinami vkusně ozdobeného, pozůstávající ze zpěvu, rozjímání, modliteb a požehnání s Nejsv. Svátostí Oltářní. Návštěva byla zvláště o nedělích a svátcích velká, o kterýchžto dnech také družičky Nebeskou Královnu u oltáře uctívaly. Letos pak nabyla pobožnost ještě většího lesku tím, že byly po celý květen ráno u oltáře Panny Marie, kdež mše sv. sloužena bývala, dvě dívky, každého dne jiné, dle pořádku od vdp. děkana ustanoveného. Klečely na klekátku před oltářem mezi dvěma vysokými svícny (na nichž svíce k oslavě Velebné Svátosti se rozsvěcovaly) s hořící svíci u sv. přijímání. Sv. přijímání bylo dáno v květnu asi třem stům věřícím. To vše jest zajisté krásné ovoce naší letošní sv. misie, v únoru slavené. Ukončena měla býti pobožnost dne 31. května, leč pro jiné pobožnosti došlo k ukončení v neděli 1. června. Ráno po mši sv. začal slavný výstav a trval až do ukončení odpolední pobožnosti, ku které zbožné matky přistoupily 46 družiček, které byly dletem u oltáře hlavního, dletem u oltáře P. Marie. Odpoledne bylo slavnostní kázání, pak zpívané litanie k Nejsv. Božskému Srdci Páně s chvalozpěvem Panny Marie, a následovaly zázvětné modlitby. Ukončen výstav Nejsv. Svátostí a májová pobožnost chvalozpěvem „Te Deum“ a požehnáním Velebnou Svátostí.

Kolaudace varhan u Sedlci u Hory Kutné. Po devítileté námaze pořízeny varhany ve velechrámu našem, přiměřené jeho prostorám. Vys. ministerstvo kultu a vyučování povolilo v roce 1910 pořízené varhany ze státní pokladny za obnos 10.148 K, kterýžto obnos v rozpočtu svém podala firma p. A. a J. Mölzrova z Hory Kutné již koncem roku 1906. Samo sebou se rozumí, že od doby podaného rozpočtu až do doby povolení varhan (tedy za 4 roky) práce i materiál značně se zvýšily. Protož i rozpočet by se dnes jinak musil upravit. Dokončené varhany byly dne 26. května t. r. za přítomnosti p. c. k. vrch. okr. komisaře Vegera, p. c. k. vojtov. komisaře Přibyla a místního správce duchovního jakož i p. podnikatele ustanoveným k tomu cíli virtuosem, p. Ant. Ledvinou, ředitelem kůru v Hoře Kutné, co nejdůkladněji prozkoumány a s nejlepším pochvalným uznáním kolaudovány. Po sepsání protokolu, v němž ani nejmenší výtky učiněno nebylo, shromáždilo se četné, vybrané, hudby milovné posluchačstvo zdejší i z Hory Kutné do chrámu k poslechnutí několika skladeb, přednášených od p. virtuosa Ledviny. Obecenstvo i kolaudační komise, isouce unešení, nevěděli, mají-li dříve blahopřáti staviteli varhan, p. Mölzrovi, či p. virtuosovi Ledvinovi. Největší potěšení má ovšem správa duchovní, že po mnohaleté námaze slyší oslavovat svého Spa-

sitele tak velebnými zvuky. Z celého srdce přeje panu staviteli varhan, aby toto zdařilé dílo jeho v širokou známost vešlo a jemu za nejlepší doporučení sloužilo.

Zámbořecko. V Pěčíně mají zvláštního činitele Husova v osobě pana řídícího. Právě v čas bohoslužeb dal pracovati lidem v neděli v sousedství kostela. To snad aby se pochlubil před katolíky, navštěvujícími chrám, oč je pokrokem předhoni. Jen tedy, lidé, do pokroku! Přijďte i o tu neděli, budete se dít každý den. Kdo ještě ujařmen není, tomu pokrok k chomoutu dopomůže. Ale jak se takové jednání srovnává s husitstvím? Vždyť by husité rušitele nedělního klidu, byli ihned potrestali šatlavou. Hus pak sám byl tolik přísný, že docela pro dni zasvěcené nedovoľoval ani nevinných radovánek. Tedy podivná reformace v Pěčíně! Dále by měl pan řídící pamatovati, že v obci není sám, že musí mít zřetel i na vrstvy jiné. Proto po druhé ať trochu rozvážá, zda jest správně, chodí-li školní děti do divadelní zkoušky právě v ten čas, kdy je pro ně ohlášeno křesťanské cvičení. Vězte, že katolíci zdejší mají právo na citlivost zrovna jako každý pokrokář a že různé extravagance tak snadno nepřehlédnou!

Chrudim. S nejuctivějším „Zaplať Pán Bůh!“ kvitujeme další příspěvky na katolický spolkový dům v Chrudimi s tou snažnou prosbou, by na nás i na dále laskavě pamatováno bylo. Příspěvky věnovali tito vsdpp.: 50 K J. E. Dr. Jos. Doubrava, biskup v Hradci Králové, J. Macháček, děkan v. v. v Proseči, 10 K Fr. Vacek, c. k. professor v Praze, 6 K pl. Fr. Jahodková z Chrudimě. Po 5 K: J. Sedlák, děkan v Mirovicích, Lad. Mrázek, farář v Loučeni. Po 3 K: J. Kaplan, bisk. vikář v Cuslavi, J. Novotný, děkan v Nov. Městě n. Met., J. Černohouz, děkan v. v. v Bubenči, J. Kebrle, arcikněz v Přistoupimí, farní úřad v Nov. Hradci Král., Jos. Tesaf. duch. správce polepšovny v Opatovicích, 2.10 K Jos. Jezbera, kaplan v Lomnici n. Pop. Po 2 K: E. Malfertheiner, mag. ředitel účetní v. v. v Praze, J. Hubáček, farář v Počepicích, J. Chaloupka, katecheta v N. Brodě, M. Veselý, kanovník v Č. Budějovicích, V. Kopecký, farář v Schloss-Kladrau, Th. Steffel, zám. kaplan v Dobřeovicích, J. Plum, katech. v Praze, Dr. K. Forst, kaplan v Praze, A. Tomáš, farář v Záboři u Mělníka, Fr. Schindler, c. k. professor v. v. v Praze, V. Bayer, archivář bisk. konsist. v Hradci Králové, Fr. Houdek, kaplan v Hroch. Týnci, Ferd. Schmidt, děkan v Divišově, J. Přibil, farář v Kleinbösigu, Ant. Holub, farář v. v. v Novém Hradci Král., farní úřad v Markvarticích, Ant. Jirá, kaplan ve Pcherách, 1.44 K J. Smath, kaplan v Uhl. Janovicích, 1.50 K Dr. J. Sedláček, c. k. univ. prof. v Praze, 1.40 K JUST. M. Preininger, právník v Praze. Po 1 K: A. Buchta, farář v Řitonicích, Prok. Uher, katech. v Plzni, J. Vlk, kaplan v Nižboru, J. Horák, farář v Jáseně, Ed. Mazánek, ktech. v Hořovicích, A. Postřiháč, farář v Praze, V. Jeřábek, kaplan v Nov. Benátkách, K. Tippmann, defic. v Praze, Fr. Seyvalter, děkan a kanovník v Sedlici, J. Tyrichtr, farář v Přepelích, A. Paltýnek, kaplan v Přepelích, Fr. Hrbek, děkan v Loukově, J. Pomrhonec, děkan v Manětíně, J. Dytrych, farář v Bystřici u Lib., O. Procházka, farář v Jenšovicích, K. Kejklíček, farář v Purschau, J. Čáp, farář v Lenešicích, P. Sládek, kaplan v Citolibech, Škol. Sestry u sv. Anny v Praze, K. Samšíňák, farář ve Vlastibořicích, farní úřad v Hor. Ročově, V. Havlák, farář v Hobšovicích, K. Kadlec, kaplan v Praze, J. Dušek, děkan v Dlouhých Mostech, V. Matyáš, katech. v Žižkově, farní úřad ve Zbislavi, Dr. R. Zháňel, c. k. voj. kurát v Praze, Ed. Cerváček, katech. v Rozdělově, C. Jiřík, kan. praem. v Želivě, Fr. Svatoš, farář v Nov. Strašeci, Jos. Palouš, farář ve St. Ždánicích, Ad. Fux, řed. uč. ústavu v Karlíně, Ign. Milčinský, kapl. v Dobrovici, J. Šorejs, kaplan v Bělé u Bezděže, J. Mates, farář v Malesicích, J. Fährnich, farář v Dol. Krnsku, V. Pokorný, farář v Bošně, Fr. Novotný, kaplan v Hořněvsi, V. Koranda, farář v Horkách u Jiz., Jindř. Macoun, farář ve Vyskři, Fr. Holan, kaplan v Dobrušce, J. Bílý, zám. kněz v Planě, Th. Ryska, farář v. v. ve Slapech, Ant. Kříž, farář ve Višňově, J. Jarolímek, kaplan ve Vraně, J. Mikolášek, farář v Mladějově, Fr. Portych, děkan v Libáni, 70 hal. farní úřad v Bosni u Mnich Hradiště.

Na stavbu Katolického domu v Jihonici přispěli: (Pokrač.) Po 2 K: vdpp. Jarosl. Kalhous, kaplan Kostelec n. O., Jan Pospíšil, kaplan Pecka, Ant. Boukal, farář Pecka, Fr. Franz, farář v. v. Vrchlabí, Fr. Prudič, kaplan Červ. Kostelec, Jos. Ptáček, farář Sedlec u Kutné Hory, M. Jičlinský, farář Věstary, Jan Záruba, farář Grunta, St. Schönberg, farář Horní Studenec, Václav Stancí, soukromník v Nechanicích, Ignác Dovrtěl, kaplan Zámberk, Jos. Deyl, farář v. v. Jablonné n. Orli, V. Holub, farář Paseky, Karel Gross, k. a notář Kadaň, Jos. Šorm, kaplan Roketnice, Ed. Pohleisch, farář Heřmanice, Ad. Hubálek, farář Kyšperk, Fr. Knapp, kaplan Vysoké Veselí, Dr. Jan Sobota, katecheta Nová Paka, Dr. Fr. Kryštof, probošt a c. k. dvorní rada Praha, P. Josef Hopfinger, kvardián Hostinné, Em. Balcar, farář Choltice, A. Tomková Staré Nechanice, Jos. Uhlíř, děkan v. v. Golč. Jeníkov, Ant. Hrubý, ředitel bisk. knihtiskárny Hradec Král., Jos. Franc. farář Starokov, Vzdělávací katol. spolek „Rovnost“ Ronov n. D., Dr. Jos. Novotný, professor bohosloví Hradec Král., Fr. Svoboda, děkan Semily, Jos. Forman, katecheta N. Brod, Josef Hlubuček, obchodník Nechanice. Po 1.50 K vdpp. Jos. Cvejn, farář Kluky, Václav Petřík, farář Kovanice, 1.25 K vdp. Jos. Holzmann, farář Kaliště, 1.10 K dp. ThDr. C. Ant. Mikan, kaplan Brandýs n. O. Po 1 K vdpp. Al. Vašátko, děkan Král. Městec, Vinc. Rameš, farář Radim, Ant. Audrický, kaplan Sadská, Leon. Kolísek, farář Blansko, Vinc. Macek, koop. Radim, Jos.

Kašpar, farář Zlunice, Fr. Zrzavecký, kaplan Litomyšl, Jos. Jilek, kaplan Mikulovice, Aug. Novák, farář Dobřenic, Ludvík Hora, farář Dašice, Nejménovaný z L., Vlastimil Hálek, farář v Liboci, Karel Zieris, farář Forst, Fr. Boštlík, katech. Pardubice, Karel Neužil, farář Dřiteč, Ant. Chmelař, správce v. v. Nechanice, Václav Nepokoj, farář Ostřetín, Jan Vlk, zám. kaplan Smiřice, Jos. Sedláček, farář Solopisky, Farní úřad Hořický, V. Gartner, kaplan Dašice, Václav Jellinek, farář Hoflněves, Fr. Holan, kaplan Dobruška, V. Sokol, farář Čenkovice, Pavel Jirounek, farář Boseň, MUDr. Schmöger, lékař Chrast, J. Nováček, admin. Nové Hradky, Jan Hejtmánek, vikář Bystrý, Václav Vačkář, děkan Ledec, Václav Bartoš, kaplan Žumberk, Al. Peměkl, farář Zruč, Karel Kučera, kaplan Polná. (Pokračování). — Všem šlechtitným dárčům, kteří uznávají potřebu domů katolických, vzdává Katolická Jednota v Jilemnicích svoje nejserdečnější díky a upřímně: Zaplať Pán Bůh! Současně vznášejí nejsnažnější prosbu ke všem, kteří dosud milodárů neposlali, aby tak dobrotitivě učinili. I sebe menší dar s vděčností bude přijat. Neračte odkládati, neboť odložení znamená často zapomenutí!

Různé zprávy.

Důležité upozornění stran poutí do Říma a do Lurd. Do Říma koná se pout' z diecése brněnské od 28. srpna do 10. září a přihlášky do 30. června přijímá dp. Josef Kalabus, kons. rada, Brno, konsist. kancelář. Pout' do Lurd pořádá Lurdský poutní spolek z Prahy ve dnech od 9. do 22. srpna a přihlášky do 30. června přijímá dr. Antonín Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné v Praze, Jungmannovo nám. 20.

Kněžský dům v Lubačovicích. P. T. duchovenstvo se upozorňuje, že lze již v „Kněžském domě“ bydleti. Přihlášky přijímá jednatel spolku dp. Fab. Gregárek, farář ve Staré Bělé u Mor. Ostravy. — Račte dobrotitivě vyhověti „Poslední prosbě“.

Úpěnlivá prosba. Nešťastné nevidomé dívky v Útulně slepých dívek v Praze na Kampě odebědou se na prázdniny ke svým rodičům neb příbuzným, aby na čerstvém vzduchu pookřály. Bývá slepota, zvláště u dívek, ještě i s jinými neduhy jako: chudokrevnost, skrofulosou, slabomyslností a i. spojena. Všecky se těší ven do Boží přírody, ač krásy její neuzří a ač příbuzní, většinou sami jsou chudí, jim toho mnoho poskytnouti nemohou. Ale zůstanou v Útulně pak ještě některé ubohé, které na světě buď nikoho nemají, neb tak nuzné přátele, že by jim i na ten krátký čas prázdnin za břemeno připadly. A i tyto by „olik“ potřebovaly osvícení a občerstvení! I prosí šlechetné lidumily, zda-li by jim některý dobrodinec neposkytl na ten čas v lesnaté krajině přístřeší (prázdnou budovu neb asi 4 místnosti) buď zdarma, neb za mírný nájem. Vděk i modlitby jich vyhaslých očí budou jim odměnou. O laskavé nabídky prosí správa „Útulny slepých dívek“ v Praze-III., na Kampě 33. Tamtéž se i každý milodár s díky přijímá.

Videňští Čechové u arcibiskupa Piffa. Dne 10. t. m. dostavila se k arcibiskupovi dru. B. Pifflovi deputace české Jednoty sv. Metoděje, kterou uvedli posl. dr. Stojan a posl. Dr. Zahradník. Deputace prosila o blahovůli a ohled na české služby Boží vídeňské. Arcibiskup poděkoval a přislíbil, že chce býti úplně spravedlivý, neboť i Češi jsou jeho diecéssáni. Poukázal na vlastní svou zkušenost z duchovní správy, kdy zaopatřoval jistého nemocného, který měl velkou radost, že s ním mluvil česky. Arcibiskup, který jest rodem český Němec z Lanškrouna, umí tedy i česky.

Rádění moravských pokrokářů proti katolickému Nám zhnusilo se konečně i pozorovatelným, kteří nejsou v katolické organizaci. Proti pokrokářským agrárníkům založil si časopis „Obrana Venkova“ sám agrární poslanec Starostík, který v ní před volbami napsal: „Strana klerikální jest nejvíce napadána, vymyšleny na ni povodňové panamy a i. útočeno proti náboženskému přesvědčení a každý, i sebe méněcenný plátek pokrokový, živící se ozvěnou továren tiskařských na vyrábění pomluv a útoků, vymyšlených různých defraudací a panam, hařanům velkým přistěkáva, protože nic jiného neumí. Každý pobuda dovolí si v tisku odsuzovat vtání arcibiskupa a v tom samém čísle třeba zapře chvalozpěvy na židy, na Ferrera, královrahy, sociální demokraty i anarchisty. A to má sloužit pokrokovým umravňováním lidí? To má sloužit pokrokový mzděláváním lidí? Ne — rozhodně ne — pravíme my. Co pak ten arcibiskup není synem české matky, synem této země? Co pak jsou v řadách těch nenáviděných klerikálů sami lumpové? Nejsou to sami upřímní čeští lidé, upřímnější, než mnozí v řadách extrapokrokových? Nejsou to sami upřímní čeští lidé, upřímnější, s touto zemí a vlastí jistě lépe citící lidé, nežli ti různí přistěhoválci? Vítati někde arcibiskupa — jest zpátečnictvím, jak sám agrární list „Slezský Venkov“ tvrdí. Děkovati ale, poklony sekatí, vychvalovati bohatého bankéře nebo průmyslníka, kapitalistu německého, který dá tu nějakou korunku třeba na sokolovnu — to jest pokrokové? Myslíme, že ne. Než takový tu korunku dá, napřed miliony vydělá, třeba něco i na těch, jimž to dává. Nejsme, ani nechceme býti ex offio obhájci strany klerikální, tak jest tak silná, že se dovede uhájiti sama, ale nemůžeme se děle diviti na ustavičné extrapokrokové řádění na našem venkově, které jenom jej demoralisuje, hubí a ničí. Pod praporem extrapokroku jde se do voleb, lidu se vnucují kandidáti jednak neschopní a nehodní, jednak takoví, kteří jsou zemí této nešťastní. Vnucují se voličstvu lidé, kteří s touto zemí necítí, této zemi žádné dávky neodvádějí, lidé, kteří by rádi jenom z cizího rozdávali, poněvadž z cizího krev neteče, lidé, kteří by každá zemská vydání

schvalovali, lidé, kteří by na bedra poplatnictva velká břemena a zem. přírážky uvalovali, protože sami nepodléhají žádným, lidé, kteří by rádi hospodařili s cizím, kteří jak hloupě, tak otrocky svých extrapokrok. vůdců poslouchají, a lidé, kteří by zemi tuto přivedli k bankrotu. A proto pravíme — vzmužte se! dokud čas, chvíle rozhodná se blíží, neposlejte do sněmu lidí, kteří ničemu nerozumí a kteří vlast nemilují. Varujeme včas, neboť vidíme, že v extrapokrokové politice není spása naší vlasti!“

A zase zázračný rabín. Židovský „Pester Lloyd“ přinášel v poslední době inserát, v němž jakýs Jonáš Reichl, židovský rabín v Pešti, doporučuje se jako nedostižný věstec, který prý s naprostou určitostí dovede každému vyčísti jeho minulost i budoucnost a jediným popatřením do očí někomu zvl. prý všechna tajemství. — Těch zázračných rabínů se vyrojilo v posledním čase trochu mnoho. Noviny docela sdělovaly o sjezdu zázračných rabínů. Ale — pokrokáři vyhýbají se kritice. A židovský „pokrok“? Ten se sice posmívá katolíkům při každé příležitosti, leč o demagogii a výdělečnosti zázračných rabínů nemluví.

Všelicos. Jeden z bratrů velezrádce Redla, který byl pokladníkem na nádraží ve Lvově, spáchal následkem defraudace 10.000 K sebevraždu. — B. Wiesler, český velkoobch. v Praze, ve své závěti odkázal pro účele národní celkem 925.000 K. — V Bechyni zemřela 3. t. m. pl. Joh. Pajmanová, sestra K. Havlíčka Borovského. — Benzinové automobily budou dány nyní pod dozor proto, poněvadž mnohé z nich silným dusivým kouřem otravovaly ulice. — Nástupcem Redlovým v Praze stal se plukovník generálního štábu Ludvík Sündermann. — Sufrážetky anglické založily požár ve skladišti vojenském v Liverpoolu. Mnoho prachu a patron vybuchlo. V Bratfordu nasypaly jedu do rybníka a otrávily všechny ryby. — Zeppelinova vzducholoď „Sachsen“ za osobního řízení hr. Zeppelina přelétla 9. června z Friedrichshavenu v Německu do Vídně, cestu 700 km, za 8 hodin 10 minut. Němci vídeňští byli u vytržení, připlutí lodi oznáměno ranou z děla. Císař pozoroval manévry lodi nad Vídní s terasy zámku Schönbrunnského. Na letišti ošperké, kde loď přistála, komandováno 1500 mužů železničního pluku a oddělení korneuburského telefonního oddělení. — Vojenský aviatik Holeka urazil cestu z Prahy do Vídně Nového Města, která rychlíkem trvá 6 a čtvrt hodiny, za 2 hod. 25 min. — Japonsko má 501 milionářů, z nichž 24 má více než 10 milionů dolarů. Mezi 24 největšími bohatci jsou především bývalí majetníci lesů Hlavního města Tokio čítá 154 milionářů. — Městys Osek u Duchcova byl povýšen na město. Nové město má 8810 obyvatel. Také městys Uhřetěves u Prahy povýšen na město. — Následník trůnu arcivév. František Ferdinand koupil od hr. Thuna-Salma panství Světlou nad Sáz. za 7 mil. korun. — Ve Varšavě i jiných vojenských okresích pozatýkáno bylo v posledních dnech mnoho důstojníků v souvislosti s Redlovou aférou. — Poplašné zprávy z Balkánu způsobily ve vídeňské burse poplach. Nastal překotný pokles kursů. Také na cizích burzách byl poplach. — Hrob velezrádce Redla na ústředním hřbitově vídeňském srovnán se zemí, též číslo bylo odstraněno.

Svatební diplomky Ústřední Matice Školské vydávají se na památku sňatku novomanželům a to již za dar 20 K, kterýž možno snadno téměř při každém sňatku mezi svatebčany sebrati. Svatební diplomky matiční je zajisté nejvýznamnější ozdobou každé nově založené české domácnosti.

Konkurs. Na českém reálném gymnasiu v Orlově, nadaném právem veřejnosti, obsadí se začátkem školního roku 1913-14 místo skutečného učitele náboženství, místo skutečného učitele pro latinu a češtinu pro vyšší gymnasia, místo skutečného učitele pro francouzštinu a latinu pro vyšší gymnasia anebo pro francouzštinu a češtinu pro vyšší gymnasia, místo provisorního učitele pro přírodopis a zeměpis. Požitky služební, s místy těmito spojené jsou stejné, jako na ústavech státních, vyjma pensijní opatření, které se děje podle zásad o pojišťování soukromých zaměstnanců. Nekolkované, avšak náležitě doložené žádosti buďtež předloženy do dne 5. července t. r. výboru Ústřední Matice Školské v Praze I., Husova tř. č. 3.

Československá záložna v Praze. Výkaz za měsíc květen 1913. Vloženo vkladů K 84.708.63, vybráno vkladů K 63.111.04, poskytnuto zápůjček K 81.467.81, splaceno zápůjček K 72.569.78, obrát peněz K 417.269.23, obrát peněz od 1. ledna 1913 K 2.025.864.85. Stav koncem měsíce: Vklady K 779.637.27, zápůjčky K 716.618.33, rezervní fondy K 9.378.61, vlastní cenné papíry K 14.000, přebytky K 82.356.38, splacené závodní podíly K 38.869.—, pokladní hotovost K 10.490.31.

„Bankovní Zprávy“, vydávané Českou bankou přináší ve svém červnovém čísle následující zajímavé články: „Třídní loterie, Ruské státní finance, Různé zprávy, Obchodní kalendář, Kursovní list a Slosovací list.“

(Zasláno.)

Přijímací zkoušky do katol. ústavu ke vzdělání učitelů v Praze-Bubenci.

Za příčinou maturitních zkoušek, jež c. k. zemská školní rada výnosem ze dne 4. června 1913 č. III.A 336-27 a 1912, č. z. k. r. 30.542-1913 stanovila na dny 11. července t. r., tedy právě na dobu, jež byla dříve ku přijímacím zkouškám určena, oznamuje ředitelství, že dotyčné přijímací zkoušky budou se konati ve dnech 7. a 8. července. Zápis od 8. hod. ranní dne 7. července. Ostatně trvá v platnosti oznámení dřívější.

Každá hospodyňka ví, že

MAGGITM kostky

po 5 h

jsou nejlepší!

POZOR!

Všimněte si při nákupu, je-li na každé kostce jméno **MAGGI** a ochranná známka křížová hvězda.

PSTRUHY

čerstvé i marinované, jakož i

srnčí v celku i dělené

zasílá

B. Urbánek, Vysoké Mýto.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. r. o.

:: V Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota. Prodej uhlí.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vždy k dořídění.
Nejlepší cídido na kovy. Žádný přípravek vodový.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický záved
v Hradci Králové
Hromosvody
staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kapal pramen v Rakousku veškerých

kostel paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, keberů a
kovoého nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a. k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domích, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

Emilie Boháčová,
prakt. por. babička,
bydlí v Hradci Králové,
v č. 64. za Sv. Duchem.

Lázně Poděbrady
Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

Dotazy
odpoví **Ludvík Tůma,**
kaplan v Poděbradách.

Boží hroby, Křížové cesty, Jesličky,
oltáře, sochy, kazatelny,
levné provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské
a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
téz evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Sklad:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Podělová harmonie
obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku cvičení.
Ceníky zdarma a
franko.
Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstvo
světlé člá. rhytly.

... **Dívčí** ...
pædagogium
cisare a krále Františka Josefa I.,
s právem veřejnosti
v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyně
do I. ročníku, a pokud jsou místa
uprázdněna i do vyšších. Do I. ročníku
koná se zápis a přijímací zkoušky 7. a 8.
července a 16. září, do ročníků vyšších
16. září. — Přihlášky do všech ročníků
přijímají se během prázdnin. — Pro-
spekt na požádání zašle a dotazy
ochotně zodpoví
představenstvo internátu.

Vejce k nāsadě

od nejlepších a nejnosnějších druhů drů-
beže, odděleně pěstěných: Plymouth Rocks
krahuj., Vlašek korop. i bílých, Minorok
černých, Vyandotek bílých po 30 hal. Or-
pingtonek zlatých, bílých a černých, Rhode
Island červených, Holandánek chochol.,
obrov. Langshanek kov. černých po 40 h.
Prospekt s popisem zdarma.

KUŘATA 14 denní po 1 K,
s kvočnou neb bez.

Drůbežárna Orion

(trvá 13 let) maj. Pavla Štraková, ohoť učitele,
Velké Zboží, pošta Poděbrady, Čechy. — —

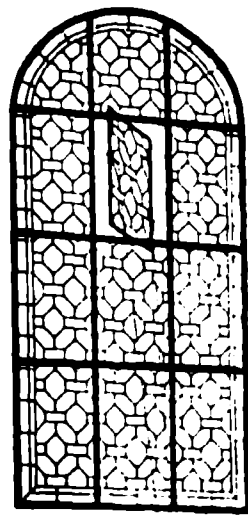
Výhodný úrok na vkladní knížky
dle ujednání **4 1/4% - 5%** poskytuje
Československá
záložna v Praze,
Spálená ul. 9.-11.
Děchodovou daň platí záložna sama.
Kromě povinné revise **Jednoty záložen** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem
Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Přechtná vyznamenání a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chráněná v každém pro-
vedení, od nejodolnějšího
vzoru mosadřového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává tato i s bezcenou kon-
strukcí vlastních výroby, ochranné
sítě a vše zaručeno umělcem.
Mocečky skleněné pro fa-
gady, křídlové cesty atd.
Nátery, rozpočty i od-
borné rada zdarma.

Barevná
kostelní
okna v odbor. provedení
shotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
umělé sklenářství a malba skla
v **Třebechovicích u Hradce**
Králové.
Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

BYRRH

silici a chuť povzbu- **víno** výtečné nahořklé
zující francouzské příchuti, jediné
od firmy
L. Violet, Thuir (ve Francii).
Všude k dostání.
Roční prodej přes 10 milionů lahví.
Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady č. 1094.

Velečtostojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmetů žertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňo-
stroje, povětřné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých
obchodní dům u města „Paříž“
L. J. PEK, Kostelec n. O.
Komické kostýmy,
které všude velkou ávandu působí, za mírný honorár
se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole,
Srbské stěly, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádáte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Matitel: Politické družstvo tiskové v Hradci Králové. — **Vydavatel a zodp. redaktor:** Antonín Pečmon. — **Tiskem** Bisk. knihtiskárny v Hradci Králové.

Husitská škola kultury a tolerance.

Žádná nábož. ani polit. strana nenapáchala se v Čechách tolik skutků krvavých na vlastních pokrevencích, jako husitské čty. Obyvatelstvo katolické bylo pobíjeno soustavně, celé tlupy mnichů a kněží beze všeho předběžného soudu upalovány a topeny. Veliká řada českých inteligentů prolévala krev jen proto, že nechťela přistoupiti ke kalichu. Však také v přední hymně tábořské není ani slůvka o vlasti, národnosti, ale za to hřímají v ní krvavá slova: »Bijte, zabijte, žádného neživte!« Toto heslo také vepsáno do programu učení tábořského a stále jeho opakování v písní fanatisovalo vždy mocněji ke skutkům barbarským. Čteme-li pouze Tomkovy nebo Palackého záznamy o vybíjení katolického živlu českého, divíme se, že po patnáctileté krvavé záplavě ještě zde zbylo tolik lidí, že stačili na prořídle osídlení a udržení všech českých krajů.

V. O. Hložina dokončil v 8. čísle »Vlasti« svou velice pečlivou studii o poměru husitů k řeholníkům cisterciáckým. Tu následoval rychle za sebou hromadný masakr na masakr. Po podrobné statistice krvavých činu shrnuje spisovatel bilanci v tato slova: »Sečteme-li výše uvedená čísla, shledáváme, že husité ze řádu cisterciáckého povraždili a všemožným způsobem se světa sprovodili celkem asi 3884 osob řeholních. Z toho bylo 190 jeptišek, 3694 mnichův. V Čechách a na Moravě pak vojska husitská buď vyloupila, spálila a zničila 22 cisterciáckých klášterů a 11 cisterciáckých proboštví, či dohromady 33 klášterních domů. Českých a moravských cisterciáků bylo pobito asi 3177 a jeptišek 180. Uvážíme-li, že v číslech těchto jsou pouze zahrnuti niňší a konvrši, a to ještě v počtu co nejmenším, mimo kteréž ku každému klášteru patřilo ještě přemnoho tak zvaných »familiarů« či lidí nejen za mzdu klášterům pracujících, ale i duchovní páskou k řádu patřících a že husité ani těchto nešetřili, a vybíjeli a pustošili jejich příbytky a sídla za hrozného krveprolití, brali, odváděli a ničili jejich soukromý majetek: přesvědčíme se na jisto, že opravdu řád cisterciácký v dobách husitských čítal, jak dī Sartorius, několik tisíc mučedníků. Nejstrašlivějším při tomto husitském řádění v klášterech cisterciáckých jest faktum, že husité nešetřili ani noviců a nevinných dítek těch, kdož za mzdu klášterům sloužili, všech poplatků prosti byli a tudíž kláštery za své dobrodince považovati musili.« V. O. Hložina končí uvedením těchto slov dra. Pekaře: »O loupežné soustavě na učení husitském založené naprosto nepochybné svědectví podávají usnesení synod tábořských, jež přiznávají, že mnohé z obcí nestaraly se o práci rukou svých, nýbrž chtěly jen z cizího jmění žiti a podnikaly nespravedlivé výpravy válečné jen proto, aby loupily.«

K tomu dodáváme, že paličství a loupeživost tak se u Táborů zahnízdily, že titi ani po porážce Lipanské nepřestali okolí Tábora sužovati, třebaže jim zbylo statků dosti. Tim nejvýmluvněji sami potvrdili, že se musilo proti nim zbrojně vytáhnouti jako proti »zhoubcům zemským«. Na příklad hrozili městu Milevsku vypálením, nevykoupi-li se 50 kopami grošů a velkým darem obilním. Ačkoli vešli s Oldřichem Rožmberským v příměří, přece přepadali dále lidi jeho panství a olupovali je o všecko. Jiné lidi mučili. I po obnoveném příměří r. 1439 loupili seno na lukách, dobytek i peníze, odírali i nuzné poddané Rožmberkovy. Když barbarským mučením z úředníka Srlína nemohli vynutiti přiznání, že jim chtěl škoditi, překrucovali jeho výpovědi, ba i jeho písmo falšovali. A při tom statečně pod přísahou lhali: »Bůh jest náš svědek, že bychom nerádi (!?) bouřili neb válek začínali. (Musejník 1892, I, III, IV.) Tak vypadala dle pravdy »reformace české demokracie tábořské«. Naposled musil Jiří z Poděbrad naučiti tyto bezcitné vyděrače částečné civilisaci kárnou vojenskou právou.

Další úvaha o zpupném cynismu a vandalství tábořském by byla velice dlouhá. Zamysleme se však ještě nad slovy V. O. Hložiny. 3884 pobitých osob řeholních jen z řádu cisterciáckého! A což připočítají-li se tisícové oběti z jiných řádů, vzpomene-li si na vybitá a zcela zrušená celá města! Každé poboření většího kláštera znamenalo zločin na české kultuře, protože zde byla výhradní ohniska vzdělanosti českého lidu, zastávající úkoly akademií a věd. A náhrady za to nebylo dlouho žádné.

A nyní po 500 letech chystají se obrněné, hřimavé protesty proti katolíkům nynějším pro — dávné upálení Husa. Ječivá hrdla, která již po kostech dávných katolíků šlapati nemohou, přenesou zodpovědnost za kostnický soud na šedivé faráře nynější, na Orly, katolické jednoty. Bude se křičeti, že by prý titi lidé upalovali také, jen kdyby mohli. Zatím však většina katolíků českých křčí se tiše v koutku, i když rány demagogů dopadají pří-

mo na jejich čela. Začne řádění proti »katanství klerikální«, ale tisíců pobitých bezbranných jeptišek nepolituje nikdo, neřekne se, že násilí má se prokázati i na druhé straně.

Sami mírnější kališníci trnuli nad surovostí Táboru, tak že současný svědek jejich řádění (husita Vavřinec z Březové) napsal: »Tábořské všetečné a převrácené přestoupení bylo počátek všeho zlého a ve zlou pověst, v pohoršení uvedlo všemu křesťanstvu království slavné České«. (U Emlera, 408.)

Ale které lidi sami rozvážnější husité naprosto odsuzovali, proti kterým válečně musili vystoupiti ve spojení s katolíky, tyto moderní husité velebí jako — prukopníky kultury a svobody!!

Není patrný obrovský rozdíl mezi humánním stanoviskem současných českých katolíků a novohusitů? Naše listy a spisy šmahem a svorně odsuzují surovost kumánské chasy Sigmundovy, přiznávají otevřeně, že církev nápravy potřebovala. Ale přes to nám nad hlavou sviští cepy těch lidí, kteří velebí soudce daleko bezohlednější, než jakými byli soudcové Husovi. Nám spílají násilníkům lidé, kteří docela si pořízují k uctívání obrazy a sochy strašných pobíječů českého lidu a ničitelů nádherné kultury. Nás podezřívají z choutek katarských občanů, kteří s oblibou zpívají krvavou, bezcitnou hymnu tábořskou. Pro ty, kteří se tváří jako antimilitaristé, jest nejslavnější dobou českého národa ten čas, kdy řádil tábořský palcát, kdy se staly Čechy, dříve klidné, zemí neozbrojenější, tak že kultura na dlouhý čas hynula jako kvítí pod žhavým úpalem.

Proto není potřebí obav, že by demagogové strhli r. 1915 na svou stranu živly rozvážné, které trochu povaze husitismu rozumějí. Bude nám pouze dána příležitost, abychom na spoustě příkladů dokázali, jak naši protivníci v slepé nedůslednosti budí z hrobu ku pomoci ty čty husitské, které měly program zcela opačný, než jaký nynější pokrokaři aspoň formálně hlásají.

Mnoho tisíc

Kulturní jiskry.

Abrahamoviny oslavil dne 12. t. m. J. Em. nejdp. kardinál Leo ze Skrbenských. Narodil se 12. června 1863 v Hunkovicích u Příbora na Moravě, vysvěcen na kněze r. 1889 v Olomouci, na biskupa posvěcen a na arcibiskupský stolec inthronisován r. 1900, kardinálem jmenován r. 1901. Arcibiskupem Pražským tedy jest nyní 12 let. Lidumilnost, šlechtetnou vřidnost neupírají vznešenému hodnostáři ani jeho protivníci. Katolictvo pak ví, jak dlouhou řadu trpkých, svízelných příbojů musil snésti tento vždy trpělivý a zmužilý primas našeho království. Arcibiskup plyně mluví pěti jazyky, věnuje každou chvilku práci neúporné. Peníze, přicházející do jeho rukou, hned jsou vydávány na krásné účely církevní a lidumilné. Snaží se ze všech sil podporovati vše dobré a krásné, zdárné podniky děkují za svůj zdar účinné pomoci milovaného kardinála. Bůh račiž mu popřáti ještě dlouhá léta, aby zdrav dokonat mnohé ušlechtilé plány, v kterých s vroucím nadšením právě pracuje!

O ochranné výchově. (Katolická Korrespondence). Osnova zákona o ochranné výchově, která byla vládou již v roce 1907 a potom následkem opětovného uzavření zasedání říšské rady znovu předložena, byla v panské sněmovně důkladně přepracována a v nové formě, jak ji subkomitě navrhlo, plněm přijata. Zpráva byla pak předložena poslanecké sněmovně a nyní vypracoval osnovu říšský poslanec dr. Stölzel jakožto referent.

Podle zákona ze dne 18. května 1885, č. 89 a 90 ř. z. může soud souditi na odevzdání do polepšovny teprve tehdy, provinila-li se mladistvá osoba proti trestnímu zákonu. Zpustlost hrozící a nebo již v počátcích se nalézající neposkytuje soudům sama o sobě možnosti, aby se mohli usnésti, že dítě má býti dáno do vychovatelný nebo polepšovny. Odevzdání takové umožňuje jedině čl. 16. zákona ze dne 24. května 1885, čís. 90 ř. z., dle něhož mohou býti školou povinné a mladistvé osoby dány do vychovatelný nebo polepšovny k návrhu rodičů neb zákonných zástupců se svolením opatrovníckého úřadu. Ustanovení osnovy zákona o ochranné výchově a s tím související osnovy zákona o trestním právu pro mladistvé rozšiřují velmi podstatně možnost přijetí do zmíněných ústavů.

Usnesením soudu poručenského mohou osoby nedospělé (t. j. osoby do 14. roku) a mladistvé (t. j. osoby mezi dokonáním 14. a nedokonáním 18. rokem) býti ochranné výchově přikázány: 1. Zanedbávají-li rodiče svých povinností, případně zneužívají-li svých práv, která jim jako rodičům přísluší, a jeví-li se z toho důvodu nebo též vzhledem k nečestnému, resp. nemravnému chování se rodičů ochranná výchova nutnou za tím účelem, aby nedospělec nebo nezletilec byl zachráněn před zpustnutím. 2. Je-li ochranná výchova mimo případ pod 1. zmíněný nutnou k zamezení zpustnutí nedospělce nebo nezletilce vzhledem na to, že se výchovy rodičů, jiných vychovatelů anebo školy vůbec nedostává, nebo že jest nedostatečnou. 3. Dopustil-li se nedospělec činu dle trestního zákona a je-li nutno přikázati jej nucené výchově za tím účelem, aby se polepšil nebo aby bylo zabráněno jeho zpustnutí. 4. Jsou-li tu předpoklady pod čís. 3. naznačené, avšak trestní soud nenafidil nucenou výchovu.

Výrokem trestního soudu mohou mladiství přikázáni býti nucené výchově v případech v čl. 4. a 6. zákona o trestním právu pro mladistvé naznačených, je-li to nutno, aby se docílilo polepšení, resp. zamezení zpustnutí mladistvého. Posléze zmíněná osnova zákona ustanovuje v tom ohledu následující: Mladistvá osoba, která pro opožděný svůj vývoj nebo nedostatek duševní zralosti nebyla s to nahlédnouti bezpráví svého činu nebo svou vůli podle toho zaříditi, není trestna.

Zákon o ochranné výchově počítá se spolupůsobením zemí při provádění. V první řadě bude potřeba zříditi nebo rozšířiti zemské ústavy, jakož i zorganizovati rodinnou výchovu, což obojí jest pro výkon ochranné výchovy určeno. Provádění chranné výchovy jest pro země neobyčejně velkým břemenem a to tím více, ježto c. k. vláda zamýšlí poskytnouti pouze zcela nedostatečný státní příspěvek.

Vláda dle svých prohlášení slibuje: K nákladům stavebním a zařizovacím veřejných vychovatelů zřízených zeměmi, obcemi nebo okresy, pokud tyto určeny jsou k výkonu ochranné výchovy, přispěje stát 40 procenty, a to i k nákladům případných staveb za účelem rozšíření ústavů, dále k nákladům opatření potřebných pozemků, zařízení dílen atd. K běžným nákladům ochranné výchovy, které země mají nésti, přispěje stát čtyřmi devítinami, kdežto země mají nésti spolu s ostatními autonomními svazy pět devítn. Tento slib vztahuje se však pouze na běžné náklady na chovance, kteří po platnosti tohoto zákona v jednotlivých zemích teprve nově ochranné výchově budou přikázáni, nikoliv však na ony chovance, kteří na základě zákona z r. 1885 do zemských polepšoven byli přijati. Toto přílišné zatížení zemí útratami výkonu jest velmi těžkým břemenem, a to tím větším, poněvadž v případě, že odevzdání do ústavu stalo se na základě osnovy zákona o trestním právu pro mladistvé, jedná se přece o útraty výkonu trestu, které by měl stát sám nésti.

Nové cesty psychologie. Po nesmrtelných blamážích, jakých se dožily psychologické bajky monistické, vystupují s tím větší odvahou myslitelé velice vážní s důkazy, že náboženství i na tvorbu charakteru současné společnosti má vliv velice prospěšný. Docela sám naturalista Dejerine (professor na pařížské klinice) cestou praktiky a dlouholeté zkušenosti dospěl k úsudku, že mezi náboženstvím a zdravím člověka jest úzký svazek a že nevěra jest pramenem nemoci. Spisovatelé skandinávští kreslí současného člověka jako bytost s otřesenými nervy »s věcnými pochybnostmi o všem, s náladou neustále se měnící, s charakteristickou převahou citu nad rozumem, s nedůvěrou k životu, jež často přechází v bázeň i poplání života.« Všecky tyto známky jsou úplným kontrastem víry a důvěry ve všecko. Dejerine praví, že neurastenik už není pánem sebe samá, ne že by neměl vůle, ale protože nemá »určitého vnitřního principu jednání, nemá dogmatu«, jak dī Sienkiewicz. Cít povinností jest totožný s věrou a jest výrazem její vůle. Současné lékařství kloní se k úsudku, že většina nemocí jest v základě

svém nemocemi psychickými. Jestliže se říkalo, že ve zdravém těle jest zdravý duch, začíná se naopak tvrdit, že duše skutečně zdravá má zdravé tělo, neboť tělo nefidí duše, ale naopak duše fidí tělo. Bogdanov praví: »Bedlivé klinické prostudování nemocných ukázalo, že vznik neurasthenických rozladění bývá nejčastěji vyvolán duševními příčinami.« Rozlad duše, ztráta víry v Boha i ve svět, řízený Bohem, vede k množství jednotlivých šílenství a nepravostí. Dejerine neodporučuje léčit neurastheniky hypnosou, ale dí: »Pro mne jediným základem, na němž spočívá psychotherapie, jest blahodárný vliv bytosti na bytost.« Osoby, jichž život směřuje v obor idey, které mají ideál, jsou zároveň pojištěny proti neurosám a nemoci jimi podminěné. Život i smrt mudrníků pro víru, filosofii, idealistu dokazuje, že »měli jasnou duši.« Dejerine po 30letém bedlivém pozorování za příčinu velikého vzrůstu neurasthenie udává »současné mezery mravního vychování.« Žádá tedy za přednášky z oboru »mravní zdravotvědy.« Dejerine poukazuje k tomu, jak se diví nynější lidstvo, že za starodávna přes hrozně vnější okolnosti byli lidé zdravější, než nyní. Nebylo prostranných domů, ventilací, desinfekcí, ale bylo více duševně silných lidí, kteří se dočkali v nedostacích vysokého věku. V každém člověku působila léčivá síla, přemáhající špatný vzduch, nečistotu i mikroby. Síla ta byla — mravní víra v sebe, pevná víra v Boha i v nesmrtelnost duše, jež přinášely radost ze života, rovnováhu života. Nebylo neurasthenie, to jest rozkladu duše i těla za živa. Nemoci tehdy byly výjimkami, nyní stávají se pravidlem.

Berlínský psychotherapeut Marcinowski v knize »Nervosnost a světový názor« rovněž na základě dlouholetého bedlivého pozorování vyslovil se rovněž, že většina duševních nemocí vysvětluje se nikoli vnějšími příčinami, nýbrž nedostatkem zdravého světového názoru. Marcinowski dokládá: »V člověku žije nepřemožitelná touha hledati uspokojující vysvětlení záhad života. Všecko, co jest kolem nejasno a nepochopitelné, nutí nás trpěti, i toužíme se zbaviti toho utrpení. Jediným prostředkem k tomu jest takový světový názor, při němž by se jevily věci v jiném osvětlení, nenutily nás trpěti, nýbrž činily nás šťastnými — abychom nepocítovali to, co nás obklopuje, jako hrubou, bezcitnou svěvol. Cestou k upokojení jest poznání idey Božstva, naplňující svět. V ní nalézáme uspokojení pro své »hledání pravdy«, jak nazýváme tuto vášnivou touhu po spokojenosti.« (Není tedy vlastně moderní monismus nejostřejším útokem na lidské nervy? Místo, co by důkladně odpověděl na nejdůležitější otázky lidského života, kupí problém na problém, tříští kulturní snahy, šíří bezradné pochybovačství, které ničeho pozitivního zbudovati nedovede.)

Nervosní musí nabýti takového světového názoru, který odvrací jejich rozladěné city od osobního utrpení a přivádí je na myšlenky o věčnosti, v nichž jejich osobní utrpení tane. Třeba zničiti materialistický předpoklad o dědičném zatížení, — neboť dědíme schopnosti k potlačení dědičného zatížení, — předpoklad o přirozené náklonnosti, přirozené povaze, o nevyhnutelném osudu, a jako bychom byli nevolnými loutkami, jako by odpovědnost i povinnost byly nesmyslem. Takové bludné názory vedou k porušení duševní rovnováhy, k duševním konfliktům, k nervositě. I třeba zdravého světového názoru, zdravé duše, aby tělo mohlo býti zdravo.

Dejerine zajisté dobře prohlédl velkoměstský život pařížský, pozoroval, jak blázince a nemocnice plní se nejvíce obyvateli velkoměst. Zná nátky francouzských lékařů na stále vzrůstající počet francouzských šilenců. Někteří odborníci docela malomyslně prohlašují, že za několik století bude celý národ řadou šilenců, přijde-li to dále stejným tempem. Takové zjevy povzbudily ho k pečlivému studiu, jehož výsledek nejméně potěší přívržence Lombrosovy, Haecklovy a jiné volnomyšlenkáře.

O skutečných cílech Fr. Ferrera uveřejňuje velice věcnou a zdůvodněnou studii brněnská »Hlídká«. Na hlavu poráží lháře, kteří po popravě Ferrerových po celé Evropě rozkřikovali, že Ferrer v revoluci barcelonské neměl prsty. Uvažme, revoluce vznikla se vši vášnivostí a se vši mongolskou bestialitou právě v městě, kde Ferrer nejvíce působil! Ani slovem tento volnomyšlenkář nepokárá barbarské bandity, kteří docela hanobili i mrtvolu jeptišek. Že byl hlavním strůjcem krvavého záchvatu, dokázáno mu před vojenským soudem na základě jeho vlastních písemných dokumentů. Po čase však volnomyšlenkáři lhalí, že prý sama vláda španělská přiznala, jak byl Ferrer odsouzen nespravedlivě. Ovšem podvodníci zapomněli opřít své tvrzení o skutečné dokumenty. Počinání Ferrerových přátel bylo přímo komické. Chválili bezcitné revolucionáře portugalské, ale to, co na nich velebili jako velikou ctnost, nechtěli přiznati jejich intimnímu kolegovi Ferrerovi, který přece jel ku předu na témž korábu. Kdyby byli barcelonští katané pokojného lidu zvítězili, byli by volnomyšlenkáři vynášeli Ferrera jako jejich vůdce do nebe. Protože však se chtěli za jeho smrt pomstít katolíkům, balamutili svět, jak prý působením Jesuitů (!) byl popraven člověk nevinný.

»Hlídká« uveřejňuje obsah vlastnoručních dopisů Ferrerových, z nichž vysvítá jak tento revolucionář před soudem bezcharakterně zalhával. Na př. v květnu r. 1905 psal Ferrer Leopoldině Bounaldové: »Pohád se volá po vyučování ručním pracem, po kursech, po budovách s velkými okny atd. — my musíme se zabývat co nejvíce poukazováním na nesrovnalosti sociální, na lži náboženské, vládní, vlastenecké, právní, politické, vojenské . . . abychom připravili dětské mozky k provedení sociální revoluce. Dnes nám nezáleží na vzdělání dobrých dělníků, řemeslníků, úředníků, obchodníků: my chceme vyvrátiti dnešní společnost do základu. . . Dnes se musíme spokojiti vnesením ideí revolučních do školy; později uhlídáme . . . Abych nepoděsil lidu a nepodal vládě záminky k zavření škol svých, znovu je Escuela moderna a nikoliv Escuela de anarquistas, ale doznávám nepokrytě, že hlavním cílem mé propagandy je vzdělání v mých školách anarchisty z přesvědčení. Třeba vtlouci do hlav mládeže ideu násilného převratu. Nutno ji naučiti, že proti činovníkům autority a proti kléru nezbyvá leč jediný prostředek: puma a jed.«

Dne 24. ledna r. 1907 napsal vydavateli radikálního listu Jiménezu Moyovi: »Vychovatelé francouzští počali první s reformou vyučování a měli při tom hlavně na zřeteli potírání klerikalismu. Vydávající své příručky vyučovací zdůrazňovali přes to úctu Bohu povinnou a nespokojili se s podržením dogmatu božského, nýbrž vážili si i jiných dogmat, ba vynalézali je, příkladně dogma vlasti, autority, práva majetkového . . . Já však otvíraje s velikým potěšením Moderní školu v Barceloně pospíšil jsem s prohlášením, že systém vyučovací bude založen výhradně na rozumu a vědě. . . Vymaní-li se dělné třídy z předsudků náboženských, podrží-li však předsudek o právu vlastnickém, jak té chvíli vládne; bude-li dělnictvo i na dále věřiti pohádce, že budou a zůstanou vždycky boháči a chudí; omezí-li se rozumové vzdělání na pouhé vštěpování znalosti vědy a hygieny; vzdělá-li dobré pracovníky, řemeslníky, dělníky různých oborů, mohou tito lidé ovšem žiti ze skrovného výdělku či služného v jakés takés zdatnosti, v síle a zdraví, ale zůstanou stále otroky kapitálu.«

Proto také zcela přirozeně jeho obdivovatel a pomocník Carlos Malato v »L' Aktion« dne 2. června r. 1906 napsal: »Pedagogický postup utkvěl ve Francii na škole laické, v níž knihy s ohlupujícím náboženstvím byly nahrazeny světskými učebnicemi, které hlásají podřízenost vůči autoritě, obětování jednotlivců státní myšlence, kdežto Moderní škola v Barceloně nevychovává cvičených papoušků nebo tvorů ženoucích se o překot za diplomy, nýbrž skutečně bytosti lidské . . . Tam se vpravují jinaké vědy a poznatky užitečné, které jsou již v oběhu alespoň v padesáti školách laických a republikánských na poloostrově. Co se tkne vyučování budoucnosti, jest Španělsko již nad Isamu Francii.«

Kde jsou ti volnomyšlenkáři, kteří by se odvážili popřít pravost těchto a množství jiných dokumentů? Soud, který bránil pokojné občany proti rafinovanému zákeřníkovi, zpekovaný židovským tiskem jako společnost zločinců. Nad tisíce-rymi oběťmi barcelonských tygrů židovský tisk ani nevzdychl. A čeští volnomyšlenkáři cizího strůjce krvavé záplavy ctí více, než největší dobrodince našeho národa. Bylo by velmi záhodno, aby klidná a tolik informativní studie »Hlídky« byla vydána v samostatném celku.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Sociální besídka.

Silnou důvěru k Marxově theorii označily samy rudé »Sozialistische Monatshefte« jako »orthodoxii (pravověrnost), která raději zavírá zrak před nejzřejmější věcí, než by si nechala něco z předmětů své víry uloupiti.« — A právě rakouská soc. demokracie »kráčí osvětově s duchem času« tak, že se bojí kritisovati Marxův katechismus i v okamžicích přímo naléhavých. Jako by neviděla a neslyšela, co moderní zkušenost a věda již dávno proti Marxovi vydědla. Tak na př. Marxovo materialistické nazírání na život slaví soc. demokracie rakouští posud jako »veliký výzkum.« Tak na př. »Arbeiter-Zeitung« dne 14. května znovu dosvědčuje čtenáře o pravdivosti Marxových názorů o historickém, hospodářském vývoji lidstva. Ale

»Sozialistische Monatshefte« (v 1. sešitě na str. 46.) dokázaly, že právě Marxovo chápání hospodářského vývoje jest zcela pochybeno. To však nepřivádí redakci »Arbeiter-Zeitungu« ze šosácké rovnováhy. Rovněž tak berlínský »Vorwärts« s pravou rudou umíněností odpravuje »měšťáckou« učenost dne 14. března 1913 takto: »Co záleží zásadně na professorech, cechovních učencích a národních ekonomistech? Ať Marxa provázejí posměchem, ať ho zabijí anebo utopí, co na tom! Záleží na massách, a v těchto massách Marx ve 30 letech po své smrti tak pevně opanoval, jak se to nepodařilo nikdy žádnému mysliteli a tak lehce se znovu žádnému nepodaří.« — Tak se tedy odbývá v rudém táboře pracná věda! Nač tedy soc. demokraté se tváří velikými přáteli školy a universitního vzdělání? »Vorwärts« rázným kopancem chce dokázati, že nesmysl přestává býti nesmyslem, jestliže zachvacuje celé davy. A ostatně: kolik soudruhů četlo a řádně ztrávil Marxův »Kapitál«, tuto bibli rudé strany? Vždyť na př. soc. dem. posl. dr. Ellenbogen v »Kampfu« se tázal jednoho z německých náčelníků soc. demokracie, zda vůbec »Kapitál« četli! Zkrátka »věda« širých rudých mass obmezuje se na slepé papouškování po vůdcích, kteří sami mnoho nevědí. Vždyť na př. po česku »Kapitál« byl vydán nedávno, zato však již celá desetiletí před tím duševní stravou českých soudruhů byly prolhané pamflety, které s otázkou dělnickou nemají nic společného. Soudruzi studovali místo Marxa kriminální podvrženiny o řeči biskupa Strossmayera, řeči generála Jesuitů atd.

Zato však liberecký rudý »Vorwärts« dne 25. května přiznal: »Vývody o »kovovém« zákonu mzdy, jež učinil Lassalle východiskem své agitace, byly seznány dávno jako bludné. Také názory Lassalovy o odborech a konsumních spolcích musil německý proletariát překonati v skutečně zdoluhavém a bolestném vývoji. A lassalovská produktivní sdružení se státní pomocí nadchne nás nyní jako pohádka z dávno minulého času. — Tak tedy mluví orgán podřízený, ale vedoucí žurnály rudé drží se dále zkosnatělého Marxova katechismu.

O ochraně dělnic uvažuje v 9. č. »České Revue« Olga Stránská-Absolonová. Praví, že zákonná ustanovení na prospěch žen musí býti podstatně rozlišna od ochrany mužů. A požadavek nerovnosti té mezi ženou a mužem odůvodňuje: »Nemůže býti plně, absolutní rovnosti mezi prací muže a ženy. Záchrana zdraví žen pro rodinu a potomstvo, jejich osobního života pro život rodinný vyvolává nutně ochranu dělnic. Doznání toho bylo tvrdým oříškem pro nadšené feministky, které chtěly otázku ženskou řešiti rovností a dlouho nechtěly pochopiti, že ochrana žen je žádoucí právě v zájmu rovnosti obou pohlaví, protože obě jsou v životě různě účastna. Práce žen není ani za stejných podmínek rovna práci mužů, buď jakostí nebo množstvím vynaložené energie a síly neb úkoly životními . . . Není možno ženě pracovati v zaměstnání tolik, co muži, protože má kromě toho povinnosti, které s ní nikdy žádný muž nesejme, nemaje k tomu schopnosti — mateřství ženy a s ním spojenou péči o domácnost a rodinu.« Dále referuje pisatelka o požadavcích ochrany žen výdělečně činných, jak je shrnula publikace druhého sjezdu »Výboru pro požadavky žen-dělnic« v Německu. Jsou to ovšem požadavky, z nichž některé jsou již i u nás uskutečňovány: jako vyloučení žen z pracovních odborů, ve kterých jsou nejvíce ohroženy zejména otravami následkem práce s různými jedy. Stejně je i u nás již pomalu uskutečňován požadavek živnostenského dozoru, prováděného ženami. Menšího povšimnutí docházejí již požadavky o pracovní omezení žen v oborech, v nichž jinak je jejich činnost obecně připuštěna. Tu referát sjezdu činí rozdíl nejen mezi pracovní ochranou muže a ženy, nýbrž i mezi ustanoveními o práci žen vdaných a svobodných. Zde nestačí již prázdeň v sobotní odpůldne ani osmihodinná doba pracovní, nýbrž pro ženy provdané je požadovati jen polodenní práci k ochraně jejich zdraví, osobnosti i k ochraně života rodinného.

Pravá škola Kunschakova. Němečtí soc. demokraté se snažili svaliti vinu Kunschakovu na stranu křesť. sociální. Na př. semita dr. Ellenbogen ještě 25. května tvrdil ve své »Volktribüne«, že celá křesť. soc. strana jest spoluvinná na zavraždění Schuhmeiera.

Nyní tedy odpovídají křesť. sociálové videňští citováním ze samé »Volktribüne«, jež byla tělesným orgánem Schuhmeierovým. Když byl r. 1904 zákeřně zavražděn ruský ministr Plehve, nazvala »Volktribüne« zákeřného banditu hrdinou. Napsala v č. 31. dne 4. srpna 1904: »Krvavý pes Plehve, který se oběťmi tak těžkou vinou, zbavil se všeho nároku na politování nad svou násilnou smrtí. Tento vrah zmizel za oprávněného hnusu všech civilisovaných lidí; jeho smrt jest spravedlivou odplatou za ohavnosti, které vyvolal. Hrdinou jest ten neznámý, který ho zničil. Bylo by to zbabělostí nebo licoměrností, kdyby se to nefeklo. Jen zlí lidé, v nichž kus krutosti vězí, budou nazývat muže, který Plehve odstranil, zločincem.«

Když byl r. 1905 zavražděn ruský velkokníže Sergius, viděla »Volktribüne« v tomto činu pouze »popravu« a velice se hněvala, že »hrdiný mladý muž« v různých listech byl nazýván zákeřným

vrahem. Napsala 23. února 1905 (v č. 8.): »Hrozný usmrčení velkoknížete Sergia vyvolalo u všech lidí citlivých lidsky (!) přes všecku hrůzu přece také stopy uspokojení.« Prý zde bylo vysloveno jenom »právo.« Poprava Sergiova byla osvobozujícím činem. Čest památce těch mužů, kteří takové skutky konají!»

Když r. 1906 byl na ruského ministerského předsedu Stolypina spáchán atentát, jemuž padlo za obět mnoho životů, napsala Schuhmeierova »Volkstribüne« v č. 35. z 29. srpna r. 1906: »Jak jest politování hodno, že také při tomto atentátu padli za obět nevinní lidé, tak se nesmí nikdo diviti, že atentát byl vykonán. Stolypin v poměrně krátkém čase svého ministerského presidentství spáchal tolik hanebností, že by docela bylo divu, kdyby se byla pomsta nedostavila. Bomba, která bohužel trefila mnoho nevinných, mezi nimi dvě dítky Stolypinovy, ale hlavního vinníka, zločince Stolypina nezasáhla, mohla by ruské představitele moci konečně poučiti o tom, že hnutí svobody, jímž jest zachváčeno celé (??) Rusko, nedá se již zadržeti. Zastrahováním nemiže ruský lid již déle býti spravován, a ti, kteří chtějí lid zastrahovati, musí se nyní nejvíce obávat hrůzy. Od Stolypinovy není již daleko k paláci carovu.«

Uveřejnili jsme jen některé dokumenty z krávké Schuhmeierovy »Volkstribüne«. Ale již tyto tygři ukázky, které jsou olakovány předstíranou humanitou surového péra, svědčí významně, k čemu list vedený Schuhmeierem nabádal. Rozumí se, že osoby, na které byl spáchán atentát, pošínil rudý tisk přímo ďábelsky. Přičítal jim s odvahou starého kriminálního beze všech dokumentů takové hanebnosti, jaké páchali zákeřní bandité při denním světle. Na př. Stolypin získal si svou obětavostí a vlastenectvím hlubokou úctu v kruzích nejširších. Kdyby býval tuctovým despotou, sobcem, mohl žít daleko pohodlněji. Ale Stolypin byl mužem, který byl hotov každou chvíli dáti svůj život v šanc pro dobro ruského lidu. Ačkoli na něho byl spáchán atentát, velký ruský vlastenec neustoupil ze svého úřadu. Byl pronásledován výdělečnými, placenými agenty jako lesní zvěř, jedinou chvíli neměl klidnou, ale byl připraven na všechno. Poslední svou vůli sepsal dřív, než byl konečně přece zavražděn. S velikým pohnutím čtou se v ní slova: »Chci býti pohřben tam, kde budu zavražděn.« Věděl tedy zcela určitě, že za všechny starosti, za všechny nespavé noci mu bude odměnou zákeřná zbraň. Vedlo se mu tedy tak »příjemně«, jako ubožákovi v žaláři spoutanému, který čeká na okamžik, kdy již bude vlečen na šibenici. S nejhoršími lotry zachází se lidštěji, než jak s ním zacházeli tajní bandité.

Podobně nespravedlivé pomluvy pronášela požidovštělá »Volkstribüne« proti jiným ruským státníkům. Tohle tedy četlo čtenářstvo listu Schuhmeierova, tak se vzdělávalo. Co chtěl Schuhmeier dokázati mezi svými věrnými takovým krávkým psaním, nemohl o šem říci otevřeně — ale věděl, že jeho poddaní mu porozumí a že odpovědí svými činy to, co »Volkstribüne« dopověděti z bázně před státními paragrafy nemohla. Schuhmeierovým výkladům naslouchal sám Kunschak jako učenlivý žák. Vzal si z ní naučení: »Smrt tyranům!« A když byl později štván z místa na místo od soc. demokracie jako lesní vlk, když porozoroval, že ho soc. demokracie chce systematickým pronásledováním umoriti hladem, křesťanští sociálové za to nemohli, že za jednoho z tyranů považoval i Schuhmeiera.

Ostatně i v požidovštělých listech českých za ruské revoluce bylo snešeno plno chvály na bandity, soc. demokracie v zemích koruny České vybírala na ruské revolucionáře, tak že každý pilný čtenář protikřesťanského tisku dobře sezná, odkud pramení ta vášnivá touha po popravě nemilých lidí beze všeho řádného soudu.

zodpovídá ruské obchodní ministerstvo zajímavou statistikou: V Rusku 7.3 procent obyvatelstva se zabývá zemědělstvím, v Itálii 60 proc., v Rakousko-Uhersku 55.9 proc., v Japonsku 50.20 proc., v Kanadě 46.7 proc., ve Spojených Státech 47.3 proc., ve Francii 46.3 proc., v Dánsku 38 proc., v Německu 35.5 proc., v Belgii 21.7 proc. a na posledním místě dlužno uvést Velkou Britanii, kde pouze 17 procent obyvatelstva žije se zemědělstvím.

Úpadek v kvěnu ubylo. Počet kupeckých úpadků v říši rak.-uherské v květnu proti dřívějším měsícům podstatně se zmenšil. V celku ohlášeno 24 zastavení platů s celkovými pasivy 7.8 mil. K proti 42 případům se 14.8 mil. K dluhu v dubnu t. r. a proti 34 úpadkům s 11.6 mil. K passiv v květnu 1912. Z uvedených insolventů v květnu t. r. připadá 12 s passivy 4.8 mil. K na uherskou polovici říšskou. Pozoruhodný je zejména pokles v počtu insolventů v oboru textilním, v němž v květnu t. r. ohlášeno pouze 8 případů s passivy 1.3 mil. K.

Židovská obchodní zdatnost. Již jsme řekli, že křesťanští obchodníci rozhodně se nemohou učiti obchodnímu umění u židovských úpadkářů. Udělat bankrot — a pak po vyrovnání pracovati s dvojnásobným kapitálem, k tomu není potřebí vyšších obchodních obzorů a takovým způsobem také si obchodnický stav nezjedná vážnosti a důvěry u konsumentů. Aspoň několik cifer z židovského hospodaření posledních dní! L. Löwit v Pešti ohlásil konkurs. Passiva 2,065,000 K. — V Szaszregenu v Sedmihradsku zatčen Jakub Teller, že padělal spoustu smének. — Advokát dr. Samuel Weisskopf z Krakova zatčen, že zpronevěřil svému klientovi Smorovskému 310,000 K. — Pro zločin podvodu odsouzen ve Vídni Josef Morgenstern na 2 roky. — Vídeňský velkoobchodník Rudolf Hecker ohlásil úpadek. Passiva činí 950,000 K. — V Liberci zatčen pro krádež zboží v obnosu 12,000 K Oskar Hock. — V Temešváru odsouzen židovský plukovní lékař K. Hermann na 2 roky do pevnostního vězení, protože svým souvěrcům pomáhal za veliké obnosy od vojenské služby. — Julius Hirsch ve Vídni odsouzen na 5 měsíců pro kupování kradených věcí. — Joachim Freund v Liberci ohlásil konkurs. Passiva činí přes milion korun. — Lev Karpeles ve Vídni rovněž. Dluhu přes 950,000 K. — H. Jerusalemová ve Vídni odsouzena pro zločin podvodu na rok do žaláře. — Alfréd Rosenbaum z Chebu, horlivý hlasatel »Volné Myšlenky«, odsouzen pro zločin velkého podvodu do žaláře na 10 let. — Moritz Ornstein ve Vídni ohlásil konkurs. Passiva přes 795,000 K. — Julius Kohn ve Vídni odsouzen pro zločin podvodu na 18 měsíců. — Selma Oppenheimerová krakovským soudem odsouzena na 6 měsíců pro zločin vydírání. — Aron Joss ve Vídni ohlásil konkurs. Byl však zatčen, jelikož spáchal několik podvodů v obnosu 280,000 K. — Konfekční firma Samuel Lawetzky ve Vídni ohlásila konkurs. Dluhu 600,000 K. — Sigmund Löwe odsouzen libereckým krajským soudem pro podvodný úpadek (v obnosu 450,000 K!) na 3 roky do těžkého žaláře. — Klára Hocková vídeňským soudem poslána do žaláře na 10 měsíců. — Pro zločin loupeže v Debrecíně odsouzen Julius Heller na 4 roky. — Hanebný obchod s děvčaty mají v New Yorku v rukou židé z 95 procent. Policejní ředitel v Novém Yorku Ed. Smith na základě nezvratného materiálu dokázal, že 60 procent zločinů v Novém Yorku pácháno jest židy. Rovněž přechovávači prostitutek jsou vesměs židé. Největší domy prostitutek v Novém Yorku mají židé Rosenbaum, Kohn, Rubin, Kauders, Schwarzbach, Aronsón, kteří jsou milionáři. Od Nového roku bylo v Novém Yorku ze zadržených na ulicích prostitutek 1365 židovek. — V Praze odsouzena pro kuplířství na 2 měsíce do vězení židovka Munková. Tamtéž pro kuplířství odsouzena na měsíc Hermína Rosenbaumová. Ve Vídni Gréta Baumová odsouzena pro kuplířství na 2 měsíce. — To jsou jen namátkou zachycené zprávy posledních dní. Podobných podvodů a nedovoleného výdělkářství by se daly jmenovati celé řady další. Patrně tedy, že křesťanský obchodník u židů se učiti nebude a nemusí. Jest konečně na čase, aby poctiví obchodníci nabyli příslušného vlivu všude a aby s ostrážitou bdělostí šlapali na paty podvodníkům hořejšího rázu v pravý čas, dříve než tisíce ožebračených lidí zapláče.

Rakouská tabáková reže pracuje se ziskem 200 procent. V roce 1912 činil čistý výtěžek tabákové reže přes 229 mil. K. Rakousko má celý tabákový monopol ve svých rukou, spravuje samo: pěstění, zpracování a prodej tabáku. Pěstování tabáku je dovoleno v Haliči a Bukovině, kde se pěstuje obyčejný tabák kuřlavý, cigaretový a šňupavý tabák. V Dalmácii se pěstuje tabák cigaretový. Tabáková reže musí býti do určité doby státu odevzdána. V tuzemsku je zaměstnáno celkem 54,000 pěstitelů tabáku; zaplatí se jim ročně as pět milionů korun za dodaný tabák. Vedle toho se osévá v Uhrách ročně as 24,000 hektarů půdy tabákem. Sklizený zde tabák má cenu asi 13 mil. korun. Rakouská tabáková reže kupuje asi za 40 milionů cizího tabáku. Zpracováním tabáku je zaměstnáno 30 továren. Ročně se vyrobí okrouhlé 1200—1800 milionů doutníků, 6 miliard cigaret, 250 tisíc centů kuřlavého tabáku a 11,000 metr. centů

šňupavého tabáku. Tabáková reže zaměstnává 750 úředníků, 450 sluhů a 40 tisíc dělníků, z nichž je asi 86 procent žen.

Milion agrární motoužárny. Ted' se ukazuje v plném hrozném světle hospodářství ve Staňkově motoužárně, která byla zřízena v Dřevěných Mlýnech u Jihlavy. Stroje odtud expedovány do stávající již továrny v Jindř. Hradci. Agráři na dotazy mluvili o pouhé »transakci« (přenesení působnosti). Nyní však již vyšlo na jevo, že ministerstvo orby naléhalo, aby se motoužárna prodala, jelikož smutně živořila přes obrovské státní subvence. Tedy agrární družstvo pro zvelebení lnářství prodalo motoužárnu s obrovskými zásobami, Staňkovi, Konečnému a židu Schulzovi. Leč ministerstvo orby nebylo spokojeno, protože vlastně kupci a prodavači jsou — totožní. Tedy pražská agrár. banka koupila pozemky, budovy, parní stroj, kotel, zřízení na topení s osvětlovacím zařízením za 130,000 K.

Ale nyní velice důležitá otázka. Motoužárna za vlády Beckovy shrábla 195,000 K státní subvence. Kdo tedy zaplatil těch 500,000 K dluhů, zajištěných na motoužárně hypotekárně? Kdo zaplatil stavby v Jindř. Hradci, rozebrání, převezení obrovských strojů a nové jich sestavení? O tom agráři mlčí. R. 1910 vykazoval ten veliký podnik dle účtů tato aktiva: pozemky 32,080 K, budovy 266,074.55 K, stroje 458,031.13 K a jiné. Naproti tomu však tato passiva: státní subvence 195,000 K, dluhy 646,002.43 K, zkrátka celkem s ostatními passivy 935,128 K 70 h. Za dobu tří let přibýlo na úrocích dluhů přes 150,000 K. Celkový dluh obnášel by nyní jeden milion dvě až čtyři sta tisíc korun. Byl-li však podnik prodán za pouhých 130,000 K, zůstává neuhrazeno přes jeden milion K. Kdo ten obrovský dluh za agrární hospodáře zaplatil? Někde mezi agráři se tvrdilo, že ten milion půjčilo ústředí agrární raiffeisenek v Čechách. Jest však vůbec možno, aby ústředí o takového podniku ochotně vhodilo milion? A stačí vůbec finanční prostředky tohoto ústředí k půjčce tak obrovské? Proč však nutilo ministerstvo orby ústředí raiffeisenek k sprostředkování prodeje? Tu jest plno záhad, agráři veřejně nic nevysvětlují. Pokud byla naděje, že vláda bude platit na passivní podnik dále, agráři na říšské radě byli s opositi velice opatrní. A zvláště Staněk přímo okamžitě posluhoval vládě, která z peněz všeho poplatnictva tak štědře podporovala podnik, jejíž tento veliký agrárník založil. Katoličtí poslanci svou sbírku povodňovou vyúčtovali před řádnou revizí, také přiložili ke všemu řádné doklady. Ale Staněk, který má složití své účty zcela veřejné, protože v motoužárně jsou i peníze katolické, evangelické a židovské, začal pomlouvati raiffeisenku novoříšskou a »probíral« povodňový fond — jen aby se zapomnělo na účetnickou povinnost motoužárny. Kdo poskytl celý milion, že nyní věřitelé upustili od veřejných žalob a stesků? Tu jest potřebí mluvit ihned a to zcela jasně.

Nahlížení do knih finančními úřady. Mnoho poplatníků obává se doposud, že ustanovení zákonné o právu nahlížení do obchodních knih vztahuje se na všechny druhy daní. Tomu však tak není. Toto vztahuje se pouze k ustanovení poměru poplatníka samého při vyměřování osobní daně z příjmů. Knihy bude nutno předložiti pouze ke stanovení poměru poplatníka samého a nikoliv osoby třetí a nikdo, tedy ani záložny, nemohou býti donuceny předkládati knihy za účelem vyšetření příjmů svých vkladatelů a nemohou ani býti donuceny, aby činily jakékoliv sdělení o vkladech u nich uložených. Jsou tedy obavy vkladatelů v tomto směru úplně zbytečné.

Velký výběr! Nejlevnější nákupy!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damažky bílé i barevné, syzkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabídlm a aice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	—85 K	vel. 140/200 kus	7-50 K
50/100	1-30	150/250	10—
55/110	1-55	160/250	10-60
60/120	1-85	200/300	16—
70/140	2-55	220/320	18-70
90/180	4-20	250/350	23-40
100/200	5-10		

Závěsy postel. la		vel. 200/100 kus		5-60 K	
				180/90	4-50
				115/140	4-30
				115/140	2-40
				115/140	3-40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paici, Srnci. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zářivatel'ský v Kostelci nad Oh.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Dalmácie novým odbytištěm české mouky. České mlýny dodávaly v poslední době pšeničnou mouku až do Dalmácie. Na těchto dodávkách jsou účastněny nejen mlýny pražské, nýbrž i větší mlýny na venkově (na př. Píseň, Smiřice a j.) Jeden z pražských mlýnů sám dodal do Dalmácie v posledních dnech 23 vagonů pšeničné mouky. Zásilký jdou drahou do Terstu nebo Řieky, načež další doprava děje se loď po moři. Odbyt tento umožněn byl tím, že loňská sklizeň pšenice v Čechách, jak co do množství, tak co do jakosti byla velmi dobrá a kromě toho dráhy povolíly pro zásilký ty refakce.

Kolik lidí žije se zemědělstvím? Tuto otázku

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velečist. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Velečistému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy, cibáče, nádobky, paténky, psaníky, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbrí nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na uhrádku franko bez zálohy koupě. *Vše se posílá poštou. Práce ruční.*

Sklad veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: řetězů, madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Metálové prsteny, tabulky, jídelní náčiní ze stříbra** pravého i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I.-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná c. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech míst tu- i cizozemská, jakož i veškeré zprávy soukromé, diskrétní. Spolehlivé a zcela důvěrné. Ceny velice mírné, zvláště v předplacení.

Paramenta

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Brodě)

doporučuje P. T. velečistoj. duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou se na požádání franko zašlou.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, scch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejdůstojnějším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný umělecký závod

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA-I.,

č. 146 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve přel. 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dozdění oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se krásnými rámy, střešními, osazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, nese vší odpovědnost ku definitivní objednávce.

Neobtěžat veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

PARAMENTA

kalichy, cibáče, monstrance, kaditelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav paramentů a devotional

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlevnější černé látky na salon. obleky a kněžské kleriky vždy na skladě. SUKNA všech druhů. - Dámské látky vlněné, hedv. a prací. Vždy nejmoder. zvláštnosti na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. Obchodní domy číslo 5 a 6. - Telefon 9. Hm. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, Věšho druhu prádlo pro pány a garnitur, prošívaných pokrývek dámy. - Prádelní a ložní vybavy a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí pro nevěsty. Offerty a vzorky na venek vyplacené. Ceny pevné, 3%, slovy.

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné sůročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**která provádí i veškery ostatní bankovní transakce
ss za podmínek co nejvýhodnějších. ss**

zpravuje E. Wasmann v díle: »Der Trichterwickler«. Tento malý brouček protíná obě poloviny březového lupenu, svíjí je v nálevku a klade do ní vajíčka. Matematické zkoumání obou linií, kterými brouček obě poloviny lupenu protíná, stanoví, že jsou v tomže vzájemném poměru, jako dvě zákonné matematické linie (dle Wasmanna: die Evolute und Evolvende), to jest: brouček prakticky řeší úlohu vyšší geometrie.

Pro odborníky uvádíme slova slavného německého matematika Heise: . . . »daß der Trichterwickler bei bei Zimmern seiner Familienwiege konsequent darauf hinarbeitet, aus der Kreisevolvende die Kreisevolute zu konstruieren, und daß ihm diese Konstruktion, sowie die davon abhängige Zeichnung der linken, langgestreckten S = Kurve durchschnittlich gut gelingt.« Heis podotýká, »že jest sice snadno: aus der Kreisevolute die entsprechende Evolvende zu konstruieren, ale nikoli opačně.« Neboť problém tento žádá na nejvyšší složitěho užití diferenciálních počtů v oblasti geometrie. Jest to problém, jehož náhodné rozřešení matematické pravděpodobnost naprosto zamítá, jehož rozumové rozřešení žádá, rozumů Huygensova, rozmnoženého inteligencí všech jeho předchůdců v tomto oboru pracujících, jehož rozumné provedení a účelně počítající přizpůsobení k okolnostem bez předchozího učení, úvahy a cvičby, předpokládá nadání duševního velikána.

A k čemu brouček matematický tento problém provádí? Úvaha s hlediska matematicko-mechanického dokazuje, že způsobem tímto řeší se problém k tomu účelu, aby z březového lupenu bez ztráty času a s nejmenším vynaložením sil zdělána byla nálevka co možno veliká a hutná. Problému tohoto nelze pak praktičtěji rozřešiti, než jak to činí brouček, jehož obdivuhodnou dovednost právě jsme vyličili. Kdo s pravým porozuměním o díle tohoto broučka přemýšlí, nemůže nepocítiti přímo zbožného obdivu.

Jiným příkladem zabývá se německý filosof Wundt, jenž podivuje se housence nočního pavího oka. Housenka tato, majíc se státi pupou, na horním konci svého úkrytu setkává dvojí klenutí z tuhých štětín, které toliko na koncích jemnými nitkami jsou spojeny. Klenutí toto z nitra otevírá se dost nepatrným tlakem, ale vzpírá se mocně tlaku, jenž děje se zevně. A co jde z tohoto zařízení? Kdyby jednání tato dala se vědomě, předpokládala by vědomostí znamenitého matematika a architekta. Kdyby jednání onoho zaviječe bylo vědomé, musili bychom říci, že konal znamenitá studia univerzální, a připustiti vědomost stavby u nočního pavího oka, znamená býti přesvědčenu o tom, že housenka tato má velikolepé vědomosti o mechanice.

Tvrditi však něco takového, bylo by zjevným nesmyslem. Jediné vysvětlení jest toto: zvířata tato jednají z pudu, jinými slovy, sledují mechanicky a nevědomě cíl, jenž jest jim neznám, a každé jiné mínění bylo by bláhomostí. To jest nám jasno, jakmile si uvědomíme, že zdánlivě inteligentní jednání za těchto okolností stává se přímo hloupým za okolností jiných. Jakmile totiž v jednání zvířete zasáhne a okolnosti změníme, stává se hned zřejmou věc, že příslušné zvíře jedná venkoncem mechanicky a nevědomě.

Fabrovy přírodozpytné příklady. Bedlivý zkoumatel života zvířat, Faber, uvádí zajímavé doklady, z nichž některé se čtenáři sdělíme. Jistá vosa, která do svých komůrek zavléká za potravu skákavé trávni koničky, má obyčej, když se vrací s kořistí, že oběť svou nechá ležet před vchodem. Po té vběhne do komůrky a všechno prohlíží, jakoby chtěla věděti, zda jest všechno v pořádku. Faber, jakmile vosu vběhla do doupěte, oddálil

mrtvého konička od vchodu a pozoroval vosu, jak si bude počínati. Vosa, vyšedši ven, jevila překvapení, ale spatřivši konička, uchopila jej a zase přivlékla ke vchodu, kdež jej nechala ležeti a vplížila se po té do světničky. Faber opakoval svůj pokus, a vosu udělala totéž. Hra se opětovala tak dlouho, až experimentátor byl unaven. Vosa, za jiných okolností velmi chytré a čiperné zvířátko, prokázala se tu býti velmi hloupou, neboť stále opakující se zkušenost nemohla ji přesvědčiti o tom, že by lépe bylo aby svoji kořist ihned vtáhla do doupěte.

Jiná, vose právě popsané příbuzná, která rovněž žije se skákavými koničky a která odnášeji vleče je za tykadla, Fabrovi ukázala podobný doklad omezenosti. Faber nastrojil jí její kořist, které tykadla u hlavy hladce ustříhl. Vosa dlouho se namáhala kořist uchopiti tam, kde jsou tykadla, až posléze, na místo aby kořist uchopila za nohy, svého usilování se vzdala. Jindy Faber, pozoruje tuto vosu, znamenal, že se chystá nad vajíčkem, k němuž vložila kořist, zavřítí buňku. Faber vyňal obsah buňky, totiž vajíčko s kořistí, a pak dovolil vose k buňce se vrátiti. Vosa udiveně dívala se v prázdnou dutinu, ale po té docela klidně, jakoby se bylo nic nestalo, jala se otvor buňky zavírat.

Nuže, při všech těchto tak inteligentně vyhlížejících příkladech máme činiti s nevědomým pudem. Často však tento vrozený pud jest kombinován s tělesnou potřebou. Jako příklad budiž uvedeno, co přírodozpytec Bonnet již před sto lety tvrdil o pavoucích: »Říká se, že pavouk tká pavučinu, aby chytal mouchy, ale správněji má se mluvíti, že pavouk chytá mouchy, protože tká pavučinu. Pavouk nemá vrozené idee o mouše a nepředvídá, že moucha do jeho sítě se zaplete; pavučinu tká jednoduše proto, aby vyhověl tělesné potřebě, která záleží v tom, že zbavuje se látky, která se utváří v jeho vnitřnostech. Tato potřeba bez pochyby spojena jest s rozkoší, neboť v přírodě skoro všude potřeba ruku v ruce kráčí s potěchou. Jestliže tedy pozorujeme, jak některé zvíře koná své podivuhodné dílo, nesmíme hned pomýšleti na účel, jež v tomto díle odkrýváme, abychom určili důvod, jenž pudí zvíře jednati. Zvíře nezná účelu, nevolí pro ně vhodných prostředkův a neví, že ocitne se v okolnostech, za nichž dílo jeho bude mu užitečno.

Kdyby někdo myslil, že dílo zvířat, často tak složitě a umělé, jest výsledkem zvířecího rozumu, přičítal by zvířatům vyšší rozum, nežli sobě, protože živočichové hned po prvé s největší přesností a jistotou vykonávají, co člověku daří se teprve po dlouhém přemýšlení a opětovaných pokusech. Geometrické dílo včel jest toho zřetelným důkazem. **Pozorovatel dělá nevědomky ze zvířete člověka a ze včely inženýra, na místo aby se domyslí, že geometrem jest tady vlastně Stvořitel.**

Před sto lety ve Francii. Vedle dozvuků války balkánské hledíme do minulosti, kdy veliký vůdce zápasil o poslední vavříny a šinul se na nakloněné ploše do své záhuby. Veliké vojsko, s kterým Napoleon vytáhl r. 1812 do Ruska, bylo to tam, neboť je pohubil mraz a snh. Zbytky, které se z obětí severní ruské zimy vyrvaly, byly hloučky nemocných a neukázněných vojáků, kterým naděje odpočinku a touha po vlasti dávaly ještě tolik síly, aby se mohli plížiti ku předu ke hranicím Francie. Jenom někteří ještě oživováni byli myšlenkou, že přes pohromu ruskou jejich vůdce přece jest jen nepřemožitelný. Jiní však trdili se z toho, že francouzská slavná armáda vůbec mohla tak klesnouti a když táhli krajinami německými, bolestně pozorovali, jak francouzský voják — druhdy tak obávaný — málo jest vážen a ceněn.

Všude a jmenovitě v Prusku přijímání byli prchající francouzští vojáci s posměšnými vtipy. Vesničané, v jejichž domech hladověli a vychrtlí bojovníci hledali odpočinku a nasycení, vyháněli je poplašnými výkřiky: »Kozáci jedou!« Na silnicích byly znavencům odebírány zbraně a k tomu ještě metána jim tváří v tvář hana.

Bylo to smutné dědictví, kterého se dostalo maršálovi Muratovi. Když Napoleon hynoucí vojsko opustil, ustanovil za vrchního vůdce armády svého švakra a krále Neapolského Murata. Maršál tento, který byl tolik činný v dobách štěstí a slávy, pojednou za ústupu z Ruska veškeré své rozhodnosti pozbyl. Na místo, aby shromažďoval a staral se o zbytky armády, vzpomněl si najednou, že má v Itálii království, které potřebuje také ochrany. Proto postoupil vůdcovství rozbíhajících se zástupů nevlastnímu synovi Napoleonovu, princovi Eugenovi.

Eugen byl synem generála Alexandra de Beauharnais, který byv za Ludvíka XVI. polním maršálem, pak poslancem, za republiky roku 1793 vrchním vůdcem armády porýnské, od republikáni byl odsouzen na smrt a sťat. Tento generál měl za manželku Josefínu, která se stala později manželkou Napoleonovou. Napoleon záhy Eugena cvičil ve válečnictví. Eugen následoval ho nejprve do Itálie, pak do Egypta, kdež naučil se bojovati s pouští, sluncem a pískovým mofem. Navrátil se z Egypta, stal se Napoleon brzo císařem a Eugen viděl, jak matka jeho vychází z chrámu Notredamského jako císařovna, a jak všichni generálové, druhové Napoleonovi, kteří vytáhli z Francie na cizí bojiště bosí a v haleně, stali se maršály a vévody. Eugen pak, jsa plukovníkem, jmenován byl francouzským princem, po té učiněn místokrálem italským, později knížetem Benátským. Jisto jest, že Napoleon nevlastního syna miloval a Eugen stal se hodným svého mocného otčima. Účastnil se všech válek a vítězství té doby.

Tento Eugen tedy z armády, která do Ruska vtáhla počtem asi půl milionu vojáků, přiváděl asi 40.000 mužů, proti kterým chystalo se povstání celé Německo, které nadějně hledělo na generály Steina, Hardenberga, Schöna, Gneisenaua a Blüchera. Mladé německá, která již již hořela vrhnouti se na Napoleona, netušila, že osvobození Německa bude státi ještě tolik krve. Ačkoli Napoleon ztratil celou armádu, přece neztratil sám sebe. Lev byl raněn, ale nebyl mrtev. Sotva 18. prosince 1812 přibyl do Saint-Cloudu, druhý den zastal ho již v neúnavné činnosti, k tomu směřující, aby do pole bylo postaveno snad ještě četnější vojsko než to, které předchozího roku bylo vedeno do Ruska.

Napoleon doma. Zpráva o přijezdu císařově okamžikem roznese se po Paříži; a nová důvěra vstoupila v srdce francouzská, která poděšena byla děsnou pohromou armády, jež zůstala na ledových pláních ruských. Napoleon hned svolal státní radu a vyložil jí politickou situaci a přítomný stav Francie, netaje se úmyslem všechno vynaložiti na to, aby nové mohutné vojsko mohlo zabrániti vtrhnutí nepřátel do Francie. Nepřátelé Napoleonovi však také nelenovali, popichující veřejné mínění proti císaři. Každý skoro den vyletěl odkudsi nový vtip, který hned obíhal po Paříži a nepřijemně Napoleona se dotýkal. Vtipkaři byli tak opatrní, že policie nemohla žádného z nich lapiti. Maje obyčej v prostém obleku procházeti se po městě, aby osobně nepoznáni a poznati mohl veřejné mínění, Napoleon často slyšel, kterak lid repce, že jest již dosti válek, které nejen vyhlazují všechn mužský dorost, ale také škodí obchodu a živnostem. Kromě toho rozšiřováno bylo provolání tak zvaného Ludvíka XVIII. k francouz. národu, jemuž vykládána škoda, působená Napoleonovým vládařem.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

ním. Napoleon pak sám mnoho utrpěl tím, že zničena byla víra v jeho nepřemožitelnost, a proto při vrtkavosti francouzského národa bylo se mu obávati všeho zlého.

Sbíraje nové vojsko, chtěl předem čelití hlasům nespokojenců dokazováním, že většina národa proniknuta jest vlasteneckým nadšením a hotova ke všem obětem. Proto dal sepsati v rozličných krajinách přípisy, od obyvatelstva prý posílané, v nichž osvědčována byla oddanost císaři a ochota k sestavení nové armády. Napoleon prodejem obecních statků vytěžil 300 milionů a kromě toho měl soukromý poklad o 160 milonech, který také na vojsko věnoval. Brzo vykonán byl odvod, a tak se stalo, že z jara r. 1813 měl Napoleon pod svým velením více než 500.000 mužů. 350.000 překročilo Rýn, aby se spojilo se zbytky armády z roku 1812, ostatní vojsko zůstaveno bylo, aby chráněny byly hranice. Toto nové vojsko záleželo větším dílem z mladíků, takofka polovičních dětí, ale nechybělo jim odhodlanosti a nadšení. Všichni byli hotovi bití se za císaře a za vlast. Ovšem jejich síly všude nestačovaly, ale udatnost jejich byla podivuhodná. Mělť vzor svůj ve starých gardistech, kteří zažili hromobití a řev mnohých bojů, jejichž šaty měly stopy po bodácích a kulkách, jejichž obličejové byly ožehmuty ohněm střelného prachu a kteří v dýmu válečném stáli se velikými. Staří ti gardisté Napoleonovi ovšem nedali ve svých zvětralých obličejích vyhasnouti ohni nadšení, z něhož zápal čerpali mladí, ale nicméně tužili již, že jejich válečná sláva jest již ta tam a že nebude již žádného Slavkova. Hrdinnost mladých vojáků Napoleonových byla znamenita, a často se stalo, že v bitvách vzbudili úžas svých starých druhův a vzbudili výtky uznání zkušených generálů, na příklad Neye. Nevyrovnatelným vlivem působila na ně moc a duch muže, jenž je vedl buďto na smrt nebo k vítězství.

Shromážděním vojska francouzského byla Mohuč, kamž ubírala se jednotlivá oddělení. Zatím v předu již princ Eugen se vojskem, které zbylo z armády r. 1812, bojoval proti postupujícím Prusům a Rusům. Eugen byl by vytlačen býval ze svých posic, kdyby byli rychleji Rusové postupovali. Ale Kutuzov, který loni u Moskvy vydržel hrozný útok Napoleonův, zemřel v Boleslavci ve Slezsku, čímž vojsko ruské se opozdilo, kdežto Eugenovi přes Vircburk podal ruku maršál Ney a od Augsburgu pospíchal Bertrand. Princ Eugen poněkud couvl a po té Francouzi čimili jeden dlouhý řetěz od Saafeldu až k ústí Sávy a za jejich zády přibývalo nových vojsk. Napoleon byl 24. dubna v Mohuči a den po té v Erfurtě.

Pokračování maďarské spravedlnosti.

Tím, že největšího panamistu Lukáse vystřídal na předsednickém křesle uherského ministerstva jeho věrný kolega kalvín Tisza, nezměnila se protislovanská vládní soustava v ničem. Již otec Tiszův jako ministerský předseda nechtěl v Uhrách uznávati národnosti slovácké a srbské, čímž jim odpíral všechna přirozená národní práva. Syn jeho prohlásil v Chorvátsku, že prý nynější stav (jímž jest národní život Chorvatů tolik sešněrován) nutno zatím podržeti, pokud to bude nutno. Počíná si již z počátku tak, jako by o právech národa chorvatského vůbec nevěděl. A přece právě nyní, kdy slovanští sousedé Chorvatů dobyli tak velikých vítězství, jest potřebí chorvatskou otázku luštití co nejspravedlivěji, aby se uvědoměl slovanský národ cítil v Translajtánii opravdu doma.

Slováci proti Tiszovi uvádějí řadu nejtrpčích výtek. »Slov. Ludové Noviny« žalují, že katolický směr (kterým se osvobozují Slované od židovských vysavačů) nazval Tisza klerikalismem. Zato však tento kolega Lukácsův podporuje horlivě kalvinismus ze státních prostředků. Platy kalvinských kazatelů upravil znamenitě, učinil přípravy, aby v Debrecíně byla zřízena universita kalvinského ducha na státní útraty.

Tisza jest zastancem proudu, který se snaží spojití proti Slovanům všechnen neslovanský svět. Snažil se docela o maďarsko-rumunský svazek, namířený proti Slovákům. Ledacos za to sliboval Rumunům, kteří mu sedli na vříčku, ale ničeho jim nedal. Tisza nenávidí lidová práva, podpirá s největším úsilím magnátskou nadvládu. Proto také sestavil volební zákony tak, aby výhradně magnáti měli v uherském sněmu slovo. Pokud byl předsedou sněmu, vládl tam tyranie. Odhlasování zákonů, které se mu líbily, dalo se násilnický.

»Ludové Noviny« praví, že soud, vyčtený nad Lukáčsem, vlastně více platil Tiszovi, protože Lukács byl pouze nástrojem a pomocníkem Tiszovy gardy, pro kterou nečestným způsobem obstaral peníze. Nyní má sám radost, že může zasednouti na křeslo posluhovavšího mouřenína, že může vládnouti sněmem spolu se svým švakrem, bratrancem, zkrátka se svým kalvinským rodem. Proto také Slované musí se přichystati k nejráznějšímu odporu proti despotovi.

Můžeme však doufati, že muž zrna Tiszova na dlouhou dobu nedovede oddáliti takovou volební reformu, která jest schopna učiniti konec nejškřivějšímu protilidovému zlořádům. Židovský kapitalismus, který udržuje houževnatě starý režim, jest sice právě v Uhrách velice mocný, ale poslední skandály otvírají oči těch, kteří posud Tiszovcům ve své prostomyslnosti aspoň poněkud důvěřovali. Pod uher. vládou činí maďar. národy značnou většinu a tyto olupované davy nedají se tyranisovati od menšiny věčně, zvláště když i někteří Maďaři přicházejí nyní k úsudkům rozváznějším.

Boží hroby, Křížové cesty Jeslíčky, altáře, sochy, kázatelny,

lovně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně rakouské jedná se o prozatímním rozpočtu. Ve schůzi 17. června chtěl se prezident dr. Sylvestr zmíniti o vladařském jubileu císaře Viléma. Vyjednával proto se slovanskými stranami, jak by se zachovaly. Poláci řekli, že ve sněmovně nebudou, Slovinci prohlásili, že by projev předsedův doprovázeli voláním »sláva Habsburkům!«, čeští radikálové hrozili, že budou řeč předsedovu přerušovati. Dr. Sylvestr tedy od projevu ve sněmovně vůbec upustil a německému velevlaslanici Tschirskému vyličil situaci v parlamentě. — Vláda a strany většiny snaží se, aby malý finanční plán byl rychle vyřízen a proto aby zasedání parlamentu bylo prodlouženo přes 20. červen, proti čemuž postavili se především čeští agrárníci a Rusíni. A agrárníci také 17. t. m. zahájili obstrukci. Následkem toho sešla se ještě téhož dne porada zástupců stran většiny, kdež vláda prohlásila, že za takových okolností upustí od projednání finančního plánu ještě v letním zasedání. Finanční plán byl by pak vyřízen až v říjnu. — Polský klub na říšské radě 13. t. m. podal interpelaci, aby vláda navázala přátelský poměr se všemi státy na Balkáně, zároveň však v interpelaci útočil se proti Rusku, že prý nadšení pro cara na Balkáně může býti Rakousku nebezpečné.

Prozatímní rozpočet v rozpočtovém výboru povolen vládě 12. t. m. o půl noci 26 proti 17 hlasům. Mladočeši hlasovali pro rozpočet, katol. nář. posl. Kadlčák hlasování se nesúčastnil, agrárníci radikálové hlasovali proti. Návrh Tomschikův na povolení 17 mil. pro železniční zaměstnance zamítnut 27 proti 19 hlasům. Podobně stejně znějící návrh posl. Němce. Návrh posl. Choce, aby vý-

daje, způsobené služební pragmatikou, byly hrazeny letos běžnými příjmy státními, zamítnut 25 proti 22 hlasům. Pro tento návrh hlasovali všichni čeští poslanci. Vesměs přijaty návrhy (16) posl. dra. Franty a Maštálky ve příčině různých kulturních a hospodářských záležitostí českých. Naposledy přijat resoluční návrh posl. Schraffa (25 proti 13 hlasům) na upravení poměrů nižšího duchovenstva. Pro návrh ten hlasovali také posl. Maštálka a dr. Franta, předseda klubu agrár. Staněk před hlasováním odešel, oba druzí zástupcové agrární hlasovali pro návrh. Celkem bylo vyřízeno k zatímnému rozpočtu 97 resolucí.

Jednotný český klub sice založen, agrárníci a nář. sociálové do něho vstoupili, ale Mladočeši a poslanci katol. národní činí dosud oprávněné námitky.

V poslanecké sněmovně uherské dne 12. t. m. představilo se nové ministerstvo Tiszovo. Ministerský předseda hr. Tisza prohlásil, že dosavadní program vládní se nezmění. Nezákonný stav v Chorvátsku zůstane tak dlouho, dokud bude nezbytně potřebí. Víci též národnostem, které stojí na podkladě uherského státu, bude prý se vláda chovat smířlivě. Opraven bude tiskový zákon, aby bylo zamezeno rozešťování lidu. Vláda stojí na půdě náboženské snášlivosti a provede dlouho žádanou autonomii katolické církve. — Nastoupení ministerstva Tiszova mělo již ten důležitý následek, že se roztržité skupiny strany neodvislých srážejí zase v jednotný celek — neodvislých bude na 120 poslanců. Předsedou sněmovny zvolen dosavadní místopředseda šl. Beöthy.

Zákon o trestání urážek Veličenstva v Uhrách. V Uhrách o urážkách Veličenstva soudí porota, která obviněné pravidelně osvobodila. Nyní podala vláda osnovu zákona, která ustanovuje trest na každou neuctivou zmínku a panovníkovi ať slovem ať tiskem učiněnou. Dle této osnovy všechny tyto přečiny bude souditi soud, nikoliv porota. Zákon není ani tak mířen na ochranu úcty k panovníkovi, jako proti tvořící se straně republikánské.

25leté jubileum vlády císaře Viléma. V pondělí počala v Berlíně řada oficiálních slavností; říšský sněm německý oslavil jubileum již v sobotu, německé listy přinesly většinou v neděli sáhodlouhé úvahy o významu tohoto jubilea a o významu císaře Viléma vůbec pro Němce a pro Evropu zvlášť. — Císař František Josef vydal armádní rozkaz, v němž se tlumočí císaři Vilémovi blahopřání rakouské armády.

Hlasování o branných předloách v Německu. Na říšském sněmu zamítnuty: návrh konservativců, aby místo žádaných 6 nových pluků jízdy povoleno bylo pluků 8 (302 proti 67 hlasům); návrh národních liberálů, aby žádaných 6 pluků jízdy bylo povoleno (203 proti 159 hlasům). Jednoduchým pak hlasováním schváleno bylo usnesení výboru, aby povoleny byly 3 nové jízdní pluky. Tím porážka vlády zpečetěna. Ustanovení o počtu vojska v míru, jimiž zvyšuje se stále vojsko na 639.563 mužů, schváleno bylo proti hlasům soc. demokratů a Poláků.

Svolání petrohradské konference. Ministerští předsedové balkánských států pozváni jsou na konferenci do Petrohradu na den 25. června. Bulharsko i Srbsko podrobily se tedy ihned přání cara všech Rusů, že nesmí dojíti k bratrovražednému boji. Srbský radikalismus ihned zkontl. Car bude rozhodovati nejen o sporném pásmu, nýbrž o celém rozdělení Macedonie. Srbsko bezpečně spoléhá, že car rozhodne dle jeho přání a rovněž Bulharsko se domnívá, že rozhodnutí vzhledem k jasnému znění smlouvy spojenecké nemůže vypadnouti jinak než v jeho prospěch. Celkový stav věcí na Balkáně utváří se příznivě. Vídeňské listy jsou ovšem pobouřeny ryze slovanským tonem carova telegramu a znovu straší Evropu panslavismem. — V poslední chvíli přše se zase, že bulharská vláda nevyšle do Petrohradu nikoho a vyčká několik dní, vyhoví-li Srbsko bulharským požadavkům.

Odpověď Bulharska Srbsku. Bulharská vláda na návrh srbský, aby totiž armády bulharská a srbská byly odzbrojeny na pouhou čtvrtinu, prohlásila, že odzbrojí, bude-li smlouva splněna. Bulharská vláda žádá dále na Srbsku za svolení, aby do všech sporných území postaveny byly srbské a bulharské posádky. Aby podepřeny byly větší nároky Bulharska, uvedena na novo statistika bojujících spojenečů. Srbsko zmobilisovalo proti Turecku 230.195 mužů, Řecko 77.300 a Černá Hora 40.000, naproti tomu mělo Bulharsko dne 30. května přesně 634.765 mužů ve válečném stavu, padlých a zemřelých mělo 30.024, kdežto Srbsko jen 6000, a Řecko 2.599 mužů.

Nové ministerstvo bulharské jest již sestaveno; předsednictvo a zahraničí má dr. Danev. Odstoupivšímu předsedovi ministerstva Gešovu udělil car Ferdinand odznaky k řádu sv. apoštolů Cyrilla a Methoda za zásluhy, jichž si získal o vlast. Gešov jest jediným Bulharem, který obdržel toto nejvyšší bulharské vyznamenání.

V Cařihradě pokračuje se v zatýkání osob podezřelých z účasti na atentátu proti velkovezvrovi Mahmuđu Šefketovi. Počet obviněných převyšuje počet 400 lidí, mezi nimiž jsou dokonce někteří řečtí hodnostáři. Již nyní jest nade vši pochybu

zjištěno, že spiknutí nabylo značných rozměrů a směřovalo k povalení nynější vlády. Vrahové sami jsou známi a jsou ve vězení. Puvodci spiknutí jsou prý vynikající osobnosti.

Václav Uhlíř,

č. kanovník katedrální kapitoly v Hradci Králové, majitel zásl. kříže pro »Ecclesia et Pontifice«, bisk. konsistorní rada, b. vikář, em. člen c. k. okresní školní rady, dlouholetý předseda a čestný člen Politického družstva tiskového, čestný občan mnoha obcí, děkan a farář v Přepychách atd. Zesnul dne 13. června 1913 v 71. roce života.

Jeden z předních zakladatelů Politického družstva tiskového, věrný spolupracovník a druh zesnulého nejdp. biskupa Brynychy, rozžehnal se tyto dni se světem a odebral se na věčnost, aby přijal z rukou Spasitelových odměnu za svou neunavnou a pozhnanou činnost, kterou za 45letého kněžství svého rozvíjel na vinici Páně a na roli národním.

Václav Uhlíř studoval z počátku práva, ale srdce vedlo ho do semináře, kdež již jako mladistvý bohoslovec uzavřel s druhem Edvardem Brynychem věrné přátelství a spolu s ním vytkl si ideální cíl, pracovat k povznesení lidu českého v ohledu duchovním i hospodářském. Proto kaplan a později farář Uhlíř na svém dlouholetém působišti ve Velké Jesenici staral se o důstojnou výzdobu chrámu, rozšíření školy a o rozkvet hospodářské záložny, která svou dobou předstihla správu i úspěchy svými všechny ostatní venkovské peněžní ústavy, jak to také dokazoval názorně diagram na jubilejní výstavě v Praze.

Václav Uhlíř byl vzorným sluhou Páně, ale byl také v národním hospodářství na slovo vzatým odborníkem, jenž otázku svépomoci luštil prakticky a s nejlepším zdarem. Vedle praktického smyslu pro časové potřeby projevoval Václav Uhlíř také ideální zájem pro všechno ušlechtilé a dobré.

Když nastoupil biskup Brynych před 20 lety na stolec biskupský, našel v příteli Uhlířovi výborného rádce, jenž zejména v založení Politického družstva tiskového v Hradci Králové získal si nehynoucí zásluhy. A práce tyto konal Václav Uhlíř nezištně, beze všech sobeckých zájmů. Bylť vzácným, poctivým charakterem, jenž byl prost všech intrik a vši nelásky. Před 12 lety dostalo se mu lepšího obročí v Přepychách a četného uznání záslužné práce, jak patrně z hodností, jež jsme hnedle v záhlaví pohřební své vzpomínky uvedli. Poslední hodnost čestného kanovníka stihla zesnulého hodnostáře již v těžké chorobě, ale přece ho ještě potěšila a my bychom byli našemu jemnostpánu přáli, aby se ještě aspoň několik let těšil z této hodnosti. Leč síly životní byly neunavnou činností podkopány a starý pán chřádl, stýskalo se mu však po práci, do které se do poslední chvíle života nutil. Pán života kynul a čestného kanovníka Václava Uhlíře není již mezi živými. Ale charakter a jeho příklad žítí budou dlouho v trvalé vzpomínce u všech, kteří znali zlaté srdce jeho.

Vážnost k zesnulému hodnostáři jevila se také neobyčejně čistou účastí při jeho pohřbu. Z Hradce Králové dostavila se deputace katedrální kapitoly a Politického družstva tiskového, sestávající z P. T. pp. Dra. Šulce, Dra. Reyly, Dra. Novotného a Dra. Doskočila. Celkem 46 kněží z okolí i z dále prokázalo zesnulému poslední přátelskou službu. Dále mezi účastníky pohřbu jsme zřeli p. vrchního bibliotekáře Dra. Řezníčka se synem, p. ředitele paedagogia Michla, zástupce hraběcího patronátu, četnou deputaci »Orla« z Třebechovic s praporem a veliký zástup lidu. Při pohřbu zapěl místní pěvecký sbor, sesílený pp. učiteli zpěváků, smuteční sbory. Ze žijících pěti kolegů nemohl se k pohřbu dostavit žádný. Slavné requiem celebuloval s assistencí p. kan. Dr. Reyly a pohřební řeč proslavil nad rakví zesnulého úchvatnými slovy pan kanovník Dr. Šulc. Tělesné pozůstatky byly uloženy u zdi památného farního kostelíka, o jehož rekonstrukci se zesnulý tak namáhavě přičiňoval, ale za živa se jí nedočkal. Odcházel jsme od čerstvého rovu Václava Uhlíře dojatí, protože jsme na čas ztratili vzorného kněze, přítele lidu a starého vlastence. Odpočívaj v pokoji!

Zprávy organizační a spolkové.

Katolickému lidu na Novoměstsku, Náchodsku, Opocensku, Českoskalicku, Policku, Jaroměřsku a Královědvorskú! V neděli o slavnosti apoštolů slovanských sv. Cyrilla a Methoděje dne 13. července 1913 bude se konati v Bohuslavicích krajský sjezd katolické mládeže, »Orlů« a všech ostatních katolických organizací a spolků dle tohoto programu: Dopoled. 1. Od 7. do 8. h. vítání spolků a hostů s hudbou. 2. V 8 hod. řízení u sochy P. Marie (u nádraží) a průvod ke chrámu Páně. 3. V 9 hodin slavnostní kázání vdp. dra. Jos. Huráně, sekretáře bisk. konsistoře z Hradce Králové, na thema: »Idea Cyrillo-Methodějská a národ český«, a po něm pod širým nebem mše svatá, kterou bude sloužiti vdp. Fr. Hroneš, farář a duchovní rádce skupiny v Bohuslavicích. Při mši svatě za průvodu hudby bude se zpívat píseň cyrillo-Methodějská. 4. Po mši svatě průvod s hudbou ke spolkové místnosti p. V. Macka. Rozhod. 5. O půl 11. hodině zkoušky k orelským cvičením. Potom společný oběd. Odpoledne: 6. O půl 1. hodině litanie s požehnáním. O 1. hodině sraz u zastávky Rohenické a manifestační průvod do zahrady J. Voborníka a p. V. Macka. (Pořádek průvodu: Orelský dorost, Orlice, hudba, Orlové, skupiny mládeže a spolky.) 7. O půl 2. hodině tábor katolického lidu se slavnostními řečmi: »Katolíci, nemlčme!« Promluví p. Fr. Šupka, redaktor z Hradce Král. »Povinnosti mládeže ke katolickému hnutí«. Referuje místostarosta sdružení mládeže sl. L. Kosařová z Dobrušky. 8. O půl 3. hodině prostná cvičení orelská (dorost, Orlice, Orlové). 9. Potom zahradní slavnost s koncertem. Mezi koncertem a slavností pozdravy. Buffet, kavárna, atrakce a jiné. 10. Večer: O půl 8. hodině přátelský večírek a věneček v sále p. V. Macka. — Vstupné: k orelské zkoušce 30 hal. za osobu; na slavnost: v předprodeji 40 hal., v den sjezdu u pokladny 50 hal.; do věnečku: pán 1 K, dáma 40 hal. Vstupenky lze dostati u pokladníků místních spolků a v sekretariátu Sdružení mládeže v Hradci Králové (Adalbertinum). — Spolky račtež se dostaviti s prapory, dívky v krojích! O umístění kol a povozů bude náležitě postaráno. Hudba Bohuslavická. — Sjezdový výbor.

Hudba orelská ku sletovému cvičení byla právě vydána. Výhradní právo má župa. Odbory a jednoty povinny jsou po jednom exempláři odebrati. Bez odebrání nesmí se hudby užívat. Zakazuje se půjčování a opísování. Přestupky se trestají pokutou 50 K. Dodává jediné župa 1 exemplář za 4 K, zasílá se pouze za hotové. Nemeškejte s objednávkou.

Katolické spolky Chrudimské pořádaly 8. června společný koncert, který se nad očekávání skvěle vydařil, tak že slušná částka připadla stavebnímu fondu. Zvláště jsme povinni vzdáti upřímný dík br. Linhartovi a Dostálkovi, kteří svým uměním pobavili znamenitě přítomné obecenstvo, které setrvalo při pěkné zábavě do pozdních hodin večerních. Dík náš platí všem, kdož se jakkoli zasloužili o zdar zábavy.

Nová Ves nad Popelkou. Dne 8. června přednášel vsdp. Dr. František Šulc katolické jednotě a seznámil hostům v sále p. Dědky z četného účastenství »o křesťanském socialismu«. Vylíčil smutné následky liberalismu a jeho svobody neobmezené v ohledě velkého kapitálu, průmyslu, živnosti, zemědělství. Vysvětlil, kam by strany zabředly a kam by to dospělo bez zásad křesťanských, kdyby každý bezohledně a sobecky vykořisťoval svobodu tu. Křesťanský socialismus hledí sobě všech stavů bez rozdílu, a šlechtic i dělník mohou svorně působiti ve straně křesťansko-sociální na urovnání poměrů společenských — a co která strana dobrého má, pojala naše do svého programu. Nikoho neodmítá a spravedlivě chce řešiti bez újmy jiným všechny otázky společenské. Za poutavou přednášku vzdáváme srdečné díky se zdvořilým přáními, aby vsdp. řečník i budoucně na nás pamatoval.

Závratec u Ronova n. Doubr. Katolické naše spolky svolaly veřejnou schůzi na den 15. června do hostince p. Urbánka, na niž referoval p. Václav Myslivec, redaktor z Prahy na thema: »Politická a hospodářská situace.« Jest to v pravdě požitek prvního řádu poslechnouti tak zkušeného a vyskoleného řečníka. Schůze zahájena p. Novotným. Jednohlasně zvolen předsedou schůze p. Jos. Kosina, rolník ze Závratce, místopředsedou p. Frt. Hudík, rolník z Ronova n. D. a zapisovatelem p. Jar. Kosina, předseda sdružení mládeže ze Lhůt. Řečník za nadšeného aplausu ujmá se slova a poměje všední události politické, vyzvojuje důmyslným způsobem z balkánských událostí oživení idey Cyrillo-Methodějské. V hlavních rysech probírá encykliku velkého papeže Lva XIII. »Grande munus«, která končí: »Veliký jest úkol Slovanů v církevně světových událostech.« Doporučuje unionistické sjezdy na posvátném Velehradě a úctu k sv. Cyrilu a Methoději, věrozvěstům to slovanským. Přechází k otázce hospodářské, dotýkaje se kartelů a jich nemravnosti, vysvětluje příčiny výluky katolických poslanců z říšské rady v r. 1911, která dala se nejen v Čechách, nýbrž v celém Rakousku. Doporučí židům milostivé léto, jak Možiš učil (t. j. aby každý padesátý rok každý vrátil se k majetku, který měl před 50 lety) a vtipně i sarkasticky vykládá činnost bursiánů, kteří hrdě prohlásili po nemravných volbách r. 1911: »Od tohoto parlamentu nemáme se čeho obávat.« Malá digrese... Tambor vojenské hudby vždy před bursou židovskou přestal hrát. Na otázku, zda-li je antisemita, řekl: »Nikoliv, ale znám svoje vojenské předpisy, že když hraje jedna banda, tedy má druhá přestat.« Doporučí šíření katolické

ho učku, bez něhož nepořídíme ničeho. Budme bojovníky za své svatá práva národní a náboženské! Na to v přímém rozsahu vysvětluje případ Dra. Hráčkovského v Kolíně. Řeč trvala skorem plně tři hodiny a co chvíli provázena byla třesotkami potleskem. Řečník pane Urbánkovy byly všechny naplněny horlivými stoupenci místními a pak z Ronova n. D., Biskupic, Kněžic, Mladotic, Žlebu, Chvalovic, Bousova, ze Lhůt, Míčova, Podhradí, Třebošnice a Patřova. Heslo »svůj k svému« bylo fulminantním zakončením této u nás památné a velevýznamné schůze. Pánu řečníku vzdáváme upřímné díky a činnosti další voláme: Zdar Bůh!

Krucemburk. Dne 12. května byla u nás schůze mládeže a lidu. Řečníka slečna Jakubcová, která zejména kladla důraz na výchovu ženy. Povzbuzovala mládež i dospělě, aby svým náboženským přesvědčením prosycovali všechny svůj život. Po slečně Jakubcově promluvil dp. farář Vlček z Heřmaně, jenž posvítí na vzdělání a pokrok těch, kteří útočí proti katolíkům. Dovodil, že socialisté nejsou žádnou stranou protikapitalistickou, ač z toho důvodu vznikli, nýbrž stranou, která kapitálu drží palec. Potom promluvil pan posl. Adam, jenž promlouval o nedělnosti sněmu zemského. Mezi jinými úkoly sněmovnami uvedl úpravu učitelských platů, o níž prohlásil, že ji uznává za nutnou a dle zásady: »hoden jest dělník mzdy své«, pro ni by také ve sněmu hlasoval.

Chotěbořsko. Dne 15. června konal se v Chotěboři okresní sjezd křesť. sociální mládeže. Sjezdu tomu nebyl předpovídan zdar pro stísněnou náladu ohledně mobilisace. Ale naše mládež nedbala pochybností a přes to, že nebylo skoro žádné agitace, sjezd se vydařil. Průvod městem byl četný, což uznávali i odpůrci. K tomu třeba ještě podotknouti, že 4 skupiny mládeže pro místní zábavy, pouli a jiné okolnosti se nesúčastnily, takže z jejich členstva ke 200 se nesúčastnilo. Řečnice slečna Jožka Řehořová z Moravy ohnivým a nadšeným přednesem vzbudila podiv a uchvátila. Nabádala k neobojácnosti. »Nechte nepřátele, ať se smějí, a vy konejte svou povinnost«, volala v četném shromáždění, které jí hlasitě přizvukovalo. Po slečně ujal se slova p. poslanec Adam, jenž nabádal dorost náš k dalšímu sebevzdělávání. Škola položila vám základy, tak asi hovořil p. poslanec, ale vy musíte na základech těchto budovat dále. Naše mládež musí býti ušlechtilá a uvědomělá. Při té příležitosti pan poslanec promluvil o pracovních, o učitelích, kteří mládež do světa vybavují, a podotkl, jak má býti život jejich podepřen novou úpravou služného, aby učitelstvo bez starosti o hmotnou existenci mohlo své povinnosti vykonávat. Rozličných podnětů z řeči slečny Řehořové a p. poslance Adama použil dp. farář Vlček, který předem posvítí na svobodomyšlnost těch, kteří neustále nesvobodu katolíkům vytýkají. Ukázal, že poslední číslo novin Hofrychtových »Hlasy z Posázaví« věnovalo úvodník sjezdu katolickému v Brodě a Chotěboři. Z tohoto úvodníku srší a sálá nesvobodomyšlnost, která dokazuje, že redaktor Hofrycht není pokrokovým redaktorem, za kterého se vydává, nýbrž nejkrásnějším despotou jiného mínění a nesnášelivcem. Pan farář řekl: »Lidé opravdu vzdělání uznávají přesvědčení svých odpůrcův, ale úzkoprsí nevědomci a femesní stváči mají ten smutný úkol, aby jinak mluvili a jinak jednali.« Pan farář Vlček poukázal také na to, že Hofrychtovy »Hlasy« napsaly, že sjezd mládeže v Chotěboři bude sjezdem těch, kteří jsou blahoslaveni chudobou ducha. Pan farář dovodil ubohost listu, který vykládá známé místo ze sv. evangelia, jako by mluvilo o lidech hloupých, kdežto ve skutečnosti místo ono, přihlížejíc k rozporu bohatství a chudoby v dobách Kristových a vytýkajíc, že není hodno křesťana, aby žádal jediné bohatství světa, vyrovnávalo mnohé sociální protivy a bylo úrodným semenem společenských oprav. Místo to mluví: Človče, buď chudý duchem, totiž nežádej všeho toho, co mají bohatci, neboť i bez jejich statků můžeš býti spokojeným. »Hlasy z Posázaví« tedy s obvyklou nevědomostí opakovaly jen frázi, kterou si všichni frásisté proti katolíkům tak zamilovali. Pan farář Vlček pravil: »Nemluví místo toto ve sv. evangeliu o lidech hloupých a nemůže za to, že je hloupí lidé tak vykládají.« My pak všem těm, kteří ve smyslu hlouposti ono místo vykládají, popřáváme mile-rádi práva, aby se touto svojí hloupostí pochlubili i v novinách. Ostatně Hofrycht, mluvil-li o katolickém lidu, vždy tak činí náramně s vysoka, a nazývá často lid ten zatemnělým. Mně se zdá, praví řečník, že Hofrycht rozdává nejčastěji a nejbojněji to, čeho sám má nejvíce na skladech a proto toto zboží ochotně vyvážil z okresu německobrodského do okresů sousedních. Nato řečník nabádá mládež ke snášelivosti ke každému jinému mínění. Držme pevně svůj názor křesťanský, vzdělávejme se, poučujme jiné, ale varujme se hnusného stvání, ve které tonou listy proti nám píšící!

Kozlov u Ledče. Naše skupina mládeže uspořádala v neděli 15. června veřejnou schůzi, na které přednášel dp. Frant. Daněk, kaplan z Ledče o ediktu Milánském. V řeči půldruhé hodiny trvajcí a s napiatou pozorností sledované vylíčil řečník poměry říše Římské v I. polovici IV. století po Kr., zastavil se u vidění Konstantina Velikého před bitvou s Maxenciem. Od osoby Konstantinovy přešel pak k významu ediktu Milánského pro rozvoj křesťanství. Ediktem tímto umožněna byla kulturní činnost křesťanství na poli osvětovém, mravním a společenském. Nejlépe oslavíme tuto 1600letou památku, když na útoky moderních pohanů odpovíme nikoli bédováním nad zlými časy zvláště v ohledu náboženském, nýbrž zdravým životem katolickým, podporovaným potleskem. Potěšitelnou byla veliká účast mužů.

Záložna v Hradci Králové,
Janšů náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5 1/4% 5 1/2%

dle výpovědi.

Kdo má rád dobrou kávu,

nechť používá jako přísady

**Pravé pardubické
≡ FRANCKOVKY ≡**

s kávovým mlýnkem.

Mnoho se s ní získá na libé chuti a vůni
Další její velmi cennou vlastností jest značná
vydatnost.

ným potleskem. Potěšitelnou byla velká účast mužů. Podobné přednášky vzdělávací budou konány i v jiných osadách rozlehlé ledečské kollatury.

I. spolková pouť do Lurd (IV. česká). Jak známo, máme v Lurdech svou českou kapli, jež na impuls velezasloužilého prvního propagátora českých poutí, kons. rady a faráře v Blansku na Moravě vdp. Leop. Kolíška a jeho vdpp. bratří zbudována byla milodary národa našeho. Kaple jest v Růžencové basilice a sice jest to právě kaple Nanebevzetí Panny Marie. A právě 15. srpna budou účastníci letošní pouti dítli v Lurdech. Budeme tudíž tam slaviti svou českou pouť. Až jsme již několikrát prohlásili, máme za potřebno znovu s důrazem opakovati, že kromě této žádná jiná výhradně česká pouť do Lurd se nekoná. Jakýsi »Maria-Lurdský komitét v Praze«, pod nímž se skrývá obchodnice Benešová-Machainová v Praze, verbuje poutníky pro vídeňskou sodálskou německou pouť, vědomě katolické obecenstvo klame, nazývá je tuto německou pouť »osmou českou«, když ji ptece již žádná 1. až 7. nepředcházela. A jakým způsobem Benešová shání poutníky, toho zde markantní důkaz! Zjednala si jakéhosi J. V. Stoklasu, »také spisovatele«, který »duchovenstvo obtěžuje žebrovými dopisy, aby jeho spisy odebralo. Tento Stoklasa ve své agitační brožurce těžce urazil katolického kněze, nazývá je »opuncovaným sluhou Páně« a »dřevěnou, vykleštěnou duší«. Svátost sv. kněžství pak jest v očí jeho »diplomem«. A takovýmto soustavným zlehčováním kněžstva verbuje Benešová se svým náhončím Stoklasou poutníky české pro německou pouť proti oficiální české pouti, již pořádá český lurdský spolek církevně schválený. Ký div, že nejdůst. kníž.-arcib. konsistoř pražská varuje duchovní a laiky před spisy Stoklasovými! Ký div, že výnosem ze dne 28. května 1913 č. 7145 nařídila duchovním správcům, aby plakáty t. zv. »Maria-Lourdského komitétu«, jenž nevyhověl církevním předpisům a církevního schválení nedošel, ihned se dvěř chrámových sejmuti dali. Tážeme se: Mohl by se některý český charakterní kněz za takovýchto poměrů účastniti pouti, k níž takovým způsobem Benešová shání účastníky? Jest to v zájmu naší stavovské cti, abychom se nevnucovali tam, kde pro nás kněze mají urážky, ano kde kněz jest potupně nazýván »opuncovaným sluhou Páně« a »dřevěnou, vykleštěnou duší«. Tuto urážku by si český klerus neměl dáti líbit. Měl by žádati od Benešové a jejího agenta Stoklasu satisfakci. Máme svůj český spolek církevně schválený a tudíž budeme putovati do Lurd pod českým praporem. Kdo by se chtěl ještě přihlásiti k naší výhradně české pouti, rač tak učiniti nejdéle do 30. června u pokladníka spolku P. Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám., jakož i u jednatele spolku P. Jos. Rösslera, kaplana, Velký Ouřm u Solnice. Na četné dotazy sdělujeme, že bližší podrobnosti ve příčině pouti, detailní jízdní řád našeho zvláštního poutního vlaku atd., budou obsaženy v poutní knížce, kterou každý účastník včas obdrží. Tož, milení poutníci, na šťastnou shledanou 9. srpna v matičce Praze!

Kolárky, náprsenky, zephyrové
košile, spodky poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy místní a z kraje.

Oslava biskupského jubilea. Letos připadá desíleté výročí biskupského vladavění Jeho Excellence nejd. biskupa dra. Doubravy. Jubileum toto bude oslaveno důstojným způsobem. V sobotu dne 28. června bude v Klicperově divadle za protektorátu sl. městské rady slavnostní akademie a v neděli dne 29. června bude celebrovati jubilar slavnou pontifikální mši svatou. Lze očekávati, že příležitosti této s povděkem použijí všichni čtitelé Jeho Excellence, aby mu projevíli své sympatie. Záznamy na lístky k slavnostnímu večeru dne 28. června v Klicperově divadle přijímá družstevní knihkupectví v Adalbertině.

Návrat z římské pouti. Dle dosavadní dispozice přijede Jeho Excellence nejd. biskup dr. Doubrava ze své římské pouti ve čtvrtek dne 26. června odpoledním

vlakem do Hradce Králové a bude o půl 3. hodině v katedrálním chrámu Páně kapitulou a duchovenstvem uvítán.

Schůze městské rady. Dne 16. června učiněna byla m. j. tato usnesení: Žádosti pl. Aloisie Němcové, chotě profesora v Něm. Brdčích, za udělení koncesse hostinské pro dům čp. 25 na Velkém náměstí, p. J. Stáseka za udělení koncesse ku výčepu lihovin pro dům čp. 112. na Malém náměstí a p. Františka Nového za udělení kavárenské koncesse pro dům čp. 258. postoupeny byly městskému zastupitelstvu. — Vodoprávního řízení za účelem zrušení inundačního mýtku na Pražském Předměstí účastní se dne 18. června t. r. p. m. r. JUDr. Zimmer a technická kancelář. — Na obecním koupadle zřídí se sprcha s křídlovou pumpou. — Vyplše se offertní řízení na odprodej dříví užitkového z městských lesů. — Nadaci Jonákové při právnické fakultě v Praze udělen byl obvyklý příspěvek.

Odchod p. c. k. dvorního rady Steinfelda do výslužby. Tento týden opustil naše město po dlouholetém pobytu p. dvorní rada Steinfeld, provázen jsa sympatiemi všech zdejších vrstev občanských, jichž účtu a oblibu si získal svým objektivním a vřelým úřadováním. Ztrácně neradi p. dvorního radu, ačkoliv mu musíme přáti zasloužený klid, jež mu přejeme na dlouhá léta v plné spokojenosti. Zároveň s ním opouští město naše spanilomyslná jeho choť, která milou svou povahou a působností v dobročinných spolcích získala si srdce všech. Pan dvorní rada Steinfeld i se svou chotí zajištěni si u nás věčnou paměť, která jim bude trvale uchována. — Úřednictvo c. k. okr. hejtmanství a berního úřadu shromáždilo se 17. t. m. ve slavnostně vyzdobené úřadovně a tlumočilo ústy p. c. k. vrchního komisaře Wallesa svoji nelíbenou lítost nad odchodem vysoce váženého šéfa. Spontanní projev oddanosti dojal p. dvor. radu tak, že jen několika slovy mohl se rozloučiti. Uplímný stisk ruky byl však vřelým poděkováním všem přítomným. Před odjezdem uspořádán intimní večírek v Adalbertině, v den odjezdu dostavili se četní zástupcové úřadů, obce i veř. korporací, jakož i veškero úřednictvo polit. úřadu na nádraží, kdež podány paní radové kytice. Rozloučení bylo velice tklivé.

Jmenování. Hlavní učitel na soukromém ústavu ku vzdělání učitelů v Českých Budějovicích, Ant. Kolář, jmenován zatím hlavním učitelem na ústavu ku vzdělání učitelů v Hradci Králové.

Osobní. Pan Josef Novotný, suppl. professor při městské obchodní škole v Třebíči, t. č. na dovolené v Hradci Králové, podstoupil v těchto dnech státní zkoušku professorskou z I. odboru obchodních věd před c. k. vědeckou zkušební komisí na universitě Karlo-Ferdinandově v Praze a uznán byl způsobilým vyučovati na školách obchodních.

Výstava ručních prací žáků pokračovací školy v pensionátě Školských sester, žákyň obecné dívčí školy, výrobků dítek mateřské školy v Hradci Králové bude 29. a 30. června t. r. v místnostech pensionátu a v přízemí obecné dívčí školy. — Správa pensionátu.

Návrat záložníků z Bosny. Dne 17. června před 7. hodinou ranní vrátili se do Hradce Králové oni záložníci, při jichž odchodu z Hradce v listopadu minulého roku uspořádány byly nezdopovědnými živly demonstrace. Vracející se mužstvo provázeno bylo důstojníky na koních s místním velitelem v čele, za doprovodu vojenské hudby. V ulicích plno občanstva, mnohemu zarosila tvář slza při pohledu na jižním sluncem osmahlé starší muže vojáky, otce rodin, jimž s nedočkavostí naproti vyšly i ženy s dětmi, vítajíce s radostí živitele vracející se z daleké Nevesinje.

Koncert. Ženský vlastenecký pomocný a odštěpný spolek »Červeného kříže« v Hradci Králové pořádá ve prospěch jubilejního fondu pro vdovy a sirotky po vojíněch pěšího pluku č. 18 v úterý dne 24. června 1913 velký vojenský koncert v důstojnickém parku za laskavého spolučinkování vojenské kapely c. a k. pěšího pluku arcivévodě Salvátora č. 18. Začátek koncertu o 4. hod. odpolední. V případě nepříznivého počasí odbývá se koncert 25. června.

Výbor Vseslovanského Svazu novinářů měl 12. t. m. schůzi v Praze. Po zahájení přečten přepis rady král. věnného města Hradce Králové, jež vyšla výboru co nejochotněji vstříc v příčině uspořádání letošního sjezdu slovanských novinářů v Hradci Králové, významném tomto středisku českého severovýchodu. S povděkem přijato, že městská rada královéhradecká přistihbila učiniti příslušné dispozice a že s místním obyvatelstvem bude slovanské novináře velice přátelsky vřítí. V obsáhlé debatě, která po té zahájena, účastnili se: předs. J. Holeček, pokladník J. Miškovský, J. ryt. Lhoták, posl. K. St. Sokol, jednatel P. Vavřínek, O. Moudrý, A. Kunta a V. Červinka. Po všestranném uvážení současné situace kolegů srbských i bulharských konstatováno jednomyslně, že nutno odložit rozhodnutí o době příštího sjezdu slovanských novinářů, závislé nyní na vývinu příštích poměrů na slovanském jihu.

Zápis žáků do I. třídy c. k. reálky v Hradci Králové konati se bude před prázdninami v sobotu dne 5. července a v pondělí dne 7. července od 9—10 hod. dopoledne v ředitelně ústavu. Zkoušky přijímací konají se hned po zápise.

Hudební a pěvecký ústav Mat. Nepořádku pořádá se svými pokročilejšími žáky celoroční veřejnou zkoušku ve středu 25. t. m. ve dvoraně Adalbertina. Začátek o 4. hod. odpo. Vstup volný.

Lháta k podání příznávek k osobní dani z příjmu a k dani důchodové pro rok 1913 se posílá všeobecně na dobu až do 31. července 1913. Pro oznámení zaměstnavatelův o služebních platech však toto prodlou-

žení lhůty neplatí. Přes toto prodloužení lhůty ke příznávkám má dle § 5. zákona ze dne 9. března 1870 t. z. č. 23 pololetní lhůta osobní daně z příjmu a daně důchodové za rok 1913, jež byla splatnou 1. června 1913, býti zapravena nejdéle do 15. června 1913 dle předpisu bezprostředně předcházejícího roku berního.

Do Pouchova. Katol. národní jednota a skupina katol. mládeže vyslovují svému předsedovi a protektoru, vsdp. bisk. notáři a faráři F. J. Konečnému nejsrdečnější blahopřání. Bůh jej posiluj v úslecht. pracích ještě dlouhá léta!

Přepychy. Všeobecně překvapilo, že k pohřbu váženého čestného kanovníka Uhlíře, který býval členem c. k. okresní školní rady, nedostavil se z c. k. okres. hejtmanství novoměstského žádný úředník. Kdyby býval pohřbíván takový zesnulý, který mimo své předepsané povinnosti neučinil ničeho, nebyli bychom se divili. Ale maně nám napadá toto: až některý zvláště z mladších úředníků kteréhokoli oboru vykoná časem pro český lid aspoň za peníze tolik, co Uhlíř konal zcela zdarma, pak při jeho pohřbu bude katolíků velice mnoho. Nové Město ostatně tak dokumentovalo, jak jest Rakousko »klerikální« zvláště ve svém úřednictvu. A toto poučení jest také cenné.

Hofice. Soc. demokraté svolávají, jak jsme již sdělili, tábor protiklerikální na budoucí neděli za příčinou námi připravované slavnostní schůze spolků z okresu a Podkrkonoší na den 6. července. Avšak hlas volajícího na poušť! Dnes je situace jinaká, než před pěti lety. Tenkrát také svolávali — a páni pokrokáři (i ti, co jimi zváni býti chtěli) se dostavili — agrárníci ve vítězné náladě, plni odhodlanosti, jak s tím ve Vídni zatočí a Mladočeši v naději, že protiklerikálním projevem aspoň poněkud odvrátí pozornost od smutné české politiky, jak to dělal nebožtík Grégr a jiní jejich předchůdci. Dnes agrárníci na půdě vídeňské rychle sestárli, zrovna jako Mladočeši, zbraně jim otupěly, zrezavěly, oposice se jim nedaří, jedna část jich, zvláště na Moravě zmoudřela a odřiká se planého pokrokářství, vítězné pro katolíky volby moravské vrhají své paprsky až do Vídně, kde se jedná o vytvoření jednotného klubu, krátce situace je jiná a poslanec zemský a okr. starosta Janák nebude míti asi chuti předsedati protiklerikální manifestaci, jako tenkrát, zvláště když Mladočeši zůstanou doma, ano i na radnici smýšlení se změnilo. Později, kteří za peníze dělají ve všem, jen ne ve svém pravém povolání, fíkali si Mladočeši, ale do »Pochodněpsa« a dnes by toho radnice nestrpěla a »Pochodněpsa« to nepotřebuje. A tak dostaví prý se jen národní socialisté, titěž národní socialisté, kteří na Moravě volí i někde katolíky proti rudým socialistům, budou v Hoficích manifestovati se soc. demokraty proti katolíkům, pak nějaký JUC. promluví za státoprávní stranu, o které tu málokdo ví, a slavný realista jičínský za lidovou stranu bez lidu a skoro bychom zapomněli na dra. Erbana, který jako obyčejně bude fedrovati Volnou Myslenku. Jak viděti a předem možno říci, bude to slabší, než kdysi, neboť český národ má dnes jiné starosti, než hnát vodu na socialistické a volnomyslenkářské mlýny. Aspoň žádnému národu z toho posud pšenice nezkvetla a Francie, jež zpět povolává jeptišky do nemocnic a vojsku vrací vojenské kněze, doznává, že to přelosila. Naši poznají to také.

Na spolkový dům v Hoficích přispěli P. T.: Po 5 K: kat. vzdělávací jednota v N. Pace, křesť. soc. spolek v Pecce, 4 K: prof. Dr. Doskočil v Hradci Králové, po 3 K: mil. sestry v Kostomlatech, vdpp.: Jar. Varhulík, bisk. sekretář v Litoměřicích, po 2 K: chefred. Fr. Světlík, Fr. Portych, děkan v Libuni, Jan Ptáček, b. notář v Mültersdorfu, Karel Kučera, farář v Kladrubech, Jos. Tesář, duch. správce polepšovny v Opatovicích, Fr. Zuklín, farář v Bořislavi, kaplan Jan Furst v Liebenthalu, Štěpán Bobek v Bílém Újezdě, Josef Ošťádal v Přiborě a šedé sestry v Plzni. Po 1 K: Karel Tesárek v Chabíčově, Jan Ondok ve Vinařicích, Jan Hájek v. v. v Turnově, Jan Krejčí v Bílé, V. Šafránek v Bojanově, Jan Tyřichtr v Přepelích, Fr. Beneš v Hukvaldech, Václav Pleskot v Olešnici, Jos. Peterek v Mladějově, Jan Sokol ve Vys. Mýtě, Řezníček v Červ. | Kostelci, Lochman J. v Olomouci, V. Špaček v Uhřetěvsi, Fr. Holan v Dobrušce, Jos. Švec v Turnově, Fr. Novotný v Hofiněvsi a Arnold Klíčník v Brně. 50 h: Eduard Zlámal, Doloplazy. »Zaplať Bůh« vyslovuje a za další přizeň prosí sdružené křesť. spolky v Hoficích.

Dobruška. Po městě roznesla se klamná a utrhačná řeč, že jsem poutníkem ujel pro jich neslušné chování. V zájmu cti účastníků prohlášení vše za lež. Ten, kdo tak zbožné úmysly podkládá poutníkům, nemá asi všech 5 pohromadě, nebo mu reumatismus vstoupil již na mozek. Chudák! Naopak dosvědčuji, že pro jich vzorný pořádek a dochvilnost vydal bych se s nimi na pouť znovu. — Frant. Holan, kaplan.

Lomnice n. Pop. Na adresu »Lidových Proudů«, jakož i pisatelům všem, kteří o mou osobu tolik se zajímají: Na články a básničky, v nichž v posledním čase tolik o mou osobu a tak zbytečně se starali různí pisatelé, národovci i svobodomyšlní pokrokáři, neodpovídám vůbec a neučiním tak nikdy. Nechci býti takovým, jakými jsou oni. Ku sprostotě a zatahování osobních i rodinných poměrů se nesnížím. Mám skromné přání, aby jen každý měl před svým prahem a najde tam jisté dosti smetl a nečistoty. Poněvažž jakékoliv sprosté a nespolečenské chování ignoruji, žádám, aby nesnažili se mne vyprovokovati. Nad to jsem příliš povznesen, mám vyšší cíle. Doklad inteligence a kulturní úrovně si uschovávám, snad se mi časem hodí, pak začnu-li — dovedu »barvit«, ale důkladně. Jen všeho do času — i neúprosným dovedu býti. Lomnice n. P., dne 16. června 1913. Al. Mann, t. č. starosta »Orla.«

Poděkování z Ronova nad Doubravou. Všem, kteří nám projevili soustrast buďto ústně neb písemně nad ztrátou naší dcerušky Aničky, vzdáváme upřímně: Zaplať Bůh! Děkujeme dp. Karlu Bláhovi, katech., který osobně vedl kondukt, velect. sboru učitelskému s p. ředitelem Skočdopolem v čele, p. nájemci velkostatku V. Havelkovi, p. M. Killmayerovi, úředníku dráhy v. v., a všem ostatním, kteří nám v bolu nezměrném jakým-koli způsobem útěchu projevili. — Rodina Skokanova v Ronově nad Doubr.

Bousov u Ronova n. Doubr. Před více lety pachtoval se u nás statek po zesnulém Nesládkovi. Vykonavatelem byl pokrok. agrárník. Učiněna veřejná dražba a pole se dražila korec za 40 K až 50 K. Mezi dražbou řekl velemocný protiklerikál, že by bylo lépe spachtovati hospodářství v celku, dražbu zarazil a spachtoval pak korec za 30 K a to evangelíkovi. Dále vázly na statku sirotčí peníze, vypůjčené pro sirotky na 2 až 3 proc. Protiklerikál je zaplatil a půjčil sám peníze, ale na 6 procent. Tak si počínají pohrobci Českých bratří. Co tomu říká morálka skutečného evangelia? Toto dobrodění prováděli mnozí kol Ronova n. Doubr. po mnohá desetiletí a žádný ani nemukal pro hroznou despotii. Někteří poškozovali obce, jiní půjčovali na vysoké úroky a jiní chtěli se zmocnit hospodářství jiných, což se jim dařilo do té chvíle, než se lid katolický vzpamatoval a zorganizoval. My katolíci bousovští vzmůžeme se, vždyť robota už dávno minula. Jsme svobodní, svobodu jiným přejeme, ale sami ji chceme též pro sebe!

Oslava 50. narozenin Jeho Eminence nejdp. kardinála v Kolíně. Lidový spolek křesť.-sociální oslavil 12. t. m. důstojným způsobem 50. narozeniny Jeho Eminence. Ku slavnostní schůzi večer sešli se v hojném počtu členové i zvaní hosté. Všichni přítomní mile byli překvapeni vkusnou a pěknou dekorací jeviště sálu „U Ptáček“, jehož vnější dekorován byl v barvách červeno-bílých, v pozadí pak pod bílozlutým baldachýnem v háji květin umístěn byl obraz Jeho Eminence, vroubený barevnými zárovkami. Dekoraci provedla pečlivá ruka předsedy zábravního výboru p. Majora. Před zahájením schůze zahrála hudba, pak vystoupil na estrádu předsesta lid. spolku p. Březina, přivítal přítomné, naznačil význam dnešní schůze a žádal přítomné, aby povstali a provoláním slávy vzdali hold Jeho Eminenci. Všichni přítomní na výzvu předsedy povstávají a provolávají Jeho Eminenci třikrát slávu. Na to předstoupil chrámový sbor, vedený p. řed. Wintrem a zapěl úchvatný Dvořákov „Slavnostní zpěv“, který přítomnými přijat byl hluchým potleskem. Pak pan Březina představil řečníka dp. A. Malého, který promluvil na téma: „Padesát roků života a blahodárného působení našeho arcipastýře.“ V řeči, téměř hodinu trvající, kterou obecenstvo vyslechlo s napětím, vylíčil řečník život Jeho Eminence, Jeho působení v úřadě arcipastýřském. Jeho skromnou, milou povahu, kterou získal si srdce všech, kdož měli příležitost Jeho Eminenci poznati. Ani Moravané nemohou zapomenouti na svého milého bývalého kaplana, faráře a na svátek sv. Jana přicházejí ve svých malebných krojích popatřit na tvář toho, který kdysi s nimi žil. Je povzbuzoval a posiloval ve víře Ježíše Krista. I nám naskytá se letos při sjezdu českoslov. katolíků v Kolíně příležitost osobně mu dětinou lásku projevit. Slovně pan řečník za svoji krásnou přednášku odměněn byl bouřlivým potleskem. Hudba hraje národní hymnu moravskou a českou. Předsesta poděkoval vřelými slovy dp. řečníku, jakož i všem přítomným a schůzi ukončil. Vracíme se k slavnostnímu zpěvu a voláme i my: „Buď dlouho živ a zdrav!“ Oslavy účastnili se všichni pp. místní duchovní s vldp. děkanem Sixtů v čele a zůstali s námi ve družné zábavě i při koncertu.

mělecký. O půl 4. hod. odpol. na nádvoří chrámu Páně promluví o kulturním významu sv. Prokopa vsdp. kanovník vyšehradský Václav Müller. O 6. hod. průvod ke kapličky s pramenem sv. Prokopa. Odjezd ze Sázavy v 7.30 večer. Přijezd do Prahy v 10.70 večer.

Vaňkova a Tusarova „Štěstěna“ odsouzena i vlastním lidem. Křesťanství Vaňkova a Tusarovy „Štěstěny“ je tak do očí bijící a toho druhu, že s ním ani vlastní soudruzi Vaňka a Tusara nic mít nechtěli a zřekají se ho. A snesou přece také už něco! Ovšem nemohou se odvážit pokárati Vaňka a Tusara v hlavním orgánu, kde by to všichni četli, za to dávají jim šulec stranou, v „Ženském Listě“, kde čteme: „Výstraha před kupováním losů. Různé směneční závody rozesílají i po dělnických kruzích nabídky, jimiž se jim za zvláště „výhodných“ podmínek doporučuje si kupovati na splátky losy. Upozorňujeme výslovně na to, že přes různá klamná tvrzení nemá naše strana s takovými podniky nic společného. Kupovat losy je zpravidla spojeno se ztrátou, neboť valná část losů nemá ani zdaleka té skutečné ceny, za jakou se účtují. Každá loterie je nemravná, neboť tisíce lidí ockuzují o peníze, aby jeden vyhrál.“

Sos. dem. předáci Vaněk a Tusar služebníky kapitalismu. Vyšlo na jevo, že Vaňkova a Tusarova „Štěstěna“ je vlastně podnikem kapitalistické „České průmyslové banky“ a že proletářští pohlaví stojí za podnikem jako volavky k oklamání důvěřivé chudiny, za kteroužto službu dávají si tito pánové vypláceti od „České průmyslové banky“ tučné bakšise. Tento podvod odhalil „Der Oesterreichische Volkswirt“, jenž píše: „Štěstěna“ jest také, jak se dovídáme, přímou odnoží „Heroldu“. Tato společnost s omezeným ručením byla založena již roku 1911, tedy patrně záhy po rozpuštění „Heroldu“. Dle doručených nám informací poskytla „Česká průmyslová banka“ tomuto podniku úvěr v obnosu dvou milionů korun, má v podniku svoje dozorní orgány a jest na čistém zisku účastněna 25 procenty. Jedná se patrně o to, jelikož se „České průmyslové bance“ nepodařilo pomoci „Heroldu“ získati enormní obnosy za losy, které zakoupila s úmyslem spekulativním, docíliti rozprodeje losů pomocí „Štěstěny“ (Vaněk, Tusar, Soltař a spol.). Že „Česká průmyslová banka“ snaží se vyfiednouti z této riskantní immobilisace, jest pochopitelné, že však chce se hojit na těle malého lidu (neboť jen tento dá se na prospekty nachytat), jest naprosto zavržitelné a rovněž odsouzení hodné, že tak činí hromadným rozesláním jarmarečních a klamných reklam a rozhodně nutno zavrhnouti, že snaží se vnutiti lidu losy na splátky za ceny, které daleko převyšují ceny tržové a které se zřetelem na splátkami způsobené ztráty úroků znamenají lichvářskou míru úrokovou.

Oprava „Venkovana“. Ve včerejším čísle „Venkovana“ nedopatřením ocitla se věta: Vdp. dr. Šulc řekl ve Vídni dobře, že v Eucharistii se podává nejen Bůh, ale i chléb. Rozumí se samo sebou, že nebylo to tak řečeno, nýbrž asi takto: „V Eucharistii podává se Bůh ve způsobě chleba.“ — Onu chybu nejen ve „Venkovanu“ přistím, ale i v jiných časopisech milerádi bez upozornění z kterékoli strany ihned sami opravujeme. — Redakce „Venkovana“.

Zapomenuté! Buď doma, u nuzných přátel, neb odkázána na obec, v chudé jizbě u věčné tmě sedí o samotě . . . ruce v klíně, vyschlé oči slzy neurón — jen srdce v nádech pláče . . . Pracovat (ač snad umí) není z čeho, zahrát si není na čem, ven nesmí, ženy pohledu slepé se štítí . . . a průvodce nemají ubohé, nevidomé dívky. Pomozme jim dárkem, odkazem do Útulny slepých dívek v Praze III., na Kampě.

Děk černoorského krále českým katolíkům v Omaze. V osadě sv. Václava v Omaze, Nebraska, podniknuta byla sbírka na raně Černohorce. Sběrka ta, na níž přispěli jednotlivci i spolky, a již dp. Jan Vránek darem doplnil, poslána byla přímo králi černoorskému Nikolovi a provázena byla srdečným blahopřáním, by zdar provázal v onom těžkém zápase bratrský národ černoorský. A dne 12. května byl zaslán z Cetině kabelotelegram tohoto znění: „Jeho Veličenstvo král děkuje za stkvělou zásluhu pro raně Černohorce i za krásné blahopřání, hodné slavných českých soukmenovců. — Maršál Gregovič.“

„České Slovo“ o moravských volbách do všeobecné kurie napsala: „Výsledek voleb jest vlastně tak málo porážkou klerikálů, jako jí byl výsledek voleb říšských, kdy také sociální demokraté neobyčejně mnoho získali na počtu mandátů. Již tehdy jsme upozorňovali na to, jak vlastně právě tím budou klerikálové posíleni, jak získají organizačně. A výsledek prvních voleb a počet hlasů odevzdaných ukázal, že jsme měli pravdu. Můžeme tedy bezpečně říci, že ani nyní nebude účinek do budoucna jiná. Mnoho bude záležeti také na postupu sociálních demokratů při jednání o sanaci zemských financí. Tato věc není tak naprosto jednoduchá, jak se jí snažili vylíčiti původcové nynější volební taktiky. Situace jest pro samy sociální demokraty hodně choulostivá. Budou-li si chtít zachovat aspoň jakž takž dosavadní „příznivce“, budou muset slevit ze svého programu aspoň devadesát procent. Ale tím zase dají agitacní prostředky a zbraně do rukou soc. demokratů centralistů, jichž posice na Moravě nesešlábla, nýbrž sesílila. Budou-li se však autonomisté chtít kryti na tuto stranu, pak budou zase překážkou nutného sanačního plánu a vzbudí nespokojenost ve voličstvu, které je dosud na povel z ústředí lidovo-pokrokového i agrárníckého podporovalo. A zůstane-li tato ústředí i pak při dosavadní taktice, přejde nová část jejích dosavadních stoupenců — ke klerikálům. Taktikou, jakou lidovo-pokrokovci s větší částí agrárníků zvolili, sázeny české národní strany pokrokové na pouhý přívěsek soc.

demokratů. Klerikálové ztratili sice dva mandáty, ale získali stoupence. A zůstane-li se při dosavadní taktice, získají jich časem ještě více, až jmenovitě venkovské obyvatelstvo bude viděti hospodářskou, protizemědělskou politiku soc. demokratů na zemském sněmu.“

„Titanic“ nahrazena. Ve středu dne 12. t. m. odpoledne nastoupil z Hamburku první plavba do Ameriky nový parník linie Hamburk—Amerika „Imperator“, který velikostí ještě předčí smutně pověstnou kdysi „Titania“, který má býti o 21 stop delší a o 33 stop vyšší v I. a II. třídě 600 cestujících. Dlouho se však „Imperator“ čestným přídomek největší obchodní lodí světa chlubit nebude. Linie Cunardova staví již parník „Aquitania“, který má býti o 21 stop delší a o 33stop vyšší než je „Imperator“. „Imperator“ je dlouhý 276 metrů, tedy skoro dvakrát delší než nejdelší lodí válečné, 30 metrů je široký a 19 metrů hluboký. Vrcholky nákladních stěžňů se zvedají 75 metrů vysoko nad trupem. Objemu má z hruba 50.000 tun. Většina kajut pro cestující je zařízena pro jednu neb dvě osoby, a to nejen v první, nýbrž i v ostatních třídách. Místnosti pro cestující jsou v pěti poschodích nad sebou a jsou spojeny výtahovadly. Zimní zahrada, restaurace v besídce, taneční sál a slavnostní sál doplňují obvyklé společenské místnosti. K tomu přistupují otevřené promenády, tělocvičné sály, 200 vanových koupelen a plovárna 12 metrů dlouhá, 6 a půl metru široká a skoro 3 metry hluboká. „Imperator“ má také dostatek záchranných člunů, takže v případě nebezpečí vešli by se do nich všichni cestující i posádka, která sama čítá 1200 hlav. Tyto záchranné čluny jsou vlastně samy o sobě velké lodí, schopné vzdorovati vlnám na vysokém moři.

Smrt Eugena Maggiho v Curychu. Zpráva, která nedávno kolovala novinami, vzbudila namnoze domněnku, že s životem rozloučivší se mlynář a továrník čokolády Eugen Maggi v Curychu byl účastněn na Maggiho podnicích, které vyrábějí a prodávají známé Maggiho polévkové výrobky. Jak zjišťujeme, nebyl Eugen Maggi nikdy v žádném spojení s podniky Maggiho a tedy také nikdy na nich účastněn.

Nová rudá straka. V Krakově defraudoval správce soc. demokratického konsumu žid Jachym Jannowitz 25.600 K z pokladny konsumu a uprchl se svojí milenkou Kamilou Kleinovou, která byla pokladní u jistého velkoobchodníka a která též defraudovala 6000 K, do Rumunska. Soudruh Jannowitz hrál ve straně velkou úlohu a byl při posledních volbách kandidován za poslance. Jak „Glos“ sděluje, schází v dělnické záložně, kde byl žid Jannowitz správcem pokladny, 10.000 K.

Hold zlatému teletě. „Právo Lidu“ píše: „Ve středu večer uspořádal vídeňský Rothschild ve svém nádherném městském paláci večerní zábavu, která byla důstojna tohoto rakouského místokrále světovládného zlatého telete. Na podiu, zřízeném v zahradě, tancovaly baletky z opery za doprovodu hudby, řízené dvorním kapelníkem, výkony těchto dam vzbudily takové nadšení mezi diváky, přihlížejícími divadlu, upravenému rafinovaně mezi nádhernými stromy, keři a květy, osvětlenými různobarevnými žárovkami, že baletky musily opakovati svou produkci. Byla také přítomna vybraná společnost, která dovedla ocenit trikotové umění! Též všechna vysoká šlechta, pokud se již z Vídně nerozjela, diplomatické sbory jednotlivých vyslanectev, několik ministrů, dolnorakouský místodržitel, policejní ředitel vídeňský a mnoho lidí toho druhu. Po požitku očím nakrmeny i žaludky a pro trávení hrálo panstvo vynikající kvartetto. Proč by nedával Rothschild hostiny a proč by se panstvo nebavilo? Lid v Rakousku je pobožný a trpělivý a zaplatí všechny daně, které na něm bude žádat stát a velkobankéři. Bohatí a mocní se baví na pohádkových plesích, reservisté se srdci naplněnými starostmi o osud rodin se plahočí v pohraničních skalách a ostatní obyvatelstvo tře nouzi s bídou. Komu se to nelíbí, může se vystěhovat. Šťastné Rakousko! — Moravský „Našinec“ k tomu poznamenává: „Tedy „pobožný“ lid drží Rothschilda? Státí se židé pány světa, dokud rozhodovala církev, anebo v době liberalismu a socialismu? Rothschild může se klidně bavit, neboť má za sebou sociální demokracii, vedenou soukmenovcem Adlerem.“

Moderní ostatky. Legenda o třech vlasech Bismarckových je notářskými průkaznými listinami vyvrácena. Notář Brünnecke v Reinbecku u Friedrichsrue listem dosvědčil po smrti Bismarckově lazebníku Röhrigovi v Bergerdorfu, že týž pod přísahou ho ubezpečil, že knížeti Bismarckovi od 1. května 1890 až do 3. května 1898 vlasy stříhal, tytíž se svolením knížete sbíral a pak do jeho notářské kanceláře odevzdal. Tyto vlasy vždy po třech kusech byly vloženy do náprsních jehlic a brožů a za drahý peněz prodány. Ke každému šperku jest notářská listina o pravosti vlasů připojena. To jest moderní — ostatkový kult nejnovější doby mezi protestanty.

Italské pavlány v Tripoli. Čím méně zmužlosti osvědčilo pravidelné vojsko italské proti nepravdělným četám Arabů, tím více natropí italsí zednáři s tím hrdinstvím humbuku. Jakou měla po dlouhém a dosti nerozhodném boji Italie kuráž, patrně z toho, že právě při vypuknutí válečného sporu států balkánských s Tureckem — na rychlo uzavřela s Portou mír. A mohlo se přece Italům válčiti v té chvíli daleko pohodlněji! K tomu všemu zaručila Italie Turecku splacení velikých milionů. — Ovšem oficiálním mírem krize tripolské nebyla však ukončena. Válečné čtyry arabské znepokojují Italy na vlastní pěst dále. Tak na př. 16. května byla svedena strašná bitva u Sidj Garba. Italské úřady se namáhaly všemožně, aby zprávy o podrobnostech bitvy nepronikly na veřejnost — ale naopak aby se šlo ve pro-

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Různé zprávy.

Pouť k sv. Prokopu na Sázavě. Zemská rada katolíků, vyhovávajíc přání obecnstva, pořádá do monastýru sázavského pouť na počest sv. Prokopa, pravého průkopníka pokroku české vzdělanosti, dobročinnosti a zbožnosti. Hodláme vděčně účtiti sv. Prokopa pouť do Sázavy v neděli dne 6. července v oktávě sv. opata a patrona české země. Pouť vykoná se z Prahy jedním dnem: Odjezd z Prahy, z nádraží cis. Františka Josefa, v 5.57 ráno. Přijezd do Sázavy v 8 hod. 36 min. Průvod z nádraží sázavského ke kostelu sv. Prokopa povede J. M. nejdp. probošt starobylý král. kolleg. kapitoly vyšehradské Magre. Dr. Jos. Burian. Pontifikální mše sv. O půl 11. kázati bude vsdp. kanovník Magre. Fr. Vaněček. O příležitosti ku sv. zpovědi a stolu Páně bude dobře postaráno. Odpoledne o 2. hod. po skupinách prohlídka památek působení sv. Prokopa, při čemž podán bude odborníky výklad archaeologický, historický a u-

spěch italského vojska. Marconiovy telegrafie totiž zvláště za války Itálii s Tureckem bylo přímo hanebně užíváno k systematickému klamání evropské veřejnosti. Podobně po nejnovější velké bitvě. (Tato telegrafie tedy slouží Itálii hlavně k tomu účelu, aby se nikdo nedověděl pravdy.) Leč přes všechno chytré tulání nyní již Evropa ví, jak se dal oklamati generál Gabbretti orientálskou lstivostí. Arabové použili obratně zadržet italského dělníka Marchiavelliho za nástroj k svým cílům. Dali mu možnost, aby se prošel několika tábory, utvrdili jej v přesvědčení, že jsou slabí, a pak mu poskytli příležitost k útěku. Marchiavelli dostal se na svou bodu, pospíchal ke generálu Gabbrettimu a všechno mu vypravoval. Gabbrettimu vysvětlil naděje, že se bude moci skvěle vyznamenati. Měl nařizeno, aby čekal na generála Tassoniho, který s velikou armádou táhl od Bengerhazí, měl se s ním spojit a na Arabů udeřit. Ale tu byl by slávu odnesl Tassoni jako vrchní velitel. Gabbretti, isa ujištěn, jak jsou Arabové slabí, nečekal a dal hned rozkaz k útoku. Rozdělil svých 3000 mužů na tři kolony a za nimi poslal čtyry děla a baterii hmoždíků. Italové se brzo s Arabů srazili a zahnali je na útěk. V radosti nad prvním vítězstvím rozložili se k odpočinku. Náhle přitrhli Arabové v množství tak velikém, že obklopili všechny tři kolony ze předu i ze zadu. Měli i děla a střelici do italských řad dosti dobře. Italové se bránili statečně a vytrvale, ale proti tak veliké přesile bylo všechno jejich úsilí marno. V některých setninách postříleni byli všichni důstojníci. Jedno oddělení o 40 mužích, které nejdále ku předu postoupilo, ztratilo 36 mužů a jen 4 se vrátili. Bylo patrné, že jenom ústup může Italy zachrániti od úplného zničení, a i ten byl těžký. Plukovník Magdalena byl postřelen a leže na zemi, napsal dopis, v němž velebil své mužstvo a doporučil k povýšení majora, který dvakrát střelil, ujal se velení. Magdalena brzo na to zemřel. Generál Gabbretti, vrátiv se do Derry, pravil: »Byla to nejkravější bitva v celé válce italsko-turecké.« Ztráty italské obnášejí asi 1000 zabítých a raněných, tedy celou třetinu. — Vláda italská nyní nařídila, aby bylo posláno do Tripolska 20.000 mužů na posilu. Chce zahájit veliké válečné operace, aby odpor arabský na dobro zlomila. Ale ten peněžní náklad na další válčení!

kteřích místech spáleny brambory jako mrazem. — Dne 14. t. m. pozorováno zemětřesení v Uhrách a především v Rumunsku a v Bulharsku, kdež způsobeny jím i škody. — Na katolické missie bylo r. 1911 sebráno 8.051.576 franků, k čemuž nejvíce přispěla Francie 3.106.831 fr., v Rakousko-Uhersku sebráno pouze 61.866 fr. — V Rudohří byly objeveny nové radiové prameny, obsahující prý nejvíce radia ze všech známých pramenů světa. — K vládařskému jubileu císaře Viléma věnovala německá města skoro 31 milionů marek na dobročinné účely.

Naším P. T. odběratelům! Právě tyto dny rozeslala naše administrační ústředna upomínky o zaplacení zůstatků z r. 1912. Prosíme snažně, aby dlužné obnosy byly co nejdříve přiloženými složenými listky vyrovnány. Včasné úhrady abonentních povinností platebních jsou na prospěch nejen nám (usnadnění agendy), nýbrž i P. T. odběratelům samým, neboť veškeré výlohy upomínací připisují se jim k tíži.

P. T. odběratelům »Časových Úvah«! Prosíme, aby co nejdříve byly vyrovnány nedoplatky z r. 1913, dle upomínek, jež administrace právě rozesílá.

Prodám louku

(3 a půl korce) na Slezském Předměstí. — Dotazy zodpoví Václav PAVEL tamtéž. —

::: Dívčí ::: pædagogium

císaře a krále Františka Josefa I.,
s právem veřejnosti

v Chrudimi

přijímá pro školní rok 1913-14 žákyně do I. ročníku, a pokud jsou místa uprázdněna i do vyšších. Do I. ročníku koná se zápis a přijímací zkoušky 7. a 8. července a 16. září, do ročníků vyšších 16. září. — Přihlášky do všech ročníků přijímají se během prázdnin. — Prospekt na požádání zašle a dotazy ochotně zodpoví

představenstvo internátu.

Lázně Poděbrady

Levné byty pro kněze

Střed města
Velká zahrada
Domácí strava

Dotazy zodpoví **Ludvík Tůma,**
kaplan v Poděbradách.

ZLATÁ BIBLE KLASSIKŮV

(dva úplně nové svazky) prodá se za
levnou cenu. Adresu sdělí adm. t. l.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). **Lampiony, ohňostroje, povětrné balony,** výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

které všude velkou švandou působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné věže, Živé husičky. Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu provádí umělecky a levně absol. c. k. odborné školy a umělecko-prámyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Králové.
Hromosvody
staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

3

cenné pokyny

naším hospodyňkám pro nákup:

1. Ze žádné jiné kostky nemá polévka tak výtečnou jemnou chuť jako z **MAGGI^{NO}** kostky po 5 h.
2. Žádejte proto vždy výhradně kostky **MAGGI^{NO}**.
3. Všímněte si hned v obchodě, je-li na každé kostce jméno **MAGGI** a

ochranná známka křížová hvězda.

Všelicos. Polský sedlák Wit. Załenicki odkázal »Vzdělávacímu a kulturnímu spolku Mianowski« ve Varšavě svůj stateček v Lurchaném v Rusku v ceně 4600 rublů. Spolek nechtěl zprvu dědictví pro nepatrnou cenu ani přijati, i dal je prozatím do nájmu. Zatím však objeveny na statku ohromně vydatné petrolejové prameny, z nichž za uplynulý rok obdržel spolek 472.657 rublů podílu na zisku; část podílu vymínil zmíněný sedlák pro sebe. — Zástupcům spolku něm. učitelů měsí. škol v Čechách nebyla povolena audience u panovníka v záležitosti úpravy učitel. platů a rovněž odřeknuta audience u arciknížete Františka Ferdinanda. — Na mezinárodní konferenci pro hlasovací právo žen 11. t. m. ve Vídni ukončené, ve všech řečech projevena jednomyslnost ve snahách po dosažení hlasovacího práva žen. — Ministr zahraničních záležitostí hr. Berchtold také včelaf; na Moravě má vzorný včelín na svém sídle v Buchovicích. — Polský katol. rolník Adam Swierczyński, který nedávno zemřel, vydával ročně 30 rublů na časopisy a knihy, ač sám nebyl bohat. Při stavbě místní školy vykonával bezplatně práce tesařské. — Na základě pokusů francouzského učence Plateana, který zapřahal chrousty do malých vozíků, shledáno, že chroust v porovnání s koněm zmůže 21krát více, včela však utáhne 30krát větší tíhu než kůň ve stejném poměru. — Katolická a evangelická deputace u příležitosti 25leté oslavy panování císaře Viléma II. odevzdaly témuž národní dar na 3 mil. kor. pro křesťanské missie v německých koloniích a chráněných územích. — Za posledních chladen studenými větry na př. na Znojmsku, na ně-

MUDr. Bedřich Drož,

odborný lékař pro fyzikální terapii, léčí ve svém koncesovaném

ústavu pro fyzikální terapii a radiologii (roentgenování) v Hradci Králové

(v přízemí villy pana MUDra. Ot. Klumpara),

různé nemoci nervové, obrny a ochrnutí, neurasthenii, hysterii, migrény, ischias a jiné neuralgie, impotenci; choroby srdce a cév, zejména arteriosklerosu, asthma, poruchy zažívání (ochablost žaludku a střev, vleklou zácpu atd.), poruchy výměny látek (dnů (Gicht), cukrovku, otylost, bledničku); rheumatismy svalové i kloubové, tuhost a nepohyblivost kloubů, kontraktury svalové, následné stavy po vymknutích a zlomeninách; zkriveniny páteře (zvýšený bok, zvýšenou lopatku); různé choroby kožní a vady pleti (kožní rakovinu, lupus, lišeje, lupenku, bradavice, „ohnivé skvrny“, smahy, červení nosu, chloupky v obličeji atd.).

Elektrotherapie. Hydroelektrické lázně.

Elektrolysa (zejména k účelům sklerolytickým a kosmetickým). Kataforesa. Jontoforesa. Franklinisace. Arsonvalisace (léčba proudu vysoké frekvence a vysokého napětí). Léčba aniontová. Masáž ruční a elektrická. Vibrace. Léčba světlem (zejména modrým a paprsky ultrafialovými) Thermo-penetrace (diathermie). Léčba horkým vzduchem. Léčba pomocí medikomechanických, pohybové léčebných a redresujících přístrojů. Léčebná gymnastika. Fyzikální orthopaedie. Léčba radiem (emanací radiovou): lázně radiové, lázně radium-kataforetické (celkové i částečné). Lázně perliční, ubližité, kyslíkaté a medicínální. Léčba inhalační. Léčba zmrzlou kyselinou ubližitou.

Roentgenisace: roentgenogramy (snímky), diaskopie (prosvěcování hrudníku a břicha), léčba paprsky Roentgenovými (roentgenoterapie).

V ústavní laboratoři koná se určování a měření radioaktivity tekutin, látek pevných i plynů, pramenů, sedimentů a plynů pramenitých, slatin, hornin, minerálů atd.

Prospekty zašlou se na požádání.

Ordinace od 8—12 hod.
dop. a od 2—5 hod. odp.

Podnikavému a obchodně vzdělanému muži

PRONAJMU

35 roků starý, zavedený obchod

koloniální, galanterie, barvami, moukou a plodinami, spojený s výrobou lučebních výrobků, se 300 zákazníky obchodníky, následkem úmrtí.

Obchod nalézá se na rozhraní tří ulic v menším průmysl. městě na Chrudimsku. Konkurence malá a neschopná.

Roční výnos 4—5000 K. Dá se však zvýšiti.

Byt s příslušen. prostorný. Nájemné nízké.

Ku převzetí zboží vsměs prodejného se závozním inventářem zapotřebí asi 4000 K. Něco se počká.

Vážné nabídky pod značkou „Zajištěná budoucnost“ do admin. t. l. Známká na odpověď.

■ Zánovní harmonium

a housle z r. 1786 (Eberlovky) krásného zvuku jsou levně na prodej.

Blíží sdělí administrace t. l. ::

PENSIONÁT

císaře Františka Josefa I.

v Hradci Králové

přijímá za chovanky slečny a dívky školou povinné. —

V pensionátu jsou tyto školy:

1. Pokračovací škola.
2. Kurs pro vzdělání učitelek na školách mateřských.
3. Kurs industriální; oba s právem veřejnosti.
4. Hudební škola.
5. Vyučování cizím jazykům.

Do kursu učitelek na školách mateřských a do kursu industriálního koná se zápis 7. července a 16. září t. r. Po zápisu 16. září jsou přijímací zkoušky.

Pro všechny obory státní zkoušené učitelky.

Prospekty správa pensionátu ochotně zašle.

Slunečný byt

uvnitř města, sestává z kuchyně, pokoje, ark. pokojku, koupelny, spíže, kabinetu, vše pod jedním uzavřením, s ústředním topením a teplou vodou do koupelny, v novém domě, s použitím elektr. výtahu,

pronajme se od 1. července nebo od 1. srpna t. r.

Kde, povi administrace t. l.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárokuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Na vklady rač: aktiva spořitelni vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci (obecními příslušníky). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

Vklady přes 23,000,000 — K. — Akciový kapitál 8,000,000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej loží na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej oceňovaných papírů. — Zakoupení směnek. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12¹/₂, a od 2¹/₂—5. — s přidruženou expediturou v Jaroměřích. — Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vršovice. Vklady na knížky a běžné účty záročí **4³/₄ - 5⁰/₀**. Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 25.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K -- h

V Hradci Králové, dne 20. června 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Ctitelé Cyrillomethodějšti!

1050 roku tomu, co »Hvězdy dvě se z východu — Berou v svatém průvodu — To jdou blahou bratři snahou — k slovanskému národu.« 1050 roku tomu, co Rostislav s národem vítá na Velehradě věrověsty Cyrilla a Methoda.

Přinesli kříž a s křížem první knihu. Kudy jdou, mře mrákota, světlo jasně bleskotá. Hlásají pravdy s nebes luna přinesené, kážou Krista, staví kaple, školy, chrámy mariánské. Nastává nová doba, tvář země se obnovuje a veškeré poměry se posvěcují. A kraj celý — ze sna bdělý k blahu vstává života. Uskutečněn převrat všech převratu nejvzácnější — obrácení na víru Kristovu. Připojeni byli předkové naši a my v nich ku tajemnému Tělu Kristovu. Za dar sv. víry byli vděční předkové. I my vděčnost svou chceme projevit sv. Cyrillu a Methodu, největším to po Bohu dobrodincům svým. Vždyť dle slov sv. Otce Lva XIII. v okružním listě »Vznešený úkol« — »děkuje jim veškerý národ slovanský nejen křesťanskou víru, nýbrž i dobrodiní světského vzdělání. Cyrill a Method vynalezli písmena, kterýmiž se jazyk slovanský vyznačuje, a proto právem také pokládají se za zakladatele tohoto jazyka.«

Působišťem hlavním byl Velehrad, »nevýslovná« pevnost pro rozsáhlost a nedobytnost. Nynější Velehrad připomíná nám slavný druhdy Velehrad. Sem pospěšte, ctitelé Cyrillo-Methodějšti, byste díky vzdali za dar víry, sem pospěšte, byste víru oživil, by byla podnětem k životu obětavému, věnovanému Bohu, vlasti a národu. — Přijďtež, Vy Češi z království! Přijďtež uctít ty, kteří požehnání rozsévají u Vás a základ položili k Bohu milému, svatému životu u přemnohých, již stali se dědici a ochránci Vašimi. — Přijďtež z krajin sv. Hedviky, kteří tak rádi spěchávají na posvátný Velehrad a svou zbožností neličenou tak vzácnou památku po sobě tam zanechávají! — Přijďte Vy ze Slovácka uherského, kdež kráčívala noha sv. Cyrilla a Methoda, kdež prodívali a kdež dosud trvá tak mnohá památka jejich blahodárné činnosti. — Přijďte, Vy Češi na Dunaji bydlící, vždyť i tu kráčela noha sv. Cyrilla a Methoda, přijďtež, Češi, kdekoli jste si krb domácí uchystali. — Přijďtež, bratři milení, kteří tam za mořem žijete. Víru zděděnou přinesli jste tam do nové vlasti — do Ameriky. Co Bůh spojil, moře nerozdvojí! Ačkoliv jsme tělem vzdáleni, přece srdcem, duchem spojeni. A že slavnost rodinná — ta jest nejvzácnější, při níž nikdo z rodiny neschází, zveme Vás všechny pobratimy, kteří tvoříte rodinu a čeleď Cyrillo-Methodějškou, neb všichni ze společného, od sv. Cyrilla a Methoda otevřeného pramene vše potřebné pro časnost a věčnost čerpáme. I voláme: »Proste sv. Cyrilla a Methoda, ať s námi slaví duchovní hostiny všechny slávké rodiny!«

Hlavní slavnosti budou: **5. července: Svátek sv. Cyrilla a Methoda s oktavou.** 4. července (v pátek) večer: Uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba. — 5. července (s sobotou): Ráno o půl 6. hod. ranní kázání, pontifikální mše sv. se společným sv. přijímáním, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení. O 9. hodině schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu. O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, a sjednocení národů u víře, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení národů u víře. O 12. hod. společný oběd. O 2. hod. promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla. — 6. července (v neděli): Pouť mužů. — 7. července (v pondělí): Valná hromada družstva Cyrillo-Methodějšského »Velehradu«. — 8. července (v úterý): Pouť duchovenstva. — 9. července (ve středu): Pouť matek a dětí. — 10. července (ve čtvrtek): Pouť Mariánských družin a terciářů. — 11. července (v pátek): Pouť nejstarších poutníků velehradských, najmě poutníků z r. 1863. — 12. července (v sobotu): Pouť studujících, profesorů a učitelstva. Při tom budou průvody z děkanství jak r. 1863 a 1885 bylo ustanoveno. — 13. července (v neděli): Pouť omladiny. — Poutí počínají vždy večerem předešlého dne. Každodenně o půl 6. hodině ranní je kázání, pontifikální

mše svatá se společným sv. přijímáním, průvod s Nejsv. Svátostí, obnova slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře. — O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu. O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národu u víře, vyznání víry a sv. požehnání. O 12. hod. společný oběd. O 2. hod. promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce. O 6. hod. večer je uvítání od Cyrillky v průvodě, uvítací řeč se sv. požehnáním. O půl 9. hod. večer zastaveníčko, průvod se světly a večerní společná modlitba.

Unionistický sjezd bude 24., 25. a 26. července.

27. července (v neděli): Schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda. O půl 6. hod. ranní kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře. O 8. hod. slavnostní schůze. O 10. hod. slovanská liturgie. O 12. hodině společný oběd. O 2. hod. řeč na rozloučení, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

15. srpna: Svátek Nanebevzetí Panny Marie.

14. srpna večer: Uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba. — 15. srpna: O půl 6. hodině kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře. O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu. O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, slib křestní a modlitba za sjednocení. O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

28. září: Svátek sv. Václava. 27. září večer: Uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba. — 28. září o půl 6. hod. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní a modlitba za sjednocení u víře. O 9. hodině schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu. O 10. hod. kázání, pontifik. mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení u víře, pak »Te Deum«.

23. listopadu: Svátek sv. Klimenta, slavnost děkovací.

Přihlášky přijímá a dotazy zodpovídá Msgr. Dr. Ant. C. Stojan, probošt a poslanec v Kroměříži, Morava.

Moravský zápas.

V užší volbě ve všeobecné třídě voličské zvířezili dva našinci (Navrátil a Jílek), 1 problematický pokrokář, 1 agrárník. Tudiž zvoleno v této třídě celkem 5 našinců, 7 soc. demokratů, 1 pokrokář, 1 agrárník. Protože jediný mandát výslovného stoupence dra. Stránského ukořistil agrárník, stal se tu brněnský semita generálem bez vojska.

Ve venkovské kurii dne 17. t. m. zvoleno katolických poslanců dvanáct (Benda, Ševčík, Šamalík, Kuchynka, Kavan, Klein, Krčka, Čapka, dr. Hruban, dr. Stojan, Bartoň, Žampach). Dále zvoleno 14 agrárníků, dva lidové pokrokáři, 1 samostatný. V užších volbách ocitlo se 6 našinců, 8 agrárníků, 3 lid. pokrokáři.

Jestliže našinci něco ztratili v boji proti zkarťelovaným nepřátelům, nemá to na sněmu podstatného významu, protože našincům zaručuje v zemském výboje a všech institucích 18 mandátů právě takové zastoupení, jako 25. Zodpovědnost katolických poslanců bude menší a usnadní se straně větší hybnost.

Tím, že tak houževnatě podporovali agrárníci soc. demokraty, nadrobili si těžkou zodpovědnost. Co řeknou svým agrárním zástupcům rolníci, až se politika soc. demokratická obrátí radikálně proti zájmům zemědělským? Anebo snad soc. demokraté sleví něco na svém strohém třídním stanovisku? Pak by si proti sobě pošťovali rudé dělnictvo. Zůstává stavovskou strana agrární, která v nejvýznamnější okamžiku podporuje raději zaryté nepřátele světového názoru křesťanského, než rolníky, jejichž hospodářský program jest skoro totožný s programem agrárním? Jestliže agrárníci podporovali proti poctivému katolickému rolníkovi soc. demokrata Tusara, muže, který připravoval muka vlastní rodině, dali na jevo, jak jsou zcela neupřímní jejich lesklá hesla.

Tím, že půjde do zem. sněmu 7 soc. demokratů, klesá tím česká dělná většina na 66 hlasů, s hlasy konservativního velkostatku dosahuje 76, což při počtu 151 poslanců naprosto nestačí k energické obraně proti německým rozběhům. Ale pokrokový agrárník při vzrůstání protikatolického fanatismu hází zájmy národní úplně stranou. Agrárníci dosáhli toho, že v kurii obcí venkovských stává se soc. dem. strana jazyčkem na váze, takže význam soc. demokratů poroste tím více, čím úpornější boj vzplane mezi tábory stejně silnými: křesť. sociálním a agrárním.

Jestliže našincům celkem přibyl veliký počet hlasů, jen volební čachrář, handlující v hlasech jako v kuřatech, může pro ztrátu několika mandátů volati do světa, že strana křesť. sociální upadá. Katolíci šli do boje proti všem, hlasy, jež pro kandidáty naše odevzdány v prvé volbě do všeob. kurie, nebyly hlasy koupennými, vydupanými, demoralisujícími kompromisy. Byly to opravdu hlasy naše. A jestliže nepřátelé zachraňují svou drzavu neduslednými, bezzásadními kompromisy, spojováním ohně s vodou, pak si vystavují vysvědčení největší malomoci sami.

Pozorujme hlasy samých nekatolických časopisů! Centralistický »Proletář« napsal: »Okres, ve kterém byl Vaněk poslancem, jest dosti pokrokový. Přes všecko to však Vaněk padl! . . . Tentokráte byl Vaněk podporován mocnými a vlivnými činiteli, byl prohlašován a prohlašoval se sám za největšího Čecha a vlastence, přes to všechno však prohrál! V okrese tom má totiž vliv onen směr agrárníků, který jest proti sociálnímu demokratu. Směr ten bude však všude siliti a tak prohra Vaněk nám ukazuje budoucnost Tusara, Roučka a Koutníka. Úspěchu, kterého se dodělali klerikálové proti Vaňkovi, dodělají se také proti ostatním. A nebudou-li to klerikálové, budou to agrárníci. Vaňkova prohra je politicky významnější než všechny ostatní separatistické úspěchy.«

V příčině zvolení Tusara píše mladočeský »Přerovan«: »Přece už stavovský a pak čistě národní zájem byly by měly každého poctivého sedláka přiměti k odevzdání hlasů svých Frant. Kabelíkovi, byť i příslušníku strany katolicko-národní. Agrární strana ničeho nezískala svým jednáním ani svou obojetnou hrou předáků. To jest jisto, že získala jen soc. demokracie. To poctiví agrárníci, kteří hlasy své Kabelíkovi odevzdali, stěží zůstanou v takovém sdružení, jemuž tak málo na rolnickém stavu záleží . . . Žijeme v politice komedií — a proto se národu českému tak dobře daří!«

A ještě jedno svědectví »Proletáře«: »Separatistické (autonomistické) veličiny volilo voličstvo v tom domnění, že jsou to sociální demokraté, kdežto ve skutečnosti volilo voličstvo zrádce dělnictva . . . Opakujeme znovu a znovu, že tyto zemské volby nejsou žádným úspěchem separatistů . . . získávají mandáty, ztrácejí však hlasy! Ztrátu hlasů nelze však ziskem mandátů nikdy nahradit.«

Roku 1906 dostali našinci dosti hlasů od těch, kteří organisovanými katolíky nebyli. Nyní však dál se volební zápas za vnějších okolností, které byly daleko nepříznivější. Sami proti všem! A přece jenom tato strana, která nehraje třídní demagogie, získala ze všech stran hlasů nejvíce! Dobrá předzvěst pro postup další.

Volné listy.

Duševní činnost lidská a zvířecí pud. Minule zmínili jsme se o tom, že volnomyšlenkáři věří, že lidská inteligence vyvinula se ze zvířecího pudu. Potřebí tedy, abychom uvedli některé doklady ze života zvířat, a bude s prospěchem, když vybereme příklady velmi podivuhodné. Sem hledí především všeho, abychom tak řekli, souborný státní život včel a mravencův, obzvláštní rozdělení práce a regulace veškeré jejich činnosti. U včel jest to pravidelná stavba buněk, tak pravidelná, že u člověka předpokládala by studium mechaniky a matematiky. Buňky tyto jsou tak pravidelné, že člověku jest velmi nesnadno je napodobiti a včely oklamati. A přece ještě nad včelí dílo předčí »nálevkovitý zavijec«, malý to nosatec, o němž nás

Kulturní jiskry.

O zvěčném čestném kanovníku Uhlířovi napsala dne 17. t. m. »Národní Politika«: »Po čtyřicet let náležel mezi nejvýznačnější osobnosti v českém katolickém duchovenstvu. Na Hradecku zván byl »Jesenický« a v Praze znám byl pod přídomek »selský farář«. Rodilý byl v Třebechovicích, gymnasium studoval v Hradci Králové, kde současníky jeho byli dvorní rada dr. Albert, osobní lékař Jeho Veličenstva dr. Kerzel, dvor. rada dr. Jar. Goll, zemští inspektoři Hejzlar, Kastner, býv. říšský poslanec advokát dr. Karel Adámek v Praze, prof. dr. Městecký, vlád. rada Fr. Grešl, vůbec ona skvělá plejada znamenitých českých hlav, jež v letech šedesátých z královéhradeckého gymnasia vyšly. Bohosloví studoval Uhlíř částečně v Praze a pak v Hradci Králové, kde r. 1868 současně s napotomním biskupem Brynchem na kněze vysvěcen. Zájem o veřejný život jevil Uhlíř již jako student a pak jako bohoslovec měl značnou míru účasti na slavné »jesenické vojně« r. 1866. V době války s Prusky meškal u svého strýce, vikáře Jana Havelky v Jesenici, bohaté to vesnici u České Skalice. Když v kraji posádkující Prusové vyjedli všecky dědiny při silnici, již hlídali, vzkázali do odlehlejší vesnice, aby jim poslali dva voly a 20 centů žita. Jeseničtí neposlali jim však nic! Proto přitáhlo do Jesenice oddělení Prusů, ale zde je již čekali a uvítali tak, že Prusové rychle od táhli s nepořízenou zpět. Po tomto jesenickém pozdvižení vypuzení Prusové skoro ze všech osad na řece Methuji. Prusové, obávající se všeobecného povstání českého lidu, osady ty nechali s pokojem. Při tomto hnutí měl bohoslovec Uhlíř určitý podíl. Obstarával šturmování a svolávání pomoci. Po svém vysvěcení krátce kaploval na Novém Hrádku, odkud se dostal do Jesenice, kde ihned rozvinul mnohostrannou, účinnou a platnou činnost. Především postaral se o upravení kostela a hřbitova a pak usilovně jal se pečovat, aby se rolnictvo osamostatnilo hospodářsky. Proto založil ve Vel. Jesenici selskou záložnu, kterouž před 30 lety již přivedl k neobyčejnému rozkvětu. Záložna ta mnoha a mnoha rodinám prostřednictvím jeho pomohla, že byly na svých statcích, zahradách a chalupách udrženy. Záložna ta stala se základem blahobytu a hospodářské nezávislosti rolnictva v okresech na Methuji a Úpě. Potom pečoval Uhlíř o melioraci pozemků, o regulaci řek a úpravy luk na Methuji a Úpě, v čemž měl mocného pomocníka ve zesnulém princ Vilému ze Schaumburg-Lippe. Za svou činnost působnost jako kaplan byl patronem knížetem Colloredo-Mansfeldem v poměrně mladém věku presentován, jako farář na faru ve Velké Jesenici, která se potom stala východištěm hospodářského pokroku pro celý kraj. Zde konány porady různých odborníků, sjížděli se tady zemědělci i finančníci, stavovali se tu učenci a přední osobnosti v národě. Jesenická fara hostila knížata, biskupy, hrabata, velkostatkáře, poslance, učence, ku př. rada prof. dr. Plč podnikal odtud archaeologický výzkum u Veselice. Kdo přišel, byl rád viděn a rokováno s ním o tom, co by kraji, vlasti, národu, lidu prospívalo. Farář Uhlíř byl politicky činným, osobně znám byl s drem. Riegrem, jako člen bývalé Zemědělské rady brávan v potazy starým orlickým knížetem Karlem ze Schwarzenbergu. Kdo měl v kraji nějakou starost, přání, kdo potřeboval pomoc, putoval za »Jesenickým« a ten již dovedl pomoci, poraditi a věc uspokojivě vyřídit. V Praze byla jeho sympatická, kněžsky typická postava častým zjevem, známou osobností u místodržitelství, na Hradčanech, u zemského výboru, ve sněmovně, v zemědělské radě, v redakcích denních listů, v bankách a pak v průvodu některých přátel ve vybraných společnostech, kde při skleničce dobrého pivečka s vonnou viržinkou v ruce v ušlechtilé, rad a vznětů plné zábavě Uhlíř rád si pobesedoval. V duchovní správě nejtrvanlivějším pomocníkem jeho byl napotomní farář na Hrádku dp. Fr. Pospíšil, nadšený včelař. Kolem jesenické fary zřízen byl lůbezny parček, v něm měl pan pater včelín a farní dům byl plný vlnidnosti ke každému. Domácnost Uhlířovi vedly dvě jeho sestry. Starší slečna Anna byla »správcem«, výtečně vedouc velké farské polní hospodářství, a mladší slečna Fanny řídila kuchyň a dům, kde byl každý laskavě vítán a pohostěn. Známosti a styky Uhlířovy v Praze, ve Vídni a po celé zemi byly obdivuhodné, vlivy jeho dalekosáhlé a skoro vždy závažné. Zvěčnělý biskup Brynch měl v něm nejdůvěrnějšího přítele a rádce a hlavně podnětem Uhlířovým se stalo, že biskup Brynch odhodlal a odvážil se k těm velikým a nákladným stavbám v Hradci Králové, jimiž se doba jeho biskupování vyznačuje. Za své přátelství a činnost od biskupa Bryncha přijímal Uhlíř jenom přátelství a dlouholeté zásluhy jeho uctil a vyznamenal teprve nynější hradecký pan biskup J. E. dr. Doubrava, kterýž působil k tomu, že »selský farář« Uhlíř jmenován byl také čestným kanovníkem. Po činnosti, starostí a prací plných le-

tech, když v Jesenici, co se dalo, vykonal, odešel na faru do Přepych, nesa tam s sebou řadu dalších úkolů, prací a snah, jež mu však chátrající zdraví a pokročilý věk více provést nedovolily. Po šesté desítky let začal zvolna tělesně scházeti a do Prahy zajižděti přestal krátce před sedmdesátkou. Poslední jízda jeho do Prahy byla smutná, ale jest pro jeho ušlechtilost, přátelskou věrnost a energii charakteristická. Loni v den pohřbu choti přítele svého dra. Václava Řezníčka churavý již vikář Uhlíř ráno v kostele své farnosti až pod Kladskými horami zpovídal a nedělní bohoslužby konal, a odpoledne na to vedl v Praze pohřební průvod paní Řezníčkové z úcty k zesnulé šlechetné ženě a z upřímného přátelství ke zdrcenému choti. Při obřadech na hřbitově důstojně dojemné jeho vystoupení rozplakalo všechny přítomné. A při této jízdě do Prahy musil býti staříčký, sedmdesátiletý, chorobný již pán opatrován sestrou. To svědčí o síle jeho vůle a povahy a o tom, jak vážit si a obětovati se uměl. V domě jeho byl každý člověk vítán a lid měl v něm vždy rádce, otce, pomocníka, který nikdy drsného slova z úst nevypustil a každou křivdu křesťansky prominul. Když mu lidé za pomoc, příspěví, dobrodiní, existenci děkovali a vděčnost slibovali, tu Uhlíř mírně vskočil jim do řeči slovy: »Buďte s Pánem Bohem!« a ponechal je sestřím, aby je případně ještě vyčastovaly a vyprovodily. Kanovník Uhlíř byl skutečný jemnostpán, jemuž jistě bude světlo věčné svítit.«

Japonsko líčí francouzský spisovatel Brioux v »Tempsu« jako zemi velice konservativní, která přes to, že sleduje velice pozorně každé hnutí evropské, zůstává věrna tradicím vynikajících předků. Ačkoli pro dobré účely dovedou Japonci využívat účelně moderních výzkumů, nepohrdají starými zvyky. A toto Japonsko chová se ke katolíkům zcela jinak, než přemodernisovaní polovzdělanci evropští. Učení Japonci rádi uznávají veliké zásluhy naší církve o vzdělanost. A právě v posledním čase japonská vláda dala se do vyjednávání s Jesuity o založení university v Tokiu. A výsledek byl úspěšný. Jesuitská universita jest tam zaručena. Bude na ní z počátku fakulta filosofická, literární a obchodní. Rozdělení tedy bude jiné, než na universitách jiných. Professory budou tam většinou angličtí Jesuité.

President Spojených Států severoamerických dr. Wilson jest mužem velice zbožným, pochopuje dokonale, co znamená hluboce vštípená idea křesťanství pro ušlechtilý rozvoj státu. Vyhýbá se zevnějšímu lesku, pronajal pro svou rodinu místo v zapadlém kostelíku, aby se zde mohl modliti nerušeně. Když čekal lid, jak se ujme Wilson svého úřadu dle příkladu předchůdců s plnou nádherou, Wilson se modlil v chudé předměstské čtvrti. Když mu bylo řečeno po návratu do »Bílého domu«, jak veliký zástup marně na něho čekal, odpověděl: »Řekněte lidu, že president Spojených Států chce býti ve chvíli, kdy se modlí, roven nejnižšímu občanu!«

P. Tomáš Šilinger zemřel. Jako blesk ohromila moravské katolíky zpráva, že v úterý vydechl svou šlechetnou duši v Luhačovicích poslanec a šéfredaktor »Hlasu« P. Tomáš Šilinger. Sotva byl znovu počten důvěrou voličstva při zemských volbách, zákeřná choroba, která na jeho zdraví hlodala již od r. 1908, učinila konec jeho životu. Šilinger byl vlastencem ryzího zrna, hleděl obnoviti svou mírností a taktickým vystupováním zdravou národní solidaritu, poslance povinnosti konal s vytrvalostí a svědomitostí úctyhodnou, tak že na jeho rov kladou vděčně věnce i vynikající mužové stran protikatolických. Chráně energicky práva katolického lidu, pracoval pro národohospodářské povznesení a národní rozvoj moravských Čechů vůbec. Roku 1906 byl zvolen poslancem zemským, r. 1907 říšským, r. 1911 stkvěle svůj okres uhájil a při volbách do všeobecné kurie v tomto měsíci dostalo se mu od voličstva (jež pro chorobu před volbami navštěvovati nemohl) tak manifestačního projevu důvěry, že byl až k slzám dojat. Narodil se r. 1866, zemřel tedy ve věku 47 let. Bůh štědře odplaf obětavou námahu služebníka svého!

Národohospodářská hlička.

Sbíráni jahod — krádeží nebo polním pychem? Majdalena B. a Josefa S. odsouzeny byly okresním soudem v P. pro přestupek krádeže, jehož prý se dopustily tím, že ve společnosti s jinými v panském lese v M. jahody tam rostoucí v ceně 3 K z držení vlastníka lesa bez jeho svolení odebraly. Rozsudek ten nabyt moci práva. — Následkem podané zmáteční stížnosti ku zachování zákona, podané generální prokuraturou, nalezl c. k. nejvyšší co zrušovací soud ve Vídni, že rozsudkem tím byl porušen zákon v §§ 171. a 460. tr. zák., zrušil rozsudek ten a sprostil obžalované z obžaloby — uveď pro to tyto důvody: V rozsudku soudu první stolice klade se zvláštní váha na to, že cena se-

braných jahod (nejméně 3 K) byla značná a že obžalované chtěly jahody ty zpeněžit. Z těchto okolností dovozuje soud, že jsou zde známky krádeže a ne snad jen polního pychu. — Ale tak soudí neprávem: Cena jahod jest zajisté jenom náhradou za ztrátu času při sbírání a prodeji jahod, a za namáhání s touto činností spojené — a jsou jahody na místě, kde rostou, vlastně bezcenné. Právě proto nedávají je vlastníci lesa pro sebe sbírat, nýbrž ponechávají to dětem a jiným osobám chudobným. Ovšem jest vlastníci lesa oprávněni jahody pro sebe vyhraditi, aby jich zužitkoval. Že by však v případě tomto vlastník tak byl učinil, není zjištěno. On sice udal, že obžalovaným dovolení ke sbírání jahod nedal, ano jednou to docela i zakázal, ale z toho nelze dovozovati, že měl sám úmysl jahody dáti pro sebe sbírat a je pak zpeněžit. Byl tedy zákaz tento dán jen z ohledu lesní a polní policie, aby neoprávněným osobám vstup do lesa byl zabráněn. Lze tudíž činnost obžalovaných považovati jen za pych lesní nebo polní, a však ne za přestoupení zákona trestního. — Muselo tedy zmáteční stížnosti býti vyhověno a rozhodnuto tak, jak výše udáno. (Z Českosl. Hospodáře.)

Živelní pohromy a odpis daně pozemkové. Škodu způsobenou na plodinách zemědělských má hlásiti majitel pozemku, po případě starosta za všechny postižené do osmi dnů neokolkovaným podáním na okresní hejtmantství. To pak oznámí den a hodinu, kdy se bude konati komise vyšetřující výši škody. Jestliže se stalo poškození plodin bezprostředně před sklizní, nutno komisionální šetření urychlit. Je-li zjevné, že se komise do blízké a neodkladné sklizně dostaviti již nemůže, má starosta právo vyšetřiti škodu na jednotlivých parcelách sám za přítomnosti poškozených. Povolání činitelů v krajích postižených měli by věnovati pozornost článku z pera V. Honce, jenž o odpisu daně pozemkové pojednává podrobně v čísle 24. »Hospodáře Českoslovanského« — nakladatelství A. Reinwarta v Praze, Vodičkova ul. 23. — Administrace číslo to ochotně zašle.

Staňkovo hospodaření. Jeho motouzárna, která obdržela tak vysokou státní subvenci, jest nejživějším dokladem agrární neobratnosti. Loni vydupal Staňek na Moravě 11 družstevních lihovarů, které pouze živoří. Byly totiž založeny hlavně z důvodů politických, aniž se bralo na jejich rozvoj hospodářské měřítko. Ted' čekají agrárníci jako na jedinou spásu, že původní kontingent 376 hl. jim bude zvýšen na 600 hl. Staňek se o to v rozpočtovém výboru staral, ale nyní, kdy mohlo býti toto zvýšení uskutečněno ve finančním plánu hravě, dělal tento agrární navrhovatel oposici, takže připravuje Moravu o značný úděl z lihové daně, která má býti značně zvýšena. Také návrh, aby příštím družstevním lihovarům bylo do r. 1918 vyhrazeno 8000 hl. kontingentu, má nyní padnouti pod stůl, takže rozdělané lihovary musí trpělivě čekat, až z vln rozmarné oposice Staňek vpluje znovu do přístavu vládního. Z této krise ovšem znamenitě těží lihovarští karteláři a velkopřemyslníci s neztenčenými kontingenty, zkrátka bezohlední konkurenti rolnických podniků.

Rudý protest — proti třídnímu boji. To tu ještě nebylo! »Právo Lidu« totiž napsalo v článku o užších volbách moravských tuto větu: »Klerikálové pokoušejí se hrubým způsobem vyburcovati třídní pudy.« Že jest tvrzení »Práva Lidu« lži nejméně, uzná každý, kdo sleduje podporu, jakou poskytuje naše strana na Moravě všem potřebným stavům. Ale uvažte! Orgán, který má třídní boj každodenním heslem, který vyvyšuje jedinou třídu nad všechny ostatní soustavně, pojednou předstírá roztrpčení nad tím, co provádí sám se vši houževnatostí.

Kosa na kámen. Sociální demokraté neustálými stávkami a novými kolektivními smlouvami mají v úmyslu velký kapitál a měšťáky přivést v úpadek finanční. Ale na schůzi spolku rakouských průmyslníků po přednášce prof. Philippoviče o sociálních poměrech anglických prohlásil předseda bar. Guttmann, že poměry naše jsou docela jiné, nežli v Anglii a že průmyslníci jsou proti každému dalšímu zkracování doby pracovní a proti stanovení nejmenší mzdy, že však podporovati míní každou snahu, aby jednotlivému dělníkovi se vedlo lépe a aby se povzněl mravně i duševně.

Zase padl český podnik. Za tři léta trvání zastavila platy česká továrna v Prostějově, v níž hospodařili lidovo-pokrokaři s učenici z Obchodní Akademie a židem Levim. 150 tisíc korun ztracelí akcionáři — většinou malí lidé! Dluhů je celkem asi 180 tisíc korun. Katolíky ubíjet, to v Prostějově umějí, ale hospodářsky konkurovat židům, to nejde.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. »Třináctá«. Povídka. Z francouzského přeložil O. S. Veti. Vyšlo v Zábavách večerních r. 1913 jako sv. 3. Cena 1.30 K. Na Zábavy

večerní, 5—6 svazků o 900 str. ročně předpáci se 4 K. Pro odběratele „Ludmily“ jen za 3 K. — **Al. Douša:** Sebrané spisy. Seš. 29. a 30. za 60 hal. — Kněžství Ježíše Krista. Řeči na slavnost prvotín a druhotín kněžských. Upravil dr. Ant. Ondroušek. Cena 50 hal. — **Dílo sv. Děství,** příručka pro účastníky „Díla“. 50 výt. za 6 K. Každému učiteli a knězi pošle se na požádání zdarma. — **Dr. Rud. Zháňel:** Do zbraně! Upřímné slovo k naší mládeži, když odchází z domova do kasáren. Cena 30 hal. — **Poklad věčích.** Lidový list k uctění Nejsv. Svátosti Oltářní. Řídí P. M. Št. Švec. Roč. 14., čís. 6. a 7. Za 12 čísel ročně 1.50 K. — **Dr. J. Kryštáfek:** Dějiny nové doby. Politická soustava Bachova a pád její. Seš. 9., cena 60 hal. — **Pro klid duše.** Povídka z počátku minulého století z pera V. Šlosara-Doubravského. Vyšlo v Ludmile r. 1913 jako sv. 5. Na Ludmilu, 6 svazků o 1000 str., ročně předpáci se 2.20 K.

Z nakladatelství J. Ottů v Praze. Spisy L. N. Tolstého. Lidové vydání. Povídky I. Seš. 4.—6. po 20 hal. — **Zikmunda Wintra** sebrané spisy. Sv. 5., Šat, strava a lékař v XV. a XVI. věku. Seš. 4.—6. po 30 hal. — **Fr. Heritesa** sebrané spisy, díl XII. Amerika a jiné črty z cest. Seš. 6. až 8. po 30 hal. — **Salvator** (Pařížští Mohykáni II.). Román. Napsal Al. Dumas. Ilustr. V. Oliva, přeložil J. Sterzinger. Sešit 38.—40. po 30 hal.

Věvec vavřínový. Román. Spisů Václava Vlčka seš. 16. a 17. po 24 hal.

Veselá čítanka. Milé knihy sv. V., část. 1. a 2.: Z doby starší. Nákladem Em. Šolce v Karlíně. Svazek po 40 haléřích.

Rukojet dělní všeobecných. Sepsal dr. Just. Prášek. Seš. 19.—23. po 40 hal. Nákladem I. L. Kobra v Praze.

Květy lásky. Měsíčník věnovaný zájmům křesť. charity. Řídí Ant. Hoffmann. Administrace na Král. Vinohradech. Roč. 9., čís. 6. Roční předplatné 2.40 K.

Náš Domov. Nejladnější obrázkový měsíčník pro lid. Řídí Jos. Vévoda. Nákladem Benediktinské tiskárny v Brně. Roč. 22., čís. 6. Roční předplatné 4 K.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zábavu a ženské soc. otázky. S přílohou Katol. učitelka. Roč. 10., čís. 6. Řídí P. L. Zamykal. Administrace v Olomouci. Roční předplatné 3 K.

V knihovně „Českého Západu“ vyšla dosud dvě zajímavá čísla: 1. Do žertu i pláče. Řada povídek. Napsal F. Vačalka. Cena 1.50 K. 2. Všední prach. Několik črt. Napsal J. Janeček. Cena 2.50 K. Nákladem Tiskového spolku pro západní Čechy v Plzni.

Nový Obzor. Měsíčník pro literaturu a umění. Řídí F. Dohnal. Roč. III., čís. 6. Ročně 576 stran četby, 12 obrazových příloh a 3 premie. Roční předplatné 8 K. Nákladem R. Prombergera v Olomouci.

Hlídky. Vědecká revue. Řídí dr. Pavel Vychodil. Roč. 30. čís. 6. Předplatné na rok 10 K. Nákladem Benediktinské knihtiskárny v Brně.

Museum. Časopis bohoslovců československých. Pořádá J. A. Novotný. Roč. 47., čís. 3. a 4. Nákladem „Růže Sušilovy“ v Brně.

Myrta a její správné pěstování. Praktický návod ku pěstování, osvětlování a množení oblíbené této rostliny jak po zahradnicku, tak i v domácnosti. Českým zahradníkům, pěstitelům a milovníkům květin upravil Bohuslav F. Růžinský. Vydání druhé, nově zpracované a doplněné. Cena výtisku 50 hal. Vyšlo nákladem knihkupectví a nakladatelství A. Reinwart v Praze. Nové, pěknými obrázky opatřené vydání tohoto spisu, který již delší dobu byl rozebrán, uvítají jistě i zájemci s povděkem.

Praktické pokyny ku sestavování krmných dávek pro dojnice. Jednoduchý návod pro praktické hospodáře, jak snadným způsobem sestavovat krmné dávky pro racionální krmení dobytka, jmenovitě dojníc, pomocí zjednodušeného srovnávání návodů dle poměropočtu senného, dánského i škrobového, jakž i návod ku zjištění množství píce a rozpočtu píce na zimní i letní období. S příslušnými tabulkami a s poučením o zjišťování váhy dobytka. Napsal A. Rosam, ředitel rolnicko-mlékařské školy v Plzni. Cena 80 hal. Nákladem A. Reinwarta v Praze.

muže vzejít? Tadyhle zase přišel: Vážnostnému okresnímu úřadu v T. Nač to myslíte? Což žádáte za ohlášky? A zde: Žádáme o sdělení, zda a jaké kroky byly učiněny k odstranění závad... To nejde! Napište: Dovolujeme si učiniti tímto službovlivý dotaz, zda tam úředně se neuznává za vhodné, vzíti v úvahu otázku, zda ve příčině závad zjištěných na základě okolostojících stávajících měly by se učiniti kroky atd. — Vezměte si to všechno zpátky, nedám svůj podpis pod vaši mazanici!

Mráz sebral spisy a s úklonou, již rada si nevšimnul, odešel. Ve své úředně, kde seděl Mráz s kolegou Dubem, hodil Mráz spisy na stůl a stěžoval si Dubovi: »Tak to jde teď den co den! To není jen tak! Dva roky byl starý se mnou spokojen a teď mne týrá. Co jen proti mně má?«

Dub pravil: »No nech být, od té doby, co chodíš s duchodních Amálkou, jsi jako vyměněný. A nezeptal jsi se ještě Janečka (úředního sluhy) na to?«

»Máš pravdu, ten to jistě vyslídí.«

V tom vešel Janeček se spisy.

»Janečku, prosím vás, co má starý proti mně?« tázal se Mráz. »Víte, budu uznalým, ale nelze to již vydržeti.«

Janeček položil akta, rozvážně si šňupl a pravil: »Tak to pozoruju a dle svého rozumu myslím, že je v tom ženská!«

»Ženská?« vykřikli oba mládenci. »Francu,« poznamenal Dub, »snad starému neleželo do zlí?«

»Jl mlč, já paní radové prokazuju úctu, jak umím, líbám ruku, ale jen pro dobré oko, vždyť ji znáš, a pozdravuju na mili ji i tu starou slečnu, která je teď u nich návštěvou, proč by se zlobily?«

Janeček klidně si bral druhý šňupec a znalecky vysvětloval: »A právě odtamtud, myslím, vane vítr! V besedním dýchánku jste se, pane Mráze, té radovic slečně ukrutně zalíbil — no a viděly vás pak se slečnou Amálkou, zmýlily se v počtech. Ale, pokud vím, ony nepovolí, starého navědy, aby vás týral, protože jste se slečnou jen jednou tančil a pak pořád s Amálkou. Teď chodí slečna Amálka stále s básněmi v parku a vyhlíží vás.«

»Nebesa!« lekl se Mráz, »to raději skočím do vody, nebo budu žádat o přeložení jinam.«

»To by si's dal!« namítal Dub, »ten by ti pěkně zamazal kvalifikaci.«

»To máš pravdu,« přisvědčoval malomocně Mráz, »ale co dělat? Janečku, pomozte!«

Janeček právě rozvinouval rudou plachtu, aby obsloužil nos. »No, vždyť nehoří, vyspíme se na to!«

Ale druhého dne bylo ještě hůře. Hned ráno přišel Janeček, v ruce papír. »Teda, paní, místa jsou vypsaná, zde je věstník. A starý vzkazuje, aby si paní nepodávali žádost až poslední den.«

»Jl pro pána krále,« užasl Mráz, »teď, kdy konečně mohu povýšit a vzít si Amálku, zrovna ta zápletka s radovic slečnou — a starý je na mne jako drak. Ale já se obmezovat nedám, žádost si podám, pojedou do Prahy a do Vídně a všechno tam povím!«

»To bys pochodil,« klidnil ho Dub, »nedá se nic dělat, — vidíte Janečku.«

Janeček právě sahal pro tabatěrku. »Já jsem o tom přemýšlel, protože pan Mráz je tak nešťastný a soudím, že jako ta frajle Amanda se chce všude vdát, proto sem přijela, no — tedy ji vdáme za někoho a zde pan Mráz bude volný.«

Mráz popadl Janečka a začal ho objímat: »Zlatý Janečku, vy každému pomůžete.«

»No, no, ještě to není, ale musejí mi oba páni pomoci. Já si myslím, že jako ten účetní, co mu pan Mráz připálil o průvodu poslední kadeře, by byl pro tu slečnu. Má pěkné postavení, nějaké jméno také ještě, a nedávno zle huboval na to hospodské živobytí, že prý již je pohodlný a měl by rád klid a pořádek.«

»Nějak je musíme svést dohromady,« pravil Mráz. »Janečku, obstarejte to, buďte tak dobrý!« Sluha neodpověděl, sebral spisy a teprve ve dveřích bručel: »Jo, jo, to jsou starosti! Po jeho odchodu poklesla naděje a nálada Mrázova.« Nevím, nevím, zda se to podaří. Jak já k tomu přijdu, aby mi starý dával nevěstu, kterou on chce!«

»To víš, jsme bezmocni všichni. Starý nás má v ruce, jen se hnout a zašpiní ti kvalifikaci, že se pár let z toho nevybereš. Jako tomu Novákovi tenkrát, víš, jak nemohl svým špatným zrakem nikdy poznat paní radovou. Nepozdravil ji několikrát a naposledy ještě jeho žena měla z jara módnější bluzu než paní radová! Tenkrát žádal Novák o místo a Janeček při vši tajnosti vyslídil a ukázal nám jeho kvalifikaci. Starý tam napsal: »Má nadání, ale zvolna myslí, má vědomosti, ale neumí jich používat, je pímý, ale jen když je ku práci nabádán, v chování mimoslužebním jeví neotesanost přes svou snahu, aby se vyrovnal svým i své rodiny zevnějškem úředníkům vyšším atd.« — Po tři roky pak nepovýšil!

Mráz seděl zoufale za stolem, čelo v dlaních a jen vzdychal. »No, nebreč,« pokračoval Dub, »pozejtří, v sobotu je zase večírek v besedě, starý tam bude jistě s paní i se slečnou Amandou. Chytíme někde účetního Vlášenu a přivlečeme ho tam, já nátlakem morálním a ty třeba nemorálním, posadíme ho vedle slečny, ať s ní mluví o poesii, to ho navedeme a uvidíme, zda oba chytanou.«

Velké vývěry! Nejlevnější nákupy!

Satna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damafky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Šmyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízáme a sice:

Počet. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	—85 K	vel. 140/200 kus	7-50 K
50/100	1:30	180/250	10—
55/110	1:55	160/250	10-80
60/120	1:85	200/300	16—
70/140	2:55	220/320	18-70
80/180	4:20	250/350	23 40
100/200	5:10		

Závěsy postel. la		vel. 200/100 kus	5-60 K
		180/90	4:50
	k oknu	115/140	4:30
	Melle	115/140	2:40
	Chinillimelle	115/140	8:40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Pařci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Mládenci neotáleli dlouho. Hned týž den při mládeneckém obědě zvali účetního Vlášenu do večírku, slibovali umělecké požitky, výbornou zábavu, chválili pivo, až slíbil, že přijde. A věc se dařila ku podivu.

Rada Varta večírku se účastnil s paní i se slečnou Amandou, vedle které skutečně usadili účetního Vlášenu. Byl to pán v prostředních letech, pěkné postavy a dobré výmluvnosti, jenž se neoženil, protože ještě nenašel tu pravou, totiž tak zámožnou, aby mohl být velice pohodlně živ. Lesklou pleš zakrýval obratně posledními prameny vlasů, z nichž si tvořil pěkné toupé. Naši mládenci pozorovali párek velice bedlivě. Vychválili účetnímu slečnu Amandu a báje o jejích penězích, zmínili se, že miluje poesii. Praktický účetní však k poslední poznámce jen řekl: »Vždyť ono ji to přejde, až se vdá, mně by to aspoň u ženy nepřekáželo.«

Všecko šlo dobře, účetní bavil se čile se slečnou Amandou a to neušlo zrakům její tety, paní radové. Účetního znala a hned ji napadla myšlenka, že by z toho něco mohlo být, obzvláště když galantní účetní uctivě k ní se obracel a se zájmem poslouchal její výklady, mezi nimiž nechyběla nárazka na nynější mladý svět. Prý jest to samý větroplach! Naši mládenci drželi se stranou a jen občas se zeptal druh druhá: »Co myslíš, bere?« Na konec pak zjistili, že »berou« oba, Amanda i Vlášena. »Jen aby do toho nic nepřišlo,« trnul Mráz po celý večer a sledoval radu Vartu, jak se tváří k situaci.

Bylo po večírku, krásný červnový den minul a nastal rozkošný večer. V háječku za městem na kraji paseky seděl na pařezu Mráz, v ruce knížku a tužku. Před ním seděl věrný jeho pes Afík a upřímnými očima hleděl upřeně do tváře svého pána. Bylo mu nezvyklé, že pán si ho nevšímá. »aportem« mu nehází, nýbrž jen občas cosi polohlasem říká. Afík hned úlisně a nedočkavě pohnul hlavou, hned zavrtěl ocáskem, ale marně — pán nic. Mělť Mráz jiné myšlenky, takže Afík ani neviděl. Nekochal se v kráse večera, necítil vůně háje, večerní klid přírody ho nedojímal, Mráz dělal verše! V potu tváře! Právě si bručel: »musí to jít, musí, počkejme, takhle snad:

»Hluboká je očí Tvojič tůně,

Tvého vlasu jako růží vůně

zmámila mne . . . srdce stíně . . .

Nové jaro jsi mi v duši vkouzli . . .

»Kéž bys radš básníka zabil!« zavzněl za nimi hlas kolegy Duba, který náhle vstoupil na scénu a tím Mráze hrozně zalekl. Se smíchem jal se hubovat: »Že ti není toho psa líto! Smolí tu verše a předčítá je Afíkovi. Udám tě u spolku pro ochranu zvířat!«

»Jl mlč a pojď mi raději pomoci,« dí Mráz, sbíraje tužku, vypadlou leknutím z ruky. »Ty pášeš báseň o kráse jara již od loňska, máš tedy větší zběhllost.«

»A co ti to napadlo, vždyť tvá Amálka ti to odpustí.«

»To není pro Amálku,« dí Mráz, »to je pro slečnu Amandu.«

Dub vypouklil oči.

»Nekoukej a pojď to dodělat, již jsem z toho pitomý. To dělám totiž pro účetního, žádal mne za to. Amanda za týden odjede a chce na něm verše původní do památníku. Opsat to odněkud nemůže, ona všechno zná a tak jsem to převzal. Karle, Doubku, Doubečku, pomoz mi, vždyť víš, jak mi na tom záleží, aby ti dva se dostali.«

Dub přisedl a oba v potu tváří páchali verše. Předčítali si je, hádali se o myšlenku, o rým. Afík

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

renovování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná ujednání od vlá. duchov. úřadů k dispozici.

Besídka.

Kancelář a láska.

Ze svých zápisků sděluje Florian Notýsek.

Praktikant Mráz stojí před radou Vartou, přednostou okresního úřadu v P., a mlčky poslouchá výtky jeho. Rada, sedě rozkročen v le-nošce, celý rudý, přesunuje brejle brzy na čelo, aby se podíval do spisů, brzy na špičku nosu, aby se podíval na provinilce a — hází spisy po stole. »Takhle to dále s vámi nepůjde! Tady jste napsal č. 1269 místo 1296. — Nevíte, jaký zmatek z toho

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
a náš nový obrázkový ceník č. 60.

kůžel, marně nožkou vybízel, na konec se dal do
vytí... Za takových okolností vznikly »původní
verše«, věnované slečně Amandě.

Rada Varta chodí po kanceláři — ano, chodí,
což jest zevním znamením jeho vnitřního neklidu.
Vyšlapaná prkna ve staré zámecké kanceláři při
každém tom těžkém kroku zavržají, neboť jedno-
roční lakový nátěr přece jen mládí jim nevrátí,
rada supe, funí a bručí. Měří kancelář ode dveří
ke knihovně, úhlopříčkou od sluhu Janečka denně
rýsovanou. Na knihovně za nejstarším, nejtlust-
ším ročníkem říšského zákonníka stojí skromně
ve stínu dvě sklenice pěnivého piva. Rada právě
se tam zastavil, vzal sklenici do ruky a než se
napil, bručel: »Je to soužení s těmi zpropadený-
mi ženskými! Co tu ta Amanda byla, stále byly
žena a ona za mnou, samé výlety, dýchánky, ve-
čírky, co všelijakých piv jsem musil pít... Ko-
nečně Amanda má také již čas pod čepec...
no a ten Vláška, snad něco z toho bude, dnes
ráno, když Amanda odjížděla, přišel s kyticí...
Taky jsem musil časně vstávat... ale je to dnes
pivo.« Notně si přihnul. Stíraje pěnu s šedého kni-
ru, pojednou se usmál: »No a ten Mráz by to byl
málem odnesl! Vzala si ho do hlavy a on má dávno
jinou! Jen když to takhle dopadlo!«

Právě došel zase ke knihovně a chopil dru-
hou sklenici. V tom někdo zaťukal na dveře. Rada
nechal sklenice a díval se ke dveřím: »Tak teda,
kdo to je, dále!« Vešel praktikant Dub černě oděný
a s poklonou recitoval: »Dovoluji si, pane rado, u-
ctivě podat žádost za místo vypsané a prosím, a-
byste milostivě k ní vzal zřetel.« Rada přijal žá-
dost, změřil Duba a řekl: »No, dal jste si na čas,
jsou poslední tři dni, je dobře, dobře. A co Mráz,
ten nic?«

»Mráz, prosím, podává žádost také, je venku.«

»Tak teda ať vejde, to jsou okolky, mám to
lidi!« Dub s poklonami vyšel a hned vešel Mráz.
Důležitostí okamžiku, vzpomínka na hněv rady a
nejistota zcela ho pomátly, zejména když byl
dveřmi slyšel, že je o něm řeč. S poklonou se
blížil a vyhrkl: »Dovoluji si milostivě podat žá-
dost o umístění místo a prosím o nejuctivější její
přijetí a... a...«

»Dejte to sem a nežvaňte, šmodrcho«, přerušil
jej rada.

Mráz to chtěl napravit a prosil o přízeň a
coś kdesi, ale rada již seděl v lenošce a houkl:
»A na svatbu mne pak přece pozvete?« Mráz stál
jak opálen a nevěděl, čím je. »No, myslím, že dů-
chodních Amálka dlouho již čekat nebude! Tak
jděte, mám práci!«

Mráz vyletěl, na chodbě chytil Janečka, ob-
jal ho, na ušňupané kníry mu vlepil hubičku a beze
slov běžel nahoru říci Dubovi, že dobře pochodil.
Rada však rychle šel ke knihovně...

Co dodávati? Do čtyř neděl všechno bylo vy-
rovnáno. Mráz i Dub povýšili, Vláška s Amandou
měli již ohlášky — a Janeček, který nevyšel na
prázdnou, vytrvale měřil dál úhlopříčku ode dveří
ke knihovně.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací přávek
a vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 8.— franko.

Vřelé díky

vzdáváme všem, kteří naši drahou zesnulou man-
želku, dceru a sestru

MARI GRUBAUROVOU,

majitelku usedlosti v Šejdortě,

na její cestě k poslednímu odpočinku doprovodili.

Zvláště však děkujeme vld. duchovenstvu ve
Štokách, velectěnému sboru učitelskému, slavnému
sboru dobrovolných hasičů ze Šejdorfa, dárkyním
věnce „své milé sousedce“ a všem, kteří z blízka
i z dále přišli, aby drahé zesulé poslední poctu
prokázali a svou účastí náš bol zmírnili

Zaplat Bůh!

V Šejdortě, 13. června 1913.

Zarmoucení příbuzní.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúctojnému ducho-
venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústátnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

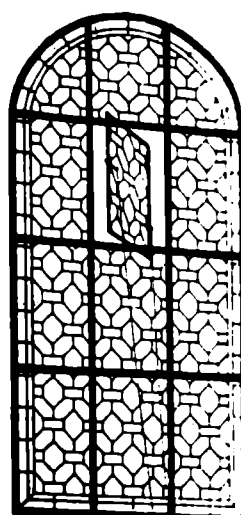
Barevná kostelní

okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
sdarma.

BYRRH

silici a chuť povzbu- **víno** výtečné nahořklé
zující francouzské od firmy příchuti, jediné

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Váno k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady č. 1094.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlákných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání svědčí z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poutivé ob-
sluze meho ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejenné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Křestní listy

(ex off.) 40 kusů za 60 haléřů nabízi

Diekapská knihtiskárna.

Veleúctojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákresy sdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velešedl. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spočít
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

Velešedl. duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádobky a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáče, nádobky, patěny, paciři dý, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a ohni slatí a stříbrní nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na u kásku franko bez záruční kóupě. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shled veškerých slavných a stříbrných klenotů, jako: řetěz madonek, křížků, prstenů, náramků atd. z Metálové prstony, tabulečky, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje se nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

posel a ošleour

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná c. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech míst tu- i cizozemská, jakož i veškeré zprávy soukromé, dle krátké. Spolehlivé a zcela důvěrné. Ceny velice mírné, zvláště v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protektovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Výpraskticích)

doporučuje P. T. velešedl. duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a keřového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou se na požádání franko pošlou.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prstony, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke kóupí

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejjistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný — umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA-I.

č. 145 st., Malá Kariava ul. č. 29 nové bláto Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod leubím) doporučuje se

ku dodání okna chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a vše i se šelastnými rámy, stěny, osazením.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, vší náležitostí ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná slova a listy

Založeno roku 1863

PARAMENTA

kalichy, cibáče, monstrance, kaditelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav paramentní a devotional

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlevnější černé látky na salon. obleky a kněžské kleriky vždy na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí.

Obchodní domy číslo 5 a 6. — Telefon 9. Hm. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, garnitur, prošívání pokrývek a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí a v prvním poschodí.

Všeho druhu prádlo pro pány a dámy. - Prádelní a ložní vybavy pro nevěsty.

Offerty a vzorky na venek vyplacené. Ceny pevné, 3% slevy.

OBNOVA

Číslo 26.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 27. června 1913.

Inserty se počítají levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Kantáta k desíletému jubileu nastolení Jeho Excellence Th. Dra. Josefa Doubravy.

Předzpěv.

Zazněte písně radostně výše,
vzhůru se neste v sluneční jas,
v zářící kraje oblačné říše
zaplesej písní jásavý hlas!
Vzlétněte směle k hvězdnému lunu
v nadzemských světů zářivý chrám,
zazvučte hymnou k Božímu trůnu:
»Radosti den Pán připravil nám!«

Sbor I.

Rok desátý na roli Krista svaté
Tvé práce roste požehnaný klas,
dnes v ústřety Ti plesá lásky jas,
jak v žatvu léta slunce hoří zlaté!
A země září v štěstí tichém plání,
výš k nebi roste svatyň jasný týn
a z duše zbožné v země rosný klín
v modlitbě splývá nebes požehnání.

Sbor II.

»Ejhle, kněz velký!« — zpěv krajem letí,
hlaholem zvonu k nebesům zní,
dekádu práce apoštol světi,
vzpomínku jasnou blažených dní!
Modlitba lásky perutí bílou
k nebesům spěje ze srdcí všech:
»Chraň, Bože, Otce nebeskou silou,
v cestu sej vonný Edenu dech!«

Sbor závěrečný.

Bud' dlouho s námi, zachovej Tě Pán
a v ruže proměň lidských bolů hloží!
Kněz velký Páně, lidem milován,
spěj dále šťasten pod ochranou Boží!
Modlitba lásky zní dnes k výšinám:

»Pán zachovej Tě nám,
Pán zachovej Tě nám!«

Vladimír Hornof.

1903 — 1913.

Před 10 lety s velikou touhou očekáván v Hradci Králové nový arcipastýř rozsáhlé diecése. Dávno před příchodem jeho rozhlášeno, že jako intimní přítel Václava Beneše Třebízského jest opravdovým vlastencem a osvícenost jeho ducha že jest vzácná. Tehdy pokrokový tisk napsal, že nově jmenovaný biskup jest mužem velice vzdělaným — a proto prý tím větší nebezpečí pro pokrok (!) Konečně 11. července r. 1903 přijížděl arcipastýř rychlíkem severozápadní dráhy do Hradce Králové. Byl uvítán nadšeně několika deputacemi zvláště na hranici své diecése ve Vel. Oseku. S velikým pohnutím líbal církevní kníže křížek s ostatky sv. Vojtěcha, jež mu podal farář ze sousední památné Libice n. Cidl. A vítání velice nadšené pokračovalo na stanicích dalších. Na př. v Chlumci n. Cidl. čekal vlak delší chvíli. Na 2000 lidí tlačilo se u nádražní budovy a vlaku. Kolem 5. hodiny odpol. stanul vlak na nádraží královéhradeckém, kdež čekaly zástupy ještě větší. Nastalo vítání od duchovenstva, zdejšího purkmistra, úřednictva, ředitelů škol atd. Vítání opětovalo se od jiných notabilit a spolků v samém městě. Večer pořádána slavnostní akademie, která zdárným průběhem uchvátila. — Druhého dne vykonáno slavnostní nastolení.

Milý zjev nejdůstojnějšího arcipastýře okouzli jak inteligenci tak prostý lid. Četní členové katolických spolků byli slovy biskupovými uchváteni. Sliboval? Jeho Bisk. Milost otcovskou lásku všem upřímným diecéšanům, prohlašoval, že obtížný úřad svůj bude plnit s neumdlévající energií, povzbuzoval k lásce k církvi a vlasti, k vytrvalé spolupráci na vinici Páně.

Krásné byly to slavnostní chvíle! A co nejdřív biskup sliboval, to také průběhem desíletí plnil s plnou horlivostí. Deset let práce, deset let obětavého působení jeho zapsáno písmem zlatým v knize jeho života.

Hned z počátku bystrým okem postřehl, kde jest potřebí pomoci, podpory, energických činů k zdárnému rozvoji církevního života v rozsáhlé diecési. V semináři zřídil docenturu církevního umění.

professuru sociologie, systemisovanou stolicí fundamentální theologie a křesťanské filosofie, učinil kroky, aby byla zřízena samostatná stolice i pro církevní právo. Spolupůsobil horlivě při praktické reformě církevního zpěvu. Zavedl vikářské konference, které svým průběhem a prospěchem nahlazují v míře veliké synody. Pojal hned z počátku plán, aby seminářská budova byla přestavěna. Veliké, nečekané překážky postavily se mu v cestu. Přes to však usiloval v tom směru vytrvale dále po všech svízelných zkušenostech, tak že konečně svítá příznivá naděje, že dlouholeté úsilí bude fakticky zrealisováno. Přípravy, které se konaly k úpravě kongruy, našly v nejdřív arcipastýři zdatného spolupracovníka a otcovsky pečlivého prostředníka.

Rozvoj církevního umění vděčí našemu vrchnímu pastýři za práci a podporu obrovskou. Málokterý církevní kníže tolik práce a obětí věnoval na to, aby církevní budovy byly stavěny a restaurovány podle nejpřísnějších pravidel uměleckých a zároveň přesně v intencích církve. Jest v čilém spojení s předními architekty, sochaři a malíři v našem království, kteří provázejí jeho umělecké snahy zasluženou chválou. Ještě po stáletích chrámy a jiné budovy, stavěné pod jeho dohledem, budou výmluv. svědky jeho vytříbeného krasocitu. Doufáme také, že i jeho plány ohledně přiměřené úpravy katedrálního chrámu Páně budou korunovány potěšitelným zdarem.

Jeho Excellence i při mnohých svých církevních starostech obrací pilný zřetel k událostem, týkajícím se našeho národa a ke všem důležitým zjevům vědeckým, tak že i v tomto směru stojí stkvěle na výši doby.

Nevyčerpatelná jest jeho lidumilnost, vřidnost ke každému, s nímž se setkává. Již při nastoupení svém zřetelně různým způsobem prohlásil, že přináší lásku vroucí, že chce býti pravým knížetem pokoje. V prvním svém pastýřském listě napsal: »Přicházím k stádku svěšenému, abych mu byl pastýřem, a to — jak z té duše nejvroucněji toužím — pastýřem dobrým. V duchu rozpinám náruč svoji, abych přivinul k sobě všechny stejnou upřímnou láskou, z hloubi duše si přeji, aby toto ob-

jetí spojilo nás k požehnanému životu rodiny duchovní.« Při tom dal na jevo, že pravou křesťanskou lásku chová i k těm, kteří se nepodřizují jeho vedení. Napsalť: »Hleď k úkolu pastýře dobrého, nemohu pominouti slov Spasitelových: »Mámť i jiné ovce, kteréž nejsou z tohoto ovčince, i ty musím přivést a hlas můj slyšeti budou, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.« Prohlédaje k přítomnosti i k věkům budoucím, Ježíš Kristus mluví o těch, kdož jsou mimo jednotu víry . . . I ty nazývá ovečkami svými a za úkol pastýřský při nich označuje péči přivést je k sobě, sjednotiti je v jediném ovčinci. V této péči chce míti za apoštoly nás všechny, kdož účastni jsme velikého štěstí v ovčinci jeho.« Také nemůže říci žádný jinověrec, ba ani osobní nepřítel Jeho Excellence, že mu snad bylo někdy od našeho arcipastýře ublíženo. Naopak vrchní pastýř náš snesl trpělivě i takové nespravedlivé útoky, které odsuzovali zcela rázně i odpůrci naší církve.

Není divu, že nikdo dosud u nás nepředstihl tohoto tolerantního vladaře duchovního v získávání srdcí. Kdekoli osobně se objeví, tam mizí chlad, poznávají jak nejvyšší kruhy, tak také prostý lid, že se blíží pastýř dobrý, který nese pokoj a vroucí lásku ke každému bližnímu. Již po intronisaci Jeho Bisk. Milosti napsala sama »Osvěta Lidu«, že nový biskup učinil dojem dobrý. A tento dojem stupňoval se rok od roku tím více, čím blíže vážné kruhy seznávaly šlechetné srdce arcipastýřovo.

Hradec sám jest výmluvným svědkem, že Jeho Excellence jest netoliko pastýřem dobrým, ale i svědomitým občanem města, v němž má hlavní sídlo. Již když byl vítán purkmistrem p. dr. Ulrichem před 10 roky na nádraží, řekl, že ví dobře, jaké povinnosti ho čekají v užší domovině. Chce zachovati se své strany svornost a lásku. Připojil slib: »Račte býti ubezpečen, pane starosto, že láska nás spřátelí a že naváže pouto mezi námi. Přiju své nové domovině všeho a nejhojnějšího požehnání a dávám Vám, pane starosto, tímto stisknutím ruky ujištění, že své užší domovině ze srdce přeji vše nejlepší.« A také dle svého slibu si počínal vždy tak, že nedal příčinu k žádným nesná-

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

zíni. Pochváliti dlužno, že representativní kruhy hradecké porozuměly upřímnosti biskupově a mnoho dobrého vykonaly společně s arcipastýřem zdejším. Jeho Excellence dával pak vděčnost svou na jevo vždy úsluhami, které byly v jeho moci. Vřelá, spontánní účast kruhu při jeho loňském jubileu a při trapné nemoci, která zvláště v prosinci těžce nejd. biskupa zkusila, svědčí o tom, jak veliké osobní oblíbení se těší v městě našem. Rovněž tak v Chrasti, která mu děkuje za mnohou úspěšnou akci.

Také Jeho Excellence jest v čilém, intimním spojení s nejšlechtetnějšími vynikajícími syny vlasti naší. Již v prvním pastýřském listě napsal, že jazyk mateřský a rodný kraj jsou jako dar Boží hodny toho, abychom v poctivosti je chovali jako poklad nebem svěřený a přičiňovali se dle sil svých o jejich rozkvět a prospěch. Řídě se heslem tímto v praxi a neubližuje národnosti druhé, získal si vřelé přátelství mezi váženými, obětavými vlastenci českými a úctu ve vážných kruzích druhé národnosti.

Lidumilnost jeho jeví se též štědrnou podporou všech humánních institucí a založením velikých nadací charitativních. Schvaluje a podporuje sebeobranu katolictva proti těm, kteří katolíky chtějí připravit o jejich občanská práva, o svobodu. Tisk katolický horlivě podporuje a v okamžicích vážných osobně povzbuzuje k důstojné a vytrvalé defenzivě.

Ačkoli pracuje do únavy v nejrůznějších oborech svého zodpovědného úřadu, neúmorná jeho energie zvláště při visitacích uvádí přítomné v úžas. Nešetří zdraví svého, nešetří největší námahy, aby mohl býti dle sil svých každému všim.

Tedy deset let nejpilnější práce biskupské již dokonáno. Kéž následující desetiletí poskytne hojnost radosti šlechtetnému srdci Jeho Excell. nejd. biskupa Dra Josefa Doubravy! Kéž Bůh dá hojnost požehnání, aby drahý arcipastýř náš těšil se hojným plodům své vytrvalé, šlechtetné práce!

PENSIONÁT

císaře Františka Josefa I.

v Hradci Králové

přijímá za chovanky slečny a dívky školou povinné. —

V pensionátu jsou tyto školy:

1. Pokračovací škola. —
2. Kurs pro vzdělání učitelk na školách mateřských.
3. Kurs industriální; —
oba s právem veřejnosti.
4. Hudební škola. —
5. Vyučování cizím jazykům.

Do kursu učitelk na školách mateřských a do kursu industriálního koná se zápis 7. července a 16. září t. r. Po zápise 16. září jsou přijímací zkoušky.

Pro všechny obory státně zkoušené učitelky.

Prospekty správa pensionátu ochotně zašle.

Obrana.

Nad zvolením sedmi soc. demokratů do zem. sněmu moravského projevuje velikou radost moravský »Tagesbote« a vídeňská »Neue Freie Presse.« Tento ples jest také vážným dokumentem, jak ta sedmička našemu národu prospěje. Pohřbena česká většina, soudruzi půjdou v svorném pochodu s Němci. Pokrokářským Sokolům, kteří tolik protestů pronesli proti Orlům, nic při volbách nepřekážely rudé organizace tělocvičné.

Ještě tři dny před moravskou volbou rudý předák dr. Soukup prohlásil ve veřejném interview, že soc. demokraté nikdy nemohou přistoupiti k žádnému společnému klubu českému na radě říšské, »poněvadž jsou stranou třídni, jež snaží se o změnu celého společenského řádu netoliko v ohledu politickém, ale i národohospodářském.« Prý občanské strany politické musí si plně uvědomiti, že politická práce nemůže a nesmí býti sama sobě účelem a že každá oposice ve svých důsledcích znamená boj o moc ve státě a tudíž také převzetí zodpovědnosti za zřízení státu a jeho správu. — Jestliže tedy pro svůj program nemohou býti soc. demokraté členy většiny na radě říšské, tím méně mohou býti platnými členy na zem. sněmě, kde jde o každý hlas. Tudíž naděje na větší účinnost sněmu jest nyní zcela pohřbena.

Dílo katolického kněze. Francouzská akademie pro vědy mravoučné a politické udělila právě biskupu v Kongu (v Africe) Angonardovi čestnou ce-

nu 25.000 franků za zásluhy, jež si získal zakládáním misí, dílen, škol a nemocnic. Ve školách od biskupa založených vychováno kromě dospělých (dosud pohanských divochů) na tisíc dětí. Dále pečoval významenau biskup o vzdělání dělnictva, telegrafistů a telefonistů a vykoupil přes 2000 otroku. Tím ovšem nejsou ani všechny jeho zásluhy vyjmenovány.

Domáci své kněze ovšem zednářští vládcové budou dále nazývatí tmáři. Již tolik významenání uděleno francouzským kněžím, kteří podporují rozvoj kultury za hranicemi v osadách! Tato činnost ovšem přináší republice hmotný zisk — a proto ukazují vlivné kruhy francouzské jinou tvář missionářům, jinou duchovenstvu v republice. Na Lurdy si vláda posud také netroufala, protože by přišla země o mnoho peněz, až by přestali poutníci do Lurd přijížděti.

Slovo odvety universitnímu professoru dru. Brücknerovi dostalo se novým spiskem Frant. Snopka: Apoštolové slovanští Konstantin, Cyrill a Methoděj. Tuto časovou literární novinku vydá v nejbližších dnech V. Kotrba v ceně asi K 2.—. Kroměřížský kn. arc. sekretář se svými hlubokými znalostmi pramenu dějin Cyrillo-Methodějských je v učeném světě uznáván za přední autoritu. Ve spise vyzbrojeném doklady historickými z kořene vyvrací se podezřívání berlínského professora o skutcích, životě a smýšlení apoštolů slovanských hlavně jak věřili a učili o východě sv. Ducha, zdali byli v té otázce zarytými Fotiovcí? Gratulujeme vdp. spsovatelé, že útok mířený na kulturu slovanskou i katolickou tak bravurně a úspěšně odrazil. Přejeme si však, aby kniha tak poutavě a věcně psaná nescházela na stole žádného českého inteligenta.

Proč jen?

»pravá pardubická »Franckovka«
u našich hospodyněk tak oblíbená?

Jen pro své vynikající vlastnosti:

silnou chuť,

zlatohnědou barvu

a nedostižitelnou vydatnost.

Tovární známka: k á v o v ý m l ý n e k.

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně 19. června došlo k bouři, kterou vyvolal zpravodaj posl. Steinwender tvrdě, že jest štěstím pro říši a trojspolek, že spojenectví naší říše s Německem není odvislé na stranách trojspolku nepřátelských. Zatím co strany německé okázale tleskaly, ozývalo se z lavic slovanských troubení, zvonění a hlomoz, při čemž jednání sněmovny muselo býti přerušeno. Po poradě předsedu klubů odvolal posl. Steinwender před sněmovnou urážlivý výrok, načež pokračováno v hlasování, které se protáhlo dlouho do noci. Všechny návrhy na zlepšení úřednických platů v prozatímním rozpočtu byly zamítnuty. V poslední den zasedání 20. června schválen prozatímní rozpočet i ve třetím čtení a prodloužení jednacího řádu do 15. května 1914 přijato rovněž. Mezi jiným přijat zákon o služební smlouvě osob ustanovených pro službu vyššího druhu při zemědělských a lesnických podnikcích (zákon o hospodářských úřednících); dále zákon o dotaci fondu pro bytovou péči, vdovám po státních služících přiznáno zvýšení pensí; schválen i návrh, aby sněmovně byl předložen dotaz, má-li býti vláda vyzvána k podání předlohy na zavedení legitimací místo pracovních knížek. Přijata i resoluce, aby co nejdříve byly zvýšeny pense pensistů starého systému lokálních drah. Celkem vyřízeno 14 bodů denního pořádku. Předseda ukončiv schůzi přál poslancům šťastné prázdniny. Diety jdou poslancům dál, což jest pro mnohé nejdůležitějším . . . (zvláště pro sociální demokraty, pozn. sazeče). Příští schůze oznámena bude písemně a bude až na podzim.

Odpověď klubu katol. národního. Předseda klubu katol. nář. dr. Hruban ohlásil předsednictvu klubu agrární strany, že klubu katol. nář. zatím není možno, aby přistoupil ke společnému klubu. Hlavním důvodem jest ta okolnost, že není slučitelné ve Vídni počítati na součinnost katol. nář. poslanců, případně i proti poslancům sociálně demokratickým, a na Moravě podporovati soc. demokraty proti české straně národní. Klub katol. národní uznává, že společný klub jest nutností a jest proto ochoten účastniti se případných porad o nových stanovách.

Německá obstrukce v koncích? Hrozba vládním komisařem v království Českém už netáhne, proto něm. poslanci ve vymýšlení prostředků na »zkrocení« Čechů jsou už opatrnější. Na dotaz něm. poslanců, kterak se hodlá vláda zachovati, kdyby se zemskému výboru podařilo opatřiti novou půjčku, odpověděla prý tato vyhýbavě; že prý

státní moc nemůže zasahovati, dokud zemský výbor nepřizná »bankrot« nebo nesloží své mandáty. Vláda nemá prý příčiny, proč by zemský výbor sesazovala. — Na žalost něm. poslanců podařilo se prý finančnímu referentu zem. výboru dru Pinkasovi zajistiti další obnos ve výši 10 mil. korun, tak že by potřeba země byla kryta do konce t. r. a Němci očekávaný okamžik, že zemský výbor pro nedostatek peněz musí resignovati a zastaviti platy, asi jest znova oddálen.

Panská sněmovna sešla se 23. t. m., aby schválila předlohy vyřízené posl. sněmovnou. Rakouský episkopát podal ohrazení proti vládní předloze, týkající se v Haagu podepsané dohody ve věcech manželských a záležitostech poručnických, ježto dohoda tato v mnohém ohledu znamená omezení práv, náležejících v manželských věcech výlučně katolické církvi. Přes toto ohrazení zákonná osnova přijata i ve třetím čtení.

Moravské volby ději se ve znamení boje všech proti české straně katolické. Při užších volbách ve venkovské kurii 24. června ze 7 katol. stranou navržených kandidátů zvolen dr. Jos. Dolanský za Brno a okolí 2030 hlasy ze 3989; dále pak zvoleni katol. stranou doporučení a ji přichylní Tomáš Otáhal za Olomouc-Šternberg (2046 hlasy ze 3710), rol. J. Starostik za okres Litovel atd. 1165 hlasy z 2271. Celkem zvoleno ve venkovské kurii v českých okresích 13 katol. poslanců, 19 agrárníků a 4 pokrokáři. Agrárníci získávají 6, katolíci ztrácejí 5 mandátů. V německé kurii zůstala država stran nezměněna.

Maďaři o sporech na Balkáně. V posl. sněmovně uherské 19. t. m. minister. předseda hr. Tisza v posudku svém o balkánských poměrech prohlásil, že by bylo zhoubnou chybou, kdyby nabyla vrchu domněnka, že konečná úprava balkánských otázek může býti provedena poškozením našich zájmů anebo bez nás. Ve sporech mezi spojenci balkánskými zahájilo Rusko zvláštní akci vůči Bulharsku a Srbsku a projevilo takové názory, vůči nimž musíme zcela jasně vytknouti svoje stanovisko. Můžeme přijati jenom takovou úpravu, která zabezpečuje plnou a pravou neodvislost balkánských států a která neposkytuje žádné moci takových nadpraví, jimiž by byla porušena plná nezávislost balkánských států.

Hr. Tisza pro svobodu? Vláda hr. Tiszy připravuje opravu dosavadního tiskového zákona hlavně ku svému prospěchu . . . Na hostině uspořádané k počtě hr. Tiszy hr. Khuenem prohlásil hr. Tisza, že nyní nutno pracovati k uplatnění vůle a ideálu maďarských. Jeho úkolem prý jest pracovati pro svobodu (!) a bude prý všude proti každé politice znásilňovací — on násilník, který udržuje se a celý nynější maďarský systém — násilím!

Spory mezi spojenci na Balkáně. V odpovědi na srbskou notu, kterou jest žádána revise smlouvy spojenecké, vyslovuje bulharská vláda politování a podiv nad tím, že Srbsko po dějinných událostech popírá platnost smlouvy, která měla uplatniti spolek vzešlý z podnětu Bulharska. Všecky úmluvy měly a mají nesporně závazný ráz, který byl uznán oběma vládami. Jest tudíž popírání jejich platnosti nebo obmezování jich dosahu Srbskem naprosto neoprávněno a všechna příslušná tvrzení srbské vlády tím padají. Srbsko jest nepovolené, podalo své námitky, takže každé chvíle hrozila vzplanouti válka. Mobilisace na obou stranách provedena, jednotlivé armády připraveny k boji, Řecko na pomoc Srbsku, Rumunsko pak připraveno, kde by se co dalo zase urvatí. Bulharsko jest ochotno podrobiti se rozhodčímu soudu carovu. V Srbsku zatím jest zmatek, válečná strana chce válku, král Petr, a rozvázní se boji války a v Bulharsku pobývají již trpělivosti a dávají lhuť 3 dny . . . Na novo vkládá se do sporu car i mocnosti a konec konců v Srbsku povolují, ministr války Bojanovič, který nechtěl vykliditi zabrané území, propuštěn, Pašič však zůstal. Rusko přistoupilo na podmínky Bulharska a minister. předseda bulharský Daněv jest prý už v Petrohradě. Rozumné slovo do neblahých sporů pronesla Francie: vláda se totiž usnesla, že orient. banky nesmí půjčit do konečného rozhodnutí spojencům ani haléře.

Vzpouza v Africe. Hnutí mezi domorodci v Marokku, čelící k vypuzení cizinců roste a krvavé srážky Kabylů s vojskem španělským jsou na denním pořádku. Rovněž Francouzové v Marokku mají stále co činiti s odbojem a tak snad jedná se o společný postup Francie a Španělska v Marokku. — Také v německém území Konga jest hotová vzpoura, která má svou příčinu v necitelnosti, s jakou si Němci vůči domorodcům počínají.

Zprávy organizační a spolkové.

Pražská konference pro jednotu katolické mládeže. Loň na jaře slibně započaté dílo pro vybudování jednotné organizace katol. mládeže, která by budila úctu u našich protivníků a byla pevnou základnou vzdělávací a výchovnou pro mládež katolickou, mělo dojíti konečné realisace na pražské konferenci dne 22. června. Škoda, že nedošlo ku provedení díla tak zásluž-

ného. Správně řekl nadšený pracovník ve hnutí mládeže dp. Voňavka z Loun v závěrečné své řeči, že jsme v mnohých věcech často velice malicherní, málo dosud vyspělí, nedovedeme chápat často důležitost a vážnost doby a k sobě jsme neupřímní. Je trpké člověku v duši při psaní i slyšení těch slov, ale co naplat, když jsou tak pravdivá. A nedivme se potom, že každá jiná strana do pracuje se lepších výsledků; u nás nepadají mnohdy zdravý úsudek, neplatí názor lidí s opravdovou pietou pro katolickou věc pracujících. Naše snaha se nesla k tomu, aby bylo vybudováno jednotné sdružení mládeže, které, majíc v sobě dosti inteligentních, obětavých pracovníků, mohlo by zdárně konati své poslání mezi dorostem venkovským i městským. Měli jsme na mysli lepší poměry mezi mládeží, chtěli jsme, aby tak mnohá organizace mládeže nebyla proto jen vypupána, aby tu byla, ale aby též pro členstvo něco znamenala. Bohužel, nedělní konference ukázala, že pro tuto opravdovou práci výchovnou katolické mládeže u mnohých a mnohých předáků mimohradeckých není pochopení z toho pouhého důvodu že si nedovedou vůbec soustavnou práci ve skupině mládeže představit! — Průběh celého jednání byl nadmíru pohnutý. Přes půl 2. hod. mluvil nadšený zastánce jednoty mládeže, tajemník našeho Sdružení, dp. Beneš o veškerých vykonaných pracích a když po tom všem mělo dojít k tomu, aby jednání byla prohlášena za hotovou věc, vystoupil pan Šafránek, předseda zemědělců, který oznámil, že venkovská mládež, správněji několik členů jejího výboru se usneslo, k dohodě nepřistoupiti přes to, že převážná většina skupin téže venkovské mládeže všech diecézí pro jednotu mládeže nadšeně na svých konferencích manifestovala. Trapně působilo toto prohlášení na všechny přítomné, jako před tím rovněž velmi trapně působilo časté přerušování řečníka nemístnými poznámkami od lidí, od kterých bych očekával více seriosnosti. A námitky, které měly snad zdůrazniti nutnost zachování Sdružení venkovské mládeže v jejím vylučném charakteru mimo jednotu, byly mnohdy ubohé a mnohdy přímo směšné. Otázka vlivu strany zajímala velice pana Nováka, který snad poněkud méně jasného prohlášení pana tajemníka Beneše využil k rozbíjení konference. Přítomným pánům zemědělcům nikterak nevadilo, že prohlásil se pan Šafránek za stoupence bývalé lidové strany křesťansko sociální, ale naproti tomu rozčilovali se náramně nad tím, když slyšeli z úst páne tajemníkových, že úkolem nového Sdružení bude vychovávat mládež na základě nábožensko-mravním, a až bude míti právo a příležitost vystoupiti v dospělých letech politicky, pracovati pro jednotnou politickou stranu českého lidu katolického. Velice pěkně promluvil dp. Novotný, kaplan z Pardubic; poukázal na nezbytnost nábožensko-mravního základu organizace mládeže. Ukazoval, že není dostatek charakterních lidí, poněvadž jinak by nebylo možným ono přebíhání dospělých příslušníků od jedné strany ke druhé. Dokazoval, že ani odborová organizace není pro kandidáta našeho pevnou oporou, pakli voličům chybí náboženské uvědomění. A když pak poukázal na to že je zbytečným udržovati politickou organizaci Sdružení katol. zemědělců, poněvadž jsou odborové organizace zemědělské, bylo znáti, že dotkl se nejcitlivější stránky. Bylo znáti, že slova ta působila mnohým rozpak, které by se asi byly zvětšily, kdyby bylo přišlo k debatě. Také slova dp. Voňavky nesla se k tomu, že je prvním úkolem organizace mládeže výchova nábožensko-mravní kterou by tak rádi předáci venkovské mládeže dali na místo druhé, uznávající za důležitější výchovu hospodářskou. V posledním čísle »Venkovana« vyšel článek, pojednávající o jednotné organizaci mládeže. Na konferenci označen byl článek jako štvavý a mně není možno, abych použil zde pro něj jiného termínu. Třebas i pan Šafránek na konferenci ujišťoval, že zemědělci váží si vždy kněžstva, musíme doznati, že článek ten byl namířen proti duchovenstvu. A to nás právě naplňuje lítostí. Vždyť kněžstvu vděčíme za své úspěchy a ono je podporovatelem našich snah. Proto vážně protestujeme proti takovým slovům, která jsou nedůstojná katolického časopisu. Tolik jsem měl domů a poznámek, když mne unášel vlak z Prahy. Nejen jsem u vědomí, že naši prohráli, ale měl jsem vědomí velkého mravního vítězství. Konference jsou pohřbeny. Naše Sdružení, jsouc si vědomo, že snahy jeho jsou vážné a poctivé, katolickému hnutí tak prospěšné, a opíraje o faktum, že mládež naše i všichni, zejména venkovští pracovníci toužebně přejí si této jednoty, nezmalomyslní, nýbrž dle programu svých stanov bude samo pracovatí dále o jednotnou organizaci mládeže. Všechny úkoly, které jsme si letos vytikli, budeme realizovati, ale také, až se rok s rokem sejde, budeme účtovat. A při tom účtování bude zase celá naše veřejnost katolická, poněvadž bude se tu rozhodovati o tom, kdo schopný je dále chlebědomě jíti a pro dobro nejen naší mládeže, nýbrž i celého katolického lidu opravdově, poctivě a s láskou pracovatí.

Schůze Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové: Uzavření kursu křesť. soc. představenstva chrastického koná se dne 29. června v Řečicích, kde promluví dp. Jan Beneš, kaplan z Chrastí, a p. Fr. Major z Chrastí. — Okres. představenstvo žambercko-ústecké koná řadu schůzí a to: Dne 13. července odpol. ve Velké Retově, mluví p. Rybka z Týniště. — Ústí n. Orli. 13. července večer, mluví p. F. Rybka z Týniště n. Orli. — Dolní Dobrouč, 13. července odpol., mluví p. Petr z Hradce Král. — Hnátnice, 13. července večer, mluví p. Petr z Hradce Král. — Dlouhá Třebová, 20. července odpol., mluví p. F. Rybka z Týniště. — Česká Třebová, 20. července večer, mluví p. F. Rybka

z Týniště. — Brandýs n. Orli., dne 3. srpna odpol. mluví p. J. Katnar z Hradce Král. — Choceň, 3. srpna večer, mluví p. Josef Katnar z Hradce Králové. — Žádáme snažně, kde jest možno založiti skupinu Všeodborového sdružení, aby si dopsali o řečníka, kterého každého dne bez výloh vyšle Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Česká strana křesť. sociální okresu hořického pořádá v neděli dne 6. července 1913 okresní manifestaci v Hořicích. Dopoledne: O půl 9. hod. uvítání spolků u spolkové místnosti p. B. Rusa »Na Borku« v Hořicích. V 9 hodin konference stoupenců strany křesť. sociální, na níž promluví p. Al. Petr, úředník z Hradce Králové. O 10. hod. seřazení spolků před spolkovou místností a odchod s hudbou do děkanského chrámu Páně, kde bude slavnostní kázání a zpívání mše sv. O 12. hod. společný oběd. Dopoledne: O 1. hod. hudba na náměstí. O 2. hodině seřazení spolků před spolkovou místností a manifestační průvod městem do zahrady p. Al. Šandery na vrch sv. Getharda. Na místě slavnostním odbývati se bude tábor lidu. Promluví p. Václ. Myslivec, redaktor z Prahy, na téma: »Politická situace«. Koncert hudby hořické, osobním řízením kapelníka p. Jos. Hlavatého. Buffet. Pošta. Tombola. Kávárna. Trafika. Tančírna. Dárky do tomboly a buffetu přijímají: p. Jan Vejš, Karlova ul. p. Jos. Kočí, ulice Prokopa Velkého. Vstupné do koncertu 32 hal. Večer věneček ve spolkové místnosti. Vstupné: Pán 1 K, druhá dáma 40 hal. Začátek v 8 hod. večer. V případě nepříznivého počasí o týden později s tímž programem. — Čiňte přihlášky. Na den křesť. sociálů 6. července v Hořicích se připravuje pečlivě! Organizace nechť dostaví se lask. s prapory!

Ke krajiniskému sjezdu 13. července v Bohuslavicích. Prosíme všechny přátele v okresích: Nové Město n. M., Opočno, Náchod, Police n. M., Král. Dvůr n. L., Jaroměř, Čes. Skalice, aby čile agitovali pro tuto významnou manifestaci naši. — Za sjezdový výbor: Sekretariát mládeže v Hradci Králové.

Železnice. Odbočka Hosp. Sdružení a Skupina mládeže pořádá 13. července zahradní slavnost spolu s oslavou Konstantinského jubilea. Slavnost začíná o půl 9. hod. ráno: seřazení průvodu a odchod do kostela. Kázání a mše svatá budou pod širým nebem. Za řečníky pozvali jsme p. Fr. Šabatu, rolníka a předsedu Hosp. sdružení, pl. Fr. Vávrovou a vlp. Jana Havelku, kaplana z Vrchlabí. O zábavu jest hojně postaráno, každý se obveselí. Prosíme katol. spolky, aby slavnosti, jakož i jubilea v hojném počtu se účastnily. Budiž naše Železnice přes onen povyk 1. června dostaveníčkem 13. července všech dobrých katolíků! Zveme vás srdečně.

VII. všeobecný sjezd českoslovanských katolíků ve dnech 7. a 8. září v Kolíně. První schůze přípravného výboru sjezdového konána byla v pátek dne 20. t. m. za předsednictví J. Ex. hraběte Vojt. Schönborna. První místopředseda sjezdového výboru a Zemské rady katolíků Msgr. Vanček ve výstižném proslovu naznačil kulturní a náboženský význam našich sjezdů a podal obraz příštího VII. všeob. sjezdu českoslovanských katolíků. Zdůraznil nepolitický charakter tohoto sjezdu a apelloval na svornou součinnost a účast všech českoslovanských katolíků. Předložený návrh jednacího řádu pro přípravný výbor a odborové komise po odůvodnění far. J. Paulyho schválen byl en bloc jednomyslně. Sekretář JUC. Mourek podal zprávu o dosavadním průběhu přípravných prací, o volbě výboru a komissí a návrh prozatímního sjezdového programu. Průběh této první schůze přípravného výboru svoji jednomyslností a povznesenou náladou skýtá nejlepší naději z daru příštího VII. všeobecného sjezdu českoslovanských katolíků. Do schůze této vyslaly své delegáty ústřední organizace a instituce, které v rámci VII. všeob. sjezdu českoslov. katolíků konati budou své odborové sjezdy a schůze a to: Zemské sdružení katol. spolků, Sdružení katol. zemědělců v král. Českém, Sdružení katol. živnostníků v král. Českém, Všeodborové sdružení křesť. dělnictva, Sdružení katol. mládeže, Česká liga akademická, Ústřední rada spolku sv. Vincence, Sdružení katol. inteligence a třetí řady. S upřímným poděkováním členům přípravného výboru, delegátům ústředních organizací a institucí, přítomnému zástupci J. M. ndp. biskupa litoměřického Dra. Grosse, kan. A. Šelbickému, jakož i zástupcům místního výboru kolínského s posl. Dr. Radimským v čele, ukončil předseda J. Ex. hr. Vojt. Schönborn první schůzi přípravného výboru VII. všeobecného sjezdu českoslovanských katolíků.

I. spolková pouť (IV. česká) do Lurd ve dnech 9. až 22. srpna. Tato pouť, jež jest velikým počtem přihlášek zcela zajištěna, jest jubilejní, neboť v r. 1903, tedy právě před 10 ety, pořádali nezištní a zasloužilí vdpp. bratři Kolískové I. českou pouť, jež svou velikolepostí všude, obzvláště v Lurdech imponovala. Vdpp. bratři Kolískové mohou býti na to hrdí, že byli prvními, kteří přivedli české otčiče mariánské k záračné jeskyni. Skvělého zadoštíčinění dostalo se lurdskému českému spolku prohlášením výboru Mariánské družiny pražské, jež zní: »V páté výborové schůzi Mariánské družiny mužů a jinochů u sv. Ignáce v Praze bylo poukázáno na to, že pl. Beneš-Machainová používá na svých plakátech za příčinou vypravení pouti do Lurd název, že jest to česká sodálská pouť. Poněvadž Mariánská sodálové Pražské družiny mužů a jinochů u sv. Ignáce, jakož i ostatní české družiny žádnou českou sodálskou pouť do Lurd nepořádají, usneseno, ve výborové schůzi na tom, by v časopise »Čech« na to poukázáno bylo, jakož i veřejnost českých katolíků upozorněna byla, že čeští sodálové Mariánských družin pražských i ostatní družiny české s touto poutí nic společného nemají.« Toto pro-

hlášení nejlépe charakterisuje jednání pl. Beneš-Machainové, která prohlašovala vídeňskou sodálskou pouť německou za českou a tím vědomě katolickou veřejnost klamala. Poněvadž jest ještě 6 míst v I. třídě, několik míst v II. třídě a něco málo míst ve III. třídě ještě k obsazení, prodlužuje se lhůta přihlášek neodvolatelně do 15. července. Po 15. červenci mohla by býti dodatečná přihláška jen tehdy respektována, kdyby někdo svou přihlášku z vážných důvodů odvolal. Přihlášky do 15. července přijímá P. Ant. Kašpárek, pokladník spolku a farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20.

Kolárky, náprsenky, zephyrové
košile, spolky poštou zasílá
— na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Zprávy místní a z kraje.

Návrat Jeho Excellence nejdp. biskupa dra. Josefa Doubravy do Hradce Králové. Včera o 2. hodině odpol. shromáždili se v katedrálním chrámu zdejší kněží, bohoslovci, chovanci Rudolfiny s představenstvem, studující z Borromaea a množství jiných věřících (zvláště členů katol. organizací) k uvítání svého arcipastýře, který se vracel z pouti římské. Krátce po 2. hodině již vcházel Jeho Bisk. Milost do chrámu, žehnaje věřícím. Potěšilo účastníky, že nejdp. biskup se vrátil z dlouhé cesty úplně svěží. Přistoupiv k hlavnímu oltáři, byl jménem všech přítomných uvítán od vsdp. gen. vikáře dra. J. Soukupa. Na to vystoupil Jeho Excellence na kazatelnu, aby podal shromážděným katolíkům zprávu o své audienci u Sv. otce. Pravil, že těžká choroba, kterou Sv. Otec přestál, vryla hluboké stopy do jeho tváře. Přes to však duch byl úplně svěží. Pius X. velice živě se zajímal o diecézi naši, vyptával se podrobně, poslal srdečný pozdrav a požehnání diecéšanům. Vyslovil se: »Věřid' jím, že je miluji proto, že oni milují Tebe!« Ku konci žádal: »Modlete se za mne!« Nad hrobem svatých apoštolů náš nejdp. arcipastýř vzpomínal v modlitbách dlouho všech potřeb věrných diecéšanů. V duchu dlel stále mezi nimi. Po této zprávě o dokonané pouti udělil arcipastýř požehnání s Nejsv. svátostí. Zazpíváno slavnostní Te Deum. Pak udělil apoštolské požehnání, načež zapěna společně napejšská hymna.

Městské Klicperovo divadlo v Hradci Králové. Pod protektorátem sl. městské rady král. věnn. města Hradce Králové uspořádán bude v sobotu dne 23. června 1913 slavnostní večer na počest desítiletého výročí nastolení Jeho Exc. nejdp. Th.Dra. Jos. Doubravy, biskupa královéhradeckého, assistenta pap. trůnu, c. a k. skut. tajného rady atd., za lask. spolupůsobení dámského pěveckého sboru a vojenské hudby c. a k. p.š. p.uku č. 18. Program: 1. Hornof: Proslov. Přednese sl. Erika Lendecková. 2. Hornof-Wiensch: Slavnostní kantáta. Velký smích. Sbor se soli. Řídí Jan Nep. Wiensch, ředitel k.ú. 3. Prof. Th.Dr. Domaby: Jubilejní vzpomínky. Řeč. 4. B. Smetana: Předehra k operě »Hubička«. Orkestr. 5. Sv. Čech-Fr. Picka: Zpěv. Mužský sbor. Řídí Dr. O. Svoboda. 6. R. Wagner: »Sbor poutníků« z opery »Tannhäuser«. Orkestr. 7. L. v. Beethoven: Závěrečný sbor z oratoria »Kristus na hoře Olivetské«. Smíšený sbor s průvodem orkestru. Řídí Jan Nep. Wiensch, ředitel kath. k.ú. — Začátek v 8 hod. večer. Čistý výnos výchovně zanedbané mládeže. Ceny míst: Lože 10 K, křeslo a balkon 2 K. I. místo 1.20 K, II. místo 80 hal. Sedadlo na I. galerii 60 hal., na II. galerii 40 hal. K stání: parket 40 hal., přizemí a galerie 20 hal. Studentský a vojenský lístek do parketu 20 hal. Předprodej v Družstevním knihkupectví v Adalbertinu.

Schůze městské rady dne 23. června. S policejním úřadem bylo sděleno, že paní A. Šandová udělena byla koncesse k výrobě sodové vody v domě čp. 263 v Tomkově ulici. — Vzato bylo na vědomí, že paní Julii Valáškové uděleno bylo povolení ke zřízení tiskárny v novostavbě na parc. č. 6. v bloku XVII. v Čelakovského ulici. — Majitelům domů, které nejsou dosud připojeny na stoku uliční, uloží se zřízení připojek kanalizačních ve lhůtě 1 měsíce s tím, že po marném uplynutí lhůty dá připojky provéstí obec na jejich útraty. — Vyhoví se žádosti c. k. okresního hejtmanství za bezodkladně těmž doručování zpráv lékařů o infekčních nemocích, jež ve zdejších městě se zjistí. — Udělena byla povolení ke zřízení výkladních skříní na domě čp. 142 na Velkém náměstí pl. Barboře Komárkové a na domě čp. 78. ve třídě Palackého panu Em. Matkovi s podmínkou tomuto určenou, že zevní hrana skříně nesmí vystoupiti přes líc zdíva více než 30 cm. — Majitelům domů, v nichž byly zjištěny Sborem dobrovolných hasičů při požární prohlídce závady, uloží se odstranění jich ve lhůtě 14 dní. — S p. J. Diveckým, odb. učitelem, se sdělí, že Okresní výbor zamítl jeho stížnost do způsobu obsazení místa důchodního jím podanou. — Výkaz hotovosti pokladní ze dne 17. června t. r. byl vzat na vědomí.

Správný výbor okr. komise pro péči o mládež v zastup. okrese královéhradeckém konal schůzi dne 20. června. Vdově H., která se ujala 2 opuštěných vnoučat, udělena měsíční podpora 18 K. — Vyšetřil se poměr nemocné matky V., načež rozhodne se o podpoře jejím dětem. — Komise organizuje práci svou ve všech obcích našeho okresu. Dle návrhů, jež z jednotlivých obcí došly, jme-

nování budou v příští schůzi komise důvěrníci. Za tou příčinou žádají se obce, jež posud návrhu nepodaly, by učinily tak v době nejbližší. — Komise shledala, že jen někteří ze sirotků, do okresu našeho příslušných, umístění jsou u dobrých lidí, pro ostatní nepodařilo se posud naléztí svědomité pěstouny. Za tou příčinou rozhodla se okres. komise pracovatí o zřízení okresní kolonie sirotčí. K tomu cíli hodlá koupiti domek v některé obci blízko města, v němž by umístila zanedbané sirotky pod vedením rozvázných pěstounův. Myšlenka uvede se ve skutek ihned, jakmile bude vyřízena podaná již žádost o podporu. — Poněvadž tím vydání komise značně stoupnou, jednáno o opatření nových příjmův. Komise žádá veřejnost o laskavé sdělení, kde by se zdarem mohly býti umístěny její pokladničky. Pánů právníků pak prosí, aby při soudních rovnáních neb jiných příležitostech laskavě pamatovali na lidumilný úkol okr. komise. — Jednáno též o pořádání tělocvičné akademie středoškolského žactva ve prospěch komise. — Okres. komise zřídila vzornou prázdninovou knihovničku pro mládež, o níž podána bude v nejbližší době veřejnosti zpráva. Kdo by ještě chtěl přispěti k jejímu rozhojnění knižním darem, nechť jej laskavě odesle jednateli komise odb. učitelé měšť. školy Al. Vackovi v Hradci Králové.

Zpráva z Hradce (bez označení kterého), jež se vyskytla nedávno v některých denních listech o studentce na gymnasiu, netýká se c. k. gymnasia v Hradci Králové. Vztahovati ji na zdejší ústav může jen zlomyslnost lidská.

Oktáva gymnasia z r. 1893. Po dvaceti letech sejdou se podle úmluvy abiturienti zdejšího gymnasia z r. 1893 a sice v sobotu dne 19. a v neděli dne 20. července t. r. v Hradci Králové. Dotazy zodpoví a bližší program na zaslanoú adresu doručí JUDr. Adolf Červinka, advokát v Praze, Ovocný trh 9.

Pěvecko-klavírní ústav Zdeny Součkovy pořádá v sobotu dne 28. t. m. výroční zkoušku svého žactva v sále Měšť. Besedy. Začátek o půl 3. hod. Vstup volný.

Z dámského odboru Ústřední Matice Školské. Posavádní příjem z nedělní slavnosti v Grandhotelu obnáší: Ve stáncích hrubý příjem 836.93 K, vydání 239.41 K, tedy zisk 597.52 K, sbírka na buffet 464 K, celkem čistý příjem 1061.52 K. Další zpráva po nedělních dozvucích! — M. Vanická, pokladní.

Ženský odbor pomoc. spolku »Červeného kříže« v Hradci Králové pokládá si za čest vzdáti tímto vřelý dík všem P. T. návštěvníkům pořádaného koncertu ve prospěch jubilejního fondu »Červeného kříže«, zvláště pak c. a k. místnímu velitelství za laskavé propůjčení důstojnického parku a velitelství c. a k. pěšího pluku č. 18. za bezplatné účinkování plukovní kapely.

Odjezd generálmajora sv. pána Czibulky do nového působení. Záhřeba byl dnes v pátek. Na nádraží k rozloučení s ním dostavil se sám Jeho Exc. nejdp. biskup dr. Jos. Doubrava a jiné přední notability hradecké. Generál Czibulka se svým předchůdcem (nyní polním podmaršálkem) Křtkem byli nejoblíbenějšími generály v Hradci Králové, kteří vycházeli obci i občanstvu ve všem vstříci, dbajíce o to, aby mezi důstojnictvem i civilním obyvatelstvem byla nejlepší shoda. Na novém působení panu generálu přejeme mnoho zdarů!

Úmrtí. Dne 25. června po dlouhé bolestné nemoci rozloučil se s tímto světem p. Jos. Macák, majitel c. k. hlavního skladu tabáku. Zesnulý těšil se pro svou boudu, přímou povahu všeobecně oblíben. Jsa bratrem carského bulharského dvor. kapelníka p. Al. Macáka, pěstoval též hudbu s velikým nadšením. Svůj talent uplatňoval zvláště při slavnostech našich lesníků, k nimž jej poutala láska k lovu. V Potštýně dlouhá léta se nepomene na jeho pilnou práci, jakou vyvíjel v záložně a v okrašlovacím spolku. Pohřeb koná se zítřka 28. t. m. o 4. hod. na hřbitov Pouchovský. — Odpočívej v pokoji!

Je škola politikum? Na schůzi mladočeských profesorů pronesl dr. Kramář názor, že je již 150 let uznanou zásadou, že je výchova mládeže politikum. Chtěl tím říci, že škola po staletí katolickou církví vydržovaná byla státem ve století 18. skonfiskována a prohlášena za státní ústav, kde se mládež má vychovávat v duchu nových vlastních školy. Nad tímto výrokem se pohoršily pokrokové listy a prohlašují výrok Kramářův za nesprávný. Když však týž výrok učinil prof. Drtina na schůzi v Hradci Králové, kterou pokrokáři protestovali proti učitelkám řeholnicím v obecné škole, nikdo z pokrokových lidí se nerozčiloval. Rozdíl mezi výroky obou starých realistů je jen ten, že Kramář verboval do svého tábora professory, kteří dosud tvořili kádř pokrokové strany, kdežto Drtina odsuzoval učitelky řeholnice. Vyznal se pokrokáři výborně v manipulaci s heslem: »Účel posvěcuje prostředky«, ale výsadu na tuto manipulaci si vyhrazují pro sebe, ač dle potřeby budou tvrditi, že je to zásada jezuitská. Škola je sice politikum, ale nesmí býti rejdištěm politických stran. Pro život veřejný měla by však také zpravovat, ale to by musili býti v řadách učitelstva zcela objektivní lidé a ne fanatičtí stranníci pokrokové strany.

Diskontní společnost v Hradci Králové (pobočný ústav Záložního úvěrního ústavu) vykazuje od svého založení dne 1. září 1912 následující činnost: Podříd členy složeno 168.500 K, rezervní fond dosáhl 13.059.01 K, žádostí o úvěry vyřízeno 4.845.900 K, z čehož povoleno 3.128.100 K a zamítnuto 1.717.800 K, smének eskontováno 7.580.599.59 K. Celkový obrát všech účtů činí celkem 56.346.748.94 K, z čehož případá 21.424.865.42 do 31. prosince 1912 a 34.921.883.52 K od 1. ledna 1913 do 31. května 1913.

Kurs kadeřnický a vláseňkářský pořádá Městské průmyslové museum v Hradci Králové v době prázdní-

nové počínaje 13. červencem v nové budově městského musea. Kurs má obsáhlý program, který bude ještě přesně oznámen a konal by se vždy v neděli odpoledne a večer (5 hodin) a v pondělí dopoledne i odpoledne (8 hodin) celkem po 6 neděl a 5 pondělí. Účastníkům přespolním poskytuje dráha 50proc. slevy. Přihlášky a event. dotazy řízeny buďtež na Městské prům. museum v Hradci Králové (Ústředna).

Ve spojitelně královéhradecké úřaduje se dne 30. června t. r. za příčinou závěrečných prací pouze dopoledne.

Seznam cen na týdenním trhu v král. věn. městě Hradci Králové dne 21. června 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 14.— až 16.60, žito K 12.10 až 12.70, ječmene K 12.40 až 15.20, oves K 7.— až 8.20, prosa K 14.— až 16.—, vikev K 14.— až 16.—, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jahel K 28.— až 32.—, krup K 26.— až 48.—, bramborů starých K 4.20 až 4.80, bramborů nových K 20.—, máku K 36.— až 42.—. 1 q: žitných otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—. 1 kg: másla čerstvého K 2.80 až 3.40, sádla vepřového K 2.80 až 2.20, tvarohu K —.40 až —.56, 1 vejce K —.06 až —.07, kopa salátu K 2.— až 2.60 svazků brukve K 9.— až 10.—, drobné zeleniny K 2.— až 5.—, mrkve nové K 2.— až 30.—, 1 q cibule K 17.— až 18.—.

Zásluhy Husa o Malšovice. V Malšovicích se občané vespolek stále sváří. Nyní připadla nějaká čiperná hlava na vhodný prostředek ke vzájemnému smíru. Uspřádá se Husova slavnost, při níž promluví na slovo vzatý historik p. Mikan, jenž hned na gymnasiu prohluboval své vědomosti o Husovi častějišm opakovaným jednotlivých tříd, a občané si při slavnosti podají svorně ruku ke vzájemnému útočení na katolickou církev. Nelze pochybovati, že společná zást k církvi spojí všechny rozvaděné bratry ke společnému útoku, ale nevěříme, že po přestálé husitské horečce přestanou vzájemné pranice v budoucnosti. Přece k něčemu bude Hus v Malšovicích dobrým.

Vyznamenání. Nejdp. P. Salesius Roubíček, opat v Želivě, vyznamenán komthurským křížem řádu císaře Františka Josefa.

Komorní svaz společenstev hostinských severovýchodních Čech se sídlem v Hradci Králové pořádá protestní manifestační sjezd v Chlumci n. Cidl. 22. července o 11. hodině dopolední. Pozvání jsou poslanci, jimž se předloží círy o úpadku hostinství. Koncesse hostinské zbytečně se udělují na všech stranách, svobodný prodej nápojů v lahvičích na venkově jen kvete, břemena daňová stoupají, pivovary zdražily a posud neslevily. Proto s chutí do práce za nápravu!

Hořice. Naše kritika rudého spílání řála do živého. Soudruh pisatel nemohl se nějak dlouho vzpamatovati, ale protože si myslí, že se pravda nějak zatušovatí musí, napsal fíkání, v němž klukuje, snaží se odvrátiti pozornost od jádra věci a pokouší se o nové ubohé vtipy. Aby pak si pořídil notný karabáč, odvažuje se s drzostí, jaká jest vlastní jen nejmělejšim podvodníkům vkládati do řádků »Obnovy«, co v nich nestálo. Takový křiklavý klam odhalí se snadno porovnáním rudé kritiky se skutečným textem napadeného časopisu, protože ani nejchytřejší soc. demokrat nemůže řádky vytištěné změnití. Tážeme se všech lidí, kteří umějí čísti, kde jsme nadávali v příslušné lokále soc. demokratům hlupáků, uličníků, obmezenců, nemastných, hrubců atd.? Kdo tak cynicky klame vlastní lidi, zasloužil by, aby ho vlastní čtenáři žalovali pro balamucení. Z toho lhaní jest viděti, jak by si rudý list přál, aby jiní klesli také na úroveň soc. dem. tisku. — Lžete, že »Obnova« hledala »toho 13. Jidáše«, a k tomu všemu snažíte se nám ho novým výmyslem presentovat v osobě nevěstného F. K. Ani jeden »Orel« se nejmeneje F. K., ale soc. demokraté si učinili ze lhaní řemeslo. To jest také viděti z toho, jak drze překroutili smysl řeči p. Šupky. Ale, bohudík, jest zde dost lidí, kteří vaše předivo již prohlédli skrz na skrz.

Hořický Sokol roztáhl svoje perutě. Uspřádá dne 6. července 1913 slavnost, která má účel, aby poškodila naši okresní manifestaci, spojenou se slavností. A přece měli projektováno veřejné cvičení na den 29. června. Ovšem jistý pan doktor postaral se horlivě, aby veřejné cvičení bylo přeloženo na den, kdy pořádají manifestaci našiinci. Nediíme se tomu, vždyť hořický Sokol je ve vleku volnomyšlenkářů. Jemu víc platí přání židů, než národní solidarita. I takové počínání jest důkazem, že jsme nuceni sami si vybudovati tělocvičnou jednotu Orel. Žádáme naše bratry Orly a sestry Orlice, aby v den 6. července nás velkým počtem porvubudili.

Hořice. V neděli 15. t. m. k večeru tropilo pět děvčat, z nichž jedna patřila snad ještě do školy (ostatní byly ve věku 15—16 let), na silnici mezi nemocnicí a sirotčincem takový povyk, že lidé z daleka naslouchali a se ptali, co se to děje? Tu jde ze župního sjezdu četa cizích hasičů. Dívky zastoupily jim cestu se slovy: »Teď vás, páni, rozeženeme, pusťte nás mezi sebe!« Hasiči udivení se roztoupili, beze slova nechali holky stát a teprve když vyvázli z tohoto podivného zajetí, hlasitě se o případu bavili a volné chování hořických děvčat zasloužené kritice podrobovali. Jsou to kurážné holky, co? Naříká se na zdivočilost učňů a jich chování, když jdou večer ze školy. Ale takové věci, myslím, přece nejsou schopni. Třeba nepoživali nábožensko-mravního vyučování, žijí přece jen pod jakousi kázní ve škole i v dílně, ale u odrůstajících děvčat není ani toho, na-

opak tato vyrůstají v jakémsi sebevědomí, že jsou dívky a že musí dbáno býti vůči nim velkých ohledů — i když si lich sotva slušný dělník všimne. Kdyby něco podobného stalo se v Praze, budou vesměs sebrány v domnění, že náležejí k polosvětě. Rodiče, zvláště ale matky měly by při každé příležitosti klásti na srdce, nic že nezdobí dívky více, než skromně, jemně chování a nic že jí tak nezabavuje panenské ozdoby, jako takovéto odporne mužatství. Nejen však napomínati, matky měly by své dcery také více zaměstnávat, aby neměly hned po obědě, kde je všude úklid, ježž musí obstarati uřčená matka, přilís mnoho času na vymetání chodníků a veřejných promenád. — Od protiklerikálního tábora na náměstí pro špatné počasí sešlo. Schůze konala se v děl. domě.

Přepychy. Konstatovali jsme předešle, jak se zachovalo vůči v Pánu zesnulému čestnému kanovníkovi Uhlířovi politické úřednictvo novoměstské. Doplňujeme pak zároveň referát o pohřbu dodatkem, že netoliko odbor »Orel« z Třebchovic, nýbrž i sama katolická jednota z tohoto města vzdala poslední počtu zemřelému lask. svoji účastí.

Obchod »České Myšlenky« s Husem v Poděbradech. Jak je známo, doufá zkomírající česká sekce »České Myšlenky« udělati dobrý obchod s Husem r. 1915. Již nyní hledají se hejlové, kteří několika odpadlíkům sednou na lep. V okrese poděbradském přihlásilo se několik dobrovolných pomocníků do služeb českých nevěrců a shánějí zvláštními letáky omezení, kteří by chtěli haléřovým graciálem »oslaviti« Husa. Na letáku mezi Zadínou a Bezuchou čteme také jméno MUDra. Vondrovce s charakterem »lázeňský lékař«. Nevíme, proč pan doktor podepsal se plným titulem. Snad hodlá tím dělati reklamu podniku, jemuž slouží. Pochybujeme však, že jezdí do lázní poděbradských sami nevěrci a že sluší lázeňskému lékaři takové vystupování, které makavě projevuje nenávisť ke katolické církvi. Zdá se, že v Poděbradech ještě dlouho budou se učiti objektivnosti, s jakou musí vystupovati každé lázeňské město vůči všem svým hostům. Tolik jsme považovali za nutné poznamenati k neapné provokaci lázeňského úředníka.

Čáslav. Koncert pěveckého sboru pražských učitelů, konaný ve dvoraně sokolovny, došel plného úspěchu mravního i hmotného. O poslední získal si velikou zásluhu venkov, jenž projevil tu daleko více uměleckého smyslu, nežli město. Tuto zdržlivost, která již patrna byla při návštěvě učitelstva moravského, nelze si naprosto vysvětliti obvyklými příčinami. Nechtějíce se pouštěti do kritického rozboru jednotlivých čísel, můžeme spravedlivě prohlásiti, že pověst tohoto zpěvného tělesa rovná se zplna jeho vynikajícím úkonům. Ostatně nadšený applaus, jehož se každému číslu dostalo, byl toho nejvýmluvnějším svědkem. — P o h o s t i n s k á hra členů Národního divadla konána býti má počátkem července v našem divadle Duskově. Hráti se bude oblíbená novinka veseloherní. Datum neopomeneme oznámiti. — Volby do obecního zastupitelstva již se připravují. Vyloženy jsou aspoň již seznamy voličů. Kdy ovšem k nim definitivně dojde, jest neurčito, neboť prosířchá se, že bude podána řada reklamací pro nesprávné vřadění voličů do jednotlivých sborů a vyřizování stížností jistě volby značně oddálí. — K o n e č n ě. Celé okolí otravující potok Brslenka, na jehož »vůli« bylo tolikráte stěžováno, dojde snad nyní přece úpravy. Jedná se totiž o jeho regulaci. Bylo by záhodno, aby při vypracování projektu bylo, pokud možno, zachováno stromoví, břehy potoka zdobící, jež jest nejen krásnou ozdobou celého okolí, ale také útočištěm nesčetného užitečného ptactva. Při komissionálním jednání o úpravě Brslenky bude zároveň pamatováno i na příští kanalisaci města, jež při tomto potoce má ústíti do hlavního sběrače a do čistících nádrží. — N e p ř í s t o j n o s t. Od nějaké doby pozorovati lze u některých vozků a kočích nebezpečný zlovyk, že při pohřebních průvodech nezastaví, pokud průvod nepřejde, ale jedou kol obecního často v plném klusu. Při jednom z posledních pohřbů blízko hostince »U bílé růže« mohl tento zbytečný pospěch míti neblahé následky, neboť jen tak tak, že nersazily se dva proti sobě jedoucí kočáry v samém pohřebním průvodu. Myslíme, že v této příčině by měly jíti všechny ohledy stranou a nechť jest kdokoliv, měl by býti odkázán do příslušných zákonitých mezí. — Zápis do c. k. gymnasia a to do první třídy konán bude před prázdninami ve dnech 5. a 7. července vždy od 8. hod. ráno. Hned po zápise jsou přijímací zkoušky. K zápisu třeba se vykázati křestním či rodným listem a frekventačním vysvědčením. Bližší pak podmínky ohlášeny jsou zvláštním návštěvím na budově c. k. vyšš. gymnasia.

Zbýšov u Čáslavě. V tomto týdnu došlo nás několik čísel »Osvěty lidu«, v nichž nachází se zmínka o jistém výstupu, který se měl odehrati ve zdejších hostinci. Nechceme předbíhati vyšetřování, které prý na žádost samotných účastníků provedeno a v kterém se ukáže, co je pravdy na zprávě pardubického listu a proto událost samotnou necháváme stranou. Uvádíme jenom, že není pravdou, jakoby byla vinna něčím »nejklerikálnější« obec naše. Napadený »Osvětou lidu« starosta jest smýšlením mnohem bližší pisateli oné zprávy, než kterémukoliv klerikálu, ač se třeba nyní pohybuje v táboře zeleném. Proto nestrkati jenom všecko klerikálním, ale ponechati také spravedlivě, co se patří, pokrokovým agrárníkům.

Potěhy u Čáslavě. V předposledním čísle »Posázavského Kraje« uveřejněn byl v rubrice »Čáslav« pod názvem »Klerikální Panama« na Čáslavsku surový a v pravdě uličnický dopis proti p. Vrdskému, jenž ocitnul se v nezaviněném úpadku. Dopis ten podepsán byl znač-

Rozšiřujte »Obnovu« a »Časové úvahy!«

Velký výběr Nejlevnější nákup

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 750 K	
50/100	130	150/250	10—
55/110	155	180/250	1080
60/120	185	200/300	16—
70/140	255	220/320	1870
90/180	420	250/350	2340
100/200	510		

Závěsy postal. la vel. 200/100 kus 560 K			
		180/90	450
k oknu		115/140	430
Melle		115/140	240
Chinillmelle		115/140	340

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorká: h: Honba, Pašci, Srndí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

kou F. Pr., značkou to, kterou znamená své dopisy předák národně sociální strany p. Prášek. Jelikož dotyčný však p. Vrdskému prohlásil, že dopis ten nepsal a ani s jeho tónem ani obsahem nesouhlasil, patrně, že někdo zneužil oně značky, aby na p. Vrdském mohl spáchat hrubou osobní mstu. Jest viděti, jakými lidmi jest »Pos. Kraj« obsluhován a jak pravdivé jsou jeho zprávy. Jest to již v poslední době druhý případ, kdy redakce tohoto listu chycena byla v útocích na klerikály — při podvodu.

Kolegové abiturienti gymnasia vysokomýtského z r. 1888 sejdou se po 25 letech ve Vysokém Mýtě ve dnech od 20. do 22. července 1913. Ti, jichž adresy nejsou známy a kteří oznámení o sjezdu dosud neobdrželi, přihlaste se brzy u Jana Roubínka, statkáře v Sedlici p. Vraclav, který blíží informace o sjezdu a ubytování ihned sdělí. Program sjezdu bude všem zaslán.

Dobruška. V zájmu pravdy a správného informování o resignaci p. Josefa Hendrycha na funkci radního sdělujeme toto: Pan Hendrych, poněvadž od p. měst. tajem. Fr. Lajerera byl uražen, vzdal se přípisem, zasláným p. starostovi, hodnosti v městské radě, referentství stavebního a členství ve smírčí komisi, ale členství obecního zastupitelstva jako výbor se nevzdal. Pan starosta přípisem, p. Hendrychovi zasláným, nepřijímal tuto resignaci, ale ukázal přímo na nepředložené jednání p. městského tajemníka slovy: Viděl jste rozčilení p. tajemníka, budu považovati dopis za soukromý. Než dle známé důslednosti p. starosty třetí den po tomto dopisu povolal p. starosta jiného radního k zastupování sebe místo p. Hendrycha. Ostatně o resignaci p. městského funkcionáře nerozhoduje starosta, ale obecní výbor. Před dvěma roky tuto cestu pan starosta dobře znal, kdy jiný radní (p. Karel Krauser) i co výbor na všechny obecní funkce resignoval, dvakrát byl většinou obecního výboru žádán, aby ve funkci setrval, a když ten pán na svém rozhodnutí trval, otázka ta zůstala nevyřízena. ač ten pán důsledně ničeho nekonal, do schůzí nechodil. V případě p. Hendrycha jednání nastalo jiné. Nejen že jeho resignace nepředložena výboru, aby o ní se vyjádřil, nýbrž ani do výborové schůze jako výbor pozván nebyl, ale hned za náhradník. To jest přece právní jednání, na něž by se zmohl jen ještě v Uhrách. Ovšem p. Hendrych tohle líbiti si nedal, do schůze výboru se dostavil a tam pánům pravdu pověděl. Za to v »Osv. Lidu« si pokrokový Dobrušský dopisovatel hrubě vyjel. Takhle jedná »pokrok«! Místo spravedlnosti — kopance. Zatím co měl dostati důtku kárního výboru městský služebník, p. tajemník, dostane člen zastupitelstva, že si vše nenechá od něho líbiti. Nadarmo neřká náš věhlasný pan starosta Žižka o tajemníkovi: »Náš vrchní pan purkmistr«. Vysvědčení křičící, proč před nulami musí státi jednička, aby za něco platily! Že, pane dopisovateli »Osvěty Lidu«! — Při rozšiřování vodovodu městského stal se malér. Svěfeno vše bez předchozího předloženého rozpočtu obec. výboru, rovněž i bez plánu firmě Kunz v Hranicích. Objednány roury 80 mm a přišlo jich půl vagonu. Na rychlo vykopány příkopy po ulicích u Židovského náměstí, přijeli montéři, a teď, světe zasní, shledáno, že ty roury musí býti poloviční světlosti, 40 mm. Montéři odjeli, příkopy vykopané zůstaly a teď teprve se bude hledati, kdo tím šalomounským hospodářstvím jest vinen. Zaplatí tuto »chytrost« soukromník objednatel, nebo zase naše v dlužích 400.000 K se topící obec?

Na stavbu katolického domu v Jilemnici dále přispěli: 7 K Katol. Jednota v Nové Pace. 6 K dp. Jos. Dušek, katech. v Jablonci n. Jiz. Po 5 K: dpp.: Fr. Janoušek, farář ve Vápně, Otomar Bažant, farář v Mlýkosrbech. Dr. Vinc. Růth em. prof. bohosloví v Žabovřeskách, K. Macháček, zvěrolékař v Nechanicích. Jednota katol. lidu v Červeném Kostelci. 4 K dp. Al. Šorm, kaplan v Kyšperku. Po 3 K: dpp.: Fr. Tomáček, farář ve V. Oufimě, Uršulinky v Hostinném, Jan Groh, farář v Nové Pace, Petr Šimek, farář v Libčanech, Štěpán Trojan, katecheta v Nymburce, Václav Farkač, kaplan v Ne-

chanicích. Po 2 K: dpp.: Th. Dr. Q. Domabyl, prof. bohosloví v Hradci Král., Jos. Moravec, kněz v klášteře v N. Městě n. Met., Ant. Tvrdík, kaplan v Kocléřově, Jos. Čermák, děkan v. v. v Železnici, Em. Aliger, farář v Písečné, Jos. Černý, prof. c. k. reálky v Jičíně, Fr. Jejínek, kaplan v Kostelci n. Orli., Alex. Jareš, farář v Dubenci, Jos. Zuzánek, katecheta v Kutné Hoře, Václav Bayer, archivář v Hradci Král., Štěp. Dvořák, děkan ve Skutči, Ant. Brdčák, děkan v Jestbořicích, Linus Mann, O. Cap. v Opočně, Fr. Hak, rolník v Tůni, Křesť. katol. spolek v Heřm. Městci, P. B. Holub, děkan v Metličanech, Katol. Jednota ve Smiřicích. 1.50 K dp. Fr. Peterka, koop. v Oubislavicích. Po 1 K: dpp.: Jan Petrásek, kaplan v Holohlavech. Jar. Pavelka, admin. v Chlebič, Karel Fink, farář v Kunštátě, P. Vilém Růdolf, kaplan v Broumově, Jos. Kašpar, bisk. vik. sek. v Rosicích, Jos. Králíček, farář v Loukově, Fr. Okrouhlický, děkan v Kopidlně, Ant. Bittnar, katech. v Trutnově, Fr. Pospíšil, farář na dov. v N. Dvorech, Josef Portman, farář v Chlenech, Jan Tichý, děkan ve Veliši, Jan Tyrichtr, farář v Přepeřích, Josef Klement, farář v Kohoutově, Th. Dr. Jan Jindra, prof. bohosl. v Hradci Král., K. Vimr, bisk. vik. správce v Čestíně, Vlt. Kaska, katech. v Hronově, Jan Ježek, kaplan v N. Vsi n. Pop., P. Thomas, Rosenberg. O. S. B. v Broumově, Jan Klápálek, farář ve Sloupnici, Rud. Dufek, kaplan v Činěvsi. Dr. Aug. Stránský, prof. v Trutnově, Jindř. Drkoš, kapl. v Libici, Fr. Šíp, kaplan v Přepýšicích, Ant. Vích, farář v Linsdorfu, Jan Lžičar, farář v Dol. Libchavách, Jos. Šorm, kaplan v Jaroměři, V. Šafránek, farář v Bojanově, Jan Rezníček, katech. v Červ. Kostelci, V. Lankaš, duch. správce v Králíkách, Jan Kohel, kaplan v Chocni, Jan Brant, farář. Seelenz, Fr. Urválek, spirituál v České Skalici, Fr. Naxera, kaplan v Rovni, Ed. Valenta, kapl. v Limberku, Jos. Melichar, farář ve Vraclavi. Vrat. Klázar, soustružník v Nechanicích, Farní úřad ve Vrbici. Školské sestry v Hradci Král., farní úřad ve Zbislavi, Fr. Javůrek obchodník v Nechanicích, duchovní správa ve Větrném Jeníkově, Uršulinky v Kutné Hoře. Jo 50 h: Katol. organizace v Hronově, Nejmenovaný ve Lhotě dp. Al. Štěpina, katech. v Poličce. — Za každý dárek račte všichni přijmouti srdečně »Zaplat' a naděť Pán Bůh!«. Prosíme znovu co nejzdvořileji, by i ostatní, jimž prosba zaslána byla, dle své možnosti ráčili aspoň malým dárkem přispěti k dílu tak důležitému, jakým jest katolický dům v Jilemnici. Kdo rychle dá, dvakrát dá! —

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labakého mostu 279.

Různé zprávy.

Úpadek modernistického protestantismu. Protestant-ský farář Velden líčí církevní poměry mezi protestanty bremskými takto: »Pouze jeden kostel (dóm) má ze starého zvyku bez ohledu na směr kazatelův jakousi návštěvu, tak asi 300 nebo něco více. V ostatních kostelích číslce nápadně klesá. Pravidelně 30—40 návštěvníků. Ba jsou kostely, kde kazatel před 5, pravím a píše před pěti ženskými káží. A návštěva kostelů je k tomu všemu úplně neodvislá od náboženského stanoviska kazatelova. Orthodoxní, liberální a radikální kazatelé mají stejně všichni chatrnou návštěvu v kostele.« — Pozornosti zaslouží též dopis Petra Roseggra faráři Mühlportovi v Mürszuschlagu: »Od doby, kdy v říši, píše Rosegger, »evangeličtí nebo spíše neevangeličtí modernisté své nauky prohlásili a slovem i písmem zjevenou myšlenku Spasitele tak triviálně sesvětšili, že pro duše Boha a útechy potřebné skoro nic neznamená, utrpěl škodu i protestantismus v Rakousku. Moderní protestantismus nebo protestantský modernismus rozkládá náboženský život.« — Bankrotu církevního protestantského liberalismu má se zabrániti zřízením svobodné lidové církve. O tomto zařízení vyslovuje se protestantský theolog Bonus: »Volnonáboženská lidová církev se stejným náboženským právem pro všechny, které potřebujeme, aby náboženský život, který tu skutečně je, mohl býti prožíván, a tak nový a lepší vytvořen. bude uskutečněna, ne-li s liberalismem, tedy bez něho, anebo proti němu.« Stejně čteme v programu církevního liberálního sdružení ve velkovévodství bádenském: »Úkolem liberalismu je, mimo církve stojící široké kruhy lidu nejen náboženským ideám, ale též životu zemské církve získati. Poněvadž státní církevnictví se již přezřelo, bude nutno je přeměnit ve skutečnou církev lidovou nebo obecní.« O této svobodné lidové církvi však sondí známý Hornesser: »Konstatujeme úplné zpuštění náboženského života. Zbožné a věcí kazatelé svobodomyšlní z kostelů vypudili a svobodomyšlné kostelů nedostali. Vyznavačům víry loupí se zděděná svatyně a dnešní člověk ve staré svatyni nezdomáčkuje. Brémami byl pokus protestantismus přetvořiti v církev svobodnou, úplně odbyt. A tak by se stalo všude, kdyby všude pronikl protest. liberalismus. Bortí se a

hroutl se, má-li pozitivně pracovati.« Nejúčinnější postup proti liberálnímu církevnímu protestantismu volí, jak se zdá, nejvyšší církevní úřad v Bavořích, který užívá jakéhosi druhu protestantské modernistické příslahy, která spočívá v zavazovací se formuli pro nové kandidáty. Kandidát výslovně a podpisem svým se zavazuje, že »v žádné věci vědomě od nauky evangelicko-lutherské církve se neodchýlí, tím méně se jí zprotiví a uokonce nebude nejistými a pochybnými naukami, které nejsou dle vyznání církve, vyvolávati pohoršení.« — Tak smutně to dohrožívá u protestantů.

Evangelický list o náboženské propagandě. »Hus« v čísle 6. líbuje si slova »Času«, která vyzývají, aby se český národ přiklonil k protestantismu. Leč »Hus« zároveň praví o české, nábožensky rozhrané inteligenci: »Tať si pokrok náboženský představuje totožný se žádným náboženstvím. Praštila s církví římskou a vyhodila z domu náboženství vůbec a křesťanství zvlášť. Intelligence opravdově náboženské, která by opustila církev a církve vůbec neznáme. Toť protimluva (contradictio in adiecto). Opravdově náboženský člověk nemůže jinak než býti agitátorem (my evangelici říkáme: missionářem) pro své náboženské přesvědčení. Za starých husitských časů šla tato agitační horlivost tak daleko, že lidé byli hotovi jiné, odchýlných náboženských názorů, pro jejich stanovisko zabít, po případě pro své náboženské názory dát se od jiných zabít. Dnes takový fanatismus byl by anachronismem. Ale agitační horlivost je samozřejmou věcí u lidí náboženských. A kde jest ta, tam je pochopitelná snaha utvořiti stranu, sektu, náboženskou společnost — církev. O samotě, v odloučení od stejně smýšlejících, náboženská individualita existovati nemůže. Buď zvlažní a zanikne se svou náboženskou svérázností, anebo se připojí k tě straně, sektě, církvi, která jest jejími názory nejbližší.«

»Hus« připomíná, že »velkolepé osamocení« má snad cenu v politice, ale je nemožností v ohledu náboženském. »Na pravo nebo na levo se nakloniti musíš. Buď půjdeš do Říma zpět, anebo se staneš protestantem u prostřed církevní organizace evangelické.« — Jest zvláštní jak brzy zapomínají realisté na zvučná hesla Masarykova. Ten přece vyhlásil boj všemu církevnictví. »Pryč od církvi!« hřměla slova muže, který dobrovolně, beze všeho nucení přestoupil do církve, jejíž dogmatům nevěřil. A nyní pojednou proticírkevníci odporučují jednu církev znovu. Dokazovali jsme dávno jasně, že každá idea, která má uchvátit dav, nutně potřebuje organizace, tedy idea náboženská aspoň nějaké formy církevní. Na naše věcné vývody nebylo reagováno. Leč náhle proticírkevníci couvají více, než bylo možno douhati.

Vysvědčení politické důslednosti. »Moravské Listy« předešlý týden poukázaly na neupřímnost a nedůslednost pokrokových opozičníků, jak se ukázala zvlášť při hlasování o malém finančním plánu. Napsaly: »Z českých poslanců bylo přítomno 32 a scházelo 51. Sám dr. Stránský při hlasování nebyl a z klubu neodvislých poslanců byli přítomni 4 členové. Z těch pro vládní předlohy s vládními stranami hlasoval předseda klubu dr. Masaryk a prof. Smrček, proti hlasovali toliko poslanci Kalina a Prunar. Je to strašný zjev pro naši politiku a zřejmo, jaký zmatek panuje ve hlavách vůdčích. Dlužno apelovati na prof. Masaryka, aby vysvětlil, jaký je jeho poměr k dru. Stránskému. »Lid. Novinám« a k »Času«. Časopisy tyto jsou ostře proti malému finančnímu plánu, stejně jako »Samostatnost«, dr. Stránský prohlašuje za zrádce každého, kdo by šel v této otázce s vládními stranami — a předseda toho nesourodého konventiklu prof. Masaryk hlasuje pro vládu a pro přechod k podrobné rozpravě o známých berních předlo- hách. A dr. Stránský, hlavní inspirátor celé této komedie, se schová a vůbec není při hlasování přítomen. Tak se u nás provádí zásadní opoziční politika.«

Poučné doklady. Soc. dem. Prokešův »Duch Času« napsal o volbách na Moravě: »Dobře se drželo v neděli pokrokové občanstvo všech vrstev. Agrárníci, až na malé výjimky, volili všude proti klerikálům. Staro- agrární křídlo ukázalo svou bezmocnost. Pokrokové živly mezi agrárníky nabyly zřejmě převahy. Nebude dlouho trvati a Staroštici budou náležeti minulosti. Dělnictvo vyplní nyní tu čestnou povinnost a podpoří zase pokrokové sedláky v boji jejich ve venkovské kurii proti klerikálům. Stejně věrně stáli s námi pokrokoví lidé ve městech. Lidovo-pokroková strana šla otevřeně s námi ve všech okresích s energií, která svědčila o tom, že pokrokoví měšťáci pochopili, že vítězství naše nad klerikály v užších volbách není věcí naší strany, nýbrž že bude mít velký a značný vliv i na volby v kurii městské.« — **Zato však orgán konservativního agrárníka Staroštika »Obrana Venkova« sdělil toto:** »Pět tisíc re- ctivých a charakterních klerikálů volilo p. Kuneše Sonntaga, a bezcharakterní pp. Staňkové a Nejezchlebové přes usnesení výkonného výboru, které znělo, že okres- ním organisacím ponechává se volná ruka, rozestali po celé Moravě nařízení. Že mají agrárníci voliti sociální demokraty. Tak na Litovelsko zaslali následující živá nařízení: »Můžeme Vám sdělit, že sociální demokraté učinili vše, aby zachránili kandidaturu Sonntagovu, na niž nám mnoho záleží. Nevěťte tedy lživým zprávám a působte k tomu, aby ve Vaší obci poctiví agrárníci volili pokrokově. V říšských volbách dělníci pomohli nám zpátečnickou. Je pravda, že nemusel býti Vaněk v užší volbě s Navrátillem, nebýt některých zrádců, kteří pracovali pro klerikála. Nedbejte na poklik klerikálů, volte v neděli Karla Vaňka, volte protiklerikálně, jak se na agrárního stoupence sluší. Všem stoupencům to oznam- uje! V úctě Sekretariát agrární strany v Brně. V Brně.

v červnu 1913. — Tak praví nařízení a nyní mluvíme my. Pana Sonntaga poctivě volili klerikálové, a sociální demokraté proti němu, jak při prvé volbě tak při druhé zůvěřivě agitovali a presidium si dovořil takový daňkovský švindl. Dlouho-li bude naše rolnictvo darebáctví Staňků a Nejezchlebů trpět? Zloduch Staňk obětuje úředníka-inteligenta s vysokou zemědělskou školou pana dra. Baara soc. demokratickému knězi Roučkoví, inteligenta okresního soudce p. Procházkou soc. demokratu Koutnému, který dovede se sotva podepsati, poctivě rolníky Adámka a Kabelku soc. demokratům Tusarovi a Svobodovi? A to že má být pokrok? Hanba a skvrna na straně agrární a největší!

Povzbuzení před super. konventem. Hlasy ze Sionu v čísle 11. citují kázání evang. faráře Nešpora, jež konal 3. června před super. konventem. Ovšem v kázání, jež má povzbudit, stíny se kreslí markantnějšími liniemi než v nějakém vědeckém pojednání. Kazatel klade vedle sebe největší kontrasty, aby tím spíše vzpružil. Nemusí tedy evangelici bráti tu řeč příliš tragicky. Ale tendence její jest významná, vysvětluje realizování evangelia dosti bystře, klade požadavky oprávněné, které ovšem jsou zvány ihned «klerikalismem», jakmile se ozvou v kruhu katolictva. Mimo jiné pan Nešpor promluvil: «Pořád říkáme žeň mnohá, ale dělníků málo. Dělníci jsou a pracují až k únavě, ale kde je žeň, kde úroda, kde výsledky? Kde je naše horlivost, naše radost, svaté nadšení pro věc církve naší? Když Pán nás volá k práci na vinici, tu hned máme pohotově odpověď: Pošli, Pane, jiného, aneb nařídíme jako Jeremiáš, zalezeme jako Eliáš pod svůj jalovec, anebo s Jonášem bychom raději utekli k nejdálšímu moři. To je pohanění ta naše lhostejnost, vlažnost, malichernost, ješitnost, jsme ubozí ve velkých věcech a v maličkostech jsme obři. Ta lhostejnost ve věcech školních! Mráz jde člověku po těle, když se mluví o reform. školách. Jedna po druhé z těch našich pevnůstek na venkově vzdává se bez výstřelu, se spěchem. Jaká to tragika! Přímě dojemný je návrh na náš konvent, aby matky zachránily naše školy. Přátelé našich otců, Valdenští, mají dávno union des méres, sdružení matek, která se výborně osvědčují. Muži, bratři, já věřím, jako věřím, když naši muži, faráři a presbyteri nedovedou udržeti naše školy, že naše ženy, Husitky, budou donášet zbraně do srubů našich k zachování našich škol, že ony nám řeknou jako ta Hugonotka v Tour de Constance: rezistez, vytrvejte! V Pánu zesnulý znamenitý učitel Váša pravil kdysi na konventě: «Když zahyne škola, nemusí zahynout církev, ale zrušením školy bude církvi uřata pravá ruka. A chodíte a konejíte něco bez pravé ruky. Jak bude vypadat časem to celé církevní tělo bez škol? Zrušování škol je pohaněním, k tomu přijde znesvěcování neděle. V čem se, prosím, dělíme my reformování od jiných v neděli? Všechní práce se koná v neděli, vše se odkládá na neděli. Naši lidé se posmívají puritánskému svěcení neděle v Anglii, ale jsem přesvědčen, kdyby věděli, jaké nesmírné požehnání má anglický národ ze svěcení neděle, že by snad přece obrátili. A těch pohanění jiných je řada, reversantství, opouštění společných shromáždění, vyhýbání se sv. Večeři Páně působí tísnivě na ty, kteří milují církev svou.» — Tedy: kazatel zcela právem přeje si zachování konfessních škol, ochranu mládeže proti nevěrcům. A jestliže katolíci takový požadavek vysloví pro mládež vlastní, nadá se jim «klerikálů» od těch taky-katolíků, kteří usilují spolu s volnomyšlenkáři o všeobecné vyloučení katolického náboženství ze škol.

Ti nejmenší z nás, ať nemocní, sirotci a podobní aspoň z Božího světla, že soucitu v očích bližních a Boží přírody se těší, ale slepé dívky (a mezi nimi jsou opuštěné i sirotky) jsou ještě věčnou tmou souženy. Těm pošlete, dobrodinci, dárek do «Útulny slepých dívek v Praze III., na Kampě.»

Lidový soud nad vlastenectvím pokrokářů. Na 23. června soc. demokraté s pokrokáři svolali v Brně schůzi do Besedního domu, v němž se mělo oslaviti jejich volební «vítězství». Leč — dostavilo se tam velké množství nár. sociálů. Když po řeči dra. Pluháče nár. socialista Langer poukázal na velké podvody soc. demokratů a pokrokářů ve všeob. kurii, chtěli soc. demokraté na pokyn Vaňka a Tusara umlčeti řečníka řevem. Leč nár. socialisté nyní začali útočiti na Vaňka a Tusara tak prudce, až své vůdce soc. demokraté rychle oboustoupili, aby se jim nestalo násilí. Schůze pak na rychlo rozpuštěna. Dán zde průchod velikému roztrpčení nad tím, jak strana dra. Stránského zaprodala národní zájmy. Má-li dr. Stránský radost nad zvolením rudé sedmičky, každý jeho stoupenec by se měl vážně ptáti, jak to tedy vlastně myslí se svým programem hospodářským a národním. Vždyť přece dopomohl k vítězství lidem, kteří jsou odpovědnými nepřáteli tohoto programu. Raduje se tedy dr. Stránský z bankrotu, k jakému dospěl po třicetileté politicko-hospodářské práci. Ze vzteku proti «klerikálům» ufezuje větě, na níž sedí, a ještě si k tomu tleská. Pohřbením vlastních snah připravuje «reformu». Proto ovšem není divu, že hlasy naší strany na Moravě tolik stoupají.

Židovská podpora umění. Poslední číslo «Nového Českého Listu», orgánu to baňkářských Čechů, vycházejícího v Záhřebě, přináší nový doklad o židovské úskočnosti a bezohlednosti. Z dlouhého článku vyjímáme: «Záhřebská opera má orchestr sestavený téměř ze samých českých sil. Členové jeho založili organizaci «Savez glazbenika» a loni jmenovali zasloužilého kapelníka Milana Zunu (i u nás chvalně známého) čestným členem spolku. Letos Zuna se léčil následkem přepracování v Arku. Správa divadla bez důvodů dala mu v době, kdy dlel v Arku, výpověď. A nyní hlavní: «Re-

ditel opery Albini (žid) s druhým kapelníkem Sachsem (také žid) převzali po Zunovi taktovku, domluvili se a naklonili si členy orchestru velkými slibů. V tom přijel zpět Zuna uzdraven, dohodl se s intendantem a — zůstal. To ovšem nebylo vhod ani Sachsovi ani Albini a proto začali proti němu vši silou pracovat. Operní ensemble jel do Splitu na pohostinské hry, a s operami, jež Zuna nacrovil, chtěli se blýsknouti Albini a Sachs. Částečně se jim to podařilo, také symfonický koncert ve Splitu oddirigoval a vzniklý deficit zaplatil ředitel opery Albini. — Zuna jel do Splitu, tam mu uspořádány obecnostem, jehož je miláčkem, nadšené ovace. Ale krajané, t. j. členové orchestru, byli tak proti němu poštvaní, že se jeden z nich vyjádřil: «Nejlépe by bylo Zunu hodit do moře.»

Rakousko prý je katolický stát. Úřední list c. k. okresního hejtmanství v České Lípě v Čechách vydal nařízení, aby ve třídách, do nichž chodí děti jiných náboženství, se modlitba vykonávala potichu. To znamená aspoň pro děti nemodlit se vůbec. Nepracuje takový c. k. okresní hejtmán přímo pro volnomyšlenkáře? Zde máte nový důkaz, kdo má v tom «klerikálním» Rakousku největší moc.

Kněž. arcib. gymnasium s internátem otevře na podzim na počátku školního roku 1913—14 prvou třídu v Praze-Dejvicích, Slovanská tř. 309. Vyučovatí a správu ústavu věsti budou kněží Tovaryšstva Ježíšova. Volba povolání je volná. Chovanci platí ročně za celé zaopatrnutí 500 K. Mimo chovance, bydlící v ústavě, mohou se vyučování účastniti i žáci bydlící mimo ústav, ale jen ti, kteří bydlí u rodičů a v počtu omezeném. Přihlášky o přijetí dlužno učiniti u kněž. arcib. ordinariátu (Praha, Hradčany 56.-IV.) anebo od 15. srpna u ředitelství ústavu (Praha-Dejvice, Slovanská tř. 309). Příjmací zkoušky budou se konati před prázdninami 7. července od 9 do 11 hod. a po prázdninách 16. září v Praze-Dejvicích, Slovanská tř. 309. Bližší zprávy (prospekt) vyžádati si lze u kněž. arcib. ordinariátu v Praze.

Vzájemná politická kvalifikace. Odpadlík Svozil v «Českém Slovu» vyslovil pochybnost o politických schopnostech odpadlíka Roučka, který se stal nyní zemským poslancem na Moravě. Rouček však v sanguinickém zachvatu odpověděl, že Svozil jest «ošuntělý» politický charakter, který již proběhl všemi stranami, a prý «vše vždycky scíplo jako po ráně morové, nač sáhla jeho výtečná ruka». Redaktor Svozil je dle Roučka «svrchovaně a chorobně ješitný emigrant», jehož «plácání nikdo v celém světě nebral vážně», který «počiná si procovsky» a má «potřeštěnou hlavu». Rouček hrozí: «Mohlo by se jinak stát, že bychom si s ním docela bezohledně promluvíli o jeho «kvalifikaci» nejen politické, ale i — mravní, a toho by pan Svozil ve zdraví nepřežil.»

Opravednost sufražet. Do Pešti tedy svolán sjezd žen, které často velice bouřlivě požadují volební právo i pro ženy. Zvláštní! Právě v tom městě maďarské a židovské dámy tleskaly vývodům řečnických žen, odkud se šíří úžasná despotie proti občanským právům samých mužů. Slovákům a Rumunům přímo jest rváno hlasovací právo z rukou. Málokde se páse proti voličům tolik násilí, jako v Uhrách. Ale — židovky tleskaly, aby dokázaly, že jsou ve spravedlnosti o stupeň výše, než dámy v jiných zemích. A k tomu ještě jeden dodatek! «Čas» před sjezdem napsal: «V hlavním městě Uher se chystá sjezd mezinárodní, a p. Kunětická chtěla na něm mluvit česky nebo slovensky. Poněvadž, bohužel, čeština ani slovenština nejsou ještě řeči mezinárodní, pořadatelky odpověděly: Ne! Ten mezinárodní sjezd má pak na programu volební právo žen, a p. Kunětická chtěla na něm protestovat proti utiskování Slováků. Poněvadž utiskování Slováků nepatří na kongres pro volební právo žen, pořadatelky p. Kunětické ani neodpověděly.» — Ale «Čas» zapomněl dodat, odkud ty velké antipatie k české inteligentní dámě. V presidiu rakouských spolků emancipovaných žen totiž zasedají židovky p. Nini šl. Fürstová a p. Vilemína Olücklichová. Tak se lehce pochopí, proč «svobodomyšlené» průkopnice hlasovacího práva se zachovaly k české spisovatelce tak beztaktně.

Hrozná to opuštěnost! Stálé domácí vězení mají venku nevidomé dívky. V «Útulně slepých dívek Praha III., Kampa č. 33» pospolu se těší, z hudby se radují, pracují a za dobrodince své se modlí. Dobrodinci, smilujte se!

Všeňcos. Princ Arnošt August, který nedávno měl svatbu s dcerou císaře Viléma, nastoupí dne 31. října na trůn brunšvický, který pro jeho přichylnost k Rakousku zabrán byl Německem. — Za příčinou velké úmrtnosti kojců v Rusku nařídil car, aby byl zřízen v Petrohradě ústav, v němž by kojenci, pokud možno s matkami, byli ošetřováni. — U stanice chuchelské na trati Praha-Beroun vjel osobní vlak za všeobecného zděšení na čleté děvčátko mezi koleje a kladně si hrálo. Po zastavení vlaku vyběhlo pod jedním vozem děvčátko zdrávo a neporušeno. — Vídeňská universita byla 21. června uzavřena a přednášky zastaveny a to následkem sporu mezi rektorem a výborem německo-národního studentstva. Mladí páni uraženi, že rektor odmítal přijat jejich deputaci, obsadili universitu a nechťeli do ní nikoho vpustit, proto universita zavřena. — V Solihullu u Birminghamu 20. t. m. zapálily sufražetky velký dům. — 12 obviněných pro zavraždění velkovézra bylo v Cařihradě odsouzeno k smrti. — Ruské Polsko zaplaveno jest letáky vyzývajícími k bojkotu židů. — V jedné anglické věznici zkroutil dozorce uvězněnou sufražetku, vzdorovitou a zdráhačící se jíst, tím, že pustil do cely — myš. Suфраžetka jako divá si za přítomnosti myši počínala a tak pouhá hrozba myši způsobila,

že se sufražetka pusťla vědy do jídla. — Rektorem české university v Praze na školní rok 1913—1914 zvolen byl profesor fyziologie F. Mareš, čímž zase překročena bohoslovecká fakulta, na níž byla letos řada. — Veškerá požadavost velezradce Redla počítá se na 40.000 K. Zvláštní, že celý jeho byt a zařízení stáplelo se v nápadně červené barvě. — Při zeměměřeni v Bulharsku zahynulo i mnoho Čechů, kteří se tam v posledních měsících nastěhovali. — Ve Vídni byla porada ministrů, týkající se zvýšení kontingentu branců o 25.000 nováčků. — Opětná sebevražda vysokého důstojníka — podplukovníka Lebla ve Vídni jest velmi záhadná; trpěl prý jako Redl nervovou chorobou.

«Kouzelné střádanky», velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. úvěrní družstvo «Eliška» v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zárukuji se 5 proc. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Portugalská lidomorna. Od vpádu Hunů, Tatarů a Turků do evropských krajů nikdy tak bezcitně nebylo nakládáno s poctivými občany ve státech evropských, jako v Paříži za triumfující veliké revoluce a nyní v zednářském Portugalsku. V rakouských káznících zachází se s velikými zločinci daleko šetrněji, než v Portugalsku s občany takovými, kteří si dovoľují pronést třeba jen nepatrnou kritiku tureckého hospodářství, jaké v Portugalsku zavládlo. Na př. zase nový doklad. Správce katedrály madeirské Theodor Henriques dne 9. srpna r. 1911 byl zatčen na lodi v přístavu tagusském pro obvinění, že během plavby mluvil proti republice. Volnomyšlenkářská inkvisice má totiž celou organizovanou armádu špiclů, kteří hned udají každé slovo, které by bylo proti zednářským podvodníkům. Do žaláře, kam byl kněz ten uvřzen, bylo nutno položiti prkna, protože voda časem zaplavovala vězení tak, že by se byl musil vězeň v kaluži broditi. Když se o tom dověděli Angličané sídlící v brské čtvrti, naléhali na úřady, aby se přikročilo brzy k přelčení. Věděli totiž, že mnoho poctivců bylo v žaláři umřeno pro schválení odklady dříve, než začalo pravidelné soudní řízení. Přes nátlak Angličanů teprve v březnu r. 1912 začalo soudní řízení — teprve tedy po sedmi měsících! Kněz byl prohlášen za nevinného — dána mu svoboda. Portugalští katané ovšem věděli předem, že zatčení bylo nespravedlivé a proto tak dlouho odkládali. Ale osvobození přišlo pozdě. Ubožák, který byl trápen v žaláři různým způsobem, za několik měsíců skončil. — A ejhle! Česká sekce «Volné Myšlenky» surovým mučitelům dělá před připravovaným kongresem «Volné Myšlenky» velkou reklamu! I slepým spadly šupiny s očí, když se dověděli, jakým způsobem byly provedeny portugalské «volby», v nichž měl jeden portugalský voják více práv než stoupadesát poplatníků! «V. Myšlenka» však i v Čechách své portugalské kollegy chváliti musí, protože jest vojenky zřízenou částí internacionálního volnomyšlenkářského celku. «V. Myšlenka» tedy praví v příčině lisabonského kongressu: «Uvažme, že celá (?) dnešní civilisace, veškeren novodobý právní řád, ohromný rozvoj a sociální význam moderní vědy, celá velikolepá stavba průmyslu, obchodu a pokroků technických, to vše že vyšlo lidstvu z bratrské solidarity dvou velkých revolucí (tak!) a velkých republik: Francouzské, jež v hrdinné zápasě lidu s tyrany rozbila pouta středověku doma ve vlasti a Spojených Státech Severo-amerických, jež sdružily emigranty evropských monarchií k novému velkému a plodnému životu, bez přitěže středověkých tradic, zanechaných za mořem. Proti tomuto tak úrodnému bratrství obou republik vyvstala ovšem ihned solidarita zla, «svatá aliance» monarchií a po nezdařilých pokusech o restauraci tyranií docílila aspoň toho, že nebezpečí libovládý omezeno bylo mšíně i dějinně; v monarchické Evropě pak přičinil se kapitál (ale který? Přece zednářsko-židovský) i reakční nacionalism, by ránu, zasaženou již Republikou Francouzskou, zahojil nestvárnou aliancí Ruska a Francie, republiky s autokratem. Nově zrozená Portugalská Republika pohnula svědomím pokrokové Evropy, vzkrýslas čistě ideály lidovlády, obrodila v Evropě po stu letech veliké principy moderní civilisace, dosáhnuvši velikého svého cíle nejslechetější zbraní, volnou myšlenkou lidskou, zbavenou pověr a předsudků: Království, trůny, bastilly a jiné středověké přístery mizí téměř mžikem a jakoby pouhé přeludy tam, kde lid, řádnou školou připraven, přestane v ně věřit a jich se bát. Probuzené svědomí novodobého člověka velmi těžce nese středověký přežitek monarchismu, útlak církve, cizopásnictví šlecht, spoutání všech kulturních, hospodářských i též mravních sil lidu pro zájem několika privilegovaných a degenerovaných němec. rodin, ohromná militaristická břemena monarchismu a jeho zločiny. Ti pak, kdož v bídě dneška netrpělivě čekají příchodu velké děje světové lidovlády, bezděčně proti jednotě monarchií hledají oporu v sbratření republik. A na místo dnešních karikatur internacionální solidarity, jimiž jsou dnešní trojspolky a trojdhody, vstupuje trojice ohromná, velebná a nedozírná, jakou by pro triumfální postup svobodného lidství byla jednota Veliké Ameriky, kde z revolucí, bídy a práce dětí všech kontinentů roste netušená dosud civilisace věků přístich nejmiladší a největší republikou Českou a republikami Evropy, s Francií v čele. Toť zdravá krásná a jediné logická aliance světová, která snadno vyváží jak německý militarismus, tak anglický imperialismus i despotism ruský. Než — sjezd Volné Myšlenky na půdě nejmiladší evropské re-

publiky, její letošní sjezd v Lisaboně mohl by býti zcela malým začátkem, hořčičným semenem, z něhož by v plné osvětové práci nás všech vzrostl velikolepý strom Svobodného Lidství. — K těmto lžím, k tomuto klamu tak dryáčnickému není potřebí dlouhých poznámek. Provolání velebí notorické katany a hrobaře kultury tak, jako by mluvilo k zabezděncům, kteří neznají z dějepisu ani tolik, co se požaduje od žáka 5. třídy školy obecné. A vizme, jak mluví svolání drze proti monarchickému zřízení v době, kdy republikánské zřízení Francie a Portugalska napáchalo tolik odpor- ných zločinů. Zase dokument, jak „Volná M.“ tihne k převratům podobným, jaké provedli její stoupenci za- hraniční. Patrně tedy, zda jest spravedlivě, prokazu- je-li se v monarchických státech této společnosti, ko- mandované cizími židy, více blahovůle, než katolickým monarchistům.

Boží hroby, Křížové cesty, Jesličky, oltáře, sochy, kazatelny,
levně provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňo- stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,
které všude velkou ávandu působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky. Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Sochy, křížové cesty, oltáře aj.
jakož i opravy se sřetelem k původ. slohu provádí umělecky a levně absol- v. o. k. odborné školy a umělecko-prá- myslové školy, sochař a řezbář
Jan Dušek, Chrudim.

Všeobecná úvěrní společnost
z. s. r. o.
:: **v Hradci Králové** ::
úročí vklady
4% - 5 - 5% - 5%.
dle výpovědi.

Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

Novinka! Jaké pak bude počasí? Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádatek dobříkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

Slunečný byt

uvnitř města, sestávající z kuchyně, pokoje, ark. pokojíku, koupelny, spíže, kabinetu, vše pod jedním uzavřením, s ústředním topením a teplou vodou do koupelny, v novém domě, s použitím elektr. výtahu,

pronajme se od 1. července nebo
od 1. srpna b. r.

Kde, poví administrace t. l.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchovenstvu a ul. patronátním úřadům k opravování a pozlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale- sajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a hronzová státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

■ Zánovní harmonium

a housle z r. 1786 (Eberlovky) krásného zvuku jsou levně na prodej.

Blíží sdělí administrace t. l. ::

TRY
v plech. lah-
va 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do pateníšť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaráběné vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

BYRRH

silici a chuť povzbu- **víno** výtečné nahořklé
zující francouzské příchuti, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

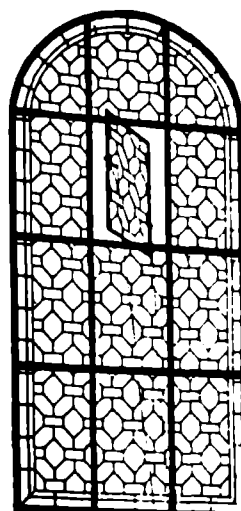
Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady čis. 1094.

Barevná
kostelní
okna v odbor. provedení
zhotovuje, dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v **Třebechovicích u Hradce**
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Emilie Boháčová,

prakt. por. babička,

bydlí v Hradci Králové,
v č. 64. za Sv. Duchem.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční salsony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Užite, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

Obehované pianino

levně na prodej.

Kde, sdělí administr. t. l.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

přijímá předběžné přihlášky

pro I. c. k. třídní loterii,
jejíž první tah bude již v listopadu t. r.

Jak ze slosovacího plánu vidno, skytá tato loterie oproti veškerým ostatním největší naději na výhru, jelikož z vydaných

100.000 losů vyhrává 50.000 losů mimo premii
K 700.000.—

Výhry vyplácti se budou bez jakékoliv srážky!

V příznivém případě může majitel celého losu až i

K 1.000.000.— vyhrát,

když na hlavní výhru K 300.000.— současně premie K 700.000.— připadne!

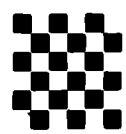
Za bezpečné provádění, uschování losů, revisi čísel, tažebních listin, jakož i veškerou manipulaci přejímá ústav již předem ručení a ochotně zodpoví veškeré dotazy oněch P. T. reflektantů, již by se o tuto loterii zajímali.

Na požádání rozešle později — po přidělení prodejny, o níž jest zažádáno — veškeré prospekty ku bližší orientaci.

Cena celého losu pro každou třídu K 40.—.

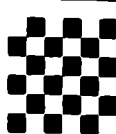
„ čtvrtiny „ „ „ „ „ 10.—.

„ osminy „ „ „ „ „ 5.—.

Slosovací plán c. k. rakouské třídní loterie.

100.000 losů, 50.000 výher a 1 premie.

První třída.				Druhá třída.				Pátá třída.			
Výhry 1 po 60000 K				Výhry 1 po 70000 K				1 premie po 700000 700000 K			
1	1	20000	„	1	1	30000	„	1	1	300000	300000 „
1	1	10000	„	1	1	15000	„	1	1	200000	200000 „
2	2	5000	10000 „	3	3	5000	15000 „	1	1	100000	100000 „
5	5	2000	10000 „	8	8	2000	16000 „	1	1	60000	60000 „
10	10	1000	10000 „	16	16	1000	16000 „	1	1	50000	50000 „
20	20	600	12000 „	30	30	600	18000 „	1	1	40000	40000 „
25	25	400	10000 „	40	40	400	16000 „	1	1	30000	30000 „
85	85	200	17000 „	50	50	200	10000 „	2	2	25000	50000 „
2350	2350	80	188000 „	2350	2350	120	282000 „	10	10	20000	200000 „
2500 výher 347000 K				2500 výher 488.000 K				20	20	10000	200000 „
Třetí třída.				Čtvrtá třída.				30	30	5000	150000 „
Výhry 1 po 80000 K				Výhry 1 po 100000 K				400	400	2000	800000 „
1	1	40000	„	1	1	50000	„	600	600	1000	600000 „
1	1	30000	„	1	1	40000	„	3045	3045	400	1218000 „
3	3	10000	30000 „	4	4	10000	40000 „	35886	35886	200	7177200 „
6	6	5000	30000 „	8	8	5000	40000 „	40000 výher a 1 premie 11875200 K			
10	10	2000	20000 „	16	16	2000	32000 „				
20	20	1000	20000 „	24	24	1000	24000 „				
50	50	600	30000 „	38	38	800	30400 „				
58	58	400	23200 „	57	57	600	34200 „				
2350	2350	160	376000 „	2350	2350	200	470000 „				
2500 výher 679200 K				2500 výher 860600 „							

Besídka.

Zemětřesení na Ischii.

28. července 1883 střiženo bylo město Casamiciola na ostrově Ischii děsným zemětřesením. V říjnu na to navštívili zříceniny nešťastného toho města tři bratři kněží z diecése královéhradecké. Zbyl z nich jen nejmladší, po třiceti letech nyní ovšem již šestašedesátiletý, jenž čtenářům »Obnovy« snad se zavděčí, když sdělí jim vše, co nejen o Ischii slyšel a četl, ale i vše, co v denníku svém si zaznamenal a co tedy ke hroznému zděšení svému na vlastní oči viděl.

Ischia, jeden z ostrovů Tyrhénského moře, leží asi 8 kilometrů jihozápadně od Neapole, měří 69 čtver. kilometrů a čítá 24.000 obyvatelů. Již od básníků věku starého opěvován byl ostrov ten co druhý ráj! Líbezná podnebí, jež působí, že i v zimních měsících plno tu pestrobarevných, vonných květin, báječná úrodnost, překrásné sady plné vinných rév a pomerančových, citronových a fíkových stromů, jakož i přečetné léčivé prameny proměňují v pravdě povrch ostrova v malý ráj. — Avšak vnitro jeho jakoby přechovávalo zuřivou mocnost démonické!

Již ve věku starém střižena byla Ischie zemětřesením, tak na př. již v roce 655 před Kristem 700 lidí pohřbeno bylo v ssutinách. V 19. století pak počala řada pohrom v únoru 1828, kde Casamiciola zemětřesením úplně byla zničena. Ku podivu však — město bylo na též místě vystavěno. Následovalo zemětřesení roku 1881 a konečně děsná katastrofa ze dne 28. července 1883, v níž Casamiciola po druhé byla zničena.

Jak to v nitru ostrova vypadá, o tom pojmí si učiniti může každý, kdo viděl některé z horlických zřidel, jichž výpary až 71 stupňů dosahují.

Voda jest, jak jsme sami okusili, na mnoze slaná a nad míru léčivá. Z jediného pramene, jichž ostrov přes dvacet čítá, více nežli milion litrů v láhvích ročně se vyváželo. Obyvatelé ostrova užívají minerální této vody i v kuchyních a netřeba jim tedy ku vaření ohně. Byl-li někdo dlouhou chůzí unaven, vykopal na cestě do země díru, vložil do ní nohy a okamžitě následovalo značné občerstvení.

Na mnohých místech slyšeti stále hřmot, podobný víření bubnů, anebo hluku kotle, plného vařící vody, známky to blížícího se zemětřesení.

Páry, jež ze zřidel vystupují, jsou pravidelně čisté a pruhledné. Kdykoliv však zemětřesení má nastati, stávají se hustými a černými. Podobně bylo i před katastrofou poslední. V pátek 27. července bylo počasí ještě překrásné, i noc na sobotu byla nad míru líbezná. V sobotu však nastala nápadná změna. Nesnesitelné vedro, jakož i podezřelé páry, jimiž vzduch byl přeplněn, věstily neštěstí. Nápadné bylo to, že zvířata, zejména psi, kočky a koně, kteří obyčejně při blížícím se zemětřesení vydávali zvláštní žalostné zvuky, tentokrát ani nehlesli.

Obyvatelé tušili prý sice hroznou událost, a však — jak to bývá — z bázně, aby četní hosté se jim nerozutíkali, nečinili žádných ochranných příprav a mlčeli. Toliko sedmdesátiletý stařec, jenž již co chlapec zažil podobnou bouři, přišel večer k biskupovi a na blížící se katastrofu jej upozornil. Bylo však již pozdě. Okolo 10. hodiny nastalo troje otřesení, doprovázené děsným hřmotem podzemním, a kvetoucí dříve město bylo zničeno. Deset děsných sekund — a Casamiciola nebylo více! Až na několik domků u moře, jež každým okamžením sesutím hrozí, vše jedna zřícenina!

Líčení pozůstalých připomíná zkázu měst Herkulana a Pompejí. Četné rodiny docela jsou zničeny. Nás ve zříceninách provázel mladičkový bohoslovec ze semináře biskupského města Ischie, jenž trávil u rodičů svých v Casamiciole prázdniny. Zachráněn tím, že mezi katastrofou nalézal se v zahradě. (Rodiče jeho pohřbeni v ssutinách.) Podávám toliko zprávu kněze, jenž jsa vychovatelem u jedné vznešené rodiny římské, v době neštěstí byl právě v Casamiciole. Vyvážnův šťastně z nebezpečí, vypravuje takto: »Dne 28. července odebral jsem se jako obyčejně o čtvrt na 9 do svého pokoje a poněvadž byl jsem unaven a poněkud chorav, uleh jsem a také ihned tvrdě usnul. Najednou však jsem se spánku vyrušen hrozným lomozem. Cítil jsem, kterak postel má se prudce zmltá, všechn nábytek v pokoji se převracel, sklo z rozbítých oken finčelo, v okamžení nato zřícení množství domů způsobilo ránu, jakou nejsilnější hromi způsobiti nemůže. A to vše stalo se ani ne v 10 sekundách.

Vyskočil jsem z postele a přesvědčiv se, že dva moji světenci jsou zachráněni, chtěl jsem chvátati k matce, jež se zdržovala s ostatními dětmi a s komornou ve vedlejším pokoji. Volal jsem výš silou: »Madame!« Když však nikdo se neozýval, otevřel jsem násilně dveře a viděl před sebou jen děsnou propast, naplněnou zříceninami, pod nimiž matka s dítkami a služkou byly pohřbeny. Nevý-

slovná bolest a hrůza sevřely srdce mé, stál jsem tu chvíli pln zděšení. Teprve vzpomínka, že jedná se o zachránění ubohých sirotků, kteří o smrti svých miláčků neměli ještě ani tušení, dodala mi nové síly. — Svíčky nemohl jsem nalézt, na štěstí však visela před soškou Rodičky Boží lampa, kterou jsem rozsvítil. V okamžení poznali jsme, v jak děsném nalézáme se postavení. Abychom se nezašli prachem, jež v pravém smyslu slova rukama mohli jsme hmatati, obvázáli jsme si ústa namočenými šátky. Nejprve udělil jsem světencům svým rozřčení, načež šatstvem, jež právě po ruce bylo, jsme se odělí. To vše bylo dílem jediné minuty.

Otevřev okno, volal jsem o pomoc. Brzy však přesvědčil jsem se, že pomoci se nám nedostane. Svázal jsem tedy rychle prostěradla, upevnil je v pokoji a spustiv nejprve své světence na ulici, sám jsem je následoval. Tu však octli jsme se v hrůzné směsici. Celé vrcholy zřícených zdí a domů kolkolem! Vše zdálo se mi býti věrným obrazem toho, co diti se bude při skonání světa! — Kam jíti, co si počítí? Smrt hrozila nám se všech stran. Vždyť zbytky zdí v každém okamžení mohli se zřítiti a nás v ssutinách pochovati . . . Konečně podařilo se mi nalézt poněkud bezpečnější místo. Ach, jak nevýslovně děsná to byla noc! Stále ještě ozývalo se strašlivé rachocení v útrokách země, jež žijící, kteří každého okamžení nového zemětřesení očekávali, novým zděšením, novou hrůzou naplňovalo! Brzy po půlnoci zmizel prach a při svitu jasného, hvězdami posetého nebe mohli jsme alespoň poněkud přehlednouti to nevýslovné neštěstí. Jaká to hrůza! Ulice, v nichž na sta leželo mrtvých a smrtelně raněných, podobaly se bojišti. Mnozí z pozůstalých zšleli a bloudili s vytřeštěným zrakem po zříceninách, z nichž stále ozýval se zoufalý křik a úpěnlivé volání o pomoc a poslední vzdechy těch, kteří již se smrti zápasili. A přece odkud nepřicházela pomoc . . .

Tak proběhla jsme hrůzuplnou noc, až konečně o páté hodině ráno dopraveni jsme byli do Neapole. — Krátké, avšak hrůzné to líčení očitého svědka celé katastrofy.

Mnozí ze zachráněných následkem zděšení docela oněměli, jiní pak, ač žádné pohromy neutrpěli, ani nohama ani rukama vládnouti nemohli. Stáli tu s otevřenými ústy, z nichž časem nesrozumitelné se ozývaly zvuky a blbě se usmívali. Nevýslovným žalem mnozí docela otupěli, tak že ani žádných bolestí necítili. Jedné paní uřezávána byla ruka — ona při tom ani nepovzddechla. Po operaci pohlížela klidně kolem sebe, prohlédla si i uříznutou ruku, načež, sklonivši hlavu, žalostně zvolala: »Měla jsem otce, měla jsem matku, měla jsem chotě a čtyři milé děti . . . nyní nemám již nikoho!« Než na chvíli něco utěšenějšího:

Arcibiskupa neapolského, jenž neohroženě procházel zříceninami, poskytuje pomoci raněným a nebeské útěchy umírajícím a osiřelým, i svobodomyšl a církvi svaté nepřátelské listy porovnávaly se sv. Karlem Boromejským. Všichni bědují a utíkají se zřícenin, aby, ztrativše všecky své milé, alespoň život svůj zachránili, avšak šlechticů řeholník P. de Martinis neopouští ubožáku, již útekem více se zachrániti nemohou. Zdi pukají, zbytky domů s hrozným rachotem se řítí, ale statečný kněz, ač se všech stran nebezpečí hrozí, chvátá po zříceninách s místa na místo, těší umírající a připravuje je k nastávajícímu soudu. Hlasitě vzbuzuje s nimi víru, naději, lásku a dokonale lítost, vztahuje rukou svých prosebně k nebesům, svolává milosrdenství Boží na nešťastníky a uděluje jim posléze převážný dar — svaté rozřčení! . . . Nasazuje vlastní život, jen aby jiným život věčný pojistil. Hle, požehnané ovoce katolické lásky!

Nyní v Casamiciole pusto — mrtvo! Kvetoucí druhy a od lázeňských hostů čteně navštěvované město proměněno v jediný hrůzný hřbitov. — Vůdce na hromadu kamení ukazuje se slovy: »To byla kanovnická residence.« — Jednoduchý kříž, na němž pověšen rozmačkaný bíreč, naznačuje hrob kanovníka Manziho, jenž v ssutinách své residence pochován. Jméno na kříži napsáno bezpochyby nějakým dřívkem! . . . Tu opět kříž! Malá, bledá holčička poučuje nás, to že náhrobek čtyřceti v ssutinách pohřbených lidí.

Zde chrám! Ach, kdo by poznal, že býval to někdy stánek Nejvyššího? Vidíš pouhé ssutiny . . . Tu residence biskupská, všem okolním domům docela podobná — zřícenina, z níž mrtvé tělo šlechtického a v pověsti svatosti žijícího biskupa bylo vytaženo. Ten na smrt jistě byl připraven . . .

Přicházíme k rozsáhlým lázním. Dle zbytků patrné, že úprava byla jistě velmi vkusná . . . Který lázeňský host se sem nyní odváží, když jich na sta ve zříceninách pochováno? Majitel neapolského hotelu »De la Ville«, v němž jsme bydleli, ztratil zde dvě dospělé dcery.

Léčivé zřídlo žhavé, sírnaté vody proměněno v prádelnu. Jediná při tom výhoda, že při vyváření prádla netřeba topiti. Zničený to poklad! Ulicemi mrtvého města plíží se stařec, jenž

celých šest dní byl pod ssutinami . . . nezebrá, neprosí, ale tvář, na níž dosud zrači se zděšení a hrůza, volá ku kolemjdoucím: »Slutujte se nade mnou!«

Jinde opět volným krokem přichází nám vstříc bývalý, věrný strážce domu — vychrtlý pes. Domu, jehož střežil, není již, i majitelové jeho v ssutinách jsou pohřbeni — není tu nikoho, kdo by se o opuštěné zvířátko postaral. Více takových opuštěnců bloudí městem a za každé soustečko sebe tvrdšího chleba, jež se jim podá, po svém způsobu radostně vděčnost projevují. Slze nás polily, když jsme pozorovali, kterak i uschlé drobky z ruky dárcovy dychtivě vylizovali . . .

Citronové a pomerančové sady plny jsou překrásného ovoce, avšak není nikoho, kdo by ovoce to sklízel. Na ružovém keři pje ptáče tak krásné a přece zároveň tak žalostné, že až srdce usedá: vždyť to píseň pohřební!

S pocity nevýslovně bolnými vraceli jsme se ulicemi ubohého, mrtvého města k přístavišti a dali se ihned lodkou dopravit na náš parník. Od náhlé a nenadálé smrti vysvobod' nás Pane! — Z.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blanická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Kulturní jiskry.

Ze života Viléma II. V době, kdy tolik se píše o císaři Vilémovi, bude snad naše čtenáře zajímati několik vládkých vzpomínek. Dne 15. června slavil právě pětadvacetileté jubileum své vlády. Jeho otec panoval pouze tři měsíce, trun nastoupil takřka již na prahu smrti. Jedním z prvních činu nového panovníka byla návštěva italského krále. Bylo uchystáno vzácnému hosti přeskvělé uvítání. Nehoroval to však pro Viléma ani tak národ, jako spíše vlada s Crispim v čele. Byloť to utvrzením trojspolku a pro Crispioho zvlášť pěkný trumf proti Vatikánu. Crispi a Vilém byli sobě tenkrát v náručí, druh potřeboval druhá, druh druhá si předcházeli. Za to v královském paláci byli spokojeni jen tak do jisté míry. Vilém tenkrát ještě nedovedl po královsku vystupovati, ba nejednou připomínal studenta dle vzoru burši. Ti pak, kteří tvořili jeho průvod, vedli si v Quirinále ne jako hosté, nýbrž jako vojáci v dobyté zemi. Vypravovala se těch kotrmelců celá řada. Tak hned při slavném uvítání na Kapitolu. Císař vede pod paží italskou královnu Markétu a prochází jednotlivými sály plnými vznešeného panstva. V tom tam kdesi mezi pozvanými objeví Vilém nějakého Němce s plavým vousem a zarudlou tvář a hned se k němu hlásí, Markétu královnu nechá pěkně státi a začne po německu široce a dlouze se baviti se svým krajanem. Pomyslete si sami, co za to mu Taliani dali!

Podobně to dopadlo při jeho návštěvě ve Vatikáně. Nejprve byla na pruském vyslanectví hostina. Pozváno bylo několik kardinálů a prelátů, kardinál Ledochowski seděl Vilémovi po pravé straně. Tehdejší pruský vyslanec Schlötzler, velký labužník, vyžádal si u císaře dovolení, že upraví hostinu po domácí, německou. Ale že byl protestant, zapomněl na pátek a před milými preláty se octlo samé maso. V poslední teprv chvíli ho na to upozornili, ale už bylo pozdě. Žádali tedy papeže Lva XIII., aby dal dispens. Ale papež řekl, že není k tomu žádného nutného důvodu. A tak pozvaní hosté byli tu jen pro podívanou. Jídlo chodilo jedno za druhým, oni nevzali ze žádného. Byla to trapná příhoda, ale Viléma to nerozčililo, smál se a žertoval po celý oběd.

Do Vatikánu jel ve vlastním kočáru, přivezeném z Berlína. Když stanul povoz u hlavního schodiště, papežský komoří se přiblížil, aby mu při sestupování pomohl. Přistoupil s levé strany, ale císař má levou ruku zmračenou. Bylo viděti, jak se utrl a couvl zpět. Býval by rád, aby jeho vada zůstala ukryta. A celá ta návštěva ve Vatikáně působila jen trapně. Známé dosud je, jak netaktně a přímo násilně se vedral do přijímacího sálu kníže Jindřich, bratr Vilémův, právě když papež rozmlouval s císařem.

Zlou krev způsobilo, že Vilém jen tak letmo prohlédl muzea, ani se nezastavil u kardinála

Náš Šamalik dokázal již před 2 lety, že podnik ten padnouti musí. Staněk sice spílal, ale když Šamalik dokázal falešnost bilance motouzárny, doznal sám Staněk, že jest falešná. Kdo jenom zaplatí téměř celý million, jež motouzárna během tří let prohospodářila? Na tuhle otázku Staněk odpovídá, že prý Šamalik sám nemluví proti vládě, protože ví, že se to vyplácí! Podle sebe to ovšem

ví Staněk velmi dobře, ale Šamalíkovi nemůže dokázat žádnou zistnost, žádný čachr k vůli tajemnému přijmutí vládního podaru. Šamalík hlasoval vždy tak, jak bylo jednotným klubem usnešeno. Hlasoval vždy dle obecných potřeb moravského lidu a to také protivládně — i tehdy, kdy agrární poslanci z lavic utíkali. A proč právě tito utíkající shrabovali pro nemotorné podniky statisíce vládních korun? I podle toho jest viděti, jak jsou rakouské vlády »klerikální.« Náš český Svaz žádal tak dlouho o jakoukoli subvenci marně, agrárikům se sypou do klína plné pytle korun. Bude teď žádati stát peníze přímo vyhozené zpět? Nu — proto se začalo s agrární opozicí, aby vláda křiklouny uklidnila kouzelným proutkem odpuštění pro hospodařených peněz. Vychytralí komandanti vědí dobře, jak se dá i opozice zpeněžit.

Kam proudí vládní miliony. Ministerstvo orby sdělilo, že věnovalo 6 mil. K na podporu chovu a zužitkování dobytka. Z 5 milionů, věnovaných na podporu chovu, obdrželi agrárikové v Čechách 1.187.065 K 65 h, ve Slezsku 107.130 K 88 h. O tyto peníze rozdělili se agrárikové čeští a němečtí. Na Moravě se rozdělilo 415.000 K. Jak byly tyto obnosy rozděleny a vyúčtovány? Komu ty peníze rozdělují zemědělské rady, o tom se mlčí. Takové sumy rozeberou výhradně majetnější agrárikové, maloroľnícká družstva musí ustoupiti. »Klerikální« vláda dobře ví, že to rozdělení řídí se taktikou politickou, že obrovský počet roľníků katolických úplně jest odstrčen. Ale sype se výhradně agrárikům přece — aby si tito mohli zakupovati občany pro volební čas.

Hromadný útek do Ameriky. Od r. 1900 do r. 1910 přijelo do Spojených Států 8.500.000 přistěhovalců. Za to desetiletí jeví se v počtu vystěhovalců z Anglie, Německa a Irska veliký úbytek. Naproti tomu přírůstek z Rakouska jest o 683.678 hlav, z Uher o 349.895. — V květnu pak tohoto roku odstěhovalo se jedině přes Hamburk většinou z jižního Ruska a Rakouska 25.479 lidí. Důkaz veliké hospodářské tísně!

Úrazové pojišřování horníků. Vláda rakouská podala osnovu zákona o úrazovém pojišřování horníků, jehož účelem jest, aby horníci byli pojeti do dosavadního dělnického úrazového pojišřování. Tím bude hornictvo, jež dosud musilo postrádati zvláštní péče zaručené zákonodárstvím o úrazovém pojišřování, postaveno na roveň průmyslovému dělnictvu, jež požívá dobrodiní tohoto zákonodárství téměř 25 let. Způsobení tohoto stavu, po léta horníky vytouženého, jest ovšem navrženo již ve vládní předloze o sociálním pojišřování. Navrhuje-li vláda nyní předchozí řešení otázky, plní tím slib, k němuž se shledala povinnou se zřetelem na nutnost věci, zdurazňovanou interesenty horníky a majiteli dolů. Předloha upravuje úrazové pojišřování horníků ovšem v podstatě v rámci nynějšího zákonodárství, bere však zřetel na reformy, vyplývající ze zkušeností od té doby nabytých, jež nalezly přístupu ve vládní předloze o sociálním pojišřování tak daleko, pokud možná, tak zejména v oboru léčení a ošetřování úrazem postižených. Se zřetelem na těžká nebezpečí úrazu, spojená s hornictvím, bylo shledáno dále rovněž v souhlase s předlohou o sociálním pojišřování za vhodné organisovati úrazové pojišřování hornictva na stavovském základě a zříditi tudíž pro hornictvo zvláštní úrazovnu. Konečně dlužno ještě zdůrazniti, že jsou učiněna zvláštní ustanovení o poměru nároků na úrazové renty a invalidní provise z bratrské pokladny, jež budou nikoliv nepatrnou úlevou bratrským pokladnám a jsou tudíž způsobila zahájití s nadějí na úspěch potřebnou reformu bratrských pokladen, kterou lze ovšem pronikavě provésti teprve ve spojení se všeobecným sociálním pojišřováním.

Fond pro bytovou péči. Drahotní výbor naší posl. sněmovny schválil jednohlasně osnovu o dotaci fondu pro bytovou péči. Touto osnovou zákona poskytuje se možnost, aby dvou milionů korun, jež dle zákona z r. 1911 určeny byly pro zvláštní půjčky stavebním společnostem, jež nemohly na stavbu věnovati 10 proc., použito bylo také pro krátkodobé bezprostřední hypotečně zjišřené půjčky.

Daň ze jmění v Německu. Rozpočtová komise říšského sněmu vyřídila v prvním čtení zákon o daní z přírůstku jmění a usnesla se zrušiti daň ze šeků.

VŠUDE DOBRĚ

ověřili se „Albín“, prací prádek
a vůni fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí je Jan Jankovský, výrobce
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zaplatí 5 kg. = 30 haléřů
za K. s. — franko.

Duchovní správa v Přepychách a příbuzenstvo

vysoce důstojného pána

Václava Uhliře,

čest. kanovníka, majitele zásluž. kříže »pro Ecclesia et Pontifice«, bisk.
vikáře, čestného člena »Politického družstva tiskového«, čestného občana
mnoha obcí atd.,

vzdává nejsrdečnější dík

veledůstojnému duchovenstvu, pp. zástupcům slav. úřadů zeměpanských
a patronátních, sl. obecním zastupitelstvům, váženému učitelstvu,
velect. sborům dobrovol. hasičů z Přepych a Zádole, velect. katolické
jednotě v Třeběchovicích a jejimu tělocv. odboru »Orlu«, milé sdru-
žené katolické mládeži z Přepych a okolí a vůbec všem P. T. účast-
níkům pohřbu, kteří z blízka i z dále přišli vzdát v Pánu zesnulému
poslední počtu.

Voláme s vroucí vděčností:

Zaplať Bůh stonásobně!

Zdrceni těžkou ranou osudu oznamujeme, že drahý náš
manžel, otec, bratr, tchán, švagr a strýc, pan

JOSEF MACÁK,

majitel c. k. hlavního skladu tabáku,

nežije více.

Dotrpěl dne 25. června 1913 o 8. hodině ranní po dlouhé
bolestné nemoci, odevzdán do vůle Boží, v 57. roce svého
neúnavně činného života.

Pohřeb drahého zesnulého bude v sobotu dne 28. června
1913 o 4. hodině odpolední z domu smutku, Velké náměstí,
čís. 153, na hřbitov Pouchovský.

Zádušní služby Boží budou slouženy v pondělí dne
30. června 1913 o 10. hodině ranní v chrámu Páně sv. Ducha.

Hradec Králové, dne 25. června 1913.

Hermina Macáková,
choť.

Hermina Richterová,
Františka Macáková,
dcery.
Karel Richter,
cisařský rada a velkoobchodník,
zeť.

Albertina Aulfenfeldová,
majitelka domu,
švagrová.

Antonín Macák,
obchodník,
Alois Macák,
carský bulharský dvorní kapelník,
bratři.

Kristina Vacková,
Barbora Kanská,
sestry.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje velešed. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spočít
vlastní výroby. Tržebné a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Velešedstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
rušit veškeré kostelní nářadí
náčiní a to: monstrance, cibálky,
cibálky, nádoby, paténky, svícny,
lamps, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisem
církve vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrné nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na o-
kázku franko bez záruční koutě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých slavných a stříbrných blonů, jako: te. ště
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Metalské**
prstýnků, tabulek, jídelní stěží se stříbra pravého
i šínakého vždy na skladě.

blon slat, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

posílá a ciscleu

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná
o. k. míetodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obchodní ze všech
míst tu- i cizozemská, jakož i
veškeré zprávy soukromé, dí-
krétní. Spolehlivé a zcela dů-
věrné. Ceny velice mírné, zvláště
v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vpřachtelích)

doporučuje P. T. velešedstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Gennsky, vzorky i roucha hotová na ukásku

se na požádání franko zasílá.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prstýnků, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, scob, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův

synovec, nástupce)

odborný

— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže M.
lého náměstí, dříve pta-
co roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken ohrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, slitými, usazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada besplatná, nem
vím závaznosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

PARAMENTA

kalichy, cibálky, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.

Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev- **▲ SUKNA všech druhů. - Dámské**
nější černé látky na salon. obleky **▲ látky vlněné, hedv. a prací. Vždy**
a kněžské kleriky vždy na skladě. ▲ nejmoder. zvláštnosti na skladě.

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí. **Obchodní domy č. 5. a 6. -**
Telefon 9. Hm. VIII.

Obrovský výběr koberců, záclon, ▲ Všeho druhu prádlo pro pány a
garnitur, prošíváných pokrývek ▲ dámy. - Prádelní a ložní vybavy
a linolea ve zvláštním odělení v přízemí ▲ pro nevěsty. Offerdy a vzorky na venek vy-
a v prvnímu poschodí. ▲ placené. Ceny pevné, 3%, slevy.

Kulturní jiskry.

Z říše zednářstva. Přední pařížský list zednářský »Accacia« napsal již roku 1907 (na str. 149.): »Mladoturecká čili reformní strana v Ottomanské říši sestává výhradně ze zednářů: Víc než dříve bojí se sultán Abdul Hamid zednářstva, jsa přesvědčen, že zednářská činnost má za účel politické osvobození, což přirozeně znamená svržení sultánova.« — Ovšem svržení Abdula Hamida nastalo, ale katanování pokojných lidí (zvláště Jihoslovánů) se zdvojnásobilo. Požidovštělý tisk však v Čechách chválil velice zednářské tyrany, kteří pronásledovali svobodomyšlné občany hůř než Hunové — zrovna tak jako jejich zednářští kolegové v Portugalsku. — Sama vídeňská »Zeit« 12. června v úvodníku přiznává, že zednářstvo zcela demoralisovalo tureckou armádu. Práví: »Mahmud Šefket paša nezabránil, nemohl zabránit vnikání politického strannictví a osobního protekčního hospodářství do armády, protože armáda byla jediným ochranným útlukem mladotureckého režimu, jenž se mohl udržeti pouze stavem obležení, falšováním voleb a zákeřnými vraždami.« A rudá »Arbeiterzeitung« 12. června napsala: »Velkovezír Mahmud Šefket byl dnes na otevřené ulici zavražděn revolverovými výstřely. Vražda podruhé přivedla Mladoturky k moci v ten den, kdy Kiamil paša včasným a rozumným mírem chtěl zachránit, co se zachránit dalo po tak těžkých porážkách. Vražda nyní zasáhla jejich hlavu — jejich vůdce, jejich diktátora.« Mladoturecký režim uvedl říši do válečné zbědovanosti, promrhal národní síly. »Tak se naplňuje na Mladoturcích osud, jaký sami připravovali. Vražda a vzpoura byly jejich cestami, vražda a vzpoura odírají nyní opět moci jejich.«

A téhož dne večer poznamenala »Wiener Allgem. Zeitung«: »Tato mladoturecká revoluce, od které čekali historie neznalí ideologové všechu spásu Turecka, stala se pro tuto říši neštěstím. Zavraždění Mahmuda Šefketa zřetelně svět poučuje o té historické pravdě, že mladoturecká revoluce přivodila zkázu Turecka v Evropě.«

Tak tedy po hrozných zkušenostech jsou nuceny vyznati listy protikatolické. Zednářstvo dovede bořit, naplňovat svět cynismem, ale v budování prospěšných podniků jest zcela neobratné. Svou nešikovnost snaží se maskovati surovým umlčováním těch, kteří ještě zdravý rozum neztratili.

Když italský ministr vojensství dal na jevo své veliké rozechvění nad velikým počtem zednářských důstojníků, zastal se jich po zednářské konferenci list »Il giornale del Mattino«. V tomto časopise prohlásil se »Veliký Orient« solidárním s vojenskými svými bratry, což vládě, ovládané od zednářů musí postačiti. Však také již r. 1870 napsala v 8. čísle zednářská »Rivista della Massoneria Italiana«, že na dobytí Říma zednářstvo velice spolupracovalo a proto prý Řím jest také jeho majetkem. A jak zednářstvo již dávno před tím v Itálii pracovalo, svědčí tento zednářský dokument z roku 1821: »Jest nemožno získati papeže pro zednářství. Činiti z nich proselyty našich zásad — bylo by směšno. Aby se tedy pokračovalo umírněně a jistě, jsou dvě věci velice nutné: býti mírnými jako holubice a chytřími jako hadi. Hleďte, abyste si osobili jméno katolické a zároveň vlastenecké, s kterým byste se uvedli k mladému kněžství a zároveň konečně i do klášterů, abyste tam utvořili proselyty. Nemůžeme nepřátelům jako naši otcové r. 1793 postaviti se čelem, poněvadž děje se nám v tom překážka jak zákony, tak ještě více mravy. Ale časem se nám podaří dosáhnouti cíle, který se jim nezdařil. Proto dávejte vždy pozor na všecko, co se děje v Římě, posledním bodu tak častých snah. Uved'te kněžský stav všemi prostředky v neváznost. Agitujte, agitujte důvodně i bez příčiny, ale agitujte! To jest tajemství, v něm záleží úspěch. Nejlepším spiknutím jest ono, které jest nejčilejší a které nastaví rázně nejvíce lidí. Oslavujte mučedníky, chvalte oběti, my již dovedeme jim dáti potřebné zbarvení. Naším nejvyšším úmyslem jest onen Voltairův a francouzské revoluce: zničit katechismus a křesťanskou ideu, která má pevné postavení jen v Římě. Zdrťte nepřítel, ať jest jakýkoli. Rozdrťte ho zlými pomluvami nebo utlačováním, hlavně však ho zničte již při jeho vzniku.« (Storia degli eretici, 8. června 1913.)

Rozumí se, že dle tohoto receptu, který byl tak často od zednářských lhářů připočítán Jesulým, vede si zednářstvo podnes. Roku 1870 dosáhli svého slibovaného cíle, dobyli Říma. Ale pokračují chytře dále, takže v zednářské »Rivista massonica« mohl se v únoru 1890 pochlubit zednář Bacci takto: »Náš triumf projevuje se v přítomné politice církevní, která kráčí na cestě negativní formule: »Svobodná církev ve svobodném státě« — a to těmi zákony, které byly redigovány, schváleny a prohlášeny našimi bratry a církví odnímají monopol zbožných nadání.«

Tedy pomalu a chytře — od stupně ke stupni, aby hned katolictvo nepoznalo pravou tvář »dobrodinců«. Napřed se začnou vymýšlet i ha-

něti některé stíny katolických institucí, pak se stíny nahromadí — konečně před publikem rafinovaně zpracovaným začne se bouřit i chytře vyhlédnutém okamžiku proti samé podstatě katolických zásad a institucí. Dle toho vidíme, komu vlastně účel posvěcuje prostředky.

Milosrdné sestry v Indii. V době, kdy u nás celá řada lidí brojí pro odevzdávání nemocnic do rukou milosrdných sester, v daleké Indii blahodárně rozkvétá »Společnost Sester Indie«. Z Bombaye šíří se postupně i do jiných měst vzácná tato instituce křesťanská. »Společnost Sester Indie« čili »Seva Sadan« snaží se sdružovati indické ženy a vyučovati je všemu potřebnému pro dílo milosrdenství. Zakofněnou v Indii předpojatost náboženskou snaží se milosrdné sestry odstraniti tím, že konají dobro všem bez rozdílu víry. Dispensáře »Seva Sadanu« poskytují pomoci stejně mohamedánům, Indům i křesťanům. Každý ubohý a potřebný dochází tu pomoci. Indické paní středních i vznešených tříd podávají si tu ruce k vykonání velikého díla milosrdenství. V první polovici roku 1910 dispensář »Seva Sadanu« v Bombayi poskytl pomoci 6236 nemocným. Z nich největší počet zaujímaly ženy kmene Parsů v počtu 3336, Index bylo 2542, mohamedánek 228 a pouze — 130 křesťanek. Vede tohoto dispensáře má »Seva Sadan« v Bombayi ještě oční nemocnici. Tam bylo chovanek 241. Z těch nejvíce Index 162, Parsek 60, mohamedánek 17 a jediné dvě křesťanky.

Ochutnali jste již kávu s Franckovou? žitnou kávu „Perlovkou“? Chutná znamenitě i bez kávy zrnkové.

Národohospodářská hlídka.

Z Hospodářského sdružení českých křesť. zemědělců pro král. České v Praze-II., Spálená ul. 9. Odbočky Hospodářského sdružení, dále okrsky, Raiffeisenky atd. žádáme, aby nám zaslaly zprávy o konaných přednáškách a schůzích, zároveň nechť oznamují nám každou schůzi, kterou hodlají konati. Vše budeme uveřejňovati v »Selské Obrance«, případně kratší zprávy i ve »Venkovanu«. Okrsky Hospodářského sdružení nechť svolávají výhradně schůze pomoci oznámení v »Selské Obrance«, kterou má každá odbočka alespoň po jednom čísle odebírat. Rovněž zasílejte Hospodářskému sdružení zajímavé zprávy z Vašeho okolí, zejména ze života hospodářského — pište o tom, co se kolem Vás děje a my, pokud bude možno, vše Vám do »Selské Obrany« zařadíme. Oznámení do »Selské Obrany« musí nejdéle do pátku každého týdne býti již v Praze, do »Venkovana« pak nejdéle do pondělka. Dle toho se tedy všichni řiďte a hojně pište! — **Výstraha Odbočkám před nákupem jinde!** Vzdor tomu, že Hospodářské sdružení založeno bylo také k tomu, aby obstarávalo levný nákup hospodářských a domácích potřeb, umělých hnojiv, uhlí atd. — čemuž skutečně také vždy dostojí — přece mezi odbočkami naleznou se některé — které jako marnotratný syn v Písmě svatém — zaběhnou i ony kupují jinde přímo — za vyšší ceny než jim nabízí Hospodářské sdružení — tím pak poškozují nejen celek — nýbrž i vlastní svoje členstvo. Z posledního týdne máme zajímavé doklady: Odbočka v R. . . . u Vlašimi objednala u Kolínské továrny 150 q superfosfátu. Na ten povolila továrna 25 K slevy na 100 q a 5 K na rozbor. Tedy zde jasně vidíte, že odbočka se ošidila o 5 K na 100 q, při objednaných 150 q o 7.50 K. — O to musí nyní více zaplatiti továrně, než by byla zaplatila Hospodářskému sdružení. Kromě toho však po uplynutí 30 dnů ode dne dodání superfosfátu musí Odbočka vystaviti na dlužný obnos továrně směnku! — Bude zajímavé, kdo se bude na tuto směnku chtít podepsati! A to vše by měla taková odbočka uspořeno, kdyby jednala správně dle stanov a objednala u Hospodářského sdružení. — Druhý případ jest následující: Odbočka v Č. K. objednala rovněž přímo z továrny hnojiva a jednatel Odbočky řekl, že prý je má o 1 hal. na 1 proc. levněji, než od Hospodářského sdružení. — Vyžádali jsme si na ukázkou účet a k úžasu jednatele odbočky jsme vypočetli, že těch 47 q umělých hnojiv byl by dostal u Hospodářského sdružení o 11 K levněji než od továrny přímo! Továrna zaslala totiž Odbočce modrý ceník s vyššími cenami — ačkoliv do stánice Odbočky má býti účtováno za ceny dle ceníku červeného. Tak tedy se Odbočky okrádají samy a svoje členstvo rovněž! Kupujte výhradně prostřednictvím našim a bude jistě těmto případům zamezeno. — **Superfosfát.** Na objednávky superfos-

fátu povolujeme nyní ještě zvláštní červnovou a červencovou slevu a doporučujeme tudíž, abyste se hojně zásobili. — **Členské příspěvky.** Celá řada odboček nezaslala dosud členské příspěvky za rok 1913 a prosíme tudíž, aby tak brzy učinily. Máme velké výdaje organizační, s »Věstníkem« atd. a doufáme tudíž, že odbočky budou konati svoji povinnost. — **Nové Odbočky a Raiffeisenky** zakládejte všude, kde jest možno — osamostatněte se hospodářsky! Informace vám na požádání zašleme.

Pohotovost katolíků v Německu. Sociální demokraté v Německu ohlásili založení životní pojišťovny »Lidová péče«. V katolických kruzích v Německu ihned poznali nebezpečí tohoto podniku. — Centrála Lidového spolku pro katolické Německo ihned dala poplašný signál ke konání schůzí, přednášek a okamžité protiakci katolických spolků a organizací, které mají ihned zahájit agitaci pro katolickou lidovou pojišťovnu »Leo« v Kolíně n. R., která je ještě výhodnější než socialistická »Lidová péče«.

Ústřední jednota českých hospodářských společenstev úvěrních pro Moravu a Slezsko, která se nalézá v rukou strany katolické, dle své výroční zprávy na valné hromadě v Brně 26. června sdružovala v minulém roce 557 Raiffeisenek. Vklady v nepříznivém roce poklesly o 10 a půl proc., půjčky stouply o 3 procenta. Zisku docílono 24.701.85 K. I když celkový obrát peněžní poklesl na 80.477.881 K 55 hal., dodáno družstvům zboží za 2.722.861.77 K, o 43 a půl proc. více než r. 1911. Obchod uhlím i umělými hnojivy stoupl o 32 proc. Hromadnému odprodeji hospodářských plodin členstva Raiffeisenek věnována zvláštní pozornost. Ječmene prodáno za 149.675.07 K, žito za 101.739.15 K, ovsa za 267.370.57 K atd. Ústřední jednota za pečlivého vedení stále utěšeněji se rozvíjí.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNÍHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Sociální besídka.

Boj lékařů s rudou pokladnou. I ty listy pokrokové, které konají soc. demokratům neochotnější služby, pochlebují jim přemrštěně, uznávají, že rudá správa okres. nemoc. pokladny stala se lékařům macešskou zaměstnavatelkou, že užívala proti jejich svobodě a právům podvodů, lži a bezohledných kopanců. Tedy takové tvrdé jednání není vinou nadutých jednotlivců, nýbrž jest pro-

myšlenou taktikou rudé organizace, která nalezla ovšem vytrvalé a horlivé advokáty v rudém tisku.

Nyní celou aféru znovu musily protřepati různé listy. Pokrokový »Přehled« dne 27. června napsal, že jest »lékařský honorář u okresní nemocenské pokladny v Praze hluboko pod celorakouským průměrem.« Dále píše: »Vydání svým lékařům jakoukoli písemnou služební smlouvu pokladna vždy houževnatě odmítala.« Na nátlak lékařů konečně r. 1906 starosta pokladny Čermák slíbil, že do instrukcí bude zapsán slib, dle něhož žádný lékař, konající řádně svou povinnost, nebude nikdy svého místa zbaven. Leč na další interpelaci po několika týdnech obdrželi lékaři pularchu papíru — nikým nepodepsaného —, kde stál pravý opak toho, co starosta slíbil. R. 1906 snažila se pokladna lékařům při jejich stoupající práci — snížit plat. Neohroženému mluvčímu lékařstva dr. Helbichovi a ještě jednomu zadržela po 400 K a houževnatě jim právo na ty obnosy upírala. Když však dr. Helbich energicky žádal výplatu zadržené mzdy, tu Čermák prohlásil, že to byla »účetní chyba« kanceláře. Prý se peníze vyplatí. Leč dodal: »Ale já jsem hlasoval proti tomu!« (Tedy aby se »účetní chyba« napravila??)

R. 1907 obvinil rudý orgán pokladny paušálně lékaře ze zlodějství. Ani však na hromadné zakročení lékařstva nebylo proti listu »Svépomoci« zavedeno vyšetřování.

R. 1906 vynutili si lékaři na představenstvu pokladny uznání instituce i osob svých důvěrníků. Leč přes písemné rudé závazky nikdy představenstvo při jednání o záležitostech některého lékaře důvěrníkům ničeho neoznámilo.

R. 1912 nařídilo představenstvo, aby lékaři léčili členy místo dosavadních 20 neděl 30 neděl, aniž jim za větší práci dalo na honorář sebe nepatrnější přídavek. Na reptání lékařů odpovědělo představenstvo: »Komu to není vhod, ať jen se ozve!« — Ozvali se tedy lékaři všichni — a tu chytrá správa, vidouc, že tentokrát jízlivost a bezohlednost asi selže, hleděla vyklouznouti z nepříjemné situace tvrzením, že prý — od lékařů léčení nechťela. — To jsou všechno věci dotvrzené písemnými dokumenty, tak že jich nemohla rudá správa nijak popřít.

Místo nápravy však soc. demokraté přemýšleli, jak by se rafinovaně pomstili lékařům za to, že tito chtěli hájiti svá občanská práva podobně, jak na takovou obranu činí nárok všude soc. demokraté. R. 1912 podnikla pokladna útok nejnespravedlivější pod lichými záminkami. Přední důvěrník lékařské organizace dr. Helbich byl obviněn r. 1911 z nepořádného konání svých povinností. Tento však dle příkazu organizace žaloval dva přistižené nactiutřače rudé a usvědčil je tak ze lži. Leč rok na to dr. H. obdržel výpověď výslovně z důvodu, že ony soc. demokraty žaloval.

Když se organizace ozvala, hroženo lékařům kriminálem. »Chování se představenstva pokladny na veřejnosti působilo trapně: každý jeho projev obsahoval jiné tvrzení o příčině výpovědi dr. H. a jeden druhý vyvracel. Byvši veřejně usvědčeno ze lži, představenstvo se ani neozvalo.« Za stávky organizovaných lékařů sehnala pokladna některé stávkokaze, jimž »platí méně, než platila dřívějším lékařům. Celou veřejnost musí zajímati, že za toto představenstvo okresní pokladny pražské se postavila celou svou váhou politická strana sociálně-demokratická. . . . Ve schůzích organizací strany bylo proti lékařům štváno ještě hůře než v tisku, jejich příjem z pokladny udáván 2—3 násobný, tvrzeno, že chtějí další tisíce, že beztak pokladnu okrádají a pod. . . . Boj takto pokladnou vzbuzený a vedený trvá nyní půl roku a potrvá třeba léta.« Lékařstvo »bojuje za věc spravedlivou: za všeobecnou mravnost a za svou občanskou a shromažďovací svobodu.«

Toť stručný obsah referátu »Přehledu.«

»Osvěta Lidu« dne 28. června předkládá čtenářstvu tuto soc. dem. zásadu, vyslovenou v »Právu L.« dne 12. června: »U nás dělníků jest stávkokaz tolik, jako u vojska Redl — zrádce a vyřhel.« Hned pak poukazuje na převrácení této zásady v příčině stávkokazů lékařských: »Od prvního začátku sociálně-demokratičtí úředníci, zřizenci, poslanci, žurnalisté, důvěrníci, sociálně demokratické noviny verbovaly a dosud verbují po celém Rakousku pro pražskou okresní. Dnes již na rozkaz z Prahy venkovské pokladny, ovládané sociálními demokraty, upírají lékařům všady právo na zlepšení honorářů a na úpravu námezdních poměrů, a lékařskou organizaci nejen nerespektují, nýbrž direktně sesměšňují. . . . Ba dokonce p. Johanis (předseda pokladny) a spol. měli tu neslýchanou smělost, že žádali místopředsedství, aby zakázalo lékařské komoře zavádět s lékaři stávkokazy čestné řízení — byli ovšem místopředsedstvím řádně odbyti.« Ačkoli soc. dem. pokladna věnuje takovou lásku stávkokazům, že hledá pro ně docela místa i u jiných pokladen, »přece by se pokladna ráda některých stávkokazů zbavila, ohlíží se totiž po lepších, nejnověji dokonce shání Němce specialisty. . . . Běda nemocenskému pojištění, kde nejdůležitější činitel-lékař je znepuzován a dotčen na své akademické hodnosti.«

Tedy z pokrokových listů samých vysvítá, jak 1. soc. dem. organizace má v účtě pokrok vědy, čili jak se chová k lékařům nejosvícenějším, 2. ja-

kým stávkokazům světuje churavé dělníky, 3. jak přeje shromažďovací svobodu svépravným občanům a 4. jakým nepoctivým způsobem hledí zatushovat své mstivé násilnictví. A kde jest v Čechách který rudý list, jenž by takovou necitelnost pokáral? Takovým způsobem tedy připravují dnes již velice mocní soc. demokraté svobodný ráj budoucnosti!

A takové jednání nebudí pouze v Čechách. Vždyť »Osv. Lidu« dodává: »Dnes organizovaní lékaři čeští vědí, že nutno se připravit na dalekosáhlý boj s pokladnami sociálně-demokratickými vůbec dle vzoru dolnorakouského, kde dnes u 240 pokladen lékařů 4 měsíce stávkují, t. j. léčí pouze za jednotlivé výkony.«

»Mírmlonná« strana. Zaznamenán jest celý stoh revolucí, hesel, jaká vycházejí z úst soc. dem. vůdců, kteří jedním dechem zároveň zatracují — militarismus. Kdo zbrojí přímo houževnatě, kdo tleská revolucím nejnepřímějšími, nemá práva nutiti k odzbrojení takovou moc, která chrání klidné a poctivé občany. Nejnověji sám německý rudý pohlavár Kautsky napsal v listě »Neue Zeit« (v č. 33. z 16. května r. 1913) toto: »Proletariát jest od svých počátků za každých okolností třídou revoluční, totiž takovou, jejíž zájmy jsou neslučitelné s dalším trváním stávajícího řádu společenského, v němž existuje a jichž převrat vyžadují. Musí (proletariát) v zásadě zůstati revolučním za všech společenských forem tak dlouho, až se sám pozdvihne.«

A proč soc. demokraté na interpelace konservativců chytře odpovídají, že jsou jenom ideovými revolucionáři? Protože se zatím bojí paragrafů a vědí, že by se nyní všeobecná rudá revoluce nezdařila. V protokolu »Exil-kongressu« německé soc. demokracie ve Vydeniu jest zapsáno: »Jsme přesvědčeni jenom násilím svrhnout vládcy s jejich trůnů; ale my se dnes zdržujeme každého revolučního jednání, protože jsme v menšině.«

Bezcharakterní konkurence. 15. června ve Vídni konala se schůze pekařů, v níž předčítal za velkého rozechvění pekař Rieger rudý leták, doporučující jedině soc. demokratický »kladivový chléb.« Prý jediný tento chléb jest zdravotně přípustný, protože chléb jiných pekařů obsahuje hmyz, zárodky souchotin, syfilisu, vředů. Proti letáku zdvihl se bouřlivý odpor. Bylo také protestováno proti hospodářství nemocenské pokladny pekařských pomocníků. Tu začal ujišťovati pekař Filsner, který byl po 6 let starostou pokladny, že tato nemá co činiti s řáděním žida Karpelesa. Leč rudá »kladivová pekárna« jest podnikem čistě židovským, její řídí židé Karpeles a Deutsch. Filsnerovi, bývalému rudému předáku, po tomto vysvětlení byl vzdán dík.

Každý huboval na »čistě židovské jednání, jaké se zračilo v rudém letáku. Jest asi se soc. dem. pekárnou velice zle, chytá-li se k své záchraně prostředků tak nepoctivých.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňostroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

**obohodní dům u města »Paříže«
L. J. PEK, Kostelec n. O.**

Komické kostýmy,

které všude velkou švandou působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci a Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, živé husičky. Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Křestní listy

(ex offio) 40 kusů za 60 haléřů nabízí

Biskupská knihtiskárna.

Poděkování.

Všem, kteří tak tklivě uctili památku našeho drahého chotě, otce a tchána, pana

Josefa Macáka,

majitele c. k. hlavního skladu tabáku v Hradci Králové,

ať upřímnými projevy soustrasti, doprovodem na cestě poslední neb květinovými pozdravy a nás tak v našem bezměrném žalu potěšili, vzdáváme náš

vroucí, hluboce procítěný dík!

Obzvláštním díkem jsme povinny váženému p. MUDr. **L. Baťkovi** za vzorné, pečlivé a v každé době ochotné ošetřování zesnulého po čas dlouhé jeho nemoci, slovuťnému p. JUDr. **Fr. Ulrichovi**, starostovi král. vñ. města Hradce Král., veledůst. **duchovenstvu**, velect. pánům **zástupcům městské rady** král. vñ. města Hradce Král., c. k. úřadů, **Zálož. úvěr. ústavu**, **Obohodního gremia**, **Zemského spolku hlavních skladníků tabáku**, **Spolku přátel myslivosti** a **Ústředního spolku pro udržování pomníků z roku 1866.**

Rodina Macáková a Richtrova.

V Hradci Králové, 2. července 1918.

Panu H. Richtrovi, majiteli pohřebního ústavu v Hradci Král., za vzorné vypravení pohřbu.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje velečist. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo speci-
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Velečistostojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům doporučuje si doporučit veškeré kostelní nádoby a nářadí a to: monstrance, kalichy cibáky, nádobky, paténky, pacifikály, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni zlata a stříbra nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na u kásku franko bez záruční koupě. Vše se posílá poselstvem. Práce ruční.

Shledá veškerých zlatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z českého prádla, tabulek, jídelní náčiní ze stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

První a jediné oprávněná
o. k. místodržitel. konces.

Informační kancelář

PAVEL BAYER

v Hradci Králové

podává zprávy obecní ze všech míst tu- i cizozemská, jakož i veškeré zprávy soukromé, dis-
krétní. Spolehlivé a zcela dů-
věrné. Ceny velice mírné, zvláště
v předplacení.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Březně)

doporučuje P. T. velečistoj. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a keřevého nářadí

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříní,

řetízky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zámlky na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních
výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

**odborný
— umělecký závod —**

**pro malbu
oken kostelních.**

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Kariou
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralitmu provedení a
sice i se barevnými
rámy, stíhání, osazením.

Veškeré rozpočty, kresby i odborná rada bezplatná, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.

Neobtěžná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

PARAMENTA

kalichy, cibáky, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotionál.
- BRNO. -

**Nejlepší, nejtrvanlivější a nejlev-
nější černé látky na salon. obleky
a kněžské kleriky vždy na skladě.**

**SUKNA všech druhů. - Dámské
látky vlněné, hedv. a prací. Vždy
nejmoder. zvláštnosti na skladě.**

Růžička & Rössler, Pardubice, Hlavní náměstí.

Obchodní domy číslo 5 a 6. —
Telefon 9. řím. VIII.

**Obrovský výběr koberců, záclon,
garnitur, prošívaných pokrývek
a linolea ve zvláštním oddělení v přízemí
a v prvním poschodí.**

**Všeho druhu prádlo pro pány a
dámy. - Prádelní a ložní vybavy
pro nevěsty. Offerty a vzorky na venek vy-
placené. Ceny pevné, 3% slevy.**

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Je velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádvěk dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

Slunečný byt

uvnitř města, sestávající z kuchyně, pokoje, ark. pokojku, koupelny, spíže, kabinetu, vše pod jedním uzavřením, s ústředním topením a teplou vodou do koupelny, v novém domě, s použitím elektr. výtahu,

pronajme se od 1. července nebo od 1. srpna b. r.

Kde, poví administrace t. l.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlakování

oltářů, kazatelen, křížových cest i veškerých chrámových předmětů, jakož i k opravě pomníků, železných náhrobních křížů,

zlacení písmen a různých předmětů venku se nalezájících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústátnímu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po race a bronzová státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5% - 5%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zarostlé vyzkoušené diamanty kus od K 4— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král. Vinohrady č. 1094.

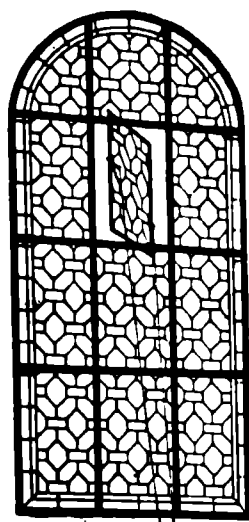
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení zhotovuješ. dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla v Třebechovicích u Hradce Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání zdarma.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu provádí umělecky a levně absol. c. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Emilie Boháčová,

prakt. por. babička,

bydlí v Hradci Králové, v č. 64. za Sv. Duchem.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce nejnovějších druhů pravých vinových látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání svědčí o poctivé obsluze mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení. Učiněte, prosím, malou objednávku na zkoniku.

Volejte látky na taláry.

Těs na splátky bez zvýšení cen!

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrův, koberečů a keřového nářadí ve výrobnách nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 30%, než u vás jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

Každý upřímný majetný náš stoupenec ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

Spálená ulice 9-II.

5%!

Dopíšte si o složní listy.

VŠUDE DOBŘE

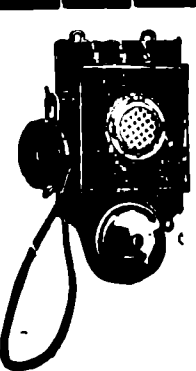
osvědčil se „Albin“, prací prášek s vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Stoupencům našich organizací.

Odporučujeme všem křesťanský český závod

výtavaček a šlátek „Zákřita“ v Chrastě a Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obšar „Zákřita“. Ved. duchovenstva poskytl se zde příležitost koupit prádlo kostelní, zarostlé dle předpisu za ceny mírné. Učiněte objednávku na zboží a budete jistě spokojeni!

Odporučujte ve svém okolí!

OBNOVA

Číslo 27. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h na půl roku 5 K — h V Hradci Králové, dne 4. července 1913. Inserty se počítají levně. Obnova vychází v pátek v poledne. Ročník XIX.

Zbrojení.

V osvobozovací válce na Balkáně bylo jen bulharských vojnů pobito přes 30.000 a skoro 54 tisíc raněno. Nyní začíná kapitola horší, boj bratrovražedný. Telegramy oznamují, jak při srážce srbsko-bulharské mrtvoly Bulharů ležely v houfech, jak jen boj dne 30. června vyžádal si za oběť přes 1400 Srbů mrtvých a mnohem větší počet raněných, takže avisovány tři zdravotní vlaky celkem s 1500 raněných. Jak obrovský počet padl teprve Bulharů, kteří museli se dáti na útek? Hrozná podívaná pro Slovanstvo, děsné následky slepé umíněnosti, která nechce vážně přemýšlet o strašném dosahu takového zbytečného krveprolití.

Sympatie k vítězům nad Turky značně nyní slábnou, třebaže bojovníci nebojují k ukojení osobního sobectví, ale pro rozšíření území svých národností.

Leč v jiných státech není o mnoho lépe, ačkoli tyto posud se neodvažují prolévatí potoky krve. Všimněme si velikého zbrojení v Německu a ve Francii! Pomalu každý druhý zdravý občan bude přibrán za nástroj militarismu. A obrovské milióny na obou stranách hází se do jícnu Molocha válečného tak rychle, jako borové šišky do pece. Takový jest tedy výsledek mírových konferencí v Haagu.

Papežská stolice nebyla přibrána k spolupracovníctví na díle míru, na poli odzbrojení, jako by evropští diplomaté nevěděli, jak dovedla již dávno ve středověku krotiti výbojně choutky národů, jež svou divokost teprve zvolna odkládaly. Papežská stolice, nemohouc pojednou bojechtivost velmožů odložit, zavedla v XI. století »mír Boží«, kterým stanovila, že aspoň každý týden od čtvrtka do ne-

děle všichni odloží zbraň. Později pak rozšířila takový mír na celý čas adventní a postní, výroční svátky Páně a sv. apoštolů, stanovila na přestupníky přísné tresty. Mnoho vášnivých sporů mezi jednotlivými národy skoncovali papežové svými diplomatickým prostřednictvím beze všeho krveprolití. A tak ve středověku v mnohých státech dlouhou řadu let stálých vojsk vůbec nebylo — a sbíralo-li se vojsko, bylo v poměru nynějších armád velice nepatrné. Na př. nejskvělejší politický, hospodářský a kulturní vzestup našeho národa za Karla IV. nedál se pod ochranou stálého vojska, třebaže byl Karel rytířem proslaveným. Vojsko sháněno teprve tehdy, hrozilo-li velice vážné nebezpečení.

Namítne se, že někdy papežská stolice svého vlivu zneužívala, že někdy sama zbytečně vojsko vypravila. Ano — za tak dlouhá staletí bylo občasné zneužívání zcela vysvětlitelné, protože i v papežském paláci zasedali diplomaté podrobení lidským chybám. Ale tu zásluhu papežům nikdo nezme, že skutečně proti bujení militarismu vykonali práci obrovskou. Nyní tisíce a tisíce děl jsou k dispozici politikům, kteří číhají vytrvale na příležitost, jak by státy sousední zcela nespravedlivě poškodili.

Ale militarismus není zaviněn pouze odůvodněnou bázni před útokem nepřítele zevnějšího. Vlády obrací stále pozornější zřetel k nepřítelům vnitřním, k živlům anarchick., jichž rozběhy dovede krotiti vážně jen silná ozbrojená moc. A ti, kteří nejvíce proti militarismu protestují, vysvětlují sami bezděčně svými davovými, krvavými demonstracemi, bezohlednými vyhrůžkami a násilím různého druhu, zda jest potřeba vojska k obraně lidí pokojnějších.

V některých státech téměř každý rok jsou mobilisovány celé regimenty vojska k udržení pořádku ve vnitřním sociálním a politickém ústrojí, ačkoli pro cizí velmoci nebylo potřebí válečně vystoupiti po celé desítky let. Vzrůstání militarismu zaviňují samy širé davy, které tolik proti němu protestují.

Haagské konference konají se tedy bez ohledu na dobrozdání papežské stolice. Vždyť prý uvědomělá Evropa si pomůže z veliké krise daleko líp, nedopustí-li, aby se vměšoval do jednání papež. A skutečné výsledky všeho? Čím dále — tím huře. Čím větší počet humanitářských, protimilitaristických tiskopisů chrlí tiskárenské stroje, tím více vojska přibývá.

Vidíme zároveň zbrojení jiného druhu. Strany politické, sociální a jiné shromažďují překotně své válečné fondy k udolání občanů jinak smýšlejících. Nerovná se na př. volební boj v naší zemi v jistém směru obrovské, strašné a velice nákladné válce? Osm až deset stran platí celé davy kotešů, rozvázejí se celé vagony tiskopisů, spílavé schůze následují rychle za sebou. Vydupávají se nové listy, které pro národní celek jsou bezvýznamné, zato však nesvornost jen množí. Statisíce se vydávají v národě výhradně za tím účelem, aby jiní pokrevenci byli zkrušeni, odstřeleni. Zlatá doba demagogů, kteří již proto snaží se přioštití protivy, aby nepřišli o chléb! A právoplatní voličové jsou nuceni platiti na nejrůznější výbojně fondy. Řeďa takovému, který by se nechtěl přihlásiti k žádné z ozbrojených armád! Nejhuře jsou na tom dělníci, kteří by se odvážili zastaviti své placení do kasy strany té, která se prohlašuje za jedinou stranu dělnickou. Chudáci jsou vyhazováni na dlažbu.

▲▲▲▲▲▲▲▲ flk. kapitál K 15.000.000.— ▲▲▲▲▲

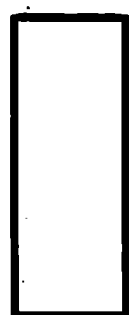
▲▲▲▲▲ Reserovní fondy K 2.700.000.— ▲▲▲▲▲▲▲▲

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filiálky a expositury: Praha I., Praha II., Spálená ulice,
Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Plzeň, Semily, Slaný, Turnov,

úrokuje vklady na knížky $4\frac{3}{4}\frac{0}{0}$

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědí

$5\frac{1}{2}\frac{0}{0}$

$5\frac{1}{4}\frac{0}{0}$

$5\frac{0}{0}$

při výpovědi 120denní

„

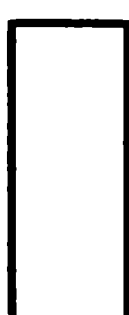
„

90

60

„

„

Dolné vklady na běžné účty sazbou 5procentní.

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—.

Reservní a pojistné fondy téměř K 25,000.000.—.

Centrála v Praze, ul. r. 1888.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: Grado a Opatie po dobu lázeňské sezony. — — —
Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 5%

Zabývá se eskontem směnek, inkasem směnek a čeků na všechna místa v tu i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sádelním ústavu.

Vybírá se daleko více na agitaci, na strannický výboj, než na prospěšné dělnické podniky. Čtete na př. ohlašování soc. dem. sbírky na milion dvacetihaleů! Tyto peníze budou sloužiti výhradně jako válečný materiál při volbách. Není jich zapotřebí pro získání těch, kteří již soc. demokraty jsou, protože budou vedeni k volbám od důvěrníků jako vojensky disciplinovaní členové. Ale jest potřebí velkých peněz pro získání těch, kteří v rudém táboře nejsou. Vytisknou se spousty letáků, vyšlou se celé setniny organizátorů. Zkrátka rozvine se nehouževnatější zápas, v němž budou rdouseni ti, kteří tak veliké munice volební nemají. Dělník jest obklopen tak silnou stráží placených funkcionářů, že se div tou moderní »svobodou« nezalkne.

Samí realisté r. 1911 prohlásili, že k volebnímu boji ve prospěch svých několika kandidátů potřebují na 30.000 K! A to se přece agitovalo hlavně mezi vrstvami inteligentními!

A zbrojení jde ještě dále. Nač se tázati universitní vědy? Nač pátrati po tom, co jest skutečně předními odborníky vědecky zdůvodněno? Založí se sdružení monistů, které také potřebuje peněžních fondů, aby se šířila v nejširších vrstvách nauka, která jest v příkrém rozporu s vážnou vědou moderní. Co do vědy, která systematicky a beze všeho uvažování nepotírá věrouku křesťanskou? Proto, monisté, ozbrojte se! Kdo k prostomyslným lidem přijde dříve, ten je ohytí na vějičku, ať již mluví pravdu či lež.

Již zbrojí všechny stavy: živnostníci, lékaři, učitelé, profesoři, soukromí i státní úředníci a podúředníci. Tlakem jedné třídy vyvolává se protitlak a to často zcela oprávněný. Všude sekretáři politických stran a různých stavů, všude placení agitátoři, všude stavovské interpelace, všude velké sliby kandidátů poslanectví. A naposledy výsledkem náporu často holá zbědovanost.

Jen do zbroje! I k udolání protivníků vlastní národnosti honem větší peněžité obnosy! Proto také i podniky puncovaných vlastencu-politiků jsou leckde zadluženy po krk u židovsko-německých bank, proto ochabuje boj proti židům cizím, aby za peníze těchto se prováděla pohodlnější válka domácí. A nejlíp se při všem má ten, který může statisíce půjčovati. Proti tomu dlužníci svých kopí neobrátní. Proto nad takovou válkou se usmívá nespokojenější židovský bankéř.

Jak řečeno — zbrojení na všech stranách, ne-
toliko v arsenálech. Nových výzkumů užívá se více k udolání protivníků, než v zájmu obecného blaha — ať jsou to aeroplany, či rychlolisy, rotačky, telefony anebo velké lodi. A lidstvo při všem pokroku civilisace jest stále nespokojenější, podrážděnější.

Boží kroky, Křížové cesty Ježíšovy, oltáře, sochy, kazatelny,
levně provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Volné listy.

Moravské volby, které byly v Čechách pozorně sledovány, jsou mimo jiné výmluvným a velice pozoruhodným dokladem pro tu smutnou otázku, proč ve Vídni nemáme vážnosti a proč se nás tam nebojí. Když jednotlivé politické strany tak dokonale zrazují a opouštějí stěžejné základy svého politického a hospodářského programu, jako se to dalo v moravských volbách, pak vláda arci může přijímati jako jalové a neupřímné deklamace, když řečníci těchto našich politických

stran hřímají ve sněmovně o nezadatelných právech národních, o právu a spravedlnosti a o sterých věcech jiných. A strany, které spojily se na Moravě proti českým katolíkům, přehouply se přes základní pravdy národní, hospodářské a sociální s jistotou akrobata. Nevěříme-li keklři, že polyká skutečný oheň, nebo že na prášek ve hmoždíci roztloukl hodinky, právě tak nelze věřiti všem těm krásným heslům, která parádují v novinách a zaznívají z úst řečníků, když v zápětí v praktickém konání házejí se na hromadu starého železa. Když na příklad agrárník Sonntag pro užší volbu v letáku tvrdí, že **agrární program hospodářský jest v zásadní a nepřeklenutelné protivě vůči programu socialistickému**, hlásajícímu zničení majetku pozemkového a když agrárníci v ostatních okresech proti českým rolníkům (katolíkům) navolí za poslance sociální demokraty, pak to není důslednost ani vážnost k vlastnímu programu a není to opravdovost. Sociální demokraté mají ve svém programu úplné zproletarisování venkova, nebo jinými slovy chtějí ožebračiti rolníka, aby se z něho stal proletář a tak ocitl se v rudých vodách socialistických nespokojenců. »Musíme rolníku přímo říci,« volá soc. demokratický řečník, »že mu sociální demokracie nemůže pomoci. Není jejím úkolem pracovati o vývoj rolníka. Teprve až bude toto rolnictvo ze všech statků vyhnáno, bude sociální demokracie také jeho zájmy zastupovati.« Sám soc. demokrat Vaněk, jehož volbu Staněk doporučoval, v Senici na Moravě prohlásil: »Střední stavy, tedy i stav selský, musí býti ožebračeny. Zachování selského stavu bylo by neštěstím.« Tentýž Vaněk na sněmu moravském řekl: »Rolnické statky nepotřebují od sněmu péče.« Když byly protidrahotní bouře, které působili socialisté, bylo štváno proti venkovu. Rolníkům spíláno zlodějů, lichvářů, vydfiduchů. Venkovské ženy na trzích od socialistů byly přepadány, rozmlácena jim byla vejce a rozlito mléko. Socialistická »Rovnost« napsala r. 1911 vtip: »Která hovada pán Báh nestvořil? Agrárníky.« A agrárníci iněli tolik sebečty, že právě redaktora tohoto časopisu, odpadlého kněze Roučka, zvolili za poslance. Tatáž »Rovnost« r. 1912 napsala: »Sedlák má hroší kůži a sláma z bot mu čouhá každým coulem.«

Dohoda agrárníků se socialisty byla sjednána již před volbami, což dokazuje umístění a počet kandidátů, a bylo nedůstojnou komedií, když agrární výkonný výbor ve svém prohlášení zdůrazňoval voličům program strany a ponechával rozhodnutí, koho v užších volbách voliti, místním organizacím. Moravští katolíci, myslíce, že program agrární strany záležel v obhajobě půdy proti všem škůdcům, a tedy i proti socialistům, vykládali si prohlášení výkonného výboru agrárního v ten rozum, že nelze voliti socialistu. Ale užší volby ukázaly, že katolíci vykládají agrární program upřímně, nežli sami agrárníci, kteří šmahem hlasovali pro socialisty, jejichž nenávisť proti rolníkům jest obecně známa a jejichž program neznámá nic jiného, nežli důsledné poškozování zemědělců. V tomto jednání šklebí se okatá zrada našeho venkova a projevuje se tu, že osobním, mandátovým a strannickým zájmům musí ustoupiti blaho celku a vyšší národní prospěchy.

Důsledky. Ostatně agrárníci budou jednou sklízeti, co zasévají. Setba jejich jest velmi vydatná, neboť otevírají brány socialistům tam, kde snahy jejich působí nejzhoubnější, totiž v zemědělství, jest zločin nejen proti rolníkům, ale také proti národu, jehož život podmíněn jest zejména zdravým venkovem. Pisateli těchto řádků jest známa celá řada domkářů, kteří původně byli agrárníky, ale poté stali se stoupenci socialistickými postupem snadno vysvětlitelným. Agrární »Cep«, mlátě do kato-

lického kněžstva a církve, razil a razí cestu listům socialistickým. Neboť, lákají-li čtenáře »Cepu« kopance kněžstvu udílené, jak teprve vlichocují se mu »Červánky«, »Zář« a jiné květy socialistické literatury, které bouří nízké pudy a které katolického kněze a náboženství líčí jako příčinu veškerých béd dělného lidu? Ale nezapomínejme také, že bývalému domkářskému stoupenci agrární strany četbou socialistickou otevírají se oči ještě po stránce jiné. »Ten svět jest tak nespravedlivě zařízen! Já na příklad mám jenom kousek políčka a tam ti sedláci mají celé lány. Ba ano, jest potřeba všechno opravit, aby nebylo velkých a malých, ale abychom měli všichni stejně.« Hle, tak vznikají socialistické myšlenky i na venkově, kdež člověk o skývu chleba tak těžce zápasí a kdež socialistické noviny ohlašují příchod lepších dob a sněti břemen, pod kterými sténá drobný zemědělec jen proto, že posud prý neuměl mysliti. A přistoupí-li k tomu ještě skutečnost, že drobný zemědělec agrární agitací jest přímo hnán, aby volil sociálního demokrata, pak nedivme se, že velemoudrou taktikou agrárníckou socialistům na venkově stoupenců přirůstá.

Kdyby agrární vůdcové, jmenovitě Staněk, opravdu myslili tak, jak mají napsáno v programu, kdyby znali počátky a vzrůst nebezpečných společenských převratů, pak bránili by zuby nehty, aby socialistické myšlenky nezjednávaly si průchodu do sociální skladby venkovského života. Nezahrávejte si s ohněm! Před revolucí francouzskou aristokrati a měšťáci mluvili pohrdlivě před sluhy svými o pravdách náboženských — a titíž sluhové, prosti všeho svědomí a slitování, stínali jim později hlavy říkajíce: »Občané, jsme vašimi žáky, vy jste to byli, kteří jste nám vštěpili nevěru, a proto za cenu života vašeho chceme nyní zaujati vaše místo.«

Agrárníci, volíce sociální demokraty, zahrávají si nebezpečně se zájmy zemědělského stavu a přistrukují zapálený doutnák ku prachárně nespokojeného lidu. Jen tak dále, a drobní zemědělci a dělníci budou bodáni bodci dráždivých socialistických agitací, až prohlásí důrazně nutnost majetkové přeměny. Tak rozmnoží se davy nespokojenců i na venkově, a socialističtí sršáni budou jim bzučeti kolem uší, až jednoho krásného dne majitelé středních a větších pozemků poznají, že jsou menšinou v socialistické záplavě. To, co agrárníci na Moravě spáchali, jest nejkrvavější ironie vůči jejich programu, jest to nejokázalejším způsobem projevená nevážnost k zemědělskému stavu a jest to skutek, jež bychom nejlépe vystihli obrazem představujícím, jak na cestě lesem přepadený cestující podává zákeřníkovi pistoli, aby tím jistěji od něho mohl býti zastřelen.

Velikáni a velikost. Moravské volby mají také tu zásluhu, že odkryly velikost Staňka ze Želetavy, o níž posavad nikdo nevěděl. »Lidové Noviny«, list démona Moravy, dra. Stránského, objevily ve Staňkovi takřka druhou Ameriku. Jest prý to muž, jenž nastoupil na místo Riegrova a Englova, muž práce, neobmezené vážnosti a takového vlivu, že se stal rázem předsedou klubu českých poslanců ve Vídni. Jest sice nesnadno odstínovati myšlenky a vkládati je do přihrádek s příslušnými nadpisy, ale v charakteristice Staňka, jak ji podaly »Lidové Noviny«, netřeba plýtvati dlouhým přemýšlením, abychom poznali, co tu vlastně bylo řečeno. Předem jest jisto, že rafinovaný dr. Stránský svého Staňka dobře zná, neboť jinak neopovázil by se list jeho něco takového napsati. »Lidové Noviny« věděly, že tato nehoráznost Staňka co nejpříjemněji polehává. A právě tato znalost Staňkovy povahy jest podkladem chvalozpěvu, který dle skutečnosti ve veřejném mínění nemůže jinak zazní-

vati, než jako šašky a tropení žertů z člověka, jež inožno polapiti nejen všedními zdvořilostkami, ale vyzkoušet také pevnost jeho sebevědomí nejkřiklavějšími absurdnostmi, kterých u jiného politika si dovolit bylo by spojeno s velkým nebezpečím. A vyslovil-li k tomu ještě Staněk, že jest Havičkem pro svoji zemi, pak charakteristika jeho jest doplněna, a mravní a povahová jeho hodnota není již zahalena žádným tajemstvím.

Staněk nenáleží ani mezi ty veřejně činné muže, kteří, opojeni domnělým významem svým, jsou aspoň tak chytří, že se kochají svojí velikostí doma v úkrytu, ale varují se vychloubávání na veřejnosti, kteráž pýchu a domýšlivost bičuje příslovím o dunění prázdných sudů. Nevysmíváme se těmito řádky agrární straně, nýbrž upozorňujeme ji opravdově, aby v řadách svých čistila v zájmu národní výchovy, která jmenovitě u politiku musí pilný zřetel míti k tomu, abychom, když nemáme velikánů, těšili se aspoň takovým mužům, kteří s mužnou rozvahou a sebekázní konají svoji úlohu a nedávají se strhovatí sebevědomím, jež zatemňuje rozum a roste bez míry a konce. Běží tu také o výchovu dorostu, jenž beztoho unášen jest proudy, které v mnohém ohledu strádají vážnými nedostatky, z nichž neposlední jest nedostatek náležité skromnosti a střízlivého úsudku.

Dnešní naše mládež potřebuje dobrých příkladů jako soli, neboť příklady přecházejí v myšlenky a srdce potomkův a pomáhají jim na cestách života. Velikým jest jenom ten, kdo dosáhl té slavné výsady, aby potomkům odkázati mohl dobrý příklad, jímž rozmnožují se povahy a jímž rozsévají se zásady, posilující všechny národní život. Nabubřelosti a chvástivosti se však národu škodí.

1813. Minule jsme řekli, jak brzy Napoleon po porážce v Rusku se vzpamatoval, jak brzo vydupal novou armádu a jak stanul v Německu proti armádě ruské a pruské. Jestliže tedy Napoleonovi bylo potřeba opatrnosti, bylo toho potřeba r. 1813 zejména. Napoleon přechetnými vítězstvími zvykl si nedoceňovati nepřátel a nyní, máje 350.000 mužů, považoval se za nepřemožitelného. Nechtěl, nebo neuměl chápati, že se proti němu chystá celá Evropa. Jeho vojsko, ačkoli statečné, přece bylo tak na rychlo sehnáno, že se hodilo spíše k tomu, aby bylo ukazováno a tím způsobem aby vymáhán byl mír. Proto všichni generálové, kteří znali nové pluky z blízka, byli toho mínění, že nová armáda potřebuje několik roků míru. Hledě pak k vojsku, kterého Napoleonovi poskytli spojenci z Rýnského spolku, bylo váhavé, nespokojené, a protože vojáci tito byli po většině německé národnosti, chovali proti císaři již nenávist, která jim vštěpena byla agitací za svobodu a za vybavení z moci despoty. To vše bylo jistě důležitou příčinou, aby Napoleon dal se do vyjednávání a aby předem získal svého tchána, císaře Rakouského, jemuž roku 1805 a 1809 vyrval Dalmácii, Istrii, Tyrolsko a jiné provincie. Navrácením těchto zemí byl by měl Napoleon Rakousko na své straně. Několik ústupků Prusku bylo by příznivě působilo i tímto směrem. Ale Napoleon nechtěl se vzdáti svých výbojů, nechtěl postoupiti Španělska, Polska, Neapole. Slovem, Napoleon nechtěl uzavřítí mír, kterým by musil něco povoliti svým odpůrcům a doufal, že několik vyhraných bitev napraví jeho slávu, v Rusku tolik pošramocenou a že mu přivodí tolik moci, aby mohl zase nepřátelům vůli svou prostě diktovati.

Po dobu příměří, které smlouveno od 1. června do 20. července, byl hlavní stan Napoleonův v Drážďanech, odkudž císař vyjížděl, kam bylo potřeba. V Mohuči pobyl osm dní s manželkou Marií Ludovikou, která za ním do Němce z Paříže přijela. Vyjednávání o mír ovšem neustávalo, ale dalo se velmi ospaně. Ruský car Alexandr pobýval nějaký čas v Opocně, kamž přijel rakouský ministr Metternich. Po té Metternich, kdy císař František dlel v Jičíně, poslán byl do Drážďan, kdež s Napoleonem dne 25. června měl dlouhou a prudkou rozmluvu, ve které oba dávali průchod vzájemné osobní nepochuti. Metternich proti účtě korunované hlavě povínané prořešil se tím, že nezdvihl ani kloubku, který prý Napoleonem úmyslně na podlahu byl upuštěn. Posléze sjednotili se, aby konán byl kongres v Praze dne 5. července. Vzájemná podezírání a váhání však způsobila, že kongres sešel se o tři týdny později. Jednání samo bylo protahováno, široce a dlouze mluveno bylo o pouhých formálnostech, a čím dále zjevněji se ukazovalo, že jest nemožno dohoda všech stran na pevném základě budoucího pokoje. Plnomocníci Pruska a Ruska, pozorující, že i Rakousko odhodlává se proti Napoleonovi, konečně rozhodnutí jak mohli oddalovali, jen aby získáno bylo času pro shromažďování vojsk. Napoleon také již si uvědomil, že spojencům nezbývá již o spravedlivý mír, nýbrž o úplnou jeho porážku.

Všechny porážky, které Napoleon evropským mocnám kdy způsobil, byly stále v čerstvé paměti, car Alexander po útěku Napoleonově z Ruska byl již ráznější a odhodlanější, Prusko a Rakousko zažily od Korsíkána mnoho trpkých ponížení, a tak všechny hofkosti stále živěné a obno-

vované vyústily v rozhodný úmysl, vrhnouti se na francouzskou armádu všemi spojenými silami a nabýti zase odňatých zemí. A k tomu ke všemu za spojenci stál zarputilý Napoleonův nepřítel, Anglie, která nejen vytrvale popichovala, ale také posílala všechny válečné potřeby. Dne 10. srpna kongres rozešel se bez pořízení, dva dni po té Rakousko přistoupilo zjevně na stranu spojencův a vypovědělo Napoleonovi válku.

Přípravy na boje. Svátek Napoleonův připadal na 15. srpen, ale císař nařídil slaviti jej dříve, protože příměří brzo se končilo. Bylo to naposled, kdy francouzská armáda slavila narozeniny svého císaře. Bylo při tom, jak vypravuje generál Marbot, málo nadšení, neboť i nejméně prohlédaví důstojníci chápali, že vojsko francouzské má proti sobě ohromnou přesilu, a obavy velitelů cítili i podřízení. Přece však každý připravoval se dobře vyplniti svou povinnost. V tu dobu také došla zpráva, že z Ameriky vrátil se generál Moreau, jenž byl slavným vůdcem ve válkách republiky a jenž roku 1804 odsouzen byl do vyhnanství pro spiknutí s Pichegrem a Cadoudalem proti Bonapartovi. Nenávist k Napoleonovi přiměla Moreaua, že vstoupil do služeb ruské armády a dlel u osoby cara Alexandra. Nesmírný polokruh obklíčoval francouzskou armádu. Sbor 40.000 Rusů stál v Meklenburku. Bernadotte, kdysi generál Napoleonův, a nyní královský princ švédský, ovládal se 120.000 Švédů, Rusy a Prusy Berlín s okolím. Dvě velké armády ruské a pruské, počtem 220.000 mužů, tábořily ve Slezsku mezi Svidnicí a Odrou. Sbor 40 tisíc Rakušanů rozložen v Linci, a hlavní voj rakouský, 140.000 mužů, shromáždil se v okolí Prahy. Posléze za touto řadou, čítající 560.000 bojovníků, hotovily se k pochodu nesmírné zálohy.

Napoleon vůči spojencům byl v nevýhodě nejen daleko menším počtem své armády, ale také leckterými nevhodnými vůdci, kterým svěřil jednotlivé sbory, což bylo zkušenými válečníky jeho hlasitě kritisováno. Jestliže vojsko přijalo radostně Davouta, Neye, Augereaua, Reymera a Saint-Cyru, na druhé straně litovalo, že velení svěřeno Oudinotovi, jenž na výpravě do Ruska dopustil se závažných chyb, Marmontovi, jenž nedočkavostí a přeháleností prohrál bitvu u Arapiles ve Španělsku, Sebastianovi, jenž s takový úkol rozhodně nebyl. Ale obzvláště trpce nesenó bylo, že Napoleon na výpravě, která měla rozhodovati o osudu Francie, zkoušel strategické schopnosti Lauristona a Bertranda. Prvý byl dobrý dělostřelec, druhý znamenitý inženýr, ale žádný neměl schopnosti vésti armádní sbory, jak již před tím nejednou dokázali. Osobní přízeň Napoleonova dopouštěla se ve jmenování vůdců často omylu, ale tentokrát tato slabost jeho na některých bojištích měla osudné následky pro celé tažení.

K těmto nevýhodám přistoupila i ta, že Napoleon měl v armádě Redla. Zrada rakouského Redla neměla praktických účínů válečných, ale Napoleonův Redel způsobil francouzské armádě mnoho hrozných škod, nezpůsobil-li konečně katastrofy vůbec. Byl to Švýcar generál Jomini. Roku 1800 byl poslán generál Ney prvním konsulem Bonapartem do Bernu, kdež dostal se do styku s kancelářským úředníkem republiky Švýcarské Jominim, u něhož brzy vypořezoval velké schopnosti. Oblíbil si ho, jmenoval ho poručíkem a po té setníkem jednoho švýcarského pluku, jenž byl sestaven pro francouzskou službu. Později generál Ney učinil Jominiho důstojníkem francouzským, pak jmenoval ho svým pobočníkem a podporoval uveřejnění jeho díla: o umění válečném. Jomini postupoval a r. 1813 byl velitelem Neyova generálního štábu. Byv sveden penězi a sliby ruskými, sběhl a odnesl seznamy a zprávy o stavu armády, jakož i poznámky o plánu chystané výpravy. Napoleonův plán jistě byl důmyslný a spojencům nebezpečný. Proto spojenci, jakmile se o plánu dověděli, zahájili nepřátelství dříve, než bylo skončeno příměří, což ovšem přičilo se mezinárodnímu právu a důstojnosti civilisovaných národů. (Pokračování.)

Kolárky, náprsenky, zephyrové
košile, spodky — na výběr —
Václ. L. Holý, Hradec Král., 263.

Politický přehled.

Panská sněmovna o vnitřní a zahraniční situaci. Dne 27. června při projednávání prozatímního rozpočtu proneseny v panské sněmovně pozoruhodné řeči. Ústavověrný velkostatkář hr. Černín ve své kritice zahraniční politiky prohlásil, že nynější stav se bezpodmínečně zhoršil. Obchodně-politicky a hospodářsky jsme na tom hůře, nežli před válkou balkánskou a snu o Soluni musíme se nyní navždy zříci. Především však vstoupila jihoslovanská otázka do stadia, které jest nebezpečné. Musí se říci, že v Chorvátku nemůže se už prová-

děti táž politika, jako dosud, neboť pak bychom prováděli sami velkosrbskou politiku. Máme právo žádati, aby naše jihoslovanská budova byla zajištěna proti jiskrák, které stále a stále opět záletají z Balkánu, a aby država našich jihoslovanských zemí byla zajištěna. — Diplomatická vítězství začínají býti poněkud drahá a bylo by žádoucí zjednati politické záruky, že podobné případy nebudou se příliš často opakovati. — Ani druhý řečník kníže Karel Schwarzenberg nebyl valně nadšen úspěchy, kterých Rakousko-Uhersko získalo na Balkáně. Slova jeho týkala se především smutných poměrů v království Českém, které jsou nejvýmluvnějším dokladem, kam jsme dospěli pod ochranou ústavy, která dala sice království a zemím jakousi autonomii, ale zbavila je prostředků, bez nichž nemohou svým úkolům dostáti. Kníže Schwarzenberg volal po muži s dalekosáhlými cíli a silnou rukou a na toto volání ozval se ministerský předseda hr. Stürgkh, který vyslovil naději, že vyrovnaní v Čechách bylo pouze přerušeno a ne zmařeno. Prý dosud nenadešel okamžik, aby vláda do poměrů českých zasáhla mocně. Vláda zasáhne účinně teprve tehdy, až zemský výbor vzdá se svých funkcí; pak vláda i hmotně pomůže a ukončí tíseň země. (Po přání Němců?) Zahraniční situaci odbyl hr. Stürgkh několika slovy. — Panská sněmovna 27. června ukončila své letní zasedání, vyřídívši změnu trestního zákona a prozatímní rozpočet.

Zeměpanská správní komise pro království České. Toužebné přání německých poslanců v Čechách, aby do správy zemské místo zem. výboru posazen byl zvláštní komisariát, snaží se přece vláda vyplniti, ale s pokroutkou, aby se i Čechům zalichotil. Za tou příčinou ministerský předseda hr. Stürgkh 26. června radil se ve Vídni s místodržitelem království Českého kníž. Thunem, nejvyšším maršálkem princem Lobkovicem, ministry ryt. Zaleským a bar. Heindoldem. Také členové obou velkostatkářských skupin, kteří jsou členy panské sněmovny, konali téhož dne ve Vídni četné konference, v nichž rokováno o stavu v Čechách. A výsledkem těchto konferencí jest úmysl vlády zříditi zeměpanskou správní komisi. Čeští členové zemského výboru a konservativní velkostatkáři složili by totiž své mandáty a totéž by učinili i Němci. Nato byl by sněm rozpuštěn a na místo odstoupivšího zem. výboru byl by zvláštním císařským patentem též zemský výbor ustanoven jako vládní finanční komise s tou jedinou změnou, že jeden člen konservativního velkostatku probošt dr. Burian nahrazen bude ústaváckým velkostatkářem Herrmannem. Úkolem této zeměpanské komise bude zavésti 4korunovou zemskou dávku pivní (dříve 1.70 K) a zvýšiti zemské přírážky o 10 procent, totiž na 65 procent. Této komisi, která potrvá až do ustavení se nového zemského sněmu, budou dány finanční zálohy, nad nimiž povede kontrolu místodržitelství jako nejvyšší zemský úřad finanční. Všecka tato opatření budou prozatímní, až do ustavení se nového sněmu zemského a výboru zemského. Kdyby zemský sněm i po volbách byl nedělním, lze očekávati mimořádná opatření: oktroyírku zemského zřízení a jazykové otázky. Císař podepsal také tyto vládní návrhy. — Porušení zemské samosprávy a zemského zřízení dosazením zeměpanské komise nemůže se státi bez souhlasu předních reprezentantů samosprávy král. Českého. Dokud ti neustoupí, ani vláda hr. Stürgkha nebude si troufatí porušiti náslilně platný zákon. — Strany státoprávní, nář. sociální a pokroková staví se rozhodně proti chystanému převratu; k nim připojuje se i autonomní strana soc. demokratická. Panovníkovi zaslán telegram, aby nedovolil zaváděti absolutismus a nařídil svolání sněmu k vyřízení prací permanentních komisí. Telegraficky protestováno i u hr. Stürgkha, u místodržitele a zem. přísedící požádání, aby se nezřikali svých míst. »Sonntagszeitung« dovozuje, že německá obstrukce docílila plného vítězství . . . Agráři protestovali u hr. Stürgkha také.

Volby v Haliči. V pondělí započaly zemské volby v Haliči v kurii venkovských obcí. Rusíni, kteří ve sněmu minulém měli 22 mandátů, dostali jich v prvé volbě 33, konservativci dobyli 13, ztrácejí 6, střed dobyl 2, ztrácejí 6, polští demokraté dobyli 1, ztrácejí 1, Všeopoláci dobyli 1, ztratili 1; strana katolická vychází z prvé srážky se ziskem 5 mandátů; polská strana lidová dobyla 16 mandátů, ztrácejí 5.

V Chorvátsku měl býti banem hr. Pejačević a dr. Tomašič, ti však odmítli. Chorvátští vládní poslanci žádají vládu, aby co nejdříve přijala odstoupení Cuvajovo a provedla nové volby.

Branné předlohy v Německu 30. června schváleny i ve třetím čtení proti hlasům soc. dem. Poláků a Elsanů. Povoleno i 6 jízdních pluků vládou žádaných. Úhradové předlohy schváleny rovněž a podobně i mimořádný branný příspěvek jednou pro vždy a sice tento proti hlasům Poláků a Elsanů.

Bratrovražedný boj na Balkáně. Zarmucující zprávy docházejí nyní z Balkánu o nových bojích v krajině od prameniště řeky Zletova až ke Štipu. Ze Srbska se volalo, že Bulhaři započali válku bez výpovědi, že překročili řecké neutrální pásmo a

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

táhnou dále. V Bulharsku pak se tvrdí, že přední hlídky srbské a řecké chovaly se vyzývavěji proti dobrovolníkům a předním strážím bulharským, a to bylo příčinou, že dosavadní přestřelky mezi Srby a Bulhary u řeky Zletova a mezi Řeky a Bulhary u Elechtery a Panghaionu nabývaly vážnější formy, že změnily se v opravdové boje, do nichž zasáhly velké oddíly pěchoty a dělostřelectva. Tak se stalo, že Srbové utrpěli citelné porážky u Zletova a Gevgeti a Řekové u Panghaionu a Elechtery; tím řecká armáda od srbské odtržena a zároveň železniční spojení mezi Soluní a Skopljí přerušeno. Řecko za porážku u Panghaionu pomstilo se odzbrojením slabé soluňské posádky bulharské. Při tom došlo v Soluni k tuhému boji. Bulhaři, kteří bez příčiny byli obklíčeni, kladli obrovské přesile řecké tvrdošíjný odpor, takže Řekové museli za velikých ztrát dobývatí jedné posice za druhou. V poslední chvíli dán byl bulharskému vojsku přísný rozkaz, aby zastavilo operace a odpovídalo náležitými opatřeními pouze tehdy, bude-li napaden srbským nebo řeckým vojskem. Bulharsko ovšem protestuje proti odzbrojení bulharské posádky v Soluni i proti provokačnímu vystupování předních srbských i řeckých stráží. — K těmto bojům mezi spojenci nemálo přispělo Rumunsko, které vyděračně nanovo vystoupilo proti Bulharům, čímž Srbové a Řekové nabývali větší odvahy proti Bulharsku. V tomto vyděračném postupu Rumunska má prý prsty Rusko. — Potěšitelnější zpráva jest, že srbská skupština 1. t. m. usnesla se obeslati petrohradskou konferenci a podrobiti se rozhodčímu výroku Ruska.

SINGEROVY

ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Zprávy organizační a spolkové.

Sociální kurs v Hradci Králové počíná v neděli dne 13. července o 9. hod. dopol. Do té doby necht' jsou všichni účastníci v královéhradeckém Borromaeu! Kdo se chce ještě účastnit, necht' tak učiní ihned! Informace budou se zasílati příští týden.

Sjezd důvěrníků, svolaný na den 20. července do Hradce Králové, pro jiné dva sjezdy se odkládá.

Duchovní cvičení katolické mládeže konají se v Hradci Králové od 11. (odpol.) do 13. (ráno) července. Učiňte přihlášky ihned v Sekretariátu mládeže v Hradci Králové (Adalbertinum)!

Schůze Všeodborového sdružení budou: 13. července odpoledne ve Velké Řetové, večer v Ústí n. Orli., mluví p. Rybka z Týniště. Týž den v Dolní Dobrušce odpoledne, večer v Hrástci, mluví p. Petr z Hradce Král. 20. července odpol. v Dlouhé Třebové, večer v České Třebové, mluví p. Rybka z Týniště. 3. srpna odpoledne v Brandýse n. Orli., večer v Chocni, mluví p. Josef Katnar, ústř. starosta z Hradce Králové. — Všeodborové sdružení ochotně vysílá řečníky k založení jeho skupin úplně bez výloh každého dne. Prosí tudíž o podporu nejširší katolické veřejnosti, obzvláště veledůstojného duchovenstva ve své snaze zorganizovati katolické dělnictvo v katolické odborové organizaci.

Královéhradecký okrsek »Orla« pořádá v neděli 27. července t. r. v Týništi n. Orli. v městských sadech I. veřejné okrskové cvičení s tímto pořadem: Dopoledne: V 8 hodin ráno vítání spolků na nádraží a průvod městem na mši svatou. V 10 hodin zkouška na cvičišti. Ve 12 hodin společný oběd. Odpoledne: O 1. hodině seřazení a průvod na cvičiště. Řeč p. A. Petra z Hradce Králové. Cvičení: dorostu s praporky, žen s kužely, mužů prostná, sletová, mužů na nářadí, skupiny. Koncert kapely pana Náglá. Večer věneček.

Sdružené katolické spolky v Pardubicích zvou k velké zahradní slavnosti, pořádané v neděli 13. července o 3. hod. odpol. »Na Vinici«. Číslo hudební hraje úplná kapela ostrostřelecká z Chrudimě, řízením kapelníka p. Emanuela Morávka. Mezi programem řada atrakcí: Tombola, závody krásy (pro vítězkyně krásné ceny), koulení o ceny, buffet, kavárna, cukrárna, šatla, tance a m. j. Vstupné za osobu 30 hal., v předprodeji 20 hal. V případě nepříznivého počasí platí též vstupenka do zábavního večírku, který bude uspořádán někte-

rou z následujících neděl. Po vyčerpání programu bude v sále »Vinice« volná zábava. Předprodej vstupenek v závodě kloboučnickém p. J. Pecha v Alžbětíně třídě, v závodě krejčovském p. J. Krále na Královské třídě, v závodě pekařském p. A. Racka v Jindřichské ulici, v obchodě p. V. Štěpánka ve Štrossově ulici a p. t. funkcionářů spolků.

Kostelec nad Orlicí. V neděli dne 6. července koná se ustavující schůze okrsku Hospodářského sdružení českých křesť. zemědělců pro král. České pro soudní okres Kostelec nad Orlicí o 10. hodině dopoledne »na Rabštejně« v Kostelci n. Orli. Zástupci všech odboček, dostavte se v hojném počtu! Zdař Bůh!

Do okresu Nové Město n. Met., Opočno, Náchod, Police n. Met., Král. Dvůr n. Lab., Jaroměř, Česká Skalice! Prosíme všechny přátele katolického hnutí, aby ke krajinckému sjezdu v Bohuslavicích co nejdříve agitovali. Naši Orlové při sjezdu provedou tato cvičení: I. dorostu s praporky, II. cvičení žen se šerpami (Lublaňská sletová), III. cvičení prostná mužstva, cvičení na hrazdách, skupiny. Zasláné dotazníky rače neprodleně odeslati skupině v Bohuslavicích. Zasláné vstupenky co nejdříve rozprodejte a peníze zašlete podepsanému sekretariátu do Hradce Králové. — Za sjezdový výbor Sekretariát »Sdružení české mládeže katolické v Hradci Král.

I. veřejné cvičení »Orla« v Hronově. Tělocvičná jednota »Orel« v Hronově pořádala dne 22. června svoje I. veřejné cvičení. Ač počasí bylo krajně nepříznivé, přece vyzněl tento projev křesť. soc. myšlenky mohutně a důstojně. Jak hronovští tak přespolní jejich bratři »Orli« k nepříteli vzletli žasnuti a k jásotu svých bratří. Cvičilo i členstvo, které sotva tři týdny je v řadách orelských — a cvičilo bezvadně. Nepřítel radovali se ze sobotního deště, a zvláště v »Dělnické pekárně« hronovské byli by nejraději na nedělní odpoledne celé moře vody na Hronov svedli. Raději ať prý jim na lukách i sena shnijí, to prý vezmi čert, jen ať hodně prší na cvičení »studených«. Bylo zajímavé pozorovati užaslé tváře nepřítel, když průvod od ranních vlásk svižným krokem ubíral se do chrámu Páně. Po mši svaté odbyly se zkoušky s dobrým výsledkem a každý, přítel i nepřítel čekal se zájmem na odpoledne. O poledních deštích ustal, a zavládlo právě pro cvičence a hudebníky nepříznivější počasí: pod mrakem, ale bez deště. Seřazení průvodu bylo v městských sadech. O půl 2. konečně slavnostní průvod se hnul ulicemi hronovskými ke cvičišti. Průvod sám byl imposantní, snad ani jedna strana, ani žádná jiná slavnost ani žádné cvičení jiných nemohlo se velikostí průvodu ani počtem nikdy vyrovnati. Mnohé oko příznivce našeho i nás samých se radosti zarosilo. — Za vůdce průvodu šla mladá generace orelská v krojích, a sice dívek 30, za nimi 86 z chlapeckého dorostu. Za těmito hoši a dívkami v národních krojích a hudba. Za ní deset členek v parádních krojích vedlo 94 členek ženského odboru ve čtyřstupech a starostové přítomných odborů 120 členstva v krojích. Za členy »Orla« v krojích následoval nemenší průvod dorostu, členek a členstva v občanském úboru. Pak teprve ostatní příznivci a hosté. Nikdy by někdo nemyslel, že v »pokrokovém« Hronově a v jeho okolí máme tolik svých příznivců. Dlouho trvalo, než celý průvod prošel branou a nežli členstvo v krojích stanulo na ohrazeném cvičišti. — Za onemocnělého orelského řečníka br. P. Šrámka přednesl náhodou přítomný zemský starosta »Orla« br. Jos. Polák z Hradce Králové pozdrav a uvítání všech dostavivších se hostů, odůvodnil krátce vznik »Orla« a poděkoval všem, kdož ke zřadu prvního veřejného cvičení čimkoli přispěli. Na to za »pozoru« zahrála hudba »Kde domov můj?«. Byl to okamžik vskutku dojemný, na který tak hned nikdo z přítomných nezapomene. Na to následovalo cvičení. — Prvně cvičilo 86 dorostu s praporky v osmistupech se dvěma předcvičiteli. Ač vesměs byli teprve krátkou dobu cvičení, zhostili se svého úkolu s nejlepšími výsledky a hojným potleskem obecenstva byli odměněni. Po nich za hymny »Orelská družina« nastoupily členky se dvěma předcvičitelkami k prostným se šerpami ze sletu v Lublani. Za pěkné cvičení poděkovalo obecenstvo potleskem a zem. starosta br. Polák srdečným díkem br. náčelníkovi. — Od členstva čekali přítomní nejvíce a také se nezklamali. Krásný byl nástup do osmistupů, a ještě krásnější bylo cvičení samo. Byla předvedena prostná cvičení pražská letošní. Pěkně se vyjímaly vzorné zákryty všemi směry při všech výkonech. Bouřlivý potlesk obecenstva a gratulace br. Poláka byly odměnou. — Ve čtvrtém bodu předvedl 10členný sbor hronovských členek ukázkou cvičení s bubínky. Cvičení s tímto nářadím je novinkou, nikde dosud necvičenou a všeobecně se líbilo všem přítomným. — Při cvičení na nářadí ukázalo členstvo svoji tělesnou výspělost a směle se mohou postaviti v závody s cvičitelkami členy jiných jednot, ať Sokola nebo Dělnické. Všeobecně se líbily též skupiny, v nichž Orel z Velkého Poříčí zvítězil vynikl. Nacvičil a bezvadně provedl skupiny členstva na nářadí, skupiny dorostu a členek. Cvičení samé ukončeno bylo cvičením a hrami mládeže, které též plně uspokojily. Možná bez hohocení říci, že veřejné cvičení »Orla« v Hronově získalo si rázem svým krásným provedením přízně obecenstva všech stran, že »Orli« dokázali svoji zdatnost, rovnalici se jiným a starším mládežním jednotám tělocvičným, ač pracují sami bez jakýchkoli podpor, subvencí, a vše, co mají, pořídivi sami svou obětavostí k svému »Orlu«. Pracují sami bez opory proti soustředěným všem silám nepřítel, a jak sami odpůrci mohli viděti, je jejich boj proti Orlu již marným. Průběh této slavnosti Orla hronovského byl důstojný a cvičení vydařilo se jak po stránce morální

tak finanční. Bratři přespolní sami odcházeli v hodinách večerních nadšení a posilnění k další své činnosti. Říšský technický odbor »Orla« a říšská tělocvičná rada »Orla« se sídlem v Brně zaslala ke cvičení pozdravný příspěvek s pozdravem a přáním mnoha zdaru od bratří našich na Moravě a všech odborů »Orla« naší říše. Jako příznivci jsme hrdi na práci svých členů v odboru orelském, přejeme všem jednotám a odborům našim hojně zdaru v jejich akcích a těšíme se s upřímným zájmem na I. slet náhodského okrsku »Orla«, ježmuž již dnes přejeme z hloubi srdce bratrské »Zdař Bůh!« — Pozorovatelé.

Rychmburk u Skutče. 13. července pořádán jest zde tábor lidu na náměstí. Program: Otázka rolnická, Otázka dělnická, Politická situace.

Jednota dělnictva a mládeže dělnické. Dělnictvo je dnes ve vleku kapitalismu a nevěreckého štvání. Tím ovšem bude dělnictvu velice málo pomoheno, nýbrž bude tím přivedeno do hmotné a mravní zkázy. Je nutností, aby křesťanské dělnictvo se semklo dohromady a společně vystupovalo proti nepříteli svému a poučovalo ostatní dělnictvo indifferenční, aby izkaze nepropadlo. Nutno jest již mladého dělníka sotva škole odrostlého poučovati o odborové otázce dělnické, aby se nejen obrnil proti nepříteli, nýbrž i schopností svých použil ve prospěch odborové organizace křesťanské. Budme dělníci opravdovými muži, celými. V odborové organizaci hleděti si musíme úpravy našich sociálních poměrů a to především na půdě zákona. Nebud' tedy nikdo z nás, dělníku a dělnice, jinochu a dívko dělnická, stranou a osamocen, ale vstupujte do křesť. odbor. organizace dělnické, do Všeodborového sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Z organizace katolických akademiků. Kollegové! Prázdniny! Doba oddechu a odpočinku! Doba styku a sblížení s lidem. Doba navázání přerušovaných pásek s našimi přáteli. Nejlepší příležitost k intenzivní propagandě našich snah. Aby naše snahy byly náležitě propagovány, naše praxe methodicky prováděna, jest nezbytné potřebí většího kontaktu a sblížení naší studující mládeže všech kategorií. K tomu slouží naše prázdninové sjezdy a schůzky. Tyto budou: Ve dnech: 20.—21. července sjezd jihočeského katol. studentstva v Českých Budějovicích. 3.—4. srpna sjezd katol. studentstva ze severovýchodní Moravy ve Valašském Meziříčí. 10.—11. srpna krajský sjezd katol. studentstva v Brně. 7.—8. září studentská sekce při všeob. sjezdu katol. v Kolíně. Mimo to několik menších schůzí na různých místech Čech i Moravy bude se zabývatí naší činností prázdninovou. K náboženskému prohloubení poslouží studentům exercicie opět pořádané v Praze-Bubenči, v Král. Hradci, v Brně, na Velehradě, jakož i pouť studentstva a intelligence při slavnostech velehradských dne 12. července. Program bohatý. Zdar těchto podniků vyžaduje nutně součinnost každého studenta. Žádáme od vás účast co největší. Agitaci od mužů k mužům. Odhodte netečnost, zmalátnělost, bláseovanost! Čas kvapí! Necht' prázdninový čas neuplyne pro Vás bez užitku. K práci! — Česká Liga Akademická v Praze. »Moravan« v Brně. »Lipa« ve Vídni. V Praze, v červnu 1913. — NB. Přihlášky ke sjezdům a schůzkám (mimo sjezd v Brně) přijímá a veškeré ostatní informace ochotně sdělí »Agitační odbor Č. L. A., Praha-II., Vršbílská 1. Legitimace budou s programy rozesílány po 12. červenci. Prosíme o sdělení adresy Vašeho prázdninového pobytu, jakož i těch studentů, které mohli bychom na naše podniky pozvati. Důležitě! Nezapomeňte! Informace o sjezdu v Brně podává »Moravan«, spolek katol. akademiků v Brně, Starobrněnská 19—21.

Plenární výkonný výbor české strany křesť.-sociální konal schůzi dne 26. června t. r. za přítomnosti 18 členů a 3 hostů. Předsedal p. Fr. Šabata. Po vyřízení došlých dopisů a schválení schůzi přeceti tajemník poděkovací příspěvek J. Em. nejdp. kardinála Lva svob. pána Skrbenského ze Hřbítě za blahopřání k 50. narozeninám. Usneseno zaslati blahopřejný telegram k 10letému bi-skupskému jubileu J. Excell. ndp. Josefa Doubravy, biskupa v Hradci Králové. Povstáním uctěna památka říšského poslance P. T. Šilingra, při čemž podotknuto, že předseda strany p. Šabata kondoloval osobně v katol. národním klubu poslanců a ze sekretariátu zaslán soustrastný příspěvek redakci brněnského »Hlasu«. Po té přikročeno k dennímu programu. I. Tajemník strany splnomocněný, aby dokončil jednání s vydavatelstvem »XX. Věku« a potom příslušné vyjádření učinil dle pokynů, daných výkonným výborem. — II. Pokladní zprávu podal p. JUC. Jos. Šindler, který stěžoval si, že daň strany zaplatilo dosud velmi málo organizací. — Vzhledem k stabilní úpravě financí strany přijat návrh: »Každý kraj strany (krajský výbor) má vybrati a co nejdříve odvésti k rukám pokladníka strany příslušná procenta (25 proc.) veškeré daně strany, a přičinili se, aby nejnižší kvota pro ústředí strany činila ročně 50 korun.« — III. Tisk strany. V zásadě schváleny podmínky, nabídnuté p. Kotrbou v otázce úpravy denního tisku strany a další podrobné projednání nabídky a podmínek svěřeno užšímu výkonnému výboru a presídli Tiskové jednoty. Spolu zvolena komise, která má co nejdříve jednání ve všech bodech dokončiti. — IV. Na základě příspěvu a žádosti dp. Milo Záruby odloženo jednání o přípravě k zemským volbám do nejbližší plenárky, a spolu mimo dp. Záruby ještě dožádání pp. Benda, Hatlák, Hovádek a Polák, aby vypracovali na základě programu strany naše požadavky pro zemský sněm. — V. Konferenci strany usneseno svolati do Prahy na neděli dne 5. října 1913. — VI. Otázka mládeže. K referátu vsdp. Magre Kordáče bere výkonný výbor na vědomí snahu po jednotném sdružení

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyna“ za cenu levnou než uvedenou nablízem a sice:

Postel. předl.:	Koberce:
vel. 40/60 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7-50 K
50/100 „ 1 30 „	150/250 „ 10— „
55/110 „ 1 55 „	160/260 „ 10-60 „
60/120 „ 1 85 „	200/300 „ 16— „
70/140 „ 2-55 „	220/320 „ 18-70 „
90/180 „ 4-20 „	250/350 „ 23-40 „
100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postel. Ia	vel. 200/100 kus 5-60 K
„ k oknu	180/90 „ 4-50 „
„ Mella	115/140 „ 4-30 „
„ Chinimella	115/140 „ 3-40 „
„ Chinimella	115/140 „ 3-40 „

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

mládeže, v němž by byl vzat patřičný zřetel k jednotlivým zájmům — rolnickým, živnostenským, dělnickým i jiným stavovským — a zabezpečení vlivu strany. Pořádá se jest dosud částečný spor, v jakém směru má se toto spojení provést, ukládá výkonný výbor, aby příslušní činitelé o této věci jednali dále. — VII. Vzhledem k úvodníku „Čecha“ ze dne 24. června 1913, odpovědi „Venkova“ ze dne 25. června 1913 a hlasům ostatních listů, prohlašuje výkonný výbor čes. strany křesť. soc., že ani jako celek, ani jednotliví jeho členové nejsou v žádném spojení s dotyčným úvodníkem a ponechávají zodpovědnost za obsah jedině jeho p. pisateli. — V Praze, dne 26. června 1913. Ant. Havelka, tajemník. Frant. Šabata, předseda.

Katolický sjezd v Lublani. Dne 23. srpna t. r. bude v Lublani zahájen slovinsko-chorvatský katolický sjezd, jenž bude veledůležitou a ve velkých rozměrech pořádanou manifestací všech na katolickém základě organizovaných jihoslovanských sil. Dosud je stanoven následující program: Dne 23. srpna. Ten den je věnován vzdělávací se mládeži a tělocvičným spolkům, založeným na katolicko-národních zásadách. Během dne se budou předváděti gymnastická cvičení. — Dne 24. srpna. Shromáždění účastníků o 7. hod. ráno na Poljanské cestě. O 8. hod. ráno odchod na sjezdové náměstí, kde se slouží slavná mše svatá v přítomnosti všech slovinských a chorvatských biskupů. Po mši svatě uctění Neposkvrněné Matičky Boží národem slovinsko-chorvatským. Po mši svatě pochod na shromáždění, kdež se o půl 11. hod. dopoledne slavnostně zahájí katolický sjezd. Večer o 8. hod. slavnostní představení v zemském divadle. Současně ve dvoranách hotelu „Union“ veliký hudební a zpěvní raut za spoluúčinkování všech slovinských a chorvatských zpěváckých spolků. — Pondělí 25. srpna. Den věnován poradám osvětových organizací a schůzi voličů křesťansko-sociálního spolku. — Úterý 26. srpna. Výlet hostů do Postojny. Porady výborů sjezdových, valná hromada „Orla“, jihoslovanských odborných živnostenských a fernesniokých a jiných katolických svazů. Koncem dne slavnostní schůze plenárního katolického sjezdu, potom velký slavnostní komers. — Středa 27. srpna. Dopoledne schůze výborů a valná hromada slovinské stráže. Zakočení sjezdu. Mimo program se pomýšlí na společný výlet v krásné Gorenjsko, Vintgar, Bled, Bečny. — České hosty zveme na sjezd nejsrděčněji. Bude nám velice lichotit, že můžeme v naší zemi pozdraviti zástupce ušlechtilého českého národa, jenž v nejtěžších chvílích vždy vysoko zvednul prapor katolicismu a národnosti a jenž vždy neochvějně bránil to, co na základě křesťanské kultury získal. Nechat nás všechny, kolik nás bude, velká myšlenka sjezdu sjezdnotit! — Pořadatelstvo v Lublani.

I. spolková (IV. česká) pouť do Lurd ve dnech od 9. do 22. srpna. Kněžím-poutníkům se připomíná, aby si laskavě opatřili „celebret“. Cestovního pasu není nutně potřeba. Kdo však by si dal zaslati poštou peníze nebo rekomandovaný dopis, musel by se pasem u poštovního úřadu vykáhati. Máme v té příčině smutnou zkušenost z předloňské pouti. Očekáváme s jistotou, že pp. spolubratři vezmou s sebou kleriku, rochetu a biret. Doporučuje se vzít s sebou co nejméně věcí, aby zavazadlo nebylo velké a těžké, a po případě od poutníka samého v ruce neseno být mohlo. Ruční kufík s dobrým zámkem a pevnými držadly budiž asi 55 cm dlouhý a 40 cm široký. Každý poutník dostane již před odjezdem z domu tuhý listek, na němž jsou dvě čísla: první označuje skupinu, druhé označuje pořadové číslo každého poutníka. Tento listek račiz každý připevnit na svoje zavazadlo. Má-li někdo dvě menší zavazadla, musí je vhodně dohromady svázat, by tvořila jakýsi celek. Prádla vezme každý dle své zvláštní potřeby (v Lurdech možno věci dlati do prádla). Nezapomeňme na jeden nebo dva ručníky. Ze šatů pak pro pány stačí jeden pohodlný oblek, havelok, po případě svrchník nebo plaid. Pro dámy stačí dvojitý oblek, z nichž jeden volnější, pak plášť nebo veliký šátek vlněný. Dlouhé jehlíce

bez chrátek se přísně zakazují. Odporuje se poutníkům, aby si vzali s sebou dva páry rukavic. Národní kroj jest velice vítán. Peněz bude na cestě naší potěšit rakouských, švýcarských, francouzských a italských. Doporučuje se, aby poutníci cizí peníze si opatřili buď ve směnárně nebo v některé bance. Větší obnosy peněz důzno uschovati v sáčku pověšeném na krku. — Na duchovní fond sešlo se dosud asi 1000 K, ale téměř 40 chudých a nemocných se hlásí, aby mohli jeti zadarmo. Není naprosto možno všem úpěnlivým žádostem vyhověti. Na pouť mužů na Sv. Hoře bylo vybráno 45 K, čeští sodelové (mariánská družina mužů a jiných v Praze) zaslali 47 K 70 hal. a jistý sirotek, Růženka, jež nechce býti blíž jmenována, posílá na duchovní fond 5 K s prosbou o l. „Ave“ v záračné jeskyni lurdské. Kéž tento šlechtný skutek pohne četné ctitele mariánské, aby dle možnosti nějakým obnosem přispěli k duch. fondu a tak umožnili těm nejhudšim nemocným pouť do Lurd! Veškeré dobrotivé příspěvky jsou v „Růži lurdské“ s díky kvitovány a budou jména těch, kteří na náklad duch. fondu do Lurd vypraveni budou, uveřejněna. Milodary k tomuto účelu přijímá pokladník spolku P. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné. Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

snovastřeni a opravy oltářů, soch atd.

odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná umění od vlád. duchov. úřadů k dispozici

Církevní věstník.

Kněžské exercicie konají se v Hradci Králové v jazyku českém od 28. července do 1. srpna.

Zprávy diecéšní. Jmenován jest vdp. Jos. Domašínský, vik. sekretář, děkan v Dobrušce, správcem vikariátu Opocenského. — Ustanoveni jsou dpp.: Jos. Nováček, administrator, farářem v Nových Hradech, Frant. Římek, administrator, farářem v Harrachově, Al. Flesar, administrator, za kooperatora do Třebonína, Jindř. Drkoš, koop. v Libici, za kaplana do Kněžic, Josef Celar, administrator, za kooperatora ve Vyprachticích, Frant. Frydrych, obdržel dimissi na faru ve Kbelech, diec. Budejovické, Josef Baťa, kaplan v Luži, obdržel dimissi do Ameriky. — V Pánu zesnul: p. Václav Uhlíř (V. Vuln.) čestný kanovník, konsist. rada, b. vikář, děkan v Přepychách, zemř. 14. června (naroz. 1842, vysv. 1868). — Uprázdnila se: fara v Přepychách, patron Josef kníže Colloredo-Mannsfeld od 19. června 1913.

Vyznamenání. U příležitosti římské pouti Jeho Excellence nejduš. p. biskupa ráčil Svätý Otec nejmilostivěji vyznamenati: listem pochvalného uznání nejduš. katedrální kapitulu v Hradci Králové a vys. duš. p. kanovníka Msgra Dr. Ant. Brychtu. Hodnosti domácího preláta Msgra Karla Vorlíčka, arciděkana v Kutné Hoře, hodnosti tajného komoří vsdpp.: Th.Dra. Fr. Šulce, čest. kanovníka a profesora v Hradci Králové, Pavla Rozmka, zám. kaplana na Skalce, Frant. Tschertnera, arciděkana v Trutnově. Pochvalným uznáním J. E. kardinála stát. sekretáře: cti. Sestry Voršíky v Kutné Hoře a v Hostinném a Sestry Školské de N. D. v Hradci Králové. Zasluzným křížem „Pro Ecclesia et Pontifice“ v dpp. Th.Dra. Gustava Domabyla, prof. v Hradci Králové, Jana Hejtmánka, bisk. vikáře v Bystrém, Její Excell. paní hraběnku ze Sternbergů, slov. pp. Aug. Rebensteigra z Blankenfeldu, c. k. místodrž. radu v Chrudimi, Richarda šl. z Česany, c. k. okres. hejtmána ve Vys. Mýte, Julia Russa, náměstka starosty v Hradci Králové, Ant. Libického, ředitele c. k. reálky v Hradci Králové, Jana Tučka, továrníka v Kutné Hoře, Vinc. Šťastného, patronát. komisaře a ředitele panství v Heřm. Městci, Oust. Tomka, patr. komisaře a ředitele panství v Chocni, Aloise Nového, patr. komisaře a ředitele panství v Chrastí, Karla Kožíška, c. k. okres. škol. inspektora v Poděbradech, Frant. Šabatu, rolníka ve Vrbici, Jos. Mhlwaida ve Vrchlabí, pl. Emili Fialovou v Kostelci n. Orli. Čestným křížem „Bene merenti“: dp. P. Schneidra, faráře v Altenbuchi, Idu hraběnku Czernin-Morzinovou, pp. Ant. Trnku, správce c. k. gymn. v Jičíně, Ant. Taubera, úředníka v Kostelci n. O., Václ. Šimáka, říd. učitele ve Vřesníku, Jos. Havelku, starostu v Potěhách, Vinc. Pilaře, ředitele kůru v Hoficích, Vojt. Řihovského, varhaníka a hud. skladatele v Chrudimi, Jos. Netuku, truhláře na Slez. Předmostí, Ant. Paíta, klempíře a J. Poláka, strojmistra, vesměs v Hradci Králové, pl. R. Jirotkovou, choť. c. a k. plukovníka v. v., Boh. Kofínkovou, choť. c. a k. podplukovníka v. v., Leopoldinu Wippleroovou, choť. c. k. profesora, Růženu Hozbkovou, choť. c. k. profesora, vesměs v Hradci Králové, pl. Janu Prořtovou, soukromnici v Poděbradech.

Losy c. k. třídní loterie, pro jednu třídu celý los 40 K, čtvrtina 10 K, osmina 5 K a každé jiné losy na běžný účet beze všeho zdrazení opatří Vám Úvěrní družstvo „Eliska“ v Hradci Králové (Adalbertinum), které zárokuje vklady 5 procenty.

NÁBYTER

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Zprávy místní a z kraje.

Hold katolických spolků J. E. nejduš. biskupu Dru Doubravovi k biskupskému jubileu. Katolické spolky, sdružené v diecéšním svazu, připravily svému arcipastýři srdečnou ovaci tím, že dostavily se svými deputacemi ke slavné pontifikální mši svaté, kterou Jeho Excellence v den desítiletého výročí své konsekrace na úřad biskupský obětoval dne 29. června v katedrálním chrámu Páně. Spolky s prapory tvořily v kostele špalír a po skončené bohoslužbě odebraly se deputace do biskupské residence, kdež přednesl Jeho Excellenci jménem všech p. kanovník Dr. Reyl, předseda diecéšního svazu, vřelé blahopřání a uctivý hold oddanosti organizovaných katolíků. Vznešený jubilar byl mile dojat touto nenadálou ovací katolických jednot a vyslovil všem přítomným vrchnopastýřský děk. Odpoledne promluvil v Adalbertinu k shromážděným delegátům vsdp. kanovník Dr. Reyl „O významu konstantinského jubilea“. Holdovacího projevu se kromě místních katolických organizací a mariánských družin královéhradeckých účastnily tyto spolky: Pardubice (mužská i ženská jednota s praporem, velmi čestně), Nový Bydžov (s praporem, čestně), Smiřice, Úpice, Heřmanův Městec, Svratka, Červený Kostelec, Jičín, Choceň, Chrudim (s praporem, mužská i dámská jednota, včetně), Král. Dvůr, Lomnice n. Pop., Česká Třebová, Nová Paka, Třebechovice, Jaroměř, Hlinsko, Jilemnice, Krouná a delegáti odboček Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva se starostou p. Katnarem v čele. Postrádali jsme však jednoty, které mají sídlo do Hradce Králové dosti blízko, ale nevyslaly ani malé deputace k slavnosti. Velmi čestně byly zastoupeny orelské jednoty z Hradce Králové, Třebechovic, Král. Dvora, Týniště n. O., Holice, Horního Jelení a Černilova. Průvod jednot orelských aranzoval p. starosta Polák a jednot katolických jednotel p. Jenčovský. Holdovací projev jednot platil nejen úřadu biskupskému, ale zvláště osobě oblíbeného jubilára, jenž je osvědčeným příznivcem katolického hnutí spolkového. Zdať Báh!

Slavnostní večer v Klicperově divadle na počest biskupského jubilea. V řadě jubilejních slavností, které připravila diecése královéhradecká svému arcipastýři k desítiletému biskupskému jeho jubileu, důstojným počátkem byla slavnostní akademie dne 28. června, pořádaná pod protektorátem slavné městské rady. Vznešeného jubilára při přijezdu do divadla uvítala městská rada s p. starostou Drem Ulrichem v čele a vybrané obecníctvo ze všech vrstev zdejšího obyvatelstva při vstupu do lože připravilo mu srdečnou ovaci hřímavým potleskem, do něhož se vmísil iásavý zvuk slavnostních fanfár, komponovaných vojenským kapelníkem p. Mádlem. Jeho Excellence. překvapen jsa velmi mile tímto spontánním projevem sympatií, promluvil pohnutými slovy s lože slova díky a zároveň ujištění, že na vytknuté dráze hodlá ke prospěchu celé diecése, jakož i města samého za příspění Božího dále pracovati. Pořad slavnostního večera zahájila sl. Erika Lendecková, mladistvá, sympatická zjev, proslavená p. prof. Vladimíra Hornofa. Mile nesl se vřele procítěný přednes slečny, která před 10 lety vřelá jako žákyně Jeho Excellenci při přijezdu do Hradce Králové. Hned potom zaburácela dvoranou slavnostní kantáta složená p. ředitelem Wiinschem na slova pana prof. Hornofa. Skladba těžká, složitá, v moderním stylu vedená, zanechávala v duši mohutný dojem. Sbory držely se znamenitě, sopránové solo přednesla úchvatně pl. Kuntová. jejíž lahodný a vyškolený hlas překonával hravě obtíže skladby. Tenorovým solem řadil se p. Kreizl ladně ke zdařilému celku. Chovanci kněžského a chlapeckého semináře řízením p. docenta církv. zpěvu O. Svobody přispěli pečlivě nastudovaným sborovým zpěvem k pívabu večera. Svými jubilejními vzpomínkami nakreslil výstižně vsdp. rada Dr. Domaby náladový retrospektivní obraz desítileté zasluzné činnosti vznešeného jubilára. Vojenská hudba c. a k. pěšího pluku č. 18. byla řízena obezřele a mistrně svým kapelníkem p. Mádlem-Veressem. Podala provedením Smetanových a Wagnerových skladeb důkaz o výborném secvičení. Závěr vyzněl mohutně úryvkem z Beethovenova oratoria „Kristus na hoře Olivetské“. V povznesené náladě opouštělo obecníctvo dvoranu divadelní, pozdravujíc nadšeně nejduš. nejvyššího arcipastýře. Slavnostní akademii důzno čítati k předním letošním večerům v Klicperově divadle.

Sjezd kněží vysvěcených v Hradci Králové 15. července 1888. — Dne 15. července sejdou se účastníci ve zvláštní místnosti Adalbertina v Hradci Králové. Po 7.

hodině společná večeře. Dne 16. července oslaví své jubileum v seminářském chrámu Páně sv. Jana Nep. Přiměřenou řeč a mši sv. za pp. jubilanty i všechny jejich milé a drahé, zvláště za ty, jež Bůh pěčí jejich světl, bude obětovaní milovaní náš spirituál vsp. P. Jan Ev. Zima O. S. B. — Účast na sjezdě rač každý včas ohlásiti kol. Jindrovi do Hradce Králové! — Přijďte všichni! Na shledanou!

Výlet spojený s koncertem na Slez. Předměstí pořádají katol. organizace a „Orel“ v Hradci Králové dne 13. července do hostince p. Šprybara „U nádraží“. O pestrnou zábavu jest postaráno. Koulení o skvostné ceny. Vstupné 20 hal. Začátek o půl 3. hod. odpol.

Schůze městské rady dne 30. června. Vzato bylo na vědomí, že c. k. zemská školní rada svolila, aby jedna ze tří poboček při měšťanské škole dívčí v Hradci Králové byla definitivní. (Bude tedy při měšť. škole dívčí pět tříd definitivních a dvě zatímní.) — K vyzvání c. k. okresního hejtmanství v Hradci Králové bylo uloženo policejnímu úřadu, aby prováděl kontrolu hostinských místností v příčině návštěvy studentstva. — Jeho Excelenci nejdp. Th. Dru. J. Doubravovi, biskupu Královéhradeckému, vzdají se díky za dar K 300.—, věnovaný jím na oslavu desíletého biskupského nastolení v Hradci Králové. — Uděleno bylo povolení paní Olze Novotné ku provedení připojky vodovodní a kanalizační na novostavbu na parcele č. 7, v bloku XVII. — Sdělen byl přepis pana dvorního rady H. Steinfeldta, v němž děkuje za přízeň prokazovanou mu obcí po čas úřadování jeho v Hradci Králové.

Přiznání k osobní dani z příjmu a dani rentové. Ku podání přiznání k naznačeným daním pro rok 1913 byla, jak známo, prodloužena výmínečně lhůta do 31. července 1913. Poněvadž však se ukládání daní zmíněných ještě dle původního zákona z 25. října 1896 č. ř. z. 220 provede, není třeba projiti lhůty vyčkávat, naopak k vůli urychlení řízení doporučuje se, pokud se tak ještě nestalo, bezodkladně podání přiznání. Tiskopisy byly již poplatníkům dodány, po případě vydají se na požádání nově. Při pokročilem čase není vyloučeno, že v některých případech výměra daní do konce roku nebude moci býti provedena. A proto poplatníci, kterým platební rozkazy do konce listopadu t. r. doručeny nebudou, mají také 2. pololetní lhůtu za rok 1913 zaplatiti dle předpisu r. 1912.

Na kapli ve Smržově zaslal Nejménovaný náš redakci 50 K, což tímto kvituje. Obnos ten zaslán příslušnému farnímu úřadu.

Vyhledy. Upozorňujeme všechny majitele hotelů a hostinců, kteří cizince přechovávali, aby řádně knihy o příbylých cestujících ze zamořených krajů cholerových vedli s připomenutím, by o takých příbylých cestujících a cizincích ihned obecní úřad uvědomovaly, který jest povinen cestující svým lékařem obecním neb obvodním způsobem je neobtěžujícím prohlédnouti, jakož i jich zavazadla a bez omezení jich volnosti v dalším cestování do pěti dnů, ode dne překročení rakouských hranic počítaje, lékařsky je pozorovati nechati. Odcestoval-li by taký cestující dříve před uplynutím doby pětidenního pozorování, budiž to ihned oznámeno obecnímu úřadu místa jím udaného cíle. — Každý majitel koní jest povinen, zpozoruje-li na koni svém známky prašiviny, obecnímu úřadu o tom ihned oznámení učiniti. Každá vyrážka kožní, spojená se značným svěděním a drbáním se zvířat ochotných, musí se za podezření prašiviny považovati a co takové úřadu hlásiti. — Za příčinou čistištění reservoiaru v Plotišťích n. L. nepoteče voda pitná v sobotu dne 5. července t. r. od 9. hod. večerní do 7. hod. ranní v celém městě. Z toho důvodu upozorňuje se obecníto, aby se včas vodou pitnou zásobilo.

Společna Královohradecká. Výkaz za měsíc červen 1913. Vklady úsporné: Uloženo K 259.360.69, vybráno K 253.470.29, zůstatek K 16.807.835.70. Vklady odvětví šekového: uloženo K 96.122.57, vybráno K 117.224.73, zůstatek K 936.179.20. Cenné papíry K 2.674.103.60. Zápůjčky na hypotéky K 10.535.722.73, zápůjčky komunální K 2.704.838.79, zápůjčky na cenné papíry K 27.915.—. Směnky K 2.149.316.242. Uložené přebytky K 385.586.82.

Česká banka, filiálka v Hradci Králové. Celkový stav vkladů České banky k 30. červnu t. r. činí K 23.112.416.92, tudíž o K 68.896.82 více než v měsíci předcházejícím.

Finanční Rozhled, vydávaný Záložním úvěrním ústavem v Hradci Králové, jehož 10. číslo III. ročníku právě vyšlo, přináší následující články: JUC. Aug. Surka: K úpravě obchodu na Plodinových bursách. — C. k. rakouská třídní loterie a slosovací plán téže. V měsíčním přehledu pak následující statě: Otázky, vzniklé balkánskou válkou. Z trhu železa. Subskripce na poslední německé půjčky. Zahraniční obchod naší říše. O zákonné úpravě měny. Poselství presidenta Wilsona. Rakousko-uherská banka. Bursovní přehled za červen a kursovní list. —

Kratonohy. Některému zdejšímu pokrokaři dlouho naše missie ležela v žaludku a proto šel si do „Ratiboru“ uleviti. A poněvadž zdaru missie nemohl popřiti, ba musel doznati, že „v Kratonohách černí bratři slavili triumfy, takže kdyby se byla v době missie pořádala nějaká zábava, byla by se potkala s jistým deficitem“, oířel se o místního faráře. Prý na hudbu při průvodu s missijním křížem měly přispěti přífařené obce Kratonohy, Káranice a Obědovice 25 korunami, že však v Kratonohách žádost odmítli. Dvě nepravdy! Farář nikoho o hudbu neřádal a to už proto ne, že misijní chtěli se postaratí o hudbu sami a sice tím způsobem, že jako vyzvou dívky, aby ozdobily oltář a missijní kříž, tak zase že vyzvou jinochy ke sbírce na hudbu. A jako dívky vkusně ozdobily kříž i oltář, tak zase jinoši, duchem nevěry dosud ne-

Dokonalé opravy a pozlaccování
otlátů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlaccování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

otrávení, byli by se postarali jistě o hudbu. Dověděl se o tomto způsobu obstarání hudby starosta jedné z přífařených obcí, vyslovil se, že by se lépe hodilo, aby hudbu zaplatily obce. Druhá nepravda je, že přífařené obce měly na hudbu přispěti 25 K. Pravda je, že Káranice a Obědovice dříve než Kratonohy o příspěvků se usnášely, poslaly na hudbu svůj příspěvek 25 K a tímto příspěvkem výlohy na hudbu byly úplně kryty. Prý v Kratonohách, největší z přífařených obcí, žádost za příspěvek na hudbu odmítli. Tím se chce Kratonohám vpáliti před světem punc „pokrokovosti“. Jak to vlastně je s tím „odmítnutím“? Starosta poslal oběžník po členech obecního výboru, kterých je s virilistou 13, s dotazem, kdo je proti příspěvku a kdo pro příspěvek. Čtyři členové napsali se pro příspěvek, ke dvěma členům, kteří by se měli zcela jistě pro příspěvek podepsati a doma byli, s oběžníkem se nešlo. Za to se šlo k virilistovi. A kdo vlastně v Kratonohském obecním výboru má hlas virilní? Majitel Kratonohského velkostatku, jenž je patronem kostela. A patron kostela nebo jeho zástupce. Že by hlasoval proti zvýšení oslavy sv. kříže? Kratonohský velkostatek má v námu majitel velkostatku dobernického. Ale ani ten proti příspěvku by nebyl. Vždyť, ač evangelík, přispěl na zdejší nové varhany a nový zvon po 100 K. Tím méně by byl odklkl 3 nebo 4 K, které by na něho byly přišly, jako na vzdor nynějšímu duchovnímu správci, kterému zvláštním přepisem projevena byla vděčnost a uznání, že slepé dceři jednoho z jeho služebníků pomohl do „Útulny slepých dívek“. Na zdejší velkostatku je nový pan správce, jenž isa poměru neznal, hlasoval proti příspěvku. Ze zlého úmyslu to ne učinil, vždyť sám k žádosti farářově dřevo na kříž zdarma dal z lesa dopravit a podfizenému dělnictvu umožnil, aby o missii mohlo vykonati náboženskou povinnost, ale patrně přemluven byl „přáteli“ farářovými. Kdyby se bylo hlasu patrona kostela nezneužilo k protináboženské demonstraci a bylo se šlo s oběžníkem ke všem obcanským členům výboru, byl by poměr hlasů 6 proti 5 a p. starosta by se byl k svému žalu se svým hlasem ani nemohl uplatniti. V „Ratiboru“ stojí, že prý kratonohští žádost odmítli z toho důvodu, že duchovní správce Kratonoh muziku z duše nenávidí. V oběžníku zase stála jedním členem obecního výboru připsaná poznámka, že když Obědovice nedávají nic na Boží Tělo, Kratonohy nedají nic zase teď. A mezi věřícími, kteří to obci zazlivali, že na jiné věci je peněz dost, zase se roztržovalo, že kdyby byl farář žádal o příspěvek, že by se byl povolil. Co je tedy pravda? Nejspíše z tohohle nic, ale to, co povíme přišť. Ano, na slavnost svěcení kříže, slavnost to čistě náboženskou, na níž účast bralo téměř všechno občanstvo, pár korun nebylo, ale na jiné věci je peněz dost. Ptejte se na př. občané — poplatníci, kdo platil nebo bude platit ten zbytečný soud se školou? Kdyby se bylo škole dalo, co se jí dát mělo (o čem se vědělo, že toho je nejvyšší potřeba a že se to jednou dát musí), bylo by se soudu předešlo. Či půjde to z vlastních kapes? Těm, kteří vám říkali: „Kdo si dává hrát, ať platí“, řekněte podobně: „Kdo se soudí, ať platí“.

Pan dr. Sláva Fabian, který byl dříve tolik výmluvný, nyní na naše dotazy o „biskupských intervencích“ při známé aféře ztichl jako zmrtlý potůček. Snad se zadíval až příliš do povahy pokrokařů, kteří svého člověka hájí s použitím všech pokoutních cestiček, s rozvinutím celého aparátu. Jestliže jest volán pokrokařský paedagog anebo jiný masarykovský inteligent od představených k zodpovědnosti za nedovolené nepřistojnosti, hned slehají z novin blesky, na říšské radě interpellace, v kuloárech i v bytě šikovné zpracování některého ministra, protestní schůze atd. Proto tedy pan profesor byl zcela jist, že podobné intervence musí býti i na naší straně — a třebaš i při soudním řízení, které má býti přece zcela nezávislé. Právnický chyťte jste napověděli, abyste se vyhnul soudnímu opletání, ale ta náповeď vykonala svůj úkol stejně — čtenáři se domnívali, že skutečně k nějaké biskupské intervenci došlo. Žádáme tedy již po třetí, abyste dokázal charakternost svého psaní určitými doklady. Nevykrucujte se výmluvou, že jste nikoho přímo neobvinil, protože Vaším řádkům — jak sám dobře víte — rozuměli všichni čtenáři stejně. Výmluva, že jste neměl na mysli určitou osobu ani dobu intervence, pranic nepomůže, protože Vám pak namítne každý rozumný člověk, proč jste se zmiňoval vůbec o nějaké biskupské intervenci, o níž naprosto sám nic nevíte. Tedy jen rychle ven s jasnými fakty, jaká vám sloužila za podklad k oné poznámce! Z rákosí, do kterého jste kurážně vlezl, Vás již nepustíme.

Pardubice. Restaurace památného, historicky významného chrámu Páně sv. Bartoloměje spěje rychlým tempem ke konci. Minulý týden umístěny byly nad portálem tři mosaikové výplně dle mistra Mikuláše Aleše, provedené akad. malířem Viktorem Förstem. Představují ve středu sv. Václava, po straně sv. Ludmilu a sv. Prokopa. Okrasa tato bude trvalou, významnou památkou na výtvarné umění doby nynější. Varhany dohotoveny budou dle dispozic pana Šturmy během týdne. Stroj varhanový, vsazený do staré barokní skříně, bude jedním z největších a nejkrásnějších z celých východních Čech. Jest jen sobě přáti, aby město Pardubice ocenilo krásnou starou památku, jakou bude děkanský kostel po všechny věky, a bylo vždy pamětlivo zachrany svých uměleckých a historických památek!

Přelouč. Starožitný kostelík na sv. poli, významný poutní, zasvěcený Panně Marii, byl v těchto dnech opraven a veškeré cenné památky náležitě za dohledu misijní musejní komise a architekta B. Dvořáka z Pardubic jako konservátora vhodně restaurovány. S potěšením přiznivci kostela s neúnavným svým duchovním rádcem vdp. farářem Čechetkou hledí na krásné restaurované kostelíky; Panny Marie, Nemalou zásluhu má vdp. farář Čechetka o záchranu fresek Kramuliniho, znázorňujících život Panny Marie. Ku vysvětlení podáváme výklad jednotlivých fresek: Ve středu lodi na klenbě znázorněna cesta Panny Marie se sv. Josefem do domu Zachariášova a Alžběty. V presbyterii znázorněna skupina andělů, z nichž dva drží milostný obraz, dle tradice pocházející již z dob Karla IV. Nad varhanami skupiny andělů hrajlích na rozličné nástroje k oslavě Panny Marie.

Čáslav. Květinový den ve prospěch Ústřední Matice Školské konán byl o pouti čáslavské na sv. Petra a Pavla. Ačkoliv návštěva města našeho byla v tomto dni pro nestálé počasí proti jiným letům značně menší, přece jenom díky obětavosti a horlivosti p. t. sběratelstva z kruhů pánských a dámských odvedeno bylo skoro 600 K šlechtnému účeli národnímu. Obnos zajisté dosti značný, uváží-li se, že odpoledne bylo třeba sbírku úplně přerušiti pro nepřetržitý déšť. — Výstava skotu, odbývaná 28. června a spojená s odměňováním chovatelů hovězího dobytka v okresích býv. kraje čáslavského, vydařila se velice pěkně. V zahradě hotelu „U české koruny“ proti nádraží předvedeno bylo tolik krásných kusů skotu, že plným právem lze pochopiti pýchu našeho venkova nad tímto zdařilým odvětvím českého hospodářství. Výstava spojená byla s trhem a provedené nákupy svědčily o tom, že smysl pro chov ušlechtilého skotu stoupá vždy šíře v řadách rolnictva okresu Čáslavského. Výstava zakončena byla přátelskou zábavou v místnostech hotelu. — Jmeno v a n í. Pan Ota Dvořák, bývalý likvidátor Ústřední banky českých spořitel a prozatímní správce městské spořitelny čáslavské jmenován byl jejím definitivním ředitelem. Pan Dvořák jest synem zemřelého skladatele mistra Ant. Dvořáka. Jmenování stalo se bez obvyklého vypsání konkursu vzhledem k tomu, že p. Dvořák osvědčil se za čas svého prozatímního správcovství jako svědomitý a zdatný pracovník. — Zasedání ob. zastupitelstva 21. června bylo velice krátké a projednána byla na něm náml již uvedená koupě domu p. Růžičky (kol něhož povede nová ulice z ulice Radeckého) a zpráva o činnosti městské plynárny vedle drobných záležitostí o přenesení koncesse na Kalabousku a udělení práva domovského. Ke konci pak zvolena byla reklační komise pro nastávající volby do obec. zastupitelstva a zvolení do ní pp. Dr. Tesař, statkář Procházka, obc. Lobeč a strojník Grund. Tak zv. opoziční straně nedostalo se místa ani jediného. — Vystoupení činohry Nár. Divadla v našem Dusíkově divadle stanoveno jest na den 8. července večer. Sahrána bude Ostrovského „Nevolnice“, veselohra, jež těšila se v Praze velikému úspěchu. Pro účastníky z Kutné Hory a Kolína bude přípojen po divadle zvláštní vůz k nákladnímu vlaku, pro účastníky z Ronova a Žlebu vypraven bude zvláštní vlak, dojde-li dosti přihlásek. — Maturitní zkoušky na c. k. gymnasiu konány budou ve dnech 12., 14. a 15. července za předsednictví ředitele c. k. akad. gymnasia v Praze p. Dohnala. Přihlášeno jest 25 abiturientů. — Nepřistojnost. V poslední době jest pozorovati, že někteří návštěvníci našeho ústředního hřbitova běhou s sebou na hřbitov psy. Myslíme, že by se při vycházce na svaté pole mohli zřeknouti společnosti svých miláčků nejen že to jest naprosto nevhodné, ale že nelze při tom zobraňiti různé neslušné nepřeše. Také různé zamilované párky zvykly si dávatí dostaveníčka na hřbitově. Snad pro takové snahy našlo by se lepší a vhodnější místo na jiných stranách města. Obecníto, které jde na hřbitov uctítí památku zemřelých, to nese velmi nelibě a přičítá vinu, že se to trpí, hrobaři, který ovšem za to nemůže, nemaje v tom ohledě žádné mu dané exekutivy, ač by skutečně nepoškodila. Doufáme, že toto veřejné vyhlášení stačí.

Kostelní Lhota a Sadská. Oslava jubilea Konstantinského vykonána ve zdejší farnosti 29. června t. r. v kostele slavnými službami Božími a odpoledne veřejnou slavnostní schůzí v hostinci p. Vejtruby. Do schůze této dostavil se vsp. kanovník Magre Dr. František Šulc, jakožto slavnostní řečník. Za předsedu zvolen p. Čáp, za místopředsedu p. Douděra. Pan řečník rozvinul před četným shromážděním zajímavý obraz poměrů ve státě Římském ke konci století třetího a počátkem století čtvrtého, vylíčil poměry, které přiměly Konstantina k tomu, aby vydal edikt Milánský. V další řeči objasnil vliv ediktu na život církevní a vysvětlil nestranně jed-

nání Konstantinovo proti rodině a příbuzným, ve kterémžto směru Konstantin ukázal povahu přehliovú a nerozvážnou, což pak důvodem jest, že nebyl naší církvi prohlášen za svatého, ač takové dobrodlní církvi prokázal a že v církvi pravoslavné jest za svatého prohlášen. Řeč uvedla v animovanou náladu a byla odměněna hlučným potleskem. Překvapení velké učinil celé společnosti p. Hlavička z Plst, uvědomělý, horlivý katolík. Vyžádal si slovo a mluvil o třech bodech: o horlivosti ve veřejném vystupování, hájil kněžstvo, které hnutí katol. podporuje a dokázal, že se vzrůstem vzdělání nevzrůstá mravnost. Řeč jeho provázena byla souhlasem a skončena za velikého potlesku. Schůze zakončena provoláním slávy Jeho Svatosti Piu X., Jeho císařskému a královskému Veličenstvu i Jeho Excellenci nđp. biskupovi. Vzpomenuto i na následníka trůnu Jeho cis. král. Výsost arcivév. Frant. Ferdinanda a s velikou radostí provolána sláva milým hostům v Kostelní Lhotě Jejich cis. a král. Výsostem p. arcivévodovi Karlu Františku Josefovi a jeho choti paní arcivévodkyni Zitě. Kéž Pán Bůh odmění P. T. vsdp. kanovníkovi za jeho laskavou obětavost, která nesetřel námahy! Kéž pozhěná Pán Bůh i druhému p. řečníkovi!

Červené Janovice. Od 15. do 22. června t. r. konali u nás sv. missie veleddst. Otcové z řádu Tov. Ježíšova P. Josef Stryhal a P. Ant. Řehoř, kterýžto však v pátek, volán jsa jinam, musel odejti. Sv. missie konány byly s úplným zdarem a požehnaným výsledkem. Chrám plnů se věřícími a poslední dny, zvláště v neděli, již nestačil. Průvod s křížem byl obrovský, zvláště velké zápusty mužů. Kázání o sv. kříži muselo se konati před kostelem a zanechalo zvlášť hluboký dojem a nadšení. I mužové byli k slzám pohauti. Svátost pokání přijalo 1359 věřících, z nichž mnozí přistoupili vícekrát ke stolu Páně. Děkujeme veleddst. Otcům za krásná a nadšená kázání, kterými tolik byli jsme potěšeni a ve svatě víře utvrzeni. Nezapomeneme jich nikdy!

Proseč u Skutče. V minulých dnech provedena kolaudace přístavby farního kostela sv. Mikuláše v našem městečku. Stavba působí ve středu náměstí dojmem mohutným. Stavěno ze žulového kamene lomového v přechodném slohu renesančně gočickém. Stavbu i plány vypracoval konservátor Dvořák velmi obětavě, uznáváje, s jakou námahou bylo sbíráno od přifařených, kteří v našem kraji jsou odkázáni na tvrdou hroudu zemskou, z níž těžko dobývá se mozočnými rukama chléb. Obětavost vdp. faráře Martinka a kostelního výboru, aby v čase brzkém domohla se Proseč důstojného stánku Božího, byla a je příkladná. S potěšením hledí všichni přifaření k milé návštěvě Jeho Exc. nejd. biskupa Dra. Doubravy, který slíbil náš farní kostel vysvětit v památný den Navštívení Panny Marie, který zůstane vždy krásnou a vznešenou památkou v myslí věřících. Malba oken pořízena z milodarů jednotlivých příznivců, kteří svá jména zapsali trvalým písmem v historii farního kostela. Umělecký závod malby na skle pana Škardy z Brna provedl práce umělecky cenné. Krásný oltář v moderním gočickém slohu provedli dle návrhu arch. B. Dvořáka. řezbářský atelier p. Duška z Chrudimě s pp. Štěpánem a Svatoněm z Pardubic. Kazatelnu v gočickém slohu provedl akad. sochař Rob. Hájek z Prahy.

Trhová Kamenice. V «Našem Právu» pod vlajkou pokroku učiněn byl výpad na pana učitele regenschoriho, na jeho paní a obecního strážníka pro účast na pohřbech, na hasiče pro účast při církevních slavnostech a obecní zastupitelstvo pro vydání na uvěhání lonského roku při biskupské visitaci. Na konec má pisatel starost o obecní chudobinec a čistotu v něm. Pisatel, aby vypadal hezky pokrokově, běje na sebe plášť turisty, který po 20 letech přichází do Kamenice a vidí samé hrozné zpátečnictví a po pokroku, který tam pan dr. Janke před 13 roky rozsěval, ani památky! Proleze dvě hospody, špatně přelabikuje nápis «U kněžete» a tam si dá vypravovat od bývalého kolegy P. o nepokrokovosti Kamenice. Jenže za ten plášť turisty schovává se ošuntělý, známý charakter, který by mnohem lépe učinil, kdyby se staral více o sebe nežli o jiné. Pane turistu, jste tak hloupý, nebo jste tak málo «turistoval», že nevíte, jak skoro ve všech obcích Čech, ano i celého Rakouska a v jiných státech úřad regenschoriho zastávají učitelé a to jak katoličtí, evangeličtí, tak i židovští? A že svůj úřad učitel zastává vzorně (i proti myslí páně «turistově»), patrně z toho, že od Jeho Excellence našeho pana biskupa byl letos vyznamenán pochůvačným písemným uznáním. Najednou se hrozně strachujete, aby regenschorstvím netrpělo vyučování. Buďte bez starosti; aby netrpělo, o to postaráno zákonem. Jste věřice zvláštní! Jednou vyčítáte, že učitel při pohřbu učení zanedbává, a obratem hájí byste nedbalé rodiče, kteří dítě do školy nepošlou a dle zákona za to jsou trestáni. Nestaraje se o ně jen proto, abyste lid pošilval proti učitelství? Že panu regenschorimu paní a dvakrát, třikrát do roka obecní strážník vypomůže, to pana turistu tuze překvapuje. Přece by měl vědět, že v celém světě při slavnějších pohřbech i ve větších městech, než je Kamenice, nestydí se často zpívat dámy z nejlepších kruhů a pání, které zdobí titul doktorský a professorský. U nás pak, ježto takových není, zpívá ten, kdo umí. A ten, kdo neumí, udělal by líp, kdyby se učil místo štvání nějakému umění. Že matka paní učitelové má hostinec, je pravda; že by tam pan turista byl, je lež, že kofačku viděl nalévat, jest též drzá lež, poněvadž se tam již po delší čas kofačka neprodává. Dále pohorňuje pana turistu, že hasiči chodí na církevní slavnosti. Je vidět, jak je málo pokrokový a jak by chtěl poutat jiná přesvědčení. To u nás v

Kamenici je větší svobodomyšlnost. Kteří hasiči chtěli do kostela jít, ti jdou — a kteří jdou pod Zubří pálit hranici, přeje se jim to. Největší bolest má srdce páně turisty, že obecní výbor usnesl se roku lonského přivítati pana biskupa a že na to panu faráři určitý obnos povoliti chtěl. Ale aby nám to slechetné a pro obecní kasu citlivé srdce nepuklo, postačí mu snad ta náplast, že obec uvítání pana biskupa pranic nestálo, ježto obnos, který na bránu a hudbu byl určen, pan farář s díkem v obecní kase ponechal k dobru nějakého, obci prospěšného podniku. A teď ten chudobinec! Že by mohl být lepší, to víme všichni. Ale naše Kamenice není tak bohatá jako Praha. A v obecním zastupitelstvu se též o novou stavbu jednalo. Jenže poplatníci mají strach, že až obec lepší a větší budovu vystaví, nepohrnou se tam jen Nebohy, Kůrka a notár, ale třeba že by se tam drali pání, jakým je pan «turista». Že by tam chudí byli v nečistotě jako nemá tvář, je nepravdou, neboť opatrovnice Hořinková, pokud její síly stačí, lépe se o ně stará, než mnohý pokrokat o své rodiče. Či myslí pan turista, když se P. namaže, že ho paní Hořinková položí na kanape? Myslí-li si pan turista, že Kamenici před veřejností svým psaním o nepokrokovosti na pranýř postaví, přejeme mu to. Ať nám však dovoli mti o «pokroku» úsudek samostatný! Na konec se ještě tážeme: Kdo pak u nás po všech číslech vypůjčoval, dluhy dělal, lidi okradl, do bot práskl? Kdo pak do kasy sahal, peníze zpronevěřil, zboží objednával a objednané nezaplatil? Byli to jen ti, kteří stále okolo sebe pokroky házejí! Takovým «pokrokem» by naše obec byla přivedena zpátečnický na mizinu. A proto před takovými osvícenými dobrodinci se máme na pozoru.

Hořice. O protiklerikálním táboru, jenž se měl konati 22. června a pro špatné počasí odbyl se schůzi v Dělnickém domě za nevalné účasti, možno nám referovati jen tolik, že to byly staré šlágry, jaké se při podobných příležitostech vždy a všudy opakují. Přednosta stanice z Jičína ohřál staré fráze o dogmech (!!) církve, překážejících pokroku, o rozpínavosti klerikalismu ve škole atd. JUC. z téhož města mluvil o klerikalismu v politice a ukončil, jako všichni ostatní, výzvou k odpadávání od církve, k vůli čemuž se vlastně všechny podobné schůze konají. Řeč Svozilova byla hloub založena, bylo však směšné, když vyzýval poměrně malý hlouček posluchačů k odpadu slovy: «My sami vlastní silou musíme rozluku církve od státu provést, jako by nebylo v Rakousku též jiných a to konservativních stran, jež jsou posud ve většině, a jako by nebylo parlamentu a konstitučního panovníka. Řečnice z Pardubic mluvila — jak samozřejmě — o klerikalismu a ženě a to tisíckrát opakovanou nepravdu, že katolická církev vždy považovala ženu za tvora méně cenného. Dobrá ta duše neví, že jen v katolické církvi vykvetl nejvyšší kult ženy v kultu mariánském a že ve středověku, v době tedy skrz naskrz křesťanské, dostávalo se na turnajích ženě úcty nespřáchané, až nepatřičné, a o dnešním postavení ženy v islamu, budhismu a pohanství vůbec patrně také ničeho nezná, že teprv křesťanství postavilo ženu na roveň muži. Konečně vyslovil primář dr. Erban něco, v čem mu úplně dáváme za pravdu, nevěrci že neoskvrnili Husovy názory a myšlenky náboženské, nýbrž pouze jeho boj proti katolicismu. Jest již dávno světu známo, že se jim na historické postavě Husově nelíbí jeho víra, jeho pozitivismus, nýbrž jeho negace, jeho odpor proti autoritě. Cítili Husa jako mučedníka za pravdu, pak ctěte ho celého — i s tou jeho vírou, kterou měl a vyznával, jinak nemáte Husa celého a nemáte ho pravého, jak skutečně byl, nýbrž držíte ho, jak jste si ho ve své, o 500 let mladší obraznosti vytvořili a jak ho v boji proti církvi potřebujete. My na Husovi ctíme, co je na něm úcty hodného, my ho neurážíme, nám ani nenapadlo dne 6. července odbývatí protihusitskou manifestaci, jak «Pochodní» napadá, protože o Husovi někdo z řečníků mluviti nemá a nebude. Schůze křesť. sociálů se koná na ten den, že okresní důvěrníci se pro náhodou rozhodli a duchovní správa se o tom dověděla až po schůzi samé.

Do Hořic. Na první schůzi okr. důvěrníků křesť. sociálních jednot bylo usneseno, pořádati okresní schůzi letošní v Hořicích a to 15. června. Když nás však jednota v Rožkopově žádala, bychom to odložili, ježto tam se koná sjezd, přemýšleli jsme již k vůli hudbě o jiném dni. Dne 22. měli mti svůj den národní sociálové, 29. své cvičení Sokolové, 13. července soukromí úředníci a mimo to zdálo se nám to spadatí již do žní. Nezbyval tedy než 6. červenec. Ostatně to bylo jedno; Sokolové svůj den přeložili a byli by jej přeložili i na 13., a začnám-li známé provolání slovy: «Jako na posměch svolává klerikální strana dne 6. července» atd., pak to není než barnumské tlučení na husitský buben. Protestujeme proti domněnce, jako bychom konali manifestaci protihusitskou, poněvadž o tom na programu není ani zmínky. A konají-li se schůze a výlety na největší církevní svátky a mlčíme-li k tomu my, pak vyhrazujeme si jako svobodní občané právo svobodného myšlení a jednání vůči všem, v první řadě však vůči volnomyšlenkářům. Snad budou tak šetrní a kousek té své patentované svobody nám popřejí. — Kdo zde chtěl dráždit a štvát, opravdů to patrně z toho, že volnomyšlenkáři chtěli jednou uspořádat svou protikatolickou schůzi v sousedství našeho kostela. Ostatně, pánové, snad si vzpomenete, jak dlouhá léta se štválo proti pokojnému katolicismu, jak dlouho to trvalo, než mrskaní a kopaní katolíci povstali na svou veřejnou, rozhodně nutnou obranu! Kdo vlastně s tím fanatické nesnášlivosti v Hořicích zasel? Kdo vyprovokoval katolíky k veřejnému obhájení vlastních zásad? Byly to přece živily proti-

katolické. Jako křičte po svobodě vy, tak máme právo hájiti svobodu vlastní i my.

Různé zprávy.

Vyšší obchodní škola (akademie) král. města Kolína.

Zápis žáků do prvního ročníku bude konán od 8. do 15. t. m. Podrobné prospekty zasílá ředitelství ústavu.

Katoličtí biskupové uherští proti hr. Tiszovi. Všeobecnou pozornost vzbudila skutečnost, že katolický episkopát uherský, vyjímaje rožnavského biskupa Balazze, nesúčastnil se schůze sněmovny magnátské, v níž se představil Tiszův kabinet. Všecky politické kruhy se minulý týden události touto živě zabývaly. Soudí se, že to byla tichá, ale za to tím lépe mluvící demonstrace 22 katol. církevních knížat uherských, kteří chtěli dáti hr. Tiszovi na jevo, že ho varují, aby něco podnikl, čím by si znepřátelil katolický episkopát. Je-li úsudek tento správný, pak se tu jedná o radostný a vážný zjev v katolickém veřejném životě v Uhrách. Hr. Tisza zaslouží s katolického stanoviska netoliko opatrnosti, ale spíše oprávněné nedůvěry. Je to jeden z nejzavrzalejších Kalvinců, jaké si lze vůbec představit, jenž před 20 lety v tehdejších církevně-politických bojích hrál nízkou úlohu nejhoršího protivníka práv a řádů katolické církve. Tehdy byl Tisza poslancem. Několik let na to vydal na schůzi voličů heslo: «Proti katolické straně lidové jsou všechny prostředky dovoleny.» Nyní pak se šíří pověsti, že má v úmyslu zvýšiti platy protestant. duchovních a sice za pomoci katolického církevního majetku. Chce za tím účelem díl velkých katolických fondů prohlásiti za majetek státní. To by bylo prvním příznakem akce za sekularisací, která je už dávno zamilovanou myšlenkou staroliberální Tiszovy frakce ve straně práce. Na základě zmíněné demonstrace katolických biskupů se právem soudí, že episkopát je rozhodnut převzítí vůdcovství katolíků a vedle lidové strany získati katolickou šlechtu a katolicky smýšlející živily v parlamentě, zvláště ve straně práce a sdružení je k obraně katol. církve proti eventuelním útokům, anebo hned předem jakýkoliv pokus kulturního boje znemožniti.

Nevědomé dívky tklivě v žádostech svých o přijetí do Útulny prosí — tu svou bídu až k pláči ličí, a jak na dobrodince budou vděčně vzpomínat, slibují! Citlivá srdce po pohnutím zaslzela a těm ubohým dárkem, sbírkou, odkazem jistě do Útulny slepých dívek v Praze-III., na Kampě, pomohla.

Zednářl podrytá armáda. Příkré stanovisko, jež ital. ministr války zaujal proti zednářstvu v Italii, pohnulo francouzské patriotické listy, že něco podobného doporučí ministru Barthouovi. «Croix» na př. píše, že jedině svobodnému zednářství má Francie co děkovati za oslabení své armády a za pokoření, které republika musila snést u Tangeru a Agadiru. Úpadek začal za ministra Andrea, který dovolil ložím, aby vykonávaly přímý vliv na jmenování důstojníků. Ještě je v dobré paměti postupné přiznání o pověstných «fiches». Od té doby však zednářství neustalo ni na okamžik. Charakteristické je potrestání jednoho vojína, který protestoval proti tomu, že jeden kaprál tupil veřejně katolickou víru. Zednářství rozštěpilo důstojnický sbor na dva tábory, podporovalo udavačství a špehouství u důstojníků. Zednářstvím byly z důstojnického sboru vytlačeny nejlepší živily, jednak brutálním propouštěním, jednak nátlakem na spolupůsobení a provádění bezbožných zákonů. Následek toho je, že právě elita francouzské mládeže stále více se vojenským školám vyhýbá. Pozoruhodno je, že zednářství, které na jedné straně fedruje své lidi na nejvyšší důstojnická místa, totéž zednářství současně vede nejurputnější boj proti novým francouzským zákonům na reorganisaci vojska. Je patrné, že ve Francii ještě daleko více než v Italii zednářství má vinu na úpadku armády.

Jak střeží ve Francii své pevnosti. Zvláštní žertík ztropil si onehdy jeden redaktor «Matinu», chtěje dokázati, jak špatně je francouzská pevnost Brest chráněna proti vyzvědačům. Redaktor vnikl bez svolení, ale i bez překážky do pevnosti s fotografickým přístrojem a ofoto-grafoval si celou řadu důležitých bodů. Na to šel do kavárny podat o výsledku obšírnou zprávu. Teprve v kavárně byl zatčen jedním četnickým důstojníkem a odveden na policii. Ještě na strážnici zničil nepozorovaně několik svých papírů a nákrešů, aby dokázal, jak neopatrně hlídají ve Francii vyzvědače. Poněvadž státní zastupce a policejní komisař nebyli ve službě, trvalo hodnou dobu, než je oba přivedli. Nabyli tedy redaktor vesměs zkušeností, jež francouzské armádě neslouží zrovna ke cti.

Nový zdatný sloup moravských soc. demokratů. Nár. sociál Karnet dal se pojednou do služeb soc. demokratů, zapáliv si na svůj odchod veliký bengál. «České Slovo» k tomu poznamenává: «Pan Karnet ví, jak fedroval právě v minulých volbách barona Pražáka. A ví patrně, proč. Ví také, proč byl dlouhou dobu ve straně odstaven. A dnes jistě naši lidé na Moravě chápou, jak bylo dobře, že byl odstaven a jak neoprávněná byla důvěřivost, se kterou znova byl staven v popředí, když se mu podařilo vzbuditi důmnně, že chce pracovati solidně.» — A nár. soc. «Moravský Venkov» uvádí toto: «Karnet kandidoval za stranu nár. soc. v 13. všeobecné skupině na Slovácku a «dostal» — 533 hlasů! Cířa tato byla nám podezřelou a dosvědčovala, že občan Karnet

na „okrese divně pracoval“. Při řádném šetření, proč tak málo hlasů dostal, zjistili jsme: Občan Karnet za těžce nastřádané peníze chudých stoupenců strany nár. sociální agitoval a mluvil pro sociálního demokrata Koutného. aby, jak nám z okresu sděleno, a jak sám prohlásil, inohl zabiti kandidaturu Šlesingrova a dopomohl tak soc. demokratu k mandátu. Toto úterý odpoledne byl viděn, jak vycházel z Tusarem a Koutným z redakce „Rovnosti“, kde smlouval další nepoctivý čin proti straně nár. sociální. Stopovali jsme jej a zjistili, že — občan Karnet již v úterý odpoledne podepsal prohlášení pro sociální demokrata a „čestným“ slovem se zavázal, že pojede na okres pro soc. demokrata pracovat. Za to dostal slib, že dostane 1000 K odměny a místo v nemocenské pokladně v Hodoníně. Znajíce velkhubosti Karneta. čekali jsme s netrpělivostí, s jakým prohlášením „Rovnosti“ i „Lid. Noviny“ proti straně nár. sociální vypálí. A neklamali jsme se! Občan Karnet dal si napsati prohlášení plné chlouby a úžasného přeceňování „drahé své osobičky“ a pak jeho „chvalitebným zvykem“, prohlášení plné lži a pomluv. V prohlášení „Lid. Novin“ a „Rovnosti“ udělán z mizerného zrádce „velký muž“, z darebáka, který ve straně znamenal tolik, co všivka v jeteli, učiněn vůdce strany, z nár. sociálů učiněn klerikálové a do světa troubeno o rozvratu strany nár. sociální na Moravě!

Rozsudek smrti. Dne 9. m. m. odsouzen byl olomouckou porotou k smrti provazem 31letý rolnický syn Josef Milenovský z Obertova, který byl ve svém okolí horlivým agrárním agitátorem, takže na př. v Obertově náš kandidát neobdržel ani jediného hlasu. — Odsouzenec zavraždil 14. března 1911 svou milenkou Pavlenu Pouličkovou, hodil ji do studně a naházel na ni kameni. Bál se světské hanby a když odmítla Pouličková nabízené peníze, zákeřně ji usmrtil.

Všelicos. Čeští vystěhovalci na Rusi (50.000) dostali pokyn, aby se porušili, jinak že jim bude odňata půda nad Volhou a Podolí a budou rozsazeni do vnitra Ruska. České dívky musí vstoupit do ruských státních škol a přestoupit na pravoslavi. — Bulharský král Ferdinand stavl v Uhrách mezi Slováky v Gemerské stolici zámeček za 4 miliony korun. — Do plenární schůze čes. agrárních poslanců ve Vídni 27. června dostavilo se ze 37 pouze osm. — Anglických válečných manévřů námořních 14. t. m. účastní se 346 lodí. — V posledních dvou měsících vyloučeno bylo na středních školách v severních Uhrách 17 studentů proto, že se vzdělávali v mateřském jazyku, že někteří studenti z rozličných ústavů si dopisovali a že dokonce obětovali několik haléřů pro balkánské Slovany. — President severoamerický Wilson nařídil okamžité stáhnutí vysoce vážených kalifornských občanů Caminetiho a Diggse proto, že provozovali obchod lidským masem. — Při přjezdu francouz. presidenta Poincarého do Londýna objevily se také zástupy sufražetek s deštníky s velikými nápisy: Žádáme ženské volební právo! Sufražetky byly však obecně ztlumeny a deštníky jim roztrhány. — Pařížský „Radical“ u příležitosti návštěvy francouzského presidenta Poincarého v Londýně píše, že Rakousko vzhledem k událostem na Balkáně projevílo uznáníhodnou umírněnost a platně tak přispělo k zachování evropského míru. — Ministr dr. Trnka na své inspekční cestě zastavil se na kopci sv. Antonínka u Uher. Ostrohu na Moravě, kde se účastnil slovácké pouťi, na níž se ukázal nejskvělejší obraz slováckého lidového kroje. — Turečtí zajatci z Josefova, Liberce a ostatních míst tento týden budou dopraveni do Říky, odkudž odjedou zvláštním parníkem do Gemliku v Malé Asii, kde budou vyloděni a zařazeni do tureckých posádek. Za vydržování, stravování a zpětnou dopravu těchto zajatců z Liberce bude prý Turecku účtováno 53.000 K. — Dne 1. července poletoval v Brně sníh. — U nás zima, v Lisaboně však dne 30. června tak hrozné vedro, že následkem toho vzniklo v městě 18 požárů.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové úrokuje vklady na knížky sazbou 4 1/2 %, vklady na vkladní knížky a pokladniční poukazy, vážené výpovědní sazbou, 5 1/2 % při výpovědi 120denní, 5 1/2 % proc. při výpovědi 90denní, 5 proc. při výpovědi 60denní. Volné vklady na běžných účtech sazbou 5 procentní.

Na katolickém učitelském ústavě s právem veřejnosti v Praze-Bubenci koná se zápis do 1. ročníku před prázdninami dne 7. července od 8 hodin, přijímací zkoušky jsou ve dnech 7. a 8. července. Zápis a přijímací zkoušky jsou také jak do 1. ročníku, tak do ročníků vyšších (uprázdnili-li se totiž místo) po prázdninách. — Do Svatováclavského pensionátu pro hochy v Praze-Bubenci, řízeného Školskými bratry, přijímají se přihlášky po celé prázdniny. Škola ústavní připravuje speciálně pro střední školy. — Do Studentského konviktu v Praze-II., Salmova ul., řízeného Školskými bratry, přijímají se přihlášky po celé prázdniny. — Do „Johannea“, internátu pro ženské uče v Praze-II., Salmova ul., řízeného Školskými bratry, přijímají se chovanci po celý rok. — Do „Juvénátu“ Školských bratrů v Koutech u Domažlic přijímají se přihlášky jinochů do stáří 15 let, kteří se chtějí věnovat řeholnímu povolání. Studují tam III. a IV. ročník školy měšťanské a I. ročník učitelského

ústavu. — Prospekty uvedených ústavů zasílá příslušné ředitelství neb Sekretariát Svatováclavské Matice Školské v Praze-Bubenci.

Flavius Josephus: Válka židovská. Dlouho již postrádali jsme nového překladu důležitého spisu tohoto. Překlad Sušilův z roku 1856 Cyrillo-Meth. dědictvím v Brně vydaný, dávno již rozebrán a je skoro vzácností spatřiti někde ještě nějaký výtisk. Proto s povděkem vítáme nový překlad, jehož I. díl právě vyšel nákladem časopisu „Přítel lidu“ v Brně, ve sbírce „Knihovna Přítel lidu“. Máme v rukou díl I. díla tohoto a bez jakékoliv nadsázky musíme říci, že jest to kniha opravdu skvostná jak co do zpracování textu, tak co do úpravy nanejvýš uspokojivá. Až na některé tiskové chybičky, které ostatně dle prohlášení vydavatelstva na konci díla celého budou pečlivě opraveny, jest úprava knihy bezvadná. Překlad čte se lahodně a odpovídá původ. textu řeckému do nejmenších podrobností. Zvláště cenné jsou četné poznámky, jež k textu vhodně přiléhajíce, rozvíjejí čtenáři jasný obraz všech tehdejších kulturních říší, zemí a národů, což dluh dodává ceny nemalé. Dílo je bohatě ilustrováno. Kromě mnoha (přes 60) s obsahem souladných větších i menších obrázků jest v tomto díle I. 11 krásných obrázkových příloh na křídovém papíře v barvotisku vkusně provedených, se zdařilými fotografickými pohledy na význačná místa palestýnská. Zkrátka řečeno, dílo zasluhuje veškeré pochvaly a vřelého doporučení. Cena vzhledem k úpravě přímo skvostná je nanejvýš mírná: pouze 6 K za dílo brožované a ve vkusné, původní vazbě, v dobrém čistě líném plátně 7.50 K. Objednávky pečlivě vyřizuje Administrace časopisu „Přítel lidu“ v Brně. — Možno však objednat i také v Družstevním knihkupectví v Hradci Králové.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové vykazuje stav vkladů koncem června 38,778,992.— K, tudíž proti předešlému měsíci více o 148,669.— K.

Zpráva o 6. všeobecném sjezdu katolických českoslovanských v Olomouci počala se v pondělí rozesílati, poněvadž volební období již pominulo. Zpráva čítá 443 stran na 23 celostránkových příloh na křídovém papíře tištěných obrázků (přívod, řečníci, předsednictvo atd.). Cena zprávy je pro nesubskribenty 3.20 K, poštou 3.50 K. Poněvadž zpráva byla vydána v omezeném počtu a poněvadž je značný počet subskripcí, vyzýváme k nejrychlejšímu objednávkám. Objednávky vyřizují se za obnos předem zasláný (možno si dopsati nejdříve o složení listek). Objednávky přijímá administrace „Našince“ v Olomouci. Sem také račtež poslati pp. subskribenti legitimace sjezdové, které je opravňují, že dostanou zprávu zadarmo. Po doručení legitimace bude jim zpráva zaslána. K legitimaci nechť přiloží 30 hal. ve známkách na porto. Legitimace subskribentů musí býti zaslány nejdříve do posledního července.

Prodá se
zachovalé
americké
harmonium

2 bry, 10 rejstříků, varhanový hlas, za 150 K. Případně na mírné splátky. — Bližší sdělí administrace t. l. (Známka na odpověď).

DRAŽBA
v obecní zastavárně
Královéhradecké

odbývatí se bude v místnostech zastavárny dne 19. července, po případě 26. července 1913

vždy od 9. hod. ranní do 12. hod. polední a od 2. do 6. hod. odpo.

NA ZÁSTAVY
pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva, prádla a rozličných druhů látek atd., které do konce května 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy možno ještě ve čtvrtek do 12 1/2 h. odp. pouze u pokladny zastavárenské před dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec neúčastňuje.

Vklady přes 23,000,000.— K. — Akciový kapitál 8,000,000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12 1/2 a od 2 1/2—5.

ČESKÁ BANKA
filiálka v Hradci Králové

== s přidruženou expositurou v Jaroměřu ==

Umělecký ústav
pro malbu a kresbu
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované obrazy chráněné v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mosaičového do nejbohatšího provedení figurálního, dodává tato i s tělesnou konstrukcí vlastní výroby, ochraňující vše zasazené v místě. Mosaicly skleněné pro stěny, křídlové cesty atd. Nákrety, rozpočty i odborná rada zdarma.

Přehledná významnější a doporučení.

TRY
v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vše k do stání.
Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

„Kouzelné střádanky“, velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčují zdarma katol. Úvěrní družstvo „Přítel lidu“ v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zárukují se 5 proc. — Ústav podléhá zákonitě revizi.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.
Skлады:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Podálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kotel, školní i ku ovičení.
Cenníky zdarma a franko.
Na splátky od 10 K.
P. T. důvěryhodnost
zvláštní výhody

Každě si p-ati o vzorky
firmě
Therlovské výrobní společenstvo
„Vzájemnost“
v Hronově č. 180.
— Vývoz trvanlivého a modního zboží. —
Doporučuje v osvědčených jakostech k nimu osobně:
Modní látky vlněné i prád, damské i panákové plátna, damské, ubrasy, ručníky, šatry na kotel, láty atd., překrásných modních vzorů. —
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, nové. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K snižujeme vyplatěním. 1 balík 40 m sbytků vkusných rozdrážených za 18 K.
Obdržíte to nejlepší! Míst. sociál. podnik!
V podniku tento lze též bezpečně uložit
vklady proti 6% úrokování.
Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I a II, Holešovice, Nusle, Karlín, Vysocany. Vklady na knížky a běžné účty zárukují se 4 1/2—5 1/2 %
Vkladní knížky zdarma dle výpovědi.

Mařitel: Pěšího družstvo ústřední v Hradci Králové. — Vydavatel a zodp. redaktor: Antonín Pechman. — Takem. Bisk. knihkupectví v Hradci Králové.

OBNOVA

Číslo 28.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 11. července 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Katolíci českého jazyka!

Po dvou letech zveme vás opět na obecný sjezd všech věrných katolíků našeho jazyka, který se má konati ve dnech 7. a 8. září 1913 v král. městě Kolíně na Labi. Po loňském světovém sjezdu eucharistickém mnozí čeští účastníci, kteří dříve s žalostí pozorovali náboženské poměry v našem národě, vraceli se domů s radostí, s nadšením a nadějí. Netřeba zoufati, tak oznamovati svým přátelům nad našim národem, dokud jest v něm tolik lásky ke Spasiteli světa v nejsvětější Svátosti.

Nuže, ukažme letošním sjezdem, že měli pravdu, že u nás jest stále ještě mnoho upřímné víry křesťanské, dobré naděje v lepší budoucnost i lásky ke Kristu a jeho i naší církvi. Přijďtež všichni, kterým trochu jest možno, abychom sami sobě ukázali, že nás není málo, abychom se vespolek povzbudili, abychom si vespolek slíbili, že chceme pracovati sami v sobě a ve svých rodinách i v celém národě o utvrzení a šíření spásnosného učení Kristova, že chceme se přičiňovati o svobodu své církve katolické, tak aby mohla bez překážek konati své poslání soukromně i veřejně, ve škole i v kostele, slovem i tiskem.

Proti křesťanskému, nerozlučnému manželství a proti křesťanské výchově mládeže ve škole obrací se znova a znova nenávislné usilování nepřátel katolické církve. Proti jejich úsilí postavíme my úsilí své, ale jest třeba, abychom se uradili, abychom se sjednotili v příčině prostředků, abychom se roznitili k nekrvavému, ale úpornému a vytrvalému bojování za věc Kristovu a tím i za pravý prospěch, pravou ušlechtilost, pravou vzdělanost svého národa a celého lidstva, jehož živou částí náš národ jest.

Ale kde lze lépe se uraditi, povzbuditi, než v hojně společnosti přátel stejně smýšlejících? Přijďte tedy, věrní katolíci Čechové, na sjezd do Kolína, přijďte všichni, kterým prostředky a okolnosti dovolí. Ve starém král. městě Kolíně věže ctihodného chrámu sv. Bartoloměje, týčící se nad městem, budou vám mluvit o víře, která zbudovala ty štíhlé oblouky a lehké klenby, i o staré víře, která se nemění a které jest zaslíbeno trvání ustavičné. Ale továrny čilého města a železné dráhy protínající jeho okolí mluví o nových časech s novými otázkami, jež však všechny mají býti luštěny, mají-li býti prospěšně luštěny dle nezměnitelných zásad křesťanské lásky a spravedlnosti. A tak ve společných jednáních naskytne se nám příležitost mluvit o rozmanitých stránkách otázky dělnické, živnostenské, zemědělské, ženské a jiných, jež hýbají myslmi nové doby.

Letošní pak rok ještě více měl by nás povzbuzovati, abychom se kolínského sjezdu účastnili co nejhojněji. Rok tento nám připomíná, že minulo 1600 let ode dne, kdy císař římský Konstantin konečně dal církvi naší svobodu, aby veřejně a bez bázně směla vykonávati úkol, pro který Kristus Pán ji založil a který jí světil, a tak aby prokvasila celou společnost lidskou kvasem pravé lidskosti a vzdělanosti. Zdaž nás tato vzpomínka nemá vyblízet, abychom veřejně na společném sjezdu a ve velikém shromáždění prohlásili, že veřejně svobody církve své chceme brániti a přičiňovati se, aby jí nebylo překáženo, býti kvasem ušlechtilým dnes, jako před šestnácti sty lety?

Letos také jest tomu tisíc padesát let, co svatí apoštolové Cyrill a Methoděj přišli do milých našich krajů slovanských a moravských a jazykem

slovanským začali mezi námi hlásati a uctívati pravého Boha. Ale víra v Boha, kterou hlásali, byla víra katolická, víra apoštolská, víra biskupa římského, víra naše. Ta víra ochotně tenkrát přijímána a zbožné osvědčování její uchránilo nás osudu bratří našich na dolejších Labi a na moři Baltickém, té víře a ne jiné věci máme děkovati, že dnes svým českým jazykem modlíme se k Bohu. Také tuto vděčnost svou vůči katolické víře a vůči svatým apoštolům, kteří naše předky dobrotvě jí vyučili, nemůžeme osvědčiti lépe než když veřejně, společně, na valném sjezdu katolíků českého jazyka prohlásíme, že dědictví víry křesťanské, katolické, věrně si chceme zachovávat, a je ve svém národě utvrzovati a rozmnožovati. Nuže, kdož můžete, přijďte s radostí!

V Praze, v den slovanských věrozvěstů sv. Cyrilla a Methoděje, 1. P. 1913.

Přípravný výbor sjezdový v Praze
a místní výbor sjezdový v Kolíně.

Balkánské krveprolití.

Taková vítězství, jaká se nyní ohlašují z Balkánu, nezjednávali slávy. Hotový bratrovražedný masakr, bezohledné jatky, pochováající tak manifestně prohlášenou všeslovanskou ideu na Balkáně. To se děje nedlouho po nadšeném návratu dra Kramáře z balkánského slovanského sjezdu.

„Učte se z dějin!“ hlásá se neustále zvláště u národů kulturních. A sám slovanský Balkán na to odpovídá po jiných národech znovu: „Z dějin se učíme jen tomu, že se z nich pro moudrou politiku ničemu moudrému nechceme přiučiti.“ Bulhaři i Srbové věděli, jak právě nesvornost slovanská držela celá staletí na vrchu Turka a jiné nepřátele Slovanstva. 500 let se připravovalo osvobození na Balkáně, vědělo se, že malé státy slovanské třehas jen malým chybným krokem zašlapou do bláta ovoce, které tak dlouhou dobu dozrávalo. Vědělo se, že sta nenávislných očí nějakým trikem mohou obrátí i svorné křesťanské spojení o většinu těžce vybojovaných posic — jako se to stalo smlouvou berlínskou. Zkrátka historie křičela hlasem hromovým: „Učte se aspoň z dějin nedávných! Uvažte, jak dlouho samo mocné Rakousko r. 1908 váhalo, když mohlo nad Srbskem zvítěziti! Tudiž před prvním bratrovražedným výstřelem vynaložte všechno úsilí na zkrocení další válečné furie! Ač jste vítězi, krvácíte z tak četných ran, že jest potřeba všecněm oddechu! Jinak i vítězi bude dlouho trvati, než bude moci užívatí ovoce své výbojnosti!“

Téměř s mathematickou jistotou dala se předvídati nynější zbědovaná situace vysílených bulharských divisí. To se přece vědělo předem, že Srbsko na Řecku podstatně nemá co požadovati a také od něho kus kořisti nechce. Zato však jak Řecko tak Srbsko požadovaly na Bulharsku takové teritoriální ústupky, jež byly pro svobodný vývoj těchto malých států velice důležité, ale pro Bulhary vzhledem k získané obrovské oblasti znamenaly ztrátu nepatrnou. Ve sporu jednalo se hlavně o takové území, které není o mnoho větší, než malá Černá Hora.

Tedy již počátek sporu zcela přirozeně semkl Srby s Řeky v jeden svaz. A což Černá Hora?

Rozšíření jejího území záleží hlavně na ústupcích Srbska. Od Bulharu nemá ten malý stát co žádati. K tomu přistupuje nejbližší pokrevní příbuzenství Černoherců se Srby a živá vzpomínka na srbskou podporu před Skadarem. Vědělo se tedy okamžitě, na čí stranu se přidají Černoherci. Bulharsko dále zcela dobře vědělo, že spor s útočným Rumunskem a s Tureckem posud není zcela vyrovnán. Každý politik předvídal, že tyto dva státy začnou těžiti na účet Bulharska jako bezprostředního souseda ihned, jakmile se ozve první bratrovražedný výstřel. Tedy pět proti jednomu a to na základě neúprosné logiky, o které měli nejvážněji přemýšleti právě státníci bulharští.

Již skrovná pravděpodobnost, že by bulharské vojsko přece mohlo býti někde od Srbu poraženo, měla sraziti bulharskou ruku, připravenou k ráně. A cit slovanské vzájemnosti neměl při tom uklidnění hráti úlohu žádnou? Leč — mraky vystupující na všech stranách mohly poněmci i válečné radikály bulharské, že pravděpodobnost bulharského vítězství nad všemi protivníky rovná se téměř nule. Nezakrýváme nijak i značné chyby radikálů srbských. Ale — stýská-li Bulharsko o pozděně, že Srbové si připravovali plány na přepad Bulharu předem, pak vláda sofijská a generálové její měli býti tím opatrnější před počtením krvavého výbuchu.

Bulharsko se odkazovalo tvrdošíjně na válečnou smlouvu, jako by cit slovanské pospolitosti neměl práva promluvit do sporu v době, kdy Srbové vykonali daleko více, než smlouvou byli povinni a — kdy jim vyrvány z rukou dobyté části Albánie. Nemělo Bulharsko ukázati svým slovanským spojencům vlídnější tvář než vídeňskému Němci? Za malý ústupek území by bývalo používalo Bulharsko již nyní pokoje a bylo by získalo dobrého, vědeckého souseda, aniž ztratilo něco, co bylo ve spojení s životními zájmy říše.

I veliká vítězství dovedou státy vysilovati — a zvláště státy menší. Husité po všech velikých vítězstvích toužili po klidu, smlouvali se horlivě, aniž urvali protivníkům nějaký kus německé krajiny. Kdy začne tedy kterýkoli balkánský stát po bratrovražedném boji užívatí sytě svého vítězství? Ti, kteří si po úporném boji měli oddechnouti a sáhnouti po kapitálu získaném válkou, jsou větším dílem na nových bojištích pobíjeni. Uplynou-li celá desetiletí dříve, než jednotliví, daněmi vyssátí křesťané budou mítí něco pro sebe z války s Tureckem, uplynou další léta, než se vyplatí úroky z kapitálu vloženého do krvavé války slovanské. Bude-li každý třetí Bulhar nebo Srb mrzákem nebo nebožtíkem, ať se neříká, že vlast vítězstvím mnoho získala.

I Srbsko samo mělo užiti vydatnějších prostředků k zachování míru. Představovali jsme si, jaký jásot rozlehně se ve slovanském světě, až vítězné pluky srbské s hudbou pospíší po skončené válce do Bělehradu, až Sofie bude vítati s nadšením pluky bulharské. Nyní konec optimismu. I vítěz vrátí se schliplý. A ti diplomati, kteří chtěli za každou cenu zabrániti válce, ať poděkují štvavému, radikálnímu tisku, který jest nejhorším spoluvinníkem na zločinné válce.

Lži, velikou lži jest tvrzení, že většina lidu v Srbsku i Bulharsku takové vzplanutí si přála. Ptejte se slovanských vdov i sirotků, takže se ožebračených mužů, dotazujte se samých umdlených vojínů! Uslyšíte protest na protest.

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

První závod v místě.

Adalbertinum.

Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

ské, dle něhož má panovník právo měnit zemské zřízení; nebylo by tedy povolání správní komise porušením ústavy. Za to však při zatímní změně zem. zřízení bylo by možno dáti zemi, co potřebuje. Němci by měli jen zdánlivý prospěch, vysazena by byla působnost sněmu, který dávno již byl odsouzen k naprosté nečinnosti a suspendována by byla ústava, která byla zpracována pro Němce. Ale vlastní cíl německé obstrukce byl by zmařen, Čechy by nemusely zastaviti platy. — Za to, co se stalo a co bude dál, nechce a nemůže nésti dr. Kramář zodpovědnost, proto vzdal se předsednictví. Ať jednou nesou v Čechách zodpovědnost ti, kteří svou bezohlednou agitaci poštvají celou českou veřejnost. Tak žaluje v »Národ. Listech« dr. Kramář . . .

Německá obstrukce v zem. školní radě. Minulý týden obstruovali Němci v zem. školní radě, přes to však proti 5 hlasům něm. členů schváleno zřízení české 2třídní veřejné školy v Krásném Březně a v Dol. Litvinově — v »uzavřeném« to území.

Bratrovražedná válka na Balkáně. Mezi spojenci rozružil se minulý týden boj, jaký svou zuřivostí Balkán dosud neviděl. Bulhaři války nevypověděli, za to tak učinili nejdříve Řekové a pak Srbové. Bulhaři napadeni byli tedy se dvou stran. Kdo vítězí, nelze dosud určitě říci, ježto zprávy bulharské, srbské i řecké si odporují. Ale že řecká i srbská »vítězství« nejsou tak pronikavá, poznati lze z přiznání řeckého, že prý mrtvých a raněných Řeků jest nad 10.000 a z Bělehradu oznamují, že tam přivezeno bylo přes 8.000 raněných, že jimi všechny vhodnější místnosti jsou přeplněny. Už i bělehradský tisk napadá srbského korunního prince Alexandra a válečnou stranu, t. zv. vojenskou ligu, a obviňuje je, že zavinili nynější bratrovražednou válku. Jisto jest, že Bulhaři překazili spojení srbské a řecké armády a že vnikli do vlastního Srbska. Proti Řekům jsou Bulhaři na ústupu, asi proto, že hlavní sílu musí míti proti mocnějšímu Srbsku. Z ústupu bulharského vyvolávají Řekové do světa o hrozných porážkách Bulharů. Několik dní jest prý mezi válčícími klid zbraní, odpočívá se, soustřeďují se síly a hlavně asi uvažuje se sřízlivěji o dalších následcích. — Za zády Bulharů zvedá se prý i Turecko, v armádě jeho jeví se prý chuť vyraziti a Bulharům sebrati případně i — Drinopol. Z boku číhá zmobilisovaná armáda rumunská, aby v krajní tísní Bulharska zase něco urvala. V případě tom hrozí Rusko, že zakročí a zastane se Bulharska ze všech stran sevřeného. Diplomacie rakouská marně prý se namáhá, aby odvrátila Rumuny od hnusné jejich vyděračné politiky.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

zaopatřování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Četná usnadnění od vlá. duchov. úřadů k dispozici

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze Všeodborového sdružení: Okresové představenstvo Žamberecko-ústecké pořádá následující schůze: V **Hrástci** dne 13. července o půl 10. hod. dopol. mluví p. Petr z Hradce Král. **Dolní Dobrouč.** 13. července odpol. mluví p. Petr z Hradce Král. **Velká Řetová** dne 13. července o 9. hod. dopol. v hostinci p. Škodného mluví p. F. Rybka z Týniště n. Orli. **Ústí n. Orli.** dne 13. července večer v 7 hod. mluví pro Orly, katol. jednotu a odbočku Všeodb. sdružení p. F. Rybka, slévač z Týniště. V **Brandýse n. Orli.** dne 3. srpna dopol. mluví p. J. Katnar, ústř. starosta z Hradce Král. V **Chocni** dne 3. srpna večer mluví p. Katnar z Hradce Král. V **Německém Rybně** 3. srpna o půl 3. hod. odpol. mluví p. Petr z Hradce Král. V **Hejkovicích** 3. srpna večer o půl 7. hod. v hostinci u Faltýšků mluví p. Petr z Hradce Král. V **Javorníci** dne 10. srpna o půl 3. hod. odp. mluví p. Petr z Hradce Král. V **Pěčíně** dne 10. srpna o 7. hod. večer v host. p. Slavíka mluví p. Petr z Hradce Král. V **Pastvínkách** dne 15. srpna o půl 7. hod. večer v hostinci u Frimlů mluví p. Petr z Hradce Král. V **Orlicích** dne 17. srpna o půl 3. hod. odp. mluví p. Katnar z Hradce Král. V **Nekoři** dne 17. srpna o půl 7. hod. večer mluví p. Katnar z Hradce Král. V **Výprachticích** dne 24. srpna o půl 3. hod. odpol. v hostinci p. Tobiáše Prokopce mluví p. Rybka z Týniště. V **Čermné u Kyšperka** dne 24. srpna v hostinci u Mydlářů o půl 7. hod. večer mluví p. Frant. Rybka z Týniště. — Pořádejte všude schůze ve prospěch Všeodborového sdružení. Blíží informace ochotně sdělí a řečníky na požádání zdarma vyšle Všeodborové sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové, Adalbertinum, vydalo právě nové letáky pro dělnictvo. Žádáme v zájmu organizačním, aby

se všude o ně přihlásili. Budou zdarma dodány. Taktéž žádejte o řečníky na schůze. S radostí konstatujeme, že poslední dobou chápali se naši organizátoři čilé práce v dělnické organizaci a zakládali nové skupiny. Vždyť jest to v zájmu naší křesť. soc. organizace, jestliže budeme mít silnou dělnickou organizaci a zvláště také proto, že žádná jiná strana nám nepřátelská nemůže ty výhody dělnictvu poskytnouti, jaké dává naše. Proto jen do práce k vzrůstu křesťanské dělnické organizace!

Vamberk. Křesť. sociální vzdělávací spolek »Svornost« ve Vamberku pořádal dne 29. června veřejnou schůzi, na které promluvil předseda strany a starosta z Vrbice p. Šabata o politické situaci a hospodářských a kulturních poměrech naší doby. Jen tři čtvrti hodiny mohl mluvit, pospíchal k vlaku. Ale přece v té krátké chvíli dovedl aspoň v hlavních rysech podati obraz politické situace ne právě utěšené, ukázati na přímo žalostné hospodářské poměry zvláště v našem království. Živý přednes p. řečníka a vědomí, že k nám mluví muž o těchto otázkách dobře informovaný a horlivý a obětavý pracovník pro naši věc, upoutaly účastníky úplně. Chvilu, kterou u nás pan řečník mohl prodlet, minula, a my neradi jsme se s ním loučili. Za nedlouho četli jsme zprávu, že se panu Šabatovi dostalo vyznamenání, záslužného kříže »Pro Ecclesia et Pontifice«. Radujeme se z toho a jsme jisti, že on je mezi těmi, kteří si ho plně zasloužili. Spolek vzdává panu Šabatovi srdečný dík. Schůze byla četně navštěvena, účastnili se jí hosté zvláště z Kostelce n. Orli. s vp. Jellnkem.

Lomnice n. Pop. Dokončilo se právě pololetí a proto náš odbor Orel podává zprávu o činnosti své. Ač v počátcích, tož přece můžeme se pochlubiti činností velikou nad naše místní, neутěšené poměry. Otázce výchovné věnovali jsme péče mnoho. Uspořádali jsme několik velkých zřetelných přednášek a to: Úkoly mládeže naší — Četba cesta k sebevzdělání — O tisku vůbec a našem tisku zvláště — Obhajoba úcty sv. Jana Nepomuckého — Dějiny husitismu — Oslavy Husovy — a menší výchovné přednášky. Máme výchovné přednášky vždy ve středu při našich besídkách. Veškeré přednášky, jakož i veškerou výchovnou práci obstarává u nás náš br. starosta A. Mann, jenž přes úsilí mnohých kráčí neochvějně vpřed a odstraňuje veškeré překážky s horlivostí opravdového starosty. — Cvičení konají se v každém týdnu v úterý a ve čtvrtek večer. Cvičí se Orlové v úplném počtu, Orlice — rovněž i školní dorost. V přítomné době konají se právě přípravy na slet okrskový v St. Pace. Agitačně byl činný na mnoha místech, — Největší schůzi naši uvádíme ze dne 22. června v Libštátě, kdež br. starosta A. Mann měl feč 2 a půl hodiny trávící na thema: »Proč zakládáme odbory »Orla«? Věcně vyložil vznik Orla a jeho snahy a cíle. — Ohledně vnitřního vedení sdělujeme, že máme v každém týdnu výborové schůze, ježto pro nával práce musíme veliký program rozdělovati. Nikdo nám nepomáhá, nikdo v práci výchovné nás nepodporuje, vše konáme sami, ale s chutí a proto nás nepřátelé naši tolik v novinách pranýřují. Nejsme a nechceme býti krtky zalezlými, ale čile jako praví Orlové konáme svou povinnost. Že opravdu jest práce naše uznávána, toho důkazem, že odbor náš a náš starosta jsou zváni na mnohá místa pro agitační činnost. Uznání činnosti našeho br. starosty dostalo se tím, že zvolen jednatel »Orla« okrsku Novopackého. Všem bratřím a sestrám děkujeme za spolupráci a voláme: »Jen dále, Orle náš, vzletní — jenž výše!« Zdař Bůh! — Jednatel.

Pavlov u Ledče. V neděli 6. července přednášel v sále p. J. Fialky v Pavlově dp. Fr. Daněk, kaplan z Ledče, na thema: »Osvobození křesťanů ve IV. st. a jeho význam pro lidstvo«. Ač bylo počasí deštivé, návštěva byla velmi pěkná. Řečník za napiaté pozornosti rozvinul obraz říše římské za císaře Diokleciána, poukázal zvláště na trudný život křesťanů pod vládou pohanskou a zdůraznil veliký význam ediktu Milánského pro celé lidstvo, jež žilo pod tlakem převládajícího dosud pohanství v nedůstojné poníženosti v ohledu osvětovém, mravním a společenském. Křesťanství mohlo se od r. 313 svobodně rozvíjeti a tak měnilo zanedbané lány ducha lidského v kvetoucí záhony osvěty, kázně a radostného společenství různých stavů podle sebe. Kristus Pán stal se světlem a edikt Milánský otevřel tomuto Světlu okna i dveře v přibytku ducha lidského, aby oživilo, uzdravilo nemocného člověka. Výzvou, abychom proti novopohanským proudům postavili silné hráze uvědoměného katolického života, skončil řečník tuto půl druhé hodiny trávící vzdělávací přednášku. Vděční posluchači ji odměnili hlučným potleskem.

Všem odborům »Orla« okrsku Novopackého. Jednatel okrsku zvolen ve schůzi dne 29. června v Libštátě br. Al. Mann, t. č. starosta »Orla« v Lomnici n. Pop., pročež veškeré dotazy zodpovídá a vyřizuje nově ustanovený jednatel. Bratři! Záležitosti orelské vyřizujte přesně a brzo!

Stará Paka. Všem Orlům a Orlicům připomínáme slet Orla okrsku Novopackého v den 20. července a na veřejném místě cvičení »Orla« na louce ve Staré Pace. Cvičení se účastní bratři, sestry i dorost. Cvičiti se budou prostná cvičení bratří Orlů, jakož i výkony na nářadích, cvičení sester Orlic s kužely. Dorost provede cvičení prostná s praporky. Mimo to provedou se skupiny. Proslov před zahájením přednese br. Al. Mann, starosta Orla Lomnického a spolu jednatel okrsku novopackého. Bratři, sestry! Účastněte se v počtu největším, dokažme veřejnosti, jak dnes už s námi počítati musí! Bratrské jednoty, všeodborové sdružení křesť. dělnictva žádáme, aby vyslaly zástupce v počtu co možná největším. Katolíci čeští! Dokažte veřejnosti, že poslání

»Orla« pochopujete plně a že práci jeho uznáváte. Dokažte veřejnosti, že vy všichni — jako Orel náš — jste neohroženi a vyznáváte veřejně své smýšlení. Veškeré dotazy ohledně sletu zodpoví jednatel br. A. Mann, t. č. starosta »Orla« v Lomnici n. P.

I. spolková pouť (IV. česká) do Lurd ve dnech od 9. do 22. srpna. Vdp. c. k. gymn. professor Vladimír Hornof, chvalně známý »orlicko-polabský slavík« zaslal laskavě do poutní knížky dvě vzletné, jímavé básně, jež jsou pravými perlami básnickými, z nichž vyvěrá upřímná, dětinná láska k Panně Marii Lurdské. Nadšený ctitel mariánský nadešpsal první báseň »Neposkvrněné Panně Lurdské« a věnoval účastníkům I. spolkové pouti, druhou pak: »Před obrazem Matky Boží Lurdské« — věnováno J. M. neidp. opatu strahovskému M. Zavoralovi, vznešenému protektoru pouti. Výbor vzdává vdpp. profesorovi nejvšelejší a nejsrdečnější díky. — Poutníkům dlužno připomenouti, aby si laskavě uvědomili, že konáme pouť, tedy jeden druh náboženských výkonů naší sv. církve. Musíme tudíž této myšlence věnovati nejen modlitby, posvátné zpěvy a jiné zbožné úkony, nýbrž i obětovati jí také všechny obtíže daleké cesty, vše trpělivě snášeti a tak získati si zásluh u Boha a milostivé přímluvy u Panny Marie, k níž s dětinnou důvěrou putujeme. Všele se odporučuje, aby každý před odjezdem z domu učinil náležitý pořádek se svými domácími a vykonal sv. zpověď a sv. přijímání. — Legitimace poutní, jež jest připojena k poutní knížce, nemá platnosti jízdního lístky. Jízdní lístky rozdává se účastníkům za jízdy ve vlaku a je nutno, aby si každý svůj lístek dobře uschoval. Rovněž poutní knížku, kterou každý účastník včas obdržel, jest míti dobře uschovanou a stále při sobě, aby se jí mohl vykáhati, kdo by zabloudil anebo jakýmkoli způsobem od společnosti poutní se oddělil. Jízdní lístek jest vůbec nenahraditelný a ztrátu jeho nese poutník sám. Pořadatelstvo vroucně prosí o ochotné podrobení se předpisům a o povšimnutí pokynů a rad. Chovejme se všude a ve všem tak, abychom dobrou získali pověst národu českému. Podporujme se vzájemně, tvořme jednu rodinu, budme bratry a sestrami! Kdo by si chtěl dát poslati dopis z domoviny, ať si je dá adresovati až do Lurd nejpозději do 16. srpna o označení: Lourdes, France, Hautes Pyrenées. Dlužno připsati buď: »Poste restante« anebo: »Pélerinage tchéque«. Dá-li si kdo adresovati »Poste restante«, musí si pro dopis sám na poštu jíti a legitimaci poutní předložiti. Dá-li adresovati na »pélerinage tchéque«, ať se mu připiše ku jménu číslo poutní a skupiny. Toť několik dobře míněných pokynů, které jsou poutníkům k informaci potřebné! — Kdo by z ctitelů mariánských, jimž není možno s námi jeti, chtěl ještě laskavě přispěti na duchovní fond, rač tak učiniti co nejdříve. Kdo pak se v poslední chvíli rozhodl k účasti na pouti, rač přihlášku svou učiniti neprodleně, aby se spolek postarati mohl o náležitě pohodlí dodatečně přihlášených. Laskavé příspěvky na duchovní fond jakož i dodatečné přihlášky přijímá pokladník spolku vdp. P. Ant. Kašpárek, farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20., kamž nyní buďtež zasílány veškeré dopisy, dotazy atd. Kéž nebes Pán na mocnou přímluvu Panny Marie Lurdské české ctitele mariánské sprovází svým požehnáním a ochranou na cestě do Lurd i na cestě zpáteční!

Sjezd katolického studentsva z jižních Čech v Českých Budějovicích ve dnech 20. a 21. července. Program: V neděli dne 20. července: V 8 hodin mše sv. v katedrálním chrámu Páně. O 10. hod.: 1. Zahájení sjezdu a volba předsednictva, 2. JUC. Víčánek: »Intelligent mezi lidem«. Společný oběd. — O 2. hod.: Lidová slavnost (společně se sjezdem katol. spolků). — V pondělí dne 21. července: II. schůze s programem: 1. Ant. Kníže: »Sebevýchova dnešní střední školy«. 2. Prof. J. Fiala: »Naše poměry vysokoškolské«. Společný oběd. — O 2. hod.: 3. J. Zvoníček: »Sociální hnutí studentské a naše prázdninová praxe«. 4. Zakončení sjezdu. — Noclehy zdarma, strava za režijní cenu, legitimace po 30 hal. — Sjezdová kancelář ve studentském semináři. Veškeré podrobnosti ochotně sdělí Agitační odbor Č. L. A.

Úpice. Katolická Jednota pořádá dne 27. července 20letou oslavu založení svého a při tom koncert spojený s přednáškou. Blíží program později.

Zprávy místní a z kraje.

Jubileum Jeho Excellence neidp. biskupa Dra. Doubravy poskytlo přecetným ctitelům našeho arcipastýře vitanou příležitost k projevům úcty a lásky. Telegramem kardinála Merry del Val dostalo se neidp. biskupovi požehnání a blahopřání Sv. Otce. Dále došly Jeho Excelenci gratulace od Jeho Em. neidp. kardinála Skrbenického, jiných vznešených hodnostářů, korporací a spolků jak duchovních tak světských. — Duchovenstvo královéhradecké gratulovalo svému arcipastýři dne 28. června po 11. hodině v biskupské residenci, kdež jménem všeho kléru vsdp. gener. vikář Dr. J. Soukup pronesl všele proctěné blahopřání. Oslavenec děkoval s velikým pohnutím. S nadšením připomínal, jak si váží netoliko Sv. Otce, ale i kardinálové, s nimiž v Římě mluvil, českého národa. Vzdával díky duchovenstvu, které ho v obtížném úřadě tak horlivě podporovalo, aby pak osvědčil, jak sám má na paměti blaho kněžského dorostu, oznámil, že na paměť svého jubilea přichystal vlastní dar 30.000 K na stavbu nového semináře, což přijato bylo od přítomných se synovskou vděčností. — Večer pořádána na počest Jeho Excellence akademie (o níž již re-

ferováno). při níž byl nejpd. biskup předmětem srdečných ovací vážených kruhů zdejších i hostů, kteří z jiných míst do Hradce pospíšili. — V neděli 29. června o půl 7. hod. ozvaly se před bisk. residencí slavnostní zvuky budíčku. Úplná zdejší vojenská kapela provedla zde velice zdařile několik piec. — O 10 hodině sloužil nejpd. biskup v kathedrále pontifikální mši sv. s četnou assistencí za přítomnosti pp. zástupců úřadů, škol a katolických organizací z místa i okolí. Následoval hold katolických spolků v residenci. Dále z Hradce gratulovali: sl. městská rada s p. starostou dr. Ulrichem v čele, pp. zástupcové všech c. k. úřadů, důstojnický sbor zdejší c. k. posádky, pp. ředitelé všech zdejších vzdělávacích ústavů. Jeho Excellence dostavil se pak před polednem na městský úřad, aby osobně odevzdal sl. městské radě a p. starostovi vzácné vyznamenání: fotografie Sv. Otce s autografem, jež přivezl ze své římské pouti. Odpoledne o 6. hodině arcipastýř rozdával pozvaným zasloužilým, horlivým katolíkům řády a jiná vyznamenání od Sv. Otce. — Dne 9. t. m. uspořádána na oslavu Jeho Excellence v pensionátu Škol. Sester akademie, o níž referujeme na jiném místě. — Dne 16. t. m. složil osobně svoje homagium Jeho Bisk. Milosti v Hradci Králové vdpp. vikáři.

Pensionát cís. a kr. Františka Josefa I. ctilh. Sester de Notre Dame. V poslední době byli jsme novými pěknými důkazy poučeni, jak chovanky zdejšího kláštera prospívají na poli hudby i v oboru ručních prací. A byla to vskutku pěkná výstavka žákyň klášterní školy industriální, která otevřena byla ve dnech 29.—30. června. V pěkném souladu sestaveny tu ruční práce z různých odborů. Co tu nádherných výšev, zručně provedeného háčkování! Jak vkusně provedeny různé malby na hedvábí a jiných látkách! Pěkné byly práce ve dřevě vypálené, krásně provedeno a urovnané různé prádlo. Jistě výstavka tato poslouží klášteru jen ke cti za zdárné vedení dívek a chovankám neméně pro jejich pšli. — Krásně vydal se chovankám večírek, jež pořádal v sobotu dne 5. července t. r. ku počtě vsdp. Th.Dra. Gust. Domabyla. kons. rady a spirituála. Zdáfale proveden byl Pat'hův slavnostní sbor řízením ctilh. sestry Cecilie, jakož i ostatní čísla programu. Zvláště však zamlouvala se operetka »Donáci pes«, kde všechny účinkující povurně shostily se svých úloh. Velmi obratně si vedla M. Rumlerová v úloze Pepíka. — Mezi prvotřídní produkce řadí se vším právem akademie, kterou uspořádaly chovanky dne 9. července t. r. na počest 10letého biskupského jubilea Jeho Excellence nejdp. biskupa Th.Dra. Josefa Doubravy. Byli jsme přesvědčeni, že bude to krásným večírkem a naděje nás nezklamala. Po svižném provedení prvního obřizného sboru dostaly se chovanky do proudu a překvapovaly nás svojí hrou, svým zpěvem, svou recitací. A zajisté představily se nám tu síly nejlepš: slečny Dostálová, Karlová, Hlaváčová, Lendeckecvá, Michlová, dále M. Šimová, J. Kavková, M. Faitová, s. Krčmová. A. Jeřábková. Minno to zahrála vznešenému strýčkovi též Věruška Hobzková za doprovodu A. Jeřábkové. Hlučný potlesk, jímž odměňovány byly solistky i zpěv sborový, byl důkazem vděku a nadšení zajisté vybraných hostů za provedená čísla, což sám Jeho Excellence na konec projevil, děkuje chovankám i ctilh. sestřám, jež mají o zdar toho velkou zásluhu. — Gratulujeme a srdečně též přejeme šťastné prázdniny.

Boží hroby, Křížové cesty, Jesličky, oltáře, sochy, kazatelny.

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské
a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Schůze městské rady v Hradci Králové 7. července.
Výkaz hotovosti pokladní ze dne 30. VI. vzat byl na vědomí. — Dále bylo vzato v vědomí, že živnostenským úřadení konána byla kollaudace pekařské dílny v domě čp. 534 v Pospíšilově třídě, náležejícím panu Josefu Semerákovi. — Uděli se povolení Ant. Gerguričovi k umístění reklamní tabule na domě čp. 164. — Panu Václavu Keclikovi. hostinskému v domě čp. 74., prodloužena byla policejní hodina do odvolání. — Vzata byla na vědomí výroční zpráva městského dívčího lycea v Hradci Králové za školní rok 1912-13, souhlas okresního zastupitelstva v Hradci Králové s koupí pozemků, určených pro event. rozšíření okresní nemocnice a sdělení c. k. okresního hejtmanství v Hradci Králové o udělení koncesse zubního technika panu Rud. Čáslavskému.

Výlet na Slezské Předměstí do hostince »U nádraží«
p. Špryngara pořádají katol. organizace královéhradecké a »Orel« dne 13. 4. ni. odpoledne o půl 3. hod. Hudba černilovská. Vstupné 20 hal. O zábavu postaráno. Dárky do buffetu a do tomboly se přijímají dne 13. dopoledne v Adalbertinu /a odpoledne na Slezském Předměstí u Špryngarů.

Zpráva Odboru Národní jednoty Severočeské pro Hradec Králové a okolí. Ve výroční valné hromadě dne 12. června 1913 podán stručný přehled činnosti odboru za rok minulý. Odbor od mnoha let jest hlavním vydržovatelem matiční školy v Těchoníně u Králík, jejíž budova jest jejím majetkem, obsluhuje pro školní děti výhradně sám vánoční nadělu (letos nákladem 648 K) a po pět zimních měsíců pro 27 dětí polévkový ústav. Podporuje dále značnými příspěvky matiční školy v Orlickách a Rokytnici, rád přispívá dle možnosti i jiným školám českých menšin v horách Orlických, v Krkonoších a Rudohoří i na Moravě a každoročně věnuje na

Losy c. k. třídní loterie, pro jednu třídu celý los 40 K, čtvrtina 10 K, osmina 5 K a každé jiné losy na běžný účet beze všeho zdražení opatří Vám Úvěrní družstvo »Eliska« v Hradci Králové (Adalbertinum), které zárukuje vklady 5 procenty.

studijních podporách částku 120 K. — Akce novinářská vyžaduje nejen značný náklad finanční, ale i neúměrné obětavosti pro každopáteční expedici balíků časopisů, pečlivě tříděných, zasílaných do 10 obcí českých menších. Hlavním zdrojem příjmů zdejšího odboru Nár. Jednoty Severočeské jest jeho panorama, jež čistý výtěžek za poslední osmiměsíční období činl 1220.95 K. Celkové jmění odboru, jemuž od ústředí povolena byla úplná finanční samostatnost, vykazuje aktiva 13674 K 48 hal., passiva 2500 K, čisté jmění 11174 K 48 hal.

Komité pro udržování pomníků na bojišti královéhradeckém z r. 1866 konalo 21. června v Hradci Králové svou celoroční valnou hromadu za předsednictví p. Fr. Waldeka. Předseda p. Waldek oznámil, že během 3 roků má být urovnán zbytek hradeb, kde zřizeny budou dvě baterie, jak stávaly v r. 1866, pak všeobecný pomník z pevnostní hmoty. Na bojišti u Střesetic bude postaven velký pomník, věnovaný rakouské jízdě. — Dne 29. června t. r. odhalen v Lochově u Jičína pomník král. prus. pluku č. 18 za přítomnosti vážených notabilit. Dne 3. července u výročí bitvy královéhradecké sloužena jako každoročně polní mše sv. v mausoleu na Lipě za přítomnosti deputace c. a k. 18. pěš. pluku a 2. praporu polních myslivců, deputace místního komitétu pro udržování pomníků z r. 1866 a velkého počtu obyvatelstva z obcí okolních jakož i veteránů, již bitvy se účastnili. Pan předseda Fr. Waldek s jednatelem p. Helwicheim položili v mausoleu jménem komitétu věnec.

Dodávka. Zemský výbor král. Českoúho žádá na dobu od 1. ledna do 31. prosince 1914 řízením nabídkovým dodávku různých potřeb. (O nich bliíží v insertu v tomto čísle.) Přibližné množství předmětů, jež třeba dodati (druh a jakost jich) jest podrobně uvedeno ve zvláštním výkazu roční potřeby, jenž spolu s podmínkami o zemských dodávkách jest vložten k volnému nahlédnutí v úředních hodinách v kanceláři Obchodní, živnostenské a průmyslové Ústředny v Hradci Králové. O dodávku kterýchkoli předmětů, o něž jde, ucházeti se mohou též družstva menších živnostníků, zejména těch, kteří dle řádu živnostenského k výrobě jsou oprávněni. Lhůta k podání ofert končí 22. července 1913 o 12. hodině polední.

Před porotou c. k. krajského soudu v Hradci Králové
odsouzení: V. Jirka (naroz. 1892) pro zločin dle §§ 134.
a 135/4 z. tr. na 2 roky do žaláře; Jan Pusch (nar. 1858)
pro zločin dle §§ 134 a 135 z. tr. k smrti provazem;
Jos. Hejzman (nar. 1859) pro zločin prosté vraždy k
smrti provazem; Jar. Hejna (nar. 1885) pro zločin pa-
děláni mince a krádeže na 5 roků; V. Vlček (nar. 1877)
pro týž zločin na 5 roků; Alb. Vlčková (nar. 1879) pro
týž zločin na dva měsíce.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové dne 5. července. 1 hektolitr: pšenice K 15.20 až 16.20, žita 12.10 až 12.80, ovesa 11.20 až 11.40, hrachu 26.— až 30.—, jableh 16.— až 18.—, krup 26.— až 46.—, brambor nových 8.— až 8.60, starých 4.— až 4.40, máku 40.— až 44.—, 100 kg: žitných otrub 15.—, pšeničných otrub 14.—, 1 kg: másla čerstvého 2.80, sádla vepřového 2.40, tvarohu 0.48 až 0.52, 1 vejce 0.06 až 0.07, 1 kopa: okurek 12.— až 14.—, kapusty 2.20 až 2.60, cibule 0.70 až 0.80, drobné zeleniny 1.— až 1.20, mrkve 1.20 až 2.—, brukve 2.—, 1 košík třešní 2.— až 3.20, 1 kg třešní 0.50 až 0.80.

Na týždni a obilní trh v Hradci Králové dne 5. července bylo přivezeno: hl pšenice 102, žita 173, ječmene 13, ova 348, vikve 9 a půl, jetelového semínka 4, máku 1, kop: okurek 10, kapusty 15, cibule 65, drobné zeleniny 95, mrkve 80, hl: brambor nových 45, starých 12, brukve kopa 1, třešní 100 košíků, kusů: vepřů 1, podsvinčat 367.

Prohlášení ku dani výdělkové. Lhůta k podání prohlášení ku všeobecné dani výdělkové pro deváté období ukládací (roky 1914 a 1915) z podniků všeobecné dani výdělkové podrobených, dne 1. června 1913 daní již předepsaných byla stanovena do 31. července 1913. Poplatníci se tímto zároveň upozorňují, že přesné vyplnění všech odstavců prohlášení jest jejich povinností a že co nejpěchlivěji vykonání této povinnosti v první řadě jest nutno v jejich vlastním zájmu, aby se předešlo výtiskům po případě nesprávným předpokladům komisí pro daň výdělkovou. Nepodá-li poplatník v předepsané lhůtě povinného prohlášení, může komise pro daň výdělkovou vyměřiti daň výdělkovou z moci úřední na základě pomůcek ji po ruce jsoucích. Ustanovením tímto není vyloučeno, že by poplatník nemohl býti potrestán pro opominutí podání svého prohlášení. Úřední tiskopisy se v těchto dnech doručují.

Jmenování. Jan Sobotka ustanoven professorem náboženství na státním gymnasiu v Něm. Brodě; Antonín Adam, suplující učitel náboženství na stát. gymnasiu v Pardubicích, jmenován professorem na též gymnasiu; Frt. Jirasko, prozat. učitel náboženství na dívčím lyceu v Jičíně, ustanoven professorem náboženství na státní reálce v Nové Pace.

Jmenování. Manipulačním úředníkem okresního výboru v Hradci Králové jmenován p. František Černoch, kancelářský pomocník c. k. okresního soudu v Novém Městě n. Met. a okresním zvěrolékařem se státním v Třebechovicích p. Bohumil Havlena, okresní a městský zvěrolékař v Poděbradech.

Kromě. Požehnaným byl pro kolaturu náš den 2. července, den slavný, velevýznamný, protože plný milo-

sti Boží. Vzácný, vznešený host zavítal do chudé horské vesnice. Sotva že navrátí se z daleké namáhavé pouti z věčného Říma, kde na rově sv. apoštolů Petra a Pavla Boha o pomoc prosil a světené své milosti Boží poroučel, již téměř bez oddechu spěchal, aby nastoupil apoštolskou cestu k nám. Z Říma — místa švatosti, kde každá pěk země hlásá slávu a moc Boží i pravost víry Jeho, z Říma — místa nádhery, lesku i bohatství — mezi chudé, prosté horaly! A vzácný přinesl nám dar z daleké pouti té — požehnání od samého nástupce sv. Petra, sv. Otce Pia X. Jeho Excellence, milovaný náš arcipastýř, nejdp. biskup dr. Jos. Doubrava, o jehož dobrotě a laskavosti již tolik jsme slyšeli a o kteréž nyní sami jsme se plně přesvědčili, zavítal k nám, aby udělil nám hojnost darů Ducha svatého ve svátosti sv. biřmování. 18 jezdců na koních vyjelo vřic Jeho Excellenci k Rychnburku. Na tržišti v Krouné utvořen byl „Orly“ a spolky křesť. sociálními špalíř. Když přiblížil se kočár Jeho Excellence, hudba zahrála papežskou hymnu, při čemž nejdp. biskup vystoupil. Když hymna dozněla, vstoupil nejdp. biskup opět do kočáru a průvod ubíral se k slavnostní bráně. Zde očekáván byl arcipastýř místním vldp. farářem Bauerem, pp. zástupci patronátu, zástupci katol. obec. zastupitelstva, zástupci zastupitelstev přifařených obcí, místním c. k. poštovním p. Voreithem, pp. členy místní četnické stanice, spolkem křesť. soc., Všeodbor. sdružením křesť. dělnictva, sdružením katol. mládeže, hasičskými sbory z Krouné, Otradova, České Rybné a Oldřise, školní mládeží místní i z obcí přifařených s pp. učitel, jakož i velikým davem věřícího lidu. Po upřímném, srdečném uvítání vldp. farářem, zástupci všech korporací a družičky, kteráž podala Jeho Milosti kytici, poděkoval nejdp. biskup všem a projevil potěšení nad tím, že tolik katolických spolků v naší obci vidí. Jakmile vldná, laskavá slova Jeho Excellence dozněla, rázem bylo po bázi a ostychu a již draly se zástupy k Jeho Milosti, aby mohly žehnající ruku zlíbat. Zvláště srdce jímající byl pohled na matky, nesoucí v náručí malé dtky, prosící Jeho Milost za požehnání. A každému se ho dostalo. Žehnající ruka byla neúnavná. Utěšený, nezapomenutelný byl to pohled a na mysli tanula tu slova Pfktele dítek: „Nechte malíčkých přijít ke mně!“ Dobře pochopily smysl slov těchto naše matky. Špalířem ubíral se průvod do fary a pak do chrámu Páně. Na překrásná slova Jeho Excellence v chrámu Páně pronesená nikdy nezapomeneme. Co z nich zářilo lásky! Na hrobech sv. apoštolů vzpomínal své diecése, odevzdáváje duši Bohu, srdce církvi, tělo vlasti. Jak krásný to odkaz! Vzpomínal na nás, své diecéšany, poroučuje nás v ochranu Boží a prose za požehnání pro nás u samého trůnu Petrova. Jak dobrý, milující to otec! Po mši svaté a kázání započalo sv. biřmování, k němuž přistoupilo téměř 400 věřících. Potom následovala zkouška dítek škol česko-rybenské a otradovské. Před zkouškou oslovily Jeho Excellenci žáčky těchto škol a podaly Jeho Milosti kytice. S průběhem zkoušky byl nejdp. biskup úplně spokojen a dtky pochválil, načež v průvodu odebral se do místní školní budovy ke zkoušce dítek školy krounské. Zde uvítán byl malou družičkou, od níž přijav kytici, vldně poděkoval. Jeho Milost kladl otázky střídavě s vldp. farářem. Milo bylo slyšet odpovědi dítek. Každíčkou otázkou zodpověděly plynně, bez chyby, což Jeho Excellence ráčil s pochvalou uznati. V 6 hodin konána závěrečná pobožnost a nastala klivá doba rozloučení. Kostel naplněn byl celým věčným lidem. Vldp. farář vzdal nejsrdečnější a pokorný dík Jeho Milosti jménem celé osady, slibuje, že ve spojení se svými farníky pamětliv bude na modlitbách Jeho Excellence. Jménem školních dítek krásně nejdp. biskupovi poděkoval žák zdejší školy. Za pohnutivého ticha loučil se pak arcipastýř fka, že neodchází na vždy. A kdyby na vždy pro čas, jistě ne na vždy pro věčnost. Až do fary doprovázeli jej osadníci, toužíce opět a opět po laskavém slově. Druhý den v 7 hodin ráno dostavili se opět davy lidu a dítek, spolek „Orlů“, ostatní spolky křesť. sociální, sbor hasičský, banderium a hudba, aby oslavili odjezd Jeho Milosti, kterýž ubíral se zase za apoštolským posláním do Pusté Kamenice. Zase dojemná a nezapomenutelná chvíle. Malé dtky o překot se tlačily blíž, prosíce, aby směly Jeho Excellenci dále vyprovodit. Když již nejdp. biskup vybízel dtky, aby se navrátily, řekl prostosrdčně malý chlapec: „Proč jen takový kouslíček? My půjdeme dál, půjdeme hodně daleko.“ Jeho Milost zřejmě pohnut, pohlídl chlapce po tváři, načež vsednuv do kočáru, projel špalířem jmenovaných spolků a za zvuků hudby, provázen banderiem, vzdaloval se usízeným zrakům našim. Dlouho stál lid nepohnutě na místě, hledě tam, kde mizel milovaný arcipastýř. Mnohé děti běžely plačky za kočárem až do Pusté Kamenice. Tak umí milovati náš horský, prostý, chudý lid svého biskupa, svého otce, jehož nám dobrotitivě Bůh na mnohá ještě léta zachovej!

Pustá Kamenice. Památným zůstane den 3. července pro naši farnost, neboť toho dne ráno zavítal k nám Jeho Excellence nejdůstojnější pan biskup Dr. Josef Doubrava v průvodu vsdp. kanovníka Dra Fr. Reyla a dp. sekretáře Dra Jos. Cibulky. Na hranice farnosti krounské vyjeli vznešenému hodnostáři vsříc bujafí banderisté, majíce v čele p. Václava Kašpara z František. Na začátku obce u »Pecí« postavena byla brána, kdež nejdůstojnějšího Arcipastýře očekávala kapela svratecká a mnoho obecnstva. Za zvuků hudby, hlaholu zvonů a střelby z hmoždíků přijel Jeho Excellence do obce, kdež na silnici proti chrámu Páně byla postavena vkusná slavnostní brána. Tam zatím shromáždili se kněží a to vdp.: Štěpán Dvořák, děkan a správce vikariátu ve Skutči, Jan Letošník, děkan v Polčicích, Otakar Ri-

chťer, osob. děkan v Morašicích, Jan Oliva, farář ve Svratce, Jan Bauer, farář v Krouně, Jan Němec, farář v Rychmburku, Josef Dubec, kaplan ve Skutči a místní farář Jan Kostkan. Byli tu přítomni též zástupcové jednotlivých příslušných obcí, správce dřevařské firmy p. Kroh, přednosta stanice v Čachnově p. Mann, množství družiček, školní mládež se svými pp. učiteli a zástupy obecenstva, které po obou stranách slunce úřvořilo špalíř. V téže chvíli přijel také P. T. pan okresní hejtmán Richard z Česaných z Vys. Mýta, ozdoben jsa papežským řádem v těchto dnech mu uděleným. U slavnosti brány uvítán byl arcipastýř panem okresním hejtmánem, dále místním farářem, pak místním radním p. Jos. Olivou, jenž v uvítací řeči poukázal, že má čest již vítati v Pusté Kamenici třetím biskupa. Potom zřadilým proslavem za sdružení katolické mládeže uvítala nejdůst. arcipastýře sl. Božena Filipiová z Čachnova, podávši krásnou kyticí, pak pěknou příležitostní básní za školní mládež Marie Mlynářová z Pusté Kamenice, podávši též Jeho Excellence kyticí z vonných růží. Za učitelstvo p. Frant. Černý, učitel v Rychnově. Nejd. biskup mile dojat, děkoval v delší řeči za tyto projevy lásky a oddanosti. Pak prošel špalířem a žehnaje, vstoupil do farního domu, aby oblékl liturgická roucha. Zatím shromáždění se před farou malické družičky, které ještě do školy nechodí, držíce ve svých ručkách věnce, zhotovené z vonných květin. Když Jeho Excellence z farního domu vystoupil, jedna z těchto malických družiček, (Mařenka Burešová) velmi krásnou básničkou uvítala nejdůstojnějšího arcipastýře a prosila o svolení, by Jej ve věnci mohly doprovodit k oltáři. Velekněz téměř k slzám byl pohnut tímto něžným projevem nevinných dítek, jež v počtu 18 vedly si Svěho drahého Otce do chrámu Páně. Následovala mše svatá, kterou sloužil Jeho Excellence, pak modlitby za zemřelé, kázání, jímž úchvatně nejdůstojnější arcipastýř jenal srdce věřících, pak sv. biřmování 259 biřmovanců, zkouška dítek z venkovských škol v chrámu Páně, z domácí školy pak ve školní budově. Před zkouškou oslovily Jeho bis. Milostky Františka Mlynářová z Pusté Kamenice, Emila Marešková a Blažena Jeřínková z František. Při obědě pronesl Jeho Excellence přispěvek panu okresnímu hejtmánovi, blahopřeje mu k vyznamenání, jehož se mu od Sv. Otce dostalo, což bylo hluchně akklamováno. Pan okr. hejtmán, jsa mocně dojat, děkoval nejdůstojnějšímu arcipastýři a pronesl přispěvek na zdraví Jeho Excellence. Zatím přiblížila se doba stanovená k odjezdu. Před farním domem shromáždily se zástupy lidí, kteří za hlasu zvonů a střelby z hmoždíků doprovodili Jeho Bisk. Milost do chrámu Páně, kdež vykonána byla krátká pobožnost za zemřelé. Pak družička Emilie Filipiová z Rychnova v případné básni poděkovala Jeho Excellenci za jeho lásku a obětavost, rovněž tak učinil ve vhodné promluvě p. Frant. Pospíšil, starosta obce Čachnova a posléze místní duchovní správce. Jeho Bisk. Milost mocně dojat děkoval všem, kteří přičinili se o oslavu toho dne, vyblzel všechny k stálosti ve víře a za zpěvu hymny papežské a císařské opustil náš krásný a útulný chrám Páně, jemuž v okolí není rovného. Lid se slzami v očích hrnul se k milovanému Arcipastýři, jenž milým zjevem a laskavostí rázem zjednal si srdce všech, aby naposledy mohl polibiti ruce, které mu tolikráte toho dne žehnaly. Jeho Excellence odejel provázen statečnými banderisty až za Krounu, aby v sobotu odpoledne přijel do Proseče na svěcení nového chrámu Páně.

Hořice. Jste zvědaví, jak dopadl náš sjezd dne 6. t. m. Při okolnosti, že od rána přišlo možno říci skvěle. Orlové a jednoty z N. Paky, Pecky, Kr. Dvora, Sobčic, Roškopova, Nové Vsi, Miletína, Bělohradu, Hradce Kr. a snad i jiné vyslaly své zástupce, že slavnostního průvodu do kostela a odpoledne na Gothard účastnil se veliký zástup, zač musel vysloviti pořadatelskému všem milým hostům vřelý dík a tiskne jim v duchu ještě jednou pravice. A Hořice? — Zůstaly si věrny a nezapadly si v ničem. Tu bylo možno studovati, jak může člověka snížiti vášeň. Bohopusté řvání a piomé mekání provázelo Orly z kostela a na Gothardě dobývali se protivníci násilím do zahrady, že museli četníci zakročiti. Myslí-li, že jejich námaha byla co platná, pak se mylí. Více než polovina města odsoudila násilí proti cizincům, kteří přinesli do města peníze. chovali se vzorně a nežádali ničeho, než aby se stejně smýšlející mohli se sejíti a pobaviti. Mravní vítězství bylo naše. Žádná idea — ani ta špatná — nezlouká se násilím a surovostí, tím méně materiálem najatým. Kdyby soc. demokraté, kteří se též účastnili, byli si vzali rozumná slova »Práva lidu« k srdci nebyli by se propáčkili za berana těm, s nimiž žijí v otevřeném boji. Jen ten svobody hoden kdo svobodu zná vážiti každou!

Hořický pokrok. Zloba přímo nepřičetná zmítala hořickým »pokrokem« před naším sjezdem. Pohleďme, jak sami mladočeši agitovali proti svobodnému projevu svérávných občanů katolických! V letáčku »svobodomyslná« strana lhala beze všeho záchvěvu svědomí o nás takto: »Strana která po věky jevila nesmiřitelnou nenávisť k českému národu (!?), strana, která volala na národ náš legie cizáckých žoldnéřů (!?), strana, která mu připravila hrozné bědy v době pobělohorské, strana Komárů, která zničila naši (!) kulturu pálením českých knih a nyní zavíraním českých škol ve Vídni (!!), pořádá v neděli dne 6. července ve městě našem svou manifestaci! Odpovězte na tuto provokaci!« — Člověk, který má rozum v pořádku, žasne, jak takové balamucení může vzkl některá strana manifestačně na svůj štít. Těm pokorným katolíkům českým, kteří do Hořic spěchali a kteří odsuzují každé násilí, přiléhali mladočeši na kabáty přechyly cizí soldatesky, spáchané před třemi

stoletími, násilí lutherské soldatesky, páchané v době pobělohorské na českých katolících, přičítá se — straně naší. A s drzostí nejodpornější imputuje se nám násilí na českých dětech ve Vídni, naší straně, která tak rázně proti vídeňským despotům vystupovala, našim poslancům, kteří tolik pro vídeňskou menšinu vykonali, našincům, kteří tak veliké sumy pro české školy vídeňské obětovali. Za všechny veliké práce záchranné sviští nám nyní po tváři »svobodomyslný« karabáč. Již z toho lze se snadno domyslíti, jak proti nám vystupovaly strany ještě radikálnější. Ač mladočeské provolání přímo křičí o bezohledné nepoctivosti přece připojení několik poznámek. 1. Žádná naše organizace neuspřádala schůzi nebo slavnost k počtě Koniáše, třebaže tento sbíral, ničil nebo opravoval literární dokumenty úžasných p. v. v. které se u nás s lutherstvím zahnízdily. Zato však pokrokaři oslavují nebezohlednější husitské ničitele staroslavného Vyšehradu, českých knihoven, obrazů, soch, nádherných staveb. Ano — nikdy nebylo tak vandalsky jednáno s plody svérázné kultury české, jak to činili dlouhou řadu let Táboři. To byli Koniášové nejstrašnější, jichž vzteklé řádění — jak má každý Čech vědět — odsuzovali právě osobní přátelé Husovi. 2. Cizácké žoldnéře, cizáckého rozmařilého panovníka Friedricha proti českým katolíkům povolali čeští protestanti. Cizácká vojska švédská za pomoci českých protestantů hubila českou zemi a uváděla domácí lid katolický v zoufalství. 3. Nesmiřitelnou zášť k českému národu nemohli míti rozhodně nikdy katolíci, poněvadž by byli bývali pronásledováni — sami sebe. Ti naopak protestovali proti cizí soldatesce, která byla přijímána do řad tábořských k společnému plenění české země. Naši katolíci sedláci s kněžskými zachovali český národ na vzdory byrokratickým osvícencům. Naše strana hájí českou pšdu a české peníze proti orientálním vetřelcům, kteří právě v Hořicích nabývají na úkor českého lidu stále více peněz a moci. 4. Prapory s rudým kalichem byly vztyčeny na oslavu té sekty, která zavedla tak hroznou církevní despotii a inkvisici, jaké do té doby v Čechách nikdy nebylo. A jestliže protestujete proti tomu že Hus byl upálen v cizí Kostnici, měli byste tím spíše protestovati proti husitským popravám tisíců kněží a mnichů, kteří byli upláni nebo utopeni jen pro své přesvědčení. Balamutit sice můžete své vlastní fanatické stoupence, ale katolíci mají zrak otevřený. 5. Jakou svobodu pro katolíky chystá radikalismus hořický, dobře jsme poznali sami z uličnického mečení, spílání, vyplazování jazyků, z pokusů, aby byl náš tábor znásilněn. Řekněte, kdy katolíci tak davově, tak »organisovaně« v Hořicích kazili manifestace svých protivníků. 6. Vzpomínáme na to, jakého spílání se nám dostávalo před několika lety na volnomyšlenkářském táboře, jaká bojovná hesla proti nám přímo sršela. Kdybychom se nepostavili proti takovým surovostem na nejnútnější sebeobranu, nestáli bychom vám ani za kopnutí. — Nyní aspoň vidí lidé rozumnější veliký rozdíl mezi kulturou »pokroku« a naší. Bezděčně zvláště svým násilnickým fevem při početi našeho tábora jste nám učinili před soudnými lidmi, jichž jest v Hořicích dosud dosti, znamenitou reklamu a sobě nesmazatelnou ostudu.

Kratonohy. Důvody, proč někteří členové obecního výboru odmítli příspěvek na hudbu při svěcení missijního kříže, dlužno hledati někde jinde, než jak klamně »Ratibor« udává. Kdo je bude chtít nalézt, najde je v těchto řádkách. V prvním roce svého zde působení dal farář vyhlásiti veřejnou dražbu svých pozemků. V den před dražbou žádal ho jistý zdejší občan, aby jeho společníku pronajaty byly skoro všechny louky z volné ruky, že prý v dražbě tolik se nedostane, že dražitelé povýjí umluvení a kdesi cosi. Farář, poměrů neznalý, po delším zdráhání povolil a louky z volné ruky pronajal. Když však menší a potřebnější lidé mu to zazlivali, že nejprve dá dražbu vyhlásiti, a pak že pronajímá z volné ruky, že oni také chtí býti živi, že nemusí všechno, co se kde vyskytne, pohliti jeden, předsevzal si, že nikdy již z volné ruky nic pronajímati nebude. A také po skončení nájemné lhůtě dal pozemky do dražby veřejné. A tu bylo zle! Společníci udávali a dušovali se na to přede vším lidem, že farář je oklamal, že jim udal větší výměru, než jaká ve skutečnosti jest, a žádali na něm vrácení části nájemného za všechna léta zpět. Když se farář k tomu neměl, tu, aby ho uhnali, citovali ho do Nechanic k soudu »ke smíru«. Farář vědom si jsa svého práva, »ke smíru« se nedostavil. Tu podali na něho žalobu o vrácení části nájemného. Ke stání se farář se svým právním zástupcem dostavil. Kdo se však nedostavil byl žalující a nedostavil se ani jeho právní zástupce, jehož prostřednictvím žaloba byla podána, ani společník. A tak žaloba byla zamknuta a žalobce odsouzen k náhradě soudních útrat v obnosu 70 K 86 hal. A takoví lidé, když se nemohou na faráři pomstít přímo, chtí se mstít na něm aspoň nepřímě. — Jako jinde, tak i zde jsou nepřátelé kříže. Dávají to na jevo různými způsoby. Při missii na př. na věřící pokřikují, posklobky sň z nich tropl. řaty si mohou ubrousiti, jen aby své příbuzné nebo ty, na které trochu vlivu mají, od účastnění na missii odrazili. Kříž zapovídá znesvěcování dne svátečního, ale oni zámyslně právě tam, kudy lidé nejvíce do kostela chodí, i třebaže to bylo v bezprostřední blízkosti kostela, těžké, hrubé, nepotřebné práce i v čas služeb Božích konají. A konečně že někteří otcové musí poslouchati leckde svých pokrokových, vlastně pokrokaři svedených a duchem nevěry otrávených synů, to je také známo. Takový »pokrokový« mladík nebojí se ani při missijním kázání kouřiti, takže veřejně od kazatele musí býti napomenut. A nebýt jistých ohledů, bývalo by nutno ho udati pro rušení náboženství. A jak klac-

kovské k pohoršení věřících chová se v kostele, kamž také někdy zabrousí nikoliv z pobožnosti, nýbrž ze zvědavosti, takoví pokrokoví mladíci! Vůbec pozorovati jest u jisté části mládeže od té doby, co pokrokaři ten moderní pokrok — nevěru — zde šířili, hrubost a sprostotu. A rodiče, jinak snad dobří katolíci, těchto »pokrokových« snah neprohlédají. Prý »farář muziku z duše nenávidí«. Proti slušné a ve vhodný čas konané zábavě farář nikdy nebyl. Muzika v den pohřbu svobodného se mu sice jako zvyk pohanský přičí, ale věda, že se věc přes koleno zlomiti nedá, neozval se proti takové muzice tak dlouho, dokud nebyla konána i v pátek a nebyly k ní zataženy i školní děti. Tu mlčeti nemohl a nesměl! Co soudí o muzice v den pohřbu svobodného jiní lidé, na př. jak přikře ji odsuzuje vlastenecký kněz a populární český spisovatel Třebízský, o tom dočetl by se pokrokař z »Ratiboru« v jeho spise »Pravdou k životu«, díl III., str. 150. A není nám třeba dovolávati se ani svědectví tohoto slavného muže: všichni rozumní lidé i pokrokaři rozumní muziku v den pohřbu svobodného neschvalují, jak jsme od nich nejednou slyšeli. Ba sám obecní úřad v Kratonohách s takovou muzikou nesouhlasí, čemuž nasvědčuje přepis jeho ze dne 30. října 1910, jímž dotazoval se farního úřadu, má-li dáti povolení k muzice v den pohřbu svobodného. Farní úřad odpověděl, že mu nepřislouží v této věci rozhodovati. Jen přemrštěnému pokrokaři, který by nejraději viděl křesťanství přes noc obrácené v pohanství, vřtaným prostředkem je vše, co sleduje tyto cíle, byť to bylo i otupení citu lid-skosti hlavně u mládeže a třebaž i u mládeže školní. Prý »by si farář přál při pohřbu svobodného peníze určené hudebníkům nejraději pro sebe.« Ani jednoho pří-padu pokrokový nactiutřač neuvede, že by byl farář strany zrazoval, aby hudebníků k pohřbu nebraly. Každému přeje, co mu patří a tedy i hudebníkům. Prý »farář o případu, že Kratonohy na hudbu nic nedaly, horlivě kázal.« Při kázání vůbec o tom nemluvil. Po kázání a po ohláškách ohradil se pouze proti lži na oklamání věřících vymyšlené a mezi nimi roztrušované, že sám zavinil odepření příspěvku tím, že prý jiné obce o příspěvek žádaly, Kratonohy však nikoliv. Prý »podobné nářky slychají věřící místo slova Božího téměř po každé zábavě.« Věřící slyší každou neděli a svátek při kázání jen slovo Boží, ale pokrokař, jeho učedníci a náhonci, kteří také někdy o kostel zavádí, ti arcíť slovo Boží neslyší, ti stíhají jen ušima, kde by mohli nějaké slovo postřehnouti, pak překroutí a kapitál z toho vytloukati. Prý »si farář myslí, že je na výsost oblíben a že jeho přičiněním bude ta »oblíba« stále vzrůstat.« Farář koná jen svou povinnost bez ohledu na oblību. Požívá-li nějaké oblību u věřících, tedy si jí váží. A o oblību nevěrců farář nestojí. Ta by byla konečně pro něho špatným znamením. Že to s tou »oblíbou« jeho není tak zlé, to nepřmo dotvrzuje sám »Ratibor«, když praví že »na vyzvání faráře nebyly pořádaný po čas missie pro jistý deficit žádné zábavy.« To ujištění můžeme těm několika, kteří příspěvek na hudbu odmítli a jejich sekretáři dáti již předem, že přišť o Vzkříšení a Božím Těle věřící se postarají o hudbu sami. Necht' těch pár obecních korun věnuje se jako malá záplata na tu velkou díru, protrženou soudem se školou. Že ta »oblíba« farářova bude stále stoupat, rádi věříme, ale ne přičiněním jeho, jak »Ratibor« praví, ale přičiněním červených bratří a spol. To však faráře v konání povinností nepopleť! Toť naše odpověď na zprávu »Ratiboru«.

Poděkování. Obecní úřad ve Smržově vzdává srdečný dík nejmenovanému příznivci kaple Panny Marie ve Smržově, který na ni věnoval nově 50 K. Ve Smržově, dne 4. července 1913. Marek Josef, starosta.

Duchovenstvu, interessovanému na vydávání přílohy »Štitu«. V druhé polovici července konati se bude v Německém Brodě důležitá konference delegátů účastněných vikariátů. Den a hodina budou udány přistě. Prosíme, aby dpp. duchovní, zvláště z vikariátů Německobrodského, Polenského, Lipnického a Ledčského, jimž záleží na dobré věci, laskavě se konference účastnili, aneb aspoň své mínění písemně projevíli nejdele do 20. července 1913 prof. Fr. Kohoutovi v Čáslavi.

Čáslav. Zakázána hra. Vystoupení činohry Národního divadla v Dusíkově divadle bylo zakročeno úřadů zakázáno. Vymohli si to ředitelé venkovských společeností, kteří v těchto pohostinských hrách členů Národního divadla viděli silné poškození vlastních zájmů. Že by byl tento názor správný, o tom lze důvodně pochybovati, zvláště když jest to pouze jedna hra a to ještě v městě kde není tou dobou vůbec žádné divadelní společnosti. Obecenstvo přijalo aspoň zprávu o zákazu velmi nelibě, neboť zájem pro činohru Národního divadla byl velice značný. — Vyroční zpráva c. k. gymnasia přináší v úvodní stati velice podrobně a zajímavě pracované pojednání prof. Pelíška »O mythech v ódách Pindarových«, z něhož vysvítá, jak tento vzácný starořecký básník snažil se povznést národ na vznešenost a důstojnost Boží a dodati životu heroů pravé ušlechtilosti. V připojených pak zprávách školních podává ředitelstvo přehled důležitých údajů ze života školského. Učitelský sbor čítal 23 členů, z nichž dva měli dovolenou za příčinou vedení jiných úřadů. Žáků bylo na konci školního roku 214 veřejných, 2 privatistů a 19 privatistek. K mateřskému jazyku českému přiznávalo se 234 žáků, k německému 1 žák. Co do rodiště pocházelo 55 žáků z Čáslavě, ostatní z jiných míst, a to z Čech 168, z Moravy 2, ze Slezska 2, z Dol. Rakous 4, z Halic 1, z Uher 2, z Chorvatska 1. Náboženského vyznání katolického bylo 199 žáků, evang. ref. 25, evang. augsb. 2, možálského 9. Nejmladší žák narozen byl r. 1902, nejstarší 1891. V Čáslavi bydlilo 96 žáků, mimo Čáslav 139.

S vyznamenáním bylo 68, způsobilých 142, celkem způsobilých 10, propadlo 9, reparát obdrželo 6, nebyli klasifikováni 3. Stipendistů bylo 8 a obdrželi celkem v uplynulém škol. roce 1932 K. Vycházek vykonáno bylo se žáky 18. Ze spolku pro podporu chudých studujících vyplaceno bylo za obědy 1184.80 K, za obuv a šaty 198.08 K, za výlety 47.26 K, za nové knihy 120.70 K. Na příspěvcích sešlo se 987.74 K, takže vydání překročuje příjem velice značně. Zdravotní stav žactva i sboru professorského byl letos uspokojivý. Záležitost přístavby budovy ústavu pokročila tak, že usneseno obecním zastupitelstvem dle předložených plánů po schválení ministerském přikročiti ke stavbě nákladem 200.000 K. — D a r. Professorský sbor c. k. gymnasia věnoval místo věnce při úmrtí pl. Marie Pokorné, choti c. k. ředitele gymnasia, 24 K spolku pro podporu chudých studujících. — O h e ě ě. V noci na 9. července polekáno bylo občanstvo poplašnými signály, jež ohlašovaly požár v městě. Zděšení ukázalo se však větší než skutečnost. V továrně p. Beutla chytla střecha nad strojovnou, ale oheň byl v brzku uhašen. Škoda činí asi 500 K a jest kryta pojištěním. Příčina požáru jest neznáma. — N a u v á ž e n o u. V uplynulých dnech stala se předmětem četných stesků doprava těžce nemocných osob z města do okr. nemocnice. Příčinu k tomu zavedl případ, který se stal při vážné chorobě pl. ředitelové Pokorné, kdy od města poslání byl s obyčejnou obecní truhlou, v níž se dopravují různí ožralci, dva roztrhaní metaři, aby váženou tuto paní přenesli do nemocnice. Každý rozvážný člověk dovede si představit, jak bolestně působil pohled na takovou dopravu na nemocnou i na celé její okolí. Kritika, kterou tehdy právě shromáždění otcové nových žáků gymn. toto naše sanitetní zařízení stíhali, jistě by povolaným činitelům vehnala krev do tváře. Což pak naše město jest tak ubohé, že si nemůže pořídit na dopravu těžce nemocných aspoň vhodný vozík? A není-li v městě dosti prostředků nebo pochopení, mohla by okresní nemocnice býti jím opatřena. Poplatek za použití a slušnou dopravu by jistě každý rád zaplatil.

Nový Bydžov. Jihočeské sdružení učitelské pořádá v pátek dne 25. července o 8. hod. večerní ve dvoraně »Na kopečku« koncert. Dirigent prof. Masopust. Předprodej lístků i rozborů skladeb převzalo knihkupectví p. K. Mikouska.

Chrudim. Sdružené katol. spolky Chrudimské pořádají odloženou pro nečas velkou zahradní zábavu při štíhlé neděli dne 13. července t. r. v nově upravené, pro případ nepohody vkusnými verandami a pavilonem opatřené zahradní restauraci »u Koruny« p. Švadlenky na Sv. Kateřinské třídě. V zahradě koncert, ve spolkové místnosti »Jednoty« tanec při hudbě br. Tichého. Tombola. Koulení o krásné ceny. Pro 300tého návštěvníka připraveno příjemné překvapení. Začátek o 2. hodině. Vstupné 30 h. Čistý výnos věnován bude podpůrným fondům. Nebude-li počasí příznivo, odkládá se vše na »Chrudimskou pouť.« — **O s o b n ě.** V plné účté podepsány vzdává tímto za srdečné projevy účasti, kterých se mu ze všech vrstev p. t. obecního během těžké nemoci dostalo, jmenovitě milým katol. spolkům a organizacím místním i okolním, zvláště pak slovněmu pánu p. t. MUDru Jos. Svitákovi za vzorné lékařské ošetření: »Bůh zaplať!« P. Josef Zelinka, katecheta měšť. dívčí školy v Chrudimi.

Chrast. Ve »Východoč. Obzoru« čteme ohlášení mimořádné valné hromady ústředního dělnického konsumního spolku pro Chrast a okolí. Ano — mimořádné a překvapující jest to oznámení, které v pořadu valné hromady sděluje »udělení absolutoria správní a dozorcí radě, rozpuštění společenstva, prodej nemovitostí a zrušení prodejen«. Odporujeme všem těm, kteří nevyznávají soc. dem. katechismus a přece do konsumu vstoupili, aby se dostavili do valné hromady všichni a tam se tázali: 1. jak dozorcí rada konala své povinnosti, 2. jaká mzda určena pracovníkům a jak byla vyplácena, 3. proč při tak velikém obratu peněžním pojednou slyšíme o rozpuštění, absolutoriu, 4. jak vlastně vyhlíží ten soc. dem. pokrok, když na »truc tmářům« přibíráni k vykonávání zodpovědných funkcí lidé nevyškolení, kteří se teprve zaučovali. 5. Dbejte o to, aby byli zvoleni tací likvidátoři, na jejichž zkušenost a odbornou znalost možno se spolehnouti. — Pokrok! Málokde vládnou takové strýčkovství při obsazování důležitých míst, jako v soc. dem. organizacích. Proto také tolik peněžních krachů. Nehleď se na to, kdo se k čemu hodí, ale placená místa se rozdávají hluchým agitátorům, jako by mezi strážci osvětového, pokrokového státu budoucnosti žádná kvalifikace, odborná znalost neplatila nic. — Nu, v chrudimském dělnickém domě bude přednáška o hospodářském úpadku v Čechách. Chrast dodala k přednášce té významnou látku. Leč této soudruzi nepoužili. Budou bouchati do byrokracie, povědí něco proti »hamiznému klerikalismu«. O rudých konsumech a příměch židovských milionářů budou tiše.

Hospodářství soc. demokratické na Chrastce. Ke stále množícím se případům »pocitivé a obětavé práce«, kterou »s nadlidskou námahou« vykonávali členové soc. demokratických konsumů, družil se velice zajímavá a poučná ukázka v Chrasti. Přičiněním několika předáků založen v Chrasti konsum strany soc. demokratické, který po dvouleté činnosti správní rady tak neslavně skončil, jak slavně započal. Nepředpojatým pozorovatelům bylo nápadno, s jakou horlivostí spěchali někteří členové správní rady po denní práci do konsumu. Obzvláště v sobotu večer počítalo se dlouho do noci, při čemž ovšem něco na posilěnou scházeti nesmělo. Příčina tato záhy se vysvětlila, jednoho krásného dne nabídka správní rady věřitelům pocitivé vyrovnaní na 45 procent, je prý ten obnos dosti značný. Pokud zná-

mo, obchody šly dosti dobře, akcie stouply, členů přibývalo. Ba dlužno konstatovati, že i lidé přesvědčení jiného hlásili se za členy, čímž nepřímo podporovali úhlavní nepřátele. Podotknouti sluší, že k vůli zmenšení režie neměl konsum odborně vzdělané prodavače. Těž ve filiálce v Bitovanech. Na tuto okolnost bylo obchodním gremiem v Chrasti, kterému konsum ovšem pohodlným nebyl, několikrát poukázáno, avšak bezvýsledně. Přes to, že konsum nutil se všemožně, prodával soudruhům i nečlenům konsumu, naléval lihoviny a jiné nápoje, aniž byl k tomu oprávněn, praskalo to. Rozvrzaná kára socialistická praskla zcela a obecnstvu dostalo se překvapení. Ach, ty ráji budoucnosti! Soudruzi, veřejnost vás volá k zodpovědnosti: Kde to věží? Jaký užitek měli z toho členové? Kam se podělo 15—20.000 korun? Kdo se z toho měl dobře? Vždyť u členstva se skoro o nic nepřišlo. Na příklad počítáme-li s obratem 50.000 K, kde pak věží zisk, který by činiti měl 5—6000 K ročně? Což jste prodávali tak lacino? Některé věci jste prodávali dražší než obchodníci. (Tu máte, členové konsumu, ty dividendy.) Máte vy, spasitelové dělnictva, ponětí o tom, co konsumní svépomocný spolek jest a k čemu má sloužiti? Máte-li, tím hůře pro vás. Zneužili jste důvěry lidí, kteří vám věřili. Tím více prohřešili jste se na svépomoci, která sloužiti má k dobru lidu dělnického. Ať to bylo tak, anebo jinak, vina a zodpovědnost padá na vás. Ještě že vám soudruzi chrudimští pomohli z bláta! Zajisté, že pouze z čisté lásky nedělali, ale jenom proto, aby uchránili své posice na Chrudimsku. Převezme rudý konsum chrudimský vedení v Chrasti, promění kons. společenstvo a zřídí v Chrasti filiálku, rozvrzaná kára se trochu spraví a bude vrzat nějaký čas dále, jenže nebude tolik tahounů, kteří by se na někoho dřeň. Či můžete dokázati jen jediným případem, že pracovalo se upřímně a obětavě pro dobro dělnictva? Předpokládáte, že pošramocenou reputaci něčím napravíte? Pochybujeme, leda že by se vyskytl nějaký mecenáš, aby těch pár tisíc vám strčil. Členové sdružení křesť. dělnictva, zde máte malou ukázkou, jak se v rudých organizacích hospodáří. Nedejte se lákati, ale získávejte hodné členů do našeho sdružení, aby nám bylo možno ukázati, jak se má hospodářiti na zásadách náboženských. O soudruzích ještě nejsme u konce. Přijďte povíme více o něčem jiném. Heslem naším budiž: Spravedlnost pro všechny!

Přelouč. V neděli dne 6. července konala se slavnost poutní na sv. Poli v Přelouči za zvlášť povznesené nálady celé farní osady zdejší, četných poutníků a cizích hostů z blízka i z dále. Všichni byli mile překvapeni vkusnou vnější i vnitřní opravou, úpravou a výzdobou svatyně mariánské a prostorných ambíto na sv. Poli, jež těší se zvláštní oblíbě všeho obyvatelstva katolického z širokého okolí Přelouče. K větší oslavě této populární pouti přispěl na pozvání místního správce duchovního svou účastí vsdp. probošt poděbradský Th.Dr. Josef Mršík, jenž za asistence místního i okolního duchovenstva celebroid v přepíněném kostelíčku po slavnostním kázání jež na ambitech konal rodák farnosti zdejší vdp. Vincenc Šetina, farář z Jeřic. Byl to opravdu slavný a radostný den pro celou farnost zdejší, zvláště pro ty četné ctitele mariánské, kteří viděli, že těch milodarů jejich na opravu chrámu toho věnovaných, tak účelně bylo užito, že se opravdu o zrestaurované svatyni naši může říci — co praví se v Písmu sv. o Panně Marii: »Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě«, což bylo ohlasem chvály všech návštěvníků poutních. — Opravený chrám Panny Marie odevzdán byl zase službám Božím již dne 29. června slavnou benedikcí, kterou vykonal s dovolením církevním vdp. farář Fr. Čechetka s assistencí místního duchovenstva. Zevnější opravu chrámu vkusně a se známou solidností provedl na náklad záduší stavitel p. Vilém Rudolf, který obstaral opravu a výzdobu ambíto a opravu podlahy v kostele. Vnitřní opravu a výzdobu chrámu i ambíto podnikl vdp. farář na svůj vrub, spoléhaje na obětavost svých farníků a dobrodinců, s jichž příspěvkem opravil před 2 roky farní chrám Páně. Prvním základem k opravě té byl výtěžek z výletu, jež pořádala katolická jednota zdejší roku loňského, v obnose 160 K a výtěžek z přednášky Svojsíkovy, již letos ve prospěch opravy chrámu na sv. Poli též spolek pořádal, v obnosu 100 K. K základu tomu poněkud přibývaly po celý rok nové a nové dary dobrovolné od dobrodinců a v poslední době sbírky po přifařených i nepřifařených osadách okolních. I dá se pravděpodobně očekávati, že i zdejší korporace a peněžní ústavy, aby se značný náklad na opravu tu vynaložený plně hraditi mohli, neodepou při tak záslužné práci pomocné ruky vdp. faráři, který zajisté s uspokojením radostným může hleděti na výsledek svých četných starostí a prací, jichž tato zdařilá restaurace vyžadovala zvláště za posledních dvou měsíců. Při zprávě této nelze se nám nezmíniti pochvalně též o solidních pracích osvědčeného pozlacovače p. Josefa Štěpána z Pardubic a místních živnostníků p. Hlubučka, malíře a p. Mimry, natěrače. Svědomitě a odborně provedení jejich prací bude jim zajisté nejlepším doporučením pro budoucnost.

Pokrok na Německobrodsku. Odhodil pokrytec hledí, škrabošku, kterými zastíral svou protikřesťanskou zášť. Tanečník mezi vejci otevřel obchod, aby v něm prodal sobě rovným výplody své nevědomosti. Zapomněl však, že jsou dosud lidé, jejichž soudnost není zkažena předsudky, kteří o tom, co čtou, také rozvažují. — V kulturní hliďce 43. čísla »Sázavana« vykládá »známý neznámý« své i cizí roztupy. Není potřeba opakovati zde ty kratochvilné fráse, leč připomenouti dlužno, že jest to opravdu záslužná činnost, seznamovati se s obsahem spisů Husových, s kritickými výsledky studia doby

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a síce:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	—85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10 —
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/200	16 —
70/140	2 55	220/320	18 70
90/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postal. Ia		vel. 200/100 kus	5 60 K
		180/90	4 50
	k oknu	115/140	4 30
	Melle	115/140	2 40
	Chinillimelle	115/140	3 40

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorká.h: Honba, Paíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zaslátelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!!

Husovy a dle toho zaříditi pak veškeré své pohlížení na Husa a nedati se voditi za nos lidmi, kteří chvástavě spisy Husovy doporučují, ale sami obsahu jejich neznají, takže potom nevědí ani, co Hus učil, a přičítají mu to, co učil po něm o sto let později německý Luther. Pleťou učení Lutherovo s Husovým. Aspoň mohl někdo z redakčního sboru »Sázavana« zabrániti vytisknutí takového nesmyslu jako je tento: »Pro nás veškerý ty otázky o transsubstanciaci, o přijímání chleba a vína a pod., nejsou již ničím. Ale ten gigantický zápas, který tu sveden byl jihočeským rodákem (t. j. Husem) se všesvětovou organizací papežskou . . .«, aby zodpovědný redaktor sebe i celý sbor veřejně neblamoval! — To nebyl, vy moderní husito, Hus, nýbrž Luther, který s obecnou křesťanskou církví vedl spory o transsubstanciaci (transsubstanciaci t. j. proměna podstaty chleba a vína v tělo a krev Kristovu)! A tento odbojník patnáctistoletého jednohlasného učení křesťanstva, tento Luther, žil o 100 let později než Hus. I to podávání pod obojí byla myšlenka ne Husova, nýbrž Jakoubka ze Stříbra! — A dále! V kterém pak že to spisu luští Hus otázky o podávání chleba a vína?! — Vůbec v žádném! — Poněvadž Hus učil, že ve svatém přijímání se nepřijímá ani chléb ani víno, nýbrž tělo a krev Kristova. Učení o Nejsv. Svátosti jest pisateli ničím, protože mu jednoduše nerozumí vůbec. A přece odvažuje se v póze horlivce za mistra doporučovati jiným jeho spisy, zatím co sám měl by se snažiti, aby je poznati mohl. (Mohl by se vůbec zeptati pana Vilímka v Praze, kolik jich moderní husité odkoupili.) Potom by snad rozeznal Husa od Lutheru. Máme na mysli jedno velmi přílehlavé slovo, jehož významu nevystihuje rčení: »smíšený obchod s Husem a lidskou hloupostí«, leč necháme zatím ve slovníku na doby příští, ač by se zde velmi dobře hodilo. Vám, pane skladateli »Husova jubilea«, rovněž platí srdečné díky, že jste za 12 haléřů nám laskavě dopřál nahlédnouti do nitra své husitské duše, aby všichni čtenáři »Sázavana«, pokud ještě myslí, mohli poznati její »odbornou znalost«. Poněvadž pak máte ve své, na slovo vzaté husitské duši tak povážlivě vědecké mezery, nebudeme Vám dnes vůbec odpovídati na vaše slova útočná proti Evangelii, poněvadž je škoda místa i času. I tu je patrna mělkost anebo neupřímnost, když se domníváte, že přefiltrované názory německých a francouzských racionalistů, jež doporučujete ke koupi za 40 hal., dovedou zvrátiti práce učenců na slovo vzatých. Proto tentokráte konec.

Sjezd abiturientů v N. Brodě. Po 25 letech sejdou se abiturienti gymnasia Německobrodského z r. 1888 ku přátelské schůzce ve dnech 3. a 4. srpna v Německém Brodě. Bližší sdělí Frant. Stejskal, děkan v N. Brodě.

Litomyšl. Jedna báseň orelská začíná slovy: »Výš, Orle, výš!« — Ano, jen výš a výše a bystrým zrakem pozoruj všechny pikle, které se proti vůli a vlasti chystají. Zmuž se, Orle, rozestři svá křídla nad celou oblastí českou! Proč tolik nespravedlnosti se na Tobě páse? Každý musí uznat, že máš velikou budoucnost, a proto tolik záští a nenávisť. Není to dávno, co jistá slečna při tělocviku odvažila se ve škole vyblázeti žákyně, aby se daly zapsat do Sokola. Kdyby si tolik dovolil kněz ve prospěch Orla, postříkali by ho Sokolové blátem. A my? Mlčíme. Onehdy měli Sokolové moc starostí. Musili se dovědět, jak je u Orla hodně dorostu, a kdo. Byli to zejména: Metyš (kočárník) a učitel Dudycha (evangelik), kteří přemlouvali rodiče našeho dorostu, aby nenechali děti svých chodit do cvičení Orla. Tážeme se: To je svoboda přesvědčení? To je sokolská rovnost, bratrství? Jak má chodit dorost do jejich besídky, kde se proti katolíkům brojí, ale o evangelickou církev ani nezavádí? Sokolské vzdělání se ukazuje každou chvíli. Neobstojí ani na návštěvní tabuli bez pokazení plakát, který je majetkem Orla nebo katol. jednoty. Ještě zvláštnější výchovu bylo pozorovati na Sokolech, když se vraceli Orlové z veřejného cvičení v Újezdě. Šli právě po veřejné smiči okolo horní hospody v Osiku, když vyběhli Sokolové jako ze zvěřince a

na Orly, kteří ve vzorném pořádku se ubírali domů, sypali svá hrubá slova. Markýrovali uražené, když se jim při našem představení »Pod perutí Orla« vytkly ty chyby, které ze sebe nyní přímo chrli. Proto, lidé katolický, řekni si: Dotud, a nic dál! Rodičové, katolíci, mládež je budoucnost národa. Jaká bude mládež, taková bude budoucnost. Vy si přejete, aby byla budoucnost lepší než je přítomnost a proto své děti svěťte výchovně Orla, nad kterou bdí naši neúnavní kněží, mající na mysli blaho a rozkvět českého národa!

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodnější co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závozech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blahnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Různé zprávy.

Německý květinový den v Praze. Dne 15. m. m. se ukázalo, kdo vlastně pražské Německo udržuje při síle. Jsou to židé, kteří by se bez českých peněz musili vystěhovat z Prahy již dávno. »České Slovo« dne 16. června samo píše, že kupovali modré chrapy hlavně němečtí židé. od nichž račově čistší a nefalšovaní Deutsch-nacionalové tak rádi utíkají a jichž se za každé příležitosti zřekají, ale jsou okamžiky, kdy je v Praze potřebují a s nimi — musí čítati. — Klofáčův orgán dodává, že židům nezazlívá nošení modrých chrp. »Ale jedno připomínáme oněm lidem, kteří žijí z českého a ne — z německého lidu, aby byli opatrnější při takovém vystupování. Víme, že jsou to lidé z našich českých vesnic, kteří ani německy neumí. Jest až úžasné, kterak tito tak řeční Němci mluví. Mezi účastníky květinové procházky Němců byl na př. člověk, který má v židovském pražském městě květinový obchod. Člověk tento se zrodil v té páté čtvrti, zač ovšem nemůže, a žil životem jako jeho rodiče. A tento vetešník, který zajišťuje »žije z peněz pražských Němců« (?) chodil s chrpou v dírce u kabátu a ve svém nadšení pro Němce zdravil velebně akademický dorost Němců v Praze . . . Pražští »němečtí« se včera zapřeli, strčili kopance do kapsy a šli na ulici s chrpami. — Kdy pak tedy konečně ta židovská assimilace vlastně ve prospěch českého lidu začne? Pokrokové české žurnály pláží se před židy po kolenou, ti se nechávají oslavovat a — odpovídají dalším sloužením Němcům proti českým zákazníkům. Po všech pokrokových fanfárách židé raději slouží těm, kteří o ně nestojí.

Zmohutnění naší strany na Moravě. Národně-sociální »Moravský Lid« dokazuje to statisticky. Píše: »Při prvních volbách bylo odevzdáno celkem 327.000 hlasů, z nichž obdrželi kandidáti klerikální 135.000 hlasů, čili 42 procent, ostatní strany dohromady pak zbývajících 58 procent, a sice sociálně-demokratičtí kandidáti (nikoliv strany!) 107.000, agrární 42.000, lidovo-pokrokoví 19.000, národně-sociální 13.000, sociální demokraté centralisté 10.000 hlasů. — Při užších volbách bylo odevzdáno něco přes 239.000 hlasů, z nichž bylo klerikálních 97.000, čili opět 42 procent, z čehož poznati skutečnou sílu klerikálů na Moravě. Už tento fakt usvědčuje naprosto ze lži každé slučování národních socialistů. Statistika je neúprosná a mluví jedině pravdu. Pokrokových hlasů bylo v užších volbách 142.000. — Při volbách z r. 1906 bylo odevzdáno 262.000 hlasů, z nichž bylo klerikálních 101.000 a v procentech to činí 40 procent, z čehož vidno, že klerikálové získali za 6 let 34.000 hlasů a stoupili nejméně o 2 procenta! Ostatní strany obdržely v r. 1906 jednotlivě: Sociální demokraté 80.000 hlasů, lidovci a pokrovníci (kteří šli tehdy rozděleně) 39.000, národní socialisté 28.000, samostatní obdrželi 10.000 hlasů, agrárníci nekandidovali. Úbytek našich hlasů vysvětluje se tím, že jsme kandidovali letos jen v 6 okresech (roku 1906 v 9) a známými smutnými událostmi ve straně po r. 1906. Ale od říšských voleb jsme stoupili z 8000 na 13.000 hlasů! Lidovci ztratili více nežli polovinu svých hlasů, jednak proto, že kandidovali jen ve 3 okresech (v r. 1906 v 10) a pak tím, že spojenectví se soc. demokracií působí zlobně na tuto stranu. Soc. demokraté získali pomocí lidovo-pokr. na 30.000 hl. A teď rozumné slovo! V roku 1906 měli klerikálové o 35.000 hl. méně, ačkoliv tehdy nekandidovala strana agrární samostatně! Kdo zná složení a duši venkova, ví, že v klerikálních hlasech z r. 1906 bylo mnoho selských hlasů, které nyní připadly agrárníkům! Letos získali klerikálové 35.000 hlasů, ačkoliv agrárníci kandidovali! Přírůstek voličstva činí však jen 60.000 hlasů. Tážeme se, jak by to bylo dopadlo, kdyby agrárníci nebyli kandidovali a nebylo postupováno v době všech středních občanských stran? Tážeme se, kolik vlastně přibýlo skutečně spolehlivých klerikálních hlasů? A tážeme se, kde je výsledek »likovného protiklerikálního boje«? Statistika mluví.

Vrchol reklamy a švindlu. »Nový Věk« píše: »Král reklamy, který předstihl i samého Barnuma, byl známý Ferdinand Lesseps, inženýr francouzský a stavitel Suezského průplavu a nedohotovného průplavu Panamského. Byl rodem žid. V Americe vypracoval rozpočet na průplav Panamský na 600 milionů franků (ve skutečnosti stál však 375 mil. dollarů, což jest 1875 mil. kor.) Roku 1881 založil akciový spolek, který měl však vždy málo peněz. Roku 1888 měl už stráveno výše miliardy franků. Dostal od parlamentu půjčku 270 mil. franků. Všecko psalo o Lessepsovi jako o »největším Francouzi«. Národ sypal peníze na Panamu. Koncem roku 1888 přišel krach, lid francouzský ztratil půl druhé miliardy národního majetku. Roku 1889 spolek panamský likvidoval. Roku 1892 byl proces proti Lessepsovi a jeho synovi, který podplácel státní úředníky, redaktory a poslance. Lessepsové byli odsouzeni na 5 let do vězení a k náhradě 3000 franků (!). Ostatní vinníky milostivě propustili. Lesseps, podle zprávy z panamského procesu, podplatil »Credit foncier« 116 milionů, novinám dal 88 milionů, zákonodárcům 58 milionů, úředníkům 78 milionů, Reinach, jak známo, dostal 14 milionů, Herc 3 miliony, Obendorf 3 miliony, pařížské boulevardské noviny dostaly od něho 125 milionů, bankám dal 72 miliony. Poslanci dostali neschůtaných milionů, neboť když Lesseps dal hlavním křiklounům, přišli k němu ostatní a žádali též s hrozbou, že vše vyzradí. »Musil jsem si je koupit«, prohlásil mladý Lesseps, »neboť mne přepadli jako zbojníci v horách«. Po 7 let vláda, sněm a noviny pařížské klamaly hrozně veškeré obecnost ohledně peněz. Konečně 18. června t. r. Panamská šije prokopána, dva oceány spojeny světovým průplavem.

Porotní soudy ostře kritikovány byly v panské sněmovně. Nejostřeji mluvil hr. Piniński, který moc porotních soudů nazval »svrchovaností nevzdělanosti a nevědomosti« a »kursem pro právní analfabety«. Týž navrhl, aby právní komise znovu projednala náhradu senátních soudů konšelskými soudy v navrženém rozšíření a zmírnění dosavadního přísného odloučení soudců od lavice porotců. Bývalý president říš. soudu bar. Ruber tvrdil, že poroty neproňáší rozsudky, nýbrž pouhé neodůvodněné rozhodnutí. Ministr spravedlnosti dr. Hochenburger tvrdil, že nejlepším soudem bude ten, v němž právníci a laičtí soudcové budou složení a spojeni ke společné činnosti. Soudnictví z povolání, téměř denně se opakující zaměstnání s trestnými případy většinou málo zajímavými a dle známých vzorů probíhajícími, otupuje, svádí též tam, kde případ při bližším pozorování vykazuje přece některé nikoli zcela obyčejné svéráznosti, ku projednávání dle šablony a přináší do trestního soudnictví snadno řemeslný ráz. Ministr pak uzavírá: Přednosti co nejvíce využítkovati a stinné stránky vyloučiti, těmto vysokým cílům se nejvíce přibližuje soud konšelský, v němž soudci právníci a soudci laikové mají společně pracovati. — Celá debata směřovala tedy k obmezení pravomoci porot., jimž 80 procent případů mělo by býti odňato.

Paul Claudel, geniální katolický básník francouzský, napsal významný essay o vývoji chrámu, který přináší Šaldova »Česká Kultura« v překladě. S mnohými myšlenkami v tomto essayi vyslovenými shledá se čtenář Claudeova díla i v jeho básních. Zejména ten, kdo četl slavné katolické drama »L'annonce faite à Marie« (4. vydání v Paříži 1913), vzpomene si na rozhovor stavitele kathedrální Petra z Craonu s dívkou Violénou, v němž slyšel již mnohé podobné o středověké architektuře gotické.

»Smilujte se!« volají slepé dívky po venkově v bídě, nouzi a opuštěnosti roztroušené. Šlechtná srdce jim dárkem, odkazem do útulny pomohou. Vše s díky přijímá správa »Útulny slepých dívek«, Praha III., Kampa 33.

Rozmary blesku. »Noviny z Pod-Radhoště« píše: Ve čtvrtek dne 19. m. m. před večerem bylo naše město (Valašské Meziříčí) jako v jednom ohni. K 6. hodině přihnalo se mračno, z něhož místo deště v pravém slova smyslu sršely blesky a jiskry elektrické. Ohnivě elektrické koule létaly po telefonních a elektrických drátech, ba sem tam šinuly se i po zemi. Do všech větších budov udeřil hrom: do soudu, do sokolovny, do trestnice i do věže. Zde to bylo nejzářivější. Blesk urazil pozlacenou špičku hromosvodu, vlastně vyšrouboval, tak že spadla na ulici. Od drátu hromosvodu přskočila část jiskry do blízkého telefonního drátu a rozdělila se opět na dvě části, z nichž jedna šla do města, druhá do fary, kde je telefonický přístroj. Blesk rozfířil okenní rám, jímž je drát provlečen, rozbil okenní tabule, v přední prorazil úplně strop v délce 80 cm, na půdě vnikl do komína, a dole v jídelně v podobě ohnivě koule vyletěl z kamen, kde ohromující ranou vybuchl a shasl, zanechav po sobě nepřehlédnný zápach hořící síry. Též v přední nahofe bylo plno kouře, jakoby tam někdo spálil kilogram síry. — Podobné přírodní úkazy v oboru elektřiny jsou velmi řídké. Bylo to vlastně přímé vyrovnávání elektřiny ovzduší s elektřinou naší země. Kdyby bylo přišlo, bylo by se vyrovnání dalo tiše a neviditelně, poněvadž déšť byl by elektrické napětí mezi mračnem a naší zemí jako dobrý vodič uvedl v rovnováhu. Poněvadž však nepřišlo, vyrovnaly se obě elektřiny přímo jiskrami a ohnivými koulemi.

Růže v Bulharsku. Příroda dala Bulharům národní dar neobyčejného významu: růže, z nichž vyrábí se v Bulharsku růžový olej. S Drinopolí je Kasanlik ve Východní Rumelii hlavním místem výroby růžového oleje. Růžové keře jsou většinou metr vysoké. Teprve od čtvrtého roku dávají růže bohatou žet. Obvykle jsou keře pomechány 20—25 let. Na svatošanské svátky jsou pme poupat. Zůstanou-li květy dále na keřích, zničí slu-

neční paprsky prchavý olej. Vonné růže z Kasanliku jsou jen poloplné, mají asi 30 lístků. Červené i bílé růže pěstují se odděleně, protože červené mají mnohem více oleje. Bílé pěstují se jen proto, že jsou méně citlivé vlivům počasí. Výroba oleje v Bulharsku a Východní Rumelii děje se dosud prostým způsobem, že se zahřívají listy v měděných nádobách nad dřevěným ohněm, při čemž ovšem značná část drahocenného oleje přijde na zmar. Růže se trhá ráno před východem slunce, kdy mají nejvíce oleje a musí se destilovati téhož dne. Žně trvají od začátku května do konce června.

Lidský pot jeedem. Potem odcházejí z těla lidského látky, zdraví lidskému škodlivé. Méně známo jest, že látky tyto jsou vysoce jedovaté. Pokusy s potem lidským zabýval se francouzský profesor Arloing v Lyonu. Vpravil dosti malé množství potu zdravého člověka do krve morčat a psů a již tato malá dávka morčata i psy usmrtila. Další pokusy zjistil, že pot zdravého člověka jest méně jedovatý než pot člověka nemocného, dále že pot i u zdravého člověka jest jedovatější při tělesné námaze než vyvolaný uměle (na př. v parní lázni.) Z pokusů těchto profesor Arloing dovozuje, že pot nejen nemocnému, nýbrž i zdravému člověku odvádí z těla jed, dále, že jest dáti přednost přirozenému pocení, vzbuzenému prací a námahou svalstva, před umělým vylučováním potu.

Všelicos. Mezinárodní kongres na potlačení obchodu s děvčaty v Londýně usnesl se doporučiti pro polapení obchodníků s děvčaty tresty tělesné, které jsou již v Anglii zavedeny a osvědčují se. — Většina českých lékařů jest proti žádosti bulharské a srbské vlády, aby čeští chirurgové v počtu as 18 opět odejeli na bojiště, z toho důvodu, že se tu jedná o bratrovražedný boj. Přesto však odeběrou se někteří lékaři čeští na bojiště. — Erár prostřednictvím finanční prokuratury přihlašuje k Redlově pozůstalosti požadavek 100.000 K, čímž prý se chce aspoň částečně hojiti za ohromnou škodu, kterou tento zrádce způsobil státu. — V severoamerickém státě Utahu napadlo sněhu tolik, že se jeho táním rozvodnily řeky, pustošice své okolí. Naproti tomu v západní části Unie panují přímo tropická vedra, mnoho lidí zemřelo slunečním úpalem, továrny nepracují, v obchodech se neprodává. — Město Praha vypůjčuje si 25 milionů korun. — V Novém Kníně bylo započato s dolováním zlata vrtacími stroji, které erár sem dal přenést z Příbramě. Ku pracem povoláni byli příbramští horníci, kutací právo náleží však městu Knínu. — Dle »Linzer Volksblattu« má Rakousko v poměru k Německu o 9000 důstojníků a úředníků v důstojnické třídě více. V německé armádě připadá v míru při 770.711 vojáků na 1000 mužů 48 důstojníků, v Rakousku při stavu 400.000 asi 72 důstojníci, tedy o 24 více.

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vykazuje za měsíc červen na vkladech 25.927.253.83 K, tudíž oproti měsíci předcházejícímu o 271.055.01 K více.

Taktika advokátů židovstva. Patentované vlastnecký pokrokový tisk český k vůli tomu, aby umyl jednoho židovského mouřenína, jest schopen postífkati blátem sto poctivých křesťanů. Začalo v Rusku nové přelíčení s židem Beilisem, obviněným z rituelní vraždy. Že i mezi křesťany se vyskytli pomatení lidé (i v našem Rusku), kteří páchali z náboženské pověry krveprolití, přiznávají souhlasně všichni křesťané. Ale »Čas« snaží se přesvědčiti celou Evropu, že každý žid jest proti takovému pomatení imunnisován. Každé nedošlo k hlavnímu přelíčení s Beilisem, ještě soudcové kvalitu svědectví důkladně neprozkoumali — a již český časopis vzdáleným ruským soudcům snaží se na ruce hoditi smyčku. Volá celou Evropu, aby se proti ruskému skandálu postavila. Toto cholerické, čistě orientální jednání, tento strach, aby cizí žid nebyl náhodou potrestán, charakterisuje výmluvně, komu vlastně takový »národní tisk slouží. A »Časův« protest vybavuje bezděčně vzpomínky na Hilsneriádu, která zásluhou požidovštělého tisku znova rozčeřila vlny veřejného mínění. Židovské pokusy o třetí porotu v záležitosti Hilsnerově skončily úžasným krachem. Židé nyní ani nedutají na zprávu »Čecha«, jak všechny jejich umělkované pokusy o hledání jiného vraha skončily fiaskem. Na popud světové »Israelské aliance« podána sice již osmá žádost za obnovení procesu, ale všem chytrým židům, volajícím jindy po reálných důkazech, nepodařilo se bujnou fantasií sestrojiti šikovnou postavu »pravého vinníka«. Z nouze obrátili pozornost na kriminální individuum, které bývalo kamarádem Hilsnerovým. Novými výsledky měla být aspoň poněkud očišlena věrohodnost svědků z pšecké poroty. Leč právě tyto ochotně zavedené výsledky dokázaly taková nová fakta, že židé horempádem utekli do konopí. Chytrá »Aliance Israelite« však ani za mák se nepostarala o to, aby byla očištěna čest těch křesťanských jednotlivců, kteří pro aferu Hilsnerovu byli v požidovštělém tisku nejhorším způsobem zhanobeni. S drzostí neomalenou byl pohaněn zesnulý biskup královéhradecký a jiní kněží. Vymyšleny celé židovské romány o »klerikálním« spiknutí proti nejhoršímu židu Hilsnerovi. Nejhorší lži otiskovaly se chytře za hranicemi, aby se stížila soudní obrana. Z »Času« pak vylétl nový kalafunový blesk ještě v nedávných dnech proti dp. farářů Ferd. Vlčkovi. Ten však posvítíl na předivo lži velice důkladně. — (Dokončení.)

»Kouzelné střádanky«, velmi vkusné to pokladničky na ukládání drobných úspor, zapůjčuje zdarma katol. Úvěrní družstvo »Eliska« v Hradci Králové. Hodí se pro děti i dospělé a neměly by scházeti ani v žádném katol. spolku a organizaci. — Vklady na knížky zúrokují se 5 proc. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikrát násobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dělní	16
Oslava Husova	8
Žaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdu českoslovanských katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Pius VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spirítistů	8
Z domácností sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. »	16
III. »	24
Braňme se tiskem	8
O zářacích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kaploty o spornosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rim a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missií	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přičísti k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podpoří tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady račí: aktiva spořitelny vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

Raďte si psáti o vzorky

firmě

Textilovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 188.

— Vývoz látkového a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské plátka, damásky, ubrusy, ručníky, zafíry na košile, — šaty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m obyčejně vkusně rozvržených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokovaní.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Umělecký ústav
pro malbu a kresbu

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malov ná
okna chráněná v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaikového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasaženo v místě.

Mosiky aklené pro fa-
gady, křesťové cesy atd.
Nákreby, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

TRY v plech. lah
za 30 a 50
haléřů.
Vždy k do-
stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vedový.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlák »Záštita« v Chrástě
a Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stare »Záštita«. Ved. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo košile, naručené dle
předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujeme ve svém okolí!

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Skлады:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podílová harmonia

obou soustav v každé vo-
llosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

**Cenníky zdarma a
franko.**

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
zvláštní hely

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***

vábavé, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

Kulturní listy.

Právo na zkrácení vlastního života prohlašuje se od volnomyšlenkářských monistů za zcela spravedlivé. Němečtí monisté šíří myšlenku »euthanasie«, totiž dobré, klidné smrti, úlevy při smrtelném zápasu. Prý na žádost těžce nemocného má se nit života jeho přestřihnouti.

Sám vrchní německý monista Ostwald postavil se v čelo hnutí toho. Jisto však jest, že křesťané, směřující celá léta veliké mučednictví, prokázali daleko větší hrůzinství ducha než lidé, kteří báží před každým utrpením chtějí přihnouti sebevraždou. Kdyby se bývali na př. čeští katolíci vraždili za hrozných vpádů Braniborců, za bezcitného tyranství husitských vojsk a v hrozné válce třicetileté, nebylo by již tles českého národa. Hrozný hlad, epidemické nemoci, upalování, mrzačení snášeli s největší rekovností. Věra je síla, tak že mohli i ve strašných dobách vychováti své potomstvo. Zmodernizování mladici, zhytí od svých rodičů, vraždi se již pro špatné vysvědčení, pro atcové pokárání, pro domluvu profesorovu, pro malou chorobu, musí se ještě velmi mnoho učiti od našich prostých, ale statečných předků.

Professor Löffler zcela správně odmítá monistický požadavek v »N. Wiener Tagblatt« poukazem na to, že nesmí žádný státník lehkomyšlně hospodařiti s tak vzácným kapitálem státním, jakým jest člověk, u něhož klesla pravděpodobnost uzdravení pod 50 setin. Žádný lékař prý nesmí v takovém případě hoditi flintu do žita. — Jiný lékař tvrdí, že by nemohl na sebe vzíti zodpovědnost žádný, kdo by zprostředkoval usmrcení člověka těžce nemocného i na jeho vlastní žádost, dříve než zprostředkuje smrt nemoc sama. Lékař totiž může se i při veliké bystrosti v rozpoznání svém klamati. Lékaři často bývají překvapeni náhlým obrátem. I při nejbystřejších diagnosách sám nemocný seznal k svému podivení náhlou úlevu. I při tuberkulóze, rakovině, neuralgii a jiných nemocích nejvážnějších dostavilo se lehké uzdravení. Lékař končí: »Strach před smrtí nesmí se státi právem na smrt!«

Monisté ovšem ohlaňují podmínky dosti závažné, pod jakými by bylo dovoleno člověka na jeho žádost usmrtiti. Žádají prohlídku chorého třemi lékaři, dovolení soudní. Leč — jest vždycky nemocný, trápený horečkou, příznaky, obavami, schopen správného samostatného úsudku? Nedá se navésti od zistných »přátel« ke kroku ukvapenému? Také není vyloučeno, že prohlídka chorého dopadne dle toho, jak který dědic některému oděrníkovi zaplatí. Jest ještě málo příkladů, jak i za nynějších přísných zákonů celé řady nemocných zmírají předčasně úkladnou rukou sobců?

Mnoho radikálů, kteří dlouho se církvi vysmívali, žádali před smrtí za příchod kněze. Leč domájí lidé, jsouce navedeni od přátel chorého, dovedli tomu přes všechny prosby umírajícího zabrániti. Neprozšířilo by se znásilňování nemocných tedy ještě daleko více, až by zavládlo právo »euthanasie«? Těžce chorý bývá často ve stavu téměř zoufalém. Což snadnějšího, než mu namluviti, že bude zcela zbytečně a beznadějně trpěti několik měsíců nebo celý rok! Otevřela by se »euthanasie« brána nejrůznějším podskokům, vyděračství, mstivosti atd., kdyby stát přijal podmínky monistů, které na pohled vyhlížejí dosti nevinně. Nálada nemocného velice často se mění — a někdy by dříve za pomoci »euthanasie« zemřel, než by učinil v jasnějších okamžicích takové poslední pořízení, které by nebylo dědicům anebo jeho nepřátelům příjemné. Proto křesťanská společnost musí i proti novému nápadu monistickému protestovati.

Proti patriarchovi moderního monismu Ostwaldovi ozývají se vážní učenci se zvýšenou energií. Na př. botanik Reinke z Kielu pravil na 25. schůzi evangelického svazu v Saarbrückenu: »Ostwald dovozoval, že vlastní ráz vědy náleží jen přírodovědě. Já naopak bych s Ramsayem pokládal přírodovědu za nejmenševětší z věd. Ostwald řekl: »Kritika a zbožnost se vylučují.« Tato věta znamená zrušení lidstva. . . Vedle všemohoucnosti a vševedoucnosti se přisuzuje vědě i všudypřítomnost a věčnost. Monismus naopak svou chvástavostí, před neznalými davy, při čemž podezírá z nevědeckosti směry, lež ho nenásledují, v pravdě vědeckou svobodu ohrožuje.

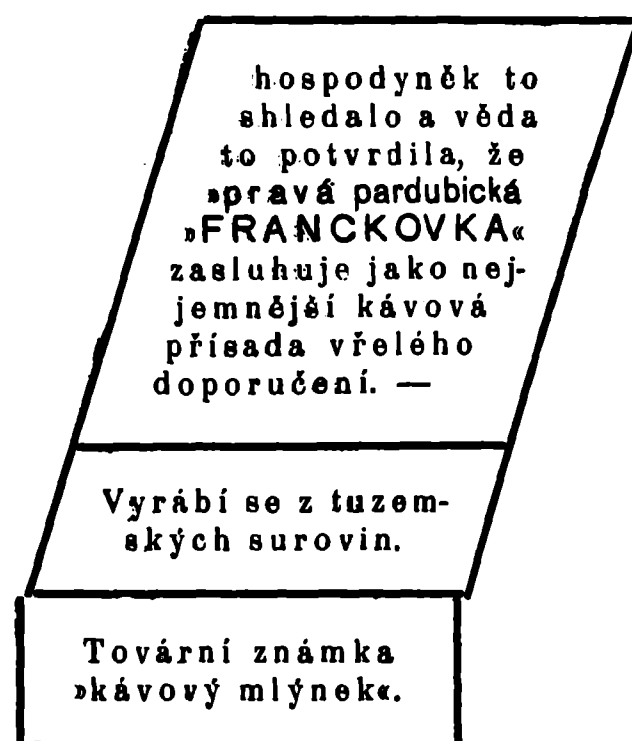
Monista E. A. Schäfer si v Edinburgu zabásnil, že vědě se podaří sestrojiti živé tělo Dle monismu sestává tělo ze síly a hmoty a také z pocitů. (Jak však se bude sestrojovati živé tělo na tomto »vědeckém« základě, jestliže posud žádný monista nezná podstatu síly, hmoty, pocitů?) Na takové fantazie odpovídá vážný myslitel E. Teichmann: »Jest dnes mnoho lidí, kteří myslí, že jest skutečně možno rozřešiti světové záhady. Toť osudný omyl. Duch lidstva naší doby jest naprosto neschopen k pochopení podstaty věcí. Vždy a všude narazí při svém badání na věci, jichž nedovede dále rozložití a které mu proto zůstávají nesrozumitelné. Bude

záhodno již předem nedůvěřovati těm, kteří nám na základě vědeckých poznatků nabízejí tak zvaný uzavřený neb jednotný názor světový. Něco takového není možno, neboť není možno věci přírody skutečně pochopiti. Ale úkolem přírodovědy ani není sprostředkovati lidem světový názor. Každý světový názor spočívá na víře a nikoliv na vědě.«

Stoupající vliv křesťanství v Číně. Ještě nedávno Číňané prohlašovali křesťanství za »zhoubu lidského srdce«, křesťané ještě přede dvěma roky byli vylučováni z účastnictví ve společenském životě. Nyní za doby republiky hlavně Juang Sikai se svými přáteli přivodil změnu nálady. Nyní se zavádějí křesťanské obyčeje, na př. v některých městech i nedělní klid. Křesťanský mladík, který nabyl evropského vzdělání, jest ochotně přijímán do státní služby. 18. dubna t. r. docela republikánská vláda čínská obrátila se na všechny křesťanské církve v Číně s prosbou, aby se modlily dne 27. dubna za národní shromáždění, za nově ustanovenou vládu a za to, aby v říši zavládl mír. Vtipní státníci čínští dobře uhodli, jakými prostředky se obrodí stát dlouhými boji unavený, zatím co v Evropě »léčí« zednáři choré státy protikřesťanským fanatismem.

Davové hnutí pro zavedení řeholních ošetrovatelek. Stále pronikají do světa nové a nové zprávy, jak francouzské obyvatelstvo po trpkých zkušenostech, nabytých se sobeckými a nesevědomitými ošetrovatelkami světskými, volají po návratu milosrdných sester. Není divu, vždyť za války balkánské lékaři, kteří ošetřovali raněné, také dali příchod velikému roztrpčení nad leností a nedbalostí světských dobrovolných ošetrovatelek a pochválili nadšeně milosrdné sestry. Marseille se řadí k předním velkoměstům francouzským. Nyní tamější starosta Chanott obdržel žádost opatřenou 13000 podpisy, aby do městských nemocnic byly opět povolány jeptišky místo světských ošetrovatelek. Dodati dlužno, že se podepsali pouze plnoletí mužové, kteří jsou oprávněni hlasovati. Patrně tedy, že projev jest velice vážný, upřímný a fakticky davový. Taková žádost francouzských (i nekatolických) kruhů jest nejlepší odpovědí na surové karikatury požidovštělého tisku francouzského i na bájesloví pokrokářského tisku českého o »líných jeptiškách«.

Mnoho tisíc

Národohospodářská hlička.

Vylidňování venkova a vystěhovalectví. Nebylo to pouze vylidňování venkova, které snížilo v některých našich korunních zemích počet lidí, zabývajících se zemědělstvím s 75 na 55 procent, nýbrž i vystěhovalectví do Spojených států a v posledních letech hlavně do jižní Ameriky mnoho přispělo k tomu, že rakouské zemědělství jen s bídou sežene ročně tolik dělníků, co potřebuje ke své existenci. K tomu ještě přistupuje ta okolnost, že nejméně půl milionu lidí z Rakouska každoročně odchází do Francie, aby tam pracovali jako t. zv. saisonní dělníci. Je zjištěno, že na silném odtoku vystěhovalců z Haliče, Uher a jihoslovanských krajů mají hlavní vinu židovští vystěhovalčí agenti. Tito slibují vystěhovalcům za mořem zlaté hory, jen aby vymačkali co nejvíce provísl od plavebních společností. Vystěhovalčí ubožáci i za plavby jsou hrozně vykořisťováni — úřady však klidně přihlížejí se založenými rukama, jak agenti Rakousko doslovně vylidňují. Dle statistických dat vystěhovalo se z Rakouska (bez Uher) v letech 1876 až 1910 jen do Ameriky 1,845,382 lidí, a

v letech 1901—1912 jediné Rakousko-Uhersko dalo Americe přes 2 mil. lidí. Sociální demokracie je zde ovšem hned se svými spásnými prostředky. Soudí takto: »Nejvíce vystěhovalců je v Haliči, v Uhrách a na slovanském jihu, tedy v zemích skoro výlučně zemědělských. Německo má proto vystěhovalců méně, že je státem průmyslovým a že dává dělnictvu více příležitosti k výdělku než státy zemědělské. Přemění-li se Rakousko ve stát průmyslový, ubude u nás vystěhovalcké horečky!« — Takové nebezpečné nemůže ovšem poslechnouti žádný státník. Ve všech zemích dosud platí stav selský za nejsilnější oporu státu. Šťezte se zničení rolníka! Anglie, která nemá samostatného selského stavu, vynakládá ohromné oběti, aby jej zřídila. My v Rakousku máme ještě na štěstí silný selský stav, i když si nestojí tak pevně, jak by bylo v zájmu celého státu. Šťezme se však ubíjení selského stavu rozmachem novodobého průmyslu!

Rakousko-uherský zahraniční obchod v r. 1912. Ministerstvo obchodu uveřejňuje definitivní číslice o zahraničním obchodu rakousko-uherského celního území v r. 1912. Dle toho obnášela cena dovozu ve zvláštním obchodu v r. 1912 3566.8 mil. kor., t. j. o 365.1 mil. kor. více než loni. Cena předmětů, dovážených za příčinou zlepšení 113.1 mil. korun, dohromady tedy 3669.9 mil. korun. Cena vývozu obnášela ve zvláštním obchodě 2733.9 mil. korun (plus 329.6 mil. korun oproti 1911), předmětů dovážených za příčinou zlepšení 192.8 mil., dohromady tedy 2926.7 mil. korun, takže obchodní bilance za rok 1912 končí celkovým passivem 743.2 mil. korun oproti passivu 692.6 mil. kor. roku 1911.

Rozloha lesů na zeměkouli celkem činí asi půldruhé miliardy hektarů. Z toho připadá na Ameriku 646,752,000 hektarů, na Asii 386,003,100, na Evropu 314,468,500. Rusko bohatostí lesů jest v Evropě na místě prvním, neboť má 196 milionů hektarů lesů.

Denně 50.000 kmenů pro 60 listů. Anglický lord Northcliffe, který je majitelem nebo spolujajitelem 60 listů, potřebuje na papír pro své noviny denně 50.000 kmenů stromových. Nyní zřídila na Nov. Fundlandě společnost, v jejímž čele lord stojí, uprostřed ohromného lesního území v rozloze 550 čtver. kilometrů mocnou centrálu, která řídí kácení lesa a částečné zpracování dřeva na papír. Proud řeky byl zachycen dvěma mohutnými ocelovými troubami v délce 712 a v průměru 5 metrů a dodává tak potřebnou energii strojům. »Papírové město« je dnes místem o 3000 obyvat., kteří jsou vesměs ve službách centrály. Drvaři kácí les v určitém pořádku, na místě každého skáceného musí hned býti zasazen nový. Všechny stromy jsou ihned odvěčeny k vodě a po ní nastupují hned svoji mnohdy až 100 km. dlouhou plavbu k městu. Asi 4 km. před městem shromažďují se kmeny v přirozené říční nádrži Rushypondské. Je jich tam na miliony. Těžké řetězy uzavírají v předu nádrž, aby kmeny neodplavaly. Kmeny, na které přichází řada, jsou vypuštěny a plynou pak přímo k okružním pilám, které je rozřežou asi na 80centimetrové kusy. Špatné kusy přijdou do pece, dobré do 24 papírových mlýnů, které je rozemelou na kaši. Surovina tato se pak dopravuje do Gravensendu v Anglii, kde týdně se vyrábí 1000 tun papíru pro 25 milionů kusů novin, které lord Northcliffe vydá týdně. — Nyní Italové v Tripoli seznali, že tráva »spartox«, která hojně roste v celé severní Africe, hodí se velmi dobře k zpracování krásného, hladkého papíru. Italská vláda začíná tuto trávu pěstovati také v jižní Italii, kde jsou podmínky pro zpracování příznivější.

Kdo ovládá národy? Za nynějšího jásotu, jak demokracie postupuje, by se zdálo, že má lid stále mocnější slovo i v důležitých otázkách národohospodářských, na které třídní strany demokratické kladou tak veliký důraz. Z židovského týdeníku »Der Israelit« však berlinský »Deutsche Tageszeitung« vybral tyto dokumenty: Polovice všech bohatých rodin v Německu jsou židé, kdežto na 998 továrních a jiných dělníků připadá jeden žid. Stejně židovská mohutnost jeví se v Rakousko-Uhersku. K tomu dále podotýká »Der Israelit«, že ve Francii tvoří židé jenom zlomek obyvatelstva, totiž 75.000 na 38,860,000, ovládají však úplně peněžní trh. V Anglii zaujali židé od bitvy u Waterloo finanční trh. Počet židů jest v New-Yorku na 850 tisíc, jichž velká část se tam teprve v posledních letech usadila. Roku 1900 byly dvě třetiny bohatství novoyorského v židovských rukou. V některých západních ruských provinciích před několika léty přešlo 52 procent nemovitostí ruských na židy. Chytří Němci před židy se nepláží jako pokrokoví Češi, ačkoli slovo žid znamená právě v Čechách germanisátora. »Ostdeutsche Rundschau« píše: »Židé zmocňují se v říši všech důležitých posic, pronikají do vůdcích postavení správy státní, do soudnictví, stavu důstojnického, do škol, již skoro úplně se zmocnili německého stavu advokátského a lékařského, nemluví o finančnictví, obchodě a národním hospodářství, kde vykořisťují všechno

obyvatelstvo kartely a monopoly a tudíž i vykonávají největší vliv politický. Nejvíce pak mají židé v rukou německou sociální demokracii. Zcela správně, vždyť na př. bankéř berlínský Moritz Fischer daroval v minulých dnech ústřední pokladně soc. demokratické 40.000 marek za to, že dělníci rudí odkoupili od něho množství losů. Co vydělal na dělnících při tom Fischer spolu s vůdci soc. demokracie, o tom mlčí.

Dle zprávy »Libre Parole« 6 neděl trvala stávka na lékařské fakultě pařížské pro židovsko-zednářského profesora Feibera, který katolické kandidáty lékařství při zkouškách bezcitně pronásledoval, kdežto židovské a zednářské nedouky křiklavě protežoval. Mstivý žid po seznání zdrcujících dokumentů musil konečně ustoupiti.

Před 18 lety v Bukovině v zem. správě nebylo jediného konceptního úředníka, dnes mezi státními úředníky jest tam celá třetina židů. Mezi manipulačním úřednictvem tvoří židé třetinu. Skoro 90 procent advokátů a lékařů jest z krve židovské. Obchod mají v rukou výhradně židé. Není divu, že se množí počet křesťanských vystěhovalců.

Zkrátka peníze židovské jsou pány světa, vniknou všude, do všech odborů, jsou nejvydatnější protekcí a množí se dále.

Moravským agrárníkům na uvážení. Soc. demokratický »Denník« 24. června napsal: »Soukromé vlastnictví půdy a pozemku jest hlavní příčinou nevolnictví dělníka. Lid musí býti uvědomován o tom, že a jak jest soukromý majetek půdy vinen jeho utrpením. Vždyť i obyčejný rozum musí nahlédnouti, že soukromé vlastnictví půdy jest bezprávi.« — Taci lidé pak mají pečovat na sněmeh o třídní zájmy rolnictva! A jestliže takovým sociálním myslitelům dávají agrárníci šmahem tisíce hlasů proti katolickým rolníkům, pak ať jim někdo věří, že jsou pevnou záštitou stavovských zájmů!

Pensionát Voršilek v České Skalici.

Obsahuje německou školu s právem veřejnosti, zařízenou dle osnovy trojtřídní měšťanské školy. Chovanky mohou se vzdělávat v jazyce českém, francouzském (učitelka rozená Francouzka), anglickém a italském, ovičiti se v malbě, hudbě (na piano, housle, citeru, harmonium a varhany) a učiti se různým ženským pracím, vaření, praní, žehlení a vedení domácnosti. Též tanci a jemným způsobům společenským se vyučuje.

Ústav má kapli k vytápění, krásnou a zdravou polohu a velikou zahradu. K vycházkám chovaneček slouží romantické okolí, zvláště »Babičino údolí« v Ratibořicích, o němž se proslulý cestovatel Vráz vyjádřil, že patří k nejkrásnějším místům, která kdy spatřil!

Měsíční plat mírný. Ostatní v prospektu. Nastoupiti možno kdykoli!

Školní rok počíná 15. září t. r.

Představená.

Poznámka. Redakce »Obnovy« doporučuje všem »Pensionát v České Skalici« rodičům, kteří si přejí, aby jejich děti německy se naučily, ale přitom se neodnárodnily a mravně bez úhony zůstaly!

Sociální besídka.

Dělnictvu! Ještě dnes v řadách dělnictva smýšlení náboženského jsou mnozí, kteří strani se odborové organizace dělnictva křesť. sociálního, neb docela i v organizacích protináboženských stojí. To jest úžasně nepochopení. Kdo stojí mimo řady dělnictva (organizovaného, poškozují boj jeho o práva vedený a zrovna tak, kdo stojí v řadách protivníků církve, pracuje vlastně proti křesťanství. Necht' uvědomí si pracující člověk: Jest povinností mojí vstoupiti do Všeodborového sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové. Zakládejte ve všech místech nové skupiny! Pořádejte schůze! Řečníky vyšleme na své výlohy. — Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České se sídlem v Hradci Králové.

Katolická útulna pro české učně ve Vídni (III. okres, Schützengasse č. 30 v budově českého kláštera) sprostředkuje bezplatně místa českým učňům u výhradně křesťanských rodin a vykonává nad nimi pečlivý dozor, by jejich mravnost a zdraví nevzaly úhony. V neděli shromažďuje hochy ve svých besídkách k poučným přednáškám a ušlechtilé zábavě, kde nabývají jakési náhrady za blaživé radosti otcovského domu. Správa ústavu dbá usilovně toho, by se učňové vzdělávali odborově, by

jednou dovedností a zdatností v řemesle mohli snáze soutěžit v boji o skývu chleba.

Rodičům katolickým, kteří posílají své syny do Vídne na učení, doporučuje se vřele, by se s plnou důvěrou obrátili na Útulnu a sdělili v dostatečně známkováném dopisu, jakému řemeslu miní se hoch věnovati, přeje-li si umístění v české či německé rodině a pod. Upozorňujeme, že místa elektrotechniků a strojních zámečnicků těžko lze obstarati a jen za těžkých platebních podmínek. K dopisu přiloží se 10hal. známka na odpověď. Před odpovědí neposílejte hochy do Vídne. — Hoch může též po několik nocí přespati v Útulině za mírný poplatek.

Organisovaní antimilitaristé při práci. Denníky dne 6., 7. a 8. t. m. přinesly tyto zprávy o stávkujících soc. demokratech v jihoafrickém Johannesburgu: na strážníky, střežící kanceláře házeno kamením, dvě veliké budovy zapáleny. Zapáleny obchodní místnosti časopisu »Star« a na železniční trati stanice. Za bojů dělnictva proti strážníkům a vojínům, kteří byli nuceni hájiti majetek pokojných občanů proti soc. dem. vandalismu, bylo raněno a pobito přes 100 osob. V Benoni zapálili stávkující několik malých obchodů a domů, které náležejí dělníkům, ochotným k práci. Vyhodili do povětří filiální kancelář listu »Star«. — Zdaž právě taková organizace, nebezpečná státu a všemu pořádku přímo svým řaděním nevydoupává rozmnožení vojska? Uvažme, jak by křičeli titíž násilníci, kdyby se někde dopouštěli takých surovostí katolíci!

Rudí zaměstnavatelé. Opět nové obrázky! Úředník rudé Všeobecné pokladny dělnické v Brně, Merta, který mnoho vykonal pro soc. dem. stranu nezištně, byl vyhozen na dlažbu od tajemníka Vaňka jedině proto, že zůstal centralistou. Nedána mu vůbec žádná náhrada. Merta tedy žaloval a soud opravil humanitu tvůrců rajskeho státu budoucnosti takto: uznal, že pokladna jest povinna vzít Mertu do služeb znovu a že mu musí zaplatiti služné za celou dobu od jeho propuštění. Současně odsouzena pokladna k zaplacení všech soudních útrat. — Tím také potvrzeno, že jedině z hněvu proti organizačnímu stanovisku Mertovu bylo tak bezohledně proti centralistickému soc. demokratovi postupováno. — Na slovenském Holčí tisknou se rudé »Robotnické Noviny«, které mají Slováci přebarvit na rudo. Tento list sází vyučený švec. Jeden sazeč tiskárenský po obvyklé práci anebo v neděli slepuje knížky, nejsa za to placený dle tarifu. Onen švec pak jest bratrem pana šéfa. Když odbyl vojnu, začal sázeti. Pokud mu zbývá čas, otvírá bedny, nosí balíky, jezdí do Hodonína pro rukopisy. Když strojmistrovi byla v tom rudém závodě pochroumána jedna ruka, pracoval ochotně pouze druhou. Pokud nestačil, vypomáhal mu šéf, který tomuto odboru nikdy se nevyučil. A organisovaní rudí sazeči, kteří jindy a jinde kladou tak veliký důraz na všechny odborové smlouvy a zvláště na tarif, zcela klidně pracují s vyučeným ševcem.

Odměna rudých spojenců. Na Moravě napsal agrární »Cep«: »Žádný rolník nemůže volit sociálního demokrata. Soc. demokracie je nejen protistavovská, je také protinárodní a protináboženská. Kdo tak z agrárníků učiní, považován bude za šilence.« — Ale vlivem dra. Stránského, Vaňka a Staňka byli vlečeni agrárníci šmahem k volbě soc. demokratů tam, kde mohli zvítěziti katolíci rolníci. — Odměna se již dostavuje. Soc. demokraté hartusí, aby nechali rolníci »měšťácké« politiky, aby podporovali požadavky soc. demokracie, která se nyní nespokojí s drobty. Soc. demokraté již nyní také kladou silnější důraz na ten bod svého programu, že půda musí se státí majetkem společným, že statky nutno rozdělit mezi čeledi. A nyní — právě přede žněmi — ženou hospodářskou čeledi do svých organizací — a do stávek. Jaké budou toho důsledky, až patriarchální poměr mezi rolníkem a čeládkou přestane, až se ocitne agrárník ve sváru se svým rudým dělnictvem právě přede žněmi, snadno lze předpověděti.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
všech druhů a soustav,
pendlové hodiny
nádherných skříních,
řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení
nabízí ke koupi

JAN KALIS,
zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. M.
Solidní obalaha při mírných cenách. Důvěryhodným
zárukám na výběr i na splátky bez svyžení cen.
Založeno r. 1848.

Sochy, křížové oesty, oltáře a j.

jako i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
c. h. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Ilakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, koberec a
kovového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zafizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
pro 1. stupeň

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Odberný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovozuje si doporučení veškeré kostelní nádobu a náčiní a to: monstrance, kalichy, cibále, nádobky, paténky, paciálky, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbří nebo proti doplatku na nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na úkásku franco bez závaznosti koupě. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

JAN STANĚK,
pasíř a ciseleur

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní

Cenálky, vsorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franco zašlou.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

Stanislav Jirásek

PARAMENTA kalichy, cibále, mon-
strance, kaditelnice atd.
český, katolický závod

DRAŽBA

v obecní zastavárně Královéhradecké

odbývati se bude v místnostech zastavárny
dne 19. července, po případě 26. čer-
vence 1913

vždy od 9. hod. ranní do 12. hod. polední
a od 2. do 6. hod. odpo.

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
prádla a rozličných druhů látek atd.,
které do konce května 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12^{1/2} h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec
neúřaduje.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4^{1/4}%-5%** poskytuje

Československá
záložna v Praze,
Spálená ul. 9.-11.

Děchodoven daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložen** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem

Dopíše si o složní listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulatním jednáním úplně
spokojeni.

JOS. ROUS,
uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cestý
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). **Lampiony, ohře-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a**
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,
které všude velkou švandu působí, za mírný honorář
se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Malbu kostela

sv. Víta v Častolovicích zadá cestou offertního
fiskálního patronátní úřad v Častolovicích.

V podmínky nahlédnouti lze u farního úřadu
tamtéž.

Offerty podati lze u zmíněného patronátního
úřadu nejdéle do 20. července 1913.

V Častolovicích, dne 5. července 1913.

Josef Varmuža,
patronátní komisař.

Jan Kryšpín,
(J. Sylvatervův
synovec, nástupce)

**odberný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.**

PRAHA—I.,
č. 145 st., Malé Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve pře-
de 60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se složitými
rámci, střešními, usazenými.

Veškeré rozpočty, nákresy i odborná rada bezplatná, bez
vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Neobtěžat veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

v Hradci Králové 136, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo speci-
ální výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyřizují.

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
mentů a devotional.

Vyhláška.

Zemský výbor království Českého zadá na dobu od 1. ledna do 31. prosince 1914 řízením nabídkovým dodávku různých potřeb pro zemské úřední budovy v Praze III., dále pro zemský porodinec a nalezinec v Praze, ústavy pro choromyslné v Praze, Bohnicích, Kosmonosích, Dobřanech, Opořanech a Horních Bečkovících, donucovací pracovny v Praze a Pardubicích, polepšovny v Opatovicích n. L. a Králíkách a jub. ústavy pro děti skrofulosní v Luži a Cvikově.

Takto se budou zadávat:

1. Uhlí a dříví palivové;
2. housky, rohlíky, chléb, maso, játra, dršťky, šunky, lůj, sádlo, máslo, mléko, smetana, cukr, rýže, ocet, pivo, káva nepražená, káva žitná a vejce;
3. sukno, zboží lněné, barchár, kartoun a jiné tkaniny, dále houně, podložky pryžované, nítě, bavlna k pletení, různé tkanice, vata bavlněná, potřeby čalounnické, výrobky provaznické, mydlářské a voskářské, kůže, petrolej, různé druhy olejů, lih denaturovaný, Brunsova vata, lysitol, odoryt, lysol, soda, sláma ložní a hřebeny.

Do kterého z výše jmenovaných ústavů zemských třeba jmenovat předměty dodati, dále v jakém přibližném množství, druhu a jakosti, jest podrobně uvedeno ve zvláštním výkazu roční potřeby, jenž spolu s podmínkami o zemských dodávkách, jimž každý dodavatel se bezpodmínečně podrobiti musí, jest vyložen k volnému nahlédnutí v úředních hodinách v podacím protokole zemského výboru a ve správní kanceláři každého z řečených ústavů a byl dodán též všem obchodním a průmyslovým komorám v království Českém.

O dodávku kterýchkoli předmětů, o něž jde, ucházeti se mohou též družstva menších živnostníků, zejména těch, kteří dle řádu živnostenského k výrobě jsou oprávněni. Každému oferentu pak zůstaveno jest právo ucházeti se o dodávky pro jistý ústav anebo pro více ústavů, po případě pro ústavy všechny, jest mu však spokojiti se také s tím, svěří-li se mu dodávky, o něž se ucházel jen částečně. V tom směru upozorňují se oferenti na ustanovení §§ 4. a 8. všeobecných podmínek dodávacích, kterážto ustanovení budou zvláště pro dodavatele potravin v r. 1914 důležitá vzhledem ke změně jídelní normy v ústavech pro choromyslné.

K ofertám dlužno použiti blankety k účelu tomu zvláště vydaných.

Tyto blankety, jakož i výkazy roční potřeby a podmínky dodávací možno obdržeti za stanovený poplatek v podacím protokole zemského výboru, jakož i ve správní kanceláři každého ze jmenovaných ústavů.

Oferty pak řádně vyhotovené a potřebnými průkazy opatřené buďtež podány do 22. července 1913 (12. hodiny polední) v podacím protokole výboru zemského království Českého.

Vadlí potřeba skládati.

Potravní daň jsou povinni dodavatelé platiti ze svého.

Z výboru zemského království Českého.
V Praze, dne 4. července 1913.

Novinka!

Jaké pak bude počasí?

Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádavek dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatic (Šumava).

Slunečný byt

uvnitř města, sestávající z kuchyně, pokoje, ark. pokojíku, koupelny, spíže, kabinetu, vše pod jedním uzavřením, s ústředním topením a teplou vodou do koupelny, v novém domě, s použitím elektr. výtahu,

pronajme se od 1. července nebo
od 1. srpna b. r.

Kde, poví administrace t. l.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleddstojnému duchovenstvu a ml. patronátním úřadům k opravování a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se nalezených za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém. Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústátnímu jednání dostavím se na požádání taktéž bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4³/₄ - 5 - 5¹/₄ - 5¹/₂ %

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.

Prodej uhlí.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patenit:

24x24 cm. 11 h, 28x28 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10 —. Sklenářské
zaručení vyhotovené diamanty hms od K 4 —
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční salsony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
Četná uznání zvláště z kruhů veleddst. duchovenstva svědčí o poctivé obsluze mcho ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na zkoušku.
Velejemné látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

SALUTARIS FIDLOVÁČKA

(zákonem chráněné značky)

bylinné likéry, které podporují žaludeční činnost při nepravidelném zažívání, jakož i veškeré druhy jemných likérů, cognaků, rumů a různých vín

doporučují ze svého skladu

Bratři Boháčkové,

továrna likérů, horkice a velkoobchod vínem,
PRANA,

filialka Hradec Králové, Nakl. zám.,
U zlatého hromu.

BYRRH

silici a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král. Vínohrady čis. 1094.**

**Barevná
kostelní
okna**

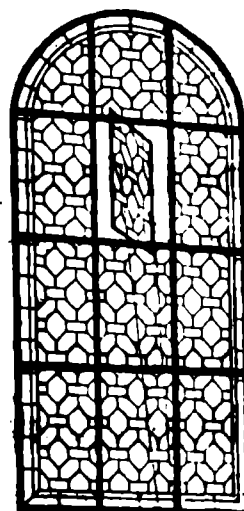
v odhaz, provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

malé sklenářství a malba skla

v **Třebochovicích a Hradci Králové.**

Cenový a rozpočty na požádání zdarma.

OBNOVA

Číslo 29.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 18. července 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledno.

Ročník XIX.

Velehradská zář.

A znovu letos oživen Velehrad obrovskými zástupy českého lidu, který zde manifestuje své náboženské a národní uvědomění. Znovu do slavného poutnického místa zavítali vzácní slovanští hosté z dalekých slovanských krajů, ba i z Ameriky.

Velehrad, kde tolikrát shromáždily se nepřehlédné davy lidu, znovu dokazuje, kam tíhne srdce jádra českého lidu, jaké idey se zakořenily pevně ve svérázných vrstvách našeho národa. Kdo jest zmámen tiskem požidovštělým, kdo se snaží lidu našemu vočkovati různé zásady objevené v dílnách cizích zednářů, na vlastní oči by se mohl přesvědčiti, kde nalézá náš lid zdroj největšího nadšení a mocnou oporu ve svém komplikovaném zápase. »Klerikalismus — národní nepřítel!« Směšnost této semitské lži nejlépe dokumentují slavnosti velehradské. Ti čeští rolníci, jimž jest drahá každá píď půdy zděděné, kteří čerpají nadšení z národního odkazu sv. Cyrilla a Methoděje, kteří si zachovali dosud v tak značném počtu i národní kroj — ti prý národ zradí, tedy — zradí podle všeho sami sebe.

Zkrátka dostavuje se takové zmátení, takové převrácení logiky jako v Polsku za květu osvícenských demagogů, přicházejících Poláky rozeštvát. Sám veliký Mickiewicz praví, jak byli mnozí zmátení! Říkali o Polácích, kteří si zachovali národní kroj, řeč a náboženství svých matek, že tito — národ zradí.

Leč skutečný český lid nebude se ptáti židovsko-německých cestujících, vídeňských a maďarských volnomyšlenkářů, portugalských násilníků a placených demagogů, jak národ zachovati. Jest tu cesta potvrzená dlouhými věky, cesta bezpečná, kterou razil apoštol a národní mučedník Methoděj. Ta cesta není poseta pruskými markami, není šterkována židovskými inseráty, není napěchována statistickým půjčkami židovsko-německých bank, není chráněna novinářskou pomocí vídeňské rudé internacionály. Katolictvu českému září Velehrad, ohnisko svérázné vyšší kultury slovanské, odkud podniknuty energické kroky k zachování svéprávnosti veliké državy slovanské!

1050letá památka příchodu apoštolů slovanských oslavena letos na Velehradě zvláště dne 5. a 6. července obrovskými zástupy, které proudily k posvátnému místu jako velké řeky. Těžko určit, kolik hlav čítaly nadšené legie, přicházející ze všech stran se svými kapelami. Někteří tvrdí, že shromáždilo se v ty dva dni poutníků na 100 tisíc.

Holdovací projevy svaté památce Soluňských bratří pronesli zástupcové Čechů, Slovinců, Chorvatů, Poláků, Rusínů, Srbů lužických, amerických i vídeňských Čechů. Dostavil se arcibiskup Krakovský kníže Sapieha, který velebil apoštoly slovanské za to, že nám přinesli pravou víru. Sarajevský biskup Šarić upozornil, že idea cyrillo-methodějská jest společným majetkem všech Slovanů, které má nabádati k svornosti. Bulharský arcibiskup Menini žehnal této chvíli, v níž se oceňuje velké dílo sv. Cyrilla a Methoda, jež posud není pochopeno v celém svém dosahu. Zemský hejtman Serényi (předseda obrovského shromáždění) zdůraznil, že nám založili sv. bratři také národní kulturu.

Dr. Kolísko z Hodonína vyhlásil nadšenými slovy význam našich věrozvěstů. — Na nádvoří sloužena liturgie slovanská.

Velký sjezd rolnický konal se v sobotu odpoledne ve velkém sálu slovanském. Zde slovácký rolník Jos. Bránický z Uher. Skalice nadšeně zdůraznil, jak katoličtí rolníci z uherského Slovácka lnou upřímnou láskou k bratřím moravským. Po slovech slezského rolníka Peřicha a po přednášce ředitele Mezírky o křesťanské škole prohlásil posl. Navrátil, že není možno strpěti protikatolické štváče na školách, jež jsou vydržovány katolickými penězi.

V doslovu posl. Šamalík upozornil, jak na četných stranách ozývaly se před 15 lety naivní dotazy, proč se kladou základy k organizaci rolnictva katolického. Nyní však titíž lidé, kteří dříve

říkali, že venkov jest stejně katolický a že na záchramu náboženského smýšlení není potřebí »tříštití rolnictvo«, volili proti katolictvu zavilé nepřátele křesťanského světového názoru, ba i nepřátele rolnického stavu. Proč agrární strana volila proti katolickým sedlákům soc. demokraty, prohlašující soukromý majetek za krádež, jestliže agrárním pokrokářům nevadí náš katolický názor světový? Štvalo se zle i proti některým vynikajícím agrárikům již proto, že se tito účastníci slavnosti čistě náboženských. A přece zakladatel »Selské jednoty«, nedávno zemřelý posl. Vychodil, který byl dlouho horlivým agrárikem, konečně veřejně v Olomouci prohlásil, že nejlépe s rolnictvem smýšlí strana katolicko-národní. To dnes hlásá i uvážlivý Starostík. Jest potřebí, aby konservativní část agrární strany šla svorně s katolickým rolnickým spolkem k vůli potírání rudých proudů v rolnictvu.

Po skončení rolnické schůze uspořádán velkolepý průvod, který se v neděli na to opakoval. Následoval velký holdovací sjezd.

Následovaly pouti dítek a matek, mariánských družin a terciářů, studentů a inteligentů, venkovské omladiny a jiné slavnosti.

Při slavnostním sjezdu studentstva a intelligence promluvil za svaz slovanských akademiků katolických JUC. Vítek, předseda vídeňské »Lipy« Gája, předseda pražské »Ligy« Daněk. Jméno »Slovenské dijaške zveze« a »Danice« poprosil akademik Prijatelj přání, aby se katolická intelligence slovanská s větší horlivostí sdružovala. Slovinci budou vždy ideu cyrillo-methodějskou šířiti. Chorvatský abiturient Senjič-Tvrtković vzpomněl vděčně Glagolice, daru to sv. bratři, uděleného jižním Slovanům. Katolický život i v Bosně vykáže se brzy utěšenými výsledky. Za »Polonii« promluvil akademik Konieczny z Krakova. Přirovnal Velehrad k Betlemu. Velehrad byl kolébkou katolické víry u Slovanů, nechtě jest i kolébkou slovanské vzájemnosti. Nechtě jest Velehrad místem k vzájemnému poznání a dorozumění Slovanstva! Rusínský professor Knint poukázal, jak mnohé university jsou zamořeny židy, kteří se chovají pánovitě ke katolíkům. Jest nutná sebeobrana.

Arcibiskup Menini se slzami v očích vzpomněl bratrovražedné války balkánské. Prosil o modlitby za rozvražené bratry. Kéž jsou Jihoslované sjednoceni tak, jako tento sjezd! Polský kněz Henczel promlouval o úkolech intelligence v národě. Sestra Vitalis z Choryně, která s jinými řeholnicemi ošetřovala raněné Bulhary, prohlásila přízeň »Apoštolátu« k Bulharům za malou splátku těm, kteří nám dali sv. Cyrilla a Methoděje. Po vystřídání jiných proslovů dr. Ot. Tauber pravil, že intelligence a její dorost mají svatou povinnost zde se scházeti, horlivě a ideálně oslavovati sv. apoštoly slovanské. Ku konci prelát dr. Pospíšil obrátil pozornost shromážděných k jubilejní slavnosti v Brně r. 1863. Tehdy byl náš národ jedním tělem. Všecky stavy sdružovala idea cyrillo-methodějská. Když se od ní vlivné kruhy české začaly odvracet, nastala hrozná roztržičnost, intelligence odcizená víře zavinila vznik stran, jež se na nůž potírají. Proto právě intelligence má rozvrat napravit, na základě katolického obnoviti národní solidaritu a připravit lepší budoucnost.

Slavnosti velehradské byly mohutnou manifestací katolického Slovanstva vůbec. Jest věru úctyhodno, jak velký počet Slovanů z jiných i vzdálených zemí na Velehrad zavítal! Katoličtí Slované ze všech končin účastnili se zde na díle tolik ideálním! Došla velká spousta blahopřejných pozdravů a omluv od vynikajících mužů, kteří při nejlepší vůli na Velehrad nemohli se dostavit. I z toho patrně, jaké množství Slovanů vítalo velehradské manifestace s vroucí radostí.

Významná jsou slova, která pronesl na Velehradě dne 6. t. m. dr. Hruban: »Michael Angelo, když dohotovil sochu Mojžišovu, zvolal: Nuže, vstaň a mluv! A tak volám i já před vámi: Velehrade, vstaň a mluv! Před mým zrakem vstává Velehrad ve slávě a pak ve svém úpadku. Sláva Velehradu byla i slávou národa, jeho úpadek ponížením národa. Vidím dále Velehrad vzkříšený ro-

ku 1863 a vidím ho i dnes v nové slávě a velikosti, kdy celá slovanská rodina je zde pohromadě a kdy Velehrad mluví ke všem Slovanům, abychom byli za jedno. Nechtě tento prorocký hlas Velehradu zahřmí do celého Slovanstva a všechny duchy získá pro jednotu v duchu idey cyrillo-methodějské!«

Volné listy.

Válka bratrovražedná. Předem třeba říci, že ve válce Bulharů proti Srbům nahromadilo se mnoho podivných zmatků, zapletených otázek a zájmů, tak že těžko jest sledovati je k prvním počátkům a odtud jako po rozvinuté niti vraceti se k důsledkům, jež se nyní představily celému světu jako nejohrožnější bratrovražedná válka. A povážíme-li, že i sousední mocnosti přes zásadu stále opakovanou »nevmešovat se«, přece stále se vměšují, pak ovšem zájmu těch jest mohutný proud. Přes to však s určitostí lze tvrditi, že politikové a tak zvaní státníci Srbska a Bulharska mají dnes děsnou a hroznou zodpovědnost, že jejich vinou a příčinám k této krvavé zrudlosti došlo.

Svorně porážeti Turka, jenž šlapal 500 roku, překvapovali svět napoleonskými bitvami a vítězstvími, naplňovali radostí a nadšením všechna upřímná srdce slovanská a pak — dáti se do sebe, jest nezměrná hanba, potupný výsměch slovanské myšlenky a národní sebevražda. Pustiti se do této bratrovražedné války, kdy bylo potřebí svornosti a silení, vyhověti tak přáním zjevných i potutelných nepřátel, jest barbarskou zaslepeností a hovněním nízké pudové sobeckosti, které nedají se omluviti žádnou diplomatickou mluvou a nedají se skryti pod ministerskými vyžehlenými úbory.

Řekněme přímo: jihoslovánští ministři, kteří v poslední době ve všech evropských novinách parádovali jako státníci, dnes tohoto jména již nezasluhují a představují se nám jako lidé malí, kteří zdánlivě velikosti nabyli jen proto, že jejich jména ocitla se v popředí vítěznou protitureckou válkou a že prostí hrdinové vojáci prolévají krev a umírali, aby tak zvaní státníci mohli jednati s mocnostmi a obklopovati se oslonou velikých diplomatů. Stateční vojáci vyhráli, aby malí státníci o voce vítězství mohli hanebně zničiti. Aby vítězství nad Turky skončilo se porážkou Bulharů a Srbů, k tomu skutečně bylo potřebí jen malých Danevů, Gešovů, Pašičův a Savovů. Úsudek tento možno vysloviti již dnes, ačkoli obyčejně se čeká na budoucnost, která vzdálené události dovede lépe a nestranněji posuzovati. Co bylo dříve viděti v záři, to jeví se dnes stínem. Oslňující chabrost vojínů porážena jest temnými postavami politiků, kteří nedorostli výše, na které bylo jim stanouti a na kterou slovanské časopisectvo předtím omylem je postavilo. Musili bychom míti satyru Rabelaisovu, abychom mohli vystihnouti toto ubožáctví rozhodujících politiků balkánských a jejich králi a abychom vhodným slovem pojistili nesmrtelnou jejich malost v dějinách Slovanstva.

Kde jest větší vina? Přirozená zvědavost a bolestný zájem náš chtějí věděti, na koho má býti vznesena slovanská žaloba, že má větší podíl v tom, co se nyní děje. Jest více vinen Bulhar či Srb? Před válkou proti Turecku Srbové a Bulhaři sjednali smlouvu, jejíž obsah za nastalých neshod byl uveřejněn. Podstatné kusy, jež nynější spor objasňují, jsou: spojenci označili určité části tureckého území za dobytelné a podle těchto budoucích možností nakreslili předem již hranice. Do srbské části náležela Albánie. Na Thrakii naděje bulharské se nevztahovaly. Za hlavní bojiště označena byla Makedonie, kamž na podporu srbské armády Bulharsko mělo poslati 100.000 mužů. Před vypuknutím války však generální štáb bulharský vzkázal generálnímu štábu srbskému, že za hlavní bojiště považuje Thrakii. Vlády však o této změně již nejednaly. V důsledcích změněného mínění Bulhaři neposlali na západní bojiště do Makedonie 100.000 mužů, nýbrž jen divisi a i tu rozději odvolali. Srbská armáda tureckou v Makedonii porazila a roz-

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné súročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**která provádí i veškerý ostatní bankovní transakce
ss za podmínek co neivýhodnějších. ss**

prášila, a kdyby se to nebylo stalo, byly by vážly akce bulharské v Thrakii. Když Bulhaři ustrnuli u Drinopole, požádali o pomoc Srby, kteří jim poslali silnou divisi a těžká bojící děla. Postupem všech těchto změn srbská vláda o úpravu smlouvy ve prospěch svůj nežádala, protože ve svorném usilování o porážku nepřítele považovala to za neaktvní a protože měla důvěru v bratrství bulharské, spečetěné společně prolévanou krví.

Do smlouvy byly udělaný veliké díry jednak kruhy nesúčasťnými, jako se stalo zřízením Albánie na škodu Srbska, jednak Bulharskem samým, které měnilo smlouvu ve svůj prospěch. Srbsko pak smlouvě nejen dostalo, ale učinilo ještě více, než čeho bylo žádáno. Srbsko přišlo o Albánii, která byla jedním z předpokladů smlouvy, a Bulharsko ve Thrakii nabylo velkého území, na které smlouva vůbec nepomýšlela. Žádost Srbska, aby z těchto změněných poměrů dostalo se mu výhod, byla Bulharskem zásadně a rozhodně zamítnuta. Bulharsko ulpělo na smlouvě jako Shylok, jenž neúprosně dle dlužní smlouvy žádal vyříznouti kus masa z těla kupcova. Nastaly tahanice, domluvy, uváděny důkazy a slavila své chórovody planá sofistika, a když začaly vystupovati nad Bulhary a Srby nové válečné mraky, poslal car do Bělehradu a Sofie psaní, v němž mluvil o šilenosti bratrské války a v němž důtklivě doporučoval dorozumění a mír. Vůči pozvání, aby ministerští předsedové čtyř balkánských států přijeli do Petrohradu, mnohem záporněji chovali se rozhodující činitelé bulharští než srbští. Bývalý ministerský předseda Gešov v době, kdy kritická situace mohutněla, zajel si do Pešti a do Vídně, aby prý léčil nedoslýchavost. Vrátil se však neuzdraven, ba ohluchl do celá a svoji hluchotou nakazil i ostatní bulharské politiky, kteří neslyšeli varovných hlasů, dolétajících do Sofie ze všeho uvědomělého světa slovanského.

Bulharští státníci zachvácení i se svým králem přivezenou hluchotou, nechťeli poznati, že bratrská válka bude pohromou a že bude neodpuštělným hřichem proti slovanským zájmům, proti lidskosti a že poslouží těm, kteří si přejí, aby se vítězové nad Turkem povraždili.

Bulharských politiků zmocnila se hrabivost a v jejich hlavách šumí myšlenky o veliké bulharské říši a balkánské hegemonii, kteréžto vlastnosti v daném okamžiku rozličnými našeptávači řízeny jsou též na ochromení Srbska. Ovšem nelze také omluviti radikálních živlů srbských, které štvaly do války bez rozmyslu a bez prozíravosti.

Co tyto myšlenky končíme, docházejí nové zprávy o porážce Bulharska, v němž politikové a jenerálové budou nyní svalovati vinu druh na druh, ač vinni jsou všichni. Nechť si obě válčící strany protrou oči a zadívají se na válečné pole, které poseto jest mrtvými a raněnými hrdiny a nechť bijíce se kajícně v prsa, sjednají co nejdříve mír a obnoví balkánský spolek! I zločin může býti bezděčnou příčinou dobra a z krve může vyrůst ovoce svornosti, která z drobtů vytváří nerozborne celky.

1813. Prvá srážka tohoto roku mezi Napoleonem a spojenci stala se 1. května u Poserny na oné rovině, která jest známa smrtí krále švédského Gustava Adolfa, jenž padl v bitvě u Lützenu. V bitce u Poserny zastřelen byl dělovou koulí jeden z nejlepších generálů Napoleonových, maršál Bessiérés. Ruský plukovník Löwenstern, jenž byl pod velením jenerála Wittgensteina, vypravuje o této příhodě takto: »Prvého května jenerál Wintzingerode dostal rozkaz, aby ohledal krajinu. Když hned z rána jsme zpozorovali, že se proti nám valí kolona nepřátelské pěchoty, byl povolán Lanskoi, aby nás svojí jízdou podporoval. Již již francouz-

ská pěchota obcházela naše levé křídlo, když tu Lanskoi s plukem husarů nepřítele prudce napadl a zahnal. Současně poslal mi Lanskoi dvě děla, která jsem dal postaviti na silnici, ale nepřítel zmizel nám v údolí, takže nemohli jsme děl hned upotřebiti. Po chvilce přijel vždy činný a pohyblivý jenerál Wintzingerode a ptal se, proč nestřílíme. Když jsem mu vysvětloval polohu krajiny před námi, spatřil jsem najednou, jak na protilehlou výšinu zvolna vyjíždí francouzský jenerál, provázený jedním pobočníkem, jenž měl uniformu jízdného granátníka. Nemeškaje, zvolal jsem hned na dělostřeleckého důstojníka: »Namiřte a palte!« Poručík Gorski sám zamiřil, rána zahoukla, a v tom okamžiku jsme zpozorovali, jak nepřátelský jenerál střemhlav spadl s koně. Později od zajatců jsme se dověděli, že to byl maršál Bessiérés, vévoda Istrijský. Stává se často, že jenerálové bývají usmrceni dělovými koulemi, na zdařbůh vystřelenými, ale vzácnou příhodou jest smrt jenerála, na něhož zvlášť dělem bylo namiřeno. Smrt maršálova způsobila v nepřátelských řadách úlek a zmatek, a bylo pozorovati, že útoky pozbyly živosti. Zbývající část dne minula bez význačnějšího zápasu.«

Jenerál Marbot ve svých »Pamětech« podotýká, že Napoleon maršála více želel, než vojsko, které nezapomnělo, že Bessiérés špatně radil Napoleonovi v bitvě u Borodina ohledně gardy, které nebylo v boji použito, čímž prý ruské vojsko nevezalo úplné zkázy. Na vysvětlenou této poznámky jenerála Marbota podotýkáme, že v bitvě u Borodina od rána do pozdních hodin odpoledních hrozného zápasu neúčastňovala se stále garda. Když všechny útoky francouzské na rozrazení ruských řad vyšly na prázdno, navrhl jenerál Beliard, aby poslána byla proti Rusům garda, která počtem 20.000 nečinně naslouchala bitevní vřavě. Napoleon chvíli přemýšlel, jako by byl v rozpacích, co má učiniti. V té však maršál Bessiérés, vrchní velitel gardy, prohlásil: »Dovoluji si připomenouti Vašemu Veličenstvu, že jest teď sedm set mil od Francie.« Slova Bessiérésova rozhodla, Napoleon gardy do boje neposlal.

Napoleon a jeho maršálkové. Napoleon nelitoval Bessiérésovy smrti z přátelské náklonnosti, nýbrž proto, že přišel o zdatného vojevůdce. Ačkoli maršálkové Napoleonovi zdají se nám nyní muži všestranně velikými, přece mimo válečné činy byli lidským vášním a chybám podrobeni snad více, nežli ostatní obyčejní smrtelníci. Závist, nevraživost a malicherné intriky ovládaly je tak, že Napoleon často musil je rozsuzovati a udržovati mezi nimi rovnováhu, aby škody nebraly válečné a politické jeho plány. Opravdovým přátelstvím srostl jenom s Durocem, Lannesem a Desaixem.

Napoleonovskou říznost osvědčil na příklad vůči Bessiérésovi na bojišti Esslingském. Příhoda stojí za to, abychom, vzpomenuce jí, osvětlili poněkud povahu císaře a jeho jenerálů.

Když roku 1796 stal se Bonaparte vrchním velitelem armády francouzské v Italii proti Rakušánům, přivedl s sebou jako prvního pobočníka Murata a plukovníka Lannes. Oba vynikali neobyčejnou statečností, a protože armáda je vychvalovala, vzniklo mezi oběma soupeřství, které podněcovalo jejich horlivost. Napoleon před Muratem velebil činy Lannesovy a před Lannesem vynášel zásluhy Muratovy, čímž oheň odvahy jejich chytře rozdmýchával ve prospěch celého vojska. V rozmlškách mezi oběma vůdci Bessiérés stál vždycky na straně Murata. Když táhl Napoleon do Egypta, byli Murat a Lannes již divisními jenerály, a vzájemné závodění jejich proměnilo se na konec v nepřátelství tím, že oba ucházeli se o Karolinu, sestru Bonapartovu. Bessiérés v zájmu

Muratově intrikánsky jednal u paní Bonapartové, která dopřávala mu sluchu. Okolnosti pracovaly Bessiérésovi do rukou tak, že podrazil nohy Lannesovi i u Napoleona. Lannes, jako velitel konsulské gardy, chtěl vyniknouti, překročil o 300.000 franků úvěr na vypravení vojáků. Bessiérés, jsa členem správní rady, pověřené rozdělováním peněz, řekl to Muratovi, jenž zprávu o nehospodářství Lannesově hned za tepla donesl Napoleonovi.

Bonaparte, jenž vedle válečnictví usiloval o pořádek ve státní správě, chtěl všechny takové hříšníky vyléčiti příkladem. Proto zbavil Lannes velitelství gardy a nařídil, aby do měsíce deficit byl zaplacen. Lannesovi, jenž tolik peněz neměl, pomohl půjčkou jenerál Augereau. Napoleon brzo po té Lannesu zase zahrnul přátelstvím, ale v Lannesovi utkvělo palčivé zášti jak proti Bessiérésovi, tak proti Muratovi, jenž konečně se oženil s Karolinou.

V bitvě Esslingské v Rakousích Lannes i Bessiérés byli již maršálky, ale Napoleon Bessiérésa podřídil rozkazům Lannesovým. Lannes vida jedné chvíle, že Rakušané ustupují, chtěl na ně udeřiti celou jízdu, které velel Bessiérés. Zavolal pobočníka a dal mu tento rozkaz: »Jděte a řekněte maršálu Bessiérésovi, že mu nařizují, aby udeřil plnou silou.« Rozkaz ten znamenal výčitku, jakoby jízda až posud nedorážela dosti důrazně. »Já mu nařizují« byl také příkrý výraz maršála vůči maršálovi, ale Lannes svému rozkazu dal tuto urážlivou formu proto, aby Bessiérésa ponižil. Když Bessiérés prostřed svého štábu tento doslovně opakovaný rozkaz uslyšel, zrudl hněvem a zuřivě se rozkřikl na pobočníka: »Mluví se, pane, takto s maršálem? Jaké to výrazy! Nařizují vám, . . . udeřiti plnou silou! Dám vás přísně potrestati za tuto neslušnost.« Po návratu pobočnickovu Lannes se neuspokojil, pokud mu čestně nebylo zaručeno, že rozkaz jeho Bessiérésovi doslovně byl vyřízen.

Večer po bitvě odebral se Lannes k maršálovi Massenovi, jenž velel u Ošpru. U Masseny zastal Bessiérésa, s nímž se dal hned do hádky, vytýkal mu liknavost v bitvě a poznámky své osoloval také výčitkami o špehování a denuncování druhů. Došlo až tam, že oba tasili meče, aby spor svůj vyřídili soubojem, ale Massena přísně zakročil a podotkl, že nedovolí, aby dva maršálové pobíjeli se před nepřítelem.

Druhý den Lannes požádal Napoleona o soukromou rozmluvu a vyprávěl mu, co se stalo. Císař poslal pro Bessiérésa a přijal ho nemilostivě. Po té odvedl ho od posluchačů a procházejce se s ním, činil mu prudké výčitky. Pozorovatelé znamenali, že Bessiérés měl vzhled člověka zkrúščeného. Napoleon pak sesílil svoji nepřízeň ještě tím, že Lannesu pozval na oběd a posadil ho po pravici, kdežto Bessiérés pozván nebyl. Tak Bonaparte odvažoval svoji přízeň a náklonnosti.

Zemské finance. Strannická vášeň, křičíc o zemské autonomii a šilhající zároveň po budoucích mandátech, vynesla na Kramáře kletbu, že usiloval o správní komisi, jejímž úkolem bylo uvést do pořádku zemské finance. Tato komise, jak již obecně jest známo, měla býti složena z dosavadních přisedlících zemského výboru, jinými slovy, měl to býti zemský výbor oblečený v šaty, které by nedráždily Němců. Projekt byl zamítnut spojenými národními sociály, pokrokáři a státoprávníky, jejichž agitace zalekli se mladočeši a agrárníci, kteří upustili od mínění, jež původně plánu bylo přiznivo.

Veškerá agitace se strany protivníků Kramářových dnes jest nejen neúčinná, ale pro ně samé nebezpečná. Jestliť samozřejmo, že o otázce nerozhoduje přítomnost, nýbrž budoucnost, a čím

bude ohlašováná nová správní komise složením i kompetencí pro nás nepříznivější, a čím odpůrci Kramářovi proti této komisi budou bezmocnější, tím více volky nevolky potvrdí pravdu, že v nepříznivých situacích jest ze dvou zel voliti zlo menší a tím více vynikne satisfakce, kterou nepřimo dají Kramářovi.

Přejeme radikálním spojencům, aby zachránili zemskou autonomii od vládního komisaře, ale ne-skrýváme obavy, že oktrojírka jako vlasatice vystupuje již nad obzor. Ostatně usilování o záchranu autonomie jako vážná věc měla by se též vážně projednávat, kterémuž požadavku rozhodně nebylo hověno Masarykem, který radně zemskému výboru, když nemá peněz, aby z blázců pustil blázny. Tento Masarykův návrh vybavil nám vzpomínku na nedostatek peněz ve Francii před revolucí, kdy sládek Sauterre v novinách navrhoval dva prostředky: za prvé, že všechny třídy lidí dva dni v týdnu mají se živiti bramborami, a za druhé, aby každý občan oběsil svého psa. O tomto návrhu Carlyle podotkl, že veselejší formy vynalézavé hlouposti, než má sládek Sauterre, není jistě v žádné lidské duši

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná uznání od vlád, duchov. úřadů a dispoicí

Obrana.

Účel oslav Husových vystihla velmi trefně soc. dem. »Nová Dobrá«, která svolávala své věrné na husitský tábor v Bolevci těmito slovy: »Již dnes šířte agitaci, aby oslava vyzněla ke zlosti klerikálů co nejlépe.« — Tedy ke zlosti klerikálů! Na oslavě samého Husa už tolik nezáleží. Z toho možno dobře poznati, proč právě tací novohusité významávají se velikou neznalostí životopisu Husova a jeho doby. Podráždí-li se »klerikál«, stačí to pro osvětu a uvědomění zcela. A proto také se tleská nadšeně i takovému štvavému řečníkovi, který si plete dobu husitskou s dobou lutherskou.

V nejpříměřenějších službách. Ted' se neví, proč »Volná Myšlenka« byla tolik zamklá, když Turci rdousili a v krvi utápěli na Balkáně občanskou svobodu křesťanů. Židům se vedlo pod mlado-tureckou vládou výtečně a proto rozesláni israel-ským komandantům »Volné Myšlenky« příslušné pokyny. A Portugalsko? Ted' tam jásají synové Judovy nad utiskováním katolického občanstva a znamenitě bohatnou. Ale nyní až příliš zřetelně prozradil sám židovský »Rozvoj«, k čemu užívají Israelité hlavně svých volnomyšlenkářských poddaných. Sdělil, že generální rada brusselská vyzvala všechny volnomyšlenkářské organisace, aby se zastávaly svobody rumunských židů.

Tu jest potřebí povědět, je-li toho tak naléhavá potřeba. Právo osazovací ovšem jest židům v Rumunsku stíženo, ale obmezení trvá ze strachu, aby rumunský lid (zvláště zemědělský) nebyl zotročen od židů ještě více. Když před několika lety rumunští rolníci (z nichž nadělali židovští nájemcové nevolníků) provedli velikou krvavou vzpou-ru proti židovským vyřídouchům, pronikly konečně do světa zprávy o hrozném vyssavačství židovských nájemců polností rumunských. Ne pouhé statisíce, ale miliony vydělávali židovští spekulanti na udřených sedlácích, odbývaných žebráckou mzdou. A to se dalo přece v době, kdy jinde nezadlužení majitelé velkých hospodářství při vši pöctivé práci mnoho nepochytili.

Nastal útěk bohatých lichvářů židovských z Rumunska. Nu — a tehdy pokrokový »Čas« uveřejnil provolání k peněžité sbírce na ty ubohé židy. Ovšem — katolický křesťan má míti útrpnost s každým pronásledovaným. Leč na zotročené a hladové rumunské sedláky nesbíral v Čechách nikdo. Když milosrdné sestry byly vykopávány z francouzských nemocnic, pokrokový tisk to schvaloval. Když zcela pokojní kněží v Portugalsku byli přímo barbarsky trýzněni, pokrokový tábor měl radost. Na ubíjené sedláky na Balkáně také žádný pokrokář nesbíral. Ale — český chudý národ honem měl sypatí peníze do dlaně usvědčených cizích vyssavačů, ačkoli přece hned v Uhrách žije tolik židovských milionářů!

Tedy dle rozkazu židů má »Volná Myšlenka« získati silné pluky na podporu čirých spekulantů. Proto se hned vtírá otázka: Kdy »Volná Myšlenka« zastane se svobody těžce pracujících Slováků? Ti si počkají — protože na Slovácku mají židé velké hody právě pro svou horlivou maďarisaci. Vláda vychází co nejochotněji vstříc semitským ujařmíte-lům a vyssavačům Slováků.

A ještě jeden obrázek! Bývalý ministerský předseda francouzský George Clémenceau byl a jest kovaným zednářem. Jeho vláda byla tak despotická, tak úskočná a k dělnému lidu nespravedlivá, že sršely nejprudší protesty proti tomuto bezvěrci právě z řad soc. demokratických. Ostré výtky ty našly silný ohlas i v pokrokových a soc. demokratických listech českých. Nu — a co dělá nyní fanatický pronásledovatel bezbranných řeholnic a pokojných kněží? Dne 22. června byl v »Zeitu« překlad jeho článku, v němž se vřele přimlouvá za židy. Jako by nevěděl, že tito zvláště ve Francii mají ministry v kapse a utahují na rukou bezohledně pouta poslancům. A na jaký mírumilovný šalmaj dovede starý chytrák hráti! Pojednou připomíná, že židé dali světu Boha, apoštoly a tisíce svatých mučedníků. Na jakou to strunu brnká pojednou zednář, který přece s jinými kolegy zakazoval ve státních školách vyučování o Bohu, apoštolech, mučednících! Tedy židům by mělo sloužiti k zásluze to, co se katolíkům vytýká jako zpátečnické poblouzení? Vždyť zednáři nazvali křesťanství jedem z Judey. To také Clémenceau nepřipomíněl, že nejfanatictějšími pronásledovateli druhé Božské osoby, apoštolů, křesťanských mučedníků byla právě většina národa židovského — a že přece židé posud náležejí k hlavním odpůrcům učení sv. apoštolů. Či odhodili Talmud a založili nějakou církev křesťanskou? Dále se tážeme: vyhánějí někde katolíci ze škol rabíny, zakazují židům jejich výchovu náboženskou? Za to naopak právě židé byli a jsou mezi předními nepřáteli katolické školské výchovy, Clémenceau měl by spíše poukázati na to, že francouzští missonáři mají obrovskou zásluhu o rozkvět své vlasti, že působili a trpěli v takých nehostinných krajích, kam přišel žid teprve tehdy, kdy již bylo všecko zásluhou obětavých missonářů upraveno. Žid přišel k hoto-vému a to jen k vůli osobní spekulaci.

SINGEROVY

ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krá-mech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Politický přehled.

Krise v království Českém schyluje se ke katastrofě. Finanční referent dr. Pinkas 9. července ve schuzi zemského výboru oznámil, že po výplatě počátku srpna nutných zhude v zemské pokladně všeho všudy něco přes 10.000 K, že však v srpnu bude země potřebovati přes 2.500.000 K, sežene však nejvýše 1.500.000 K. Proto se zemský výbor hlasy českých přisedicích a konservativních velkostatkářů usnesl na vybírání pivní dávky 4 K z 1 hl 1. srpnem 1912 počínaje až do vydání nového zákona o pivní dávce, nejdlé však do konce r. 1917. Němci hlasovali proti, odvolávajíce se na zemské zřízení, dle něhož zemská dávka může býti zavedena jen usnesením sněmu schváleným císařem. Dr. Pinkas naproti tomu dokazuje, že zemský výbor v době, kdy sněm nezasedá, má se starati o všechny zemské záležitosti, tedy i o opatření peněz. Nyní jest tedy na vládě, aby rozhodla, co činiti. — Ústaváci velkostatkáři oznamují knížeti Thunovi, že krise v Čechách dá se odstraniti jen cestou minořádnou a že, dojde-li ke zřízení správní komise, mají do ní býti povoláni jen političtí úředníci. Stane-li se jinak, vyhražují si volnou ruku. — Z jiné německé strany se také tvrdí, že vláda v případě zasáhnutí ve finanční krizi v Čechách použila by příležitosti té také k vyřízení některých sporných otázek česko-německého vyrovnání oktrojem.

Sněmovní volby v Hallel skončeny 8. t. m. V novém sněmu budou míti ovšem stoupenci volební opravy většinu, totiž 96 hlasů a to 23 krakovských konservativců, 20 polských demokratů, 15 členů polské strany lidové, 32 Rusínů a 6 virilistů. Odpůrci volební reformy budou míti 65 hlasů a to 34 členů středu, 6 autonomistů, 10 národních demokratů, 9 členů křesťanského svazu a 6 virilistů. V novém sněmu ke kvalifikované většině pro volební opravu bude scházeti ještě více než ve sněmu předchozím. Od Rusínů, kteří dobyli nových 10 mandátů, nelze očekávati, že ze svých dosavadních požadavků sleví.

Hr. Berchtold odstoupil? Již podruhé vynořují se pověsti, že ministr zahrani. záležitostí h. Berchtold odstoupí a sice tentokráté proto, že se mu nepodařilo zabrániti vpádu Rumunska do Bulharska. Nástupcem jeho bude prý ryt. Biliński, jehož úkolem bude, aby navázal sblížení se Srbskem.

V Uhrách tři skupiny strany neodvislých se spojily v jednu a nyní se vyjednávají o splnutí se

skupinou hr. Andrassyho, aby celá maďarská opo-sice byla pohotově proti straně vládní. — Ministr obchodu Beöth sprostěn úřadu a nástupcem jeho jmenován Harkan. — Městské zastupitelstvo Řeky bylo rozpuštěno a správou města pověřen hr. Wickenburg, královský komisař.

V Chorvatsku nebude královský komisiariát zrušen, nýbrž po odstoupení Cuvaje obsazen bude znova stoupencem chorvatské národní strany Maďarům přátelské. Zároveň ministrem pro Chorvatsko bude jmenován hr. Th. Pejačević.

Podpora rodilců ve Francii. Sněmovna schválila osnovu zákona, kterou se zavádí podpora rodin, jež mají četné ditky.

Ve Francii jest vláda pro vřadění muže již 20 let starých do armády a to už od letošního roku.

Povstání v Maroku jest v plné síle. Domorodci a hordy kočovníků nedopřávají španělským posádkám chvíle oddechu.

Válka na Balkáně. Na bojišti jest klid již týden, jednání o mír však dosud nezačalo. Srbsko proti míru sice není, ale radikální jeho tisk šve dále, Řecko pak, opojeno úspěchy válečnými, nechce přistoupiti na příměří a žádá, aby dohoda byla uzavřena na bojišti. Srbská i řecká vláda odmítají zprostředkování Ruska, za něž Bulharsko požádalo, chtějice vyjednávatí přímo s Bulharskem. Následkem toho jest prý car ruský velmi roztrpčen. Bulharsko není také proti přímému vyjednávání se Srbskem. Zarážejí však příkré požadavky řecké, které předpisují odzbrojení bulharského vojska, zaplacení válečné náhrady, odstoupení celého pobřeží Egejského moře a měst Sěru a Dramy, a nábožen. a škol. svobody pro řecké obyvatelstvo v Thracii. — Rumunsko překročilo již Dunaj a obsadilo linii Ruščuk—Varna. Vyděračnou politiku Rumunska odmítají ve vládních kruzích ruských jako čin namířený proti zájmům Ruska, v Rakousku pak se domnívají, že Rumunsko vpadlo do Bulharska na podnět Ruska. — Nejnovější zprávy tvrdí, že také turecká armáda vyrazila, překročila čáru Enos-Midia, obsadila Lylaburgas a ve třech oddílech táhne na Drinopol . . . Londýnská vele-vyslanecká konference dohodla se již o otázce ohraničení Albánie a nyní začíná pracovati speci-elní mezinárodní komise pohraniční. Rakousko jme-novalo členem komise této plukovníka generálního štábu Göttlichera.

Kdo má rád dobrou kávu,

nechť používá jako přísady

Pravé pardubické
≡ FRANCKOVKY ≡
s kávovým mlýnkem.

Mnoho se s ní získá na libé chuti a vůni.

Další její velmi cennou vlastností jest značná vydatnost.

Zprávy organizační a spolkové.

Z Úpice do 42. a 43. volebního okresu. Na místní pouť v neděli dne 27. t. m. pořádají katolické organisace v Úpici na oslavu 20letého trvání Katolické Jednoty v Úpici slavnost, ku které veškeré katolické organisace výše jmenovaných volebních okresů uctivě zve-me. Pořad slavnosti: Dopoledne: V 9 hod. uvítání hostů. O půl 10. hod. seřadění u spolkové místnosti v restauraci »u Pilařů« a odchod do chrámu Páně, kdež bude v 10 hod. slavnostní kázání Msgr. prof. dr. Fr. Šulce z Hradce Králové a slavná mše svatá. Odpoledne: O 1. hod. porada důvěrníků. O půl 3. hod. zahradní koncert kapely p. Aug. Théry. Mezi koncertem zpráva o 20leté činnosti Katolické jednoty v Úpici a přednáška vsdp. Msgr. prof. dra Fr. Šulce o významu katol. organisací. O příjemnou zábavu bude náležitě postaráno. Orlové, jinoši a dívky v národních krojích jsou vítáni.

Křížlice. V posledních dobách se nařikalo na kraj jilemnický, že se dosti neorganisuje. A nyní vidíme opak. Důkazem toho jest pohorská vesnička Křížlice, ležící na úpatí Krkonoš ve výši 780 m nad hladinou moře. V neděli 6. července uspořádala zdejší Jednota sv.-Janská koncert v zahradě pl. P. Kalenské. Ačkoliv ráno bylo počasí velice deštivé, přece nebáli se Orlové ze vzdálených obcí přijeti a nás povzbudit. Diviti se musil každý jejich horlivosti a obratnosti, s kterou konali jednotlivá cvičení. Že se všem líbily modré košile, důkazem jest 60 členů, kteří přihlásili se k »Orlu«. Vzdáváme tímto nejsrdčnější díky Orlům ze Studence a z Olešnice Levinské, jakož i milým hostům z Jilemnice, z Branné, z Rychlova a z Benecka. Též vřelý dík patří všem, kteří ke slavnosti přispěli dárky do tomboly. — Výbor.

Něm. Brod. Letošní výlet katolické jednoty vzdor nepříznivému počasí, které panovalo a stále ještě panu-

Je, vydařil se velice dobře. Že bylo méně účastníků než jiná léta, dlužno přičísti chladnému a nejistému počasí. Porovnáme-li však účastníky své s účastníky jiných výletů, možno nazvat účastenství naše skvělým. Pan redaktor Šupka i letos pocítil nás svou přítomností a ve své vroucně proclitěné řeči uspokojil měrou vrchovatou své oddané posluchače. Po řeči páně redaktorově ozvalo se za plotem zahrady zaplasknutí jednoho nespokojeného posluchače. Rád bych věděl, vynaložil-li tento nespokojenec na vyjádření svého přesvědčení veškeru své jmění. Myslím však, že vynaložil jen 2 h na přístali. Ale jen když jest spokojen. Při spokojenosti nemyslí se na revoltu. Ku zdaru slavnosti přispěli nemálo pánové a dámy a sbor pěvců, jenž uzavřel krásným zpěvem slavnost. Solové výstupy nastudovaly a výborně přednesly dámy A. Culková a R. Vacková, pánové Blažek, Tajovský, Zachariáš. Všem upřímné díky za námahu se studováním spojenou. Rádi bychom vzdali srdečné díky též slečně Hadačové, ale slečna si veškeré díky zakázala. Chváliti tedy nebudeme. Ale jsem přesvědčen, že slečna dobře ví, že jest duší naší jednoty, že veškeru naše vystupování na venek na jejich bedrách spočívá. Jsem přesvědčen, že dobře ví, jakou úctu k ní máme a jak dovedeme oceniti její námahu. Kéž ještě dlouhá léta jest zachována pro dobro celé jednoty! Konečně děkujeme všem dárcům, kteří přispěli do bufetu i všem, kdož o zdar výletu našeho se přičinili.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Všem českým katolíkům a lidem dobré vůle! Katol. jednota pod ochranou sv. Václava v Lomnici n. Pop. v krajní potřebě a v největší nutnosti přikročila k důležitému kroku a zakoupila pozemek pro stavbu vlastního domu. Jest před samým cílem, ale k uskutečnění jednoduchého stánku jest slabá. Z té příčiny obrací se dnes ke všem českým katolíkům, příznivcům naší strany a všem lidem dobré vůle o příspěvek pro stavbu domu vlastního. Potřeba vlastního krovu nejvíce nutná. Všechny katolické spolky (sama jednota, Všeodbor, sdružení křesť. soc. děmictva, odbor „Orel“) nemají, kde by se shromažďovaly, kde by mládež, naše budoucnost, v katolických zásadách se odchovala. Živoři se s napětím všech sil našich v soukromých bytech, takže činnost všech ochromena. Doposud není pozdě, doposud možno naši ohroženou posici na Podkrkonoší zlepšiti, naši věc upevniti a utužiti. — Všem, kdož podepsaným spolkům k tak veledůležitému dluh ruky pomocné zasláním příspěvků podají, voláme naše vroucí: „Zaplat' Pán Bůh!“ Prosíme, aby zasláných složných listů pošt. spojitelný bylo lask. použito. Toho, kdo snad nedopatřením nedostal vyzvání, prosíme, aby promluvil. — Pokladníkem katolické jednoty jest Alois Jirouš st., fotograf v Lomnici n. Pop. Příspěvky budou veřejně v katol. listech kvitovány. — V Lomnici n. P., dne 12. července 1913. Katolíci čeští v Lomnici n. Pop.

Všem tělocvičným odborům „Orel“! Dopomozte i Vy, bratři a sestry, k uskutečnění krovu katolické jednoty v Lomnici n. Pop., kde bychom se scházeli a k cílům svým dále šli! Působte agitacně pro účely stavby domu, našeho to střediska. U vědomí, že vyzvání vezmete si k srdci a učiníte mu plně záležitost, voláme: Zdať Bůh dílo Vaše! Nedejte se zastrašiti, ukažte veřejnosti pravé bratrství pro trpící bratry i sestry a odměna od Pána Nejvyššího vás jistě nemine, a skutek dobročinnosti připočten Vám bude k dobru! — Tělocv. odbor „Orel“ v Lomnici n. Pop. — Výbor.

I. spolková pouť (IV. česká) do Lurů ve dnech od 9. do 22. srpna. Poutníci z Moravy a ze Slezska v malebných krojích vyjedou v pátek dne 8. srpna o 10. hod. 29 min. dopol. rychlíkem z Brna a přijedou o 2 hod. 48 min. dopol. do Prahy na nádraží státní dráhy, kdež budou uvítáni a dovedeni do dvorany Měšť. besedy. Zde se sejdou i ostatní poutníci z Čech a budou jim dány pokyny a poukázány byty. Večer koná se v téže místnosti přátelská schůze na počest poutníků. Mileným hostům budou dáni průvodcové po Praze k dispozici. Bylo by záhodno, aby i poutníci od Chocně, Litomyšle, Pardubic atd. tohoto rychlíku použili a společně s Moravany do Prahy přišli. Kněžím odporúčujeme hotel „Brejška“, Spálená ulice, a hotel „Adria“ na Václavském náměstí. Kdo z kněží reflektuje na bezplatný nocleh, rač se obrátiti na arcib. seminář a kolleji Jesuitů. Chudším laikům budou zaopatřeny noclehy v klášteře u Dominikánů. V sobotu dne 9. srpna o 6. hod. ráno bude v kostele u Panny Marie Sněžné na Jungmannově nám. celebrat mši sv. J. M. nejdp. opat strahovský Method Zavoral a po promluvě duch. vůdce bude uspořádán průvod za zvuků poutní hudby na nádraží chs. Františka Josefa, odkudž zvláštní vlak vyjede o 8. hod. 23 min. V Českých Budějovicích, kamž přijedeme o 12. hod. 47 min., připravuje se na nádraží velkolepé uvítání. Zde a v Linci budou přisedati poutníci, jímž nebylo možno do Prahy přijeti. — Této I. spolkové pouti, ku které ještě v posledních dnech nové přihlášky docházejí, účastní se následující do 30. června přihlášení vdpp. spolubratři z mítené naší diecése: dr. Jan Jindra, Jos. Domašínský, Jan Rameš, Jan Vaněk, Ant. Seliger, Jos. Gabriel, Jos. Černý, Frant. Řib, Jindřich Kolář, Petr Šimek, Boh.

Bayer, Ant. Hejzlar, Jar. Schovanec, Frant. Prudč, Jos. Zelený, Frant. Bělek, Jos. Celar, Jar. Žďárek, Jan Roháček, Aug. Cihlák, Jos. Pivoňka, Jos. Bělek, Konrád Kubeš a spolkový jednatel Jos. Rössler, kaplan ve Vel. Oufimí. Poutní knížka a vše ostatní obdržel každý poutník včas, takže reklamace jest zbytečná a stěžuje agendu poutního výboru. Z Einsiedeln bude uspořádán výlet na Rigi a z Lurů do Biarrice a San Sebastiana. Připomínáme, že o pohodlí poutníků jak mezi jízdou tak i v hotelích jest řádně postaráno. Poutní výpravu budou doprovázeti p. dr. Guth, lékař z Uhřetěvsi u Prahy, jeho pl. choť jako matka nemocných a dvě ctihodné sestry z okresní nemocnice v Rychnově n. K. Dobrotivé dary na duch. fond přijímá Ant. Kašpárek, pokladník a farář u Panny Marie Sněžné, Praha-II., Jungmannovo nám. č. 20.

Účastníkům lublaňského slotu Orlík. Kdo pojedje z Čech, nechť si dopíše ihned o přihlášku na zvláštní vlak zemské správy Orla v Hradci Král., Adalbertinum (J. Polák), Jízda tam i zpět v II. třídě 57 K, ve III. tř. 37 K. Zálohu 10 K dlužno poslati ihned. Přihlášky se musí státi do týdne.

NÁBYTER
KOBEROE
koupište nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy
AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.
Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blanická ulice č. 6.
Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Církevní věstník.

Svěcení na kněžství. V předvečer svěcení (v sobotu 12. t. m.) Jeho Exc. nejdp. biskup dr. Josef Doubrava měl k svěcencům případnou promluvu v kostele seminářském. V neděli nato o 7. hodině v katedrálním chrámu po zdařilém zapění „Ecce sacerdos“ počaly posvátné obřady. Na kněze vysvěceni pp.: Al. Baier z Čermné, V. Běhus z Lanškrouna, Rud. Doležal z Chlen, Václav Falta z Libišan, J. Olešsner z Vel. Úpy, J. Groňák z Jamsdorfu, Ed. Jarolímek z Luhačovic, Fr. Kuhn z Hor. Prusnice, Fr. Machač z Slemena, Jos. Marek z Čermné, Jos. Novomý z Chocně, Rud. Procházka z Kolína, Václ. Řipka z Königsbergu, Jos. Rohleder z Dašic, B. Šrp ze Slaného, Fr. Škeřák z Janova, K. Vašata z Josefova, Česlav Uhlíř, O. P. kanonie Želivské. Na jáhna vysvěcen p. J. Benák z Něm. Brodu. — Do diecése se vrátil p. Josef Durek, který byl vysvěcen právě v Římě. Tedy diecése má celkem 19 novosvěcenců Bůh posiluj nové pracovníky na vinici Páně!

Jeho Excellence nejdp. biskup dr. Josef Doubrava za příčinou 50letého jubilea J. Em. nejdp. kardinála olomouckého dnes ráno odejel do Olomouce. Vrátil se v pondělí do Chrastí. Dne 26. a 27. t. m. bude světit kostel a hrobku kníže-auerspergskou v Markovicích u Zleb, odkud se odebere ke kněžským exerciciím do Hradce Králové.

Opočno. V klášteře kapucinském na Opočně konati se budou kněžské exercicie. Začnou 25. srpna večer a skončí 28. srpna ráno. Veledůst. duchovní pánové, kteří by se jich účastniti chtěli, nechť se přihlásí nejdříve do 17. srpna v klášteře kapucinském v Opočně.

Hudba chrámová. Dne 20. t. m. provedena bude v děkanském kostele v Hořicích mše pro 4hl. směl. a capeřla od Palestriny (16 st.) a Pange lingua pro 5 hl. ženských od Říhovského.

Dokonalé opravy a pozlascování
otlátů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dt. A. Ontl,
odborné pozlascování a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladech křídla náhrobní, nástená a všeho druhu rámců a obrázy. Založeno v r. 1868.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 14. července. Vzata byla na vědomí zpráva c. k. okresního hejtmanskví v Hradci Králové, že žádosti některých zdejších hostinských za

povolení ženské obsluhy nebylo vyhověno. — K návrhu místní školní rady povolen byl příspěvek 50 K na zřízení prázdninové knihovny pro mládež zdejších obecných i měšťanských škol. — Vzato bylo na vědomí díkůvzdání rektora c. k. vysoké školy polytechnické ve Lvově za pohostinné přijetí účastníků exkurse téže školy v Hradci Králové. — Uděleno bylo povolení k obývání jednopatrového domu na parcele č. 4. v bloku XB. pl. Marii Sálavé náležející. — Schválen byl návrh technické kanceláře ohledně umístění vojenských koní v kavalírsku č. 35. — Záložně v Hradci Králové uděleno bylo povolení ku zřízení uzenné dílny v přízemní přístavbě domu č. 163 v Tomkově ulici. — Schválen byl návrh technické kanceláře na zřízení schodiště u nové elektrické stanice na Orlici.

Po 25 letech. O svátku rozeslání sv. apoštolů r. 1888 rozešli se novosvěcenci z Hradce Králové k neúnavné práci pastýřské v rozsáhlé diecési. Mnozí se ani nespattili v uplynulém čtvrtstoletí. Proto tím větší nadšení, něžnost, lásku, bratrství bylo zřítí, když večer 15. července 1913 vzájemně se vítali v místnostech Adalbertinských. Svědkem zjevů těch byl náš bývalý spirituál vsdp. P. Jan Ev. Zima O. S. B., jenž s neobyčejnou ochotou k nám zavítal a jsa veškerou upřímností dojat, opět a opět velebil ducha, jímž proniknutí byli veškeri jubilanti. Přijeli následující pánové: farář z Radhoště Josef Bečička, farář ze Skuhrova a Habrů Fr. Dvořák, farář z Přibyslavě Alfons Hornek, dr. Jan Jindra, prof. boh. v Hradci Králové, katecheta ze Zámberka Josef Jirsa, farář z Kácova Jan Karásek, farář z Vosic Josef Krajčák, vik. tajemník a farář ze Slatiny Jiřína Fr. Kuhn, farář z Křesetic Alois Novák, farář ze Svratky Jan Oliva, farář z Chlen Jos. Portmann, P. Fr. Procházka, kněz z řádu sv. Dom. v Uherském Brodě, farář a vik. tajemník ze Zahoňova Václav Rosecký, farář z Křečhoře Josef Svátek, far. z Bartošovic Fr. Světlý, far. z Kameníček Fr. Teska, a děkan z Černého Jos. Unger. — Večer dne 15. července, den výročí vysvěcení, věnován milým vzpomínkám. Byly vesměs milý a příjemny. Zvláště překvapilo, když kollega J. Oliva otevřel psané poznámky z dob seminářských. Nejedna poznámka překvapovala zvláštností a vtipem mladistvých bohoslovců, jsouc zároveň svědkem, jak bedlivě byl každý pozorován o kem milých soudruhů ve studích. Tutěž radost projevil i přítel, jenž vyzněl v nadšené „Mnoga ljeta živio!“. Dne 16. července o svátku P. Marie Karmelské vykonána časné ráno sv. zpověď, po níž od oltáře k věrným svým kdysi chovancům promluvil P. J. Zima O. S. B. Co bylo obsahem? V úvodě předveden vlivný přímluvce za jubilanty — churavý chlapec z Vincetima — a po té plynula srdečná slova o nejsv. Eucharistii, breviti a růženci. Tu i tam slza v oku svědčila o mocném dojmu. Co jde od srdce, jde k srdci, a co od srdce mateřského, proniká duši celou. Bůh zaplať obětavému řečníku! Po té následovala jubilejní mše svatá, již obětoval P. Jan Zima O. S. B. za jubilanty a všechny jim drahé a milé. Jak významao tu bylo společné gener. sv. přijímání jubilantů za zpěvu k Nejsv. Srdci Páně od Pivody-Žáka: „V Tvé Srdce, Jesu!“ Jako v den ordinacní, tak dnes. „Aby všichni jedno byli!“ Slavnost pak vyzněla v mohutné „Te Deum“, jež pěl nejen chór, ale naše bytost celá, celou důvěru kladouc ve slova: „V Tebe, Pane, jsem doufal, nebudu zahanben na věky!“ O 10. hodině šli jubilanti ke svému velepastýři. Byli přijati o 10. hodině v sousedství kaple sv. Karla Bor., kdež dne 29. května 1887 přijali nižší svěcení z rukou nejdp. biskupa dr. Josefa Jana Haise. Za všechny promluvil křídlně a přesvědčivě dr. Jan Jindra: Vaše Excellence! Nejdůstojnější pane! Před 25 lety o svátku rozeslání svatých apoštolů přijali jsme svatě kněžství z rukou Jeho Bisk. Milosti dra. Josefa Jana Haise, asistenta papežského trůnu, římského hraběte a majitele vepko-kříže Františka Josefa. Rozešli jsme se. Ale po 25 letech přicházíme opět do Hradce Králové. Mnoho změnilo se za tu dobu. Vlas nejednomu zbledl, námaha a boj vepsány vráskou nezníčitelnou... Ale jedno se nezměnilo: Naše nadšení a láska k věčnému kněžství, láska k našemu veleknězi Ježíši Kristu, láska k církvi a ke všem kdož viditelně reprezentují autoritu Boží zde na zemi. Proto jsme se sešli, proto při dnešní jubilejní mši svatě vrouci vzlétala k Bohu modlitba za našeho milovaného světitele. Avšak při tom vzpomínali jsme i slov: „Slibuješ mně a nástupcům mým úctu a poslušnost?“ — Vzpomínali jsme i na ono: „Slibuji“ a proto jsme se modlili též za Vaši Excellenci a proto jsme i nyní zde, abychom vzdali hold úcty a poslušnosti synovské. Račtež, Vaše Milosti Biskupská, přijati tento hold. Nejsou to slova, nýbrž skutečnost. — Ano „vody mnohé nemohly zhasiti lásku“. A co nyní? Rozejdeme se opět, avšak i tu platno slovo apoštolovo: „Láska ke Kristu pudit nás!“ Rozejdeme se, abychom z lásky ke Kristu Pánu pracovali na vinici Hospodinově, Boha oslavili a duše zachraňovali. Avšak dle přisloví: „Požehnání otcovo staví dětkám domy, nemůžeme odejiti, abychom nebyli posilnění požehnáním apoštolským. I prosím Vaši Excellenci o toto požehnání otcovské pro nás i činnost budoucí. A za to za vše připomínáme vždy býti pamětliví svého Velepastýře, při sv. oběti i v modlitbě. V tomto duchu též volám, jak nás k tomu vede sv. církev, ukládajíc nám modliti se: „Oremus pro Antistite Nostro Josepho: stet et pascat in fortitudine tua, Domine, in sublimitate nominis tui — ad multos, plurimos, eosque faustissimos annos!“ — Slova tato došla milého ohlasu u Jeho Excellence, jenž pobíleže k jednotlivostem, mistrně a otcovsky reagoval na jednotlivé myšlenky a přál všem, aby se dočkali zlatého jubilea. Udělením apoštolského požehnání dostalo se všem jubilantům záruky požehnání Božího i jistoty o velepastýřské lásce J. B.

Milosti. — Nyní následovala malá epizoda. Přítomný v. p. Jan Zima O. S. B. vzpomíná jako bývalý spirituál onoho okamžiku z ordinací obřadů, když biskup dotazuje se po účtě a poslušnosti. A tu první ordinand Josef Bečička k dané otázce odpověděl: »Promíto« tak jasně a hlasitě, že to bylo slyšet v celé kathedrále. A nejdůležitější světitel byl tak dojat, že slzel a sáhl pokračovat v ordinaci, při níž daný sběr činili všichni horlivě a upřímně. »Totéž trvá i dnes — já za ně ručím, že žádný z nich se nezpronevěří«, významně dodal bývalý náš pan spirituál. Veškerou touto srdečností a pravdou dojat byl nejdůležitější pán tak, že zaslzel a vděčně vzpomněl záslužných prací P. Jana Zimy O. S. B., dodávaje: Inu ovšem, nedivím se tomu, kde jsou synové, tam jest i věrné srdce matčino. — Sám pak dokládá, že právě dnes jest tomu 37 let, co ordinován na kněze. Na památku obdržel všichni jubilanti medailku žehnanou Svatým Otce. — Za povznesené nálady opouští jubilanti biskupskou residenci, aby na stálou paměť dali se fotografovati. Po té vyslána deputace k bývalým profesorům p. t. Msgr. dr. Brychtovi, Msgr. dr. Soukupovi a Msgr. dr. Šulcovi, jakož i k panu prelátu Msgr. Musilovi, jenž po dva měsíce též byl naším spirituálem. Společným obědem skončena sice slavnost, ale jednomyslně stanoveno: »Po 5 letech na shledanou!« — Pozdravný telegram zastal z Činčevsi b. k. rada Nývlt a dopisem pozdravili sjezd kolegové Kotyk a Kysela. — Při slavnosti sebráno 71 K na organizaci a 15 K pro malého přímluvce ve Vincentinu v Praze. **Výlet Orli a jejich katol. organizaci na Slez. Před- městí** odkládá se na 17. srpna t. r.

Okresní komise pro péči o mládež v zastup. okr. královéhradeckém konala výborovou schůzi dne 11. července. — Usneseno poskytnouti 10 K měs. příspěvku 3 dětem G., jež otec opustil, nemanželským osiřelým dětem C. okamžitě podpory, než rozhodne se o jejich budoucím domově. — Ježto školou povinné děti H. z N. H. opět přistiženy při žebrotě v Hradci Král. a dosavadní jednání zůstalo tedy bezvýsledným, usneseno postoupiti přípis c. k. okr. soudu k rozhodnému jednání dalším. — Požadá se poručenský soud o spolupůsobení, aby sirotek M. svěřen byl svědomitějším pěstounům a tak zachráněn před dalším klesáním mravním a neprospěchem školním. — Prázdninová knihovna pro mládež zřízená, zahájí činnost. — O prázdninách podniknou se s městskou mládeží vycházky do okolí a několik delších výletů. — Na podzim uspořádá se škola pro matky s krátkými promluvy ze zdravotvédy a výchovy. S potěšením konstatováno, že činnost komise dochází podpory a že i dámy hlásí se o práci v komisi.

Výstava ručních prací služebných dívek v patronátě »Anežky« sdružených. Dámský spolek »Anežka« vydrží je již po 7 let činnou služebných dívek v pensionátě Školských sester. Působnost patronátu tohoto je velmi úspěšná, protože při vzdělávací snaze nábožensko-mravní poskytuje patronát dívkám návod k pracovitosti a k výcviku v ručních pracích, bez nichž se žena v životě neobejde. Nepřehlédlná výstavka těchto chvilkových produktů podala důkaz, že dívky naučí se stříhu i šití prádla a domácího obleku. Výbor spolku »Anežky« jakož i cti. sestry zaslouží všecko uznání za tuto blahodárnou péči o vzdělání služebného dívčího dorostu.

Čítárna Měst. průmyslového musea. V neděli dne 13. července t. r. rozloučili se čtenáři čítárny měst. průmyslového musea s dosavadními místnostmi v odborné škole zámečnické, jež čtárně po tolik let vídaného pohostinství poskytovala. Rozloučili se s místnostmi spiatými se vzpomínkou na koni zesnulého knihovníka Miloslava Oehma, jenž po tolik let knihovnu i čtárnu tu k rozkvětu přiváděl, aby na podzim, tentokrát již najisto, shledali se v elegantních, všem požadavkům vkusu i hygieny měrou nejvyšší vyhovujících místnostech nového musea. Byla-li čtárna již v starých místnostech s láskou od mnohých čtenářů vyhledávána, bude tomu jistě měrou daleko větší v místnostech nových při nepochybném pohodlí a možnosti daleko lépe býti obsloužena. V říjnu na shledanou! — Od 1. června do 15. července t. r. otevřena byla čtárna celkem 19krát. Navštívena byla 620 osobami. K použití v čtárně samé vydáno na 77 žádánek 73 svazků knih a 56 předl. děl. Ač domů půjčováno jenom v případech výmínečných, zapůjčeno přece od 47 vypůjčovatelů na 65 žádánek 94 svazky knih a 26 předloh. děl s 515 jednotlivými předlohami. Do okolí zapůjčeno bylo od 10 vypůjčovatelů 17 svazků knih a 8 předloh. děl se 302 jednotliv. předl. Knihovně darovali: pan inž. Jindra pát ročníku časop. La Nature a některé brožury, Obch. a prům. komora v Českých Budějovicích zprávy a protokoly. Technol. museum v Praze, Král. česká zem. řemesl. škola v Hoře Kutné a Ml. Boleslavi, c. k. vyšší gymnasium a obch. akademie v Hradci Král. výroční zprávy za r. 1912—13. Dárcům buďtež tato vysloveny vřelé díky! Všichni, kdož dosud přes písemné upomenutí knih neodvedli, snažně se žádají, aby knihy neb předlohy vypůjčené odevzdali domovníkovi v museu p. Košťálovi.

Kurs katechetický a včelářský pořádaný Městským průmyslovým musem v Hradci Králové (nová budova) za podpory Pražského ústavu ku zvelebování živnosti počíná dne 20. července t. r. Program kursu, který konán bude vždy v neděli večer (2 hodiny) a v pondělí dopoledne i odpoledne (7 hodin) celkem po 6 neděl, je velice obsáhlý a praktický a bude každému z přihlášených zvlášť doručen. Kurs je zcela bezplatný a vyučovati bude na něm osvědčená síla pražského Ústavu ku zvelebování živnosti, doba pak volena tak, aby všichni účastníci bez újmy ve svém povolání sáhlí se zúčastnit, tak že se očekává účast co největší. Při-

hlásky a event. dotazy řízeny buďtež na Městské průmyslové museum v Hradci Králové.

K matiční slavnosti. Fotograf p. Trsek zdarma zhotovil annonční filmy, upozorňující na matiční kinematografická představení v Adalbertinu a pivovarské zahrádce.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc červen 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,094.104 K, vloženo během měsíce 78.814 K, vybráno během měsíce 70.718 K, stav koncem měsíce 2,102.200 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,537.845 K, půjčeno během měsíce 246.856 K, splaceno během měsíce 234.978 K, stav koncem měsíce 2,549.723 K. Počet účtů 4.135. Reservní fondy 223.113 K, závodní podíly 91.969 K, pokladní obrát 1,110.472 K.

Účet mužského odboru matiční slavnosti v Grand-hotelu a Besedě: Příjem: vstupné 395.52 K, losy 111.01 K, mosné 173.18 K, tombola 99.10 K, biograf 92.10 K, za prod. pivo 34.60 K, dar stud. realky 10 K, lout. div. 28.38, celkem 943.91 K. Vydání: tisk 118.40 K, dekor. 40 K, hudba 167 K, sklo a obraz 46.91 K, různé účty 85.39 K, celkem vydání 457.70 K, zbývá čistý výnos 486.21 K. — Vzhledem k oběma nedělím, kdy přišlo, jest letošní výnos slabší o 367 K proti roku 1912, pročť nutno, by při letošním vybírání příspěvků P. T. obecenstvo zvýšenou ochotou lask. úbytek ten ukrylo. — Pokladník.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů činil koncem měsíce června 38,778.992 K.

Úmrtí. Dne 6. t. m. zemřel ve Smiřických dp. Frant. Dittich, kaplan jaroměřský ve 43. roce svého života. Pohřeb konán 9. t. m. za velké účasti všech vrstev společenských, což svědčí o, že v Pánu zesnulý těšil se vřelým sympatiím. Odpověď v pokoji!

Opatovice a. Lab. (Oslava Husova.) Jisti lidé z obavy, aby Opatovice neztratily značku pokrokovosti, museli i letos oslaviti Husa. Učinili to jaksi ostýchavě, bez hluku. Proto od »husitského průvodu« upustili. Jen »paní mincmistrová« měla jaksi nepozorovaně pomoci k oslavení Husově. Ale tato skrytá oslava Husova horlivým ctitelům jeho — klubu omladiny Svat. Čech pro Opatovice — nestačila. Proto jaksi tajně propašovali oslavu tu, neboť ani jediný plakát veřejně nebyl nalepen, ale klubisté osobně roznášeli oznámení do některých místností a obchodů. Pořádání oslavy aranžoval známý protikatolický přítelček Fr. Vosáhlo, takto cestující firmy Albis. Jako jindy, tak i při této oslavě Husově byl vlastně nastrčen jinými, kteří se chytře utajili. Soudíme tak z toho, že Husova oslava nekonala se v Opatovicích, nýbrž v hostinci Frant. Rejthara u nádraží v Pohřebáčce. Rečnickem byl bratr K. Celzer, známý bojec protikatolický z Pardubic, který Husových spisů neku nečetl, ale ani neviděl, což mu nikterak nevadilo, aby co odborný znalec Husa a doby jeho přítomně posluchoče — nář. sociální dorost, několik zřizenců dráhy a celkem asi dva neb tři pokrokové inteligenty — poučil. Že dal katolické církvi dost řízných kopanců, dalo se myslet, ale také katolíci je s povděkem přijali. Zpěvy a recitace obstaral předseda klubu Fr. Vosáhlo a hudbu obstaral místní kroužek hudební. Že některý ten pokrokový spolek nemá minouti 6. července k snižování církve katolické a jejích zásad, dalo se čekat. Proč jíti z Opatovic až k nádraží do hostince p. F. Rejthara? Či měla tomuto hostinci nestrannému cproti politickým stranám býti vtisknuta značka pokrokovosti? Anebo mělo tím býti odvráceno podezření, kdo je vlastním původcem oslavy Husovy? Jaký výsledek tato oslava Husova bude mít a kolik ctitelů Husových získá, nevíme. Ale ani sami přítomní oslavovatelé Husovi s ní spokojeni nebyli — oslavou tou Hus byl zachráněn těmi, kteří, kdyby Hus nyní žil a tak kázal jako v kapli Betlémské, první by ho ze své strany a spolku vyloučili. A proto, ať žijou ctitelé a oslavovatelé Mistra Jana Husa!

Dobřemice. Naše Cyrillo-Methodějská slavnost, spojená s oslavou Konstantinského jubilea, vydala se i při nepřiznivém počasí neočekávaně. Prestorný svatoklimentský náš chrám Páně byl přeplněn zbožným posluchačstvem nejen z naší farnosti, ale i z farností sousedních: Kratonoh, Bělá, Vosic, Libčan a Boháň. Průvody z těchto farností pro deštivé počasí se sice nekonaly (jediný průvod byl z přifařené osady Syrovátky), ale přišli zbožní ctitelé sv. věrozvěstů slovanských jednotlivě a s napjatou pozorností poslouchali nadšeným slovům vsdp. papež. komoří a čest. kanovníka Msgra ThDra. Františka Šulce z Hradce Králové, kterými ocenil vzácné ovoce působení slovanských apoštolů i význam jubilea Konstantinského v celé církvi katolické oslavovaného. Po kázání měl obětavý vsdp. kazatel za přísluhy vdp. faráře Kysely z Kratonoh a dp. katechety Huberta z Nového Bydžova litanie k sv. patronům zemským a udělal požehnání N. S. O. Zbožným účastníkům z blízka i daleka i nadšeným družičkám všechna čest a vysocedůstojnému Monsignorovi nejuctivější díky!

Holice. (Kněžské jubileum.) Vzácné jubileum slavi 20. července t. r. vsdp. Ferdinand Zajíček, bisk. vikář traktu pardubického a zároveň osobní děkan farnosti Holické. Čtyřicet let vzorného kněžství přelétlo nad jeho hlavou a milý jubilant stojí tu dosud v plné životní síle, ochoten i nadále pracovati na vinku Páně. Narodil se ve Lhotě Hlásné dne 12. dubna 1849 jakožto syn učitele. Po odbytých studiích gymnasiálních a seminářských v Hradci Králové vysvěcen byl dne 20. července 1873 na kněze. Jakožto kněz kaplanoval potom na různých místech jako: v Kopidlně, Dašicích, na Vešší a konečně celou řadu let v Sadské, kdež až dosud farníci naň vzpomínají s láskou. Odtud se dostal za faráře do Prácheva, potom do Býště, až byl ustanoven na faru v Holicích, kdež již několik let působí a kdež také nádherným vyzdobením chrámu Páně pořízeným po vět-

šině na vlastní náklad, vepsal se zlatým písmem ve vďěčnou paměť celého města. Jubilant je skromný, hledící si horlivě svého úřadu, v němž dokazuje vždy, že má ryzí srdce a pevný charakter, který se nedá zlomit ani nejostřejšími útoky nepřátel. Pro tyto vlastnosti byl poctěn správou vikariátu Pardubického a titulem osobního děkana. Proto přejeme ze srdce milému jubilantu hojné požehnání Boží v jeho apoštolském úřadě a ještě dlouhá léta života ve zdraví, štěstí a spokojenosti!

Duchovenstva, sácasťonému na vydávání přílohy »Štítu«. Ohlášená schůze konána bude v Ném. Brodě v pondělí dne 21. července o 2. hod. odpol. na děkanství. Prosíme o hojnou účast. Spojení se všech stran velice výhodné.

Čáslav. Obecní volby, které mají se v nejbližší době konati, zůstávají hladinou veřejného života našeho dosti klidnou. Zdá se, že občanstvu je to u velké většiny úplně lhostejno, kdo se opět na tři léta ujme na radnici vlády, zda dosavadní kruhy, či strana tak zvané oposice, neboť jisto jest, ať zvítězí strana kterákoliv, každá bude nucena uložit poplatnictvu nová břemena, jednak aby splaceny byly dluhy staré, a jednak, aby mohly býti uskutečněny podniky nové. Celý pak volební boj, přijde-li vůbec k němu, jak z jeho předvolebních šarváték jest zřejmo, toč se více kolem osob, nežli věci. Ač oposice se stranou vládnoucí si hrozí zápasem, v jednom jsou obě svorny, aby se totiž do obecního zastupitelstva nedostal žádný »klerikál«, rozumí se katolický, protože pro židovské a evangelické jsou samá pozornost. U oposice se tomu nedivíme, protože občanský klub, v němž se oposice soustřeďuje, dávno již se stal doménou živlů snahám katolickým protichůdných, ale divíme se straně vládnoucí, mladočesky přibarvené, že perem svého činovníka nechává prohlášovati, že každého jiného by vřela na radnici, jenom ne ať otevřeného či zakukleného klerikála. Jest sice pravda, že neřká, jakého, ale z celé tendence jest patrné, že opět rozumí tím otevřeného katolíka, resp. stoupence strany křesť. sociální. Nevíme ovšem, z jaké příčiny, tyto obavy, poněvadž dosud ještě nikdo z tak zv. klerikálů nedal na jevo, že by o tu čest stál a pro ni nějak se angažoval a pak nemůže strana mladočeská uvést ani jednoho případu, kde by jí strana »klerikální« byla kdy v čem překážela nebo proti ní se stavěla. Či má to býti dělání si dobrého oka u oposice táhnoucí pod pokrokovým praporem? Pochybujeme o výsledku, zapamatujeme si to však pro budoucnost. Úřednictvo, soustředěné ve stavovských korporacích, radilo se také o svých kandidátech a jmenovalo řadu osob, z níž mnohé teprve se musí osvědčiti, že mají zájem na obecních záležitostech. — Zakončení spol. života býv. veteránů stalo se v neděli dne 13. července slavnostním učením praporu v chrámu sv. Petra a Pavla. Ačkoli počasí nebylo slavnosti příznivo, přece vyzněla velice krásně. O 10. hod. dopol. vyzdvížen byl prapor na c. k. okr. hejmanství a v průvodu, jehož účastníci se členové bývalého spolku vojen. vysloužilců spolu se členy nově založeného podpůrného spolku »Čáslavan«, bratrské jednoty z Kutné Hory, Ronova nad Doubr. a Nov. Dvora, jakož i křesť. soc. vzděl. spolek místní, nesen byl do kostela, kde sloužil slavnou mší sv. vdp. děkan Jos. Malich s assistencí duchovenstva. Po mši sv. měl promluvu gymn. katecheta prof. Fr. Kohout, po níž upraven byl prapor na stěny chrámu. Po slavném požehnání navrátil se průvod do spolkové místnosti »Čáslavanu« u Lehmanů, kde odpoledne konán byl koncert kapely střeleckého sboru z Kutné Hory. Na slavnosti bralo podíl četné obecenstvo a za městskou radu dostavili se pp. Minařík, Jeřábek a Musil. Z ostatních spolků, ač zvány byly všechny, oficielních deputací nebylo. Snad také ze strachu před »klerikalismem«. Přes to může býti jak býv. spolek voj. vysloužilců tak nově založený spolek Čáslavan úplně spokojen s průběhem slavnosti, třebaž nepřítel některých kruhů byla přímo očividná. A stejně může býti hrd na myšlenku uložiti prapor v kostele, byť mu s tolika stran se čimly překážky, neboť dnes musí každý uznati, že prapor nemohl býti krásněji uložen a že jest opravdu ozdobou chrámu Páně. — Maturitní zkoušky konány byly za předsednictví ředitele c. k. akad. gymnasia z Prahy p. Dohnala ve dnech 12., 14. a 15. července. Z 22 přihlášených se abiturientů uznáno bylo 8 dospělými s vyznamenáním, 10 dospělými všemi hlasy a 4 dospělými většinou hlasů. — Sjezd cyrillických jednot koná se v městě našem 21., 22. a 23. července. Počne v pondělí dne 21. o 8. hod. večer přednáškou v Dusíkově divadle, spojenou s koncertem, a skončí ve středu 23. ve 3. hod. odpol. slavn. nešporami. Upozorňujeme zvláště duchovenstvo a pány ředitele kůrů na tento sjezd, jehož program jest velice bohatý a účelný.

Žitavice n. C. Dne 20. t. m. o 2. hod. odpol. bude konati valnou schůzi v sále sokolovny včelářský spolek pro Chlumec n. C. a okolí. Vstup volný.

Svěcení nového kostela a birmování v Proseči. Dne 5., 6. a 7. července 1913 budou psány zlatým písmem v dějinách městečka Proseče. Hostitelská osada ve středu svém Jeho Excellenci nejdp. biskupa, který zavítal k nám, aby posvětil nový chrám Páně a spolu udílel svátost birmování. Již ráno v sobotu bralo městečko na sebe háv slavnostní. Nový, velebný, s tolikou obětí a snahou od zbožné osady zbudovaný chrám věncovím a květinami vkusně ozdoben — ladně věnci okrášleny i přibývky katolíků a hojné prapory, které s cimbuřím stíhly věže i s domů soukromých vesele vlády, zdály se vyjadřovati nedočkavou touhu po biskupu světiteli, a nezvyklý jakýs chvat a ruch po náměstí ukazoval na slavný blížící se okamžik. O 3. hodině vyjel čestný průvod

lázdy o 24 koních, provázen osmi květinami zdobenými kočáry zástupců katol. farní osady vsí v okolí nejduš. světitelů až do sousedního Rychmburku, zatím co spolky: hasičské sbory z Proseče, ze Zderaze, z Boru, z České Rybné, živnostenské společenstvo, Všeodbor. sdružení, Katol. jednota, 40 členů místního Orla v malebném úboru s prapory, s množstvím lidí neobyčejným očekávali příchod Jeho Excellence u sv. kříže v Podměstí. Duchovenstvo se školní mládeží a přehojným obecnstvem zaujalo místo u vkusné brány při vchodu do náměstí, kdež Jeho Excellence s panem kanovníkem drem. Reylem a p. ceremonářem vystoupil z povozu. Dálo se přivítání. Za farní osadu vítal farář dp. Fr. Martinek, za katolíky městečka Proseče purkmistr p. V. Petr, za sdružené spolky p. J. Stodola, za patronát p. Jiří Sigmund, nadlesní, za mládež družička Mařenka Soukalova, a představili se přední činitelé osady. Jeho Excellence krásným proslovem vzdal díky za tak nadšené přijetí a rázem si zjednal srdce celé osady. Když pak za slavnostní stífelby a hudby rozvinul se celý ten obrovský průvod a hrnulo se všecko množství ladně seřaděné vzhůru ke kostelu na výšině, naskytl se oku obraz vřelý zřídka. Vjezd biskupa do osady v pravdě knížecí! Sv. obřady začaly večer církevními hodinkami o sv. mučednících Theodoru a Faustě, jichž ostatky, připravené pro nový oltář, prozatím uloženy ve starém presbyteriu v září voskovic. V neděli velepamátný úkon trval od půl 7. do 12. hodiny. Pokud trvaly obřady, při nichž lid nemá přístupu do chrámu, stálo všecko množství v krásném uspořádání, udržovaném četnými spolky, kol kostela. Slovo Boží o významu dne promluvil nadšeně, případně a sličně rodák prosečský, vlbp. Ant. Vobejda, kaplan v Cerekvici. Slavnou první mši sv. a závěrečnou promluvu měl Jeho Excellence sám. Odpoledne přijalo 240 dospělých svátost biřmování. K večeru konal nejd. biskup malou procházku po městečku, s každým se zastavuje a mile promlouvá. V pondělí bylo sv. biřmování mládeže, počtem 200 a zkouška z náboženství ve škole. O 5. hodině boučení s Jeho Excelencí bylo neličené a tklivé. Nezůstalo suchého oka mezi shromážděným lidem, zaplakali kněží, v dojemném pohnutí zrosily slzy oko nejduš. arcipastýře — a vyprovázeli jeho bylo — možno-li — ještě imposantnější, než příchod, tak. jak sluší na uvědomělou katolickou osadu nové doby, která ve svém biskupu vidí, ctí a vítá zástupce apoštolského. Nesčetné zástupy lidí, mnohé spolky, hudba, duchovenstvo vyprovodili Jeho Excelenci do přífašené obce Podměstí, čestná jízda a kočáry až do sousední farní osady Rychmburku. Ze spolků cizích bylo nám potěšením viděti 20 členů Orla v kroji z Krouné, 30 členů sboru hasičského z Č. Rybné, 40 členů Svatojosefské jednoty z Rychmburku s praporem. Kněží laskavě se účastnili a faráře, který je nyní sám, obětavě a bratrsky podporovali: P. T. pánové: děkan Macháček v. v. v Proseči, děkan a vikář Dvořák ze Skutče, probošt Křivohlávek z Litomyšle, farář Kostkan z Pusté Kamenice, Dudek z Mladočova, Barcal z Cerekvice, Marek z Morašic, Nováček z Nov. Hradů, kapláni veleb. páni: Ant. Vobejda z Cerekvice, Kovář z Poljičky, Kotyza z Nov. Hradů, z nichž někteří i noc v Proseči ztrávili museli, aby časné ráno při obřadech vypomoci mohli. Deo gratias!

Jamné u Jablonného n. Orl. Ve dnech od 29. června do 4. července t. r. konali v našem chrámu Páně obnovu sv. misie vdpp. P. Václav Vachalec a P. František Vošahlík z kongregace Nejsv. Vykupitele z kolleje u sv. Kajetána v Praze. Doba byla už pokročilá, povinnost velikonoční již všichni vykonali a nastala právě senoseč, ale horliví zdejší osadníci účastňovali se radostně a četně krásných kázání, promluv a slavností, takže chrám Páně byl stále přeplněn. Zvláště o slavnostech Panny Marie Bolesné, Božského Srdce a o slavnosti za dušičky byl kostel plný zbožných věřících. Ke sv. zpovědi přistoupilo přes 800 a k sv. přijímání přes 1300 farníků, mnozí přistoupili ke stolu Páně vícekrát. U příležitosti milostivého roku konán byl průvod na hřbitov zároveň při slavnosti dušičkové a toho se účastnilo velké množství lidí, ač to bylo ráno a ve všední den. Byly ty dny obnovy sv. misie pravými svátky a duchovními hody pro celou osadu. Znova dokázáno, jako při sv. misii, že kollatura zachovala si ducha náboženského a katolické uvědomění, které tím ještě více bylo posíleno. Se slzou v oku loučím jsme se s vdpp. misijnáři, kteří pochválili horlivost a zbožnost zdejší osady a odjížděli v sobotu do svého domova. Kéž Pán Bůh odmění hojně jejich obětavost a provází svou milostí na dalších apoštolských cestách!

Sklivany. Slečna Marta Forbelská a pan Josef Malý, rolník ze Sklivan, slaviti budou sňatek svůj ve filiálním chrámu Páně ve Sklivanech dne 31. července o 11. hod. dopolední.

Volebná u Ledče. Dne 13. července přednášel u nás dp. Fr. Daněk o ediktu milánském. Účastenství bylo velice pěkné, zvláště muži dostavili se skoro v plném počtu. Všichni sledovali přednášku s napjatou pozorností a námahu řečnickovou odměnili hojným potleskem. Po přednášce rozvinula se přátelská beseda.

Husova oslava v Ledči nad Sáz. Sdružené spolky národní pod protektorátem sl. městské rady uspořádaly na večer před 6. červencem Husovu slavnost. Před tím obecní strážník bubnoval, aby ledečtí své přibytky osvětlili. Před sv. Václavem opatření podobné se nestalo. Řečníka si pozvali až z Prahy. Přijel a držel řeč s balkonu občanské záložny. Složil-li tu řeč p. řečníku někdo jiný, či byla-li to jeho práce původní, ovšem nevíme, také na tom nezáleží, ale původce její byl od Husa až moc daleko. Něco tak chatrného může se předkládati jen těm, kteří nosí dějiny a vědu v kapse u

vesty na proužku papíru s nadpisem »to nic není«. Mužové, kteří se této »oslavy« také účastnili, byli přece hodni lepšího požitku, než bylo těch několik pouličních frásí. Na některé poukážeme. Mluvit v době Husově o jesuitismu, »byť nebyl ještě tak konstituován jako později«, znamená zrovna tolik, jako říci, že Hus byl oslavován už před svým narozením. Hoch z měšťanky nám poví, že v době Husově zakladatel jesuitského řádu sv. Ignác z Loyoly (zemř. 1556) nebyl ještě ani na světě a že řád byl potvrzen teprve r. 1540. »Kristus hlásal pokoru, církev svatá chtěla ovládat celý svět«, byla druhá perla řečnickova. Dnes církev svět neovládá, ale také čítáme a slyšíme o blahobytu všech stavů jako o zlatém věku. Když kvetlo katolické náboženství, vedlo se všem stavům nesrovnatelně lépe, než je tomu dnes. Janssen ve svém díle »Geschichte des deutschen Volkes« podává o tom jasné doklady. Tak na příklad v dolním Porýnsku ke stravě pracující dělník mohl si za týden opatřit: měřici žita, deset liber vepřového nebo pět liber telecího masa, šest velkých konvic mléka, dvě otýpky dříví a mimo to za pět týdnů zbylo mu ještě tolik peněz, že se slušně mohl ošatit. A vedlo se dobře nejen dělníkům, nýbrž i jiným stavům. Dokladem vysokého rozkvětu práce řemeslnické a blahobytu jsou památky stavitelské z oné doby pocházející. Dnes se pokládá za velice dovedného ten, kdo tyto práce dovede jen aspoň napodobiti. Náboženství pronikalo tehdy celý život, proto bylo vše to nejlepší věnováno k oslavě Boží. Překrásné chrámy středověké jsou trvalými pomníky kultury i blahobytu tehdejšího lidu. Lid chudý nemohl by přinésti takových obětí, jakých velkolepé stavby ty vyžadovaly. Roku 1495 pomocníci pekařští dali zhotoviti k slavnosti Božího Těla čtyři svíce v ceně 120 zl., což se vyrovná našim 2000 K. Dnes se mluví jen o drahotě. — »Jan Wycliff měl víru nezkorumpovanou«, hodil řečník jiné sousto svým posluchačům. Jak čistou měl tento muž víru, vysvětá z toho, že synoda londýnská zavrhlá z jeho učení 24 vět. Stalo se to r. 1382. Wycliff učil pantheismu, člověk podle něho nemá svobodné vůle, jest předurčen buďto k věčné slávě nebo předzvěděn k věčné záhubě. Podle tohoto učení ani Mistr Jan Hus neměl svobodné vůle, tedy důsledně žádných zásluh, s čímž přece nebude souhlasiti ani pan řečník. Že by za peníze dostávali věřící odpustky, a že mohli do předu na celá léta hřešit beztrestně, jak jsme toho večera s balkonu slyšeli, tomu se říká voditi někoho za nos. Jest to hospodská promluva, protože církev katolická nikdy tak neučila, nikdy tak nekázala. Pan řečník patrně »hluboce studoval« ze soc. demokratických pamfletů, které stokrát odbytou lež znovu a znovu opakují. — Mistr Jan Hus byl prý vyslýchán způsobem špiónským a stala se prý na něm justiční vražda. Povídání toto je tak křiklavým omylem, že i liberální odborní učenci, jako dr. Flajshans, dr. Krofta a dr. Pekař je odmítají. Přiznávajice, že z církevního stanoviska stalo se odsouzení Husovo správně na základě jeho skutečného a bludného učení. M. Jan Hus byl katolickým knězem a jako takový při podřízení své církevní vrchnosti. Jakou práci si dal sbor kostelníků, aby Husa od hrozné smrti zachránili, do svědčuje nekatolík, dějepisec Fr. Palacký, který ve svých Dějinách, IV. vyd., díl III. na str. 116. píše takto: »I nelze zapírat, že sbor ničeho neobmeškal, cokoli naň jen slušelo, aby vrchu přísnosti vyhnouti se mohl. Opětované deputace od sboru, jichž i nejvýznačnější oudové jako Alliacký a Zabarella se oučastnili, způsobily konečně, že se zdálo, jakoby oni a ne Hus ku prosbám se utkali. Sbor, neměl-li jemu přisvědčiti a dáti se od něho posléze i mistrovati, musel konečně přikročiti k odsouzení jeho, jak toho žádali zákonové církve.« — Ptáme se však: Proč řečníci při slavnostech Husových nemluví o jeho učení? Ani o těch větách, které byly na sněmu jako bludné a společnosti lidské nebezpečné zavrženy, ani o těch, které se s naukou církevní shodují? O prvních nemluví proto, aby nemusili přiznati, že M. Jan Hus přece chyboval, druhým se vyhýbají, protože sami podle toho Husova učení nežijí. Konečně velmi mnozí řečníci přecházejí učení Husovo mluvením také z té příčiny, že mu krátce nerozumějí. Chtějí mítí Husa ne historického, ale svého.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT
všeobecná aka. společnost pro pojistování
naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevněji. Zadejte prospekt. Nejvýhodněji.

Různé zprávy.

Mandát po zesnulém posl. P. Šillingrovi uhájen pro naši stranu stkvěle. Zvýšil našinec dr. Světlík 2743 hl. Obdržel z 18.557 hlasů 10.624.

Taktika advokátů židovstva. (Dokonč.) Za aféry kolínské »Čas« prohodil, že dp. farář Vlček měl štěstí, že jméno jeho nebylo zataženo do soudního projednávání za Hilsneriádu. Vlček tázal se v »Čechu« dvakrát, jaké to měl štěstí. Teprve po druhé výzvě »Čas« odpověděl, že die soukromého (!) pátrání MUDra Bulovy z Polné pravila Anežka Hřůzová nedlouho před smrtí, že k Vlčkovi přijde za hospodyní, což přijali bratr a matka hněvivě. — Vlček věděl předem a také schválně naznačil stručně, jaký klep má »Čas« na mysli. Když tedy »Čas« konečně odpověděl, promluvil Vlček. R. 1899 židovsko-pokrokařská společnost pustila ten klep do veřejnosti na polehčenou Hilsnerovi. Jeden polenský mě-

šťan řekl Vlčkovi: »Ti lidé již sly, když si pomáhají takovou lží, z níž ještě k tomu přímo kape hloupost.« Na výtku »Času«, proč se Vlček nepřihlásil r. 1899 k soudu a nevydal svědectví, odpověděl: »Nevolal mne soud, ničeho nepodnikl ani dr. Aufednček, obhájce Hilsnerův, a neopovážili se tak učiniti ani ostatní všichni činitelé, jímž o Hilsnera zásadně běželo. Báliť se kompromitování, kdyby soudně projednávána byla lež, z níž hloupost přímo kapala.« (Představte si také: židovsko-pokrokařská společnost, která docela se vši drzostí snažila se svésti vinu vraždy na přibuzenstvo zavražděné dívky, bývala by šetřila ve své »dobrotě« Vlčka, kdyby jen zdánlivý dokument byla našla!!) Židé hleděli zúročiti svou povídku tedy chytře aspoň v tisku zahraničním. Volnomyšlenkářský »Freidenker« ji otiskl. Vlček zakročil u soudu nikoli proto, aby se očistil, ale aby stihl pomluvačné zákeřníky. Po soudním projednání byl »Freidenker« odsouzen k 300 fr. pokuty. »Čas« však, jako by toho nevěděli, začal dělati náladu pro třetí proces opakováním drzé lži. Vlček dodává: »Když »Čas« dovolil si přímo nepřítelný kousek proti mně, lze si snadno představit, jak by řádil a jak by popravoval nevinné oběti, kdyby proces skutečně byl obnoven.« — Zkrátka raději očerniti sto poctivých Čechů, než dopustiti slovo proti židovi, s nímž sami židé jiní již před vraždou Hřůzové mnoho mluviti nechtěli. Žid šttkl se poctivě práce rázem se stal slavným mužem, ubohým mučedníkem, jakmile proti němu byla promešena žaloba od křesťanských svědků. Zato nejpoctivější katolíci byli vláčeni bahnem nejdřežších pomluv, když si chtěli na vzdory semitským rozkazům zachovati vlastní úsudek.

Kalendáře na rok 1914 jsou přede dvěma. V nejbližší době bude český lid zaplavován různými kalendáři a proto činíme jen svou časopiseckou povinnost, upozorňujice své P. T. čtenáře v první řadě na katolické kalendáře, vydávané Cyrillko-Methodějskou knihtiskárnou V. Kotrby, které letos vyjdou již začátkem září. Kotrbovy kalendáře jsou vydávány již po 10 let, všude jsou známé a oblíbené, úsilovně bojují proti špatné četbě, všude zastávají křesťanský názor světový, upevňují tak rodinu, národ i stát. Tyto kalendáře, jsouce dobré, jdou vždy na odbyt bez hlučné reklamy, bez agentů, najdeme je všude: ve velkých městech i v malých dědinách. Jsme přesvědčeni, že i letos čtenářstvo uvírá s radostí své bohatě vypravené kalendáře. Doznáváme, že kalendáře Kotrbovy předstihují v dnešní konkurenci, co do obsahu, ilustrací, úprav, objemu a zvláště ceny (při 50 kusech účtují se značné výhody) všechny stávající kalendáře vůbec, proto je doporučujeme co nejlépe. Vše bližší je obsaženo v dnešní příloze, na kterou zvláště upozorňujeme.

»Bankovní Zprávy«, vydávané Českou bankou, přinášejí ve svém červencovém čísle následující zajímavé články: Hospodářský rozvoj Ruska v posledních desíletích, Mraky nad dalším výchoodem asijským, Seslabení odbytu výrobků průmyslu železářského v Rakousku, Německu a Belgii, O čem píší noviny, Různé zprávy, Obchodní kalendář, Premiové sazby, Kursovní a Slosovací list. — Předplatné ročně 1.20 K.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové ustanoven byl výnosem c. k. ministerstva financí obchodním místem c. k. třídní loterie a k prodeji losů připuštěny byly všechny filiálky a expositury, tedy v Praze, Plzni, Krakově a Semilech, v Čáslavi, Jičíně, Chrudimi, Turnově a ve Slaném. — Záložní úvěrní ústav nám oznamuje, že přidělené množství losů jest několikrát přepsáno, takže po dojití efektivních kusů, jichž repartice provedena bude pravděpodobně koncem srpna t. r., budou veškeré přihlášky — pokud se týče množství — značně zredukovány, jak v Hradci Králové, tak i ve všech filiálkách a expositurách.

Všelicos. Z Přibramě zmizel náhle pokrokař dr. Jos. rytíř Jeschke a s ním na 500.000 K cizích peněz. — Badatel C. Loth dokazuje (?), že stojí černoch pod bělochem jak zevnějškem, tak vnitřním složením těla. Loth totiž tvrdí, že má černoch primitivnější játra, jiný nervový systém atd. — Hraběnka Marie Condenhová, vdova po býv. místopředsedě českém, vstoupila do kláštera sv. Gabriela na Smíchově. Jest jí 51 léta. — Odměna na nestranné a věcné vypsání působení Husova, stanovená společností nauk na 2400 K, nebyla dosud nikomu udělena, poněvadž se dosud nikdo nepřihlásil. — Němci ve Vrchlabí vytloukli všechna okna v české škole, kterou obec dala zapečetiti. — Na plodinové burse následkem zákazu vývozu z Rumunska stouply ceny pšenice a žita o 20 hal. — Bělehradské listy oznamují, že ztráty spojenců v posledních bitvách obnášejí 70.000 mrtvých. — Vedle zrádce Redla objeven druhý v osobě inženýra Pavla z Brna, který řídil jako vedoucí inženýr stavbu rakouských pevností na horském hřbetu Lavarone, těsně na italské hranici. — Republika Guatemalská v Americe prohlásila katolické náboženství za státní, ostatní vyznání náboženská dostanou úplnou svobodu. — Obecní rada v Kolíně nad Rýnem odmítla přijmouti odkaz 150 tisíc marek ke zřízení krematoria v Kolíně. — Severoamerickým velevlyslancem v Londýně jmenován Page, redaktor, který řídí novyorský měsíčník »The Worlds Work.« — V severní Americe chystají se vystavěti silnici, která by se táhla na přík Spojenými Státy, od oceánu k oceánu v délce 6400 km. Bude prý státi 10 miliónů dolarů. — V Itálii chystají se zříditi papírny, kdež by se vyráběl papír z trávy esparto, na severní části Afriky hojně rostoucí. — Die šetření brněnské obchodní a živnostenské komory v posledním desetiletí přibýlo v brněnském komorním obvodu všech živností až na živnost hostinskou, které ubylo.

(Zasláno.)

Diecévní svaz katolických spolků diecése královéhradecké
pořádá VALNOU SCHŮZI A SJEZD
v Kutné Hoře dne 20. července 1913.

POŘAD:

1. Zahájení schůze.
2. Zprávy funkcionářů.
3. Volba výboru.
4. Volné návrhy.

Žádáme bratrské spolky, aby zaslaly neprodleně,
pokud se tak dosud nestalo, rozeslané dotazníky vyplněné zpět.

V Hradci Králové, dne 15. července 1913.

Dr. František Reyl,
předseda.

Václav Jenčovský,
jednatel.

(Zasláno.)

Vysvědčení a doporučení.

Pan Josef Mikulec, majitel odb. závodu pro kostelní práce, provedl veškeré pozlacovačské a malířské práce pro náš památný, v roce 1760 od pana Františka Karla ze slavné rodiny Sweert's Sporků, v barokovém slohu vystavěný a povýšený sv. kříž zasvěcený chrám Páně.

1. Vytýčoval velice vkusně a zdařile intenzivními barvami celý kostel.

2. Vyzlatil překrásně pásy kopule v presbytéři, fims v lodi, oratořích, chóru atd., veškeré architektonické ozdoby.

3. Opravil a obnovil, velmi pečlivě vyzlatil hlavní oltář, 4 postranní oltáře, kazatelnu, křížovou cestu, více soch a pod.

Veškerou práci tuto dle posudku odb. znaků provedl k největší spokojenosti, dle zásad čistě církevních, též co do slohu úplně přesně.

Pracoval v kostele našem velmi pilně, prováděje vše do nejmenších podrobností s vytříbeným vkusem důkladně za mírnou cenu.

Opravy a vyzdobení dělají na každého úchvatný dojem a nalézají nejen u farníků, nýbrž i všech znalců v tom oboru vřelých všeobecně pochvaly.

Jelikož pan Josef Mikulec pracuje s láskou, nadšením a vzorně, mohu jej všem co nejvíceji co muže dovedného a svědomitého pro veškeré kostelní práce pozlacovačské, řezbářské a malířské s dobrým svědomím doporučiti a přeji mu ze srdce, aby zasloužená dobrá pověst jeho závodu se rozšířila.

Farní úřad v Hradci u Dvora Králové n. Labem.

Petr Pavel Polreich,
farář.

Listárna redakce.

Některé dopisy odloženy pro nedostatek místa do čísla příštího.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5 1/2%

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.

PAMÁTKY
a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misám a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, růžence, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,
nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

5%!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složn listy.

Prodá se

zachovalé
americké
harmonium

2 hry, 10 rejstříků, varhanový hlas, za 150 K.
Případně na mírné splátky. — Bližší sdělí
administrace t. l. (Znamka na odpověď).

PSTRUHY

čerstvé i marinované, jakož i

srnčí v celku
i dělené

zasílá

B. Urbánek, Vysoké Mýto.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikánásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy:

Učte se z dějin	Cena v hal.
Oslava Husova	16
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesce	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spiritistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvou u Slovánů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitolky o spořivosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Řím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misálů	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. misle	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objednají-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přičísti k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrno, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem
Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

V nesmírném hoři nad netušenou a předčasnou ztrátou našeho drahého syna,
bratra, švagra a strýčka

Františka Xav. Dittricha,

kaplana v Jaroměři,

byly nám nemalou potěchou přecetné projevy účasti jak v nemoci, tak zvláště při pohřbu drahého zesnulého.

Všem, kdož se zvláště s námi v bolu našem otili, soustrast svou ústně neb písemně nám projevili, květinové dary věnovali, pohřbu ve Smiřicích a zádušních služeb Božích v Jaroměři se účastnili neb jakoukoli službu lásky nám prokázali,

== vzdáváme tímto upřímné díky ==
a vyslovujeme vřelé „Zaplať Pán Bůh!“

Zvláště díky naše náleží vysocedůstojnému panu vikáři a děkanu Holohlavskému Janu Fr. Seidlovi za pohřební obřady a vřelá slova u hrobu, důst. panu Janu N. Víkovi, zámeckému kaplanu a katechetovi ve Smiřicích za poslední útěchu sv. víry zemřelému v nemoci udělenou a dojemnou řeč v kostele Smiřickém proslavenou, a všemu ostatnímu veledůstojnému duchovenstvu, které v tak hojném počtu přišlo, aby uctilo památku v Pánu zesnulého.

Vroucně děkujeme slavným zastupitelstvům měst Jaroměře a Smiřic i obcí přifařených s pány starosty a radními v čele, velectěným zástupcům slavného sboru důstojnického c. k. zemské obrany v Jaroměři, slavného c. k. okresního soudu, slavného c. k. berního úřadu, slavné c. k. finanční stráže v Jaroměři, veleváženým zástupcům c. k. státní školy pro stavební řemesla a měšťanských a obecných škol v Jaroměři, velectěným úředníkům Nejvyššího rodinného fondu a patronátního úřadu ve Smiřicích, osobním přátelům, jakož i veškerému váženému občanstvu z Jaroměře, Smiřic a okolí.

Vřelý dík přijmětež i slovutní pánové MUDr. J. Nosek, primář všeobecné nemocnice v Jaroměři, a MUDr. Fr. Zemek, lékař ve Smiřicích, za pečlivé a obětavé léčení a ošetřování v těžké nemoci.

Ve Smiřicích, 10. července 1913.

Anna Dittrichová,
matka.

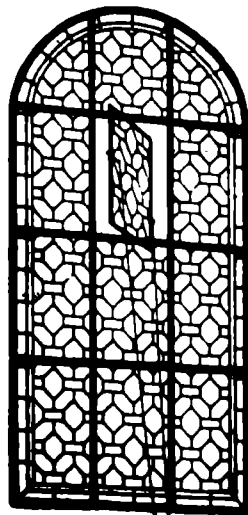
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
zhotovuješ. dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zadarmo.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříní,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obaluha při mírných cenách. Důvěryhodným
základu na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

TRY

v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.

Nejlepší cídido na kovy.

Základní přípravek vodový.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matieci C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinečně podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jako i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absol-
v. c. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému ducho-
venstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelů, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slavnostní písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mělo ryse křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte mně látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Obehrané pianino

levně na prodej.

Kde, sdělí administr. t. 1.

Vklady přes 23,000.000.— K. — Akciový ka-
pitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysočany. Vklady na knížky 4½-5½%
a běžné účty záručí 4½-5½%
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

XXVI. Cyrillský sjezd pořádá královéhradecká diecézní Jednota Cyrillská a čáslavský sbor chrámový ve dnech 21., 22. a 23. července 1913 v starosl. král. městě Čáslavi. Pořad: V pondělí, 21. července: V 8 hod. večer: V Dusíkově divadle přednáška Karla Hůlky, ředitele měšťanské školy v Kněževsi u Rakovníka: »O Janu Josefu Dusíkově, někdy varhaníku, skladateli a učiteli čáslavském« (otci klavírního virtuosa a skladatele Jana Ladisl. Dusíka). — Po ní několik koncertních čísel. Přednesou: Sl. Ptáčníková (soprán), p. A. Hraba (tenor), řed. A. Ledvína (housle), řed. J. Malý (fagot). — Pak v místnosti »Čtenářské Besedy« uvítací řeč míst. administrátora děkanství J. Samce a předsedy diecézní Jednoty královéhradecké.

V úterý, 22. července: O půl 9. hodině slavná mše svatá v hlavním kostele sv. Petra a Pavla K. Steckera »Missa solemnis« pro sola, 4—12hlasý smíšený sbor s průvodem varhan (Fr. A. Urbánek). Offertorium »Filiae regum« od V. Řihovského pro čtyřhlasý smíšený sbor s průvodem varhan (dle rukopisu), Pange lingua od J. Malého pro 8hlasý smíšený sbor. Introit, Graduale a Communio chorálně (vatic.). — Po mši sv.: 1. K. Stecker: Op. 1. Sonata pro varhany, zahráje ředitel A. Ledvína. 2. K. Stecker: Ave maris stella (Ed. Cyrill) pro 5hl. smíš. sbor a capella. — Od čtvrt na 11. do 11 hod.: B. Kašpar, ředitel kůru basiliky na Smíchově: »Zpívaná mše svatá dle předpisů církevních«. — Od 11. do půl 12. hodiny: Josef Zástěra, professor c. k. reálky v Kostelci n. Orli.: »O církevním zpěvu na střední škole, zvláště s hlediska praxe«. — Od půl 12. do čtvrt na 1. hod.: Dr. O. Svoboda, docent chor. zpěvu při biskupském semináři v Hradci Král.: Cvičení chorálu s účastníky sjezdu z »Kyriale« edice vatikánské. — O půl 1. hod.: Společný oběd v místnosti »Čtenářské Besedy«. — Od 2. do tří čtvrtí na 3. hod.: Josef Winter, ředitel kůru z Kolína: »Jak lze docílit dobrou návštěvu zkoušek«. — Od tří čtvrtí na 3. do tří čtvrtí na 4. hod.: Dr. Svoboda: Cvičení chorálu (pokračování). — Od 4. do 6. hod. v děkanském kostele oratorium »Stabat Mater« od Dra. Ant. Dvořáka, pro sbor a sola s průvodem varhan. Sola: Sl. B. Ptáčníková (soprán), p. M. Bergerová (alt), p. A. Hraba (tenor), řed. J. Winter (bas). Sbor chrámový. Po oratoriu Pange lingua z D od hrab. Boh. z Kolowrat, požehnání, Anděl Páně a Pochválená dle nápěvu Oltáře, diecézního zpěvníku královéhradeckého. — V 8 hod. večer: V Dusíkově divadle přednáška kanovníka vyšehradského Václava Müllera: »Dr. A. Dvořák« (z cyklu »Portréty našich mistrů« světelnými obrazy provázená, načež následovati bude několik skladeb mistrových. Po přednášce přátelská beseda ve vedlejší »Čtenářské Besedě«.

Ve středu, 23. července: V 8 hod. ráno v děkanském kostele duchovní promluva děkana jičínského Josefa Vomočila. — O půl 9. hod.: Slavná mše sv. K. Douši »Missa in hon. s. Joannis B.« pro smíšený sbor s průvodem varhan (Ed. Cyrill). Offertorium »Veritas mea« pro 7hl. smíš. sbor a capella od V. Řihovského (dle rukopisu), Pange lingua od P. Kociana (Ed. M. U.) pro smíš. sbor a capella. Ostatní části chorálně dle ed. vat. Po mši sv. 1. koncertní skladbu na varhany zahráje vituos pan A. Ledvína. 2. Kyrie, Gloria a Agnus z Griessbacherovy mše ke cti sv. Václava op. 132. (Pustet). — Od půl 11. do čtvrt na 12. hod.: Dr. Al. Kolísek, professor zemské reálky v Hodoníně: »Více zpěvů«. — Od čtvrt na 12. do 12. hod.: Prof. J. Zástěra: »Duchovní píseň a doba moderní«. — O 12. hod.: Prohlídka ostatků vojevůdce Jana Žižky z Trocnova na radnici (nalezených při restauraci děk. kostela), náležitým výkladem provázená. — O půl 1. rod. společný oběd v místnosti »Čtenářské Besedy«. — Od 2. do tří čtvrtí na 3. hod.: Dr. O. Svoboda: »Nešpory dle předpisů církevních«. — Ve 3 hod. v děk. kostele Mariánské nešpory (Ed. Cyrill), K. Stecker »Te Deum« pro 6hl. smíš. sbor s prův. varhan (Ed. Cyrill), Pange lingua chorálně, požehnání a doslov redaktora »Cyrilla«, prof. D. Orla z Prahy.

Pro pp. účastníky, kteří by ještě den se zdržeti chtěli, pořádán bude 24. července výlet do Žleb, spojený s prohlídkou kníž. Auerspergské hrobky v Markovicích. — Veškeré vokální skladby provede chrám. sbor čáslavský (70členný), řízením ředitele kůru J. Malého. U varhan řed. A. Ledvína z Hory Kutné, virtuos na varhany. — Přednášky konají se vešmě ve zpěvárně »Hlaholu« v Besedním domě, pouze večerní přednášky v Dusíkově divadle. Ke cvičení chorálu nutno si opatřit »Kyriale« nebo Graduale parvum, které vydala Obecná Jednota Cyrillská. — Přihlášky P. T. účastníků sjezdu přijímá děkanský úřad a ředitel kůru J. Malý v Čáslavi, kteří i noclehy v hostincích, hotelích i v soukromí zaopatří a záznamy ke společným obědům přijímají. — Nejdůst. biskupské konsistoř v Hradci Králové výnosem ze dne 17. června 1913 č. 6891 svoluje, aby řed. kůrů, kteří účastníti se miní cyril. exercicií v Čáslavi, po-

skytnuta byla za tím účelem podpora ze jmění zádušního, kde toto jest postačitelé.

Bez cíle. Velice hlučně se mluvilo o tom, co prý všechno Masaryk vykonal pro obrození myšlenky náboženské. Ano — on prý zachránil sympatie k náboženství u těch studentů, kteří svobodně přemýšlejí a s církvemi se rozešli! O tom svědčí potlesk studentských davů. — Na to odpovídáme, že moderní studentstvo tleskalo výhradně Masarykovým útokům proti naší církvi, že se účastnilo výhradně těch fanatických schůzí, které něco církevního bořily. A tato negativní práce nebyla prázdnotou vzpruhou k nějaké úspěšné činnosti pozitivní. Studentstvo bylo zavlčeno do skepticismu (pochybovačnosti) a skepticismus dle výroku samého Denisa není s to, aby něco založil. Že studentům při zvýšené »protiklerikální« kampani docela vyrváno i to, co jim náboženského ještě z jejich církvi v srdci zbylo, ukázalo se velice světle na úžasně lhotejnosti k vědeckým přednáškám o různých vyznáních, jaké pořádali pro studentstvo univerzitní professoři-laikové.

V přednáškách těch se neskrýval ani stín klerikalismu, ale »Čas« sám zcela hlasitě posteskl, jak jsou od studentstva bagatelisovány. Tři — čtyři studenti naslouchali slovům jednotlivých profesorů. A tohle měl býti zájem studentských mass na theologii!

Nyní však v samém volnomyšlenkářském »Nerudovi« píše student Staněk: »V dnešním studentstvu jest naprostá bezzájmovost a netečnost ke všem kulturním otázkám. Studentstvo, jakožto součást intelligence, zasaženo jest toutéž vlnou naprosté pasivnosti vůči všemu. Zmizela ze studentstva ta bujarost a ohnivost mládí, to čisté nadšení pro dobro a krásno a náleží již minulosti. Věru, viděl bych raději mezi námi bujetí ten idealismus romantický, honění se za nějakými fantastickými přeludy, než tuto poušť bezzájmovosti. Idealismus romantický ve studentstvu dokazoval by, že dovedeme se ještě rozpáliti, rozhniti pro nějaký cíl. Dnes pomalu by člověk o tom pochyboval. Nelze vlastně psáti o nějakém pozitivním poměru studentstva ke kulturním hnutím, ba studentstvo jest naprosto netečno ke svým otázkám čistě stavovským! Je to snad obvinění příliš silné a nutno je dotvrdit příklady?«

Dřívější studentstvo, které se rozohnilo k tolika činům ušlechtilým, bylo přece dle svědectví samých pokrokovců »pod jařmem klerikálním«. Nynější se dává věsti od pokrokařů, od nichž přijímalo do nedávna největší pochlebenství. A — pojednou »poušť bezzájmovosti, naprostá passivnost«! —

Staněk praví, že sjezdu Federace studentské účastnilo se ze 7000 pražských studentů všeho vřady 600. Do všečlenské schůze »Svazu«, v níž byly referáty o sjezdu Federace, přišlo 25 studentů, na veřejnou přednášku s týmž programem pouze sedmnáct. Ve spolicích studentských pracuje prý v Praze snad 80—100 studentů, v Brně 20—30. Ve studentském sdružení Volné Myšlenky v Praze jest asi 30 členů, v Brně asi 60 (z 500). Ale to prý jsou členové papíroví. Staněk sám přiznává, že většína studentstva jest pokroková. — Nuže, a takový stav má býti výslednicí téměř třicetiletého úporného tažení »pokroku« proti studentům konservativním a jiným živilům »nepokrokovým«? — Když se slavnostně ujmám rektorátu učenec katolický, studentský pokrok ozval se tak »horlivě a nadšeně« proti kněžskému rektorovi, až sám Dr. Drtina musil tu řvavou horlivost ráznými slovy seslabiti. V podkopné práci proti velice čilemu sdružení akademiků katolických a v násilném rušení univerzitních přednášek vyvinuli pokrokoví studenti také obrovskou akci. Zkrátka, jedná-li se o to, aby se konservativcům něco pokazilo, tu jest pokrok na nohou hned. Mluví-li však pokrokový Stoklasa ve všem pravdu, pak se táže každý rozumný člověk: Co vlastně mohl dr. Vřešťál a jiní rektorové kněží uloupiti pokrokovému studentstvu z jeho vědecké pokladnice a z jeho idealistické výbavy? Oč se vlastně lekali čeští ctitelé německého pamfletisty, když se spojovali s buršáky k »obraně pokroku«? Nuže — nyní místo fanatického pronásledování katolické Ligy měli by pokrokoví studenti spíše přemýšlet, proč Liga vyvíjí v pozitivní práci národní, náboženské a kulturní desetkrát větší činnost než pokrokoví kolegové.

Taky protimilitaristé. Již tolikrát soc. demokratičtí předáci prozradili, jak jejich velká protimilitaristická hesla jsou neupřímná a že jejich fanatické schůze v té příčině jsou humbukem, který však jest chytrým agitačním prostředkem. Na př. krátce po pověstném protimilitaristickém sjezdě basilejském soc. dem. předáci prohlašovali zcela otevřeně, že v případě války s Ruskem půjdou rudé řady do války ochotně.

Mnoho hluku v celé Evropě natropil předák francouzské soc. demokracie Jaurés svými protivojenskými články a promluvami. Když byla však ve sněmovně dne 17. června debata o tříleté vojenské službě, prohlásil statečný Jaurés: »Tři let

nepotřebujeme, ale třeba jest něčeho jiného: Francie musí své severní hranice opatřiti novými pevnostmi a musí veškeré své vojsko soustřediti. A proč? Protože Německo ze severu nás napadne a to převahou 500.000 mužů. Tento hromadný útok obrovských zástupů neustále se cvičí při německých manévrech, tento hromadný a soustředěný útok pokládá se v Němcích za zcela jistý svým účinkem. Opakuji tudíž: místo tříleté služby stavte pevnosti a soustřeďte vojsko!«

Ale jiní soc. dem. předáci, ačkoli vidí vážnost mezinárodní situace a tvrdou neústupnost států zrovna tak jako Jaurés, budou másti lid svými lacinými pokřiky dále.

Podivní spojenci. Vzpomeňme si, jak se měli rádi při volbách moravských agrárníci se soc. demokraty! Snad ještě více, než jak jsme viděli roku 1911 v Čechách. Leč jak takové spojení jest naprosto nepřírozené, dokazují mimo jiné tyto dva citáty. Soc. dem. »Právo Lidu« napsalo dne 19. června neomaleně: »Agrární poslanci dělají obstrukci, aby nemusili v parném červenci zasedat ve Vídni a mohli pohánět na polích své otroky (!?). Tak důrazně bylo veškerým lidem žádáno, aby se parlament v těchto vážných dobách sešel a aby zasedal, ale sotva vykonal několik schůzí, maří agrární poslanci všechno jeho jednání pod heslem, že více už zasedati nesmí.« — A za týden nato (27. června) napsalo agrární »Právo Venkova«: »S opovržením musíme se na venkově odvracet od strany sociálně demokratické, od surového tisku jejího. Nechť se provede ve všech obcích náležitá přehlídka a tam, kde časopisy soc. demokratické visí — postarejme se, aby se stěn zmizely. Nebudeme snad ještě podporovat lidi, kteří pro nás nemají jiného než urážku a nadávku. To na uvážení všem venkovanům připsuji.«

V 98 letech katolíkem. Anglický »Tablet« z 25. ledna r. 1913 napsal: »Různé a často zcela překvapující jsou cesty k obrácení. Avšak zřídka kdy se přihodí, že mužeme sdělit obrácení 98letého anglického duchovního. Krátká zpráva v denníku zpravuje o tom: »Na výslovné přání, vyslovené tři dni před svou smrtí byl John Cooper, dříve rektor v Beaumont-with-Mole v Essexu, pochován podle katolického obřadu. Několik hodin před svou smrtí byl přijat do církve katolické.« — Veřejné prohlášení jeho příbuzných dovozuje, že Mr. Cooper učinil tento krok po dlouholetém studiu spisu kardinála Newmana a jiných. Zanechal látku k zajímavému spisku, aby vysvětlil svým přátelům tento svůj krok.

Hrozivé spojení. Nyní agrárníci na Moravě mají veliký strach ze svých soc. dem. spojenců, jimž pomohli k mandátům. Rudé listy rozkazují, jak se nyní mají agrárníci podvolovati rudé taktice. »Rovnost« napsala: Povinností agrárníků i lidovců jest, aby přišli s určitými plány finančními a ukázali, že rozumí upravovati zemské finance způsobem lepším a — demokratičtějším. My nemůžeme postupovati s agrárníky a lidovci na sněmu ve všech otázkách společně. Náš poměr k těmto oběma stranám vymezíme nyní přesně, poněvadž jsme si po čas voleb ukládali pochopitelnou rezervu, majíce na zřeteli velký cíl: porážku klerikálů. Mnohé se nám nelíbilo a mnohé musí býti jinak, mají-li na Moravě nastati jiné poměry. Nemůžeme-li, jak ani jinak není možno, všude postupovati solidárně s pokrokovými měšťáckými stranami, tak ukázali jsme jistě, že máme smysl pro to, tam kde se jedná o zatlačení klerikálních a reakčních živilů, odstavit vše stranou. Agrárníci s lidovci stojí nyní před vážnou úlohou. Na nich spočívá celá zodpovědnost a musí dokázati, že jsou si této vědomi a dovedou se jí ku prospěchu zaměřit a občanstva zhostiti. Kdyby toho nedovedli, pak by letošní porážka klerikálů byla jenom přechodnou epizodou. Naším přáním jest, aby byla trvalou a následovaly za ní rychle další a účinnější.« — Až vytáhnou soc. demokraté na sněmu všechny rejstříky své výmluvnosti, tu se ocitnou agrárníci v situaci ještě mrzutější.

Sokolské »přeskoč, přeraz«! Ve dnech 5. a 6. července, kdy katolická Morava manifestovala tak majestátně pro národní práva slovanského lidu, konal se v Mor. Ostravě sokolský sjezd, jehož pořadatelé vlezli poslušně pod elegantně připravené jeho velikého germanisátora. Čeští obyvatelé v Moravské Ostravě čekali od sletu velikou národní posilu — a zatím? Sokolové žádali, aby si směli prohlédnouti vítkovické železářny. Generální ředitel dr. Schuster, který jest generálem poněmčujících spolků v onom kraji, svolil k žádosti, ale vymínil si, aby Sokolové nechali sokolské kroje za brannými závodními. Sokolové tedy svlékli čamary, červené košile a sokolské boty a pak se nechali ještě od dra. Schustra pohostiti. Největší škůdce české věci na Ostravsku byl jim milejší než poctiví Čechové katolíci, které vyhostila veleobec sokolská r. 1910 ze svého středu. Dr. Schuster dovedl ochotit české lvy okamžitě.

Když se jednalo o to, aby vítkovická železářna dodala roury pro pražský vodovod, česká Pra-

ha hřimavě volala, že nesmí podporovati germanisátorský závod. Nu — a nyní i pražští Sokolové podvolili se žádosti dra. Schustra jako beránci. Po odhození čamar pohostění ve »Werkshotelu«.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

* KNIHY *

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Národohospodářská hlídka.

Zkostnatělé hospodaření. Ve výboru pro státní zřízení na říšské radě podal v úterý ministr financí dr. ryt. Zaleski přehled o tom, kolik osob zaměstnává stát rakouský a jaký obnos vyžaduje jejich vydržování. Celkem zaměstnává stát úředníků a zřízenců — čítaje v to i státní dráhy — 403.351 osob, což na služném a různých přídavicích vyžaduje ročně obnos 1010 mil. 415.046 K. — Ministr dále poznamenal, že všechny daně a dávky vynesou roku 1913 celkem 1242 mil. K, takže skoro celý tento obnos připadne na platy úředníků a zřízenců. Kdyby služné úřednictva atd. zvýšeno bylo jen o 10 procent, znamenalo by to zvýšení vydání ročně o 80 mil., a přece by to pro jednotlivce znamenalo zvýšení dosti nepatrné. — Z toho plyne, že trvalá úprava platů státních zaměstnanců spojena býti musí s řádnou správní reformou. Méně úředníků, ale slušně je platit! Menší potřeba inkoustu a papíru, ale více produktivní práce, méně úředních šimlů a lepší hospodaření s drahocennými duševními a fyzickými silami úřednictva. Zjednodušení úřadování!

Někde se musí úředník nebo zřízenec dítiti za tří, co jiní velmi dobře placení službu jenom markýrují. Na některých úřednicích (zvláště při dráze a poště) vyžaduje se tolik, že by sotva mohli spáti, kdyby měli pracovati přesně dle předpisu. Jinde zase samá dovolená anebo dlouhá chvíle v kanceláři. A toho zbytečného psaní, které netoliko sužuje úředníky, nýbrž i náhrnem nejruznějších formalit uvádí do zmatku občany, jimž se příkazy a jiná sdělení zasílají. Důkladná náprava se musí dostaviti jak v zájmu úřednictva tak všeho poplatnictva.

Kdo má v rukou kartely? V minulých dnech v ministerstvu obchodu konaly se porady o kartelu podrážkových výrobců. Porad se účastnili všichni zástupci koženého průmyslu rakouského. Ujali se slova: poslanec Grünfeld, gremiální rada Adler, továrník Winternitz, Tanzer, Stross, Sprecher, Politzer, Max Läufer, Kolin, Taussig, Neuburg, Mayer.

Vrabec ptákem škodlivým. V Čechách v posledních letech se pozoruje, že ubývá vlaštovek a přibývá vrabců. Tomuto neblahému zjevu nutno věnovati se stanoviska hospodářského vážnou po-

zornost. Veliké vrabčí rodiny jsou úhlavními nepřáteli citlivých, plachých vlaštovek. Někde až třetina vlaštovčích hnízd jest zabrána vrabčími vteřelci. Někde se usazují vrabci se vši smělostí i do takových hnízd, jichž vlaštovky ještě nedostavěly. A když vlaštovka, opustivši hnízdo ještě nedostavěné, začne lepití jiné, i tam vrazí vrabci, aby se tu zařídili po domácku. Podobně nakládá vrabec i s hnízdy jinými. Kdyby špaček nebyl mnohem silnější, tu by špaččí budky vesměs byly obsazeny vrabčí havěti. Vrabec zobe všecko, ale nejráději takové zrní a ovoce, jež jest užitečné jak člověku, tak ptákům zpěvavým. Co sezobe, jest průměrně v roce jen jednou třetinou škodlivé užitečným rostlinám, ale ze dvou třetin pohlcuje věci užitečné, často s velikou pílí od člověka pěstované. A poněvadž vrabčí žravost jest veliká, nedivme se, že uloupí vrabec veliké množství potravy ptákům užitečným, zpěvákům, takže není divu, že některé druhy tohoto ptactva u nás jsou velikou vzácností. Život vrabce jest velmi tuhý, jeho dotěrnost a smělost veliká, takže jiné drobné ptactvo musí se dávat na ústup.

Vrabčí smělost jde tak daleko, že někde docela vrabci hubí mláďata menších ptáčků podobně jako kukačka. Nařikáme, že vlaštovky a jiné užitečné ptáky hubí Italové, ale nevšimneme si, že máme po ruce sami znamenité prostředky k ochraně zpěvného ptactva. Nyní se ukazuje zřejmě, jaký dobrý cíl sledovali naši předkové zakládáním mnoha rybníků. Vzpomeňme také, že staří Čechové také hubili z dobrých příčin vrabce, kde se tito příliš rozmohli. Některým lidem přímo uloženo, kolik musí usmrtiti vrabčích lopotenců. Nyní v Německu vypisují se již odměny za hubení vrabců. Podobně i v Čechách jest potřebí vzhopiti se k energické práci, musí se dbáti o to, aby bezbolestně byli usmrcováni neužiteční ptáci, kteří každý rok tak úžasně se množí, žijíce na účet ptactva jiného. Vždyť na př. v zimě pohyne mnoho užitečného ptactva proto, že vrabec sebere mu všecku potravu. Ovšem zároveň musí se vésti přísnější dozor nad tím, aby nebylo svévolně hubeno ptactvo zpěvné.

Subvenčníci na sebe prozrazují. »Jihlavské Listy«, orgán posl. Staňka ze Želetavy, v č. 45. ze dne 13. června 1913 píše doslovně: »Náš venkov ví, že hospodářský lihovar v Jeclově není hospodářským podnikem, nýbrž jest majetkem p. Mich. Rychnovského, který se po celá léta marně namáhal, aby různými úskoky vymohl si zeenskou subvenci pro svoji kapsu. Úsilí jeho bylo tak dlouho marné, dokud se nestal zem. poslancem. Náš venkov ví, že si p. Rychnovský tuto subvenci pro sebe vymohl a že jí pro sebe užil.« — Když katolický lid se zmínil, že agrární velikáši rabují zemské pokladny a plní si privátní kapsy, byl za to vláčen k soudům. Proč jest země tolik zadlužena, vědí dobře i ti boháči, kteří brali pro sebe plným rukama, zatím co nemajetní nařikali na placení velikých přírážek.

Průplav panamský. Konečně dne 19. června provrtána panamská šíj zcela, aby se zde spojil oceán Atlantický s Tichým. Tím není průplav ještě dohotoven — do jeho odevzdání k používání uplyne ještě trochu času — ale hlavní část díla je dokonána. Dochází k jednomu z moderních divů světa, k spojení dvou oceánů. Průplav panamský jest v celku 72 kilometry dlouhý. Šířka není jednotná, ale nikde (zdýmadlo vyjímaje) není užší 95 metrů. Průplav jest opatřen šesti zdýmadly, které zvednou plující jim lodi do úhrnné výše 26 metrů nad mořem. Vlastně není zdýmadel šest, nýbrž 12, protože jsou zdýmadla dvojíta vedle sebe. Jedněmi se bude plouti sem, druhými tam, aby lodi nemusily na sebe čekat. Jednotlivá zdýmadla vesměs již hotová, jsou každé 320 metrů dlouhé a 34 metry široké, mohou tedy do nich vplouti i moderní lodi až 60.000 tunové. Velké dílo by tedy bylo skorem již vykonáno, ale není zabezpečeno před velkým nebezpečím. Jde územím, které navštěvováno bývá pověstným hostem: zemětřesením. Stačí nevítaná návštěva tohoto hosta, aby železobetonové stěny průplavu se shroutily jako list papíru a zasypáno bylo koryto s takovým nákladem vybudované. Ba není ani zemětřesení zapotřebí. Země se tu často sama slehne. Ještě před nedávnem se stalo, že se sřítlo zemin v obsahu asi jednoho milionu krychlových metrů. Přes tyto nevhodné možnosti s jásotem vítá Amerika a s ní celý svět dokončení díla.

Stát koupil uhelné doly v Haliči. Státní správa zakoupila uhelné doly v Břesci v Haliči za obnos 12 mil. korun od rodiny Alfr. ryt. Rappaporta. Rozloha těžebního území měří 200 čtver. kilometrů a uhlí se označuje jako dobré uhlí kamenné. Dosaďadní těžba činí 2 a půl mil. metr centů, ale stát zamýšlí zvýšiti ji až na 5 mil. a hradit jí spotřebu topiva ve státních podnicích, zbytek pak má býti určen hlavně pro Vídeň. Kupní cena bude splacena v ročních splátkách.

Petrolej v kostkách je výbornou náhradou za uhlí pro námořní parolodi. Dává při stejném objemu 2. a půlkrát více tepelné energie než uhlí, hoří bez dýmu, leč stejně dobře jako každá jiná hořlavina, nezanechává popele a vzhledem ke kostkovité formě dá se výborně v zásobárnách srovnati.

Zisky uhlobaronů. Řádná valná hromada Mostecké uhlařské společnosti usnesla se, aby z čistého zisku 6,675.888 K přikázáno bylo řádnému rezervnímu fondu 199.744 K a rezervnímu fondu II. 500.000 K, aby vyplácena byla dividenda 46 K na akcii a zbytek 1,916.630 K aby převeden byl na nový účet. Valná hromada Severočeské uhlařské společnosti usnesla se, aby z čistého zisku 3,546.483 K přikázáno bylo 102.263 K rezervnímu fondu, 200.000 kor. zvláštnímu rezervnímu fondu, aby vyplácena byla dividenda 67 K na akcii a zbytek 1,029.399 K aby převeden byl na nový účet.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
• 50/100 „ 1 30 „	• 150/250 „ 10 — „
• 55/110 „ 1 55 „	• 160/250 „ 10 60 „
• 60/120 „ 1 85 „	• 200/300 „ 16 — „
• 70/140 „ 2 55 „	• 220/320 „ 18 70 „
• 90/180 „ 4 20 „	• 250/350 „ 23 40 „
• 100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postal. Ia	vel. 200/100 kus 5 60 K
• k oknu	• 180/90 „ 4 50 „
• Mello	• 115/140 „ 4 30 „
• Chinillmello „	• 115/140 „ 2 40 „
	• 115/140 „ 3 40 „

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Školský obzor.

Boj o školu. V Římě za vlády semity Nathana byla odmítnuta hromadná žádost katolíků, aby bylo dovoleno vyučovati katolické děti náboženství ve škole. Svoboda svědomí! Ke školám protestantským, ačkoli jest protestantů jenom hrstka, chová se městská správa velice blahosklonně. — Papež Pius X. schystal znamenitou svépomoc. Zřídil ve Vatikáně školu, která může pojmouti až 1600 ná-vštěvníků. Vyučuje se tam netoliko náboženství, ale i ostatním obvyklým předmětům. — Ve Francii biskupové zapověděli katolíkům učebnice, které pěstují nevědeckým způsobem odpor proti náboženství. Leč zednářská vláda stíhá tresty ty rodiče, kteří nedovolují svým dětem takových učebnic užívat. Dětem se přímo nařizuje, aby udávali své katolické rodiče pro takové opatření.

Volnomyšlenkáři snažili se v Belgii klamati lid tvrzením, že není zločinnost o nic větší v místech se školami beznáboženskými než v okresích, kde se ve školách vyučuje náboženství. Leč všimněme si kriminalistické statistiky, jakou vydalo ministerstvo spravedlnosti za rok 1911. Průměrně tam připadá 5 kriminálních případů na 1000 obyvatel. Mezi 20 okresy, v nichž na 1000 obyvatel připadá 9 až 18 případů zločinnosti, jest jen 6 těch, v nichž jsou školy převahou katolické. Zato však mezi 10 okresy s nejvyšší kriminalitou jest 6 takových, kde školství jest naprosto sesvětštělé. V 83 okresích, kde školství až na malé výjimky jest vesměs katolické, připadá průměrně na 1000 obyvatel méně než 5 zločinců.

Když neapolská městská rada se snažila odstraniti náboženství ze škol, prohlásilo 30.000 občanů písemně, že pak nebudou posílali děti své do školy. Tak hromadný protest rodičů jest zajisté velikým hlasem lidu, před jehož protestem se trati hlasy hloučku nevěrců. Městská rada rodičům o všem ustoupila.

Meze politického fanatismu. Vytýkalo se, proč se kněží pletou do politiky. Chtělo se jim urvati právo, které náleží každému dělníkovi. Volalo se, že v kostele se nesmí ozvati nic, co by jen z daleka zavánělo politikou. Kněz prý je pro všechny a proto nemá jednu třídu vésti proti druhé. Leč titěž lidé, kteří se snažili politickou svobodu knězovu co nejvíce oklestiti, zakazovali mu »býti pro všechny.« Zakazovali mu na př. jakékoli vměšování do tábora soc. demokratického, zcela bezohledně mu připomínali, aby si jen hleděl těch, kteří se modlí růženec atd. A docela zapomněli na to, že pro všechny lidi jest spíše učitel, úředník, professor — že tedy tací pánové mají daleko větší povinnost vésti si snášlivě ke všem než kněz, který jest výhradně pro všechny — skutečné katolíky.

Jestliže se slídilo po schůzích a po kostelech, kde který kněz v zájmu ohrožené katolické svobody něco promluvil, dovolovalo se jiným stavům všecko. Nyní však sama neklerikální »Moravská Orlice« po seznání systematického štvání pokrokových učitelů při volbách pronesla vážná protest-

ní slova. Napsala: »Škola stala se politikem. Pokud je to politikum státní, jest to věc potřebná a přirozená dotud, pokud stát zastupuje šlechtitelskou snahu, občanstvo si vychovávat k pravé osvícenosti a k praktičnosti. A jako nejlepší občané mají ve státu obhajovat a uskutečňovat nejsvětější ideály, tak zas právě škola má tyto ideály vštěpovat do nových občánků i v takových dobách, kdy ostatní občanstvo v dobrých snahách umdlévá. Taková školská politika je asi ta nejkrásnější: zvědat úroveň školskou, tvořit a bádat, milovat děti a s chutí je učit. Učiti je v duchu a v pravdě! Vychovávati je tak, aby krásná rovnost a snášlivost dětí ve škole vycházela s nimi i do života! Přišli však političtí i nesnášliví mudrcové jali se všechno obracet vzhůru nohama. Ve škole prý je také rozpor mezi věděním a věrou, mezi vědeckým faktem a mythem. Takové obavě se sice dávno už usmíval veliký Newton a neméně Pasteur, ale klidné té harmonie mezi suchým faktem a zmravňující poesí nechce uznávat t. zv. moderní věda, dnes tak politováníhodně už zpolitisovaná. A tato rozpolitisovaná věda dostala se dnes už i do školních světnic. Napsali jste nad čarou, že mladší učitelstvo je většinou sociálně demokratické. Snad. Než lze to ospravedlnit jen bidnými hmotnými poměry učitelství? Kde je kulturní idealismus učitelstva? A kde zůstala rozvaha vůdců, kteří zapomenuvše kulturních a stavovských ideálů, učitelstvo tak neprozřetelně, nekulturně a nemyslivě vehnali do radikálního politisování kulturního i politického? Nepoznal z nich ještě dosud nikdo, že sociální demokracie podle vynikajících úsudků znamená i zplodštění a znehodnocení pravé kultury? A nevidí dosud nikdo, že škola, již učitelé nedovedli udržet opodál vřavy politické, že škola takto zpolitisovaná může padnouti zcela dobře a přirozeně i za obět druhé straně podle známých už zkušeností, že po revoltách přicházejí reakce?« — Zkrátka až učitelstvo pokrokové bude si hlavně hleděti toho, k čemu jest na předním místě povoláno, až přestane rušiti práci kněžovu, pak ať se teprve diví, proč se kněz stará o zabezpečení ochrany katolictva. Za dosavadní situace nikdo nesmí vytýkati, proč kněz usiluje o to, aby do sborů zákonodárných přišli lidé, kteří nechtějí vyhostiti náboženství ze škol.

Neopatrná taktika. Již častěji učitelstvo na několika místech prohlašovalo, že se vzdá práce v národních a humánních spolcích, pokud nebudou upraveny jeho platy. V »Uč. Novinách« se radilo, aby všichni vstupovali do soc. dem. tábora. Nejnověji mladoboleslavští učitelé poslali redakcím místních časopisů dopisy, v nichž prohlašují, že nemohou ani haléřem přispívati na národní účely a že jsou nuceni zanechat svého členství ve všech spolcích národních a dobročinných, pokud nebudou upraveny jejich hmotné poměry.

Ačkoli víme, jak se chová valná většina učitelstva organisovaného ke konservativcům, ačkoli jest známo, že jsou to nejochotnější členové »V. Myšlenky«, přece i katolický tisk uznává zcela otevřeně, že zlepšení učitelství jest nutné. Při debatách a psaní o úpravě platů nikdy nebyla česká veřejnost tak svorná aspoň v zásadě, jako při palčivé krizi hmotného postavení učitelského. Ale také právě proto takovou okázalou výpověď učitelstvo si neposlouží. Po takovém svorném prohlášení hlásí se bezděčně k slovu otázka: Všem se opravdu vede stejně bídě — jak podučitelé tak ředitelé? A jest ředitel školy zrovna v tak tísnivých poměrech jako chudý živnostník nebo chalupník, kteří na účely národní platí? Kdy jiný stav vystoupil tak demonstrativně? Žádají příslušné spolky jenom placení — či často spíše nepatrnou podporu morální, kterou poskytne ochotně i chudý inteligent jiný? Na volnomyšlenkářskou agitaci, na placení listů rozeštvávajících národ dávají pánové nikoli haléře, ale větší obnosy. Jsme jisti, že mnozí listinu podepsali jenom na nátlak kolegů. Ale právě svorně tvrzení 52 pánů, že ani haléřem nemohou přispívati na účely všenárodní, vzbuzuje pochybnosti zcela přirozeně. Proto vždy jen opatrněji — a hlavně nevěřiti radikálním demagogům, kteří se vyšplhali po zádech učitelstva k mandátům a sinekurám tím, že slibovali co nejrychlejší úpravou!

Katolické učitelské družstvo pro Itálii utěšeně pokračuje. Katoličtí učitelé při posledních volbách dvou zástupců do nejvyšší vyučovací rady dosáhli tak značné menšiny, že časem dospějí většiny. Družstvo čítá okrouhle 5000 členů. V některých provinciích počet členů za rok vzrostl ze 100 na 200 procent.

Francouzský a německý pensionát pro dívky a slečny. Dotazy a přihlášení přijímá ředitelství ústavu v klášteře Sester Nejsv. Svátosti v Českých Budějovicích, Rudolfovska tř. 27.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, karatelný,
levně provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Novinka!

Jaké pak bude počasí?

Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádavek dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatic (Šumava).

Jménem svým, jakož i jménem veškerého příbuzenstva vzdáváme

srdečný dík

všem za projevy soustrasti nad ztrátou drahého manžela, otce, tchána, bratra, švagra, strýčka a dědečka

JANA ČERMÁKA,

obchodníka hudebními nástroji v Hradci Králové.

Děkujeme všem těm, kteří k poslednímu odpočinku našeho drahého doprovodili a tak bol náš nad krutou ranou osudu zmírniti se snažili.

Odplatíž Vám Bůh!

Zároveň děkujeme p. J. Elsnerovi, majiteli pohřebního ústavu, za pečlivé obstarání a vypravení pohřbu.

Hradeo Králové, 18. července 1913.

Růžena Kučerová,
dcera.

Anna Čermáková,
manželka.

Václav Kučera,
obchodní cestující,
zeť

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberec a
kovevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovné se vyprošuje.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do pažení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Skladý tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradeo Králové, Karlova třída.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé
od firmy příchuti, jediné

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady č. 1094.

Lovecké pušky

Browning 6.35, 7.65. Velodog, bambítky, revolvery, flobertky,

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkoušené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráž,
v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Velečestojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlácovačský

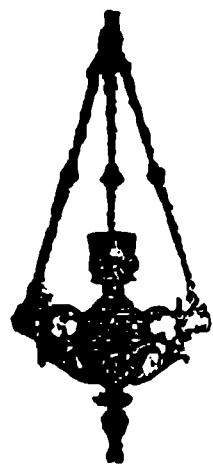
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Velečestojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluji si doporu-
čit veškeré kostelní nádobu a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, patény, paciřkály,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
 církevním vyhovující. Staré předměty
opravuji v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
platku na nové vyměňuji. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých slohů a stříbrných klenotů, jako: řetízků
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Motáček
protevy, tabatěrky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dražebny kupuje na nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, řádce ve Vyprachtěle)

doporučuje P. T. velečestojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všet h kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3— franko.

DRAŽBA

**v obeoní zastavárně
Královéhradecké**

odbývati se bude v místnostech zastavárny
dne 19. července, po případě 26. čer-
vence 1913

vždy od 9. hod. ranní do 12. hod. polední
a od 2. do 6. hod. odpo.

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
prádla a rozličných druhů látek atd.,
které do konce května 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12¹/₂ h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec
neúčastuje.

**SALUTARIS
FIDLOVÁČKA**

(zákonem chráněné značky)

bylinné likéry, které podporují žaludeční činnost
při nepravidelném zažívání, jakož i veškeré druhy
jemných likérů, cognaků, rumů
a různých vín

doporučují ze svého skladu

Bratři Boháčkové,

továrna likérů, horeček a velkoobchod vínem,
PRAHA,

Malá Hradec Králové, Malé nám.,
u zlatého hrochu.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlácovačský a
oltářnictví

== V ŽAMBERKU ==

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejdůstěm
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12. (losy a čísla zdarma). Lampiony, ohře-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obohodní dům u r. č. 28a „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

které všude velkou švandu působí, za mírný honorár
se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádejte cenník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Villa v Jaroměři,

elegantně zařízená, sestávající ze 3 pokojů,
koupelny, kuchyně s příslušenstvím, prádelny;
elektrické světlo, vodovod

Jest na prodej.

Villa je celá podsklepená, zahrada zděným
plotem obehnaná, v podkroví pokoj. — Blíží
v administraci t. l.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

— odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se barevnými
rámy, stíhání, osazením.

Veškeré rozpočty, návrhy i odborná rada bezplatná, bez
vš. závaznosti ku definitivní objednávce.

Neobtěžat veřejná i písemná pochvalná uznání: L.

Založeno roku 1848

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 138, doporučuje velečest. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě látkové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
stran, kaditelnice, paciř-
kály, katoličský závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentů a devotional.
— BRNO —

OBNOVA

Číslo 30.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 25. července 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Kdo je vinníkem?

(14) Býti panovníkem v této říši není a nebude nikdy větší závidění hodnou, Ba ani ministři nemají na různých ustlání. Zvláště ministr zahraniční aby za nynější balkánské vřavy ani nespál. Telegramy lítají ve dne v noci sem i tam a za všechny neúspěchy říše činí se zodpovědným hr. Berchtold. A vše zdá se proti němu mluvit, všechny neúspěchy Rakouska na Balkáně, kde mohlo rozhodovati a kde podlehl ruské diplomacii na celé čáře. A přece Berchtold není ničím jiným než kormidelníkem na porouchané lodi a nemůže za to, jestliže korábem vlny nemilosrdně zmltají a musí-li hledati útočiště ve vodách tišších. V čem tedy leží hlavní příčina miserie zevnější i vnitřní politiky zahraniční i národnostních poměrů uvnitř? — Je to dualismus, jež již Palacký nazval neštěstím Rakouska.

Krásně se počalo vyjasňovati po válce s Pruskem, již zdálo se, že doba nedaleká, kdy slunko rovnosti a spravedlnosti usměje se na všechny národy rakouské, sbratřené pod žezlem Habsburků. Pln nadějí vyjel si Rieger do Vídně, aby upravoval cestu fundamentálkám, když se srazil s přemo- vaným pánem, jenž šel od audience. Bylo mu řečeno, že to saský ministr Beust, a v Riegrovi — jak se prostonárodně říká — hrklo. Věděl ihned, kolik uhodilo.

Zvítězila ne spravedlivá věc národů, ale intriky německé a maďarské peníze, vyrovnání přišlo k místu, ale ne vyrovnání s národem českým, nýbrž s Maďary. Tito vypracovali s Beustem novou ústavu, jež platila i pro nás, ale byla zdělána bez nás. —

Maďaři a Němci stali se pány v říši, říše dle toho byla rozdělena a nové ústave dostalo se názvu dualismus. V polovině Němcům zůstavené zvítězila přirozená většina, ale v druhé polovici podrželi vládu Maďaři a provozují tam pověstnou svou maďarskou spravedlnost až do dnes, jež je paskvilem na rovnost občanskou před zákonem. A tento dualismus, třeba se na to v novinářských článcích zřídka poukazovalo, je příčinou i nynější nešťastné zahraniční politiky, kterou v rukou drží zuřiví odpůrci všeho Slovanstva, balkánských Srbů a Chorvatů všech zvláště — Maďaři a Němci. V takových poměrech nebyl by šťastnější snad ani anděl s nebe, neřku-li hrabě Berchtold, který konec konců je také jedním z nich. Nejdříve švalo se zbytečně do války celní, a když zařinčely první zbraně balkánských spojenců proti odvěkmu nepříteli křesťanstva, bylo to Rakousko, které začalo mobilisovati a plést se do věci, jež mu byly celkem cizí, němečtí a maďarští konsulové pak nedovedli učiniti politiku Rakouska balkánským národům sympatickou, zvláště když vídeňská a pešterská žurnalistika nedělala od prvního počátku nic, než že švala. Kdyby Slované balkánští měli o Rakousku lepší zprávy, chovali by se také k němu jako k nejbližšímu a nejsilnějšímu sousedu jinak. Když však slyší, jak se vede jejich bratřím za Dunajem a v Bosně, jak musí bojovati za každou plď svých národních práv, je zcela přirozeno, že k Rakousku důvěry neměli a že diplomacie ruská dovedla situace této využítkovati zvlášť proti Bulharsku, pro něž měli jsme u nás dost krásných slov a slibů, ale málo skutků a to proto, že Maďaři a Němci nechtěli. Tedy zase dualismus.

Proto je všechno jednání o mír a konečnou ú-

pravu hranic tak těžkopádným, protože tu není nikoho, kdo by se balkánských Slovanů poctivě ujal, a protože žárlivě každý svůj krok a projev navzájem sledují dvě velmoci až po zuby ozbrojené.

Protislovanská vláda v Rakousku je příčinou nynější zahraniční krise a bezmocnosti, v níž se říše naše ocitla. Doma Slované utiskovati a na Balkáně se jich chtít ujímati, to dobře nejde dohromady. Každé nedůsledné a nepoctivé jednání potrestá se konečně samo — i v politice. Kdyby hlas rakouských Slovanů více platil doma, nebylo by k takové zahraniční politice došlo a Slované balkánští byli by musili na rak. diplomaty jinak se dívat. Takto jsme v jejich očích nepřátely Slovanstva a dle toho se s námi jedná.

Tedy dualismus neštěstím říše za hranicemi a uvnitř? — Kdo jiný zase než dualismus?

Jeť zjevem zcela přirozeným a nikdo nemůže zazlívati, jestli vítězství balkánských Slovanů mělo rozhodný vliv i na Slované rakouské. S tím měli tak zv. diplomaté a muži od vesla vládního počítati a neměli se snažiti ten zjev v zárodku potlačiti. Naopak kormidelníci vládní měli hned také doma namířiti jiný kurs a nedržeti tak dlouho Cuvaje. Cislajtánská vláda to dobře chápala, naléhala na Maďary, aby se s Chorvaty vyrovnali, ale co může dělati, když za Litavou ozve se: »ne«? Oni jsou doma pány a dovedou si každé zasahování do své pravomoci zakázati, což také v plné míře dělají. Dualismus překáží projednání ústavního poměru Bosny a Hercegoviny, kteréžto země by Maďaři nejraději sami schválili; dualismus vylučuje státní právo chorvatské i české a tím udržuje a věčně bude rozněcovati nespokojenost dvou mocných národů v říši, což je tolik, jako připravovati říši o žádoucí a pro hospodářský vývin nezbytný pokoj a klid. Dualismem mají sice Chorvaté zaručená práva, o jakých se s námi Čechy ani nikdy nejednalo, ale co platí nejlepší zákony, když se neplní? A v tom ohledu dosáhli Maďaři rekordu.

Jako my v Čechách, tak tam za Litavou zákony o národnostech máme, že však ani ty Maďarům a Němcům nevyhovují, zanášíme se stále novou úpravou zauzlených národnostních poměrů, s níž však nechtějí býti spokojeni ani Češi, ani — Němci.

Totéž platí o uherských Němcích, Rumunech a Rusínech. Všichni jsou národy poplatnými, ale bez práv a bez spravedlivého zastoupení v parlamentě, v němž nerozhodují zástupci národů, nýbrž maďarská gentry s několika židovskými redaktory. Všeobecné volební právo přivodilo by jakousi změnu, tomu však odpírají nejvíce Maďaři. Kdyby k změně hlasovacího práva v Maďarii došlo, trvalo by to dlouho a dlouho, než by ujařmení, kultury a škol zbavení národové ho dovedli užiti. Jak to chodí o volbách s lidmi, neznajícími ceny hlasovacího lístku, vidíme i u nás a nepotřebujeme choditi ani do země, jež se stala v tom ohledu přísloučnou. —

Dokud nepadne dualismus a národnostem nedostane se samosprávy, jaká jim po zákonu Božím i přirozeném, historií i odvčnými úmluvami s panující rodinou patří, všechno dovolávání se parlamentu, který poklesl před i za Litavou tak, že dále to již nejde, zůstane marným. Všecky mírnící prostředky, jichž se tu užívá, ať je to změna ministerstva nebo oktrojírka, či konečně suspense autonomních úřadů, jsou jen léky pro okamžitou

pomoc, jimiž nemoc sama se nezažehná, naopak mnohdy i zhoršuje.

Zde je potřeba operace, nože, změny ústavy a celého vládního systému, který nemůže býti ani maďarským, ani německým, ani českým atd., ale rakouským, mají-li všichni národové s ním býti spokojeni a požívati zákonitě ochrany, s níž říše stojí a padá. Odnárodniti národy dnes již nelze, naopak ten boj národnostní bude spíše čím dále s rostoucím uvědoměním ostřejší. V Haliči ovšem není dualismus tím kazimírem, protože Rusínům není co činiti ani s Maďary, ani s Němci, ale o našich českých poměrech platí totéž, co o Jihoslovanech, jen s tím rozdílem, že by vídeňská vláda vyrovnání v Trans ráda a upřímně viděla, kdyby jen Maďaři chtěli, kdežto ta Riegrova »carta bianca«, kterou Němcům stále nabízíme, totiž rovnoprávnost obou kmenů v Čechách, se ani ji nezdá zamlouvati, protože by jinak již dávno neudržitelným poměrům přitřž učinila a nedoháněla by království toto do finančního bankrotu jen k vůli tomu, že Němci se vyrovnati chtějí jedině za cenu rozdělení království, kteroužto cenu sama vláda jako ochránkyně říše a ústavy musí považovati za přemrštěnou a nemravnou. Není rakouskou, je německou a na to měla zapomenouti hned po sjezdu frankfurtském. Budou-li chtít příští panovníci této mnohojazyčné říše vládnouti národům spokojeným, pak musí postaviti ji na onen základ přirozený, na němž vyrostla.

Balkánský vítěz.

Kdo jím vlastně jest? Slovanské voje dobyly na Turcích vítězství tak velikých, jakých se vůbec samy nenadály, jak svědčí předválečná smlouva Bulharska se Srbskem. Čím více se tedy dobylo, tím hospodárněji a úzkostlivěji měla býti veliká kořist opatrována. Uvažme, že stát bulharský, který nemá tolik obyvatel co Čechy, vzrůstal skoro na velmoc. Vývoj tak náhlý měl vzbuditi největší obezřetlost v diplomacii bulharské již proto, že vlastně pro veliké získané území neměl tento stát ani dostatek vlastních obyvatel. Při závislosti na všech stranách bylo potřeba tedy skoncovati jednání o mír hodně rychle a neprohlašovati za životní otázku sporné území, které se rovnalo svým malým rozsahem asi Černé Hoře. Jestliže dříve v užších hranicích Bulharsko vyvíjelo se velice zdatně, pak při dvojnásobné rozloze nemusilo stýskati, jako by pro kus darovaného území byl vážně ohrožen samostatný jeho vývoj. Vnitřní síly tohoto státu zvláště po hrozném váleč. zakrvácení nebyly tak veliké, aby mohlo hned dělati diktátora nad celým Balkánem.

V lidu bulharském idea vzájemnosti slovanské jest zajisté dosti mohutná. Jak si však počínala bulharská diplomacie? Místo přímého a rychlého vyjednávání s bratry Srby stále odklady, neurčité odpovědi a při tom promyšlené rozestavování vojsk proti slovanským nedávným spolubojovníkům. Ti, kteří za zvuků jásavých fanfár měli vtáhnouti do Sofie jako vítězové nad tureckou svezepostí, jako stateční rytíři slovanské vzájemnosti, byli vláčeni přímo na jatky proti Srbům. Taková válka se nemohla státi populární ani v Bulharsku. Ferdinand se svou vojenskou stranou dobře mohli věděti, že vítězství nad spojenými Srby a Řeky rozhodně nebude snadné, že i v případě vítězného

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

postupu bude prolito mnoho bulharské krve. A přece byl nejvyšší čas, aby si chvíli oddechli bojovníci, kteří se utkali již v tolika bitvách. Tito na předním místě měli právo okusiti konečně část ze sladkého ovoce vítězství. Což vidělo Bulharsko vlastních mrzáků ještě málo?

Vojenská strana však si postavila hlavu. Dřív sám bulharský dvůr prosil Slované o příspěvky na ubohé sirotky po padlých vojácích. Pak však pojednou měl tolik síly a peněz, že nadělal desettisíce nových sirotek jak bulharských tak srbských v bratrovražedné válce. Samo vítězství by bývalo přineslo Bulharsku málo slávy a bylo by podnítilo tím více závist a případně okamžité válečné akce států, které posud přihlížely k zápasu bez upotřebení děl. A již sebe menší pravděpodobnost porážky měla odvrátiti smělou ruku od díla krvavého. Uvažme, »osvoboditelé křesťanstva« pojednou pobíjejí souvěrce a pokrevní bratry jako Turky. To se dalo také pro čest kříže, v zájmu svobody, v zájmu všeslovanském?

S Tureckem a Rumunskem ještě nebylo dojednáno, podráždění Srbové, Černohorci a Řekové již se připravili společně k obraně — ale přece jenom bulharská děla zahoukala. Což byli Bulhaři tak na hlavu padlí, že nepředvídali, jak i pro případ krátkého triumfu porážení odpůrcové dovedou si získati spojení, tak že naposledy i vítězové umlčení dosavadní akcí lehce podlehnou? Jaké strašné miliony pohltila bratrovražedná válka! A pak — což se přece dalo přímo matematicky vypočítati — vylézali syslové a krysy ze svých brlohů, aby odňali všecko silákovi krvácejícímu z velkých ran.

Mnoho se svádí na radikální žurnalistiku jak bulharskou tak srbskou. Myslíme však, kdyby byly vlády obou států spornou záležitostí důkladně a svědomitě vykládaly svým národům, že by bývalo takové štvavé časopisectvo bez moci. Vždyť přece skoro každá rodina měla ve válce některého příbuzného a při svém strádání těšila se na návrat svého miláčka.

A jako chybovalo Bulharsko, tak zase na druhé straně vítězové po bulharské porážce odhalili své sobecké ledví takovými přemrštěnými požadavky, které nevytryskly z nutnosti, ale ze sobeckého hesla: »Běda přemoženým!« Zvláště Řecko, které dříve při nadlidské námaze bulhar. vojáků své pluky úzkostlivě šetřilo, pojednou se vytasilo s požadavky až příliš hrabivými: sebrat skoro všecko, čeho tak těžce Bulharsko dobylo!

Mír ještě není dojednán, tragedie bulharská nedospěla dosud k poslednímu aktu. Ale již nyní možno pozorovati, kdo se těší na nejlepší kořist po vzájemném zápase křesťanů. Židovští bankéři nepůjčovali obrovské miliony do války ani k vůli Turkům ani ve prospěch křesťanů, ale hlavně k vůli sobě. Z každé války mají židovské banky obrovskou peněžní kořist, ať již tato dopadne jakkoli. A nyní po děsných bitvách mezi křesťany věnuje světová moc židovská hlavní péči makedonským židům. »Budapesti Hirlap« z pramene dobře zpraveného před týdnem oznámil, že tři velnoci pracují k tomu, aby se dala Makedonii samospráva. Prý autonomie Makedonie bude navržena na příštím mezinárodním sjezdě od Rumunska pod titulem osamostatnění bitoljského a soluňského vilajetu. Prý Bulharsko nebude tomu odporovati, protože tyto vilajety stejně samo neobdrží.

A kdo nejvíce usiloval o samosprávu Makedonie? Byli to židé. V samé Soluni jest jich na př. 50 tisíc, pod líným Turkem se jim vedlo dobře, nyní se bojí konkurence čilých obchodníků křesťanských. Ničemu se tak židé balkán. za války nevyhýbali jako vojenské povinnosti. Zato však vedli tiše velice účinnou a pohodlnou válku diplomatickou. Rozesílali po měsíce tajná poselstva, která velice úspěšně pracovala u rozhodujících diplomatů. Zvláště na získání finančních činitelů židům záleželo. Ba i v Americe našli židé velice vlivnou oporu v bývalém cařihradském vyslanci Strauszovi, který jest židem velice rozhodným.

Když se cítila ve všech lidumilných duších potřeba, aby dostala Makedonie samosprávu na obranu křesťanského obyvatelstva proti tureckým přechmatům a turecké krutosti, židé byli tiše. Jim se tam neubližovalo. Ale proč nyní právě Makedonie má býti urvána Slovanům? Žije tam nějaký národ makedonský? V žádné zemi toho rozsahu není tak veliká smíšenina národů, náboženství a různých zájmů jako v Makedonii. Pokud Srbsko nebylo tam vítězem, židé o tom požadavku veřejně nemluvili. Nyní, kdy na získání částí toho kraje tolik se zakrváceli, honem jim chtějí »bráti židé hezky lacino kořist před ústy. A vlivné rakouské kruhy, které tiše a škodolibě očekávaly porážku Srbska, které švaly Bulhary do bratrovražedné války, jsou hned na koni, aby podporovaly proti Srbsku makedonskou autonomii. Také »ruská demokracie«, která ve spojení s revolučními židy ruskými se natopila tolik protinárodních zločinů, horlí pro samosprávu Makedonie.

Vzpomeňme si, jak židovští bankéři váhali před válkou spojencům půjčiti peníze. A nyní? Sami poráženi Turci, když se podívali aspoň finanční kontrole Evropy dostávali obrovské sumy. V minulých dnech »Deutsche Bank« dala Turkům místo

dříve chystaných 450.000 tureckých liber celý milion tureckých liber. Této půjčky bylo zapotřebí, aby mongolský barbar vyšel ze svých čataldžských děr proti Lozengradu a Drinopolu. Zkrátka židovstvo kál vodu. Turci ovšem sotva se udrží na územích znovu zabíraných, ale jejich výpad značně zhatí poslední naději Slovanstva. A nebude-li Makedonie autonomní, tož jistě židovští spekulanti své posice v ní značně utvrdí. Židovstvo bohatlo již z první balkánské války, nyní sklídí ovoce další. A ti křesťané, kteří se mezi sebou tak nemilosrdně bili, nepozorovali, kdo se jim směje za zády, ač si měli vzpomenouti, co platí při mezinárodních zápletkách obrovská finanční moc židovstva. Když se dva perou, třetí se směje. Zápasí-li dva o poklad, třetí jim jej odnese.

Tragedie Balkánu jest veliká. Nyní budou několik desítek Bulhařů lkáti, kam přivádí nesvornost. Synové budou stýskati na neprozřetelnost otcův. Ale dojde-li k zápasu znovu, tu se obáváme, že plačící děti zapomenou zrovna tak, jako jejich otcové zapomněli kongresu berlínského. Kde vládne vášeň, tam i při nejkritičtějších okamžicích bývá rozum na výměnku.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

* KNIHY *

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Politický přehled.

Krise v král. Českém schyluje se snad k rozuzlení. Císař nedal svolení k zvýšení zemských přírážek a k zavedení pivní dávky, následkem čehož bude museti země snad již v srpnu zastaviti platy, zvláště pak proto, ježto se finančnímu referentovi dr. Pinkasovi nepodařily pokusy o novou půjčku. Tvrdí se, že nejvyšší zemský maršálek princ Lobkovic odstoupí a s ním i příslušníci konservativního velkostatku, čímž donucen bude celý zemský výbor odstoupiti a vláda bude nucena použiti mimořádných opatření, aby zemské hospodářství mohlo býti dále vedeno. Němci proti komisariátu zemskému už nejsou, ježto jistě nebude se skládat z dosavadních příslušníků, ale z lidí jim bližších. Bývalý ministr Prášek vyzývá všech 108 českých říšských poslanců, aby na říšské radě potírali vládu a tak znemožnili říšskou radu za to, když vláda zemský sněm nechce podpořiti. Prášek ovšem zapomíná na § 14. — Němečtí učitelové dožadují se rozhodně oktrojírky zemského zřízení a zákona o jazykové úpravě u samosprávných úřadů a doufají, že současně s ní bude oktrojována 4korunová dávka pivní. Ve schůzi zem. výboru 23. t. m. požádán nejv. maršálek princ Lobkovic, když se chtěl vzdáti svého místa a s ním i příslušníci konservat.

velkostatku, aby dříve podal císaři zprávu o finanční tísni a vyžádal si pomocnou akci v rámci ústavy. Princ Lobkovic ještě téhož dne odejel do Říma k císaři.

Moravský zemský sněm 18. července po třídním zasedání odroč. Sněm obnovil zemský výbor, zvolil příslušné sněmovní odbory, jmenoval své zástupce v různých zemských ústavech a prodloužil prozatímní rozpočet zemský do konce tohoto roku. 20členný křesť. katolický klub vybojoval si na pokrokovém klubu (který ho chtěl znásilniti), co mu patřilo, totiž prvního místopředsedu v české kurii (posl. Ševčík) a také po 4 členech do výborů. V zemském výboru jest za stranu katolickou posl. Šrámek, kterému přiděleny do referátu zemské účtárny. Při tom vyšlo na jevo, že pokrokový blok zasadil se o to, aby příslušnému Šrámkovi nedostalo se školského referátu. Také vzbudilo úžas, že tři nově zvolení příslušníci zem. výboru dr. Budínský, dr. Pluhař a Sonntag dovolávali se na c. k. místodržitelství zakročení vlády proti reprezentantu zemské samosprávy, J. E. zemskému hejtmánovi, poněvadž při rozdělení referátů v zem. výboru řídil se ohledy na slušnost a prospěch země a nikoliv rozkazy pokrokového bloku.

Státní pomoc Haličl. Haličský sněm pro ruskou obstrukci byl nedělním, nemohl tedy projednati ani zemský rozpočet, vázlo proto zemské hospodářství a v této tísni poskytla vláda zemskému výboru haličskému v prvním pololetí tohoto roku zálohu 25 mil. korun na úhradu nejnaléhavějších potřeb. Zemskému výboru král. Českého odpírá se však i zvýšení zem. přírážek a zavedení 4korunové zem. dávky z piva z ohledu na — Němce.

Společnost k podporování národnostního míru v Rakousku. Vláda a politikové prokázali se prý neschopnými rozřešiti národnostní otázku v Rakousku, proto řada vlasteneckých mužů (mezi nimi 51 českých, 15 polských, 95 německých universitních profesorů) a paní semkla se, aby utvořila se společnost k podporování národnostního míru v Rakousku, ježto národnostní mír jest nezbytným předpokladem dalšího hospodářského, kulturního a tudíž také národnostního vývoje všech národů ve státě.

V Chorvatsku jmenován novým královským komisařem ministerský rada bar. Skerlec, jehož úkolem jest docíliti dorozumění mezi stranami a pokud možno nejdříve učiniti přípravy ke svolání sněmu a jmenování bána. Ministrem pro Chorvatsko jmenován hr. Pejačević.

Tříletá vojenská služba ve Francii schválena sněmovnou 358 proti 204 hlasům. Tuto menšinu tvoří především 184 socialistů různých odstínů. Zavedení tříleté vojenské služby setkává se však v armádě francouzské s odporem, jevícím se v demonstracích a vzpouřích proti nadřazeným.

Nepokoje v Portugalsku opakují se stále. V noci na 20. červenec mělo v Lisabonu vojsko pohotovost, ježto prý se připravují puňové atentáty. Padlo i několik ran z pušek, několik osob zraněno a usmrceno a zatčeno na 40 lidí, většinou radikálních republikánů, tedy odchovanců nynější republikánské vlády.

Mír na Balkáně. Boj na Balkáně ustal. Bulharsko dohodlo se především s Rumunskem, jemuž postoupilo část svého území mezi Turtukajou a Balčíkem. Takto Rumunsko ukojeno ve svých vyděračných choutkách, ujišťuje, že mu záleží v první řadě na trvalém uspořádání balkánských poměrů a že se mu nejedná o zničení a pokoření Bulharska, nýbrž pouze o potlačení některých nepřipustných snah bulharských. Rumunská vláda uznává také, že při rozřešení balkánského sporu musí padat na váhu, že porážka Turecka jest v první řadě zásluhou Bulharska; proto v Bukurešti myslí, že jest povinností Srbska a Řecka, aby při konečné úpravě balkánských poměrů na tyto okolnosti vzaly zřetel. — Srbsko rovněž nezapírá, že touží po brzkém uspořádání poměrů a proto také vrchní velitelství srbské dalo rozkaz k zastavení bojů. Ale ani nafoukané Řecko nevzpírá se míru a tak delegáti srbští, řečtí a bulharští sejdou se k jednání v Bukurešti. — Jenže zatím zase turecké vojsko pod Enverem bejem vyrazilo od Čataldže, obsadilo Lozengrad a Drinopol a chystá se prý i do samého Bulharska. Bulharské posádky bez boje ustupují a vláda bulharská dovolává se zakročení velmocí proti postupu Turecka za čarou Enos-Midia. Velmocí ovšem neustávají varovat Turecko před pokusem změny hranic, Rusko hrozí, že vpadne do Asie, toť zatím vše proti Turecku, které dle všeho bylo smluveno se Srbskem a Řeckem o vpadnutí do zad Bulharska. Všeobecně považuje se Rusko za hlavní příčinu nynějších bojů na Balkáně, ježto nepřálo vzniku velkému Bulharsku, které ostatně nikdy neklonilo se tak k Rusku jako Srbsko. Ruská diplomacie využila neshod mezi spojenci k protirakouskému tažení, ale poškodila vše, co se poškoditi nemělo a nedosáhla pro sebe ničeho. Zato Rumunsko nastrčené Ruskem těží ze situace pro sebe. Těžiště situace jest a bude v rumunské Bukurešti na úkor spojenců balkánských... Jest nyní na Rakousku, aby napravilo, co dříve pokazilo a získalo si patřičného vlivu na Balkáně.

Boží kraby, Křížové cesty ženský, obřady, sešity, knižkové cesty ženský, levné provázky absolventů a. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Zprávy organizační a spolkové.

Sjezd a valná hromada ústředního diecézního svazu katolických spolků diecése královéhradecké v Kutné Hoře. V neděli dne 20. července slavila katolická jednota sv. Vojtěcha v Kutné Hoře jubileum desítiletého trvání, na kterýž den položilo ústředí katolických spolků královéhradecké diecése obvyklý roční sjezd a valnou schůzi. Dopoledne v den slavnosti vládl v Kutné Hoře rušný život, vítání byli přiblížili hosté a konán za zvuků místní kapely imponantní průvod do velechrámu sv. P. Barbory, v němž pod 8 prapory bylo zastoupeno přes 600 členů spolků nejen z diecése, ale i ze sousední pražské arcidiecése. Hbitě si vykračovali v čele průvodu švarní Orlové z Vyšehradu, vedeni jsouce vp. Týlinkem. Ze samé Prahy s Orly a Orlicemi kráčelo v průvodu na 70 osob. V chrámu Páně měl slavnostní kázání pan kanovník Dr. Reyl, jenž odůvodnil ve své řeči nutnost katolických spolků. Po té obědová p. prelát Msgr. Vorlíček tichou mší sv. za assistance dpp. Poura a Zuzánka. Odpoledne odebral se průvod do Lorce, zahradní restaurace u Kutné Hory, kdež konala se lidová slavnost s koncertem, mezi nímž promluvil p. Dr. Horský o katolické organizaci. — V sále odbývala se valná schůze královéhradeckých spolků. Schůzi zahájil případným proslavem pan kanovník Dr. Reyl, diecézní předseda, načež byl přečten zápisník minulé schůze. Pan Jenšovský, jednatel a pokladník ústředí, podal přehlednou jednateleenskou zprávu, která vzpomínala imponantního velkého sjezdu v Hradci Králové r. 1912 při krajiněmském sletu Orků, eucharistického kongresu ve Vídni, jehož účastnily se téměř všechny jednoty, a hořlavého projevu, jež jednoty naše učinily v Hradci Králové nejd. arcipastýři Dru. Doubravovi při jeho 10letém jubileu. Ve svazu je 75 jednot, spolkové domy hodlají stavěti 4 spolky, pořádáno bylo na 300 vzdělávacích schůzích, tolikéž asi spolkových zábav. Ústředí diecézní pracuje již od r. 1896, jsouc nyníjsím předsedou založeno, ale pro různé překážky nedostihlo ještě vytknutého cíle. Před lety byla to zejména politická akce, která z řad spolkových odvedla nejschopnější pracovníky na pole politické. Mimo to zkoušeny nové cesty a nové formace pro sociální činnost katolíků. Dnes jsme přišli k poznání, že jen ve spolkovém rámci udržuje se nejlépe spolehlivé jádro uvědomělých katolíků a proto nutno vzdělávacím našim jednotám věnovati celou pozornost. — Nepřátelé vycíťují aspoň dobře význam našich jednot a proto uspořádaly kutnohorské politické strany protikatolické protestní tábor zrovna na neděli 20. července, aby slavnost naši poškodily. Ale marná námaha! Sjezdu našemu malicherný tento projev pranic neškodil, nýbrž dopadl velmi smutně pro samé pořadatele, zejména pro mladočeskou stranu, která popoila svého redaktora Heveru z Prahy, aby klerikálům posvětil. Divným řízením osudu vyčinili však »spojenci« národní sociálové mladočeské politice, takže sjezd skončil velikou disonancí. — Účetní správa spolková upomínala celou řadu jednot, které letos nezaplátily roční příspěvek. Výlohy nebyly letos značné, proto zůstává jmění 341 K. Při volných návrzích přednesla sl. Blažková z Kutné Hory vzletnou báseň, vybízející ke svornosti, p. Březina z Kolína zval k účasti na katolickém sjezdě v Kolíně a představenstvo ústředí žádalo brzké vrácení rozeslaných dotazníků. Do výboru byli povoláni pp. Fr. Bartoněk z Hořic, Jos. Polák a V. Jenšovský z Hradce Král., K. Dašek z Kostence n. Orli., A. Láš z Lomnice, C. Lokvenc z Úpice, J. Horák ze St. Paky a J. Beneš z Chrastí. Náhradníky byli zvoleni: J. Katnar, A. Pochmon, P. Šupka a J. Netuka, vesměs z Hradce Králové. Za revisory pp.: A. Fait a J. Sahula z Hradce Králové. Za povznesené náklady byl sjezd ukončen, když bylo místo přístižného sjezdu položeno do Chrudimě. — 1.

Smifice. Katolická národní jednota, zastoupená dramatickým odborem, pořádá dne 27. t. m. výlet do Kuku, Betléma, na Zvičinu a přehrady. Výjezd ze Smific vlakem v 6.31 ráno, mše sv. v Kuku. Přijezd do Smific v 8.27 večer. Velmi četné přihlášky slibují animovanou zábavu. Hosté vítáni.

Katolická mládež československá! Zraky všech upíraly se k nám. Jedni chtěli strhnouti nás mezi sebe do víru svobodomyšlného a nevěreckého života, druhí usilují, aby nás těchto záhubných proudů uchránili. Na kterou stranu my se dáme? Lásko k Bohu, k vlasti a k rodičům káže, abychom věrní zůstali šlechtitným zásadám svých předků, abychom nejen se vyhýbali všemu, co by nás mohlo svést na scestí, nýbrž abychom dle možnosti i hájili drahých odkazů po rodičích přejatých. K této obraně víry, lásky k vlasti a sebe sama potřebujeme uvědomění a chuti k práci. Bez jasného cíle a bez nadšení pro svatou věc marno všechno snažení. Proto používáme příležitosti VII. všeobecného sjezdu katolíků československých, který se koná letos dne 7. a 8. září 1913 v Kolíně nad Labem, abychom se sjeli ze zemí koruny svatováclavské na svůj sjezd československé mládeže katolické. Proto zveme vás, katolíci jiných a dív-

ky národnosti české ze zemí koruny svatováclavské, abyste se v hojném počtu dostavili ve dnech 7. a 8. září 1913 na sjezd katolické mládeže a spolu i na všeobecný sjezd katolíků československých do královského Kolína nad Labem. — Program sjezdu: Dne 7. září dopoledne: Pontifikální mše svatá a I. slavnostní schůze sjezdová. O 3. hod. odpo. v sále u Karla IV.: Zahájení sjezdu mládeže a volba předsednictva. Pozdravné proslovy. Řeči: »V mládeži budoucnost národa«. Prosloví vdp. Dr. K. M. J. Žurek O. S. N. z Nové Říše. »Jak může katol. jiných pracovati ku blahu vlasti a církve«. Prosloví A. Kaňourek, předseda Sdružení venk. mládeže v Čechách. V 8 hod. večer: Přátelský večer v Zámecké restauraci. — V pondělí dne 8. září: V 9 hod. dopol. schůze. Pozdravy. Řeči: »Mládež církvi, církev mládeži«. Prosloví dp. J. Voňavka. »Jak může katol. dívka pracovati ku blahu vlasti a národa«. Prosloví sl. L. Kosařová z Dobrušky. Odpo. ve 2 hod.: Slavnostní průvod; II. schůze slavnost., závěrečná. Apoštolské požehnání. Na shledanou v Kolíně! Zdař Bůh! — V Praze, dne 23. července 1913. — Sjezdový výbor mládeže.

Bohuslavice. Krajiný sjezd mládeže, »Orků« a všech ostatních katol. organizací a spolků konaný o slavnosti apoštolů slovanských sv. Cyrilla a Methoděje dne 13. července skvěle se vydařil. Ohromné účastenství jak mládeže, tak »Orků« a »Orlic« i ostatních spolků budilo radostný ohlas u všech, kteří oběťav se o zdar sjezdu přičinili. A poněvadž počasí nebylo zrovna nepříznivější, platilo o všech těch nadšených účastnících slovo, že »Vody mnohé nemohly uhasiti lásky!« V dojmůtí hlubokém vyslechli všichni nadšené kázání vdp. Dra Jos. Huráně, sekretáře bisk. konsistoře z Hradce Králové »O ideji cyrillo-methodějské v národě českém.« Zbožně byli přítomni mši sv., již u oltáře před farou krásně ozdobeném sloužil vdp. Fr. Hroneš, farář a duchovní rádcé skupiny v Bohuslavicích. Na odpoledním táboru účinně a nadšeně promluvil k nepřehlédným zástupům p. red. Šupka o pravém pokroku na základě zásad křesťanských, jsa nadšenými projevy souhlasu často přerušován. Velmi hezky cvičili pak Orlové a Orlice, jichž cvičení vzorně provedená byla tím zajímavější, čím obtížnější byl terén půdy dlouhými dešti rozbrzděný. V nastalé na to zábavě všichni srdečně se pobavili a skončili slavnostní den přátelským věnečkem. Při odpolední slavnosti sebráno 20 K pro slepé dívky na Kampě a 9 K pro útulek sv. Josefa. Všem, kteří nás navštívou svou počtí i těm, kteří jakýmkoli způsobem ku zdaru a oslavě sjezdu přispěli, platí náš vroucí dík a srdečné »Zaplat' Pán Bůh!«

Okrskový slet Orla v Proseči. Ještě nedoznaly dojemné akordy nezapomenutelné slavnosti svěcení nového kostela a zase nám bylo potěšením po 14 dnech viděti novou, neméně nádhernou manifestaci křesťanského ducha v Proseči okrskovým sletem Orla dne 20. července. Naše naděje ve zdar sletu pro nepříznivé počasí den ke dni klesaly, až konečně v sobotu, když rozněvaná oblaka zatáhla se úplně a studený déšť skoro po celý den ustávati nechtěl, nebylo nám od slz daleko. Než všem nám na radost v neděli ráno počalo se jasnit, k polednímu dokonce milé slunko rozešlo zlobné mraky, nastala pohoda, že lepší jsme si nemohli přát. Věděli jsme ovšem, že nejbližší bratrské odbory dorazí jistě, ať jest počasí jakékoli — taková již jest mezi námi soudružnost: ale na bratry vzdálenější počítati — při naší vzdálenosti ode dráhy třihodinové — bylo více než opovržlivé. Jaké tu naše překvapení, když od časného jitra, přesně v udaný čas duněla zem pod koly povozů bratří budislavských, krounských, polických, újezdských, osických, litomyšlských, sloupnických, němečických, d. dobroučských, třebovských, lhotických, parnických a chrastických, a vůz za vozem (ladně zelení všechny zdobené) vjížděly na naše prostranné náměstí a toto zamodralo se na ráz blankytnými orelskými úbory, zpestřilo se půvabnou směsí národních obleků. Aby nikdo nemusel služeb Božích zanedbat, sloužil okrskový starosta neúnavný pro orelskou věc dp. Vala z České Třebové o 9. hodině po obvyklých raních službách Božích ještě mši svatou, při níž naplnily se rozlehlé kobky našeho chrámu Páně milými hostmi a velebně zahlaholily ctihodným chorálem našich předků: Sv. Václave, vévodo české země! Následovalo ubytování a zkoušky. Odpoledne o 2. hodině zavířila svižná hudba a obrovský průvod, jakého Proseč dosud neviděla, hnul se od hostince Šumavy na horu přes náměstí ku prostrannému cvičišti. Zatajil se v mnohé hrudí dech, zachvělo a pohnulo se mnohé srdce nezvyklou radostí. Nebyla to naděje v budoucnost — byla to skutečnost! My, kteří jsme před dvaceti lety v této končině kladli základy k budově příštích organizací, zakládající druh od druhu vzdálen a i neznám naše křesťanské spolky, netušili jsme, že dočkáme se něčeho takového. — Předcházeli průvod junákův a děv v národních krojích počtem 140. Rázným čtyřstupem upíral se mladistvý dorost počtem šedesáti, následoval oddíl Orlic ve cvičicím kroji počtem 52, hudba a mohutný čtyřstup 200 Orků v kroji, nesčetné obecenstvo a hosté zavítavši z osad nejvzdálenějších. Na cvičišti hojnými prapory a zelení vyzdobeném promluvil krátce za bouřného potlesku dp. Vala z Č. Třebové. Mocného ohlasu doznala zejména ta část řeči, v níž mluvil o pěstění charakteru a dovodil příkladem z nedalekého okolí čerpaným, jak ti, kteří vlastenečtí a intelligence mají plná ústa, námi pohrdali, tam kde to docházelo na kapsu, zapomínali na charakter. A že Orlové charakterními budou, toho důkazem jest, že do orelské organizace se přihlásili. Neboť nemůže dnes člověk větší oběti přiměsti — než státi se křesťanským Orlem! Následovala za ladných zvuků

naší domácí, dobře secvičené hudby pestrá cvičení: Prostná cvičení mužstva, cvičení s praporem dorostu, Orlic kužely, cvičení na náradích, hrazda, dvoje bradla, normální i vysoká, kůň velký i malý, skok plavmo z pružného můstku, skok do dálky — skupiny a hry. Význačné výkony: Smělý stoj na bradlech o napiatých pažích, přesné váhy, graciesní skoky plavmo nejvyšších bodů, bravurní cviky na hrazdách, rohování. Bylo to milé podívání na to ušlechtilé závodění jednotlivých odborů, z nichž každý podával to nejlepší, že těžko bylo rozhodnouti, komu přiknouti palmu. Košem šesté hodiny rozproudila se čilá zábava, která potrvála za nejlepší pohody až do pozdních hodin večerních. Rozloučení s bratrskými odbory bylo nelicené a tklivé. U buffetu se daly ochotně nalézt i obětavě přispěly mimojině: Pl. Nováková, pl. Heimerková, sl. Anna Vichová. Prodej sodevek a vín měla pl. Chrudimská. Čajovnu a kavárnu obstaraly pl. Vobejdová a Klírová. Výsledek byl nejen morálně, nýbrž i finančně skvělý, a nic si z toho neděláme, že někteří naši opatrníci, aby si »neškodili« aneb stykem s námi o »karakter« nepřišli, zůstali doma. Jest jich tak málo, že jejich nepřítomnost se úplně ztratila. Dáme si záležeti postupně víc a více, abychom ani my jich neobtěžovali v jejich výdělečných spekulacích.

Závratec u Ronova nad Doubr. (Opoz.) S radostí i bolem zároveň chápeme se péra, bychom upřímně blahopřáli prvnímu jednateli naší skupiny katolické mládeže k jeho sňatku, totiž V. Novotnému, s rovněž horlivou členkou sdružení Růženou Vašíčkovou z Rudova, Ztrácíme nadšeného, uvědomělého a horlivého pracovníka ve sdružení mládeže, ale radostí plní se srdce naše, že svých schopností užívá jakožto pokladník Raiffeisenky, člen výboru odbočky Hosp. sdružení a člen dosud okresního sdružení mládeže. Pevně doufáme, že zůstane věren zásadám katolickým a že i skupině mládeže přispěje jak svojí radou tak činem i hmotně. Přejeme novomanželům na dráze života hojnost blaha a spokojenosti: Žijte blaze, naši milí a věrní druhové! — Za sdružení katolické mládeže v Závratci J. Kosina, t. č. předseda, A. Lebduška, t. č. jednatel.

Slet Orla okrsku Novopackého, konaný ve Staré Pace dne 20. července 1913. Přišli jsme, viděli jsme, zvítězili jsme! Tak mohli směle zvolati všichni účastníci sletu. Již dopoledne bylo viděti nadšení, planoucí z oka bratří a sester. Přišli bratři z různých míst, dostavili se Orlice, ba připojil se i bujarý náš dorost školní. Nic nebránilo nadšení, ba šlpy posměchtu od nepřátel házené na bratry a sestry odrážely se od pevnosti, zmužilosti, a nevšímavosti vůči nepřítelům všem. Zde »pokrok« oslavovatelů Husových slavil triumf v podobě mečení, různých pokřiků i nadávek. A jestliže »Jičínský kraj« napsal o našem sletu jako o sletu »nestvůr«, tož my to opravujeme tím, že Orlové se slétli a nejspíš nestvůry pokřikovaly na klidné bratry a sestry naše. Přišli jsme s nadšením, viděli jsme katolickou horlivost, ale i hrubost a nevzdělanost pokrokářů. Cvičení dorostu s praporky dopadla skvěle. Zde bylo viděti výsledek veliké práce bratří cvičitelů, neboť mladí podřídili tempo i přesnosti ve výcviku, jest dílo práce úporné. Prostná cvičení sester a skupiny překvapovaly ladností a pravou elegancí. Bratři drželi se statečně a dokázali, že zásady Tyrše i Fügnera zcela pochopili. Zvítězili jsme! Tak mohli zvolati všichni, a zcela správně. Zvítězily naše orelské odbory na celé čáře svou statečností a úplným pochopením. Slova okrsk. jednatel br. Al. Manna, starosty Orla v Lomnici n. Pop. zněla k duši všem a z duše všech. Nastínil krátce účele Orla, promluvil o tom, že nepřítelé u vědomí duševní převahy naší nás kaceřovali, pranýřovali musí, aby prozradili svou ubohou, nízkou duši. Spatřili jsme bratry naše kněze, kteří v lidu rádi se pohybuji, pro lid pracují. A to nás těší, že kněz dovede nalézt pro lid pochopení, s ním se přátelsky, lidově stýká. Východočeská župa z Hradce Král. vyslala své zástupce br. Petra a jiné. Všem, kdož jakýmkoli způsobem o pravý zdar sletu se přičinili, vzdáváme srdečný dík a voláme upřímně: Zdař další dílo Bůh! — Náš Orle, vzletní k lidu níže a k Bohu s lidem výše! — Všem zástupcům, našim neohroženým kněžím děkujeme za účast a prosíme Pána, aby více sluhů Páně takových, lidových na vinici seslati ráčil. Účastníky kněze sletu našeho prosíme, aby i nadále tak zářivým příkladem svítili lidu příkladem dobrým dále, orelsky.

Na stavbu katolického domu v Č. Třebové zaslali spolku Katol. jednoty »Svoboda« dary tyto pp. dobrodinci: Václav Sokol, farář v Čenkovicích 15 K, Josef Dejl, farář v Kouřimě 2 K, Fr. Sychra, farář v Jablonném n. Orli. 2 K, Karel Macháček, děkan v Opatově 5 K, Vinc. Blažek, katecheta v Litomyšli 2 K, Jan Lžičar, farář v Dol. Litrbáších 2 K, Alois Dudek, farář v Damníkově 2 K, Václav Buřil, kaplan v Mezilíči v Čechách 4 K, Aug. Michálek, kaplan v Chocni 6 K, Frant. Severa, kněz ve výsl. ve Sloupnici 2 K, Josef Melichar, farář ve Vracelavi 1 K, Václav Matzke, farář v Kocleřově 2 K, Josef Filip, farář v Trstenicích 1 K, Frant. Stejskal, farář v Semaně 5 K, Frant. Zrzavecký, kaplan v Litomyšli 2 K, slč. B. Hendrichová z Č. Třebové 20 K, páni manž. Hýblívi v Č. Třebové 4.24 K, Konsumní jednota »Svěpomoc« v Parníku 50 K. — Všem pp. dárcům vyslovují jménem Jednoty nejsrdečnější »Zaplat' Pán Bůh! — V. Gregar, pokladník.

Na spolkový katolický dům v Chrudimě přispěli dále tyto P. T. dobrodinci: 25 K: J. Celar, kaplan ve Vyprachticích; po 20 K: J. M. Dr. B. Čtvrtečka, opat v Broumově, J. Kober, bisk. vikář v Chrastí; po 10 K: J. Bonaventura, bisk. notář v Libici, V. Bartoš, farář ve Zdechovicích; po 5 K: V. Vlach, kaplan ve Zbislavi, J.

Žák sbírkou na táboře v Hroch. Týnci; 4.20 K: Ant. Symon, kaplan v Bojanově, J. Zezula ve Znojmě. Po 2 K: Prok. Vávra, katecheta v Praze, A. Provazník, katech. na Žižkově, St. Bobek, kapl. v Bíl. Újezdě, J. Hakl, katecheta v Českých Budějovicích, konvent řádu sv. Voršily v Kutné Hoře, A. Jannak, farář v Dol. Počápicích, křesť. organizace ve Pcherách, Dr. J. L. Sýkora, univ. profesor v Praze, Fr. Reinisch, kaplan v Chotěboři, X. Y. z Chrudimě. — Po 1 K: J. Bouchal, farář v Třebenicích, St. Bambas, prof. v Píbramí, St. Trojan, katech. v Nymburce, F. Janeček, kaplan v Třebivlicích, J. Miňka, kaplan ve Vamberku, V. Vítek, katech. na Král. Vinohradech, Farní úřad v Pračově, J. Baštýř, katech. v Chlumci u Třeboně, pl. V. Mayerová, A. Šuková a sl. M. Reindlová vesměs z Nymburka, Lid. křesť. soc. spolek v Hronově, E. Červinka, rada a ředitel v Modřanech, N. N. v Lounech, A. Hornek, farář v Přibyslaví, J. Švec, prof. v Turnově, J. Staněk, prof. v Táboře, Fr. Boštík, katech. v Pardubicích, F. Jedlička, katech. v Českých Budějovicích, Neimenovaná z Přelouče. — Za milodary vzdáváme vroucí: Bůh zaplať! Prosimе všechny lidi dobré vůle, jimž naše prosby zaslány, za sebe menší příspěvek. Každý haléř je vítán! Bratrským pak spolkům připomínáme, by nám pomohly vybudovati tak důležitou baštu na východě, která má býti centrem veškerého katolického hnutí na Chrudimsku. Vybudujeme dům praktický, aby kromě morálního užitku nesl i materiální prospěch, kterého si neopovíme, nýbrž budeme pomáhati zase jiným. Víme, že jste sbírkami takřka zaplaveni, ale naše prosba je nejnaléhavější. Tedy ji neoslyšte! Zdať Bůh! J. Zelinka, katecheta a předseda katol. spolků v Chrudimí. — V plné účtě podepsaný vzdává tímto za srdečné projevy účasti, kterých se mu ze všech vrstev P. T. obecenstva během těžké nemoci dostalo, jmenovitě milým katolickým spolkům a organizacím místním i okolním, zvláště pak slovněmu panu MUDru. Jos. Svitákovi za vzorné lékařské ošetření: «Odplať Bůh!» P. Josef Zelinka, katecheta a předseda katol. spolků chrudimských.

I. spolková (IV. česká) pouť do Lurd ve dnech od 9. do 22. srpna. Drahocenný poutní prapor — dar to jedné šlechtné pražské dámy, jest již hotov a bude reprezentovati důstojně český národ na místech přesvatých. Rovněž i vkusné poutní odznaky se slovanskou stuhou jsou zhotoveny a budou s poutní knížkou koncem července jednotlivým poutníkům rozslány. Aby se zásičky snad na poště neztratily, budou tytéž v rekomandovaném dopise expedovány. Co se týče výměny peněz, sdělujeme, že v pátek dne 8. srpna budou banky v Praze pouze do 5. hod. odp. otevřeny. Bude tedy nutno, aby si poutníci do této doby peníze vyměnili, poněvadž v sobotu nebude naprosto času. Pokud možno, rač si každý v nejbližší bance nebo záložně peníze vyměnit. Mimo to i technický vácce bude mít větší množství cizích peněz k dispozici. Národní i orelský kroj jest vřele vřán, aby poutní výprava naše měla ráz čistě český. Tento týden rozhodnuto bylo, jak naložiti s duchovním fondem. Byli respektováni chudí nemocní ze všech českomoravských diecézí. Zajisté vděčnost a vroucí modlitba těchto ubožáků bude nejlepší odměnou všem těm, kteří k tomuto tak šlechtnému účelu nějakým obolem laskavě přispěti ráčili. Kdo by ještě nějaký dárek chtěl věnovati a tak umožniti poutnímu výboru vypravit ještě jednoho chudého nemocného z naší diecése do Lurd, rač tak učiniti co nejdříve u pokladníka spolku P. Ant. Kašpárka, faráře u Panny Marie Sněžné, Praha II., Jungmanovo nám. č. 20. s poznámkou: pro nemocného z hradecké diecése.

Církevní věstník.

J. Em. kardinál a kníže-arcibiskup olomoucký dr. František Sal. Bauer dovršil dne 19. t. m. padesátý rok svého kněžství. Narodil se r. 1841 v Hrachovci u Valašského Meziříčí, vysvěcen na kněze r. 1863, r. 1882 stal se biskupem brněnským, r. 1904 knížetem-arcibiskupem olomouckým, r. 1911 kardinálem. Syn prostého otce valašského zachoal evangelickou pokoru, i když mu dávana vysoká důstojenství. Když se stal biskupem brněnským, prohlásil na kázání: «Bůh jest mi svědkem, že nehledal jsem nikdy biskupské hodnosti, ale když mi dána byla, považuji ji za milost Boží a jsem si povědom povinnosti a těžké zodpovědnosti.» A podkladem prvního toho biskupského kázání učinil si slova, jež četl na velehradském hlavním oltáři: «Neopouštěj bratře, Moravany dobré!» A také prohlásil: Chci kráčet ve šlépějích sv. Cyrilla a Metoděje. Tomuto programu svému zůstal věren pevně za všech okolností. Proto také správně řekl poutníkům moravským Sv. Otec Lev XIII.: «Máte svého biskupa.» Vznešený jubilant sepsal řadu bystrých úvah theologických. Jako duchovní syn doby sušilovské s plnou energií hájil a hájí náboženský a národní odkaz našich otcův. V té příčině vykonal nepřehlédnou řadu skutků záslužných. Podporuje horlivě organizování katolické sebeobrany; trvalými pomůckami jeho nadšení zůstanou na př. dům sv. Petra a Pavla v Brně, stavba kostela sv. Rodiny a alumnátu v Brně, kostela sv. Jana Sarkandra v Olomouci, přístavba kněžského semináře tamtéž, osamostatnění a stavba kněž. arcib. gymnasia v Kroměříži, zachování Velehradu jako majetku duchovního atd. Katolická Morava připravila svému vznešenému hodnostáři velké ovace. Slavnosti započaly již minulý pátek četnými osobními gratulacemi. Veliké zástupy přítelů do Olomouce. Z vynikajících hodnostářů dostavili se zvláště: arcibiskup Sofijský Meinel, biskup královéhradecký dr. Josef Doubrava, biskup

brněnský hr. Pavel Hmyn, místopředseda moravský dr. Okt. rytíř z Bielebeně, jiní šlechtici, naši poslanci, vůdcové katolických organizací atd. — V sobotu ráno po adoraci Nejsv. Svátosti vystoupil na kazatelnu J. E. nejdp. biskup královéhradecký a vroucími slovy řekl cyrillo-methodějské nadšení zbožné Moravy, která v ten den vzhlíží k svojí metropoli, k stolci sv. Metoděje, jehož nástupce slaví zlaté kněžské jubileum. Všude na Moravě ozývá se: «Bože, chváleme Tebe!» Jak plesá jubilant při vzpomínce, kdy světitel mu řekl: «Tu es sacerdos in aeternum!» Dokončuje se 50 rok kněžství zbožného, nadšeného, věnovaného jen pokorné službě Boží. Kněžské působení jubilantovo jest plno pavlovské horlivosti, oddanosti k sv. Stolci, císařskému rodu, práce pro vlast, katolické kněžstvo a lid. Jeho Exc. předčítal vlastnoručně blahopřejný list Sv. Otce. Ke konci prosil Boha, aby zásluhy jubilantovy rozmnožil dlouhým životem a žádal jubilanta, aby modlitbu tuto přičal jako důkaz úcty, oddanosti a lásky, kterou k němu všichni bez rozdílu chovají. Po promluvě, jež učinila hluboký dojem, zapěl chór «Jubilate», načež složil oslavenec pontifikální mši svatou. V residenci následovaly četné gratulace. V neděli ve slavnostech pokračováno. Jaké vážnosti všude se kardinál těší, patrně z toho, že mu došla vřelá gratulace netoliko od Jeho Veličenstva císaře a krále našeho, nýbrž i od císaře Viléma II. Morava pak způsobem opravdu spontánním osvědčila hromadně, jak porozuměla všem šlechtným snahám svého vrchního pastýře. Bůh zachovej velikého kardinála ještě dlouhá léta!

Veledůstojnému duchovenstvu diecése královéhradecké! Předlohou na letošních vikariátních konferencích na prvním místě byla otázka: «O prostředcích, kterými po roku eucharistickém účtu k Nejsvětější Svátosti Oltářní třeba udržovati a rozmnožovati?» — Jak správně poukázal vsdp. kanovník Msgr. Dr. Šulc, který otázku tuto převzal ze zvláštní ochoty v městském vikariátu v Hradci Králové, jest na prvním místě tímto prostředkem účty k Eucharistii udržující a rozmnožující živá víra a příklad duchovního pastýře. Proto také slovný řečník ke konci promluvy své vyhlásil všechny přítomné kněze, aby přistoupili za členy spolku kněž. adorátů, jichž úkolem jest týdně jednu hodinu před N. S. O. adorovati. Podepsaný ředitel obrací se tudíž k veškerému kléru diecésnímu s vyzváním, aby v nejbližším počtu za členy přistupovali. Jak jinak chceme buditi účtu k svátostnému Spasiteli, než když v srdcích našich účta tato bude žít? Jak bychom chtěli zaněcovati srdce věřících, když naše srdce vlastní by chladna byla? Zdaž není nejlepší kázáním živý příklad duchovního pastýře? — Podávám stručné povinnosti členů, jakož i milosti. Jež jim propůjčeny jsou. 1. Povinnosti: a) Jednu hodinu týdně adorovati a to tím způsobem, že buď kleče nebo sedě kněz rozjímá o N. S. O., kteráž má býti buď přímým nebo aspoň nepřímým předmětem meditace. (Máže býti předmětem na př. formulář mší, modlitby Ří mši sv., povinnosti kněze vůbec, příprava na kázání pro lid, jen když v ní jsou aplikace na Sanctissimum, ráženec a pod.) Den a hodinu netřeba zachovávat stále tytéž, ba, kdyby nebylo možno třeba po několik týdnů adorovati, jest dovoleno později počet zanedbaných hodin nahraditi, nebo udati příčinu, proč byla opomenuta. b) Každý druhý měsíc poslati stvrzenku o vykonaných adoracích diecése řediteli, který stvrzenky posílá do centrály pro Rakousko, do Bolzana, kde stvrzenky ty na zlaté míse před stále vystavenou N. S. O. jako duchovní kadidlo leží, a kde stále adorují členové kongregace Eucharistiánů a na úmysly, jež každý z kněží na stvrzenku si poznamenati může, po celý měsíc se modlí. Stvrzenky ty dostane každý člen s časopisem «SS. Eucharistia» a vykonané adorace poznamená v nich příložkou u data měsíce, kdy adoroval. c) Ročně 2 K poslati na výlohu spolku na adresu: «Časopisu SS. Eucharistia, Olomouc, Kapucínská ulice č. 1.» Za to dostává každý člen orgán spolku časopis «Eucharistia», kde nalezne mnoho velmi pěkných článků a látky jak k adoračním hodinám, tak i ke kázáním. d) Ročně jednu mši svatou obětovati za živé i mrtvé členy a jednu adorační hodinu měsíčně obětovati za duše v očistci. 2. Milosti a práva členů: a) Mimo četné jiné plnomocné odpustky i neplnomocné mohou členové účastni se státi plnomocných odpustků za každou hodinu adorační, když se na úmysl sv. Otce pomodlí na konci hodiny adorační. b) Některá privilegia na př. «altaris privilegiati semper et ubique», slouží-li za některého člena spolku mši svatou, žehnati rážence s odpustky křížovníckými atd. — Katechetové, jakož i ti, kdož ve školách zaměstnání jsou větším počtem hodin, mohou se půl hodiny modlití brevři a půl hodiny rozjímati. Výborně za látku adorační hodiny hodí se modlitba sv. rážence s rozjímáním o jednotlivých tajemstvích se zřetelem na N. S. O., jak je podává podepsaný v knize «Rosa mystica», kterou možno u téhož objednat, váz. za 3 K, brož. za 2 K. — Kdo by z veledůst. pána chtěl se za člena přihlásiti, nechť laskavě dopíše podepsanému řediteli diecésnímu, nebo se může přihlásiti osobně u něho v době duchovních cvičení, který také ochotně ke všem dotazům v té příčině odpoví. — V Hradci Králové, dne 24. července 1913. Jan Černý, spiri tuál bisk. kněž. semináře, ředitel diecésní.

Pouť. V neděli dne 10. srpna se vypraví z Hradce Králové procesí do Vamberka. Do Starkoče pojede se vlakem, odtud pak pěšky do Vamberka. Sraz o 6. hod. ranní na hradeckém nádraží. Zpět se vrátíme v úterý dne 12. srpna. Procesí jde za každého počasí.

Slavnost porčunkule koná se letos jako i jiná léta v chrámě sv. Jana Nepomuckého v semináři dne 1. a 2. srpna. Bude tedy dne 1. srpna o 6. hod. promluva, litanie a sv. požehnání. Dne 2. srpna ráno tichá mše sv. V 9 hod.

kázání a po něm zpívaná mše sv. Odpoledne bude o 2. hod. závěrečná promluva a litanie s požehnáním. Teprve až, dostavte se všichni!

První duchovní cvičení mládeže v Hradci Králové. Zatím co v minulých dnech rozeplisovali se mnozí povolání i nepovolání činitelé s více méně tajemnou škodolibostí o nezdaru, jaký stihl akci o sjednocení veškeré katolické mládeže v Čechách, šlo se ve dnech 11.—13. července t. r. na popud Hradeckého ústředí mládeže na 40 mladých duší v pohostinném «Borromaeu» v Hradci Králové, aby se účastnili duchovních cvičení pro katolickou mládež. Záslužného úkolu vedení těchto exercicií podjal se obětavý příznivec mládeže vsdp. kanovník Magre Dr. František Šulc. Těže z bohatých zkušeností životních a znaje prostředí různá, v nichž za našich dnů mládež vyrůstá, vedl vsdp. kanovník své mladické posluchače nejen k poznání různých úskalí, na nichž často mladý život ztroskotá, nýbrž i k radostnému, pevnému odhodlání, těchto nebezpečí se vyvarovati a schopných zbraní se vždy chápát k odvrácení všeho, co by květ mladých duší zničit mohlo. Cestou upřímného pokání vedl nás vsdp. nadšeně k svatostánku, od dětinné lásky k Matce Boží, k silnému milování Boha a vůle jeho svaté. A poslední večer před sv. přijímáním v sobotu v útulné kapli Borromejské! Intimní večer duší rozechvělých velikými tajemstvími svátostnými, kdy silou neodolatelnou jsme cítili všichni, odkud musí naše mládež vyjít a kam opět všemi snahami musí především spěti, má-li vyplniti naději, jež v ní kladě vřelý život katolíků v Čechách. Zdržovali totéž i J. E. nejdůstojnější pan biskup, který, ač v ty dny neobvykle zaměstnán, přece nedal si ujíti příležitosti, aby nenavštívil jako vznešený přítel katolické mládeže ty, kteří v ústraní Borromaea posvécováni duše své. Otčovskými, srdečnými slovy povzbudil všechny a požehnáním vrchnopastýřským milost Boží svolával do mladých duší, aby si své zaseté hojné vydalo užitek pro čas i pro věčnost. Kéž Bůh za tu lásku otcovskou chrání Jeho Milost biskupskou na všech cestách života! — Uplynuly opravdu «jako voda» ty okamžiky krásné prvních duchovních cvičení a rozcházel jsem se s tím ujitěním, že se přičiníme sami, aby za rok při druhých duchovních cvičeních počet náš se zněkolikanásobil. — Vysocedůstojnému pánu kanovníku Šulcovi voláme pak srdečně a upřímně «Zaplať Pán Bůh!» za všecku tu námahu, kterou nám věnoval v ty dny. Nezapomene-me! — Z účastníků bylo 18 jinochů a 24 dívek a zastoupena byla následující místa: Český Dub, Dvůr Králové, Hoděšovice, Hořice, Hradec Králové, Chábory, Chvojenec, Dobruška, Koudelka u Holic, Meziříčí, Náhon u Hradce Králové, Opatovice n. Lab., Opočno, Pardubice, Pokřikov u Ranné, Slezské Předměstí u Hradce Králové, Velim, Videň, Záhonice.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo «ELIŠKA» v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 procenty a poskytuje půjčky nejvýhodnější. — Ústav podléhá povinné zákonité revizi.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 21. července. Vypíše se konkurs na provisorní obsazení místa odborné učitelky pro šití bílého prádla na městské vyšší dívčí škole pro ženskou povolání hospodyňská počátkem školního roku 1913-14 s prozatímním ročním služným 1200 K. — Prove se vodovodní přípoika do novostavby v Pospíšilově třídě, náležející p. Josefu Panchovi, za obvyklých podmínek. — Na žádost tělocvičné jednoty Sokol ve Střebsi povoleno bylo uspořádání výletu do městských lesů ke «Zděné boudě» dne 27. července t. r., event. 10. srpna t. r. — Vzato bylo, na vědomí, že letošní sjezd jednoty samosprávných úředníků koná se v Roudnici n. Lab. ve dnech 15. až 17. srpna. — Volby do honebního výboru v Pouchově účastni se dne 27. července za zdejší obec m. r. pan Hubáček. — Kollaudována byla novostavba paní Juliány Valáškové na prc. č. 6. v bloku XVII. v Čelakovského ulici. — Na žádost Českoslov. Obchodnické Besedy povoleno bylo uspořádání proměnného koncertu v městských sadech na Žižkově nám. dne 3., event. dne 10. srpna. — Na ředitelství c. k. severozápadní dráhy podá se žádost, by vlak č. 762 zastavoval ve stanici Slezské Předměstí. — Kollaudovány byly nové varhany, dodané do kostela v Nov. Hradci Král. firmou Ant. Mölzer v Hoře Kutné.

Vyhlaška. Z usnesení městského zastupitelstva ze dne 17. t. m. vykoná se na požádání obecenstva v městské mlékárně zkouška laktodensimetrem a laktobutyrometrem (Oerber) za určitou odměnu (2 K) předmět v městském důchodu splatnou. Mléko, které zkoušeti se má, třeba zaslati spolu se stvrzenkou v době od 8 do 11 hod. dopol do městské mlékárny a to množství 300 gr. v čisté, dobře uzavřené láhvi.

Cirkus Hmry. Dnes zahájí svá představení ve čtvrt na 9. hod. večer u Střelnice obrovský cirkus, jakého posud nikdy v Hradci nebylo. Podnik ten založen před 25 lety v Kostelci n. Orli. Cirkus má přes 100 vycvičených koní, dále slony, lvy, velbloudy, zebry, opice, psy, lamy atd. V neděli (27. července) vypraven bude pro návštěvníky z Kostelce n. Orli. zvláštní vlak, který se zastaví na všech stanicích mezi Kostelcem a Hradcem Král. Cirkus ten cestuje několik let dle amerického způsobu vlastním vlakem. Po večerním představení v jed-

noptíměst s velikou rychlostí složí obrovské stany, na-
lož se na připravený vlak, který rychlostí rychlíku se
žene do města 100 km. vzdáleného, kdež se rychle vztý-
čí stany, takže v 9 hodinách jest všecko připraveno k
večernímu představení. Cirkus má vlastní elektrické,
parní stroje, kovárnu, dílnu krejčovskou, kolářskou, tis-
kárnou atd. Cirkus zaměstnává umělce z nejhranějších ná-
rodů, jest v něm i mnoho Čechů. V kapele jsou vesměs
čeští hudebníci. Do dnešního čela vložena reklamní pří-
loha cirkus.

Výroční školní zprávy. Ve výr. zprávě c. k. vyš.
gymnasia v Hradci Králové na škol. r. 1912—13 píše prof.
dr. Jos. Hostovský: Současná srbská literatura v Her-
cegovině. Alexa Šantić. Na ústavě působilo 25 učitel-
ských sil. Žáků bylo 327, z nichž 8 privatistů. Jazyka
českého bylo 324 žáků, německého 3, náboženství kato-
lického 316, evangelického 6, israelit. 5. Školného zapla-
ceno K 4770.—, 28 stipendistů bralo ročně 6875 K. — Ve
zprávě c. k. vyšší reálky v Hradci Králové píše prof. F.
Zábranský o psychologii řeči. Na reálce působilo 33 u-
čitelských sil. Žáků bylo 398, z nichž 2 privatisté, ve-
škerí jazyka českého, náboženství katolického 368, e-
vangelického 18, israelického 10. Školného zaplacen
7421 K, 6 stipendistů bralo ročně 786 K. — Výroční zprá-
va c. k. vyšší reálky v Kostelci n. Orli. obsahuje 1.
Zdraví a krása. Tělocvičná úvaha. Napsal V. Velko-
borský. 2. Tabulky pro fyzické praktikum. — Na ústavě
působilo 18 učitelských sil. Žáků bylo 217, z nichž 16
privatistů, jazyka českého 215, německého 1, maďarské-
ho 1, náboženství katolického 209, evangelického 2, i-
srael. 6. 2 stipendisté brali 492 K.

Sazím prázdných cen na týdním obilím trhu
v král. věnn. městě Hradci Králové dne 19. července 1913.
1 hl: pšenice K 15.— až 16.20, žito K 12.— až 12.70, ječ-
mene 11.30, včivka K 13.— až 14.—, oves K 7.80 až 8.60.
hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 32.— až 40.—, jahel
K 30.— až 36.—, krup K 34.— až 48.—, bramborů no-
vých K 3.— až 3.40, máku K 42.— až 44.—; 1 q rážků
jetelového semínka K 28.— až 30.—; 100 kg: žitných
otrub K 15.—, pšeničných otrub K 14.—; 1 kg: másla
čerstvého K 2.72 až 3.12, sádla vepřového K 2.20, tvaro-
hu K 0.40 až 0.44; 1 vejce K 0.07; 1 kopa: zelní K 12.—
až 16.—, okurek K 11.— až 14.—, kapusty K 4.— až 5.20,
cibule K 0.60 až 0.80, drobné zeleniny K 2.— až 5.—,
mrkve K 1.20 až 1.80; 1 koš: třelů K 1.— až 2.40, hru-
šek K 8.— až 16.—.

Opatovice n. L. (Primice.) Dne 20. t. m. měl ve zdej-
ším chrámu Páně rodák Libišanský, novosvěcenec vlp.
Václav Falta svou první mši svatou — primici. Jest to
z Libián první, který ze všech studijních kněž. stavu
se věnoval. — Primici tato slavnost vzdor deštivému
počasí vydařila se dobře za hojného účastenství zbož.
farníků. Po raných službách Božích jel mst. farář dp. J.
Jakubec pro primicianta do rod. domu, kde jej tento, ně-
kteří duchovní, 2 bohoslovci, rodiče a přátelé očekávali.
Po příp. promluvě místního faráře k p. primiciantovi,
jeho rodičům a jich požehnání pro nepříznivé počasí jeli
všichni do Opatovic, kdež ve farním domě čekali ostat-
ní místní i jiní duchovní, odkud se konal průvod do
chrámu Páně. Po předchozích modlitbách měl pak pri-
miciální kázání přítel a soudruh z theolog. studií vlp. Jos.
Arnost Voves, kněz král. kanonie Strahovské z Prahy,
jehož pěkná a klidně přednesená řeč na všechny milý do-
jem učinila. Při mši svaté, kterou sloužil primiciant y
hlavního, privilegovaného oltáře, krásné květinami vy-
zdobeného, řídil zpěvy p. Frant. Rejthar, ředitel káru,
při čemž sólové partie přednesli p. Frant. Valášek, kand.
uč., slečna B. Půlpánová a z ochoty slečna Blaž. Ba-
činová, dcera p. továrny Jos. Bačiny. Dojemně na vše-
cky působilo, když rodiče, bratři, sestry a jiní přátelé
primiciantovi z rukou jeho přijímali Tělo Páně. Po skon-
čených obřadech a důkladném uděloval pan primiciant
své novosvěcenské požehnání nejprve přítomnému du-
chovenstvu (početem 8 a 2 bohoslovcům), pak rodičům a
přátelům a někt. farníkům. Po návratu do bytu primician-
tova ucítrali jeho rodiče duchovním a přibuzným přá-
telům oběd, kde se všichni až do večera mile pobavili.
Některí z kněží a přátel primiciantových zůstali ještě
po slavnosti jeho a rodičů jeho hosty. Celkem slavnost
tato vydařila se ku spokojenosti jak místního duchoven-
stva tak p. primicianta a jeho rodičů. začez tto všem.
kteří ku povznesení jejmú jakkoliv přispěli, srdečně dě-
kuji a volám: „Zaplať Páně Bůh!“ Kéž by tato primiciální
slavnost povzbudila jinochy z naší farnosti, kteří stu-
dují gymnasia, aby také oni věnovali se stavu duchov-
nímu a aby opět jeden z nich slavil v opatovickém chrá-
mu Páně svou primici!

Z vikariátu pardubického. Dne 20. července t. r.
slavil významné jubileum 40letého kněžství vedle na-
šeho velečest. pana vikáře, Ferd. Zajíčka, též spoluzák
jeho, zasloužilý vikariální sekretář a čestný děkan, ve-
lečestojný pan Josef Kašpar, farář v Rosicích n. Pardu-
bic. Jubilant, který pro svou milou povahu a vlnné ob-
cování požívá vážnosti a úcty všeho kléru vikariátu
pardubického, narodil se v Hemži n. Choceň 9. dubna
1846, na kněze byl vysvěcen 20. července 1873. Jako mlá-
dý kněz působil plných 8 let v Orlických horách a to 7
let v Hrádku a 1 rok v Bystrém n. Nov. Města n. Met.,
nato stal se katechetou na měšťanských školách v Chru-
dimi, kdež působil téměř 9 let. Jeho přičiněním a záslu-
hou opraven a vkusně zařízen byl tamní chrám sv. Ka-
teřiny. Po 9letém působení stal se horlivý katecheta
chrudimský Jos. Kašpar farářem v Rosicích n. Lab.,
kdež na namáhavé vinici Páně horlivě již 24. rok pů-
sobil. Zbédovaný farní chrám Páně v Rosicích uvedl do
vzorného stavu takového, že nyní útulná svatyně rosic-
ká každého mile k sobě vábí. Za své veliké zásluhy

jménován byl záhy vikariálním sekretářem, přede dvě-
ma pak lety u příležitosti generální vizitace čestným dě-
kanem. Za jeho působení vzrostla farnost rosická měrou
neúšesnou, čítá nyní 3146 duší, což svědčí o železném
přímno zdraví jubilantově, že tak namáhavou a rozsáhlou
farnost dosud sám bez kaplana vzorně spravuje, poží-
vaje úcty a vážnosti svých přívrženců. V těchto dnech
dostavili se k velečest. panu vikáři Ferd. Zajíčkovi dp.
Josef Jakubec, bisk. notář a farář z Opatovic a Th. Dr. C.
Alois Calka, farář z Kunčic a k velečestojnému panu
sekretáři Josefu Kašparovi ddp. Alois Kašpar, bisk. no-
tář a farář z Bohdanece a Josef Palouš, farář ze Ždánic,
aby jménem veškerého kléru vikariátu pardubického
přednesli milým a zasloužilým jubilantům upřímné bla-
hopřání, by je dobrotivý nebes Pán dlouhá léta pevným
provázel zdravím, by ještě dlouho ke spáse věřících a
k radosti a spokojenosti kléru pardubického vikariátu
pracovati mohli. Ad multos, multos annos!

Osobní. Holohavský pan děkan, vikář J. F. Seidl,
slavil v těchto dnech jubileum 30letého kněžství. Ve
výročí svčeni sloužil jubilant za přítomnosti četné shro-
mážděných kollaturníků a všech školních dětí za as-
sistence ve slavnostně vyzdobeném chrámu slavnou
mši svatou s „Te Deum“. Representanti vikariátu jaro-
měřského a celé kollatury dostavili se, aby zasloužilému
jubilantu blahopřáli. Ad multos annos!

Cernohle. V neděli dne 20. t. m. zemřel zde kom.
rada, továrník p. Jan Sehnoutka. V Pánu zesnulý byl
muž vzácných vlastností, smýšlení konservativního a
u všech vrstev oblíbený, což, ač celý den přelo, četné
účastenství při pohřbu dokumentovalo. R. i. p.

Promoce. Pan Oldřich Kalis z Rychnova n. Kn. byl
v pondělí dne 21. července na c. k. české universitě
Karlo-Ferdinandově doktorem práv veřejně prohlášen.
Gratulujeme.

Pochvalné uznání. Pan Václav Letošník, řídící učitel
v Habřině, byl vyznamenán dekretem nej. bisk. konsi-
stoře. Zasloužilému pracovníku k vyznamenání srdečně
gratulujeme.

Velečestojnému duchovenstvu! Při letošních exerci-
cích vystavovati bude jako předešlá léta diecéšní pasíř-
ská firma Antonín Zavádil své vlastní výrobky kostel-
ních nádob. Doporučujeme k prohlédnutí.

Horka nad Jiz. V Rájci na Moravě slavil sňatek
důchodní p. Lad. Petrásek se slečnou Aničkou Kočva-
rovou. Gratulujeme.

V „Nových Hořických Novinách“ byl spáchán feuil-
leton, podepsaný redaktorem. Jsem vybězen, abych se s
ním sešel na rozmluvu buď ve vinárně anebo v redakci.
Je-li onen feuilleton jest jen snáškou hrubých útoků
na mne a mnohé jiné vážené občany z Hořic, prohlásuji
veřejně, že s člověkem, který s bídou prodělal 4 třídy
střední školy, který nedostudoval farmacie a jenž si o
sobě myslí, že přečtením jedné knihy Tolstého a Nieth-
scheho spočí moudrost celého světa, nedisputuji. Mi-
mochodem připomínám, že lituji pány pokrokové, z nichž
mnozí mají akademické vzdělání, že jsou načení dáti
se poučovati nedostudovaným člověkem. Josef Hanzlík,
kaplan.

Chotěboř. Byl jsem letos ve Vambecích na pouti
a nevěřte, jak jsem se obával, aby nás nestihla na cestě
bouře s nějakým důkladným lijavcem. Ale milý Pán
Bůh nás toho ušetřil a my všichni čili a zdraví dostali
se domů. Jenže — čeho jsem se obával na pouti, stihlo
nás doma. Slavné „Hlasy z Posázaví“ po našem návratu
zahály se mračny pokrokové hněvu, začaly hřmát
a krupobití nadávek na nás sypat jen proto, že jsme se
do Vambec jeli pomodlit. To prý je pohroma mravní,
pohroma hospodářská pro celý chotěbořský okres!!!
Pomyslete jen, přes pět tisíc korun prý jsme pustili do
větru, mnoho času jsme prozahráli, šaty a boty roz-
bili, blbě se vyspali a kromě těchto všech neštěstí ne-
chali se panem Vikárským a panem Polívkou odřít o
700 K! Máš ještě dušičku v sobě, milý čtenáři, když to-
hle vše slyšíš? Podívej se, ta šelma dravá naši bídu a
utrpení líčí v těch znamenitých „Hlasech“ jako bychom
přijeli někud z Baikánu. Ještě div, že nebyla vybi-
nata veřejnost ke společné sbírce pro nás. Ale nejspíše
pro samé lhaní bylo na to zapomenuto. Ano lhal jste,
pane dopisovateli, ani sám sobě jste nevěřil, když jste
ty babylonské lži ze sebe soukal. Jak byste mohl tedy
chtít, aby vašim výmyslům věřil někdo jiný? Kdybyste
byl chtěl psát pravdu, mohl jste se obrátit na pana
přednostu chotěbořského nádraží a na finanční stráž v
Mittelsteinu, kde by vám vaše výpočty usnadnili a ne-
museli jste tolik svou pokrokovskou hlavu lámat. Těch
30 h, které každý poutník milerád na různá vydání své-
mu vědci poskytl, nemusíte p. Polívkovi závidět, zaslou-
ží si jich jistě poctivěji, než mnohý nactutrač, který
si nechává za své zákeřnictví od chudého redaktora je-
ště platit. Že jste na cti utrhačem, nemusím vám ani do-
kazovat. Kdybyste nám byl vytkl skutečné nedostatky
a pochybení, přijali bychom je od vás, třeba jste byl
nás nepřítel, ale když podezříváte z tak sprostého odí-
rání chudých poutníků, když nazýváte naše zbožné če-
ské matky, muže a dívky stádem neuvědomělých lidí,
když vyčítáte někomu i jeho obuvnickou živnost, pak
se, prosím, aspoň trochu zastýďte a podruhé do takové-
ho kału svého pera nesmáčejte. Budete-li zase chít
psátí příštím rokem o nějakých pohromách, až se s po-
mocí Boží opět z Vambec vrátíme, připište také něco
o tom, jak židé u nás bohatnou, co domů a tovaryň je
již v jejich moci, pište, prosím, též jak blbě je place-
no naše dělnictvo, co rodin propadá a koho atd. O
poutníky se starat nemusíte, buďte rád, že se za vás ve
Vambecích pomodlí. My se též nestaráme, kam kdo
putuje a v kterých hotelích jako lord vyspává. Jsou pá-

ni, že utratí v cizích lázních, přerážných sjezdech a
sportech spousty peněz a to není žádná pohroma, víd-
te? A když chudý lid vyjede si s několika groši do sta-
rého poutního města Vambec, kam i hodná babička
Boženy Němcové putovala, to už žasnete a bijete nás
sprostými nadávkami. Víme dobře, čeho jste chtěl do-
sáhnouti svým zoufalým spíláním. Chcete, abychom u-
stali od svých poutí, že ao? Ó, panáčku drahý, my se
budeme fidiť radou našeho pana vikáře chotěbořského,
který při svčeni kaple v Sopotech nám dal dobrý po-
kyn, aby jen každý šel za svým gusem. To se nám
všem líbilo. Vy si putujte a vandrujte kam chcete dle
své libosti a my zase podle chuti budeme dále putovati
na posvátná místa, kam naši otcové i matky pěšky do-
cházel, požehnaní od Matky Boží domů si přinášeli a
v těžkých starostech životních se tak posilovali. — Mi-
lým čtenářům sdělujeme, že „Hlasy z Posázaví“ pří-
nesly opravu, ve které „počtářské umění“ zlomyslného
dopisovatele bylo na dobro dle zásluhy strháno. Těší
nás, že „Hlasy z Posázaví“ musely krotce a zkroušeně
odvolat, jako odvolatí musel před svědky jeden chotě-
bořský soc. demokrat, když mu jistá zbožná a ener-
gická žena (také poutnice) pohrozila soudní žalobou. —
Poutník vambecický.

Cyrlilský sjezd v Čáslavi konaný ve dnech 21.—24.
července vydařil se velmi dobře. Podrobnější zprávu
přineseme příště.

Kutná Hora. Dne 20. t. m. zemřel zde pan c. a k.
dvor. továrník varhan a harmonik Jan Tuček, náměstek
starosty, majitel četných vyznamenání, čestný člen
mnoha spolků atd. Odpočívaj v pokoji!

Choceňsko. (Husovy oslavy.) Musí to již býti něja-
kým paragrafem v zákonu obecním pro král. Česk., že
dne 6. července má býti oslavován mistr Jan Hus. Sla-
vné naše městské rady příkaz ten plní. Není také divu.
Města naše jsou bohatstvím blízka Rothschildovi, o dlu-
žích ani památka, křesťané bohatnou, židé a Němci chud-
nou — tedy je třeba nějaké okázalosti. A k té se hodi
nejlépe Hus. Městská rada musí být ovšem v čele. V
Brandýse alespoň nemusí si jednati řečníka na přednáš-
ku. Tam sám pan purkmistr Herzan své plíce k tomu
již laskavě z ochoty propůjčil. Hře je v naší Chocni.
Tu naši stateční národní dělníci diktovali si ve svém
vysokomýtském orgánu řečníka prima kvality. Opráv-
něné žádosti té bylo vyhověno. Měl přijeti p. dr. B.,
výborný řečník a odborník v pekařství kdysi kdesi.
Ale panu purkmistrovi se nezamlouvalo, aby přednášel
o Husovi někdo s pomoučeným kabátem, a telegrafoval
cito, aby poslán byl někdo jiný. Los padl na redaktora
Šaška. A pan Šašek dělal svému jménu čest. Bavit vý-
borně posluchače. Přednášku svou řádně omastil a za
pepi přidal Jesuity. To, panečku, již něco vydá. Asi od
8 do 11 hodin mlátila se ta protiklerikální sláma. O zbož-
nosti Husově a čistotě mravů však kde nic, tu nic. „Čas-
nám tedy Husa oslavil a Jesuity k němu přibarvil. —
Aby ten ohněček Husův v našich vesnicích zaplápolal,
zamával „Cep“ nad hlavami našeho agrárního dorostu
a dorost šel se pálit za své tatíky do protiklerikálního
boje. Dne 6. července měl nešťastný mistr již novou a
to zelenou fizu, stříhnutou dle módy Vraného. Inu, po-
kračujeme, pokračujeme. Bobkové věnce na Husovu o-
slavu pletli po našem venkově p. Dr. V. Jilek, advokát
z Vys. Mýta a odborný ředitel Husových oslav v okr.
sdružení agrárního dorostu a p. dr. Hamza, ředitel zem.
sanatoria v Luži. První z těchto pánů vzal si na mušku
dle pokrokové „Litomyšl, Obzoru“ pokrokovou a dle
„Východoč. Obzoru“ agrární klerikální vesnici, jejíž jmé-
no jest Skorenice. Schůzi, k níž dostavili se zejména e-
vangelici z okolních obcí, zahájil člen výboru agrár. do-
rostu na Vysokomýtsku p. Hylák ml. s poukazem, že byl
Hus také ze selského rodu a že lid selský svými cepy
tu slavnou dobu započal. Na to vymaloval ve své před-
nášce obrázek Husův p. dr. Jilek, při čemž zmaloval
církve a duchovenstvo tak černě, že by je ani sám Hus
nebyl poznal. Všecky zlořády a neplechy v církvi dá-
vají s gusem přítomným klerikálům na taht k pochut-
nání. Ač z počátku sliboval, že není oslava ta namířena
proti církvi, vylezlo přece šídlo z pytle a účel byl pa-
trný. Každý posluchač, neobeznámený s Husovou do-
bou, musel mít z přednášky dojem o vině církve a ú-
plné nevinnosti Husově, již ani Palacký se nezastával.
Ale přišla kosa na kámen. Na vývodu páně doktorovy
odpověděl přítomný p. P. a uvedl za hojného souhlasu
posluchačů výpady řečníkovy na pravou míru. Když ne-
věděl pan doktor, kudy z konopí, ustal v poemice a
schůze skončena. Na dotaz p. Hlaváčka, právníka z
Běstovic, proč pan přednášející neobjasnil právní po-
měry církve a státu v době tehdejší, děl pan doktor, že
dělal maturitu již před 20 lety, a tu že by to pan Hla-
váček věděl lépe sám. Když pan Hlaváček řekl, že by
se nenašli v celé schůzi dva lidé, kteří Husovy spisy
četli, přijel tím velice nevhodným pánům agrárníkům
a jich rencmé snížil. Husovu „Postilu“ má zajisté kaž-
dý z nich pod hlavou v posteli a „Dcerku“ daruje do
výbavy. Tak agrární tisk spracoval své čtenáře, že již
nejsou s to nestrannou pravdu přimovati a samostatně
mysliti. Protiklerikální štvání kopuluje je při volbách se
soc. demokraty. Inu, koho Bůh chce trestat, toho raní
slepota — třeba duševní.

Letošní oslavy Husovy na Čáslavsku a Kutnohorsku
dopadly dle zpráv kutnohorských týdeníků, mladoče-
ských „Podvysockých Listů“ a nár. sociálního „Posáz.
Kraje“ trochu blbě, ač je pořádal Osvětový sbor za
součinnosti Okresního sdružení agrárního dorostu. Tak
na příklad dle referátu „Posáz. Kraje“ pořádal vzdělá-
vací spolek „Palacký“ ve Vrdech dne 6. července večé-
rek na paměť velikého Čecha, mučedníka kostnického

Mistra Jana Husa. Ač bylo to v neděli, byla účast jenom kolem jednoho sta osob. Spojené obce Vrdy Bučice čítají 2700 obyvatelů, mezi nimiž jsou 164 evangelíci. Nad touto nepatrnou účastí pozastavuje se sám referent »Posáz. Kraje«, anť píše: »Ačkoli v naší obci převládají strany pokrokové, jak při politických aktech vidno, přece účast na veleobec Vrdy Bučice byla nepatrná. Jednota »Sokol«, která v první řadě měla by udávat tón při pořádání takovýchto oslavných večírků, spí spánkem spravedlivých.« — V Gočkově Jenkově dle »Pos. Kraje« bylo prý účastenství na táboru slušné, zvláště účastněno bylo hodně dělnictva. Z intelligence, učitelstva a předních kruhů zdejších byla účast slabá. Osvětlení města bylo slabé. Většina oken nebyla osvětlena. Městská rada se nesúčastnila. — V Červených Janovicích dle referátu »Podvysockých Listů« účastnilo se veřejné přednášky o Mistru Janu Husovi »více než půldruhého sta účastníků«. Na městys Janovice jest to trochu málo. V Suchdole a ve Zbraslavicích byla prý schůze »četná«. Tomu slovu »četná« dobře rozumíme, zvláště když referent netroufá si ani přibližně udati počet účastníků. V Nových Dvorech konala se přednáška v sobotu večer na náměstí, na schodišti Mariánské sochy za účasti skoro čtyř set osob. Tak píše »Podvysocké Listy«. Očití svědkové, kteří byli celé přednášce přítomni, ujistili nás, že účastníků bylo kolem jednoho sta a že množství mezi přednáškou odešli, poněvadž ji nerozuměli. Nové Dvory čítají 1300 obyvatelů. Tedy účast zase velmi slabá. Největší dopadla oslava Husova v Kutné Hoře, čítající 15000 obyvatelů, mezi nimiž jsou 400 evangelíků. Tam dle »Podvys. Listů« přednášel universitní bibliotékař J. Emmler z Prahy hloučku tří set osob na nádvoří historicky památného Vlašského Dvora, kde vydal Václav IV. dekret kutnohorský. »Podvys. Listy« končí referát takto: »Účast sama na Kutnou Horu měla být nejméně dvojnásobná a na přednášce chyběl značný počet svobodomyšlných lidí, kteří chybět nemají. Postrádali jsme zde zástupce a mnohé členy našeho obecního zastupitelstva, okresního výboru a j. korporací. V ulici a náměstí kutnohorská dívala se temná, neosvětlená okna; jen část oken na hlavním náměstí tu a tam skoro jaksi nesměle zářil transparent nebo osvětlené okno do ulice. Smutná to perspektiva trochu pro rok 1915.« Tak referují »Podvys. Listy«. Z referátů těchto patrno, že myšlenka husitská těžko se vlní v našem národě a že sotva kdy do něho úplně se vžije. A co toho příčinou? Hus, hluboce nábožensky založený, Hus asketický nehodil se do naší nábožensky lhostejné a materialistické doby. Ta již ideám Husovým nerozumí. Na červotočivém stromě těžko se rouby ujímají. Lid náš poznává, že má důležitější úkoly před sebou, než pořádati plané štvance proti katolické církvi. Chvalofečníci Husovi dali si letos dosti práce, aby barvami hodně křiklavými vyličili mravní úpadek kněžstva a čistý charakter Husův, ale jakou pak má cenu takové mravní rozhořčení na příklad v ústech radikálních takového řečníka, s nímž pozitivní dělník nechce zasednouti za jeden stůl? — Letos přednášel v Červených Janovicích a v Nových Dvorech p. Velínský a ve svých přednáškách dle vlastního referátu »nakreslil celý obraz úpadku církve doby tehdejší a do této přímo plasticky vložil ryzí, zářivý charakter Husův« a v závěru potíral dnešní klerikalismus a nebezpečí z něho vyplývající. Pane Velínský, bylo by potřeba, aby tací mravokárci kněžstva měli aspoň kus »zářivého charakteru Husova«. Ale o jednom z nich sám pokrokový časopis napsal, že byl trestán pro podvod a pro cizoložství, že řadu českých obchodníků připravil o peníze, že byl prohlášen za škůdce české věci a že mu bylo před porotou dokázáno, že dělal policii špica. Takoví lidé neměli by bez uzardění mluvit o ryzím charakteru Husově a chvalofeč na Husa v ústech jejich podobá se spíše výsměchu. Na takové nepovolané mravokárce hodí se trefně přísloví: »Lékaři, uzdrav se sami!«, nebo ještě trefněji: »Pokrytče, vyvrz prve břevno z oka svého a tehdy prohlédneš, abys vyňal mrvu z oka bratra svého.« Dle dosavadních příznaků potrvá v Čechách husitský rozmach tak asi 2 nebo 3 roky, dokud nebude postaven v Praze Husův pomník a potom národ český uloží klidně Husa do archivu a bude kráčet dále po cestě politické bezradnosti a rozervanosti.

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Různé zprávy.

Pamětní spis o korunovaci Matky Boží Svatohostýnské. V srpnu loňského roku konaly se na Sv. Hostýně velikolepé, u nás nevídané slavnosti korunovační. Súčastnilo se jich statisíce našeho lidu českého ze všech stavů a všeho věku. I náš velepastýř J. E. nejdp. biskup dr. Josef Doubrava byl jím přítomen s několika jinými poutníky naší diecése. A všichni prohlásili, že chvíle,

jež prožili na Sv. Hostýně, byly úchvatné, nezapomenutelné. — Na všeobecné přání »Matice Svatohostýnské« v několika dnech vydá o těchto slavnostech nádherné dílo: »Papežská korunovace Matky Boží Svatohostýnské«. Dílo to obsahovati bude asi 400 stran a 150 vzácných ilustrací. Úprava spisu je velmi vzácná, obsah bohatý a velezajímavý. Cena obnáší pouze 3 K 50 hal. Skvostné vydání na křídovém papíře stojí 5 K. — Dílo bude ozdobou každé knihovny, bude pramenem útěchy a poučení, jakož i drahocennou památkou budoucím pokolením. Zasílejte ihned přihlášky na adresu: Dp. Ant. Janda, professor v Kroměříži na Moravě, nebo: Dp. Ant. Ostrčilík, superior T. J. na Sv. Hostýně, Morava.

Všelicos. V Bosně bylo prý zatčeno 300 osob, které jsou ve spojení s Redlovou zradou. — Doprava lodí na Dunaji z Rakouska na Balkán byla zastavena následkem rostoucího nebezpečí cholery. — Povodně v počitci řeky Tisy nadělaly hrozných škod na majetku soukromém i státním; rovněž i ztráta na životech lidských jest velká. — Italská vláda vyjednává s Tureckem, aby mu za peněžitou náhradu postoupilo za války tripolské obsazené Egejské ostrovy. — Ministerstvo války nařídilo sborovým velitelstvím a politickým úřadům, aby si dobře všimaly vystěhovalického ruchu, zvláště bedlivě aby dozíraly na činnost vystěhovalických agentů. Nařízení toto bylo vydáno, protože ve vystěhovalických krajích stav branného kontingentu nápadně klesl. — V ruské dumě podalo 24 poslanců návrh na znovuzavedení tělesného trestu; především mají býti takto trestáni přečiny za surovosti a hrubá porušení pokoje a pořádku a vedle toho také souložníci. — Města Holič a Nižniov v Haliči budou proměněna v pevnosti. — V jižním Rusku řádil strašlivě cyklon; několik vesnic leží v troskách, sta osob utrpělo těžká zranění, několik vlaků se vyšinulo z kolejí, řeky Dněstr a Prut vystoupily ze břehů a zaplavily celou krajinu. — V anglické jižní Africe zabito bylo při nedávných stávkových nepokojích 120 lidí a 234 bylo zraněno; stávkující nadělali na domech a sadech a soukromém majetku na 18 mil. škody. — Nejvíce masa na světě se požívá v Australii, kdež na jednoho obyvatele připadá ročně 111.6 kg, na druhém místě jsou Spojené Státy severoamerické s roční spotřebou na jednotlivce 54.4 kg, Rakousko jest na místě šestém s roční spotřebou 29 kg na jednotlivce; v Itálii činí spotřeba jednotlivce pouze 10.4 kg. — Ministerstvo války dle »Zeitu« vyzvalo nedávno větší počet štábních důstojníků, aby šli do pense. Skoro všichni tyto důstojníci mají 35 neb i více do pense vpočítaných let.

Kam s dceruškou po prázdninách? Jest otázka, kterou pomalu počne se zaměstnávat tisíce rodičů. Požádejte korespondenčním listkem ředitelství Ústavu hr. Pöttinga v Olomouci a zašle Vám »Prospekt pensionátů« a »Přehled škol«, které ústav ten pro dívky obsahuje. Upozorňujeme zejména na školu vyšší dívčí, dvouletou obchodní, školu průmyslovou pro šití prádla, šatů a práce ozdobné, školy kuchařsko-hospodyňské, školu hudební a jazykovou, dále různé kursy jako modistický, česací, taneční, kurs pro pokročilejší kreslení a malbu, pro vpalování na látkách a dřevě atd.

Listárna redakce. Hořice, Jilemnice. Uveřejňme přístě.

Každá hospodyňka ví, že

MAGGI^{HO} kostky

po 5 h

jsou nejlepší!

POZOR!

Všimněte si při nákupu, je-li na každé kostce jméno **MAGGI** a ochranná známka křížová hvězda.

Pouze za 4.50 K

zasílám franko

5kg. balík 12 žitné kávy

a přikládám **z d a r m a** na velmi pěknou bluzu.

Při objednávkách radte laskavě určit, zdali si přejete na bluzu dalén, voal, kepr nebo podobné a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodí-li se výměním.

Zasílateleství

Filip Hlavsa, Svratka, Čechy.

Továrna na cottageová americká
HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklad:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstvu zvláštní sňedky.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné pro školní děti,

obrázky smuteční

a upomínky k sv. přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

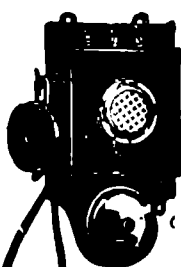
jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu provádí umělecky a levně absol. c. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařízení

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Králové

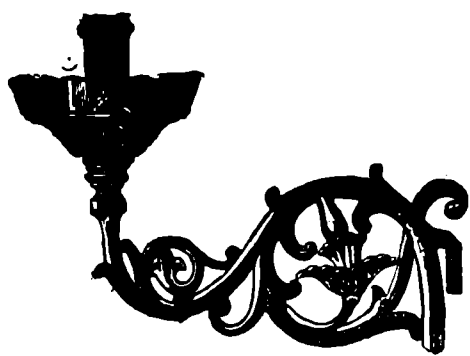
Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

Zal. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby ke-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpak a mědi, přesně dle liturg-
ických předpisů ve vlastní moderně za-
řízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Rádo laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
Četná uznání svědčí z kruhů ve-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejte látky na taláry.
Též na oplátku bez zvýšení cen!

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, keberů a
keřevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. s. k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rektie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovno se vyprošuje.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchov-
enstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a pozlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se na-
sajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostávám se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4¼%-5% poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-II.

Děchodová daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložna jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Přesvědčte se významem a doporučením.

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejodolnějšího
zvrhu mosazového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává také i s křesťanskou ko-
strukcí vřetel, výřezů, ochranné
síť a vřetelnicové síťky.
Mnohdy stěžené pro fi-
gury, křivky, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4¼ - 5 - 5¼ - 5½ %

dle výpovědi.

Nejlepší jistota.

Prodej uhlí.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zámlky na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Rádo si psát o vzorky

firmě

Textilové výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 188.

— Vývoz líného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky viněné i prací, dámské i panákové
plátna, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na košile,
— látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozdělených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Místní-sociální podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského úřadu král. Českého
a Zemského Svazu.

TRY
v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k do-
stání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Lovecké pušky

**Browning 6-35, 7-65. Veleďog, bam-
bitky, revolvery, flobertky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráží,

v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matice C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinec podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Nejlevnější a nejbezpečnější
pojištění pro případ úmrtí
a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen je r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68
případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtěžší jako
pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
z čehož jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluznena 2 K,
jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nezapláceným v den jejich smrti, případně v den
desetiletí jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmoli,
jen když tyž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Blíže
v prospektu, jež na požádání zdarma zašleme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rohl,
předseda.

Václ. Jenáček,
jedenatel.

Pensionát
Voršilek
v České Skalici.

Obsahuje německou školu s právem
veřejnosti, zařízenou dle osnovy trojtřídní
měšťanské školy. Chovanky mohou se vzdě-
lati v jazyce českém, francouzském (učí-
telka rozená Francouzka), anglickém a
italském, cvičiti se v malbě, hudbě (na
piano, housle, citaru, harmonium a varhany)
a učiti se různým ženským pracím, vaření,
praní, žehlení a vedení domácnosti. Též
tanci a jemným způsobům společenským
se vyučuje.

Ústav má kapli k vytápění, krásnou a
zdravou polohu a velikou zahradu. K vy-
chovánkám chovaneček slouží romantické okolí,
zvláště „Babiččino údolí“ v Ratibořicích,
o němž se proslulý cestovatel Vráz vy-
jádřil, že patří k nejkrásnějším místům,
která kdy spatřil!

Měsíční plat mírný. Ostatní v prospektu.
Nastoupiti možno kdykoli!

Školní rok počíná 15. září t. r.

Představená.

Poznámka. Redakce „Obnovy“ od-
poručuje všem „Pensionát v České Skalici“
rodičům, kteří si přejí, aby jejich dívky
německy se naučily, ale přitom se neod-
národnily a mravně bez úhony zůstaly!

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pateníšť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 18 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. Imelo sklenářského K 10 —. Sklenářské
zarozené vyzkoušené diamanty kus od K 4 —
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
dřahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

1888 Pouze 4 dny! Jubilejní tournee! 1913

Cirkus Henry
Hradec Králové, u Střelnice

V pátek dne 25. července večer o 1/9 h.:

velké zahajovací
představení

V sobotu dne 26. a v neděli dne 27.
července

2 velkolepá 2
představení 2

Odpoledne ve 4 hodiny

rodinné představení

Dítka platí poloviční ceny. Doroští plné ceny, ale
mají právo vsáti s sebou jedno dítě bezplatně.

V pondělí dne 28. července večer o 1/9 hod.:

sensační představení

Vystoupení Mlle Horstrong, jezdkyň vysoké školy, ve lví kleci! Zde poprvé!
Světová sensace! Světová sensace!

Nízké ceny pro dítka a vojsko!

V sobotu dne 26. července večer o 1/9 h.:

Za příčinou 25letého trvání podniku

čestný večer
ředitele Henryho

Obrovský, zde nevidaný program o 80
číslech!

V neděli dne 27. července večer o 1/9 h.:

jubilej. slavnostní
představení

30 světových čísel 30

Novinka!

Jaké pak bude počasí?

Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti
chyběti. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známých předem).
Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádevak dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

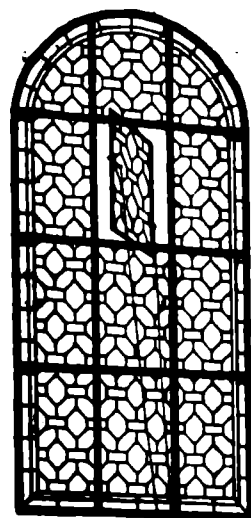
FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

Barevná
kostelní
okna

Fr. Uhlíř,

uměle sklenářství a malba skla
v Třebechovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na pořízení
zdarma.

BYRRH

sladká a chuť povzbu- výtečné nápoje
ující francouzské plátek, jež má
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Váude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškerý vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatci
(obecní přírůbky). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Řeč rektora americké university.

(Původní dopis z Ameriky.)

Dne 8. června byl ukončen studijní rok na státní universitě Minnesotské, jedné z největších veřejných universit amerických (studentů k 6.000, profesorů as 400), a veškerí posluchači jakož i graduovaní toho roku sešli se jako obyčejně ve velké aule universitní ke slavnostnímu uzavření semestru. Pronésti slavnostní řeč požádán byl professorským sborem bývalý rektor universitní, který řídil ústav ten po řadu let až do roku 1911, prof. dr. Cyrus Northrop. Snad najde »Obnova« trochu místa otisknout tuto řeč, kterou by neškodilo opakovat v aule »Alma Mater« Pražské.

»To jedno činím, že na ty věci, které jsou za mnou, zapomínám, k těm pak, kteréž jsou v předu, úsilně chvátám, k uloženému cíli běžím, k odplatě svrchovaného povolání Božího skrze Krista Ježíše.« (Fil. 3, 13.—14.) To jsou slova muže, jehož život byl zcela přetvořen podivuhodnou událostí. Byl židem a svobodným myslitelem dle vzoru římského. Byl žákem velikého Gamaliela. Žil dle pravidel přísné sekty Farizeů. Oslovuje krále Agrippu, řekl k tomuto: »I jáť jsem se zajisté domníval, že bych měl proti jménu Ježíše Nazaretského mnoho odporného činiti. Což jsem i činil v Jerusalemě a mnohé ze svatých já jsem do žalářů sázel, vzav k tomu moc od knížat kněžských. A když byli usmrcováni, donášel jsem ortel. A po všech školách častokrát je trestaje, přinucoval jsem, aby se rouhali; a více rozlítěn (se na ně, pronásledoval jsem je až do cizích měst.« (Skutky Ap. 26, 9.—11.)

A na to, když byl na cestě do Damašku, aby pokračoval v krvavém díle pronásledování křesťanů, cosi stalo se, co změnilo celý jeho život v budoucnu. Měl zjevení, ve kterém Ježíš, kterého pronásledoval, oznámil mu, že Pavel stane se jeho apoštolem a jeho svědkem. A on nedovedl být neposlušným tohoto nebeského zjevení. Jde a káže evangelium nejprve v Damašku a pak v Jerusalemě a po všech krajinách judských. Pyšný nepřítel učedníků Ježíšových jest změněn v oddaného a nadšeného následovníka pokorného Nazaretského. Sluha Ježíše Krista, jak sám sebe zove. A nyní, po letech heroické činnosti kazatelské mezi pohany, bojování s nebezpečnostmi všemožného druhu, pohrdaje vlastním životem v té míře, že může končiti činnost svou s radostí. A když tak daleko již pokročil v poslání, jež přijal od svého Pána, Ježíše Krista, aby hlásal evangelium milosti Boží, vykládá nám o účelu svého života:

»Jedno, ne mnoho. Jeden úkol! Jeden cíl ke splnění! Jedna obrovská idea k rozšíření po celém světě! Jeden Spasitel budiž hlásán! Jen jeden cíl, ale tak obsáhlý, že objímá veškeré zájmy člověčenstva.

Zda byl kdy mezi syny lidskými vznešenější příklad úplného věnování se vznešenému úkolu? A kdo měl kdy více práva než tento křesťanský hrdina, zvolati: Dobrý boj jsem bojoval, běh života svého jsem dokončil, víru jsem zachoval, za to dána jest mi koruna spravedlnosti, kterou Pán, spravedlivý Soudce, připravil mi onoho dne?«

Zapomenouti minulost a spěchat za tím, co je před námi! On zapomíná na své bývalé soudruhy, své staré cíle, náboženskou bigoterii a předsudky, ctižádost, své plány získati slávu a státi se vynikající osobou v židovské hierarchii! Zapomíná na to vše — a daleko více — zapomíná na svou horlivost v pronásledování světců, zapomíná na skutky, jež, kdyby v nich setrval, obtížily by k smrti bolestně jeho svědomí a učinily by neschopným pro vážné dílo. Dívá se do budoucna, jeho zrak spočívá na cíli, jehož touží dosáhnouti, a to ne pro svoji slávu, ale pro slávu svého Mistra. A to jest od oné doby jediným předmětem jeho vážných myšlenek, jak sám praví k svým učedníkům: »Neznám nic jiného pro vás mimo Ježíše Krista Ukřižovaného.«

Podivný muž — tento svatý Pavel — tak zcela zaslíbený službám svého Mistra — že svět se vši svojí svůdností slávy, bohatství, moci, rozkoše, nedovede jej upoutat ani na okamžik. Ani jeho veliké cesty nemají stínu zábavy. Athény byly slávou světa na poli umění a literatury, Pavel však netoužil tam obohatit své vědomosti. Jde zvěstovat Athénským víru v jednoho Boha. Nerozvažuje, kde lépe a pohodlněji by se mu pracovalo, není rozdílu, zda tam kdesi je zima či horko, zda zdravá krajina či nezdavá, bezpečno či nebezpečno, on zřít ve svých myšlenkách svoje nebeské zjevení, schylující se, volající k němu: »Pojď a pomáhej!« A Pavel je hotov jíti. Úplné sebeobětování se vyčleněmu dílu, jediný cíl, hluboké přesvědčení, že ruka Boží vede jej, aby dílo Boží konal, a že toto dílo jeho je nutné pro spásu lidstva.

To jediné dodává mu sílu, že dosahuje cíle, a že se stává velikým apoštolem národů pohanských. Obdivuhodný to příklad a vzor určitě vyčleněného úkolu životního.

V době moderní měli jsme několik mužů, kte-

ří jako sv. Pavel zvolili si cíl svůj a jemu se cele věnovali. Dwight L. Moody byl podoben.

Mnohé z osad, které sv. Pavel založil, jsou dnes téměř mrtvé. Zástupy, které kdysi naslouchaly Moodymu, jsou rozprášeny a zanikly. Ale vliv, jakým ovládali mužové ti zástupy, nezanikl, žije ve slově jimi napsaném a dílo jejich nikterak neztratilo na ceně během století, ani změnou okolností.

Zemřevše, mluví dále, neboť dávali světu to, co sami byli přijali od Pána — slova života věčného. —

Není dáno každému hlásati evangelium, jak činil sv. Pavel, ale každý z nás snadno může činiti totéž a se značným zdarem, konaje své pravidelné povinnosti, dobývá si svůj vezdejší chléb pro sebe a pro ty, kteří od něho závisí. Jestliže muž jde za svým denním zaměstnáním jen s tím úmyslem, aby získal peníze, bez myšlenky na Boha a na blaho svých spolubratří, bez touhy činiti něčeho šťastnějším — toť jasno, že není kazatelem evangelia a že ani v jedinké duši lidské nevzbudí touhu po Ježíši Kristu. Ale jestliže svým ideálem učiní si Krista, který přišel na tento svět, aby konal dobro, a jestliže se snaží, třeba i pouze při konání svých světských povinností, zamílovati si veřejně dávat na jevo učení nauky Krista, Jenž byl tichý, dobrotivý, soucitný, milující každého bez rozdílu, — pak bude hlásati evangelium každodenně a přispěje, že lidé budou se snažiti toužiti, aby byli i oni více Jemu podobní. Jej víc a více milovati — a toho docílí, aniž by o náboženství vůbec mluvil.

Ježíš přišel na tento svět, aby hledal a spasil vše, co zahynulo. Nejen dávat na jevo svou laskavost, ale — spasit. Pozvedati kleslé — povzbuzovati zoufající, dáti život umírajícím. To nebylo jeho posláním, aby se mazlil s malomyslnými a hříšníky. On je učil znáti Boha — a nový, lepší život následoval. Poznávati Boha a Ježíše Krista, který od Něho byl poslán, jest míti život věčný. Hudba, pokrm, teplo, oděv, časpisy jsou zajisté pomůckami, jak prospěti lidem v bahně velkoměst, ale i v nejnižších vrstvách obyvatelstva, a konečně i leckde jinde, lidský život musí býti zakotven, ať už jakýmkoliv způsobem, v Bohu, aby stal se tím, čím býti má. Sv. Pavel kázal v tom smyslu, on hlásal lidem Boha a Ježíše Krista.

Život lidský, který je kontrolován něčím méně vznešeným, než jest náboženství Kristovo, zůstane daleko pozadu za tím, co lidský život býti má. —

Žítí jest cosi více, než pouze býti. Býti, existovati, toť něco, co má začátek, trvání, konec pravidelně bez naší vůle. Ale žítí, opravdově žít, vyžaduje určitý účel, kontrolující vůli, vědomý výběr prostředků. Žítí pro nic jest vůbec nežít.

Já nepravím, že jen filosofové, básníci, velcí lidumilové skutečně žijí. Ve světě mnoho dobra nalezneme tam, kde nenalezneme velikosti, slávy. Před lety shledal jsem v přeplněných levných činžácích ve středu New-Yorku (asi pražská pátá čtvrť kdysi) více lásky k bližnímu, dobrosrdečnosti, vzájemného přispění v nouzi, laskavého povzbuzení, vzájemné důvěry, duševní statečnosti, než našli bychom ve čtvrtích bohatých. A co jsem tam poznal a co se naučil o vzájemné sympatii a pomoci ochotné, zvláště mezi nejhudššími, to leckdy povzbudilo mne v mnohých okamžicích mého života.

Hřích, zločin, chudoba, nevědomost, nejsou zajisté žádoucí. Leč, kdyby nebylo ničeho takového, kdyby každý byl charakteru, jaký bychom si přáli mohli, pak nezbyvalo by nám nic, čím bychom mohli uskutečňovati svatou touhu pomáhati a dobře činiti jiným. Všichni lidé touží po štěstí. My nikde nepoznáme štěstí, hledáme-li jej pouze sami pro sebe. Najdeme štěstí, snažíme-li se činit jiné šťastnými.

Dokonáno jest vaše universitní studium. Jest vaše graduace konečným cílem vašeho celého života? Jest diplom váš, či lépe bude jediným průvodním listem z tohoto života za onen? Poznáte jistě, že zodpovědnost vaše v povoláních, jakékoliv jste si zvolili, v případech jednotlivých, jimiž se budete zaměstnávat, stanoviska, jaká zaujmete, a vše vůbec, co budete podnikati, učiní život váš daleko vážnějším, často nesnadným, vyžadujícím vaši horlivost, než kdykoliv jste zakusili po dobu studia universitního. Přeji si, abyste v tento nový život vešli připraveni svými názory, majíce své životní plány hotové, jsouce silní vůlí, nebojíce se setkatí s jakýmkoliv nesnázemi, a jsouce jisti, že nemáte nikdy sil svých ve prospěch něčeho zlého nebo zbytečného. Nám všem jest život zkušebnou stanicí. Co dovedeme vykonati, záleží namnoze na tom, co sami jsme. Bez určitého cíle, pevného předsevzetí pro život nelze dosáhnouti zdaru, nelze vyniknouti.

Co jest to ideál? Jest to snad Napoleon, ovládaný vášní po moci, bez oddechu obětující životy lidské, šlapající po spravedlnosti a umírající v úplném zatmění slávy v samotě sv. Heleny?

Jest nám ideálem život toho, kdo dosahuje cílů svých, nedbaje práva jiných? Jest snad jím život toho, kdo, jda ku předu, myslí pouze na sebe? Či spíše není ideálem našim život toho, jenž smýšlí bratrsky s jinými a jest poslušen zákona: milovati budeš bližního jako sebe samého? Není zkrátka ideálem našim život velikého Mistra, který přišel, aby konal dobro, nemysle vůbec na to, co se mu za to dostane?

Prosím vás, abyste na tyto zásady nikdy nezapomněli: Mír místo válek, poctivost na místo vydírání, spravedlivá odměna práce místo plutokratické chamtivosti, přiměřené pracovní hodiny pro muže, ženy a děti místo na smrt závodícího vysilování, zdravotní opatření, týkající se potravin, vody, vzduchu, potlačování neřestí místo nedbání, ba dokonce jejího podporování. Celkem řečeno: pomozte všude, kde můžete prospěti člověčenstvu! Buďte loyální ke své vlasti, svobodné své domovině, zemi politické a náboženské rovnosti, na jejímž základě nejdůležitější otázky člověčenstva byly a budou řešeny. Buďte vzornými občany své vlasti, ježto štěstí milionů, jež po nás přijdou, závisí od poctivosti a občanských ctností jednotlivců této generace. Vybudování blaha celého národa jest absolutně v rukou jedinců, dle jejichž věrnosti ke vznešeným ideálům spravedlnosti a počestnosti dostaví se výsledek.

Kdekoliv a kdykoliv činně zasáhnete, rozhodněte se nejdříve, že zasáhnete čestně. Budete-li jednati takto, nebudete žítí nadarmo. Ale jako sv. Pavel, až jednou zadíváte se do prožitě řady let svého života, budete moci zvolati: »Dobrý boj jsem bojoval, víru jsem zachoval.«

A tato jsou poslední moje slova, jimiž s vámi se loučím: »Bůh vás žehnej ve chvíli této, kdy rozcházíte se do světa. Naše nejlepší naděje a přání štěstí a zdaru jdou s vámi. A naši zbožnou modlitbou bude, aby život váš korunován byl jednou slovy: Dobře jsi jednal, služebníče dobrý a věrný!«

NÁBYTEK KOBERCCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, doplásete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Kapitalismus a tisk.

Poslední číslo »Korrespondenzblattu« ze dne 10. července přineslo z pera dra. Scheichra úvodník »Kapitalismus und Presse«. Pro zajímavost obsahu podáváme z něho laskavým čtenářům následující:

Na jedné straně úplnosti, buď si peníze nebo záslužnými kříži a hvězdami, na straně druhé násilím, pomocí žalářních kobek špilberských a jiných, zkorumpoval aristokrat, absolutista atd. mnoho novinářů. Nejhůře si však počíná kapitalismus. —

Často jmenovaná kapitola o kapitalismu má za sebou bohatou historii. Nejsou to vždycky stránky špatné, jakmile vyslovíme slovo kapitalismus, máť se to s ním podobně jako s nožem a mečem, kteréžto nástroje jsou samy o sobě, jak známo, velice užitečné, lze jich však také užiti k vraždě a zabiti. Sociálně-političtí theoretikové definovali druhdy kapitál jako nahromaděnou, nasbíranou práci. Dnešní praktický svět rozumí jím prostě prostředky, jimiž lze koupiti pole, půdu, nářadí, tovary, doly, ba i lidi a jejich síly a pak se kapitálem rozumí ještě z produktu těchto realii a lidských sil nabytý zisk.

Dnešní asociací (spolčením) těchto peněžních zdrojů vzrostl kapitál v obrovskou vlnu, v nebezpečnou mořskou obrodu. Jest téměř všemohoucím, tlačí lidi pod svou nadvládu a nabývá málem monopolního postavení, jak se to ještě nepodařilo žádnému státu.

Kapitál totiž zmonopolisoval obchod s nejdůležitějšími a nezbytně nutnými život. potřebami; býval obchodníci dobyt看, obilím, kávou atd. jsou dnes jen podřízenými orgány některého kapitalisty, tovary náležejí některé bance. Dřívější samostatný továrník robotuje v kanceláři, hospodářství vedou a v něm poroučeji fideitelé bank a správní radové akciových společností.

Tyto velkopodniky pohlcují malé podniky, ře-

meslníci jsou nuceni obětovati svou samostatnost na oltáři kapitalismu.

Jest to živelní síla, která tu vyvstává, aby opanovala národohospodářské pole. Proti této moci pořídí člověk právě tak málo, jako když své doby dělníci zbavení práce zavedenými stroji — zlepšovali svůj osud rozbitím strojů, pokud to šlo.

Nejhorší snad při tom jest to, že kapitál hospodář po kupecku, musí se takovým státi. Musí získávati a chce získávati. Morálka, Desatero nebere se tu do rozpočtu.

Poznáváme tu zároveň, jaké zlo tropí kapitalismus, když se stane pánem tisku, denního duchovního chleba celých mass lidí. Při materiálních produktech může ovšem také škoditi. Velkomlynář zvyšuje svůj výdělek, přidává do mouky těživce (buryli), velkoobchodník vínem, když se snaží nepozorovaně přilévati vody.

Kupec má při tom podobné myšlenky jako císař Vespasian, když držel hodnému synu Titovi před nose kus zlata, které snaživý otec vyzískal z daně za páchnoucí obsah kanálu: »Nepáchne.«

Peníze, kterých kupecky vyškolení pánové ze společnosti »noviny — akcie« v hojné míře nalovili v kloace korumpujícího, zpuřného, nepořádného denního tisku, také nepáchnou. Naopak, čím více noviny »zavánějí«, tím je mocnější proud zlata.

Vstoupil-li kupec do otrockých služeb kapitalismu, tu nechává psáti, co vynáší, dává přednost tomu, kdo přinese víc, a nestará se ani v nejmenším, zda čtenáře dusí v kalu.

Kupec vzato, jest tento princip beze všeho správný: hled' učiniti vždycky dobrý obchod, přitahuj si odběratele lákadly, které se jim líbí, zaříd' pro ně, pokud možno, pohodlí, podstrč jim pod každý loket polštářek, krm je a napájej, opatř pro ně hudbu, asi tak, jak to mají velkoobchodní domy. zaříd' tedy obchodní podnik s kabaretem, kavárnou, restaurací, ba dokonce dovol si zavést domy, v nichž »pocitivé« dámy zvyšují majiteli obsah kapsy.

Kupců, kteří brzy poznali tento zlatodol, jenž by se mohl ukrývati v novinách, jakmile by k jejich obsluze byli po ruce oddaní otroci, našlo se během doby značné množství. Přišel čas, kdy noviny zakládali nikoli učenci, idealisté, státníci nebo nadšení přátelé kultury, nýbrž děti kapitálu, jež samy o sobě nebyly s to složit články nebo novinářskou noticku. Zato dovedli počítati a účtovat.

Učenci a idealisté musili své zásady odložit nebo je zapřít k vůli zásadám listu, když nechtěli hladem umřít. Tak působil kapitalismus, když se stal zakladatelem a vlastníkem tisku.

Dr. Eberle píše: Zakladatelem vídeňského tisku jest Augustin Zang (1848). Až do té doby pekli rohlíky v Paříži a učil se tu poznávati výnosné šejdířství Emila Girarda. Maje nepatrné jmění, přenesl jeho metodu do Vídně. Jeho obchodní zásadou bylo: »proti hotovému zaplacení!« Zang se stal mnohonásobným milionářem. Jeho list vyplácel hned na počátku roční 20proc. dividendu. Prodal jej za 1 mil. zlatých, když akcionáři jeho listu, poznávající výnosnost tiskárny, zakládali na svou pěst »Neue Freie Presse«.

Charakteristickým jest založení jiných vídeňských listů v letech 60. a 70. min. století. »Sonntags- und Feiertagskourier« založil vrchní úředník státní dráhy. »Montagsrevue« bankéř Jakub Herzog. »Neue Freie Presse« přešla z rukou bývalého dra. Friedländera do rukou Anglo-rakouské banky a Unionbanky. Vídeňský bankovní spolek (Wiener Bankverein) s Pozemkovým úvěrním ústavem (Bodenkreditanstalt) získaly starý tisk. Akciová společnost »Steyermühl« »Neues Wiener Tageblatt« a »Konstitučníelle Vorstadtzeitung«. Bankovní společnost (Vereinsbanka) »Fremdenblatt« a »Tagespresse«. Předměstská banka (Vorortbank) »Extrablatt«. Hypoteční banka (Hypothekarrentenbank) »Morgenpost«. Podobné jsou dějiny pozdějších rakousko-uherských žurnálů. Samo sebou se rozumí, že za tímto tiskem stáli liberálové a zednáři.

Tak tomu je také v Německu. — Pro dnešní rozvoj u nás jest charakteristická kniha Gustava Schmidta: »Kauf, Gründung und Finanzierung von Zeitungen und Zeitschriften«, Lipsko 1905, ve které se, bohužel, pojednává o novinách se stanoviska obchodního.

Zde se vypočítává výnosnost listu tímto způsobem: »Kdo chce věnovati svůj majetek ke koupi nebo k podpoře nějakého listu, ví asi dobře, jakou cenu tento podnik má. Cena novin spočívá z velkého dílu v tom, aby vždycky hlásaly tendenci svého programu. Když pak jen jednou zapomenou na tento svůj úkol, pro který byly založeny, pak také značně ztrácejí na své ceně. Pracovati listem na změnu veřejného mínění neslibuje zrovna velký zisk, protože jest dnes v Německu všude hojnost jiných listů, které pracují k takovým změnám a převratům a vždy jsou připraveny, aby braly podíl již na zárodku nové situace.« Zde tedy změna tendence znamená nejbližší a přirozený prostředek k obchodnímu zajištění podniku.

Löbl píše se zřetelem na německé poměry: »Dnes stojíme očividně na vrcholu plutokratického rozvoje novinářství.«

O našich poměrech platí totéž. —

Frant. Daněk.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:			Koberce:		
vel.	40/80	kus — 85 K	vel.	140/200	kus 7 50 K
50/100	1 30		150/250	10—	
55/110	1 55		160/250	10 60	
60/120	1 85		200/200	16—	
70/140	2 55		220/320	18 70	
90/180	4 20		250/350	23 40	
100/200	5 10				

Závěsy postel. Ia			vel. 200/100 kus 5 60 K		
			180/90	4 50	
	k oknu		115/140	4 30	
	Melle		115/140	2 40	
	Chinillmelle		115/140	3 40	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Kulturní jiskry.

K počtě stého výročí narození Boleslava Jablonského pořádají spojené spolky v Kardašově Řečici pod protektorátem městské rady 3. srpna slavnost. V předvečer slavnosti bude sehrán obraz ze života »J. K. Tyl« od Šamberka. V den slavnosti bude ráno průvod k pomníku Jablonského. Slavnostní řeč přednese p. Jar. Hrubý. Následovati budou další projevy. Slavnost se koná za každého počasí.

Stopy Babylonské věže. Abbé Henri de Genouillac předložil pařížské Akademii výzkumy ze svého pilného pátrání v krajích bývalé Babylonie. Přibyl k El Ahmyer nedaleko Eufratu, kde nalezl zbytky starobylého města Kissova, daleko staršího než Babylon. Zde nalezl pradávny palác, v jehož středu jsou zříceniny obrovské věže, nazvané »Chrám základů nebe a země«, posvěcené bohu Zanamovi. Tuto věž pokládá kněz Genouillac za biblickou věž Babylonskou. Sochy a různé vásy, jež tu byly nalezeny, dosvědčují, že ta stavba nebyla podniknuta dříve, než 2100 před Kristem.

Skvělá první maturita. Při dívčím vyš. gymnasiu s právem veřejnosti na Král. Vinohradech byly konány ve dnech 11.—14. července první maturitní zkoušky za předsednictví zem. inspektora dra Krska. Výsledek byl skvělý. Z 25 abiturientek obdrželo vyznamenání 18 a ostatní prošly všechny. Znamenitě to svědectví, jak ústav založený řeholnicemi pilně pracuje na svém vzdělávacím úkolu. Srovnáme s tímto výsledkem první maturitu, jakou konaly abiturientky pokrokového paedagogia přerovského! S úžasem tehdy pozoroval předseda maturity, jak dcery pokrokových rodičů neznají ani těch věcí, které se ukládají k naučení dětem z 5. třídy obecné školy. — Při slavnostním loučení jménem přítomných rodičů promluvil zemský škol. inspektor dr. Fr. Sitenský, jenž v dlouhé, vděčnosti prodchnuté řeči ocenil význam této výborné dívčí školy střední a vzdal díky prelátovi Zavoralovi, kongregaci škol. sester a řediteli ústavu dra Heroutovi, který přivedl gymnasium k velikému rozkvětu. Heslem ústavu jest: Nejprve ať koná učitelstvo a žákyně svou školní povinnost! Ať se vzdělává ve vědomostech nejzákladnějších se vši pilí! Pak teprve přijdou na řadu věci, jež s gymnasiem studiem nejsou v přímém spojení. Nyní po dokonání tak skvělých zkoušek abiturientky, které osvědčily skutečnou vzdělanost, mohou se věnovati speciálním kulturním otázkám svobodně a dovedou moderní proudy promysleti řádně.

Staněk zapírá. Bezcharakterní osočení, jaké spáchal posl. Staněk právě před volbami na Šamálkově, způsobilo rozruch v celé Moravě. Staněk telegraficky sděloval, že ministr Heinold prohlásil za nepravdu tvrzení Šamálkova letáku o udělení nouzových podpor obcím na Velkomeziříčsku. Bar. Heinold usvědčil Staňka z perfidní lži, která měla za účel politický švindl. Nyní, kdy nemožno písemně prohlášení ministrovu překročit, hledá Staněk rozpacitě zadní dvířka, ale při tom osvědčuje tak úžasnou drzost jako dříve. Prý ministr ohlašuje »do slova totéž«, co sám Staněk již dříve sdělil! V dalších řádcích dělá ze sebe Staněk mučedníka. Práví, že se informoval u místodržitelství, ale dostal odpověď, že se škoda teprve vyšetřuje. Bylo mu také sděleno, že okres. hejtmanství ve Vel. Meziříčí škody teprve kontroluje. Dobře, ale nikdo z těch míst neřekl Staňkovi, že žádaná nouzová podpora nebyla některým obcím povolena. A tvrzení, že ministr řekl »do slova totéž«, co Staněk sdělil, jest novou krkonošskou lží. Takový pocivlec jest postaven v čelo delegace agrární!

Protikapitalisté. Soc. demokraté volíli na Moravě »agrární zemany«, »měšťáky« a také fabrikanta, jen aby pomocí hlasů »měšťáckých« získali několik mandátů. Pro bohatého továrníka Štěpánka vydali soc. demokraté vlastní letáky, komandovali v užší volbě všechny své voliče pro hlasování ve prospěch továrníka proti katol. rolníkovi Chlebusovi.

Nová Jihoslovanská universita. V Rakousku žije na 6 milionů Srbochorvatů. Ti mají při tolika německých universitách v naší říši pouze universitu v Záhřebu. Vláda nyní koná přípravné práce k založení nové university slovanské v Sarajevě. Že protestují Němci, ovšem se nedivíme. Ale také Slovinci znovu opakují, aby pro ně byla zřízena universita v Lublani. A kdy konečně dočkáme se druhé university české?

Bílá vrána. Israelský universitní professor Dr. Sachs uveřejnil v židovském »Volksblattu« ve Vratislavi pozoruhodné úvahy, namířené proti zkorumpovanému židovskému zionismu a liberálnímu židovství. Píše, že strany, které se drží náboženství, jsou tábory udržujícími stát a naopak. Luštění židovské otázky spočívá v konservativním židovstvu, které prý stát udržuje. Vůči tomuto mohou strany stojící na pozitivním základu křesťanském vyvíjeti vždy větší snášlivost. Zásadu, že politika nemá co činiti s náboženstvím, neuznává Sachs za žádných okolností. Naopak jest toho přesvědčení, že náboženství tvoří základ veškeré politiky. — Jiní židé ovšem křičí pronikavě, že náboženství křesťanské nikdy se nemá do politiky míchat, ale v praktické politice sami se řídí přesně a důsledně synagogou.

Největší dům v New Yorku jest právě do- stavěný »škrabač mračen« Woolswosth. Budova ta má 55 pater. Výška činí 240 metrů, tak že jest dům o 76 m vyšší než kolínský dům. Jest v něm 3000 oken. Má 80.000 elektrických světel. Stavba stála 13 a půl milionu dollarů.

Zprávy z Ameriky. (Původní dopis.) V přítomné době upřímněji než kdy jindy zájímají se státy i velkoměsta o vykořenění onoho neblahého zla sociálního, jež přepilňuje naše věznice, nemocnice, blázince — t. j. opilství, zločinnosti dětí, prostituce a všeho toho, co ruku v ruce je provází. Před senátní komisí v Chicagu mezi jinými dotázení byli o radu a náhled i H. P. Judson, rektor státní university v Chicagu. Na dotaz místogovernéra státu Illinois, zda otázka mzdy má co činiti s veřejnou mravností a s ubýváním manželstev, odpověděl doslovně: »Každá industriální podmínka má svůj vliv na domácí život a tím i na veřejnou mravnost. Přes to však zákon o minimální mzdě by veřejné mravnosti valně nepovzněl. Nemravnost může býti vykořeněna jen výchovou a náboženstvím. Zločinnost, její stihání a trestání stojí Spoj. Státy ročně jen 1.373.000.000 Doll.

Ordinariát diecése Cleveland O. vydal právě (a ve vydávání bude pokračováno) list hotelů a restaurací, které mohou býti doporučeny katolíkům. Důvodem jeho vydání jest, že právě na těchto místech, pokud jsou v rukou nepřátel církve, mnoho zvláště našich mladých lidí znehátrá ztrácí svoji věru.

Zákonodárna státu Ohio právě odhlasovala 92 proti 4 hlasům vyplácení peněz matkám s dětmi, jichž manželé je opustili, nebo jsou vězněni nebo zemřeli nebo jsou k práci neschopni. Pro dítko pod 14 let stáří budou dostávat 15 Doll. měsíčně a 7 Doll. pro každé další.

Poslední vůle nedávno zemřelého amerického milionáře a znamenitého znalce uměleckého počíná slovy: »Odporoučím duši svou do rukou svého Spasitele v plné důvěře, že On, který i ji vykoupil a očistil svojí krví nejsvětější, představí ji před trůnem Otce mého nebeského. A děti svoje napomínám, aby si zachovaly a vždy také hájily při každé příležitosti a za každou cenu posvátné učení o odpuštění hříchů skrze oběť Pána Ježíše.«

Katolický literární spolek v Charlestown Mass. slavil 16. června výroční schůzi svoji, již, pozvání jsouce, počtli svoji přítomností a s rev. Keating-em, Jesuitou, při banketu řečnili: ministerský předseda Spoj. Států Bryan, místogovernér státu Mass. Walsh, a jiní.

Ohromný granitový kříž bude vztýčen na místě, kde kat. kněz, Rev. Marquette, založil na řece Illinois dne 8. dubna 1675 první osadu mezi Indiány. Kříž bude viditelným několik mil daleko po malebných březích řeky Mississippi a má hlásati památku tohoto neohroženého objevitele a prvního výzkumce těchto krajů, kněze Jesuity.

V kathedrále sv. Patrika v New Yorku konal 1. června t. r. new-yorkští policisté-katolíci svoji výroční pobožnost. Jejich kaplan, rev. F. Sullivan, kázal k zástupu o 3.300 mužů v uniformách.

V tomtéž chrámě nedlouho před tím shromáždili se organisovaní katolíci listonoši města počtem as 3000, kteří požádali za kazatele rev. Chidwicka, známého kaplana nešťastné lodi válečné Spoj. Států Maine, jež zničena byla výbuchem v zálivu Havanském a stala se příčinou války španělsko-americké.

Zákon o nejvyšší mzdě přijat byl v minnesotské zákonodárně 40 hlasy proti jednomu v senátě

a 60 proti 10 v domě zástupců. Zákon navržen byl katol. knězem dr. John Ryanem.

Bývalý ministr námořnictví John D. Long navrhuje, aby na pohofí, jež obezírá území panamského průplavu, vztyčena byla obrovská socha Kristova.

Proč je?

»pravá pardubická «**Franckovka**»
u našich hospodyněk tak oblíbena?

Jen pro své vynikající vlastnosti:
silnou chuť,
zlatohnědou barvu
a nedostižitelnou vydatnost.

Tovární známka: k á v o v ý m l ý n e k

Křesťanský živnostník.

Katolíci živnostníci čeští! Po prvé odvažuje se Sdružení českých katolických živnostníků pro král. České se sídlem v Praze zvátí vás na pracovní sjezd českého katolického živnostnictva, abychom se uradili o společném postupu při hájení kulturních a hospodářských jeho práv. Pořádáme sjezd v Kolíně nad Lab. dne 7. a 8. září 1913 s tímto programem: V neděli dne 7. a 8. září 1913 odpoledne: 1. Zahájení sjezdu a volba předsednictva. 2. Řeč: »O živnostenské organizaci v rámci živnostenského řádu.« Ref. JUC. Fr. Cyr. Vlk, magistrální rada a přednosta živnostenského ref. II. B v Praze. 3. Řeč: »O živnostenské svépomoci.« Ref. Antonín Fait, mistr klempířský v Hradci Králové a člen výboru Sdružení. — V pondělí dne 8. září 1913 dopoledne: 4. Řeč: »Péče o živnostenský dorost.« Ref. Fr. Ptáček, mistr zámečnický v Praze a člen výboru Sdružení. 5. Řeč: »Úkoly Sdružení českých katolických živnostníků pro král. České se sídlem v Praze.« Ref. prof. A. JUC. Ant. B. Drápalík, jednatel Sdružení a člen red. »Čecha«. 6. Zakončení sjezdu. — Místnost a zahájení schůzí oznámíme dodatečně, až bude stanoven ostatní program VII. katol. sjezdu. Po každé přednášce koná se debata. Jmenované přednášky i jména referentů, osvědčených pracovníků na poli živnostenské politiky vůbec nebo v dějinách našeho Sdružení, jsou zárukou, že na sjezdu našem probrány budou všechny nejdůležitější otázky, které zajímají živnostenský stav. Přátelsky vás zveme: »V Kolíně na shledanou!« — V Praze, dne 14. července 1913. Výbor Sdružení českých katolických živnostníků pro král. České se sídlem v Praze.

O **tlaci na trhu peněžním** pojednáno na poslední plenární schůzi pražské obchodní a živnostenské komory. Roku 1911 obnášela úroková sazba cedulové banky 5 procent, nyní však již 6, což trvá již plných 7 měsíců. Naděje na snížení není. Poptávka na peněžním trhu rozvojem národohospodářským ve všech odborech byla stále stupňována, zatím co nabídka kapitálu byla co nejvíce snížena. Komora klade důraz na změnu platební praxe našeho obchodu a průmyslu. Nechť se prodává buďto za hotové anebo na směnku, která by měla nesporný ráz směnky obchodní. — Sám železářský kartel jest významným svědkem veliké krise hospodářské. Celkový prodej zkatelovaného železa činí za právě uplynulé pololetí o 789.309 méně než roku předešlého. Hrubého plechu za ten čas prodáno téměř o polovíčku méně než r. 1912. Tedy náš průmysl se zastavuje — netoliko ve fabrikách, ale i mezi maloživnostníky. Nejvíce jsou postiženy živnosti stavební a průmysl rolnický.

Záložna v Hradci Králové,
Jasné náměstí č. 183.

Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Kontrola medu. U nás není poptávka po medu dosud taková jako v zemích sousedních, kde med je předmětem denní spotřeby. Kdežto na př. ve Švýcarsku a v Německu snídaně a svačina bez medu není ani myslitelná, u nás med dosud jest pouze pochoutkou, málokde lékem, nikde potravou. A přece med zejména v nemocích krčních koná výborné služby a v mléce rozpuštěný je výtečným pokrmem, který poskytuje neocenitelné služby zvláště lidem slabého a chorého žaludku, jimž se stává pravým životním balsámem, jakož i dětem rychle rostoucím a proto většinou chudokrevným.

Důtklivě ovšem je třeba upozorniti na to, že není všechno medem, co za med namnoze se prodává. Med porušuje se nejčastěji vodou, cukrem řepovým, bramborovým sirupem a cukrem. V cizině jsou dnes rozsáhlé závody na výrobu medu úplně umělého, v němž po pravém včelím medu není ani památky. V listopadu r. 1911 ukončen byl v Německu rozsáhlý proces, jímž jistý obchodník medem, Wichmann jménem, odsouzen byl ku pokutě 3000 M, továrník Frohloff k 1500 M a v závodě jeho zaměstnaný dělník Meier ke 100 M, mimo to nařízeno zničení zabaveného umělého medu v ceně 30.000 M. Z obchodních knih vyšlo na jevo, že Frohloff za 5 roků smíchál 260.330 liber invertního cukru s 209.934 librami medu, jež Wichmann dodal. Tak mohl v době té prodati Wichmann 415.763 libry nejjemnějšího »Valdivia« medu za 200.368 M, 20.788 liber »prima Hanoverského medu« za 11.927 M a 81.922 libry umělého medu za 20.317 M. Dle náhledu soudu ošidil tím Wichmann obecnost za ta léta o 65.000 M.

I k nám do Čech spouští medu umělého i cizího každoročně se dovážejí. Tak v roce 1907 bylo k nám importováno 4120 centů, v r. 1908 4427 centů, v r. 1909 6554 centů, v r. 1910 7358 centů medu umělého, kromě také do set centů jdoucího množství medu sice včelího, ale cizího, zejména haličského, uherského a amerického, který co do hodnoty nesnese přirovnání s pravým včelím medem českým pro nesprávný, nedosti čistý a primitivní způsob těžení z plástů (vyvařováním, zlisováním plástů medových i s larvami včelími a p.) A všechno tento med prodává se obecnstvu také jako pravý český med a obecnstvo za takový jej kupuje.

Aby tomuto klamání obecnstva učiněna byla přítrž, zařídil »Zem. ústř. spolek včelařský pro král. České« kontrolu medu, která má chrániti jak zájmy přátel pravého medu českého, tak zájmy včelařů a překaziti podvodníkům a falšovatelům medu jich nekalé řemeslo.

Kdo kupuješ a potřebuješ med, kupuj proto med jedině od organizovaných včelařů, kteří prostřednictvím svých spolků krajinských dávají med svůj kontrolovati, u obchodníků pak rovněž žádej vždy med v nádobách (plechovkách nebo sklenicích), opatřených tištěnou vignetou: »Pravý český med kontrolovaný z včeliny p. N. N.« a kontrolní páskou. Jen tento med poskytuje záruku pravosti a konsument kromě toho má právo v případě pochybnosti dáti si jej prostřednictvím Zem. ústřed. spolku včelařského bezplatně přezkoušeti.

Opakujeme: Kdo za své peníze chceš dobrý, zaručeně pravý a nezkažený med obdržeti, kupuj pouze kontrolovaný med. Adresy včelařů, nabízejících med kontrolovaný, sdělí na požádání ochotně »Včelařský spolek pro Hradec Králové a okolí«, na nějž v této příčině radče se laskavě obraťte.

Městská zahradnická škola s právem veřejnosti v Chrudimi má dva ročníky, absolventi mají nároky na 2letou službu vojenskou a podle zákona ze dne 5. února 1907 nahrazuje absolutorium průkaz řádného dokončení učebního poměru v obchodním zahradnictví a oprávnňuje zříditi a samostatně provozovati živnost zahradnickou. Podmínky přijetí jsou: stáří 14 roků, vysvědčení, že žák odbyl školu měšťanskou neb obecnou a revers. Žáci s prakti zahradnickou mohou býti ihned přijati do druhého ročníku po složení zkoušky doplňovací. Vyučování jest bezplatné. Školní rok počíná dnem 1. října 1913. Na dotazy odpovídá a prospekty zasílá správa školy.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Časné umění od vld. duchov. díla k dispozici

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Český slovník boho-
vědný. Pořádají dr. J. Tumpach a dr. J. Podlaha. Seš. 24. vykládá slova Beran Josef až Betlem. Cena sešitu K 1.40. — Frt. Snopek: Apoštolové slovanští Konstantin-Cyriil a Methoděj. Vzdělávací knihovny katolické sv. 57., seš. 1. a 2. za 1 K. Prof. Al. Musil: Od stvoření do potopy. Vzdělávací knihovny katol. sv. 36., II. vydání s 13 ilustracemi a mapkou. Cena 2 K. — Řeči nedělní a sváteční. Napsal Em. Žák. Díl II., seš. 13. a 14. Cena 1 K. — Miklova Zála, slovínsky napsal dr. J. Sket, přeložil K. Hüttner. Zábav večerních r. 1913, sv. 4., cena 90 hal. Na Zábavy večerní (5—6 svazků) předplácí se ročně 4 K. — Český jinoch. Časopis pro dospělejší mládež. Řídí V. Müller. Vychází desetkrát ročně za 1 K. Roč. 16., čís. 9. a 10. — **Růžská zahrádka.** Časopis pro školní děti. Roč. 22., čís. 9. Vychází 10krát ročně za

předplatné K 1.60. Řídí J. Bartoš. — Sebrané spisy Al. Dostála, seš. 31. a 32. po 30 hal.

Z nakladatelství benediktinské knihtiskárny v Brně. Obrana víry naší. Dle katechismu kard. Oennariho upravil A. M. Cena 1 K. — Václava Kosmáka sebraných spisů seš. 106., díl 17. Na pět sešitů lepšího vydání předplácí se 2 K, na pět lacinějšího vydání 1.30 K. — O po-
božnosti k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu za umírající. Dle spisu Aug. Laronsse. Cena 10 hal. — Škola Bož. srdce Páně. Řídí P. P. Hlobil Roč. 47., seš. 7. Roč. předpl. 3.20 K. — Květy mariánské. Řídí P. K. Lux. Roč. 30., seš. 7., roč. předpl. 1.60 K. — Náš Domov. Obrazkový měsíčník pro lid. Řídí J. Vévoda. Roč. 22., čís. 7. Roč. předpl. 4 K.

Vlast. Časopis pro poučení a zábavu. Řídí T. Škrdle. Roč. 29., čís. 10. Obsah: F. Vaňous: Nadpřirozeno v u-
zdraveních lurdských. J. Voborský: Opuštěný pastýř. Dramatická báseň. J. Brožek: Hlas svědomí. J. Halouzka: Pohledy do života církevního a vlasteneckého na Moravě. K. Kolisek: Na Velkém Zvonu. J. Voborský: Milites christiani. — Oslava 50letého kněžství J. N. Černo-
houze. Z dějin z českých sborů literárských, napsal Al. Dostál. Roč. předpl. 10 K.

Nákladem R. Prombergera v Olomouci. Nový Obzor. Měsíčník pd literaturu a umění. Řídí F. Dohnal. Roč. III. čís. 7.—8. Ročně 576 stran četby, 12 obrazových příloh a 3 premie. Roč. předplatné 8 K. — Moravsko-
slezská kronika. Ročník 24., svazek 3. a 4. M. Jahn: Selský práh (dokončení). Černý chléb, povídky. Napsal J. K. Jeřábek. Předplatné na celý ročník 3 K.

Křesťanské cvičení podle stavů pro manžely a s-
vobodné. Napsal J. Schuen, přeložil J. Jirsa. Seš. 2.—4. Stýblovy knihovny kazatelské sv. 7. Nákladem B. Stý-
bla v Praze.

Ve službách královny. Věstník mariánských družin českých. Roč. VI., čís. 4. Řídí P. J. Soukup T. J. Ná-
kladem Mariánské družiny mužů a jinochů v Praze. Roč. předplatné 2 K.

Museum. Časopis bohoslovců československých. Roč. 47., čís. 5. Pořádá J. A. Novotný. Nákladem Růže
Sušilovy v Brně.

Kazatelna. Homiletický časopis. Pořádá F. B. Vaněk. Roč. 10., čís. 4. Vychází nejméně 10krát ročně za předpl.
6.60 K u J. Šprongla v Pelhřimově.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. Pořádají dr. A. C. Stojan a Ad. Jašek. Roč. 4., čís. 6. Roč. předplatné
1.50 K.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zába-
vu a ženské sociální otázky. S přílohou Katol. učitelka. Řídí a vydává P. L. Zamykal v Olomouci. Celoroční
předplatné na 12 čísel 3 K.

Ráj. Časopis věnovaný zájmům katolíků českoslo-
venských. Roč. II., čís. 7. Vydává spolek sv. Zlity ve Víd-
ni. Roč. předpl. 1.20 K. Řídí A. Kostka.

Růže Lurdská. Mariánský měsíčník. Roč. V., čís.
7. Vydává a řídí L. Kolisek, farář v Blansku za roč.
předplatné 1.60 K.

Francouzsky. metoda dra d' Alfonso pro samouky.
V komisi u P. Řivnáče v Praze. Za 80 hal.

Poslední vůle. (Testament.) Stručné pojednání o tes-
tamentu a kodiciu, o právu dědickém a vydědění, se-
pisování platných posledních vůlí obyčejných a pri-
vilegovaných a některé vzorce posledních vůlí. Napsal
K. V. Follprecht. Ve spisku shrnuto jest stručně a sro-
zumitelně vše, co by každý občan o věcech těchto měl
vědět. Doporučuje se každému, komu na tom záleží, a-
by včasným pořízením pro všechny případy pořádek u-
činil. Cena výtisku 50 hal., poštou 55 hal. Vyšlo nákla-
dem knihkupectví A. Reinwart v Praze.

»Mlé knihy.« Sv. VI., seš. 2. a 3. Sedlák Büttner. Ro-
mán. Napsal Vilém šl. Polenz. Cena seš. 20 hal. Nákla-
dem Em. Šolce v Karlíně.

Daň důchodová a trestní řízení. Sbírká praktic-
kých příruček. Vychází nejméně čtyřikrát za rok. Čís.
3. Seřadil dr. B. Nákladem K. Vačleny v Ml. Boleslavi.

Rozšiřujte „Obnovu“ a „časové úvahy!“

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misaiím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,
nakladatelství, závod knedbní a papírařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Velebáckým
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

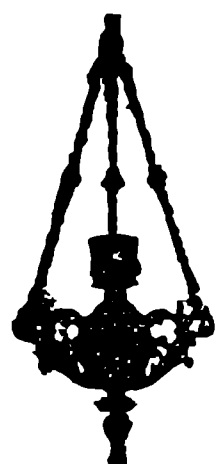
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Velebáckému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluji si doporučit veškeré kostelní nádobky a náčiní a to: monstrance, kalichy, cibáče, nádobky, paténky, svícny, lampy, křtitelnice, křesle atd. své vlastní výroby, předepsané církevním vyhovující. Staré předměty opravuji v původní intenci a v ohni slati a stříbří nebo proti doplatku za nové vyměňuji. Hotové předměty neb výkresy zasílám na úkátku franco bez závaznosti koupě. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shledá veškerých slavných a stříbrných klenotů, jako: řetězy, madonky, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Metálové předměty, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a drákové kupyje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšším Brodě)

doporučuje P. T. velebáckým duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukátku se na požádání franco zašlou.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

DRAŽBA

**v obecní zastavárně
Královéhradecké**

odbyvá se bude v místnostech zastavárny
dne 26. července 1913

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva, prádla a rozličných druhů látek atd., které do konce května 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy možno ještě ve čtvrtek do 12^{1/2} h. odp. pouze u pokladny zastavárenské před dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec neúčastňuje.

**SALUTARIS
FIDLOVÁČKA**

(zákonem chráněné značky)

bylinské likéry, které podporují žaludeční činnost při nepravidelném zažívání, jakož i veškeré druhy jemných likérů, cognaků, rumů a různých vín

doporučují ze svého skladu

Bratři Boháčkové,

továrna likérů, hotelů a velkoobchod vínem,
PRAHA,

filialka Hradec Králové, Malé nám.,
„U zlatého hrozena“.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných výstavách.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňostroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u n. č. 1 „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

které váude velkou švandu působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky. Žádejte cenník! Sl. spolkům na otevřený účet.

Statek

v okresu Opočenském, s celou letošní úrodou event. i s inventářem celým nebo částečným **prodám.** Výměra 61. korců velmi dobrých, v plné síle držených pozemků (54 korců polí, 6 korců luk, 1 korec stavební plochy a zahrad), prostorné zděné budovy, krásný sad, město a nádraží 4 km v dáleny. Dluhy a jiná břemena žádná nejsou. Dotazy přímých kupců (parceláři vyloučení) zodpoví majitel v Byzhradci čp. 67., pošta Solnice.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

**odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.**

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malé Karlova
ul. č. 145 nové blíže Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se barevnými výmalbami, slavnostními, svatošanskými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nešetelná veřejná i písemná pochvalná ocenění.

Založeno roku 1863.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velebáckému duchovenstvu své **bezkonkurenční koláry**

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spočívající vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez hášků

Zakázky obratem se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, monstrance, křtitelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentů a devotional. - BRNO. -

OBNOVA

Číslo 31.	Předplatné na čtvrt roku 8 K 60 h na půl roku 5 K — h	V Hradci Králové, dne 1. srpna 1913.	Inserty počítají se levně. Obnova vychází v pátek v poledne.	Ročník XIX.
-----------	--	--------------------------------------	---	-------------

K staré pravdě.

V táboře pokrokovém ozvalo se heslo: »Proti všem církvím!« Ovšem když slavnostní fanfáry nad okřídleným slovem umlkly, nejméně chuti k jeho provedení osvědčili právě pokrokáři evangeličtí a židovští.

»Pryč se vším církevnictvím, ale náboženství jako vnitřní přesvědčení ať trvá dále!« Tato lesklá fráze vyvolává celou řadu rozpačitých otázek. Jaké náboženství má trvati, jestliže s tajným i hlasitým souhlasem se podkopávají základní pilíře pozitivních názorů náboženských? Upírá-li se Bohu stvoření světa, je-li znehodnocena bible, pochybuje-li se, zda Kristus žil, popírá-li se nesmrtelnost duše — co vlastně pro náboženství zbude? Připouštějí-li i pokrokáři, že jest žádoucí, aby nějaké náboženství měl člověk každý — jaké představy si vytvoří člověk neuvědomělý, jestliže sami pokrokoví učenci po dlouhých studiích teprve — Boha hledají?

Politika a sociologie jsou rozumovému uvažování a denní zkušenosti předměty daleko přístupnějšími — ale co tu politických a sociálních stran, co hrozných sporů v jediném národě! Kdy, jaké a jakým způsobem stane se náboženství nové universálním majetkem lidstva, není-li k němu ještě podána ani abeceda?

A kdekoli se objevil nějaký silný náboženský proud, hned začalo sdružování stejně myslících, společnost k podpoře a hájení společných zájmů — tedy církev. Báji-li někdo o možnosti a rozkvětu zcela individuálního, jen vnitřního přesvědčení náboženského, nezná lidské povahy, nezná dějin. Většina lidí ráda sděluje své osobní názory jiným, nutká své bližní k jejich přijetí a podpoře, mrzí se na jinak smýšlející. Vždyť přece samá mladá společnost moderních monistů již jeví vážné rysy církevnické.

Dr. Ernst Troeltsch napsal, že volné křesťanství »nahrazuje církevně-autoritativní svaz vnitřností, která volně a individuálně se tvoří ze síly přejatého ducha společenského.« Leč dr. Klineberger (»Přehled« z 25. července) na to reaguje těmito slovy: »Co znamená vnitřnost? Co znamená síla přejatého ducha? To jsou pojmy příliš neurčité u porovnání s pojmem církevní autority ve věcech víry... Ovšem ojedinele silou ducha vytvoří se vnitřnost bez vlivu a proti vlivu výchovy, nauky náboženské a tradice; ale to jsou výjimky ojedinelé a takové jako výjimky nemají váhu společenskou, leda opět jen výjimečně. Pravidlo jest, že přesvědčení víry se přejímá z autority, nechť se jí zove církev nebo společnost.« Dle Troeltschových vývodů »nastupuje na místo autority církevní autorita společenského ducha a tu přestává volnost osobní vnitřnosti.« Volnosti naprosté má se dáti závora společenskou tradicí, aby nenastala roztržitost. Tím vstupuje organizovaná společnost ve svůj význam opět. Nato odpovídá Klineberger: »Ale pak není mezi volným křesťanstvím a katolicismem ani protestantismem žádného rozdílu, leč jen v jakosti autority. Pak ale jest lépe zůstat pod autoritou starou, známou, než utíkat od ní pod autoritu novou, o které neznámo, co přinese.« A jelikož volné křesťanství dle Troeltsche »bude pocíťovat nutnost společného kultu«, nahradí se kult kultem.

Tedy nové rozběhy končí v rozpačitých soustředkách. Bez církevnictví nepujde nic a nové církevnictví neslibuje bezpečných reforem. Takové dispute mohou si vyměňovati pánové u zeleňých stolů, ale lidem nehnu. Za Karla IV. rozmohla se v některých krajích německých pochmurná, drsná mystika, kterou Otec vlasti zavrhoval jako blouznivý pokus. Friedjung má Karlovi za zlé, že jí nepochopil! Měl tedy panovník místo nejnaléhavějších povinností vládařských pilně pročítati o různých »ismech«, rozbíti svůj národ odporčováním volnosti aspoň na 16 nevraživých táborů. Dr. Kalousek praví proti Friedjungovi trefně: »Jen taková hlava může v našem věku velebiti mystiku, která vrcholila v pojmu s buddhistickou nirvanou.«

Přichází se k staré pravdě, zvláště vidí-li se, jak hromadně se zneužívá slova »volného přesvědčení«. Nové náběhy netoliko otřáslu starou auto-

ritou, ale zároveň i úctou k nejvážnějším příkazům evangelia. A nahradí lidstvu celé tucty symbolů a filosofických zásad živý příklad, jaký se jeví na Spasiteli jako osobě historické? Právě moderní rozpačité tápání potvrzuje staré pravdy konservativní o nutnosti společné církevní autority.

Volné listy.

Ve dni Husovy. Není pochyby, že oslava Husova v Čechách duševně bývá chuda a že této příležitosti používá se vždy k tomu, aby se vytvářely nesmysly, jejichž autoři jsou však přesvědčení o velké své duševní samostatnosti a originalnosti. Na příklad »Učitelské Noviny« napsaly: »Kladu si otázku, co by Hus dělal, kdyby viděl v činnosti parní a elektrické stroje, v letu aeroplan a znal výsledky astronomických badání? Odpovídám si: Hodil by svou postulu do Vltavy.«

Tato ubohá myšlenka učitelských novin nevyhnila se v hlavě pisatele, což jest pro něho polehčující okolností, nýbrž původ vzala z mínění Masarykova, proneseného v Hradci Králové, že prý církev katolická jest vlastně nucena přemýšleti o oprávněnosti své, když vidí jeti železnici, pozoruje stroje a různé vynálezy. To jest mínění filosofa.

Hledíme-li k naivnosti tohoto mínění, jež »Učitelské Noviny« jinými slovy odpapouškovaly, jsme ještě více utvrzeni v pravdě, že není a nebylo žádného nesmyslu, aby ho některý z filosofů neopakoval. Ostatně leckterásná filosofovi dostalo se tohoto čestného názvu jen proto, že malý jeho vrstevníci nedovedli si uvědomiti, že soustava jeho jest soustavou filosoficky senzačních nesmyslů. Příkladem tu jest Haeckel s volnými myšlenkami a Ostwald se socialisty.

Jsmo přesvědčeni, že v Čechách v nové době nikdy se nesamostatněji nemyslílo, než za doby, která jest vyznačena pokrokem a volnomyšlenkářstvím. Masaryk a »Učitelské Noviny« jsou toho jedním z neschetných již dokladů. V obou míněních tájí se vlastně stále přetřásaná otázka o poměru mezi náboženstvím a vědou, nebo vlastněji o poměru církve katolické a moderní vědy. Vždyť i Husa dnes jinak se neužívá, než jako protináboženského bofidla. Většině řečníkův o Husovi, kteří nemají náboženského smýšlení ani co by za nehe vlezlo, usadily se v hlavě ošuntělé fráze, že církev nepodporuje vědeckého pokroku a že jest nepřítelkyní vynálezů.

Kdyby ti, kterým tyto fráze staly se denním chlebem, jen trochu přemýšleli, musili by se tázati: Proč tedy církev katolická, mimo školství obecné a střední, zakládala university? Vždyť přece všichni ti papežové, jejichž počinem a přispěním jen do konce XIV. století bylo založeno čtyřicet universit, nemohli nevědět, že tato vysoká učení jsou a budou zřídlem veškerého pokroku a tedy i vývoje technického. A nyní z ničeho nic přichází Masaryk a »Učitelské Noviny« a spatřují v technickém pokroku veliké nebezpečení: »Masaryk jest s církví katolickou zle že vynalezena byla železnice, a dle »Učitelských Novin« Husově postile záhubu odhrkává aeroplan.

Z kulturních dějin do nedozírna daleko známo jest, že to byli katoličtí kněží a katoličtí učenci, kteří učinili za svých dob největší a nejvzácnější vynálezy technické a kteří položili základy bez nichž nynějšího pokroku nelze si mysliti. A když Masaryk vede železnici proti církvi katolické jest záhodno přimemoouti mu jako evangeličtí že místo strojívdce náleželo by mu na tom vlaku, který by se rozjel proti evangeličtím. Byli to právě reformátoři, kteří ve vědeckém pokroku zapsáni jsou písmem nejčernějším, kteří rozbíjeli hvězdárny, stlačili a podkopali význam universit a kteří nejúsilovněji se protivili vynálezům. Možno uvéstí takové doklady o tom »reformovaném« zpátečnictví, až by přecházel zrak a sluch vnějším protestantům, kteří ve své neuvědomělosti stále věří, že stojí na základě vysoké osvěty.

Úkol náboženství. V náboženství katolickém nemluví se ovšem o železnici, Husova postila neví nic o aeroplanech, elektrických a parních strojích. Tato okolnost jest Masarykovi a Učitelským Novinám světovou závadou a životním nedostatkem. Ale, lidičky, což jest úkolem Písma sv. a náboženství katolického mluví o lokomotivách, telegrafech, aeroplanech, telefonech, bezdrátové telegrafii, zkrátka o všech vynálezech, které byly a budou ještě učiněny? Katolické náboženství učí o Bohu a jeho přikázáních, vykládá, že člověk má dle těchto přikázání žíti, jinými slovy uskutečňuje se tu, co nazýváme nábožensko-mravním konáním. Náboženství katolické nebojí se železnice, protože tento vynález se všemi ostatními potvrzuje učením, že duch lidský, jsa zásadně rozdílný od hmoty, dostal od Boha dar pokroku a vývoje. A když hned na prvních stránkách Písma sv. mluví se o »oponování země člověkem«, jest tím zároveň naznačen vývoj a pokrok, jimiž člověku dostává se vlády nad přírodou nikoli tělem, které jest slábo, ale duchem, jenž vítězí nad překážkami, obrábí a postupně podmaňuje si hmotu.

Masaryk tedy si to pořádně pomíchal, neboť vybral si proti katolické církvi důvod, který jest potvrzením jejího učení o tom, že duch jest více nežli hmotu. Podivné jsou cesty Masarykova rozumování!

A že by Hus dle »Učitelských Novin« při spatření parních a elektrických strojů hodil svoji postulu do Vltavy? Udělal by to snad proto, že fantasie »Učitelských Novin« lítá a rozum jejich se vleče? Odpovídáme »Učitelským Novinám« za Husa. Člověk dostal od Boha rozum, aby se naučil znáti přírodu a její síly a aby těchto sil užíval ke svému užtku, což jest jistě docela rozumné. Postila Husova neměla úkolu, mluví o lidských technických vynálezech, nýbrž o Bohu a Ježíši Kristu, jehož učení jest základem plodného náboženského života a mravního povznesení.

Kristus v ohledu náboženském chtěl z nás míti křesťany a ne mechaniky a matematiky, což s dostatek napovídá, že nečiní-li kdo rozdílu mezi úkolem náboženství a úkolem vědy, dochází takového zmatení věcí, kterého se dopustily »Učitelské Noviny«, pokládající Husa za obmezence, který jako universitní professor právě vytčeného rozdílu neznal, o přírodních oborech vědních nevěděl a pokroku jejich nedovedl si představit. »Učitelské Noviny«, svedeny příkladem Masarykovým, představují si Husa jako ngramotnou starou ženu někde v zapadlé vesnici, která vidouc po prvé po silnici hnáti se automobil, spráskne ruce a s hrůzou a děsem dá se na útek. Takoví jsou chlapci, tito Husovi oslavovatelé! Na jedné straně dělají z něho světového velikána a na druhé straně představují si ho jako naivního, nepatrného človíčka, jenž o ničem jiném na světě nevěděl, než o své postile. »Učitelské Noviny« takovým (zajisté originelním) hodnocením Husa nevědomky podávají dukaz o vnitřní neupřímnosti všech těch oslav, v nichž holduje se plané frási a v nichž věčná pravda zaniká v záplavě demagogické mnohomluvnosti.

Jiné moudrosti »Učitelských Novin«. »My jsme lidé moderních strojů, netušených objevů, ani pro nás nejsou Husovy Postilly a zbožná křesťanská rozjímání nejsou pro naši výchovu, která vychází odtud, odkud by výchova dnešního člověka neměla vycházeti, od křesťanství slabého a pokorného, učení o slabých a pokorných.«

Dopřáváme moderním našim lidem, aby projevováli svoji nezkušenost života do vůle a nepopíráme tedy ani »Učitelským Novinám« práva, neskonale se blamovati a o mravní a povahové výchově člověka mluvíti z rajske dálky. Podrobíme-li tedy úsudek tohoto listu náležitěmu rozboru, vysvitne, že slabost, kterou přisuzuje křesťanství, jest vlastně slabostí modernosti, kterou se tito vychovatelé tolik honosí. Jest tedy úlohou naší, když jsme pomatenost »Učitelských Novin« osvětlili již po stránce technických vynálezů, abychom dovedli též jejich neznalost co do duševního a mravního života, který pro svoji závažnou hloub-

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Dostali jsme výhradní právo prodeje
a máme na skladě:

podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4 —
podobiznu s rámem a zaaklením
v následujícím provedení rámu:

v černém úzkém moderním rámcí K 11 —
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12 —
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13 —
v úzkém zlaceném rámcí s kostkou
v rozích K 22 —
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24 —
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlacený K 28 —

Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší
se cena obalem, který čítáme v netto ceně
K 2 — a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

ku nesnese, aby skutečnosti jeho odbývány byly
plytkými frasemi.

»Učitelské Noviny«, jako většina tak zvaných moderních činitelů, strádají nedostatkem správného odhadu osobní zkušenosti a pozorování, chybí jim nestranná úvaha o rušivých pramelech myšlení a usuzování. »Učitelské Noviny«, přesvědčeny jsou o tom, že co moderní, to že jest také dokonalé, odhazují bez váhání křesťanské náboženství, které jest jim pro vybudování povahy a mravnosti již překonaným hlediskem. Řeč o slabém a pokorném křesťanství není výtěžkem zkušenosti, nýbrž pouhým moderním heslem, které se vyslovuje jen pro parádu a kterým nikdy nemůže se nahraditi to, co jmenujeme zkušeností a nesobeckým zjištěním všech důsledků lidského jednání. A protože předsudkem o dokonalosti toho, co nazývají »Učitelské Noviny« moderním, jsou spoutány, vyplývá z toho nemožnost, aby o mravouce křesťanské nestranně přemýšlely. Druhou příčinou, že se vede řeč o slabosti křesťanství, jest, že takoví moderní lidé výchovné síly křesťanství vlast. životem nikdy nezkoušejí. Kdo se považuje za moderního velikána, ten přece nebude zabývat se tím, co jest mu slabé a příliš pokorné.

Co vykonalo křesťanství v prvních třech stoletích pronásledování? Proti ohromné moci pohanického státu, proti všem učencům, úředníkům, proti mukám a meči popravčímu, brali se hlasatelé Kristova učení bez hmotných zbraní, majíce mimo ostatní výbavu duševní také onu pokoru a slabost, na kterou »Učitelské Noviny« dívají se s patra. »Hle tito beránci«, řekl Říman Petronius, »dávají se bez odporu popravovati, ale v jejich pokorné oddanosti vězí ohromná mravní síla, která vyvrátí celou naši říši.« — A stalo se.

Doba moderní pak, v níž hlásá se nesmyslná svoboda všech náklonností a pudů, doba, ve které každý příkaz a každé sebeovládání jmenují se o-trockými pouty, doba, která žvástajíc o vyžití člověka, strádá jmenovitě nedostatkem silné vůle, má míti všechny důvody, aby obracela pozornost k výchově křesťanské, jež zrodila již tolik povahových a mravních velikánů. Ona domnělá slabost a pokora křesťanství, strašící ve hlavách pánů z »Učitelských Novin«, jest tisíciletími vyzkoušená soustava, která učí člověka, aby vytrvalým cvičením a sebekázní vítězil nad silnými pudy a vášněmi tělesnými a stal se opravdoví svobodným — totiž silným. Všichni ti milionové lidí, o nichž mluví nesmazatelné kulturní dějiny, kteří vychováni byli mravoukou křesťanskou, věděli lépe nežli naši moderní, kolik úporných vítězství nad smyslností a náruživostí jest potřebí k tomu, aby mohl člověk nezávisle na vlastních osobních stavech mysliti a usuzovati. Jest to zjev opravdu tragický, že ti, kteří dnes obracejí volné myšlení proti křesťanské mravouce (dle »Učt. Novin« pokorné slabosti), tak úžasné jsou slepí vůči pravdě hlásající, že volné a osvobozené myšlení co do mravnosti a povahy může býti a jest jenom u lidí, kteří moc-

nou a vycvičenou vůlí ovládli tělesné žádosti, jak je tomu naučilo křesťanské sebezapírání. Když o-nen milosrdný bratr dostal od zpuňného boháče políček a když klidně řekl: »Pane, to bylo mně, nyní prosím o něco na nemocné«, byla to síla, či slabost ve smyslu »Učitelských Novin«?

Prof. Förster praví: »Cítí se vždy jasněji, že důležitější než všechno vědění o věcech zevnějších, důležitější než všechno ovládání vnějších sil přírodních jest přece jen ovládání přírodních sil v lidském nitru a že bez upevnění lidské povahy, bez dovednosti ovládati sebe všechna ostatní dovednost musí vésti je k strašlivé pohromě veškeré vzdělanosti.«

Posléze ptáme se »Učitelských Novin«: Odmítáte-li křesťanskou mravouku, kde máte náhradu za ni? Odpověď vaše vyznívá hluchou prázdnotou nebo lépe řečeno, spoustou moderních slov a hesel, která uvolnila základy křesťanské mravouky a která mohou se honositi lidmi dle theorie sice svobodnými, v praxi však pouhými sluhý všech tělesných hnutí a největšími slabochy, kteří jsou nedůstojnou hříčkou všech nálad. Vaše moderní hesla jsou příčinou společenského nebezpečství, které denně roste a které nejvážnější myslitele vede k tomu, že volají: »Toneme — zpátky k osvědčené křesťanské mravouce!«

Na konec tvrdíme ještě jednou, že mluva »Uč. Novin« o slabosti a křesťanské pokoře není výtěžkem životní zkušenosti, nýbrž bez rozmyslu opakovanou frází lidí, kteří se domnívají, že teprve jimi počala se pravá znalost člověka a zatím právě oni pozbyli zdravého a přímého vztahu ke skutečnému životu.

Několik věcných pravd. Jest jisto, že oslavy Husovy volným myšlenkám neznamenaají, než protikatolické štvání smíšené s nevědomostí a nepravdami. O poctivém rozdělení stínu a světla není v takových přednáškách ani řeči. Na druhé straně dáváme výraz uznalosti, že pojednání o době Husově, katolíky psaná, volí nestrannost a lásku k pravdě. Poškozuje zajisté katolickou věc, když všechno, co v oné pohnuté době nesvědčilo o zdravém církevním a náboženském životě, se umlčuje a když všechna vina svaluje se toliko na Husity. Nestranní dějepisci vyvažují vždy četnější důkazy, že neobmezená chvála doby husitské není odůvodněna a že zásadní a příkré tupení církve nesrovnává se s tehdejšími skutečnostmi. Vzhledem k tomu můžeme jen opakovati rčení, že církev katolická dějin bít se nemusí. Když zesnulý biskup Brynych byl v Římě, představil se mu tam český professor, konající v archivech vatikánských studia dějepisná, a řekl: »Přijdou na jevo věci, které budou mnohým nemilé, protože ukáží, že dějepis v mnohém ohledu psán jest nepravdivě.« O době husitské slova professorova osvědčí se zejména.

V těchto řádcích uvedeme několik věcných pravd, které jsou sice staré, ale které stále osvětlují chybnou povahu husit. oslav. Předem upozorníme českou veřejnost, že posud nemáme od moderních oslavovatelů Husových spisu, jenž by dle souvěkých pramenů význam a působení jeho v českém národě pravdivě vystihoval. Mužové smýšlení konservativního, kteří napsali kritická vyhlášení činnosti Husovy a potomního husitského hnutí, byli Palacký a Tomek, a po stránce náboženské nejdůkladněji ocenil Husa probošt dr. Lenz. Tito vědci nerámusili a nezdvihali zbytečně prachu, ale památku Husovu postavili na pevné základy, dávajíce tak na jevo, že národ, veleblící své vynikající lidi, má předem znáti jejich působení, a že není správné pouze deklamovati. Kdo o věci dovede přemýšleti, nemůže utlumiti podivení, že mezi moderními našimi oslavovateli Husovy památky posud nevyskytl se nikdo, jenž by o Husovi zdělal dílo, rovnající se pracím kteréhokoli ze tří právě jmenovaných spisovatelů. A přece mají k tomu mravní povinnost, vyplývající z jejich oslav, a hmotné opory jim také nechybí, neboť již r. 1869 veřejně vypsána byla prostřednictvím Palackého ruská odměna obnosem 2000 K za nejlepší spis o životě a působení mistra Jana Husa. Moderní oslavovatelé Husa nechť třeba desateronásobně se rozezvučí svými žalobami, že katolíci Husa pomlouvali, u soudných lidí pokřik ten nic neznamená potud, pokud všichni ti pokrokaři a volnomyšlenkáři nepostarají se o důkladné a na původních pramenech založené dílo, jímž by pravda byla na jisto postavena a všechny pochybnosti rozptýleny.

Nuže, proč této mravní povinnosti naši moderní lidé dosud nespĺnili? O odpovědi na tuto otázku netřeba dlouho přemýšleti.

Hlavní překážka vězí v tom, že by v kritickém díle nemohli a nesměli Husa vyhláiti tak, jak se jim to dařilo v tuctových přednáškách před obecnstvem, které nechtouc vážnějších spisů o době husitské, odkázáno jest na laciné agitační zboží. Uvědomělejší lidé, kteří pod záštitou Husových oslav komandují tažení protikatolické, vědí, že spis vydaný jménem vědy podroben jest kritice odborníků, kteří by nezameškali pronáseti svých soudů. U nás totiž nechybí již historiků, kteří sta-

rají se o to, aby dějepisné badání nebylo hnřzdem, do něhož by dovoleno bylo snáseti kukaččí vejce.

Kritikami takového tendenčního díla vznikly by polemiky a na konec výsledky vědeckých rozprav dostaly by se ve vrstvy lidové, kdež by se mnohým otevřely oči. Toho se však nesmí připustiti, a proto se raději volí postup přednáškový, v kterémž oboru možno vyniknouti každému nedoukovi a kdež přednášku nepravdami prošípkovanou dovoleno jest efektně skončiti o Husově lásce k pravdě.

Že u nás nelze již na poli dějepisném říditi se osobními náklonnostmi a strannými zájmy, zakusil s dostatek Masaryk, o jehož fantasiích příslušný díl pověděli prof. Pekař a Krofta. Obluzovatelům pak českého lidu přírodní filosofii Haecklovou pořádně přiskřípl prsty nynější univ. rektor Mareš, ač i tento učenec nezničil osudu, který schystávají volnomyšlenkáři a pokrokaři těm, kdož posvítí si někdy na jejich řemeslné balamucení. Jistý časopis totiž neotiskl posudku Marešova o nevědec. monismu Haecklovu a tázan byv, proč pojednání potlačil, odpověděl, že by se tím sloužilo klerikalismu. Tomu rozuměti jest ovšem tak, že pravda, volnomyšlenkářským jakobínům nepohodlná, buď se uvězní, nebo se přímo stíná.

Hus demokratem? Mezi různými myšlenkami, které jsou plodem vývoje nové doby a které se Husovi podkládají, jest také idea demokratická. Demokracie znamená lidovládu a myslíme si ji jako protivu aristokracie, šlechty, která původně ve všech státech měla všechnu moc spojenou s mnohými výsadami. Jakmile kdo vysloví slovo »demokracie«, hned nám vytane na mysli, jak lidové vrstvy vedle šlechty a často proti šlechtě domáhají se svých práv a účasti v zákonodárství a správě státní. Představme si, jak naši pokrokaři, volnomyšlenkáři, národní sociálové a sociální demokracie přímo nebo oklikami projevují, že demokratická republika jest nutná a jediná po právu existující státní forma. Představme si ve hnutí tomto příkrou a často v nespravedlivé nepřátelství se měnící opozici protišlechtickou, a ukáže se s celou svou ubohostí tvrzení, které vidí v Husovi ztělesněný demokratism.

Životopis Husův mluví docela o něčem jiném, než o moderním demokratismu, a právě z té okolnosti, že se Husovi podkládají snahy demokratické, jest volno vyvoditi úsudek, že mnozí řečníci oslavovatelé neznají ani Husa, ani nerozumí tomu, co pojem demokratismu vlastně znamená. Hus isa v neustálém styku s tehdejší šlechtou, isa jejím miláčkem, isa královským dvořanem, nikdy ničím neprojevil, že by měl úmysl raziti dráhu myšlenky demokratické, která v jeho době nemohla býti jiná, než protišlechtická. Král i šlechta nad Husem všudy drželi ochrannou ruku, a jejich přízeň mnoho přičinila k tomu, že ve své horlivosti překročil dovolené meze. Šlechta tehdejší totiž dobře vy-cítala, jaké důsledky z hnutí Husem rozdmýchaneho se dostaví, a pozorujíc, jak Husova kázání ohlašují budoucí zabírání statků církevních, neopomíjela projevovati mu své přátelství. K tomu doložme, že 452 českých pánů protestovalo proti odsouzení mistra Husa od koncilu kostnického a že sociálními důsledky činnosti jeho bylo obhacení jmenovitě vysoké šlechty. Pak ještě jasněji se o-zřejmí, kolik pravdy jest v hesle, že Hus byl také hlasatelem českého demokratismu. Pak ani nebude potřebí citovati Husovo napomínání o potřebě poslušnosti prostého lidu k velmožům.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovastřizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové

Četná usnadnění od vřel. duchov. díla k dispozici.

Obrana.

Věroučný zmatek. Ve Spojených Státech teprv roku 1906 byla od států provedena statistika církví. V amerických státech — kromě katolické církve — jest různých náboženských sekt 214, mezi nimiž je lutheránských 23, 13 baptistických a 12 presbyteriánských, 212 ze všech křesťanských sekt náleží protestantismu, ostatní náleží řeckému nebo ruskému rozkolu. Kromě těchto kvete tam budhismus, jenž má 62 chrámů čínských a japonských. — Takové zjevy jsou nejvýmluvnějším dokladem, jak jest potřebí jednotné autority zvláště při výkladu bible. Všecky ty četné církve křesťanské hájí svou existenci slovy Písma sv. a — každá jinak.

Ferrerovy křesť. »Hlídky« pověděla o zjišť-

ností a podvodcích Ferrerových tolik, že jest jasno nyní i tomu, kdo poněkud křiklavému zalháváni »Volné Myšlenky« věřil. Nyní se sdělují další zajímavosti. Jak známo, činila si jedna z žen Ferrerových, Bonnardová, nároky na 100.000 franků z pozůstalosti Ferrerovy, tvrdíc, že Ferrer neprávem si peníze ty přivlastnil. Vyšetřováním, které vedl tribunál seinského departementu v Paříži, vrženo bylo ostré světlo na Ferrerův způsob, jakým nabýval jmění. Bonnardová byla společnicí dobročinné staré dámy pí. Meunierové, na jejíž peníze měl Ferrer zásluh. Aby se k ní snáze dotřel, zamlčel Bonnardové, že je ženat, a r. 1899 uzavřel s ní »volný sňatek« před členy jedné zednářské lože. Takovou cestou podařilo se mu přiblížit se ke staré dámě, již vyprávěl velké věci o své »moderní škole«, až tato byla ujištěna, že není lepší věci nad Ferrerovu »moderní školu« a skutečně také své jmění této »moderní škole« odkázala, nemajíc ani tušení, co za tímto nevinným názvem školy se ukrývá. Zároveň však určila pí. Meunierová v závěti 100.000 franků své společnosti sl. Bonnardové. Ferrer i tyto peníze vzal k sobě, pro formu za ně koupil své morganatické ženě 200 akcií po 500 francích, půjčil jí je na chvíli, pak si je však zase vzal k sobě, že prý je »dovede lépe spravovatí. Zatím vypukla revoluce v Barceloně, kterou Ferrer živil částečně i penězi pí. Meunierové. Ferrer organisování revoluce odpykal dle španělského zákona svým hrdlem. Pařížský soud nyní v dokonalé odůvodněném rozsudku přikl oněch 100.000 franků sl. Bonnardové. Bude jich potřebovat, neboť ona, která živí 13letého Ferrerova syna, vydělává si dnes namahavě denní chléb v Londýně psaním na stroji. Rozsudek pařížského — jistě ne »klerikálního« soudu — ukazuje však nepoctivost Ferrerova jednání v celé jeho nahotě.

Lidokupci. V Hamburku byl zatčen žid Jakubowitsch, který jest obviněn, že zašantročil do brlohů na 1000 dívek. Byl organisátorem rozsáhlého obchodu děvčaty z Ruska do různých končin světa. — V »Kölnische Volkszeitung« čtou se tyto řádky: »Mohu ujistiti, že ze západního Německa vede se čilý obchod děvčaty do Anglie a Nizozemí, jež provádí výborně zorganizovaná mezinárodní banda. Obchodníci živým masem počínají si při tom s největší vychytralostí. Kterýsi policejní komisař vyjádřil se: »Raději bych odkrýval deset vrahů, než jednoho otrokáře se živým zbožím.« Tento druh pracuje pod falešným jménem, s falešnými papíry, v každém městě má své důvěrníky, své agenty. U jednoho, jež policie přece jednou chytila, našlo se patero padělaných vojenských pasů, ba křestní a úmrtí listy rodičů a dosud se neví, jak se zlosyn jmenoval. A nejsou to zlosynové obyčejní. Oni k svým obětem přibližují se jako vysocí úředníci, ba jako baroni, elegantně oblečení, kteří jezdí v automobilech. S jednou obětí se nezabývají, nýbrž mají jich více na skladě, s jednou by jim to nestálo za obchod. A v jakém přestrojení pracují! V Haagu dva toho druhu ničemové přestrojili se za kalvínské kněze. v Londýně jejich pomocnice maskují se hávem Miosrdných sester, ba někteří označují se odznakem ochranného spolku sv. Michala. Kterak nedala by se dívka oklamati! Kterémus porýnskému pastoru byly uloupeny dvě dcery, 16- a 17leté, jež v Londýně hledaly si službu.«

Vrchol francouzského násilí. Dle »Volné Myšlenky« má se poskytovat svoboda v každém projevu svědomí, tedy i v projevu náboženském. Pozorujme však Francii! Tam nejprve vyloučeno náboženství z veřejných škol. Když se postaraly řády o soukromé školy náboženské, pak se jim sebralo jmění, řeholníci vyhnáni. Katolíci si tedy vybudovali soukromé školy s učiteli světskými. Násilní zednáři, vidouce, že těmto školám valem začatva přibývá a státním ubývá, hotoví se k novému násilnému činu. Ve školské komisi parlamentu podal zednář Debierre návrh, aby svoboda vyučování ve Francii ve škole obecné i střední byla zrušena, monopol na vyučování aby měl jen stát a svoboda vyučování aby byla omezena jen na university. Proti takovému násilí by měl vystoupiti každý člověk, u kterého jméno svobody ještě něco platí a který neuznává hesla svobody za účelem podvodným. Leč ticho jako v hrobě mezi svobodáři nekatolickými, ačkoli takové násilnictví může zasáhnouti přece i kruhy protikatolické.

Kdo bude lovit roku 1915. V proticírkevníkém »Čase« vyšel zřetelný apel, aby se pokroko- ví Čechové přidávali ke konfessi protestantské. »Pozor« usiluje o hromadné odpady a praví, že obrovské většině našeho lidu bezkonfesnost a monismus nestačí. A proto — »bude třeba patrně rozhodnout se pro jedno z obou hlavních vyznání evangelických«. Prý se nejlépe hodí pro národ vyznání reformované. Nechť církev evangelické vydá populární poučení! . . . Tedy v pokroku náhlý obrat jako při kolotoči. Tak dlouho již »uvědomovali« pánové proticírkevnícky a nyní volají: »Jen vzhůru do církve!« Dřív tleskali, když se lhalo, že Písmo jest sbírkou bajek, nyní ty »bajky« chtějí zmámenému lidu strkati do rukou znovu. Hodilo se jim protivědecké lhaní, že Kristus neexistoval, teď má církev protestantská podříditi slo- vům evangelia občany, kteří byli poučovani, že

svět není tvůrčím dílem Božím a že člověk nesmrtelné duše nemá. Není tohle hotový bankrot pokroku? »Jsme proti všem kompromisům, všude hlásáme jen pravdu bez ohledu na pravo, na levo,« hlásají pokrokáři, kteří v kapse ždímají koruny, udávající směr listu. A nyní pojednou pokrok vede své čtenáře do církve, která bibli uznává za zjevení Boží. Ale — jen když to není církev katolická! Ani jediný z takových náhončí protestantsky nevěří — ale uznává za dobré vhněti do protestantské církve lidi jiné. Účel (totiž zavádění zmatku k vůli poškození církve) posvěcuje těmto volávkám nejrůznější prostředky.

Kulturní boj a český katolický lid.

Velice poučná tato úvaha,
přihlízející k roku 1915,
vyšla v „Časov. Úvahách.“

Aut. Liberté shrnul zde významná slova velkých mužů o katolické církvi, přirovnává zlatou dobu Karla IV. ke krvavé době husitské, poukazuje na zbědované poměry protestantské a na truchlivé následky zednářských intrik francouzských, promlouvá o „Volné Myšlence“ a ukazuje jediné prospěšnou cestu k zdárnému rozvoji národa.

— Velice obsažná brožura čítá 47 stran. — Cena její pouze 8 hal. — Při hromadných objednávkách větší sleva.

Objednávky vyřizuje obratem
administrace „Časových Úvah“ v Hradci
Králové.

Politický přehled.

Zavedení absolutismu v království Českém. Co se už dlouho připravovalo a o čem se vláda s politickými předáky obou národností smluvila, stalo se: Zemská správní komise dosazena a sněm království Českého rozpuštěn. Tím tedy německá obstrukce slaví vítězství, stalo se, jak si přála. — Když nemohli Němci prorazit se svými požadavky, ať padne i samospráva, ke které Němci nikdy nepřirostli. Komise zavládla, když se nejvyšší zemský maršálek princ Lobkovic v lži vzdal svého úřadu a když nato v sobotu konservativní velkostatkáři ohlásili, že své přísedici i s náhradníky ze zemského výboru odvolávají.

Císař vydal dva vlastnoruční listy. V jednom oznamuje ministerskému předsedovi hr. Stürgkhovi zřízení zemské správní komise, přeje si však, aby zase co nejdříve práce se ujaly orgánové zemské samosprávy. Panovník utěšuje se, že se konečně přece podaří jeho vládě svést oba národy v království ke společné práci. V druhém listě vyhovuje císař prosbě prince Lobkovice za sprostění úřadu nejvyššího zemského maršálka a děkuje mu za jeho velmi prospěšné služby.

Císařským patentem ze dne 26. července t. r. rozpouští se zemský sněm království Českého a nařizují se nové volby, které má vláda provést v příhodnou dobu. — V druhém císařském patentu ze dne 26. července t. r. poukazuje mocnáf na to, že zemský sněm už po léta neplní zákonem mu přikázané úkoly a nyní i zemský výbor nemůže dostáti svým povinnostem, proto na odvrácení škod obyvatelstvu království hrozících **dosazuje zemskou správní komisí** k obstarávání úkolů, jež náleží plniti zemskému výboru. A k opatření nových prostředků k dalšímu vedení zem. hospodářství nařizuje přirážky k veškerým přímým daním (vyjímaje osobní daň z příjmu) za druhé pololetí 1913 ve zvýšené výměře 65 proc. a zemská dávka ze spotřeby piva 4 K z hektolitrů po dobu od 6. srpna 1913 do 31. prosince 1917. Tento patent platí ode dne vyhlášení.

Stanovy zemské správní komise. Tato komise sestává z předsedy, 8 členů a 4 náhradníků, jež jmenuje císař, stanově zároveň jednoho člena náměstkem předsedy a jednoho člena finančním referentem. Referáty rozděljuje předseda. Všichni členové komise mohou býti císařem kdykoliv svého úřadu zbaveni a musí bydleti (kromě náhradníků) v Praze. Zprávy a podání podává komise prostřednictvím místodržitele císaři. K platnému usnášení musí býti vedle předsedy přítomno nejméně pět členů. Usnesení děje se jednoduchou většinou hlasů, při čemž předsedající dvěma hlasy vždy spolu hlasuje; při rovnosti hlasů považuje se ono mínění za přijaté, k němuž se předsedající připojil. V jistých záležitostech přísluší finančnímu referentovi právo odporu. Předseda může také výkon usne-

sení správní komise zastaviti.

Členové zemské správní komise. Předsedou jmenoval císař tajného radu, náměstka předsedy říšského soudu a radu vrch. zemského soudu Vojt. hr. Schönborna. Členy jsou: náměstkem dv. rada Ad. Stützenberger, dvor. rada K. Spora, vrch. finanční rada Ot. Kvěch, místodrž. radové K. Přecháč, Ot. Püchel, K. Lendecke, K. Dostrašil, W. dimský; náhradníky: vrch. finanční rada J. Havlena, okr. hejtmánové L. Průša a K. Malkovský a místodrž. tajemník J. Schwarz. V komisi jest pět Čechů a tři Němců. Nejdůležitější referát má Čech rada Kvěch jako finanční referent.

Odůvodnění vládní. Vláda odhodlala prý se k suspendování zemské samosprávy král. Českého v nejkrajnějším případě, který nastal následkem odstoupení zemského maršálka. Vláda prý se nebojí, že šla svou cestou, která dosud nebyla nastoupena. Příslušnost správní komise jest tím omezena, že jí náleží hradiť jen běžné potřeby zem. hospodářství, veškeré větší finančně-politické akce a organisovaná díla zůstaveny jsou příštím zem. výboru. Země a její obyvatelé mají býti chráněni před škodami, které povstaly ze sporů stran. Vláda sama prý se bude snažiti o to, aby učiněná protažinná opatření se všemožným urychlením nahrazena byla trvalým uspořádáním v rámci zemské ústavy. Toto nové uspořádání, v němž musí prý míti zajištěné místo časová úprava volebního práva do sněmu za přibírání širokých vrstev obyvatelstva dosud z něho vyloučených, může prý započítí jenom ve spravedlivém národnostním vyrovnání.

Princ Lobkovic se omlouvá. Princ Lobkovic rozhodně odmítl, že by byl svým odstoupením vyvolal mimoústavní stav. Odstoupil po zralé úvaze, že cestou ústavní zemské pokladny nebudou naplněny. Ke kroku tomu přiměla prý ho i starost o ony tisíce malých zaměstnancův a vrstev na zemském hospodářství životně interessovaných, které by rozvratem zemských financí byly poškozeny nekrutěji. Odhodlání jeho ulehčila prý i ta okolnost, že jednostranný oktroj národnostních nebo politických koncesí jest úplně vyloučen. Na výtky, že svým odstoupením poškodil zájmy české politiky, se táže: Kdo reprezentuje dnes jediné správnou linii české politiky? Týmž právem, jakým taktiku svoji samostatně určují na př. posl. Choc, dr. Kramář, dr. Masaryk atd., týmž právem pokládá jsem se za oprávněna ke svému rozhodnutí i já. Nebylo-liž lépe, že pokusil jsem se zmírniti účín hrozící pohromy i za cenu své hodnosti, než abych byl neudržitelné poměry v zemském hospodářství hleděl zachraňovati stůj co stůj a do krajních důsledků?

Protesty proti komisariátu. Strana křesť. soc. svým projevem v »Čechu« staví se do boje proti komisariátu po bok všem ostatním stranám českým. Ústřední vláda byla povinna poskytnouti království Českému vše, co by umožnilo spořádaný jeho vývoj. Ta však nejen neposkytla z daní v království Českém vybraných přiměřenou kvotu na potřeby zemské, nýbrž ona ještě ucpala zdroj vlastních příjmů zemských, až se jí podařilo dovléci vlast naši na pokraj finančního krachu. Počinání vlády bylo úmyslné a promyšlené ku prospěchu německé menšiny v zemi. Ohrazuje se proti případnému tvrzení, jako by snad se zřízením zemské správní komise souhlasila, kdž jejímu hnutí naklonění šlechtici princ Lobkovic a Vojtěch hr. Schönborn jsou na zřízení komisariátu tolik interessováni. — Z dosavadního zřízení plyne zcela zřejmé, že reprezentantem zemské výkonné moci jest zemský výbor, nikoliv sám maršálek. Jestli ten se vzdal, nepozbyli proto svého úřadu přísedici zemského výboru i když sněm byl rozpuštěn. Zemská ústava jest porušena, s českými přísedici- ci jednalo se nešetrně, absolutisticky. — Pevně věříme, že tato rána bičem na tělo národa vzpruží český národ k novému životu, že mu otevře oči, aby poznal, kdo jsou jeho upřímní přátelé. — Doporučujeme českému katolickému lidu, aby se nedal strhnouti samozvanými vůdci k neprozřetelným projevům, za které mohl by trpěti. Na schůzích buď lid uvědomován o státoprávním postavení a požadavcích českého národa, buď upozorňován na císařské přísahy a sliby minulých století, aby vlastenecké citění neutrpělo mrazem absolutismu. Tak volá předsednictvo české strany křesť. sociální — **Če. občanskí přísedící** zemského výboru v memorandu kn. Thunovi zaslaném protestují proti dosazení zemské správní komise. Prohlašují, že byli zvoleni na svá místa příslušnými kurii sněmu a že ustoupí opětě jen nově sněmem zvoleným přísedicím. Jednáním vlády nemůže býti potlačeno právo. — Naproti tomu předseda komise sdělil přísedicimu Žďárskému, když přišel úřadovat, že teď úřadují členové komise, nikoliv členové zemského výboru, jemuž správa země byla odňata. — **Výbor české strany agrární** v svolání svém k českému lidu praví, že vláda byla proti českým stranám zaujata, odmítajíc po pět let zemskému výboru, co nyní povolila zemské komisi. Vláda pomohla rozbiti česko-německou dohodu, překazila volební opravu atd. Agrární strana bude i nadále obhájcem práv národa českého. — **Bývalí čeští poslanci** na sněmu král. Českého

zřídili si permanentní výbor, v němž jsou zastoupeni i radikálové, a při něm permanentní kancelář. Jest to první vážný pokus o soustředění stran. — Nár. sociální strana ohlásila boj proti novým daním a obstrukci na říšské radě. 28. uspořádali nár. sociálové a radikálové tábor na Král. Vinohradech, po němž uspořádán po ulicích průvod. — Němci dělají také nespokojené. Prý jest ta byrokratická zemská komise příliš česká, hr. Schönborn prý přikázal německým členům komise bezvýznamné referáty a proto protestují. Němci vidí, že jejich úspěch jest prozatím jen formální, proto aspoň jejich pivovarníci ohlašují, že nedají komisi výkazů o výrobě piva a odeprou platiti pivní dávku. Dle německého tisku hodlá vláda na podzim dáti podnět k novému vyrovnání, jež by se dělo ve Vídni. Tam má býti zpracován jazykový zákon pro zeměpanské úřady v království českém, což prý bude český úspěch a ten prý umožní Čechům hlasovati pro změnu zem. zřízení, jak se o ní národněpolitická komise sněmovní vlastně již usnesla.

Na bojišti balkánském jest prý mezi spojenci klid zbraní. — V úterý sešla se v Bukurešti mírová konference za přítomnosti delegátů všech balkánských států. — Poměr mezi Bulharskem a Rumunskem vyjasnil se téměř úplně a časopisy srdečně vítají do Bukurešti bulharské zástupce. — Srbské časopisy oznamují kruté podmínky, jež Srbsko klade Bulharsku. Prý Bulhafi musí odevzdati nejen celé dobyté území, nýbrž i kus starého Bulharska. Řekové jistě nejsou skromnější a tak by z Bulharska nezůstalo nic. — Turci sedí zase v Drinopoli a na protesty velmocí odpovídají, že se Drinopole nevzdají. — Rusko neopustí prý Bulhary a proto pokračuje v soustředování vojska na arménských hranicích, aby vrazilo v Asii na Turky, přátelsky radilo i Německo Turkům, aby přece měli rozum, ale ti vedou svou dále; roty Enverovy vpádají i do starého Bulharska a cesta po nich vyznačena jest požáry a vraždami.

Dokonalé opravy a pozlacení otlárů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dt. A. Ontl,
odborné pozlacenství a polychromie

v **Kutné Hoře**, Havl. nám. 155.

**Umělá polychromie
soch a křížov. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladišti kříže náhrobní, nástinové a všeho druhu
rámce a obrázky. Založeno v r. 1868.

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze Všeodbor. sdružení: Dne 3. srpna v Chocci v místnosti Katol. Jednoty o 3. hod. odpo., mluví p. J. Katnar z Hradce Král. — V **Německé Rybné** 3. srpna o půl 3. hod. odpo., mluví p. Petr z Hradce Král. — Týž den v **Helkovicích** o půl 7. hod. večer v hostinci u Paltyšků, mluví p. Petr z Hradce Král. — Týž den v **Loučkově u Semli** o 3. hod. odpo. v hostinci p. Hertla, mluví p. V. Košek z Českého Dubu; v **Semilech** o 8. hod. večer mluví p. V. Košek z Českého Dubu. — 10. srpna v **Horkách nad Jiz.** odpoledne mluví p. V. Košek z Č. Dubu. — Týž den v **Javorníci** o půl 3. hod. odpo., v **Pěčíně** v 7. hod. večer v hostinci p. Slávka mluví pan Petr z Hradce Král. — Týž den v **Brandýse n. Orli** v hotelu p. Kühna odpo. mluví p. F. Rybka z Týniště. — 15. srpna v **Kunvaldě** o půl 3. hod. odpo. v hostinci u Müllerů, v **Pastvinách** o půl 7. hod. večer v hostinci u Primů mluví p. Petr z Hradce Král. — Pořádejte schůze a zakládejte skupiny Všeodbor. sdružení. Rečníky ochotné vysílá Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové vyplatilo za červenec na podporách přes 1100 korun. Novou skupinu založilo v Dol. Dobrouči a pekařů v Hradci Králové. Jest bez odporu jedinou organizací, která snaží se poctivě pro zlepšení bídných poměrů dělnictva pracovati. Zaslouží proto všestranné podpory všech našich. Vstupujte do Všeodborového sdružení. Zakládejte nové skupiny ve všech místech. Rečníky vyšle Sdružení na své výlohy. Pište si o letáky a informace na Všeodbor. sdružení v Hradci Král., Adalbertinum.

Do Černilova a okolí. Katolicko-národní jednota a Orel »Bryných« v Černilově pořádají dne 3. srpna výlet do Dolno-Černilova. Vyjde se o půl 2. hodině od spolkových místností. V zahradě p. Hynka bude cvičení »Orla«, pak koncert hudby černilovské. O hojnou zábavu postaráno. 3. srpna všichni vzhůru do Dolno-Černilova!

Sdružené katolické spolky chrudimské pořádají v neděli 3. srpna (za nepříznivého počasí 15., případně 17. srpna 1913) velký zahradní koncert v restauraci »U

Koruny«. Koule o skvostné ceny, nádherná tombola, pestrý program s tancem ve spolkových místnostech, vše to přístupno za 30 hal. a doufáme, že zábava ta stane se dostaveníčkem nejen všeho členstva, ale i četných našich příznivců. Hudba osobním řízením br. Tichého, začátek o 2. hodině. Zdař Bůh!

Na katol. spolkový dům v Chrudimě přispěli následující P. T. vzácní dobrodinci: 10 K: A. Rebensteiger z Blankenfeldu, místodrž. rada v Chrudimě, cka. rada J. Pippich z Chrudimě, Fr. Dvořák, prof., M. Schreiber, kvardián, K. Mikulecký, administrátor, vesměs z Chrudimě. 6 K: Školské Sestry v Plzni. 5 K: Msgr. J. Schuh, arciděkan v Chebu, Školské Sestry na Kladně, Katol. jednota v Libštátě, pl. Vilémína z Payersfeldu v Chrudimě. 4 K: A. Šrámek, velkoobchodník v Praze, Josef Müller, farář ve Zvetbau, 3 K: Anonymus z Chrudimě. 2 K: V. Homan, kaplan v Johannesburg, Kollej Redemptoristů v Králíkách, Školské Sestry v Kocetěvce, Katol. jednota v Červ. Kostelci, Školské Sestry v Kročehlavech, Milosrdné Sestry v Kostomlatech, Školské Sestry ve Vys. Mýtě, P. Laur. Barnáš, kvardián v Praze, J. Kavan, farář v Loukově, J. Müller, arciděkan ve Falknově, Kollej Redemptoristů v Čes. Budějovicích, Škol. Sestry v Slatiňanech, Katol. jednota »Kamarýt« v Táboře, K. Rosin, farář v Neustadtlu, Škol. Sestry v Horažovicích. 1 K: Křesť. soc. spolek v Liboci, Škol. Sestry v Ném. Brodě, Fr. Hůrský, katech. v Č. Budějovicích, Řeh. Sestry v Král. Městci, J. Schöninger, farář v Zettlitz, Fr. Pokorný, farář v Nivě, A. Fleischer, prof. v Broumově, Fr. Janák, farář v Lovčicích, Ad. Hladík, kaplan v Praze-VII., Ot. Bažant, farář v Mlýkosrbch, Mik. Müller, farář v Mühlbachu, J. Tschernich, farář v Obersedlitz, L. Stöhr, farář v Pernharzu, Bern. Jahn, děkan v Hořce, Farní úřad v Úševicích. 36 hal.: X. Y. z Broumova, 30 hal.: Ed. Zlámal, farář v Dolnoplazech. — Vrouci »Bůh zaplať!« jménem katol. spolků chrudimských vzdává a o další milodary prosí v nejhlušší úctě P. Jos. Zelinka, katecheta, t. č. předseda katol. spolků.

Společné organizace katol. mládeže na Čáslavsku pořádají 3. srpna 1913 za laskavého spolupůsobení železného rodáka, vynikajícího dram. umělce a režiséra Brněnského Nár. divadla, pana Auerswald (který před Chodskou básně od Elišky Krásnohorské) výlet do kníž. parku ve Žlebech, kdež o 3. hod. odpo. započne koncert úplné kapely pana Hynka Arienta, na to představení ve volné přírodě žertovné divadelní hry od J. K. Tyha: České Amazonky aneb Ženská vojna, se zpěvy a v národních krojích. Hudbu upravil L. Elsnic. Ukončení koncertů v 7 hodin večer. Vstupné do koncertu a divadla: I. místo 1.50 K, II. místo 1 K, III. místo 70 hal., k stání 40 hal. O 8. hod. večerní věneček v knížecím hostinci »Na hrázi«. Vstupné do věnečku pán 1 K, dáma 40 hal. Čistý výnos věncván bude dobročinnému účelu. Vstup do parku pouze hlavním vchodem naproti hostinci »Na hrázi«. — Předprodej lístků u p. Sourka, hořčice ve Žlebech. — V případě nepříznivého počasí odkládá se celá odpolední a večerní zábava na neděli 17. srpna. — Žádáme zdvořile všechny organizace o hojnou účast!

Konference okresu Litomyšlského koná se v neděli dne 10. srpna o 10. hod. dopol. v hostinci »U černého orla«. Zvou se tímto uctivě skupiny a odbočky Všeodbor. sdružení, mládeže, hosp. odbočky a vůbec všichni katol. pracovníci z okresu. Na programu: »Hospodářská organizace strany křesť. sociální«. Promluví p. J. Katnar z Hradce Králové.

Chotěbořsko. Dne 20. července byla v Chotěboři hojně oblesaná konference, na níž založeno okrskové sdružení. Odpoledne byla schůze v Čachotíně, kdež hovořil pan farář Vlček, poslanec Adam a delegát zem. rady Vlk. Založena byla hospodářská odbočka.

V Mstěticích u Opocna na státní dráze přednáší dne 3. srpna o 2. hod. odpo. p. Šupka. Prosí se o hojnou účast.

Na spolkový dům v Hořicích dobrotitivě přispěli: 20 K: J. Jasnost kníže Schönburg Hartenstein, Miletin. 10 K: vdp. Hlavsa Josef, jub. farář v Nechanicích, Jan Lásk, arcikněz v Moštěnicích. 5 K: Dr. Prant. Rey, síd. kanovník v Hradci Král. a nejmenovaný. 3 K: Konvent Karmelitů, Praha. F. Jelinek kaplan v Kostelci n. Orli. 2 K: vdp.: Fr. Mlčoch, farář v Rymicích, Dr. Sýkora, kanovník a univ. professor v Praze, Aug. Janal, farář v Dol. Počáplích, Ed. Richta, kaplan v Turnově, Ignác Dovrtěl, kaplan v Žamberku, Jan Sebetík, farář v Žačkovicích, křesť. soc. spolek ve Přenštátě. 1 K: vdp.: Vinc. Pecháček, farář v Újezdě u Vizovic, Jan Brabec, kaplan v Hradci Král., Fr. Janák, farář v Lovčicích, Ot. Semerád, farář v Košetnicích, Vojtěch Soušek, koop. Mladějovice, Jan Tomášek, farář ve Studenci ve Slezsku, Jos. Krátký, farář Ptení, Karel Lontček, farář Střítež, Alf. Hornek, farář v Přibyslavi, Aug. Večeřa, farář v Březové Fr. Pavlíček, farář Hnojice, Mihulka Jar., kaplan ve Vamberku, Max Pospíšil, farář Hedvíkov, Fr. Krouťák, děkan ve Výškově, Ludvík Kašpar, kaplan Olomouc, R. Hrdlička, farář Nezamyslice, Karel Patočka, farář Stochov, Vojtěch Stefan, farář Bratčersdorf, farní úřad v Hroznově, Práčově a Chvalovicích. 50 h: nejmenovaný z Trnávky a Oseku. — Za tyto dary vyslovují sdružené spolky uctivý dík a volají z hloubi srdce: »Zaplať Pán Bůh!«

Na stavbu katol. domu v Jilemnici dále přispěli: 200 K dp. katecheta Kavan Jan z Holic, zakladatel naší Jednoty. Po 10 K: dpp.: Jan Al. Vaněk, bisk. notář ve Mělně, J. Dvořák, farář v Dušejově. Po 5 K: dpp.: Al. Soukup, bisk. vikář a farář v Ločenicích, A. Siegl, kaplan v Roztokách, p. Jos. Hejzman, rolník ve Věstarech, p. A. Pimáček rolník ve Věstarech, sl. F. Jakubcová,

red. »Jitřenky«, Vršovice, p. Jos. Turnavský, kastolán zámku Hrádek, Fr. Dobrálek, farář v Libštátě, Ign. Weba, farář v Chotči. Po 2 K: dpp.: Fr. Dostál, katecheta v Hradci Králové, V. Mrštík, farář v Nové Vsi n. Pop., Aug. Michálek, kaplan v Chocci, Josef Pecháček, kaplan v Solnici, Fr. Puchmajer, farář v Knapovci, Farní úřad Markvartice, Josef Musil, děkan v Náchodě, Katol. Jednota v Nové Vsi n. Pop., spolek »Svornost« v Hampolci, Dr. Jan Sýkora, kanovník v Praze, Jos. Palouš, farář ve St. Ždánicích. 1.50 K: p. Boh. Bek, řezbář v Kutné Hoře. Po 1 K: dpp.: Ant. Šklíba, farář v Újezdě u Chocně, Jan Petr, farář v Třeboníně, V. Blažek, katecheta v Litomyšli, Otakar Semerád, farář v Košetnicích, Josef Pich, kaplan v Dubenci, Josef Pítek, farář v Trstenicích, Em. Kašparová v Třebechovicích, Jindřich Dudek, farář v Mladočově, Ant. Macháně, koop. v Pouchově, farní úřad v Předhradí, farní úřad Práčov, Viktor Schmid, majitel lesní pily v Kunčicích. — Všem těmto šlechetným dárcům vzdává Katolická Jednota v Jilemnici nejuctivější díky a upřímně opětuje: Zaplať Pán Bůh! Obracme se znova k těm důst. pánům, jimž zaslali žádost jsme se odvážili, aby dobrotitivě aspoň nějaký balíček na vydání s tím spojené láčli nám věnovali, a Bůh jistě, jak doufáme, vše vynahradí stonásob. Neprosíme pro sebe, nýbrž pro věc čistě katolickou a proto jistě dobrou. Pomozte tedy laskavě!

Do Libštátu a Nové Vsi! Bratři a sestry! Navštivte nás v den naší schůze 17. srpna v místnostech p. Perd. Zajíce v St. Lomnici! Schůze bude velká, imposantní, důstojná. Jest to naše obrozená činnost. Nuže, bratřsky zveme vás. Přednáška vlp. Havelky, kaplana z Vrchlabí: »Náboženství otázkou českou« se všude líbí, jeví se zájem o ni všude veliký. Osobním seznámením se jednoho člena našeho podařilo se nám získati známého, osvědčeného řečníka, lidovýchovného pracovníka, jenž přes námahu, kaceřování různá i vyhrožování koná věrně posláni dle slov Páně: »Učte všechny!« — Bratři, sestry, na shledanou! Dostavte se k této naší schůzi!

Česká Liga Akademická dovoluje si tímto sdělit, že legitimace pro studentskou sekci při všeobecném sjezdu katolíků v Kolně budou zosilány dle pořadu přihlášek až po 15. srpna.

Lomnice n. Pop. Zvýšená činnost naší katol. jednoty začíná slibným počátkem v tomto druhém období r. 1913. Na den 17. srpna určena velká schůze členská i hostů v sále p. Perd. Zajíce v St. Lomnici, na kteréž promluví naši známí, osvědčení řečníci a to: vlp. Havelka, zám. kaplan ve Vrchlabí na thema »Náboženská otázka českou otázkou« a vlp. J. Ježek, kaplan v Nové Vsi. Osoby obou řečníků a pracovníků v katol. hnutí zajisté budou zárukou, že schůze vyzní imposantně, důstojně. Členky i členové jednoty, členové Všeodborov. sdružení křesť. soc. dělnictva a odbor náš »Orel« se žádají aby schůze do jednoho se účastnili. Bratři — sestry! Naši nepřátelé nám předpovídají: »Asi do tří roků jednota se rozpadne.« Nuže, dokažte opak, že neslábnou naše síly, ale že rosteme a mohutíme. Dokažte našim nepřátelům, že se klamou, a že šípy posměchu nás zraniti ani nemohou. V této obrozené polovině roku chceme vzlétnouti k jasotu všech členů, členek a k žasnuti nepřátel. Jednota se nerozpadne, určitě ne, neboť chceme pracovati opravdově, chceme členstvo přednáškami uvědomovat, liknavé probouzet ze spánku. Kdo za takovou horlivou činnost nám prorokováním zlé přejí, rozpadnutí předpovídá, nad tím vyslovujeme poňtování, ježto zlý duch z něho mluví a místo srdce má zášť. Jsme svorni a budeme svorni a proto, bratři, sestry, dostavte se na tuto schůzi! Na jedné straně nářikati na malou činnost a na druhé straně slibný počátek činnosti nevšímavostí udusiti, nebylo by důstojné katolického, uvědomělého křesťana. Hosté jsou vítáni, aspoň poznají, že ten »klerikál« jest daleko inteligentnější, než dodavatel »nestvár« do seriozního »Jičínského Kraje«. Zveme je do schůze, aby naučili se tito dopisovatelé respektovati výraz osobního přesvědčení od nás »studených«.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem
a neb prostřednictvím našich
jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Církevní věstník.

Duchovní cvičení pro kněze konána v chrámu seminářském od 28. července do 1. srpna. Účastníko se jich 150 kněží s Jeho Excellencí nejdp. biskupem Dr. Jos. Doubravou v čele. Velká většina byla přkomna všem pobožnostem. Nejdp. vrchní pastýř měl průběhem exercitií k shromážděnému duchovenstvu tři vřelé promluvy, dýšící pravou otcovskou láskou a péčí. Kazatelem exercitantů byl vdp. Dr. Fr. Xav. Ulver, člen kongregace Nejsv. Vykupitele z Hory Matky Boží u Králík.

Zprávy diecézní. Vyznamenání jsou vdp.: Ferd. Kutcher, čestný kanovník, em. b. vikář, děkan na odpočinku ve Vraťtě, jmenován skutečným konsist. radou a assessorem, Vinc. Krátký, b. notář, děkan n. o. v Jičíně, čestným konsist. radou, P. Pancrát. Drechsel, O.S.B., b. notář, děkan v Šonově, též čest. konsist. radou, Jan Císař, b. notář, far. na odpoč. v Zahrádce, Ign. Lhota, b. notář, far. n. o. v Nuslích, jmenování osobní děkany, p. Jan Kaska, děkan a far. n. o. v Jičíně a Bedřich Pachta, zám. kaplan n. o. v Litomyšli, b. notář. — Ustanovení jsou: dpp.: Jan Nováček, administr., za faráře v Nových Hradech, Frant. Řínek, administr., za faráře v Harrachově, Jos. Sedláček, administr., za faráře ve Valteřích (Neudorf), Jos. Kava, kaplan, za administrátora v Přepychách. — V Pánu zesnul: František Dittrich, kaplan v Jaroměři, dne 6. července 1913; naroz. 1870, vysv. 1896.

Vyznamenání. Jeho Excellence nejdp. biskup jmenoval vdp. Ignáce Lhotu, bisk. notáře a býv. faráře v Kostelní Lhotě, u příležitosti jeho 50letého kněžského jubilea osobním děkanem. Hrdinnému knězi, věhlasnému somuto kdysi poutnímu kazateli a neuváženému zpovědníku ve Staré Boleslavi, nyní těžce nemocnému kmetu knězi v Nuslích u Prahy v. v., příslušný dekret doručil v den jubilea 25. července vdp. čestný staroboleslavský kanovník a kníž. arcibisk. městský vikář pražský Frant. Janků s vdp. farářem musejským Jandou, kteří mu vyslovili svá blahopřání. Současně učinil tak za klášter Emauzských benediktinů a Alžbětinek v Praze P. Method. Voják. Vyznamenání se srdečným blahopřejným projevem od Jeho Excellence nejdp. biskupa jakož i těskyplná vzácná návštěva hluboce dojala a velice potěšily nemocného jubilanta, jehož doporučením do zbožného momenta jeho známých z dět. duchovenstva. Dá-li Pán Bůh, rád by sloužil jubilejní mši sv. v úterý o svátku Panny Marie Sněžné v císařské kapli kostela Emauzského v Praze.

Kolínská pouť do Chrudimě. Jako každoročně bude i letos pořádána obvyklá pouť Salvátorská do Chrudimě dne 9. srpna t. r. Toho dne bude v děkanském chrámu Páně sv. Bartoloměje sloužena mše sv. o 8. hodině ráno, po ní bude průvod na nádraží, odkud se vyjede o půl 10. ke Chrudimi. Přijezd do Chrudimě kolem 12. hodiny polední. V týž den večer bude v Chrudimi obvyklý průvod se světly. O nocleh pro nemajetné účastníky bude postaráno. Návrat z Chrudimě do Kolína v neděli dne 10. srpna kolem 8. hodiny večerní. Jízdné z Kolína do Chrudimě a zpět, bude-li nejméně 100 účastníků, bude obnášeti 3 K. Kdo by se chtěl této pouti účastnit, nechť se přihlásí co nejdříve v sekretariátu děkanského chrámu nebo na děkanském úřadě v Kolíně.

Pouť do Říma. Pod protektorátem a za účastenství J. Excellence nejdp. biskupa Dra. Pavla hr. Huyna koná se ve dnech od 28. srpna do 10. září 1913 jubilejní pouť do Říma. Zvláštní vlak již zajištěn, ač možno se ještě přihlásiti. Plán cesty: Padova, Loretto, Assisi, Řím (6 dní. audience u Sv. Otce), Florencie, Benátky. Ceny za všechno i pobyty v Římě k prohlídce památek 1. tř. 465 K. II. tř. 310 K. III. tř. 210 K. Přihlaste se co nejdříve buď u vdp. Jos. Kalabusa, kons. rady, Brno, konsistorijní kancelář, nebo u duchovního vůdce pouti dp. Leop. Kolínska, kons. rady a faráře v Blansku.

I. spolková (IV. česká) pouť do Lurdu ve dnech od 9. do 22. srpna. Duchovní vůdce naší pouti obdržel od Mons. Jos. Eckerta, kanovníka a sekretáře J. M. nejdp. biskupa dra. Frant. Schoepfera lichotivý přpis, z něhož vyjímáme: „Nejdp. biskup tarbsko-lurdský uložil mi čestný úkol sdělit s Vámi, že byl šťasten, když dověděl se o blízkém přjezdu IV. poutní výpravy české. Jeho Milost především přeje nejrůznější zduřu Vám. Vaším drahým poutníkům a nejdp. opatovi, který je Vaším protektorem. Račte býti ujištěni, že se Vám po dobu Vašeho pobytu v Lurdech ve všem dle možnosti vyhová v našich svatyních... Jeho Milost posílá Vám upřímné pozdravení. Krásná tato slova nejlépe dokumentují, jak vřelým sympatiím se těší českí poutníci v Lurdech. I lurdské listy se již rozepsaly o naší chystané pouti a věnují nám velikou pozornost. Poutní knížka s legitimací a odznakem byla zaslána tento týden všem, kteří obě splátky již zaplatili. Kdo z poutníků chce tudíž poutní knížku co nejdříve obdržeti, račť neprodle zaslati zbývajcí obnos. Seznam všech poutníků podle skupin a čísla pořadného ve zvláštní brožurce obdrží poutníci v Praze při přátelské schůzi v Městské Besedě, eventuálně mezi jízdnou ve vlaku. Tedy na shledanou v Praze!

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy.

levně provádí absolvent s. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Zprávy místní a z kraje.

Ve schůzi městské rady, dne 28. července konané, učiněna byla tato usnesení: Vzato bylo na vědomí, že c. k. okresní hejmanství udělilo povolení k užívání pekařské dílny p. Josefu Samerákovi v domě č. p. 534 v Pospíšilově třídě. — Do rozhodnutí c. k. místodržitelství o pojištění pensijní povinnosti lyceální pomocné učitelky

sl. R. Keřňankové podá se rekurs k c. k. ministerstvu vnitra. — Na žádost Spolku akademiků „Dobroslov“ převzat byl protektorát schůze, která se koná za zřizování II. české univerzity v městském divadle dne 21. září t. r. dopoledne. — Vyhláší se, že projekt částečné úpravy Labe v trati Předměřice—Smířice, vypracovaný ředitelstvím pro stavbu vodních cest, bude vyložen k nahlédnutí od 30. července až do 12. srpna u obecních úřadů v Ločenicích, Předměřicích a Rusku. — Udělena byla povolení k obývání domů pl. Olgy Novotné v Čelakovského ulici a p. Roberta Schmidta, stavitele, v Jungmanově třídě. — Náčrtky stavby nové budovy obecních a měšťanských škol postoupeny byly zdravotnímu odboru. — Vyhláší se, že na hřbitovech patronátních nepřipustným jest zřizování pomníků z cementu a umělého kamene. — Žádost p. Viktora Dvořáčka za odepsání činžovního groše z domu č. p. 298 postoupena byla děchodenskému úřadu.

Sjezd abiturientů gymnasia v Hradci Králové jakož i všech spolužáků z ročníků 1880—1888 po 25 letech ve dnech 9. a 10. srpna 1913 v Hradci Králové. Pořad: 9. srpna v sobotu: Dopoledne příjezd a ubytování účastníků v Grandhotelu (okresní dům). Obstará kol. Dr. Tvrzský, ordinář nemocnice v Hradci Králové (na něhož řídí se přihlášky). V 7 hodin večer tamže uvítání, seznamování se a společný přátelský večer. — 10. srpna v neděli. O 9. hod. ramí v kapli sv. Aloisia (kde mívali jsme exhorty) konati bude služby Boží za zemřelé professoři a kollegy (těch jest více než čtvrtina) jakož i za všechny živé náš bývalý katecheta, vdp. Dr. Jos. Mršák, probošt poděbradský, za asistence kollegů kněží. Poděkování a promluva P. Ot. Hrušky. — Prohlídka c. k. gymnasia za vedení P. T. ředitelství. — Společné fotografování. — O 1. hod. dopoledne přátelský oběd v Grandhotelu, rozdání památku s krátkým životopisem všech spolužáků od primy až do oktávy a seznam všech našich pp. profesorů. Odpoedne prohlídka města, resp. procházka a večer návrat k Penatům. — N. B. Nejen že se připomíná, ale důtklivě klade se na srdce těm, kteří manželstvím jsou okrášleni, by neopomenuli v průvodu svých ctěných dam i potomků se dostaviti. — Dr. Antonín Štych, lékař v Praze-II., Dr. Karel Mysliveček, lékař v Bubenči, Dr. Lad. Tvrzský, lékař v Hradci Král., Otakar Hruška, duch. správce v Bohnicích.

Osobní. Polní kurát vdp. R. Černý, který po 15 let byl činným v Hradci Králové, a letos pro churavost odebral se na odpočinek, který tráví v Karvě, jmenován byl c. k. polním superiorem na odp.

Úmrtí. Dne 24. července zemřela u věku 70 let pl. Marie Srdínková, vdova po advokátovi. Pohřeb konán na hřbitov Kukulský 27. července.

Podpůrná a vzdělávací jednotka státních zřizovatelů pro Hradec Králové a okolí pořádá dne 3. srpna 1913 výjet ve prospěch podpůrného fondu na „Střelnici“ za každého počasí. Vstupenky v předprodeji, prodává do Malšovic na den 13. července, mají platnost na „Střelnici“. Průvod vyjde o 2. hod. odpol. z místnosti spolkové. Měšť. Besedy. Na místě koncert úplné kapely osob. řazením p. kapelníka Jar. Nagla z Týniště n. Orli. Koulení o skvostné ceny od 10. hod. dopol. První cena živá ovce. Pošta, terč a jiné atrakce. V sále tanec při zvláštní hudbě. V 8 hodin večer lampionový průvod zpět do Hradce Král., kde rozchod.

Nález. Zdejší c. k. okres. soudem byl odevzdán policejnímu úřadu nález, sestávající z menší hotovosti a revolveru.

Seznam cen průměrných na týhodním a obilním trhu v král. věn. městě Hradci Králové, dne 26. července 1913. 1 hektolitr: pšenice K 16.— až 17.—, žito K 12.— až 12.50, ječmene K 11.— až 12.—, oves K 8.40 až 8.50, vřkve K 14.— až 16.—, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 40.—, jahel K 30.— až 36.—, krup K 24.— až 28.—, brambor nových K 3.20 až 3.40, 1 cent: jetelového semínka červeného K 31.50 až 32.—, máku K 40.— až 50.—, lmeného semene K 23.—, 100 kg: žitných otrub K 14.50, pšeničných otrub K 13.50, 1 kg: másla čerstvého K 2.80 až 3.40, tvarohu K 0.44 až 0.56, sádla vepřového K 2.20 až 2.40, 1 vejce K 0.06 až 0.07, 1 kopa: zelí K 10.— až 12.—, okurek K 7.— až 10.—, kapusty K 2.40 až 3.—, cibule K 0.40 až 0.80, drobné zeleniny K 1.10 až 1.20, mrkve K 1.— až 1.60.

Třebechovice. Moderní husité vytrhli zas do pole — místo palcátu vyzbrojení hrubostí výrazů, broušené kopy nahradivše ironickým úsměškem vypůjčených výroků biblických, aby těmito zbraněmi, jak dočetli jsme se v „Králohrad. Rozhledech“, pod pláštěm pokrokovosti opanovali veřejné mínění pod Orebem. Kdo jest však onen protivník, urážející jejich osvědčenou pokrokovost? Inu, katolíci třebechovičtí chtějí mti náhradu za zbořenou kapličku svatojanskou z úcty ke světcům a z piety k předkům-rodákům, kteří před 100 lety ji postavili. Dva starší rozvázní mužové značnou shrkou milodaru vzdor mnohým nelibostem položili základ k uskutečnění této myšlenky. A nad tím ovšem machy občan pozastavuje se „s rozhořčením“. — Není naším úmyslem odpovídati na výpad „Králohrad. Rozhledů“ podobnou výzbrojí, o pokroku málo svědčící, nebudeme takto hájiti své přesvědčení náboženské, z něhož jediné vytryskla myšlenka postaviti kapličku znova. Království nebeské bylo by tímto způsobem velice lacině zakoupeno! Jen na jedinou, pouze zdání věčnosti mající výtku poukazujeme. Návor, jakoby projektovaná stavba z důvodu frekvence tam překážela, jest bezdůvodný. Vždyť erární silnice šířkou svou jistě vyhovuje a z druhé strany veřejná cesta slouží v prvé řadě chůzi pěší, povozům až na jediný průmyslový podnik není

dovolena. Podružnou tuto cestu, právě že je souběžná v takové blízkosti se silnicí erární, rozšiřovati neřeba. Mluvíti proto o nějaké chybě do budoucna s apelem tak důrazným na „čestnost“ aspoň jednoho občana, bylo by zbytečné. Jeden by to nevytrhl! My předpokládáme samozřejmě čestnost všech zástupců obce! Větší stavba ovšem by v projektovaném místě překážela, ale největší kaple v architektonickém provedení zakryje jen a vyzdobí neestetický, velmi ostře vybíhající hrot přístěho parku. Poukazujeme dále na jistou podobnost, pokud pohledu z města se týká, na pěknou perspektivu cestou z Malého náměstí králohradeckého, jakou skýtá nový kostel evangelický. Podobný pohled měli bychom u nás cestou od mostu k nádraží. Štědrý dárc, jistě pokroku milovný, určil ostatně místo nám darované výslovně jako náhradu za kapličku starou a proto katolíci zdejší nechtějí nic nového, jen své dobré právo. Kostely a kaple stavějí se doposud po celém okrese zeměkoule a nikoliv snad jen daleko za městem a nebo v zastrčených koutech. Jen v „husitských“ Třebechovicích tak mnozí rádi by nás hrali zase do katakomb ve samé lásky k pokroku! Nadarmo otupovali „nadšenci“ své bojovné nástroje na osobách, jež nám přispěly svou hřivnou na kapličku; útoku jejich snadno odolává poctivost charakteru. Podruhé mějte více pozor, abyste ve slepém ohánění nesráželi snad i hlavy vlastním soudruhům. Či jsme i u nás tak daleko že ani inteligent nezachová se vám jen proto, že je také katolík? Ideu katolicismu s jejími hlubokými kořeny téměř dvoutisíciletými nemožno smést s povrchu země za nějaké deseti let! Vhězí sotva budete. Kristův výrok o neřemotovitosti jeho církve jest nám dostatečnou zárukou pro budoucnost. Od oprávněného požadavku našeho neupustíme. Dáváme, co jest císařovo, císaři a co Božího — Bohu!

Žeby u Čáslavi. Svědkem vzácné slavnosti bylo město naše ve dnech 26. a 27. července. J. Excellence nejdp. biskupem Královéhradeckým svčen byl nádherný monument knížecí rodiny Auerspergské zbudovaný takřka milionovým nákladem na návrh Markovického, skládající se z rodinné hrobky a skvostného skrz na skrz umělecky postaveného chrámu. Slavnost počala v sobotu dne 26. července, kdy po přjezdu J. Excellence, k jehož uvítání před farou dostavila se celá knížecí rodina, kníž. úřednictvo, zástupcové obce, c. k. žandarmerie, duchovenstvo širého okolí a množství obecního převezeny byly rakve s tělesnými pozůstatky zesnulé jasně kněžny, princezny Charlotty a malého prince ze staré rodinné hrobky. Kondukt vedl Jeho bisk. Excellence za asistence přítomného duchovenstva. Obrovská řada povozů i pěších provázela nevidaný dosud pohřební průvod. Druhého dne v neděli 27. července konáno bylo vlastní posvěcení hrobky a chrámu. Již od časných hodin spěchaly z celého okolí zástupy, aby přítomni mohli býti buď této slavnosti, aneb aspoň shlédnouti milovanou osobu nejdůstojnějšího arcipastýře, který hluboko zapsal se do srdce lidu katolického na Čáslavsku od svčení chrámu Páně sv. Petra a Pavla v Čáslavi. Mezitím, co konány byly obřady svčení, měvenku kázání vdp. prof. Kohout z Čáslavi, po němž pak otevřely se dveře nového chrámu, aby věřící přítomni mohli býti slavné pontifikální mši svaté. Prostory chrámu naplnily se rázem do posledního místa. Zraky všech vedle nejdp. pontifikanta upíraly se i na jasnou knížecí rodinu, jejíž členové v pravdě s příkladnou zbožností přítomni byli svčení i mši sv. Po mši sv. uja se Jeho Excellence slova a v krásné, k slavnosti této výstižně přílehlající řeči, ocenil zásluhy J. J. panujících knížete Fr. J. z Auerspergů, načez ku konci řeči přečetl vlastnoruční list Sv. Otce, jímž za pobytu J. Excellence v Římě ocenil nejen vznešenost rodu jasného budovatele tohoto posvátného památníku, ale zároveň i s touto vznešeností rodu spojenou účinnou lásku k lidem, čimovnou lásku k Bohu a vroucí oddanost k apoštolské stolici. Spolu oznámil, že Sv. Otec uděluje knížeti pánu i jeho rodině své apoštolské požehnání. Zřejmě dojat nad překvapujícím vyznamenáním přistoupil jasný kníže k oltáři, aby přijal z rukou J. Excellence vzácný, ale skutečně zasloužený dokument. Byl to vřelý a okamžik celé slavnosti a nebylo jistě v té chvíli nikoho, kdo by z těch, kdož měli přiležitost poznati obětavost knížecí rodiny, nebyl v duchu žehnal a děkoval J. Excellenci, že tak vzpomněl na milovaného knížete našeho. Po sv. požehnání vykonány byly ještě krátké modlitby nad rakvemi, načez odebral se nejdp. biskup do zámku žebského, kde byl hostem. Po třetí hodině rozloučil se pak s naším městem, zastaviv se na chvíli ve faře mezi duchovenstvem, jehož jménem místní vdp. vikář J. Excellenci pozdravil synovský a oddaný jak při přjezdu, tak i nyní při odjezdu. Krátce sice trvala návštěva J. Excellence v našem městě, jen takřka z dáky přiblížit se mohlo občanstvo k nejdp. arcipastýři, a přece zapsal se tak hluboko do srdcí všech, že na všech rtech jedno tkví přání: Kéž Pán Bůh popřeje J. Excellenci hojného zdraví a síly, abychom se s ním mohli co nejdříve shledati při sv. birmování!

Čáslav. Obecní volby vykonány by'y minulého týdne téměř napořád dle kandidátní listiny svobodomyšlné strany, která však přijala mezi kandidáty i některé členy obč. klubu, či tak zvané oposice. Toliko v poslední chvíli vypustila dříve přijaté pány: rol. Zahradníka a přednostu stanice Korandu. Ponechávajce si většinu zvolených do čísla příštího, kdy bude snad již možno přinést i jména nových městských radů, poznamenáváme že k upokojení kat. voličstva vrátíme se ještě k některým volebním momentům. — Bezhlavost. Když pomyšlena byla instalace elektrického o-

světlení, ozvaly se z mnohých stran hlasy, aby místo nevkusných a netrvanlivých sloupů dřevěných pořízeny byly sloupky betonové. Přání toho však dbáno nebylo. Teprve nyní, když jsou všechny sloupky dřevěné postaveny, počínají se v některých částech města vytrhávat a na jejich místo stavěti betonové. Nevíme ovšem, kdo to bude platit, ale že to o rozvázném jednání nesvědčí, jest jistě. — **B a r n u m s t v í.** V minulých dnech svolala nár. soc. organizace veřejnou schůzi lidu, na níž protestováno býti mělo proti chystaným vládním předloham a uskutečněné již zemské finanční komisi. Na schůzi tu dostavilo se celkem 13 organizovaných, takže chůti přítomní denní hosté mohli si odhlasovati cokoli. Toto zřetelné fiasko však nevedlo, aby nebyla přijata a pak do veřejnosti hozena bombasticky nafouklá protestní resoluce. Dopřáli bychom tuto radost nár. soc. straně, kdyby dle pravdy posuzovala schůze strany křesť. sociální, pro něž však, ač vždy čestně navštěvené, mívá jenom slova pohrdání. — **O s o b n í.** Ředitel chóru p. Malý odebral se na ohlášenou cestu do Ameriky, místo jeho zastupuje absol. varhanické školy a konservatoře p. Deršák.

Velké Jeřice. Letošní pouť našeho farního chrámu Páně sv. Magdaleny oslavil slavnostním kazáním neuvěřitelně a slovně kazatel vsdp. Msgr. Th. Dr. František Šulc, papežský tajný komoří a čestný kanovník z Hradce Králové. Ač byly ten den dvojí služby Boží, přece byl kostel naplněn při obojí a zbožní osadníci, kteří se tolik na vzácného pana kazatele těšili, vytrvali všichni ve zbožném nadšení přes kazání i celé slavné služby Boží. Vždyť nejen že vsdp. Msgr. tři čtvrti hodiny kázal, ale i slavnou zpěvanou mši svou celebroval a tak dal vzácný příklad obětavosti a vroucí lásky k Bohu, která zdobila i patronku našeho kostelíčka sv. Magdaleny, o níž praví Písmo sv., že „milovala mnoho.“ K assistenci ochotně přispěchali vdpp.: František Zajíc, č. děkan z Cerekvice, M. Pánský, b. notář a farář z Hněvčevsi, Václav Paukert, katecheta z Hořic a Jiří Sahula z Hradce Králové a tak svou vzácnou přítomností přispěli k oslavě patronky našeho chrámu a ku zbožnému zánícení zbožných osadníků. Mešní zpěvy předneseny byly bezvadně a způsobily u přítomných obdiv, že i v malé osadě lze něco podobného provést. Zasluhu na krásných zpěvech kromě p. ředitele kůru a místních pp. zpěváků a slečen zpěvaček má i slov. p. MUDr. Zedníček, praktický lékař z Hořic, jenž svým doprovodem na varhany usnadnil řízení chóru a dobrým příkladem k pěstování církevního zpěvu povzbudil. Z radosti nad zdarem poutní slavnosti vzdává duch. správce vsdp. Msgr. Th. Dru. Frat. Šulcovi i všem, kteří ku zduhu poutní slavnosti přispěli, srdečně: Zaplať Pán Bůh!

Hořické denunciacce. Na pomoc jiným pánům, rozčileným nad tím, že katolíci reklamovali hus svobody i pro sebe, přispěl 26. července i „Hořický Obzor“. Obviňuje zcela nespravedlivě dp. katechetu Vančuru, že prý zakazoval žákyním účastniti se sokolské protiklerikální slavnosti a naopak že jim odporučoval účast na slavnosti křesť. sociálů. Docela prý vyhrožoval špatnou známkou z mravů atd. Všecka tato tvrzení spočívají na základě nepoctivých klepů. Úřední oprava již zaslána. Ale jest potřebí posvětit důkladně na tvrzení „Hoř. Obzoru“, že by „dívky na slavnosti křesť. sociálů nebyly mohly slyšeti nic (!!) jiného, než nadávání a štvání proti živlům pokrokovým, z nichž ohromná většina hořického obyvatelstva se skládá.“ Dobrý Huse, co tomuhle říkáš? Vždyť jsi slyšel dobře, kdo tu ječel, spílal, kdo vydával zvůlec zvuky jako v africké pralese. Mezi těmito „vzdělanci“ měly tedy dívky dle přání „Obzoru“ čerpat sílu k vyšším ideálům, měly si zachpat sluch, aby neslyšely hrozné klerikály! Jak nízký jest obzor u některých fanatiků, kteří se nedovedou povznést ani k tomu poznání, že jiní dovedou jednati charakterněji! Fanatikové měli i kulturní úroveň lidí pokojných a pronásledovaných přesně dle sebe. Ale abychom upokojili „Obzor“ co nejdůkladněji, musíme sdělit následující. I úřední a světa znalé osoby (o jakých „Obzor“ se zmiňuje), daly slavnosti naší toto památné svědectví: „Což vy si zde počínáte ušlechtilé a je radost na vás patřit — ale tam ti dole v ulicích a tady za tím zahradním plotem — hanba o tom mluvit! Leckde jsme už byli a ledacos jsme už viděli, ale tak zvůlečné chování — to jsme ještě neviděli.“ Ale vždyť konečně ti lidé, kteří do „Obzoru“ přišli, viděli všechno na vlastní oči zcela zřetelně. Proto jest nejvyšší drzostí, jestliže po takových afrických scénách si dovolují ještě takovým nepoctivým způsobem celou záležitost rozmazlovati na ostudu obce. Taci lidé že naše město mají reprezentovati? Co by si o nás pomyslili lidé opravdu vzděláni? Pánové, zalezte hodně daleko. Jest zde slušného, uvážlivého občanstva dosti, které se již postará, aby pro uličnictví a násilnosti některých štváčů netrpěla ostuda obec celá.

Pokroková humánní ušlechtilost. Dne 25. m. m. přišly do cukrovaru v Bašnicích u Hořic dvě řeholní sestry z dětského asylu v Praze, jež v nepřítomnosti p. ředitele přijal adjunkt, ale neptejte se, jak! Obvyklý dar jim odepřít nemohl, ale korunky jim na stůl hodil, knížkou zlostně praštil a dodal: „Já to být, na to bych nic nedal.“ Když se mlčky poroučely, rozloučil se s nimi slovy: „Jděte k čertu!“ Milý pane adjunkte! Jste patrně ještě moc mlád a nezkušený, to, co se nazývá lidskou bídou, jste na sobě asi nezkusil a proto pro potřebné a trpící spoližní srdce nemáte. Vidíte, v též ústavě, pro níž sestry milodary sbírají, nacházejí se 3 sirotci po berním adjunktu a ústav, když je za nepatrný dar z lásky přijímal, neptal se, jestli byl otec pokrokový,

nebo muž vážných životních a náboženských názorů. Jemu stačilo, že to byli sirotci, kteří nikoho neměli. Ústav se netáže, byl-li otec protestant nebo katolík, vidí-li, že tu je někdo, kdo má hlad. V blízkém městě jsou také pokrokaři a vyhraněnější snad, než jste vy, ale proti tomu, čemu se říká cizím slovem: „noblesse oblige“, se z nich posud nikdo v takovém případě neprohlašoval. Nezapomeňte na sirotky po berním adjunktu — člověk se nemá, dokud neumře, něčeho odříkat.

Hořická uvědomělost a spravedlivost. Balkon radnice, placené i z peněz tak čestného lidu katolického, ozdoben byl nápisem: „Klerikalismus nepřítel lidu, nepřítel svobody“. Holenkové, kdo je nepřitelem svobody, nejlíp se ukázalo při naší manifestaci. Kdyby nebyly hájily naší svobodu úřední orgány, které u pokrokařů platí za byrokratické, byli bychom zažili „rajského“ uvítání od těch inteligentů, kteří pro nemožnost pěstního práva aspoň uličnický mečeli. Pěkný pokrok, jestliže se snaží právě ti nejpokrokovější představovat zvěřinec! Ale jde-li vám o svobodu aspoň částečně, pak rozhodně nemáte oslavovati ty husity, kteří prosívali nejkrvavějším násilnictvím a jichž inkvizice pracovala plnou parou proti tisícům a tisícům Čechů. A jak zazobaná husitská šlechta, která nabyla velikého vlivu konfiskací jmění duchovenského, hodila lidu rolnickému na krk oprátku zotročení, to přece také máte věděti. Tehdejší sedláci věděli nejlíp, kdo je ujařmí, když katolické kněžstvo, opora jejich stavu, bylo z větší části upáleno nebo vyháněno. Uvažme, jakou svobodu zavádí a jaké světlo rozlíná takový fanatik, který nevzdělaným lidem dává peníze, aby jen hodně bekali a mečeli. Pěkné si to odnesli dojmy z Hořic lidé cizí říkali, že kozlem a beranem nemůže být katolík, ale takové individuum, které opravdu bečí a meká. Někteří z hostů měli soucit nad mečickým stádem, hádajíce, že asi dlouho nejdlo a litovali, že nevzali trochu rostlinné potraviny pro ty ubožáky. Nad takovými kulturníky tedy držela osvěcená městská rada ochranný plášť protektorátu! Byla to podívaná, když ze zmoklého tábora mnohý člověk, který neuměje po lidsku ústa otevřít, honem se spěchal ukrýti do chrámu! Tedy na to jest pokrokaři i kostel dobrý. „Klerikalismus nepřítel svobody!“ Mnohý z našich počítal na obličej surovou slinu protiklerikálního neurvalce a přece se nedal vyprovokovati k náležitě odvete. „Klerikalismus nepřítel lidu!“ Komu pak to spílali, na koho plivali, za kým mečeli pokrokaři do břeh placení z katolických kapes? Jejich surovost se přece obracela proti chudému lidu. Zato však před bohatými židy jsou samá poklona. — Jak jsme chtěli „provokovati“, o tom již dříve psáno. Dodáváme, že již delší čas se jednalo o naší manifestační slavnosti. Uvažovalo se všestranně, jiné neděle byly zadané, hudbu bylo také těžko na jiný den sehnati. A pak jsme věděli, že oslava Husova se odbývá pravidelně v předvečer 6. července. Jestliže tedy na rychlo schválně proti nám teprve zvolena veliká husitská manifestace na 6. července, ať každý uvážil, kdo vlastně chtěl provokovati. Rozhodně to byli lidé mečící, nikoli občané klidně kráječící. O jednom hrubci, který si dovolil i do prsou udeřiti klidného občana, ještě si povíme. Zatím však radíme učitel, který psal o nynějších katolících jako o „Koniáších“, aby si přečetl dějepis trochu důkladněji. Radikální husité vandalským způsobem ničili netoliko obrovské knihovny katolické, ale i knihy pražských mistrů, osobních přátel Husových. Pozdější husitští mistři na universitě prodávali celé svazky znamenitých spisů k balení zboží. Zato však Jesuité spisy husitské uschovávali do zvláštního oddělení. Tohle má věděti inteligent, ale neví to člověk, který se mezi inteligenci vtrhl neoprávněně. Hus měl jistě náramnou radost, když dětský dorost (ovšem silně uvědomělý) za pár grošů na bonbony mečel tak, že se někteří přichozí ptali, není-li v Hořicích trh. Až takový pokrok dozraje, budou od něho s bázní prchati na předním místě ti, kteří takové bezohledné násilníky vychovali. Zamečeli jste si tak, že nyní každý slušný člověk ví, kam se mají jeho sympatie chýliti.

Dozvuky 6. července v Hořicích. Nepmoletý řídící redaktor „Nových Hořických Novin“ p. Jarosl. Urban, takto širšímu kruhu čtenářstva známý feuilletonista A. Datel, „žák V. tř. ob. školy“, zasílá otevřený list P. T. panu Kozlanskému, předsedovi c. k. okresní školní rady v Nové Pace. V listu tom plno nesprávností, ano od „a až do z“ samá lež. Vytká panu c. k. hejtmánovi, proč prý zakázal dětem školním cvičiti při „protiklerikální sokolské slavnosti“ a zkazil jim tak jejich nevinnou radost. Pisatel těchto slov ukázal svoji politováníhodnou neznalost školního řádu, v němž § 76. výslovně stanoví, že se zapovídá dětem účastňovati se demonstračních průvodů a slavností. — Pr. byly jiné děti školou povinné přítomny na Gothardě politickému táboru lidu, pořádanému stranou křesťansko-sociální. Pak farizejsky dodává, že je dalek toho, aby denuncioval, ale jako poctivý člověk musí zvýšený zájem věnovati tomu, že před zákonem jsme si všichni rovni. Zatím mnoha svědky zjišťujeme, že na táboru lidu křesť. sociálního v zahradě na Gothardě nebyly žádné děti školou povinné, ale že za plotem téže zahrady stál v zastupu mladý, také snad nepmoletý vychovatel mládeže a kolem něho houf školních dětí, jimž, jak dva dospělí svědkové dotvrzují, pokrokový vychovatel docela měl, což je skoro k víře nepodobné, slibovati po „přítaku“, jen aby hodně a hlučně „mekaly a štekaly“ a tak tábor lidu křesťanského znemožniti hleděti. V dalším obsahu listu svého obviňuje redaktor katechetu měšť. školy dívčí Ant. Vančuru z toho, že prý mluvil posměšně k dětem o oslavě Husově, že se posmíval husitským ka-

háním na praporech a že prý urážel při vyučovní čtení ohromné většiny místního občanstva, ano že se prý ve smyslu církevních zákonů dopouštěl rouhání. Důkaz těchto tvrzení má prý při ruce a jest nyní na panu předsedovi c. k. okresní školní rady, aby komal svoji úřední povinnost! Pisatel těchto vesměs lživých tvrzení, na něž obdržel zákonitou opravu, bude nucen v případě jejího neuveřejnění, na sobě samém, jako „poctivý člověk“, jak sám o sobě píše, zkusiti, že před zákony jsme si všichni rovni a že nelze beztrestně křivě žaloby, na cti utrhaní a pomluvy ani v „N. H. Novinách“ tisknouti. Nechceme proto předbhati zákonitěmu jednání v této věci, ale jen tolik ještě musíme dodat, jak troufalým a poctivým je pisatel svrchu citovaných řádků, když dovolí si „zvýšený zájem věnovati tomu“, aby se nikdo nedopouštěl dle církevních zákonů rouhání. Jistý občan letošního masopustu přestrojil se posměšně za mincha a v maskární zábavě k vůli „pobavení“ hotovil se k církevním funkcím. Tohle vše a mnohé jiné před půl rokem nebylo dle jeho mínění skutečným rouháním, nýbrž jen pouhým žertem a nevinnou zábavou. Inu poctivý to člověk od paty až k hlavě!

Hořický Obzor ve svém 21. čísle zabýval se katol. sjezdem v Hořicích. Psal, jak Hořice ukázaly, že jsou městem pokrokovým. Prý na našem sjezdu bylo jen pár lidí z venkova. UVědomíme-li si tu ohromnou agitaci, ten terror, kterým působili na všechny lidi, aby se slavnosti naší nezúčastňovali, musíme doznati, že s účastí lidí z Hořic jsme úplně spokojeni. Nepřemýšlela redakce „Obzoru“, s kým sympatisovali ti lidé, kteří přes všechnu agitaci nevyvěsili prapory s kalichem? Také není pravdou, že klerikálové ukončili svůj sjezd věnečkem, který skončil pranicí, ale jest pravdou, že někteří sociální demokraté přišli na věneček, aby způsobili výtržnost. Když se pokoušeli přes všechno napomínání o vyvolání randálu, byli prostě policijem vyvedeni.

Chrudim. Známý pisatel zase ostouzl naši „Jednotu“ a za jednotlivce surově napadá celek. Ve své vzácné „logice“ činí zodpovědným i předsedu. Již jednou jsme napsali, že s lidmi takého kalibru polemik nevedeme a takovým smetím nebudeme se mazati. Tentokrát naposledy tak činíme jen proto, aby uvědomění byli oni pánové, kteří tu sprostotu odbírají, jako „výpalek“. Činíme tak, aby bylo jednou jasno. Přitahovat zrovna za vlasy nemoc předsedy k pošklebku, je surovost prvního řádu. Že z toho uzdravení soudruzi radost nemají, rádi připouštíme a veřejnosti citujeme výlev té „radoosti“ z úst jednoho kaprála rudé armády, který řekl soudruhovi: „Vidíš ho, přeci nepošel.“ Nás to jen těší, neboť, byť nebyl odnikud náš pan předseda uznán, nejlepší vysvědčení mu dá chování našich rudých „přátel“, kteří myslí, že ostouzením ho přimějí k zanechání práce, aby sami měli volnou ruku. Toho se nedočkáte! Náš pan předseda pracuje z lásky k věci a je mu lhostejno, zda ho někdo vyznamená či nik a tím více je mu lhostejna kritika rudého mozku. Ostatně známo širší veřejnosti, že u nás dosud žádná vitriolová afféra se nestala ani cáry neoznačovaly cestu pozdních chodců ze zábavy, známo také, jak loni na uklidnění rozjařených soudruhů o výletě rozbil jeden z hudby křídlovku a letos po výletě ráno bez tisku letěla městem zpráva, jakou si soudruzi uspořádali fackovací zábavu. Třeba že postižen byl i pohlavár, nestrali jsme to do novín, jsouce toho mínění, že každý nejlépe se má starati o sebe. Nedávali jsme vinu ani Pavlátovi ani Rejmanovi atd., ač o nich opepěné lokálky „Naše Právo“ přinášely, když nepotřebuje, aby mu rudí bratři „drželi palec“ proti klerikálům. My toho, kdož se proti cti spolku a strany prohlašují, házíme přes palubu, ale u nich každý má pojem cti tuze široký. Inu, nedivíme se. Tolik jsme uznali za dobré napsati na uvítanou soudruhů do nové budovy pokladny, kterou si věru k „veselému úřadování“, jen co je pravda hezky vypravili.

Rudá neomalenost na Chrudimsku. Rudé pány na Chrudimsku mrzl čilá trojice kněží organizačně činných. Jsou to dpp.: Beneš z Chrasti, Houdek z Hrochova, Týnec a Zelinka z Chrudimě. A proto hrr na ně blátem lži, pomluvy, na cti utrhaní i pošklebku! Zvláště poslední dva kněží těší se jejich „přítzni“. Než pozor! Není radno choditi na prudké sluníčko, je-li celá hlava obložena máslem. Pisateli „Obzoru“, který, nebýt katolíků, jímž důsledně nadává, nemohl by ani vycházet, zdá se býti do nebe volajícím hříchem, když se ocitne aneb jde s dámami, a kritizuje, jak prý to vyhlíželo pak v takových domácíchnostech. Odpovídáme: Velmi dobře! Nevíme však, jak to srovnati s „přítznou“ morálkou jeho, když čteme „Naše Právo“, které již po dvakráte přineslo skandální afféry „velikého generála“ rudých v Chrudimi. Jednou navštěvoval „malého generála“, ale následně, když tento nebyl doma, a stohlavá fama mnoho povídala . . . Podruhé přetřásala se jeho mimořádná ple v pokladně, k níž docházela tam na konec „úřední“ hodiny jedna vdaná paní. Opravu na obojí lokálku jsme nikde nečetli, z toho plyne . . . Proto pozor, až se podruhé budou aranžovati dopisy z Chrudimska!

Různé zprávy.

Společná sbírka národní. Na mimořádnou sanační tuto sbírku ve prospěch Ústřední Matice školské, Národních jednot Severočeské a Pošumavské, Menšovského základu České Obce Sokolské, spolku Komenský a dalších všennárodních úkolů, již pořádala společně tyto korporace a již k jejich žádosti prohlásila Národní rada česká za národní nezbytnost, byly až do 10. července zaslány z jednotlivých okresů sbírky provedené obecními

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

**Sukna, dámské látky, zefíry, ka-
nafasy, damašky bílé i barevné, sy-
koviny, poslamky, ubrusy bílé i ba-
revné, koberce imitace „Smyrna“ za
cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:**

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7-50 K	
50/100 „ 1-30 „		150/250 „ 10— „	
55/110 „ 1-55 „		160/250 „ 10-60 „	
60/120 „ 1-85 „		200/300 „ 16— „	
70/140 „ 2-55 „		220/320 „ 18-70 „	
90/180 „ 4-20 „		250/350 „ 23-40 „	
100/200 „ 5-10 „			

Závěsy postal. la vel. 200/100 kus 5-60 K			
180/90 „ 4-50 „			
k oknu „ 115/140 „ 4-30 „			
Molle „ 115/140 „ 2-40 „			
Chinillmolle „ 115/140 „ 3-40 „			

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách.
Honba, Paici, Srnčí. Ostatní koberce květované
zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

úřady. Ve výkazu postrádáme sbírky z většiny českých
měst a také několik okresů vůbec je dosud nezastoupe-
no. Voláme proto opět ku všem českým obcím, aby
vyhověly žádosti pořadatelstva společné sbírky národní
a všude provedly sbírku dům od domu. Klesly příjmy
našich obranných jednot, ale neklesla jejich povinnost a
nutnost vykonávat i řádně dané úkoly. A je proto naší
povinností vyhovět apelu, který počátkem června byl
adresován české veřejnosti. Je to naší politickou a ná-
rodní povinností, neboť co naše Ústřední Matice Školská
a ostatní organizace pozbyly na obnosu příjmů, němec-
kému Schulvereinu a jiným nacionálním střediskům ně-
meckým zrovna za loňský rok přibýlo příjmů! Vyrovná-
ní tento nepoměr je nejčestnější povinností českého
člověka a my obracíme se na naše čtenářstvo, aby ono
tuto povinnost vykonalo také v plné míře.

Všelicos. Uherský velkostatkář ryt. Pasztory daro-
val svůj statek v ceně 1 a půl milionu korun nově zří-
zenému biskupství řecko-katolickému, aby zřídilo na
něm vychovatelnu pro hochy. — V Gortině na ostrově
Krétě objeven chrám egyptských bůžků, v němž nale-
zeno mnoho soch. — Znamení ruský meteorolog Dem-
činský prorokuje, že se počasí zlepší teprve ve dru-
hé polovici srpna, ač i potom budou častější bouřky.
Krásně bude prý v září, noci však budou chladné. —
Za příčinou vládařského jubilea německého císaře by-
lo podáno dosud čísaři dvanáct tisk návrhů na udělení
milosti, jež byly většinou vyřizeny příznivě. — Od po-
sedního sčítání r. 1897 vzrostl počet obyvatelstva v
Rusku o 42 miliony duší. — Přes 1400 majitelů psů v
Hamburku proti chystanému zvýšení daně ze psů pro-
hlásilo, že bude-li zvýšení přijato, vystoupí z evange-
lické církve. — Zatím co u nás naříkáme na stálý
dešť a chladno, panuje v Norsku horko a sucho, kte-
ré také ohrožuje žně. — V malebném pohorí Sabinském
na východ od Říma objevena vila starověkého slavného
básníka Horáce. — Rakouští výrobci mýdla unesli se
zdraziti své výrobky o 4 K na 100 kg, prý následkem
ohromného vzestupu ceny tuků. — Vojenská správa
chystá se zavést t. zv. soudní kancelářské úředníky,
jichž zavedení stalo se nutným následkem nového vo-
jenského trestního řádu soudního. — Daň na mládežce
od 21 let výše zavedena byla v Memphisu ve státě Ten-
nesse v Americe. Kdo si od městské pokladny nezakou-
pil asi za 20 K roční licenci, nesměl se po 9. hodině u-
kázati na ulici nebo provázeti dámu do zábavy nebo
k domovu, sice byl pokutován 40—200 K. Z výnosu mlá-
denecké daně zřídil si v Memphisu dětskou nemocnici.
— Známa francouzská tanečnice ls. Duncanová, kterou
připravilo automobilové neštěstí o její obě děti, v Santi
Quarante na Balkáně, naproti korfiskému průplavu zří-
dila malou vesnici ze stanů a bud, do níž přijala množ-
ství vesničanů z okolí; opatruje i 60 malých dětí. — Cho-
lera přešla z Balkánu už i do Uher. — Koncem r. 1912
bylo v Rakousku 5708 advokátů. Nejvíce advokátů by-
lo v obvodu vídeňské advokátní komory — totiž 1435,
pak následovala pražská advokátní komora s 1267 ad-
vokáty.

(Zasláno.)

Znameníčká poctivost „Času“. „Čas“ na můj delší
článek, v němž jsem osvětlil zřetelně útoky jeho na
moji čest, odpověděl dne 15. června způsobem, z něhož
patrná jest velká ochablost. Může prý se přihlásiti za
svědka i ten, kdo není od soudu volán. Má odpověď na
tuto rozpaky „Času“ zdržela se proto, že jsem o věci
psal p. starostovi ve Věznici, kdež Anežka Hřázová
žila. „Čas“ totiž uvedl proti mně, že dle soukromého
pátrání žida dra Bulova Anežka chtěla jíti ke mně slou-
žit a že ji doma nadávali kněžských . . . atd. Aby jasně-
ji vysvětlila nevybíravost zbraní a duševní ušlechtilost,
jež lež musí naznačovatí tečkami, uveřejňuji dopis, který
mně byl poslán p. starostou Vomelou z Věznice: „Dá-
stokný pane! Na ctěný dopis Váš odpovídám, že Anežka
Hřázová nikdy nic podobného o Vás neřekla, a zjišťi

jsem, že žádnou služební knížku v ten čas si neopatřila.
Co se týče mého úsudku a všech lidí vůbec zde, jest to
holý nesmysl, neboť nikdy nic slyšet nebylo, aby A-
nežka Hřázová měla s někým nějakou známost. Co se
týče té výbavy, že chtěla nové šaty na svátky veliko-
noční, to chce zde každé děvče mít na velikonoce no-
vé šaty.“

Čas mluví, že přece jen bylo mou povinností, při-
hlásiti se u soudu za svědka. Dle umravně této lo-
giky měl jsem tedy asi říci: Slavný c. k. okresní soude
v Polné! Žid MUDr. Bulova o mně řekl, že Anežka
Hřázová chtěla ke mně jíti za hospodyní. Z toho po-
vstaly hádky, a bratr a matka Anežce spílali kněž-
ských tento . . . Tím jest napověděno podezření, že
Anežka byla vlastně zavražděna doma a nikoli v lese
a že já v tom mám upřímný podíl. Jsou sice shledány již
důkazy proti Hilsnerovi a řeč Bulova osvědčuje se
zločinnou pomluvou, ale nicméně přihlašuji se přece za
svědka. Táže-li se, slavný soude, proč se vlastně za
svědka přihlašuji a odmítáš-li mé jednání jako nepocho-
pitelné a nerozumné, podotýkám slavnostně, že jsem
nadán vševědoudností. Docela určitě vidím do budouc-
nosti a ujišťuji, že r. 1913, až budou konány přípravy na
obnovení procesu Hilsnerova, týdeník „Čas“, který
Židovskou vláhou za krátko vyrostl v denník, za ú-
čelem potupy katolického kněze zatáhne mě do vra-
žedné aféry a bude o mně „tentovat.“ Slavný c. k. o-
kresní soude, račiž tedy laskavě na vědomost vzíti, že
z důvodu tohoto budoucího časovského tentování při-
hlašuji se za svědka. Ferd. Vlček.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,
jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svěpomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68
případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodiní.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluslézka 2 K,
jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když tyž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Blíží
v prospektu, jež na požádání zdarma zasláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Heyl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Pouze za 4-50 K

zasílám franko

5kg. balík 1: žitné kávy

a přikládám zdarma
na velmi pěknou bluzu.

Při objednávkách radče laskavě určití, zdali si
přejete na bluzu delší, voal, kepr nebo podobné
a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodící se
výměním.

Zasílatelství

Filip Hlavsa, Svratka,
Čechy.

**Všude rozšiřujete
a podporujete
katolický tisk!**

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Československé záložny v Praze
na úrok až **5%!** Spálená ulice 9-II.
Dopíšte si o složn
listy.

Franko a zdarma

obdrží obraz dle vlastní podobenky zfoto-
vený nebo umělecky provedené albu m dějin
českých o 30 obrazech ten, kdo zapůjčí na
mírné splátky a úroky obnos 400 K snazivému
křesť. soc. fotografu amatéru, jenž by rád od
1. září pořádal přednášky se světelnými obrazy.
Obnos výše udaný se mu nedostává, jelikož
již sám velký náklad vlastní obětoval. Příjmy
a vydání by dal po dobu úvěru kontrolovati
míst. far. úřadem anebo zvoleným advokátem.
Laskavé přihlášky lze zaslati do administrace
t. l. pod znač. „Pomoc k cíli 25.“ Též při-
jmají se přihlášky od těch, kdo by prodali
projekční stroj, v kterém lze umístiti každé
světlo.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.
Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, koberců a
kevevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské retie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy doolovné se vyprošuje.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absol-
v. o. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

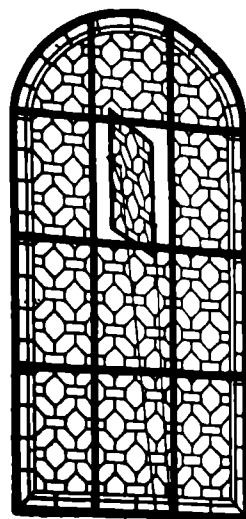
Barevná kostelní

okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Ceníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do pažení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmavé sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Skladý tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému ducho-
venstvu a bl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelů, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakž i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání také
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Obehované pianino

levně na prodej.

Kde, sdělí administr. t. 1.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Lovecké pušky

**Browning 6-35, 7-65. Velodog, bam-
bitky, revolvery, floberky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráží,

v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Ze vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
místní obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Varhaník,

absolvent 10měsíčního kursu, dobrý hudebník,

prosí o místo ředitele kůru

v menší venkovské osadě. Tentýž spokojí se
mírným honorářem.

Lask. nabídky pod adresou: Děkaný úřad
v Čáslavi.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

**dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek**

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učině, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejenné látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

Zal. 1850.

Vyzname-
nán státní
medailí.

Tisíce uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

**v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.**

Zhotovuje veškeré nádoby ko-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpaky a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řízené dílně.

**Opřavuje a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zaručenou trvanlivostí.**

**Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na požádání.**

**Raďte laskavě věnovat přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.**

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matci C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

:: v Hradci Králové ::

úročí vklady

4% - 5 - 5¹/₄ - 5¹/₂%

dle výpovědi.

**Nejlepší jistota.
Prodej uhlí.**

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných ekřtiních,

**retisky, prsteny, náramky, jabky
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení**

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obalůha při mírných cenách. Důvěryhodným
zárukou na výběr i na splátky bez svýšení cen.

Založeno r. 1848.

Neposkvrněné Panně Lurdské.

(Věnováno poutníkům lurdským.)

Tvůj obraz, Panno Lurdská, hvězdou svítí
a k zemi sklání se v nadzemské kráse:
»Ó pojd'te ke mně, kdo z vás bolest cítí,
zde milost Boží proudem rozlévá se
do duše vírou, láskou posvěcené ...

Jsem Neposkvrněná! Ze věků hlubin
má láska proudí, jako moře vlny,
s ní v srdce čistá červánku jak rubín
a síly božské pohár nese plný
pro rty, jež bolestí jsou zanícené ...

Má rozkoš je s lidskými syny díti
a silou býti těm, kdož klesli k zemi.
Plám hvězdou jítí v moře vlnobití
a lásky věčné chráním perutěmi
miláčky své, Kristovy věrné děti.

»Ó pojd'te ke mně, k Matce milování,
ku Matce naděje a spásy věčné!
Svět k Bohu volám, duše ku pokání
a v lůno lásky Boží nekonečné
mé prosby za vás z břehu Gave letí!«

Tvůj obraz, Maria, z Lurd svatých kyne
úsvitem zory, která hoří z rána
na cestu poutníku, jenž na cestu krok šine,
když země růžemi je obetkána
a první úsvit slunce hory zlatí ...

A v duši radost, slza perlí v oku,
cíl cesty před zrskem se noří v dál,
svatyně Lurdská v Massabiell' boku,
jež v závoj milostný se nebes hájí,
jak nebe se země by chtěla spjati!

Jdem k Tobě, Matko, z Václavova kraje,
ze země posvěcené vírou věků,
kde jméno Tvoje květy zvučí máje,
kde svatyně Tvé plné nebes vděků
zní písní Tvojí z duší jásající ...

Ó, Maria, buď ochranou nám v pouťi!
Kdo v důvěře své k Tobě sepne dlaně,
rač v náruč svou jej svatou přivinouti!
Buď světlem srdcím, lékem každé rány
a všem nám Matkou v lásce žehnající!

Vladimír Hornof.

Mariánská úcta.

Proč se jen ti čeští poutníkové hrnou do Lurd? Doba, tolik pokroková — a dosud kult mariánský? Modlitba k Panně Marii připadá modernímu člověku jako známka chabosti, zaječí malomyslnosti. Katolíci klečí před obrazem Panny Marie jest kárán jako člověk, který místo užití vlastních sil, vlastního talentu všechno čeká s hůry. A přece vidíme málokde tolik energie, takového rázného zápasu s nepřítivnými podmínkami životními jako právě u ctitelů mariánských.

Pokrokový mladík, který pro samou moderní filosofii na studiích propadá, pohlíží na processí mariánská s pohrdlivým úsměvem, hlásá, že prý český lid takto pozbývá své páteře, že pro modlitbu zanedbává své pozemské povinnosti. Ale na to si mladý pokrokář nevzpomene, že právě jeho matka vládí na shrbených zádech velké rance trávy, že dře do úmoru, aby její syn — mohl filosofovat.

Nejstatečnější rytíři středověcí vrhali se do tuhého zápasu po modlitbě k Panně Marii. Nemrtelnou, proslulou bitvu u Grunvaldu, která rozhodla slavně o dalších osudech severního Slovanstva, předcházely zbožné vzdechy Poláků, Litvanů a Rusů k Panně Marii. Růženec zbožně se modlil slavný maršálek Radecký, statečný Ondřej Hofer a jiní hrdinové nového věku. (Benedek se k Panně Marii nemodlil.)

Nejslavnější polský básník Mickiewicz začíná svou velebáš »Pana Tadeusze« vroucí modlitbou k nebeské Panně. Matce Boží vzdával největší hold největší básník všech věků a národů. Dante a jiní umělci, jichž sláva letí celým světem. Před obrazem Matky Boží vzpružil se i srdce takové, jež jest týráno celým řetězem trampot, kdežto mladíci nevěřící při sebe menší ráně snaží se ujití dalšímu zápasu sebevraždou.

Lurdy! Uzdravení nemocných! Potěšení zarmoucených! Právě tyto tituly nejvíce tanou na mysli těm, kteří spěchají k památné jeskyni, k zázračnému prameni. Duše umdlené čerpají zde nejlhodnější posilu. A což nemocní? Neuzdraví se všichni. Bůh nechť lurdskými zázraky učí lékařskou vědu zbytečnou. Ten, který dopou-

štíel nejtěžší nemoci i na své nejvěrnější, nečiní zázraky vždy okamžitě, jako na zavolanou a nikdy nečiní zázraků zbytečných pro pouhou podívanou. V té příčině již sám Kristus odbyl žadatele, kteří si přáli viděti divy z pouhé zvědavosti.

Lze-li se zhlostiti nemocí způsobem zcela přirozeným, Bůh odkazuje na lékaře. Proto také v Lurdech zvláštní komise lékařská ohledává ubožáky, zkoumajíc, zda choroba jest vyléčitelná lidským důvtipem. To však jisto, že zázraků nepopírných v Lurdech se stalo velice mnoho. Pověstný Zola, který se vydal do Lurd k »porážení pověry«, utekl se z nedostatku věcných námitek k bezcharakterním podvodům, ke lhaní o »zdánlivě uzdravených«, také mu jeho nepoctivost vyčetli lidé znající pravdu na veřejném shromáždění. Ano — v Lurdech promluvil Bůh řečí nejjasnější.

I ti však, kteří se vrací do domovů svých bez tělesného uzdravení, libují si, jakým balsámem, jakým kouzlem působil lurdský pobyt na jejich duši. Ba často bývá zmizení duševní sklíčenosti větším darem než uzdravení tělesné, jak ubožáci sami doznávají.

Uzdravení nemocných! Tam, kde kořeny úty k Spasiteli a jeho Matce násilně vytrhány, hledá se zdraví a štěstí v jiném prostředí. Kde zmizela víra, tam rozpíná svá temná křídla široce pověra. Právě v Paříži, Berlíně, Londýně a jiných velkoměstech, kde nevěra vybuchla do veliké výše, velké peníze trží od intelligentních dam kartářky, proroci, hadači a jiní »jasnovídnové.« A jak se dává inteligence napalovati také jinak! Chytá se nejruznějších drahých »zázračných« prostředků, ohlašovaných v novinách, i když rozumní lékaři před takovými švindly varují.

Kdo se směje lurdské vodě, nechť si raději povšimne důkladně na př. dvou nejnovějších »zázračných« prostředků, jaké se doporučují s barnumskou reklamou. Jest to »Rénascin« a »Visnervin.« Jak široké vrstvy evropského obyvatelstva jsou posud nevyspělé, patrně z toho, že berlínská firma vydělává na těch »sláncích« ročně na dva miliony marek. A bohužel nejvíce odběratelů má firma z Čech a z Moravy. Proti nervose, slabosti nervů kupují se pilulky, které neprospívají nic. Příteli našeho listu vypravoval občan z Čech, který se v Berlíně usadil, že u oné berlínské firmy jest zaměstnáno tři sta českých sil k obslužení objednatelů českých. Tito lidé tropí si posměch z úpělých dopisů českých, které kolují od úředníka k úředníkovi. Objednávají takové léky z Čech snad katoličtí sedláci nebo jiní prostí ctitelé mariánské? I nikoli — o ty léky se pere bohatší elita, která provází projevy katolického ducha útrpným úsměskem.

Podobně jiní moderní »kouzelníci« tyjí z obmezenosti těch, kteří pyšně prohlašují katolictví za »překonané stanovisko.« A což kdybychom se chtěli zmiňovati o tom, jak i inteligentní lidé, kteří přestali věřiti církvi, jdou čerpat duševní posilu do pověrečných schůzí duchařských!

Úcta k Panně Marii byla v nezkaženém jádru českého lidu vždycky vroucí, dala v Čechách podnět k nejnádhernejším uměleckým výtvarům malířským, sochařským, básnickým a hudebním. Ani husitské bouře neodvály široce rozvětvený kult mariánský. Vždyť na př. sám Hus napsal: »Vesele církev svatá zpívá: Věřiti jest více samé Marii pravé, nežli židovské zběří falešné.« Právě, že Kristus »urodil se z života Panny Marie, aby panenství nad manželství zvelebil, jakož jest zveleveno. A tím jest všechny Panna Maria přesáhla (převýšila), že jsouci pannů, Boha porodila.« Jinde dle: »Pravá víra jest, že Panna Maria, protože hodna jest byla zdaru Božího, aby pannů ostaníc, matku Boží byla, netoliko všichni kněží nynější chlubní, ale i apoštoly svaté i patriarchy i všechny kóry angelské důstojenstvím přesáhla, a tak po svém Synu naše pomocnice jsouc pravá, nám jest, ač (jestliže) máme žádost čistú k Bohu a k ní, řečnice ustavena.« (Ve vydání Erbenově: O svátokupectví, 472. Výklad víry, 16, 352.) Proto také kališníci vroucně Rodičku Boží uctívali a k ní časté modlitby konali. Krásné jsou husitské zpěvy, veleblící Pannu Marii. Teprve cizí severský protestantismus navál na mariánský kult mrazivý sníl. Čechové se však vzpamatovali, takže úcta k Panně Marii znovu mocně žijá srdce nejširších vrstev národních.

Spěchejte tedy, naši mariánské poutníci, s nadšením k místu omilostněnému, kde na přímluvu Panny Neposkvrněné tak veliké divy se udály! Ať pozná cizina, že i v Čechách úcta mariánská utěšeně kvete! Modlete se u pramene zázračného za náš celý národ!

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »ELIŠKA«
v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 procenty a poskytuje půjčky nejvýhodněji.
— Ústav podléhá povinné zákonitě revizí.

Kulturní jiskry.

Cyrlilský sjezd v Čáslavi ve dnech 21.—23. července. Sjeli se opět Cyrlilisté, aby se povzbudili k nové práci na poli církevní hudby. Sjeli se do staroslavného města Čáslavě. Jak tiskli si vzájemně ruce staří známi, kteří z blízka i z dále přišli, jak těšili se zase na několik dní oddechu mezi milými přáteli, kteří touze myšlenkou vedeni sem zavítali!

Shromáždění první bylo v místnostech Besedy v předvečer, t. j. 21. července. Po příchodu vsdp. probošta poděbradského Dra. Jos. Mrštika, předsedy diecéšní jednoty, započal přednášku svoji slovnutný pan řiditel Karel Hůlka o Janu Josefu Dusíkově. Mile nesla se jeho slova a my všichni s vděčností vyslechli jsme jeho přednášku a potleskem radostným děkovali jsme mu za ty dějinné vzpomínky. Jest pan řiditel Hůlka v této věci odborníkem na slovo vzatým. Po uvítací řeči pana předsedy Dra. Mrštika a zasloužilého p. administrátora Jana Samce rozproudila se srdečná zábava, jejíž dojem zvyšován byl krásnými solovými zpěvy, jež přednesli: sl. Ptáčníková (zpívala Vymetalovu roztomilou skladbu a skladatel ji sám doprovázel), p. řiditel Winter, p. dr. Kolisek (svými »slováčkými« elektrisoval), virtuos p. Hippmann předvedl nám bravurně některé Dusíkovy skladby pro klavír.

Na druhý den dne 22. t. m. shromáždili jsme se v krásném čáslavském kostele sv. Petra a Pavla. Vzácným požítkem byla překrásně provedená slavnostní mše od Steckera pro 4—12hlasý sbor. Ovšem je k tomu vždy potřebí takových sil, jaké má Čáslav. Takového regenschoriho, takového ukázněného sboru a takových varhan. (U varhan seděl pan řiditel Ledvina z Kutné Hory.) Tím již řečeno dosti.

Lahodné bylo Řihovského offertorium »Filiae regum« i pěkné »Pange lingua«. Slavnostní mši sv. sloužil sám pan probošt Mrštík. Po mši sv. mistr Ledvina zahrál bravurně Steckrovu sonatu na varhany. Skončeno bylo přednesem Řihovského »Veritas mea«.

Po krásných tělito chvílích odebrali jsme se do hlaholské síně v Besedě a tu za předsednictví pana kanovníka Bočka z Budějovic promluvil p. řid. Kašpar ze Smíchova věcně a odborně o pravidlech církevních, týkajících se mše sv. zpívané, načež p. professor Zástěra z Kostelce n. Orli. pěkně nastínil nám požadavky církevního zpěvu středškolského hlavně s hlediska praxe. Cvičení chorálu pro pokročilý čas musilo odpadnouti.

Odpolední program musil býti změněn, poněvadž řid. Ledvinu volala povinnost do Kutné Hory, kde měl býti pohřeb p. továrníka Tučka. »Stabat Mater« Dvořákovy provedeno již o půl 2. odpol. Nezapomenutelné jsou ty dojmy, jež zanechala produkce tato v duších našich! Těžké partie solové ovšem obsazeny byly silami prvního řádu: sl. Ptáčníkovou, pi. Bergerovou, p. Hrabou a p. řid. Wintrem, sbor i sóla držela se znamenitě. Chvála ovšem náleží všem, hlavně však p. řid. Malému, jenž vše navičil a řídil a p. řid. Ledvinovi, který obstaral varhanový doprovod z klavírního výtahu.

Po »Stabat Mater« bylo požehnání, při němž sbor chrámový provedl »Pange lingua« od hrab. z Kolowrat, po požehnání pak dle »Oltáře« zpívané »Anděl Páně« a »Pochválená, pozdravená«.

Po této pobožnosti a společném fotografování v Besedě promluvil p. professor Zástěra na thema »Duchovní píseň a doba moderní«. A tu přesvědčivým způsobem poukázal na vliv i nutnost písně duchovní. Bylo viděti, že mluví z nadšeného přesvědčení a tím uchvátil. Pak cvičen byl chorál dle edice Vatikánské a navičena »Missa de Angelis.« Předsedal p. dr. Kolisek.

Večer pak v místnostech Besedy přednášel p. kanovník Müller o Dvořákově. Přednáška jeho s účastí vyslechnuta a zajisté zaslouží si p. kanovník hojné chvály, že snaží se nás seznámiti s životy největších našich mistrů. Za doprovodu p. řid. Wintera sl. Ptáčníková zazpívala svým milým hlasem arii Rusalčinu z opery téhož jména, p. řid. Winter zazpíval něco z Biblických písní. A pak nastoupil p. prof. dr. Kolisek se svými »slovenskými« elektrisoval. To stále »ještě, ještě« bylo mu zajisté nejlichotivějším uznáním. A neunavný p. řid. Winter doprovázel stále. Zábava byla animovaná až do konce. Místnost byla do posledního místečka plná.

Dne 23. t. m. v 8 hod. znamenitý kazatel p. děkan Jičínský Vomočil opět a opět povzbuzoval k tomu, abychom ve šlépějích svých předků jsouce, rádi zpívali zvlášť překrásné naše zpěvy kostelní. Pak sloužil p. kanovník Boček slavnostní mši svatou. Krásně nesla se chrámem mešní skladba Doušova »In honorem s. Joannis Baptistae«, již doprovázel p. řid. Winter, jemná skladba Řihovského »Veritas mea« i Kocianovo »Pange lingua.« Chorál velmi krásně doprovázel novosvěcenec p. Vašata. Po mši sv. poslechlí jsme si Griessbach-

rovu mši »ke cti sv. Václava«, jež oplývá velmi pěknými momenty. A zas do Besedy. Předsedal p. říd. Vymetal. Přednášel p. Dr. Kolísek: »Více zpěvu.« Doprovodil svou přednášku ukázkami slovenské písně a byli bychom málem zpívali s ním. Kéž by ji slyšeli všude po vlastech Českých! Po něm přednášel p. říd. Winter: »O povznesení zkoušek.« Za důvod hlavní udal lásku k Bohu a přesvědčení, že jednou za to jistě odměny dojdeme. Zpívejme zde Bohu a budeme mu zpívati jednou s anděly v nebi! Totó by si měli všude dobře zapísat do paměti, a pak by to v mnohém kostele na kůru vypadalo jinak. Pak prohlédli jsme si ostatky Žižkovy. Odpoledne ještě v kratičké přednášce pojednal dr. Svoboda o nešporách církevních, zmínil se též o vývinu celého Officia. Nastalo loučení. Na rozloučenou promluvil několik vřelých slov předsedající p. říd. Hůlka.

Ještě jednou odebrali jsme se do milého a starobylého chrámu Páně, kde provedeny Mariánské nešpory vydané v Cyrillu. Pak bylo požehnání, při němž ještě zaznělo mohutné »Te Deum.« Po doslovu p. předsedy probošta dr. Mrštíka rozcházelí jsme se s krásnými dojmy a vřelými díky všem, kteří takové krásné chvíle nám v Čáslavi dovedli připravit. Zvláště však jsme vděční místnímu komitétu s p. administrátorem J. Samcem a p. říditelem Malým v čele, všem účinkujícím i přednášejícím. Zaplať Pán Bůh všechněm a další cyrilské činnosti dejž hojného požehnání!

Za Vincencem Paulusem. Dne 24. července zemřel v Hradci Králové typ starého, svědomitého učitele, jehož kulturní působení sahalo daleko za školní zdi. Vincenc Paulus narodil se r. 1840 v Lukavici u Chrudimě. Jeho příprava na učitelskou dráhu zrovna tak jako u jiných toho času byla krátká. Odbyl třetí třídu hlavní školy a dvě třídy reálky v Chrudimi; třetí třídu studoval v Zaječicích. V letech 1857—8 byl na paedagogiu královéhradeckém. Pak vyučoval v Hnátnici, Cuslavi, Mířeticích, Hlinsku, v Seči a konečně v Chrasti, kdež se stal řídícím. Pro své veliké zásluhy jak vychovatelské tak literární byl mu udělen r. 1894 titul ředitele. Jelikož se mu dostalo v mládí vzdělání poměrně dosti skrovného, při obtížném působení na chudých horách bylo silné pokušení k stagnaci, k pouhému odbývání povinností neinaléhavějších. Paulus však vyvinul energii velice vzácnou. Staral se co nejpečlivěji o rozmnožení učebních pomůcek, o opravu nevzhledných školních budov. Mnoho věcí dovedl pořizovati obětavě sám se zručností obdivuhodnou. Učil a nabádal k sebevzdělání slovem a příkladem i lidi dospělé. Posteskl si častěji, jak by byl vděčen tomu, kdyby mu bývalo popřáno studovati gymnasium. Co mu nedala škola, doháněl s horlivostí úctyhodnou, až se vyšinul duševním obzorem nad mnohé občany, kteří se honosili vzděláním akademickým.

K patriarchálnímu životu staročeskému přilnul celou duší. Vzorou staročeskou idylku prožil sám v domě otcovském v Zaječicích, kde nemajetní rodiče věnovali všechnu péči řádné výchově četných dětí. Proto také byl horlivým sběratelem starých zkazek ze selských chaloupek. Sbíral staré listiny, neunavně vyhledával šedivé pamětníky starých časů, jichž svědectví si zanisoval. A tato jeho neúnavná činnost nesla bohaté ovoce. Sta a sta věci zajímavých pro folkloristiku zachránil před zapomenutím pilnou svou prací. Přispíval zcela nezištně do nejruznějších časopisů. I naše »Obnova« přinesla od něho mnoho interessantních pohledů do staročeských domácností. Přispíval velice vítanými pracemi také do »Českého Lidu«, do kalendářů. Poděloval štědře zpracováním svých výzkumů všude. Z prací jeho samostatně vydaných jmenujeme zvláště »Z pamětí města Chrasti na Chrudimsku«.

A snad ještě více než Chrasteco děkuje mu za neúmornou práci Hradec Králové, kamž se odebral trávit léta odpočinku. Podivný to byl odpočinek šedivého paedagoga! Zde právě vyvinul Paulus nejhorlivější činnost badatelskou. S trpělivostí bezpříkladnou sbíral, čistil, seřazoval a označoval památné listiny staré městské registratury, spisoval na tuhém papíře různé indexy potřebné pro to, kdo po něm se budou historii města zabývat. Možná říci, že příští historik starého Hradce zásluhou Paulusovou většinou již přijde k hotovému. Byla to práce věru obrovská a vykonána tak svědomitě, že nebylo skrbeno velikým uznáním.

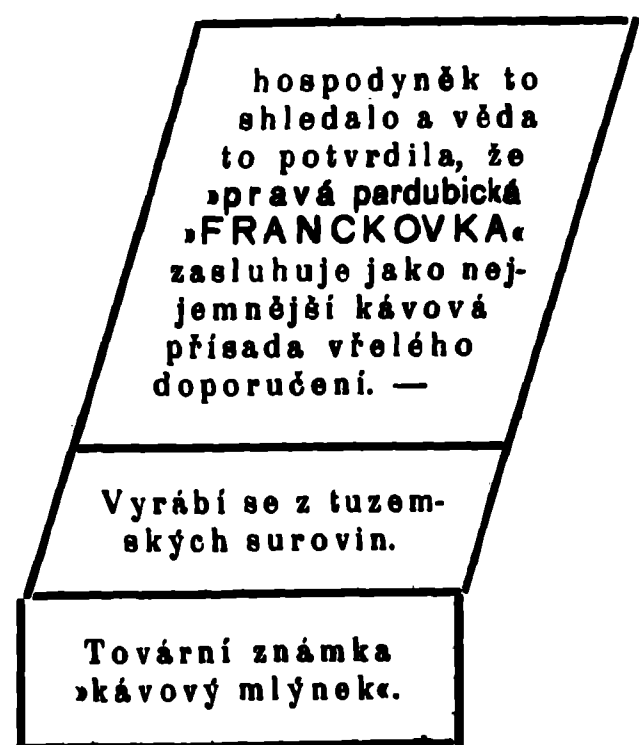
Paulus odešel v prostřed svých věcí plně. Vlekla nemoc trápila a k lůžku jej upoutala přes rok. Ani při velkých bolestech nezapomínal na své oblíbené zaměstnání. I na loži psával a rovnal si četné zápisky, čekaje dychtivě, kdy bude moci pracovati tak čile, jako dříve. Leč nemoc sklátila konečně do hrobu 73letého, zasloužilého kmeta. Náleží mu čestná paměť netoliko v srdci všech, kdož ho znali, ale v našem národě vůbec.

Velehradské porady unionistické. Padly právě do doby bratrovražedného boje balkánského, což jest ovšem velice bolestné. Leč přes to porady svolané na 25. a 26. července mohou se vykázati dobrými výsledky. Ustanoveno, aby se zřídil zvláštní sekretariát, který by se záležitostem Cyrillo-Methodějského spolku tiskového celé věnoval a provedl usnesení již dříve odhlasovaná. P.

Jašek podal přehled o missilích na Balkáně, P. Vohavka referoval o českých missilích v Německu a v Paříži. V Německu jest na 70.000 Čechů, mezi nimiž se podařilo v poslední době založiti 12 katolických spolků a rozšířiti tu časopis »Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje«. Dr. Schneider přál si oživení krajských sjezdů »Apoštolátu«. Posl. Juriga podal návrhy na rozšíření »Apoštolátu« ve Slovensku. Přál si zřízení »Slovenské izby« na Velehradě, kamž budou pořádány pouti každý rok. Slováci postaví si na Velehradě sochu svého národního světce sv. Blahoslava, který bude míti letos na Slovensku 900leté jubileum své úcty. Na Velehradě oznámí slováctví poutníci letos 28. září celému světu vzkříšení úcty národních světců Blahoslava a Svorada. Dr. Stojan oznámil, že theologické fakulty budou požádány, aby v dogmatických hodinách byla věnována snahám »Unie« pozornost co největší. Zpráva o výsledku dosavadních sjezdů unionistických bude zaslána východním patriarchům a také všem ordinariátům v Rakousku a v cizině. Dr. Tauber připomněl, že v ruské literatuře jest hojně útoků na katolictví, co na druhé straně protestantští theologové mají na Rusi autoritu, primát Petrův uznávají. Rus P. Werner pravil, že rozkol působí hlavně dogma o věroučné neomylnosti papežské stolice, vše ostatní jest rozdílem snadno překonatelným. Navrhuje, aby se propaganda »Apoštolátu« horlivě pěstovala také na Rusi, kde jest 12 milionů katolíků. — Ustanoveno, aby se konal unionistický kongres v první polovici srpna r. 1914.

Na valné hromadě »Apoštolátu«, již se účastnil i Sofijský arcibiskup, Menini, nřoneseny velice zdařilé proslovy od zástupců uherských Slováků, Chorvatů, Rusů, Ukrajinců, Poláků, Čechů amerických a vídeňských atd. Slavnostní valné hromadě bylo přítomno na 3000 účastníků.

Mnoho tisíc

XII. sjezd slovanstých novinářů konati se bude v Hradci Králové, leč vzhledem na válku balkánskou dojde k němu až roku příštího.

Proti zednářskému rozvratu armády musil zaujati italský ministr války stanovisko velice energické. Podobnou ráznost doporučují ministru Barthouovi vlastenecké listy francouzské. »Croix« viní zednářské řádění z pokošení, jakému se podvolila republika u Tangeru a Agadiru. Jest charakteristické, že byl potrestán jeden voják za protest proti kaprálovi, tuplci mu veřejně katolickou víru. Zednářství oslabilo armádu špiclovstvím a denunciací důstojníků katolických, kteří jsouce věrní svým povinnostem, byli bezcharakterně šikanováni pro svou konfessi. Proto právě elita francouzské mládeže se stále více vyhýbá vojenským školám. Totéž zednářství, které na jedné straně tajnou protekcí dopomáhá svým lidem k nejvyšším vojenským důstojnostem, na druhé straně vede urputný boj proti vojenským potřebným reformám. Proto jest potřebí zednářskou lučavku odkázati do příslušných mezí.

Obětavá humanita. V klášteře Neposkvrněného Početí v Montrealu (v Kaniadě) konala se dojemná slavnost, může-li se to vůbec slavností nazvati. Loučily se tři sestřičky, které odjíždějí do Číny, aby se staly ošetřovatelkami na ostrově Sheeklingu, nedaleko pobřeží čínského ležícím, na který jsou vyvázeni malomocní. Když přišla výzva do Montrealu, hlásilo se 15 sester, potze tři však byly vyvoleny. Ty se v úterý loučily s rodiči, pokrevenci a známými — na vždy. Neboť z ostrova malomocných návratu není.

Radikální statečnost. Ničeho tolik není v Čechách na skladě, jako demagogických frází. Hrdinové, kteří na schůzích dovedou rozpálovati silnou vášň, ovšem v okamžiku kritickém se schovají, nechajíce trpěti za sebe jiné. Pověstným tempe-

ramentním řečníkem jest soc. dem. autonomista dr. Soukup. S největším úsilím rudí pohlaví sháněli velikou protestní manifestaci. Ale — posluchačů dostavilo se dosti málo. Soc. dem. centralistický »Denník« napsal o divadelním vystoupení ironicky: »Kdo viděl ty »massy« na Václavském náměstí, když František vylezl z červeným praporem na podstavec sochy sv. Václava, kdo všimnul si velmi spoře se objevivších karafiátů, ten učinil si úsudek o tom, koho má před sebou. František Soukup mluvil! Ruce vzhůru zařaty v pěsti a hned zase prstem vrtaný vzduch. Najednou po duševním monologu zavzní mocným hlasem: »Smejte se klobouk a zpívejte »Pryč s tyrany!« Jak generálským tónem velitelsky to provolal — vřadu ozval se smích: »Co to chce?« A když klobouky nelítaly dolů, honem se opravil a znovu z plných plic volal: »Pušky do rukou a hrr na zemský sněm! Rozbijeme brány!« Zase smích a štiplavé poznámky kolemjdoucích měšťáků a slečinek, které přišly se podívat na divadlo, jež není dáno viděti denně. František byl v ráži. Sotva vyzval, že mají se do rukou vzít pušky k útoku na brány sněmu, již zase volal: »Ale zatím budeme míti flinty k noze!« Nescházelo poznámek, že dr. Soukup v okamžiku, jak jeho vyzvání bude uposlechnuto, schová se opět do sklepa, jako při bouřích za hlasovací právo, a nechá proletáťe — přijdou-li — klidně zavíratí a mlátiti šavlemi c. k. policie.«

Také práce pro národní solidaritu. Dle 22. července napsal pokrokový moravský »Pozor«: »Národní jednoty vykonávají svoji práci zvláště v posledních třech letech v ustavičném boji s moravskými klerikály.« Tedy bojovati s židovskými germanisátory již není tolik pro všenárodní prospěch potřebné! Jestliže tedy pod pláštěm »všenárodního prospěchu« se vlastně bojuje proti nejčetnější straně národní, jestliže se vymáhá od Národních jednot podpora i od organisovaných katolíků, pak se tu páše zcela bezcharakterní podvod. A k tomu přistupuje ještě bezcharakterní tyranie, hrdící se heslem: »Katolíku, my sice proti tobě budeme na nůž bojovat, ale musíš nám platit na muniici. Jinak zakusíš našich zubů ještě bolestněji. Vyloučíme tě z národa definitivně!« — A teď ten dvojitý loket! I když některý list vytkl spravedlivě židům jejich chyby, hned pokroková žurnalistika předložila ty řádky židům, prohlašujíc, že přece židé nemají podporovati ty, kteří proti nim pší. Jen tedy katolíkovu se má na krk vhodit smyčka zcela bezcitná. Že soc. demokraté netoliko národní jednoty nepodporují, ale jim se docela posmívají, že titěž soc. demokraté i jinak staví kolem sebe naproti českým měšťákům čínskou zeď, to nic nevadí. Měšťáci z národních jednot, jimž soudruzi beztržně spílají, se vši ochotou odevzdají při volbách hlasovací listky ve prospěch cynických despotů. Bázeň patentovaných národních hrdinů před lvím hlasem soc. demokracie jest veliká. Proto titi zaječí hrdinové raději buší do klidných a trpělivých konservativců.

Protestantská hymna. Komitě občanů bez vyznání vykonalo 18. května v Berlíně přehlídku protestantských chrámů. Shledalo, že v krásném kostele ve středu Berlína, který má 1220 sedadel, bylo toho dne 28 žen a 6 mužů, jiný, k němuž náleží 30.000 duší, 46 žen a 20 mužů, v jiném chrámu, určeném pro 40.000 duší, bylo 45 žen a 15 mužů atd. Zkrátka v tu neděli v 68 berlínských kostelech protestantských bylo na bohoslužbách 5888 žen a 2995 mužů. Z toho jest patrno, jaký cíl mají vlastně výlety pruských pastorů do království Českého. Tito mají tak horoucí lásku k našemu národu, že pro »evangelisování« krajů našich zapomněli na utvrzení protestantismu v srdci Německé říše. »Die Welt am Montag« k tomu poznamenává, že protestantismus v lidu dohospodařil. Chrámů katolických v Německu zato jsou plné často i ve všední den.

Válka moravských pokrokařů. »Lidové Noviny« dostaly se do tuhého sporu s »Pozorem« o poslance Konečného. Organ dra. Stránského považuje Konečného za konservativce, »zpátečníka«, »Pozor« zase tomu poslanci dává vysvědčení pokrokovosti. Spor se stupňoval, až »Pozor« napsal: »Je nebezpečí, že »Lidové Noviny« svými štvářeními proti učitelstvu a proti jeho organizaci odstěhají od lido-pokrokových snah na Moravě! »Lidové Noviny« zběsile vrhají se na »Pozor«. Píší o něm tak neurvale, jak toho ani nejdivočertší fanatik klerikální dosud nedovedl. Kvítujeme tento způsob psaní »Lidových Novin« s povděkem, neboť tím utvrzuje se ustálený již v Brně a všade jinde soud o způsobu psaní i celého vystupování »Lidových Novin«. Nebudeme se s »Lidovými Novinami« za takovýchto okolností přiti a nehodláme je také poučovati o tom, jak nerozumným a nebezpečným pro lido-pokrokovou stranu je jejich počínání. Chtějí-li »Lidové Noviny« svými útoky na učitelstvo a na jeho organizaci odvrátit veškeré učitelstvo od lido-pokrokové strany a vohnati je do strany jiné — nebude jim v tom »Pozor« více ani jediným slovem brániti. Jestliže s takovýmto nerozumným počínáním »Lidových Novin« výkonný výbor lido-pokrokové strany souhlasí, je to jeho, nikoliv naší věcí.« — A dále: »Budou-li »Lidové Noviny« proti učitelstvu tak nerozumně-

ně vystupovat, jak to činí nyní, naženou tím učitelstvem veškerého do tábora rudého, na místě, co by je snažily se udržet pro příští středostavovskou svobodomyšlnou a pokrokovou stranu, k jejíž vybudování všichni pracovat musíme.

Jako kdyby učitelstvo v táboře »rudých« už nebylo.

Na odvetu odpověděly »Lidové Noviny«: »Na obranu poslance Konečného a známého projevu správného zastupitelstva učitelského vyrukoval už také Bulín a olomoucký »Pozor«, takže obvyklá společnost, bránící solidárně každou špinu a korupci, která se v této zemi vyskytne, je pěkně pohromadě. Nebylo ještě bezcharakternosti, kterou by tento list nebyl vzal pod ochranná křídla, jako není stupidnosti, které by neotiskl. Když hanebný vranovický čachr barona Pražáka odsoudila veškerá česká veřejnost, ani klerikály a staročechy nevyjímaje, jediný »Pozor« bránil zuřivě proti nám Pražáka, i vlastním listem opuštěného. Pražák mu vymohl tiskařskou koncesi a mohl tedy prodat celý národ, kdyby to bylo záleželo jen na »Pozoru«. Ale ovšem jen do letoška. Letos už nevymohl Pražák »Pozoru« nic, a proto také »Pozor« se rozpomněl na vranovický skandál a rozhořčeně za něj Pražáka odsuzoval. Letos vůbec si netroufal proti pokrokové dohodě a proto byl protiklerikální až hrůza. Zejména byl zlý na mladočechy, kterým sloužil ještě po říšských volbách proti pokrokovým stranám moravským a které vítal na Moravu jako spasitele. Za dvě leta však se »vyvinul« »Pozor« v divokého odpůrce mladočestství, protože Kramář zklamal jeho naděje a »Pozor« nekoupil. Všecky mladočeské tlachy o škodlivém radikalismu protiklerikálního boje a o spasitelnosti a klerikalismu našly v »Pozoru« nadšeného obhájce, letos však není »Pozor« nikdo dosti protiklerikální, pod hromadné vystoupení z katolické církve není s »Pozorem« řeč a náš protiklerikální boj je slabošská resignace proti jeho rozhodnosti. Ale aby to snad klerikálové nevzali do opravdy, odškodňuje je »Pozor«, kdeoti se mu naskytne příležitost k poučlivému nějakému útoku na pokrokové strany. Každý je jeho muž, kdo podlamuje kázeň a pevnost pokrokové dohody. Na štěstí je už »Pozor« dávno plátkem bez obsahu i bez vlivu, ceněným jen už šprýmaři, kterým jsou »Pozorovy« sloupce nevyčerpatelnou studnicí legrace.

V podivných rukou jest moravský pokrok. Je-li pravdou jen čtvrtina toho, co si tyto listy vyčítají, pak by nad nimi měl každý poctivý člověk zlomit hl.

Již před rozvířením těchto zápasů sama zemská organizace pokrokových žen vydala tento protest: »Nehanobte českého jména nezřízenými zápasy politickými mezi stranami a jednotlivými osobnostmi, vedenými hrubými nadávkami a mrzkými lžemi. Vždyť kdo by soudil o politických představitelích národa dle projevů novinářských a agitačních při volbách, musil by dojít k tomu úsudku, že poslanci českého národa jsou sami hlupáci a špatní lidé. Volby mají být dobrou politikou školou národa; neznemravňujte při nich tudíž našeho lidu, užívajíce ve svých politických bojích sprostoty, lži, podvedů a surového násilí! V den světlé památky Mistra Jana Husa připomínáme Vám, že jest Vaší povinností učit pravdě a ne lži. A když pravdu bráníte ať slovem mluveným nebo psaným, následujte světlého příkladu otce našeho novinářství Karla Havlíčka!«

Patrně, že tento apel na politické přátele selhal. —

NÁBYTER KOBEROE

kupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Čimická ulice 18.

O výhodách se přesvědčte, dopišete-li mi hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Hus a moderní pokrok. K trebným vývodům našeho pana dopisovatele o výkladech »Učit. Novin« připojujeme některé poznámky. Jaký genius tam máme nad křesťanstvím hl, to patrně z toho, že bere velice zastaralý a tak důkladně zkritikovaný směr, jakým jsou Draperovy »Dějiny konfliktů mezi náboženstvím a vědou.« Jestliže pisatel praví, že by Hus hodil svou Postillu do Vltavy, až by spatřil nyní parní a elektrické stroje a letící aeroplan, na to odpovídáme, že by po prozkoumání práce těchto strojů svou Postillu tím více k arci přitáhl. Vždyť by se přesvědčil právě z toho, čemu tyto stroje nyní nejvíce slouží, jak závisí obecný prospěch i takových strojů na tom, zda se lich užívá křesťansky či nekřesťansky. Až

by viděl, že v nynějším »humánním« čase užívá se aeroplanu v praxi výhradně k účelům válečným, až by pozoroval, jak elektrické stroje plní kapsy kapitalistů na úkor dělnictva, až by spatřil, jak parní stroje rozvážejí noviny s falešnými zprávami z bojiště, pak by řekl: »Nyní jest právě co nejvíce potřebl hlásati, aby se těchto strojů užívalo po křesťansku.« Jestliže dělník nestává se pánem stroje, nýbrž jeho hubeně placeným sluhou, pak mu stroj mnoho nepomůže.

Hus by srovnával, jak dříve se nesly nadšené zpěvy ku klenbám gothických chrámů a jaké klnutí dělnictva se ozývá pod začazenými tovarními komíny.

Hus nepůsobil na vesnici, ale ve velkoměstě, jež bylo nejproslulejší v celé střední Evropě. Viděl obrovské podniky technické (Karlův most, Karlov atd.), viděl pokrok sochařství a malířství. To však ho nezvikalo v křesťanském citění ani za mák. Naopak veliký pokrok, kvap hleděl zadržeti, »mathemata« neměl rád, protože odváděl od theologie, psal proti malování nápadných světských obrazů, zapovídal docela nedělní hudební zábavy a básnické deklamace. Vybízel: »Protož opustic svět a žádost jeho, nepoddávejme se přílišně službě lidské, abychom tak milostivého Pána nezapomenuli Nižádného zákona nesluší křesťanu slyšeti a čísti, jedné (leč jediné) zákon Božích přikázání, neb nižádného zákona jiného nesluší plniti, konati neb zachovávat. . . . Kterákolivěk péče není potřebná k jednomu konci, jenž jest radost věčná, ta jest péče nehodná Blázniví jsou lidé, kteříž pilněji pracují a žádost věčci mají k panství neb k království světa tohoto, nežli k království nebeskému, o němž dí Spasitel: Najprvé hledajte království nebeského.«

Hus zkrátka se snažil zavést doby nejranějšího středověku, hleděl zatahnouti kypící rozvoj zpět o celá staletí, snažil se vytknouti komplikovanému sociálnímu a kulturnímu rozvoji státu Českého tak úzké meze, do nichž tento život vůbec se již vtěsnati nedal. Hus učinil Písmo zákoníkem pro všecko, vliv náboženství učinil věci nejvěřejnější. Hus se řídil přesně pradávým pravidlem: »Věra nemá zásluhy, kde lidský rozum dává důkazy; a proto mistři a bystří theologové, kteří dokazují víru lidskými důkazy, jsou zbaveni zásluhy víry.«

Nu — a tento Hus by prý hodil Postillu do Vltavy! Zvláštní — že právě nyní nejbystřejší duchové v samé tolik osvícené Paříži tolik se starají, aby evangelia ve francouzském lidu nabyla znovu staré vážnosti! Zkrátka kdo jen trochu spisy Husovy přelistoval, kdo poznal, jak brojí proti všemu, co se zdá odporovati náboženskému životu, nikdy neřekne, že by nyní Hus hodil Postillu do Vltavy.

Jestliže píšící cosi »Učit. Noviny« o křesťanství jako o učení slabých a pokorných, jest zvláštní, proč vytýkají právě křesťanským organizacím účinnost. Jest zvláštní, že právě »žulový« pokrokář hrbí tolik šij před německým bohatým židem, že právě pokrokáři umějí s pokorným úsměvem sháněti pro sebe protekci i v konservativních domech, že pokrokové učitelstvo ze zisku podporovalo tolik agrárníky, ač se v duchu k jejich programu nehlásilo. Ačkoli jest jisto, že hmotné postavení učitelstva vyžaduje rozhodného zlepšení, jest zvláštní, že pokrok. páni dávají apel, aby učitelé k vůli zlepšení svých příjmů vstoupili pod prapor rudý, třeba že by tak zapřeli své skutečné přesvědčení! Ejhle, Hus tolik opěvovaný, syn náboženství »slabého a pokorného«, nepřisahal na nábož. výchovu, aby hned druhý den proti ní na schůzi volnomyšlenkář. bouřil. Opustil svých 6000 K ročního příjmu, aby dokázal větší statečnost než moderní pokrokové protekční děti! Jeptišky se vši srdnatostí jdou ošetřovat malomocné, missonáři obětavě vnikají do takových temných pevnin, kam se neodvážejí žádný křesťan. Ovšem ferrerovské zákeřné pumy křesťané za důkazy skutečného hrdinství nepovažují. Je nyní, v době »silných páteří a všestranném pokroku« jest v širých vrstvách spokojenost a radost ze života daleko menší než v době Karla IV. a jeho syna Václava IV., jest nesporno. A proto jest potřebí o zdravém, skutečném pokroku přemýšletí důkladněji.

Záložna v Hradci Králové,
— Janová ulice č. 108. —

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výnosů.

Státního hospodářského úřadu.

»Moldavia«, akciová pojišťovna v Praze, zavedla pro pohodlí cestujících P. T. obecněstva pojišťování cestovních zavazadel. — Pojištění toto platí nejen pro zavazadla, jež cestující s sebou vezou, nýbrž i pro ty předměty, jež předány byly k dopravě dráze ať co rychlozboží neb obyčejný

náklad, jakož i pro zavazadla v dopravě poštou a skytá náhradu za veškerá poškození, vzniklá rozbitím (též následkem vyšší moci), vloupáním, přepadením, ohněm atd. — Návrhy přijímá a bližší vysvětlení ochotně podá Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové.

Moderní nabývání milionů. Americký prezident Wilson zakročil, aby se vyšetřilo »lobby«, pracující proti snížení cla z cukru. A tu vyšly na jevo právě na začátku července hrozné škandály. Družstvo továrníků ve Washingtoně se vydávalo za těleso úplně nepolitické. Zatím však bylo politickým tyranem, hledělo zničit každého kongresníka, jenž pracoval ve prospěch zákonů dělnických, hledělo zničit americkou federaci práce podplácením a diskreditováním jejich skutečných přátel a zároveň pomáhalo do úřadů svým stvůrám.

Nyní došlo na objev, který překvapil ještě více. R. 1901 totiž spáchán podvod v knihách dráhy Union Pacific, dle něhož se zdálo, že dráha ta má o 82,000,000 dolarů jmění více, nežli skutečně měla. Kdo ten podvod spáchal, bursián Lamar při výslechu dne 3. července před senátovým výborem sdělit nemohl. Mohl jej prý spáchat netoliko předseda dráhy té Harriman sám, ale i zametač v úřadovně, ačkoliv bez vědomí předsedy se to státi nemohlo. Položka 82 milionů dolarů se při systému zvaném »double entry« s jedné strany jednoduše vyškrabala. Tak se zdálo, že dráha má o obrovské miliony více jmění, nežli skutečně měla. Na základě těchto přimyšlených 82 milionů vydal Harriman a s ním splezená židovská banka Kuhn, Nathan & Loeb za ten obnos tolik bondů, jež velmi dobře prodala — prodala bezcenné papíry, podvodné bondy, ale že se to udrželo v tajnosti, nebyla žalována. Za tyto smyšlené bondy koupila Oregon Short Line a Oregon Ry & Navigation So., a Harriman tím podvodem nabyt od 150 milionů dolarů do 200 milionů, kdežto jmenovaná banka přes 50 milionů. Lamar, kterýž byl společníkem Sageovým, pravil, že Sage roku 1897 ho zplnomocnil jíti do Washingtonu a tam pracovat mezi senátory a u presidenta o to, aby dráha Union Pacific byla přinucena oplatit vládě 58 mil. dol., kteréž jí vláda půjčila na postavení tratí a z kterýchžto peněz Union Pacific neplatila úrok ani kapitál. Lamar k radě Sageově se později spojil s Keenem a tento s jinými kapitalisty koupil za 43 mil. akcií dráhy Union Pacific. Potom Lamar to nastrojl, aby Harriman byl přinucen ty akcie od Keene koupiti za velkou sumu. Hleděl to dokázat tím, že vymohl soudní zákaz, že Harriman nesmí jistých akcií užiti při volbě. Harriman se odvolal k soudům. Keene prohrál a Harriman potom svého soka málem zničil. Stačil totiž cenu akcií, že Keene a někteří jiní přišli o mnoho peněz. Potom byl umožněn ten obrovský padělek, jenž tolik finančníků oklamal a dal základ těmto židovským bankéřům (Nathanovi, Loebovi a jiným), jakož i Harrimanovi k velikému jejich jmění. Toto všechno Lamar sděloval při vysvětlování, že on to byl, který telefonoval rozličným finančníkům od dráhy Union Pacific, vydávaje se jednou za kongresníka Palmera, po druhé za jiného atd.

A o tak obrovském švindlu dlouho se nic nevědělo! Židé umějí v Americe uplácti úředníky velice obratně.

Sibiř dodavatelkou světového trhu obilního? Hospodářský zpravodaj německého generálního konsulátu v Petrohradě dr. Hollmann projevil názor, že Sibiř v agrárním světě velkým vývozem másla známá, stane se v dohledné době světovou dodavatelkou pšenice. Plocha, pro setbu způsobilá, dá se odhadnouti na 6 milionů desjatín (desjatina jest 1.09 ha) a dle toho veškerá sklizeň při průměrném výnosu 50 pudů na desjatinu na 300 milionů pudů (1 pud jest 16.38 kg). Pro výživu domácího obyvatelstva a na osivo jest zapotřebí 150 milionů pudů, tak že by pro vývoz zbylo 100—150 milionů pudů, kdyby dopravní prostředky byly náležitě vybudovány. Ježto se houževnatě pracuje o vodní cestě z velkých řek sibiřských do Evropy, dá se v blízké budoucnosti očekávati záplava sibiřského obilí na trhu světovém.

Rakouské státní dráhy r. 1912. Dle zprávy ministerstva železnic délka tratí všech drah ke konci r. 1912 obnášela okrouhle 19,280-km. Z toho jest 13,279 km v majetku a pod správou státní. Zakládací kapitál proti r. 1911 se zvýšil o 64,718.476 K. Dopravní prostředky měly 6023 lokomotiv. Osob dopraveno na 48 milionů, zboží nákladního 84,204.867 tun. Řádné příjmy činily 876.24 milionů K (o 5.47 procent více než r. 1911). Řádná vydání činila 634.994 mil. K (o 7.52 procent zvýšení proti r. 1911).

Podpora krkonošské tkalců. Naši krkonošští tkalci, kteří zvláště trpí pod následky hospodářské krise, vyvolané válečným napětím, zaslali nám větší množství celolněných kapesníků s prosbou, abychom je přijali do rozprodeje. Kdo můžeš, podpoř a kup si výrobek domácích, trpících tkalců, který je prvotřídním. Jeden tučet za K 5.20, velkých za K 8.20. Zaslá obch. společ. »Živina«, Praha II. Spálená ul. 40.

Vklady přes 23.000.000.— K. — Akciový kapitál 8.000.000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobohod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysocany. Vklady na knížky 4½-5½% a běžné účty úročí 4½-5½% Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních výstavách.

Novinka!

Jaké pak bude počasí?

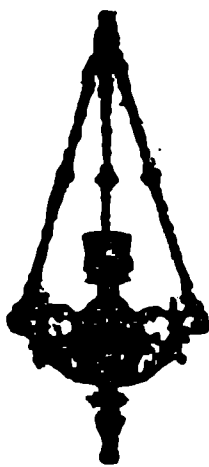
Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádařek dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům doporučuje si doporučit veškeré kostelní nádobu a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáče, nádobky, paténky, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v obnovení a stříbrné nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na zkoušku franke bez závaznosti koupě. Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Sklad veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: řetěz madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. — **Metálové předměty, tumblerky, jídelní náčiní se stříbra pravého i žlutačného vždy na skladě.**

Staré zlato, stříbro a dráhokamny kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

posílá a odesílá

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a díla zdarma). Lampy, ohřevy, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku svyšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

kteř všude velkou švandu působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajisti Turci z Drinopole, Srbské stěly, Japonské kočárky, živé husičky. Žádejte ceník!

Sl. spolkům na odevzání účt.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudla, farář ve Vyražděch)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukážou se na požádání franke zašlou.

VŠUDE DOBRĚ

osvědčil se „Albin“, prací prášek s vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jan Jelínek,** mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franke.

Veledůstojným

duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.

Na požádání dostavím se ihned.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný — umělecký závod —

pro malbu oken kostelních.

PRAHA—I,

č. 146 st., Malá Karičova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se barevnými rámy, stříbrnými, brázděnými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez závaznosti ku definitivní objednávce.

Největší výtěžná i písemná pochvalná doporučení.

Založeno roku 1863

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 136, doporučuje veškeré duchovenstvu své **bezkonkurenční koláry**

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré předměty vlastní výroby. Trižbové a křídlové šatky. Pásové jágrové předměty!

Patentní náprsenky bez háčků

Zakázky obratem se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, monstrance, kaditelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentů a devotional. — BRNO. —

OBNOVA

Číslo 32. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 8. srpna 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Kdo přivodil komisariát?

Ovšem snadno lze seznati, že tu velikou úlohu hrála tvrdošíjná neústupnost těch německých radikálů, kteří sice mají plná ústa rovnosti, spravedlnosti a svobody, ale jakmile něco uslyší o právu českém, ihned na svá lesklá hesla zapomínají.

S houževnatostí lepší věcí hodnou němečtí Wolfiáni mařili sněmovní práci, ačkoli musili dobře pozorovati, jak tím škodí i některým třídním zájmům německým, a jak samo německé učitelstvo zvedá protest proti neustálým odkladům.

Wolfiánští radikálové vyvolali duchy, kterých nedovedli ani sami zažehnati. Německý lid byl tolik zmámen předvolebními sliby svých kandidátů-křiklounů, že se zvolení němečtí poslanci báli ustoupiti se svými požadavky i o píd', aby jim pak fanaticky zpracované voličstvo nevyčítalo zrádu.

Ale české radikální kruhy snaží se sváděti svou malomoc na — klerikály! U nich nepřekvapí ani největší lži, které sypou se na hlavy katolictva. Napřed přímo fanaticky se starali pokrokatí různého zbarvení, aby ani jediného mandátu čeští katolíci nezískali. A nyní — kdy jsme měli proti silnému sboru agrárnímu, mladočeskému a nár. sociálnímu ve sněmovně pouze poslance jednoho, zavinili zkázu klerikálové.

Na schůzi v moravských Kožušicích agrárníků stoupal dle referátu »Mor. Venkova« se vyjádřil: »Česká politika nebyla nikdy tak bezmocná jako v posledních letech pod vlivem klerikálů. Lid je našimi klerikály vychován — nikoli k boji, nýbrž k poslušnosti.« A tohle ještě otiskuje agrární list v době, kdy i samu mládež rozeštvávají radikální živly proti katolíkům! Byl-li na sněmu zemském lidový zástupce katolického lidu našeho jediný, jest takých zástupců v říšské radě celých sedm, kteří nota bene ještě zastupují Moravu. A teď chce připsovat náš odpůrce tak velikou moc několika katolíkům, zapomínaje, co všechno se natropilo v Čechách nikoli konservativní, nýbrž právě nokrokoví Němci.

A ještě další sbírka výroků, jež pustili do světa naši kmoťi Pozbylové a jiní naši přítelíčkové. Rudé »Plameny«, které nesplnily nijak své sliby o spálení drahoty, napsaly: »Černá ruka v Rakousku má dlouhé prsty a spolupůsobila na zrušení ústavy v Čechách. Všechny (?) lid český protestuje proti klerikalismu, jen klerikálové mlčí.« Tu musíme připomenouti, že má v Rakousku dlouhé prsty někdo zcela jiný. Jest to ten živel, který vládne obrovskými miliony, tak že pod jeho ochranou proti milionům katolických duší hrstka volnomyšlenkářů troufale se dopouští skutků nezákonných. Kdo v Evropě v době velice kritické osvědčuje se jako veliký pán, to patrně z následujícího. Minulý týden, dostavila se do říšského německého zahraničního úřadu v berlínské Wilhelmstrasse deputace bankéřů, vedená Bleichrödem a frankfurtským Rotschildem. Tato deputace upozornila nynějšího kancléře Bethmana-Hollwega, že německé banky mají v Turecku investovány 2 miliardy a že by se tedy jejich zájmy poškodily, kdyby Německo k vůli Drinopoli šlo s Ruskem proti Turecku. A tak židovští bankéři, k nimž musí Německo projevovat jako dlužník blahovolnou ochotu, dokázali, že německá vláda obrátila a chrání nyní Turky. A když byl Turek až

příliš nepokojný, čekalo se dychtivě na nátlak židovských finančníků, kteří jedině mohli nepokojnou krev mongolskou uklidniti.

Který pak německý žid zasadil se rázně o to, aby se přestalo v naší zemi Čechům ubližovati? Kdo to dráždí tolik české občanstvo pražské buřmlováním? Jsou to z veliké části židovští buršáci.

Volnomyšlenkářský »Havlíček« nazývá ustavení komise katolickou Bílou Horou. Prý hr. Schoenborn nabídl (!) vládě své služby, aby mohla vládnouti absolutně. Zatím však hr. Schoenborn výslovně se vyjádřil, že přijímá presidentství komise nikoli jako člen politické strany, nýbrž jako státní úředník. Zároveň vyslovil přání, aby co nejdříve v Čechách nastaly poměry tak pravidelné, aby správní komise mohla přestati.

Nár. soc. »Šumavan« napsal, že vysoká hierarchie česká jest spokojena s vládní komisí. Židovský »Prager Tagblatt« to po »Šumavanu« otiskuje, aniž by si vzpomněl, co vlastně dobrého koná pro náš národ hierarchie židovská z pražské »Talmud-Thora-Schule.« Jednotlivý člen té hierarchie má moc za pět biskupů, tak že každý takový žid dovede docela umlčet i vřiskavé hlasy českých radikálů, kteří jsou u židů hodně zadluženi. Nár. soc. a soc. demokratické podniky leckde jsou u německých židů po krk zadluženy. Tedy ti občané radikální, kteří o »klerikálech« tak směle hovořili, mohli by podati nejlepší vysvětlení, kdo má nyní v Rakousku velikou moc.

Kdo nyní předtírá úžasný smutek nad komisariátem? Jsou to lidé, kteří před volbami docela tiskem vydali heslo: »Raději německého liberála, než českého klerikála!« Jsou to lidé, kteří k vůli ubití konservativní kandidatury české spojovali se při volbách s německými voliči. Jsou to občané, kteří snažili se spojit české akademiky s buršáky k protestu proti stíhání nepoctivého německého pamfletáře Wahrmanda.

Volnomyšlenkáři, kteří v Praze aranžují schůzi, na níž mluví po německu vídeňský žid, jistě za české právo nehodlají životy nasadit. Sokolové, kteří vylučují organizované české katolíky ze svých jednot, aby se udělalo místo pro židy, přece také nejvíce zvlášť vroucí vlastenecké nadšení a touhu po solidaritě národa.

Kdo propagoval uctívání křesťanského podvodníka Ferrera tak, jako by tento cizinec vynikal nad Riegra, Palackého, Karla IV., jistě mnoho nepláče nad zbědovaností nynějšího národního stavu.

Vzpomeňme si jen, jak se zachovali pokrokaři, když na ohroženém místě slezském byl od agrárníků společně se soc. demokraty zvolen raději německý semita než český konservativní sedlák!

Tolik možno nyní říci, že radikálové čeští propásli každou vhodnou příležitost k obstojnému paktu s Němci. Moravské konservativní živly české pochopily lépe, jak vystoupiti proti stínům ústavy Schmerlingovy. Došlo r. 1905 k paktu, proti kterému bouřili radikálové a jež hlasem lvím potíral dr. Stránský. Tento filosof však si dnes libuje, že Češi moravští na základě paktu jsou na tom lépe, než Češi v království, jichž politika nemá žádné pevné základy. Zdálo se, že Bađeniova nařízení budou triumfem radikální politiky — zatím však Wolfiáni nás vlekli ještě do horšího poddanství. A proto vždycky místo velikého křiku raději trochu rozumné práce! Představte si přisedícího Žďár-

ského, který pro mnohé funkce jiné svůj úřad u zemského výboru zastávati nemohl! Najednou prohlásováno, že se nedá vypuditi, že teď bude úřadovat! Ta náhlá horlivost byla velice theatrální, nemohla rozčilovat nikoho.

Vláda ostatně viděla, že zodpovědní zástupcové českého lidu většinou starají se raději o štvavice proti katolíkům, než o pevné hájení nezadajných posic národních. Naši politikové přece viděli, že národ v nynějších krušných chvílích tančí nad sopkou, že jest tedy nejvyšší čas, aby se solidarita národní aspoň poněkud obnovila. Ale — v nejtěžších chvílích našeho království volány do boje nepokojné živly proti českým katolíkům. Němci se jistě mohou smáti z plna hrdla, když pozorují, jak čeští politikové místo solidní a pikné práce mrskají katolické krajany za to, co se stalo před pěti stoletími. Smějí se, jak za své neúspěchy se mstí kmoťi Pozbylové své vlastní krvi. Čím výše stoupá vír moderní Husiady, tím více náš národ ztrácí. I ty drobečky, které vymohli o bezvětní Staročeši, berou se nám nyní z ruky. A v době takového ponížení ke všemu ještě Sokolové jdou vyseknout komplement jednomu vůdci germanisace v Mor. Ostravě.

Takových hrdinů ovšem se vláda příliš nebojí. Třásla se strachy před Riegre, Skopalíkem, Havlíčkem. Ale papírové protesty, jaké nyní radikálové skládají, místo co by vážně pracovali, vládu příliš nezastraší. Ta se jen usměje, jestliže některý dietář a zkroušený žadatel za veliké subvence — pojednou se oděje do kůže lví. Vláda již takovým neškodným proměnám rozumí, ví, že z mračna nebývá dešť a dle toho se také řídí. Svalovat komisariát na katolíky může jen politické děcko. Proč byl ten jásot po zemských volbách nad porážkou klerikáli, proč se čekaly »lepší časy«? Teď se pánové tváří, jako by to jejich volební vítězství nebyvalo ničím — jako by klerikální moc po jejich pachtění jen vzrostla.

Obrana.

Národní vojsko před tváří velkého germanisátora. Když o všesokolském sletu tolik tisíc paží v Praze cvičilo, přece se Němci poněkud ulekli. Ny však se již našim národním bojům smějí. Tak obrovské řady — a jediný fanatický germanisátor dovede nadělati ze lvů úlisné beránky. Když soc. demokratický a jiný protikatolický tisk potepal měkkou páteř Sokolstva, byli postiženi tíse. Ale taková zaječí povaha dovede koukati hned směle proti lidem, kteří jí nesplácejí stejnou mincí. Jakmile konstatoval »Našinec«, jak zkroutil hrdé lvy ostravský velmož, již se sypaly nadávky.

Nuže — dělali Sokolové na svém sletu v Ostravě národní hrdiny či ponížené sluhy? Slyšme, co napsal soc. dem. »Duch Času«: »Před sokolským sletem v Moravské Ostravě psal »Ostravský Denník«: »Bratři! Tam ve vitkovických železárnách kovají pouta otrocká pro náš český lid, tam dole v ostravských šachtách kopají hroby naší svobodě — — zatřesme těmi pouty, probudíme český lid na Ostravsku — —« Přišli tedy Sokolci, aby »třásli« pouta a »probouzeli« ostravský lid. Je známo, jak to učinili. Svlékli červené košile a šli se poklonit tomu, který ková pouta otrocká pro náš lid a kope hroby svobodě. Sokol nepřelomil, nepřeskočil, nepřerazil, jenom — svlékl svoji sokol-

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

skou hrdost a šel se napít ke cti pana Schustra. — »Duch Času« na marné vykrucování Sokolů v »O stravném Denníku« píše: »Chápeme, že těžko je umývat mouřenina. Pohostění Sokolů ve Werkshotelu nazývá »přesnídkou« a omlouvá ji tradicí. Tato tradice — máme za to — pro Sokoly, kteří přišli protestovat proti germanisaci, jež má své středisko ve Vítkovicích, a posílit boj proti této, neplatila. O tom, že čaští Sokolici »zapomněli« na přání Schustra svůj kroj přede dvěma vítkovickými závody a Werkshotelu, pan Ks. však ani nemluví. — Když úředníci, kteří byli Sokolům přiděleni, viděli, jak ti čeští lvové jsou krotcí a že »žerou z ruky«, stávali se troufalejšími a žádali, by pronesli na Schustra zdрави a to dokonce v německém jazyku. To se sice nestalo, ale v českém jazyku pronesl přívitek na Schustra starosta ze Žižkova, kterýžto přívitek ihned přeložil Schustrovi úředník do němčiny! — A proto: »Lvi silou, vzletem sokolím ku předu krácejme!«

A jest věru velice charakteristické, jaký drzý boj začal proti katolickému listu, když týž v podstatě konstatoval totéž, co soc. demokraté. V hněvu nad kritikou sokolské páteře pokrokaři ztratili všecku rozvahu, lhalo jako bezhlaví tak nešikovně, že se sami poráželi.

Na příklad pokrokový »Pozor« s nejdrejší smělostí balamutil: »Česká obec sokolská, když zvěděla o podmínkách, které ředitel Schuster stanovil, odmítla návštěvu vítkovických závodů Sokolstvem a Sokolstvo prohlídky vítkovických závodů, ani hostiny v hotelu závodním se nesúčastnilo.« Také agrární »Selské Listy« napsaly, že »ze Sokolů nedal se nikdo hostiti vítkovickými závody, kterými vůbec Sokolové neprošli.« Tak tedy byl informován »Pozor« od Sokolů o činu, který pro veliký počet účastníků hostiny skrytí se nedá! A že tak drze Sokolové lhalo, patrně, že se za svou páteř styděli. Jaký vztek lomcoval těmi extravlastenci, dokazují připojené surové nadávky v »Pozoru« a »Selských Listech«. Čte se tam o klerikální »nejpodlejší lži, zákeřném útoku ze zadu, o podlé denunciaci, jedovaté slině, zaneřádění, zbesilém řádění.« Zkrátka dle »Selských Listů« prý »jedovatá slina klerikálních nactiutraháčů nezaneřádí čistý štít sokolský.« — To také ne, ale pomazali si štít Sokolové sami netoliko poklonou před germanisátorem, ale i bezcharakterním lhaním a surovostmi, čehož si měla důkladně povšimnouti Národní rada, jestliže ještě něco platí.

Do toho lhaní vpadla najednou obrana »Času«, která bezděčně pokrokové lháře chytla za vlasy. »Čas« napsal: »Vítkovické železářny svolily k návštěvě závodu, budou-li účastníci v obleku občanském. To bylo známo a účastníci se dle toho zařídili. Jednotlivé skupiny zavedeny potom také do závodního hotelu ke společnému obědu. Z pořadatelstva nebyl nikdo přítomen. Řeklo se, že tento společný oběd je zvyklostí a že to bylo druhou podmínkou k návštěvě závodu. Vše bylo pěkně přichystáno, a jistě valná většina návštěvníků postavena před lhotový fakt, aniž dříve co tušila. Než tedy »pražským Sokolům« klásti na vrub účastnění se »bohaté hostiny, uspořádané na jejich počest« atd. Bylo-li tu co závadného, bude na pořadatelstvu vycházka, aby podalo vysvětlení.«

Nu tak vida! Rázem rozseknuťo předivo lži sokolských, dle nichž Sokolové prý se nesúčastnili prohlídky, ba ani ve Werkshotelu nebyli. Co si jen pomyslí Němci o tom »národním vojsku«, které se hájilo lži tak neomalenou? »Česká obec sokolská« fixlovala v »Pozoru« tím, že jezdila na slovíčku »pražští Sokoli«. Ti Sokolové, kteří civilních šatů neměli, k své litosti nesměli do závodu vkročit, tedy dělali pak lacino z nouze ctnost. Ale ukázalo se, že »Našinec« nepověděl v první zprávě ještě všechno. Došla totiž z Vítkovic ještě tato zpráva. Když se Sokolové dověděli, že pohostění ve »Werkshotelu« jest zadarmo, přišlo přes 200 Sokolů, ač jich bylo pozváno pouze 120. Přebytný počet tedy hostinský vykázal ven. Hostina, při níž sedělo 120 Sokolů s několika úředníky, byla uspořádána na účet barona Rothschilda, jehož majetkem jest i závodní hotel.

Rudý »Duch Času« uveřejnil svou peprnou kritiku již 9. července a 19. července přidal: »Sokolské řady přinesly trpkost do Moravské Ostravy, přinesly hřích a znovu jen potvrdily, že nejsou národním vojskem, bystrým, prozíravým a sebevědomým, ale sdružením atrakčním, parádním a málo zásadním.«

A tihle lidé vylučují z národa Orly a jiné organizované katolíky, protože prý — katolíci pro Řím zapomínají na národní povinnosti a že nemají pevné, národní páteře! Zato však žid, který do nedávna němčil, jest pánům vítaným národovcem. Pak se divme, že se Němci radikálnímu rámušení českých pokrokařů smějí! Němci z kalafunových blesků necítí žádné hrůzy.

Pokrokařská příprava k volbám. Ve Valašském Mezíříčí si utržil hroznou blamáž právě ten veliký Sokol, který křivými pomluvami uspil usnesení obce sokolské o vylučování členů katolických spolků. Nové rány však začaly dopadat na pokrokové velikáše v tomto městě. Tonoucí kocábku nedovedl zachrániti ani okresní soudce Čížek, který jest horlivým pokrokovým předákem.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovostřizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná umění od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Před obecními volbami pánové jeví veliké rozehřevění, protože pád pokrokové kliky jest skoro jistý. A k jakému prostředku se ve své zoufalosti pokrokaři utekli? Na radnici byly ukradeny z psacího stolu starostova reklamace konservativních občanů. Reklamační pokrokařská komise, v níž byl i pokrokový soudce, připravila šedesát občanů o volební právo a přikla toto právo neprávem a nezákonně 57 občanům, kteří jí byli milejší. Pak docela škrtla z I. sboru kardinála dra. Bauera a ministra Žáčka, ačkoli tam byli vylosováni. A v »klerikálním« Rakousku na to klidně hledí okresní hejtmanský i místodržitelství. A právě tyto úřady měly by zjednatí nápravu důkladnou, protože katolíci hlasitě reptají proti takové spravedlnosti. Pokrokaři dobře vědí, kdo jim drží palec a agituji po městě čile, provolávajíce radostně: »Nám se nic nemůže stát, my všechno vyhraje, místodržitel jde s námi, i zemský výbor je náš.« Katolíci však prohlašují, že budou houževnatě státi na tom, aby měla příchod spravedlnost.

Pozor na chytrý manévr! Píše se nám z Miletiny: Malá jen zmínka prolétla listy liberálními, ale zasluhuje pozornosti všestranné. Začátek její můžeme směle podepsati: Je příliš mnoho spolků, proto také — ač všechny intensivně nepůsobí — mnoho přednášek a ještě více zábav. Mezi těmi přednáškami a zábavami jsou mnohé bezcenné, ba závadné — a leckdy nad slušnou míru nákladné. Tím se lid vyčerpává finančně, štvě stranickými hesly a odcizuje vážné práci národní.

Ale dedukce z toho všeho zní v listech oněch takto: »Nechat« Národní rada« vydá mandát, aby se utvořilo jakési středisko, které by tuto činnost kontrolovalo a regulovalo, ba ať k tomu splnomocní »osvětový svaz«, který by svými okresními a místními odbory zakročil. Každý spolek budiž povinen ohlašovati komisi při odboru zřízené, kdy a kde má přednášku nebo zábavu, jakou a pod. Komise určí, má-li se přednáška neb zábava schváliti, čili nic. Jestliže se spolek rozhodnutí nepodrobí, buďte učiněny kroky, aby buď nedostal sálu, nebo neměl ani morální ani jinaké podpory od nikoho, kdo chce platiti za národovce.«

Poznáváte, kam se míří? Jak nevinně a nestranně tento návrh vypadá, tak ostře by ho bylo namnoze, ne-li obecně užíváno proti »klerikálům.«

V jakých rukou jsou dnes místní »osvětové svazy«? U nás v Miletině byla letos Husova oslava pořádána právě tímto svazem. A koho pozvali, aby velebil Husa? Nějakého redaktora, který tvrdil, že Karel IV. do Čech povolal — Jesuity, řečníka, který hlásal, že křesťanu netřeba prostřednictví kněžského neb církevního, že člověk pokrokový je povinen vystoupiti z církve atd.

V tomto svazu zasedají bratři Sokolové, hašiři, některý p. učitel — a tohle měli za přednášku vzdělávací! Jaké přednášky by teprve schvalovali soc. demokraté nebo národní socialisté, nebo docela anarchisté? A tito všichni spíše se dostanou do svazu, nežli »klerikál.«

Nyní tedy bychom měli dáti schvalovati své přednášky, svá divadla takovýmto »nestranným« lidem? Vždyť nás stejně nemají za národovce! Stejně nám odpírají divadelní a hostinské sály, kde jen mohou. Vždyť nám stejně hledí odlákat mladé, pokud jen mohou, a to také takovými »nestrannými« způsoby, jako je tento návrh. Podle sokolské logiky organizovaný katolík do národa nepatří, ale za to k národu našemu náleží žid. Když s nejzavilejší zupností Česká obec sokolská vyhlásila vyhazov organizovaných katolíků, Národní rada byla tiše, jako by se nic nestalo. A kdy konečně tato instituce prohlásí, že jedná proti národu člověk vyhazující z národa katolíka bránícího se proti útlu?

Dojde-li návrh zmíněný schválení, budeme tím jen donuceni, abychom buď jak buď hleděli si všude, kde jen to bude možno, zřizovati místnosti vlastní, a také v tom oboru podstoupiti boj, aby se poznalo, že nelze jen tak beze všeho rozhodovati o nás bez nás.

Na mnohých již místech odhodlali se ku stavbě vlastních spolkových domů, a mohu-li se za něco přimlouvati, pak jest to prosba ku veřejnosti, byste tuto myšlenku křesť. sociální a snahu jejich také finančně podporovali. Pamatujte, že čím více stran, tím více rozříštěnosti. Výsledku nebude žádného. Jedině však náboženství může nás spojit v pluky nerozborné.

Církevní zprávy z Ameriky.

(Původní dopis. — V Jacksonu, dne 24. července.)

Guvernér Tenner státu Pensylvanie podepsal zákon navržený státní zákonodárnou, jež nařizuje čísti Písmo svaté na všech státních a veřejných školách a přestoupení zákona trestá se propuštěním dotyčného učitele.

Kongres republiky středoamerické Nicaraguy, přijal právě zákon, jež opravuje konstituci státní, jejíž novým dodatkem se stal a jež velmi nesnadno lze změnit. Článek ten zní doslova: »Státním náboženstvím jest vyznání katolické, apoštolské a římské. Žádný zákon nemůže býti přijat, jež by byl na odpor svobodě církve a který by omezoval její právní postavení. Nikdo však nesmí býti omezován ve svém náboženském smýšlení, aniž nucen zachovati zvyky a pravidla, jež jsou v odporu jeho svědomí.« — Poslední den v prosinci jest den, kdy republika Nicaragua zasvěcuje se Nejsv. Srdci Jáně.

Zajímavý dokument úcty ke katolickému kněžství podán v těchto dnech ve státě Texas, ve městě Houstonu. Není to asi město katolické, neboť dle úředního schematismu stačí šest kněží pro duchovní potřeby katolické části s 80.000 obyvatel města. Dle našich poměrů tvoří katolíci sotva desetinu.

Dvojnásob tedy velkou jest cti, když major města, Mr. Rice, jménem občanstva pojmenoval park na severní straně města ke cti synějšího faráře kostela Zvěstování Panny Marie (dp. Thomas Hennessy) parkem Hennessyho. Místní denník dokládá: Jestli kdo z občanů města zasluží si té cti, aby jeho jménem označeno bylo důležité toto místo, jest to jistě Father Hennessy.

Snad veškeré vlády světa požádány byly, aby obeslaly výstavu připravovanou na oslavu otevření Panamského průplavu v San Francisku. V případě, že i Vatikán rozhodne se výstavu poctiti svým účastenstvím, ředitelství výstavního ustanovilo kněze Jos. P. Mc. Quaide, faráře kostela Nejsv. Srdce v San Francisku, aby jménem výstavního výboru osobně mezi Římem a San Franciskem vše obstaral. K tomu účelu vláda Spoj. Států svolila dáti k dispozici válečného obrněnce s podadmirálskou vlajkou republiky, jež na zpáteční cestě vládne bude společně s vlajkou papežskou. Bude to snad po prvé, že barva žluto-bílá zavlaje na stěžni moderního obrněnce, který brázditi bude daleký oceán a na své cestě přijímati povinné pozdravy, jakými lodí mimoplující poctívají vlajku suverénu.

Císař Vilém vzpomněl si i na Ameriku. Zaslal benediktinské škole sv. Edithy v Bristow, Virginia, umělecky malovaný svůj portrét v nádherném rámu, zdobeném říšskou korunou, s vlastnoručním věnováním. Obraz dodán prostřednictvím německého velvyslance ve Washingtonu. St. Edith Academy jest řízena sestrami Benediktinkami, kterým císař vždy úctu svoji dává na jevo, což chtěl učiniti i tímto darem svým.

Nově jmenovaný velvyslanec do Rakouska jest pan Frederick Courtland Penfield z Pensylvanie. Zajímáti bude, že jest konvertita. I jeho manželka, rozená Walker (jež svého času zdědila po svém otci asi 60 mil. Dol.), jest bývalá protestantka, která taktéž vstoupila do církve katolické.

Penfield jest známým ekonomickým spisovatelem a obratným diplomatem. Delší dobu byl místokonsulem při vyslanectví v Londýně. Universita Princeton jmenovala jej r. 1907 čestným doktorem.

Jakožto rozhodný katolík a zasluhující pracovník na poli církevním vyznamenán byl (jediný Američan) velkokřížem sv. Řehoře; jest členem (mimo jiné pocty) francouzské Čestné Legie.

Generálním vikářem diecése Kearney ustanoven byl nejd. biskupem Duffy-m vlp. Macourek, farář osady v Ravenně, Nebraska. Velebný pán pochází z Moravy, studoval bohosloví v americké koleji v Louvain, kdež byl r. 1892 ordinován.

Dne 30. června zemřel Robert Pottsrear, admirál válečného loďstva Spoj. Států. Vysoký tento úředník byl upřímným katolíkem. Dvě z jeho čtyř dítek jsou řeholnicemi-karmelitkami.

V posledních dnech proběhla některými novinami zajímavá noticka. V jednom kostele v Quebec, Canada, asi přede dvěma týdny měl kněz, sloužící u oltáře, zajímavého ministranta.

Přisluhujícímu chlapci udělalo se náhodou tak nevolno, že byl nucen odejiti. Jeho místo však nezůstalo prázdno. Starší muž opustil své místo v lavici a skroušeně kleče na stupni oltáře, dosloužil knězi až do konce. Nahodilým tímto ochotným ministrantem byl — sir Charles Fitzpatrick, známý výtečný právník a — president nejvyššího vládního soudu států kanadských. List, ze kterého překládám zprávu tuto, dodává jistě právem: To není obdivuhodné, že nejvyšší téměř úředník nestydí se sloužiti veřejně svému Pánu, ale to je obdivuhodné, že ví, jak sloužiti Jemu s knězem u oltáře.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »ELIŠKA« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 procenty a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá povinné zákonitě revizi.

Politický přehled.

Proti komisariátu dobrá rada drahá. V posudcích katolických a konservativnějších českých listů na Moravě dává se ovšem hlavní vina z pokolení království Českého komisariátem Němcům z Čech a německé vládě vídeňské. Nemuselo však tak daleko dojíti, kdyby českou politiku byl býval vždycky určoval a vedl společný zájem národa a ne štvavé stranictví, klidná rozvaha a ne protiklerikální zášť. Mladočeši pod vedením Kramářovým promarnili dosti dlouhou dobu svého rozkvětu v planém liberalismu, a když konečně přicházelo vystřízlivění, a Kramář se vracel k té dříve potírané taktice Riegrově, k pozitivní práci politické, měl už proti sobě radikály a stranu mladočeskou se slaběnou rychlým vzrůstem agrárníků a národních socialistů. — A nyní dle »Našince« v Čechách plujeme plnými plachtami na moře radikalismu a plujeme směrem, který předepsali nám — Němci. A výsledek bude týž, jako obyčejně: trochu rámusení, mnoho škody, ochablost, ústup a všeobecné zklamání. . . . Mladočeská strana volá všechny české strany k svornému postupu a nár. socialisté ukazují svou moc na demonstračních táborech. . . . Ministr mimo službu dr. Šl. Baernreither na sobotním táboru v Chomutově prohlásil, že jedná-li se nyní o znovuzřízení zemské autonomie, jest v zájmu obou národů, aby — a k tomu cíli musíme dojíti — bylo sjednáno snesitelné soužití. Autonomní život v Čechách musí býti postaven na nové, bezpečné, oběma stranám přijatelné a požadavkům naší doby vyhovující základy.

Němci o zemské správní komisi. Z protestů německých proti komisariátu zaznívají především hlasy, že Čechové mají v něm většinu, což Němci nemohou prý uznati, leč bude-li v něm aspoň tolik Němců co Čechů. Agrární poslanec něm. Stahl prohlašuje, že obrat v Čechách nelze nazvat plně úspěchem německé taktiky. Proto doporučuje Němcům nejvyšší pozornost. Zem. posl. dr. Reiniger nazval složení správní komise posměchem na rovnoprávnost obou národních kmenů v Čechách. Něm. politik dr. Steinwender vykládá, že zavedení absolutismu bylo nutností, kterou obě strany, česká i německá, samy přivodily. Nemůžeme ztráceti času, neboť promrhali jsme již příliš mnoho drahocenných sil a proto nejen že chápeme, my pozdravujeme s nadějí a zadostiučiněním tento čin (zřízení komisariátu), který odstraňuje nahromaděné překážky a uvolňuje dráhu k vítězství rozumu a lepší budoucnosti. Svaz býv. něm. poslanců v povolání svém k něm. lidu obrací se proti složení komisariátu a viní vládu, že trpěním, ano přímým podporováním (!) českých požadavků jest vinna dnešním stavem v Čechách a čeští vůdčí politikové prý provozují panslavistickou agitaci. Němci zřizují si dále zvláštní důvěrnickou organizaci, která by kontrolovala práci zemské komise a zároveň mezi lidem rozhlašovala co nejvchlejší různé pokyny. — Proti knížeti Thunovi soustřeďuje se nyní německý útok. Kniže Thun jest prý vlastně vinen nezdařením vyrovnání v Čechách, celé jeho úřadování bylo prý stálým provokováním Němců, kteří proto žádají na vládě jeho hlavu.

Okrotyování volebního řádu do zem. sněmu jest předmětem rozprav jak na české tak německé straně. — Radikálové čeští prohlašují nyní, že do nových směřovaček nepůjdou a bez okrotye že sotva bude nový sněm, ačkoli vláda při zřízení komisariátu a pak princ Lobkovic naznačili, že každý jednostranný okroty je vyloučen. Napřed musily by dáti sporné strany souhlas. Jisto jest, že čeští sociální demokraté s vládou vyjednávali, aby i oni za změněných okolností dostali se do sněmu. — Německé vídeňské listy popírají však úmysl vlády provést okroty nového volebního řádu. Ostatně Němci nepropustí jen tak volební opravu. Když chtějí splnění všech svých požadavků za pouhý klid při zvolení nového zem. výboru, co teprv budou chtít za novou volební opravu, jež může vésti jen k zeslabení dosavadních německých posic!

Říšská rada sejde se, až pomine v Čechách nervosní rozhořčení nad povoláním komise zemské a až bude aspoň poněkud připravena půda pro nové jednání mezi Poláky a Rusíny o novou volební opravu. Vedle toho chce vláda ještě před svoláním parlamentu (položiti základy pro nové směřovačky v Čechách. Proto počne prý již v prvních dnech měsíce září nové vyjednávání o mír mezi Čechy a Němci. Dle prohlášení posl. dra Steinwendra jest náš nejbližší starostl osud říšské rady v příštím podzimku. Bude třeba, abychom projednali jen nejdůležitější věci, t. j. musíme zavést pořádek ve financích, musíme vyhovět státním úředníkům, musíme podniknouti finanční operace, abychom uhradili náklad posledních zbrojení atd. Jak by se mělo pracovati, ne-li v úplné dohodě mezi Čechy a Němci? Co se stane, sežle-li na podzim parlament? Na odpověď má dr. Steinwender — vážné obavy. . . .

Mír na Balkáně? Pětidenní příměří mezi balkánskými státy prodlouženo o 3 dny do 12. hodiny dnes; do té doby má býti mírová konference v Bukurešti skončena. Mezi Bulharskem a Rumunskem byla už ve všech bodech dohoda docílena. Srbové a Řekové na Bulharech příliš žádali, proto

aspoň dosud mezi nimi nezdar vyjednávání. Především šlo o přístav Kavalu, kteréhož Řecko hověnatě požaduje, Bulhaři pak nechtějí se jí vzdáti. 5. t. m. zakročili u delegátů států balkánských zástupcové Rakouska, Ruska, Anglie a Francie v tom smyslu, že usnesení konference bukureštské budou velevyslanci velmocí v Londýně přezkoumána a že ztížení tohoto úkolu bukureštskými usneseními bylo by povážlivé. Pozoruhodno, že Německo a Itálie se na tomto zakročení nesúčastnily. Zvlášť Německo při vyjednávání o Drinopol dělá obtíže. Toto z obchodních důvodů nechce vystoupiti proti Turecku, právě jako zase z dynastických příčin podporuje Řecko v nárocích na Kavalu; tedy Německo hraje tu, jako vždy, úplně prospěchářskou politiku bez ohledu na Rakousko. A Turci dle toho dostávají chuť; velký vezír na zakročení jednotlivých velevyslanců, aby Turci vyklidili Drinopol, odpovídá záporně. Rumunské vojsko nevyklidí bulharské území, dokud nebude podepsán prozatímní mír. — Srbsko pozbylo ve válce o Macedonii 40 tisíc, Řecko 35 tisíc mužů; tedy každý stát po třetině armády, takže další pokračování ve válce zdá se nemožným. — 7. srpna mír v Bukurešti dojednan.

Albánské knížectví na londýnské konferenci velevyslance 29. července bylo konečně jsko celek schváleno. Nyní nastane boj o trůn albánský. — Londýnská konference usnesla se také, že Srbsko dostane přístav na Jaderském moři, k němuž povede dunajsko-jaderská dráha. Dráha, vystavěná mezinárodní společností, povede územím albánským a Srbsko bude mít po ní neomezené právo provozu za míru i války.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Zprávy organizační a spolkové.

Katolickému dělnictvu českoslovanskému!

Jest jistou věcí, že minuly již doby, kdy jediným mluvčím dělnictva českého byly strany, stojící na materialistickém názoru světovém. Dnes jsou již i v národě českoslovanském odborové organizace dělnické, které vedle svých zájmů hospodářských hájí s celou silou a vřelostí i zájmy náboženské, národní a mravní.

Ještě však veliké množství jest dělnictva katolicky smýšlejícího, které z neznalosti, neb bázně organizovaným druhým svým se vyhýbá. Proto jest potřeba a užitečno, abychom se poznali a posílili, bychom rovněž i čerpali nadšení k práci další.

Z té příčiny svolává Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České se sídlem v Hradci Králové, jako součástka Říšské českoslovanské odborové komise křesť. soc. se sídlem v Brně, u příležitosti sjezdu českoslovanských katolíků v Kolíně nad Labem ve dnech 7. a 8. září

všeobecný sjezd českoslovanského katolického dělnictva a dělnické mládeže.

Zveme Vás, katoličtí dělníci, dělnice a mládeži dělnická, na náš sjezd. Přijďte z celé oblasti naší říšské odborové komise, abychom se uradili o dalších našich úkolech a cílech; přijďte v počtu co nejhojnějším na

všeobecný sjezd českoslovanského katolického dělnictva a mládeže dělnické

jakož i na VII. sjezd katolíků českoslovanských ve dnech 7. a 8. září v Kolíně.

PROGRAM SJEZDU:

Dne 7. září dopoledne: Pontifikální mše sv. a první slavnostní schůze sjezdová. — Dopoledne o půl 3. hod.: 1. Zahájení sjezdu dělnictva a volba předsednictva. 2. Pozdravy. 3. Řeči: a) »O poměrech českého dělnictva a hnutí konsumního«. Promluví p. Fr. Hetflejš, řídící konumu z Úpice. b) »O sociálním pojištění středních stavů«. Promluví vsdp. kanovník Msgr. dr. Fr. Šulc, professor bohosloví z Hradce Králové. — Večer v 8 hod. přátelský večírek v zámecké restauraci a v hostinci u Ptáčků.

8. září dopoledne o půl 9. hod.: 1. Pozdravy. 2. Řeči: a) »Péče o dělnický dorost«. Promluví p. Alois Petr z Hradce Králové. b) »Úkoly Všeodborového sdružení ve hnutí katolickém«. Promluví p. Jos. Katnar, starosta Všeodbor. sdružení z Hradce Králové. — Dopoledne ve 2 hodiny slavnostní průvod. Po průvodě závěrečná schůze sjezdová.

Na shledanou v Kolíně nad Labem!

V Hradci Králové, 1. srpna 1913.

Říšská českoslov. odborová komise křesť. soc. se sídlem v Brně.

Prof. J. Šrámek, přisedící zemského výboru v Brně, předseda. Členové výboru: Jos. Katnar, faktor Bisk. tiskárny v Hradci Král., V. Elbus, text. dělník v Ústí n. Orl., Jos. Polák, vrchní strojmistr v Hradci Král., B. Bezděk, knihtiskař v Brně, Ant. Čufík, stolař v Brně, Kl. Dvořáček, knihtiskař v Žabovřeskách. Th. Kocián, skladník v Kateřinkách, Č. Štěpánek ve Vídni.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové.

Jos. Katnar, starosta, V. Bibus, Jan Řiha, truhlářský dělník, místostarostové. Jos. Polák, tajemník, J. Bárta, truhlářský dělník, zapisovatel.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva českoslovanského v Brně.

Prof. J. Šrámek, předseda. Jan Jilek, zemský poslanec v Třebíči, Kl. Dvořáček, B. Koukal, řídící družstva stolařského v Brně, místopředsedové.

NB. Legitimace sjezdová platí co vstupenka i do schůzí dělnických.

J. Em. nejdp. kardinál kníže-arcibiskup Fr. Bauer na VII. všeob. sjezd českoslov. katolíků v Kolíně. Sjezdová kancelář obdržela tento dopis: »Děkuje za laskavé sdělení programu VII. všeob. sjezdu českoslov. katolíků a dobrotivé pozvání na sjezd, přeji už napřed sjezdu hojného požehnání Božího a dokonalého zdaru; mile rád na sjezd přijedu. Fr. kard. Bauer.«

Konference okresu Litomyšlského koná se v neděli dne 10. srpna o 10. hod. dopol. v hostinci »u Černého orla« v Litomyšli. Zvou se tímto uctivé skupiny a odbočky Všeodbor. sdružení, katol. mládeže, hospodářské odbočky a vůbec všichni katoličtí pracovníci z okresu. Na programu: »Hospodářské organizace strany křesť. sociální«. Promluví p. Jos. Katnar, starosta Všeodbor. sdružení z Hradce Králové.

Orlové! Orlové účastní se katolického sjezdu v Kolíně v krajích. Dne 8. září bude schůze orelská a odpoledne slavnostní průvod. Program bude dodatečně uveřejněn. Jelikož nám velice záleží na účasti v krajích, kde po prvé Orlové vystoupí veřejně na katol. sjezdu v Čechách, žádáme veškeré bratrské odbory a jednoty, aby do jednoho se účastnily tohoto sjezdu aspoň v den 8. září. Přispívající členové se též žádají o účast. Účast oznamte ihned, nejdéle do 15. srpna zemské správě Orla v Hradci Králové (na adresu J. Polák, Hradec Králové, Adalbertinum).

Schůze Všeodbor. sdružení. V Libštátě 10. srpna o 3. hod. odpol., mluví p. V. Košek, starosta okres. představenstva turnovského z Českého Dubu. — **V Brandýse n. Orl.** dne 10. srpna o půl 3. hod. odpol. v hostinci p. Kühna u Milence, mluví p. Fr. Rybka z Týniště n. O. — **V Javorníci** dne 10. srpna o půl 3. hod. odpol. mluví p. Petr z Hradce Králové. — **V Pěčíně** dne 10. srpna o 7. hod. večer v hostinci p. Slavíka, mluví p. Petr z Hradce Králové. — **V Kunvaldě** dne 15. srpna o půl 3. hod. odpol. v hostinci u Müllerů, mluví p. Petr z Hradce Králové. — **V Pastvíně** dne 15. srpna v hostinci u Frimlů o půl 7. hod. večer, mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Nekoři** dne 17. srpna o půl 3. hod. odpol., mluví p. Katnar z Hradce Král. — **Ve Výprachticích** dne 24. srpna o půl 3. hod. odpol. v hostinci p. Tob. Prokopce, mluví p. Fr. Rybka z Týniště n. Orl. — Pořádejte schůze a zakládejte skupiny. Rečníky ochotně vyšle a informace sdělí Všeodbor. sdružení v Hradci Král., Adalbertinum. — **Okreskové představenstvo v Chrastí** pořádá v neděli dne 10. srpna schůze na Skále o 1. hod. odpol. u p. Št. Mihuľky, v **Leštíně** o půl 4. hod. odpol. u p. Talacky, v **Mokrejšově** o 6. hod. večer; na všech mluvití bude Fr. Major z Chrastí. Program: »Kamenické dělnictvo a jeho požadavky«. Agitujte, aby účast byla hojná.

Černilov. Dne 3. srpna uspořádala Katolicko-národní jednota a »Orl Brynych« výlet do Dolno-Černilova do zahrady p. Hynka. Výlet vydařil se stkvěle, ačkoli obloha hrozila deštěm. Dorost »Orla« i mužstvo cvičili, rozmnožení jsouce členy »Orla« hradeckého a z Třeběchovic uspokojivě k radosti diváků. Za účasti domácích duchovních, bývalého oblíbeného kaplana dp. V. Havrady a dp. J. Sahuly rozproutila se slavnost tak, že večer účastníci výletu neradi opouštěli tichý Dolno-Černilov a zahradu obětavého p. Hynka. Jest si přáti, aby rostoucí řady »Orla« co možná množily se v Černilově i v obcích okolních k radosti horlivého náčelníka »Orla-Brynych«, k radosti dosavadních členů, kteří horlivě, nedbajíce různých narážek, cvičení se účastní a k radosti všeho hnutí orelského.

Spolkové jubileum katolické jednoty v Úpici. Jeden z nejstarších průkopníků myšlenky křesťanského socialismu na českém severovýchodě, jednota úpická, slavila koncem července t. r. jubileum 20letého svého trvání. Slavnost vyhýbala se okázalému přepychu, ale měla ráz dojemavé srdečnosti. Oživila milé vzpomínky na počátky biskupského vládaření zesnulého pana biskupa Brynychy, na doby plodných podnětů i čilé práce na poli křesťanského socialismu a podala důkaz, že přese vše-

ky těžké ztráty a značné překážky za severní výspě českého živlu v moři německém úpíká jednotá tlmá ještě neochvějně prapor katolický. Jednotá s ostatními katolickými místními organizacemi dostavila se do chrámu Páně, kdež slavnostní kázání o významu katolických spolků v životě katolickém proslovil pan kanovník Dr. Reyl, diecéšní předseda katolických spolků. Ježto v týž den připadala také pouť chrámová, převzal pan kanovník také slavnou mši svatou za přísluhy místního duchovenstva. Odpoledne konala se v zahradním hostinci spolkové místnosti lidová veselice, při níž promluvil opět pan kanovník Dr. Reyl o významu organizace a jednatel spolku podal krátký nástin historie jednoty. Ze zběžně načrtnuté kroniky seznali jsme zásluhy místních bývalých duchovních správců, kteří snahy jednoty podporovali. Byli to zejména p. farář Dvořák, p. farář Novák a nyníjší pan farář Vojtěch. Zasloužené pozornosti se těšil přítomný veterán a dlouholetý předseda jednoty p. Celestýn Lokvenc, tovární dělník, jenž při svém otevřeném katolickém smýšlení těší se všeobecné účtě i u stoupenců jiných stran, protože jim imponuje svou charakterností. Mohlo by to sloužiti i jině za příklad, jak si naši lidé mohou získati respekt u druhých i při svém katolickém přesvědčení. Zaslán byl také holdovací telegram Jeho Excellence nejdp. biskupovi Dr. Doubravovi. Dlouho jsme setrvali v nenucené zábavě. k jejímuž zdatu přispěla návštěva milých bratrů z Č. Kostelce, Náchoda, Hronova, zdařile přednesené hudební skladby a vlnné počasí, jež letos je v neděli velkou vzácností. Jdeme s pevnou nadějí vstříc další činnosti jednoty, jsouce přesvědčení, že nejstarší katolická organizace v našem městě dojde vždy i v našich řadách náležitého ocenění. Zdať Báh!

Chrast. Okrsek chrastecský pořádá na oslavu 10letého trvání Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Čechách dne 17. srpna t. r. manifestační slavnost. O 1. hod. odpo. seřazení spolků »U české koruny« v Chrasti, odtud průvodem do Podtazic do sadu biskupského vekestatku »U Jordánku«. O zábavu hojně postaráno. V čas nepřiznivého počasí bude slavnost v Chrasti »U české koruny«. — Sdružené spolky okrsku Chrastecského zveme tímto k hojné účasti.

Jihonice. V úterý dne 15. července 1913 vypraven byl pěti vlbp. Josefa Michálka poutnický vlak do Vamberku. Nemohouce jinak velebnému pánovi se odvděčiti, činíme tak touto cestou a za veškerou péči a námahu mu srdečný dík vzdáváme. — Účastníci.

První veřejné okrskové cvičení náhodského okrsku Orla koná se v neděli 17. srpna v Náchodě na dětském hřišti »pod Letnou«. Pořad dopolední: O 7. hod. vltání hostů u nádraží, odkud průvod do chrámu Páně sv. Michala na mši sv., spojenou se slavnostním kázáním kaplana br. Mmry z Nového Města n. Met. O půl 10. hod. zkoušky cvičenců. O 12. hodině společný oběd. — Pořad odpolední: O 1. hod. seřazení u nádraží a průvod na cvičiště, kdež bude uvltací řeč Dra. Rud. Horského a pak proslov br. Šupky »O významu Orelstva v dnešní době«. Následuje cvičení dorostu s praporky, žen se šerpami (lublaňská sletová), prostná členstva, žen s bublinky, žen s obručením, členstva na nářadí. Skupiny a dětské hry. — Po cvičení velký lidový koncert. Buffet, tombola, rybolov, trafika, pošta a jiné atrakce. Večer orelský věneček u Faltů. Cvičení koná se za každého počasí. Odjezd vlaků směrem k Chocni v 9 hod. 46 min., k Hronovu v 9 hod. 45 minut.

Terciální českoslovanskí! Dne 7. a 8. září t. r. koná se v Kolíně n. L. VII. všeobecný sjezd katolíků českoslovanských. Mezi horlivě a neohroženě vyznavače katolické víry patřili a patří ode dávna bez odporu členové Třetího řádu sv. Františka a Dominika. Podepsaní zástupci pražského přípravného výboru zvou proto všechny bratry a sestry Třetího řádu obou odvětví, aby se v počtu co nejhojnějším zúčastnili nejen celého sjezdu katolického, zvláště však odborové schůze terciální, která bude uspořádána dne 8. září t. r. o 10. hod. dopol. v chrámu Páně dšst. OO. Kapucínů v Kolíně. Dostavte se proto všichni, abychom se poradili, kterak pracovati o rozkvětu Třetího řádu, který dle slov svatého Otce Lva XIII. jest s to, aby rozřešil dnešní paktívou otázku sociální. — V Praze, dne 1. srpna 1913. Přípravný výbor terciální.

Katolíci zemědělci! Vážné chvíle doléhají na naši církev, na náš národ a na náš stav. Boj všech proti všem, který se vlc a více rozpoutává, volá do zbraně i nás, český katolický lid rolnický. Nůž na hrdlo našemu stavu přikládají někteří dobrodinečkové, a my že se proti tomu neozveme? Odvěká práva českého národa mají býti poslapána, a my že zapřeme své předky, kteří nejen potom, nýbrž krví smačeli rodnou svoji zemi? Duch nevěry dře se do našich řad, a my, stav náboženství a víře odjakživa nejvěrnější, my že otevřeme mu brány dokofán? Nikoliv! Český katolický rolník nestane se nikdy yrahem svého stavu, ani zrádcem svého národa nepřítel své. Naopak, postaví se v boj a doufá, že spojenými silami nad nepřitelem zvítězí. Spojeními silami, Ano, své síly musíme spojití, musíme se poznat, sdružit, o svých úkolech dohodnouti. A k tomu naskytá se nám vhodná příležitost o VII. všeobecném sjezdě českoslovanských katolíků v Kolíně dne 7. a 8. září 1913, v jehož rámci uspořádán bude samostatný sjezd českoslovanského rolnictva s tímto programem: V neděli, dne 7. září, ve 6. hod. odpo.: Zahájení schůze a volba předsednictva. Pozdravky. Proslov říšského a zemského poslance Jos. Samalíka. Reči: »Rolník a křesťanská svědomí« (Josef Solle.) »Rolník a národ«. (Fr. Šabata.) — Drazí bratři a sestry! Použijte této příležitosti, abychom se v dobrém utvrdili a své řady dopl-

nili. Proto přátelsky Vás zveme na svůj sjezd do Kolína, kde podají si bratrsky pravice rolníci z krajů bohatých i chudých, které svolává týž cit lásky a věrnosti k církvi a k národu. Nuže: V Kolíně na shledanou! — V Praze, dne 1. srpna 1913. J. Adámek, F. M. Kadlčák, Jan Krejza, A. Šrbek, Fr. Šabata, Fr. Šafránek, J. Samalík, J. Solle, M. Záruba.

VII. všeobecný sjezd českoslov. katolíků ve dnech 7. a 8. září 1913 v Kolíně. (Snížené jízdné.) Účastníci sjezdu požívají výhody snížení jízdného tam i zpět, nastoupí-li cestu společně v počtu nejméně 30 osob. Snížení obnáší při počtu 30 osob a při použití osobních vlaků slevu 20 procent z tarifu osobních vlaků, při společné jízdě nejméně 100 osob při použití osobních vlaků platí se poloviční tarif rychlovlakový. Při použití rychlovlaků a společné jízdě 30 osob platí se jízdné dle tarifu osobních vlaků, při počtu 100 osob tarifní o 20 procent snížené jízdné pro rychlovlak. Jest proto nutno, aby co nejdříve opatřen byl v každé obci seznam účastníků a ihned sjezdové kanceláři v Praze-ll., Myslíkova ul. č. 5. odeslán. Přihlášky buďtež učiněny v nejpozdější a nepřekročitelné lhůtě do 20. srpna, poněvadž by jinak také nemohlo býti zaručeno řádné ubytování účastníků. Všechny katolické spolky a organizace obdržely zvláštní dotazník, který budiž ve všech rubrikách řádně vyplněn a co nejdříve sekretariátu odevzdán. Vzhledem k ulehčení práce kancelářské a v zájmu samotných účastníků nebudíž vyčkávána až poslední lhůta. Každý účastník musí míti sjezdovou legitimaci, která ho také opravňuje k účasti na sjezdových schůzích a ve všech sekcích. Legitimace pro členy katolických spolků stojí 1.50 K (s tištěnou zprávou o sjezdu) a 50 hal. (bez zprávy), pro jednotlivce-nečleny 2.50 K a 1 K. Peníze za legitimace buďtež zaslány složením lístkem poštovní spořitelny, který na požádání zašle sjezdová kancelář, Praha-ll., Myslíkova ul. 5., která také všechny dotazy zodpoví.

Umělecká podobizna

Jeho Excellence nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Dostali jsme výhradní právo prodeje
a máme na skladě:

podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4.—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:

v černém úzkém moderním rámcí K 11.—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12.—
v třetímovém úzkém moder. rámcí . K 13.—
v úzkém slaceném rámcí s kostkou
v rozích K 22.—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24.—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně slacený K 26.—

Při násilkách reprodukcí zarámovaných svých
se cena obalem, který dítáme v netto ceně
K 2.— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví

v Hradci Král., Adalbertinum.

Zprávy místní a z kraje.

Hradecká vyhláška po bitvě r. 1866. Po nešťastné bitvě 3. července 1866 k vůli zachování pořádku vyšlo 10. srpna »ohlášení« královéhradeckému občanstvu, jež zde uveřejňujeme beze vsí změny: »Když slavné cí. král. velitelství pevnosti ku doplnění potravní zásoby pro cí. král. vojskou posádku pro dobu klidu zbraní ruční koupi potřebných látek k výživě zavedlo a dopisem od 2. t. m. č. 293 též zdejší obecní správě nařídilo, také pro soukromé obyvatelstvo o tříměsíční opatření potravou, v pádu kdyby po vypršení lhůty klidu zbraně, mír úplně uzavřen býti neměl, v čas pečovati; tak se k dosažení tohoto účelu vzhledem na již dne 2. t. m. č. 1603 uveřejněnou ohlášku zdejšímu obyvatelstvu následovně ku přisnému zachováání odporučené, a k jeho prospěchu jen směřující vybidnutí zděhuje: 1. Doba trvání opětného zaopatření potravou zahrnuje v sobě měsíce září, říjen a listopad 1866. 2. Veškerí obyvatelé i s jejich rodinami, kteří zde v pevnosti při prvním obležení ostavše, od své potravní zásoby nějakou částku

vypotřebovali, jsou povinni, chybující díl bez meškání doplniti a sice v tom způsobu a množství látek, jaké zdejší úřední oznámení od 11. května 1866 č. 1040 pro každou jednotlivou osobu ustanovuje. 3. Osoby neb rodiny, které se buď sem opětně navrátily, neb nově přibylly, mají za povinnost, se na ten samý způsob pro vyřknutou dobu potravou opatřiti. 4. Aby obecní řízení přesvědčení nabýti mohlo, které rodiny do města se navrátily, zde ostati hodlají, tak se p. domáům neb jejich zástupcům za povinnost ukládá, aby bez prodlení veškeré takové rodiny neb osoby ohledně jejich dalšího stálého pobytu sem jmenovitě ohlásili, a to sice bez rozdílu, zdaž takové již při prvním obležení buď zde již ostaly, nebo po takovém do města zase přibylly. Kdož by proti takovému nařizení jednal, tak na základě zdejšího úředního výnosu od 14. července b. r. č. 1581 té tam vyřknuté peněžitě pokutě od 10 až ke 20 zl. k ruce zdejší chudé pokladně, bez promínutí podléhá. 5. Ohledně se zaopatření masem, jest maso u zdejších řezníků p. p. Jose, Jan, a Emanuel Vinter pak Karel a Josef Petříček buď doplňkem, neb nově k sjednání. Jen od těchto jmenovaných pánu řezníků vystavená, a potvrzením zapořádaného platu a určité udáním částky masa opatřená vysvědčení, se u komisí za platna uznají, naproti tomu ale každá jiná co neplatna se zavrhne. 6. Komisí ze třech c. k. vojenských a ze třech údů z obecního řízení se stavená bude potravní zásoby pod vedením obecního radního Adolfa Řidla, dne 22ho t. m. počkaje, od domu k domu skoumati a v tom potřebná opatření sjednávati, pročť každý kdožby buď docela, neb jen nepostačitelně zásobenu býti se vynalezl, musí bez ohledu a odkladu město opustiti, k čemuž od strany slav. c. k. velitelstva pevnosti potřebná podpora podána bude. 7. Všechna ku potravnímu opatření směřující ohlášeni jediné u pana obecního radního Adolfa Řidla co říditele této opatřovací komisí deně od 10. až do 12. hodin dopoledne zaříditi lze, kterémuž také k zaznamenání potřebný úřední rejstříky odevzdány jsou byly. Ko-nečně 8. se čini poznamenání, že ačkoliv úplně mír mezi válečnými mocnostmi ve vyjednávání jest, jeho výsledek ale ještě úřadně známý není; se toto vybidnutí z té příčiny ohlásilo, aby v pádu nepřiznivého výsledku tohoto smírného vyjednávání žádný výmluvu neměl, žeby o tomto tříměsíčním zásobení potravou v čas spraven nebyl. Od obecního řízení v Hradci Králové dne 10ho srpna 1866. Starosta Collno.

Hudba chrámová. Dne 18. srpna (v den narozenin Jeho Velčenstva) bude provedena po prvé nová církevní komposice p. kapelníka c. a k. 18. pěšího pluku Vojtěcha Mádlá: Missa in honorem sancti Adalberti pro smíšený sbor s průvodem velkého orchestru a varhan.

Kurs ručních prací výchovných, pořádaný městským průmyslovým museem pro severovýchodní Čechy v Hradci Králové pro učitele národních škol, ukončen byl dne 30. července 1913. Kursu účastnilo se 45 učitelů a učitelek. Kurs pořádaný městským průmyslovým museem byl rázu pouze informativního. Jakožto první kurs tohoto druhu v naší krajině, měl poskytnouti nejnanejší rozhled po hlavních oborech ručních prací výchovných, jež v cizině dávno jsou složkou vychovávání dětí a konečně u nás v lidové výchově mimoškolní bývaly v některých krajích čteně zastoupeny. Účastníci z vlastní praxe poznali jednoduché práce z papíru, z hlíny, ze dřeva, z lesních plodů, z plechu, z lýka a rákosu a mohou dle vlastních schopností a náklonností a pak dle svých poměrů školních o blahodárném vlivu ručních prací na děti sami se přesvědčiti. Postup vyučování v kursu byl aranžován tak, aby napodoboval poměry ve třídě; většinu prací možno konati ve třídě bez zvláštních a nebo jistě bez drahých nástrojů. Kurs buďl pozorován širší veřejností. Výstavku prací v kursu vyrobených navštívilo za jediný den 415 lidí. Největší pozornosti se těšily hračky z lesních plodů dle systému učitele Fr. Jirsáka z Dobřenky.

Zahradní slavnost. Katolické organizace pořádají dne 17. srpna odpoledne zahradní slavnost v hostinci u p. Šprytlara na Slezském Předměstí »U nádraží«. Koulení o skvostné ceny, buffet, tanec, vůbec o zábavu jest postaráno. Vstupné 20 hal. za osobu. Spanilomyslné dámy a příznivci se prosí o dárky do buffetu a do tomboly.

Záložní ávěrní ústav v Hradci Králové měl koncem července t. r. vkladů 38,844,967 K.

Spořitelna Královéhradecká. Výkaz za měsíc červenec 1913: Vklady úsporné: Uloženo 525,668.12 K, vybráno 494,317.72 K, zůstatek 17,209,408.05 K. Vklady odvětví šekového: Uloženo 70,650.19 K, vybráno 72,006.87 K, zůstatek 957,165.98 K. Cenné papíry 2,674,103.60 K. Zápůjčky hypoteční 10,474,553.18 K, zápůjčky komandní 2,703,633.11 K, zápůjčky na cenné papíry 27,915 K. Směnky 2,413,136.83 K. Uložené přebyky 406,029.05 K.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc červenec 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,102,200 K. kapit. úroky 53,588 K, vloženo během měsíce 129,520 K, vybráno během měsíce 136,030 K, stav koncem měsíce 2,149,278 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,549,723 K, půjčeno během měsíce 204,580 K, splaceno během měsíce 184,340 K, stav koncem měsíce 2,569,963 K. Počet účtů 4,140. Reservní fondy 222,562 K, závodní podilly 91,704 K, pokladní obrát 1,008,406 K.

Všeobecná ávěrní společnost, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, v Hradci Králové konala v neděli dne 3. srpna 1913 mnohohadnou valnou hromadu, ve které bylo usneseno, aby filiálka společnosti v Brně byla zrušena a všechny obchodní záležitosti bude vyřizovati centrála přímo. Valná hromada přijala resignaci p. Aloise Vávry na funkci člena ředitelstva a ředitele kanceláře a zvolila za člena ředitelstva pana Vojtěcha

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Valáška, oficiální městského úřadu v Hradci Králové. Vedením kanceláře pověřen byl prokurista pan Ladislav Teplý. Do rady dozorčí zvolen byl pan Jaroslav Novák, soudní úředník a majitel realit v Hradci Králové. Schůze ředitelstva konati se budou pravidelně každý týden a veškeré obchodní záležitosti vyřízeny budou rychle a kulantně.

Athletika. Cenu 1000 korun vypsál hotelier p. Jar. Urban v Hradci Králové a vyzval světové mistry tento týden v Plzni zápasící k třídní soutěži, která se odbývá v zimní zahradě Grandhotelu již dne 9. srpna v 8 hodin večer, dne 10. t. m. ve 4 hod. odpoledne a v 8 hod. večer a dne 11. srpna v 8 hod. večer. Zápasit budou vždy 4 páry, každý zápas až do úplného rozhodnutí. Účast zajistili mistři J. Frištenský, J. Lurich a jiní.

Hora Matky Boží u Králík. Exercicie pro kněze z královéhradecké diecése odbývati se budou na Hoře Matky Boží u Králík od 25. do 29. srpna t. r.

Pardubice. Poměry společenské se neustále mění, tak že věru za nynější doby jest lépe býti někde „ubohým proletářem a vyděděncem“ než „měšťáckým blahobytníkem“. Pan starosta okresní nemocenské pokladny Veselý položil nový pilíř k státu budoucnosti — vlastně našel nové pravidlo pro ty, kteří v tom státě budou úřadovati. Soudním vyšetřováním se zjistilo, že se povede soc. dem. úřednictvu v rudém státě velice dobře. Proti znění stanov dal si p. Veselý vyplácti 90procentní podporu nemocenskému (místo příslušné 60procentní). Pan Veselý ovšem napřed ohlásil vážné ochuravění, řekl, že chrílí krev. Ale v době této ohlášené nemoci stále úřadoval v nemocenské pokladně a dával si vyplácti měsíční odměnu 50 K. Jaká to jest uvědomělá organizace, která tohle panu Veselému trpěla? K vůli správě pokladny neměl ani ztrátu času ani hotových výloh — a přece k nemocenské podpoře ještě 50 K měsíčně! Ted hlavně pardubičtí živnostníci žárili na chorobu p. Veselého. Mnoho těchto upracovaných lidí touží, aby padli také do nějaké výnosné nemoci, při níž by však mohli pracovati. Kdyby taková reforma platila pro každého člena, nic by to nebylo odporného. Ale pozor, zvláště u soc. demokracie platí velice mnoho osoby privilegované!

Úmrtí v Litomyšli. Dne 4. t. m. odvolal na věčnost všemohoucí Pán vdp. Bedřich Pachtu, biskupského notáře a zám. faráře. Narodil se r. 1837 v Litomyšli, na kněze byl vysvěcen r. 1863. Pohřeb zaslužilého hodnostáře konán dne 7. t. m. Ave, anima pia!

Hofice. Ze pokrokářství mnohé lidi zaslepuje, ba i o rozum připravuje. toho doklad podala jedna zdejší dáma, když se ptala hokyně, jakého je smýšlení. „Jak to?“ — ptá se udiveně tato. „Myslím, jste-li pokroková, nebo klerikálka?“ Tu se teprv rozblesko ženě z lidí, která tolik přece ví, že zde lidem, chodícím do kostela a na procesi se říká klerikálové, a povídá: „Toť se ví, že jsem a zůstanu katoličkou.“ — „Pak od vás nemohu kupovat.“ — Jak tohle jednání máme pojmenovati? — Když to dělají muži, aby pro svou stranu získali přívrženců, nazývá se to bojkot a bojkot je drzost, která upírá svobody smýšlení a sebeurčení jiným a osobuje si ji pouze pro sebe. U ženy, která jde kupovat tvářoh a používá téhož prostředku, hraníčí to s nepřítelstostí. Když přišla do Hofic, nevěděla snad ani, co pokrokářství je, ale je chápavá a pochopila situaci. Jak pak však, kdyby katolíci vyhazovali stejné trumfy a řekli: „Protože jste proti nám, nebudeme od vás kupovat.“ Jak kdyby stejnou zásadou se řídili protestanté, israelité? Děkuji, to by byl na světě pěkný cirkus! Že je společenský život dnešní rozbit, toho nemohou upříti ani pokrokovci, kteří na mnohých místech udávají tón a hlavní kótu k zásluhu mají. Že se může říci: čím pokrokovější, tím bezohlednější. Nedůstojným výjevům ze dne 6. července, na něž se studem vzpomínáme, přítomen byl vyšší důstojník, který tu byl právě na dovolené, a ten se vyslovil: „Viděl jsem již mnoho, ale co jsem viděl zde, to jsem si nepředstavoval, že by bylo vůbec možné. Pravá ostuda!“ A v tom duchu a k těmto výsledkům pracujete také vy, milostpaní! Vidíte, my jsme tak šetrní, že nenaznačujeme ani vaše počáteční písmě. Budeme vás mít však na zřeteli. Nechte toho. Co by dělali ti chytřejší!

Čáslav. Volby, které dlouho nechávaly obecenstvo naše v jakési nečinnosti, teprve v poslední chvíli rozproudily jeho zájem. Výsledek ovšem dať se předvídati, jakmile se objevilo, že do kandidátky nár. strany svobodomyšlné, jež vystoupila jako strana radniční, přijaty byly i osoby z tábora t. zv. opozice. Zvoleni byli ve třetím sboru pp.: Bělák, Rössler, Kruliš, Musil, Kalas. Grund, Lobeč, Malý, Chroustovský, Bucek, Vančura a Vajs. Ve sboru druhém pp.: Paveika, Novák, Weiner st., Zelinka, Stoupa, Straka, Dr. Teuf, Zatecký, Levý, Teřev, Fleišhans a Tichý. Ve sboru prvním pp.: Dr.

Kozák, Pokorný, JUDr. Červený, Pick, Procházka, statkář, Pošva, Frič, JUDr. Zimmer, Zástěra, Našinec, Procházka, vrchní pošt. správce a Minařík. Ve sboru třetím bylo 728 lístků, v druhém 216 a v prvním 64. Ve třetím a ve druhém sboru pracovaly, jak to bývá, hlavně piné mocí. Nemilé překvapení dostalo se opozičníku p. Zahradníkovi, který přijat byl sice do kandidátky nár. strany svobodomyšlné na vývěsních tabulích, ale v poslední chvíli byl tajně vypuštěn a propadl. Totéž mělo se státi i s jinými opozičníky, ale voličové usoudili jinak, než volební kancelář. Komicky se vyvíjelo, jak obě do boje se chystající strany si o hlavu otloukaly klerikalismus. Listy stojící k ruce opoziční vinily z klerikalismu stranu radniční a ta zase ve svém žurnále vyčítala opoziční, že chce dostat na radnici největšího klerikála na Čáslavsku. Že při uvádění slova klerikalismus a klerikál se nešetřilo ozdobnými epithety, rozumí se samo sebou. A co při tom bylo vyplýváno pokrokovostí, nezištností, poctivostí atd., je s podivem. Skoro je strach, že se těchto ušlechtilých ctností v budoucnu teď nedostane. — Zajímavé jest, že z katol. kněžstva nedostal se na radnici nikdo, ač evang. duch. správce byl kandidován i zvolen a sice tak, že ze 64 odevzdaných hlasů dostali jich 64! Výmluvy, které na dotaz p. obchodníka Slámy, jenž jediný ze všech katolíků v poradní schůzi přítomných měl odvahu se tázati na příchnu tohoto zjevu, byly velmi chabé. Nebyl by se zajisté učinil žádný praedjudic k volbě bud. děkana, ani by se neučinila nemocnému nynějšímu p. děkanu v případě uzdravení bolest, kdyby byl býval postaven za katol. kněžstvo — vdp. bisk. notář a děkan Jos. Malich, jenž již jako bývalý dlouholetý čáslavský kaplan a katecheta byl by si tu poctu zasloužil. A že by tato volba k neprospěchu těch institucí, v nichž čáslavský děkan působil jako člen obecního zastupitelstva, nebyla, rozumí se při lásce vdp. děkana k našemu městu a při jeho znalosti poměrů, samo sebou. Že tak mnozí a jinak sebevědomí katolíci v této záležitosti mlčeli, jest úkazem smutným. Jsme jisti, a nebojme se to říci, že by si to evangeličtí spoleobčané libiti nedali. — O volbě městské rady a purkmístra zprávu přinést nemůžeme, protože se dosud nekonala a kdy se konati bude, známo není. Byl totiž podán několika občanů protest proti volbě z toho důvodu, že prý dosavadní purkmistr nesložil účty za rok 1912 a že tedy nebyl oprávněn voliti ani voliti se dáti.

Žleby u Čáslavy. Krásnou upomínkou zůstane všem přátelům katolického hnutí na Čáslavsku neděle 3. srpna. Spojené organizace katolické mládeže uspořádaly tohoto dne společný výlet do kněžského parku ve Žlebech, aby při tom zároveň první na Čáslavsku vystoupily s divadlem ve volné přírodě. Ačkoliv byla značná obava, že pro nestálé letošní počasí a pro zadržené žně účastenství bude snad slabší, přece jen vykonány byly místním komitétem přípravy co nejširší. A zcela správně, neboť návštěva divadla byla tak obrovská, že všechna sedadla vyprodána byla do posledního místečka a ještě sta diváků spokojiti se musila pouhým stáním. Na tisíc organizovaných katolíků i hostů účastnilo se této skutečně krásné slavnosti naší mládeže. Příkladnou benevolencí kněžské správy propůjčeno bylo k slavnosti místo nad jiné příhodné, ležící v zadní části kněž. parku, nerušené a svou přirozenou scenerií již přímo dějišti kusu odpovídající. O půl 4. zahájeno bylo představení básní El. Krásnohorské „Chodskou“, kterou přednesl virtuózně žlebský rodák, dram. umělec, režisér brněnského Národního divadla p. Auerswald, sklizeje za svůj nádherný přednes pravou bouři potlesku. Hned nato začala hra sama, ke které zvoleny byly žertovné, dosud svěží Tylovy „České Amazonky“. Zachvěly-li vlastenecké sloky Krásnohorské srdcem přítomných, laškovná hra Tylova naplnila je usměvavou radostí, přýstící nejen z vtipných situací, ale i z mistrně provedených úloh. Pařma z účinkujících dívek odnášela si Apolenka sl. Hrbokové, jejíž klidná jistota i v nejtěžších zpěvních polohách byla podivuhodná. S ní děliti se o zasloužený úspěch Dorota sl. Kostecké, Věrka sl. Lankašové, Stázička sl. Schreiberové, Běta sl. Zajícové a všechna ta ostatní řada Lidušek, Verunek, Barušek atd., jejmíž krásnými kroji pestřila se zeleň přírodního jeviště a jejmíž svěžími hlásky, jasnými jako zvonečky, jásaly staré stromy parku. A z úloh mužských? Stačí připomenouti jenom výborného Haláka p. Táborského, znamenitého Kudrnu p. Červeného, rozšafně si vedoucího Kolčavu p. Linhartu a Lišku p. Štěpánka, když nelze nám vyjmenovati všechny ty statné junáky a vážné sousedy, z nichž každý byl na svém místě a každý snažil se podati svou úlohu co nejlépe. Jak zaujala hra všechny přítomné a jak se líbila, viděti nejlépe z toho, že dostalo se účinkujícím hojného potlesku i při otevřené scéně. Při tom šlo všechno hladce, nikde žádná závada, žádný zmatek, tak že viděti bylo, jak všechno bylo předem promyšleno a připraveno. A uvážili-li se, že celá řada účinkujících byla z organizací sousedních, že teprve bylo třeba vytvořiti z nich jednolité celky, pak teprve poznáme a oceníme zdar tohoto výkonu a vynikne celá zásluha režie, kterou s obětavostí v pravdě neocenitelnou vzal na sebe pan asistent Šulc, tvůrce, aranžér a neunavný cvičitel tohoto prvního přírodního divadla na celém Čáslavsku. Pracoval dlouho na této myšlence, ale pracoval zdárně. Přes četné osobní útoky musil jíti k cíli, ale došel k němu! Kromě něho nemalou zásluhu má i sl. O. Vondrová, která přispěla nejen k tomu, aby souhra ženských rolí byla dokonalá, ale aby i při představení šlo všechno co nejjistěji. Zdařilý doprovod hudební obstaral p. Arient, jež kapela po představení i mezi představením snažila se pobaviti obecenstvo co nej příjemněji. Teprve se soumrakem rozlištěli a rozcházeji se účastníci z krásného

parku, pobaveni a přátelsky potěšeni. Vedle organizací farnosti Žlebské účastnily se bratrské slavnosti i organizace farnosti Ronovské a Potěžské, mezi nimiž vynikali zvláště „Orlové“, dále farnosti Zbislavské a Haberské. Z Čáslavě dostavil se křesť. soc. vzděl. spolek. Slavnost ukončena byla večer věnečkem v kníž. hostinci „Na hrázi“. Děkuji všem, kdož o zdar slavnosti se přičinili, zvláště pak vážené kníž. správě hospodářské a cukrovaru, prosíme, aby přičeň, jež ušlechtilými snahám naší katol. mládeže byla projevena, i dále jini byla zachována. Zdař Bůh!

Chrást. (Opozděno.) Dne 20. července t. r. slavil oblíbený p. děkan Jan Kobr slavnost čtyřicetiletého jubilea kněžství. Vikariátní kněžstvo sešlo se v pondělí do Chrásti, kde jménem kléru oslovil jubilanta dp. farář Háek. Poukázal, jak šlechtitný jubilant jest otcem pečlivým, rádcem upřímným spolebratřím v duchovní správě, horlivým v konání svých povinností. Nelze diviti se, že proto těší se oblíbě nejen duchovenstva, ale i lidu věřícího. Klerus na počest vsdp. vikáře jakož i na počest vsdp. sekretáře Aloise Konvalinky, faráře a os. děkana v Hrochově Týnci, jenž současně slavil jubileum svého 40letého kněžství, složil 295 K jako čestný dar jubilantům ve prospěch stavby kněžského semináře. Dpp. jubilanti dojati děkovali kněžstvu za tuto pozornost, radouce se zvláště z daru, jenž bude zajisté mezi prvními kameny základními k stavbě tolik touženého semináře. V kruhu v pravdě rodinném oslavili dpp. jubilanti svoje jubileum uprostřed těch, kteří je milují a jich si hluboce váží. Všichni s radostí přáli, aby se oslavenci dočkali jubilea nejen zlatého, ale i démantového. — Ad multos annos!

Litomyšl. K čemu slouží pokrokářům kostel, hřbitov, pouť? Jsou proti všem obřadům katolickým, proti všemu, co se koná v našem kostele, protože prý to jest „zpátečnické“. Jak jsou ti pánové žertovní! Sami velebí staročeské písně, kroje, tance, ale to, co bylo našim předkům pokladem největším, totiž katolické náboženství, odbývají záštipným pohrdáním. Divní to citelé svých předků! Nedávno u nás pořádan šipkový trh ve prospěch menším. Vyžadovala se účast všech národních spolků. Leč náhle jsme poznali, že všechno řídí Sokolové. Orlům přiznána na řízení jenom takle účast: vymáčkávaly se z nich peníze skorem až na schodech samého kostela, Orlům vnučována kvítka šipková. Podobně ta slavnost ve prospěch Č. O. S. a Husova fondu! Že nad těmi institucemi rozhodují volnomyšlenkáři, není třeba připomínati. Ale přece přišli ti nekalenější klerikálové, totiž lidé zneužívající posvátných míst k účelům světským. Šlo se na hřbitov, kde konána katolická pouť, zde se prodávaly všelike odznaky k nedělní slavnosti. Nevzpomněli si pánové na ten bič, který vyháněl prodáváče z chrámu? Právě k nejbožnějšímu lidem přicházejí vybírat na utvrzení protikřesťanských proudů. Skutečný účel vybírání polepen pozlátkem „Českému děti“, ale katolíci dovedou přemýšlet. Jedná-li se skutečně o účely všenárodní a nepolitické, zajisté nikdo z katolíků proti příslušným akcím se nestaví. Ale kdo vyhazuje z národních spolků české katolíky, ten nemá práva vybírat od nás peníze. Mají k tomu býti vybráni občané nestranní, kterým jest milý každý český vlastenec. Vzpomeňme si jen, jak extravlastenečtí Sokolové přecili germanisujícího ředitele Vítkovických dolů za dovolení prohlídky, jak sokolský kroj nechali před branami a jak se dali ještě od fanatického germanisátora pohostiti! Tito lidé ohněných páteti nebyli příslušnými kruhy pokáráni, nám však se děje přikofi od patentovaných vlastenců již proto, že hájíme svá náboženská práva proti zavilým násilníkům. Smetanův dům se nám nesměl propůjčiti k akci opravdu užitečné a chvalitebné. Měla v něm přece býti poučná přednáška o Svate zemi se světelnými obrazy ve prospěch raněných Jihoslovanů a po druhé ve prospěch zdejší chudiny. Kdybychom řekli, že tam budeme chváliti křesťanského cizího podvodníka Ferrera, pak by se nám sá! propůjčil ihned. Ti pokrokáři, kteří schvalovali českou sbírku na rumunské vyděračné židy, hned by v takové přednášce viděli něco vlasteneckého. Naposledy dají snad extravlastenci nad vchod tabulku: „Klerikálům jest vstup zakázán, ale němečtí židé jsou vítáni.“ Ale — tohle by špatně prospělo „vlastenecké“ kapse a proto pánové, kteří žádají „klerikály“ o příspěvky na hřbitovy a před kostelem, milostivě dovoli i na přístě, abychom tam zanášeli peníze na jejich divadla, na jejich plesy. Ať žije bratrství a rovnost!

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevněji. Zadejte prospekt. Nejvýhodněji.

Různé zprávy.

Debaki české politiky. Pod tímto titulem uveřejňuje staročeská „Moravská Orlice“ úvodní článek, v němž praví o komisiariátu v Čechách: „Strašlivý to debak“ (zkáza) české politiky za padesát let. napřed státoprávního boje a po té ústavního života. Tak tedy skončilo vše. Což ti Palačtí, Riegrové, Martinicové a Schwarzenbergové neobracejí se houbou v hrob? Nelze, než pronéstí vůči tomtu úplnému mravnímu debaku české politiky několik trpkých slov. Předně to jediné slovo pravdivé: že s papírovými, sebe nadšenějšími a skvělejšími

protesty a manifestacemi pánů poslanců v této duševně i mravně zbankrotělé době nepořídí se ničeho. Místo práce politisovali jsme, až jsme přepolitisovali. Dnes politisuje v národě českém kde jaký nedouk. Dnes všude plýtkost, mělkost, prázdnota. Dříve politika byla produktem vzdělání a vědy. Z onoho však poznenáhleho, ale jistého úpadku zrodilo se ono dnešní dvojí zlo, které jest bezprostřední příčinou tohoto neslýchaného debaklu české politiky po padesáti letech tak slavného státoprávního a tak houževnatého ústavního boje. Předně zastupování lidu, t. zv. poslancování, důtklivěji však řečeno «dělání» politiky na účet lidu, leč na osobní prospěch vlastní, zvrhlo se v zcela sprosté cechovní řemeslo. Převažná většina českého poselstva stejně v království jako jinde není rozhodně uzpůsobněna pro toto vysoce důležité a vznešené konání občanských a vlasteneckých povinností. A má snad, či může snad kdo míti za to, že vídeňské vlády, jak jedna po druhé byly a jsou, toto všecko nevidí a neví? Před padesáti lety slovo Čech ještě ve Vídni nahánělo husí kůži. Báli se nás ve Vídni. Proč? Snad jenom proto, že jsme byli Čechové? Oh, nikoliv. Proto báli se nás tam, že viděli a měli před sebou kvalitu, mravní, vzdělanostní a politické, jakých u nepřátel jen po skrovnu bylo. Dnes? S kým má ministerstvo Hohenburgerovo, nazvané Stürgkhovo, co činiti? Kdo vede dnes politiku českou? Anebo jak v hořké pilulce pravil odstupující nejvyšší maršálek princ Lobkovic: Kdo reprezentuje dnes jediné správnou linii české politiky? Vedle diskvalifikace převažné většiny českých nynějších poslanců jest to rozervanost, která v druhé řadě, jako to druhé zlo, dnešní potupný debakl české politiky způsobila. Právě ti lidé, kteří domnívají se, že bůhví kde získali patent na českou politiku, způsobili nejzoubebnější rozklad a rozvrat v ní. A proto všem příštím politickým Abrahamům pražským i brněnským už napřed sluší s rozhořčením nejspravedlivějším vmést do tváře: Ipsi fecistis! (Sami jste učinili!) To vy jste udělali, to jest vaše dílo. Napřed zařadmovali kde koho pro «politiku», aby jednoocí mohli býti mezi nevidomými králi a pak rozešťvali všecek národ až do poslední doškové cháloupky, od prvního až do posledního člověka. Sami jistě mnoho nalovili pro sebe, národ český je však se svou politikou nynější bankrot! Tak naplňuje se Nemesis zlých dnů a špatných činů vůči mužům, které, a o tom jde dnes všude jen jediný hlas v Čechách zrovna jako na Moravě, nyní třeba špendlíkem z hrobu hrabati. Není v české politice vedoucí myšlenky, není v české politice vedoucích lidí a největších strach, aniž bychom ještě věděli — opakujeme to — na čem usnesli se v neděli čeští poslanci z království v Praze, máme z toho: že nebude nyní po sobotním debaklu ani v české politice, ani v nynější generaci českého národa činu! Po hloupých papírových manifestech a třeba sebe více «omladineckých», je starý čas!

Děti do politiky. V obci Ch. na Opavsku mají učitelem moderního politického «husitu». V sobotu 5. července pálili v Ch. Sokolové hranici Husovu a měli na programu též zpěvy «Kdo jste Boží bojovníci» a «Na březích Rýna». Aby zpěváci nemuseli písně opisovati neb je dáti tisknouti, napsal učitel jednoduše ve škole písně na tabuli a děti je musily na zvláštní papíry opisovati a pak učiteli odevzdati, který pak jimi zpěváky poděлил. Týž pan učitel účastnil se sletu sokolského v sobotu 5. července v Mor. Ostravě přeloživ vyučování k vůli tomu na 3. ve čtvrtek, ale když jedna žačka, a to nejlepší, jela na pouť na sv. Hostýn a Velehrad se svou matkou a stařenkou a vynechala proto 3 půldny — až to napřed ohlásila, dostala na školní zprávu nejen tři půldny neomluvené, nýbrž i dvojku z mravů, ač má samé jedničky. — Děti tedy musily opisovati krvavé tábořské heslo «Bijte, zabijte, žádného neživte!» Musily poslušně psátí «o mnichů rotě líné». A lidé, kteří takovým způsobem zneužívají školy k proticírkevním rejdlům, pořád poučují katolíky, k čemu je kostel.

O agrární obstrukci napsalo krátce před rozpuštěním českého sněmu samo soc. dem. «Právo Lidu»: «Zemský výbor pro království České, v němž mají nyní agrárníci tak důležité slovo, obrátil se v těchto dnech s náramně účtovou suplikou na vládu a panovníka, aby jim milostivě dovolil vybrati zase zemskou dávku z piva, po případě ve výši 4 K z jednoho hektolitrů, a to za tím účelem, aby zemská pokladna mohla být zase trochu naplněna a odvrátila se katastrofa, jež jinak zemi hrozí. Vláda to ovšem zamítla, poněvadž, dokud sněm existuje, nemůže jít přes jeho hlavu, a požadavek sněmovního schválení nelze nahradit usnesením zemského výboru a článkem čtrnáctým. Zde tedy agrárníci u vlády žebřali a museli si dát líbit od ní políček — ale co bylo na říšské radě? Zde přece měli agrárníci všechno ve svých rukou! Zde stačilo, aby byli přistoupili k jednání o malém finančním plánu, a z výmětku nové daně z líhu a piva dostala země nové úděly, takže zemský výbor byl z nejhoršího venku, nemusel dělat ty věčné horentní dluhy, nemusel plundrovat všechny české ústavy finanční, a německá obstrukce, nemajíc nadějí na úspěch, by byla chtěla nechť nucena, aby ve vyrovnacím jednání pokračovala, a na konec přece jen slušný národnostní směr v zemi připustila. Ale pan Staněk spustil na říšské radě svou farnostní obstrukci, které se všichni rozumní lidé smáli, a konečný efekt tohoto báječného vojevůdce byl, že zadal českému království poslední ránu a žene své vlastní lidi v zemském výboru na potupné popraviště vládní Canossy. — Na Balkáně zuřil dále válka mezi spojenci. Nikdo neví, jak to ještě skončí... Nic by nebylo tak naléhavě nutným, nežli aby také parlament měl pohotovost, a mohl každé chvíli promluvit, když by to kázal zájem evropského míru,

Ale pan Staněk vyhnal parlament na prázdniny!... Nikdo neví, proč! Agrárníci přece ještě nemají ani žní, ani žádné jiné neodkladné záležitosti je nevolaly domů — parlament mohl ještě nejméně celý měsíc klidně pracovat. Ale páni agrárníci začali věřit, a mermocí domů, aby snad dosáhli svého báječného úspěchu, že zabili parlament, aby pomohli na nohy válečné straně rakouské a celé ostatní nelidové rakouské reakci. Takové je dnes finale agrární politiky jen za posledního čtvrt roku. Kam ona zasáhne, tam tráva neroste. Česká měšťácká politika opravdu potřebovala ještě jen tyto Staňky, Rychtery a Prášky, aby její bankrot dovršili! — Jak je nyní známo, obstruoval Staněk proto, aby dostal dvacet tisíc korun subvence, které jsou nade všecko.

Přerovská defraudace. Věřejnost naše byla překvapena ohromující zprávou, že v přerovské spořitelně bylo defraudováno na 200.000 K. Pokrokařské listy hned vyrukovali s obviněním «mladočesko-klerikál. režimu. Zatím však vrch. úč. Dvořák, který se sám udal, jest starostou «Sokola». A jak smí býti nyní Sokol klerikálním, to přece známo.

Zpronevěra v kampeličce v Ostředku. V hornaté nejhudší krajině na Benešovsku udal se smutný případ. Zmizel tam z Ostředka pokladník kampeličky, učitel Jos. Chroust, zpronevěřiv přes 40.000 K. Tíha schodku toho dolehla na lidi z chudých nejhudší, na domkáře a dělníky. Jen ti potřebovali časem, zvláště v zimě, vypůjčit si na chleba. Tak stali se členy, kteří musí hraditi deficit. Baráčky jejich jsou malé a zadlužené, při mnohých není ani kousek políčka. Mimo to před nedávnou dobou zničilo hrozné krupobití jejich úrodu, jindy zase děsný požár schvátí jejich doškové střechy. Defraudace zaviněna byla přílišnou důvěrou vůči pokladníkovi. Ten byl vším, výborem i dozorcí radou, krátce celou kampeličkou. On povoloval vypůjčky. Jeho rozněvat nesměl si nikdo, neboť nikdy víc by byl ani haléř nevypůjčil. Říkalo se, že odejel do Ruska za synem, aby si tam najal dvůr. Z cesty poslal rodině dopis, v němž sděluje, že se usmrtil. Skutečně přišlo úřední cestou oznámení, že někde u Vídne dal se přejet — nikdo však tomu nechce věřit. Svalovat vinu na nepravdu učitelských platů v tomto případě není oprávněné. V rodině jeho mohlo se žít slušně, neboť jeho manželka měla pěkné hospodářství. Chroust šířil horlivě «Havlíčka» a «Jiskru». Byl volnomyslenkářským fanatikem.

Přijetí vůdcové lidu. V Berlíně na sjezdě rabinů prohlásil dražďanský rabin Samuel Hirschfeld, že rabini nebudou jen duchovními, ale že chtějí býti i vůdci lidu. Ovšem zde se jedná pouze o vůdcovství nad lidem židovským. Jest to zcela přirozeno, má-li něco znamenati židovské náboženství ve veřejném životě. Vůdci lidu byli kněží israelští dávno před narozením Kristovým, vedou tedy lid svůj dále dle starých tradic. Ozval se však některý pokrokový list, že rabin patří jen do synagogy, že se nemá plést do politiky? Ani muk! Pouze katolickým kněžím, kteří mají tak velikou zásluhu o národní probuzení národa, upírá se to občanské právo, které se přiznává i lidem, kteří se sotva umějí podepsati. Sjezd turnérstva v Lipsku ovšem se nyní rozhodl vyloučiti židy ze svazu říšsko-německého, ačkoli židé jsou horlivými germanisátory. Pochopuje se v cizině, že žid náleží zcela jiné národnosti než německé nebo české. Rozhodnutí to uspišeno nepřiznivými psaním židovských listů o průběhu turnérských slavností. Leč rabínům nebudou pánové zapovídati politiku nikdy.

Pozdní přiznání. Radikálně-socialistický městský rada Parizot ve své zprávě o nemocnicích v Dijonu napsal: «Porovnejme nynější rozpočet s rozpočtem r. 1900. Tehdy stál nás špitál 1000 franků denně, dnes za jediná dvě léta máme vydání o 158.000 franků vyšší nežli tehdy, když jeptišky správu nemocnice vedly. Je to výsledek vyhazování peněz, špatného vedení účtů a nedostatečného dozoru. Počet nemocných spíše se zmenšil. Při dobré správě nebyli bychom nikdy k výsledkům takovým dospěli. Mají-li úředníci kouska svědomí, musí špitál opustiti. Na prefektuře neradi viděli odchod Milosrdných sester.» — Jiný člen městské rady pravil: «Pravím to bez ostychu, před vyhnáním sester z nemocnice neměli jsme ani jednoho sous (haléře) dluhů, schodek začal teprve, když do nemocnice přišly světské ošetřovatelky.

V Třebenicích, sídle německého Volkstratu s pověstným jeho předsedou drem. Tiltou, panují smutné poměry. Nedbalostí několika pokrokovců, kteří již 10 roků uměle drží v rukou obecní vládu, způsobena byla obci ohromná škoda mnohatisíkovými defraudacemi. Tím takřka bezprostředně před obecními volbami šiky české valně byly ohroženy. Ale jak se zdá, ani toto těmto pokrokovým předákům nestačí. Oni chtějí českou věc ubíti ještě více. Proto předák trebenických pokrokovců továrník Karel Kraupner, šéf továrny Ferdinand Kraupner a syn, továrna na ovocné konzervy, požívající a líkery v Třebenicích, vyhlédl si dobu před volbami, aby vyhlásil a provedl bezohledný boj proti tamějším českým předákům katolickým, kteří chtěli české šiky od pokrokového bahna očistiti. Firma tato neopomene využívat nejmenší příležitosti, aby svoje pokrokové smýšlení uplatnila. Každá zbraň jest jí dobrou, jen když je proti katolíkům! Nechtěli jsme věc šířiti v novinách, ale jednání této firmy dostupuje již takového vrchole, že jsme nuceni na krajně nepřátelské stanovisko této firmy upozorniti. Abychom pak nepřátelům našim již předem vyrazili zbraň z rukou, že vystupujeme proti české firmě na ohroženém území, podotýkáme, že tato německými bankami financovaná továrna naprosto nemá pro Třebenice ten národní význam, jaký nezasvěcení jí přikládají. Ba otevřeně můžeme říci, že továrna tato

zaměstnává celou řadu Němců, kteří přirozeně podporují hospodářsky opět jen své lidi a posílají děti do německé školy, takže ve skutečnosti tato továrna, kdysi na podporu české věci založená, podporuje v Třebenicích Němce a tím nepřítel německé školství.

Platy velevlavanců. Vyslanci angličtí v Paříži, Berlíně, Vídni, Římě a Petrohradě mají 163.000 až 210.000 K příjmů a bydlí ve vlastních vyslaneckých palácích. Francouzští vyslanci dostávají platu 112.320 až 178.200 kor. a byty v domech francouzskou republikou koupených neb najatých. Vyslanci rakousko-uherské mají ročně 145.000 až 210.600 K, ruští 149.760 až 178.200 K, italští 102.960 až 112.320 K. Americký vyslanec v Paříži má ročně 81.900 K, anglický 210.600 K a obývá anglický státní palác v Paříži. Německý vyslanec v Petrohradě dostává platu 175.000 K a bydlí v paláci, zřízeném nákladem 2.600.000 K. Anglický vyslanec v Berlíně má 210.600 K a obývá palác, který Anglie koupila v r. 1814 za 622.080 marek a který nyní má cenu 7 milionů korun.

Větelcos. Také náhradní záložníci, vykáží-li se potřebnými vlastnostmi, mohou býti nyní u vojska povyšováni. — Japonská vláda svolila, aby němečtí Jesuité zřídili v Tokiu universitu «Školu moudrosti.» — Veškeré naše vojsko bude prý podřízeno pěti vrchním vojenským inspektorům a rozděleno ve 22 sbory. Vídeňský vrchní vojenský inspektor veletí bude sborům: vídeňskému, pražskému, litoměřickému a brněnskému. — Švédsko nepropůjčí své důstojníky pro Albánii. — Největší poštovní budovou v Rakousku bude poštovní palác, který právě se bude stavěti ve Lvově; bude v něm umístěno haličské poštovní a telegrafní ředitelství. — Znamý závodní kůň Princ Aladin, patřící hr. Wilkinsonovi, byl právě koupen za 1 milion korun. — Mezi Čechy v Rakousku jest nejméně těch, kdož neumějí čísti a psátí, totiž jen 4.26 proc. Němci mají analfabetů již 4.63 proc., nejvíce Rusíni, 76 proc. — Pařížský odvolací soudní dvůr rozhodl, že farář Soulange-Boudinovi má býti vrácen obnos 331.000 franků z likvidační podstaty z kostela a z fary Notre Dame de Plaisance, na kteréžto stavby farář ony peníze věnoval. — Ruská obec Volškojo vymřela celá na neštovice, jediný 72letý stařec zůstal na živu. — Anglické sufražetky 3. t. m. při bohoslužbách v katedrále sv. Pavla v Londýně vpadly křikem svým do zpívaných litaní; došlo ke rvačce, sufražetky byly pak vytlačeny z kostela policií. — Při posledních povodních v Haliči podemřela voda železniční hráz u Dobromile v době, kdy ve strážním domku byl pouze šletý hošík a vlak právě měl projeti. Hošík běžel po kolejích proti vlaku a zoufalým křikem a máváním rukama podařilo se mu upozorniti na sebe strojvůdce, jenž v poslední chvíli vlak zastavil. — Ministerstvo vojenství hodlá zavésti pro strážu u skladů a pracháren pušky brokovnice, při nichž jest zasažení cíle pravděpodobnější, než při střelbě jedním projektilem.

TRY

v plech. labv
za 30 a 50
haléřů.
Vůdce k do
stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Obrázky svatých
v různých cenách, levné
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi
lze dostati

v Družstevním knihkupectví
v Bratci Králové (Adalbertinam).

**Sochy, křížové
cesty, oltáře a j.**

jako i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělceky a levně absolv.
o k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Umělecký ústav
pro malbu na sklo

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
okna chráněná v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaikového do nejbo-
hatšího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasaženo v místě.
Mosaičky akenné pro fa-
gady, křížové cesty atd.
Nákrety, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Přesná vyznamenání a doporučení.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Składy:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia

obou soustav v každé ve-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
rychlá výhoda

VŠUDE DOBŘE

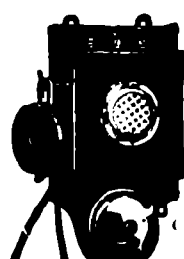
osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Ježek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zašlám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3— franko.

**Elektrické
světlo**

přenos ally pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Pouze za 4-50 K

zasílám franko

5kg. balík 1: žitné kávy

a přikládám zdarma
na velmi pěknou bluzu

Při objednávkách račte laskavě určit, zdali si
přejete na bluzu dělní, voal, kepr nebo podobné
a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodící se
vyměním.

Zasílatelství

Filip Hlavsa, Svratka,
Čechy.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšného ducho-
venstva a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných

náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostávám se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaillie z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

**Barevná
kostelní**

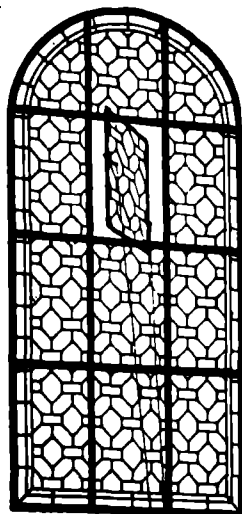
okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patentů:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10—.

Sklenářské

zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—

výše. Skládky tabulového skla. Dodání kamkoliv

drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční saisony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlákných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejemné látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Založeno r. 1802.
SPECIALITA
pravý ústecký, po mnohá desetiletí vy-
hlášený žaludeční likér pod názvem
Amers de Londres
lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučovaný,
nabízí
A. J. Andres v Ústí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc
cognacu, srémské slivovice jakož i pív. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a
hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**
v největším výběru doporučuje
František Stadník, Olomouc.
Filiálka: Čes. Budějovice.
K 1250— za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.
Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Račte si psát o vzorky
firmě
Tkalcovské výrobní společenstvo
„Vzájemnost“
v Hronově č. 180.
— Vývoz lněného a modrého zboží. —
Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlákné i prací, dámské i panské
plátka, damasky, ubrusy, ručníky **zešfry** na kotile,
— šaty atd., překrásných modních vzorů. —
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 30 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozvržených
za 18 K.
Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!
V podniku tomto lze též bezpečně uložit
vklady proti 6%, úrokování.
Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Novinka! **Jaké pak bude počasí?** Novinka!

To nejlépe Vám poví můj

Rostlinný ukazovatel počasí.

Ukazuje předem o 24 hodin, jaké počasí následuje. Tento skvost by neměl v žádné domácnosti chybět. Jest velmi spolehlivý a stojí i s frankovanou zásilkou jen 60 hal. (i ve známkách předem). Páni sběratelé po 50 hal. (a 2 kusy co nádhavě dobírkou). — Pánům obchodníkům značné slevy.

FERDINAND WOLF, Prachatice (Šumava).

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obelázaných výstavách.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školaké.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrvek, koberec a kovového náčiní ve výrobních nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské reálie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 50%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlnití činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampy, ohřevy, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“

L. J. PEK, Kosteletko n. O.

Komické kostýmy,

kteří všude velkou slávu působí, za mírný honorář se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci a Drinopole, Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé hualšky.

Žádejte ceník!

Sl. spolkům na otevřený účet.

Lovecké pušky

Browning 6.35, 7.65. Velodog, bambítky, revolvery, flebertky,

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkoušené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráží,

v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4 1/4% - 5% poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-11.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložen jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíšte si o složení listy a skutečně ukládati; budete jistě kuřatním jednáním úplně spokojeni.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Mě-
lého náměstí, dříve pře-
se roku na Malém ná-
městí pod ložním) dopo-
ručuje se

ku dodání okna chrá-
mových od nejjednodu-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, síťmi, osazeními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez-
vážnosti ku definitivní objednávce.

Neodkladně veřejně i písemně pochvalně uzná: L.

Založeno roku 1868

Obehované pianino

levné na prodej.

Kde, sdělí administr. t. 1.

Veledůstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům doporučuje se depo-
ruční veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáře, nádobky, paténky, paciálky,
svícny, lampy, kaditelnice, kroupky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církvním vyhovějí. Staré předmě-
ty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrí nebo proti de-
piatku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Předem ruční.

Shledá veškerých slavných a stříbrných klenotů, jako: řetězy
madonok, křížků, prstýnků, náramků atd. z čistého
stříbra, bronzů, železa, stříbra, zlata a stříbra pravého
i čistého vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dráhotomy kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

posl. a cizelce

Praha-L-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. a.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské víno výtečné nahořklé
s jemnou příchutí, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Vážené k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 138, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spo-
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem

se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáře, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

Josefův ústav para-
mentů a devotional.
- BRNO. -

Posudné odvedené z kraje Hradeckého

v roce 1593—1594 (od 1. května 1593 do konce dubna 1594).

Dle zachovaného registru č. 122. sděluje Dr. Vincenc Oehm.

Mezi knihami nalezenými náhodou v zániku Březnickém, byl i register posudného, vybíraného v kraji Hradeckém v roce 1593—4. Nebude, myslím, bez zajímavosti zvědět, mnoho-li z této, od starodávna vybírané daně, pro komoru královskou odvedeno bylo roku výše zmíněného v Hradeckém kraji. — Tím zajímavější bude zajisté zmínka o tom za našich dnů, kdy zvýšena byla právě zemská dávka z piva.

Než však podrobný počet dle uvedené knihy účetní bude uveden, nebude zbytečným připomenouti, že posudné čili daň z piva byla v Čechách daní nejvýnosnější, kterou králi svému povoloval sněm. Vybírána byla ode všech, kdož měli právo várečné, tedy nejen od šlechty, ale i od městských vrchností, a to od prvních let založení městského stavu. Bývalo platiti z věrtele čili sudu piva po groši, v pozdějších letech po dvou i po pěti.

Od roku 1546 stala se daň tato z vystaveného aneb prodaného piva daní pravidelnou, jsouc určena jednak na výchování královského dvoru, jednak na splácení královských dluhů. — Máme po ruce dosti dokladů, jak nemilou byla tato daň všem, jichž se týkala, i těm, kteří pivo vařili, i těm, kteří je pili. — Mimo jiné uvedeme dva, které uvádí prof. Winter v knize »Kulturní obraz českých měst« I. str. 12. a 13.

Roku 1519 bylo o tuto berní posudnou v Staré Praze pohnutí. Obec zvala ji »nezřetelným loupežem«, »berní ukrutnou«, pňěvadž ten, kdo pivo vaří, o ten groš sud dráže dá a šenkýř sobě také přirazí, takže tu berní by platila jen chudina.

Stavu panskému a rytířskému byla daň tato tak nemilá, že uchystali k sněmu v roce 1547 artikl, jímž se má posudné zdvihnouti a zrušiti zcela, »poněvadž se při vybírání jeho veliká nerovnost nachází, tak že pro veliké těžkosti mezi lidmi nářikání a stýskání dle dávání takového posudného jsou.«

Ale s posudného nesešlo — jak vypravuje dále Winter. Naopak bouřliví stavové potrestáni jsou posudným dvojnásobným, totiž tak, že jedno stalo se stálým posudným a tudý pravidelným duchodem královským, jemuž podrobena byla r. 1547 i města královská. Druhé posudné, rázu starobylého, zůstávalo berní, svolovanou jako druhdy sněmem a vybíranou výběrčími nejprvé zeměpanskými, pak stavovskými, kteří obojí vinění bývali z podvodů. Také bývali viněni přes tu chvíli, že zadržují posudné. Roku 1571 i sněm se usnesl, »jestli každého kvartalu do puchhalterie registra a peníze nesloží, že jim služba bude sražena.« A služba ta, jak dokládá Winter, byla i nad 50 kop. — Kdyby byl býval měl po ruce pan professor registra Hradecká, byl by napsal místo 50 — 80 kop — jak se přiznává ke svému služebnému výběrčí kraje Hradeckého Václav Preyker z Altembergku na poslední stránce register. Že i měšťané viněni byli ze šidby posudného, vidno z pňhonu Budějovických na soud komorní v roce 1591. Udal je Němec Fryczko z Fürstenmühl. Jeden ze svědků pak vyličil podvodnou manipulaci tím způsobem, že ode dávna z varných »cedulí« každého měsíce část se podvrhla, ukryla aneb i spálila.

Král Ferdinand I. vybírával posudného groš, někdy dva, jakž sněm svolil. Později vzrostlo na čtyry groše. Jak registra kraje Hradeckého vykazují, bylo vybíráno na základě dodatečného povolení sněmu (v říjnu 1593) v čase od 1. května 1593 do konce dubna 1594 ze sudů 6 grošů z piva obyčejného, z ječného dvojnásobně, tedy 12 grošů.

V roce 1607 král Rudolf prosil sněm, aby ještě čtyry groše nad to přidal, uváděje ku žádosti zajímavý důvod: »Poněvadž z obzvláštní a milostivé náchylnosti k národu českému zde ustavičně přítomen býti ráčí, v tato těžká léta, kdež potraviny dražší jsou, aby k těm čtyřem grošům z čtyřvěderného piva ještě dva groše na výchování dvoru přirazili a dva groše na zaplacení dluhů z podanské lásky svolili.«

Jak vidno z register, byla tehdy dávka posudného 6 grošů za sud v r. 1593—4 dosti vysoká! A přece se navařilo a vypilo v kraji Hradeckém za první dva kvartály od prvního května do konce října následující množství:

1. V pivovarech náležejících stavu panskému: při 548 várkách navařeno bylo 8836 a půl věrtelů čili sudů na prodej vystavených a splaceno na daní 883 kop 39 grošů. 2. V pivovarech náležejících rytířům: ve várkách 347 navařilo se 4064 sudů a odvedeno na posudném 406 kop 24 gr. 3. V pivovarech městských pak: v 1849 várkách vystaveno sudů 24.752 a napočítáno za ně daně jenom 2475

kop 12 gr. V celku tedy za dva první kvartály bylo přiznaných várek 2.744 se 37.652 a půl sudů. Výběrčí pak odvedl za ně posudného 3765 kop 15 gr. V druhém pak pololetí jeví se celkový součet navařeného piva a odvedeného platu následovně: 1. V pivovarech stavu panského bylo várek 478 a navařilo se 7603 a půl sudů, odvedeno tudíž posudného 760 kop 21 gr. 2. V pivovarech rytířských napočteno várek 340 a sudů 3933 a půl, daň obnášela 393 kop 21 gr. 3. V městských pak pivovarech navařilo se v 1956 a půl várkách 25543 sudů a slirábnul za ně výběrčí posudného hezkou sumičku 2563 kop 24 grošů. K této cifře se připomíná, že navařeno bylo něco lepšího ječného piva, na kteréž byla ovšem poněkud vyšší sazba, než na obyčejné.

A nyní sečteme, abychom dostali celoroční bilanci onoho zmíněného roku, v němž bylo:

	várek	sudu	posud. odv.
v pan. pivovarech	1026	16440	1647 k. — gr.
v rytíř. záv.	687	8037 ¹ / ₂	799 k. 45 gr.
v měst. varnách	2805 ¹ / ₂	50295	5038 k. 36 gr.

Celk. součet jeví se 4518¹/₂ 74772¹/₂ 7482 k. 11 gr.

Odvedl tedy kraj Hradecký za čas od 1. května 1593 do posledního dubna 1594 obnos 7482 kop a 11 grošů za 74.772 a půl sudů navařeného piva do císařské pokladny. — Hezká to suma peněz! Kolik bylo zamlčeno a kolik sudů při várkách více než Rudolfov řád předpisoval tajně převařeno! To ovšem z úředních register nevysvitá.

A jestliže všude dle řádu císaře Rudolfa bylo jednáno, který předpisoval, aby méně než po 22 strýších pšenice na slad vzdělané se nedávalo a piva aby z něho nebylo navařeno více 27 sudů s dolévkou, možno sobě učiniti pojem, mnoho-li obilí k navaření piva svrchuzmíněného bylo použito. (4518 a půl várek po 22 strýších pšenice obnáší přece 99407 strýchů.) Vaření piva bylo tedy velice rozšířeným průmyslem.

Jak tomuto nařízení dlužno rozuměti, vysvitá z poměru počtu jednotlivých varů k počtu navařených sudů. — Neměli všude pánev na vaření piva tak velikou, aby do ní nasypati se mohlo 20 korců pšenice a vyšlo z ní pak 27 sudů piva. — V nařízení tom udán toliko poměr nejnižší násypu k počtu navařených sudů piva, aby uvařené pivo bylo náležité jakosti a nebylo příliš lehké. — Že potom sousedé navařené pivo po vykysání »řtili« doma a dělali tak zvanou »studenou várku«, jest dostatečně známo z mnohých stížností, jež se uchovaly v pramenech dějepisných. (Dokonč.)

NÁBYTEK

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Kulturní jiskry.

Rektor university o studiu ve službách pravdy. Dr. Mareš napsal do Věstev studentského kalendáře na adresu universitních posluchačů tato slova: »Universitní studium má vychovati člověka na kulturního tvůrce, tak aby si kladl vyšší účely, než jest opatření a zlepšení vlastního blahobytu: totiž zvelebení a povznesení života vůbec, vývoj člověčenství k vyššímu, a aby usiloval o uskutečnění tohoto kulturního účelu nejušlechtilejšími silami srdce a mozku. Universitní studium je svobodné. Neboť svoboda jest podmínka kulturního tvoření. Ale tato svoboda zavazuje ku plnění úkolu, ke kterému jest dána. Svoboda učení ukládá povinnost učení. A není vůbec svoboda možná bez plnění povinnosti. Kulturní tvoření prýští z citu a vůle, rozum podává k němu prostředky. Kulturní hodnoty jsou povahy estetické (krasomurné) a ethické (mravní), intelekt (rozum) slouží k jejich uskutečňování. Tvůrčí život vychází ze srdce, ne z mozku: z onoho vzniká přesvědčení o hodnotě účelů svobodně kladených a úsilí o jejich uskutečnění ku zúšlechtění života: to jest pravda. Pravda není v tom, co jest, nýbrž v tom, co býti má. Člověk podrží svou pravdu, i když okolnosti zabraňují uskutečnit ji a on sám zahyne v marném úsilí. Jeho pravda, ač neuskutečňována, působí v myslích, až přece dojde uskutečnění. Pravda stojí nad skutečností: nenalézá se,

nýbrž uznává a oceňuje se v myslích. Nejvyšší prostředek k uskutečňování kulturních ideálů pravdy jest věda. Věda sama, jakožto výtvar rozumu, obírá se pouze skutečnostmi, určující okolnosti, podmínky neb příčiny, za kterých nastaly.

První předmět vědy jest určití, jak přítomnost povstala z minulosti. Na tom mnozí přestávají, stačí jim pouhá historie, přírodní i lidská. Avšak věda přestávající na faktech, hledící jen do minulosti na příčinné řetězy událostí, zůstávala by kulturně neplodná. Vědec hledící jen ku skutečnostem a k tomu přesvědčený, že nastávají nutně po řetězu příčin a účínů, do něhož nic nemůže zasahovati, jest přerouzný pozorovatel zcela nerozumného dějství, který konečně i důsledně vlastní rozum popře.

Čirý intelektualismus ochromuje tvůrčí schopnosti, podmínky a příčiny tak, že uskutečňují žánma na faktech ukazovati faciendu (co se má činiti). Vyšetřující skutečnosti a podmínky jejich, nachází mnoho možností neuskutečněních pro nedostatek třebaš nepatrné okolnosti; i učí sestavovati okolnosti, podmínky a příčiny tak, že uskutečňují žádoucí skutečnosti. Tak stává se historie magistra vitae (učitelkou života), tak slouží věda kulturnímu tvoření.

Věda slouží kulturnímu tvoření, není účel sám sobě. Hromadění vědomostí o jakýchkoliv skutečnostech jen pro vědomosti samy, jest jako lakomství, dělající účel z prostředku. Vlastní úkol vědy, sloužit kulturnímu tvoření aneb pravdě, přichází tak na zmar, a vědec plný mrtvých vědomostí pozbývá nároku na čest kulturního tvůrce. Universitní studium má vésti ke službám pravdě, prostředkem vědy. Ale na pravdu nestačí věda sama, nýbrž tu třeba přesvědčení, odhodlanosti a obětovnosti k usilování o to, co býti má a tudíž také býti může.

Rozum má sloužit citu a vůli, nikoli potlačovati je. Universita má pěstovati dědictví Husovo: hledat, hlásati, zastávati, držeti pravdu vždy a všude. Služba kulturním ideálům, ke které připravuje universitní studium, jest korunována zvláštní ctí a vírou národa, citícího, že tu jde o jeho nejvyšší zájmy. A tu jest zlá příležitost ke svatokupectví. Kdo se dává na universitní studium, jen aby se dobře opatřil a nadto i zvláštní cti došel, aniž vůbec dbá o pravdu, tomu bylo by lépe dát se na řemeslo poctivé. Vědy nelze využítkovávati řemeslně bez zpronevěry na jejich tvůrcích, budujících vědu jen pro pravdu, s obětováním vlastních prospěchů.

Věda má sloužit pravdě, uskutečňování kulturních ideálů hodnoty estetické a ethické. Ale kulturní pracovník má též býti živ od své práce. Nesmí však řemeslnit a obchodovat s vědou, pod ztrátou cti Filosofu zvláště třeba varovat se, aby neřemeslnil vědou a nekazil mládež zpronevěrou pravdě. Jsouce za pravdou dojdou hodně zvláštní cti v národě, který jim rád přidá i všeho ostatního. Universitní student býval vždy ctěn v národě jako učeň pravdy a kulturních ideálů. Jakmile by však počal řemeslnit vědou a nedbatí pravdy, ztratil by i čest i podpory. Všechn vývoj k lepšímu, celá kultura národa záleží na tom, aby zvláště student vždy stál při pravdě.

O starých oposklících z r. 1872 píše »Týden«: Když se vyjednávalo o obeslání světové výstavy ve Vídni r. 1873, žádala Vlastenecká hospodářská společnost, aby bylo na této výstavě zemědělství království Českého jednotně a důstojně zastoupeno. Nejhorlivěji tuto snahu podporoval předseda Vlastenecké hospodářské společnosti kníže Karel Schwarzenberg, kterýž se při jednání o této otázce v rozšířeném Ústředním výboru hospodářské společnosti 17. března 1872 prude střetl se zástupcem vlády, místodrž. radou Addou — nástrojem ústaváků. Tehdáž mimo jiné kn. Schwarzenberg pravil: »Uhrum jste povolili zemskou komisi, poněvadž chtějí býti zastoupeny jako samostatný celek, nám Čechům se to však nesmí povolit, poněvadž my máme sloužit za okrasu jakési Cislajtanie. — Ano, pánové, máme sloužit za okrasu těmto zemím a té vlády, kterou vy zde, pane komisaři, zastupujete, máme zakrýti její nedostatky a vady. Nám nedovolujete, abychom se citili českými hospodáři — nýbrž máme býti pláštěm cizí nahoty. K tomu, pánové, my se nikdy nepropůjčme.« Kníže Schwarzenberg, chtěje zdůrazniti váhu svých slov a průchod dáti rozhořčení nad jednáním vlády, pronesl památná slova: »Chceme hájiti svých práv, pokud naše síly stačí, nechť stane se cokoliv, až do těch hrdel a statků!« Vlastenecká hospodářská společnost byla již dne 27. března 1872 vládou rozpuštěna.

Na obranu učitelovy autority. Každý uvážlivý pozorovatel rád uzná, že by měla býti moc učitelova nad zlomyslnými nezbedníky zvýšena. Může-li obyčejný strážník notně zatopiti inteligentovi, jemuž není ještě přečin soudně dokázán, tím spíše by měl míti právo inteligentní učitel k bezpečnému zkrocení jízlivého nezbedy. Samy po-

krokové »Učitel'ské Noviny« dne 30. července pronášejí stesky, co se všechno klade za vinu učitelům svědomitým. Utečenec — žák, mladý sebevrah pro špatné vysvědčení — to jako by zavinil učitel.

Ale mezi školním rokem se radí »z kruhu rodičů« v novinách, jak by měla škola dozírat na rozpustilou mládež i na ulici. »Běda však učiteli, který by to vše vážně bral! Tu tytéž denní listy (strážcové veřejného pořádku) ihned »z kruhu rodičů« citují paragrafy o dovolených a nedovolených trestech. Nutno přiznati, že tělesný trest není pro školu kárným prostředkem dovoleným; ani proň touto úvahou nehorujeme; kdo si však představí se všech stran štvaného učitele, který veškeré, zákonem dovolené prostředky v přeplněné třídě vyčerpá až ke stupni poslednímu (vyloučení žáka ze školy), na kterýž školní úřady přistoupiti nechtívají, ať je nezvedenec třeba i v ohledu mravním ostatnímu žactvu nebezpečným, snadno aspoň pochopí, když již neomluví, toto »zneužití úředního postavení«, při němž užito bylo trestu tělesného. Stačí však i užití zákonitého prostředku: známky z mravního chování, aby oheň byl na střeše . . . Omlouval-li se učitel, že již důraznějších zák. prostředků proti takovému zblbníkoví nemá, zdůraznil c. k. i. (udeřením úřední pravice do stolu), že je tu ještě čtyřka nebo pětka z mravů proti takovým nezvedencům. Třikrát běda tomu učiteli, který uposlechne tohoto pokynu!!! Může být jist, že se octne na indexu. Příběhnou rodičové, přinesou denní noviny blesky a síru na hlavu tyranu-učitele. Máme toho doklady, ale ty najdeme nejčastěji, jak výše uvedeno, počátkem prázdnin, kdy učitel není doma. Tak 19. července t. r. přineslo Č. S. zprávu, která mušila otřásti nitrem nejen každého učitele, ale i oněch (snad přec) několika přátel učitelstva z kruhu veřejnosti. V ložálcce zmíněného čísla Č. S. (jinak žurnálu »zájímů školy a učitelstva sloužícího«) snižován je jeden předměstský učitel na drába, surovce a mstivce, jehož nebojí se pouze žáci, ale před nímž důvodné (!) obavy mají i vlastní jeho kolegové v úřadě. Učitel, který slouží přes čtvrt století, byl tak snižen na stupeň, který mohl vymysleti jen nejzaslepenější nepřítel učitelstva: snad »z kruhu rodičů«, či »redakce Č. S.« či »zmíněných kolegů v úřadě«?

Znovu připomínáme, že nehájíme tělesného trestu, ale nemůžeme zvláště v tomto případě zamlčeti úžas a podiv nad tím, jak možno uvedeným způsobem zneuctiti jednotlivce i stav za to, že se jeden z nás při vyučování přenáhliil sáhnutím na práva otcovská. Je divno, že někteří naši rodičové, kteří by rádi přenesli veškeré své povinnosti k dítěti na učitele — i hlídat děti v době mimoškolní by ho nechali, jak často tiskem projeví — ježí se, sáhne-li — snad v dobré snaze dítěti prospěti — na kousek práv jejich. Užívejme proto při svoji práci jen prostředků zákonem dovolených! Nedovolenými bijeme sami sebe.

Zřídlo politické rakoviny. V nymburských »Občanských listech« na adresu Národní rady české jsou otištěny tyto stesky: »V posledních událostech politických byla ubohá podívaná na český politický tisk. Zrovna v době, kdy česká veřejnost je zhnusena bratrovražděným bojem bulharsko-srbským na Balkáně, udál se doma zápas politický, v němž slova zrádce a škůdce národa, kterého třeba odstřelit, takřka denně se četla v orgánech politických stran. Stará pravda, že národ má takové noviny, jaký je sám, na novo se osvědčila. Jak mohou noviny stát na nějaké vyšší úrovni, když politické strany, skládající se přece ze živoucího organismu národa, vedou tento zápas, když na schůzích lidu podezřívá se politický odpůrce, že je hotov zraditi národ a poškodit jeho zájmy, když takto mluví poslanci a poslanceři kadeti? Představte si takovou politickou schůzi, ve které se štvě proti nenáviděnému politickému odpůrci a představte si, že bychom byli jako ti Srbové a Bulhaři dole ozbrojeni — nepustili bychom se na konec sami do sebe těmito zbraněmi? Bohužel, nemůžeme ani tento případ vyloučiti.«

V dalších řádcích se žaluje na to, jak demagogický radikální tisk osobně útočí na nejzasloužilejší české pracovníky politické. Následují tato slova: K čemu máme »Národní radu«, než aby v první řadě bděla nad mravní úrovní politického zápasu v žurnalistice? Je to v zájmu povznesení našeho politického života, aby Národní rada dala si práci a prošla s mravními vážkami v ruce naše politické noviny a přesvědčila se, že právě nejlepší čeští lidé jsou soustavně napadáni jako škůdlové a vyvrhelové národa. My vidíme do tohoto plánu, který nechce nic více a nic méně, než — vyhnati z českého politického i veřejného života nejlepší lidi, aby řemeslní politikové mohli snadněji opanovati českou politiku, veřejnou činnost vůbec. Národní rada je povinna tomuto neštěstí v budoucnosti zabrániti!

Ovšem apel takový zůstane bez výsledku. Politika stala se z větší části výdělečným řemeslem lidí, kteří by ztratili existenci, kdyby svůj vliv i proti lidem nejlepším neutvrzovali surovým terorismem. Teď se chce »za národ obětovat« každý kšeftář, zvláště kyne-li za tu »obětavost« desítka denně.

K čemu bude Albánie? Velmoci místo rozluštění obtížné otázky utvořily tvrdý oříšek nový. Nynější albánská vláda — jako by nebyla. Nemá žádné moci, jednotlivé kmény řídí se dále nerušeně svým obyčejovým právem. Kdo by se pokoušel sjednotiti aspoň dva kmény, hned jest podezříván, že to činí za peníze. Albánské kmény netolika nechťejí slyšeti o vládě cizinců, ale ani o scentralisované samosprávě celého území. Kdo uveďe londýnské usnesení o samostatné Albanii ve skutek? Možná dost, že vlastním svým příznivcům odměni se divocí Albánci ozbrojeným odporem.

Převážení školy v San Francisku. Není tomu dosud tak dávno, co se počalo s převážením celých domů na jiná místa a už se v tom učinil velký pokrok. V San Francisku dopravují nyní celou velkou budovu obchodní vysoké školy na jiné místo, vzdálené od původního přes 1 a půl km. Na původním místě, v Grove Street, bude postavena městská budova a tak obchodní škola musí putovati až do Franklin Street. Budova, vážící 800 tun, byla oddělena od základů a na obvyklých kládách, pohybujících se na vlnivém ocelovém podkladě, je posunována třemi velikými parními stroji ku předu. Na sta dělníků je stále zaměstnáno přenášením klad, které vždy, když budova byla kousek posunuta, dávají se ze zadu do předu. Dvakrát denně táhnou stroje budovu a posunou ji vždy o 10 stop. Cesta budovy je vypočtena na tři neděle. Pak bude škola postavena na nové základy. Rozumí se, že je cestující škola stále obklopována zvědavci a kinematografickými operátory.

V 70 letech začíná chodit do školy. Dojemnou ukázkou lásky prostého člověka ke vzdělání je historie vdovy Ortmansové v Brusselu, která teprve v 70 letech věku začala chodit do obecné školy, aby se naučila čísti a psát. Ortmansová po celý život neměla kdy na školu. Narodena z chudých rodičů, od útlého mládí musela přispívati svou prací k výživě rodiny, zprvu na pastvině, později na poli, v kravírně, v domácnosti. Pak se provdala, a zase přišla překotná práce v domácnosti, s dětmi. Až teprve nyní, kdy muž její je mrtev a děti zaopatřeny, může stařenka mysleti na sebe a první, co udělala, bylo, že šla do obecné školy a učila se abecedě. V prvním školním roce, který má právě za sebou, naučila se všemu dokonale, a učitel významenal svou starou žačku na konci roku krásnou knížkou, vázanou v červeném plátně a se zlatou ořízkou. A stařenka má z dárku velkou radost, vždyť dnes umí již tolik, že si může knihu přečísti od začátku až do konce.

Hlavní trumf radikální politiky. Veliká doba nalezla velice malé lidi. Pokrokově-agrární »Mor. Venkov« dne 31. července napsal: »Rozumná a realistická politika česká má dnes jenom jednu cestu, nemá-li zraditi nejsvětější zájmy národa: Bez českého sněmu a obnovení všech poměrů žádná říšská rada, nýbrž jen úplně absolutistické Rakousko, t. j. vláda, pro niž neplatí zákony, nýbrž jen hrubá moc.«

Tam to dopracoval tedy bezhlavý radikalismus. Někteří lidé se domnívají, že všemu vídeňskému obyvatelstvu vstanou na hlavě hrůzou vlasy, jestliže někdo na Moravě naivně zaječí. Vídeň však se může jen útrpně usmívat nad zbankrotěným českým radikalismem. Jak jest tomu dávno, kdy agrárníci křičeli, že bez zemského sněmu nesmí býti žádná říšská rada? Ale po všem křiku do říšské rady znovu vstoupili jako beránci, k vůli vládním subvencím byli velice hodní, poslušní, jak bylo patrné zvláště na železavském Staňkovi. »Jen úplně absolutistické Rakousko, jenom hrubá moc!« Ovšem absolutistická vláda by mohla na motouzárnou uštedřiti ještě větší obnos než za éry parlamentní.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, křesťalský, křesťalský,
levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Národohospodářská hůlka.

Rakouské státní dráhy měly za r. 1912 příjmy 876,239.673 K, o 8.64 proc. více než r. 1911. Řádná vydání činila za r. 1912: 634,942.264 K, o 7.52 proc. více než r. 1911. Připočtou-li se k řádným příjmům a vydáním mimořádné příjmy v obnosu 1,287.000 K a mimořádné výdaje v obnosu 40,841.000 K, činí provozovací přebytek 201,743.000 K. Na zúročení (umoření) investovaných 5722,557.121 K bylo potřebí celkem 247,183.185 K. Doplatil tudíž stát 45 mil. 440.556 K. Naproti tomuto příplatku státnímu dlužno položiti obnos 37,579.498 K, věnovaný na amortisaci emisních dluhů a půjček, dále obnos 14,539.093 K, jež činily státní daně, správu železniční r. 1912 zaplacené. Úhrn těchto obnosů převyšuje udaný státní příplatek o 6,677.935 K. Jest to poprvé, co tak příznivého výsledku bylo dosaženo. Rok letošní však najisto přinese prý zhoršení finančních výsledků, ježto výdaje rostou rychleji

než příjmy, a dvě tři léta příští budou státi asi ve znamení stagnace příjmů.

Naše obchodní bilance. Za celé první pololetí t. r. činil dovoz 1676.8 mil. K a zmenšil se tudíž o 136 mil. kor., kdežto vývoz činil 1342.7 mil. K, t. j. stoupl o 78.4 mil. K. Passivum obchodní bilance pokleslo tedy proti loňsku s 550.5 mil. K na 336.1 mil. kor. — Ačkoliv dovoz surovin a polotovarů značně poklesl, stoupl přece podstatně vývoz výrobků, což nelze vysvětliti jinak, než pronikavým oslabením kupnosti domácího obyvatelstva. — Vývoz do Uher za celé první pololetí činil 665 mil. K, t. j. o 76.3 mil. K méně, nežli před rokem. Jedná se tu v první řadě o výrobky průmyslové a z nich opět především o výrobky průmyslu textilního.

Cukr. Při srpnovém uvolnění, obnášejícím 6 proc. kontingentu, snížily rakouské rafinerie dosavadní cenu bílého cukru o 1.50 K za 100 kg, tudíž na 74.50 K z českých stanic továrních. Celkem bylo do dnes uvolněno 82 proc. kontingentu oproti 68 proc. ve stejné době roku loňského. — Dle statistika F. O. Lichta řepa v Rakousko-Uhersku uspokojuje nyní všestranně.

Obmezení výroby v budapeštských mlýnech bylo 1. t. m. na základě smlouvy podepsáno. Dle této smlouvy ve všech mlýnech budapeštských mele se v srpnu a v prosinci pouze 4 dni, v ostatních menších jen 5 dní v týdnu. Jest to první případ, že mlýny jsou nuceny obmeziti výrobu už na začátku kampaně.

Vliv židů v Německu. Němci v říši Vilémově nekoří se židům tolik, jak to vidíme u radikálních živlů českých. (Ostatně Němci v Rakousku také se nesklánějí před židy tolik jako Čechové, ačkoli mají v židech pevnou germanisační hradbu.) Přes to však židé mají v Německu velice nepoměrný hospodářský a kulturní vliv. Italská revue »Secolo« uveřejňuje zajímavou statistiku svého mnichovského dopisovatele. V Německu jest mezi 64 mil. obyvatelstva 610.000 židů. Tito šplhají se na nejvlivnější úřednická místa, dají-li se »formálně« pokřtiti. Na fakultách medicínských však jest pokřtěných židů jen 57, nekřtěných 107. Na fakultách filosofických 90 židů nekřtěných, 87 pokřtěných. Banky a obchody jsou většinou v rukou židovských. Listy německé jsou skoro výhradně pod vedením židovstva. Není-li žid právě šéfredaktorem čelných listů, jest přece prvou kapacitou po svém šéfovi. Odeprou-li židovské banky a nejdůležitější jiné podniky inserování, zmírají listy brzy finančními souchotinami. (Židé všude jsou si dobře vědomi, jaký vliv na »veřejné mínění« novinářské provozují jejich inserty.) »Berliner Tageblatt«, založený r. 1870 židem Rudolfem Mossem, zaměstnává výhradně židy. Židovští žurnalisté mají rovněž převahu u dalších 11 největších listů berlínských a dvou vratislavských. Mnoho modních a humeristických listů jest židovskými podniky. Ve Francii ovšem jest zrovna tak. Nejružnějšími cestami: tiskem, bankami, školstvím, kartely, koupí nemovitostí, zmocněním se telegrafních agentur, divadel atd. kapitalismus židovský stále pevněji svírá a sobě podmaňuje křesťany.

Bankrot čtyř židovských bank. »Čech« sděluje: V Pittsburgu »První-druhá národní banka« učinila úpadek, strhnuvši sebou tři jiné. — Zpráva finančního odboru oznamuje, že třetina ze základního kapitálu 3,400.000 dolarů jest porušena a také všecken přebytek pryč. Podle toho celkové ztráty může býti za 3 miliony dolarů. Zavření banky nařizeno kontrolorem finančním, když se vláda nedala uspokojiti. Ostatní tři banky tou první stržené jsou: 1. národní banka v sousedním Mc Keesport, American Watersworks and Guarante, Com. a bankovní dům J. S. et W. S. Kuhn, inkorporovaný a všechny tyto 4 banky byly spojené ve financování mnohých podniků. Kuhnova banka měla v moci mnoho podniků irrigačních a zároveň také dolů na západě, jakož i elektrických kar v západní Pennsylvanii a k tomu byla rozhodujícím duchem americké vodárenské společnosti. Předsdou první-druhé nár. banky je W. S. Kuhn. Týž je zároveň místopředsdou a ředitelem Kuhnova bankovního domu a vodárenské ručtelské společnosti. i banky McKeesportské, tak že se může říci, že všechny ty čtyři banky byly v rukou židů. J. S. Kuhn měl také vysoké úřady ve všech čtyřech bankách.

Jak se dělá křesťalská politika. Když ještě českou politiku vedli staročeši, křičeli radikálové z plných plic, že jsou proti politice drobečkové. — Nu — a nyní se podívejme na Ivy moderní. Na valné hromadě agrárních Raiffeisenek v Praze doznalo předsednictvo, že vláda dala agrárikům 82.584 K 08 hal. za provádění nouzové akce v roce 1911. Tehdy agrární vládcové rozdávali svým stoupencům krmiva koupená za vládní peníze. A nyní za tu příjemnou službu ještě peníze nové! Ministerstvo povolilo na Ivanovicku sušárnu opozičního poslance Pokorného 1000 K. Posl. Prášek prohlásil, že česká politika dotud se nedodělá úspěchů, pokud budou jistí poslanci za kulisami čachrovati, opatřovati svou kapsičku a své kšefty. S tím plně souhlasíme. Ale měl se dobře podívat na pohlavý vlastní strany! Vždyť přece mu jsou známy osudy smutně proslulé motouzárnny Staňkovy. Také ví, že mu vláda zvýšila míalsterskou

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
50/100 „ 1 30 „	150/250 „ 10 — „
55/110 „ 1 55 „	160/250 „ 10 60 „
60/120 „ 1 85 „	200/200 „ 16 — „
70/140 „ 2 55 „	220/320 „ 18 70 „
80/180 „ 4 20 „	250/350 „ 23 40 „
100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postal. Ia	vel. 200/100 kus 5 60 K
„ 180/90 „ 4 50 „	
„ k oknu „ 115/140 „ 4 30 „	
„ Malle „ 115/140 „ 2 40 „	
„ Chinillette „ 115/140 „ 3 40 „	

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paici, Srndi. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

pensi teprve na jeho žádost. — Ze své »obětavé« činnosti poslanecké zbohatla již velká řada soc. dem. poslanců. Proč by také národní sociál něco ze své veřejné činnosti neměl? Posl. Fresl býval dělníkem v plynárně, ale nyní jako poslanec zakoupil od manželů Blažkových u Českých Budějovic statek s velkými lány polí a luk. — České deníky oznámily tuto zajímavou zprávu o židovském bankrotu: »Na firmu Diego Fuchs v Praze, zabývající se výrobou hudebních nástrojů, uvalen byl konkurs. Firma byla financována Českou průmyslovou bankou, která jest hlavním věřitelem více než jednoho milionu korun.« — Pěkné nadělení! Německému židovi půjčí česká banka sumu tak závratnou a — jak bankrot dokazuje — učiní tak s lehkou myslí, zatím co čeští živnostníci marně hledají třebas jen skrovnou finanční oporu. Žid ovšem se zaváže platiti větší úroky, banka se toho chytne, vysekne mu větší poklonu než českému žadateli. Ale zda německý žid splatí obrovskou výpůjčku, o to již bývá starost menší.

Kdo má v rukou kartely? V minulých dnech v ministerstvu obchodu konaly se porady o kartelu podrážkových výrobců. Porad se zúčastnili všichni zástupci koženého průmyslu rakouského. Ujali se slova: posl. Grünfeld, gremiální rada Adler, továrník Winternitz, Tanzer, Stross, Sprecher, Politzer, Max Länfer, Kohn, Taussig, Neuburg, Mayer.

Sociální besídka.

Nemocenské pojištění školních dětí bude zavedeno ve švýcarském městě Aarau. Nejmenší roční premie stanovena na 7 franků, z nichž má platiti stát 4 a 3 buď otec platící čisté daně ročně přes 20 fr., obec neb kanton.

Laciné byty má umožniti ve Španělsku zřízení státní životní pojišťovny. Z 500.000 peset garančního fondu smí projektovaná pojišťovna rozpůjčiti 200.000 na 3 a půl proc. pouze na zřizování a koupi rodinných domků.

Zpět k měšťáckému hospodaření. Kdo čte řízné kritiky rudých listů o hospodaření »buržoá«, domníval by se, že zazáří pronikavé slunce nápravy, kdekoli se chopí soc. demokraté pozitivní práce sami. Leč běda — tolik již krachů rudých podniků buď pro nešikovnost nebo nepoctivost soc. dem. správců! O nešťastné rudé velkosklárně ve francouzském Albi rokuje se dále horlivě jako o nešťastném pacientovi. Nyní docela rudý »Volks-Zeitung«, vycházející v Inšpruku, v č. 152. sděluje s naivním potěšením o zlepšení poměrů ve velkosklárně: »Valná hromada 29. června mohla zaznamenati, že podnik prospívá a uzavřela změnu stavu, která odpomáhá organizačním nedostatkům. Veliká většina dělnictva nahlíží účelnost jak technických reforem tak nového pracovního a mzdového řádu (teprve tedy po dlouhých svárech ted!), jež ředitel Spinetta zavedl, a nelibost menšíny brzy — jak jest naděje — se utiší. Změna stanov obsahuje složení správní rady. Dosud v ní měl odbor sklářského dělnictva z Albi šest zástupců, akcionáři — totiž politické, odborové a družstevní organizace — jen tři. Od nynějška se poměr obrátí a tím jest dána záruka, že v budoucnosti ve správě továrny se neuplatní cechovníká obmezenost.«

Tedy — protože nyní zástupcové dělnictva jsou odsouzeni k malomoci, protože kapitalističtí akcionáři se uchopili vlády, byla poskytnuta záruka proti rudé bývalé »cechovníké obmezenosti.« Ta menšina, která trvá na starých cechovních zásadách, bude kapitalismem umlčena velice snadno. Tedy šlo se zpět k řádům staroměřáckým. Kapitalismus dříve komando nad dělnictvem, protože

svévole »uvědomělých« dělníků překračovala všechny meze.

Co stojí správa soc. dem. organizací. Správní výlohy německofíšské sociální demokracie r. 1911 obnášely 11 milionů marek, výlohy vůbec 60 mil. marek. Téhož roku naporučené stávky připravily soc. dem. dělníky o 27 mil. marek na ušlé mzdě, podpory však činily pouze 13 mil. marek. Protože však ani rudé konsumy nedávají na úvěr, mnoho rodin třelo bídu dosti dlouho, než došly podpory. Přihlížíme-li k obrovským správním výlohám, pozorujeme — stát ve státě. Platí se správcové, sekretáři, pokladníci, organizátoři atd. Jenže rudá daň jest daleko vyšší, než jakou vymáhá stát. A soc. demokrat, který tolik platí pravidelně na účely své organizace, dovede se diviti, k čemu jest Svatopeetrský haléf.

IV. sjezd švýcarských katolíků konal se od 3. do 5. srpna ve Sv. Havle. Katolické Švýcarsko má svůj katolický lidový spolek, čítající 54.000 členů. Organizací dělnických má 241 se 24.000 členy. Katolický spolek vychovatelský má 3000 členů. Spolek mateřský ve 215 sekcích má 30.000 členů. Katolický spolek jinochů v 160 sekcích má 15.000 členů. Členů k šíření dobré četby čítá přes 5000. Spolek jerusalemských poutníků 7000, členů Vincenciánů 2200 členů. Katolických učitelů 300 členů. Spolek katolických publicistů 58 členů. Křesťanští sociálové mají též svou banku. Věru utěšený to rozvoj!

Právo na všechen výnos z práce. V čele soc. dem. programu v Gotě z r. 1875 stkvěla se tato věta: »Práce jest pramenem všeho bohatství a vši kultury.« To se předkládalo soudruhům jako nedotknutelný, věroučný článek. V programu se dále tvrdilo, že tedy všechny zisk z práce náleží dělnictvu a že se tedy všeliké dividendy vydávané lidem jiným mají zrušiti. Tak se hlásalo po 16 let.

Nastoupil program erfurtský, který tu »vědu« značně opravil. Ale jedná-li se o agitaci, o získávání mass neuvědomělých pochlebenstvím, vyrukuje se znovu s heslem o právu dělnickém na celý zisk z práce. »Vorwärts« v 135. čísle z 14. června napsal: »Organisované, tedy socialistické dělnictvo zřiká se milosti. Žádá a v jeho jménu žádají jeho vůdcové plný výnos své práce.«

Zní to velice hezky, věc zdá se býti velice jednoduchá a proto toto heslo vrací se stohlasou ozvěnou. Jak to však vyhlíží v samých rudých konsumech, kde se zřizencům platí méně než v podnicích měšťáckých? Vždyť právě list rudých konsumů »Konsumverein« v č. 11. z 28. května tohoto roku napsal: »Práva na celý výnos z práce jest v soudružských konsumech tak málo, jako v hospodářství kapitalistickém. To již pověděl ve své kritice soc. dem. programu Karel Marx.« Ten totiž upozorňuje na potřebu, aby se vymínil jistý obnos na náhradu potřebovaných strojů, na potřebné rozšíření závodu a dále na rezervní nebo pojišťovací fond pro případ větších katastrof.

Tedy vždy jen s rozvahou!

Rozvoj soc. demokracie v Německu. Soc. dem. v Německu vydali statistiku svého hnutí v letech 1912—1913, která zasluhuje vážného přemýšlení. Počet členstva, jehož 1. července roku 1912 bylo 970.112, stoupl do 30. března 1913 o 12.748 osob. Organizaci mládeže má strana v 655 místech, list této mládeže »Arbeiter-Jugend« již má 84.409 předplatitelů. Soc. demokracie má v Německu 90 deníků, 62 vlastních tiskáren. Ústřední denník »Vorwärts« odvedl straně čistých 196.064 marek. Počet předplatitelů rudých listů 31. března r. 1913 byl 1.465.212 osob. — To jest skutečná velmoc, která vzrůstá, zatím co protestantství, které chtělo všechno luštit, odstupuje rychle s jeviště. Jediní katolíci svojí znamenitou organizací a upřímnými snahami dovedou v Německu vydatně čelití rudé záplavě. Leč jest potřebí, aby i v Čechách katolíci počali čileji šířiti a podporovati naše Všeodborové sdružení křesťanského dělnictva. Kdo bdí, ten bude vítězem.

»Dělnický« podnik. Jak četné závody nazývají se »lidovými« jen proto, aby z dělnictva hodně peněz vymáčkaly! Ale jsou docela podniky tak zv. dělnické, kde ztrácejí dělníci poslední své groše. Na př. pivovar v Radvanicích nazývá se z rozkazu rudých vůdců »dělnickým.« Ale — ve skutečnosti náleží židu dru Karpelesovi, smutně známému ze stávky r. 1900. Namítá se, že prý strana rudá přece dostane z pivovaru jisté procento. Jest to pravdou — ale kdo tu tantiému shrábne? V prvé řadě obhájce pivovaru dostane ročně 5000 K, pak několik vlivnějších organizátorů. Co však z toho chytanou skuteční dělníci? Na př. dělník Baroch tam přišel k nezaviněnému úrazu. Protože byl k práci neschopen, tu soudružský ředitel závodu Brainer ho propustil z práce. Marné byly protesty Barochovy, marné poukazování na to, že Baroch zastával svou práci svědomitě. Místo Barochovo totiž bylo rezervováno pro jednoho zkrachovaného sekretáře. Brainer žije u velikém přepychu, dělníci obývali malé světničky sotva že se bídě obživí. V pivovaru panuje největší špiclovství, mzda se vyplácí později, než v měšťáckých závodech. Tak se ovšem dělnictvu nepomůže nikdy.

Vyvolatelská — dělníky. Centralistický »Dělník« píše: »Funkcionář ústředního výboru »sepa-

ratistického svazu železničních zřizenců« Čeněk Hanuš, jak již všeobecně jest známo, saražoval akci podání »adresy oddanosti« přednostovi stanice Steg v Praze. Konstatovali jsme to a bylo by to pro nás věci obyčejnou. Neří však možno zamlčet veřejnosti další »přirozený vývoj« této akce i Hanuše. Po naší zprávě se podepsaní železniční zřizenci v knize škrtali. Hanuš vyřizl list s přetřhanými podpisy, sebral vybrané peníze a dnes nelze jinak než konstatovati, že Hanušovi se ztratila sběrací listina. Funkcionář také prý »dělnické organizace« saražuje servilní podání adresy, vyřezává listy, sebere peníze a sběrací listinu nechá pak zmizeti. To jest jistě nejpřirozenější »přirozený vývoj.«

»Sociální studentská sdružení« začalo zakládat po krajích katolické studentstvo. — První takové »Sociální studentské sdružení« založeno bylo v Kroměříži. Další budou postupně následovati. Katolická veřejnost česká vítá tento krásný a ušlechtilý počín katolického studentstva s největší radostí a také s velkými nadějemi. Po bok sociálně pracujícího kněžstva staví se naše mladá intelligence, aby podala kněžstvu ruku ke společné práci. — A této pomoci kněžstvo, dnes prací přetížené, nanejvýše potřebuje, má-li sociální jeho dílo, vybudované v éře sociálního buditelství kněžského, dále růsti a vnitřně se zdokonalovati.

Jak pocíťvali soc. demokraté své volební společenství. Prostějovský »Hlas Lidu« děkuje za hlasy agrární tímto příznačně rudým způsobem: »Přinesli jsme vyličení bestialit, kterých se dopustili čeští sedláci a čelní příslušníci strany agrární na chudé rodině dělníka Grunta v Blatci. Příklad blatceý vrhá hrozné světlo na stranu agrární, která taková zvěrstva mlčky schvaluje a jejich »hrdin« staví na čelná místa v obcích. Strana agrární nese spoluzodpovědnost za násilnosti, které její příslušníci na dělnictvu pášou, dokud se takových barbarů nezřekne, neodstraní je z jejich důležitých postavení v obcích a dokud veřejně neprohlásí zásadu, že zemědělský dělník je také člověk a má se s ním proto lidsky zacházeti. Agrární listy zamlčují případy surového týrání čeledě, nevědí nic o tom, že pantátové zacházejí s čeládou jako s dobyt看, že u větších sedláků čeled do lidského obydlí nesmí ani vkročit a žije jen s dobyt看 a s ním také ve chlěvě spí. Potom chtějte, aby se chudý lid hrnul do služeb zemanu, když takový selský nadutec, starosta obce prohlásí: »Já nemám žádný cit, mně je vše jedno: prase, pes, nebo dítě.« Pak kdo tohle vidí, slyší a čte, má-li v sobě jen špetku lidského vědomí, je-li jen trochu člověkem, musí se vyhnouti všemu, co čpí selskou službou. Během posledních čtrnácti dní zaznamenali jsme jen z našeho okolí několik případů selského násilí na dělnictvu. Tři z těch »dobrodinců« jsou starosty obcí. Z nich je patrné, že mnozí sedláci — a nejsmutnější je, že je to ponejvíce »výkvět« selského stavu, starostové a jiní funkcionáři — považují čeládku za otroky v pravém slova smyslu.« — Není potřebí dokládati, že ten posudek jest hodně přesolený. Vždyť právě soc. demokraté zacházejí jako se zločincem s dělníkem takovým, který nechce platiti na rudé demagogy. Ale až přijde k volbám, agrární zemané budou voliti soc. demokraty znovu.

Ochutnali jste

již kávu s Franckovou?
žitnou kávu „Perlovkou“?

Chutná znamenitě i bez kávy
zrnkové.

Besídka.

Kandidáti slávy.

»Kdo v zlaté struny zahrát zná, jej ctěte víc než sebe!« Tento apel Hálkův kypěl omamujícím varem v hrudi dvou studentů: Václava Vejtruby a Vojty Kašpárka. Jejich denní tužbou bylo posvětit struny třebas staré, navazované, ideálním dechem majestátní poesie. Vznesený to úkol pro mladé hlavy, které právě k vůli hudbě obývaly pohromadě těsný, vlhký a dosti tmavý pokojík. Hodilo se jim, že bylo dovoleno bezplatně týrat starý struněný nástroj, jehož forma byla názorným přerodem starého »spinettu« v moderní piano. Klapky, které byly určeny k udeření celých tónů, byly černé, klapky, pod jichž správu podléhaly púltóny, byly špinavě žlutavé a někde načervenalé. Klaviatura po stranách tvořila snesitelnou přímku, ale v řadě klapek prostředních bylo pozorovati velikou nesvornost. Jedna byla výše, druhá hodně níže. Proti strunám nalezl si neumírající, hlodavý zub času pomocníka v rezu, tak že některé dráty nesténaly o mnoho silněji, než struny na kytaře. Ale — přičtenému koni mnoho na zuby nehleď!

Chudí studující byli rádi, že se dostali aspoň k takovému instrumentu. Hrával na něj ještě za

Radeckého muž kvartýrské. A když ten v letech šedesátých zemřel, piano dlouho a dlouho odpocívalo, až mu vrátil řeč student Vejtruba. Chudák často mnoho zkusil, když klíčem zrezavělé kolíčky otáčel, aby plnul struny k harmonickému chvění.

Houslista Kašpárek nebyl se svým nástrojem o mnoho šťastnější. Za málo peněz netoliko málo muziky, ale i málo toho, z čeho se muzika tvoří. Amatér Kašpárek byl synkem dovedného truhláře. V sousedství švec Holinka byl majitelem starých rozkřapělých houslí, které měly jen tu vynikající vlastnost, že byly zrobeny ještě za života Beethovenova za francouzské vojny. Housle šklebily se stále příšerněji, když si s nimi začaly děti přístipkářovy pohrávat.

Nejosudnější katastrofa pro nástroj však nastala, když malý Francek vtěsnal do zářezu korouhvičku a počal housle prohánět po zeleném rybníku jako lodičku. Všecko se rozlepovalo. Malý Vojta Kašpárkův pozoroval s krvácejícím srdcem ten hříšný vandalismus — a protože už přes rok měl velikou chuť do hudby, běžel oznámit tu zkázu otci s prosbou, aby aspoň tenhle instrument pro něho opatřil. Starostlivý tatík dal přístipkáři za housle starý kabát a přidal ještě desetník. Pak housle slepil, oparádil. Nu — a Vojta začal se učit hudebně. Šelma krk však byl na houslích příliš silný a krátký, struny se vypínaly příliš vysoko nad himatnikem, tak že později při cvičení vyšších poloh zažil umění milovný hoch chvíle velice mrzuté.

Ale co platno! Vždyť na lepší nástroj nebylo. A mohl-li si pomoci na daleko primitivnější housle Dalibor tak, že si získal slávu v celé vlasti, proč by Vojta zoufal? Honil Kreutzerovy etudy, pokud jeho schopnost stačila, snažil se podříditi svému panství dva vypůjčené koncerty Viottiho a jeden Spohrův. A když byl již v septimě, pral se houževnatě s obtížemi excelentního koncertu Beethovenova a Maurerova. Referoval Vejtrubovi s učenou tváří: »Viš, všecko by se konečně poddalo, ale ty decimy by na tyhle skřípky nevyhrál ani Ondříček. Až si vypůjčím jiný nástroj, až budu mít více pokdy, uvidíš, že i tak tvrdé bašty vyšší virtuosity zteku. Hm — taci Ondříčkové, kteří nemusejí studovati trigonometrii, goniometrii, Oidipa, taci hudebníci, kteří mohou houslový krk hladiti nerušeně od rána do večera, přirozeně svedou více. Ale až bude studentská akademie, ještě ukážu zdejšímu publiku, co znamená Kašpárek s Vejtrubou.

Vejtruba sice klapky probíral tak horlivě, jako holub zrní, ale byl klidnějšího temperamentu, nebyl zvláštním ctižádostivcem. Řekl jednou Vojtovi: »Poslouchej, má-li někdo zahrát Beethovena, Brucha nebo Bériota i na pěkné housle, jest k tomu potřebí zvláštního talentu. U nás průměrných muzikantů časté díření nestačí. Vždyť nevyhloudíš malíkem bezvadného trilku ani v prvé poloze, ač se v tom tak často cvičíš. — Taký by tohle piano pod mými prsty lépe a hbitěji tóny sypalo, kdyby byly nové klapky a struny. Ale virtuosem i při vši pili sotva už budu.«

Vojta se zachmuřil: »Kdo se zápasu bojí, ten již předem prohrál. Já však nenáležím k rodu zaječimu.«

»No — však ti možná odborní znalci vystaví vysvědčení, které přijmeš s kyselou tváří. Vždyť jsi posud nebral hodiny u vynikajícího mistra, tvé držení houslí — jak jsem slyšel — není bezvadné, tak že takhle těžce vyhráš nejvyšší polohy. Ted' není malíčkostí státi se umělcem proslulým.«

»No — uvidíme, co zmůže pevná vůle!« opo-
noval nepřímou Vojta a počal si prozpěvovati: »Ne-
kamenujte proroky, neb pěvci jsou jak ptáci . . .«

Do sféry zlatých zvuků pojednou vmísila se mládencům nádherná, růžová záře. V protějším výstavném domě začala vyhlédati z okna krásná dívčí hlavička s pomněnkovým zrakem a plavým vlasem. Oba idealisté byli unešeni tím poetickým zjevem. Jen to je bodalo do srdce, že mimo talent neměli ničeho, ani zvláštního rodu, ani peněz, ani jistého postavení. Oba toužili s mladičkou krasavicí aspoň několik srdečných slov vyměnit. Slečinka na časté velice zdvořilé pozdravy odpovídala také zdvořile, ale až příliš chladně. Tak v mladých přátelích erotické zanícení jen vzrůstalo.

Jednoho dne pak byli přímo okouzleni! Z otevřeného okna, z něhož pozorovávala dívka často láskování pouličních vraců, ozvaly se mistrné akkordy na piano. »Slyšíš, Vojto?« uvoznoril Vejtruba. »Tohle jest Beethovenova sonata. Ach — kdybych uměl tak mistrně ovládat klavír já!«

Kašpárek nevrle pohodil rukou na znamení, aby se Vejtruba ztišil . . . To byly tóny! Trilky ve vysoké poloze zněly tak nádherně, jako by vycházely z flétny, pak začaly křepčit šestnáctky překotným vírem, za doprovodu klidných basů z okna se honil ven takový přívál harmonických zvuků, jako chomáče jisker z ohňostroje. Když dozněly poslední tři akkordy, vzdechl Vojta: »No — tohle jest umění, to jest krása! Jen ideální, nadšená duše dovede vyhloudit z pianových strun taková kouzla!«

»Hm — vždyť byla přece v konservatoři«, do-
ložil Vejtruba. »Tam měla jinší školu než my dva, kteří jsme skoro samoukové.«

»Ale ta skromnost!« velebil Vojta. »Podívá-li se na člověka, myslil bys, že sotva umí násobilku. A ted' nenadále tak veliký umělecký čin.« Když se oba dostatečně nahorovali, napadla zbrklému Vojtovi ctižádostivá myšlenka. »To je vidět, Václave, jak slečna Krásnická pluje celou duší v říši tónů. Měli bychom se jí nějak odměnit za tak vzácný požitek. Což také něco nedovedeme? Otevru okno a zahrajeme elegii Ernstovu. Sám's mi řekl, že mám velice pružnou, uchvacující kantilenu. Ať pozná duše spřízněné. Otevru okno — ano? A ty rozlož noty.«

Za chvilku byl ztuhlý vzduch malé světničky rozvlněn lkavou, přesládlou melodií. Plavá hlavička objevila se v okně — Vojta to dobře pozoroval. Jarmilka Krásnická naslouchala dosti pozorně. Před koncem elegie však zase blankytná očka zmizela.

»Poslouchej, ta dívka se nám jistě obdivuje«, zajásal Vojta. Zatím ted' přestaneme. Navicím něco rychlého, zahráme kus »furioso« a uvidíš, že našemu umění pak věnuje takovou úctu, jako my jejimu. Jen kdybychom si s ní mohli promluvit ústně! No — začnou plesy a pak snad . . .«

Za dva dni z otevřeného protějšního okna se sypaly jako krupky tóny Raffova koncertního kvapíku a za chvíli jiného rychlého kusu. Tu již si ladil Vojta housle na Maurerův koncert. »Mně se všecko, Vašíku, zdá, že ta poetická siréna hraje nám, ano — k vůli našemu potěšení. Však ted' poslechně nás!«

Když klavír na chvíli utichl, zachraptěly struny pod prsty Vejtrubovými. Za chvilku začaly výskat housle sólo — ale jen na chvilku. »Mizerná struna, pořád slézá«, posteskl si Vojta. Za chvíli bylo slyšeti rychlé houslové dvojhmaty. Podle samé autokritiky Vojtovy nezněly příliš dobře. Ale ať! Nyní právě se přijde k sladké melodii, která musí uchvátit každého! . . . Bác! Struna praskla. »No — tohle! A právě v nejlepším.«

»Poslyš, dnes toho už nechejme«, přimlouval rozvázný Vejtruba. Napni si novou strunu, trochu to ještě přecvič! S tímhle těžkým kusem můžeš vyrukovati teprve za tři čtyři dni!«

»Věčná škoda!« vzdychl Vojta a odložil housle . . . Za chvilku se protější okno zavíralo. »A že se ani u okna neukázala! Jak bych si toho vážil! To není bytost obyčejná, zrovna jako by ji sem byl přivál zeřítek, jako by svou tvářičku každý den koupala v nejkrásnějších ranních červáncích!« Tak horoval Vojta, jehož jménem byl jen kufr, řemeslnické housle — a talent.

Mládenci zahráli k počtě protější krásky ještě několikrát. Sešli se s ní také v plesu. Chtěli se s ní bavit se všim nadšením hovorem o hudbě. Ale — virtuoska byla skoro pořád v kole se třemi mládenci staršími. Kašpárek aspoň druhý den po plesu chtěl s ní vyměnit soukromě několik slov. Když právě vkročila do dveří svého domu, spustil: »Slečno, jak pak jste se ráčila . . .« V tom bác! Ze dveří vyšla stará služka, která bouchla dveřmi nehorázně.

A zase začaly housle umělecky kvílet, zase drnčely chraplavě struny neforemného piana. »To je hrůza!« slyšel pojednou Vojta hlas staré služby z protějška, která přivírala okno. »Hm — snad ta kritika platí nám«, poznamenal Vojta. »Ale kdež taková zamračená starucha rozumí, co jest pěkného! Kéž by ta plavá hlavička znovu ven vyhlédla a nás aspoň zrakem povzbudila!«

Leč — plavá hlavička se ted' náhodou chovala tak, jako by jí chudince upadly prstíky. Její klavír oněměl. Co to?

Za pět dní nato potkal Vejtrubu starší, vysoký, přisedlý pán se skřípcem na orlím nosíku. »Vy, mladý pane, hráváte rád na piano, že ano! Jsem správcem berního úřadu Krásonický, bydlím naproti vašemu bytu. S vámi hraje, jak často jsem svědkem, nadšený houslista. Mohl byste mi prokázat nějakou službu?«

Vejtruba, celý vyjevený, sliboval ústy, očima i rukama největší ochotu.

»Nu tak tedy. Víte, moje dceruška Adéla trpí trochu migrénou a někdy i nespavostí. Každý šramot její nervy silně rozruší. Prosím vás tedy v jejím jménu, abyste si vždycky při hraní zavřel okna. Bude vám chuděra velice vděčna.«

»Já prosím za nic nemohu, to vždycky něco vyvádí Kašpárek, ten by hrál celý den. Já jsem nechtěl ani v nejmenším . . .«

»Nu — nu, jaké omluvy, vždyť jste přece tím nespáchali smrtelného hříchu, já jen přátelsky prosím . . .«

»Prosím, všecko zařídím. Vojta je dobrák, řeknu mu to, on — on — už to nebude víckrát dělat.«

A přece si Vojta něco svými skřípkami vyhrál. Za odměnu, že se stal hodnější a skromnější, byl mu poskytnut jako chudému studentovi u Krásonických týdně jeden oběd zdarma. Vždyť nikdo nemá pěvce kamenovati. Kdo v zlaté struny zahrát zná, jej cťte víc než sebe. A není-li možno ty struny poslouchat, dejte mu dobrotivě místo rány kamenem raději kus chleba.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80.

úročí vklady

4% - 5 - 5½ - 5½%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnek a faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy. Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a prospekty zdarma.

Veleústojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovský

GAUDENC APPL, LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

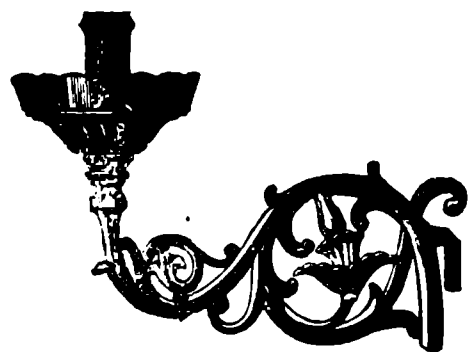
Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

Zal. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karls Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby ke-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpak a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řizované dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšném Ústí)

doporučuje P. T. veleústojná. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporek a keřevého náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

OBNOVA

Číslo 33.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 14. srpna 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Oddech na Balkáně.

Snad ten oddech potrvá jen krátko, protože otázku balkánské rovnováhy Bukurešť rozluštila tak, že vyvolala celou řadu palčivých otázek nových. —

Bulharsko ovšem zavinilo mnoho. Jakmile pozorovalo, že Srbové k vůli uhájení spravedlivých posic hledají podporu u Řeka, hned měli všichni diplomati bulharští pochopiti strašný dosah takové situace pro budoucnost slovanské myšlenky na Balkáně. K prozřetelnosti je měla nutit připravená armáda turecká i rumunská. Když i Černá Hora vyslala své tisíce proti Bulharsku, když ruský car zapřísahal Slovany, aby upustili od boje bratrovražedného, tehdy právě Sofie měla dokázati, že v ní žijí v době nejvyšší kritické mužové velící. Jednalo se přece o žeň jižních Slovanů vůbec, která neměla býti vydána na pospas cizím lichvářům. Nejednalo se jen o to, co který sok svými děly urve, ale o budoucnost vzájemnosti slovanské na Balkáně. Mírnou cestou by se byly církevní a národnostní požadavky v zabraných územích daleko spravedlivěji urovnaly, než po vítězství kterékoli strany.

Nyní vykrvácené Slovanstvo musí patřiti na to, jak si urvali Rumuni Dobružu s 290.000 bulharských poddaných, s nejlepšími statky, jaké v Bulharsku existovaly. Rumunsko jest nyní »mužem, který se směje«. Získalo tolik pouhou vojenskou procházkou. To jest politika obmyslného lichváře, který čekal na vhodný okamžik k lupu. A dole v Makedonii? Skoro 400.000 Jihošlovánů bude strádati pod žezlem řeckým. Ať nařká Bulharsko jakkoliv na velikou nespravedlivost, ať poukazuje sebe více na své ohromné oběti v boji se sverepým Mongolem, vinu se sebe nesmyje. Vždyť musilo pozorovati dávno dříve podle neklamných známek, že sousední sokové nastoupí cestu železně bezohlednosti, jakmile válečná štěstěna se obrátí.

A židovské peníze při výpadech tureckých proti bulharské kořisti konají veliké služby. Vždyť také Turci, kteří katanovali a dosud katanují tolik Slovanů, chovali se k židům vždy tak uctivě a úslužně! V posledních dnech se prohlašovalo, jak Rusko požádá Francii, aby bylo zabráněno vyplacení Turecku nové zálohy 10 milionů. Prý poměr Ruska k Francii se značně zhorší, jestliže naleznou Turci u francouzských kapitalistů novou podporu. Francie však odpověděla, že to jest soukromý obchod, ačkoli přece finančníci poskytují půjčky jen se souhlasem vládním.

A již došly telegramy, jak připravují Turci rozsáhlé »manévry« před Drinopolí, jak si opevňují Lozengrad, loupí bulharskou sklizeň, katanují sverepým způsobem slovanské obyvatelstvo. A Řecko, které tak rychle navázalo s Tureckem přátelské styky, prokazuje oři tom Turkům služby přímé i nepřímé.

Místo skoncování sporů přinesl výsledek války vzrušující zneklidnění. Zbrojí se silně v sousedství, bude se zbrojiti brzy znovu úporně ve státech balkánských. Kdyby bývalo Rakousko hned v počátcích války upravilo účelněji svůi poměr k Srbsku, co se ušetřilo milionů, jak se prospělo našemu obchodnímu rozvoji! Leč — musila se vydupati samostatná Albánie, tak že Srbsko hledalo náhradu v území, na němž si činili nárok Bulhaři. Pochlebovalo se Bulharům v naději, že tito Srby oslabí. Nebyla to prozřetelná politika vůči Srbsku, které přece s Rakouskem sousedí bezprostředně. A nyní po vši námaze hrabě Berchtold jest osamocen, Německo samo jedná proti Rakousku, Rusko ustoupilo od revise míru bukurešťského proto, že rakouské požadavky, směřující proti Srbsku, považuje za přemrštěné. Naše vláda dala se tedy na ústup také.

Tedy nyní na nějaký čas oddech, klid. Ale bojovná nálada kypí více než před válkou s Tureckem. Křesťanský Balkán vystoupil loni svorně proti Mongolovi, teď si však nadrobil domácí spory, které jsou ještě spleťtější, než dřívější spory s Tureckem. Vojenství nabude nyní na Balkáně většího významu než před tureckou válkou. A aby velmoci mohly uplatniti v balkánských svárech

svůj hlas, aby obhájily své hospodářské a politické zájmy, na němž si činí nárok právem i neprávem, bude se platiti na nové zbrojení v pěti šestnácti území evropského. Smutný oddech — truchlivá bilance!

Volné listy.

Děti badateli a filosofové. V Husovy dny byly napsány věci úžasné. Učitelský časopis »Komenský« na příklad předpovídá zřízení »Domu svobodného dítěte« a oznamuje divy, které se v něm budou konati. »Učebnic nebude, dítě nebude učněm, nýbrž hledatelem pravdy. Budeme je seznamovati s těmi velikými mysliteli a vědci, v nichž jest živ tento duch hledání pravdy. Necht' děti samy sestaví si učebnici, to jest sepisují takovou knihu, která by obsahovala trest' všeho jimi dobytého a byla drahou dětem jako odznak jimi dostižených cílův a povzbuzovala k další jejich samostatné činnosti.«

Až v ty konce dospěl jsi tedy, rozumie lidský, že jest ti zemřít na popravišti v dobu oslav muže, jenž veleben jako rozumový hledatel pravdy! — Vážný Huse, proč jako dospělý muž strádal jsi přemýšlováním o pravdě, když jsi měl v Praze tolik dětí, které veškeru práci mohly vykonati za tebe? Vy, professorové, neslyšíte hlahol objevu, jež učinil časopis »Komenský«? Ať sestupte již se svých stolic a uznejte, že vaše tituly a hodnosti náleží minulosti a historii, která ne bez trpkosti znamená, jak jste zbytečně zadržovali pokrok člověčenstva, když na místo skrovného počtu vašeho mohly badati milionové drobných košiláčů, v jejichž duševních schopnostech utajena jest možnost, přivést lidstvo k metám, o nichž bojíme se takofka přemýšleti! Od epochálního objevu »Komenského« musí zmizeti také nemrav, jevíci se v tom, že pokrokoví učitelé katolíkům spílají zpátečnických klerikálů. Nejsme již zpátečníky, neboť hrot této zbraně vrazili si pokrokoví pánové do vlastních prsou rozkladem »Komenského.« Bývá tak vždycky, a měl by nevšimácný svět vědět, že z bezpráví rodí se bezpráví a že pomluvy a lži, byť sebe dále se dostaly, vracejí se vždycky domů. Vzhledem k této věci vracejí se ovšem do »Domu svobodného dítěte.«

»Dům svobodného dítěte« svědčí, že pokrokoví učitelé jsou zpátečníky a že neprávem s tímto titulem obraceli se na nás. Vždyť celým svým povoláním dávají na jevo, že děti ve školách považují za učně a teď jako oslňujícím bleskem, vrženým do tmy, hlásají v »Komenském«, že **dítě vlastně jest badatelem a hledatelem pravdy.** Proto zpátečnictvím nejhrubšího zrna jest, když pokrokoví učitelé pravdu tuto celým svým životem posud zapírali a potlačovali. Proč tedy učíte slabikovat, číst, počítat, proč učíte dějepisu a zeměpisu, proč lámete si hlavy pořizováním nových učebních pomůcek, máte-li před sebou samostatné hledatele pravdy? A mohou-li dívky samy sestaviti knihu, »**jež by obsahovala trest' všeho jimi dobytého a byla odznakem jimi dostižených cílův a povzbuzovala k další samostatné činnosti.**« proč sepisujete takové knihy sami a proč vedete čilé rozpravy o tom, aby učebnice duševním schopnostem a potřebám dítek co nejlépe hověly?

Máte-li před sebou samostatné hledatele pravdy a spisovatele učebnic, jest jen logickým důsledkem obžaloba, kterou na vás vznéstí jest oprávněná česká veřejnost, že jste posavad dítky ve školách tísnilí rámcem učebních osnov, že duševní rozmach jejich stlačovali jste různými diktandy a že na místo duševně samostatných tvurců do života posíláte pouze odřikavače pravidel, úloh a článků. Hrozně jste se provinili chválením metody Komenského, která patrně nejvíce udržovala ve školách zpátečnictví. Nebýtí vaší dosavadní praxe, byla by tu dávno nová zlatá éra, kdy z obecných škol rojili by se samostatní hledatelé pravdy, pro něž střední a vysoké školy byly by překonaným hlediskem, ztrátou drahého času a zbytečným vyhazováním peněz.

A což teprve dětmi sepsané knihy, které by obsahovaly trest' všeho dobytého a byly odzna-

kem dostižených cílův a povzbuzovaly k další samostatné činnosti! Až Jeník napíše, jak pro roztrhané kalhoty dostalo se mu od tatínka na kanduš, jak s kamarádem vybral vrány, jak na ledě se probořil a pořádně se vymáchal, až Ružena vyliče, že na pouť měla nové šaty, pomáhala mamince péci koláče a že včera vylihlý se jim kačenky, hle, co tu bude »dostižených cílův a trestí všeho dobytého«!

Však divům není konce, neboť »Komenský« napsal i toto proroctví: »V Domě svobodného dítěte bude pravdivou osobní mravnost a pravdivé pouze osobní náboženství. Každé jiné náboženství a mravnost jest jen surogátem mravnosti a náboženství. Na děti jest hleděti jako na svobodné bytosti, hledající vyšší mravnost a vyšší náboženství. Bude se přednáseti, čeho v oboru náboženských materií a v oblasti výzkumů lidstvem bylo dosaženo. Dejme dítěti možnost prožití a procítěti tu ohromnou práci člověčenstva. S hlediska zdravého rozumu vybízíme čtenáře, aby promyslili toto ohromné brimborium, které z »Komenského« jim předkládáme. Na takovou motanici nesmyslu jest každá satira slabá, a jest se podivovati zoufalé hrdinnosti, jež učinila prohlášení, kterého posud nikdo neslyšel, co svět světem jest. Až se o tomto návrhu dovědí osvícení členové francouzské Akademie, kteří posud na něco podobného nepřišli, jistě českému autorovi vymohou řád čestné legie. Tolik filosofii ve všech pěti dílech světa, tolik svobodomyšlnosti všude, ale i portugalská a barcelonská zednáři měli posud hlavu zatemněnou.

Posud dovoleno bylo dospělým lidem, aby si dělali svá soukromá náboženství, ale ani jeden z filosofů, kteří toto dovolení dali, nedovedl sestaviti náboženství, podle kterého bylo by možno mravně žiti. Velebný Tolstoj ustrojil si podle svého rozumu náboženství, které bylo jen v knihách, a sám autor pocítoval výčitky, že život jeho bere se cestou odlišnou. O Masarykovi stoupenci jeho vyhlašovali, že vybuduje nové náboženství, na které, žel, pořád čekáme, alychom se vubec nedočkali. Po všech marných pokusech posléze se došlo až tam, že moderní lidé náboženstvím rozumějí vzdělanost a vědu. Čím více se toto moderní náboženství šíří a hlásá, tím více mizí i mravnost. Hlavně proto, že povšechná vzdělanost a věda nejsou pro mravnost ještě všechno. Vzdělanci podle této mravouky beznáboženské nežijí a nebudou žiti, pokud by příkazovala nebo zakazovala něco více, než nějaká pravidla slušnosti nebo předpisy zdravotní. To jim stačí úplně. Svědomí a vnitřní zodpovědnost nemá v tomto rozumování místa a dle toho ani v životě, neboť by původcové nových učení o mravnosti počínali si umohem obezřeleji a svědomitěji a žili by podle toho, co hlásají.

Na konec dostavila se úplná nevěra, která příchod nového náboženství již ani neohlášuje. Okázale pěstují nevěru volní myšlenkáři, socialisté a pokrokáři, aby dokázali, že potírajíce náboženství katolické, udělali již bankrot s náboženstvím vlastním. Věc jest jasná. Kde se popírá osobní Bůh a nesmrtelnost duše, nemůže býti již ani stín náboženství, a jestliže tito lidé mluví ještě o jakémisi náboženství sociálním, jemuž ani sami nerozumějí, pak jsou to posuňky do prázdna, provázené nedokrevnými výrazy. To jest již nicota, která není s to, aby zdělala učení podrobné, příkazovací, autoritativní a důsledné.

A nyní, když dán nejpřesvědčivější důkaz, že aťli největší filosofové, nedbajíce náboženství Kristova, jiné uspokojující a mravnost zakládající nauky nesestavili, když podstatné náboženské principy v moderních lidech jsou rozbity a podvráceny, když všechny pokusy minuly se s cílem, přichází »Komenský« a tvrdí, že **vyšší mravnost a vyšší náboženství udělají si děti.** Dosti. Tady dlužno již mlčet, neboť řeči vedené bez nejmenšího zásvitu rozumu nelze rozumem vyvracet. »Komenský« tímto výrokiem opustil pudu, kde jest vážná rozprava nemožná. A co říci o výzvě: »dejme dítěti prožití a procítěti ohromnou práci

člověčenstva?« Ano, učíte tak a budete titanským Archimedeem, jenž nalezl bod, s něhož možno vyšinouti zeměkouli z její dráhy.

1813. V předchozím článku jsme již vyložili, kterak 1. května 1813 Napoleon se utkal se spojenci u Poserny v Sasku a že v nevýznamné šarvátce padl maršál Bessiérés. 2. května u Lützena svedena byla pravidelná bitva, v níž Napoleon velel v kulobiti a dokázal spojencům, že umí porážeti jako před výpravou do Ruska. Spojená vojska pruská a ruská k večeru dala se na ústup, ale Napoleon ústupu jejich nemohl změnit v úplnou porážku proto, že neměl vydatné a četné jízdy. Krásné a udatné jeho divise jezdecké roztály v Rusku v bitvách a pohubený byly mrazem. Před výpravou do Ruska, kdykoli bylo potřeba, Napoleon jen pokynul, a již maršál Murat v čele vycvičených jezdeckých pluku jako bouře vrhal se v rozhodný okamžik na nepřitele, drtil, porážel a vnášel zmatek v jeho řady.

Bonaparte v bitvách držel vždy dva hromy v rukou: děla a jezdce. Napoleon byl původně dělostřeleckým důstojníkem a zůstal jím ve všech bitvách. Všechny jeho bitevní plány byly sestrojeny tak, aby činnost dělostřelectva došla největší účinnosti. Soustřediti činnost děl na jediné místo, v tom spočívala jeho četná vítězství. Strategii nepřátelského velitele považoval za tvrz, v kterou usiloval udělati průlom. Na slabé místo, jež orlím zrakem brzo postřehl, vychrtil déšť dělových koulí. Rozervati řady nepřátelské, prolomiti šiky, způsobiti hrůzu a děs soustředěnou dělostřelbou, — o to mu šlo předem. Děsná tato methoda, spojená s geniem, učinila tohoto zádumčivého zápasníka tak dlouho nepřemožitelným. A když použil i své pečoty a když nepřátelské kolony byly rozviklány, vypustil jízdu, která dala poslední ránu. V roce 1813 však jezdeckvo jeho bylo nečetné a nevycvičené. Proto nemohl se jistě dovídati o posicích nepřátelských a vítězství svých náležitě využívat.

V bitvě u Lützenu mladá garda, vesměs nováčkové, dostala křest ohněm a počínala sobě tak statečně, že maršál Ney několikrát zvolal: »Tyto děti jsou rekové.« Napoleonova osoba činila divy a působila na mladé bojovníky jako opojný nápoj. Hnali se do boje jako lvové a neustoupili z místa, které jim bylo vykázano. Ranění, kteří se brali kolem Napoleona z bitevní vřavy, volali nadšeně: »Vive l'Empereur« (ať žije císař)! a umírající, sbírajíce poslední síly, se nazdvihovali a zkalenými zraky zadívali se na císaře, aby chroptícími a zastřenými hlasy naposled ho pozdravili.

V bitvě u Lützenu každá strana přišla o 10.000 mužů mrtvých a raněných. Pruský generál Schauhörst byl lehce raněn, jelikož pak rány nedbal, na cestě do Vídně zemřel v Praze 28. června. Starý maršál Blücher utržil si také ránu a odevzdal velení generálu Yorkovi.

Vítězství Napoleonovo působilo velikým dojmem v celé Evropě a zvláště ve Francii, která nabyla přesvědčení, že vojska francouzská zachovala si svoji převahu a že toliko mohly je přemoci ruské mrazy. Ale pro Napoleona bitva u Lützenu znamenala mnoho tím, že knížata Rýnského spolku, jejichž spojenecká věrnost po nešťastném ústupu z Ruska se uvolňovala, oddaněji k císaři zase přilnula. Král Saský, který v tu dobu pobýval v Praze a který byl na vahách, ke které straně se přidati, vrátil se do sídelního města Drážďan, kdež Napoleona ujistil svým věrným přátelstvím.

Bitva u Budyšína. Po bitvě u Lützenu, jako obyčejně bývá, hledán byl vinník, a Prusové obviňovali Rusy z malátnosti a nedostatku oduševnění pro společnou věc. Snad měli pravdu, neboť Rusové vlast svou od francouz. vojska již osvobodili, kdežto v němec. zemích pociťovali Napoleonovu přítomnost velmi bolestně a bez rozmyšlení usuzovali, že takovou nenávistí proti Napoleonovi musí sálati i spojenci. Porážkou u Lützenu znepokojeni a polekáni skládali Prusové svou naději v Rakousko, a naději té po bitvě dal výraz král Bedřich Vilém těmito slovy: »Za několik dní dostaneme vydatnou pomoc.« Nestalo se tak brzo, jak král pruský předpokládal, nýbrž až v srpnu.

Po bitvě u Lützenu obě nepřátelská vojska sem a tam manévrovala, až 20. května popadla se v boji u Budyšína. V armádě spojenců dleli též car Alexandr a král Pruský, o čemž Napoleon věděl a což ho snad, kromě jiných okolností, přimělo, že vymyslel velikolepý plán bitvy, který, kdyby byl proveden býval, byl by rozhodl o celém tažení a dal jiný směr dějinám Evropy. Napoleon usmyslel si spojence obejít a stísniti je od zadu tak, aby zahnal armádu a panovníky. Státi se plán bitvy skutekem, byl by Napoleon měl hlavní trumfy a byl by měl převahu ve sjednávání míru.

Napoleon obcházecí úkol svěřil maršálu Neyovi, jemuž naznačil v postupu bitvy všechny možnosti, smluvil s ním signály, kdy mu jest od zadu

útočiti a hledě ku překážkám, předpověděl, kdy asi Ney zaujme posici, která nepříteli bude záhubou. A ku podivu, Napoleon řídil bitvu a nepřitele důmyslnými manévry zaměstnával tak, že boj v hlavních rysech dál se dle plánu, aby Ney mohl včas doraziti na místo a obemknouti mohutným armádním sborem posice spojenců ze zadu. Ale Ney, kterému se obcházecí pochod dařil, na jednom místě se zastavil, váhal a ztrácel čas, ač podřízení jenerálové hlásili, že třeba vyraziti a že dílo zcela jistě se zdaří. Ney však, vůdce to jindy v úderu tak rychlý a rozhodný, učinil několik chabých výpadů na nevhodných místech, čímž spojení upozornil na hroznou jejich situaci. Vůdcové spojenců, pochopivše nebezpečí, nařídili rychlý ústup, k němuž Ney, nedovršiv provedení plánu Napoleonova, ponechal jím dosti příležitosti a volného pole. Zápisky plukovníka Löwensterna, jenž byl podřízen ruskému jenerálovi Wittgensteinovi, ve knize »Napoleons Untergang« o plánu Napoleonovu u Budyšína praví: »Napoleon, obávaný bitevní virtuos, ve své Budyšínské komposici měl na zřeteli tři úchvaty, které splývaly v jeden závěrečný úmysl. Tyto tři směry byly: zaměstnávatí naše levé křídlo, střed udržovati v pozadí, pravé křídlo obemknouti a — jako u Jeny — zmocniti se naší ústupné cesty a pak napětím všech sil stisnéne naše pluky rozdrtniti.«

Napoleon u Budyšína sice spojence porazil, ale vítězství jeho bylo neužitečné. Hlavní myšlenka jeho pro váhavost Neyovu nestala se skutkem, a na pronásledování nepřitele neměl potřebné jízdy. Bojovalo se dva dny a na obou stranách bylo přes 40.000 mrtvých a raněných. »Cože!« zvolal Napoleon, »po takové bitvě žádného vítězku. Tito lidé nenechali mi tady ani knoflíku?« Tento výkřik Napoleonův s dostatek naznačuje, jak si byl vědom toho, že proti němu bojují armády mnohem zdatnější a vycvičenější, nežli byly u Jeny, u Slavkova a jinde.

Ostatně dlouhými zápasy jenerálové spojenců leccemu přiučili se již od Napoleona samého. Jenerálové pak Bonapartovi, jak již o Neyovi bylo svrchu řečeno, hodně se změnili. Zahnízdila se mezi nimi nejednotnost a závist, a mnozí, stálými válkami jsouce již unaveni, toužili po klidu a pohodlnějším životě. Dodělali se bohatství a měli ve Francii krásné zámky. Myšlenka, že každé chvíle mohou přijíti o život a že jmění doma jest pro ně bez užitku, nedodávala jejich bitevním úkolům zájstě žádné vzpruhy. Šedesátiletý Berthier, šéf jenerálního štábu a pravá ruka Napoleonova, počal pociťovati tehdy mozkové poruchy a neprováděl rozkazů svého pána již tak bystře a přesně jako ve výpravách předchozích. V jenerálním štábu chybělo zdatných důstojníků. Spolehliví a udatní, jako Lannes, byli mrtví, jiní, jako Bessiérés, padli v tomto tažení. Osvědčení maršálové Davout a Soult byli zaměstnáni jinde.

Smrt Durocova. Ruská dělostřelba r. 1813 zabijela Napoleonovi nejlepší jenerály. U Poserny, jak již bylo pověděno, ruské dělo ubilo Bessiéresa, což stalo se 1. května, a 22. května padl ruskou dělovou koulí Duroc. Po bitvě Budyšínské proti postupujícím Francouzům v jednom zadním voji ustupujících spojenců velel ruský plukovník Nikitin, jemuž bylo chvíli ob chvíli stanouti a zadržovati jízdu, kterou Napoleon ještě měl. Za jedné z těchto šarvátek padl francouzský jenerál jízdy Brugère, jemuž dělová koule urvala obě nohy. Neštěstí však stíhalo Napoleonovy jenerály měrou vrchovatou, neboť v další srážce dělová koule ruská zabila jenerála Kirgenera a udeřila vedle jedoucího maršála Duroca, jenž smrtelně raněn odnesen byl do blízké fary. Palácový maršál Duroc byl jednou z nejvýznačnějších hlav napoleonské historie a nejdůvěrnějším přítelem Napoleonovým. Nebylo státního tajemství, nebylo zamilovaných avantur Napoleonových, nebylo rodinných příhod a starostí, o nichž by Duroc nebyl věděl a nebyl brán v potaz. Slovem, Duroc byl tajemníkem soukromého a veřejného života svého pána, jemuž byl celou duší oddán, a Napoleon lnul k němu opravdovým, upřímným přátelstvím. Když Napoleon byl zpraven o smrtící ráně Durocově, spadla s obličeje jeho mramorová maska, která se nepohnula ani ve chvílích nejpohnutějších a nejnebezpečnějších. Napoleon, který s železným klidem díval se na zhoubu veliké své armády v Rusku, nemoha odolat lidským citům při zprávě o poranění Durocově, zapotácel se a byl uchvácen nezměrným žalem. Přichvátav do fary, objímal s plácem svého milovaného Duroca, jenž tklivě děkoval císaři za projevy lásky. Maršál, strádaje hroznými bolestmi, po několika slovech smutného setkání prosil: »Sire, poručte, ať mi dají opia, aby ukončeny byly bolesti a uspišen byl konec.« Napoleon, který oddal se všecek žalu, musili jenerálové takofka z farního domu odvésti, aby nezapomínal na vojenské úkoly. Císař odchází, pravil Durocovi: »Nuže, na shledanou v lepším světě.« Odebrav se do svého stanu, dal si zavolati osobního lékaře Corvisarta a žádal ho, aby Durocovi dal opia, ale Corvisart rázně odmítl a pravil, že ne-

chce býti vrahem. Po té rozpředla se mezi nimi vášnivá rozmluva, ve kteréž Corvisart pobouřen a rozčilen odpíral takovými výrazy, jichž podobných vůči Napoleonovi nikdo posud si nedovolil, a došlo až tam, že Corvisart žádal za propuštěnou. Zůstala pověst, že Napoleon, opatřiv si opium od jednoho vojenského lékaře, v noci tajně přišel do fary, aby ukrátil muka Durocova, ale shledal se již jen s mrtvolou. Napoleon faráři dal 20.000 franků, aby byl pořízen Durocovi pomník, ale Rusové, kteří dověděvše se o tom později na ta místa přišli, peníze od faráře vynutili, čímž s pomníku sešlo. Tak Napoleonovi druh po druhu odcházeli bojovníci prvních jeho válečných dob, oddaní přátelé a zkušené vůdcové, znamení to, že hvězda jeho skláněla se k západu . . .

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Dostali jsme výhradní právo prodeje
a máme na skladě:

podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4.—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:

v černém úzkém moderním rámcí K 11.—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12.—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13.—
v úzkém slacném rámcí s kostkou
v rozích K 22.—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24.—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně slacený K 28.—

Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší
se cena o balení, který čítáme v netto ceně
K 2.— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Král., Adalbertinum.

Obrana.

Židovská asimilace. Zase jeden doklad! Česko-židovský »Rozvoj« píše o výsledku voleb česko-skalicckých do obecního výboru jako o »staré bolesti«. A proč? Posud zasedali v obecním výboru ze židů Reich a Winternitz. »Ale pan Winternitz má jednu vadu: je totiž židem. Před volbou oznámil pan okresní soudce Tůma (imenuje se Tuna. — Pozn. red.), že mladočeská strana bude voliti pouze jednoho žida, a to pouze do výboru, aby si dosavadní členové výboru sami rozhodli, zda pan Reich nebo pan Winternitz má odstoupiti. Žádosti té ovšem nebylo vyhověno, a přenecháno pánům, aby volili dle svého dobrého zdání! (Zde »Rozvoj« lže! Poslední volby řídili realisté, do jichž tábora ovšem oba zmínění židé náležejí. Letos však postupovala mladočeská strana samostatně — a přece do kandidátní listiny pojala židovského realistu. Tuna nenavrhol, aby si dosavadní členové vybrali jednoho žida, nýbrž kandidovaný Winternitz žádal 3 hodiny před volbou, aby byl také kandidován Reich. Mladočeši komanda neposlechli, ale Winternitze volili, takže z 24 hlasů obdržel 23.) Zvolen proto pan Winternitz, kterému se však nechs s panem Tůmou (správně Tunou!) a jeho nechsedy zasedati a volby nepřijme.« (Zatím však Winternitz volbu přijal.)

Také typická ukázka, kam až to došlo s kruhy národními, které tak hlasitě vykřikovaly heslo: »Vlastní silou!«

Židé chtějí poroučeti ve všech stranách, již i v těch, k nimž nepřistupují. Mladočech může proti českému realismu bojovati na nůž, ale před realistickým semitou musí skloniti zbraň — jinak »uráží židovstvo«. Assimilovaní židé zkrátka strpí nejhorší pranicí mezi lidmi skutečně českými, ale jestliže se odváží postupovati samostatně Mladočech proti židovi realistickému, zasyčí proti němu hněv židů jak realistických, tak soc. demokratických, agrárních a mladočeských. Žid prý jest »asimilován« a měl by tedy podléhati v českém národě stejným pravidlům, jako každý jiný Čech. A-

le to se nesmí stát, protože jeden žid musí platit daleko více než tisíc Čechů! A jestliže z důvodů politických některý liberál se postaví proti židovi, hlásícímu se k jiné straně, nalezne se ihned rafinovaná farizejská zbraň. Jerišské polnice zatroubí poplach, že ubohý žid byl napaden z důvodů — konfessních. Winternitz má dle »Rozvoje« také jednu vadu: je totiž židem.

Rozumí se, že mladočeský tisk pospíšíl ihned s vysvětlením, že otázka konfessijní nerozhodovala. A »Kraj Královéhradecký« zmužil se tentokrát také i k této věcné poznámce: »Bylo by zajímavé vědět, pokládá-li »Rozvoj« za povinnost ostatních politických stran, aby kapitulovaly před nasrčenými dle potřeby židovskými kandidaturami realistů a za svoji povinnost — omlouvali a vysvětlovali každou realistickou porážku — antisemitismem odpůrcích stran.«

A k tomu všemu ten kopanec! Dle židovského péra by bylo pod charakter Winternitzův, aby zasedal s Tunou a jeho nohsledy! Zkrátka, napřed všichni otcové města měli poníženě poprosit skalické židy o rozkaz, koho z křesťanu mají nebo nemají voliti.

Assimilovaný žid tedy hledí na volby se stanoviska čistě židovského, jako by se náhle assimile ztratila někam do Mrtvého moře.

Tento příklad budiž vážným poučením pro katolíky, kteří se krčí se svým přesvědčením náboženským při volbách jako syslové. Nejbystřejšímu katolíkovu podráždění se od pokrokářů nohy, odváží-li se do obecního zastupitelstva kandidovat. Zatím co zcela rozhodní katolíci v Americe zasedají na nejvýznamnějších autonomních křeslech, v Čechách demagogové snaží se uštvat katolíky posměšky o jejich účasti na službách Božích, při církevních průvodech atd. Velikou část viny zde nese zbabělost těch katolíků, kteří se třesou strachy, aby je některá zkrachovaná existence nenazvala klerikály. Ted' právě v Časlavi obecní volby byly řízeny tak, že nezvolen ani jediný skutečný zástupce katolické konfesse. Tedy obyvatelstvo, které tvoří v městě většinu, slouží jen za povolný materiál vlastních protivníků.

K židům matrikoví katolíci liberální spěchají poníženě za každé příležitosti osvědčovat, že nejsou nepřáteli židovské konfesse. Ale netoliko proti »klerikálům«, proti církvi naší vůbec se hlásá vyhlašovací boj, protože — Talmud podle všeho jest něco dokonalejšího než evangelium! Volnomyšlenkářský »assimilovaný« žid hájí ohnivě právo židovské konfesse, ale zároveň pomáhá pokrokářům vyhazovati katechismus katolický ze škol. A patentování vlastenci, kteří prý kráčeji »vlastní silou«, stávají se houfem poplašených slepic, jakmile houkne žid ve jménu židovského rodu. A těmhle židům dovolují moderní vlastenci docela vylučovati české katolíky z národa — českého. Pod častými hesly svobodomyšlnosti vplížila se do národa vinou výdělečných sobců tak úžasná otročina, jaká snad nebyla ani pod knutou husitských zemanů a pobělohorských Franců.

Jak Národní jednoty sjednocují. Před židy klekají pokrokáři různých barev se vši uctivostí. Že broní při volbě i o hlasy německých židů. A jestliže se ozve ojedinelý protest některého liberála proti židovským přemrštěnostem, hned postoupí ku předu patentovaní majitelé pokroku s poplachem: »Tohle si máte, vy židé, nechat líbit? Za své hlasy, za své peníze necháte se tupit? Mějte rozum, utecte od jařma, podporujte jenom nás!«

S katolíky však se provádí jiná hra. Čím více jim pokrokáři spílají, tím ochotněji mají dle pokrokářské logiky katolíci platit na instituce svých fanatických nepřátel. Národní »jednoty«! Zavilí nepřátelé českých katolíků mají jako předáci těchto institucí národ k sebeobraně »sjednocovati«! Katolíci dlouho a dlouho trpěli kopance bez rázné defensivy. Když »Ostravský Kraj« konečně dokázal, že těchto jednot, na něž platí také katolíci, se zneužívá k rozeštvání národa, k fanatickému boji protikatolickému, hned »Ostravský Denník« se rozkřikl, že prý »Ostr. Kraj« rozbíjí Nár. jednoty, jež prý mají všénárodní ochranný účel — a to zvláště na Ostravsku.

Již dříve bedlivý pozorovatel mohl dobře vidět, že přední činovníci Nár. jednot mají nejpilnější práci s šířením volnomyšlenkářského internacionálního programu a s podkopáváním těch českých institucí, jež jsou v rukou katolických. »Ostr. Kraj« však snesl ještě dokumenty nové. Sám pokrokářský »Pozor« se dne 22. července takto poděkl: »Národní jednoty vykonávají svou práci zvláště v posledních třech letech v ustavičném boji s moravskými klerikály.« Dle zprávy samé Nár. jednoty pro východní Moravu (za rok 1912) neodebírá na Ostravsku ani jediný odbor některý katolický list. Zato však tam pilně tyto odbory rozšiřují značný počet listů pokrokářských a — soc. demokratických. Tu bije do očí největší bezohlednost k platícím katolíkům a nejujímavější dotěrnost k soc. demokratickým opozičním rozkolníkům. Vždyť soc. dem. poslanec Prokeš otevřeně jak ve svém »Duchu Času« tak na voličské schůzi v Národ. domě dal povel, aby soudruzi vystoupili jak z národních Jednot tak z pokrokového Sokola. Tentokrát se neozvalo žádné splnění, žádné zrádování.

»Vlastenci«, kteří byli vyhozeni od soc. demokratu se vši neurvalosti dvěma, plížili se s pokorným úsměvem spráskaných služebníků k soudruhům oknem. Rozšiřují horlivě Prokešův »Duch Času« v Bernaticích, Hulvákách, Trojanovicích, Nové Vsi atd. Tak se chovají moderní hrdinové k troufalým soudruhům, ale na katolíky, kteří do té doby k apelu rudému se nepřidali, měli karabáč. »Ostr. Kraj« dodává: »Jest povinností strany, by definitivně tuto otázku rozřešila, čím dříve, tím lépe, dokud nebude pozdě.«

Jest však také potřeba, aby Nár. jednoty na Moravě přestaly klamat lid řemeslným hlaním, že jsou podniky všénárodními. Kdyby si daly název: »Národní lučavky«, jednaly by poctivěji.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »ELIŠKA« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zúčtuje staré i nové vklady 5 procenty a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá povinné zákonité revizi.

Politický přehled.

Protest zástupců českých samosprávných těles v království Českém. Na společné poradě Poradního sboru českých okresů, Svazu českých měst, Permanentního výboru Svazu býv. českých zem. poslanců a Národní rady česká v Praze dne 5. srpna t. r. prohlášeno, že v opatřeních učiněných patenty z 26. července t. r. viděti jest prulom do platného zřízení zemského pro království České, vydaného v důsledku neodvolatelného diplomu říjnového z r. 1860 jakožto zákon základní, na němž bez souhlasu zemské legislativy nelze nic měniti. Dotčená opatření vlády uvádějící v život zeměpanskou komisi úřednickou, ruší zároveň zemský výbor nejen jakožto výkonný orgán sněmu, nýbrž i jako vrcholnou instanci autonomní správy zemské, ba pověřují komisi dotčenou budžetním právem samotného sněmu. — Vláda ono t. zv. »právo z nouze« k protiústavnímu opatření svému i co do míry i co do obsahu způsobem ústavně neomluvitelným daleko překročila. — Vlastní jádro nadešlé tísně a tudíž i jediný kořen dovolávaného »práva z nouze« ležely v nesnázích povahy finanční a proto jedině na tuto nezbytnost mohla a měla se mimořádná o »právo z nouze« se opírající opatření omeziti. — Vláda, porušujíc ústavní řády, postavila se současně způsobem jednostranným po bok německé obstrukce a provedla tím krok, namířený v ohledu politickém proti národu českému. — Tento společný protest zaslán byl ministerskému předsedovi hr. Stürgkhovi, místodržiteli kníž. Thunovi a prezidentu zemské správní komise hr. Schönbornovi. Vyzvány i české okresy a obce, aby stejná usnesení učinily a zaslaly uvedeným úředním osobnostem.

Hr. Schönborn u audience. President Zemské správní komise hr. Schönborn povolán na den 9. t. m. panovníkem do lůlu k audienci. Audienci této přikládá se důležitý význam pro postavení hrab. Schönborna a pro politiku kn. Thuna. Audience tato spojuje se i s prohlášením hr. Schönborna k deputaci říš. poslanců německých z Čech, kteří prohlásili, že za veškeré příští události a postup správní komise činí zodpovědnou jediné — vládu. Naproti tomu dokazoval hr. Schönborn Němcům, že komise správní a vláda nejsou stejnými činiteli, poněvadž každá sama o sobě byla dosazena samostatně rozhodnutím a mocí koruny. Členové komise nepodléhají ve svých funkcích nikterak vládě, nýbrž jen panovníkovi. Komise musí býti považována za skutečného zástupce autonomní správy a předseda komise není naprosto v podřízeném poměru k místodržiteli.

Na sjezdu zástupců německých okresů 9. t. m. v Praze usneseno prohlášení, že německý lid v Čechách nikdy neupustí od svého požadavku ohraničení národnostních okresů, zavedení německé kurie v zemském sněmu, úplné národnostní rozdělení zem. výboru a státních úřadů v Praze, jmenování výhradně německých úředníků pro něm. území v Čechách. Němečtí okresní starostové varují vládu před zachováváním stanoviska nedílnosti království Českého na úkor německého kmene. Vládu, která by nechtěla uznati, že odpírání Čechů německým požadavkům má svůj původ ve snaze po dosažení státního práva, budou prý všemi prostředky potírat.

Čestí přisedlíci zem. výboru král. Českého u Říšského soudu podali stížnost pro porušení práva, zaručeného zemskou ústavou, k vykonávání funkce a úřadování co přisedlících, případně náhradníků zemského výboru král. Českého.

Nový volební řád? Strana mladočeská z projevu akčního výboru oznamuje, že nové volby na český sněm mají se konat dle nového volebního řádu. Tak Mladočeši přilíží zase nadléžající soc. demokratům, kteří usilují nyní o nový volební řád, a zapomínají, že mají-li se konati volby na základě nového volebního řádu, musí býti tento nejprve oktrojován, poněvadž ústavní orgán, který by se na novém volebním řádu usnesl, t. j. český sněm, neexistuje. A tak »revoluční« soc. demokraté a měšťáčtí obhájcové zemské samosprávy sami nutí

vládu ke krokům neústavním. A toho právě využívají Němci a žádají za své mlčení k tomu i porušení na dílnosti království Českého.

Nové obmezení samosprávy? Městu Gorici dnem 11. srpna odňata politická agenda a na podzim bude prý rozpuštěn sněm istrijský a dosazen vládní komisař. Podobné chystá se případně i pro Halič.

Nové zbrojení. Z vojenských listů šíří se zvěsti, že rak.-uherská armáda musí se nanovo zdokonalit a rozmnožit. Nedostatečnou jest prý naše jízda, proto bude prý třeba zříditi nových 10 až 12 škadron jízdy. — Rozmnoženo má býti i naše dělostřelectvo a vojenská správa chystá se prý zvýšiti počet branec o 40.000 mužů, a počet rakouského námořnictva bude prý zvýšen na 29 tisíc mužů. Samé smutné zvěsti pro poplatníky!

Mír na Balkáně podepsán. Za hřmění děl a slavného znění zvonu podepsán byl v neděli před polednem mír bukureštský. V metropolitním chrámu Páně sloužena byla slavná mše, již se účastnil král s královnou, delegáti mírové konference, ministři, diplomatický sbor atd. Večer v neděli konala se slavnostní hostina na počest mírových delegátů. Definitivním rozdělením získává Bulharsko (po odečtení území odstoupeného Rumunska) 33.000 čtv. kilometrů s 800.000 obyv., Srbsko 32 tisíc čtv. kilometrů s 1.120.000 obyv., Černá Hora 7000 čtv. km. s 230.000 obyv. Nejvíce získává Řecko, které nejméně přispělo k velikým vítězstvím v prvním oddílu války: celkem asi 45.000 čtv. km. s 1.520.000 obyv. Mimo to dostane většinu ostrovů. — V Rumunsku, v Srbsku a Řecku nadšení nezná mezí. Jen v Bulharsku jest smutno. Mír jest porážkou Bulharska, neboť ač přineslo oběti největší, ztratilo mírem mnoho. — Bulharsko jest vyčerpáno, dalo rozkaz k odzbrojení přes to, že na jeho jižních hranicích a ještě blíže, než kdy dříve, stojí turecká armáda v počtu téměř 200.000 mužů připravena k boji.

Revise bukureštského míru. Rakousko vyhrazuje si revisi bukureštského míru, aby prý spoň trochu polepšilo Bulharsku. K revisi se nepřipojuje Německo, které ze všech velmocí evropských beze všech nákladů získalo pro sebe pro začátek nejvíce na škodu Rakousko-Uherska. S Rumunskem diktovalo podmínky míru (Hohenzollern v Berlíně i v Bukurešti), v Bělehradě se poklonilo, v Athénách radilo (král řecký má sestru Vilémovu), na pomoc Bulharsku postrkoval císař Vilém Rakousko a na konec jsou Němci na Balkáně nejlepší přátelé a pak zaplaví Balkán v průmyslu i obchodu na celé čáře . . .

Turci v Drinopolu zařizují se jako doma. Trapný jest pohled na slavná bulharská bojiště u Lozengradu, Vizu — jsou opět obsazena tureckou armádou. Na notu velmocí Turci z Drinopolu se nehýbají, odmítají vydání jeho. Vědíť dobře, že Německo jest při nich, že s nimi nyní souhlasí Řecko i Srbsko, jež vlastně se s Turkem spojily proti Bulharsku. Marně asi bulharská vláda dovolává se citu Evropy, velmocí, aby tyto provedly skutečného rozhodnutí londýnské konference a Turci aby zůstali za čarou Enos-Midia . . . Beztravně vraždí v Thracii turecké vojsko všechny staré Bulhary a domucuje mladé muže a ženy, které jsou vláčeny do Malé Asie, násilně přistoupení k islamu. Pravou zpošť zanechávají Turci kolem sebe!

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četné uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Zprávy organizační a spolkové.

Bratři a sestry! Orlové! Ve dnech 7. a 8. září koná se VII. všeobecný sjezd československých katolíků v Kolíně n. L. Krátka jen doba již dělí nás od té chvíle, kdy katolíci opět sejdou se k povzbuzení. I my nejmladší větve strany, účastníme se sjezdu tohoto, sjezdu katolíků v Čechách poprvé. Dokažme, bratři a sestry, že jsme pravými syny své vlasti, dokažme, že vážíme si naší víry svatováclavské, a dostavme se všichni na tuto manifestaci katolíků. Sejděme se z naší milé vlasti, abychom se poznali a povzbudili k další práci, k dalším úkolům. Přijďte potěšiti se s ostatními katolíky z ovoce práce naší! Budeme bráti podílu na všech schůzích a celém jednání sjezdu, kromě toho budeme mít svoji vlastní schůzi dne 8. září v 10 hodin dopoledne. Promluví na thema: »Proč zakládáme odbory a jednoty orelské« Msgre Dr. František Šulc, č. kanovník a professor z Hradce Králové. — Úkoly a povinnosti »Orla« Petr Šrámek z Moravy a Al. Petr z Hradce Krá-

lové. — Odpoledne ve dvě hodiny slavnostní manifestace průvod. — Zemská správa českého »Orla« v Hradci Králové. Východočeská župa »Orla« v Hradci Králové. Středočeská župa »Orla« v Praze. Jihočeská župa »Orla« v Českých Budějovicích. — Opatřte si včas vstupenky sjezdové. Zvláštní vlak vypraven bude z okrsku novopackého, kdež se včas přihlaste. Z okrsku náchodského hlase se ihned u jednatele okrsku v Hronově, aby mohla býti vyjednána sleva jízdného.

VII. všeobecný sjezd českoslovanských katolíků v Kolíně ve dnech 7. a 8. září 1913. Jest nutným předpokladem, aby přihlášky k účasti staly se včas. Poslední lhůta jest stanovena do 20. srpna: dobře však učiní, kdo přihlásí se dříve. I o stravování velikých mass musí býti náležitě pečováno. S místními živnostníky jsou vyjednány ceny, aby nikdo nemohl si stěžovati na předražování. Sjezdovému jednání a rokování vyměřeny jsou jen dva dny, ve kterých, vedle dvou slavnostních schůzí bude konáno 14 schůzí a sjezdů odborových a stávkových. Nejvýznamnější částí programu sjezdového bude ovšem slavnostní průvod. Katolické spolky i deputace dostavtež se s prapory. Není třeba zvláštní úřední ohlášky u okr. hejtmanství, obstará to sjezdová kancelář, ta musí však v čas býti uvědoměna, které spolky a deputace přibudou s prapory. Náležité toto sdělení nebudiž při přihlášce opomenuto. Prapory sjezdové budou uloženy v kapucinském klášteře. Sjezdová kancelář opětně upozorňuje, že každý účastník sjezdu musí si opatřiti sjezdovou legitimaci. Legitimace tyto vydává postupně sjezdová kancelář v Praze II., Myslkova ul. 5. za obnos předem zasláný (pošt. spojitelnou). Složní lístky se zašlou. Bez sjezdové legitimace nebude nikdo připuštěn ani ke schůzím (i stavovským) ani do průvodu. V přihlášce budiž uvedeno, jakého druhu legitimace účastníci žádají. — Snížení jízdného. Ze stanic vzdálených více než 50 km od Kolína, požívají účastníci značného snížení jízdného, pojedou-li ve větších společnostech, nejméně 30 osob. Jest proto potřeba dohody mezi účastníky, aby společně vyjeli. Také mohou se spojit účastníci z více obcí k společné jízdě z jedné stanice. Při účasti nejméně 30 osob s použitím osobního vlaku nebo rychlovlaku jest sleva dvaceti procent z dotyčné ceny jízdy, při účasti nejméně 100 osob platí se při osobních vlcích polovina jízdného rychlovlakového, při rychlících jízdné osobního vlaku. Nezapomeňtež proto včas utvořiti skupiny pro společnou jízdu.

Všem katolickým spolkům, organizacím, Orlům atd., na Novopacku, Lomnicku, Semlisku, Jilemnicku, Jičínsku, Hořicku a okolí! Na sjezd českoslovanských katolíků 7. a 8. září t. r. v Kolíně, vypraven bude ze Staré Paky zvláštní vlak: účastníky bude přibírat i Bělohradě a v Ostroně. Cesta na sjezd i zpět bude stát asi 3 K. Kdo chce jeti, přihlas se u svého místního důvěrníka nejdéle do 20. srpna t. r. S přihláškou nutno složit 2 K zálohy. Sběratelé, zašlete nejdéle do 22. t. m. přihlášky i s penězi buď poštou: Tělocvičnému odboru »Orel« v Rožkopově, p. Stará Paka, neb osobně v neděli dopoledne v Nové Pace v klášteře. Rovněž se přihlašujte o noclehy a agituje, aby účast Podkrkonoší na sjezdu byla co největší!

Z křesť. soc. vzděl. spolku v Čáslavi. Při výletě organizací katol. mládeže z Čáslavska, konaném dne 3. srpna ve Žlebech, sebráno bylo na kat. spolkový dům 13 K 30 h. Výbor spolku vzdává díky horlivým slečnám, které se o výnos sbírky přičinily a prosí, aby bratrské organizace nezapomínaly na tento důležitý účel. — Dne 24. srpna pořádá spolek výlet do zahradní restaurace »na Skřivánkově«. Program bude pestrý a zábavný. Hojná účast jest žádoucí.

Do Libštátu a Nové Vsi! Sdružené spolky katolické v Lomnici n. Pop. konají dne 24. srpna vycházku do Libštátu, kdež katolická jednota svolá schůzi členskou, spojenou s přednáškami. Ku přednáškám se přihlásili: dp. Ježek, kaplan z Nové Vsi, bratr Ježek ml., učitel na téma: Volná škola a křesťanská škola a br. starosta »Orla« z Lomnice n. Pop. Al. Mann na téma: Všední život a křesťanství. — Bratři i sestry! Všichni zavřeme k bratřím i sestrám do Libštátu! Členové katolické jednoty, všeodborového sdružení a odboru »Orel« se žádají, aby se vycházky účastnili.

Lomnice n. P. Opětne našim bratřím a příznivcům katolické strany uvádí se na paměť velká schůze členská v neděli dne 17. srpna 1913 v sále p. Ferdin. Zajice v St. Lomnici o 3. hod. odpolední. Dostavte se bratři i sestry z blízkého okolí, neboť schůze svým rozsahem a výběrem přednášek každého úplně uspokojí a na další práci posílí. **Přednášeti budou:** dp. Havelka, kaplan z Vrchlabí, na téma: Otázka náboženská českou otázkou. Dále dp. Jos. Ježek, kaplan z Nové Vsi na téma: Úkoly katolického tisku pro vnitřní život národa. Dále do kratších přednášek zasáhnou naši bratři Orlové. V době, kdy do nás bijí naši nepřátelé proto, že dříve nic jsme nedělali, a dnes počínáme obrozenou činnost, jest třeba naší duševní posily a bratrské přízně všech okolních příznivců a stoupenců. Protož voláme k vám: Dostavte se do této naší velké schůze a nepohlížejte nečinně na dobrou vůli naši!

V Loučeni u Nymburka, výletním to místě uprostřed lesů (stanice dráhy Vikava 1 hod., nebo Nymburk 2 hod.), známém svými boji pro stranu katolickou, koná se v neděli 24. srpna velká slavnost svěcení praporu katolické vzdělávací jednoty pro Loučeň a okolí, jež právě tu založena byla. Slavnost ta má býti velkolepou manifestací katolickou na Nymbursku a prosíme spolky naše a sdružení katolické, prosíme též orelské jednoty o hojnou účast (pokud možno s prapory) k této slavnosti. Pořad slavnosti: dopoledne v 6 hod. ráno budíček,

o půl osmé vítání spolků a hostů a uvádění jich do spolkové místnosti v hostinci pl. Práskové. Prapory před započetím průvodu do kostela se odnesou. O půl desáté znamená výstřelem k sestavení průvodu před kostelem. V 10 hod. průvod od kostela přes hořeni Loučeň k matce praporu. O půl jedenácté kázání vdp. faráře Jana Fähricha z Krnska u polního oltáře. V 11 hodin polní mše sv., sloužená za četné assistance duchovenstva vsdp. kanovníkem a vikářem Josefem Rejzkem z Nymburka. Po mši sv. svěcení praporu, zatloukání hřebů, pronášení hesel. Pochod ke spolkové místnosti a rozchod. Kteří hosté si oběd chtějí zajistiti v hostincích v Loučeni, nechť dopíší jednateři jednoty p. Václavu Jedličkovi v Loučeni. Cena obědu v hostincích stanovena na 1.20 K. Pořad slavnosti odpoledne: O půl třetí velký tábor lidu na zahradě hostince p. Muzikanta v Loučeni. Slavnostní řečníci tábora: pan redaktor František Šupka z Hradce Králové »O významu křesťanského socialismu« a pan sekretář JUC. Hatlák z Mladé Boleslavi »O hnutí katolickém.« Po ukončení tábora zahradní koncert úplné kapely p. Vokála. Večer věneček v hostinci pl. Práskové a p. Pažouta v Loučeni.

Schůze Všeodborového sdružení. 15. srpna dopol. v Jaroměři, mluví p. Katnar; též den v Kunvaldě o půl 3. hod. odpo. v hostinci u Müllerů a v Pastvinách večer o půl 7. hod. v hostinci u Frimlů, mluví p. Petr. **V Nekoli** dne 17. srpna o půl 3. hod. odpo. mluví předseda strany křesť. soc. p. Šabata a starosta Všeodbor. sdružení p. Katnar. Dne 24. srpna o půl 3. hod. ve Vyprachticích v hostinci p. Prokopce o půl 3. hod. mluví p. F. Rybka z Týniště. — Připravuje se řada schůzí na Lichomyšlsku, Poličsku, Prosečsku, Turnovsku, Jilemnicku a Vysocku. Žádejte o řečníky a zakládejte všude skupiny Všeodbor. sdružení. Podporujte tak důležitou složku strany, odborovou organizaci křesť. dělnictva v její práci! — Bližší informace ochotně sdělí a řečníky na požádání vyšle Všeodborové sdružení v Hradci Králové v Adalbertinu.

**Dokonalé opravy a pozlascování
otlárů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlascovačství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížův. cest.
Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladech kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámců a obrazy. Založeno v r. 1868.**

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 6. t. m. Za dar 50 K. věnovaný k uctění památky zesnulé sl. Anny Mayerové ve prospěch zdejšího ústavu chudých p. K. Mayerem, c. k. radou zem. soudu, vzdány byly díky. — S policejním úřadem bylo sděleno, že p. Karel Zoubek ohlásil provozování ambulantního prodeje uhlí ve zdejších městě. — Návrh nájemní smlouvy o pronájmu pozemků fondovních a zádušních předložil se politickému úřadu ke schválení. — Chodníky při domě čp. 353, náležejícím pp. manželům Aloisu a Žofii Krčmářovým, v Rokycanově ulici, a při domě čp. 463, náležejícím p. Jos. Šrámkovi, v Čelakovského třídě, převzaty byly do obecní správy. Povoleno bylo provedení přístavby kotelní při továrně p. dra. Richarda Aninga v Kydlínovské ulici. — Vyžádají se oferty zdejších živnostníků na opravu fasad domů obecních čp. 123, 124 a 125. — Panu policejnímu komisaři udělena byla dovolená na dobu od 10. do 24. srpna, po kterou ho bude zastupovati v úřadě pan K. Pecold, měst. policejní strážník. — Upozornění Svazu českých měst na pořádání výpravy Českým zem. spolkem pro reformu bytovou do Německa, Francie, Belgie a Holandska a na bytový kongres v Haagu, vzato bylo na vědomí. — Družstvu pro stavbu domů soukromému úřednictvu vyplaceno bylo zápisné 50 K dle počtu odkoupených podílů.

Zahradní slavnost pořádají katolické organizace v Hradci Králové dne 17. srpna na Slezském Předměstí v hostinci pana Špryngara »U nádraží«. O zábavné atrakce bohatě postaráno. Koulela o cenné výhry, solové výstupy, lovení na suchu, pošta, buffet atd. Vstupné 20 hal. Začátek o půl 3. hod. odpo. Hudba černilovská. V sále taneční zábava. Spanilomyslné dámy a příznivci prosí se zdvořile o dárky do buffetu a do tomboly. Dárky přijímají se v též den v Adalbertinu celé dopoledne.

Upozornění. Za přikročení stavby kotelní při hydroelektrické centrále na Labi jsou návštěvy elektrárny vůbec nepřipustny a rovněž most tamtéž se do odvolání veškeré frekvenci uzavírá z důvodů bezpečnostních.

Obchodní, živnostenská a průmyslová ústředna v Hradci Králové žádá výbory pokračovacích škol živnostenských, aby obvyklé žádosti o subvence zasílaly liberecké kompe jejími prostřednictvím.

Poslední zápas v Grandhotelu sveden v pondělí mezi nejsilnějšími soky: Frištenským a Lurichem. Po 47-minutovém zápase, kdy se zdálo, že již Lurich podlehne, pojednou pomocí vysokého mostu byl mrštěn Frištenský na obě lopatky.

Opatovice nad Labem. Pout' sv. Vavřince, patrona našeho chrámu Páně, povznášena byla letos slavností jubilea Konstantinského. Dopoledními službami Božími uctěn byl sv. Vavřinec, patron chrámový, odpolední pak služby Boží věnovány jubileu. Poutní kázání proslavil dp. P. Karel Lerch, kazatel z koleje Jesuitské v Hradci Králové, který slovy výmluvnými ocenil sflu víry v životě i smrti. Po kázání zpívanou mši svatou za assistance domácích duchovních a dp. kuráta české zemské polepšovny Jos. Tesaře a vlp. V. Falty sloužil dp. Ant. Zámečník, farář v. v. v Praskačce, při níž za vedení ředitele kůru přednesli zpěváci sólové zpěvy, zejména se líbilo sólo »Zdrávas Maria«. — Odpoledne konána slavnost jubilejní, kterou krásným kázáním o vítězství sv. kříže a křesťanství zahájil též dp. kazatel K. Lerch. Nato za přísluhy všech duchovních konal před vystavenou Nejsv. Svátostí Oltářní jubilejní pobožnost duch. správce, která končila chvalozpěvem »Te Deum«, modlitbou za sv. Otce a papežskou hymnou. Obojí této slavnosti vzor velmi nepříznivému deštivému počasí súčastnilo se hojně zbožných farníků. Jest si přáti, aby pout' sv. Vavřince v budoucnosti oslavena byla ode všech příslušných obcí, které však časem staly se sv. patronu chrámovému nevěrnými a slaví si své pouti zvláštní z příčin nějakého svěcení, ku př. sv. kříže a p., které bylo konáno v dotyčné obci. Dp. kazatel z jeho obě krásná kázání vzdává duch. správu i všickni zbožní posluchači srdečný dík a těší se, že opět při nějaké slavnostní příležitosti nadšená slova k nám promluví.

Litomyšl. Dne 7. srpna konal se zde pohřeb zesnulého vdp. Bedřicha Pachty, bisk. notáře a zámeckého faráře za účasti 23 duchovních. Pohřbu účastnili se: katolická jednota, »Orel«, sbor dobrovolných ostrostřelců, mnoho věřících z města a z okolí. V chrámu Páně promluvil a u hrobu děkoval vsdp. probošt, kondukt vedl vdp. vikář Karel Macháček. V Pánu zesnulý, který nedávno slavil své kněžské jubileum 50leté, obmyslil katol. jednotu zde obnosem 10.000 K. Na dobročinné ústavy a účely pamatoval již za svého života. R. i. p.

Počekování z Litomyšle. Za čestnou účast při pohřbu dp. Bedřicha Pachty, bisk. notáře a zámeckého faráře v Litomyšli dovoluje si uctivě podepsaný vřelý dík vzdáti: P. T. duchovním místním a z okolí, P. T. knížecímu patronátnímu úřadu, P. T. sboru ostrostřelckému, P. T. katol. jednotě a »Orlu«, všem P. T. měšťanům a všem účastníkům pohřbu i všem písemně kondolujícím přátelům. — V Litomyšli, dne 8. srpna 1913. — František Křivohlávek, probošt.

Hořice. Už se dělá nová nálada, aby pokrokové halapartny nerezavěly. Zdejší fanatické totiž ohlašují do Hořic nový a to veliký »klerikální« sjezd z justamentu zrovna na den 6. července r. 1914. Pokrokové zkrátka slyší ryby mluvit a vědí, co si myslí komáti. Ustanovují sjezd hned — aniž by se ptali — klerikálů samých. Prý našinci chtějí »občanstvo hořické navnaditi, aby za mrzký groš prodalo své pokrokové přesvědčení.« No — takováhle moudrá předpověď mohla vyjit jen z hlavy, která osvětu hledá vždycky v komíně a jež má o svobodomyšlnosti pojmý čisně pokrokové. Radikální sobci již jsou tolik zvyklí bráti mrzké groše za změnu přesvědčení, že si už opravdu nedovedou představit kulturní snahy jinak, než jako prodejné zboží. Ale pamatujte, braši, že kupovat přesvědčení dovede a může hlavně takový člověk, který má hodně peněz. Takovými bohatci nejsou organizovaní katolíci nuzáci, ale židovští kapitalisté, o jejichž moci i Hořice mnoho vědí. Podle pokrokové logiky by tedy zaprodával své přesvědčení takový občan, který by v jednom dni (jednou za deset let) něco katolíkovu prodal! Jak by bylo lacino to »presvědčení« na prodej! Ale pokrokové jsou přece chytří křesťané: drží se totiž raději takového »presvědčení«, které vynáší každodenně, celý rok. K vůli katolické jedné zlatce by byli bláhoví zaprodávat přesvědčení výnosnější. Jak jsou pokrokové zvyklí na výprodej přesvědčení, jak požadují za pár grošů despoticky změnu názorů, to dokázala i ta pokroková panička svým bojkotem katolické hokyně. Ano — ano — prodá-li hokyně pokrokové za pět krejcarů mrkve nebo za šesták hrušek, pak má povinnost obrátit se na Ferrerovu víru. Přesvědčení! Mladí učitelé, kteří dorážejí na církve jako štky na kapky, hned k vůli chlebu složí přísahu na náboženskou výchovu. — Další slova apelu pokrokového jsou ještě podatečnější: »Žádou černou invasi tu nestrpíme. Lid český má různých svízeli už tak dost a dost a ze zatahování náboženství do politiky má přemutně, trpké vzpomínky a zkušenosti.« Tohle se povedlo! Kdo jiný než pokrokové křepili každou svou politickou akci vodičkou protikatolickou? Kdo pak to v Hořicích na veřejném táboře volnomyšlenkářském za assistance a bouřlivého souhlasu politických činitelů křičel proti náboženství ve školách, proti základům katolického náboženství? Vy přece oshavujete klerikály nejkalnější, na př. Prokopa Velikého, který pronásledoval fanatickou soldateskou každého Čecha, nechť jeho přijetí pod obou způsoby. Husité učinili přece kalich osou vši české politiky. Vy že máte přemutně vzpomínky na zatahování náboženství do politiky? Takové vzpomínky máme my, vzpomínáme, jak se na vašich schůzích proti zásadám katolickým řádilo dávno dříve, než vznikla naše organizace obranná. Pustým řáděním proti katolicismu vy-

dupali jste protitlak sami. »Žádnou invasi nestrpíme!« Předně nešvindluje hanebně lhaním o přípravě ke sjezdu našemu v Hořicích — a pak si pamatujte, že takovýto výkřik ilustruje jako bleskem surovou tyranii pokrokářskou. Invasi (neoprávněný vpád) by mohli do Hořic učiniti cikáni, rumunští židé anebo buršáci. Katolictvo však má svá domácí práva v Hořicích dávno dříve, než se všichni nynější pokrokáři narodili. Kdyby přišli katoličtí hosté do Hořic z jiných stran, pak nepůjdu k vám, s ničím vás obtěžovati nebudou, ale odeberou se k dobrým našincům. A říká-li se nyní leckde Hořicům »Bekálov« anebo »Mekálov«, pak se tím jen fotografe — pokrokářská snášlivost.

Vys. Mýto. Kdo chce vědět, kde jest nejvhodnější škola pro uličníky, ať si přečte dopisy pokrokářského tisku. Sirotčinec nazývá »Osvěta Lidu« »jeptiškárnou«, protože tam výchovu vedou řeholnice. Prý sirotky vychovávají také — pokrytectvím. Jest prý potřeba, aby pokrokáři udělali pořádek »s koštětem.« Což — pokrokáři dovedou dáti důraz svým požadavkům i holi, jak mnohé případy svědčí. Ale něco připomeneme. Není taková řeholnice, která se věnuje celou duší svému úkolu, daleko líp na místě, než učitelka, která se fítlí, sháněje dostaveníčka každou chvíli s jiným molodcem? Pozor na to koště! Ve Francii už sami soc. demokraté povolávají jeptišky zpět a ti jsou přece nějak pokrokoví. »Osv. Lidu« se nelíbí, že se děti učí punčochy plést, vyfázovat a vyšívat. Mají se prý učit prakticky pro život. Tohle radí — slyšte! — pokrokáři. Vždyť sami pokrokáři přece do nebe vychvalují ty předměty, které po vystoupení ze školy pro praxi životní znamenají co nejméně. Kdy pak na př. dívka bude potřebovat chemii, podrobný popis Číny, Australie, kdy bude pokračovati ve výpočtu drah jednotlivých hvězd? Pletení, vyfázování, vyšívaní není ničím v době, kdy pořádají sami pokrokáři kursy toho rázu. Snad jest tedy praktičtější čísti Zolu, pokrokářské přezdívký, bavit se karikaturami. Prý takové »staré panny« nemohou vychovati jiný materiál, než prabádný. Aj, aj — pane pokrokáři, nejsou pokrokové učitelky také starými pannami? A což ti nejmladší pokrokoví učitelé! Těmhle přece pochlebujete a neříkáte jim, že musí napřed založiti rodinu, než začnou kale učit. Pokrokářský fanatismus — jak patrně — ztrácí všechnu rozvahu.

Padesátileté trvání c. k. reál. a vyššího gymnasia v Chrudimi oslaveno bude ve dnech 27.—29. září t. r. sjezdem všech bývalých žáků ústavu v letech 1863 až 1913. Slavnostním řečníkem bude JUDr. Ferdinand Pantůček, c. k. dvorní rada u správního soudu ve Vídni, bývalý žák ústavu. — Program slavnostních dnů bude v těchto dnech všem přihlášeným P. T. bývalým žákům ústavu rozeslán. Slavnostní výbor prosí všechny pány, aby slíbené předměty do výstavy (dla vědecká, literární fotografie, studentské časopisy atd.) neobtěžovali si nejdéle do 31. srpna t. r. zaslati na adresu »Komitét pro oslavu 50leté působnosti c. k. reál. a vyššího gymnasia v Chrudimi. — Gymnasium.«

Čáslav. Volba nového primáře okr. nemocnice vykonána byla v zasedání okr. zastupitelstva na počátku srpna a zvolen byl jednomyslně hlasů všech 23 přítomných zástupců dosavadní primář nemocnice na Mělníce p. MUDr. Karel Schnurpfeil. Nově zvoleného primáře předchází pověst na slovo vzatého odborníka, výtečného chirurga a muže velice konciliantní a přívětivé povahy. Žadatelů bylo celkem 8, jeden z nich však, MUDr. J. Zimmer, primář nemocnice v Opočně, před volbou žádost svou odvolal. P. MUDr. Schnurpfeil nastoupil úřad svůj na počátku listopadu. — Stavba úředního domu začata byla právě královéhradeckou stavitelskou firmou p. Novotného. Při kopání základů přichází se na veliké množství rakví a kostí mnohdy ještě velmi zachovalých. Všecky pozůstatky jsou však bedlivě sbírány a v připravených bednách odváženy na ústřední hřbitov k pochození. Piem chování toto zaznamenáváme s tím větším uspokojením, s čím větší bolestí jsme vytýkali musili před časem neslušně zacházeti s pozůstatky zemřelých při stavbě na hřbitově u sv. Alžběty. Zároveň dovolujeme si projevit naději, že stavbu úředního domu provádějící firma zůstane tomuto jednání věrna až do konce. — Přístavba gymnasia schválena byla dle právě došlých zpráv příslušnými ministerstvy dle plánů městskou radou předložených. S pracemi má se počítí ještě letos tak, aby část stavby byla do zimy pod střechou a mohly se do ní přístěm rokem odstěhovati všechny sbírky a knihovny z onoho křídla stávající budovy, které má býti zbořeno a rozšířené pak k novostavbě přičleněno. Ač zpráva o přestavbě dosud tak stísněného ústavu jest občanstvem radostně vítána, přece nelze se při tom ubrániti žalnému dojmu, že při tom padne nejkrásnější část gymnasiální zahrady s krásným stromovým, ač při trochu dobré vůli mohlo se státi rozřešení přístavby se zachováním tohoto kouta jak pro vzhled města tak pro oddech studentstva velice důležitého. — Nová lékárna v budově okr. hospodářské záložny otevřena bude počátkem příštího roku. Dojde tím zakončení zápasu, který se již po kolik roků vlekl a jenž zavalil podnět i k mnohým novinářským polemikám. Bude-li provázen také úspěchy, jež si obecnstvo z případné konkurence slibuje, ukáže, budoucnost. — A ještě volby. Podotkli jsme již, s jakou vehemencí bojujeme, bylo proti tomu, aby se do obecního zastupitelstva nedostal nikdo, kdo, by jeaqm z daleka se blížil tak zv. klerikalismu čili otevřeně konservativnímu a katolickému smýšlení. Přemnohým to bylo divno, odkud tato štvánice. Nyní se to počíná jevití. Má totiž dle pověstí býti kandidován na purkmistrovský stolec — evangelík a na

naměstka purkmistrova — žid. A to prý proto, aby Čáslav — Žižkovo město — bylo v nastávajícím roce 1915 důstojně reprezentováno. Nevíme ovšem, děje-li se to s vědomím jmenovaných kandidátů anebo je-li to pouhý volební trik, ale zaznamenáváme to proto, aby se dokumentovalo, kam vede to krčivé ustupování katolíků a to plané koketování s aklerikalismem a protiklerikalismem. Ostatně bylo by snad přece dobře vypsatí jednou všechno dle pravdy, byť to leckdes vyvolalo sebe trpčí a zahofklejší chuť!

Chotěbořsko. Jak bezhlavě a neprozíravě počínáme si ještě v mnohých důležitých věcech my katolíci, nevyjímajíc ani kněze, ukázal nedávno obrázek uveřejněný v N. L., týkající se zemřelého obchodníka sukny z Humpolce, který zaplavoval fary svými annoncemí jako křesťanský závod a při tom byl horlivým podporovatelem Voňné myšlenky dle vlastního jejího doznání. Něco podobného děje se i u nás. V obci M. opravuje se kostel a oprava i s případnými přístavbami svěřena byla staviteli K. z Chotěboře. Těž používá příležitosti této k tomu, aby šířil pokrokářské tiskoviny po hostincích M. . . ských. Jest sice pravda, že svojí osvětou nikomu z katolického občanstva do židopokrokářského tábora cestu neosvítí, ale je také pravda, že katolická veřejnost těžce to nese, když vidí, že na katolickém kostele pracující a z příspěvků kněžstva a katolického lidu placený pán vykládá listy s tendencí očividně protikatolickou. Zcela správně táží se mnozí, neměl-li by býti při zadávání takovýchto prací vzat zřetel na naše lidi a to tím spíše, když práce zadávají se z volné ruky. Než to, zdá se, jsou ještě pouhé sny lepší budoucnosti.

Kdo má rád dobrou kávu,

nechť používá jako přísady
**Pravé pardubické
≡ FRANCKOVKY ≡**
s kávovým mlýnkem.

Mnoho se s ní získá na libé chuti a vůni.

Další její velmi cennou vlastností jest značná vydatnost.

Agrárnicko-volnomyšlenkářské tiskopisy na Žlebsku. S podpisem a s agrárním pozdravem rozeslal sekretariát agrární strany v Jihlavě našim katolickým obočkám 3 knížky a 3 brožurky. A mezi těmi knížkami je také rouhavý pamflet: »Sv. Antonín Paduánský« od Wilhelma Busche. Hanebná tato slátanina, v níž také nejbl. Panna Maria nazývá se jen panna Máří, byla svého času zabavena, pak však r. 1902 interpelací soc. demokratických poslanců imunizována. Tak tedy moravská strana agrární pod vedením poslance Staňka vzdělává mládež? Tu není divu, že tam tolik zdivočilých činů mezi mládeží se objevilo! — Mládež katolickou upozorňujeme, aby balík zaslaný jím poštou s nadpisem zaslátel: »Jihlavské Listy« Jihlava« beze všeho rozpakování zaslali zpět (s připsáním: zpět — nepřijímá se). — »Jihlavské Listy«, orgán české menšiny, propůjčují se za kolportéra tohoto štváčského zboží — ale nedivme se, jejich redaktor O. Kypr má v tom svůj kšeft, neboť vydavatelem zaslaných těch tiskopisů je on sám. Může menšinová práce česká míti pozhnaných pro národ náš čestných výsledků, když se takovými pamflety český lid a mládež jeho otravuje? Naše katolická mládež, roztrpčená zásilkou Kyprovou, dává také zasílateli při vrácení spisu patřičnou odpověď. Tak jednatel skupiny Kamenno-Mostecké odmítá zásilku — pře doslovně: »S tím si vychovávejte vaši agrárnickou mládež, která jest k tomu náchylná, ale k nám takovou věc více nepošlejte. Zde jsme katolíci a po katolicku žijeme a po katolicku jsme vychováni. A hájíme církev katolickou, kterou žádají agrárníci nepřemohou, kdyby samo peklo jim pomáhalo.« Žlebské skupiny předseda vrátil spisy s následujícím připsáním: »Panu O. Kyprovi, redaktoru v Jihlavě. Zastháme vám výrobky vašeho nakladatelství zpět a neděkujeme vám za vaše namáhání, protože museli jsme se zlobiti na drzost, která k druhým knížkám připojila hanebný a rouhavý pamflet: »Sv. Antonín Paduánský.« Takovým způsobem chcete vzdělávati nás? Takovou otravu přinášíte našim duším? Taková jest práce předáků českých menšin? Pak není divu, že lid český za takového vedení zdivočí a že pak v opovržení jest u druhé národnosti, mezi kterou v menšině přebývá. Lid zbavený náboženství, lid vedený, aby se posmíval tomu, co svatého jest a tím zhrdal, stane se lidem nemravným, zkaženým, slabým a prodávajícím. O tom nás poučují dějiny a ty jsou, jak jsme se již ve škole učili — učitelkou života. Jsme mladí, ale výchova našich dobrých katolických rodičů, organizace naše katolická, četba naše a rozhled tím získaný vede nás více a více k tomu přesvědčení, že výchova našeho národa děje se cestou nepravou — a to po nejvíce vinou špatného tisku a ziskuchtivých nakladatelů a redaktorů. Z celé vaší zásilky bychom mohli podržeti jedině knížku »Povídka o nepříteli atd.«, jež vede boj proti alkoholismu. Ta je po-

učná, ale že vyšla také vašim nakladatelstvím, nechceme ji, protože nakladatelství to dýchá z úst nejen dobro — ale také velké zlo a proto vás podporovati nemůžeme. — Jsme věrní katolíci a věrné katoličky a proto také jako děti katolických českých matek také věrní Čechové a věrné Češky.«

Různé zprávy.

Spolková pouť do Lurd. Lurdští poutníci vyjeli za překrásné pohody v sobotu dne 9. srpna v 8 hod. 20 min. ráno z Prahy se svým protektorem J. M. p. opatem M. Zavoralem. Vřelého uvítání dostalo se nám v Českých Budějovicích, kdež pozdravil nás J. M. nejdp. biskup Hůlka, katolické spolky a něžné družičky, jež podaly p. protektorovi vonné kytice. Rovněž i v Linci byli jsme předmětem spontánních projevů. Na nádraží dostavili se tamější Češi se svým duch. vůdcem P. Juraskem. K slzám dojala nás báseň, kterou přednesla dceruška p. Hoffmana, jež podala p. opatovi skvostnou kytici. I na ostatních stanicích byli jsme upřímně vítáni. Nelze opomenouti, že i na nádraží solnohradském tak jsme Němcům imponovali, že si vyžádali, aby naše poutní hudba zahrála české písně. Po zahrání české a moravské hymny propuklo německé obecnstvo v bouřlivé volání »Heil!« V Buchsu stalo se milé intermezzo. Jakýs bodrý poutník namáhal se se zřizenci nádražními mluvití německy, oni však — světe, žasni — odpovídali čile česky. Slovan všude bratry má. V neděli dopoledne dorazili jsme šťastně do Einsiedelu, kde poutala česká pouť svým velkolepým průvodem, svými zpěvy a hudbou velikou pozornost. Arcibiskupu Dru. Batagliovi a místnímu opatu Dru. Thomasovi uspořádali jsme dostaveníčko. Komité bylo pozváno od p. opata k hostině a představeno 85letému církevnímu hodnostáři. V pondělí byli jsme od místního p. opata jakož i od domácího obecnstva doprovozeni na nádraží. Za počasí přímo ideálního nastoupena cesta do Lucernu, srdce to Švýcarska. Cestou kochali jsme se krásami přírodními, jimiž Švýcarsko přímo hýří. »Pilát« a »Rigi« svou majestátní výší kynou nám na pozdrav. Zhodinové přestávky užili poutníci k prohlídce čarokrásného města a ledovcové zahrady. V katol. spolkovém hotelu »Union« pro poutníky byl připraven v jedné rozsáhlé dvoraně oběd. Při obědě pronesl duch. vůdce dr. Al. Kolísek přídělek panu protektoru spolku J. Em. kard. Skrbenskému, p. protektoru pouti J. M. opatovi M. Zavoralovi a p. předsedovi Msgr. M. Pichovi. Pan opat opět připil p. dru. Kolískovi, dále pokladníkovi Kašpárkovi, jednateli Rösslerovi a ostatním členům komitétu. Po obědě bylo sv. požehnání a duch. koncert na velkolepé varhany. Jímavou vložku »Ave Maria« zapěla precisně sl. R. Matysova z Rychnova n. Kn. Po té prošli se někteří poutníci po jezeře a odebrali se na nádraží, aby šli dále k cíli své pouti. Poutníků je 452, všichni čili a zdraví.

Větelicos. V Berlíně chystají se vyráběti dlažební hmotu ze — smetí. Vzorky kamene ze smetí jsou prý výborné jakosti. — Na sedmi rakouských technikách bylo ve školním roce 1912—13 zapsáno 9787 studujících, o 143 méně než roku předešlého. Nejsilnější návštěvu měla česká technika pražská, totiž 2637 řádných a 116 mimořádných posluchačů. Po pražské české technice jest vídeňská se 2434 řádnými posluchači. — Jistý Keiler z Německa vynalezl »vodní boty«, ve kterých šel v minulých dnech z Mnichova po řece Isere až k jejímu ústí a pak po Dunaji do Pasova. O vynález Keilerův zajímá se i rakouské ministerstvo války. — Jesuité 1. září otevrou v Bejrutu právnickou fakultu a vysokou školu pro inženýry. Vedle toho hodlají tam Jesuité v příštím semestru zříditi obchodní vysokou školu a zemědělskou akademii. — Město Břevnov vystoupilo ze svazu českých měst, ježto svaz neplní svého úkolu v nynější vážné době. — V americkém státu Pensylvanii vchází právě v platnost zákon, dle něhož všechny osoby, hodlající uzavřítí sňatek, musí se vykázati lékařským vysvědčením o naprostém zdraví. Nemocným osobám nebude dovoleno uzavřítí sňatek. — Největší lesní plochy světa má Kanada. Kanadské lesy rozprostírají se asi na 450.000 hektarech. Při dosavadním hospodaření trvalo by to ještě 250 let, než by všechny dospělé stromy byly pokáceny; vykácené plochy již dávno zase mohly by býti zalesněny. Francouzská poslanecká sněmovna přijala návrh zákona, který určuje odměny pro rodiny s více dětmi.

Dolarová princezna. U Franklinova pomníku v Novém Yorku mladá dáma prostě oděná prodává mimojádoucím brožury. Je to známá dolarová princezna rodiny Guggenheimů, Rosalinda, která nyní přijala jméno Winslowová. Je budoucí dědičkou tří milionů, ale rozešla se se svou rodinou, aby se živila sama. Její otec jí posílá měsíčně 2000 K, které však dáma důsledně vrací. Pokouší se ve spisovatelství a žije se hlavně kolportáží. Vyslovila se, že je velmi spokojena a že je pyšna na to, že se sama žije.

Jazyky jako meč. Na malém nádraží v čekárně usadil se na jedné z dřevěných lavic zadumaný muž, pohodlně se rozložil a pro ukrácení chvíle si zapálil dýmku. Asi za čtvrt hodiny přišla malá, neposédná panička a rozložila sebe a své balíky na druhém konci dosti dlouhé lavice. Chvilí bylo ticho. Špičatý nosík paničky vtáhl do sebe několikrát hustý kouř, valící se z dýmky sousedovy, panička se několikrát zavrtěla a pak řekla s výčitkou: »Pane, kdybyste byl gentleman, nekouřil byste tady.« »Kdybyste byla skutečná dáma, sedla byste si dále.« zabručel kufák. Nastalo trapné ticho jež

nevěstilo nic dobrého. Obláčky hustého kouře valily se čekárnou a náhle jako zasvištěn blesku projel jimi ostrý hlas paničky: »Kdybyste byl mým mužem, otrávil bych vás!« Úkosem se na ni podíval, zadýmal a řekl: »Kdybyste vy byla mou ženou, otrávil bych se sám!«

Ferdinand August Bebel, vůdce soc. demokracie německé, zemřel dne 13. t. m.

Stálé domácí vězení bez útěchy mají venku ubohé nevidomé dívky. Šlechtitel dobrodinci, pomozte jim do Útulny slepých dívek, Praha-Kampa. Přispěvky, potraviny a pod. přijímá s díky správa Útulny.

(Zasláno.)

Svému milovanému čestnému předsedovi,
veled. pánu Františku Frydrychovi, zasloužilému faráři,
k jeho první slavné instalaci na faru Kbelskou
dne 17. srpna 1913.

Důstojný Otče!

»Kdo jíti za mnou chceš, kříž vezmi na své rámě!«
ta slova Písma často jste nám děl,
když slova Kristova jste hlásal v svatém chrámě,
a ohlas slov těch srdcem vlastním chvěl...

My rádi měli Vás, k Vám srdce naše lnuo
v důvěře dětské — otcem nám jste byl,
a co se bolestí kdy skrání Vašich tknulo,
trn každý též se v duši naší ryl!

Dnes v slzách vděčnosti k Vám srdce všech se sklání,
kdy, otče dobrý, opustil jste nás.
Památka Vaše žítí bude v požehnání
a práce Vaše v zlatý vzroste klas!
Bůh odplatí Vám vše! —

Až v Šumavěnký kraji
k Vám dobrý lid se bude v lásce znát,
zaleťte duší v kraj, kde na Vás vzpomínají
a vděčně budou vždycky vzpomínat!

Členové Katol.-nár. jednoty pro Smiřice a okolí.

Přečtěte a dobře uschovejte tento inzerát —
bude vám hned anebo později jistě potřeby.

Kancelář „LABOR“

inzerční kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: nevíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Neplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh, zbytečných cest atd.

Pište ihned: Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.

Franko a zdarma

obdrží **obraz** dle vlastní podobenky zhotovený nebo umělecky provedený **album** dějin českých o 30 obrazech ten, kdo zapůjčí na mírné splátky a úrok obnos 400 K snaživému křesť. soc. fotografu amatéru, jenž by rád od 1. září pořádal přednášky se světelnými obrazy. Obnos výše udaný se mu nedostává, jelikož již sám velký náklad vlastní obětoval. Příjmy a vydání by dal po dobu úvěru kontrolovat míst. far. úřadem nebo zvoleným advokátem. Laskavě přihlášky lze zaslati do administrace t. l. pod znač. „Pomoc k cíli 25.“ Též přijímají se přihlášky od těch, kdo by prodali projekční stroj, v kterém lze umístiti každé světlo.

Varhaník,

absolvent 10měsíčního kursu, dobrý hudebník,
prosí o místo ředitele kůru
v menší venkovské osadě. Tentýž spokojí se mírným honorářem.

Lask. nabídky pod adrese: Děkaný úřad v Čáslavi.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Skлады:
Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva zvláštní výhody

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní dítky,

obrázky smuteční a upomínky k sv. přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové (Adalbertinam).

TRY
v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k dostání.

Nejlepší cívidlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)
doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Za hospodyni

na faru prosí o místo ve všem spořádaná a vzdělaná starší dívka. Je ve vaření, veškeré domácí práci a částečně v hospodářství obeznalá. Vzorný pořádek a úklid vždy pilně obstará. Ovládá úplně obojí zemskou řeč.

Čtené nabídky pod značkou „Srpen 35“ poště
restante Pražské Předměstí u Hradce Králové.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy:

	Cena v hal.
Účte se z dějin	16
Olava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakumby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spiritistů	8
Z domácností sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kaploky o spolihosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok professora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misli	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. misle	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje ohratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Pouze za 4.50 K

zasílám franko

5kg. balík 1: žitné kávy

a přikládám zdarma
na velmi pěknou bluzu

Při objednávkách račte laskavě určit, zdali si přejete na bluzu delší, voal, kepr nebo podobně a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodí se vyměnit.

Zasílateľství

Filip Hlavsa, Svratka,
Čechy.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledušojnému ducho-
venstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jako i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

**Barevná
kostelní
okna**

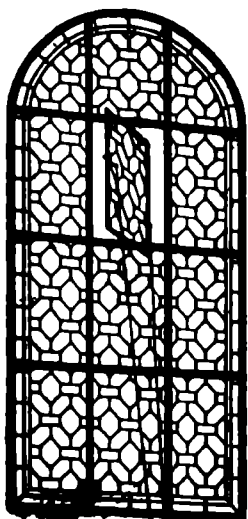
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích a Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
duš. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mělo ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

Ve prospěch

Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, koberečů a
keřového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levná pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny v Praze

na úrok až

5%!

Spálená ulice 9-II.

Dopíšte si o složní
listy.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Veledušojným

duchovním a patronátním úřadům!

Odberný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5 1/2 - 5 1/2 %

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňo-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“

L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komioké kostýmy,

kteří všude velkou švandu působí, za mírný honorář
se zapůjčí. — Novinky. — Zajistí Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádejte cenník! Sl. spolkům na otevřený účet.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahotklé
příchuti, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady čis. 1094.

Lovecké pušky

**Browning 6-35, 7-65. Velodog, bam-
blítky, revolvery, flobertky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, záručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráží,
v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

Městská spořitelna ve Dys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysekomýtzká a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Nejlevnější a nejbezpečnější

pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908. na zásadě křesťanské
svěpomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 66
případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
členů. Jak děkovné dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodiní.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednoráz pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spolulíbena 2 K,
jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich sňatku, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zašleme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rey, předseda

Václ. Jemňovský, jednatel.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absol-
v. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

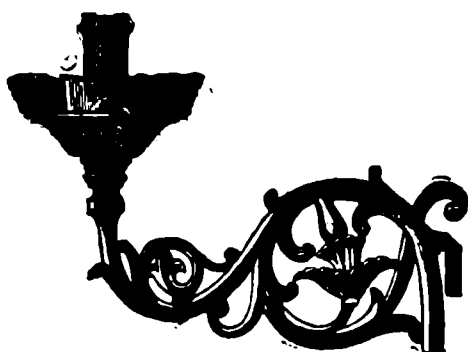
Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Zal. 1850.

Vyzname-
nán státní
medailí.

Tisíce uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby ko-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpak a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohl. se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3.— franko.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnický

— V ŽAMBERKU —

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních
výstavách.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové číslo. Ma-
lého nádobí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
dobí pod loubím) depo-
ruje se

ku dodání oken, akro-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se krasnými
rámci, střešními, vzorovými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vážnosti ku definitivní objednávce.

Neodolatelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1868.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje vcelkem dluhovazně své
bezkonkurenční koláry

prací i celulojové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spo-
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové práce!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, oboře, men-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Příloha „OBNOVY“ k číslu 33.

Posudné odvedené z kraje Hradeckého

v roce 1593—1594 (od 1. května 1593 do konce dubna 1594).

Dle zachovaného registru č. 122. sděluje Dr. Vincenc Oehm.

(Dokončení.)

Počet orien spotřebovaného obilí k várkám dlužno náležitě zredukovati čili snížit, porovnáme-li počet přihlášených várek uvedených v registrech k počtu sudů navařeného piva, přiznaných výběřcům. Všimněme si tudíž nejprve počtu pivovaru v Hradeckém kraji a napotom počtu várek v něm provedených.

Stav panský měl následující pivovary: Heřman, Nové Město n. Met., Žamberk, Landškrón, Smiřice, Opočno, Lomnice n. Pop., Jilemnice, Dymokury, Miletín, Lhotovice, Králíky, Ryzmburk, pivovar sirotčí pod městem Skalici, Brandejs n. Orli., Kyšperk, Dřevěnice, Černikovice, Hořice, Ullice, Cerekvice, Jičín, Tuř, Vlčice, Přím.

Stav rytířský vařil: ve Smidarech, Teplicích, Vamberku, Žacléři, Libchavě, Kopidlně, Vrchlabí, Žirči, Žamberku, Rokytnici, Zampachu, Vřešově, Vorlíku, Pecce, Skalici, Petrově, Adrpachu, Rychnově, Lhotě u Vřešova, Žiželicích, Doubravici nad Oupou, Kunicích, Skřivaněch u Bydžova.

Dále byly pivovary městské: V Hradci Králové, v Králově Městci, v Kostelci n. Orli., Dobrušce, v Třebechovicích, v Hostinném, Solnici, v Novém Hradišti nad Metují, Náchodě, Týništi n. Orli., Jičíně, Kopidlně nad Leštinou, České Skalici, Novém Bydžově, Trutnově, Jaroměři, Králově Dvoře, Nové Pace, Pilnikově a Broumově (klášterní).

V počtu tom není udáno, kde měli své pivovary následující osoby: Ze stavu panského: Frydrych z Oppersdorfu z Dubu a Frýdštejna na Častolovicích a Týništi Mikuláš Stos z Končic, Václav Rychnovský z Rychnova a na Kocleřově.

Ze stavu rytířského: Saloména Rašínová z Waldštiny, Zdeněk Dohalský z Dohalic a na Veselí (nedal vařiti), Karel Skopek z Otradovic a na Pecce, Václav Chvalovský, Jindřich Kordule mladší ze Sloupna a na Vřešově, Adam Šťastný Hrzan z Harasova, Václav Chvalovský, Anežka Bližnická z Pülkenheimu, Petr Straka z Nedabylic, na Lhotě a na Střednici, Zigmund Karlík z Nežetic a na Libeně, Jan Sadovský ze Sloupna, na Sádově a Žiželovsi, Černín z Černic a na Doubravici.

Z účetní knihy register těchto pivovarských vysvítá dále, že někteří majitelé pivovarů buď neohlásil várek a počet sudů piva, jako se to stalo od městské rady v Jičíně, anebo zůstali za některá čtvrtletí dlužni posudné. Mezi dlužníky uveden byl i opat Broumovský, což svědčí, že mezi klášterem a výběřcím byly nějaké neshody, které potřebovaly soudního rozhodnutí.

A nyní přihlédneme k počtu várek v jednotlivých pivovarech: 1. Mezi pivovárníky stavu panskému náležejícími vykazují největší počet várek pivovary ve Smiřicích a Opočně s 274 várkami a 5811 sudů piva. Jilemnice a Dymokury, náležející uroz. paní Marii z Martinic a na Štěpanicích, s 63 várkami a 577 sudů navařeného piva za první pololetí roku 1593, za druhé zůstala urozená paní dlužna, nepřihlásivši počet várek, který byl asi tentýž jako v prvním pololetí, takže navařilo se tam asi 1.154 v 126 várkách. V Jičíně a Tuři (majitel Jan Rudolf Trčka z Lípy, na Veliši, Kumburce atd.) měli várek 174 a navařili 3151 a půl sudů.

V České Skalici a sice pod městem měl pivovar Sigmund Smiřický ze Smiřic a na Skalách, Dubu atd. jako poručník sirotků po zemřelém Václavovi Smiřickém a navařil za tři čtvrti roku v 42 várkách 1161 sudů, za čtvrté čtvrtletí však počtu várek a sudů nepřihlásil. Dělal patrně konkurenci městskému pivovaru.

V Miletíně a Lhotovicích vařil pilně urozený pán Karel z Valdštiny a uvařil v 95 várkách 1511 a půl sudu. Na Hostinném a Poličanech vyrobili za rok v 130 várkách 1511 sudů. Jeho příbuzný Vilém Starší z Waldštiny v pivovaru Heřmanšském dal vařiti za ten rok 41krát, vystavil však jenom 399 sudů k prodeji.

Též se přihlídl o průmysl pivovarnický uroz. pán Karel ze Žerotína v pivovaru Brandýšském na Orlici, odkudž vykázal várek 34 s 542 sudy, pan Albrecht Gottfried Křinecký z Ronova, (neznámo, kde měl pivovar) vykazuje 44 várek a 322 vystavených sudů. Konečně na konci roku při uzavírání počtu vykázal z pivovaru Ullického a Hořického pan Albrecht Vladislav Smiřický ze Smiřic a na Hořicích 135 várek s 2203 sudy.

2. Stav rytířský vyazuje méně produktivní závody pivovarské.

Největšími závody byly pivovary v Rychnově, náležející panu Bötenglovi z Neuenperku, se

75 várkami a 1830 sudy. Ve Vamberku a Hradišti měl pivovary Albrecht Pecinkar z Bydčína a na Hradišti a vykázal 82 várek s 1017 sudy. V blízkém Žamberku navařil Mikuláš, starší z Bubna v 51 várkách 765 sudů. Měl patrně dosti malou pánev pivovarskou. V Žacléři navařeno za tři čtvrti roku 464 sudů v 36 várkách. V Kunicích přiznal majitel pivovaru Ctibor Smil Pecinkar z Bydčína, na Nechanicích atd. . . . 34 várek a 328 sudů. První snad místo mezi rytířskými pivovary zaujímal by pivovar ve Vrchlabí, jen kdyby byla majitelka jeho Rosina Mičkovská z Hendrštorku (patrně Hennersdorfu) každého kvartálu přiznala počet várek a sudů uvařeného piva. Takto však známe jen přiznání její z prvních dvou a posledního čtvrtletí, ale obojí jest dosti značné a sice vykázáno 64 várek se 744 sudy.

Za zmínku stojí ještě přiznání pána ze Silberšteinu a na Pilnikově, který navařil v Žirči v 36 várkách 699 sudů a Křištof Zimmerfeld pro pivovar v Skřivaněch u Bydžova přiznal v 39 várkách 504 sudů. V ostatních pivovarech rytířských vařili jen asi 10—20krát do roka.

3. Za to městské pivovary ukazují, že stál tehdy zde průmysl pivovarský na výši doby. Na prvním místě ovšem stojí Hradec Králové sám bez konkurenta v příčině počtu várek a vyrobeného piva. Vykazuje správa městská za rok onen 2119 varů ročních a 25177 sudů vystavených. Většina piva se asi vyvážela nejen do blízkého okolí, nýbrž i do míst vzdálenějších, neboť dle souhlasných zpráv mělo hradecké pivo pověst velmi dobrou ve východních Čechách jako asi rakovnické na západu České země.

Druhé místo ve výrobě piva zaujímá Jaroměř s 294 várkami a 3528 sudy, pak následují: Trutnov 151 várek, 2270 sudů, Nové Hradiště nad Metují 150 várek a 2100 sudů, Solnice 137 várek a 1781 sudů, Nový Bydžov 132 várek a 1716 sudů, Králové Dvůr 121 várek a 1428 sudů, Náchod 94 várek a 1316 sudů, Dobruška 76 várek a 1064 sudů, Kostelec n. Orli. 85 várek a 1032 sudů, Hostinné n. Lab. 67 várek a 804 sudů, Třebechovice nad Dědinou 60 várek a 802 sudů, Týniště n. Orli. 65 várek a 455 sudů, Skalice/Česká 65 várek a 455 sudů, Nová Paka 68 várek a 408 sudů, Králův Městec 71 várek a 326 sudů, Pilnikov 29 várek a 318 sudů, Kopidlna nad Leštinou 21 várek a 288 sudů.

O pivo a to většinou dobré pivo nebyla tedy nouze. Přes tu chvíli byly vystrkovány z pravovarečných domků věnce, což bylo znamením, že se tam čepuje. A což pak ten veselý život večer a někdy i dlouho do noci v mazhausech (průjezech) těchto domů výčepních! Manuály soudní městské jsou toho plny a přes tu chvíli musili konšelé a rada městská opatrovati na cti ty, kdož sebe navzájem při pitkách těch znectili. — A kdyby bývaly všude matriky úmrtní tak zevrubně vedeny, jako na začátku XVII. století pilně je vedl děkan Kouřimský Kašpar Arthophej Pardubský, který sličným písmem k jednotlivým případům úmrtí i poslední nemoc vepisoval, pak bychom se dozvěděli, že většina dospělých umírala tehdy na vodnatelnost (hydropysii). Rády městské určovaly sice dobu, do které smí se sedati v hospodě a zvonec rychtářský býval té doby znamením. Kdo by po zvonění nešel domů, propadl pokutě. V Praze mívali v XV. století volné sedění v létě do dvou hodin na noc (dvě hodiny po západu slunce) a v zimě do čtyř hodin. — V Hradci Králové byla tato doba zkrácena pro války turecké, aby Bůh byl usmířen. Kdo nalezen od rychtáře po třetí hodině v hospodě, propadl pokutě 5 grošů. Roku 1585 dokonce jen na hodinu po slunci dovozeno sedati, a to ze strachu nějakého proroctví, které hradeckým věštlo záhubu. — Proroctví to vyslovil jejich jinak slovuťný rodák Cyprián Lvovický ze Lvovic, matematik a hvězdář, předpovídal, že na Hradec přijde všechno zlé v době od 15. června do 17. října roku 1585. Dali se tedy hradečtí na modlitby, k nimž zvonem Žebrákem napomínali a zanechali tanců a hudby.

Boží hroby, Křížové cesty Joulíky, oltáře, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent a. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Jednotná výchova u protestantů.

Ať to byli kteříkoli sektáři a rozkolníci, Čeští bratři či husité a protestanté — uznávali všichni, že výchova dětí ve škole má se díti jedním směrem, že má býti v příčině věrouky zcela jednotná. V této příčině nelze logiku obelstít žádnými frasemi. Proto jsou také zcela nezapné ná-

mitky protikatolických kruhů, že prý zcela dobře smí vychovávat katoličkou mládež vychovatel, jehož životní názory jsou v naprostém odporu k životnímu názoru církve katolické. I kdyby takový paedagog ve škole ani slůvka nepromluvil proti zásadám katolickým, svěřenci brzy vypořádají, že tihne jinam, než jak učí katolický katechismus. Kdyby professor přírodopisu v některých bodech zcela jinak učil, než jak učí v téže třídě professor jiného odboru, hned by vzkypěly protesty proti rušení autority, proti vnášení nedůvěry k učení jednoho vychovatele. Ale učitel katechismu má býti tiše jako ryba, jestliže zřejmě pozoruje, že spoluučitel přímo nebo nepřímo vytrhává z dětské duše to, co do ní zasévá katechismus.

Nikdo se nesmí diviti, že církev katolická si přeje, aby katolické děti byly vyučovány od paedagogů katolických; a jestliže těmto vyhlásili pokrokářští učitelé otevřený boj, necht se netváří mučednicky, vyvolávají-li přirozený protitlak. To-li svobodomyšlnosti by měli pánové míti, aby uznali, že katolické kruhy mají právo sebeobranu, že se jim musí dovolit hájení posic, jež jim posud náleží.

Vidíme přece i nyní, jak židé a evangelici ze všech sil se snaží, aby se dostalo jejich mládeži výchovy konfessní, vzdělání jednotného. A nyní přiložil ruku na obranu konfessní výchovy evangelické sám stát. »Zeit« sdělil 1. srpna, že ministerstvo kultu a vyučování vyhovělo požadavkům dozorčího sboru evangeliků obojí konfesse, tihnoucím k zdůraznění konfessního rázu evangelického školství. Dle nového výnosu ministerstva přísluší obecné a měšťanské školy evangelické vedle dozoru státního také pod dozor pastora, presbyterstva (staršovstva) a superintendentů. Učitel na evang. škole musí býti evangelikem, žádá se na něm, aby projevoval své konfessní přesvědčení veřejným vystupováním. I výpomocní učitelé na evang. školách mají býti evangeliky, pokud jen poněkud možno. Kdo se ucházejí o místa na evang. školách, musí se podrobiti zkoušce z protestantského náboženství, jestliže nestudovali na evang. učitelském ústavě. Zcela správně — mají-li děti evangelické přinést si do života opravdu křesťanské názory své konfesse.

Ale nyní obraťme list! Jestliže menšina si vymohla tato práva, snad sama uzná, že podobná práva patří také většině, čili že v »klerikálním« Rakousku mají právo na výchovu důsledně konfessní aspoň děti těch rodičů, kteří jsou rozhodnými katolíky. Výmluva, že jsou celé pluky rodičů katolických pouze matrikově, zde pranic neplatí. Hlasy při volbách odevzdávané svědčí výmluvně, že katolicismus se neudrzuje pouze starými patienty, ale že má nadšené zastance v lidu. V Čechách katolické hlasy dokázaly, že naše strana, hájící konfessnost školství, jest mezi ostatními stranami na místě třetím, na Moravě však na místě prvním. K tomu dlužno ještě připočísti ty voliče, kteří buď z ohledu řídních anebo politických dali sice hlasy našim odpůrcům, ale zachování katolického katechismu ve škole si přejí.

Kdyby tedy mělo dojiti k osazení učitelských míst na základě stávajícího kulturního rozvrstvení, jak by vzrostl žádaný počet učitelstva zcela katolického! Patrně, jak obrovský počet svéprávných občanů žádá učitele katolické. A což kdyby teprve bylo dovoleno hlasovati matkám! Ale ti, kteří jindy jsou samá lidovost, samé heslo o posílení demokracie, v debatě o školství dělají přes hlasitou žádost lidu tlustou čáru a volají po vypuzení katol. katechismu ze škol šmahem. Zkrátka jen pokrokář poručí, co má katolík dělat, pokud katolictvo smí volně dýchat.

V době, kdy evangelici tak houževnatě konfessnost svého školství utvrzují, pokrokáři pracují demonstrativně k tomu, aby žádný absolvent katolického paedagogia bubenečského nikde se na veřejné škole neuchytil. Taková tyranie jest možná jen tam, kde poslední jiskra spravedlnosti doutnala. Tedy katolíci dle komanda pokrokářských paedagogů mají býti přinuceni všude přijmouti jen ty učitele, které jim povolí pokrokářská centrála Zemského ústředního spolku jednot učitelských.

»Ale na veřejné školy platí také židé, evangelici, bezkonfessní« protestuje se ryčně z pokrokářských řad. Tento protest však se dá zcela krátce odbýti již poukazem na hlasy voličů. Proč jenom pánové nespěchají se statistikou, která by přesně rozvrhla, co patří kterým školám dle přesvědčení obyvatelstva? Znovu by se dokumentovalo, že pokrokového učitelstva jest na školách mnohonásobně více, než jak žádají poplatníci.

Pokrokáři, kteří přece nedávno volali unisono proti každé konfessi, přijali zprávu o nařízení, týkající se škol evangelických, zcela mlčky. Kdo mlčí, souhlasí — ale má také povinnost zaujati určité stanovisko k právním konfessním většinám. A jaké hledisko v pokrokovém táboře k právním katolictva posud zavládá, jest známo obecně. Místo

nestranné rozvahy jen boj a boj na nůž! Posud na př. na Moravě není odvolán výnos zemské školní rady z r. 1885, který praví, že ministerstvo nemůže schvalovati, účastní-li se učitelstvo nápadným způsobem činnosti stran politických. Výnos naznačuje, že učitelstvo demonstrativním bojem politickým by klidnou činnost školy rušilo, neboť škola má nárok na to, aby jí byly svěřovány dítky všech stran a kmenovců. Podobně mluví další výnosy z r. 1889 a z r. 1895. Ovšem tato ustanovení jsou přijímána s různou kritikou. Ale nechceme-li vůbec rozhodovati, zda jsou odůvodněna a spravedlivá čili nic, stačí faktum, že proti stávajícím řádům pokrokaři účastní se takových agitací, které jsou v přímém odporu k duchu platných školských zákonů. Agitují pro strany, které chtějí převrátiti dosavadní školní řád (ježž přisezně učitelé na se vzali) zcela z kofene. I kdyby tedy těch výnosů zvláštních nestávalo, namane se otázka, zda učitelé mají houževnatě a manifestně agitovati pro stranu, jež chce vyloučiti ze školství všecko to, co jest ve vztahu ke konfesnímu katechismu.

Nu — a v samém »Věstníku ústředního spolku jednot učitelských na Moravě« čteme tyto věty: »Jest jisto, že učitelstvo stojí svou většinou ve straně lidovopokrokové.« (Ovšem jiní jsou v táboře rudém nebo pokrokově agrárním.) Ve zprávách o schůzích správního zastupitelstva: »Pan jednatel prohlásil ve své řeči, že kolegové, kteří hlasovali protipokrokově, nepatří mezi nás.« Předseda Havlík, představuje delegátům pokrokové poslance, pravil: »Váš frenetický potlesk nasvědčuje tomu, že české svobodomyšlné učitelstvo, sdružené v Ú. spolku, je pevnou záštitou pokrokové politiky českého národa.« Obrácen k poslancům: »Jménem všeho pokrokového učitelstva moravského mohu Vám slíbiti, že všechno pokrokové učitelstvo státi bude za Vámi do posledního muže... Dávám Vám celý tento tábor k dispozici.«

Tedy jako by přání většiny moravského lidu, jako by školní předpisy byly starým brakem, odhozeným do vody. Jen pokrok dra Stránského má diktovati, jaké povinnosti má učitel, do jehož třídy jsou posílány děti katolických rodičů!

Z toho všeho patrné, kdo jest na tom lépe: zda hrstka evangeliků, či obrovský počet katolictva. Jestliže se katolické organizace brání proti bezohlednému znásilnění, jestliže žádají, aby se plnila aspoň polovice státních a zemských nařízení, jsou okřikováni jako násilníci! Evangelikum a židům však se popřeje svoboda úplná i od pokrokařů.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závozech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Kulturní jiskry.

Rozmach organizovaného katolictva. »Frankfurter Zeitung« sděluje, že letošního sjezdu švýcarských katolíků ve Sv. Havle zúčastnilo se 20 tisíc osob. Zvláště krásná byla část průvodu v historických kostýmech. Katolíků organizovaných ve švýcarském lidovém spolku jest 54.000. Katolíci dělníci tvoří zvláštní odbor všeobecné dělnické organizace a domáhají se zastoupení ve výboru výkonném, což ovšem soc. demokratická většina jim — upírá. — Ve francouzském Versailles po celý týden konala se sociální konference (»La semaine sociale«), probírající otázku mravní zodpovědnosti státu, poslanců, zaměstnavatelů a dělníků.

Režim kollegy Lukácsova Tiszy vzbudil hned velikou nedůvěru slovenských vlastenců katolických. Tento vydatný pomocník uplácejícího Lukácsa byl znám již dříve jako tvrdý kalvinista, který podporoval přemrštěně na účet katolictva živel kalvínský. Nyní Tisza pokračuje. V Turč. Sv. Martině rozehnal národní slavnosti. Slovenská katolická strana lidová byla do nedávna od pokrokařů zrádcována, ale nyní se na ni vybil hněv Tiszův, což jest nejvýmluvnějším znamením, že jest maďarské vládě katolická strana velice nepohodlná. Tisk sloužící Tiszovi prudce dotírá na katolické Slováky, nazýváje ustavení jejich strany »atentátem konfesního klerikalismu.« Zato však klíka Tiszova podporuje evangelického biskupa Balthasara v Debrecíně, který soustavně odporčuje vyvlastnění církevních statků a rozdělení jich mezi ostatní církve, aby tři miliony evangeliků u-

herských se mohly obohatit na účet 12 milionů katolíků.

K prvnímu českému překladu Aeneidy. Karel Vinařický, intimní přítel Fr. Lad. Čelakovského, proslul zvláště mistrnou úpravou čítanky pro školy obecné. Vinařický na základě dlouholetých pedagogických zkušeností sestavil tak účelnou čítanku pro malé žáčky, že se tato stala vzorem pro čítanky rakouských škol vůbec. Leč Vinařického, který byl velice obratným básníkem, záleželo také na tom, aby i mládež středoškolská se mohla vzdělávati hladce v jazyku mateřském. R. 1851 vyšlo dílo — na tu dobu v českém národě epochální: Vinařického metrický překlad proslulé Aeneidy a jiných Virgilových básní. O autoru nesmrtelného díla Vinařický v dodatku praví: »Virgilius byl člověk ušlechtilý, mírný, pravý lidomil a vlastenec. Neušel sice co básník vosím žihadlům posměvačů, a však nejvýtečnější duchové stejnověcí vysoce si vážili jeho přízně. I nechť měl při skládání básní svých jiné vzory před očima, nechť si od nich ledakde myšlenku neb i slova vypůjčil, nicméně on s těmi půjčkami tak dobře jako svou vlastní hřivnou těžiti uměl. Zvláštní půvab mají jeho rytmem výtečné verše, tak že místy malbou i hudbou se zdají. S Horáciem on básnickou mluvu latinskou vyvedl na vrchol dokonalosti.«

V předmluvě k překladu Vinařický praví: »Není, tuším, literatury Evropské, která by si výtečné plody ducha Virgiliova osobiti nebyla se snažila. A skutečně věrné a zároveň podle formy podobné přenesení těchto předních básní z věku zlaté literatury Římské dá se považovati za měřítko skladní (slohové) vyvinutosti kteréhokoli jazyka národního. Upozornění našim zvěčnělým Jungmannem na výborný, klassickým řečím latině a řečtině podobný sklad spanilého jazyka našeho, pokoušel jsem se již od roku 1822 o překlad Aeneidy. Umdlen vzal jsem před sebe lehčí Eklogy. Tyto vyšly poprvé r. 1828 o sobě zvlášť, a dvě první knihy Aeneidy v Musejníku 1829 a 1836. Nebláhé vyloučení našeho jazyka národního ze škol vyšších z jedné, a úšklebné se posmívání romantiky moderní starodávným hexametrum ze strany druhé nemohly býti mocnou pohnůtkou k lopocení se dalšímu s prací nevdechnou. Až když pak vyřčená rovnoprávnost jazyků národních v říši Rakouské také našemu od vyšších stavů opuštěnému a nespravedlivě pohrdanému jazyku přístup do škol opět zjedнала, zároveň probudila se touha po překladech spisů staroklassických a teprve se bolestně pocítil nedostatek jich... Vzdálenost má od všelikých pomůcek literárních i od porad se znately latiny a češtiny (Vinařický byl tehdy děkanem v Týně n. Vlt.) nechť omluví vady a nedostatky překladu i výkladu. Najde-li se ale kde zdařilejší místo, nechť se připočte výbornému skladu jazyka zachovaného nám od slavných předků.«

Rub husitského nadšení. V Kostnici k vůli uvolnění brány jest projektována regulace, již má padnouti za oběť památný dům Husův. Zpravodaj »Nár. Listy« upozornily již loni na hrozící osud deska — jak se stalo i s deskou Jeronýmovou. »Nár. Listy« upozornily již loni na hrozící osud Husova domu. Ale právě ti moderní husité, kteří s největší horlivostí sbírají obrovské sumy na pomníky nové, zapominají na památníky starobylé, důležitější. Ticho v novém táboře Žižkově, posud se nestaly ani kroky, aby staré desce byl pojištěn útulek na zdi domu nového. Z toho patrné, zda připravované pomníky v Čechách budou se stavěti k vůli Husovi, ze skutečného nadšení pro upáleného mistra. Hus tu bude pouhým ubohým služebníkem tendenci, jež mu byly zcela cizí — musí posluhovati zvláště národnímu rozeštvávání v době, kdy novohusitská politika pracuje stejně od desíti k pěti. Právě moderní husité čtou spisy Husovy nejméně, ale zcela zřetelně i v novinách se přiznávají, že husitské slavnosti se pořádají k »rozlobení klerikálů«. Hus tedy jest v zajetí politických intrikání. Obr Samson byl od Filištinů zajat, oslepen a přinucen k mletí obilí. Husa, který zhylnul před pěti sty let nuti moderní despotové k posluze ještě nesnesitelnější, k morální podpoře politických a kulturních zjevů, proti nimž mistr bojoval na nůž. Proto deska sem — deska tam, Hus ji už nepotřebuje, zato však lidé, kteří upírají Kristu božství, potřebují k svým účelům zkomolené a přebarvené fysiognomie Husovy.

Privilegovanou společností za všech příležitostí jsou židé a to zvláště na přání »pokroku«. Vzpomeňme, jaké finanční služby žádali volnomyšlenkáři pro svůj kongres r. 1907 od obce Pražské, aby cizí židé co nejméně utratili! Když však v zájmu kongresu eucharistického ve Vídni poutníkům jízda zlevněna a důstojníci dostali dovolenou, hned volnomyšlenkářský tisk tloukl na buben, že prý stát plýtvá penězi na jednostrannou podporu jedné konfesse! Nyní, kdy k vůli XI. sjezdu zionistů (židovských starověrců, tedy zpátečníků) rakouské a uherské dráhy i lodí povolily účastníkům velkou slevu. »Volná Myšlenka« neprotestuje. A jedná se přece o sjezd vybarvených židovských nacionálů, kteří sice z křesťanského lidu vysoukávají veliké miliony, ale o nějaké assimilaci nechtějí ani slyšeti.

Protestantská snášlivost. V brzce asi bude irská homerule (samospráva) přijata sněmovnou a

stane se zákonem. Avšak protestantští obyvatelé Ulsteru v Irsku nechtějí připustiti, aby tato katolická země dostala samostatnost. Připravují se ke vzpouře. Zvolili mezi sebou úplnou vládu a soukromě vyučují vojáky, kterých již mají 10.000, aby bojovali proti novému zřízení. Za rok chtějí tento počet zvýšiti na 20.000 vycvičených vojáků. Poněkud divné jest, že anglická vláda přihlíží klidně k tomuto řádění protestantských nesnášlivých Ulsteráků, kteří se bojí o svou moc, která jim dosud umožňovala vládnouti nad katolíky a udržovati je v porobě.

Osvícený čin pařížských katolíků. Republika posud nezřídila tak účelnou vysokou školu obchodní, jaká bude otevřena na podzim při katolické universitě v Paříži. Katolíci vyplní tak citebnou mezeru. A snad tato škola bude působiti zdárně i proti despotické dusivé převaze francouzského obchodu židovského nad obchodem křesťanským.

Nové katolické vynálezy. Známý professor Msgr. Cerebotani, žijící v Mnichově, proslul novým výzkumem: vynalezl přístroj, jenž mluvené slovo uvádí v soulad s dějem, předváděným na filmu. Jeho vynález je jistý druh gramofonu, jehož tempo může býti zvláštním zařízením buď zvolněno nebo zrychleno. Ježto pak již nyní je možno předváděti v kinematografech barevné obrazy, je patrné, že pomocí vynálezu Msgra Cerebotaniho bude umožněno předváděti kinematograficky kteroukoliv operu, nebo kterýkoliv divadelní kus vůbec zrovna jako na jevišti. Msgr. Cerebotani přihlásil již svůj vynález ve všech státech k patentování. — Jesuita P. Camelli konal na vrchu poblíže Mariboru pokusy v měření elektromagnetických vln. Fysikální ústav ve Štyrském Hradci vydával v intervalech elektromagnetické vlny, které byly v Mariboru velmi zřetelně registrovány. P. Camelli používá zde zajímavého nového aparátu. Je to jednoduchý měděný drát, asi 80 metrů dlouhý, napjatý na obyčejné žerdi, asi 13 metrů vysoké. Pomocí tohoto drátu, ozvučné cívky a tuňového detektoru jsou vlny telefonicky zachycovány. Celý aparát váží pět kilogramů.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Defraudace v přerovské spořitelně. »Lidové Noviny« hleděly vyždímati aspoň z přerovského skandálu, zaviněného Sokolem, aspoň nějakou kalnou krupě na postříknutí katolictva. Dr. Kahovec, který byl přednostou kanceláře spořitelny, jest předsedou katolicko-politické jednoty. A proto je honem s bičem na Kahovce! Leč komedie trvala krátce. — »Spořitelni Obzor«, orgán svazu spořitel v zemích koruny české, píše o úřadování dra Kahovce: »Při svazové revisi na to následující, t. j. v r. 1909, bylo konstatováno, že pokynům Svazu bylo do jisté míry vyhověno, zejména pokud směřovaly k tomu, aby vrchní účetní jako pokladník neprováděl zápisů v knihách úvěrních. K pokladně přidán jako kontrolor přednost kanceláře, který jako professor v. v. stále úřadoval, zapisoval do knihy kontrolní každý příjem a každý výdej před jeho uskutečněním. prováděl dle něho kontrolu zápisů v knihách úvěrních, vyhotovoval soupisy, dělně zjišťoval hotovost a spoluzavíral pokladnu a vůbec nepřetržitě účastňoval se vedení spořitelny. Z tohoto opatření, které ve spořitelně přerovské od provedení svazové revise nastalo, je jisto, že zpronevěření Dvořákovo je z doby dřívější, kdy, jak sám udává, bylo mu umožněno tím, že jako vrchní účetní byl zároveň pokladníkem, prováděl zápisů do knih a přijaté peníze, zejména na splacení hypotečních zápůjček do knih nezapsal a vykvitování kapitálů nevyznačoval.« — Tak skončil neblaze útok »Lid. Novin« na dra Kahovce. Klerikál jednal správně, nesprávně však Sokol Dvořák.

O pravděpodobném hospodářském důsledku míru na Balkáně pronášejí »Finanční Listy« ze dne 10. t. m. pozoruhodné úsudky, z nichž uvádíme: Válka ovšem mocně otfásla naším hospodářstvím. Leč přímé nebláhé účinky její nebyly tak značné, jako poruchy v domácím a zvláště uherském hospodářství. Na př. roční hodnota výroby bavlněných tkanin v říši odhaduje se na 700 korun. Náš vývoz bavlněného zboží do Bulharska, Řecka, Srbska a Černé Hory činil v posledních letech průměrem 6 mil. kor., kdežto vývoz do Rumunska činil asi 15 mil. korun a do evropského Turecka asi 16 mil. korun. Jest zřejmo, že dočasné ochromení vývozu bavlněných výrobků do válečných států mohlo sice značně poškoditi řadu jednotlivých závodů, že však nemohlo míti valného vlivu na zaměstnanost průmyslu celého. Ten trpěl nejvíce poruchami od-

bytu na trzích domácích, které nastaly však částečně již před válkou a které jí byly jen zosťveny. Pováží-li se, že za půl roku poklesl vývoz bavlňářských výrobků Předlitavska do Uher o 22 mil. korun, kterážto cifra za celý rok stoupne asi na 40 mil. korun, vidí se hned, že jen úvěrová krize v Uhrách zapůsobila v našem největším průmyslu pronikavěji, než rozvrat poměrů na Balkáně. — Že by mír mohl u nás dátí podnět k pronikavému oživení, které by bylo počátkem nové konjunktury, to doufati nelze. Poruchy, které následovaly po přílišném napětí, byly příliš velké, než aby stačila doba odpočinku několika měsíců. Bude nutno pro příští dvě tři léta spokojiti se klidným vývojem, který by počítal s danými prostředky a který by připravil solidní základy pro budovu příští naší velké konjunktury. — Je nepochybné, že na Balkáně jsou většinou vyčerpány veškeré zásoby dováženého zboží a že obchodníci budou nuceni zásoby ty alespoň na nejnútnejší míru doplniti. Že budou při tom postupovati jen velmi zdržlivě, je pochopitelné, poněvadž mají nejdřív těžký úkol zapraviti dluhy, které zůstaly ještě z doby před vyhlášením moratorií. Škody a spousty, které tři období války na Balkáně, zvláště v dobytých krajích způsobily, oslabení hospodářské síly celého balkánského obyvatelstva a k tomu všemu ještě značný úbytek obyvatelstva a zvláště pracovních sil, to vše bude státi v cestě rychlému rozvoji dovozu výrobků do balkánských zemí. Není prostředků na větší koupě a zvláště také nikoli proto, že letošní sklizeň bude značně menší, než sklizeň předcházející. — Pokud jde o potřeby veřejné, v první řadě o potřeby států, tu rozhodující je ovšem míra ochoty evropských věřitelů vůči těmto potřebám. Jak čeliti zhoršení platební bilance balkánských států? Státy ty budou s to odebírat různé potřeby ať vojenské, ať hospodářské jen tehdy, budou-li jim dávány Evropou na dluh, čili jinak řečeno, budou-li jim poskytnuty tak velké půjčky, aby z nich zvýšený dovoz mohl býti zaplacen. Bude-li s to Evropa postrádati tyto výrobky, aniž by za ně očekávala pro tuto dobu protihodnotu, pak dovoz do balkánských států stoupne. Dnes nelze ovšem říci, v jaké míře bude to možno. U nás již proto nelze skládati přílišných nadějí do oživení investiční činnosti na Balkáně, poněvadž scházejí nám prostředky, abychom tuto investiční činnost byli s to sami financovati.

Francie před finanční katastrofou. Zednáři do světa vysílali okřídlená slova o bohatství francouzských kruhů, poukazující, jak jsou jiné státy zadluženy u francouzských peněžních ústavů. Za tou chloubou však následovaly krvavé, obrovské stávky na doklad, že se mají dobře ve Francii jen někteří mocní jednotlivci. Když konservativní tisk poukazoval na to, že hlavními velmoži jsou ve Francii židé, odpovídali pokrokaři, že jsou to židé ve Francii usedlí, tak že peníze ty zůstanou částkou národního majetku. Ale pro koho výhradně ty miliony slouží, to už pokrokaři nedopověděli. Proto velice jest nutno rozeznávat, co mají ve Francii jednotlivci — a co má stát po známé konfiskaci církevních statků. A tu státní hospodářství radikálů a soc. demokratů jeví se v odstrašující podobě. Rozpočet na rok 1913, projednáváný komorou, obsahuje celková vydání v obnosu 4.729.303.000 franků. Připočtou-li se k tomuto rozpočtu nepočítaná, ale nezbytná vydání, dostoupí uvedená suma závratné výše šesti miliard dvaceti milionů franků. Naproti tomu všech příjmů bude přibližně 4 miliardy 950 milionů franků. Rozdíl (lépe řečeno deficit) mezi příjmy a výdaji obnáší jednu miliardu 78 milionů franků. Francie potvrzuje pravidlo, že republiky finančně hynou. Potrvá-li nynější stav déle, povede nezbytně k úplnému úpadku finančnímu a sociálnímu. Na př. již nyní se ježí vlasy francouzským finančníkům nad tím, oč jest zdražena služba v nemocnicích po vypuzení milosrdných sester. V Paříži, v Marseillu, Brestu, St. Quentinu, Reměsi, Limoges, Amiensu a namnoze jinde zjistilo se, že světské ošetřovatelky přicházejí o mnoho dražší a že přece nevyrovnávají se sestrám. obyčejné ošetřovatelky od loží nemocných namnoze utíkají po zábavách. Nemocní často v poloviční zoufalosti čekají, kdy se slečny vrátí od tance k obvazům a jiné posluze. Namnoze správy nemocnic byly nuceny povolávat nazpět Milosrdné sestry. Byli to soc. demokraté sami, kteří v novinách ohlašovali nezbytnost povolání nazpět řeholnic. V Avignonu a Tolosaně pro nedbalost světských opatrovnic v nemocnicích propukaly neštovice a tyfus, před nimi slečny dávaly se na útěk. V Cherburgu, Annecy, Roaně a v Clamey otcové města: zednáři a soc. demokraté volají nazpět do svých nemocnic Milosrdné sestry. Combes a Clémenceau, když se rozstoupili, nechtěli vedle sebe strpěti jiné ošetřovatelky než — řeholnice. Protestant dr. Steg, jenž má v Dieppe svou kliniku, pouští do ní jen Milosrdné sestry, taktéž žid Perriér v Paříži. Spolek francouzských lékařů — čítající 10.000 členů — zadal protest proti vypuzování řeholnic z nemocnic. Nu — a při tom všem ještě soc. dem. dělnictvo si stýská výslovně, že ve Francii pro sebe dosud vůbec ničeho nevymohlo. Učitelstvo jest placeno žebračky a podléhá několikerému komandu. Protekcionářství otravuje sociální poměry stále hůře.

Opatrní finančníci se přepočítali. Kopali jámu klerikálové — a div že do ní nespadli sami. V Pravčicích u Kroměříže je čistě agrární obecní představenstvo, které chtělo si smlsnouti na p. Frantikovi. bývalém to starostovi i na ostatních klerikálech. Proto agrární otcové zažádali o zemskou revisi obecních účtů. Revident přišel a revidoval přísně podle zákona. Když byl hotov s revisí, svolal obecní výbor a přečetl revisní nález. Pan Frantik i ostatní klerikálové byli za řádné vedení obecních účtů pochváleni, za to přísně nařídil zemský revident nynějšímu starostovi Hrabalovi a jeho kolegům v představenstvu, »aby co nejdříve 500 K, které z obecní honitby věnovali na zaplacení volebního piva při volbě Mlčochově, vrátili majitelům pozemků«. Následek toho byl, že »moudré« hlavy agrární se sešly a daly p. Frantikovi výpověď z obecního výboru. Výpověď podána mu písemně, rovněž tak písemně to ohlášeno c. k. okresnímu hejtmanství. Věru — velice pokrokové hlavy! O Staňkovu motouzárně však tak úzkostlivou péči tito opatrníci nemají.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 270.

Sociální besídka.

Číselný pohyb rudých řad není právě nejlepší, třeba že jsme i předešle konstatovali velikou moc rudých pluku. V Poznaňsku průměrně z 1000 soudruhů odpadlo 134, v Porýnsku 78. Berlínský »Vorwärts« přišel o 8000 předplatitelů. V organizaci mládeže však soc. demokracie v Německu získala značně. Vážné napomenutí, abychom energicky organizovali ve Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva mládež. Opozdimeli se, budou dlouhé řady mládeže v zajetí čilých organizátorů rudých i v naší zemi.

A zase jeden další. Centralistický »Dennik« sděluje o poprasku, který nastal ve skupině autonomistických krejčí Praha-I. Zaměstnaný v družstvu dopravních zřízení pokladník skupiny Rolla nedbal na to, že spravuje jmění členstva, nýbrž jednoduše »vypůjčoval« si, až vypůjčil si celé jmění skupiny 300 K. Když zde nic nebylo, snažil se této funkce se shostiti. Když pak při předávání byl tázan, kde jsou peníze, lhotejně odvětil, že si je vypůjčil a že hodlá je spláceti. Aby věc nevyšla ven, spokojila se skupina se splátkami 5 K týdně. Rolla však po 2 splátkách prohlásil, že nedostane-li zvýšení mzdy v družstvu, dále spláceti nebude. Nyní si funkcionáři skupiny, družstva i svazu lámou hlavu, co s takovým prohlášením mají činiti.

Druhý sjezd křesťanských odborových spolků v Belgii konal se koncem června v Mechelu. René de Bruyne konstatoval, že spolky za r. 1912 vykazují vzrůst členstva i majetku. Za poslední doby získaly belgické křesťanské odborové spolky nových 20 tisíc členů, tak že překročily první 100 tisíc. Generální sekretář P. Rutten prohlásil, že vzrůst u odborové organizace křesťanského dělnictva v Belgii závisí na splnění těchto podmínek: 1. Zvýšení sociálního vzdělání u předbojníků hnutí. 2. Úplná centralisace všech křesťanských odborových organizací. 3. Vytrvalá agitace a stálá činnost agitátorů. 4. Podpora křesťanských organizací prací hospodářskou. Sl. Baersova podávala zprávu o hnutí odborovém u žen a navrhovala čilejší propagandu. P. Rutten sdělil, co vykonal pro dělníky v cinkových hutích. Dále tlumočili svoje přání železniční zřízení a dělníci v dokách. Probrána otázka sociálního pojišťování. Kongres vyslovil se jednohlasně pro jeho závaznost. Projednány pak otázka úrazová, kolektivních pracovních smluv, nutnosti zavést spořitelní instituce na odborovém základě. Současně s kongresem zasedala sekce pro zřízení, která uvítala dotazník vládní zřízení se týkající a žádala rychlé jeho provedení. Na konec jednání P. Rutten přimlouval se zvláště pro zřízení spořitelny dělnických a za duševní vzdělání a povznesení dělnického stavu. Kongres vyslovil přání, aby jeho předsednictvo vstoupilo ve styk s katolickými spolky v Anglii, které touží po tom, aby se mohly účastnit mezinárodního křesťanského života spolkového.

Rudí zaměstnavatelé. A zase k dlouhému řetězu zpráv o bezcitnosti soc. dem. prácedárců přibyl článek nový. Mladočeský »Národ« píše: »Táborský odbor československé obchodnické besedy uveřejňuje v místním svobodomyšlném listu »Táspolku železničních zřízenců v Táboře zavládly takové poměry, že všichni zaměstnaní byli donu-

bofe« projev, v němž ukazuje, že v Potravní ceně dáti výpověď vzhledem k chikanování, podezírání a neslušnému jednání. Kdyby o těchto činech konsumní správy — praví projev — nebylo dokladů, snad by se ani nevěřilo, že způsobem takovým proti zaměstnánímu může vystoupiti také zaměstnanec, železniční zřízenec a k tomu ještě propagator socialismu. Táborský případ je typický a ukazuje, že dovedou titíž socialisté, kteří aranžují stávky zaměstnaných proti jednotlivým zaměstnavatelům, jako zaměstnavatelé býti ještě horší!«

O sociálních poměrech lidí studovaných napsal »Týden«: »Zdá se, jakoby opravdová horečka zachvátila rodiče i jejich děti, jichž jedinou tužbou jsou studie, dokonce studie vysokoškolské. Považujeme za povinnost upozorniti rodiče, že studie, vysokoškolské nevyjimaje, jsou za dnešních poměrů luxusem, jenž mstí se a bude institi jak na rodičích tak i jejich synech a dcerách, zvláště z tříd chudších, jež nemají peněz nadbyt. Komitě ku založení stavovské organizace absolventů vysokých škol technických podalo již více informací v novinách o poměrech těch, kdož již vystudovali vysoké školy. Informace tyto ilustrují hrozné poměry české intelligence technické — poměry ostatní intelligence nejsou lepší — která ve stáří 23—24 roků ze 40 procent se musí spokojiti s měsíčním platem 60—80 K, ač naproti tomu starší zednický učeň vydělá 90 K a nádenník 130—140 K měsíčně. Co říci o poměrech našich čekatelů právníků na místa u soudu a zeměpanských úřadů? — o poměrech našeho mladého kléru v horských krajinách socialismem prožraných? Zednický polír — bez všelikého vzdělání má v Praze nejméně 12 K denně — 4300 K ročně a vesnický kaplan se štolou 800—1000 K ročně. Máme nadbytek studovaných, kteří přiměřených míst nedocházejí, a nedostatek dovedných řemeslníků, daleko lépe honorovaných. Zásada rodičů, ulehčiti a zpříjemniti svým dětem povolání a nadělati z nich úředníku, advokátu, lékaři se zvrhla a nadělala společnosti existenčně hynoucí a strádající individua bez míst — bez chleba.« — Jestliže ubylo na státních pedagogických proti loňskému roku 144 kandidátů, jest to svědectvím, jak se vede učitelstvu. V jiných některých odborech podobně.

Dvojaké cesty nemocenských pokladen. Celá česká veřejnost byla vzrušena despotickým jednáním rudých předáků okres. nemocenské pokladny pražské vůči zaměstnaným lékařům. Proti těmto intelligentům užívalo se lží, násilnictví, stlačovala se jim skrovná mzda, jejich předák byl pod rafinovanou záminkou odstřelen. Jedná-li se však o požadavek rudého předáka, hned má nemocenská pokladna peněz dosti. V Pardubicích soc. demokraté vyrvali nár. sociálům z rukou pokladnu, slibující veliké reformy ve prospěch dělnictva. V čem ty nápravy spočívají, patrně z toho, že se vedlo dobře na účet členstva v pokladně starostovi Rudolfu Veselému. Když »Neodvislé Listy« přibily na pranýř, jak bere starosta neobvyklou podporu, odpověděl Veselý nadávkami a vytýkáním, jak se obohacují jiní. »Neodvislé Listy« tudíž na odvetu vysvětlují dále: »Pan Rud. Veselý byl nemocen a dal si jako starosta nemocenské pokladny vypláceti 90 proc. nemocenské podpory, ačkoliv má právo na 60 proc. Svě jednání motivuje tím, že si lékař i léky bude platit sám. Chytráctví jeho vyplývá z toho, že se sám přiznal u soudu, že mu dr. Kučera nic neúčtuje, a přirozeno, ani žádná lékařna mu nic nebude účtovat, jakožto starostovi nemocenské pokladny. Pan starosta má tedy léky a 30 proc. vyšší podpory k tomu. Hrabivost p. Veselého vysvítá z následujícího počtu: Pan Veselý jest do pokladny nemocenské přihlášen s denní mzdou 4 K. V čas své nemoci dostával tento nezjistný zastance dělnictva denně 3 K 60 hal., jakožto 90procentní kvotu pkladenskou, 2 K z filiálky Typografické Besedy, 72 hal. z Klubu strojmistrů a 60 hal. z Všeodborového sdružení. Mělť tedy v čas nemoci na podporách 48 K 20 hal., kdežto jeho výdělky páci se na průměr výdělků tiskářenských strojmistrů 36 K týdně. Mělť tedy o 12 K 20 hal. více, než když pracuje, a to se ještě nestýchal brát z pokladny náhradu za ušlý zisk a čas v obnosu 50 K! Pan Veselý měl měsíčně o nějakých 50—60 K více v nemoci, než při zdraví. Pan Veselý, tvrdíme znova, práva na podporu 90 procentní neměl, a bral ji jen ze ziskosti, neboť věděl, že mu nebude ani za ordinace, ani za léky nic čítáno. Neměl ani práva na podporu z filiálky Typografické Besedy, neboť podpora ona se vyplácí v případě naprosté neschopnosti ku práci, neměl brát ani tedy remuneraci jako starosta pokladny v obnosu 50 K, jelikož úřadovat neměl. Jestliže pak tvrdí, že práce starosty nemocenské pokladny jest tak lehká, že ji může vykonávat člověk, stížený těžkým chrlením krve, tedy nemá brát vůbec oněch 50 K a pokladna bude o 600 K ročně aktivnější.« — Dne 9. srpna bylo v soudní síni pokračováno ve sporu úředníků pokladny s Veselým. Ředitel pokladny prohlásil, že za 20letého úřadování jeho se nikomu nevyplácela podpora 90procentní. Veselý žalujícími úředníky vyhrožoval, jak jim při disciplinárním jednání ukáže, jak je to ještě bude mrzet. Vyšlo na jevo, že sou-

du předkládán protokol, do něhož zaneseny bez vědomí úředníků výroky, jichž neproněsli. Tak se zastrážují úředníci, aby z bázně odvolali žalobu. Přeličení bylo odloženo k vůli povolání nových svědků. Ale dvojí soudružský loket již se nezakryje.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zafíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, posilky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:				Koberce:			
vel. 40/80	kus	— 85 K		vel. 140/200	kus	7 50 K	
50/100	1 30			150/250	10	—	
55/110	1 55			160/250	10 60		
60/120	1 85			200/200	16	—	
70/140	2 55			220/320	18 70		
90/180	4 20			250/350	23 40		
100/200	5 10						

Závěsy postel. la vel. 200/100 kus 5 60 K			
		180/90	4 50
	k oknu	115/140	4 30
	Melle	115/140	2 40
	Chinillmelle	115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psici, Srně. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Prohnaní agenti. Ačkoli jsou již tolik přísné tresty stanoveny proti lidokupcům, kteří zavázejí pod falešnými zámkami za veliký plat celé řady děvčat do skrytých brlohů, přece tento hnusný obchod neustává. Ale agenti také velice horlivě pracují v jiném směru. Právě policie krakovská, lvovská a černovická pátrá po celé řadě agentů, kteří lákají k vůli zisku německých dopravních společností v naši říši mladé lidi, povinné vojenskou službou, do Ameriky. Židovští agenti obstarávají útěk branců chytře, tak že ti mohou se vystěhováti buď bez pasu anebo s pasem falšovaným. Tak přecházejí z domova celé statisíce mladých lidí, aby v cizině třeli bídu.

Besídka.

Kterak komisař Fanuel byl povolán ke druhé instanci.

Ze svých zápisků sděluje Florián Notýsek.

Kdo poněkud bystřeji pozoruje své okolí, sezná brzy, jak i velice důležité úřady spravují duševní ubožáčkové, kteří při rozdávání rozumu dvě porce rozhodně si nevzali. Naopak zase práce podružné vykonávají často lidé velice bystří.

Poučný kaleidoskop takové křiklavé nerovnosti poskytoval okresní úřad v P. Před lety sloužil zde komisař (jak dle starého systému se nazývali) jménem Fanuel.

Malý, ale sporný, rezavého plnovousu, znám byl v celém okrese i jinde svými výstřednostmi. Patřil mezi osobnosti ducha velice mdlého — ale vystudoval gymnasium, tři semestry theologie, pak práva a byl konečně po odbyté praktické zkoušce i komisařem. Byl vitaným objektem a někdy až již pravdivých či přehnaných a terčem úsměšků, kterých mnohdy ve své prostotě k radosti kolegů ani nepostřehl. Byl kolegou nepříjemným i povahou i zevnějškem. Typickou jeho vlastností bylo skrblictví. Péro, tužku nikdy nepůjčil, jen prodal — a to hned za hotové. Posečkal ten krejcar nejvýše přes poledne, odpoledne již přišel: »Kolego, víte, ráno to péro — máte ten krejcar?«

Podobně prodával paklík tabáku (byl kuřákem) anebo půl paklíku za hotové dva krejcare. (Paklík úředními nůžkami od oka přestříhl.)

Úřední sluha Janeček po všechna léta od něho neviděl krejcaru — a také ovšem komisaře nápadně pomíjel. Na přesnádávku nebo dokonce na pivo ani se ho Janeček neptal, nosil si Fanuel kousek suchého chleba (který dostával z domova) do kanceláře.

Fanuel vyženil pěkné peníze a ženu Aničku — rovněž mdlého ducha a nadutou i hloupou, jako

krútu (tak ji též paničky kolegů nazývaly). Měl své zděděné jmění a polovici služného ukládal. Kolegové »páčili« komisaře na dobrých 25.000 zlatých. Vůči vyšším byl podlízavý. Přednosta úřadu, byrokratický rada Varta, ho přímo nenáviděl a to z těchto příčin: Fanuel do hospody nechodil, neměl nikdy svého úsudku, ke všemu s ponížným úsměvem přitakal a sám nic nevypravoval; konečně Fanuel v domněnce, že se zavděčí, tuze rád mluvil německy, ač neuměl. Tak jednou prosil Fanuel Vartu o dovolenou, ovšem německy. Rada byl právě ve špatné náladě (včerejší špatné pivo od Malinů mu silně říhalo) a prostě mu dovolenou odepřel. Když však Fanuel, nerozuměj německy vyškutnuté odpovědi, ještě stál, tu rada česky se naň osopil: »Tak, člověče, co stojíte? Odpověď máte, tak jako starý voják jděte!« Fanuel se narovnal z civilní ponížné posice a vyhrkl: »Ich abtritt!« Obrátil se na podpatku a šel. Ale rada zařičel za ním jako tur: »Jestli se ještě jednou opovážíte přijít s němčinou, já vám ukážu!«

Ta vojenská služba Fanuela byla vitaným předmětem všetečných dotazů se strany kolegů. Fanuel sloužil kdysi jako dobrovolník a opustil armádu v šarži skutečného infanteristy. K dotazům odpovídal vyhýbavě a často nepostřehl výsměchu, když mladší k němu přicházeli o radu v příčině německých slov neb obrátů, »protože na vojně se naučil německy«.

Mezi sebou kolegové šuškali, že ze šetrnosti na vojně dělal důstojnického sluhu, aby si přivydělal, že prodával tabák a komisařek se ziskem, a jiné věci. Fanuel však měl přece válečnou medaili, protože účastnil se okupace Bosny.

S tou Bosnou byla zase jiná pěkná kapitola. Zlé jazyky tvrdily, že Bosňáka ani neviděl, protože sám ze strachu buď byl marod ve špitále nebo hlídal magacín. Fanuel však o Bosně rád vypravoval, co zkusil po těch kopcích! Pak o krasavicích. Kolegové šibalové vykulovali oči a dotazovali se znovu a znovu. Fanuel však jen mávl rukou: »To byste vy, zajíci, koukali — no až jindy zase, mám práci!« Zapálil si dýmku a psal dál.

O černé hodince v kanceláři (odpůldne v zimě mezi 5. a 6. hodinou) vypravoval neodbytným kolegům, kolem shromážděným s dýmkami, kterak byl při mobilisaci povolán a jak se ulekl, až mu cvakly zuby. S nejživějším zájmem tázal se pak kolega, který to již znal, po té noční výpravě. Tu Fanuel si znovu nacpal, zapálil a s úsměvem začal: »To vy, zajíci, houby víte, co je to vojna! Takhle vás postavit v noci na vedettu (stráž) s nabitým kverem, když neví člověk v té tmě, odkud ho někdo sbouchne! Jó, tam to šlo do tuhého! Tak vám jednou, bylo to v Mostaru, v noci najednou zatroubili alarm! Víte, co to je? Darmo mluvit! To musí všechno vojsko ve čtvrt hodině v plné zbroji stát v šiku na dvoře! Tak já taky, vrazím do kalhot, obléknu kabát, tele na záda a letím dolů. Oficiř nás přehlídá, zformuluje, nařídí, abychom připravili ostré patrony — tu ve mně hrklo, viděl jsem, že je zle! Dostal jsem bolení a k tomu ještě vidím, že nemám kvér! V tom kvapu jsem naň zapomněl! No, běžel jsem pro kvér, hubu jsem dostal, to víte — a vyrazili jsme. Šli jsme do takového kopce, lesem, tma jak v pytli a najednou komando: »Lehnout!« Bylo po dešti, mokro a zima a my leželi na zemi. Všecko se rozkašlalo. Když svítalo, šli jsme zase dolů do Mostaru. Jó, to byla výprava na ostro!«

Kolegové se smáli a ptali: »A co povstanci?« »Ti tenkrát byli jinde, měli z nás vítr!«

Jen tou vojnou Fanuel se chlubil, jinak vůči kolegům nižším byl pánovitý, vůči stejným upjatý, ale pokud jen něco nepotřeboval. A on potřeboval rady stále. Postrádaje soudnosti, nedovedl použití zákona v jednotlivém případě, nýbrž pracoval dle podobných případů. K tomu účelu si nasbíral ze spisů značnou pilností mnoho šimlů a dle nich pracoval. Tak si pořídil stálé vzorce, jako formy ulité. Na příklad: »Okresní úřad v N. nám píše: to a to. My na to: tak a tak. Soud v K. nám píše: to a to. My na to: to a to.«

Při tom vyřizování měl ještě dost štěstí, ale stalo se též, že popadl nepravý vzor a pak hřmál špekový bas Vartův hrozný. Poslal Janečka pro Fanuela. Janeček ne bez škodolibosti vyřídil: »Mají přijít k panu radovi na slovíčko!« Tu Fanuel vždy zbledl, postavil dýmku do kouta, pozvedl oči ke stropu a celý skroucený šel k radovi. Před radovými dveřmi chvíli čekal, ve hlavě se škrábal, pak přiložil ucho ke klíčové dírci a sehnutý zaklepal. Když rada se hnul, hned Fanuel odskočil ode dveří. To se opakovalo několikrát (rada totiž měl ve zvyku na zaklepání dovnitř nezvati), než k radovi vešel. Zničený vycházel, ale ve své kan-

celáři pak sebevědomě si počínal a tvrdil, že se s panem radou jen bavili.

Počty byly Fanuelovi hrůzou. Neuměl vypočítat procento, vztahu poměrného dvou cifer ke třetí vůbec nepochopil, popsal ciframi celý arch. kdy jiný několika ciframi vše vypočítal.

Tyto jeho slabosti byly kolegům dobře známy a proto při své nadutosti a neochotě stal se každému nepříjemným. Také, jak mohli, stejným způsobem se mu odvděčovali.

Tak jednou Fanuel odjel na komisi. (Ty komise Fanuelovy! Kroniky o nich v okrese vypravovali.) Do míst 15—20 kilometrů vzdálených šel k vůli úspoře pěšky, nesa v ruce tašku starodávnou, nacpanou potravinami. Zašel do hostince předposledního řádu, sedl si u dveří, tašku pod židli, poručil si sklenici piva a stravoval se z tašky. Někteří hostinští mu již ani pokoj nechťeli přenechat, protože nic neutratil a žil jako vandrovník. Tehdy vešly právě v život okresní stravovny a jeden kolega mu jízlivě gratuloval, jak se mu bude dobře cestovat. Byla z toho velká hádka a Fanuel uměl býti hrubým!

Tedy Fanuel odjel na komisi. Třetího dne obdržel kolega K. od něho dopis a v něm spočítelní knížku se žádostí, aby vyzvedl 20 zlatých a hned je Fanuelovi poslal. Byl se tento skrblik (tehdy ještě svobodný) nedostatečně peněží zásobil. Kolega K. žádosti jeho vyhověl, ale při tom si vyzvedl dalších 20 zlatých co půjčku pro sebe. To bylo neslýchané! Fanuel nikdy nikomu krejcaru nepůjčil. Když po návratu do knížky nahlédl a o půjčce zvěděl, div nesšlel. A k tomu ještě K. splácel mu dluh po zlatce měsíčně, bez úroku, tvrdě, že tím si hradí svou námahu při vyzvednutí a zaslání peněz. (Dokončení.)

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

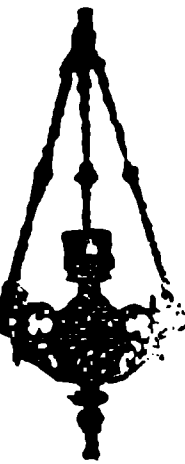
v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jediné podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáky, nádobky, paténky, paciálky, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v obnovení a stříbří nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na zakázku franco bez závatnosti koupě. Vše se posílá poštou. Předem ruční.

Shled veškerých stříbrných a stříbrných blánek, jako: tečnaté sadanek, křídla, protýnků, náramků atd. z Modřanské protavy, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré nádobky, stříbro a drágohony kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,
posel a cesticar

Praha-I-079, ul. Karolíny Světlé, č. 12. a.

Vklady přes 23.000.000 — K. — Akciový kapitál 8.000.000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnek. — Pověřovací listy. Úřední hodiny od 8—12½ a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA
filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expoziturou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysočany. Vklady na knížky 4½—5½% a běžné účty úročí dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 34.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 22. srpna 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Zakrvácení Slované.

Od doby Bismarckovy evropská politika pozbyla smyslu pro skutečné právo, vše se ohlíží k dělům jako k hlavním argumentum. Národ po staletí mrskaný nenalezne mocného zastance, který by hodlal zastaviti barbarský útisk nezištně. Každý diplomat i při velikých prosbách národů utiskovaných se táže: »Co za takovou intervenci obdržíme my?« Všude se číhá na urvání kusu území, na zaplacení pomoci velikými obnosy.

Albánie nebyla uměle zřízena pro Albánců samé — vždyť Tito přece představovali ve válce balkánské živel nadobro poražený. Albánské území má sloužiti zájmům velmocí. Staříčský král Nikola musil ustoupiti z dobytého Skadaru, který již dávno dříve náležel Jihoslovanům. Tak chtěly velmoci. Ale tytéž velmoci přece řekly zřetelně Turkům, že jim přestává náležeti Drinopol a Lozengrad. Ale nyní mocné říše patří s bázlívou rozpačitostí, jak proti jasnému znění úmluvy Londýnské Turci opět do těchto pevností vpadli. Vítěz Nikola musil ustoupiti, poražení a vyhnaní Turci však mají plnou volnost k návratu do území zakázaného. Nikolovo vojsko nepáchalo barbarských ukrutností na poražených Turcích. Zato však nyní Turci vybíjejí zvířecí zběsilost na Jihoslovanech v Thracii.

Turci připravují všude, kam vkročí, krvavou lázeň jak Bulharum katolickým tak pravoslavným. Kdo posud nedůvěřoval poplašným telegramům, nechť si přečte, co píší z oněch krajů katoličtí misiónáři. Stůjtež zde některé úryvky z žalostných dopisů superiora Augustiniánů P. Saturnina Aubea, jež uveřejňuje »Našinec«.

Aube mimo jiné píše: »Zpáteční výbojný pochod tureckých vojsk přinesl zpustošení a zkázu v celé Thracii. Z našich bulharských katolických stanic nezůstalo leč samé spáleniště. Vesnice Ela-Oñö byla vydrancována a vypálena dne 16. července . . . Vesnice Lisgar byla rovněž vydrancována a vypálena. Turci totiž pevně se ustanovili na tom, že spálí a vyhladí všechny osady bulharské, do kterých se na zpětném pochodu opět vrátí a že v nich pobijí všechny obyvatele.« Pak vypálena katolická osada Ak-Bunar, 23. července Monstrali, 25. července tamější klášter s kostelem, dále Kajadžik a jiné osady.

Hrozné zprávy došly ze Sudžaku: »Rozkolnický ženský klášter byl vyloupen a všechny ubohé řeholnice byly zhovadile znásilněny a zneuctěny. Byly od několika měsíců již na tom, že stanou se katoličkami a vrátí se do lona církve naší. Šest našich katolických nejčtetnějších a nejdůležitějších stíředisk zmizelo, neboť byla úplně zničena!« Kolik lidských životů bylo takovým způsobem obětováno! Toho se nikdy nedovíme! Ale byli to jistě přemnozí, kteří byli hromadně povražděni a ubiti, nemohouce neb nechtějce se útekem zachrániti před nepřátelskými lupiči. A též osud, který potkal katolické osady, zastihl i pravoslavné rozkolnické osady bulharské. V celé Thracii od Gallipole a Čataldže až po starou bulharskou hranici nezůstalo jediné bulharské osady, jedinkého bulharského obyvatele. Turci měli rozkaz: vyhubit, povraždit, vypálit. Byl to katolický voják z Betléma, který nám to sám vypravoval zcela otevřeně a nám prohlásil, že křesťanští vojáci a on sám byli přinuceni zabít a vraždit vlastní bratry, chtěl-li se vyhnouti obžalobě a zastřelení jakožto zrádcové! Co stane se se všemi těmi rodinami, které opustily

své dědiny a svůj domácí krb, nemohouce vzít s sebou leč nepatrnou zásobu potravin? A o jakých hrůzách jsme se zde již dověděli! Matky, většinou katoličky, nám líčily vždy svůj nesmírný zármutek nad tím, když musily na cestě opustiti své malé dítky, které nemohly samy dále jíti a jež ony nemohly nésti! Vypravovaly, kterak starcové, nemohouce stačiti v chůzi zástupům osadníků, prohájících před Turky, zastávali opuštění podle cesty a umírali hladem a hrůzou, a neb byli zavražděni od pronásledujících je nepřátel. Jaké to smutné divadlo jevílo se našim zrakům v naší koleji a semináři Kara-Agačském v den, kdy Turci vtrhli do Drinopole! Přijali jsme okolo 2000 osob, většinou to žen a dětí. Byli to obyvatelé Kara-Agače, kteří přispěchali odevzdati se naší ochraně.

Když volali Němci, aby se Srbům a Černohorcům vyrvala Albánie v zájmu ochrany katolicismu — nuže, ať nyní dokáží, že jejich strach byl upřímný! V Thracii jsou pobíjeni katolíci v celých massách od Turků. Ozvou se hromadné německé hlasy, aby se pomohlo Bulharům proti takové mongolské zběsilosti?

Kdyby si velmoci přály klidu balkánského a oddechu křesťanstva svorně a upřímně, byl by zkrocen Turek velice rázně i bez krveprolití. Jako dříve byla podniknuta loďní blokáda proti Černé Hoře, rovněž tak se může zakročiti proti Cařihradu, Smyrně a Bejrutu. Nejhorší chybou thráckých Bulharů jest to, že nemohou si získávati přátele velikými penězi. A na druhé straně tureckým Asiaticům se vede při loupežném tažení dobře proto, že mají zaručenou finanční podporu pařížských židů. Krvavější ožebračení Jihoslované — proto diplomaté nedají se příliš vyrušiti z klidu. Ale na listech dějin bude zaznamenáno, jak nadkulturní Evropa v osvěceném věku XX. trpěla na své pevně mongolské barbarství, jaké zatracovali méně učené politikové již před tisíciletím.

Obrana.

Privilegovaná společnost mezi národy. Židům podařilo se sestaviti z vynikajících anglických, amerických, německých, francouzských a italských politiků komitét, který má naléhati na rumunskou vládu, aby židům popřála ve své zemi úplnou politickou a náboženskou svobodu. Že mezi volno-myšlenkáři jeví se v tom ohledu velice čilá agitace, napsali jsme už dříve. Tak velká starost mezi politiky o židy cizí, kteří do státu jmenovaných politiků ani nepatří! A nota bene komitét se odhodlal k podpoře těchto cizinců v době, kdy jest obecně známo, jak bezcitně vyssávali rumunské sedláky ti židé, kteří vlastně ještě nenabýli v Rumunsku občanského práva. Veliké vzbouření rumunských sedláků teprve vyneslo na povrch hrozné útlaky, které světová žurnalistika pro strach židovský soustavně pomijela mlčením. A kdo to hned vedle v Sednihradě utiskuje bezcitně Rumuny? Jsou to přece v přední řadě maďaronští židé. O tom politikové velikých států nechtějí věděti. Také se nestarají o to, jak tíž židé drží v klestích uherské Slováky. A pak se má vysvětliti upřímněji, oč se vlastně jedná. Cizí židé totiž zahajují vpád do země, kde domovského práva dosud neměli. Nejedná se o náboženskou svobodu ale o to, aby Rumunsko dopřálo cizincům, kteří se nezasloužili o stát ni-

čím, honem taková práva, jako lidem domácím. Který stát se nechá v Evropě k tomu přinutit? Nevědí páni diplomaté, jak se hájí každá státní společnost proti »obtěžným cizincům?« Z Německa jsou docela hromadně vyháněni poctiví čeští dělníci, kteří zvelebili tamější závody, ze Slovácka Maďaři vypovídají spravedlivé Čechy, v Rusku dlouho usedlí Češi jsou šikanováni, Amerika se staví proti vpádu čínských a japonských dělníků.

Ale — v nynějším »demokratickém« století vynikající poslanci a jiní politikové nemají na práci nic pilnějšího, než pomáhati do sedla židovským bankéřům, kteří stejně na rumunském lidu již vylichvařili obrovské miliony. To se děje v době, kdy na Balkáně znovu jsou vražděni po tisících křesťanští Jihoslovane, kteří volají marně k velmocem o pomoc. Židovští kapitalisté francouzští podporují Turky proti Slovanům velikými půjčkami — a za to má se celý svět starati na předním místě o to, aby židovští bankéři vládli v Rumunsku tak, jako vládnu v Uhrách a jinde. Který z těch politiků zastal se aspoň proti zednářským barbarům portugalským tamějšího obyvatelstva domácího? Který z nich protestoval proti vyhánění francouzských Milosrdných sester z domácí pudy? Kdo z nich pozvedá protestní hlas proti manifestačně připravovanému krveprolití na katolických obyvatelech Irska? Zkrátka pouze židé jsou společností privilegovanou, i když si činí posměch z humanity, lidovosti a rovnosti.

Na mezinárodním kongresu náboženském v Paříži a krátce nato na mezinárodním kongresu lékařském v Londýně usneseny ostré resoluce o případu Jusčinského ve prospěch židu. Každý nevině nařčený — tedy i žid — má právo na obranu. Ale resoluce jsou sestaveny tak, jako by bylo vůbec nemožno, aby kterýkoli třebaš popletený semita někoho mohl o život připraviti z náboženského pobouzení. Když proskakují takové zprávy o členech církvi křesťanských, nikdo se neodvažuje tvrditi: »Tohle vůbec není možno!« Jenom žid — i ten nejméně vzdělaný — má v takových případech patent na naprostou neomylnost. Pokrokové dogma káže, že každý jest pověřený, kdo odváží se přičítati kterémukoli židu takovou slabost, jaká se zjistila na mnohých křesťanech.

Po dlouhých oslavných řečech nad židovskou assimilací odpověděli semité přípravou na svůj národně-náboženský sjezd sionistický ve Vídni, který se bude odbývati ve dnech 2.—9. září. 8. září bude ve Vídni 30 okresních sionistických schůzí, bude uspořádána také zvláštní schůze pro židovské ženy s přednáškami: »Speciální úlohy židovské ženy« a »Jak získati mládež židovskou pro spolupráci pro Palestinu«. Bude se na sjezdu referovati o činnosti sionistické centrály, o projektované židovské universitě v Jerusalemě, o sionistických bankovních ústavech atd. ale neoznámuje se ani řádkem, že se tam bude hovořiti o nutnosti assimilace. Ovšem že i »nejassimilovanější« židé uvítají bratry s největším nadšením a vysmějí se křesťanským sluhům, kteří za zlatou minci sloužiti musí, vykrucující svou zaprodanost snahou po získání židovstva pro prospěch zájmu národu nežidovských. Zkrátka židovská společnost na měsících semitských kapitalistů postavila privilegovanou budovu, před níž klekají radikální živly s velikou bázní. V době, kdy proti katolickým sjezdům se vybílí fanatismus pokrokové formou zcela bezohlednou projeví k sionismu pokrokové

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

fi všech národu veliký respekt. Jako by Talmud byl pokrokovější než Nový zákon!

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13—
v úzkém zlateném rámcí s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlatený K 28—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší
se cena obalem, který dítáme v netto ceně
K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Král., Adalbertinum.

Čechách jednomyslně tepal vídeňské vlky, kteří si navlékali kůži beránčí. Pokrokař za ty všechny vlastenecké služby naše dovede kopnouti katolíky do zubů nepoctivým obviněním, jako by naše strana byla za jedno s německými utlačovateli našich menšin.

Nese-li ona síň jméno Palackého, pak do ní rozhodně mají přístup spíše katolíci než volnomyšlenkáři, přátelé pruských pastorů a živel semitský. Palacký totiž nepotřeboval psáti proti současným klerikálům katolickým, ale za to ostře se ozval proti fanatickým klerikálům evangelickým, proti židovským liberálům, nevěrcům a soc. demokratům. Jak Palacký inteligentní katolíky chválil, má přece věděti každý vzdělanec. A proto pryč ze síně Palackého se všemi fanatiky, proti nimž Palacký přímo vystoupil! Pryč se »svobodomyšlníky«, kteří štafirují sviň otrokářský karabáč tak, aby vyhlíželi jako zcela přátelská procházka.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »ELIŠKA«
v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 procenty a poskytuje půjčky nejvýhodněji.
— Ústav podléhá povinné zákonitě revizi.

Politický přehled.

Na schůzi důvěrníků strany mladočeské v Praze 15. t. m. za účastenství 253 delegátů, říšských a býv. zem. poslanců jednáno o nynější zemské krizi. Od říšských poslanců a ostatních činitelů strany se očekává, že se přičiní o odstranění nynějšího protizákonného stavu. Strana jest vždy ochotna k poctivé dohodě, ale jediné na základě rovného práva a nedílnosti země. Sjezd trvá na volební reformě dle zásad všeobecného rovného práva hlasovacího s poměrným zastoupením. Kdyby však tato volební reforma nemohla býti uskutečněna, schvaluje se, aby zástupci strany účastnili se práce, i při projednávání volební reformy takové, která by alespoň poskytla nezbytnou nápravu ve směru spravedlivého zastoupení obou národností a jednotlivých vrstev výrobních a rozšíření volebního práva na vrstvy posud z volení vyloučené.

Sjezd něm. důvěrníků v Chomutově 17. t. m. za účastenství 350 zástupců, mezi nimiž byli všichni bývalí němečtí poslanci zemští, jakož i něm. říšští poslanci z Čech, konal se ve znamení štvání širokých vrstev. Něm. nacionální svaz poslanecký v resoluci vyzván, aby vystoupil z nynější vládní většiny a zaujal co nejostřejší stanovisko proti vládě, dokud oprávněné (!) požadavky Němců v Čechách nebudou splněny. Od německých poslanců v Čechách se očekává, že v každém případě vstoupí do nejostřejší opozice. Pověstný Wolf prohlásil, že konečným cílem Němců v Čechách jest roztržení jednoty země. Schválen také požadavek, aby místopředseda kn. Thun byl odvolán, protože prý svého úřadu zneužívá ve prospěch Čechů.

Kdo ruší dohodovací konferenci? Na schůzi důvěrníků venkovského (volebního) okresu chebsko-ašského říšský poslanec a býv. zemský poslanec Mayer nerozpokoval se tvrditi, že ve formě organizací byly zřízeny instituce, jež si vůči poslancům hrají na dozorcí úřady a považují se takřka za vyšší instance (jako Tittius Volksrat). Věčné vměšování se nepovolaných bylo mnohokrát příčinou, že dohodovací akce se nezdařila. Nelze upříti, že v obou národních táborech jest dosti dobré vůle k dosažení dohody, nescházejí ovšem na obou stranách živly, které každou možnost sblížení obou národů ruší. Po řeči posl. Mayera přijata resoluce, v níž prohlášeno, že poslanci jsou zodpovědní jen svému voličstvu a nikoli jiným organizacím.

Strana agrární na schůzi širšího výkonného výboru prohlašuje, že ze všech sil bude pracovati k odstranění neústavních poměrů v království Českém. Jako východisko pokládá za nezbytné, aby byly vypsané volby do sněmu království Českého, jehož jediným úkolem po ustavení jeho budiž provedení volební reformy; minimálním požadavkem jest volební předloha, podaná vládou sněmu království Českého v předešlém zasedání.

Hr. Berchtold odstoupí? V posledních dnech udržují se stále zprávy o odstoupení hr. Berchtolda, ač se na jiné straně popírají. Jisto jest ovšem, že odstoupiti musí hr. Berchtold, státník, který podporoval politický směr proti Srbsku, z čehož pro říši naši vzešel neúspěch za neúspěchem a že ho vystřídati musí státník, jehož hlavní úlohou bylo by zlepšiti poměry mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem. Tak vykládají i Nár. Listy.

Generálním inspektorem veškeré branné moci jmenován byl dle Nejvyššího vlastnoručního listu ze dne 18. t. m. následník trůnu arcivévoda František Ferdinand, jemuž odtud svěřeno vedení větších manévřů a provádění inspekce všeho druhu ozbrojené moci.

Útok na bar. Skerlece. Král. komisař chorvatský bar. Skerlec 18. t. m. při východu z kostela sv. Marka v Záhřebu poraněn byl ranou z revolveru, již vyzráli 23letý št. Dojčič z Ludbretu v Chorvatsku, lakýrnický pomocník, vrátivši se

před několika dny z Ameriky s určitým úmyslem, že zavraždí královského komisaře. K tomu úmyslu byl prý pohnut psaním chorvatských listů v Americe. — Veškeren chorvatský tisk odsuzuje atentát co nejostřeji. Bar. Skerlec poraněn jen lehce.

Turci na postupu. Opevnění drinopolská zno-vu jsou opravována. Na 30.000 dělníků za řízení cizích inženýrů pracuje na pevnostech. Vyzbrojení má býti daleko silnější než dříve. V městě jest posádkou 100.000 mužů. Očekává se, že Turci překročí řeku Maricu, poněvadž prý turecká vláda jedná úplně pod vlivem důstojnictva a zejména Envera beje, proto marno asi bude zakročení velmocí u Porty, jímž se turecké vládě připomíná slib, že její armáda nepřekročí Maricu. Dle všeho Porta chystá se vypověděti Bulharsku válku, podporována jsouc asi Řeckem, s nímž se prý smluvila o obsazení egejského pobřeží. Postup turecké armády přece jen bude míti za následek vojenského zasáhnutí Ruska, k čemuž by dle slov anglic. státníka sira Edvarda Greye obdrželo tichý souhlas ostatní Evropy.

Bulharsko v těchto těžkých chvílích dovolává se proti Turecku zakročení velmocí. Se 4 bankami francouzskými zahájeno vyjednávání o půjčku 300 mil. na úhradu válečných útrat a za to svěří prý objednávku děl a válečného materiálu francouzským továrnám.

V Athénách při vjezdu krále Konstantina uspořádány obyvatelstvem nadšené ovace. Krále tu titulují Velikým a vše už se vidí na počátku nové doby, která Řecko přivede zase do staré slávy hellenské.

Zprávy organizační a spolkové.

Konference křesť. soc. železničních zřízenců koná se u příležitosti katol. sjezdu v Kolíně v neděli dne 7. září t. r. o 8. hodině večerní v hostinci »u Štrupů«. Přístup k ní má každý náš stoupenec ze řad železničních zřízenců, musí se ale vykázati legitimací vystavenou katolickým spolkem, organizačním anebo farním úřadem. Jednání bude velice důležité. — Odborová rada křesť. soc. železničních zřízenců. Ústřední výbor Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České. — Dotazy račtež řiditi na adresu: J. Ehl, Nymburk, Purkyňova 134.

Nový Hradec Králové. Katolická jednota pořádala 15. srpna zahradní koncert. Jest to takřka výroční slavnost jednoty, každého roku se vydáří. Letos byla obloha zachmuřena, dopoledne padal drobný, hustý déšť, ale přes nepříznivé počasí se slavnost dosti vydařila. Průběh její byl družný a mile přátelský. Hudba p. ředitele kůru za své výkony sklízela hojně pochvaly.

Studentská sekce na sjezdu v Kolíně. Program: V pondělí dne 8. září: O 8. hod. mše sv. v děkanském chrámu Páně. 1. O 9. hod. Zahájení sekce a volba předsednictva (v tělocvičně c. k. reálného gymnasia). Referáty: 2. JUC. V. Waschko: »Naše cíle«. 3. Ph.St. Frant. Kramule: »Naše sebevýchova«. 4. JUDr. V. Janda: »Katolický student mezi lidem«. 5. Debata o přednáškách. 6. Zakončení sjezdu. — NB. Správní kancelář v Kolíně (společně se všeobecnou kanceláří) při vchodu do města. Legitimace studentská, opravňující k návštěvě všech schůzí sjezdových, 22 hal. Noclehy zdarma. O lacinou stravu postaráno. Přihlášky na sjezd přijímá a veškeré dotazy a informace ochotně sdělí Česká Liga Akademická (Agitační odbor), Praha-II., Vršatská 1.

Nekol. V neděli dne 17. t. m. konala se u nás schůze Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva. Ačkoli bylo v pravdě hrozně počasí, přece na schůzi bylo obrovské účastenství našich lidí, takže prostorný sál v hostinci p. Dolečka byl přeplněn. Nejprve promluvil starosta sdružení p. Katnar, který svou krásnou a věcnou přednáškou o otázce dělnické a o Všeodbor. sdružení posílil naše dělníky a povzbudil k další práci. Potom mluvil p. Šabata, předseda strany křesť. soc., který svou odbornou přednáškou o umělých hnojivech velmi našim zemědělcům se zamlouval. Ke konci pan ředitel Šabata promluvil o straně naší a zemském svazu. Obě řeči byly přijaty hlučným potleskem celého shromáždění, které oběma pánům řečníkům děkovalo za jejich ochotu. Že v tak hrozném počasí se dostavili. Obě zdařilé schůze, na nichž bralo podíl na 300 osob, byly svolány obětavými vdp. farárem Ot. Radoušem, předsedou odbočky p. Mikyskou a jednatelem p. Pičem.

Lomnicko. Katolická jednota v Lomnici n. P. konala v neděli dne 17. srpna t. r. velkou schůzi členskou v sále p. Ferd. Zajlce ve St. Lomnici. Ač po celou sobotu i po celou neděli velice silně pršelo, přece schůze nad očekávání účastí přehojnou se zdařila. Velice potěšil nás zjev opravdu krásný, že zavítali k nám bratři a sestry z Nové Vsi a Libštátu, že takofka celí promoklí dostavili se, aby nás k další práci povzbudili. Schůzi zahájil náš místopředseda br. Ig. Ježek uvítáním přítomných členů i hostů a udělil slovo našim řečníkům — hostům. Nejprve promluvil vlp. Jan Havelka, zámecký kaplan z Vrchlabí, řeč na thema: »Otázka náboženská otázkou českou.« Řeč vlp. řečníka byla nadšená, hluboce založená a prochnutá vlastenectvím a opravdovou láskou k vlasti. Trvala přes hodinu. Četné posluchačstvo provázelo řeč častým potleskem a na konec bouřlivý a neutuchající potlesk byl odměnou za námahu a skutečnou oběť, již nám vlp. řečník přinesl

Pokroková snášlivost ke katolickému sjezdu. Dle teorie volnomyšlenkářské má každý občan právo k volnému projevu kulturnímu, politickému i náboženskému. Ale tato třpytivá fráse provádí se v praxi od samých volnomyšlenkářů velice nedůsledně. Kdekoli se jedná o projev katolický, tam se vysílají aspoň střely potupy. Spiritista, žid, e-se fysické násilí minulo s kýženým účinkem, tedy se vysílají aspoň střely potupy. Spiritista, žid, evangelik, nevěrec, anarchista — všichni mají dovoleno manifestovati do vůle. Jen katolíci, kteří tvoří v našem soustátí většinu obyvatelstva, jsou karabáčováni proto, že nechťejí zalézt před fanatiky do katakomb. »Osvěta L.« dne 16. srpna ohlašuje schůzi proti »klerikálnímu vpádu do Kolína.« Na toto balamucení odpovídáme, že vpadá do českých měst cikán, německý agent a jiní nevítaní lidé, kteří nemají v obcích těch domovského práva. Za to však katolíci byli v Kolíně usedli jako většina dávno dříve, než se tam přistěhovali nynější pokrokoví kšeftaři židovští a než se narodil první soc. demokrat a moderní pokrokař. A že katolíci trpělivě snášeli dlouhá léta vpády těchto fanatických živlů, pokrokaři se jim chtějí odměniti vyhazovem z vlastní pudy. Když židovští kořalečníci, kteří v Haliči otrávilí celé generace, přijeli hlučně manifestovat do Vídně, aby se jim výčepý nebraly, pokrokařský tisk se přimlouval, aby je vláda chránila. Poctivý český sedlák, který se tolik daní naplatí, však nesmí do města, kde jest většina katolická. Za to však se na něm vymáhá všennárodní daň, které se tolik užívá k podpoře pokrokařských existencí!

Také se ježí »Osvěta L.« vlasy nad tím, že katolíci budou puštěni do radniční zasedací »síně Palackého.« Bezpochyby na tu síň mají právo jen ti kolínští poplatníci, kteří švadroní po německu a navštěvují synagogu. »Osv. Lidu« praví: »Neznáme případu, aby uvědomělá obecní správa tak se snížila (!) před klerikály. Ve Vídni (tedy v Dol. Rakousích!) křesťanští sociálové (také čeští?) naše děti olupují o vzdělání v řeči mateřské, zavírají nám školy, a kolínská městská rada soujmenovcům (ale nikoli spojencům, páni pokrokaři!) propůjčuje svoji zasedací místnost, nesoucí pyšné jméno »Síň Palackého!« — Odpovídáme, že jest k tomu potřebí notné porce bezcharakternosti, odvážli-li se někdo stotožňovati vídeňské křesť. sociály s našinci, kteří se již tolik nabojovali o česká práva proti vídeňským útlakům. Můžeme s hrdostí prohlásiti, že žádná strana česká tak silný a účinný boj proti germanisaci vídeňských Čechů nevedla jako strana naše. Kdo prospal přechasté energické intervence katolických poslanců českých, kdo nezná obrovské dary katolické na vídeňskou naši menšinu, kdo nezná zásluh zesnulého hr. Harracha, mohl by aspoň čísti náš vídeňský list »Pravdu«. A také každý vzdělanec má věděti, jak náš tisk v

přijmutím našeho pozvání. Jsme hrdi na tuto schůzi a nezapomenem slov pronesených. Druhým řečníkem byl vlp. J. L. Ježek, kaplan z Nové Vsi. Řeč jeho na thema »Úkoly katolického tisku pro vnitřní život národa« fadila se rovněž krásně a ladně k řeči vlp. Havelky. I tato promluva odměněna nadšeným potleskem. Jako třetí řečník promluvil br. učitel K. H. Ježek z Lomnice n. Pop. »O úkolech Svatováclavské Matice«. Po stručném proslovu, podání zprávy o činnosti učitelského do-rostu kato!, ústavu v Praze-Bubenči zmínil se o napro- sté stagnaci — nečinnosti — loňského roku v srpnu za- loženého Místního odboru Svatováclavské Matice Škol- ské a jako její delegát vyzval celé shromáždění k pro- jevu veřejnému, zdali si přeje buď rozpustění již stá- vějšího a schváleného odboru, anebo obnovení. Celé shromáždění nadšeně volalo a výslovně si přálo obno- vení odboru se slibem intensivně pracovat v ideálních intencích odboru: šířiti a hájiti nábožensko-mravní vý- chovu mládeže v rodině, ve škole a na veřejnosti. Za tou příčinou byl dle návrhu jednolhlnou volbou všech — aklamací — zvolen definitivní výbor Místního odb- ru Svatováclavské Matice Školské pro Lomnici n. P. a okolí, do něhož zvoleno po 4 členech ze tří stávajících katolických spolků místních. — Poněvadž tedy všech- ny stávající místní spolky katolické jsou sdruženy v tomto nepolitickém spolku (Místním odboru Svatová- clavské Matice Školské), jest též povinností všech členů, dle učiněného projevu, aby ti, kteří ještě nejsou členy onoho odboru, co nejdříve se za členy přihlásili na u- činěné vyzvání dodatečné. — Obnovené práci naší v bratrské lásce voláme srdečně »Zdař Bůh!« — Doslov na thema »Jen klidně a beze strachu« proslovil br. sta- rosta »Orla« Al. Mann, jehož řeč přes únavu po napjaté tříhodinové pozornosti vyslechnuta s příkladnou pozor- ností a provázena rovněž nadšenou pochvalou. Schůze započala o 4. hodině a skončila o čtvrt na 8. hod. ve- čer. Jsme hrdi na schůzi tuto, hrdi na obrozenou čin- nost naší jednoty katolické, jež dle přání nepřátel na- ších »do tří roků se nerozpadne!« Naše síla stále stou- pá. Svornost, jednota všech nyní pojí se s prací opravdovou a to jest záruka dalšího rozkvětu. Děkuj- me našim řečníkům všem za vřelá, úchvatná slova, jsme nyní posilněni, povzbuzeni pro další činnost. Děkujeme i našim bratrům a sestrám za účast i všem hostům, kte- ři obětavě přes silný celodenní déšť přišli, aby schůze se účastnili. Všem voláme vroucně: »Zaplať Bůh!« a další činnosti »Zdař Bůh!«

Z Lomnice n. Pop. a okolí! Dne 31. srpna t. r. bu- de na pozemku katol. jednoty ve St. Lomnici lidová slavnost, spojená s veřejným cvičením »Orla«. Jako řečníci přislíbili účast: p. red. Václ. Myslivec z Prahy na thema »Poslání orelských jednot«, a nám známý a milý vlp. Jan Havelka z Vrchlabí na orelské heslo: »Jedna víra — jeden duch nás v jedno tělo pojí!« Lido- vá slavnost bude ve velkém rozsahu s bufetem a se vším, co slavnost taková může skýtati. Večer orelský věneček na počest bratří a sester »Orla« v sále pana Ferd. Zajíce ve St. Lomnici. Bratři, sestry, navštivte nás zase, jest to první naše slavnost v Lomnici n. Pop.! Ať důstojně se nám vydaří. Vymažeme se ze všech sil, aby slavnost uspokojila každého. Dotazy zodpoví »Orel« v Lomnici n. Pop.

Ve prospěch »Orla« v Litomyšli na zařízení tělo- cvičny dobrotivě věnovali: Nejmenovaný 100 K. sl. Ka- tolická jednota, jistý pán a nejmenovaná slečna po 50 K. vdpp. Fr. Křivohlávek, probošt v Litomyšli 20 K, dp. Jindřich Dudek, farář v Mladočově 10 K, Anna Vytla- čilová 10 K. Po 5 K věnovali: Nejmenovaný pán. vdpp. Václav Marek, farář v Morašicích a Vincenc Blažek, prof. náboženství; po 3 K: vdpp. Petr Čáp, c. k. školní rada a p. Petrik; po 2 K: dpp. kaplani: Jan Dansa, Fr. Zrzavecký, J. Dvořák, Lad. Hronek, B. Pacht, B. Kaca- fírek, katech., Jan Pacht, fidič uč. v. v., V. Bartoš, fidič uč. v. v., vdpp. Fr. Laštovička 5 K. — Na zájezd »Orla« do Lublaně: Katol. jednota 57 K. Za všechny tyto dary vzdává tělocv. odbor svůj orelský děk a prosí i o další podpory, za něž již předem volá »Bože, zdař!«

Litomyšlsko. K rozšíření a udržení našeho hnutí na okrese jest potřeba, by i katolíci na Litomyšlsku měli své »doma«. Zvláštní výbor z důvěrníků k této práci jest již utvořen. Úkolem jeho jest sbírat peníze na dům katolický v Litomyšli. Heslo zní: »Katolíkům na okrese litomyšlském dům vlastní!« Proto, důvěrníci, zvláště ty, mládeži katolická, ruku v ruce se všemi příznivci naší svatě věci sbírejte a skládejte haře k haleři na katoli- cký dům v Litomyšli! Všechny dotazy a peněžní zásilky adresujte: Jan Širůček, kaplan v Litomyšli.

VII. všeob. sjezd českoslovanských katolíků ve dnech 7. a 8. září 1913 v Kolíně. Vrcholem sjezdových slavností bude slavnostní průvod v pondělí dne 8. zá- ří o 2. hod. dopol. Průvod tento imponantním počtem ka- tolických spolků a věřících má býti mohutnou manife- stací katolického přesvědčení účastníků. Průvod musí býti tudíž bezvadný, důstojný a jest proto potřebí vel- kých příprav k jeho uspořádání. První podmínkou jest, aby v čas přihlásily se všechny naše spolky, organi- sace, družstva, bratrstva, odbočky atd. Necht' není ve vlastech českých ani jediné katolické organisace, kato- lického spolku atd., který by nevyslal do průvodu co možná nejčestnější deputaci. Spolky (bratrstva), družiny atd. přivezte s sebou prapory. Spolky a korporace, sú- častníví se v průvodu, ať s praporem či bez praporu, nemusí činiti zvláštní oznámení úřadům, učiní tak za ně sjezdová kancelář, musí však co nejdříve ohlásiti se sjezdové kanceláři v Praze II., Myslíkova ul. 5. s při- pomenutím, vezmou-li s sebou prapor (korouhve). — Ty spolky, které praporu nemají, musí si opatřiti tabulku

s nápisem jména a sídla (spolku, organisace). — Jest bezpodmínečně nutno, aby každý spolek, každá depu- tace atd. ohlásila se co nejdříve ve sjezdové kanceláři bez ohledu na to, přeje-li si ubytování čili nic. Při při- hláše ubytování budiž zřetelně podotknuto, má-li býti opatřeno ubytování hromadné nebo soukromé. Také je- dnotliví účastníci učinite ihned svoji přihlášku. Nikdo se nespočítá na to, že jest dosti času na byt až při při- jezdu do Kolína. Pořadatelstvo má sice velkou zásobu bytů, ale při návalu počtu účastníků není možno zaru- čiti ubytování těm, kdož přijdou pozdě. — Zejména důt- klivě se upozorňuje, že každý účastník musí míti sjezd- ovou legitimaci, bez níž nebude nikdo připuštěn ku schůzím ani do průvodu. Legitimace lze dostati ve sjez- dové kanceláři v Praze (zašle také slovní lístek pošt. spořitelny na obnosy za legitimace). Poplatky (za hro- madné ubytování 20 hal., soukromé 1—2 K) nebudouž sjez- dové kanceláři zasílány. Každá přihláška se zazname- nává a vyřídí. Poukázky za byt vydá hned při příchodu účastníků ubytovací kancelář, jejíž členové účastníky do přikázaných bytů doprovodí.

Studentské exercitie konají se od 1. do 4. září v ka- tol. učitelském ústavě v Bubenči u Prahy. Exercitanti sjedou se v ústavě dne 1. září do 5. hod. večerní. Po- platek za stravné a ubytování obnáší za všechny ty dni dohromady jen 3 K. Přihlášky přijímá Ústřední sekreta- riát Svatováclavské Matice Školské v Bubenči u Pra- hy. Po exercitiích prohlédnou si účastníci Prahu. Stu- denti z království, následujetě vzácného příkladu svých kolegů moravských, kteří mají své každoroční dosta- veníčko při exercitiích na posvátném Velehradě!

Pensionát Voršilek v České Skalici.

Obsahuje německou školu s právem veřejnosti, zařízenou dle osnovy trojtřídní měšťanské školy. Chovanky mohou se vzdě- lati v jazyce českém, francouzském (učitelka rozená Francouzka), anglickém a italském, ovičiti se v malbě, hudbě (na piano, housle, ceteru, harmonium a varhany) a učiti se různým ženským pracím, vaření, praní, žehlení a vedení domácnosti. Též tanci a jemným způsobům společenským se vyučuje.

Ústav má kapli k vytápění, krásnou a zdravou polohu a velkou zahradu. K vy- cházkám chovaneček slouží romantické okolí, zvláště »Babiččino údolí« v Ratibořicích, o němž se proslulý cestovatel Vráz vy- jádřil, že patří k nejkrásnějším místům, která kdy spatřil!

Měsíční plat mírný. Ostatní v prospektu. Nastoupiti možno kdykoli!

Školní rok počíná 15. září t. r.

Představená.

Poznámka. Redakce »Obnovy« od- poručuje vřele »Pensionát v České Skalici« rodičům, kteří si přejí, aby jejich děti německy se naučily, ale přitom se neod- národnily a mravně bez úhony zůstaly!

Církevní věstník.

Zprávy diecéšní. Ustanoveni jsou pp.: Jan Pospíšil, kaplan, za administratora v Pecce, Jos. Ulík, kaplan v Lužanech, za kaplana do Nové Paky, Ant. Macháně, kaplan na Pouchově, za kaplana do Kuklen, Jan Ha- velka, fundatista ve Vrchlabí, za koop. do Pouchova, Frant. Dlabáček, katecheta ve Dvoře Králové, za koop. do Borové, Ladisl. Böhm, kaplan v Železnici, za kaplana do Jaroměře. Neomystě pp.: Al. Baier za fundaciho ka- plana do Vrchlabí, Jan Grošák za kaplana do Kocléřova, Rud. Procházka za kaplana do Králové Městce, Jos. Novotný za kaplana do Žlunic. Na odpočinek vstoupil: p. Ant. Boukal, b. notář a farář v Pecce. V Pánu zesnuli: p. Frant. Novák, jubil., b. notář, os. děkan Jásenský n. o. v Přelouči, zemř. 1. srpna (nar. 1829, vysv. 1857), p. Bedřich Pacht, b. notář, os. far. n. o. v Litomyšli, zemř. 7. srpna (nar. 1837, vysv. 1863), p. Vilém Chmelíček, V. Vuln., b. vikář, notář, děkan v Dolních Kralovicích, zemř. 14. srpna (nar. 1851, vysv. 1875.) Uprázdňená mi- sta: Pecka, fara patron. kněž. Trautmannsdorf-Weins- berg, od 1. srpna. Dolní Kralovice, děkanství, patron. kněžíte Frant. Josefa Auersperga, od 21. srpna. Zámecká kaplanka v Litomyšli, patron. kněže Thurn-Taxis, od 8. srpna. Žichlínk, fara patron. kněže Liechtenstein, od 1. srpna b. r.

Kalendář Orelský a Křesť. Organisátor již vy- šel. Obsah bohatý s články od vynikajících spiso- vatelů, jako Magr. kanovníka Dra. Fr. Šulce, ka- novníka dra. Fr. Reyla atd. Ve velice nádherné ú- pravě v ceně mírné 70 hal. — Ke každému kalen- dáři jest přiložen los na 50 knh a na »Zlatou bibli«. Objeďte si co nejdříve u Jos. Poláka v Hradci Králové, Adalbertinum.

Zprávy místní a z kraje.

83. výročí narození Jeho Veličenstva poskytl př- ležitost k manifestační oslavě. Věru s vděčností jest dlužno si vzpomínati, jak vznešený kmet v posledních letech po dvakrát v době nejkritičtější s plnou energií odvrátil krvavou válku, která by byla provázena žalem tak mnohých! Panovník, který za dlouholeté své vlády sám zakusil tolik bolestí, snaží se, aby jeho poddaní užívali co nejdéle blaha v utěšeném míru. Proto hold Jeho Veličenstvu i v našem národě jest srdečný. V ne- děli večer vyzváněno, hrála hudba c. a k. pěš. pluku. Ráno v pondělí o půl 6. hodině zaznívaly zvuky budič- ku. S mnohých domů vlály prapory barev říšských a národních. V katedrálním chrámu o 10. hodině sloužil slavnou pontifikální mši sv. Jeho Excellence nejp. bis- kup Dr. Doubrava s četnou assistencí. Byli přítomni čle- nové kapituly a jiní kněží, zástupcové úřadů zeměpan- ských, samosprávných, důstojnictva, škol a veliké množ- ství jiných věřících. Při této příležitosti provedena po- prvé na kůru nová skladba p. voj. kapelníka Vojtěcha Mádl, mše »in honorem scti. Adalberti« pro smíšený sbor, velký orchestr a varhany. Spoluúčinkovala zde míst- ní vojenská kapela, pi. B. Kořínková, sl. Fialová a mno- ho jiných rutinovaných ochotníků. Sbory nacvičil pan ředitel kůru Jan Nep. Wiensch, provedení řídil sklada- tel. Komposice uchvacovala jak svou vnitřní kvalitou, tak obratným, oduševněným provedením. Majestátní skladba, v níž užito mistrně všech zpěvních a hudeb- ních prostředků k vyjádření vroucí zbožnosti, a jež ne- upadá do laciných, nemístných affektů, staví se dobře po bok proslulým mším Řihovského. Hrabě Kolowrat vyžádal si od autora toto znamenité dílo. Velice zdařilá vložka, jež byla provedena po offertoriu, jest práci p. ředitele kůru Wiinsche. Letošní oslava narozenin pa- novníkůvých byla v Hradci věru velkolepá.

Schůze městské rady dne 13. srpna. S policejním ú- řadem bylo sděleno, že c. k. okresní hejtmánství udělilo povolení k užívání tiskárny v domě paní Jul. Valásko- vé č. p. 536 v Čelakovského ulici. — Poukázán byl ku příjmu obnos K 990.51 za část pozemku č. 6. v bloku XIV., prodaný p. Josefu Novotnému z Horních Počer- nic. — Z nadace J. V. císaře a krále Františka Josefa I., určené ve prospěch léčby churavých dětí zdejších příslušníků, uděleny byly požitky za rok 1913 rovným dílem studujícímu gymnasia p. K. Hamplovi a sl. Jiřině Duškové. — Kollaudován byl dvoj domek pana Josefa Pancíře na parcele číslo 135-1 v Pospíšilově třídě. — Nedoplatky kanálových tax, pachtovného z luk a za do- daný elektrický proud při dlužnicích, již marně byli u- pomenuti o zaplacení, budou vymáhány pořadem prá- va. — Na žádost ředitelství c. k. vyššího gymnasia za- vede se elektrické osvětlení též do bytu ředitele, škol- níka a ředitelny a na žádost ředitelství c. k. ústavu ku vzdělání učitelů zavede se rovněž do budovy tohoto ú- stavu. — Technické kanceláři bylo uloženo, by opatřila nabídky na náter oken a dveří v domech obecních č. p. 123., 124. a 125. — Povolen byl příspěvek na obsluhu ne- mocné zdejší příslušnice a zvýšeny byly čtyři chudin- ské podpory. — Výkaz hotovosti pokladní ze dne 11. srpna t. r. byl vzat na vědomí.

Zátopa následkem velikého deště nedělního ohlašova- la se v pondělí částečně i na Hradecku. Hladina Labe sil- ně stoupla, ryšavé kalné proudy hnaly se v před s ry- chlostí velice zvýšenou. Přival vody v Orlici však byl nepoměrně větší, což se seznalo zvláště při soutoku s bou řek. U Malšovic přelily se vodní proudy na luka až k Slezskému mostu. Byla poškozena vojenská plu- várna, též regulační práce u Borromaea utrpěly některé škody. I kolem Piletického potoka utvořily se na polích a lukách velké kaluže. Škoda na polních plodinách jest značná.

Grafická výstava v Lipsku 1914. V Praze ustavil se zvláštní lokální komitét, kterému záleží na tom aby česká účast byla opravdu reprezentativní. Vyzývají se tudíž české firmy z komorního obvodu libereckého z o- boru knihtiskářského, nakladatelského, fotografického, výrobci barev, papíru a knihaří, aby se přihlásili co nejdříve u Obchodní živnostenské a průmyslové Ústřed- ny v Hradci Králové.

Zápis žactva na obecných a měšťanských školách v Hradci Králové koná se ve dnech 11., 12. a 13. září 1913, vždy od 9 do 12 hod. dopol. a od 2 do 4 hod. dopol. K zápisu přicházejí žáci se svými rodiči nebo jejich zá- stupci a prokáží se posledním vysvědčením školním a vysvědčením očkovacím, po případě i vysvědčením lé- kařským, mají-li býti osvobozeni od předmětů povin- ných. Při zápise udati jest: jméno a příjmení, rodná data, náboženské vyznání, příslušnost domovskou, předchozí vzdělání a nynější bydliště dítěte; jméno, stav a bydliště (čís. domu) otce neb odpovědného pěstouna, po případě poručníka a poručenského úřadu. U dětí, které jsou u- bytovány mimo dům otcovský, též jméno, stav a bydli- ště stravovatelova. Dětky, kterým není ještě plných 6 ro- ků, přijímají se pouze se svolením místní školní rady, pokud jest v učebnách dostatek místa. Totéž platí o žá- cích z okolních obcí, kteří chtějí choditi do obecných škol zdejších. Při zápise přijímají se dobrovolné přispěv- ky pro Českou zemskou komisi pro ochranu dětí a péči o mládež v král. Českém. Přijímací a jiné zkoušky, řá- dem školním předepsané, konají se v pondělí dne 15. září od 9 hod. dopoledne. Nový školní rok 1913—14 počne službami Božími dne 16. září o 8. hod. ranní.

Výšší dívčí škola pro hospodářská povolání, první ústav toho druhu na českém venkově, bude podle usne- sení obecního zastupitelstva zřízena po prázdninách při

hub. městském dívčím lyceu v Hradci Králové. Školou touto bude dokončena reorganizace městského dívčího lycea v Hradci Králové loni zahájená, takže bude ústav tento obsahovat nyní vedle vlastního dívčího lycea, určeného pro vyšší vzdělání všeobecné, i reformní reálné gymnasium pro přípravu ke studiu universitnímu a novou školu pro ženská povolání hospodářská. Škola tato, jež bude mít tři postupné ročníky, bude podávat i theoretické i praktické vzdělání, jehož potřebuje inteligentní hospodyně, a bude připravovat i dívčí dorost i pro různá povolání administrativní v ústavech humanitních, léčebných, dobročinných, pensionátech a pod. Absolventky obdržel vysvědčení, na němž bude vyznačena způsobilost pro určitá povolání hospodářská a administrativní. K přijetí do I. ročníku bez zkoušky jest třeba věku 14 let a vysvědčení ze III. třídy školy střední neb měšťanské. — Roční školné jest 100 K, zápisné 10 K. — Do I. ročníku lze přijmouti toliko 32 žákyn. — Zápis koná se dne 15. září, písemné přihlášky možno však činiti i o prázdninách. — Podrobné prospekty zašle a na veškeré dotazy ochotně odpoví ředitelství jub. městského dívčího lycea v Hradci Králové.

Vojenská správa. V pondělí dne 25. t. m. přibude do Hradce Král. ku přehlídce zdejší posádky J. E. p. generál Inf. Lothar Šl. z Hortsteinnu, velitel a komandující generál 9. sboru v Litoměřicích. Přijede automobilem a ubytován bude v Grandhotelu.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové pronajímá pro nynější období prázdninové a dovolených pancéřové, ocelové schránky v pancéřové slíní podzemní budovy umístěné, od ostatních místností úplně izolované, za velice nepatrný poplatek 2 K měsíčně dle doby trvání. Doporučujeme P. T. interestentům, aby si podrobné informace u jmenovaného ústavu vyžádali. Poněvadž onen nepatrný poplatek se ani z daleka porovnati nedá s výhodami bezpečnostními, jež se za to skýtají, doporučuje se všem, aby každý této příležitosti při svém odjezdu na dovolenou využíval.

Šlechtný odkaz německého kněze. 3. srpna zemřel ve Vídni Msgr. František Czernohorsky, rodem Němec z Čenkovic, který založil kapitál 12.000 K fundaci pro chlapecký seminář Borromaeum v Hradci Králové. Úroků z této jistiny se má dostati jednomu německému chlapci z Čenkovic, jenž jako borromaeista studovati má na českém gymnasiu. V zakládací listině uvádí následovně: »Zakladatel má jen to přání, aby každý, kdo bude užívati tohoto studentského stipendia, jak dalece jest na něm, přispěl k uklidnění myslí obou národností v Čechách, na kteréžto uklidnění Jeho Veličenstvo 60 let své vlády marně čekal.« Zmíněný kněz studoval v letech 1845—50 v Litomyšli, byl vždy přítelem studentů, chudých a zvláště svého rodiště a zemřel jako kurát u sv. Štěpána ve Vídni.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové, dne 16. srpna 1913 konaném: 1 hl: pšenice K 16.20 až 17.90, žita 12.30 až 12.80, ječmene 11.— až 11.20, ovsa 8.— až 9.—, včivky 14.— až 16.—, hrachu 24.— až 30.—, čočky 30.— až 40.—, jahel 30.—, krup 26.— až 50.—, bramborů 3.80 až 4.—, máku 40.— až 48.—, 1 cent: žitných otrub 14.50, pšeničných otrub 13.50, 1 kg: másla čerstvého 2.80 až 3.20, sádla vepřového 2.40, tvarohu —.48 až 52.—, 1 vejce —.06 až —.07, kopa: kapusty 1.50 až 3.—, zelí 6.— až 10.—, okurek 4.— až 7.—, cibule —.50 až 1.—, drobné zeleniny —.60 až 1.—, mrkve 1.— až 2.—, 1 hl: jablík 8.— až 15.—, hrušek 7.60 až 14.—.

Vyhláška. Jeho c. a k. Apoštolské Veličenstvo ráčílo Nejvyšším rozhodnutím ze dne 9. června t. r. nejpo nižší přednes pana c. a k. ministra války v přičině založení pamětního kříže 1912—1913 co nejmladšími schváliti a ustanovení pro vydání této dekorace co nejmladšími vzíti k Nejvyššímu vědomí. Dle bodu 1. lit. f) vydávacích ustanovení podělí se pamětním křížem 1912—1913 všechny osoby, jichž použito bylo při pomocných výpravách dobrovolné zdravotní péče na Balkáně a tamže po pađu Skadaru vyslaných pomocných výpravách. Tyto osoby ohlásí písemně, pakli náležejí stavu civilnímu, nárok svůj prostřednictvím korporace, kterou byly vyslány (na př. rak. společností červeného kříže, kongregací atd.), aneb, pakli samostatně se účastnily pomocných výprav, bezprostředně u politického okresního úřadu hodnověrných dokladů.

Melicharův Průvodce po Hradci Králové. Uspořádali Zd. Wirth a F. Tichý. Nákladem knihtisku B. Melichara v Hradci Král. Cena 1 K. Ve spisku tom jsou stati: historie města — průvodce městem a popis — musea — čítárny, knihovny — vycházky a výlety z Hradce Král. (výlety drahou, — lyžařské výlety) — turistův adresář. — Vloženy jsou plány: města, městských lesů a bojiště z r. 1866. Vedle toho ozdoben jest spisek tento 15 ilustracemi z nového i starého Hradce. Melicharův průvodce jistě stane se Hradečanům a turistům vítanou pomůckou!

Kdy nastupuje právo opravy anebo hotovení pov. soch. Píše se nám: V obci B. stojí na návsi socha sv. Jana Nep., přes 100 let stará. Posledně r. 1871 slušně a dovedně opravena a posvěcením církevním k veřejné účtce odevzdána. Jelikož byla již mechem obrostlá, usnesly se dívky na tom zbožném a chvály hodném úmyslu, že sochu opraví, učinily sbírku, která vynesla snad asi 30 K neb něco více. Když to zvěděla duchovní správa, upozornila na to, že ta oprava bude stát více a že musí se o tom promluvit s odborníkem, aby socha nebyla poškozena, že se to musí projednat s obcí, farním úřadem a sochařem. Pokyny toho dbáno však nebylo, práce byla předána kameníkovi, který bez-

hledně přišel do vesnice, aniž by se ohlásil u farního úřadu, který má bdit nejen jako dozorce církevní nad touto sochou, nýbrž i jako zástupce konservátora starožitností, a sochu zrovna natřel. Když farář to zvěděl, došel si k tomuto kameníkovi, proč se neohlásil, že jest třeba dohody, jak se má oprava stát, aby odpovídala krasotě a umění a vzbuzovala k zbožnosti a ne k odporu, neboť mnohdy se lidu nezkušenému více líbí velká strakatina a tu zajisté jest farní úřad na prvním místě, aby dal jakýsi návod sochaři a s ním věc ujednal. Za upozornění toto dostalo se faráři hrubství od kameníka, že mu farář nemá co poroučet, kdyby přišel cizák a zaplatil, že také to udělá. Z tohoto vyjádření jest patrné jeho stanovisko i k náboženství, když jeví takovou zdvořilost k faráři. Nač jest plně nařizení místodržitelské o zachovávání starožitností, když se strany dělnictva může se užití takové nepřístojnosti? Upozorňuji na to veškeré duchovní správy, aby byly toho dbaly a kde jsou ještě konfessionální hřbitovy, i ohlásily s kazateli, že kdo chce postaviti na hřbitově nějaký pomník, musí předložiti vzorek sochy s nápisem, neboť jsou to karikatury někdy odpuzující, ač máme dosti již dovedných sochařů ze školy sochařské v Hrochovicích, a ty nápisy jsou mnohdy až nevěrecké. 2. Musí se udati jméno toho, kdo to bude dělat, zdať jest také pravý katolík a nejen dle matřiky, podle toho také vypadá práce. Nemá-li kdo citu náboženského, nemůže jej uplatniti ani na soše, která od umělce zbožného dýše životem i zbožností. Pak bude mít takový odborník více taktu, bude dbáti slušnosti a povinnosti a jeví více úcty k duchovní správě, která jest na katolickém hřbitově první za vše zodpovědná. Bez jejího svolení se tam nic státi a stavěti neb opravovati nesmí. I zde platí: »Svůj k svému« a tím mnohá křídélka se přistříhávají. Neustupujme od práva svého! Za své katolické peníze ještě utržiti hrubství a neslušnosti od nekatolíků aneb nevěrců, to jest přespříliš a tomu se můžeme vyhnouti a v těchto případech zameziti.

Soudní spor mezi inž. Šelou a ředitelem Stuchlem. Dne 9. t. m. konalo se v Hradci Král. odvolací líčení krajského soudu o případě, jež pokrokové listy s jednostrannou tendencí široce rozšlapávaly. Sledna Vávrová ze Dvora Král. (nyní p. Šelová) obdržela v jednu anonymní dopis, v němž byl tupen její snoubenec p. inž. Šel, c. k. stavební místodrž. komisař. Pan Šel označil za pisatele p. řed. Stuchla. (Připomenouti dlužno, že pan Stuchl předtím odmítl podporovati jeho žádost, aby mu byl svěřen dohled při stavbě nové školy. Odtud vzniklo u Šela rozmrzení na ředitele.) Inž. Šel podal na základě posudku znalce Drahoráda z Prahy žalobu na řed. Stuchla a tento na základě posudků ještě znalců revidenta zem. výboru Hejdy a israelity Roubíčka byl také odsouzen. Při odvolacím řízení však řed. Stuchlem a jeho obhájcem Dr. Steinfeldem z Hradce Králové bylo konstatováno, že inž. Šel třikrát intervenoval u znalce Drahoráda a sice poprvé, žádaje na něm posudek během 2 hodin, za který, jak v kanceláři dra. Jeřábka udal, zaplatil 500 K! (Obvykle se za podobný posudek, jak znalci doznali, platí 10. nejvýše 20 K). Po podání žaloby (dne 21. ledna 1913) navštívil Šel Drahoráda opět v Praze a ujednal s ním, že mu jeho soukromý posudek přijde-li k žalobě (ač byla již podána), potvrdí. Po prvních stáních, kde ustanoveno bylo, že přibrání budou dva znalci z Prahy, na které by Drahorád neměl vliv a kteří vypracují posudek samostatně a jichž jména nebudou nikomu známa, zajel Šel k Drahorádovi po třetí a vyjednal s ním ve foyeru Nár. divadla, že i druhý dva znalci posudek potvrdí. Dokazoval u soudu řed. Stuchl, přesně porovnávaje posudek Drahorádův s posudky druhých znalců, že tyto (někde téměř do slova) opsali posudek prvního. Myslenkový pochod u obou posudků je úplně stejný, někde se jeví neobratná snaha zaměnit slova a pod. Zajímavým jest, že všichni tři souhlasně soudili o jedné písmeně, že to psal Stuchl, poněvadž tak písmenu tu nepíše, u jiné zase, poněvadž ji tak píše, ale ve psaní psal ji jinak! To by byly tedy ony samostatné, a jak v radikálních listech bylo hlášáno, »vědecké posudky znalců«. Další sensaci vzbudila odpověď řed. dra. Steinfelda, když oznámil, že znalec Drahorád, hnut svědomím a máje snahu chybu napravit, navštívil v Praze řed. Stuchla a tam mu doznal, jak inž. Šel ho navštívil, jak mu vsugeroval, že dopis byl psán řed. Stuchlem a vyličil mu celé jednání zákulisní. — Jednoho dne obdržel řed. Stuchl listek, v němž ho kdosi upozorňuje, že něco ví o učiteli Bidlovi v Král. Dvoře a jedné žačce, z čehož prý bude skandál, až to praskne. Ředitel, ukázav listek dvěma členům sboru a vyslechnuv nenápadně několik žaček, zavalil si učitele Bidlo a zapověděl mu děvčata do bytu voditi. Listek pak uč. Bidlovi dal. A hle! Listek, který uč. Bidlo dal zkoušeti na písmo uč. Štraitové, z nichž jeden řekl, že to psala a druhý že ne, objeví se celý rozmazaný při tomto procesu a uč. Bidlo oznámí, že za pisatele listku označil znalec řed. Stuchla. Nyní ovšem zavedeno vyšetřování disciplinární s uč. Bidlem a výsledek byl, že spisy postoupeny státnímu návladnictví v Hradci Králové k dalšímu jednání proti uč. Bidlovi. Při tom zjištěno, že řed. Stuchl vůbec o ničem nevěděl a tedy listek psáti nemohl. Sdělení řed. Stuchla vneslo do celé aféry mnoho nových pronikavých paprsků. Jež byly při prvním přelíčení utajeny. Proti zprávám, ohledně jichž ředitel Stuchl vedl svědky, stalo se postavení právního zástupce inž. Šela velice obtížné. Dr. Jeřábek tedy obmezoval se na ohlívání starých nevěrohodných pověstí, zkrátka obcházel jádro sporu. Znalce písmen hájil slovy, která nic neznamena. Prý jest to věc znalců jak posudek zracovali (!) a nemá to zde váhy!

Ale dvě věci z obhájcovy řeči byly zajímavé. První, že list psán byl písmem perfigurovaným, zmačeným a pouze jednotlivá písmena obžalovaný náhodou napsal přirozeně, dle toho jen bylo prý možno posouditi, že to psal. Tedy několik písmen, která ostatně každý dovede po někom napodobiti, máje předlohu, stačí dle dra. Jeřábka k odsouzení člověka! To také obhájcem drem. Steinfeldem bylo podrobena důkladné kritice. Že řed. Stuchl byl s domem, kde byli Vávroví, v přátelství, bylo známo, mohl tedy někdo písmu jeho velmi dobře použiti. Druhým překvapením z řeči dra. Jeřábka bylo, že prý Vávrovic dostal 25. dubna t. r. nové psaní, v němž dokonce p. Vávrová mámo jiné je obviňována ze zločinu zabiti prvního manžela! Ke konci pak dopisu označuje se za pisatele prvního dopisu (zažalovaného) osoba zcela jiná, s kterou řed. Stuchl žije ve velmi dobrém poměru a jest hned na první pohled patrné, že pisatel se jednalo o to, tuto váženou osobu znepřáteliti s ředitelem Stuchlem. Proč? Znalec z Hradce Králové prý uznal, že mohl psáti i tento dopis obžalovaný. To ovšem bylo i pro soud trochu silné, číši z manévru zášť třetí osoby proti řed. Stuchlovi, a také sám soud přirozeně na psaní toto nebral žádného zřetele. Obhájce dr. Steinfeld se proti tomu ovšem ohradil, vyhrazuje si další kroky proti znalci. Když pak ještě řed. Stuchl uvedl na pravou míru některá obvinění dr. Jeřábkem přednesená, poukázal dr. Steinfeld na některé nesrovnalosti v řeči dra. Jeřábka a žádal, aby o pravdivosti jich tvrzení slyšen byl znalec Drahorád, jakož i svědkové jeho návštěvy u řed. Stuchla. Soud také tomuto návrhu vyhověl v plném rozsahu a ustanovil mimo to také výsledk znalců Hejdy a Roubíčka ohledně jich posudku. Líčení pak bylo odročeno. — Tolik zatím krátce uveřejňujeme, aby si učinili správný obraz o přelíčení ti lidé, kteří se dali poplésti pokrokovým referátem. Ze způsobu psaní »Času« vysvítá zcela zřejmá křiklavá zaujatost a touha, aby ředitel Stuchl byl potrestán za každou cenu. Strannický a fanatický referát jeví průzračnou tendenci působiti na rozhodující kruhy soudní dříve, než se všecko spravedlivě rozváží. My nepředbíme vlastním úsudkem konečné soudní rozhodnutí, čekáme klidně, že nyní po uvažení všeho pravda vyjde na jevo zcela jistě. Připomínáme pouze, že jest velice nebezpečno, jestliže někdo sebe chytřejší eskamotáží snaží se ze sporů jednotlivců vytloukati politický kapitál. Pokrokový list číslo za číslem tupil ředitele Stuchla s jášavými politickými fanfarami, literární ty výpady posílány obcím, úřadům, zkrátka každému, kdo Stuchla znal. Docela sama p. Vávrová přiznala, že se posílají ty noviny i do jeho ležního bytu, kde dlel, aby se zotavil z nervové choroby. Jnu — nachází-li se redakce ve vhodném domě, pak ovšem celý aparát snadno mohl býti po ruce. Uvidíme, jak předčasný jásoť lidí škodolibých skončí.

Došli Kralovci. Smutné jitra zažili jsme ve čtvrtek dne 14. t. m., kdy zazněl s věže děkanského chrámu Páně hlas umíráčku a hned vpadl do něho hlas největšího zvonu našeho kostela, oznamuje všem osadníkům nanejvyšší truchlivou zvěst, že Pánem života a smrti na věčnost povolán byl náš milovaný duchovní pastýř, vdp. bisk. vikář, notář a děkan Vilém Chmelíček. Kdo slyšel hlas zvonu, nezdržel se pohnutí a slzy kanoucí s očí lidí slyšících smutnou zprávu, byly důkazem, jaké úcty a lásky zvěčnělý hodnostář ve své osadě požíval. A proto když div, že k pohřbu jeho dne 16. srpna sešly se nesčetné zástupy lidu, by na poslední pouti vyprovodily starostlivého otce svého. 22 kněží přijelo, aby svému vikáři a spolubratru prokázali zaslouženou počtu. Kondukt z děkanské budovy vedl a slavné rekviem skoužil vsdp. kons. rada a bývalý vikář traktu Kralovického Jan Kocek. Když průvod dospěl do chrámu Páně, vystoupil na kazatelnu bývalý dlouholetý kaplan v Pánu zesnulého dp. Václav Stýblo, farář v Zahradce a slovy tklivými líčil vdp. vikáře jako horlivého kpěze, otcovského vikáře, upřímného vlastence a dobrého spoluobčana. Mnohé a mnohé oko zarosilo se žalostí nad ztrátou muže tak všeobecně obíbeného. Po slavné zádušní mši sv. přejal kondukt vsdp. vikář Cyril Valenta ze Želiva. Průvod, jehož účastnilo se městské zastupitelstvo v plném počtu, všechny hasičské sbory zdejší farnosti, živnostenské společenstvo a deputace všech místních spolků, hnul se od chrámu Páně a když dospěl na konec města, zazpívali páni učitelé za řízení odbor. učitele p. Leop. Halíka tklivý smuteční sbor, načez pomohl se vsdp. vikář za duši zesnulého duchovního a rakev vezena v pohřebním voze do Žlebu u Čáslavě, kde konal se o 5. hodině v tamním chrámu Páně výkrop. Úderem označené hodiny vystoupil na kazatelnu slovutný řečník a spolutáček zesnulého p. vikáře Msgr. Dr. Fr. Šuk, čestný kanovník, bisk. kons. rada a professor theologie z Hradce Králové a znůsobem jen jemnu vlastním líčil zásluhy v Pánu zesnulého. Po vykonaných obřadech, jichž účastnilo se 12 kněží, dovezeny tělesné ostatky na sv. pole, kdež do hrobu otce zemřelého p. děkana pochovány. — Milený duchovní pastýři, otcovský příteli a drahý spolubratře! Již odpočíváš ve věčném klidu, kterého zaslouhují jen ti, kteří v Pánu umírali. Díky Tobě od nás za vše, co dobrého jsi vykonal. Zlatým písmem zaznamenáno bude jméno Tvoje v srdcích našich. Jen čekat, čekat, vždyť jistě jednou přijde Tobě den, kdy slyšeti budeš z úst Božích potěšitelná slova: »Ejhle, služebník dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohým Tebe ustanovím. Vejdí v radost Páry svého!«

Hořice. Dne 17. t. m. odbývána u nás jub. slavnost Konstantinská, s níž spojeno mělo býti posvěcení nově zřízené sochy Panny Marie na náměstí, pro nepohodlné po-

así však odložena. Oprava tato dle moderních požadavků umění sochařského za dozoru učitele c. k. odborné školy p. Šolce od solidní firmy zdejší p. Černého provedená, doznala všeobecné pochvaly, a vyslovena s mnohých stran žádost, aby opatřena byla železným mřížovím. Také k tomu chli již příspěvky složeny. Duch správa děkuje všem, kdo jakýmkoli způsobem k opravě sochy přispěli a vznáší prosbu, aby i na další výzdobu bylo pamatováno. Materiál na lešení zdarma ochotně propůjčil p. stavitel Všečeka a zřídil je se zřetelem na účel co nejlevněji tesařský mistr p. Šafránek. — Osm set sedmdesát »přátel přírody« dostavilo se z Liberce, města to, v němž národnostní štvácnice slaví orgie a jež je snad nejméně snáselivým ze všech měst v »Čechoněmcích«, do Prahy. Šli v řadách z nádraží Fr. Josefa do něm. domu a odtud na Zofín, kde se pilo a řečnilo a ani živá duše česká si jich nevšimla. Co by se stalo 870 českým přátelům přírody, kdyby se jim zachtělo podívat se na přírodu libereckou? Ale ještě něco nás napadlo, něco čistě hořického. Praha zachovála se tak pohostinně k německým štvárcům a jak se zachovali hořičtí muži pokrokářští ke svým českým bratrům dne 6. července? — Taci Češi, že chtějí ubytovat hráz proti přívalem Němectva, nebo dokonce dobytí českého státního práva? Tak se to nedělá... — Jak ublížejí pokrokáři každý náboženský projev. »U nás«, píše nám jeden duchovní, »nedá si patrně zednářský funkcionář ujíti ani tu nepatrnou příležitost, aby uplatnil svůj vliv při sestavování parte. I když je Requiem, jak tomu posud všeobecně, vynechá to, na smutečném oznámení. Dle jeho parte mrtvolu se již nevykropují v domě smutku, nýbrž vyzdvihují, zaopatření se vynechá, i když bylo. Že jedná v duchu mnohých »pozůstalých truchlících«, to víme, ale jsme také přesvědčeni, že s tím mnozí a mnozí nesouhlasí, jen že si toho buď nevšimnou, nebo se bojí energicky vystoupiti. A přece stačilo by jen různé zakročení, aby takým zednářským trikům učiněna byla příhrz.«

»Hoř. Obzor« referuje o pohřbu ředitele okr. kanceláře dr. Kliky a praví, že děkan použil příležitosti nad hrobem k výroku, kterým památka zesnulého postavena do podivného světla a považuje za povinnost chrániti zesnulého proti podezírání, jakoby byl v pokročilejším věku opravil své náboženské názory. Milí lidičky, člověk obyčejně v starších letech slevuje a to stane se i vám v red. »Obzoru«, třeba byste se proti tomu »sebe více vzpírali. Dr. Klika výrok: »Bože, kam to bez náboženství dospějeme« učinil. Myslí-li redakce Obzoru, že to neodpovídalo jeho náboženským názorům dřívějším, pak vlastně sama dosvědčuje to, co pravil děkan, že své názory opravil a je mu to jistě více ke cti, než kdyby byl v nich setrval, vždyť charakterní muž neostýchá se to veřejně pronést, že se kdysi mýlil a že životní zkušeností dospěl k jiným výsledkům. To učinil i dr. Rieger a jiní velcí muži. Nemá to žádnou známkou duševní slabosti, naopak v omylu vědomě setrvati je umíněností a důkazem pýchy rozumu. Co pak jsme dospěli ve veřejné morálce tak daleko, aby přesvědčení, že náboženství je třeba k udržení veřejného řádu, musilo býti chráněno proti »podezírání«? Co pak se řečlo o dr. Klíkovi, že se dopustil něčeho nečestného? Ovšem jsou již dnes lidé, kteří by to považovali za větší hanbu, kdyby se o nich řečlo, že nejsou pokrokoví, neb dokonce, že jsou tmáfí, než kdyby se o nich veřejně říkalo, že jsou zloději a že to v jejich pokladně není v pořádku. Ale tento názor není bohudík psud všeobecný, nýbrž ojedinělý, naopak je většina mužů, kteří se nestydí za to, k čemu se formálně přiznávají. Ostatně není na místě v pohrobním referátu vyvolávat polemiku, tím méně budeme polemizovat s jiným zdejším listem, který vykládá slova nad hrobem jako osobní mstu na dopis, jež dr. Klika nepsal a psáti nemohl, ježto byl již na smrtelné posteli, což je ostatně samozřejmo, protože by děkan, kdyby dr. Klíku neměl z osobního styku v dobré památce, nad hrobem by vůbec nemluvil.

Komárov u Kladruhu. Toho, co minulou neděli, 17. srpna, u nás bylo viděti a slyšeti, neuvídáme a neuslyšíme hned tak brzy. Bylo viděti vesničku ozdobenou prapory v národních barvách, uprostřed vesnice nově postavenou Mariánskou kapličku a zvoničku, krásy nevšední, na počátku vesničky vkusně zřízenou slavo-bránu s nápisem: »Vítejte nám!« K této bráně přicházel z blízkého Újezda mohutný průvod s hudbou a zpěvem, vedený vsdp. vikářem Pospíšilem z Nového Bydžova za asistence dvou kněží. U brány se průvod na chvíli zastavil a zmohutněv ještě více silným zastupem očekávajícím tam vsdp. vikáře jako světitele zvonku a kapličky (zástupu tomu byli v čele pan farář Kladrubský Kučera a pan bohoslovec Kašpar), ubíral se dále ke kapličce, kde obecní starosta p. Luňák hosty přivítal. Viděti bylo dále, kterak mchutný zástup, nedávající bláta a deště, obklopuje v pokraču svatýňku, pozorně sleduje obřad svěcení a zbožně jest přítomen (venku v dešti a blátě) první mši sváté tam složený sámým panem vikářem. — A co jsme slyšeli? Nejen hudbu a zpěv, ale vše proclitěné vlastenecké a náboženské promluvy: p. vikáře, slavnostního kazatele p. faráře Milkošrbského Bažanta, jenž dojemně o významu zvonku promlouval neméně dojemně uvítací a děkovné řeči spanilomyslných slečen: Dlabáčové, Juklové a Luňákové. — Toto vše působilo dojemně tak úchvatným, že když po skončení první mše sv. poprvé se posvěceným zvunkem zvonilo »Anděl Páně« lid své stanoviště neopouštěl, jen zvolna se rozcházel. Kdyby tuto slavnost viděl zvěčnělý kukátkář Kosmák, nazval by to opravdovou slavností národní, zrovna tak, jako r. 1890 svěcení v Dražovicích, působišti slavného dra.

Stojana, jež se odbyvalo za stejných okolností jako v Komárově a jež popsal v Kukátku v díle XI. — Kdo budeš mít příležitost, navštív Komárov a dej si o tom vypravovati, dej si kapličku ukázati a uvidíš něco uměleckého, co tě v tak malé věci doopravdy překvapí.

Čáslav. Oslava narozenin J. Veličenstva konána byla za obvyklého lesku a za značné účasti občanstva. V předvečer bylo slavné čepobití, jež, ač bylo počasí nepřiznivé, provázelo přece množství občanstva. V den pak vznešených narozenin sloužena byla slavnostní mše sv. u přítomnosti veškeré posádky, zástupců města, důstojnického sboru, škol a c. k. státních i samosprávných úřadů. Význačné budovy města ozdobeny byly prapory zemských a říšských barev. — Navráť rezervistů z jihu odbyl se zcela tiše a klidně. Přijeli nočním vlakem a odvedeni byli přímo do kasáren 21. pluku, kde musili prodělati pětidenní karanténu, po níž teprve propouštěni domů. Opatrnost tato přijata byla obecně s povděkem tím srozumitelnějším, čím více se šíří tajemné a nezodpovědné zprávy o různých na jihu se šířících infekčních chorobách. — Koncert moravského učitelstva pořádán bude v Sokolovně v neděli 31. srpna dopoledne. Vystoupí tentokrát mužský sbor, jež předchází nejlepší pověst. Hodina odpolední volena jest ke koncertu proto, aby se mšlo účastniti obecně zvláště z těch míst, odkud jest pohodlné a výhodné spojení železniční. Předprodej lístků obstarává kníhkupectví p. Levého. — Pohostinské hry východočeské společnosti divadelní počínají 14. září v Dusíkově divadle. Na programu jsou přední zpěvná a činoherní díla. Předplatné na jednotlivé hry neb na celý cyklus možno zapraviti již nyní. — Volba městské rady. Jelikož protest podaný některými občany proti provedeným volbám sboru byl okr. hejmanstvím zamítnut, přikročilo zastupitelstvo v úterý 19. t. m. k volbě purkmistra a městské rady. Za purkmistra zvolen byl 32 hlasy znovu JUDr. Jan Zimmer, zemský advokát a býv. poslanec. Do městské rady vyslání pak značnou většinou hlasů pp.: K. Frič, inspektor státní dráhy, J. Lobeč, obchodník, J. Musil, puškař, L. Novák, pošt. pokladník v. v., F. Pavelka, náj. dvora, F. Štoup, maj. kruhovky, MUDr. K. Tesař, školní a obvodní lékař a A. Žatecký, maj. domů, jenž spolu zvolen byl náměstkem purkmistrovým. Nové P. T. pp. městské rady Friče, Nováka a Pavelku předchází pověst jako muže vážné, svědomité pracovníky a upřímné Časlavany, takže se lze od nich nadíti zdárné činnosti pro město a jeho budoucí úkoly.

Od Doubravky. Po léta trvajících stesky na povodně v došním toku Doubravky jsou letos opět bohatší o jeden bolestný argument. Prudké, dlouho trvajících deště zvedly v minulých dnech znova její hladinu a špinavý, divoký proud zaplavil široce luka a pole ve všech obcích podle toku došního položených. Zvláště těžce byly postiženy obce Zbislav a Rohožec. Otavy zaneseny bahem, pole rozervána, letos beztoho dosti bledá úroda odplavena a místo ní nános písku a kamení. Kolikrát byly již přednášeny stížnosti na to, že působeny jsou stálými povodněmi statisícové škody obyvatelstvu, kolikrát voláno bylo po nutné regulaci křivého toku, ale všechno marno! Slibována byla odpoč, až bude postavena nádrž u Pařížova, ta však jest již skoro dohotovena a přece záplava se opakuje. Teď se říká, až bude státi druhá nádrž na Hostačově, budete mít pokoj. Pochybujeme o tom, vědouce, že tu jest jediná toliko odpomoc a to urovnání toku, prohloubení řečiště, případně zvýšení hrází, zvláště od jezu bučického až k jezu bojmanskému. Toho však se sotva dočkají naši vnukové.

Nešťastná smrt v Bystřci u Lanškrouna. V noci dne 19. t. m. utopil se tu nešťastnou náhodou Jan Smejkal, známý pode jménem »student Smejkal«. Byl silně krátkozraký a z rozmoklé meze sklouzl do rozvodněného potoka. Smejkal za pomoci svého stryce zemř. děkana Jičímského Jana Hrdiny studoval střední školu, ale sešel s dráhy mu určené. Ztratil téměř zrak a po dlouhá léta žil z dobrodini po většině svých bývalých spolužáků, rodáků a jiných dobrých duší. Byl znám daleko široko, mluvil ještě po 40 letech plyně latinsky a dopisy o aťmužny psával obyčejně též v latině. — Budiž mu země lehkou!

Chrudim. Zase po delší době našel se jeden cititel »Osvěty Lidu« a ustrnul se nad prázdnou rubrikou chrudimského okresu volebního, obohatil ji jedním nadchmírovým »duchaplným« článkem. Jelikož vldp. Th.Dr. Mrštík již není v Chrudimi, zabočil pisatel do jiné sféry občanské a vzal si na mušku pana císa. radu Lindř. Pippicha, ředitele chrudimské spojitelný, který se dle »jeho soudnosti« dopustil hrozného zločinu na »svatě věci sokolské resp. národní tým, že přispěl 10 K na stavbu spolkového katol. domu v Chrudimi. Věru těžko je muže tak váženého a vzdělaného, jako je pan císa. rada Pippich, ještě nějak vychvalovati nebo bráti v ochranu, jelikož jeho vlastní činnost lidumilná je nejlepší hlasatelkou jeho poctivé a upřímné české duše. Opravdu správně píše »Nezdivlé Listy« že by si měl z něho naši častí Sokolové vzít příklad, aby neměli humanitu jenom na jazyky, nýbrž i v srdci. Pan císa. rada Pippich, kterému onen dopisovatel »Osvěty Lidu« hodil aní do očí se podívat, vyslyší každý prosebný hlas měrou náležitou a tak nejlépe dokazuje svou lásku k bližnímu. Dědictví to po našich předcích, kteří vždy s otevřenou náručí pomáhali všude dle svých síl. Zato Sokolové naši, hledící jen každého nesouhlasícího s jejich »pokrokem« pokájeti třeba i bezdůvodně, bratrství hlásají jen pro nutnou formalitu ale prakticky ho vůbec neprovádějí a prováděti nebudou, jelikož jejich nynějším střežným heslem jest »Co Sokol, to antikrist«.

Tak daleko to dovedla politika Scheinerova. Národní povinnosti vyhová se lhp, dá-li se něco vlasteneckým »Orlům«, než lidem, kteří poklonují německým židům a zvou je na volnošlenkářské přednášky. — Ve čtvrtém čísle »Osvěty Lidu« je zajímavý článek s podpisem J. W. Neběží nám o obsah článku a také jej nechceme kritizovati. Nám jest vítán ten tajuplný podpis. Nyní přesně známe dopisovatele z řad chrudimských akademiků, pisatele dřívějších fanatických článků, jímž není nikdo jiný, než arcirealista technik Jan Weiss, syn advokáta z Chrudimě. Víme nyní bezpečně, ačkoliv již dříve nám to bylo dobře povědomo, s kým máme tu čest, a děkujeme mu za jeho výbornou agitaci pro katolické hnutí. Každý zajisté jeho jednání odsoudí a pan technik Jan Weiss bude se moci odebrati na trvalý, pracně zasloužený odpočinek.

Úmrtí v Chrudimi. V neděli dne 17. října zesnul v Pánu bývalý lékárník p. Alois Leiser, měšťan, bývalý člen městské rady a majitel zlatého záslužného kříže s korunou, v 89. roce věku svého. Tělesné pozůstatky zesnulého byly ve středu dne 20. října uloženy k věčnému spánku do rodinné hrobky u sv. Kříže.

Rozvodnění Chrudimky. Neustálým deštivým počasím se rozvodnila Chrudimka takovou měrou, že za t. zv. »Parníkem« protřhla ochrannou hráz před nově se stavícím jezem. Škoda, kterou způsobila povodeň, jest dosti značná, odpovídala asi za 1000 K dříví při regulaci potřebného a vyvrátila několik stromů při řečišti. Regulační práce jsou na nějakou dobu zastaveny jednak stále nad normál tekoucí vodou a velkým náncem země a kamení do regulované části.

Vražda na Chrudimsku. V úterý dne 19. srpna o raních hodinách bylo obyvatelstvo chrudimské pobouřeno zprávou o příšerné vraždě, která se stala v Markovicích půl hodiny vzdálených. Hned blízko prvých domků markovických v silničním příkopě nalezena byla okolo 6. hod. ranní děsně zohavená mrtvola muže s mnoha bodnými ranami, byly na ní patrný i údery kamenem a kyjem. Zejména trapným dojmem na každého působilo zločinné zohavení po způsobu tureckém a japonském. Během dopoledne nevědělo se nic o totožnosti zabitého, po poledni však přispělo k jeho zjištění jakési děvčátko z Topole, které hledalo svého domů se nevracejícího otce, a když bylo přivedeno do okresní nemocnice, poznalo s pláčem podle obuvi a obvazu (z nohy zabitého), že jest to tatínek. Byl tudíž v zavražděném seznán krmící dobytka Krátký z Topole. Na místo zločinu dostavila se o 9. hod. ranní soudní komise, četnická a policejní asistence a davy zvědavců z Chrudimě a okolí. Dle dobrozdání soudní komise spáchána byla asi vražda okolo 10. hod. večerní a okolnosti nasvědčují tomu, že vrah jest osobou perversní. Četnicko zahájilo ihned usilovné pátrání po vrahu za pomoci policejního psa, p. četnického strážmistra z Dašic. Vrah již vypátrán v osobě tuláka Tůmy z Dobré Vody na Moravě. Tůma již v Markovicích řekl hrstinskému, že musí někoho zabít. Zavraždil ubožáka spícího a šaty jeho si odnesl. Žena vrahova líčí svého muže jako člověka velice nebezpečného, který byl již na Borech v Kartouzích.

Různé zprávy.

Schůze Všeodbor. sdružení: Schůze odborové rady textilků na Václavících dne 24. srpna dopoledne. — Ve Výprachticích 24. srpna, mluví p. F. Rybka z Týniště. — V Oslu u Litomyšle 14. září odpoledne, mluví p. Al. Petr z Hradce Král. — V Dolním Újezdě 14. září večer, mluví p. Al. Petr z Hradce Král. — V Litomyšli 21. září odpo., mluví p. Al. Petr z Hradce Král. — Ve Sloupnicích 21. září večer, mluví p. Al. Petr z Hradce Král. — Dále se připravují schůze na Polišku, Prosečsku, Turnovsku a Vysocku. — Pořádejte schůze a zakládejte skupiny! Blíží informace sdělí a řečníky ochotně vyšle Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Katolický sjezd v Linci měl průběh velice úspěšný. Na schůzi tiskové gener. tajemník Heitzber podal praktické pokyny pro rozšíření a zvelebení katolického ž. sku. Posl. Dr. Schwimmer mluvil o poškozování životnosti, jaké nastalo odkřesťaněním. Resoluce přijatá žádá od vlády soustavnou pomoc pro střední stav. Univer. professor dr. Mayr z Inšpruku promluvil o vysokoškolské otázce, odsoudil odstrkávání katolických studentských sdružení na universitách, pojednal věcně o svobodě badání na universitách a katolickém životním názoru. — Jako českým katolíkům sluhové cizáckého kapitálu vytýkají nevlástenectví tak němečtí židé, volnošlenkáři a fanatictí radikálové rázu Wolffova vytrubují že jsou zrádci svého národa němečtí katolíci. Proto není divu, že němečtí řečníci na sjezdu Lineckém věnovali pozornost otázce národnostní odmítající podezření národní vládnosti. Biskup Hittmayer mluvil o žádoucím míru národů v Rakousku na základě svobody a lásky. Tedy jeho řeč ani českým radikálům nemohla zasáti zraněnou k prudkým protestům. Chytili se tedy stěbla jiného. Dr. Porzer se vyjádřil, že strana křesťansko-sociální zasazuje se o »němečtí jako o pojitko všech národů v Rakousku.« Pronesen tak náhled jednotlivců, s nímž ovšem čeští katolíci souhlasiti nemohou, jak dokázali soustavnými protesty proti odnárodňovací praxi vídeňských Němců. Dr. Porzer jest náměstkem vídeňské ho purkmistra a proto taková slova. Sjezd se také neobíral žádným oficiálním projevem navazujícím na ten výrok. Vždyť také sjezd v Linci byl kulturní náboženský, nikoli politický, jednání politických stran se tam neobíralo o hrozné věci si mohl každý učiniti úsudek samostatný. Leč v protikatolickém tisku českém veliká

bouře a to — proti českým katolíkům. Tážeme se, zda český pokrokář může za to, co promluví proti našemu národu pokrokářský poslanec německý, dále zda za nacionální projev německého liberála má být volán k zodpovědnosti liberál český. Když soc. demokraté vjdejší se mnoho natopili proti právům naší vídeňské menšiny, nepsalo se to na vrub soc. demokratům českým, ačkoli tito byli dobrovolnými poddanými Dra. Adlera. Němečtí volnomyšlenkáři napadají ve svých řečech náš národ přímo barbarsky, ale žádný liberál proto nemrská volné myslitele české, jakkoli tito tvoří s německými kolegy pevný fetěz. Zato katolické organizace české netoliko jednomyslně protestovaly proti vídeňským násilníkům, ale naši poslanci zároveň činili energické kroky k ochraně naší dolnorakouské menšiny. České Všeodborové sdružení křesť. dělnictva vydalo obrněné prohlášení proti přistupování českých dělníků k organizaci německé. A také sami vídeňští naši dělníci podléhají české cehtrále moravské. Ale obraťme list! Naši zemědělci na př. nejsou spojeni s všerakouskou centrální agrární ve Vídni, zato však čeští agrárníci v ní svoji posici mají. A při tom se odváží nazývat agrární tisk naší stranu, držící se praporu Svatováclavského, »odnoží« německých křesť. sociálů!! Takové drzé lhaní, vržené ve tvář veřejnosti dovůli si jenom lhat femeslný. — My vidíme, že němečtí naprosto není ani podáváním ani přijímáním pojítkem národností rakouských. Jestliže na př. v samých Čechách německá menšina má větší práva než česká velká většina, byl by samým Němcům pro smích takový Čech, který by se s tím smířil. Nechtějí-li Němci, aby přes 60.000 českých dětí vídeňských bylo vyučováno jazykem mateřským, mají-li proti Slovanům tak nepoměrně veliký počet universit a jiných důležitých škol, postupují-li němečtí úředníci daleko rychleji než slovanští, pak o nějakém přijatelném pojítku německém nemůže být řeči. Spojují-li se vídeňští křesť. sociálové tak ostentativně s radikály proti českým katolíkům, zaujali jsme k nim stanovisko jediné správné — a už proto nelze těmto politikům důvěřovati, že jejich jednání sám konservativní tisk německý kárá. Tedy linecké intermezzo nezavinili katolíci čeští, ba ani sjezdové shromáždění. Za ně nechť odpovídá osobně sám původce dr. Porzer!

Z Lurd píše se nám dne 18. t. m.: Po krásných okamžicích, prožitých na posvátných místech, loučíme se neradi s jeskyní. V neděli podniknout výlet do San Sebastiana ve Španělsku a pak do Biarrice. Dnes v pondělí oslaveny jmeniny císaře a krále Františka Josefa I. a nato jedeme po francouzské a italské Riviéře do Benátek. V pátek večer 22. srpna příjezd do Prahy.

Moderní nešetnrost k přírodě. »Svět zvířat« v č. 12. upozorňuje na vývody universitního profesora Dr. Němce v úvaze »Civilisace a příroda.« Stále pokračující civilisace děje se na účet přírody. První na ráně této civilizační činnosti jsou naše potoky a řeky. Má to svůj zhoubný, ničivý účinek hned s několika stran. Především ubírá se tím krása krajiny. Místo přirozených břehů, obrostlých bujnou vegetací, zděný břeh! Člověk se otfese. Řeka hned sesmutní. Není to už řeka, je to už jep kanál. Podívejte se na př. na Sázavu v horním a středním toku a u dolního toku, na př. v Davli. Srdce se člověku sevře. Dvě krásné řeky, opěvané básníky, tu nejsou než dva se slévající kanály. Každá takto »zcivilisovaná« řeka je smutná a teskná, sesmutní tím celé okolí. Ale tato »civilisace« tekoucích vod má ještě jiné zlé účinky. Ona ubíjí tisíce živých organismů vodních, protože jim běže existenční podmínky. Čím více pokračuje civilisace vod, tím více ubývá také obyvatelstva vodního, ryb a raků. Jako s ubýváním a ničením lesů ubývá plactva, tak regulací řek, která ničí podrosty břehů, ubývá ryb. Byly doby, kdy Čechy platily za jednu z nejrybnatějších zemí. Nejen přechetnými svými rybníky, ale i rybnatými svými řekami. Byly doby, kdysi, dle starých kronikářů, čeládka vymíňovala na hospodářích, aby nedostávala víckrát než třikrát týdně ryby k obědu. Dnes je i v Čechách ryba přepychovým jídlem. Je mnoho lidí, kteří civilisaci a kulturu stotožňují. A přece jaký mezi oběma rozdíl, a na konec i nepřátelství. Civilisace ničí i kulturu. Ona zná jen jednoho boha, jedno náboženství: účelnost a ziskovost. A jako se v starých slavných městech vrhá i na umělecká díla, jsou-li v cestě užtku, zrovna tak řadí v přírodě. Civilisace, a spoň tak, jak dnes si počíná, nechce od přírody krásu, ale užitek. Moderní technika je jistě obdivuhodná věc. Ale to si řekněme, že také obdivuhodný barbar. Miluje přímocárnost a jde za tím účelem bezohledně. Zničí nejkrásnější partii přírody bez výčitek svědomí. Její fabriky otráví vody i vzduch, zničí miliony organismů. Tak ničí i naše rybářství v tekoucích vodách. Aspoň je jedním z hlavních ničitelů. Proto čím dále od civilisace a čím je jí méně, tím bohatší je příroda. Platí to i o vodstvu a jeho obyvatelstvu. Jestliže v nejcivilisovanějších krajích je ryba a vůbec vodní živočišstvo na vyhynutí, jsou dosud země, které oplývají nesmírným bohatstvím této zvířeny. Jsou to hlavně některé řeky ruské a hlavně rumunské. Ale i tyto pozeňmané vody jsou hotovým ničím proti vodám sibiřským, které se honosí takovým bohatstvím ryb, že to připadá jako pohádka. Nazvali Brehm Oceanii zemským rájem plactva, jsou sibiřské vody rájem ryb. Neporušeny, lidskou lakotou a ničivostí nedotčeny, tam stojí obrovské tajgy, neporušeny jimi se prodírají její toky a veletoky. Přírodní člověk nikdy není ničím víc než potřebuje. To je vlastnost jen civilizovaného člověka. Snad za sta a sta let, až tyto nesmírné končiny budou zcivilisovány, snad i tam se budou opakovati ničivé účinky. Dnes zatím je dosud Sibiř pravým rybářským rájem!

Podivné odůvodnění sociálního požadavku. Posud se soudilo, že učitelstvo, které jest pro národ celý, pro děti rodičů všech politických stran, má dojíti lepší existence z důvodů školských a sociálních. »Hoden jest dělník své mzdy«, jest platnou zásadou pro pracovníky nejrozličnějších kulturních anebo politických zásad. Jinak však soudí pokrokáři. Ti vykřikují, že se má pomoci učitelstvu hlavně pro jeho pokrokářskou politickou agitační. Tedy učitelé, kteří se věnují celou duší škole a vůbec paedagogice, nic by neplatili v přirovnání k politickým fanatikům. Účasně-li se politiky kněz, má být dle svorného názoru pokrokářského důkladně vytrestán, ačkoli politisuje ve prospěch náboženské svobody katolicity, tedy k zdůraznění toho, k čemu jest na faru určen. Pokrokový učitel však svou agitací obyčejně chce dosáhnouti zvrácení konservativnějších řádů dnešní školy — a právě proto má být odměněn. Místopředseda Ústředního spolku jednot učitelských prohlásil: »Za nynějších okolností máme dvojnásobnou naději, že požadavky naše budou splněny a my také pevně budeme na tom státí, aby ti, kteří s námi a s nimiž my jsme bojovali, vykonali svou povinnost k učitelstvu.« Pro to tedy se má splniti učitelský požadavek na úpravu učitelských platů, protože učitelstvo po boku p. dra. Stránského, p. Staňka a p. Tusara bojovalo pro vítězství pokrokového bloku! A co řekl p. dr. Stránský? Řekl delegátům učitelstva: »Slavíme nečekané vítězství. Pokroková a národní věc zvítězila, uvážme-li, že zvoleni byli tři členové zem. výboru ze strany pokrokové proti jednomu klerikálovi. Lvi podíl na tom všem ovšem máte vy. Nebýtí vaší agitace a neohroženosti před těmi, kteří pronásledují učitele za to, že se hlásí ke straně pokrokové, nebyli bychom dosáhli těchto výsledků... Nemůžeme se však spokojiti jen s těmito výsledky, nýbrž musíme dostáti také své povinnosti. Nejde jen o mravní svobodu školy, nýbrž i o existenci učitelstva, aby totiž skutkem se stala úprava platů učitelských.« Mluvil tedy pan dr. Stránský totéž, co pan Havelka, a oba na to kladli důraz, že učitelstvo pomohlo pokrokovému bloku k vítězství a proto tento musí konati povinnost k učitelstvu a prosaditi úpravu platů učitelských. Tak se přece neodůvodňuje spravedlivý sociální požadavek. Vždyť přece i konservativní popláhci si přejí, aby skutečná školská práce učitelská byla lépe honorována. Vsází-li tedy jedna část učitelstva svou lepší budoucnost manifestačně na kartu politickou, jestliže již předem dává na jevo, že jí nejde o sociální pomoc politiků jiných, pak si tím neposlouží. Na Moravě rozhodně bude potřebí v příčině úpravy platů jak pomoci katolíkům tak velkostatkářům. S tím musí počítati každý vážný sociolog. A pokrokáři se soc. demokraty již nyní prozrazují, že se staví v cestu veliké finanční obtíže. Sance zemských financí právě vinou pokrokářů posud provedena není. Tedy právě od pokrokářů nejméně lze čekati nějakých zázraků. Pokrokáři chtějí si z lesklých slov o úpravě učitelských platů pořídití laciný politický kšeft — což není známkou, že by jednali upřímně, z opravdové touhy po vyrovnání sociálních protiv.

Všehlicos. V rumunské armádě řadí strašně cholera; podleho jí už na 2000 mužů. Vyskytla se i na několika místech v Bosně. — Hroznou povodní následkem průtrží mračen postiženo 17. t. m. Slovácno na Uh. Brodsku a Hradištsku, hroznější ještě než r. 1910. Obilí a seno na polích zničeno, mosty strhány. Hlavní vinu nese špatná regulace. — Následkem povodní odřeknuty manévry, které se měly konati v Haliči a rovněž odřeknuty manévry u Záhřebu, ježto v jeho okolí vyskytla se cholera. — Velká vedra trvají stále v Americe, obilí zaschlo a u nás dešť a chladno. — Mužstvo třetího ročníku, které bývá propuštěno pravidelně v polovici září, bude prý letos propuštěno již 28. srpna. — Částečná mobilisace za války na Balkáně stála Rusko 390 milionů rublů. — Polské továrny v ruském Polsku dostaly od srbské vlády veliké objednávky pro srbskou armádu; mezi jiným objednáno 40.000 vojenských uniforem. — Dle nejnovější statistiky, vydané francouzským ministerstvem války, jest mezi 249.163 vojáky, kteří byli r. 1911 odvedeni a nyní slouží, 12.118 mužů neznalých čtení a psaní. — V Pešti zřizují domky pro 250 studentů. Studenti budou si moci koupiti potraviny z městských prodejen za nižší ceny. Oběd o 3 jídlech dostanou za 80 hal. V kolonii bude čtárna, knihovna, hudební sál, herna se šachy, kulečnickem atd. Karty jsou zapovězeny. Kolonii financuje město za pomoci soukromníků. — Berlínští hqstínští uspořádali 16. t. m. schůzi proti pilsenskému pivu; bojkot jeho navrhnou na sjezdu hostinských, který bude v září v Lipsku. — Náklady mobilisace v Rakousko-Uhersku za války na Balkáně činí okrouhle pro Rakousko 200 milionů, pro Uhry 114 mil., celkem 314 milionů.

Milodary pro obnovení zničených katolických misí v Thracii, jakož i další podpory lze posílati na adresu »Dluhovsko bratstvo sv. Cyrilla i Methoda« v Dri-nopoli (Karagač). Zásilky na ono místo sprostředkuje i časopis »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« v Kroměříži. Jest radno zasílati peníze nejraději do Kroměříže tak dlouho, pokud nenastanou v Thracii klidnější poměry. Správa časopisu odešle obnosy v pravý čas. Bída bulharských katolíků jest hrozná, proto jejich ochránci prosí úpěnlivě o jakoukoli podporu ubožáků.

Zásilku ovoce i tu nejmenší s vděčností přijmou nejnešťastnější v Útulně slepých dívek v Praze III., na Kampě. I za každý dárek dívky svým písmem poděkují.

Obilíbený kalendář »Venkov« vyjde počátkem září s bohatým obsahem a mnoha obrázky. Cena K 1.—, jeden tucet K 8.—. Objednávky přijímá již nyní »Sdru-

žení českých katol. zemědělců« v Praze I. Velká Karlova ul. 8.

Z katol. učitelského ústavu v Bubenči. Ústav dluhuje jedné z pražských bank 160.000 K, jež prohlásila, že požaduje 10procentní úrok. To jest něco, co může ústavu škoditi. Nutno jest provéstí transakci dluhu. Ředitelství přijímá nabídky větších i menších půjček a je hotovo platit 5 až 6 procent. Ztráta jest vyloučena, neboť za ústav ručí celá řádová Rakousko-Uherská provincie, jež obsahuje přes 30 velikých domů řádových, v samé Vídni 10, jichž majetek se pácí na velké sumy. Jest tedy ztráta vyloučena. Nabídky přijímá a vyřizuje ředitelství učitelského ústavu v Bubenči.

Každý člen Svato-Václavské Matice Školské i každý její příznivec měl by si opatřiti odznak matiční. Ten měl by se státí znakem všech uvědomělých katolíků, zvláště organizovaných. A měl by jej každý nositi vždy a všude, aby ukázal svoji příslušnost k armádě obhájců náboženské výchovy národního dorostu. Odznaky Matice jsou velice vkusně a nádherně vypraveny v šesti barvách všemě zlatení a stříbření. Odznak nese slova nynějšího Sv. Otce Pia X.: »Vše obnoviti v Kristu« a pod českou korunou a jménem »Matice« vévodí odznak katol. školství — stříbrná pěticipá hvězda. Cena jednoho odznaku 60 hal., poštou 70 hal. za předem zaslaný obnos (třeba ve známkách). Při objednávkách hromadných úspora porta! Objednávky vyřizuje ústřední sekretariát Sv. Václavské Matice Školské v Praze-Bubenči.

Ústav »Mann« v Paříži, prodej léčivých prostředků. Jakýsi G. A. Mann v Paříži ohlašuje v různých denních listech pod firmou »Institut Mann« ošetřování chorobných stavů nejrozličnějšího druhu. Dotazy o tomto ústavu bylo zjištěno, že jde o podnik směřující k vykořisťování a šálení lehkověrného obecnstva. Nemocným, kteří se na tento ústav obrátí, posílány jsou (zaslal-li předem značné obnosy) bezcenné brožury.

(Zasláno.)

Při příležitosti prvního provedení mé mše: »In honorem sancti Adalberti« v památný den 83. narczenin J. c. a kr. apošt. Vel. našeho nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I. ve zdejší kathedrále u sv. Ducha dne 18. srpna 1913 provedené, byl mi podán ze všech církevní hudbu milovných kruhů místních i okolních takový důkaz sympathií, že pokládám za svou milou povinnost za všechnu tu lásku a věci pochopení svůj nejvšelejší dík touto cestou projevití.

Děkuji jmenovitě nejv. Biskupské konsistoři za lask. intervenci u c. a k. voj. štan. velitelství za účelem povolání účinkování hudby c. a k. pěš. pl. arciv. Leopolda Salvatora č. 18., panu J. N. Wünschovi, hud. sklad. a říd. kůru za nastudování, paní podplukovníkové B. Kofinkové za tklivý přednes sólového zpěvu, p. Dr. O. Svobodovi, jakož i celé řadě P. T. T. dam a pánů pěvců za ochotné účinkování ve všech zkouškách i při slavnostní mši sv.

Ještě jednou: Děkuji srdečně Vám všem!

V Hradci Králové dne 19. srpna 1913.

Vojsa Mádl,

hud. sklad., býv. kapelník
c. a k. p. pl. arciv. L. S. č. 18.

Nově zavedena:

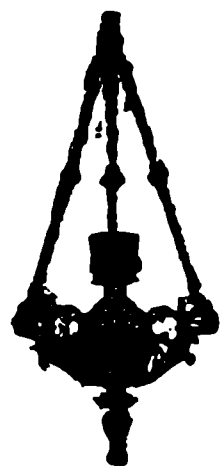
MAGGI^{HO}
květáková polévka

(karfiol)

1 tableta na 2-3 talíře 12 h.

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Veledůstojnému duchovenstvu a hlavním patronátním úřadům dovoluje si doporučit veliké množství nádob a nářadí a to: monstrance, kalichy, cibáče, nádobky, paténky, paciškaly, svícny, lampy, kaditelnice, kroupky atd. **od vlastní výroby**, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni slatí a stříbří nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb' výkresy zasílá na úkátku franko bez závaznosti koupě. **Vše se posílá poštou. Práce ruční.**

Shledání souborů slatých a stříbrných klenotů, jako: řetízků, madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z **čistého stříbra**, tabulek, jídelní nářadí se stříbra pravého i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dražebny kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Kulturní boj a český katolický lid.

Velice poučná tato úvaha, přihlížející k roku 1915, vyšla v „Časov. Úvahách.“

Aut. Liberté shrnul zde významná slova velikých mužů o katolické církvi, přirovnává zlatou dobu Karla IV. ke krvavé době husitské, ponkazuje na zbědované poměry protestantské a na truchlivé následky zednářských intrik francouzských, promlouvá o „Volné Myšlence“ a ukazuje jediné prospěšnou cestu k zdárnému rozvoji národa.

— Velice obsažná brožura čítá 47 stran. — Cena její pouze 8 hal. — Při hromadných objednávkách větší sleva.

Objednávky vyřizuje obratem administrace „Časových Úvah“ v Hradci Králové.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupě pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

TRY

v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vše k do stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný připevňovací materiál.

**Barevná
kostelní
okna**

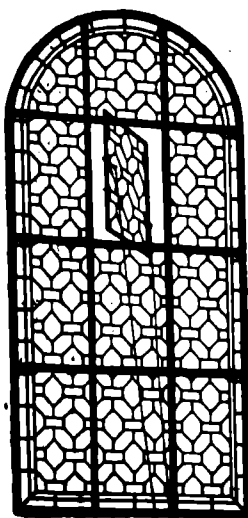
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v **Třebechovicích u Hradce Králové.**

Cenníky a rozpočty na požádání zdarma.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu provádí umělecky a levně absol. c. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Umělecký ústav
pro malbu a kresbu

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované okna chráněná v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru masekrového do nejbohatšího provedení figurálního, dodává tato i s železnou konstrukcí vlastní výroby, ochranné síť a vše zasazeno v místě.

Mosaičky skleněné pro f. gady, křížové cesty atd. Nákreby, rozpočty i odborná rada zdarma.

Předtátná vyznamenání a doporučení.

Raďte si psát o vzorky

firmě

Čelakovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz líného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské plátina, damasky, ubrusy, ručníky **zefíry** na košile, šaty atd., překrásných modních vzorů.

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m zbytků vkusně rozdrůbených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! **Řešení sociál. podnik!**

V podniku tomto lze též bezpečně uložit:

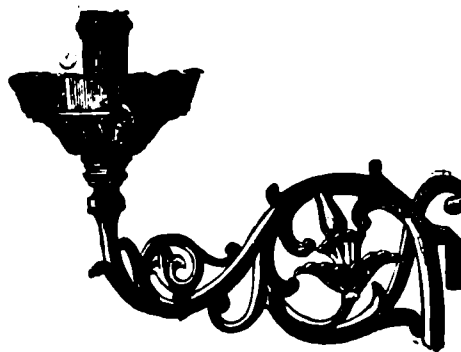
vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Zal. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje **veškeré nádoby** kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg. předpisů ve vlastní moderně zařízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

VŠUDE DOBŘE

osvědčil se „Albín“, prací prášek s vůní fialovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Josef Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: **Čes. Budějovice.**

K 1250.— za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450.— za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jediné podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovuzřízení a opravy oltářů, scéb atd. odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usazení od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4¼%-5%** poskytuje

**Československá
záložna v Praze,**

Spálená ul. 9.-II.

Důchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložen** jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíše si o slovní listy a zkuste ukládati; budete jistě kulantním jednáním úplně spokojeni.

VILLA

mezi Hradcem Králové a Pražským
Předměstím za příčinou přesídlení

levně se prodá.

Adressu majitele sdělí admin. t. 1.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 138, doporučuje velešl. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spotní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

PARAMENTA

Kalichy, cibere, mon-
 straz., kaditainice stá.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.
- BRNO. -

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

atallier pro církevní malbu a výzdobu
 chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod velešl. duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krá-
 mech s vedlejším znakem
 aneb prostřednictvím našich
 jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
 Hradec Králové, u labského mostu 279.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardův
 synovec, nástupce)

odborný
 — umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA-I.,

č. 145 st., Malé Karlova
 ul. č. 29 nové blíže Ma-
 lého náměstí, dříve přes
 60 roků na Malém ná-
 městí pod loubím) dopo-
 ručuje se

ku dodání oken chrá-
 mových od nejjednoduš-
 šího až k bohatému fi-
 gurálnímu provedení a
 sice i se krásnými
 rámy, stíhmi, vzorování.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez-
 vlní závaznosti ku definitivní objednávce.

Neustatná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Studující dívky

na celé zaopatření

se přijmou

v Hradci Králové u fádne bezdětné rodiny.

Adressu sdělí administrace t. l.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, faráře ve Vyprašticích)

doporučuje P. T. velešl. duchovenstvu
 svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
 spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukážou
 se na požádání franko zašlou.

Záložní úvěrní ústav

Akc. kapitál K 15,000.000 v Hradci Králové Reser. fondy K 2,700.000

Filiálky a expositury: Praha I. — Praha II., Spálená ulice — Čáslav — Chrudim
 — Jičín — Krakov — Píseň — Semily — Slaný — Turnov

úrokuje vklady
 na knížky **4 $\frac{3}{4}$ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

	5 $\frac{1}{2}$ %	při výpovědi	120denní	
	5 $\frac{1}{4}$ %	" "	90 "	
	5 %	" "	60 "	

Volné vklady na běžné účty sazbou 5tiprocentní.

Nekorunovaný vladař.

Dne 12. t. m. zemřel po dlouhé nemoci zkorátnělým tepen v Curychu 73letý vůdce německé sociální demokracie August Bebel, který se držel houževnatě překonaných zásad Marxových. Narodil se r. 1840 v pruské pevnosti v Kolíně jako synek protestantského poddůstojníka. Vyučil se soustružníkem a jako tovaryš byl členem katolického spolku tovaryšského, v němž rád prodléval, protože nikde jinde neviděl tak pečlivou starost o dělnictvo.

Potíral z počátku prudce snahy Lassalovy. Docela byl i proti zavedení všeobecného práva hlasovacího, odůvodňuje svou zásadu tím, že dělnictvo pro ten požadavek posud není zralé.

Ač byl pruským poddaným, dával na jevo svůj hněv proti Hohenzollerům a Bismarckovi. Jeho antimitaristické řeči byly ohnivé. Když však r. 1859 vznikla válka s Itálií, tu Bebel, který právě prodléval v Rakousku, chtěl bojovat jako dobrovolník mezi tyrolskými střelci. Leč nebyl přijat. Rok na to v Německu podobná jeho žádost byla rovněž odmítnuta.

Brzy se stal žákem Liebknechtovým, s nímž byl r. 1872 odsouzen do pevnostního žaláře pro osnávání velezrády.

V parlamentě začala uchvacovat jeho ohnivá výmluvnost od r. 1871. Bebel jako poslanec hřiměl tak, jak si to přály živly revoluční, protidynastické a atheistické. Vypozoroval dobře, co dovede právě v letech sedmdesátých zjednatu popularitu v nejširších vrstvách. Jeho heslem bylo, že vlast jest tam, kde jest dobře. Ale právě v čase, kdy tolik výpadů pronesl proti militarismu a kdy soc. demokracie v Německu spěchala k netušenému rozmachu, militarismus v jeho vlasti se utvrdil tak, jak nebylo nikdy předtím.

Jako důvěřivý žák Marxův věřil, že zažije hrozný pád kapitalistické společnosti, že pozdraví osobně rudý stát budoucnosti. Prorokoval: »Už jest přede dvěma shroucení kapitalistického státu — naše slunce vychází.« Ale i ti židé, kteří z osobního zisku se začali hlásiti ke straně rudé, dělali svou drobnou finanční práci hezky tiše přes junácké prorocký Beblovo tlustou čáru. Co Bebel čekal velikou hospodářskou katastrofu, bystří Němci, kteří měli více hospodářské prozíravosti než rudý pohlavár, učinili z Německa hospodářskou velmoc. Po smrti soc. dem. proroka čítá se v Německu dohrých 300 několiknásobných milionářů. Bebel, který z počátku byl proti kapitalismu každému, couval později velice opatrně před mocným, vše zachvacujícím kapitálem židovským, tak že ničeho nenamítal, když německí soudruzi stavěli v čelo svých organizací židovské boháče. Bebel ostatně sám, ač byl vůdcem proletářů, zemřel jako milionář. Jeho spisy vynesly mu sumy obrovské. Na př. spis »Žena a socialismus«, který vyšel ve 40 vydáních, vynesl autorovi asi 1 milion marek. Tento vůdce proletářů přijal pro sebe dědictví několika set tisíc marek, měl vlastní nádhernou villu na břehu Curyšského jezera a výstavní dům v Berlíně (se zvláštními schody pro čeledí). R. 1872 oženil se s modistkou, ale dceru svou neprovdal za proletáře, nýbrž za lékaře dra Simona.

Bebel byl velice zručným, neúnavným organizátorem, svou výmluvností dovedl získati tisíce a tisíce občanů. Leč pozitivní jeho práce pro blaho dělnictva vykazuje již menší výsledky, protože bojoval víc ústy než energickými činy. Vždyť na př. zákony o pojištění nemocenském, úrazovém a rentě starobní odhlasovali ve prospěch dělníků »měšťáci« přes odpor Beblův, jemuž se nelíbilo dělnictvo uspokojené.

Také Bebel se bál prováděti důsledný boj proti akciovým společnostem, kartelům, bursám, protože věděl, jak by soc. demokracie seslábila, až by židovští špekulanti začali s přímou a energickou sebeobranou.

Protože Bebel čekal rozhodně brzké veliké shroucení dosavadních řádů, trval při programu revolučním, nespěchal s reformami pro blaho dělnictva. Však prý brzy dělníci radikálně všechno sami z kořene napraví, až se jim podaří staré formy státní zničiti.

Zatím však sami bystřejší soudruzi začali seznávat, že theorie Marxovy a Beblovy nestanou se skutkem, že hospodářský vývoj tyto dva patriarchy soc. demokracie usvědčuje z velikých omylů. Promluvili jasně soudruzi Bernstein a Vollmar, přesvědčili neúprosnou logikou všechny uvážlivé lidi o zpátečnictví názorů Marxových a Beblových. Bebel byl revisionisty bolestně zasažen, kroutil se, bránil, pronášel kletby na neposluhy, ale vývoj událostí bral se klidně kolem malomocného starce svou přirozenou cestou.

»Kdo neposlechne, vyletí ze strany!« hrozil vrtošivý stařec na drážďanském sjezdu. Byl ujišťován od své strany i později o veliké oddanosti, ale praxe ve vedení brala se tiše již směrem jiným.

Bebel v mužných letech získal si mnoho slávy

svou horečnou činností, neúnavnou starostí o dělnické organisace. Což divu, že jeho jméno vyslovovaly s úctou miliony lidí, že dělníci ho poslouchali ochotně jako absolutistického vladaře? Proti němu mnozí konservativci pracovali hlavně odsuzující kritikou — což jest velice málo. Kdyby se bylo soustavně na více stranách pracovalo pro dělnictvo pozitivně, jistě armáda Beblova by se byla tolik nerozšířila.

Jest tedy povinností největší, aby zjednáni byli ve všech zemích vážný, svědomitý protitlak hrolovou prací pro kulturní a hmotné povznesení dělnictva. Pilná práce postaví silnou hráz proti rudému přívalu, který již tolik zinohtněl. Na předním místě jsou povolány kruhy katolické, aby ve stopách Kolpingových a Windhorstových dále osvědčovaly, že zásady katolické sociologie jsou dalekyprou pudou rozumných, prospěšných reforem, zatím co zásady mnoha protikatolických vůdců dávno jsou odsouzeny jako pravidla naprosto pochybená.

Pročtete a dobře uschovejte tento inzerát — bude vám hned anebo později jistě potřebný.

Kancelář „LABOR“

inzerát kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřed. i řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního

zástupce nebo lékaře? atd. atd. — **Jedním slovem: novíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Nezaplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázku anebo ve známkách dlužno zaslati předem.

Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh, zbytečných cest atd.

Pište ihned: **Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.**

Kulturní jiskry.

Mezinárodní Volná Myšlenka a její boj proti katolické církvi. Uveřejnil v »Obraně víry« Filip Jan Konečný. Jest to nové vydání velice obsažné úvahy, jejíž první náklad jest zcela rozebrán. Známy vynikající spisovatel podotýká, jak volnomyšlenkáři prohlašovali, že ten spis na padrti rozbíjí. Ale všechny jejich argumenty autor vyvrátil ve »Vlasti« z kořene. Na 167 stranách spisovatel poukazuje na nečeský, cizácký původ Volné Myšlenky, poučuje, jak se dostala Volná Myšlenka do Čech a na Moravu, předkládá, jak »Havlíček« jest zadlužený, tak že musí míti podporu od živli cizáckých, poukazuje na skutečné jádro a cíle V. Myšlenky. Ličí nebezpečnost národohospodářského a sociálně politického názoru Volné Myšlenky. Odhaluje vůdci ideu Volné Myšlenky v Rakousku a kritizuje prostředky, jakých k cíli svému Volná Myšlenka užívá. Dále odpovídá velice věcně na to, co volnomyšlenkáři napsali proti jeho brožuře. Vysvětluje, jak toto mezinárodní sdružení jest nepřátelské Českobratrství, jak pracuje proti intencím Husovým a vůbec náboženským. Věru, spis to velice důkladný, který zasluhuje nejhojnějšího rozšíření! Vyšel nákladem »Tiskové Ligy« v knihtiskárně Družstva »Vlasti«. Cena 1 K.

Nová vysoká škola jezuitská. Jesuité 1. září otevrou v palestýnském Beirutě fakultu právnickou a vysokou školu pro inženýry. Nové tyto osvětové podniky jsou vítány od obyvatelstva s velikým nadšením. Již nyní jest přihlášeno 60 žáků vysokého učení. Pro příští semestr připravují Jesuité zřízení obchodní školy a hospodářské akademie. Připočteme-li k těmto podnikům jiné veliké vzdělávací ústavy jezuitské, vidíme, že se Jesuité starají o šíření vyšší kultury velice svědomitě.

Památky pol. prvních křesťanů. Zase nové objevy! Člen kongregace »Bílých Otců« P. Delattre, který řídí vykopávky v troskách starofinského amfiteatru kartaginského, objevil nové památky sv. Perpetuy, která byla umučena r. 203 po

Kristu. Ve XIII. století nazval arabský zeměpisec Edrisi amfiteatr v Kartagu zázrakem světa. Řady arkád zvedaly se do výše pěti pater. P. Delattre odkryl klenby spodních staveb, v nichž mučedníci očekávali poslední chvíle svého života. Tak odkryta brána Tibitinská, kterouž se vynášela mrtvá těla mučedníků. Právě vydal badatel o svých výzkumech podrobný spis.

Mezi Indiány v Americe má církev naše 137 missií, 249 kostelů, 164 kněží, 55 škol, v nichž vyučuje 72 bratří a 373 sester. Dříve byly školy ty vydržovány vládou, ale od r. 1900 vláda přispěvkem další odepřela, takže církev musí je vydržovati sama. Nyní Indiáni sami si vydrží 12 škol. Ostatní jsou vydržovány ze sbírek jiných katolíků.

Aristokrati a nušní poplatníci učitelské organisace. V »Čase« dne 15. t. m. a pak v »Hlasu Národa« pokroková oposice učitelská uveřejňuje proti pokrokovým pohlavárům velice věcné výtky. Revise hospodářství Zemského ústř. spolku vykonána r. 1912 a stála 1741.55 K Se zprávou o tak drahé revisi však naloženo tajnostkářsky. Zpráva podána předsednictvu a pak schuzi revisoru. Věstník organisace »Český Učitel« mlčel až do března r. 1913, kdy »přinesl petitem tištěnou zprávu o jednání širšího výboru. Více než půl roku netušilo členstvo Z. Ú. S., že revise vykonána byla. Jak byla vykonána, co se jí dokázalo, toho neví členstvo dosud a nemá dle přání předsednictva Z. Ú. S. zvědět vůbec. Vystoupili jsme proti jednání předsednictva Z. Ú. S. na důvěrné schuzi dne 20. března 1913. Za naše věcné výtky dostalo se nám urážek, ba přímo nadávek. Předsednictvo Z. Ú. S. za vedení starosty Jos. Černého vyvolalo scénu hodnou maďarských voleb a když jsme prokázali pravdivost svých tvrzení opisem revisní zprávy — div, že jsme nebyli lynchováni stoupenci dosavadního režimu, za to, že vůbec máme v ruce opis protokolu superrevisního. Valná hromada delegátů je učitelský parlament a tam se vyčítá učitelům-poslancům jednot, že mají revisní protokol! V politice hlásáme demokratism, v nejposlednější Kampeličce účetní závěrka i revise úřední musí přístupna býti každému členu — a v Z. Ú. S. revisní protokol nesmí dostat do ruky ani delegát se 74 učitelskými hlasy! To proto, že na návrh p. Jos. Smrtky, nynějšího starosty, se širší výbor usnesl, aby delegátům a jednotám pořízen byl toliko krátký výtah revise.« Z dokladu, jež o podivném hospodaření oposice vypisuje z revisního protokolu, uvádíme aspoň toto:

Za hospodářství Drnek-Rašin byly v úředních knihách protokolované firmy vytrhány číslované listy. Jednatel Z. Ú. S. p. Bohdan Skála má od organisace 2400 K služného, ale dává si mimo to vyplácet honorář za sepsání interních zpráv organisací (v jednotách jednatelé dělají vše zadarmo) — a to ještě zvlášť vysokými sazbami. Nemá dokladu na agitační fond 3354 K. Administrátor Českého Učitele p. V. Kubín má za administraci Českého Učitele 2000 K, za administraci České Školy a jiné funkce 2041.74 K. Týž pan Kubín má 25proc. provizi z inzerátů, jež získal pro Českého Učitele. Ale on si dal vyplatiti provizi i za takové inzeráty, za které inserenti zůstali dlužni, ba i za inzeráty konkursu učitelských, které se přece jeho přičiněním do Českého Učitele nedostaly! Stykům Z. Ú. S. s bankou Prahou rozumí snad jen předsednictvo Z. Ú. S.; roušku odkrývá revisní zpráva tvrzením, že obnos 277.05 K a r. 1910 obnos 1100 K byl vyplacen účastníkům valné hromady banky Praha, což přece vedení Z. Ú. S. kdysi tak houževnatě popíralo! Předsednictvo Z. Ú. S. vyplatilo o své vůli dar 5000 K p. Jos. Smrtkovi (p. Smrtka je vrátil), nedbajíc cesty instanční. Jednací řád předsednictva Z. Ú. S. ustanovuje, že předsednictvo má právo povolovati výdaje do 100 K. Když jsme tuto nelegálnost vytkli na důvěrné schuzi 20. března 1913, byli jsme nazváni před stohlavým shromážděním »vrahy Smrtkovými«, aby mohla býti vyvolána scéna, jež by další naše pravdivé výtky umlčela.

Po vysvětlení ještě jiného šlendriánu praví oposice: »Dosti! Opakujeme, že z našich výtek nepopře vedení Z. Ú. S. ani čárky. Až dosud zapírali jsme sami sebe, doufali jsme, že budeme moci řešiti vše cestou organisací. Bylo těžké mlčeti, když četli jsme v Českém Učiteli po valné hromadě, že v Domažlicích veškero členstvo jednoty odsuzuje »bezdůvodné napadání« předáků, že v Českém Brodě odsoudili »neslušné výpady oposice« a vydali resoluci, již vyslovuje se ústředí plná důvěra a důk. Probůh, pane Kubrychte v Domažlicích, a pane Dvořáku v Českém Brodě, kterak jste to referovali svým jednotám o oné pověstné schuzi v Praze? Co jste říkali a spíše, co jste neřekli svým voličům o našich bezdůvodných (!) výpadech? My druhého dne po oné bouři prokázali krajní smířlivost a před veřejností zamlčeli všechny svoje výtky, jen aby se vše vyfídilo doma mezi námi. Avšak té smířlivosti naší znovu bylo zneužito k novému

klamání veřejnosti učitelské a Český Učitel falešně referoval o průběhu důvěrné schůze oné! Voláme celou valnou hromadu za svědky, že první věta prohlášení delegáta Robovského v pátek 21. března 1913 při počátku schůze zněla: »Prohlašuji, že mohu jen opakovati to, co jsem tu včera řekl, jen prosím, aby to bylo bráno tak, jak to bylo myšleno.« Onu větu Český Učitel prostě vynechal a tím celé prohlášení oposice zvrátil.

Kontingent židů v uherské sněmovně magnátů. Poslední dobou zemřeli čtyři židovští členové uherské sněmovny magnátů, a sice: baroni Alexander a Josef Deutsch-Hatvany, chefredaktor »Pester Lloyd«. Sigmund Singer a vrchní starosta pešíský dr. Heltai. Jak »Zeit« z Pešti oznamuje, bude prý vláda uherská v nejbližších dnech opět jmenovati několik židů členy sněmovny magnátů. Jmenují se průmyslníci Theodor Wolfner a Manfred Weisz (dodavatel munice), a bývalý poslanec dr. Mořic Mezev.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedeno i nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7 50 K	
50/100 „ 1 30 „		150/250 „ 10 — „	
55/110 „ 1 55 „		160/260 „ 10 60 „	
60/120 „ 1 85 „		200/200 „ 16 — „	
70/140 „ 2 55 „		220/320 „ 18 70 „	
90/180 „ 4 20 „		250/350 „ 23 40 „	
100/200 „ 5 10 „			

Závěsy postel. Ia vel. 200/100 kus 5 60 K	
180/90 „ 4 50 „	
k oknu 115/140 „ 4 30 „	
Melle 115/140 „ 2 40 „	
Chinilimelle „ 115/140 „ 3 40 „	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkáři: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,

závod záslatelský v Kostelci nad Orli.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Národohospodářská hlídka.

Nová továrna na vachový podešev. Jak se z dobře informovaného pramene dovídáme, sloučily se firmy F. Hanuš & syn, velkoobchod kožemi v Hradci Králové, Spojené koželužské závody A. & J. Nejedlý, společnost s r. o. v Kuklenách a Bratři Vitouškových, továrna na vydělávání koží ve Třebouchovicích, by zařídili společně se Zálazním úvěrním ústavem v Hradci Králové výrobu vachového podešvu ve velkém. Pro výrobu tuto vyhlédnuty již zařízené koželužské dílny v Kuklenách, takže s výrobou bude možno ihned započítí. Objekt tento se k uvedenému účelu zvlášť hodí, jelikož leží v bezprostřední blízkosti královéhradeckého nádraží a jest spojen vlečnou kolejí, čímž ušetřeno bude značně na dovozech a manipulačních výlohách. Dále objekt jest v místě, ve kterém jsou deponovány kuže Prodejního družstva řezníků, které se nejlépe pro výrobu vachového zboží hodí, takže i transportní výlohy surovin v tomto případě odpadají. Závod jest opatřen i dostatečným přítokem vody k výrobě potřebné. Na základě všech těchto důvodů jest prosperita podniku již předem zajištěna, mimo to pak i tím, že nalézá se v Čechách pouze jediná továrna toho druhu a konečně, že v čele závodu budou státi dobří známí odborníci a obchodníci. — Jest všeobecně známo, že výroba vachového zboží jest kartelovaná a na základě tom doznaly ceny tohoto zboží značného zvýšení (více jak 30 procent); vzhledem k tomu mnohé spolky dávají přednost zboží nekartelovanému a obracejí se i do ciziny (Anglie) pro zboží dražší.

Vaňkova »Štěstěna« potřebuje velikou reklamu časopiseckou, ačkoli slibuje, že »téměř zadarmo možno vyhráti přes 5 milionu K.« Jest to podnik čistě výdělečný několika soc. demokratických pohlavárů. Výhru, zisk spíš může čekati ten, kdo sázel do starožitné loterie, než kdo si koupí los od »Štěstěny«. Protože pak vypočítáno, jak obrovský zisk plyne do kapes hlavně rudým podnikatelům, samo soc. dem. vedení prohlásilo, že »Štěstěna« jest podnikem soukromým, nikoli počinem strany. Poněvadž v katolických listech bylo poukázáno, jak se několik podnikatelů chce velice hodně obohaciti na účet těch, kteří si koupí losy, hleděl se soc. demokrat Vaněk vetřítí oknem tam, odkud vystrčen byl dveřmi. Dal rozeslati do katolických listů k přiložení své prospekty »Štěstěny« prostřednictvím insertní kanceláře. Tato, ujednavši cenu a neoznámivši, že se jedná o přílohu soc. demokratickou, rozeslala naznačený počet prospektů. Ty však po seznání titulu byly vráceny.

Tolik nutno oznámiti v zájmu katolického čtenářstva. Necht' každý ví, že koupem losů u »Štěstěny« se podporuje několik soc. demokratických spekulantů. Ubozí »proletáři«, kteří prý potírají moc kapitalismu, chytají se manévru kapitalistických všemi desíti. Plní si kapsy taktikou, jakou odkoukali u židovských bankéřů. A ty, lidé, plat' na jejich blahobyť!

Zavodnění Sahary. Již dávno přemýšleli bystří inženýři, jak učiniti úrodnou tak obrovskou neplodnou plochu, jakou jest poušť Saharská. Nyní Francouzové zanášejí se plánem znovuzřízení obrovské vnitrozemní jezera v místech, kde před dávnými věky skutečně byla veliká plocha zavodněna. Projektuje se tudíž kanál, který by vedl ze Středozemního moře až ke zbytkům bývalého obrovského jezera — k bažinám na jihozápadu od Alžíru a na jih od Tunisu. Délka kanálu by byla 80 kilometrů. Leč zřízení kanálu není věci snadnou, protože nutno mít zřetel k potížím polohopisným a k tomu, že z umělého jezera by se voda velice rychle vypařovala. Aby se tedy z moře nahradil včasné úbytek vzniklý vypařováním, musil by kanál mítí nejméně 4 metry hloubky a 160 metru šířky. Vykopání země za účelem vytvoření kanálu by stálo asi 50 milionů korun. Získal by se průplav pro obchodní lodí, jež by mohly snadno vniknouti hluboko do Afriky. Písečné pusty častěji srážkami vypařované vody a jinými novými okolnostmi by se proměnily v úrodné nivy. Velkoplá myšlenka jistě již neusne, protože kapitál vložený do takového podniku ponese jednou veliké úroky po celá dlouhá staletí.

Sírotčí pokladny. Dle statistiky ministerstvem spravedlnosti vydané uloženo jest v sírotčích pokladnách jednotlivých zemí pro sirotky: v Dol. Rakousích 64.165.625 mil. kor., v Hor. Rakousích 15.571.173, v Solnohradech 1.149.755, v Čechách 139.141.754, na Moravě 56.461.116, ve Slezsku 14.998.974, v západní Haliči 15.484.352, ve vých. Haliči 14.036.352 a v Bukovině 2.578.496.

Vyplácení mzdy dělníkům děje se v četných průmyslových podnicích v Německu již v pátek večer, nikoliv, jak až dosud jest zavedeno u nás, v sobotu večer. Zavedení to má za účel, aby dělnické rodiny mohly vykonávati své sobotní nákupy beze všeho spěchu. U nás slušné závody vyplácejí mzdu v sobotu v poledne.

Pomocí potřebné dětí v království Českém. Tělesně neduživých dětí jest tu 2006, slabomyslných 1566, epileptických 207, choromyslných 19 a přes 40 000 osiřelých, opuštěných nebo mravně zpusťlých. Česká zemská komise pro ochranu dětí a péči o mládež může se však starati sotva o 600 dětí.

Boží hroby, Křížové cesty Ježíšky, oltáře, sochy, křesťanské, kazatelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Sociální besídka.

Úpadek sociální demokracie na Valašsku. Na valné hromadě soc. demokratického stavebního družstva pro vydržování Dělnického domu na Vsetíně rozhodnuto bylo dílu prodati největšímu věřiteli, litovelskému pivovaru. Přítel sociálních demokracií, »Pozor«, napovídá, co bylo příčinou krachu socialistů na Valašsku: »Řízení domu bylo od začátku pochybené, ježto bylo svěťováno do rukou lidem neenergičtými, méně schopným a někdy i nepoctivým, jimž jistě nešlo o zájmy Dělnického domu a rostoucí tehdy strany sociálně-demokratické, nýbrž jen o prospěch vlastní.«

Rudé ministerstvo. V Holandsku při volbách došlo k podobnému politickému kšeftu jako posledně na Moravě. Spojili se tam pokrokaři se soc. demokraty, aby porazili »klerikály«. A spojenci dosáhli vítězství. Nyní však se jednalo o to, jakou prospěšnou práci pozitivní začnou tyto věční kritikové sami. Nastávala jim starost o daně, školství, hospodářské zájmy. Když však soc. demokraté byli tázáni od krále, zda jako lidová vládaři přijmou ministerská místa a tím zároveň starost a zodpovědnost za správu země, rudí lvové odpověděli, že jim stačí porážka konservativců. Ať prý se starají o vládu a pořádek v zemi lidé jiní. Soc. demokraté si ponechají právo státi na stráži a kritizovat. Lekli se, jaká kritika by stihla rudý tábor, až by hlasoval pro daně — proti nimž protestují soc. demokraté skoro za každé příležitosti. Tu vidíme, jak se rudí lvové přiznali k veliké malomoci. Ve Francii sice někteří soudruzi ministerská křesla přijali, ale začali vládnouti tak, že i dělnictvo soc. demokratické zasypávalo spoustou protestů jejich tyranii, jejich posilování kapitalistů a militarismu.

Práce řeholnic za balkánské války. Sám liberální »Journal de Débats« uveřejňuje tyto zprávy z Cařihradu ke chvále řeholnic: »Milosrdné sestry postavily do služeb všechny své ošetřovatelky a lékárny v Cařihradě, Drinopolí, v Soluni, Bitolji. As-

umptionistky v Kum-Kapiru a Ismitu přeměnily své pensionáty v nemocnice. Netoliko ty jeptišky, které se věnují ošetřování nemocných a dílu lásky k bližnímu, nýbrž i všechny řeholní řády dostavily se ku pomoci. V Mustafa-Paši postavily se čtyři sestry energicky na odpor Bulharům, kteří chtěli vniknouti do domu, kam se utekly mohamedánské ženy a děti. Jedna sestra v Bitolji, dcera slavného pařížského chirurga, skryla ve své škole Mohamedánky a s výsledkem odpírala jejich vydání. Pro terrorisované obyvatelstvo byl závoj sester nečím jako bílým poutem, pod jehož ochranou obyvatelé zůstali bez pohromy. Ve Smide u Kum-Kapiru dlouhý čas jeptišky přes 1000 uprchlíků skrývaly a ošetřovaly. V Gallipoli stále ošetřovaly 50 raněných. V Eski-Šehiru bylo opatrováno od jeptišek 1500 uprchlíků, v Konii 2000. Řeholnice v Drinopolí věnovaly své záclony a své prádlo na přípravu obvazů. — Zkrátka se všech stran docházejí projevy podivu, jak obětavě si vedly slabé řeholnice. Naopak i liberální lékaři odsuzovali šmahem liknavost a bezcitné chování ošetřovatelek světských. Nyní jest otázka, kolik kritisujících soudruhů a soudruhů vyvinulo zrovna tak velikou energii na úlevu těžce raněných balkánských bojovníků. Ti lidé, kteří tvrdí, že vykouslí sociální ráj a že jeptišky se mají všude vypuditi, zajisté musí osvědčovatí obětavost daleko větší, než řeholnice tolik od nich tupené. Pak teprve stoupne důvěra v rudou upřímnost a v rudé sliby.

Vůdcové proletářů. Vídeňský Adler má statisíce a z dělnických peněz bere ročně 5000 K. Zemřelý Schumeier měl na ročních příjmech 7000 K. Auer 8400 K, Hoffer 2080 K atd. beze všech diet. Redaktorství takovým magnátiím vynáší často ještě více. Singer, vůdce německé sociální demokracie, na dělnické schůze chodí v modré kazajce a mluví o dělnické bídě, ač sám vládní olomouckým jménem, má ročního příjmu 48.000 K. je majetníkem překrásných vil u jezer a továrny na rukavice. Proletář Engels zanechal po sobě pul milionu marek. Bebel, nepočítaje dědictví 400 000 K, měl továrnu, v Berlíně výstavný dům a ve Švýcarsku krásnou villu (před 3 lety prodána za 138.000 fr.). Liebknecht měl přes 12.000 ročně. Soudruh Vailand má jmění mimo několika činžáku 1.500 000 franků. Soudruh Karpeles je milionářem. Soudruh van Kol nashromáždil si jmění 5 milionů zlatých. Soudruh Vadveldel jest ještě bohatší než soudr. van Kol. Soudruh a vůdce Jakub Weltner býval kdysi klempiřským dělníkem, nyní trávívá letní sezony v mořských lázních Ostende a jeho majetek se pácí na statisíce. Dělnický list »Frankfurth. Arbeiterblatt« praví, že 50 vůdců placeno jest po 10 000 marek ročně, 300 vůdců druhé třídy po 5000 marek. 500 agitátorů po 3000 mar. Zkrátka, kdo zavádí o vůdcovství soc. demokracii, jest královsky placen na úkor soc. demokracií. »Kšeftovat s dělnictvem a vyzískati z něho hodně peněz, je cílem sociálních demokracií, dostat se po zádech dělnických vzhuru k sinekurám a tučným mandátům jest účelem soc. demokratických vůdců.« vyznala soc. dem. řečnice Alice Bronová. — A tyto lidé štvou proti Milosrdným bratřím a sestrám, nazývajíce je línými.

Není potřebí proti takovým bohatcům fanaticky štváti. Rozumný člověk dá se poučiti, že poslanec a jiný veřejný činitel na své časté cesty, komise, intervence potřebuje daleko více, než obyčejný dělník. Ale to zasluhuje odsouzení, že zabobaní a sobečtí boháči soc. demokratičtí líčí i chudé kaplany jako členy kapitálové společnosti a že jim upírají právo na to, čeho sami mají mnohonásobně více.

Francouzskou vládou vyznamenaný farář. Od francouzského ministra vnitra vyznamenán byl abbé Vidal z Fontienne. V osadě jeho řádil tyfus, kterým byly skoro všechny rodiny nanadeny. Namnoze všichni členové rodiny leželi bez ošetření. Farář denně navštěvoval nemocné, obstarával jim potraviny, obnovoval jim lůžka, všude pomáhal a ukázal se vzorem lásky k bližnímu. Ministr vnitra udělil mu za to velikou záslužnou medaili.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum. Členem jeho může se státi každý dělník neb dělnice všech odborů práce. Zakládá svoje skupiny dle odborů: zemědělského dělnictva, textilního, domácích tkalců, kovodělníků, dřevodělníků, oděvníků, železn. zřízení, tabákového dělnictva, služebných, mládeže dělnické. Mimo to všechny ostatní odbory ve společných odbočkách. Pořádejte schůze dělnické. Pište si o informace a řečníky! Protože ústřední výbor vykonává organizační práci zdarma, není naše sdružení zaopatřovacím ústavem pro úředníky, tak že peníze, které dělnictvo do sdružení zaplatí, zase slouží jen k dobru dělnictva. Proto i hmotné výhody naleznou dělníci u našeho sdružení větší, než u organizačních stran nepřátelských.

Karel Marx o Ferdinandu Lassallově. Soc. demokratický vědecký časopis »Neue Zeit« v 43. čísle t. r. uveřejňuje některé dopisy, které psal Marx svému příteli Engelsovi. 28. ledna 1863 Marx psal: »Lassalle posílá mi, což jest nevyhnutelné, svou obhajovací řeč (jest odsouzen na 4 měsíce) před soudem. Napřed tento chvastoun brožuru, kterou máš (řeč o dělnickém stavu), dal ve Švýcarsku o-
pět otisknouti pod pompézním titulem »Dělnický

program«. Víš, že ta věc jest jen špatným zpopularisováním »Manifestu« a jiných věcí od nás hlášených . . . Ten chlap myslí opravdu, že jest mužem, který má přejati náš inventář.« 9. února r. 1863 píše Marx: »Lassalle opět uveřejnil dvě brožury o svém procesu, kterých mi na štěstí nedělal. Zato poslal mi především otevřenou odpověď centrálnímu dělnickému komitétu pro lipský dělnický kongres. Tváří se — házeje kolem sebe vážně frásy od nás vypůjčenými — docela jako příští dělnický diktátor. Otázku dělnické mzdy a kapitálu luští v »spielend leichter Weise« (doslovně). Dělníci totiž musí agitovati pro všeobecné hlasovací právo a pak lidi jako jest on poslati do sněmovny se třeptnou zbraní vědy.« Téhož roku 13 června: »Lassalle mi zaslal (a snad i tobě) svou historickou promluvu o nepřímých daních. Jednotlivé věci jsou v tom dobré, ale celek předně nesnesitelně dotěrný, žvastavý a psaný se směšným předstíráním učenosti a důležitosti. Prý Lassalle chce se představit jako velice učený a samostatný badatel. Hemží se v tom historickými a theoretickými omylly . . . Nemohl jsem se odhodlati od počátku tohoto roku tomu člověku psati. Kdybych jeho výplod kritisoval, našel bych čas.« Právě, že Lassalle píše plagiáty. Podobně dále mluví o nadutém posérství, opisování a neumělosti Lassallově. Lassalle ovšem byl chytrý aspoň v tom, že se znal velice vhodný okamžik chytání hejlu pro svou popularitu lidovým rámením. A podařilo se.

NÁBYTER KOBERCÉ

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závozech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Besídka.

Kterak komisař Fanuel byl povolán ke druhé instanci.

Ze svých zápisků sděluje Florián Notýsek.

II.

Když vždy na prvního přinesl sluha pánům služné, již se tito těšili na to, jak bude přijímat peníze Fanuel, který si vyžadoval výplatu vždy jen v minci zvonivé. Papírovým penězem úzkostlivý lakota nedůvěřoval. Prý »čert tomu věř! Stříbro je stříbro.« Zlatníky si rozložil po celém stole, spočítal je starostlivě jako diamanty a pak je rovnal do sloupku po desíti. Nato měřil ještě výšku sloupků pravítkem, šilhaje při tom starostlivě jako myslivec na pušku, když se chystá k mistrnému výstřelu. Každý sloupek zabalil Fanuel do papíru, poznamenáváje tužkou »10 zl.«

Když nastrkal všecko do kapes, ohlížel se, zda už přichází jeho nezbedný dlužník komisař K. se splátkou. Ten se do placení nikdy nehnal. Proto když nešla hora k Mohamedovi, šel Mohamed k hoře. »Teda, kolegáčku, dejte se honem tu splátku. Víte — já potřebuju, moc potřebuju.«

Šelma komisař však již měl peníze rozloženy v jednotlivých nestejných hromádkách, dělal nad nimi takový ztrápený, kyselý obličej, jako by seděl před domácí tekutým sýrem. »Jo — řekne se lehko o splátku. Ale podívejte se! Takle hromádka jest na činži, tahle za obědy, tu jsou peníze pro ševce, vedle pro krejčího . . . Zkrátka nezbude mi nic. Vytláče ze šfovíku tokajské víno, můžete-li.« — Pak nastala hodně vzrušená rozmluva o zlatkové splátce. A taková hádka opakovala se dvacetkrát!

Fanuela si jeho známí ani nedovedli představit, než v šatě rezavé barvy. To bylo tak. Při bankrotu jednoho obchodníka koupil Fanuel z konkursní podstaty hodně lacino veliký kus rezavé látky, která vyhlížela jako plachta na koně. Z té pak si dával šiti (ovšem ne v P. nýbrž u laciného vesnického krejčího) šatstvo po dlouhá léta. Ještě jeho chlapec nosil z té látky oblek. Rukavice a deštník byly Fanuelovi zbytečností, těch u něho nikdo nikdy nespasil. Hůl měl — ale tu jednou v parku zapomenutou našel. Klobouk plstěný nosil již 6 let — a ten ještě koupil »od panstva odložený.« Vyhlížel v tom jako hausírník. Když dostal od tchána klobouk slaměný, ten nosil od května do listopadu po tři roky, ušetřil plstěný.

Ačkoli byl Fanuel skrblikem pověstným, miloval některé zábavy — ovšem hodně laciné. Rád hrál v karty, ale těžko našel spoluhráče, protože hrál tuze nízko: 10 psaných čárek platilo jednu

zápalku a 50 zápalek platilo 1 krejcar a nadto ještě o každou čárku se hádal. Takovým způsobem mohl hráti jen doma se ženou. Přisedl-li v hostinci ke hráčům, nebo zmínil-li se o »partičce«, rozutekli se. Do hostince chodil asi jednou za měsíc, ovšem ne k Malinům, kde sedával rada Varta. Nýbrž v postranní uličce k »Ruži«, kamž si chodil denně sám večer se džbánkem pro pivo. Jestliže si u »Ruže« zasedl, doma pivo neměli.

Kdysi zpozorovali jeho známí, že již o »partičce« se nezmiňuje. Odkud ten obrat? Fanuel vypravil se (ovšem pěšky) na komisi do L. Tam ho přizvali ke stolu a na partičku — o čárkách a sárkách nechtěli slyšet. Fanuel po některém zdráhání podlehl, hrál. A prohrál celou svou hotovost. Příští dva dni silně pršelo, nemohl si dojíti do P. pro peníze, poslat knižku nechtěl nikomu. Aby tedy mnoho neutratil po ty dva dni, obědval a večerel pouze polévku a krajíc chleba, tvrdě, že má »slabý žaludek.« Třetího dne si těch 13 kilometrů doběhl do P. pro peníze, nabral s sebou potravní zásoby a vrátil se do L. Brzy to ovšem věděl »celý okres.« Kolegové před Fanuelem často hovořovali, »jaké se vaří v L. výborné polévky.«

Fanuel nebyl bez citu pro krásné pohlaví. Jako praktikant v P. navazoval rád styky se služebními děvčaty, hovořil s nimi u kašny a doprovázel v podsíní, tehdy bez krámu a výkladu, neosvětlené. Pro lepší dojem opatřil si obnošenou úřednickou bluzu (bez rozet) a stejnou úřednickou čepici. Naivní lidé se divili, jakého to vidí mladého flašinetáře. S duchovních služkou Máry chodil tak dosti dlouho, až se mu stala nehoda. Máry přinesla večer pánům pivo a Fanuel dole na ni čekal. Nemohla se dočkati, vešel do tmavého příjezdu. Když zaslechl kroky na schodech, šel jí do schodu naproti a objal ji. Ale běda! Už to plesklo dvakrát po tváři. To nebyla Máry, nýbrž paní mistrová, která spustila křik. Sousedé s lampami a svíčkami vyběhli. Fanuel nevěděl sám, jak se dostal z toho domu. Když kolegové začali se smíchem tu příhodu protřepávat, Fanuel zlostil uhrýzl špičku troubele.

Ale přece se oženil. Samozřejmě pomocí dohazovače. Při tom opět poskytl látku všemu městu k zábavě. Koupil si totiž kdysi budíček — předtím neměl žádných hodinek, ježto viděl oknem na hodiny věžní — a nezaplatil ho. Hodinář nějaký čas čekal, ale pak upomínal Fanuela o těch 5 zl. ústně i písemně. Když tedy ohledně sňatku byla již »ruka v rukáve« a hodinář naléhal, došel Fanuel k němu a vysvětloval: »Až se bohatě ožením, až nastávající tchán bude kupovat výbavu, přivedu ho k vám. Až tchán koupí velké pendlovky, přirazte si těch 5 zl. k ceně. Tak bude na všechny strany dobře.«

Skutečně tchán přijel a ptal se po pendlovkách. Hodinář na každých hodinách 5 zl. přirážel, ale milý tchán byl opatrný. Rovně řekl, že se již ptal jinde a všude jsou o 4 až 5 zl. lacinější. Marně Fanuel se do toho vložil, chválil mistra i práci — strýc pendlovek nekoupil. Hodinář viděl, že přišel o zisk i o pohledávku 5 zl. Rozlobil se a šel přímo k radovi Vartovi s oznámením, že miní Fanuela žalovat.

Ten výstup tehdy u rady Varty! Fanuel na místě musil 5 zl. zaplatiti a polknout notný výtopěk. Hodinář nemlčel a Fanuel měl opět jeden list ve věci své pověsti. Kolegové v kanceláři po dlouhou dobu měli hovory o hodinách vůbec a o pendlovkách i budících zvláště.

Fanuel skrblictvím a zlostí se užíral. Z jeho manželství vzešel mu syn. Chlapce toho Fanuel co jedináčka kazil mazlením, ale ve skrblictví nepovolil. Ježto doma jedli toliko chléb dlouho schovávaný, byla houska od pekaře pro chlapce toho lahůdkou. Fanuel této pochoutky milovanému dítěti dopřával. Sám totiž vždy koupil za 10 krejcarů 7 housek, jimž tehdy v P. říkali »lantverí« a v sáčku je nosil chlapčkově domů na několik dní. Kolegům však na všetečné dotazy po obsahu sáčku namlouval: »Karlíček tak rád pomeranče, datle, fíky — a vůbec jižní ovoce! Tedy mu to kupuju.«

Až jednou kolega Brčál na promenádě stroujenou neopatrností Fanuelovi sáček z ruky vyrazil a »lantvery« se koulely po chodníku. V kanceláři pak byly opět hovory, který lahůdkář má nejlepší jižní ovoce a který pekař nejlacinější lantvery. O štědrý den ubohý chlapec obdržel dárkem obrázkový ceník, z kanceláře papír a barevnou tužku. Jest staré přísloví: »Co nalakotil otec Stejskal, to prohrál synek Vejskal.« Když synáček dorostl, udělal zděděným penězem křídélka, pustil je při své marnotratnosti do větru, že mu brzy nezbylo nic.

Kolegové, když poznali maďarské sobectví Fanuelovo a jeho lichvářskou povahu v celé nahotě, odpláceli brzy rovně rovnými. Přestávali mu v úřadování raditi. A to bylo pro Fanuelovu neumělost velice povážlivé. Ale dotěrný skrblik sehnal si po delším starostlivém uvažování schopného pomocníka přece. Byl to kalkulant v účtárně Větroň — člověk bystrý, ale vlastní vinou nedostudovaný. Nadaný mladý muž hravě vyřizoval

výpočty, které mu nosila Fanuel předkládal. Zdarma to ovšem nebylo — ale skrblik komisař nedal víc, než musil.

Za výpočet dával krátký doutník nebo pul paklíku tabáku, za větší práce (poměry, rozpočty a pod.) 2 až 3 krátké doutníky nebo celý paklík. Kdy Větroň seznal, že Fanuel počítat neumí a že mu nikdo nepomůže, takže sám Fanuelovi se stal nezbytným, zvyšoval své požadavky. Fanuel se kroutil, ale musil dávat více. Větroň žil zcela bezstarostně, rád si zakouřil a popil a proto brzo nestačily doutníky a tabák. Kalkulant žádal peníze. Fanuel se krčil a platil prabídně. Za velký rozpočet dával 10 až 15 kr. a to konečně Větroň dopálilo. Nedávaje na sobě ničeho znát, umínil si, že z Fanuela něco vyždímá, jeho potrestá a ještě se mu vysměje.

Vyčíhal tedy jednou Fanuela na chodbě a — opatrně se ohlížeje — šeptal: »Pane komisaři, něco bych vám pověděl. Víte, že jsem byl především v Praze žádat o přidavek — no a tu jsem se dozvěděl . . . « Jako na zavolanou šoural se Janeček chodbou. »Zde to nejde«, šeptal Větroň, »je to tajnost, něco o vás.« Fanuel se chytl. »A co, co?« Větroň honem ještě řekl: »Až po kanceláři — a odešel. Nedočkavý Fanuel před skončením úředních hodin zastavil se pro Větroň. Ale Větroň se do mluvení nehnal. »Přece na ulici to nejde, presidiální věci! Takhle někde v lokále . . . «

»Tedy zajdeme třeba k Turkovi, je to stranou«, pravil Fanuel.

»Ale já nemám tento . . . — «No, já to zatáhnu, stojí-li to za to.«

»Však uvidíte, že to stojí za mnoho.«

(Dokončení.)

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Dědictví. Povídka Barb. Mellanové, právě vyšla v »Ludmile« jako 6. svazek r. 25. Na 6 svazků »Ludmily« předplácí se ročně 2.20 K. — Perníková chaloupka. Pohádková hra se zpěvy v 5 jednáních. Napsal J. Milota. Za 30 hal. — Rajská Zahrádka. Časopis pro děti školní. Roč. 22., č. 10. Pořádá J. Bartoň. Roční předplatné 1.60 K. — Hudební čítanka II. Řada povídek ze života slavných hudebníků. Napsal Ar. J. Černý. Příloha k IV. ročníku Hudebních listů pro mládež. Cena 1 K. — Rádce duchovní. Časopis kněžstva československého. Řídí Msgr. F. Vaněček. R. 20., čís. 9. Roční předplatné 8 K. — Zábav večerních roč. 34., čís. 4.: Miklova Zála. Ze slovinštiny přeložil K. Huttner. Cena 90 hal. — Úprava pokrmů pro nemocné cukrovkou. Sestavila An. B. Seidlová. Cena 2 K. Obsahuje na 440 návodů.

Z nakladatelství Benediktinů v Brně. Hlídky. Vědecká revue. Řídí dr. P. Vychodil. Čís. 8. Roční předplatné 10 K. — Škola Božského Srdce Páně. Pořádá P. P. Hlobil. Roč. 47., čís. 8. Roční předpl. 3.20 K. — Květy Mariánské. Pořádá P. K. Lux. Roč. 30., čís. 8. Roční předplatné 1.60 K. Povídky pro mládež. Napsala An. Mittenhuberová. S obrázky. »Knihovny naší mládeže« čís. 21. Cena 2 K.

Časopis katol. duchovenstva. Organ vědec, odboru akademie křesť. v Praze. Řídí dr. F. Kryštofek. J. Tumpach a A. Podlaha. Roč. 54., seš. 6.

Vlast. Časopis pro poučení a zábavu. Řídí T. Škrdl. Roč. 29., čís. 10. s bohatým obsahem. Roční předplatné na 12 čísel 10 K.

Obrana víry. Vydává Tisková Liga v Praze. Řídí Vl. Hálek. Roč. X., čís. 1.—4. obsahuje pozoruhodnou práci p. faráře F. J. Konečného: Mezinárodní Velná Myslenka a její boj proti katol. církvi v Čechách. Cena 1 K. 2. rozmožněné vydání.

Eva. Ženský měsíčník pro umění vzdělání, zábavu a ženské sociální otázky. S přílohou Katol. učitelka. Řídí a vydává P. L. Zamykal v Olomouci. Roč. X., čís. 7. Roční předplatné 3 K.

Květy lásky. Lidový měsíčník, věnovaný zájmům křesť. charity. Řídí Ant. Hoffman. Roč. 9., čís. 7. Roční předplatné 2.40 K přijímá administrace na Král. Vinohradech.

Podvojný účetnictví a bilancování. Sestavil O. Steiger. Způsobem každému přístupným jest tuto popsáno založení i vedení obchodních knih od počátečního popisu jmění až k celoroční uzávěrce. Za 1.80 K vydal knihkupec J. Trejtnar na Král. Vinohradech.

Milé knihy. Sv. VI. seš. 4.—9.: Sedlák Büttner. Román. Napsal Vilém Šl. Polenz. Nákladem E. Šolce v Karlíně. Sešit za 20 hal.

Zemská komise pro úpravu řek v král. Českém vydala za r. 1910—1912 čtvrtou zprávu o své činnosti. Zpráva jest velmi pečlivě sestavena a množstvím obrázků provázena.

VI. Všeob. sjezd katolických československých v Olomouci r. 1911. Zpráva o průběhu sjezdovém. Sestavil

red. P. L. Zamykal. Cena 3.20 K. Obsáhla tato zpráva o 439 str. s četnými obrázky podává věrný průběh sjezdu.

23. Mezinárodní Eucharistický kongres ve Vídni r. 1912. Právě vydána byla německy velmi objemná zpráva o památném Eucharistickém sjezdu ve Vídni nákladem knihtiskárny sv. Norberta ve Vídni. Zpráva o-zdobena jest předem obrazy sv. Otce Pia X. a J. V. císaře Františka Josefa I. Celý spis čítá 844 str.

Náš Domov. Obrázkový měsíčník. Řídí J. Vévoda. Roč. 22., čís. 8. Celoroční předplatné 4 K. Nákladem knihtiskárny benediktinské v Brně.

Ráže Lurdská. Mariánský měsíčník. Vydává a řídí L. Kolisek, farář v Blansku. Roč. V., čís. 8. Roč. předplatné 1.60 K.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Roč. IV., čís. 8. a 9. Řídí Msgr. dr. A. C. Stojan a Ad. Jašek. Roční předplatné na 10 čísel 1.50 K přijímá P. A. Jašek, katecheta v Kroměříži na Moravě.

VI. Všeob. sjezd katolíků československých v Olo-
laných od biskupů a missionářů z missií celého světa,
jakož i všech laiků, týkajících se katolických missií a
díla šíření víry. Roč. II., čís. 4. Vychází šestkrát ročně,
nákladem Arcidiecézního ředitelství v Praze na Hrad-
čanech.

Chudý student VII. tř. vyš. gymnasia,

řádný katolík, jsa v nesmírné tísní, prosí ve-
vážené dobrodince o nějakou finanční
pomoc. Hodlá se věnovati bohosloví. — Za
každý sebe menší dárek, zasláný redakci tohoto
časopisu, vzdává srdečně: „Zaplať Pán Bůh!“

Pouze za 4.50 K

zasílám franko

5kg. balík I. žitné kávy

a přikládám zdarma
na velmi pěknou bluzu.

Při objednávkách raďte laskavě určit, zdali si
přejete na bluzu dělen, voal, kepr nebo podobně
a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodí se
vyměním.

Zasílatelství

Filip Hlavsa, Svratka,
Čechy.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

fotizky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obeluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému ducho-
venstvu a ml. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných

náhrobních křížů,

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celé

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústátnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a hronové
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vláknových látek

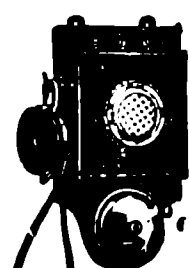
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mělo ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvků, keberců a
kovového nádobí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Veleúspěšným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5½ - 5½%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů šertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12. (lovy a čísla zdarma). Lampióny, ohře-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“

L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

kteří všude velkou švandu působí, za mírný honorář
se zapůjčí. — Novinky. — Zajetí Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

BYRRH

silící a chuť povzbu- výtečné nahořklé
sující francouzské víno příchutí, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1064.

Lovecké pušky

**Browning 6.35, 7.65. Veledeg, bam-
bitky, revolvery, floberky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráž,

v Hradci Králové,

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

OBNOVA

Číslo 35.

Předplacené na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 29. srpna 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne. Ročník XIX.

Lublaňská manifestace.

Katoličtí Slovinci a Chorvaté prožili dny velice slavnostní, triumfální. Bílá Lublaň snad nikdy nespátřila tak velikého počtu vzácných hostů jako dne 23.—27. srpna.

Jihoslovany navštívili slovanští katolíci z velké dálky. Když v sobotu odpoledne přijeli v počtu 354 Čechové, byli velkolepě uvítáni. Dostavilo se na nádraží 800 Orlů s hudbou a obrovské množství jiných katolíků. Volání »Živio!« nebralo konce. — Průvod českých Orlů (207 v kroji) byl po celou cestu nadšeně pozdravován.

Sjezdu, účastnilo se 10 arcibiskupů a biskupů, slovinští a chorvatští katoličtí poslanci (z českých posl. Navrátil). Studentská schůze v sobotu dopoledne čítala přes 300 účastníků. Večer, kdy dojeli již i Poláci, pořádán uvítací večírek v hotelu Union.

V neděli slavnostní okamžiky vyvrcholeny tak, že překvapení byli neočekávaným zdarem jak katolíci, tak zvláště nepřátelé. Časně ráno konány přípravy k velkolepému průvodu. Před 8. hodinou pak se hnuly davy ku předu. Samy nekatolické listy udávají počet účastníků průvodu na 15.000 duší. Kráčelo na 2000 Orlů slovinských, přes 200 Orlů moravských a českých, dvanáct hudebních sborů, praporů bylo na 120. Národní kroje krásně se pestřily v triumfálním průvodu, který trval pět čtvrtí hodiny. Pohoda byla nádherná. Na »Kongresním trgu« (náměstí) davy se vkusně rozestavily, načež arcibiskup Záhřebský Dr. Bauer sloužil zde mši sv. na polním oltáři u kostela. Následovalo manifestační vyznání víry všeho shromáždění. Hudba zahrála hymnu císařskou, načež zpívány hymny každého přítomného národa. Čechové zapěli nadšeně »Kde domov můj?«

Nato odebral se průvod (za stálých hřimavých pozdravů z ulic a oken) k zeměbranceckým kasárnám, kdež konána zahajovací schůze valného sjezdu. Zde arcibiskup Dr. Bauer vyslovil naději, že přítomné účastníky bude moci uvítati r. 1914 nebo 1915 v Záhřebě.

Odpoledne o 4. hodině nastalo skvělé cvičení Orlů v kasárnách za přítomnosti 30.000 diváků. Při prostných cvičilo velice ladně 780 Orlů slovinských, pak 12 Orlů moravských kužely, 90 Orlů moravských cvičilo svá těžká prostná, 66 členů slovinského dorostu tyčemi, sbor slovinský v počtu 50 obtížnou sestavu prostných, 18 moravských Orlů baton, 32 Orlů z dorostu prostná. Následovalo cvičení na nářadí. Obratnost orlích junáků diváky uchvacovala. Zasloužený hold byl vzdáván znamenitým výkonům Orlů moravských. Při cvičeních hrála svižně kapela 27. pěšího pluku, samí čeští hoši. Po cvičení byly rozdávány ceny ze závodů sobotních.

Večer v hotelu Union koncertovala velmi zdařile hudba terstská z ústavu Salesiánů (60 chlapců u věku od 14 do 18 let), která budila zaslouženou pochvalu již při průvodu. Také druhá kapela Salesiánů, skládající se z jinochů, poslouchala se velmi pěkně.

Pronešené řeči byly velice časové. Posl. Brejc odsoudil germanisaci slovinského obyvatelstva jako odporující křesťanskému duchu. Posl. Grafenauer pojednal o katolické a národní škole, Dr. Mantuani o víře a umění, prof. Mahulje o katolické mládeži atd. Závěrečnou řeč měl biskup Napotnik o významu křesťanství a skončil výzvou, aby shromáždění zachovali věrnost křesťanství a vlasti.

Za nynějšího okázalého hřmění pokrokových děl, za dotěrného komanda hrstky volnomyslenkářů ukázalo se při sjezdu lublaňském zřetelně, v jakém táboře vlastně jádro lidu slovinského a chorvatského spočívá. Demagogové, kteří za každým desátým slovem mají »lidovost«, právě lidovému přesvědčení a zvykům nejvíce se posmívali a proto takové »lidové« pokrokové frakce zůstaly bez lidu. Několik pokrokových »inteligentů« nemá žádného práva mluvit ve jménu jihoslovanského lidu naší říše. Vzдорoslet slovinského Sokola byl skrovný a téměř nebudil pozornosti. Pokrokáři tedy sami se postarali, aby lid prohlédl, kam se chýlí výhradně sympatie lidu. Účastníci čeští prohlašují, že takového nadšeného sjezdu nikdy nezažili.

Sjezd se nesl netoliko duchem apologeticky náboženským, ale i v pravdě vlasteneckým. Nebylo potřebí vočkovávat uměle naučenými hesly. Přirozený národní cit našel si široký průchod sám. Vždyť právě tento lid šel přesně ve stopách svých zkušených předků.

Lublaňský sjezd ovšem svým triumfálním průběhem vzbouřil žluč jak pokrokářům jižním tak českým, takže se hleděli odškodniti aspoň pomluvami nejkřiklavějšími, které ovšem od tak četných účastníků katolických byly přijímány s útrpným úsměvem.

I lublaňský sjezd volá k nám: »Nedejme se!« Slovanští katolíci představují obrovskou moc. Jakmile se tato probudí ze spánku všude, musí nad despotii hrstky odpůrců zvítěziti. Kéž kolínský sjezd náš jest důstojnou ozvěnou sjezdu lublaňského! Ku předu!

Volné listy.

O hromadné nákaze duševní. Lidstvo má rádo »millenia« (tisíciletí). Předpovídáno bylo ve středověku, v nové době socialisté očekávají millenium ve státu budoucnosti plném blahobytu a pohodlí, chvalořečníci kultury slibují »millenium« osvěty všem přístupné a všechny oblažující. Ba dle moderního tisku doba naprostých vědomostí a pokroku jest vlastně již tady. V životě člověka a přírody není již tajemství a temnot, neboť suverenní volnomyslenkářská a pokrokářská věda všechno vsudy již rozřešila. A přece často potkáváme se s úkazy, které, co se velebeného pokroku týká, vzbuzují nejvážnější pochybnosti.

Zkusme to my katolíci a projevujeme v některém oboru vědním trvalou nevědomost. Uznamenáme hned, že význam arcizpátečnictví bude našim odpůrcům příliš slabý a že ve jménu pokroku budeme prokleti. Divná věc! Co není dovoleno nám, to považováno jest právě za příznak pokroku u našich svobodomyslných, kdekoli se jim přihází mluvit o věcech náboženských. Přetřeme si na příklad, co v »Národních Listech« dne 18. srpna píše dr. Šmidrkal o Lourdech. Ve článku »O hromadné nákaze duševní« uvažuje o tom, jak mozek člověka snadno přijímá manýry a projevy od svých bližních a jak duševní nákazy šíří se rozsáhlými epidemiemi. Pisatel ovšem nemohly ujíti Lourdy, neboť slovo toto již před drem. Šmidrkalem posloužilo mnohým, aby na něm lacině projevil kulturní a osvětovou povýšenost. Dr. Šmidrkal napsal: »Do Lourdu a jiných míst poutníků putují ročně miliony lidí, a skutečná zhojení, tam nastalá, prohlašují se se strany lékařské jako výsledky přirozené, docílené mocným kázáním tamějších mnichů — kazatelů a mocí suggestce.« Škoda, že pisatel některých uzdravení neuvedl. Bylo toho zajisté potřebí, aby čtenáři »Nár. Listů« sami mohli posouditi, co suggestce vyléčiti lze a co nikoli. Není k tomu potřebí odborných vědomostí lékařských, a zdravý rozum dá, že leckteré choroby původu nervového za okolností nám neznámých suggestivně se léčí, ale není tomu tak se zlomeninami, rozličnými chromotami, tuberkulosou kostí, plic a jinými těžkými nemocemi, které v Lourdech skutečně byly vyléčeny, což dnes popíráti, znamenalo by nikoli jen nevěru, nýbrž zároveň hrubou nevědomost.

Lourdy jsou přístupny celému světu, dojíždějí tam lékaři, loni jich tam postupně pobýlo pět set, uzdravení dějí se v plném světle veřejnosti, takže s hlediska vážné vědy lékařské nelze o věci mluvit způsobem dra. Šmidrkala.

Ta uzdravení lurdská, kterých nelze vysvětliti suggestcí, za přirozené účiny vyhlášíje toliko liberální fráse, kdežto lékaři, kteří určité nemoci a rychlé jich vyhojení zkoumali osobně, dávají svědectví pravdě, že úkazů těch přirozeně vykládati nemůžeme. Na příklad rádi bychom věděli, jak by bylo možno přirozeně vysvětliti náhlé zcelení kostí, která léta byla zlomena a způsobovala trvalé hnisání nohy Petra Rudera, že lékaři nevěděli si již rady a za jedinou pomoc uznali amputaci. S hlediska vědy lékařské pojednáno o věci ve spisku: »O souvěkém zázraku«. Ale takové věci u nás čísti se nesmějí, protože čtenář hřešil by klerikalismem. Až tam zabíhá nynější protiklerikální bezmyšlen-

kovitost! Dr. Grandmaison de Bruno jest jedním z těch lékařů, kteří o lurdských uzdraveních nespávají se běžným liberálním míněním, nýbrž uhozuji věci na kloub vlastním zkoumáním. Hle, co píše: »Úmyslně zmíním se jen o souchotinách neboli tuberkulose. Ale i toto pole jest tak rozsáhlé, že je sůžím pouze na tuberkulosu kostí, tedy na nemoc, jejíž rozpoznání jest snadné i očím nevyvířeným.« Po té uvádí příklady, které prozkoumal a kterých pro uskrovnění místa obšírně nevyličujeme, spokojíce se jen označením nemoci. Byly to tuberkulosa kloubu (tumor albus), a kostižer obratlový (nemoc Pottova). Osoba, která strádala těmito dvěma nemocemi, jménem Anděla Lorencová, přes dva roky prodlévala na posteli, tělo majíc spoutané vzpřimujícími obvazy a pohybující se o berlách. Dr. Grandmaison de Bruno dí: »Lékaři znají velika utrpení ubohých obětí tuberkulosy kostí. Jsou to trosky lidské, bloudící z nemocnice do nemocnice a podrobují se různým léčebným pokusům, aby opětně byli propuštěni jako nevyhojitelní a aby posléze zemřeli.« Dr. Grandmaison de Bruno zjistil, že nevyhojitelná nemoc Anděly Lorencové v Lourdech byla úplně vyhojena tak, že dívka, odhodivši berly, bez nichž nemohla kroku učiniti, a zbavivši se sádrové vzpřimující šněrovačky, radostně poskakovala, aby po té věnovala se životnímu zaměstnání.

Pravili jsme, že připomínáme jen jednoho příkladu. Přetřeme ostatní jsou zjištěny jmény nemocných, léčícími lékaři, místem a vubec všemi příslušnými daty, které skýtají přímo matematickou jistotu, takže možno volati ke všem lékařským odborníkům a universitním professorům: Pojd'te, zkoumejte a přesvědčte se! Tato výzva skutečně již bezpočtukrát byla učiněna, mnozí lékaři hlasu jejího poslechli. Více podnikati nelze, a jestliže přes všechno to mluví se o Lourdech po starém zvyku »liberalistické« fráse, nevíme již, co by nad to bylo dělati.

Ostatně z vývodů dra. Šmidrkala v »Nár. Listech« vyplývají logické důsledky, které nejsou bez vážného významu. Jestliže uzdravení lurdská způsobována jsou mocnými kázáními tamějších mnichů, co překáží, aby nebyly zřizovány léčebné ústavy, v nichž by mnozí kázající uzdravovali nemocné, kteří dle nynější lékařské vědy jsou nevyléčitelní? A ještě jeden háček. Že uzdravení lurdská nedějí se způsobem přirozeným, uznává jak zdravý rozum tak také ti lékaři, kteří jako pozitivní vyznavači pravdy prohlašují, že věda lékařská ve svém oboru takových vyhojení nezná a nikdy se jich nedodělala. Když tedy dr. Šmidrkal v »Nár. Listech« uzdravení ta přičítá mocným kázáním, pak se zázrak nevývrací, nýbrž přesunuje na mnichy (!), v jejichž řečech tají se zázračná uzdravující síla. Jinými slovy, vyženeš-li zázračné uzdravení od východu, vrací se ti zase od západu.

Dr. Šmidrkal nadepsal svůj článek v »Nár. Listech«: »O hromadné nákaze duševní«. Způsob, jakým s hlediska svobodomyslnosti lurdská uzdravení se odbývají, svědčí, že máme činiti také s jednou ze hromadných nákaz duševních a že přemilá se písnička tak, jak původně byla zanotěna.

Balkán. Neradi píšeme o věcech balkánských, neboť události, jejichž strůjci jsou naši jihoslovanskí bratři, události původně tak slavné a nyní tak ubohé, vzbuzují v nás bolest, ošklivost, zklamání a Bůh ví co ještě jiného. Že by ještě bylo možno počítati tam s myšlenkou všeslovanské, mohl by domnívati se leda romant. blouznílek. Páni bratři v leckterém projevu vysmáli se již slovanským zájmem dílem sami, dílem sobeckost jejich, po bratrovražedné válce tak rozmohlá, má na starosti jiné věci více, než vzájemnost, jak jí rozumíme a vykládáme my Slované severní. Ovšem, abychom nekřivdili, uznáváme, že v jednotlivých hlavách myšlenka slovanská tam žije, ale světlo její pohlcováno jest živly a okolnostmi, které nyní iasněji poznáváme a jež nás dosti překvapují. Vystřízlivěli jsme. Nesmíme přehodnocovat hodnoty a musíme lépe chápati, co jest závad, překážek a hrubých pudů, které staletými styky a boji se sveřepým Turci-

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—.

Reservní a pojistné fondy téměř K 25,000.000.—.

Centrála v Praze, ul. r. 1882.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: v Gradu po dobu lázeňské sezony a stálá v Opatí. Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 5%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tu i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

nem v duši balkánských Slovanů se nahromadily. V takovém prostředí ovšem těžko zakořeňuje se idea, vzniklá a pěstěná v jiném kulturním životě. K tomu si přimysleme zahraniční vlivy a zákulisní zasahování žárlivých mocností a pochopíme, jak neblaze se daří slovanské myšlence na území, na němž stýkají se a kombinují směry, z nichž lec-kterému slovanské zájmy jsou solí v očích. Nemůžeme-li vinit nevychované vrstvy lidové, jsou to rozhodující státníci a politikové, kteří dějinami voláni jsou před soudnou stolicí a při kterých předpokládá se tolik rozvahy, že nemusilo se státi, co se událo.

Bulharský Danev před svým národem a před evropským veřejným míněním slavnostně prohlásil, že válce se Srbskem nepřijímá a jí brání. Jest tedy dovoleno pozornost obrátiti na místo vyšší, na němž velikášství, neslovanský původ a ochotnost naslouchati cizím náseptům spojily se v jedno, aby přivoděna byla katastrofa, při níž srbští státníci neslovansky a nebratrsky dovolili, aby pil milionu Bulharů dostalo se pod panství řecké.

Nechť interessovaní činitelé ujišťují jak ujišťují, že mír v Bukurešti sjednaný jest definitivní, rozdělení Makedonie zůstává semeništem budoucích nepokojů a bojů. Ruská politika v zákulisí zalamuje ruce, co ji jihoslovanští bratři nadrobili a jak stížili balkánské její záměry, končící v Cařihradě.

1813. Po bitvě u Budyšína začalo se vyjednávati o příměří. Poznávající spojenci, Prusové a Rusové, že Napoleon jest ještě pořád tvrdým oříškem, na němž by si mohli všechny zuby vylámati, a že potřebí jest získati pomoci Rakouska. Ostatně toužil po oddechu i Napoleon, jehož ztráty v bitvách, byť vítězných, byly velmi citelné proto, že armáda francouzská měla za sebou zemi již vysílenou. Za příměří shromažďoval posily, odkud mohl. Několik pluků povolal ze Španělska, kdež armáda jeho bojovala proti Wellingtonovi, a svého pastorka, prince Eužena, poslal do Italie, aby tam sebral, co by se dalo. Ale ani spojenci nelenovali, a lze souditi, že příměří více než Napoleonovi prospělo jim, neboť svolání kongresu, jenž měl býti konán v Praze dne 12. července, protahovali tak, že sešel se o tři týdny později.

Spojenci, majíce zajištěnu pomoc Rakouska a Švédska, Napoleonovy mírové výminky zamítli, a tak se stalo, že kongres dne 10. srpna bez úspěchu se rozešel. Rozmnožení spojenci měli převahu nejen počtem vojska, ale i seznáním válečného plánu Napoleonova, jež z hlavního štábu francouzského ukradl a Rusům prodal miláček maršála Ney, Jomini, o čemž v předchozích článcích již jsme se zmínili. Spojenci obávající se, aby Napoleon, dověděl se o zradě, svých úmyslů nezměnil, zahájili nepřátelství o dva dni dříve, než jak bylo smluveno. Byloť Napoleonovým plánem ze Saska rychle vraziti do Čech a poraziti nejsilnější spojeneckou armádu, které velel Švarcenberk. Kdyby se mu bylo v Čechách poštěstilo, byl by měl s ostatními práci již snadnější.

Spojenci, jakkoli věděli o dispozicích francouzských, přece jen uradili se o tom, aby armády jejich vyhýbaly se Napoleonovi a aby přepadení byli zatím jeho generálové, nad nimiž vítězství slibovala přesila. Až zporázeny a oslabeny budou oddělené Napoleonovy armády, závěrečný úspěch bude zajištěnější.

Napoleon po prozrazení svého válečného plánu upustil od pochodu do Čech a rozhodl se táhnouti proti Blücherovi, před nímž franc. sbory ustupovaly. Blücher, jenž rozjařeně hnál se ku předu, rázem vychladl, když ucítil před sebou Napoleona, od něhož při každém utkání dikladně byl poražen a jehož geniunaprostě nestačoval. Jako

na zkoušku a jakoby Napoleona z opatrné dálky ohmatával, nastrčil několik brigád, a když mu byly ráz na ráz rozbity a když při doteku lva ztratil 7000 mužů, couvl a zatáhl se za řeku Katzbach. Blücher nabyt v neustálých válkách takových zkušeností, že nepotřeboval ani určitých zpráv a vždycky věděl, velí-li vojsku francouzskému sám Napoleon, nebo některý jeho maršál. Na příklad bitva u Lützen počala se za nepřítomnosti Napoleona. Dlouho byla na váhách, až k večeru Blücher počal vítězně postupovati. Ale po několika účinných útocích zpozoroval pojednou ve francouzských plucích čilejší pohyb a rozjaření, vojáci francouzští, takorča chlapci, zmužileji odírali a drali se odvážně proti Prusům. Tu Blücher křičel na své vojáky: »Hoši, číňte se, ať je porazíme, než on přijde, jest jistě na blízku, a pozoruji, že o jeho příchodu dostali zprávu.« Napoleon ovšem se včas dostavil, rozhlédl se orlím zrakem po bojišti, a rozlobenému a ukřičenému Blücherovi vítězství vyklouzlo.

Bitva u Drážďan. Když vrchní velitel »české armády« Švarcenberk se dověděl, že Napoleon táhne proti Blücherovi, vyrazil rychle ke Drážďanům, kdež by maršál Saint-Cyr, máje pouze 17.000 mužů. Úmyslem Švarcenberkovým bylo Drážďan dobýti a v místech těch zastoupiti Napoleonovi zpáteční cestu do Francie. Napoleon zpraven jsa o tomto nepřátelském pohybu, zůstavil 75.000 mužů se silným dělostřelectvem maršálu Macdonaldovi, aby dorážel proti Blücherovi, a sám obrátil se k Drážďanům oněmi zrychlenými pochody, kterými obyčejně překvapoval nepřátelské armády a kterými zajišťoval svá vítězství.

Česká armáda přitáhla k Drážďanům dne 25. srpna a byla tak jista svým vítězstvím a tak přesvědčena o nepřítomnosti Napoleonově, že odložila útok na zítřek. Napoleon však právě 26. srpna časně ráno přibyl do Drážďan s gardou a jinými oddíly vojenskými. Švarcenberk udeřil na město a zmocnil se několika redut, ale když pokoušel se vzíti útokem bránu freyberskou, brána tato na rozkaz Napoleonův rychle se otevřela, a generál Cambonne v čele gardy vrhl se na užaslé nepřátele, kteří kvapem ustupovali a zanechali gardě svá děla. Ze všech bran drážďanských byly účinný výpady s tímže úspěchem a armáda spojenců zaznamenávala nezdar.

Druhého dne 27. srpna počal útočiti Napoleon, ač měl armádu o 87.000 mužů slabší. Spustil se lijavec, v němž bylo oběma stranám obtížno bojovati, ale nicméně Francouzi postupovali, a za nimi bděl císař, rozhlížeje se po bitevní šachovnici, aby vyčíhal nějakou chybu odporcovu a mohl ji využiti. V dešti, jenž promáčel historický šedý kabát a jehož působením splihly rohy jeho klobouku, Napoleon záměřil dalekohledem na levé křídlo Švarcenberkovo a drahoun chvíli se tam díval. Odvrátiv se pak od tohoto směru, prozkoumal na rychlo všechny posice bitevní linie a jsa spokojen, zase zahleděl se pátravě na levé křídlo rakouského generálissima. Náhle se obrátil, a již pobočník, uslyšev krátký a úsečný rozkaz, vzal koně na ostruhy a tryskem ujížděl k Muratovi, jenž velel pěchotě maršála Victora a jízdě generála Latour-Maubourga. Napoleon totiž zpozoroval, že Švarcenberk nepodepřel dosti svého levého křídla a že tam jest slabé jeho místo. Napoleon miloval taková slabá místa nepřítelova a v oboru určování jich byl dokonalým mistrem. A tak i tady Murat dostav rozkaz, rozehnal se prudkým útokem na levé křídlo spojenců, za krátko je porazil a odřizl sbor rakouského generála Klenana, jenž nemoha odolati dravosti útočníků, musil se vzdáti.

Když Napoleon zpozoroval, že proti levému křídlu české armády práce Muratova se daří, sou-

středil rychle proti jejímu pravému boku mladou gardu, která nezadržitelně postupovala a na konec úplně zvítězila. Za tři hodiny Švarcenberkova armáda byla poražena a ustupovala do Čech.

Ovšem říká se, že Napoleonovo vítězství bylo usnadněno deštěm, ale prospěchy deštěm skýtané měli i spojenci. Třeba totiž si vzpomenouti, že tehdy u pušek užíváno bylo zámku s křesadly a že nemohlo se střeliti s vlhkým prachem. Protože za bitvy u Drážďan stále pršelo, nemohla rakouská pěchota střeliti a vydána byla útokem jízdy francouzské. To jest pravda, ale posuďme, že rakouská jízda byla četnější a že za těchže okolností mohla ničiti pěchotu francouzskou a nemohla-li si tak počínati, nedá se věc jinak vysvětliti, než dumyslem Napoleonovým. Bonaparte přizpůsobil se dešťové situaci a ovládl ji účelným sestavením svých šikův a obratným manévrováním. Byl to opět genius Napoleonův, jenž zvítězil a jež určuje Victor Hugo takto: »přímé nazírání, divinace, vojenská podivnost, nadlidský pud, plamenný zrak, cosi bystrého jako orlí oči a cosi drtícího jako blesk, zázračné umění spojené s hrdou a ohnivou zpupností, veškeré tajemné nevyzpytnosti hluboké duše, spolčení s osudem, samovládce, který všechno, i řeku, rovinu, les, pahorek vyzval k boji a donutil k poslušnosti, který ve své odvaze i tyranisoval bitevní pole.«

Tolstoj ve »Vojně a Míru« líčí Napoleonova vítězství jako účiny náhodně shluklých okolností a upírá mu genialnost, kterou uznala a potvrdila historie, důkaz to, jak i velící spisovatelé bývají stranní a jak matou úsudek čtenářů, kteří na nich jsou závislí.

ZÁPIS

žactva do klavírní školy Ferdinanda Knepra,

státně zkouš. učitele hudby

a pěvecko-hudební školy

Málky Kneprové,

státně zkouš. učitelky hudby

koná se od 1. září t. r. v místnostech školních v Hradci Králové, Jirákova tř. 282.

Přihlášky též písemně.

Školní rok začíná 15. září t. r. a končí 15. července 1914.

Vyučovací předměty:

Hra klavírní dle metody prof. Jiránka.

Zpěv dle školy Pivodovy.

Hra na housle dle metody prof. Ševčíka.

Všeobecná nauka o hudbě.

Intonační oddělení.

Příprava na konservatoř a ku státní zkoušce.

Vyučovací plán pražské konservatoře.

Pro ovičení žactva ve veřejném vystupování pořádají se hudební matinee a produkce.

Půjčovna pian.

Nové nástroje.

Nájemné mírné.

Národohospodářská hlídka.

Zvýšení vedlejších poplatků na dráhách umluveno mezi vládami rakouskou a uherskou. Poplatky zvýšeny průměrem o 50 proc. — Náložné a složené bude zvýšeno ze 2 na 3 hal., výkladné ze 2 na 4 hal., překladné ze 3 na 5 hal., jeřábné ze 4 na 6 hal., vážné ze 4 na 6 hal., vesměs za každých 100 kilogramů. Váží-li se najednou přes 2500 kg., za každé vážení nejvýše 1.50 K (dosud 1 K), za vážení zásilek od 5000 kg za každých 100 kg 3 hal. (dosud 2 hal.), za vážení na kolejové váze 1.80 K (dosud 1.20 K) za vagon, za kontrolní zvážení prázdného železničního vozu 1.20 K (dosud 60 hal.). Zvýšení nepostihuje malé zásilky. I po novém zvýšení jsou prý vedlejší poplatky nižší než v Prusku a Bavorsku. Statistika dopravy bude sice zavedena, avšak od zavedení statistických poplatků bylo definitivně upuštěno.

Pense matek v Americe. Státem New Jersey zavedený zákon o pensionování matek vstoupil právě v činnost. Dle tohoto zákona budou příští všechny vdovy, živící se prací rukou svých a nemající jmění, ale za to děti, podporovány státem. Podpora jest určena hlavně na výchovu dětí.

Věstník Hospodářského sdružení čes. křesť. zemědělců pro král. České v Praze-II., Spálená ul. 9. — Struska. Žádáme veškeré odbočky i Raiffeisenky, aby strusku po dojetí do stanice vždycky hned daly vyzkoušet lučební kanceláři Zemědělské rady Praha-II., Jáma. Lahvičky do vagonu se nedávají z důvodu, že struska by na hranicích se zdržovala a muselo by se pak platit velké clo z lahviček a proto si každý vezměte s sebou své lahvičky a sice 3. Strusku zapečete hned na nádraží přede dvěma svědky. 2. lahvičky uschovejte, třetí pošlete do lučební kanceláře. Od Hospodářského sdružení obdržíte zároveň s účtem osvědčení o správném braní vzorku, které musí ke každému vzorku býti přiloženo. Dbejte také toho, abyste dali strusku správně vyzkoušet. — **Ječmen.** Poněvadž podařilo se nám získati odbytiště pro ječmen pro pivovary, žádáme Odbočky a Raiffeisenky, aby nám podaly nabídku a sice bude vzat zřetel pouze na nabídky následující: Musí se zaslati vzorek ječmene asi čtvrt kilogramu, musí se udati váha 1 hl. ječmene, dále množství, jaké na prodej se nabízí, a konečně cena a veškeré další podmínky. Bude-li některá z těchto podmínek chybět, vezme se na takovou nabídku žádného zřetele. Připomínáme, že jest třeba vždy svědomitě udati jakost ječmene, poněvadž kdyby pak nebyl ječmen dle vzorku, činily by pivovary velké obtíže. Případně nechtěly by vagon přijati a vzešly by odesílateli velké škody. Nabídky čiňte pouze na celé vagony, nejméně tedy 100 q. Poněvadž ječmen má býti dodán do západních Čech, žádáme odbočky zejména ze západu a jihozápadu, aby nabídek se účastnily. — **Káva.** Docházejí nás stále připsy o dobré jakosti naší pražené perlové kávy a doporučujeme tudíž všem Odbočkám a Raiffeisenkám i jednotlivcům, aby tuto objednali alespoň jednou na zkoušku a jistě že pak budou nadále objednávat jen tento druh. Totéž platí i o cikorii známka »Nase« a pak Zátkové cikorii fíkové, která co do jakosti zaujímá místo cikorii.

Našemu obchodnímu dorostu naskytá se neobyčejně výhodná příležitost získati speciálního odborného vzdělání a velmi dobré existence novou školou pro obchodní cestující, kterou zřídilo za podpory všech obchodních korporací České obchodní museum. Ústav tohoto druhu jest první na celém světě. Umístění absolventů je téměř zabezpečeno nejen z toho důvodu, že je nedostatek dobrých obchodních cestujících, čímž je všemožná podpora jmenovaného spolku zajištěna. Prospekt zasílá, informace podá a přihlášky přijímá ředitelství školy pro obchodní cestující v Praze-II., Školská 10.

Továrna na vachový podešev. Jak jsme již dříve oznámili, má býti v budově bývalého cukrovaru pod vedením Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové již v nejbližší době započato s výrobou vachového podešvu a branzolí. Komise, která se v předešlých dnech za účelem potřebných adaptací na místě odbývala, uznala budovu onu za zvlášť výhodnou k projektované výrobě — při nepatrných investicích — a má býti postupně zařízena na výrobu až 1000 koží týdně. Vzhledem k dnešnímu kartelu dá se očekávat, že podnik tento bude velmi dobře prosperovati.

Vzrůst státního dluhu v Rakousku. Kontrolní komise pro státní dluh předložila 14. t. m. výkaz o stavu státního dluhu koncem druhého semestru r. 1912. Výkaz tento je nepřiznivým dokladem pro ujišťování ministra financí, že dělání dluhů byl již učiněn konec, neboť od konce předminulého roku sice všeobecný stav státního dluhu klesl z 5.179 mil. kor. na 5.158,400.000 K, tedy o 20 mil. kor., ale státní dluh předlitavský v r. 1912 stoupl ze 7.061 mil. 600.000 K na 7.312,700.000 K, tedy o 251 mil. 121.000 K, takže státní dluh se tím zvětšuje celkem o 230,400.000 K. Státní dluh činí tudíž 12.471 mil. 100.000 K. Zvětšení státního dluhu o 250 mil. kor. se vysvětluje investicemi rozpočtového provisoría z minulého prosince. — Komu se platí milionové úroky z tak obrovského dluhu? O tom požidovštělý tisk mlčí, ale zato chce sanovati státní

finance zabráním jmění církevního, z něhož se živí i mnoho laiků.

Čtvrtmillionový podvod. Lvovská policie zatkla 26letého domnělého obchodníka dřívím B. Hirschhorn, který vylákal na Anglobance vadiuni pro ofertu na pražce státních drah a velké částky peněz na jiných ústavech. Škoda jím způsobená činí skoro čtvrt milionu.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabíízím a sice:

Postel. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
„ 50/100 „ 1 30 „	„ 150/250 „ 10 — „
„ 55/110 „ 1 55 „	„ 160/250 „ 10 60 „
„ 60/120 „ 1 85 „	„ 200/200 „ 16 — „
„ 70/140 „ 2 55 „	„ 220/320 „ 18 70 „
„ 90/180 „ 4 20 „	„ 250/350 „ 23 40 „
„ 100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postel. la	vel. 200/100 kus 5 60 K
„ k oknu . . . „	180/90 „ 4 50 „
„ Melle „	115/140 „ 4 30 „
„ Chinilimelle „	115/140 „ 2 40 „
	115/140 „ 3 40 „

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorká: h. Honba, Psíci, Srněi. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostecl nad Or.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Politický přehled.

Spolek českých advokátů o vládních opatřeních z 26. července 1913. Výbor spolku českých advokátů ve schůzích 1. a 12. srpna t. r. vyslovil veřejně právní přesvědčení, že císař. patenty ze dne 26. července 1913 odporují nynější ústavě zemské a ústavnímu zřízení naší říše, utvrzenému neodvolatelnými základními zákony. — Po stránce právní není pochybnosti, že porušení neb i pouhé nešetření zákona omlouvati nelze (jak to právě vláda při zřízení Zemské správní komise učinila) žádnými důvody ani politickými ani nepolitickými. Každý důležitý zákon jest příkazem imperativním, jehož platnost za všech okolností tak dlouho trvá, dokud nebyl zákonnou, t. j. ústavní cestou změněn. Přední ústavní povinnosti vlády jest, aby sama zachovávala zákony a bděla nad tím, by je i jiní, zvláště veřejné orgány státní i zemské zachovávaly. Každé nešetření zákona jest porušením právního řádu, zvláště však tehdy, nešetří-li vláda zákonu a jmenovitě neodvolatelných předpisů státních základních zákonů. Za jednání takové zodpovídá dle nynější ústavy jedině vláda, t. j. vládnoucí ministerstvo, nikoli panovník. Vláda sama jest původcem těchto opatření, neboť je v ministerské radě usnesla a panovníkovi ke schválení doporučila. — Vláda proti znění zem. zřízení nesvolala zemský sněm, nejmenovala nejvyššího zem. maršálka a odepřela schváliti návrhy zem. výboru, směřující na sanaci financí zemských v tomže rozsahu, jak je vláda sama zemské správní komisi rozkázala. Co mohlo býti provedeno orgánem ústavním, totiž zemským výborem, nemělo býti zaváděno nově utvořeným orgánem neústavním. — Vláda nechtěla povolití zemskému výboru vybírání vyšších přírážek než které povolil sněm, prohlašujíc to za neústavní, sama však uložila zemi povinnost, platiti c. k. úředníky za funkce, které z nařízení vlády proti ústavě zemské zastávají mají. — Porušení zemského práva jest i v tom, že vláda dala zastaviti příjmy oněch přisedicích, kteří se úřadi svých nevzdali. — Zemské zřízení neposkytuje vládě možnost zbavovati přisedící úřadu; tito nemohli svých ústavních oprávnění ani nároků na odměnu z prostředků zemských sněmem povolenou tím pozbyti, že jim jest zabráněno konati úřad. Nebylo tedy právních důvodů k nevypsání voleb, k ustavení zemské správní komise a k vypsání a vybírání zemských dávek cestou neústavní. — Císařský patent z 26. července 1913 má jen povahu pouhého nařízení a nikoliv zákona (zemská ústava nemá totiž podobného ustanovení jako ústava říšská ve známém článku 14. zákl. zákona státního z 21. prosince 1867 ř. z. 141) a proto podroben jest (co do otázky platnosti) přezkoumání povolanými stolicemi soudními (správní soudní dvůr, říšský soud, po případě i řádnými soudy). — Poslední vládní opatření rovněž naprosto odporují oněm důležitým státním aktům panovníckým, které navždy zajišťují království Českému jeho starobylá práva.

Protestní sjezd české samosprávy 20. t. m. v Praze (zástupci okresů a obecní samosprávy řadí se důstojně k protestu Spolku českých advokátů. Bývalý ministr dr. J. Fořt tu prohlásil, že zřízením Zemské správní komise neběží jen o porušení ú-

stavnosti a rušivé zasáhnutí do ústrojí samosprávného, nýbrž že tu jde o samy podmínky zdravého kulturního a hospodářského rozvoje národa jakožto politického celku. Němci k obstrukci neměli důvodu žádných, vždyť v celé řadě oborů dostává se Němcům z důchodu zemských kvoty mnohem větší, než na jakou se na základě klíče obyvatelstva mohou činiti nároky. C. k. vláda na místě, aby pustošivé důsledky německé obstrukce účinně paralysovala, zřízením zemské správní komise vlastní cíl obstrukce této: rozvrat zemské autonomie, uvedla ve skutek. — Především jiným potřebí nám proto burcovati české svědomí a pracovati na opatření nejpřednější podmínky úspěšné politické práce české: na zjednání pořádku v české naší domácnosti. — Dle slov dra. J. Uhlíře naskytne se asi co nejdříve příležitost, by správní soud, říšský soud a řádné soudy rozhodovaly dle práva jim daného o platnosti císařského patentu ze dne 26. července 1913. Uznají-li pak platnost jeho neb odeprou-li ji vůbec zkoumati, bude zničena naprosto důvěra lidu v neodvislost a nestrannost soudů, což lze nazvati přímo pohromou pro Rakousko. Bude-li platnost patentu soudy uznána, hrozí samosprávě naší nebezpečensví okleštění dalšího, neboť vláda, jež se jednou odhodlala porušiti ústavu, odhodlá se třeba k dalším krokům ještě více nezákonným, jen aby vyhověla přání Němců. — Žádný oktroj si česká samospráva nepřeje. Svolat sněm dle dosavadního volebního řádu opětne zvolený a ten ať cestou ústavní provede, co je nutné a možné.

Stálá komise svazu býv. poslanců král. Českého 25. t. m. usnesla se na schůzi vyzvati vládu, aby ve smyslu § 10. a 6. platného zřízení zemského a patentu rozpouštěcího ze dne 26. července t. r. vypjala volby do sněmu. Jediným úkolem nového sněmu budiž provedení volební reformy. Po provedení této budiž sněm rozpuštěn a volby na základě nového volebního řádu provedeny. — Deputace všech českých stran sdělila toto usnesení místodržiteli kn. Thunovi.

Na sjezdu zemského zastupitelstva strany nár. soc. v Praze 24. t. m. usneseno zmocniti poslance strany na říšské radě a býv. poslance strany na sněmu, aby působili energicky k tomu, aby ani společný klub na říš. radě, ani stálý výbor býv. svazu českých poslanců na sněmě ani žádná politická strana v Čechách nesúčastnili se žádného obnovení smířovaček s Němci, pokud bude u vesla vláda Stürgkh-Hochenburgerova a pokud nebude odvolána zeměpanská komise. — Nyní velice laciná rada!

Názory Němců o situaci. Předseda něm. národního svazu posl. dr. Gross prohlásil, že na nátlak Němců z Čech byl donucen (ačkoliv se strany alpských poslanců německých byly činěny námítky) svolati něm.-národní svaz, že však rozhodnutí o taktice svazu alpských poslanců nebude učiněno nyní. — Předseda svazu alpských poslanců něm. posl. Dobernig píše rovněž, že o taktice něm.-nac. svazu při příští parlamentární kampani vůči vládě nelze dnes rozhodovati, že však bude třeba připravit se bez velikého křiku na vážné rozhodnutí. — Dr. Steinwender na výzvu chomutovské schůze, aby něm. poslanci z Čech šli do oposice, odpovídá, že v krátké době může nastati v Čechách vyjasnění, jen když při řešení sporných bodů nebude se dbáti jednotlivých shromáždění sebe více náladovějších, nýbrž toho, na čem se shodly nejlepší hlavy české a německé (za vůdcovství dra. F. a dra. Škardy), až na několik sporných otázek. Tito vůdcové němečtí jsou opatrnější a vyhýbají se hned přímé odpovědi na výzvy z Čech.

Čištění v Terstu. Terstské místodržitelství nařídilo nově zvolenému purkmistru terstskému, aby ze služeb obce propustil ony zřizence, kteří nejsou rakouskými státními příslušníky. Jedná se tu o státní občany král. italského, od jichž vlivu politické úřady obávají se posílení protirakouské irredenty. Ovšem italský tisk se bouří a dožaduje se diplomatického zakročení.

Na Balkáně jedná se o zkrocení turecké armády, která po obsazení Drinopole a celého egejského pobřeží chystá se postoupiti až k samé staré bulharsko-turecké hranici, snažíc se Bulharsko vyprovokovati k válce. Bulharsko však stále poukazuje na rozhodnutí londýnské konference, a vyzývá velmoci k zakročení. Z velmocí především Rusko a Rakousko doléhají v Cařihradě, aby Turci nehnali vše do krajnosti. Rusko hrozí vojenským zakročením. — Na jedné straně se tvrdí, že Bulharsko vyjednává přímo s Tureckem o mír, z Bulharska zase se vše vyvrací. — Francouzská vláda jest prý i ochotna zameziti tureckou pučku ve Francii až do úplného splnění všech bodů londýnské mírové smlouvy. — V Rumunsku a Řecku se směji, že obávaný kdysi sok — Bulharsko — jest v tísní, ano Řecko smlouvá se s Tureckem na nové úmluvě proti — Bulharsku. — Pozoruhodno, že Srbsko oddaluje nyní sestavení komise, která má vyšetřiti ukrutnosti na Balkáně v době války páchané. Byli to právě Srbové, kteří nejhorlivěji rozhlašovali ukrutnosti Bulhary páchané.

Rozšiřujte „Obnovu“ a „Časové úvahy!“

Proč je?

»pravá pardubická «**Franckovka**»
u našich hospodyněk tak oblíbená?

Jen pro své vynikající vlastnosti:
silnou chuť,
zlatohnědou barvu
a nedostizitelnou vydatnost.

Tovární známka: k á v o v ý m l ý n e k.

Obrana.

Také pokrok svobody. Kdo ještě nyní tvrdí, že svoboda občanstva katolického smýšlení není ohrožena, vědomě podvádí veřejnost. Evangelici již dosáhli značného triumfu své školské autonomie: učitelstvo na evangelických školách jest podrobno přísnému velitelskému reprezentantů evangelické konfesse. Na druhé straně však jest dovoleno, aby beztrestně pokrokaři šikanovali a pronásledovali učitele katolické, kteří vyučují mládež rodičů také katolických. Nový doklad! Pokrokový »Školský Obzor« stává v č. 44. na pranýř jména abiturientů katolického paedagogia v Bubenči a dodává: »Na členech okresních a místních školních rad všech politických (!) stran jest nyní, aby při obsazování učitelských míst vždy si prohlédli, zdali mezi kandidáty není některý z těchto a aby pak dobře uvážili, zdali mohou pro něho, vycvičeného v organisování a agitování pro klerikální stranu politickou, jako příslušníci strany jiné hlasovati. — Pokrokové listy se žádají o otisknutí této zprávy.«

Kdyby se odvážil některý katolický list k podobnému bojkotu proti židovskému spekulantovi, který by ještě ani nebyl příslušníkem našeho království, byl by list zkonfiskován. Ale »Školský Obzor« zcela svobodně uvaluje bezcitný bojkot na české synky této země, snaží se je potrestati za jejich katolické zásady vyhladověním. To se děje v »klerikálním« Rakousku, ačkoli přece zásady bubenčského paedagogia jsou zcela jinou oporou ducha stávajících školských zákonů, než tábor pokrokový, který chce stěžejní zásady školských paragrafů obracet na ruby.

Zkrátka pokrokaři netoliko na Moravě, ale i v Čechách snaží se učiniti z otázky školské politicko-pokrokové rejdítě. Tedy příslušníci politické strany »neklerikální« nemohou hlasovati pro katolické abiturienty! Každá strana politická hledí se uplatniti ve všech institucích, vnucuje své stoupence i tam, kde se vyžaduje přísedný slib k obhájení dosavadních náboženských řádů. Jen strana katolická má býti umlčena všude násilně, zvláště bezcitným odnětím chleba. Pomalu s tím výcvikem katolických abiturientů v organisování a agitování! Mladí tito lidé měli ve škole přece plno práce se sebevýchovkem pro speciální úkoly školní. A jestliže žádá o místo mladík, který chce složit přísedný slib o náboženské výchově upřímně, pak jest to člověk rozhodně charakternější než muž takový, který hned po přísaze vykládá své rozumy proti katolickým dogmatům, jak se tomu naučil z různých fanatických pamfletů.

Okresní školní rady mají dle stávajícího zákona přijímati schopné učitele pro děti všech rodičů, nikoliv politické agitátory pokrokové. Jsou-li katoličtí abiturienti uznáni od řádné státní komise za způsobilé k vyučování, pak mají na uprázdněná místa nejméně tolik práva, jako učitelé pokrokoví a soc. demokratičtí. A myslí-li, že i do obcí zcela katolických se hodí za učitele jenom voňmomyšlenkáři, pak se mohou naopak tázati kruhy katolické, zda mají hlasovati výhradně jen pro ty, kteří šíří švindléřské výmysly Haecklovy, oslavující podvodného cizího spekulanta Ferrera. Chtějí-li pokrokaři vnutiti katolíkům rozhodný boj, ať potom neroni krokodýlí slzy nad nutnou katolickou obranou.

Jaký fanatismus vede k bojkotu katolických abiturientů, snadno lze poznati z ukrutně nestejného dvojího lokte. Pokrokaři sami nad sebou trpí dále vládu velice ziskuchtivých pohlavárů, jimž sami vyčítají bohaté sinekury a nemírné platy, ždímané z kapes chudého učitelstva. Pokroková konfesse chrání výdělkářskou společnost před pádem jako nejpevnější štít. Na druhé straně však tiště vyssávaní učitelé mrskají katolické mladíky již před započatím jejich vychovatelské činnosti.

Zednářské vysvědčení Milosrdným sestrám. Pařížský lékař Marcel Blatin, syn velmistra zednářského a odpůrce církve, politicky a filosoficky stojící na půdě svého otce, uveřejňuje svoji doktorskou dissertaci, v níž z různých hledisek osvětluje otázku ošetřování nemocných v nemocnicích. V jedné kapitole dochází k závěru, že světské ošetřovatelky nikdy neurvou palmy Milosrdným sestrám. Blatin nespokojuje se pouhým tvrzením, nýbrž uvádí četné doklady. Co se týče běžného obvinění, že sestry činí nátlak na svědomí nemocného, připouští Blatin, že to mnozí nemocní tvrdí.

Opíraje se však o zkušenost vlastní a o zkušenost mnohých svých přátel, praví Blatin, že kdož to tvrdí, jsou většinou zpuční pacienti, kteří nechtěli se podrobiti vůbec žádné disciplíně a kromě toho dobře vědí, čeho svým tvrzením chtějí dosáhnouti. Naopak, jeptišky jsou velmi taktičtí v ošetřování nábožensky negativních nemocných. Nepopíratelné je, že jeptišky mají veliký fond sebeobětování a sebezapírání, který světským ošetřovatelům vždy chybí. Takovými projevy, jako Blatinův, nezmizí již ve Francii s denního pořádku téma zpětného povolání Milosrdných sester do nemocnic.

Dobrá rada všem. Katolické úvěrní družstvo »ELIŠKA« v Hradci Králové. Adalbertinum, které úrokuje vklady na 5 proc. a výhodně poskytuje půjčky, vedeno jsouc snahou prospěti všem organisovaným katolíkům, rozhodlo se, že bude sprostředkovati všechny obory podjišťování jako: životní, úrazové, povinné ručení, požární, krupobitní, krádeží, vloupání atd. Informace podá Úvěrní družstvo »ELIŠKA« zdarma (jen známka na odpověď). Z plynoucích jí výhod zařídil by se zvláštní fond k dobru strany.

Zprávy organizační a spolkové.

VII. všeobecný sjezd českoslovanských katolíků v Kolíně ve dnech 7. a 8. září 1913. Před několika týdny konal se sjezd anglických katolíků v Plymouthu, jeden z největších to sjezdů anglických a pak skvělý měl průběh sjezd katolíků švýcarských ve Sv. Havle. Současně se Švýcarsy konal se ve Francii sjezd katolíků »semaine sociale«, vynikající nejen obrovskou návštěvou, ale i bohatým obsahem přednesených řečí. V minulých dnech konal se sjezd říšsko-německých katolíků v Metách, který počtem účastníků převyšuje všechny dosavadní grandiosní sjezdy německé. Téměř současně naši jihoslovanskí bratři sjížděli se do Lublaně k sjezdu, který vykázal neočekávané rekordní číslo účastníků. Rovněž němečtí rakouští pořádali slavný svůj sjezd v Linci. V Belgii ukončilo přípravné komité práce ke sjezdu, jehož účastní se katolíci belgičtí, flámského i francouzského jazyka. Katolíci italsí konají sjezd v Miláně a katolíci španělští připravují na říjen svůj šestidenní velkolepý sjezd.

V tomto nejušlechtlejším zápolení katolických národů evropských nemohou a nesmí katolíci českoslovanskí zůstatí pozadu. Jest proto národní a vlasteneckou povinností katolíků ze země koruny svatováclavské, aby všemožně o zdar VII. všeob. sjezdu svého se přičinili. Nebudíž spolku, nebudíž organisace, nebudíž farnosti, která by neposlala na sjezd své zástupce.

Program VII. sjezdu českoslovanských katolíků dotýká se všech životních otázek katolíků všech stavů a povolání. Řečníci povolání, ve schůzkách slavnostních i ve schůzkách stavovských i odborových zabývají se budou nejdůležitějšími otázkami přítomné doby. Přijď proto, kdo můžeš. Již dnes ohlásili svoji přítomnost nejen naši nejdůstojnější arcipastýři a duchovní i světské hodnostáři, ale, což nejdůležitější, náš katolický lid, naše spolky a organisace. Přihlášky docházejí v potěšitelném množství, leč velká většina s přihláškou otáčí. Upozorňujeme, že takové otáčení jest jen ku škodě účastníkově. Jednak nemůže pozdě přihlášený reflektovati na vhodné ubytování, zejména však nemohl by užiti výhody snížení jízdného.

Snížení jízdného platí jenom pro skupiny přes 30 osob (snížení 20 proc.) a přes 100 osob ze stanic vzdálených více než 50 km. od Kolína.

Přípravný výbor podal ovšem na kompetentních místech žádost za všeobecné snížení jízdného, ale nelze s tím určitě počítati.

Jest proto potřebí již nyní starati se, aby ze vzdálenějších stanic vypravily se skupiny nejméně o 30 členech. Tuto starost vezměte na se předsednictva spolků, organisací, nebo odboček, po případě veledůst. farní úřady. Musí býti pořízen soupis účastníků (nejméně 30). Mají-li účastníci odejeti osobním vlakem, stačí, učiní-li se o tom oznámení nejméně tři dny před odjezdem přednostovi místní stanice. Použije-li se rychlovaku, třeba o to žádati zvláštním oznámením u ředitelství státní dráhy (Videň, Schwarzenbergplatz, nebo u severozáp. dráhy nejméně 8 dní před odjezdem). — Snížení jízdného platí pro cestu do Kolína i zpět.

Tam, kde neze skupinu nejméně 30 účastníků utvořiti, mohou se účastníci více obcí spojití a z jedné stanice vyjeti společně. Každý účastník sjezdu musí míti sjezdovou legitimaci. Bez této legitimace nemá přístupu k žádné schůzi sjezdové ani do průvodu, nemá také nároků na levné ubytování. Sjezdová legitimace pro členy katol. spolků nebo organisací stojí 50 hal. a opravňuje ke všem schůzím sjezdovým a podnikům. Ubytování pro ty, kteří se včas přihlásí, bude vhodné a pohodlné: buď hromadné za nepatrný poplatek režijní (asi 20 hal.) nebo v soukromých bytech a hotelích za cenu 1 K až 2 K.

Značná část účastníků přijede již 6. září do Kolína. Mezi četnými hodnostáři přibude 6. září také J. M. nejdp. biskup Hůlka, J. M. opat Želivský Roubíček atd. Na po-

čest hostí pořádá místní výbor slavnostní divadelní představení s proslovem a živými obrazy.

Program sjezdu zašle na požádání Sjezdová kancelář VII. všeobecného sjezdu českoslov. katolíků v Praze-II., Myslíkova ul. č. 5, která zasílá také za obnos předem zaslaný (s připočtením porta) sjezdové legitimace (složní lístek pošt. spořitelny se zašle) a udělí všechny informace o sjezdu.

Charitativním spolkům a ústavům! Přátelům charity! Po sedmé sjíždějí se letos českoslovanskí katolíci ze země koruny svatováclavské k obecnému svému sjezdu, který koná se ve dnech 7. a 8. září v Kolíně. Křesťanské charitě, nejvládnějšímu to poli blahob. a spásnosné činnosti katolické církve, věnována jest zvláštní schůze v pondělí dne 8. září 1913 o 8. hod. dopol. v refektáři kapucinského kláštera s tímto programem: Mše svatá v klášterním kostele. Jednání: Úkoly křesťanské charity. (Ref. dp. V. Chumský.) Spolek sv. Rafaela a nádražní missie. (Ref. dp. V. Hálek.) Přátelé charity, Vincenciáni! Zveme Vás co nejsrdčněji do této schůze. Přijďte všichni, zástupcové a členové vašich spolků, ústavů a zřízení, přijďte jednotlivci, muži a ženy! Na shledanou v Kolíně! — Přihlášky účastníků buďtež zasílány sjezdové kanceláři v Praze-II., Myslíkova ul. č. 5.

Katolickému studentstvu a přátelům jeho! Po sedmé sjíždějí se katolíci ze země koruny svatováclavské ke svému všeobecnému sjezdu v Kolíně! Účel sjezdu i jeho důležitost v dnešní době jsou nám známy. Solidarita všech vrstev a stavů společenských pro naši společnou věc — obrození našeho národa — bude tu opět propagována a upevněna. Tu nejlepší příležitost ke styku a sblížení naší mladé intelligence studující s lidem. Katolické studentstvo, které tak jasně ukázalo životní sílu svého hnutí na svých prázdninových sjezdech v Budějovicích, ve Valašském Meziříčí, v Brně, nechť vykoná i svoji povinnost vůči sjezdu kolínskému, aby naše druhé vystoupení před katolickou veřejností dopadlo co nejčestněji. Zveme vás co nejsrdčněji u příležitosti VII. všeobecného sjezdu katolíků na naši studentskou sekci a očekáváme od našeho studentstva a přátel jeho účast co největší. V Kolíně ve dnech 7.—8. září na shledanou! — Česká Liga Akademická, Přípravný výbor VII. všeobecného sjezdu katolíků českoslov. — **Program studentské sekce jest:** V pondělí dne 8. září: O 8. hod. mše sv. v děkanském chrámu Páně. O 9. hod. Zahájení sekce a volba předsednictva (v tělocvičně c. k. reál. gymnasia). Referáty: JUC. V. Waschko: »Naše cíle«. Ph.St. Frant. Kramule: »Naše sebevýchova«. JUDr. V. Janda: »Katolický student mezi lidem«. Debata o přednáškách. Zakončení sjezdu. — Sjezdová kancelář v Kolíně (společná se všeobecnou kanceláří) při vchodu do města. Legitimace studentská opravňující k návštěvě všech schůzí sjezdových 22 hal. Noclehy zdarma. O lacnou stravu postaráno. Přihlášky na sjezd přijímá a veškeré dotazy a informace ochotně sdělí Česká Liga Akademická (Agitační odbor), Praha-II., Voršíšská 1.

Katolické ženy! Když vlivem křesťanství osvobozena byla žena z jařma podřiznosti a postavena byla naroveň mužů, byl jí zároveň vyměřen ve společnosti lidské předúležitý úkol, který křesťanská žena s pravým pochopením a obětavostí vždycky plnila. Jako první vychovatelka člověka, jako věrná strážkyně posvátného rodinného života vykonávala žena práci téhož významu jako je práce a působení mužovo mimo rodinný krb. Teprve nová doba odvádí ji od tohoto prvního přirozeného a nejvznešenějšího jejího povolání. Zda jest to vždycky štěstím pro ženu i štěstím pro společnost a národ, o tom lze pochybovati. Křesťanská žena nesmí přisvědčiti dnes všemu, čím jí tato moderní doba lichotí nebo čím se jí nabízí. Za klamné výhody emancipace nezdravé a přemrštěné nesmí křesťanská žena nikdy přisvědčiti k snahám, které nesou zjevný nebo tajený ráz odkřesťanující a protikřesťanský. Tím vrhala by se v moderní otroctví a v týž stav pomáhala uváděti celou společnost. O tom, jak v dnešních společenských zmatcích má se křesťanská žena zachovat, poradíme se na **obecném sjezdu českých katolických žen**, který svoláváme u příležitosti VII. všeob. sjezdu českoslov. katolíků do král. města Kolína na den 7. září s tímto programem: V 8. hod. ráno: Pontifikální mše sv., obětovaná J. Em. nejdp. kardinálem knížetem arcibiskupem Lvem ze Skrbenských v děkanském chrámu Páně. Ve 3. hod. odp.: V tělocvičně školy v západním obvodu: Zahájení sjezdu J. J. princ. Zdenkou z Lobkowitzů. Volba předsednictva: předsedkyně, dvou místopředsedkyň a dvou zapisovatelek. Referáty: »Křesťanská žena ve službách lásky k bližnímu« (zahájí pl. Joza Krátká). »Katolická žena ve společnosti a v národě« (zahájí sl. Fr. Jakubcová). — Zveme všechny věrné katolíčky ze země koruny svatováclavské srdečně a upřímně k tomuto prvnímu obecnému sjezdu katolických žen. Na shledanou v Kolíně! — Přípravný výbor sjezdový. — NB. O ubytování účastnic, které se nejdéle do 3. září t. r. přihlásí ve sjezdové kanceláři v Praze-II., Myslíkova ul. č. 5., bude náležitě postaráno.

Konference křesť. železničních zřízenců koná se u příležitosti katol. sjezdu v Kolíně v neděli dne 7. září t. r. o 5. hod. odpolední v hostinci »u Štrupů«. Jest záhodno, aby delegáti byli co nejvíce zastoupeni. Jednání bude velice důležitá, bude se hlavně týkati organizačního hnutí. Přístup má každý člen a stoupenec ze řad železničních zřízenců všech kategorií. Každý se musí vykazati legitimací vystavenou katol. spolkem a organisací. Dotazy račtež řídit na adresu: V. Ehl. Nymburk, Purkyňova ul. č. 834.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové založilo nové skupiny v Javorníci.

Chocni a Kunvald. V době dnešní hospodářské krise jest sdružení pro dělnictvo velmi nutnou a užitečnou organizací. Stará se vskutku pečlivě, aby zmírněny byly škody krizi zaviněné. Pište si o informace, požádejte schůze! Řečníky vyšle sdružení zdarma. — Pořad dalších schůzí: Věrněšovice 31. srpna ve 2 hod. odpo. v host. p. Výprachtického, mluví p. Al. Petr z Hradce Král. V Oslu u Litomyšle 14. září odpo. mluví p. Al. Petr z Hradce Král. V Dolním Újezdě 14. září večer, mluví p. Al. Petr z Hradce Král. V Litomyšli 21. září odpo., mluví p. Al. Petr z Hradce Král. Ve Sloupnici 21. září večer, mluví p. Al. Petr z Hradce Král.

Ze sekretariátu »Sdružení čes. mládeže katol.« v Hradci Král. Naše schůze: Dne 31. srpna od 2. hod. odpo. valná hromada v Trpíně (host. Jana Štaudy) s přednáškou místostar. sl. Lid. Kosařové z Dobrušky. Týž den okresní výborová schůze o 11. hod. dopol. a odpo. o půl 4. hod. schůze s přednáškou v Polčově (Katol. dům); na obou referuje tajemník vp. Stanislav Beneš. — **Zakládáte odbory orelské!** V poslední době šíří se zámyslně nepravdivé zprávy, že jest s velikými nevýhodami spojeno zakládání »Orla« ve formě odboru při skupině, a daleko lépe jest zřizovati samostatné jednoty orelské. Upozorňujeme tudíž všechny skupiny, že tomu jest naopak: na naši žádost povolilo c. k. místodržitelství v Praze výnosem ze dne 23. července 1912 č. 8a 3305, našemu ústř. výboru zřizovati při skupinách odbory tělocvičné, řichž členové mají právo nositi schválený stejnozračí orelský. Na základě tohoto výnosu lze v místech, kde jsou naše skupiny, zřizovati »Orla« velmi snadno: prostě stačí oznámiti utvoření odboru a jeho výboru s odvoláním se na výše citované vynesení místodržitelství, a není třeba zvláště ještě žádati o povolení u c. k. místodržitelství. Dále upozorňujeme, že valná hromada odborů a jednot orelských, konaná v Hradci Král. minulého roku, přijala toto pro všechna místa platné usnesení: »V místech, kde jest aspoň jeden katolický spolek, budíž »Orel« utvořen jako odbor; jen tam, kde jiného katolického spolku dosud není nebo ho nelze založiti, budíž zřízena samostatná jednot orelská.« Vzhledem k oběma uvedeným rozhodnutím nemůžeme schváliti — nepřihlížejíce již ani k té okolnosti, že zakládání nových, značných obětí finančních vyžadujících samostatných spolků v místech, kde již existují katolické spolky, jest třeštěním a mnohdy zeslabováním naší organizace — aby v obcích, kde jsou naše skupiny, byly zakládány samostatné jednoty orelské nebo dokonce skupiny naše byly rušeny a místo nich orelské jednoty tvořeny. Konečně připomínáme, že k založení odboru orelského při našich skupinách jest nutno vždy vyžádati si schválení ústředního našeho výboru. — **Z nařízení plenární schůze ústř. výboru »Sdružení české mládeže katolické sídlem v Hradci Králové« dne 24. srpna 1913.** — **Plenární schůze ústředního výboru ze dne 24. srpna** odbývána byla za účasti 15 členů výboru v malém sále Adalbertina v Hradci Králové. Co milí hosté dostavili se do schůze Msgr. Th. Dr. Fr. Šulc, jemuž při zahájení schůze starosta Sdružení dp. Keppl přál k vysokému významu, kterého se mu dostalo od sv. Otce, a dva členové Č. L. A., p. Ph. C. Fr. Havlík a p. Jar. Pavlík. Po zahájení schůze přečten byl protokol poslední schůze, který jednohlasně schválen. Dp. Beneš přednesl obsáhlou zprávou tajemnickou, která ve všem vykazuje pokrok a postup našeho Sdružení přes překážky, které namoze skoro nepřekonatelně stavějí se v cestu našim člům a plánům. Členů nových přijato od nového roku přes 649, naproti tomu vystoupilo jich 166. Nových skupin založeno za letošní rok 14. Sekretariát sám pracuje plně ku zdravému rozvoji našeho Sdružení a vzorná kancelář, kterou po schůzi členové výboru shlédli, těšila se zájmu všech přítomných. Rovněž zprávy odboru organizačního a agitačního vykazují potěšitelný vzestup, ačkoliv někde jsou naproti tomu znáti úbytky. Zpráva odboru tiskového zabývala se ponejvíce redakční a administrativní zprávou »Dorostu«. Žádáno, aby členové více do svého časopisu doplňovali a četnější jej odebírali. Zvláště doporučováno, aby dopisy pro redakci určené psaly se na zvláštní papír a nebyly psány hromadně s dopisy jinými, poněvadž tak snadno se mnohé věci přehlédnou. Velice pěkný referát podal tu starosta dp. Keppl. Zpráva odboru tělocvičného, přednesená místostarostou p. Nejedlým konstatuje, že při našich skupinách je 24 tělocvičných odborů; pan referent stýská si na četné nedostatků a na nepřetěž mnohých kruhů, které by spíše tuto otázku měly podporovati, a ne klásti v cestu překážky. Zdůrazněn tělocvičný řád schválený plenární schůzí ústředního výboru dne 20. října m. r. a usneseno, že ve všech případech se bude krajně dodržovati. Nejméně potěšila zpráva odboru finančního, přednesená tajemníkem dp. Benešem. Pan referent zcela oprávněně si stěžuje do chování mnohých skupin, které si myslí, že placením dělají milosti jednotlivým členům ústředního výboru a namoze vůbec nepořádně své závazky vůči ústředí vyrovnávají. Obnos pohledávek sekretariátu za některými skupinami je až přes 70 K, suma to zajisté značná. Usneseno opětně co nejdůrazněji požadovati zaplacení na těch, jichž závazky jsou značné, poněvadž neustálým přirůstáním dluh se zvětšuje. Zpráva odboru sjezdového zabývala se po většině sjezdem kolínským a vykonaným sjezdem v Bohuslavicích. Následoval referát p. Nejedlého o pokračovacích školách a lidových kursech, který po širší debatě všech přítomných byl schválen a usneseno pro letošek otevřítí dvě pokračovací nedělní školy v Bukovině a Blešně. Kursy lidové uspořádají se, pokud tomu okolnosti dovolí, ve všech okresních sdruženích. Konečný referát byl tajemníka dp. Beneše o dalším postupu našeho Sdružení. Přirozeně, že hlavním bo-

dem tu byla jednota, o které se také nejvíce hovořilo, a byla na návrh pana kanovníka dra. Šulce učiněna důležitá usnesení, která však prozatím se vymykají veřejnosti. Zdůrazněna potřeba věnovati větší péči výchově stavovské, politické, a přípravě pro organizaci soc.-odborovou. Ustanoveno zřídit při Sdružení komisi sociální a otevřítí kondiční odbor (sprostředkovatelnu práce), jakož i zavěsti informační službu pro ty, kteří se chtějí za svým povoláním neb dalším vzděláním uchýliti buď do měst, nebo do ciziny. Ve volných návrzích projednány byly záležitosti skupin, o čemž jednotlivcům na tom účastněným budou podány písemné zprávy ze sekretariátu.

K slavnostem sv. Václavským vydali jsme cenou brožuru »Svatý Václav a náš český život«, obsahující: návod, program, řeč (dle dra. Kalouska) a recitace k svatováclavské slavnosti. Cena 1 výt. 14 hal. Při hromadných objednávkách sleva. Hodl se dobře jako leták lidový. Všele doporučujeme. Objednávky vyřizuje sekretariát »Sdružení české mládeže katolické« v Hradci Králové.

Křesť. soc. vzděl. spolek v Čáslavi. Zahradní zábava, ohlášena na 24. srpna, vydařila se, díky krásnému počasí, velice pěkně. Útulná zahrada hostince p. Hausdora »na Skřivánku« byla záhy po polednách naplněna četnými členy i hosty našeho spolku. Svižné tempo neúnavně spolkové kapely pod taktovkou p. Keroušovou rozproudilo v brzkou veselou náladu, která pak zdařilými atrakcemi udržela se až do večera. Vedle koulení o velmi pěkné ceny byly to dostihy chlapců v pytlích a zvláště pak výborně přednesené kuplety pp.: Lumpem, Mrázkem, Skaloudem a sl. Havelkovou, které k slušnému a srdečnému obveselení obecnictva přispěly. Aby nebylo opomenuto hlavního účelu zahradní této zábavy, rozmnožení fondu na spolkový katolický dům, o to velmi svědomitě staraly se sl. Havelková a Pelcová rozprodáváním losů bohatě opatřené tomboly a výherních lístků na dort, věnovaný vzácnou přiznivkyní spolku pl. inž. Vočáskovou. Spolek vystoupil opět po delší době se zábavou, širším kruhům obecnictva přístupnou, a může býti spokojen. Má také proto za povinnost, vzdáti díky všem, kdož se o zdar její přičinili! — Katol. sjezdu v Kolíně účastní se spolek korporativně s praporem. Členům se oznamuje, že vyjedeme v pondělí ráno drahou o 8. hodině spolu s ostatními katol. korporacemi z Čáslavska, které se na manifestační průvod vypraví. Hojná účast žádoucí!

Lomnice n. Pop. Naše slavnost, jež konati se má na vlastním pozemku dne 31. srpna t. r. s prvním cvičením veřejným »Orla«, jak se nám zdá, nedá spáti různým těm našim přelstěčkům. Jeden z nich, populární to pokrokař, jemuž (není tomu dávno) i hlasy těch nenáviděných klerikálů byly dobré, aby dostal se do teplého hnízdečka, žvástá nesmysl, že se nám překazí průvod. — Velečtý pane, hlasateli svobody, rovnosti a sokolského bratrství, od které doby neplatí svoboda přesvědčení a rovnost pro katolíky (dle Vašeho rozumu pro klerikály černé)? Na to nemůžete odpověděti, my Vám to odpovíme, neboť v této chvíli Váš rozum jistě nebyl doma a toulal se na cestách. A proto, pokoj buď s Vámi! Ten náš »Orel« jest tu a nezmizí s povrchu, jak by si někdo snad přál. Jsme připraveni na vše, za jednoho, jemuž snad by nebylo možno s námi svorně pracovati pro všechny různé nepokrokové intriky, máme dnes několik jiných. Nuže, jen račte ku předu — Drinopol nám již padl, ale my nepadneme. Nebyli bychom se zmínili o tom, ale to ustavičné mlčení nutí nás přece k obraně. A proto dáváme skromně radu: Nechte nás na pokoji, a jestliže Vás to nějak páli, můžete se také průvodu účastniti a nechat pokrokařství doma. Uděláte si dobré oko na některém ústavě. »Moudrému napověz«, povídal jeden »také klerikál« v fideletně gymnasia kdysi. A proto snad i toto postačí Vám. Nám aspoň jistě. — Ostatním našim přátelům pravíme: Kdo seje vtr, klidí bouři.

Pro Lomnici n. P. a okolí! Odbor Svatováclavské Matice Školské, sídlem v Lomnici n. Pop., po úředním schválení definitivně ustaven. Ve schůzi dne 17. srpna t. r. konané zvolen výbor definitivní, ježto prozatímni výbor po více jak celoroční úplné nečinnosti nemohl pro různé ohledy ničeho vykonati. Odbor jest tu. Činnost jeho započata první výborovou schůzí dne 22. srpna t. r., kde vykonány řádné volby a funkce jednotlivé rozděleny. Jsme v začátcích, přejímáme těžké postavení u nás, ale nebojíme se. Jest nás sice málo, ale dá Bůh, že za krátký čas bude nás více pro tak šlechtěné účely. Že jest nadšení veliké pro odbor náš, dokazuje ta okolnost, že na ponejprv přihlásilo se na 50 členů. Členem státi se může každý katolík, který pro účely odboru složí libovolný příspěvek ročně. Tedy každý katolík, i dělník o malé mzdě, může se státi členem. Veškeré informace, dotazy ústně i písemně vyřídí nově zvolený předseda odboru Svatováclavské Matice Školské, náš starosta »Orla«, br. Al. Mann. c. k. berní kontrolor z Lomnice n. Pop., jednatel odboru.

Družstvo »Vlast« v Praze oslaví v úterý dne 9. září 1913 šedesáté narozeniny svého zasloužilého zakladatele a katolického pracovníka a spisovatele vřdp. Tomáše Škrdlu, kníže arcib. notáře a redaktora »Vlasti«. V 8 hod. ráno bude sloužena mše svatá v kapli »Červeného kříže« v Žitné ulici č. 24 n. V 9 hod. ráno v místnostech družstva v Žitné ul. č. 26 n. slavnostní výborová a členská schůze. Odpoledne v 1 hod. bude společný oběd ve zvláštní místnosti restaurace »u Brejšků«. — Přihlášky k obědu a pozdravné dopisy a telegramy přijímá předsednictvo družstva »Vlast« v Praze-II., Žitná ul. č. 26 n.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 27. srpna. Vyhláší se, že dnem 28. srpna vyloženy jsou dle § 72. zřiz. ob. účty příjmův a vydání obecních důchodův, obecních podniků, fondův a nadací, místní školní rady, obchodní akademie a obecních ústavů v úředních hodinách u purkmistrovského úřadu k veřejnému nahlédnutí po dobu 14 dní, kdy lze k účtům těm připomínky činiti. — Zpráva Českého svazu úřednických spolků v Praze, že pořádá se druhý sjezd veškerého českého úřednictva ve dnech 6. až 8. září v Praze, vzata byla na vědomí. — Žádost Besedy za parketování místnosti před sálem postoupena byla k návrhu technické kanceláři. — S c. k. místodržitelstvím se sdělí, že okresní výbor schválil, by zřízena a vydržována byla nákladem obecním městská vyšší škola pro ženskou povolání hospodářská. — Obchodní ústředně zde postoupen byl přepis Českého zemského cizineckého svazu, týkající se požadavků zdejších z oboru železničního spojení lokálního i vzdálenostního. — Offerty firem O. Stein a F. Seifert na koupi dříví z měst. lesů postoupeny byly lesnímu odboru k podání návrhu.

Pan Vojtěch Mádl, bývalý kapelník 18. pluku, složil novou kompozici, kterou věnoval nejjasnější vévodkyni Žofii z Hohenburgu. J. Vys. arcivévoda František Ferdinand vzdal skladateli za svou choť dík. Názyvy počátečních not v jednotlivých oddílech odpovídají písmenům jména vévodkyně.

Návrat rezervistů. Včera již od 6. hodiny odpo. čekali vyšší důstojníci a dělostřelci na koních na vracející se rezervisty (dělostřelce) z Bosny. Po 7. hodině již vystoupili rezervisté (něco přes 60 mužů) z vlaku. Seřadil se slavnostní průvod. Napřed jeli důstojníci a dělostřelci na koních, za nimi kráčela hrající vojenská kapela, pak šli rezervisté. Kolem průvodu utvořil se brzy hustý špalír obecnictva, který vital vojny nadšeným voláním. Na mostě davy obecnictva tak zmohutněly, že automobily a jiné povozy na delší chvíli se musily zastaviti. Vojsko se bralo do Vodičkových kasáren, kdež zahrána rakouská hymna. — Dnes ráno přibýlo do Hradce množství jiných rezervistů, kteří půjdou do manévru. — V neděli ráno asi o 6. hodině přibudou z Bosny do Hradce rezervní infanteristé.

Velké koulení o ceny ve prospěch Ústřední Matice Školské od soboty 30. srpna do pondělí 8. září pořádá společnost kuželkářů v zahradě hotelu Adalbertina. Přes 30 skvostných cen. I. cena stříbrný přibor pro 6 osob.

Královéhradecká továrna automobilů »Kan«, společnost s ručením obmezeným v Hradci Králové. Sděluje se nám: Královéhradecká továrna automobilů »Kan« přeměněna byla ve společnost s ručením obmezeným za účasti interessovaných kruhů. Závod bude značně rozšířen a doplněn zavedením obchodu součástkami automobilů a ostatních motorových vozidel, jakož i prováděti bude opravy těchto i přijímati stroje v úschovu. Automobily »Kan« zavedeny byly před nedlouhou dobou 2 let a již za tuto dobu získaly si dobrého jména a rozšíření, hledány jsou zejména pro svoji laci a spolehlivou výkonnost. Stroje jmenované továrny účastnily se v říjnu loňského roku závodů pořádaných »Videňským automobilovým klubem« a docílily první ceny za nejlepší výkon relativně nejslabšího vozu při jízdě 460 km. bez zastavení při stoupání až 20 procent.

Na společnou sbírku národní věnováno bylo úřednictvem centrály Záložního úvěrního ústavu v Hradci Král. 100 K prostřednictvím Sdružení českoslov. úřednictva ústavů peněžních v Praze.

Seznam cen na týhodním obilním trhu v král. věn. městě Hradci Král. dne 23. srpna 1913 konaném. 1 hl: pšenice 16.50 až 16.80 K, žito 13.16 až 14.— K, ječmene 10.60 až 10.80 K, oves 7.60 až 9.— K, vikev 14.— až 18.— K, hrachu 24.— až 30.— K, čočky 32.— až 40.— K, jahel 34.— až 36.— K, krup 24.— až 50.— K, bramborů 3.20 až 4.— K, máku 40.— až 48.— K. 100 kg: žitných otrub 14.— K, pšeničných otrub 13.50 K. 1 kg: másla čerstvého 2.80 až 3.20 K, sádla vepřového 2.— K, tvarohu 0.40 K. 1 vejce 0.06 až 0.08 K. 1 kopa: zeli 3.60 až 8.— K, okurek 3.— až 4.80 K, kapusty 1.20 až 2.40 K, cibule 0.50 až 0.70 K, drobné zeleniny 0.40 až 4.— K, mrkve 1.20 až 2.— K. 1 hl: jablek 6.— až 10.— K, hrušek 4.— až 8.— K.

Hora Matky Boží u Králík. Kněžských exercicií zde od 25. do 29. srpna t. r. konaných účastnilo se 45 kněží z různých diecézí Rakouska a Německa. Z těchto bylo 20 z diecése Královéhradecké. Exerციატorem byl známý učenec a linguista Dr. František Leitner C. Ss. R. — Dne 26. t. m. sloužil zde v den úmrtí vsdp. Msgr. Jana Bartáka vikář Václav Hlavsa za spásu zesnulého za účasti všech exercitantiů mši sv. Jak známo loňského ro-

ku po odbytých zde exerciciích odebral se tento věrný ctitel Mariánský na věčnost. Kéž upomínka naň zde i na dále potrvá!

Čáslav. Městská rada, o jejímž obsazení jsme přinesli minule zprávu, složila v pondělí 25. srpna dopoledne spolu s purkmistrem JUDr. J. Zimmrem obvyklý slib a ujala se tak svého úřadu, rozdělivši si referáty. Nebyl tedy vzat zřetel ani k protestu p. inž. Tetěva ani k ohlášenému zakročení u c. k. místodržitelství. Ohlašuje se sice z řad opposice případný rekurs až k správnímu dvoru, dojde-li však k němu skutečně, nelze ještě na jisto říci. Jeví se i u některých voličů, kteří se z počátku hnali do všemožných právních odporů, po konstituování nové rady tiché smířování se se situací. Kdo zná ostatně naše občanské poměry, dovede to pochopiti. — Rozšíření mostu u podměstského rybníka, o němž se po dva roky již mluvilo, stává se právě v těchto dnech skutkem. Přispěly prý k tomu nastávající manévry. Má se totiž erární silnici, která přes most vede, ubíratí značné množství vojska, táhnoucího přes Čáslav k Táboru. Most rozšířen bude o široký chodník betonový pro chodce. Při tom došlo ku zboření kapličky nad sv. Janem, která dodávala těmto místům charakteristického vzhledu. Aby zachován byl pohled na tento kout, byla partie tato fotografována a fotografie uloženy budou v městském archivu. Socha sv. Jana N., která spolu s kapličkou musila býti s mostu odstraněna, postavena bude nyní na protější straně silnice u domu patřícího pravovárečnému měšťanstvu. Při tom také dojde na konečnou její opravu. — Důležité upozornění vydalo c. k. okr. hejtmanství vzhledem k nastávajícím císařským manévřům. Každý, kdo by chtěl jako divákúčastníti se ať předběžných, ať konečných manévřů vojenských, musí býti opatřen úřední legítimací, vydanou od c. k. okresního hejtmanství. Jinak připuštěn k podívané nebude, ano mohl by býti případně i zatčen. Upozorňujeme na to zvláště venkovské čtenáře listu našeho, poněvadž víme, jak snadno podobné úřední vyhlášky se přehlédnou.

Chrudim. V sobotním čísle »Neodv. Listů« vyskytla se lokálka »Nepoctivost »Obnovy«. »Neodvislé Listy« obviňují v ní »Obnovu« z nečestného boje proti řádům sokolským, jelikož »Obnova« ve svém posledním čísle dovolila si napsati: »Správně píše »Neodv. Listy«, že by si naši čaští Sokolové měli opravdu vzít z něho, t. j. z p. cis. rady Pippicha, příklad a nemítí jenom humanitu na jazyku, nýbrž i v srdci.« Větu tuto označily »Neodvislé Listy« jako lživou a vyprosily si kalení svého listu. Věru, stkvěly to příklad logiky! »Neodv. Listy« neužívají sice přímo jména Sokolů, nýbrž praví: »Z p. Pippicha měli by si chrudimští pokrokáři aspoň částečně vzíti příklad, neboť oni nepodporují ani své vlastní věci, tím méně takové, sloužící k blahu všeobecnému.« »Obnova« necitovala doslovně jich názor, nýbrž obsahově se ho jenom dotkla. Který inteligent (ovšem objektivní) může tvrditi, že to, co »Obnova« v té, dle »Neodvislých Listů« lživé větě, uvedla, nezakládá se na pravdě a neshoduje se věcně i s názorem »Neodvislých Listů«? Máme za to, že myšlenka, obsažená ve větě »Obnovou« citované, aby měli humanitu nejen na jazyku, nýbrž i v srdci, daleko stručněji vyjadřuje a dle našeho názoru i přesněji to, co »Neodv. Listy« dovozují. Že »Obnova« neužila přímo slov »pokrokáři«, má svůj důvod v tom, že »Osvěta Lidu« věc tu zatáhla do Sokola, kde ke konci svého článku píše: »A tušíme, že pan cis. rada je Sokol.« »Obnova« vyvracela polemiku »Osvěty Lidu« a nikoli »Neodv. Listů«, o nichž jenom se zmínila, poněvadž ony té věci samy se dotkly. Konečně jest to dnes úplně jedno, řekne-li se: pokrokář či Sokol. Nebo kdo nám může tvrditi, že dnes nemusí každý Sokol volky nevolky přisluhovati záměrům politiky Scheinerovy? Že dnes každý Sokol, který se postaví proti takovému »pokroku«, jaký dnes v jednotách vládne, není kaceřován, ba i bezdůvodně z jednot vylučován? Jest tudíž vidno, že kryje se dnes rozsahově i obsahově pojem pokrokář s pojmem Sokol. Tak i v tomto směru jest výtka »Neodv. Listů« nepodstatná. Ať si vzpomene každý na případ vítkovický, resp. na Werkshotel, který nedávno každého poctivého Čecha musel naplniti hnusem nad celou politikou sokolskou! Tam jasně ukázali Sokolové, resp. pokrokáři, co jest jim bratrství, co jest jim národ a jeho práce menšinová. — Pozn. redakce: K vůli vyhnutí všelikému omylu citujeme pravidelně z jiných listů úplně doslovně, aby čtenář si mohl učiniti úsudek zcela samostatný a aby seznal, zda naše kritika jest přílehavá. Přes to však protestujeme proti tvrzení »Neodv. Listů«, že věta našeho p. dopisovatele byla »vyloženou lží«, že »Obnově« není nic dost nečestné, aby si to nemohla vypůjčiti k hanebnému (!) boji proto řádům sokolským.« Jak ten »hanebný boj« náš vyhlíží, to vysvětlá na př. z toho, že jsme napsali uvítací článek ke sletu všesokolskému. A jestliže »Neodv. Listy« po způsobu štvavých pokoutních listů lhou, že nám »není nic nečestné« k protisokolskému boji, pak je vyzýváme, aby podaly důkazy. Co redakce naše napsala proti sokolské účelnosti, proti sokolskému volnomyšlenkářství, proti rozvratu národnímu, zaviněnému od Sokola, proti sokolskému balamucení lidu, to plným právem a zcela klidně opakujeme. Na př. proti švindléřskému tvrzení, že Sokol jest organizací všénárodní, měly by vystoupiti samy »Neodv. Listy«. Přijímají-li se do Sokola židé a vyhazují-li se čeští katolíci, bránící se proti židovskopokrokářskému ujařmení, pak Česká obec sokolská rozhodně není všénárodní. Při pověstné valné hromadě, která dala organizovaným katolíkům výpověď z bytu, měl hlavní slovo pověstný Chrastina. Sokolská obec

mohla se snadno přesvědčiti, jak tento muž o katolických organizovaných lhal — tudíž jej měla energicky poučiti o požadavcích sokolské charakternosti. Leč naopak: usnesení obce sokolské, ku kterému došlo na základě nesprávných tvrzení Chrastinových, posud trvá a Chrastina v Sokolu podržen na dále. Židovský Sokol ani slovem není pokárán, jde-li do synagogy s modlitební knihou. Katolíci však byli vyhazováni ze Sokola již proto, že se účastnili svých církevních průvodů. Když se stal pokus toto jednání bezcharakterně zapřítí, odpověděli katolíci otiskem jednoho exkomunikačního dekretu. Sokolové jsou to přece, kteří mlčí k utvrzení moci pastora nad evangelickými školami a kteří zároveň hledí vyhostiti katolické náboženství ze škol. Ať nikdo neříká: »To jsou jen pokrokáři, nepletěte do toho Sokolstvo!« Ne — Sokolové přece tak četně a manifestačně vítali sjezd Volné Myšlenky! Směšným se stává člověk, který chce namluviti světu, že vybarvený pokrokář stane se rázem snášlivým, že zapomene na svou účelnost, jakmile si nastrčí sokolskou čapku. Pro sokolský кроj v něm dvoji duše nebude. Tak bychom mohli pokračovati na důkaz, že není nám potřebí snášeti shnilá polínka tam, kde leží okázale celé usvědčující klády. Ze sanguinického protestu »Neodv. Listů« vysvětlá, že asi některý pokrokář narazil si na rychlo sokolskou čapku, aby mohl uděliti úřední sokolské rozkazy mladočechům, čili aby pomocí sokolského kroje přiměl »Neodv. Listy« k nepřímé podpoře »pokroku«. — A obráceně: od »Werkshotelu« utekli mladočeši z bázně před pokrokovými blesky jako zajíc od zeli při spatření myslivce. Tenkrát jste měli promluvíti v zájmu sokolské myšlenky hodně zřetelně! Patrně, že není potřebí žádného »hanebného boje« v době, kdy sokolské jednání mluví tak křiklavě samo!

Polská návštěva v Chrudimi V neděli o třech čtvrtích na 12 přijela do Chrudimě výprava chovanek hospodyňské školy v Zakopaném p. hraběnky Zamojské. Tato výprava byla uvítána p. cis. radou Keilem, referentem školství v městské radě. Chovanky prohlédly si hospodyňskou školu zdejší, král. zemskou hospodářskou školu a jiné památnosti města. Večer pak na počest jejich uspořádán večírek v malém sále musejním. Druhý den pak pokračovaly na další cestě ku Praze.

Vojsko v Chrudimi. Od 3. do 9. září budou konána v okolí Chrudimě vojenská cvičení části 9. armádního sboru. Na okresním hejtmanství vydávají se již legitimace pro ty, kteří chtějí přihlížeti vojenským cvičením. Pozor! Bez legitimace nebude nikdo do okruhu manévřů připuštěn! Mnohému by nastalo i nemilé oplétání!

Dopadený vrah. Dne 24. srpna v neděli dopoledne v Chrudimi zatkla místní policie surového vraha Františka vulgo Aloise Tůmu z Dobré Vody u Mezifíči na Moravě. Vrah zatčen nadstrážníkem Vojt. Černým. Špiřňar, který se setkal večer v den vraždy na markovické silnici s vrahem, nadstrážníka na zločince upozornil. Zatčení způsobilo velkou sensaci mezi domácími a cizím obyvatelstvem, které právě se vracelo z dopoledních služeb Bržích. Vrah byl po výsledku na městské strážnici odveden za asistence strážníků do vazby zdejšího krajského soudu.

Kostelní práce
pozlacovačské a řezbářské,
znovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Celné usnadnění od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Různé zprávy.

Výboj strany rozkladu. Samy volnomyšlenkářské listy dokazují, jakému rychlému rozvratu propadá v Německu církev protestantská. Evangeličtí duchovní nemají však na práci nic pilnějšího, než — šířiti lutherské zásady v zemích cizích. Z tak veliké péče o cizince vysvitá zřejmě politický ráz lutherské agitace. Lutherovo jubileum roku 1917 má býti zcela zvláštním způsobem oslaveno. Rakousko-Uhersko, které si protestantští agenti již mezi sebou rozdělili, má býti v tomto roce obdařeno darem z Německa 1 mil. marek, kterýmižto penězi mají býti zakládány protestantské školy. 200.000 marek bylo k tomu konci již sebráno. Dvě léta před tím se oslavuje Husovo jubileum, kterého se využívala pro odpad od církve mezi českým lidem. Bude to tedy dobrá příprava na Lutherovo jubileum. Německofišťští politikové vyhlédli si obratně vhodný čas po Husovu jubileu. A pokrokáři pracují pruským agentům do ruky.

Katolíci polští na postupu. Kníže biskup Adam Spieha založil sekretariát, jenž má říditi všechny haličské katol. sociální organizace biskupství krakovského a další organizaci provésti. — Při svém sekretariátě ve Lvově zřizují si katolíci polští katoličskou korespondenční kancelář, jež má za účel poukazovati na ničivou činnost nepřátelského tisku mezi katolickým lidem a jej krok za krokem vyvracet i umlčovati. Kancelář má informovati časopisy o práci katolíků a všech živlech národnímu duchu polskému nebezpečných.

Školské změny v italských bohosloveckých ústavech. V jižní a střední Itálii, kde je biskupských sídel mnoho nepatrných diecésí, je také tolik bohosloveckých učilišť, ale také nepatrných. Proto papež Pius X. zreformoval tato učiliště v ten smysl, že vždy pro několik diecésí zřizuje se seminář krajský nebo generální. Toto zařízení jest na prospěch jak studujících, tak profesorů diecésí. Jednak je lepší výběr profesorů a jednak lepší učebné pomůcky. Také v Římě podniknuta byla v tom směru reforma.

Všelicos. Pro uherské Slováky bude prý zřízeno gymnasium v Uherském Hradišti na Moravě; na československých konferencích v Luhačovicích bylo pro ně sebráno a upsáno 10.000 K. — Na ostrově Novaja Zemlja v Severním ledovém moři za poslední zimy vymřela hladem celá osada na 100 rybářských rodin. Pro neobyčejně tuhou zimu nebylo možno získati nových zásob z Ruska a protože také moře zamrzlo, nemohli si rybáři opatřiti potravu ani lovem. — Francouzský ministr vnitra nařídil prefekturám, aby v místech odlehklých od velkých měst se tvořily samostatné gardy měšťanů k ochraně majetku a veřejné bezpečnosti. Gardy budou samostatně vyzbrojeny a podřízeny starostům; členové gard jsou sprostěni vojenské služby. — Praha mající na 200 mil. dluhů (ze všech svých příjmů nemůže zaplatiti ani úroky tohoto dluhu), jest vládou vyzvána, aby co nejdříve provedena byla sanace městských financí; jinak obecní zastupitelstvo bylo by rozpuštěno a nahrazeno císařským komisárem. — Aby vzdělání a vychování byli učitelé pro vzdělávací a vychovávací ústavy vojenské, byl jistý počet aktivních důstojníků komandován ke studiu na vysokých školách pro studijní rok 1913—14. — Ministerstvo války vydá výnos, který nařizuje, aby Nazareni a jiné osoby, kteří odpírají vojenské povinnosti nebyli přistě žalařováni, nýbrž přiděleni ke službě zdravotní. — Professor slovanských literatur v Paříži a vynikající přítel českého národa Louis Leger vrátil rumunský řád, který mu byl před delší dobou propůjčen, s tím odůvodněním, že nemůže řádu nositi vzhledem na chování se Rumunska ve druhé válce balkánské. — Německo zřídí příštího roku 21 nových posádek, z nichž bude 12 na francouzské hranici. — Při nedělním čepobiti v Paříži apači a anarchisté ozbrojení revolvery stříleli, v kavárnách vše ničili. 3000 policejních strážníků nemohlo s nimi mnoho svésti, až teprve na pomoc přispělo hasičstvo.

Počátek školního roku jest již přede dvěma a zápis do škol bude se prováděti co nevidět. Ve Vídni jest počátek školního roku vždy opravdovou tragedií české menšiny vídeňské. Přes 12000 českých dětí napočítala vídeňská úřední statistika ve Vídni. A pro ty je jen jediná česká škola, kde se připouští nerušeně vyučovat. A ta škola pojme pouze na 900 dětí. Celé zástupy českých dětí které se hlásí do české školy, jsou pro nedostatek místa odmítány. Bývá ve dny zápisu zvykem že české děti, které chodí do českých škol v zemích českých pamatují příspěvkem na spolek »Komenský« ve Vídni III.-1., Münzgasse 8. aby českým dětem ve Vídni udržel českou školu a případně počet škol ještě rozšířil.

Dokonalé opravy a pozlacování
oltářů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlacovačství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámečky a obrazy. Založeno v r. 1888.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky,
oltáře, sochy, kazatelny,
levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské
a řezbářské
BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

NÁBYTEK
KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový cenník č. 60.

Ke sporu mezi laž. Šelem a řed. Stuchlem. Poněvadž pokrokový tisk (Pokrok, Noviny a Čas) usilují už předem stát se vrchní a hodně bezohlednou soudní instancí nad konservativcem, odpovídáme zatím alespoň několika poznámkami. Že by bylo působilo srovnání posudku znalců u soudu komicky, může napsat jen člověk, který ze zaslepeného záští obrací pravdu na ruby. Vždyť přece sám soud (tedy přece nepovolanější nestranný rozhodčí) přistoupil plně na návrhy řed. Stuchla, oprávně se o toto srovnání a líčení odročil. Ovšem pokrokářům se nelíbilo významné srovnání slovo za slovem. Učitel Bidlo byl do sporu zatáhnut protivníky Stuchlovými. Nemá tudíž divu, že se ho pánové tolik horlivě ujímají. Na obvinění Bidlovo odpoví nejbližší čas. Zatím sdělujeme, že žákyně při výslechu udávaly, že obsah příslušného listku znají a že vědí ještě více, než jest v listku. Nemohla ten listek do schránky hodit některá žákyně? Po vyšetření zakázal ředitel žákyni docházeti do bytu učitelova. Nemluvil-li s ní nikdy beze svědků, tedy by snad vynutil na ní onu odpověď pohrůžkami? Ředitel Stuchl proti obvinění zahájil příslušné kroky. Bidlo s býv. žákyní rychle se vyrovnal a ji odpustil, když odvolala, ale ředitele stihá. Koho měl žalovat v první řadě? Stuchl přece anonymní listek Bidlovi vydal. Napřed Bidlo obvinil ze psaní těch řádků jednu učitelku, teprve pak po 5 měsících ředitele. Výsledek vyšetřování úředníka c. k. hejtmanství nebyl Bidlovi příjemný. Aféra se rozšířila, vyšetřovány věci již z r. 1911 a o docházení ještě jiných začek do jeho bytu. Zkrátka, pánové, protokol vám jest přístupný. Jestliže tolik tupíte Stuchla, abyste oblékli Bidla v háv mučednický, proč váháte obsah protokolu uveřejnit? Jestliže docela se vši kuráží Stuchla vyháníte ze školy, proč se pranic nehoršíte, že Bidlo po vyšetřování v dubnu r. 1913 dále byl na škole ponechán? — Nepravdou jest, že Stuchl vytýkal hradeckému znančí před soudem předpojatost. Naopak dr. Jeřábek ve své řeči dovozoval, že Stuchl obrací se proti znalcům pražským a že proti hradeckému nic nenamítá. Svědectví tohoto nepadalo na váhu už proto, že sám při přelíčení doznal, jak pro krátkost času nemohl zkoumat písmo důkladně. — Že ta historie zvládla tolik práchu v celých Čechách? Pokrokáři se o to přičiňovali ovšem všemi desíti, posílajíce hanopisy na všechny strany, i když mlčí o konečného spravedlivého soudního výroku očekávající řed. Stuchl se léčil z těžké nemoci. Nazýváte-li komedii tvrzení osvědč. svědky, pak sezná každý, že komedii se svým čtenářstvem provozují „P. N.“ Jiné četné a ještě důležitější zprávy, jež nás došly z kruhů dobře zpravených, ponecháváme si zatím v péči, jelikož při soudním líčení stejně vyjdou na jevo. Nechceme unáhleně odsuzovače připraviti o překvapení, kterého se jim dostane později. Chceme, aby záležitost projednávala i v tisku zcela spravedlivě na pravo i na levo a seznáme-li zdůvodněné, řádnými svědky stvrzené okolnosti i z úst jiných kruhů, nebudeme váhati i tyto zaznamenati. Zatím bylo potřeba odmitnouti výstřelky tiskové které na sobě nesou pečeť zřejmého stranicví.

Tento týden vyjde nejrozsáhlejší kalendář českého rolnictva „Venkov“. Cena 1 K, tucet 8 K. Objednávky přijímá Sdružení českých katol. zemědělců v Praze-I., Velká Karlova ul. 8.

Československá záložna v Praze oznamuje, že od 25. srpna t. r. přesídlila do nových místností ve Spálené ul. č. 46. nové.

Pečte „Masotín“ — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu „Vegetaria“, výroba poživatin na Smíchově. „Masotín“ jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékaři doporučený výrobek. Vzorék na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobírkou vyplaceně zasílá jmenovaný závod.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
životnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
vzpomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68
případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
členů. Jak děkované dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spolulčena 2 K,
jež se vyplátí bez průtahu buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojistělec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když týž jest tělesně zdravý a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
něných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:
Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Reyl,
předseda

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Chudý student VII. tř. vyš. gymnasia,

řádný katolík, jsa v nesmírné tísní, prosí vele-
vážené dobrodince o nějakou finanční
pomoc. Hrdlá se věnovati bohosloví. — Za
každý sebe menší dárek, zasláný redakci tohoto
časopisu, vzdává srdečné: „Zaplát Pán Bůh!“

Za hospodyni

na faru prosí o místo ve všem spořádaná a vzdě-
laná starší dívka. Je ve vaření, veškeré domácí
práci a částečně v hospodářství obeznalá. Vzorný
pořádek a úklid vždy pilně obstará. Ovládá
úplně obojí zemskou řeč.

Čtění nabídky pod značkou „Srpen 35“ poste
restante Pražské Předměstí u Hradce Králové.

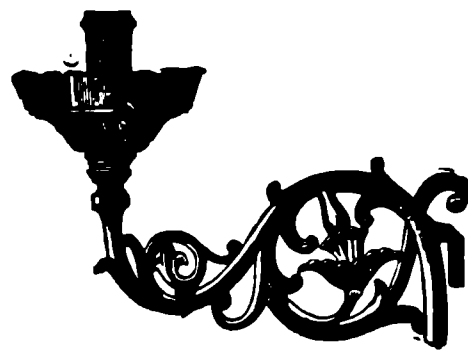
Předešlá významnější a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu a sochařství
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
obrazky a sošky v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru masek a do nejso-
bavějšího provedení figurálního,
dodává také i s křesťanskou kon-
strukcí plastický výrobek, ochranné
sítě a vše zasaženo v místě.
Masečky skleněné pro lá-
gady, křídlové cesty atd.
Nákrety, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Z. l. 1850.

Vyzname-
nán státní
medailí.

Tiště uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby ke-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpaky a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řizené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Račte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

Kulturní boj a český katolický lid.

Velice poučná tato úvaha,
přihlízející k roku 1915,
vyšla v „Časov. Úvahách.“

Antor Liberté shrnul zde významná slova
velikých mužů o katolické církvi, přirovnává
zlatou dobu Karla IV. ke krvavé době hu-
sitské, poukazuje na zbědované poměry pro-
testantské a na truchlivé následky zednář-
ských intrik francouzských, promlouvá o
„Volné Myšlence“ a ukazuje jediné pro-
spěšnou cestu k zdárnému rozvoji národa.

— Velice obsažná brožura čítá 47 s'ran. —
Cena její pouze 8 hal. — Při hromadných
objednávkách větší sleva.

Objednávky vyřizuje obratem

administrace „Časových Úvah“ v Hradci
Králové.

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní dítky,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absol-
v. c. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohrádů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühl nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámů v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veledůstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorčky a skizy franko.

Studující dívky

na celé zaopatrění
se přijmou

v Hradci Králové u řádné bezdětné rodiny.

Adressu sdělí administrace t. l.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Československé záložny, Praha-II.,
na úrok až **5%!** Spálená ulice č. 46 n.
Dopíšte si o složní listy.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matci C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jediná podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

	Děkuvsdání. Došlo mi tolik gratulací k mé instalaci, že nemožno mi zvláště všem mně milým a známým poděkovati. Činím tak tímto a děkuji za zasláná blahopřání; zvláště vzdávám dík mně vždy milým členům katol. národní jednoty pro Smiřice a okolí a pro Černilov. <i>Frant. Frydrych,</i> farář ve Kbele.					

Veškeré tiskopisy vkusně a levně zhotovuje Blsk. tiskárna v Hradci Král.	Všude rozšiřujte a podporujte katolický tisk!
---	--

Záložní úvěrní ústav

Akc. kapitál K 15,000.000 v Hradci Králové Reser. fondy K 2,700.000

Filiálky a expositury: Praha I. — Praha II., Spálená ulice — Čáslav — Chrudim
— Jičín — Krakov — Píseň — Semily — Slaný — Turnov

úrokuje vklady
na knížky

4 ³/₄ %

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědí

	5 ¹ / ₂ % při výpovědi 120denní	
	5 ¹ / ₄ % " " 90 "	
	5 % " " 60 "	

Volné vklady na běžné účty sazbou 5tiprocentní.

Zneužití hospodářské bíd.

Bylo by u velikém klamu, kdo by se domníval, že vzrůstání jmění kapitalistu vrhá hřejivé paprsky i na blahobyt drobných lidí. Francouzští zednáři se chlubí velikým zvýšením »národ. jmění«. Ale neříkají, k tomu tento veliký majetek výhradně slouží. Mají-li tam židé tolik milionu, bída drobného lidu jest tam daleko horší než v Čechách.

V Haliči a v zemích koruny uherské stoupá blahobyt četných židovských spekulantů velice rychle. Ale dlužno si dobře povšimnouti, jak tento rozmach se děje na úkor obyvatelstva křesťanského. Odkud v naší říši se stěhuje nejvíce lidí do Ameriky? »Nár. Politika« dne 23. t. m. sděluje: »Poláci ztrácejí ročně přes sto tisíc duší, jež jsou navždy pro ně ztraceny a z nichž sotva 20 tisíc použilo nové polské vystěhovalcké společnosti v Krakově, jež si vytkla chrániti vystěhovalce před různými pijavicemi. Bída a hlad vyhání nejlepší síly do ciziny z Haliče, kde ročně podle dra. Leskova umírá na sto tisíc lidí. . . . Stejně smutné zprávy zaznívají odevšad, zvláště z Uher, Charvátska, Dalmácie a Přímoří. V první řadě jsou postiženi Slované. Uherská vláda získává z jednoho vystěhovalce, dopraveného přes Rjeku do Ameriky, 30 K. . . . Dle úředních výkazu odešlo z Rakousko-uherské říše od r. 1876 do roku 1910 jen za moře přes pul čtvrtá milionu lidí, z Předlitavska 1.845.382! Na český národ připadá průměrně nyní ročně 10 tisíc vystěhovalců do Ameriky, roku loňského 8439 ze 187.882 z Rakousko-Uherska. Všechni přistěhovalci do Spojených států amerických bylo oni 838.172. Mnoho to na pul milionu bylo vystěhovalců tak zvaných sezonních z naší říše.

Co z těchto čísel vysvítá? Předně, že z naší říše spěchá do Ameriky za chlebem celkem nepoměrně větší počet lidí než ze států jiných. Z 838.172 vystěhovalců 187.882 příslušníků rakousko-uherských! Dále právě z Haliče a z Uherské koruny, kde židé mají tak obrovskou moc hospodářskou a politickou, prchají největší davy dělnického lidu. A tito vydědenci i při svém stěhování jsou v rukou židovských agentů a jejich služeb.

Nedávno byla veřejnost rozrušena zprávou, jak celá řada nesvědčitých agentů k vůli zisku německých dopravních společností celým plukem rakouských branců pomáhala falšovanými pasy a jiným švindlem na cestu do Ameriky. Tito mladíci, kteří ze strachu před trestem již setrvávají v Americe za každých okolností, brzy spláchnou vydělkem. Ale agentům se při tom vede velmi dobře.

Pouze z Předlitavska odešlo přes hranice 112 tisíc mladíků, povinných vojenskou službou. Na př. v prvním armádním sboru (Krakov) se nedostavilo k odvodu 20.877 mladíků, v X. sboru (Přemyšl) 26.112, v XI. (Lvov) 33.860! Nyní prý se nachází jen v Kanadě na 90 tisíc takových uprchlíků. Proto se táže »Reichspost«: Pro koho vlastně odvádíme rekruty: pro Rakousko či pro Kanadu? Hlavní vinu svádí na židovské agenty.

Agenti tací nalezli velice silnou podporu ve vudci polských agrárníků posl. Stapiňského. Tento muž jako agrárník měl by se starati ze všech sil, aby haličské zemědělství, které jest tolik zanedbáváno, aspoň poněkud se zvelebilo. Chamtivý poslanec však k vůli vlastnímu zisku právě zemědělskému lidu pomáhá horlivě za oceán. Pozemková společnost kanadská »Canadian Pacific« slavní dělnictvo, kde jen trochu muže. Tato společnost obdržela v Rakousku právo na zřízení 36 filiálek a agentur.

A proč samo naše ministerstvo povolilo tak rozsáhlý aparát k stěhování rakouských příslušníků? Protože chytrá uherská Rjeka vynáší, myslilo se, že vynese nyní také značný peníz přístav v Terstu. »Reichspost« napsala: »Musí se podporovati náš přístav terstský, jež kartel pro námořní dopravu zanedbával, kdežto pozemková společnost kanadská vystěhovalce, kteří jsou pro ni sagitováni, dopravuje přes Terst.« — I kdyby se skutečně dostavil finanční úspěch, jaký vláda měla takovým opatřením pro zvelebení terstského přístavu na mysli, nastává otázka, zda okamžitý zisk vyrovná se ztrátě způsobené ztrátou celých pluků zdravých pracovníků.

Zatím však »Canadian Pacific« chytrým manévrem na základě své rozšířené koncesse pomohla hodně přístavům severoněmeckým, kdežto Terst vyšel skoro na prázdno. Na př. letos za pul roku bylo dopraveno přes Antverpy 20.019 osob, kdežto přes Terst toliko 3136.

Ovšem právě filiálka, která obohacovala Stapiňského, byla zavřena, protože dodávala příliš veliký počet vystěhovalců. To však málo pomůže, uvážíme-li, že takových agentur zde zbývá ještě 35. Obchody s lidskou bídou v Haliči byly již velice výnosné, protože filiálka snažila se uplácti úřednictvo, aby bylo k jejím šmejdům shovívavější.

Uherská vláda sama nedovolila kanadské společnosti žádaných filiálek, Anglie zakázala v zájmu lidu vystěhovalectví do Kanady, samo Rusko v tom

ohledu vede si velice bděle. Jen u nás otevřena široká vrata pro vystěhovalectví ve prospěch agentů, Kanady a Německa. Není potřebí nejrychlejší nápravy? Vždyť na druhé straně politické úřady před zbytečným stěhováním do zámoří tolik varují! Jednotlivé vyhlášky okres. hejtmanství málo napraví, pokud široká brána se nezavře.

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13—
v úzkém zlateném rámcí s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlatený K 28—
Při zásiilkách reprodukce zarámovaných zvýší se cena obolem, který čítáme v netto ceně K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Král., Adalbertinum.

Za zesnulým kanovníkem Václavem Uhlířem.

Zasláno nám podrobnější ocenění zasloužilé činnosti zesnulého čestného kanovníka, jež zde celé otiskujeme.

Duchovenstvo vikariátu opočenského doprovodilo 17. června t. r. k poslednímu odpočinku svého vikáře, bisk. konsist. radu a čestného kanovníka Václava Uhlíře, děkana v Přepýších u Opočna. K pohřbu dostavilo se 46 kněží. Vysoce dust. kapitulá královéhradecká zastoupena byla pány kanovníky Dr. Fr. Šulcem, jenž vedl průvod a nad hrobem promluvil vše proctitěnou pohřební řeč, a Dr. Fr. Reylem, jenž sloužil Requiem a vykonal absoluci v kostele. Kromě obou pánu kanovníků dostavili se z Hradce Králové ku pohřbu ještě rektor bisk. semináře Dr. H. Doskočil, prof. mravouky p. Dr. Jos. Novotný a bisk. konsist. rada pan prof. Veverka. Jaké lásce a úctě u svých osadníků a všech, kdož vikáře Uhlíře znali, těšil se v Pánu zesnulý, ukázala neobyčejně veliká účast při jeho pohřbu: hřbitov přepýšský sotva stačil pojeti všechny, kdož z blízka i z dále přišli prokázati poslední poctu kanovníku Uhlířovi. Kdo znal život a činnost Uhlířovu, doista uzná, že plnou měrou této pocty si zasloužil. Bylť v pravdě knězem šlechtným, pastýřem dobrým, mužem plným ideálů a neúmorné práce. Svoji všestrannou činnost znám byl všemu duchovenstvu kralohradecké diecese. Nemíníme dnes psáti jeho životopis, ale ukážeme jenom několik význačných rysů z povahy kanovníka Uhlíře. Řádky tyto mají býti prostou kyticí pomněnek, položenou jako dukaz úcty a vděčnosti na hrob tohoto šlechtného kněze a horlivého národohospodářského pracovníka.

Václav Uhlíř byl knězem plným ideálů a neúmorné práce. Ideály jeho nebyly však ideály vzdusné, utopistické, nýbrž veskrze praktické a směřovaly vždy jenom k obecnému dobru. Hlavním místem, kde farář Uhlíř ideály své ve skutek uváděl, byla obec Velká Jesenice, kam dostal se po svém vysvěcení roku 1868 za kaplana a kde s nepatrnými přestávkami působil přes 32 roky jako kaplan, administrátor a farář až do konce ledna 1901. Vzhledem k zásluhám, jež o tuto obec farář Uhlíř si získal, řekl kdosi, že Velká Jesenice mohla by se na-

zývati vším právem Jesenicí Uhlířovou. »Velkou dojista ji učinil farář Uhlíř.

Působnost Uhlířova nebyla však omezena farním obvodem jesenickým, ale šířila se odtud jako vlny po hladině vodní po vukolních osadách, ha po celé diecési. Aby nezdálo se, že upřilisueme, uvádíme na potvrzení pravdy, že založení Politického družstva tiskového v Hradci Králové, Biskupské knihtiskárny, diecévního domu spolkového Adalbertina a časopisu »Obnovy« bylo ideou nejenom velikého biskupa Brynychy, ale i spoluzáka jeho Václava Uhlíře a dnes, abychom žádnému z obou neukřivdili, těžko jest rozhodnouti, který první z nich vyřkl rozhodné slovo: »Nuže, dejme se do práce ve jménu Páně!« To však jest jisto, že oba shodovali se v myšlence a touze po probuzení náboženského života v diecési, že spolu o tomto probuzení a organizaci katolíků často rozmlouvali a se radili, až konečně po bedlivých úvahách přikročili k uskutečnění svých ideí, při čemž napomocni jim byli nynější kanovníci Dr. Fr. Šulec a Dr. Fr. Reyl. Tito čtyři muži stáli u základu Adalbertina, jim náleží zásluha, že diecése královéhradecká kráčí dnes v čele katolického probuzení a ruchů organizací. A poněvadž tito průkopníci diecéšní organizace učinili základem své činnosti naprostou nezištnost, proto vidíme v diecési královéhradecké, Bohu díky, jednotu a svornost.

Faráři Uhlířovi, jako odborníkovi v záležitostech peněžních, svěřilo Politické družstvo tiskové obor velmi důležitý, ale i choulostivý, totiž finanční. Nebylo by snadno spočítati, kolik cest vykonal farář Uhlíř z Jesenice do Hradce Králové a do Chrastí do biskupské residence, kolik dopisů vyměnil si s biskupem Brynychem, než vešlo v život dílo, diecési tak potřebné a užitečné! Jednalo-li se o něco zvláště důležitého, co bylo těžko vyříditi dopisem, pozval si biskup Brynych jesenického faráře buď do Hradce nebo do Chrastí. Obvyčejně poslal navštivenku s tímto krátkým pozváním: »Milý Václave! Čekám Tě určitě zítra o jedné hodině v Hradci. Příležitost na nádraží. Pozdravuji sestry! Líbá Tě Tvůj Eduard.

I do Prahy bylo třeba častěji zajeti a tam u vysokých pánu prositi, vysvětlovati nebo s finančními ústavy vyjednávati a k tomu všemu ochotně a nezištně propůjčoval se farář Uhlíř. Stalo se kdysi na sklonku zimy, za sychravého a blátivého dne, že dopolední pošta přivezla z Hradce velmi nutnou urgenci v záležitosti Adalbertina a tiskárny a Uhlíř neměl ani tolik času, aby do odjezdu nejbližšího vlaku převlékl se do lepších šatů. Jel tedy do Hradce v šatech všedních, obnošených a ve vysokých zimních botách. Myslí si asi: »Páni v Hradci mne znají a večer vrátím se domů. Avšak ona důležitá záležitost v Hradci se nevyřídila a bylo třeba, aby jesenický farář zajel do Prahy. Bez odkladu sedl tedy Uhlíř do nejbližšího vlaku a jel do Prahy a tam po dva dni chodil po různých kancelářích, šel i do salonu známého českého šlechtice a šťastně vyřídil svěřenou mu záležitost.

Politické družstvo tiskové uznalo zásluhy Uhlířovy a proto zvolilo jej nejprve za pokladníka, potom za místopředsedu, za předsedu a konečně jmenovalo jej svým prvním čestným členem. Nedust. p. biskup Jeho Excellence Dr. Josef Doubrava ocenil zásluhy Uhlířovy o Politické družstvo tiskové tím, že vymohl mu v Římě záslužný kříž »Pro Ecclesia et Pontifice«.

Základem národohospodářské činnosti Uhlířovy byla záložna, kterou zřídil jako kaplan ve Velké Jesenici r. 1872. Záložna byla jeho miláčkem a jeho bolestiním. Té věnoval všechn volný čas, který mu zbýval po svědomitém obstarání duchovní správy. Ba mnohdy obětoval záložně i ten čas, kterého potřeboval k odpočinku a k zotavení. Pracoval někdy v záložně do pozdních hodin večerních, tak že bylo třeba mu připomenouti, že jest čas k večeři, a ještě při večeři v duchu počítal a rovnal si v hlavě některé položky pokladní knihy, takže mu sestry musely připomenouti: »Velebnosti, pusť to již z hlavy, vždyť ani nevíš, co jíš.« Spolehlivým pomocníkem při práci v záložně byl mu pan Josef Houser, nynější správce záložny. V příčinlivých a poctivých rukou Uhlířových zkvétala záložna jesenická tak, že mívala ročního obrátu na dva miliony zlatých a těšila se plně důvěře celého okolí. Když roku 1896 professor moskevské university Dr. Andrejevič Kosinski konal studijní cestu po západní Evropě, doporučila mu Živnostenská banka ku prohlídce jesenickou záložnu, jako vzorně vedený venkovský peněžní ústav. Professor Kosinski pobyl tenkrát v Jesenici tři dni a tam prostudoval celé zařízení záložny.

Když si záložnou připravil puď, začal farář Uhlíř prováděti další své plány: postaral se o zřízení poštovního úřadu a železniční zastávky ve Velké Jesenici a potom přikročil k velkému podniku, totiž ke zřízení družstva pro regulaci Metuje od Nového Města až ke vtoku do Labe u Josefova. S tímto družstvem přibyla Uhlířovi nová práce: pořádal po obcích schůze, jezdil, řečnil, dokazoval

Janeček všecko vyslechl a běžel k radovi. Varta se jen smál a řekl: »To si někdo z toho troupa udělal blázna. Jistě ten Větroň, že s ním teď chodil. Ten se asi napil na jeho útraty!«

Uplynulo ještě několik dní a Fanuelův neklid se zvyšoval. Vždyť se blížila lhůta k výpovědi z bytu a s hora stále nic. Kdyby byl včas nevypověděl, musil by platit dvojnásobek nájem v P. i v Praze po čtvrt roku! Sdílel své obavy s Větroněm. Ten mu poradil, aby se šel zeptat rady Varty s výslovnou zmínkou o termínu stěhovacím. Fanuelovi se to zdálo dost opovržlivé, ale pomyšlení na dvojnásobek dodalo skrblikovi odvahy. Vždyť byl předposlední výpovědní den. Šel tedy k radovi. Tentokrát opět kladl ucho ke klíčové dírci, odsakoval ode dveří při každém zachrchlání radově, tůkal několikrát velmi něžně a hodně nízkou u dveří, než vešel. Měl sice od Větroně ústní dotaz sestavený, ale před radou ztratil všecku kuráž. Začal s úklonami, že si dovoluje uctivě hlásit, že o těch nutných kusech pracuje, aby se však pan rada neráčil hněvat, že toho je trochu mnoho, zda by bylo snad možno lhůtu k jich vyřízení prodloužit, nebo kdyby mu snad někdo ještě v tom pomohl, termín výpovědní že končí zítřkem . . . Ted' se zakoktal.

Rada sešoupl brejle na špičce nosu, úsměv hrál mu kolem kníru, ale klidně se zeptal: »A co tedy vlastně chcete?« Fanuel řekl, že se jako opovažuje zeptat, aby se pan rada neráčil horšit, zda ještě nepřišlo nic s hora o jeho přeložení k druhé instanci . . .

Ted' rada těžce se opřel lokty o lenošku, pomalu vstal a stoje před Fanuelem, vrhl mu do očí tato slova: »Jste vy ale trouba hloupý, domýšlivý! To si z vás někdo udělal blázna a vy věříte. Vy a k druhé instanci! Sotva v první instanci stačíte! Jděte a pracujte. Jak jsem řekl, při tom zůstanete!«

Rada se odvrátil, sedl si a dal se do smíchu. »Takový hlupák . . .«

Ale Fanuel již byl ze dveří. Šel rovněž na Větroně a hrubě se do něho pustil, že ho obelhal, okradl. Ale kalkulant byl neméně hrubý, vyčetl mu jeho slabosti, neobratnost, bezcharakternost a skrblictví. Fanuel zuře odešel do své kanceláře, kdež ho uvítali kolegové gratulacemi, kteréž ho ještě více dopálily.

Nezbylo, než poddati se osudu. Bez Větroně však přece nic nesvedl. Větroň, jsa si toho vědom, zvýšil sazbu za pomoc.

Příštího dne nalezl Fanuel nad svým stolem tabulu:

Sazba za právní pomoc. Vyhledávání správného šimla 50 kr. Porada věcná a výklad 1 zl. Vypočtení percenta, za každý případ 30 kr. Rozpočet, výpočet poměrných cen za každý případ 40 kr. Ve druhé instanci jsou tyto sazby dvojnásobné!

Fanuel se vztekal, tabulu strhl, s nikým nemluvil. Kolegové však dlouho měli před ním hovory o krásné službě v druhé instanci.

VŠUDE DOBŘE

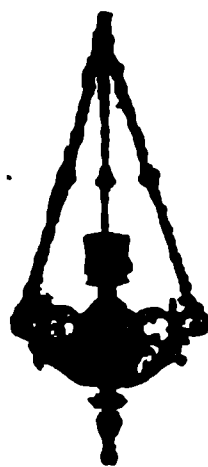
osvědčil se „Albín“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovozuje si doporučení veškeré kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáče, nádobky, paténky, papířáky, svícní, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni zlátí a stříbí nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výrobky zasílá na zkoušku franko bez záruční kauce. Více se posílá poselství. Předem ruční.

Shledá veškerých nádob a stříbrných klenotů, jako: řecké madenky, křížky, prstýanky, náramky atd. z Modřanské prstěny, tabulečky, jídelní náčiní se stříbra pravého i činěného vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a dráhokamny kupuje za nejvyšší ceny

JAN STANĚK,

posl. a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlácovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných výstavách.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyražděch)

doporučuje P. T. veledůstoj. duchovenstvu

svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukázkou

se na požádání franko zašlou.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstvu zvláštní výhody

VILLA

mezi Hradcem Králové a Pražským Předměstím za příčinou přesídlení

levně se prodá.

Adressu majitele sdělí admin. t. 1.

v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vše k do stání.

Nejlepší cívidlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Barevná kostelní okna

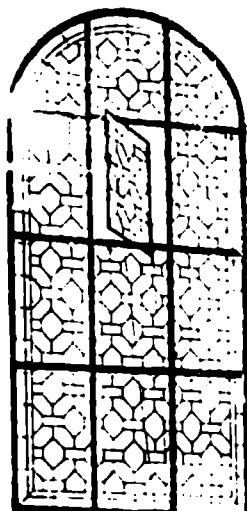
v odbor. provedení zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebechovicích u Hradce Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání zdarma.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské

zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—

výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamoli drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Vklady přes 23,000.000.— K. — Akciový kapitál 8,000.000 K. — Veškeré oběhové bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy.

Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměli. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.

Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,

Vysočany. Vklady na knížky 4½-5½%

a běžné účty úročí

Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 136, doporučuje veledůst. duchovenstvu své **bezkonkurenční koláry**

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky bez háčků

Zakázky obratem se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, monstrance, kaditelnice atd. český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentní a devotional. - BRNO. -

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, síťmi, vsazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Pouze za 4.50 K

zasílám franko

5kg. balík 1: žitné kávy

a přikládám z d a r m a
na velmi pěknou bluzu.

Při objednávkách raďte laskavě určit, zdali si
přejete na bluzu delší, voal, kepr nebo podobné
a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nehodí-li se
výměním.

Zasílatelství

Filip Hlavsa, Svratka,
Čechy.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledušojnému ducho-
venstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křížových cest

i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstav v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekci
nejnovějších druhů pravých
vlákných látek

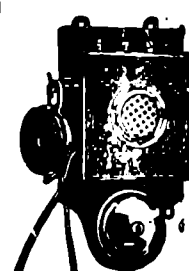
své vlastní výroby, jakož i tu i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
duš. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze meho ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

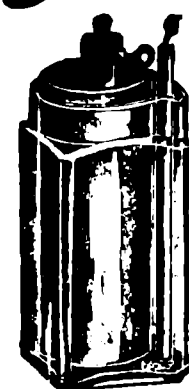
Velejemné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrovů, koberečů a
kovového nádobí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské reže ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Veledušojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4³/₄ - 5 - 5¹/₄ - 5¹/₂ %

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont smének a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Ceníky a pro-
spekty zdarma.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňo-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábah, doporučuje v cenách velice nízkých

obchodní dům u města „Paříže“

L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,

které všude velkou švandu působí, za mírný honorář
se zapůjčí. — Novinky. — Zajali Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, Živé husičky.
Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

BYRRH

silici a chuť povzbu- výtečné nahořklé
zující francouzské víno příchuti, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinehrady č. 1094.

Lovecké pušky

**Browning 6.35, 7.65. Velodog, bam-
bítka, revolvery, floberšky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrniích má na skladě

Vojtěch Rážž,

v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

mo, jak Čechové (v počtu menším) kráčeli v předu před hudbou a sta Moravanů za kapelou? Kněz v orelském kroji bylo celých pět! — Ale lež o tom »mrazivém klidu« obecnstva k Orlům kvalifikuje »poctivost« zpravodajovu nejzřetelněji.

Přetřete a dobře nasechovejte tento inzerát — bude vám hned anebo později jistě potřeby

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i důležitý pohledávky? Hledáte svědomitého právního zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: navštívil-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Neplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukážkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd. —

Pište ihned: **Kancelář „LABOR“, Praha-III, Vladislavova ulice č. 1477.**

Pokrokoví lháři o Chelčicích. Když obecní výbor v Chelčicích neuposlechl ve všem pokrokařského komanda, které rozkazovalo postavení pomníku Petru Chelčickému, začala veliká bouře proti zpátečníkům. Výbor obce Chelčické byl zahrnován velikými potupami. Ale na jednom křídle se vtr náhle obrátil. Když se totiž seznalo, že starostou v Chelčicích jest agrárník, spustil agrární tisk palbu do chelčického duchovenstva. To prý zavinilo výmluvy a odklady. Když však děkan se ohradil a uvedl na svou obranu důvody zcela přesvědčivé, obráceny pokrokové houfnice proti kaplanovi. Ale i v tom případě následovala pokrokařská porážka, až se z kabátů prašilo.

Seznalo se totiž toto. Před desítiletím konala se v Chelčicích schůze jihočeského studentstva se svolením duchovní správy na iarním pozemku. Tam bylo hovořeno o postavení pomníku Chelčickému. Našinci, kteří ve spolku pro postavení pomníku byli, ani slovem agrárníky a jiné spolučleny od tohoto záměru neodvraceli. Rovněž tak kněží zachovali rezervu. Pojednou Chelčičtí seznali, že na schůzi spolku promluvil proti postavení pomníku v Chelčicích řídící učitel Kvpta z Chelčic, a agrárníký hostinský Svoboda. Bylo navrhováno, aby se pomník postavil ve Vodňanech. Na valné hromadě ve Vodňanech pak téměř jednohlasně byla přijata změna stanov, aby byl umístěn pomník ve Vodňanech. Na této valné hromadě hlasovali pro ten návrh dva agrárníci a dva učitelé z Chelčic. Nejzajímavější při tom jest, že tyto dva učitelé teprve ráno dne se přihlásili do spolku, aby téhož dne odpoledne mohli hlasovat proti postavení pomníku v Chelčicích. Jestliže tedy »Venkov« prohlásil o chelčických, že jsou »na rozumu zakrnělí«, komu vlastně vysekl tak zvláštní poklonu? Agrárníkům a pokrokovým učitelům. Agrárníký starosta Honzik, který se s duchovními nikdy neradil, prohlásil sám, že kněží na celé aféře vinu nemají a dodal toto: »Mluvil jsem s tehdejšími předsedou spolku, okresním tajemníkem p. Linhartem a když žádal, aby naše obec doplatila na pomník asi 800 K, řekl jsem: místo jsme dali, povozy na přívoz (materiálu) kamene z lomu také dáme, ale naše obec je chudá a nedovolím, aby za mého starostování tímto dluhem obec byla zatížena, aby na mne moji nástupci nařikali.« Dle vyjádření starosty dále již se nevyjednávalo a tuto odpověď dal starosta sám, aniž by se byl obecního výboru na souhlas otázel. Po té byla svolána valná hromada k vůli změně stanov.

A po všem pokrokařském křiku chytře mlčelo — předsednictvo spolku.

Když »Venkov« zvěděl od posl. Malkuse (který dojel do Chelčic seznat pravý stav věcí), že starostou tam jest agrárník, honem přestal psát o »lidech jednoduchých, prostých, nečtoucích nic jiného, než co jim kněz dovolí, o lidech «v duševním vývoji zakrnělých« a obrátil svou halapartnu výhradně proti kněžstvu, aniž si zjednal sebe menší správné informace. Dne 14. srpna napsal, že mylné zprávy »zavinil« jedině chelčický farář, který opovážil se jménem obce protestovat v klerikálním listě budějovickém proti postavení pomníku onoho

v Chelčicích, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn, nejméně pak už obecním představenstvem.

Tak se děje výroba pravdy v »protiklerikálním« tisku. V zápětí však dokázáno lhářum, že článek v »Hlasu Lidu« nepsal ani děkan ani kaplan. Lež ta jest tím horší, že »Venkov« mluví o protestování proti stavbě pomníku, kdežto v onom článku není ani slova protestu. K tomu všemu článek vyšel až po valné hromadě, kdy protesty byly přece bezpředmětné.

Ten výboj, který zahájen proti »klerikálnímu« se záští přímo slepou, charakterisuje markantně volné myšlení, toleranci a osvícenost našich nepřátel. Aniž se pánové o čem přesvědčili, hnali se ve svém fanatismu jako stáde divokých ořů do bahna. Jakou ostudu si utřili, o tom nyní mlčí.

Boží hroby, Křížové cesty Jesličky, oltáře, sochy, kazatelny,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Politický přehled.

Němci u hr. Stürgkha. Dne 27. srpna zástupci německých poslanců z Čech přednesli ministerskému předsedovi hr. Stürgkhovi požadavky Němců. Ale nepochodili valně. Sedm požadavků položili vládě na stůl, i hlavu kn. Thuna žádali. Dle »Neue Fr. Presse« jednalo se jen povšechně o souboru německých přání a stížností a hr. Stürgkh sdělil, že v příští době nedojde k žádnému novému oktrojování a že vláda o národně-politických otázkách zahájí nově dohodovací konference. Němci prohlásili, že se cítí posledními činy vlády zkrácenými i ohroženými, kdežto hr. Stürgkh prohlásil, že vláda jest daleka nepřátelských úmyslů vůči Němcům. Účastníci konference odcházeli prý zjevně nespokojeni.

Německo-nacionální svaz o situaci v Čechách. Německo-nac. svaz říšských poslanců, necelá polovice členu, sešla se 29. srpna ve Vídni. Dvorní rada dr. Bachmann podal nejdříve zprávu o výsledku jednání deputace Němců z Čech s hrabětem Stürgkhem. Hr. Stürgkh část přání Němců vzal na vědomí, ale k ostatním přáním zachoval se odmítavě. Zejména o úpravě učitelských platů prohlásil, že k ní nemůže dojít, až v r. 1914. O odstoupení kníž. Thuna se vubec nevyslovil. Dr. Bachmann zapřisahal všechny svobodomyšlné Němce, aby zůstali ve svazu, který musí dělati, co si přejí Němci z Čech. Jen tak se bude vláda Němců bát. Skoro všichni řečníci útočili na kníž. Thuna. Neboť dosud se ještě nestalo, aby některý místodržitel opovážil se neuznávatí německého komanda. O tom, že Němci půjdou do opozice, nebylo ani zmínky v debatě a není jí ani v resoluci, jež prý byla jednomyslně usnesena. V resoluci vyslovuje se solidárnost všech poslanců něm. nac. svazu s Němci z Čech, vypočítávají se požadavky a stížnosti Němců z Čech, ale současně se podotýká, že usnesení o taktice v parlamentě stane se, až svaz. něm. nac. uzná za vhodné. Svaz prohlašuje vládu za všechna opatření Zemské správní komise právě tak zodpovědnou, jako za celou politickou správu. To je všechno po těch strašných hrozbách z Čech. Teď bude mít zase slovo třebeňský Volksrat dra. Titta.

Zdůvěření mezi Němci. Zemská správní komise zodpověděla německý přípís c. k. finanční prokuratury český. Stalo prý se to dokonce ve vojenské záležitosti, takže to zavání přímo »velezrádou«. Ministerský předseda má prý okamžitě zakročiti. Německé listy uvádějí i čísla vyhotovených aktů, dle čehož Němci mají i mezi státním úřednictvem své donášče do něm. redakcí.

Čeští učitelé protestují. Společný stálý výbor českých zemských organizací učitelských 30. srpna zaslal hr. Stürgkhovi telegrafický protest, v němž protestuje proti úmyslu vlády: úpravu platů učitelských odložit až na r. 1914. A žádá minist. předsedu, aby zemské správní komisi nařídil, by pro rok 1913 bylo při nejmenším učitelstvu pomoci takovým způsobem, jak bylo stálou školskou komisí ujednáno již pro rok 1912, aby se však tak stalo s platností od 1. července 1913.

Prohlášení ministerského předsedy hr. Stürgkha. Hrabě Stürgkh předsedovi něm. nac. svazu dru. Grossovi, sdělujícímu usnesení svazu ze dne 29. srpna, odpověděl, že vláda dle svého slibu bude se snažiti, aby parlament byl co nejdříve svolán. Kromě toho považuje vláda ještě před zahájením parlamentu za nutno zahájit vyjednávání za účelem zabezpečení nerušeného zasedání podzimního. Pokud se týče resoluce něm. nac. svazu, vyslovil hr. Stürgkh naději, že činnost správní komise a také další vývoj věci v Čechách přesvědčí Němce o naprosté objektivnosti vlády.

Nejvyšší soud pro rovnoprávnost v království českém. Nejvyšší soud rozhodoval o protestu Čechy, která tvrdila, že neznájc německy, nemohla rozuměti listu jazykem německým jí dodanému. Nejvyšší soud zamítl revisi, za kterou ona paní

žádala, s odůvodněním, ve kterém mimo jiné prohlásil, že »oba dva jazyky, jichž se v Čechách užívá, dlužno po zákonu (čl. XIX. stát. zákł. zákona ze dne 21. prosince 1867) považovati za rovnoprávné a že tedy také každému musí býti volno, ve společenském obcování používatí buď jednoho nebo druhého zemského jazyka.« Nejvyšší soud tím zcela jasně vyslovil zásadu o rovnoprávnosti obou jazyků v král. Českém v celém jeho obvodu.

Na táboře českých soc. demokratů v Budči tu to neděli protestováno proti zemskému komisariátu, proti zvýšení přírážek a pivní dávce. V resoluci žádá se zavedení všeob. rovného přímého a tajného volebního práva do sněmu jak pro muže tak pro ženy a za bezodklad. vypsání nových voleb. Čeští soc. demokraté vzeprou prý se vší silou pokusu, aby nové volby do sněmu byly ještě jednou vykonány na základě volebního řádu Schmerlingova.

V Solnohradsku jmenován zemským prezidentem sekční šéf v ministerstvu vnitra dr. Felix šl. Schmidt-Gasteiger.

»Otcem Terstu« nazval vlastenecký spolek terstský »Lega Patriótica della Gioventa Triestina« místodržitele terstského prince Hohenlohe za to, že se domácího obyvatelstva zastal proti cizím státním příslušníkům. Ministru zahraničních záležitostí hr. Berchtoldovi, ministru vnitra bar. Heindoldovi a hr. Stürgkhovi zaslány telegramy, ve kterých se stanovisko terstského místodržitele schvaluje. — Ovšem časopisy z král. italského bouří proti opatřením místodržitelovým, zato jsou však zabavovány v Terstu již na poštách.

Bojí se vyšetřovací komise. Řekové, kteří nejvíce obviňovali Bulhary z ukrutností na obyvatelstvu páchaných, nepřejí si, aby případy byly vyšetřeny. Řecká vláda oznámila mezinárodní komisi, že jí neposkytne žádné podpory — aby se z Řecka už klidilo. I Srbové se obrátili ke komisi zády. Srbové a Řekové nepřímou ukazují, že vlastně sami se na bojištích dopouštěli ukrutností.

Bulharsko vyjednává s Tureckem. Opuštěno ode všech, i od velmocí nejbližších — Rakouska a Ruska — vyjednává Bulharsko s Tureckem o hranici bulharsko-tureckou. A aby se neefeklo, posílají mocnosti do Cařihradu noty, aby prý Turci měli rozum . . . Jenže Enver bej se tomu všemu směje.

Kdo zničil Bulharsko, o tom soudí »Sl. T.« takto: »Válka proti vykrváceným Bulharům smluvna ve 2. a 3. týdnu v květnu. Koncem května byl už proti Bulharům hotový celý komplot, ke kterému se vedle Srbska a Rumunska prostřednictvím řeckým přidali také Turci. Kdo tento komplot osnoval a proti komu, je dnes už jasno: berlínská německá politika proti vzniku takového slovanského státu na Balkáně, který by Vídni mohl časem posloužit za jakous takous oporu proti berlínské německo-maďarské politice. Že kořeny zdejší německo-maďarské politiky jsou od půl století v Berlíně, to víme jistě všichni. A kdo jen trochu přemýšlí, co se nyní dalo na Balkáně, tomu je jasno, že se srbská politika ocitla v táboře, který stál ve službách našich protivníků. Že by se našly i německé a maďarské časopisy jež přály Bulharům? Ovšem, neboť jeden čas i úřední politika vídeňská se obracela proti Berlínu . . .

ZÁPIS

Žactva do klavírní školy Ferdina a da Knepra,
státně zkouš. učitele hudby
a pěvecko-hudební školy Máiky Kneprové,
státně zkouš. učitelky hudby

koná se od 1. září t. r. v místnostech školních v Hradci Králové, Jiráčkova tř. 282.

Přihlášky též písemně.

Školní rok začíná 15. září t. r. a končí 15. července 1914.

Vyučovací předměty:

Hra klavírní dle metody prof. Jiráčka.
Zpěv dle školy Pivodovy.
Hra na housle dle metody prof. Šerálka.
Všeobecná nauka o hudbě.
Intonační oddělení.
Příprava na konservatoř a ku státní zkoušce.

Vyučovací plán pražské konservatoře.

Pro ovičení žactva ve veřejném vystupování pořádají se hudební matinee a produkce.

Půjčovna pian.

Nové nástroje.

Nájemné mírné.

Zprávy organizační a spolkové.

Všeobecný sjezd československého katolického dělnictva a mládeže dělnické koná se u příležitosti VII. sjezdu katolíků československých ve dnech 7. a 8. září v Kolíně. Program sjezdu: Dne 7. září dopoledne: Pontifikální mše svatá a první slavnostní schůze sjezdová. — Odpoledne o půl 3. hod. v tělocvičně škol ve východním obvodu: 1. Zahájení sjezdu dělnictva a volba předsednictva. 2. Pozdravy. 3. Řeči: a) O poměrech českého dělnictva a hnutí konsumního. Promluví p. František Heflíř, ředitel konsumu z Úpice. b) O sociálním pojištění středních stavů. Promluví vsdp. kanovník Msgr. Th. Dr. František Šulc, profesor bohosloví z Hradce Králové. — Večer v 8 hodin přátelský večer v zámecké restauraci a v hostinci u Ptáčeků. — 8. září dopoledne o půl 9. hod.: 1. Pozdravy. 2. Řeči: a) «Úkoly Všeodbor. sdružení ve hnutí katolickém». Promluví p. J. Katmar, starosta Všeodbor. sdružení z Hradce Králové. b) «Péče o dělnický dorost». Promluví p. Al. Petr z Hradce Králové. — Odpoledne ve 2 hodiny slavnostní průvod. Po průvodu závěrečná schůze sjezdová. — Na shledanou v Kolíně nad Labem!

Schůze Všeodbor. sdružení. V Oslu u Litomyšle 14. září odpoledne, v Dolním Újezdě 14. září večer, v Litomyšli 21. září odpo. ve Sloupci 21. září večer. Na všech mluví p. Petr z Hradce Král. — V nastalém podzimním období přihlašujte se o řádky na dělnické schůze. Zakládejte všude ve městech i na venkově skupiny Všeodbor. sdružení! Podporujte svépomoc katolického dělnictva. — Všechny informace ochotně sdělí a řádky na požádání vyšle: Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Konference křesť. soc. železničnických zřízenců koná se u příležitosti katol. sjezdu v Kolíně v neděli dne 7. září t. r. o 5. hodině večerní v hostinci «u Štrupů». Přítup k ní má každý náš stoupenec ze řad železničnických zřízenců, musí se ale vykázaní legitimací vystavenou katol. spolkem, organizací anebo farním úřadem. Jednání bude velice důležité. — Odborová rada křesť. soc. železničnických zřízenců. Ústřední výbor Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro království České.

Lomelko. Naše první lidová slavnost s veřejným cvičením «Orla» vydařila se nad očekávání skvěle. Již po celý týden konali naši bratři přípravy s velikou obětavostí, což jim ke cti slouží. Krásný byl pohled na ruch a život na pozemku vlastním katol. jednoty. Čím větší nářádky dopadaly na hlavy pracujících bratří, tím větší horlivost bylo lze pozorovati. Honosíme se veřejně horlivostí našich bratří, kteří ihned po práci své za výdělkem pracovali až do úplné tmy. Neděle sama — den slavnosti — zračila v oku našeho členstva velké nadšení pro věc, radost ze zdaru, spokojenost nad vším prozrazovaly oči všech členů. Vždyť myšlenka orelská a katolicismus slavil majestátní triumf nad terorem «pokroku a svobodomyšlenosti». Byla nám se strany ohnivých pokrokařů a Sokolů slavnost obmezována, ba i průvod nám měl být znemožněn vůbec. Bystré oči našich bratří pořadatelů postřehly věc a rázným způsobem zakročili všude tam, kde záští a zloba snažily se nám uškodit. Dnes zvolali jsme mohli slovy Písma svatého: «A kdo jest, který by nám uškodit mohl, jsme-li následníci dobrého?» — Záští a zlobu jsme odrazili, zapamatujeme si předobře, kdo nás tolik pronásledoval. Kdo vnášel svár do veřejného života? To nejsou ani členové katol. jednoty ani Orlův, ale jedině a pouze ti, kteří s námi v průvodu při slavnosti okrašlovacího spolku na památný Tábor nechťeli jít. Nám to lítost nepůsobí, nýbrž o povržení vyvolává. — Orelská hymna při průvodu bez přestání zaznívala v slavnostním triumfu. Lidová slavnost po průvodu zahájena místopředsedou katol. jednoty Ign. Ježkem, jenž, uvítav všechny, dal zvoliti předsednictvo. Dále promluvil místní starosta «Orla» br. Al. Mann, jenž stručně a břitké kritice podrobil jednání všech zlomyslných lidí, kteří slavnosti zmar přinést se snažili. Řeč redaktora p. Václ. Myslivce z Prahy: «Poslání orelských jednot» nadchla posluchače a elektrisovala všechny přítomné. Snad aspoň ode dneška celá veřejnost bude vědět, proč «Orel» založen a jaké jsou účely jeho. Jednání pánů z Lomnice n. Pop., kteří vedou slovo na radnici, odsouzeno v řeči této. Cvičení bratří, sester a dorostu našeho byla bezvadná, dle všech pravidel podaná a byla to krásná podivná na Orlíky naše, a milé Orlíky, jak statně si vedli. Potlesk po jednotlivých výkonech byl odměnou a důkazem úplného uspokojení. Zdar výkonu tělocvičných musíme přiznati br. náčelníkům hostům a br. okr. náčelníkovi, jakož i místnímu náčelníkovi. Námaze a neustavné činnosti voláme «Zdar Bůh!» — Orlí a Orlíky dostavili se velmi četně z blízké i z daleka. Srdečně jim děkujeme touto cestou. Za katolické jednoty, všeodbor. sdružení dostavili se zastupci. Hostů byl veliký počet. Děkujeme jim za důkazy bratrství a sympatie. A co nás dojala a překvapilo zvláště, že dostavilo se mnoho veleb. pánů, kteří lidu přejí, v lidu se pohybují, pro lid pracují. Všem bratřím a sestrám účinkujícím o slavnosti, všem příznivcům a dárcům do buffetu z celé duše děkujeme a voláme: «Zaplať Bůh!» Naším pořadatelům slavnosti, místopředsedovi katol. jednoty, našemu «Orlu» děkujeme rovněž srdečně s přáním: další neustavné činnosti mnoho štěstí. Voláme své upřímné «Zdar Bůh!» — Hrdostí naplnění píšeme tyto řádky, neboť ne rozpadnutí nám hrozí, ale jednotu a sílu naše nepřítelové straší, tak že nejsou již pány zdravého rozumu. Chytají se jako tonoucí stěbla — jako schůze Sokolů-volnomyslenkářů dne

30. srpna t. r. Přednáška «Nepřítelé pokroku a vědy» došla jinde už zaslaného odsouzení, a proto nechceme zde šířiti slov. Dnes aspoň veřejnost už ví, kdo původcem svárů, ruznic ve veřejném životě, a odsuzujeme to jednání jako od lidí chorého rozumu a zaslepených záští a zlobou.

Církevní věstník.

Zprávy diecézní. Jmenován jest: vsdp. Jan Kocek, konsistorní rada a assessor, rytíř řádu Frant. Josefa, děkan n. o. v Čechovicích, bisk. vikářem okresu Královického; dp. Karel Kepl, ředitel bisk. Borromaea, obdržel farní synodaliu. — Ustanoveni jsou pp.: Alois Doležel, koop. ve Sv. Kříži, za kaplana do Světlé, Fr. Herman, kaplan v Přelouči, za kaplana do Zábě, Jos. Jilek, kaplan v Mikulovicích, za kaplana do Přelouče, Štěpán Bobek, kaplan v Bílém Újezdě, za koop. do Něm. Rybné, Bohumil May, kaplan v Hněvčevsi, za kaplana do Dolních Královic, Dr. Jan Sobota, katecheta na reálce v Nové Pace, za suppl. katechety na reálném gymnasiu v Novém Bydžově, Fr. Čistěcký, kaplan v Č. Prusnici, za kaplana do Hostinného. Nově svěcení kněží: p. Fr. Kuhn za kaplana do Č. Prusnice, p. Rudolf Doležal za kaplana do Mikulovic, p. Oth. Šrp za II. kaplana do Holohlav, p. Jos. Rohleder za II. kaplana do České Třebové, p. Jos. Marek za kaplana do Luže, p. Fr. Machač za kaplana do Bílého Újezda, p. Václ. Rypka za II. kaplana do Roketnice, p. Václ. Falta za kooperatora do Dobrého, p. Škeřák za kaplana do Libice u Chotěboře, p. Ed. Jarolímek za kaplana do Zdonova. Dovolnou obdržel pan Dr. Josef Palička, profesor a katecheta na reálném gymnasiu v Novém Bydžově. P. Jos. Bedrna, kaplan v Častolovicích, obdržel dimissi do Olomoucké diecése na faru Pohorlickou. — Na odpočinek vstoupil p. Aug. Žďárský, farář Dušejovský, v Jičíně. — Uprázděné místo: Para v Dušejově, patron. nábož. matice, od 1. září b. r.

Slavnosti Rožberské ve dnech 7. a 8. září 1913. Píší neděle dne 7. září v předvečer svátku Narození Panny Marie vyjde jubilejní průvod z chrámu Panny Marie v Hradci Králové ve tři čtvrtě na 3. hod. odpo. na Rožberk. Průvod povede J. M. vsdp. generální vikář a kapitoální děkan Msgr. Dr. Jan Soukup. K průvodu zvou se uctivě Mariánské družiny, katolické spolky, družičky a všichni katolický lid města i okolí, aby jednak v jubilejním Konstantinském roce projevem tímto veřejně vyznali katolickou víru svou, jednak aby slavně uctili Matku Boží a její ochranu si zabezpečili. Po příchodu na Rožberk bude kázání a příslušná pobožnost. V pondělí dne 8. září v den Narození Panny Marie bude na Rožberku v 9 hodin dopoledne kázání a mše svatá. Odpoledne pak ve tři čtvrti na 4. bude tamtéž kázání a příslušná pobožnost. V chrámu Panny Marie po oba dny odpolední pobožnost bude o půl 3. hod. Kdyby nedělní jubilejní průvod pro deštivé počasí nemohl se konati, byl by druhý den na svátek Narození Panny Marie taktéž ve tři čtvrtě na 3.

Slavné služby Boží jubilejní budou konány v kathedrálním chrámu Páně dne 14. září t. r. Po 9. hod. ráno bude jubilejní kázání, načež bude pontifikální mše sv. Velebné duchovenstvo i věřící tohoto města se k tomu snažně zvou.

Hudební a pěvecký ústav MAT. NEPEŘENÉHO v Hradci Král.

Předmety vyučovací: zpěv, piano, housle a violončello.

Nový školní rok začíná 16. září a končí 15. července. — Zápis žactva od 1. září denně v místnostech ústavu, Dlouhá ul. č. 200 proti městskému divadlu. —

Osnova vyučovací die-konzervatoře pražské. Žáci všichni přidržování jsou k hudbě sborové a hlavně k hudbě komorní.

NB. Jako řádk proslulého učitele houslí A. Bennewitze, býv. řádk. konzervatoře pražské a jako dokonalý houslista s mnohaletou praktickou učitelskou vyučují houslím tak správně a tónově metodou jako na konzervatoři pražské. Skvělé výsledky svých žáků jsou důkazem, že ústav má jest toho druhu jediným nejen v Hradci Králové, ale i v celém českém severovýchodu.

Mat. Nepeřený, majitel hudeb. a p. ústavu.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 1. září. Zpráva zdravotního referenta p. MUDr. L. Bařka o vodě užitkové po-

stoupena byla technické kanceláři. Vyhláší se, že jest nutno, by obecensktvo vodou užitkovou šetřilo. — S policejním úřadem se sdělí, že ministerstvo obchodu udělilo p. Marii Strnadové hostinskou koncesi pro dům čp. 340 v ulici Kydliňovské, potvrdivši přiluháý výnos c. k. okres. hejtmanství v odpor vzatý. — Vzato bylo na vědomí, že c. k. místodržitelství udělilo licenci k provádění produkci kinematografických v zinní zahrádě v Grandhotelu panu Jaroslavu Urbanovi na rok 1913—14. — Panu Josefu Zaloudkovi, obchodníkovi, uděleno bylo povolení ke zřízení výkladní skříně na vnitřní straně příle domu čp. 151, 152. — Žádost p. Jana Štandery za odprodej stavební parcely č. 3. v bloku XIII. v Ptácelově ulici postoupena byla pevnostnímu odboru. — Zavede se elektrické světlo do ubeben v domě čp. 33. Lesnickému úřadu se uloží, by opravil hráz rybníčku «U Kříže». — Panu Ant. Nimschhausovi, hostinskému v domě čp. 66. v Rokytanského ulici, prodloužení policejních hodin povoleno bylo za obvyklý poplatek. — Žádost tělocvičné jednoty «Sokol» za propůjčení části louky na levém břehu Piletického potoka pro kluziště postoupena byla technické kanceláři k dobrozdání. — Zastaví se vyplácení chudinské podpory J. Holečkovi a J. Keciňové, kteří zemřeli v srpnu t. r.

Jmenování. Rady zem. soudu byli jmenováni: okres. soudcové P. Kubát v Hradci Král. pro Jičín, Jos. Sturm v Hradci Král. pro Hradec Král., Jos. Ctibor v Hradci Král. pro Tábor.

Návrat záložníků z Bosny. Po pětidenní jízdě po moři a drahou dojel do Hradce Králové ráno v neděli 31. srpna transport záložníků 2. praporu 18. pěšího pluku z Nevesinje. Již dávno před přjezdem vlaku stálo na nádraží mnoho obecnstva, aby vracející se vojiny pozdravilo. K příměti mužstva dostavili se: vojenský staniční velitel plukovník-brigadier Hugo Reymann, velitel pluku č. 18. plukovník František Otahal z Otenhorstu s důstojnickým sborem. Politický úřad zastupovali: vrchní komisař Waller a dr. Fiedler. Za městskou radu se dostavili: starosta dr. Ulrich, náměstek Russ a dv. rada z Iszakowiczů. — Před kolejemi stála čestná setnina s praporem pluku a hudbou 18. pěš. pluku. V 5 hod. 23 min. vjel vlak do nádraží, načež uastoupen pochod k Vodickovým kasárnám. Vojni, jižním sluncem osmahlí, vykračovali si přes únavu statně a vesele. V ulicích tvořily se veliké skupiny obecnstva, jež hlasitě rezervisty pozdravovalo. Na stožárech u labského mostu vlály prapory. V nádvoří kasáren zahrála hudba velice dojmavou slavnostní «moditbu». Pak jménem města uvítal sluncem opálené záložníky velice srdečně starosta dr. Ulrich. Vzpomněl, jaké tísnivé rozechvění panovalo u nás v nedávných měsících, projev il uznání k několika-městskému vojenské službě v Bosně, kamž odjeli k větší ochraně zájmů naší říše. Ačkoli záložníci nebyli nuceni krvavě bojovati, přece vykonali velice mnoho, plněním svých povinností zabezpečili mř. Dnes vracejí se konečně k svým rodinám, kde si mezi drahými oddechnou. Obecnstvo královéhradecké vítá je co nejsrdečněji a přeje jim klidu. — Nato promluvil plukovník z Otahala německy a česky. Děkoval vojínům za vzornou a svědomitou službu, kterou vykonali v zájmu naší monarchie za poměrů velice nepřiznivých. «Přijměte náš vřelý dík, ale také naše srdečné blahopřání, které vás bude doprovázeti k vašim rodinám, po nichž toužíte.» Prostá slova ta, prodchnutá láskou k císaři, říši i přítomným vojínům, mocně dojala. Ozvalo se nadšené volání slávy našemu císaři a králi. Plukovník poděkoval starostovi za pozornost projevenou k záložníkům netoňko uvítáním, ale i pohostěním. Dodal, že tento den bude pro vojiny nezapomenutelným. Nato z řady vystoupili dva vojini, slovy nehledanými jeden z nich starostu prosil, aby poděkoval obecnstvu královéhradeckému jménem vojínů za srdečné uvítání a pohostění. Hned pak vyběhl vojina, aby městu provovali «Na zdar!», což třikrát radostně ode všech záložníků opětováno. Povznášející tato slavnost skončena defilováním před brigadierem. Vojini byli městem štědrě pohostěni, načež se připravovali k rychlému odjezdu ke svým drahým. — Každý občan hradecký sdílel s vojiny srdečnou radost, že výprava záložníků, která konána za tak nervosního napětí, skončila dnem tak oblažujícím, velice radostným.

Vyhlaška. Ježto pronášeny jsou stížnosti do jakosti vody užitkové, a vyskytující se její vady jsou právě následkem přílišného jejího čerpání, upozorňuje se na základě usnesení městské rady ze dne 1. září t. r. obecnstvo královéhradecké, by ve svém vlastním zájmu vodou tou pokud možno šetřilo.

Ředitelství c. k. zkušební komise pro školy obecné a měřácké v Hradci Králové přijímá opovědi ke zkouškám učitelské způsobilosti pro období podzimní 1913 nejdéle do 15. října 1913. K žádostem později došlým se nepřihlédne.

Zápis chovanců do I. ročníku c. k. ústavu kn. vzdělání učitelů koná se dne 16. září 1913 od 8 do 9 hodin. Zkouška přijímací jest hned po zápisu.

Na c. k. gymnasiu v Hradci Králové koná se zápis žáků do I. třídy dne 16. září od 8. do 9. hod. Přijímací zkoušky hned po zápisu. Zápis žáků do II.—VIII. třídy odjíždějících bude rovněž dne 16. září od 8. do 9. hodiny, zápis žáků zde pokračujících dne 17. září od 8. do 12. hod. Ostatní zprávy jsou vyhlášeny ve škole na černém prkně.

Včelařský spolek pro Hradec Král. a okolí pořádá v neděli dne 7. t. m. přednášku v hotelu Holub na Pražském Předměstí o půl 3. hod. odpo. Přednáší p. MUDr. Janko a praktické ukázky šití rohožek a úlových stěn demonstrují páni učitelé K. Machek a J. Houzvička. Nato slosování praktických předmětů a přihlášky o nezdaně-

xy cukr ke krmení včel z II. dávky c. k. ministerstva. Jest totiž na novo cukr povolen a může každý člen 5 kg z obou dávek pro jedno včelstvo obdržeti. Přihlášky ihned! V zásadě uneseno med v malém pod 3 K za 1 kg neprodávati.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav velkých vkladů činil koncem měsíce srpna 39.085.234 K.

Spořitelna Králohradecká. Výkaz za měsíc srpen 1913. Vklady úsporné: Uloženo 356.638.48 K, vybráno 321.427.57 K, zůstatek 17.244.618.96 K. — Vklady odvětví šekového: Uloženo 114.997.48 K, vybráno 118.448.70 K, zůstatek 953.714.66 K. — Cenné papíry 2.674.103.60 K. Zápůjčky hypoteční 10.473.483 K, zápůjčky komunální 2.703.086.98 K, zápůjčky na cenné papíry 27.915 K. Směnky 2.592.582.58 K. Uložené přebytky 362.319.76 K.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc srpen 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2.149.278 K. Uloženo během měsíce 129.718 K, vybráno během měsíce 99.798 K. Stav koncem měsíce 2.179.198 K. Stav půjček počátkem měsíce 2.569.963 K. Půjčeno během měsíce 169.483 K, splaceno během měsíce 168.589 K. Stav koncem měsíce 2.570.857 K. Počet účtů 4154. Reservní fondy 222.438 K, závodní podíly 91.530 K, pokladní obrát 885.909 K.

Všeobecná Úvěrní Společnost, zapsané společenstvo s ručením omezeným v Hradci Králové vykazuje dnem 31. srpna 1913 zůstatky: Členských podílů K 118.520.—, záruka podílů K 355.560.—, rezervních fondů K 28.029.32, směnečných zápůjček K 426.167.73, vkladů K 240.102.29.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové dne 30. srpna 1913. 1 hl: pšenice K 15.— až 17.90, žito K 12.50 až 13.50, ječmene K 10.— až 10.80, oves K 8.10 až 9.—, hrachu 24.— až 30.—, čočky K 30.— až 35.—, jablek K 32.— až 36.—, krup K 26.— až 50.—, bramborů K 3.20 až 3.60, máku K 46.— až 48.—, 1 q: žitných otrub K 13.40, 1 kg: másla K 3.— až 3.80, sádla vepřového K 2.24, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce K —.07 až —.08, kopa: zelí K 4.— až 7.—, okurek K 3.— až 5.—, kapusty K 2.— až 5.—, drobné zeleniny K 1.— až 1.20, 1 hl: cibule K 3.80 až 4.—, jablek K 8.— až 10.50, hrušek K 5.80 až 12.—, 1 pytel mrkve K 1.60 až 2.—.

Na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové dne 30. srpna 1913 konaný, přivezeno: hl: pšenice 537, žito 300, ječmene 399, oves 979, jetel semene 14, lněného semene 5, máku 13, brambor 99, cibule 40, jablek 36, hrušek 71, kop: zelí 80, okurek 50, kapusty 70, drobné zeleniny 150, mrkve 60 pytlů, švestek 66 beček, podsvinčat 491 kusů, kůzlat 1 kus.

Finanční rozhled, vydávaný Záložním úvěrním ústavem v Hradci Králové, jehož poslední číslo III. ročníku právě vyšlo, přináší následující články: JUC. Aug. Surka Plavební dávky na Labi. V pravidelném měsíčním přehledu: Ukončení nové balkánské války v Bukurešti. — Naše říše a mír na Balkáně. — Zvýšení vedlejších poplatků na dráhách. Opatření pro podzimní dopravu. — Přísti rakouská půjčka. — Rakousko-uherský zahraniční obchod v prvním pololetí 1913. — První schůze generální rady Rakousko-uherské banky po letních prázdninách. — Bursovní přehled za srpen a kursovní list.

Dobrá rada všem. Katolické úvěrní družstvo

»ELIŠKA« v Hradci Králové. Adalbertinam, které úrokuje vklady na 5 proc. a výhodně poskytuje půjčky, vedeno jsouc snahou prospěti všem organizovaným katolíkům, rozhodlo se, že bude sprostředkovati všechny obory pojišťování jako: životní, úrazové, povinné ručení, požární, krupobitní, krádeží, vloupání atd. Informace podá Úvěrní družstvo »ELIŠKA« zdarma (jen známka na odpověď). Z plynoucích jí výhod zařídil by se zvláštní fond k dobru strany.

Požáry. V neděli o půl 11. hod. v noci vypukl požár ve velkém automatickém válcovém mlýně p. Jos. Voženíka v Předměstích. Ačkoli se dostavily rychle hasičské sbory: z mlsta, Hradce Král., Kuklen i z jiných míst, mlýn již nebylo možno zachrániti, ale uhájeny budovy okolní. Stropy spadly s velkým rachotem o 1 hod. v noci. Požár trval ještě v pondělí, z trosek se kouřilo i v úterý. Elektrárna prohořela, parní stroj nebyl poškozen. Silné traversy stropní se žárem velice zkroutily. Škola jest kryta pojištěním. — V Třebouchovicích v téže noci vyhořelo stavení kováře p. Cejnara.

Ke sporu inž. Šela a ředitele Stuchla. Stále vysvítá jasněji, jak pokrokáři zcela zbytečně, ba přímo násilně hleděli přenést osobní spor na pole politické, jak z rozepře jednotlivců hleděli vytvořiti zápas pokrokářství s konservatismem. Vždyť na př. učitel Bidlo, který žaluje pro anonymní dopis, není žádným pokrokovým fašatikem, naopak jest mužem taktním, hledícím si dobře školních povinností. Kruhy katolické ve Dvoře Králové proti Bidlovi se nestaví, protože jim neublíží. Aléba stává se stále komplikovanější, spor se rozčlenil. Státní návládnictví vyšetřuje záležitost Bidlovu, Drážďorád postupuje sondně na svou obranu, řed. Stuchl obžaloval žačku, kterou také vyšetřuje pro nestejně výpovědi hejtmanství. Zkrátka, kdyby se nebylo stíhlo předčasně, snad se spor tolik nezamotal. Vycházejí na jevo nové okolnosti, které jistě usplní seznání plné pravdy, kterou po dokončení sporu sdělíme ochotně beze všeho strannického zabarvení.

Častofoviec. Po patnáctiletém horlivém působení odebral se od nás 31. srpna zasloužilý kaplan pan Josef Bedrna na nové působení do Pohorlic u Napajedel na

družné Moravě jako farář. V předvečer jeho odjezdu uchystal mu zdejší katol. lidový spolek večírek. ke kterému se dostavila veškerá inteligence zdejší (vyjma učitelstvo), rolníci i ze vzdálenějších osad a řemeslníci jako na povel. Tklivé loučení trvalo do pozdních hodin večer, kde mu, ne obecní, ale okresní starosta p. Josef Schlitz za tak dlouhé, horlivé působení děkoval. Druhý den ráno v 6 hodin náš vše milovaný a ctěný kněz sloužil zde poslední mši svatou a po ní měl řeč na rozloučenou, při které snad ani jediné oko nezůstalo bez slz. Viděli jsme sžeti otužilé muže, kteří v tak ranním čase přišli se svými rodinami ze vzdálených osad, aby projevili svoji žalost nad odchodem tak vzorného kněze. Nedá se to ani vyspati, jaká láska se projevila k horlivému knězi, který své farní osadníky miloval a který v duševních i hmotných záležitostech nám byl pravým otcem. Proč nám nebylo popřáno, abychom se po celý jeho život s ním mohli těšiti a jeho krásná a poučná kázání slyšeti! Jak krásně vzkvétal za jeho vedení katol. lidový spolek náš, jak naše školní děti se těšily na jeho hodiny ve škole, jakou úctu měla pro něho mládež odrostlá a jak si ho vážilo rozumné občanstvo! My budeme dlouho, dlouho na našeho milého P. Bedrnu vzpomínati a přejeme mu, aby si též tolik lásky ve své nové farnosti získal, jako mezi námi. Bůh provázej ho na cestách jeho úřadu, aby ve zdraví dlouhá léta sloužil Bohu, vlasti a národu.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kalafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	— 85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10 —
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/300	16 —
70/140	2 55	220/320	18 70
80/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postel. la vel. 200/100 kus 5 60 K

180/90	4 50
k oknu	115/140 4 30
Malle	115/140 2 40
Chinillmalle	115/140 3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Psáci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.

Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Chrudim. »Neodv. Listy« považují za nutné (!) podat nám »po lopatě«, že včasné napomenutí jejich týkalo se politických protivníků, pokrokářů, nikoli však Sokolů. Prý »vše čistě politická nemá co dělati se Sokolem, který je úplně politicky bezbarvý.« — Patrně »Neodv. Listy« předstírají nedostupnost. Bylo třeba podávati po lopatě něco v okamžiku, kdy přece »Obnova« sama bez dlouhých okolků konstatovala vysvětlení »Neodv. Listů«? Náš list dokázal markantně, že nějakých nepoctivostí proti Sokolu naprosto užívati nemusí, když četné netolerantní skutky sokolské mluví hlasitě samy. Zato však »Neodv. Listům« podáno v našich řádcích skutečně po lopatě, proč 1. »Obnova« nemusí mít naprosto zájmu na úmyslném měnění smyslu slov »Neodv. Listů« a 2. proč Sokol není institucí všennárodní. A hle — »Neodv. Listy« mluví nyní o našich — dlouhých a nesrozumitelných výkladech! Tedy se mělo napsati k vůli povzbuzení chápavosti ještě více? A s touto sokolskou politickou bezbarvosťou jen pomalu! Nedělejte ze Sokolů politická tichá kuřátka nebo ramenáče. Bylo by komické tvrditi, že pokrokář, jakmile si narazí sokolskou čapku, stává se politicky bezbarvým. Oděje-li se v rudou košili, nepustí ani na ten okamžik z mysli svůj politický cíl. A těžko mu vytýkati, jestliže postupuje za jakýchkoli okolností a v jakémkoli přestrojení důsledně. Zato však nutno pokárati, že pokrokoví Sokolové strhují mocně celé jednoty k projevům a rejdům politickým, že dovedou pod štítem Fügnerovým napadati občany jiných politických a kulturních názorů. Snad ještě nevybledla vzpomínka na to, jaké štvance uspořádali fanatičtí pokrokáři proti samému dru. Podlépnému, proto, že se odváží pronést i o Husově poměru ke kultu Mariánskému ryzí pravdu. »Sokol« jest politicky »bezbarvý«, ale zabarví se politicky okamžitě, jakmile by si do něho troufal vstoupiti příslušník strany křesťansko-sociální. Tu pokrokáři rázem zapomenou na pravidlo bezbarvosti. V prvním dopise našem bylo zmíněno, že »Neodv. Listy« uhodily na hřebek, že měly na mysli pokrokaře skrývající se za křesťanskou masku (třebas i sokolskou), ale úzkostlivý list honem to odmítá. Tedy nyní z »Neodv. Listů« víme zcela bezpečně, že ani jediný z těch chamtivých pokrokářů, kterým skutečná humanita jest spánělskou vesakcí — není Sokolem.

Chrudimský chaos. V rubrice chrudimské v »Neodv. Listech« se vyslovuje veliké rozčlenění nad tím, že se od katolíků žádá pro sjezd kolínský vstupné. Vždyť přece Sokolové dobře vědí, že taková slavnost se nezpře-

de zadarmo z potochů mhy. Nevybíralo se mnoho při všesokolském sjezdu? A ještě musla vláda přispěti na žádost Sokolstva velkým obnosem. Kdyby za kolínským sjezdem stál mobuiný židovský kapitalismus, pak by se ovšem platiti nemusilo. »Z kapes ubohých věřících« pořadatelé nebudou míti ani vindry, o tom mohou býti přesvědčeni všichni liberálové. Za to však hodně vydělali někteří husité v Čáslavi za skřínku a jiné věci potřebné k důstojnému uložení ostatků, jež se považují za žižkovy. To prozradil sám pokrokový »Čas.« A co vynášelo vlastenectví mnoha protiklerikálním notáblům i v našem městě, snad se také ještě nezapomnělo. Nechávali-li si klerikálové »draze platit slovo Boží«, jen ať pisatelé povědí evangelici, jak vysoká jest jejich náboženská daň. — Týž list se velice rozčilil nad spravedlivou kritikou dnešní povahy Sokola. Vyrážil sice ku předu celým sloupcem, ale neví, jak uhoditi do jádra sporu. Obilá kolem podstaty našich výtek jako liška kolem úlu, překrucuje smysl, ale nevyvrátí ani jediné naší obžaloby. »Je drzou lži viniti Sokola, že nestrpí ve svých řadách české katolíky«, prohlašují »Neodv. Listy« majestátně do celého českého východu. Ale zatím si samy přikously jazyk tím, že citují tahle slova »Obnovy«: »Přijímají-li se do Sokola židé a vyhazují-li se čeští katolíci, bránící se proti židovsko-pokrokařskému ujařmení, pak Česká Obec Sokolská rozhodně není všennárodní.« Tedy jest patmo, že »Obnova« mnila přece katolíky, kteří se organizovaně brání proti útokům. A tyhle katolíky přece Sokol vyhazuje. Na obranu své konfesce, své politické svobody totiž má právo jenom žid, evangelík — aspoň podle liberální zásady. Ty matrikové katolíky, kteří stále mluví proti »klerikalismu« a oslavují despotické zkrvavělé cepy tábořské, ovšem Sokol trpí ve svých řadách velice ochotně. »Sokolstvo« nepřekáží ani v nejmenším nábožnosti svých členů, avšak rozhodně se musí stavěti proti různým klerikálním organizacím, které vnášejí do svorných a pracovitých řad nesvár. Sokolstvo nebrání nikomu ve volnosti náboženského přesvědčení, avšak nemůže nikterak připustiti, aby jednoty dělaly klerikálům parády a ovace«, poučuje dále pisatel, jako by mluvil k nevidomým dětem. Kdy pak žádala »Obnova« nějakou sokolskou parádu pro katolické manifestace? Za to však náš tisk spravedlivě pokáral, když byly vylučovány ze Sokola dívky, které, aniž by si vzaly kroj sokolský, odvážíly se účastniti se katolické pouti. Jinde zase vyhození ze Sokola mužové, kteří v kroji občanském se přidružili k Božtěšlovému průvodu. O tom patrně »Neodv. Listy« nechťžijí nic věděti. Vy že se stavíte proti všem organizacím klerikálním? Ovšem poměr k evangelíkům jest zcela jiný. Vždyť Sokolové otvírali Sokolovny (postavené i z katolických peněz) evangelickým bohoslužbám. Takový dvojitý loket nezatušuje žádná sofistika. A kdo vnášel do sokolských řad nesváry? To přece nebyli členové Sokola, kteří si svou práci vybojovali v Sokolovnách spravedlivé postavení, ale novohusitští štváci, kteří uplvařice na podvodném klerikálním pamfletu evangelickém o Husovi, dráždili katolické občanstvo bojovnými hesly. Všude na přání hrstky evangeliků do Sokoloven se dávaly obrazy a sochy Žižkovy — ale obraz Karla IV., Arnošta z Pardubic a jiných konservativních tvůrců české kultury nebyl v té době umístěn v Sokolovně žádné. Účelem Sokola jest věc národní, ne náboženské nebo politické sváry«, hledí namluviti českému východu »Neodv. Listy«. Tedy pro tento účel asi posílalo tolik sokolských jednot nadšené pozdravy německým židům do Prahy na volnomyšlenkářský sjezd. A jestliže na tom kongresu byl tropen posměch z existence Boží, pak Sokol nepodporoval »náboženské sváry«, zato však z národní hrdoosti projevil radost nad židovsko-německými provokacemi českého lidu katolického. Tedy k vůli odstranění náboženských svárů asi v chrudimské sokolské merendě se produkovala za smíchu pokrokářů figura přestrojená za mnicha. Jen to zkuste s takovou provokací proti pastovi nebo rabínovi, povi se vám hned, zač je toho loket. »Neodv. Listy« praví, že jejich článěk nepochází od Sokola, ale od pravého katolíka. — Nu, teď už pochopujeme, proč ten katolík tak málo zná štvance a rejdy pokrokářů, přestrojených za Sokoly hlavně proto, aby uplatnili důrazněji své spády.

Románská škola v Kostelci n. Orli. rozesílá právě svoji osmnáctou výroční zprávu, ze které jasně je viděti, že ústav ten odpovídá plně účelu, za kterým je zřízen. Pro ústav postavena jest účelná budova školní a pro školní hospodářství účelné budovy hospodářské. Kolem dvoru jest školní zahrada zelinářská, chřestovna, zahrada botanická, chmelnice a vinice. Se zahradou spojeno jest pole zkušební a sad ovocný. Vyučování praktickému slouží dále vzorně zařízený a vedený statek školní. O ubytování a úplné opatření chovanců jest postaráno řádným internátem ústavním a poplatek za jednoho chovance obnáší pouze 40-K měsíčně. Školné se neplatí. Nový školní rok počíná dne 16 září. Výroční zprávy zasílá ředitelství školy zdarma.

Kolín. Na programu protestního sjezdu pokrokařského dána také přednáška o církvi a škole. Jistě si zvaný referent soc. demokrat Krejčí vybral za téma poměr školy k evangelickému duchovenstvu. Posud pokrokáři a soc. demokraté hovořili výhradně o poměru školy k církvi naší. Jest tedy volice vhodné, aby v kraji prostoupeném křik žvalem evangelickým pověděli něco nového, přiležitostnějšího. Nedávny ministerský výnos o vrchní moci evangelických úřadů církevních nad učitelstvem škol evangelických láká silně k příslušné kritice před posluchači evangelickými. Či jen evangelické kruhy mají privilegium? Také ohlášená přednáška pokrokaře Sokola »Stát a škola.« Ten zase může

pověděti, jak ve XIV. století v Českém státě byla založena universita, jak se potom podělili o její statky rukou nerozdílnou, ale též nesvornou husitě. Pražané totiž svedli mezi sebou o ukoupení jmění universitní krvavý boj. Také by bylo vhodné pověděti, jak od té doby, kdy se octla universita v rukou husitských, uboze živořila pro nedostatek hmotných prostředků a jak uchvatitelé protestantští ji přivedli na pokraj záhuby. Vždyť nedlouho před Bílou Horou universitní mistři pro lakotu stavů protestantských byli v tak hrozné bídě, že volili za rektory šlechtické chlapečky, doufajíce, že otcové těch hochů se jim odmění za počtu nějakým darem. Leč chudáci čekali marně. Tehdejší pokrokaři podporovali universitní pokrok zrovna tak jako nyní — lacinými resolucemi. Tedy před evangeliky měl by vysvětliti řečník, proč protestanté a husité raději dávali své synky na výchovu do kolleje Jesuitské, než do zimomřivé a zkostnatělé university, jejíž mistři proti novějším proudům vědeckým tolik bojovali. Také by se měly před evangelickými pokrokaři přečísti náboženská pravidla Komenského, jaká pro školu přísně nařídil. Mohl-li v barcelon. školách vykládati své protináboženské nápady každý volnomyšlenkář, jistě také Sokol má na mysli pověděti, zda v katolických místech může naopak povzbudit děti k ctění náboženských zásad katolický učitel. Tedy jen zase něco nového. Či ani evangeličtí pokrokovci takové poznámky nedovolí? To by byl pak pokrok velice kulhavý.

K utvoření komanditní společnosti. „Čas“ přinesl zprávu o utvoření se komanditní společnosti za vedení Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové, která má převzít hořické závody firmy Karel A. Tuček a uveřejňuje zároveň jména budoucích komanditistů. Pravdou na této zprávě jest jediné to, že skutečně někteří z jmenovaných průmyslníků uvažují a připravují za jisté účasti královéhradecké banky zřízení společnosti s ručním obmezením, která by převzala nájem celou řadu mechanických rezných tkalooven v severovýchodních Čechách, tedy také hořický závod firmy Karel A. Tuček, aby koncentrací obchodní správy a hlavně racionelní dělbu výroby zvýšila výnos tohoto odvětví průmyslového.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Různé zprávy.

Pátek patentovaných vlastenců. V německo-brodském mladočeském „Sázavanu“ dne 9. srpna uveřejněna tato lokálka: „Habe die Ehre, Herr Hermann! Staž jest takováto: Jest po sokolském sletu v Chotěboři a Sokolové v civilu nebo v kroji vracejí se do svých domovů. Také z Humpolce čtyři Sokolové v civilu zastavují v Německém Brodě a sice v hotelu „U černého Orla.“ Vstupují do místnosti a tam Sokol v kroji přistupuje k sedícímu pánu s pozdravem: „Habe die Ehre, Herr Hermann!“ a dále s ním zapadá sermon v „samospasitelné.“ Nejsme z těch, jimž naskakuje husí kůže, slyšíme-li slovo německé, než Sokol v kroji, vracející se ze sokolského svátku a bavící se v české místnosti okázale německy — to, zdá se nám, že přece nedá dobrou rybnici a jsme přesvědčeni, že dotyčný „snad“ Němec pan Hermann po zábavě se Sokolem spráskl ruce nad sokolským — „nepodlez.“ — Ten pan Hermann jistě byl žid, protože před německými židy mají sokolští pokrokovci vždycky duši maličkou, za to však provádějí skvělé turnaje proti českým katolíkům. — Právě sděluje „Našinec“: Ve Studenci u Jihlavy konalo se v neděli dne 24. srpna t. r. svěcení kříže. Církevní průvod za zpěvu nábožných písní ubíral se osadou a setkal se s průvodem „trucslavnosti“ Sokola. Hudba spustila ihned pochod a sokoli měli radost, že umělici zbožný zpěv starších lidí, případně i vlastních otců a matek. — V holešovském Sokole dala se celá řada členů pojistiti u velkoněmecké berlínské pojišťovací společnosti „Viktorie“, jejímž zástupcem je Sokol Seřich. Jest známou věcí, že tato velkoněmecká společnost podporuje germanisaci, poskytuje různé koncesse spolkům založeným jen k účelům germanisacím a sloužícím ku posilování německého živlu u nás. Naše české ústavy mají poměrně lepší podmínky a věnují větší sumy na národní účely. — Soc. dem. „Rovnost“ štvála po celý týden surově proti Sokolům, až samy pokrokové „Moravské Listy“ odsoudily toto řádění svých volebních spojenců. Přes to však pokrokoví Sokolové ve Švábenicích pozvali si redaktora „Rovnosti“ Roučka, aby jim přednesl řeč při sokolské slavnosti. Tedy Sokolům netřásl národ tělocvičné jednoty soc. demokratické, nevaří jim časté nespravedlivé a bezohledné výpady rudého tisku. Libalí poníženi dátky, jimiž jsou bítí, aby si svůj hněv vyhlili na — klerikálech. Taková jest páteř ponížených návštěvníků vítkovických německých závodů. — Dne 10. srpna konal Orel své první cvičení ve Veverské Bytšce. Sokolové však při své „toleranci“ obsadili cvičiště, vstupeněk však platiti nechtěli. Z počátku jejich tví kuráž obmezovala se pouze na tuto oposici, protože se báli číselné převahy jiných účastníků. Když však cizí odbory Orla odešli, sokolští lvové začali házet kamením, takže vše-

cko musilo býti předčasně zakončeno, aby neurvalost moderních barbarů nezpůsobila velké krveprolití. Tak se reprezentuje sokolské rytířství, zalézající před mocným křikem soc. demokratů báživě do sytých děr. Ne-li takové počínání známkou bezcharakterní zbabělosti?

Vláda kapitalismu. V době všeobecné drahoty uveřejňuje Rotschildův úvěrní ústav svou pololetní bilanci roku 1913. Čistý zisk za první pololetí stoupl o 804.973 K, hrubý výtěžek o 1 a půl milionu K. — Rotschildův úvěrní ústav svými akciemi ovládá banky haličské, bosenské, Škodovy závody, kde líjl se děla, Stabilimento technico, kde staví se lodí. Ringhoferovy továrny, cukerní průmysl v Čechách a na Moravě, lihový průmysl, výrobu železa, Ostravskou hornickou společnost, továrnu na lokomotivy v Novém Vídeňském městě, továrny „Helios“ na zápalky, na hmoledum, fezy, na ohýbané dřevy, lihovary Broscheovy, společnosti elektrářské. — „Prager Tagblatt“ sděluje, že Petschekovi v Čechách jeho uhelné doly nesou denně 3000 vagonů hnědého uhlí a že Petschek nabývá akcí v saských dolech, zamýšlí jako velkoakcionář míti vliv na německé uhelné doly a bráti z nich finanční užitek. Na kartel hnědouhelný rakousko-německý prozatím nepomýšlí. Ale dozajista časem půjde cestou svých souvěrců: Rotschilda, Guttmana, Siegharta, Reizesa, Jeitelesa, Pollaka, Berla, kterým náleží kartel lihový, textilní, uhelný, cukerní, železářský.

Sionistický kongres ve Vídni. Od 2. do 9. září t. r. zasedá ve Vídni XI. kongres sionistický, k němuž sjelo se na tisíce židů ze všech dílů světa. Pořadatelstvo vydalo stručné poučení o tom, co chce sionism. Pro informaci uvádíme z něho toto: „Dnes jest asi 12 milionů židů. Z těch žijí tři čtvrtiny v bídě a porobě na Rusi. Byť neměli židé společnou vlast a společný jazyk (ač židé ruští mluví vlastním jazykem, žargonem), mají společné tělesné a duševní dispozice, společnou minulost, společné snahy do budoucnosti a tvoří tedy národ, ne sice v oné normální, zdravé formě jako národy jiné, ale národem jsou, ač nemocným. Sionisté cítí odlišnost svou od národů okolních, vědí však, že nutno nezdramé poměry změnit. Proto snaží se dáti svému národu opět ony podmínky, za nichž může národ zdravě prospívat: vlastní půdu, středisko hospodářské i duševní. Ač vzhledem k velikosti úkolů, trvá hnutí sionistické nepatrnou dobu, vykonali sionisté veliké dílo. Dnes je v Palestýně 40 kolonií a sídla městská. Tam pracují židovští sedláci, zalesňují zemi, pěstují olivy, oranže, pšenici a chov dobytka — přistěhováci to z Ruska, Rumunska a z jižní Arabie. Prvou kolonií založilo několik mladých nadšenců, ruských studentů. A ti všichni — jest to druhá či třetí generace — mluví hebrejsky, novohebrejsky. — Když se přistěhovali, měl každý jinou řeč obcovací, takže jediným prostředkem dorozumívacím byly všem známé zlomky hebrejštiny. Vznikla tedy nová řeč přirozeným způsobem a dnes jest řada denníků a odborných časopisů novohebrejských, mateřské, obecné školy, gymnasia, školy průmyslové, všechny s vyučovací řečí hebrejskou. Letos otevřeli si židé i vlastní techniku v Chaife a právě zmíněný kongres má jednati mezi jiným i o založení hebrejské university v Palestýně. Toho všeho dosáhli sionisté dobrovolnými dary pomocí „Židovského národního fondu“, jehož dnešní stav obnáší 4 miliony franků. Sionistický kongres jest nejvyšším orgánem sionistů, jakýmsi parlamentem, do něž volí každý dospělý sionista poslance. — Warburg z Berlína zahájil kongres řečí, ve které věnoval nejdříve proctitou vzpomínku Theodoru Herzlovi, který působil ve Vídni. Na to zmínil se o nejnovějších událostech a pravil, že židovský národ, jehož sympatie pro turecký stát zůstávají hlubokými a neochvějnými, chová nejvroucnější přání, aby Turecko překonalo nynější krizi a šlo vstříc veliké kulturní obnově. Oč se usiluje v Palestýně ku blahu židovského národa, jest důležitou částí tohoto nového vývoje ottomanské říše. Řečník líčil pak program, který založen jest na basilejském programu, a projevuje přesvědčení, že všechny vlády a národové posuzují blahovůli mírové dílo sionistů. Liče praktickou práci v Palestýně, poukázal předseda na pokrok kolonisace, zejména v práci zemědělské a zmínil se pak o rozšířené činnosti svazu žen v zájmu práce žen v Palestýně, dále činnosti tamní organizace učitelův a vědeckého spolku jazykového. Nejdůležitějším postulátem je sanace Palestýny. Řečník prohlásil, že jest nejdůležitějším úkolem kongresu zabývati se založením university v Jerusalemě a konstatuje, že rozpočet fondu nalézá se v rovnováze. Úkolem kongresu bude, aby našel prostředky k rozmnožení a zabezpečení peněz. Hlavním bankovním závodem, sionistického ruchu je židovská kolonizační banka, vládoucí 5 a půl mil. marek. Jiné dva bankovní závody nalézají se v Palestýně a Cařihradě a mají 2.800.000 m. Židovský nacionální fond k zakupování zemí v Palestýně a nově utvořený kulturní fond pro palestýnské podniky vládne nyní 3.500.000 m. K tomu třeba připočísti ještě celou řadu závodů pro účely mimořádné, tak že všechno jmění pro sionistické účely jest 12.640.000 marek. Příjmy jejich vzhledem rostou buď dary, buď úroky a obnášely za dobu od r. 1911 až do poloviny 1913 — 2.372.000 m. Uvážil-li se, že sionistická organizace trvá teprve 16 let, jsou to obnosy přímo obrovské. Z toho následuje, že na podnikcích sionistů účastní se též velká „Alliance Israelite.“

Dráha přes Sahara. Francouzská expedice ke stanovení trati saharské dráhy práce své skončila se skvělým výsledkem. Zkoumání neprovádělo se jen v Saħaře, nýbrž i v málo známém pohoří Ahaggar, pak Asbenu. Také zkoumáno bylo v povodí Nigiru a v okolí Čadského jezera, kam jednotlivé kolony expedice se vy-

pravily. Kapitán Nieger, vůdce expedice, považuje stavbu dráhy za proveditelnou.

Palác míru v Haagu, otevřený 29. srpna, stojí na pozemku daném k dispozici vládou v královském parku v Zorgvlietu. Základní kámen ke stavbě byl položen v roce 1907 při zasedání druhé mírové konference. Průběh jednopatrového, v nizozemském renesančním slohu provedeného stavení zdobí nádherné sochy, modelované předními nizozemskými umělci, znázorňující mír, zákon, právo atd. Fasáda je celá v barvách červené a bílé. Skoro všechny vlády signatárních mocností haagské smlouvy z r. 1899, již byl zaveden stálý smírčí soud, přispěly ke stavbě nádhernými dary. Skvělým portálem, darem to Belgie, vchází se do velké síně, která svým kopulovitým klenutím a chodbami vedoucími ze sálů k portálu dělá dojem katedrály. Sň spočívá na mramorových pilířích, k nimž materiál dodala Itálie. Kopule je zdobena symbolickými vyobrazeními v mosaice. Světlo tlumeno je velkými malovanými okny, darem to Nizozemí. Na prostředním okně zobrazeno je slunce, jehož zlaté paprsky prodlužují se až k ostatním oknům, čímž budí se illuze opravdových slunečních paprsků. Dojem v síni je mystický, pohádkový. Obrovské schodiště do síně je korunováno sousoším darovaným Spojenými Státy. Ze síně, ze které je nádherný pohled na 4hranný vnitřní dvůr, jenž dělá dojem středověké klášterní chodby, jde se do jednotlivých sálů, a to nejprve do velké soudní síně. S ní sousedí poradní sál, hovorňa, přijímací sály, kancelář správní rady nadace Carnegie a konečně sál pro přednášky o mezinárodním právu. V protilehlém křídle stavení je malá soudní síň a přijímací sál. Tato síň, v níž mají se konati obyčejná sezení smírčího soudního dvoru, má také galerii pro obecenstvo. Při vstupu do ní každému hned padne do očí skvostná váza z malachitu, dar to Ruska. Ve vrchním poschodí je nejprve sál správní rady smírčího soudního dvoru. Je potažen japonským hedvábím, darovaným Japonskem. Dále jsou komnaty předsedy správní rady, knihovna, sál Bolův vyzdobený nádhernými malbami nizozemského malíře Ferd. Bola a stropními malbami Gerarda de Lairese, konečně pokoje úředníků, pisarů na strojích, tisku atd. Plány ke stavbě vypracovali franc. stavitel Cordonnier z Lille a nizozemský inženýr Van der Steuer. Rakousko darovalo k stavbě bohatě zdobené zlatené svítilny, stojící na monumentálním schodišti před síní.

Všelicos. V Rusku budou zřízena žid. gymnasia dle vlád. osnovy, ale za to nebudou židé přijímáni na jiné státní střední školy ruské. — Na letošním sjezdě anglických lékařů shledáno, že spotřeba cukru v Anglii stoupá a že větší spotřebou cukru zmenšila se spotřeba lihovin. — Panamský průplav stál až do 30. července 1913 K 1420 mil. Celkově bude stát as 1800 milionů K. Původně byly výlohy odhadnuty na 700 mil. K. — Velkoobchodníci s uhlím od 1. září zvýšili ceny uhlí o 6 hal. na metrickém centu, rovněž ceny hnědého uhlí zvýšeny a sice nejen soukromými podnikateli, nýbrž i erárem. — Policie přišla na hromadné vraždění dětí ve Filadelfii v porodnici. Za posledního půl roku povražděno bylo 1200 dětí, a to od služebnictva ústavu, které však peníze od matek na děti zasílané, vybralo pro sebe. — V Číně bude prý parlamentem projednána předloha zákona o všeobecné branné povinnosti s 2letou službou. Počet vojska v míru má obnášeti 800.000 mužů. Výcvik armády svěšen bude německým důstojníkům. — Po návratu vojska do domovů šíří se cholera po celém Srbsku. — Učitelům hospodářského kursu v Klimkovicích, kteří si chtěli prohlédnouti železární vítkovické, přístup odepřen s tím odůvodněním, že prohlídka závodů nepovoluje se pro české vycházky. Sokoly, kterým před 2 měsíci dovolili prohlídku a ke všemu je ještě pohostili, dle toho nepovažovali v závodech za českou organizaci. — V hlavním městě Irska Dublín došlo k velkým výtržnostem stávkujících zřízenců pouličních drah. V krvavých bitkách zraněno několik set demonstrantů a policistů. Teprve vojsko obnovilo pořádek.

Politika v ústavu pro choromyslné. Již dříve troušily se zprávy, jak v bohnickém ústavu z politické předpojatosti bují mezi opatrovníky denunciantství a porušování disciplíny. „Hlas Národa“ posvětil na neudržitelné poměry bližší. Poukazuje na to, jak opatrovníci zcela zbytečně protestují proti dosavadní stravě a jaké světle působí představenstvu. „Hl. Národa“ praví dále: „Ve veřejnosti jest ze všech těch zpráv dojem jen jeden: že bohnické opatrovnictvo jest nekázané a přirozeně táže se s úžasem, jak se asi vede nemocným v ústavě tom, svěšeným dozoru opatrovnictva takového. Tato otázka může a musí veřejnost zajímati daleko více než že opatrovnictvo považuje hrachovou polévku za „nedostí vhodnou“ pro sebe. Neboť nemocní jsou vlastně stále v rukou opatrovníků a jen oni mohou účinně jim nedobrovolný pobyt tam snesitelný nebo nesnesitelný jak peklo. Opatrovník nebo opatrovnice může choromyslného svým jednáním a chováním uspokojiti a uklidniti anebo podrážditi a znepokojovali až do stupně zhoršení choroby jeho. Vše a všeobecně se ví, že opatrovník a opatrovnice ať v nemocnici, ať v takovém ústavě jako je bohnický, jest pro nemocného důležitější osobou než řídící kliniky nebo primář a lékař vůbec, neboť oni jen mají nemocné zcela v rukou. . . Ježto však materiálem opatrovníků nejsou stroje a ořvy a květiny, stromy a prst, nýbrž lidé a to lidé potřební ošetření a šetrnosti, musí se veřejnost jednou také přiklásiti k slovu a se otázati, jak to s opatrovnictvem v Bohnicích vlastně jest. Veřejnost bude jistě žádati, aby spravedlivým požadavkům a nárokům jeho bylo učiněna zadost, ale bude také nucena říci, že si přeje

větší kázně a disciplíny opatrovnictva. Neboť netřeba chodit po značích a netřeba anket odborných, každý ví buď ze zkušenosti vlastní, své rodiny anebo příbuzných a známých, že řádné a svědomité opatrovnictvo jest nejdůležitějším faktorem v ústavech humanitních a v přední řadě v blázincích, kdež nemocní jsou vydáni zcela jeho svědomitosti a libovůli. Zachází-li opatrovník s nemocným hrubě a nešetrně — a stížností takových jest, bohužel stále dost a dost — nemůže si nemocný stěžovati a za nápravu žádati, neboť v blázinci jest vždy jedno stereotypní vysvětlení, že jest to nemocného pouze utkvělá představa a že na věci není nic pravda. Lékaři a ředitelé ničeho nezmohou, jestliže jest opatrovnictvo organizováno ve strany a svými důvěrníky a tiskem veřejně s nimi válčí, jak to o opatrovnictvu v Bohnicích říci lze po stálých jeho projevech veřejných, jimiž své představené prostě napadá a skandalizuje a svými důvěrníky vykonává nad nimi vrchní dozor u zemského výboru. . . . Kde ředitel jest proti takovému nezodpovědnému vnějšímu vlivu bezmocný, jest bezmocný i nemocný. Náklady na humanitní ústavy dějí se v zájmu nemocných a ne v zájmu opatrovníků. Jest tudíž na čase, aby v Bohnicích zavádla již jednou kázeň a veřejnost jest oprávněna žádati, aby tyto poměry ze strahických a zákulisních intrik dostaly se konečně na světlo.

Zásilku ovoce i tu nejmenší s vděčností přijmou nejšťastnější v Útulně slepých dívek v Praze III., na Kampě. I za každý dárek dívky svým písmem poděkují.

K neuvěření. Často slyšíme o neštěstí slepých dívek, v nichž je vedle úplné slepoty spojena obyčejně velká chudoba a mnohé neduhy. Ale sotva komu je známo, jak i úžasné zanedbané jsou některé z těchto nešťastných bytostí i v ohledu duchovním a mravním. Jak šťastné byly ty, kterým popřáno pobýti v ústavu nevidomých dívek na Hradčanech! Žádosti, které zasílány jsou do Útulny slepých dívek v Praze-III., na Kampě, svědčí, že jsou venku v úplné samotě, ode všech zapomenuté žijící nevidomé dívky, které, ač věk dospělosti již překročily, ano i přes 30 let staré jsou, ještě vůbec sv. svátostí nikdy nepřijímaly. A jak se vede venku teprve těm, které vleče některý příbuzný s ceterou po hostincích, neb které upadly již do mravní zkázy! I v tomto ohledu náboženském a mravním skýtá jedinou záchranu těmto nešťastným Útulna slepých dívek v Praze-III., na Kampě, která dívkám těm poskytuje nejen nový domov a časné zaopatření, ale i náboženské vzdělání, další výchovu a duševní i mravní pomoc. Útulna tato má chrániti slepé dívky škole odrostlé (kterou často některé ani nenavštěvovaly) nejen od časné, ale i věčné záhuby. Kéž by se jen našlo hodně šlechetných srdcí, které nejen svým příspěvkem — jak rádi činí — ale i při každé příležitosti své širší okoli upozorní na ten tak humanitní ústav! Lidumilové, kteří tento ústav podporují, ani si nedovedou učiniti pojem, jak záslužný skutek jak tělesného tak i duchovního milosrdenství tím konají.

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vykazuje na vkladech za měsíc srpen K 27.006.121.91, tudíž cproti měsíci předcházejícímu o K 219.342.46 více.

Neutěšený obraz Tripolska. Po obrovských nákladech na loupežnou válku Italie ocitla se v rozpacích, protože ani jedna z nadějí, kladených do této africké provincie, posud se nesplnila. Obchod vázne, po poslední veliké porážce italského vojska nastala přestávka i v operacích válečných. Karavany spěchají místo do Tripole v četnějším množství do Tunisu. I ostatní obchod hledí Francie strhnouti na sebe. Místní obchod v Tripolsku leží ladem, stavební činnost ustala. Hmotné výhody z italské okupace mají výhradně arabští notáblové, kteří shrabují miliony, zasílané od Italie do Tripolska. A k tomu tyto notáblové jsou velice vrtkavými poddanými, tak že soudce dle dosavadního jejich ramedánského chování, není na jejich věrnost žádného spolehu. Tedy — rozčarování! Co teprve přinese velmocem do vlnu hornatá, drsná Albánie? Albánští notáblové jsou ještě ziskuchtivější.

Statistika válek. K zajímavému srovnávání s balkánskou válkou nabádá statistika, kterou uveřejnil francouzský statistik Bodard o válkách posledních tří století, právě od roku 1618 do 1905 vedených. V těchto 287 letech bylo svedeno 1044 bitev na zemi a 122 na moři, 490 obléhání bylo provedeno a 44 kapitulací podepsáno. Pokud se týče doby trvání válek, stojí na prvním místě válka republiky benátské s Tureckem, která trvala 55 let, od roku 1644 do r. 1699; na posledním místě je válka italsko-rakouská z r. 1849, která byla skončena za šest dní. Rozdělíme-li války dle národností, tu se ukazuje, že Francouzi byli nejbojovnější; měli 1079 srážek, z nich 652 na zemi, 63 na moři, 332 obležení a 32 kapitulací. Na druhém místě je Rakousko, na třetím Anglie, na čtvrtém Rusko, na pátém Prusko, na šestém Španěly. Přes to, že Francie měla nejvíce bojů, nestojí v čele vítězů, neboť zaznamenává 584 vítězství a 495 porážek, kdežto Prusko a Anglie mají 60 procent vítězství. Francie bojovala od roku 1600 s 15 státy. V boji s Rakouskem zvítězila 262krát a poražena byla 196krát; v boji s Anglií dosáhla 130 vítězství a 155 porážek, ve válkách se Španělskem 119 vítězství a 45 porážek, s Holandskem 80 vítězství a 63 porážek. Bilance válek s Německem končí pro Francii nepříznivě poměrem 152:155. Z měst, která vydržela nejdelší obléhání, stojí na prvním místě Otrabtar; Angličané ho obléhali od roku 1779 do r. 1782 úhrnem 1167 dní. Na druhém místě je Cadix, který byl spojenými Angličany a Španěly obléhán 903 dní (1810 až 1812). Na třetím místě je Vídeň, když byla oblehána Turky. Sevastopol vzdoroval 346 dní, Port

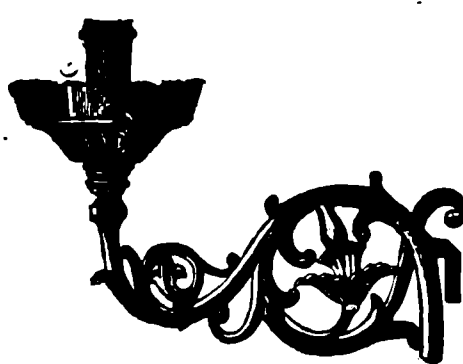
Arzur 221 dní, Plevno 142 dní. Nejchmurnější částí statistiky jsou cifry, udávající počet mrtvých, zraněných a zajatých. U Mukdenu bojovalo 624.000 mužů a ztrát bylo 138.000, u Sedanu 320.000 mužů a ztrát bylo 122 tisíc, u Borodina 246.000 mužů a ztrát bylo 80.000, u Waterloo 192.000 mužů a ztrát 145.000, u Drážďan 300 tisíc mužů a ztrát 50.000, u Slavkova 148.000 a ztrát bylo 46 tisíc, u Solferina 273.000 a ztrát bylo 39.000 mužů. Balkánské války nezůstaly v těchto cifrách ani trochu pozadu.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprašticích)
doporučuje P. T. veleředátoři, duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Zal. 1850.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná
dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg. předpisů ve vlastní moderně zřízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukásku franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.
jako i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absol. v. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář
Jan Dušek, Chrudim.

Za hospodyni

na faru prosí o místo ve všem spořádaná a vzdělaná starší dívka. Je ve vaření, veškeré domácí práci a částečně v hospodářství obeznalá. Vzorný pořádek a úklid vždy pilně obstará. Ovládá úplně obojí zemskou řeč.

Ctěné nabídky pod značkou „Srpen 35“ poste restante Pražské Předměstí u Hradce Králové.

Studující dívky
na celé zaopatření
se přijmou
v Hradci Králové u řádné bezdětné rodiny.
Adresu sdělí administrace t. l.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ustí n. Orli.,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Přibor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jedine podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

Raďte si psáti o vzorky
firmě

Therčovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“
v Hronově čis. 188.

— Vývoz lněného a modřího zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky viněné i prací, dámské i panské
plátina, damašky, ubrusy, ručníky **zefíry** na kotile,
— — — látky atd., překrásných modních vzorů. — —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m abytků vknusé rozdrasovaných za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Měst.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Srazu.

TRY
v plech. lah. za 20 a 50 haléřů.
Všude k do stání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek rodoř.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do paženíst:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové 138, doporučuje velečest. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibory, monstran., kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentní a devotionální
- BRNO -

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškerý vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
 — počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

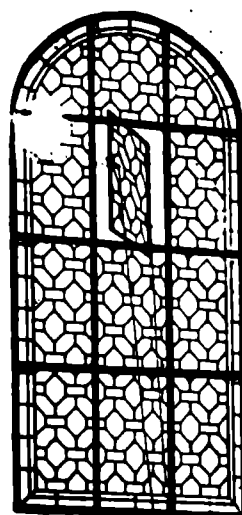
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
 zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
 v Třebetovicích u Hradce
 Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
 zdarma.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4¹/₄% - 5%** poskytuje

**Československá
záložna v Praze-II.,**

Spálená ul. č. 48. n.

Děchodová daň platí záloha sama.

Kromě povinné revize **Jednoty záložen** jest
 záložna až třikrát týdně revidována od-
 borným revisorem

Dopíše si o složení listy a zkusí ukládati;
 budete jistě kulantnějším jednáním úplně
 spokojeni.

Založeno roku 1860.
 Odměněn státní cenou. Strojní zařízení.

K dušičkám

nabízí svůj přepíně-
 ný sklad hotových

pomníků

z mramorů, žul, sie-
 nitů, za ceny značně
 snížené, mnohé

**za ceny
výrobní.**

Desky mramorové,

pro nábytek, sklady nábytku, pp. uzenáře,
 řezníky, kavárny, hostince, moderní toalety,
 pro holiče, vlaseňkáře, instalateury atd.

K návštěvě a shlednutí svého závodu a
 hotových prací uctivě zve

Zdenko Ježek,

velhořezář sochařsko-kamenický

v Hradci Králové.

Čelakovského tř. 868. Jungmanova tř. 478.

Josef Štěpán,

odborný pozlácovač pro práce kostelní
 v Pardubicích,

doporučuje závod svůj velečestnému duche-
 venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
 a přeslacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
 i veškerých chrámových předmětů, jakož i

k opravě pomníků, železných
 náhrobních křížů,

slasení písmen a různých předmětů venku se nale-
 zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
 nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
 Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
 k ústnímu jednání dostávám se na požádání taktéž
 bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po řadě a bronzová
 státní medaile z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jablky

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obaluba při mírných cenách. Důvěryhodným
 zásilkou na výběr i na splátky bez svýžení cen.

Založeno r. 1848.

VILLA

mezi Hradcem Králové a Pražským

Předměstím za příčinou přesídlení

levně se prodá.

Adressu majitele sdělí admin. t. 1.

Soucitným duším.

Kdo by se ohtěl ujati šestiletého, úplně
 zdravého chlapečka, sirotka, raďiž laskavě do-
 pešati do Jaroměře, pošte restante pod značkou
 „Sirotek“.

Pouze za 4.50 K

zasílám franko

5kg. balík 1: žitné kávy

a přikládám zdarma

na velmi pěknou bluzu.

Při objednávkách račte laskavě určit, zdali si
 přejete na bluzu delší, voal, kepr nebo podobné
 a zdali ve tmavé či světlé barvě. Nebodící se
 výměním.

Zasílateleství

Filip Hlavsa, Svratka,

Čechy.

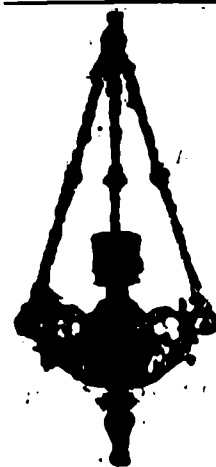
SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krá-
 mech s vedlejším znakem
 aneb prostřednictvím našich
 jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
 Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Velečestnému
 duchovenstvu a
 slavným patronátním
 úřadům dovoluje si depo-
 ručovat veškeré kostelní nádobu a
 náčiní a to: monstrance, kalichy,
 cibory, nádobky, paténky, pa-
 lí, svícní, lampy, kaditelnice, kropenky
 atd. své vlastní výroby, předpisem
 církevním vyhovující. Staré předměty
 opravuje v původní kvalitě a
 v ohni slatí a stříbí nebo pro-
 stěnkou za nové vyměňuje. Křesťové
 předměty neb výkresy zasílá na
 kásku franko bez záruční kóupě.
 Vše se posílá poštou. Předem ruční.

Shled veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: řetězy,
 nádobek, křížků, prstýnků, náramků atd. z Hradce
 Králové, Třebetovic, Jídelat náčiní ze stříbra pravého
 i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posel a císleour

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

OBNOVA

Číslo 36.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 5. září 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Vzhůru do Kolína!

Katolické sjezdy, které v minulých dnech ry-
chle dobývaly znamenitých triumfů za hranicemi,
musí býti povzbuzením českým katolíkům, aby se
dostavili do Kolína v počtu nejčetnějším.

Proti žádné naší akci protivníci katolictva ne-
staví se s náporom tak fanatickým, jako proti na-
ším sjezdovým manifestacím. Vědí, jak jest našin-
cům velikým povzbuzením, jestliže seznávají své
veliké množství a tím zároveň sílu katol. tábora.
Na katolických sjezdech dostává se našemu lidu
povzbuzení, jak má hájiti svůj program kulturní i
zájmy stavovské. Duše, které někde umdlávaly v
zápasu se živly pokrokářskými; odnášejí si ze
sjezdu jaré nadšení pro další obrannou činnost.

Jakou svobodu by nám minili popřáti odpur-
ci, až by se stali v národě nejmocnějšími koman-
danty, to hlasitě se ozývá z jejich hřimavých pro-
testů proti našim sjezdům, které přece jsou vý-
hradně obranné, majíce za účel zachovati ta prá-
va, která nám v tomto království náležejí již přes
celé tisíciletí.

Dříve než se narodil první soc. demokrat, po-
krokář, anarchista, katolíci zde měli svá nezadá-
ná práva. Ale pokrokáři nic nenamítají proti schůzím
anarchistů, vítali v Praze na volnomyšlenkářském
sjezdě celé čtyři německých, cizích židů, dovolují
volný rozvoj všem protikatolickým frakcím. Jen
katolík nemá míti práva své přesvědčení veřejně
manifestovati, jen katolíci nemají práva hlasitě pro-
testovati proti škůdcům své svobody. Zcela veřej-
ně se prohlašuje, že katolický katechismus i v kra-
jích, kde jsou poplatníci rozhodnými katolíky, má
že škol vymizeti. Tiskem se rozšiřují příkazy, že
katolický otec nemá práva vstěpovati dětem svým
»cokoli z přesvědčení svého a víry své, byť to
bylo i náboženství«. K tělocvičným jednotám mezi-
národní soc. demokracie zachovává se tolerance
nejúzkostlivější, ale národní Orlové jsou pronásle-
dováni surovými nadávkami, kamením, vylučová-
ním z národa. Kdo se účastní bohoslužebného pří-
vodu katolického, již jest vyháněn z národa. Zato
jiným konfessím popřává se plná svoboda.

Proti katolickému gymnasiu českému na Král.
Vinohradech štválo se fanatiky, pohrozilo se spo-
lečenským bojkotem katolíkům, kteří by se odváž-
žili tam své dcerky přivést. Konfessišní školství
jiných vyznání má pokoj. Ba docela německé škole
rabínské v Praze pokrokářský tisk dělal reklamu.
Katolický učitel, i když své povinnosti nejřádněji
plní, jest od pokrokového tisku šikanován. Pokud
nevstoupí do pokrokové organizace, jest vydán
v šanc bezohledným útokům. Když zakládána byla
studentská liga katolická, hned proti ní vypouštěli
kalené střely ti, kteří přáli plnou svobodu organi-
saci studentů evangelických a židovských. Kato-
lický dělník, který se zdráhá platiti do soc. dem.
pokladny, jest pronásledován huře než veliký pro-
vinilec, vyhazuje se z továrny na dlažbu. Katolic-
ký rolník, nechce-li poslouchati komanda lidí spo-
jujících se s volnomyšlenkáři, jest tupen jako škůd-
ce venkova, i když pro úspěch rolnictva horlivě
pracuje.

Tyto i jiné četné despotické choutky přirozeně
musí vyvolati v lidu katolickém mužnou sebeo-
branu. Jestliže jsme tupeni od placených řečníků,
nuže — musíme se ozvati proti pohanám také ře-
čením. Rozšiřuje-li se protikatolický tisk jako zá-
topa, musíme se brániti tiskem také. Jestliže přá-

telé portugalských a francouzských tyranů proti
nám bouří na velikých sjezdech, konejme na obra-
nu sjezdové manifestace vlastní! Vidíme-li, jaký
lup provedla vláda francouzská na majetku i lid-
ských právech katolíků, víme-li, jak se zcela po-
kojnými katolíky portugalské vládní samovzanci za-
cházeli huře než s nímou tváří, nesmíme v Če-
chách mlčeti k proudům, jež mají podobné chout-
ky. —

Protože katolíci Portugalové se včas nesor-
ganisovali k sebeobraně, platily ochranné zákony
čím dál více pouze na papíře. Úředníci a důsto-
jníci začali veřejně projevovati souhlas s proudy
protidynastickými, protináboženskými. Poněvadž
se jim nekladl odpor, právě tito způsobili v
převrat a znásilnili katolíky i při volbách tureckým
způsobem. Čím katolíci více budou couvati před
soustavnými štvanicemi, tím mocněji porostou ná-
silnické tužby našich nepřátel. Žádného milosrden-
ství, žádného pardonu nemůžeme čekati od těch,
kteří chválili barcelonské zákeřné vrahy, kteří ví-
tali s jásotem vyhnání milosrdných sester z ne-
mocnic, kteří tleskali nadšeně bezcitným revolu-
cionářům portugalským.

Nečekejme, že se nás zastanou byrokraté, bi-
dou-li mlčeti katolické davy. Vždyť vidíme, jak
rafinovaně a beztrně již nyní tolik našich ne-
přátel obchází stávající zákony. Proto lid se musí
ozvati davově, mocně, chce-li si zachovati svá
práva. Takovým způsobem katolíci postaví se na
obranu svobody, lidských práv vůbec, protože prá-
vé v zemích zednářských svoboda má ruce nej-
více spoutané, jak svědčí davové výkřiky. Ve
Francii a Portugalsku právě po konfiskaci církevního
majetku a vyhánění osob řeholních pořádají
hlučné, krvavé demonstrace proti vládnímu despo-
tismu právě vydědění nekatolíci, kteří vidí, jak
byli od demagogů podvedeni.

Tedy vzhůru k hromadné manifestaci! Způso-
bem křesťanským, snášlivým vysvětlíte veřejno-
sti, jak si představuje katolický lid hájení lidských
práv, jak nutno protestovati proti bezohledným u-
rážkám přesvědčení a jaké kroky se podniknou k
obraně další.

V Kolíně jest velmi mnoho dobrých katolíků,
kteří uvítají milé hosti s otevřenou náručí. Kolín-
ští katolíci dlouho si nechali líbiti útoky organiso-
vaných nepřátel. Klerikálové evangeličtí ve spolku
s pokrokáři a soc. demokraty zavedli nejúpornější
konfessišní štvance do staroslavného města. Jejich
list štvál dlouho v době, kdy katolíci ještě nepo-
mýšleli na organisovanou sebeobranu. Konečně ne-
přátelé sami svým řáděním vydupali katolický or-
ganisovaný protitlak. Uvítají vás tudíž katolíci u-
vědomění, kteří nejlépe se přesvědčili dle místních
poměrů, jak jest nutno postaviti se do obranné
linie, nemá-li protivnická smělost přerůstati všecko.

V Kolíně seznáte nádherné pomníky katolické
kultury, zbudované od našich zbožných předků.
Ano — i v Kolíně se přesvědčíte, jak katolictvo
dovedlo ceniti pravou kulturu, co jiné tábory v
témže městě v dávných letech tropily různé
pustošení. Proto vzhůru do Kolína! Neschovávej
se druh za druh, kdo můžeš, jdi se potěšiti se
stejně smýšlejícími, čerpej z manifestace povzbu-
zení k práci další!

**Rozšiřujte „Obnovu“ a „časové
úvahy“**

U mrtvého bodu.

(14) Když dospějí věci tam, že ani vláda, ani
politikové nevědí, kudy kam, říká se, že se ocitli
s politikou u mrtvého bodu. Něco podobného platí
dnes o Čechách, resp. o česko-německém vyro-
vnaní. Kdyby bylo svého času došlo k punktacím,
byli bychom sice zadali českému státnímu právu,
ale Němce bychom byli na půl cesty zastavili a ne-
byli bychom jim za to dali ani polovici toho, co
dnes žádají. K punktacím nedošlo a chuť Němců
rostla s jídlem. Na čem dnes stojí, není opravdu
nic jiného, než rozdělení tohoto království na dvě
části, z nichž v jedné byli by oni neobmezenými
pány, kdežto v druhé by měli své zaručené men-
šiny. —

Rozumí se, že toto rozdělení bylo by jen po-
čátkem a to, co z něho nutně vyplývá, musilo by
také následovati: rozdělení autonomní, politické,
finanční. Poněvadž jsme na něco podobného při-
stoupiti nemohli, došlo v zemském sněmu k výstu-
pům, jež znemožňovaly každé zasedání, čímž ze-
mě připravena byla o své finanční prostředky, mu-
sila se dlužiti a upadala víc a více do dluhů, poně-
vadž dluhy za dnešní míry úrokové tíží dvojnásob.

Ačkoli Němci na finančním stavu země stejně
participují jako my, nikdy jim na něm nezáleželo,
jako by to měli již na kolku, že zemské dluhy če-
ské polovice platiti budeme jednou my. Kdyby jim
na něm záleželo, nebyli by se mohli vzpíratí ko-
runovaci, státnímu právu české země, která, jsouc
postavena, jak se říká, na své nohy, měla by i prá-
vo, své finance sama si spravovati bez ohledu na
ostatní více méně passivní země, z čehož plynul
by stejný užitek jim jako nám. Že přijde jednou
doba, kdy nebude lze si vypůjčiti, s tím Němci do-
bře počítali a do té soutěsky nepovolné Čechy
chtěli vehnati.

Vláda mohla pomoci, ale nesměla a hájila se
dětinským způsobem, že nemůže se dotýkati práv
autonomního sněmu. Tak došlo konečně k tomu,
co nemožno jinak nazvati, než suspensí (zrušením)
zemské ústavy v Čechách. Rozpustila sněm, dosa-
dila místo zemského výboru správní komisi, které
povolila, co zemskému výboru povoliti nemohla,
vybírání pivní dávky a subvenci státní do té do-
by, než se peníze v zemské pokladně sejdou. Tam
jsme nyní a to je také ten mrtvý bod, protože dále
neví si rady ani vláda, ani politické strany —
až na Němce.

My Češi nevíme, co by bylo nejlepší, protože
se nedovedeme shodnouti a také nechceme. Co by
dělali vůdcové jednotlivých stran, kteří jsou ze
zmatků v českém národě živi a kteří ihned musili
by složiti zbraň a své mandáty, kdyby k vytvoření
jednotlivé strany došlo?!

Zato Němci jsou svorní a vědí, co chtějí. Prá-
vé promluvili na své chomutovské výstavce a vy-
slali poselstvo do Vídně, jež mělo tlumočiti roz-
hodnou vůli všech Němců v Čechách, ničeho ne-
sleviti s požadavků posavadních, jakož i nepřipu-
stiti jakoukoli reformu volební do zemského sně-
mu. Jak zněla odpověď Stürgkhova? Nepochodili
však valně se svou střízlivostí na kníž. Thuna, kte-
rý proti německému fanatismu odhodlává se k há-
jení práva. Odstoupení Thunovo by pro nás ne-
znamenalo nic dobrého. O reformě volebního prá-
va prohlásil Stürgkh, že vláda na další oktroy ne-
pomýšlí.

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.

Hradec Král.

C. a K. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné súročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**která provádí i veškery ostatní bankovní transakce
SS za podmínek co neivýhodnějších. SS**

Zamýšlená vládní reforma volební má zále-
žeti ve zřízení IV. kurie, již by se dostalo 800.000
posavadních nevolícu 43 mandátů a to tak, že by
voliči ostatních kurií nevolili (na rozdíl od V. ku-
rie voličů do říšské rady). Je to dar sociální de-
mokraticí, která nejednou vládě vytrhla trn z no-
hou a která má i nyní zasáhnouti do sněmovního
jednání a vnést do něho jiného, smířlivějšího du-
cha. Totéž se očekávalo od V. kurie a jak to do-
padlo, vidíme dnes. Jsou druhé věci horší prvních
a těch několik dělnických poslanců rozvaděné ná-
rody nesmíří. Co je však nejpěknější, sociální de-
mokraté tuto opravu zamítají a žádají s rozhod-
ností všeobecné volební právo, jsouce při tom pod-
porováni českými radikály, kteří si rovněž ne-
předložili, že pro takové rozšíření volebního práva
nebudou ani velkostatkáři, ani Němci, že tedy
dvoutřetinová většina je nemožná a celá akce nic
jiného, než bezúčelný agitační prostředek, který
půjde k duhu Klofáčovi a Chocovi, ale českému
národu z něho nic nevzejde. Němci jsou proti kaž-
dé opravě a to z důvodu národnostních, protože
se vším právem bojí tisíců hlasů českých dělníků
v uhelných pánvích severočeských.

MLADOČEŠI a agrárníci — jak známo — žádají,
ač sami vědí, že marně — aby byl posavadní sněm
svolán, ten aby provedl opravu a aby na základě
nového volebního řádu vypsaný byly nové volby
do sněmu. Též se mluví o tom, že mají býti učině-
ny nové dohodovací pokusy, o kterých však pře-
dem lze tvrditi, že by byly marny a že nepovedou
— jako všechny posavadní — k smíru obou národ-
ností v Čechách, protože Němci nesleví a my od
nedílnosti království ustoupiti nesmíme, nemáme-li
zapřiti celou svou minulost. Další let po nakloněné
ploše — myslíme další suspence zemské ústavy —
může vésti jen k horším a horším koncům, a tak
jsme se ocitli opravdu u mrtvého bodu, z něhož
je těžké východisko. Naposledy přec jen nezbude
nic jiného, než to, nač stále a stále poukazujeme,
aby totiž oba národy v Čechách, mají-li ještě tro-
chu zdravého rozumu a dobré vůle, pomohly zemi,
kterou obývají a která je jejich domovinou a aby
si přes hlavy žurnalistů a jiných řemeslných štvá-
čů podaly ruce. Za padesát let budou se nám po-
tomci smáti, že jsme to tak dlouho nenahlíželi.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

zaopatření a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četné usnadnění od vlá. duchov. úřadů k dispozici.

Obrana.

Evangelický náboženský fond. Jest zájma-
vo pozorovati, jak zlostnatěli zpátečníci (dávající
si jméno pokrokářů) místo důkladného studia o
nejnutnějších finančních potřebách různých nábo-
ženských kultů melou stále starou písničku: »Apo-
štolé chodili bosí, ale nynější biskupové . . . Cír-
kev nemá vybíráti Svatopetrský haléf, štólu atd.«
— Tedy lidé, kteří resolutně popírají možnost ja-
kéhokoli zázraku, nutí církev hřímavým hlasem,
aby dělala zázraky největší — totiž aby vydřžova-
la kostely, církevní učiliště, církevní umění, du-
chovenstvo, služebníky chrámové atd. holýma ru-
kama. Katolíci však věří, že zázraky dějí se jen

tehdy, kdy jest jich skutečná potřeba a že Buh ne-
zakročuje zázračnými skutky tam, kde možno do-
cíliti téhož výsledku cestou přirozenou. Na samé
apoštoly dopuštěno plno trudných okamžiků, byli
nuceni přirozenými prostředky bojovati proti ne-
příznivým okolnostem a fanatickým bouřím. Zkrát-
ka již první žáci Kristovi řídili se pravidlem: »Po-
mnoz sobě sám a nebesa ti pomohou.« Co znamená
dobrovolný Svatopetrský haléf proti vynucova-
ným obrovským daním soc. demokratickým? V
žádném státě na chudých občanech se nevymáhá
tak vysoká daň, jakou sbírají soc. dem. pohlaví
na svých poddaných. A věru i mírně honorovaná
organisační činnost různých sdružení vyžaduje ná-
kladů velikých.

Co však jest dovoleno kterékoli společnosti ji-
né, musí se dovoliti také katolické církvi. Nemá
právo žádný žid, evangelík nebo nevěrec rozka-
zovati, co smí a co nesmí katolík na obrovský or-
ganisační stroj své církve platiti. Jiná vyznání
posud také nevyspekulovala, jak by konfessií
budovy se stavěly šmahem zdarma, jak by chrá-
my a konfessií školy mohly pracovati bez pří-
slušných fondů. Nikdo neřekne, že evangelická cír-
kev v Čechách má jmění nadbytek a že tímto ma-
jetkem se hazarduje. Vždyť vítá tato církevní spo-
lečnost s velikou radostí každý větší dar zahra-
niční — třeba i od Němců z Pruska nebo ze Švý-
car. Vizme zprávu samé evangelické církve vyzná-
ní kalvínského! Na konventu pastora v Praze u
sv. Klimenta 3. a 4. června sdělil superintendent
Dušek následující data o agitaci protestantské: Cír-
kevní majetek celé diecése určil na 4.793.000 K,
chrudimského seniorátu na K 496.410, pražského na
K 1.687.000, poděbradského na K 1.202.136, časlav-
ského na K 878.649, semináře na K 150.000, Husova
Domu, rozmanitých fondů atd. na K 700.000. Daní
platí všichni evangelíci K 508.363 a to: chrudimský
seniorát K 94.000, pražský K 164 tisíc, poděbradský
K 111 tisíc, časlavský K 137 tisíc. Na vydržování
církve platí evangelíci celkem K 181.580, chrudim-
ský seniorát K 27 tisíc, pražský K 60.980, podě-
bradský K 43.174, časlavský K 49.668. Příspěvky
ty sou rozvrženy velmi nestejně. Jsou sbory, kte-
ré platí přes 100 proc. daní, jeden sbor (sloupnický)
jen 4 proc. A při tom sejde se na rozmanité účely
nábožensko-humánní svobodnými sbírkami ročně
přes 37.000 K.

Někomu by se zdály býti tyto cifry obrovské.
Kdo však srovná počet evangelíků s hořejšími ob-
nosy a spočítá naléhavá vydání, nepodiví se, že
se evangelikům často peněz nedostává. Potřebu-
je-li každý, sebe menší spolek pravidelných pří-
spěvků, jest oprávněna k vybrání členských pří-
spěvků i každá náboženská společnost — tedy i
církev katolická.

O katolickém sjezdu v Lublani podávají čeští
účastníci zprávy nejnadšenější. Jednomyslně tvr-
dí, že tak velikolepého, tak oduševněného sjezdu
nikde neviděli. Dům za domem téměř šmahem by-
ly ozdobeny prapory. Obecenstvo v oknech i na
ulicích propukávalo v hromadné pozdravné vý-
křiky. Zvláště nebralo konce jásavé pozdravování
Čechů a Moravanů. Smuteční průvod sokolský
kvalifikoval malomoc pokrokářů a liberálů tak
markantně, že nebylo ani potřebí, aby katolický
tisk připojoval k tomu delší poznámky. Sokolů asi
200 kráčelo, asi 14 bylo na koních. Měli celkem 4
prapory zastřené černým flórem. Aby však Soko-
lové dodali důrazu své manifestaci, aspoň hodně
křičeli, což jim katolíci přáli. Ovšem tak ubohý
průvod zasloužil politování. Proto nevzbudil mezi
katolíky žádného roztrpčení, ba ani ne zvláštní po-
zornosti. Zato však jakou radostí bylo patřiti na
švarný pochod Orliů, jak krásně se poslouchaly ka-
pely doprovázející obrovský průvod katolický! A
úžas přátel i nepřátel stoupl při lадném provádění
orelského cvičení.

Nepřátelé našinců v Kraňsku byli zaraženi
Samí přiznávali ve svých listech, že manifestace
katolická překonala svou mohutností a mistrným
vedením všecko očekávání. Sama lublaňská soc.
dem. »Zarja«, nemohouc lhat do očí obrovskému
množství svědků, napsala toto: »Ve znamení kleri-
kalismu stojí tyto dny Lublaň. Katolický sjezd ji
celou zaplavil taláry a kutnami, kříži a hořícími
srdci, červenými košilemi a modrými stuhami. By-
la velká paráda, která byla ohromnou pastvou, a
množství manifestantův bylo na Lublaň toliké, že
na pohled bylo celé město potopeno v klerikalismu.
Nerozumné bylo by říci, že se manifestace, třeba
měla účel demonstrativní, nevydařila, ovšem do-
sáhla-li hlavního cíle, aby Lublaň zklerikalisovala,
je už jiná otázka, která se nám zdá rozhodně ne-
potvrzená. Demonstrace sama byla však na pomě-
ry slovinské veliká. To nelze utajiti a také by to
nemělo smyslu. Pravdě nutno pohlédnouti do očí.
A pravdou je též, že průvod byl veliký, malebný
(slíkovat) a dobře aranžovaný.« S těžkým srdcem
přece přiznává »Zarja« dále: »Je že ta armáda ve-
líká, nedá se utajiti.«

Liberální slovinský »Slovenski Narod« uve-
řejnil ve svém posudku tyto věty: »Manifestace
byla veliká — mohutně burácelo klerikální vlno-
bití — průvod byl obratně aranžován a velice pu-
bavný — bez výhrady přiznáváme, byl lepší —
po ulicích všech plno obecenstva — tak bylo vše
imposantní, že by byl člověk z celého srdce rád
zavolał pozdrav — krásný pohled byl na ženské
kroje národní — divák sotva se přemáhal, aby ne-
propukl v nadšení — opravdu radost bylo divati
se na ty kroje.«

Tak tedy psali lidé, kterým na tom nejvíce zá-
leželo, aby nenapsali ani slůvka přepjaté chvály na
»klerikální« sjezd.

A nyní si přečtíme, co otiskl dne 27. srpna
»Čas« jako původní dopis z Lublaně: »Průvod, kte-
rý podobal se hejnu hus, klátících se, jak právě
které napadne, byl doprovázen několika trubač-
skými sbory, které vyluzovaly ze svých nástrojů
uší rvoucí zvuky, podobající se spíše vřeštění di-
vochů ve střední Africe nežli nějakému pochodu.«
Nejzajímavější bylo, že oddělení českých (vlastně
moravských) Orliů reprezentovali ze tří čtvrtin ka-
techetové, kaplani a faráři. Orlové, již ubírali se
špalírem diváků, zachovávalých úplné ticho, dě-
lali si ovace sami. Výskali, volali Na zdar a živio
a zpívali národní písně. U hlavní pošty zanotovali
moravští klerikálové píseň Moravo, Moravo . . .
Odpoledne cvičili Orlové na vojenském cvičišti
asi 2 hodiny prostná. Rozumí se, že o žádném řád-
ném cvičení nemůže býti řeči, ale o to čackým
Orliům ani nešlo — přišli se do Lublaně pomodlit.
Současně téměř v 1 hodinu odpoledne konal se po-
hřeb Sokola a mecenáše Frant. Babiče, který od-
kázal 100.000 K Družbe sv. Cirila in Metoda. Po-
hřbu se účastnilo všechno místní i okolní Sokol-
stvo. Příjemně působilo, jak obecenstvo, jež při
dopoledním průvodu klerikálním zachovávalo mra-
zivý klid, při zpátečním průvodu Sokoly nadšeně
pozdravovalo.«

Tam, kde jest kupena lež na lež, kde s vrchol-
nou drzostí lze se do očí desetitisícům, kde fana-
tické klamání snaží se podvracet i úsudek slovín-
ských pokrokářů, není potřebí zvláštního vyvra-
cení. Zprávu psal člověk, který chtěl úmyslně pod-
váděti ty, kteří se podvésti dají — totiž české
čtenářstvo, které sjezdu nevidělo. Do některého
pokrokového listu lublaňského by se ani neodvážil
pisatel přiměsti takový referát. Poznáváme však
přece aspoň toto: jak tak najednou ostřížím zra-
kem mohl hned onen lhář seznati mezi stejnokroji,
že »oddělení českých (vlastně moravských) Orliů
reprezentovali ze tří čtvrtin (!!) katechetové, ka-
plani a faráři?« Pisatel byl tolik »pozorný«, že ani
neví, byli-li Orli z Čech či z Moravy, ale rozeznal
kaplany od katechetů atd. Což nebylo tolik zřej-

Husitství a národnost.

»Hlas z Sionu« v č. 14. upozorňuje na slova otištěná 9. července v »Čase«, že »husitství nebylo hnutím v podstatě náboženským, že Hus a husitství jsou mocné a nebývalé projevy uvědomění národního, jehož náboženské a církevní formy jsou jen přežitkem předchozího středověkého náboženského života.«

»Hlas z Sionu« k tomu poznamenává: »Národním jest veškerý duchový majetek národa. K němu patří výhradně náboženství. Živě náboženské citění obrozuje národ a má mocný vliv na všechny národní hodnoty. Náboženská vroucnost to byla, jež živila a posilovala svým vlivem i husitství... Hus byl povaha ryze náboženská... I co vykonal na jiném poli, vyšlo z valné části z jeho náboženského zájmu aneb směřovalo k náboženskému cíli. Náboženská a církevní otázka jím svrchovaně vládne, jí jest zasvěcen jeho život. V ní jest také jeho světový význam... Řčení, že Husem náš národ přidružil se ve snaze za pokrokem duchovým k národům vzdělaným, zůstává jen pravdou tehdy, když jej chápeme jako dělníka na poli náboženském, a proto všelidském, bourajícím a budujícím pro všechny... Jím zahájené hnutí nemohlo být než povahy po výtce náboženské.«

V podstatě slova to pravdivá. Ale jest věru div, že o husitství moderní uchvatitelé Olympu tím méně vědí, čím více o něm mluví. V době, kdy spisy Wintrovy, Denisovy, Tadra, Bezold, dr. Kalousek a Tomek vrhli na povahu husitství naprsky tak pronikavé, jest věru velikou smělostí, pronášeti o husitství tak paušální, zcela neodůvodněné dohady, které prozrazují světle neomluvitelnou ignoranci.

Kdo přečte spisy Husovy, kdo promyslí životopis Husův (na př. třeba i z pera Flajšhansova), vidí, jak Husovi bylo náboženství všecko, jak Hus jevil odpor i proti těm snahám osvětovým, které se mu zdály závadou náboženského rozmachu. Hus přes dobu znamenitě pokročilou svojí teorií hleděl vésti národ o několik století zpět do raného středověku.

O vlasteneckém zápalu Husově není sporu. Ušlechtilé vlastenectví již proto nepřekáží náboženskému vznětu, že jest vlastně přirozenou, nutnou výslednicí horlivé náboženské výchovy. O vlastenectví za dob Husových se mluvilo daleko méně než nyní, protože bylo považováno za povinnost zcela samozřejmou, za takovou duševní vlastnost, kterou není potřebí vočkovávat do vychladlé krve způsobem umělkováním, frásami placených řečníků, nucením ke sbírkám a pod.

Jako nyní se mnoho nemluví o potřebě lásky mateřské, jako se nepotřebují matky chlubit svou vroucí přízní k vlastním dětem, tak na rozhraní století XIV. a XV. nevolaly ušlechtilé duše: »My jsme vlastenci, národovci, každý se musí přiřaditi k nám jako k národním hrdinům, jest potřebí národního vojska.« Takovými slovy se neplýtvalo. Naopak jednalo-li se o záchranu a rozmnožení národních práv, užívalo se slov »spravedlivosti, práva, poctivosti, cti«. Taková rozvázná hesla chránila před fanatickým šovinismem, takže středověký člověk uznával daleko lépe právo jiného národa na život a rozvoj, než novodobý tuctový demagog, který v nacionálním štvání nalezl výnosné řemeslo.

Leč o náboženském obrodu v oné době pokračující korupce přirozeně se mluvilo mnoho jak v kruzích zcela konservativních tak novotářských. Náboženství bylo předmětem denních, horlivých a často celice vášnivých debat. Sféra náboženská zaplavila všecko, držela v zajetí všechny současné vynikající myslitele.

Proto právě důvody náboženské vedly Husa k výroku, že mu jest milejší hodný cizozemec než zlý Čech. (Výklad víry u Erbeny, 156.) Hus také praví: »Kterákoliv péče není potřebná k jednomu konci, jenž jest radost věčná, ta jest péče nehodná... Nižádného nemá člověk milovati k povýšení v světě, ani k utěšení kterému, jedné ať (leč, jestliže) to povýšení a utěšení tihne k ctnosti a tak k prospěchu církvi svaté, k Boží chvále a k spasení té osoby, již člověk miluje... já pro ctnost a pro užitek církvi svaté více miluji cizozemce ctnostného a užitečného církvi svaté, než bratra vlastního ne tak užitečného.« (Postilla u Erbeny, 351, 372.) Mluvil by tak nynější vlastenec pokrokový?

»Ale očištění university od Němectva a jiné vlastenecké skutky Husovy!« namítne husita moderní. Ano — tu se značí činnost opravdové vlastenecká, která však není naprosto protikladem slov Husových. Hus pracoval o zlomení německého vlivu na universitě ve spolku s vynikajícími českými konservativci pod heslem práva, spravedlivosti.

Když Němci králi žalovali, že vikleřistě bouří lid, král Václav prudce napadl mistry české: radikální Husa a Jeronyma, konservativní Ondřeje z Broda a Jana Eliášova. Husovi řekl: »Ty mi

vždycky děláš nepořádky se svým druhem Jeronymem: a nepostarají-li se o to ti, jimž náleží, já sám dám vám postaviti hranici.« Husa ta slova tolik zabolala, že upadl do těžké nemoci. Ale akce té, jež se zdála zničena, chopili se různě jiní radikálové s četnými konservativci. Byl to Mikuláš Augustinův, kralová, čeští mistři a francouzské vyslanectvo.

A Hus také dokazuje právo Čechu v universitě Písmem. Poukazuje na slova sv. Augustina: »Pán praví v evangeliu: já jsem pravda. Neřekl: Já jsem zvyk.« Proto zjevně pravdě musí ustoupiti zvyk. Sv. Cyprian napsal: Zvyk bez pravdy starý blud jest: pročež opustíte blud, následujte pravdu!« Hus vykládá dle evangelia, že není dobré vzíti chléb synů a vrci psům: stul tedy k nalévání mají míti připraven synové království, pak teprve drobtu mají žádati cizinci. Na výtku Němců, že jich bylo od prvopočátku na universitě více než Čechů, odpovídá dle slov sv. Pavla ke Galatským: »Pokudž dědic maličký jest, nic není rozdílný od služebníka, ačkoli jest pánem všeho, ale pod ochranou a správci jest, až do času uložení od Otce.« A níže: »A tak již nejsi sluha, ale syn; a poněvadž syn, tedy i dědic skrze Boha.« Však Karel IV. říkával Čechům: »Jak vzrostete ve vědách, vy budete páni a dědici: sečkejte maličko.« Protože však již s pomocí Boží přišla plnost času, jsou Čechové dědici skrze Boha. Ať ustoupí tedy správci a ochráncové, kteří prospěch vlastní vyhledávali na dědicích království a dědicové, kterým přísluší dědictví, nechť panují na věky věkův. Amen.« Tedy z Písma a sv. otců, theologicky dokazuje Hus přední právo Čechu v universitě. Patrně, odkud vlastenecký jeho zápal sbíral žhavé jiskry, popud k hájení národní spravedlivosti. — (Dokončení.)

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zřetelnou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního.

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třetím úzkém moderním rámcí . K 13—
v úzkém zlateném rámcí s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlatený K 26—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší se cena obalem, který čítáme v netto ceně K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Za zesnulým kanovníkem Václavem Uhlířem.

(Dokončení.)

Při všech pracích a podnikcích osvědčoval velkou energii a houževnatou vytrvalost. Jest starou, osvědčenou pravdou, že každá nová myšlenka nachází své příznivce, ale i své odpůrce a že ten, kdo věnuje se veřejné činnosti, musí býti připraven na závist, nevědku a zklamání. A pravda ta osvědčovala se i na Uhlířovi. Někdy nevědomost a zloba lidská nakupily v cestu faráři Uhlířovi tolik překážek a odporu, že duch méně energický byl by zmalomyslně a veřejné činnosti zanechal. Ale Uhlíř nedal se překážkami odstrašiti. Usoudil-li, že věc jest dobrá, prospěšná, nepovolil, až ji provedl, byť to sebe více starostí a obětí stálo. Zvláště v řízení záložny a při zakládání vodního družstva

bylo zapotřebí veliké energie a mnoho trpělivosti, což snadno pochopíme, uvážíme-li, jak náš lid jest úzkostlivě starostlivý o svůj majetek, zejména o peníze, cizím rukám svěřené.

Tyto dva podniky připravily několikrát původce svého o noční spánek a potřebný odpočinek, ano v jedné době i zdraví jeho povážlivě ohrožovaly. To bylo asi před 12 lety, když několik nerozumných a sobeckých lidí vyvolalo run na záložnu jesenickou. Tenkrát byla záložna Uhlířovým bolestněm a mohla ho státi i život. Dnes může se to již napsati. Bohu díky, krize šťastně minula a záložna na solidních základech zbudovaná pracuje a prospívá dále i po smrti svého zakladatele.

Ve dvou případech však energie Uhlířova nestačila, a ty případy stále ho mrzely. První případ byl ten, že při veškeré ráznosti nepodařilo se mu provésti parcelaci velkostatku Nového Dvora ve prospěch malorolníku, domkářů a chalupníků jesenických a druhý případ, že nemohl stavěti v Přepýších nový kostel, ač s tím úmyslem odcházel z Jesenice do Přepych. Postaral se sice o plány a rozpočty kostela, hřbitova a kaple v Přepýších, ale stavby se nedočkal. První práci jeho zmařili zlomyslní lidé a před stavbou kostela přepýšského nakupilo se tolik překážek, že již nemohl je Uhlíř zdolati svojí energií, stářím a chorobou podlomenou.

Vedle energie a vytrvalosti zajistily úspěch podnikům Uhlířovým jeho nezištnost až do krajnosti a obětavost. Nežádal nikdy odměny za práce mimořádné. Za prokázané služby od nikoho daru nepřijal a byl-li okolnostmi nucen dar přijati, dojísta dvojnásobně jej oplatil. Prováděl-li některý svůj zamilovaný podnik, neznal ceny svých vlastních peněz, těmi nikdy nešetřil. Cestovné platil si pravidelně ze svého. Na své útraty hostíval i ty, kdož přicházeli v záležitostech čistě úředních. Když začaly se prováděti přípravné práce ke regulaci Metuje, tu inženýři a členové různých komisí byli vždy hosty faráře Uhlíře, mnohdy i po několik týdnů. Jednou otázel se kdosi faráře Uhlíře, co bude ta celá regulace státi, a Uhlíř odpověděl žertovně: »Dosud nevím, ale mne již ta regulace stojí tolik, že bych mohl farskou louku dáti zavodniti plzeňským pivem a ještě jsme ani nezačali pracovati.«

Jako nelitoval Uhlíř peněz na podniky, sloužící veřejnému dobru, tak nelitoval jich nikdy na dobré knihy. Sám mívával pěknou knihovnu pro lid, položil základ ke školní knihovně ve Velké Jesenici, byl členem Matice České, Dědictví Svatojanského, Svatojanského, Cyrillo-Methodějského, družstva Vlasti, byl opatrovníkem Dědictví Maličkových, předplácel mnoho časopisů. Zanechal po sobě velkou knihovnu, ale peněz sotva tolik, zač ty knihy stojí.

Také nelitoval nikdy kanovník Uhlíř peněz na slušné pohostění svých přátel a ctitelů. Každý, kdo přicházel s dobrým úmyslem, byl na faře ať jesenické nebo přepýšské vítáným hostem a sestru pana faráře-kanovníka o bratrova hosta jako pečlivě Marty dobře se postaraly. A poněvadž Uhlíř měl přátel a ctitelů mnoho, přicházelo do Jesenice i do Přepych mnoho hostů. Málo bylo do roka týdnů, aby nebyli na jesenické faře hosté. Často bývali jimi i muži vynikající v národě duchem i rodem.

Obětavost svojí ukazoval farář Uhlíř i tím, že ochotně pomáhal v záležitostech docela soukromých všem, kdož se k němu o pomoc, radu nebo přímluvu obrátili a poněvadž měl ustavičně styky s mnohými osobami vlivuplnými, obyčejně jeho rada nebo přímluva prospěla. Proto říkali jeseničtí: »Náš pan farář má dlouhé ruce, daleko dosáhne.«

Své odpůrce přemáhal tím, že jim poradil, pomohl, že se za ně přimluvil a křivd učiněných jim nepřipomínal.

Povahy byl kanovník Uhlíř vážné, jalových řečí nemiloval, ale dobrému vtipu rád se zasmál. Nalezl-li někoho, jenž porozuměl jeho úmyslům a snahám, pak rád s ním o svých pracích a časových otázkách pohovořil. Zajímal se rád o záležitosti veřejné, ať obecní nebo politické. Byl mužem ušlechtilé pokrokovým. Jako vikář těšil se důvěře vikariálního kléru, zařídil organizační a misijní fond vikariální a odstranil starý cop vikariálních poslíčků, nahradiv je složnými listky poštovní spolehlivými. Ve společenském obcování byl vlídný, ale zbytečných zdvořilostí a lichocením neznal. Mluvil vždy otevřeně a přímo: o černém řekl, že jest černé a o bílém, že jest bílé. Při volbě svých důvěrných přátel byl opatrný. Po smrti svého spolužáka, blahé paměti biskupa Brynychy, snad jenom jedinému muži důvěrně své záležitosti svěřoval a tím důvěrným přítelem Uhlířovým byl vrchní bibliotekář Musea pan Dr. Václav Řezníček, jehož přátelství kanovník Uhlíř velice si vážil. Tito dva přátelé vyměnili mezi sebou mnoho dopisů, často obsahu velmi důležitých. Bylo by dobře, aby korespondence jejich se zachovala. Pan Dr. V. Řezníček prokázal příteli svému poslední úctou tím, že se svým synem účastnil se jeho pohřbu v Přepýších.

A jaké dostalo se Uhlířovi odměny za jeho práce?

Státního vyznamenání za práce národohospodářské nedostalo se mu žádného. Či zásluhou? Vrchnosti církevní uznaly však práce a zásluhy Uhlířovy a hleděly je i odměniti. Tak zvěčnělý biskup Hais pozval kdysi jesenického faráře k soukromé návštěvě do Hradce Králové, dal si od něho vyložit jeho národohospodářské práce a podniky, schválil je a Uhlíře k další činnosti povzbudil. Biskup Brynch vyznamenal svého snolužáka a věrného pomocníka tím, že ho jmenoval přísedícím církevního soudu diecézního, zástupcem církve v c. k. okresní školní radě a že mu svěřil přední úřady ve vikariátu opočenském. Ustanovil jej nejdrive bisk. vikar, tajemníkem a potom bisk. vikářem, nejvíce však ho vyznamenal svým přátelstvím. Též nynější nejd. pan biskup J. Ex. Dr. Josef Doubrava uznal práce a zásluhy vikáře Uhlíře. Jmenoval jej čest. děkanem, bisk. konsist. radou, jak svrchu uvedeno, vymohl mu záslužný kříž »Pro Ecclesia et Pontifice« a čestný kanonikát.

Než tohoto posledního vyznamenání kanovník Uhlíř si již neužil. Přišlof, jak při pohřbu řekl pan kanovník Dr. Šulc, již jako poslední pomazání. Také farní osada jesenická uznala zásluhy svého horlivého duchovního správce a všechny obce jmenovaly jej svým čestným občanem. K farnosti jesenické připojila se i obec Jásená. Též vodní družstvo »Metuj« jmenovalo vikáře Uhlíře čestným členem. Vikariátní duchovenstvo poctilo svého vikáře bílou, bohatě vyšívanou štolou a krásným prstenem.

Letos 7. července měl kanovník Uhlíř dovršiti 71. rok svého činného života, avšak Pán života povolal věrného služebníka k Sobě dříve, aby odměnil jej za vše, co pro blaho církve a vlasti vykonal. Kéž splní se na něm slova Žalmisty Páně: »V paměti věčné bude spravedlivý, pověsti zlé nebude se báti!« Budiž mu zachována čestná památka!

Pensionát Voršilek v České Skalici.

Obsahuje německou školu s právem veřejnosti, zařízení dle osnovy trojtřídní měšťanské školy. Chovanky mohou se vzdělati v jazyce českém, francouzském (učitelka rozená Francouzka), anglickém a italském, cvičiti se v malbě, hudbě (na piano, housle, citeru, harmonium a varhany) a učiti se různým ženským pracím, vaření, praní, žehlení a vedení domácnosti. Též tanci a jemným způsobům společenským se vyučuje.

Ústav má kapli k vytápění, krásnou a zdravou polohu a velikou zahradu. K vycházkám chovaneček slouží romantické okolí, zvláště »Babiččino údolí« v Ratibořicích, o němž se proslulý cestovatel Vráz vyjádřil, že patří k nejkrásnějším místům, která kdy spatřil!

Měsíční plat mírný. Ostatní v prospektu. Nastoupiti možno kdykoli!

Školní rok počíná 15. září t. r.

Představená.

Poznámka. Redakce »Obnovy« doporučuje všem »Pensionát v České Skalici« rodičům, kteří si přejí, aby jejich dítky německy se naučily, ale přitom se neodnárodnily a mravně bez úhony zůstaly!

Kulturní jiskry.

Svoboda svědomí ve státě budoucnosti. Bylo dlouho již známo ze soustavné rudé praxe, že soc. demokraté o soukromosti myšlenky náboženské mluvili neupřímně, z agitačních důvodů. Kdo vede v listech soustavný boj proti církvím a dogmatům, kdo se pokouší houževnatě dokazovati, že věda náboženské názory poráží, ten činí z náboženství předmět nejveřejnější. V posledních pak letech zcela jasně netoliko cizí, ale i čeští soc. demokraté prohlašovali, že jejich úkolem jest »zhasnouti světla na nebi«, z kořene vyvrátiti náboženské představy vůbec. Ale hned na to přichází soc. dem. »Rheinische Zeitung«, která v č. 185 popírá, že by soc. demokracie chtěla náboženství vymýtit. Prý i ve státě budoucnosti náboženství podrží svůj význam. »Rhein. Ztg.« pokračuje: »Nemoc a lenost byly vždycky a nezmizí ani ve státě budoucnosti, i když zdravý sociální řád zde neobyčejně mnoho zlepšil. Zrovna tak nebude chyběti ve státě budoucnosti na útlých a slabých povahách, jimž pozemské síly a opory nepostačí, které z té příčiny potřebují útěchy a pomoci v Božství. Podtrhávati jim berly, o

teré se opírají ve dnech nedostatku pomoci a bo-
lesti, bylo by brutální a ničemné.«

Tato slova jest vhodno předložití těm soc. demokratům, kteří všechny nehody a bídy svalují na církve, na náboženská dogmata. Leč — těm několika slovy »Rhein. Ztg.« otázku tak důležitou neodbyla. Nejedná se při náboženství přece jen o okamžité citlivostkářství, o měnivou vnitřní náladu. Jedná se tu o hnutí davové, o široký životní názor, který přirozeně hledí zevnější poměry přizpůsobiti vnitřní vůli. Každé dosavadní náboženství zasahuje mocně do veřejného života, nositelé náboženského přesvědčení pak se nespokojí pouze tím, aby k jejich názorům a citu zachována byla šetrnost. Usilují o to, aby se jim dostávalo opory u těch vrstev, které žádají od nich spolupráci v jiném směru. A jestliže soc. dem. program tolik odporuje požadavkům příslušníků církvi, jestliže praktické vedení ve státě budoucnosti bude se přičítati zásadám lidí věřících, pak se neodstraní neshody pouhou šetrností k citům bližního. A za blahosklonný soucit, v němž paprskuje hrdá pósa, poděkuje se každý věřící, který nechce býti považován za ducha méně cenného, za duševního ubožáka.

Prý by tedy bylo ničemné bráti slabším povahám berly, jaké reprezentuje náboženství! To jest pouhá fráse. Jestliže tak činí soc. demokraté již nyní, kdy ještě přece nemají nad věřícími svrchovanou moc, jak si teprve budou počínati ve státě budoucnosti? Není možno doufati, že se stane snášlivým k různým věroukám soc. demokratický pohlavár, který se stále utvrzuje v domněni, že dogmata jsou nepřáteli vědeckých názorů a pokroku. Svádějí-li soc. demokraté sami mezi sebou tuhé pitky o některý sociální a kulturní názor, jak se teprve zachovají k občanům, kteří stojí svým životním názorem na opačném pólu? Proto také ani takovým umírněným listům, jakým jest »Rheinische Zeitung«, se nechce do podrobnějšího vysvětlení, jak si představují praktický poměr věřících k osnovatelům státu budoucnosti. Při té příležitosti bylo by nutno práva věřících vytknouti podrobněji a jasněji. A k tomu se soc. demokraté úhořovitě vyhýbají, uklidňujíce zvědavce pouze frásami, že náboženský cit stejně nikomu nelze ze srdce vyrvat, že cti cizí přesvědčení atd. A násilná praxe, soustavné pošklebky trvají v soc. dem. táboře dále beze změny.

Mnoho tisíc

hospodyněk to
shledalo a věda
to potvrdila, že
»pravá pardubická
»FRANCKOVKA«
zasluhuje jako nej-
jemnější kávová
přísada vřelého
doporučení. —

Vyrábí se z tuzem-
ských surovin.

Tovární známka
»kávový mlýnec«.

V cizích službách nachází se Hus proti vlastní vůli ustavičně. Zkusl při tom víc než dřív na hranici. Tam mu byly spoutány ruce, v Čechách se nyní přivazují balvaň na křídla jeho životních názorů, podoba Husova se přebarvuje, jak kdy toho vyžaduje prospěch některé politické strany. A Hus musí sloužit — protože již dávno není mezi živými, nemůže se ohraditi proti četným nevolnickým jhům ani protestem ani soudní žalobou. Muž, který psal veliká díla a kázal do únavy hlavně proto, aby se víra utvrzovala, musí posluhovati volnomyšlenkářům, kladoucím sekeru ke kořenům křesťanství. Muž, který tolik odporučoval, aby se poslouchalo světské vrchnosti, který vybízel velmože, aby moci pudili liknavé křesťany k přijímání těla Kristova, posluhuje revoluční soc. demokracii. Kazatel, který židy prohlašoval za jeden druh kacířů, slouží nyní chtěj nechť dotěrným přísluhovačům židovského kapitalismu. Hus ctil mnohé katolické konservativce, ve spolku s nimi pracoval pro počestění university, nyní však musí dělati vždycky hlasatele, jedná-li se o nenávistný útok na katolíky. Nedávno jsme zaznamenali, jak soc. demokratický list vybízel, aby oslava Husova dopadla »ku vzteku klerikálů« co nejlépe. Nyní zase Hus komandován rychle do Kolína k vůli podráždění katolíků. Kdy v Čechách snažili se rušiti katolíci tak rafinovaně velké manifestace pokrokové, různého

zbarvení, jak to činí naši »snášeliví« odporci proti nám?

Konal se fanatický volnomyšlenkářský sjezd, konaly se tábory, v nichž surově katolíkům spíláno — pánové měli volné slovo. Ale do Kolína snažili se přivléci pokrokáři Husa k vůli tomu, aby pomohl rušiti obrannou manifestaci katolickou. V samém pokrokovém »Přehledu« uveřejněn pod titulem »Zneužívání památky Husovy« tento dopis: »Ve dnech katol. sjezdu, pořádaného letos v Kolíně, měl být položen základní kámen k Husovu pomníku v Kolíně a při té příležitosti měla býti pořádána protiklerikální schůze a manifestace. Tím způsobem chtěly strany radikální a realistická jaksi protestovat proti pořádání katolického sjezdu, neuvážily však, že se takovouto protiklerikální demonstrací snižuje vlastně památka Husova a Husův pomník tu měl být jen agitačním prostředkem k uspořádání protiklerikální demonstrace.« — Tedy zase oslava Husova nikoli pro Husa, ale k vybití protikatolického vzteku! S Husem se jedná tak kramářský, tak plantážnický, jako s narychlo zjednaným volebním kortešem: »Potud bude dostávat honorář, pokud tě budeme potřebovati a pokud nepřestaneš slepě sloužit.« Tedy »pokrok« chtěl na všechny časy dokumentovati, že Husova socha bude v Kolíně postavena výhradně k vůli dráždění jedné konfesce. Kdyby katolíci naopak chtěli postaviti v městě sochu některého z tisíců mnišských mučedníků, odpravených od husitů nebo některou obětí inkvisice Kalvinovy, pak by zazněl všude pokřik o útočnosti klerikálu. Jestliže po tak dlouhém slibování a dlouholeté chloubě celý ten politicko-kulturní program realistický končí takovou výslednicí, negací a fanatismem, pak jeho cenu není potřebovati ani odhadovati.

Na štěstí již i v kruzích protikatolických problyskují v přízi naučených frází samostatné, rozumné náhledy. Rozum, jež dříve někteří demagogové rozdávali zdarma plnou hrstí, dostavuje se do některých těch hlav opravdově teprve nyní.

Francouzská svoboda. K čemu moderní demagogové lid vybízejí, to zatracují a pronásledují ihned, jakmile se po zádech lidu vyšplhali k moci. Francouzská ministerská rada jest zednářsko-soc. demokratická. Zabyvala se posledními demonstracemi a výtržnostmi vojáků proti tříleté službě. Zjistila k svému bolu, že hlavní podíl na výtržnostech mají dělnické soc. dem. syndikáty. A proto vláda chystá se rozpustiti soc. demokratické dělnické organizace. Zároveň zakázala projektované oslavy výroční. Tohle se tak státi v »klerikálním« Rakousku!

Dívčí vyšší gymnasium s právem veřejnosti na Král. Vinohradech, Korunní tř. č. 4., otevře ve škol. roce 1913—14 I.—VIII. třídu. Při gymnasiu zřízeny jsou: 1. Dvoutřídní obchodní škola, 2. Praktický kurs ku vzdělání vychovatelek, 3. Jednorozhodný kurs ku vzdělání industriálních učilek pro školy obecné i měšťanské. Kromě toho vyučuje se hře na klavír a housle, zpěvu, němčině, francouzštině, angličtině, všem druhům praktických i ozdobných ručních prací, malbě atd. Zápis koná se ve dnech 16. a 17. září, vždy o 8. hodině v ředitelnách ústavu. Pro dívky z venkova zřízen jest pensionát. Přihlášky přijímají se denně. Prospekty ochotně zaslají Školské sestry O. S. F..

Přátelům hry na kytaru neb na loutnu. V Praze trvá klub pro pěstování hry na kytaru a loutnu a snaží se, aby ušlechtilou, dříve tak oblíbenou hru na tyto nástroje povznesl a zase do společenských a rodinných kruhů uvedl. Klub zjistil, že jest mnoho pěstitelů řečené hry a projevuje jenom přání, aby všichni — dámy i páni — do klubu se přihlásili, aby hra byla pěstována účelně a to nejen jako hra provázející, nýbrž také jako hra solová. Klub má svého sbormistra. Vyučuje se v kroužcích, dle přání též jednotlivě. Pořádají se společenské hudební večery za účasti mandolin, mandol, banja atd. — Veškeré dotazy na připojenou poštovní známku zodpoví a přihlášky přijímá tajemník klubu p. Dalibor Herrmann, obchod hudebními nástroji v Praze-II., ve Vodičkově ulici (Nováckův dům).

Protestantská snášlivost ke katolické samosprávě irské. Proti dávno požadované homeruli (samosprávě) irské zvedli protestanté angličti třímavé protesty. Hrozili zcela zřetelně hromadným krveprolitím, jestliže vyssávání a pronásledování katolíci irští domohou se svého práva. O příhradách k hromadným masakrům zvěštoval sám anglický tisk zprávy úžasné. »Daily Mail«, která poslala do Londonderry zvláštního zpravodaje, píše: »Výtržnost ze dne 12. srpna byla jen předeherou věcí horších. Poněvadž homerule se blíží, rozpoutávají se všechny vášně a konec konců bude prostě občanská válka. Protestanté jsou plni zášti proti katolíkům zrovna jako v dobách anglické náboženské války.« Jiný unionistický list přináší poplašné zprávy o revolučních přípravách ve městě: »Londonderry je plno zbraní. Mezi 50.000 obyvateli je nejméně přes 5000 revolverů. Několik obchodů vyprodalo své zbraně a telegrafovalo do Anglie o nové zásoby. Obyčejný belg. revolver se prodává za 10 šilinků, bohatší lidé si však objednávají dražší automatické zbraně. Až dosud jsou ozbrojeni hlavně unionisté.« Nepředpojatý pozorovatel, píše unionistický dopisovatel, musí uznati, že katolíci

jsou zdržlivější, což je vlivem kněží. Ale i nacionalisté začínají se už ozbrojovat. Nemohou se přec dát protestantskými fanatiky prostě postřílet. V domě jednoho protestantského duchovního viděl Váš dopisovatel skladiště 400 pušek a beden s náboji. Pro blízkost se hrůzovládou protestantů z Londonderry mnoho katolíku se vystěhovalo. Mnoho set vystěhovalců je na cestě do Ameriky.

Dr. Ladislav Quis zemřel. Ve své vile v Černošicích u Prahy zemřel v pondělí večer básník a spisovatel dr. Lad. Quis ve věku 67 let. Quis ve své básnické tvorbě vyšel od vlasteneckého nadšení let sedmdesátých a živý ruch národní této doby v našich vlastech došel stejně nadšeného ohlasu ve Quisových básních. Později obíral se Quis téměř po výtece pěstěním ballady, při čemž se snažil dosáhnout co možno nejstručnější, nejúsečnější formy ve výrazu, takže mnohdy (cyklus o Honzovi) bylo to až na škodu celku. — Narodil se roku 1846 v Čáslavi a studoval práva na universitě v Praze. Již tehdy byl literárně a žurnalisticky pilně činným. Roku 1872 vstoupil do redakce »Slovana«, kde psal literární články a feuilletony; téhož roku byl činným také v redakci »Nár. Listů«. Pro oční chorobu vzdal se však na krátko žurnalistické činnosti a dokončil studia právnická, povýšen byl r. 1874 na doktora. Roku 1881 usadil se jako advokát v Čáslavi a 3 léta na to v Přelouči, kdež působil dlouhou řadu let až do té doby, kdy před několika lety, vzdav se advokacie, přesídlil do Prahy. Již roku 1872 vydal sbírku svých básní »Z ruchu«, r. 1880 veršovaný cyklus »Hloupý Honza«, r. 1883 vyšly Quisovy »Ballady«, později veršovaná humoristická povídka »Třešně« a črta »Posvicenská mše«. Pak následovaly »Písničky«, »Epigramy« a »Kniha vzpomínek«. Dále vydal »Básnické spisy Karla Havlíčka« a jeho úplnou korespondenci, Čelakovského »Ohlasy« a Erbenovu »Kytici« opatřil pro »Světovou knihovnu« úvody a poznámkami. — Vynikající byla také jeho činnost překladatelská: přeložil mimo jiné »Ballady Goethovy«, Schillerovu truchlohu »Marii Stuartovnu«, Goethovu »Ifigenii v Tauridě«, V. A. Kolcova »Básně«, »Staroskotské ballady« a j. Roku 1895 byl zvolen dopisujícím a r. 1901 mimořádným členem Akademie České.

Nejruznějšími cestami snaží se »Volná Myšlenka« provést protináboženský program svých despotických kolegů portugalských. Když mělo dojít k biřmování na Novopacku a jinde, byly lípány na sloupy cedulky, které šťvaly proti přijmutí této svátosti, kde se protestovalo proti kmetovství. A pak prý sdružení »Volné Myšlenky« není proti náboženství, proti náboženským úkonům — ale pouze proti klerikalismu! Nyní se zase trouse po městech českých malíček ceduličky, na nichž vytištěna tato hesla: »V závěti urči si necírkevní pohřeb. Ulož závěť v sekretariátě Volné Myšlenky. — Ve všech záležitostech boje protiklerikálního poraď Volná Myšlenka. — Nenechte své děti ve škole nutit k církevním obřadům, kterým sami nevěříte atd.« Taková taktika by se dala lehce ovšem obrátiti i proti volnomyšlenkářům. Což kdyby se rozdávaly listky s výzvou, aby katolíci rodiče nedopouštěli, aby jejich děti vyučovali volnomyšlenkáři? Což kdyby vyšla výzva, aby se nenoddávali katolíci těm, kteří ruší přísedné sliby? Tedy zbraň má dvojí ostří. Jestliže vyčerpávají volní myslitelé již takové prostředky k své propagandě, patrně, že ohníček se udržuje pouze umělkovanými zápalkami.

cie nečiní pouze 4730, jak chtěly namluviti lidu kruhy vládní, nýbrž 6020 milionů, takže skutečný schodek státního hospodářství činí 1079 milionů franku, tedy sumu obrovskou. Rozpočet na r. 1914 vrhá stíny příšerné — obsahuje totiž 603 milionů nových výdajů větším dílem na vojsko, pak na umožňování nově vypůjčené miliardy a v poslední řadě teprve na zvýšení platů učitelů a poštovních úředníků. Kdo novou daň zaplatí? »Croix« poukazuje na to, že francouzská rozpočtová komise navrhla tři nové daně: 1. poměrnou z příjmu, 2. z majetku, 3. z přírůstků kapitálu. Tak by však stát asi 240.000 poplatníků zkonfiskoval pro sebe přes polovici celého jejich ročního příjmu, kdežto 9 milionů poplatníků by na nové daně nepřispělo ani haléřem. Vezměme za základ jmění 10 milionů, které znamená roční příjem 400.000 franků. Šestiprocentní daň z příjmu by pak činila 24 tisíc franku, 1,5 % daň z majetku 150.000 franků, daň z přírůstku kapitálu by se dala vypočísti jen po nahlédnutí do knih. Ostatní stávající již daně státní, departementní a obecní činí 80.000 franků, takže přišť by platil poplatník se 400.000 franků ročního příjmu — 254 tisíc franků ročně daní. Je to číslice tak ohromná, že vypadá naprosto absurdně. Tato berní reforma chytrých pařížských finančních techniků byla by opravdu něčím neslýchaným, byla by počátkem konfiskace soukromého jmění a počátkem třídního boje, po kterém ovšem pařížská socialisticko-komunardská společnost vroucně touží. Bylo by brutální nespravedlnosti, kdyby 240.000 poplatníků mělo nésti toto ohromné břemeno za ostatních devět milionů lidí a okamžik, kdy tato famosní berní reforma by se stala skutkem, byl by okamžikem výbuchu sociální revoluce.

Dovoz jatečného dobytka z Uher. Chov dobytka v Uhrách stoupá a klesá s vývozem do Cislahtanie. Roku 1901 dovezeno do Rakouska z Uher hovězího dobytka 279.748 kusů, vepřů 609.105, v celkové ceně 157,8 mil. K. Roku 1910 již 388.394 kusů dobytka hovězího, 550.585 vepřového (252,8 mil. K). Roku 1912 pak 313.722 hovězího, 548.196 vepřového v úhrnné sumě 250,2 mil. K. Do toho ještě se nečítají ovce, drůbež atd. Naproti tomu vývoz porážkového dobytka z Rakouska do Uher pohybuje se ročně v ceně 10 až 15 mil. K. Ačkoli tedy maďarští agrárníci hrozili, že si Uhry zřídí zvláštní celní území, bude-li poskytnuta balkánským státům od Rakouska nějaká úleva, jistě si velice rozmyslí zřízení celní čáry proti Rakousku. Maďaři jsou na to příliš chytří, aby se sami finančně poškozovali.

Zatížení poplatníků státními dluhy. V Rakousku připadá na jednoho obyvatele 400 K státního dluhu, v Rusku 132 K, v Anglii 344 K.

Těžká rána pro americké Slováky. Před krátkým časem utrpěla americká Slovač velice úpadkem banky P. Rovnianka v Pittsburgu ve Spojených Státech severoamerických. Rovnianek, jenž velice mnoho vydělal prostředkováním půjček, parcelací, měněním peněz, stal se milionářem. Ale tu se jej zinočila touha státi se multimilionářem, dával se do hazardních spekulací a byl nyní nucen zastaviti placení. Nazývali jej »králem slováckým«, s velikou důvěrou ukládali u něho američtí Slováci své peníze a nyní jsou ožebračeni. Pád tohoto nesvědomitého hazardéra má za následek úplné zproletarisování přečetných slováckých rodin v Americe usazených. Dvoje noviny: »Americko-slovenské Noviny« a »Slovenský Denník« musily býti zastaveny. A nedosti na tom. Rovnianek svým bankrotem strhl také nejstarší slováckou banku »Tatru«.

Sociální pojištění v Anglii. Koncem r. 1911 přijat byl dolní sněmovnou anglickou zákon o sociálním pojištění, týkající se pojištění nemocenského, invalidního a pojištění proti nezaměstnanosti. Anglie, dříve na poli dělnické ochrany značně opožděná, předstihla tímto zákonem i Německo. Vlastní tvůrce zákona, Lloyd George, nedávno promluvil podrobněji o dosavadních výsledcích zákona a konstatoval, že ač vyskytly se obtíže, přece bylo možno zákon hladce prováděti a že nyní již bylo dosaženo značných výsledků. Tak již v prvním roce sebrán byl kapitál 26 mil. liber šterl., jenž v tomto roce stoupne o 3 mil. liber šterl., a v příštím roce o další 2 mil. liber šterl. Z příjmu pochází 11 mil. liber šterl. od dělnictva, 15 mil. liber šterl. od podnikatelů a státu. Velikého významu nabývá již nyní nemocenské pojišťování. Jak známo, existovalo v Anglii jen soukromé nemocenské pojišťování. Novým zákonem zaveden byl též v Anglii systém německého obligatorního pojištění, ovšem podstatně přizpůsobený zejména zvláštním poměrům správním v Anglii. Co se týče správy kapitálu, zachovává anglický zákon v protikladě k německé byrokratické centralisaci princip decentralisace a samosprávy. Kdežto dříve patřilo k t. zv. »friendly societies« asi 90.000 dělníků a jen ti dostávali nemocenskou podporu, nyní obdrželo nemocenské podpory 180.000 dělníků, kteří bez nového zákona nebyli by obdrželi podporu. Každému ponechána jest svobodná volba lékaře, lékaři jsou srozuměni s určitým tarifem, dle něhož se honorují, léky však neopatřují, jak se původně zamýšlelo, lékaři, nýbrž pokladny od lékařů, při čemž neukládá se lékařům žádné obmezení při předepisování léků.

NÁBYTEK KOBEROE

koipíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned náš nový obrázkový ceník č. 60.

Křesťanský živnostník.

Soc. demokracie a střední stav. Sta a sta dokladů bylo již snešeno, jakým velkým nepřítelem jest soc. demokracie stavu střednímu. Ovšem když dojde k volbám a soc. demokraté shánějí hlasy u všech stavů, dovedou překrucovati s virtuosní obratností skutečnost a docela i smysl křiklavých prohlášení svých vůdců. A neuvědomělý živnostník dává hlas těm, kteří ho ničí.

Revoluční strana soc. demokratická také v parlamentech zásadně potírá všechny návrhy, které by sloužily k udržení a povznesení středního stavu.

Nové doklady, jak se starají soc. demokraté o podvrácení stavu středního! Liberecký »Vorwärts« (v č. 172. z 27. července r. 1913) napsal o »rezavé, nahnilé půdě řemesla« toto: »Jest nesmyslem, že řemeslo má budoucnost; dějiny se nedají zpět otočiti, a sto nebo více let hospodářského vývoje se nepřinutí k ústupu. A pokud ještě řemeslu lze pomoci, jest to nejvyšší možno prostřednictvím toho cechovníctví, které tvoří houpáčku naší ochrany živnostenstva a v slavném zákonu o podomních obchodech dosáhlo největšího květu svého ducha.«

Štýrskohradecký rudý »Arbeiterwille« (v čís. 183. ze dne 6. července r. 1913) napsal: »Právě následkem speciálně rakouské demagogie, proslavené ochrany živnostenstva, která jest prováděna v Rakousku přes čtvrt století od nemyslicích frásistů, slyšíme volání po zlatém dnu řemesla netoliko od lidí, kteří jsouce svými vlastními těsnými poměry proniknutí, nepovznášejí se nad myšlenkový vývoj maloměšťáku, nýbrž také někdy od lidí dobře mínících, kteří jsou neodvislí od maloměšťáckého způsobu myšlení. Kdo nyní chce vrátiti řemeslu zlaté dno a skvělou dobu středověku, ten se namáhá marně, jeho volání má asi stejnou cenu s výzvou, aby se moderní poštovníctví nahradilo středověkým vozem poštovním. Samostatní mistři řemeslníci podléhají pomalu, ale tím jistěji konkurenci moderního kapitalistického velkoprimyslu, který pro svou nepoměrně větší kapitalistickou sílu může využívat nejednodušších technických zařízení, který tedy může pracovati daleko levněji a účelněji než řemeslník. Zvláště nyní, kdy moderní velkoprimysl nemusí teprve procházeti všemi stupni vývoje, kdy jako takový může se zříditi s nejdokonalejším technickým zařízením, jest osud malého primyslu spečetěn.«

Praktickou rudou výslednici podobných sociálních úvah vystihla rudá »Leipziger Volkszeitung« již roku 1903 v č. 121., kdy napsala: »Sociální demokracie zahrnuje všechny zákonodárné návrhy k zachování nebo i jen k ochraně středního stavu jako neuzitečné.«

Tedy člověk, který při své namáhavé ruční práci chce si zachovati hospodářskou samostatnost, nesmí existovati. Jen veliký kapitál má právo na komando v záležitostech primyslových. Kdo se živí prací rukou svých, musí vstoupiti buď do zajetí kapitalismu, nebo ještě do bezohlednější poroby tábora rudého. Křesťanský živnostník musí státi na bdělé stráž, protože hospodářská samostatnost a svépomoc jest zároveň mocnou zbraní proti politické a kulturní porobě.

Všeživnostenský sjezd v Kolíně. 17. srpna konal se v Kolíně velký všeživnostenský sjezd, svolaný Zemskou jednotou řemeslnických a živnostenských společenstev v král. Českém a okresní jednotou živnostenských společenstev a Řemeslnickou besedou v Kolíně za četné účasti delegátů živnostenských korporací a organizací z celých Čech. Dostavili se mimo jiné i delegáti z Moravy. Posl. Slavíček referoval o maloživnostenském úvěru a litoval, že mnohé české ústavy peněžní, z peněz a řad živnostenských vyšly, opustily živnostenský úvěr. Posl. dr. Baxa považuje otázku živnostenského úvěru za nejdůležitější otázku živnostenskou. Rovněž otázka placení hotovými jest jednou z nepalčivějších. Je nutno, aby živnostnictvo o věci této uvažovalo a návrhy případné klubům poslancekým předložilo. — O vojenských dodávkách přijata byla jednomyslně resoluce: »My na všeživnostenském sjezdu v Kolíně shromáždění živnostníci protestujeme co nejdurazněji proti porušení ústavy království Českého dosazením zemské správní komise a prohlašujeme, že jen silné orga-

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby a rámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühl nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu chrámů v Nové Pace.

Doporučuji svůj návod veleředstoj. duchovenstvu a sláv. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorů a skizy franko.

Národohospodářská hídka.

Pravda o blahobytu francouzského poplatnictva. Zednářské listy do světa šířily slavné zvěsti, jak jest Francie bohatá, nedodávající, že francouzský kapitalismus slouží pouze prospěchu hrstky jednotlivců (zvláště židů), zatím co velká většina národa trpí nedostatkem. Nyní neklerikální »Republique française« docela dokazuje, že rozpočet Fran-

nisace živnostenské zasaditi se mohou s úspěchem o zákonnou ochranu živnostnictva a s prospěchem řešiti otázku živnostenské svépomoci, že zejména o náležitou úpravu maloživnostenského úvěrnictví dlužno jest se postarati, že vzhledem k velikému významu sboru zákonodárných a autonomních po stránce národní, hospodářské, humánní i osvětové nutno jest, aby v nich živnostnictvu přiměřeného zastoupení se dostalo, že jest povinností sboru zákonodárných postarati se o dostatečnou zákonnou ochranu živnostnictva oproti jeho poškozování se strany podniků továrních a velkostatků i živnostenskou práci v trestnicích, že jest povinností těchto sborů postarati se o náležitou podporu maloživnostnictva zadáváním vojenských a státních dodávek a prací v míře co možná největší, že jest třeba postiženému živnostnictvu poskytovat obdobné berní úlevy, jako poskytují se zemědělcům a že jest povinností dozorních orgánů našich nejen dozor nad námi a našimi korporacemi prováděti, nýbrž nás a organizace naše všemožně podporovati. Respektující politické přesvědčení každého jednotlivce a majice na paměti, že ku společenství a tím i k vyšším organizačním celkům živnostenským přináležeti každý živnostník a konečně sledující snahy vybudovati nestrannou a všemu živnostnictvu vyhovující organizaci, k čemuž slibný náběh právě učiněn byl v letošním roce vybudováním celé řady okresních jednot společenstevních, žádáme Zemskou jednotu řemeslnických a živnostenských společenstev v král. Českém, jakožto jednotnou stavovskou organizaci svou, téměř všechna živnostenská společenstva v sobě zahrnující, aby za součinnosti a podpory odborných a okresních jednot společenstevních vše zařídila a provedla, a zejména pracovala k zřízení zemské živnostenské rady, a to k utužení jednotné pevné organizace živnostenské, k náležitému upravení úvěru maloživnostenského, k docílení přiměřeného zastoupení živnostnictva ve sborech zákonodárných a autonomních, k docílení postačitelé zákonné ochrany maloživnostníků proti poškozování živností se strany podniků továrních, velkostatků a prací v trestnicích, k zajištění podpory maloživnostnictva se strany státu a vojenské správy zadáváním státních a vojenských dodávek a prací, a k zabezpečení skýtání berních úlev živnostnictvu postiženému třeba jest zaříditi. Poselstvo naše na radě říšské bez rozdílu stran, jakož i naše dozorní orgány pak žádáme, aby Zemskou jednotu v této její snaze všemožně podpořily. Na živnostnictvo samé apelujeme, by při řešení otázek odborných a zejména hospodářských projevovalo více solidarity stavovské a nenechalo se mnohdy unášeti politickou stranickostí.

VŠUDE DOBRĚ

osvědčil se „Albin“, prací prášek s vůní fialkovou,

A DOMA NEJLÉPE

oceniti dovede jeho výborné vlastnosti šetrná hospodyňka.

Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář v Hradci Králové.

Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků za K 3.— franko.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardův synovec, nástupce)

odborný — umělecký závod —

pro malbu okon kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Klatovská ul. č. 39 nové bláto Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod lebním doporučením se

ku dodání obou chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se šelami, rámy, sloupky, ozdobami.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bere v úvahu k definitivní objednávce.

Neobtěžat veřejná i písemná pochvalná slova i

Založeno roku 1863

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční salsony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vinových látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mcho ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejemné látky na taláry.
Těž na splátky bez zvýšení cen!

**Elektrické
světlo**
přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Králové.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrvek, koberců a
kovového nádobí ve výrobnách nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, důl. a levný
cený až o 30%, než v ústředí.

Jabl. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy doslovně se vypružuje

Velečastožným
duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlaťovací
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Rozpočty a náklady zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Všeobecná úvěrní společnost
z. s. r. ob.
v Hradci Králové Palackého třída č. 80
úročí vklady
4% - 5 - 5% - 5%
dle výpovědi.
Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.
Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Tombolové výhry

100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za
K 6, 8, 10, 12, (losy a čísla zdarma). Lampióny, ohňo-
stroje, povětrné balony, výletní sklenice na pivo a
veškeré předměty ku zvýšení veselí letních slavností a
zábav, doporučuje v cenách velice nízkých

obohodní dům u města „Paříže“
L. J. PEK, Kostelec n. O.

Komické kostýmy,
které všude velkou švandou působí, za mírný honorář
se zapůjčí. — Novinky. — Zajištění Turci z Drinopole,
Srbské střely, Japonské kouzelné vějíře, živé husičky.
Žádejte ceník! Sl. spolkům na otevřený účet.

BYRRH
silný a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé
příchuti, jediné
od firmy
L. Violet, Thuir (ve Francii).
Všude k dostání.
Roční prodej přes 10 milionů lahví.
Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady č. 1094.

Lovecké pušky

**Browning 6-35, 7-65. Veledeg, bam-
blíky, revolvery, flobertky,**

a jiné zbraně úplně spolehlivé, zaručené a zkou-
šené, v cenách úplně továrních má na skladě

Vojtěch Ráž,
v Hradci Králové.

Prodej c. k. prachu, zbraní a střeliva.

OBNOVA

Číslo 37.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 12. září 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Kolínská manifestace.

I.

Sjezd českých katolíků vydařil se vzhledem k okolnostem znamenitě. Málokterý náš organisátor očekával tak veliký nával v roce nynějším. Uvážiti dlužno, že veliká většina účastníků našich sjezdu sestává z lidu chudého. V době hospodářské sklíčenosti tedy znamenala pouť pro vzdálenější našince značnou obět. Na Kolínsku a v okolních krajích nejsou naše organisace četné, z okresu královéhradecké diecése, kde organisace ruch jest nejčilejší, bylo do Kolína daleko, nemluvíme-li ani o vzdálenosti našinců jihočeských a západočeských.

Prékážek bylo tolik, že dlouho před projektovaným VII. sjezdem bylo uvažováno, má-li se odbývati manifestace v městě Kolíně. Neprátele vyhrožovali, s velikým pokřikem se hotovili k vzdor-sjezdu, chytře roztrušovány zprávy (zrovna jako před sjezdem královéhradeckým), že dojde k velice kritickým scénám, takže mnoho slabších povah dalo se zastrašiti. Zkrátka okolnosti byly dosti povážlivé.

Leč hle — právě kritické chvíle byly zkušením kamenem veliké horlivosti uvědomělého katolictva, která vyšla ze zkoušky s triumfálním vítězstvím. Celková účast katolíků odhaduje se na 12 až 13 tisíc duší. V pondělním průvodu, který trval při rychlém pochodu asi 18 minut, bylo na půl pátá tisíce účastníků. Posud mnoho katolíků nedovede pochopiti, jak mocně působí na vzpružení ducha mocný průvod. Většina našinců totiž raději ve špalíru pozorovala pochod řad, na samém náměstí stálo přes dva tisíce našich diváků, mezi nimi mnoho kněží. Praporů a korouhví bylo 45.

Šel jeden hlas, že takového obrovského shromáždění Kolín ještě neviděl. Ze všech zemí koruny České, z Dolních i Horních Rakous a z jiných zemí vzdálenějších sešli se katolíci k vzájemnému povzbuzení.

Město bylo ozdobeno velikým počtem praporů, jež vlály z budov soukromých i veřejných. Náměstí bylo lemováno úpravnými stožáry, čtyři slavo-brány postaveny na hlavních ulicích. Leč právě domy na náměstí byly bez ozdob, čímž dokumentováno významně, že v českém královském městě náležejí nejlepší, nejvýnosnější domy národu židovskému. Až se oslaví pomník Husův, pak ovšem všichni židé vyvěsí prapory. Nebude vadit, že Hus byl právě z důvodu náboženských antisemitou. Vždyť podobu Husovu vykreslí řečníci tak, že se bude líbit i židům německým.

V sobotu a v neděli ráno sjížděli se četní účastníci. Zvláště přibýli: Jeho Exc. nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava, J. J. kníže F. Zd. z Lobkovic, zástupce J. Exc. nejdp. biskupa Huvna prelát dr. Pospíšil, dr. Hruban, dr. Šulc, dr. Reyl, opati Roubíček a Žurek, prelát dr. Tumpach, jiní kanovníci pražští, Jeho Em. kardinál Olomoucký, kanovník Prešl z Litoměřic, celá řada zástupců šlechty a šlechticů.

Jeho Em. nejdp. kardinál ze Skrbenských uvítán o 6. hodině od katolických spolků, duchovenstva, okres. hejtmana Poura, člena městské rady dra Radimského a četných družic. Večer uspořádáno primasu království Českého velice zdařilé dostaveníčko od místního hudebního a pěveckého sboru za veliké účasti organisovaných katolíků, kteří se ubírali k děkanství s pestrobarevnými lampiony. O půl 9. hodině večer odebral se nejdp. kardinál s nejdp. biskupem Královéhradeckým a četnými jinými hodnostáři k slavnostnímu představení do prostorné dvorany u »Ptáčků.« Po vzletném proslovu p. J. Káše předveden živý obraz »Vítězství kříže nad pohanstvím.« Nato sehráno velice zdařile Jiráskovo drama »Otec.« Naši herci, kteří již dříve získali si za svou dovednost a pilnost zasloužené uznání, vedli si i tenkrát velice mistrně, tak že obecenstvo sledovalo pružnou hru s nadšenou pochvalou. Následoval nový živý obraz »Hold Slovanstva sv. Cyrillu a Methoději«, který byl sestaven dle známého uměleckého obrazu dp. faráře Ed. Neumanna. Účastníci vyslovovali hromadně obdiv nad svědomitou plní a umělec-

kým vkusem kolínských aranžérů, v přední řadě neúnavného režiséra p. Majora.

V neděli ráno v 8 hod. v přeplněném restaurovaném chrámu sv. Bartoloměje sloužil pontifikální mši sv. za assistance církevních hodnostářů nejdp. kardinál Pražský. O 10. hodině došlo k I. zahajovací slavnostní schůzi v tinném chrámu. Pod kazatelnou zřízeno vkusné řečníště. Po zapění místního sboru, řízeného p. ředitelem kuru Wintrem, promluvil I. místopředseda přípravného výboru sjezdového. Uvítal přítomné hodnostáře a celé shromáždění. Dále pravil, že úkolem našim není boj, není hádka, ale práce. Sešli se občané, kteří věrně trvají při hlavě říše, která jest zárukou klidného rozvoje spravedlivého pokroku a svobody. Kráčíme v intencích sv. Pavla, který hlásal zákon vznešené křesťanské svobody, pod jejímiž křídly kultura tak úspěšně se rozvíjela. V VIII. století o snažení církevním promluvil velice trefně Blovius: »Dvě věci jsou, za něž křesťan až do krve zápasiti musí: spravedlivost a svoboda.« Leč jsme zároveň ve shodě s památnými slovy encykliky Lva XIII.: »Veliký dar Boží svoboda, nikoli však nevázanost.« Pracujeme v duchu povah, které uměly trpěti, pracovati Bohu ke cti, bližnímu k ochraně, vlasti k oslavě. Poněvadž však jsme vázání příkazem lásky k bližnímu a to i k nepříteli, proto nemůžeme býti tužbou naší boji nýbrž práce.

Po zvolení předsednictva prohlásil předseda Josef hrabě Nostitz sjezd za zahájený. Usneseno poslati holdovací telegram Sv. otci, císaři a následníku trůnu. Nato J. Em. kardinál Pražský ve svém proslovu vřele uvítal shromáždění nadšených katolíků, kteří přišli dáti průchod svému přesvědčení a chopit se práce. Při mši sv. sjednotili se katolíci různých stavů ve sféře jedné vznešené idey. Kéž tato sjednocenost jest také věrným obrazem naší sjednocenosti v poradách, snahách a pracích! Ke cti a slávě Boží, k užítku církve a národa, k pozhnání našemu lidu zůstaňme v každém jednání svorní i v celé budoucnosti!

J. Em. kardinál Olomoucký vzpomněl své přítomnosti na katol. sjezdu v Inšpruku před 35 lety, kdež slyšel slova předsedova: »I když se rozejdeme, v srdci Páně zůstaneme dále shromážděni.« Podobně kardinál odporoučí sjezd do ochrany srdce Páně, Panny Marie, našich českých patronů a do ochrany andělů strážných.

Jeho Exc. nejdp. biskup Královéhradecký projevil velikou radost nad tím, že může pozdraviti v staroslavném městě sjezd tak velikých zástupů katolických. Jako v našich srdcích jest ze sjezdu radost, tak jeví nad tím podiv ti, kteří nám nepřejí. Leč skutečnou příčinou ku podivu by bylo, kdyby se katolíci neshromáždžovali. Filosof Solón pravil: »Ten, kdo v dobách pohnutých zůstává lhostejný, ztrácí právo na svou čest.« A zdaž není doba naše také dobou pohnutou? My však lhostejnými nezůstáváme, jak svědčí náš sjezd. Ale ještě jiná příčina nás pohnula k shromáždění. Patř-li člověk do říše nebeské, jest potřebí, abychom se v tomto výhledu k nebi spojovali a společně kráčeli v dobách neklidných. Básník Virgilius pravil: »Není spásy ve válce, my žádáme a toužíme po míru.« Ani my nežádáme boje, toužíme po míru, jak již ve vznešeném chorálu svém pějeme a žádáme pro svoji milou zemi: hojnost, pokoj v naší zemi. Tak ani tento náš sjezd nevolá po válce, boji, nýbrž po pokoji a míru. Ale budeme-li povoláni k boji, vynasázíme se ze všech sil, abychom v něm zvítězili.« Slova, tlumočící trefně snahu po míru, byla přivítána s bouřlivým souhlasem, čímž nejlépe dokumentováno, jak »klerikálové stále pomýšlejí jen a jen na výboj a despotii.«

Prelát dr. Pospíšil pozdravil sjezd jménem nejdp. biskupa Brněnského a královské kapituly. Jménem kolínských katolíků přivítal shromážděné vřele dr. Radimský. Kníže Zd. z Lobkovic blahopřál co nejupřímněji zemské radě katolíků ke stkvělému výsledku práce, spojené s přípravami na sjezd.

Posl. Kadlčák projevil přání, aby ten duch, který přítomné v chrámu tom sloučil, rozlétl se po všech vlastech českoslovanských bez ohledu na stavovské a jiné rozdíly, jako seménko, z něhož by vzklíčilo osení lásky, jednoty, svornosti.

Probošt dr. Burian dal výraz tužbě, aby sjezd vyzněl ke cti a chvále Boží, církve a ve prospěch milé vlasti naší. Kéž jest tento sjezd pohledem do minulosti, abychom poznali, co jsme již vykonali a v čem pochybeno! Leč budiž sjezd i pohledem do budoucnosti, abychom poznali dráhy a směry nových činu a v práci pokračovali!

Nato Vojtěch hr. Thun přednesl velice bedlivě promyšlenou řeč o »Jubileu Konstantinském«. Vyličil tristaleté veliké utrpení křesťanstva a osvobození církve. Srovnal dnešní dobu se situací za Konstantina Velikého. Jako tehdy, tak i dnes zaznívají hesla protikřesťanská, avšak kříž stojí dále. Jest potřebí, aby národ ctil kříž Kristův, jelikož národ bez Boha jest národem bez vlasti.

Dr. Hruban promluvil velice účinně o ideji Cyrillomethodějské a našem národě. Připomenul slova Palackého: »Křesťanská Evropa shodou Bohem danou osobila sobě dědičně někdejší vzdělanost Řeku a Římanu. Jakkoli časem znuzena i zkalena, byla přece vzdělanost tato sama v sobě takové dokonalosti schopna i nade všechny jiné výtečna, že nad ní a vedle ní žádný jiný způsob osvěty dařiti se a prospívati nemohl. Bylo tedy Slovany buď k ní přilnouti dobrovolně, aneb zahynouti v boji s ní konečně.« Toť zajisté přímo klassické svědectví o velkém, epochálním významu pokřesťanění našich předků sv. apoštoly Cyrilem a Methodem. Před 50 lety a ještě i v roce 1885 při tisícileté ročníci umrtví sv. Methoděje slavil celý národ významnou tuto událost.

Dnes však jedni nazývají náboženství věcí soukromou, jiní překonanou, třetí konečně za jed. Neprátele však nás sami burcují svými útoky, abychom se semkli k obraně dědictví Cyrillomethodějského. Čeští katolíci stávají se uvědomělými a takových potřebuje národ náš, má-li si zachovati budoucnost kulturní, hospodářskou a politickou. Katolicismus klade národnost do svědomí, dává národnosti svoje milosti a posvěcení, katolický oltář stává se i útočištěm národnosti. Katolicismus lásku k národu zdvojnásobňuje, uschopňuje k práci pro národ bez naděje na osobní odměnu časnou. Byly to katolické oltáře, byly to katolické chrámy naše, které v době národního úpadku českého staly se útočišti národnosti.

Volají-li Němci z důvodů nacionalistických »prýč od Říma«, znamená to pro nás Čechy »k Římu«. Zatím co se uměle pěstuje v národě náboženský nihilismus, zatím co se podvrací všechno, co katolicismus u nás pozitivního vytvořil, náš národní nepřítel vítězně diktuje a poroučí na troskách naší politické a autonomní samostatnosti.

Dějiny nás poučují, že spojení národa českého s Římem bylo dobou klidného rozvoje, blahobytu a štěstí národa. Proto zůstaneme věrni dědictví Cyrillomethodějskému. Jsme zde sloučeni v srdci sv. apoštola slovanských a sv. Václava, kteří nedají zahynouti nám ni budoucím.

Řeč, která byla přerušována častými projevy souhlasu, byla ke konci odměněna nadšeným potleskem. Předseda ukončil tuto první slavnostní schůzi krátce před 1. hodinou. Davy se rozešly po zapění chorálu Svatováclavského. Odpoledne uspořádány schůze jednotlivých sekcí, které byly leckde tak četně navštíveny, že místnosti návalu nestačily.

Přátelský večírek u »Ptáčků« byl velice zdařilý. Hudba i zpěvy těšily se veliké pochvaly. Přednesena řada pozdravů od zástupců Čech, Moravy i vídeňské české menšiny. Na vybidnutí Msgra. Dra. Šulce uspořádána sbírka na učenou besídku ve Vídni, která vynesla 120 K. Ti hosté, kteří pro nával do dvorany vejíti nemohli, odešli do »Zámecké restaurace«, kdež byla uspořádána též přátelská zábava. Celý den uplynul zdárně za velikého nadšení účastníků.

Kritiky kolínského sjezdu.

Pokrokový tisk různého zbarvení nutil se do velikého úžasu, proč slavnostní schůze byla pořádána v chrámě. »Právo Lidu« vytýká, že v kostele »mluvili světští řečníci... Tato schůze v kostele nejlépe ukazovala, co dělá klerikalismus. Zneužívá náboženství a kostelů k světským politickým

(!!) účelům.« Nikoho ovšem také nepřekvapí, že oddaný služebník církve evangelické »Čas« dne 11. září horlivě vytýká: »Starobylý chrám proměněn ve spolkovou místnost . . . V domě modlitby koná se pravidelná spolková schůze, při níž se řečníkům tleská . . .«

Patrně na př. ve Francii bylo nejlepším posvěcením chrámu, když židovští a pokrokoví úředníci konali v kostelech kramářské, výdělečné soupisy, když při přehrabování chrámových skvostu a krucifixů se tážali jízlivě katolíků, »co stojí ten Kristus.« (Jednomu odpověděla katolická paní trefně: »Třicet stříbrných.«) Proti tomuto řádění v katolických kostelech český »pokrok« ani slovem neprotestoval. Zato však v katolickém chrámu nesmí pronést katolický laik řeč na obranu své víry, církve a náboženství. Nesmí se dovolit katolíkům, aby projevíli s řečí souhlas.

Zato však totéž jest dovoleno evangelíkům. V Hradci Králové ve dnech 14.—16. srpna konal se v evangelickém kostele sjezd reformované mládeže českomoravské, o němž přece kolínští evangelici také dobře vědí. Samy »Hlasy ze Siona« na př. dne 29. srpna referují: »V den hlavní započala slavnost bohoslužbami . . . Po službách Božích zahájil jednání sjezdové dp. L. B. Marek. Uvítal účastníky a přečetl řadu pozdravných příspěvů, které byly sjezdu zaslány . . . Po skončené řeči dp. Marka přichází se k dalšímu bodu a číslu programu, totiž k referátu »Boj víry.« (Pak se mluvilo na temata: »Výbornost boje« a »Vítězství boje.«) — »Po tomto pokračovalo se v debatě dále . . . Po druhém referátu debata byla odložena až po přednesení referátu třetího; i tu účastnilo se ji ještě několik bratří, zejména sekretář br. Novák krátkou ilustrací přispěl a učinil celou debatu trochu živější. Dopolední část jednání skončena kolem jedné hodiny, kdy účastníci ubírali se k obědu.«

Zkrátka, co činili katolíci v kolínském chrámě na povzbuzení víry vlastní, to v podstatě činili evangelici ve vlastním náboženském zájmu ve svém chrámě hradeckém. Dodáváme, že v evang. kostele byly na stolečku vyloženy pohlednice a tiskopisy určené k prodeji účastníkům. Ani jeden z přítomných pokročáři neprotestoval slovem ani péro. Katolíci také nekritisovali, uznávajíce, že každá církev má právo používati všech dovolených prostředků k utvrzení a rozšíření svého kultu. Mluvilo-li se v Hradci o potřebě boje, v kolínském chrámu zaznívala zase často slova tlumočící touhu po klidu a míru. Byli tedy snad naši řečníci »výbojnější? Co jest dovoleno konfessní menšině, jejíž účastníci by se byli pohodlně vešli do kterékoli jiné větší místnosti, to se musí také dovolit obrovskému davu katolíků, pro jichž nával nestačila v Kolíně žádná místnost profánní.

A že tentokráte vstup ke schůzím chrámovým nebyl zdarma? Jen naivní dítě může věřiti, že sjezd tolik rozsáhlý nevyžadoval velikých nákladů. Evangelici zasvětní a jiné církevní poplatky odvádějí každý rok pravidelně — a to v míře mnohonásobně větší.

»Čas« stal se prorockým ostrovidem již před započatím kolínského sjezdu. Napsal: »Kdyby to byl sjezd náboženský, uspořádaný k tomu cíli, aby příslušníci téže konfese utvrdili se ve svém náboženském smýšlení, nemusili bychom mu věnovati více pozornosti, než kolik jim vyžadují podobná shromáždění vubec.« Ale »jsou to sjezdy, v nichž se nábožensky znějících hesel zneužívá k politické agitaci, sjezdy, jichž náboženský ráz a cíl je pouze předstírán . . . Tato vnitřní, základní nepoctivost klerikálních sjezdů . . . vyjadřuje vlastní jejich povahu. Nikde se nevydávají za to, čím jsou.« Tedy pokrokový člověk »musí bezpodmínečně stát proti.«

Volnomyšlenkářský tisk ovšem každický náboženský projev snaží se násilně přechováti do politického kadlubu, aby získal záminku k útokům. Neřádko hotové běsnění proti samému všesvětovému náboženskému kongresu Eucharistickému? Tam se také mermomocí hledala čistá světská politika. Každé katolické hnutí prohlašují volnomyšlenkářští inkvizitoři za zneužívání náboženské idey, jen aby svým lhaním opodstatnili jakž takž své fanatické útoky proti katolictví. Jsou jim klerikálními i milosrdné sestry proto, že po své perné práci konají pobožnost. Klerikálem jest jim každý, kdo se opovažuje hájiti právo vyučování katolickému katechismu. Klerikálem jest jim muž hrající na varhany, člověk kostel navštěvující, k Božítělovému průvodu se připojující.

Kolínský sjezd nic nepředstíral, vyjádřil zcela otevřeně, čeho si přeje. A obranné katolické organizace povstaly teprve tehdy, když fanatické útoky proti naší církvi i víře přesahovaly všechnu míru. Tehdy ani jediný pokrokář nevaroval, aby se tetiva nepřepínala. A nyní hřimavé protesty proti těm, kteří se brániti musí, nechtějí-li zakusiti ještě násilnictví a kopanců daleko horších. Pokud se nepostavil organisovaně na svou obranu sám katolický lid, smáje se kruhy »protiklerikální«, že katolicismus udržuje umělé vlády. Když však lid hromadnými schůzemi dokázal, že idea katolicismu jest pevně zakořeněna v širých vrstvách národa, křičí se zase, že jsou takové manifestace provokací a klerikalismem.

A jestliže politické strany protikatolické právě na půdě politické a sociální usilují zřetelně o ujařmení katolictva, jenom člověk malého rozhledu anebo nepoctivec může žádati, aby se dala zotročiti katolická věštná některými menšinami. Jestliže se tedy i na kulturním sjezdě katolickém ožvou slova proti výbojným rejdům nepřátelských politiků, nikdo nemůže katolíkům zazlívati. Vždyť se tak hájí konfesse všechny.

Z dlouhé řady křiklavých lží »Práva Lidu« (9. a 10. září) stůjeť zde k informaci aspoň některé ukázky rudého »pravdymilovného uvědomování.« Prý v průvodu »šlo jen 2.800 lidí.« Prelát Vaněček »zvolał s největším pathosem: Sláva kardinálovi . . . Odmlčel se . . . Strašné zklamání. Národ mlčí jako zařezaný. — Klerikální sjezd vypadl mdle . . . nálada byla naprosto zaražená. — Domáci Orlové (v Kolíně žádných není!) s hudbou šli na nádraží . . . omílel domácí orelský kapelník (není žádný v Kolíně aniž jinde!) a zelenými (!) košilemi Orlů splašil se býk. — Venda čekal a tak se stalo, že kardinála uvítali k jeho velikému nemilému překvapení až před samým kostelem. — Kolínský kostel při zahájení sjezdu byl poloprázdný. — Hrála kapela žižkovského Orla« (žádná neexistuje!). Tyto ukázky postačí k informaci, jak i ostatní řádky jsou vedeny pravdou. Referát sestavil jeden JUST., který asi brzy po vykonané katolické přísaze začne jako c. k. soudce rozsuzovati rozepře katolíků se soc. demokraty — ovšem velice nestranně. Bude dobře, přečtou-li si zvláště diváci kolínští celou tu prohnanou snůšku lží, aby poznali, že se lze drze do očí tisícům svědků kolínského sjezdu.

Jaký byl konfessní sjezd židovský ve Vídni? Jak se k němu pokrokáři zachovali? O tom k vůli srovnání příště.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

renovování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Volné listy.

Překladačská čeština. Jest smutně známo, že do češtiny z cizích jazyků překládá se kde jaký brak a že leckterí nakladatelé nemají na zřeteli obohacení českého ducha, nýbrž napěchování své kapsy. Nehovoří se však (nebo jen mimochodem) o té skutečnosti, že i ta překladačská čeština jest leckde lečjaká a že skoro denně množí se dukazy o tom, jak různí překladačské mateřský jazyk lámou a mrzačí. A tato nevážnost k češtině jeví se nejen při knihách, jejichž obsah jest buď bezcenný nebo škodlivý, nýbrž také při dílech, která dobyla si místa ve světové literatuře. Vyskytují se překlady, které zaznívají sice českým slovem, ale vane z nich cizí duch, protože překladač větve originálu nedovede vystihnouti českou fraseologii a českým slohem. Tím stává se, že potkáváme se s překladačskými nestvurami, v nichž namahavě musíme lovit, co spisovatel minil říci, a leckdy vlastní myšlenky jeho ani se nedohádáme.

Alexander Dumas zajisté náleží mezi spisovatele, jejichž význam toho se dožaduje, aby překlady jejich knih pořizovány byly co možno svědomitě a s jazykovou znalostí, ale přečtěte si první díl jeho »Bratrstva Mstítelů«, vydaného Švejdou v Praze, a ustrnete z hřichu, které tam proti češtině jsou napáchány. Uvedeme některé ukázky na poučení a na zastrašení řemeslných našich překladačů. »Obrátil se ku svému průvodci, kterýž byl zvyklý čísti myšlenky v jeho očích, i zdálo se, že se ho táže, kterak v tu dobu, kdy krutá válka, již oba národové spolu vedli, Angličana z Francie zahnati musila, tak jako Francouze z Anglie, Angličan na půdě francouzské dlíti nemohl.« Spisovatel v originále vyjádřil, že za války Napoleona I. s Anglií pro vzájemnou nenávisť Francouzi neprodlévali v Anglii a Angličané v zemi francouzské, ale překladač větu přeložil nečesky a zamodrehaně.

»Pane,« pravil občan Alfred z Barjols-ů, jež, jakož i ostatní, tento podivný a více smutný, aneb spíše ještě mnohem bolestnější než veselý výbuch hluboce dojal a jehož on, prvé než odpověděl, až do posledního okamžiku dozníti nechal, »pane, dovolte, abych vám připomněl, že muž, jež právě jste viděl, není zákeřníkem.« Kdo se nezachvěje, čta tuto hroznou slohovou kostrbatinu?

»Kterak to nazýváte jazykem, jímž dnes ve Francii se mluví, zastavují-li se poštovské vozy a poberou se z nich peníze, jež sebou vezou.« Také hezká ukázka jazykové líbeznosti. »Vyzdvihl

opatrně jednu záclonu a viděl, že jede malým městysem la Paillasse; byla noc; nechal bít své hodinky a hlouká jedenáctá.« Záclony se »vytahují«, překladač nezná rozdíl mezi časoslovem dáti a nechati, nechápeme, k čemu dva středníky hned za sebou, o hodinách místo ilouci správně říkáme odbíjeti. Již jedenáctá odbila. »Neuznáváje potřeby, aby opět usnul, počítal stanice až do Lyonu.« Aby nesnul, nechtěje usnouti . . .

»Když postillon valencský přistoupil ku svému kamarádovi, s nímž se střídal, slyšel pocestný, jak onen k tomuto pravil.« Ku užívati jest před b a p, na místo šeredného tentování a onenování vyjadřujeme se srozumitelnou větí.

»Vůz byl v Lyoně okolo čtyř hodin odpoledne přepřáhan.« Ke čtvrté hodině, táhlo na čtvrtou, v Čechách se přepřahají koně, a ne vozy. »Na půl čtvrti míle od Servasu . . .« Svět by se nezbořil, kdyby překladač na místo této nestvůry řekl: čtvrt míle za Servasem. »Morgan tušil, že tato pantomima cosi bude znamenati.« Překladač nezná rozdíl mezi neurčitými náměstkami kdosi, cosi — někdo, něco. Morgan jen tušil a určitě nevěděl, proto jest na místě něco a nikoli cosi. Vykládal mi cosi o válce balkánské; že mi vykládal, jest jisto, ale zapomněl jsem, co to bylo. Tuším, že mi bude něco vykládati; možná, že bude vykládati, možná že i nebude.

»Byla to budova pevné výstavnosti, zastíněná pěti- až šestistyletými stromy.« Spisovná čeština nenakusujíc, píše číslovku celou a zamítá vodorovnou čárku. Ostatně českému sluchu lépe by znělo, kdyby se jednoduše řeklo: staleté stromy, protože ani spisovatel, ani překladač určitého stáří stromu nevědí.

»Republika měla jinou práci, než pravidelně dáti v y m ý t o v a t i les.« Mýtiti. »Drvoštěpové a sedláci — opozdivši se při vykonávání práva k zdělávání dříví v lese republiky — ubezpečovali.« Nejasnost pojmová a nelibozvučnost. Kteří se opozdili, rubajíce dle své povinnosti dříví v lese republiky.

»Ale v opak těmto nevěřícím potvrzovaly dva druhy lidí tyto pověsti a zjevům nočních světél přikládali dle své víry dvě rozličné příčiny.« Ale proti nevěřícím dvě skupiny lidí potvrzovaly tyto pověsti a noční zjevy vytvřtovaly dvěma různými příčinami.

» . . . Zdali jest klášter opuštěn aneb od strašidel navštěvován, a je-li poslednějším tak, jaká to strašidla jsou.« Překladač po způsobu německém chybně užívá adjektiva »poslední«. Možná tu slova, k nimž překladačovo »poslednější« se odnáší, buď opakovat, nebo adjektivum nahraditi vhodným obratem, na příklad: »a strašili v něm . . .

»Jsou statečně shromážděni.« Kdyby řečeno bylo: statečně se shromáždili, neuráželo by to českého sluchu! »Vzav pochodeň, již rozžehl u lampy.« Pochodeň nehořela, byla tedy rozžata o lampu.« »Dosahovali věku čtyřiceti let.« Dožili čtyřiceti let. Ne jedním místě románu hovoří se o tom, že Vendée vzbouřila se ve prospěch knížat a krále a že není od nich podporována. Překladač otázkou, která se k tomu vztahuje, odívá touto nesrozumitelností: »Což se neobávají, že Vendée ve své obětavosti někdy poněkud ochabne, poněvadž jim dosud, pokud vím, ani nejmenšího díky nepřinesla?« »Pánové, pravil onen mnich, jenž úkol předsedy bráti se zdál . . .« Děsné strašidlo! Pánové, pravil mnich, jenž dle všeho předsedal. »Po kraji snadno co sedláka poznati lze bylo.« Kdy pak toto co z vět přístavkových konečně vymizí? Poznali ho jako sedláka. »Generál dostane od nás prostředků, aby za první měsíc žold vyplatil.« Dostane peníze. »Laurent viděl se osvobozena.« Laurent byl osvobozen . . .

Věci tyto z prvního dílu »Mstítelů« jsou vybrány jen mimochodem. Druhý a třetí díl přeloženy již pečlivěji. Kdy pak se některá naše literární společnost vzchopí, aby zabránila překladačům, které tak vandalsky řadí ve spisovné češtině?

Nepřepínajte tetivy. Volnomyšlenkáři a pokrokaři ve »Školském Obzoru« vyrazili proti katolickým učitelům, vyšlým z ústavu v Bubenči. Přemlouvají všechny svobodomyšlníky, aby v okresních školních radách a vubec na všech příslušných místech zasazovali se o to, aby katoličtí učitelé nedostali nikde míst. »Školský Obzor« jménem všech svých stoupenců bezděčně učinil tak proto, aby poznáno bylo, jakým stuchlým zbožím jest jeho svobodomyšlnost, kterou se ustavičně ohání a kterou ve dne v noci vzývá. Ale volnomyšlenkářští rytíři v zápalu boje za svou naličenou svobodomyšlnost nepřemýšlejí o tom, že katoličtí rodičové proti zdivočilým choutkám volnomyšlenkářským mají účinnou zbraň, která se nazývá stávkou a která může míti takové účinky, že pánům z toho přejde zrak a sluch. A chopí-li se katoličtí rodičové této zbraně proti volnomyšlenkářským učitelům, budou hájiti nejen své svobody, ale přičiní k tomu ještě obranu školního zákona, který mluví o nábožensko-mravní výchově. Podnětův a příčin k takové stávce jest věru více než dosti, neboť denně

hromadí se důkazy o tom, jak na úkor vážnosti celého stavu mnozí učitelé, mladší i starší, zapřáhli se do volnomyšlenkářské židovsko-zednářské káry a jak rozšiřují tiskoviny, v nichž uloženy jsou nejpustější protináboženské posměšky a surovosti a v nichž tají se velezrádné a vlastizráné nášepty.

V každé osadě tato činnost příslušných pánů jest známa docela určitě, a příčina toho, že se proti těmto kulturníkům jak náleží nevystoupilo, vězí v trpělivosti a snášlivé ústupnosti organisovaných i neorganisovaných katolíků. Nechybí také zaručených svědectví, že se dějí nezřízené protináboženské nájezdy i ve škole před dětmi. Ale všeho do času. Pánové ze »Školského Obzoru« by neměli přepínati tetivy jak co do agitace proti mladým učitelům katolickým, tak i co do svého slepého volnomyšlenkářského šílenství. Zaklopýtá-li se v této věci příliš daleko, může se skončiti vše snadno i všeobecným kotrmelcem vyučovatelským.

Jest na pováženou, že mladí páni sotva vyšli z ústavův a ani se v praktické činnosti školské neohřáli, již pouštějí se do řešení velikých otázek kulturních, o nichž mužové uvážliví a zkušenosti vyzbrojení hovoří velmi opatrně a obezřele. Jest předním pravidlem praktické moudrosti, aby mladí páni nejprve obeznámili se dobře s obory svého životního povolání a nepopínali se na věci, jimž naprosto nerozumějí, protože nemají důkladných vědomostí. Míti za jediný pramen poučení »Havlíčka« nebo jinou volnomyšlenkářskou tiskovinu a dle nich porážeti všechny náboženské pravdy a zásady, jest ovšem velmi snadné, ale nemožno takovou činnost nazvati ani působením pro blaho národa, ani zdravým prouděním kulturním. Učitelé pak, kteří si zachovali samostatnost myšlení, měli by v zájmu stavu svého usilovati o vystřízlivění těch svých druhů, kteří, snad ani nevědouce, slouží cizáckým cílům, které pod maskou osvěty skrývají se sice ještě za kulisami, ale jejichž světové heslo vyklouzlo ústům židovského rabína: »Abychom se zmocnili vlády a bohatství celého světa, musíme všemožně rozvracetí křesťanské náboženství a skandalisovati katolické duchovenstvo.« A když volní myšlenkáři usilují o republiku, jednají vlastizráně, protože bychom pak stali se kořistí Němců. »Kdyby nebylo Rakouska, musili bychom je udělati,« řekl Palacký.

Neméně obzvláštní jest činnost pokrokářských profesorů středoškolských. Chtějíce dokazovati svoji duševní samostatnost a rázovitou odlišnost, kritisiují, popírají a ukřivují úst nade vším, co nehodí se do jejich rámce. Kochajíce se v této své velikosti, neznámají, že ani jejich projevy nečinou se z duševní nezávislosti, nýbrž z malicherné módy, která si je osedlala. Neboť když na příklad profesor dějepisu při maturitě žákům nedává jiných otázek, než z dějin husitských, a když abiturient poznamená: »nás professor při maturitě vypadal, jako by nic jiného neuměl, než husitské dějiny«, jest v tom povýšenost, nebo zaujatá malost a titěrnost? Úsudek pokrokářského velikána středoškolského o Sokratovi zní: »Nestojí za nic, co ten starý pitomec povídal a co žák jeho Plato zbytečně rozpřádal.« Krásné logické dialogy Platony nazývati pitomostí, to ho věru nemohl se nikdo jiný zmocni, než naši odchovanci Masarykovy školy, kteří osudem jsou určeni k tomu, aby, nechápajíce věci znamenitých, velikost jejich dokazovali svojí naivností. Voltaire se tázal kdysi svých krajanů: »Ale co vy, Qualchové, jste vynalezli?« Na podobnou otázku naši pokrokáři mohou odpověděti: »Vynalezli jsme umění, jak smělou mluvou potlačujeme velikost jiných, můžeme státi se znamenitými.« S naší strany poukázali bychom na velikou vadu této pokrokářské znamenitosti, že jest chytráctví její již prohlédnuto a že lidí soudných neohromuje, nýbrž lidskou svou pošetlostí poskytuje jim humorné zábavy.

1813. Jenerál Moreau. V bitvě u Drážďan zaznamenáváme tragickou smrt jenerála Moreaua. Když byl Bonaparte prvním konsulem, ve spiknutí, které proti němu sponovala vláda anglická, zapletl se také jenerál Moreau, jenž byl osobním nepřitelem Nanoleonovým a jenž se domníval, že hodnost prvního konsula náležela vlastně jemu. Hlavním důvěrníkem anglické vlády byl Jiří Cadoudal, muž, který dlouho statečně odporoval republice ve Vendée a který usiloval a získání královského trůnu Bourbonům.

Když však Cadoudal nepoznan s jinými spiklenci přišel do Paříže a když v tajných schůzkách dorozumíval se s Moreauem a Pischegrum, jak by Napoleona na některé jeho vyjížděce bylo přepadenouti a v boji zabiti, spiknutí bylo prozrazeno a hlavní vůdcové zatčeni. Jiří Cadoudal a někteří jiní odsouzeni byli na smrt, Pischegru spáchal sebevraždu ve vězení, a Moreau měl býti potrestán dvouletým vězením. Napoleon však odpustil mu trest, jestliže se vystěhuje do Ameriky. Moreau výminku tuto přijal.

Spojenci r. 1813 mínili, že by věci jejich mnoho prospělo, kdyby slavného jenerála povolali z Ameriky a postavili ho proti Napoleonovi. Moreau, který myslel více na pomstu, než na svou slávu,

nabídku spojenců ochotně přijal. Do Čech přibyl, právě když Rakousko se přihlásilo za spojence Ruska a Pruska. Alexander I. navštívil Moreaua a poznamenal lichotivě, že velikým mužům dlužno vzdávati úctu. Za carem do bytu jenerála dostavil se brzo též král pruský, a oba pak s Moreauem drahnou dobu se radili. Moreau v bitvě u Drážďan jel po boku carovu. Právě bylo oběma jezdcům vyjeti z úvozu na planinu, kde dílo záložní dělostřelectvo, když car, zadržuje koně, dával přednost Moreauovi, kterýž však místo před carem uctivě odmítl a posečkav chvíli, bral se za Alexandrem. Když vyjeli na planinu, přiletěla francouzská dělová koule a Moreauovi přerazila obě nohy. Car dal ho z počátku nésti granátníky a později dal ho ošetřovati v domě jistého faráře, který byl přítomen bolestné operaci. Moreau zlořečil svému osudu a stále opakoval: »Jakže, já umírám prostřed nepřátel Francie a jsem ubit francouzskou kulí?!« Když Napoleon poražené spojení pronásledoval, francouzský husar, vjížděje s druhý do vesnice, spatřil krásného dánského psa, jenž nepokojně sem tam pobíhal a hledal svého pána. Husar psa přilákal a na jeho obojku přečetl nápis: »Náležím jenerálu Moreauovi«. Brzo po té přišel pobočník Moreauův, plukovník Rapatel, a žádal, aby mu pes byl vydán. Žádosti jeho bylo vyhověno, ale obojek psův Francouzi si nechali, a později dostal se mezi zvláštnosti drážďanského musea. Mrtvolu Moreauovu Rusové odvezli, aby se nedostala do rukou Francouzů.

Chlum. Ve všech zprávách, které v časopisech v tyto dni se uveřejňují, děje se sice zmínka, že francouzský jenerál Vandamme byl u Chlumu poražen, ale nepoznamenává se, že se tak stalo nedbalostí a nevraživostí jenerálů: Saint-Cyra a Mortiera. Napoleon neposlal Vandamma jen tak na slepo, aby zastoupil u Teplic cestu poraženým spojencům. Co by také byl Vandamme se svými 20 tisíci muži proti 200.000 nepřátel kloudného pořídil? Napoleonův plán záležel v tom, aby Vandamme rychlými pochody pospíšil k Teplicím, kamž inířily sbory spojencův, a aby tam zabránil jejich ústupu. Za Vandammem komandovány byly sbory maršálu Saint-Cyra a Mortiera tak, aby ustupující spojenci napadeni byli v předu i ze zadu. Plán byl dobře promyšlen, ale nestal se skutkem proto, že Napoleon osobně nevelel, nejsa přítomen.

Z počátku Napoleon účastnil se sice pronásledování a bděl, aby rozkazů jeho bylo dbáno, ale druhý den pokoušela se o něho churavost, provázená dávením. Caulaincourt, nejvyšší štolba, předstíraje obavy, radil Napoleonovi, jenž byl již pět dní na koni, aby se šetřil a vrátil se do Drážďan. Napoleon dal se přemluvit, spoléhaje, že Saint-Cyr a Mortier uložené úkoly vykonají.

Vandamme přitáhnul dne 30. srpna k Teplicím, ocitl se před divisí Ostermana, jednoho z nejstatečnějších ruských jenerálů. Vandamme vida, že po cestě, kterou předchozího dne přitáhl, sestupuje armádní sbor a domnívaje se, že jest to Saint-Cyr a Mortier, jejichž pomoc mu císař slíbil, tím s větší rozhodností udeřil na Ostermana. Ale přichozí nebyli přátelé, nýbrž dvě silné divise pruské, vedené jenerálem Kleistem, jenž prošel mezi sbory Mortiera a Saint-Cyra, kteří si ho ani nevšimli. U Saint-Cyra nad povinností nabývala vrchu zlá vůle, kdykoli měl některého druhu podporovati, jako se přihodilo na příklad v Rusku, kde v rozhodných okamžicích opustil maršála Oudinota u Polocka. Nevraživost Saint-Cyrova působila i na Mortiera, a tak se stalo, že oba nečinně naslouchali hřmění děl a lomozu bitvy, ve které Vandamme byl napaden ze zadu, odkudž čekal posily, a ve které přibývaly nové kolony spojenců se všech stran. Kdyby byli v čas vyrazili a konali svou povinnost, zle by se bylo vedlo ustupující armádě, jejíž pěchota, jízda, zavazadla a děla v největším nepořádku v úzkých průsmycích byla namačkána. Napoleon Mortierovi a Saint-Cyrově vyslovil jen důtku, neboť byl by musil propustiti skoro všechny maršály, kdyby byl chtěl trestati ty, kteří nejevili dosti horlivosti.

Obrana.

Lurdské zázraky. Vyjímáme z brněnského »Hlasu« aspoň některé nové zprávy. Doktor medicíny a přírodních věd Alfred Deschamps vydal právě spis o známém uzdravení Petra de Rudder.

Zajímavý je úvod knihy, jejíž na žádost autorovu napsal přítel jeho dr. Le Beca jejíž zde dle »Croix de Lourdes« podáváme. Z úvodu toho podáváme: »Zázrak, jak ho prohlašuje církev, musí lékaře úplně zmásti. Je-li vědecky dokázán — a důkaz vědecký je v jistých případech možný — pak ukazuje zcela zřejmě malomocnost našeho lékařství a omezenou cenu toho, co fyziologové nazvali »nezměnitelnými zákony přírody.«

Lékaři, proslulí fyziologové a znamenití badatelé zjevů přírodních učinili ve vědě podivuhodný pokrok. Pozorujíce, že zjevy životní, záměna výživných látek uvnitř tkaniv a vývoj buněk dějí se vždy tímž způsobem, zcela přirozeně soudili, že

způsob ten nemůže býti změněn a svým konklusími dali formu zákonu. Máme ve zvyku podříditi se těmto zákonům, ježto »nezmůžeme ničeho proti zákonům přírodním«, praví zcela správně Charcot ve svém díle, »Věra uzdravující.« Než proč má se tvrditi, že to, co je nemožno lékařem, je nemožným i principu vyššímu, jež věřící zovou Bohem?

Anatomisté tvrdí, že kosti rostou jen do 25. roku. Proč právě tato hranice věku? Nevíme. Však ustanovil-li Tvůrce přírody tuto hranici, proč by ji nemohl změnit? Snad proto ne, že my lékařové přijali jsme zákony anatomistů a nedovedeme učiniti jinak? Kde je moc, jež mohla by Bohu zabrániti jiný postup? Chápu zcela dobře, že možnost jiného postupu je velmi nepřijemná tak mnohým lékařům. Také je zcela přirozeno, že lékař hned na počátku obyčejně zázrak popírá a žádá pádných důkazů. Nuže, křesťanští lékaři sestavili určitý počet podmínek, jež skýtají úplnou záruku. Jsouť to: 1. ztráta podstaty tkaniva (látky); 2. obnova ad integrum a to v době zjevně příliš krátké pro vyléčené lékařské; 3. trvání uzdravení a trvalá obnova všech výkonů fyziologických. Všecky tyto podmínky lze nalézt u jistého počtu náhlých uzdravení lurdských. Příkladem je případ Petra de Rudder.

Bychom zvýšili pádnost důkazů, vyloučíme v našem případě zjevy řádu čistě nervového, protože pathologická fyziologie soustavy nervové je málo známá a lze se lehce mýlit. Myslíme, že je lépe ponechati stranou uzdravení, jež mohou býti vskutku zázračná a zabývati se raději případy, u nichž lze zjistiti poruchy pathologické, přístupné našim prostředkům pozorovacím.

Předneseme-li některá zázračná uzdravení v kruhu lékařů, setkáváme se obyčejně s odporci různého druhu. Jedni popírají a priori. Nechtějí případ zkoumati, protože, jak praví, zázrak je vubec nemožný. Takoví nestarají se o pravidla historické kritiky, při studiu fakta neřídí se ani kritikou vědeckou. Popírají jednoduše, vymyká prý se to úsilí mozkovému. Lékaři tito mají to, co anthropologové zovou mozky s obyčejnými závity. Na těch nežádejte hlubšího badání.

Jiní, mnohem intelligentnější, neuznávají zázraku, protože se přiči zákonům učenci uznaným. Jsou dále lékaři, kteří mluví jen o chorobách, povahy výlučně nervové a tvrdí, že všechny ostatní případy, jež však studovati nechtějí, jsou též povahy. Konečně máme i kollegy, kteří rokuji o všem a popírají vše. Je jim na tom dosti, prohlásí-li, že lékař, jenž podal vysvědčení, musel se mýlit, že věci sběhly se tak nebo onak. Vysloví nějakou hypotézu a po nějaké době ji přijímají za důkaz. Je pravda, že diagnosa některých nemocí je často velmi nesnadná a může býti předmětem sporu. Jinak je tomu ale u nemocí čistě chirurgických. Zde padá do očí svědků hmotnost fakta, totiž ztráta podstaty látky, rána, hněsivost, zlomenina kosti atd. To jsou věci, jež každý vidí a netřeba k tomu člověka učeného.

Pravil jsem, že odporci naši, volní myšlenkáři, mají právo žádati důkazy lékařské a zázračných vyléčení. Při tom však ať nezapomínají laskavě na žalostnou nehodu, jež přihodila se známému Haecklovi. Haeckel zasvětil celou existenci hledání důkazu Darwinismu. Vymyslel plasma, zvané Bathybius, beztvárnou to hmotu na dně mořském. V tomto Bathybiu utvořila se buňka monéra. Z monéry pošly pak buňky, jež vytvořily bytosti živé. Nešťastnou náhodou se ukázalo, že ten pověstný Bathybius není nic jiného, než sklad neorganického gypsu, jež Karel Vogt nazval k vůli legraci »Sulfas calcis Haeckelii.« Slavný fyziolog ruský Eliáš de Cyon řekl správně: »Tento pověstný Bathybius má všechny vlastnosti a jen jednu chybu, že totiž neexistuje.« Důležitější je to, že Haeckel byl usvědčen z falšování vědy. Bras (Das Affenproblem, Lipsko 1908) dokázal, že Haeckel falšoval embryologické obrázky Selenhy, van Benedena a Hisa, by dokázal zvířecí původ člověka. Haeckel se k tomu také přiznal (»Volkszeitung«, Berlín, 29. pros. 1908.) Tímto svým přiznáním ukončil zuřivý ten odporce církve svou kariéru.

My však chceme se zdržeti všech hypotheses a držeti se toliko dokázaných fakt a šetření lékařského, jež dokazuje nám hmotnost poruch před náhlým vyléčením.

Renan mluvil o vědeckých komisích. Je tak naivní, že chce ustanoviti vědeckou komisi, jež měla by bdíti nad zjevem zázračného uzdravení, jakoby se jednalo o nějaký případ v laboratoři. Pak by se muselo smluviti i nějaké dostaveníčko s Bohem, ale dosud nepodařilo se lidem najíti prostředek, jímž by mohli Boha k tomu donutiti. To je to právě, že zázrak neděje se na komando. Žádá se často a obdrží velmi zřídka. Divná věc je, že zázraky dějí se velmi zřídka u bohatců. Zřídka je skoro výhradně u chudých, jak dokazují Annaly Lurdské. Zjistil jsem, že tomu něco přes rok, náhlé uzdravení u 25leté dělnice, kterou jsem měl před 3 roky v nemocnici sv. Josefa. Měla kostižer páteře. Propíchl jsem ji tehdy velký studený vřed, mající vznik v páteři, v levém kyčelním důlku. Měla po celou dobu mého ošetřování ochromenou kyčli. Dal jsem jí šněrovačku, jež činila celé tělo nehybným. I se šněrovačkou dopravili ji pak do nemoc-

nice v Pau. Zde měla dva zápaly, pobřišnice a blan mozkových, oba zřejmě původu tuberkulosního. Dvakrát ji zavezl do Lurd a při druhé cestě byla náhle vyléčena. Páteř se jí narovнала, znetvoření kyčle zmizelo, pohyby byly svižné, dokonalé, bezbolestné. Poukazuji tu na jeden zvláštní zjev, jenž pozorován byl u většiny zázračně uzdravených a jenž vyskytl se i u nemocné švadleny. Minimi v okamžiku uzdravení neobyčejný pocit prudké bolesti, naplňující úzkostí, ale jen krátkou dobu, načež následuje nálehavá potřeba vstáti a choditi. Nemocnému je při tom jasno, že je úplně zdrav. Zjev tento nevyskytuje se nikdy u uzdravení dosažených vědou lékařskou.

Vše, o čem mluvím, má za účel ukázat, v jakém duchu pojímáme studium zázračných uzdravení a v kterém případě jsme ochotni je uznati. Chápu velmi dobře, jak pomateni jsou těmito zjevy laikové, kteří nestudovali medicínu. Mohou se lehce mýlit, protože rokuji o faktech fyziologických a nemají k tomu náležité přípravy. Příkladem je M. Verhas, jenž napsal dílko s názvem: »Zázrak Lurdsko-Oostakkerský čili zázračná záměna nohy pravé za levou.« Název tento je jistě hodně směšný. Nebyl by však k smíchu, kdyby záměna byla skutečná. Nezáléží na tom, je-li na noze pravé nebo levé, tkanivo je totéž u obou, zranění je totéž. Udání je zbytečné, ježto tkanivo nervové je na obou stejné. Kdyby byl pan Verhas fyziologem, bylo by mu to známo, ale on fyziologem není. Popis komplikované zlomeniny nohy, nepravdivelné její pohyby, postup hnisání, souchotivý stav nemocného, vše to je podáno s překvapující přesností klinickou. Je to klassický obraz nemocného, u něhož souchotiny zvolna pokračují a u něhož tkaniva nemají snahy obnoviti se ani částečně ani celkově. Kdyby byl pan Verhas chirurgem, bylo by mu to známo, ale on chirurgem není. Pan Verhas se diví, že lékaři byli po 8 let ochotni léčiti nemocného za tak skrovný honorář, jaký vyplácela rodina Busova, nebo dokonce zadarmo. On však neví, že kollegové moji pokládají si za čest, postaviti vědu do služeb chudých lidí. Pan Verhas končí své úvahy o přesných odpovědích lékařů tím, že jim podkládá podezřelé intence. Podezřívání to je beze všeho podkladu a nejvšš urážlivé. Vkládá lékařům do úst zcela něco jiného, než co byli napsali. Takové rozumování je zcela rozdílné od pravidel přijatých kritikou historickou. Přečetli si laskavě tyto řádky, pozná, že pro nás nejsou zázračná uzdravení lurdská článkem víry, ale že se na ně díváme hodně z blízka a ustavičně o nich rojukeme. Uvidí, že v případě, jako u Petra de Roddera, lze najíti všechny vlastnosti záruky, o nichž jsem se zmínil, totiž: 1. Skutečnost poruchy patologické s výjimkou zjevu nervových. 2. Rychlost obnovy tkaniva a 3. Trvání uzdravení. Dr. Le Bec, chirurg v nemocnici sv. Josefa.

ZÁPIS

žactva do klavírní školy Ferdina da Knepra,

státně zkonš. učitele hudby

a pěvecko-hudební školy Máiky Kneprové,

státně zkonš. učitelky hudby

koná se od 1. září t. r. v místnostech školních v Hradci Králové, Jiráčkova tř. 282.

Příhlášky též písemně.

Školní rok začíná 15. září t. r. a končí 15. července 1914.

Vyučovací předměty:

Hra klavírní dle metody prof. Jiráčka.
Zpěv dle školy Pivodovy.
Hra na housle dle metody prof. Ševčíka.
Všeobecná nauka o hudbě.
Intonační oddělení.
Příprava na konservatoř a ku státní zkoušce.

Vyučovací plán pražské konservatoře.

Pro ovičení žactva ve veřejném vystupování pořádají se hudební matinee a produkce.

Půjčovna pian.

Nové nástroje.

Nájemné mírné.

Ke kolínské pokrokové demonstraci. Pokrokový »Přehled« píše o účincích, které zvířila mezi fanatiky jeho včasná poznámka o vzdoroslavnosti kolínské: »Zneužívání památky Husovy. Lokálka pod tímto názvem v posledním »Přehledu« otíštěná, pobouřila »Samostatnost«. Nazývá ji notickou aklerikální, pisatele pasuje na »hlubokomyslného« a lokálku samu pak prohlašuje za »příznačný dokument zmatenosti«. »Samostatnost« jako obyčejně

fixluje. Manifestační projev u příležitosti položení kamene k Husovu pomníku je »zneužíváním památky Husovy«. (Tak totiž soudí »Samostatnost«). Proč pak pořadatelstvo oné slavnosti čekalo zrovna na den katolického sjezdu? Proč ohlásilo položení kamene až potom, když vidělo, že na tutéž dobu ustanoven je katolický sjezd? Proč vedle položení kamene svolávání schůze s tematy nesouvlačícími přímo s položením kamene a Husem samotným? Ze všeho je vidět, že položení kamene mělo jen přitáhnout a přilákat více lidí pro demonstrační schůzi a manifestaci! Šlo-li o opravdovou oslavu Husa, mohlo se položení kamene provést jindy, v jinou neděli. — Miní-li dále »Samostatnost«, že se u nás jeví zmatenost zejména v článcích politických, pak ji, bohužel, musíme říci, že právě tento její úsudek nás utvrzuje v přesvědčení, že politické naše stanovisko je správné. Neboť až dosud byl politicky správným vždy pravý opak toho, o čem »Samostatnost« tvrdila, že je to v dané situaci i jindy postup jediné k cíli vedoucí, úspěšný, nezmatený a šťastný.

Monistický tábor hrdých volnomyšlenkářů tržil nové rány od skutečné vědy. Dokázáno zase, jak Haeckel ve svém fanatickém boji proti názorům křesťanským (o původu a vývoji člověka) sedne na lep každému dohadu. Bylo mu zasláno »medvědí« embryo (zárodek) a sice takové, které svou podobou naprosto ani neodpovídalo vývojovým domněnkám Haecklovým. Embryo mělo na hřbetě ostny jako ježek. Tento zárodek vyšetřil a popsal kolega Haecklův dr. Maurer, namáhal se různě vědecky zdůvodniti důležitost embrya pro vývojovou teorii. Ale nezaulati učenci, kteří myslí skutečně samostatně, poznali, že »embryo« jest skutečný ježek. Medvěd s velikými ostny — to bylo přece jenom každému velice podivné. Universitní přírodověda, která se dala do tak ponižených služeb protikřesťanského tábora, blamovala se jako pověšivá stařena.

Sám »Čas« dne 7. t. m. poukazuje na slabiny Haecklovy a pokračuje v příčině monistických názorů sociálních a kulturních: »Přírodovědecké náboženství, o němž sní monistická církev německá, je contradictio in adiecto (protimluv způsobený přídavným jménem.) Proto někteří etikové (učitelé mravouky) němečtí, jako Jodl, jsou nuceni stále vykládat, že materialismus nestačí na problémy duchovní, etické a náboženské, a že popírat autonomii duševních a mravních jevů svědčí o hrubém nepochopení pravé podstaty monismu.

V Čechách o monismu se veřejně diskutuje od několika měsíců, kdy založen byl Svaz socialistických monistů. Poněvadž v tomto Svazu seskupují se hlavně sociální demokraté — bezvěrci, bylo by lze jen souhlasiti s akcí z důvodů politických a taktických, podle změněného hesla, že všechny cesty mohou vésti — od Říma. Jinak je s monismem jako nábožensko-filosofickým směrem, který se má šířiti zejména v dělnictvu. Je-li německý monismus dosti nevyjasněn a komplikován rozparem materialistů s ethiky, je česká jeho propaganda ještě nejasnější a na české poměry kulturní ještě nepřipadnější. Tvrdí se, že se monismus přijímá jen jako metoda a filosofický princip (zásada). Bylo by si přát, aby o českých duchovních potřebách bylo uvažováno konkrétněji a s náležitým zřetelem k modernímu stadiu filosofickému a vědeckému; dnes jsou exaktními nejen vědy přírodní, ale exaktně pracuje se i v oborech psychologie a sociologie, filosofické a etické důsledky z těchto exaktních věd duchovních budou jistě správnější, jde-li o problémy myšlení a citění náboženského a sociálního, nežli při vědách přírodních, na jejichž základě můžeme spekulovat leda o otázkách kosmických, vitálních a pod. Nejméně socialismus bude posílen přírodovědeckým nějakým pantheismem. Ovšem k socialisaci myšlení a citění v duchu moderního poznání vědeckého a filosofického povinni nejsou jen socialisté, — má to býti zájem české inteligence a českého národa vůbec.

O radikalsmu v Čechách a na Moravě napsaly neklerikální »Moravské Listy« předešlý týden: »Na Moravě se strany pokrokového bloku se dělá politika stálého vyrovnání s Němci, kdežto v Čechách strany pokrokové a radikální o nějakém vyrovnání nechťejí ani slyšet. Na Moravě udržuje se houževnatě dosavadní ústava, v Čechách se pracuje k tomu, aby byla co nejdříve přivedena ad absurdum. Na Moravě dělá se vše, by se zabránilo obstrukci německé, v Čechách však zase obstrukci německé ponechává se volné pole. Časopisy pokrokové na Moravě, které propagují a obhajují činnost pokrokového bloku na Moravě, téměřž ústy a téměřž péry a tímž inkoustem obhajují zcela a naprosto diametrálně jinou politiku radikálů v Čechách. Co je dobré pro Moravu, jest jedem pro Čechy a naopak. Lze vyznati se v takovém zmatení pojmů a jazyků? Jak je to možno, že téměř »Lidové Noviny« vychvalují stranu národně-sociální v Čechách jako nejspasitelnější stranu českou, kdežto na Moravě ji až chorobně potírají? Jak lze si vysvětliti, že sociální demokraté v Čechách jsou vlastizrádci a zaprodanci vlády, kdežto na Moravě strana lidovopokroková jediné s nimi může existovati? Jak to možno, že pokroková strana v Čechách je sociálním demokratům nede-

mokratickou a nepokrokovou, zatím co na Moravě je vzorem pokrokovosti takovým, že se jejím vůdci obětuje i kandidát vlastní strany? Jak si má počínati čtenář a politický příslušník a jaký má mít dle toho, co čte, názor, je téměř nevysvětlitelné. Toho, koho má na Moravě zabít, zničit jako vřed a jed, toho sotva přejede vlakem za Rozhrání k Brněnci, opět má prohlašovati za výkvět českého národa a české politiky! Lze se v tomto zmatení nadíti náležitého, rozumného politického úsudku a správné politické výchovy? Nikoli, ale jediné čeho lze se nadíti — jest všeobecný zmatek, všeobecné nevrazení a chaos, v němž se dobře daří politickým křesťanům. Ne ideemi, ale mocenskými silami určuje se dnes politika česká. Kdo může zaručiti nejvíce mandátů, s tím se spojí. Toť heslo těchto podařených »vůdců«. Na Moravě viděl dr. Stránský, že mu mandát mohou zachrániti jedině sociální demokraté, a proto je odprosil, v Čechách však potřebuje pomoci národních socialistů, a proto zase je vychvaluje. Sní stále o zašlé »slávě«, kdy se domníval býti druhým Riegrem — ale to jsou již tempi passati (časy minulé). — Z voleb moravských se mohl poučiti, že sice pomůže všem jiným, leč nikoli sobě, a zejména ne straně pokrokové. Český zájem vyžaduje jednotnosti v české politice a nikoli všeobecnou rozešvanost — příklad s Hochenburgerovým jmenováním soudcu je výstrahou — a proto jest povinností všech lidí opravdových a poctivých potírati demagogii, lež a šalbu, třebaš by se halila do širokého haveloku »Lidových Novin« a jich majitele.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby církevní a kapli

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühla nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veledělostj. duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

Politický přehled.

Mezi Němci v království Českém to silně kvasí. Tvrdí se i se strany něm. tisku, že mezi radikálními Němci nastala roztržka. Rozdělili se na dva tábory: jeden za vůdcovství Wolfa, druhý vedením Pachra, Hummera, Teufla. Wolf sice tuto skutečnost popírá, ale přes to nelze zastříti volání po jednotě a dohodě, které nejvíce se ozývá se strany pokrokové, která prudkým volebním zápasem mohla by nejvíce ztratit. — Minulý pátek konala se v Praze schůze 24členného výboru k utvoření stálé německé organizace důvěrníků v Čechách. Za předsednictví předsedy Volksratu Titty usneseno požádati v německých městech v Čechách schůze lidu a přikročeno k vypracování stanov pro stálý sbor důvěrnický. Tím pověstný Titta ocitnul se na koni.

Zemská správní komise se hájí. Některé pražské německé časopisy tvrdily, že správní komise úřaduje stranicky na prospěch Čechů a že zemský pivní inspektorát obsazen je pouze českými úředníky. Předseda komise hr. Schönborn prohlašuje však úředně, že komise dbá přesně pravidel o úpravě jednací řeči. Pivnímu inspektorátu byly prý nově přikázány tři konceptní síly, z nichž jeden Němec, a mezi třemi vrchními účetními jest rovněž jeden Němec. Mezi 20 silami nižších účetních úředníků jest 13 Čechů a 7 Němců, při nově přijatých pomocných silách zemských jest 15 Čechů a 9 Němců, v pivním inspektorátu mezi 16 novými silami je 6 Němců. — Němci svým křikem jistě si něco vykřičí . . .

Hr. Stürgkh o způsobilosti zem. výboru. Užší výbor Svazu býv. českých poslanců ve schůzi 9. t. m. zabýval se i posledním jmenováním úředníků v zemském výboru a výrokem ministrpresidenta Stürgkha o vyřizování agendy zemským výborem. Pokud se týče jmenování úředníků usneseno, aby v záležitosti této pp. Švehla a posl. Choc osobně protestovali u presidenta správní komise hraběte Schöborna. V záležitosti výroku ministrpresidenta Stürgkha, dle něhož vyřizování agendy nyní jde rychle, kdežto za úřadování zemského výboru mnoho aktů zůstávalo nevyřizeno, prohlašuje užší výbor, že upírá ministrpresidentovi jakékoliv prá-

vo takovýmto způsobem vyjadřovati se o autonomních členech zemského výboru. Přisvědčí zemského výboru úřadováni vždy pilně a navštěvovali své kanceláře pravidelně i mimo obvyklé porady a častěji než byli povinni. Ne přisvědčí Zemského výboru, ale vláda nevyřizovala a nevyřizuje školské české věci, čímž způsobuje národu našemu škody bezměrné.

Spory v Haliči. Polský národní lidový svaz podal návrh volební reformy v Haliči, jež však zamítají Rusíni a polská strana lidová (Stapiňského). — Dr. Levicki prohlásil, že Rusíni budou znova vyjednávat o volební reformu s Poláky jen v tom případě, uznají-li tito dřívější kompromis. — Polská strana lidová hrozí vládě opozicí, nevyhoví-li ministerský předseda jejím požadavkům.

Vůdce polských »lidovců« pověstný posl. Stapiňski, majitel vládní koncese pro vývoz Poláků do Kanady, jest zase terčem útoků posl. hr. Lasockého, který vyčítá Stapiňskému, že r. 1909 vymohl pro bar. Poppera (žida) u ministra orby dr. Bráfa proti vůli haličské zemské správy a haličského místodržitelství velký obchod s dřívím ve státních lesních revírech. Bar. Popperovi bylo zadáno kácení lesů v Haliči, čímž mimohaličské firmy vydělaly mnoho set tisíc. »Lidovost« polského snažení!

V rakousko-uherské diplomacii nastávají už změny. Dr. hr. Szapary (Maďar), sekční chef v zahraničí, ministerstvu, jmenován byl nástupcem velvyslance hr. Thurna-Valsasiny v Petrohradě. Tím vliv maďarský v zahraniční politice uplatňuje se dále. — »Reichspost« vyvrací pak zprávy, že hr. Berchtold již v září odstoupí a že nástupcem jeho stane se důvěrník následníka trůnu hr. Otakar Czernin z Chudenice.

Císař zase ve Vídni. V pondělí o polednách odejel mocnár z Išlu do Vídně, kde uvítání jeho bylo dojímavým projevem úcty a lásky ke vznešenému knížeti míru. Císař má zdravé vzezření a na kmetská léta pružný krok. . . .

V uherské ministerské radě byly prý návrhy a požadavky vojenské správy zamítnuty jako přemrštěné. — Poměry v Chorvatsku spějí prý k zrušení komisariátu, k čemuž dojde prý začátkem zimy.

Císař Vilém II. bude prý v druhé polovici října v Konopišti u Benešova jako lovecký host následníka trůnu a při té příležitosti navštíví také císaře Františka Josefa ve Vídni.

Přečtěte a dobře uschovejte tento inserát — bude vám mnohdy anebo později jistě potřeбен

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserty a konsumenty. — **Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních.** — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: navíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Nepatrný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — **Křesťanský ústav.** — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.

Bulharsko-turecké porady zahájeny v Cařihradě 8. září. Jednání týká se jen dvou bodů: vytčení turecko-bulharských hranic a výměny válečných zajatců. — Generál Savov prohlásil, že by Bulharsko ponechalo Turecku Drinopol i v opevněném stavu, ale žádá za to jiná místa především Kirkkilisse. Bulharští delegáti snaží se zachrániti, co se dá, jen že na vládu tureckou není spolehu, ta hraje si na malomocnou, ve skutečnosti provádí se tu s Bulhary šalebná hra. Porta schovává se za armádu, která za vůdcovství Envera beye, podněcována jsouc všemi nepřáteli Bulharska, bude vlastně sama diktovati Bulharům hranice. — Ministr zahrani. záležitostí hr. Berchtold zakročil prý u uherské vlády, aby tato snažila se nátlakem na uherské banky co nejvíce usplšiti jednání o půjčku pro Bulharsko.

V Srbsku ukončeno odzbrojení vojska a na všech železničních tratích zahájena pravidelná doprava. — Vláda odvolala také zákaz vývozu obilí

a píce ze země. — Královskou proklamací ze dne 7. t. m. prohlašuje se anexe nových území. — Důstojníci 4. srbského pěšího pluku, vyznamenání králem bulharským za hrdinství při dobývání Drinopole, odmítli vyznamenání toto přijmouti.

Konstantin »Bulharobilce«, král řecký, s korrunním princem 6. září zavítal na návštěvu do Postupimi, aby se císaři Vilémovi poděkoval za »dobrou radu« ve válce s Bulhary. Král řecký i korrnní princ dostali vysoká vyznamenání.

V Albánii vystupuje italská propaganda vždy otevřeněji. Počet s Rakouskem sympatisujících Albánců menší se vždy více. Všude jen mluví se o Italii, spasitelce prý Albánie. Italští agenti kde mohou pomlouvají Rakousko. Italii jde hlavně o obsazení trůnu. . . .

V Portugalsku vzrůstá nespokojenost s vládou republikánskou a dle všech známek připravuje převrat státní ve prospěch monarchie. A dosavadní vláda nebývale uplatňuje se ve vězeních a na popravištích a horečně chystá se k obraně.

Napětí mezi Čínou a Japonskem zavládlo následkem zavraždění japonských příslušníků při vtrhnutí čínského vládního vojska do Nankingu. Při velikých demonstracích vláda japonská vyzyvána k okamžité mobilisaci proti Číně. Prozatím vysílala vláda dva křižáky, které prý stačí k zabezpečení Japonců v Nankingu.

Zprávy organizační a spolkové.

Slavme zvláštními slavnostmi svátek sv. Václava!

Svátek sv. Václava má pro nás veliký význam, a to jak se stanoviska náboženského, tak i z ohledu národního a politického.

Sv. Václav jest jeden z našich nejstarších a nejpopulárnějších světců, český vévoda, který náboženství katolické v naší zemi šířil. Ba jest hlavním našim patronem; památka jeho táhne se českými dějiny jako zlatá nit.

Se stanoviska národního a politického jest význam vévody sv. Václava nesmírný. Neboť jeho hlavní zásluhou — a po jeho příkladu panovníků — nástupců křesťanských — byl národ náš zachráněn od smutného osudu Slovanů Polabských. — Jeho státnická obezřetnost položila základy účelné svépomoci k sesílení země české proti útokům německva: sjednocením země české a utvzováním křesťanství.

Čím více snaží se nepřátelé naši ideu svatováclavskou, jež tak krásně v sobě moment náboženský, národní a politický pojí, z duší českých vyhladiti nebo aspoň ji snížit, tím více musí býti naší snahou, pracovati na rozšíření a prohloubení úcty svatováclavské v Čechách.

Pokyny k slavnostem těmto naleznete v čís. 18. loňského ročníku »Dorostu«. Mimo to vydali jsme výtěnou, levnou brožuru »Sv. Václav a náš český život« (cena 14 hal.), ve které najdete potřebný návod ke konání sv. Václavských slavností, jakož i slavnostní řeč a vhodné recitace.

Naše slavnosti svatováclavské.

Okresní sdružení české mládeže katolické na Královéhradecku pořádá dne 28. září v Blešně u Třebechovic slavnost svatováclavskou s následujícím programem: Dopolodne: Uvítání účastníků od půl 9. do půl 10., o půl 10. seřazení účastníků u kříže a průvod k nově postavené kapli, kdež kázání dp. Stanislava Beneše, tajemníka Sdružení mládeže, posvěcení kaple vsdp. Ferd. Hanouskem, bisk. konsist. radou a děkanem v Třebechovicích, nato mše svatá (při mši sv. zpívá se píseň »Před Tebou se klaníme«, po mši sv. chorál svatováclavský). Rozchod a oběd. — Odpoledne: O půl 2. hodině odpolední seřazení průvodu u kapličky, pochod do zahrady p. Al. Čecha, kde slavnost s koncertem úplné kapely třebechovické osobním řízením pana Jaroměřského. Mezi koncertem přednáška pana Ing. C. Jana Pírky ze Žamberka na téma »Idea svatováclavská — ideou národní«. Různé atrakce, buffet, kavárna, pošta, tanec. Večer o 6. hodině věneček. Vstupné do zahrady 42 hal., do věnečku pán 1 K, dáma 50 hal.

Okresní Sdružení české mládeže katolické na Opočensku pořádá 28. září v den památky sv. Václava, vévody země České, slavnost v Dobrušce s následujícím programem: O 10. hodině dopolední shromáždění na náměstí v Dobrušce ve spolkové místnosti Katolické jednoty sv. Václava, odkud průvod do kostela, tam slavnostní kázání a mše sv. Po mši sv. rozchod a oběd. O 1. hod. odpol. řazení průvodu u měšťanských škol, odchod městem do Městských sadů, kde se bude odbývat tábory lidu, na kterém promluví p. Fr. Šupka, redaktor z Hradce Králové, »O významu slavností svatováclavských«. Po přednášce sv. požehnání v místním děkaněm chrámu Páně. Vstupenky do Městských sadů prodávati se budou po 20 hal. v místnostech Katol. jednoty v Dobrušce.

Okresní Sdružení české mládeže katolické na Vysokomýtsku pořádá na oslavu památky sv. Václava dne 21. září slavnostní schůzi v Turově u Chocně. Slavnostní přednášku prosloví vldp. Karel Keppl, ředitel bisk. Borromaea v Hradci Králové a starosta Sdružení mládeže.

Upozorňujíce na tyto slavnosti, žádáme veškeré členstvo dotýčných okresů, aby v nejhojnějším počtu se účastnilo a svoji účastí manifestovalo své neochvěné příslušenství k víře svatováclavské. »Nedej zahynouti nám ni budoucím!« ať nese se s Vašich mladých rtů a svatě nadšení, které roznlí se ve Vašich duších, ať roznesete po celých vlastech českých. Kéž slavnosti svatováclavské jsou znamením probuzení z národní i náboženské lhostejnosti, kéž jsou znamením lepších dob.

Výbory O. S. M. K. na Královéhradecku, Opočensku a Vysokomýtsku.

Ústřední výbor Sdružení české mládeže katolické.

Naše schůze. V neděli dne 14. září odpol. o 3. hod. v **Miletíně u Hořlc;** řeční sl. L. Kosařová. Týž den okresní konference o 1. hod. odpol. v **Žamberku** (sirotčinec); ref. tajemník vp. St. Beneš. — V neděli dne 21. září konference okresu **Skutečského.** — Týž den o 3. hod. odp. schůze v **Lipchyni**, na níž přednáseti bude vldp. V. Vojnar, farář Slavoňovský. — Sekretariát Sdružení mládeže katol. v Hradci Králové.

Okř. konference v Žamberku. V neděli 14. t. m. koná se ve zdejšíh sirotčinci o 1. hod. odpoledne schůze zástupců katol. spolků, odboček hospodářských, raifeisenek a okresního výboru katolické mládeže. Referent vp. Stanislav Beneš, taj. z Hradce Králové. Program důležitý. Necht' veškeré katol. spolky a i. své zástupce vyšlou. Okresní výbor mládeže necht' dostaví se úplně. — Jan Šeps, t. č. okr. jednatel.

Lublaňský slavnostní průvod a slet »Orla« na fotografických pohlednicích lze obdržeti 22 ex. za 6 K 60 h. Objednávky vyřídí župa »Orla« v Hradci Králové, Adalbertinum. Obnos račte zaslati předem a přiložiti 30hal. známku na poštovně.

Pro Libštát a okolí. Tělocvičný odbor »Orla« v Libštátě koná v neděli dne 14. září v katol. domě v Libštátě svou mimořádnou valnou hromadu všech členů s přednáškou br. starosty »Orla« z Lomnice n. Pop. Al. Manna: »Význam »Orla« dnešní doby a proč zakládáme odbory«. Bratrský odbor Orla z Lomnice n. Pop. účastní se této valné hromady celým výborem svým i všemi členy svými. Valná hromada započne o 3. hod. Bratři, důležitá organizační činnost všem nastává!

Z činnosti odboru Svatováclavské Matice Školské pro Lomnici n. Pop. a okolí. Připravuje se svatováclavský večírek, spojený s velkou přednáškou »Idea Svatováclavská a význam Svatováclavské Matice Školské«. Pozván známý řečník dp. Jos. Novotný. Nedopustíme za žádnou cenu, aby do škol vkrádal se nám duch nevěry a Volná Myšlenka, aby opravdové vlastenectví zvláznělo. Proto máme své národní vojsko. Zde, Orlové, pole vaší působnosti. Nuže, chutě k dílu! Dílo našeho odboru necht' zdaří Pán sám!

Hudební a pěvecký ústav MAT. NEPEŘENÉHO v Hradci Král.

Předměty vyučovací: zpěv, piano, housle a violončello.

Nový školní rok začíná 16. září a končí 15. července. — Zápis žactva od 1. září denně v místnostech ústavu, Dlouhá ul. čís. 200 proti městskému divadlu. —

Osnova vyučovací dle konservatoře pražské. Žáci všickni přidržováni jsou k hudbě sborové a hlavně k hudbě komorní.

NB. Jako tak proslulého učitele houslí A. Bennewitze, býv. říd. konservatoře pražské a jako dokonalý houslista s mnohaletou prakti učitelskou vyučuji houslím tak správně a touze methodou jako na konservatoři pražské. Skvělé výsledky mých žáků jsou důkazem, že ústav můj jest toho druhu jediným nejen v Hradci Králové, ale i v celém českém severovýchodu.

Mat. Nepeřený, majitel hudeb. a p. ústavu.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 9. září. Velitelství c. a k. pěšího pluku č. 18., žádajícímu vysvětlení o přičinách vysoké spotřeby vody užitkové v nových kasárnách pro pěši, podá se zpráva dle výsledku setření, vykonaného technickou kancelář. — Výkaz pokladní hotovosti ze dne 1. září t. r. byl vzat na vědomí. — Na žádost p. A. Schulze, vlastníka domu čp. 193 ve Špitálské ulici, povoleno bylo zřízení šachty pro spouštění sudů v chodníku před tímž domem. — Družstvo pro úpravu

potoka Pouchovsko-Piletického se požádá, by co nejdříve provedlo opravu uzávěrů v rourových propustkách potoka Pouchovského, by zamezeno bylo vnikání zpáteční vody z něho na pozemky obecní. — Oznámení farního úřadu v Pouchově o zpuštění několika brobů na tamním hřbitově neznámým pachatelem postoupil se c. k. četnictvu se žádostí za další pátrání po škůdci.

Na schůzi měst. zastupitelstva v Hradci Králové, jež konati se bude v sobotu dne 13. září 1913 o 11. hodině dopol., rozhodne se o žádosti Družstva pro stavbu domů soukromému úřednictvu v král. Českém za převzetí záruky za 40 proc. nákladu zamýšlené stavby 3 úřednických domů v Hradci Králové.

Valná hromada spolku »Samostatnostl« odbývána bude v pondělí dne 29. září 1913 v Adalbertinu o 8. hod. večer.

Matiční koulení o ceny, které v předešlém týdnu pořádal »Kroužek kuželekářů« v Adalbertinu v Hradci Král., ukázalo, jak snadným, nevíravým a zároveň zábavným způsobem bez velké námahy a vydání vyzískati možno značných obnosů ve prospěch dobročinných účelů všénárodních i místních. Ovšem že bez obětavosti pp. příznivců, kteří dárky pro ceny věnovali, nebyl by tak značný výtěžek myslitelný. Těmto však, právě tak jako účastníkům kuličím, jistě bude dostatečnou odměnou morální ta okolnost, že vyzískána byla značná částka 387.43 K (po zaplacení všech výloh), kteráž dle dodatečného usnesení »Kroužku« rozdělena dobročinným účelům.

Hymen. Sňatku p. Otty Chrudimského se slč. Bedř. Petridesovou bylo požehnáno dne 9. t. m. v Rychnově nad Kněžnou.

Z župy obchodních gremií kraje královéhradeckého. Dle došlých informací má býti zrušena vlaková pošta, odjíždějící z Hradce Králové směrem k Pardubicům a Vídni v 5.11 hod. odpo. pro nedostatek docházejícího materiálu. Královéhradecká župa obchodních gremií upozorňuje tudíž interesity z kruhů obchodních a výrobních, jakož i širší obecnost, že je v zájmu zachování tohoto důležitého spojení poštovního nutno, aby zdejší poštovní úřad byl dostatečně zaměstnán od 2 do 4 hodin odpoledne podáváním materiálu povozního a listovního, čímž odpomoženo bude také částečně velkému návalu obecnosti na zdejší poště vždy před 7. hod. večerní. Apeluje proto na všechny činitele, aby toto včasné dodávání poštovních zásilek před 4. hod. odpo. ve svých závodech zařídili.

Zápis žáků do I. třídy c. k. reálky v Hradci Králové bude se konati po prázdninách v úterý dne 16. září t. r. od 8. do 9. hod. dopoledne v ředitelně ústavu. Zkoušky přijímací odbývají se hned po zápisu. — Žáci ze škol měšťanských přihláš se k zápisu v pondělí, dne 15. září od 8. do 9. hod. dopol. Hned po přihlášce bude každý žák zkoušen (ze všech předmětů tříd předcházejících). Zápis nových žáků z jiných škol středních diti se bude dne 16. září od 10 do 12 hod. dopol. v ředitelně. — Bližší zprávy oznámeny jsou na návštěvní tabuli v budově ústavu.

Pěvecko-klavírní ústav Zlensy Součkové, učitelky zpěvu při měst. lýceu (Chmelova ul. č. 466 v Přizemí) zahajuje opět pravidelné vyučování v novém školním roce 1913—14 dne 16. září.

Královéhradecká továrna automobilů »Kau«, společnost s ručením obmezeným, odbývala dne 6. t. m. ustavující schůzi, při níž zvolen byl předsedou pan cís. rada V. J. Špalek, velkoobchodník v Hradci Králové, a místopředsedou p. iFr. Waidek, majitel kruhové cihelny a statkář v Plotištích. Členy předsednictva zvoleni pánové: Alois Nejedlý, továrník v Kuklenách, Vladimír Petrof, c. a k. dvorní továrník na Novém Hradci Králové, cís. rada Josef Piňáček, c. a k. dvor. továrník v Hradci Králové, František Rejmánek, dirigent Diskontní společnosti v Hradci Králové, Alois Švorčík, dirigent filiálky Assicurazioni Generali v Hradci Králové a Jan Zrůst, velkoobchodník na Pražském Předměstí.

Dar 50 K místo věnce na rakev zemřelého bývalého zasloužilého člena okresního výboru p. J. Loučného z Říbska věnoval na společnou sbírku národní okresní výbor v Hradci Králové.

Hospodářská zimní škola v Kuklenách zaslala nám svoji poslední výroční zprávu, v níž v úvodu nalézáme článek p. řed. M. Michálka: »Rolníci, poslejte syny do škol hospodářských«; dále obv. zprávy školní, z nichž zřejmo, že ústav v posledních letech dospěl k značnému rozvoji a těší se neobyčejně návštěvě. V posledním roce byl na ústavě 81 chovanec, takže škola návštěvou žactva jest nejen prvá v král. Českém, ale v říši vůbec. Rovněž i veřejné působení školy jest přičiněním ředitele velice značné. — Ústav má bohaté sbírky školní, pokusné pole atd., vůbec vše, čeho k názornému vyučování třeba. — Školné ani zápisné se neplatí. Méně majetným chovancům půjčují se knihy z bohaté školní knihovny. — Nový školní rok počne dne 3. listopadu. — Přihlášky nově hlásících se chovanců přijímá ředitelství školy, které veškeré dotazy ochotně zodpoví a výroční zprávu zdarma zašle. — Škola požívá práva veřejnosti.

»Bankovní Zprávy« vydávané Českou bankou přinášejí ve svém zářijovém čísle následující zajímavé články: »Význam zlata v budoucnosti, Zdaňování továrních budov, Postavení Ruska v hospodářství světovém (pokrač.), Různé zprávy, Obchodní kalendář, Prémiové sazby, Kursovní a Slosovací list. Předplatné ročně K 1.20.

Z rychnovského vikariátu do Sušice. S bolestí vzal vikariátní klerus na vědomí smutnou zprávu o odchodu vdp. kvardiána opočenského kapucnského kláštera P.

Richarda Randáka, který byl v minulých právě dnech ustanoven kvardiánem v Sušici. Náhlého a neočekávaného odchodu jeho želi celý kraj poorlický, město Opočno, kde P. Richard po mnohá léta blahodárně působil, v duchovní správě přeochootně vypomáhal a vřelých sympatií všech dobré vůle si získal. Odchodu jeho želi osiřelý klášter, jehož populární P. Richard byl přelaskavým otcovským představeným a rádcem, odchodu jeho želi všichni ti, kteří měli příležitost poznati to zlaté srdce jeho, ten ryzi charakter jeho. Odchodu jeho želíme nejvíce my kněží traktu rychnovského, kteří jsme měli v P. Richardovi při rekoilekcích duchovního vůdce vzácné zkušenosti, na slovo vzatého kazatele a hledaného zpovědníka, jenž ve svých jímavých a přesvědčivých promluvách v děkanském chrámu Páně sžil nás v zodpovědném a obtížném úřadě našem, ukazoval pravou cestu pokoje a spásy časné i věčné a vléval hojivý balsám útěchy v srdce naše, jež zloba lidská drásala. S jak velkým vznětem a nadšením, jako znovuzrození, odcházeli jsme ze zpovědnice milého a nezapomenutelného P. Richarda! Ach, opustil nás zkušený duchovní vůdce, Prozřetelnost Boží odvolala jej do sušického kláštera po dlouholetém a požehnaném působení v Opočně. V análech kláštera opočenského bude P. Richard vždy prvé zaujímati místo a to všm právem. Klášter moderně zařízený, vodovodem a elektrickým světlem opatřený, jakož i skvostně ozdobený chrám Páně budou vždy výmluvnými svědky horlivosti a neunnavnosti tvůrčího ducha P. Richardova. P. Richard byl miláčkem lidu poorlického i Němců pohraničních, kteří o Porciunkuli do útulného kostela rádi zavítali a zpovědnici páne kvardiánovu vyhledávali. Němci těžce nesou ztrátu řeholníka tak horlivého a oblíbeného, jak jsme se sami byli přesvědčili. On byl však také miláčkem celé legie kněží, kterým byl všm. Nuže, reverendissime, buďte s Bohem a spokojen na novém, tak dalekém od nás působišti! Požehnaní nebes nechť Vás sprovází po všechny dny až na krajní mezy zásluhoplňného života Vašeho! Neradi, se skvou v oku se s Vámi loučíme, ale spolu gratulujeme klášteru sušickému, že ve Vás získal kněze vzorného, horlivého a bohumilého, na nějž kapucnský řád všm právem může býti hrdý. Buďte uisti. že jméno Vaše jako drahocenný odkaz nikdy nevyumizí z věčné mysli naší. Ave et salve, duše zlatá a šlechtaná! Na shledanou, hle ta vlra, slzu s oka stírá!

Čáslav. Starý bolestín. Nejednou měli jsme příležitost zaznamenati, jak přítomnost čáslavská se netečně chová k osobnostem o město tak či onak zasloužilým a jak přezírá muže, k nimž trochu té piety by bylo už přirozenou povinností. Nejnověji ukázalo se to u příležitosti úmrtí dra. Quise. Čím byl Čáslavi; o tom není jisté žádné pochybnosti; jeho význam jako spisovatele, básníka jest tak pevně spjat s bývalým životem našeho města, že kulturní historik bude vždy sahati k jeho vzpomínkám i jednotlivým básnickým jeho pracím, bude-li chtíti vzkřísiti kus zapadlého života čáslavského z druhé polovice devatenáctého století. Čím však byla Čáslav Quisovi, to bude již daleko ožehavější. Ne matkou, ale macechou byla mu tak často. Pro něho nenašlo se v Čáslavi chleba, protože nechtěl jíti špinavými vlnami politického kejklřství, pro něho při oslavě 60letých narozenin nebylo hřejiví upomínky, pro něho ku hrobu doprovázenému nebylo deputace předních vlasteneckých korporací čáslavských. Mezitím, co obdařena byla čestným měšťanstvím celá řada lidí, pro Čáslav daleko méně zasloužilých, jemu se této pocty nedostalo. Snad aspoň nyní rozpomenou se povolání činitelé, aby splatili mrtvému to, co opomjeli živému a uctí památku jeho. Rodný dům jeho jest sice zbořen, na jeho místě stojí škola, ale pro pamětní desku by se i jinde místo našlo, a kdyby toho nebylo, nechť aspoň ulice některá nazeve se jeho jménem. Doufáme, že přece nepůjde se kol posmrtné památky jeho i dále tak netečně, jako chodilo se kol něho živého. — Oprava kaple Pomocné Matky Páně provedena byla nákladem spolku sv. Ludmily. Stěny byly znova natřeny, obnoven byl pamětní nápis a spolu zrestaurován byl i kříž před kaplí stojící. Ctitelé Panny Marie přijali to s povděkem a spolku sv. Ludmily budiž za to upřímné: Zaplať Bůh! — Nepřistojnost. Při stavění betonových sloupů k rozvádění elektrické síly připevněn byl drát udržující jeden z těchto sloupů do průčelí kostela sv. Alžběty. Nevíme, kdo přišel na tento naprosto nevkusný a urážející nápad, ale že to nebyl ani umělecky citliví ani nábožensky prodchnutý člověk, to jest jisté. Podivno že duchovní a patronátní úřad něco takového dovolili. Při tom fasáda kostela byla cele pobryndána sádrovou vodou, takže jest to pravou ostudou domu Božího. S kostelem sv. Alžběty nakládá se opravdu jako s opovrženým žebrákem. Katolické občanstvo to těžce nese, že se něco podobného dovozuje a plným právem poukazuje na to, že při synagoze a evangelických chrámech by to možné nebylo. Doufáme, že ostuda ta bude odstraněna, zvláště když možno nutné připevnění zaříditi jinak. Tolik snad technická zručnost, doufáme, dokáže. — Bez důvodným pomlouvačstvím nazvati možno plným právem zprávu uveřejněnou v 33. čísle »Posáz. Kraje« o poměrech v okresní nemocnici čáslavské. Opomíjejíce povídání o obsazování místa primáře, jež lidem dobře poměry znajícím zůstává prázdným žvaněním a nevšakmý se si »ušlechtilých« řečí o »známé censure z nemocnice«, o »posvěcené hlavě« a pod., uvádíme pouze toto: Nechť rozčilující se pisatel uvede jeden jediný skutečný případ, kdy sestry v nemocnici zaměstnané místo náležitých prací šly se modlit, nechť faktem dokáže, že někdy ve věcech lékařských nebylo a není směrodatným sestrám to, co lékař

nařídí, necht' dosvědčí uvedením jediného jména, kdy mezi služebnictvem nerozhodla práce a svědomitost, ale shánění klepů, donášení a líbání ruky představené. Pokud toho neučiní, zůstává všecko jeho povídání pouhou nabubřelou frásí, kterou si v nedostatku důkazů pomáhají pomlouvači a nactiutřači. — Zápis žáků do c. k. gymnasia konán bude 16. a 17. září vždy od 8. hod. hod. ranní. Prvého dne zapisuje se do třídy prvé, následujícího do tříd ostatních. Začátek roku školního počíná 18. září slavnými službami Božími v děk. chrámu Páně.

Koncert mistra Jaroslava Kociana koná se v Ústí n. Orli dne 14. t. m. o půl 4. hod. odpo. Vedle mistra Kociana, který položil na pořad koncertu nejlepší čísla svého uměleckého repertoiru pro své příští umělecké období, spolupůsobí p. M. Eisner, klavírní virtuos z Chicaga a umělecký druh Kocianův, dále orchestr Cecilijské jednoty seslehený ochotníky. Kocian tímto koncertem zahajuje novou uměleckou pout', která jej povede z počátku po několika předních městech českých, kam byl ke koncertům pozván. Odtud odebeře se náš slavný umělec na Moravu a pak již nastoupí pout' do ciziny, jmenovitě do Holandska, Francie, Italie, Ruska a Anglie vedle několika koncertů v naší říši.

Lomnice n. P. Pokrokářská spravedlnost zračila se nejlépe při slavnosti pořádané v neděli dne 31. srpna t. r. od sdružených spolků katolických. Katolické spolky dostaly povolení od sl. c. k. okr. hejtmanství, aby průvod konal se ze Staré Lomnice do Lomnice n. P. přes hlavní náměstí. Ačkoliv nebylo vážné a podstatné příčiny, proč by průvod nemohl ubírat se po hl. náměstí, přece sl. městský úřad zakázal průvod na náměstí. Nám to bylo v poslední chvíli jedno, jen to nemile jako občané našeho města jsme nesli, co pomyslí si cizí hosté, kteří k nám přišli z různých konců — z blízká a okoli. A bylo jich přes 500. Kroutili hlavami, říkali, že by se to ani v Kocourkově nemohlo státi, natož v známé pokrokové Lomnici. Kam poděla se soudnost, smysl pro spravedlnost, kde zůstala ta husitsky oslavovaná svoboda předsvědčení? Věru, že nebylo by divu, kdyby i ten kamenný Hus přes noc se vystěhoval z Lomnice, když takto svobodě a volnosti se rozumí. Kdo je katolická jednota? Jsou to občané v Lomnici n. Pop. bydlící, obecní dávky platící, občané, kteří konají své povinnosti a kteří za to žádají právo volnosti. Zde neplatí výmluva, že spolková místnost je ve St. Lomnici. Propůjčte nám pánové, městské divadlo a nebudeme choditi do sousedství. Naši hanbou to není, toť hanbou »pokroku a svobodomyšlnosti« a tu hanbu odnášejí si hosté naši do svých domovů, o níž budou povídati a čin ten kritice ostré podrobovati. Dnes nevíme se už ničemu, ani občanskému vtupu, proč Orlové nesmějí přes náměstí. Mají prý v pochodu: pod našim krokem duní zem. A jak prý by to vypadalo s náměstím, kdyby duněla zem pod kroky tolika a tolika Orlov! Na ten nemastný výp nereagujeme a prohlásíme, že zákaz byl ze strachu. Buď strach před novým dílčeděním — aneb strach před tou modrou barvou a orelským pochodem. A jestliže ti, kteří o zákaz se přičiňovali, podléhali vlivu různých pánů, jímž patronem svátkovým je sv. Antonín, pak upozorňujeme, že ovoce nesou vždy oni sami. Nebot, mluví-li hosté zle, padají pak slova na hlavu všech. Pokroková spravedlnost chtěla slaviti triumf, ale uvála v bahnu záští, štvání ve veřejném životě. Dnes janno, kdo seje růžnice a nesvár. To nejsou předsedové našich katolických spolků, ale jediné ti a pouze ti, kdo obcházejí jako lvové, hlásajíce: U nás nestrpíme klerikál. Ostatně žádné stromy nerostou do nebes. Přijde doba — a brzo — že činitelé tito odjinud budou poučeni, jak rozumí se výchově lidu vůbec — mládeže zvláště.

Obchodní a průmyslová škola v Rychnově n. Kn. Městská obchodní škola pro jinochy a dívky vydala svou první výroční zprávu za školní rok 1912—1913. Na škole působí 3 učitelské sly, žáků bylo 22 (16 dívek, 6 jinochů), vesměs národnosti české a náboženství katolického. — Městská dívčí průmyslová škola ve školním roce 1912—13 obsahovala oddělení: a) dvouleté odborné školy řádu první pro šití bílého prádla a vyšívání, b) celoroční kurs jazyka německého a francouzského. Žákyň bylo 20 (náboženství katol. 19, a israelského 1).

Různé zprávy.

»Křesťansko-sociální kuplířka« ležela zpráva z požidovstělého listu do listu. Tento tisk buďto chytlé zamkluje každoroční zatýkání celé řady kuplířů židovských, nanejvýš uvede takový případ se zamčením semitské příslušnosti zatčeného. Ale chytl se rychle klepu, aby mohl otitulovati honem sensační zprávu »Manželka křesťanského sociála kuplířkou« anebo »Křesťansko-sociální kuplířka«. Tak podobně zněly nadpisy zpráv, které dle »Pozora« otiskly »Rovnost«, »Lidové Noviny«, »Čas« atd., atd. V těchto zprávách se tvrdilo: M. Bartková v Lipníku zašantročila v těchto dnech 16leté děvče do vykičeného nevěstince v Kroměříži. Pod zámkou dobré služby vylákala od nezkušené matky jedinou dceru a poslala tuto oběť na zmíněné místo. Děvče, poznavši, »oč jde«, uteklo v domácím ústavním úboru na kroměřížskou policii, kdež případ oznámilo. Čemictvo již věc vyšetřuje. Muž dohazovačky jest předákem lipnické křesť. sociální organizace. — Na to odpovídá dne 8. t. m. »Našinec«: »Na základě přímých informací prohlašujeme, že není na celé zprávě nic pravdivého. Paní Bartková provozuje sice živnost sprostředkovatelskou, ale do Kroměříže, pokud funkcí dohazovačky koná, nikdy žádnou služebnou osobu neposlala. »Pozor« tedy směle a drze selhal, jako již selhal v nesčetných jiných

případěch. — Z chvatu, s jakým se chytli služebníci židovstva té pomluvy, jest patrné, jak se chtěli svým židovským abonentům a inserentům zavděčit. Jen honem ven s rámuscím bubnem! Věřejnost aspoň tím lépe poznává dvojitý loket takových fanatiků, kteří při zatýkání židovských kuplířů a kuplířek jeví nápadnou chladnokrevnost, jako by takové zjevy nebyly ničím, odehrávají-li se v táboře semitském.

Agrárníci o výsledku české politiky. Zdravující úsudek o české politice pronesl člen strany agrární posl. J. Žďárský v Nové Pace, pravě: »Stojíme před oktrojem volební reformy. V politice na říšské radě byl vliv náš poslední dobou přímo minimální, ač hlasovali jsme pro každou předlohu vládní, jen aby nepadlo na nás odium rozbití smířovaček. Za to nedostali jsme ničeho, naopak rozbití smířovaček členem vlády a podporu německé obstrukce! — A což ty mocné sliby a radikalisty velikého agrárního klubu? Tolik bázně, aby se nedostali do říšské rady »vládní klerikálové! Zatím však schůze samého agrárního klubu, byly tak skrovně navštěvovány, že Staněk musil hroziti, nedostaví-li se větší horlivost. Takový klub ovšem na zastrašení vlády naprosto nestačil.

Všelicos. Kosmonosy byly povýšeny na město. — Rakousko-uherská banka půjčí prý Bulharsku 30 mil. K. — V neděli 14. září posvěcen bude ve Vídni za přítomnosti císaře základní kámen nového kostela na paměť eucharistického kongresu. — Dne 4. t. m. měl v Sigmaringen v Německu svatbu bývalý král portugalský Manuel s princeznou Augustou Marií Hohenzollernskou. Svatby účastnil se také následník trůnu arcivévoda František Ferdinand s choť. — Následkem velké úrody hroznů očekává se obilnění vína o 15 až 20 haléřů. — Vrttemberská vláda se rozhodla zrušiti osobní šlechtictví. Příčinou toho jest, že počet úředníků a důstojníků, povýšených pro svou osobu do šlechtického stavu, vzrostl tak, že to již budilo nelibost ve veřejnosti. — Anglické sufražetky mají zase něco nového: liji do poštovních schránek jakousi černou tekutinu a ničí tak všechny poštovní záložky. — Císař nařídil, aby důstojníci četnictva, chtěli-li vstoupiti ve stav manželský, bez ohledu na věk měli tento zajišťující kapitál: poručík 60.000 K, nadporučík 50.000 K, rytmistr 40 tisíc, major 30.000 K. Pro účetní-poddůstojníky zůstává v platnosti sazba dosavadní. — V Australii, která nemá ani 5 mil. obyvatelů, vychází 1200 listů a časopisů. Že se mohou všechny tyto listy udržeti, to děkují inserci, jež jest tam velice rozšířena. — Obyvatelstvo měst Péc a Pevlje protestovalo u Porty proti připojení k Černé Hoře. Raději se prý vystěhuje. — Rozvodů přibývá: Na 100.000 obyvatel připadá ve Švýcarsku 43 rozvodů, v Americe 42, ve Francii 33, v Sasku 32, v Dánsku 27, v Prusku 23, v Anglii 17, v Norvéžsku 15, v Holandsku a Belgii 14, v Bavorsku 10, ve Švédsku 9, v Rakousku 8, ve Finsku 6. — Správa železnic, aby zamezila velké podvody s jízdními lístky, které se především daly v Hašiči zaváděti kontrolu osobami v oděvu občanském, jež průvodčí vlaku neznají. Mimo to na větších nádražích lístky cestujícím odebírané musí se ihned vhoditi do zvláštní schránky.

Jesuita přednášel v japonské horní sněmovně. Známý kazatel, člen Tovaryšstva Ježíšova Pater Vaughan, byl pozván presidentem horní japonské sněmovny, kníž. Tokugavou k přednášce v klubu senatorů sněmovny. Učený teolog přednášel »O záhadách nesvornosti naší doby«. Přednášku navštívili skorem všichni členové panující rodiny. Učená přednáška P. Vaughana byla událostí dne.

Předsední hudobního závodu Mojmir Urbánka. V těchto dnech předsídlí definitivně hudební závod Mojmir Urbánka do nových místností svého vlastního domu, jež vystavěl arch. Makovec dle návrhů c. k. vrch. stav. rady prof. Kotěry. V rozsáhlých místnostech doznal závod značného rozšíření. Nový dům hudobního závodu Mojmir Urbánka jest v Jungmannově třídě č. 34. blíže Ferdinandovy třídy u pomníku Jungmannova.

Agrární opořce znovu se probouzí. Kolínský neodvislý orgán českých zemědělců »Lidové Listy« dne 5. t. m. píše: »Lidé ryze agrárního smýšlení, kteří nejsou stíženi slávosnámí, aniž se kdy honí za sinekurami a osobními prospěchy, jichž lze dosáhnouti prostřednictvím strany na úkor celku, chtěli, aby strana sloužila státoprávnímu programu českému, by nebyla pouhým bezvýznamným přívěškem u hodinek bývalého mladočeského vůdce dra. Kramáře, chtěli, aby strana konala to, co hospodářský program vyžaduje na prospěch lidu a nikoliv některých jednotlivců, chtěli zkrátka, aby strana agrární sloužila a prospívala lidu a národu, čehož, jak v tomto listě v četných statcích uvedeno bylo, před smírem namoze nestávalo. Jaké as nápravy docíleno papírovým smírem pražským, vysvítá z voání zemědělského lidu více okresů: »Nejsme spokojeni!«, zaznívali hlavně z nečetnějších vrstev menšího lidu venkovského. Dle toho nezachovalo se agrární ústředí pražské tak, jak bylo očekáváno a bude proto nutno některé »nevyjasněné« záležitosti projednati. — ovšem slušně a věcně — veřejným tiskem, aby se předešlo pozdějšímu tříslení sil, jež by zemědělcům poškozovalo.

Politický haná při obecních volbách. Prostějov má před volbami. Dne 29. srpna již v té příčině napsal »Pokrok«, jak navazují extravlastenci k vůli získání křesel se soc. demokraty a jak se rudí dělníci sami ozývají proti manévřům svého předáka. »Bude to zas jednou přece jenom v Prostějově vyraženi »Měšťáci« nenávidění a »revoluční« (s prominutím) soc. demokracie se sejdou a společně budou bojovat proti nepříteli. Prostějova a národní věci. (To je běžná fráze dnešních držitelů mo-

ci.) Při jedné příležitosti nám bylo hrozeno jedním z »velikých« příznivců soc. dem., že nepůjdeme-li my s sebou, budou se musit obrátit na soc. demokracii. A onen pán nám doslovně řekl ještě před jinými: »Pánové, vezmete si na svědomí to, aby soc. dem. ohrožovala národní věc Prostějova? Pánové, uvažujte, co to bude za ostudu!« Už je to tady! Ti, kteří se oháněli tolik národem, jsou dnes největšími nepříteli národní věci. To jste si zas dali. A to všechno dnes panstvo obou táborů zapomnělo a rádo. Podržíme pánům zrcadlo před očima a promluvíme si s nimi. — »Pozor sdělil, že bylo již soc. demokratům slibeno půl třetího sboru.

Peče »Masotín« — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu »Vegetaria«, výroba poživatin na Smíchově. »Masotín« jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékaři doporučený výrobek. Vzorek na zkoušku za 30 h (ve známých předem). 5 kg za 6.50 K dobírkou vyplacene zasílá jmenovaný závod.

Josef Štěpán,
odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,
doporučuje závod svůj veledůstojnému duchovenstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování
oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,
zlacení písmen a různých předmětů venku se nalajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení
v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.
Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

Křesťanský a Orelský Organisátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msgr. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhrát velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
všech druhů a soustav,
pendlové hodiny

nádherných skříních,
řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení
nabízí ke koupi

JAN KALIS,
zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.
Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
Založeno r. 1848.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, řídí ve Vprahtelích)
doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a koveého náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová a na ukážku
se na požádání franko zašlou.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!
zábavné, cestopisné, poučné a odborné,
ČASOPISY
a díla periodická,
ZAKLÁDÁNÍ
a doplňování spolkových
KNIHOVEN
doporučuje
Družstevní knihkupectví
a nakladatelství
v Hradci Králové
Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

NÁBYTER

KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blahnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedine podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Vklady přes 24.000.000.— K. — Akciový kapitál 8.000.000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont smének. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12^{1/2}, a od 2^{1/2}—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměli. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysocany. Vklady na knížky 4^{1/2}—5^{1/2}% a běžné účty zúročí Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Otto Chrudimský
s chotí Bedřiškou,
roz. Petridesovou,

dovolují si tímto oznámiti, že
sňatku jich požehnáno bylo dne
9. září t. r. v chrámu Páně
v Rychnově nad Kněžnou.

(Místo zvláštního oznámení.)

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Založeno roku 1860.
Odměněn státní cenou. Strojní zařízení.

K dušičkám

nabízí svůj přeplněný sklad hotových

pomníků

z mramorů, žul, sienitů, za ceny značně snížené, mnohé

za ceny výrobní.

Desky mramorové,

pro nábytek, sklady nábytku, pp. uzenáře, řezníky, kavárny, hostince, moderní toalety, pro holiče, vlásenkáře, instalateury atd.

K návštěvě a shlednutí svého závodu a hotových prací uctivě zve

Zdenko Ježek,

velkoobchod sechařsko-kamenický

v Hradci Králové.

Čelakovského tř. 868. Jungmanova tř. 478.

Přechtná vyznamenání a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém provedení, od nejjednoduššího
vzoru mramorového do nejob-
sáhlejšího provedení figurálního,
dodává také i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zasaženo v místě.
Mosaiky skleněné pro ka-
mínky, křížové cesty atd.
Náklady, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Pedálová harmonia
obou soustav v každé vo-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva
zvláštní výhody

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4^{1/2} - 5 - 5^{1/2} - 5^{3/4}%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont smének a faktur, zálohy na cenné papíry a skvesty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

BYRRH

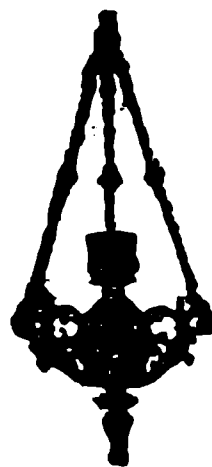
silici a chuť povzbu-
zující francouzské víno výtečné nahořklé
příchuť, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinohrady č. 1094.

Veledůstojnému

duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
rukovati veškeré kostelní látky a

náčin a to: monstrance, kachy,
cibáče, nádobky, paténky, ikony,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církvním vyhovějí. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbí nebo proti de-
plaku na nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kázku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shledání veškerých starých a stříbrných klenotů, jako: talířů
madenek, křížků, prstýnků, náramků atd. z šestiřehé
pruty, tabulek, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a dráhokovy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posílá a odesílá

Praha-L-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spo-
dní vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Husitství a národnost.

II.

Hymny, které nacházejí v národě obecného rozšíření, svědčí o náladě širých davů velice významně. Nuže — co tlumočí nejrozšířenější hymna husitská? V hymně není ani slůvka o vlastenectví, o národním právu. Zato však volá se k »bojovníkům Božímu a zákona jeho«, aby prosili od Boha pomoci. »Tenť Pán velí se nebáti záhubci tělesných . . . Kristusť vám za škody stojí, stokrát víc slibuje; pakli kdo proň život složí, věčný míti bude . . . Pána svého v srdci mějte, proň a s ním bojujte . . . A s tím vesele zkríknete, řkouc: »Na ně! hrr na ně!« Braň svou rukama chutnejte, »Bůh náš Pán!« zkríknete. Bíte, zabíte, žádného neživte!«

Tedy hymna tato svolává výhradně »Boží bojovníky«, velí bojovati pro Krista, udává válečné heslo čistě náboženské, káže drtit bezohledně nepřátele »zákona Božího«, nevyjímajíc konservativní Čechy, a těší bojovníky naději na život věčný. Povaha té písně ovšem ještě není důkazem, že by u husitských bojovníků vlastenecký cit úplně odumřel, ale rozhodně nesvědčí pro to, že husitství by bylo »mocným a nebývalým projevem uvědomění národního.«

Hnutí husitské stavělo na přední místo ať už upřímně či formálně »zákon Boží.« Dne 5. dubna 1421 učinila velká obec Pražská nález, »aby Němci rodili v městě jen hostinským právem a obyčejem mohli přebýti.« Ale — kteří Němci se přidali ke kalichu, těm dopuštěno v Praze i na dále podržeti měšťanské právo. Těm přiznán docela vlastní kostel a německá kázání. Tak se zachovali k Němcům kališníci v době, kdy české katolíky z Prahy vyháněli anebo pobíjeli. A také značná obec německá přetrvala v Praze všechny hrůzy války husitské. Ovšem i ti někteří Němci, kteří se přidali ke kalichu, byli vypovězeni — ale to se stalo hlavně k vůli tomu, aby se mohli zinocniti husité jejich přeplněných zásob. Co učinili těmto Němcům, spáchali také přece na své české universitě. Zajímavě si, jak ji osvobodili od Němců, přivedli ji na pokraj zkázy uloupením statků. Proti Němcům se stupňoval odpor hlavně proto, že valnou většinou protestovali proti reformním husitským rozbohům.

Vojska tábořská, která rozbíjela v Čechách a na Moravě daleko více lebek českých než německých, nezůstala dlouho voji ryze českými. Stálými boji řídly řady mužstva tak, že těžko bylo je doplňovati dostatečně lidem domácím. Proto do řad tábořských přijímání dobrodruzi z Polska a z Němce, kteří se přiznali ke kalichu výhradně pro naději na tučný lup. Voje tábořské rozmnožovali i ti Němci, kteří jsouce od husitů o všecko oloupeni, hleděli se vyhnouti krajní bídě tím, že podali ruku svým škůdcům. A tak český lid úpěl pod nemilosrdným drancováním a jinými násilnostmi mnoha cizincům. Vojsko tábořské, majíc vedení české, stávalo se četami mezinárodními. Tvrdosti těch cizinců zakoušeli ostatní i polní bratři táborští, kteří byli od bratří bojových vyssázáni. Když r. 1433 se jednalo o zemský mír a rozpuštění vojska tábořského, bojovníci táborští, obléhající Plzeň, silně proti tomu protestovali. Cizinci, kteří ve vojsku byli, nevěděli, kam se po zjednání míru obrátiti, báli se, že po návratu domů čeká jich šibenice.

Kdo praví, že náš národ přidružil se Husením »ve snaze za pokrokem duchovým«, jest přímo dětinským ignorancem, snižujícím význam českého národa. Ovšem komu začíná sláva našeho království Husením a končí Bílou Horou, ten má sotva slabé ponětí o povaze českých dějin. Ovšem nynější romantikové dále svůj obzor nerozšiřují, jim stačí velebit válečné vozy husitské a hodně lkáti nad Bílou Horou — stačí jim poukazovati elegickým tónem, jak chudinka český národ pořád trpěl, stále byl pronásledován, zkrátka jako by český lid v evropské soutěži vždy hrál úlohu ubohého vydědence. Tímto mámením sebe i lidí jiných v národě se šíří místo zmužilosti buď cholerický, zaslepený radikalismus — anebo ještě spíše pochmurná sklíčenost.

Nemá každý průměrně vzdělaný Čech vědět, že národ náš tehdy naprosto žádného přičlenění k národům vzápečným nepotřeboval? Zač považuje moderní zpátečnický náš národ doby Přemysla Otakara II., Václava II. a Karla IV.? Každý Čech, který odporučuje cit vlastenecký lidem jiným, má povinnost vědět, že Čechy za doby Otce vlasti a Václava IV. byly ohniskem vyšší kultury celé střední Evropy. Potřeboval se náš národ, chlubit se vzornou universitou »přičleňovat« k národu německému, který přes půl století přicházel pro vzdělanost do Čech k českým mistrům? Dříve než vznikla po Pražské universitě první universita v oblasti nynější říše Německé, uplynulo přes 6 desetiletí. Universita ve Vídni, která byla založena teprve několik let po universitě Pražské, byla přes půl století jen stínem vysokého učení našeho.

Čeští učenci získávali vysokých úřadů v zemích německých, stávali se vychovateli princů okolních dvorů panovnických, čeští umělci povolávání do velikých měst říše Německé k provádění monumentálních uměleckých prací atd. Zkrátka účta k českému jménu nebyla za hranicemi nikdy před tím ani potom tak veliká, jako v druhé polovici století XIV. a na počátku století XV. To proto, že Čechové tehdy nad všechny okolní kulturní národy vynikali v uměních a vědách. Také politická síla českého živlu budila respekt veliký. Země koruny České byly daleko rozsáhlejší než nyní, stát český byl svrchovaný a samostatný. Čeští politické diktovali mnoho státům jiným. Bylo nařizováno již za Karla, že i v městech založení německého každý konšel a soudce musí ovládati řeč českou, že Němci své dítky musí naučiti česky. Docela přikázal císař Karel IV. i německým kurfiřtům, aby dali vyučiti své synky jazyku českému. Také ku konci vlády Karlovy města dříve německá valem se počesťovala, jak dokázali Dr. Kalousek, Tadra, Tomek a jiní.

A národ tolik uvědomělý, který byl předním politickým a kulturním faktorem ve střední Evropě, potřeboval prý přidružení za pokrokem duchovním k národům vzdělaným! Nikdo jiný nenaučil české učence samostatně mysliti, než mistr Hus!

Hus zkrátka naprosto nepotřeboval náš národ přičleniti k národům duševně pokročilým, ale napopak děkoval sám, že osvěceností katolických mecenášů založena a zkvetla universita, na které sám mohl vyšší kultury dojíti. Jest skoro jisté, že by nebylo Husa, kdyby nebyvalo od konservativců založeno vysoké učení. Tehdy totiž chudí selští synkové nemohli se věnovati studiím na dalekých universitách zahraničních. (Dokonč.)

Záložna v Hradci Králové.
Janšík náměstí č. 103.

Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Filosofie a náboženství.

Napsal Jan Snížek.

Filosofie jest základem všech věd, pokud tvoří zásady, z nichž vycházejí a jest jich vrcholem, že vědy zkoumají příčiny bližší, filosofie pak, používajíc jejich výsledků, dochází až k příčinám posledním, vše sjednocujíc a zjednodušujíc. Některé vědy závisí na některých částech filosofie, jiné o ni cele se opírají, filosofie pak, tak říkajíc, med ze všech sbírá. Ale za tou celou soustavou vědeckou, složenou z filosofie a kolem ní sdružených a na ní spočívajících, k ní tihnoucích věd jest jiný obor vědy, jež prof. Durdik nazýval »závědou«, a který my jmenujeme náboženstvím, vírou.

Víra v širším slova smyslu jest uznání něčeho za pravdu na slovo jiné osoby. Liší se tedy víra od vlastní vědy tím, že při víře rozum uznává něco za pravdu z důvodů zevnitřních čili proto, že pokládá jistě svědka za věrohodného. Při vědě však rozum uznává něco za pravdu proto, že z vnitřního důvodu tomu tak jest.

Víru vůbec zamítati nebo haněti bylo by nesmyslné. Kdo z nás nevěří co chvíli lidem? Bez této víry nemožna by byla lidská společnost, bez této víry neobstojí ani věda lidská. Který fysik na př. tolik učinil pokusů, aby mohl pouze o ně opřít všechny zákony fysické, které uznává za pravdivé? Proč tedy je uznává? Věří svědectví jiných učenců, kteří před ním pokusy činili. Avšak tu třeba rozeznávati svědectví dvojí: historické, které se týká faktů samých, smysly poznatelných a dogmatické, týkající se zásad obecných nebo kterýchkoli věcí předcházejících bezprostřední zkušenosti. Svědectví historické za jistých podmínek (když je svědků více, fakt viditelný, úmluva vyloučena a pod.) jest zcela bezpečné, přesvědčující a takové slouží ve vědě a někdy i ve filosofii za materiál, z něhož rozum vědecký, to jest pro vyzkoumané vnitřní důvody a ne k vůli autoritě vyvozuje své závěry a zásady obecné.

Jinak je tomu se svědectvím dogmatickým. To není tak nezbytné pro vědu, ani tak neomylné jako první. Kde vlastní rozum nevidí, že by došel jasně, aby zaručil jistotu, tam ho také neposkytne autorita jiného člověka, rovněž omylného — neboť, kde sám nemá jasnosti, odkud bych věděl neomylně, že ji má jiný? Faktem přece jest, že i svědectví dogmatické t. j. mínění slavnějších lidí má značný vliv ve vědách i v samé filosofii, majíc zřetel k povstání i rozvoji soustav vědeckých, soustav filosofických i tak zv. škol filosofických. Jest patrné, že nejen důvody zaviňují osud soustav a

ono spřežení tolika duchů za vozem jednoho mistra, ale více je toho příčinou autorita a víra v autoritu. Autorita ta muze pocházeti buď ze skutečné povýšenosti duchovní, nebo z výmluvnosti, z věhlasu nebo jiných podmínek; ale vždy má váhu přesvědčení a nezastupuje-li úplně důvody, při nejmenším nemálo padá na váhu.

Tento fakt jest nepopíratelný! Ale tu jde o zásadu: zdali filosofie musí uznati autoritu učitelů, jinými slovy, má-li hleděti k mínění vynikajících filosofů a počítati autoritu jejich k důkazům, čili má-li se vubec ohledu na každou autoritu lidskou zbaviti.

Rozhodujícím v té příčině jest Kartesius, žádná autorita u něho nenajde ohledu ani slitování. »Předemnou«, praví, »filosofie nic určitého nevěděla. (Řeč o methodě, část I., n. 12.); žádnému z velikých lidí, kteří po tolik věku pracovali o vědě filosofické, nepodařilo se toho dosíci. Proto umínil jsem si celou filosofii postaviti znova a na nových a neochvějných základech.« (Řeč o meth. část 2.)

Takového tvrzení netřeba kritisovati. Nemáme-li rozum lidský za nic, zanechme filosofie; a uznáváme-li v něm mohutnost a schopnost pravdy, musíme také uznati, že to, v čem tolik znamenitých duchů pravdu vidělo, zasluhuje při nejmenším, abychom se k tomu ohlíželi a uvažovali, není-li v tom něco pravdy. Kdo všechny práce minulosti za nic nemá, nebude míti k nim zřetele — jak jistotně činil Kartesius — a tehdaž práce a výsledky na poli filosofie nemohly by se spojovati a sčítati, jen by jednoduše zahynuly a filosofie místo aby vzrůstala, musila by s každým novým filosofem začínati od počátku. Zamítati tedy naprosto všecku autoritu jest bezdůvodno a škodlivě samé filosofii.

Než zase z druhé strany rovněž nerozumná a škodlivá jest přepjatost ve příčině autority. Tím jest především ona naprostá víra v nauku ledajakého mistra, vzbuzená jakýmsi puvabem jeho osoby, anebo opřená o autoritu veřejného mínění — víra, která netoliko u starých Pythagorejců měla místo, ale i za dnů našich nezdíka se přihází. Také přepjatost jest v té míře uznávati jakoukoli autoritu lidskou, opřenou o jakoukoli povýšenost a jakékoli zásluhu, za nedotknutelnou ve filosofii. (rozumí se ovšem, že tu nemluvíme o autoritě církevní, která ve věcech věroučných není dokonce autoritou lidskou — o tom bude řeč v dalším), jakou autoritou byl na př. Aristoteles u několika peripatetikův, sv. Tomáš u většiny thomistů, Duns Skot u skotistův, Kartesius, Hegel!

Uznání takové autority, čili úmysl přijati a brániti nauku kteréhokoli člověka naprosto a ve všem, jest, jak soudíme, i nemístno a škodlivě pro filosofii. Nemístno, neboť žádný vynikající genius nedává záruky, že ten člověk v ničem nepobloudil, ovšem a priori pravděpodobno a morálně jisto jest, že v nejedné věci zmýlíti se musil, neboť byl člověkem a mnoho věcí nevěděl. Tato povýšenost nepřesvědčuje nás docela, že v kterékoli i jedinečné otázce spíše onen genius než kdokoli jiný pravdě se přiblížil. Vždyť i kdyby všechny lidi v celku převyšoval, proč by nemohl v nějaké jednotlivosti od někoho jiného býti převýšen? Toto uznání naprosté autority jest též škodlivě filosofii, neboť ono stlačuje volný rozvoj filosofie nedovoluje jí vymániti se z bludův, ve které jednou upadla, z polemiky opravdu objektivní svádí k polemice školní o mínění učitelův, nepodněcuje, ale ovšem utlumuje nové jiskry geniův. Konečně neshoduje se samou podstatou filosofie, která jsouc vědou posledních příčin, nesmí se opírat nikdy výlučně o autoritu, ale jediné o vnitřní důvody.

Ubírajice se tedy prostřední cestou mezi těmi zásadami krajními, řici musíme, že autorita lidská nemá míti hlas rozhodující ve filosofii, ale hlas poradný, to jest: filosof má pilně poznávati mínění minulá, zvláště znamenitých filosofův, má si jich vážiti, přesvědčen jsa, že v nich mnoho pravdy býti musí, hledati v nich tuto pravdu, ne zamítati jich vůbec, pokud se náležitě o jich mylnosti nepřesvědčí, dokud může rozeznati stránku negativní od kladné, která se pod ní skrývá. Ale nemá nikdy tak opírat se o cizí autoritu, aby se nesměl v ničem od ní odchýliti, anebo aby na jejím základě přijal za jisto to, v čem rozhodujících důkazů sám nespátril.

Spojku pak školy filosofické nemá býti vlastně autorita prvního učitele, ale jednota hlavních zásad, pro vnitř. jejich cenu a důvodů uznáná. Jestliže však v některé škole filosofické jednota jest tak přísná, že vylučuje všelikou různost, pak tato škola nemá podmínek života a nepřísluší filosofii.

Takový jest poměr filosofie k víře v ohledu lidském, ale zcela jinak jest tomu co do víry vzhledem k Bohu. Že Bůh se nemýlí a neklame, jest i rozumu pravdou patrnou. Jestliže tedy Bůh o něčem svědčí, čili zjevuje nějakou nauku, není pochyby, že ta nauka jest naprostou a neomylnou pravdou. Jde tedy jen o to: jak a odkud to víme,

že Buh k nám promluvil? Víme o tom přece rozumem — tak jak o každém zřejmém faktu historickém. Buh místo aby nás nechal v těsných a kolísavých pojmech náboženských, kterých bychom sami o sobě nabýti nemohli, sám poučil nás o náboženství cestou nadpřirozeného zjevení, to jest fakt historický — fakt, který stojí uprostřed dějů lidstva jako nejpatričtější ze všech faktů dějových, obklopený září prorockví naplněných, nepopíratelných zázraků, nadlidských činností, nepochopitelných přetvarů společenských, věčných zápasů s všelikými mocnostmi hmotnými a duchovními, neodolatelné, nepřemožené, nestárnoucí nikdy síly. Ten lesk zevnitřní, ozařující nauku zjevenou, neméně jako vnitřní její svatost a moudrost, jsou rozumu lidskému důkazem více než dostatečným, aby ji uznal za slovo Boží, t. j. aby byl rozumně přesvědčen, že ta nauka jest Bohem zjevena. To uznáv a věda, že Buh se nemýlí a neklame, rozum usuzuje, že to, co ta nauka obsahuje, jest pravda, neomylná, — a to jest **víra** — uznání pravdy pro autoritu Boha poučujícího. Ovšem rozum v tom uznání osvěcen bývá vnitřní láskou Boží, ale to vnitřní světlo lásky — nezatemňuje nijak světla zevnějšího dukazu rozumových, spíše je združňuje. Víra, jakkoli nadpřirozená, jest přece rozumná, jest přece logickým důsledkem z těch dvou předpokladů rozumově i důvodně poznanych: že Buh tak učí a že Buh jest neomylný.

Takový tedy jest poměr subjektivní rozumu, víry a vědy filosofické. Jak ve víře, tak i ve vědě filosofické rozum uznává pravdu z poznanych rozumem dukazů. Jedna tedy, jak druhá jest vědou rozumovou. Rozdíl pak mezi jednou a druhou (mimo vnitřní vliv lásky) záleží v tom, že při víře, jak bylo řečeno, rozum uznává pravdu z důvodů zevnitřních, t. j. z autority a svědectví Božího, ve vědě pak rozum uznává pravdu z důvodů vnitřních, vysvětlujících příčinu věci a proto též tento naproti víře jmenujeme přesněji vědou rozumovou nebo prostě rozumem. (Pokrač.)

Ochutnali jste již kávu s Franckovou? žitnou kávu „Perlovkou“? Chutná znamenitě i bez kávy zrnkové.

Kulturní jiskry.

Lombrosova věda o útvaru lebky zločinců. Známý italský volnomyšlenkář Lombroso překvapoval svět zvláštními senačními výzkumy, které se dály na podkladě materialistického nazírání. Dovochoval, jak se dá povaha člověka seznati dle tvaru lebky, ruky a jiných tělesných známek. Brzy však jeho sláva bledla zrovna jako Haacklova. Lombrosovi předkládány od zvědavců otisky rukou lidí šlechtých. Lombroso pak, domnívaje se, že příslušné ruce náležejí lidem zálařovaným, ihned pronášel k velikému smíchu závěry, k jakým zločinům jsou nejnáchylnější majitelé těch rukou. Naposledy se oddal tento materialista spiritistickým pověrám, takže upadl z jedné krajnosti do druhé. Dr. Goring, lékař anglického státního vězení v Parkhurstu, konal od r. 1901—1912 rozsáhlé statistické prohlídky na zločincích a výsledky rozsáhlého materiálu jeho otrásají také velmi silně Lombrosovy domněnkami. Krátce, dle Goringa neexistuje žádný určitý typ zločinecký a přímo směřné jest, že by bylo možno jednotlivé druhy zločinců rozeznati dle formy jejich lebek. Nos zloděje není, jak Lombroso učil, krátký a široký, oko vraha není skelné, studené a ztrnulé. Zločin nezrači se na obličeji člověka. Také známý názor, že nižší čelo jest příznačné pro zločince, označuje dr. Goring za úplně chybný. Anglický zločinec má právě tak vysoké čelo jako anglický učenec. Dr. Goring praví, že jediným pozitivním příznakem typu zločineckého jest, že průměrná tělesná váha zločince jest značně nižší nežli průměrného jiného člověka. Jednotlivé typy zločinecké odlišují se mezi sebou jenom ve výšce těla a váze. Tak jsou zloději neobyčejně malí a slabí, kdežto podvodníci většinou jsou větší a těžší nežli průměrný člověk. Podle dr. Goringa nemají tudíž zločinci žádných zvláštních tělesných nebo duševních značek. Dr. Goring zavrhuje tedy lebeční zločinecké značky Lombrosovy, ale při tom stanoví opět značky dle váhy a velikosti těla. Tedy přece zase značky zločinecké. Po tomto učenci přijde opět jiný, otfese theorii Goringovou a vynalezne nové značky pochybné ceny.

Drahocenná socha. Z Baltimore se oznamuje: Vzácná socha, mající ceny 250.000 dollarů, nalezena ve sklepeřeckého cukráře Nemfosa na předměstí Hampden. Socha ta má ohromnou cenu, ačkoliv je jí pouze kus, je to pouze poprsí pětiletého děvčete. Veliká vzácnost spočívá v tom, že socha jest na 3.000 roků stará a byla ukradena před patnácti lety z národního musea v Athénách. Nemfos

pravil, že sochu obdržel před 11 roky od jednoho krajana, kterémuž na ni půjčil peníze. Teprve po velmi ostrém výsledku úkryt její prozradil. Okolnost, že socha byla zakopána v zemi, dokazuje, že jak cena, tak i krádež její mu byly známy. Byl zavřen pro přechovávání kradených věcí, kdežto socha zabavena. Prozrazení o soše učinil jeden příbuzný, s nímž se Nemfos nepohodl.

Akce katolického studentstva slovinského. Dr. Ot. Tauber píše ve »Dni«: »Dojem sjezdu na Lublaň, na Krajinu, Štyrsko, Chorvatsko a Gorici je nesporně mohutný. Z úst samých lidí pokrokových v Lublani jsem slyšel počet účastníků čítat nejméně na 35.000. Nadšení nejen neutuchalo, nýbrž se stupňovalo až do středy večer. Intelligence katolické mají Slovinci dost a budou ji mít z dorostu akademického, jenž má na 150 členů. Sjezd studentů v sobotu před hlavním slavnostním dnem měl průběh velmi zdařilý. Zde pravil JUC. Žvokelj: »Studentstvo je velikým faktorem. Liberalismus ubil v studentstvu ideály, radikalismus přinesl mu fráse. Katolická idea probudila studenty, že začali pracovat pro lid.« Dr. Kimanec vybízel ke krasomurné výchově lidu, aby si vážil svého kroje, písní, zvyku, naznačil, jak se má lid učit pěstiti národní vědomí.

V přijaté resoluci žádá se zřízení stálých národně-obranných klubů a přehledu mlst ohrožených. Nechť jest založen »Národně-obranný věstník«, buďtež konány přednášky o společné věci národní. V ohroženém Štyrsku a Korutanech ať jest založena »Národní rada«. Studenti pilně cestujíž do kraju ohrožených. — Zkrátka vřely, neumělkovaný vlastenecký cit nalezl na sjezdu spontánní průchod beze všeho vůdcovství doktrinářských kapacit liberálních. Zatím co pokrokaři stále o myšlence národní debatují pod nejrůznějšími »širšími zornými úhly«, zatím co tonou v laciných teoriích, studenti katoličtí dávají se na triumfální pochod z vlastního instinktu, aby praktickou práci dokázali, jak svůj lid, svoji řeč milují.

Idea Cyrillomethodějská nalézá u studentstva slovinského ohlas velice mocný. Když k nim přítomný dr. Tauber zvolal »Na shledanou na sv. Velehradě«, nemohl mluvit dále pro bouřné projevy souhlasu.

Čím byl v Čechách Jirsík, tím jest v Krajině kníže-biskup dr. Jeglič. Kdekoli se objeví, jest provázen velikými ovacemi studentstva. Jeglič postavil v Lublani velkolepé gymnasium. Pokroková správa však mu ani nechťela prodati pozemek na stavbu. Tak dokumentovala svou osvícenost! Bála se důvodně, že právě vzrůstem skutečné intelligence budou plašeny temnoty, jimiž liberálové hleďli lid obestřiti. Než školu křesťanskou — raději tmou. Ale kdyby se katolíci o školství nestarali, zakusili by od týchž protivníků plno výtek, že se nestarají o vzdělání. Ale Jeglič založil katolické gymnasium pro katolickou mládež v předměstí a vymohl mu právo veřejnosti. Katoličtí předáci slovinskí starají se o rozvoj pravé vzdělanosti v národě velice horlivě a proto není divu, že právě studentstvo k společné věci katolické lne s tak vřelou láskou.

Delitzchovy dohady pod kritickým nožkem. Posud se vysoko cení jazyková badání Fr. Delitzche, ale jeho náhledy o babylonských poměrech náboženských jsou kritsovány stále nepříznivěji. V protestantské ročence »Theol. Jahresbericht 1912« praví referent Alb. Alt o panbabylonských konstrukcích Delitzchových v dějinách náboženských: »Jeho způsob myšlení a mluvení o těchto věcech jest přece příliš naivní, aby učinil vážný dojem na rozváž. čtenáře.« Romanista P. Koschaker dokázal, že v novobabylonské době (kolem r. 600 před Kristem) bylo právo vypěstováno méně nežli za Hammurapiho (kolem r. 2000). Naopak zase P. Kugler dokázal, že vědecké hvězdářství babylonské jest pozdního data, anebo jak Bezold praví, že ještě v knihovně Assurbanipalově panuje bez výjimky pavědecké hvězdopravectví. Tudíž není vědecky oprávněno přenášeti t. zv. evoluční názory bez bedlivého vyšetření do starozákonní vědy.

Humbuk s intelligentními zvířaty. Prolétla tiskem zpráva o »myslících koních«. Psychologové šli na lep a začali hlásati, jak i u koní se jeví vývoj intelligence. Leč později seznáno, že zvířata při počítání atd. nejsou ponechána sama sobě, nýbrž že se jim dávají nacvičená znamení (potažovalo se uzdou, mžikalo se okem, když kuň několikrát špatně počítal, švihlo se na ohradu atd.) Pověstný pěstitel Krall má také cvičeného koně slepého, u něhož však možno působiti na jiné smysly.

Tekutý vzduch udržuje utajený život. John Hopkins v londýnské nemocnici provedl několik pokusů, že je možno na určitou delší dobu zastaviti funkci živočišného organismu, kterou pak možno bez jakéhokoliv nebezpečí uvést v normální stav. Ještěrky a myši byly dány do skleněných nádob, do nichž byl přiveden tekutý vzduch, který způsobuje neobyčejné klesnutí teploty. V daném případě klesla teplota v nádobách na víc než sto stupňů pod nulou. Aby smrt zvířete nenastala okamžitě, byl mimo to do nádoby veden proud kyslíku dotud, pokud zvíře úplně nezmrzlo. Osoby,

tyto pokusy provádějící, mohly s nádobami manipulovati pouze v rukavičkách, jinak by jim byl mráz spálil ruce. Zvířata v nádobách uzavřená záhy nabyla podoby mrtvol, ztuhla úplně. Pak je nechali v nádobách celý měsíc. Samozřejmě nedostávala zvířata ani pokrmu ani vzduchu. Nebylo na nich možno pozorovati sebe menší projev života. Za měsíc byla zvířata z lahve vyndána a ohřata. K obrovskému překvapení přítomných přišla tato zvířata po nepatrné masáži opět k životu. Podobný pokus byl učiněn též s vajíčkem, v němž již bylo kuřátko. Bylo uzavřeno a zledověno. Za měsíc bylo ohřato a rozbito a k všeobecnému údivu bylo kuřátko v něm živo. Tak možno udržeti dlouhou dobu při životnosti i tkáň. Ocasy krys a ještěrek byly po několika měsících v mrazu strávených s úspěchem implantovány jiným živočichům.

Druhá synagoga v Mor. Ostravě. Čím statečněji židé jako komandanti »Volné Myšlenky« vybízejí katolíky k odpadům, tím úsilněji podporuje židovstvo rozvoj vlastního náboženského kultu. Synagoga v Rakousku rychle přibývá. O Mor. Ostravě bude se pomalu mluvit, že je židovskou jako Pešt. Počet židů v Mor. Ostravě rok od roku úžasně stoupá. Podporování mor.-ostravsko-německo-židovskou radnici, usazují se zde židé, kteří v málo letech nabývají bohatství. Důkazem vzrůstu židovského živlu v Mor. Ostravě je, že stávající židovský templ již nedostačuje. Vedle templu mají židé ještě dvě modlitebny v soukromých domech. Neobyčejný vzrůst židu přiměl náboženskou obec židovskou, že již před lety uvažovala o stavbě druhého templu. Nyní teprve má dojiti k uskutečnění stavby nákladem 300.000 K ve slohu asyrském. Plány templu vypracoval stavitel Strassmann z Vídně. Tato synagoga má pojmuti 1200 osob. Proti tomuto rozhodnutí svých pokrevních bratří neprotestují ani slovem ti židé, kteří tolik horlivě rozsévají protináboženskou kulturu mezi národy jinými. Až ukáží, jak dovedou »zastaralé kulty« odstraniti z tábora vlastního, pak teprve nechť přicházejí své »uvědomovací dobrodiní« nabízetí krvi cizí.

Veliká mohutnost Slovanstva. Slovanů jest 159 milionů, tak že jsou největším kmenem lidstva. V Evropě tvoří dobrou třetinu veškerého obyvatelstva a zaujímají ze všech národů největší rozlohu na celém světě. Potrvají-li pravidelné poměry, zdvojnásobí se počet Slovanů ve 40 letech. Germánů pak ve 100 letech. Románů však teprve ve 300 letech. Vše svědčí o tom, že budoucnost náležeti bude Slovanům. Angličan dr. Wachsburn o tom dí: »Latinské a německé plémě odložilo svůj věk a neumělo vytvořiti pravé křesťanské civilisace, povzneslo hmotné zájmy nad duchovní a vytvořilo si boha z mamonu. Čeká se na příchod Slovanstva, aby obrodilo Evropu, aby upevnilo zásady všesvětového bratrství a říše Kristovy na zemi. Slovanské plémě žije teprve svůj jinošský věk. Co bude, až dožije, v jaké míře uskuteční své ideály a dá lepší a vzácnější rozvoj civilizaci, to ukáže věk budoucí, věk slovanský.«

Jest ovšem velikou otázkou, zda Slované teprve prožívají věk jinošský. Příležitosti k zmužnění bylo již na více stranách dosti. Ale to jest pravdou, že proti skomírajícím jiným kmenům jeví Slovanstvo plno životní síly. A že posud jeho moc daleko neodpovídá číselné mohutnosti, zavíněno hlavně velikými vnitřními sváry. Až lépe Slovanstvo prohlédne, co vadilo vzrůstu jeho moci, pak obr překvapí Evropu rázem.

Velikou volnost reklamuje »Volná Myšlenka« pro sebe ve lhání. Když již bylo s naprostou jistotou dokázáno, že proti postavení pomníku Petra Chelčického v Chelčicích nepostavila se fara, nýbrž agrárníci a pokrokoví učitelé z důvodů finančních, uveřejnil »Neruda« v posledním čísle znovu klep, že prý odmítnutí to zavínil chelčický duchovní správce. Ke všemu ještě volá k děkanovi kazatelsky: »Tvě jednání s tichým českým myslitelem bylo málo jemné a hodně brutální, pane faráři. Odstup ode mne, neboť jsi člověk drsný.« Takto tudíž provádějí svou zásadu, že moderní člověk nemá hned něčemu věřiti, ale naopak napřed sano-statně zkoumati, osobně se přesvědčiti. Falšuje-li se v táboře volnomyšlenkářském tolik pravda přítomná, ležící přímo na dlaní, jak teprve zacházejí pánové s událostmi, jež se sbehly před tisíciletími? Klep, který byl tak důkladně odbyt, že sám »Venkov« učinil na konec prohlášení, jak jest duchovenstvo v té aféře beze vší viny, bude nyní parádovati k poučení příštích věků v »Nerudovi« jako dokument kněžského zpátečnictví.

Dobrá rada všem. Katolické úvěrní družstvo »ELIŠKA« v Hradci Králové. Adalbertinum, které úrokuje vklady na 5 proc. a výhodně poskytuje půjčky, vedeno jsouc snahou prospěti všem organizovaným katolíkům, rozhodlo se, že bude sprostředkovati všechny obory pojišťování jako: životní, úrazové, povinné ručení, požární, krupobitní, krádeží, vloupání atd. Informace podá **Úvěrní družstvo »Eliska«** zdarma (jen známka na odpověď). Z plynoucích jí výhod zařídil by se zvláštní fond k dobru strany.

Národohospodářská hlídka.

Konečně přísná opatření proti nepoctivým agitacím pro vystěhovalectví. Hromadný přímo útek povinných k vojenské službě v Haliči upoutal pozornost také ministerstvaojenství. Zavedeno trestní vyšetřování s četnými vystěhovaleckými agenty. Jen krakovská policie zadržela v posledních týdnech na tamním nádraží přes tisíc a jedno sto mladíků z Rakouska a čtyři sta z Uher, kteří chtěli za pomoci agentů vystěhovaleckých uprchnouti do ciziny. Většina agentů těch jsou haličtí židé.

Zemědělské školy v Rakousku r. 1913. Ministerstvo orby ve Vídni vydalo přehlednou zprávu o zemědělských školách v Rakousku ve školním roce 1912—13. V Rakousku bylo celkem v r. 1912—1913 zemědělských škol i s lesnickými 226. Dle rozdělení jest: vysokých škol 3, vyšších škol hospodářských 3 a 1 pivovarnická, středních škol hospodářských 9, lesnických 5, dvě odborné školy střední vinařské, ovocnické a zahradnické, rolnických škol celkem 42, zimních škol hospodářských 91, nižších škol lesnických 11, mlékařské 4, hospodyňských škol 22, nižších škol odborných (zahradnická, ovocnická, vinařská, zelinářská, lnářská, chmelařská, lukařská a včelařská) 30, pivovarnická 1, lihovarských 2. Celkem v měsíci březnu 1913 napočítáno státních škol zemědělských 9, zemských 118, okresních nebo obecních 19, spolkových 66, privátních 14. Na těchto školách vyučovalo 952 učitelských sil a 1202 výpomocných sil. Celková návštěva činila 10.491 žáků a z těch bylo 7429 synů rolnických neb lesnických. Na království České připadá 1 vysoká škola zemědělská, 2 vyšší akademie hospodářské, střední a 2 lesnické, 15 nižších rolnických škol a 29 zimních škol hospodářských, 3 lesnické, 7 mlékařských a hospodyňských, ostatních odborových 6, pivovarská a lihovarská 2. Na markrabství moravské připadá 3 střední školy, 1 lesnická a 1 vinařsko-ovocnická, 6 rolnických, 37 zimních hospodářských, 2 lesnické, 5 mlékařských a hospodyňských a 8 odborových. — Na vévodství slezské připadá 1 střední hospodářská škola, 1 rolnická nižší, 4 zimní hospodářské.

Hospodářství učitelské organizace. Na obvinění učitelské opozice, že pohlaví v pokrokovém ústředí pracují zjiště, bylo odpověděno jen chabě. K obraně té připomíná »Čas« v č. 239.: »Popřáváme projevu Zemského ústředního spolku jednot učitelských míst, ačkoliv v něm nejsou konkrétní výtky pp. Kulíře, Robovského a Sedláčka vyvráceny, nýbrž jen paušálním a tím urážlivým způsobem označovány za nepravdy. Stále zdurazňování, že jde o interní záležitosti, jež sluší projednávat na povolaném fóru organizačním, nestaví věc hájenou na Skálou a Smrtkou do příznivého světla. Mají-li pánové čisté svědomí, proč by se báli veřejnosti? Ostatně není tvrzení, že jde o záležitosti jen interní, ani věcně správné. Události v Zemském spolku jednot učitelských jsou částečně těsně spjaté s událostmi v bance Praze, čímž se staly předmětem velmi živého zájmu i vrstev mimoučitelských. Avšak kdyby ani toho nebylo, nemůže se Zemský spolek jednot učitelských vyhýbat kontrole veřejnosti, jež má přece nepopíratelné právo být informována o všem, co se děje v ústřední organizaci učitelské.«

V č. 234. téhož listu píší učitelští pojištěnci Prahy: »Hlavními machry jsou zapřísáhlí Rašínovci pp. Skála, Smrtka, Richter, Tuček, Petr, Kubín atd. Černý je dnes loutkou v rukou těchto lidí, jichž jedinou snahou je rehabilitace Viktora Rašína, bývalého vrchního ředitele »Prahy«. V pozadí všeho stojí dr. Alois Rašín, mladočeský poslanec. Ten je duší celého toho hnutí. Při poslední valné hromadě delegátů Z. Ú. S. byl Černý k resignaci donucen a musel ustoupiti Smrtkovi. Podobně bylo tomu i na valné hromadě delegátů banky »Prahy«. Nechybělo mnoho a byl by Černý padl i tam. Zasluhu o to byl by si vzal p. Smrtka a p. Skála, dále pp. Petr, Tuček a Richter. Minění většiny učitelstva dostává se v těchto případech satisfakce. Tvrdili jsme a tvrdíme, že Černý není viněn. Měl kolem sebe lidi, kterým důvěřoval, a ti ho zaveklí do bahna osobního prospěchářství, v němž jako praví Rašínovci uměli výborně lovit. Prohlédne-li učitelstvo, zbaví-li se této Rašínovštiny, bude s ním dobře. Ne-li, ztratí jednou vše, co má, neboť žádné stromy nerostou do nebe.«

Průmyslová tíseň. Letošní zpráva živnostenských inspektorů je neutěšená. Z počátku se zdál být rok příznivým, poněvadž bylo dosti práce a dobrý odbyt. Ale brzy počaly se jevit následky balkánské války. Mnohé závody, které byly odkážány vývozem zboží na Balkán, musely práci omeziti. Pracovalo se pouze 4, ano 3 dny v týdnu. Postavení dělnictva tím se velmi zhoršilo. Peníze staly se mnohem dražší. Nebylo ani možno vybudit na velké úroky. Proto všechno podnikání vázlo. Nejvíce to bylo cítit u stavební živnosti. Stavělo se málo. Mnoho závodů udělalo krach a strhlo za sebou celou řadu živnostníků a dělníků. Cihelny zastavily předčasně výrobu a měly veliké zásoby cihel, parketárny a závody pro stavební truhlářství zredukovaly počet dělníků a pracovaly

pouze 7 hodin denně. Vysoký bankovní úvěr měl škodlivý vliv na obchod a průmysl, válkou balkánskou byl úplně ochromen průmysl textilní, tak že v druhé polovici r. 1912 bylo nutno omeziti textilní výrobu na minimum.

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u labského mostu 279.

Užitečnost netopýra. Vyzkoumáno dlouholetým pozorováním, že netopýr jest velice zdatným hubitelem mnišky a jiné havěti, která zničila v posledních letech ohromné lesní plochy. Kdekoli v dutých stromech se usídlil větší počet netopýrů, kteří ničí velikou spoustu nočního hmyzu, lesy byly ušetřeny od zkázy. Po vykácení takých stromů netopýři odlétli a škodlivý hmyz začal dílo zhouby ve velikém rozsahu.

Na schůzi generální rady rakousko-uherské banky dne 28. srpna bylo konstatováno vzhledem na zásoby zlata toto: Zlata měla banka 23. srpna za 1215.3 milionu K a zásoba tato byla tohoto dne o 26.3 mil. K menší, než stejného dne roku loňského. V téže době stoupla zásoba zlata ruské státní banky o 308.2 mil. K, německé říšské banky o 212.6 mil. K a banky francouzské o 113.8 mil. K. Toto hromadění zásob zlata u bank jest následkem válečných obav, jež přiměly banky, aby byly finančně silny. V tom spočívá hlavní důvod poklesu stavu zlata v Rakousko-uherské bance, protože cizí peníze musily býti ve větším objemu vypláceny. O otázce snížení úrokové míry nemůže býti nyní ještě řeči, neboť i anglická státní banka úrokovou míru dosud nesnížila. Tím dražota peněz zůstane na téže výši jako doposud.

Daň z bankovek, kterou rakousko-uherská banka bude muset letos zaplatit, odhaduje se na 12 až 13 mil. K. Bude to nejvyšší obnos daňový, který byl kdy zaplacen.

Parcelační zákon. Vláda se zemědělskými radami připravuje osnovu zákona proti řádění řemeslných parcelářů. Zákonem tímto má být toto řádění alespoň z části znemožněno tím, že koupě nesmějí se uzavírat v hostincích, nýbrž jen před úřady a že na usedlosti příslé do exekuce budou mít obce předkupní právo.

Bojkot Rakouska v Srbsku. V Srbsku vzrůstá se bojkot rakouského zboží. Na 20 srbských obchodníků odejelo do Německa, aby tam navázalo obchodní styky.

Soc. demokratická věda hospodářská. Pokrok soc. demokratického uvědomění spočívá v tom, že přes všecku křiklavou statistiku pohlaví vnucují svým poddaným zkonstatělou dogmatiku Beblovu. V pověstném Erfurtském programu (který jest posud u širých soc. demokratických mass rudým katechismem) varáduje »vědecké konstatování«, že »hospodářský vývoj měšťácké společnosti vede »přirozenou nutností k zániku maloprůmyslu.« Také program soc. demokracie v Rakousku z roku 1901 praví: »Technický pokrok, vzrůstající koncentrace produkce a jmění, spojení celé hospodářské moci v rukou kapitalistu a kapitalistických skupin má účinek, že vždy větší kruhy malých průmyslových podnikatelů dříve samostatných a maloročníků o jejich pracovní prostředky připravuje a přivádí je přímo nebo nepřímo do odvislosti na kapitalistech jako dělníky, zřizence nebo jako závazné sluhy.«

Bylo však již tak často dokázáno již před r. 1901, že malozivnostníci a maloročníci se množí. To přece doložili sami rozumnější soc. demokraté. Kdo by neznal revise Bernsteinovy, která způsobila umírněnému Beblovi tolik nesnázi? Nyní ke všemu přichází soc. demokrat Artur Schulz, který v č. 16. a 17. rudého orgánu »Sozialistische Monatshefte« v tomto roce v úvaze o agrárním programu dokazuje neudržitelnost zmíněné soc. dem. zásady. Důvody výmluvnými vysvětluje dle stavu rolnictva v jihozápadním Německu, že malé usedlosti ve prospěch velkostatků nemizí, ale že tam naopak počet malých hospodářů a zemědělských dělníků vzrůstá. Jak ještě dlouho budou vůdcové sytiti davy překonaným zpátečnictvím Erfurtského programu?

Hromadění dražeb. Známkou veliké tísně peněžní jest vzrůstající počet nucených prodejů. Větitelé vymáhají od podnikatelů peníze velikým nátlakem, ale přinucením k prodeji obyčejně obdrží málo. Nynější dražební řád ustanovuje nejnižší míru podání, pod kterou se nesmí prodati nemovitost určená k dražbě. Tím se má zabrániti velikému vyřídění, jaké provádějí hlavně židé v Haliči, kteří pro pohledávky několika korun připravovali ven-

kovský lid o pozemky a chalupy. Mnohý žid dostal za dluh 10 K dražbou celou chalupu. Přijedli nyní u nás do dražby některá chalupa, jejíž cena kupní jest soudně odhadnuta na 4000 K, nesmí býti dražbou prodána pod 2000 K. Počet dražeb řídí se hlavně peněžními poměry, dle toho, jak možno si opatřiti úvěr. Roku 1907 bylo v Rakousku 9.102 dražeb, roku 1910 již 9.615. Roku 1910 připadalo dražeb na Čechy 1515, na Moravu 969, ve Slezsku 94, v Haliči docela 3466. Kupní cena nemovitostí dražbě propadlých byla odhadnuta na 75 a půl milionu K.

Řádění židů v Bukovině. Židé v Bukovině zakupují celé dědiny a vypuzují usedlé rusínské obyvatelstvo ze země do Ameriky. O tom řádění můžeme si učiniti pojem z toho, že dne 3. září bylo u okresního soudu ve Vižnici prodáno exekuční dražbou 37 rolnických usedlostí. Některé usedlosti rolnické byly prodány pro dluh 12, 20, 30 K, které si dali věřitelé-židé vtělit do pozemkové knihy. Všechny 37 exekucí, ve kterých za jediný den byla 37 rusínským sedlákům vzata půda a střecha nad hlavou, bylo odbýváno na žádost židu. — Patrně tedy, že proti lichvářskému provedení dražby v Bukovině neplatí taková pravidla jako u nás. Židé na Slovácku a v Bukovině před dražbou tvoří pevný kartel, takže »přihazování« na druhá jest vyloučeno — usedlost sebere žid za pakatel.

Lichváři umělými hnojivy. Jaké miliony vydělali židovští kšeftaři při prodeji umělých hnojiv dřívě, než sám lid začal kontrolovati jejich prsty, těžko lze si domysleti. Vždyť toto vyříděníství bují i nyní, kdy rolníci slyší tolik výstrah. Žid prodává často o mnoho levněji než solidní firma — rolník pak se neptá, co vlastně za své peníze dostane. — Pelhřimovský žid Pollak shraboval od rolníků za umělá hnojiva statisíce. Od něho také koupila odbočka Hospodářského sdružení na Jindřichohradecku »kostní moučku.« Vždyť agenti židovských kapitalistů ve vlastním zájmu se vynasnaží dokazovati, že obslouží lépe než naše Hospodářské sdružení anebo Zemský svaz. Když odbočka pronášela stesky, dala naše Hospodářské sdružení zkoumati moučku lučebníkem v kanceláři Zemědělské rady. Rozbor toho hnojiva vzbudil úžas. Ve dvou zaslaných vzorcích nalezeno písku 31.05 procent, tak že skutečná cena 1 centu byla pouze 6 K 56 h, kdežto odbočka platila za cent 13 K, tak že při každém centu bylo přeplaceno 6 K 44 h. Tedy za cent placen skoro dvojnásobný obnos ceny skutečné. Jak dlouho ještě se budou trpěti takové kšefty?

Slováci na Balkán! Slovacké časopisy v Uhrách varují nyní krajany své před vystěhováním do Ameriky, kde se usadivše obyčejně splynou s národním živlem germánsko-anglickým. Zato připomínají Slovákům Balkán, kde jest dosti a laciné země, kde každá pracovitá ruka i rozumná hlava bude vítanou, kde tak snadno slovenská řeč nezanikne, ani kroje a obyčje. Natož Balkán není tak daleko od rodné země, že snadno leckdys lze se vrátiti nebo navázati s ní užší styky.

Srbové z Uher na Balkán. Mezi srbským obyvatelstvem v jižních Uhrách nastalo velké hnutí vystěhovalcké do území Srbskem dobytého, kde jest laciná půda.

Boží hroby, Křížové cesty Jeslíčky, oltáře, sochy, křesťanské, křesťanské,

lovně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Besídka. Půtky národního dorostu.

Zápis do škol! Co tu nastraženo síti na lapání dětí od těch Němců, kteří jindy kladou na lidská práva tak veliký díraz! Jaké spousty semence se sypají před česká kuřátka s vlnitým pozváním, aby jen zobala — a pak kokrhala dle návodu štědrých dárců! Chytání českých ptáčků do germanizačních klecí zůstane věčnou skvrnou na kultuře kovaných Germánů. Šulfrajn, který se honosí svým kulturním posláním, nutí české děti, aby se staly nemyslivými papoušky, jimž dostačí mechanické německé štěbetání. Přelejvárný nemohou prospěti přirozenému vývoji českých dětí nikdy. To by měl právě nahlédnouti ten veliký národ, který se chlubil vyšší osvětou a — který chrání každou německou dušičku před českou školou do krajnosti.

V říši mnohojazyčné jest těžko utvořiti území národnostně uzavřená již proto, že spleť správní a sociální poměry nynější nutí úředníky, dělníky atd. k častému stěhování do nejrůznějších koutů říše. A jazykovému právu plnoprávného státního příslušníka nemá se diti příkoří ani tehdy, přestěhuje-li se do kraje cizojazyčného.

Širý rozvoj komunikačních prostředků ovšem usplnil zvláště nyní veliký pohyb obyvatelstva různých národů. A při tom stálém stěhování dochází při zápisu do škol k případům skoro senačním. —

Z větší galerie na ukázkou aspoň jeden obrázek! Leonardo Spontini, dobrácký Vlach, byl ve Vidni delší čas vojenským úředníkem. Za choť pojal inteligentní počestnou Polku Ludmilu, která ho často upozorňovala s roztrpčením na přehmaty germanisátorů. I v srdci tohoto bodrého Vlacha bylo několik náprstků irredentistické krve, která ovšem Wolfiánu nemilovala. Když byl Spontini ze služebních příčin přeložen do většího českého města, vedla choť Ludmila synáčka Vojtěška k zápisu do školy české. Dítě bylo od ní tak česky vychováno, že tatík, který česky neuměl, s vlastním synkem těžko se dorozuměl.

Leč — v téže českém městě byla také zřízena lapárna českých dušiček — šulfrajnská škola měla asi padesát dětí těžce sehnanych od továrnických a železničních zřízenců. Sotva osm žáků německé školy mohlo se chlubit pragermánskou krví. Sem docházel také malý Arturek Povrzislo. Tatík tohoto dorostu německého národa byl Němec a matkou poněkud Češka, která sice dobře německy neuměla, ale nikde nechtěla vystupovati jako Češka.

Ve škole české dětské hlavičky rozumovaly o šulfrajnu všelijak na základě slov, jaká často slyšely od vlastních rodičů.

V německé zase vládl duch opačný. I ty děti, které ještě německy mluvit neuměly, byly pyšné, že také tvoří část proslaveného národa Bismarckova. Brebentily hned česky, hned německy, jak jim která věta byla pohodlnější. Někdy to byla hotová pestrá hantýrka, jakou vynikají jarmareční lacináři nebo medvěďáři. Kdykoli se děti nepohodly, prouvala si prulom přirozenost — nadávaly si česky, zvláště ty, které na otázku starších občanů sdělovaly, že jsou »voni nátraši«.

Ovšem docházelo snadno mezi českými dětmi a »německy« k velikým národnostním konfliktům. Vždyť se obojí žactvo cestou do školy a domů stále potkávalo. Arturek Povrzislo byl velice výbojný — chudinka nevěděl, že jeho praděd Povříšlo trávil život v České Lhotě. Naopak Vojtěšek stal se ve své třídě vudcem národovců českých.

Někdy vyměňována bojovná hesla, při větších vzrušení litaly přezdívky, jindy docela docházelo k římským zápasům nebo k házení kamením.

A tak jednou přišel domů Vojtěšek s poraněným ouškem, žaluje s velikým vzlykotem na Arturka. Spontini se dopálil. Hned se chystal k Povrzislovi. Sotva však připlal šavli, už byl u něho rozozhčvěný Povrzislo. Začal ukrutnou češtinou:

»Pane, jejich klapec, nejzlejší rabiát. On byl tahat za flásky mého klapce Arturka. Já mého syneček musím prányt, jsem otec, budu sašálovat . . . Je-li dýte Němec, nebude zasloužit proto priglovány. Já, muj pane . . .«

Spontini vykulil oči. Těhle řeči nerozuměl ani za mák. Myslí, že přichází nějaký Polák anebo Slovák žalovat na Němce. Zkusil dorozumět se česky. Snad ten udýchaný Slovan mu trochu porozumí. Koktal otázku, s kým má tu čest, že neví, oč se jedná. Povrzislo se dopálil, napadlo mu, že si dělá Spontini smích z jeho češtiny. Spustil znovu o rabiátství, nespravedlivosti, pronásledování národnosti německé, poznamenal pichlavě, že si nemá dělat nikdo šašky z Němce, který před Čechem snaží se mluvit jeho mateřštinou.

Na čele Spontiniho vyvstal pot. Teď teprve uniformovaný otec Vojtěškův ničemu nerozuměl. Už měl všeho dost. Proto promluvil německy: »Odpusťte, já ani nevím, jakou řečí vlastně mluvíte. Češtině rozumím málo. Je-li vám možno, račte svou žádost přednésti německy!«

Povrzislo vykulil údivem oči . . . Teď už se oba dorozuměli a rozcházel se na konec po vyšetření celé aféry se smíchem.

Zatím co lkal doma Arturek nad statečností Vojtěškovou, paní Povrzislová byla na koupi, aniž měla o nešťastném souboji tušení. Náhodou ji potkala paní Ludmila. Nezdržela se, rozčilená láska mateřská vyrazila ji z úst slova velice přísná. Povrzislová stála jako omráčená. Koktala z části proto, že byla velice zaražena prudkým útokem a pak z nedostatečného cviku v německé řeči. Mluveno sem, hovořeno tam, až v návalu rozčilení vyhrkla Povrzislová jadrné zaklení v mateřštině. Přirozenost v nestřeženém okamžiku prorvala hráze. Paní Ludmila se škodolibě zasmála a vybědla: »Víte co? Dphovořme se raději česky! Snad také umíte.«

A za hodinu v obou domácnostech bylo plno smíchu, jak hájil synáček Itala a Polky národnost českou a chlapec Česky národnost německou. Zašmodrchané národní příslušenství nacionalismu školskému nevadilo.

Soucitným duším.

Kdo by se chtěl ujeti šestiletého, úplně zdravého chlapečka, sirotka, raději laskavě dopsat do Jaroměře, poste restante pod značkou „Sirotek“.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční sádky kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu i cizozemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mcho ryze křesťanského závalu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejenné látky na taláry.
Těž na spídky bez zvýšení cen!

Elektrické
světlo
přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.
Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých
kostel. paramentů
prádla, praporek, příkrovů, keberů a
kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele
Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.
Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.
Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.
Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.
Adresování vždy došlovně se vyprobuje.

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlascovský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání došlovně se ihned.

Barevná
kostelní
okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
uměle sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.
Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Výhodný úrok na vkladní knížky
dle ujednání **4 1/4% - 5%** poskytuje
Československá
záložna v Praze-II.,
Spálená ul. č. 48. n.
Děchodovou daň platí záložna sama.
Kromě povinné revise **Jednoty záložen** jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem
Dopíšte si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zarazené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.
K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

VŠUDE DOBŘE
osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,
A DOMA NEJLÉPE
oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.
Vyrábí: **Jos. Jelínek,** mydlář
v Hradci Králové.
Kde není na skladě, zasílám 5 kg. — 20 balíčků
za K 3— franko.

Jan Kryšpín,
(J. Sylvaterv
synovec, nástupce)
odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.
PRAHA—I.,
č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod leubím depo-
ruje se
ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se složitými
rámci, stíhmi, vraseními.
Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vím závaznosti ku definitivní objednávce.
Neobtěžná veřejná i písemná poštovní smlouva.
Založeno roku 1863

OBNOVA

Číslo 38. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h na půl roku 5 K — h V Hradci Králové, dne 19. září 1913. Inserty počítají se levně. Obnova vychází v pátek v poledne. Ročník XIX.

Kolínská manifestace . Snahy nacionálních židů.

II.

Jestliže již v neděli byly se shromáždily v Kolíně veliké zástupy našinců, bylo město oživeno druhý den ještě větším počtem účastníků. Husté davy proudily jak v ulicích tak na náměstí. Po slavných službách Božích v děkanském a kapucinském chrámu bylo pokračováno ve schuzích odborových, na nichž přijímány příslušné resoluce.

Brzy po poledni ubíraly se zástupy našinců na shromáždění u sv. Jana v Havlíčkově třídě. O půl 2. hodině byl již průvod sestaven a hnul se ku předu o 2 hodinách. Za hudby tří kapel, za stálé střelby z hmoždířů, bral se dlouhý průvod Havlíčkovou ulicí. Po cestě stály tisíce diváků, většinou našinců. Náměstí bylo obklíčeno průvodem ve dvou řadách. Po připojení našinců, kteří čekali na náměstí a jinde, bylo zde na 12 tisíc účastníků sjezdu.

Prelát dr. Tumpach s jiným duchovenstvem vyšel z děkanského chrámu s družičkami k soše Panny Marie, kdež vykonána pobožnost. Pak se průvod hnul k ulici Havlíčkově. V příčné ulici Bartolomějské v sousedství náměstí zaujali čestná místa Jeho. Em. Pražský kardinál, nejdp. biskupové Královéhradecký a Litoměřický, J. M. opat Roubíček a jiní hodnostáři. Průvod před nimi defilující jim holdoval na znamení oddanosti katolictva k episkopátu. Kolínská kapela při tom nepřetržitě hrála do pochodu. Odkud průvod vyšel, tam se také zase v pořádku rozešel.

II. slavnostní schůze na rozloučenou konána o 4. hodině. Promluvil zde dr. Stojan o snahách unionistických. Poukázal na velepamátanou encykliku Lva XIII. »Grande munus«, která tolik přispěla k řešení otázky spojení slovanských rozkolníků s církví římskou. Vložil zároveň, jakým způsobem možno nyní pro křesťané sjednocení pracovati.

O katolických misiiích promluvil Msgr. Vaněček. Povzbuzoval, aby veškeré sbírky, jež se věnují na zahraniční missie, byly osamostatněny a spojeny tak, aby Rakousko mělo svoje missie vlastní. Zdůraznil však, že jest potřeba v přední řadě pamatovati v Čechách sbírkami na Slováky a to hlavně balkánské.

Jeho Em. kardinál Pražský v závěrečné řeči vyjádřil radost nad zdárným průběhem sjezdu, děkoval Bohu za požehnání, vzdával díky přítomným hodnostářům, všem účastníkům, všechněm, kteří si dobyli zásluh o velice krásný úspěch sjezdu. Nato udělil arcipastýřské požehnání. Zapřen nadšeně chorál »Sv. Václave«, načež účastníci zvolna opouštěli prostory chrámové.

Večer ještě provedena k počtě účastníků slavnostní hra »Lourdy«.

V pondělí byla konána schůze orelská, jež byla pokračováním schůze sekce dělnické, dále schůze živnostenská, charitativní a terciářů.

Velice dobře rozřídněná schůze různých sekcí vykonaly svůj úkol znamenitě. Řečníci osvědčili velikou odbornou znalost a pozoruhodné samostatné úsudky. Vykonáno zde mnoho práce praktické.

Na zdárný výsledek sjezdu nezapomenou naši nadšení účastníci nikdy. Jen tedy ku předu dále!

Rozšiřujte „Obnovu“ a „Časové úvahy!“

Sionistický kongres ve Vídni (ve dnech 2.—9. září), k němuž se sjely tisíce židů ze všech dílu světa, otevřel důkladně oči naivním lidem, kteří uvěřili požidovštělým žurnálům, hlásajícím rychlý postup židovské assimilace. Ty židovské společnosti, které přes poldruhého tisíce let se vyvíjejí v národech cizích, kterým dána tak dlouhá lhůta k assimilaci, jásavě vítají snahy směřující k radikální emancipaci (vybavení) židovstva z žvlů nesemitských.

Žádný národ na světě při svém velikém rozptýlení nejevil tak houževnatý a dlouhotý odpor proti splynutí s živly cizonárodními, jako malý národ židovský. I národové početně velice mohutní, kteří nebyli rozeznáni do vzdálených krajů, sblížovali se rychle s povahou a kulturou silnějších obyvatelů. Nyní řady pokrokářů různých národů u nich žebrají o sblížení, ani lidé pohrdající zřejmě Starým zákonem, neosnují proti náboženské svobodě židovstva nástrahy. A přece židovský národ celým svým jednáním dokazuje zřetelně, že chce zůstatí společností svéráznou. Podaří-li se někde zvláště národu utiskovanému sehnati hrstku židů, kteří na venek se tváří jako assimilovaní, hned se prozradí jejich pravá povaha a tendence, jedná-li se o zájmy židů neassimilovaných. V tom případě »assimilovaní« souvěrci hájí ohnivě semity mluvící nejrůznějšími jazyky i proti národu, kterému slíbili své věrné spojenectví.

V posledních letech silou zdvojenou hlaholila hesla o židovské assimilaci z úst těch lidí, kteří hleděli zastříti, že slouží židovským zájmům vůbec, ať již židovští chleboďárci takých pokřtěných sluhů mluví jakoukoli řečí. Odpovědi na prosbu, zapřísahání, na umělkovaný jásot nad assimilací jest nynější veliký kongres sionistů. Sionisté hlásají emancipaci tak radikální, používají k ní tak dalekosáhlých prostředků, že ani žádný národ utiskovaný tak daleko nezabíhá v odporu proti panovačným sousedům. A i ti židé, kteří do nedávna chválili assimilaci, uvítali nový mohutný krok vyslovených semitských nacionalistů sympaticky.

Tedy židé, kteří zbohatli výhradně z peněz křesťanských, věnují miliony na křesťanech vydělané k utvoření samostatného židovského státu. Hebrejština, jež se zdála odsouzena jako jazyk živý k zániku, pěstuje a šíří se s velikým úsilím, v Palestýně stává se jazykem obcovacím. Který národ, ztrativší společnou řeč před dvěma tisíci let, snaží se ji po tak dlouhé době křistiti?

Ačkoli vysoké školy v krajích kulturně vyspělých tolik slouží zájmům židovstva, ač jsou některé přímo požidovštělé, to všecko sionistům nestačí. Již mají svou hebrejskou techniku, budou mít hebrejskou universitu, kdež zajisté moderním vědám bude vyučováno ještě zdatněji, než v některé universitě evropské. Tak židé zesměšní důkladně fráze těch moderních fanatiků, kteří tvrdí houževnatě, že stará náboženská dogmata jsou největší překážkou skutečné vědy. Židé dokáží, že samo jejich zastaralé náboženství jest brzdou velice nepatrnou, ale nechají nadále heslovati fanatické pokrokáře, že hrozným balvanem na cestě vědy jest náboženství křesťanské.

Téměř již 13 milionů jest pohotově k podpoře státu židovského v Palestýně. Miliony ty jsou sebrány od židovských bankéřů i židů méně zámožných, kteří nepřestávali ubezpečovati příslušné

křesťanské vlády o své loyaltě, o tom, že mají na mysli hlavně rozkvět toho státu, kde bydlí a své jmění rozmnožují.

Obratní a praktičtí židé mluví stále o potřebě nových a nových milionů k svému účelům nábožensko-národním, vědouce, že lesklé fráze jsou příliš skrovnou oporou kteréhokoli dalekosáhlého hnutí. A zatím ti lidé, kteří proti takovým velikým nákladům ničeho nenamítají propukají v protestní výkřiky, jestliže sami katolíci ke svým církevním a organizačním účelům příspěvky sbírají.

Co zapomněli vytknouti domestikové židovstva, na to poukázal sám židovský řečník na sjezdu dr. Weizmann z Manchesteru, který vyslovil politování, že celý sionismus se sevrkl na bankovní otázku. Zato však justiční rada Bodenheimer kladl důraz na to, aby se sbíralo peněz více, dosavadní příjmy musí se prý zdvojnásobiti, má-li se Palestýna proměnití v kvetoucí zahradu pro židovský národ.

Sionisté tvrdí okázale, že pojem »žid« neznačí toliko osobu náboženství mojžišského, nýbrž osobu, patřící k zvláštnímu národu; židé jsou národem samostatným. Nejen řeč, nýbrž i kultura má býti v sionistickém území vybudována úplně samostatná. Časopisy vycházející v hebrejském jazyku rozmnožují stále svůj náklad. Kdo z židů přijal jinou víru, nemá místa v táboře sionistů — změna víry považuje se u nich za zradu národní.

Jak v ohledu náboženském, tak politickém, sociálním a kulturním tinhou sionisté k úplnému osamocení. Že posud neučiněny v tom směru kroky ještě radikálnější, vysvětlíme si z praktické vypočítavosti židovského národa. Ti židé, kteří našli svůj peněžní ráj mezi křesťany a jimž by tedy přestěhováním prameny velikých příjmů vyschly, do Palestýny rozhodně se stěhovati nebudou. Z obchodních ohledů budou dále předstíratí vřelou náklonnost k lidu, který je obohacuje, ale tím spíše za peníze vyzískané budou podporovati židy chudší.

Otázka sionistická jest významu světového, zvláště uvážíme-li, jakou obrovskou moc má kapitalismus židovský ve všech pěti dílech světa. Proto na př. ti lidé, kteří tak ostře kritisovali kolínský náš sjezd jako výbojný, měli povinnost učiniti příslušné srovnání. Katolíci svým sjezdem projevíli tendenci, aby užili svobody v zemi, kde mají domácí právo od pradávna. Jednání sjezdu kolínského přece nejevilo ostře vyhraněnou politickou tendenci jako sjezd židovský. Přes to však pokřtění přísluhovači židovstva zahrnuli nás spíláním, připravovali vzdorosjezd, pepřili své útoky velikým lhaním. Dalekosáhlý sjezd sionistický odbyli ve všem klidu krotkými referáty anebo notickami, jako by se tu nejednalo o národně-náboženskou akci velikého rozsahu. Jakoby židé na př. v Portugalsku, Francii a jiných zemích zednářských trpěli tak hrozným útlakem, že jim jiného nezbývá, než — nalézti záchranu ve vystěhovalectví, v nejbezohlednější emancipaci!

Pravíme, že židé mají nesporné právo na své národní osamostatnění zrovna jako národové jiní. Ale pokrokáři, kteří přikazují právem, aby sebe menší kolonie česká zachovala národní svéráznost vždycky, za okolností nejnejpříznivějších, chovají se k židům zcela opačně. Tleskají těm semitům, kteří formálně přisvědčují k povinnosti (!) assimilace. A jestliže u židů má se díti národní rozvoj cestou obrácenou, mají-li pouze židé povinnost mí-

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

siti se s národy jinými, pak pokrokové heslo assimilace musí slibovati náhradu ve směru jiném. Jinak by se křesťanstvu vysmál každý žid, který denně slyší varování volnomyšlenkářských kruhů, aby nehlasoval a neplatil ve prospěch těch, kteří vytýkají veliké chyby židovským bohatcům.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovastizení a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Cenné umění od vld. duchov. díla k dispozici.

Obrana.

Volnomyšlenkářská obětavost. V Bruselu jsou celé davy volnomyšlenkářů, kteří mají vždy v zásobě mnoho oslňujících hesel. Ale jejich skutečná humanita? Založili sirotčinec, ale vydali toto provolání: »Sirotčinec sice existuje, ale prostředky, jimiž společnost disponuje, dovolují jí toliko, aby jejího dobrodini užívalo 70 dítek, zatím co skoro v každém roce stejný počet chudých sirotků jest odmítán a musí býti přenechán katolickým ústavům sirotčím.« — Tedy volnomyšlenkáři z celé Belgie po všem heslování sotva dovedou sebrati tolik peněz, aby se postarali o 70 sirotků. A jak velké tisíce sirotků opatrovali katolíci belgičtí nezištně a bez honosných frází dávno dříve, než se narodil první z volnomyšlenkářů nyní žijících!

Evangelický svaz koná koncem září ve Zhořelci valnou hromadu s heslem: Cesta k náboženskému míru a ochrana německých zájmů protestantských. Protestantská »Deutsche Volkszeitung« v Hannoveru obírá se v čísle 12.273 programem tohoto sjezdu a kritizuje takto: »Podivně asi dojmá znalce, že právě evangelický svaz tvrdí stále, že chce podporovati náboženský mír. Vždyť není v německé říši spolku, který jen přibližně rozsévá tolik náboženského nesváru jako evangelický svaz. Většina zřizenců svazových podle celé práce svého povolání, která se zakládá hlavně na polemice s Římem, jest úplně neschopna pěstovati mír s Římem. Způsob, jakým »Německo-evangelická Korrespondence« chrání protestantské zájmy, vzbuzuje jako dříve nejostřejší odpor skutečných přátel míru, nejen pro urážlivou formu, nýbrž také pro rafinovaný, vše zveličující způsob tohoto drobného boje. Není to nespravedlivé, když v naší době volného stěhování zcela přirozené vznikání katolických obcí v dosavadních evangelických krajích vždy se vyvozuje z propagandy? I kdyby byl dokázán případ propagandy tu a tam, má právě evangelický svaz, jehož sekretář Bräunlich sám soustavně se snaží provozovati protestantskou propagandu v Rakousku, nějaké právo na to si stěžovati? To je právě nezáživné na evangelickém svazu, že stále haní na Římu, co sám koná nebo konal? Či přispívá k náboženskému míru, jestliže svazový list malé výstředky místního katolického listu ihned ostřejšími poznámkami opatřuje a zasílá asi 400 listům k uveřejnění? Takovým katolickým

výstředkem se počítá snad 2000 až 10.000 katolíků proti protestantům; padne-li však tento výstředek do rukou evangelickému svazu, snaží se statistice, ano miliony protestantů uvést v rozbroj. Poznání evangelický svaz konečně jednou své vlastní chyby? ... Zdali pak se zmíní také o brémském krvavém činu? Bezpochyby je také hrozná událost evangelickému svazu velmi osudná, nechceme-li si také přivlastniti stížnosti, jakoby svaz zavínil čim jesuitským záštim naplněného nadučitele Schmidta přímo nebo nepřímo. Je-li ovšem pravda, co oznamuje »Vorwärts«, že vrah Schmidt je členem »Tägliche Rundschau«, jest věc pro evangelický svaz povážlivá, neboť »Tägliche Rundschau« četné články jesuitům nepřátelské »Německo-evangelické Korrespondence« skoro vždy otiskuje. Sečkejme tedy, co soudní vyšetřování vyzkoumá. Jest očekávat, že evangelický svaz stane se o jesuitech poněkud mlčelivějším, neboť případem Schmidtovým byla dána katolíkům do ruky hrozná zbraň proti fanatickým nepřátelům jesuitů.«

NÁBYTEK

KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vno hrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

»**Pěšákův zázrak**«. Malou ukázkou, jak se v »pokrokových« listech vyrábějí výsměšné proticírkevní historky, sledáváme na tomto případě: Asi před měsícem přinesly skoro všechny proti i a klerikální listy české historku pod titulem »Pěšákův zázrak« tohoto obsahu: V tornistře jednoho rakouského pěšáka nedaleko Terstu byla nalezena zlatá koruna se sochy Madonny. Když se ho ptali, kde ji vzal, řekl prý, že se s ním stal zázrak, že prý se modlil před sochou Madonny, a tu prý Panna Maria sama sňala si s hlavy zlatou korunu a dala mu ji do tornistry. Vojenské úřady však pěšákovi nevěřily, nýbrž zavřely ho. Z popudu plukovníka se prý věc dostala až k ministerstvu války, které předložilo případ polnímu vikáři, aby podal dobrozdání. Toto dobrozdání armádního biskupa prý znělo: »Ačkoliv zázraky se mohou dít i v dnešní době, přece budiž mužstvo instruováno v tom smyslu, že podobných cenných darů nesmějí vojáci ani od Panny Marie přijímati.« — Ústředna katolického tisku ve Frankfurtě n. M. otázala se hned, jak tuto historku začaly šířiti listy, polního vikariátu rakouské armády, co je na věci pravdy. Dostala odpověď, že vikariátu není o věci nic známo. Brzy na to došel ústředně od vikariátu tento dopis: »Doplňující Vám zaslano zprávu o noticce »Pěšákův zázrak«, přinesené několika listy, sdělujeme ještě toto: Při pochodu do Basovice v Istrii vyprávěli dva aktivní fenryši anekdotu o pěšákově zázraku, kterou četli v humoristickém časopise »Muskete«, několika záložním kadetům. Aby zvýšili dojem, vykládali, že se to přihodilo v Basovici. Anekdota šla dále a zaslechl ji také jeden záložní

vás, ke pak bydlí paní Kanafasová? Chtěl bych tam něco koupit.«

»A co si přeješ, princi? Možná, že bys to koupil tady u mne. Až to mamince přineseš, pochválí tě, že's jednal rozumně.«

»I — to já tady ne, lidé říkají, že je všecko u paní Kanafasové lepší. Proto se jdu na ni ptát.« — Že klučina stržil notnou ránu, z toho si nic nedělal. Rychle uskočil z krámku před opakováním toho trestu a Jehlové se vysmáli.

Jednou seděl za humny na kopečku nečinně — pouze hlavička pracovala přemýšlením o novém skotáctví. Kolem se pohupoval rychle přístipkář Zelka: »Vida, vida Ferdu! Teď tu sedíš, jako bys neuměl ani do pěti počítat. Jsi pojednou tak hodný jako ve spánku.«

»Ach, strejčku, moc se mýlíte. Tady je potřeba hlídače. Strejček Cvakalů mne požádal, abych vždycky k večeru trochu dohlédl na jeho jetel, nepřichází-li krásně.« Některý přístipkář pro své králíky a zajíce.«

V rohu náměstí trůnila každodenně v dřevěné budce stará zavalitá Kostlanka nad pečivem a ovocem. Byla sukněmi, šálou a jiným šatstvem obalena jako cibule. Ztěžka se do budky vešla, těžko dvířka za sebou přivírala. Když se konečně usadila jako hotová alegorie blahobytu, celé hodiny se ani nehнула. Jen její prsty pod koštěnými brýlemi rychle se pohybovaly při pletení punčochy. Kdo by byl chtěl násilím tu ženu z jejího místa vystrčit, rozhodně by byl rozbil samu masivní budku, v níž byla napěchována jako hlemýžď ve

poručík, který v neuvěřitelné naivnosti ji považoval za pravdivou a mínil, že to musí napsat do novin. Naivnost tuto neméně naivní redakce zařadila do lokální části místo do »Veselého koutku« a tak z jednoho listu šla anekdota do listů jiných, které ji presentovaly čtenářstvu s docela vážnou tváří. Naivní záložní poručík byl již vypátrán a bude poňán k zodpovědnosti.« A »protiklerikální« publikum — dodáváme my — čtlo tuto anekdotu proticírkevní »Muskety« také s docela vážnou tváří a s hřejivým škodolibým citem v srdci, že církev má zase o jeden skandál více. Že to byl vlastně skandálek naivního pokrokového žurnálu, o tom se již pokrokové čtenářstvo přirozeně nedozví.

Politický přehled.

Schůze českých poslanců v Praze. Posl. Staňk svolal do Prahy na den 12. září říšské poslance české k poradě, které se účastnili i členové stálého výboru Svazu býv. poslanců na sněmu království Českého. Soc. dem. poslanci se schůze neúčastnili. Katoličtí poslanci z Moravy se rovněž schůze neúčastnili, ježto pro známé protikatolické vystoupení posl. Staňka nedostalo se klubu katol. národnímu patřičného vysvětlení. — Předmětem jednání byla především resoluce, v níž poslanci čeští vzpomínajíce královského reskriptu ze dne 12. září 1871 prohlašují, že trvají na požadavku státoprávního vyrovnání s národem českým. Od-suzují bezohledné porušení ústavnosti v království Českém vládou hr. Stürgkha, tím více, ježto tím vláda na novo kapitulovala před německou obstrukcí. Vláda činí se zodpovědnou za to, že činem svým vnesla do politiky zemské a říšské nové příčiny zápasů a zmatků, a vytýká se jí národnostní stranicí. Zemské správní komisi vytýká se, že obsazuje místa zem. úředníků silami jazykově nezpůsobilými. Aby byl odstraněn tento stav, žádá se v resoluci za bezodkladné vypsání nových zemských voleb a za projednání nového volebního řádu v novém sněmu. — Dopolední schůze účastnilo se 70, odpolední asi 40 poslanců. Mladočeši žádali, aby do resoluce bylo poято prohlášení, že čeští poslanci jsou ochotni účastniti se nových česko-německých konferencí, ovšem za předpokladu absolutní rovnoprávnosti a nedílnosti království Českého. Požadavek ten s největší rozhodností zamítnut a rovněž zamítnut sprostředkovací návrh posl. dr. Viškovského, aby celá záležitost byla odročena. Po bouřlivé debatě vyšli mladočeši z porady a za jich nepřítomnosti byla za pomoci agrárních resoluce navržená radikály odhlasována. Tím na celé čáře zvítězili radikálové, kteří na podzim chtějí v parlamentě začít nejostřejší boj proti vládě. Uvidíme, co agrární a radikální politika dokáže.

• **Posl. dr. K. Kramář varuje** (v Nár. Listech) zástupce národa českého, aby radikalismem a furiantstvím nevháněl vládu do rukou Němců. Pro nás jediná politika může býti prospěšnou a rozumnou: trpělivost a vytrvalost. Čechové mohou klidně čekat a přenechat rozčilování se Němcům. Jsou jen dvě cesty, po kterých dojdeme k znovuzavedení konstitučního života v Čechách: narovnání s Němci nebo oktroj. A pro jedno i druhé je v prospěchu národa nevyhnutelné, abychom svou vlastní politikou nezatláčili vládu do posice proti nám. Chceme-li se vyhnouti oktroji, jest nutno pustiti se do skončení česko-německého vyjednávání, s volební reformou a jazykovým zákonem. Dr. Kramář dokládá: »Uvidím-li, že chyby nastavovati chceme

skořápce. Ferda hřešil na tu situaci. Přišel s nevinným úsměvem: »Tetičko, rád bych krejcarový rohlík.«

»I vyber si, synáčku, podle gusta.«

Hoch rychle chňapl jednou rukou rohlíky čtyři a druhou tři jablka. Tohle bylo překvapení tak veliké, že Kostlanka otevřela ústa do kofán. Než však si v hlavě urovnala skutečnost, aby mohla vybuchnout proti uličnické špatnosti, klučina, stojící na metr od budky, vybízel: »Teda, tetičko, co dáte, vrátím-li vám ty věci.« Otylá žena pukala jako kaštan, když Ferda se smíchem rohlíky a ovoce hodil zpět. Uličník ovšem věděl, že prodavačka se z budky k vůli němu »nevypakuje«, ale věci vrátil ze strachu před policajtem.

Za nějaký čas hoch přišel zase jako úkropeček. Prý si chce koupiti za dva krejcarey ořechů. Kostlanka napřed nadala kloučkovi ničemu a pak resolutně prohlásila, aby si koupil ořechy jinde. »Tyhle jsou jen pro pořádné lidi, pro darebáky jsou jen ty skořápky, které dostaneš třebas zadarmo.«

»Ale, tetičko, na skořápky mám ještě moc měkké zuby, radši tím zapalte pod kávou. Vždyť mám peníze na jádra taky.« A již kladl na prkénko pětník.

»Hm, celý pětník!« blýsklo hlavou Kostlanové, u níž zvítězila obchodní myšlenka nad mravním rozčilením. »Víš co, mládenečku, koupíš-li za celý pětník, dostaneš čtyry přídavkem.«

»Třebas teda!« Kostlanová se již usmívala jako posvátný koláček — ale ne na dlouho. Hoch

FEUILLETON.

CHYTL SE.

Ferda Vyhňalků byl nezbedou prvního řádu, ačkoli sami rodiče hleděli citelnými tresty často chladiti jeho horkou krev. »Každé rány škoda, která se jeho hřbetu chybí«, to bylo svorné mínění všeho sousedstva.

Když se ho ptal jednou rozlobeně starý Lejhanec, kde se takovému uličnictví učí, odsekl klučina, že to všecko umí už dávno z paměti. Z Ferdových zoubků buď zazníval jásavý chechtot nad zdařeným čtveráctvím nebo vřískot nad důkladným výpraskem — málokdy co jiného.

Kluchina na příklad pozval si dva nezkušené spolužáky na pomoc při vybírání čmeláků. Chudáci se při rýpání země spotili, jeden měl od žihadla tvář jako balon, druhému naběhl prstík jako uzence. Když došlo k dělení kořisti, mlsal Ferdík na medu a spolupracovníkům podstrkával buňky, až hoši zamračeně plivali, divíce se své naivnosti, jak jistý druh medu jest bílý a odporný. Jindy na otázku malého Lojzka Bezova, co to v hrnci drží, odpověděl, že čerstvá povidla. S jídáckým úsměvem zval k ochutnání. Lojzík si lízl, ale hned spustil moldánky. Vždyť hmota na mazání vozů tolik se povidlům podobá!

V městečku byly dvě prodavačky niti a různých pentlí: Jehlová a Kanafasová. Ferda vkročil do krámku Jehlové s důležitou tváří: »Prosím

chybami novými, zlé následky zbytečného radikalismu hojiti radikalismem stupňovaným . . . pak já s celou silou bojovati budu proti tomu, aby naše strana poškozovala svůj národ ve spolku s ostatními ve jménu svornosti a nebudu se báti žádati na naší straně, abychom pro dobro národa šli s pomocí Boží třeba sami — proti všem!« . . .

V čem vězí příčina malomoci národa českého, usuzuje posl. F. Udržal v časopise »Union.« Dnes při každém kroku setkáváme se s honbou za lacinou popularitou, touto rakovinou naší politiky, která tak často osudně oslepuje zrak národa. — Skutečným kazimírem národním jest u nás nesolidnost, nedostatek pevných charakterů zástupců lidových. Zvláště jsou to živly, které duchem a pracovitostí nestačí na plodnou práci, živly štitící se práce, které nikde nemohou se tak osudně uplatnit jako v politice. — Má-li býti v Čechách lépe, nemá-li zmizeti všechna naděje v řešení české záhady, pak především musí býti povznesen politický charakter jednotlivce. Musí býti znovu zřízena autorita poctivosti, hodnota nezištnosti, osobní cti . . . Pěkná to slova agrárního předáka, jimiž se neřídí především v táboře agrárním.

Svolání sněmů solnohradského, vorarlberského, gorického, dolnorakouského a krajinského jest už vyhlášeno. Svolání sněmu štyrského zmařeno slovinskou obstrukcí. Sněm haličský bude prý svolán teprve po docílené dohodě mezi Poláky a Rusy, většina sněmů bude prý svolána až o vánočních.

V Chorvatsku zahájeno prý bude přímé vyjednávání mezi minister. předsedou hr. Tiszou a srbsko-chorvatskou koalici prostřednictvím král. komisaře bar. Skerlecce.

V Uhrách popudil proti sobě oposici hr. Tisza svým článkem o parlamentní stráž. Následkem tohoto článku se oposice usnesla, že členové její se delegačního zasedání nesúčastní. — Sborový velitel budapeštský přednesl následníku trůnu žádost budapeštského důstojnictva, které se domáhá zrušení parlamentní stráže v nynější její formě. — V Pešti konala se 14. t. m. za značného účastenství z celé země ustavující schůze nové oposiční strany, založené hr. Andrassym, která nese jméno zemská strana ústavní. Ku straně této přebíhají četní příslušníci strany neodvislosti, poněvadž v Andrassym tuší příštího muže.

Reč krále Konstantina. Král řecký Konstantin velebil v Berlíně vítězství Řecka nad Bulhary jako vítězství německého vojenství, což vyvolalo ve Francii nelibost. To bylo za to, že Francie podpořovala Řecko při uzavírání míru bukureštského a že řecká vláda snaží se uzavřít ve Francii výpůjčku. Proto řecká vláda napravuje, čím v mnohomluvnosti své oochybil král a ministerský předseda řecký na francouzském vyslanectví v Athénách vyslovil jménem vlády politování nad řečí krále Konstantina.

Dohoda bulharsko-turecká slibně prý pokračuje a bude prý tento týden podepsána. Bulhaři přijdou nejen o Drinopol, ale i o Lozengrad. V Thrácii, která má připadnouti Bulharsku, vzrůstá agitace protibulharská, patrně z Řecka živěná. V Cařihradě prý se také vyjednává o možnosti příštího spolku mezi Turky a Bulhary, což se ovšem ze Sofie popírá.

Bulhaři a Řekové. Konečně Řekové předali Bulharům město Strumicu, přičknutou jim mírem bukureštským. Bulhaři přijali pouze hromadu ssutin; vše vydrancováno, spáleno. — V Soluni počínají si Řekové proti pokojným Bulharům tak, jakoby je chtěli naprosto vyhubit. Mnoho jich za-

zpíval vřetivým diškantem a začal hned vedle ořechy roztloukat.

»No tak, holoubku, jak chutnají?«

»Inu učiněné mandle. Ale tyhle tři si vezměte zpátky. V jednom je jádro scvrklé jako by se mělo přilepit do herbáře, v druhém jenom jádra půl, v třetím jenom cosi jako voštiny. — Tak — a teď si беру tři jiné, které snad jsou sytější.«

Kostlánová vyrazila zase s jadrnými, úsečnými průpověďmi jako kukačka v budce hodinové.

»Inu víte, já si myslím, že přece za vlastní peníze nemusím kupovat slupky, které dohromady stojí méně než borová šiška. Máte-li nějakou žalbu, podejte si to písemně našim anebo třeba k nejvyššímu soudu . . .« Od té doby již Kostlánová Ferdovi neprodala ničeho. Ten také začínal svou činnost v jiném revíru.

»Proč tu, strejčku, stojíte nad tou dírou, jako byste v ní pátral po diamantech?«

»Hm — pojď sem, kluku, máš dobré oči, vtipný mozeček. Můžeš mi dobře pomoci. Tuhle motyku dostane do hlavičky křeček. Tuhle do toho otvoru už jsem nalil trochu vody a přirazil všechno kamenem. Ale mršina podle všeho se ještě málo nazunkla, že se mu nechce na čerstvý vzduch. Tuhle jest konev, jdi s ní ještě k potoku!«

»Máte pravdu, strejčku, už běžím. Na takové věci mne každý užije jen což! Stejně by ještě křeček při delším pobytu ve vlhkém kvartýru mohl dostat reumatismus, loupání mezi lopatkami anebo bolesti v zubech . . .«

vražděno, zraněno, do žalářů vrženo, na neznámá místa dopraveno.

V Číně, přes všechno ujišťování o úplném vítězství nad povstalci, zavládla všeobecná anarchie. Vláda Juanšikaje slibuje Japonsku zadostiučinění za vraždy japonských příslušníků v Nankingu, zatím však dochází k novým násilnostem na japonských státních občanech, což vyvolává v Japonsku zvýšené jítění; prý Japonsko učinilo již všechny přípravy k válce.

Dokonalé opravy a pozlascování

otlárů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,

odborné pozlascovačství a polychromie

v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Zprávy organizační a spolkové.

Velebáckému duchovenstvu a P. T. důvěrníkům strany v diecézi královéhradecké! V účtě podepsaný organizační komitét v Hradci Králové slušně oznamuje, že ve středu, dne 24. září o 9. hod. dopol. koná se v Adalbertinu v Hradci Králové velebácká schůze duchovenstva a důvěrníků strany z diecéze královéhradecké s následujícím programem: 1. »O situaci a denníku strany«. Referent vsdp. Msgr. Dr. Frant. Šulc, professor a kanovník v Hradci Králové. 2. »O tisku«. Referent vsdp. Dr. František Reyl, skd. kanovník v Hradci Králové. 3. »Pokusy o sjednocení sdružené mládeže katolické«. Referent vp. St. Beneš, adjunkt a tajemník v Hradci Král. 4. »Finance«. Referent p. Jos. Polák, vrchní strojmistr v Hradci Králové. 5. Volné návrhy. — Poznámka: Poněvadž schůze tato svolána jest na den všední z ohledu na P. T. duchovenstvo, slušně žádáme, aby se zejména duch. rádcové »Sdruž. mládeže« četně dostavili. Kdo bude v Hradci obědvati, nechť se také lask. přihlásí u podepsaného komitétu, aby se stalo nutné opatření, zejména, bude-li účastníků, jak je žádoucí, větší počet. — Organizační komitét v Hradci Králové.

Do Romova nad Doubravou a okolí! Zase svátek velikého svátce, patrona království Českého, sv. Václava! Svátek sv. Václava má pro nás Čechy veliký význam, a to náboženský, národní i politický. Ze stanoviska národního a politického jest význam vévody sv. Václava nesmírný. Jeho a jediné jeho hlavní zásluhou a po jeho příkladu panovníků nástupců křesťanských byl národ náš uchráněn osudu Slovanů Polabských, t. j. že jsme se nestali Němci. Jeho státnická obezřetnost položila základy účelné svépomoci a seslení země České proti útokům Německa: sjednocením země České a utvrváním křesťanství. Čím více se snaží nepřítelé naši ideu Svatováclavskou, jež tak krásně v sobě pojil moment náboženský, národní a politický, z duší českých vyhladí a nebo aspoň ji snižují, tím více musí býti naší snahou, pamatovati na rozšíření a prohloubení účty Sva-

»Radši už honem táhni, hovorko, hubou křečka nevyženeš.«

Ferda přinesl vodu a začal lít do otvoru, nad nímž se vznášela hrozivá kmotrova motyka. »Že tě praštím, skotáku mizerný, jako toho křečka! Kdyby vyhlí, podrbe tě pracičkami a zoubky v obličej tak, že tě vlastní matka nepozná.«

»No — vy jste toho křečka ještě nepraští! — a tak ani nevím, jak by ta vaše rána byla perná.«

»Dej pokoj, vejšklibo, vytáhni honem kámen z druhého otvoru a chlejsť! — honem všechnu vodu do něho.«

»Jo — a vyrazí-li, strejčku, z druhé strany, to už nebude mít tak ostré drápky a zoubky?«

»Nezbedo, ty's vyrostl jistě z pekelného semínka. Jen drž hlavu vysoko a chlejsťni směle všechno! Já musím dobře pozorovat, aby mi šelmička neutekla před hubou.«

»Teda dobře, ale kůžičku mi pak dáte na rukavičky. Dejte taky hlavu výš! Kdyby se vám zapletl do těch dlouhých vousů — áách, to byste ho nevycuchal ven ani za půl hodiny.«

»Ale teď už tě opravdu praštím. . . .«

»Radši dobře koukejte, aby se křeček nevy-smál nám oběma! No — už je kámen venku. A teď tu vodu . . .«

Ale křečkovi nechtělo se posud zaměnití bezpečnější zajetí za nebezpečnou svobodu. »Ferdo, doběhni ještě pro jednu konev vody . . .«

Ferda zatím při čekání přemýšlel a přemýšlel. Uvažoval, jakým lakotou jest přítomný Votýpka, jak nikomu nic nedá. Počkej, nějak tě přece po-

továclavské v Čechách. Z té příčiny slušně zveme slavné korporace, spolky hasičské, sdružení mládeže na osadě, Hospodářské odbočky, Raiffeisenky, ostatní spolky a všechny bez rozdílu uvědomělé katolíky-Čechy na Ronovsku n. Doubr., aby se súčastnili manifestačního průvodu dne 27. září přesně v 7 hodin večer.

Zbislav. Katolický spolek v Bílém Podolí spolu se Sdružením venkovské mládeže farnosti Zbislavské pořádá dne 21. září t. r. v hostinci p. F. Radovnického v B. Podolí o 3. hod. odpol. přednášku s 80 světelnými obrazy. Přednáší vlp. František Franc, kaplan ze Zbislavi, »O své cestě do Palestýny«. — Na den 28. září t. r. týž spolek připravuje oslavu svatováclavskou. Dopoledne v 9 hodin bude průvod spolků s hudbou do chrámu Páně na mši svatou. Odpoledne ve 3 hod. v místnosti spolkové přednáší vlp. Frant. Franc »O době svatováclavské«. — Výbor.

Svatováclavská pouť mužů v Staré Boleslavi. Ctitelové sv. Václava, čeští mužové katoličtí! V nedávných dnech byli jste na sjezdu našem v památném Kolíně. Slyšeli jste tolik krásných řečí, byli jste svědky velikého nadšení, plni dobrých předsevzetí a chuti ku práci, vrátili jste se do svých domovů. Má-li však práce naše se zdarem se potkati, třeba, aby s hůry dostalo se jí vyššího posvěcení, aby byla požehnána, neboť marné naše namáhání, bez Božího požehnání. A to si musíme vyprositi. Jest nám třeba duchovního střediska, kde bychom se každoročně scházeli, duchovně se obrozovali, jedním srdcem a jedněmi ústy společně o pomoc ve svých bojích národních a katolických prosili. A toho střediska hledati nemusíme. Máme už je od věků. Pěje o něm básník náš (P. Žák S. J.) ve svém životopise sv. Václava, když volá ve svatém zápalu:

Boleslavo, velebná a svatá,
místo drahocenných památek,
vzácná obrazem, kam Čechů pata
ráda putovala v každý věk — —

staň se zas, čím dříve jsi nám byla,
když jsi v lasec všeho lidu žila,
novou úctu k světcům v srdce vlej,
v nové slávě zas se pozaskvěj,
buď nám věčně živou vzpružinou
za myšlenku velkou, jedinou:
Obraz, který přechováváš s láskou,
národu buď šťastnou s Bohem páskou!

Ano Stará Boleslav, kde Palladium české země — ten památný a svatý obraz Matky Boží, kde krev sv. Václava se zdí seškrabaná v křišťálové nádobě co klenot předrahý se uchovává, toť náš český Velehrad, toť naše české Lourdy. Tam tedy, mužové čeští a katoličtí, letos o sv. Václavu připutujeme pomodlit se na místě, které skropil světec svou krví mučednickou, o níž pěje týž básník:

Ta svatá krev, jež tekla
tam na té půdě, bude ramenem,
které zmaří mnohé snahy pekla,
svaté víry bude pramenem,
z něhož pítí budou tisícletí,
bude zřídlem ctností národu,
o nichž věky budou vyprávěti,
stálým zdrojem jsouc jim obrodu.
Svatá krev, jež tekla zločinem,
v zdroj se blaha změní neskonálý,
místo hrůzy — v požehnanou zem.
Na shledanou v Staré Boleslavi!

Kolín nad Lab. Místní výbor VII. sjezdu katolíků českoslovanských v Kolíně pořádá v neděli dne 21. t. m. o 7. hod. večerní v sále restaurace »u Ptáčků« přátelský večer. Program: 1. Zahájení místním vdp. děkanem a poděkování všem účastníkům prací sjezdových. 2. Vzpomínka na sjezd (promluva). 3. Národní písně, přednese chrámový sbor za vedení ředitele kůru p. Wintra.

škádílím! Mhm — na motyce přehozené do zadu přes rameno je dlouhý provázek. Snad jen náhodou? Možná, že ten starý partyka i motyky si větší v chalupě, aby neztratily lesk, aby se mu jich nikdo nedotekl. Snad si naposledy ještě koupí na kopáče futrály. Ale počkej! Provázek — v zadu na kabátě dva veliké koštěné knoflíky . . . Objeví-li se ten křeček, bude veliká legrace. Ferdík po rozkazu týkajícím se druhé konve přistoupil ze zadu k Votýpkovi. »Hele, strejčku, tuhle vám leze pa zádech takový šeredný brouk a kabát máte tolik umazaný.«

»Teda mne oří, já teď nemohu stát před zrcadlem . . . A motyku musím držet oběma rukama . . . A pak jdi honem pro tu vodu.«

Plná konev byla tu hned. Ferda lil, Votýpkovi lezly nedočkavostí oči z důlků. A báci Motyka opsalá k zemi půlkruh. Malá radost! Křeček odpelášil, Votýpka si sahal s mrzutým překvapením na záda. Starý, desetkrát záplatovaný kabát byl v půli. »No — tohle!« Kmotr zaklel velice zlostně. »Poslouchej, ty kuliferdo, že's tohle nastrojil ty!«

»Hm — co pak!«

»Nedělej hloupého! Což nevidíš, jak mi na provázku uvázl knoflík? Ty's provázek v zadu uvázal, až při švihnutí motykou mám po kabátě.«

»I co vám to napadlo! No — a ten kabát dá se sešít po jedenácté zas. Já mu pomáhám, nosím vodu — a on za všechno ještě hrozí motykou!«

»Taky už jdi, už jdi, nebo tě hned praštím.«

Ale konečně spravedlnost, která otálí někdy dlouho a dlouho, ale přichází jistě, přiskřípla Ferdu důkladně, že tak brzy nezapomněl. (Dokonč.)

Po programu koncert. Členové výboru, jakož i přátelé a příznivci naši se k večeru tomuto co nejuctivěji zvou.

Studentské exercitie. Ve dnech 1.—5. září sešli se katoličtí studující dvou posledních tříd škol středních v budově paedagogia Školských Bratří v Bubenči, aby tu vykonali duchovní cvičení. Počet oproti loňskému roku se ztrojnásobil. Přednášel k nám vldp. P. Cyrill Jež T. J., jenž svým vážným a prockřeným slovem hleděl vystihnouti a objasniti hloubku myšlenek a základních pravd našeho sv. náboženství. Denně ve zvláštní konferenci pojednal o volbě povolání, o příležitosti nebezpečí hříchu u mladíka studujícího zvláště. Přednášky byly vždy vyslechnuty s velikou pozorností a nadšením. Účastníci exercitií zaslali Jeho Eminenci telegram, na něž ihned odpověděl, připojiv otcovské požehnání. Účastníci srdečně děkují vldp. P. C. Ježovi T. J., vůdci exercitií za vzácné přednášky, jakož i m. br. Josefu Felixovi, řediteli učitelského ústavu, který v apoštolském nadšení poskytl nám s velikou ochotou potřebné místnosti v paedagogiu, a m. br. Ludvíkovi, řeholnímu učiteli, který po celé tři dny s velikou laskavostí neúnavně o nás pečoval. Kolegové, na shledanou v Kristu o příštích prázdninách! — Exercitant.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLADÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 15. září. Vzata bylo na vědomí, že c. k. okresní hejtmanství udělilo firmě Dr. Richard Angerer, přádební, živnostensko-policejní povolení ku zřízení nové přístavby u kotelny její továrny v ulici Kydlínovské, a p. A. Hronovskému, hotelieru v Praze, povolení ke stavbě hostince v Hradci Králové na parc. čís. 5 v bloku XIV. nedaleko Střelnice. — Panu Vladimíru Procházkovi, stavěti, se uložilo, by sklepni místnost v domě čp. 442 v ulici Kydlínovské, upravenou za místnost obytnou bez úředního povolení, v předešlý stav uvedl. — S policejním úřadem se sdělilo, že panu Jaroslavu Urbanovi, majiteli biografu, uděleno bylo povolení ku používání sálu a příslušných vedlejších místností ku pořádání kinematografických představení. — Pro rok 1913—14 jmenovány byly supplujícími učitelkami pro moderní filologii na městském dívčím lyceu slečny Alb. Bažounová a Marie Hrašová, a učitelkou tělocviku sl. Ludmila Hrubá. — Zpráva o vzniku ohně v dílně truhláře p. V. Boukala v domě čp. 493 v Karlově třídě dne 10. srpna t. r. byla vzata na vědomí. — Městské divadlo zadáno bylo na dobu tří týdnů v listopadu t. r. panu E. Sedláčkovi, řediteli činoherní divadelní společnosti, a pro květen 1914 p. J. Fenclovi, řediteli brněnského divadla operního. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 9. září t. r. byl vzat na vědomí.

Obyvatelstva města Hradce Králové! Velká ústředí naší národní práce — Ústřední Matice Školská, Národní Jednota Severočeská i Pošumavská, spolek Komenský ve Vídni a menšinový základ české obce Sokolské — ockřila se v hrozivém nebezpečí, jakého posud ještě nebylo, a volají o pomoc. Jest třeba neodkladně a vydatně finanční podpory, aby národní obrana česká nebyla zdo-lána silným rozmachem našich protivníků v době rozhodné. V celém království konají se nakvap mimořádné sbírky pod jménem **Společná sbírka národní**, kterou Národní rada česká svým jednomyslným usnesením dne 21. května 1913 prohlásila za národní nezbytnost. Sbírkou v Hradci Králové konati se bude v nejbližších dnech. Upozorňujeme, že Svatováclavský dar tento rok v městě našem nebude vybírán, musí však býti nahrazen společnou sbírkou, z níž nad to podělena býti má nejen Ústřední Matice, nýbrž i ostatní uvedené spolky obranné. Každý dej, co můžeš nejvíce! V těžké chvíli nebyvalého nebezpečí neopouští nás naděje, že obyvatelstvo tohoto města znovu osvědčí svou vlasteneckou obětavost, svou lásku k strádajícím menšinám, které trpí za nás, hájí naše práva v boji nerovném. Jen rychlá pomoc může odvrátiti blízkou zkázu, zachrániti ohroženou půdu. — nuže tedy, necht' skvělý výsledek naší sbírky stane se otí a chloubou Hradce Králové. — Městská rada. Místní odbory Ústřední Matice Školské. Místní odbor Národní Jednoty Severočeské. Sokol.

Výtěžek z matičního koulení o ceny rozdělen takto: Ústř. Matici Školské 212 K, městské radě pro »Fond na poskytování mléka kojencům královéhradeckých chudých« 20 K, Matici Osvěty Lidové v Polské Ostravě (na vydržování českého gymnasia v Orlově) 20 K, české škole v Běhánkách u Teplic 20 K, odboru »Komenského« zde 10 K, společnosti »Kmotrů« na vánoční nadílku a osázení chudých dětí 20 K, Živnost.-čtenářské Jednotě zde na totéž 20 K, mistrovským pokladnám při II. a IV. živnost. společenstvu po 20 K 40 K, Učednické Besídce zdejší 10 K, celkem 372 K, zbytek pak 15.43 K ponechán na vklad. knížce Z. Ú. Ú. č. 4915. — Na obě národní obranné jednoty pamatováno bude většími příspěvky v roce příštím. Výbor »Kroužku« koná tímto milerád svoji povinnost, děkuje veřejně následujícím přiznivcům pp.: Barborovi, řezníku, dp. Brabcovi, Broulíkovi, Brzickému, Cardovi, pekaři, Černému, účetnímu (daroval I. cenu z předešlého koulení o ceny, stříbrný soubor), Dudkovi, sedláři, Dvořáčkovi, kloboučníku, Dvořáčkovi, truhláři, Gabrielovi, optiku, Gerguričovi, Holancovi, Holečkovi a Moučkoví, Holému, obchodníku, Hutlovi, Chudobovi, řezbáři, Jančárkovi, Jelenovi, kamnáři, Jiráskovi, obchodníku, Ježkovi, elektrotechniku, Kolářovi, cukráři, Komárkovi, klempíři, Košťálovi, hotelieru, Kuntovi, obchodníku, Langhansovi, fotografu, Marvanovi, holiči, Panouskovi, elektrotechniku, Pavlovi, pekaři, Pražákově, barvíři, Procházkovi, lahůdkáři, dru. Rudolfovi, Růžičkovi, kočebrovi, Řezáčovi, obchodníku, pl. Šandové Alžb., Šokovi, zlatníkovi, pl. Šemohové, pp. Vaňkovi, materialistovi, Vejvodskému, firmě Průšek a Veselý, pp. Vilíkovskému, Vydrovi, vrch. číšníku, Zavadilovi a poštovnímu asistentu Žertovi, kteří k docelení tak skvělého finančního výsledku věnováním různých darů přispěli, a prosí, aby »Kroužku« pro příští svoji přízeň zachovali, aby týž mohl dostáti převzatému závazku, odvésti Matici během dalších dvou let úhrnný obnos 1000 K, na něž doposud 500 K splatili. Neméně vřelý dík vyslovuje »Kroužek« též p. hotelieru Košťálovi za bezplatné propůjčení kuželniku.

Klicperovo divadlo. »Jedenácté přikázání«, veselo-hra F. F. Šamberka, působící svěžím a nehladaným humorem, sehraha bude v neděli 21. září 1913 jednotou »Klicpera« v Hradci Králové. Začátek o půl 8. hodině.

Výsledek zápisu žactva na obecných a měšťanských školách v Hradci Králové. Na obecné škole chlapecké: v I. tř. 60, v II. tř. 62, v III. tř. 64, ve IV. tř. 58, v V. tř. 71, celkem 315 žáků. — Na měšť. škole chlapecké: v I. třídě a) 51, b) 51, v II. tř. a) 46, b) 46, v III. tř. 35, celkem 229 žáků. — Na obecné škole dívčí: v I. tř. a) 42, b) 41, v II. tř. a) 47, b) 47, v III. tř. a) 49, b) 49, ve IV. tř. a) 44, b) 42, v V. tř. a) 52, b) 52, celkem 465 žáků. — Na měšťanské škole dívčí: v I. tř. a) 66, b) 48, c) 62, v II. tř. a) 69, b) 69, ve III. tř. a) 42, b) 40, celkem 396 žáků. — Úhrnný počet všeho žactva jest 1405.

Osoba z Královéhradecké továrny automobilů »Kau«. společnost s ručením omezeným. Technickým správcem továrny jmenován p. inž. Kudela, dřívejší vedoucí inženýr Královéhradecké továrny automobilů »Kau«, nyní vrchní inženýr Rakouské továrny motorových pluhů Laurin & Klement — Rudolf Bächer, společnost s ruč. omez. v Mladé Boleslavi.

Úmrtí. V Náměšti u Brna zemřel 16. t. m. vdp. notář Ignác Gabriel, dlouholetý bývalý sekretář nejdp. biskupa Haise, tamější zámecký kůrát u hr. Haugwitz. Pohřeb vykonán ve čtvrtek o 10. hodině. Narodil se r. 1841, vysvěcen 1866. — Služebníce věrný, vejdí v radost Pána svého!

Seznam cen na týdenním trhu obilném v Hradci Králové dne 13. září 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 16.60 až 18.—, žito K 12.— až 12.40, ječmene K 10.— až 10.80, ovsa K 7.— až 7.20, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 40.— až 50.—, jablek K 36.—, krup K 24.— až 50.—, bramborů K 3.60 až 4.—, jetel. semínka červeného K 100.— až 122.—, máku K 40.— až 50.—, 1 q: žitných otrub K 14.—, pšeničných otrub K 13.—, 1 kg: másla čerstvého K 3.60 až 3.92, sádla vepřového K 2.20, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce 8 až 9 hal. 1 kopa: žele K 6.—, okurek K 4.—, kapusty K 3.—, drobné zeleniny K —20 až 1.—, 1 pytel mrkve K 1.40, 1 hl: cibule K 3.60, jablek

K 6.— až 10.—, hrůšek K 7.— až 10.—, 1 bečka švestek K 2.60 až 2.80.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové dne 13. září 1913 konaný, přivezeno bylo: hl: pšenice 610, žito 316, ječmene 425, ovsa 558, jetel. semínka 25, máku 44, kop; žele 41, okurek 25, kapusty 51, pytlů: cibule 28, mrkve 29, hl: brambor 89, drobné zeleniny kop 79, hl: jablek 35, hrůšek 30, švestek 250 beček, podsvinčat 587 kusů.

Z Pouchova na Rožberk vyšlo 8. září hojné procesí za doprovodu tří duchovních se spolkovým praporem. Na Rožberk přivedl v týž den odpoledne po třetí hodině četný průvod vp. Doležal z Nového Hradce Králí i s hudbou. Z Hradce Králové vedl na Rožberk průvod J. M. vsdp. Dr. Soukup, kapitoři děkan a generální vikář, jenž i tam kázal a celou pobožnost řídil za přísluhy hradeckých kněží a bohoslovců. Po bohoslužbách uspořádána na kapličku sbírka, jež odvedena vdp. superioru Stryhalovi T. J., který též měl promluvu na rozloučenou. Pěkná tato pobožnost potěšila četné věřící, kteří na novo osvědčili úctu a důvěru k Panně Marii, k jejíž počtě kaplička Rožberská se staví, odkázána jsouc pouze na milodary svých příznivců. Jak nám bylo sděleno, nepotrvá dlouho a kaple Rožberská bude vysvěcena a účelu svému odevzdána.

Pouchovské procesí a socialistický z něho strach. Když 8. září šlo procesí pouchovské na Rožberk, přihodila se u strážního domku železničního mezi Pouchovem a Králové Hradcem bezvýznamná příhoda, kterou socialistické »Královéhradecké Rozhledy« rozmazaly na strašně hrozivou katastrofu, při níž prý mohlo se státi to a ono, kdyby atd. Nestalo se ovšem nikomu docela nic a o hrozivém nebezpečí nemožno vůbec mluvit, protože žádného nebylo. Věc k vůli níž socialistické »Rozhledy« jsou téměř bez sebe, sběhla se takto: Když pouchovský průvod docházel na železniční koleje, jež třeba přejíti, protože jdou přes silnici, vyjel vlak od Králové Hradce. Průvod prošel kolejemi a strážník spustil šraňky. V tom zastavil vlak asi 100 metrů před strážným domkem. Nevěděli jsme, proč. Proto jsme se zastavili a kněz průvod vedoucí vrátil se ke šraňkům a dával strojvedoucímu znamení, aby jel. že všichni účastníci průvodu jsou za šraňkem. Nato vlak projel a účastníci ubírali se dále. Nikdo z nás o příhodě ani nemyslel. Celý průvod byl tak uspořádán, že bylo postaráno nejen o pořádek, ale i o bezpečnost účastníků. Mladenečky vedl zvláštní pořadatel, družičky měla na starosti dospělá pořadatelka a ostatní dospělí věřící šli za duchovenstvem, které by jistě nebylo na koleje vkročilo, kdyby od vlaku ze vzdálí příjizďejícího bylo nebezpečí hrozilo. Tolik dle pravdy. Vše ostatní, co odlišné od této zprávy napsaly socialistické »Rozhledy«, je naprostá překroucenina.

Křesťanský a Orelský Organizátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msra. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na něž lze vyhrát velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Slezské Předměstí. Minulou neděli, dne 14. září, sehraha naše školní mládež za spoluúčinkování divadelních ochotníků na Slezském Předměstí národní báchor-ku »Krasata« od K. Hraše. Všichni spoluúčinkující zbožstili se svých úloh, jak dokazoval neuctahající potlesk P. T. obecenstva, s nejlépeším úspěchem. Sbory nacvičil a osobně dirigoval p. J. Wunsch ml. z Hradce Králí. Úlohy s nevšední ochotou a obětavostí naučil čp. J. Hauf, bohoslovec ze Slezského Předměstí. Oběma pánům patří naše upřímné: Zaplať Pán Bůh! — Naším pak milým mladým a kurážným hercům i herečkám naše srdečné: Zdať Bůh!

Černilov. Kdo chce poznati, jak pokroáfským fanatikům a lhářům ubíhá pero rozumem, ať si přečte v »Ratiboru« lokálky z naší osady. V č. 36. se praví, že byli chyceni dva Orlici při strhávání sokolských plakátů, při čemž jim prý konal bezpečnostní stráž student, bratr Josef. V následujícím čísle zase se lze obrátit, že strhuje plakáty Josef, který prý byl chycen in flagranti. A k této nectné lži ovšem se přidávají záštíplné denunciacie a nadávky »podlá duše, nezvedenec, ničernová, štváč, který svádí k činu a zůstává stranou«. Ovšem uvedeno všechno tak, aby škola znala podrobnou adresu katolického studenta Mencha. Lže se dále femesině o »dovolaávání se Boha, držím lhaní a zapřísahání« atd. Kdo v Černilově blíže celou věc zná, ví velmi dobře, že se tu jedná o zákeřný útok na existenci katolického studenta, jemuž někdo takovou nezbednost dokázati nemůže. Katolíci pak vědí, že takové poškozování cizích plakátů naprosto nikdy naší věci neprospěje a Sokolům nijak neuškodí. Takový způsob boje byl vždycky v našich listech i schůzích zavrhován.

Smilice. Žáci obecné a měšťanské školy ve Smilicích n. Lab. sehraji za spoluúčinkování přátel hudby v sobotu dne 20. a v neděli 21. září v měst. dvoraně »Za ščestím«. Pohádka s hudbou, zpěvy a tanci ve třech jednáních. Napsal Jos. Procházka. Režisér Jiří Lefnar. Začátek v sobotu přesně o půl 8. hod., v neděli přesně v 7 hodin večer.

Litomyšl. V proboštském chrámu Páně v Litomyšli slavila se dne 14. září poutní slavnost »Povýšení sv.

Kříže. Připutováni k nám letos pouťníci od Poličky z osad německých již v sobotu. V neděli pak konal sem jubilejní průvod op. farář J. Filip až z Trstenice a dostavil se průvod z Morašic. Terciálí III. řádu sv. Františka Seraf. z celého okolí přišli v počtu hojném. Sedm duchovních udělovalo sv. svátosti v sobotu a v neděli od úsvitu až do velikých služeb Božích, jež ze zvláštní ochoty konal zle nejd. Dr. Ludvík Kalvoda, král. rada bavorský a prof. lyc. z Řezna v Bavořích, za četné asistence P. T. duchovních z místa i z okolí (12). K oslavě též přispěla vzácná účast vlcip. dra. Heřm. Zemana, c. k. okres. hejtmána zde, vlcip. ředitele kníž. komory a panství knížete z Thurn a Taxisu p. Heřm. Vollmanna, vlcip. Emanuela Pavlička, t. č. kníž. účetního a j. — Odpoledne konán průvod z proboštského chrámu Páně k sv. Kříži na hřbitově u sv. Anny za hojné účasti věřících z místa i z okolí. — Mnoho set věřících přijalo sv. svátosti a stalo se účastno sv. odpustků roku jubilejního a místních. — Vzdává se vřelý dik P. T. pánům z úřadu knížecího, panu c. k. hejtmanu, vlpp. duchovním z místa a z okolí — jmenovitě vlcip. J. Vlčekovi, děkanu v D. Újezdě, jenž se s námi rozloučil, ani se ubírá na zasloužený odpočinek po práci 42leté, šlechtě, za tak neohrožený tento projev úcty k sv. Kříži a sv. víry katolické. Rovněž nutno připomenouti precisiho provedení církevních zpěvů za řízení vlcip. ředitele kůru a učitele hudby Břetislava Štastného, jehož snaha a píle o církevní zpěv daleko široko svou výbornou pověst má a veškeré chvály a podpory od osadníků i jeho představených zasluhuje. Až se sv. kříž na soudu Božím na nebi objeví, budiž tento znak spásy všem, kdož jej uctili, úctěchou a klíčem ku branám nebeským!

Dvůr Král. n. Lab. Dne 16. září konalo se v Hradci Králové odvolací řízení u kraj. soudu v záležitosti řed. Stuchla a inž. Šela. Řed. Stuchl uznán viným, odsouzen k pokutě 300 K.

Neštěstí v Oldřetích a Skutče. Mlynář Frant. Bureš z Oldřetíc máje s jinými občany najatou honitbu v obecním honebním katastru. brávil sebou ručnici, když jel pracovat na pole. V úterý 16. září učinil tak též. Když přijel na pole ke hromadě kompostu, bral ručnici s vozu. Ale tu nějak zavadil o spoušť, rána vyšla a celý náboj mu vjel do prsou. V několika okamžicích byl mrtev. Zůstává po něm vdova a pět dětí, nejmladší pětileté. —

Dobrá rada všem. Katolické úvěrní družstvo

»ELIŠKA« v Hradci Králové. Adalbertinum, které úrokuje vklady na 5 proc. a výhodně poskytuje půjčky, vedeno jsouc snahou prospěti všem organisovaným katolíkům, rozhodlo se, že bude sprostředkovati všechny obory pojišťování jako: životní, úrazové, povinné ručení, požární, krupobitní, krádeží, vloupání atd. Informace podá Úvěrní družstvo »ELIŠKA« zdarma (jen známka na odpověď). Z plynoucích jí výhod zařídil by se zvláštní fond k dobru strany.

Různé zprávy.

Ustaní o úplné požidování vld. university. »Reichspost« se píše: Když byl professor von Čermák do Prahy na vysokou skotolčebnou školu přeložen, byl na první uprázdněné místo postaven professor Burian z Neapole, jenž těší se v učených kruzích nemalým sympatiím. To však nelíbilo se židovské klíce, která jen škrtla a na jeho místo postavila dra. Schwarze — žida, profesora fysiologie na vídeňské universitě. Obsazení toto setkává se s odporem v universitních kruzích, jimž se konečně židovláda na universitě zhmusila. Studenti hodlají prý proti Schwarzovi demonstrovati.

Moderní komandanti Husovi. Povaha Husova se musí zkrasiti k roku 1915 od volnomyšlenkářů tak, aby plně sloužila jejich politickým a štvavým cílům. Již předem »Neruda« sděluje, že Volná Myšlenka chce povzbudit národ, »aby odložil neblahou rozpolcenost povahy, která mu zbyla jako zůstatek po prožitém konfliktu husitství a katolictví.« Má prý nastati »národní obrození po stránce povahové, obrození, jež by . . . jevílo se i na venek, zejména opuštěním církve, která dala Husa upáliti . . . Hus, ten přímý, nezlomný muž, který se již před pěti sty lety postavil proti celé tehdy vševládající hierarchii katolické, kdyby žil v dnešní době, jistě by ve svém odporu proti neopravdivosti církevní nezustal na nějaké poúivní cestě, nespokojil se pouhou nějakou planou kritikou nebo bezmocným modernismem, ale dovedl by svůj odpor proti ní také dnes do posledních důsledků a nadobro se s ní rozešel. Buď by sám z církve vystoupil, nebo — byl z ní vyobcován! Proto spojování vystupování z církve s památkou Husovou je úplně případné a odůvodněné a nemůže býti věru vhodnějším uctění památky Husovy každým, kdo v církve katolickou již nevěří, nežli když z ní vystoupí. Hus byl opravdovým člověkem a tedy jen takovým skutkem opravdovosti možno jej důstojně uctíti.« — Kdyby Hus — tedy byl! Ale to kdyby má několik velice ostrých háček. Prý by nezustal na poloviční cestě. Vždyť přece jeho učitel a předchůdce Wiclef šel o hodně v radikálismu dále. Proč již tehdy tedy nedovršil Hus vývoj od volnomyšlenkářů tolik žádaný — ale naopak v přirovnání k Wiclefovi značně se mírnil? Hus vůbec z církve vystoupiti nechť, neměl založiti žádné zvláštní sekty — naopak myslil, že reprezentanti církve římské jeho názory schvátí. V samé Kostnici sloužil mši, vyzpovídal se u katolického mnicha, velebil některé konserva-

tivní kněze. V Kostnici se hájil, že neučil protikatolicky, proti starobylým fádům církevním. Tamtéž hleděl zmírniti smysl svých dřívějších radikálnějších prohlášení. Msto radikálismu vidíme v Kostnici u něho couvání. Vystoupil-li proti Janu XXIII. výhradně z důvodů morálních, proti nynějšímu papeži sotva by se ozval — zvláště uvážme-li, že za svého života odvolával se i k tomu papeži, kterého málo ctěl. Celá řada výroků Husových svědčí o veliké rozpačitosti a nikoli o nezlomném odporu. A kdo chce mluvit o lidech rozpačitých, polovičitých, nikde nenajde příklad takový, jako u husitů. Ti papeže neposlouchali, ale přes to skoro půldruhého století se dožadovali, aby byli přijati za syny katolické církve. Dávali si světit kandidáty pokoutně od katolických biskupů, od nichž si také vyprošovali posvátné oleje ke křtu a poslednímu pomazání. Protestovali, řekl-li někdo, že jsou sektáři. Třikrát vítali s velikým nadšením v Čechách katolické biskupy cizí, kteří se uvolili v Čechách světit kněžstvo pod obojí a bifmovati. Tedy Hus a husité naprosto nehodí se za vzor volnomyšlenkářského radikálismu. — Ale volnomyšlenkářští komandanti upravují povahu Husovu násilně tak, aby byla vhodnou atrakcí pro cíle židovsko-zednářské. A ubohý Hus proti komandantům jest bezmocný.

Obnovení kázání pro vojsko ve Francii. Vláda francouzská vydala dekret, kterým se opět zavádí kázání pro vojsko. Duchovní, kteří chtějí pro vojsko kázati, mají si pouze od ministerstva vyžádat příslušnou legitimaci.

Lidojedl. Německý mineralog Warner byl zabit a sněden od Papuanů. Tito jsou pokládáni za praobyvatele Nové Guiney. Padlo jim za obět již mnoho lidských životů, zvláště cestovatelů. Tento divoký národ, stojící posud na nejnižší stupni civilisace, postavil ve svém území četné chrámky, ve kterých uctívá své primitivní božstvo lidským masem. Jsou to malé, začazené domky, ve kterých jsou podrobeny části těla bělochů opravdovému procesu uctění. Vraždili-li tyto divoši bělochy a vůbec cizince pouze z důvodů výživy, nebo má-li jejich lidojedenství jen podklady rituální, nebylo dosud úplně vyšetřeno. Většina cestovatelů připojuje se k názoru, že Papuanec vraždí bělocha pouze tenkrát, když vědomě nebo nevědomě urazil jeho bohy, překročil zákony jeho země, nebo lovil v jeho revíru. V tom případě je běloch záhy přepaden a běda mu, nedostane-li se mu včas pomoci. Najde hrob velmi nezvyklý v žaludku Papuanů. Byl-li »vetelec« silný a statečný v boji s domorodci, vypijí po jeho zavraždění nejdříve jeho krev, neboť věří, že krev je nositelem životní síly a že její požitím přijímají do sebe statečnost a sílu zabitého nepřitele. John Warner byl na své nebezpečné cestě, která stála jej život, provázen dvěma soudruhy, kterým však podařilo se uprchnouti. Z jakých důvodů ho domorodci zavraždili, nebylo dosud vyšetřeno.

Otec soc. dem. pohlavára germanisátorem. Národněsociální »Hrácko« sděluje: »Jedním z tajných nepřátel českého školství je fideit německých škol Šmeral, který společně s německým zůfivcem Davidem agituje, aby jejich škola co nejvíce českých dítek měla.« Syn germanisátorův jest v Praze jedním z pohlavárů české soc. demokracie, ale otec nešetří v samé české Třebíči ani skrovné šetrnosti k živlu českému.

Svaz českých pokřkřových židů zastal sionistickému kongresu vysvětlení o poměru židovstva v Čechách k národnostnímu zápasu. V rozkladu tom jsou tato prohlášení: »Český lid snadno vzplane, podléhá vášním, a proto se dal tu a tam strhnouti k protizidovským projevům. Ale hrubý, rasovní antisemitismus, jak se s ním setkáváme u Němců, jest mu cizí. Dnes není v českém národě politické strany — klerikální ovšem vyjímajíc — která by při každé příležitosti nezdůrazňovala, že není antisemitskou. A přec nutno s bolestí konstatovati, že velká část židů, v českých krajinách žijících, stála od počátku v řadách úhlavních nepřátel českého obrození. V Čechách již nastal rozhodný obrat, ačkoliv dosud v Praze, v Plzni na př. židé jsou sloupy německých minorit. Horší však jsou poměry na Moravě, kde židé v celé řadě měst udržují německou nadvládu, německé školy, německí obchodníci komor a radnic. To je zarmucující zjev i se stanoviska čistě židovského. Přikl se to ušlechtilé židovské tradici, která přikazuje pomáhati slabším a žiti v přátelské shodě s lidem, jestliže židé stojí na straně bezpráví a hrubé moci proti lidu, se kterým žijí. I sionism v českých zemích udržuje tento německý náter, toleruje (snáš) u svých stoupenců i jení na němčení, které český lid zraňuje, uráží a naplňuje hořkostí proti židům. Jistě se pokládá za samozřejmé, že na př. anglický žid — i sionista — není Němec, nýbrž jazykem, kulturou i politicky Angličan — proč má něco jiného platiti pro žida v českých krajích? Bohužel, právě v sionismu našli německí židé pláštěk, kterým přikrývají svoje německé sympatie. A nerozpakujeme se — sine ira et studio — konstatovati, že právě tomuto momentu děkuje sionismus v českých krajích za svůj rozmach, který ovšem — na tomto základě — nemůže býti dlouhého trvání. Nepřicházíme k vám s polemikou nebo agitací. Jako loyální odpůrci, kteří jinak jsme odhodláni všude a ze všech sil vaše snahy potírati, vyhlásili jsme bez postranních úmyslů pravý stav věci, jsouce přesvědčení, že by to bylo na prospěch židovské věci vůbec, kdybyste se ve svých řadách zasadili v tom směru.« — Nepřipojujeme zvláštních poznámek, protože naši čtenáři sami dovedou uvážiti, pokud tato tvrzení jsou správná. Poučno však, že přiznávali sami židé některé chyby, sluhové (z křesťanské krve) hledí vykřucovati, snažíce se často svésti příčinu okázalého židovského němčení na — kruhy české.

České umění církevní na slovanském jihu. Farnímu chrámu v Kozici u Makarsky v Dalmácii dostalo se nové vnitřní výzdoby rukou českou. Výzdoba obsahuje malbu ornamentální a obrazy nástrojn, z nichž dlužno jmenovati zobrazení oblíbeného na jihu motivu: »Madonna, hvězda mořská«. Výzdobu provedl akad. malíř p. Jos. Hübsch v Praze na Král. Vinohradech. Týž umělec zaměstnán jest právě výzdobou nového gotického chrámu ve Slezsku.

Výnosný kšeft přesvědčením. O kšeftařské, přímo handlířské politice »Lidových Listů« dra. Stránského napsány již hotové kroniky. Žádný list český (nevyjímajíc ani poslední listky), nedávají tak okatě na jevo své kšeftařské úmysly jako list moravského semity. Ten zebra za inserty u závodů katolických, škemrá německými přípisy u firem německo-židovských. Pusť se do některé instituce, do některého podniku ostrým mečem, ale hned v textové části obrátí, jakmile napadený podnik zaplatí insert. Když čeští obuvníci brněnští (voliči dra. Stránského) žádali, aby neuveřejňoval velikých insertů konkurenční firmy německé, bylo jim řečeno, aby tedy poskytli peněžní náhradu objednávkou insertů vlastních, každý »asi pětku«. Takových dokladů semitské ziskuchtivosti jest celá kupa. Židovsko-německý list v Čechách by se dlouho rozmýšlel, než by překročil k takovému peněžnímu handlu, jaký má silný vliv na redakční část listu. Nová ukázka! Brněnský »Den« 5. t. m. sdělil: »V Brně stávkuje uhlářské dělnictvo. Vede tuhý, úporný boj za zlepšení svého postavení. Uhlí se stále zdražuje, uhlářské dělnictvo však musí se bojem hájit, aby mu nebylo utrženo na trpce vydělané mzdy. Celá veřejnost stojí na straně uhlářského dělnictva. Na uhlerném nádraží severní dráhy následkem stávkové práce odpočívá. A čeho jsme svědky? Včerejší odpolední »Lidové Noviny« vpadají stavkujícímu dělnictvu do zad. Palcovým písmem přináší insert: »Přijmou se ihned dělníci na uhlerném nádraží severní dráhy. Přihlášky tamtéž.« Tak jedná žid. Dělá stávkokaze českým dělníkům.»

Socha Kristova v paláci míru v Haagu. Na velikém schodišti je tam postavena bronzová socha Vykupitele dle vzoru obrovské sochy, stojící na hřbetě And mezi Chile a Argentinou na památku smírného rozhodnutí mezi oběma říšemi. Popud k tomu dala šlechtná paní Oliveira de Costa, zakladatelka a předsedkyně spolku míru, jež z Buenos Ayres vydala se na cestu do Haagu, aby socha ta z Bruselu sem převezena byla. K tomu píše »Osservat. Rom.«: »S velikým zadostiučiněním četli jsme a uveřejnili tuto zprávu jakožto důkaz o náboženském přesvědčení a ušlechtilém srdci paní té. Paní Oliveira skutečně odpomohla politování hodnému opomenutí a mezeře, že by byl v budově, určené k hájení zájmů míru a oslavení jeho, scházal obraz toho, jenž na zem sestoupil mezi lidi, aby lásku, bratrství a povšechný mír hlásal a jenž sám byl zakladatelem míru. Sdělujíc čtenářům jméno té nábožné dámy, je naším přáním, aby všude panoval duch spravedlnosti a milosrdenství, bez nichž mezi lidmi není pravého a ustavičného míru.«

Kaplan a sirotkové. »Čech« v č. 227. věnuje zasloužené řádky »Útluku sv. Josefa«, založenému s velikou energií a obětavostí pro opuštěnou mládež od vinohradského kaplana Hoffmanna. Z vřelého referátu vyjímáme aspoň toto: »Nejdříve bylo dětí málo, potom sotva stačil tříposchodový dům v Praze, na konec ukázala se potřeba vystavěti veliký ústav mimo Prahu. Stavěti za našich časů! Čtyři léta hledal jsem v okolí pražském vhodné místo, vypravoval minulé neděle kaplan Hoffmann sám. »ale nemohl jsem naléztí předmět takový, aby byl laciný, dále od Prahy, blíže lesů, zdravý, konečně zašel jsem si do Pyšel a tu pravil jsem k sobě: Zde jest, co hledáš. Krajina rozkošná! Věnc modravých vrchů hledí ze všech stran obzorových na návrší v prostřed, sousem jest mu panský lesní park se svou vlní pryskyřicovou a koncertem ptačím — půl hodinky od dráhy. A vodovod a elektřina taky! . . . Setkali se dva dobří lidé: kaplan a stavitel. Kaplan Hoffmann povídá architektovi Václavu Benešovi: »Pane! Chci stavěti pro sirotky. Peněz nemám nazbyt. Chci stavěti budovu účelnou, velkou, zdravou, která nesmí býti drahá.« — Architekt pokývl, že rozumí a sdělal tak pěkný plán a tak příznivý rozpočet, že oba dva si plácli. — A za tři čtvrtě léta, jak 80 zedníků, položivších milion cihel, si pospíšilo, už byl pyšelský ústav hotov. Panečku, to je vám něco: budova dvojpřoschodová, s frontou 67 metrů, s vysokou červenou střechou. Chodby světlé, okna veliká, ložnice, pracovní prostorné, hřiště, zahrada, zelená louka a les hledí do oken. Ach, šťastní sirotečkové, kterým bude popřáno, aby velkoměstské bytové speluňky mohli si vyměňti za sály, v nichž čistota, vzduch a světlo konkurují! — »To bude útulek na 300 dětí, i nemocné přiberu do Pyšel a ehudým rodičům pyšelským otevru opatrovnu,« usmíval se zakladatel a povzděchl si: »Domáci kaplička naše bude ovšem chudá.« — »Ne! Bude důstojná a pěkná,« odpověděli dva lidé: pensista, konsistorní rada Pokorný a jeho sestra Marie. A přišli truhláři, přišel stříbrník Tengler, dostavil se proslulý malíř Pantaleon Major z řádu benediktinského, dostavil se varhanář a ti společným úsilím zřídili stánek Boží, v němž s hlavního oltáře na opuštěné sirotky usmívá se Matka Boží s Jezulátkem, obklopena andělskými hlavíčkami — dle modelu sirotčích hlav. — A tak nadešel den, na který se všickni tolik těšili: pětiletý černoch Jan si poskakoval a vážná Černoňorka Miluše Radovičova se smála: 120 sirotků přestěhuje se z Prahy do Pyšel, ústav bude slavnostně vysvěcen! A den slavný nadešel. Venku přelo a bláto bylo, ale celá obec byla vzhůru, spolky se seřadovaly, prapory vlály, nesmírný zástup.

Vkusná pohlednice československého episkopátu vydala právě Svatováclavská Matice Školská. Cena za 10 kusů i s poštovním jest 70 haléřů. Ke koupi vřele doporučujeme nejen že pohlednice jsou skutečně vkusné, ale i proto, že výstřezek připadá ve prospěch katolického paedagogia v Bubenči. Tentýž obraz v přebíješnickém provedení a moderní úpravě ve způsobě tabla, na přirodním papíře možno obdržeti za pouhých 20 hal.

Josef Vlček v. r., osob. děkan.

1 tableta na 2-3 tablete 12 h.

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n

**Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukáží
se na požádání franko zaslán**

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Objednávky vyřizuje obratem
Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkušku.
Volejte látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

VŠUDE DOBŘE
osvědčil se „Albín“, prací prášek
s vůní fialkovou,
A DOMA NEJLÉPE
oceniti dovede jeho výborné vlast-
nosti šetrná hospodyňka.
Vyrábí: **Jos. Jelínek**, mydlář
v Hradci Králové.
Kde není na skladě, zasílám 5 kg. = 20 balíčků
za K 3— franko.

**Barevná
kostelní
okna** v odbor. provedení
zhotovuje a dodává
Fr. Uhlíř,
uměle sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.
Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

**Elektrické
světlo**
přenosný pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:
24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
10 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
výrobky vyzkoušené diamanty kus od K 4—
vše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoliv
drahou.
K. V. Skuherský,
c. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

**Všem P. T. účastníkům
VII. sjezdu katolíků če-
skoslov. v Kolíně n. L.!**
Upozorňujeme veškeré P. T. bratrské křesť. soc.
spolky, družstva a organizace odborové atd., které by
chtěly uspořádati přednášku se světejnými obrazy na
thema: „Historické památky král. hor. města Hory Kutné
a jeho okolí“, aby se
v nejkratší době přihlásily
v redakci t. l. s přiložením 10 h známky na odpověď,
s udáním dne a hodiny, případně mohou být udány dva
dny, s nichž referent dle možnosti jeden sám vyvolí.
Zvláště upozorňujeme, že při přednášce vždy a
všude bude vylosováno několik osob, které
obdrží úplně zdarma
umělecky pracovanou historickou dopisnici anebo velice
cenný předmět co historickou upomínku. — Ušme se
s dějin — práci to našich předků! Poutejme lásku mlá-
deže k historickým památkám! Každý konej svou po-
vinnost a v brzké se přihlas!

**Křížové cesty,
oltářní obrazy**
na plátně, plechu, dřevě atd.,
malby obrámů a kaplí
umělecky, v každém slohu i technice provádí
JOS. MÜHL,
(Ant. Mühlův nástupce),
atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.
Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.
Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.
Vzorky a skizy franko.

Všeobecná úvěrní společnost
s. s. s. r. ob.
v Hradci Králové Palackého třída č. 80
úročí vklady
4% - 5 - 5 1/2 - 5 1/2 %
dle výpovědi.
Zápůjčky všeho druhu, eskont směnec a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.
Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**
v největším výběru doporučuje
František Stadník, Olomouc.
Filiálka: Čes. Budějovice.
K 1250— za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.
Podporujte objednávkami všem kostelních
potřeb firmu Stadník, která jediná podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Veleddstojným
duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlaccovačský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Rozpočty a nákreby zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Založeno roku 1860.
Odměněn státní cenou. Strojní zařízení.
K dušičkám
nabízí svůj přeplně-
ný sklad hotových
pomníků
z mramorů, žul, sie-
nitů, za ceny značně
snížené, mnohé
**za ceny
výrobní.**
Desky mramorové,
pro nábytek, sklady nábytku, pp. uzenáře,
řezníky, kavárny, hostince, moderní toalety,
pro holiče, vlásenkáře, instalateury atd.
K návštěvě a shlednutí svého závodu a
hotových prací uctivě zve
Zdenko Ježek,
velkozávod sochařsko-kamenický
v Hradci Králové.
Čelakovského tř. 363. Jungmanova tř. 478.

Jan Kryšpín,
(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)
odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.
PRAHA—I.,
č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 14. 39. nově bláží Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se
ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se křesťanskými
rámci, stěny, usazeními.
Všechny rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez
vší námahy k definitivní objednávce.
Nesčetná veřejná i písemná pochvalná uznání.
Založeno roku 1863.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veledůstojnému duchovenstvu a sl. patronátním úřadům k opravování a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

zlacení písma a různých předmětů venku se nal-
zejících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celé

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzové
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

☛ Závod založen r. 1898. ☛

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zúrokuje veškerý vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Katolické kalendáře

na rok 1914 právě vyšly.

Korunové: tucet za K 8.—: **Marie, Meč, Praha, Vlastenka, Svatováclavský (velký),
Vlastenecký Poutník (velký).**

Malé 60 h: tucet za K 4-80: **Svatováclavský (malý), Vlastenecký Poutník (malý).**

Velké: **Rodina.** Díl I. a II. Velký kalendář katolický v tuhé vazbě. Cena K 2.—, tucet K 16.—.
Kalendář „Rodina“ díl I. sestává ze tří korunových kalendářů: Marie, Meče a Prahy.
„Rodina“ díl II. skládá se z kalendáře Svatováclavského, Vlasteneckého Poutníka a Vla-
stenky. **Vlastenecký Poutník Svatováclavský.** Cena K 1-40, tucet za K 11-20.

Při hotovém placení je třináctý kalendář zdarma. — Na zakázku aspoň 50 kusů dávají se značné
výhody. — Každý prodáváč kalendářů obdrží zdarma „potvrzení“ (licenci) jako průkaz před úřady.

Tam, kde Kotrbovy kalendáře nejsou k dostání, objednejte si je přímo i jednotlivě, zašlete obnos
(třeba ve známkách) a třetí den máte kalendář v rukou.

Zakázky adressujte na
**Administraci Cyrillo-Methodějské knihtiskárny a nakladatelství
V KOTRBA V PRAZE 200-II.**

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu
Československé záložny, Praha-II.,
na úrok až **5%!** Spálená ulice č. 46 n.
Dopíšte si o složní
listy.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Vůde k do- stání.
Nejlepší cídlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Raďte si psátí o vzorky
firmě
Tkalcovské výrobní společenstvo
„Vzájemnost“
v Hronově čis. 186.
— Vývoz lněného a modrého zboží. —
Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlněné i prací, dámské i panské
plátka, damasky, ubrusy, ručníky **zefiry** na kotěla,
— šaty atd., překrásných modních vzorů. —
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, ceny. Velkolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K ma-
láme vyplacené. 1 balík 40 m zabytých vkusně rozdělených
za 18 K.
Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!
V podniku tomto lze též bezpečně uložit
vklady proti 6% úrokování.
Podnik podléhá revizi Zemského výrobu král. Českého
a Zemského Svazu.

BYRRH
silící a chuť povzbuzující francouzské **vino** výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy
L.Violet, Thuir (ve Francii).
Vůde k dostání.
Roční prodej přes 10 milionů lahví.
Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král. Vínohradů čis. 1094.**

Tuhé
**klobouky z nejjem. zaječí
srsti „GUPIDO“**
Měkké **klobouky směs bobroviny se
zaječí srstí „BORSALINO“**
Tuhé i měkké
**klobouky z nejjemnější česané
vlny „ELITE“ a „CHIC“**
pouze u
Jos. Dvořáčka
v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku prove-
dení všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

**Sochy, křížové
cesty, oltáře aj.**
jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělceky a levné absolv.
o. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář
Jan Dušek, Chrudim.

Skvostné dárky
ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
všech druhů a soustav,
pendlové hodiny
nádherných skříních,
řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení
nabízí ke koupi
JAN KALIS,
šatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.
Solidní obaluha při mírných cenách. Důvěryhodným
základky na výběr i na splátky bez zvýšení cen.
Založeno r. 1848.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 136, doporučuje veledůst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry
prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo speci-
álně vlastní výroby. Tržkové a látkové zboží. Právě jádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků
Zakázky obratem
se vyrizují.

PARAMENTA

kalichy, cibety, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO.

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.

Divy radia.

(14) K divům světa, jaké staří vypočítávali, přistoupily během času věci nové, mezi nimiž ne-
poslední místo zaujímá vynalezení radia, a můžeme
býti na to hrdi, že jsou to Čechy, kde tato přev-
zácná látka v největší míře se nalézá. Čtenář se
usměje, píšeme-li »v největší míře« a podotýkáme-
li současně, že na sta dělníků vyrobí v Jáchymo-
vě sotva 1 gram, který, ač jeho cena je úžasná —
obnáší 1 mil. korun — není přec v poměru k vý-
robním nákladům a namáhání, jaké to stojí dělnic-
tvo i úřednictvo, zvlášť chemiky. Dříve — ještě
před 5 lety — dobývalo se v Jáchymově stříbro,
dnes se ruda stříbrná nechává nepovšimnuta ležeti
a veškerá práce i pozornost je věnována rudě ura-
nové, která dříve naprosto neupotřebena zůstávala.

Je to velmi těžká, černá hmota, jejíž cena je
dnes za 1 kilogram tuším 120 K, jež jako žila stří-
brnou rudu jáchymovskou prochází. Stopadesát-
krát musí po rozmělnění a vyluhování dostati zby-
lou, či pravou radiovou látku chemik do rukou, a-
by ji zbavil všech prvků až na borax, jež odlou-
čiti od čistého radia se dosud nepodařilo. Konečně
dobude se nepatrného krystalku, jenž putuje do
Vídne, aby odtud v podobě nepatrných, mocně zá-
řivých zrníček za ohromné sumy prodával se do
hlavních měst světa k účelům lékařským.

Jeho účinky jsou (ač posud zcela neprozkou-
mány) přec jen takové, že duch lidský, jenž od-
vykl si dnes již divení, opravdu z údivu nevychází.
Radium má svou vnitřní cenu, jež spočívá v moc-
ném záření, podobném paprskům slunečním. Jako
ty ničí chorobné zjevy v organismech živočišných
i rostlinných a podporují všechny život, tak i radi-
um rozkládá vše, čemu do blízkosti se dostane a
jen olovo a sklo mu nejdéle vzdoruje. Jeho papr-
sky světelné jsou tak mocné, že pronikají tlustou
železnou deskou, tím více lidské tělo, v němž cho-
robné útvary, zvlášť solné usazeniny v kloubech
rozpuštějí. Lupus, lišej, zvlášť však rakovina,
kterou marně posud vyléčiti se snažila věda lékař-
ská, našla radikální v radiumu lék a terapie rakovi-
ny je od vynalezení této zázračné látky postavena
na jiný základ.

Až posud se lékařsky pracuje s radiumem v Já-
chymově samém a pak i ve Vídni, kam tato vzác-
ná věc se odváží, a já sám viděl jsem přímo zá-
zračné účinky na lidech, kteří do lázní musili býti
vnášeni a po 14 dnech sami o berlích se tam dostali.
Viděl jsem člověka, jehož obličej byl úplně čist, ač
byl na počátku léčby přímo zohaven. Léčba je buď
suchá nebo mokrá pomocí lázní, do nichž se větší
menší množství — dle stavu nemoci — původní, či-
lí čisté radiové vody, jak ze země vyvívá, vpouští.
Těž samotné či nemíchané radiové vody se užívá
a také lázeň sluje termální. Suchá cesta je obvyk-
lou u rakovinou a pod. stížených, a záleží v tom,
že se na nemocná místa položí radium, jež působí
ovšem mocněji, než ve vodě, vyzařováním.

Jsou to často ohromné tisíce, jež se na tělo
nemocného přes noc v podobě radiových obkladů
pokládají; jeden nemocný měl jich prý za 80 tisíc
korun. Ač před tím pro bolest nemohl spáti, pod
radium vždy mohl se oddati spánku. Je na živu,
přiměřeně zdrav a letos se již nedostavil. Staré
případy, neb dokonce choroby vrozené i radiumu
vzdorují. Věnují-li se dnes miliony na aeroplány a
lodstvo vzduchové a jsou-li to vedle států milio-
nů, kteří za nějaký ten predikát své prostředky
k dispozici dávají, myslíme, že by prokázali lidstvu
trpícímu daleko větší služby, kdyby k tomu nej-
šlechetnějšímu účelu přispěli. Pokud radium bude
míti dnešní ohromnou cenu, není možno, aby na
léčbu radiovou se pomyslelo v obyčejných nemoc-
nicích. Právě tyto dny jsem četl, že kdesi v Austrá-
lii byla nalezena ruda uranová. Ukáže-li se to prav-
dou, pak zlatině — jako všechno na světě — i ra-
dium, ve vědě lékařské začne nová epocha a trpí-
címu lidstvu dostane se nové naděje a — co hlavní
— nové pomoci.

Záložna v Hradci Králové.

Jasné náměty č. 163.

Vklady na knížky

5% 5 1/4% 5 1/2%

dle výpovědi.

Filosofie a náboženství.

Napsal Jan Snížek.

II.

Nejvíce zajímá poměr objektivní pravdy filo-
sofické a výsledků vědy k nauce, víry. Víra i filo-
sophie sejdou se často na tomtéž poli, pojednávající
o těchže otázkách. Jak se tedy mají k sobě?

Spor o tento problém existuje tak dávno, jako
jest křesťanství.

Koryfeové protestantismu bezohledně a bez-
podmínečně haněli filosofii. Celá filosofie jest u
nich následkem hříchu prvotního skutkem těles-
ným, protivným Duchu svatému. Luther učí, že
rozum lidský tak jest hříchem prvotním zkažen, že
bez světla Zjevení žádné pravdy dojiti nemůže. Pro-
to tak vášnivě vystupuje proti scholastikům, všeliké
badání filosofické potírá jako nepříteli víry, všeliké
ctnosti filosofů jako přechýny, všeliké vědy spekula-
tivní jako bludy. Kalvín vysmívá se svobodě vůle
jako dogmatu filosofickému, který v theologii má
býti bludem. Daniel Hofmann, Bernardin Ochinus
a mnoho jiných psali filipiky proti filosofii i rozumu.
Socinus tvrdí, že člověk ani o sobě ani o Bohu bez
zjevení nic věděti nemůže atd. »Divná to zajisté
věc,« praví právem Peronne, »že titíž protestanté,
kteří jako za příčinou vyvýšení víry pečovali o
to, aby moc rozumu zapřeli a zničili, později ten-
týž rozum za jediného a neomylného soudce ve vě-
cech víry prohlásiti směli, a na konec, ztrativše
všecku víru, ke zbožňování téhož rozumu došli.«
(Peronne: Praelectiones theol. De locis theol., pars
II., sec. I., c. 1.)

Konečně našli se i mezi katolíky zastanci té-
hož směru. V minulém věku biskup Daniel Huet,
slavný svou obrovskou erudiicí, dokazoval v trak-
tátu: »o slabosti rozumu lidského«, že za sférou
nadpřirozeného zjevení rozum nemá žádné jistoty.
Právě tutéž nauku vzkřísil na začátku našeho vě-
ku rovněž slavný Ludvík Bautain. Když církev na
sněmu Vatikánském vyřkla, že rozum lidský mů-
že vlastními schopnostmi nabýti jistoty o existen-
ci Boží a o hlavních vlastnostech Božích, všechny
ty protizumové doktríny zanikly navždy z dějin
katolického světa.

Jestliže rozum můj nemůže nabýti jistoty, od-
kud vím, že Bůh je věrohodný, jak se přesvěd-
čím, že nauka, kterou mi podávají, je slovem Bo-
žím? Odkud vím, že jest Bůh i že vy jste, kteří tu
nauku hlásáte? Kdokoli popře vůbec jistotu osob-
ního rozumu, ten boží všecku jistotu víry a řítí se
v naprostý skepticism; kdo pak jistotu rozumovou
podkopává v nějakém odboru, ten v tomtéž po-
měru podkopává i jistotu víry. Neméně bludný jest
systém racionalistů, kteří popírají víru a v pouhé
vědě rozumové pravdu uznávají. Již od prvních
dob církve rozum povstálý proti pravdě zjevené
usiloval ji přemoci, naproti stavě výsledky filoso-
fie a vědy. První tento odboj učinili filosofové po-
hanští Celsius, Porfirius, Hierokles a j.

V 17. věku protestanté, porazivše v základě
theologii, snažili se o to, aby každý výsledek vě-
dy, rychle ku předu pokračující, obrátili proti víře
katolické. Ve století XVIII. a začátkem XIX. racio-
nalismus vznítí proti víře pravé tažení. Nejznamenitější
učenci jako Laplace, Dalambert, Lamarck
zneužívali svého genia v této neúžitečné práci. A
čeho dokázali? Jako před šestnácti věky sv. Cy-
rill Alexandr. dokazoval proti Julianovi, že dogma
křesťanské neodporuje rozumu — tak před šesti
věky dokazoval to sv. Tomáš proti Arabům — a
tak i ještě za dnů našich dokazoval to kardinál Wi-
seman proti dnešním pohanům. Dogma křesťanské
zůstalo tímž, a z těch všech teorií a filosofii, kte-
ré v těch věcech proti němu povstaly, ani jedna
nezůstala. Kdysi tak slavná a tak ideální filosofie
novoplatoniků bojovala vši mocí proti víře kře-
stánské. Dnes kdo běže vážně novoplatonské sny?
Ještě na počátku minulého století kolik povstalo
systémů geologických proti Mojžíšovi? Již roku
1806 institut francouzský počítal jich více než osm-
desát. Každý z nich hlásal s vážností historie, s
jednotlivostmi i daty všechny fáse, které prodělala
naše planeta a tónem prorockým předpovídal její
budoucnost. A přece z těch všech systémů geolo-
gických ani jeden se neudržel. — A kdo je pováčil?
Zda theologové? Nikoli, sama věda je přemohla.
Dnes ta učená díla stojí v jedné řadě s povídkami
Julia Vernea.

V podstatě co staví proti víře ti, kteří námi-
tají, že odporuje rozumu? Ve filosofii soustavy li-
bovolně smyšlené, ve vědě hypotézy, nejčastěji
pak, neznajíce katechismu, bojují jako Don Quijo-
tové s větrnými mlýny, t. j. s dogmaty vysněnými,
kterým žádná víra na světě neučila.

Abyste mohli tvrditi, že víra odporuje vědě
rozumové, musila by se ukázati zásada filosofická,
t. j. pravda bezprostředně nebo prostředně očitá,
anebo zásada vědecká, t. j. fakt dosvědčený, ve
sporu naprostém s dogmatem, jemuž se dobře roz-
umí. A kdo až dosud něco podobného dokázal? Bě-
hem tolika věků ani jedna neobjevila se námitka
proti víře ať ze strany theologie nebo filosofie, či
historie nebo kterékoli vědy, které by naši vyni-
kající obranci nedali zase odpovědi rázné, dukladné
odborné, vítězné. Ovšem racionalisté, kteří těmi
spory mezi vírou a vědou bojují, zřídka kdy o
těchto odpovědích vědí — ale to je nejméně om-
louvá, neboť pravda z úradku Božího jasně svěd-
čí, takže nemají omluvy. (Řím. I., 20.)

Konečně divna jest zajisté naivnost racionalis-
tů: jako by jen oni sami byli filosofové a učenými,
lidé však věřící jen hlupáci, tvrzení jejich, že víra
odporuje rozumu, mohlo by ještě ucházeti, ale kdy
faktem jest, že i ve filosofii i ve všech oborech
vědeckých lidé věřící, katolíci, vyznačují se geni-
em a vědou — tvrzení, že víra jest v naprostém
sporu se zásadami těchto oborů vědeckých, jest
jistě velmi naivní. Kdyby víra odporovala analy-
tickým zásadám filosofie, pak by byl Kartesius, o-
nen veliký analytik, věřil? Kdyby výsledky astro-
nomie dokazovaly klamnost víry, jak by o tom
nevěděl kněz Secchi? Svědčí-li fysika proti víře,
jak pochopiti, že Ampère často chodil ke zpovědi?
Jsou-li ve fyziologii, historii přírodní, geologii pa-
trné důkazy proti víře, jakým podivem toho ne-
poznali Cuvier, Flourens a mnoho jiných? »Jestli-
že v tajemstvích víry obsaženy jsou patrné odpory,
« pravil kněz Felix racionalistům, »vyjádřetež
nejtěžší k vyjádření ze všech tajemství: jakým
způsobem od dvou tisíc let tolik znamenitých roz-
umů, tolik geniů věřilo v ta tajemství, nesoudíce,
že z toho důvodu musili by se zřici vědy nebo
zapřiti rozum.« (Felix Conferences de 1863 Conf. I.)

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

**Sukna, dámské látky, zefíry, ka-
nafasy, damašky bílé i barevné, syp-
koviny, poslamky, ubrusy bílé i ba-
revné, koberce imitace „Smyrna“ za
cenu levnou níže uvedenou nabízejí a sice:**

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7-50 K	
50/100 130	150/250 10—		
55/110 155	180/250 10-60		
60/120 185	200/300 16—		
70/140 255	220/320 18-70		
90/180 4-20	250/350 23-40		
100/200 5-10			

Závěsy postal. la vel. 200/100 kus 5-60 K

k oknu	180/90 4-50	
Melle	115/140 4-30	
Chinillmelle	115/140 2-40	
	115/140 3-40	

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorká:h.
Honba, Paici, Srnčí. Ostatní koberce květované
zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Kulturní jiskry.

Návrat do církve. Neapolská »Liberta« uveřej-
ňuje toto prohlášení: »Já, professor Giacinto Brinzi,
vychovaný v náboženství katolickém, měl jsem při
vnitřní krizi to neštěstí, že jsem odpadl a přes 35
let jsem bojoval v řadách protestantismu a zednář-
ství, jimž jsem věnoval všechny své tělesné a du-
ševní síly a jejichž učení a bludy velebiti bylo ce-
lou mojí snahou. Nyní, isa osvícen milostí Boží,
svobodně a bez ponoukání se obrácím od těchto
bludů, zavrhují je a odmítám. V jasném poznání
odvracím se od těchto obou sekt a přísahám věr-
nost oné církvi, matce milosrdenství a odpuštění,
která mne laskavě přijímá přes mou bouřlivou mi-
nulost.«

Obětavý pohlavár. Učitelstvo volá silou zdvo-
jenou po konečné slušnější úpravě svých platů.
Jak se však o stavovské zájmy týchž učitelů sta-
ral a stará bývalý pohlavár, který pokrokářskými
frásemi se vyšíval po zádech učitelstva na veliké-
ho kapitalistu, ukazuje tento případ. Pojišťovna
Praha, do které pokrokové učitelstvo již vložilo
veliké miliony, měla zase parný den. Znám, jak
v ní hospodařili pro vlastní veliký zisk Viktor Ra-
šín se svým švakrem Drnkem. Naposledy soudil
se V. Rašín s Drnkem o stotisícovou provisi. Ve-
řejné rozhořčení přinutilo »Prah« aby poslala Ra-
šína na pensi. Protože Rašín nabral již dost, byl
mu odepřen nárok na výslužné. Rašín trávil pří-
jemně svůj odpočinek na velikých měsících peněz.
Nyní však chudinka si vzpomněl, že vlastně »Pra-
ha« ho chtěla poškodit. Tak hrozné neštěstí nemohl
stotisícový Rašín snést. Podal v květnu žalobu,
aby buď byl znovu přijat do služeb »Prah« za
roční plat 14.800 K, anebo pro případ, že by byla
uznána jeho invalidita, aby mu bylo vyměřeno vý-
služné v ročním obnosu 7474 K. Pojišťovna se vš-
elijak hleděla brániti, ale dne 13. t. m. před senátem
zemského soudu přistoupila na smír, zaručivši se
vyplácti Rašínovi každoročně 7474 K jako pensi.
Ubohý »invalida«, který má z provisi a jiných kře-
stů větší kapitál než tři sta učitelů-kolegu dohroma-
dy, teď snad přece nebude strádati. Snad si ještě

něco jinak přivydělá, když nabízením nové služby dokázal, že ještě není vetchým starcem.

Z »Jednoty sv. Methoděje« ve Vídni. R. 1890 pojala Jednota sv. Methoděje úmysl koupiti si vlastní dům, kde by její odbory měly své středisko a kde by též svým časem zřídila se útulna pro učně. Jakmile štědrosti vsdp. preláta Dr. Horného dům se koupil v XV. okrese, tu ihned bylo dovoleno, aby se tam scházeli v neděli a ve svátek učňové, tam se jim konaly přednášky a též měli tam své pobavení, tak se dělo, až se počalo před dvěma lety se stavbou spolkové místnosti, v tu dobu žádné schůze konati se nemohly. Před 3 roky zakoupila Jednota kostel a část kláštera v III. okrese, jakmile klášterní budova počala se upravovati pro duchovenstvo a soukromé byty, na prvním místě zřídila se tam »útulna« pro učně, kterou velmi obzvláště vede správce p. Jelínek. V útulně té jest předně světnice, kde učni, nemající ještě místa, mohou přespat, pak prostranná místnost, ve které se v neděli a ve svátek po českém kázání a požehnání scházejí a tam od zkušených mistrů a velebného pána poučení a pobavení bývají. Správce dodává učně jen křesťanským mistrům, kteří se zavazují, že učně může u nich v neděli a ve svátek obcovati mši svatě, správce též občas se dotazuje, jak se s učněm u mistra zachází a jak si učně vede. V X. okrese, kde jest III. odb. po více již let, scházeli se učni do místnosti spolkové. Když nyní jest odbor ve svém vlastním domě, zřídil prostrannou místnost pro učně, na niž i učňové přispěli 76 K, tam též mohou v tělocviku nerušeně se cvičiti. Jednota zadala stanovy na zřízení »Besídky učňovské«, aby též dostávala státní podporu. Jakmile stanovy potvrzeny budou, zřídí si a zařídí svou útulnu ve svém domě XV., Pelzgasse. Nestací snad pouze jedna aneb dvě útulny pro české učně vídeňské, v každém okrese tedy 21 útulen mělo by zřízeno býti pro české učně a tyto vedeni býti v duchu křesťanském. Než kde vzíti na to náklad, když celé Čechy a Morava nezaplatí si svůj kostel ve Vídni a nechají jej pod tíhou 200.000 K? Co Jednota při svém dluhu a při ročním nákladu na české služby Boží 13.000 K podniknouti může, to zajisté učiní. Ziskejte nám příznivce, kteří jako na národní podniky po 50.000 přispívají, pak může též svou činnost rozmnožiti na záchranu učňů!

Boží hroby, Křížové cesty Josifky, oltáře, sochy, karatelný,

levně provádí absolvent c. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Kde není víry, tam je pověra. Židovský »Berl. Tageblatt« rozeslal několika učencům, spisovatelům, umělcům a hercům dotazník, jsou-li pověřiví. Došlo 29 odpovědí, z nichž vysvítá, že herci (Leo Slezak: »Ob ich abergläubisch bin? Ja, und wie!« atd.) a herečky jsou pověřiví, vzduchoplavci nejsou, ba major v. Tschudi nemůže pochopiti, že by vzdělanci mohli býti pověřivými. vysokoškolští učenci přiznávají se bez ostychu k pověřivosti až směšné (univ. prof. justiční rada Kohler obouvá vždy pravou botu, obléká pravý rukáv napřed, jímí mají svou třináctku, pátek atd.). Lékař nervových nemocí prof. Eulenburg dí, že pověra mezi našimi vzdělánci a vzdělaností přescycenými, nervosními a sence chytivými současníky vždy více se šíří, i tam, kde by se to nejméně očekávalo, ve vědeckém lékařství. Sám však přiznává se, že jest fatalistou (věří v osud), což prý jest jeho konečnou životní moudrostí, draze a dost bolestně vykoupenu. Jiný však přírodopyspec, chemik, nazývá pověrou Haecklův materialismus a věří v tajné síly přírodní, jichž ovšem smysly nelze poznati, ale proto ani popírati. Herečka kterási napsala: Tázete se, jsem-li pověřivá, a odpovídá: »Das sag' ich nicht, sonst hilfts nich mehr!« Jiná přiznává se k pověrám všeho druhu, jen poplivat prý se nenechává (což prý při nových kusech pomáhá). V Berlíně jest přes 5000 kartárek, velice dobře zaměstnávaných a jiných věštců budoucnosti.

Za druhou českou universitu. Vysokoškolské studentsko české obrátilo se letos již dvakrát na českou delegaci říšskou, aby požadavek druhé české university vzala znovu na své místo svého programu a nesnižovala ho na otázku významu podřízeného. Hodlá obrátiti se k celé české veřejnosti uspořádáním manifestačních schůzí v každém větším městě jak v Čechách, tak na Moravě a ve Slezsku. Účel, jaký tyto manifestace mají míti, jest ten, aby znovu obrácena byla pozornost k podniku takové důležitosti a upozorněna byla vláda na daný slib, který splniti již jednou bude nucena.

Odpírá-li se české veřejnosti již po léta tento požadavek, musí si ona uvědomiti, že děje se tak na úkor kulturní zdatnosti národa, který musí se takovými prostředky domáhati doplnění svého školství, zatím co národům jiným vychází se neustále vstříc, zakládáním ústavů všech kategorií a odborů. Studentsko vysokoškolské hodlá pořádati manifestaci dne 21. září t. r. podnikti českou veřejnost k další programové práci a k účelnější-

mu vymáhání této pohledávky na vládu. Uznala-li vláda již jednou oprávněnost druhé české university, musí také nalézt prostředky k jejímu založení a vydržování a hlavně odvahy zlomit odpor Němců, kteří jsou vlastně hlavní překážkou k zřízení jejímu. — Pohlédneme-li do statistiky, vidíme křiklavý nepoměr, jakým rozděleny jsou university mezi národy této poloviny říše.

Rakousko má 8 universit, z toho mají:

Němci	5 universit,	1 připadá na 1.8 mil. Němců,
Poláci	2	1 > 2.1 > Poláků,
Čechové	1	1 > 6.0 > Čechů.

Dle toho máme právo na dvě university. Zřízení druhé české university jest svatou povinností vlády a tohoto státu, chce-li se zváti státem kulturním a moderním.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lázeňského mostu 279.

Starokřesťanské vykopávky v Karthagu. Pahorek, který kdysi býval akropolí punského města, leží dnes mimo moderní město Tunis. Na hoře trůní nádherná kathedrála a v bezprostřední blízkosti seminář Bílých Otců. Jeho představený P. Delattre je také archaeolog. Již jednou jsme se zmínili, že jeho vědecké výzkumy vzbudily mezi francouzskými učenci velikou pozornost. Krásným pomníkem jeho pile a obratnosti je slušné museum, v němž jsou punské, římské a starokřesťanské vykopávky ve velkém množství a dobře uspořádané. Částečně jsou velmi vkusně vystaveny v zahradě, částečně umístěny jsou ve zvláštní budově. Na myšlenku kopati na hoře byl přiveden P. Delattre náhodným objevením podzemní kaple, která byla hluboko v zemi zasypána a pak vykopána. Výsledkem kopání bylo v posledních letech objevení velké basiliky Damous-el-Karita. V pracích bylo pokračováno a hlavně pracováno na jedné pravouhlé stavbě v severovýchodní části celého komplexu basilikového, který je asi 200 metrů dlouhý. Jeho prostora je dvěma řadami sloupků rozdělena na tři lodi. U jižní podélné zdi je celá řada kaplí, jejichž zdi ještě částečně stojí; půda pokryta je mosaikami. Soudě dle nesčíslných nápisů — v poslední kampani bylo objeveno asi 3600 zlomků — je v basilice nebo v ostatních stavbách pochována spousta lidí. Jeden kámen je z hrobu arcibiskupova, jiný z hrobu kněze. Kromě toho je množství náhrobků věřících laiků. Nejčastěji se vyskytují kameny s nápisy »virgines sacrae«, z čehož P. Delattre usuzuje, že v době rozkvětu basiliky stál na hoře i ženský klášter. Dovidáme se celé řady jmen jeptišek zároveň s veršovanými nápisy. Symboly jsou latinský a řecký kříž, monogram Kristův, koruna, holubice, kalich, loď, beránek atd. P. Delattre objevil i dobře zachovanou podzemní komoru na nejzajímavějším západním konci basiliky. Půda je pokryta mosaikou. Na stěnách a pod schody je počet arkolii k přijímání mrtvol. Nálezy ve vnitřku kathedrály jsou velmi četné.

Menšinové museum a Němci. Nejlepším důkazem důležitosti, jakou má pro náš obranný boj »Menšinové Museum«, loni založené, jest, že Němci pomýšlejí již také na zřízení podobného ústavu dle našeho vzoru. »Deutsche Arbeit« v referátu o výstavě »české obrany«, kterou letos v létě Menšinové Museum pořádalo, nazývá je uskutečněním šťastné myšlenky a volá po zřízení Museu německé obrany (!) v sudetských zemích. Snad se náš národ nedá opět předstihnouti Němci a všestrannou podporou, zvláště zasláním menšinového materiálu (knih, brožur, letáků, obrazů, fotografií, map, listin, časopisů, pohlednic atp.) i přístupováním za členy (člen činný 2 K ročně) umožní zdárnou činnost Menšinového musea (Praha-II., Vladislavova 13) ve prospěch těžce ohrožené větve našeho národa v menšinách.

Rozehvění mezi slovenskými katolíky. Dne 4. září konala se v Trnavě valná hromada spolku sv. Vojtěcha. Dostavilo se na tisíc členů. Maďaroni však se pilně již předem připravovali, aby způsobili mezi katolíckými národovci rozvrat, aby čelná místa ve spolku zaujaly maďaronské stvůry. Proti slováckým rolníkům katolíckým spáchány nebezpečnější surovosti. Vláštní kortešové dopláceli různá individua penězi, pivem a doutníky, kteří se dostavili do shromáždění s klacky a kameny. Na daný povel měli tyto lidé křičet a protestovat, aby se podařilo z výboru vystrnaditi Hlinku a jeho poctivé spolupracovníky.

Už u večer před valnou hromadou roznesla se zpráva, že 40 jidášských zaprodanců dalo se zapisati do spolku proto, aby mohli spustiti při roko-

vání kravál. Když přišli poctiví pracovníci do zahrady, zaprodanci již zaujali svá místa. Když redaktor Jos. Buday navrhol, aby shromáždění vzdalo díky obětavým členům výboru za jejich námahu tím, že jejich členství ve výboru potvrdí, podplacená klaka strhla veliký rámus dřívě, než ještě Buday domluvil. Umělým způsobem přivodili Maďaroni rozpuštění valné hromady dřívě, než došlo k volbám. Veliký zástup odpověděl hromovým voláním: »Hanba vám, stokrát hanba!« Tentokrát uvědomili Slováci katolíci dokázali, že jich od Hlinky a jeho přátel nikdo neodloučí. Nepřátelé kuji nové nástrahy, ale uvědomili katolíci se nedají zviklati ani v budoucnosti.

Práce českého kněze v cizině. »Čech« uveřejňuje tuto zprávu z Brém: »Při zdejší římsko-katolickém vystěhovalckém kostele působí již přes čtvrt století jako farář důvěrník spolku sv. Rafaela a neunavný duchovní správce, těšitel a rádce vystěhovalců moravský krajan František Prachař. Jeho přičiněním postavena pro vystěhovalce úhledná kaple s obrazy našich sv. patronů. Farář Prachař pečuje neunavně o ozdobu úhledné této svatyně. Nyní stará se nejvíce o to, aby postaveny byly v ní důstojné varhany. Za tím účelem pořádá v těchto dnech dobročinné představení divadelní. Podařilo se mu získati k tomu odbornou sílu v osobě ředitele L. Treumanna, který právě se svým operetním emsemblem dlu na pohostinném turné v Brémách. Spojeným silám brémského c. a k. generálního konsolátu, hlavně místokonsula dra Souvana a faráře Prachaře podařilo se vzbuditi v Brémách neobyčejný zájem pro dobročinné toto představení. Byla provedena operetta »Veselý sedlák« od Leoše Falla a sehraja mistrně. Hlavně vynikli v titulní úloze ředitel Treumann, že budou v Brémách vždy rádi na vzácný požitek ten vzpomínati. Šlechtnému účelu vyneslo představení to 600 marek (t. j. 720 K rak. m.). Další úspěšné činnosti milého krajana našeho, který vždy nezištně ujímá se i našich rodáků, přejí dojísta všichni jeho ctitelé hojného požehnání.«

Pokrokový dobrodinec učitelstva. Prostějovský »Hanácký Kraj« píše, že před volbami pokrokové učitelstvo si mohlo nohy uběhati ve prospěch kandidatury Reichstädra. Nyní se tento poslanec odměňuje. Místní školní rada, městská rada, c. k. okresní školní rada se usnesly, aby ředitelské místo na měšťanské dívčí škole, která má býti rozdělena na dva samostatné ústavy, bylo obsazeno mužskou silou. Místní školní rada dokonce se usnesla vyslati deputaci k místodržitelství, aby toto usnesení z důležitých důvodů bylo respektováno. Pochopitelně, že toto usnesení měl podporovati také poslanec Reichstädr. Ten však, jak zjištěno, obcházel členy zemské školní rady, aby prvá instance usnesení školních úřadů prostějovských zrušila, aby místo ředitelské se dostalo síle ženské, resp. paní Reichstädrové, která je prý z vůle dra Přikryla na ono místo »předurčena.« — Zajímavé, jak pokrokaři se stávají hluchými a slepými, jakmile před nimi vytkne některý egoista, že se hlásí »taky k pokroku.« Pod pokrokovým lesklým štítkem pohodlně může bujet byrokratismus a nejkřiklavější sobectví.

Ještě k činnosti Národní jednoty na Moravě. Štvavý protikatolický list »Nový Lid« s přílohou »Pravda« dle zprávy »Našince« byl odbírán v 75 odborech Nár. jednoty; v 6 odborech po 10 výtiscích, v 5 odborech po 20 exemplářích, v jednom 82 exempl. a v jiném docela 100 čísel. Mnohé odbory neuvědly ve zprávě za r. 1912 vůbec počet výtisků. V 21 odborech býval tento list vyložen a »k vůli šíření národní solidarity« mezi členstvem rozšiřován. Teď katolíci vidí, nač se vydávají jejich příspěvky. Nesměřuje taková činnost »jednoty« přímo k rozbíjení šiků národních? Neměli zavilí fanaticové oznámiti již předem, že jim jest milejší boj proti katolíckým Čechům než proti chamtivosti německé? Bylo by nastalo jasno hned. Ozvou-li se však katolíci proti takovému protinárodnímú řádění, hned jim sviští pokrokový karabáč nad hlavou, hned se jim upírá právo samostatné kritiky.

Proč mají soc. demokraté u Sokola výsady. V době, kdy organizovaní katolíci, platící na účely všenárodní, jsou ze Sokola vyhazováni, klekají sokolští extravlastenci před rudými Lassalláky, kteří národní pracovníky tupí. Konečně sám nár. sociální »Moravský lid« promluvil v té záležitosti otevřeně: »Vůdcové Sokolstva, hrající si mimo řady sokolské také na politické vůdce, jsou kompromisy se soc. dem. svázáni a proto musí mlčeti a klidně přihlížeti k útokům na Sokolstvo podnikaným. Jest ku příkladu všeobecně známo, že předseda župy Rastislavovy Dr. Ladislav Pluhař, otec a zároveň kmotr kompromisu mezi lidovci a soc. dem. v posledních zemských volbách, absolutně nepřipustí k jednání jakémukoliv v župě, které týkalo by se Lassalláků, nebo útoků na Sokolstvo, a tím méně připustí hlasování o nějakém návrhu v tomto smyslu podaném. Nebo: proč k stálým útokům a útokům velmi často sprostým »Ducha Času« mlučí pan Dr. Fajfrlík, vůdce Sokolstva v Mor. Ostravě, který má přece k dispozici na obranu Sokolstva časopis »Ostravský Denník«? Proč to mlčí? Proto, že by přišly na světlo Boží pěkné

věci, které by soc. dem. časopisy jistě přinesly, kdyby lidovo-pokrokoví patroni a vůdcové Sokolstva nemlčeli, třeba ku neprospěchu věci sokolské. A nejen to. I jinak jsou Lassalláci fedrováni a podporováni. Všimněme si opět několika důkazů. Každý vzpomene si jistě, jak předák sokolský, starosta Výškova dr. Venhuda, vítal »posvěceného Semiana« (Roučka) na XIV. vol. okresu za poslance zvoleného. Vítal jej slovy: Vítám Tě, bratře, na staroslavné půdě Výškova! Proč tak činil? Proto, že lidovo-pokroková klika radniční potřebuje hlasy soc. dem. pro obecní volby i pro volby do říšské rady, aby zachráněn byl mandát »Sokola« Votruby! Že »posvěcený Semian« jest sběratelem všech pustých útoků na Sokolstvo, které v »Rovnosti« pak s gusem otiskuje, starosta Výškova dr. Venhuda dobře věděl! Nebo: V Králově Poli dostanou soc. dem. Lassalláci jistý díl obecního pozemku na »Devadesátce« ku stavění tělocvičny. Proč? »Lidovo-pokroková« klika radniční, která je sdružena v Sokole I., měla kompromis se soc. dem. ve volbách obecních i ve volbách zemských. A pozemek jest za služby pro kliku vykonané odměnou. Nebo: Husovický Sokol měl dostati osvětlení budovy od obce zdarma. Pamatujete ten křik a rámus o šantročení majetku obecního? Pamatujete ty pusté útoky na Sokola v »Rovnosti«? V posledních obecních volbách učiněn s nimi kompromis. Odměna? 100 korun ročního příspěvku Lassallákům!

A tak bychom mohli pokračovati do nekonečna. K čemu však vše uvedené směřuje? Jedině k posilování posice Lassalláků, neboť jen za podobných podmínek jest možno, aby Lassalláci dosáhli na Moravě 143 jednot s 6000 členy!

Tu to máme! Tedy sokolští lvové musí dělati chtěj nechtěj zkrocené beránky před internacionálou, která jim pomáhá při volebních čacchrech a kartelech proti katolickým národovcům. A pak měli katolíci zůstatí věčně ubohými podruhy u volnomyšlenkářů, kterým jest často milejší rudý kafiát než sokolská čapka.

Proti sokolské přízni k rudému karafiátu protestuje nár. soc. »Moravský Lid« se vši rázností. Poukazuje rozhorleně na to, že dne 24. srpna na cvičení Sokola v Adamově bylo diktováno řečníkovi, že nesmí o soc. demokraty ani zaváditi. (Za to si mohl řečník smyslouti dvojnásobně na Orlech.) »Mor. Lid« dále konstatuje s nevolí, že 31. srpna mluvil na cvičení Sokola ve Švábenicích soc. dem. Rouček, který vydal přede 2 lety heslo: »Žeňte útokem na sokolské jednoty!« V řeči své švábenické nazýval prý Rouček své sokolské posluchače důsledně soudruhy a nabádal je, aby pracovali v duchu sociálně-demokratickém. »Moravský Lid« současně hrozí: »Člověku bouří se celé nitro, vzpomene-li si na těžké oběti, které k vybudování Sokolstva byly přinášeny, vzpomene-li si na persekuce a překážky, které bylo Sokolstvu překonati, než dosáhlo té výše, na níž se dnes Sokolstvo nachází, a vidí-li tu bezmeznou slepotu jednotlivých vůdců sokolských, kteří nechtějí viděti, že jednání sociální demokracie je s matematickou přesností vypočítáno na zničení Sokolstva! Na důkaz správnosti našeho tvrzení uvádíme, že podařilo se Lassallákům v Králově Poli minulý měsíc strhnouti ze Sokola I. 35 členů dorostu do jednoty lassallácké. Jen 5 členů podařilo se jednotě Sokol II. z těchto 35 pro myšlenku sokolskou uchrániti tím, že znovu získala je pro jednotu vlastní. Jestli však jednotliví vůdcové Sokolstva s chladnou krví k tomu přihlížejí, my nemůžeme a nebudeme! Hodně hlasitě voláme Českou Obec Sokolskou k povinnosti! Nebudeme trpěti, aby stoupenci strany národně-sociální, kteří dnes do jednoho stojí v řadách sokolských, do kterých úzkostlivě se chrání zanášeti stranickou politiku, byli nám takovými Roučky otravováni. Bude-li v podobné taktice pokračováno, nebude-li jí ze strany České Obce Sokolské čeleno, pak následky nechť přičtou si ti, kdož nám zbraň sebeobrany vtisknou do rukou! Ještě jest čas tomu zabrániti, a proto pozýváme svého hlasu závčas, aby nám pak nebylo vytýkáno, že svůj stranický prospěch stavíme snad nad zájem celé věci sokolské, která jest zároveň zájmem celého národa českého. My opakujeme znova, že nedáme si naše stoupence otravovati za tichého souhlasu a nepřímé podpory jednotlivých vůdců sokolských!

Je-li však dovoleno plouti samostatně proti křivolakým proudům Sokolstva nár. sociálů, mají k samostatnosti tím větší právo křesť. sociálové, kteří byli na bezcharakterní pomluvy ze Sokolstva vystrčeni.

Básník Quls o Václavu Štulcovi napsal ve svých »Knihách vzpomínek«: »Staroměstské akademické gymnasium, kam jsem po prázdninách vstoupil, platilo za ústav elitní a nejčestější... Méně českým bylo tehda učiliště to podle profesorů... Ovšem i po katastrofě r. 1835, kterou Hálek tak živě vylíčil, kdy ústav poněkud a nejvíce prononcování čeští učitelé z něho odstranění, zbyli přece ještě katecheta a učitel češtiny i dějepisu, P. Václav Štulec, pak rázný a oblíbený Šohaj a matematik Axamit. Pater Václav Zikmund, záhy zemřelý Balda, přibylí později, i suplent Josef Kolář... Nejméně českým bylo gymnasium to ovšem podle jazyka vyučovacího; ten byl při všech

předmětech mámo náboženství a řečtinu jen německý... Ze všech našich učitelů v primě jediný P. Štulec odvážil se častěji uhoditi na vlasteneckou strunu, a tu hned všechny oči jiskřily, všechny tváře zářily. Byla to slova ve škole nezvyklá a padala jako vláhe krůpěje na vyprahlou půdu. On také mimo školu si nás všimal, ba zval z nás některé, jež si oblíbil, a jimž pak důsledně tykal, do svého bytu na »Rejdišti«. Do zrcadlové kaple, kde jsme mlvali bohoslužby, přicházeli časem též Štulcovi polští hosté, zejména i kníže Lubomírski... Roku 1860 jmenován byl kanovníkem vyšehradským. Na nějaký čas před tím proslechlo se mezi námi, že se Štulec o místo ono uchází, a že veškerí kandidáti musí ve vyšehradském kostele kázati, a tu jsme po několik neděl tam putovali, bychom vyslechli kázání uchazečů, a uviděli, jak jsme byli přesvědčeni, že náš milý katecheta je z nich kazatel nejlepší. Neradi a těžce jsme se s ním loučili; loučení to pak ztřípil nám ještě fidelet Hofmann i slavná policie; onen záповědi vydati jeho podobiznu, tato pak tím, že nedovolila, bychom mu uspořádali zamýšlený večerní průvod pochodňový.«

Kdo má rád dobrou kávu,

nechť používá jako přísady

**Pravé pardubické
FRANCKOVKY**

s kávovým mlýnkem.

Mnoho se s ní získá na libé chuti a vůni.

Další její velmi cennou vlastností jest značná vydatnost.

Pověst o »Růžovém paloučku« podrobil velice pečlivě, věcně kritice V. O. Hložina ve »Vlasti«. Dokazuje, jak právě ty protikatolické kruhy, které jindy zdůrazňují realismus, daly se chytiti na romantickou povídku, uměle a tendenčně sestrojenou v dobách novějších. »Růžovým paloučkem« totiž byl vlastně nazýván v době předhusitské kartusiánský klášter v Tržku. Posud se nazývá »Růžovým paloučkem« místo půlhoďinky vzdálené od Tržku (u Morašic), které lid jmenuje i »kostelištěm« (totiž místem věcí patřících kostelu).

Menší klášter s kostelem Panny Marie v Tržku zván po latinsky »Rubeus sanctae Mariae«, což vyjadřuje nejpřesněji český překlad »Růžový palouček Panny Marie«. Průběhem staletí zapomínal lid na zničení kláštera r. 1421, na tradici, že mnichové před svým uprchnutím uschovali v »kostelišti« kalich, jiné posvátné nádoby a knihy. Teprve na počátku XIX. století, kdy v Čechách dějinný romantismus měl tak veliké slovo, kdy Čeští bratři těšili se tak veliké účte českých probuzenců, byla lidu našeptána bajka, jak Čeští bratři před svým odchodem z vlasti se tu sešli ke konání posledních bohoslužeb, jak tu svůj kalich zakopali. A na základě takové vymyšleniny pořádaly se tam národní slavnosti v letech šedesátých a osmdesátých. (Není divu, vždyť právě v té době působil u husitských romantiků hotovou sensací podvodný pamflet »Pogiuv« o Husovi, slátný od německého protestantského ignoranta.)

Před několika roky na »Růžovém paloučku« postaven kříž. Ten však dle náhledu »reálně myslících a věcně usuzujících« pokrokářů byl letos odstraněn a má býti nahrazen buď sochou Komenského nebo Husovou. A tak snad brzy bude tam postaven památník pokrokářské naivnosti, která se dá chytit na každý protikatolický lep a jež staví ihned »reální« věže na základech uměle sestrojené, lživé pověsti.

Tudy proti kritice! Chamtivost těch, kteří po žebřiku pracně od učitelstva sestaveném došplhali se k velice výnosným sinekurám, nedala se věcně tutlati. Statisce mluvily hlasem hřimajícím. Proti pokrokářským kapitalistům ozvali se pokrokáři jiní. Vždyť sám pokrokářský orgán »Český Učitel« ještě 27. srpna napsal: »Uvniť naši počtem nejsilnější organizace zemské vřela nespokojenost se správou hospodářských podniků spolkových. Superrevise odkryla ošklivý rub její, vynesla na světlo v pravdě »turecké hospodářství«. Tyl z něho dobře nějaký tučet činovníků z ústředí, udržoval prostřednictvím drobnějších výhod, poskytovaných několika spolehlivým veličinám z okresních jednot, massy učitelské v klidu — a osmi tisíci ostatních organizovaných kolegů zbyl krutý úvěr v záložně, drahé pojištění v »učitelské« bance, »výhody« v knihkupectví a nádavkem k tomu všemu nová korunová daň organizační. Pravý paskvil hospodářské organizace stavovské. Hmotný podklad našeho stavu, pro nějž stavovský tisk nesmí však býti cílem, nýbrž pouze prostředkem k cílům vyšším.« A dne 10. t. m. týž list praví: »Jsme pře-

svědčení s Janem Nerudou, že »kde jsou peníze nejvyšším účelem života, brávají se často za tožny se vzdělaností. Materialismus spokojuje se často zevnější leskem a demoralisuje často v každém ohledu« (Menší cesty). Potíráme proto hrubý osobní materialismus, jenž vůdce našich zemských organizací v posledním desetiletí posedl a který nese s sebou mravní rozvrat našich šiků.«

A protože »Čas« několikrát věcně skritisoval hospodářství rašínovské s použitím neklamných cifer a jiných usvědčujících důkazů, dostává nyní od sluhů Rašínova rodu okázalou výpověď. Čistě po kapitalisticku! Kde nemožno bojovati důvody, tam ať promluví pohrůžka hmotná. A takový byrokratický prostředek, směřující k násilnému umlčení oposice, byl tolikráte tepán Rašínem, Černým i Smrtkou! Rozumí se, že dle vzoru mstivých, sobeckých zpátečníků »Český Učitel« (list organizačního ústředí) ztotožňuje hospodářství ziskných předáků s prospěchem organizovaného učitelstva! Protože jsou kritikovány přehmaty pohlavárů, protože některý list tlumočí nespokojenost učitelských poplatníků — bojuje se proti učitelskému stavu. V »Českém Učiteli« na př. napsal jeden anonym: »Zaujatoost redakce (»Času«) v poslední době proti Z. Ú. S. a tím i učitelstvu (aj, aj!) jest tak zarážející, že nemůže to býti hrostejno všemu učitelstvu. Redakce »Času« nejen že popřává místa oposici, jež stůj co stůj se chce uplatniti, ale připojuje sama »vysvětlení«, »dotazy«, z nichž jasně viděti, jak o učitelstvu (zase o učitelstvu!) smýšlí. List, který učitelstvo špiní a proti němu štuje, nezasluhuje, aby byl učitelstvem odebírán, dokud nezmění svoji taktiku. To jest nejlepší odpověď!« — Ano, to jest nejlepší odpověď zazobaného kapitalisty, ale pro lidi, kteří slibovali vysoké mety, zářivý cíl, znamená to odpověď z nouze, chytání stébela od tonoucích. Kdo kritiku Rašínova režimu nazve špiněním učitelstva, ten řemeslně lže. — Jinde se v »Čes. Učiteli« vyzývají »odběratelé »Času«, aby, pokud nesouhlasí s jeho kritikou, oznámili své adresy jednomu organizovanému učiteli. Tendenci tohoto manévru lze lehce porozuměti. A tak vidíme, jak z malomocného záští, ze mstivosti vystupují proti sobě sami pokrokáři, jak si vytýkají prostředky, jež dříve tak často imputovali katolíkům. »Čas« dne 18. září praví: »Sami nemůžeme organizovanému učitelstvu připomínat, kam morálka násilí vede. Má-li pravdu organizace učitelská, která hledí hmotně se mstit nepohodlnému listu, mají pravdu také úřady, jež nepohodlným učitelům lámou vaz.«

Kdyby bývali konservativci vystoupili tak zhurta hned z počátku proti učitelským pokrokářům, kde by byly nyní Rašínovy statisíce?

Přečtete a dobře uschovejte tento insert — bude vám hned anebo později jistě potřebný

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a cílý styk mezi inserty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního

zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: nevíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Neplatný poplatek 1 kor. buď poštou, poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — **Křesťanský ústav.** — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.

Národohospodářská hídka.

Německý hospodářský tlak na východ. V mňšťanské síni v Ústí n. Lab. konalo se 14. září sva-zové jednání Ústředního svazu rakouských průmyslníků, k němuž připojilo se druhý den společné zasedání rakouských a říšsko-německých průmyslníků v Lipsku. Předseda Ústředního svazu dr. Brische pravil, že v době, kdy připravuje se uzavření nových obchodních smluv, je třeba hlubokého porozumění pro potřeby průmyslu. Řečník zakončil proslov provoláním slávy J. V. císaři jako ochránci průmyslu, což přítomnými bylo přijato s nadšením. Člen panské sněmovny Ginzkey pravil:

Stojíme pod dojmem veliké hospodářské deprese, kterou trpí v první řadě průmysl textilní. Řečník navrhuje resoluci, ve které žádá, aby zahraniční politice byl dán směr, který by umožnil obnovení aktivity naší obchodní bilance a systematický vývoj ku vývoznímu státu. Resoluce byla jednomyslně přijata. Posl. dr. Licht pojednal o otázce správné reformy a navrhl, aby vláda byla vyzvána reformu tu konečně provést a při tom vyhovět potřebám průmyslových podnikatelů urychlením, zjednodušením a zabezpečením právní jistoty řízení. Za debaty podal místopředseda svazu Kuffler tento návrh: Zasedání svazové vyslovuje přesvědčení, že mimořádně naléhavou je reforma správy v okruhu ministerstva zahraničních záležitostí a reforma styků tohoto ministerstva se státními a samosprávnými úřady. Po řeči velkopřímavského Pečka byly návrhy dr. Lichta a Kufflera jednomyslně přijaty.

Sibiřské obilí na trhu světovém. Vedle másla brzy zaplaví světový trh obilí sibiřské. Hospodářský zpravodaj německého gen. konsulátu v Petrohradě dr. Hollman projevil názor, že Sibiř, v agrárním světě velkým vývozem másla známá, stane se v dohledné době světovou dodavatelkou pšenice. Plocha pro setbu způsobila dá přý se odhadnouti na 6 milionů desetin (desatina rovná se 1.09 ha) a dle toho veškerá sklizeň při průměrném výnosu 50 pudů na desatinu na 300 mil. pudů (1 pud rovná se 16.38 kg). Pro výživu domácího obyvatelstva a na osivo jest zapotřebí 150 mil. pudů, takže by pro vývoz zbylo 100—150 milionů pudů, kdyby dopravní prostředky byly náležitě vybudovány.

Ze spolku českých mydlářů. Následkem dosud nebývalého stoupnutí cen surovin, které již delší dobu trvá, usnesli se členové spolku českých mydlářů, po příkladu všech cizích výrobců mýdla dnešní ceny o Kor 3.— až 5.— dle jakosti zboží per 100 kg zvýšiti. Zvýšení toto, jak dnešní situace trhu masnot znamená, jest jen prozatímní a lze očekávat v dohledné době opětné zvýšení cen mýdla.

Minimální mzda v Anglii. Důležitý zákon vybojovalo si letos stávkou anglické hornictvo: zákon o určité minimální mzdě. Kapitalismus bránil se zuby nehty proti oprávněnému požadavku dělnictva, avšak vláda zasáhla svou autoritou a zvítězila. Zákon ustanovuje, že dělníci, kteří pracují pod zemí, musí dostati určitou minimální mzdu. Výška této minimální mzdy bude určena okresními výbory, složenými rovným dílem z dělníků a zaměstnavatelů. Výbor si volí za předsedu třetí nestrannou osobu. Nedohodnou-li se členové výboru, jmenuje předsedu vláda. Okresní výbor pečuje o pravidelnost práce a má poskytnouti záruku za výkonnost dělníků. Zákon nemá trestních ustanovení. Obě strany mají na vůli zákon přijati anebo odmítnouti. Zákon bude platiti na 3 roky. Zákon zavádí do hospodářského života jednu důležitou změnu v námezdním poměru, totiž tu, že mezdní smlouva musí obsahovati jisté minimum mzdy. Toto ustanovení znamená, že dělníku se nesmí dáti méně, než bude okresním výborem pro určitý obvod ustanoveno. Dělník bude mít právní nárok, aby mu byla vyplacena taková suma, kterou ustanoví dle zákona veřejno-právní korporace, složená ze zástupců obou stran a třetí nestranné osoby.

Křesťanský živnostník.

Okresní Jednota živnostenských společenstev v Hradci Králové konala výborovou schůzi v neděli 14. září 1913 dopol. v místnostech Sokolovny za předsednictví p. Thoře a přítomnosti delegátů různých společenstev z Hradce Králové, Černilova, Pouchova, Třebechovic a N. Hradce Král. Mimo to účastnil se schůze mistotajník Ústředny Dr. Wiškowský. Po schválení protokolu poslední schůze výborové podal starosta zprávu o činnosti Jednoty zejména o zdařilém sjezdu všeživnostenském v Kolíně, o nedávné Jednotou svolané schůzi obuvníků a o úspěšném výsledku intervence o vojenskou dodávku krejčovskou. K návrhu p. Kalvacha usneseno uspořádati v Třebechovicích přednášku o úvěrních družstvech maloživnostenských. Pro nastávající podzimní období rozhodnuto připraviti program přednáškový, zejména pro venkovská společenstva. Přednášet se povolili pp. Fair, Vojíš, Dr. Wiškowský a F. a J. Dvořáček. Společenstvům bude dopsáno, aby si určila čas a místo přednášky a vybrala některé z následujících temat: O živnostenské svépomoci, o základech živnosti, účetnictví a kalkulace, o družstevnictví, o zkouškách tovaryšských, o mistrovských pokladnách živnostenských a o živnostenské politice. — Nato referoval starosta o otázce finanční, která je velmi akutní následkem velkých nedoplatek jednotlivých společenstev, která dluží příspěvky nejen za letošní a loňský rok, nýbrž i za léta 1910 a 1911 v úhrnné sumě K 371.80. Usneseno nedoplatky ty durazně vymáhati a při přednáškách objasňovati velkým význam početné a finančně silné organizace. Ku konci provedena volba místopředsedy Jednoty a zvolen jednohlasně aklamací p. Vojíš z N. Hradce Králové.

Úprava nedělního klidu. V král. českém koná se právě setření v přičině úpravy nedělního klidu v některých živnostech. Jsou to následující živnosti: obchodní zahradníci ohledně vázání kytic a věnců, provozování živnostenských, hlavně k poučným účelům sloužících vzorných dílen na výstavách, fotografové, výroba a prodej sodové vody, výroba umělého ledu a prodej ledu. Slyšeti dlužno obce, živnostenská společenstva a výbory pomocnických hromad o tom, zda a po případě v kterém směru potřeby obyvatelstva vyžadují změnu dosud platných ustanovení o nedělním klidu, a v jaké míře časové měla by se tudíž dovoliti nedělní práce. O tom jedná místodržitelský výnos ze dne 20. srpna 1913 č. 3 A—709-1. Přirozeně dbáti jest toho, aby nedělní práce obmezila se na nezbytně nutnou míru. Shora citované min. nařízení vstoupí v platnost 1. října t. r.

Sociální besídka.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva pro král. České v Hradci Králové vyplátilo za srpen na podporách 810 K 15 hal. — V nastalém období zimním spolky a organizace opět vyvíjeti budou větší činnost. Prosíme snažně: Nezapomeňte při práci organizační na dělnickou organizaci odborovou. Sdružujte dělníky, dělnice i mládež dělnickou do Všeodbor. sdružení. Dokažme prací pro ně, že dbáme spravedlnosti křesťanské a že pomáháme těm, kdož potřebují. I veledůst. duchovenstvo prosíme, aby nás ve snaze, organizovati dělnictvo pod prapor kříže, podporovalo. Zakládejte v místech působení svého skupiny organizace dělnické. Pracujeme pro lid, lid půjde s námi! Má již tolik prozíravosti, aby rozeznal poctivou práci od klamání, aby poznal, kdo chce mu opravdově pomoci. Kdyby však hospodářskou práci jen u protivníků viděl, ani naše ideály ho nezískají. Informace ochotně podáme, řečníky na požádání vyšleme na své výlohy.

X. řádný sjezd delegátů Všeodborového sdružení křesťanského dělnictva v Brně konal se dne 14. září. Do předsednictva zvoleni: starosta Všeodborového sdružení pro král. České Jos. Katnar, za Dolní Rakousky Talif, za Horní Rakousy Kančík, za Slezsko Hoblík. Hospodářský stav se zlepšil. Platícího členstva do brněnské ústředny bylo koncem r. 1912 13.625, na zápisném bylo splaceno novým členstvem o 370 K více než minulého roku, takže dnes čítá sdružení řádné platících členů na 15.000. Ústředí konalo veřejných schůzí 533, důvěrných 72. Skupiny samy uspořádaly 1230 schůzí. Letos přijato na členských příspěvcích 101.208 K 85 hal. Přispívající členstvo zaplatilo 2924 K 45 h, čekatelstvo 204 K 14 h. Podpory nemocenské vyplaceno 40.248 K, úmrtí 14.077 K 90 hal. Podpory v nezaměstnanosti činily 4969 K, stávkové dosáhly veliké výše 31.533 K 72 hal. Na podpory cestovní a stěhovací vydáno 736 K 38 hal. Mimořádné podpory činily 1235 K 90 hal. Výdaje schůzové, agitační a správní obnášely 18.419 K 29 hal. Jména sdružení stouplo celkem z 276.341 K 81 hal. na 296.383 K 60 h. Právní ochrana členstva stála 2433 K 84 h.

Práce byla sprostředkována 2051 mužům a 578 ženám. Akci odborovou na zlepšení pracovních podmínek pro členstvo sdružení úsilně rozvíjelo zvláště za výluky kopřivnické a stávky textilní v Brně; dále na př. zemědělskému dělnictvu Novodvorskému zvýšena intervencí sdružení mzda a vrácen obnos dříve strhovaný, pomůženo dělnictvu tabákové továrny v Novém Jičíně, v Třebíči zvýšena mzda dvěma tisícům dělníků obuvnických.

Pozor na demagogické agitátory! K vůli tomu, aby nalákali davů nových platících členů, vydali na Náchodsku nár. sociálové leták, v němž lhou o strašných záměrech fabrikantů proti textilnímu dělnictvu; přý továrníci chtějí provést všeobecnou 14denní výlukou, aby byl uměle vyvolán nadbytek pracovních sil, aby se dělnictvo zastrašilo, aby se zásoby vyprodaly atd. Sám »Čas« však dne 13. září sděluje, že ten poplach způsoben umělkovaně, podvodným předstíráním, že 15. srpna něco o připravovaném útoku továrníků sděluje »Reichenberger Zeitung«. Zatím však v tom čísle noticka, týkající se textilních poměrů mluví o dělnictvu sympaticky, nějaké usnesení textilníků, které vybájl nár. soc. leták, vůbec se nestalo. Není to holou, neomluvitelnou bezcitností, jestliže některé dělnické organizace shání nové členy způsobem tolik nepoctivým? Jestliže leták straší ubohé lidi tak neomaleně, aby je mohl vyzvat ke vstoupení »jako jeden muž« do nár. soc. organizace, pak se tu jedná o podvádění z příčin strannické agitace.

Soc. demokraté o prvním máji. Centrální orgán soc. demokracie německé »Vorwärts« v č. 220. přinesl referát o valné hromadě ústředního volebního sdružení pro Teltov-Beeskov, konané dne 24. srpna. Referent Pagels dle »Vorwärtsu« prohlásil: »S májovou slavností samou neměli jsme absolutně žádného úspěchu. V příštím roce se má slaviti po pětadvacáté. Bylo by nejlépe, kdybychom jubilejního roku použili k tomu, abychom učinili májové slavnosti konec, protože tato vyžaduje v každém roce neužitečných obětí. Částečně ovšem nezdar, který jsme s májovou slavností měli, spočívá v

tom, že odbory slavnosti se nezastávaly, nebo — jak praví — zastávati se nemohly. Ale jak nyní věci jsou, bylo by lépe májové slavnosti učiniti konec, místo co bychom tuto mrtvolu každý rok galvanisovali.«

Tak promluvil delegát z radikálního Berlína. Na téže valné hromadě prohlásil po Pagelsovi soudruh Ohlhoff: »Jest potěšitelné, že Pagels vyslovil, co jest májová slavnost. Mohli bychom klidně započítati, aby se májová slavnost zrušila. Měl by tak učiniti sjezd strany. Němečtí soudruzi jako zástupcové země, kde májová slavnost se provádí dosud nejudilovněji, měli by na internacionálním kongresu navrhnouti, aby se májové slavnosti učinil konec.« —

Podle všeho »galvanisovaná mrtvola«, která přestává imponovati, brzy bude odstraněna.

Vlivní soc. demokraté stávkokazy. »Christlich-soziale Arbeiter-Zeitung« referoval v č. 35. o tom, jak počalo stávkokazectví, jež provedli členové svazu tabákového dělnictva svým kolegům ze svazu dělnictva dopravního. Nyní v č. 37. sděluje, jak se jal kaziti stávkou městský rada, který byl zvolen na soc. demokratický program a s ním členové svazu kovodělníků, kteří vpadli do týla svým kolegům po patnáctidenní výluce. V Amstetten u firmy G. A. Scheid dnem 1. března 1913 byla skončena lhůta tarifní smlouvy. Firma nechtěla žádné nové smlouvy uzavřít a nechtěla se dáti vůbec do žádného vyjednávání. Poněvadž s tím dělnictvo nebylo srozuměno, odpověděno mu výlukou. Firmě se nabídl jakýsi Fr. Schrank k agitaci pro získání dělnictva, které by chtělo pracovat. V rudém listě »Oesterreichischer Metallarbeiter« lze se dočísti, že Schrank byl v Amstetten spoluzakladatelem všech soc. demokratických organizací. Byl také zvolen do městské rady, byl hostinským v soc. dem. dělnickém útulku.

Schrank přemluvil dělníka Fischera, aby se stal v závodě mistrem. Tento Fischer při vypuknutí výluky sám řekl, že praští holí přes hlavu každého, kdo do závodu vstoupí. Náhle zkrotlý Fischer byl dlouholetým funkcionářem svazu kovodělníků, agitoval mezi členstvem za tučný zob, aby získal hojnost stávkokazů. Podánilo se mu získati 20 členů toho rudého svazu. Dostavili se pak rudí stávkokazové ještě z Vídně a z jiných míst. Tak vyhlíží železná důslednost těch, kteří dříve tolik prolašovali, že řádná tarifní smlouva se musí vynutit za každých okolností.

Dělník professorem vysoké školy. Bývalý litograf František Havelka povolán byl za profesora polytechniky v Tomsu v Sibiři. Havelka byl dříve litografem v Jeně v Prusku. Navštěvoval umělecko-průmyslovou školu tamtéž a později i královskou akademii v Lipsku. Vydal několik spisů o ornamentice a umělem tisku a byl za práce jmenován asistentem této akademie. Jeho díla upozornila na vědecké kruhy cizí.

Resoluce na sjezdu soc. demokracie německé. Sjezd zahájen 15. t. m. v Jeně. Čelným bodem programu byla debata o generální stávce jako prostředku k volební reformě. Vedení strany připravilo si již předem resoluci, v níž se zatím zamítá hromadná stávka jako účelný donucující prostředek. Proti návrhu představenstva strany vystoupila židovka Rosa Luxemburgová a 33 jiných soudruhů. Proti nim mluvil Bernstein, který řekl, že pro revoluční stávku ještě soc. demokracie není zralá. Na konec resoluce proti stávce byla přijata 350 hlasy proti 142. V resoluci brojí se proti trojtřídnímu volebnímu právu. Sjezd strany uložil svým příslušníkům, aby pracovali neúměrně o vybudování politických a odborových organizací, aby agitovali horlivě mezi mládeží už čtrnáctiletou.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrovn, koberec a
kovového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čím levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy dovolné se vyprošuje.

Besídka.

Kus historie středoškolské.

(Črta Frant. Křivohlávka, probošta v Litomyšli.)

I.

Bylo to v letech sedmdesátých. Z hor zavezli nás do Litomyšle na studie. Byla nás »celá fura.« Všecko šlo do Litomyšle k Piaristům na studie ... Já přišel z Němec z Lanškrouna. Vysvědčení německé skvělo se veskrze samými »sehr gut« (velmi dobře), ač jsem byl Čech a k tomu horák od tiché Orlice. — Ve škole doma v B. dostal jsem pro svůj prospěch ve škole »druhé premium« a 72 kr. z nadace Javůrkovské. Po celé prázdniny po nedělích a svátcích směli tři premianti nositi na kabátě »metál« od p. učitele přes prázdniny dovolený. Po prázdninách se odvedl p. učitel, jenž »vyznamenání« zavěsil všem žákům na oči do zasklené skříně jako pobídku k pilnosti.

Nadešla zkouška přijímací. Po zkoušce se měl každý žák dostavit ku svému panu třídnímu. Tehdy byl třídním »parvy« dp. Stránský, kněz z řádu Piaristického. Vysoký a štíhlý to pán, jemného hlásku a mírné povahy. Vkráčiv do jeho klášterního bytu, byl jsem jím tázán: »Jak pak máš daleko do svého domova — a u koho bydlíš?«

Já mu odvětil: »Prosím, pane profesore, já mám odtud devět hodin cesty k rodičům a bydlím u paní K.«

Pan professor mile odvětil: »Při zkoušce přijímací velmi dobře jsi obstál až na tu češtinu. Byt máš zde dobrý, znám tu paní. Půjď ještě zítra a přines si arch papíru.«

Druhého dne byla tedy ještě jedna zkouška a to »z češtiny.« A já byl Čech! Z němčiny »výborně« a z češtiny »0«. Ale nebyl jsem sám: polovice z přijatých žáků opakovalo zkoušku. Ale jak ta dopadla? Tak, jako první. Dle zkoušky nás p. professor rozsazoval. Čtyři žáky učinil »bankaui-séry«, ostatní rozsadil dle zkoušky. Plakal jsem a pomýšlel na to, že vyhodím prach z obuvi své »na školy.« Než p. professor těšil.

Před vánocemi v adventě byla první latinská školní úloha. Dle výsledku této první »komposice« p. professor rozsazoval žáky. Četl: První N. N., druhý N. N., třetí N. N., čtvrtý — já. »No tak vidíš, že to půjde!« A šlo to. V pololetí výsledek byl »s vyznamenáním.«

A tak to šlo až do maturity. První s vyznamenáním jest, označoval p. komisař, pan Fr. Kř. — A ke všemu tomu dán dobrý základ od dp. třídního Dr. Stránského, kněze z řádu zbožných škol. Dík jemu!

II.

Když jsme byli v »primě«, slavily se »majales« t. j. školský a obecný výlet do Nedoší. Náš pan třídní professor Dr. Stránský opatřil všechny žáky své praporečky. V Nedošíně zakoupil své třídní veliký balon a vykázal místo ke hře, nařídív, aby se hrálo bez hluku. Sám pak se na své žáky opodál díval. Po chvíli přišel ke své třídě a všem rozdál hrst stříbrných peněz. To bylo radosti!

Na výletě tom hráli oktáváné divadlo a septimáné (dva) zpívali píseň o »nešťastné lásce pana Panfaróna s Amandou. Celý děj byl vymalován na plátně. Za píseň tisknutou utržilo se pro chudé studenty mnoho peněz.

»Majales« skončily dobře. V pondělí přišel pan třídní do školy a radostně zvěštoval: »Že jste mi svým chováním v sobotu na výletě učinili radost, tak vám všechny černé tečky v katalogu smažu.« Ovšem že mnozí opět »černé tečky« si sami do katalogu vpravili — a propadli.

III.

V septimě učil nás češtině p. professor A. Jirásek, náš český spisovatel. Látka, kterouž přednesl, nadiktoval a z knihy uložil, byla dosti obšírná. Ke konci roku uložil k opakování celou přednesenou látku. To v nás hrklo! Všechno mnoho škodil. Ale pan professor věděl, že to tak hladce s tím »grandem« neprojde. Právil: »Kdo chce dobrovolně se dáti zkoušeti, přijď v sobotu o 2. hodině do třídy.« — Po jeho odchodu umlouvali se spolužáci, kdo z nich »dobrovolně« podstoupí »grand«. Ale nikomu se nechtělo. »Odvážným štěstí přeje«, pomyslí jsem si a dostavil se o 2. hodině do třídy. A byl jsem tu sám. Na věži odbila 2. hodina. Pádne kroky pana professora duní chodbou, klapne klika u dveří, p. professor smekne svůj širák, rozhlédne se a polousmíavě se táže: »A jste tu jen vy sám?« — »Prosím, p. professore!« — »Tak si jděte domů.« Inu, odvážným štěstí přeje.

V pondělí se táže jeden druhého: »Byl's, nebyl's?« Každý: »Nebyl.« — »Byl's ty?« táží se mne: »Byl.« — »A z čeho tě zkoušel?« — »Z ničeho.« — A bylo to hotovo t. j. poprvé »výborně z češtiny« od A. Jirásky. — Ostatním spolužákům

»grand z češtiny« neodpustil: všechny do jednoho pro — a přezkoušel.

IV.

V oktávě pro paralelky musili oktáváné bydleti v klášteře, kamž pp. professoři z gymnasia docházeli. V zimě četl se Shakespearův Caesar v němčině. Spolužáci výjev vraždy Caesarovy prováděli ve třídě, jako by na divadle. Na tabuli rozprostřeli kabáty, na ně položili »Caesara« kollegu svého, čtyři ho vyzvedli a nosili po třídě, zpívajíce při tom báseň o smrti Caesarově. Jeden ze spolužáků zhrával se u starých, vetších kamen a smál se »té komedii«. Jeden z nosičů však ho šfouchl tak, že vyrazil starý kachel, takže oheň a dým vyhrnuly se do třídy. Bylo hned po divadle. Rychle se oheň dusil vodou. Ale co s dýmem? Co p. třídní řekne?

Rychle se »spakovalo« a ven — do gymnasia. Na chodbě šel právě p. třídní. »Co? Kain?« — »Kouří se tam, p. professore.« — »Inu, to je něco jiného. Pojďte do kreslirny.« — Tam byla třeskutá zima. Ale mlč a trp!

V pondělí kamna byla spravena. Pan professor třídní však měl toho dne zasmušilou tvář. Ku konci hodiny pravil: »Studenti, my jsme tu v nájmu: proto chovejte se vždy tu tak, aby nás majetník bytu nevyhodil!« — A bylo po strachu.

V.

V kvintě učil nás češtině a přírodopisu p. professor Al. Šmilovský, spisovatel. Přišel k nám z Klatov. Byl to ryzi Šumavan. Pro své krásné spisy čerpal právě látku ze Šumavy. Četli jsme jeho »Parnasii«, »Kmotra rozumce«, »Filosofii« a jiné velmi rádi. On sbíral mezi žáky lidová rčení pro slovník fraseologický. Mnohá rčení si зробili žáci sami tak, že nebylo lze rozeznati je od obecného rčení lidového.

Tento professor počal s žáky vycházeti do okolí a poněvadž učil rostlinopisu, přednášel i po polích a v lese o těch bylinách, jež žáci našli a též při tom zkoušel. Na konec výletu zavedl třídu svou do »Žabárny«, kdež ji občerstvil.

Po občerstvení musel každý žák deklamovati českou báseň, kterou uměl. — Poněvadž přednášel staročeštinu, přísně toho dbal, aby každý žák rukopis Královédvorský dobře znal a nazpaměť uměl. Běda tomu, kdo se v němčem přefekl!

Šmilovský zavítal k nám s p. ředitelem Dr. Ant. Tillem. Tento p. ředitel zavedl akademie zpěvné a přednášky. Jedna z těchto akademií konala se před vánocemi v klášterním refektáři. Já a kollega Valter měli jsme řecký dialog ze Sofokla. Akademii té byli přítomni i páni z města a z děkanství. To bylo už v oktávě. Při tomto dialogu řeckém měli jsme se obléci do krunýřů rytířských, jež nám laskavě zapůjčil »zámek.« Ale nedovedli jsme se v krunýřích pohybovati. Tedy jsme ten dialog provedli v obyčejném obleku. Dp. děkanovi A. Šantovi a přítomným hostům se akademie líbila. Pan professor Fr. Grešl nás pochválil a my dostali ještě více chuti do řečtiny, takže každý z nás i privátně (mimo úkoly školní) si lekturu z řečtiny vybral a znamenitě prospíval. — Pan professor Šmilovský zemřel zde a odpočívá na hřbitově u sv. Anny. Na hrobě jeho stojí pomník, studující ročně jej navštěvují a zazpívají vlasteneckou píseň.

Pan ředitel Tille zavedl do škol cvičbu zpěvu. Učitelem zpěvu byl p. Šťastný, jehož zdární synové posud v tomto směru blahodárně zde působí.

Záložna v Hradci Králové.
 Janšího náměstí č. 103.
Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%
 dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Katolíci a druhá universita. »Čas« dne 19. t. m. se rozčiluje nad tím, že »Našinec« žádá, aby na projektované druhé české universitě bylo mluveno o křesťanství tak, jak toho reálně vědecké stanovisko vyžaduje, aby v ní nebyly takové veličiny, jež národ rozvrátily a vyvolaly kulturní boj, aby na ní byla katolickému studentstvu zaručena úplná svoboda a ochrana, aby na ní nevládla klika, která na úkor vědy a vědeckého badání obsazuje stolice a docentury svými protekcními dětmi.

Mají-li právo žádati talmudoví židé, aby se zachovala na universitě šetrnost k jejich názorům a svobodě, tím větší právo mají k tomu katolíci. »Čas« odpovídá, že musí býti jen »svobodná, moderní universita.« Prý »na protiuniversitní (!) sta-

novisko českých klerikálů mělo by býti na všech manifestacích vytčeno podle pravdy (!), že čeští klerikálové stojí nepřátelsky proti nejpřednějšímu kulturnímu požadavku našeho lidu.«

Podle pravdy však konstatujeme, že »klerikálové rozhodně jsou pro to, aby se národu dostalo kultury co nejvyšší a tedy chtějí, aby druhá universita rozhodně zřízena byla. A právě z toho důvodu si přejí, aby tam byli vysláni professoři, kteří za svůj vysoký plat opravdu se věnují svému universitnímu oboru a vyučování akademiku celou duší. Budou-li tam ustanoveni pokrokáři, kteří při brání universitního platu celá léta se na universitě akademikem neukáží, ale kteří naopak se vším fanatismem budou na schuzích, v parlamentě a jinde rozeštvávat národ, pak náklad na takové professoři jest zbytečný. Ať si shánějí příjmy od těch lidí a stran, kterým slouží.

Dále konstatujeme dle plné pravdy, že při moderních poměrech platí na naší universitě svoboda výhradně pro zavlité fanatiky, nikoli pro akademiky smýšlení konservativního. Jestliže se spustí ryk při instalaci rektora-kněze, jestliže se protestuje hřmotně proti rektorátu člena fakulty theologické vůbec, jestliže pokrokoví »stávkáři« dopouštějí se na studentech navštěvujících přednášky, hrubého násilí, pak ať se o postupu svobody na universitě nemluví. Žádáme vědu a svobodu skutečnou, protestujeme, aby nad osudem universit rozhodoval jako vrliní komandant živel semitský, jak již leckde na universitách se děje. Každé konfessní sdružení studentské na universitě má pokoj a svobodu — kromě sdružení akademiků katolických.

Sám pokrokařský tisk upozorňuje židy otevřeně, že nemají platiti a hlasovati ve prospěch takových korporací, které si dovolují židy kritizovati. Volá, aby židé nepodporovali vlastní pohanu. Nuže — a katolíci mají bezmyšlenkovitě přitakati každému povelu svých zapřísáhlých nepřátel, hlásajících nepokrytě, že jim jest milejší německý liberál, než český klerikál. Zkrátka i katolíci musí býti dovoleno projevit vlastní přání. A myslí-li pokrokaři, že zájem pro moderní universitu zvýší tím, že již předem pokopají katolíky a bičem je poženou k bezpodmínečnému souhlasu, pak se klamou a dokazují pouze svou otrokářskou vášeň.

Leckde počínají si tak, jako by vůbec nebylo potřeby požádati za spolupráci ty konservativní vrstvy českého lidu, které při volbách dokázaly svou nepopěrnou mohutnost odevzdáním obrovského počtu hlasů pro kandidáty naše. »Našinec 19. září prohlašuje: »Naše strana na svých sjezdech oficiálně se prohlásila pro zřízení české university v Brně a pro spravedlivý požadavek tento už nescetnékrát manifestovala. A nejen naše strana, nýbrž VI. všeobecný sjezd katolíků českoslovanských v Olomouci r. 1911 pro českou universitu v Brně se vyslovil, označiv zřízení druhé české university za kulturní potřebu českého národa. Stanovisko naše v této věci je tedy jasné. V projevech svých pro českou universitu v Brně ovšem vždy jsme zdurazžovali, že chceme universitu, kde by se pěstovala a vládla vážná věda, a nikoliv politika a politická lživědecká klika. V těchto dnech pořádají manifestace pro českou universitu pokrokařské feriální kluby studentské. Prohlašujeme, že my jsme o souhlas žádání nebyli a že tedy nepoběhneme, když některý pokrokařský student zapískne. My, když budeme to považovat za potřebné, uspořádáme manifestace pro druhou českou universitu sami, a to důstojnější, než pokrokařští studenti.«

Češi mezi nejvzdělanějšími. Dle statistiky newyorského vystěhovaleckého úřadu neznalo z přistěhovaných do Ameriky osob přes 14 let starých v r. 1911 číst a psát: Italů z jižní Italie 49.3 proc., Rusínů 46.2 proc., Rusů 39.6, Bulharů, Srbů a Černochořců 38, Poláků 34, Chorvatů a Slovinců 26.4, Židů 24, Slováků 21.8, Maďarů 11, Číňanů 10, Francouzů 7.3, Italů ze sev. Italie 6.1, Němců 4.9, Holanďanů 2.2, Čechů 1.6, Irů 1.2, Angličanů 0.7, Skotů 0.4, Skandinávců 0.2 proc. Čeští vystěhovatelé náleží tudíž mezi nejvyspělejší část vystěhovačů.

Nadpřirozeno v uzdraveních lurdských. V 11. čísle »Vlasti« v pozoruhodné úvaze čteme m. j. toto: »Zde máme sedm význačných opravdu odlišných rysů, které úplně oddělují uzdravení lurdská ode všeho, co známe v pravidelné léčbě; ejhle známky, které můžeme plným právem nazvati známkami nadpřirozena, protože každý tento zjev dodnes zůstává přirozeným způsobem skutečně nevysvětlitelný.

Rozumí se, že nelze pozorovati těchto sedm abnormálních známek na každém neobyčejném uzdravení lurdském najednou, ale stačí, aby na něm pozorovány byly, ať už pohromadě, nebo odděleně, a tak aby propůjčily uzdravení známky zvláštní, výjimečné, nevysvětlitelné a tudíž nadpřirozené.

Zde každý obeznalý duch buďto musí popřít skutečnost, skutečnost jistou, skutečnost pozorováním nabytou, hmotnou samozřejmost — aneb u-

znati, že tato událost nijak nesouvisí s přirozenými, známými nebo poznatelnými zákony a tudíž připustiti zakročení nějakého vlivu vyššího, neodvislého od každého přirozeného známého nebo poznatelného zákona (neboť zákon nemůže odporovati sám sobě), a tudíž vlivu nadpřirozeného.

Žádný člověk opravdu nikdy neviděl a nepochopí, že by bylo možno, aby chronické, dlouho trvající nemoci rozmanitých povah, spojené se značným poškozením organickým, prohlášené nevy léčitelnými a co nejdříve smrtelnými, náhle nebo v několika hodinách zmizely bez konvalescence (uzdravování), bez použití nějakého léčebného závažného prostředku, vůbec bez léčebného prostředku, který by se dal nějak zjistiti, a bez jakéhokoli pravidla, které by nějak bylo s to vysvětliti, proč ty nemoci zmizely.

A právě tohle jest osobitou a zvláštní známkou uzdravení lurdských, je to známkou povšechnou. —

Žádný člověk nikdy neviděl a nikdy nepochopí, jak by bylo možno, aby se živý ústroj náhle sám svou mocí vyléčil a projevil tuto svoji bleskurychlou léčivou činnost úzkostí vitální, náhlou a okamžitou, bolestí na určité místo omezenou, nemající sobě podobné, nesnesitelnou, prozrazující náhlou a závažnou práci ústrojnou, — a to vše aby trvalo pouhý okamžik. A právě tohle jest osobitou a zcela zvláštní známkou uzdravení lurdských a je to jejich známkou častou.

Nikdo nikdy neviděl a nepochopí, že by byla možná v pravidelném tvoření se jízvy rychlá anatomická správka (poškozených orgánů) rázu počátečního, takřka beze hmoty (k tomu potřebné), úplně odlišná od jizev obyčejných a přece úplná — zkrátka jízva fantomová.

Konečně nikdo nikdy neviděl a nepochopí, že by byla možná činnost ústroje bez ústroje, neb aspoň na ústroji těžce poškozeném. A právě tohle jest osobitou a zcela zvláštní známkou uzdravení lurdských.

Z přednášky dra. Foerstra. Proslulý universitní professor paedagogiky dr. Foerster měl na inšpruckém sjezdu paedagogů přednášku. Právil, že odpirci křesťanského názoru životního mají za uznanou věc, že mnoho opravdových charakterů nevěří. Než existence těchto charakterů není důkazem; život těchto lidí je nevědomě kultivován náboženstvím. Jako dostáváme světlo od dávno vyhaslých hvězd, tak dostáváme světlo od pravd, které dávno jsou v mysli naší zbořeny. »Slunce života nám zašlo, než na nebi dosud svítají červánky.« Dokonce i sám Nietzsche žil z minulosti, aniž o tom věděl.

Dle Fenelona kdyby byli lidé vymysleli náboženství, býval by útvar jeho zcela jiný, než jaký nyní máme.

Pouhou mravoukou světskou bychom nic nezmožili u lidí skličených vinou, neboť taková mravověda jest pouhou obžalobou. Jakmile nám začne jíti vážně o utvoření charakteru, pak hned uvidíme, že duše musí býti nejprve zachváćena pravou mocí nadpřirozeného. Má-li se vrátiti ke svým zkušenostem, musím říci, že kdo vychází od přirozeného a konkrétního, nutně je puze k náboženství. Oči dětí dostávají zcela jiný lesk, voláme-li při jejich jméně nesmrtelnou duši. Ovšem třeba jim podávati nejen zlomky učení Kristova, nýbrž pravdu celou. Praktická zkušenost ukazuje jasně, že každá jednotlivá síla charakteru může se státi neřestí, nezazáří-li v duši více dokonalého bytí, kde každá síla dosáhne svých hranic a svého vyplnění, a tuto visí dokonání může dáti pouze Bůh-člověk. Jakmile spoléháme sami na sebe, klestíme v náručí tragické smrti jednostrannosti. I v tomto smyslu platí slova: »Uprostřed života jsme obklopeni smrtí.« Nízké mocnosti zneužijí právě morálního výšinu, aby nám daly smrtící ránu a samy usedly na trůn. Domýšlivost, ješitnost, samolibost nebudou pak moci, odtud slova o skvoucích neřestech pohanů. Charakter je jednotka a jednotka může býti zplozena jen ideálem, jen Kristem.

Charakter možno utvořiti pouze na základě nějaké jistoty; na Pilátově otázce: Co jest pravda? nikdy ne. Pro modernu je mravnost produktem doby, ale za problémy a hypotézy nikdo nic nedá, a nejméně již své vášně. Kristus však praví: Slova má nepominou. Tvořiti charakter znamená přece spojovati pomíjející s nepomíjejícím. Poukazují ještě na to, jak mnoho ještě žije moderní člověk ze starých jistých pravd. Mluvíme sice mnoho o století dítěte, protože mluvíme mnoho o metodice, leč dřívější století měla silnější výchovu. Vychovatel, který nekleká před Bohem, bude brzy klečeti před dítětem a jeho přání, jeho zvůli bude činiti měřítkem všeho vychování.

Kdo se nepřizpůsobí tomu, jenž přemohl svět, dá pokaždé příliš mnoho vlády lidskému; bude mu chyběti na síle, která plyne pouze z nadpřirozeného. Proto chtěl bych zdůrazniti jako své přesvědčení, že křesťanství, které by nechtělo uznati Syna Božího, ztratilo by svou výchovnou cenu. Stane-li se Kristus obyčejným člověkem, pak mizí Vykupitel světa za mračny subjektivismu. My, kteří se vracíme k víře ze země nevěry, nedáme se již na žádný způsob získati pro Krista-člověka. A kdo rozumí lidem, nemůže již patřiti na život a umírání Kristovo aniž vyznal: Pán můj a Bůh můj!

Nic nechybí moderní paedagogice tolik jako precisování. Jak může kdy z té směsi dobra a zla, kterou je člověk, vyjít nějaká výchovná síla? Teprve křesťanské učení precisuje přesně, které síly nesou vzhůru a které táhnou dolů, takže poslušnost Božího mravního zákona vidíme jako cestu k nebi. Není pochyby, že morálka může býti odůvodněna sociálně-vědecky. Ale odůvodnění její rozumem a odůvodnění vůlí, toť dvě zcela různé věci. Dokazuje-li Comte, že pro společnost je nutná oběť, nechává mne to chladným jako upomínka k zaplacení daně. »Pan Dvořák ať jde do vody, já však zůstanu na suchu.« Teprve náboženství ukazuje, že oběť je vítězstvím nebe nad zemí, oběť je zrozením duševní osobnosti. Hledě na život a umírání Kristovo, cítí člověk oběť jako osvobození. — Vhodně praví Stanley: »Lidé, kteří nezkusili nic horšího než krvácení z nosu, troulají si vystupovati proti křesťanství!«

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Národohospodářská hlídka.

Židovský spekulant volá na pomoc šlechtice. Jak peněžní šlechta židovská provádí a platí nezřízené útoky na šlechtu rodovou, netřeba vykládati. Ale židovi se hodí i šlechtická pomoc, spekuluje-li o rozmnožení svých měšců. Dne 21. t. m. v »Neue Fr. Presse« byl insert: »Za čestného presidenta pro světový podnik, vyrábějící prvotřídní výrobek velkého národohospodářského významu, hledá se vynikající osobnost z rakouské vysoké aristokracie. Žádné riziko nějakou kapitálovou účastí, za to však podíl na celém obratu. S převzetím tohoto čestného místa je spojen velmi vysoký, rok co rok rostoucí důchod. Zmíněná osobnost by výhradně representovala na venek — pročež právě bere se zřetel pouze na bývalé vysoké státní nebo vojenské hodnostáře. Nejúplnější diskretnost zaručena.«

Tedy šlechtic má zastříti svým erbem talumodový ráz spekulativního podniku, aby výrobek více vynášel. Že takových sluhů naleznou židé dosti, to už předem vědí. Mají dlouholetou zkušenost, jak se dají křesťané zakupovati za hrst čočovice proti vlastním bratřím. Jistě by firma nenabízela veliký důchod, kdyby nevěděla, co takovým švindléřským představováním »representanta« vydělá.

Ze zemského pojišťovacího fondu císaře Františka Josefa I. S potěšením vzat na vědomí ve schůzi ředitelství první případ, kdy byl k uctění památky zemřelého věnován peníz na starobní pojištění. Odborný učitel Ed. V. v K. složil místo věnce na rakev vynikající umělkyně El. z E. značný peníz u král. české zemské pojišťovny starobní a stanovil, aby ho bylo užito jako základního vkladu k starobnímu opatření jednoho hluchoněmého.

Bylo by si ze srdce přáti, by tento první případ došel hojného následování a by ti, kteří chtí památku drahého zesnulého nějakým krásným způsobem uctíti, užili hojných výhod zemského pojišťovacího fondu v Praze-III. u Montagů — který každý dotaz s ochotou zodpoví a prospekty na požádání zašle úplně zdarma — kladouce libovolným penízem od 2 K počínaje základ k starobnímu opatření svého bližního, neštěstím postiženého.

Židovsko-německé podniky. Dle zprávy »Českého Slova« jest pražské »Varieté« podnikem německo-židovským. Ředitelé jeho Karel a Edvard Tichý jsou renegáti, dr. Geschmay jest německý žid. Úmyslně a soustavně jest řízeno duchem protičeským. Čeští artisté se nepřijmou ani na zkoušku, jsou odbývání poznámkami málo lichotivými. Ale proč se tohle dovidají vlastenecké kruhy teprve teď? Podnik ví, jak a které vlastenecké listy lze koupiti dobře placenými inserty. — V Budějovicích jsou silnou oporou Německva průmyslové podniky Hardmuthův, Fürthův a »Roka« (zkráceno z Rogen-Kaffee). Jejimi majiteli jsou Němci. »Roka« doporučila své výrobky konsumnímu spolku v Chomutově s připomenutím, že zprávu o ní možno obdržeti u německého »Volksratu« v Třebenicích a u německé radnice v Budějovicích.

Velice výnosným křesťem pro židy jest novinaření. Již jsme častěji upozornili, jak velká většina nejrozšířenějších světových žurnálů jest v rukou židovských. Pomocí tisku pak židé úspěšně hájí a podporují netoliko svou politiku a kulturní nápady, nýbrž hlavně machinace židovských buršiánů, kartelářů a bank. Nyní »Hammer-Flugblätter« po pilném pátrání uveřejňuje tato fakta: »Berliner Tagblatt«, nejrozšířenější z berlínských novin, vychází od r. 1870. Založil ho žid Rudolf Mos-

se, aby, jak v programu řečeno bylo otevřeně — bránil ve společnosti zájmy židovstva. Redaktory a většinou i spolupracovníky jeho jsou dodnes židé. Firmě Rudolf Mosse patří i »Berliner Morgenzeitung«. Noviny tyto jsou rozšířeny mezi drobným měšťanstvem, mezi řemeslníky a rolníky v severním Německu. »Allgemeine Zeitung« vydává žid Geiger, professor berlínské university. »Berliner Börsen-Courier« patří akciové společnosti, hlavním redaktorem je žid Landau, a v redakci jsou vesměs židé. »Berliner Morgenpost« je majetek židovské firmy Ulstein & Comp., »Berliner Zeitung am Mittag«, »Berliner Allgemeine Zeitung«, »Abendpost« a šest módních časopisů vydává židovská firma S. H. Schwerin. Noviny »Der Tag« a mocný »Berliner Lokal-Anzeiger« založil žid Schere. — »Vossische Zeitung«, též vlivný list, náleží židovské firmě Speier Elisin & Comp. V rukou židů jsou: »Vorwärts«, »Freisinnige Zeitung«, »Arbeiter-Zeitung«, »Die kommunale Praxis«, »Zukunft«, »Der Kritiker«, »Sozialistische Monatshefte« (tedy i listy rudé), »Der internationale Volkswirt«, »Literarisches Echo« a mnohé jiné. — Velmi mnohé německé noviny jsou ve službě židovských bank. Židovské zájmy zastávají: »Frankfurter Zeitung«, »Ostdeutsche allgemeine Zeitung« a úřední »Karlsruher Zeitung«, úřední »Süddeutsche Reichskorrespondenz« a jiné. Židé mají v rukách všechny »Generalanzeigery« a všechny »Familienblätter«, jako: »Woche«, »Gartenlaube«, »Das Buch für Alle«. V židovských rukou je množství speciálních časopisů. »Hammer-Flugblätter« vypočítaly, že jich je 91. — Pak se divme, že širé davy, zpracované takovým tiskem, věří tupě, že drahotu zavinuje klerikalismus, že štóla vyssává lid, že bude dobře teprve tehdy, až se rozparcelují statky šlechticů (třebas hodně zadlužených.) Židovský tisk podvádí směle, přesvědčil se, jak hejlové dovedou sedati na lep, ví, kolik má podplacených pomocníků i v listech jiných.

20.000 K z vládního měšce nevysvětlil dosud posl. Staněk. 20.000 K bylo mu vyplaceno. Proč, zač a nač? Snad za to, že oposicí umožnil vládě předčasné rozeznání parlamentu, aby vláda mohla bez poslanecké kontroly libovolně vládnouti v říši i v Čechách? V Čechách se dějí ústavní převraty, v Rakousku provádí se válečné podniky, které vyžadují sta milionů korun nákladu, ale poslanci nemohou mluvit, poněvadž parlament je rozeznán následkem oposice! Zatím agrární tisk široce vykládá, jak jest potřebí vypláceti poslancům místo diet stálý plat. Teď právě na takovou otázku jest za české krise nejvíce času.

Nový případ lichvaření s umělými hnojivy. »Sel. Obrana« sděluje: K řadě již uvedených případů se židem Pollakem z Pelhřimova přibyl opět jeden velice zajímavý. Rolník pan J. Pokorný v Odlochovicích u Votic objednal u toho žida 100 q kostní moučky. Vzorek její zaslal nám k vyzkoušení obsahu procent. Lučební rozbor Zemědělské rady je následující: dusíku 0.80 proc., kyseliny fosforečné ve vodě rozpustné 6.97 proc. a písku 33.2 proc. Všichni, přátelé, dobře čtěte! 33.2 proc. obyčejného písku obsahuje tato kostní moučka, tedy plnou jednu třetinu. A marně onen rolník a všichni ti, kteří moučku tu koupili — čekají, že hnojivo bude dělati na poli divy. Marně vyhazují zemědělci těžce vydělané peníze. A či je to vinou? Na koho může takový zemědělec nafikati? Jen na sebe a na svoji netečnost k hospodářským organizacím! Více věří židovi než své vlastní zemědělské organizaci a podle toho také vypadá ten výsledek. Než by dal pár haléřů ročně Odbočce Hospodářského Sdružení, jako její člen, aneb když odbočka v obci dosud není, aby poučením a povzbuzováním sousedů a věnováním trochu práce organizaci chtěl Odbočku založiti — raději platí jako mourovatý o celé koruny židům více a ti si pak z něho dělají blázny.

Kdo zdrazuje potraviny. Podle zprávy z vídeňského tržiště dne 24. července prodáváno ve Vídni nejlepší máslo čajové z moravských mlékáren po 270—280 K metr. cent. Totéž máslo, poněkud starší, nabízeno za 150 K metr. cent, ale nemělo odbytu. V tutéž dobu prodáváno obyčejné máslo po domácku stloukané na trhu ve Frýdlantě kilogram po 2.80—3.20 K. Uvedená čísla naznačují, kdo zdrazuje potraviny v drobném prodeji.

Zemáky k jarní potřebě nedáváme do sklepů. Hnijí tam silně a klíčením ztrácejí na hodnotě. Daleko lépe pochodí, kdož zemáky přezimuje na suchém místě zakrechťované, jestliže jest krechťování správně a účelně provedeno. Také řepa v krechťách lépe přezimuje než ve sklepech. Před krechťováním třeba nakažené plody odstraniti. Mokré zemáky se nemají krechťovati.

Zisk z loterního monopolu r. 1912. Roku 1912 bylo celkem 102,588.950 sázek do malé loterie v ceně 41,898.574 K. Na jednoho obyvatele u nás připadá průměrně 3.5 sázek do malé loterie se vsazeným obnosem 1 K 40 hal., kdežto loni připadaly na jednoho obyvatele u nás průměrně čtyři sázky. Výher bylo 1,416.235 v ceně 22,791.055 K, cena výher obnášela tedy 54.4 proc. ceny sázek. Postavíme-li proti sobě sázky a výhry r. 1912, dostaneme zisk státu z loterie v obnosu 19,107.519 K. Po odpočítání režijních výloh, které r. 1912 činily 2,381.000 K, čistý výtěžek státu činil 16,726.519 K.

Význam zemědělství pro venkovská města vysvětluje jasně ze šetření, které bylo provedeno v provincii poznaňské. U dvou měst střední velikosti Hnězdná a Raviče se poznalo, že obyvatelstvo v Hnězdně, které jest obklopeno věncem selských usedlostí, rozmnožilo se v období 1885—1905 z 15.775 na 23.726 duší, čili o 50.57 procent, kdežto v Raviči, kteréžto město nemá na blízkou vesnici, pokleslo obyvatelstvo z 12.9919 na 11.404 duší, čili o 11.73 proc. Pak byla vyšetřena dvě malá města. Janovice, s četnými selskými usedlostmi v okolí, zaznamenaly přírůstek obyvatelstva o 55.64 proc., kdežto v Žerkově, který neměl té podmínky jako Janovice, pokleslo obyvatelstvo o 15.23 proc. Bylo dále vyšetřeno ještě sedm měst a zjistilo se, že v těch městech, kolem nichž hojně sídlilo rolnictvo, přibýlo obyvatelstva o 47.40 proc. V těchto městech ve zmíněném období rozšířil se počet samostatných živnostníků o 29.66 proc. Trh v těchto městech nabyl zcela jiného obrazu. Dovoz zemědělských výrobků byl bohatý. Silně stoupl příhon dobytka. V šesti ze zmíněných sedmi měst stouply úspory obyvatelstva o 235 proc.! Ceny pozemků v městech zvýšily se průměrně o 25 proc. Zemědělství jest tedy pro venkovská města nepostrádatelnou životní podmínkou. Kde ji není, města hynou. Zato se obyvatelstvo množí a hospodářsky sílí v těch městech, která jsou jednak z bezprostřední blízkosti zásobována zemědělskými výrobky, jednak v konsumu okolního venkovského obyvatelstva nalézají bezpečný podklad pro své řemeslnictvo a obchodnictvo.

Deprese v rakouském železářském průmyslu. Výkazy prodejny rak. železáren za měsíc srpen poskytují velice neutěšený obraz. Nastal silný pokles odbytu hlavních druhů železa proti roku loňskému asi o 38 procent. Příčiny tohoto poklesu hledati dlužno, předně v nepříznivých poměrech hospodářských v říši naší vůbec, potom v zastavení stavební činnosti. Investiční schopnost státu je téměř úplně zastavena, jelikož výdaje v rozpočtu následkem velkých vojenských opatření v balkánské krizi byly omezeny na míru nejmenší. Vyhledky pro budoucnost nejsou právě růžové. Ceny železa klesají a situace v kruzích železářskému průmyslu blízkých posuzuje se velmi pessimisticky.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matoci C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinec podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohrádů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vsorky a skizy franko.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. r. ob.

V Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnky a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

retízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

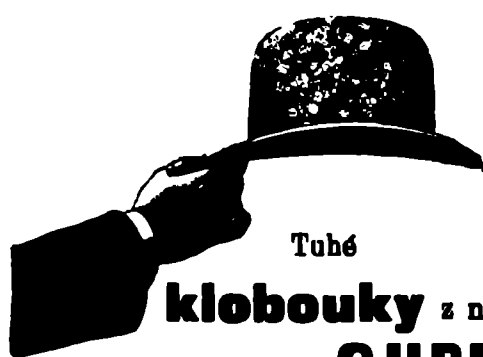
nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zámkem na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Tuhé

klobouky z nejjem. zaječí
srsti **'GUPIDO'**

Měkké **klobouky** směs bobroviny se
zaječí srstí **'BORSALINO'**

Tuhé i měkké

klobouky z nejjemnější česané
vlny **'ELITE'**, **'CHIC'**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleddstojného ducho-
venstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

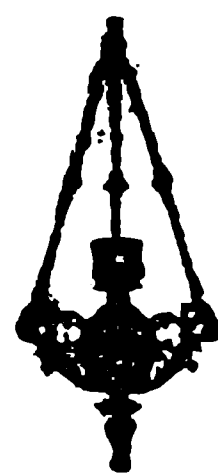
slacení písmo a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho poctivých uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční saisony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.
Četná uznání zvláště z kruhů vele-
ddst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejemné látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Veleddstojnému

duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si dolo-
žit veškeré kostelní nádoby a

náčin a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciřkály,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrí nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

Shledá veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: retízky
madonok, křížků, prstýnků, náramků atd. :: Metálové
prsteny, tabatěrky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i českého vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posílá a ciseleur

Praha-I. 979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Umělecký ústav
pro malbu na skle
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámová v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaikového do nejbo-
hatšího provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vřezávané v místě.
Mosaiky akenné pro fa-
gady, křížové cesty atd.
Nákresy, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Přetvárná vyznamenání a doporučení.

**Elektrické
světlo**
přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje
Jos. Ježek,
elektrotechnický závod
v Hradci Král.
Hromosvody
staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporčuje velení st. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry
 prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo speciální
 vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
 bez háčků
 Zakázky obratem
 se vytizují.

PARAMENTA

kalichy, cibere, men-
 stran., kaditelnice atd.
 český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
 mentní a devotional.
- BRNO. -

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
 živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
 svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68
 případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
 členů. Jak děkovné dopisy svědčí, přišla poda-
 rovaným podpora v době nejtěžší jako
 pravé dobrodiní.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
 let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K,
 zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
 do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
 zavazuje, že splatí při úmrtí spolulena 2 K,
 jež se vyplácí bez průtahu buď zákonitým pří-
 buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
 semným prohlášením výboru za svého života
 označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
 poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich sňatku, případně v den
 dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
 kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
 tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
 bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
 dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
 jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil
 55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
 stejné, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmí-
 něných případech povinné podpory. — Bližší
 v prospektu, jež na požádání zdarma zasíláme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rojl,
 předseda.

Václ. Jenšovský,
 jednatel.

Hornoslezské

uhlí

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství
 za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Král.

Filiální sklad v Hradci Králové
 v Komenského třídě.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
 nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
 i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
 obličej.

Kus 10 a 20 h.

Specialita firmy

Jos. Jelínek,
 mydlářství a parfumerie v Hradci Král.

Vazbu knih

v jednoduchém i
 přepychovém mo-
 der. provedení ry-
 chle zhotoví uměl.
 závod knihařský::

Richarda Šimáčka

v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

Založeno roku 1880.

Odměněn státní cenou. Strojní zařízení.

K dušičkám

nabízí svůj přepíně-
 ný sklad hotových

pomníků

z mramorů, žul, sie-
 nitů, za ceny značně
 snížené, mnohé

za ceny
 výrobní.

Desky mramorové,

pro nábytek, sklady nábytku, pp. uzenáče,
 řezníky, kavárny, hostince, moderní toalety,
 pro holiče, vláseňáče, instalateury atd.

K návštěvě a shlednutí svého závodu a
 hotových prací uctivě zve

Zdenko Ježek,

velkovýrobce sochařsko-kamenický

v Hradci Králové.

Celakovského tř. 363. Jungmanova tř. 478.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
 50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
 zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
 výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
 drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
 bářský, pozlacovačský a
 oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
 pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
 oltářů, soch, kazatelen, křížových
 cest atd. provádí se s největší
 pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
 cesty a veškeré kostelní zařízení
 v každém slohu a v nejčistším
 provedení.

Rozpočty a informační cesty
 zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
 výstavách.

Ve prospěch
 Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
 kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrvek, keberců a
 keřového náčiní ve výrobních nejstaršího
 závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce usnadňujících referencí a doporučení. —
 Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
 k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
 domech, levné pracovní síly na venkově, čím levnější
 ceny až o 30%, než v ústředí.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní dílny.

Adresování vždy dolevné se vyprotuje.

Vklady přes 24.000.000— K. — Akciový ka-
 pital 8.000.000 K. — Veškeré obchody
 bankovní, směnárenské a bursovní. —
 Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
 měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
 papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy.
 Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expoziturou v Jareměh. =

Centrála v Praze. Filiálky: Píseň, Liberec.
 Expozitory: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
 nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
 Vysocany. Vklady na knížky 4½-5½%
 a běžné účty sroční 4½-5½%
 Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 39.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 26. září 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
o. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Prapor jednoty.

A zase výroční památka svěťce, dle něhož od vděčných předků pojmenována česká koruna, nedílná území pod tuto korunu náležející, jazyk, jímž mluvíme.

Sv. Václav, maje na paměti truchlivý osud soukmenovců polabských, vynaložil všecku mladistvou energii, aby český národ pevně sjednotil pod jedním politickým praporem. Úloha ta byla velice nevďěčná v době, kdy vévodové jednotlivých kmenů vyvíjeli úporně snahu odstředivou, kdy někteří na radost mocného německého souseda docela usilovali zničití moc ústředního knížete. V takových kritických okamžicích vládař nesmí reflektovati na popularitu, ráznými kroky popudí proti sobě zášť netoliko panovačských velmožů, částečně i jejich poddaných. A zdařili-li se dílo tolik záslužné, vděk obyčejně dostavuje se až po smrti — někdy teprve tehdy, když hrozné katastrofy, k jakým vedou cesty nesvornosti, poučí nejzřetelněji, že panovník sjednocující měl úmysl nejlepší.

Přes to, že situace ústředního knížete byla tehdy víc než kritická, dařilo se dílo našemu svěťci velmi dobře. Nemoha zdolati ani nejstatečnější chrabrostí tlak německého olbřima zcela, postaral se aspoň o to, aby domácí mocní nespokojenci byli zkroceni, zjednal u domácího obyvatelstva smysl pro národní solidaritu, respekt centrální vlády, upevnil celistost země naší. Postřehl velmi dobře, že křeslo vládařské neupevní se ani největšími výboji, jestliže za zády ve vlastní zemi se rojí politické zmatky, jestliže nabývají pevných posic na domácí půdě odbojníci. Nebylo mu popřáno užívat v plesu žně, která vzešla jeho přičiněním. Prozřetelnost dopustila, že obětavý strážce svěťceho lidu stal se mučedníkem právě v době, kdy ovoce jeho energické pily dozrávalo.

Ale po zákeřném zavraždění knížete svatého, po skončení nešťastných pokusů Boleslavových porozumělo se snaze Václavově obecně, odkaz Václavův byl ctěn zvláště proto, že byl posvěcen krví tak šlechtnou. Ano — právě Václav v době nejsvícenější dokázal tolik, oč usiluje nyní zcela marně celá řada učených politiků. Ve stínu jediného praporu odpočinuli si konečně bratři rodni, kteří do nedávna se vysilovali krvavými boji a záludným/smlouváním s vladaři německými. Václav byl obroditelem státu Českého, vyvedl jej ze zmatků, určil svým nástupcům jediné správný vladařský plán na celá staletí.

Pokud se těšil prapor Svatováclavský příslušné účt, pokud se nezapomínalo na jeho důležitý význam, drtil český lid své protivníky silou nezdočnou, místo neplodných svárů zkvétala v Čechách mocná kultura, přibývalo bohatství, oprávněného sebevědomí.

Běda však, když prapor ten byl vhozen do prachu a bezohledně zdupán! Nejhorší nepřítel vnější nenatropil v Čechách tolik škod, jaké zavinila vášeň, bující za svárů domácích. Ani za sv. Václava, ani za Karla IV. nehlaholilo demagogické heslo »Pryč od Říma!« A čtème, k jak vysokým kulturním, politickým a hospodářským metám, spěl národ svorný! Předbělohorská doba, kdy většina národa přidala se k naukám, zavlečeným z Německa, jest křiklavým obrazem nesvornosti, úpadku.

A nyní znovu demagogové, kteří v kladné práci nesvedou nic, volají: »Pryč od Říma! Prapor Svatováclavský jest již chatrnou, zastaralou veteší! Nová doba vyžaduje zcela jiných proudů, jiného národního vývoje. Uzavřete prapor starodávný někde do musea jen jako zajímavou hračku

středověkých dětí. Pak teprve národ mocnými kroky postoupí vpřed. Pro nutnou solidaritu národní máme recepty zcela nové.«

A už národ »postupuje.« Moderní harcovníci hned po několika prvních pochodech uznali svou úžasnou slabost, třebaže se k tomu veřejně nepřiznali. Chytili se tedy pomocné ruky národa semitského, který při okázalém němčení bohatl z českých mozolů. Nyní ani jediná strana radikální neodváží se proti přehmatům židovstva vystoupiti s takovým protestem, jaký by protičeské počínání peněžních velmožů zasloužilo. Moderní lvové jsou spoutáni řetězy ze zlatého kovu. A čím více se křičí proti katolíkům, tím více právě na základě moderních myšlenkových proudů postupuje rakovina rozkladu české společnosti. Strany, frakce a frakcičky tvoří se tak rychle, jako by právě stupňovanou doinací válkou měli býti Němci přinuceni k ústupu.

Fanatická hesla protikatolická hřímají hlavně proto, aby pozornost občanstva byla odvrácena od neobratnosti a chamtivé ziskčnosti různých pohlavů. Vinou radikálních živlů jsme na žalostném ústupu, ale lidé, kteří rozvrátili národ na četné frakce, staví se dále pyšně na paty jako neduživí vysloužilci, kteří chtějí za každou cenu imponovat. Kdyby se pohlaváři chtěli přiznati k svým chybám, kdyby chtěli místo mámení povědětí plnou pravdu tak, jak ji sami dobře znají, náprava by se dostavila dosti brzy. Ale spíše se dočkáš, že houser vejce snese, než plné pravdy od těch, jímž se stalo rozeštvání národa výnosným řemeslem. Než by takový demagog řekl, že jest i se svou frakcí zbytečný, raději vejde v nejspolečtější kompromisy, raději kráčí nejdůslednější klikatnou, jen aby o své postavení nepřišel. Než by se vzdal svého politického zaopatření, raději hlasuje v parlamentě proti řeči, kterou sám před několika dny proslovil — anebo před hlasováním utíká. Za výhody, vyprošené pro děti protekční, stává se z politického lva hned trpělivý beránek, cupající poslušně tam, kam prut ministrův velí. Pro sobectví jednotlivců musí narukovati do boje celé davy prostého lidu — a kdo neuposlechne řízného komanda, tomu se vpálí do čela okamžitě značka zpátečnictví anebo národní zrady.

Kde jest ten slibovaný prapor, pod nímž se shromáždí svorná, nepřemožitelná legie? Vídeňští židé se smějí hlasitě našim demagogům, kteří si hrají na vojáky jako chlupci a místo shromáždění rozptylují. Žasli jsme nad nesvorností Jihošlovánů. Ale u nás nesvornost daleko horší. Politika jednotlivých národních skupenství na Balkáně má svůj výrazný a cílevědomý charakter, nenašlapuje hned sem hned tam, neplodí spleť zmatky v krajích obývaných občany jediné národnosti.

Jak husitství, tak protestantství a po něm racionalismus s volnomyšlenkářstvím dokázaly, že národ pod jeden prapor svěsti rozhodně nemohou. Co se podařilo úsilí sv. Václava, to nepodaří se žádnému modernímu radikálovi, i kdyby se prohlašoval za kouzelníka.

Dějinná zkušenost nás poučuje dostatečně, že národní solidaritu dovedl udržeti jen prapor Svatováclavský a katolíci zcela moudře vidí v tomto praporu symbol národní sjednocenosti i pro budoucnost. Jestliže říkají i naši odpůrci, že dějepis jest učitelem života, mohou poznati zřetelně, který prapor nám po všech pohnutých katastrofách a chvilcích utěšeného rozvoje historie důrazně odporučuje.

Dokonaný rozvrat.

Horšího rozvrácení, většího bankrotu české politiky náš národ se již sotva může dožítí.

Co radikální papouškové mluví o všeobecných potřebách národních, o prospěchu národního celku, ze všeho číší veliká neupřímnost, většinou jsou takové řeči úmyslným klamem. Jednotlivé politické strany u nás vedou proti sobě boj na nůž, proti sobě vysílají střely jedovatější, než do sešikovovaných řad německých nacionálů. Jestliže za úsměv cizího volnomyšlenkáře se vyhazují z národa organisovaní čeští katolíci, jestliže se vchází ve volební kompromis s Němci k vůli porážce kandi-

dáta katolického, pak ať se nemluví o snahách všénárodních. Katolický lid silnou složkou národního tělesa jest a zůstane. Kdo tedy tyto občany vylučuje se vsí rozhodností z všénárodního postupu a prospěchu, ať nelže, že má starost o blaho národa celého! I malým hloučkům odstředivých živlů nabízí se v české obci čestné křeslo, rovnoprávnost — ale katolík má býti buďto ujařmencem anebo se mu ukazují dvěře.

»Raději německého liberála, než českého klerikála!« křikla strana masarykovská, která sehнала při volbách při tak dlouhém svém trvání přes obrovský nápor jen hrstku hlasů. Žádný z radikálů ji však neokřikl, protože na potírání katolictva jest dovoleno zacházeti i s národnostní logikou jako s pružným kaučukem. Na Moravě pokrokový předák a činovník obranné jednoty národní Sonntag prohlásil, že mu jest milejší německý agrárník než český sedlák katolický. Znám jest výrok dra. Seiferta, že boj proti českým klerikálům jest důležitější než boj proti Němcům. Znám, jak patentování vlastenci přičinili se o zvolení soc. demokratického němčičiho žida proti českému katolickému sedlákovu. Kde se ozvaly protesty proti takovým nevlasteneckým výstřelkům?

Na tak ohroženém místě, jakými jsou Třebenice, mohl dlouho krásti, podváděti a tajemství naší obrany prozrazovati úhlavním nepřátelem českého živlu sobecký šejdiř, proto, že se přihlásil formálně k štítu pokrokovému. Kdyby se byl vydával za konservativce, hned by se mu bylo hledělo na prsty, byl by vyletěl nejméně o rok dříve, než byl fakticky dán za mříže. (Sobci nyní vědí, jaké »přesvědčení« nyní jest nejvýnosnější.) Když však v tomtéž místě jednalo se o svěření čestného úřadu Čechovi konservativnímu, ihned povstala vlastenecká revoluce.

Nyní v době nejtěžší jest nejpilnější práce s přípravami pro rok 1915, které rozhoupali němečtí židé v Praze již r. 1907. Pod štítem tím, ke kterému se hlásí portugalští zednáři, židé z Belgie, Vídně a z Tarnova, má se oslavovati Hus. Rozumí se, že vídeňští nacionálové nad touto »všénárodní« akcí rukama nelomí a že se i Wolf se Schreinerem klidně usmívají.

Němci právě chystají se k získání tak veliké moci jaké neměli od roku 1879. Řím politicko-národním snahám našim nepřekáží v ničem (naopak však ti Němci, kteří hlučí »Los von Rom!«), ale na předním místě musí se šířiti rozvrat štvanicemi proti katolictvu.

Zda cítí radikálové s národem celkem, patrně z této jízlivé chlouby. »Čas« napsal, jak skupina moravských »Orlů« táže se v Lublani jednoho pána, kde jest Tivoli. »Na českou otázku dostalo se jim české odpovědi. Mile překvapení navazují hned hovor: »Ah — pán je krajan?« »Ano, jsem krajan Tyrše, Fügnera, Husa, Havlíčka . . .« Dalšíh jmen již »Orlové« nevyčkali. Zmíněný pán je divnou náhodou vyšší státní úředník — není to dost zvláštní?« — Odpovídáme, že takový cynismus vůči katolickým Čechům není již nyní pranic zvláštního. Byl-li to onen pán, který napsal do »Času« o sjezdu lublaňském tak odstrašující a nešikovné lži, pak se divíme tím méně. »Pokrokový, vlastenecký« denník ještě s radostí poukazuje na to, jak takový muž se nechce považovati za krajana těch, kteří ctí Arnošta z Pardubic, Tomáše Štítného, Sušila, Jirsíka, Dobnera, Riegra a Bráfa. Tato malá zpráva mluví za celou knihu.

A kam se došlo s moderním pokrokem? O něm v posledních třiceti letech se nemluvílo v liberálních a radikálních listech tolik, jako o politice. Tedy uvědomění už přes vrch hlavy! A přece právě moderní učitelé a vůdcové české politiky zavlékli náš politický stroj do lesní bažiny. Poslanci a jiní politikové tolik se kousali, tolikrát si vypůjčovali k svým pranicím vlasy svých oddaných davů, že nyní stojí před nejvážnějším nepřitelem bezradní.

Dnes už sám Klofáč, který se dal v radikalismu těžce od někoho předstihnouti, dne 23. t. m. v »Nár. Politice« volá: »Budou-li poměry u nás vyvíjet se dál, jak nyní jsou, když už i nacionální politika . . . stává se z důvodů praobyčejné národní stranickosti nic neznamenajícím starým had-

rem, potom za chvíli přijdeme o veškeré velké organizace, které až posud národní náš život sce- lovaly . . . Není-li velkých, schopných hlav pro organizaci a děbu české politiky a českých sil (a to nám vlastně schází) v dnešních politických stranách, nebo jsou-li tu okolnosti, jež to činí jim nemožným, musí vyvstati v české veřejnosti mužové, kteří sice v poslanecké sněmovně nezasedají, ale celým svým životem a svými zkušenostmi mají legitimaci k tomu, aby hlas jejich byl slyšen a respektován. Musí jim to poručiti i jich svědomí i láska k věci, pro kterou tolik vykonali, často i mnoho obětovali a trpěli. Má prý se utvořiti vážný permanentní (stálý) sbor.

Nu — konečně tedy slova rozumná, ale — vynucená bezradností. Co radikální politika pokazila, to mají nyní napravovat mužové, kteří od sobců a demagogů z politického jeviště byli vyštvaní za kulisy. Právě intriky a politické štvánice posledních let znechutily vážným mužům politickou činnost, protože nejlepší jejich úmysly byly odměňovány hanobením a spíláním. Nyní honem, Blanketi rytíři, kde jste kdo, objevte se rychle a pomozte zažehnávat následky druhé Bílé hory!

Myslí-li Klofáč, že vystoupení takých vážných mužů zarazí demagogii, pak se mýlí, protože ti, které politika živí, nepřiznají se nikdy, že již není důvodů pro jejich kritiky, oposice, obstrukce atd. Následky úplného rozvratu ženou se po nakloněné ploše s velikým hlukem a heslováním dál.

Staročeská »Moravská Orlice« v reskriptové úvaze napsala: »Má-li český lid ještě dosti síly, potřebného nadšení a nezbytné obětavosti, aby tento nový státoprávní boj mohl podstoupiti a aby naň vystačil? Obáváme se, a pohříchu nikoliv bezdůvodně, že nemá dnešní český lid již ani prvého, ani druhého i třetího, což způsobili právě ti kupčici, kteří po léta a léta s jeho nejlepšími dary a nejsvětějšími pocity sprostý handl vedli na prospěch svůj osobní a na zotročení všeho lidu až na dav naprosto bezmyšlenkovitý. Tento dav nikdy už nezahojí pro větší a vyšší ideály národu, ten jest ztracen a žádná policie sebe národnější národu ho již nevrátí. Vymrskali z davu toho všechny nejvznešenější city, nelze s ním proto počítati v boji, jenž nemůže než nesen býti plamenným nadšením a neochvějnou pevností a radostnou obětavostí. S celým a plným ohněm přidáme se k obnovenému státoprávnímu boji, jenž by měl býti dnes jedině v Praze vyhlášen; leč kupčici ze svatyně české napřed ven!! Toho-li český lid nedokáže, ničeho nedokáže!«

Volné listy.

Odpadková politika a demagogie. Nikdy v české politice nebylo tolik neupřímnosti, stranného, osobního prospěchářství a demagogie, jako nyní, kdy jest na výsost potřebi, aby proti mohutnému náporu německému řídili politickou loď českou mužové rozhledu a pevných rukou. Jest charakteristické, že politika česká zmitá se v největších zmatcích právě v době, kdy za vůdce vlihcují se lidovým vrstvám pokrokáři, radikálové a různí ti osvěťáci, kteří se vyhláší za samu dokonalost a kteří vytrvale národu ukazují na zaslíbenou zemi, jestliže jim svěřena bude většina mandátů.

Návrhy těchto lidí, které v poslední době uveřejňují na rozřešení ústavní krise, jejich resoluce a plány nemají však v sobě více života, nežli vosková postava nebo dřevěný panák na šaty, vystrojený přede dvěma krejčího. Zemská státní komise nejen porušila ústavnost, ale také ukázala, co jest v politickém našem životě mělkosti a bezúspěšné malichernosti. Kdo v poslední době si uvědomoval

neustálý ten děšť protestův a resolucí, pocíťoval až ošklivost z těch sem tam poskakujících řečnických figur, které mechanicky deklamovaly a mechanicky dávaly odhlasovávatí resoluce proti zemské státní komisi.

Domníváme se, že vážná doba dohlašuje se vážných projevů. Kdyby na příklad poslanecký sbor a česká samospráva byly samy důrazně zaprotestovaly, měl by projev jejich mnohem více mravního významu, než když sypou se řemeslné resoluce a protesty se všech stran. Každý rozumný člověk pozoruje, že protestní schůze po většině nejsou tím, co nazýváme živelním odporem národa, nýbrž obchodem jednotlivých osob a stran. Tím se děje, že protesty poslaneckého sboru a české samosprávy nevyvrcholují rázně a mohutně, nýbrž neschetnými těmi resolucemi schůzí a schůziček ztrácejí význam a rozplihují se jako voda, která mizí v pisku. Kdo ví předem, že protesty a resolucemi zemská státní komise nezmizí, ukazuje vlastně celému světu na ten čas naší slabost; to jest počínání včely, která, pozbyvši žihadla, stále ještě zadečkem usiluje bodnouti, kteráž snaha její na konec stává se směšnou. Co říci na příklad zprávě, že agrární strana pořádala 3000 protestních schůzí proti zemské komisi? Stalo-li se tak, pak jest to 3000 mávnutí do prázdna, 3000 důkazů o prázdne a nemyslivé chlubitosti, jejímž účelem není věcný zájem, nýbrž pouhá formálnost a mnohomluvnost, které miji se s účinem a sevšedňují, co sevšedněti nemá. —

Ale u nás již se tak politika praktikuje. Velké zájmy i drobné starosti veřejného života vyřizují se schůzemi, resolucemi a planými protesty, a vláda a Němci zajisté by se divili, kdyby jednoho krásného dne v dosavadním zvyku učiněna byla výminka — a možná dost, že by se lekli, domnívajice se, že v Čechách počalo se posléze politicky mysliti.

Nejméně ovšem podporuje se politická idea — nyní odpor proti zrušení ústavnosti státní komisí — jestliže se jí užívá agitačně na posílenou stranu a lovení mandátů. Každý skutek, kterým se posiluje a rozmnožuje moc a síla národa, aby se mohl platně účastniti rozhodujících činů v dobách kritických, znamená stokrát více než papírové projevy a resoluce odhlasované na 3000 schůzích, které se svolaly, aby se bez účinu zase rozešly. Naivním lidem, pro něž všechna politika vyčerpává se schůzemi a listem strany, snad 3000 shromáždění postačí, ale jasní političtí duchové chlubné nabubřelosti takové se jen smějí.

Agrární vůdcovství. Všechny známky svědčí, že agrárníci v politice chtějí hráti prim. Nejprve do nich střílely noviny pokrokářské: Čas a Osvěta Lidu, vytýkajíce, že agrárníci jsou stranou bez vlastního počínu a že se ve všem všudy podrobují mladočechům a Kramářovi. Agrárníci sedli na lep a nastalo v poslaneckém sboru jejich přesunování osob. Ustoupil stranou Udržal a za vůdce povýšen Staněk, který nejen že se emancipoval od mladočeského vedení, ale zatožil zároveň po tom, aby se stal generalissimem všech českých poslanců ve Vídni. S osvědčenou samostatností změněna ovšem také politická taktika, a protože Kramář s mladočechy hlásal potřebu postupu pozitivního, Staněk usoudil, že jest záhodno uhoditi na strunu radikální. Nyní tedy poznají i slepci, že agrárníci na mladočesích nejsou závislí a že orají brázdu vlastní, která ústí v táboře radikálních nespokojenců, rozmnožených o moudré a vždy rozvážné realisty.

Tož tedy pan poslanec Staněk politisuje, neboť má pro všechny své činy úchvalu Stránského.

»Hm — ten peče maminka sama, je chutnější než od pekaře; na tom nezáleží, že nevypadá pěkně. Jez si, jaký chceš.«

»Ale my máme vždycky dobrý,« chlubil se Ferda. »Škoda, že tu nemám v kapse ani drobečku. To bys viděl.«

»I nechej ho, nechej čachráfe,« domlouval Lojzíkovi zkušenější Honzík Pešků. »Mluví s tebou o chlebu jen proto, abys mu kousek dal. Jak vidí krajíc namazaný máslem, hned je jako divý.«

»Já že chci loudit?« postavil se hrdě Ferda jako voják na stráž.

»I mič, chceš, ale jdeš na to kličkou.«

»Teda dobře — ať mi tedy Lojzík, nabízí, ať mi dává, uvidíme.«

Prostomyslný majitel krajíce opravdu vztáhl ruku s chlebem: »Teda, Vyhnálku, na, vezmi si!«

Účinek výzvy byl pro Lojzíkova překvapující. Div mu veliké, upřímné oči z důtků nevyletěly. Ničerný Ferda schvátí krajíc rychle jako krahujec kuře a hned se do něho pořádně zahryzl. A již lačně kousal, až mu roztrhaná čepice na hlavě poskakovala. Dobrák Lojzík vyhrkl v pláč a za Ferdou. Ten se však rychle otáčel a vrátil chléb teprve tehdy, když polovice rafinovaného lupu v něm zmizela. »Cha, cha, kdo dává, ať pak nebřečí. A řekneš-li mi, Honzíku, ještě jednou »zloději«, teda uvidíš.«

Rarášek nedal Ferdově ohnivé krvi klidu. Co teď? Pichlavá jeho očka se upěla na kadečku. Hm

jenž beze všech rozpaků přirovnal ho k Riegrovi. Ale zkouška státníková se Staňkovi jaksi nedafí. Svědčí o tom neobratně svolaná schůze všech poslancův a rozhovory jeho s novináři. Schůzi, na níž měla býti brána rada o společný postup, svolal Staněk překotně a nerozvážně, nepostarav se předem o program, o němž mělo býti jednáno. Snad mnil zaskočiti mladočechy a vtisknouti schůzi pečť samostatného svého vůdcovství. Mladočeši se však nedali a chtěli míti ve společné resoluci prohlášení, že české poselstvo jest ochotno s Němci opětně se dorozumívati. Agrárníci s radikály provedli svou, a resoluce, prosta jsouc přání mladočeského, vyzněla ostrým postupem proti vládě. S jednotného postupu tedy prozatím sešlo.

Jak neprozíravou byla resoluce, která za předsedání Staňkova odmítla projev ochoty s Němci vyjednávati, důkaz toho na ručest podán byl hned od Němců. Mazaný lišák dr. Steinwender, dověděl se o tom, co se sběhlo ve schůzi českých poslanců, hned radil Němcům v Čechách, jak jest potřebi, aby se dohodovacích jednání účastnili. Chtěje zastříti vlastní smysl své řeči, oslazoval rozklady své poklonami, jak uvědomělý český lid proti dorozumívání nebude. Mezi řádky čtena, vypadá rada Steinwendrova takto: Protože čeští poslanci většinou dorozumivací akci odmítají, mějte se vy. Němci v Čechách, k dílu a ukažte dobrou vůli, čímž, ukazující větší ochotu ke smíru, než Češi, uplatníte svůj vliv na vládu, a nabudete mravní převahu a zpodpíráte své požadavky. Rada Steinwendrova, setkavši se s příznivým ohlasem mezi Němci, otevřela oči našim radikálům a agrárikům tak, že pánové, odcházejíce z rady stali se rázem moudřími. Ozývají se mezi nimi ostýchavé hlasy, že jako proti jednání s Němci nejsou. Tím projevílo se okatě, že radikálové se Staňkem hodně přestřelili a že za vůdce české politiky pasování býti ještě nemohou.

A druhá věc. Generalissimus Staněk českému novináři řekl, že s touto vládou jednati nemožno a že musí odstoupiti. S dovolením, kde pak má poslanec takovou moc, aby tuto vládu mohl smést a jakou má jistotu, že jiná vláda bude nám příznivější? Němci a Poláci křesla vládní jistě podrážeti nebudou, a Češi, dle přiznání agrárního poslance Žďárského, nemají ve Vídni vlivu. Že vláda musí ustoupiti, jest příliš laciné povídání, aby bylo nějakým politickým skutkem a aby osvědčovalo vůdcovskou kvalifikaci. Což jsme se takových řečí již dosti nenaposlouchali a což jsme vzhledem k této věci nezakusili již dosti zklamání? Chybami neničí se lidé tak, jako spíše způsobem, jak si počínají, když chyb se již dopustili. Co platí v životě soukromém a občanském, platí i v životě politickém. Moudrý získává prospěchu ze škody, kterou si způsobil a vyvaruje se jí v budoucnosti. Jsou však politikové, kteří zkušeností nezmoudří a vrhají se stěmhlav v chyby, které nejsou než opakování chyb minulých. Totéž činí Staněk, jenž po starém způsobu vyhrožuje svržením vlády, nemaje k tomu silných pak, a jenž vidí politický věhlas v omílání hesla, které již tolikrát zbankrotovalo.

Neupíráme agrárikům práva na vůdcovství, ale divíme se, že v čelo své postavili Staňka, který již svým subvenčním vztahem k vládě může vzbuditi různé pochybnosti a který rozhodně nemá vlastností, jež musí míti každá výrazná a slučovací autorita. Chtějí-li agrární poslanci třímati korouhev vůdcovskou a mní-li při tom svobodu rozhodování osvědčovati hověním radikálním zbrklostem, možno jim předem předpovídati, že dobře nepochodí.

— voda hned vedle. Ta kadečka nesmí zahálet. Klučina se odstrojil a skulil štoudev do rybníka. Pokoušel se za velikého smíchu jiných chlapců užiti toho předmětu za plavidlo. Kadečka však za tři vteřiny byla dnem vzhůru — a Ferda hlavou dolů. Znova se pokoušel zápasit s polohou vratkou, se zemskou gravitací. Fysické zákony však byly neúprosné, kadečka vždycky lidské bříbě vhodila do vody. Když smích stoupal, Ferda na chvíli vylezl, vzal čepici, šel k řadě smějících se dětí a tvářil se, jakoby za podívanou vybíral.

Honzík poznamenal: »Komediantem jsi mohl být, Ferdo, už dávno.« Odstrojil se a vstoupil do vody taky. Ferda znovu zkoumal, zda se s nezvyklým plavidlem nad vodou udrží. »Honzíku, trochu mi to přidrž, pokud nebudu v pravé rovnováze!« Honzík prokázal službu ochotného pomocníka, ale v několika vteřinách byli pod vodou oba. »No — ještě jednou! To by v tom byl rarášek!« — Když se kadečka klonila silně k Honzíkovi, ten ji mocně odstrčil směrem k hrázi, až se s Ferdou zatočila. Ted' Vyhnálek vylezl z vodního živlu s tvář mrzutou. Z ušního bolce mu kapala krev, tvář měl trochu rozedřenou. »A ty's musel tak neobratně strkat kadečku na mělčinu?« mračil se Ferda. — »Kde si's vybral místo k námořnímu umění, tam jsem ti pomohl. Pro mě — mohl jsi udeřlat kotrmelec třeba na místě nejlhubším. Kdyby se's tam napil víc, než by ti bylo zdravé, nebyla by tě velká škoda.«

FEUILLETON.

CHYTL SE.

II.

Ferdáček šel k rybníku, jehož voda neužila celý den klidu. Kmotry šplouchaly v zelenavých vlnkách prádlo. Odpoledne několik chlapců čířilo hladinu plaveckým uměním ve velkých neckách — a celá kompanie jiných s velikým vřiskotem se koupala. V podvečer mladíci plavili v rybníku koně. Teprve večer ulekané žáby z rákosí se odvažovaly dále do středu, vřeštěly a kuřkaly sborem.

Ferda měl hlídat prádlo nad hrází rozestřené i jednu větší kadečku — zkrátka všecko tak, jak to jeho matka opustila, když spěchala připravit něco k obědu. Ferda pobíhal po hrázi, hvízdal, pokřikoval. Najednou se mu zdálo, že vidí kočavku. Rychle za ní! Zakopl o kámen, až po svahu udělal kotrmelec. »Málem bys byl, hochu, upadl,« odbyl Ferda tuto svou nehodu, když se mu jiné děti smáli. Na hrázi seděl malý, zavalitý Lojzík Kubáskův. Veliké, upřímné oči upíral výhradně na notný krajíc namazaný máslem, který se po malých kouscích ztrácel za drobnými, zdravými zoubky.

»Ukaž!« ozval se Ferda, jemuž žaludek napovídal, že už brzy bude poledne. »Kde pak chleba kupujete? Tenhle jest moc rezný, to my máme lepší.« —

Zemská státní komise č. II. Zemská státní komise č. I. měla se skládati ze členů zemského výboru, kteréž zřízení nerušilo tak zemské ústavnosti a neuráželo tak naši samosprávu, jako instituce, která se stala skutkem. Poslanci naši nátlakem radikálních hesel, jimž přizvukovali vždy moudří a uvážliví realisté, komisi č. I. zamítli říkajíce, že k porušení ústavy rukou nepřiloží. Nebylo k tomu potřebí mnoho prozíravosti, a bylo možno usouditi, že vláda na odmítnutém pokusu nepřestane a že dosadí komisi druhou, ale již ve zhoršeném vydání. Když čeští opozičníci viděli, že vláda necouvne a že již již se vynořuje zlo horší, chlácholili českou veřejnost a oblužovali své svědomí útěchou, že aspoň čeští lidé při tom nepomáhají. Není pravda. Mohli-li si každý politicky myslící člověk na pěti prstech vypočítati, že vláda krizi zemskou bude řešiti tímto způsobem, pak ke zrušení zemské ústavy pomáhali ti čeští lidé, kteří odmítli komisi prvou, která věcně byla vlastně zemským výborem.

Čeští lidé, zamítnuvše řešení blízké českému citění, podobají se svéhlavému rolníku, jenž nechce v procesu povoliti, když běželo toliko o mez, dalším sporováním prohrál celý lán pole. Uvažme jen, jak se věci měly. Vláda byla prostředkem dvou nárazníků, a bylo jí rozhodovati mezi Čechy a Němci. Zvolila tedy střední cestu, jednak aby poněkud ukojila Němce, jednak aby neurazila Čechy. Vidíme-li nyní, že i komise č. II. brání finančnímu bankrotu a že přání německému dosti neučinila, pak z toho posouditi možno, jakou chybou bylo, že zamítnuta byla komise č. I., v níž rozhodovati měli čeští poslanci. Čím více o věci přemýšlíme, tím více sílí se přesvědčení, že čeští poslanci rozhodli velmi nerealisticky, ač při kousku tom měli účastenství i realisté. Řekněme zkrátka, že se tu hodně prohloupilo.

A co ta Schmerlingova zemská ústavnost? Vždyť přece národ proti ní se bouřil, a nyní takové lamentace! Právě proto, že ústavnost daná Schmerlingem vzbudila v českém národě tolik zlé krve, vysvitá odtud její relativnost a možnost ji zlepšiti, a úkolem českých politiků nyní jest, aby se o to přičiňovali. Samo sebou se rozumí, že zrušení zemské ústavnosti neschvaluje, podotýkajíce toliko, že pokořující státní komise č. II. mohla se odvrátiti, kdyby se nebylo lpělo na heslech a kdyby rozliční mandátolovci nebyli se předháněli v dobývání popularity. Víme dobře, že nynější stav přivoděn byl panovačností německou bez české viny, ale když vývoj poměrů, jimž jsme nemohli dáti směrů nám příznivého, vůči hledě bral se na škodu zemské samosprávy, bylo povinností poslanců voliti zlo menší. A pravda tato jest tak jasná, že marné jsou vytáčky sofistů, kteří na zřeteli měli více stranné zájmy, než skutečný prospěch národa.

Když princ Karel Schwarzenberg pronesl mínění, že ústava se vžila, vlastenci proti němu křičeli, co hrdla měli, ale když tuto myšlenku v době Badeniovské do adresního návrhu pojal hrabě Dzieduszycki, české noviny prohlášení jeho spolklv jako sladkou pilulku. Hledíce k těmto nedůslednostem chováme tedy přesvědčení, že horlení pro zemskou ústavu Schmerlingovu bylo a jest nehrubě upřímné.

Denník strany. O lidovém denníku katolickém, o němž se stále hovoří, ale který posud nespátřil světlo světa, mohly by se psáti dlouhé kapitoly. Stud člověka přímo polévá, představí-li si, že všechny české politické strany denníky své mají, ale strana katolická pohybuje se posavad bez den-

Za chvíli již Vyháňková spěchala k rybníku. Po důkladném láteření poslala nezvedeného a potlučeného hlídače domů. »Jdi, Manča ti nalije polévky, dá brambory. Pro tebe by se hodila nejlíp tahle voda, abys přestal trápit.«

Ferda poslouchal s hlavou skloněnou, upravil tvářnost svého obličej do formy kajicné. Pak rychle střídal nožky, aby mu nevystydla polévka. Ani si nevšimnul, jak mu teče posud voda z dlouhých ježatých vlásků na modravou bundu. Za kopečkem zahlaholil rozpustilou písničku.

»Ferdo, neviděl's tady někde našeho Fránka?« zastavil ho na cestě starý Mezník. Děti Mezníkovy byly pověstné svou nespofádaností, chodily umazané jako cikánata. Ferda blýskl chytře očkem. »No — já nevím. Teď před minutou jsem pozoroval, jak jde k Ječmenicím roztrhaný, zamazaný klučina, jako by byl utekl komediantům anebo šlejiřům. Trochu pajdal, ale byl-li to váš, to právě nevím.«

»Ty, kašpárku, snad jíš jenom blín anebo mu-chomůrky, že bez jedovatosti jediného slova nepromluvíš,« rozlobil se starý muž. »Kdybich byl tvým tatínkem, vymrskál bych z tebe raráška až za hory.«

»Hm — a kdybich já byl, strejčku, vámi, dal bych kašpárkovi šesták za to, že mi pověděl, kde se můj usmolený synáček toulá. Nechcete-li nic slyšet, teda se neptejte. Nevidím-li některému umazanému hochovi do očí, nemohu přece s jisto-

níku jako chromec o berlách. Jest přímo úžasně, že naléhavá tato potřeba nebyla posud vyjádřena skutkem a že na zrození své tak dlouho musí čekati list, bez kterého nejen nových posic nemůžeme dobývat, ale bez kterého poněmáhlu ztrácíme z dosavadní državy. Představme si, jak do naší strany všechny skoro denníky tu přímo, jinde zakukleně páli, představme si, že nemáme listu, ve kterém bychom pohotově útoky odráželi, a pochopíme, proč ve veřejném mínění proti nám shromažďují se a stále houstnou mraky předsudků, nepochopení a zarputilé zloby. Nepřátelské listy vnikají v nejširší vrstvy obyvatelstva, a my proti jejich vlivu máme pouze týdeníky, v nichž všichni látku, která se za týden nakupí, nelze spracovati a s účinem dopravit na místa, kdež vévodí naši odpůrci.

Mimo tuto stránku negativnou ladem leží též i stránka pozitivní. Kde pak se má vykládati lidu celý program strany, hlediska politická a sociální, důležité úkoly a otázky kulturní, nežli v denníku, jenž by si sjednal přístup v řady přátel i odpůrců? Na středu svolána jest do Hradce schůze, na níž má býti o denníku jednáno, a nejhrocnějším přáním jest, aby v otázce této byla učiněna zásadní rozhodnutí, po nichž touží každý, kdo jest přesvědčen, že stále odklady a vyjednávání co nejpovážlivěji ohrožují katolické hnutí a stranu. Vzpomeňme jen nedávných zemských voleb moravských, jak z listů protikatolických denně chrleny byly spousty pomluv a lží na kandidáty katolické, jak denně, což v samých »Lidových Novinách« bylo řečeno, vylévány byly škopky špíny na stoupence křesťansko sociální! Co by si byli počali moravští katolíci bez svých tří denníků? Byli by bývali jednoduše ubiti. Ale majíce zbraně, odráželi mrštně každou ránu, odkrývali lháře a spláceli hned i s úroky. Proto přes hroznou agitaci hlasy rozmnožili tak, že neskonalé směšné jest tvrzení, že moravští »klerikálové« ve volbách byli potřeni. V Čechách ovšem mají se věci jinak, a nelze pomýšleti na tři denníky; postačí zatím, když budeme mít denník jeden a když se postaráme, aby s obsahem, shodným s potřebami doby, došel co největšího rozšíření. Opakujeme, strana bez denníku jest jako voják, jenž bez zbraně poslán jest proti nepřátelským opakováčkám. — Pozn. red. Uvěřejňujeme i tyto řádky p. dopisovatele, třebaže právě již nyní v té záležitosti přikročeno k praktické akci, protože stesk ten tlumočí dobře dávnou touhu našich organisátorů.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT
všeobecná akc. společnost pro pojišťování
naproti „Národnímu divadlu“ v Praze.
Nejlevněji. Zádejte prospekt. Nejvýhodněji.

Obrana.

Zednářská práce. Prapor humanitních snah, jež zednáři tak vysoko vztyčují, jest pouhou vějíčkou na lidi naivní, jest rouchem beránčím na těle dravém, jež výhradně činí útoky na existenci katolické církve. Ve spisech, které vydávají zednáři jenom pro své spolehlivé členy, jest jasně vyložen pravý revolverový cíl zednářstva. Nedávno byl vydán spis pod titulem »Moderní zednářské řeči«, sepsaný řečníkem lože čís. 100 na východě v Alexandrii. Čistý výnos z prodeje tohoto spisu je určen na zednářskou školu v Alexandrii. Nahlédneme poněkud do jeho obsahu! Zednáři, jak známo, zapírají, že jejich hnutí nemá nic společného s politikou. Zmíněný spisek však na str. 30. praví: »Ač-

tou vědět, patří-li do naší obce anebo utekl-li cikánům.«

Teď už se vztáhla po mokré hlavičce široká dlaň, dlouhé prsty s křečovitým chvěním se rozevřely vějířovitě. — Ferda uskočil a rychle pelenčil. Za ním zadusaly boty asi desetkrát, ústa starému muži několikrát zaklapala dychtivou touhou po pomstě. Ale kde pak honit Ferdika!

Uražený Mezník se zastavil a zahrozil: »Počkej, tohle si vypiješ ve škole.«

»Strejčku, teď jsou prázdniny. Máte-li zbytečnou pětku, zajedte si ještě dnes za panem učitelem až do Rakovníka. Snad na vaše pozvání sem k vůli mně jistě přijede.«

Do školy se sice nešlo, ale k večeru otevřeným okénkem Vyháňkovy chalupy hnal se do širokého okolí přívál nesouvislých slov a vřískot, až uši zaléhaly. Druhý den děti zpozorovaly, že má Ferda poraněná ouška obě.

Chudák starý Vyháňek ještě druhý den domlouval ženě: »Za to všechno můžeš ty, rozumíš! S dítětem se's pořádně mazlila proto, že je to jedináček. Teď toho kloučka je nejenom plná chalupa, ale i plná obec. Někdo naříká, že má mnoho dětí, ale toho našeho Ferdy já mám až přes vrch hlavy dost. Takového kašpárka má dost celá ulice, i všichni ti, kteří děti nemají. Všude je slyšet jeho melodii. Ale teď s ním začnu vždycky po kaprálsku — uvidíš.«

Leč nad Ferdou, který tenkrát dal celý týden pokoj, visely ještě mraky jiné. (Dokončení.)

koliv čistá politika (zcela správně!) je daleka velkých cílů a drah zednářstva, přece je samozřejmo, že mohou nastati časy, kdy lože a zednáři se budou musit zabývat politikou. Zákeřnou politikou však se zaměstnávají přece zednáři již dávno. Vždyť jejich spisovatel sám dále praví: »Tak mnoho velkých událostí v posledních 200 letech a také v poslední době, ano skoro všechny velké převraty v dějinách světa jsou dílem svobodného zednářstva, nebo lépe dílem mužů, kteří byli v našem svazku!« Na str. 23. jsou podány doklady: »V poslední době zaznamenáváme veliké výsledky, ano my jsme již skoro diváky konečného výsledku, velkolepých výsledků práce zednářstva v tomto směru. Prožívámeť jedno z nejmonumentálnějších divadel dějin světových, zřízení světské moci papežské. Toť činem zednářstva... Pouze ta vy-možnost, že jsme připravovali úpadek světského panství papeže a kněžstva a na něm pracovali dále, musí nás naplniti hrdostí.« Na str. 24. jest napsáno: »Vymoženosti v boji proti klerikální škole a proti neoprávněnému hromadění statků a pokladů kněžstvem ve Španělsku, Portugalsku, Itálii a Francii nutno připsati pouze na účet svobodného zednářstva zrovna tak jako potírání štvavých (!) výnosů papežských věřicím.« Zde je to černé na bílém, v čí službách je tisk, který se rozčiluje nad každým novým výnosem Sv. Otce, který vyzývá k odporu proti výnosům, ačkoliv tyto se přece té části lidstva, která je židovská, naprosto nikdy netýkají. Na konec rozplaměňuje alexandrijský řečník »k útoku na drobníci se již zdi, ke konečnému a rozhodujícímu vítězství nad tmou a špatností«. V tom útoku zednáři mají býti »vedoucími důstojníky«. Dobrá, že víme, kdo jsou důstojníky v inscenovaném »kulturním« útoku.

Smě k budoucímu stromu svobody. Někteří harcovníci moderních proudů výhradně mluví o svobodě tenkrát, kdy se jim jedná o vytrestání anebo zákeřné ujařmení katolictva. Kdyby jejich horování pro skutečnou, všeobecnou svobodu bylo upřímné, pak by musili na předním místě vystoupiti energicky proti tyranum portugalským, pumařům barcelonským a ruským. Pak by musili zaujati určité stanovisko k násilnictví soc. demokratů, jež se opakuje soustavně se vši bezohledností. Vidíme však pravý opak: »svobodomyšlníci« předstihují se v poklonách před usvědčenými despoty. Nový doklad soc. demokratického smyslu pro svobodu! Brusselský kolář Van der Elst nechtěl s fanatickými soc. demokraty započít »lock-out«, jež soc. demokraté vynucovali. Dne 8. srpna přitřhlo na tři tisíce soc. demokratů k příbytku kolářovu na Lovaňské třídě. Spustili strašný řev na dokument své manifestace za svobodu. Když manželé vyšli ven, okamžitě se dostali do sveřepých rukou »ochránců pracujícího lidu«. Van der Elst byl strašně zbit a zohaven. Jeho manželka byla ztlučena holí a tak kopnuta, že upadla do mdloby; zemřela následkem ran 10. září. Pohřeb konal se za veliké účasti těch, z nichž ještě rudé řádění všechen soucit nevytlouklo.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovazřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Čestná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici

Turecké barbarství. Z Thracie docházejí stále strašné zprávy, jaké ukrutnosti páchají Turci zvláště na Bulharech katolických. Katolický biskup Petkov sděluje, jak katolická osada Ela Gunu (s 1200 obyvateli) byla napřed vyplněna a pak zapálena. Obyvatelstvo, které rychle neprchlo, bylo pobito, ženy napřed znásilněny, pak teprve usmrceny. Stejněmu osudu propadla farnost Lisar. Turecké vojsko obdrželo povel všechny bulharské vesnice drancovati, vypáliti zcela. Že se odvážil kněz Ivan Boneff farníkům pomáhati k útěku, byl nejprve mučen a pak teprve usmrcen. Missie Mostratti s 60 rodinami úplně zničena. Přes všechny protesty francouzského úřednictva klášter Augustiniánek a dům Oblatinek byly vypáleny, dvě sestry zneuctěny. Zničena a surovostmi tureckými zhanobena i farnost Kaiadeik. Ve farnosti Dervichka-Mognile přepadeny od Turků ženy, dívky i malé děti, s nimiž nakládáno zvířecky. Před všeobecným vražděním napřed zmučen a popraven 75letý farář Kosta Quentšev. Turecké hordy však páchaly bestiality i na samém území bulharském. Zkrátka netoliko farnosti katolické, ale i pravoslavné v celé Thracii, Gallipoli až po staré bulharské hranice vyplněny, jediná vesnice bulharská nezůstala ušetřena před surovci, obyvatelstvo zmizelo.

Velmoci však přihlížely nečinně, když turecký Mongol roztrhal jejich mírovou smlouvu, když se

uvazoval takovým způsobem znovu v držení Drinopole a Lozengradu. Zato však civilisovaní Černohorci musili opustit dobytý Skadar za assistance velmocenských lodí. Na jedné straně nechávají se pobíjeti statisíce katolíků slovanských, na druhé straně někteří politikové by rádi na rychlo pokatoličili velký počet Albánců proto, aby tito činili nesnáze Srbsku. A jestliže takovou propagandu provádějí lidé, kteří ve své vlasti trpí despotické pronásledování katolictva kulturně vyspělého, pak jest viděti, že nikoli církev, nýbrž jiní lidé sahají ke klerikalismu. Vždyť na př. sama Francie doma katolíky pronásleduje, v koloniích však je velice nadšeně vyznamenává k vůli svému hmotnému zisku. Řádění Turku proti katolickým Bulharům bylo právě za strašných okolností dokonáno, když židovští sionisté velebili nadšeně tureckou toleranci. Židům ovšem Turci ani vlásku nespravedlivě nezkrvívají a proto při pobíjení křesťanského Slovanstva bojovný arsenál zednářský zůstává zavřen.

Přečtete a dobře uschovejte tento inzerát — bude vám hned anebo později jistě potřebný

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoli oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: nevíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Neplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: **Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.**

Politický přehled.

Němečtí učitelé z Čech žádali ministerského předsedu hr. Stürgkha za okamžitou úpravu platů. Hr. Stürgkh odpověděl, že r. 1914 není to možno ani při nejlepší vůli. Bude-li možno učiniti v té době něco ve prospěch učitelstva v Čechách, závisí prý to hlavně od výnosu zvýšené přírážky zemské a čtyřkorunové zemské dávky pivní, od pokračování dohodování mezi Čechy a Němci a od vyřízení malého finančního plánu. Jedinou útěchou, již hr. Stürgkh dal zástupcům německého učitelstva, bylo ujištění, že správní komise nebude upláceti z výnosu nových zemských daní staré dluhy. Když čeští poslanci kladli jedinou podmínku k uskutečnění lepších platů učitelských, totiž opatření potřebných prostředků, Němci ji zamítli; vláda však výslovně poukázala učitelské deputaci, že platy jejich mohou býti upraveny pouze z pokladny zemské.

Zemská správní komise král. Českého ve schůzi 23. t. m. jednala o rozpočtu na r. 1913, při čemž vzhledem k trvalým finančním obtížím usnesla se na nejpřísnější šetrnosti.

Česko-německé smlouvačky. Dne 24. září přijel do Vídně kníže Thun, kde konferoval s hrab. Stürgkhem a bar. Heinoldem o pokračování v česko-německých smlouvách. Do jednání bude též pojata otázka všeobecné kurie volební. — Důvěrníci jsou pozváni a budoucí týden bude ve Vídni zahájeno vyjednávání.

Nové vojenské požadavky, týkající se zvýšení počtu vojska a zdokonalení výzbroje zejména dělostřelectva, jsou nyní předmětem porad mezi rakouskými a uherskými ministry. Mezi vládou uherskou a vojenskou správou nebylo prý ještě dosaženo shody.

Spolek cestujících obchodníků o národnostním sporu v Čechách. Spolek cestujících obchodníků z Rakousko-Uherska ve Vídni uveřejňuje v listech projev, ve kterém vzhledem na ochotu českých obchodníků a živnostenských komor a českých obch. gremií účasti se akce vyrovnávací, se poukazuje na to, že spolek už po léta poukazoval na zhoubné následky, jaké má národní spor v Čechách na naše národní hospodářství a dále se praví: Spolek žádá své členy znova, aby se zvláště horlivě dali do služby zjednání národního míru, poukazuje na nynější krizi odbytu ohrožující existen-

ci všech hospodářských vrstev monarchie, na úbytek ve vývozu průmyslových výrobků, pokud jde o polotovary a tovary do Uher, jenž obnášel v prvních sedmi měsících t. r. 88 mil. kor., na pokles placených daní, jakož i na druhé straně na rostoucí potřeby státního rozpočtu. Spolek žádá všechny ostatní rozhodující hospodářské korporace, aby s celým vlivem svým zasadily se o konečné odstranění národního sporu, aby takto byla uvolněna cesta k plodné práci, kteráž by mohla naše národní hospodářství uzdravit.

Na dolnorakouském sněmu 23. září otázán místopředseda, v jaké výši byly Čechům a Haličím dány státní zálohy a co vláda zamýšlí učiniti, aby podobných výhod dostalo se i zemím jiným.

V Haliči spojili se křesť. sociálové s národními demokraty v Křesť.-sociální svaz pro východní Halič.

V Uhrách předložil vláda sněmu osnovu zákona o postátnění správy. Koncem t. r. budou zrušeny generální schůze komitátů, v nichž se dosud volili municipální úředníci na 6 let. Nynější úředníci budou potvrzeni pouze na 1 rok, ve kterémž se provede postátnění správy.

Dvanáct srbských poslanců v zemském sněmu bosenském, náležejících ke skupině »Srpska Riječ«, usneslo se složití své zemské mandáty. A jsou ochotni pracovat na sněmu dále, dá-li vláda srbskému národu zadostiučinění za urážku, způsobenou výjimečnými opatřeními a dostane-li se jim záruk uskutečněním oněch programových požadavků, které byly označeny za aktuální. Následkem nenárodní politiky rozhodujících činitelů vůči srbskému národu nemají však naději na úspěšnou práci.

Mír bulharsko-turecký jest již podepsán. Bulharsko přistoupilo na všechny podmínky Turecka. Bulharsko nuceno uznati jakousi samosprávu západní Thracie; tamější obyvatelstvo zůstane totiž po 4 roky pod svrchovaností tureckou. Rychlost, s jakou byla dohoda tato uzavřena, dává mnohým příčinu k domněnkám, že prý Bulharsko smluvilo se s Tureckem na společném výboji proti Řecku, případně i Srbsku. Jisto však jest, že macedonsko-bulharská komise na schůzi v Sofii usnesla se vyvolati co nejráznější hnutí revoluční v Macedonii.

Italové proti terstskému místodržiteli. Italský ministr zahraničních záležitostí Gualiano svolal poradní sbor, kterému předloženy výnosy terstského místodržitele k rozhodnutí, pokud prý porušují (!) práva italských příslušníků v Terstu usedlých. Krok tento jest ovšem zřejmým zasahováním ve vnitřní záležitosti druhého státu.

Povstání v Albánii dle zpráv srbských očividně roste. Albánci vpadají do srbského území. V Dumnici na Kosově poli vzbouřili se, zavraždili srbské úředníky a zapálili obecní a státní budovy. Srbové prý předstírají vzpoury a ukrutnosti Albánců, aby mohli obsaditi místa dříve jimi obsazená. Naproti tomu z albánské strany se tvrdí, že ukrutnosti Srbů páchané na Albáncích v územích, přikázaných jim smlouvou londýnskou, vyvolaly povstání Albánců proti Srbům. — Esad paša zmocnil se severní Albánie a do všech úřadů dosadil své lidi, a vojsko, jehož má na 25.000 mužů, shromažďuje v Tyrane; uvnitř země organizuje pak Isa Boljetinac. Srbové už také vykládají, že inezí vůdci povstaleckých čet albánských jsou bulharští důstojníci. — Prozatímní vláda albánská ve Valoně v čele s Ismaelem Kemalem jest bezmocnou. — 27.000 Albánců táhne prý na Dibru.

Proč je?

»pravá pardubická« »Franckovka«
u našich hospodyněk tak oblíbená?

Jen pro své vynikající vlastnosti:

silnou chuť,
zlatohnědou barvu
a nedostižitelnou vydatnost.

Tovární známka: k á v o v ý m l ý n e k.

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze duchovenstva a důvěrníků konala se v Hradci Králové dne 24. t. m. za slušné účasti. Pojednáno zde o nynější situaci katolíků v Čechách a o dalších organizačních krocích. Byla učiněna závazná usnesení. Došla i zpráva, že má býti »Našinec« ústředním orgánem naší strany. Odhlasována jednomyslně tato resoluce:

»Duchovenstvo a důvěrníci strany křesťansko-sociální, shromáždění na schůzi v Hradci Králové dne 24. září 1913, vyslechnuvše referáty o nutnosti organizace a tisku, doporučují zakládání katolických spolků, sdružení mládeže a orelských odborů a jednot. Uznávajíce důležitost katolického tisku, žádají, aby duchovní všichni přistupovali za členy Politického družstva tiskového v Hradci Králové, které tiskovou akci záslužně již po léta vede. Mimo

to považuje za výhodné, aby diecéšní duchovenstvo každoročnými stálými příspěvky zakládalo záložní fond pro tiskovou akci.

Tělocvičný odbor »Orel« v Hradci Králové pořádá na den sv. Václava dne 28. září 1913 ve dvoraně Adalbertina zábavný a tělocvičný večer. Večírek zahájen bude přednáškou vsdp. kanovníka Th.Dra. Frant. Reyly »Svatý Václav a jeho význam«. Laskavě spoluúčinkují: sl. Hradecké hudební kvartetto a oblíbený komik br. Jos. Klivický z Pardubic. Začátek o 8. hod. večer. Vstupné 40 haléřů.

Při oslavách sv. Václava budiž pamatováno sbírkou, neb částí čistého zisku na Svatováclavskou Matici Školskou. Katolické spolky dokažte skutkem tímto, že chcete zásadně dodržovati usnesení kolínského sjezdu, kde byla po vysoce významné řeči dp. Novotného za všeobecného souhlasu přijata resoluce, aby Svatováclavská Matica Školská byla všem organisovaným a uvědomělým katolíkům v ohledu náboženského obrození tím, čím je Ústřední Matica Školská v ohledu národnostním; a aby tato všennárodní ochranná instituce byla všestranně podporována nejméně tak, jako Ústř. Matica Školská a zakládáním místních odborů mohutněla. Vše potřebné ke sbírce, jakož i veškeré informace na požádání obratem zašle ústřední sekretariát v Praze-Bubenci.

Turov u Chocně. K oslavě sv. Václava konalo tu Sdružení mládeže katol. okr. Vysokomýtského dne 21. t. m. schůzi. Nejprve vykonal v kapličky sv. Václava pobožnost dp. Fr. Beran z Cuslavě. Při ní přítomnými zapěni ku konci chorál »sv. Václave!«. Shromáždění odebralo se pak do hostince p. Fajfry, kdež promluvil krátce o významu úcty k sv. Václavu předseda okres. sdružení mládeže p. J. Hnátek ze Skorenice. Dále přednesena sleč. Plockovou z Němčič krásná báseň Žákova: »O Václave, ty slunce nebešťanů« a jiní vhodné básně i zpěvy. Hymnou národní schůze skončena.

NÁBYTEK KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčte, dopišete-li si hned o náš nový ohrázkový ceník č. 60.

Kozlov u Ledče. Skupina venkovské mládeže pro Kozlov a okolí uspořádala v neděli 21. září dožinkovou slavnost s tímto programem: V 9 hod. dop. slavné Bohoslužby v chrámu Páně v Sačanech. Ve 2 hod. odp. shromáždění účastníků v krojích před školou a pak odchod do sadu pana J. Malimánka. Proslov. Národní písně a tance. Řeč dp. Frant. Daňka »O úkolech venkovské mládeže.« Tombola. Básně a zpěvy. Po vyčerpání programu volná zábava. Slavnost tato všem se líbila a těšila se také přízni okolní mládeže, která přišla mezi nás ač počasí bylo nejisté a chvílemi se spustila kratší přepřeska. Všem, kteří přispěli jakýmkoliv způsobem k této užité slavnosti i těm, kteří nás jako hosté navštívili, srdečně děkuje výbor skupiny.

Odbor Sv. Václavské Matice Školské v Lomnici n. Pop. První činnost odboru zdařila se výborně. Večírek pořádaný přinesl nám jak morální, tak finanční úspěch. V I. oddělení byla přednáška dp. Jos. Novotného, kaplana z Pardubic na téma: »Idea Sv. Václavská a význam Sv. Václ. Matice Školské.« Nemožno přitom vyložit ta upřímná, vroucí slova, myšlenky hluboce založené. Podal důkazy pravého chameleonství tak zv. národních stran. Páni pokrokaři měli slyšeti jak u nich národnost v ústech, kdežto čin — podpora peněžní — jest daleko. Děkuje touto cestou výtečnému dp. řečníku a naplnění radostí, nadšením v srdci, ujišťujeme ho upřímnou snahou a další činností pro naši Matici. — V II. oddělení zábavném naši bratři Orlové výkony svými přímo elektrisovali obecenstvo. Kuplety, žertovné scény, sólové výstupy podány tak mistrně, že nikdo neodešel neuspokojen. Naše hudební tercetto podalo důkaz, co dovede chuť k práci a pravá láska k věci. Krásně se hraná hymna Svatováclavská a orelský pochod nadchly přímo obecenstvo, že propuklo v nadšený zpěv. Jmenovali, kdo vynikl, sotva kdo by dovedl, vždyť všichni zvítězili, palma úspěchu všem náležela. Všem budiž vroucí děk. Jsme hrdí na Vás, jsme více než uspokojeni, se služou v oku v rozradostnění voláme Vám všem: Zaplať Bůh!

Lurdským poutníkům. Jeden spolupoutník zapomněl v Lurdech svou drahocennou rochetu s paličkovanými krajkami a širokými rukávy s červenou značkou P. u krku. Kdo by ji snad měl, nevěda, komu patří, rač ji laskavě zaslati jednateři lurdského spolku P. Jos. Řosa-lerovi, kaplanu ve Velkém Oufimě, který jménem dotyčného kněze, ztrátu rochety těžce nesoucího již předem vřelý vzdává děk.

Schůze Sdružení katol. mládeže: 12. října o 2. h. odp. ve V. Jesenicích, přednáší vsdp. Mgre. dr. Šulc. — Na Poličsku bude se pořádati I. lidový vzděl. kurs od 5. října do 2. listopadu. Program přiložen.

Nové skupiny: Miletín (Hořovice), Jaroměř.

Nová orelské odbory ve skupinách: Olešnice (u Č. Kostelce), Železnice.

Odborům orelským! Posud nezastali nám některé odbory odpověď na naše dotazy i žádáme, aby se tak stalo co nejdříve, poněvadž tím se veškerá naše práce zdržuje. — Sekretariát.

Jičmsko, Železnice. Ve středu dne 27. srpna t. r. loučil se s námi ve večírku, který k oslavě jeho spolek pořádá, náš milovaný duchovní rádce dp. Ladislav Böhm, kaplan, opouštěje nás na své nové působišti do Jaroměř. Nikdy nezapomeneme jeho krásných slov, která při té příležitosti k nám promluvil a posílil naše naděje v lepší budoucnost. Za jeho obětavé působení projevujeme mu srdečný dík. — Dne 21. září t. r. konala se valná hromada naší skupiny mládeže a odbočky hosp. sdruž., při kteréžto příležitosti založen byl »Orel«, ke kterému se mladí i staří přihlásili. Dež Bůh, aby »Orel« náš zdárně zkvétal! — Skupina mládeže a hosp. odbočka.

Ruska u Král. Hradce. Dne 21. září konala se organizační schůze s veřejnou přednáškou u p. Sováka v 7 hod. večer. Přednášel vlp. Havelka, kooperátor z Pouchova na thema: »Otázka náboženská otázkou českou«. Po přednášce se rozproudil přátelský rozhovor o té věci. Na všeobecnou žádost usneseno konati schůzi s přednáškou v době nejkratší. Občanům z Pouchova, kteří schůze se účastnili, děkujeme a voláme: Přijďte zas!

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLADÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Církevní věstník.

Zprávy diecéšní. Ustanovení jsou dpp.: Jan Biskup, administrátor, za faráře v Markoušovicích, Frant. Puchmajer, farář v Knapovci, za faráře do Chlebu, Jos. Hanzlík, kaplan v Hořicích, za kooperátora do Nové Vsi, Ant. Tvrdík, kaplan v Kocleřově, za kaplana do Hořic, Jan Ježek, kooperátor v Nové Vsi, za kaplana do Červ. Janovic, Václav Mazač, kooperátor ve Světlé, za kooperátora do Zbraslavi, P. Frant. Vědeňský, S. J., obdržel jurisdikci pro Hradec Králové, P. Ant. Řehoř, S. J., též, P. Felix Fabera, Ord. Capuc., obdržel jurisdikci pro Opocno, Dr. Can. Oldřich Svoboda, vikarista, jmenován vicerektorem v b. Borromaeu v Hradci Králové, Karel Kysele, kaplan v Třeběchovicích, za koop. do Sedloňova, Jan Medek, kaplan v Golč. Jeníkově, za kaplana do Hněvčevsi. Neomyslé dpp: Karel Vašta, za vikaristu v Hradci Králové, Jos. Durek, za kaplana do Častolovic. V Pánu zesnul: p. Ignác Gabriel, b. notář, zámecký kaplan v Náměšti na Moravě, zemř. 16. září br. r.

Dvojitý význačný jubileum slaví v těchto dnech král. kanonie Želivská. Dne 23. 4. m. bylo tomu 10 let, co zvolen byl opatem Jeho Milost Salesius Roubíček, a dne 27. září nato od Jeho Bisk. Milosti nejd. biskupa

našeho slavně benedikován. Nejd. opat může po desíti letech své vlády v krásném zákoutí Želivském s uspokojením patřiti na výsledky svých ušlechtilých snah a obětavých prací. Nová monumentální budova prelatury s restaurovaným starobylym hradem Trčkovým, jeho péčí a obětavostí jako fenix povstávší ze ssutin a popela starých, sešlých budov (dne 12. srpna 1907 požárem úplně zničených) zůstane trvalým památkem obětavé péče páne opatovy o starostlivé sídlo rodiny sv. Norberta a jeho vzácného porozumění uměleckého. Kéž Bůh dlouho ještě zachová nejd. prelátu v plné síle a svěžesti, aby mohl ve skutek uvést veliké a ušlechtilé tužby své na povznesení a zvelebení dávného sídla řádu Praemonstrátského. Na mnohá léta! — Dne 28. září slaví pak padesátileté jubileum svých slibů řeholních vysoce zasloužilý člen kláštera Želivského, vsdp. převor Ph.Dr. Eugen Jan Kadeřávek. Narodil dne 26. července 1840 v Německém Brodě, konal vsdp. převor studia středoškolská na gymnasiích v Něm. Brodě a v Jihlavě. Dne 26. září 1859 vstoupil do řádu Praemonstrátského v Želivě, kdež také dne 28. září 1863 složil slavné sliby. Byv po skončených studiích bohosvědných v Praze r. 1864 na kněze vysvěcen, věnoval se po dva roky studiu filosofickému. Roku 1866 ustaven byl professorem filologie a filosofie na praemonstrátském a městském gymnasiu v Německém Brodě. R. 1869 byl promován ve Vídni na doktora filosofie. Roku 1872 povolán byl do Olomouce, aby na tamním slovanském gymnasiu vyučoval filologii a filosofii a na fakultě theologické přednášel filosofii. Obdržev ve školním roce 1882—83 dovolenou, konal studia filosofická ve Vídni, v Innsbrodu a v Římě. R. 1891 povolán byl na českou fakultu theologickou do Prahy za řádného profesora filosofie a fundamentální theologie. Na vysokém učení pražském přednášel slovnitý jubilar až do roku 1904, byv roku 1897 zvolen jeho rektorem. Následkem úrazu v r. 1904 odebral se do ústraní klášterního v krásném údolí Želivky, kdež tráví zaslužený svůj odpočinek v pilné další práci filosofické, jsa pro svou vysokou učenost, vzácnou skromnost, vroucí zbožnost a dobrotu srdce vysoce vážen a milován. Plodem dlouholetých studií páne jubilarových jsou jeho přecetné a cenné spisy, brožury a články buď samostatně, buď v katolických časopisech uveřejněné. Vyjímáme z nich zvláště díla: Křesťanská filosofie, O ateismu, O duši lidské, Logika formálná, Psychologia, O jsoucnosti a bytnosti Boží, Metafysika obecná, Obrana základů víry katolické, překlad Chaignonových rozjímání pro kněze, Morálka filosofická O darwinismu a mnoho jiných z oboru filosofie i apologetiky. Za vysoké zásluhy své o vědu byl opětovně vyznamenán jak od vrchnosti duchovní tak světské, byv jmenován čestným konsistorním radou, bisk. notářem, rytířem řádu železné koruny. Přejeme vysoce zaslužilému jubilarovi ještě dlouhá léta odpočinku v tichém údolí Želivském, oslazená krásnou filosofie křesťanské!

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 22. září. Městské divadlo zadáno bylo na den 5. října Spolku divadelních ochotníků »Klicpera« a na dny 12. a 26. října a na den 7. prosince t. r. Dramatickému sdružení »Tyl«. — Technické kanceláři bylo uloženo, aby provedla opravu vodovodu v domě č. p. 33 na Velkém náměstí, kde umístěny jsou pobočky škol obecných. — Panu Václavu Harychovi, kamnáři, vrátil se kauce, složená jím při zadávce prací v elektrárně. — Za příchodu vysázení stromů na Překopech poukáže se technická kancelář, by určila výšku chodníků a ulice. — Technickému muzeu v Praze věnován byl fotografický snímek pohledového plánu města. — Výkaz hotovosti pokladny ze dne 15. září t. r. byl vzat na vědomí. — Žádost M. Šejnohové za svolení k prodeji cukroví v městském divadle na další rok postoupena byla Společnosti cukrářů k vyjádření. — Ve věci osvobození od daně ev. ref. chrámu delegování byli pro místní komisionální setření, jež se konati bude dne 24. září t. r., jakožto znalci-důvěrníci pánové Antonín Pokorný a Václav Javůrek, majitelé domů. — Na žádost Okresní nemocenské pokladny propůjčena byla místnost v obchodní akademii pro kurs k výchově úředníků a zřízců nemocenských pokladen, pořádaný v říjnu a listopadu t. r. — Společnosti pp. kuželkářů v Adalbertinu, kteří věnovali dar K 20.— ve prospěch fondu na poskytování mléka nemajetným kojencům, vzdali se díky.

Okresní komise pro péči o mládež v zastupit. okresu královéhradeckém konala schůzi správního výboru v pondělí dne 22. září. Usneseno učiniti další kroky, aby potulující se děti vzaty byly otci H. a dány do řádných rodin. — Okresní komise jičínská požádá se o příspěvek na vychování sirotků O. ve V., ježto se soudně prokázalo, že přísluší do S. v okresu jičínském. Sirotkům udělena zatím podpora. — Žádost V. V. z H. P. v okrese nechanickém postoupí se České zemské komisi v Praze. — Okresní soud v N. se požádá, by se zasadil o zřízení okr. komise ve svém okrese. — Pokračováno v jednání o uspořádání školy pro matky a o studentském útulku. — Městské radě v Hradci Králové se poděkuje za příspěvek 50 K na prázdninovou knihovnu. — Vzata na vědomí zpráva, že knihovna pro mládež počala se s plným úspěchem. Uspořádal ji jednateř, v půjčování knih jej podporoval p. uč. J. Kadeřávek, ježmuž je též děkovati za řízení vycházek se žactvem do okolí. — Dodati dlužno, že dostalo se knihovně knižních dávků od knihkupce p. Tolmana.

V městském divadle v Hradci Králové ve středu dne 1. října 1913 o 7. hod. večer koncert proslulého českého virtuosa na housle mistra Jaroslava Kociana za spoluúčinkování pianisty M. Eisnera z Chicaga. Předprodej vstupenek převzal p. Frant. Piša, knihkupec v Hradci Králové, Velké náměstí. Klavír: Petrof.

Čítárna městského průmyslového musea otevřena bude v nové budově musejní po prvé dne 1. října t. r. Od této doby přístupna bude každého týdne pětikrát a to vždy v úterý, ve středu, v pátek a v sobotu od 6. hod. do 8. hod. večer, v neděli od 10. do 12. hod. dopol. V čítárně, obsahující na 140 vyložených časopisů a děl občasné vycházejících, z nichž 12 pro architekturu a stavitelství, 42 uměleckých a umělecko-průmyslových, 20 musejních, bibliografických, národopisných, 23 všeobecně vzdělávacích, vědeckých a technických, 5 školských, 7 finančních, obchodních a národohospodářských, 34 čístě stavovských, nalezne návštěvník každého stavu něco poutavého, jeho zájmům a potřebám vyhovujícího. Knihovny uživatelé však nebudou ještě lze, protože pořádání a katalogisování její vyžadovati bude delšího času. Nicméně na zvláštní žádost půjčeno bude ochotně každé dílo, kterého někdo nutně bude potřebovati. Knihovna příruční, obsahující zvláště slovníky, ročenky, kalendáře a pod. dla, bude v čítárně volně přístupna. Knihy však z ní domů půjčovány býti nemohou. Čítárna přístupna bude jenom osobám dorostlým. Při užívání její říditi se jest řádem v čítárně vyvěšeným. Navštěvovatelé čítárny důtklivě se žádají, aby při každé návštěvě zanesli své jméno a stav do vyložené knihy frekvenční.

Výtvarné umění. Dle návrhu a za dozoru správy zdejší odborné školy pro umělé zámečnictví pracují žáci na velice vkusné mříži, jež jest určena před oltář poutního chrámu na Sv. Hoře u Přibramě. Dílo provádí se v moderním stylu ale tak, aby bylo přizpůsobeno slohu kostela. Jest z mosazi leštěné a mořeně. Mříž bude umístěna v mramorových rámech. Již jsou hotova dvoukřídlá dvířka prostřední a jednokřídlá postranní. (Část vyložena ve výkladní skříni Družst. knihkupectví.) Ostatní částky budou zhotoveny ještě během tohoto roku.

Zápis učňů do kupecké školy pokračovací při obchodní akademii v Hradci Králové koná se ve středu dne 1. října 1913 o 2. hod. dopol. v ředitelně obchodní akademie. Každý učeň nechť přinese své poslední vysvědčení školní, učňové, kteří již do školy pokračovací chodili, své poslední výkazy. Při zápisu složí každý učeň 2 K zápisného.

Zápis učňů do všeobecné pokračovací školy živnostenské, spojené s c. k. vyšší reálkou, koná se až do 30. září t. r. v přízemní třídě budovy ve všední dny od 6. do 7. hodin večer, v neděli od 10. do 11. hodiny dopoledne. Zápisné jest 1 K. Vyučovací potřeby se poskytují chudým žákům zdarma.

Obecná kuchyně. Dne 1. října otevře znovu »Obecná kuchyně« místnosti svoje, kde vyvážeti bude obědy a tyto denně mimo neděle a svátky vydávati od půl 12. hod. až do 1. hod. dopol. Jelikož »Obecná kuchyně« zápasí stále s finančními nesnázemi, žádají se dobrodínci, by laskavě jakýmkoliv způsobem humánní ústav ten, odvracející dělný lid od zlobných návštěv kofalen a poskytující nemajetnému studentstvu výživné a chutné stravy, podpořili. Každý sebe menší dárek ať na potravinách či penězích s díky přijme předsedkyně »Obecné kuchyně« p. Růž. Jirotková. Zároveň vyzývají se veškeré dány, by ochotně přilhlály se ku spoluúčinkování při prodávání a rozdělení obědů od půl 12. hod. dopol. Od počátku října 1912 až do konce května 1913 prodáno u pokladny: 3905 polévek, 810 mas a 3270 přikrmů, studentstvu za zakoupené lístky vydáno: 3777 polévek, 2119 mas a 3770 přikrmů, zdarma pak dáno neduživým, výdělků neschopným starcům a sirotkům 2273 polévek, 468 mas a 2151 přikrmů. Přijem Obecné kuchyně: v pokladně zbylo od roku předešlého 268.24 K, studentských lístků zakoupeno za 1027, tržba u pokladny 817.70 K, sbírka na vánočky 316 K (o vánocích rozdáno 325 vánoček a 650 porcí polévek), úroky z jubilejní nadace 400 K, výtěžek pořádaného divad. představení 376 K 62 hal., příspěvek spořitelny 500 K, dary obce, okresního výboru a různých peněžních ústavů 330 K, za přenechané uhlí. Besídce učňů 12.80 K, úroky ze spořitelny 2.36 K, sbírka členů »Obecné kuchyně« za rok 1913 473 K. — Výdej Obecné kuchyně: palivo 473 K, vánočky 307.60 K, potraviny 3045.58 K, služné personálu 478 K, vydání při divadelním představení 126.20 K, různé tiskopisy 44 K, nádobí 20.16 K.

Z nadace Františky Teubnerové pro chudé, zachovalé a do Hradce Králové příslušné vdovy, založené p. Karlem Teubnerem, čestným měšťanem královéhradeckým, udělí se r. 1913 dvacet míst, z nichž každé jest spojeno s požitkem v obnosu ročních 41 K. Žádosti o tuto nadaci, opatřené doklady o tom, že žadatelky jsou chudé, zachovalé, do Hradce Králové příslušné, vdovy, podány buďtež u podepsaného úřadu purkmistrovského v Hradci Králové v úředních hodinách do dne 10. října do 12. hod. polední. Vdovám, jimž nadání toto bude uděleno, vyplaceny budou požitky jeho v úhrnném obnosu 820 K rovným dílem dne 23. října 1913, t. j. v den úmrtí p. Františky Teubnerové, matky zakladatele tohoto nadání, o 9. hod. dopolední v městském úřadě důchodenském.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové — říjnový kupon. U pokladen centrály Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové, jakož i u všech filiálkách vyplácí se již nyní a bez provise říjnový kupon všech rentí, dlužných úpisů i losů.

Seznam cen na týdenním trhu v Král. věnném městě Hradci Králové dne 20. září 1913. 1 hl: pšenice K 16.— až 16.80, žito K 12.— až 12.50, ječmene K 9.20 až 10.50, ovsa K 6.— až 6.90, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 40.— až 50.—, jahel K 36.—, krup K 24.— až 50.—, bramborů K 3.20 až 4.—, máku K 32.— až 36.—, 1 q: žitných otrub K 13.50, pšeničných otrub K 12.50, 1 kg: másla K 3.36 až 3.60, sádla vepřového K 2.20 až 2.24, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce 9 hal., 1 kopa: zelní K 3.— až 7.—, okurek K 3.—, kapusty K 2.60, drobné zeleniny K —.80 až 1.20, 1 hl: cibule K 3.60, jablek K 6.— až 16.—, hrušek K 8.— až 16.—, 1 pytel mrkve K 2.40, 1 bečka švestek K 3.20 až 3.60.

Zostřené kontumace psů vyhláší se do 9. ledna 1914 z nařízení c. k. okresního hejtmanství v obcích: Lochenice, Předměstí, Světy, Nedeliště, Plotiště, M. Skalice, Rusek, Pouchov a Věkoše. Současně se žádá, kdo by zprávu podati mohl, odkud pochází cizí pes, fena, kříženec psa honičiho, hladkosrstá, černá, na hlavě, prsou a ocase bílá, která dne 15. neb 16. srpna t. r. do dvorce č. 90 v Lochenicích přiběhla, tam dne 17. srpna 1913 zahynula a vzteklinou stžena shledána byla, by tak učinil u purkmistrovského úřadu v Hradci Králové.

Pouchov. Při obmyšleném rozšíření židovského hřbitova přišel hrobník p. Sochor kopáním za zdí na setlelé tři kostry, z nichž jedna byla dětská, dvě náležely lidem dospělým. Jak a kdy přišly mrtvoly za zeď hřbitova židovského? Kdo je tam zanesl? Stal se snad na místě tom nějaký zločin? Takové myšlenky vřítly mnohým hlavou, když se po obci rozeslo, co se za hřbitovní zdí našlo. O věci zpraveno c. k. návladnictví v Hradci Králové. Vyslána ovšem ihned ohledací komise, jež všechno prohlédla na místě, ale nenalezla ničeho na kostřách, z čeho by vyložití se dalo, co a jak se stalo. Po tomto nálezu soudním požádán zádušní úřad v Hradci Králové, aby dal kostry přenést a pochovati na hřbitově místním.

Společnost smíšených živností v Kratonohách pořádá spolu s okresní jednotou živnostenských společenstev v Hradci Králové v neděli dne 28. září 1913 o 3. hodině odp. v hostinci p. Křepely v Kratonohách přednášku o živnostenské svémoci. Přednáší p. Ant. Fait. Po přednášce rozhovor. Kolegové-živnostníci, účastněte se přednášky této do jednoho!

Pardubice. S potěšením četli jsme v úředním oznámení, že Jeho Veličenstvo ráčil dp. Františku Langkrámerovi, bisk. notáři a členu c. k. okr. školní rady a zasloužilému dlouholetému katechetovi na měšť. školách v Pardubicích, za úspěšnou a horlivou činnost udělit zlatý záslužný kříž s korunou a tak opětně potvrdit spravedlivou zásadu, že zásluhám přísluší pocta.

Hořice. Na sv. Václava neb v nepříznivém počasí v neděli nato, bude uspořádán průvod k Panně Marii lohovské, při které příležitosti bude posvěcena opravená socha Panny Marie na náměstí. Je žádoucí, aby katolíci, zvláště spolky, v intenci komise pro povznesení úcty svatováclavské v našem národě dostavili se v počtu co nejhojnějším a aby i prapory tak významný národní svátek oslavili.

Baňské. Dne 14. t. m. vysvěcena byla u nás nová vkusná škola. Školní děti uvítaly světitele vdp. děkana hořického, s nímž v průvodu ubíraly se ke škole, kde se zatím shromáždili c. k. vrchní komisař a správce expositury, c. k. šk. inspektor, členové okr. škol. rady, učitelstva a samosprávy. Po uvítání se strany p. ob. starosty ujal se slova pan inspektor o významu školy a dotknul se mnohých i bolestných stránek našeho veřejného života, (pokud se školstvím souvisí). Pak odevzdal předseda místní školní rady klíče novému správci školy, načež přistoupeno po náboženské promluvě k svěcení. Potom četné obecní společenstvo prohlédlo si místnosti, jež svou pěknou úpravou všeobecně překvapovaly.

Čáslav. Úmrtí. Jak již některé denní listy přinesly zprávu, zemřel v městě našem i v cizině známý výrobce vězních hodin p. Karel Adamec. Zemřelý náležel k oně řadě českých seřizmademanů, kteří z chudých prostředků, nelekajíce se nezdárů a obtíží dopracovali se slušné životní existence. Při tom zůstával vždy mužem skromným, netlačícím se do popředí. Není divu, že těšil se proto sympatiím, jež ukázaly se v den jeho pohřbu velikou účastí občanstva všech vrstev. Byl také již od počátku členem kat. spolku zdejšího, který deputaci doprovodil ho ke hrobu a vzpomněl památky jeho při mši sv. sloužené za spásu duše jeho duchovním rádcem spolku. Čest budí jeho paměti! Odpověď v pokoj! — Diva dlo. Rozladěné poměry jednoty div. ochotníků byly konečně během léta urovnány. Rozumná část členstva nahlédla, jak platné služby ve prospěch našeho divadla vykonal dlouholetý režisér p. Skřivánek a vrátila se pod jeho vedení. Bude to jenom ku zdu naš! v minulosti přece tak slavné jednoty, když navždy zstanou již přede dvěma Duskovými divadly odstaveny všechny osobní intriky, které tolik nevěle, zvláště v posledně sezóně natopily. Jsme přesvědčení, že nyní přestane to prázdňové vytoukání klínu klínem a že zase činnost jednoty vedena bude programově. Aspoň dle chystaných her ukazuje se, že divadlo přinášíti chce, tak jak bývalo, nejen svěží novinky, ale že při výběru prací starších má na mysli i povznesení a vzdělání našeho obecního. Přejeme jednotě hojného zdu! — Ostuda v přístě kostela sv. Alžběty ještě odstraněna nebyla a straší k pohoršení katolického občanstva dále. Kde jsou povolání úřední instituce, aby se toho ujal? — Něčeho neslychaného bylo svědkem město naše v posledních dnech. Spáchána byla za jedinou noc povážení hodná řada vloupání do různých obchodů, nacházejících se na hlavní ulici čáslavské od náměstí až

k hostinci Budínu. Na šesti místech za jedinou tuto noc vykonána byla nezvaná návštěva lupičů někde se zdem, jinde s nezdarem. Že to způsobilo veliké rozčilení v občanstvu, jest samozřejmo a že při tom naši policie zvonilo v uších, jest pochopitelné. Nevíme ovšem, komu nyní, když policejní p. komisař Bayer mešká na dovolené, jest svěřeno vedení policie a nočních hlídek, ale že to velikým doporučením není, jest bez pochybnosti. Nepatříme k těm, kdož by naši policii vinili z nečinnosti, ale že by již pro záchranu své reputace měla všech prostředků použití, aby přišla na stopu tomuto drzému kousku, jest jisté. — Oprava. Vzhledem ku zprávě Osvěty lidu o nepořádkách děk. úřadu jsme dožádání prohlásiti, že zpráva ta jest úplně nesprávná a nepravdivá. Děkaný úřad dodržuje vždy pevně stanovený pořádek pohřební a není vinou děkaného úřadu, když projednávatelé pohřbu stanoví si na úmrtím oznámení jinou hodinu, aniž by se dříve o tom s děkaným úřadem dorozuměli. Tak stalo se v připomenutém případě, pro nějž děkaný úřad bezdůvodně byl napaden.

Ze Karlem Adamcem v Čáslavi. Typická postava, jeden z nejšlechtetnějších katolických vlastenců, p. Karel Adamec, stavitel vězních hodin rozloučil se v sobotu dne 13. září o 7. hod. ranní s tímto slzavým údolem v pozeňnaném věku 70 let. Karel Adamec, duše zlatá a šlechtitná, muž vzácných vlastností a ryzného charakteru, nežije více. Jméno jeho známo jest nejen ve vlasti, nýbrž i v daleké cizině, kdež vězní hodiny Adamcovy honosí se dokonalou přesností. A celkem 400 vězních hodin rozesláno z továrny páně Adamcovy. Programem jeho života byla mu slova: Modli se a pracuj! Ano, Adamec byl mužem modlitby, mužem práce poctivé a neumorné, on byl však také upřímným Čechem a vlastencem. On počínal denní svou práci s modlitbou, s modlitbou na rtech i také končil. Přecetnou svou rodinu vychoval v duchu přísně katolickém, chrám Páně byl mu druhým domovem. A jako doma byl katolíkem, tak také i ve veřejnosti. Nikdy nestydl se veřejně vyznati svou víru, své náboženské přesvědčení, ač několikrát i trpěl musel — zjev to zajisté za našich trudných dob velké fdký. Byl intimním přítelem národních koryfeů, jakož i šlechtitného biskupa Bryncha blahé paměti, u něhož častokrátě dlival. Při katolických sjezdech na provoláních téměř vždy stkvělo se jméno jeho na prvním místě. Na farách byl zesnulý vítaným hostem pro svou dovednost, zbožnost a nevyčerpatelný humor, duchovenstvo zachová mu zajisté vždy milou upomínku. Adamec byl ale také mužem práce vytrvalé, energické, tak že svou mravenčí plíň a přičinnivost získal světového jména svému závodu; dostával objednávký i z Turecka. Při všem tom zůstal skromným, přísloučně skromným, příliš důvěřivým, což mu přecasto škodilo, netlač se nikdy do popředí, nýbrž věnoval své nejlepší síly svému kvetoucímu závodu a blahu své milované rodiny. Hle, poctivý, energický pracovník a upřímný katolík! Přičinil se a Bůh mu požehnal! Adamec byl také vlastencem duší i tělem. Nebyloť národní instituce, která by neměla v zesnulém štědrého podporovatele. Pro chudinu měl vždy srdce i ruce otevřeny. Jaké účty a vážnosti se těšil ve všech vrstvách obecního, dokázal slavný pohřeb jeho, který konal se z domu smutku na náměstí v pondělí o 3. hod. odp. Přišli smuteční hosté z blízka i z dále, inteligence i prostý lid, aby prokázali šlechtitnému, poctivému muži a vzornému katolíku poslední poctu. Pohřbu účastnili se členové městské rady a obecního zastupitelstva, katolický spolek, jehož zesnulý byl členem, spolek dam sv. Ludmily, deputace Čtenářské Besedy a Sokola, jehož zakladatelem Adamec byl, deputace jiných humanitních spolků místních, jakož i nepřehlédná řada ctitelů a přátel zesnulého. Církevní obřady vykonal a kondukt z piety a vděčnosti vedl dlouholetý přítel páně továrníkův dp. Jos. Rössler, kaplan z Velkého Oufína za asistence místního zasl. administrátora dp. J. Samce, katechety dp. J. Špáty a ctihp. bohoslovce Hradeckého. Pohřební vůz, jakož i skvostná kovová rakev byly pokryty přecetnými věnci a kyticemi. Průvod dospěl k centrálnímu hřbitovu, rakev s tělesnými pozůstatky drahého zesnulého snesena pp. syny z pohřebního vozu a donesena ke kříži, odtud po jímavých modlitbách ku rodinné hrobce, kdež církevní obřady dokončil. Dozvucl chorál národa českého, který Karel Adamec vedle sv. církve tak vše, tak upřímně miloval. . . . Po modlitbě za spásu duše zbožné a Bohu oddané rozloučili se účastníci s bohatou sízou v oku s místem věčného klidu a pokoje, kde uložen k dočasnému odpočinku muž zlatého srdce, poctivec nečistšího zrna, na něhož bude vždy s vděčností vzpomínáno. Kéž nebes Pán odmění věrného služebníka svého korunnou slávy věčné!

O spí jen tše
kol obestán rážemi,
vždyť na nebi je tolik krásy,
a tolik smutku na zemi!

Ledeč. Ani by si člověk nepomyslí, co zakusí učitel, který není v organizaci a neláteř na program katolický, od organizovaných svých kolegů. Každý do něho hučí, aby vstoupil do organizace, a když se neděje dle jejich přání, netaktně, nestavovsky se k němu chovají i v místnostech veřejných. A to si dovolí i takoví, kteří se ještě nenarodili, když ten starý pronásledovaný konservativní pán dávno uchl na školách. Míti o jednoho člena víc v organizaci pokrokového učitelstva, o to se jim nejedná, jako spíše o to, aby přibýlo o jednoho protiklerikála, volnomyšlenkáře v katolické obci. Katolický učitel nejen dle jména, nýbrž dle života se jim nelíbí, jak by mohl dosvědčiti p. Q. z Ledče, kterému někteří ti

pánové přimlouvali, aby nic nedal na katolický ústav učitelství v Bubenči, až ho sběratel příspěvků o to poprosí. Ubohý Komenský, máš to zvláštní nástupce v některých školních síních!

Ze Lhoty B. do Bolehoště. Známe vás dobře, vy pánové, kteří jste schovávali odznaky a tak zapřeli své přesvědčení a kteří jste kritisovali, ačkoliv nemáte ani pochopení o cvičení, protože cvičit nedovedete. Dobře jsme jednoho z vás viděli v Křivčích cvičiti. Vzpomeňte si, jak ta cvičení prostná dopadala (jak dorostu, tak žen i mužstva). Orlové měli i. veřejné cvičení a prvé svoje vystoupení. Orel jest zde založen teprve v dubnu t. r., ale Sokol místní, který trvá více než 10 let, nebyl s to, aby provedl místní veřejné cvičení. Musil si požádat bratry z okrsku, aby ti ukázali co Sokol dovede. Jest totiž u vás málo pořádku a kázně. Místních bylo vidět málo. Bratr U. musel uklidit nářadí tělocvičné, chtěl-li hostinský pořádati posvícenskou zábavu. Tečik prozatím. Zabývati se s vámi bylo by zbytečno. Jiného od vás jsme nečekali a nečekáme. Vás, pane pisateli toho článku, měli spíše udělati starostou, nikoli pouze náhradníkem. Měl byste tak alespoň lepší příležitost pečovati o blaho obce, které Vám tolik leží na srdci.

Bolehošť. Naši jinak vždy klidnou obec začal foukati jiný vítr přistěhováním se jistěho velmi pokrokového člověka, který prý má také z vyšší moci důležité k nám posláni. Při letošních obecních volbách osvědčil se jako zvláště čilý pracovník a zdařená jeho práce opěvována jest nadšenými články v Ratiborů a Hl. Venkova. «Klerikální oposice poražena, nepohodlní lidé odstraněni a klerikálové učiněni neškodnými,» volá do světa jásající pokrokář. — Mohl byste, pane pisateli, když již tak rád se chlubit, povědět, či to bylo vinou, že se obecní volby zdržely o celé čtyři měsíce, kdo v této dřívější době velice čile pracoval a běhal. Na konec však jen jedním hlasem nynější vládnoucí strana se udržela, přes to, že k volbě musel kde kdo. Nehrály v tom životní (neb existenční) zájmy také nějakou úlohu? Agrární strana prý tím získala velice. Čeho pak? Snad hlasy dvou učitelů. Jejich přičiněním se sotva asi podaří zvýšiti cenu obilí, řepy, dobytka, když známo je, že poběží jedna mládežnická až třebas do Lhoty pro jedno vejce, jen když bude lacinější. Tím tedy zisk agrární strany není tak značný. Kdož ví, jak by to asi dopadlo s těmi některými získanými agrárníky, kdyby na př. byly volby říšské a proti agr. kandidátu by stál nějaký jiný (fekoněme třebas hodně penězi opatřený šlechtic). Zůstali by věrni? Hlásáte, že jste odstranili nepohodlné lidi, ale tím právě jim vydáváte dobré vysvědčení, že nebyli jen pouhými «keřvaly», ale že občas do těch účtů vám nahlédli a ledacos tam našli, co také jednomu pánu nebylo pohodlné. Proto také ku konci své zdejší působnosti přišel pomoci k odstranění nepohodlných lidí. Že by se konaly obecní volby ve prospěch agrární strany, to jsme nevěděli. Mysleli jsme vždy, že se konají ku prospěchu obce a poplatnictva. Podruhé se také jinak zachováme. Tak jen dáte! Teď s pokojem, páni, hospodařte, jako minulá 3 léta a zachováte si u svých voličů dobrou pověst, neboť k děláni dluhů a k zvěřšování přírůžek není potřebí ani tak příliš moc pokrokových lidí neb agrární strany. Víme, že dosavadní většina musela vyhrát, kdyby v tom měl i poslanec zakročiti, jak stálo svého času v «Čase». Jest to samozřejmé i z toho, že se stavěti bude škola, sílnice, hřbitov atd. K tomu jest potřebí bystrých hlav a zkušených sil, osvědčených již při melioraci, aby ten dovoz všech potřebných věcí byl řádně proveden. Jak si jen mohla ta klerikální oposice vzít tohle vše na starost! To by to pěkně dopadlo s hospodářstvím obce! Tak jen, pánové, nelezte s maslem na hlavě na slunce. My vaši práci budeme i dále bedlivě sledovati, ať se vám to líbí či nik. My svého přesvědčení nezapíráme. Nepřetěžáme z jednoho do druhého, ať vyhrál ten či onen — ale tvrdíme, že máme právo na tolik svobody, jaké se dostává lidem náboženství druhého. Tolik prozatím.

Z Lomnice n. P. do Lomnice n. P. Jičínský Kraj v č. 41. ve svém článku nadepsaném «Klerikální slavnost» zle se sápe a zcela nesvobodomyšlně a nepokrokově napadá v prvé řadě našeho bratra Al. Manna, starostu «Orla». Není to poprvé, co broučí si takto zuby na našeho člena. Kritisovali článek, resp. výplod z hlavy choré p. pisatele nebudeme, neboť co řádek, to samá, drzá lež. Už to provolávání hanby na slavnosti. Ale, volečtý pane pisateli, myslíte, že my budeme tak hloupí a budeme někomu nadávat? Nadávky něčeho nezmohou, ale čin. A jak oplatíme, to naši věc, a kdy oplatíme — také naši věc. Drzým dovede býti každý i mladíček s kozí bradou. Ubohý rozumek váš jest jistě už nadobro upečený, když soudíte, že kritiku věsti a někomu hodně vynadatí jest polem stejný. A jest to svobodomyšlné, když bez přičiny napadáte naše činovníky? Jest to pokrokové, když prasyňujete štvavě a veřejně druhého pro jeho přesvědčení? Ano, o Vašem psaní bude se jednati na jiném místě, aby nebylo na cíl, dobrém jméně utržáno tomu, kdo o vás se ani otřiti nechce. A nyní zase zrcadlo pokrokovce známého! Byla doba, kdy onen pán pucoval klíčky, kde mohl, stavěl se beránkem nevinným, aby se dostal ke žlabu. Jezděl všude dělati si dobré oko nahoře. A dnes? Ty klerikály, které si dřív udobřoval, by u nás rád vyhladil. U vás jeví se politické chamleonsství, neboť náš člen nepřistoupil ze zisku, ani k vůli povýšení, ale dle své vůle svobodné. My nečistotu nikde nesbíráme, poněvadž není nám vše dobré, co dobrým u pokrokářů. A ještě něco na uvážení. Školní sokolský dorost musí býti radikálně jednou už poučen, aby dal pokoj Orlům, aby na ně neslušné posudky nepokřikoval, a je jako občany, společenské po-

stavení mající, uličnický neinsultoval. To není ukázka zdravé výchovy mládeže sokolské, když Sokolka zakazuje dívkám ze Sokola mluvit se spolužačkou, proto že její otec jest Orlem. Předně dcera nemůže nikdy za to, že otec její hlásí se k Orlu. Až se začneme bránit proti neustálým štvanicím, to pak nebude denunciaci, již tak rád se Sokol vůbec ohání, to bude snaha po zjednáni slušného soužití. Má-li dorost školní býti na dále v tělocvičných jednotách, musí býti řádně vychováván, veden k slušnosti. Všude, kde se věnuje ve škole mládeži přiměřená pozornost, podobné případy se nedějí. Jest to smutný úkaz zpátečnické despotie, kde se školnímu dítěti dává veřejně čísti zaší pro přesvědčení otcovo! Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá. Má-li nastati třídění, tož i my dovedeme zahájit obranu. V jakém smyslu, to by ukázala budoucnost. Hlas náš není hrozbou, ale varováním. Páni učitelé Sokolové znají jistě § 77. školního řádu: »Dítka mají býti vzdalováni všeho, co by na ně škodlivě působiti a jich nábožensko-mravní výchovu ohrožovati mohlo.« Co se týče našeho místopředsedy br. Ign. Ježka, nemusíme se dlouho rozepisovati. Známe ho příliš dlouho, víme dobře, jakým jest ve smýšlení. Není nám známo, že by »jesuitským« způsobem vystupoval. O nic jsme neprosili. Žádali jsme o právo, jež druhým se mlčky uděluje. A jestliže pálí p. dopisovatele, že br. místopředseda stal se »Orlem«, nuže stal se, poněvadž pro klerikála v Sokole není místa. Milosti od pp. Sokolů (trpěti klerikály ve svých řadách) dnes nepotřebujeme, a proto vystoupil on, jakož vystoupí i jiní uvědoměli katolíci.

Ze Starých Holešovic u Chroustovic. Sdružené spolky katolické ve St. Holešovicích pořádají v neděli dne 28. září 1913 slavnost svčení nově postavené kaple sv. Jana Nepomuckého ve St. Holešovicích. Zveme uctivě všechny naše spolky i jednotlivce k této slavnosti. — Pořadatelé.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!
Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus —	85 K	vel. 140/200 kus	7-50 K
50/100	1-30	150/250	10—
55/110	1-55	160/250	10-60
60/120	1-85	200/200	16—
70/140	2-55	220/320	18-70
90/180	4-20	250/350	23-40
100/200	5-10		

Závěsy postel. Ia vel. 200/100 kus		5-60 K
	180/90	4-50
k oknu	115/140	4-30
Molle	115/140	2-40
Chinillimolle	115/140	3-40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy
Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Vysvěcení obnoveného chrámu v Českém Brodě. Význačná slavnost svčení starožitného kostela sv. Gotharda v našem městě zůstane trvalou upomínkou v duších a srdcích dobrých katolíků a též všech přátel starých památek. Svčení dne 20. září vykonal primas král. Českého J. E. kardinál Skrbenský za účasti duchovenstva z celého vikariátu, sl. městské rady s purkmistrem v čele, vzácných hostů knížecího patronátu, účastnili se řed. Rathouský, lesmistr Adler, architekt B. Dvořák, vrch. inženýr Heller, okresní hejman E. Chotáš s veškerým úřednictvem, sbor hasičský a m. j. Nesúčastnění se pozvané řem. živn. besedy nebylo na újmu slavnosti. Je viděti jen z toho, že schází potrefeným živnostníkům trochu taktu, že neuvážili, dělajíce obstrukci, že se zadáváním prací kostelních neměl co dělati světlí arcibiskup, ani městská rada, nýbrž jen místní stavitel p. Holla, s kterým si měli vše předem vyřídit. J. J. kníže Liechtenstein se omluvil, neboť sám osobně přesvědčil se před krátkou dobou o krásné úpravě kostela. Šluší připomenouti obětavost knížete, který ze svého jmění věnoval 80.000 K na restaurování a 60.000 K zapůjčil, aby památka chrámu Páně Českému Brodu byla zachována. S potěšením vyjádřil se kníže Liechtenstein o správné restauraci sv. Gotharda a připomenul při své návštěvě v Českém Brodě, jakou cenu má pro naši historii stará zachovalá památka a jakou nenahraditelnou škodou by bylo, kdyby se byl stavěl kostel nový dle přání ukvapených některých místních činitelů dle návrhu arch. Mikše. — Nutno připomenouti příznivé názráni nejd. arcibisk. ordinariátu k záchranné akci starého stavu kostela, kterou podnikli před pěti roky konservátoři arch. Dvořák a inž. Herain, u vys. c. k. centrální komise pro zachranu památek ve Vídni, proti přestavbě renesanční lodi a barokní věže, kdy samo c. k. ministříteřství s nedůvěrou pohlíželo k restauraci starého stavu. Městská rada s uvědomělým starostou cís. radou V. Weidenhoferem, radním Benešem, red. Miškovským a okrašlovacím spolkem a přáteli našich památek může nyní s radostí přihlížeti na korunované dílo

našich zbytků kulturních, očištěných od přívěsků neslohových. Historicko-umělecká památka tato byla posvěcena primasem král. Českého a odevzdána patronu obci jako dokument našich starých slavných dob, kde každý kámen připomíná lásku těch předků, kteří zbožností příkladnou, útechy a posílení srdce a duše zde hledali a našli. Jest přáním všech, kdož do stánku Hospodinova vcházejí: »Služ za příklad dobám budoucím!«

Různé zprávy.

Uléčtlost »Osvěty Lidu« při klasobraní z katolického sjezdu v Kolíně. Zarytost »Osvěty Lidu« ke katolictví nejlépe se objevuje při zvláštním přímém překrucování průběhu jednání katolického sjezdu kolínského. Celé jednání sjezdové se chlapeccky sesměšňuje, výroky našich řečníků se nadobro překrucují, vkládají se jim do úst výroky, jichž neužili, uvádějí se fakta, která se nestala atd. Kdo na sjezdu našem byl, musí se domnívati, čta překrucovaný referát »Osv. Lidu«, že její referent, není-li pustým cynikem aneb člověkem duševně zakrnělým, byl při sepisování zprávy nadobro zmožen notnou dávkou alkoholu, neboť jinak by si nedělal tak pustý výsměch ze slavné pokrokové redakce a jejího neméně pokrokového čtenářstva. Nebylo by nás důstojno, abychom se zabývali tak nízkým novinářským projevem, chovajíc názor, že ani nepřátelský tisk nesmí tak drze pravdu pohlavkovati. Tolik ovšem musíme poznamenati, že na př. o sekci spolkové přinesla »Osvěta Lidu« daleko obsáhlejší, byť i zkroucený, referát, nežli oficiální zpravodajství. Služba zpravodajská byla vůbec na sjezdě velmi chatrně organisována, což při příštím katolickém sjezdě nesmí se opakovati.

Na prospěch katolického lidu zřízeno jest Úvěrní družstvo Eliška v Hradci Králové (Adalbertinum). Pomůže výhodnou půjčkou, vklady přijímá na 5 proc., půjčuje stádatky, losy opatří a vůbec ve všech peněžních záležitostech ochotně poradí.

Pravdivé přiznání. Od všeobecného hlasovacího práva některé radikální živly očekávaly zázraky. Právo širokých vrstev na hlasování o útvaru zákonodárných sborů ovšem nikdo podceňovati nesmí. Zato však jest dovoleno kritizovati, jaké poslance vysílají do parlamentu davy neuvědomělé, omámené jiskřivým ohňostrojem nových hesel a nesplnitelných slibů. A protože prostý lid lehce se dá chytiti zlástným demagogům, vidíme, jak zvolena delegace sobečtější, neschopnější než dříve, dokud ještě se nemohlo znepřívítati práva všeobecného. Tisíce a tisíce hlasů vylákaly radikální živly pohružkami, živým tupením protivníků, volebními švindly — o skutečnou svobodu volební oloupeny celé regimenty svéprávných občanů. Vážní pracovníci zatlačeni do pozadí, aby se poskytl chléb nemajetným demagogům. I lidem demokratického smýšlení jest uvažovati o jistých mezích. Jestliže bylo potřebí na jedné straně vyhostiti z politického kolbiště sobecké advokáty, neměli rozhodně místa jejich zaujati ignorantí, tuctoví štváči, kterým se rozdávaly mandáty již proto, že se kryli šútem demokratismu. Parlament není zaopatřovacím místem pro nemajetné »lidovce«, ale tribunou, kde se má jednati výhradně o prospěchy milionů poplatníků. A jestliže někteří nabyli mandátu intrikami, cestami nejklíkatějšími, pokračují v úskocích dále, aby se udrželi. Těžko jim vésti si charakterně při tak veliké parlamentní mizerii a po slibech, jichž rozdávali celé rance. Jsou-li voličové špatně poučeni o schopnosti říšské rady, naléhají na plnění slibů — a poslanec musí aspoň markýrovat, že jedná dle svých programových řečí. Jest mezi dvěma mlýnskými kameny, jichž drtivé síle se vyhybá neustálými úskoky. — Nyní v soc. dem. »Hlasu Lidu« sám soc. dem. poslanec Bechyně přiznává: »Žádné povolání není tak nešťastné, aby mělo více fušerů než kvalifikovaných pracovníků, jako je tomu v politice a zejména v poslanectví. Zde již pomenáhu bude fušeráctví uměním, bez něhož se neobejde žádný poslanec, bude-li chtít znovu kandidovat. Dnes už může poslancovat každá politická nula a bude v příštích volbách zcela jistě zvolena, vyzná-li se trochu v — demagogii.« — Dobře. Ale kdo vlastně zpracoval při stálém řečnění o pokroku a uvědomělosti lidové vrstvy tak, že tyto dávají výhradně hlasy demagogům? Kdo pokazil zdravý úsudek řidu spoustou slov a počištěného papíru tak, že voličové sedají jako mouchy na lep sobeckých intrikánů? Konservativní kruhy takový zmatek, takové omámení nezavinily.

»Kaplan vrahem.« Pod tímto a podobnými tituly přinesly v posledních dnech listy zprávu o činu bývalého německého kněze Jana Schmidta, který v New-Yorku zavraždil svou milou a mrtvolu její pohřbil v řece Hudsonu. List »Mohučský Journal« k tomu oznamuje: »Jde o bývalého kaplana Jana Schmidta z mohučské diecese, který odešel z Mohuče, neudav bydlíště. Již delší dobu před tím byl mohučským biskupským úřadem s kněžství suspendován. Po čase vynořil se v Mnichově, kde byl zatčen pro různé podvody, ale pro duševní méněcennost byl osvobozen a puštěn na svobodu. Na to se vystěhoval do Ameriky. Že v New Yorku působil jako kněz, nebylo mohučskému ordinariátu známo. Dle dalšího sdělení nebyl však Schmidt v New Yorku vůbec činným jako kněz, rozhodně ne v katolické církvi, nýbrž vykonával sám od sebe, aniž o tom biskup věděl, určité kněžské úkony. Je to také naprosto nemožné, aby kterýkoliv kněz přešel do jiné diecese a dosáhl tam místa v duchovní správě bez vědomí svého domácího biskupa. Tak tomu bylo i v případě Schmidtově. Že tento

slabomyslný člověk tedy konal v New Yorku určité duchovní funkce, za to nemůže církevní správa, ježto o tom nevěděla a nebyla by toho dovolila.«

K úmrtí kardinála Vivesa y Tuto. Smrt tohoto vysokého hodnostáře byla provázena v protikatel. tisku různými nejasnými poznámkami ze živých předpokladů čerpanými. Sv. Otec však poznal vysoké schopnosti učeného španělského kapucína a světil mu, ač poměrně mladému, místa nejzodpovědnější. Vives y Tuto byl rázovitý charakter. Při každém dle bylo mu vůdčí myšlenkou náboženské uvědomění a utvrzení ve víře. I jeho osobní protivníci přiznávají otevřeně, že zesnulý byl člověk spravedlivý a nepřítel loyální. Jedna epizoda z jeho života zaslouží zvláštní vzpomínky: »Když za pontifikátu Lva XIII. činěny pokusy smířiti modernistu Loysona (Hyacinthe Pére) s Vatikánem, byl pověřen dohovorem Vives y Tuto, třebaž byl tehdy ještě obyčejným kapucínem. Vives y Tuto se několikrát sešel s Loysonem, ale bez úspěchu vinou Loysonovou. Loyson však cítil a vážil si zesnulého, divil se veliké učenosti nepatrného žebravého mnicha, jeho lásce, víře a jeho vzácným ctnostem. »Nikdy jsem se nesetkal s tak náboženskou a křesťanskou duší«. říkával vždy o právě zesnulém kardinálovi. Výrok Loysonův je vyvrácením liberálních povídaček o inkvisitorském duchu, nesnášenlivosti a šovinismu kardinálův. V některých listech bylo tvrzeno, že všim stal se Vives y Tuto teprve za Pia X. Není to pravda. Již pod Lvem XIII. hrál značnou úlohu. V jižní Americe jako diplomat rozřešil ne méně než 20 různých sporů. V práci byl zesnulý opravdu neunnavný. K vzpružení stačily mu denně 3—4 hodiny odpočinku. Často spával jen spolehnout. Ani v Římě nezměnil způsob svého života. Zemřel stár 59 let, ale jeho díla zůstala a jeho duch žiti bude ve všem, co podnikl s úmyslem nejlepším, aby posloužil církvi, nesobecky a obětavě.

Pokrokářský humbug o dceři skladatele Františka Škroupa. »Čas«, který má heslo »S pravdou ven!« a po něm časlavska »Pravda«, známá svými nepravdami, minulý týden ve vlasteneckém mentorství nerealisticky popustily uzdu svojí fantasii. Evangelický farář ve Vilímově v těch listech trochu poplašil český národ. Ve Vilímově žije vdova paní Běta Kostecká, dcera prý Františka Škroupa, skladatele národní hymny, u veliké bídě, zapomenuta českým národem. V rozhovoru s ní zvěděl pan farář všechny detaily, na př. kde bydlí, jak poslední dobou zbavena je i podpory měsíční asi 15 K od jistého příbuzného, jak si stěžuje právě na veliké bolesti v prsou a slabost; jeť stařenka 82 roky stará, nyní úplně bez příbuzných, byla dvakrát provdána, ač měla 9 dětí, všechny ji umřely, má jen jediného vnuka, ve Vilímově žije přes 50 let, ale podpory žádné od obce nikdy nežádala, ježto patří do Žleb. Pro její skromnost asi prý o ní svět ničeho nemluvil a tak ani on se za 3 léta ve Vilímově o ní nedověděl, a připojuje: »První pomoc jí byla poskytnuta na naší faře a stařenka, ač s ostychem, přece přikývla, že by vděčně přijala každý dárek, který by jí byl zaslán ve jménu jejího zvěčnělého otce. Místní lékař prohlédl ji dnes a potvrdil mi, že její údaje o rodokmeni a faktické nynější bídě jsou správné. Ve vsi horlivosti však zapomněl evangelický farář se zeptati, či jest dcera a může-li mu dokázati, že slavný skladatel jest jejím otcem. Tedy si dovoluujeme k vůli české veřejnosti skromně doplniti jeho informace. Dle matriky libičské paní Kostecká, vdova, dvakrát provdaná, se narodila 17. listopadu r. 1829 v Liblci u Chotěboře č. 6. Je dcerou Václava Škroupa, učitele školského v Liblci č. 6., syna Václava Škroupa, učitele z Vejvanovic, její matka byla Lidmila, dcera po Dominiku Metzlovi, měšťanu v Heřmanově Městci. — Dle Naučného Slovníku slavný skladatel František Škroup, který, jak známo, nikdy nebyl školským učitelem, se narodil 3. června 1801 ve Vojslích u Pardubic, kde jeho otec Dominik Škroup byl učitelem. — Národe český, obci vilímovská, uklidněte se, můžete sobě zase volně oddychnouti, neboť nevině vás pranýřovali z černého nevděku! Stařícké př. Kostecké bych přál těch podpor od české veřejnosti (mnohé již docházely), ale nepřejí českému národu a obci vilímovské imputované ostudy.

Sváj k svému u církevních úřadů a ústav. Ministerstvo kultu a vyučování požádalo biskupské konsistoře, aby si neobtěžovaly se vším důrazem v oboru své působnosti působiti k tomu, by církevní úřady a ústavy při všech objednávkách pro bohoslužebné a náboženské účely dávaly přednost výrobkům domácím před cizozemskými. C. k. ministerstvo dokládá, že nejedná se tu jen o peněžité obnosy o sobě velmi značné, nýbrž že jednání zmíněných činitelů dle zkušenosti jest příkladem pro širší vrstvy obyvatelstva.

Svatováclavský dar Ústřední Matici Školské má letos nahraditi značný úbytek příjmů matičních, levcí se v deficitu letošního roku, který dosahuje již 170.000 K a příkře kontrastuje s nejnaléhavějšími žádostmi českých menšin za zřízení nových, nezbytných škol a opatroven. Prošme tudíž co nejsnažěji, aby všechny české spolky a vlastenecké stolové společnosti uspořádaly matiční zábavy, divadla, přátelské večery a to právě ve dnech zahájení sbírek na svatováclavský dar s heslem: »Ve prospěch svatováclavského daru strádající Ústřední Matice Školské!« Jen rychlou, okamžitou pomocí může být Ústřední Matici Školské umožněno, aby zajisté dle přání národa chránila a uhájila alespoň posic národně nejchoulostivějších, kde každý odklad zvětšuje jen nebezpečí národní zhouby, jež hrozí zvýšenější měrou letošního roku tisícům nevinných obětí nerovného toho boje — nebohým českým dětem u území zašmrceném.

Všelicos. Kolínské kapele Kmochové bylo vzato právo zváti se »sokolskou«, nositi kroj sokolský nebo odznaky sokolské, a to proto, že hrála při sjezdu — katolickém. — 4 malisorští kmenové albánští přisežně prohlásily, že krevní msta musí býti u nich navždy odstraněna. Kdo by se proti tomuto slavnému slibu prohřešil, bude ze svého kmene vyloučen. — Petrohradský senát rozhodl, že i Židé, kteří přijali vyznání křesťanské, podléhají bez výjimky všem omezujícím nařízením proti Židům vydaným. — V Rudohoří na česko-bavorské hranici agitují mormonští kazatelé a obražují se především na ženy a dívky, jelikož Mormoni žijí v mnohoženství. — Císař německý Vilém II. skoupil prý velké plochy polí a lesů v americké Kolumbii. Jeho příkladu následovaly vynikající osobnosti a skoupily tam rovněž velké plochy lesů a polností. — Pruský major Morath v posudku svém o manévrech v Čechách líčí českého vojáka jako těžkopádného, na něhož se musí hodně z ostra v plukovní řeči, aby se měl k práci, zato při postupu je prý vždycky zaujat pro — jídlo a pití. Od Průšáka nedala se očekávati lepší kritika českého vojáka, který i v naší říši jest vojínem nejlepším. — O sv. Václavě na Velehradu bude též slovanská liturgie — poprvé při nově postaveném ikonostasu. — V neděli bude ve Vídni slavnostně odhalen pomník r. 1909 za svatého prohlášeného Moravana Klem. Mar. Hofbauera. — Zemský moravský výbor usnesl se zříditi 10 nových českých měšťanských škol. — S četnými učiteli polskými, hlásícími se k lidové straně Stapiňského, zavedeno bylo vyšetřování, poněvadž jsou v podezření, že přemlouvali mladé, vojnou povinné muže k vystěhování do Kanady. — Dnem 1. října t. r. bude nově zřízeno u nás 8 zeměbraneckých polních dělostřeleckých divísi a to se sídly ve Vídni, Praze, Št. Hradci, Litoměřicích, Lvově, Linci, Přemyšlu a Olomouci. — Cholera v Uhrách vzhledě se rozmáhá.

Ant. Melka, Rok na venkovské kazatelně. Díl II., stran 112, cena 1.40 K, v Pelhřimově, nákl. Kazatelny. Vdp. Melka, známý ctitel a překladatel Bougauda, očkuje a přenáší už po více let do naší mateřštiny z francouzské literatury s nejd. opatem Zavoralem nejlepší myšlenky, jež na francouzské liše homiletické najde, jen s tím rozdílem, že Zavoral ve své práci má na mysli spíše vrstvy vzdělanější, kdežto Melka tlumočí francouzské velikány slohem prostým a lidovým. Odtud název »Rok na venkovské kazatelně«. Doporučujeme knihu nemalé vnitřní ceny našemu duchovenstvu co nejlépe.

Pečte »Masotín« — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu »Vegetaria«, výroba poživatin na Smíchově. »Masotín« jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékafí doporučený výrobek. Vzorok na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobírkou vyplaceně zasílá jmenovaný závod.

Každá hospodyňka ví, že

MAGGI^{HO} kostky

po 5 h

jsou nejlepší!

POZOR!

Všimněte si při nákupu, je-li na každé kostce jméno **MAGGI** a ochranná **křížová známka** hvězda.

**Duch
katolické
Obnovy.**

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zdrojem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Składy:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku očištění.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody.

Obrázky svatých

v různých cenách, levně pro školní děti,

obrázky smuteční

**a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi**

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Boží hroby, Křížové cesty, Ješlůky, oltáře, sochy, kazatelny,

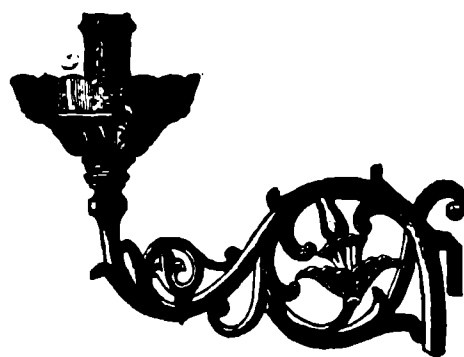
levně provádí absolvent o. k. odb. školy sochařské a řezbářské

BOHUMIL BEK v HOŘE KUTNÉ.

Zal. 1805.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg předpisů ve vlastní moderně zřízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přiznání a důvěru starému závodu domácímu

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek s oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

**Barevná
kostelní**

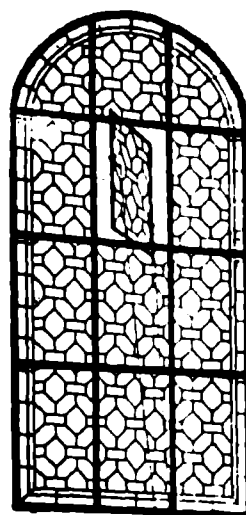
okna v odbor. provedení
shotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebouchovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

BYRRH

sílící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Váude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král. Vínohrady č. 1094.**

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Výprachtěch)

doporučuje P. T. veleddůstojn. duchovenstva svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovového nádobí

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukázkou se na požádání franko zašlou.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání **4 1/4% - 5%** poskytuje

**Československá
záložna v Praze-II.,**

Spálená ul. č. 46. n.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revise **Jednoty záložen** jest záložna až třikrát týdně revidována odborným revisorem

Dopíše si o složní listy a zkuste ukládati; budete jistě kulantním jednáním úplně spokojeni.

**Veleddůstojným
duchovním a patronátním úřadům!**

Odborný závod poradcůvský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorně.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

OBNOVA

Číslo 40.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 3. října 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
c. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Nové cesty.

Staré zásady soc. demokratické tají pod par-
prsky vědy a dlouholeté zkušenosti jako jarní sni-
h. Zajisté sám Bebel byl zkonstatělm tříd-
ním dogmatikem, který střežil bděle články starého
soc. demokratického katechismu. Ačkoli myslí-
ci hlavy v táboře rudém samy byly nuceny vystou-
piti proti náhledům zcela zpátečnickým, ačkoli do-
kázaly světle, jak Bebel hledí zastaviti proud vě-
dy a pokroku, přece jenom tento muž se slunil až
do smrti na nejvyšším vrcholku soc. dem. Olympu.

Lidé, kteří jiným občanům vytýkali každo-
denně zpátečnictví, klaněli se Beblovi i tehdy když
v praxi jednal zcela proti vlastnímu programu.
Bebel dle »Přehledu« nebyl hospodářský myslitel,
nebyl filosof, nebyl státník, nýbrž jen demagog a
agitátor velkého slohu, a v tom smyslu stavěla jej
většina nekrologů jak pod Marxa a Engelse, tak
pod Lassalla a Liebknechta. . . Od svých sociali-
stických učitelů přijal revoluční dogma, a ježto mu
věřil fanaticky, dovedl pro ně fanatiky získávat.
Jeho zbrani bylo slovo, plné ohně a výbušnosti,
slovo pathetické a útočné, slovo vzpoury a naděje:
strhovalo, posilovalo, elektrisovalo. Bebel učinil
svým temperamentem socialismus hnutím lidovým.

Orgán německých anarchistů »Der freie Ar-
beiter«, který přirozeně Beblovy organisace ne-
měl v lásce, nazval Bebla papežem strany, prý
Bebel zavinil změšťáctění sociální demokracie. Je-
ho kroky od počátku let devadesátých určoval prý
sklon k náladové změně přesvědčení a politický
oportunismus (přizpůsobení se poměrům i k vůli
prospěchu). Jeho heslo »pozitivní práce« nebylo
než kompromisem s touž měšťáckou společností,
za jejíž odpovědníka se Bebel vždy vydával.
»Ve zvýšené míře musila strana prováděti oportu-
nní politiku, ježto jeden hřích plodil deset dal-
ších.«

Tedy Bebel v teorii byl neoblomný, ale v
praxi slevoval značně, protože dobře (postřehl),
jak by se rychle jeho velké zástupce rozcházely,
kdyby po agitaci tak dlouholeté nemělo dělnictvo
nic pozitivního pro přítomnost. V době, kdy pře-
počítávali Beblovi žáci kaplanům každou korunu
šťoly, kdy hledí buditi odpor i k chudším samo-
statným podnikatelům jako k vyssávacím, Bebel
schránil pro sebe statisíce, až krátce před svou
smrtí byl milionářem. To všechno bylo přehlédnuto,
Bebel byl oslavován dále.

Leč po jeho smrti se ukázalo hodně zřetelně,
co vlastně ještě si jeho nástupci z odkazu jeho za-
chovali.

Na velikém sjezdu v Jeně bojovná resoluce
řečnice Rosy Luxemburgové (která naléhala na
prohlášení generální stávky) byla odmítnuta ve-
likou většinou delegátů. Samo ústřední vedení pro-
hlášovalo navrženou resoluci za útok proti sobě;
za »rýpání.« Odborové organisace také značně se

zastavily ve svém revolučním heslování. Celé jed-
nání prozrazovalo, jak mnoho děkuje hnutí vlastně
blahovůli státu: jak cestou zcela kompromisní zá-
skala soc. demokracie různé výhody od kapitali-
stického státu.

Stýskáno, že byrokracie ve hnutí se velice
rozmohla, že schůze strany vyčerpávají se v ma-
ličkostech, že soudruzi, volající po hromadné stávk-
ce, jsou zakřikováni.

O tisku strany promluvil dr. Braun slova málo
lichotivá. Prý tisk se vyznačuje smutnou unifor-
mitou. Bylo by prý dobře, kdyby se za těch okol-
ností zřídila továrna na otiskovací desky. »Z 80
denníků strany se 78 sobě nestvůrně podobá, není
rozdílu, vycházejí-li v posledním severovýchodu
anebo v nejzazším severozápadu. Jest to zrovna
stejný úvodník, tak že se rozeznávají ty listy pou-
ze záhlavím a lokální částí.« Tedy samostatnost
myšlení, o které se soc. demokraté tolik namlu-
vili, velice malá!

Týž řečník prohlásil, aby se nedal nikdo mý-
liti oficiální zprávou o rozvoji organisace mládeže.
Nejde to prý ku předu!

V Jeně nedostalo se slova skutečným dělní-
kům, všechno odřečnili pohlaváři, kteří pracují jen
ústý a pérem. Řečníci navzájem si vytýkali lhaní.
Když jeden z pohlavářů chtěl mluvití proti mili-
tarismu, bylo mu tiše sděleno, že říšský kancléř
by rozpustil říšský sněm — a pak by strana tolik
poslanců znova nesehnala.

Zkrátka revolučních záchvatů nesmí si tak
lehce dovoliti strana, která loví v cizím revíru me-
zi živnostnictvem, úřednictvem, rolnictvem, která
má desetitisíce dělníků v dílnách militaristických,
která netrpělivě dělnictvo uklidňuje slibem o brz-
kých vymoženostech materiálních. Vždyť do mě-
šťáckých podniků soc. dem. pohlaváři přímo vnu-
cují své stoupence, aby jim měšťáci dali to, co vůd-
cové teprve slibují. A kdyby rozvířili soc. demo-
kraté docela důsledný boj proti kapitalismu, pak
by si teprve dali! Předně by musilo opustiti svá
náčelnická křesla v rudé straně mnoho kapitalistů,
odpadli by bohatí předplatitelé a inserenti, při vol-
bách by sehnali soc. demokraté sotva polovici
hlasů.

Zkrátka soc. demokracie vstupuje nyní z kom-
promisu do kompromisu a právě tomuto opatrní-
ckému jednání děkuje svůj číselný vzrůst. Tím se
však ocitla v rozporu se svým programem, který
bude nutno brzy radikálně opravit, nemají-li sami
prosti příslušníci vytýkati svému vedení největší
nedůslednost. Radikální akci provádí soc. demo-
kracie posud jenom v jednom bodu: v potírání svě-
tového názoru křesťanského. To jest ovšem práce
velmi laciná; ačkoli však taková činnost pozitiv-
ních reforem sociálních nedobude, přece jenom
se předkládá soudruhům jako náhražka.

Po Beblově smrti chtějí nechtěj brzy musí po-
hlaváři zřetelně povědět, jak současné poměry a
vývoje znamenitých sociologů nutí k velikým o-
pravám, ježto stejně Ehrfurtský program se již
dávno neprovádí.

Dopis z Ameriky.

Potěšující zprávy z Rio de Janeiro líčí slavné
obřady, jimiž opět vnesen svatý kříž do soudních
síní, odkud kdysi je vláda republiky kázala odstra-
ňovati. Rozluka státu od církve znamenati tam mě-
la dle přání vládnoucí tehdy strany rozluku lidu

od křesťanství. Ač formálně dekretováno prvnější,
nebylo lze dosáhnouti druhého. A tak konečně ka-
pituluje duch zákona před smýšlením lidu. První
příkladem šlo město St. Paolo, po něm Bahia, a
nejnověji, jak noviny tamější oznamují, Petropolis.
Zde při té příležitosti konány významné slavno-
sti. Arcibiskup, provinciální guvernér a státní ú-
ředníci jsou přítomni, když kříž vrací se na místo,
které kdysi v čele soudní dvorany zaujímal. A na
doklad, že tento akt má historický státní význam,
byla v ten den omilostněna celá řada uvězněných
provinilců. Podobné slavnosti jsou chystány v Mi-
nas Geraes a Bello Horizonte.

Na jedné z veřejných, t. j. z veřejných fondů
vydržovaných škol v předním městě státu Flori-
da, St. Augustine, jsou učitelkami řádové sestry.
Proti těmto, jak ani jinak nelze, nekatolický tisk
stále brojí; nedávno podána byla v zákonodárné
státu předloha, aby aspoň nebylo dovoleno těmto
sestrám pokud ony na škole veřejné působí (školy
veřejné, jak známo, jsou tu beznáboženské — což
ovšem je přirozeno při té pestrosti různých vy-
znání, jež ve školách těch jsou zastoupeny) — no-
siti řádový náboženský oděv. Po značném boji
předloha ta padla z důvodu, že rodiče dítek školu
navštěvujících, kteří přec v první řadě jsou povolá-
ní rozhodovati, jsou s přítomným stavem zcela
spokojeni.

Rev. dr. Charles M. Sheldon, autor významné
knihy »V Jeho stopách«, překvapil členy organi-
sace »Christian Endeavores«, shromážděné na sjez-
du v Los Angeles, Kalifornie, 13. července t. r. ná-
vrhem, aby bylo pracováno k tomu, by všechny
protestantské církve se spojily pod jednu hlavu a
aby zavedly — zpověď. Dr. Sheldon jest congre-
gationalistickým kazatelem, a prohlásil, že on sám
zavedl již zpověď ve svém kostele v Topeka, a že
shledal, že zpovědnice již mnoho dobrého vykonala.

Všem Čechům milý náš J. M. Koudelka byl
jmenován biskupem osiřelé diecése v Superior. Buh
žehnej jeho práci!

Časopis »The Catholic Advance« oznamuje, že
během 25 let řízení diecése Wichita biskupem Hen-
nessym zbudováno bylo více než 100 kostelů. Za-
jistě zajímavé jubileum a důkaz uvědomělého ži-
vota v diecési.

St. Louis University, řízená Jesuity, může se
tento rok pochlubití nejvyšším procentem studu-
jících medicíny, kteří složili zkoušky před státní
medicínskou komisí, jež vydává diplom oprávněju-
cí k provozování praxe lékařské. — Na porovnání
stůž zde výkaz šesti nej přednějších universit
amerických: Z »Howard« university složilo se zda-
rem zkoušku 87 procent, z »Columbia« 90 procent,
»University of Pensylvania« 91 proc., »John Hop-
kins« 94 proc., »Rush Medical« v Chicagu 95 proc.,
»St. Louis University« 96 proc. studentů. — Toť
důkazem, že medikové našich universit nejen »stu-
dují«, ale že katolická škola není nikterak ve zna-
mení zpátečnictví.

Řiditelé světové výstavy, chystané pro rok
1915 v San Franciscu, zvou řiditele kůru kaple Six-
tinské, Msgra. Perosi-ho, aby zde řídil některou ze
svých skladeb.

Na téže výstavě má být zbudován »Vatikán«,
v malém ovšem měřítku, replika Vatikánu v Římě,
a zde budou umístěny veškeré předměty nábožen-
ské. —

Že nedostatek vlivu náboženského jest nejmoc-
nější mezi jinými příčinami zločinnosti, jest náhled

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.

Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—

Reservní a pojistné fondy téměř K 25,000.000.—

Centrála v Praze, z. l. r. 1868.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: v Gradu po dobu lázeňské sezony a stálá v Opatii. Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 5%

Zabývá se eskontem směnek, inkasem směnek a čeků na všechna místa v tu i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při státním ústavu.

člena »The American Institute of Criminal Law and Criminology«, Tomáše Speed Mosby, který slibuje vydání knihy »Příčina a lék zločinu«, ve které chce vyvrátití náhled některých italských kriminologů, kteří na církev útočí. Prohlašuje, že právě církev jest největší mravní mocnost světa dnešního, a uvádí na důkaz různé historické údaje.

Počet katolíku-gubernérů státních je rozmnouzen novými gubernéry státu New York, Glynn-em.

Ve dnech od 29. srpna do 2. září slaven byl v South Omaha sjezd českých katolických Sokolů. Mám po ruce nevěrecké české noviny, které doznávají, že to byla nadšená manifestace, na níž účast bralo as 3.000 členů spolkových z blízkých i vzdálených osad.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

novozřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Cestná uznání od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Obrana.

Péče katolického kněžstva o bulharské uprchlíky. O katolickém faráři Ivanovi Bonevu roznesla se pověst, že byl od Turků v Thracii zavražděn. Leč nejnovější zprávy sdělují, že nyní žije tento vypuzený kněz v Plovdivě. Když byl zavčas své osadníky v Ak-Bunarů přiměl k tomu, aby se vystěhovali, zůstal s 50 muži ve vesnici zvláště k vůli tomu, aby zachránil nově dostavěný kostel. Pojednou přiblížilo se oddělení jízdy bulharské. Velitel řekl Bonevovi: »Můj otče, hleďte, aby se dali vaši lidé ihned na cestu ke hranici (bulharské), neboť jste v nebezpečení. Počkám zde ještě 10 minut, abych vás chránil a vás doprovázel. Jen si pospěšte.«

Někteří osadníci poslechli výstrah Bonevových, jiní setrvali. Ak-Bunar byl skutečně od Turků vypálen a vyplněn. Zabit tam pop Georgij, upáleny byly staré ženy, jednomu muži rozpoltěna lebka.

V Plovdivě dle nyní také P. Pavel Christov, známý z unionistického sjezdu velehradského r. 1911. Byl též v nebezpečení života. Když osada Mostratli byla přepadena, hledal tam imam (turecký duchovní) Christova. Pravil, že by jej vlastníma rukama roztrhal, kdyby jej našel. Christov totiž podal se získati cestou soudní bulharským sedláckým les, který si byli před tím sedláci turečtí přisvojili neprávem. Šťastnou náhodou Christov nebyl tehdy v Mostratli. Cestoval horlivě po těch místech, kde se zdržovali katolíci, organizoval je po farnostech a umožňoval jim návrat do Thracie.

Privilegované miliony. Protiklerikální velkopřemyslník belgický Arnošt Solvay daroval před měsícem »vyděděnému proletáři« Vanderveldovi, tomuto milionáři a vůdci belgických soc. demokratů, půl milionu franků na soc. dem. štvácké účely. Týž Solvay byl oněhdy jmenován klerikální (nesnášelisi?) vládou belgickou o jubileu vlastního závodu — velkodůstojníkem řádu Leopoldova. Solvay má nad míru zvláštní privilegium býti velkokapitalistou a zároveň osobou, kterou »Peuple«, orgán soc. demokracie, hýčká, žehná a obestřívá dýmem kadidla. Sám Vandervelde na první straně »Peuplu« vzdává Solvayovi hold. Leč »Journal de Bruxelles« píše: »Nekritisujeme ani Solvaye pro jeho

malý dárek, ani Vandervelda pro jeho dík elementární. Tento půl milionu v intencích velkomyslného dárce mohl býti darem, daní neb hromosvodem. Toť lhostejno, jisto však je, že tyto peníze budou mítí též účinek jako peníze vydané za los. Od této chvíle jsou Solvayovy miliony nedotknutelné, jsou to »sprátené« miliony a soudruhům je zakázáno tasiti na ně meče v případě války s kapitálem. — Solvay, o němž v těchto dnech psal belgický i zahraniční tisk, je nejbohatším mužem Belgie. Zbohatl z vynálezu laciného způsobu výroby sody, na níž má ohromné továrny. Zajímavé je, že vynález tento učinil mnich Školní bratr Macarius v Malonne, k němuž Solvay chodil do školy. Tento mnich sdělil svůj vynález Solvayovi. Solvay, který pak byl chemikem v jedné plynárně v Bruselu, dal jeho vynález vyzkoušet, shledal jej správným a dal si jej patentovati. Dnes dodává sodu pro celý svět a je stonásobným milionářem. Chudý bratr Macarius je již dávno mrtev, ale v klášteře v Malonne znají celou tu historii velmi dobře. Z bývalého žáka klášterní školy se však dnes stal nejen nejbohatší muž Belgie, nýbrž i fanatický nepřítel řádových škol a intimní přítel a soudruh Vanderveldův v boji proti katolíkům.«

O nových proudech monistických uveřejňuje úvahu dne 27. září »Hlídku Času«. Objasňuje poměr sestárleho Haeckla k Ostwaldovi. Praví: »Své učení, »energetiku, Ostwald mnohokrát vyloučil; místo hmoty a síly Haecklovy zavádí energie (zdroje práce), kterých rozeznává mnoho: distanční, povrchovou, objemovou, pohybovou, tepelnou, světelnou, chemickou, elektrickou, magnetickou, nervovou, duševní a j. Kterákoli energie se může proměnit v kteroukoliv jinou podle určitých pravidel.

Proud energie pořád prchá; nepostavíme-li do něho své stroje, zásoba její jest pro nás i pro všechnu budoucnost ztracena. Odtud mravní zásada: Nepromarnuj energii, využíj jí

Touto formulou (uznejme, že trochu příliš učeně odvozenou) si Ostwald otevírá cestu od vědecké energetiky k mravouce a k náboženství. Má k tomu právo? Je-li energetika organickou myšlenkou, musí mítí důsledky pro všechny obory lidského snažení, tedy i pro náboženství; věříš-li své teorii, dokaž její moc před očima všech a zkus jí nahraditi jiné ideály!«

Ostwald »přináší mezi monisty jinou vědu, než jest Haecklova... Haeckel se liší od Ostwalda nejen časovým intervalem, který změnil ideály vědecké, nejen tím, že vycházel z teorií biologických, kdežto Ostwald z chemických, nýbrž liší se náladou duševní: když Haeckel psal o víře ve vědu, na víru kladl větší důraz než na vědu; jeho slova, formule, fakta jsou jen nedokonalým nástrojem, kterým tento vědecký Mohamed šířil své nové náboženské přesvědčení.

Ostwald jest z jiného masa a kosti; nezná filosofie ani srdcem ani hlavou, nepocítil inspirace ani nevěří v prorockého genia; vědou mu jest rozumová práce, stranící se zámysla myšlenkového vzletu a jdoucí hlavně za účely industriálními. Ostwald neuznává kulturních ideálů, nechápe absolutní, ode vši »účelnosti« nezávislé ceny poesie, umění, nezná náboženského života, nedbá ani mnohotvárnosti vědy; všecek smysl života se mu zúžuje v ideál inženýra, bohužel, ne toho, který klene mosty, vrtá tunely, vymýšlí nové stroje, nýbrž inženýra profesora, který jen píše knihy a vymýšlí formule — o praktické vědě. V 60. a 70. letech předešlého století kvetl tento vědecký ideál; tehdy román chtěli nahrazovati experimentální psychologii a umění průmyslem. Co se od té doby změnilo v duchovním životě lidstva, to Ostwald, prozřívší mládí v učebnách chemických, přehlédli, žije pořád ještě v době dávno minulé, mrtvé, novými ideály překonané. A tak tu stojí nová hlava monistů v situaci tragické. Účastnil se s největším

zdarem vědecké práce v chemii... I jde s touto svojí vědou do života, podle názoru jeho zařízeného tuze neprakticky, aby jej reformoval; a teď tu stojí, třímaje svoji energetickou formalku od zeleňého stolu jako nejpředantčtější kantor, aby ji podrobil chťej nechtěj všecek bujný život, vědu, umění, náboženství, denní život!

Nikoli, nekarikuji. Každý čtenář Ostwaldových spisů povzdychne si nad jejich suchopárnou schematicností. Žádný vzlet, žádný obraz, žádná vzpomínka na sympatického autora, žádný originální nápad, nýbrž jen pravdy vůbec. Kolik živých myšlenek nebylo vysloveno na př. o štěstí lidském! Ostwaldovi se problém štěstí zúžuje na mathematickou rovnici mezi několika písmenami. Umění jest mu primitivním projevem duševní činnosti a význam jeho se prý přecňuje. Řeč mu jest jen »technickou pomůckou pro sdělení myšlenek... V energetice není místa pro národnostní ideály, dokonce ne pro české, které jsou jen ideály filologickými (Große Männer). Systémy filosofické jsou prý rovněž atavismem (úkazem dědičnosti).

A věda monistická, kterou si za všechny ostatní ideály koupiti máme? Energetika Ostwalda jest materialism, zastřený učenými formulkami: stačí, že tomuto slavenému vyvratiteli materialismu Demokrit jest největším filosofem starověku (ne Plato, ne Aristoteles!)... V biologii stojí na stanovisku osmdesátých let předešlého století; živé tělo mu jest jen kombinací chemických látek, strojem na výměnu energií, duše jest funkce těla.

... V uplatňování svých formulí Ostwald jest dalek nehladaného radikalismu Haecklova; jako by jen násilím vpravoval se do pokrokového stanoviska; zapomene-li se, prozradí nejobyčejnějšího šosáka... Tragickou vinou Ostwaldovou jest, že rozumu nedává jen vládnouti nad city, nad uměním, nad kulturou, ale že je chce ve jménu rozumu potlačit. Kam tento krajní racionalism vede v náboženství, uvidíme.

»Hlídku Času« však chválí, že Ostwald bojuje proti vědě šablonovitě, že má odpor ke kompromisům, že jest pro pokrokovou politiku, osmihodinovou pracovní dobu atd. To jsou však věci, které nesouvisí s významem Ostwalda jako vědeckého pozitivního pracovníka. Vždyť přece veliké jméno si zjednal mezi odpůrci křesťanského světového názoru svým přetvořeným monismem, energetikou, svým úsilím, aby na základě nového monismu přeměnil se veřejný život. Tedy Ostwald chybuje v základech — co praví jiného, to hlásají a hlásaly dávno před ním davu duchů zcela průměrných. Soc. demokraté naši nebudují nyní na základech Ostwaldových proto, že Ostwald se vyslovil pro 8hodinnou pracovní dobu, ale drží se jeho energetiky, nových chemických formulí — tedy základů nevědeckých, odsouzených čelnými autoritami. Napřed Haeckel, pak Ostwald — tedy z jedné báje do druhé.

Praktická pomůcka k provádění voleb. Širokým proudem rozlévají se hesla soc. demokratická a pokroková o potřebě větší svobody každého občana a naprosté volnosti při volbách. Leč hned za slovy dostávají se skutky, které svědčí o něčem jiném: o přímém nebo nepřímém, ale vždy velmi houževnatém tlaku na voličstvo. U nás pokroková strana pro svých několik kandidátů při posledních volbách potřebovala 30.000 K, ačkoli neprováděla volební agitaci v rámci příliš širokém. Na sjezdu soc. demokracie v Jeně soudruh Braun uvedl, že bude strana mítí po ruce k příštím volbám 1.260.000 marek. Slušné to obnosy! Jsou vydávány tak obrovské sumy snad proto, aby skuteční pokrokaři a soc. demokraté volili dle svého programu, aby volili kandidáty vlastní? Toho není potřebí. Lidé, kteří všude vystavují na odív svou uvědomělost, vědí přece aspoň tolik, jak se při volbách zachováti. Stačí několik krátkých instruktivních řádků

v jejich časopisech, stručné pokyny důvěrníků. Nebylo by potřeba ani zvláštních schůzí volebních.

Tedy tak značné sumy jsou hlavně připraveny k získání voličů indiferentních a — k lovu v cizích revírech. Kapitál má pomoci tam, kde velice četné řeči nenalezly ohlasu. Agitátorum má se hojnou měrou přispěti, aby získávali nových posic v místech, která jim nenáleží. Rozumí se, že jiné strany pozorující takový kapitalistický tlak, sbírají větší sumy k protitlaku. A tak na místo určené k boji o idey vstupuje zápas kapitálu proti kapitálu zcela zřetelně — hlavně vinou živlů moderních, radikálních.

»Dluby lublaňského kníže-archiebiskupa.« Tak nadepsaná je vyhaná zpráva, která se nyní potlouká v protikatolických listech českých. Zpráva ta zní: »Klerikální veřejnost v Kraňsku je velmi pobouřena senzáčním odhalením K. Theimerovce, že kníže-biskup má půjčku z Lidové záložny — 900.000 korun, na niž nic nesplatil, ba ani ne úroků. Kníže-biskup nemá zcela žádného jmění, jak sám prohlašuje. Peněz upotřebil na zařízení lesů a zahrad. Biskup byl též v Římě, aby papež odvolal příkaz, jímž se zakazuje účast kněží na peněžních závodech.« — Zpráva tato je od a až do z lži. Konstatujeme na základě informací z lublaňského »Slovence«: »Kníže-biskup dr. Jeglič má vypůjčeno všeho všudy 70.000 K, tedy 13krát méně, řádně úroky platí a postaral se, aby výpůjčka jeho byla pro Lidovou záložnu dobře zaručena.« Vše ostatní vymyslela si hysterická Kamila Theimerová, která se hněvá proto, že posl. dr. Krek rázně odbyl její nápad o návrhy.

Ohrazení kolínských kapel. Kapelník Masák uveřejnil v »Nár. Pol.« toto zasláno: »Hudbě Sokola kolínského dostalo se z výboru jednoty kolínského zákazu, který schválila a potvrdila Č. O. S., nositi kroje a jména sokolského, protože hrála na sjezdu klerikálním v Kolíně dne 7. a 8. září. Zemřelý kapelník Kmoch hrával na všech církevních slavnostech a průvodech a nikdo mu toho nezakazoval. Hudba ani kapelník v sokolském kroji nebyli a ani žádné »Orly« nevedli, neboť ti měli svoji hudbu ze Žižkova. Lituji velice, že toto usnesení se stalo, anť kapela tato trvá takřka od počátku Sokolstva, účinkovala na všech sjezdech sokolských a slavnostech národních ve všech končinách Čech a Moravy.« — Ostatně kolínští radikálové, kteří tolik štvali proti našemu sjezdu, dostali právě důkladnou sprchu. Při volbách do okresního zastupitelstva v Kolíně utrpěli velikou porážku, ač napíali všechny páky k udržení své moci. Při volbě zástupců města 24. m. m. získali kandidáti radikální jediný hlas, při volbách zástupců poplatníků velkoobchodních a průmyslových dostali z 65 hlasů odevzdaných okolo 20. Dobrá odpověď kolínského občanstva!

Nechte cizích, bajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízní našemu veledušojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
» v Hoře Kutné. «

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Politický přehled.

Přípravné porady vyrovnávací konaly se 25. září ve Vídni mezi hrabětem Stürgkhem, baronem Heindolem a knížetem Thunem. Jednalo se hlavně o to, kde a kdy se má vyjednávat a kdo má být k poradám pozván. Především povolání budou k minister. předsedovi zástupcové politických stran, kteří udají také osobnosti, jež by k vyjednávání mohly být pozvány. I soc. demokraté budou prý pozváni. Se zahájením porad se nespěchá, ze září odloženy jsou na říjen. Místodržitel kn. Thun už v pondělí konferoval s vůdčími českými politiky. — Posl. dr. Kramář se účastní se vyjednávání. — Širší výkonný výbor strany mladočeské a sbor zemských důvěrníků svolán jest do Prahy na 12. října.

Pro národnostní smír v království Českém ozývá se čím dále hluchnější volání v kruzích ob-

chodních a průmyslových. Dne 29. září Obchodní a živnostenská komora pražská ústy svého presidenta V. Němce zatoužila po národnostním smíru. Z řeči jeho vysvitá, že zástupci obchodu, živnosti a průmyslu jsou dokonce odhodláni ujeti se sami dohodovacího jednání, zůstanou-li bez výsledku porady chystané vládou. A doufají, že se jim dílo konečně zdaří, tak jako se zdařilo ve společných korporacích. — Také Zemský svaz obchodních gremií s německou jednací řečí a Zemský svaz německých obchodníků v Čechách na schůzi v Teplicích 30. září vyzývají obchodní komory v Chebu a Liberci, aby zahájily kroky k národnostnímu smíru, čímž by se nynější neutěšené poměry v obchodu a průmyslu jistě zlepšily.

Němečtí agrárníci a radikálové proti něm. volksratu. Něm. radikálové obrací se rázně proti volksratu, jenž s drem Tittou v čele chce na se strhnouti všecko vedení Němců v Čechách, a odmítají návrhy dra Ringelhahna ve příčině organizace »sněmu Němců« v Čechách. Rozhodně nepřiznávají něm. volksratu právo, aby dozíral a řídil činnost poslanců něm. radikální strany — Také něm. strana agrární odvolává své zástupce z něm. volksratu, který zanechal svých národně-kulturních úkolů a spustil se na pole politické. Až volksrat omezí se na svou původní činnost, pak něm. agrární strana vyšle do něho zase své zástupce. Také odmítá návrh dra Ringelhahna na organizaci sněmu Němců. Tak pohřbil na celé čáře dr. Titta, který svým volksratem působil především nynější politické zmatky v království Českém. Titta poražen na hlavu i při obecních volbách v národnostně ohrožených Třebenicích, čímž vlastně odstraněn z vedení německé politiky v Čechách. A s ním padl i dr. Ringelahn se svým sněmem Němců.

Zemská správní komise začíná šetřit na — úřednictvu a zem. služích. Úřednictvu nebudou vypláceny žádné příplatky za mimořádné práce přes čas a sluhům škrtnutí budou všechny paušály. — Zároveň usnesla se komise splatit vládě na její výpomocnou půjčku 1.200.000 K prvou splátku 200 tisíc K. — Pivní zemská dávka do 24. září vynesla K 346.794.38.

Paláci žádají pro Hallč 270 mil. K. V poslední době konaly se ve Vídni dlouhé porady o haličské volební opravě a hlavně o nouzové akci pro Hallč. Haličský místodržitel dr. Korytowski žádá 270 mil. K, které dle všeho nemají být jen akcí nouzovou, nýbrž také ozdravením politických poměrů v zemi a v polském táboře zvláště. — S Poláky se vláda smlouvá o velké miliony, pro království České nemá nic . . .

Na sněmu štyrském došlo prý mezi vládou a Slovinci k dohodě, čímž bude umožněno krátké zasedání sněmu, jehož úkolem bude poskytnout pomoc učitelstvu a provésti nouzovou akci.

Vzpouza v Albánii. Albánci rychlými pochody vnikli daleko do území srbského, dobyli Ochridy a Đakové a obklíčili Prizren. Zprávy srbské zní sice o porážkách Albánců, ale těch u Dibry jest na 35.000, v území ljumském na 25.000 a posily stále docházejí z hor. Úřední zprávy srbské doznávají, že všichni Albánci ve zbrani přistřiženi jsou bez milosrdenství porubáni. Také Albánci vraždí vše, tak že jsou odůvodněné obavy, že pohraniční kraje budou zcela vylištěny. — Albánští předáci podávají prý svolání ke všem civilisovaným národům, v němž poukážou na ukrutnosti páchané Řeky a Srby na Albáncích, kteří patrně mají být vyhubeni.

Mír bulharsko-turecký byl 29. září v Cařihradě podepsán a po vzájemných gratulacích konference skončena.

Spor řecko-turecký v jednání o mír schyloval se k válce. Proto řecký král Konstantin narychlo vrátil se z Londýna do Athén. Po dohodě bulharsko-turecké rostou požadavky turecké i proti Řekům. Turecko žádá na Řecku vydání ostrovů Chia, Teneda a Mytilen a plnou samosprávu ostrovů Řeky a Italy obsazených pod tureckou svrchovností. — Řečtí generálové a důstojníci, kteří byli na dovolené, byli povoláni k plukům.

Zprávy organizační a spolkové.

Dary chudého kaplana. Venkovský chudý kaplan, jenž nechce být jmenován, zaslal honorář za své cesty do venkovských škol v obnosu 100 K s projevem, aby byly z toho poděleny katolické tiskové a sociální podniky v Hradci Králové. Ve svém dopise uvádí, že na osadě, kde působí, nemá příležitost, aby podporoval katolický spolek, protože tam žádný netrvá. Považuje však pfece za svou povinnost, aby aspoň hmotně podporoval katolické hnutí, když sám nemůže mu obětovati svou práci. — Kdyby takové zdravé názory byly přeskýtnuty celého kleru a uvědomělých katolíků, nevyskytaly by se tak zarmucující zjevy, že někde na osadě pracuje kněz do úpadu v katolickém spolku a platí o překot četná vydání, se spolkovou prací spojená, kdežto někde si pánové hoví v příjemném klidu a na tisk aneb organizaci nedají ani haléře. Horlivý a obětavý kilometrový katecheta zasluží všechen vděk za svůj vdolín groš, kdežto lakomci budí hnus.

Schůze Všeodbor. sdružení: Kutná Hora. V neděli 5. října v 7 hod. večer v hotelu »Pošta« mluví p. Kořínek z Kutné Hory. Do přednášky jsou i nečlenové vítáni. — **V Turnově** 5. října odpoledne mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Dobřenicích** 5. října odpo. mluví p. Katnar z Hradce Král. — **V Rohozné** 1. listopadu odpo. mluví p. Petr z Hradce Králové. — **V Poličce** 1. listopadu večer mluví p. Petr z Hradce Králové. — **V Borové** 2. listopadu odpo. mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Král. Vítějval** 2. listopadu večer mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Pízní** 1. listopadu konference hosp. organizací strany, mluví p. Katnar z Hradce Král. — **V Proseči** 16. listopadu odpo. mluví p. Major z Chrast. — **V Budislavi** 16. listopadu večer, mluví p. Major z Chrast. — V nastalém zimním období pořádejte hodně schůzí ve prospěch Všeodborového sdružení. Zakládejte jeho skupiny ve městech i na venkově. Veškeré pokyny sdělí a řečníky ochotně vysle Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové jest svépomocnou křesťanskou organizací dělnickou. Proti náporu socialistickému jest této organizace třeba jako soli. Ale práce její nestává se s úspěchy takovými, jaké by si bylo přáti. Proto obracíme se na veleduš. duchovenstvo a všechny stoupence strany, aby organizaci tuto všemožně podporovali. Důst. duchovenstvo prosíme, aby po příkladu moravském stálo se přispívajícími členy našeho Všeodbor. sdružení a podalo pomocnou ruku k zakládání jeho skupin. Řečníky ochotně vyšleme. Necht' naše výzva není na plano a naše řady se tak rozšíří. Jen v organizacích hospodářských jest i síla politická.

Ze sekretariátu »Sdružení katol. mládeže« v Hradci Králové. Nové skupiny byly zřízeny v Miletině (Hořic-ko) a v Jaroměři. — **Nové orelské odbory** založeny ve skupinách: Olešnice (u Č. Kostelce), Železnice. — **Naše schůze:** V neděli dne 5. října o 2. hod. odpo. ve V. Jesenici, přednáší vsdp. dr. Fr. Šulc. — Týž den v Machově u Police n. M. o 2. hod. odpo., řeční p. R. Kozel z Týniště n. O. — V neděli dne 12. října o 3. hod. odpo. v Běstovicích u Chocně, přednáší dp. Jan Kohel, kaplan z Chocně. — Na Poličsku pořádán bude za součinnosti O. S. M. K. I. **Illdový kurs vzdělávací** s tímto programem: 1. V neděli dne 5. října o půl 2. hod. odp. v Oldřiši (hostinec p. Grubhofra): O družstevnictví se zřetelem k družstevnictví zemědělskému. Ref. »Zem. Svazu hosp. spol. v Praze.« — 2. V neděli dne 12. října o půl 3. hod. odpo. v Poličce (dům Katolické Jednoty): Moderní hesla ve světle pravdy. Ref. p. F. Šupka, redaktor z Hradce Králové. — 3. V neděli dne 19. října o 2. hod. odp. v Král. Vítějsovi (hostinec p. J. Kováře): Svěponog katolíků v životě veřejném. Ref. vp. Stanislav Beneš, tajemník S. M. K. z Hradce Králové. — 4. V neděli dne 26. října o 2. hod. odpo. v Korouhvi (hostinec p. J. Soukala): Význam katolické organizace pro náš český lid. Referent Msgr. Th. Dr. František Šulc, kanovník z Hradce Králové. — 5. V sobotu dne 1. listopadu o 3. hod. odp. v Hartmanicích (hostinec paní Králové): Vzdělání a výchova našeho venkovského dorostu. Referent vp. Stanislav Beneš, tajemník S. M. K. z Hradce Králové. — 6. V neděli dne 2. listopadu o 2. hod. odp. v Rohozné (hostinec p. A. Báci): Současné otázky hospodářské. Referent Hospodářského Sdružení českých křesťan. zemědělců v Praze. Prosíme o účast tu největší! Připravují se kursy na Žambercku, Čáslavsku a Skutečsku. — Na schůzi duchovenstva a důvěrníků 24. září bylo usneseno za účelem povznesení organizace mládeže utvořiti Svaz duchovních rádců skupin. Za tím účelem bude co nejdříve svolána porada kněžstva. Prosíme o laskavou podporu svých snah.

»Orel« v Hradci Králové uspořádal v den sv. Václava zábavný a tělocvičný večer. Vsdp. kanovník Dr. Fr. Rey! přednesl velice poučnou přednášku o významu sv. Václava a jeho snah. Slovnitý řečník přirovnal k době svatováclavské dobu husitskou, protestantskou i nynější čas, kdy se sahá na kořeny víry křesťanské. Dovodil věčně a velice mistrně, že odklon od idey Svatováclavské znamená pro náš národ škody nedozírné. Poukázal na nešťastné cesty politiků moderních, kteří slibovali, že na základě »protiklerikální« přivedou národ k nejvyšším metám. Nyní ti lidé sami vidí, že již národ vlastně nemá co ztratit, i kdyby dle jejich frásí se oddal »zhoubnému klerikalismu« celou duší. Co nepohrobila liberální a pokroková politika, to již »klerikalismus« nezkaží. Nás však dějiny učí, že jest potřeba návratu k cestám sv. Václava, že právě idea Svatováclavská nejlépe provede obrození zubožených poměrů. Dokázal z výroků mužů nekatolických, jak ubohým koncům přivedly národ proudy ty, jež byly namířeny proti Římu. Řeč, která obsahovala mnoho cenných informací, přijata byla od přítomných s velikou pozorností a pochvalou. Promluvil též br. Svoboda na rozloučenou s těmi Orly, kteří se odeberou v několika dnech na vojnu. Vzletně poukázal na význam Orla, konstatoval, jak orelská myšlenka vítězně se šíří, děkoval všem účinkujícím a účastníkům za osvědčené sympatie. Dpp. Hornof, Svoboda a Sahula sehráli několik melodických skladeb, dp. Svoboda přednesl též velice zdařilou arii. Díky jim za laskavé spoluúčinkování. Veliký úspěch měl br. Klivický z Pardubic, který pobavil přítomné řadou solových výstupů. Byl jednomyslný úsudek, že br. Klivický jest prvotřídním, opravduměleckým komikem. Doporučujeme jej vřele jiným katolickým organizacím, protože jest ochoten i jinde v našich spolcích působiti. Cvičení jak dorostu, tak mužstva svou vyspělostí uchvátilo. Hojný potlesk byl odměnou mistrných výkonů, které vrcholily v znamenitém umění na bradlech a na hrazdě. Věru

krásný večer připravilo nám Orelstvo. Vytýkáme však, že tentokrát byla návštěva slabá. Ovšem zavimily to také okolnosti vnější, ale tak pečlivě připravená slavnost rozhodně zasloužila návštěvu větší. Statečným Orlům voláme: Jen dále s nadšením a rázně vpřed!

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4.—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11.—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12.—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13.—
v úzkém zlaceném rámcí s kostkou
v rozích K 22.—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24.—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlacený K 28.—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší se cena obalem, který čítáme v netto ceně K 2.— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Král., Adalbertinum.

Proba z Nového Města n. Met. Ze všech stran ozývají se naléhavé prosby, do všech srdcí katolických hřmí úpěnlivé volání: »Pomozte nám, přispějte nám!« Do všech měst, vesnic i odlehlých chat naší drahé vlasti pronikají tyto vroucích proseb hlasy. A k těmto všem druží se i našich mladých, nadšených srdcí vřelá prosba, kterou vysíláme, by jako větrů vánek rozlétila se po nivách naší milé vlasti a zaklepala pokorně na dveře všech, kteří s mučedníkem Pasciánem vyznávají: »Křesťan jest mé jméno a katolík mé příjmení!« — Kéž naše prosba dojde všude ohlasu a vyslyšení! Po mnohých perných bojích a trpkých útrapách přemohli jsme statečně všecken odpor a překážky v cestu stavěné a sdružili jsme se v jeden pevný celek, v jeden statečný mladých, bujarých srdcí šik, jenž by jako silná hradba odrážel střely a útoky nepřátel davů a stál na stráží víry svatováclavské. — Než jako všude jinde, tak i nás všady vyhánějí a bojkotují, takže nemáme místa, kde bychom se duševně i tělesně mohli vyvinovati a otužovati, kde bychom mohli společně pracovati k dosažení vznešeného cíle a úkolu, k němuž nás Bůh a vlast volá. — A tak jsme i my nuceni pomýšleti na stavbu své vlastní spolkové a tělocvičné místnosti katolické. Pročež obraceme se ke všem upřímným srdcím věrných katolíků, ke všem přátelům a příznivcům mládeže s vřelou prosbou, by každý dle své možnosti a dobré vůle přispěl nám nějakým peněžním darem. — Za všechny milodary vzdáváme všem již předem vroucí: »Zaplať Pán Bůh!« Dary račte zasílati na adresu: »Skupina katolické mládeže v Novém Městě n. Met., neb na adresu: František Míra, kaplan v Novém Městě nad Metují.

Litomyšl. V neděli 5. října sehraji členové Orla a Katol. jednoty divadlo, obraz ze života o 4 jednáních: »Neštěstím ku blahu« od Bognera. Výrazné hry Bognerovy vybízejí k návštěvě samy. Katol. jednota zdejší za osvědčeného předsedy vlp. Širůčka probouzí se z dřívější dřimoty. Katolická mládež ve farnosti litomyšlské za vůdcovství jeho má se čile k životu, zvláště v nedělních besídkách. Neochabujme — stále vpřed! Nezapomínejte na katolický dům v Litomyšli!

Lomnice n. Pop. Z činnosti sdružených katol. spolků uvádíme pro měsíc říjen t. r.: Dne 12. října t. r. koná se velká schůze Všeodbor. sdružení křesť. soc. dělnictva v Lomnici n. Pop. o půl 4. hod. odpol. Jako řečník pozván chvalně známý, obětavý a u nás v Lomnici rád ode všech členů viděný vlp. Jan Havelka, kaplan z Pouchova. Všem členům a příznivcům se uvádí ve známost, že sdružené spolky katolické přesklidily z dosavadních místností p. Ferd. Zajíce ve St. Lomnici do místností p. Čenka Drábka v Staré Lomnici. Místnosti vynikají velkým sálem v přizemí. Středisko pro schůze a zábavy u p. Čenka Drábka od 28. září 1913. — Dále dne 26. října t. r. jest zahájení divadelní sezony obrazem ze života: »Otče náš!« Úchvatný děj ze života podá náš divadelní kroužek při odboru »Orla«. Představe-

ní toto pořádati bude katolická jednota již na nově upraveném jevišti v sále p. Čenka Drábka ve St. Lomnici. — Další program pracovní jsou 3 schůze v okresích cizích a sice: 2 schůze orelské a 1 pro katolickou jednotu, na niž přednáseti bude pozvaný náš člen br. starosta »Orla«. — Jak patrně, naše činnost dochází povšimnutí už jinde, a jsme ku pořádku schůzí žádáni. Pro myšlenku a uskutečnění programové práce přijali jsme pozvání s ochotou, abychom podali důkaz, že v tomto novém období pracujeme skutečně a poctivě u nás doma i jinde v cizích okresích.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »ELIŠKA« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 proc. a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá povinné zákonité revizi.

Zprávy místní a z kraje.

Holdovací projev Jeho Excellenci. Na holdovací telegrafický projev, zasláný ze schůze důvěrníků a duchovenstva v Hradci Králové, došel následující příspěvek nejdp. biskupa: »Veledůstojnému duchovenstvu a P. T. důvěrníkům strany v diecési královéhradecké. Vděčen milého mi projevu synovské oddanosti, jímž jste, shromáždění dne 24. září t. r. na schůzi v mém sídelním městě, mne potěšili, z hloubi duše vyprošuji zdar usnesením Vaším, a na důkaz, jak si práce Vaší vážím, uděluji Vám své vrchnopastýřské pozhřebání. Váš oddaný Josef, biskup. — V Karlových Varech, dne 25. září 1913.

Schůze městské rady 29. září. Uděleno bylo povolení ke stavbě rodinné villy na rohu Žerotinovy ulice a Příkopů vedle novostavby evang. kostela panu Jindřichu Suchánkovi, lékárníku. — Vzato bylo na vědomí, že zemská správní komise povolila zdejší obci vybírati 200procentní obecní přírůžku ke státní dani z vína na rok 1913. — Provede se osazení zdi seminářské zahrady a úprava chodníku tamtéž. — Protokol o skončení provedeném pp. členy revisního odboru v úřadě důchodenském dne 20. m. m. postoupen byl revisnímu odboru. — Schváleny byly dodatečně stavební změny, povolené v novostavbě p. Josefa Pancíře ve třídě Pospíšilově. — S policejním úřadem bylo sděleno, že p. Vilému Riegrovi (v domě čp. 463.) uděleno bylo povolení ku prodeji kalendářů, školních a modlitebních knih, že pp. cukrářům Josefu Královi, v domě čp. 503 v Čelakovského ulici a p. K. Klímentovi, cukráři na Velkém náměstí, nebyla udělena koncesse ku provozování živnosti podávání kávy a p. Jar. Andrlíkovu cukráři na Velké podsmi, nebyl povolen výčep jemných likérů a že p. J. Strasserovi udělena byla koncesse k čepování vín, pálených lihových nápojů, čaje a j. teplých nápojů v domě čp. 112 na Malém náměstí. — Návrhy důvěrnického sboru organizace národní strany svobodomyšlné stran uspořádání výstavy v roce 1916 ve zdejších městě postoupeny byly zdejší Ústředně k vyjádření. — Dodatečně bylo uděleno povolení ke stavebním změnám v novostavbě p. Fr. Černého na parc. č. 135-1 v Pospíšilově třídě.

Přednáška. V neděli dne 5. října bude přednáseti ve spolku paní a děvek »Anežka« vsdp. kanovník Dr. Fr. Reyl »O umění nestárnouti«. Malý sál »Adalbertina« v II. poschodí. Začátek v 8 hod. večer. Uvedení hosté jsou vítáni.

Nadace. Dne 2. listopadu 1913 rozděleny budou úroky z nadace zemědělských manželů Václava a Aloisie Poncových obnosem 44 K (čtyři místa po 11 K). Dle nadační listiny mají nárok na podělení v první řadě chudí příbuzní p. Václava Ponce, v druhé řadě chudí příbuzní p. Aloisie Poncové, rozené Budínské a posléze zdejší chudí. Žádosti za udělení požitků z nadace této podány buďtež i s doklady nejděle do 15. října 1913 v hodinách úředních v podacím protokole purkmistrovského úřadu v Hradci Králové.

Divadelní sezona v Hradci Králové 1913. Kolem 26. t. m. zavítá do našeho města k třinedělnímu pobytu činoherní společnost Sedláčkova. Společnost vypisuje předplatné na 12 her a abonentům určité hrany budou tyto kusy: Měšťáci, Osamělé duše, Perská kočička, Cyprina, Paní prezidentová Carevna, Pět Frankfurtů, Neklan, Don Qichote, Zkrocení zlé ženy, Blázen Tantis, Soud lásky. Předplatné z ochoty přijímá knihkupectví B. E. Tolmana.

Západočeské továrny kaolínové a šamotové v Hor. Březě zvyšují na základě usnesení správní rady ze dne 25. září t. r. akciový kapitál ze 4 na 6 milionů korun. — Lhůta k subskripci určena jest od 10. do 31. října t. r. a majitelům dosavadních akcií vyhrazena v této lhůtě na každé dvě akcie staršího vydání 1 akcie nová, v kursu 650 K. za kus po 400 K nom. Neakcionářům akcie vůbec nabídnuty nebudou. Příslušné přihlášky přijímá Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové, kdež také akcie za účelem vykonání upisovacího práva buďtež depónovány.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové, dne 27. září 1913 konaný, přivezeno bylo: hl: pšenice 347, žita 239, ječmene 274, oves 239, prosa 1.5, čočky 2, jetel. semínka 3, máku 25, cibule 27, brambor 100, jablek 42, hrušek 49, kop: zelí 30, kapusty 25, drobné zeleniny 85, mrkve 20; švestek 329 beček, podsvinčat 468 kusů.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v král. věnn. městě Hradci Králové dne 27. září 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 16.20 až 17.20, žita K 12.30 až 12.60, ječmene

K 9.40 až 10.30, ovesa 6.40 až 7.10, hrachu K 28.— až 32.—, čočky K 30.— až 50.—, jahel K 36.— až 40.—, krup K 24.— až 50.—, brambor K 3.60 až 4.—, jetelového semínka červeného K 90.— až 110.—, máku K 32.— až 40.—, 1 q: žitných otrub K 13.50, pšeničných otrub K 12.50, 1 kg: másla čerstvého K 2.88 až 3.60, sádla vepřového K 2.20 až 2.24, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce 9 hal., 1 kopa: zelí K 7.— až 9.—, kapusty K —.80 až 3.—, 1 pytel mrkve K 2.— až 2.60, 1 hl: cibule K 3.20 až 4.—, drobné zeleniny K 1.—, jablek K 6.— až 16.—, hrušek K 6.— až 15.—, švestek K 3.80 až 5.—.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühla nástupce),

**ateller pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.**

Doporučuji svůj závod veledůstoj. duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlépe doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

Časové. Nejnovější velikou národopisnou mapu jižní Macedonie spolu s doklady o násilnostech řeckých vojáků vystavuje v Grandhotelu Dr. A. Rudolf.

Česká banka filiálka v Hradci Králové. Celkový stav vkladů koncem září t. r. činí 24,507,117.74 K, tudíž o 501,408.53 K více než v měsíci předešlém.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc září 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,179,198 K, vloženo během měsíce 121,402 K, vybráno během měsíce 112,469 K, stav koncem měsíce 2,188,131 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,570,857 K, půjčeno během měsíce 342,944 K, splaceno během měsíce 344,583 K, stav koncem měsíce 2,569,218 K. Počet účtů 4171. Reservní fondy 222,326 K, závodní podíly 91,748 K, pokladní obrát 1,859,812 K.

Spořitelna Královéhradecká. Výkaz za měsíc září 1913. Vklady úsporné: Uloženo 294,295.31 K, vybráno 289,977.92 K, zůstatek 17,248,936.35 K. — Vklady odvětví šekového: Uloženo 113,806.98 K, vybráno 141,117.60 K, zůstatek 926,404.04 K. Cenné papíry 2,674,103.60 K, zápfčky hypoteční 10,465,420.49 K, zápfčky komunální 2,702,692.72 K, zápfčky na cenné papíry 27,915 K. Směnky 2,624,853 K 35 h. Uložené přebytky 363,188.91 K.

Blešno. Nedělní svatováclavská slavnost spojená s posvěcením nově vybudované kaple nákladem manželů Bartošových zdařila se nad veškeré očekávání. Podzimní slunečko koupalo se ve své vlastní záři vysílajíc zlatité paprsky na žlutnoucí listí. Za nádherné pohody shromáždilo se v této více na 1000 lidí. Úchvatný byl pohled na dopolední průvod, který zahájily školní děti, za nimi šly družičky, potom veledůst. duchovenstvo, pak úplná kapela třebechovická, místní obecní zastupitelstvo, Orlice, dorost a Orli, za nimi kráčeli mužové, ženy a mládež z nejbližšího okolí. V průvodu na 800 hlav čítajícím neseny byly prapory Katol.-národní jednoty Černilovské, Jednoty katol. tovaryšů v Hradci Králové, Katol.-národní jednoty v Pouchově, Katol. jednoty v Třebechovicích a Katol. jednoty v Týništi. Po nadšených slovech kazatele vp. St. Beneše posvětil vsdp. děkan Hanousek kapli za assistance dp. Světešského a dp. Beneše, načež tímto sloužena zpívaná mše sv. Odpolední orelský průvod (Třebechovice a Týniště) se slavnostním výborem a členy jednot hradecké a pouchovské byl živě od obecnictva pozdravován a dorazil přesně o 2. hodině do zahrady p. A. Čecha, kdež za krátko rozvířila se čilá zábava. Neúnavné naše družky z Blešna za pomoci členek našich skupin z Pouchova, Slez. Předměstí, Třebechovic snažily se, aby každý měl to nejlepší pohodlí; že snad v některých malčkostech nejevila se přesnost, omiluví každý, kdo zná, co to je pořádati větší slavnost. Nejméněji navštěvována byla kavárna, zřícená v jedné z místností k obydlí p. Čecha náležející. Útulná tato místnost byla velmi čteně vyhledávána, o což hlavní zásluhu ovšem dlužno připočísti spanilým družkám, tam zaměstnaným. Nemohu opomenouti zmíniti se o vtipné cikánce, která každému uhodne, o střelnici o policajtech a tombole, které podniky šťastně voleny přinesly obecnictvu pobavení. Že si mládež ani tanec neodpustila, a pěkného drnu použila, netřeba povídati. Mezi zábavou promluvil městostarosta Sdružení mládeže na thema »Idea svatováclavská« — ideou národní, na slova jeho navázal přítomný kaplan pouchovský dp. Havelka, za orelstvo promluvil br. J. Kozel z Týniště, a pozdrav přednesl p. R. Kozel. Večer uspořádaný věnoček byl velmi čteně navštíven a přátelská zábava udržela se do časných hodin ranních. Celý tento úspěch naplňuje nás nemalou radostí a máme pouze jedno přání, aby byl znamením dalšího postupu. — Sola.

Za zemřelým Antonínem Štefkem. V městečku Horním Jelení narodil se Antonín Štefek, řídící učitel ve Výravě. Byl poslán do Hilvát u Ústí n. Orli., kdež seznámil se s vsdp. Janem F. Seidlem, nyní děkanem v Holohlavech. Oba zde uzavřeli neochvějně přátelství, jež si zachovali až do smrti. Antonín Štefek byl vlastencem uvědomělým, osvíceným. Nadšení pro dobro národa postavilo jej v řady učitelstva. Působil ve škole blahodárně, horlivě. Byl si vědom toho, že posílá své věcence do víru života, jenž vyžaduje mužů pevných, vědomostí dobře ozbrojených. Antonín Štefek nejen pracoval obětavě ve škole, ale i mimo školu. Byl známým pomologem a často řečnil na sjezdech zahradnických. Účastnil se jako vynikající člen pomologických výstav ve Vídni, Praze i za hranicemi. Pracoval činně v oboru zahradnickém na panství kněžny Croy v Poříčanech u Králové Dvora, a můžeme o něm říci, že i v oboru národohospodářském sklízěl zasloužené vavříny. Jeho čilý duch stavěl ho v popředí i v životě politickém. Byl vůdcem strany přísně konservativní a pracoval obětavě pro katolické kandidáty. Hájil neohroženě katolické zásady pravdy a spravedlnosti, nedbaje přetčetných nepřátel, až konečně stal se obětí jejich. Byl zruinován i se svou rodinou. A v takových přetěžkých dobách hledal útočiště v kruzích čistě katolických, zvláště u svého starého a dobrého přítele, vsdp. vikáře J. Seidla. V 57. roce věku svého, zaopatřen byv dvakrát svatými svátostmi, dokonale tiše uprostřed svých milých. Zemřel věrný syn českého národa, ale idea jeho bude zářiti jako příklad budoucím. Drahý zesnulý byl doprovázen k poslednímu odpočinku mnohými korporacemi a truchlícími přáteli. Pohřeb jeho byl ilustrací lásky, úcty a vděčnosti upřímných přátel, z nichž bývalý kaplan černilovský dp. Jan L. Petrásek měl nad hrobem srdečnou řeč. A když spouštěli rakev do hrobu, tu přemnohým vytryskla z oka slza pohroužená nad ztrátou milovaného vlastence. Čest budiž jeho památce!

Křesťanský a Orelský Organisátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msgr. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhrátí velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Hofice. Oslava sv. Václava konána letos způsobem okázalejším proti rokům předešlým. Přispěla k tomu zvláště slavnost svčení vkusně opravené starobylé sochy Mariánské, stojící uprostřed hlavního náměstí. V čele průvodu, sestávajícího z přetčetného počtu věřících (a zvláště také téměř všech členů místních křesť. organizací) ubírala se školní mládež. Zvláště četně účastnila se mládež měst. školy dívčí, vedena svým dp. katechetou P. Ant. Vančurou. Také družiček byl dosti značný počet za dozoru slečen učitelky A. Hynkové a B. Roudnické. Svčení sochy, jež konal vldp. děkan Kousal za assistance vlbpp. Dra. Šternberského a Ant. Tvrdíka, započato případnou promluvou, v níž nastíněna stručně historie památné sochy Mariánské a modlitbou za živé i zemřelé dobrodince, jichž nákladem zřizena a obnovena, slavnost svčení sochy byla skončena. Pak ubíral se nesčetný průvod za zpěvu písní Mariánské, hudbou doprovázené, k neméně památné kapličce Mariánské, stojící na návrší za městem. Zde zase k četnému shromáždění vzletné, všele procítěné kázání o sv. Václavu měl vlbp. Tvrdík. Po litaniích a příslušných modlitbách vrátil se průvod do chrámu Páně, kde slavnost požehnáním s Nejsv. Svátostí skončena. — Večer pak shromáždili se v přehojném počtu členové místních organizací křesť. ve spolkové místnosti »Na Doubravce«, kde po zvolení předsednictva vzletnou, vlasteneckou promluvou o významu sv. Václava pro národ český promluvil duchovní rádce místních organizací dp. katecheta Vančura. Po něm ujal se slova horlivý člen a neúnavný cvičitel nejmladší naší organizace »Orlů« a v delší řeči promluvil podrobně o životě jak sv. Václava, tak i pramáteře jeho sv. Ludmily. Na to přečetl br. Vávra některé statě programu naší strany křesť. sociální vzhledem k životu a činnosti sv. Václava. Ke konci schůze na vyzvání br. Bartonička učiněna sbírka, jejíž obnos as 15 K rozdělen ve 3 díly a to: Útulně sv. Josefa, Útulně slepých dívek a zbytek fondu orelskému. Kéž by tento zdařilý, ušlechtilý večer svatováclavský byl opravdu začátkem dalších poučných a vzdělávacích večírků našich spolků! Zdať Bůh!

Slavnost sv. Václava v Ronově n. Doubr. Myšlenka úcty k sv. Václavu začíná si raziti cestu i tam, kde dříve nebylo dosti porozumění a pochopení. Naše město odšlo se v předvečer svátku světcova ve slavnostní háv a v pravém slova smyslu les národních praporů zavíral na znamení radosti a úcty k velikému patronu národnímu. Krátce před půl 8. hodinou seřadily se spolky před branou farní a to: vzdělávací katol. soc. spolek »Rovnost«, sl. spolky dobrovolných hasičů v plném počtu z Ronova n. Doubr. a Žleb. Chválovic, členové všech sdružení katolické mládeže, členové Hosp. odboček a několik členů městského zastupitelstva a hojnost obecního místního i cizího. Na dané znamení podvelitelem hasičů p. A. Němečkem za zvuků hudby ubíral se průvod ulicí Školskou, Čáslavskou, přes náměstí kolem

fary a parku, ulicí Svatokřížskou, kerá byla nejbohatěji ozdobena, k místnímu zámku, který jako v pohádce zazářil celý světly a byl mimo to ozdoben as tuctem lampionů na balkoně. Dále bral se průvod ulicí Zámeckou přes náměstí do ulice Závratecké až na Horku a zpět okolo celého náměstí k památné soše Mariánské, kde zapěn veškerým obyvatelstvem chorál staročeský »Svatý Václave« celý a pak národní hymna »Kde domov můj«. Nato vypálen byl nádherný ohňostroj. Pokud jsme pozorovali, sestával z čísel: řada vysokoletých rakét s ranami. 2 velká slunce trojdielná, rakety s deštěm padajících barevných hvězd, velikolepý hadový strom, výbuch hadů ve vzduchu, římské svíce, rakety různých barev, točivý prsten a na konec různobarevné bengálské ohně. Celý průvod lampionů, přes 80, obklopoval sochu Panny Marie a tvořil za čarokrásné noci pohádkový pohled. Účastníci odcházeli nadšení a konstatovali, že letos i místa neosvětlená zazářila v lesku. Nedej zahynouti nám, ni budoucím!

Ronov nad Doubravou. Paní A. Novákové, která věnovala všechny svíčky do lampionů k průvodu slavnostnímu o sv. Václavu, vzdává výbor spolku »Rovnost« upřímně »Zaplať Bůh!« — Ku dni 1. listopadu připraví spolek roztomilé divadelní představení dle povídky známého »besídkáře« p. Fr. Šupky »Tovární dělnice a její dva milenci« od Loučenského. Zdať Bůh!

Litomyšl. Na svátek sv. Václava konán u nás jubilejní průvod na památku vydání ediktu Konstantinského. V předvečer bylo slavnostně vyzváněno. Na svátek sv. Václava přistoupili nováčkové ke stolu Páně. Promluvu měl vlbp. kaplan Fr. Zrzavecký. Odpoledne konán průvod z proboštského chrámu Páně do klášterního, kdež měl promluvu vsdp. probošt Frant. Křivohlávek a vykonal zde předepsané modlitby. Odtud pak ubíral se četný průvod po náměstí k soše sv. Václava na náměstí, kdež rovněž vykonána případná pobožnost k svatým a patronům našim. V proboštském chrámu ukončena tato příkázaná jubilejní pobožnost. Z duchovenstva místního účastnili se této pobožnosti: vldp. staříčský školní a konsistorní rada Petr Čáp v. v., jenž vždy téměř, pokud mu možno, okázale na církevních slavnostech účast bře, dp. c. k. prof. gymnas. Vincenc Blažek, dpp. katecheti Fr. Lašťovička a Boh. Kacařírek, vlp. Fr. Zrzavecký a p. bohoslovec J. Průšek. Též třeba připomenouti, že vůdce-zpěvák z Osiky zpíval případné písně s lidem. Všecko sloužilo ku větší cti a slávě Boží!

Velký výběr! Nejlevnější nákup!
Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	— 85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10—
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/300	16—
70/140	2 55	220/320	18 70
90/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postel. Ia		vel. 200/100 kus	5 60 K
		180/90	4 50
	k oknu	115/140	4 30
	Molle	115/140	2 40
	Chinillimolle .	115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkáři: Honba, Pařci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy viněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Různé zprávy.

Ještě o dceři skladatele národní hymny. Potvrzuje se dalšími údaji, že stařena, kterou pokrokový tisk prohlásil za dceru kmponisty Skroupa, náleží do rodiny jiné. A teď malý dodatek. Skutečný syn skladatelův žije ve Vídni IX. (Wasagasse 9) jako universitní profesor a dvorní rada »Skraup«. Sám se přiznává v jednom německém listě, že česky neumí. Radí se tedy »Skraup« k jiným synům velikých mužů, kteří na svůj český původ — zapomněli. Šembera, Albert atd. — a nyní Skraup.

Židovský fanatismus. K vůli tomu, že Sarajevský arcibiskup Stadler dal na nějaký čas do kláštera a pak do naší církve přijal pravoslavné děvče, které se rozhodně chtělo státí katoličkou, spustila »Neue Fr. Presse« hřimavý pokřik. Do boje ovšem vyrukovaly i pluky jiných volnomyšlenkářů. — Nyní však obraťme list! Před krajským soudem v Stanislavi bylo postaveno 17 židů z obce Zawoje v okr. kalužském pro unesení nedávno pokřtěné židovské dívky za okolností přímo barbarických. Dcera židovského krčmáře Anna Bartfeldová ze Zawoje zamilovala se do katolického učitele ve Wistowě, Michala Taranky, jenž prohlásil, že by si ji vzal, kdyby se stala katoličkou. Dívka to slíbila. Opustila rodiče a uchýlila se do kláštera, kdež se k přijetí sv. křtu připravovala. Mezi tím židé z okolí podnikali věci všemožné, aby ji nazpět domů odvedli. Anna Bartfeldová byla zatím pokřtěna a s učitelem oddána. Nyní manželé

měli za to, že je všemu konec. Asi měsíc po svatbě přepadli židé v nepřítomnosti manžela školu, zmlátili a ztýrali manželku bestiálním způsobem. Když byla bez sebe, naložili ji na vůz a zavezli do Bohorodčan, kdež ji znovu tloukli, aby katolickou víru odpřisáhla a manželka se sfekla. Ona však setrvala. Konečně četnictvo ji z rukou židů vysvobodilo. — Co všechno považují vídeňští židé za pronásledování! Je to dle »Reichspostu« zavěšování křížů do obecných škol; zavraždění Krista židy jest prý bajka, učitelé stávají se nesvědčitými, vypravují-li dětem dějepravu Nového Zákona. Takové požadavky činí již Israel na učitelích ve škole leopoldovské za souhlasu leopoldovského okr. hejtmána a kandidát do říšské rady p. Blasel v templu opakuje píseň o pronásledovaném židovstvu. Tedy naposledy k vůli židům nesmí se přednáseti z náboženství ani ta historická pravda, která jest potvrzena netoliko pohanskými spisovateli, ale jež jest i zpečetěna krví milionů mýčedníků. — Nic se nesmí promluvit ani proti těm židům, kteří žili před dvěma tisíci let. Zato volnomyšlenkářští sluhové židovstva mohou vesele štvátí proti katolictvu nyní žijícímu. — Jsou paragrafy proti agitátorům, kteří vybízejí zřejmě k odpadům od různých církví. Dobrá! Soc. demokraté, volní myšlenkáři a protestanté chystají k roku 1915 vystoupení 100.000 katolíků z církve. Agitují, svolávají schůze, vydávají heslo: »Ven z církve!« rozesílají archy o vystoupení, ba docela jdou si stěžovat na místodržitelství, že někde státní úřady dost rychle jejich podání nevyřizují. A místodržitelství? Omlouvá se soudruhům, do schůzí neposílá své úředníky, agitace pro hromadné vystoupení z církve má úplnou vlnost. A přece prý kníže Thun a ministr kultu Hussarek jsou — klerikálové! Kdyby se taková akce rozšířila proti církvi židovské, stal by se z paragrafů hned ostře broušený meč.

K případu Bejlisovu. Celý rozsáhlý aparát židovský pracuje v pěti dílech světa všemi křečičky k tomu, aby obviněný ruský žid byl sprostěn obžaloby dříve, než rozhodnou právní znalci na základě svědeckých výpovědí. I rozhodní katolíci přejí si vždycky, aby člověk nevinně pronásledovaný nebyl trestán. Ale každý právník ví, že jest neomalenou vtravostí, jestliže občané, neznající povahu a průběh sporu, zasahují směle do práva soudního ve státě cizím. Pro Bejlisa, který jest obžalován z vraždy chlapce Jusčinského, má se vzrušiti celá Evropa. Židé »assimilovaní« i sienisté ve všech státech počínají si tak sanguinicky, jako by Rusko sahlo na hrdlo jim samým. Jaké přivaly lži byly vychrleny na katolické hierarchy! A lži ty měly za následek řvavé demonstrace. Tehdy se židovský tisk nic nerozčiloval, ba zapomínal docela konstatovati, že řemeslné hanobení jest podváděním veřejnosti. Jaké řady lidí nevinných padly v Rusku v revoluci za obět židovským pumařům! Tohle všechno mohlo býti. Nyní však židé »jménem slovanské humanity« rozesílali do našich vlasteneckých žurnálů projev ve prospěch cizích semity Bejlisa. Když turecká bestiálnost kosila na Balkáně sta nevinných křesťanů židovský Sion byl bez rádku. Když se hausírovalo proti katolictvu fanatickými schůzemi o »jedu z Judey«, židé tleskali jako diví. Nyní žádají od téže potupné společnosti, aby na rychlo obmezovala soudcovskou svobodu cizích právníků ve prospěch jednoho žida. Tedy »jménem slovanské humanity« má se jíti předem k osvobození Bejlisovu. Zato však katolíci Slováci mohou dále trpěti karabáč volnomyšlenkářských židů maďarských. — A jest hotovou drzostí strkati »rituální pověru« na krk katolíkům, jestliže tato skutečně existuje. To jest chytrost čistě židovská jestliže někdo jest nazván pověřeným proto, že podezřívá z pověry jiného. Kdyby se měla taková lež spláceti stejnou mincí, mohli by katolíci za pověřené vyhlásiti všechny soc. demokraty a volnomyšlenkáře, kteří vytýkají pověry katolíkům. Židovstvu jest dovoleno dokazovati věcně, že mezi židy rituální pověry není. Ale nutno různé židy zakřiknouti, aby nenazývali u křesťanů pověrou to, co patří do zcela jiné kategorie lidských vlastností. Má býti pravidlem právě pro židy »assimilované«, aby nestotožňovali svou věc s věcí žida každého. Pak sebe zbrklejší a hloupější skutek jednotlivého semity nezaviní odpor proti židům jiným. Vždyť přece v samém Rusku žily slovanské sekty křesťanské, které se dopouštěly z náboženského poblouzení hotových zločinů. Byly takové sekty i ve státech jiných. Křesťanstvo to přiznává. A kdy se za takové činy rotilo lidstvo proti křesťanům rozumným? Židovský projev protestuje, »aby pro politickou agitaci z nenávisti plemenné a náboženské bylo znásilněno právo a obětován člověk nevinný.« Jak najednou hlavní aranžéři protikatolických štvanic odsuzují nenávist náboženskou! Lidé, kteří ze zloby proti naší církvi vymýšlejí si a tisknou celé potupné romány o Kristu a Panně Marii, najednou se tváří jako by panovala veliká nesnášlivost proti konfesi židovské! Buďte beze strachu, synagogy vám každý přeje. Zápas křesťanstva se pohybuje na půdě národohospodářské, jak sami dobře víte, ale vy sami chcete přenášeti boj na půdu církevní. Každému, což jeho jest! Skutečný katolík musí si přát, aby vyšla na jevo jen ryzí pravda, aby nikdo nebyl trestán nevinně. Ale zároveň musí protestovati proti velikému semitskému privilegii, jakého se obviněným křesťanům nikdy nedostává a za jaké katolíci nežádají.

Čechové! S obavami i s důvěrou v době na výsost trudné obrací se k vám o pomoc těžce zkoušená Ústř. Matice školská s obavami, aby slzy Vaše zápasem o národní život nebyly již vyčerpány, s důvěrou, že právě zvětšenou obětavostí a vytrvalostí nezdolnou rozptýlíte všechny pochyby a v niveč rozmetáte škodolibé obmysly

svých nepřátel, že nových sil dodáte českým menšinám, pod útliskem již již zoufalým. Neboť vězte: kdyby i letos po tolika zklamáních české menšiny a jejich děti byly Vámi opuštěny, připravujete sami sobě, svému národu předčasný hrob, a pohřbíte v něm všechny ty oběti milionové, které jste záchraně své národnosti přinesli. Jen vytrvalost přemáhá svízele a my dnes prosíme: Vytrvejte ve svatém zápase za práva svých bratrů na pomezí národnostním, za práva svých dětí, za práva svého národa, nelekajíce se obětí sebe větší. 16.000 dítek v mateřských školách v Čechách, na Moravě i ve Slezsku čeká spásy a záchranu od Vás, svých ochránců, a od nikoho jiného, a ti nešťastní, pro něž české školy dosud není, těší se alespoň nadějí, že se dočkají, budete-li chtít Vy. Jest možná, aby ještě dnes, kdy se vžilo vznešené heslo: »Vše pro dítě«, bylo v české hrudi srdce tak tvrdé, aby litovalo obětí na vzdělání a záchranu českých duší? Odpůrcové naši sliby lákají a násilím vhnějí děti do svých škol. Nezaslouží si české dítě, abyste mu věnovali alespoň takovou péči, jakou mu věnujete Vaši nepřátelé? Ústřední Matice školská stará se poctivě a usilovně ve svých opatrovních, školách mateřských, obecních, středních i ve školách podporovaných o záchranu české mládeže svému národu. Každý Čech pošle štědrý dar svatováclavský bez vyzvání a bez váhání Ústřední Matici školské v Praze. Umožněte nám plnit i nadále velký úkol národní obrany a záchranu, který Matici světil prozíravý vůdce našeho národa Dr. František Ladislav Rieger s ostatními zakladateli české obrany. — Výbor Ústřední Matice školské.

Všelcos. Dle červnového výkazu statistického úřadu čítá Vídeň 2.115.254 lidí, v tom 26.539 osob aktivního vojska. — Dojčič odsouzen byl pro atentát na král. chorvatského komisaře bar. Skerlece na 16 let do žaláře. — Dne 29. září začala Rakousko-uherská banka vydávati nové 20korunové bankovky. Nyní obíhající bankovky 20korunové s datem ze dne 2. ledna 1907 se stahují a berou z oběhu počínaje 2. lednem 1914. — Pro velký nával studentů zahraničních — zejména z Ruska — na pruské vysoké školy, určil nyní pruský ministr vyučování nejvyšší počet, přes který návštěva cizinců nesmí jíti. — Pro nedostatek objednávek zastavily v pondělí práci kladenské válcovny pražské železářské společnosti až do 9. případně do 19. října. — Ve Vratislavi pro zprznění 72 školek zatčeno 31 osob (z lepších kruhů), jiných 8 sebevraždou vyhnulo se zatčení. —

Soc. demokratická věda. »Zář« zase dokázala, že »uvědomělním a po vědě bažícím« soudruhům jest milé nejzakrnělejší copenství, kterým se dá zlehčiti církev. Co již dávno odbyto vědou jako nechtuné báchori, to znovu a znovu soc. demokraté kladou před oči svého čtenářstva, jako by ani neměli zdání o pokroku historického badání. Přes deset let tomu, co očistil dr. Kalousek stkvěle postavu sv. Václava od starých povídek o jeho pobožnostkářství, o jeho nestatečnosti. Dokázal mistrnými důvody, že za svého patrona válečného prohlásili Čechové rytíře, ctěného pro statečnost daleko za hranicemi. Dokázal, jak se podařilo státnickému dumyslu a energii, svatého knížete zachovati celitost země České a respekt k ústřední vládě. »Zář« však nazývá sv. Václava fanatickým pobožnostkářem, jenž nestaral se o vládu a jen (!?) ministroval a pekl hostie a při tom nadobro království České zanedbával. Vychován byl německými (!) kněžími, neboť tehdy se exportovalo křesťanské náboženství do Čech z Německa, jež prostřednictvím svých kněží a pod rouškou křesťanského náboženství připravovalo si v Čechách půdu k jich podmanění. Podařilo se jim zfanatisovati Ludmílu, bábu Václavovu, a ta přenesla za pomoci německých kněží své pobožnostkářství na Václava. Nebyl nikterak chabý ani statečný. Hned z počátku své vlády nedělal nic (!) jiného, nežli že mačkal víno, pekl hostie a do Němec odváděl 500 hřiven stříbra a 120 volů. Oslavují-li sv. Václava dnes klerikálové, pak rovněž dávají na jevo, že přešli si takového vladaře, který by tlačil víno, pekl hostie, posluhoval kněžím, stavěl kostely a o nic více se nestaral. Divíme se, jak tento slaboch i našimi vlasteneckými kruhy mohl býti vybrán za vzor českého knížete, a že bezvýznamná jeho vladařská éra je tolik oslavována! Za vojvody rázu Václavova musili bychom se dnes pěkně a rychle poděkovat a nikdo by se neodvážil stavět na jejich počest pomníky! — A tyto lži tolik do očí bijící nezakřikne žádný patentovaný vlastenec pokrokový. Naopak »pokrok« bude klekat dále před osvíceností soudruhů a bude nazývati vytrvale zpátečníky katolíky, kteří proti mrzačení českých dějin vystupují s použitím nových historických důkazů.

Kávové přísady a náhražky jsou věcí důvěry. — Z toho důvodu nekupuje také opatrná hospodyně nikdy volných kávových náhražek, u nichž nemůže býti zjištěno, odkud jsou. — U zboží vyváženého jedná se začasť jen o lacinou cenu; jakost je věcí ponejvíce vedlejší.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. F. Snopek: Apoštolské slovanství Konstantin-Cyryll a Methoděj. Vzdělávací knihovny katolické sv. 57., seš. 3. a 4. za 70 hal. — Poklad věřících. Lidový list k uctění Nejsv. Svátosti Oltářní. Řídí P. M. Š. Švec. Roč. 14., čís. 9. Předplatné na rok 1.50 K. — Rádce duchovní. Časopis kněžstva československého. Řídí F. Vaněček. Roč. 20., čís. 11. Vychází měsíčně za předplatné 8 K. —

Z nakladatelství Benediktinské knihtiskárny v Brně. Hlídka. Vědecká revue. Řídí Dr. P. Vychodil. Roč. 30., čís. 10. Roční předplatné 10 K. — Květy Mariánské. Po-

řádá P. K. Lux. Roč. 30., čís. 10. Roční předplatné 1.60 K. — Olgota a Tábor v církvi katolické 313—1913. K jubilejní 1600leté oslavě ediktu svobody. Napsal Dr. J. A. Opletal. Cena 50 hal. — Václava Kosmáka sebrané spisy. Díl 17., seš. 107. Na pět sešitů lepšího vydání předplácí se 2 K, lacinějšího vydání 1.30 K. —

Nákladem J. Otty v Praze. Spisy L. N. Tolstého, lidové vydání. Povídky II., seš. 2.—6. po 20 hal. — Sebrané spisy Zikm. Wintra. Sv. 5.: Šat, strava a lékař v XV. a XVI. věku. Seš. 7.—10. po 30 hal. — Frt. Heritese sebrané spisy, díl X.: Na niti humoru. Seš. 2.—14. Sv. XI. Maloměstské humoresky, seš. 1.—10. Sv. XIII. První vzlety. Z mého herbáře. Bůh v lidu. Sešit 1.—3. po 30 hal. — Salvátor. Román. Napsal Al. Dumas, přeložil dr. J. Sterzinger, ilustroval V. Oliva. Seš. 41. a 42. po 30 hal. —

Z nakladatelství A. Reinwarta v Praze. Základy semenářství. Návod ku poznávání nejdůležitějších semen rostlin pěstných a jejich hlavních plevelů, pojednání o zjišťování užitečné hodnoty semen na základě zkoumání čistoty a klíčivosti, o stanovení výsevu dle kiloprocet, návod k sestavování směsí pro louky dočasné i trvalé, jakož i pro různé druhy půdy. Napsal Jos. Koukol, dipl. agr. učitel. Text provázen jest obrázky. Cena 70 hal. — Zuzitkování švestek. Pojednání o racionálním pěstění a sklizni švestek, o zavařování jich, výrobě povidel a marmelád, o sušení švestek a zařazení sušáren, jakož i o výrobě slivovice a příslušných předpisech zákona k tomu se vztahujících. Napsal H. Peřina. Za 70 h. —

Vlast. Časopis pro poučení a zábavu. Řídí Tom. Škrdl. Roč. 29., čís. 12. Bohatý obsah. Roční předplatné 10 K. Nákladem družstva Vlast v Praze.

Archa vychází v Prostějově 1. dne každého měsíce. Vydává K. Dostál-Lutinov. Roč. 1., čís. 9.—10. Předplatné na rok 6 K.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zábavu a ženské sociální otázky. S přílohou »Katol. učitelka«. Řídí a vydává P. K. Zamykal v Olomouci. Roč. X., čís. 8. a 9. Číslo za 30 hal.

Květy lásky. Lidový měsíčník, věnovaný opuštěným dětem. Řídí P. A. Hoffman. Administrace na Král. Vinohradech. Roč. 9., čís. 10. Roční předpl. 2.40 K.

Kazatelna. Homiletický časopis. Pořádá F. B. Vaněk. Roč. XI., čís. 9. Vychází nejméně 10krát v roce za předplatné 6.60 K. Nákladem Em. Šprongla v Pelhřimově. —

Hříšnice. Drama o 3 dějstvích. Napsal Jos. Skružný. Nákladem J. Liebicha v Praze. Cena 1 K.

Vzkříšení. Kalendář katol. lidu československého. Roč. VII.—1914. Cena 1 K. Při hromadných objednávkách velká sleva. Kalendář s bohatým obsahem jest všeho doporučení hoděn. Nákladem České sekce diecévního komitétu v Českých Budějovicích.

Zářekého kalendář českých pekařů na r. 1914 ve skvostné vazbě za 1.50 K. — Přes 500 poučných článků zařadeno jest v 22. ročníku tomto. Objednávky vyřídí V. Zářeký v Praze-II., Václavské nám.

Naše kalendáře. Opět předkládá nakladatelství p. V. Kotrby svým čtenářům své katolické kalendáře. Letos desky kalendářů ozdobeny vkusnými a případnými obrazy od malíře p. V. Klimánka. Že i povídky a články, zábavné, poučné, historické i hospodářské čtenáře pobaví i poučí, za to ručí jiným přispěvatelům: V. Špaček, A. Šťastný, Xav. Kryštofek, Al. Dostál, A. Simerská z Bolandenu, Plešinger, Thein, Švrdlík, Bartoň, Kronus, Klimmel a jiní. Nádherné celostranné přílohy: Alešův Sv. Václav, umělecký barvotisk, Sv. Antonín od Murilla, Sen Panny Marie, Kristus učí apoštoly modlitbě, Pán Ježíš jede na oslátku do Jerusalema, Nanebevzetí Panny Marie od akad. malíře Urbana, Sv. Pavel káže Athénským, Cokoli jste učinili jednomu z bratrů mých —, Anděl strážný, Útěcha v Kristu, Zdravas Maria, Primitice, Vzkříšení Páně a j. doplňují a vyzdvihují cenu kalendářů těch. Kalendářů jest 11 různých druhů a to: Malé 60haléřové: Vlastenecký Poutník, Svatováclavský kalendář, Maria, Meč, Praha, Vlastenka; velké: Vlastenecký Poutník Svatováclavský za 1.40 K; Rodina díl I. a II. v tuhé vazbě po 2 K. Rodina díl I. se skládá ze tří korunových kalendářů: Marie, Meče a Prahy; Rodina díl II. složen je ze Svatováclavského kalendáře, Vlasteneckého Poutníka a Vlastenky. Při objednávce aspoň 50 kusů poskytují se velké výhody, jež na požádání ochotně sdělí administrace Cyrillo-Methodějské knihtiskárny a nakladatelství V. Kotrba v Praze-II.

Nákladem R. Prombergera v Olomouci. »Český houbař« prof. dra. J. Macků jest nejlepším dílkem o tomto předmětu v české literatuře, provázen jest 162 vyobrazeními jedlých i jedovatých hub na 20 tabulkách a 20 černými na 16 tabulkách, vázán v celopletěné vazbě prodává se za nepatrnou cenu 3.80 K. — Řed. Fr. Polívky »Klíč k úpné květeně zemí koruny české« jest výbornou příručkou i pro laiky, an dle něho lze určit každou květinu zcela přesně. Přináší na 976 stranách 1566 vyobrazení a pěkně upravený a vázaný výtisk se prodává za 12 K. Odbornými kruhy byl přijat nadšeně. Upozorňujeme své čtenáře na výborné příručky tyto, které každému zpříjemní pobyt v přírodě a naučí každého tuto lépe chápati a více milovati! Doporučujeme! — Kazatel. Homiletický čtvrtletník. Roč. 20., čís. 4. Předplatné celoroční 7 K. Řídí F. Jirásko, katecheta c. k. reálky v Nové Pace.

Každého, kdo český píše, nutno upozorniti na potřebnou pravopisnou pomůcku, která právě vyšla v novém přepracovaném a rozmožněném vydání; jest to »Rádce správné češtiny« od prof. Dra. Petra Zenkla, který v sešitech po 40 hal. právě počala vydávati Česká grafická společnost »Unie« v Praze. »Rádce« sestaven

jest abecedním pořádkem takže každý v něm snadno se vyzná a příslušné pravopisné pravidlo nalezne. Upozorňujeme na tuto knihu, všem potřebnou, své čtenářstvo a vše ji doporučujeme. Celé dlo vyjde v 13 sešitech.

(Zasláno.)

F. T. panu Bohumilu Bekovi v Kutné Hoře.

Za krásné, opravdu umělecké a ne drahé provedení stavby nového oltáře Nejsv. Srdce Páně pro farní chrám Páně ve Zbýšově dovoluji si vzdáti Vám tímto poznovu nejsrdcečnejší dík. Oltář všestranně se líbí a neopomínám při každé příležitosti Vás umělecký závod vše doporučiti.

Farní úřad ve Zbýšově,
dne 18. září 1913.

V. Žilka, farář.

Výborová schůze Politického družstva tiskového

pod ochranou sv. Jana Nepom. v Hradci Králové
bude

ve středu dne 8. října 1913, o 2. hodině odpo.
v diecézním spolkovém domě »Adalbertinum«, Jiřkova tř.
č. 300—I. v Hradci Králové.

Dr. František Reyl,
jedenatel.

Dr. Frant. Šule,
předseda.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudla, řídí ve Vyšším Ústí)
doporučuje P. T. veleředstoj. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Vazbu knih v jednoduchém i
přepychovém mo-
der. provedení ry-
chle zhotoví uměl.
závod knihařský: **Richarda Šimáčka**
v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

TRY v plech. lah.
za 30 a 50
haléřů.
Všude k do-
stání.
Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Jesle kostelní
úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby
atd., dosud neupotřebené, prodají se levně. —
Dotazy zodpoví
J. Honěk v Dobrušce.

Obrázky svatých
v různých cenách, levně
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové (Adalbertinum).

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Pronajme se

od 1. ledna 1914 odchodem dlouholetého nájemce pana Al. Dvořáka, který si koupil
hotel »Kuchynkú«, uprázdněný

hostinec „U české koruny“ v Chrasti

i s krámem, na náměstí se nalézající.

Příslušné nabídky předložiti jest podepsanému řiditelství, kdež do podmínek
nájemních lze nahlédnouti.

Řiditelství biskupského velkostatku Chrasti,
dne 30. září 1913.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardv
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —
pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 146 st., Malá Kariava
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, stěny, vsazením.

Veškeré rozpočty, kresby i odborná rada bezplatná, bez
vší náležitosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

PIANINO

levně na prodej.

Dotazy do admin. t. l.

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúctojnému ducho-
veastvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlácování

oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Taktéž dodávám celá
nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústátnímu jednání dostavím se na požádání taktéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.
Závod založen r. 1898.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h.

Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mýdlářství a parfumerie v Hradci Král.

Hornoslezské

uhlí

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství
za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Král.

Hlavní sklad v Hradci Králové
v Komenského třídě.

Přečtete a dobře uschovejte tento inzerát —
bude vám hned anebo později jistě potřebný.

Kancelář „LABOR“

inzerční kancelář, přijímá inserty do všech
časopisů domácích i zahraničních za
velmi značných výhod. — Sprostředkuje
účinný a čilý styk mezi inserenty a kon-
sumenty. — Nabízí svoje služby v ruz-
ných záležitostech životních. — Máte
v Praze nějaké soukromé anebo úřední
řízení aneb pochůzku u různých úřadů,
peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.?
Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? —
Chcete se dozvědět o té neb oné věci
pochybnou pravdu? Hledáte pro někoho
nějaké vhodné místo? Chcete koupit ně-
jaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru
anebo realitu koupit nebo prodat? Hle-
dáte nějakou osobu v Praze, v Čechách
nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete
vymáhat dlužní třebas i dubiosní po-
hledávky? Hledáte svědomitého právního
zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním
slovem: navíte-li si v některé věci rady —
obratte se s důvěrou na naši kancelář.** — Ne-
patrný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou
anebo ve známkách dlužno zaslati předem. —
Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh
zbytečných cest atd.

Pište ihned: Kancelář „LABOR“, Praha-II.,
Vladislavova ulice č. 1477.

Každý upřímný majetný náš stoupenec
ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny, Praha-II.,

na úrok až

Spálená ulice č. 46 n.

5%!

Dopíše si o složení
listy.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veleúctoj. ducho-
veastvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo speci-
ální výroby. Trikové a látkové zboží. Právě žigrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem.

se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibere, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Filosofie a náboženství.

Napsal Jan Snížek.

III.

Co souditi konečně o třetím systému těch, kteří připouštějí přece tento spor, zachraňují se tím, že uznávají na obou stranách pravdu, mimo spornost? »Víra i rozum«, praví, »to dvě kvality nesmířitelné, dvě incommensurabilia; sféry jejich celkem jsou oddělené; něco jiného tedy může býti pravdou v náboženství a něco jiného ve filosofii a vědě. Myšlenka takového kompromisu není nová. Již ve XIII. století (r. 1277) fakulta pařížská s biskupem Štěpánem odsoudila thési jistého Benta a Averroistu, kteří hlásali, že něco může býti pravdou dle filosofie, a nepravdou dle víry katolické. Ve věku XV. Petr Pomponatius učil, že nesmrtelnost duše, jakkoli pravdou theologickou, jest bludem dle filosofie i ve stol. XVI., někteří z původců protestantismu drželi se téhož učení. Sám Luther nejednou význačně kladl zásadu, že, »co jest pravda v theologii, není vždy pravdou ve filosofii« — o čem Crusius napsal obšírnou rozpravu na obranu Lutherovu. V minulém století vystupuje s toutéž domněnkou Petr Bayle, který ve svém historicko-kritickém slovníku často si umiňuje, by spor mezi vědou a vírou vytýkal, a při tom ani víře ani rozumu klanu nepřičítá. Za našich konečně dob obnovil tuto nauku Jakob Froschhammer, který činně rozdíl mezi filosofem a filosofii, filosofu kázal se poddati autoritě církve a filosofii vyzval učiti přímo nepřátelsky. (Bludy Froschhammerovy odsoudil Pius IX. ve slavné encyklice z 11. prosince 1862 Gravissimas inter.) Na tomistě tak lichým stanovisku brání se dosud strana orthodoxní německého protestantismu proti vítězným úsměškům strany racionalistické.

Nevím, zda někdo by se nalezl, který by se držel takové zásady v theorii; ale je jisto, že v praxi kompromis ten mezi vírou a vědou má u nás mnoho zastanců. Ten ve filosofii jest Heglovec, tvrdí s Heglem, že Buh jest neosobní, obecní, živostanem atd. — a v životě privátním chce býti katolíkem, před křížem smeká, o velkonočních vždy jde ke zpovědi. Onen na kathedře jest darvinistou, přidržuje se zásady, že člověk pochází z opice, že theorie kreacionismu (t. j. nauka, že Pán Buh svět stvořil) jest prý hypotézou nesouhlasnou s vědou — a přece v kostele, pomodliv se Otče náš a Zdravas, dodává též: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země. Jiný četl život Ježíšův od Renana, domnívá se, že Renan má pravdu, ale z dávného zvyku před Matkou Boží pálí světlo.

Takové řešení poměru víry k rozumu bylo by výhodné, ale na neštěstí jest ono ze všech nejnerozumnější. Pravdu má rozum, pravdiva jest víra, — a mezi jednou i druhou pravdou jest spor! Je-li tomu tak, pravíme, pak i víry i rozumu třeba se zřici. Víry třeba se zřici: neboť víra (aspoň katolická) učí, že takový spor jest nemožný. »Poněvadž pravda pravdě neodporuje«, praví církev na sněmu lateránském V., pravíme, že »všeliké tvrzení protivné pravdě osvícené víry jest naprosto (omnino) bludné.« Tak také církev vždy učila a učila a tutéž pravdu v této době na sněmu Vatikánském potvrdila a opakovala. Třeba také zřici se rozumu, nebo nic rozumu patrnějšího nad to, že zapření pravdy jest bludem. Tedy ze dvou tvrzení opačných jen jedno může býti pravdivým — jest to v základě sama zásada sporu, první a nejjasnější ze všech zásad rozumových, na niž všechny jiné zásady spočívají. Je-li proto tato zásada mylná, všechna věda se rozpadá. Kdo se tedy utíká ke zmíněnému kompromisu mezi vírou a vědou, ten i dogmatu víry odírá i nejpřímější ze zásad rozumu, podmiňující všelikou vědu. A proto, jak řečeno, i s vírou i rozumem je u konce.

Nic pak tu nepomáhá, ani utíkat se ke kvalitám nespojitelným ani rozeznávání oddělené sféry, různá stanoviska víry a rozumu. Kdyby jistě víra a rozum měly se k sobě jako kvality nesmířitelné, kdyby se pohybovaly ve sférách celkem oddělených, to jediné by povstalo, že poměr mezi pravdou víry a pravdou rozumu nedal by se náležitě označiti. Ale nijak by z toho nenásledovalo, že co víra tvrdí, rozum může popřiti rovněž správně, čili: že totéž může býti pravdou ve víře, a bludem dle rozumu; nebo to, jak řečeno, bylo by zrušením všeliké pravdy, zároveň vyzutím se z víry i z rozumu. Jsou některé pravdy víry, zvané tajemstvími, potud nepoměrné rozumu, že rozum nemůže pochopiti jejich vnitřních důvodů, nemůže pochopiti jejich proč — ale i v takových rozum nevidí nutného sporu čili kontradikce svým zásadám. Nejvíce pak jest dogmat, v nichž i takové nesmířitelnosti s rozumem není, a jichž pole není zcela různým od pole rozumu.

Co konečně značí to rozdělení, které dnes tak často lze slyšeti: z toho stanoviska to jest pravdou, z onoho stanoviska ono; ze stanoviska Heglo-

va Buh jest neosobní bytostí, ze stanoviska náboženského Buh jest osobním; ze stanoviska katolicismu duše jest nesmrtelná, ze stanoviska vědy nemá nesmrtelnosti? Co to má znamenati, že tak učí Hegel, tak materialisté a tak katolicism? — To fakt, kterého nikdo nepopře; co to má značiti, že hledíc na věc z jednoho stanoviska, jedno zdá se pravdou čili jest pravděpodobným, z druhého však stanoviska druhé? V pravdě to připuštění sporu mezi pravdami jest tak patrná pošetilost, že těžko by bylo chápati, jak se mohlo v tolika hlavách pomásti. Skeptické nauky samy pojmy pravdy a bludu pomátly a na místo pravdy postavily pravděpodobnost. Přišli jsme tedy k výsledku, že všechny vytáčky uznati shodu víry s rozumem jsou prosty rozumných důvodů a vedou k důsledkům nerozumným. Poslyšme tedy, jak církev katolická, učící slavnostně svět na sněmu vatikánském, tuto shodu pojímá a vykládá.

Sněm rozeznává nejprve, jak jsme to shora učinili, rozum a víru, jednak subjektivní (principio), jednak objektivní (objecto): subjektivní »neboť jedno víme přirozeným světlem rozumu, druhé vírou Božskou« t. j. na slově Božím spočívající a z daru Božího pocházející; objektivní: neboť víra »kromě pravdy, jichž rozum přirozeně nabýti může, podává nám k věření tajemství v Bohu skrytá, o nichž bez zjevení věděti bychom nemohli. Dvojí tedy druh pravdy, dle sněmu, obsahuje předmět víry: jedny, které náležejí také do oboru rozumu, které rozum sám i objeviti i dokázati může, jako jsou: existence Boha jako Pána a Stvořitele našeho, duchovnost a nesmrtelnost duše a p., druhé, které přestupují sféru rozumu, vlastní tajemství, jako jsou: Trojice, Vtělení a j.

Těchto rozum vlastní silou odkryti nemůže, ale »jsa osvícen vírou, když je pílň, pobožně a střídavě zkoumá, přichází z milosti Boží k pevnému porozumění těmto tajemstvím, velice hojněmu (fructuosissimam); jednak analogií s pravdami, které přirozenou schopností pojímá, jednak spojením těchto tajemství mezi sebou a s cílem konečným člověka. Nikdy však rozum nemůže proniknouti tato tajemství tak, jako proniká pravdy náležející do jeho vlastního oboru. Božská totiž tajemství z vlastní přirozenosti tak převyšují rozum lidský, že i po obdržení zjevení a přijaté víře zůstávají pod záclonou víry a jako v oblaku jakémisi skryté, pokud v tomto smrtelném životě putujeme od Pána: přece vírou žijeme a ne věděním.«

Potom praví sněm, že ani v těchto tajemstvích ani v jiných pravdách víry není podstatného s rozumem, praví sněm, nikdy přece mezi vírou a rozho sporu úmysly. Třebas totiž víra jest nad rozumem, praví sněm, nikdy přece mezi vírou a rozumem nemůže býti skutečné neshody, neboť též Buh, který tajemství zjevuje a víru vlévá, obdařil také ducha lidského světlem rozumu. Ani pak Buh sobě samému odporovati, ani pravda pravdě nikdy odporovati nemůže. Marný pak takového sporu účel hlavně odtud pochází, že buď dogmata víry jinak, jak církev je myslí, pojata nebo vyložena, nebo vymyšlené domněnky (opinionum commenta) za zásady rozumu se berou. Proto sněm (potvrzuje slova V. sněmu lateránského) zamítá falešný kompromis mezi věrou a rozumem a prohlašuje, že nesluší se křesťanu jinak věřiti v náboženství a jinak ve vědě něco bráti za pravdu: Pravíme tedy, dí, že všeliké tvrzení, protivné pravdě osvícené víry, jest naprosto bludné . . . A proto všichni věrní křesťané netoliko nemají zastávati takových domněnek víře protivných, jako pravých vědeckých výsledků, ale spíše povinni jsou naprosto mjeti je za bludy, svádějící bludným zdáním pravdy.

Na konec naznačuje sněm kladné poměry rozumu k víře z této harmonie obou pochodící: Netoliko víra a rozum nikdy v neshodě býti nemohou, ale i vzájemně se podporují: neboť pravý rozum dokazuje základy víry a osvícen jsa jejím světlem, rozvíjí vědu věcí Božských; víra pak osvobozuje a chrání rozum před bludy a mnohonásobnou obohacuje jej vědou. Rozum odvádí základy víry, t. j. jak shora řečeno odůvodňuje pravdy metafysické: že jest Buh vševědoucí a pravda sama!

Kulturní jiskry.

Kulturní vyspělost starověku. Benediktin dr. Landesdorfer z Ettalu vydal brožuru malou, ale velice obsažnou: »Die Kultur de Babylonier und Assyrier«. V ní dokazuje, že základnu babylonské kultury tvoří zemědělství. Zakládány sýpky, které v čas špatných žní určovaly snesitelnou cenu obilí a v čase hladu byly státními zásobárnami pro chudinu. Vydávána ustanovení na ochranu zemědělství, stát obstarával statistiku o stavu rolnictví. Na p. polní nástroje nesměly býti zabaveny, placení daní bylo rolníkovi v případě špatných žní odpuštěno. Obdělávání půdy bylo dvojí: vlastní a pronajaté. Nejčastější formou pronájmu byl tak zvaný polonájem, kdy nájemce stálého nájemného neplatil,

ale odváděl vlastníkově polovinu žně, vydrží náklad polí a platě daně. Šlo-li o pronajmutí nových lánu, pravidelně v prvním roce neplatil nájemce ničeho, v druhém jenom skrovně. Pracovní smlouva mezi zaměstnavatelem a dělníkem byla vždy písemná. Zákon Hammurapila ustanovuje zavedení zvěrolékařů, kterým uložena zodpovědnost za ošetřování dobytka.

Poněvadž Babylonie vyspěla značně v obchodu, vytvořilo se tam zdokonalené peněžnictví. Ve starých zachovaných památkách se mluví docela i o bankovních domech. Banky poskytovaly peníze podnikatelům (ovšem žádající úroky), sprostředkovaly placení. Výše úroku se řídila poptávkou a nabídkou. Zákon přísně stanovil meze.

Královská pošta přejímala záсылky a dopisy. Babyloňané, žijící za hranicemi, měli právo ochrany svého vládce. Proto vyměňovány často diplomatické nóty. Poesie, literatura, školství byly ve značném rozvoji — jako u Egyptanů. Nic nového pod sluncem! Dávno před Caesarem a Augustem byly na světě tak bystré a uvážlivé hlavy jako dnes. Tedy Babyloňané měli vyspělou kulturu dávno před tím, než Řekové a Římané začali určovati kulturní rozvoj v zemích kolem Středozeemního moře. Nové výzkumy se množí a potvrzují stkvěle některé údaje Písma sv. A jest pro katolickou církev ctí, že na výzkumech značnou měrou heron podíl učení katoličtí kněží.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%
dle výpovědi.

Boj za první českou universitu. Universita Pražská dle zakládací listiny Karla IV. ze 7. dubna r. 1348 byla založena hlavně pro národ český. Otec vlasti sděloval, že založení děje se proto, aby věrní obyvatelé jeho království, kteří stále lační po plodech věd, nejspouce nuceni dožebrařovali se o cizí almužnu, našli v království stul duchovního nápoje pro sebe připravený. Nechtě nejsou nuceni k vůli vyhledávání věd kraj světa obcházení a cizích národů se prositi. Také povolal Karel za professory na universitu většinou ty učence, kteří byli rodilými Čechy. Ovšem měli-li zde také cizinci studovati, bylo nutno jim učiniti ústupky. Protože pak počet cizích studentů daleko převyšoval Čechy, převládal někdy vliv cizinců nad tendencemi českými. Karel však těšil Čechy, že budou sami »pány a dědici«, až vyspějí ve vědách.

Před husitskou válkou universita byla od cizinců opuštěna. Od té doby uboze živořila nejprve pod správou kališníků a pak protestantů. Poněvadž jí byly statky již od husitů uloupeny, nalézala se po celé století ve stavu velice ubohém. Aby si místní rozmnžili poněkud příjmy, začali na počátku století XVII. voliti za rektory neumělé šlechtické synky. Čekali, že bohatí otcové za tu počtu poskytnou nějaké subvence — ale klamali se. Přišla Bílá hora — a universita vzpamatovala se zase jen zásluhou katolíků. Český národ však byl v příčině práv na universitu odstrkáván.

Konečně když r. 1879 vstoupili poslanci čeští do rady říšské, podali císaři žádost za rovné právo českého jazyka na universitě pražské. Němci rozhodně protestovali proti utraktivisování university; vždyť prý jest toto vysoké učení pro syny celého Rakouska. Ať prý se zřídí pro Čechy universita nová! Němci při tomto návrhu počítali na to, že veškeré značné jmění a jiné věci zůstanou při universitě staré — a nové české že se nedostane ničeho.

Dr. Stremayer se snažil, aby byl nadále universitě zachován německý ráz. Ministroví ostře odpověděli posl. Zeithammer, jenž pravil: »Bylo by to smutné pro nás Čechy, kdyby Jeho Excellenci ještě dlouho bylo přáno, aby rakouská správa vyučování řídila se jeho duchem. Je to žalostno a bezpříkladno, že národu, jehož inteligenci a vzdělanost nikdo nepopírá, a jenž je s to, aby si vědecké ústavy sám platil, odírá se vědecké vzdělání prostředkem vlastního jazyka vyučovacího.«

Dr. Matuš vyvracel námitky o nedostatku českých učitelských sil. Hr. Jindřich Clam Martinic pravil, že jde o to, aby se českému národu poskytl, co mu podle jeho dějin i podle ústavy jakožto právo přísluší.

Ministr Stremayer pak prohlásil, že byla by žádoucí rozdělení university, ale nedovoluje to finanční stav státu. Čl. 19. základního státního zákona nemá se rozuměti tak, aby veškeré národnosti měly stejné vyučovací ústavy.

Na to odpověděl posl. Zeithammer: »Zač dáme? Za právo své! Finanční moment nepadá na váhu, ostatně my si to sami zaplatíme, neb z našich

peněz především říše žije. Tvrdí-li ministr, že naši žádosti vadí státní interes, dívím se vůbec, že rakouský ministr může takto mluvit, neb státní interes vyžaduje především, aby se šetřilo práva a uspokojení obyvatelstva státu. My německé národnosti ničeho nechceme ujmout, my však chceme nabýti, nač nám přísluší právo. To přesvědčení však chovám, že za nynější správy vyučování v Rakousku k cíli nedojdeme, a že od ní, pokud v ní bude panovat duch nynějšího ministra, náš národ ničeho očekávat nemůže a neočekává!

Dne 21. února 1880 přijata byla resoluce Jirečkova v říšské radě hlasováním dle jmen 163 hlasy proti 147. Němci zuřivě mluvili proti resoluci, zvláště dr. Sax, jenž tvrdil, že oprávněným nárokům národa českého stalo se již zadost!

Dne 19. srpna 1880 jmenování byli mimořádní professoři dr. Ant. Frič a dra. Em. Borecký řádnými professoři s českou řečí vyučovací na pražské universitě. Dne 23. října 1880 jmenován byl mimořádným professorem s českou řečí vyučovací soukromý docent dr. Goll. Německé listy vídeňské účtořily na vládu pro tato jmenování.

Ve schůzi akademického senátu pražské university dne 8. ledna 1881 jednalo se o návrhu, měli býti fakulta právnická a filosofická rozdělena na českou a německou. Dr. Rulí (za právnickou fakultu) a dr. Mach (za filosofickou fakultu) rozhodně se proti tomu vyslovili. Jediný prelát Th. Dr. Borový (za fakultu theologickou) rázně hájil požadavky české.

Ministr vyučování Conrad v rozpočtovém výboru dne 9. února 1881 odpověděl na učiněný dotaz českých poslanců, že vláda uznává oprávněnost českého národa na universitu, a že uvažuje o tom, jakým způsobem bude možno, přání tomu vyhověti, a že, jakmile dotyčná komise svou práci vykoná, stanou se náležitá opatření buď cestou administrativní, buď zákonodárnou.

Hr. Jindřich Clam-Martinič vyslovil své uspokojení, že ministr vyučování uznal výslovně právo českého národa na uspořádání pražské university ve smyslu rovnoprávnosti i možnost, aby se provedla.

Posl. Jireček odmítl tvrzení Sturmovo, že by nynější universita byla bývala založena pro Němce, poněvadž Karel IV. docela jinak ustanovil. Po vlastech českých rozproudilo se mocné hnutí a z obcí českých docházela hojná osvědčení, žádající důrazně provedení rovného práva na universitě. Proti tomu vyslovovaly se zase obce německé, žádající, aby zřízena byla nová, samostatná česká universita.

Dne 4. března 1881 započala své porady anketa v příčině provedení rovnoprávnosti na universitě pražské za předsednictví místopředsedatele bar. Weebra.

Konečně stal se rozhodný krok. Císařským rozhodnutím ze dne 10. dubna 1881 nařizeno ministrem vyučování, že pražská universita má býti rozdělena ve dvě části s dosavadním společným titulem a že mají býti učiněny přípravy, aby se toto rozdělení stalo skutkem počátkem studijního roku 1881—1882.

Leč Němci činili všemožné průtahy a jiné obtíže. Konečně došlo k památnému hlasování v pan-ské sněmovně 10. února 1882. Pro návrhy menšíny ustanovené komise (pro českou věc) hlasovali všichni církevní hodnostáři až na opata Karla. I Poláci do jednoho hlasovali pro právo české.

Zákonu universitnímu dostalo se pak nejvyššího schválení dne 28. února 1882.

Tak vráceno bylo českému národu dědictví Karla IV.

Zvěčnělý archivář Brandl pronesl o události té tato památná slova: »Zřízením university korunován jest boj náš za národní osvětu, universitou českou vstupujeme jako stejně oprávněný člen mezinárodní kulturní národy evropské!«

Ovšem nedostalo se nám hned university celé. Neboť zřízeny, vlastně rozděleny byly prozatím jen fakulta právnická a filosofická. Na fakulty medicínskou a theologickou došlo o mnoho let později.

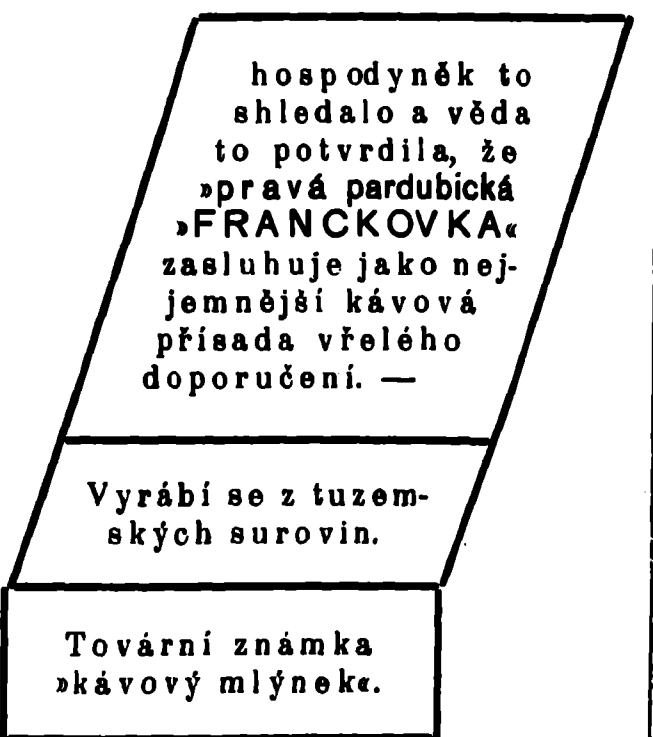
Nová synagoga. Čím houževnatěji žádá Volná Myšlenka, komandovaná od židů, aby katolíci se odvrátili od svých kostelů, aby katolické náboženství bylo vyloučeno ze škol, tím rychleji vzrůstají synagogy, tím houževnatěji židé lpí na svém právu, aby jejich mládež byla vychovávána v duchu konfesse židovské. A zvláštní, jak volnomyšlenkářské kruhy, které protestují proti zřízení každého konfessního ústavu katolického, k ústavům židovským jeví nejvlídnější toleranci!

Dne 28. září otevřena ve Vídni nová synagoga za přítomnosti místopředsedatele svob. p. Bienertha jako zástupce Jeho Veličenstva císaře. Nejdříve byl položen závěrečný kámen. Místopředseda svob. pán Bienerth uchopil se první kladívka se slovy: »Nechť Boží požehnání spočívá vždy na této svatyni. Přání toto vyslovuji jako zástupce našeho nejmilostivějšího císaře a krále«. Na tato slova následovalo bouřlivé provolávání »slávy« Jeho Veličenstvu. Na to vrchní rabin Guedemann blahřečil Jeho Veličenstvu a požádal slavnostní hosty, aby vykonali modlitbu za Jeho Veličenstvo, který byl vždy a zůstane světloňosem židovstva. Slavnost

byla ukončena zapěním hymny rakouských národů. —

Nač židé právo mají, to jim přejeme! Také jest patrné, že ve svých náboženských citech nejsou v »klerikálním« Rakousku nijak utiskováni. Ale stejným právem žádáme, aby bylo šetřeno citů obyvatelstva katolického. Jestliže sama židovsko-volnomyšlenkářská »Neue Freie Presse« jest silnou oporou konfesse židovské, ať laskavě uváží, že naše vyznání není ve smyslu skutečného pokroku a osvícenosti za vírou židovskou a dle toho nechť se zařídí!

Mnoho tisíc

Obnovená kaple sv. Václava ve chrámu Svato-vítském. K nejvroucnějším ctitelům sv. Václava náležel Karel IV. Dal také vyzdobiti kapli Svato-václavskou tak nádherně, že byla považována od současníků za div světa. Kaple ta dokončena v předvečer svátku Dědice země České 27. září 1366. Zdi byly pokryty leštěnými drahými kameny, zlatem a vzácnými obrazy. Rakev pro ostatky svět-covy byla vyrobena z ryzího zlata, lebka sv. Vác-lava obložena celá zlatem. V hlavách rakve umís-těna byla podoba sv. Václava, řezaná ve vzác-ném dřevě, mající v pravé ruce kopl s praporeč-kem, na němž byla vyobrazena orlice. V levici po-doby svět-covy spočíval štít se lvem z perel. Pak tu byly obrazy dvou andělů, Krista, císaře Karla s chotí. Po rakvi pak byly desky s obrazy, předsta-vujícími sv. Víta, sv. Vojtěcha, sv. Václava, sv. Ludmilu a sv. Pět bratří atd. Byly zde koruny, kříže a velice četné ozdoby, což vše posázeno smaragdy, safíry, rubíny, perlami atd.

Byla tu tak veliká umělecká bohatost, že ně- které detaily na stěnách dokončeny teprve r. 1372, ačkoli kaple vysvěcena již 30. listopadu 1367.

Sigmund náhrobek z lakoty zrušil. Došlo ko- nečně nyní k důstojné renovaci kaple tolik památ-né, v níž Otec vlasti přečasto se modlil.

Po celé dva roky kaple byla opravována, tak že byl vstup obecnstvu do ní uzavřen.

Probošt Msgr. Hora věnoval 100.000 K na pořízení nového oltáře v této kapli. R. 1911 zji- štěno, kde a jak jsou uloženy ostatky svět-covy. Pak začaly opravy tak, aby se zachoval ráz staré gotické, renesanční i barokní výzdoby. Klenba o- pravena, malby po pečlivém očištění malíře Mik- sche zazářily jasnými barvami. Retušování obme- zeno jen na skrovné plošky. Živost barev tedy jest dílem starým. Nejkrásnějším obrazem »Života sv. Václava« jest příchod knížete do říšského sně- mu a vítání ho od císaře Jindřicha. Protože četné leštěné polodrahokamy scházely, nahrazeny ze starých zásob. Skvostná kovová mřížka ze XIV. století byla obnovena. V čele kaple na východní straně zřízen znovu hlavní oltář, pro jehož čelo u- žito staré gotické plastiky. Hrobní oltář sv. Vác-lava sestaven ze staré gotické tumbly. Dne 27. m. m. ráno Jeho Em. neidp. kardinál Pražský posvětil kapli za přítomnosti celé kapitoly Svatovítského dómu, jiného duchovenstva, spolku sv. Václava a jiných četných věřících. Kaple, z níž jest vstup ke komoře s královskými odznaky, jest již otevře- na všem věřícím a svědčí celým svým rázem jak o zbožnosti, tak vlastenectví a uměleckých sna- hách našich předků. Pokud bylo potřebí renovace, vidíme, že nynější umělci velmi dobře pochopili svůj úkol, tak že po dlouhé práci kaple jest ve- likou chloubou českého lidu.

Nové objevy na Velehradě Děvíně. Archeolog inž. F. L. Červinka pověřen byl prováděním archeo- logického badání na hradě Děvíně, o němž má se za to, že byl bájeplným Velehradem velkomorav- ského knížete Rostislava. Inženýr Červinka píše z Děvína o svých dosavadních objevech: »Mé dáv- ně domněnky a sny se vyplnily. Hned první zkou- šky kopání na Děvíně ukazují nade všecko zřejmě, že tu máme opravdu co činiti s ohromným hraze-

ným městem z doby říše velkomoravské. Naleze- ny spousty stěpin s vlnovkou, železné zbraně a nástroje, hromady nedohořelých trámů atd. Sy- stematické kopání by muselo poskytnout materiál přímo báječný.« — Inž. Červinka již před lety ve zvláštním spisku upozornil na to, že Velehrad, o němž činí se zmínka v prastarých letopisech, ne- stál na půdě nynější Moravy, ale buď v Děvíně anebo v Nitě. Domněnku jeho potvrdil J. E. dr. Zavasil svým spiskem, v němž dovozoval, že v době Velké Moravy byly velehrady dva: jeden Rostislavův, jenž stál v Děvíně, druhý Svatoplá- kův, jenž nalézal se v Nitě. Kroměřížský archivář msgr. Snopek slíbil »Našinci«, že napíše o děvín- ském Velehradě článek, v němž k hypotéze Za- vadilově a tím i Červinkově zaujme stanovisko.

Chamtivec odsouzen. V Plzni byl postaven před porotu, známý pohlavár a funkcionář národ- ně-sociální Ferdinand Kadeřábek. Obžalován byl z dokázaného podvodu. Vylákal dle obžaloby na řadě osob podvodným způsobem dohromady 20000 K, a to dle žaloby dílem paděláním smének, na něž podpisoval inž. Friče, šéfa svého, s nímž byl v přátelském poměru, dílem tvrzením, že peněz těch potřebuje pro inž. Friče, jenž za ně prý opatří službu některým lidem, na nichž půjčovatelům pe- něž záleželo, atd. Při líčení hájil se obžalovaný tím, že sménky podpisoval se svolením inž. Friče, jemuž prý skutečně také peníze odváděl. Inženýr Frič však jako svědek pod přísahou prohlásil, že vše je nepravda. Ferdinand Kadeřábek odsouzen byl na základě výroku poroty na pět měsíců těž- kého žaláře.

Projevy učitelské oposice proti hospodaření ústředí. V »Učit. Novinách« prohlašují opozičníci, že byli donuceni k veřejné kritice, protože jinak nebylo možno zjednatí nápravu. »Vzpomeňme jen, kolik lidí zakřikl na schůzích jednatel B. Skála!... Byla vykonána drahá superrevise našich podniků, která měla rozptýliti všechna nedorozumění a kte- rá prý přinesla funkcionářům ZÚS plné zadosti- čení. Ale zpráva revisní v plném znění se důsled- ně přísně tají (na písemný návrh kol. Smrtky.) Re- visní protokol má téměř 70 stran, jest v něm plno číslic — jest tudíž nevýslovně důležit, a to zvlá- šť tím, že má řadě funkcionářů zjednatí satisfakci a celé organizaci klid k nutné práci! Ale předsed- nictvo ZÚS, ač samo o důležitosti mluví, jedná s ním při nejmenším nevhodně. Na schůzi 30. pro- since 1912 mimo program širšímu výboru dává jej čísti. Zcela správně kol. V. Hanuš, jenž zastu- puje naši skupinu, se tomu vzpírá a dle interních zpráv str. 69. žádá: »Zpráva o superrevisi není vůbec na programu. Žádám však: Podrobný pro- tokol o superrevisi hospodářských podniků buď dodán všem členům širšího výboru ZÚS. Teprve po jeho prostudování může býti dán na program schůze širšího výboru ZÚS, který tuto superre- visi si vyžádal a na ní se také usnesl. Jinak by ce- lá superrevise byla zbytečná a škoda nákladu na ni. Z této zprávy teprve se namnoze dovíme, co dřívější širší výbory nevěděly po kolik let a vne- se to právě světlou do tmavého hospodářství ú- středí.« Abyste nemusili o tomto správném, ba nutném návrhu dáti hlasovati, chopili jste se výra- zu »tmavé hospodářství« a vyvolali jste proti kol. Hanušovi bouři, která se stala již Vaším osvědče- ným manévrem, jak jste dokázali opět na schůzi 20. března nesprávným chopením se a zneužitím jména Smrtkova! Proč jste se bouřili proti sprá- vnému způsobu projednání revisního protokolu ce- stou organizační? . . . Vy jste nedali revisního pro- tokolu též delegátům učitelských jednot, kteří tvo- ří nejvyšší instanci spolkovou, valnou hromadu, a přece oni měli na revisní zprávu úplnou plné prá- vo, ba bylo povinností výboru ZÚS, aby sám ji delegátům ku prostudování předložil! Zasloužíte jen pokárání za to, že byli delegáti opoziční dnu- ceni jednáním Vaším, zmocniti se postranní ce- stou revisního protokolu! Již to, to jediné by sta- čilo ve zdravé organizaci, aby původcové této zvláštní »cesty organizační« v čele nestáli! . . . Odkazujete nás na cestu organizační po všem tom, co se stalo? Povězte veřejně, proč jste nedali a nechtěli dáti úplné revisní zprávy k prostudování členům širšího výboru, proč jste nedali úplné re- visní zprávy delegátům učitelských jednot, proč jste pořizovali výtahy a referáty pro jednotlivé schůze, jak Vás usvědčuje jednatelská zpráva za r. 1912—13, kde na str. 125. čteme: »sestavila (su- perrev. komise) v řadě schůzí referáty o superre- visi jednak pro členy širšího výboru, jednak pro důvěrnou a veřejnou valnou hromadu delegátů.« Kdybyste nám byli dali úplnou revisní zprávu a slušně odpovídali na naše výtky, kdybyste se byli podrobili důsledkům revise — byli bychom snad vašimi obhájci, ale teď jsme a zůstaneme vašimi žalobci!«

O náboženství napsal náš přírodopyslec Dr. Bohuslav Raýman: »Náboženství nežije z minu- lých mocí, nýbrž z přítomných. Vědy ničeho ne- nalezly, co by dokázalo, že Boha není, ba naopak obrovský vývoj vědy přivádí nás k výsledkům, jimiž vstupují do nepochopitelné výše idea aranžé- ra světa. Náboženství zůstane silným, jestli samo- statnosti svoji samo ze sebe nabude, jako to učinila věda. Ono nás sjednocuje, osamostatňuje proti při-

rodním násilím, ono nás vzpružuje, koncentruje k našemu útočišti k — Bohu. Člověk i v přírodních vědách nejlouběji vzdělaný, jenž sám nejzákladnější pravdy nalezl a dobře cítí, co je pravda, živě vzpomíná ze života svého i matky své chvíle, kdy všechno to ostatní připadalo mu slabým, chabým proti neodvratné síle elementů mu nepřiznivých, a kdy jako slabé dítě utíkal se zamhouřenýma už očima do klína oné obrovské moci dobrovolně, v nezdolné pochybnostmi vděčnosti. Každý člověk sám o sobě přizná, že v takových momentech byl a že se tak s dobrotivou osobní mocí setkal a ten si oblíbí i křesťanství, v jehož středu stojí vznešená postava dokonale Čistého — Krista.

Finanční umění »Samostatnosti« Mladoběský redaktor V. K. Blahník v pardubických »Neodv. Listech« uveřejnil 2. listopadu r. 1912 tato slova: »Samostatnost založena jest na podkladě finančních švindlů a nepoctivých machinací. Případy, jako jsou půjčky »Samostatnosti« v Semilech, prostřednictvím Beneše, na Vinohradech prostřednictvím dra Novotného, nám ukazují, jak představují si státoprávníci moderní vydávání novin.«

K tomu dne 7. května t. r. (když se státoprávním žalobcům podařilo odročit porotní přelíčení) přinesly »Neodv. Listy« tyto řádky: »Nejen že se tu jedná o oklamání radní komory, jest zjevně ze všeho, že »Samostatnosti« šlo o odročení za každou cenu a právě jako na falešných a namnoze na korektních základech vybudovati finanční podklad svůj, o který se ve sporu jedná, tak na základě nepravdivých údajů chtějí oddáliti spravedlnost, která se nad nimi sklání. Jest tedy patrné, že se »Samostatnost« vším právem líčení toho bojí a že oddaluje věc proto, aby se jednak poněkud zapomnělo na aféru a někdy v mrtvé a lhostejné saisoně, aby vzala vubec žalobu zpět, jednak aby všem bylo znemožněno na nějakou dobu užití zdrčujícího materiálu, který v důkazu pravdy jest nahromaděn a který jasně dokazuje, že slova, že žalovaná »Samostatnost« postavena jest na podkladu finančních švindlů a podvodných manipulací peněžních, jsou slabá, nýbrž že možno vším právem tvrditi, že »Samostatnost« jest vybudována z peněz, jež byly vykradeny a podvodně vymanipulovány z chudých peněžních ústavů, v nichž si někteří státoprávníci získali vlivu.«

10. května v témž listě napsáno, že měl hájiti vlastně čest svou dr. Novotný, ale ten se skryl za »Samostatnost.« To ho však neuchránilo kritiky jeho finanční činnosti, která vykazuje takové položky, že finančníci nad nimi sprásknou ruce. Doufá-li dr. Novotný, že během čtyř měsíců sežene důkaz o své bezúhonné činnosti v Občanské záložně na Královských Vinohradech, pak jest na omylu, neboť celý způsob vedení pod správou, v níž zasedá on s drem Hajnem, jest takové povahy, že směřuje ke katastrofě, jež ne rozsahem, ale způsobem vyrovná se semilské. Nic nemohlo tak dobře dra Novotného charakterisovati, jako předporada před schůzí Ústřední banky českých spořitelců, kdež doporučoval řed. Pátka jako znamenitého, geniálního finančníka, až musil býti okřiknut. Toho Pátka, který Sporobanku zavedl do těch míst, že musila odepsati 250.000 K na dubiosní úvěry (vypravuje se, že mezi tím je též za 64.000 K směnek »Samostatnosti«) a 650.000 K na dubiosní obchody v Bukovině.

Pro tyto a jiné ostré kritiky stíhán byl Blahník soudně, ale nejhůře bylo u srdce právě žalobcům, protože machinace státoprávníků opravdu zasluhovaly velikých výtek. Dne 23. září Blahník byl uznán chručimskou porotou nevinným. Obžalovaný uvedl, že dr. Novotný nechal v Občanské záložně na Král. Vinohradech jako její předseda, neoprávněně vyplatiti na směnku 18 tisíc K správní radě »Samostatnosti«, jejíž byl předsedou. Protože směnka nebyla správně vystavena, tři členové správní rady záložny své funkce složili.

Původní vydavatel »Sam.« dr. Hajn nechal si povolit v městské spořitelně semilské úvěr, který dostoupil 33.500 K, s úroky na 35.000 K. Když však měla býti finanční činnost spořitelny zrevizována, tu její ředitel a starosta města Ed. Beneš dal za směnky Hajnovy do záruky své parcely, které odhadl člen ředitelstva spořitelny Kosař na 69.218 K 75 h. Jen na základě tohoto vysokého odhadu poskytnuto směnce pupilární pojištění. Později však soudním odhadem vyšlo na jevo, že pozemky ty mají cenu pouze 9285 K 14 hal.

Ed. Beneš byl společníkem firmy Jos. Prokopa synové a spol., která učinila úpadek. Passiva odhadují se na 2.260.000 K. V obchodních knihách této firmy, když byla již nejméně 600.000 K pasivní, je zaznamenán dar 7000 K »Samostatnosti.« Mimo to společník její Ed. Beneš v té době koupil za 10.000 K 25 podílů družstva »Samostatnosti.«

Potom redaktor Blahník líčí historii odročení prvního líčení. Mělo býti konáno dne 6. května, ale dne 5. května bylo odročeno, mimo jiné též proto, že dr. Ant. Novotný, předseda družstva »Samostatnosti«, nemohl se prý dostavit, poněvadž dle na cestách za hranicemi.

Blahník vypověděl: »Já v den, kdy mělo být líčení konáno, dlel jsem za soukromými záležitostmi v Praze, a tu byl jsem překvapen sdělením, že

pan dr. Novotný je doma. Telefonoval jsem do kanceláře, arcit' bez sdělení svého jména, a tu mi dr. Novotný sdělil osobně, že je ochoten mě přijít. Došel jsem k němu tedy s inž. Jelínkem a od kterého z kancelářských úředníků jsme zvěděli: že dr. Novotný je již několik dní doma.«

Žalující líčili situaci, jako by to finančníctví bylo v nejlepším pořádku, ale zaplétali se do rozporů. Dr. Hajn tvrdil, že družstvo »Samostatnosti« převzalo od něho deficit za poslední rok, kdy on byl jejím majitelem, bylo toho prý asi 10.000 K. Předseda správní rady družstva dr. Novotný tvrdil zase, že družstvo nepřevzalo nic, jen prý se zaručil výkonný výbor dru Hajnovi za jeho deficit, a družstvo pouze půjčilo výkonnému výboru, který, jak to bývá, neměl zrovna peněz. Dr. Hajn tvrdil, že od semilské záložny neměl žádné půjčky, nýbrž od Ed. Beneše, ale vyšlo na jevo, že v knihách spořitelny půjčka jeho zanesena je. Dr. Hajn to vymlouval, že nevěděl, odkud Beneš peníze má. Bývalý člen správní rady Občanské záložny na Král. Vinohradech JUDr. Otto Gintl uvedl, že úřadování v záložně zdálo se mu příliš laxní. Příklad se směnkou »Samostatnosti« přiměl ho, aby správní radu opustil, ale přičin bylo více. Další svědci dr. Friedrich a p. Vojt. Brzák po případu se směnkou »Samostatnosti« také ze správní rady záložny vystoupili. Svědek disponent p. Pavel Housa ze Semil vypovídal o upisování akcií pro Českou tiskárnu, jak prováděno bylo v Semilech. Většinou byly placeny hotově, kdo však neměl, tomu opatřil půjčku. Jednu akcií upsalí tehdy společně též pp. Böhm a Vondráček a peníze půjčila jim městská spořitelna na směnku bez jiného podpisu. Později prolongační směnka umístěna u záložny a tu ji svědek spolupodepsal. Vondráček, úřední sluha, splatil 30 K, a pak přepustil ji Böhmovi s jich slevou celou. Tak to bylo také s jinými upisovateli podílů. Další svědek p. ředitel měšť. škol Fr. Kalina ze Semil, který je členem sanační komise semilské městské spořitelny, potvrzuje, že dne 6. května 1912 bylo vzato na vědomí, že směnky dra A. Hajna, podepsané firmou Jos. Prokop synové a spol. v Hostivě, znějící na obnos 33.500 K, kryty jsou vložením hypotéky na pozemky p. Ed. Beneše. Dále potvrdil také, že v knihách fy. Jos. Prokop synové a spol. je zápis o převedení 7000 K na »Samostatnost.« Když byla prováděna inventura a zjišťoval se stav jmění firmy, bylo také zjištěno, že má za 10.000 K podílů »České tiskárny.«

V úterý odpoledne 23. září výslech svědků byl ukončen. Následovaly řeči drů Novotného a Hurycha, zástupce žalujících a dra Horlivého, obhájce obžalovaného. Po resumé předsedově odebrali se porotci k poradě. První žaloba, která byla v »Samostatnosti« ohlášena 4. listopadu min. roku a podána byla 25. prosince, byla prohlášena za promlčenou. O druhé žalobě rozhodli se porotci takto: Přisvědčili k vině obžalovaného 8 hlasy ano a 4 hlasy ne, na eventuální otázku, zda se obžalovanému důkaz pravdy zdařil, odpověděli 11 hlasy ano a 1 hlasem ne.

Třetí český sjezd pro péči o slabomyslné a školství pomocné koná se dne 5. a 6. října v Polské Ostravě. Budou tam proneseny řeči: »Výsledky péče o slabomyslné, Z nových výzkumů o děti slabomyslném, Infekční choroby a slabomyslnost dětská, Právní a finanční stránka při zřizování škol a ústavů pro slabomyslné, Péče o venkovské dítě slab. jinde a u nás, Výsledky ručních prací na pomocné škole, Slabomyslná mládež a alkoholism, Feriální kolonie žactva pomocných škol« atd. Tedy zajisté sjezd velice záslužný, vpravdě lidumilný. Vstup na sjezd a do výstavky jest volný.

SINGEROVY ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u labského mostu 279.

Národohospodářská hlička.

Národohospodářské informace mají býti zcela nestranné. Skutečná statistika nemá se zakrývat, má se přiznati, pokud zemědělec na určité úkoly stačí. Jinak ten, kdo přítomnou situaci líčí příliš růžově, kdo poměry vychvaluje, jenom rolnictvu škodí. Volalo se sice, jak agrární strana provede svéprávný vývoj — a pojednou při větší dodávce honem hledala pomoc u židovsko-německého spekulantů.

Nedávno G. P. Brožek napsal kritickou úvahu o družstvech pro chov vepřového dobytka. Kritik ve »Venkovu« smysl jeho slov překroutil, vyčetl mu naprostou neznalost poměrů, povrchnost. Sna-

žil se ztropiti si z vývodů Brožkových smíchl. Brožek však odpověděl v »Nár. Listech« dne 25. září: »Trvám na tom, že nejen u nás v Čechách, ale v celé říši je nedostatek vepřového dobytka, a nic nezmění na tom okolnost, že dle úředního sčítání z r. 1910 připadlo v Rakousku na 1000 obyvatelů 225 prasat a v Čechách na 1000 obyvatelů dokonce jen 150 prasat. Jaká to ohromná spousta masa, připadá-li 150 prasat na 1000 obyvatelů! Že nedostatek vepřového dobytka zde je, nejlépe dokazují tržní zprávy, dle nichž nejen u nás v Praze, ale i ve Vídni a jinde platí se kg českých prasat 1.78—1.84 K. Vidno to i z toho, jak nepatrné procento tvoří domácí vepř na celkovém obratu trhu pražského. A což ten přirost obyvatelstva? O tom pan autor asi zůmyslně nechce nic vědět. Je vlastně zcela přirozeno, že vývodů mé musily narazit na odpor kruhů agrárních, vždyť zemědělci u nás všechny snahy, směřující k otevření hranic pro dovoz dobytka cizozemského, všemi prostředky potírají a proto nikterak nepřekvapuje, že i proti myšlence směřující ke zřizování družstev pro chov vepřového dobytka zaujali stanovisko nepřátelské.«

Na adresu jiného spolupracovníka »Venkova« Brožek adresuje odpověď: »Pan Batík praví, že chov vepřů u nás udělal veliké pokroky, více než se domnívati můžeme, i že naše zemědělství je úplně schopno hraditi potřebu masa vepřového, nejen pro obyvatelstvo naší země, ale že je i schopno opatřiti dostatek masa pro vývoz. »Všecka ta horečná činnost«, kterou p. Batík v úvodu svého článku se zabývá a o níž praví, že mi není známa, vím, že k žádným pozitivním výsledkům dosud nedovedla. Páni agrárníci subvence pro chov dobytka určené si pěkně rozeberou, ale nějakých výsledků není — o těch nevědí ani sami — těch několik málo prasat, které vypěstují a o nichž mluvil přítel prvního článku »Nesprávný úsudek« ve svých statistických datech, stačí páni agrárníci sami snísti. Kdyby nebylo k nám dovozu polského vepřového dobytka a jiného, ie nade vši pochybnost jisto, že vepřové maso u nás prodávalo by se jako lahůdka v některých čelnějších delikatesních obchodech. Méně majetné vrstvy střední a dělnické vepřové maso by si koupiti nemohly. Hospodářská politika zemědělců, tak jak dnes oficiálně u nás je provozována, a hospodářská politika stavů ostatních, najmě stavů živnostenských, jsou dnes snáry úplně protichůdné, které naprosto sloučiti se nedají. Zaujatí zemědělci také nikdy neuznají, že otázku drahoty z většího dílu zavinili svou hospodářsko-stavovskou politikou, ač je to fakt, který vubec popřiti, ani nijakým způsobem oddebatovati se nedá.«

Těmito řádky je dána satisfakce kaceřovaným zemědělcům katolickým, kteří se snaží důležitému stavu rolnickému pomáhati účelněji a to nikoli výhradně na účet stavů jiných. Agrární subvence, ač již byly tak značné, posud pro obecný prospěch rolnictva mají význam velice nepatrný.

Zemědělská prodejna dobytka v Praze VII. upozorňuje, že má v záznamu značný počet adres kupců a koupěchtivých na koupi hus. Žádá pp. chovatele a pěstitele hus o přihlášky s udáním ceny a přibližné váhy kusu, způsobu krmení, zda-li jsou husy oškubané, částečně podrostlé, jaké množství se v místě ke koupi nalézá a případně vše bližší. Přihlášky jsou bezplatné a nezávazné. Odpovědi frankované (korespondenční listek stačí) řízeny buďtež na adresu: Zemědělská prodejna dobytka v Praze VII., ústřední jatky. Telefon č. 3586.

Zase židovský rekord. Z Pešti sděluje se dne 30. září: Na majitele pešťského velkoobchodu knoflíky a prýmkářským zbožím Hammerschlag a spol., Bedřicha Hammerschlaga, učinilo mnoho věřitelů firmy trestní oznámení, ježto prý zboží, poskytnuté mu na úvěr, zašantročil za směšně nízké ceny a z výtěžku daroval prý velké obnosy příslušníkům své rodiny, aby o peníze tyto připravil své věřitele. Na firmu, jež následkem krise po mnoha změnách padla, vyhlášen byl 16. května t. r. konkurs. Passiva činí 350.000 K, aktiva pouze 51.000 K. Zdejší listy oznamují, že nařízené policejní vyšetřování odůvodnilo již několik udání poškozených věřitelů. — Pešťský velkoobchod firmy Šimon Gottlieb nást. ohlásil insolventci. Passiva činí 1.650.000 K. Firma se snaží, aby dosáhla vyrovnání. —

Zahradnická výstava, kterou pořádá ve dnech svatováclavských firma Jindřich Vaněk, velkoobchod semenářský, ve dvoranách svého obchodního domu Maribor v Praze-VII., Vltavská ulice u jatek, budí opravdu všeobecnou pozornost. V háji exotické zeleně kyne přichozímu vchod k vestibulu, jímž vchází stromořadím vavřínů do prostranné dvorany. Zde vítají jej tisíce rozkošných dětek bohyně Flory. Celá sbírka přes 300 druhů jifinek kaktusovitých uvádí odborníka i laika v údiv. Ve vedlejší dvoraně pak vévodí zelenina. K zelenině druží se oddělení hospodářské. Tu jest pochvalně se zmíniti o firmou zúšlechťeném obilí. Také ostatní vystavené druhy semen, květinových cibulí zajímají budou i laika, a to tím více, že výstavy účastnilo se mimo více jak 300 vystavovatelů našich zahradníků a rolníků z celé oblasti československé i celá řada interessentů z ciziny. Doporučujeme návštěvu tohoto českého milionového

závodu po čas výstavy. Naskytá se nejlepší příležitost, shlédnouti český podnik semenářský, jenž jest tou dobou největší v rakouské říši.

Valná hromada I. českého spolku pro zveleben včelařství, zahradnictví a chovu hospodářského zvířectva v Chrudimi koná se v neděli dne 5. října 1913 o 2. hodině odpolední v Žumberku v hostinci p. Karla Boháče. Na programu jest rokování o těchto otázkách: »Vady našeho drůbežnictví«. (Pojedná paní M. Trachtová, ředitelka hospodyňské školy.) »Žužítkování ovoce«. (V rozhovor uvede p. V. Bílý, učitel zahradnictví zem. střední hospodářské školy.)

Německý průmysl na Balkán. Jak sděluje »Lokalanzeiger«, založilo několik nejčelnějších firem německý balkánský spolek, aby zabezpečilo německému průmyslu náležité místo na trhu balkánském. Spolek tento má býti podporován všemi příslušnými činiteli, konsuláty, obchodními komorami atd., má býti veden činiteli znalými poměrů a jednotlivých míst a zpracovati dle plánu trh balkánský. Spolek bude vydržovati v nejdůležitějších obchodních ústředích balkánských spolehlivé důvěrníky a právní radce.

NÁBYTEK a KOBERCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Křesťanský živnostník.

O živnostenské svépomoci přednášel dne 28. m. m. v neděli o 3. hod. odpoledne v Kratonohách p. Ant. Fait z Hradce Králové. Přednášky, která pořádána byla místním společenstvem smíšených živností a Okresní Jednotou živnostenských společenstev v Hradci Králové, účastnili se četní živnostníci z Kratonoh, Pouchova, N. Hradce Králové, Nechanic a Králové Hradce. Po zahájení schůze zvolen předsedou p. Lelek (Kratonohy), místopředsedou p. Thoř, předseda Okresní Jednoty a zapisovatelem p. J. Dvořáček (Hradec Král.), načež ujal se slova p. Ant. Fait, jenž přednesl obsahově velmi zajímavý referát o otázce živnostenské svépomoci. Po přednášce, vyslechnuté s velkou pozorností, rozpředla se obsáhlá a velmi čilá debata, již účastnili se téměř všichni přítomní. Jest si jen přáti, aby rady a pokyny v přednášce a debatě pronesené byly náležitě v praxi využity.

Obchodní gremium v Hradci Králové konalo dne 26. m. m. o 8. hod. večer výborovou schůzi v místnostech Ústředny, za přítomnosti pp. Dra Zachovala, Richtra, Holého, Krupky, Singra, Vaňka, Šuberta, Melichara, Rážže a (místotajemníka Ústředny Dra Wiškovského. Na vědomí vzato, že podána obsáhlá motivovaná petice ministerstvu financí stran snížení přímých daní zeměpanských zdejšímu obchodnictvu. K žádosti Obchodní Akademie vyhotoví se soupis učňů pokračovací školou povinných a doporučí se učeným pánům, aby umožnili učňům návštěvu nepovinné němčiny v hodinách odpoledních. Dále vyřízeny různé přípisy c. k. okr. hejtmanství, Obchodní, živnostenské a průmyslové Ústředny a záležitosti vnitřní agendy gremiální. Mezi volnými návrhy navrženo též vyvolati společně s místní župou obchodních gremií manifestační projev obchodnictva severo-východočeského pro národnostní smír. Usneseno však vyčkati dalšího vývoje událostí a zejména větší ochoty k smíru na německé straně.

Okresní Jednota živnostenských společenstev v Hradci Králové pořádá společně s černilovským společenstvem různých živností v neděli dne 5. října o půl 3. hod. odpo. v hostinci p. Jandíka v Černilově přednášku p. Ant. Faita »O živnostenské svépomoci«.

Kurs pro výchovu pomocných sil technických při stavbě podniků dopravních zřízený při státní průmyslové škole v Praze, skýtá absolventům vyšších a mistrovských škol průmyslových příležitost, aby rozšířili své odborné vzdělání i v oboru stavebního inženýrství a to jak ve vyměřování půdy a staveb silničních a železničních, tak i ve stavitelství vodním a mostním. Návštěvou jmenovaného kursu nabudou absolventi průmyslových škol širšího rozhledu při stavbě a udržování všech prostředků dopravních. Program pro tento kurs zdarma zasílá ředitelství státní průmyslové školy v Praze a přihlášky do něho přijímají se do 10. října t. r. Letošní školní rok bude trvati od 3. listopadu do 15. dubna.

Sociální besídka.

Tohle jest nyní Srbům nepotřebnější. Právě v těžkých nesnázích se starají soc. demokraté, aby zmatky byly ještě větší. Zákeřné pumy v Rusku předpovídají, jak začnou soc. demokraté i na Balkáně reformovat, až se jejich řady rozmnoží. Židé balkánští už se těší, že budou míti značný počet oddaných služebníků proti národnímu a politickému rozmachu slovanskému. Jaký soucit mají soc. demokraté srbští s pokrevencí, kteří tak dlouho strádali pod knutou tureckou, jasně dokazuje rudý orgán »Radničke Novine.« Tento list totiž odsuzuje, že Srbové přispěli k rozdělení Balkánu zabráním Makedonie. Vždyť prý podle usnesení mezinárodního soc. dem. kongresu basilejského měl zůstat Balkán nerozděleným! Tedy dle rudých »vlástenec« nemají právo na řízení Balkánu lidé domáci, Slované, kteří trávili celá staletí v ujařmení, lidé, kteří tam pro svobodu prolili potoky krve. Zato však má právo komandovat všechny rudý štáb, který zachovával největší klid při bestiálních ukrutnostech Turků na Slovanech. Když se Slované proti jařmu tureckému vzchopili, tu teprve zachvátila soc. demokracie veliká starost. Hrnuly se kritiky — ale proti Slovanům. A za tuto »pomoc« mají se skloniti Srbové před rudým velením.

A ta naivnost listu, který místo samostatného uvažování dívá se na celou situaci židovskými brýlemi, zapůjčenými od lidí, kteří balkánských poměrů vůbec neznají! Snad se domnívají »Radničke Novine«, že by se rozhodně sociální poměry Makedonie zlepšily, kdyby zůstalo Srbsko vytřívale trpělivým beránkem. Snad se domnívají, že by tuto zemi nerozparceloval někdo jiný. Právě poslední události svědčí, jak bylo potřebí stále bdíti proti sveřepým despotům, kteří by naložili s makedonskými Slovanů zcela bezohledně.

Samy »Nár. Listy« 7. září připomínají: »Tato věrnost usnesením mezinárodního kongresu jest sice velmi úctyhodná, ale svědčí jen o naivní důvěřivosti slovanských lidí, kteří se opíjejí zvůčnými hesly o mezinárodní solidaritě a všelidském sbratření a nevidí, že německá sociální demokracie nemůže se zmocni na žádný projev, který by byl proti zájmům politiky německé.« Bělehradský »Odjek« připomíná rudému listu, že nemusí za každou cenu sloužiti — zájmům německým. Jestliže tak horlivě trvají na usnesení basilejském, nechť prý si vzpomenou na kodaňský sjezd, kde se Srbové marně domáhali resoluce proti anexi Bosny a Hercegoviny a proti politice poškozující Jihoslovany.

Charakteristický doklad, kam rudá internacionála Slované zavádí.

Zráda na ujařmovaných. Na Mar. Horách na Ostravsku před obecními volbami nabídla vládnoucí občanská strana česká všem stranám kompromis tak, že i závod měl býti zastoupen ve výboru několika členy. I soc. demokratická strana, která měla ve výboru nejvíce hlasů, přijala nabízenou dohodu a usnesla se, že se spokojí pěti členy ve výboru. Zatím však se spojili »kompromisníci« za zády spojených stran s německými velkozávodci. Navrhli si 6 kandidátů a 4 nabídli závodů a slíbili nejúčinnější agitaci. Agitátorům vyplaceno po 54 K a všem voličům zaplacený proměškané šichty.

Proti této zradě svolaly ostatní strany i s částí soc. demokratů protestní schůzi. Při volbách zakoupení dělníci musili nésti listinu závodní nápadně a hlasitě jmenovati jména kandidátů závodních. Jeden »podezřelý« byl prohlášen jako na strážnici, nemá-li u sebe kandidátku jinou. Zrádci utekli se ještě k jiným manévřům. Dali nalepiti plakáty, vyzývající, aby se volilo se závodem, před obecním dům postavili zástup zaprodaných agitátorů, kteří vynáceli za hlas po 3 K.

Tak vyhlíží tedy bojovníci proti »ujařmujícímu kapitálu a proti národní nespravedlivosti.« Za několik korun šlapán v prach rudý program. Ti lidé prý přinesou širým masám osvobození! Leč přes to volební boj ve III. sboru skončil vítězstvím české společné kandidátní listiny.

Opět nový pokus se státem budoucností. Není nic horšího pro soc. demokratické kritiky, jako dá-li se jim příležitost uplatniti se v práci pozitivní. Tu najednou kritikové ocitají se v horších nesnázích než zkonstatěli šosáci. Znělo to přímo humorně, když za revoluce ruské byla zřízena v Oděse od soc. demokratů »Černomořská republika.« Rudí »nepřátelé kapitálu« postavili v čelo tohoto politického útvaru vesměs židovské kapitalisty. »Republika« ovšem trvala jenom několik týdnů, ale vynesla soudruhům velikou blamáž.

Hrozné, úpadkové hospodářství nastalo v soc. dem. sklárně v Albi, protože dělníci proti rudým zaměstnavatelům si počínali tak, jak byli dříve od týchž pohlavárů popichováni proti předárcům »měšťáckým.«

K tomu všemu však již ztroskotalo i několik velice houževnatých pokusů o založení »státu budoucnosti« aspoň v malém rozsahu. Nejnověji ohlašuje se zase takový bankrot. Sociálně komunistická obec Krinica u Černého moře se rozešla po 25letém trvání pro vnitřní spory. Soc. demokraté sami vydali upřímné dějiny své obce na důkaz, že

»stát budoucnosti« na základě Marxova programu musí ztroskotati. Soc. dem. spisek praví, že v dětech nemají se buditi snahy boji a kritizující. »Poněvadž jsme zkusili, že člověk jest bytostí nedokonalou, uznáváme představu hříchu . . . Život nás naučil poznání, že egoismus je nejdůležitějším činitelem v životě všech lidí. Vzájemná nedůvěra byla důsledkem egoismu intelligence. Z egoismu se jich většina připojila k (naši) sektě a hledala zde svobodu, která vedla k věčným vzájemným putkám a třenicím. Slabí byli nespokojeni, že silnější lépe žili a svými hlasy více rozhodovali v poradách o společných záležitostech. Přicházeli k nám lidé, kterým se opravdu občanská morálka z hloubi srdce zhnusila a v Krinici byla nepoctivější snaha, zásady socialistické uskutečňovati. Ale mimo duchovní osamocení, skleslost a věčné obtíže, kdo má míti přednost mezi lidmi, kteří měli býti sobě rovni, nevzešlo z toho všeho nic. — Zkrátka lidé ti byli obětí své důvěry, že Marxova pohádka znamená něco vážného, že musí míti praktický úspěch.

Nezabavitelné minimum dělnické mzdy. Dle zákonitých ustanovení může býti k placení daní a veřejných poplatků soudně zabavena polovice platu zřizenců a dělníků, kteří nemají trvalého zaměstnání. Nyní se oznamuje úředně, že ministerstvo financí nařídilo podřízeným úřadům, aby napříště neužívaly plně tohoto exekučního privilegia při vymáhání přímých daní, poplatků a vojenských tax, nýbrž aby obmezily zabavovací návrh hned předem na týdenní srážku v nejvyšší výměře jedné desetiny týdenní mzdy podle individuálních poměrů exekvovaného. V případech, zasluhujících zvláštních ohledů, je-li četná rodina, v případě nemoci nebo příliš nízké týdenní mzdy nemá býti vůbec za určitých předpokladů zabavování mzdy prováděno.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matioi C M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jedinečně podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

Státní služebník

se zajištěnou existencí, org. křesť. děl., rád by převzal větší domek v hodnotě na 16.000 K, na němž má svůj pol. podíl. Prosí P. T. veškeré přátele o půjčku 6000—7000 K na 4—4½% úrok, která se dle ujednání různě pojistí. — Ct. nabídky račte zaslati administr. t. i. pod značkou »Organisátor«.

Volebníhojnm
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a nákrasy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Pouchovském. — Zastaveno bylo vyplácení mzdy na městském koupadle p. V. Krčmovi a K. Böhmovi. — Udělena byla povolení k obývání novostavby domu v bloku X. b) na parc. č. 5 pp. manželům J. a H. Hypiusovým, ke stavbě rodinného domku na parc. č. 13 v bloku IV. pp. manželům V. a A. Hájkovým a ke stavbě přilehlého domku na parc. č. 11. v témž bloku pl. Marii Hlávkové a Frant. Šimkové. — Na žádost Spolku pro podporu ženského vzdělání propůjčena byla místnost pro pracovní tohoto spolku v měst. dívčím lyceu.

Počátek školního roku v blízk. semináři. Dne 9. t. m. sloužil o 7. hod. v chrámu sv. Jana mši svatou se vzýváním Ducha svatého vsdp. gen. vikář Dr. J. Soukup za přítomnosti professorského sboru, představenstva a alumnů. Pak pronesl jménem Jeho Excellence nejdp. biskupa k theologům případnou promluvu. Do I. ročníku přijato 26 bohoslovců, do II. 20, do III. 25, do IV. 16. 9 zdejších diecéasnů studuje v České koleji v Římě.

Osobní. Vynesením Jeho Excellence pana c. k. ministra vnitra ze dne 24. srpna 1913 č. 8774 pověřen jsem byl správou okresního hejtmanství v Hradci Králové a současně mi svěřena byla funkce dohlížejícího okresního hejtmána. — Vyhovuje čestnému tomuto poslání, nastupuji úřad mně svěřený, raduje se, že mi popřáno dále působiti v okrese tak krásném, historicky památném a moderně probudilém. I obracím se ke všem P. T. činitelům správy veřejné i soukromé se snažnou žádostí, aby důvěru, kterou chovali k mému panu předchůdci, též mně věnovali a podporovali moji snahu a dobrou vůli spolupůsobiti k všestrannému zdaru. — Smutný, c. k. místodržitel'ský rada.

Nový přednosta c. k. okresního hejtmanství v Hradci Králové. Tyto dni ujal se správy c. k. hejtmanství pan místodržitel'ský rada Smutný ze Žižkova, kdež za svého 15letého pobytu získal si i se svou paní chotí mnohé zásluhy v charitativních spolcích. Dle novinářských zpráv ztrácely občanské kruhy a zmíněné dobročinné spolky nerady p. Smutného, jež předchází nejlepší pověst jako svědomitého a spravedlivého úředníka. Že svědomitost v úřadě nezamlouvá se mnohdy mnohým lidem, kteří za plat nechťejí svou povinnost konati, dokazuje pustý útok »Školského Obzoru«, jež »Ratibor« ve své obvyklé noblesse na uvítanou p. rady uveřejnil. Že takový nekvalifikovaný útok, jež napsalo beztak ze msty nějaké bezcharakterní individuum, nemůže vzbuditi nějaký předsudek vůči novému šéfu našeho politického úřadu, rozumí se samo sebou. Zachová-li pan místodržitel'ský rada Smutný přesnou objektivnost ke všem společenským vrstvám a necouvne-li před pokřikem ulice a novin, zaslouží si jistě vděk všech, kteří plnění přijatých povinností cení více nežli silná slova troufalých povah.

Saští princové v Hradci Králové. Minulý týden meškař v Hradci Králové na zapřenou saští princové Bedřich Kristián a Arnošt Jindřich k vůli prohlídce bojiště. Oba vznešení hosté procházeli městem v prostém loveckém oděvu, takže málo kdo v nich tušil jejich královský rod. Ráno navštívili též katedrálu, kdež příkladnou pobožností vzbudili pozornost, protože letní dobou přichází do našich kostelů dosti cizinců, kteří mnohdy nezachovávají nejprimitivnější požadavky slušnosti, nercí-li zbožnosti. Je patrné, že větší vzdělání je přiznivější náboženskému citu nežli polovzdělání, jež vnitřní prázdnotu rádo zakrývá účelnými slovy a hledanou nečelostí v chování.

»Osvěta Lidu« ve vodách klerikálních. Superintendent Dušek dovršil 70. rok svého života, v němž hájil vždy úporně náboženské zásady své konfesse. Jest tedy (aspoň dle pokrokové filosofie) klerikálem nejčistšího zrna. Pokrokový list nepoužil však této příležitosti k obvyklým útokům, jimiž stíhá katolický klerikalismus, nýbrž docela jubilantů gratuluje. Píše doslovně: »Den 70. narozenin je nám tím více důvodem, abychom projevili mu svou upřímnou úctu a připojili se k četným gratulantům se srdečným přáním neztencené zdatnosti k další práci.« Projev tento svědčí, že pokrokový list buď dopracoval se již k vyššímu stupni společenské slušnosti, nežli jakou jevil v letech minulých vůči katolickým kněžím, aneb že je vyloženě helvetsko-klerikálním orgánem, jenž haněl vždy u katolíků to, co u svých souvěrců považuje za společenskou povinnost. Poslanci Frantovi se zazlivalo, že při jubileu nejdp. biskupa Dra. Doubravy projevil své blahopřání. Superintendentům může se však bez závidy gratulovati i v novinách.

Úřední prohlídka budovy gymnasia. Dne 8. t. m. přijel do Hradce Králové c. k. zem. inspektor dvor. rada Krsek, aby úředně vyšetřil školní místnosti gymnasia za příčinou zřízení nutných paralelek. Jest již dávno známo, že budova naprosto nevyhovuje zákonitým požadavkům, jaké se kladou na místnosti školní. Každoroční hojný počet žactva (300 až 350) vyžaduje již nutně, aby se příslušné školské orgány postaraly o budovu novou. Jest zájmovo, že již i lepší a samostatně starší střední školy v městech jiných se přestavují. Na př. v Litomyšli přikročeno již k stavbě nového domu. Zdejší gymnasium jest však vlastně v nájmu a k tomu v místnostech temných, nezdravých. Tentýž vchod sloužil i přístupu do spířetelny a bytů soukromých. Schody jsou příkré, neschůdné a úzké, tak že by se v případě požáru nemohlo sejítí bezpečně dolů. Z té příčiny pro případ poplachu jest dovoleno použití schodů vedoucích do vojenského skladiště. Gymnasium nemá ani svého dvoru, kde by mohlo žactvo v přestávkách užítí čerstvého vzduchu. V tmavých třídách nutno v zimě svítiti ráno od 8 do 9 hodin a někdy i déle. Kdy tedy se dočkáme konečně v Hradci nové školní budovy, jež by odpovídala každoroční četné frekvenci?

V zájmu katolických kůr. S mnoha stran ozývá se přání, aby byl v Hradci Králové zřízen kurs varhanický, jelikož na některých místech v diecési jest nouze o takové hudební odborníky, kteří by zastávali ředitelství kůru v duchu církevním.

Dramatické sdružení »Tyl« v Hradci Králové, které připravovalo na den 12. října t. r. provedení Birinského tragikomedie »Mumraj«, muselo hru tuto z technických příčin odročit na sezonu jarní. Na termin 12. října t. r. položilo nyní populární veselohru »Únos Sabinek« od Schöntana, v níž jako host vystoupí oblíbený zde umělec a býv. ředitel divadla pan L. Chmelenský v úloze Švehly. V přítomné době tráví ve výslužbě v Budyni nad Ohří. Obecenstvo zajisté uvítá změnu tuto sympaticky, poněvadž pan L. Chmelenský jen z touhy zahráti si opět na zdejších prknech k pohostinské této hře se uvolil a očekává se, že populární oblíba, kterou si pan Chmelenský mnohaletým působením v našem městě získal, naplní dvoranu divadla tak, aby umělec z účasti té odnášel si z naší scény opět též radostný dojem přiznání, který až posud vždy výkony jeho u nás provázel. — Předprodej lístků v knihkupectví p. B. Melichara.

IV. porotní období u c. k. kraj. soudu v Hradci Král. počíná 20. října. Vylosovaní jsou následující porotcové: rolník J. Franze v Halbstadtě, obch. Fr. Schmeibidl v Broumově, obch. P. Přiborský v Č. Skalci, nadlesní L. Frengel v Hradišti, vinárník L. Haffl ve Dvoře Král., materialista P. Poledník ve Dvoře Král., host. Ad. Bařtípán ve Štěnkově, rolník J. Baše v Libranticích, řezník F. Holub na Praž. Předměstí, rolník J. Kučera ve Svob. Dvorech, maj. cihelny J. Ludvík v Jeníkovcích, lesmistr J. Strachota v Nov. Hradci Král., rolník F. Šafránek v Čistěvsi, rolník J. Šafránek v Pileticích, rolník V. Vlček ve Věkoších, maj. cihelny K. Klimeš v Borohrádku, skladek K. Lom v Kostelci n. Orli., koželuh V. Novák v Potštýně, prokurista B. Walter v Králíkách, zedn. mistr J. Bednář v Náchodě, obch. J. Kubina v Červ. Kostelci, stavitel Jos. Pitřinec v Červ. Kostelci, řezník J. Krsek ve Vel. Petrovicích, rolník J. Pánek v Rosnicích, rolník V. Tomášek v Kunčicích, statkář A. Ulrich v Bohárně, továrník F. Přibyl v Krčíně, obchodník V. Krauser v Dobrušce, statkář V. Vaněček v Meziříčí, obch. F. Ducháč v Petrovicích, roln. J. Kollert ve Žďáru, rolník L. Kučera v Lupenicích, maj. cihelny J. Šabata v Domašíně, velkostatkář B. Faltis v Teplici, mlynář Ad. Geiger v Kyšperku, rolník E. Lier v Kunvaldě. — Náhradní porotcové: obch. B. Adler, obch. R. Helwich, řezník Fr. Holub, lékárník K. Hubáček, řezník J. Kleiner, zámečník F. Otava, zámečník J. Rabas, obchodník E. Rezáč obch. J. Žaloudek, vesměs z Hradce Král.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veškerých vkladů koncem měsíce září činil 39.191.879 K.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové dne 4. října 1913 konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 319 žita 188,5, ječmene 274, ovsa 383,5, hrachu 5,25, jetel. semínka 3, olejky 2, lněného semene 2 máku 3, cibule 35, brambor 232 jablek 260, hrušek 173, kop: zelí 180, kapusty 39, drobné zeleniny 85, mrkve 30, řepky 3, švestek 305 beček. kusů: vepř. 4, podsvinčat 452.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v Hradci Králové dne 4. října 1913. 1 hl: pšenice K 15.— až 16,90, žita K 12,20 až 13.—, ječmene K 9,50 až 10,40, ovsa K 6.— až 7.—, hrachu K 28.— až 32.—, čočky K 40.— až 60.—, jahel K 36.— až 40.—, krup K 26.— až 50.—, bramborů K 3,60 až 4.—, jetel. semínka červeného K 94,50 až 110.—, máku K 36.— až 44.—, lněného semene K 24.— až 30.—, cibule K 2,60 až 3,80, 1 q: žitných otrub K 13,50, pšeničných otrub K 13.—, 1 kg: másla K 2,60 až 3,40, sádla K 2,20 až 2,24, tvarohu K —,40 až —,52, 1 vejce 9 hal., 1 kopa: zelí K 5.— až 7.—, kapusty K 2.— až 2,80.

NÁBYTEK
KOBERCE
koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy
AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.
Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.
O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový cenník čís. 60.

Chvojenská holič. Krásné a významné slavnosti byly jsme svědky v neděli dne 28. září. Za krásné pohody ubíral se pěkný, četný průvod z farního kostela ve Chvojně na dolejší konec obce naší ke kříži loni postavenému, aby účastníci oslavili předně svátek našeho národního svátku sv. Václava a současně 1600letou památku prohlášení milánského ediktu, jímž po 300letém hrozném pronásledování křesťanství dostalo se církvi Kristově plné svobody. O významu ediktu samého promluvil u kříže velice pěkně a dojemně dp. farář Chvojnovský Frant. Náhlík. Živými barvami vyličil hrdinství prvních křesťanů mučedníků, kteří odhodlaně a bez bázně cedili krev a kladli své životy pro jméno Kristovo. Jak zářivý to příklad proti dnešním moderním křesťanům, kteří zbaběle schovávají své hlavy, nemohouce snést ani jízlivých úsměšků různých nynějších Neronů, Deciů a Diokleciánů! Po kázání následovaly litanie k sv. Václavu, načež písněmi »Svatý Václave« a »Svatý kři-

ži« pobožnost skončena. Pronášeno hromadně přání, aby svátek našeho národního svátku byl oslavován každý rok tak manifestačně. — Ke konci chtíme se povinně vzdáti dík za ochotu dívek z dolní části Chvojence, s kterou se postaraly o ladnou ozdobu sv. kříže, která se jistě všem účastníkům slavnosti líbila. Ten, k jehož účtění tak učinili, bude jim jistě spravedlivým odplátcem, jakož i těm, jimž slavnost byla ku posměchu.

Kostelec n. Orli. Rozžehnal se s tímto světem duše šlechtná, zankená pro vše dobré a ideální. Známý mistr hry na violoncello, hudebník všestranně vzdělaný, ředitel kůru Albert Jeřábek dožl. Zesnul 8. října po dlouhé a bolestné nemoci v 65. roce svého věku, byv vícekrát zaopatřen sv. svátostmi. Horlivě působil ke cti a slávě Boží při děkanském chrámu plyných 35 let a to i v době, kdy zrak vůči hledě slábl a kdy se dostavily jiné neduhy. Ano — i tenkrát, když hrál skoro jen po paměti, obětavě všude spolupůsobil, kde se jednalo o povznesení hudebního umění a o slavnosti katolické. Idealismus zachoval do posledního dechu. Jeho mistrná hra na neoblíbenější nástroj zůstane dlouho v blahé vzpomínce všech přátel. Umělec, tento lovládal však velmi zručně i mnoho nástrojů jiných, jeho skladby vynikají něžností a krásnou melodičností. Povahy byl měkké, srdečné, vroucí zbožnost byla mu útechou v posledních těžkých dobách. Tělesná schránka zesnulého bude vykropena tuto sobotu a po zádušních službách Božích bude uložena v rodinném hrobu. Pán života a smrti račiž popřáti věrnému sluhovi svému život raský, kde jásavé zpěvy nebesťanů věčně zaznívají!

Zastupitelstvo města Chrudimě sestavilo na uprázdnené arciděkanství terno v tomto pořadu: I. K. Mikulecký, administrátor v Chrudimi, II. J. Selichar, farář v Ném. Rybné, III. P. Šubrt, farář v Miletičce.

Zlatou Bibli

v ceně 200 K a 50 rozličných knih může vyhrát na los, kdo si koupí oblíbený kapesní kalendář na rok 1914

!! Křesťanský a Orelský !!
!! Organisátor !!

Obsahuje velice cenné články Msgra Dr. Fr. Šulce, kanovníka dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. — Objednávky vyřídí

JOSEF POLÁK V HRADCI KRÁLOVÉ, Adalbertinum.

Hořice. (Výpověď řeholních sester.) Řeholní sestry daly v okresní nemocnici výpověď a dojde k povolání světských ošetřovatelek, jestliže ještě v poslední chvíli rozváží muži, kteří mají před očima jen jeden — a to okresu i městu společný cíl: udržet nemocnici na posavadní výši a zabezpečit nemocným opravdu vzorné ošetření — krok ten nezadrží. Aby se nemohlo říci, že jsme eventuální další jednání poškodili, nebudeme se prozatím rozepisovati o příčinách a důvodech, musíme však s rozhodností odmítnouti impertinenci zdejšího jednoho listu, který tvrdí něco, čemu ani sám nevěří a čemu nevěří živá duše v Hořicích, že místní děkan je vlastní příčinou odchodu jeptíšek. Děkan psal nejdp. biskupovi a prosil, by u představené v Praze intervenoval. děkan vyjednával s vlivnými osobami za příčinou dohodnutí se obou stran, děkan pražskou představenou nikdy neviděl a s ní ani slova písemného nevyměnil (tím méně ústního) a děkana je to evidentní zájem, aby jeptišky v ústavu zůstaly. Když chce někdo lhát, ať lze aspoň chytře. Je-li děkan příčinou, pak je příčinou naprosto passivní; či může za to on, že mu někdo posílá brutký dopis a dopouští se současně té nepředloženosti, že v opise dává je jako dátku jeptiškám, odkud putuje přirozeně do Prahy?! Dopis postrádal vši informovanosti, těžce nemocný ředitel kanceláře jej sotva psal a referent nemocnice o něm ničeho nevěděl. Slovo za slovem a svědky dokázal děkan, že on s žádnou osobou z uvedených v dopise o zaopatřování nemluvil, tedy bezdůvodně napaden byl. Řekne-li vlastní původce dopisu, že se stala chyba, dopis že neplatil jeptiškám, pak je také jasno, kde leží pravá příčina toho, co se z věcí, celkem bezvýznamné, vyvinulo. Ti, kdož na ní účastnění jsou, úředníci okresní nemocnice a okresní výbor, ti do ní vidí a nikdy by se nedopustili chlapeckého činu, aby svalovali chybu na někoho, kdo s ní nemá co činiti, jsou však také lidé zlomyslní a jsou lidé špatně informovaní, jimž tyto řádky pátí. V tak velkém domě stanou se jiné věci a musí se urovnati. Bude-li tu dost dobré vůle na obou stranách, může se urovnati i toto.

Baňnice. Měsíčník hospodářské jednoty, jež rediguje učitel, referuje o svěcení školy v Baňnicích. Když byl všecko všude pochválen, končí: »Po skončení všeho toho přistupuje hořický děkan p. Kousal k vykonání aktu svěcení; po krátkém, nezáživném (rádi věříme) proslovu pokleká zástupce toho Říma, který dovedl národ náš na popravěště, který ničil každý svobodný vzmach a kulturu národa, toho Říma, který páli, mučil a vypo- vídal nejlepší výkvět národa, pokleká pod reliéf jedné z mnoha tisíců protireformace, pod reliéf velkého Čecha, učitele národů, A. Komenského a pronášá úplně cizou řeč modlitby v ovzduší červenobílých praporů. Více slov netřeba, útěcha jediná, že s tím aktem nesympatizuje, naopak odporuje tomu 99 procent zdejšího pokro-

kového občanstva. — Také myslíme, že více slov netřeba a že p. —lk, jistě žádný kubík, mnohem lépe byl by udělal, kdyby svým stranickým referátem nevňázel mezi nás sváry a nerušil pěkný dojem, jaký slavnost celá všestranně učinila. Ubezpečujeme Vás, dobrý muži, těch 99 procent straší jen ve vaší hlavě a je vaším zbožným přáním.

Stávka lokomotivy. Vlak vyjížděl z Hradce Král. o 2. hod. 27. min. dne 8. t. m. u žamberecké stanice se zastavil. Udýchaná lokomotiva, vidouc před sebou vysoké horstvo, chtěla si popřát trochu oddechu. Protože i nejvládnější domluvy byly marné, bylo nutno pozvat k vystředání pracovitější kolegyni z Kyšperka. Vlak se zdržel pro nepředvídanou stávku přes půl hodiny za hubování i smíchu pasažérů.

Rychnov n. Kn. V neděli dne 12. října t. r. konati se bude v Rychnově n. Kn. oslava Konstantinského jubilea. Odpoledne o 2. hod. bude kázati v kostele Nejsv. Trojice vsdp. Msgr Dr. Fr. Šulc, kanovník z Hradce Králové. večer pak o půl 8. hod. uspořádá odbočka Všeodbor. sdružení slavnostní schůzi u »Labutě«, na níž opět přednášet bude vsdp. Dr. Šulc »O významu konstantinského jubilea«. Všichni přátelé křesťanské myšlenky budou vítáni!

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

otěné přízní našemu veleddstojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

fezbařský závod sochařský absol-
venta c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
„ v Hoře Kutné. „

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Vysoké Mýto. Známy dopisovatel z Vysokého Mýta do »Osvěty Lidu« v č. ze dne 27. září t. r. má starost o abiturienta vysokomýtského, »který nemá prostředků k dalším studiím« a chce jít do semináře. Snad pohnulo se jemně a lidumilně srdce dopisovatele »Osv. Lidu« a umožnil abiturientu další studie. Prozatím nikoli. Ale za to dává do veřejnosti »Osvětou Lidu«, že psal již nyní abiturient do semináře svému známému teologovi, jak se věci v semináři mají. A dostal odpověď: »Kolena mám otlačena od samého klečení jako medvědí tlapy, učení, kterému nevěřím, mne nezajímá. Nešťastný, kdo prošel branou semináře.« Snadno uhádnouti, kterého abiturienta vysokomýtského tím znamenitý dopisovatel »Osv. Lidu« míní. Z Vysokého Mýta žádá do semináře pouze jeden abiturient. A ten studoval gymnasium s vyznamenáním. Jinak by mu jistě dopisovatel vyčetl »chudobu ducha«. Kulturní pachatel »vysokomýtských epistol« zná onoho abiturienta, potkává jej — zvláště osobně od něho — má dopisovatel zrovna instinkt pravdy — že abiturient vůbec nikomu nepsal a tudíž ani nemohl odpovědi dostat. Netrpí pan dopisovatel »Osv. Lidu« někdy snad halucinací, extází, hysterií? Či jest visionář? Je podobnou imputací byl abiturient překvapen, jest pochopitelné. To jest charakterní, svobodomyšlné a mužné! Napadnouti hodného, výborného studenta, který již od dětských let jevil náklonnost ke stavu duchovnímu, proto, že se chce věnovati stavu kněžskému! Není to infamie oháněti se ideami »Českých Bratří z Prosečska« a pouštěti nezapně jíz do světa? K novému rekordu vysokomýtského zpravodaje a neohroženého karatele na poli pravdy a věrohodnosti gratulujeme »Osv. Lidu«. Ať žije baron Qörtz a hadrářka Našli by třetího do trojhlstku!

Horní Studenec. Minulou sobotu odešel od nás vdp. farář Stanislav Schönberg, který po 13 roků zde horlivě působil. Odešel od nás, jsa od jara churav, na trvalý odpočinek do rodiště svého, Nového Bydžova. Dlouho a dlouho budeme my, bývalí osadníci jeho, vzpomínati jeho dobré a milé povahy, dlouho a dlouho budeme pamětlivi jeho krásných kázání, jež k nám mival, dokud zdrav byl, a přejeme mu, by dobrý Bůh mu dopřál, by vzdálen jsa ruchu života a obtíží duchovní správy, oťfesené zdraví své opět si upevnil a do let nejvyšších v úplné spokojenosti se mu těšil. — Osadníci Horní-studenecí!

»Reform«, továrna na cikorku — Ferdinand Čep-pek v Přelouči. Přeloučská továrna na cikorku »Reform«, která letošního roku byla jednak nově postavena, jednak úplně zmmodernisována (po požáru), docíluje v tomto roce velmi slušných výsledků, takže odbyto jest větší než trojnásobný odbyto loňského. Nesporně jest, že k tomuto odbytu velmi značnou měrou přispěla výborná jakost výrobků této firmy, zvláště na našem venkově ob-

líbených, kde prodávána jest cikorka se značkami »oráče«. Jak se dovídáme, jeví se u vlivných činitelů zájem o tento slibný podnik, takže má dojiti v nejbližší době k utvoření společnosti s ručením omezeným, neb akciové. Dá se očekávat, že po reorganizaci i v tomto směru podnik tím lépe bude prosperovati.

Katolický poměrní ústav Úvěrní družstvo »Ellška« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 proc. a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Různé zprávy.

Rakouská péče o albánské děti. Orgán českých katolíků vídeňských »Pravda« píše: »Již několikrát měli jsme příležitost, vésti paralelu mezi tím, jak se stará vláda o naše děti české a o děti albánské, a třeba přiznati, že porovnání to nedopadlo nikdy na prospěch vlády. Neméně na její prospěch dopadá, co se sděluje teď, v době, kdy českému národu na př. ve Vídni deseti-tisíce dětí zavlčeny byly znova do škol cizího jazyka. Z účetní uzávěrky rakouského ministra obchodu vychází totiž na jevo, že ministerstvo to pod titulem »Podpora Exportu« subvencuje výchovu albánské mládeže. Jakkoliv rozpočtový výbor sněmovní se proti této položce vyslovil a nechtěl, aby byla znova zařazena, jsou dosud albánské děti na účet Rakouska vychovávány. Celovecké »Freie Stimmen« sdělují alespoň, že při počátku války na Balkáně bylo mnoho synů albánských rodin posláno do Rakouska a byli ministerstvem zahraničním na útraty rakouské vlády usazeni v Edelgutu u Zwettlu, v Hornu, v Kremži a Mödlingu. Všichni albánští chovanci těchto ústavů trávi svoje prázdniny — rovněž na účet rakouské vlády — v Au u Grisenu, kde jsou pro ně pronajaty dvě villy. Nechtěla by vláda věnovati trochu této něžné své péče českým dětem ve Vídni, aby nemusily býti nadále na duchu mrzačeny — na ostudu říše — v německých školách?

Ochrana ptactva. V »Kráse Našeho Domova« (IX., 7.) otiskuje K. Kněžourek úvahu o »Řešení otázky o ochraně ptactva«. V Prusku vydalo již před časem ministerstvo orby návod ku provádění ochrany domácího ptactva, v Hamburku mají docela již od r. 1906 svého státního strážce (inspektora) pro ochranu ptactva. Důvody pro ochranu ptactva jsou hospodářské, etické a estetické. Když r. 1905 celý komplex lesa zvaného »Hainichwald« (jižně od města Eisenachu) — rozsáhlý mnoho čtverečných mil — byl do hola ožrán obalečem dubovým (tor-trix viridana), housenkou to nepatrného motýla, lesní porost barona Berlepsche, ve kterém už po dlouhá léta i nyní je rozvěšeno přes 2000 ptáčích budek, zůstal úplně ušetřen, takže se vyjímal v okolí ožraných lesů v pravém toho slova smyslu jako zelená oasa. Teprve na kilometr od jeho hranic bylo znáti prvé stopy žiru a po dalším půlkilometru bylo však již všechno zachváce-no a ožrán housenkami. Zde se patrně ukázalo, až kam sýkory a jejich soudruhovité opeřenci v zimě, zvláště pak mimo dobu hnízdění, zaletovali. — Dalekosáhlým používáním ptáčích budek Berlepschových v pruských státních lesích shledal se během dvou let 1905 a 1906 místy nápadný úbytek chroustů a zmíněného obaleče dubového a to zejména přičiněním špačků. Autor uvádí i některé doklady z Čech: Alej štěpů podél trati lokálky Čáslav-Závratce u skovické bažantnice po 18 let, kdy ji pisatel pozoruje, vždy má dobrou úrodu ovoce, a i v době kalamity housenčí r. 1906 a 1907 nebyly v ní stromy tou měrou ožrány, jako na př. aleje kolem Filipova a Jinde. Z prostředků na ochranu ptactva článek zatím uvádí zakládání ochranných porostů, zavěšování budek, krmení ptactva v zimě, hubení škodné. V celku a všeobecně jenom lze říci, že veškerá ochrana ptactva může jediné a jen spočívat v korektuře či opravě přírody, člověkem pokažené a že se tak diti může zase jen přírodou samou anebo přesným pokud možno jejím napodobením.

Jak prodal Edison svůj první vynález. Vypravoval sám o prodeji patentu: »Když se mne generál Marshall ptal, mnoho-li žádám, bál jsem se o těch pět tisíc dolarů, jež jsem si umínil žádati, říci slova. Byl to jeden z nejpohnutějších okamžiků mého života. Nevěděl jsem, co mám činiti a co říci. Konečně řekl jsem tiše a skromně: »Nechť byste raději sám učinili nabídku?« — Hned na to byl jsem náhle jako ohromen. »Jste spokojen se 40.000 dolarů?« tázal se generál Marshall. — Snažil jsem se všemožně, abych zůstal klidným a nepadl. Bál jsem se, že bušení srdce by mne mohlo prozraditi. Odpověděl jsem sotva slyšitelně, že bych byl spokojen. Generál mi pak řekl, že bude smlouva v několika dnech hotova. Do té doby nemohl jsem spáti a věc zdála se mi zcela nemožnou. Když jsem opět přišel, byla smlouva hotova a podepsal jsem ji rychle, aniž bych ji byl prohlédl. Obdržel jsem ček (složní list) na 40.000 dolarů a běžel, co mne nohy nesly, do banky. Bylo to poprvé, co jsem vstoupil do bankovní budovy. Připojil jsem se k lidem přede mnou stojícím a podal jsem, když na mne přišla řada, svůj ček. Poněvadž jsem čekům prá-nice nerozuměl, nepodepsal jsem ho. Pokladník však vrátil mi jej a zabručel něco, čemuž jsem nerozuměl, poněvadž jsem již tehdy nedoslýchal. Moje srdce jako by se bylo zastavilo a nohy počaly se pode mnou třásti. Podal jsem ček znova, pokladník však vrátil mi jej zpět s tímíž nesrozumitelnými slovy. Zdrčen a zoufalý opustil jsem banku. Stal jsem se obětí podvodu? Když

jsem to vyprávěl bratru pokladníkovi, jenž mi ček vydal, smál se hlasitě a vedl mne do banky. Tam smáli se všichni moji nezkušenosti a pokladník učinil si zá-bavu, že mi vysázel oněch 40.000 dolarů v samých pěti-dolarových bankovkách. Byla to celá hromada peněz. Nastrkal jsem bankovky do kapes u kabátu i u kalhot, kam se jen vešly. Po několik dní nemohl jsem spáti ze strachu, že by mi někdo mohl peníze ukrásti. Přítel poradil mi konečně, abych je opět uložil do banky. To byl můj první bankovní depot a bankovní debut.

Máte rád děti? Pak jste nadšen pro všechno, co slouží k jejich prospěchu a blahu. Žádná obět' nebude Vám velikou, slouží-li ku blahu dětí. Proto jistě rád si koupíte losy ve prospěch české dětské nemocnice, která tisí-cům chudých nemocných dětí poskytuje útulku a pečli-vého ošetřování v čas nemoci. Losy po 1 K prodávají se ve všech českých závodcích. Loterie obsahuje 4220 výher v ceně 80.000 K.

Všelicos. Výkonný výbor sdružených českých učitelů rozhodl se pro passivní resistenci, která bude za-vedena pod heslem: Jaký plat, taková práce. V provo-lání se praví, že nutno odvrátiti se učitelstvu od těch, kteří k němu přicházejí s nacionálními hesly. Lhůtu dá-vá učitelstvo vládě a politickým stranám do vánoc. — Ruská vláda vystupuje velmi přísně proti různým ná-boženským sektám, které v Rusku rostou jako houby po dešti. — Každý rakousko-uherský příslušník při přecho-du hranic do ciziny bude se musiti prokázati průvodním listem, že zadost učinil své povinnosti ohledně vojen-ského odvodu a branné povinnosti. Případně žádány budou při tom i osobní stvrzenky s fotografií. — Po celé říši rozhozen byl v minulých dnech leták s vý-zvou k národům rakouským, aby, nedbajíce na dosavad-ní hranice, utvořily národní celky. Zvláště Němci se vyzývají, aby se připojili k bratřím v říši německé. — Obec liberecká, která se domáhá zřízení krematoria, nejnověji chce míti v Liberci i biskupství. — Rakousko chce získat v Malé Asii turecký vilajet Adanu za svou kolonii. Vilajet má 400.000 obyvatel a přístavní město Mersinu se 60.000 obyvatel. — Při demonstracích proti německému »Bonbonstagu« v Brně byl ve vratech do-mu zatčen dvěma policisty místodržitel moravský bar. Bleyleben, pozorující události na ulicích. — V Rakousku jest již delší čas velmi citelný nedostatek evangelických kněží. — Na žádost srbské vlády vyšle německá vláda do získaných území srbských za účelem studie řemesl-nických a hospodářských poměrů tři německé odborníky, kteří srbské vládě podají o svém pozorování obsírný referát.

Zápas o II. okres ve Vídni. Byl to okres Luegruv, který po jeho smrti dostal se do rukou židovsko-liberál-ních. Nyní však stojíme před užití volbou mezi křesť. sociálem a soc. demokratem. Dle okolností možno před-vidati, že křesť. sociál zvítězí.

Ženy jako starostové obcí. V Americe i v Anglii jsou ženy voleny za starosty a členy výborů obcí od samých mužů. Obec Lemgo v Lippe Detmoldu zvolila si ženského starostu a předala tento čestný úřad zasloužilé a veliké oblíbě se těšící paní, kněžně z Lippe-Detmoldu. Když kněžna se zdráhala tento úřad přijati, namítala de-putace, že posavadní působení kněžnino bylo tak úspěš-né, že nikdo se pro tento úřad tak nehodí, jako ona, a když prosbu svou naléhavě opakovali, přijala volbu, jsouc tehdy 49 let stará. Jako starostka obce velice mno-ho vykonal. Zřídila nemocnici, řemeslnickou školu, blá-zinec, sirotčinec, chudobinec, uvedla cesty do pořádku, starala se o zdravé byty, o pitnou vodu a učinila vše v politicko-sociálním ohledu, co lze od zdatného a způ-sobilého starosty žádati. V Anglii spravuje celá řada žen městské úřady. V jednom malém městě ve Walsu se-stává městská správa ze žen. volených samotnými mu-ži. — Jako starosta byla před několika roky zvolena chvalně známá řiditelka dívčí školy, miss Dove z High Wyombe. Byla první studentkou na universitě v Cam-bridge, kdež jí byl udělen titul »Master of Art«. Zřídila znamenitou dívčí školu. Zavedla mnohé reformy ve veřejné hygieně, v nemocnicích a postarala se také o zanedbanou mládež. Také se stará o zdravou pitnou vo-du, jakožto jednu z nejdůležitějších věcí. V Anglii způ-sobila tato volba veliký zájem. Jistý známý anglický ča-sopis zaslal tehdy všem občanům listky se zpáteční od-povědí s dotazem: »Jste proti nebo pro volbu miss Do-ve?« Většina odpovědí zněla, že jest miss Dove pro starostu tím »pravým mužem«. — V městské správě Al-deburghu v Suffa'ku po dvě desetiletí měla největší vliv žena, ačkoliv nebyla ovlena a úředně potvrzena jako starostka. Tato znamenitá paní, mrs. Garrett Andersono-vá požívala veliké úcty a uznání jako učenkyně a lé-kafka. Vynikala duchem a bystrostí i nad muže, kteří jednomyslně tyto přednosti uznávali. — V Odhanu v Lancashire zaujímala mrs. Lees též vynikající místo v obci. Svě značné jmění ce'ě započítala městu, známému svými bavlněnými přádelnami. — Jejím působením byla založena útulna pro koience, několik škol, chudobinec a útulna pro starce. Mrs. Lees byla nejpobulárnější osob-ností v městě i nebylo proto divu, když byla jednohlas-ně před dvěma lety zvolena za starostu. — V Breconu v Jižním Walesu po dlouhém prošení teprve a naléhání všech občanů, odhodlala se miss Filipina Morganová převzít úřad starosty. — V Americe město Hunnelwell, Kansas, zvolilo první za starostu ženu. Loňského roku byla zvolena paní Ella Wilsonová, která dokázala již ce'ému světu, že jest schopna řídití záležitosti města. — Před nedávnem zvolilo město Dayton ve státu Wyomin-gu za starostu paní Suzanu Wisslerovou. Před desíti le-ty zřídila si obchod s běžím zbožím, který dosud vede. Když se r. 1912 demokratická strana města Daytonu ra-

dila o volbě starosty a hledala k úřadu tomuto nejlépe se hodící osobu, padla volba na paní Wisslerovou. Strana protivníků její tvrdila, že děkuje svou volbu ženským voličům, leč čtyři pětiny mužských hlasů dokazuje opak toho. Jejím působením se město Dayton vyvinulo za obchodní a společenské středisko celé prerie. Za pokladníka zvolila si ženu, ostatní úřady zaujímali jen mužové. Paní starostka Wisslerová se vyjádřila, že pracují všichni, s celou městskou radou, svorně a vykonávají svědomitě své povinnosti. Zastaralé řády se odstranily a byly lepší zavedeny. Dlažba opravena, vodovod spraven a kdyby bylo více hmotných prostředků, šel by pokrok za vedení paní Wisslerové ještě rychleji vpřed. — Nedávno byla v Oregonu miss Clara Mansonová volena za starostu města Warringtonu.

Atheismus v úpadku. Co se jinde odhazuje jako přezítek, to se obyčejně přebarvuje na pokrok v naší zemi, jakmile to směřuje jakýmkoli způsobem proti církvi. Ve Francii právě intelligence, ba i studenti, vracejí se ke katolickému smýšlení hromadně. Filozofové a básníci stále důrazněji upozorňují na potřebu neochvějného náboženského přesvědčení. V ateismu trvají však houževnatě prosté davy, svedené demagogy soc. demokratickými a zednářskými. Tedy poměr obrácený! — Ředitel pařížské »Revue« J. Finot napsal tato slova: »Moderní nevěra rovněž jako moderní ateismus odlišují se od nevěry doby minulé. Přední racionalisté uznávají dnes jsoucnost potřeb života duchovního a stálého povznášení se k nekonečnu. Podléhají osudu Faustovu. Zpozorovali velmi zřetelně, že jejich duše žádá si vysvětlení v okamžiku, kdy obrací se k záhadám, k tajemnému dění, jež se skrývá v každém zjevu. Svým rozumem postřehli mezi jiným celou tu oživenou sílu podvědomí, která žije a zaměstnává neustále vnitřní život lidský do nevyzpytatelných hloubek, odkud přicházejí k nám naše nejsamovolnější vzněty. Ponoření ve své starosti a svoji denní bídu, zapomínáme na jejich jsoucnost. Ale pohlédneme-li do svého nitra, pozorujeme, znepokojeni nebo užaslí, celou tu nekonečnou říši, v níž vznikla v krásné záhadné síle. Odtud prýší pro nás všechny pramen náboženských potuch a tužeb. Jejich základ jest vždy stejný, jen jména se mění. Za nepochopitelným světem dneška je našemu rozumu ještě nepochopitelnější svět včerejška, ten nespočítatelný čas v minulosti, a neprobádatelná budoucnost. Propast bezdná a bez břehů ohrožuje se všech stran myšlenku, jež by se tam chtěla odvážit. Sestavení světa, zjevy uskutečněné, a neb na cestě k uskutečnění neb již před uskutečněním se nalézající předčí všechny možné naše výpočty. Představujeme si neskutnou velikost, jež vyjadřuje 50 čísel, napsaných vedle sebe. Příroda nám představuje myriady prvků. Které by bylo číslo možných kombinací? Nemůžeme odpovědět jinak, než nekonečnem. Toto předčí všechny možnosti naší chápavosti a v následku toho i naše myšlenky, sny a tužby. A toto nekonečno jest postaveno před naši víru, poněvadž je postaveno před náš rozum a naplňuje náš rozum. Jmenujte toto nekonečno Jupiterem, Jehovou, Prozřetelností, Přírodou, Bohem, Otcem, Záhadou neb Sílou. Co na tom záleží? Jde tu vždy o víru, nezbytnou a nevyhnutelnou každému člověku.«

(Zasláno.)

Panu Bohumilu Bekovi v Kutné Hoře!

Byl jsem žádostiv a nemohl jsem se ani dočkat, jestli pro náš kostel od Vás objednaných. Konečně došli. Jsem úplně s uměleckým provedením jejich spokojen. I cenu jejich po důkladném jich prohlédnutí jsem uznal za dosti mírnou. Proto Vaši českou křesťanskou firmu všem co nejlépe doporučuji a zvláště z toho také důvodu, že inserujete v katolických novinách českých.

Mnoho zdaru ze srdce přeje

V. Šmat, farář v Těchovicích.

(Zasláno.)

Velečtému Pánu,

panu Josefu Štěpánovi, pozlacovalci

v Pardubicích!

Pokládám za svou milou povinnost, abych Vám zde za veškeré opravné práce, letos Vámi v obou našich kostelích ve Vápně a v Újezdě vykonané, veřejně co nejsrdčněji poděkoval. Nejsite ve Vápně nováčkem, již dvakráte jste renovoval: poprvé tři sochy, podruhé hlavní oltář ve Vápně, vždy ku všeobecné spokojenosti osadníků a pochvalě odborníků. Letos pak do třetice podjal jste se renovace ve větším rozsahu, a to postranního oltáře, kazatelny ve Vápně, všech tří oltářů a kazatelny v Újezdě, kde jste přivedl své umění zvláště k platnosti při pozlacení hlavního oltáře, starobylé to krásné barokové řezby, kteráž se nyní dovedností Vaší stala pravou perlou chrámovou na Chlumecku. Ujišťuji Vás, že jak osadníci, tak i odborní znalci neskříblí uznáním a pochvalou. Nemůže býti jinak, než že i já k nim přistupuji a Vám k výsledku tak zdárnému vřele gratuluji. S veškerou úctou

Frant. Janoušek, farář.

Ve Vápně, dne 7. října 1913.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 183.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4¾-5% dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny, vlastní jmění, městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci (obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu vždy zcela bezpečně uložen.

Hornoslezské

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství
za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Král.

Filiální sklad v Hradci Králové
v Komenského třídě.

Raďte si psát o vzorky
firmě

Tkalcovské výrobní společnosti

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz lněného a medaňského zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i pánské
plátna, damasky, ubrusy, ručníky, zefíry na košile,
— látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K dostávají vyplacené. 1 balík 40 m obyčejně krásných rozdrásaných za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohradů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,
(Ant. Mühl nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleúspěš. ducho-
venstvu a sláv. patronátním úřadům.

Nejlépeji doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vsorky a skizy franko.

Jesle kostelní

úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby
atd., dosud neupotřebené, prodají se levně. —

Dotazy zodpoví

J. Honěk v Dobrušce.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k misálům a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
ružence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Duch

katolické

Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou
plodem nezapomenutelného biskupa, jest zna-
menitou specialitou v literatuře české. Velice
zajímavá, populární to četba pro vzdělané i
prosté; formou velice poutavou podává hojnost
poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém
národě velikou sensaci; nijak dosud nezasta-
raly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení
pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Vazbu knih

v jednoduchém i
přepychovém mo-
der. provedení ry-
chle zhotoví uměl.
závod knihařský:

Richarda Šimáčka

v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

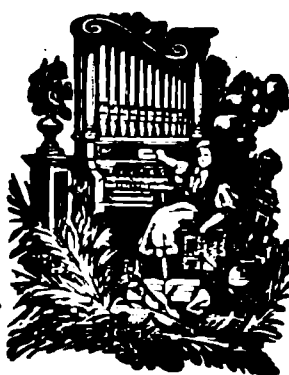
Státní služebník

se zajištěnou existencí, org. křesť. děl.,
rád by převzal větší domek v hodnotě na
16.000 K, na němž má svůj pol. podíl. Prosí
P. T. veškeré přítele o půjčku 6000—7000 K
na 4—4½% úrok, která se dle ujednání různě
pojistí. — Ct. nabídky ráde zaslati administr.
t. l. pod značkou »Organizátor«.

Továrna na cottagová americká HARMONIA

též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Sklaady:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Podálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.
Cenníky zdarma a franko.
Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva zvláštní výhody

Velice poučná pojednání
jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několiknásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědění XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakumby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spirítistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24

Braňme se tiskem	8
O záračích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spořivosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Klášteř v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. misale	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přičíst k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrno, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod perlačovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

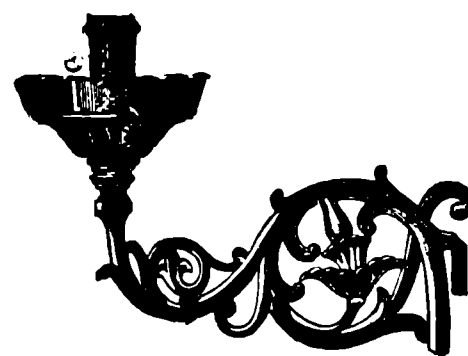
Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Zal. 1805.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná
dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádobí
kostelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpak a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně zařízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

Stoupencům našich organizací.

Odporujeme vřele křesťanský český závod

vytívaček a křesť. »Záhřívá« v Chrástě
u Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stara »Záhřívá«. Vsd. duchovenstvu naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
skoušku a budete jistě spokojeni!

Odporujeme ve svém okolí!

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Umělecký útvar
pro malbu na klenbu

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
obrazky chráněné v každém pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mozaikového do nejbo-
hatského provedení figurálního,
dodává tato i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
sítě a vše zaneseno v místě.
Mocná aklenné pro fa-
gady, křížové cesty atd.
Nákrepy, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Přesná vyznamenání a doporučení.

Výhodný úrok na vkladní knížky

dle ujednání 4½%-5% poskytuje

**Československá
záložna v Praze-II.,**

Spálená ul. č. 46. n.

Děchodovou daň platí záložna sama.

Kromě povinné revize Jednoty záložna jest
záložna až třikrát týdně revidována od-
borným revisorem.

Dopíše si o složení listy a zkuste ukládati;
budete jistě kulantním jednáním úplně
spokojeni.

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje

Blisk. tiskárna v Hradci Král.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyšších Lázních)

doporučuje P. T. veleďstojn. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spelkových praporek a keřevého náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

*Ideálem
každé
hospodyně*

*je
Singerův
šicí stroj.*

Nové speciální
přístroje pro potřebu v domácnostech. — Dokladné vyučení bezplatně.

SINGER Co. akciová společnost pro šicí stroje.
HRADEC KRÁLOVÉ, u lábského mostu.

Arnošt z Pardubic.

O tomto prvním arcibi-
skupovi Pražském sepsal
histor. úvahu Jiří Šabala.

Stran 64. Cena pouze 16 h.

Objednávky vyřídí ihned
administrace „Časových
Úvah“ v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatardův
synovec, nástupce)

**odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.**

PRAHA—I.,

č. 148 st., Malá Karlova
ul. č. 19 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, síťmi, vsazeními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, i bez
vážnosti k definitivní objednávce.

Neúčetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

Příchozím do Hradce Králové
odporúčujeme nákup
dobrých, levných
druhů kávy

Karel Kulík

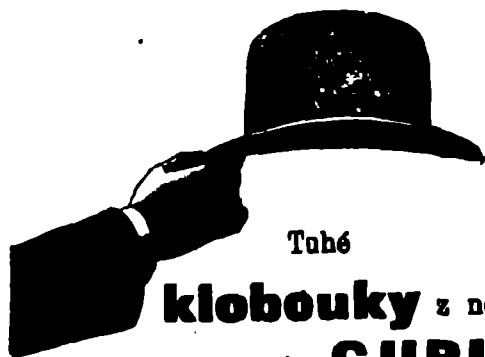
v Jiříkově třídě
proti
hotelu „Merkur“.

Světově známý

malínský křen

letošní sklizně, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v 5tkg ba-
líčkách za levnou cenu

Josef Mikulecký,
vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Tuhé

**klobouky z nejjem. zaječí
srsti „GUPIDO“**

Měkké **klobouky** směs bobroviny se
zaječí srstí **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké
**klobouky z nejjemnější česané
vlny „ELITE“ a „CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřizovatele, příručí, služby, domovníky

**sprostředkuje kancelář
Františka Navrátila,
Přívaz, Kei ova ulice.**

Josef Štěpán,

odborný pozlacovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleobslužnému duchov-
enstvu a ul. patronátním úřadům k opravování
a přezlacování

**oltářů, kazatelen, křížových cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,**

slazení písma a různých předmětů venku se nale-
sajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá

nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medailie z výstavy v Pardubicích.

Závod založen r. 1898.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, ohlady
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. K.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 136, doporučuje veleobslužnému duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě žádrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem

se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibory, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 41. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 10. října 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
o. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Druhá universita.

Nejfanatičtější Němec nemůže popřít, že český národ, který představuje tak obrovskou složku obyvatelstva v Rakousku, který se již tolik do Vídně naplatil, má plné právo na druhou universitu. I po zbudování druhé české university budou vysokoškolské zájmy rakouských Němců daleko lépe opatřeny než české.

Při českých naléhavých žádostech jest však potřeba dbáti toho, aby náš lid se reprezentoval jako žadatel svorný. Leč — ještě vláda neřekla slova posledního a již pokročí hesluji tak, jako by universita měla výhradně náležeti kruhum protikatolickým, jako by nebylo vůbec potřeba vyslechnouti přání obrovské massy obyvatelstva katolického, které přece k poplatníkům také náleží.

Právě církvi katolické jest děkovati za středověký vzrůst universit — té církvi, která první z velikých organisací prohlásila zásadu, že vzdělání patří všemu lidu. Kdyby nebyl katolický panovník v Čechách za pomoci stolice papežské, prvního arcibiskupa Pražského a jiného duchovenstva českého nezřídil universitu, kdož ví, zda by nyní vůbec byla. A právě touto universitou byl odchován šlechtitý filosof Tomáš Štítný, který se snažil vědu universitní populárním způsobem rozšířiti mezi prostým českým lidem. Právě tato universita umožnila Husovi vyšší vzdělání. Husité a protestanté by se byli sotva postarali o zřízení vysokého učení, protož právě kališníci sebrali universitě většinu statků a později protestanté přestávali na resolucích, i když bylo živořící vysoké učení v jejich rukou.

Tedy jen dobře přihlédnouti k základům universitní otázky! Tyto základy hlásí se k slovu i na Moravě. Na Moravě již byla universita katolická a částečně svou fakultou bohosloveckou posud trvá. Byla založena r. 1570 biskupem Vilémem Prusinovským a trvala až na malou přestávku koncem století XVIII. v Olomouci. O založení a rozkvět její měli velikou zásluhu Jesuité. Od císaře Františka II. byla zreorganisována dle tehdejších platných norem pro vysoké školy, ke třem fakultám připojeno i oddělení chirurgické. Leč nyní zbývá pouze fakulta bohoslovecká, která trvá se všemi universitními právy, přechovávajíc zároveň veškeré spisy zaslých fakult. V době zrušování jednotlivých fakult měla na 1000 posluchačů. Dr. Hruban prohlásil, že by se mělo stavěti na zbývajícím, historii podporovaném základě. Vyjádřil se též:

»Chceme universitu, která by odpovídala povaze a rázu Moravy, chceme universitu, která by byla místem ušlechtilého vědeckého zápolení a snášenlivosti a místem pravdy. Chceme universitu, z níž by nevycházela do života mládež blaseovaná, ale nadšená a ideální. My starší potřebujeme v řadách za sebou mládež hárající nadšením, abychom sami na tom nadšení v bojích a zápasech za práva národa se mohli poohřát, ale ne, jak, bohužel, často vidíme, mládež lhostejnou negací a nihilismem zachvácenou a otrávenou. Mládež, která vidí své národní poslání hlavně v boji proti »klerikalismu«, v popírání všech náboženských zásad a v sesměšňování a v podvrácení všeho náboženského citění katolického našeho lidu — ta mládež je na scestí. Neodsuzujeme ji, ale ty, kteří ji takovou činí. Chceme universitu, která by upomínala, že základem naší národní kultury byla kniha — Pisma svatého a celý ráz naší národní kultury byl a jest křesťanský. A chceme-li to, pak chceme zajistě universitu provanutou duchem národním, do níž by neměly trvalého přístupu cizácké, našemu duchu, tradicím a citění nepřátelské proudy.«

Mohou-li podobně mluviti zástupcové universit amerických, musí to býti dovoleno i katolickému předákovi na Moravě, kde jest tak obrovský počet Čechů katolicky smýšlejících.

Tím více bylo takového manifestačního prohlášení zapotřebí, že radikální živly na universitě pražské již ani nevědí, jak by svou svobodou utloukaly volnost katolictva. Studentská Federace, když měla pronášeti velkolepý manifest ve prospěch druhé university, snad si myslila, že vláda hned klekne na kolena, jakmile k jejímu sluchu zavánou bouřlivé projevy protiklerikální. Federace místo vážné práce vylučovala theologickou fakultu z universitního svazku, kázala, že náboženství nepatří do středních škol, kopla do mladočechu a agrárníku. Do Federace přijati bohoslovci protestantští, ale katoličtí vyloučení, krajinským spolkům doporučeno, aby katolické studující ze svého středu vypověděly.

Nu — a po tom všem měl pod štítem této Federace, která květnovým radikálním utržením notné fiasko, manifestovati 21. září pro druhou universitu národ celý. V konservativních kruzích hledali se rabové, kteří by ochotně znovu na všecko přikývli radikálům jako absolutistickým komandantům. Již to, že pověstného radikálního sjezdu a hlasování účastnilo se ze 7000 studentů nejvýš 800, bylo poučením, zda jest nutno, aby celý národ šel slepě za praporem pokrokářským. Takovým vystupováním společná věc národní se poškozují. Kdyby se tak bezohledně vystupovalo ve Federaci, proti židům, způsobili by poplach židé jak »assimilovaní« tak neassimilovaní, protože táhnou v takých případech všichni rukou svornou a nerozdílnou za jeden provaz.

Vláda však nechť jest pamětlivá, že i za takových okolností jest povinná přikročiti k praktickému činu, jelikož se jedná o akt naléhavé spravedlnosti k národu dlouho odstrkovanému a protože druhé české university si přejí všechny politické strany lidu českého.

Volné listy.

Jménem slovanské humanity. Dne 27. září »Národní Listy« a jiné české žurnály přinesly článek nadepsaný: »Jménem slovanské humanity« a uvádějí jej takto: »S tímto názvem zaslala nám redakce česko-židovského týdeníku »Rozvoje« provolání v záležitosti pověstného procesu kyjevského, jež podepsala valná většina české inteligence politické, literární a vědecké. V provolání se praví: »V ruském Kyjevě bylo vzneseno na malého židovského člověka Bejlise strašné podezření, že zavraždil křesťanského hochu Juščinského, aby použil jeho krve k účelům rituálním. Po dva roky úpí již Bejlis ve vyšetřovací vazbě přes četné pokusy poctivých ruských lidí, prokázati jeho nevinu, o níž jest přesvědčen také první jeho vyšetřující soudce, který se zasazoval o jeho propuštění. Než marně; zvítězila agitace ruských reakcionářů, vyšetřování se dále vedlo pod vlivem a kontrolou »pravých ruských lidí«, a výsledek jest: že byla na Bejlise vznesena žaloba z rituální vraždy. Rituální pověra žije — bohužel — dosud v lidu a stává se často strašnou zbraní v rukou kruhu reakcionářských. Žel, ani náš národ, přes svoje veliké tradice náboženské svobody a demokracie, nezůstal ušetřen této mravní pohromy. Případ polenský, který způsobil v českém národě tolik spoust, je dosud v živé paměti. Tím spíše pokládáme my, synové českého národa, jako Slované a pokrokoví lidé, za svou povinnost, abychom povznegli v poslední chvíli slova protestu proti pověře, která podlamuje všechny cizy lidskosti. Dosud rituální pověra se udržovala u nevědomých vrstev společnosti, autority právnické a theologické všech národů prokázaly bezdůvodnost všech tvrzení, dokazujících existenci vražd rituálních. V Kyjevě poprvé podepřena byla rituální pověra autoritou státní, poprvé — od procesu tridentského — má býti žid státním soudem souzen pro vraždu rituální. Srdce trne pomyslením, jaké neblahé následky může mít tento proces pro miliony ruských židů, žijících již vůbec v největší bídě a ponižení.

Bojíme se, že proces Bejlisův bude signálem k novému pogromu, k novému prolévání nevinné lidské krve. Jménem slovanské humanity, v životní zájmu nespravedlivě pronásledovaných židů ruských, protestujeme proti tomu, aby nejhroznější pověra dána byla opora autoritou státní, aby pro politickou agitaci z nenávisti plemenné a náboženské bylo znásilněno právo a obětován člověk nevinný.«

Jménem spravedlnosti. Žádáme čtenáře, aby nezapomínali, že protest dle »Národních Listů« podepsán byl valnou většinou české inteligence politické, literární a vědecké. Inteligence tato tímto protestem dopustila se toho, co zásadně odsuzuje, kdykoli z ciziny různí činitelé zasahují do našich otázek domácích, jmenovitě když neoprávněně usilují uplatniti své vlivy u nás mužové němečtí ze sousední říše. Vzpomeňme na příklad, jaká bouře v českém národě a v inteligenci povstala, když neomaleně našim Němcům přispěchal na pomoc dějplsec Momsen. Pokud víme, Němci z říše žádným manifestem posud se neozvali, běželo-li u nás o nějaký soudní proces, ale česká inteligence odvažuje se odpírati státním soudům ruským v procesu, který se do té chvíle ani nekonal a ke kterému předchozí šetření konati jsou oprávněni toliko státní úřadové ruští a nikoli naše inteligence, která pro svůj protest nemá jiných věcných důvodů, než služebnost svojí vůči židovským zájmům.

Každý inteligentní a rozumně usuzující člověk by řekl: »V Rusku bude konán proces s židem Bejlisem, na nějž byla vznesena žaloba z rituální vraždy. Dobrá. Protože proces nabył sensační povahy, všímám si ho a vyčkám, až jak po podrobném líčení soud rozhodne. Jsem vzdálen Ruska a protože nemám příslušných soudních spisů po ruce, dopustil bych se přímo hlouposti, kdybych předsedem rozhodl, je-li Bejlis vinen čili nic. Jsem-li českým inteligentem, mohu sice pronášeti své mínění, které ovšem nemůže prokázati naprosté pravdy, ale nedám se zapřáhnouti do židovského protestu a nebudu poroučeti ruskému soudu, neboť uběhl bych v porok směšné a nedůstojné opovázlivosti.«

Protestující česká inteligence mimo neoprávněnost svého činu ukazuje také svoji nevědomost tím, že slepě podepsala čiré nepravdy a sofistické vytáčky. Protest mluví na příklad, že se o nevinu Bejlisovu zasazoval první vyšetřující soudce, ale nedokládá, že soudce z moci úřední byl odstraněn, jelikož úmyslně vedl přípravné šetření tak, aby Bejlis byl propuštěn. Hle, tady máme dvě protivy: tvrzení protestu Bejlisovi příznivého a na druhé straně zakročení nadřízených ruských úřadů, kteří zpozorovali vyšetřujícího soudce, an těžce lžeš proti své povinnosti. Kde jest pravda? Český, rozumně usuzující inteligent by řekl: nuže, uvidím, co se v líčení dokáže a nebudu hloupě protestovati a zostuzovati české jméno v ruském národě.

Protest podepsaný valnou částí české inteligence tvrdí, že proces polenský způsobil v lidu českém mnoho spoust a že jest posud v živé paměti. Tvrzení o spoustách jest smělá opovázlivost, a není ani za mák pokrokové, prohlašovati za spousty, nabude-li se nějakého důležitého poznatku. Či pisatelé spoustami mínili odsouzení Hilsnera? Jest ovšem také v živé paměti, jak dávno před hlavnímu přelíčením židé prohlašovali Hilsnera za nevinátka, a jest v živé paměti, jak již tehdy za tuto lež lámali kopí čeští pokrokáři s vůdcem Masarykem, který na místě Hilsnera raději byl by viděl v žaláři matku a bratra podříznuté Anežky. Nu, a nevinátka Hilsner byl usvědčen a odsouzen dvěma porotami. A prohlašuje-li protest Bejlise za nevinného dříve, nežli jest událost soudně projednána, pak zkušenost s Hilsnerem měla býti důkladnou výstrahou oně slavné naší inteligenci, která listinu tak bezhlavě podepsala. Protest prohlašuje, že rituální vražda jest ohavnou pověrou. Ale co potom činiti se soudy, kterými zločinci z rituální vraždy byli odsouzeni?

Také protest sám jen letmo vyslovuje pouze jméno »Trident«, ale určitějšímu rozkladu se vyhýbá, protože tridentská vražda není ideou, nýbrž

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filiálky a expositury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.
Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

dokázaným skutkem, jako mnohé jiné události, kterých nelze odčiniti frásí o slovanských tradicích náboženské svobody a demokracie.

Pojem svobody a demokracie obsahově v této věci mají ten smysl, aby proces projednáván byl v plném světle veřejnosti a aby bráněno bylo úmyslnému zatemňování, všelijakým kejklům a privilegiím. Vždyť jsou to právě židé, kteří, kdykoli běží o soudní ožehavé přelíčení, jako na příklad bylo s Hilsnerem a nyní s Bejlisem, zbucují všechny jim služebné síly, pracují veřejně i za kulisami, naplňují svět náramným hlukem velikých hesel, vlastními a koupenými novinami překrucují skutečnosti, matou a zatemňují veřejné mínění za tím účelem, aby soud podrobil se nátlaku a jednal nesvobodně a nedemokraticky. Možno mluvit o demokracii a svobodě, když za letošních příprav k obnově procesu Hilsnerova »Časem«, židům přísluhujícím, z vraždy polenské obviněn byl nepřímým český kněz? Jeví se demokracie a svoboda tím, když tak veliký nátlak děje se na to, aby ze žaláře vyproštěn byl žid Hilsner, jenž dvěma porotami byl odsouzen a jehož vina byla matematicky dokázána? Jest svoboda a demokracie v tom, když na uvězněného křesťana si nikdo ani nevzpomene, ale žid, jako vyšší tvor, má býti ze žaláře vysvobozen? Nepomáhejte si tedy demokracií a svobodou, abyste se jimi nezakli, a nemyslete si, když vám podepsali protest čeští inteligenti, že všechen národ jest nemyslivým stádem!

Jediné, v čem s protestem souhlasíme, jest, že odsuzujeme zásadně jakékoliv židovské pogromy, neboť chováme přesvědčení, že proti hospodářskému, politickému a sociálnímu absolutismu židovstva musí se bojovati ne násilím, nýbrž uvědomováním lidu a činností kulturní. Přejeme si, aby proces konán byl jménem spravedlnosti.

Hlasování. Proces Bejlisův v Kyjevě jest také po jisté stránce otázkou vědeckou. Právnické díve, nežli jest jim dovolena soudní praxe, musí studovati právní vědu, kterou se pak spravují, aby dle práva a spravedlnosti rozsuzovali. Vedle soudců vyzbrojeni jsou právní vědou i obhájci. Bere-li tuto vědeckou stránku procesu na vědomost, vzpomínáme si na boje rukopisné, kterých se tehdy čile účastnila strana Masarykova, která stoupenci svými podepsala nyní protest proti státní autoritě ruské a která prohlašuje Bejlise člověkem nevinným. Masarykova strana považovala v bojích rukopisných za neomylnou známku své vědecké zdatnosti a kulturní povýšenosti, že rukopisným obhájcem mohla vyčítati, že ve vědecké otázce hlasují. Velmi dobře. Vědecká pravda nebo nepravda nesmějí a nemohou se dovozovati větším nebo menším počtem hlasů, nýbrž jen přesvědčivými důkazy, jež lidskému rozumu jsou postačitelny. Žel však, že pokroková strana nyní provozuje, co tehdy rozhořčeně odsuzovala a co prohlašovala za zásady neměnitelné a všeobecně platné. Prohlašovali Bejlise za člověka nevinného díve, nežli pronesen rozsudek, neznamená přece nic jiného, než pravdu badání a přesvědčení stanovití hlasováním, čímž strana pokroková poličkuje sama sebe a k mnohým příkladům přičiňuje opět doklad, že zásady jsou jí praporečkem, jež dle povětrnosti možno vyvěsiti nebo schovati. Jinak počínání toto jest skutečně pokrokové, neboť v Praze hlasovali o nevině Bejlise, jenž sedí až v Kyjevě, jest čin, s nímž nelze jen tak závoditi a jímž nejvíce asi budou překvapeni v Rusku. A protože k takovému rozumovému a mravnímu pokroku možno užiti i pokroku technického, lze očekávat, že až bude nějaký židovský provinilec žalářován v Austrálii nebo v Africe, naši pokrokaři odhlasují jeho nevinu bezdrátovou telegrafií. Pochybujeme, že ruští soudci před českým protestem strachem padnou do mdlob. Zato však jest jisto, že naši pokrokaři, nemohou-li vévoditi v politice,

stávají se rázem náčelníky, jakmile vykřiknou kouzelnickou formuli o svobodě, pokroku a humanitě. Slavné paměti Pompejus kdysi řekl: »Zadupám-li jen na půdu italskou, objeví se vojsko.« Podobně vykřikni v Čechách: »Slyšte, kdo jste pokrokoví!« a již se všech stran přihnou se lidé, kteří s ohnutými páteřemi a poníženou ochotou podepíší ti i takový protest, jehož nejvýraznější stránkou jest výsměch každé rozvážené inteligenci a jenž od podpisovatelů nežádá, než tupého souhlasu a podrobení.

1813. Ačkoli vojska francouzská vítězila tam, kde Napoleon osobně řídil bitvu, přece jen ukazovala se znamení, že Napoleon na konec zdolán bude přesilou. Jenerálové jeho, majíce samostatné velení, byli poráženi, ztráceli mnoho děl a mnoho zajatých, takže armáda Napoleonova, na začátku bojů mající přes 300.000 bojovníků, postupně se oslabovala a tála. Bylo již řečeno, jak jenerál Vandamme vinou Mortierovu a Saint-Cyrovou poražen byl u Chlumu, kdež Napoleonův plán hrozil vojskům rakouským a ruským úplnou katastrofou.

Napoleon příliš důvěřoval schopnostem svých maršálů, kteří v předchozích válkách často ukázali své nadání a vůdcovskou zdatnost. Místo aby nařídil veliteli oddělených armádních sborů spokojovati se defenzivou (obranou), ponechal jim příliš mnoho volnosti. Protože však každý z nich chtěl se vyznamenati, útočili často unáhleně a brali porážky.

Oudinotovi, jenž dobyl si maršálské hole v bitvě u Frydlandu proti Rusům, Napoleon svěřil četné vojsko a uložil mu, aby pozoroval spojené armády pruskou a švédskou, které shromáždily se kolem Berlína a kterým velel švédský princ následník Bernadotte, rodem Francouz a druhdy slavný maršálek Bonapartův. Oudinot velel armádě slabší, a bylo jeho úkolem nepouštět se do bitvy, nýbrž spojence jen zaměstnávat a věc protahovati. Ale Oudinot viděl berlínské věže, které ho lákaly a které mu vnučily úmysl, hlavního města pruského se zmocniti. Odhodlav se k bitvě, poslal nejprve do boje sbor jenerála Bertranda, který však byl poražen. To však Oudinota od jeho úmyslu neodstrašilo, ačkoli přítomnost udatného Bernadotta měla mu býti vážnou výstrahou. Trvaje na svém plánu, vyslal nové šiky, až rozvinula se veliká bitva u Gross-Beeren, kterou Oudinot prohrál a musil překotně ustupovati, dostav důkladně na pamětnou od svého bývalého kolegy.

Napoleon však od myšlenky, táhnouti na Berlín, neupustil a poraženého Oudinota vyměnil Neyem, o němž dějiny zachovaly památný výrok císařův: »nejudatnější z udatných.« Maršál Ney, jenž v předchozích válečných letech vykonával veliké úkoly, jenž za útěku z Ruska, veda zadní voj, statečně se probíjel a pokryl se velikou slávou, jenž proslul ve všech bitvách, jichž se účastnil, tento statečný vůdce, ku podivu, v roce 1813 byl jako schvácen a ochromen. Tušil asi, že se nedolatelně blíží konec Napoleonské epopeje a že katastrofu nelze již odvrátiti. Událo se, že Bernadottem poražen byl i Ney.

Nejohrovnější porážku z vůdců Napoleonových r. 1813 vzal maršál Macdonald, jemuž císař odevzdal velení, když musil spěchat ke Drážďanům, kdež spojence porazil. Macdonaldova armáda, operující proti pruskému maršálu Blücherovi, byla mohutná, skládajíc se ze tří armádních sborů, k nimž připojeno bylo 6000 jezdců. Všechny vřady měl Macdonald 75.000 mužů, Blücher 100.000. Pro Napoleona tento rozdíl nebyl by znamenal ničeho, neboť za všech bitev míval menší počet vojska nežli nepřítelé, a se 70.000 porazil spojené císaře u Slavkova. Ale Macdonald nebyl Bonapartem.

Bitva na Katzbachu. Macdonaldova armáda byla na levém břehu Katzbachu, a Blücher skrčil

se na pravém břehu, kdež na porostlých pahorcích poschovával pěchotu, kdežto jízda jeho, počtem 20.000, stála na rozsáhlé rovině u Janeru. Katzbach na levé straně má břeh nízký a sjezdový, na druhé straně však vysoký, takže armáda Macdonaldova, majíc útočiti musila, aby se dostala na rovinu, slézati výšiny po příkrých a kamenitých cestách. Katzbach měl jen několik mostů a brody byly úzké a neschůdné. K tomu ke vešmu chystalo se k bouři již od rána. Macdonald prodleval a když o 2. hod. odpoledne dal rozkaz k pochodu, strhla se bouře, a lijavec rozvodnil řeku tak, že vojsko jen s velikou námahou dostalo se na pravý břeh a že divise kyrysníků, nemohouc brodem sobě vykázaným přejeti, zůstala vzadu na svém místě. Tímto způsobem Macdonald měl za sebou rozvodněný Katzbach a před sebou Blüchera, jehož postavení bylo velice zlepšeno deštěm. Protože pěchota francouzská nemohla po dešti střílet z pušek, Blücher užil své jízdy, která rozbila brzo nečetné jezdecké pluky francouzské a mocnými útoky brala francouzské baterie. Brzo dala se Macdonaldova armáda na útěk přes rozvodněnou a dravou řeku. Mnoho francouzských vojáků bylo pobito, přes 20.000 zajato a mnoho se jich utopilo. Četná děla stala se kořistí Blücherovou.

Bylo vytýkáno Macdonaldovi, že neměl útočiti za bouře a že měl na své posici vyčkati útoku Blücherova. Napoleon s takovým značným vojskem byl by si ovšem věděl rady a s Blücherem se vypořádá za okolností příznivějších. Hlavní překážkou ovšem bylo, že Bonaparte r. 1813 nemohl býti na všech bojištích, neboť, kdežto sám přemohl spojené armády 26. srpna u Drážďan, téhož dne poražen byl Macdonald na Katzbachu.

Vojenští spisovatelé charakterisují Macdonalda jako vůdce statečného, ale při pohybech příliš rozvášlivého. Bitevní plány jeho prý byly dobré, ale když bylo potřebí je upravovati dle okolností, počínal si váhavě a zdlouhavě. V tom podoben byl vůdcům protifrancouzským za jítřního svítání slávy Napoleonovy. Vůdcové vojsk protinapoleonských sestavili bedlivě bitevní plány, vše dobře uvážili, rozpočítali, rozestavili dopodrobna kolony, určili, kam která má útočiti, zkrátka všechno matematicky připravili — a Napoleon rozhlédl se po bojišti, udeřil tu, zaútočil jinde tak, že brzo odpůrcům výpočty popletl a důmyslnou síť jejich roztrhal.

Viktor Hugo srovnává taktiku Napoleonovu s jeho odpůrci, praví: »Stará sova uprchla před mladým supem. Starou taktiku stihla nejen zdrcující porážka, ale i potupa posměchu. Kdo byl ten šestadvacetiletý Korsičan ve válkách v Italii? Co vlastně znamenal ten stkvělý nevědomec, jenž nemaje nikoho pro sebe a všechny proti sobě, bez potravin, bez střeliva, bez děl, bez obuvi, takofka bez armády, s hrstkou mužstva postavil se proti masám, vrhl se na sjednocenou Evropu a dobýval zcela nesmyslných vítězství tam, kde nebylo možno zvítěziti? Ze které školy vyšel ten zkázonosný šílenec, jenž téměř bez oddechu a nevyměniv své bojovníky, rozprášíl pořadem pět armád císaře německého? Kdo byl ten nový přichozí, jenž ve válce se zjevil s opovážlivostí komety? Vojenská akademie stíhala ho kletbou a prchala před ním.«

Roku 1813 však sama sláva Napoleonova byla již unavena, Francie neměla již vojáků, spojená Evropa přichystala zdrcující přesilu, její vůdcové byli již vycvičenější — a tak na shroucení Bonapartovy moci čekalo Lipsko.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Politický přehled.

Pro národnostní smír. Obchodní a živnost. komora v Čes. Budějovicích na schůzi 6. října uznává nutnost smíru národnost. na základě absolutní rovnoprávnosti obou národů, i je ochotna při smíru chystaném spolupůsobiti. Zároveň komora žádá, aby obchodu, živnostem a průmyslu příznáno bylo v novém volebním řádě poměrné zastoupení k poplatnosti. — V plenární schůzi gremia vídeňských obchodníků prohlásil předseda ústř. svazu rakouských obchodníků posl. Spitzer, že obchodnictvo musí z celého srdce vítati akci českých obchodních gremií za národnostní mír v Čechách a navrhl vysloviti ochotu dospěti k dohodě obchodních a výrobních kruhů, poněvadž bez úpravy hospodářské otázky nemohou vůbec býti projednávány žádné politické otázky. — Česká národní rada vydala prohlášení, v němž klade důraz na jednotný, společný postup všech politických stran českých v nastávajícím smířování.

Německé porady v Praze. Minulou sobotu konaly se v Praze porady něm. poslanců z Čech. Hlavním bodem programu porad byla otázka účasti na vládou zamýšlených dohodovacích konferencích a ve směru tom jako hlavní podmínka položeno národnostní rozhraničení Čech. O otázce té prý se rozhodnou Němci na sjezdu, který bude svolán, až se Němcům dostane vládního pozvání ke konferencím dohodovacím. — Požadavek Němců, aby kníže Thun nebyl přibírán ke konferencím, vláda prý nesplní, ježto se cítí s knížetem Thunem solidární. Také české strany viděly by v odstavu knížete Thuna kámen úrazu a mohly by žádati třeba vyloučení dra Hohenburgera, s kterýmž se hr. Stürgkh vyslovil také solidárním.

Česko-německé konference zahájeny budou kolem 15. října. Kromě mladočechů a soc. demokratů také agrárníci rozhodli se pro obeslání konferencí. Čeští radikálové se nesúčastní. Upuštěno i od hesla: »Bez českého sněmu žádná říšská rada«, ježto by tak českým stranám bylo vzato místo, s něhož by mohli hájiti české stanovisko. Zvítěžila tedy zase mezi českými zástupci rozvaha. — Členové nových česko-německých konferencí budou vzati výhradně ze svazů říšských a zemských poslanců obou národů v království Českém. — Dr. Kramář, který se vrátil z Krymu, konferoval také s minister. předsedou hr. Stürgkhem. — Pozoruhodno, že hr. Ot. Czernin, známý politik z okolí následníka trůnu, přimlouvá se v N. Freie Presse o oktroj národnostního vyrovnání v Čechách.

Poslanecká sněmovna sejde se v úterý 31. října. Delegation budou zasedati v listopadu.

Nové vojenské požadavky jsou prý proto tak veliké, aby z nich mohlo býti případně i hodně sleveno. — Ministr války Krobotin a náčelník generál. štábu ve společné ministerské radě prohlásili prý, že dokud budou trvati břemena ze zvýšení nynějšího, nebudou přicházeti s novými požadavky. — Slabá útěcha!

Ze zem. sněmů. Kraňský sněm přijal osnovu zákona na povinné zavedení obecního úřadu pro sprostředkování práce a schválil rozpočet. — Ve štyrském sněmu uzavřena mezi Slovinci a Němci dohoda o pracovním programu pro nejbližší dobu. — Na sněmu tyrolském vyjednávají mezi stranami v otázce volební opravy dosud vážne. Křesť. sociálové projeví ochotu zvýšiti počet zemských mandátů z 92 na 96.

V Uhrách sešla se ve středu posl. sněmovna pod ochranou parlamentní stráže a značného počtu četnictva. — Posl. Justh prohlásil, že kompromis oposice s Tiszovým režimem jest úplně vyloučen. — Hr. M. Karolyi prohlásil, že se naše zahraniční politika musí účinněji než dosud vynasnažiti, sblížit nás s balkánskými národy. — Ministerstvo vnitra vydalo nařízení, kterým se kusé již shromažďovací právo v Uhrách znovu velice stěžuje, ba i znemožňuje, ovšem pro národy nemadžarské.

Italská sněmovna rozpuštěna, nové volby konají se 26. října a parlament bude svolán dne 27. listopadu. Dle nového volebního zákona stoupne počet voličů o více než pět tisíc a poslancům dává se přiměřená hmotná náhrada, umožňující voličům voliti takové zástupce, kteří nepotřebují vlastních prostředků, aby mohli výdaje s mandátem spojené uhradit.

Pasič ve Vídni. Srbský minister. předseda Pasič minulý týden vyjednával ve Vídni s hr. Berchtoldem a dle zpravodajů různých listů liboval si, že mezi Rakouskem a Srbskem jest dohoda na nejlepší cestě. Dnes už jest Pasič skromnější, ale v Rakousku přece se mu ještě nevěří.

Spor řecko-turecký se nelepší. Armáda turecká — tak hrozí Enver bej, za něhož se porta schovává — vydá se prý neprodleně na pochod proti Soluně, nebudou-li splněny požadavky turecké. Turecko spoléhá na slabost Řecka, již chce využiti, aby dostalo zase to, co ztratilo. Řecko činí proto horečné přípravy k válce a proto také Srbsko jako spojenec řecký poslalo část svého vojska k hranicím bulharským. — V Řecku a v Srbsku mají nyní strach, zda nesnáží jejich nevyužije nyní Bulharsko. Tvrdí se totiž z nepřátelských stran, že také Bulharsko o překot zbírá a že se za-

vázalo, že do dvou měsíců povolí přechod tureckého vojska Thrácii. — Zprávy podobné oslabují se tím, že král bulharský Ferdinand odjel na své statky do severních Uher.

Vzpouza Albánců jest prý úplně potlačena. Albáncům nedána žádná milost; co dopadeno, všechno jest vyvražďeno. Nezdar povstání jest prý užšen zraněním vůdce Albánců Isy Boljetinace. S vražděním albán. obyvatelstva jest spojeno všeobecné vraždění bulharského obyvatelstva, zejména v území Kalkandže, Gostivaru a Gory. Bulhaři z těchto končin uprchli vypravují, že jejich vlast jest nyní jediným hřbitovem a hromadou ssutin..

V Číně zvolen presidentem republiky Juansikaj. Japonsko, jakož i všechny evropské velmoci uznaly prý čínskou republiku.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

renovace a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četné uznání od vlád. duchov. úřadů k dispozici.

Zprávy organizační a spolkové.

Kostelec n. Orli. (Oslava svatováclavská.) Svátek našeho zemského patrona oslaven důstojně jako léta minulá. Dopoledne v 10 hodin zástupci katol. spolků: Jednoty, Všeodbor. sdružení, Orla (bez kroje), skupiny mládeže s praporem a hudbou od spolkové místnosti odebrali se do děkanského chrámu Páně, kde po slavnostním kázání konány slavné bohoslužby. Večer pak v sále na »Rabštejně« byla slavnostní schůze, při níž o sv. Václavu promluvil vldp. děkan Kaška. Při schůzi této do našeho středu zavítal vzácný host pan prof. Jan Prášek, osvědčený pěvec a recitátor, jenž skvostným přednesem žalmu »Hospodin jest můj pastýř« bouři potlesku a obdivu vyvolal. Pročteným přednesem melodramu »Maryčka Magdonová« a svižnou »pekelnou historii« hluboko nám do srdcí se zapsal. Slovně pan profesor, ač jen krátkou dobu zde jest, již znám jest všude jako nadšený zastánce a podporovatel všeho ušlechtilého umění. Doufáme, že brzy nás zase návštěvou svou potí. Za prokázanou laskavost uctivě mu děkujeme. Vroucí dík vzdáváme též p. prof. Zástěrovi za mistrný doprovod. Srdečně děkujeme panu Hájkovi »ze Secesse« za ochotné propůjčení pianina. Mládež při schůzi té provedla jendoaktovku a zapěla hymnu mládeže. — V neděli dne 5. října konána slavnost jubilejní, konstantinská. Příteli neděli dne 12. října pořádají spolky katolické na »Rabštejně« velký zábavný večer, při němž žertovnou řeč promluví vldp. Jiří Sahula. Mládež provede tři jendoaktovky a zpěvy národních písní a některé výstupy. — Na den 26. října připravuje se krásná Stolbova hra »Závěť«.

Z činnosti katol. spolků v Lomnici n. Pop. Všeodbor. sdružení křesť. soc. dělnictva koná dne 12. října t. r. v sále p. Č. Drábka ve St. Lomnici velkou schůzi pro veškerý katolický lid, všechny členy všech katol. spolků, jakož i pro příznivce naší strany katolické. Schůze koná se o 1. hod. odpol. a promluví na thema »Proč se organizujeme« náš miláček, známý vlp. Havelka, kaplan z Pouchova. Zveme všechny do této schůze. — Orelská myšlenka šíří se dále a dále. Na pozvání dostavili jsme se do Semil a po 1 a půl hod. trvajících řeči našeho br. starosty »O významu Orla« založil odbor »Orla« v Lomnici n. P. »Orla« v Semilech. Nadšení bylo veliké a to nadšení spojilo se s jásotem naším, neboť odbor v Semilech jest velice slibný a bašta sokolská padla dnem 5. října t. r. Marná byla snaha několika Sokolů schůzi znemožniti, rozbiti. Nadšení pro věc a řeč našeho br. starosty všechny nástrahy překazila. Našemu bratrskému odboru v Semilech provoláváme na další cestu orelské »Zdař Bůh!« — Tak svorně všichni vespolek plníme přesně svůj pracovní program a pokračujeme. Všem, kdož broulí si zoubky i jazyk, proč jsme se odstěhovali k p. Č. Drábkovi, sdělujeme, že uznáváme nemožnost cvičiti na nářadí v prvním poschodí a proto najali jsme si sál v přizemí. V tom sále páni soc. demokraté nebyli nikdy a proto ať se tolik na ty černé nezkobí ve svých schůzích. Ať tolik nekřičí, aby to nebylo slyšeti ven na sta honů!

Ze Zemské rady katolíků v král. Českém. Na den 9. t. m. ustanovená schůze Zemské rady katolíků odkládá se následkem účasti presidia na pohřbu J. J. kně. Karla ze Schwarzenbergu. Nová pozvání byla rozeslána. Nejd. srbský (katolický) arcibiskup v Baru přeje si dáti hodného mladíka (Srba) vyučiti v církevním zpěvu. Zemská rada katolíků vřele žádá veledůst. správy českých klášterů nebo pp. ředitele kůru, aby mladíka se ujali. Dobrotivě nabídky buďtež zaslány co nejdříve sekretariátu Zemské rady katolíků (Praha-II., Myslíkova ul. 5.) — Účastníci eucharistického kongresu vídeňského, kteří prostřednictvím Zemské rady katolíků zakoupili si členský lístek za 10 K a mají nárok na zprávu

sjezdovou, upozorňují se, že mohou si zprávy (německé) v kanceláři sekretariátu vyzvednouti proti zaslání (navrácení) sjezdového lístku a porto rec. Ti, kdož reflektují na zprávu českou (původní), musí ještě sečkat dva až tři týdny, ježto změněnými dispozicemi redakčními tisk se opozdil. — Žádosti o přednášky buďtež zaslány nejméně 14 dní předem, poněvadž v poslední chvíli nelze při nejlepší vůli vyhověti. — V pořádání krajských schůzí bude pokračováno. První (v pořadí VIII.) schůze koná se pro vikariáty: Čáslav, Kutná Hora a Kolín.

Na stavbu spolkového domu Katol. Jednoty v Jilemnicích přispěli: 30 K vldp. Fr. Hrobský, farář, H. Štěpanice. 12 K vldp. V. Bartoš, farář, Zdechovice. 10 K Křesť. soc. polit. klub v Lomnici n. P., vldpp. Jos. Horák, kněž. arc. notář Dřevčice, V. Dvořák, farář Sádek. 6 K vldp. J. Bém, farář Vysoké n. Jiz. 5 K Katol. Jednota v Libštátě. 4 K vldp. Fr. Matouš, farář v Bystrci. 3 K vldpp. A. Nývlt, farář Činěves, Jos. Trejbal, kooperator Heřman, křesť. soc. spolek Záchrana Jičín. 2 K vldpp. Fr. Frydrych, prof. Kutná Hora, T. Strupek, kaplan Libuň. Jos. Mikolášek, farář Mladějov, Fr. Škarda, koop. Král. Vinohrady, Fr. Simon, katecheta Nusle, Jos. Dumek, děkan Dlouhé Mosty, Fr. Salfický, kaplan Nová Paka, J. Kuhn, ibsk. vikář Železnice, Vl. Sekera, řed. ústavu hluchoněmých v Hradci Král., Alois Kuřik, kaplan Jablonec n. Jiz., Jos. Filip, kaplan Vilémov. 1 K vldpp. Jan Mařan, kaplan Postoloprty, Aug. Večeřa, farář Březová, K. Loniček, farář Střítež, Dr. V. Poustka, prof. Č. Budějovice, Fr. Vlasák, děkan Postoloprty, L. Kašpar, kaplan Olomouc, Fr. Urban, kaplan Libochovice, G. Procházka, farář Jenišovice, V. Slávik, kaplan Žel. Brod, Al. Dumek, farář Kožov, Ant. Lakmajer, farář Horní Ročov, Fr. Koucký, kaplan Dol. Jifetín, Jos. Šorejs, kaplan Libochovice, Emil Novák, farář Rtyně, Lad. Böhm, kaplan Jaroměř, Lud. Novotný, c. k. prof. Rychnov n. Kn., Fr. Bílek, kaplan Lanškroun, V. Mazač, kaplan Světlá n. Sáz., Fr. Franc, kaplan Zbislav, Boh. Beneš, katecheta Lázně Běláhrad, Jan Brabec, kaplan Hradec Král., L. Sokol, kaplan Dol. Kralovice, C. Jiřík, kapitulár Želiv. Jos. Kořínek, farář Habry, klášter Karmelitánek Praha. 30 hal. vldpp. Em. Čvančar, farář Kněžmost, Mrázek Slatiňany. — O další milodary snažně prosí Katol. Jednota. Neoslyšte nás, pamatujte aspoň malým dárkem, kterým sobě neublížíte, nám však prospějete!

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	—85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
„ 50/100 „	1 30 „	„ 150/250 „	10— „
„ 55/110 „	1 55 „	„ 160/250 „	10—60 „
„ 60/120 „	1 85 „	„ 200/300 „	16— „
„ 70/140 „	2 55 „	„ 220/320 „	18 70 „
„ 90/180 „	4 20 „	„ 250/350 „	23 40 „
„ 100/200 „	5 10 „		

Závěsy postal. Ia		vel. 200/100 kus	5 60 K
„		180/90 „	4 50 „
„ k oknu		115/140 „	4 30 „
„ Melle		115/140 „	2 40 „
„ Chinilmelle „		115/140 „	3 40 „

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paíci, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jedině u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Zprávy místní a z kraje.

Jmeniny Jeho Veličenstva oslaveny dne 4. října v našem městě obvyklým, důstojným způsobem. Prapory vlály na četných domech v barvách říšských a zemských. V kathedrále sloužil pontifikální mši sv. vsdp. gen. vikář a kapitulní děkan Dr. J. Soukup s četnou assistencí, za přítomnosti četných notabilit našeho města. Vojsko bylo přítomno bohoslužbám v chrámu Panny Marie. Jednotlivé ústavy zdejší obcovaly bohoslužbám zvláštním. Při mši sv. sloužené pro gymnasium provedena velice zdařile na kůru za řízení dp. Gyurkovicze mše od Hrdličky. Spolupřisobili též ze vzácné ochoty pl. Bohumila Koflíkové a pp. professoři Doucha, Šír a Rajdl. I za jiných příležitostí lze v chrámu seznati, jak pod svědomitým vedením dp. katechety zpěv studentstva jest v pravdě umělecký. Přednášené sbory uchvacují. —

Schůze městské rady dne 6. října. Návrh těžby z lesů obecních na rok 1914, sdělaný lesním úřadem, postoupen byl lesnímu odboru. — S policejním úřadem bylo sděleno, že Zálazně, jakožto maj. domu čp. 163, uděleno bylo povolení ke zřízení údrny v dosavadní prádelně jmenovaného domu. — Panu Frant. Houžvičkoví, klempíři, vrácena byla kauce, jež ručila za práci klempířskou, provedenou na kolně dělostřelecké. — Panu R. Hackerovi, lesmistru a majiteli lesních školek, odprodán byl dvojlý hrob na věčné časy na hřbitově

Husitství a národnost.

III.

Jak »husitství nebylo v podstatě hnutím náboženským«, nýbrž »nebyvalými projevy uvědomění národního«, svědčí také tyto okolnosti. Husova theologie nebyla svérázná, nýbrž sbírala prameny ze spisů cizince Wikleffa. Tedy šlo zde výhradně o internacionální reformační pokusy, které Hus odporučoval také Němcům. Nejnárodnější sektou aspoň z počátku se zdáli Táboři. Leč ti přijali za svého vrchního učitele sektáře vypuzeného z Anglie. Byl to Petr Payne, jemuž Čechové říkali též mistr Engliš. Muž tento, který byl předním mluvčím Táborů při smlouvání s jinými sektami husitskými, do smrti se česky nenaučil, ač tak dlouhou řadu let byl učitelem a prostředníkem sekty české. Při debatách mezi zástupci jednotlivých sekt úzkostlivě husité upozorňovali, že Payne česky dobře nerozumí, že jest tedy potřebí smluviti se s ním řádně jinak.

Husité při náboženských hádkách odvolávali se na katolické autority národa římského, řeckého, francouzského, ale nikoli na Tomáše Štítného, na Vojtěcha Raňkova, ačkoli tito mužové svou učeností tolik prosluli.

Přirozený počesťovací proces v městech, který zásluhou Karla IV. započal pronikavě již půl století před válkou, pokračoval nerušeně po válce husitské i v těch velikých městech, jichž husité nedobyli. Winter na základě výmluvných fakt svědčí, že v městech katolických přišli Němci o vládu probuzením národního vědomí, nikoli zbraní husitskou. Na př. Plzeň a Budějovice se nám reprezentují po válce jako města česká. Bylo by urážkou politické mohutnosti národa českého, kdyby někdo tvrdil, že lid český musil povstati proti nějakému německému ujařmování živlu českého. V mocném státě českém před válkou byli Češi lidem vládnoucím a zabírali posice, které Němci drželi do té doby po několik století. Zato však již v XV. století vidíme v husitských krajích leckdy obrat jiný. Čechové přijímali mezi sebe zahraniční Němce dosti ochotně. Nedlouho po vojně bylo v Praze opět Němců plno. Čechové docela ztráceli města, učili se rádi jazyku německému z pouhé pochluby již v XV. století. Židé, jichž za husitství v Čechách přibývalo, vedli si po německu. A tito lidé uchvátili mnoho trhů, jež byly před válkou v rukou českých. Winter píše: »V husitské době obchod měl v rukou žid, a potom rozdělil se s Němcem«. A němečtí přistěhovalci husitům neprokazovali za jejich toleranci žádného zvláštního vděku. Naopak r. 1547 purkrabě Pražský volal: »Jsme všemohoucí okolním národům, zvláště pak Němcům, u veliké ošklivosti; co živo, na nás se všech stran se obrátí.«

A za takých okolností, když Němci starší bašty opravovali a nové zřizovali, starali se husité nejhorlivěji o to, aby jim bylo povoleno od katolické církve přijímání pod obojí způsobou a podávání Eucharistie (též pod obojí!) nemluvnatům hned po křtu. Vydávali celé řady vášnivých traktátů proti odpůrcům Rokycanova kalicha, ale proti německé rozpínavosti energických kroků nečinili. Skutečnou církví národní byla jednota Českobratrská. Ale právě Čeští bratři byli pronásledováni od husitů se vši bezohledností. Neužívalo se proti nim pouze mučidel, ale také pomluv a potup nejnepřátelivějších. Když pozoroval správce kališné církve Rokycana, že Čeští bratři tvoří nepodadný klín v tělese církve husitské, zasypal žáky Chelčického tak hroznými pohanami, jako by jednota bývala společností nejhorších zločinců. Který katolický Němec v té době byl tolik v Čechách od husitů pronásledován? Husité také bez národních rozpaků přijímali německé panovníky, kladouce ovšem důraz na to, aby svobody náboženské společnosti husitské byly zachovány. A když začalo hrdě zdvihati hlavu německé lutherství, již v první polovici XVI. století většina kališníků šla za hlasem německých sektářských bohoslovců, ačkoli s protestantismem vzrůstala moc Německva v Čechách měrou zvláště povážlivou.

Husité dávali světití své kandidáty stavu duchovního netoliko u biskupů italských, ale i německých. Jak uctivě prosili na př. za tu službu biskupa Vídeňského! Jak poníženě žádali, aby před svěcením nezavazoval kandidáty k odpaďu od husitského kalicha! Husitům v čase nouze o duchovní byli vítáni zahraniční přeběhlci, jen když se mohli vykázáti »svěcením německým«!

Tohle tedy naprosto nebyly »nebyvalé projevy uvědomění národního«, nýbrž houževnatá starost o udržení nábožen. tradic za každou cenu, i když hynul český obchod a průmysl, i když uboze živila universita pod výhradní správou kališnictva.

Tedy hnutí husitské nese na sobě význačný charakter náboženský. K tomu přistupuje i výmluvný ráz sociální. Šlechta, která se stavěla hned při počátku husitského hnutí na nejčelnější místa,

snažila se rolníky ujařmiti, kněze o statky připraviti a města seslabiti. Táboři zase naopak doufali, že hnutí náboženské zavede v Čechách komunismus. Zájmy sociální proplétají se celým hnutím jako červená niť. Zápas skončil tím, že demokratické živly byly udolány a že síla šlechticů, zbohatlých konfiskacemi statků duchovních, vzrostla dvojnásobně. Jak husitský kněz tak sedlák stal se ubohým ujařmencem zpyšnělé šlechty, sociální rovnováha k veliké škodě národa byla na několik století zničena.

Tedy na předním místě nikoli zájmy národní, nýbrž náboženské a sociální vtiskovaly významnou pečeť hnutí husitskému.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

❖ KNIHY ❖

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Kijevský soud.

Právě při počátku procesu s židem Bejlisem jest zapotřebí zachovati plnou rozvahu jak židům tak křesťanům. Širé davy dají se zpracovati od demagogů tak, že si počínají jako slepé, nehledíce na pravo na levo. Rakéty různých libivých hesel sice oslňují, těší se hromadnému potlesku, ale nepoučují, nevedou k samostatnému myšlení — naopak ke skutkům nepředloženým. Soud nad Bejlisem, má-li býti cenným, poučným dokumentem, nesmí se dáti unést křiklavou antisemitskou tendencí, musí se řídit zájmy všelidskými.

Židé hromadně, beze všeho rozmyslu a nespravedlivě prohlašují za zpátečníka a fanatika každého, kdo se odváží Bejlisa považovati za provinilce. Na druhé straně však právě křesťané nemají pronášeti neústupného ortele dřívě, než se všechno důkladně vyšetří od osob k tomu povolaných. Žaloba, jak ji u nás uveřejňuje i český tisk pokrokový, zní takto:

»Dne 2. dubna 1911 byla v odlehlé čtvrti kijevské v jeskyni na Bernerově pozemku nalezena mrtvola chlapce. Hlava i tělo mrtvoly vykazovaly rány, v jeskyni nebylo však stopy po krvi. V mrtvole byl brzy poznán dvanáctiletý žák kijevsko-sofijské duchovní školy Andrej Juščinskij, ne-manželský syn Alexandry Prichotkové. Soudním ohledáním a pitvou zjištěny byly tyto rány: Na hlavě a šíji bylo sedm bodných ran, z nichž pět zasáhlo lebeční kost. Dvě z těchto bodnutí vnikla ještě hlouběji. Těmito ranami byl na levé straně mozku způsoben hojný výron krve. Stejně rány

byly i na spáncích; na levé skrání byla jedna, na pravé skrání 13 ran. Na levé straně krku bylo sedm, na hrtanu dvě a na dolní čelisti jedna rána. Na pravé straně těla napočítány čtyry rány, na zádech mezi žebry a pávní čtyři, pod levou prsní bradavkou sedm ran. Uvedenými ranami byly zasaženy také levá strana plic a játra. Srdce vykazovalo 4 rány, z nichž jedna prošla se strany plic. Rány na krku, na levé skrání a na hlavě způsobily velkou ztrátu krve. Ztráta krve byla vůbec tak značná, že mrtvola byla skoro krve prasta. Lékařští znalci, profesor soudního lékařství Obolenskij a profesor kijevské university Tufanov, podali dobrozdání, že rány na hlavě a na krku byly Juščinskému způsobeny, když jeho srdce ještě neoslabeně pracovalo, ostatní rány však již při oslabené činnosti srdce. Nástrojem bylo prý asi šídlo anebo dýka sploštěle čtyřhranné podoby s dvoustranně broušeným dlátkovým koncem. Nejprve byla Juščinskému zasazena bodnutí na hlavě a na krku a nejspíše rány do srdce. Rány byly způsobeny několika osobami. Ráz použitého nástroje a velký počet ran svědčí o tom, že při ranách měli pachatelé v úmyslu připravití hochovi co možná největší muka. V mrtvole nezistala ani třetina obvyklého množství krve. Na šatech jeho je jen velmi málo krve. Smrt nastala nedostatkem krve po ranách v souvislosti se zjevy asphyxie následkem toho, že byl zabráněn přístup vzduchu do prdušek. Člen lékařské rady Kozorotov připojil se k dobrozdání znalců a dospěl k závěru, že účelem ran bylo dosíci co možná veliké ztráty krve.«

Na základě předběžného pátrání vznesena byla na maloměstěana města Vasilkova, 39letého Menachilda Mendela Tevjeva Bejlise žaloba, že s jinými, dosud nedopadenými osobami chytil chlapce Andreje Juščinského, aby mu vzal život k rituálním účelům. Žaloba domnívá se, že s vědomím a souhlasem pachatelovým spoluvinníci spoutali chlapce ruce, ucpali ústa, načež jej usmrtili ostrým nástrojem.

Židovský tisk prohlašuje, že prý jiní pachatelé připravili chlapce o život tak, aby zakryli stopu, aby se zdálo, že jest chlapec obětí rituálního zločinu některého žida. Bejlis naprosto vinu popírá, tvrdí, že sám není židem náboženským, protože pracoval i v sobotu. Na tvrzení Vasila Čeberjaka, že Bejlis dostal před nálezem mrtvoly návštěvu dvou židů v nezvyklém obleku, odpovídá obviněný, že návštěvy židů v nezvyklém kroji nedostal. Židovka Kleinová prohlašovala, že vrahy Juščinského jsou jeho matka, otcím a matčin bratr, kteří se chtěli zmocniti peněz, uložených na jméno zavražděného. Za vyšetřování rozšířila se též pověst, že spoluvinníci jest matka Evžena Čeberjaka, spolužáka Juščinského, která měla stálé styky se světem zločinců. Vyšetřováním však zjištěno, že jde pouze o tendenční pomluvy, zato však vzrostl přitěžující materiál proti Bejlisovi. Rodiče Juščinského sice byli na pronešené podezření zatčeni, ale když domovní prohlídka v jejich bytě byla bezvýslednou, byli matka i otcím z vězení propuštěni.

A okolnosti svědčící proti Bejlisovi? Po předběžném vyšetřování ohlášen tento výsledek. Juščinský odešel z domu své matky 25. března ráno se školními knihami, ale neodebral se do školy, nýbrž do odlehlé čtvrti Lukjanovky.

Mrtvola jeho pak nalezena v jeskyni na Bernerově pozemku. V blízké cihelně byl zaměstnán Bejlis. Svědek Šachovský prohlásil, že Bejlis má účast na zabiti Juščinského, jehož Čeberjak vlákal na pozemek cihelny. Svědkyně Šachovská prý slyšela od své známé Anny Zacharovy v přítomnosti Nikolaje Koljužného, že Juščinský byl při hře s Evženem Čeberjakem v cihelně před jejímá očima odvečen mužem s černým vousem do palírny. Zacharová popírá, že to řekla. Také hoch Koljužný popřel, že by byl slyšel Zacharovu něco takového tvrditi, později však potvrdil výpověď Šachovské. Ona i její muž byli několikráte vyslechnuti a po každé činili jiné výpovědi. Evžen Čeberjak udal, že viděl Juščinského naposled 10 dní před nálezem jeho mrtvoly. Andrej prý přišel tehdy kolem 2. hod. odpoleďne k němu a vyzval ho k procházce. Když odmítl, Juščinský odešel.

Šachovský svědčí, že »muž s černým vousem« děti vyděsil, když si hrály na pozemku cihelny. Šachovská prý slyšela, jak byl chlapec při hře odvečen černovousým mužem do palírny. Leč svědkové jiní činili po každé jiné výpovědi. Jiní praví, že k dětem běžel Mendel Bejlis a ještě dva židé. Když se vražda rozhlásila, tu prý od Bejlisa utekli. Zkrátka důkazu přímého tu není; ale tím, že vnesli židé obvinění na lidi zcela nevinné, stupňuje se roztrpčení.

Bejlis seděl ve vězení nějaký čas s Kazačenkem. Když tento při propouštění na svobodu byl dozorcem vyzván, aby ukázal listky, které mu snad byly od některých spoluvězňů tajně podstrčeny, po nějakém zdráhání vydal dopis Bejlisův

ženě tohoto znění: »Drahá ženo! Muže, který ti přinese tento dopis, přijmi jako jednoho z našich, muže ti v mé věci mnoho pomoci. Řekni mu, kdo ještě křivě proti mně svědčí. Proč se nikdo o mne nebere? Cítím, že to ve vězení nevydržím, budu-li nucen ještě dlouho sedět. Požádá-li tě muž o peníze, dej mu je na nutné výdaje. Jsou to moji nepřátelé, kteří křivě proti mně svědčí.« List končí vlastnoručním dodatkem Bejlisovým: »Na tohoto muže možno se spolehnouti, poněvadž sám . . .«

Před vyšetřujícím soudcem udal Kazačenko, že mu nabízel Bejlis peníze na otrávení dvou svědků a na podplacení třetího svědka. Otrávit si přál »Ljaguščku« a »Ponarčika«: tento viděl prý ho pohromadě s Juščinským. Dopis ženě diktoval Bejlis jednomu trestanci. Bejlis mu řekl, že na tento dopis odevzdá mu jeho žena peníze, sebrané židovským národem, který má zájem na výsledku procesu. Peněz je prý třeba k pátrání po svědčích, jež nutno odstraniti. Židé dají prý mu také jed — strychnin. Určitou odměnu mu Bejlis neslibil; dostane prý tolik peněz, že bude mít na celý život dost.

Ačkoli židé chápají se nevybíravých prostředků proti žalobě, přece aféra jest velice spletitá, tak že nutno s konečným úsudkem sečkat.

K nějakým »pogromům« zvláště vůči semitům zcela nevinným křesťan v pravdě uvědomělý se nedá strhnouti předně proto, že by to bylo proti zásadě křesťanské mravouky a pak z té příčiny, že by se jakoukoli sebe menší násilností hnala voda na filosemitský mlýn. I nejmenší křivdu, která by proti židům byla spáchána, dovedou židovské žurnály vyličiti v barvách nejčernějších; jestliže by někdo šlápl židovi neopatrně na kuří oko, hned židovský tábor křičí o velikém mučednictví a dovede takové neopatrnosti v užítkovati k veliké reklamě. Jest potřebí tedy klidné rozvahy v době, kdy z každé křesťanské lehkomyšlnosti dovedou židé vytloukati obrovský kapitál.

Uvažme, že velká většina předních žurnálů evropských slouží židovským zájmům se vši odaností! Mějme dobře na paměti, jakou velmoc představuje židovský drtivý kapitál! Někák ta demontrace židům naprosto neubliží. A kdo chce postupovati proti přehmatům židovským účelně a jistě, má si dobře pamatovati, že se to musí dít na základě promyšleného, důsledného hospodářského vývoje. Pro otázku, zda Bejlis hochu zavraždil čili nic, nesmí se ani na okamžik zapomínati na zjevy povážlivější, na kapitálové ujařmení celých milionů křesťanstva. Skutečný zápas křesťanstva odehrává se na půdě finanční, hospodářské. Povýk proti židovské konfessi jest bezmocný a židé takového křiku by využítokovali pro svou reklamu do všech důsledků.

V porotě zasedá 7 rolníků, 2 maloměšťané a 3 úředníci. Proces bude prý trvati 20 dní.

Ochutnali jste již kávu s Franckovou? žitnou kávu „Perlovkou“? Chutná znamenitě i bez kávy zrnkové.

Kulturní jiskry.

Dokument evangelické sebeobran. Pilné pozornosti katolictva zaslouží resoluce evangelických rodičů z Prahy a předměstí, jež byla odhlasována 28. září na schůzi na Král. Vinohradech. Resoluce zní: »Trvající na zákonně zaručeném interkonfessiálním rázu našich škol veřejných a vážíce si škol těchto i jich učitelstva, žádáme, by citu náboženského našich dítek evangelických bylo více šetřeno, než se děje. Protestujeme proti nápadně konfessiálně katolickému rázu školní výchovy na školách interkonfessiálních. Protestujeme proti tomu, že do nových čítanek, jinak pěkných a cenných, pojatý jsou nábožensko-mravní články rázu katolického za dozoru zástupců katolické církve, aniž při tom vyžádáno bylo dobrozdání evangelických církevních úřadů! Žádáme, aby články takové z čítanek byly vymýšleny. Protestujeme proti tomu, že spisy konfessiálně katolické jsou zařazovány do školních knihoven žákovských a odtud se šíří mezi mládež. Protestujeme proti katolickým odznakům školním, proti katolickým modlitbám ve škole a proti cvičení katolických písní v hodinách vyučování zpěvu. Žádáme, aby veřejnost hájila interkonfessiální ráz veřejných škol a aby naše vrchní evangelické církevní úřady zakročily v té věci u vrchních úřadů školních, by těmto příkořím a zavadám bylo odpomoženo a zákonně zaručená interkonfessiální výchova byla chráněna.«

Jestliže evangelici opravdově chtějí hájiti konfessi svých dítek, nikdo jim neupírá k tomu práva. Leč resoluce má několik háček, které jest potřebí mlti bedlivě na zřeteli.

1. Ti, kteří neprotestovali a neprotestují dosud veřejně proti učitelům volnomyšlenkářským,

jichž úkolem jest zvrátiti základy křesťanského světového názoru vůbec, rozčilují se pojednou nad články utvrzujícími jednu křesťanskou konfessi.

2. Evangelici protestují proti náboženským článkům katolickým, které se dotýkají evangelické konfesse nanejvýš nepřimo. Titíž evangelici však ze stranné zaujatosti tleskají protikřesťanským schůzím a článkům Volné Myšlenky, ačkoli jsou tak napadány všechny konfesse křesťanské přimo. Titíž evangelici chválí veřejné školy interkonfessiální a pokrokové učitele na nich působící, ačkoli přece vůdčí orgán těchto organisovaných učitelů jde ve stopách Haecklových a jiných monistů. Domnívají-li se evangelici, že některá ta katolická řádka jest s to zvklati přesvědčení evangelických dítek, mají přece vědět, že autorita živá, volnomyšlenkářský učitel, v tom směru má význam dalekosáhlejší. Zdaž smí učitel, pyšníci se maceškou, utvrzovati v dětech evangelických konfessi smyšlení, nemá-li zapřiti vlastní napapouškované názozy? Sám by se ohradil, kdyby se mu vytklo ramenářství, kdyby se mu řeklo, že ve škole hlásá opak toho, čemu tleská na schůzích.

3. Tedy spisy konfessiálně katolické nemají býti zařazeny do knihoven žákovských, články katolické mají býti z čítanek vyloučeny, mládež nemá se cvičiti ve zpěvu písní katolických, konfessiální modlitby a odznaky katolické mají se ze školy vyloučiti. — To znamená, že ke skutečnému konfessiálnímu třídění veřejnému jednou dojiti musí, jak již katolici dávno dokumentovali. Není možno, aby trvale byla škola ve stavu nehotovosti, ani ryba ani rak. Leč takovou školu právě žádaly živly protikatolické v době, kdy se jim naprosto nemohl zdařiti pokus o úplné ujařmení katolické konfesse. Taková škola jest dítkem liberálně-evangelicko-pokrokářským. Katolíci nechťji ujařmovati konfessi jiné, ale přáli si a žádají dosud, aby se jejich vlastním dítkám dostalo výchovy konfessiální. Vždyť o to usilují svým konfessiálním školstvím židé a evangelici přirozeně také. Což kdyby katolíci žádali navzájem, aby se odstranilo ze školy všecko, čím se chlubí proti katolíkům konfesse evangelická? Sochy a obrazy průkopníků a pohlavárů rozkolnictva také nepřispívají k utvrzení katolického smýšlení. A v učebnicích jsou docela o mužích těch články, které nesouhlasí nikterak s historickou pravdou, jak lehce lze dokázati.

4. Jestliže však práva své konfesse chtějí hájiti evangelici tak rázně, tážeme se, zda katolíci nemají práva k témuž? Nedá-li se odstrčiti konfessiální menšina, má ke všemu mlčeti veliká konfessiální většina? Jsou-li na př. tři evangeličtí otcové konfessiálně velice citliví, má také právo promluvití otevřeně osmdesát otců katolických. Ale tu jest kámen úrazu, že o pozitivních právech katolíků ve škole naši protivníci vůbec rozvážně nemluví. Napak bijí hlava nehlava do naší konfesse vůbec, žádajíce jednoduše, aby katolický katechismus byl ze škol veřejných vůbec vyloučen, aby děti nebyly přidržovány ke katolickým bohoslužbám, aby v příčině veřejných záležitostí bylo nařizeno katolíkům trvalé mlčení.

5. Odkud a kam vítr z takových resolucí vane, patrnó již z toho, že volnomyšlenkářský tisk resoluci velice chválí. Ale jsou tu dokumenty ještě křiklavější. V době, kdy česká veřejnost vesměs osvědčuje největší toleranci k šíření a upevnění konfessiálního školství židovského a evangelického, pořádají se hotové štvance proti zakládání konfessiálních škol katolických. Hrozí se společenským bojkotem těm občanům, kteří by se odvážili na těch ústavech učiti anebo kteří by do nich své děti posílali. Jsou pořádány demonstrační schůze proti ústavům, které si pořídili katolíci z vlastních sbírek pro děti rozhodných katolíků. A při takovém bezohledném útočení buď evangelici si škodolibě mnuli ruce anebo se takových útoků účastnili. K tomu všemu nejnovější resoluce evangelická žádá, aby katolické články, určené do veřejných čítanek, byly napřed zkontrolovány od zástupců úřadů evangelických. Co má tedy vůbec katolík činiti, kladou-li se mu na ruce pouta všude, kamkoli se hne? Jak a kde má svou svobodu hájiti? Ve všech posicích, na všech místech jest ohrožován plantážnickou knutou, všude jsou mu brány zavírány v době, kdy nečetní lidé, komandovaní povely zahraničními, se vtírají do všech důležitých míst a reklamují pro sebe výhradné právo i ve školách. Tato scenerie svědčí nejlépe, zda jsou katolíci výbojní, ačkoli tvoří většinu obyvatelstva v zemi.

Korist moře. Loď »Jean Barth« se u jižní Austrálie při bouři poškodila a potopila. Dlouho byla loď ponechána na dně mořském, až konečně jedna firma z Melbourne zakoupila vrak od poškozeného majitele za 8832 K. Veřejnost se smála, co budou činiti kupci s vrakem ležícím hluboko pod vodou. Leč moderními technickými prostředky loď byla přece vyzdvížena a poněvadž byla porouchána jen málo, brzy byla upravena k další službě. I s nákladem nalezeným reprezentuje sumu 300.000 K. Jiný potopený vrak zakoupil námořník za 3600 K. Drahocenné obrazy, jež byly v lodi ukryty, byly z hlubin vynášeny a prodány za 24.000 K. Podobně zachráněny z potopené lodi blíže Kalkuty

zručnými potápěči perly a jiné klenoty, jež prodány asi za milion korun. Tedy člověk dovede pokročilými technickými prostředky nyní vítězně zápoliti i se živlem nejnebezpečnějším a nejpotměšilejším. Na dně mořském — zvláště v moři Středozemním — ovšem jest pohrobena obrovská spousta pokladů nejcennějších již z šerého dávnověku.

Léčba novým kovem. V době, kdy radiu předpovídána stkvělá budoucnost, objevena dle ruských zpráv v Namangánských horách látka, která svými vlastnostmi prý předčí i radium. Jest to těstovitý, hnědý kov značné váhy. V chemické ruské laboratoři učiněny s ním pokusy, jichž výsledky naplnily úžasem. Byl-li kov spojen s kyselinou, vyvinul se veliký chlad. Nádobý z kamene i skla rozpadaly se v prach při styku s kovem. A již nyní se praví, že nově objevená látka bude významnějším léčebným prostředkem než radium.

Karel kníže Schwarzenberg zemřel dne 4. října na Orlíku u věku 54 let. Ačkoli rod Schwarzenbergů jest původu německého, přece užívá svého vlivu k vytrvalému hájení nezadajných práv našeho království. Mladší linie tohoto rodu přilnula upřímně k národu českému. Zesnulý své české stanovisko hájil důsledně a vytrvale i proti mnohým svým politickým přátelům. V panské sněmovně prohlašoval, že v Čechách není uzavřeného německého území, kde by se dala zříditi dle tužby německých nacionálů ohraničená německá provincie. Zastával se Jihoslovanů, káral protislovanskou politiku vídeňských diplomatů, byl zastancem zdravého federalismu. Jako konservativce však odporučoval, aby se hájila česká práva cestou ústavní. Připomínal radikálním Mladočechům, že ideály státoprávní se neuskuteční cholerickým povykem. Staročeské punktace však neměly v něm zvláštního příznivce. R. 1905 předpovídal, že všeobecné hlasovací právo nebude ani zdaleka tak znamenitým lékem na politické a sociální neduhy, jak si představují některé živly demokratické.

Náboženským smýšlením byl rozhodný katolík. Když pak viděl, jak proti katolictvu postupují nepřátelé v hustých řadách, tu jako člen katolicko-politické jednoty pro království České r. 1891 sám horlivě se přimlouval, aby se katolické řady zorganizovaly prakticky k nutné sebeobraně. Později však organisované naší obrany politické se neúčastnil. Z jeho výroku o husitech vytloukli liberálové a pokrokáři veliký kapitál. Opakovali jeho slova do omrzení, jako by byl žádny z nich slova příkrého nepromluvil proti odpůrcům nejvášnivějších husitů tábořských. Soc. demokratům bylo dovoleno tupiti bezohledně Havlíčka a Palackého, zato však zhoubné fádění Táboru se nesmělo podrobiti kritice.

Ať již jakkoli se soudí o šlechetném tomto kavalírovi, tolik ani odpůrce neupře, že jeho jednání bylo výsledkem nejpevnějšího přesvědčení a že jeho snahy vytryskly z pohnutek nejpoctivějších, nejčistších.

Karel kn. Schwarzenberg narodil se r. 1859 v Čimelicích. Studoval na akad. gymnasiu v Praze a od r. 1877 oddal se studiu práv na Pražské universitě. Stal se úředníkem u místodržitelství, později povolán do ministerstva kultu. R. 1899 zvolen do zemského sněmu za nesvěřenský velkostatek. V říšské radě zasedal od r. 1891. Stal se vůdcem pravice ve sněmovně panské. — Čestná budiž mu paměť!

Apoštolem Alp nazýván Petr Chanoux, opat ve Sv. Bernardě. Již jako »rektor spiritualis« na Malém sv. Bernardě vyvinul horlivou humánní činnost. Při obrovských starostech správních byl horlivým zachránce těch, kteří byli zasaženi metelci nebo lavinami. Záchraně výpravy vodil osobně, nedbaje toho, že se ocitl tak sám přechosto ve vážném nebezpečení. Jako opat staral se pilně o vědecké prozkoumání velehor. S energií houževnatou postaral se o zřízení bezpečných cest a pak pohodlné silnice k vodopádu Ruitorskému. Při tom spisoval úvahy přírodopysné, technické a filosofické. Již r. 1870 zřídil tak účelnou meteorologickou stanicí, že nabyla světové pověsti. Staral se též o účelné rozšíření alpské květeny. Pohřbu lidumilného učence účastnily se obrovské davy. Mezinárodní komité zřídilo mu vkusnou hrobku.

O poměru Bulharů ke katolictvu vyjádřil se jeden bulharský státník k zástupci »Piovy korespondence« takto: »I ti z Bulharů, kdož nejsou směru náboženského, jsou zvyklí ctít náboženské city jiných. Jsme bulharskými křesťany a ctíme cizotu řecké orthodoxy. Rusové na př. nedovolují našim kněžím celebrovat (sloužit mši) s ruskými kněžími. Řím naproti tomu chová už dávno k Bulharům sympatie. Třikrát pokusilo se Bulharsko smířit se Římem. Pokusy ztroskotaly se pouze o to, že dohodu zamezila nejprve Byzance a později Rusko. Z naší strany byla to velká chyba. Kdyby Bulharsko bylo se stalo katolickým, nikdy by nebylo zůstalo 5 století pod tureckým jhem. I nyní byl by se osud Bulharska lépe utvářel, kdyby bylo katolickým. Přání napravit staré chyby je všeobecným. Můžete nám to věřit a svým čtenářům to sdělit. Nemíníme naprosto vrhnouti se do náručí řecké orthodoxy. Nač také? Mají se Bulhaři křečovitě připoutat k Východu? Máme všechny příčiny, spojit se s katolíky. Spojení toto přinese nám

jenom výhody. Katolíci jediní mohou nám pomoci k rozvoji náboženského a mravního cítění. Obojí věc je každému národu a zvláště nám nezbytnou. Máme ritus, máme ceremonie, ale nemáme vzdělaného vnitřního náboženského života, jaký je na Západě. Spojení s katolíky přiblížilo by nás v kulturní příčině vůbec k Západu a to v náš prospěch. Bulhaři katolíci tvořili by článek velké západoevropské rodiny. Ne Cařihradem, ne Petrohradem, ale Římem můžeme se přiblížit k Evropě a se státi velkými. Skvělým dokladem pro to jsou Čechové, Poláci, Slovinci a Chorvaté. Tito všichni řečí nám blízcí národové stali se velkými a silnými až po obrácení ke katolicismu a daleko předstihli slovanské národy, které zůstaly orthodoxními. Já pro svou osobu nevidím žádných velkých překážek. Dogmata, vyjímajíc o papežství, máme tatáž jako církev katolická, také liturgie je v podstatě tatáž. Jedinou obtíží je úprava otázky církevní autority. Než každý Bulhar uznává nutnost jedné nejvyšší hlavy.»

Cisár Vilém II. o slezských Polácích. Organ slezských Poláků »Dziennik Cieszyński« na základě zaručené informace sděluje, že Vilém II. za své návštěvy v Karvině, když se dověděl od starosty, že většina obyvatel jsou Poláci, řekl: »Také máte Poláky? To musíte do nich důkladně mlátit.« Tak se tedy vyjádřil tento monarcha jako host v zemi, kde jest většina slovanského obyvatelstva. Z Karvína ovšem není daleko do Poznaně, kde protestantsko-německá knuta tančí po zádech Poláků velice směle. V kruzích slezských Poláků ovšem vyvolala zpráva tato rozruch velice roztrpčený.

Přetřete a dobře uschovajte tento inserát — bude vám hned anebo později jistě potřeby.

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hle dáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního

zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: novíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Neplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — **Křesťanský ústav.** — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: **Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.**

Křesťanský živnostník.

Okresní jednota živnostenských společenstev pro správní okres Hradec Králové pořádá v neděli 12. října 1913 o 3. hod. odpo. v hostinci p. K. Jarkovské v Třebechovicích přednášku O živnostenském kalkulaci. Přednášet bude p. J. Pávek, profesor z Hradce Králové. Kolegové! V hospodářské a duševní síle je záruka lepší budoucnosti. Je v zájmu vlastním, abyste každý této důležité přednášky se zúčastnil a potřebné si osvojil. — Výbor.

Na schůzi mistrů obuvnických v Pardubicích přijata resoluce: »My obuvníci mistři, shromáždění na krajské veřejné schůzi v Pardubicích, dne 5. října 1913, porokovavše o nesmírné drahotě vydělaných koží, jakož i o utvoření kartelu výrobců podešví, který svým skutečným působím přimou pohromu v řemeslu obuvnickém, neboť nejenom že bude ceny nepřirozeně zvyšovat, ale i způsob obchodování má nejenom dosavadní volný obchod, ale i z něho plynoucí konkurenci zmenšiti a jelikož je jisto, že veškeré kartely netoliko živnosti vůbec, ale i konsumující obecenstvo v nejširším slova smyslu poškozují, přinášejíce jediné prospěch velkokapitálu, dožadujeme se vlády, aby bezodkladně předložila zákon proti kartelům. Uváživše dále, jaká nezřízená soutěž panuje v obchodu s hotovou obuví, jako lavinové obchody, různé výprodeje, které lákají dryáčnickým způsobem konsumující obecenstvo do svých skladů, přičemž ani z daleka nesplní slibů v reklamě činěných, čímž nejen řemeslo obuvnické, nýbrž i solidní obchodnictví poškozují a zároveň lehkovážné obecenstvo ochuzují, žádáme vládu za bezodkladné předložení zákona o nekalé soutěži k út-

měmu projednání. Zdůrazňujeme opět dluhouletý svůj požadavek, týkající se prodeje obuvi a žádáme zrušení § 38. živn. řádu a vyhrazení prodeje obuvi jedině řádně vyučeným obuvníkům. Jelikož dovoz obuvi cizozemské do říše naší den ode dne v ohromném rozmachu na úkor výrobků domácích stoupá, dále kůže vydělané z cizozemského do říše naší velice cely jsou, takže nelze se zbavit cizozemským konkurovat, žádáme vládu, by při obnovování obchodních smluv bylo clo na hotovou obuv k nám zvýšeno a na kůži vydělané sníženo. Dále žádáme vládu, aby družstva živnostenská požívala té výhody, jako družstva rolnická, by jim bylo dopřáno zvýhodnění § 85. a aby nebyla zdaňována zvláštní daní 10 proc.«

Poradu o reformě § 38 a) živnosten. Řádu konaly minulý týden ve čtvrtek v Řemeslnické besedě v Praze předsednictva Zemské jednoty společenstev krejčovských a Zem. jed. společenstev obuvnických. Učiněna řada podnětů směřujících k pronikavé nápravě. K akci bude přizváno i dělnictvo. Usneseno, aby směli přijímati objednávky a bráti míru toliko obchodníci obmezující se na prodej obuvi a oděvu a aby všichni členové právních osob měli v ohledu tom průkaz způsobilosti.

Sociální besídka.

Škola pro čeledi byla otevřena v Londýně. Skládá se z 15 venk. domků, opatřených moderními přístroji. V každém domku 4 chovanky musí udržovati domácnost v nejlepším pořádku a všechno si samy opatřiti. Dozor a řízení svěřeno 4 učitelkám. Škola byla uvítána s velikou pochvalou, ježto v Anglii jest nedostatek zručných děvčec.

Otroctví na Filipínách posud se trpí. Komisař Dean Worcester, který tam pobyl v letech 1910 až 1912, praví, že se tam lidé závislí považují za takový majetek pánů, jako nářadí. Mezi některými kmeny jest dosud zvykem děti chytat, kupovat a s výdělkem prodávat. Ačkoli takový obchod již nyní slábne, přece mu není učiněna přítrž radikálním opatřením.

O nemocniční službě jeptišek ve Strakonicih promluvil vážně proti rudé »Naší Obráně« 28. t. m. »Český Denník« takto: »Zpráva o poměrech ve v. v. okres. nemocnici v »Naší Obráně« se nekládá ve všem na pravdě, hlavně pokud se týká jeptišek a kněze v nemocniční kapli mši sloužícího. Především není pravda, že kněz ten dostává po mši v nemocnici snídani zdarma, nýbrž pravdou jest, že za tuto snídani jeptiškám platí, ač by zcela po právu slušnosti snídani po mši zasloužil, kterou v kapli nemocniční slouží jen proto, aby sestry nemusily, co jim řád jejich nakazuje, choditi na mši do vzdáleného kostela, čímž by trpěla služba v nemocnici. (Tedy ani tu snídání nespustí se zřetele inkvisiční oko soc. demokrata, který odpouští rudým pohlavárům statisícové bohatství!) Pokud není pro nemocnice inteligentního, vyškoleného personálu světského — a toho dosud není — nemohou se v. v. nemocnice jen tak lehko bez řádových sester na úkor řádné služby nemocniční obejít. Jsou nejen tím nejlacinějším, ale i dosud tím nejspolehlivějším personálem. Chov dvou, tři kusů vepřového dobytka a několika slepic je povolen okresním výborem, na to nepřiplácí okr. výbor ani haléř a povolil to také zcela ochotně, zvlášť když seznal, že z výnosu chovu toho pořídily jeptišky mnohé věci, které by jinak zvlášť musely býti placeny z fondů nemocničních. Všechny jeptišky v nemocnici má dohromady plat, jaký by za jiných poměrů musel platiti okr. výbor jedné vrchní ošetřovatelce světské, co na př. jsme viděli před lety ve Volyni, odkud byly jeptišky vyřvány, a poněvadž to pak se světským personálem v nemocnici nejen pro velký náklad, ale i nespolehlivost naprosto nešlo, staral se volyňský okresní výbor opět o řádové sestry, a dalo mu to mnoho práce, než podařilo se mu je získati. Tedy výška »Naší Obrany« jest zajisté v tomto směru zcela neoprávněna, zakládá se na špatné informaci, je s to způsobilí, že právě zájmu poplatnictva okresu se spíše uškodí, než prospěje.«

I pokrokoví lékaři, kteří ošetřovali raněné na Balkáně, s největší roztrpčeností odsoudili neschopnost světských ošetřovatelek a dali nejlepší vysvědčení neúnavným řeholnicím. Také ve francouzských městech znovu se volá po řeholních ošetřovatelkách. A jak patrné — ani v Čechách nejsou všichni lidé nekatolického smýšlení hloupi a slepi k obětavé lidumilnosti jeptišek.

Nový katolický humanitní ústav. Málokde jest tolik nebohých slepic, jako v Palestýně. Veliký prach východních zemí způsobuje snadno trachom. Nyní má býti zřízen pro četné osířelé slepce katolický ústav v Jerusalemě, který bude vyžadovati nákladu přes 100.000 marek.

Svaz jhoněmeckých katolických spolků dělnických čítal koncem minulého roku 1010 spolků, v nichž bylo 112.743 členů. Řádných členů bylo 92.294 a přispívajících 18.449. Proti roku 1911 vzrostla síla svazu o 32 spolky a 4493 členy. Od konce roku 1912 stoupl počet členstva znovu. Dle statistiky z 30. června 1913 má svaz 1041 spolků, v nichž jest 114.422 členů. Svazová síť prostírá se

v 8 diecésích bavorských, v Rottenburgu, Freiburgu, Strassburgu. Svazovým orgánem jest »Der Arbeiter«, který se tiskne v nákladu 85.000 exemplářů. — Zajisté katolíci organisátoři vyvinuli práci nejsvědomitější a nejvytrvalejší, jestliže za rudého příboje vybojovali tolik pevných posic u vědomělému dělnictvu katolickému. Práce ta jest tím úcty hodnější, povážíme-li, že soc. demokratické bašty v Německu přes všechn terror a povyk slábnou. Právě sděluje tisk na základě dobré informace, že do 30. září t. r. v Braniborsku klesl počet soc. demokratů o 6000. — Co možno v Německu, půjde při dobré vůli katolických pracovníků i u nás. Čím více se budeme starati o Všeodbor, sdružení křesťanského dělnictva, tím rychleji budou ubývati rudé karafiáty.

Marxismus praská dále, ovšem po smrti Beblové ještě rychleji než dříve. Rudé »Sozialistische Monatshefte« v č. 18. až 20. uveřejňují úvahu dr. Ludvika Quessela, v níž čteme: »Že hospodářský vývoj nevede obecně k zániku malých a prostředních podniků, ukazuje nám nejlépe německé hospodaření. V Drážďanech r. 1903 mohli ještě sociálně revoluční řečníci triumfálně poukazovati na tu okolnost, že od r. 1882 do 1895 počet hospodářských velkých podniků vzrostl z 24.991 na 25.061. Leč zrovna tak hrozně byly zmařeny sociálně revoluční sny sečtením podniků r. 1907. Bylo nutno konstatovati netoliko žádný přírůstek, nýbrž úžasný úbytek velkých závodů. Ještě větší úžas však vzbudila okolnost, že nemohlo odolati ani malokapitalistické hospodaření konkurenci rolnictva. Od r. 1895 do 1907 klesl počet podniků malokapitalistických z 281.767 na 262.191. Posice, jež musilo opustiti velko-i malokapitalistické podnikání, byly zabráný útokem od selských podnikatelů. Podíl od nich obdělávaný stoupl co do hospodářské rozlohy 40.1 procent na 43.10 procent.« — A do nedávna prorokovali soc. demokraté rolníkům: »Neočekávejte ničeho od přítomného státu, neboť jste bez pomoci ztraceni.«

Protikapitalistická společnost. Soc. dem. poslanec Seitz přijal správní radovství při dráze vídeňsko-prešpurské. »Arbeiterzeitung«, která proti »měšťácké společnosti« jindy tolik bouří, pojednou Seitze omlouvá. Prý tu funkci přijal poslanec pouze pro kontrolu. Ale k čemu přijali takové radovství jiní? Přece rada jako rada. — Soc. dem. Proke přijal úřad místoředitele Zemské Hypoteční banky. Bývalý obuvník tedy hned měl všeku finanční vědu v malíku, jakmile se poznalo, že jest soc. demokratem. Volají-li tedy v theorii soc. demokraté po pokroku vědy, dokazují, že sami zvláštních odborníků nepotřebují. Stačí rudý štít. — A což by inserty velkobankéřů, pojišťoven a jiného kapitalismu v »Právu Lidu«! Také uveřejňuje tento orgán insert germanisační kapitalistické firmy Schichtovy a bojí se, aby o něj nepřišel. Když se proneslo, že Schichtovy výrobky vyrábějí jen němečtí dělníci, když se prozradilo, že čeští dělníci byli z nacionální zášti propuštěni, »Právo Lidu«, aby si nerozliho ocet, prohlásilo aspoň, že to firma Schichtova popřela. Ale jak to bylo ve skutečnosti, o tom rudý orgán pomlčel. Sám soc. dem. centralistický »Denník« přičinil kritiku: »Dovedeme si vzpomenouti, že když ústřední svaz lučebníků právě k vůli tomuto propouštění dělníků vystoupil proti firmě Schichtově a vyhlásil na výrobky její boykot, byly to veškeré separatistické listy s »Právem Lidu« v čele, které přinášely obrovské i celostranné inseráty, doporučující mýdlo s jelenem ve skoku, »Ceres« atd. — ovšem inserty dobře placené. »Právo Lidu« si to pamatuje, neboť ihned ku konci téže zprávy uhedilo na tuto strunu a napsalo: »Budou-li němečtí zaměstnavatelé pronásledovat české dělníky . . . najde se zajisté prostředek, aby jim bylo důrazně odpověděno. Firma Schichtova ví už, jak taková odpověď vypadá! Zdobíce se cizím peřím, volají: Dej inserát a učiníme to, co učinil svého času ústřední svaz lučebníků!«

Orgán, který jest tak maličkým, tak bázlivým před jedinou kapitalistickou firmou, prý postupuje rázně proti kapitalistům všem! Takto uplynou ještě celé přivaly vody, než začne ten stát budoucnosti. —

Na III. sjezdu pro péči o slabomyslné a školství pomocné v Polské Ostravě (ve dnech 4.—6. října) byla přijata resoluce, aby byly ve Slezsku zřízeny potřebné pomocné školy, aby se zřídily v téže zemi české ústavy pro mládež hluchoněmou, slepou, slabomyslnou a spustlou. Mládež slabomyslná, zvláště nemocná, budiž umístěna ve feriálních koloniích v Bezkydách. Přednesena celá řada významných, praktických referátů.

TRY

v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Váno k do-stání.

Nejlepší cídido na kovy.

Žádný přípravek vodový.

DRAŽBA

v obecní zastavárně Královéhradecké

odbývati se bude v místnostech zastavárny
dne 18. října, po případě 25. října 1913
a počíná vždy o 9. hod. ranní

NA ZÁSTAVY

používající z klenotů, hodinek, šatstva
prádla a rozličných druhů látek atd.,
které do konce srpna 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12¹/₂ h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplatiti.

V pátek před dražbou se vůbec
neúčastňuje.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

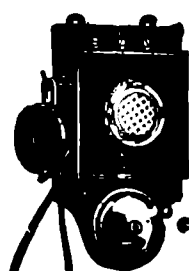
František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matieo C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jediné podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Elektrické světlo

přenosné pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou
zasílá na požádání vždy
dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.
Četná uznání zvláště z kruhů ve-
důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejemné látky na taláry.
Těž na splátky bez zvýšení cen!

Barevná kostelní okna

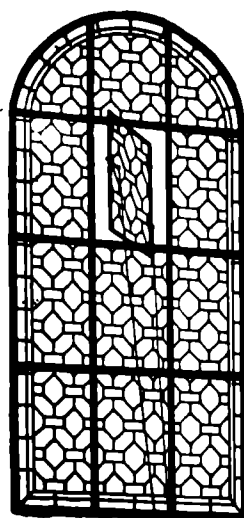
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradeo Králové, Karlova třída.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. s. r. ob.

V Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5 1/2 - 5 1/2 %

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont smének a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Volebnímu

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovoluje si dpo-

ručit veškeré kostelní nádoby a

nádějí a to: monstrance, kulichy

cibáče, nádobky, paténky, paci-
lí, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky

atd. své vlastní výroby, předpisem

církevním vyhovující. Staré pře-

děly opravuje v původní intenci a

v ohni zlátí a stříbí nebo proti do-

platku na nové vyměňuje. Hotové

předměty neb výkresy zasílá na u-

kázku franko bez záruční koupě.

Vše se posílá poselstvem. Předem ruční.

Sklad veškerých stříbrných a zlatých
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: **Metálové
prsteny, tabulky, jídelní stříbrné a stříbrné
l. čínské vždy na skladě.**

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ošleour

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé
příchuť, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberec a
kovoého nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkomístaké režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlové se vyprošuje.

Vklady přes 24,000,000— K. — Akciový ka-
pítal 8,000,000 K. — Veškeré oběhody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobohod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont smének. — Pověřovací listy.
Úřední hodiny od 8—12¹/₂, a od 2¹/₂—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expozitorem v Jaroměř. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysocany. Vklady na knížky **4 1/2 - 5 1/2 %**
a běžné účty úročí
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní,

5¹/₄% při výpovědi 90denní,

5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5% p.ní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

činku, vycházkách atd. Naznačil též, jak duševní soulad přispívá k stále svěžesti duševní i tělesné. Lépe však žítí krátce k užítu veřejnosti, než dlouze v nečinnosti. Velice zdařilá přednáška odměněna velikou pochvalou. — Jednota katol. tovaryšů sehraje 26. t. m. veselohru »Růžová pouta«. Odbor tamburašský pilně cvičí nové skladby. — Horlivý, dlouholetý člen jednoty p. J. Černý slaví dne 19. t. m. sňatek se slečnou M. Barešovou. Jednota, vděčně si připomínajíc jeho obětavou práci, srdečně mu gratuluje a přeje mu v novém stavu všeho Božího požehnání. — Dne 12. t. m. konala se výborová schůze plenární Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva. Promluveno zde o další akci.

Schůze Všeodborového sdružení. Hradec Králové. »O dojmech z cesty do Lublaně a spojených výletech« přednáší br. J. Polák v Adalbertinu ve čtvrtek 23. října o 8. hod. večer. — **Praha.** Odbočka služebných dívek koná členskou schůzi dne 19. října o 4. hod. odp. v Jednotě katol. tovaryšů v Praze I. na Anenském náměstí. Přednáší sl. Františka Jakubcová, redaktorka Jitřenky z Vršovic: »O organizaci služebných a její úkolech.« — **V Poličce** 1. listopadu ve 3 hodiny odpol. ve spolkové místnosti Sv. Josefské Jednoty, mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Oldřichově** 1. listopadu o 7. hod. večer v hostinci p. Grubhoffera, mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Král. Vítějlovsi** 2. listopadu o 11. hod. dopol. v hostinci p. J. Kováře, mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Rohozné** 2. listopadu o 3. hod. odpol. v hostinci p. Báci, mluví p. Petr z Hradce Král. — **V Pízlí** 1. listopadu konference hosp. organizací a důvěrníků strany ze západních Čech, o Všeodborovém sdružení promluví p. Josef Katnar, ústř. starosta z Hradce Král. — **V Pízlí** 1. listopadu o 4. hod. odpol. schůze odbočky, promluví p. Katnar z Hradce Král. — **V Proseči** 16. listopadu odpol. mluví p. Major z Chrasti. — **V Budíslavi** 16. listopadu večer, mluví p. Major z Chrasti. — Sekretariát.

Nejlepší organizací pro křesťanské dělnictvo průmyslové i zemědělské, ve městech i na venkově jest Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové. Nutno dnes organisovati na podkladě hospodářském. Všude v každé vsi založte organizaci křesťan. dělnictva. Bude vám vždy jen ku prospěchu. Pro veškeré dělnictvo zakládejte skupiny Všeodbor. sdružení anebo dle odborů práce: odbor zemědělský, textilní, atd. Veleústojné duchovenstvo prosíme snažně, aby uchopilo se této úspěšné práce sociální pro náš drobný zemědělský i tovární lid a svým příkladem a přístupem k členy přispívali šlo lidem našim vstříc. Poznáte v brzké, že neučinili jste dobrodiní lidem, nýbrž sami sobě. Veškeré informace ochotně na požádání sdělí a řečníky k založení nových skupin na své útraty vyšle Všeodborové sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Ze sekretariátu »Sdružení katol. mládeže« v Hradci Králové. V podzimní a zimní době prosíme své přátele, zejména duchovenstvo naše, aby rozvinuli opětne agitaci pro sdružování naší mládeže vyhledávající nová místa, kde možno skupiny založiti, získávajíce nové členy v dosavadních skupinách a oživující, kde snad bylo něco poutuchlo. Na schůze, obzvláště agitací, vysíláme řečníky své miléradi zdarma, žádáme jen přesné udání místa, jakož i hodiny a místnosti schůze. Sekretariát náš poskytuje ochotně veškeré informace o organizaci mládeže. — Prosíme, aby šířen byl nyní v Čechách jediný samostatný čtrnáctidenník »Dorost«; předplatné celoroční při společném odebrání 10 výtisků jest 1 K za jeden výtisk. Nedopouštějme, aby naše mládež byla otravována špatným tiskem. — **Nový odbor orelský:** v Semilech. — **Naše schůze:** Na Poličsku pokračování I. lidového kursu: v neděli dne 19. října o 2. hod. odpol. v **Král. Vítějlovsi** (host. p. J. Kováře): Svěpomoc katolíků v životě veřejném; ref. vp. St. Beneš, tajemník O. S. M. K. V neděli dne 26. října o 2. hod. odpol. v **Korouhvi** (host. p. J. Soukala): Význam katolické organizace pro náš český lid; ref. Msgr. dr. Fr. Šulc. V sobotu dne 1. listopadu o 3. hod. odpol. v **Hartmanicích** (host. pl. Králové): Vzdělání a výchova našeho venkovského dorostu; ref. taj. vp. St. Beneš. V neděli dne 2. listopadu o 2. hod. odpol. v **Rohozné** (host. p. A. Báci): Současné otázky zemědělské; ref. Hosp. Sdružení křesť. zemědělců v Praze. — V neděli dne 19. října o 2. hod. odpol. ve **Velké Jesenicí** (Českoskalicko) (host. p. Fr. Pouznara): o otázce »Český člověk a Řím« přednáší vsdp. Msgr.

dr. Fr. Šulc. — Týž den o 2. hod. odpol. veřejná schůze v **Slavětíně** (místnost p. J. Zvončka) (Novoměstsko n. Met.) s programem: »Význam Orle«. — »Katolíci, bojujeme za svá práva!« Promluví p. R. Kozel z Týniště n. Orle. — Týž den odpol. schůze skupiny ve **Sněžném** (Novoměstsko n. Met.), na které řeční »O našich dalších pracích« p. Jos. Kozel z Týniště n. Orle. — V neděli dne 26. října o půl 10. hod. dopol. v **Novém Městě n. Met.** (»U Hájků«) Instrukční schůze řečnícká, spojená s konferencí výborů skupin; ref. p. red. Fr. Šupka. — Týž den odpol. schůze skupiny ve **Svinarech** (Králov. Hradecko). — Týž den o půl 8. hod. večer pořádá skupina mládeže s Lid. spolkem křesť. soc. v **Jaroměři** (»U zlatého kříže«) zábavný a poučný večírek s pestrým programem, při němž promluví na thema »Katolické náboženství ve IV. přikázání Božím učí děti lásky, úctě a poslušnosti k rodičům« vp. L. Böhm, kaplan. — Týž den odpol. Schůze skupiny **Vel. Skrovnice** (Kostecko n. Orle). — Týž den o 9. hod. dopol. okresní konference v **Litomyšli**.

Polná. Dne 28. září na den sv. Václava uspořádal místní odbor Sv. Václ. mat. školské za spolupůsobení Katol. jednoty a spolku paní a dívek »Václavský večer.« O sv. Václavu, jeho významu a účtě promluvil dělní, hluboce procítěnou řeč cti. p. Adolf Pometlo, bohoslovec. Po přednášce rozproudila se srdečná zábava, již zvyšovaly srdečné přednesy a výstupy ml. dam ze spol. paní a dívek. Při zvucích oblíbené hudby setrvali účastníci, kteří se v hojném počtu sešli, dlouho pospoju. Výnos sbírky věnován odboru Matice. — V sobotu dne 4. října uspořádaly spolky večírek na oslavu jmenin předsedy katol. jedn. a mlst. odb. Sv. V. Matice vdp. děkana Fr. Vítka. Ač všední den, přece sešel se slušný počet hostů, což je důkazem, jaké oblíbené se vdp. děkan těší. Jednatel v krátkém proslovu objasnil význam večera a jménem spolku děkoval oslavenci za dosavadní přázeň a ujistil jej, že jako v rodině díky radostně očekávají den jmenin svého otce, aby pronášely svá přání v dětině lásky a oddanosti, tak i spolek náš, tato velká rodina, line ku svému milovanému předsedovi. Po něm ujal se slova dp. J. Tošovský a podotkl, že nestačí, nazvali-li jsme p. děkana svým otcem — tatíčkem, ale nutno také, bychom byli hodnými dětmi a působili mu radost tím, že víru svou, svůj spolek budeme věrně milovati a za ně se nestyděti. — Po něm ujal se slova vdp. děkan a pohnutými slovy děkoval všem za lásku a oddanost. Vyslovil přání, abychom v bratrské lásce všichni za jedno byli a víru svou a svou jednotu milovali. Podotkl, že ač jej těší láska všech a raduje se s námi, přece bolest mu působí, že od nás v brzké odejde horlivý člen a jeho upřímný pomocník dp. J. Tošovský. Žádal jej, by nám zachoval všem svou vzpomínku, jakož i my rádi na něho budeme vzpomínati. Oslovený hluboce dojat děkoval vdp. předsedovi a všem. Pravil, že jako jemu byl vdp. děkan laskavým — dobrým tatíčkem, aby i na dále lásku tu věnoval jednotě naší. On sám je rád si vzpomene na pobyt mezi námi. Po proslově těch zřejmě zračilo se pohnutí na tvářích všech. — V neděli sešli jsme se opět, abychom se rozloučili se svým býv. předsedou dp. J. Tošovským. Jednatel v krátkém proslovu ocenil význam činnosti jeho co předsedy a jeho přičynosti k nám a tklivými slovy děkoval mu za všechno, co pro spolek učinil, sliboval mu, že svoji lásku dokážeme nejlépe tím, že plyní budeme horlivě všechna ta napomenutí a rady jak v kostele, tak ve spolku udělené. Vyslovil na konec přání, by ta láska a přičynost, které se dp. u nás těšil, provázela jej i na nové působišti. My vzpomínati budeme stále. Dp. Tošovský poděkoval a sliboval, že do našeho kruhu vždy rád zavítá. Třeba vzdálen, vzrůst a rozvoj spolku bude se zájmem sledovati. Bylo nám všem po oba večery neveselo, ač chvalně známá hudba p. říd. Korejtky snažila se všemožně, aby mistrnou hrou zaplašila chmury s čela. Při jmenovaných večerech vystoupil poprvé pěvecký kroužek »Orla« a svými třepti sbory hned poprvé získal si oblibu. Jen čile v před!

Jen vzhůru, Orle náš! (Orlu ústeckému k I. veřejnému cvičení věnovala M. M., tovární dělnice.)

Jen výš, jen vzhůru ku hvězdám,
náš hrdý Orle, spěj,
a přemnohých ran nepřátel
se nikdy nelekej!

Přes všechny jejich ústrky
svou hlavu hrdě pni,
a nad nivami českými
svá křídla rozepni!

Jsou tobě mnohé nástrahy
odevšad kladený,
na tebe hází se všech stran
zášť svoje kameny.

A spousta dravců krouží kol,
chtíc tebe zahubit:
Však ničím, hrdý Orle náš,
se nedej odstrašit!

Jen výš, až tam, kde vrcholek
je nebetyčných skal:
tam na trůnu svém usedni
co dávnověký krá!

To právo svoje odvěk
si nedej nikým vzít!
Nech ve hruď svojí nadšení
pro svatou svou věc žít!

Ten kříž, který na prsou tvých
se v jasné záři stkví,
až klesat budeš, pomůže
ti jistě k vítězství.

Naň v důvěře se spoléhej,
vždyť moc jeho přec znáš!
Jen vzhůru tedy, bez bázně,
spěj, hrdý Orle náš!

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovastavení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí
JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.
Celá usnadní od old. duchov. úřadů k dispozici

Církevní věstník.

Zprávy diecézní. Vyznamenání jsou pánové: P. Acursius Košťál, kvardián kláštera Františkánů v Bechyni, a Josef Vlček, osobní děkan a farář v Dolním Újezdě, jmenování b. notáry; Frant. Sychra, farář v Jablonném n. O. a Stanislav Schönberg, farář v Horním Studenci, obdrželi Expositorium canonicale. — Ustanovení jsou pp.: Dr. Can. Václ. Havrda, katecheta v Čes. Třebové, za faráře do Zámrsku, Václav Marek, farář v Morašicích, za faráře do Dolního Újezda, Jos. Link, kaplan v Starém Městě u Trutnova, za faráře do Vlčkovic. Jos. Havel, katecheta v Nov. Bydžově, za katechetu do Pardubic, Jan Vaníček, farář ve Fayetteville v Americe, za katechetu do Pardubic, Josef baron Kapoun ze Svojkova, katecheta v Holčicích, za katechetu do Nového Bydžova, Tomáš Motálek, katecheta v Roketnici, za katechetu do Král. Dvora n. L., Jindřich Drkoš, kaplan v Kněžicích, za kaplana do Lužan, Frant. Šíp, kaplan v Přepychách, za kaplana do Třebechovic, Dr. Arnošt Šternberský, kaplan v Hořicích, za kaplana do Králové Dvora n. L., Bohumil Konečný, kaplan v Králové Dvoře, za kaplana do Hořic, Eduard Jarolímek, neomysta, za kaplana do Rokytnice. — Na odpočinek vstoupili pp.: Václ. Krack, osobní děkan, farář z Bělé v Chrudimi, Stanisl. Schönberg, farář v Horním Studenci. — Uprázdňená místa: Knapoves, fara patron. nábož. matice, Bělá Třemešná, fara patron. pl. Miloslavy Lohařové, Bělá u Přelouče, fara patron. náboženské matice, Horní Studenec fara patron. rytíře Pcbog-Niementovského, Morašice, fara patron. knížete Thurn-Taxisa, vesměs od 1. října b. r.

Úmrtí. Dne 15. října 1913 zemřel u svého synovce faráře v Horních Rakousích v Unserfrau am Sand c. k. dvorní rada, bývalý c. k. universitní profesor, paapežský domácí prelát Dr. František Laurin, který byl po dlouhou řadu let ředitelem ústavu pro vyšší vzdělání kněží u sv. Augustina ve Vídni. Právě tato okolnost jest příčinou, že jméno učence tohoto jest také dobře známo i v naší diecési. Ač byl po celý svůj život skoro výhradně činným ve Vídni na c. k. theologické fakultě a také jinak v prostředí německém, byl vždy uvědomělým synem českého národa, a vždy také, kde měl příležitost, práva jazyka českého s celou rozhodností hájil. Byl to vynikající učenec na poli církevního práva a požíval pověsti v tomto ohledu znamenité. Osobně muž energický a kněz života svatého. R. i. p.!

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.
(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízni našemu veledůstojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
" v Hoře Kutné. "

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 13. října. Za dar K 50.—, věnovaný k uctění památky paní Terezie Ippenové, ve prospěch zdejšího ústavu chudých p. Alfredem Ippenem na Pražském Předměstí, vzdány byly díky. — Návrh Obchodní, živnostenské a průmyslové ústředny za zvýšení příspěvky na projekt dráhy Hradec Králové—Černilov — Opočno ze 25.000 K na 50.000 K postoupen byl městskému zastupitelstvu. — Výkaz pokladní hotovosti ze dne 6. října 1913 byl vzat na vědomí. — Panu Janu Štanderovi, malíři, uděleno bylo povolení ke stavbě rodinného domu na parcele číslo 3, sevřené ulicí Plácelovou a třídou Na příkopech, v bloku XIII. — Spolku na podporu ženského vzdělání propůjčeno bylo městské dívadlo na den 19. října 1913 k uspořádání přednášky cestovatele Friče. — Paní Marii Šejnohové přenechán byl prodej cukroví v městském divadle pro příští divadelní sezonu za obvyklých podmínek.

Mimořádná schůze okresního zastupitelstva koná se 18. t. m. dopol. v zasedací síni okresního zastupitelstva. Program: Volba tří verifikátorů protokolu. — Doplní se usnesení o uzavření zápůjčky 50.000 K na dláždění okresních silnic, u kterého určitého ústavu a na jakou dobu umořovací zápůjčka uzavřena býti má. — Návrh na udělení příspěvku Zemské komisi pro úpravu řek v král. Českém ku úpravě vymletého dna řeky Otavy pod okresním mostem v Hradci Králové. — Žádost obce Hradce Králové o schválení a umořování zápůjčky poskytnuté Všeobecným pensijním ústavem pro zřizovatele ve Vídni Družstvu pro stavbu domů soukromému úřednictvu v král. Českém ku stavbě úřednických domů v Hradci Králové.

Divadlo v Adalbertinu. Jednota katolických tovaryšů sehraje v neděli dne 26. října výbornou původní veselohru Lokayova »Růžová pouta.« Předprodej lístků v Družstevním knihkupectví.

Památka bitvy u Lipky bude oslavena i v našem městě. Večer o půl 9. hod. v pátek zazní slavnostní čepičky. V sobotu o 9. hod. ráno bude v chrámu Panny Marie zdejší posádka přítomna mši sv. a kázání.

Cestovatel a přírodopysce A. V. Frič bude mít dne 19. t. m. v Klicperově divadle přednášku na thema: Mezi Indiány jižní Ameriky. Přednáška započne o půl 8. hod. večer a bude doprovázena množstvím světelných obrazů. Předprodej lístků u p. B. E. Tolmana.

Městské Klicperovo divadlo v Hradci Králové. Dramatické sdružení »Tyl« připravilo nám 14. října příjemný večer. Za pohostinského vystoupení veterána českých umělců dramatických dosud plně oblíbeného »Hradečáků« se těšícího p. L. Chmelenského provedena výborná veselohra Schönthanova »Únos Sabineky« v překladu H. Cimra za osvědčené režie p. K. Paula. Všichni herci podali své role s živým porozuměním, souhra zdařilá. Host v úloze ředitele Švehly byl zahrnován vřelými ovacemi. — Dům byl úplně vyprodán. Známkou to, že působení »Tyla« došlo již pozornosti. Neškodilo by přestávky tolik neprotahovati.

Výstava obrazů Ant. Hudečka a plastik Jos. Mařatky uspořádána bude městským průmyslovým museem v Hradci Králové ve výstavním sále nové budovy počínaje čtvrtkem 23. října. Ant. Hudeček jest jeden z nejlepších krajinářů našich, který v poslední periodě uměleckého tvoření našel svůj kraj v okolí Police nad Met. Umělec po 5 let již studuje tento horský kraj, který stal se mu východiskem stále nových barevných harmonií. Dílo Hudečkovo bylo letos přijato s nadšením u kritiky berlínské, kde po třetí vystavoval v salonu Schultheho. Z hlasů kritiky citujeme aspoň známého berlínského kritika a spisovatele Ad. Donatha, který v berlínském »Zeit am Mittag« (4. srpna 1913) napsal o Hudečkovi: »Je lyrik v barvě vzácného rázu. Ovládá melancholicky tmavé a měkké tony v krajně zrovna tak jako tóny jásavé a slunečně jasné. A při tom zdá se nám, že v umění (od lonska) ještě vzrostl. Jeho »Jedlový les« jest mistrovský kousek moderní malířské techniky a také vzdušné krajiny Protrhávající se mlhy, Jarní slunce a Louka stojí umělecky výše než práce, které Hudeček krátce před rokem v Berlíně vystavoval.« Přestáváme zatím na tomto jednom hlasu vážné kritiky berlínské, abychom upozornili uměnímilovné obecnostvo celého kraje na cyklus 40 obrazů Hudečkových nejnovějšího data a těch, jež byly vystaveny před tím v Berlíně a Düsseldorfu. K výstavě vydán katalog s pěknou úvodní statí od prof. K. Wellnera. Výstava otevřena bude ve čtvrtek 23. t. m. a potom přístupna denně od 9. do 12. hod. dopol. a od 2. do 5. hod. odpol. Vstupné: osoba 50 hal., lístek studentský, dělnický a vojenský 20 hal.

15. hudební matinee pořádají p. hudeb. a klavírní školy Ferd. a Máky Kneprovy v Hradci Králové v neděli dne 26. října t. r. ve dvoraně Městské Besedy. Začátek určité o půl 11. hod. dopol. Vstup volný.

Stálá výstava strojů v bankovní budově Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové. V krámech bankovní budovy Záložního úvěrního ústavu, položených do Tomkovy a Úzké ulice, zřízena jest stálá výstava strojů zdejší krajiny. Vystavovateli budou některé továrny trvale, některé občas. Vedle vystavených strojů vyloženy budou cenníky, výkresy strojů a pod. vystavujících firem. Veškeré dotazy vystavených předmětů se týkající podává Záložní úvěrní ústav, neb vystavující závody. Prvým z vystavujících závodů jest Královéhradecká továrna automobilů »Kan«, společnost s ruč. obmezeným, jež vystavuje dva svoje vozy a to jeden jednoválcový dvousedadlový a jeden dvouválcový čtyřsedadlový. Vozy tohoto typu vynikají vytrvalostí a malou spotřebou benzínu. Oproti velkým vozům mají výhodu, že jsou nepoměrně levnější a též řízení obstarává z pravidla sám majitel, takže ušetří výlohy za šoféra. Obzvláštní oblíbené těší se též u lékařů.

Královéhradecká továrna automobilů KAN s. s. r. o. v Hradci Králové, účastnila se s úspěchem podzimní jízdy spolehlivosti, pořádané vídeňským automobilovým klubem ve dnech 28. a 29. září t. r. Dnes, kdy výsledky jsou oficiálně publikovány, konstatujeme, že k stávajícím cenám přidružuje se cena nová, a sice cena čestná, za obzvláštní sportovní výkon. Cena tato (zlaté stopky) vystavena bude v nejbližších dnech v knihkupeckém závodě pana Melichara v bankovní budově Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové.

Mráz v noci ze soboty na neděli byl velice silný v horách Orlických, kde pomrzly i rostliny, které slabší zimě vzdorují. Na Hradecku byly zničeny choulostivější druhy květin, v měst. parku na př. krásné podzimní květiny většinou svisely korunky. Nové tužší mrazy zle řádily i v listech stromů, které zředly a rychle opadávaly. Svatováclavské léto tedy trvalo dosti krátce a nyní — po měsících stejně již chladných nezbývá než připravit se na led. I macošky v sadech budou kvést jen krátce.

Jednoměsíční kurs kuchařský začíná pořádati paní Anuše Kejřová, majitelka c. k. místodržitelstvím koncessované kuchařské školy. Vyučuje se přípravě jídel jednoduchých i nejjemnějších. Jelikož o kurs ten jeví se značný zájem i v okolí Hradce Králové, použijí této výhody zajisté i interessanky z venkova, protože výhodné vlakové spojení odpolední a večerní umožňuje dobře návštěvu kursu. (Viz insert!)

Z pokračovací školy pro učně. Vyučování započalo 4. t. m. Uční hořčí, cukráři, pekaři, řezníci a uzenáři ve třídách I. a II. mají vyučování vždy jen v úterý od půl 3. do půl 7. hod. večer, cukráři vůbec ještě ve středu od 2—4 kreslení, kdežto jen pekaři. Řezníci a cukráři z druhé třídy, pokud už budouce vyučení příštím rokem, nebudou povinni docházeti do pokračovací školy, mají v týž den s třetí třídou od 4—5 nauku o látkách potravních. Pro učně ostatních řemesel je vyučování v úterý od půl 5 do půl 7., ve středu od 2 do 5, v neděli od 9 do 12. pro číšníky v úterý od 2 do 4, v pátek od 2 do 5 hodin. V třetí třídě byla otevřena druhá pobočka. Aby se předešlo nedorozumění anebo nepřístlným výmluvám se strany učňů, bude docházka kontrolována ještě zvláštními upomínkami, které se zašlou k podpisu zaměstnavatelů, jak žáci hodinu, případně dvě za sebou budou scházeti. Opatření to jistě bude vítáno pp. mistrům, jejich zájem pro dobro dorostu je dobře znám. Zápis bude ukončen v tomto měsíci.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v král. věnn. městě Hradci Králové dne 11. října 1913. 1 hl: pšenice K 15.— až 17.—, žito K 12.— až 12.80, ječmene K 8.80 až 10.40, oves K 5.80 až 7.20, hrachu K 28.— až 32.—, čočky K 40.— až 50.—, jahel K 36.— až 40.—, krup K 24.— až 50.—, bramborů K 3.70 až 4.—, jetel semínka červeného K 90.— až 110.—, máku K 31.— až 38.—, ci-

bule K 2.50 až 3.80, jablek K 7.— až 17.60, hrušek K 12.— až 20.—, 1 q: otrub žitných K 14.—, otrub pšeničných K 13.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.80 až 3.20, sádla vepřového K 2.20 až 2.24, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce 10 hal., 1 kopa: zelí K 4.— až 8.—, kapusty K 2.10 až 2.90, drobné zeleniny K 1.— až 1.10, 1 pytel mrkve K 2.10 až 2.40, 1 bečka švestek K 6.— až 7.—.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové, dne 11. října konaný, přivezeno: hl: pšenice 249, žito 143, ječmene 83, ovesa 222, hrachu 5, jetel semínka 1, lněného semínka 3, máku 2, cibule 28, brambor 79, jablek 35, hrušek 20, švestek 25, kop: zelí 63, kapusty 32, drobné zeleniny 91, mrkve 54 pytlů, vepřů 2 kusy, podsvinčat 580 kusů.

Vyhlaška o přiznání k osobní dani. Vyzývají se všichni držitelé obydlí, domů, po případě jejich zastupci, aby předložili berním úřadům vyměřovacím ve lhůtě níže určené a s použitím úředních tiskopisů výkazy všech osob v domě bydlících, spořádané podle bytů resp. obchodních místností a při pronajatých budovách s uvedením nájemného a po případě podnájemníků, uvedouce zároveň jméno a způsob povolání nebo výdělků, pak i bydliště jednotlivých obyvatelů. Při tom podpronajímatele nechť uvedou své podnájemníky a nájemné od nich placené, přednostově domácnosti pak udejtež všechny k jejich domácnosti patřící osoby, které mají nějaké vlastní příjmy. Tyto výkazy (vzorce B, C, D) buďtež vesměs přesně dle stavu ze dne 15. listopadu 1913 v příslušných rubrikách náležitě vyplněny a nejdéle do 20. listopadu 1913 u vyměřovacích úřadů I. instance (c. k. berních správ, okresních hejtmánství) samými majiteli domů podány, aniž by bylo vyčkáno, až orgány státní neb obecní pro tyto výkazy přijdou. Kdo by odepřel podání zmíněných výkazů nebo v nich vědomě nesprávné údaje učinil, může býti dle § 247. citovaného zákona potrestán peněžitou pokutou až do 400 korun. Potřebný počet tiskopisů budiž stranami u c. k. berní správy, okresního hejtmánství, vyzvednut.

Ztráta. Kdo z duchovních pánů zapomněl ve středě 8. t. m. v kupé vlaku na trati Hradec Králové—Ostrově, farní tiskopisy (pare matriky narozených), dopiš si na adresu: Stanislav Kordule, kaplan ve Věstarech, jemuž nálež dráha odevzdala.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

* KNIHY *

zábavné, cestopisné, poučné a odborné,

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNÍHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Směrice. (Volby do měst. zastupitelstva.) Do měst. zastupitelstva zvoleni byli pp.: ve III. sboru: Baláš Jan, krejčí, Horák Josef, měšťan, Kučera Josef, obchodník, Stránský Josef ml., sklenář, Schiefner Jan, obchodník a Rint Frant., obchodník. — Ve II. sboru: Bartošek Bedř., klempíř, Munzar Václav, mistr tesařský, Materna Jos., vrchní účetní, Motýčka Jan, vrchní official, Preininger Frant., ředitel škol a Michal Josef, obchodník. — I. sboru: Buvas Josef, kontrolor c. a k. pivovaru, MUDr. Hrubý Antonín, bývalý lékař, Juliš Jan, velkoobchodník a

malitel realit, Veselovský Eduard, měšťan, Klein Th., továrník a P. Vik Jan, zám. kaplan a katecheta. — Pokroková strana, se socialisty spojená, s donquichotskou nabubelostí naparovala se a agitovala horečně pod heslem: »Radnice musí býti koštětem vymetena!« A však občanstvo naše, které nesedlo na lep pokrokovských lákadlů, ukázalo, že zachovalo si zdravý rozum a smysl pro opravdovou vážnou práci a že nedá se strhnouti barnumským bubnem. Ve volbě do obecního představenstva zvoleni opět titíž pánové, kteří dosud v radnici zasedali: starostou p. Jan Juliš, I. měst. radním p. MUDr. Ant. Hrubý, II. p. Josef Horák, III. p. Frant. Rint, IV. p. Josef Materna. Jak vidět, »nevymetli« páni pokrokáři radnici, ale byli sami smetni.

Dp. J. Tošovskému, administrátoru ve Studenci. Odešel jste nám tak náhle, že ani nebylo možno všem s Vámi se rozloučiti. Činíme tak tímto. Ztrácíme ve Vás, důstojný pane, mnoho. Chráme Páně výborného a oblíbeného kazatele, katol. jednota bývalého předsedu a člena zasloužilého. Řídl jste se slovy: »Co dává pravice, o tom ať neví levice.« A tak ani mnohý neví, co jste vše vykonal. Zejména katol. jednota bude Vás vzpomínati. Zaplať Bůh! Kéž naše láska a oddanost k Vám, důst. pane, jest posilou a provází Vás i na novém působišti! — Katolické spolky a farníci Polenská.

Oslava Konstantinského jubilea v Rychnově nad Kněžnou. Katolické občanstvo staroslavného města Rychnova oslavilo toto významné jubileum v neděli dne 12. října a tak dalo na jevo, že živá víra, drahý to odkaz zbožných předků, dosud neodumřela v nitru jeho. V sobotu, v předvečer oslavy, bylo slavnostně vyzváno všemi zvony. V neděli nadšenými slovy kázal místní zasl. děkan vdp. Frant. Kubánek o vlivu církve na lidstvo. Zmínil se ve své četných doklady z historie odůvodněné řeči o dobrodincích, jež církev sv. od prvo-počátku až na naše doby lidstvu byla prokázala a vybízel zbožné posluchačstvo, aby zůstalo vděčno a věrno církvi a Kristu až do posledního úderu srdce. Vřelé toto kázání bylo jaksi ouverturou k odpolední slavnosti, ku které z nevšední ochoty zavítal vzácný host, neúnavný apoštol na poli katolické organizace, vsdp. Msgr. Dr. Fr. Šulc z Hradce Králové, který dodal lesku celé slavnosti. O 2. hodině odp. kázal Msgr. Dr. Šulc v památném chrámu Páně u Sv. Trojice, který byl do posledního místa naplněn, na thema: Kristus ukřižovaný — nejlepší učitel, proto sv. křtě — nejlepší škola. Kristus ukřižovaný — nejlepší kněz, proto sv. křtě — nejlepší oltář. Kristus ukřižovaný — nejlepší král, proto sv. křtě — nejlepší trůn. Ve své hluboce založené a přece všem přístupné a přesvědčivé řeči živými barvami předváděl slovutný řečník vděčným posluchačům Krista a sv. křtě — symbol utrpení a vítězství a zapřísahal všechny, aby kráčeli na cestě, po které nás Spasitel předešel. Po ohnivých slovech páně kanovníkových uspořádan průvod jubilejní k obnovenému křtě, poblíže děkanského chrámu Páně sv. Havla. Imposantní, ladně sestavený tento průvod ubíral se za slavnostního vyzvánění a jímavé písně »Ach, můj nejsladší Ježíši« ulicemi rychnovskými k zmíněnému křtě, který posvětil Msgr. Šulc za assistance vdp. děkana Kubánka, prof. Novotného, kat. Rubíka, kaplana Vosyky a kaplana Rösslera z Vel. Ouhm. Po té byla závěrečná pobožnost ve skvostně vyzdobeném a četnými elektrickými žárovkami osvětleném chrámu Páně. Nadešel večer, kdy přetné obecenstvo naplnilo ve všech prostorách velikou dvoranu hotelu »u Labutě«, kde na oslavu jubilea pořádala odbočka Všeoborového sdružení křesť. dělnictva v Rychnově n. Kn. slavnostní večírek. Přišel prostý, bodrý lid, ale přišel také tentokrát i krém zdejší společnosti. Mezi účastníky pozorovali jsme p. cts. radu Šimberského s chotí, pp. professoři Kopeckého, Trnku a Strnada, velkoobchodníka p. Mazače, p. oficiála Bouše, p. důchodního Rázla, 2 pp. úředníky c. k. berního úřadu, stavitele varhan p. Poláčka a m. j. Mimo duchovenstvo, jež se účastnilo odpoledního průvodu, byl tu též vdp. farář P. Švorc z Lukavice, který přivedl sebou přes nepohodu celou legii uvědomělých katolíků, jimž budiž za imposantní účast vřelý děk vzdán. Večírek byl tak animovaný a tak intimního rázu, že všichni účastníci byli přímo nadšeni a potěšeni nad prvním zdařilým vystoupením Všeob. sdružení v největší téměř dvoraně rychnovské. Zdálo se nám, že i to Sdružení, které až dosud v zastrčené hospůdce své schůze a zábavy konati muselo, slaví triumf a že našlo přetné přátele křesťanské myšlenky a pochopení v širších vrstvách. Po ouvertuře precizně přednesené chvalně známou kapelou páně Fendřátovou a po vřelé proclitěním, »lasko-orlickým slávkem« vdp. Vl. Hornofem komponovaném proslovu, jež bezvadně přednesla sl. Růžena Matysová, vystoupil na vkusně dekorované jeviště slavnostní řečník vsdp. kanovník Msgr. Dr. Šulc, aby promluvil o významu Konstantinského jubilea. V hodinové své přednášce vysvětlil nám na slovo vzatý řečník, co jest edikt milánský, co jest jeho obsahem a jaký má význam. Za hrobového ticha naslouchalo obecenstvo přesvědčivým vývodům páně kanovníkovým, a ku konci jej odměnilo frenetickým aplausem. Po té zahrál nazpaměť virtuos na housle p. c. k. ev. asistent A. Duffek sólo pro housle od Ch. de Bériota za průvodu piana, který ochotně obstaral pan ředitel kůru Provazník. S utajeným dechem naslouchali jsme přednesu páně virtuosově, který jako vždy uhájil palmu večera. Když div, že neutuchající potlesk přinutil p. asistenta, že přidal ještě několik piec. Spanilá jeho dceraška — něžný to květek divčí krásy — dovedně doprovázela svého tatínka — umělce. Brilliantní a efektní přednes páně asistentův nás přímo okouzli. Tím řečeno vše. Kojme

se naději, že vystoupení sympatického tohoto umělce nebylo poslední! Na to zapěla konc. pěvkyně sl. R. Matysová Tomáškovu skladbu: »V kraje dálné touha má tak proclitěná, tak vřelá, že byvši hlučně akklamována, přidala několik slováckých písní. Když pak byl ještě p. asistent Duffek překrásně na svůj zamilovaný nástroj zahrál: »Vzpomínku« od Fr. Drdly a sl. Matysová zapěla »Žalo děvča, žalo trávu« od Dvořáka, zakončen zdařilý dýchánek jednoaktovkou Bognerovou: »V šicli saloně« za dovedného řízení rutinovaného režiséra dp. kaplana Vosyky. Mladé debutantky hrály a zpívaly výtečně díky doprovodu a taktovce páně Provazníkově. Obzvláště »pl. mistrová« (sl. Kubánková) přímo elektrisovala obecenstvo. Gratulujeme Všeoborovému Sdružení k tak velikému úspěchu a z té duše přejeme mu, aby i další práce jeho organizační korunována byla vždy zdárným výsledkem. Neunavnému propagátorovi křesť. myšlenky vsdp. Msgr. Dr. Šulcovi, jakož i všem, kteří přispěli k tak skvělému zdaru oslavy Konstantinského jubilea, vzdávají se díky co nejproclitěněji! Tož, vzhůru k vznešeným metám!

Velká Skrovnice. Letošní rok 1050. od příchodu sv. Cyrilla a Methoděje na posvátný Velehrad zůstane pro mnohé a mnohé památným. Památným bude zvláště pro Velkou a Malou Skrovnici u Brandýsa n. Orlicí. Dne 13. července na svátek sv. apoštolů slovanských sešlo se mnoho lidí z celého okolí na mimořádnou slavnost. Toho dne opřevčena byla ve Velké Skrovnici krásná kaple, zbudovaná nezměrnou láskou a vlastním přičiněním občanů Malé a Velké Skrovnice ku cti svatých slovanských věrozvěstů Cyrilla a Methoděje. V útulné této svatyni máme i neméně krásný oltář se sousoším jmenovaných apoštolů slovanských, jenž jest darem dobrodince, který nechce býti jmenován, ačkoliv obětoval na oltář tuším půldruhé tisíce korun. Na oltáři zdařilé sochy budou kapli skrovnické trvalou okrasou a opravdu jubilejní vzácnou. Provedla je ze dřeva velmi dovedně a umělecky mladá dílna p. Bohumila Beka v Hře Kutné, která mimo hlavního oltáře v tak krásné úpravě, že mile působí svou bohatostí a vkusem, dodala také pěkně provedenou křížovou cestu Páně v rámech dubových, sice jednoduchých, ale vkusných. Téhož dne posvěcena byla také krásná socha Panny Marie Lurdské, pořízená rovněž z milodarů. Byla tedy dne 13. července v Malé a Velké Skrovnici slavnost obzvláštní a velice památná. Všem, kteří se přičinili uskutečnití památné této dílo, zejména vsdp. J. Kaplanovi, bisk. vikáři, našemu zasloužilému děkanovi a rodáku Skrovnickému přisluší naše srdečné: Zaplať Bůh!

Žiželce. Dne 14. t. m. slavil p. Josef Šimůnek, řídící učitel zdejší školy v tichém kruhu rodinném šedesátileté jubileum svých narozenin. Velezasloužilý p. jubilant, jenž téměř 40 let povinností školským nesvědomitěji zadost činí, může se bez bázně ohlédnouti na práci vykonanou a žádati vděčnost a uznání všech odchovanců. — Pan řídící narodil se v Držkově v okrese železnobrodském studia vykonal na paedagogiu jičínském a soukromou píli dosáhl ještě approbace pro školy měšťanské. Již jako mladý vychovatel nezapfel svého přesvědčení a bez bázně vstoupil v řady katolického učitelstva. Plně odebrá »Křesť. školu«, s jejímž redaktorem žije v intimním přátelství, v konfliktech umí pohrdati falešným pokrokem a zastati se ohrožených zájmů náboženských. Církevní zpěv a hudbu, pokud byla panu řídícímu svěřena, pěstoval s láskou a píli nevšední. Skromnost a laskavost zdobí při tom šlechetnou povahu pana řídícího, kterého musí milovati a ctíti každý, kdo je upřímným přítelem křesťanské školy. Připojujeme se k řadě blahopřejících a voláme: »Mnoga leta!«

Křesťanský a Orelský Organizátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msra. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spočívají i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhráti velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Slovo o Jeptíškách v Městci Králové. Na rozháranosti v našem národě nemalou vinu nesou některé z našich českých krajinských listů. Přisluhovatelé těchto listů mají velkou zodpovědnost za neblahý stav národa. Pro nedostatek vážnější látky nebo spíše ze zlé vůle vyplňovány jsou sloupce těchto časopisů různými křepky, skandálními historkami, drzými výpady na nepohodlné osoby, vypočítanými na povolení úzdy nižším pudům sensacechtivého čtenářstva. Jak poslední doba ukazuje, chce snad »Polabský Obzor«, krajinský to list soc. demokratický, míti v tom ohledu přebor. Neříčí čísla, v němž by surově neotfel se o církev katolickou neb katolického kněze. — A nyní k věci. Poslední číslo vy-nasnažilo se zlehčiti působení ctihodných sester v ok. nemocnici v Městci Králové. Jsou to bytosti bezbranné, proč by je tedy nenapadl? Nuže, vrhněme něco světla na zmíněný dopis, aby náležitě informováni byli ti, kteří bacílem protiklerikalismu nejsou dosud zfanatisováni. Na počátku se praví: »V nemocnici králové-městské ošetřování nemocných vedou jeptišky. Tyto se domnívaly, že naproti ostatním občanům požívali jiných práv a výsad.« K tomu dlužno konstatovati následující: Jest nesporno, že zmíněné cti. ošetřovatelky jsou členky

kongregace sester III. řádu sv. Františka k ošetřování nemocných. Jako takové podrobeny jsou řeholním pravidlům, kterými přesně se mají řídit. V pravidlech těch mluví se v několika odstavcích o těžkých povinnostech, které tyto sestry mají, aby dosáhly účelu, totiž: péče o vlastní posvěcení a ošetřování nemocných. Avšak odstavec nadepsaný »Práva a výsady« marně by člověk hledal. Nezbyvá tudíž nic jiného, než že výsady ty z čísta jasna zrodily se v hlavě dopisovatelově. Co se týče případu, který jako sladounkou pilulku, nutě se do humoru, předkládá pisatel čtenářům, dlužno sdělit, že v neděli dne 12. t. m. v denníku »Čech« objevil se celý dlouhý referát o soudním řízení se cti. představenou nemocnice pod titulem: »Skoro jako v Portugalsku«. Tam celá věc postavena byla do náležitého světla. Něco přece však stojí za zmínku, kterážto zmínka mluví více než obsírné podání celého případu, že totiž v týž den, 10. října, kdy vyšel na veřejnost zmíněný článek v »Polabském Obzoru«, u krajského soudu v Jičíně cti. sestra představená úplně byla osvobozena, aby dokumentováno bylo to, že každá pilulka, byť i nejsladší, má v sobě pelyněk. »Jinak hovoří se,« tak dopisovatel pokračuje, »že milosrdné sestry hodlají ze služby nemocniční vystoupiti. Kdyby toto se spínilo, nestalo by se žádné neštěstí; ten úkol, který v nemocnici zastávají, zcela dobře zastanou ošetřovatelky z občanského stavu.« Stále pronikají do světa nové a nové zprávy, jak francouzské obyvatelstvo po trpkých zkušenostech nabytých s namnoze sobeckými a nesvědčivými ošetřovatelkami světskými, volá po návratu milosrdných sester. Neří divu, vždyť i za balkánské války lékaři dali průchod roztrpčení a stesku na lenost a nedbalost světských ošetřovatelek a vzdali chválu milosrdným sestrám. Marseille se doista řadí k předním velkoměstům francouzským. A hle! V poslední době starosta Chanott obdržel žádost, opatřenou 130.000 podpisy, by do městských nemocnic byly opět povolány milosrdné sestry místo světských ošetřovatelek. To pak zvláště třeba zdůrazniti, že se podepsali pouze plnoletí mužové. Patrně tedy, že projev ten jest velice vážný, upřímný a vskutku davový. Takovou zkušenost učinila tedy Francie. Myslíte, pane dopisovateli, že naše česká vlast může si dovoliti též takovou trpkou zkušenost? Řekněte upřímně již z pouhého vlasteneckého citu: Nikoliv! — Sledujme dále osnovu myšlenek dopisovatelových! »Také zadarmo své služby nemocným nepro-kazuj, nechaj si taktéž platiti a správe nemocnice by proto větší výlohy zavedením světských ošetřovatelek nevznikly.« — Na základě bližší informace nechť doví se soudná veřejnost: Každé z pěti cti. ošetřovatelek dostává se od správy nemocnice 20 K měsíčně, a tudíž jen velká zášť a nenávist protikatolická může tento malý peněz, klášteru věnovaný, vyčítati. Každá služebná dívka má dnes tolik, ba i více. Pro nedostatek informace, mnoho-li platu dostává se světským ošetřovatelkám, není možno pronésti konečný úsudek, avšak každý rozumný člověk dá za pravdu, že by zvláště v dnešních dobách závratně rostoucí drahoty, kdy všechny stavy domáhají se většího platu, světské ošetřovatelky ve hmotném ohledu jistě neměly tendenci protichůdnou a že by nebyly spokojeny s hubeným platem 20 K, nýbrž žádaly by přirozeně plat daleko vyšší. — Dopisovatel píše dále: »Že by humanita u nich (cti. sester) byla na vyšším stupni než ošetřovatelek ze stavu občanského, také není potvrzeno a známe případy, kdy humanita šla stranou a jednalo se dle obvyklého nemocničního šimlu.« — Na obranu buďtež uvedena slova známého lidumilného spisovatele Hansjakoba: »Milosrdné sestry jsou zvláště ve větších městech mučednice dvacátého století. Mívají zpravidla 36hodinovou službu. Ráno vstávají o 4 hodinách a zstanou u nemocných celý den, celou noc a mnohdy také ještě druhý den až do večera do 9 hodin. Mělo by se těmto ubohým mučednicím lásky k bližnímu pomoci a jich pracovní dobu zkrátiti ve jménu lásky k bližnímu a humanitě! Hle, tak se píše v protestantském Německu! Budiž položena otázka: Mohly by sestry, které každého nemocného bez rozdílu vlídně, láskyplně ošetřují, jakoby v osobě jeho spatřovaly samého trpčícího Spasitele, býti schopny obvyklého nemocničního šimlu v špatném slova smyslu? Byly by schopny lhostejnosti, netečnosti či nějaké pasivní resistance? Tomu dopisovatel sám doista nevěří, ačkoliv tvrdí, že zná toho případy. — »Na dvoře nemocnice vidáme běhati kuřata, kapouny, jeuz (uváděn text doslova i s chybami) zde jsou krmeny, záhony s květinami rozhrabávají a rádi bychom věděli, zdali nemocní v nemocnici také někdy nějaké dostanou k obědu.« Tak kromě několika povšechných, celkem bezvýznamných vět končí dopisovatel svůj referát. Dle nabyté informace dlužno sdělit: panem revidentem zemského výboru, jakož i p. primářem byl cti. sestrám dovolen domácí chov drůbeže, jak je to zvyklostí v jiných nemocnicích. Chov ten jest i prospěšným, neb tím odpadávají správe nemocnice leckteré položky. Aby pak se panu pisateli, který zdá se býti velkým labužníkem, přece přilíš sliny v ústech nesbřaly, třeba mu pověděti, že kapounů v nemocnici žádných nemá. A bychom pak uspokojili přímo dětskou jeho zvědavost, zda nemocní z toho něco dostanou, nechť zví, že nemocní dostanou dle nemocničního statutu to, co jim předepíše p. lékař, který jejich zdravotní stav nejlépe zná a ví, co jim může prospěti. Tolik zatím, aby se poznalo, jak slepý odvážil se psáti o »klerikálních« barvách.

Skoro jako v Portugalsku. Dne 9. července letošního roku stála před nemocnicí v Král. Městci služka Marie Krejčíková, zaměstnaná v kuchyni nemocniční se svým

známým V. Špinkou. Bylo již po 9. hod. Pojednou chytil pes, ku hřídání nemocnice okresním výborem opatřený, galána nemocniční služby za spodky a cloumal jím. Špinka, chtěje uniknouti zubům strážce nemocničního personálu, vyskočil na plot a Krejčíková chytila psa za obojek. Špinka došel si druhý den k lékaři. Ihned také učiněno trestní oznámení, četník důkladně věc vyšetřil a předal soudu. Soudce, pan dr. M. se vši vervou uchopil se případu a vedl trestní řízení. Předvolal jako podezřelou vel. matku Marii Florentinu. Tato odpověděla na obsítku stručným přepisem, že jí fehole nedovoluje dostaviti se k soudu. Nato pan soudce vyzval ji opětovně, aby se dostavila k hlavnímu líčení a ve svém usnesení pohrozil obviněné feholnici následovně: »Připomínám Vám opětně, že v případě nedostavení se ku hlavnímu líčení, budete k opětnému hlavnímu líčení c. k. četnictvem předvedena.« Na toto vyzvání dostavila se cti. feholnice, aby vysvětlila soudci ústně, proč nemůže k líčení se dostaviti. Pan soudce však ji jako obviněnou vyslechl a konal pak dne 10. září hlavní líčení za její nepřítomnosti. Při tomto přelíčení odsoudil feholnici pro §§ 391 a 431 tr. zák. ku trestu vězení v trvání 24 hodin a k náhradě útrat, jakož i k hrazení nároků poškozeného v obnosu K 45.—. Soudce neuznal ani za vhodné proměnit trest tento v peněžitou pokutu, ačkoliv i v případě správného použití citovaných paragrafů tr. zák. mohl tento trest vězení bez použití zaměňovacího práva dle § 261 tr. zák. vyměřiti pokutou peněžitou, poněvadž § 391 zní pouze na pokutu peněžitou a § 431 stanoví trest alternativně buď pokutu peněžitou nebo vězení. A byly zde polehčující okolnosti mnohé, zejména by bylo slušelo vzíti ohled na sociální postavení a povolání obžalované. Řeholnice podala odvolání ku krajskému soudu v Jičíně, kde konalo se dne 10. října odvolací líčení, při kterém zastupoval odsouzenou feholnici p. JUDr. Josef Myslivec, který své klientky se ujal s věcností a vervou, která korunována byla rozsudkem na to vynesným, jímž odsouzená ctihodná sestra Marie Florentina obžaloby úplně sprostěna. V důvodech svých přiklonil se soud v plném dosahu k vývodům obhajoby, vzav za prokázáno, že sestra Florentina není vlastním psa, jak při odsouzení dle § 391 by se vyžadovalo a že jí také nepřisluší a nikým svěšen nebyl dozor nad psem a že se jí také nemůže přičísti vina dle § 431, poněvadž učinila všechna opatření, kterých bylo zapotřebí, aby pes z nemocnice neunikl, zejména nakazovala služkám, aby dvě ohrady nemocniční bedlivě uzavíraly, aby tudý pes uniknouti nemohl a že tudíž vina na oně nehodě spadá na služku, která nemocniční vrátka otevířela a se svým známým před nemocnicí se bavila. — Zajímavým je, že tento nemocniční pes, již jedenkrát prokousal se nemocničním plotem a pokousal rovněž milence nemocniční služby jakéhosi Volného, který obdržel náhradu za toto poškození od okresního výboru a vyšetřování tehdy správně soudcem zavedeno bylo proti správci nemocnice p. Jágrovi a domovníkovi téže nemocnice, jakožto osobám, jímž správa nemocnice po této stránce okresním výborem svěřena byla. Tentokrát měla hříchy cíti sejmouti nevinná feholnice.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »Eliška« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na
• knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 proc. a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá zákonité revizi.

Různé zprávy.

Jest nutné soudní privilegium? Jako není nutné pro žádný stav a národ, tak také ho není potřeba pro židy. A jestliže zednářský tisk právě nyní vyvyšuje tolik židů nad živly křesťanské, nechť mluví klidná statistika! V obyvatelstvu Rakouska dle sčítání lidu z r. 1910 jest 4.6 procent židů. Leč z r. 1908 (kdy tedy číselný poměr židovstva ke křesťanstvu byl asi stejný) vykazuje úřední statistika rakouská takovýto poměr zločinnosti. V roce 1908 bylo odsouzeno pro zpronevěru a účast na zpronevěře v procentech židů 8.5, pro podvod 10.1 procent židovských mužů a 5.1 židovských žen. Pro pomluvu 7.7, pro návod k zneužití úřední moci 62.5 procent. Mezi osobami odsouzenými pro přechyby bylo židů dle součtu v procentech: pro urážku zákonem uznané církve anebo náboženské společnosti 9.3, pro zaviněný úpadek mužů židovských 34, žen židovských 43.9 proc., pro překročení tiskového zákona 9.3 procent, pro lichvu 74.4, pro překazení exekuce 12.8 mužů, 7.7 žen, pro provinění proti brannému zákonu 11.4, proti zákonům o prodeji potravin 10.7 procent žid. mužů, žen 10. Pro rušení volby 25, pro fašování volby 14.3. Do toho nejsou započítáni židé, kteří k vůli obchodu ve starším věku církev židovskou opustili. Tudíž tato statistika svědčí, že jest nespravedlivé, jestliže žurnalista žijící z židovských inserátů a předplatitelů tpučením vlastní krve se snaží dokazovati vyšší dokonalost národa židovského.

I v Čechách to praská. Netoliko v Německu, i v Čechách pozbývá soc. demokracie leckde bromovládneho vlivu. Praha měla kolem sebe rudý věnec, který se trhá. V Břevnově marně se snaží soc. demokraté o nadvládu obecní, v Holešovicích byl zvolen Soukupův protikandidát, v Kobylisích a v Radlicích projeli soc. demokraté třetí sbory při obecních volbách. Lidé soudruhům ve správě obecní a ve finančních záležitostech nevěří.

•Kněz vrahem, příbýrný čla kaplanův.« Tak neustále křičí zednářský tisk o knězi Schmidtovi. Už kato-

lický tisk dávno oznámil, že se jedná o kněze suspendovaného, který byl od církve odsouzen dávno před činem spáchaným v New Yorku. Ale právě pokrokářský tisk rozmazuje bambasový krvák systematicky, aniž by poučil, o jakého člověka se vlastně jedná. Tisk, který se vši energií pomáhá Bejlisovi, který zamlčuje rafinované přitěžující okolnosti, tváří se, jako by posud nevěděl, za jakých okolností došlo k Schmidtovu vražděmu činu. Nuže — něco nutno zopakovati a něco doplniti. Zjistilo se, že v době, kdy Schmidt svůj zločin spáchal, dávno již byl zbaven od církve svého úřadu a že v Novém Yorku žádného církevního úřadu nezastával. Před lety působil jako kněz v Německu, ale byl jako zatčený zbaven svého úřadu a dán do ústavu choromyslných. Když pak byl propuštěn, odešel do Ameriky bez vědomí a bez povolení biskupa a usadil se v Novém Yorku, kdež působil jako pastor zvláštní protestantské sekty. Nedávno pak byl opět zachvácen svou starou chorobou a dopustil se hrozných zločinů. — »Mainzer Journal« sděluje o Schmidtovi: »Jde o bývalého kaplana Jana Schmidta z mohučské diecése, který odešel z Mohuče, neudav bydliště. Již delší dobu před tím byl mohučským biskupským úřadem s kněžství suspendován. Po čase se vynořil v Mnichově, kde byl zatčen pro různé podvody, ale pro duševní méněcennost byl osvobozen a puštěn na svobodu. Na to se vystěhoval do Ameriky. Že v New Yorku působil jako kněz, nebylo mohučskému biskupskému ordinariátu známo. Dle dalšího sdělení však nebyl Schmidt v New Yorku vůbec činným v katolické církvi, nýbrž vykonával sám od sebe, aniž o tom biskup věděl, určité kněžské úkony. Je to tak naprosto nemožné, aby kterýkoliv kněz přešel do jiné diecése a dosáhl tam místa v duchovní správě bez vědomí svého domácího biskupa. Tak tomu bylo i v případě Schmidtově.« — Totéž potvrzuje sám biskup mohučský dr. Kirstein v telegramu, který zaslal generálnímu arcidiecési novoyorské msgr. J. F. Mooneymu: »Schmidt se narodil v Aschaffenburgu. Byl knězem diecése mohučské. Prchl odtud, poněvadž byl usvědčen z pokusu podvodu. Byl zatčen policií. Soudem shledán nepřítelným a propuštěn. Z důležitých příčin biskupem suspendován. — To bylo r. 1907. Tehdy, jak americké listy píší, přišel do Nov. Yorku a na základě falšovaných listin docílil toho asi po 2 letech v diecési trentonské. Ale už r. 1910 biskup Jakub Aug. Mac-Paul dopsal Schmidtovi, který přísluhoval při kostele sv. Františka v Trentonu za nemoci farářovy a vypověděl Schmidta z diecése pro neposlušnost k církvi a pak podivné chování, na něž si osadníci při sv. Františku stěžovali. Schmidt pak se zařídil jako protestantský farář sektářský a pod touto maskou dopouštěl se zločinů. Tolik bylo o Schmidtovi zjištěno.

Slepota, chudoba, sřota i některé nemoci jsou pohromadě v Utulně slepých dívek, Praha-III., Kampa. Na tu dárkem, odkazem a pod. si vzpomeňme!

Větelcos. Solnohradský sněm přijal návrh, aby do pokračovacích škol bylo zavedeno vyučování náboženství. — Několik vojenských sborů přeloženo bude z Haliče do Vídne a větší počet uherských pluků do Čech! — Při volbách do liberecké nemocenské pokladny krejčovského společenstva zvítězili Čechové. — Na většině dolů báňského úřadu v Mostě byly hornictvem předloženy požadavky: 25 proc. zvýšení mzdy, bezplatné dodávání trhacího materiálu, 9hod. pracovní doba pro dělnictvo zaměstnané na povrchu dolu a provedení reformy bratrských pokladen. — Na úlevu nouze v Haliči docházejí hromadné podpory také od Poláků zahraničních. Tak jistý Sobaňský daroval místo svatebního daru pro bratra 30.000 rublů na nákup bramborů pro Halič. — Nejbohatší dámou žijící v Rakousku jest choť amerického vyslance ve Vídni Frederic Courtland Penfieldová, již zanechal otec 350 mil. korun jmění. Úroky z tohoto kapitálu obnášejí ročně 17 a půl miliónu. — Nejvíce židů ze všech rakous. universit jest v Černovicích, totiž 39.3 proc. všech posluchačů, po té přijde Lvovská universita s 25.9 proc. židovských posluchačů, vídeňská s 25.1 proc., na pražské německé universitě 19.8 proc., na české 1.6 proc. Nejméně židů jest na universitě v Innsbucku 0.4 proc. V témže r. 1910 bylo v Rakousku na mužských gymnasiích 15.8 proc. židů, na reálkách 11.2 proc., na obchod. školách 15.3 proc., na průmyslových jen 2.4 proc.

Světový rekord aviatický. Pilot Stoeffler dosáhl světového rekordu, který zastiňuje všechny dosavadní. Dne 14. t. m. o 12. hod. 6 min. v noci vzletl v Johannisthalu šipovým dvojplášňkem a přistál o 2. hod. 55 min. ráno nejdříve v Poznani, kdež ke 3. hodině opět startoval. O 6. hod. 6 min. ráno přistál opět v Johannisthalu. O 6. hod. 45 min. opět vzletl k přímému letu do Habsheimu v Horním Elsasku, kdež o 1. hod. 20 min. odp. přistál. Po krátkém odpočinku vzletl znova do Darmštat. Tam přistál o 4. hod. 35 min., za minutu opět vzletl, letěl do Habsheimu a zpět do Darmštat, kdež nepřistál, obletěl od 10. hod. večer letiště a opět letěl zpět do Habsheimu. O 12. hod. 42 min. v noci přistál Stoeffler konečně v Habsheimu. Urazil 2220 km. Dosavadní světový rekord Brindejoncův byl 1386 km.

Kolik lidí denně se narodí a kolik jich zemře? Každou hodinu zemře na světě průměrně 4020 lidí — denně tedy 95.478 a do roka asi 35,214.200 lidí. Naproti tomu se narodí ročně 36,702.606 lidí, denně 160.554 a v jedné hodině 4190 lidí. V chudých rodinách zmřrá průměrně 15 procent dětí do dvou let, v zámožnějších rodinách jen 10 proc., celá čtvrtina lidstva však umírá před dosažením svého 17. roku.

Co koupíte za jednu korunu? Při dnešní drahotě velmi málo. Ale za jednu jedinkou korunu můžete vyhrát

I. hlavní výhru v ceně 40.000 korun, II. 5000 K, III. 1000 K! Místo peněz můžete obdržeti při první hlavní výhře soubor skvostů umělecké práce ze zlata, stříbra, platiny, perel a drahokamů. Při druhé hlavní výhře spežení krásných koní s landaurem a celým postrojem a při třetí úplnou mosaznou ložnici. Nezná to jako pohádka? Nikoliv. Kupte si los loterie české dětské nemocnice a přesvědčte se, že to pravda. Koupí losu vykonáte zároveň dobrý skutek ku blahu dětí.

Čtěte! K dnešnímu číslu přikládáme prospekt o některých knihách, vydaných nákladem Politického družstva tiskového. Odporučujeme laskavé pozornosti.

(Zasláno.)

Panu

BOHUMILU BECKOVI,

majiteli fezbářského závodu

v Kutné Hoře.

S velikou netrpělivostí očekávali jsme Vás přjezd ke zbudování objednané u Vás jeskyně Lurdské. Toužili jsme po tom, aby již o pouti vše bylo v pořádku, neb při příležitosti svěcení opraveného vnitřku chrámu Páně měla býti i jeskyně se sochou posvěcena. Nemalá starost o to, aby vše v ustanovený čas bylo v pořádku, korunována byla skvělým výsledkem. Jeskyně se opravdu zdařila, takže při vhodně voleném místě působí dojmem uchvacujícím. Socha Panny Marie v životní velikosti jest skutečně uměle provedena, takže každý dílo toto chválí. Neváháme proto vzdáti Vám tímto veřejně svůj srdečný dík, při čemž odporučujeme ct. Vaši firmu každému co nejvíceji.

Jan Bartík, děkan v Netolicích.

Karla Köglerová, soukromnice. Marie Konrádová, soukromnice. Anna Múgová, choť c. k. poštmistra.

Umělecká podobizna

**Jeho Excellence
nejdp. biskupa**

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zdařilou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13—
v úzkém slacenném rámcí s kostkou
v rozech K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně slacenný K 28—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší se cena obalem, který dítáme v netto ceně K 2— a patřičným portem.

Objednávky vytizuje obratem

**Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.**

Vešedstojnému

duchovenstvu a

slavným patronátním

úřadům dovoluje si depo-

rušiti veškeré kostelní nádoby a

náděti a to: monstrance, kalichy

cibafé, nádobky, paténky, paciřkály,

svícny, lampy, kaditelnice, kropenky

atd. své vlastní výroby, předpisem

církevním vyhovující. Staré předměty

opravuje v původní intenci a v obnī slatí a stříbří nebo proti do-

platku za nové vyměňuje. Hotové předměty

nebo výkresy sadit na skla za franko bez závažnosti koupě.

Vie se posud paměti. Prdes ruční.

Shled veškerých státek a stříbrných klenotů, jako: řetězů, madenek, křásků, prstýnků, náramků atd. z: **Stříbrné předměty, tchaběrky, jídelní nářadí se stříbra pravého i čínské vady na skladě.**

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a eloteur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Ideálem
každé
hospodyně

je
Singerio
šicí stroj.

Nové speciální
přístroje pro potřebu v domácnostech. — Důkladné vyučení bezplatně.

SINGER Co. akciová společnost pro šicí stroje.
HRADEC KRÁLOVÉ, u lázeňského mostu.

Arnošt z Pardubic.

O tomto prvním arcibi-
skupovi Pražském sepsal
histor. úvahu Jiří Šahula.

Stran 64. Cena pouze 16 h.

Objednávky vyřídí ihned
administrace „Časových
Úvah“ v Hradci Králové.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvaterv
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.

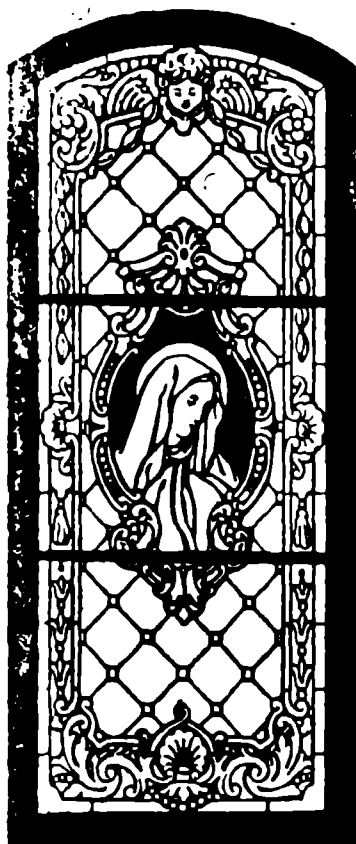
č. 145 st., Malá Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loučím) dopo-
ručuje se

ku dodání oken chrá-
mových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se železnými
rámy, sloupky, vsazenými.

Vedle rozpočtů, skizy i odborná rada bezplatně, bez
vážnosti ku definitivní objednávce.

Neobětavá veřejná i písemná pochvalná činnost.

Založeno roku 1863

Světově známý malínský křen

letošní sklizeň, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v 5tisk ba-
líčkách za levnou cenu

Josef Mikulecký,

vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5% - 5% - 5% %

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnky a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy. ➡
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Tuhé

klobouky z nejsem. zajetí
srsti „**GUPIDO**“

Měkké **klobouky** směs bobroviny se
zajetí srsti „**BORSALINO**“

Tuhé i měkké
klobouky z nejjemnější česané
vlny „**ELITE**“ a „**CHIC**“

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřízence, příručí, sluby, domovníky

prostředkuje kancelář
Františka Navrátila,
Přívaz, Keilova ulice.

PIANINO

levně na prodej.

Dotazy do admin. t. l.

Josef Štěpán,

odborný pozlaccovač pro práce kostelní
v Pardubicích,

doporučuje závod svůj veleúspěšnému duchov-
enstvu a sl. patronátním úřadům k opravování
a přezlaccování

oltářů, kazatelen, křesťanských cest
i veškerých chrámových předmětů, jakož i
k opravě pomníků, železných
náhrobních křížů,

slacení písma a různých předmětů venku se nale-
zajících za ceny mírné. — Takéž dodávám celá
nová chrámová zařízení

v každém slohu a provedení čistě uměleckém.
Plány a rozpočty zhotovuji úplně bezplatně a
k ústnímu jednání dostavím se na požádání takéž
bez nároku na cestovné.

Mnoho pochvalných uznání po ruce a bronzová
státní medaile z výstavy v Pardubicích.

➡ Závod založen r. 1898. ➡

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

nádherných skříních,

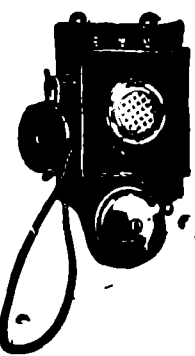
řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHOVĚ n. K.
Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásilkou na výběr i na splátky bez svýžení cen.

Založeno r. 1848.

**Elektrické
světlo**

přenos slů pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

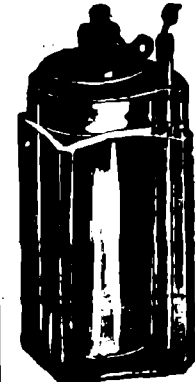
Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvedy

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporučuje velděšt. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Tržkové a látkové zboží. Právě žárove prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem ➡
se vyřizují.

PARAMENTA

kališny, oltáře, men-
stran., kaditelmice st.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 42.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 17. října 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
o. k. odborné školy a umělecko-prá-
myslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Konstantinské jubileum.

Celý svět má s radostí vzpomenouti památného roku 313., kdy obrovským milionům křesťanstva byla dána svoboda.

Živly, které ruší státní pořádek, jež tihnou k anarchismu, demagogové moderního rázu, kteří provolávají svobodu na všech rozích, nikdy tak dlouho nečekají na svobodný, veřejný rozmach svých čet, jako čekali křesťané. Leckde hrstka radikálů chce poroučeti a terrorisovati konservativce dříve, než se dostane k jakékoli moci. Malý počet svůj nahrazují takové sekty zákeřnou zbraní a velikým křikem.

A první křesťané? Ani tehdy, když valná většina charakterních obyvatelů říše Římské náležela do tábora křesťanského, nepozvedaly obrovské masy krvavý odboj proti bezcitným katanům. I tehdy byly oživeny dlouhé, milové podzemní chodby lidmi do krajnosti trpělivými. Jestliže vůbec kdo na světě zasloužil svobodu, byly to trpělivé davy prvních křesťanů, které toužily vřele po tom, aby hrubá, bezohledná moc zbraní byla vystřídaná úsměvem lásky, bratrství. Struna křesťanské trpělivosti byla přepínána do krajnosti katanstvím tím horším, čím bylo rafinovanější. Právě pokročilou civilizací římské despotové získali tak hrozných prostředků k týrání a mučení, jakých barbarské kmeny neužívaly. Vždyť docela byly vypsaný odměny pro ty, kdo by vymysleli zvlášť účelné prostředky k trápení nejbolestnějšímu, ale takovému, jež by mučené oběti dlouho ponechalo na živu.

Přes to však křesťané přecházející do tmavého podzemí chovali se tak snáselivě, tiše, že docela sám bystrý vládce Dioklecian se domníval, že již řady křesťanů jsou nepatrné. Ovšem tento Caesar snažil se vyhubiti nejděsnějšími prostředky i ty, které považoval za zbytky bývalých velikých pluků. Tak procházeli křesťané v obrovské říši římské od r. 303 ohněm nejkrutějšího pronásledování. Kati unavení popravami se střídali, meče se od vraždění otupovaly a lámaly. Dioklecian, vida potoky krve pobitých a nevzpomínaje křesťanu se skrývajících, docela zajašal nad dokonalým vítězstvím. Dal si docela raziti peníz na památku »vyhlazení jména křesťanství«.

Když již na západě katanství ustávalo, na východě bouřilo dále. Jakkoli na západě za vlády spravedlivého Konstancia Chlora se dostalo křesťanům pokoje, přece žili v nejistém právním stavu. Každou chvíli se mohlo sáhnouti k neodvolaným krutým výnosům.

Teprve za vlády syna Konstancia Konstantina upraveny právní poměry křesťanstva náležitě.

Konstantin Veliký (306—337), ačkoli byl pohanem, měl velikou úctu ke křesťanství, které se projevovalo skutky tolik vznešenými. Jeho matka sv.

Helena učila ho horlivě učení Kristovu. Proto také vladař choval se ke křesťanům otcovsky. Leč nebezpečnoství dalších ústrků nebylo ještě odvráceno. Vždyť spoluvladařem Konstantinovým byl veliký nepřítel křesťanstva Maxencius, který ke všemu toužil po vládě samostatné. Rozpory politické mezi spoluvladaři nedaly se odkladit cestou smírnou. Došlo k rozhodování mečem. Jelikož voje Konstantinovy byly o polovici slabší, upadl Konstantin před rozhodným zápasem do sklíčenosti. Ačkoli však nebyl pokřtěn, prosil o pomoc Boha křesťanského. Tu spatřil netoliko on, ale i všechno jeho vojsko na obloze jasný kříž s nápisem: »V tom zvíťeziš.« Císař dal zhotoviti korouhev se znamením kříže, i pohanští jeho vojní znaky těmi se ozdobili. Konstantin dobyl r. 312 slavného vítězství. Z vděčnosti ke Kristu vydal 26. října r. 313 edikt (výnos) Milánský, jímž křesťanům západní říše dovoleno svobodně víru vyznávat i nové členy církve katolické získávat. Též východní císař Licinius projevil svůj souhlas s ediktem a daroval křesťanům svého území svobodu. Později však začal křesťany pronásledovati a začal proti Konstantinovi válku. Leč Konstantin slavně zvíťazil a stal se jediným pánem západní i východní říše.

Konstantin pak zrušil nejkrutější tresty, zvláště trest kříže (z úcty k Spasiteli, který na kříži pněl), zmínil otroctví, zakládal velké křesťanské chrámy a jiné obdaroval. Leč nesmíme si představovati, že náhle učinil křesťanství náboženstvím vládnoucím. Věděl, že jest v jeho říši ještě veliký počet pohanů; proto těmto ponechána svoboda taková, jaké se dříve těšili. Ovšem nesměli zneužívat své svobody k utiskování křesťanstva. Z obřadů pohanských zapověděl jen ty, které vedly k veliké mravní korupci. Chtěl, aby pohané vstupovali do církve katolické pouze z vnitřního přesvědčení, bez zevnějšího násilí. Přes to však Konstantin zakusil v Římě různých nesnází od strany pohanské, která se jítřila proto, že již dle starého zvyku nemohla ovládati všechno a prováděti otrokářské akce dle vzoru svých otců. Proto přeložil své císařské sídlo z Říma do Byzancie, jež nádherně přestavěl, rozšířil a nazval dle svého jména Konstantinopolis (Město Konstantinovo, Cařihrad r. 330.) Pokřtěn se dal však až ke konci svého života.

Nuže, křesťané si nedobyli svobody krvavou sečí sami za vedení svých pohlavárů. Nešli ve šlépějích dřívějších válek otrockých. Čekali, až sám některý milosrdný císař pohanský nad nimi se ustrne a potvrdí svým majestátem ta práva, jež jim již dávno náležela. Dobrý, soucitný vladař, který úředně byl do té doby počítán mezi pohany, sám napravoval to, co pohanští jeho předchůdci páchali. A tak křesťané bez zoufalého a krvavého povstání stali se dětmi zlaté svobody. Není v dějinách příkladu, aby uvědomělé miliony tři století snášely nejkrutější bezprávi s takou trpělivostí, s takovou oddanou důvěrou, že Bůh pomůže tam, kde lidská chytrost radila k ozbrojenému povstání.

Uvažme, jak mocní pohané otroctví přitěžovali, jak zaháněli stále častěji nudu podívanou na požíráni tisíců lidí dravými šelmami, jak surově šlapali po lidských právech lidí ujařmených. Tudíž pravíme rozhodně, že by edikt Milánský neměl býti oslaven pouze od katolíků, ale ode všech lidí kulturního světa, kteří rozumějí, co znamená Milánský edikt pro svobodu lidstva vůbec. Kde

vztýčeny tak nádherné památníky kultury, jako v křesťanské Evropě? Kde vzdělání tak rychle pokračovalo, kde byla individualita tolik ctěna, jako v evropském křesťanství? Pátrejme po krajích jiných. Tažme se, proč v krajích mongolských a u jiných Asiátů potrvávalo tak dlouho zpátečnictví. Tažme se, proč bezohledné kastovníctví tak dlouho dusilo svobodný rozmach jednotlivých bystrých hlav i v jiných dílech světa. V žádném dílu světa nepopřány lidem jinak smýšlejícím takové převraty, jako v Evropě. Leč — mysl moderních svobodomyšlníků místo vážného přirovnání snaží se vyšperkovat násilností portugalské, provolává slávu Ferrerovi a jiným bezcitným despotům. A docela ze záští proti křesťanství snaží se obiliti i černé skutky nejkrutějších pohanských katanů. Katolík však má dvojnásobně poukazovati na to, jak velikým, dalekosáhlým krokem svobody byl edikt Milánský.

Obrana.

Také věcná kritika. »Čas« dne 9. října napsal, že pamětní spis, jež podal r. 1897 biskup Brynch městskému zastupitelstvu královéhradeckému, »je pln nepravd a zkroucenin, jak při nevzdělanosti a hrubosti Brynychovů samo sebou se rozumělo. Ukazuje také, jací duševní chudáci bývají šlechtitci hierarchové na biskupských stolcích. Sami nic neumějíce, jsou odkázáni na informace kněžských lokajů a obřadníků svých a věří potom nejlustším nesmyslům.« Tato surovost o zesnulém velikém vlastenci byla psána polenem. Jestliže oceňuje Masarykův tisk všechny věcné, výmluvné vývody a dokumenty Brynychovy paušálními kopanci, měl by přece dokázati, jaké nepravdy a překrouceniny ve spise jsou. Tomu však se vyhýbá právě realista. Brynch dobře věděl, jaké jámo se na katolíky chystá a jeho předpovědi nezklamaly. Vidíme, jak vylučují služebníci a ujařmenci židovstva české katolíky z národa, jak jsou vyhazováni ze Sokola občané, kteří se odvažují účastniti se katolických bohoslužeb, jaký vyjevený pokřik se rozlehl proti českému gymnasiu katolických řeholnic z úst těch, která dělala reklamu židovské německé škole, zřízené v Praze pro vzdělání rabínů. Ba čeští panošové židovského kapitalismu nedávají ani pokoj milosrdným sestrám v nemocnicích i tyto ženy, zasvěcující svůj život službě lásky i bližnímu, jsou napadány pokrokářskými kopáči jako »nebezpečné sloupy klerikalismu«. A že pánové v době, kdy konfesse židovská a protestantská hledí se upevniti rozšiřováním svého konfesionálního školství, vyhazují katolický katechismus ze škol šmahem, tomu teprve se nikdo nediví. Kde jest v cizích orientálních službách, nebude podporovati kulturní a náboženské požadavky většiny českého lidu.

A hledá-li pomluvač na Brynychovi hrubost jen ať si vzpomene, co nadávek vychrlil proti němu rannský evangelický farář Šádek. Nejsurovější útoky tohoto vyznavače Kalvínova učení proti Brynychovi a katolickému katechismu pánové přecházeli mlčením. Proti Brynychovi se dovolil všechno, tleskalo se, když byl hanoben od chlebařských demagogů, kteří měnili k vůli kšeftu své »přesvědčení« jako chameleon barvy. Co vyvolal obranný Brynychův list, jest ještě v čerstvé paměti. A Šádek sám na veřejné volební schůzi (

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské banky, jež možno obdržeti u pokladny

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**která provádí i veškery ostatní bankovní transakce
ss za podmínek co nejvýhodnějších. ss**

níž podporoval kandidáta bezkonfessního proti katolíkovi) vyznal, že jest hotov spojit se proti katolíkum i s čertem. A tento člověk naházel bláta i na hrob Brynychův. Žádný, ani soc. demokratický list nepsal o zesnulém tak pohansky, jako Šádek. To však tělesný orgán výbojných klerikálů protestantských konstatovati nesmí. Brynych — a úmyslné nepravdy a překrouceniny! Málokterá česká duše byla tak prostosrdečná, upřímná, jako zvěčnělý biskup! V době, kdy různí pohlaví stran a frakcíček se utíkali k diplomatickým úskokům, k chytrým klíčkám, aby zakryli svou pravou tendenci, Brynych řekl vždy všecko otevřeně přáteli i nepříteli, nepřemýšleje, jak budou slova jeho přijata. Právě jeho přímočaré jednání a mluvení vzbudilo mu mnoho nepřátel mezi těmi, kteří zaváděli politiku nepoctivosti a balamucení, v níž se nyní národ utápí. Všecko, co pověděl ve svém pamětním spise, jest pravdou a pravdu tu dokazují ještě výrazněji okolnosti dnešní.

Něco přece jenom kritik »Času« cituje: Právě totiž: »Jedna věta Brynychovy moudrosti v Memorandu zní: »Zachovati drahému lidu mému Boha a Krista, to jest má politika.« Tím má být řečeno, že jiné církve a patrně evangelici nevěří v Boha a Krista. Což je zase osvědčená metoda církevníku římských. Oni nikdy nenazvou odpůrce pravým jménem. O kacíři se vždy mluvilo jako o neznabožku, a Brynych byl z té školy. Hus byl neznabož, Bolzano byl neznabož, Masaryk je neznabož. Když s takovou pravdomluvností se řídí římské diecese, nedivme se výsledkům.«

Těmito prohanými větami postavil kritik svému podvádění korunu. Pozorujte dobře toho obmyslného úhoře! Napřed vkládá do věty Brynychovy takový smysl, jehož věta neobsahuje. A na základě své vymyšleniny pronáší kárnou řeč, spletenou lžemi novými. Že Masaryk jako pro podívanou v cirku často v řeči pronášel ironicky »my neznaboží«, to jest pravda. Přál si totiž aspoň, aby mu náš tisk sedl na lep a tak ho tituloval. Mý však jsme se nedali přilákati k následování pře-

zdívajících pokrokářů, třebaže každý uvážlivý člověk seznával, kam theologické Masarykovy hokus-pokusy vlastně vedou. Také naposledy žáci Masarykovi padli družně do náručí lidem podvracejícím základy každého pozitivního náboženství. My pokrokářum a duším spřízněným ponecháváme oficiální názvy, jaké si sami přisvojili. Zato však právě pokrokáři šmahem a systematicky nás častují přezdívkami. A jest k tomu potřebí věru pravé pokrokářské kuráže, jestliže někdo lze docela, že katolické kruhy nazývají neznabožem Husa. Vždyť přece sama většina lhářů pokrových stýskala a stýská, že si chtějí katolíci Husa přisvojovati. K tomu dodáváme, že v době, kdy evangelici rozšiřovali o Husově životě a upálení protestantský švindl »Pogiův«, právě katolíci proti tupému, nemyslivému romantismu vydávali o husitské době úvahy, jichž obsah stojí i před nynější kritikou neochvějně.

Jestliže však zlé svědomí vložilo do věty Brynychovy zvláštní smysl, nuže — pohlédneme, zda by i takový výklad prorokoval mylně! Vždyť přece sami evangelici spojovali se a spojují s Volnou Myšlenkou. Hradbou Volné Myšlenky jsou pokrokoví učitelé a jiní inteligenti. V. Myšlenka tleskají židé. A právě tato V. Myšlenka snažila se dokazovati, že svět není stvořen od Boha, že Bůh neexistuje, že Kristus nebyl spasitelem, ba docela že ani neexistoval, že člověk nemá duše nesmrtelné. Volnomyšlenkářský tisk vyhlásil boj všem stávajícím konfessím. Nuže — nechť řeknou pokrokáři sami, co by vlastně lidu českému z náboženství křesťanského zbylo pod patronanci a vedením takových učitelů, jimž přece gratuloval ke sjezdu sám Masaryk. Za takových proudů, jichž určité známky byly již za biskupování Brynychova, neměl biskup se starati, aby se zachovala víra v Boha a Krista aspoň mezi jeho věřícími!

Prapodičně se vyjímá, jak považuje za urážku každé domněnky o nevěře nekatolíků ten list, který přece již »vědecky« potřežil zjevení, bibli, vůbec prameny učení křesťanského a který zlomil

vě po krvavém boji ustoupili u Markleeberka francouzské přesile. Nejsilnější proud Napoleonova vojska veden proti Wachovu, kde byli Rusové. Generalissimus Schwarzenberg, který dobře zpozoroval, jak proti nim postupují francouzské kolony z několika stran, rychle zajel do Magdebornu pro čerstvou zálohu vojska rakouského. Rakušané přešli řeku po dvanácti mostech. Odpoledne došli spojenci zpět Markleeberka a Rakušané zmocnili se útokem i Delic.

Hůře však dopadal střed spojeneckých vojáků. Tři sta děl francouzských chrlila zrádu do ruských řad. Jednotlivé granáty zasáhly až 25 mužů. V Lipsku vzdáleném dvě hodiny cesty finčela okna. I ruské vozy s prachem vyhozeny do povětří. Francouzi dobyli Wachova a jedné části Zlaté Gossy, čímž byl střed spojenců takřka prorazen. Napoleon zvolal rozradostněn: »Svět se točí ještě pro nás.« Již také oznámil kurýrem králi saskému své vítězství a dal v Lipsku slavnostně vyzváněti všemi zvony. Leč zvuk ten brzy proměnil se v umíráček. Dvanáct tisíc francouzských jezdců přihnalo se nyní na Markleeberk. Pěchota i jízda ruská v těch místech povalena, děla spojenců umíkla. Mezi vůdci spojeneckých vojáků zavládal veliký strach. Leč prozřívavý Schwarzenberg při chvatu francouzské jízdy klidně řekl: »Ztratí dech, než sem přibudou a jejich nejlepší síla bude zmařena.« Postavil se sám v čelo jízdy spojenců a vedl je proti znaveným jezdcům krále Neapolského. Zahoukalo na rozkaz cara Alexandra sto ruských děl do boku Muratova zástupu, který byl nucen ustoupiti. Druhý oddíl francouzský byl napaden českými kyrysníky Nosticovými. Zatlačena netoliko francouzská jízda, ale i pravé křídlo Napoleonových kolon.

hul (ovšem jenom v theorii) i nad církví evangelickou.

Brynychova slova dobře mífila. Proto tolik záští. Kdyby byl biskup psal tak, jak hledí namluviti světu realistický kritik, pak by se jeho odpůrci jen vesele usmívali. A kdo chce mluvit paušálně proti překrucování, nechť si zapamatuje, že nemá šířiti sám lži nejkřiklavější.

Dle starého formuláře. Jsou tisícové cesty, jimiž hledí soc. dem. žurnalisté v hrozných barvách vyličiti kněžskou lakotu a bezcitnost. Má-li kněz sebe nepatrnější materiální spor se spoluobčanem, hned rudý tisk představí laika jako člověka nejnuznějšího, tichého jako beránka, pobožného atd. Aby pak kontrast co nejvíce vynikl, vyličí se farář jako zazobaný lakota a lichvářský hrubián. Docela se vymýšlejí šlehavé povídačky. Na př. jak loupežník vrátil lup učiteli, když se dověděl o jeho stavu, ale jak farář od téhož učitele vyždímal velikou štůli. Ovšem takové příběhy se odehrávají jen ve fantasmii podvodné žurnalistiky, která sama si netroufá říci, kde k takovému kontrastu došlo. Tak se musí psáti, aby byla odvrácena pozornost soc. dem. čtenářstva od plných pokladen židovských bankéřů.

Zase nový doklad zpravodajství, pořízeného dle starého soc. dem. formuláře! »Rovnost« 1. října přinesla tuto zprávu:

»V Nové Lhotě u Velké, Matouši Havlíkovi, vyznavači katolického náboženství, zemřelo v dubnu t. r. dítě. Byl to takový chudák, že neměl kam hlavu položit, ba neměl často ani to bídné sousto do úst. Kde tedy měl vzíti deset korun pro faráře za vykonání pohřebních obřadů? Farář Josef Vítek ale chudákovi bezplatně dítě pohřbiti nechtěl. Chodil tedy chudák od jednoho katolíka ke druhému, prose, by se někdo nad ním smiloval a těch deset korun mu půjčil, avšak marně. Konečně se obrátil na známého hajného Martina Florku, protestanta, který se nad ubožákem smiloval a 10 K mu zapůjčil. Farář se nestaral o to, odkud se peníze berou. Jím jest to jedno, byť by byly i z pek-

I na jiných místech zaznamenávali spojenci úspěchy, až Francouzi ustupovali k Wachovu. Kozáci překazili prudkým útokem obklíčovací manévř Francouzů.

Na severozápadě od Lipska rozzuřila se bitva teprve tehdy, když o 1 hodině přibyl Blücher. Naproti němu postavilo se 29.000 mužů Marmontových. Začal boj hrozný, osmkrát byly pruské útoky krvavě odrazeny od baterií Marmontových. Když však ve francouzských opevněních vyletěl do povětří vůz se střelivem, učiněn v silně opevněných Möckrách veliký průlom, jímž vnikli Prusové dovnitř. I ruský generál Langeron měl veliký úspěch. Hlavní boje trvaly do půl 7. hodiny večer. Ztráty Napoleonovy obnášely asi 22.000 mužů, ztráty spojenců asi 25.000. Nyní již se vzdal Napoleon naděje na rozhodné vítězství a pokusil se vyjednávat se spojenci. Vypravil zajatého generála Meerweldta k rakouskému císaři Františkovi, který však prohlásil, že s poslem může mluvití toliko za přítomnosti panovníka ruského a pruského.

Toho dne dobyl si největších vavřínů Eugen princ Württemberský, který čelil statečně dělům i útokům francouzské jízdy ve chvílích nejkritičtějších. Jeho sbor, čítající ráno 9300 mužů, ke konci bitvy čítal sotva 3000.

Napoleon musil se připraviti k bolestnému novému zápasu. V neděli 17. října vojska většinou oddychovala. Marně čekal Napoleon na příznivou odpověď svého tchána. Spojencům docházely posily. Jen Blücher odhodlal se k boji. Udeřil na Marmonta a vyrval Francouzům ves Jitřice (Eutrisch). Vasilčíkov zahnal svou jízdu francouzské jezdecké pod hradby lipské, kdež nastala tuhá seč, jejíž výsledkem byl ústup Francouzů. Došel však rozkaz,

FEUILLETON.

Bitva u Lipska.

Před sto lety (od 16. října v sobotu r. 1813) odehrávalo se děsné drama, které ve svých důsledcích pronikavě působilo na změnu politických útvarů polovice Evropy. Napoleon po své katastrofě ruské s největším kvapem sbíral nové síly, aby uhájil dosavadní svoji moc, komandoval do boje i chlapce. Kdyby býval přistoupil zvláště na podmínky Rakouska, nemusilo dojít k tak hroznému krveprolití a blaho samého francouzského lidu by bylo neutrpělo. Leč osobní hrdost zaslepila i tak bystrého a zkušeného diplomata, jakým byl Napoleon.

Rozhodné porážce Napoleonově předcházela řada zápasů velice krvavých s nestejným výsledkem. —

Dne 16. října čítala moc Napoleonova 184.000 mužů. Na pochodu byl sbor Reynierův, čítající 12.000 mužů. Spojenci v ten den mohli postaviti proti Bonapartovým dělům jenom 200.000 mužů, takže postavení francouzského despota, uvážíme-li jeho vynikající talent, nebylo špatné. Také se Napoleon snažil rozraziti pluky protivníků dříve, než by jim došli nové posily. Na rychlém jednání záleželo mnoho.

Bitva počala za mlhavého rána o 9. hod. výstřelem děla francouzského. Rozpoutala se hned prudká válečná vřava. Francouzové byli brzy vypuzeni z Markleeberka, Wachova a Liebertwolkovic. Poněvadž však Napoleon postřehl, že zálohy spojenecké jsou nedostatečné, rozkázal, aby šiky spojenců byly na těch místech rozraženy. Pruso-

la, jen když je dostanou. Tážeme se tamního poslance probošta Stojana, jestli o tom ví, že má takového zástupce Kristova ve svém obvodu a přičinil-li se, aby dotyčný farář onomu protestantu peníze nahradil?«

Na to odpovídá »Našinec«: »Informovali jsme se v Nové Lhotě a dostali jsme zprávu, podepsanou samým Havlíkem a dvěma svědky, Ondřejem Režnákem, starostou a Ondřejem Leskovanem. Zní: Je pravda, že mně — Matouši Havlíkovi — v dubnu t. r. zemřelo dítě, ale čirou nepravdou jsou další slova o mně. Naopak pravda je, že jsem usedlým rolníkem, a nikdy — chvála Pánu Bohu — nebyl jsem tak ubohým, že bych neměl kam hlavu položit a co do úst dát. Není pravda, že mi pan farář nechtěl bezplatně pohřbit dítě, nebyl jsem vůbec u něho, aby poshověl s placením, jakož jsem také u nikoho nebyl si vypůjčiti 10 K, nýbrž šel jsem k Martimu Florkovi, hajnému, aby mi vyplatil 12 K z mých peněz, kteréž jsem měl vydělané u velkostatku Strážnického, tedy mi ničeho nepůjčil. Na faře jsem si žádal slavný pohřeb pro své dítě.« — Takovými nepravdivými zprávami ovšem rudý tisk jen se hemží. Jsou si podobny jako klobouk klobouku. Ale výše uvedená lež jest typickým dokladem, z jakého zrněčka dovede rudý podvodník utvořit hotovou lavinu proto, aby vysoko povýšil humanitu protestantovu nad povahu katolického faráře.

Strach před smrtí prý porazila věda, která odstranila náboženské strašáky. Tak aspoň tvrdily některé protikatolické listy při konstatování aviatických nehod. Takovou pošetilost mohli tvrdit jen lidé, kteří sotva mají ponětí o duši katolického středověku. Právě pevná víra v život posmrtný vedla křesťany k pohrdání smrtí časnou. Miliony křesťanských mučedníků nejlépe svědčí, zda se katolíci strachovali před smrtí. A žili v tvář daleko horší smrti než aviatikové. A což ty statisíce křtíků, kteří spěchali život svůj obětovat za spoluměrce zcela nezištně? A proč dosud misijnáři s větší odvahou pronikají mezi kraje obydlené od divochů, než jiní inteligenti? Kdo slouží nejochoťněji malomocným a jiným lidem, kteří trpí epidemickou nemocí? Misijnáři a řeholnice tu osvědčují daleko větší odvalu než pokrokoví lékaři.

Leč nejzajímavější jest, že mnozí z nejdůležitějších aviatiků jsou upřímnými křesťany. »Revue pratique d'Apologétique« uvádí tato proslulá jména: Santos Dumont, Caumont, Bague, Princetau, Paul d'Echeman a j. Blériot chodí pravidelně na mši sv., Caumont, jehož smrt jest v čerstvé paměti, pravil jednomu ze svých známých: »Pamatuj si, kdybych spadl, zavolej napřed kněze!« Bague před vzletem žehnal se křížem. Slavný aviatik Brindejone des Moulinais dal si docela svůj stroj slavnostně posvětit.

Politický přehled.

Sjezd mladočeských důvěrníků konal se 12. t. m. v Praze za účasti 40 říšských a býv. zemských poslanců a 462 důvěrníků. Strana vyslovuje ochotu vstoupiti do vážného vyrovnávacího vyjednávání s Němci, aby v zemi zavládly opět ústavní poměry. Prohlašuje však, že trvá na stanovisku nedílnosti král. Českého v zákonodárství a správě a že nemohla by vstoupiti do žádného vyjednávání, kterým byla by dotčena rovnoprávnost obou zemských řečí a plná možnost jejich používání po

aby další boje byly zahájeny až ztřeššího dne. Napoleon mohl mnoho zachrániti rychlým ústupem, protože kruh spojenců ho svíral stále více. Leč promarněno nečinně 24 hodin. Teprve o 2. hodině s půlnoci počal ústup k Lipsku. Zadní voj měl odrazeti útoky.

Nadešel pro Napoleona osudný den 18. října, kdy veškerá moc francouzská byla sražena hustě u Lipska. V ten den měl Napoleon asi 160.000 mužů proti čtvrtmilionové armádě spojenců. Kolona prince Hessen-Homburského po velice tuhém zápase u Delic a Dösenu zmocnila se k poledni i Lesníku. V dalším postupu jí bránily močály a houževnatý odpor Poláků a francouzských gard, které si chtěly zabezpečiti ústup. Rovněž kruté bojováno u Probsthaidy. Barclayovi Rusové při svém útoku byli potřeni ohněm francouzských granátů. Ti však, kteří útočili od západu, vypudili Francouze z vesnice. Poněvadž však nedošly včas posily, musili Rusové po těžkých ztrátách ves vykliditi. Schwarzenberg sám zakázal pěchotě další útoky na tuto důležitou posici, když mu byla hlášena velká vítězství spojenců na jiných stranách. Zato generál Radecký dal k Probsthaidě svěsti mnoho děl, která udržovala prudkou palbu až do odchodu Francouzů.

Schönfelda dobyli Rusové v ten den osmkrát a vždy jej opět ztratili. Při tom padlo přes 20.000 mužů spojeneckého vojska. Konečně Francouzové unikli v okamžiku, když vystříleli všechny své náboje.)

Hrabě z Bubna, přidělený armádě Bennigsenově, hnal útokem na Paunsdorf, jež hájil maršálek Ney. Oběma stranám přibývaly posily. Bonaparte rozkázal, aby Nansouty vyrukoval na pomoc s jízdnými gardami, kterým se podařilo obklí-

celé zemi u státních úřadů. Klub říšských poslanců vyzván, aby se zasadil o nejrychlejší vyřízení malého finančního plánu a poměr svůj k vládě upravil dle jejího stanoviska k požadavkům českého národa. Kdyby však vláda chtěla zahájení vyrovnávacího použití pouze jako prostředku k vyřízení státních nezbytností, očekává se od poslanců, že se co nejrozhodněji postaví proti podobnému pokusu. — Dr. Kramář zdůraznil, že pro žádnou stranu nemůže vyrovnávací jednání existovati bez volební reformy, ve které nesmí býti plurální votum nijak rozšířeno a ve které volební právo v nové kurii musí býti vyhrazeno těm, kteří nemají volebního práva v kuriích ostatních.

Nové vyrovnávací porady. Ministerský předseda hr. Stürgkh pozval předsednictva všech stran na zemském sněmu zastoupených, kteráž pak určila osoby svých plnomocníků. Porady zahájeny ve středu. Mladočeši, staročeši a agrárníci rozhodli se ihned vyslati zástupce: mladočeši dra. Kramáře a dra. Fořta, staročeši dra. Šolce, agrárníci Švehlu a Práška. Zástupci soc. demokratické strany pozváni nebyli, ježto nebyli na zem. sněmu dosud zastoupeni, čímž ovšem rozložen výkonný výbor a zemské zastupitelstvo strany soc. dem., která hned ohlásila, že si vyhrazuje vůči smířovačkám volnou ruku. Nár. socialisté sice pozváni, ti však už napřed odmítli; rovněž státoprávníci odmítli účast a vyzvali české poslance, aby v říšské radě s vládou ihned sůčtovali.

Němci k česko-německým poradám nemají důvěry. První jejich podmínkou jest, že se kníže Thun nesmí účastnit jednání. Mezi německými poslanci mnozí se hlasy volající po oktrojřce. Tak německý radikál posl. Heine pravil na schůzi lidu v Podmoklech, že poměry v Čechách lze napravit jedině oktrojirkou. Bude urý věci německých poslanců přiměti rozhodující kruhy k tomu, aby tato oktrojírka vyhověla německým požadavkům. Všeněmci jsou vůbec proti všeliké dohodě, trvajíce na tom, že království České musí býti stuj co stuj zgermanisováno. Oktrojírku doporučuje také člen panské sněmovny hr. Otakar Czernin, ale s doložením, že by musela býti vykonána pomocí čl. 14., poněvadž soudcové nejsou oprávněni zkoumati platnost císařských nařízení vydaných na základě čl. 14.

Pro národní dohodu v král. Českém vyslovil se 9. t. m. důrazně ústřední svaz rakouských obchodníků ve Vídni. Rovněž výbor Zemského svazu obchodních společenstev a kupeckých gremií s německou jednací řečí na Moravě vyslovuje přání, aby postup čes. obch. gremií — jež na skončení národnostního sporu pomýšlejí sjednotiti organizace obchodnictva, živnosti a průmyslu obou národností — setkal se ve všech hospodářských kruzích německých se správným pochopením.

Ministr financí ryt. Zaleski na dovolené. Ministr Zaleski z čista jasna podal žádost za propuštění, prý trpí srdeční vadou. Žádost sice nepřijata, ryt. Zaleski dostal jen dovolenou, ale zatím ním správcem ministerstva financí jmenován nejstarší odborový přednosta v tomto ministerstvu — bar. Engel z Meinfeldenu. — Významno, že Zaleski odstupuje po rozbití porad o dohodu mezi Poláky a Rusy a po rozbití shody mezi konservativními polskými stranami v otázce volební reformy haličské. Posice ministerstva Stürgkhova jest odchodem Zaleského velmi oslabena.

Zemské sněmy 20. října přerušily svoje práce, ježto příští týden počíná zasedání říšské rady.

čiti Bubnův sbor. Leč tu od baterií Bülowých zavisťtěly kongrévské rakěty, které porážely a ve zmatek uváděly celé řady francouzské jízdy. Nansouty dal se na zmatený útek. Zatím kozácký ataman Platov obklíčil württemberskou jízdní brigádu, která se mu vzdala. V týle Neyova vojska opanoval Bülow Stänz a Selerhausen, Paskěvič Zweinaundorf, čím Ney donucen k útoku.

Severní armáda švédského prince Bernadotta dostala se do ohně po 2. hodině odpoledne u řeky Party. Plán postupu diktoval vlastně Blücher, který po několika kombinovaných útocích hnal Francouze až k Schönfeldu. Marmontovi nastal úkol překaziti Blücherovi vstup do Lipska. Bojováno na obou stranách velice urputně, až konečně podařilo se Langeronovým Rusům zatlačiti Francouze k Reudnici. — Zato však podmaršálek hrabě Gyulay na západ od Lipska nepořídil proti Bertrandovi ničeho a byl by málem upadl do francouzského zajetí.

Francouzský lev nebyl ještě k večeru na zmateném útoku, ale krvácel z četných ran; již bylo všeobecně jisto, že se k mocnějšímu vítěznému vzmachu nevzchopí. Velikomyslný Schwarzenberg, vida, jak velká většina severní armády spojenců již na levém křídle rozhodla boj, umožnil Napoleonovi čestný ústup. Rozkázal k večeru Gyulayovi, aby odtáhl se svým vojskem do Pegau, čímž byl umožněn kolonám francouzským nekrvavý ústup. Tak hleděl přiměti generalissimus Napoleona k couvnutí co možná nekrvavému, protože další krev by bývala tekla zbytečně. Tak hodlal šetřiti i životů svého mužstva.

Napoleonovi hrozil nyní hotový Sedan. Sám Napoleon byl duševně i tělesně zcela vysílen. Aby

které potrvá do 21. listopadu, kdy se sejdou delegace a potrvají až do vánoc. — Kraňský sněm rozpuštěn a volby vypsány na 1., 9., 16. a 22. prosince.

Vojenské předlohy. Porady společných rakouských a uherských ministrů o nových výdajích na vojsko jsou skončeny. Počet nováčků pro armádu a rakouskou i uherskou zeměbranu bude prý zvýšen o 36.000 mužů, z nichž připadne 20.000 vojsku, 9000 rakouské zeměbraně a 7000 honvédům. — Na vybudování 4 válečných dreadnoughtů a na jiné potřeby bude žádáno 426 mil. během pěti let. — Vojenské náklady spojené s krizí na Balkáně stanoveny jsou na 350 mil. Tedy hrozná čísllice!

Dohoda francouzsko-španělská návštěvou presidenta francouzského Poincarého ve Španělsku, ježmuž tu připraveno nadšené uvítání, považuje se za úplnou, čímž by ovšem stoupl význam trojdohody.

V Srbsku na území albánském jest prý už klid a vláda dala rozkaz, aby srbská armáda na hranicích albánských ve všech směrech svůj postup zastavila. — Bulhaři žalují dále na ukrutnosti srbské v novém území a také několik předáku z Dibry obrací se k Evropě o slitování proti Srbům, kteří snaží se Albánce vymoit.

Bulharsko začalo již s obsazováním západní Thracie, přiknuté mírem cafihradským. Okkupaci provede 16 pluků pěchoty a jízdy co nejrychleji. — Sobráni bylo carským úkazem rozpuštěno a vypsány nové volby na den 6. prosince. Stav ohlezení zrušen.

Napětí řecko-turecké přes různé zprávy o odzbrojení Turecka neustává a Porta připravuje se dále k válečnému tažení proti Řecku.

O jmění církevním :: a jeho správě. ::

Dle pramenů a s ustavičným zřetelem k novějším a nejnovějším církevním i státním normám a předpisům

vzdělal

Th. Dr. Antonín Brychta,

kanovník-stražce katedrální kapitoly v Hradci Králové.

Dodatek obsahuje v době novější v záležitostech církevních a kongruových vydané státní zákony a instrukce pro patrony a patronátní i vojtovní komisary, týkající se správy jmění církevního.

Stran 654. — Cena 8 K.

Výborné toto dílo lze pořizovati na účet měst a úřadů.

Laskavé objednávky obratem pošty vyřizuje Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Zprávy organizační a spolkové.

Hradec Králové. Dne 5. října přednášel ve spolku paní a dívek »Anežka« vsdp. kanovník dr. Fr. Reyl »O umění nestárnouti«. Návštěva byla velice četná. Nikdo účasti nelitoval. Způsobem nejvyšš poutavým slovným řečník vysvětloval, že při pilné, horlivé práci člověk dožije se vyššího věku než při netečnosti. Promluvil, jakých pravidel jest potřebí zachovati při jídle, odpo-

se předešlo dalším hrozným ztrátám, dal povel k ústupu. Když pak došla do tábora spojenců zpráva, že Francouzové všude ustupují, tu císařové rakouský a ruský, král pruský i se svými družinami poklekli k děkovné modlitbě.

Vítězství nad despotou ovšem bylo vykoupeno za cenu velikou. Bitva u Lipska náleží k nejkrvavějším zápasům světovým. Bojovalo zde na půl milionu vojinů, na 1500 děl chrliklo děsnou zkázou. V oněch třech dnech měli spojenci na 50.000 mrtvých a raněných, mezi nimi 21 generálů a 1800 důstojníků. Ztráty Napoleonovy ovšem byly daleko těžší. Bonaparte nechal na bojišti přes 72.000 mužů, pozbyl 300 děl, 900 vozů s náboji a zavazadly. V mohutných sloupech nesl se kouř a oheň k nebesům z více než 20 rozstřílených a zapálených osad. Za ústupu Napoleonova rozléhal se nářek tisíců těžce raněných, z nichž jen některým se mohla poskytnouti okamžitá pomoc.

Rusko zajisté mohlo poučiti Bonaparta dostatečně, že místo svéhlavého zbrojení by bylo lépe starati se o kulturní rozvoj říše, protože užší hranice by byly francouzskému lidu v klidném a úspěšném rozvoji neškodily. Ale hněv nad okamžitým ponížením hnal Napoleona do nových krvavých dobrodružství. Pokračoval tvrdošíjně v zápase i ve Francii. Ani Elba nepoučila Bonaparta, že hvězda jeho slávy nadobro zašla. Na účet francouzského lidu došlo k novému krvavému zápasu. Konečně teprve pochmurné vyhnanství na odlehleém ostrově Sv. Heleny naučilo Bonaparta dívati se na svět tak, jak měl na světskou slávu hleděti již dávno dříve. Podmanitel četných národů umíral jako nejoboží vězeň. Leč jeho mysl, která se tam vzdala nadobro pyšných snů, byla čistší, vznešenější než v době veliké slávy.

Pevná hradba židovstva.

Jest velice poučno, jak věrná tělesná stráž židovstva za procesu Bejlisova ze všech sil se snaží co nejvíce potupiti křesťanské živly, aby se zaličtila mocným peněžníkem židovským.

Již proto, že se ruské úřady vůbec odváží vyšetřovati, zda žid jest vrahem, chrlí požidovštělé střikačky bláto na křesťanstvo; synové křesťanských matek, aby postavili do bengálské záře majitele talmudu, přímo šlapou po hlavách křesťanstva, mluvíce o zbednělosti, tuposti, krvežíznivosti lidí vázících si Nového zákona.

Na př. »Právo Lidu« 14. t. m. napsalo: »Kyjevský proces není ničím jiným, nežli obrazem nejnižší lidské bestiality, atentátem na zdravý lidský rozum, aténou pokrytcůvé velké lotrovské peleši zvířecích lidských pudů, instrumentem reakce černých carských sotní.« Tak tedy píše denník soc. demokratický, kdy ještě Bejlis nebyl odsouzen, kdy ještě nelze konstatovati, jak se porota zachová. Tak píše orgán, který jevil velikou radost, když od židovských revolucionářů byly pobíjeny v Rusku tisíce nevinných, pokojných křesťanů bez soudu. Bezohledný, fanatický vztek semitských zákeřníků kladl pumy tam, kde hynulo plno žen a dětí, které se politiky neúčastnily. Takové náhlé soudy byly v pořádku. Leč ruský soudce a porotce nesmí se ani žida zeptati, zda Juščinského zavraždil.

Z jakého pramene, z jakého zájmu po pravdě vybuchují proti ruskému křesťanstvu slova tak vášnivá, jest patrné z jiných řádků téhož úvodníku »Práva Lidu«: »Je nás daleko, abychom se tu snad zabývali báchorkami, na něž má snad čas lecjaký obskurní katolický theolog, které však pro každého myslícího a rozumného člověka jsou dávno a dávno překonány... jak by to mohlo zůstat po celá staletí utajeno, kdyby na té pověře o rituelní vraždě bylo jediného slova pravdy? Ale i kdyby něco podobného bylo obsaženo v talmudu — jak možno činiti za to zodpovědnými dnešní příslušníky víry Mojžíšovy, jež celá tisíciletí dělí od doby, v níž se talmud rodil, a jak možno obviňovati je z věci, o nichž po celá staletí nebylo podáno jediného důkazu.«

1. Tedy »Právo Lidu« nechce se zabývatí báchorkami, protože prý myslící člověk dávno je překonal. Už z těchto slov jest patrné, zda chce přemýšlet o celé aféře samostatně, či zda tančí bezmyšlenkovitě čardáš dle semitské muziky. Kdyby byl chtěl úvodníkář studovati aféru aspoň trochu svobodně, jistě by psal poněkud moudřejší jako člověk informovaný. Kdo pak tvrdí z vážných křesťanských autorit, že se rituelní vražda odporučuje v talmudu? Židé přece již před tisíciletím dobře postřehli, že by se jim byl takový zápis mezi velkými massami křesťanstva sotva vyplatil.

2. Jestliže jest zabráněno o takové věci psati svobodně, pak ovšem se skoncuje spor velice rychle. Ale právě židé a jejich služebníci ve vlastním zájmu by měli dbáti, aby se staré i novější historické prameny prozkoumaly důkladně, věcně a nestranně od vážných odborníků v Evropě vůbec. Místo toho však křičí žid, jako by byl pohlcován hrozným, jestliže se takových pramenů dotkne i třeba člověk, který ani není antisemitou. V tom případě jsou židé, kteří píší nejpoutupnější báchorky o křesťanstvu, hotovými netýkavkami, chápal se takticky umlčovaci, spustí krupobití střel na každého, kdo by si dovolil míti jen poněkud jiný názor, než spojené a na výboj i odboj dobře organizované židovstvo.

3. Kdo šířil nejmělejší báchorky o některé náboženské společnosti? Byli to přece soc. demokraté ve spojení se židy. Ovšem proti židovské náboženské společnosti nevydali ani jediného ne-spravedlivého pamfletu. Zato však rozšiřovali v několikerém vydání podvodně vymyšlenou, potupnou řeč biskupa Strossmayera na koncilu Vatikánském, vymyšlenou, podvrženou řeč generála Jesuitů a jiné podvody, mrzačící lidský mozek. A to všechno proto, aby byli důkladně sešlehaní katolíci nynější. Když byla způsobem nejsurovějším potupena památka vlasteneckého biskupa Haise, již zločinnou pomluvu rozšiřovaly jako pravdivou zvěst tytéž požidovštělé listy, které nyní zakazují vůbec Bejlise vyšetřovati. A přece právě lidé myslící mohli z výmluvných okolností dobře seznati, že se zde jedná o bezcharakterní a zákeřný klep. Když konečně hlavní dopadený vinník odvolal pomluvy, tu listy potupivší velikého biskupa krajana místo odvolání ztichly. Zkrátka proti katolictvu jest dovoleno rozšiřovati i zprávy nejnepoctivější, z nichž hloupost přímo číší. Ale obviněný žid vůbec se nesmí vyšetřovati. Mluví-li »Právo Lidu« o »dávno a dávno« překonaných báchorkách, pak prozrazuje, že neví o celé řadě dosud nerozřešených historických sporů i rozřešených. Odbývá-li Pranajtise slovem »obskurní katolický theolog«, pak si zakrývá oči i sluch, aby nevědělo o věcných rozkladech tohoto profesora. Pranajtis přece mi-

mo jiné poukázal na svědectví Teofyta, bývalého rabína, který přestoupil ke katolictví a stal se mnichem z přesvědčení, beze všech zistných ohledů. A jest povinností vážných myslitelů, jimž záleží na pravdě, aby podrobili vyznání to kritickému, ne-strannému rozboru. Zatím však právě pokrokový tisk český odbyl Pranajtise velice stručně, zamlčuje tendenčně šmahem, na jakých základech své vývody buduje. Jest ovšem pohodlnější prohlašovati, že nebylo po celá staletí podáno jediného důkazu, jest pohodlnější lháti křiklavě, že po celá staletí bylo utajeno něco, o čem se v mnoha staletích často psalo. Psalo-li se však právem či neprávem, o tom mají rozhodnouti povolání nestranní znalci, to se nedá odhlasovati davovou resolucí v Praze ani v žádné ruské obci. A o skutečné vědecké, ne-stranné prozkoumání takých zpráv by se přece měli postarati právě ti židé, kteří se vydávají za pokrokové, dobývající si rytířských ostruh tím, že se posmívají názorům křesťanským.

4. To jest však pravda, že nynější židy nelze činiti zodpovědnými za to, co psal anebo konal některý žid před tisíciletím. Aspoň rozhodně nikoli ty židy, kteří si v takové četbě nelibují a talmudu nechválí. Proč však zrovna titíž kritikové připravují hlučné, výbojné manifestace proti nynějším katolíkům za to, že před pěti sty lety byl Hus na základě práva světského upálen? Sněm církevní tehdy zcela právem odsoudil ty omyly Husovy, k nimž se nehlásí ani nynější pokrokáři. A za to má r. 1915 svištěti pokrokový bič nad nynějšími českými katolíky. To jest zrovna tak oprávněno, jako bychom se chtěli mstiti na nynějších chvalořečnicích husitských vojsk za to, že tato vojska upálila, utopila a povraždila tisíce mnichů a kněží. A kdo pak to vlastně shromažďoval demonstrační schůze v Čechách proto, že vzdálený španělský soud vojenský odpravil usvědčeného struice krvavých činů barcelonských? Byli to ti lidé, kteří spílají křesťanstvu dříve, než k protižidovským pogromům došlo. Pogromy páchané s pravou bestialitou na katolících ti lidé schvalovali a snažili se ještě hodně zmrskat katolíky v jiných zemích za to, že tito neprovolávali slávu Ferrerovi a barcelonským katanům. Lhalo se bezcharakterně a se zřejmou štváckou tendencí, že smrt Ferrerovu zaviniili Jesuité. A občané, odsuzující šmahem na základě vlastních lží a podvodů, odvažují se zakřikovati pravidelný průběh ruské poroty.

Centralistický »Denník« dne 11. t. m. píše proti ruskému soudu: »Opelichaný krahujec se zobanem a drápy nasáklými zaschlou, zčernalou krví, hotoví se ve stínu duševních temnot k odvážnému útoku na zdravý lidský rozum...« atd. Ale ti rudí, talmudoví krahujci, kteří svými pumami způsobili tolik nářku v ruských rodinách, byli patrně hotovými holubicemi míru. Vždyť na ně rakouští soc. demokraté vybírali mezi sebou peníze.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Fr. V. Saslnok, veliký syn Slovače, slavil 9. října 60leté jubileum svého kněžství. Narodil se r. 1830 jako syn chudého řemeslníka ve Skalici, kdež také začal studovati gymnasium. Vstoupil do řádu kapucinského, později přijat mezi kněžstvo biskupství baňsko-bystřického. Jeho činnost literární jest velice rozsáhlá, přispěla značně k národnímu a náboženskému uvědomění lidu slovenského.

O původu života věda sama posud nic určitého neví, třebaže se vyrojilo teorii dost a třebaže již stokrát živly protikřesťanské začaly světu namlouvat, jak věda porazila křesťanskou nauku o stvoření. Na velkém sjezdu zoologů, fyziologů a botaniků v Birminghamu měl professor Mbore přednášku, v níž referoval o pokusech, které dle jeho zdání otázku původu života rozluštily. Leč Oliver Lodge odpověděl, že hmota schopná života (potentiálně životná) není ještě počátkem života, nýbrž prostě hmotou, v níž by se mohl život usídliti. Život sám však jest pomyslem vyššího řádu a vymyká se našemu poznání. Prof. Armstrong vyslovil se ještě rozhodněji se stanoviska chemického; není možno lidem ustrojiti živoucí látku. Velké, okřídlené slovo prof. Morrea »colloid« jest jen frás, kterou se zakrývá nedostatek vědomostí. »Colloid« otázku života nehne. Prof. Hartog nazval vědeckým klamem tvrzení, že biologové považují souhlasně život za útvar chemických a fyzických reakcí, ježž možno ustrojiti v laboratoři. Naopak mezi čelnými odborníky v té příčině ne-

existuje žádná shoda. Právě nejvážnější autority varují před optimistickými vývody, jež před rokem přednesl Eduard Schäfer. Necht' prý věda si neosobuje autority v těch věcech, které jsou mimo dosah lidského poznání.

Výpad pokrokatů slovinských proti finančnímu počínání katolických Slovinců odražen dukladně. I český pokrokový tisk honem otiskoval pomluvy, které pronesla pokrokářka Theimrová. V kraňském sněmu zemský hejtman a president odmítli drzé lži pokrokářské o »Lidové záložně« a dosvědčili, že za ni ručí celá země, takže »Lid. záložna« honosí se populární jistotou. Posl. dr. Krek podal na Theimrovou žalobu. K tomu všemu byl nucen sám pokrokářský list dra. Tavčara »Slovenski Narod« otisknouti minulý týden toto prohlášení: »Správní rada »Národní tiskárny« má zítra schůzi, ve které předseda dr. Jan Tavčar navrhne: Správní rada prohlašuje, že zodpovědnost za články slč. Kamily Theimrové přenechává ji samotné. Zvláště za ony, ve kterých byly ostře napadeny peněžní závody »Slovinské Lidové strany«. Připouje, že útoky ty považuje za neodůvodněné, neboť je podpírá toliko jednostranné tvrzení slč. K. Theimrové. Správní rada nebyla nikdy pro to, aby v slovinských listech byly napadeny slovinské peněžní ústavy, proto navrhuje, aby listy, tisknuté v »Národní tiskárně«, nesměly vícekrát takových útoků přinášeti.«

Tedy mstivé manévry Theimrové byly nadobro odrazeny.

Moderní strážcové národních zájmů. Ačkoli soc. demokraté tolikrát projevili svou jízlivost vůči národním institucím a menšinovým pracovníkům, přece moravští pokrokáři různého zbarvení si dali velikou práci, aby »v zájmu lepšího bytí národa« byli katolíci kandidáti odstřeleni ve prospěch mandátolovců rudých. Protože však rudé bagatelisování českých zájmů jest až příliš křiklavé, začínají sami pokrokáři nařikati. Na Ostravsku jest soc. demokracie v naprosté většině. Ale právě tam není dbáno autoritativních povelů vlasteneckých z Brna. Na Mar. Horách šli soc. demokraté při obec. volbách s německým kapitalismem proti Čechům. Sám pokrokový »Ostr. Denník« napsal: »Autonomisté uzavřeli sice dohodu s občanskými stranami, ale za zády ostravského vedení strany, zejména poslance Prokeše, předseda politické organizace autonomistů v Mar. Horách vyjednával se závodním Kramerem a dal se od něho zjednat za berana proti vlastním soudruhům i občanským stranám. Klein a s ním i jiní důvěrníci autonomistů pracovali při volbách ve III. sboru pro německý kapitál, podnikající útok na českou obec a proti vlastním soudruhům a českým stranám. Až na několik čestných jednotlivců postavila se vlastně celá autonomistická organizace v Mar. Horách do služeb německého kapitálu proti českým stranám i své vlastní.« — Leč Prokeš o tom velmi dobře věděl, či káru potáhnou jeho poddaní. Proč jim nebyly durazně připomenuty požadavky organizační disciplíny?

Pokrokářský »Pozor« v úvaze o obsazování úřednických míst u státních úřadů napsal otevřeně: »Pozoruje se s hrůzou, že ztrácíme posice, které jsme si postupem doby pracně vydobyli a těžce uhlájili, že nepostupujeme vůbec v této české zemi tak, jak to naši početnosti a hospodářské síle odpovídá. V časopisech všech směrů se na to poukazuje, ale příčiny, proč se tak děje, se zamlčují. Veškeré zlo, jež se na Moravě v tom ohledu objevuje, spočívá v tom, že naše poslanecká delegace pozbyla jakéhokoli vlivu. Váhu, již kdysi moravská delegace měla, ztratili jsme nadobro vinou rozháraných politických poměrů doma, vlivem událostí zahraničních, zvláště od neblahého zabrání okupovaných zemí, a ještě více výsledkem říšských voleb před dvěma roky. — Což pak nezvítězil přede dvěma lety Pokorný nad Šrámkem, Mlčoch nad Thunem, Marek nad Žáčkem?«

Po říšských volbách r. 1911 jásal protikatolický tisk, že porážkou křesť. sociálů se druhý parlament znamenitě zreformoval. V české delegaci mezi 108 poslanci jen 7 klerikálů! Leč nedávno v Heidelbergu vyšel o nynějším rakouském parlamentu kritický spis, o němž se soc. demokraté nezmiňují. V brožurě se totiž praví, že rakouský parlament za pokrokové, protiklerikální většiny naprosto zklamal a stal se karikaturou na myšlenku lidového zastoupení. Brožura praví dále: »O návrzích z vlastní iniciativy není ani řeči, a pokud se vyskytují, jsou pouhým pokusem o získání popularity anebo nesmyslem.« Kritik poukazuje, že ve všech státech jiných stoupl význam dolní sněmovny, kdežto v Rakousku jest viděti opak. »Rakouská poslanecká sněmovna jest hanbou všeobecného, rovného hlasovacího práva a její další udržování za stávajících poměrů znamená, že o pět ničíme jednu právnickou představu, aniž bychom si toho byli vědomi. Tento parlament nedovedl vykonati nic, ale pranic.« — Podivné jsou to poklony osvětlené politice živlů pokrokářských! A

nejhůře odnáší bezmocnost Parlamentu náš národ. Po jásavých hymnách nad zvolením toliká moc. demokratů v Čechách Němci zdůrazňují stále smělejší provincii »Deutschböhmen«, čeští inteligenti jsou odstrkáváni, porušují se i ta úřední zařízení, ustanovená na ochranu Čechů, která zákonitou cestou odstraněna nebyla. Germanisace zvláště na drahách pokračuje se vší smělostí.

Podrobnou zprávu o revizi finančního hospodářství ústředního pokrokového vedení žádá vytrvale pokroková učitelská oposice. Dvěma revisorům odpovídá se 2. října v »Učitelských Novinách«: »Potvrzujete, že vytrženy byly listy z účetní knihy Z. Ú. S. . . . Mimo to konstatujeme, že v pojišťovacím odboru, který měl styky s bankou »Prahou«, bylo hospodářství nejmavější a že mu skutečně rozumělo lada předsednictvo Z. Ú. S. (Zemského Ústředního Spolku jednot učitelských) a snad ani to nerozumělo, když nemohl nikdo říci, kam se podělo 600 K, což Vy na jiném místě jako pravdivou výtku naši potvrzujete. . . . Z Vaší odpovědi se dovídáme, že správa Z. Ú. S. zvěděla od Vás o vytržení listů z účetní knihy — nuže, proč nesdělilo té věci širšímu výboru a valné schůzi delegátů hned po Vašem upozornění, proč nestáhalo funkcionáře, který prý teď již ve službách Z. Ú. S. není?« . . . Nevyrátali jste výtky, že zbytečně hromadí se funkce placené v rukou jednotlivců . . . Nevychytáme peněz, ale uvádíme, že sta učitelů organisovaných trpí bídou na místech, kde není ani pomyšlení na nějaký příjem vedlejší. . . . Vytkli jsme, že pan kol. Kubín si »dal vyplatiti provisi i za inseráty, za které inserenti zůstali dlužní, ba i za inseráty konkursů, které se přece jeho přičiněním do »Českého Učitele« nedostaly.« Na to jste odpovědi přimě nedali; trváme na své výtce! . . . Máte obavy, že pád tajnostkárství (t. zv. důvěrnosti) v Z. Ú. S. by přinesl nekonečné škody celé organizaci. Na Moravě se účtuje všechno veřejně — a jest tam organizace učitelská lepší nebo horší naší? . . . Odvažujete se tvrditi, že delegátům čtena byla úplná revisní zpráva a činite to slovy: . . . tož přece pro delegáty byla připravena a byla jim podána (správně pouze čtena!) podrobná zpráva revisní do slova dle původní zprávy . . . ale ovšem s vynecháním toho, co bylo dodatečnou kontrolou, revisí a vysvětlivkami, které ke zprávě té funkcionáři dodali, na pravou míru uvedeno.« Rozumějme dobře! Jaká je to podrobná revisní zpráva do slova, ale ovšem s vynecháním! Nevíme, máme-li se zlobiti nebo smáti! Nikoli, revisní zpráva úplná nikomu nebyla podána, té musili se někteří delegáti po straně zmocniti! Jak Vy, revisori, dovedete se svým svědomím srovnati, že se revisní zpráva upravovala za Vašeho souhlasu! A kdo ji vlastně upravoval? . . . Nám stačí již fakt, že mohla býti revisní zpráva upravována, abychom měli úsudek určitý a na základě toho žádali změny ve zprávě Z. Ú. S.

Opravy vědeckých úsudků. Čemu se dříve věřilo jako neomylnému diktátu exaktní vědy, to se nyní převrací na rubu. Na nedávném sjezdu přírodopysců a lékařů ve Vídni dokazovali profesoři Seeliger a Einstein, že Newtonův zákon o přitažlivosti vzhledem ku větším vzdálenostem jest zviklán. Kanály na Martu prohlašují se nyní za optický klam. Botanikové na sjezdu začali chváliti descendenční pravidla osvíceného opata Mendla, jehož vývodům se dříve nevěřilo. Docent Luithen poukazyval, že do nedávna odsuzované pouštění žilou se při některých kožních nemocech osvědčilo.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopišete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Národohospodářská hlídka.

Dle vyhlášky c. k. místodržitelství pro král. České ze dne 9. října 1913 průměrná tržní cena za užitkové vepře zjištěna po rozumu par. 52. lit. b) zákona ze dne 6. srpna 1909 a provádějícího nařízení o zamezení a utlumení nákaz zvířat, která byla v Čechách v III. čtvrtletí 1913 a která ve IV. čtvrtletí 1913 má sloužiti za základ při vyměřování náhrady za vepře prve jmenovaného druhu za příčinou provedení shora uvedeného zákona úředního nařízení zabíté nebo následkem úředně nařízeného očkování pošle, obnáší za 1 kg živé váhy: 1. Za vepře ušlechtilého plemene (čistokrevné) ve stáří do 10 neděl 3.75 K, přes 10 neděl do 6 měsíců 2.93 K, přes 6 měsíců 2.31 K. 2. Za zušlechtně kří-

žence ve stáří do 10 neděl 3.31 K, přes 10 neděl do 6 měsíců 2.46 K, přes 6 měsíců 1.96 K. 3. Za vepře nezušlechtněného chovu ve stáří do 10 neděl 3.04 K, přes 10 neděl do 6 měsíců 2.15 K, přes 6 měsíců 1.82 K.

Zemědělská prodejna dobytka v Praze VII. přijímá bezplatně přihlášky ku prodeji ryb od pp. majitelů ryb (vůbec majitelů vod). V přihlášce budíž uvedena cena 1 kg živé váhy, kolik kg váží jeden kus ke druhému (kolik kusů na 1 q), jsou-li hladké neb šupinaté, kdy jsou ryby k odebrání, a případně vše bližší. Prodejna má v záznamu větší počet koupěchtivých a reálních obchodníků. Přihlášky budíž řízeny na adresu: Zemědělská prodejna dobytka v Praze-VII., ústřední jatky.

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové vydá jako roku loňského i letos brožurku »Pohyb kursů na vídeňské burse 1909—1913«, nač se páni interestenti upozorňují se žádostí, by event. přihlášky své ať písemně neb ústně učinili u jmenované filiálky, by dle počtu došlých přihlášek potřebný náklad mohl býti stanoven.

Také hospodářská reforma. Realistická strana mluvila tak často o mladočeských bařtipánech a o potřebě, aby se pročistilo protekcionářství a výdělkářství na pražské radnici. Nuže, dne 13. t. m. sbor obecních starších konal schůzi, na které bylo mluveno o výdělkářství finančního vladáře »Času«, semity Dubského. V. Březnovský přednesl stížnosti vlastníků některých novostaveb na bašti v Praze-IV. do výměru, jímž Dubskému byla povolena novostavba na staveništi č. XII. téže skupiny. Staveniště to prodáno dru. Kronbauerovi za 19.000 K, který je prodal Dubskému za 23.000 K. Dubský chce tam postaviti dům pro 6 rodin, ač se tam měly stavěti malé domky. Kromě toho chce tam míti sklad knih. Dubský prohlásil, že by staveniště prodal, ale za — 32.000 K. Na žádost Březnovského byla záležitost odročena. Kdo chce vydělati bez práce 9.000 K, jest demokratem zcela podivným, protože taková spekulace náleží čistě do sféry obchodníků a parcelářů.

Odstřel zvěře r. 1910 v Rakousku. Ve všech zemích naší polovice říše zastřeleno bylo r. 1910 celkem užitečné zvěře: 19.241 kusů jelení zvěře, 3064 dančí, 108.067 srnčí, 12.475 černé zvěře, 1.731.177 zajíců, 267.246 králíků, 1428 svišťů, 9644 tetřevů, 16.176 tetřívů, 12.433 jeřábků, 1804 sněhulek, 285.086 bažantů, 1.209.608 koroptví, 133.149 křepelk, 40.373 lesních sluk, 13.270 lučních sluk, 2714 divokých hus, 86.771 divokých kachen. Škodné zvěře: 12 medvědů, 180 vlků, vztážně šakalů, 31 rysů, 39.593 lišek, 16.174 kun, 61.611 kolčav, 32.513 tchořů, 1106 vyder, 212 divokých koček, 5113 jezevců, 405.962 veverek, 444 orlů, 645 sov, 96.048 jestřábů, sokolův a datlů, 526.820 vran a kavek.

Sociální besídka.

Útulek sv. Josefa pro opuštěné děti na Král. Vinohradech prosí snažně veledůst. duchovenstvo a všechny soucitné přátely českých sirot, aby rozšiřovali kalendář »Sv. Josef, který dle jednomyslného úsudku jest jedním z nejlepších českých kalendářů. Pěkné ilustrace zdobí bohatou četbu o 180 stranách a ke každému kalendáři přidán jest cenný umělecký obraz. Cena 1 K za kalendář jest zároveň abružnou ústavu, jenž má v péči 120 opuštěných dětí. Adresa objednávek: »Útulek sv. Josefa«, Král. Vinohrady.

Místodržitelství výnos o revizi nemocenských pokladen z 22. září zní: »Vzhledem ke skutečnosti, že se mohly prováděti zejména při okresních a společenstevních nemocenských pokladnách následkem nedostatku státního dozoru a zanedbávání povinností se strany samosprávných orgánů pokladničních opět a opět po léta podvody, jest naléhavě nutno a nařizuje se tudíž na základě výnosu ministerstva vnitra ze dne 15. ledna 1913, č. 7604 V. ex 1912, aby podrobeny byly dozorčími úřady první stolice okresní nemocenské pokladny a také společenstevní nemocenské pokladny aspoň v sídle politických úřadů okresních nejméně jednou v roce neočekávané skontaci pokladny. Vyskytl-li by se při tom podklad pro to, že není vedení pokladničních záležitostí v důležitých ohledech (zejména v příčině předpisování příspěvků, odvádění a súčtování) bezzávadně, budíž nařizena zevrubná revize veškerého vedení správy příslušné pokladny, a to v příčině společenstevních nemocenských pokladen odbornými způsobilými osobami. Samozřejmě jest žádoucí dohlížeti k hospodaření i ostatních dle nemoc. zákona zařízených nemocenských pokladen. Při těchto úředních jednáních jest též přesně vyšetřiti, zda a jakým způsobem dostáli členové dozorčího výboru příslušné pokladny své stanovami určené povinnosti v příčině dohledu k pokladničnímu hospodaření.«

Tento výnos jest nutným důsledkem neblaze pojímané dělnické autonomie. Jest významno, co podvodů, krádeží a různých peněžních »achrů« napačáno právě od vynikajících funkcionářů těch společností, jež slibovaly radikální nápravu »zpuštěných byrokratických poměrů« a veliké oblažování dělnictva bojem proti zpátečnictví. Veliké krá-

deže a útěky do Ameriky se množily tak, že nyní musí »byrokracie« chrániti peněžní zájmy dělnické proti — dělnickým agitátorům a pohlavářům. To jest tedy hospodářský výsledek protikatolických proudů mezi dělnictvem.

Katolíci pro pařížské dělnictvo. Kardinál pařížský Amette vysvětlil 16 nových dělnických domů v Paříži, které vybudoval katolický svaz. Činže v těchto budovách je velmi levná. Ti, kdož půjčili k tomu účelu peníze, spokojili se pouze 3 procenty. V nejbližší době bude i v okolí Paříže vystavěno několik takových domů. Kardinál Amette ve své sociální řeči při svěcení zdůraznil, že podnikatelé této myšlenky jednali dle encykliky velikého papeže Lva XIII.

Přetřete a dobře uschovejte tento inserát — bude vám hned anebo později jistě potřebný.

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního

zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: navíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Nepatrný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázkou anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — Křesťanský ústav. — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: **Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.**

Ústředna soc. dem. odborových sdružení rakouských sdělila, že v říšské ústřední komisi jest 428.363 organ. členů. Veškerá organizace má jmění 15.064.000 K. Od r. 1909 přibýlo 5.291.000 K. Na stávkový fond sebralo se 6.792.000 K, vydalo se 1.022.000 K. — Jest nejen dovoleno, ale za nynějších časů i nutno, aby chudší třídy proti drtivé moci velkokapitalismu sbíraly kapitál vlastní. Leč proč vytýkají soc. demokraté jiným — zvláště naší církvi — to, co sami provádějí ve velkém? Nepatrné příspěvky na kostel, štůlu, zcela dobrovolné dvouhaléře na obecné záležitosti církve (sbírané pod titulem Svatopetrského haléře) jsou stíhány ostrou soc. dem. kritikou. Ale jak dovedou ždímati právě velice nuzné občany soc. demokraté! — Mimo to jest dobře uvážiti, že jest již nyní nepravdou, nazve-li někdo soc. demokratický tábor stranou vyděděnců. Strana, která operuje 15 miliony, jež má paláce, továrny, veliký počet poslanců a která v čele svém má veliké boháče, přestala rozhodně býti táborem odstrkovaných. Strana, před níž se chvějí celé zástupy továrníků, inteligentů, strana, jež rozhodla o všeobecné jednodenní stávce, jest mocnější, vlivnější činitelem než mnohá společnost považovaná za směrodatnou v politice a hospodářských proudech. Ale zazní-li z úst statistických davů dělnických, že jsou přece jen ubohými proletáři, můžeme značné části těchto občanů věřiti. Leč vydědenci, kteří přes svou bídu platí horlivě do ústřední kasy, měli by vážně přemýšleti, jak se vlastně s jejich penězi hospodaří, kam hlavní proud tak velikých nákladů plyne. Pohlaví na bídu si stěžovati nemohou. Těm se vede tím lépe, čím častěji jejich poplatníci pořádají bouřlivé demonstrace pro finanční tíseň. Tisk, agitace, placení sekretářů, různých fondů stojí tolik, že na skutečné podpory dělnických ubožáků zbývá velmi málo.

Hospodářství v léčebném ústavě dělnickém. Sám orgán soc. dem. autonomistů »Duch Času« 7. t. m. přináší přísnou kritiku o hornickém rekonescentním ústavě ve Vel. Kunčicích pod Radhoštěm. Správu vedou soc. dem. centralisté. »Duch Času« praví o výsledcích důkladné prohlídky: »Bylo zjištěno, že správce ústavu dopouštěl se velikých podvodů. Zanášel falešné účty a peníze takto vyúčtované podržel ve své kapse. Padělal účet za maso od řezníka na 400 K, účet za mléko na 150 K. Dále účtoval za dva metrické centy karbidu, který vůbec do ústavu doján nebyl! Podvodných těch manipulací je daleko více, a v brzkou se ukáže, jakého správce pan Brda do ústavu dosadil, neboť správce Maresch je zutivý centralista. Výbor II. skupny půjčil Mareschovi, když byl jmenován správcem ve Velkých Kunčicích, 3000 K na

zařízení. Do dneška II. skupina těch 3000 K neviděla. Hornické peníze takovým způsobem znežity byly k centralistickým rejdmům.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zafíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, posilanky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabídním a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 750 K	
50/100 „ 130 „		150/250 „ 10— „	
55/110 „ 155 „		160/250 „ 1060 „	
60/120 „ 185 „		200/300 „ 16— „	
70/140 „ 255 „		220/320 „ 1870 „	
90/180 „ 420 „		250/350 „ 2340 „	
100/200 „ 510 „			

Závěsy postel. Ia vel. 200/100 kus 560 K	
180/90 „ 450 „	
„ k oknu „ 115/140 „ 430 „	
„ Melle „ 115/140 „ 240 „	
„ Chinilimelle „ 115/140 „ 340 „	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorcích. Honba, Paici, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod záslatelský v Kostelci nad Orlí.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Křesťanský živnostník.

Živnostenská politika proti agrárníkům obrátila se ostře na Moravě. V Olomouci usnesla se politická strana živnostenská konati protestní schůzi proti rolnickým pekárům. Ve »Zpravodaji« uveřejněno svolání politické strany živnostenské, v němž se vyčítá agrárníkům v Příkazech hamižnost a surovost. Hlásá se tato odvěta: »Nelze z těch příčin klidně přehlížeti hamižnost agrárníků, nelze mlčet nad surovostí, již na malopekářství páší! Důsledky vyvodíme! Agrárníci vlastní několik podniků hospodářských, které hledati si musí konsumenty v pekařských mistrech! A zde právě naskytá se příležitost k odvetě! Nešetří agrárníci nás, nebudeme šetřiti jejich podniky! České pekářstvo ignorovati bude důsledně Rolnický lihovar, droždárnu a sladovnu v Litovli, Rolnický akciový parní mlýn v Kroměříži, a veškeré ostatní hospodářské podniky agrární, neustane-li agrárnictvo v zasahování do existence malopekářstva! Ani špetku svědomí nebudeme si činiti, ubijeme-li tím jediný český podnik na výrobu droždí, poněvadž budeme k tomu — donuceni! Nechť tedy agrárníci uváží svoje počínání! Nemáme nejmenší chuti stále a stále uhýbati se, bráti ohledy a při tom existenčně trpěti! — A pak prý na základech protiklerikálních se vybuduje velká národní solidarita a rozvětví se společná národohospodářská spolupomoc! Heřejší řádky nejpádněji dokazují, jak dove-dou moderní sváry zhoubně národ oslabovati. Ale právě tytéž řádky jsou zároveň důkazem, že jest nutná u různých stavů spolupráce, máme-li se hnouti vůbec ku předu. Naše strana zcela dobře již dávno nahlédla, že strohý, houževnatý třídní boj vede k hrozným důsledkům.

Divná tolerance ke katolické pokračovací škole. Brněnský »Hlas« dne 12. t. m. referuje: »Mati-ce Cyrilomethodějská rozhodla se zříditi v Olomouci pokračovací školu pro katolické učně. Na první pohled je přece patrné, že škola ta je soukromá a že k docházce do ní není nikdo nucen, ale také nemůže býti nikomu zabráněno choditi do školy, kde mimo odborných vědomostí pěstuje se též náboženské citění a křesťanská výchova. Ale to je na-jednou křiku k vůli té katolické pokračovací škole! »Nepolitické« organizace živnostenské, které mlčí, když v pokrokových městech a městečkách se vyučování náboženství z pokračovacích škol vyhazuje, ostře protestují, neboť olomoucká katolická pokračovací škola prý je rozbitelná pokračovacích škol. A zástupcové těch »nepolitických« živnostenských korporací, které v době voleb umějí tak energicky pracovat pro zvolení pokrokových kandidátů, šli i k místopředsedě a protestovali tam proti konfessiální škole, a žádali místopředsedu, aby konfessiálních škol ani morálně ani hmotně nepodporoval. Přejí prý si, aby školy zůstaly nekonfessiální a aby se politika do živnostenských pokračovacích škol nezanášela. A místopředseda prý je ujistil, že s nimi souhlasí. Tedy i dle něho je náboženská výchova katolických učňů politickou akcí. To jsou opravdu divné názory. Učňi tedy nemá býti katolicky vychováni, poněvadž by to ohrozilo později několik pokrokových mandátů. Jméno důvodu k boji proti katolické pokračovací škole ani mluví nemohou, a přece křičí, že nechť, aby se do pokračovacích škol zanášela politika. Ona tam už dávno je, jak dokazují pokusy, vyhodit z nich vyučování náboženství. A kdo pak to byl, jenž u místopředsedu protestoval proti katolické pokračovací škole?

»Nepolitický« lidovo-pokrokový poslanec Pastyřák, arcibiskupský pachytýř a lidovo-pokrokový poslanec cís. rada Janda, cís. rada Kř-ník, člen výboru záložny Cyrilomethodějské v Brně, dále pomocí katolických hlasů zvolený agr. poslanec Otáhal, cís. rada Wüst, který již asi zapomněl, kým byl vždy podporován ve své obraně proti útokům nekonfessiálních pokrokářů, a konečně předseda Ústř. spolku moravských živnostníků p. Jan Faust z Brna. Člověk musí opravdu užasnout, když v »Lid. Novinách« čte, kdo horlí pro nekonfessiální školu a kdo na katolickou školu, vydržovanou katol. spolkem volá státní moc. O neupřímnosti, tvé jméno jest politická nestrannost živnostenská!

Vysokým c. k. místopředsedstvím schválený Svaz oprávněných živnostníků pro výrobu a opravu šicích strojů se sídlem v Hradci Králové konal dne 6. t. m. svoji I. řádnou valnou hromadu za účasti 42 členů v Hradci Králové v hotelu Holub. Za předsedu zvolen kol. V. Chomrák z Pardubic, za místopředsedu zvolen kol. O. Pastorek z Hořic, za pokladníka zvolen kol. J. Prášek z Hradce Král., za jednatele zvolen kol. K. Thiel z Nov. Bydžova. Svaz činí apel na všechny pány kolegy, kteří pozvání nebyli, aby v době co nejkratší se za členy svazu přihlásili.

Pro nedělní klid v živnosti řeznické a uzenářské. Na dotaz místopředsedství radila se v té příčině společnost řezníků a uzenářů dne 12. t. m. v Řemeslnicko-živnostenské besedě. Ze 128 členů žižkovského společenstva se vyslovilo 126 pro úplný nedělní klid v době zimní. Podána zpráva, že na Král. Vinohradech jen 12 procent členstva se vyslovilo proti zavedení úplného klidu. Dle toho vyznělo také konečné usnešení schůze.

Proti neoprávněnému podomnímu obchodování, jakým jsou poškozováni řádní maloobchodníci a živnostníci, vystoupila Obchod. jednota brněnská. Zaslala příslušný přepis na veškerá okresní hejtmanství na Moravě. Obchod. jednota žádá, aby hejtmanství upozornila obecní představenstva na zákonná opatření, dále aby představenstva žádala od každého podomního obchodníka bezpodmínečně předložení legitimace. Nechť jsou podomní obchodníci, nemající legitimaci, udáni u hejtmanství!

Vzorkové skladiště rakouského zboží chce od 1. ledna 1914 zříditi ve Valoně dolnorakouský spolek na podporu živností za pomoci zemského sněmu. Chce tak čeliti konkurenčním podnikům mimo-rakouským, zvláště italským.

Také podpora pracujících. V »Lidových Novinách« píše pokrokový profesor Dr. Bláha, že »živnostnictvo hyne nepoctivostí, nepřesností a nedochvilností, chce rychle zbohatnout a dře nás bez nože.« Tak tedy odbývá pokrokář živnostenský stav, od něhož ovšem pokrokáři seberou k volbám hlasů málo. Zatím jest pravdou, že samostatný živnostník, chce-li se udržeti, musí často více dřít než tovární dělník a k tomu má ná-davkem ještě plno nejtěžších starostí. Nebeze na př. pravidelně v sobotu plnou mzdu, která mu náleží, protože pracuje veliké části zákazníků na úvěr. Pokrokovci před soc. demokrat. dělníky dělají nehlubší poklony, ale jiné lidi těžce pracující odbývají paušálními výtkami.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby ohradů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

stolár pro církevní malbu a výtahy církevně v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-venstvu a slavn. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skiny franko.

Učně z řádné rodiny za mírných podmínek přijme

Vojtěch Ráž,

obchodní zástupce, koloniální a barvaři v Hradci Králové.

Nejlevnější a nejbezpečnější

pojištění pro případ úmrtí

a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.

jenž založen jsa r. 1906 na zásadě křesťanské svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68 případech úmrtí celkem 79.117 28 K, získav 772 členů. Jak děkovné dopisy svědčí, přišla podarovaným podpora v době nejtrudnější jako pravé dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45 let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K, zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K, do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se zavazuje, že splatí při úmrtí spolulona 2 K, jež se vyplácí bez průtahu buď zákonitým příbuzným aneb účelu a osobám, jež si člen přsemným prohlášením výboru za svého života označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch, kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru bylo přihlášeno.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv, jen když týž jest tělesně zdravý a nepřekročil 55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny stejné, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmíněných případech povinné podpory. — Blíží v prospektu, jež na požádání zdarma zašleme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rojl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jednatel.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENE KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jediné podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

! Prodá se elektrická! prádelna a žehlárna!

z rodinných příčin, ve větším městě, ve velmi dobrém obodu. Tržba týdně přes 100 korun. Blíží pod značkou „Prádelna“ do administr. t. l.

Každý upřímný majetný náš stoupenec ukládá své úspory u svého peněž. ústavu

Československé záložny, Praha-II.,

na úrok až

Spálená ulice č. 46 n.

5%!

Dopíše si o složení listy.

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,
kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Zal. 1805.

Vyznamenán státní
medailí.

Tisíce uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.

První a nejstarší odborná
dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby ko-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpak a mědi, přesné dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řizené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i glazování a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Račte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlůček „Záštita“ v Chrastě
u Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stare „Záštita“. Ved. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učíte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v **Družstevním knihkupectví**

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Do Hradce Králové a okolí!

Kurs kuchařský,

jednoměsíční,

pro vdané dámy a slečny,

odpolední,

vždy dvakrát v týdnu a to ve čtvrtek a v pátek
každého téhodne od 3 do 6 hodin odpoledne
pořádání bude

pí. Anuše Kejřová,

majitelka vys. c. k. místodržitelství koncesso-
vané kuchařské školy a odborná učitelka vaření
a hospodářství na školách, autorka knih: „Úspor-
né kuchařky“, „Vzorné domácnosti“ a „Dělnické
kuchařky.“

Přihlášky se zápisným per K 2.— přijímají
slečna Bohdanecká a paní M. Horáková, které
navštíví dámy osobně a vše bližší vysvětlí, pak
p. J. Malý, obchodník v Hradci Králové na ná-
městí, takéž i v kuchařské škole

**pí. Anuše Kejřová v Hradci Král., Karlova třída,
čís. 468.**

Honorář za celý jednoměsíční kurs obnáší
K 20.— a platí se při první vyučovací hodině
předem.

BYRRH

silici ahoň povzbu- **víno** výtečné nahořklé
zující francouzské příchuti, jediné
od firmy

L.Violet, Thuir (ve Francii).

Váše k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.**

DRAŽBA

**v obecní zastavárně
Královéhradecké**

odbývati se bude v místnostech zastavárny
dne 18. října, po případě 25. října 1913
a počíná vždy o 9. hod. ranní

NA ZÁSTAVY

pozůstávající z klenotů, hodinek, šatstva
prádla a rozličných druhů látek atd.,
které do konce srpna 1913 propadly.

Veškeré do dražby propadlé zástavy
možno ještě ve čtvrtek do 12¹/₂ h. odp.
pouze u pokladny zastavárenské před
dražbou zúrokovati aneb vyplátni.

V pátek před dražbou se vůbec
neúčastuje.

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje

Blisk. tiskárna v Hradci Král.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vyprachtěle)

doporučuje P. T. veleďstojn. duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

**vše: h. kostelních paramentů,
společných praporek a keřevého náčiní**

Cenníky, vzorky i reálné hotové se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

**dle roční saisony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek**

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů ve-
dět. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze máhe rýze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Velejemné látky na taláry.

Těž na oplátky bez zvýšení cen!

Pareoná
kostelní

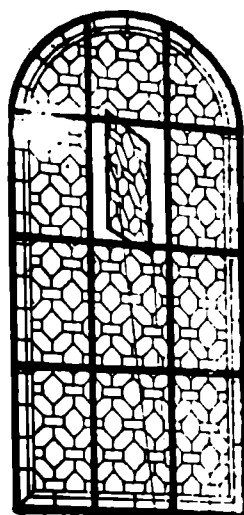
okna v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrův, keřevů a
keřevého náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzorky a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než v městě jinde.

Jabl. 100 let trvání a 40 let vlastního činnosti.

Adresování vždy došlově se vyprošuje.

Vazbu knih

v jednoduchém i
přepychovém mo-
der. provedení ry-
chle zhotoví uměl.
závod knihařský:

Richarda Šimáčka

v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme skla tabulové do patření:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10.— Sklenářské
zaručené vyztužené diamanty kus od K 4.—

výše. Skla tabulové skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

OBNOVA

Číslo 43.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 24. října 1913.

Inseraty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Sochy, křížové cesty, oltáře a j.

jakož i opravy se zřetelem k původ. slohu
provádí umělecky a levně absolv.
a. k. odborné školy a umělecko-průmyslové školy, sochař a řezbář

Jan Dušek, Chrudim.

Prohnané obchody.

Kšeftářství prolíná jako morová lučavka čím dále směleji všechny obory snah lidstva v krajích civilisovaných. Kšeftuje se lichvářsky z války, kapitalismus železnou rukou řídí volby, v otrocké službě kšeftu svíjí se umění, politické »přesvědčení« dá se každou chvíli zakoupiti. Za velké úplatky dovedou velké žurnály měniti své názory okamžitě, při čemž vždycky naleznou chytrou formu, jak se před čtenářstvem vykroutit a vymluvit. Dlouhé ruce kapitalistického Molochu dovedou bezuzdně hrabati pro sebe i tam, kde jest místo pro humanitu. Kšeftářství rozmohlo se úžasně, nastrkuje si každou chvíli jinou libivou masku. Kšeft snaží se, aby nejoslnivější hesla se stala služebníky bezohledné chamtivosti.

Kruhy, které finančně spekulují a čachrují ve velkém, snaží se odvrátiti pozornost od své hrabivosti tím, že přepočítávají církvi každý haléř, že útočí i proti nepatrné štóle. Zkrátka usilují klamati veřejnost tvrzením, že právě »klerikalismus« nejhuře vydírá. Poukazují s pokřikem na církevní desetihaléře a koruny, aby přívalem svých frásí ukryli vlastní miliony a bezcharakterní cesty svých kapitálů.

Tolik však zapřítí moderní protikatoličtí kšeftaři nedovedou, že velkokapitalistické rejdy datují se a mohutní v úžasně síle právě od té doby, kdy zavládl liberalismus a jiné proudy radikální, jež se z něho zrodily.

Veřejnost nyní s úžasem se táže, jak bylo možno při tolika zřetelných výnosech a bezpečnostních zařízeních prováděti v naší říši tak hrozné rejdy, jaké financovala vystěhovalecká společnost »Canadian Pacific.« Ale prohnaní šejdíři znali dobře cesty, kterými se může i velkoobchod lidmi prováděti ve velkém. »Canadian Pacific« zakoupila v Kanadě veliké pozemky a sháněla mladé lidi, kteří by zde půdu zpracovávali lácnou ve prospěch velkokapitálu. Hodilo se jí velmi dobře do krámu válečné napětí, strach mladých mužů v Rakousku, aby nemusili případně táhnouti do válečného zápasu. Proto založena ve Vídni ústředna k lákání postrašených mladíků. V Haliči a Bukovině, kde zavládala mezi chudým lidem zvlášť citelná nouze, zřízeno dvanáct agentur. Rolnickým synům slibovány za momeň hory doly, agenti mluvili velmi pěkně, vystupovali v různých hereckých rolích — někteří docela se přestrojili za kněze. Leč akce tak široce založená nemohla jen tak lehce uniknouti pozornosti širší veřejnosti. Židovský, pokrokový a sociálně demokratický tisk pase inkvisičním okem po každé novince, z nedostatku materiálu uveřejňuje docela zprávy o událostech, které se nikdy nestaly. Zajisté široce rozvětvené rejdy agentů a hromadné stěhování za moře upoutaly hned pozornost takových žurnálů. A přece se zachovávalo ticho až příliš podezřelé. Sám ministr vnitra bar. Heindol přiznal 21. října, že k odvodu mladíků, kteří uklouzli rukám odvodní komise, páčí se jen v Haliči a Bukovině na 80.000. V tomto počtu však nejsou zahrnuti mužové, kteří již byli odvedeni a prchli před vojnou za těmi osmdesáti tisíci branců. Předseda vystěhovalecké společnosti Samuel Altmann však dobře znal povahu protikatolického tisku. Věděl, jak se tento tisk třese netrpělivě na peníze a jak by v případě nevšímavosti oné společnosti začal vydělávati na vzdory. Tento tisk byl schopen udusiti šmejdy společnosti v zárodku. Proto nešetřeno nijak úplatky. Dle dobrozdání »Prager Tagblattu« společnost vydala na reklamu a podplácení na 14 milionů korun. Chytrý uherský žid Altmann zvláště dle poměrů své vlasti

dobře věděl, že prodejné noviny berou často více peněz za to, co zamlčují, než za své barnumské reformní výtky. A honoráře poskytnuté za služby tolik laciné se vyplatily znamenitě. Vždyť jen během minulých 10 měsíců prchlo do Ameriky z Rakouska na 112.000 mladíků, kteří se měli stavěti k odvodu. Takový chudák nevěděl, že jest pro agenty zbožím na prodej, nepozoroval, kolik chamtivců děli se o odměnu za prodaný »jeden kus.« Canadian Pacific nalezla velikou oporu v »dobročinném« spolku haličském »Patria«, jehož funkcionáři navštěvovali v různém přestrojení schůze venkovského lidu, kdež přemlouvali účastníky k použití služeb Canadian-Pacific k vystěhování. Za každého takto přilákaného cestujícího společnost kanadsko-pacifické dráhy platila funkcionářům »Patrie« po 4 K provise.

Svou koncesi v Rakousku obdržela Canadian Pacific v létě r. 1912 a ze svých agentur vysílala do Kanady zástupy vystěhovalců dvakrát měsíčně. Když propukla žárliivost jiných vystěhovaleckých společností v hádky, snažila se Canadian-Pacific potříti konkurenci tím, že snížila dopravu za moře z 200 K na 105 K. Za toto »dobrodiní« byla bohatě odškodněna v Americe, kde přibýváním pracovníků stoupala rychle cena jejich pozemků. A soc. demokratický i jiný požídatel tisk mlčel a mlčel celý rok, jakkoli vystěhovalecká horečka se zmohla tolik, až se zdálo, že polovic mladých lidí naši říši opustí.

Samuel Altmann svým kšeftářským talentem bez veliké práce stal se milionářem, zbohatl i jeho židovští pomahači David Kapeller, David Fischer, Lud. Eisner a jiní.

Soc. Idem. »Arbeiter-Zeitung« sice přinesla krotkou a stručnou zprávu, jak se lidé z Haliče valím stěhují. Ale k tomu se odhodlala teprve, když vystěhovalectví bylo v plném proudu a kdy i tisk nezávislý o tom již veřejnost uvědomil. O rejdech Altmannů však ani nešpetla v době, kdy bylo nejvíce potřebí varovného poplachu. Leč křesťansko-sociální poslanci konstatovali v parlamentě ten nápadný zjev a »Reichspost« proti obchodníkům lidmi zahájila rázný boj.

Do hrozné aféry jsou zapleteny osoby vynikající. Mluví se o haličských dvou okresních hejtmanech, o vrchním komisaři, o celém zástupu zatčených úředníků. Jest kompromitován i náčelník vystěhovaleckého oddělení min. rada Kautsky. Vykonána v pondělí prohlídka i u dopravních společností v Praze, kdež zabavena korespondence. Ve Vídni uzavřena cestovní kancelář »Universal«, její ředitel A. Müller zatčen. Kancelář tato dopravovala brance též v automobilech přes uherské hranice, přestrojila mladíky tak, že činili dojem pouhých cestujících.

Agenti opatrovali mladíkům průvodní listy, falšované pasy. Měli celou velikou kancelář na podvodné vysvobozování od vojny. Nešlo-li to jinak, posílali své lidi místo přes Terst (jak jim dovoleno koncesí) přes Podmokly a Antverpy.

Nejraději ovšem chytali agenti do tenat mladíky do dvaceti let, protože tak získávali robotníky nejbezpečnější; mladík, který uprchne před odvodem, nesmí se již vrátiti, nemá-li propadnouti trestu dlouhého vězení. Agenti Altmannovi také lžili hrůzoplňně mladíkům, že jistě nastane válka. Když pak tito omámení jinoši chtěli hned od spořitelny své vklady, tu agenti k zamezení nebezpečného poplachu jim vypláceli úspory ze svého — ale s velikou srážkou. Tak vydělávali na ubožácích dvojnásobně. A o tom všem nechtěl věděti rudý tisk, ačkoli ty šmejdy poškozovaly právě ty nejchudší, namnoze příslušníky soc. dem. táboru!

Panovník zcela právem nařídil přísné a bezohledné vyšetřování, které vynese na povrch ještě nová překvapení. Takový velkotrh na lidi jest nejenom hrozným vysvědčením pro mnohé lidi, kteří se tváří jako lidumilové, ale i pro prodejnou žurnalistiku, k níž si šejdíři vyšlapali cestičky již dávno.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »Ellška« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 proc. a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá zákonitě revizi.

Volné listy.

Vyjasněte pojmy! »Národní Listy« dne 3. října v denních zprávách, mluvíce o sporu v křesťansko-sociální straně, napsaly: »Království České jako klassická půda náboženské reformy a lid český jako její nositel nevrátí se již na půdu protireformace, jejímž představitelem je katolický klerikalismus politicky organisovaný. Reformace zapustila do duše a rozumu českého člověka prvky náboženské tolerance, a každé hnutí klerikální si rozbíjí nyní svou hlavu útokem na silný a mohutný peň náboženské svobody, která v naší zemi je a povždy bude domovem. To platí o každém klerikalismu, nejen tedy o klerikalismu katolickém.«

Slova tato dlužno přijati buď jako hru na žmukanou, nebo jako mínění vážné, a jsou-li věty tyto proneseny ve smyslu opravdovém, vážné na ně odpovíme. Náboženskou reformou pisatel nerozumí zajisté nic jiného, než reformu Husovu. Ale jest odůvodněna otázka, kdo v Čechách dle učení Husova věří a žije, a kde jsou dukazy, že reforma tato plným svým obsahem trvá? Nezaznívá snad co chvíle z úst chvalořečníků Husových, že duch jeho přítomné době jest cizí a že hledisko jeho jest již překonané? To, co pisatel jmenuje náboženskou svobodou, neshoduje se pojmově s náboženskou reformou Husovou, nebo — jinými slovy řečeno — nynější svoboda náboženská, jak ji rozumějí liberálové, netkví již v Husovi, nýbrž v různých systémech filosofických, v nichž rozum lidský, prohlášený za nejvyššího soudce, na poli náboženskodemravním dopravoval se dokonalého bankrotu, o čemž svědčí projevy povoláních i nepovoláních filosofů a čehož smutným dokladem jest život. praxe. Nynější nábož. svoboda v Čechách tu jest nejasnou mlhou, jinde naprostou lhostejností, jinde fanatickým a surovým bojem proti náboženským základům vůbec. Postačí říci »Volná Myšlenka« a hned víme, kolik uhořelo a kolik licoměrnosti se skrývá pod heslem náboženské svobody, která mimo to stala se výsadou k tomu, aby největší nevědomci hlásali náboženskou a vědecké nesmysly.

Křesťansko-sociální strana česká neútočí proti náboženské svobodě a snášlivosti a útočiti vůbec nemůže, protože těchto statků v Čechách nyní není, i kdyby jich kdo hledal s lucernou Diogenovou. Kdo v Čechách jen kousek spravedlnosti si zachoval, musí uznati, že hledisko strany křesťansko-sociální jest hlediskem pouze obranným a že strana tato ničeho nežadá, než náboženskou svobodu, slušnosti a snášlivosti. Slova pisatele »Národních Listů« o náboženské snášlivosti ukazují snad také na poměr katolíků k evangelíkům, ale vzhledem k této věci možno o všem jiném mluvit, než o nesnášlivosti katolické. Stálo by za to, aby tato otázka důkladně jednou byla projednána, a ukázalo by se, co prudké útočnosti a sektářské nesnášlivosti jest právě na straně evangelíků, jejichž faráři v kázáních přímo štvou a kteří neostýchají se napadati kněze katolické i v dopisech, procházejících rukama úřadů světských. Slušná veřejnost česká by ustrnula, kdyby na veřejnost se dostaly důkazy o tom, jak evangeličtí faráři v dopisech, posílaných na příklad straně ve věci sňatku, používají příležitosti této, aby spílali Římu a agitovali pro rok 1915, který dle úmyslu volných myšlenkářů má přinést 100.000 odpadův od církve katolické. A připomínáme důrazně, že tyto úkazy u evangelických farářů se dějí, aniž by katolický kněz zavdával k tomu příčiny.

Kdo chce poučení hledati ve veřejném životě, najde je. Ostatně jest málo intelligentů, kteří z vlastní zkušenosti o tom vypovídají a dávají svědectví pravdě. Mnoho lidí o tom ví, ale svobodomyšlné listy nepromluví o tom ani slovíčka, mnoho lidí vidí, jaké surovosti páchají se proti náboženství katolickému, ale svobodomyšlný pisatel ve svém listě o tom ani nešpetne a k tomu ke všemu organisáč. obranu naši vykládá ještě jako útoky proti náboženské svobodě a snášlivosti. Dávno již jsou pojmy svobody a spravedlnosti převráceny, neboť co dříve slulo svobodomyšlným, jest dnes zaujatostí, stranností, nesnášlivostí a často hrubým pronásledováním, jež nejednou provázeno jest čirou nevědomostí o tom, co na úkor katolicismu v tisku jest přetřásáno. Opakujeme, my katolíci če-

Akciový kapitál K 15.000.000.

Adresa telegramů „Kralobanka“.

Reservní fondy K 2.700.000.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filiálky a expositury:
Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

šti nežádáme nic jiného, než práva a svobody, jak je přináší opravdová kultura, kritice se nevyhýbáme, ale dohlašujeme se, aby byla spravedlivá a měla stejným loktem všem vyznáním. Odmítáme výtku, jako by obranné naše organizační hnutí bylo útokem proti náboženské svobodě a snášlivosti a poukazujeme na přirozené a psané právo obrany, které nám přísluší a které nám moderní násilníci usilují odníti. »Národní Listy« hájí mladočeskou stranu, kdykoli jest napadena. Rozumný člověk a nestranný soudce se nad tím nejen nepozastaví, ale snad ještě vyzná, že mladočeská strana v nynější české politice jest nutná a že, kdyby byla smetena, vedení národa zimocnili by se různí dobrodruzi a boucharonští frásisté. Nuže, totéž právo, které náleží každému člověku a každé straně, právo spravedlivé obrany přísluší také českým katolíkům, kteří kromě toho jsou si vědomi, že hájí nejvyšších statků lidstva, statků náboženských. Tvzení, že naše spravedlivá sebeobrana jest útokem proti náboženské svobodě a snášlivosti, nemůže prýstiti tedy z ničeho jiného, než z nesvobodomyslnosti, jinými slovy, pisatel vězí nad hlavu v té úhoně, ze které nás viní. Věnovali jsme tomuto obvinění proto delší úvahu, že jest obecně rozšířené a že stále usilujeme o rozmnožení lidí, kteří by schopni byli, v různých otázkách a praktických potřebách počínati si spravedlivě a rozvážlivě.

Bejlisův proces odkrývá to, co stále katolické listy dokazovaly, že většina českých novin otročí židům. Z jakých důvodů se tak děje, uhádne každý člověk, aniž musí dlouho přemýšlet. Toto korupční bahno a hniloba, které leckde jen ojediněle vydávaly svůj nepříjemný puch, provalily se Bejlisovým procesem najednou a svorně. Tato otročina působí dojmem oškřivenosti a hnusu, a člověk se odporem otřásá, pomyslí-li, že titíž činitelé, kteří káží poctivost a čistotu společenského a národního života, tímže pérem a těmiže ústy protestují proti pravidelnému soudnímu vyšetřování a tím bojují za zájmy všeho židovstva, ať toto se hlásí k táborům jakýmkoliv. Jako vždy, sociální demokracie neopronevřila se ani tentokrát své úloze. Její noviny a její řečníci horují již předem pro nevinu Bejlise a proti zateinněncům, kteří s ruským státem dovolují si přemýšlet samostatně o rituální vraždě. Za sociální demokraty táhnou pokrokáři, volní myšlenkáři a jiní svobodomyšlníci, kteří, majíce židovský zámek na ústech, nesmějí napsati, že Bejlis byl obžalován z rituálnosti, nýbrž spokojují se nadpisem: »o tajuplné vraždě«. Obžaloba, kterou ruské úřady sestavily, jest přece oficiální spis, a jako nesmíme měniti citátů vybraných z rozličných knih, tak není mravně ani právně dovoleno místa z obžalovacího spisu ruského zaměňovati slovy, která jsou židům méně nepříjemná. Zaměňování citátů jmenuje se podvodem.

Nestranný pozorovatel, jenž rozhlíží se po českých novinách, jak chovají se k Bejlisovu procesu, nutně vzbuzuje v sobě otázku o poctivosti všech těch radikálních novinářů, kteří jindy oplývají rozklady o důležitosti české povahy a kteří zatracují každou zjištnou snahu, jež potlačuje zásadní požadavky práva a spravedlnosti. Právem, neboť charakter jest jedna z nejmocnějších sil, které vládnou světem. Opravdové povahy, lidé poctivých zásad a velikých cílů získávají si v každém povolání úctu. Platí-li tato slova vůbec, platí o novinářích obzvláště, neboť úkolem jejich jest čtenáře své osvětlovati a sjednávat jim v každé otázce náležitý poučení. Jsouť přece celé davy čtenářů, jejichž duševní život a často i rozhodování praktická závisí na novinách, jež staly se dnes denním chlebem milionů. A prosím, podívejte se, jak mnozí novináři své poslání plní, a pozorujte, jak píší o Bejlisově procesu. Ze všeho způsobu toho psaní jde na jevo určitá pravda, že kdykoli běží o věci židovské, vyjde si na cesty u radikálních novinářů nestrannost a pravda, doma pak zůstávají poroba, závislost, strach a obavy, které zdaleka slyší svist

velkokapitalistického karabáče židovského. Prodejnost, to jest to slovo, které náleží těm stranám a novinářům, kteří protestují proti procesu Bejlisovu dříve, než soudní akt byl řádně projednán. Důsledně pak musí znižeti i poslední špetka vážnosti, kterou takové noviny ještě měly. »Nejhorší ze všech vlád jest vláda peněžního žoka«, praví Carlyle. A když k tomu ke všemu socialistický poslanec Němec lálal za Bejlise kopí i na zvláštní židovské schůzi, budiž mu připomenuto, že nemožou dnes lidem býti zavázány jazyky, neřku-li myšlenky. Ostatně tento důkaz o sežidovštění soc. demokracie české byl již skoro zbytečný, neboť u každého soudného člověka vzbuzuje již dávno veselou náladu tvrzení, že sociální demokracie jest ztělesněním protikapitalistického boje, a jest dokázanou pravdou, že socialističtí vůdci mají své svědomí v kapse.

Také nelze pochopiti, proč proti Bejlisovu procesu křičí se ve jménu humanity a civilisace. Což umučený hoch Juščinský nemá práva na humanitu? Což obžalovaný Bejlis náležel světu civilizovanému, a vedle něho na několik kroků příslušník ruského národa náležel již k barbarům, pro něž není práva a kteří musí býti postaveni mimo zákon? Jest požadavkem právě lidskosti, aby již jednou zabráněno bylo všem podezřelým vraždám a pravá civilisace prohlašuje, že ubohých obětí jest již dosti. Proto, když z Čech bylo protestováno proti souzení Bejlisovu jménem humanity, dlužno považovati manifest tento za drzost a zpupnost, pro něž není ani dosti přiléhavého slova.

Lipsko. Napoleon byl u Lipska poražen zdrcující přesilou. Prvý den bitvy svědčil ve prospěch armády francouzské, která nejen že odolala spojencům, ale na několika místech vytlačila je z pozic, které předchozího dne zaujali. Druhého dne se nebojovalo, a 18. října Napoleon ustoupil.

Ještě včas před bitvou byl Napoleon svými přáteli varován, aby do boje se nedával a aby ustoupil za řeku Mohan. Král vrttemberský oznámil Bonapartovi, že celé Německo se proti němu pozdvihne a že mu jest očekávati zradu se strany německých pluků, které v armádě francouzskou jsou zařazeny. Vzkázal mu, že všechny státy »Německého spolku« ho brzo opustí a připojí se k jeho nepřítelům, k čemuž ještě doložil, že ani on sám, král vrttemberský, nebude moci odolati, protože všichni poddaní jeho plují v proudu německého smýšlení. Tento projev prý otřásl Napoleonem, a praví se, že některou chvíli pomýšlel ustoupiti do hor Duryňských a Hessenských a tam vyčkati útoku nepřátel. Napoleon váhal a přemýšlel, ale nešli domysli, nepřátelské armády ocitly se již před francouzskou frontou. Ale i tehdy takový mistr manévrování, jako byl Napoleon, mohl bez značnějších pohrom vojsko své odvésti a zvoliti bojiště, které by bylo více kryto, než rozsáhlá rovina Lipská. Byla to ohromná ctižádostivost a sebevědomí, které Napoleona přikovaly na místo, na němž vzal porážku. Nechtěl opustiti výboje a bál se zdání, že jest přemožen a že musí ustoupiti. Přílišná odvahnost, která vedla jeho rozhodnutí ve všech válečných taženích, neopustila ho ani u Lipska. Lze předpokládati, že jeho pronikavý duch uvažoval o tom, jak armáda jest seslabena a jak jest v ní mnoho cizinců, kteří čekají jen vhodné chvíle, aby mohli přeběhnouti, ale na druhé straně šinuly se v obraznosti jeho vítězné minulé bitvy a představovaly se obtížné a nebezpečné situace, jež vždy ovládl a z nichž si pomohl. K tomu ještě připojila se důvěra ve vlastního válečného genia, spoléhání na štěstí a nepředvídané náhody, a tak se událo, že Napoleon, uchvácen stkvělými vzpomínkami na minulé vavřiny a obklopen slávou svých činů, se rozhodl podstoupiti boj u Lipska. Sotva se na úmyslu svém ustanovil, dostalo se mu druhého dopisu, v němž ho král vrttemberský zpravoval, že král bavorský smluvil se již se spojenci a že vojsko bavorské a rakouské pod velením generála

Wreda společně táhne k Rýnu. V dopisu král vrttemberský Napoleonovi zároveň oznámil, že sám chtěj nechtěj musil povolití důraznému naléhání a připojení své vojsko k armádě, která počtem 100.000 mužů brzo oblehne Mohuč a ohrozí Francii. Napoleon však zůstal a nezměnil svého plánu ani po tomto dopisu, který předpovídal zajisté zachmuřenou budoucnost.

Episody. Bitva u Lipska počala se 16. října o 6. hodině ranní se strany spojenců takovou hroznou kanonádou, že se v pravém slova významu země chvěla. Francouzští veteráni, kteří z předchozích válek ještě zbyli, dle »Paměti« plukovníka Odelebena ujišťovali, že takové soustředěné palby posud nezakusili. Rusové a Rakusané útočili úžasně prudce, takže z počátku Francouzové musili ustupovati. Napoleon se svým štábem ocitl se jedné chvíle v dělovém kulobiti, a několik důstojníků z jeho průvodu padlo. Ve veškerém tom hromobiti, v ohlušující vřavě, v ohni a kouři Napoleon dle vypravování svědků zachoval železný klid, ve tváři jeho nebylo znáti ani jediné změny, a nepřelétl žádný stín, když mu donesena byla odněkud nepříznivá zpráva. Bylo však pozorovati, jak napjatě pozoruje bojiště a jak sleduje každý pohyb nepřátelský. Zaslechl-li odněkud bouřlivější útočný lomoz, rychle dojížděl na místo, aby se sám poohlédl a nařídil, čeho potřebí. Stalo se několikrát, že osobně vedl gardu, aby vyplnil mezery, povstale v předních řadách. Kam až pusobil osobní jeho vliv, všude vojáci zachovávali kázeň, pořádek a chladnost. Kdekoli se objevil, nastalý zmatek rychle se urovnával, a kolísající bojovníci hned se vzmoužili a nabývali nové odvahy a statečnosti.

Prvý den bitvy uběhl pro francouzskou armádu příznivě, neboť neustoupila s posic, které Napoleon chtěl míti uhájeny. 17. října bylo ticho, obě armády po krvavé koupeli oddechovaly. Ale nicméně ve vojsku Napoleonovu proskakovaly nejasné pověsti o ústupu a zavládla nálada, kterou možno označiti očekáváním rozkazu, dáti se na pochod přes Lindenavu na Weissenfels. Záhy ráno přijel maršál Murat k Napoleonovi, jenž měl stan v jalovém rybníce u silnice, vedoucí k Rochlicím. Murat podával zprávu, že nepřítel utrpěl ohromných ztrát. Oba popocházeli v rozmluvě na hrázi rybníka a Napoleon zdál se hluboce zamyšlen. Bojovalyť v duši jeho dvě otázky, zůstati-li, či od táhnouti. Chladná úvaha a bohaté zkušenosti mu radily, aby vyklidil bojiště a zachránil, co se zachrániti dalo, ctižádost a sebevědomí však mocně naléhaly, aby setrval, neboť ústupem bylo by vzbuzeno mínění, že byl poražen. Konečný usudek jeho, slyšený důstojníky jeho štábu, byl, že po vítězné bitvě dlužno prodletí na bojišti celý den, aby v mysli národa francouzského byl odůvodněn ústup, jemuž nějaká příčina již se podstrčí. Ze císař na ústup pomýšlel, bylo možno vyrozuměti ze všech zařízení a rozkazů, které toho dne dány byly z hlavního stanu. K večeru dne 17. října obličej důstojníků a generálů v hlavním stanu byly zasmušilé, a mluvilo se hlasitě již o tom, že z ústupu vojsko nebude pohoršeno, protože nepřítelvé počasí a jiné nepříhodné okolnosti jsou překážkou dalším bitevním operacím. Ústup vzal počátek dne 18. října o druhé hodině ranní. Garda a ostatní přední voje daly se na pochod k Lindenavě, ale zadní divise musily chrániti ustupující pluky, takže po rozbřesnutí dne rozzuřil se boj s zmenšenou zuřivostí, zvláště když spojenci zpozorovali, že Napoleon jim chce uniknouti.

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Obrana.

Výsledek protikatolické kampaně pro národní zájmy. Jaká cholerická vášeň zachvacuje patentované vlastence při slyšení slova »katolík«, patrně i z doplňovací volby do říšské rady na Opavsku. Když přišel v tomto menšinovém území do užší volby s německým soc. dem. semitou dr. Wittem český katolický menšinový pracovník (rolník Klimeš), tu proti volání Národní rady čeští pokrokaři a agrárníci odevzdali své hlasy Wittovi. Schlazení záhy na katolíkovy bylo přednější než zájmy všennárodní, než kus národní solidarity. Nyní však se dostávají pozdní vzdechy nad tím, že sami pokrokoví rolníci odevzdali své hlasy notorickému nepříteli zájmů rolníckých. Ukazuje se také na to, jak poškozeny byly naléhavé potřeby menšinové. Vždyť již sám agrární »Slezský Venkov«, který dříve se tvářil, jako by viděl ve zvolení dra. Witta jítenu lepších dní, napsal v č. 83. dne 17. října: »Voliči všech národních stran z Opavska uznávají již chybu, které se dopustili, vyslavše za svůj okres na říšskou radu soc. demokrata. Obzvláště rolnictvo to cítí, neboť jejich říšský poslanec (dr. Witt) netoliko nerozumí jeho potřebám, nýbrž je nucen dle programu své strany zaujímat k nim stanovisko protivné. Že se cítí chyba také z důvodů národních, netřeba dodávati.«

Pozdní doznání — ale ještě obsahuje jednu průzračnou lež. Naši voliči přece jsou také stranou národní, ale ti přece dra. Witta nevolili. Naopak prohlašovali, že v případě užší volby agrárníka s Wittem budou voliti agrárníka. Co jim tedy podstrkuje »Slezský Venkov«? Co spáchali agrárníci, za to přece nemusí činiti pokání katolíci. Naopak nyní musí doznati sám »pokrok«, že varovně předpovědi »zpátečníků« byly bystré a správné.

O katolické organizované obraně pravil vídeňský arcibiskup dr. Piffl dne 9. října na valné hromadě katolického lidového svazu rakouského: »V době, kdy se duchovní správa ve velkoměstě ze zřejmých příčin stále stěhuje, je na bite dni veliký význam katolických spolků. Činnost katolických spolků stala se nezbytnou pomocnicí duchovní správy; pravda tato, o které zpívají vrabci na střeše a o níž my dnes již nepochybujeme, jest skutečností. Proto musí biskup zvláště oceňovati činnost oněch spolků, které opírajíce se o pozitivní katolickou půdu, neúnavně přičiňují se o rozšíření uvědomění pro katolickou víru v praktickém životě. Ke spolkům, které si vytýkly za úkol uvědomovati a vzdělávati lid v duchu katolickém, pracovati od muže k muži, patří i Katolický lidový svaz rakouský. Kéž Katolický lidový svaz stále plní svůj vznešený a zodpovědný úkol v nejužším spojení s naukou katolické církve, v nejužším styku s rakouským episkopátem! V tomto smyslu pozdravuji volbu nejd. generálního vikáře a světicího biskupa dra. Pflugera do ústředního výboru jako cennou záruku a po každé stránce uspokojující rukojemství. Doufám, že po tomto skutku politování hodné útoky proti katolickému lidovému svazu z vlastního táboru konečně už jednou umlknou, útoky, jež jsou jen s to, aby způsobili ve vlastních našich řadách neblahý zmatek. Kde pracuje spolek ruky v ruce se svým biskupem pro cíle katolické, není na místě bublavá kritika a nelaskavé censurování. Dosud platí zásada, že v každé diecési rozhodovati má biskup a nikoli laikové nebo noviny o pravé víře a církevním smyslu. A že při tom zůstane, o to se postarám. Anebo mám klidně přihlížeti, když katolíci veteráni, kteří po celý život bojovali v prvních řadách za práva církve, přicházejí ke mně a praví mně: Jestliže tato jednostranná a nelaskavá kritika našich katolických snah ještě dlouho potrvá, pak zkrátka nadobro ustoupíme? Máme my, kteří jsme dvacet a více let potírali liberalismus v Rakousku s největšími osobními obětmi, dáti si dnes za to vtisknouti znamení katolíků liberálních? Máme dosud mnoho a mnoho příliš nebezpečných nepřátel mimo vlastní řady, než abychom si mohli dovoliti ve vlastním táboře luxus bratrského boje pro techniku agitace, nebo pro jiné vedlejší věci, které nepadají na vázky.«

Poklon portugalské »svobodě.« Kdo si ještě zachoval špetku samostatné soudnosti, odsoudil barbarský útlak volnomyšlenkářský, řádící v Portugalsku, na celé čáře. Samy liberální kruhy v různých krajích evropských rozčtily se nad volnomyšlenkářskými násilnostmi volebními a nad houným žalářováním samostatně myslících portugalských občanů. Leč na lisabonském sjezdu »V. Myšlenky« dr. Bartošek jako delegát české »V. M.« prohlásil, že česká V. M. stojí na týchž zásadách, jako tvůrce portugalské republiky. Oznámil, že na důkaz této solidarity s portugalskými osvoboditeli (!) lidu »od jha trůnu a oltáře« jmenovala česká V. M. Mag. Limu a Alf. Costu, presidenty portugalské republiky, svými čestnými členy. — Co chceš, národe, více? Nyní se zachvěje celá Vídeň, volnomyšlenkářská »Neue Freie Presse«, která má tolik citu k českým národním právům jako levhard k ovci, rázem otočí svou frontu. Na sjezdu sice došlo docela i k bouřlivým projevům proti tyranii portugalských volnomyšlenkářů, ale dr. Bartošek jest spokojen. Vždyť přece česká sekce potřebuje tolik zvonivou podporu z ciziny.

A kdo chce příspěvek, musí zachovati oddanost a poslušnost.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

reovastizení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Osobní umění od vld. duchor. úřadů k dispozici.

Pokroková polemika. V předešlém čísle jsme ukázali, jak plytké dno má tupení památky Brynychovy v »Čase«, odrazili jsme nepoctivé překrucování a tendenční pašování jiného smyslu do řádků Brynychových. »Čas« rychle uhnul s pole, kde byl poražen, ale snaží se cediti komáry. Dne 22. t. m. praví: »Ze Sokola nebyl jistě vyhozen ani jeden zbožný katolík, který chodí na služby boží. Ale byl někde vyhozen a má být vyhozen každý Sokol, který chodí dělat veteránům nebo biskupům parádu.« Na to odpovídáme, že ty dvě dívky, které v Holicích byly vyloučeny ze Sokola, svou účastí na lidové pouti (na Chlumek) nedělaly parádu žádným veteránům ani biskupům. Modlitba a zbožný zpěv v přírodě jest i podle zásad pokrokařských také bohoslužbou. Vždyť pokrokový tisk často chrám přírody vynášel nad chrámy stavěné. A kde jsou veteráni a biskupové, rozhodně mohou také služby Boží býti. Účastní-li se Božitélového průvodu Sokol bez sokolské uniformy nikoli pro parádu, ale pro modlitbu, k vůli uctění Těla Božího, nemá býti ze Sokola vylučován. Husité, kteří jsou od Sokolstva tolik velebeni, konali Božitélové průvody s velikou nádhrou. Jaká snášejivost v Sokolstvu ke konfessním budovám panuje, jest patrné z toho, že Sokolům uniformovaným zabírá se dle možnosti vstup do chrámu. Již sokolské usnesení z r. 1908 nařizuje členstvu: »Do místností vysvěcených (v případě pohřbu) nemá jiti ani stráž, ani čestná četa . . . Prapor zůstane v každém případě před vysvěcenou místností.« Rozeznáváme dobře mezi útokem zakukleným a přímým. Že však takové nařízení bylo jednou z etap k útokům ráznějším, potvrzují události. Při katolickém pohřbu jsou také bohoslužby. Jestliže však Sokolové v stejno- kroji nestrpí, aby se znamení kříže neslo před nimi, pak dokazují, jak vyhlíží jejich tolerance k věřícím katolíkům. Křičí-li se, že do výboru nemají býti voleni ti, kteří chodí na mši anebo hrají na varhany, pak tu prozařuje také zvláštní tolerance k našim bohoslužbám. »Ze Sokola nebyl jistě vyhozen ani jeden zbožný katolík«, hlásá »Čas«. Což z těch organizovaných křesť. soc. dělníků, kteří za své přesvědčení trpí ústrky a materiální škody, není žádný zbožným katolíkem? Ale i tyto obětaví hrdinové jsou vylučováni, protože každý katolík, náležející některému katolickému sdružení, jest šmahem z řad sokolských vylučován. A proto jest velikou lží, že ani jeden zbožný katolík nebyl ze Sokola vyhozen. Jakmile neupřimnější katolík vstoupí do obranné linie, hned má na krku sokolskou klatbu.

»Čas« se táže, »kdy a kde Masaryk nazval se neznabožem a také kdy evangelici spojovali se a spojují se s Volnou Myšlenkou.« — »Čas« sice lhal, že nám jest neznabožem i Hus. Ale nepamatuje se na počínání Masarykovo při známé debatě r. 1906 v říjnu v Hradci. K vůli zvýšení efektu a k vůli tomu, aby zcela neoprávněnou ironií sešlehal katolíky, kteří ho nikdy neznabožem nenazvali, opakoval několikrát slova »my nevěrci«. Vždyť zde měl »Čas« přece referenta. Může se ostatně na to přeptat samého Masaryka. A kdy a kde evangelici se spojovali a spojují s Volnou Myšlenkou? Obvyčejně tenkrát a na tom místě, kde chtějí kombinovaným útokem zasaditi katolictvu rány. Rannský farář Šádek podporoval kandidaturu Hajnovu i tenkrát, když proti našincům stál na okrese kandidát strany agrární. S kým pak se to spojovali evangelici v Kolíně, když vydávali revolverovou »Stráž«, v níž bylo katolictvo tolik tupeno? (Byl tam také nějaký čas redaktorem K. Pelant.) S kým chodili evangelici doporučovat katolíkům manželskou rozluku? Patrně také v těch četných sokolských jednotách, které blahopřály k volnomyšlenkářskému sjezdu, nebyl ani jeden evangelík. A jestliže »Čas«, horující pro volnomyšlenkářskou práci a odporující stanovisko protikonfessní, dělá reklamu evangelickým přednáškám a bohoslužbám, pak přece se snáší a stýká bratrsky volní myslitelé s evangelíky v témže listě. Kdo chválí, doporučuje, na schůzích bez jediné námitky tleská, ten podporuje a spojuje se.

K. Theimerovou jsme nazvali pokrokačkou dle zpráv moravského tisku katolického. Důvěřovali jsme totiž více těm listům, které z oblasti téhož Kraňska přinesly o sjezdu orelském zprávy zcela zaručené, než pokrokovému »Čas«, který uve-

řejniv zprávu skrz naskrz proľhanou, tuto neodvolal. Z toho důvodu nutno čekati svědectví zaručenější. Kdyby zpráva moravských listů zněla tak pošetile a komicky, jako zpráva »Času« o oběšeném kapucínovi a řepinském učiteli, byli bychom ji rozhodně nevěřili.

Politický přehled.

Čeští zástupcové u hr. Stürgkha. Předporady 15. t. m. ve Vídni účastnili se vedle hr. Stürgkha též bar. Heinold a kníže Thun. Za mladočechy přijel dr. Kramář a Fořt, za staročechy dr. Šolc a za agrárníky dr. Viškovský, Žďárský a Staněk. Posl. Staněk vetřel se do konference; hr. Stürgkh byl proti jeho přítomnosti, ježto není zem. poslancem v Čechách, ale konečně svoleno, že sni zustati jako člen představenstva strany agrární. Hr. Stürgkh prohlásil, že vláda chce míti vedení při věcných smířovacích konferencích, že podá hned na počátku určité návrhy na řešení česko-německého sporu a že tyto porady budou jen pokračováním porad předešlých. Zvláště se budou raditi Češi a zvláště Němci a účastní se bar. Heinold a kn. Thun. Hr. Stürgkh vyzval přítomné zástupce české, aby si strany jmenovaly důvěrníky, kteří by se účastnili věcných porad. — Dr. Kramář žádal, aby příbrání byli i soc. demokraté a s nimi i ostatní naléhali, aby vyjednávání nebylo protažováno. — Česká strana křesť. soc. na nové konference pozvána není, ačkoliv má na sněmu zem. svého zástupce a ačkoliv na konferenci pozvání všechny strany, které na sněmu mají zástupce.

Němci proti kn. Thunovi. Po Čechách měli býti 15. t. m. odpoledne přijati hr. Stürgkhem zástupcové stran německých. Němci však dříve poslali k ministerskému předsedovi Pachera s prohlášením, že se nemohou dostavit, bude-li přítomen také místopředseda kn. Thun. Když hr. Stürgkh k této podmínce přivoliti nechtěl, tvrdě, že přece nelze při jednání o dohodu česko-německou vylučovat místopředsedu českého, a když zamítl také další požadavek Pachera, aby písemně sdělil zástupcům Němcu z Čech shromážděným v kavárně stanovisko vlády, prohlásil Pacher jménem Němcu definitivně, že se nesúčastní žádného jednání, při němž by byl přítomen kn. Thun.

Čeští velkostatkáři ve Vídni. Ve čtvrtek 16. t. m. dostavili se do Vídne k hr. Stürgkhovi za ústavověrný velkostatek hr. Nostitz a dr. Baernreither, za konservativní velkostatek hr. Clam-Martinic a dr. ryt. Mettal. Zástupcové obou skupin projevíli souhlas s vládními opatřeními. Ústavověrní velkostatkáři tu prohlásili, že spolupráce kn. Thuna při vyrovnávacích konferencích může býti jen užitečná a cenná, ježto se týž osvědčil nezávislým a zkušeným pracovníkem při díle vyrovnávacím. — Po této předporadě vyřídili dr. Baernreither a hr. Nostitz zástupcům něm. radikálů: dru Pachrovi, dr. Schreinerovi a dr. Rollerovi, co prohlásili před hr. Stürgkhem. A také alpsí Němci nemají nejmenší chuti podporovat Schreinerovo a Pachrovo řádění. »Prager Tagblatt« dokonce vykládá, že přese novou schreineriádu jest mezi Němci pevná nálada pro smír.

Pro oktroj. Vídeňské i pražské něm. listy oznamují, že z desavaďních nezávazných rozhovorů minister. předsedy s vůdci stran vysvítá přání českých i německých zástupců, aby vyrovnávací otázky vyřízeny byly oktrojem, a to změna zeinského zřízení a jazyková otázka samosprávných úřadů obdobně jako dosazení správní komise císařským patentem, ostatní jazykové otázky paragrafem 14. Nynější vyjednávání nemá prý dle toho žádného jiného účelu, nežli poskytnout materiál pro oktroj.

Platnost zemské správní komise. Správní soud zamítl stížnost F. Kudrnáče, rol. v Cihelně, podanou proti rozhodnutí okres. výboru v Pardubicích ve příčině stavební záležitosti bez dalšího řízení z důvodů, že správní soud není oprávněn zkoumati zákonnost císařského patentu ze dne 26. července 1913 ve příčině dosazení správní komise pro království České, poněvadž patent nejví se nařizováním, nýbrž zákonem náležitě vyhlášeným, a jest právem zeměpána, aby v zájmu státu neb jedné jeho části k odvrácení těžkých škod sám učinil naléhavě nutná zákonná opatření, i není-li to právo výslovně prohlášeno.

Porážka soc. demokratů ve Vídni. Při užší volbě získal říšský mandát vídeňský po soc. dem. Schuhmeierovi křesť. soc. dr. Mataja 9015 hlasy, soc. dem. Eldersch zůstal v menšině 8455 hlasy. Český sčítací kandidát v první volbě dostal 305 hlasů a ty v užší volbě komandovány pro soc. demokratického kandidáta.

Poslanecká sněmovna 21. t. m. po čtyřměsíčních prázdninách zahájila zase zasedání. Na denní pořádek dostalo se podrobné jednání o malém finančním plánu. Dříve navrhl vůdce Rusín dr. Levicki, aby předloha tato byla vzata zpět. Návrh tento však velikou většinou zamítnut, podporovali jej pouze Rusíni a nečetné zastoupení čeští agrárníci v čele s posl. Staňkem, který i ve schůzi klubovních předsedů proti mladočechům za agrární klub hájil nejostřejší postup proti vládě po celou

ciálové hlasovali proti návrhu Levického. — V této schůzi podala vláda návrh nového zákona o vydobu, pokud nenastane příznivý obrát. Národní sotsťohovalecťví.

Prohlášení vlády o vyměňovalecké společnosti Canadian Pacific. Vláda rakouská prohlásila, že vyšetřování v Haliči odhalilo tak křiklavé, až do Vídně zasahující pletichy, že bylo nutno zakročení soudů a zatčení všech hlavních funkcionářů společnosti Canadian Pacific. Po tomto soudním zakročení vláda nařídila, aby veškerá činnost společnosti v Rakousku byla zastavena. Vystěhovaleckým skandálem jsou kompromitováni také dva úředníci v ministerstvu vnitra. Vedle toho zavedeno disciplinární vyšetřování se dvěma okresními hejtmany v Haliči. — Policie vídeňská zavřela také kancelář »Universalu« a zatkla jejího ředitele Müllera. Kancelář byla ve spojení s vystěhovaleckými agenturami domácími i cizími. Kancelář tato dopravovala také uherské brance v přestrojení, aby vyhlíželi jako obyčejní cestující, automobilem přes hranice.

»Zákon Kolískův« na dolnorakouském sněmu. Zemský sněm jednal 21. t. m. o t. zv. zákoně Kolískově, jímž má býti stanovena němčina jedinou vyučovací řečí na školách v Dolních Rakousích. Na návrh posl. Miklasa uloženo zemskému výboru, by zahájil vyjednávání se zem. sněmy v Hor. Rakousích, Vorarlberku a Solnohraděch o dalším vybudování národního ochranného zákonodárství. Zákon Kolískův byl pak za hlučné pochvaly přijat.

Reforma národního školství v Solnohradsku. Podobně jako sněm korutanský přijal také solnohradský sněm 21. proti 13 hlasům návrh, aby poslední 3 léta návštěvy národní školy nahrazena byla pokračovací školou hospodářskou o 3 ročnících.

Obžaloba vlády Stürgkhovy. Před první schůzí sněmovní radili se čeští poslanci, má-li býti vláda dána v obžalobu pro uvalení vládního komisariátu na království České. Návrh na obžalobu však padl a přijat kompromisní návrh agr. Žďárského, aby o této věci byla podána pouze interpelace, do níž byly by pojaty některé body obžaloby. Interpelace byla podepsána všemi stranami.

Nové maďarské bahno. Na dunajském ostrově sv. Markéty v Uhrách byla zřízena herna pro hazardní hry, nyní však zrušena. Několik politiků dostalo za sprostředkování statistické provize; a nyní koncesionářská společnost (všeobecná dopravní společnost) žádá na šl. Lukacsovi a hr. Tiszovi vedle vrácení zaplaceného 1 a půl milionu korun, také náhradu výloh a škod, způsobených jí nedodržením závazku, celkem obnos 4.600.000 K. — Oposice má tu zase vítanou příležitost k vystoupení proti vládě a vládní straně.

Srbsko povolilo Rakousku. Vojsko srbské při potlačování vzpoury albánské vniklo na území vlastní Albánie a obsadilo tam některá důležitá místa. Proti tomu zahrozilo Rakousko a dalo Srbsku osmidenní lhůtu, v níž mělo vykliditi Albánii. Ministerská rada srbská usnesla se pak, vyhověti rakouskému požadavku. Srbové sice povolili, to nepřidá však přátelství Srbska k Rakousku.

Na Balkáně jinak jest ticho. Řecko-turecký spor se schyluje přece k míru a Bulhaři obsazují bez překážky západní Thracii.

Nechte oizřoh, bajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízni našemu veleúctojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

tesařský závod sochařský absol-
venta o. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
" v Hoře Kutné. "

NB. Mladý závod tento získal si vládu
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze Všeodbor. sdružení: Ve Velpřicích 26. října, přednáší p. Fr. Matoušek, red. »Českého Západu« z Plzně. — V Nové Pace v klášteře v 9 hod. pracovní konference a škola důvěrníků. Referáty obstarají J. Katnar a J. Polák z Hradce Král. — V Polčce 1. listop. ve 3 hod. odp. ve spol. místnosti Sv.-Josefské Jednoty, mluví p.

Petr z Hradce Král. — V Oldřichu 1. listop. o 7. h. več. v host. p. Grubhoffera, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Král. Věšňově 2. listop. o 11. hod. dopol. v host. p. J. Kováře, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Rohozné 2. listopadu o 3. hod. odpol. v hostinci p. Báci, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Píslu 2. listopadu konference hosp. organizací a důvěrníků strany ze západních Čech, o Všeodborovém sdružení promluví p. Josef Katnar, ústř. starosta z Hradce Král. — V Píslu 2. listopadu o 4. hod. odpol. schůze odbočky, promluví p. Katnar z Hradce Král. — V Proseči 16. listopadu odpol., mluví p. Major z Chrasti. — V Budíslavi 16. listopadu večer, mluví p. Major z Chrasti. — Sekretariát.

Proba k veledůst. duchovenstvu. Všeodborové sdružení křesť. dělnictva prosí veledúst. duchovenstvo o lask. podporu v jeho organizační činnosti. Jen hospodářskou práci pro drobný lid posíláme i politicky. Prosíme o udání míst, kde by mohla býti založena skupina Všeodbor. sdružení. Rečníky k zakládání skupin vyšleme ochotně zdarma. Prosíme též o lask. podporu časopisu »Práce«, jediného to odbor. listu křesťanského proti spouště časopisů nepřátelských. Neopouštějte dělného lidu, neb on stará se vám o mocnou podporu proti útokům nepřátelským! Veškeré informace ochotně podá a řečníky na přání vyšle Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Organisujeme mládež a nedopouštějme, aby propadala dravým proudům falešného pokroku jakékoliv barvy. Zdatná organizace mládeže jest životní nutností pro celou budoucnost organizace katolické. A právě tato posice našich bojů jest v dnešní době nejvíce ohrožena. Prosíme, byste listkem nám oznámili aspoň místa, kde bychom zdarma mohli uspořádati schůzi agitační. — **Nový odbor orelský:** ve Slavětíně. — **Naše schůze:** Na Poličsku pokračování prvního lidového kursu: v neděli dne 26. října o 2. hodině odpolední v Korouhvi (host. p. J. Soukala): Význam katolické organizace pro náš český lid; ref. Msgr. dr. Fr. Šulc. V sobotu dne 1. listopadu o 3. hod. odpol. v Hartmanicích (host. pl. Králové): Vzdělání a výchova našeho venkovského dorostu; ref. taj. vp. St. Beneš. V neděli dne 2. listopadu o 2. hod. odpol. v Rohozné (host. p. A. Báci): Současné otázky zemědělské; referent Hospodářského Sdružení křesťanských zemědělců v Praze. — V neděli dne 26. října o půl 10. hodině dopolední v Novém Městě n. Met. (»U Hájků) Instrukční schůze řeznická, spojená s konferencí výborů skupin; ref. p. red. Fr. Šupka. — Týž den o půl osmé hodině večerní pořádá skupina mládeže s Ld. spolkem křesť. soc. v Jaroměři (»U zlatého kříže«) zábavný a poučný večírek s pestrým programem, při němž promluví na thema »Katolické náboženství ve IV. přikázání Božím učí děti lásky, úctě a poslušnosti k rodičům« vp. L. Böhm, kaplan. — Týž den dopol. o 9. hod. okresní konference v Litomyšli (»U černého Orla«) s tímto programem: 1. Zahájení (dp. J. Širůček) a volba předsednictva. 2. Referáty (taj. vp. St. Beneš): a) O významu okresního Sdružení katol. mládeže, Návrh na vytvoření O. S. M. K. pro okres Litomyšlský; rozprava a volba výboru. b) Lidový kurs vzdělávací, okresní knihovny. Návrh kursu vzděl. pro Litomyšlsko v zimě 1913—1914. Debata. Volné návrhy. — Týž den odpoledne ve Slatině, referuje vp. Jan Havelka, kooperátor na Pouchově. — V sobotu dne 1. listopadu na svátek Věch Svatých v Libáňovicích; ref. p. místostarosta V. Nejedlý. — Týž den schůze v Železnici (Jičínsko); ref. z Hradce Král. — V neděli dne 9. listopadu o 7. hod. večer v Pardubicích; ref. místostarostka sl. L. Kosařová. — Sekretariát »Sdružení katol. mládeže« v Hradci Králové.

Bursa práce Všeodbor. sdružení v Hradci Králové obstarává ochotně pp. zaměstnavatelům dobré katolické dělníky a dělnictvu vhodná místa. Jest jen potřeba, aby při potřebě obraceli se páni zaměstnavatelé všech oborů o zprostředkování. Dopisy račte adresovati výhradně na »Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.«

V Čeránově na oslavu ediktu Milánského konati se bude dne 1., 2. a 3. listopadu 1913 sv. triduum. Hlavní oslava dle se bude v neděli dne 2. listopadu 1913 slavnými službami Božími o 10. hod. dopol. večer slavnostní schůzí Katol. národní jednoty a všech ostatních spolků katol. na osadě o 6. hod. v hostinci p. V. Jindry v Čeránově. Přednáseti bude »O Římě a zvláště katakombách« s použitím světelných obrazů vldp. Jan Rezníček, katecheta z Červeného Kostelce.

Velká Jesenice. V neděli 19. t. m. pořádalo Sdružení katol. mládeže u nás veřejnou přednášku, na které s ochotou a neobyčejnou obětavostí přednášel vsdp. Msgr. Dr. Fr. Šulc »Český člověk a Řím«. V jasném, hluboce jímavém přednesu rozvinul obraz prvních začátků křesťanství v naší vlasti a vliv náboženství katol. na Čechy. Dokázal přesvědčivým způsobem, sobě vlastním, že každý dobrý Čech nejen může, nýbrž byti má dobrým katolickým křesťanem, má vděčně uznávati kulturní, politický i národohospodářský prospěch vlasti naší, který měla právě z toho, že přijala to — dnes tolik nenáviděné a nám prý nepřátelské — náboženství římsko-katolické. Za milá a poučná slova, — za která často hrubá urážení, jak svědky jsme byli, jsou odměnou neunavnému buditeli nábožensky ihostejných Čechů — nedovedeme díky svého srdce lépe vyjádřiti vsdp. řečníkovi, než slovy »Zaplat' Pán Bůh sám!«

V Písečné u Zamberka koná se v neděli dne 26. října v hostinci p. Lipenského »U Růžeky« cvičení Orla z Ústí n. Orli, Hnátnice, Dolní Dobrouče a Čermné. Po cvičení je přednáška vlp. J. Tužina z Ústí n. Orli. »O

významu Orla«. Po přednesu přelastování se k Orli v Písečné.

Lumnice n. Pop. beatize Všeodbor. sdružení křesť. soc. dělnictva vyuarla se vyborne. Již od 1. hod. odpol. plnil se prostorný sal p. C. Drábka. Dostavu se obětavý a ochotný pracovník vlp. Jan Naveika, kaplan v Pouchově. Jakmile v sále se objevili, neuchvatilím potleskem byli přivítáni jako opravdoví miláček. Přednáška vlp. Naveiky na tema »Proč se organizujeme« vyzněla briantně, a ac irvala něco přes nodinu, přece sledována s napjatou pozorností. v otázce náboženské měli slyseti slova vsicani hlasatelé hesla: »Náboženství věci soukromou!« — v otázce národní zněla slova přímo do duše všem, kooz národní přesvědčení svíekali s červenými košilemi a dávají se hostiti u germanisatorů. — V příčině snah sociálních jsme povzbuzeni aspoň na cestu budoucí. Krasná, věcná a hluboce založená řeč odměněna trenetickým potleskem. Pak se ujal slova náš br. starosta »Orla«, Al. Mann, jenž přednesl uvažu »Svět domu bez úrazu a lidské obíecy!« Jmenovitě poukázal na ten úkaz, že všichni ti, kteří dnes pravdu vyznati nechtěli, dostavením se do schůze pro lidské ohledy, jsou vlastně služebníci lidští, neužiteční pro naše hnutí. I jeho slova odměněna potleskem na důkaz úplného porozumění. Při schůzi nás překvapil milý úkaz. Ac bylo nepříznivé počasí, dostavili se bratři ze Semil, Libštátu, Nové Vsi a Kovenska. Potěšilo nás zvláště, že dostavili se dp. farář Fr. Dohnálek z Libštátu do naší schůze. Děkujeme důst. pánu z celé duše a lásku dáme na jevo při nejbližší příležitosti. Schůze ke konci vyzněla imponantně zakončením předsedy br. Fišery, jenž přednesl uvažu hospodářskou. Chceme pracovati poctivě, nečině ležeti už nebudeme, neboť nechceme v dřívější spánek upadnouti. Všechny naše spolky jsou sjednoceny, všichni v bratrství upřímném pracujeme pro vytknuté cíle. Naše hnutí říditi se chce a bude příkladem apoštola Páně sv. Pavla, jenž horlivě pracoval, aby dohonil to, co dříve zameškal. Všem, kdož ke zdaru schůze se přičinili, voláme »Zaplat' Bůh!«

Mrákotín u Skutče. V neděli 12. října byla zde v hostinci p. Pejchy schůze Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva; p. Major z Chrasti odůvodnil potřebu sdružení dělnictva na zásadách křesťansko sociálních a odporuči Všeodbor. sdružení dělnictva v pěkné, klidné řeči. Založena skupina. — V neděli 19. října zase pořádána schůze v hostinci p. Soudka a to schůze strany nár. sociální. Rečníl, úředník okr. nemocenské pokladny ze Skutče p. Misař, s nímž přišla řada nár. sociálů ze Skutče a Prasetína. Je viděti snahu rozšířiti stranu národně sociální na venkově. Tak štvácké řeči jsem už dlouho neslyšel. Vláda dostala, ministři, zahraniční ministr nejvíc, mladočeši, advokáti, šlechta, kapitalisté. Křesť. sociálové a agrárníci byli ušetřeni — jeť venkov ještě pro národní socialisty nejistou půdou. Proto p. Major, jenž také k vůli ustavující schůzi v Mrákotíně byl přítomen a přihlásil se k slovu, jen všeobecně se zmínil o chybách a potřebách dělnického lidu. Poněvadž však při jeho řeči nár. socialisté jej rušili, ac při řeči p. Misaře bylo ticho, přihlásil se k slovu přítomný farář katolický z Ranné, pak p. Gregor a rozvinula se debata, se kterou nár. socialisté nebyli spokojeni a hned ukončili schůzi, ac ještě více našich chtělo mluvit.

Výkonný výbor strany konal 9. října plenární schůzi. Bylo zde usneseno, aby byl přijat za ústřední orgán strany denník »Našinec«, vycházející v Olomouci. Rozhodnutí toto po delší debatě odhlasovalo všech 21 přítomných členů výboru.

Všem katolickým spolkům, organizacím, důvěrníkům české strany křesť. sociální na českém západě. Sjezdové výbory zvou vás tímto srdečně, abyste se účastnili ve dnech 1. a 2. listopadu t. r. sjezdu mládeže křesť. sociální, oslavy 20letého trvání Jednoty katol. jinochů a mužů v Plzni a sjezdu důvěrníků české strany křesť. sociální ze západních Čech v královské Plzni. Pořad slavností: 1. listopadu dopol.: O půl 9. hod. uvítání hostů. O 10. hod. mše sv. v arciděkanském chrámu Páně. O 11. hod. slavnostní schůze ve spol. místnostech v Příkopní ulici čis. 6. Promluví dp. Ant. Havelka, tajemník české strany křesť. soc., t. č. v Plzni. O 12. hod. společný oběd. — O 2. hod. odpol. ve spolkových místnostech pracovní sjezd západočeské mládeže křesť. sociální. — O 8. hod. večer v lidovém sále Měšť. Besedy v Plzni veřejná spolková schůze katol. lidu, na níž promluví organizátor »Orla« dp. P. A. Týlínek, kaplan z Král. Vyšehradu. — Dne 2. listopadu dopol.: Oslava 20letého trvání Jednoty katol. jinochů a mužů v Plzni. O půl 10. hod. uvítání deputací a hostů. O 10. hod. průvod s prapory do arciděk. chrámu Páně a mše sv. O půl 12. hod. slavnostní valná hromada ve spol. místnostech. — O 2. hod. odpol. zahájení sjezdu důvěrníků české strany křesť. sociální. — V 8. hod. večer ve spol. místnostech přátelský večírek s vhodným programem. — Upozornění: Sjezdů mají se účastniti všichni důvěrníci, mládež i spolky z následujících okresů: Břežnice, Rokycany, Zbítov, Plzeň, Blatná, Nepomuk, Plánice, Nová Kdýně, Domažlice, Klatovy, Přeštice, Manětín, Kralovice a z českých menšin na Středu a Horšovotýnsku. — Účastníci musí míti spolkové legitimace, nebo stvrzenky od důst. farních úřadů. — Společné obědy ve spol. místnostech lze objednat po 1 K. — Noclehy opatří se pokud možno zdarma. — Přihlášky účastníků k účasti, noclehům i společným obědům přijímá p. Fr. Matoušek, redaktor »Českého Západu« v Plzni, Příkopní ul. 6.

Zemská rada katolíků v král. Českém konala dne 16. t. m. první schůzi po prázdninách za četné účasti členstva. Zpráva o VII. všeobecném sjezdu českoslov. katolíků v Kolíně vzata byla na uspokojivé vědomí.

Sjezdové resoluce odkázány byly příslušným odborům. Resoluce o samostatných misích rakouských, odůvodněná Msgr. Vaněčkem, předložena bude nejd. episkopátu. Zpráva o sjezdu kolínském vydána bude tiskem. Při tom ohlášeno, že česká (orig.) zpráva o loňském eucharistickém kongresu vyjde určitě v první polovici měsíce listopadu. Usneseno pokračovati v krajských schůzích. Příští schůze pro vikariáty: Kolín, Kutná Hora, Čáslav koná se v Kolíně. — Schůze Zemského sboru konati se bude 8. prosince o 4. hod. odpo. Na programu bude rozhovor: jak povznést vnitřní život katol. spolků, a rozhovor o potřebě katolického domu v Praze. — Učiněna usnesení v příčině rozšíření «Katolické Korespondence». — Zvolena byla komise, která bude vyjednávat s vynikajícími učiteli a vědátory světového jména o uspořádání cyklu přednášek v Praze. — Učiněna usnesení v příčině duchovních cvičení odvedenců a o kulturní katolické statistice. — Ustanoveno příští kalendářum: 23. října schůze komise obranné, 29. října krajská schůze v Kolíně, 1. listopadu přednáška při svěcení spolkových místností v Neveklově, 9. listopadu v Bohuslavce. — Zemská rada účastní se deleg. svěcení farního kostela Panny Marie Růžencové dne 30. října v Plzni a V. charitativního kongresu 15. a 16. listopadu v Brně.

Křesťanský a Orelský Organizátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msgr. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhrát velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady 20. října. Důchodenskému úřadu bylo uloženo, by při příštích pachttech pozemků žádosti kostelů pod zdejší patronát jsoucích řídil se normami, vydanými c. k. místodržitelstvím pro král. České za účelem jednotné úpravy poměrů nájemních. — Schváleno bylo, by po vykonaném rybolovu v rybníce Roudnicka dány byly ryby do sádek a aby vypáso bylo před Vánocemi offertní řízení na prodej ryb. — Vzato bylo na vědomí, že z rybníku Čáslav vyloveno bylo 1.078 kg a z rybníku Plachta 308 kg. kaprů v listopadu minulého roku. — Vodoprávní kolaudace vojenské plovárny na řece Orlici, nařízené k žádosti veštelství 9. sboru v Litoměřicích c. k. místodržitelstvím na den 29. října 1913 dopoledne účastní se tři zástupci obce. — Výkaz hotovosti pokladni ze dne 11. října 1913 byl vzat na vědomí.

Dvůrana Adalbertina v Hradci Králové. Jednota katolických tovaryšů sehraje tuto neděli (26. října) výborou původní třílaktovou veselohru Lokayovu »Růžová pouta«. Přestávky budou vyplněny hudbou tamburašského sboru jednoty. Začátek přesně o půl 8. hod. Konec o 10. hod. — Ceny míst: křeslo 1 K, sedadlo v I. řadě 70 h, v II. řadě 60 h. K stání a sedadlo na galerii 40 h. Studentský, dělnický a vojenský lístek 20 h. Předprodej lístků v Družstevním knihkupectví v Adalbertinu.

Hudební soukromá škola v pensionátu J. V. císaře Františka Josefa I. pořádá v neděli dne 26. října 1913 pátý hudební večer o 5. hod. odpo.

Výstava obrazů Ant. Hudečka a plastik Jos. Mařatky ve výstavním sále nové budovy Musea v Hradci Králové zahájena byla zcela prostě 23. října. Obsahuje 50 obrazů Hudečkových a 13 plastik J. Mařatky, z nichž vyniká v mramoru tesaný »Polibek«. Obrazy Ant. Hudečka byly před tím vystaveny v Berlíně a Düsseldorfu a jak se až dosud nestalo žádnému českému umělci — byty nejnadšeněji přijaty veškerou tamní kritikou. Hrst citátů z kritik Dra. O. Anwaldy, B. Stahla, Ad. Donatha a j. uvedena v dobré úvodní stati katalogu od prof. K. Wehnera. Dřív Hudečkovo v té úpinosti a hodnotě, jak jej uspořádalo městské průmyslové museum v Hradci Králové, je poskytnutím vzácné příležitosti uměním i lovnému obecnstvu. Možno proto právem očekávat, že příležitosti té využije celý český severovýchod, aby poznal umělce svého kraje. Výstava otevřena jest denně od 9 do 12 hod. dopol. a od 2 do 5 hod. odpo.

Koncert Sdružení pěvů Nepasických pořádá se 25. října (v sobotu). Počátek o 8. hod. Spoluúčinkují: Zdr. Lachnerová, konc. pěvkyně a Venouš Příhoda, dvanáctiletý virtuos na housle. Ceny míst: Lože 7 K, sedadlo v loži a na tribuně 1.80 K, křeslo 1.40 K, I. místo 1.20 K, II. místo 80 hal., k stání 30 hal. Čistý výnos určen Spolku pro postavení pomníku B. Smetanovi v Praze. Předprodej lístků převzal z lask. ochoty p. P. Píša, knihkupec.

Dar na Matiči. Při svatební hostině p. J. Černého vybrala dcera p. stavitele Černého 15 K na Ústřední Matiči Škořskou, které administraci t. i. byty odevzdány k dalšímu dodání.

Pan A. V. Příč mnoho nového o Indiánech nepověděl. Zato se hleděl vyšínouti aspoň nešetnými poznámkami o Vrázovi a Svojskovi. Po druhé nechť má na paměti, že pro zdejší obecnost rozprávka tak málo obsažná daleko nestačí.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

*** KNIHY ***

zábavné, oestopisné, poučné a odborné

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIHOVEN

doporučuje

**Družstevní
knihkupectví**

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Zbář. Dne 20. t. m. před zdejší porotou stál často trestaný tulák Fr. Rydygr z Bl. Újezda. 29. července žádal v Jáseně za nocleh v hostinci V. Hlavy. Zatím co hostinský pozorně prohlížel jeho knížku, odpřizil se Rydygr na pítu a zapálil. Pak se pokusil o útek, ale byl zadržen. Před soudem z počátku zapíral, ale pak se přiznal ke všemu. Potuluje se světem od 18. roku svého věku, jest mu nyní 43 let, ale pro zločiny ztrávil v žaláři již 25 let. Když porotci přisvědčili, že jest vinen založením požáru, byl mu vyměřen sedmiletý žalář. Připad tento svědčí, jak jest zapotřebí pilné pozornosti bezpečnostních orgánů k tulákům, jimž jest vyděračství femeslem.

Malchov a Norimberk lze spatřiti v Panorámě Nár. Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 25. října do 1. listopadu 1913. Zajímavá ta serie obrazů představí pohledy na četné paláce, pomníky a náměstí hlavního města Bavor, pyšnického se pro bohatství uměleckých sbírek a nádhery budov názvem »Německých Athén« a starobylé ulice měst úplně středověkého rázu Rothenburku a Norimberku, zvaného »Florence Německa« pro někdejší rozkvět písemnictví a výtvarného umění.

Seznam cen na týhodním obilním trhu v Hradci Králové dne 18. října 1913. 1 hl: pšenice K 15.80 až 17.50, žito K 12.40 až 13.—, ječmene K 8.— až 10.—, hrachu K 28.— až 36.—, ovesa K 6.10 až 7.20, čočky K 40.— až 60.—, jahel K 32.— až 38.—, krup K 24.— až 30.—, bramborů 3.20 až 3.60, jeteleového semínka červeného K 90.— až 110.—, máku K 36.— až 42.—, lněného semene K 22.—, cibule K 3.60 až 4.20 drobné zeleniny K 1.— až 3.—, jablek K 6.— až 20.—, hrušek K 8.— až 15.—, 100 kg: žitných otrub K 14.—, pšeničných otrub K 13.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.60 až 3.40, tvarohu K —.40 až —.48, sádla vepřového K 2.20, 1 kopa: zelí K 4.— až 11.—, kapusty K 2.20 až 3.20, 1 pytel mrkve K 1.30 až 2.40.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové, dne 18. října konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 271, žito 53, ječmene 281, ovesa 330 hrachu 8, jahel 5, krup 10, jeteleového semínka 1, máku 2, brambor 135, jablek 64, hrušek 19, kop: zelí 85, kapusty 30, mrkve 45 pytlů, podsvínčat 654 kusů.

Černilov. Brzy již nastanou u nás volby do obecního zastupitelstva. Páni agrárníci v bratrské háse s pokrokovci činí již dávno tajné plány, jak nejlépe celou obec opanovati. Že »klerikál« nesmí býti žádný zvolen, jest již dávno ve veliké radě ve vinárně usneseno. Zastoupení ve sboru obecních starších budou mít jenom ti, kteří přisahali na zelený nebo pokrokový prapor. Páni učitelé, kteří největší část obecních výdajů hradí, nesmí ovšem svých zástupců postrádati, avšak »klerikálové«, kteří snad obecních dávek žádných neplatí, nesmí ovšem žádné zástupce ze svého středu si zvoliti. Tak bylo velikou radou usouzeno při minulých volbách, kdy se mělo

voliti jen dle komanda těch vyvolených, kteří mají patent na neobmezenou vládu v obci. Že se všichni voličové dle toho neřídili, bylo zle. Žádný, kdo nebyl zvolen dle kandidátky vydané pány od štábu, nesměl býti volen do místní školní rady ani do jakéhokoliv odboru. To vše zaujali jenom ti vyvolení a drželi to ať právem neb neprávem. Brzy po vykonané volbě pozbyl jeden pan rada volitelnosti a tudíž v každé spořádané obci by musel ze svého místa odstoupiti. V Černilově, kde jest vše možné, zmíněný až do dneška funkci svoji protizákonným způsobem zastává. Ovšem, kdyby se členství v obecním zastupitelstvu byl vzdal, byl by nastoupil na jeho místo náhradník z naší strany, což se ovšem za žádnou cenu nesmělo státi a proto se raději vesele úřadovalo dále. Divně jest, že páni, kteří každý nepořádek ihned vidí, to zde neviděli a viděti nechťeli.

Smířice. (Dozvuky voleb.) Jakými ušlechtilými zbraněmi bojovala u nás v čase volebním spojená strana pokrokařsko-socialistická, ukazuje zpráva podkrkonošského jejich orgánu, který ze své kalné stíkačky vychrlil zasloužilému starostovi města p. Julišovi v tvář vyhlášenou zprávu, že týž po hostině na holohlavském děkanství dal 10 K zproštěního z obecních peněz. Zprávu tu po městě a okolí rozšiřoval kolportér otravného tisku Hynek Škoda v době voleb — vždyť jeho ušlechtilým protežentům každá lež je dobrá. Ale tentokrát se Škodovi jeho kotešství špatně vyplatilo. C. k. okresní soud v Jaroměři vyměřil rozšiřovateli hanebné pomluvy 48 hodin vězení a náhradu 32 K soudních útrat. Což to, 32 korun ještě mu »pracodárci« snad ve své dobrotě seženou, ale kdo z nich za něho odsedí oněch 48 hodin? Snad se slechetně obětuje pisatel oně zúmyslné lži.

Městské divadlo v Pardubicích. Sdružené katolické spolky v Pardubicích sehraji v neděli dne 26. října 1913 repertoární hru pražského divadla »Salvie«. Obraz ze života prvních křesťanů v 5 jednáních. Napsal J. Klement. Začátek o půl 8. hod. večer. Konec o 10. hod. Ceny míst: Lože prosceniové 7 K, v přizemí 6 K, I. pořadí 5 K. Sedadla v přizemí: Křeslo I.-IV. řada 1 K 40 h, I. místo V.-VIII. řada 1 K, IX.-XII. řada 60 h. Balkon: Křesla I. řada 1 K 40 h, II. a III. řada 1 K, IV. řada 60 h. Místo k stání: Přizemí 40 h, studující a dělníci na legitimaci do přizemí 20 h, galerie I. 30 h, galerie II. 20 h. — Lístky v předprodeji: Do loží a na sedadla v pravo v obchodě p. Kubeškové, do loží a na sedadla v přizemí v levo v závodě krejčovském p. J. Krále v Královské třídě, na sedadla na balkoně v obchodě p. A. Racka v Jindřišské ulici.

Dolany u Pardubic. Uvědomělé občanstvo Dolan u Pardubic s radostí nemalou chlubit se svým kostelíkem, který v krátkém čase dalo zbudovati ve středu obce. Kostelík zbudován ve slohu románském z bílých cihel bohdačských a kamene škrovdského bez omítky, dle plánů architekta B. Dvořáka. Stavba až na vnitřní zařízení jest již hotova. Vzhled celé obce vzal na sebe stavbou kostelíka jiný ráz. Statky v zahradách, škola a dvě sušárny ztrácely se v rovině položené obce Dolan. Nyní kostelík ve středu na návsi malebně z dálek i z blízká působí svojí červenou střechou prejzovou a krásnou věží, na níž jsou umístěny již dva harmonicky sladěné zvony. Z vnitřního zařízení jsou již hotovy dva umělecky provedené postranní oltáře, dary to předních rodů dolanských. Oltář sv. Václava darovala rodina Bubnova a oltář Panny Marie rodina Pluhovských. Hlavní oltář slibil postaviti vldp. farář Jičimský, rodák dolanský. Umělecké práce sochařské provedl akad. sochař M. Baše, který několikrát byl poctěn cenami na akademii Krakovské. S radostí nemalou očekává naše občanstvo dobu svěcení, které má býti provedeno během jara budoucího roku nejd. pastýřem J. E. biskupem Dr. Doubravou. V nejbližších dnech odeběře se deputace s vldp. farářem Paloušem, starostou Fr. Pluhovským a Václ. Bubnem k J. Exce'lenci biskupovi. By jej požádali o vysvěcení svého krásného kostelíka, kterým se nemůže pochlubiti leckteré město. Přáním všech dobrých jest, aby památka tato byla nejen pozhnáním a chloubou přítomných, ale i upomínkou skvělou na české uvědomělé rolnictvo v dobách budoucích.

Čáslav. Električka, v jejíž záři mělo se město naše zastkviti nejpozději 1. listopadu t. r., dá na sebe asi ještě dlouho čekati. Spojení v městě jest sice z větší části hotovo, až na kladení nutného kabelu, ale spojení mimo město narazilo na značné překážky. Bohužel, že jsou jimi vinni páni elektriků zavádějící sami. Co bylo na př. smíchu v novinách, že Kutná Hora zapomněla při vedení elektrického spojení na dovolení dráhy a že teď s elektrikou nemůže přes trať, a u nás se stalo totéž. Mimo to dostala se firma Křížkova, elektriků v městě našem zavádějící do sporu s občanstvem v Malné a tak snad naposledy nezbuďe nám, než čekati, až vynalezeno bude elektrické vedení bez drátů. Roku 1913 asi již se sotva svěla dočkáme. Sklenáři mají však radost, lampy petrolejové stoupají v ceně. — Přestavba gymnasia, která způsobila již tolik bolení hlavy a tolik rozličných mrzutostí, objevila se v novém stadiu. Projekt rozšíření budovy do nynější nádražní uličky přece jenom uzdál se i povoláním činitedlům nepraktický a budoucnosti města škodný a tak zhotoven jest již plán nový, týž, o němž jsme nejednou již v těchto listech psali. Zakoupen bude dům p. Litoborského a na získaném staveništi postaveno bude nové křídlo budovy, k němuž připojí se ještě část nádvorní. Plán tento jest rozhodně praktičtější a účelnější. Získány budou učebny tiché a slunné, přestavba vykoná se bez přerušení vyučování a bude moci náležitě vyschnouti, takže nebude syrovostí zdíva ohrožovati ani zdraví žactva ani učitelstva. Mimo to město uzavře tím jednou hlavní tepnu

spojující nádraží s náměstím a neznící onen krásný kout nynějšího gymnasiálního dvora, plný pěkného stromoví. Náklad na stavbu nezvýší se tak značně, neboť ušetří se opět na nutné jinak fasádě. Bylo by ovšem záhodno, aby při detailním projektu pomýšleno bylo také na případnou proměnu nynějšího ústavu na c. k. reálné gymnasium a zakresleny již do plánu nutné k tomu místnosti. Přáli bychom si ovšem, aby tento plán byl konečně poslední a aby nepravdou ukázalo se to, co se proslychá, že totiž změna projektu přestavby jest vlastně dalším krokem odstrčení celé záležitosti »ad calendas graecas«. — Ve čítrek Dra. L. Quisa konán byl na paměť tohoto rodáka časlavského ve středu 15. října v místnostech besedních. Pan ředitel Čermák, přítel zesnulého, vylíčil poutavě jeho život i činnost, ukazuje na jeho význam pro literaturu i na jeho význam pro samotné naše město. Přednáška byla navštívena dosti četně ctiteli zemělého básníka a sledována byla s napjatou pozorností. Pan ředitel Čermák dal zhotoviti otisk básně Quisovy: Pytlák s podobiznou posledního obyvatele hist. místa »na hrádku«, známého »obrtořta« Veselého, která šla čile na odbyt. Čistý výnos věnován jest ve prospěch desky, která bude na počest básníkovu zasažena v budově chlapecké školy, která postavena jest na místě, kde stával Quisův rodný dům. — Primář okresní nemocnice p. MUDr. Schnurpfeil nastoupil 15. října místo. Příchod jeho uvítán byl radostně mnohými nemocnými, kteří na základě pověsti o jeho dovednosti a laskavosti čekají od něho znovunabytí zdraví neb aspoň úlevy v těžkostech choroby. — Oslava vítězství u Lipska připomenuta byla u nás slavnou večerkou v průvodu hudby c. k. 12. zeměbraneckého pluku a budíčkem v časných ranních hodinách. Oběho účastnilo se dosti obecnstva zvláště mladšího. Mimo to dostalo se vojsku přilepšení a prázdna.

Chrudim. Dopisovatel »Východoč. Obzoru« vzpomněl si po dlouhé době znovu na naši organizaci a bývalého našeho předsedu. Sesumírování dopisu ovšem dopadlo dle vysoké kulturní úrovně autora, který dle soc. demokratické věrouky ovšem musí vysoko vynikati i nad klerikálního inteligenta. Bylo by věru dobře, kdyby se dal rychle zapsat do 4. třídy obecné školy, kde by se při plné pozornosti za rok přiučil, jak se mají myšlenky snesitelně vyjadřovati českým slohem. Tenhle »průkopník pokroku« způsobil učiteli ve škole jistě málo radosti. Nezabýváme se hrubostmi, které napsal o p. kat. Zelinkovi a Orlech. Na hrubý kopáč neodpovídá se perem. Čtení nešikovné lokálky u Orlech ostatně ani nepoučí, oč vlastně jde, co chce povědět trpaslík v úloze obra. V příčině dp. Zelinky sdělujeme, že přerušil na čas svoji spolkovou činnost pro vážnou chorobu. Až se úplně zotaví, doufáme, že bude zase milým předsedou. »Východočeský Obzor« zase podal důkaz, že duševní obmezenost a neotesanost rostou na jednom stromě.

Umělecké památky u sv. Michala v Chrudimi dokazují se konečně nutné opravy. Jsouť památky ve hřbitovním kostele sv. Michalském jedny z nejcejnějších z různých dob města Chrudimě. Vys. c. k. centrální komise ve Vídni na učiněnou přímělu J. V. následníka Františka Ferdinanda doporučila ministerstvu udělení subvence v obnosu 10.000 K s tím doložením, aby práce opravné prováděny byly dle schváleného programu c. k. konservátora B. Dvořáka. Jakmile slíbená subvence bude poukázána, přikročí se hned k opravě kostelíka a uměleckých památek, které v sobě chová.

Jesničany u Selčan. Parní kostel náš ozdoben bude uměleckým dílem, obrazem Nejsv. Trojice, malovaným vldp. farářem Ed. Neumanem ze Sv. Jiljí. Umělec provádí nové dílo, které zasluhuje vši pozornosti širšího uměnímilovného obecnstva. Sv. Trojice v oblacích malovaná, působí dojmem, jakoby malované osoby byly vidinami etherickými. V patě obrazu sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Prokop, sv. Jan Nep., sv. Vojtěch, pojetí správně jako pozemšťané, ozáření jasně nebes. Dílo toto vystaveno bude v umělecké výstavě pražské. Dílo ve než umístěno bude na hlavním oltáři našeho kostela.

Různé zprávy.

Těžce nemocen leží v nemocnici Milosrdných bratří v Praze vldp. Tomáš Škrdlé, redaktor »Vlasti«. Nemoc krátce po oslavě jeho jubilea zkrusila jej tak, že předsedší pátek dal se zaopatřiti. Lékař prohlásil, že chorobu tak těžkou překonati může pouze tak silný tělesný organismus, jaký má tento kněz. Když se roznesla po Praze zpráva o jeho utrpení, oživily se vzpomínky na jeho zásluhy, plí, přímou povahu. Do nemocnice hrnuli se jeho přátelé, což mu zjednálo velikou útěchu. Právě nyní oceňují se zásluhy, jakých si získal neúnavnou plí o družstvo »Vlasti«, katolickou knihtiskárnu, pečlivou charitativní činností atd. Oceňuje se jeho osobní nezištnost. Proto každý člověk dobré vůle přeje chorému pracovníkovi brzké uzdravení.

Zase podpora národní solidarity. Sokol ve Smečně jednomyslně vykoučil ze svých řad Jar. Kroba. Župní předsednictvo uznalo důvody. A jaký zločin ten člověk provedl? Česká obec Sokolská ve své zprávě o průběhu 50. schůze dne 1. t. m. konané zvěstuje: »Bere se na vědomí zpráva župy Budečské, že jednota ve Smečně vykoučila ze svého středu Jaroslava Kroba, kandidáta učitelství. Poněvadž týž jest členem místní organizace křesť.-sociální (tohle jest ovšem národní vlezradou! Pozn. red.), schvaluje se návrh, aby vyloučení toto pro celou Českou obec sokolskou bylo platné.« — Tak hned bylo kus národního práva zachráněno. Ale páni mají býti přece důslední. Kdy začnou vylučovati členy

obraných a jiných konfessních organizací evangelických a židovských? Jak taková »přestá.« od křesťanských řad vzpružuje národní uvědomění, patrně již z toho, jak se zachová Sokolové vůči germanisujícímu hostiteli v Ostravě. Když pak Česká obec sokolská spolu s jednotlivými národními uspořádala v Praze výstavu »české národní obrany«, navštívilo ji během dvou měsíců pouhých 1200 osob. Proto také dne 16. t. m. nafilá »Sokolský Věstník«: »Takový »zájem« má český lid (snad přece sokolský? Kdyby do výstavy byli aspoň přišli všichni pražští sokolové, hned byla čest zachráněna vrcholově! Pozn. Obn.) pro osud, zápas českých menšin. V den, kdy na Letné konal se zápas Frištenského s Lurichem za přítomnosti 7000 diváků, v menšinové výstavě (byla neděle) bylo — 46 osob. Musíme se hanbliti sami před sebou (!!) a ještě více před nepřáteli. Vstupné do výstavy bylo co nejmenší: 20 hal., na spolkovou legitiimaci 10 hal. (!!!), nechybělo na reklamě časopisů, které pěkné články o výstavě přinášely a její návštěvu téměř denně doporučovaly a přes to dopadlo to ještě hůře, než očekávali menšinovi pracovníci, kteří lid český znají v nedbalkách.«

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Šukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sýpkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace »Smyrna« za cenu levnou, níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
» 50/100 » 1 30	» 150/250 » 10 —
» 55/110 » 1 55	» 180/250 » 10 80
» 60/120 » 1 85	» 200/200 » 18 —
» 70/140 » 2 55	» 220/320 » 18 70
» 90/180 » 4 20	» 250/350 » 23 40
» 100/200 » 5 10	

Závěsy postel. la	vel. 200/100 kus 5 60 K
» 180/90 » 4 50	
» k oknu » 115/140 » 4 30	
» Melle » 115/140 » 2 40	
» Chinilmelle » 115/140 » 3 40	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Psici, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zářilatelický v Kostelci nad Or.

Obsluha vzhorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Demokratický povzdech nad demokratickým soudem. Pokrokovou »Samostatnost« velice rozechvěl výsledek přelčení, konaného proti red. Blahníkovu pro jeho kritiku finančního umění družstva »Samostatnosti«. Proto 25. září napsala: »Jest známo a stýská se na to již od delších let, že poroty neposkytují takové pravděpodobnosti předpovědi co do svých výroků jako soudové sborové, ale že obzvláště překvapení poskytávají poroty, soudí-li urážky na cti, jež jsou spáchány tiskem. Proto také jsou lidé, kteří by za živý svět nehnali novináře před porotní soud, a mlčí raději, třeba i k největším infamím tisku, neboť i v nejprávníjším případě bojí se pravidelného roztahování a přeručování věci před forem veřejnosti a svádění pozornosti porotců na věci jiné, zcela nepatřičné.« — Ano, »Samostatnost« napsala kus pravdy. Leč měla dodat, že nejhorší bezuzdné urážky se páchají pod tiskovou imunitou právě v listech pokrokových a soc. demokratických. A pak jako na výsměch, volá takový tisk, aby se žalovalo u soudu; pomlouvá se vesele dále, protože si každý dříve desetkrát rozmyslí, než se odhodlá nakládati sta, ba i tisíce na soudní přelčení. V nejkrasším případě, když jest chycen lupitel již za límec, vykrouti se, že sám článek nepsal, že proklouzl v tisku bez jeho vědomí. Nebo pomůže advokátská praktika o promlčení, o nedostavení se k soudu právního zástupce atd.

O pokrokově politice napsaly nekatolické »Moravské Listy«: »Nadáváním nevyvrátí »Čas« naše tvrzení o dvojitě tváři prof. Masaryka i »Času«. Masaryk v Bystřici zavrhoval zásadu »bez českého sněmu žádná říšská rada« a přece je předsedou klubu, který zásadu tu považuje za alfa—omega celé české politiky. Masaryk je dnes horlítelem pro národně-soc. politiku v Čechách, ale na Moravě se k ní nepřiznává a hoví taktice soc. demokratů. Po výstředních bojích protistátoprávních, po vyhazovacím boji protinárodně-sociálním, po vášnivém potírání radikalismu, dokud byl lepším dnešního, po semšnění všekterých ideálů, nadšení a vznětů v řadách naší mládeže, která nyní dorůstá a pro veřejný život je naprosto nepotřebna, zhnusena a chlebkářská, do znehodnocení všeho toho, co nám bylo milého a svatého — stává se z Masaryka i »Času« zcela protichůdné hnutí všem těm snahám a zásadám, s nimiž vstoupili do českého života a které s vřelou vášní a odpůrcím vztékem všude propagovali. Dnes jsou národními sociály, dnes jsou demagogy i radikály, a to v nejprotičnejší fazi, ve které kdy český radikalismus byl.«

Saský ministr o křesťanské škole. Při slavnosti učitelského semináře v Grimmě pravil ministr kultu dr. Beck: »Paměťtívi své zodpovědnosti vyšším úřadům a mladým duším, budou učitelé na našich učitelských ústavcích vždy se musiti snažiti, aby, sami jsouce naplnění vnitřním svatým nadšením, poskytli chovancům

vedle bohatého pokladu nezbytných vědomostí, čerpání netoliko ze šířky, nýbrž i hloubky, pevný základ mravně-náboženské výchovy, opřené o Písmo svaté a o tvzr a nauky největšího mistra vši výchovy, Ježíše Krista; aby chovance své seznamovali s výsledky vědy, ale ne dle subjektivního nazírání upravené, nýbrž pravdou zjištěné, které našim křesťanským náboženstvím nikdy neotřásají a aby chovance své, pomíjejíce všeho ztuhlé vyučování, nemající životodárné síly, vedli k radostné víře křesťanské, která v příboji pochyb a námitk zůstává skálopevná.«

Velikou starost způsobil požidovstělému tisku »záhadný útěk představené jeptišek« v Nov. Jičíně. Tisk, který zatvrzele mlčí k příčinám, proč tisícové zástupy rekrutů opouštějí Rakousko, hned si vybájlil několik románů o jeptišce. Prý odvezla jednu jeptišku ze žárliivosti do Břeclavy a přivezla jinou starší. Jiní pokrokaři tvrdili, že byla okamžitě propuštěna pro špatné nakládání s řeholnicemi. — Na tyto povídačky odpovídá pravda toto: Představená Sedých sester v N. Jičíně měla se vrátiti do mateřského kláštera ve Vratislavi. Proto 22. září přijela z Vratislavě generální představená, přivezla novou představenou do N. Jičína. Dosavadní představená, určená pro Vratislav, rozloučila se klidně se známými. Generální představená ji pak odvezla do Vratislavě, kde »uprchlá jeptiška« klidně dále působí. Tento případ svědčí jasně, co si bere požidovstělý tisk ihned za záminku k vymyšlení romanci a klepů. A tihle klepaři odvažují se bití na poplach, chce-li řádný soud, projednati příčinu zavraždění ruského chlapce.

Královská matka nešťastného syna. Na Semeinku u Vídne ubytovala se Natalie, bývalá srbská královna, vdova po králi Milanovi. Žije v hotelu na zapfenou, a nechce jiného názvu, než »paní, madame«. Veliké utrpení jejího života ji přivedlo do lůna katolické církve. Obléka se skromně, přijímá málo návštěv. Nejraději rozmlouvá o náboženství. Jenom náboženství může námit dáti útěchu v utrpení a odpověd na naše pochybnosti, jsou její slova. Slovo Srbsko nesmí před ní býti vysloveno, protože vždy, kdy toto slovo slyší, dá se do pláče. Každodenně je přítomna dvěma mšm sv., při kterých se zbožně modlí a které dává sloužit za duši svého nešťastného Stáši.

O procesu Bejlisově napsal nežidovský list »Kreuz-Zeitung«: »Pro německou konservativní veřejnost je nepochopitelné, proč se »liberální« tisk celého světa tak bouří, že v Kijevě je souzen člověk, na nějž padá podezření z vraždy. Což nesmí být už žid ani podezříván z nějakého zločinu? Proč křičí žido-liberální tisk hned na počátku procesu? Proč nevyčká konce? Což když bude Bejlis osvobozen? Odvolá liberální tisk všechny urážky, jež dnes metá ruskému soudnictví ve tvář? Jakmile stopa zločinu vedla k Bejlisovi, jakmile byl Bejlis zatčen, už hned židé spustili křik. Což je zatčení žida, podezřelého z vraždy, v očích Israele zločinem? Vrazi jsou příslušníky všech národů, ale žádný národ tak nebesní, je-li jeho příslušník zatčen, jako židé.« — Karlovarský rabín Dr. J. Ziegler napsal 29. března 1913 v 35. čísle »Allg. Zeitung des Judentums«: »Doufám, že kijevský prokurátor neobžaluje z rituální vraždy veškerého židovstva, nýbrž jen tajemnou sektu židovskou, o jejíž existenci se i mezi námi tu a tam mluví; jest povinností státu tuto sektu odhaliti a vyhladiti.« — Jen poštetilec by mohl strkati vinu jednotlivcovu na celý národ. Ale křičí-li proti procesu Bejlisovu židé všech pěti dílů světa, kteří ani Bejlise neviděli a jeho smýšlení neznají, zakazují-li předem úřední vyšetřování, obviňují-li předem lidi nevinné, pak má veřejnost právo židy odkázati do příslušných mezí. Kdyby se taková celá sekta odkryla se všemi praktikami, křesťané by dali pokoj všem židům uvážlivým, kteří s ní nejsou ve spojení. Křesťanstvo by si vzpomnělo, že v jeho středu vzniklo také několik krvavých sekt, za jejichž násilnosti naprosto nemohou býti vládní k zodpovědnosti křesťané jiní. Takový objev by rozčeřil hladinu veřejného života nepatrně, zvláště až by sami židé pronesli o takové sektě správnou kritiku. Přeslo by se přes to jako přes malou epizodu k dennímu pořádku. Leč fanatické útoky, které vedou nyní židé proti procesu a křesťanstvu pro málo známého israelitu, přirozeně vyvolávají křesťanskou sebeobranu. Nota bene otázku rituální vraždy nerozhodlo ani oněch 700 přísahavších rabínů ani dr. Ziegler, protože títo všichni dohromady ani nemohou znáti duševní proudy v židovstvu veškerém, po všem světě rozšířeném. Zde rozhodují věcné dokumenty, které mají býti od odborníků věcně a samostatně prozkoumány. Proti tomu však se staví vášnivě právě židé pokrokoví, kteří jindy tolik doporučují plnou svobodu kritiky. Jsou-li taklik přesvědčeni o nesmyslnosti domněnky, pak mají povinnost k svobodné debatě povolaných odborníků s plným klidem. Jestliže by se jim výsledek ani potom nezamlouval, mají právo zcela volně kritiky. A jestliže by naopak bylo dokázáno zřetelně, že se jedná o báchoru, bylo by to pro ně s prospěchem na všechny časy. Despotické komando židovské však udržuje v té příčině krisi vědomí. A myslí-li pokrokový žid, že se taková záležitost odbude hlasováním lidí, kteří z židovských zásad neznají ani abecedy, pak jednají proti pokrokovým zásadám jako notoričtí byrokrati.

Důslednost pokrokově žurnalistiky. Když zemřel na Moravě poslanec P. Šillinger, rozepily se pokrokově žurnály ve velikou chválu, protože zemřelý kněz přestal býti jejich trikům mužem nebezpečným. Ale P. Šillinger byl chválen hlavně tenkrát, když se pánům jednalo o potrestání jiného katolického předáka. Hned tu byli jako na koni s nějakým šroubovaným přívornáním. Nyní moravské listy katolické poukazují na ne-

upřímný humbuk těch, kteří pojednou rozpíjvali se chválou nad mužem, jehož za živa surově a nepoctivě pronásledovali. Agrární »Selské Listy« na př. pší o P. Šilingrovi, že byl vzorným pracovníkem, nadšeným vlastencem a člověkem skrz na skrz dobrým (č. 115.) To je pravda, že P. Šilinger takovým mužem byl. Ale jak o něm agrární tisk psal? Vezměte do rukou agrárníckou brožuru Matěje Nejezchleby »Klerikální strana ve světle pravdy« a tam najdete na str. 4., 6., 13., 15., 16., 30., 37., 38., 40., 41. a 58 nejhrubší výpady! Jak psali agrárníci — tedy strana p. Malíka — o P. Tom. Šilingrovi, dokazují tyto ukázky z agrární brožury: (4) P. Šilinger vykonával komando klerikálních vůdců — šlechtý! — (6) P. Šilinger horoval veřejně pro velkostatkáře — pro jejich pytel — což byl švindl, na nějž P. Šilinger povševení nepotřeboval. — (13) P. Šilinger řídil »Hlas« a nazván za to politickým páterem! — (15) P. Šilinger hlasoval proti dovozu cizího masa — a proto musel býti napaden! — (16) P. Šilinger bouchal do vlády na schůzích a proto zase musel býti zneuctěn v agr. brožuře! — (30) P. Šilinger prý hlasoval proti zemědělství. — (37) P. Šilinger je mnichem, je členem řádu Augustiniánů na Starém Brně, což mu vyčítáno a za hanu přikládáno. — (38) P. Šilinger tupen za to, že byl redaktorem »Hlasu«! — (40) P. Šilinger špiněn jako nerozumný poslanec! — (41) P. Šilinger tupen proto, že neschvaloval paracelní návrh socialisty Vaňka. — (58) P. Šilinger napadán, že hájil postátnění inspektorů. — Tento agrárníky tolik hanobený muž nazván po smrti své — agrárníckými »Sel. Listy« vzorným pracovníkem, nadšeným vlastencem a člověkem skrz na skrz dobrým! — Není to švindl, co pokrokaři s rolnictvem provádějí?

A zase barcelonský čin. Kříž, který stál na silnici vedoucí z Charvát do Olomouce, byl rozmlácen. Hořejší část, zhotovená ze silné litiny, byla uražena a rozbita na dva kusy. Tělo Kristovo bylo strčeno do bláta hlavou dolů. Jest věru poučeno, že toto vandalství na Moravě i v Čechách se množí právě po veliké řadě fanatických protikatolických schůzí.

Všelcos. Německá hospodářská škola ve Štítarech na Moravě měla v posledním škol. roce 10 žáků a k jich vyučování platí země 6 učitelů. — Frt. Subert-Spiegel, zemědělský nedávno v severočeském Benešově mezi Němci, odkázal svému rodnému městu Chocni 50.000 K na všeobecné dobročinné účely a 45.000 K na stavbu sirotčince. — Ruská vláda zakázala katolíkům na Rusi obřad řecko-katolický; venkovské obyvatelstvo jest prý snadno uváděno v omyl, ježto řecko-katolický obřad jest obřadem státní ruské církve orthodoxní velmi podobem. — Městská rada pražská uzavřela obec. výpůjčku 25 mil. korun u skupiny 7 bank, z nichž jest 6 německých. — Srbská vláda požádala Německo o odborníka, který by zreformoval srbskou poštu a telegraf — Výbuchem v dolu Universal v Cardiffu v Anglii uzavřeno v dolu na 380 horníků, na jejichž zachránění není naděje. Celkem zachránilo se 487 horníků. — Katolická církev v Srbsku bude docela samostatná a jen papežské stolici podřízena. Pro počátek bude v Srbsku (hlavně v novém) asi 20 katolických far, na něž budou vládnou povolání slovanští Františkáni z Bosny a Hercegoviny, kteří s pravoslavnými Srby v dobrém poměru žijí od Kosova. — Na středních školách v Uhrách bude místo latiny, která se posune do třetí vyšších, zavedena v nižších třídách němčina. — V Lipsku byl dopravní vůz cirkus Barnumova nárazem vozu elektr. dráhy roztržčen, při čemž 8 lidí z něho uteklo; 5 z nich bylo policií zastřeleno, dva zbylí. Šťěstí, že se vše odehrálo v noci. — Neznámí dravci ve štyrských Alpách, pustošící selská stáda dobytka jsou prý obyčejnými zdivočilými selskými psy. — V Saint Johnsu na Nov. Foundlandě byl na biskupa Marcha při bohoslužbách podniknut útok; biskup byl raněn koulí z revolveru.

Hledí se dědic. V roce 1899 zemřela na Král. Vinohradech p. Marie Suková, která učinila svými dědici několik příbuzných, mezi nimiž také Adolfa Čížka, pomocníka řeznického, který pracoval v různých místech v Čechách a také i v cizině. — Podíl, který Čížkovi připadl, činil tenkrát téměř K 30.000.—, avšak dědic tento dle poslední vůle jest oprávněn požítati pouze úroků z této sumy až do své smrti, po které mají připadnouti dvě třetiny příbuzným paní Marie Sukové a jedna třetina Ústřední Matici Školské v Praze. — Poněvadž Adolfa Čížek jest nezvěstný a bylo by třeba vyčkatí po případě 30 let, než by mohl býti prohlášen za mrtvého, a než by dědictví Ústřední Matici Školské připadlo, jest záhodno zjistiti v zájmu Adolfa Čížka, je-li živ a kde jest, i v zájmu Ústřední Matice Školské, zda snad není mrtev, aby právní tento poměr mohl býti urovnán. — Žádají se proto přátelé Ústřední Matice Školské, aby podali zprávu o Adolfu Čížkovi, kanceláři Ústřední Matice Školské v Praze I., Husova tř. č. 3.

Vlastní jste automobil uždědili po slanci? Napřed vltř, vzadu kotouče prachu a zápach benzínu. Věru není to žádný požitek jeti automobilem na výlet. Pár pěkných koní, nádherný landauer se skvostným postrojem docela jinak se vyjímá než těžkopádný automobil. A ta lehká, bezpečná jízda! A což teprve, když takové koně i s landaurem stojí pouze 1 korunu. To se to vesele jede! Za korunu být majitelem přímo knížecího landaueru, to stojí za to, aby se člověk o to pokusil. Zkuste své štěstí a kupte si za jednu korunu los ve prospěch české dětské nemocnice! Vykonáte tím též dobrý skutek!

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje
Bisk. tiskárna v Hradci Král.

(Zasláno.)

Velectěnému pánu p. J. Rehnovi v Kutné Hoře.

Děkuji Vám za dokonalou a zdařilou obnovu hlavního oltáře a zvláště za svědomité krásné vyzdobení jeho, jakož i za velice kulantní jednání a osobní dozor při všech pracích a přeji Vám dalšího zdaru.

Alots Peměkl,
farář ve Zruči n. Sázavou.

(Zasláno.)

Panu Bohumilu Bekovi,
majiteli řezbářského závodu v Kutné Hoře.

Farní úřad v Klíněch (Göhren) Rudohorí u Hor. Litvínova dosvědčuje tímto, že pan Boh. Bek, řezbář v Kutné Hoře, pro náš kostel patronátu Náboženské Matice s povolením c. k. místodržitelství a nejd. biskupské konsistoře v Litoměřicích a se schválením blahorod. pana konservátora Maxe šlechtice Loose, architekta v Teplicích, zhotovil nový Boží Hrob a jeskyni Lurdskou z krápníkového kamene za cenu velmi nízkou. Rovněž tělo Páně do Božího hrobu a sochu Panny Marie Lurdské 130 cm vysokou. Provedení svou krásou a umělostí každého překvapuje a proto s dobrým svědomím pilného a snaživého tohoto řezbáře všem doporučujeme.

Farní úřad Klíny.

Fr. Knotek,
farář.

MAGGIHO
dobrá uspomínka kuchyně

Víte již?

Také zelenina všeho druhu nabude obzvláště výtečné chuti, přidá-li se při úpravě několik kapek MAGGIHO koření.

MAGGIHO
dobrá uspomínka kuchyně

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a žlábk »Záštita« v Chrásti
u Chrástí.

Veškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné obšaré »Záštita«. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo kostelní, saračené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na »koušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčujte ve svém okolí!

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a biřmování, k misám a k velikonoční zpovědi, symbolické obrázky, obrázky svatých, modlitební knihy ve skvostných vazbách a různých cenách, **ružence**, obrázky v upomínku na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Jesle kostelní

úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby a d., dosud neupotřebené, prodávají se levně. —

Dotazy zodpoví

J. Honěk v Dobrušce.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě českoslovanských katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spirítistů	8
Z domácností sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. »	16
III. »	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spoličnosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přfrozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok professora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských misí	16
O duši lidské	8
Macchar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. misle	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

*Ideálem
každé
hospodyně*

*je
Singerův
šicí stroj.*

Nové speciální
přístroje pro potřebu v domácnosti. — Důkladné vyučení bezplatně.

SINGER Co. akciová společnost pro šicí stroje.
HRADEC KRÁLOVÉ, u labského mostu.

Arnošt z Pardubic.

O tomto prvním arcibi-
skupovi Pražském sepsal
histor. úvahu Jiří Šabala.

Stran 64. Cena pouze 16 h.

Objednávky vyřídí ihned
administrace „Časových
Úvah“ v Hradci Králové.

Obrázky svatých

v různých cenách, levně
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové (Adalbertinum).

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a vřelští poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Učně v z řádné rodiny za
mírných podmínek
— přijme —

Vojtěch Ráž,

obchod železem, koloniální a barvami v Hradci
Králové.

BYRRH

slisící a chuť povahu- výtečné nahořklé
sující francouzské **vino** příchuti, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinohrady č. 1004.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mydlářství a parfumerie v Hradci Králové.

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na sprá-
cování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrádkový ceník 1913-14.

Kupujeme různé kůže, kože-
šiny, králíčky.

Přichozím do Hradce Králové

odporúčujeme nákup

dobrých, levných

ve skladě kávy firmy

druhů kávy

Karel Kulík

v Hřtkově třídě
proti
hotelu „Merkur“.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(pretekolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, šarže ve Vyššíměstě)

doporučuje P. T. velekněží, duchovenstva
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a keřového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová a ušitá
se na požádání franco zašlou

Vklady přes 24.000.000.— K. — Akciový ka-
pítal 8.000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont směn. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12¹/₂ a od 2¹/₂—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysočany. Vklady na knížky **4³/₄ - 5¹/₄ %**
a běžné účty záručí **4³/₄ - 5¹/₄ %**
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Konfesií snášelivost.

Málokdy stoupalo surové útočení proti konfessi katolické v Čechách do výše tolik závažné, jako právě nyní. Jestliže se vyvine řetěz prudkých útoků již proto, že si dovolí katolíci zříditi někde konfesií školu na vlastní útraty, pak to zůstává na vždycky památným dokumentem doby. Proti konfessi katolické užívá se prostředků všech za pruvodu vrcholného fanatismu. Odvážil-li se hájiti kterýkoli katolík svůj světový názor, poukáže-li, že odpůrcové k vůli pohaně církev neomaleně falšují dějiny, nastane pokřik jako při požáru. Muž, který se brání, jest podvodně nazván útočníkem a klerikálem, který k národu nepatří. Každé konfessi popřávají radikálové svobodu, každý žid mu že pohodlně studovati a hájiti svůj Talmud. A řekne-li takový žid, že se hlásí k živlu českému, začne kolem něho oslavný tanec, i kdyby všechny své děti dal vzdělati na školách německých.

Svoboda katolictva jest ubijena bezohledně. Ke slovům našeho pana dopisovatele (v dnešních Volných listech) připojujeme některé doplňky. Jestliže kdosi napsal v »Nár. Listech«, že »reformace zapustila do duše a rozumu českého člověka prvky náboženské tolerance«, že náboženská svoboda »v naší zemi je domovem«, pak odhazuje jako bezcennou veteš nejjasnější dokumenty historické a zapovídá si sluch při hlučných svědectvích doby přítomné. Stará, vědou odbytá fráse českých evangeliků panuje dále přes to, že historie mluví o celých řekách krve, které prolilo v Čechách právě sektářství.

Náboženský klid panoval v Čechách přece právě ve století XIV., v době předhusitské. Potom však byly pobíjeny tisíce kněží a mnichů a desettisíce katolických lidí výhradně proto, že se nechtěly přidati k sektářství husitskému. Husité to byli, kteří pronásledovali svépou inkvisicí České bratry. Později mocní lutheráné vyháněli kněze jak husitské tak katolické. Zkrátka v Čechách nikdy neodehrálo se tolik krvavých násilných scén pro různost náboženských názorů, jako právě po příchodu husitství a protestantství. To jest přece nyní tolik známo, že jen ignorant se ještě odváží tak směle převraceti historickou pravdu na ruby. A nyní? Radikální živly dávají katolickému katechismu bezohlednou výpověď ze škol, vyhazují z národních spolků katolíky, bránící se proti nejsurovějšímu štvání, útočí cholericky proti Božství Kristovu, spílají katolíkům, kteří nechtějí odpadnouti. Za takých okolností nutno nazvati křiklavým přebarvováním skutečnosti, jestliže někdo řekne, že jest u nás domovem náboženská svoboda.

Nejnovější doklady, jak se u nás pojímá náboženská tolerance! Na slavnosti německo-evangelického »Bundu« ve Warnsdorfu pravil superintendent dr. Gummi, že Řím jest největší nepřítel pravdy a křesťanství. Tato slova dal provokátér zvětšiti i tiskem. Kdo promluví lež tak bezcharakterní, má při nejmenším dokázati, že církev činí si ve svých spisech tak bohopustý posměch z osoby Kristovy jako zednáři, že docela popírá existenci historické osobnosti Kristovy, a dále že katolický katechismus, obsahující hlavní body zásad a snah církevních, jest pravým opakem zásad evangelia. Toho však onen superintendent nedokázal nikdy, zato však volnoumyšlenkářský katechismus obsahuje všechny ty protikřesťanské body. Ihlal tudíž superintendent vědomě, když házel vlastnosti zarytých nepřátel evangelia na krk církve. A kdyby takovou štvavou větu zvláště katolická intelligence přijala mlčky, pak by mohl důsledně každý protestantský stoupenc Jathův nazvati katolické intelligenty bezcharakterními občany, kteří sice tvrdí, že vyznávají evangelium, ale zatím jsou v táboře »největších nepřátel křesťanských«. Výpadek superintendentův neznamena boj o idey, nýbrž dotýká se přímo charakteru vyznavačů určité konfesse, znamená svévolné rozpoutání náboženských štvání. Kdyby se odvážil vynikající katolický hierarcha podobně zaútočiti proti náboženské společnosti židovské nebo evangelické, ozvaly by se hřimavé projevy odporu, zesílené pomocníky pokrokařskými. Proto však, že se proti takové pohaně ozval litoměřický ordinariát a že dr. Gummi dostal od ministerstva vyučování pouhou výstrahu, již se pokrokový tisk velice rozčiluje. Jest slopý k tomu faktu, kdo v této aféře jest usvědčen jako notorický lhář a štvák. Ale naopak, štváci jsou dle pokrokové logiky zas a zas — katolíci, kteří se proti štvavému útoku hájí. »Osvěta Lidu« na př. dne 15. t. m. nazývá neomalený útok superintendentův »věcnou a střízlivou kritikou Říma«. Vynucené obraně katolictva přezdívá »denunciaci« a dodává: »K národnostním třenicím vyvolati ještě třenic konfesií, to by ještě scházelo!« Jako by sám protestantský hierarcha nevypálil ránu dělovou!

Inu ovšem — kde si katolíci nechají po hlavách šlapat, kde nechají tupiti své poctivé matky pro jejich návštěvu kostela, pro růženec atd., tam

náboženských třenic není. Kdo jest úplně tupý k urážce své konfesse, dokazuje, že se vlastně nehlásí k žádné stávající pozitivní věrouce. Na takových místech jest naprostý klid, i když žid užívající modlicích řemínků se o katolíky otírá jako o zpátečníky. Ale zároveň se naskytá otázka, jakou vážnost mohou míti radikální útočníci ke katolíkům, kteří bez hlesu snášejí pohany, dotýkající se přímo jejich charakteru. Až by někdo tak tupil před Sokolem obec Sokolskou, řeklo by se právem: »Chceš-li býti pokládán za muže charakterního, buď se svého tábora zastaň anebo vystup. Z takové situace není jiného čestného východu.«

Jak vládne na základě husitství úplná náboženská tolerance, dokazují také tyto nedávné řádky »Času«, vyrobené v Nemyčevsi: »Upozorňujeme tímto veřejně širší kruhy, zvláště představenstvo sokolské župy Čížkovy na výsledek voleb funkcionářů tělocvičné jednoty Sokol pro Nemyčevs a okolí. Mimo jiné zvoleni byli dva inteligenti, vydávající se za pokrokovce, ale jsou ve službách klerikalismu. Sluší jim to pěkně za varhanami, nejvíce však na procesích s hlavami obnaženými. O pevném základu přesvědčení se jim ani nezdá. Jest tedy na představenstvu sokolské župy Čížkovy, aby poměry ty byly zlepšeny odstraněním těchto dvou učitelů.«

Tedy pokrokový kolovrátek píská starou písničku: Kdo hrá na varhany, kdo se účastní katolických bohoslužeb, jest klerikál, nemůže býti účastníkem pokroku, nemá skutečného přesvědčení — zkrátka jest člověkem bezcharakterním. Zato však ani jedinou větou nenaznačili pokrokaři, že byli a jsou lidmi bezcharakterními ti švindlíři protestantští, kteří utloukali dějiny Tomkova a Palackého dlouholetým odporčováním a šířením podvodného pamfletu »Poggiova«.

Tu tedy vidíme »náboženskou toleranci« moderních radikálů v nejodpornější podobě. Taková »tolerance« dovede vpašovat slovům jiný význam, zachází s logikou jako s pružným kaučukem, převrací směle nejjasnější pojmy, jen aby rafinovaným způsobem ranila katolíky.

Přečtete a dobře uschovejte tento inserát — bude vám hoed anebo později jistě potřeby.

Kancelář „LABOR“

insertní kancelář, přijímá inserty do všech časopisů domácích i zahraničních za velmi značných výhod. — Sprostředkuje účinný a čilý styk mezi inserenty a konsumenty. — Nabízí svoje služby v různých záležitostech životních. — Máte v Praze nějaké soukromé anebo úřední řízení aneb pochůzku u různých úřadů, peněžních ústavů, pojišťoven atd. atd.? Chcete se dát nejvýhodněji pojistit? — Chcete se dozvědět o té neb oné věci poctivou pravdu? Hledáte pro někoho nějaké vhodné místo? Chcete koupit nějaký předmět ať již z kteréhokoliv oboru anebo realitu koupit nebo prodat? Hledáte nějakou osobu v Praze, v Čechách nebo v cizině? Máte nějaký spor? Chcete vymáhat dlužní třebas i dubiosní pohledávky? Hledáte svědomitého právního zástupce nebo lékaře? atd. atd. atd. — **Jedním slovem: navíte-li si v některé věci rady — obraťte se s důvěrou na naši kancelář.** — Nezaplatný poplatek 1 kor. buď poštov. poukázku anebo ve známkách dlužno zaslati předem. — **Křesťanský ústav.** — Ušetříte mnoho výloh zbytečných cest atd.

Pište ihned: Kancelář „LABOR“, Praha-II., Vladislavova ulice č. 1477.

Kulturní jiskry.

Studie a texty k náboženským dějinám českým. Ačkoli vážní odborníci vědecky zpřetrhali tolik vláken starých liberálních fantasií o době husitské, přece i čas nynější jest velice úrodný na romantické fantasie, které plynou kolem nově zjištěných fakt jako slépe. »Historické« romány, které jsou hotovým paskvilem na ducha českých dějin, které přímo cynicky karikují českou minulost, jsou dále hltány. A tady jest hlavní škola novohusitských romantiků, kterým jest vážné studium nových historických úvah nepohodlné. Byrokratická netečnost jest závadou v získávání samostatného úsudku. — Zato však čeští katolíci neodдали se lacinému blouznění, vydávali o husitské době již dávno díla ceny trvalé a nyní pokračují.

Práce katolických autorů není ještě oficiálními představiteli národa doceněna, třebaže vynikající odborníci (i smýšlení nekatolického) nejednou vzdali katolické práci zaslouženou chválu. Dema-

gogové udržují širé vrstvy při rozbledlé lyrice, strachují se, aby skutečné lidové uvědomění neukázalo sobecké politice řemeslných štváců dvře. Leč přijde doba, kdy se dostane stanovisku katolickému, opřenému o výrazné dokumenty, satisfakce přiměřené. Již nyní ukazují se zřetelně známky, protože pravda nemůže býti vězněna věčně. Profesori universitní snášejí nové doklady k tomu, co katolíci hlásali již dávno, naši odpurci bojí se šířiti mezi lid takové švindly, jakými bezuzdně ke konci minulého století lid mámili.

Katolíci pokračují. Dr. Jan Sedlák otevřel nové obzory, přinesl takové nové příspěvky k charakteristice Husa a jeho odpurci, že přední znalci přijali jeho výzkumy s velikou pochvalou. Dr. Sedlák postupuje cestou přesně vědeckou, nikde ho nezahlubíte při stranné zaujatosti. Dokumenty tohoto vědce vrhají tak mohutné paprsky do doby Husovy, že blikavá světélka radikálních lucerniček zanikají. K tomu podjal se Dr. Sedlák nové práce velice záslužné. Leží před námi objemné 1. číslo »Studii a textů k náboženským dějinám českým«, vyšlé redakcí téhož učence. Redaktor sám uveřejňuje zde nové studie a texty k životopisu Husovu. Podány jsou zde literární a jiné zprávy. Jest nutno, aby se tento podnik těšil pilné pozornosti a podpoře netoliko kruhu katolických, ale všech Čechů vůbec, kteří se zajímají o správnou charakteristiku dějin českých opravdově. Patrně, že »Matice Cyrillo-Methodějská«, která poskytuje časopisu tomu značnou hmotnou podporu, má veliký význam pro všenárodní potřeby českého lidu, třebaže se nad ní chmuřily pokrokové brvy jako nad instituci »klerikální« s pověřeným předávkem. Časopis vychází čtvrtletně o 8—10 tiskových arších. Celoroční předplatné činí 10 K a zasílá se administraci v Olomouci, Dolní náměstí č. 17. Přijeme hojnost zdaru na další cestě.

»Studentské Hlídky«, listu katolického studentstva, vyšlo právě 1. číslo roč. VI. Z obsahu uvádím: Prázdninová reminiscence — Idea svatováclavská — Laboremus — Student a alkohol — Naše hnutí na středních školách — O sociální výchově a tendenci — Několik myšlenek z přednášek Bedř. Ozanama k posluchačům universitním — 60. sjezd katolíků Německa — Pohledy do života některých slavných mužů českých — Přehled — Příloha Jitro. — Předplatné ročně pro studenty pouze 2 K, pro nestudenty 3 K. Žádejte číslo na ukázkou! Adresa: Administrace »Studentská Hlídka«, Praha-II., Voršílská 1.

Na obranu monismu vystoupil proti rektoru university Marešovi v soc. dem. »Akademii« F. V. Krejčí. Ale vystoupení dopadlo nešťastně. Již tolik Ostwalda nehájil, naopak prohlásil, že akce soc. dem. monistů českých nemá za jediný theoretický podklad Ostwaldovu nauku, že se o ni zvláště neopírá. (Tedy německá modla se kácí až příliš brzy v prach.) Prý Ostwald sám ještě není všechen německý monismus. Krejčí praví: »Domnívá-li se prof. Mareš, že . . . rozdrtil na prach celou mohutnou stavbu Ostwaldovy energetické filosofie, budiž, ale proti monismu jakožto metodě a filosofickému principu nedokázal tím pranic.« Prý pojem monismu jest starý, jeho obsah záleží na povaze člověka, pojímá-li monism fyzikálně nebo idealisticky, duchovně, ethicky, po případě i básnicky.

Dle toho by byl monism všecko a nic, jak si jej kdo představí. Tak široký pojem znamená větrnou frási. Dobudu-li zrnko skutečné pravdy fyzikálně, pak přece i s jiných hledisek správných musím k téže pravdě dojíti. Taktika F. V. Krejčího nahraňuje nedostatek věcných poznání povětrnou frásí, která neznamena nic určitého. Jestliže myšlenka monismu jest skutečně vědecká, proč vzhledem k velikému svému stáří přes všechny pokusy ani o krok ve sféře skutečné vědy dosud nepostoupila?

Mareš odpovídá v »Přehledu« (10. října) takto: »Odmítám monism uznávající za monon (jediné), t. j. za absolutné, jediné skutečno a základ všech zjevů fyzikální veličinu, ať hmotu nebo energii. Mezi monismem fyzikálním a monismem duchovým jest nesrovnatelná propast, přes kterou byl marně budován most dualismu. A tak i ona touha monistů po synthesi (složení různého v jednotu) a vyrovnání ustrnula nad touto propastí.« Jaký tedy určitý, věcný obsah má slovo monism, jestliže jest pečetičkou pojmu nejružnějších?

Mareš pokračuje: »O monismu duchovém jsme zatím ještě vůbec nemluvíli. Přes to podkládá mi F. V. Krejčí úmysl odpravit monism jako »princip a metodu« vůbec. Z tohoto úmyslu chce mne usvědčiti tím, že prý zamítám Ostwaldovu nauku za tím zjevným účelem, abych na ní demonstroval (ukazoval) nedostatečnost poznání přírodovědeckého, ba vědeckého vůbec . . . a proto že je třeba náboženství. A tu vznáší proti mně F. V. Krejčí těžké obvinění: »Neslyšíme toto tvrzení poprvé ani od prof. Mareše, ani z našich universitních kruhů vůbec. Naopak, patří již k zvláštním českým specialitám, že odnikud neslyšíme tolik skeptických hlasů proti vědeckému poznání jako od na-

šich vědci a nikdo nám tak naléhavě nedokazuje potřebu náboženství jako někteří naši učitelé filosofie. Jinde považují přírodovědci a filosofové za svou kulturní povinnost hájit právě naopak zájem vědy a filosofie proti náboženským dogmatům. U nás je jinak a námi laikům je tak uložen prapodivný úkol: zastávat se vědy proti vědcům a filosofie proti filosofům. Toto obvinění, rozšířené přese mně na universitu vůbec, jest poněkud všetečné. Průkaz nedostatečnosti přírodovědeckého poznání k životu a ethic. kultuře neznamená znehodnocení vědeckého poznání vůbec, jako neznamená uznání potřebu náboženství, vydání zájmy vědy a filosofie v šanc náboženským dogmatům. **Lalkům třeba předně dobře rozlišovat pojmy, než počnou zastávat vědu proti vědcům.** Těmto náleží držeti vědecké poznání v mezích jeho určení a jeho možností, aby se od něho neočekávalo více, než může dáti, a **nevnikala tak mezi lid vědecká pověra, která není o nic lepší než pověra náboženská.**

F. V. Krejčí činí, jakoby chtěl zastat se vědy proti mně, vědci, hlásajícímu skepsi proti vědeckému poznání. Skutečně však dává mi za pravdu v tom, že věda není s úkoly, které ji ukládá vědecký monismus. Leč Krejčí praví, že tam, kde přestává poznání hmoty a jejích zákonů, musí nastoupiti poznání duchové. Ale Mareš brý mluví tak, jakoby zahrhoval i filosofii, jest dvojitý člověk, vědec a člověk náboženský: chybí mu třetí, který by oba tyto sloučil: filosof.

Mareš odpovídá: »Propaganda monismu směřuje zřejmě k náhradě náboženství vědeckým poznáním, doplněným naturfilosofií. Sám F. V. Krejčí ukázal přece na pouhý nevěry, v níž nelze žiti, na potřebu nové víry, třeba už ne náboženské, na neplodnost ateismu, na city nové zbožnosti a víry, na žiznici srdce, čekající a hledající. To vše značí potřebu náboženskou, leda bychom pojeví náboženství nechali rozplynouti ve filosofii. Záleží na tom, co chceme rozuměti náboženstvím a co filosofii. . . . Vždycky však vztahuje se filosofie ku poznání a jest sama činnost výlučně intelektuální (rozumová), **nezavazující cit a vůli k ničemu.** Filosof není povinen uváděti svou filosofii ve skutečný život; může filosofovati o ethice, nemůže však zavazovati cit a vůli k mravnímu smýšlení a jednání. Náboženství však zavazuje cit a vůli, zcela nezávisle na intelektu a na poznání. . . . člověk cítí se zavázán k mravnímu smýšlení a jednání v jakémisi nadosobním zájmu vyššího řádu. . . . Nahraditi tuto závaznost, spočívající na citu, na víře a tužbě, poznáním, vědeckým a filosofickým, znamenalo by rozvázat ji, ježto **právě poznání, vůbec nezavazuje.** Ateism, materialism, monism, jakýkoli — ism rozváže pouta religionu (spojení s Bohem) jistě.«

Krejčí praví: »Moderní člověk nevěří v božstva, ale věří v nekonečnost vesmíru a ve věčnost života. Tyto pomysly jsou nám nezbytny a těch nám žádná exaktní věda nemůže vyvrátiti.«

Odpověď Marešova: »Zavazují tyto pomysly lidskou mysl k mravnímu smýšlení a jednání? A na čem jsou založeny, jde-li jen o to, že jich exaktní věda nemůže vyvrátiti? A co soudí filosofie o pomyslech nekonečnosti a věčnosti?« — Otázky Marešovy velice bodají. Vždyť na př. právě vědecké myšlení dokázalo, že nekonečnost prostoru jest velkým klamem. Ale Krejčí, který tolik bojuje proti pozitivní víře náboženské, ihned jest hotov věřiti výplodu bujné, nevědecké fantazie.

Byl již nejvyšší čas, aby vážní odborníci promluvili k širším vrstvám, kam až sahá vědecké poznání a aby omezení břídlícké útoky proti náboženským konfessím. Dilettanti a demagogové, nejsou-li pod důkladnou kontrolou skutečných vědců, strhají velmi snadno širé, prostomyslné davy do propasti duševních zmatků a točí jimi dle libovůle pod štítem modernosti jako dřevěnými koly na kolotoči.

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 183.

Vklady na knížky
5% 5 1/4% 5 1/2%
dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Neobratná hospodářská svépomoc. Vláda musí se jen útrpně usmívat k harašivým pokřikům těch pokrokových finančníků, kteří při národní svépomoci projevují úžasnou neobratnost. Usmívá se, když vyplácí obrovské subvence na podniky souchotinářské, protože za podpory žádá pak důrazně na říšské radě ústupnost v záležitostech nejvážnějších, jež se týkají životních zájmů našeho národa. Strana agrární přivlekla do družstevního ruchu na Moravě velikým nátlakem i ty lnáře, kteří hospodářskému věhlasu agrárních velikášů nedůvěřovali naprosto. Katolické »Selské Hlasy« již předem poukazovaly na veliké slabiny nového organizování, ale jejich varovný hlas byl přehlušen radikálním křikem. Nyní se družstva topí k rado-

sti německých židů v dluzích. Družstevní tírny na západní Moravě také nemají ani dostatečné zásoby lnu k zpracování, protože v tom kraji se seje lnu čím dále méně. Družstevní tírna ve Výprachticích pozbyla v posledním roce 23 podílů. Rok 1912—13 končí značnou ztrátou. Tírna v Jakubíně má ztrátu 2486 K 71 h. Jakubinské družstvo prodělovalo za jediný rok všechny své podíly. Družstevní tírna v Písečném má letos deficit 3762 K 27 h. Z tírny v Božejově vystoupilo 19 členů s 92 podíly. Z tírny ve St. Říši vystoupili členové se 6 podíly. Budovy a stroje stály na 70.000 K, na podílech bylo složeno pouze 5560 K. Proto také poslanec Staněk, který toto družstevnictví uvedl do pohybu, ve svých velikých úzkostech leze znovu k vládě o pomoc, třebaže mu již tato poskytla na motouzárnu a k jiným účelům družstevnickým skoro dvě stě tisíc korun.

Dopravní poměry v obvodu komory liberecké. Nutno uznati, že Obchodní, živnostenská a průmyslová Ústředna v Hradci Králové mnoho přispěla zvláště v dopravě železniční, poštovní a telegrafní a ne v poslední řadě telefonní za své žleté činnosti svým bdělým sledováním poměrů, iniciativním podáváním návrhů a energickým vystupováním proti nepořádkům, k odstranění aspoň nejklíčavějších nedostatků. Přes to však přítomný stav dopravních zařízení a jejich provozu je na četných místech a v mnohých směrech tak žalostný, že bude vyžadovati ještě mnoho vytrvalé práce, než vedení dotčených podniků budou přesvědčena o nezbytnosti nápravy, v první řadě ovšem na prospěch podniků samých. K tomu je potřebí soustředění všech stesků v naší Ústředně, které nesmějí ujiti ani ojedinele podávané stížnosti, jež přirozeně zapadnou bez ohlasu. Vyzýváme tudíž všechny interesity, jak korporace, tak jednotlivé firmy, aby pokud tak dosud nečinily, všechny stížnosti, žádosti a návrhy na ředitelství drah, dále pošt a telegrafii podávané, v opise předkládaly a každý případ shledaných nedostatků a závad okamžitě oznamovaly Obchodní, živnostenské a průmyslové ústředně v Hradci Králové.

Ze zemského pojišťovacího fondu císaře Františka Josefa I. V poslední schůzi ředitelství dne 29. září 1913 vyřízeno dalších 838 přihlášek, čímž dostoupil počet všech pojištěnců výše 70.609. K výplatě povoleno dalších 35 důchodů penízem 5320 K 17 h, takže počet rent vyplácených penízem 356.513 K 17 h, činí koncem září 1913 již 1872.

Z nadlešovacího fondu živnostenského dostalo se 100 procentního zvýšení důchodů během r. 1913 dalším 106 živnostníkům a pěti pojištěncům, kteří stali se k vřdělku předčasně nezpůsobilými, byly renty značně zvýšeny z bonifikačního fondu všeobecného.

Kdo by zajímal se o lidumilné snahy král. české zemské pojišťovny starobní, dopiš si na kancelář Zemského pojišťovacího fondu v Praze III., u Montagů, která s ochotou zcela bezplatně každému na požádání zašle zevrubná poučení tištěná s tabulkami důchodovými i vzroce přihlášek se složenými lístky.

Dokonalé opravy a pozlacování
otlárů, kazatelen, soch atd.

provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlacovačství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skládě křídle náhrobní, nástěnné a všeho druhu rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze: Sebrané spisy Václ. Špačka, díl X., obsahují dosud 137 roztomilých povídek lidových. Cena deseti dílů 22.20 K. — Český jinoch. Měsíčník pro dospělejší mládež. Řídí V. Müller. Roč. předplatné 2 K. Nový, 19. ročník ve zvětšeném formátu s rozšířeným obsahem. — Rájská zahrádka. Pro školní děti. Vychází desetkrát za rok za roč. předplatné 1.60 K. Řídí J. Bartoň. Roč. 23., čís. 1. — Poklad věčících. Lidový měsíčník k učení Nejm. Svátosti Oháňní. Řídí P. Š. Švec. Roč. 14., čís. 10. a 11. Roč. předplatné 1.50 K. — Řeči nedělní a sváteční. Napsal E. Žák. Díl II., seš. 15. a 16. za 1 K.

Z nakladatelství knihtiskárny benediktinské v Brně: Hlídka. Vědecká revue. Řídí dr. P. Vychodil. Roč. 30., seš. 10. Roční předplatné 10 K. — Škola Božského Srdce Páně. Měsíční list pro katolíky. Řídí P. Petr Hlobil. Ročník 47., číslo 10. Roční předplatné 3.20 K. — Květy Mariánské. Ročník 30., čís. 10. Pořádá P. K. Lux. Roční předpl. 1.60 K.

Nákladem R. Prombergera v Olomouci: Kazatel. Homiletický čtvrtletník. Pořádá F. Jirásko, professor v N.

Pace. — Roč. 20., čís. 4. Roč. předplatné 7 K. — Výtah z branných předpisů ku provádění z r. 1912, obsahující pojednání o veškerých výhodách v plnění branné povinnosti, o dovoleném vstupu do vojska atd. Sestavil M. Balák. Cena 80 hal. — Moravsko-slezské kroniky roč. 24., sv. 6.: Černý chléb (Dokonč.). Ze šalandy. Uspóřádal P. Bukovský. Předplatné na 6 svazků roč. 3 K.

Z nakladatelství Matice Cyrillo-Methodějské v Olomouci: Pán přichází. Měsíčník katol. mládeže. Řídí P. E. Soukup. Roč. 1., čís. 1. Sešit za 2 hal. — Studie a texty k náboženským dějinám českým. Roč. I., čís. 1. Řídí dr. J. Sedlák. Bude vycházeti čtvrtletně za roč. předplatné 10 K.

Kvítky. Obrázkový časopis školní mládeže. Roč. 6., čís. 1. Vychází desetkrát ročně. Předplatné 90 hal. Předplatitelé dostávají zdarma jako premii Kalendář českých dětek. —

Vlast. Časopis pro poučení a zábavu. Řídí Tomáš Škrdl. Roč. 30., čís. 1. Roční předplatné 20 K. Nákladem družstva Vlast v Praze.

Cyril. Časopis pro katol. hudbu posvátnou v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Organ a majetek Obecné jednoty Cyrillské. Řídí Dob. Orel. »Cyril« vychází měsíčně mimo prázdniny. Roční předplatné 5 K přijímá Obecná Jednota Cyrillská v Praze-II.

Časopis katol. duchovenstva. Řídí dč. F. Kryštůfek, J. Tumpach a A. Podlaha. Roč. 54., seš. 9. Roč. předplatné 9 K. Nákladem kníž. arciknihkárny v Praze.

V záři kříže. Básně. Napsal Klemens Mariánský. Cena 2.50 K. Nákladem autora.

Věvec vavřínový. Sebraných spisů V. Vlčka seš. 19.—24. po 24 hal. Nákladem Vaňka a Votavy na Smíchově.

Ve službách královny. Věstník Mariánských družin. Roč. VI., čís. 5. a 6. Řídí P. J. Rybák T. J. Nákladem »Věstníku« v Praze-II. Roč. předplatné 2 K.

Studentská Hlídka. List katol. studentstva. Vychází každý měsíc kromě prázdnin. Roční předpl. pro studenty 2 K, pro nestudenty 3 K. Administrace v Praze-II., Voršílská ul. 1.

Eva. Ženský měsíčník pro umění, vzdělání, zábavu a ženské soc. otázky. S přílohou Katol. učitelka. Roč. X., čís. 10. Řídí P. L. Zamykal. Roční předpl. 3 K. Administrace v Olomouci.

Archa. Vychází měsíčně za roční předplatné 6 K. Vydává K. Dostál-Lutinov v Prostějově. Roč. I., čís. 11.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Pořádají Msgr. dr. C. Stojan a A. Jašek v Kroměříži. Roč. 4., čís. 10. Roč. předplatné na 12 čísel 1.50 K.

Meliorace, humoreska od F. P. Vožického, s ilustracemi od K. Nejedlého. V komisi knihkupectví Zmatlík a Palíčka v Praze-VII. Cena 1 K.

Sedlák Büttner. Román. Napsal šl. Polenz. Seš. 10. až 14. po 20 hal. Nákladem Em. Šolce v Karlíně.

Nákladem J. Liebicha v Praze-II.: Školská Revue, měsíčník. Roč. I., čís. 1. Roč. předplatné 7 K. — Peněžní Revue, čtrnáctidenník. Roč. předpl. 10 K.

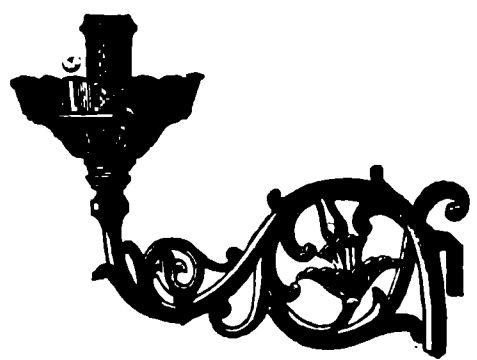
Tunel. Román. B. Kellermannů. Přeložil B. Jirsík. Nákladem J. R. Vilímka v Praze. Cena 1 K.

»Český Svět«. Čís. 6. našeho předního ilustrovaného týdeníku překypuje opět svým velkým bohatstvím obrazů a elegantní, ladnou úpravou zevní. Časopis »Český Svět« přináší stále svých plných 26 stran obsahu, nepočítaje v to část insertní. Jeho literární příspěvky belletristické a kulturně historické drobnosti sledují dle možnosti nové zjevy a události i na tomto poli stojí na výši doby.

Zal. 1805.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karls Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby kotelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg. předpisů ve vlastní moderně vybavené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Račte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

Novinka! Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky
CREDO
s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.
Převéďte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle
HUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Přihod 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matioi C M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinec podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

Pro zasmání.

Automobilista: »Včera jsem měl velkou smůlu. Přel-
jel jsem jednoho chodce. Ale bolest obrátila se brzy v
radost. Když poražený ubožák se probral ze mdlob,
poznal ve mně svého bývalého žáka Ani nevě-
řte, jak velkou měl starý pán radost.«

Kapucín platil v nádražní restauraci svůj oběd.
Lajtnant, který seděl naproti, prohodil: »Kdybych tak
měl vaše peníze!« — Kapucín: »A já bych si zase přál
míti váš vtip.« — Lajtnant: »Co bychom pak měli do-
hromady?« — Kapucín: »Oba nic.«

První klepna: »O minulosti paní tajemníkové trou-
se věci velice nepěkné.« — Druhá: »Však bych mohla
sama velmi mnoho dokázané pravdy povědět — ale
nechci hasit, co mně nepálí. Já jsem totiž byla odsouzena
už jednou pro kritiku paní tajemníkové k pokutě.«

Mladá paní: »Dnes, mužičku, jsem všecko sama na-
koupila, upravila, celý oběd jsem sama uvařila.« — Man-
žel: »Tedy si to všecko hezky sněd sama.«

Soudce k žalujícímu hostinskému: »Pamatujte
se dobře, jakými slovy jste upomínal v dopise svého
dlužníka?« — »Bodejť že, vždyť mám opis. Zvykl jsem
si vůbec všecko psát dvakrát.« — »No — tohle vám vě-
řím i bez dušování.«

Ministr vojenství uvažuje: »Tedy př. r. 1970 již ne-
bude na zemi žádného železa. Ale to nevadí ani v nej-
menším, vždyť se kanony vyrábějí z bronzu.«

Dva důstojníci se vsadili, kdo má hloupějšího slu-
hu. K vůli okamžitému důkazu řekl první: »Bedrníku,
jdu se podívat do kasáren, zda tam nejsem.« — Sluha
se vrátil se zvěstí: »Poslušně hlásím, pane hejtmane,
že tam nejsem.« — Druhý důstojník řekl svému buršovi:
»Kalino, tuhle mají jednu korunu. Jdu koupit za ko-
runu láhev vína a za korunu suchary.« Kalina se vrátil
rozpačitě. »Kde jsou suchary a víno?« tážal se hejtmán
přísně. — »Poslušně hlásím, že nevím, za kterou korunu
mám koupit víno a za kterou suchary.«

V bavorské vsi poslal učitel školního chlapce k fa-
ráři s jakousi zprávou. Připomenul mu: »Bude-li fara
zavřena, musíš silně zazvonit.« — Hoč skutečně ne-
mohl dvéře otevřít. Protože však hned vedle fary byla
otevřena zvonice, vběhl tam a chopil se nejbližšího pro-
vazu. Při neumělému tahání srdce zvonu bilo jen na
jednu stranu, tak že se celá ves sbíhala s otázkou, jaký
ohněl to »šturmování« zvěstuje. Když se vysvětlil omyl,
omlouval se hoch plačky, že mu nikdo neřekl, k čemu
slouží drát u dveří fary.

Učitel vysvětloval, že bílá barva značí radost. »Na
př. nevěsta jede do kostela v bílém úboru na znamení
radosti.« — Malý František zdvihl ruku: »Dobře, pane
učiteli, ale proč jenom právě ženich jede v šatech, čer-
ných?«

Karlíček žádal v krámě za dvacetihálť oleje. O-
patrný kupec, který své zákazníky dobře znal, ptal se:
»A neseš zároveň dvacetihálť?« — »I ba jo.« — Nato
kupec do láhve nalil žádaného oleje. »A teď mi dej ty
peníze.« — »Ach já — vy jste jich ještě nenašel? Ma-
minka dala ten peníz na dno láhve, abych to neztratil.«

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

V Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5½ - 5½%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont smének a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy. ➡
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skřínkách,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

**klobouky z nejjem. zajecí
srsti, CUPIDO**

Měkké klobouky směs bobroviny se
zajecí srstí, **BORSALINO**

Tuhé i měkké
klobouky z nejjemnější česané
vlny, **ELITE** a **CHIC**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařezů:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Umělecký křesť.
Pro malbu na sklo

E. Škarda, Brno,

zhotovuje a dodává malované
okna církevní v křesť. pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaičového do nejho-
dovnějšího provedení figurálního,
dodává tuto i s železnou kon-
strukcí vlastní výroby, ochranné
stěny a vše zaručenou uměle-
ckou a vše zaručenou uměle-
ckou. Malování skleně pro fa-
rany, křesť. cesty atd.
Křesť. rozptyly i od-
borná rada zdarma.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vláknových látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná usnadnění svidění z kruhů vele-
dět. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učím, prosím, malou objednávku na
zkušku.

Volejemné látky na taláry.

Tak na splátky bez zvýšení cen!

Stanislav Jirásek

v Hradci Králové, 138, doporučuje velelíst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířoty a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem ➡
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, oltáře, mon-
stran., křesťanské atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 44.

Předplatné na čtvrt roku 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 31. října 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Hroby.

Blíží se den Dušiček, chvíle, kdy si člověk připomíná vratkost všeho lidského, zánik smělých snů pozemských, malomoc hrdých vzmachů, závislost úspěchu všeho snažení na vůli Boží. K tomuto dni však se i druží den Všechny Svátých, abychom si připomenuli, jak i tvor odvislý, nestatečný jest povznesen k veliké slávě silou Všemohoucího. Zánik, smrt, nad níž se tolik lká, milosti Boží stává se branou k triumfálnímu vjezdu do života nejblazeštějšího. Hrob tají v sobě život nový, vítězný, jako ledová púda hostí ve skrytých semenech zárodky bujných květů jarních.

Hroby neznamenaí tedy pro křesťana jenom žal, ale zároveň blahou nadějí, kterou utvrzují slova Kristova: »Já jsem vzkříšení a život.«

A jako hroby obyčejné katolíka příliš nelekají, tak také ho nezmate snadno poukazování na hroby veliké. »Vizte«, smějí se protivníci, »v Portugalsku připraven klerikálum hrob.« Leč tu odpovídáme, že trpitelé uchvátí svou stálostí daleko větší davy než dobře situovaní řečníci, jichž nikdo nepronásleduje. V hrobě portugalském ozývá se život, jemuž nedovedou zednáři ústa ucpati sebe větším šířením falešných zpráv. Veřejnost stále určitěji se dovídá, jak vyhlíží svoboda rázu portugalského. Nad ní spráskli rukama docela i ti lidé, kteří se dali vládati do tábora volnomyšlenkářského proto, že neznali rafinované despotie portugalských zednářů.

»La Croix« sděluje zprávy velice poučné. Dr. Alfonso Costa nedávno prohlásil, že konečně odstraní státní schodek. Leč sami radikální Portugalci mu nevěří, naopak dokazují, že jest schodek větší než dříve a že se blíží státní krach. Fingovaná statistika zmáta pouze ignoranty. Costa prohlásoval, že celý sklep jesuitského kláštera v Campolidu byl podkopán celou sítí podzemních chodeb. Zatím však se dokázalo, že 30 klm kolem dokola vůbec žádné podzemní chodby není. Ředitel státního vězení v Lissabonu lhal vůči časopisu »Times«, že vězňové jemu svěřeni by první protestovali proti podezřívání, že se na nich páší ukrutnosti. Leč jeden ubožák (José de Mascasenhans) z vězení odeslal mohutný protest proti katanství, jež se na věznicích páše. R. 1912 byl uvězněn bývalý ministr José de Azevedo jen proto, že ve psaní zaslaném přátelům do Brazílie se odvážil kritisovati poměry v republice. Nikde se tak drze a hromadně totiž neporušuje listovní tajemství, jako! od zednářské republiky. Kdž monarchické listy zastaveny, kdž za velikých nepokojů vláda svými telegramy lhal, že v Portugalsku jest klid, poznával každý nepředpojatý člověk, jak se hledí vyhnouti zednářské vládě hrobu posledními prostředky: lži a podvodem.

Taková vláda padnouti konečně musí, ustoupí živlům poctivějším a církev bude se dále šířiti v celém světě nad čerstvým rokem jejím. Vždyť na př. ariánské hnutí dusilo církev déle, než trvá nynější protestantismus a jásal, že již téměř celý křesťanský svět jest ariánským. Otevřel se však veliký hrob, nyní tato veliká společnost nemá nikde svých vyznavačů.

A což protestantství? Právě konány v Berlíně veliké agitační přednášky nevěrců, které způsobily, že v tomto jediném městě byla rázem církev

protestantská zase chudší téměř o 2000 vyznavačů. Protestantské chrámy dle volnomyšlenkářských zpráv zejí prázdnotou, Jatho a jiní protestantští kazatelé vrazili mohutnější klíny do těla protestantské církve, než mohli učiniti odporci zevnější. Ano — církev ta stojí nad hrobem, nepomohou jí na nohy ani draze placené missie v zemích katolických.

Nepřátelé poukazují, jaká byla i v naší církvi korupce a to jest prý známkou, že stojí římská církev nad hrobem. Odpovídáme, že obrovská společnost, jakou reprezentují sta milionů katolíků, trvá zde již přes 19 století. Za tak dlouhou dobu v této společnosti, skládající se z poněkud lidí, ovšem mohlo v některých dobách dojiti ke kritické korupci, zvláště kdž začali pyšní velmožové rozkazovati biskupům i papeži a kdž dle jejich nátlaku byl papežský stolec obsazován. Ale všimněme si společnosti daleko menších než jest církev, které trvají krátkou dobu. Strana státoprávníku má své Semily. A co jest její trvání proti devatenácti stoletím? Nyni přijat do této společnosti za vynikajícího funkcionáře i pověstný Fučík, jehož tajné ramenářství právě od pokrokářů bylo s tak velikým rozhořčením odsuzováno. A strana mladočeská? Má trvání delší a dle toho také větší řečtec nesnázi. Byli v ní poslanci, kteří pod štítem Husovým a národním hrabali pro sebe a nyní ji dusí dalekosáhlá aféra. Jedná-li se o celé statisíce na neoprávněných provisích, úplatcích a pod., pak tu někteří vynikající členové propadli korupci veliké. Proto netřeba odsuzovati stranu celou. Ale zrovna tak nemá práva někdo nynější katolíky zlehčovati pro to, co se dělo v církvi před pěti stoletími. Mladočeši prohlašují, že jejich hrob jest ještě daleko vzdálen. Ale různé známky svědčí, že trhliny v lodi dříve tolik pyšné jsou stále větší. A kolik prodělala změn, kolik hesel změnila strana pokroková, aby hrstku svých stoupenců za účinné pomoci semitské zachránila před rozptýlením! Kompromisy zcela neočekávané, velice nedůsledné, které zacházely s programem realistickým jako s kaučukem, zachránily na čas stranu před hrobem. Katolická církev svého katechismu nemění a přece se šíří dále, třebaže na některých místech jest utiskována. Jestliže francouzští vládcové docela chtějí vystoupiti proti katolickým školám zmonopolisováním školství, násilným vhnáním katolických dětí do škol atheistických, pak zednářští ministři sami se nepřítomně přiznávají, že stojí nad hrobem. A jak dlouho trvá třetí republika francouzská v porovnání s katolickou církví?

Jaké mocné nepřátele již naše církev přežila! Protivníci naši nechtějí se zmiňovati o tom, že statisíce katolíků byly v zemích koruny České zavražděny od vojsk nekatolických. Zamlčují, jaké utrpení snášeli katolíci i ve století XVI. a XVII. od jinověrců, tedy v době, která platí našim odporcům hlavně za dobu pronásledování nekatolíků. A církev i v Čechách dosud žije. Naši katolíci předkové svou houževnatostí a vytrvalostí nás poučují, že nestojíme nad hrobem, naopak že jest v naší moci, aby církev zkvétala ještě více. Nikoli hrob — ale vzkříšení! To budiž naším heslem. Neoddávejme se pouze zármutku nad hrobem mnohých nadějí, přimatuje si, že jest naší povinností kráčet vstříc vítězství. Pevná důvěra tak veliké řady katolictva jistě nezklame.

Obrana.

Pokračování štvanic. Superintendent dr. Gummi po svém štvavém, nepoctivém výroku o katolické církvi obdržel sice od evangelické augsburské instance v ministerstvu kultu dotknutí a lži své odvolal. Leč nyní protestantské presbyterstvo ve Vrchlabí opakuje štvavé výroky dra. Gummiho i v těch bodech, které byly konfiskovány. A pak se učte u protestantů náboženské toleranci! Pokrokáři hlasitě přizvukují, ale katolické vynucené sebeobraně proti takovým výpadům přezdívali »klerikálních štvanic a nesnášlivosti.«

Židovské referáty. Svět byl naplněn úžasem, jak nepoctivé zprávy telegrafovali židovští referenti o válce turecko-italské. Epochálního vynálezu novověkého bylo zneužito k tak velikému balamucení, že evropská veřejnost dovidala se o válečných událostech skutečně pravdy tak pozdě, jako by býval telegraf a telefon úplně zbytečný. Mnoho prolihaných zpráv pustí se po telegrafu do světa v zájmu židovských bursiánů a kartelářů. V tom směru semitská drzost nezná mezí, tak že na př. celá Evropa v zájmu bursiánů byla podvedena telegramem o úkladném zavraždění nynějšího ruského cara. Kdž židovští spekulanti obratem ruky dosáhli na základě oně lží toho, co prospělo jejich wertheimkám, pak teprve byla lež opravena.

Za nynějšího processu s Bejlisem židé se předstihují ve vymýšlení sensací. Ten semitský a po-židovštělý tisk, který biskupům spílá a jen jim podkládá zpátečnické a zatemňovací snahy, najednou obklopuje biskupy dotazy, co soudí o rituální vraždě. Pojednou tedy pomlouvání hierarchův jsou židům vysokou autoritou. Ale pozor při tom na taktiku semitských dotazovatelů! Řekne-li některý biskup nebo kardinál o židovských zásadách něco nemilého, žid se v novinách ani nepochlubí, že se takového hodnostáře vůbec tázal. Jen ty výroky hierarchů se uveřejňují, kterých dovedou židé užiti jako ochranného štítu.

A při tom se ještě nepoctivě lže. Kardinál Olomoucký byl jak za katolického sjezdu kolínského tak již před tím zhanoben od sluhu židovstva v novinách způsobem onpravdu surovým, uličnickým. Jediný žid se neozval v novinách, že tak jízlivě a lhavě se nemá psáti o čelném reprezentantovi katolické konfessee; jediný žid nenapsal, že se takovým způsobem šíří konfessní štvance. Ale pojednou týž potupený hierarcha byl rabínským spekulantům dobrý. Co promluvil v Kolíně k obraně církve vlastní, to bylo semitům k smíchu. Zato však v Prostějově se židé snažili, aby arcibiskup Dr. Bauer dělal ochránce společnosti židovské. Kdyby byl jen několik slov promluvil ve prospěch židů a proti katolickému tisku, hned by se byly rozlétly o tom židovské zprávy do všech úhlu Evropy. Hned by bývala slova kardinála dříve vysmívaného opakována jako hlas neomvlného proroka.

Dne 20. t. m. přijel kardinál do Prostějova bítmovat, přibyl tedy k vlastním souvěrcům, aby jim posloužil, ale právě při této příležitosti se připletli mezi vítající dva židé, kteří před tím neokřikli veřejně ani jednoho z četných protikatolických štváčů a despotických utiskovatelů našich. Před kardinála předstoupili předseda náboženské obce židovské Mayer a rabín Dr. Goldschmied. A hned se začalo sladce jako tehdy za času Kristova, kdž

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dětí.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.
Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

byl učiněn dotaz, sluší-li dávatí daň císaři. Rabin oslovil Jeho Eminenci: »Všechna náboženství hlásají pravdu a lásku. Vítajíce Vaši Eminenci uctivě do našeho města, prosíme, aby Vaše Eminence v zájmu pravdy a lásky za svého pobytu zde působila na potlačení šeredného obvinění, jakoby židovstvo potřebovalo krve svých křesťanských spoluobčanů pro své náboženské účely.«

Zkrátka zrovna jako za stará: »Mistře, víme, že pravdomluvný jsi a na cestě Boží v pravdě učíš. Protož, pověz nám, co se tobě zdá.« Zkrátka, kardinál, který přišel k svým jako rozdávající svátosti, měl na sebe obléci rychle tógu soudcovskou, měl se postaviti po bok nesnášlivým židovským politikům. Místo povzbuzení k pevnosti v katolické víře měl konati přednášku o veliké povýšenosti vyznavačů talmudu.

Leč rabin se zklamal. Kristus řekl učedníkům farizeu: »Co mne pokoušíte, pokrytci?« A kardinál se zachoval analogicky. Odpověděl: »Děkuji co nejsrdečněji za laskavé uvítání a — co se žádosti vaší týče — uznáte, pánové, že my obapolně nejsme k tomu dostateční, abychom věci změnili.«

Vhodná odpověď! Kdo chce a má promluvit o židovských obřadnostech a zvycích vážné, autoritativní slovo, musí vážně a bděle takové záležitosti studovat a se svým úsudkem se přihlásiti dobrovolně, ochotně tenkrát, kdy již si jest vědom, že zmatené, nejružnější náhledy může věcně opravit. Ptáti se každého na potkání po nejjasnějším úsudku rozhodně není ani pokrokové ani taktičtí. Zde náleží slovo těm právnikům, filosofům, lékařům a theologům, kteří s takovým problémem pečlivě se zabývají a kteří čerpají svůj úsudek ze zpráv a zjevu nejvýmluvnějších, nikoli z vášnivých polemických lokálků a tuctových klepů.

Přes to však, že kardinál rabinově žádosti nevyhověl, hned 23. t. m. v »Neue Freie Presse« byla uveřejněna zpráva, dle níž řekl prý kardinál slova: »abychom učinili konec této ošklivé lži, jak rád bych učinil.« Ovšem že ta slova se ihned stěhovala do požidovštělého tisku českého. Kardinál ani jediného slova v tom směru neproněs, ba docela na dotaz se vyjádřil, že měl po řeči Goldschmiedově dojem, jako by šlo o nějaké pronásledování, o ochranu židů v místě. I z toho jest viděti, jakou bylo smělosti tázati se kardinála v moravském městě na to, co soudí o procesu odehrávajícím se v dalekém Kijevě. Až budou v úzkých bursiáni, snad se rozlétnou také židovské tendenční dotazy, co soudí biskupové o nejlidumilnějších bursiánech. Zkrátka, hierarchové, kterým židovstvo zapovídá činnost politickou a pronášení sociálních náhledů, mají se státi rázem jak politiky, tak sociology, když jich potřebuje židovstvo. Nyní se jen jedná o to, který podvodný žid pustil z Prostějova do světa onu lež. A veřejnost se táže, proč takový podvod sami prostějovští židé nezakřikli.

»Prager Tagblatt« přinesl zprávu, že v Svato-petrském dómu dva církevní hodnostáři (Scapellini a Viola) vyháněli venkovany z míst, jež byla určena pro hierarchy, že došlo ke rvačce. Zatím však hodnostáři těch jmen vůbec v Římě neexistují. Lež tu ovšem semité neopraví, ale vymyslí si zase jinou.

Pruské »Pryč od Říma« za pomoci německých marek uměle se vštěpuje v Rakousku dále v místech, kde o heidelberský katechismus obyvatelstvo naprosto nestojí. Během roku 1912 zřízeno 8 nových stanic k vyučování evangelickému náboženství a 10 nových stanic kazatelských. Jako by v Berlíně, v Lipsku a Hamburku neměli evangeličtí kazatelé proti stále četnějším popěračům evangelia práce nadbytek!

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovavzřízení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Od nás ušetříte od vlády duchov. úřadů k dispozici

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně, jejíž schůze provázely jsou obstrukcí rusínskou, projednána osnova zákona o dani z automobilů, ze sázek u totalistů a bookmackerů (přítomní agrárníci čeští hlasovali proti) a ze šumivých vín. Rusíni prohlásili, že budou obstruovat každou část malého finančního plánu. Proti pověstem o rozpuštění parlamentu vystupují co nejostřeji vládní orgány, poukazující na to, že sněmovna jest přece dělnou.

Odpověď na českou interpelaci. Hr. Stürgkh na středu slíbenou odpověď na českou interpelaci, stran zřízení Zemské komise nechal. Počká prý s odpovědí, až se situace vyjasní aspoň tak, že bude

míti jakousi záruku o klidném průběhu debaty o své odpovědi.

Výklad bar. Engla. Nový správce ministerstva financí bar. Engel předložil posl. sněmovně »přechodný rozpočet« a doznal, že pokladny státní jsou prázdné a že při tom rozpočet končí skutečným schodkem. Státní potřeba na první pololetí 1914 obnáší 1.564.458.879 K. Příjem ovšem musí vláda krýti výpůjčkami a sice na umořování státního dluhu 6.435.000 K, na stavby železniční úhradu 30 mil. K, na investice železniční K 53.458.730, na vojenské požadavky povolené delegacemi již 20. října 1912 K 51.897.600, což dělá 141.791.330 K, kolik vlastně obnáší státní schodek na první pololetí r. 1914. — Na úroky za 6 měsíců jest potřeba 147 mil. 760.000 K, na umořování 12.731.000 K a na všeobecný státní dluh přes 86 mil. K. Naproti tomu daně pozemková a domovní mají vynést 78.330.000 K, daně osobní 110.580.000 K, clo 90 mil. K, daně nepřímé 204 mil. K, kolky a poplatky 113.746.000 K, monopoly 192 mil. To jsou výnosy hrubé, z nichž třeba odpočísti as 110 mil. K režijních výloh. Z toho viděti, že všecko polknou dluhy a správa.

Císař Vilém 23. října večer přijel na zámek kopanišťský u Benešova, kdež byl hostem následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda a účastnil se tam honů na bažanty. V neděli zajel do Vídně na návštěvu císaře, téhož dne večer vrátil se do Německa.

Učitelé u hr. Stürgkha. Velká deputace českého i německého učitelstva dostavila se 22. října k ministru. Předsedovi a žádala, aby vláda užila všech prostředků, aby malý finanční plán byl co nejdříve oběma sněmovnami schválen tak, aby se mohlo z něho dostati údělu jednotlivým zemím a tyto mohly zlepšiti poměry učitelstva. Hr. Stürgkh v odpovědi své dodal, že vláda učiní, seč bude, aby finanční plán byl vyřízen oběma sněmovnami před Novým rokem. Pokud se týká poněrů v Čechách, prohlásil hr. Stürgkh, že jediná cesta k úpravě učitelských platů a úpravě poměrů vůbec jest dělnot zemského sněmu.

Císař o vnitřní politice. Dne 24. t. m. přijat byl císařem v audienci vicepresident posl. sněmovny a také poslanec na sněmu dolnorakouském Jukel. Při té příležitosti císař chválil, že na sněmu dolnorakouském tak pilně a hladce se pracuje, a že je škoda, že v parlamentě to nejde. Místopředseda Jukel k tomu poznamenal, že pro samé nacionální třenice nelze přijíti k vážné práci. Nato císař: Jedná se přece o záležitosti, které patří na sněmy dotyčných zemí korunních a bylo by si přáti, aby konečně už přestalo býti říšské zákonodárství těmito překážkami stěžováno. Posl. Jukel pak řekl: Bude nutno, rozhodnouti se k energickému postupu. Císař: Máte snad pravdu.

Vláda uherská a oposice. V národní straně práce vystihli nebezpečí, jaké by mohlo vzniknouti straně a vládě, kdyby odsouzení korupčních šmejdu bylo ponecháno výhradně oposici a proto bylo usneseno tomu předejiti. Vláda svolala tedy posl. sněmovnu na den 25. t. m., kde se ministerský předseda hr. Tisza přiznal, že se zprávy o velikém úplatku bankou pro zřízení hery na ostrově sv. Markéty zakládají na pravdě. Hr. Tisza dokonce prohlásil, že oněch 1.5 mil. K, které dr. Lukacs přijal pro vládní stranu, bance vrátí a že tím pokládá celou záležitost za vyřízenou. Posl. sněmovna vysvětlení hr. Tiszy s bouřlivým souhlasem vzala na vědomí. A ježto maďarská oposice nebyla v této schůzi, vyrvána tím opozici nejostřejší zbraň proti nynějšímu vládnímu systému.

Nový tiskový zákon v Uhrách předložen uher. poslanecké sněmovně. Nejhlavnějším ustanovením této osnovy zákona jest, že se zákonem dovoluje kolportáž na ulicích. Nový tento zákon zavádí také opravné řízení.

Delegace svolávají se císař. patentem na den 18. listopadu.

Volby v Itálii. Dosavadní výsledek voleb znamená veliké vítězství vlády Giolittiho. Katolíci volili tentokrát buď přímo svoje kandidáty anebo ony liberály, kteří neschvalují proticírkevní boj; v ostatních okresích šli katolíci k volbám jenom tam, kde šlo o porážku soc. demokratů. Tak zvoleno na ráz 20 katol. poslanců, kdežto v minulé sněmovně byli pouze 2.

Nové ministerstvo španělské jest konservativní; předsednictvo má Dato.

V Portugalsku došlo zase na několika místech k bojům mezi republikány a monarchisty. Tentokrát na straně monarchistů jsou výše postavené osobnosti, důstojníci i vojsko.

Na Balkáně. Turci vyhánějí bulharské obyvatelstvo z okresu lozenského. — Bašibozuci ustupující před bulharskou okupační armádou ze západní Thracie, vraždí obyvatel vesnic. — Srbské vojsko vyklidilo již zcela Albánii a na hranicích utvořilo ochranný kordon. — Výroční den bitvy u Kumanova oslavuje se tiskem v Srbsku jako první a nejdůležitější vítězství srbské armády. — Mir řecko-turecký spěje prý k svému zakončení.

Vyrovnejte nedoplatky za „obnovu“ a „časové úvahy“.

Zprávy organizační a spolkové.

Schůze Všeodborového sdružení. V Plzni 1. listopadu o 8. hod. večer veřejná spolková schůze v lidovém sále Městské Besedy; mluví dp. A. Tylínek z Prahy a J. Katnar, ústř. starosta z Hradce Kr. — V Poličce 1. listopadu ve 3. hod. odpol. ve spolk. místnosti, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Oldřichově 1. listop. o 7. h. več. v host. p. Grubhoffera, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Praze 2. listopadu o půl 10. hod. dopol. v Jednotě katol. tovaryšů, Anenské nám., pracovní konference a škola důvěrníků; referují J. Katnar a J. Polák z Hradce Král. Pozvání skupinám a odbočkám rozesláno. — V Král. Vítězslavě 2. listop. o 11. hod. dopol. v host. p. J. Kováře, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Rohozné 2. listopadu o 3. hod. odpol. v hostinci p. Báci, mluví p. Petr z Hradce Král. — V Ústí u Nové Paky dne 9. listopadu o 3. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Chrudimi 9. listopadu veřejná spolková schůze, referent z Hradce Král. — V Turnově dne 9. listopadu o 4. hod. odpol. koná se na Sítelnici schůze odbočky Všeodbor. sdružení s přednáškou sl. Františky Jakubcové »O úkolu ženy katolické v nynější době.« P. T. okolní spolky katolické se uctivě žádají o hojnou účast. — V Proseči 16. listopadu odpol., mluví p. Major z Chrásti. — V Budslavi 16. listopadu večer, mluví p. Major z Chrásti. — V Lázních Bělohradě 9. listopadu veřejná spolková schůze v hotelu Hloušek, mluví p. V. Košek, starosta okr. představenstva z Českého Dubu. — V Semilech 16. listopadu v hotelu »Ráj«, mluví p. V. Košek z Čes. Dubu. — V Loukově odpol. 16. listopadu o 3. hod. v hostinci u p. Hátla, mluví p. Košek z Českého Dubu. — V Libštátě 16. listopadu ve 4. hod. odpol., mluví sl. Fr. Jakubcová, redaktorka »Jitřenky« z Prahy. — V Rožkopově 16. listopadu o půl 2. hod. odpol., mluví sl. Fr. Jakubcová z Prahy. — V Miletíně 23. listopadu o 3. hod. odpol. u Kopeckých, referent z Hradce Král. — V Pecce 30. listopadu o 3. hod. odpol. mluví p. Petr z Hradce Králové. — Sekretariát Všeodbor. Sdružení.

Všeodborové sdružení v Hradci Králové vyplatilo za týden od 10. do 17. října 212,67 K, za týden od 17. do 24. října 135,85 K na podporách svému členstvu. Zakládáte všude skupiny této svépomocné organizace křesť. dělnictva. Odbírejte jediný křesť. odborový list »Práci.« Roční předplatná 3 K. — Žádejte o řečníky, které k zakládání nových skupin vysíláme zdarma. Kdo neisi dělníkem, staň se aspoň členem přispívajícím. Veškeré informace ochotně sdělí Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Schůze naší mládeže: Dokončení vzděl. kursu na Po-líčsku: V sobotu dne 1. listopadu o 3. hod. odpol. v Hartmanicích (host. pl. Králové): Vzdělání a výchova našeho venk. dorostu; ref. p. R. Kozel z Týniště n. Orli. V neděli dne 2. listopadu o 2. hod. odpol. v Rohozné (host. p. A. Báci): Současné otázky zemědělské; ref. p. J. Hervert z Prahy. Po schůzi Všeodbor. sdružení »O hnutí orelském« promluví p. A. Petr, úředník z Hradce Král. — 1. listopadu odpol. po schůzi Všeodbor. sdružení »O Orli« promluví v Oldřichově p. A. Petr, župní jednatel z Hradce Král. — Týž den o 3. hod. odp. schůze v Železnici (Jičínsko); ref. taj. vp. St. Beneš. — V neděli 2. listopadu odpol. schůze ve Svlnarech (Hradecko); ref. vp. J. Havelka, koop. na Pouchově. — V neděli dne 9. listopadu o 7. hod. večer v Pardubicích přednáší sl. L. Kosařová, místostar. z Dobrušky. — Na konferenci 26. t. m. v Litomyšli bylo založeno okresní sdružení katol. mládeže, jehož předsedou zvolen dp. J. Širůček, kaplan v Litomyšli. — Sekretariát v Hradci Králové.

Slatina u Hradce Králové. V neděli 26. října konala se u nás v hostinci p. Netušila organizační schůze Katol. národní jednoty pro Pouchov a okolí s veřejnou spolkovou přednáškou. Schůzi zahájil p. Valtera, místopředseda jednoty, rolník ze Slatiny a udělil slovo vlp. Janu Havelkovi, kooperatoru na Pouchově, který promluvil obsažně o otázce: »Proč se katolíci organizují zvláště národohospodářsky?« Přednáška sledována byla od četného obecního (členstva i hostů) domácího i přespolního velmi živě. Za rozhovoru přihlásil se ke slovu israelita pan Taussig, který náhodou do Slatiny přišel a mezi hosty se přimísil na přednášku. Chťel, abychom ho zapsali do hospodářské odbočky, ač prý je bez konfesse. My se ovšem děkovali za takovou akvizici: vždyť naše křesťanské odbočky mají právě za účel osamostatnění křesťanů proti židům na trhu hospodářském! Pan Taussig je opravdu »lustig« čili veselý. Povídat nám chťel o stvoření světa dle bible a dle vědy, ale ukázalo se, že to má vše popleteno v hlavě. K popukání bylo, když p. Taussig vykládal, že prý židé mají proto zakřivený nos, protože je Mojžíš za nos vodil po poušti 40 let atd. Potom již nechtěl vědu páně Taussigovu nikdo poslouchat a hlučný potlesk zazníval za ním, když z místnosti mrzutě odcházel. Do organizace přihlásilo se 13 dívek a 1 jinoch. Za předsedkyni místní organizace mládeže křesť. sociální zvolena slečna Fejtková. Příteli schůze konati se bude na začátku prosince. Po vyčerpání programu ukončil p. místopředseda schůzi. Těšíme se na budoucí schůzi, na níž budou předneseny spolkové písně a vhodné básně od členů naší jednoty.

Do Ruska. 1. listopadu (na Všechny Sváté) o půl 8. hod. večer v hostinci p. Pouta spolková schůze katol. jednoty. Přednáší vlp. Havelka. Zpěvy spolkové a básně přednesou členové jednoty.

Tamburašský koncert v Černilově. Katolická nář. jednota jinochů a mužů pro Černilov a okolí dovoluje si uctivě zváti na koncert tamburašů z Hradce Králové, který uspořádán bude v neděli dne 9. listopadu 1913 ve-

čer o 7. hod. v hostinci p. V. Jindry v Černilově. Vstupné: sedadlo 50 hal., místo k stání 20 hal. — Čistý výnos bude věnován na doplnění zařízení elektrického osvětlení v kostele sv. Štěpána.

Lomnice n. P. Zábavní a divadelní odbor orelský koná pro tuto sezonu již přípravy. K zahájení divadelní sezony na všeobecné přání sehraje se v den 2. listopadu o 8. hod. večer v sále p. Čeňka Drábka ve St. Lomnici obraz ze života od Raupacha »Mlynář a jeho dítě.« Kus známý bohatostí scén dojemných, úplně hodící se pro dušičkovou náladu. Dále připravují se divadelní kusy: »Otče náš«, obraz ze života, »Komtessa Kukuč«, veselohra, »Tovární dělnice«, obraz ze života a »Tatíčkův návrat«, obraz ze života. Na Mikulášskou zábavu studuje se již operetka 1 akt. »Ostří hoši« a mnoho kupletů. Divadelní odbor ve snaze připravit všem mnoho zábavných večerů, jakož i předvésti divadelní představení v nejlepší souhře, nelituje času, ni námahy s nadějí, že snaha ta odměněna bude návštěvou nejhojnější.

Vamberk. Dne 26. října konal spolek »Svornost« ve Vamberku měsíční členskou schůzi. Promluvil při ní p. Václav Kubíček z Liebšteina o sv. Václavu a jeho životě. Reč jeho téměř hodinu trvajcí byla živá a dovedla upoutati. Řečník odměněn hlučným potleskem. Bylo by si přáti, aby po jeho příkladu také jiní členové dodali si kuráže a v řečnění se trochu pocvičili. K řeči o sv. Václavu pěkně fadila se Tichého báseň »Nedej zahynouti«, kterou s opravdovým proctěním přednesla sl. Suchánková. K veselé a srdečné náladě všech účastníků nemalo posloužila od téže slečny přednesená druhá báseň »Dráteník«. — Při schůzi rozprodány zaslané nálepky známky t. zv. cihly ve prospěch kostela růž. P. Marie v Plzni.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo
v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned
o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Z politického klubu Lomnice n. P. — N. Paka. Za příčinou vzdání se jednatelem vdp. Ant. Láse, faráře z Lomnice n. P. bude v listopadu konati se mimofádná valná hromada, kdež klub znova se ustaví, aby započal i na tomto poli činnost svou. Schůze bude včas oznámena. Žádají se členové, aby se dostavili všichni do jednoho do této důležité schůze, kdež poměry nutno upravit i na tomto poli práce ve prospěch politického hnutí u nás.

Z činnosti Katol. jednoty v Lomnici n. P. S potěšením sděluji s veřejností, že všechny katol. spolky u nás sjednotily se a bratrsky pracují ve prospěch postavení vlastního domu. Naše tužba splněna, naše sny a ideály vyplněny. Svornost učinila u nás dílo veliké. A jestliže bychom ničeho neudělali než toto, pak dílo veliké korunuje naši práci. Podán důkaz, kdybychom chtěli dříve tak pracovat jako nyní, byli bychom o něco dále. Těšíme se v přítomnosti s ovocem práce. Jsme plně vceličky netoliko doma, nesedíme doma, ale poletujeme i jinde ve prospěch hnutí. Dnes naše práce právem už i jinde jest uznávána. A to nás blaží — vědomí poctivě vykonané práce. — Jednatel.

Všem sdružením mládeže a odborům »Orla.« Doba podzimní, doba vážné práce nastává. A tato doba jest příhodná pro pořádání přednášek spolkových. Mládeži, nezapomeň, že jedním z úkolů jest sebevzdělání. Hnutí tím silnější, práce tím lépe ku zdatu vede, čím členové vzdělanější. A proto v první řadě třeba sebe vzdělati a pak teprve lidově pracovat pro vzdělání druhých. Sebevzdělání docílí se četbou, ale i přednáškami ve všech oborech. Příhodná doba nastala, nuže, mládeži naše, chop se příležitosti, pořádej přednášky a návštěvuj přednášky poučné, jež naše strana v tomto období bude pořádáti. Jest mnoho ochotných pracovníků, již rádi a s láskou pro hnutí mládeže a »Orla« našeho pracují, a proto obrať se, mládeži, vždy s důvěrou na blízkého pracovníka v okolí. V každém okrese jest někdo, kdo přednáškami s ochotou poslouží, kdo ve vzdělávací činnosti pracuje a proto chutě k dílu v tomto období, kdy příhodná doba! — Al. Mann z Lomnice n. P.

K fondu na stavbu katol. spolkového domu v Chrudimi došli Jednotě katol. товариšů příspěvky od vldpp. 20 K Tom. Coufal, farář v Zábřehu n. L., 10 K: V. Půlpán, farář v Nebuzelích, Křesť. soc. spolek »Svornost« v Přelouči, 5 K: Katol. spolek »Zdislav« v Domažlicích, Ph. Dr. Jos. Štěpánek c. k. prof. v Holešovicích, 4 K: J. M. Bruno Pamner, opat ve Vyšším Brodě, Nár. jednota katolická v Praze-II., 3 K: Konvent řádu Voršilek v Hostiměm, 2 K: A. Vobejda, kaplan v Cerekvici, J. Grohman, kaplan v Grotě, Frant. Zuklín, farář v Bořislavi, Milo Lahulek, kvadrán v Kolíně, Frant. Frydrych, c. k. prof. v Hoře Kutné, Ant. Fischer, farář v Gebirgsneudorfu, Fr. Bělek, kaplan v Lanškrouně, A. Černý, děkan v Schnaubele, Ondřej Láta, farář v Slatavicích u Olomouce, V. Lerch, b. vikář a děkan v Berouně, P. L. Mann, kněz f. kap. v

Opočně, Školské sestry na Křivoklátě, Frant. Zámorský, farář ve Svěbohově, Dr. Jos. Nesutka, děkan v Slanovicích, Fr. Špička, kanovník a děkan v Mor. Ostravě, Em. Cívka, c. k. prof. ve Slaném, Ant. Solfronk, farář v Přimě, Engelbert Navrátil z Oldřie u Poličky, Jar. Varhulík, bisk. sekretář v Litoměřicích, 1 K 60 hal. A. Dostál, farář ve Verovicích na Moravě, 1 K 50 hal. Ant. Hölzl, farář v Hallicích, 1 K: R. Korec, kaplan v Přiborě, Fr. Kuřina, defic. v Choryni, Vojt. Springer, farář ve Skapci, Fr. Beneš, zám. kaplan v Hukvaldech, Boh. Fukala, kaplan ve Vikoši u Přerova, Fr. Vogl, děkan v Rospenavě, Farní úřad ve Chválovicích u Olomouce, Fr. Mihler, děkan ve Veiskirchen, A. Grohman, kaplan v Rospenavě, Fr. Mlčoch, farář v Rymicích, A. Večeřa, farář v Březové na Moravě, Dom. Trnka, koop. v Komárově ve Slezsku, Jos. Huvar, koop. v Brušperku na Moravě, V. Pecháček, farář v Oujezdě u Vizovic, M. Lingbart, farář v Heiligenkreuzu, Jos. Chromčík, farář v Čes. Bohdčově, Farní úřad ve Štítném, L. Sobek, kaplan v Liberci, Jos. Seiget, farář ve Veselí na Moravě, V. Klasser, kaplan v Grotau, Jan Bogar, kaplan v Drahaně, P. Th. Lebeda, bisk. notář a prof. v Broumově, Jos. Kopecký, farář v Nezabudicích, Dr. Fr. Klobouk, koop. v Mor. Ostravě, M. Kvapil, farář ve Staré Vsi na Moravě, A. Dumek, kaplan v Chozové u Loun, A. Jadrníček, kaplan v Žalkovicích, Farní úřad v Radonesicích u Břlny, Dr. Jos. Pošmurný, farář v Hódnetzu, Ant. Vytvar, farář v Moldau, Děkanství úřad v České Lípě, Fr. Husička, farář v Černošíně, R. Hrdlička, farář v Nezamyslicích, Školské sestry ve Vlachově Březí, Školské sestry v Nepomuku, Sdružení české katol. mládeže v Železnici, Jos. Filip, kaplan ve Vilhmově, A. Suchoradský, katech. v Praze-II., A. Soprich, farář v Bratřejově, Farní úřad v Libochovicích, R. Bergman, farář v Tannwaldu, Nejmenovaný, Nové Město n. Met., J. Tomášek, farář ve Studenci ve Slezsku, 50 hal.: Školské sestry v Bechyni, J. Marschner, farář v Žitenicích, Jos. Fischer, farář v Gebirgsneudorfu, 20 hal.: B. Spisar, farář v Paclavicích, Fr. Plaček, koop. v Břesavicích. — Všem vldpp. dobrodincům vzdáváme aktivě »Zaplať Bůh!« Ostatní prosíme, aby prosby naše neodkládali a sebe menším dárkem na nás vzpomněli. — Zdať Bůh!

Lurdský spolek. 22. října o 3. hod. odp. konala se v Praze (hotel Brejška) výborová schůze, jež byla velice četně navštívená. Vsdp. předseda kanovník Msgr. Dr. Mořic Picha vše vítá přítomné a žádá jednatele P. Jos. Rösslera, kaplana ve V. Oufimi, aby referoval o pouti po stránce morální. Jednatel ve své obšírné zprávě s potěšením konstatoval, že pout' se skvěle vydařila a připomněl vděčně, že obzvláště královéhradecká diecése byla nejčetněji zastoupena jak kněžstvem tak i laiky. Děkoval v přední řadě Bohu, který na mocnou přimluvu Panny Marie Lurdské žehnati ráčil přičinění užšího poutního výboru. Tlumobil jménem spolku vše proctěný dík všem vlivným faktorům, kteří seč síly jejich stačily, přiložili ruce k dílu a tak přispěli ku zdatu pouti. Jsou to: J. M. ndp. opat a zeniský prelát Method Zavoral, vdp. dr. Al. Kolisek, tech. vůdce p. V. šl. z Köverů s 2 sekretáři, vldp. Karel a Jan Koliskoví, farář Koleneč, sl. Kašpárková, poutní lékař p. dr. Guth s pí. chotí a se dvěma cti. sestrami z okr. nemocnice v Rychnově n. Kn. a j. Ano, kus perné práce jsme vykonali a Bůh sám ví, že jsme vše nezištně podnikli, aby se první spolková pout' vydařila, od níž závisely další existence a rozmach spolku. Slavné dny této krásné pouti patří sice již minulosti, ale zůstanou vždy zapsány zlatým písmem v annálech našeho mladého spolku. Poutníci vděčně vzpomínají ve svých děkoveckých příspěvcích obětavosti výboru a přeji nejlepšího zdatu pouti další. Jejich vroucím přáním jest, aby se i v roce 1914 pout' do Lurdu konala. S pýchou můžeme patřiti na práci v poměrně krátkém čase vykonanou, ano můžeme si gratulovati, neboť pout' získala nám příznivců i v řadách těch, kteří s námi z počátku nesympatisovali. Po celé pouti jak v Lurdech, tak i na cestě vyšlo se námi s ochotou co největší vstřícnosti. Reprezentovali jsme v cizině důstojně Mariánský národ český. Ve všech kostelích zazníval libezný zpěv český, ve všech chrámech vysílána byla česká zbožná modlitba k trůnu nebes. Vedlo by nás daleko, abychom dopodrobně referovali o jednotlivých fázích zdařilé první naší pouti. Učiníme tak v »Popisu«, který dle možnosti v brzkou vyjde. Nesmíme však býti s tímto triumfem spokojeni, nýbrž musíme se všemožně přičiniti, abychom z tohoto zdatu dále těžili a špli za vznešeným svým clem. A jak si tu počínati? Chceme se s výsledkem naší pouti před forem veřejnosti pochlubit i přednáškami buditi zájem o Lurdy a pouti spolkem naším pořádáné. Jednatel jest výborem splnomocněn, aby dal podle zdařilých snímků poutního amateura dp. kaplana Jar. Žďárka z Náchoda 150 barevných diapozitivů zhotoviti, jež spolek za mírný poplatek bude půjčovati. Jednatel byl za svůj obsáhlý referát odměněn potleskem. — Předseda Msgr. dr. Picha děkuje jednatele a připomíná, že by bylo černým nevědekem, nevzpomenouti mravenčí pile trojice, jež byla vlastně duši celé akce. Jsou to vldp. místopředseda, kníže-arcib. vik. sekretář a farář P. A. Brož z Podolí, pokladník a farář u Panny Marie Sněžné P. A. Kašpárek a jednatel P. J. Rössler, jimž vedle vdp. faráře Stárky, p. disponenta Hovorky a jiných funkcionářů vřelý patří dík. Dále jednání o výši remunerační pro p. šl. z Köverů. V té příčině návrh vdp. místopředsedy A. Brože jednohlasně schválen. Horlivý pokladník vdp. farář A. Kašpárek důkladně referoval o pouti po stránce finanční a jeho věcné výklady potkaly se s hlučnou pochvalou. Čte se několik děkoveckých příspěvků poutníků, jichž výbor obdržel několik set, jakož i vřelé dopisy p. dr. Kolíska p. Jen-

šovského z Kr. Hradce. Člen výboru vdp. farář Stárka zmiňuje se o velikých obtížích, s jakými spojen býva transport nemocných poutníků obzvláště ve velikých městech, jako v Lyonu, Benátkách atd. Obtíže tyto však hravě překonány dík energickému zakročení jak p. šl. z Köverů, tak vdp. dr. Kolíska; tudíž navrhuje, aby oběma pánům za jejich velikou obětavost a námahu bylo písemně jménem spolku poděkováno, což bylo přijato. — Přikročeno k důležitému bodu, zdali se má v příštím roce pořádáti pout' a kam. Tu rozproudila se živá debata a po vytřebení různých názorů usnesl se výbor jednohlasně uspořádáti v r. 1914 pout' z Prahy přes Moravěnkou do Lurdu. Pout' tato by byla spojena se schůzkou všech lurdských poutníků 4 českých výprav na Sv. Kopečku, jak bylo v Benátkách na impuls vdp. duch. vůdce dr. Al. Kolíska usneseno. Když pak byly různé interní záležitosti spolkové podrobeny důkladné diskusi, ukončil vdp. předseda se slovy díků zdařilou tuto schůzi. — Ačkoliv lurdský spolek teprve tři čtvrtě roku existuje, čítá již 627 členů — nejlepší to důkaz, jaké oblibě se tento spolek v katolické veřejnosti těší. Když Michelangelo byl se sochou Mojžíšovou hotov, tu zvolal: Vstaň a mluv! A také my voláme k těm stům kteří s námi byli v Lurdech: Vstaňte a mluvte, ano vyprávějte ve svém okolí o pouti naší české, vyprávějte, jak poutníci čeští všude byli respektováni a získajte spolku nových členů, aby legie upřímných ctitelů mariánských stále mohuměly. Kdož mině vstoupiti v naše řady a státi se členem lurdského spolku, rač se laskavě přihlásiti u jednatele Jos. Rösslera, kaplana ve Vel. Oufimě u Solnice, který stanovy a check obratem pošty zašle.

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízni našemu veleřádnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA " v Hoře Kutné. "

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Církevní věstník.

Jeho Exc. nejdp. biskup Dr. Jos. Doubrava zavítá dnes večer z Chrasti do Hradce, aby zde konal pontifikální služby Boží na svátek Všechn Svátých a Všechn Dušiček. Dne 2. listopadu posvěti na kněze vlp. jáhna Jana Benáka, který pro mladistvý věk nebyl svěcen s ostatními jáhny.

Zprávy úlečné. Ustanovení jsou pánové: Jan Sobotka, katecheta na paedagogii v Chrudimi, za gymnas. katechetu v Německém Brodě, Jan Kovář, koop. v Ném Rybně, za katechetu do Holce, P. Ant. Kollert, O. S. A., za gymnas. katechetu ve Vrchlabí, Art. Macháně, koop. v Kuklenách, za prozat. spirituála a katechetu na dívčím paedagogiu v Chrudimi, Jan Langner, kaplan v Borové, za kazatele u sv. Ignáce v Jičíně, Vinc. Macek, kaplan v Radimi, za kaplana do Železnice, Lad. Mrázek, em. farář Loučenský, za spirituála v Slatinanech, Jos. Novák, administrator v Bílé Třešně, za administr. do Dušéjova, P. Stanisl. Růna, O. Praem., za administratora do Bělé u Přelouče, P. Česlav Uhlíř, O. Praem., za II. kaplana do Polné, Jos. Dubec, kaplan ve Skutči, za administratora do Morašic u Litomyšle, Petr Petřík, kaplan v Dol. Újezdě, za kaplana do Skutče, Jan Tošovský, kaplan v Polné, za administratora do Hor. Studence, Jan Beneš, kněz církevní z Ameriky, za kaplana do Borové u Přibyslavi. — Na odpočinek vstoupili: p. Jan Ot, konsistorní rada, děkan a farář v Sedloňově, p. Fort. Kofínek, farář v Hnáníci, p. Sigm. Štepan, osobní děkan a farář v Litbašicích, p. Jan Snížek, farář v Jamné, p. Fr. Pospíšil, farář v Novém Hrádku. — Uprázdňené místa: Jamné, fara liberale coll., Hnáníce, fara patron nábož. matice, Nový Hrádek, fara patron. kníž. Colloredo Mansfelda, vesměs od 1. října, Dymokury, zám. kaplanské místo a expositura od 23. října, Deštná, fara patron. hrab. Bohuše Kolovrat Krakovský-Liebsteinský, od 23. října, Sedloňov, fara patron. kníž. Colloredo Mansfelda, od 1. listopadu, Litrbachy, fara patron. kníž. Thurn-Taxis, od 1. listopadu b. r.

Jubileum humánní činnosti. Ctihodná řeholnice Arsenie Korkešová z kongregace Šedých sester III. řádu sv. Františka oslavila 24. t. m. pětadvacetiletou záslužnou činnost v nemocnici. V nemocniční pěkně vyzdobené kapli sloužena mše sv., při níž přednesla pf. Kofín-

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5%ni.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnarenské.

ková krásné zpěvy. Nemocní, pokud jim choroba dovo-
lovala, účastnili se této pobožnosti. Představená sestra
Arsenie narodila se roku 1863 v Mor. Konici. Nemocným
posluhuje s nevšední obětavostí již od r. 1888. Sprave-
dливо jest vzdání příslušný hold práci tiché, svízelné,
ale tolik záslužné! Jakou světskou odměnu milosrdné
sestry za svou námahu berou, jest obecně známo. Celý
život jejich jest nepřetržitým řetězcem sebezáporu a ob-
tížné služby, která však usuší mnoho slz lidem jiným.
Jediný Bůh dovede odplatit obětavost tak velkou, kte-
rou sotva dovedou docenit lidé, kteří nejsou svědky tak
veliké práce! Ctihodné představené přejeme ještě dlouhá
léta!

Dušíčková slavnost na hřbitovech Pouchovských
koná se letos následovně: V neděli dne 2. listopadu o
2. hodině společná pobožnost řázcová v kostele, po ní
jest kázání, po kázání modlitby za zemřelé a sv. požeh-
nání. V pondělí, dne 3. listopadu (den Dušíček) jest o
půl 8. hod. ráno zpívané Requiem, po něm kázání, posv.
zpěvy a potom průvod na hřbitovy občanské s pří-
slušnou církevní pobožností. Po návratu do kostela za-
končí se zpěvem »Salve Regina« a příslušnou modlitbou.
— Odpoledne v týž den (3. listopadu) jest o půl 3. hod.
pobožnost řázcová, po ní průvod na hřbitov vojen-
ský, kdež se vykoná pobožnost za zemřelé. Po návratu
do kostela »Salve Regina«.

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »Eliska« v
Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na
knížky a zárokuje staré i nové vklady 5 proc. a
poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá
sázkovité revizi.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 27. října. Vzat byl na vě-
domí výnos zemské školní rady, dle něhož bylo povole-
no, by při obecní dívčí škole otevřely se ihned dvě dal-
ší zatím na pří měšťanské škole chlapecké jedna další
zatímni pobočka. — Předepsána byla ku příjmu obecní
dávka z vody užitkové za třetí čtvrtletí t. r. — Panu
Františku Votrubovi vrácena byla kauce, ručivší za práci
pokrývačskou, provedenou na kolně dělostřelecké u
Pouchova, ve výši 354.40 K a p. Ant. Peckovi kauce za
práci truhlářskou v obnosu 128.73 K. — Udělena byla po-
volení k obývání novostavby domu na parc. 135-I v Po-
spíšilově třídě p. Fr. Černému, staviteli, a novostavby
domu na parc. č. 3/b v bloku V. I ve třídě Jiřkově. —
Družstvu pro stavbu domů soukromému úřednictvu, za-
psanému společenstvu s ručením omezeným, se sídlem
v Praze, provede se vodní přípojka do jeho novostavby
tří domů v bloku XVII. v třídě Jungmannově za obvyk-
lých podmínek.

Pensionát cís. Františka Josefa I. cís. Sester D. N. D.
Dne 26. října t. r. zahájena byla hudební školou jmeno-
vaného pensionátu řada hudební večerů. Jako přede-
šlého roku všechny večírky, tak i tento možno nazvat
zdařilými. Prvním oddílem zastoupena cvičení školní ne-
jen pro piano, nýbrž i houslové hry a melodramatu. Ji-
stě zajímavé bylo pozorovati malíčkou Milenku Černých,
pěkně nesl se šestlůčnický pochod Schubertův, zdařilé by-
lo číslo 6. Bradáčova »Matčina píseň« a »Žalý jsou tra-
vičky«. Sl. Stursová pak pročitání přednesla Foerstrův
melodram o sv. Jách. V druhém díle zastoupeny byly
skladby Bachovy. Úchvatně neslo se čís. 1.: »Fisch a
Gavotta. SJE. Karlova ukázala svoji vyspělost páveckou
v čís. 2., 3. a klavírní zvláště v čísle 6. Sl. Šimová s po-
rozuměním přednesla na piano »Crucifixus« ze mše H-
mol, jakož i sl. Kavková Bachovu »Modlitbu« a »Jásot«.
Všech všechny žánry snažily se provésti své úkoly co
nejlépe. Buďte jim za to vzdána pochvala. A pro příští:
Zdař Bůh!

Divadelní hra »Řázcová pouť« v Adalbertinu. Diva-
delní kroužek jednoty katolických tovaryšů zavděčil se
svému podání divadelní hry »Řázcová pouť«, která vříc-
látku ze života farního, sleduje ušlechtilou ten-
denci a opíjí se zdravým lidovým humorem. Hra byla
ohrána svižně, o hlavní složku si získal představitel
titulní role p. Valášek, jenž je velmi ryzím ocha-
něnkem. K nimu řadí se p. Šuk v úloze lidového fi-

losofa. Dobře sehraha byla též role Sonnenscheinova (p.
Darebník). Z dam zdařile si vedla p. Kreclová ve hlav-
ní roli, působivé byly výkony p. Valáškové, sl. Pecol-
dové a Nové. Také prvé vystoupení sl. Jelenové a Fili-
pové bylo zdařilé. Obecenstvo čtně zastoupené bavilo
se znamenitě a neskrbilo pochvalným uznáním. Pěkný
zdar může býti kroužku pobídkou k další činnosti na
prknech Thalie.

Výstava 50 obrazů Ant. Hudečka a 13 plastik Jos.
Mařatky vkusně instalovaná ve výstavním sále nové
budovy musea, těšila se již v prvním týdnu značné po-
zornosti místního a okolního obcenstva, takže docle-
na již účast více než 200 osob. Těšíme se, že výstava toho-
to rozsahu a umělecké hodnoty po nadšeném přijetí, je-
hož se jí dostalo před tím v Berlíně a Düsseldorfu té-
měř veškerou tamější seriální kritiku, bude skutečnou
kulturní událostí pro celý kraj. Že její velký význam
bude pochopen s daleko větší intenzitou zájmu a nad-
šení, jaké projevila Nizká Srbská, jedna z těch chudých
horských vesniček kraje, z něhož umělec vytvořil tolik
krásných obrazů, kdy výstavu Hudečkových prací před
časem tam pořádanou navštívilo za deštivého počasí ve
3 nedělích přes 600 osob, Hradec Králové, město intelli-
gence a tolikých škol, při takové příležitosti zajisté
vykoná do nejvyšší možnosti svou povinnost! Výstava
otevřena jest denně od 9 do 12 hod. dopol. a od 2 do půl
5. hod. odpo. Vstupné 50 hal., lsteek studentský, dělnic-
ký 20 hal. Hromadné školní vycházky požívají daňských
výhod (na každých 10 účastníků platících 3 listky volné).

Úmrtí. 28. t. m. zemřel p. Antonín Kerber, c. k. rada
vrchního zemského soudu v. v. Pohřeb dnes o půl 3.
hodině odpolední.

Před porotou c. k. kraj. soudu v Hradci Král. mi-
nulý týden odsouzeni: F. Rydygr (naroz. 1878) na 7 roků
do žaláře pro §§ 166. a 167 trest. zák., V. Krtička (nar.
1889) na 18 měsíců pro § 125. tr. z., J. Burdych (nar.
1878) na 13 měsíců pro §§ 127. a 128. tr. zák. P. Lamka
(nar. 1861) na 7 roků pro § 125. tr. zák., An. Hubičková
(nar. 1858) k smrti provazem pro §§ 134 a 135 tr. zák.,
J. Kopsa (nar. 1862) na 1 rok pro § 127. tr. zák., P. Ku-
beš (nar. 1870) na 4 roky pro §§ 134. a 135. tr. zák.

Soudní sál. Pan prof. Markalous žaluje p. dr. Ot.
Klumpara pro urážku na cti.

Jerusalem, nádhernou mešitu Omarovu, cíl poutníků
mohamedánských i izraelských, stojí na místě někde-
jšího zlatého chrámu Šalomounova, chrám Božího hrobu,
horu Olivetskou a Karmel a jiná místa posvátná, předmět
toľika křesťanských výprav, ruch na ulicích čisté orientál-
ských spáří návštěvníků Panoramy Nár. Jednoty Severo-
české v Hradci Králové v týdnu od 1. do 8. listopadu.

Chytrá spekulace. Protože byt okresního hejtmana
nebyl oprávněn asi čtvrt století, bylo přikročeno k nut-
né restauraci. Pokrokáři vyrazili hned s protestem proti
přívání peněz, jakoby se při tom v době finanční kritice-
ké pranic nejednalo o zájmy živnostnictva. Když však
nyní pokrokové špičky znovuzřídily Besedu, byla prý »ce-
lá investice nouzovou prací pro místní živnostníky«. A
také v dlouhém článku se podrobně vypočítává, co který
živnostník vypracoval, aby apel na štedrost radnice měl
ráz nejlidumilnější. Také pánové hned vyzvětlují, že čin
besedního výboru »se nestal bez značných obětí čelných
funkcionářů současného výboru a jeho směnecného ris-
ka«. Proto hned se vztahuje prosebná ruka s talířem.
Jest prý nepochybné, že »městská rada kvotu o něco
zvýší a bude upláceť. O to se také výhradně jedná dlou-
hému oslav. článku, který se obrací také s žádostí o pod-
poru ke všem politickým stranám. Jenže tu jest několik
háček. Velice nákladnou opravu rozhodli výhradně po-
krokáři, neohlížejíce se příliš, co tomu říká členové
stran jiných a co radí pokladna Besedy. A jestliže obec
potřebuje sál i pro účely vlastní, jestliže má nyní mnoho
příplátců, pak všechny vřikající broky, výčitekci pe-
něžního nákladu, měly se dít v obopsadném dorozumění
s městskou radou. Zkrátka napřed měla být vypracová-
na a zajištěna přesná finanční cesta. Mělo dojít před
začátkem práce k určitému dojednání, jaké povinnosti a
jaká práva budou obci v Besedě náležeti. V tom případě
mohla také městská rada se vyslovit o umělecké hod-
notě restauračního návrhu. Jestliže pokrokáři praví, že
besední místnost »nepokouší přímé požadavky musea«,
pak uvažujeme, že její poplatníci soudí zcela jinak. Vy-
zvěme, aby se přiblížili se svou četností občerní

znalci nestranní, kteří neslouží určité klice a jimž ka-
marádkské posudky neimponují. Přivolaň živnostníci pro-
vedli svou úlohu dobře, práce jim slouží ke cti. Ale jed-
ná se o posouzení návrhu samého. Protože své vlastní
dílo si pochvaluje každý, zvláště, čeká-li subvence, jest
žádoucné, aby se ozvaly samostatné posudky odborníků.
kteří nemají na restauraci vlastního finančního zájmu.
Není tomu tak příliš dávno, kdy pokrokáři hájili houžev-
natě škarohlédnou Kropáčku a kdy oplyvali kritikou nad
stavbou jesuitské residence, ačkoli na to nedali ani
groše. Ba docela již předem se přikazovalo, aby nebyla
budova příliš vysoká. Zavilost vrcholila docela v bez-
charakterním klepu o defraudaci, ačkoli se nedalo pou-
žiti ani nejmenší okolnosti k opoře lži tolik tendenční.
Kdo se hrabe tak dotěrně v cizí pokladně, nesmí se di-
viti, že zdejší poplatnictvo odvažuje se přemýšlet, jed-
ná-li se o jeho vlastní kapsu. Nevíme, jak se nyní po
dokončení saným pokrokáři celý plán restaurace líbí.
Luštr sice oceniti znalci dají, ale práce ještě dálejší
tější si oceniti opatrně sami. Také najednou si pospíšili
v této kritické chvíli s ujištěním o snázelivosti ke všem
politickým vyznáním. Když však byly volby, vystrčili
šitky jiné. Od pokrokářů sehnání s velikou horlivostí
mladíci, při nichž se nepátralo, jak členské příspěvky
platí. A tito pomáhali pokrokové klice k vítězství nad
řádně platícími členy jinými. A sama debata ozářila
dostatečně pokrokovou toleranci. Od té doby Beseda
slouží hlavně pokrokářům, kteří také provedli svůj vlast-
ní návrh. Tito tedy nemají se vyhýbatí důsledkům vlast-
ních akcí na účet občanů jiných.

Z Pouchova do Králové Hradce. Dne 24. října při-
nesly socialistické »Královéhradecké Rozhledy« poví-
dačku lživou, že prý pouchovský pan farář Konečný žá-
dal od chudého dělníka za svatbu 10 K, ač prý ani snob-
benců neoddal a nic při tom nepracoval. Nevěsta prý
byla z Hradce Králové, ženich ze Slatiny a oddávky se
vykonaly v Hradci Králové. Pan farář žádal prý ne-
spravedlivě zmíněné peníze, aby mohl jezdit na orga-
nizační schůze křesťansko-sociální. Takový poplatek je
prý přemrštěný a neměl přesahovati sazby školové. —
Pravda je tato: Nevěsta nebyla z Hradce Králové, ale
ze Slatiny. Ženich nebyl ze Slatiny, ale ze Lhoty Ma-
šové. Ohlášky musily býti na Pouchově i v Hradci Krá-
lové, a popěvadž nevěsta bydlela ve Slatině, měly býti
oddávky na Pouchově. Ženich nepřišel ani jednou v ú-
řední hodinu na farní úřad, ale buď časně z rána nebo
večer (i jeho zástupcové) a v den, kdy se vůbec kance-
lářské práce na farním úřadě nekonají (to jest v neděli
a ve svátek) a pan farář musil vždy ihned všeho ne-
chat a vypracovat, co se žádalo (ohlášky, delegační li-
stiny), musil psáti o potřebné doklady snoubenců. Vše
to vypracoval pan farář na požádání ihned a začal do-
tyčným úřadům. Je tedy úplně nepravdou, že pan farář
žádal na ženichu peníze za práci, kterou nevykonal,
neboť všechnu písemnou práci zákony předepsanou pan
farář vykonal i na žádost ženicha, jenž nechtěl mít od-
dávky v Pouchově, ale v Hradci Králové, písemně sve-
lení vydal, aby tam oddání býti směli sponzenci, aš
patřili na Pouchov. Pan farář slušně upozornil ženicha,
že tím (oddávkami v Hradci Králové) obojímu farnímu
úřadu přiděluje práce a tím že si zadržuje svatbu. Na
to řekl ženich: »Však svět te státi nebude.« Za celou
práci tu nepovinnou a v čase nedělním vykonanou (aš
ženicha žádanou) platil ženich 10 K, který není zaplác-
tebrákem, když chtěl mít oddávky v městě a ne na
veselí. Město, aby pan farář žaloval soudně, jak vy-
hrožovali, že prý učiní, aš se o tom u sociálních krá-
lovéhradeckých poučí, místo žaloby soudní jen p. farář
socialisticky bylo vyžadováno. A přece pan p. farář radil,
aby ten žaloval a aš haléře aby mu nedávali, který
platiti nejen povinná. Proč tedy nežalovat a proč ten se
tříbí pomlouvá? K soudu jíti nemohou — překráčí by. To
dělá věd. i organizovaný socialista musí platit, žádá-li
na farním úřadě vše naprovinné a přiděluje v nedělní
čas.

Něco z historie Jesuitů. Dle zprávy benediktinského
díkana, Václava Bažmaha, jenž byl zároveň vikářem Je-
suitského vikariátu, ze dne 22. září 1884 bylo v Jesu-
itově die konsekrace (z 3. března 1884) civilního obyva-
telstva 1677 duš. Dle školou povinných bylo 218, z
nichž civilních 128 a vojenských 84. Těch bylo 118, z
nichž vyučovali vojsko-technici 118. Přítom. obecní-školních

obec zejména z pivovaru a pálenky. Trhové poplatky vynesly 130 zl. korv. měny, daň z vína 40 zl. Břemena obecní činila ročně: daně (Unterkammeramt) 598 zl., účetnímu 300 zl., sládku 350 zl., bednáři 222 zl., policejnímu komisaři 40 zl., strážníkovi 100 zl., osvětlovací výlohy 60 zl. a některé jiné menší výlohy. Jmenní obecní páčilo se na 88.000 zl. k. m. Zprávu o poměrech populačních a majetkových v Josefově podal vikář Bažant biskupské konsistoři, když se jednalo o zřízení civilní duchovní správy v Josefově. (Z konsist. archivu.)

Čáslav. Úprava říšských silnic. Ústředí do našeho města, dle přednostovi c. k. stav. kanceláře p. vrch. ing. V. Čáslavskému dozrává značného zlepšení. Tak dokončena byla již oprava silnice Tábořské a provádějí se opravy silnice Pražské. Na silnici první rozšířen byl most a upraveny byly chodníky na břehu podměstského rybníka, tak že vzhled této části města neobyčejně získal. Jest pravda, že při tom padly v oběi staré topoly, tvořící ode dávna charakteristiku tohoto koutu města, ale nelze popřít, že uvolnilo se tím vsazeným tam před lety novým stromkům, které zajisté brzy se zmohou a tak náhradu za pokácené topoly poskytnou. »Bělístě«, které dosud v době bláta zvláště patřilo k neschůdným předměstím, spojeno jest novou úpravou pohodlně s městem. Škoda, že majitelé tamějších domů, ovšem ne všichni, projevíli tak málo porozumění pro snahu p. ing. Čáslavského, vzepřevše se projektované úplné úpravě. Neposloužili tím ovšem ani sobě ani městu, které mohlo z prostředků erárních dosíci toho, nač snad v budoucnu bude musiti vynakládati peníze občanstva. Také nové umístění sochy sv. Janské dopadlo příznivě, škoda však, že pro odpor majitelů továrny Kosmos nemohla býti zcela provedena úprava této strany silnice. Co vedlo k tomu jmenované pány, nevíme, když přece před tím byli ochotni k ústupnosti. Silnice pražská zbavena bude překopů, místo nichž vydlážděny budou rigoly. Občanstvo, navštěvující hřbitov, především jest potěšeno tímto provedením. Chvályhodnou činnost svou korunoval by p. přednost c. k. stav. úřadu, kdyby ještě se stejnou benevolencí nastoupil na úpravu silnice Goch. Jenkovské aspoň v té části proti kasárnům c. a k. 21. pluku ležící. Myslíme, že by mu p. t. pp. lékaři nemocniční na prvním místě díky neodepřeli. — Vhodná potřeba. Dovolili jsme si upozorniti již několikrát na občasnou nečistotu kolem kostela se vyskytující. Jest pravda, že nyníější p. správce stará se dosti bedlivě, aby bylo každé provinění proti čistotě okolích chrámového co nejdříve odstraněno, ale i při nejlepší vůli nelze toho dosíci úplně. Myslíme, že by tomu posloužilo místo hrozeb pokutou a podob. prostředků postavení záchodku v rohu obecního dvora u c. k. okr. soudu. Zabránilo by se znečišťování tohoto místa a již také i znečišťování kostela. Náklad nebyl by tak značný, poněvadž přímo tam vede kanál a myslíme, že by nikdo proti tomu ničeho nenamítal. Stálo by tedy za uvážení. — Zasedání obecního zastupitelstva konáno bylo v pondělí dne 27. října. Ponechávajíc si podrobnější zprávu do příštího čísla, uvádíme pouze, že jednomyslně bylo přijato, aby minule námi uvedený projekt přístavby gymnasia podle nového plánu byl co nejdříve uskutečněn a aby za tou příčinou zakoupen byl dům p. Lieberakého.

Do Čáslavska. Dovolujeme si upozorniti, že oznámená dobrovolná sbírka duchovenstva okresu Čáslavského a sousedních farností koná se ve středu po Dušičkách 8. listopadu, nikoliv, jak bylo na pozvánkách nedopatřením uvedeno, 4. listopadu. Hodina a místnost zůstávají nezměněny. Hojná návštěva žádoucí. Račte si lákavě připraviti dotazy.

Ronov n. Doubr. (Divadlo.) Vzdělávací katol. soc. spolek »Rovnost« sehraje v sobotu o svátku Věch Svätých dne 1. listopadu v místnostech p. J. Vávry divadelní hru: »Továrna dělnice a její dva milenci«. Obraz ze života ve 4 jednáních s proměnou ve II. a IV. jednání a se živým obrazem ve IV. jednání. Dle stejnojmenné besídky Fr. Šepky, red. »Štítu« upravil Loučenský. Děj odehrává se v Praze za naší doby. Hlavní myšlenka děje: »Veliká důvěřivost obětí zloby lidské. Začátek přesně o půl 8 hod. večer. Vstupné: I. místo 1 K, II. místo 70 hal., k stání 40 hal. Předprodej vstupenek u p. J. Bláhy, místopředstavený spolku »Rovnost«. Zlaté Bůh! — (Přednáška.) Ke dni 23. listopadu připravuje spolek »Rovnost« přednášku se světskými, nádherně kolorovanými obrazy na téma: »Norvěžákem k půlnočnímu slunci«. Proslaví dle vlastní cesty z r. 1909 v. p. Martin Klouda, kaplan v Ronově n. Doubr. Vstupné: I. místo 1 K, II. místo 50 hal., k stání 30 hal., školní děti polovina. Výběžek na opuštěné, slepé a zmrzačené děti. Cesta vede přes divokými řekami, přes plavbu se šachovými fjordy Har-dangerakym, Felsfjordem, Moldelfjordem, obdivujeme ledovce a krásné vodopády, navštívíme města Bergen, Romsdal, Trondheim, Tromsø, Bodø, nejsevernější město Hammerfest, Lofoty, a pokocháme se pohledem na ne-výslovně krásné slunce půlnoční, na zaručeně, prohlédneme obydlí Laponců, jejich stáda, památné stavby, kroje lidové a jiné cenné zajímavosti. Hostinec p. J. Vávry, a půl 2 hod. odpoč. — (Pořadové občerstvení.) Z nemalé části se objevily dvě nové pořadové stránky na náměstí. Jedna na rohu hostince p. Fr. Prchala a druhá na nároží náměstí a ulice svatokřížské u obchodu firmy Vojt. Hroch. Také odstraněn nepřehledný spolek na ulici dlouhé době. — (Práce rukodělné v naší škole.) Se svolením volební c. k. zemské školní rady a sl. c. k. okresní školní rady zavedeno na naší škole vyučování pracím rukodělným, které vede zručný v té příslušné věci p. Ing. Čížek. Dříve přibíhala se na ně jen děti a zájemci, kteří se rádi učili takovým jakoli i odborným věcem

pro domácnost. C. k. okresní školní rada navrhuje, aby také košíkářství se pěstovalo, čímž by ovšem praktičnost vyučování byla dovršena. Všem rodičům co nejvlejší doporučujeme. — (Prosba slepých dívek.) Blíží se doba památky Věch věrných Dušiček, slavnost připadající letos na den 3. listopadu. Slepé dívky, které zaslaly roku loňského až srdce tisklím litoš poděkování za almužnu sebranou na hřbitově sv. Kříže, prosí úpěnlivě, aby titíž pánové neobtěžovali sobě učiniti sbírku opět letos, nehledíce na nějaký úsměšek, jehož se jim dostane od hrubého a necitelného člověka za tento skutek milosrdenství a křesťanské lásky, pamatujíc na odplatu Boží. Obvyklá pouť ke hrobům koná se letos dne 2. listopadu v neděli. Věřící prosí se za milodar za upřímné Zaplat' Bůh! — (Čas ku práci.) Vybízíme všecka sdružení katol. mládeže ve farnosti Ronov nad Doubravou, aby opětně zahájila svoji činnost po plné letní a podzimní práci. Čtěte pilně, hrajte ušlechtilé divadelní kusy a vzdělávejte se všestranně. Svornost, práce a láska budí vaším heslem pro nastávající období zimní. Vpřed!

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNİHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Sebranice u Litomyšle. Dne 12. t. m. zavítal do naší farnosti vedp. probost z Litomyšle Frant. Křivohlávek na pozvání zdejší terciářské obce, aby nám konal shromáždění terciářské pro místní a okolní členy III. řádu sv. Františka Serafinského. Za předmět promluvy své k bratřím a sestrám i přítomným věřícím obral si slova: »Buďtež moji následovníci, jako jsem byl já následovníkem Kristovým.« Pojednání o činnostech křesťanských činnostech, jež máme sv. kříž: o poctivosti, obětavosti, pokoře a lásce k Bohu a k bližnímu. Několik členů slo-žilo sv. profesi a přijata byla jedna sestra do třetího řádu sv. Františka. Jest si toužebně přáti, by se nikde nezapomnělo slov sv. Otce Lva XIII., kteréž proslavil ve své Encyklice ze dne 17. září 1892 celému světu: »Jestliž již ode dávna přání naše nejvroucenější, aby každý, seč jest, snažil se býti sv. Františka z Assisi následovníkem.«

Čestná Školení. Nová správa veřejné Lidové čtenárny a knihovny byla vzhledem k neblahým finančním nucena podniknouti sbírku, aby čtenárna dále existovati mohla. Sešlo se 160 K. Přispěl: sl. okresní výbor částkou 15 K, obec Malá Skalice 5 K, tělocv. jednota »Sokol« 10 K, sbor. dobrovolných hasičů 5 K, Jednota soukr. úředníků 5 K, spolek divad. ochotníků 5 K, zpěv. spolek »Band« 5 K, skupina textiličků 5 K, katol. organizace 5 K, spolek nář. soc. »Havířek« 5 K, Okrašlovací spolek 5 K, nář. strana svobodomyšlná 10 K, Obč. záložna 5 K, správa kněž. pivovaru 10 K, vyzkorodý pán Ladislav rytíř Bartoš z Dobrušky 20 K, p. Záh. Břim. tov. 6 K, p. Jakub Boudy, tov. 5 K, p. J. Emmer, tov. 2 K, p. Ondřej Grell, tov. 5 K, p. F. Hampel, velkoobch. 2 K, pp. Guitz-Winter-sitz, tov. 5 K, p. J. Michálek, kolář 2 K, p. K. Reich,

tov. 10 K, p. Č. Tylš, maj. stroj. 2 K, Spolek strojmistrů 5 K, čtenářská beseda »Božena Němcová« darovala 49 čsel. Za veškeré tyto milodary vzdává správa čtenárny tímto nejvlejší díky. Zároveň obrací se s prosbou k ostatnímu uvědomělému občanstvu, by darováním knih a časopisů k rozmnožení knihovny dobrotivě přispělo. Nalézá se tato v ubohém stavu. Knihy přijímá knihovník p. V. Postupa.

Křesťanský a Orealský Organizátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msra. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhrát velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Různé zprávy.

Potřebujete dělníka? Pište si na bursu práce Všeodborového sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum, která obstarává místa pro dělnictvo tovární, řemeslné, zemědělské, služební atd., zkrátka pro všechny kategorie zdarma. Rovněž i dělnictvo se upozorňuje na výhody Všeodborového Sdružení.

Rozsáhlá inkvizice židovská. Zle jest s takovým člověkem, který na dotazy židů o nevině Bejlisově neodpoví anebo řekne, že počká, jak dopadne kompetentní soudní vyšetřování. Židé chytají za šosy každou notabilitu a žádají se vši přísností vyjádření. Ovšem odpověď musí zníti dle přání inkvizice, jinak ubohý zajatec pro svůj svobodný úsudek dopadne hůře, než když jest tiše. Podpisy pro nevinu Bejlisovu židovští despoti vymáhají neúprosně. U těžce nemocného dra. Podlipného nepovolili, až podepsala svého manžela paní Podlipná. Jak se zachovali k pražskému starostovi dru. Grošovi, sděluje »Právo Lidu«: »Starosta dr. Groš byl Svazem českých pokrokových židů vyzván, aby připojil svůj podpis na projev proti rituální vraždě. Na slušný přepis Groš myslil, že na židovské komando nemusí každou komandovaným dopisem vyzván, aby svolil k tomu, aby jeho podpis byl na protestu připojen. Avšak ani tentokrát nedal dr. Groš odpovědi a tím dal vlastně na jevo, že proti pověře o rituální vraždě vystoupiti nehodlá. Svobodomyšlný dr. Groš! — Nu — a protože si dr. Groš myslil, že na židovské komando nemusí každou chvíli činiti konfessi, jest prý »rituálikem«. Což kdyby byli chodili katolíci vymáhat židovské podpisy proti bestiálním krutostem vražd barcelonských a zákeřníků ruských? Židé by se jim byli vysmáli. — Ale pozor! Všecky státy nechť nyní odloží starost o zažehnání drachoty, lichvy a militarismu! Nyní všechny ministerské kabinety mají v přední řadě věnovati pozornost mučednicku Bejlisovi. Jsou-li v Rusku pronásledování houfně katolíci, po tom jinému státu nic není. Jestliže v Portugalsku vězni bezcharakterní křivopřísežníci desetitisíce poctivých konservativců, nemá práva jiný stát vkládati se do vnitřní správy portugalské. Bejlis však jest osobou vzácnější než některý celý utlačovaný národ. Proto židé na diplomaty nejruznějších států naléhají, aby chránili Bejlise. Ve Vídni pak židovští poslanci Straucher a Reitzer (kteří se mají starati přece o občanstvo rakouské) podali interpelaci, ve které žádají, aby rakouská i uherská vláda zakročily cestou zahraničního ministra u ruské vlády, aby ruští židé, procesem Bejlisovým ohrožení, byli chráněni před pogromy, které prý se chystají. — Ještě se židům nic nestalo, ještě se neví, jak proces Bejlisův dopadne — a už má Rakousko činiti opatření. Když za ruské revoluce židé pobíhali a vyháněli rakouské příslušníky, židé proti té surovosti ani prstem nehnu. Což nemá samo Rusko bezpečnostní stráž? Což rozumní Rusové nevědí zvláště nyní, že nespravedlivé pronásledování jediného žida by semitům vyneslo velkou reklamu? Zato však dělníci zaměstnaní v židovských továrnách ruských již předem propukli v bouřlivé demonstrace proti procesu. Kdo tyto ujařmence svedl falešným předstíráním k hluchým randálům? Právě takové hlavě provokatéry by měla vláda zavřít — pak by se nemusela báti pogromů strana židů.

Doplňovací volba na Moravě. 29. okres, uprázdněný úmrtím zasloužilého poslance P. Šilíngra, ocití se v minulých dnech ve znamení voleb. Dne 28. t. m. obdržel náhlec vl. rada Mašek 6.838 hlasů, agrárník Mašek 4.742, soc. dem. autonomista Konečný 2.258, centralista Koranda 101, roztržitých hlasů bylo 36. Terror pokrokařský a soc. demokratů byl veliký a přece Mašek obdržel z 13.976 hlasů skoro polovici. Soc. demokraté volili hned velkým počtem agrárníka, protože věděli, jak jejich kandidát hned při prvním pokusu padne. Co je soc. demokratům do třídního programu, jedná-li se jim o udolání »klerikála«? Agrárníkovi přibýlo 1386 hlasů, soc. demokratovi ubylo 1186. Protikatolické živly vytáhly do boje se všemi svými rezervami. Na 3000 voličů se k volbě nedostavilo. Ktělí to jsou? Jistě konservativní, kteří nejsou zapřaženi do povozu organizace protikatolické. V několika obcích dělníci a velkostatkáři a cukrováři nezemřeli ani k volbě, aby se prý nemusela zastavovat práce v cukrovaroch. Jen naši stoupenci sezemřeli k volbě, zato však v Hrušovanech, kde pracuje v rafinérii 66 dělníků, již všichni a odevzdali všechny hlasy ve prospěch Maškův. Agrárníci Maškovi prohlásili za agrárníka,

aby dostal hlasy rolnické, pokrokáři zase ho nazvali »lidově-pokrokovým rolníkem«, aby pokrokáři tím horlivěji Malika podporovali. Podvody a lži pokrokařské působily výhradně tam, kde se jim nečelilo. Jinde byli našinci zcela pevní. Jestliže naši odpůrci vystřelili poslední náboje, dá se čekat, že se hnou nyní i konservativní četné rezervy, které dopomohou v užší volbě Maškovi k vítězství.

Jakou štólu vybírali při pohřbu živly protikatolické. Již jsme jindy několikrát zaznamenali, jak štóla protestantská jest o mnoho vyšší než katolická. Nyní slyšíme tuto zprávu: »Dostal jsem náhodou do ruky číslo 10. »Krematoria« ze dne 15. října 1913. Hned na třetí stránce upoutal pozornost mou článek: »Pohřební vyděračství«. Článek ten jedná o pohřebním ústavě p. Franka v Mariánských Lázních. V krátkém čase zemřeli v Mar. Lázních dva hosté z Hannoverska, a v prvním případě syn zesnulého jen pomocí soudní snížil přemrštěné požadavky jmenované firmy. V druhém případě vyslal spolek »Flamme« majitele vídeňského pohřebního ústavu do Mar. Lázní a tomu podařilo se výlohy za noční hliďku, oblek, rakev, vůz, obdukcí snížit z požadovaných 4000 K na 2100 K. V tom není ještě zahrnuta částka za převoz do Lipska. Stalo se to ovšem pomocí hejtmanství. A všichni činitelé pohřební byli jednosvorní na tomto vyděračství. I samé presbyterium církve evangelické obce, požadavek svůj na pohřbůžku, že účet bude předložen okresnímu hejtmanství, snížilo na polovici. »Phoenix« uvádí některá data: za rakev žádal pohřební ústav 1000 K, pravím tisíc korun, ač sama obec vídeňská žádá za rakev s příslušenstvím 190 K a v Praze 140—150 K. Za umrlčí komoru na 52 hodiny žádalo evangelické presbyterium 400 K, ale snížilo svůj požadavek na 200 K.

Subskripce. Nádhernou ozdobu katolických sálů a přibytků vydá před svátky vánočními revue »Archa« v Prostějově. Bude to překrásný barevný obraz sv. Cyrilla a Metoděje od mistra Jana Köhlera, provedený v lithografii jako originál ve velikosti asi 1 metru. Obraz bude stát pro subskribenty, kteří zašlou obnos do 1. prosince 1913, pouze 4.50 K. Po subskripci bude cena 8 K. V době, kdy se vede urputný boj proti dědictví Cyrillo-Methodějskému, bude tento obraz zvláště výmluvným hlasatelem kultury slovanské a křesťanské. Přihlížejte adresují se: Revue »Archa«, Prostějov. Neproměškejte lhůty!

Za lidového parlamentu. Spolek velkoobchodníků uhlím v Rakousku se usnesl dnem 1. listopadu vzhledem na stoupnutí vedlejších poplatků u státních drah zvýšiti opět ceny uhlí o 2 hal. na 100 kg. Zvýšení týká se uhlí v otevřených povozech pro potřebu domácí a některých jiných druhů. Také maloobchodníkům bude zvýšená cena započítána. Cena pytlového uhlí zůstane na vídeňském trhu nezměněna.

Všelicos. V Krakově na sjezdu universitní mládeže židovské z Haliče směru soc. demokratického vysloveno přání, aby žargon židovský byl rovnoprávný v soudech a úřadech a vláda aby zakládala školy takové. — V Moskvě zvolen starostou města šéf starého obchodu čajem a hedvábím L. Katoir, vyznáním katolíka. — Pražský výpomocní sbor lékařský zaslal v červenci bulharským sirotám vagon potřebných věcí, ale vagon zmizel cestou v Srbsku. Také vagon, určené pro český cukrovar v Hor. Ořechovici v Bulharsku srbská správa železniční si zadržela a teprve na důrazné zakročení rakouské diplomacie propustila. — Nový majorátní pán Karel Bedřich kníže Schwarzenberg nařídil, aby se na jeho panstvích úřadovalo pouze česky. — Mladší bratr arcivévody Karla Františka Josefa arcivévoda Maximilián dá se zapsati za fádneho posluchače na vídeňské universitě. — V neděli večer řádila v Belgii vichřice, jež nadešla spoušť hlavně v Bruselu a okolí. — V Turecku zavádějí nyní povinné a bezplatné vyučování na obecních školách. — Přes úřední zákazy pašují dále různí agenti vystěhovalce-brance za hranice. V Krakově zatčeno naovo několik vystěhovalceckých tlup, jednotlivci v Čechách a na Moravě. — 20 klášterů na hoře Athosu podařilo ekumenickému patriarchovi v Cařihradě memorandum, v němž protestují proti zmezinárodnění hory a žádají, aby zůstal v platnosti status dosavadní. — Proti bývalým ministrům bulharským Savovu a Petrovu podána u státního soudu obžaloba pro zemězradu. Povoláno jest 591 svědků. — Poštovní známky s obrazy mocnářů ruských, zavedené ke 300letému jubileu panování rodu Romanovců, zase zrušeny, ježto někteří poštovníci zdražovali se tisknutím obraz mocnářův razítkovou černí. — V poslanecké sněmovně vyzývá vláda, aby podala ihned osnovu zákona, jímž se vyhrazují všechna naleziště rudy, uranové státní, a radium samo se prohlašuje za státní monopol.

Stát kupuje uhelné doly. Ministerstvo prací ve Vídni podalo sněmovně dodatečnou předlohu, týkající se koupi dolu Brzeszce. Kupní cena bude zaplacená z přebytku státních dolů v annuitách, z nichž první stanovená 458.276 K a zařazena do rozpočtu podaného sněmovně ku schválení.

Balkánský exarchát. »Neue Freie Presse« sděluje z Cařihradu, že bulharský exarcha Josef hodlá odejet do Sofie a předsedat synodu, který má se zabývat sjednocením s Římem. Rozhodující církevní kruhy bulharské nejsou nijak na odpor zrušení schismatu.

Památka v Páru zesnulých nejlépe se uctí podporou dívek nevidomých v Útulně slepých dívek v Praze-III. na Kampě, neb slepé dívky po všich roztroušené po své šatotě, opuštěnosti, věčné tnu, touze po světle, milosrdenství a Útulně tolik podobají dušičkám v očistci, jež po světě věčném touží. Nevidomé dívky jsou věčně vděčné zvláště za každý paprsek lásky slechet-

ných dobrodinců, jež se jeví dárkem, sbírkou, odkazem, zrovna jako duše v očistci jsou jim vděčné za každé milosrdenství, jež za ně zde vykonáme. Modlitby vyhaslých očí ubohých dívek v Útulně na Kampě za dobrodince jsou těmto nejlepší odměnou, jako příměťva almužnou z očistce vysvobozených duší dochází v nebi iistého vyslyšení. Kdo tudíž o Dušičkách na slepé pamatuje, pomáhá tím nejen jedné, ale i druhým zároveň, také i sobě, neb si tak pojišťuje vděk obou: nešťastných slepých dívek i dušiček. Vzhledem k tomu prosí podepsaná správa Útulny jménem 30 nejnešťastnějších slepých dívek P. T. vdpp. duchovní správce, aby v den Dušiček o těchto ubohých v kázání se zmínil a sbírku pro ně dobrotivě zaříditi ráčil. Za vše již nyní vzdává »Zaplat' Pán Bůh« správa Útulny slepých dívek v Praze-III. na Kampě.

Československá záložna v Praze, Spálená ul. 46.-II. zvyšuje od 1. listopadu 1913 úroky ze vkladů na knížky následovně až do odvolání: Vklady bez výpovědi záročí se 4 a půl proc., vklady při 30denní výpovědi záročí se 4¼ proc., při 60denní výpovědi 5 proc., při 90denní výpovědi 5 a čtvrt proc., při 120denní výpovědi 5 a půl proc. Knížky za účelem přepsání úrokové míry netřeba předkládati, změna úroků se v knížce poznamená až při event. předložení. Katolíci! Podporujte hojným ukládáním svých úspor jediný svůj katolický ústav v Praze!

Jemné ovoce tabulové dlouho vydrží čerstvé a chutné, když ovoce otřeme hebounkým plátkem opatrně, aby se neotlačilo, a pak zabalíme do vaty a uložíme v bedně do studené místnosti vzdušné, před mrazem chráněné. I hrozny lze tak uschovati, když vystihneme bobule nějak porušené.

Krvácení z rány možno rychle zastaviti. Když se člověk řízne a chce-li krvácení ihned zastaviti, tu mnohý dává si na ránu rozpuštěný kliš nebo pavučinu. A tu se stalo již mnoho případů otravy krve a od toho smrt. K zastavení krve doporučuji se následující jednoduchý, ale účinný prostředek: Vezme se kousek čisté vaty, namočí do horké vody a přitlačí se pevně na ránu. Výsledek je překvapující. Krvácení lze také zastaviti chlořidem železitým, který lze koupiti v každé lékárně. Tento se nakape trochu na ránu a tím se krev hned srazí a zastaví.

Pečte »Masotin« — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu »Vegetaria«, výroba poživatin na Smíchově. »Masotin« jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékáři doporučený výrobek. Vzorok na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobřírou vyplacené zaslá jmenovaný závod.

3 základní pravidla nákupu.

1. Žádej vždy nejlepší, zvláště nestoj-li to více než méně dobré!
2. Dbej vždy, abys také žádané skutečně obdržel!
3. Přesvědč se při nákupu MAGGIO kostek (hotová hovězí polévka), má-li každá kostka na obalu jméno MAGGI a ochrannou známku »křížovou hvězdu«, neboť MAGGIO kostky po 5 h jsou nejlepší!

Raďte si psáti o vzorky firmě

Thelcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čis. 188.

— Vývoz ležného a medního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Mední látky vlněné i prací, dále i panské plátě, damasky, ubrusy, ručníky, zafíry na košile, — lisy atd., překrásných medních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pohledných vzorů. — Objednávky v ceně přes 20 K máláme vyplacené. 1 balík 40 mabyků vkusně rozeřávaných za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze té bezpečně uložiti **vklady proti 6%, úrokování.** Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

(Zasláno.)

Úředné svedecívo.

S radostí úradne dosvědčujem, že p. Josef Řehna, pozlattenár z Hory Kutné (Čechy) tohoto leta v chráme evanj. a. v. nadlaokom pri obnovení našeho oltára a kazateľnice všetky pozlattenárske a natirvačské práce opravdu umeleckým vkusom preovídal a svojou solidnou prácou vďak a uznalosť celej cirkve si vyzískal, prečo ho jak jednotlivcom tak i cirkvám k provedení podobných prác čo najsažnejšie odporúčame.

V Nadlaaku, Uhry, Csanád megy, dňa 15. okt. 1913.

Ludvik Boor, ev. spr. farář.

(Zasláno.)

Panu

BOHUMILU BECKOVI,
majiteli závodu fezbáfského
v Kutné Hoře.

Do chrámu Páně v Heřmani byl objednan od Vás oltář sv. Jana Nepomuckého a oltář Božího Hrobu. Mimo četné drobné práce opravil jste hlavní oltář sv. Václava, kazatelnu a oltář Panny Marie. Všechny Vaše práce souhlasí nejen se s'ohem chrámu, ale co do provedení byly vykonány přesně a svědomitě, tak že podrobnostmi celkeni vyznívají jednotnou harmonickou a povznášející myšlenkou. — Ferd. Vlček, farář.

Umělecký ústav pro malbu na křídlo

E. Škarda, Brno,

zkoumání a dodávka malovaných obrazů a chrámů v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mosaikového do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává také i s železnou konstrukcí vlastní výroby ochranné síťe a rozeřazeno v mletě.

Mosaičky a klenutí pro fary, gady, křídlové cesty atd. Křídlové, rozpočty i odborná rada zdarma.

Přesvědčte se vyznamenání a doporučení.

Hornoslezské uhlí

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Králové

Hlavní sklad v Hradci Králové v Komenského třídě.

Obrázky svatých

v různých cenách, levné pro školní děti,

obrázky smuteční a upomínky k sv. přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Velice poučná pojednání
jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikrát sobě větší. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Žaloba vydědění XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spirítistů	8
Z domácnosti sociálních demokratů: I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O záračích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoły o spořivosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok professora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Řím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupů a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objednají-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Jesle kostelní

úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby atd., dosud neupotřebené, prodají se levně. —

Dotazy zodpoví

J. Honěk v Dobrušce.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.

Sklady:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Podálová harmonia
obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.
Cenníky zdarma a franko.
Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstvu zvláštní výhody.

Světoznámý malínský křen

letošní sklizně, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v 5tkg balíčcích za levnou cenu
Josef Mikulecký,
vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k dostání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Zal. 1806.
Vyznamenán státní medailí.
Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná
dílna pasířská a zlatnická
Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil
v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg. předpisů ve vlastní moderně zřízené dílně.

opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

SBírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Založeno r. 1802.
SPECIALITA
pravý ústecký, po mnohá desetiletí vyhlášený žaludeční likér pod názvem
Amers de Londres
lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí
A. J. Andres v Ustí n. Orli,
továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Učně z řádné rodiny za mírných podmínek přijme
Vojtěch Rážž,
obchod železem, koloniální a barvami v Hradci Králové.

Umělecká podobizna
Jeho Excellence
nejdp. biskupa
Dra Josefa Doubravy.
— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých uměleckých děl zřetelnou podobiznou Jeho Excellence, která i po stránce umělecké bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třetím úzkém moder. rámcí . K 13—
v úzkém slazeném rámcí s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlacený K 28—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší se cena obalem, který dítáme v netto ceně K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem
Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Nejlevnější a nejbezpečnější pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný
živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské
svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68
případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772
členů. Jak děkované dopisy svědčí, přišla poda-
rovaným podpora v době nejtrudnější jako
pravé dobrodíní.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45
let. Příspěvek správně každoroční obnáší 2 K,
zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K,
do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se
zavazuje, že splatí při úmrtí spoluněna 2 K,
jež se vyplácí bez průtahu buď zákonitým pří-
buzným aneb účelu a osobám, jež si člen pí-
semným prohlášením výboru za svého života
označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž
poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den
dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch,
kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží
tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru
bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a
dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv,
jen když též jest tělesně zdrav a nepřekročil
55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny
stejně, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmín-
ěných případech povinné podpory. — Bližší
v prospektu, jež na požádání zdarma zašleme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Reyl,
předseda.

Václ. Jenšovský,
jednatel.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k missím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvost-
ných vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnický
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje
Bisk. tiskárna v Hradci Král.

Ideálem
každé
hospodyně

je
Singerův
šicí stroj.

Nové speciální
přístroje pro potřeby v domácnostech. — Důkladné vyučení bezplatné.

SINGER Co. akciová společnost pro šicí stroje.
HRADEC KRÁLOVÉ, u laského mostu.

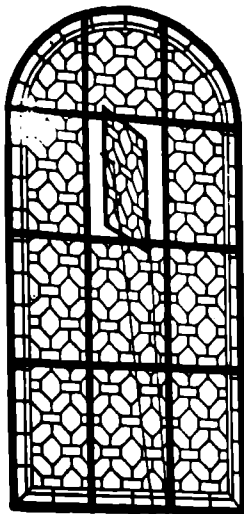
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na spracování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrázkový cenník 1913-14.
Kupujeme zimní kůže, tele, kozy,
lisky, králíčky.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské víno
výtečné nahořklé
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinohrady č. 1094.

Arnošt z Pardubic.

O tomto prvním arcibi-
skupovi Pražském sepsal
histor. úvahu Jiří Sabula.

Stran 64 Cena pouze 16 h.

Objednávky vyřídí ihned
administrace „Časových
Úvah“ v Hradci Králové.

Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ua-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvků, koberců a
keřového náčiní ve výrobnách nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Katolíci!

Ukládejte své úspory jedině u naší

Československé záložny v Praze

Spálená ulice č. 46-II.

na úrok dle ujednání až

5 1/2 %!

Důchod. daň platí záložna
sama. — Pro bezplatné uklá-
dání z venkova složní listy
zdarma. — Povinná revize
Jednoty složena v Praze.

Zápůjčky

všeho druhu kulantně.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův
synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu
oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malé Karlova
ul. č. 29 nové blíže Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod loubím dopro-
váděje se

ku dodání oken chri-
stových od nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
guralnému provedení a
sice i se křesťanskými
rámci, sloupky, ozdobami.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bene-
vní závažnosti ku definitivní objednávce.

Neodstát veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4 3/4 - 5 % dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a všichni poplatníci
(obecními přírážkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

Besídka.

Hřbitov prostředníkem.

Na hrobech ječnických o Všechny Svátých plno světél v lampičkách fialových, rudých, zelených. Větší část hřbitova posázena žlutavými plaménky svíček menších, větších, jako na jaře pažit pampeliškami. Děti se vzájemně kontrolovaly, »kdo má více sloupků«, jak kterému světlo plane. Byla to pro ně většinou chvíle příjemná, radostná. Sem tam z dětských úst zatřikoval smích. Blahé mládí, které ještě nedovedlo pochopit, jaké těžké úderu osudu tají tyto rovy!

Staří však počínali si vesměs vážně. Tu v hlubokém zadumání postávali, tam s modlitbou na rtech poklekávali, kanuly horké slzy zvláště z očí udřených žen na rovy dětí, nezapomenutelných rodičů. Vítr šelestil zbývajícími žlutavými listy na stromech jemně. Bylo sice velice chladno, ale den jasný.

Uprostřed hřbitova klečela před vkusným pomníkem starší žena, dobře opatřená proti zimě čepcem a dobrými kožichem. Uvadlé její rty chvíli šeptaly modlitbu; brzy svalužily její zbrzděnou tvář trýpnuté krupě slz. Na okamžik přestala, těžce několikrát vzdychla a pak zahovořila polohlasně sama k sobě: »Ach, jak mne každá bolest na prsou tlačí, duši! Ty můj drahý nebožtíčku, proč's tak brzy svou ženu opustil! S tetou se mi vystěhovala z domu všechna radost. Už bych byla ráda, moc ráda, aby mne Pán Bůh za tebou povolal.« Znovu dvě slzy skanuly do hlubokých rýh na žlutavé tváři a stařena pokračovala v modlitbě: »Otče náš, jenž jsi na nebesích...«

Při páté prosbě ozvalo se za ní stejně s jejím hlasem: »A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.« Stará žena otočila hlavu. Za ní klečel mladý muž v úřednické uniformě. Rusý, elegantně přistřižený vous se mu zachvěl. »A co vy tady, mladý pane?«

»Inu jdu se také pomodlit. Vždyť na modlitbu nemají výsadu jen vesničané. Modlete se dál, budu pokračovat s vámi.«

»Hm — ale proč právě tady? Tohle je hrob mého muže Františka Skaláka. Ani nevím, proč právě nějaký pan úředník...« »Ale vždy přece...« Stará sebou trhla, když pohlédla mladému muži do očí. Vstala, protřela si zrak. »Ano — tyhle oči. Nejste vy... A bodejť že, vždyť jest to Edouš, na moutě že Edouš.« Stařena se třásla, zamračila se. »To se's změnil! Dřív's chodil s dlouhými vousy jako hajný a teď takový ulizaný panáček. A tolik roku jsme se neviděli — teď ta uniforma ke všemu, není divu, že mé staré oči... A to zrovna musíš přijít sem, hned právě na hřbitov, abys vytrhoval v modlitbě.«

Edouš chopil matku za třesoucí se ruku, pohlídl jemně ustaranou tvář: »Ale, maminko, šel jsem se přece také pomodlit. Mám netoliko právo, ale také povinnost modlit se za dobrého otce. Vždyť jsem vám neřikal, kdo vlastně jsem. Mohli jsme se pěkně nábožně domodlit bez přerušení.«

»Byl's vždycky takový větroplach, nadělal's nám soužení... a teď se chceš chovat jako majstr. Však víš dobře, jak's mi svým vzdorem ublížil, jak's urazil varovný hlas matky, která byla hotova krve pro tebe nacedit.«

»Inu — za studentských let jsem byl divoký, pravda, Ale vzal jsem si ženu andělské povahy. Ta právě v drsných chvílích života mi nepřestávala poukazovat na útěchu plynoucí z náboženství. Teď jsem jináčí.«

»Tak? To by bylo všechno dobře — ale hoch ze statku, úředník — a vžil si takovou chudobu. Holky v městě, jsou-li z Nemanic, dovedou si hlupáka hned otočit kolem prstu.«

»Pozor, maminko, je tu plno lidí. Přišel jsem se pomodlit a vy tu začínáte plsnit syna v tak posvátném okamžiku! Víte co — klekněme a pak si ostatní dohodáme. Při památce drahého otce opanujte se aspoň nyní.«

»Kdyby to nebylo tady a v takový okamžik, kdybys mi přišel nejdřív do domu, tam bych ti zapívala. Ale máš taky pravdu, sama se chci ještě modlit.«

»No — no, vždyť přece nejsem roztrhaným vandrákem, který přichází matce na krk. Radši si už klekněme.«

Teď se modlili oba. Starou to každé chvíle cukalo, chtěla vyskočit a utéci. Ale při slovech »jakož i my odpouštíme...« zase se ozývaly silně city mateřské, které neuměla zdolat ani žena tak umíněná a hrdá, jakou byla Skaláková.

Začal se zmáhati vítr, svištěl brzy tak, že děti na hřbitově hlasitými výkřiky provázely sháňání tenounkých svíček, rozžihaly znovu a ručkama chránily plaménky před zánikem. Narudlé a hnědé listy dávaly se v rej, ještě nad zemí se poněkud vznesly jako hejno motýlů, jež chce posledním zoufalým vzmažením uniknouti smrti. Pak se už jen tetelily na povadlé trávě a v prostřed věn-

cu jako v posledních křečích. Začaly padati sněhové vločky.

»Maminko, tady nezůstaneme, mohla byste si už nyní uškodit.«

»Hm — jen kdybys býval jindy tolik úzkostlivý o mé zdraví. Však si najdu cestu domů sama.« V tom prudký náraz větru, světlo v rudé lampičce zhaslo, knutek zasykl pod dopadnuvší sněhovou vločkou. »Vidíš, Edouši, taky jsem měla v srdci jeden hřejivý plamínek. I když Francek hodně utrácel a prohrával v kartách, říkala jsem si: Však máš ještě Edouše. Jest to divoch, ale srdce má dobré. Ten mi bude jedinou útěchou v hořkých chvílích. Plamínek rostl, blažil. Ale jak došlo k té svatbě, zbylo po něm jenom trochu čpavého dýmu. Sama jsem jej uhasila, aby i mé dítě vědělo, že nejsem s celou svou zkušeností pro šašky.«

»Maminko, tohle všechno mi povíte cestou. Už jenom pojd'te.« U hřbitovní brány ukázal Edouš na listy divě se honící. »A vidíte, tak se to honilo v mé hlavě, když severák osudu mi zafícel do uší: »Matka o tobě nechce slyšet, že se's oženil jinak, než sama si přála.« Což to bylo tak velkým proviněním? Co se chudák Mařenka naplakala, když jste vzkázala, že jí ani nechcete vidět. Však ji posud neznáte. Odsuzovala jste beze všeho výsledku, plnila jste si zbytečně stará léta hořkostí. Když Francek prohrál jednou dvě stovky, to vás nepopudilo. Ale ke mně jste se chovala jako k velkému hříšníkovi.«

»Však jsme na tebe naložili něco peněz! To byly celé tisíce. Francek musil orat a ty si's chodil jako kavalír. Teď je Francek zcela jináčí.«

»Vidíte — a já taky. Nač další hněvy? Co se stalo, už nepředěláte. Vede se mi dobře, jsem už oficiálně — a na vás chci vzpomínati s takovou vděčností, s jakou jsem se modlil u hrobu svého otce.«

Tahy obličejů stařenina změkly. »Edouši, ty máš výřečnost, že bys mohl být hned advokátem nebo poslancem.«

»No — tak, no, maminko, že už se nehněvám? Mám s vámi jít k Franckovi? Ten mne rád uvítá, jeho žena taky.«

»Věřím ti. Kdybys šel jinam, nebo hned ujel, byly by z toho ještě hloupé řeči. Teda jen pojd'!«

Oba vkročili do statku, stará otevřela dveře u hlavní světnice. Na stolečku před křížem pět světél. Rodina se modlila za zesnulého hospodáře i tady. »Zdravas, Maria...«, předfíkával mladý hospodář. »Svatá Maria, matko Boží, pros za nás hříšné«, opakoval sbor, v němž vynikal neznámý zvonivý hlas. »Která pak jest to ta mladá panička?« zahovořila stará Skaláková jako pro sebe, když se klečící členové domu obraceli.

»Teď se, maminko, domodleme nábožně s nimi«, přerušil zvědavé myšlenky Edouš.

Když všichni vstali, hlásil Francek: »Tuhle vám představuji, maminko, vaši snachu z Prahy? Líbí se vám?«

Nevěsta se rozběhla a začala babičku líbat. »Děti, děti, divoké děti«, bránila se na oko stařena. »Vy jste teda ta Márinka? To je hezké, že si vážíte staré ženy. Jen aby bylo taky všechno ostatní v pořádku.« A utírajíc si zaslzený zrak prohodila zvědavě: »A jak to tak všechno přišlo? Jsem ze všeho celá zmámená.«

»Inu zcela jednoduše«, vysvětloval hospodář. Když Edouš na několik dopisů neobdržel od vás odpovědi, sedl se svou ženou do vlaku — přišel k nám právě, když jsme se sami od hrobu vrátili. Řekli jsme mu, že jste odešla na hřbitov po nás. Teda vás šel vyhledat.«

»Děti, děti, zlaté děti — já jsem neměla ani tušení...«

»Nu — a vidíte«, dodal Edouš. »Hrob tatínkův nás smířil. Duše naše se bezděčně spojily v lásce k drahému zemřelému. A láska ta rozšířila své paprsky dále, prohřála neodolatelně celé naše nitro. Maminko, venku fičí vítr, pokrývá všechno bílým, umrlčím rubášem. Ale tady je máj, krásný máj. Ať žije dlouho naše zlatá maminka!«

Samy děti Franckovy radostí výskaly a nechtěly se své pražské tetičky pustiti.

dlaždicemi kehlheimskými, o nichž jistý odborník se vyjádřil, že je to nejkrásnější dlažba, kterou nyní máme. Presbytář od lodi dělí nová mříž mramorová. Letos na podzim byla dodána k mříži té ještě dvířka, a to z presbytáře do lodi dvířka dvojkrídlová a z presbytáře do postranní kaple sv. Ignáce dvířka jednokřídlová. Dvířka ta byla zhotovena v c. k. odborné škole pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové. Dvířka ta jsou mosazná, vernírovaná. Je to práce v pravdě umělecká. Všem, kteří je viděli, velice se líbily. Basiliika svato-horská získala tím na kráse velice. Ještě má být k mramorové mříži dodáno z téže umělecké školy deset podobných náplní. Doufáme, že pan ředitel co nejdříve kusy ty zhotoviti dá a na Sv. Horu dodá. Až i ty dodány budou, bude to v basilice svato-horské vypadati jako v nabi, jak někteří ctitelé svato-horské Královny říkají. Letos na jaře byla i jedna část horních anibitu opravena. V létě pak byl oltář sv. Josefa nákladem šlechtice Františka Hlaváčka opraven a bohatě pozlacen. Vnější svatyně byl znovu natřen, při čemž štukatura na štítě pěkně vynikla. I vnitřní část ambitu byla znovu natřena. Bůh odplát těm, kteří nějakým způsobem na opravy přispěli a ještě přispějí. Strážcové pak Mariánského toho hradu volají všem dobrodincům basiliky svato-horské: Zaplat' Bůh!

K podnětu židovské socialistické strany. Plzeň. soc. dem. »Nová Doba« přinesla tuto zprávu: »Z Prahy, 12. října. Dnes dopoledne konal se zde ve velkém sále Plodinové bursy ohromný manifestací projev proti ruské reakci, pověře o rituální vraždě a kijeuském procesu, svolaný k podnětu výkonného výboru židovské socialistické strany dělnické v Praze. V sále bylo přes 2000 lidí.« — Slova o židovské socialistické straně jsou v soc. dem. časopise něčím novým, ale již dávno pravdivým. Proč se to tak dlouho zamlčovalo? Také tam mluvil zástupce »československé soc. demokracie« Němec. Když se řádilo proti českým katolíkům k vůli vzdálenému cizinci Ferrerovi, ani jediný žid nebo soc. demokrat se neozval, že se tu páše veliká nespravedlivost, že taková štvance jest úžasnou nepoctivostí. Když nyní ve vzdáleném Rusku jedná se o Bejlise, tupě se čeští konservativci, kteří přece pravidelný průběh soudu neporušují.

Mladý učenec. Když císařovna Marie Terezie roku 1754 založila ve Vídni t. zv. »Orientálskou akademii« pro studium východních jazyků, nemohla sehnati osvědčené professory řeči těchto. Tu kdosi jí pověděl o nepatrném řeholníkovi z řádu Tovaryšstva Ježíšova, Janu Nekrepovi, který tou dobou byl právě posvěcen na kněze. — »A umí to?« tážala se císařovna mladíčkého učence hubeně postavy. Nekrep začal místo odpovědi mluvit čínsky, mongolsky, arabsky, hebrejsky, že přítomní znalci až užasli. Nekrep místo dostal a roku 1770 se stal docela i ředitelem této akademie. Napsal celou řadu vědeckých krací, z nichž některé zůstaly v rukopisu. Nekrep byl Čech a k českému původu vždy se hrdě hlásil.

Z ruchu katolického studentstva. »Česká liga akademická« zahájila v Praze po prázdninách horlivou činnost. Odbývány dvě schůze. Založí se »Ústředí katolického studentstva československého«, bude zřízen pěvecký sbor, dojde také k založení »Akademické Mariánské družiny«.

Magre dr. A. Faldutl, který jest říšským i zemským poslancem, stal se zemským hejtmanem v Gorici.

Různé stanovisko k zednářům. Bezkonfessní státní škola francouzská jest dílem zednářstva. Protože však ani z daleka nestačí slibům, jež o ní byly šířeny, ozvaly se proti ní nejostřejší kritiky i z úst nekatolických znalců. Žactvo prchá valem, chtějíc nabyti vzdělání od katolických paedagogů. Proto si patentovaní nositelé moderního pokroku připravili pro kritiku železnou klec. Francouzský předseda ministerstva Barthou prohlásil, že každé potírání státní školy bude zákonitě trestáno. Zato však zednářský Veliký Orient konal koncem září t. r. své schůze v dřívější kapli sv. Antonína (v Paříži), která náležela do r. 1905 Minoritům. Tedy řeholní majetek zkonfiskován proto, aby ho bylo užito k dalšímu tyranisování oloupené církve. Leč parlament republiky Kolumbie postavil se vůči zednářským rejdům na stanovisko jiné. Přijal zákon, kterým se zakazuje lučavka potměšilého, násilnického zednářství v celé zemi.

Po velkých oslavách a literárním bolu nebylo v den úmrtí básníka Vrchlického na jeho rově jedinké květiny. Dle módy řídí se poníženě netoliko bohaté ženy a šviháci, nýbrž i lidé, kteří každému nabízejí svobodu myšlení, ačkoli jdou sami poslušně za hlasem přemodernisovaných demagogů. Jedná se a řeční dle módy. Samostatný úsudek se nahraňuje úzkostlivým sledováním, které zásady platí za nejmodernější. A v jednání zrovna tak. Oze se silný alarm polnic, zvoucích k oslavě. Davy jen se hrnou. Polnice svolávají k slavnému pohřbu — dostaví se tisíce, aby se předstíralo uvědomění. Jakmile signál dozní, zapomene se na všechno. Srd-

Záložna v Hradci Králové.

Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Ze Sv. Hory u Příbramě. Minulého roku byla v denních listech zpráva, že v basilice svato-horské byly v presbytáři dány nové dubové schody a nová parketová podlaha. Loď pak byla vydlážděna

ce jest chladné, hlava nepřemýšlí, ale zrak stopuje nové a nové zjevy, aby moderní hrdina okázalým holdem se přičlenil lacino k »společnosti nejuvdomělejší«. Přestane-li vyblzení, hrdina obrací okamžitě pozornost ze zvědavosti k zjevům jiným, protože předešlé zevnější horování vytrysklo jen ze zájmu společenské etikety.

Různé zásady. V »Naši Době« r. 1904 napsal Masaryk: »Vysoké školy mají důležitý úkol národní a politický. Jestliže se s naší strany někde říká, že zřízení university není, alespoň nemělo by být otázkou politickou, tož to může mít jen smysl ten, že politika našich odpůrců má být spravedlivější k našim kulturním požadavkům. Škola a zejména škola v Rakousku jest politicum, jak už Marie Terezie své rádcé správně poučovala.« — Dne 14. září napsal v »Čase« dr. Drtina: »Otázka druhé české university sama sebou je povahy čistě kulturní, a nesprávně vláda a Němci prohlašují ji za věc politickou.«

Korán. Z arabštiny přeložil Dr. Ignác Veselý. Vyšlo nakladem »Orientální bibliotéky« v Boskovicih (Fr. Šašek). Cena 4 K. O islamu mnoho se sice v Čechách mluvilo zvláště za poslední balkánské války. Ale málokomu napadlo ohledati původní prameny hnutí mohamedánského, které mocně zasáhlo do dějin evropských. Korán jest po Písmu svatém nejrozšířenější knihou na světě, jest to spis mravoučný, zákonodárný i modlitební pro 200 milionů lidí. A přece české vydání knihy tak důležité, v níž tak markantně se zrcadlí povaha orientálce, posud scházelo. Od sepsání Antialkoranu Budovcova (r. 1614 proti učení Mohamedovu) nebylo u nás vydáno samostatně žádné vážnější dílo, týkající se koránu a islamu vůbec. Konečně kaplan z Nových Benátek podjal se práce velice důležité, aby vyplnil citelnou mezeru v době, kdy annexi Bosny a Hercegoviny, válkou balkánskou, zvýšenými obchodními styky s Orientem stoupá pozornost k světu mohamedánskému. Posud bylo o korán mnoho domněnek naivních. K důkladnému seznání obsahu jest potřebí čísti originál anebo věrný, výstižný překlad. Pak se pozná sice mnoho naivních představ veliké fantasie arabské, ale zároveň se každý přesvědčí, že v téže knize jest velmi mnoho bystrých naučení. Korán považují Mohamedáni za Boží zjevení, jež přijímal Mohamed prostřednictvím archanděla Gabriela. Překladatel počínal si pečlivě. Bral zřetel hlavně k vydání Marracciho. Kniha přítomná jest prvním dílem koránu, v příštím svazku bude dokončení. Zajisté, že po tomto překladu, který dobře vystihuje i poetický vzlet originálu, sáhnou s velikou dychtivostí zvláště theologové kteréhokoli vyznání. Překlad doprovázejí věcné poznámky a některá vyobrazení.

Historické vědomosti F. V. Krejčího. Když se hlaly pokusy tohoto spisovatele o vědecké zdůvodnění monismu, hledí propagovati idey volnomyšlenkářské jiným způsobem. Složil drama »Půlmoc.« Zde líčením Jesuity (stříženým dle staré romantické šablony kalendářní) snažil se učiniti církev zodpovědnou za utrpení nekatolíků v době pobělohorské a provázeti povýšenou, pohrdavou útrpností jejich zápas — a tak připraviti křeslo pro idol duše své — »Volnou Myšlenku.« Z dramatu prostomyslný čtenář odnese si dojem, jako by bývali katolíci v XVIII. století bezcitnými vrahy a evangelici zfanatisovaní potřeštěnci. Tak si připravuje půdu, aby mohl na konec triumfálně zvolati: »Vidíte, lidičky, nebude lépe, pokud se nestanete stoupenci Volné Myšlenky. Ta přináší lidstvu svobodu.« (Jest to viděti na Barceloně a Portugalsku?)

Kritika všeho násilného komolení dějin, jak je provádí F. V. Krejčí, vyžadovala by mnoho místa. Poukážeme tedy jenom na některé křiklavé body. Různé zjevy historické možno oceniti volně dle různého hlediska. V tom má svobodu zvláště básník, dramatik. Ale ani dramatu není dovoleno falšovati známá historická fakta a předstíratí hromadné dějinné zjevy, které se odehrávají jen ve fantasií zaujatého stranníka. Zkrátka ani drama nemá býti útokem proti vědě.

Vizme, jaké myšlenky vlastní vkládá F. V. Krejčí násilně do úst svých předních hrdinů! Čteme tam tato slova vybíjených průkopníků moderního pokroku: »Kolik zemí vyznává náboženství evangelické, kolik národů slavných a statečných! A přijíti odtamtud, překročiti jen hranice této země české — toť jest jako uvaliti na sebe klatbu zločince . . . Nikde již není možno, co zde u vás, v těchto zemích vašich, které poslední jsou baštou tmy a násilnosti jezovitské. Všude jinde tato tyranie ducha a svědomí ve velikou vchází oškřivost. Pokoj nastává v těchto věcech: tys katolík, dobře, ty evangelík, také dobře, tys žid anebo Turek — každý nechť drží se Boha svého, a jak uzná za dobré, ho uctívá . . . Všude už svítá, jen zde u vás je tma. V zemi anglické, to snad přece víte, tam národ sám sobě vládne, a králi jest dělit se o moc s ním. Poslední, jenž nedbatí toho si troufal, zaplatil to korunou a hlavou svou . . . Budete osvobozeni, pomine jednou toto násilí na duchu a na těle . . . Vražditi chtěl bych ty katany, ty viky krvelačné . . . Již konec těch věků temných a bludných, kdy lidé jako šelmy dravé se vraždili na příkaz krále a kněží . . . Přijde světlo, spravednost,

osvobození . . . Již všude ustává pronásledování, jen zde u vás ještě trvá . . . Ne, od králů nečekejte pomoci. Ale odjinud kyne vám spása . . . Přestane jakékoliv otroctví ducha a těla. Padnou bašty tyranie, nebude už mučení a popravišť, ba snad ani králů . . . Věřím v moc rozumu a slu spravedlnosti!«

Takové a podobné výroky vkládá F. V. Krejčí volnomyšlenkářským hrdinům Ondřejovi a Skalickému, kteří byli násilně postaveni do okolí zcela nezvyklého a do počátku století XVIII.

Moderní dramatická tvorba má přísné požadavky, má také právo žádati, aby příslušným staročeským slohem spisovatel jadrnost dramatu prohloubil. Kdo chce nyní podati výtvar plastický, má trochu studovati, jak tehdejší Čechové se vyjadřovali. Přítomná kniha však dokazuje, že v té příčině F. V. Krejčí si učinil práci velice pohodlnou, ačkoli zásluhou historiků tolik poutavého materiálu snešeno!

Leč naprostý nedostatek přípravy jeví se zvláště v tom, že F. V. Krejčí na ruby převrací obecně známá, davová historická fakta. Co bylo na př. příčinou pronásledování akatolíků za doby Karla VI. (1711—1740)? Snad motiv náboženský, jak líčí p. F. V. Krejčí? Nikoliv! Rezek (Dějiny Čech a Moravy nové doby, Kniha I., str. 62) praví, že to byl interest státní. »Co se dělo pro katolickismus, nevycházelo z lásky k církvi, nýbrž z interestu státního.« Protestantismus stavěl se nepřátelsky proti rodu Habsburskému a rod Habsburský viděl v tom interest státní, aby stavěl se proti němu — a to bez ohledu na to, jaké mínění o tom mají oficiální kruhy církevní. Zajímavé jest, jak Rezek (l. c.) líčí spor, který právě o této věci vypukl mezi arcibiskupem pražským Ferdinandem hrab. Khünburgem a císařem. Arcibiskup hájil mírný způsob jednání s akatolíky. V záležitosti té poslal P. Větorského S. J. do Vídně k císaři, ale ničeho nepořídil. Světské úřady, nedbajíce jeho protestu, zatýkaly, soudily a trestaly ty, kteří kacířstvím se provinili. Český kancléř hr. Schlick, svého povolání voják a polní maršálek, odkázal P. Větorského na příklad krále franc. Ludvíka XIV. jenž prý také odhal církvi vyšetřování haeretikův a přikázal je parlamentům; tudíž prý »to u nás také tak býti má!« Vláda vydala rozhodnutí t. zv. pragmatiku. Arcibiskup se znova opět, obdržel však od císaře ostrý dopis, že při pragmatice zůstane, ať se arcibiskup neodváží jeho královské vůli se opřiti, sic jinak že »najde se prostředků, aby se královské rozkazy plnily!« Marná byla šlechtická snaha arcibiskupova; král, místodržitelství v Čechách nemeškalo vydati patentem ze dne 29. ledna 1726 své paragrafy a tresty na kacíře. Tyto zákony vydala vláda světská přes všeobecný odpor vrchnosti duchovní. Císař Karel VI. nechtěl protestantů v zemích svých trpěti, ale také nechtěl, aby duchovní vrchnost do toho sama se vkládala. Akatolické náboženství prohlášeno za »crimen contra statum« (za »zločin proti státu.«) (Rezek sp. cit. str. 65.) Ale Krejčí líčí důstojníka jako muže milosrdnějšího než Jesuitu.

Ostatně snad již nyní je všeobecně uznáno, že tehdejší hnutí náboženské v Chrudimském a Hradeckém kraji bylo původu pruského, četnými emisary pruskými šířené, pro které český národ má nejméně příčiny se rozohřívati. V drápech pruského orla byl by osud jeho dávno rozhodnut.

V tomto pruském proselytství účastnili se také horlivé židé. Z pouhé křesťovské snahy dováželi a obstarávali prodej nekatolických knih. (Na př. r. 1669, 1678 četné rouhavé a nemravné knihy jím byly zabaveny). Zvláště činili tak za válek Bedřicha II. s Marií Terezií a za osazení Čech Karlem VII. R. 1744 byli židé z Prahy a království Českého pro spojení své s nepřitelem vypověděni. (Jos. Emler v Památkách Archaeologických z r. 1866, str. 227.—228.)

Jest velikou lží tvrzení, že r. 1726 panovala v zemích nerakouských náboženská svoboda. Zásada prohlášená protestantskými pány na sněmu ve Špýru r. 1529 »Či kraj toho náboženství« — prováděna opět ne tak z důvodů náboženských, jako spíše i sobeckých a politických. Byla v době té všeobecnou — a pronásledování katolíků v zemích akatolických anoj většinou katolických trvalo ještě tehdy, když již Habsburové dali v zemích svých svobodu vyznání. Protestant Wenzelburger (Geschichte der Niederlande, 2 díly 1886, 808.) píše: »Pacifikaci Gentskou (1576) bylo veřejné vykonávání katol. náboženství v Holandsku a Seelandě úplně a na dobro na všech místech zakázáno. — Jan Nasavský reformoval se svým vojskem.«

Protestantský kazatel Brun (La véritable religion des Hollandais. Amsterdam 1675, 171.) doznává, že ve století XVII. reformovaná vláda sebrala katolíkům všechny kostely, školy a ústavy, že vyloučila je ze všech úřadů. S krátkou přestávkou od r. 1795—1816 trvalo pronásledování. Teprv 25. února r. 1831 byla dána katolíkům svoboda.

V Dánsku násilně zavedena reformace. Kruté zákony Kristiána V. z r. 1683, dle nichž katol. kněží pod trestem ztráty hrdla nesměli vkročiti na půdu dánskou, platily až do 8. června r. 1849. (Jen u vyslanectva trpěna domácí katolická bohoslužba.)

Ve Švédsku vykonávání katol. náboženství

bylo trestáno jako velezrada t. j. smrtí. Tyto kruté zákony platily až do konce 18. století. Kdo ze státní církve lutherské ke katolické přestoupil, byl vyhnanstvím nebo smrtí trestán. Ještě r. 1815 byl každý katol. kněz, který se v zemi ukázal, k smrti odsouzen. (Historisch-pol. Blätter, 1895, 115.)

Až do doby nejnovější každý konvertita musil opustiti zemi a byl svého majetku zbaven. R. 1854 bylo 7 žen, mezi nimi 6 provdaných pro katol. víru ze země vypuzeno. To opakovalo se ještě r. 1860, kdy 6 paní bylo vypovězeno a majetku zbaveno, že staly se katoličkami.

Teprve r. 1873 (zák. ze dne 30. října) katolíkům dána svoboda — ale ne úplná rovnoprávnost.

Pronásledování katolíků v Anglii, Irsku a Škotsku je hrozným písmem zapsáno v dějinách. Prot. historik Oervinus praví: »Anglikánská státní církev oblibuje si v tom, že prvně nazývá protestantismus matkou svobody. Svoboda anglikánská ukázala se však ke svým katol. dítkám jako macecha, jež jim zastavila krev.« (Kirche oder Protestantismus?, str. 62.)

Anglické barbarské zákony proti katolíkům platily v plném rozsahu po celé 18. století. Ještě r. 1790 vydala anglická vláda zákon, dle něhož i žid směl býti lordem kancléřem, ale nesměl jím býti katolík.

R. 1792 žádali Irčané krále Jiřího III. za zmírnění zákonů proti katolíkům, ale byli odmrštěni. Až do r. 1829 nesměli katolíci zastávati žádného veřejného úřadu.

A Německo? Ještě r. 1875 úpělo 1000 katolických kněží pro svou víru v žalářích německých! — V Brunšvicku a Meklenbursku panují po dnes pro katolíky výmínečné zákony. R. 1880 napsal protestant Böhlman: »Dle zemského círk. práva (v Meklenbursku) je vykonávání každého náboženství, od lutherského vyznání se lišícího, kacířstvím.« — »Proto papeženci jakožto kacířští příslušníci lutherské církve podléhají zemské církevní kázní a neměpán požívá v katolických obcích, jež v zemi trpí, práva, násilně lutherskou zemskou církev n-platňovati.« (Germania 12. července 1896.)

Zkrátka zbytečno je rozepisovati se o tom, jak tehdy »všude jinde« tyranie vcházela v oškřivost, jak nikde jinde nebylo možno to, co v zemích rakouských atd. A F. V. Krejčí přenesl dobu moderní tolik do stol. XVIII., že docela tehdejší Rakousko prohlásil za poslední baštu katolickou! Poukazovali na tehdejší poměry ve velkém Španělsku, Itálii, jižním Německu atd. znamenalo by učiti historickému slabikáři. Co pověděl P. Svoboda o dragonádách, jak obhájil Jesuity i proti nepravděm moderních spisovatelů, o tom všem Krejčí patrně neví nic. A že se rozvázným lidem nechce zaměnit formu vlády za tyranii rudou nebo portugalskou, také není potřebí připomínati.

Již těch několik bodů postačí k seznání, že F. V. Krejčí jest v historii ještě daleko slabší než v obraně monismu.

Z pamětního spisu biskupa Brynacha. Jsa professorem bohosloví v Hradci Králové, trávil jsem svátky i část prázdnin v Proseči, kde žije mnoho evangelikův. Zpozoroval jsem brzy, že lid evangelický je smělý a v náboženském ohledu bojovný, kdežto katolíci ukazovali chabost, nesmělost, nestatečnost a s velikou hostejností zaprodávali svoji víru. Brzy dostalo se mi vysvětlení tohoto zjevu. Evangelici čtou. I opatřil jsem si spisky jejich. Trnul jsem. Tolik posměchu, tolik potup všeho katolického jsem přece neočekával. Tak ku př. ve školním katechismu jejich jsem četl, že mše jest zlořečené modlářství. Jinde četl jsem, že papež je antikrist, církev »římská« nevěstka veliká. Pravna tedy ke katolickému faráři: Musíte hleděti, aby i katolíci čtli. — Na to odvětil farář: Jen kdyby měli co. My vůbec příhodných knih nemáme. — To mne pohnulo, že jsem na podzim napsal povídku: »Kříže a kalichy«. Následkem toho byl prudký, vášnivý boj v listech pastorů proti mně. Věci se pak vyvinuly tak, že jsem byl vyličen jako »římský fanatik«. A poněvadž u nás nejlépe se působí, vykládá-li se někdo za »hubitele vlasti«, chytli se odpůrci i tohoto prostředku, a brzy pomoci »Národních Listů« a jiných listů stál jsem tu před národem jako jeho nepřítel, který ho chce vydati »tyranům«, již od věkův okovy římskými jej poutali. A kdo tomu všemu věřil? Katolíci, netušící, že jsou na bezcesti svedeni evangelíky; katolíci domnívali se, že vlasti své prokazují službu, když vyslovují »opovržení« vlastenci za to, že hájil je oproti žilivostem pastorův!

»Brynach se plete do politiky.« Jaká to spravedlnost! Platím kolem 20.000 zl. daní, mám akademická studia, zaujímám důležité místo, a nemám míti ani práva, jako každý dělník! Ale kdyby ani toho nebylo, jest tu nepopíratelné faktum, že se politika plete do náboženství. Či neosobují sobě zákonodárné sbory právo robiti zákony o manželství, o škole, o svobodě a právech církve? — Či píší časopisy jen o politice? Či nemluví se nikde nic a nepodniká na podrytí víry a církve? Jen slepý může neviděti, že náboženství je v žalostném úpadku a že právě proto klesá i mravnost, že právě proto zmáhá se sesurovělost a nízké smýšlení, že řídí požívatost a smyslnost, že mizí zápal pro ideály, ano, že i vlastenectví samo klesá.

Na bojišti duchů přijde bezpochyby k velké rážce ateismu s katolicismem již ve dvacátém století. Katolicismus, který jedny pevně drží víru v Boha osobního, zvítězí sice, ale po velikých rázích a sbořeních. A který národ bude nejméně ateismem prožrán, ten nejméně utrpí. Nuže! A to je má »politika« zachování víry v Boha a Krista drahému národu našemu a tím i zachování národa. Není velikým ten, kdo plavě s proudem času a s jeho bludy, ale ten, který nad svůj věk a nad jeho bludy jest povýšen a ten bývá o století napřed. Zachováti drahému lidu mému Boha a Krista. To jest má »politika«.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Šukna, dámské látky, zefíry, karafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:	Koberce:
vel. 40/80 kus — 85 K	vel. 140/200 kus 7 50 K
50/100 „ 1 30 „	150/250 „ 10 — „
55/110 „ 1 55 „	160/250 „ 10 60 „
60/120 „ 1 85 „	200/300 „ 16 — „
70/140 „ 2 55 „	220/320 „ 18 70 „
90/180 „ 4 20 „	250/350 „ 23 40 „
100/200 „ 5 10 „	

Závěsy postal. la	vel. 200/100 kus 5 60 K
„ k oknu	180/90 „ 4 50 „
„ Mella	115/140 „ 4 30 „
„ Chinillette „	115/140 „ 2 40 „
„ Chinillette „	115/140 „ 3 40 „

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Paici, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy viněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod zasilatelský v Kostelci nad Or.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Národohospodářská hlička.

Podivná hospodářská svépomoc. A zase smutný výsledek podniku pokrokově-agrárního! Tento krát v Bystřici pod Hostýnem. Zvěrolékař Krátký poukázal na potřebné zužitkování uhynulého dobytka. Zařídil se tedy podnik, jehož potřebné zařízení bylo rozpočteno původně na 60.000 K. Myšlenka dobrá, ale členové správní rady hned začali počítati pro sebe — nutí kuře, aby hned snášelo zlatá vejce. Tito agrárníci pasovali se na dodavatele závodu, ztrojnásobili rozpočet, nadávali jednomu opatrnému opozičníkovi klerikálů. Tedy do budov a zařízení investováno na 200.000 K, ačkoli na podílech bylo splaceno sotva 30.000 K. Na provozovací kapitál se nepamatovalo. Finanční ztrátu kraje bystřického, přivoděnou tímto hospodářstvím, odhaduje »Našinec« na 250.000.

Pokrokoví dobrodinci v Napajedlích. Obecní tajemník Konečný byl již zbaven svého úřadu pro nesprávné manipulace, starosta Čejka se poděkoval, pyká za svou důvěřivost. Radnice byla velice pokroková. Její ne zcela tříletá vláda dala na stavbu sokolovny 100.000 K. »Našinec« vypočítává, jak tito lidé pronásledovali našince, jak se spojovali se špicemi pokrokovými z okolí. Ať měla býti utulána aspoň po dobu místních voleb, ale rozváží mužové řáti do živého v pravý čas.

Finanční úspěch státních drah. Ačkoli rok 1912 byl ve znamení veliké krise, přece výnos státních drah znamenitě stoupl. Na př. r. 1912 přijalo se o 69.808 milionů více než r. 1911. Vydalo se však více jen o 54.676 milionů korun. Dopravní přebytek byl větší o 15.222 mil. kor. Státní příplatek r. 1911 činil 57.936 mil. kor., r. 1912 však jen 45.441 mil. K. Za 4 roky stoupl příjem o 178.777.000 K, vydání vzrostlo za tutéž dobu o pouhých 82.906.000 K. Státní příplatek klesl za ten čas o 81.472.000 K. Zvýšení tarifů od r. 1910 má v první řadě zásluhu o vyšší příjem a dopravní přebytek. Stát dráhy přeplatil, převzal je ve špatném stavu, nyní musí přestavovat, opravovat. Při tom šel na malichernostech, vozový materiál nechává v ubohém stavu, nedbá rozmnožení úřednických sil a zřízenců, kde jest toho k pravidelné dopravě zapotřebí. Zato zaměstnává mnoho úřednictva k vůli psaní zbytečného. Zatím ještě dráhy vydělávají na kapitalisty, pro sebe vydělávati nestačí. Ale datuje-li se přece jistý rozvoj finanční, snad brzy bude pamatováno i lépe na prospěch pasažérů a obchodníků.

Sociální besídka.

Dělnická svépomoc ve Vsetíně. V tomto měsíci prodal soc. demokraté vsetínské zásoby i všechen inventář il. potravního spolku. Touto tichou likvidací padl poslední rudý podnik ve Vsetíně. I. potravní spolek skončil bankrotem. Peníze pryč, stavení pryč. Hned z počátku utrpěl Dělnický dům

defraudací soudruha Koryčánka, který uprchl. Řada funkcionářů toho domu končí Fedrmannem, který jest ve vyšetřování pro padělání smének a pro nezaplacení koupenného kola, které již prodal. Zajímalovo, že lidé, kteří takových funkcionářů slepě poslouchají, fanaticky pronásledují výbory Všeodbor. dělnického sdružení našeho, kteří k obětavé práci přidávají ještě ve prospěch dělnictva peněz vlastní.

Tíha nezaměstnanosti těžce doléhá na lid právě nyní před zimou. V červnu tohoto roku připadlo na 100 žadatelů o místa jen 45.6 sprostředkovaných míst. V témže měsíci r. 1912 však na 100 žádostí připadlo 55.4 sprostředkovaných míst. Válka balkánská, zastavení výroby v mnohých továrnách, váznutí obchodu — vše to jest příčinou veliké nouze. V červnu r. 1913 na př. ubýlo dovozu surovin do Rakouska o 31.6 mil. K, dovozu polotovarů docela o 35.4 mil. K. Nezaměstnaní na mnoha místech připadají na obtíž obcím domovským anebo se stávají kořistí vystěhovaleckých agentů. Bída jest dvakrát větší než v době, kdy soc. demokraté konali hlučné a pustošivé demonstrace proti drahotě, kdy křičeli, že lid umírá hladu. Nyní však tatáž soc. demokracie ani na půdě zákonitě nestará se o rychlou a důkladnou odpomoc. Patrně tedy, že ony demonstrace byly tahem politickým, agitační spekulací, která poškozovala právě lidi nemajetné. Právě nyní myšlenka pojištění pro případ nezaměstnanosti by se měla řešiti ihned a zcela vážně. V Anglii již dva miliony dělníků užívá tohoto prospěšného zařízení. — Zatím se děje něco jiného. Brněnští pohlaví strhli roznášecům »Rovnosti« na mzdu. »Moravský Lid« sděluje, jak žádal inkasista »Rovnosti« od jedné firmy poplatek za inserování. Když mu řekl majitel firmy, že peníze, které má, musí vyplatiti dělníkům, prohlásil inkasista: »Dělníci musí počkat! Napřed jsme my!« V Praze vydavatelstvo »Práva Lidu« letos za nejhorší krise dalo výpověď dvaceti roznášecům »Večerníku«, organizovaným to soudružkám, po většině vdovám s několika dětmi. Vydavatelstvo totiž koupilo automobil, který obstará službu levněji. Když se hlásil na místo šoféra organizovaný soudruh s požadavkem 32 K týdně, byl odmítnut. Zato byl přijat neorganizovaný za 29 K týdně. Toto prozradil na autonomisty centralistický »Denník« Tedy co nejlevnější, třeba by při tom sám soc. dem. třídní program splakal! Celkem vzato, nikdo by se nedivil, že vydavatelstvo snaží se naléztí nejlevnější prostředky, zvláště nemá-li sarmo nadbytek. Ale vzpomeňme toho, jak právě soc. dem. sazečí chtěli docílití toho, aby bylo dovoleno majiteli tiskárny koupiti sázecí stroj jen se svolením sazečů! Nyní však soudruzi kupují automobil právě v době, kdy soc. dem. chudina potřebuje práce jako soli.

Vdova po učitelé Kudrnáčovi uchýlila se z Rokytňku do Prahy se dvěma dětmi, kdež se těžce rve s osudem. Její dceruška přijata do obchodní školy. Matka, která chtěla žádati za osvobození od školného, prosila obecní úřad rokytnický, aby jí zaslal vysvědčení nemajetnosti. Starosta jí žádost vrátil s tímto doslovným přepisem: »Die úsoudku zdejšího nešťastného obyvatele. Kdo může žít v Praze a nemusí pracovat ten musí míti velký kapitál a to je předece kapitál take majetek. Václav Baudyš, starosta.« — Tedy dříve se trpělo Kudrnáčovi rozhazování peněz, nyní opuštěná vdova, která nesdílila kavalířského života mužova, nemá dostati ani vysvědčení nemajetnosti.

Křesťanský živnostník.

Školy pokračovací. »Moravský Živnostník« uvažuje dále o náboženství na školách pokračovacích. Právě, že živnostnictvo jest plně přesvědčeno, že by učňům křesťanská mravouka na živnostenských školách přednášena býti měla. Leč ti, kteří za živnostnictvo na Moravě mluví, ještě nikdy nezduřazili požadavek výchovy náboženské na pokračovacích školách. V poslední době založena byla celá řada pokračovacích škol bez vyučování náboženství. Žádosti pronášené z katolických řad byly přímo odmítnuty. Nyní se dostávají rozvaha, protože živnostníci poznávají, že zanašení politiky »protiklerikální« do těch škol živnostníkům neprospěje, naopak že rudé proudy rozhodně střední stav poškozuji.

Vyznání radikálové. Na ustavující valné schůzi živnost. úvěrního družstva v Rokycanech nár. soc. poslanec Slavíček výslovně pochvaloval, že za ministra Trnky se věci hodně změnily ve prospěch živnostnictva. Prý zásluhou nynějšího ministra máme v nynějším ministerstvu veřejných prací největší vliv. Ale jak píše o Trnkovi nár. sociální tisk?

O potřebě moderní školy obuvnické ve východních Čechách uvažuje odborná Školská revue. Promlouvá o obuvnické škole v Siebenbrunně v Sasku. Jest to škola komunální. Stát jí poskytuje subvence, vede však nad ní dohled. Se školou jest spojena dílna. Celkový roční náklad obnáší 17.000 marek. Ve škole se učí brání míry, kreslení stříhů, přípravě svršků a podešví, sestavení celku a obsluze strojů. K dosažení cíle slouží i zvláštní kursy, jež trvají 1 až 12 měsíců. Pro tovární dělníky a tovaryše pořádají se krátkodobé kursy, pro mistry v kraji ko-

nají se občas kursy kočovné. Se školou jest zavazeno dílenské učení. Žáci musí si přinéstí materiál z domova, leč mohou si odnésti hotový výrobek domů.

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod porizovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Pro zasmání.

Dvě vyhlášky. »Po této cestě se zapovídá honiti dobytek. Kdo by někoho udal, zaplatí pětiku pokuty.« — »Zde jest rychlé ježdění a zebření zapověděno.«

Insert v maďarských novinách: »Pro větší banku hledá se pokladník. Přednost mají ti žadatelé, jichž obličej vykazuje zvláštní, neodstranitelné znamení.«

Dáma: »Máry, připravila jste již květiny, které si chci vpléstí do vlasů?« — »Ano, milostpaní, jsou již zde. Ale — ty vlasy jsem někde založila a teď jich nemohu naléztí.«

Ve výkladní skříni jednoho knihkupectví vyložena kniha, na jejíž desce se četlo: »Co jsme dlužni svým dětem? Dříve 6 K, nyní pouze 3 K.«

Nu — a jak spala tvoje matka poslední noc? Poslechla mé rady a počítala? — »Ano, napočítala 18.314.« — »Potom tedy tvrdě usnula, že ano?« — »I nikoli, pak už byl čas ke vstávání.«

Také tajemství: »Fany mi řekla, že s ní pověděla tajemství, o němž jsem jí řekl, že ti je nemá vyzraditi.« — »To je blamáž! Řekla jsem jí přece, že ti to nemá vyzvoniti.« — »Ano, řekla jsem jí, že ti to neřeknu, jestliže mi to poví — tedy, prosím tě, nevyzrad ani slovem, že jsem ti to pověděla.«

Důstojník: »Řekněte mi, Vonásku, co si myslíte, když někdy vidíte, jak v poli vlaje prapor?« — »Poslušně hlásím, že je vítr.«

Útrpný úředník projevil soustrast vdovci k úmrtí ženy: »Vyslovuji vám nejhlubší soustrast. To jest jistě pro vás velmi krutá rána.« — »Odvoděly, který byl pod panítolem, odpověděl: »Srdečně děkuji. Ale pokud byla má žena živa, musil jsem snášeti rány ještě krutější.«

Mladá paní, která má svou starou matku v domě: »Fanoušku, kde je teď babička, kam se poděla?« — »Taťnek ji snědl.« — »Hloupě ptám, co ti to napadá?« — »A jo — a jo, taťnek řekl, že ji má už od rána v žaludku.«

Klárko, ty mne musíš přece někdy také navštívit.« — »Ovšem, tetičko, dychtím spatřiti zvláště tvé hospodářství.« — »Mé hospodářství? Jaké?« — »Ale nedávno řekla maminka taťnkovi, že u tebe musí být čistě hospodářství.«

Před lékárnou přirachotil vůz. Venkovan seskočil a šel s ním dvěma, hodící se ke světnici. S dveřmi přišel do lékárny. »Co, prosím vás, tady chcete, s takovými vraty?« tázal se lékárník. — »Ale — včera přišel lékař k mé nemocné ženě. Čtěl jí předepsati nějakou medicínu. Tužku nechal doma. Protože jsme sami neměli ani pera ani inkoustu, nýbrž pouze křídlo, napsal recept křídlo na tyto dvěře. Teda si to přečtete a tu medicínu mi vydejte.«

»Tedy, pane doktore, má nejmladší dcera dostane věna pět tisíc, starší Eufrosina osm a nejstarší Fany deset tisíc.« — Advokát: »Hm — a nemáte ještě nějakou starší slečnu dceru?«

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, hrdle ve Vysočanech)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spol. svých praporek a keřového náčiní

Cenafky, vzorky i roucha hotová se ukázkou
se na požádání franko zašlou.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühla nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
okrámkovou v Nové Páce.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

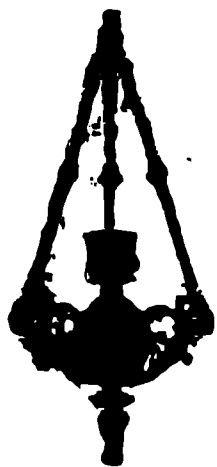
Vzorky a skizy franko.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřizovatele, příručí, sluhy, domovníky

spřístupňuje kancelář
Františka Navrátila,

Průvoz, Keilova ulice.

**Veledůstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům** dovozuje si do-
ručovat veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, paciálky,
svíce, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. *sv. vlastní výroby, předpisem
církevním vyhovující.* Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrí nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kázku franco bez záruky koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.

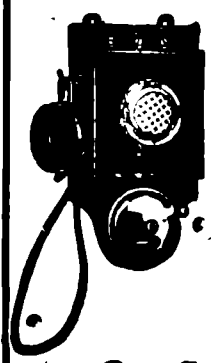
Shledá veškerých slavných a stříbrných klenotů, jako: řetěz
madonek, křížků, prátů, náramků atd. z **čistého
stříbra**, tabuleček, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

paší a cloleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zafizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod
v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Novinka! Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky
CREDO
s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.
Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle
EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matice C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedině podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mydlářství a parfumerie v Hradci Král.

**Jan Horák,
soukenník**

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vzády

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vláknových látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
dúst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Těž na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5% - 5%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnky a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obalova při mírných cenách. Důvěryhodným
závěškám na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Tuhé

klobouky z nejjem. zaječí

srsti **„CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směs bobroviny se

zaječí srstí **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké

klobouky z nejjemnější česané

vlasy **„ELITE“ a „CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské
zarostlé vyžoučené diamanty kus od K 4—
výše. Sklad tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 138, doporčuje veleddst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo speci-
ální výroby. Trikové a lůžkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem

se vyrizují.

PARAMENTA

kalichy, ciběte, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.

Kulturní jiskry.

Proti Antonínu Dvořákovi nastala nová bojová kampaň, tentokrát poněkud chytřejší, než jakou začal Zd. Nejedlý, který hleděl Dvořáka zlehčiti neobratným překrucováním a notorickým klamem. O velikém komponistovi roze-psal se dr. Jos. Bartoš. Ačkoli se snaží přesvědčiti veřejnost, že kritikuje Dvořáka bez stranné zaujatosti, přece z řádků přímo číší výpary ruli-ku zlomocného. Na př. o proslulých »Slovanských tancích«: »Nerad bych snad Dvořákovy tance srovnával s vojenskými pochody úplně bezvýznamných skladatelů-kapelníků, avšak v podstatě pramen účinnu je opravdu v obou případech týž.« Tak tedy odpravuje Bartoš komposice, které zjednaly Dvořákovi slávu světovou, tak že sám cynik Hanslick jim vzdal zasloužený hold. Tak píše Čech o českých skladbách, jež přijali němečtí odborní znalci s velkým nadšením. Nebo na př. tyto řádky: »Dvořákova neoriginalita myšlenková . . . Vše, co pochází od Dvořáka, je stejně eklektické . . . Klavírním komponistou Dvořák vůbec nebyl.« — Tak se dá zkritisovat moderní komponista každý. Materiál tónový poskytuje svou omezeností komponistovi daleko méně umělecké volnosti, než slova básníkovi a barvy malíři. Hnidaři tedy velmi snadno mohou »dokazovat« malou originalitu. Při spoustě nových a nových skladeb okruh melodičnosti dosud nedotčené, nevyčerpané, stále se úží, takže často ani ženiální skladatel nepozoruje, jak základní thema se podobá melodii jinde vydané. Vždyť na př. Pivoda zlo-myslně dovedl vytýkati plagiáty i Smetanovi. O to však jde zvláště nyní především, jak dovede komponista základní větu rozvinouti, dle vlastního temperamentu zharmonisovat. Kdyby se postupovalo všude methodou Bartošovou, dokázalo by se, že nejkrásnější místa skladeb veleducha Wagnera a Mendelssohna a Gounoda jsou opsána z římského chorálu. Dovodilo by se docela snadno, že nejkrásnější národní české písně jsou papouškováním těch-že církevních melodií. Verdi tvořil hudební věty velice originální — ale nynější kritice zase se nelíbí jeho prostoduché, velice jednoduché zpracování themat. Naopak díla proslulého Schumanna nevynikají zvláště originální melodičností; zato však tento komponista uchvacuje svou typickou harmonisací a tím, do jaké šíře dovedl rozvinouti thema na pohled nepatrné. Právě proto nyní hlavně o to jde, jak naleznou matný rubín vybrousit, aby záplál plným leskem. A v tom byl Dvořák mistrem neocenitelným. O klavírních skladbách Dvořákových praví povoláný kritik v »Ottově Slovníku«, že vykazují množství květů čarovné krásy. Právě-li Bartoš, že Dvořákova originalita jest jen legendou, odpovídají dobří znalci, že vyplnil náš komponista jak novými melodiemi tak stylovým zpracováním velikou mezeru, což uznává cizina, kde hraji se Dvořákova orchestrální díla ještě čileji než Smetanova a Fibichova. Fibicha uznala za jeho života cizina líp a vroucněji než naše země. Nu — a všimněte si na př., jak se podobá jeho klavírní kvintetto staršímu kvintettu Schumannovu! Budovati na osvědčených starých základech dále — to nemá býti spojeno s příhanou. Škoda místa k rozbírání dalších velkých slov Bartošových, na př. že »Dvořák pouštěl se do komposice děl, s nž nebyl.« Jestliže však taková pseudokritika by měla míti svou oprávněnost, pak touto methodou lze strhat bezohledně jak Vítězslava Nováka a Fibicha, tak Maláta, Křížkovského a Nedbala. Proto povolání kruhové mají takové dobrodružné cesty kritiky zakřiknouti rázně ihned. Bezohledným mrskáním rázu Lošťákovy se rozvoji českého umění rozhodně neprospěje.

Soc. dem. odpověď pokrokovému učitelstvu. Ve své nouzi volali horlivě někteří pohlaváři učitelstva, aby se zahodily na čas ideály, aby k vůli lepší existenci proudy učitelské politiky vústily svorně v moře rudé. Soc. demokraté nejevili nad tou výzvou právě největší nadšení. Vždyť čekali přirozeně raději na takové stoupence, kteří by prospěli třídním zájmům dělnickým. Nemohli jásati nad těmi, kteří se hlásili hlučně o příslušenství výhradně k vůli hmotným zájmům vlastním, žádající daleko více odměny, než mohli poskytnouti práce pro společnou věc soc. demokratickou. Když se hlásí výhradně k vůli prospěchu vlastnímu, aniž by ujistil, že jest ochoten podřídití svá přání prospěchu celku, zkrátka se obětovati, nevzbuzuje zvláštní důvěry. A nyní strana praskla docela. Učitelé pozvali si v Praze do »Městanské besedy« na svou schůzi také poslance. Společenská slušnost velí, aby pozvaní hosté, od nichž se nota bene čeká spolupráce, nebyli uráženi. Ale učitel Břma zatopil poslancům svou vášnivou řečí zle. Protože nebyla dána přítomným zástupcům lidu od předsednictva hned náležitá satisfakce, opustili tito dvoranu. Byl mezi nimi i poslanec soc. demokratický. »Právo Lidu« pokáralo ostře výpad Břmův a pak přičinilo další kritiku. Napsalo, že většina učitelstva náleží ke stranám měšťáckým, prý socialistů jest mezi nimi pouze hrstka. Navrhlo, aby všichni cti své dba-

li poslanci přerušili s učitelstvem všechny styky, dokud se jim nedostane satisfakce. Tedy soc. dem. pohlaváři přes to, že ostré výtky učitelské byly vyvolány situací velice smutnou, dovedou býti daleko říznější než inspektoři. A co už nespravedlivých výpadů pokrokového učitelstva snesli konservativci, kteří se starají trpělivě o nutnou úpravu učitelských platů stále!

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízní našemu veleduštojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta o. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
„ v Hoře Kutné. „

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Pokrok samosprávy. Roku 1524 a v několika letech následujících tvořila Praha téměř samostatnou republiku. Opatrní konšelé s primátorem Paškem v čele vládli absolutističky, krutě jako plantážníci. Snažili se udržeti starokališnictví v plné síle, vyháněli a žalářovali protestanty a České bratry, několik novotářů krutým způsobem popravili. Zřídili si za pomoci bezcharakterních pohlavářů církve husitské nejslivější inkvisici, jejíž členové jako biřici kontrolovali, jak se v kterém domě zachovávali kališní pust, kteří sousedé vynechávají některé kališné pobožnosti atd. Marné bylo časté napominání mladého krále Ludvíka, který se zastával utiskovaných proti despotům. Pod praporem Husovým se buď smysl královských slov překrucoval — anebo se dekrety jednoduše uložily do archivu. Ale cinkot zlata měl na tyrany kouzelnou moc. Který novověrec poskytl značný úplatek, měl pokoj. Židům se tehdy vedlo velmi dobře, sami nabízeli novotářům své prostřednictví. Paška a bezcharakterního správce církve kališné Havla Cahéry. Kdo židům úkladně zaplatil, nemusil se pronásledování báti. Zato kritik třeba kališný mohl čekati na mučení. Pusté řádění, provázené nejrafinovanějšími podvody, zhnusilo se všem poctivcům. Sám král Ferdinand I. po svém nastoupení přísně potrestal vyděračné katany, ačkoli tito tak často se lisali k vlivnějšímu katolickému biskopu. Vždyt tedy byl obraz pražské samosprávy v době, kdy opravdu mohla demokracie dokázati, co svede ve prospěch lidu v době úplné volnosti. Od té doby nikdy pražské zastupitelstvo nedomohlo se takové svobody. Zkrátka doba republikánských poměrů naprosto zklamala, kořistníci obsadili vynikající místa, předstírali, jako by nejhorší jejich švindly byly vlastně přáním lidu. I před Ferdinandem dovedli své násilnosti podvodně omílovati veřejným míněním, předstírali, že se lid vzbouří, jestliže se režim změní. Ani mnohý moderní demagog by nestačil sobcem tak vyškoleným, jakými byla družina Paškova. Tak prohnaná oligarchie dovedla oklamati i cikány.

Na tuto dobu, jež zůstává nejčernějším bodem pražské autonomie, měli si dobře vzpomenouti občané, kteří pod štítem Husovým pomáhali již před lety živlím husitsko-radikálním na pražskou radnici proti staročekům a jiným konservativcům. Měla nastati pilná kontrola aspoň po propuknutí rourové aféry, při níž hrál tak vynikající roli neomalený kořistník. Zase se usnulo, až koupě michelského velkostatku zhoubovala spáče. Jedná se o malíčkost — o 345.000 K, které obdržel dr. Vejvar za »pracné« prostřednictví pro sebe a prý také pro některé pomocné síly. Jestliže velice bohatý advokát pod štítem liberalismu a puncovaného husitismu dovede pro sebe imamonit způsobem tak neomaleným, pak nad takovým pokrokem samosprávy trnou všichni lidé, kterým poctivost není pouhou prázdnotou frází. Nyní snažily se dobývati radnice živly ještě radikálnější, které ovšem posud v ohledu zastupitelství města měly štít nejčistší — protože jednoduše posud neměly k přepřívání svých kapes příležitosti. Velice snadno může od-suzovati ministra serbus, který nikdy nemohl vy-

pověděti válku ani uzavřeti nějakou smlouvu s cizím státem. Snadno popraví svou kritikou radniční sobce člověk, který se dlouhá léta marně namáhal dostati se do »sboru vyvolených.« Proto nutno souditi s plnou rozvahou i o přísných kritikách pražské radnice. Naopak však je zjevno, že mají dukladnou satisfakci živly konservativní, které se už při zkoušce ohněm znamenitě osvědčily — a přece byly vystrčeny. Kde jsou nyní lupitelé Riegra, Bráfa a jiných staročeků, pracovavších tolik obětavě? Kde jsou nyní pomlouvači bývalých staročeských městských radů? Dr. Srb a ing. Jahn odešli z pražské samosprávy ovšem za pochvalného ocenění veřejnosti. Ale tací mužové měli setrvati na obtížných a zodpovědných baštách dále. Za starostování Srbova k aférám tak hlušného rázu nikdy nedocházelo, protože Srb dbal o to, aby nezavládlo na radnici strýčkovství a při všech větších zjevech rázu peněžního kontroloval a bděl s největší pečlivostí. Nesvěděl důležitých funkcí volebním agitátorům, nemohoucím se vykázati řádnou kvalifikací. Když v našem listě bylo dávno již poukazováno (v dopisech z Prahy) na některé silně podezřelé finanční cesty pražských špiců, bylo na to odpovídáno opravami podle § 19. Tak byl utloukán vážný hlas, aniž se věci chopily listy pražské, které věděly o různých machinacích ještě více a podrobněji. Není potom divu, že se provalil vřed tak veliký.

Jest však nejméně místno, pošklebovat se hned celé straně a dávat na jevo okázalou radost nad takovou katastrofou v době, kdy protičeský tisk pro dr. Vejvara se posmívá českému národu vůbec. Jest lehce vysvětlitelná a potvrzuji to dějiny všech dob a národů, že k straně vládnoucí přistupují v houfích sobci, jimž jde výhradně o vlastní prospěch. Tohoto osudu neznikla dosud mocná strana žádná. Za velikými armádami plíží se houfy kořistníků, vosy sedají tam, kde pozorují větší zásobu sladkých věcí. Proto místo škodolibosti má každá strana raději uvažovati, zda vše provede nezištněji, až bude sama vládnouti. Jestliže se zastaví kritika u pouhého škodolibého posměchu, u cynických poznámek, pak bude znovu potvrzeno, že z dějin pro praktickou reformu veřejných poměrů nic si neodneseme.

Protestantské netýkavky. Veřejnost zvědavě se táže, které vlastně řádky ve školských čítankách pobuřují konfessi cit dětí evangelických. Učitel Fr. Kučera to pověděl na schůzi »Kostnické jednoty« 28. září: Prý náboženský cit evangeliku uráží básně: Duše hříšná, Balada horská (od Nerudy!), Divy sv. Prokopa, Sv. Petr pašákem. — Tedy básně sepsané od nekatolíku, jichž obsah sami katolíci pokládají za pouhý květ básnické fantazie, za svět vysněný, velice uráží evangeliky! Učí-li se dítě evangelické legendám a pohádkám jiného druhu, to už jest v pořádku. Jestliže volno-myšlenkářský professor velebí antické bohy, jestliže pokrokový řečník dává přednost římskému pohanství před křesťanstvím, pak už jest to v pořádku. Protestovali snad katolíci, když ve školních čítankách se ocitl neobratně slátný článek o »Ružovém paloučku« k vůli velebení evangeliku? A článek ten má přece na náboženskou představu zcela jiný účinek než básnička, nesoucí zřejmý znak pouhé fantazie. Vždyt v tom článku se překrucuje historie, chvála Českých bratří jest tam tak stylisována, aby katolický školák se pohmýval na své předky jako na hrozného utiskovatele. Připomínáme, že zasloužilý evangelický paedagog Svoboda z Hořátky propouštěl ve své »Besídce Malých«, časopisu tolik rozšířeném, bez rozpaku i básničky rázu katolického, jakmile seznával, že se jimi mladá duše povzne. Jelikož však evangelikum tolik na tom záleží, aby děti jejich nečetly legendy mající poněkud ráz katolický (ačkoli katolíci žáci musí čísti i legendy pohanské a turecké), pravíme durazně, že jest potřeba ve školských učebnicích hodně mnoho opravit v ličení doby husitské a protestantské. Starých copy, které již dávno ustříhli povolání historikové, uvázlo v těch učebnicích dost. Za nápravu pak má žádati netoliko katolík, ale každý občan, kterému záleží upřímně na skutečné historické pravdě. Svým časem na některé ty romantické copy poukážeme. Ozývali se menšina tolik kurážně a zve-li zřejmě na pomoc proti katolictvu Volnou Myšlenku, upadla by katolická většina v posměch, kdyby nežádala ani toho, co slouží pro uvědomění vrstev všech.

Zemřel velký vlastenecký pracovník. Po smrti šlechtěného, obětavého posl. Šilingra zaznamenávají moravští našinci novou velikou ztrátu. Zemřel vážený pracovník dr. Josef Šl. Koudela z Jelínkova. Odešel netoliko veliký předák obrodného hnutí katolického, ale zároveň neúnavný, nezištný zápasník za práva národní, hlava ženiální, která imponovala velice i politickým protivníkům. Neúnavně se staral o rozvoj českého školství, povznášel ústav »Vesny«, stál u kolébky české techniky a obchodní akademie, přispíval tisícovými dary na zvelebení různých národních podniků. Jak na sněmu zemském tak v říšské radě, jak v Ná-

rodní jednotě tak v Národní radě houževnatě hájil naše národní práva.

Dr. Koudela byl z počátku staročechem, vytrval v národní straně i po roce 1893, kdy byla provedena její reorganizace, ale mužně z ní vystoupil, když vešla v neblahý kompromis se stranou lidovou. Přiklonil se jako muž, který měl vždy předtím přesvědčení katolické, k mladé straně katolicko-národní, již zastal věrně až do smrti.

V Prostějově pomáhal se vzácnou vytrvalostí dobývat radnice do českých rukou, takže ho zvolili Prostějov čestným měšťanem. V Brně kladl zvláště důraz na hospodářskou svépomoc. Jestliže zastupoval po 29 let jeden a týž okres, pak jest to významným vysvědčením jeho politického a hospodářského bystrozraku. Když mu byl v zemském výboru přidělen referát finanční, byl pro svůj finanční rozhled zván »ministrem financí.« Takový muž ovšem dovedl čeliti německé opozici argumenty zdrcujícími.

Narodil se r. 1845 v Pokojově, studoval v Jihlavě a v Praze. Po soudní praxi oddal se advokacii. V Prostějově stál do r. 1885 v čele národního života, byl spoluzakladatelem tamní Matice školské, založil spolek na zřizování a vydržování mateřských školek. V Brně byl místopředsedou moravského odboru Národní rady, členem ředitelstva Hypoteční banky, Moravské akciové tiskárny, místopředsedou Cyrillomethodějské záložny, Jednoty velehradské a Hospodářského spolku, předsedou akciové společnosti Besedního domu, Spolku na vydržování české obchodní akademie v Brně a kuratoria zimní hospodářské školy ve Šlapanicích. R. 1884 zvolen do sněmu moravského, r. 1902 za týž venkovské obce na Brněnsku do rady říšské. Referoval v četných záležitostech školských a jiných osvětových. Jeho přičiněním zřízen na Moravě třetí český ústav učitelů a řada jiných čes. škol. Od roku 1895 zastával úřad předsedícího zemského výboru. Tu přičinil se o zřízení zemské české vyšší realky v Uherském Brodě. Podnikal různé kroky na zamezení germanisace. Veliká práce jeho přinesla mu řadu stkvělých vyznamenání. Památka jeho v národě českém bude vždy slavná. O zesnulém napsaly »Národní Listy«: V zemřelém ztrácí česká strana klerikální svého politicky nejzralejšího muže, česká Morava svého zemského finančníka a celý český národ jednoho z těch vynikajících pracovníků, o nichž za jejich života slyšet v kruzích politických bojující ve směrsmálo chvalné, aby po jeho smrti i ti, kteří živého odstraňovali z veřejného života, vzdali jeho mrtvému duchu veškeré pocty muže o národ zasloužilého. Český národ zachová zesnulému po všechny časy světlou památku.« — Národní Politika» uvádí, že zesnulý byl vážen i u odpůrců a u Němců, život jeho byl bohatý na hojnou a poctivou práci vlasteneckou, za níž náleží zvěčněnímu čest a plné uznání. — »Hlas Národa nazývá zesnulého jedním z nejlepších synů národa českého. Vlebil jeho vlasteneckou horlivost a uvádí, že jeho zásada »vlastní silou« nenalezla mimo stranu katolicko-národní a staročeskou porozumění.

Od stupně k stupni. Čím více se volá, že jen odklonem od katolicismu se posílí postup osvěty a národní uvědomění, čím bezohledněji se vystupuje proti hnutí katolickému, tím s národem hůře. Oficiální politika končí bankrotem, sám tisk pokrokářský stýská, že studentstvo pohřbilo ideály. A nyní sám pokrokový »Školský Obzor« praví toto: »Lid ztratil idealismus, jde za hmotným prospěchem (ideálem jest řádná subvence). Co se dříve za národní práci považovalo, to ji už není. Jaký význam pro národ má několik členů Národní Jednoty Pošumavské, kteří 50 hal. příspěvků zaplatí, do služby nejdou, děti do německé školy posílají, od jednatele — učitele s velkým sebevědomím sloužit si nechají, o vánoční nadílce pro kus látky horlivě se hlásí (nároky si na ni činí). Vánoční podělování v Nár. Jednotě Pošumavské víc uškodilo než prospělo, takže řada odborů trvá jen proto, že o vánočních přijde bedna k rozdělení.«

Záložna v Hradci Králové,
Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky
5% 5¼% 5½%
dle výpovědi.

Národohospodářská hídka.

Snížení diskontu německé říšské banky ze 6 procent na 5 a půl proc. bylo z počátku pro celý finanční svět překvapením. Pro nás má snížení toto význam potud, že umožňuje větší příliv německých peněz k nám a že je vůbec s to zlepšiti přechodně stav našeho trhu peněz. Jisto však jest, že na snížení sazby u nás před novým rokem není ani pomyslení.

O reformátoru zemských financí moravských dru šl. Koudelovi napsaly liberální »Moravské Listy«: »Snaha po sesílení hospodářském vedla ho k vypracování t. zv. sanačního plánu pro rozhára-

né zemské finance. Hlavní jeho snahou při tom bylo nalézt vlastní zdroje. A poněvadž věděl, že jest to jen práce lidská, ponechával eventuelní nápravu i doplnění klidně, věcně úvaze 72 zodpovědných českých poslanců. Leč nestalo se to, co čekal a v co doufal. Falešné, úzkoprsé stranictví zvítězilo a nastala pustá štvanice na muže, který to v té době s českým lidem na Moravě a jeho samobytností mysli neupřimněji. Však také následek štvanice se dostavil v zápětí ve formě německé obstrukce, kdy česká většina se ocitla v zajetí německého návrhu t. zv. permanentní komise. Doba dala dru šl. Koudelovi za pravdu. Neuplynuly od jezovitského volání »my sanovat nebudeme« ani 2 roky a musil to býti sám původce, který vyjednával o předlohy hospodářské na základě práce dra Koudely. A tak se většina návrhů sanačních plánů dra šl. Koudely stala přece skutkem, žel, že mnohem později, za okolností hrozně českou politiku kompromitujících a zvláště pro hospodářské povznesení zemských financí zcela opožděných a nedostačujících.« — Orgán dra Stránského nazýval dra šl. Koudelu, pro nějž má po smrti jen slova obdivu a uznání, za živa »hrbatým Kalibánem.« Dr. Josef šl. Koudela byl totiž od práce sehnut.

Moravská agrární a průmyslová banka v Brně vykazuje na vkladech za měsíc říjen K 27,909.054,30, tudíž oproti měsíci předcházejícímu o K 523.637,02 více.

Židovské zisky. Ve valné hromadě Pražské železářské společnosti bylo usneseno z čistého zisku per 15,195.223 K vypláceti 180 K dividendy, t. j. 38 proc. a zbytek 185.445 K převést na nový účet. — Svaz obchodníků obilím v Praze konal v minulých dnech mimořádnou valnou hromadu, na níž zvoleni do výboru: Emil Fanta, Samuel Kohn, Arnošt Brode, Aron Winternitz, Josef Stern, Emil Kraus, Julius Hahn, Emil Zeckendorf, Aron Frischmann, Ludvík Soyka a Mojžiš Schwarz. Vesměs židé. Svaz usnesl se založiti odborný peněžní ústav pro obchod obilím a plodinami s kapitálem 1.000.000 K. — Tento nový krok židovské organizace budiž výzvou, aby katoličtí zemědělci zvýšili svoji svépomocnou činnost, nechťejí-li býti hříčkou v rukou milionového židovského kapitálu.

Podrobné vyúčtování vládních peněz (asi píl milionu), určených pro zvelebení chovu dobytka na Moravě, žádají naše »Selské Hlasy«. O rozdělení rozhodovali agrárníci. Zde jest potřeba daleko spíše podrobného vyúčtování než při povodňovém fondu, aby se poznalo, zda peníze plynuly na skutečné zvelebení zemědělského odboru — či do kaps protekčních dětí.

Daňová tíha. Na jednoho pražského obyvatele připadá 24 K dluhů zemských, 340 K dluhů státních a 980 K obecních. Pak ovšem daně i přírázky musí stoupat.

NÁBYTEK
KOBÉRCÉ

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blánická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Sociální besídka.

V. rakouský sjezd charitativní koná se pod protektorátem Jeho Exc. nejdp. biskupa Dra hr. Huyna ve dnech 14.—16. t. m. v Brně. V české sekci promluví se na themata: Soudní ochrana mládeže — Péče o malé a školou povinné děti — Péče o dívky ze školy propuštěné — Péče o chudé spolky sv. Vincence — Domácí ošetřování nemocných — Péče o ohrožené dívky a ochranná missie nádražní — Péče o pijáky. Česká sekce zasedá ve dvoraně Raiffeisenek.

Velké podvody a nepořádky objeveny v okresech nemocenské pokladně v Mor. Ostravě. Pokladna jest v rukou německých nacionálů, ale špatné vedení poškodilo i české příslušníky. Poslední revise konána r. 1908. Není tudíž divu, že správce pokladny Wolf si počínal až příliš volně. Zjištěn prozatím deficit 18.000 K. Zápis v knihách jsou falešné, jednotlivé stvrzenky jsou podepsány nebožtíky, jiné znějí na menší obnosy, než jak zaneseno v knihách atd. Celé řadě členů vypláceno méně, než se slušelo atd. Ačkoli měl býti Wolf ihned zatčen, přibrán zatím po zbavení služby za asistenta při revisi.

Volby do okres. nemocenské pokladny pražské. Soc. demokraté, kteří tak bezohledně zacházeli se zaměstnanými lékaři, boji se o svá placená místa. Proto vydali k 16. listopadu vyhlášku velice opatrnou. Centralistický »Denník« dne 4. t. m. upozorňuje, že měla správa pokladny označiti, kolik de-

legátů volí zaměstnaní a kolik zaměstnavatelé. Vytká, že ve vyhlášce nikde nebylo oznámeno vyložení seznamu voličstva. Třetí nesprávností bylo, že ve vyhlášce nebylo oznámeno ustanovení o reklamační lhůtě. Poněvadž pak soc. demokrat soc. demokrata dobře zná, vykládá »Denník«: »Nevyložením seznamů těch, kdož k volbě jsou oprávněni, má se předejiti kontrole, zda skutečně k volbě budou připuštěni jen k volbě oprávnění a zda nebudou voliti desítky a sta náhončích dosavadních správců pokladny, kteří nejsou ani členy pokladny. Máme bohaté zkušenosti . . . Není-li vyložených seznamů voličských, není možno voličům přesvědčiti se o tom, zda jsou v seznamu zaneseni a zda budou k volbě připuštěni . . . Čtvrtou nesprávností jest, že ač ve vyhlášce se tvrdí, že »volební legitimace vydávány budou toliko osobně se dostavivším členům«, nepraví se tam, zda zřizenci pokladny budou každému věřiti, že jest to onen člen, pro jehož legitimaci si přichází a zda nebudou jej posílati pro nějaký dokument průkazní. Známe takové triky.« Ovšem soudruh soudruha zná velmi dobře.

Německá sociální demokracie v Rakousku vydala ku sjezdu svoji zprávu, v níž se konstatuje, že počet příslušníků vzhledem na stávající krizi klesl o 3500. Počet členů obnášel 142.027, z čehož jest 20.058 žen. Nejvíce příslušníků jest ve Vidni (46.378). Organizační řád na podkladě zákona spolkového jest proveden skoro ve všech zemích, neboť dle něho jest organizováno 108.075 příslušníků. Schůzi konáno v minulém roce 2014 veřejných, 12.214 organizačních a 5373 spolkových. Organizace žen má svůj list »Arbeiterinnen-Zeitung« v nákladu 27.000. Organizace mládeže má ve 355 skupinách 12.062 členů. Její časopis má náklad 19.000. Strana má 7 denníků, 2 třikrát týdně, 10 dvakrát týdně vedle velikého počtu týdeníků, měsíčníků. Jediný náklad veškerých listů obnáší 914 tisíc 200 výtisků. Zpráva pokladny uvádí 190.000 K příjmů a 169.800 K vydání.

Mzdy dělníků v Rusku. V Rusku byla sestavena statistika o průměrných mzdách průmyslových dělníků, která dukladně ničí všechny iluze o vysokých výdělcích na Rusi. Mezi průmyslovými dělníky na prvním místě stáli petrohradští kovodělníci, jejichž roční mzdy kolísaly mezi 473—523 rubly (to jest 1206—1334 K podle naší měny). V ostatních průmyslových územích vydělají kovodělníci ročně průměrem 397 rublů, dělnictvo ostatní 250 rublů (1 rubl jest K 2.55). Horníci vydělají průměrně 250 rublů čili 637.50 K ročně. V roce 1912 obnášela průměrná měsíční mzda kovodělníků 33 rublů, tedy asi 84 K.

O židovských socialistech v Hallel přináší dne 5. t. m. »České Slovo« zajímavé zprávy, které svědčí výrazně o židovské chuti po assimilaci. Po 4 dni zasedal sjezd židovských socialistů v Krakově. Židé se odtrhli před lety od polské strany soc. demokratické, že se jim zdála příliš nacionální. (Byla to pouhá židovská záminka, vždyť židé měli v rukou všecken polský ruční tisk, komandovali polské soc. demokraty jako despotové. Takové jářmo nemohlo se dlouho polským vyděděncům libiti.) Polská veřejnost usuzovala, že jest lepší rozluka než klížení tam, kde klížení nelze. Od doby rozluky ani při májové oslavě nešli společně židé s Poláky. Leč veřejných tuhých hádek obě strany dlouho neprováděly. Až letos propukla nespokojenost v míře veliké. Socialistická mládež židovská na svém sjezdu (ve dnech 21. a 22. října) přijala tuto resoluci: »Kultura je vliv — a proletariát židov. stane se jí vlivným, až řeč židovská, která je mateřskou řečí národa židovského, bude zrovnoprávněna ve veřejném životě.« Dva dni potom 71 delegátů politických organizací židovské strany rudé přijalo jednomyslně tuto resoluci: »Svoboda používání i pěstování jazyka židovského je nezbytná potřeba i základ naší práce sociální a kulturní ve společnosti židovské.« Všichni řečníci a účastníci židovského sjezdu vyhýbali se polštině a mluvili pouze žargonem. Bylo útočeno na národ polský. Provolána hanba těm bývalým vůdcům strany židovské, že vzdali poctu polskému povstání z r. 1863 v době 50letého jeho výročí. Chtěli jim dokonce dáti důtku, ale na konec se spokojili tím, že je odstavili zvolením vůdců nových. Tedy postavili se zřejmě a rozhodně proti Polákům, chtějí býti národem samostatným. Tedy nacionalism tu vyrostl ze socialismu jako na posměch rudému tvrzení, že nacionalism jest plodem měšťáctví.

Zase tedy židé notně přeškrtnali pokrokářské řádky o assimilaci, nepřímou ukázali v pravé podobě podvodníky tvrdící, že vlastně židé žádného zvláštního národa netvoří. Pokud židé potřebovali polských soudruhů k svému prospěchu, pokud Poláci se podřizovali bez hlesu židovské despotii, potud byla jednota. Když židé však ucítili svou sílu, kopli do pomocníků a domestiků. To už jest stará zkušenost, že žid dělá poníženého a že volá po rovnoprávnosti jen potud, pokud toho potřebuje pro posilu vlastního židovského tábora. Jakmile se ocitne na špici, odhodí přetvářku a začne bezohledně vládnouti. Napřed zájmy židovského rodu — pak teprve všecko ostatní! Tuto taktiku sledují i pokrokoví židé, kteří se prohlašují za assimilované. Šlápně-li v Petrohradě někdo na kuří oko židovi ruskému, hned začne křičeti český assimilovaný

žid, že mu někdo uřízl palec a vybízí českou veřejnost k ochraně, k protestům. Jak se dusí celý český národ, to už jest hořejší.

Theorie a praxe. V létě r. 1912 již byla na vypuknutí v soc. dem. pekařském závodu ve Vídni (Hammerbrotwerke) stávka povozníků. Zažehnal ji pouze sekretář soc. dem. svazu dopravních dělníků Weigl, který prohlásil, že svaz v případě stávky se postará, aby na místa stávkujících vstoupili povozníci jiní. Adlerova »Arbeiter-Zeitung« 21. září t. r. dozrává, že se jednalo povozníkům o zvýšení mzdy. Ale pohlaví praví zároveň, že prý povozníci snažili se porušit pracovní smlouvu. Dobře. Ale jedná-li se o zaměstnavatele měšťácké, rudý štáb ihned podporuje stávku i proti pracovní smlouvě. Zato však proti svým zaměstnancům vystoupili příkře. Zůstává faktem, že povozníci vídeňské měšťácké špeditérské firmy jsou placeni lépe než povozníci u soc. dem. velkokepárny.

Ve výborové schůzi Okres. komise pro péči o mládež v zast. okr. královéhrad. konané 24. října t. r. uděleno 3 dětem Kopáckovým, které po smrti otcově posílány z německé obce Görsdorfu obci domovské, 18 K měsíční podpory. — Přípis správy ob. šk. v M., jímž se žádá, by opatřen byl žáky novými domov, postoupen Spolku pro opuštěnou mládež okr. holického, kamž přísluší. — Jedna žádost vyšetřením shledána neodůvodněnou. — Usneseno zastavit vyplácení příspěvku J. S., ježto povolený obnos je vyčerpán a poměry jmenovaného se zlepšily.

Náklad na sociální pojištění. »Svépomoc« sděluje: »Dnes nemocenskému pojištění podléhá asi 3 mil. osob. Napříště po reformě nemocenského pojištění, která se také navrhuje v předloze, má mu podléhati asi 6,400.000 osob. Nynější výlohy na nemocenské pojištění činí asi 60,000.000 K; příště výlohy ty budou obnášeti asi 111,300.000 K. Rozdílné tyto číselce vysvětlují se tím, že pro příště mají býti pro případ nemoci pojištění dělníci vůbec, tedy i dělníci zemědělské a čeledi. Pojištění úrazového podléhá nyní asi 1,730.000 osob, příště počet ten stoupne na 2,000.000 osob. Náklad na toto pojištění činí nyní 39,000.000 K, příště má stoupnouti na 47,500.000 K a zaplatí jej úplně zaměstnavatelé. Pojištění starobnímu a invalidnímu má podléhati podle osnovy na 10 milionů osob. Dle dosavadního rozpočtu náklad na starobní a invalidní pojištění bude obnášeti 129,000.000 K. Z toho dělníci zaplatí 45,800.000 K, zaměstnavatelé 54,900.000 K. Později se však rozpočítávají výlohy starobního a invalidního pojištění na 288,000.000 K, z čehož dělníci zaplatí 119,000.000 K a zaměstnavatelé 140 milionů K. Budou tudíž zaměstnavatelé platiti více, než má obnášeti náklad na nynější opatření. Ku každé splatné rentě bude stát přispívati pojištěnci nejvýše 90 K ročně.«

Na přístavbu nemocnice Míroslavských bratří v Praze věnoval nejdp. opat. dr. Bruno Čtvrtečka 500 K.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damažky bílé i barevné, sykoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7 50 K	
50/100 „ 1 30 „		150/250 „ 10 — „	
55/110 „ 1 55 „		160/250 „ 10 80 „	
60/120 „ 1 85 „		200/300 „ 16 — „	
70/140 „ 2 55 „		220/320 „ 18 70 „	
90/180 „ 4 20 „		250/350 „ 23 40 „	
100/200 „ 5 10 „			

Závěsy postel. 1a vel. 200/100 kus 5 60 K	
180/90 „ 4 50 „	
k oknu „ 115/140 „ 4 30 „	
Melle „ 115/140 „ 2 40 „	
Chinilimelle „ 115/140 „ 3 40 „	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkáři. Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo.

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslužný v Kostelci nad Orli.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Besídka. Tajemný lupič.

V chalupě Drobilových měly děti velikou radost. Francek zajařil u lesa mladého ježka, který zdomácněl ku podivu rychle. Bylo toho ostnatého živočicha potřebí v chalupě více než kočky. Švábi nechtěli vypověděti podnájem ani po prostředcích velice důrazných.

Když slunce skrylo zarudlou tvář za les, hnala Drobilka malou Terezku s Lojzickou ke spaní. Za chvíli dřímala děvčátka klidně na jedné postýlce

v tmavé komurce. Když za nimi matka zavírala dveře, přišla sousedka sdělit novinu o návratu Vojty Žaludova z vojny. Obě hospodyně rozpovídaly se tolik, že starý Drobil houkl na ženu, aby už šla připravit lampu.

Za hodinu i lampa zhasnuta, právě když Francek přestal vyluzovati na zahrádce kvílivé zvuky z útrob staré harmoniky. Všecko se pohřížilo v klidný spánek. Drobil chrápal zvolna, odměřeně basem, Francův dech předl jako kočička a chvílemi pískl. Jinak ticho všude.

Ale pojednou Drobilka, která se lehce probouzela, uslyšela křik malých dětí, zaznívajících z komůrky. Co se to jen děje? Rychle vstala. »Maminko, tatínku, je tu nějaký zloděj. Pomóóó!«

Drobilka se zastavila na chvíli jako zkamenělá. Krve by se byl nikdo v jejím ubledlém obličejí nedořezal. Ale již se vzpamatovala a budila jak tatíka tak Franceka.

»Maminkóó!« hlaholilo znovu z komůrky.

»Ale já toho chlapa poznamenám,« hartusil starý, chvěje se po celém těle.

»A já ho naberu holi, že to bude citit celý měsíc,« dodával si kuráže Francek, chtěje zakrýti své rozpaky. »Ale, maminko, kde je sirka? Člověk takový tápe jako ve sklepe.«

Drobilka hledala marně. Ani si nevzpomněla, že již měla před chvílí škatulku v ruce a pak ji zas ve velikém zmatku pustila.

»Tatínkúú, už zloděj zas chodí, ještě nás zabije,« křičela Terezka, div že se nepřetrhla.

»Mkete, děti, my už jdeme. Máte tam nějakou sirku?«

Děti místo odpovědi hrozně kvílely, jakoby je trním někdo mrskal.

Starý i Francek, ačkoli měli tisíc chutí vetřelci pořádně hřbet zmalovat, přece jen se v té tmě báli. Chlap vyskočí, vystřelí — a kdo potom dráhý život nahradí!«

»Jste to pařezy,« podepřela si ruce Drobilka. »Okouníte, sháníte sirku a zatím nějaký lajdák vám děti zabije.«

»I to je dopuštění, to je dopuštění,« lomil rukama malomocně Drobil. »Kde je jenom sirka?«

»Abyste věděli, já sama, slabá žena, chlapa vynalám. Hanba, hanba! Děti už zas ječí.« Drobilka se rozběhla rovnou přes síňku do komůrky. — »Už, děti, jdu.« Ale nové překvapení. »Vždyť ten ničema zavřel dveře, aby se před námi uchránil. Jste to pařezy, teď vyrazí oknem a vy chytíte leda vítr.«

»Děti, děti, ještě vám ten ničema neudělal nic?«

»Nic, maminko, mně se zdá, že ze strachu zalézal pod postel.«

Teď už si dodal Francek kuráže. »Počkej, já ti dám.« Oběhl chalupu a volal na sestřičky, aby otevřely okno.

»Jéj, jak vylezeme, teda nás praští a bude konec.« —

Křáp, křáp! Rozbitým oknem vrazil Francek do vnitř.

Z druhé strany se dobýval do komůrky nyní sám starý. Popadl sochor, dveře zaprašely, povolily. Tatík i syn stáli si naproti. Starý, pozbýváje rozčilením rozumu, chytl syna za rameno a se slovy »už tě mám« důkladně mu poznamenal druhou rukou tvář.

»Ale, tatínku, to jsem já,« vzlykl syn, jemuž tvář nabíhala. »Ještě štěstí, že jste se ozval. Byl bych vás taky uhodil. Ale kde je ten chlap? Oknem vlézt nemohl, bylo by otevřené. To se vplížil dvěma.«

»Počkej, mám tu sochor.« A hospodář začal šfárat pod postelí. — Vylezl jenom ježek, který vesele v noci v komůrce cupal, požiraje různou havič jako mandle.

Zatím probuzení křikem, sbíhali se sousedé. Když se dověděli, oč se jedná, ozvala se kritika: »Jste všichni chlapíci. Mohli byste hlídat kočku, aby ji myš nepokousala. Když se rozdával rozum, jistě jste si každý běžel pro dvě porce.«

Ozval se smích a druhý soused huboval: »Dvěře rozbité, okno rozbité, Francek zkrvavělý od skla i od tatíka. Podruhé ve strachu snad rozbijí celou chalupu a naposledy se potlukou sami. Jo — jo — i malý ježek silně v noci cupá, ale rozdělí leda děti.«

Drobil se rozlobil: »Dám vám ho, ale musíte si z té bodlinaté kůže udělat podrážku, rozumíte.«

»Tohle všecko stropil jsi ty svou zaječí povahou,« huhlala Drobilka.

»Dej pokoj — pro samé klepání se sousedkou jsi zapomněla, že klíč od komory strkáš do kapsy jako ve dne.«

»Bodejť já — kdyby byl Francek tu ježatou nestvůru nechal v doupěti, bylo všecko dobře.«

»No — no, maminko, ta vyžlata taky nemusila tolik ječet. Kdyby byla Lojzka otevřela okno, mohlo být nyní celé.«

»A už ticho,« vyjekl chalupník, »nebo destanete oba. Chci se trochu ještě vyspat, ráno musím brzy vstávat.«

Katolický peněžní ústav Úvěrní družstvo »Ellika« v Hradci Králové (Adalbertinum) přijímá vklady na knížky a zárukuje staré i nové vklady 5 proc. a poskytuje půjčky nejvýhodněji. — Ústav podléhá zákonitě revizi.

Katolíci!

Ukládejte své úspory jediné u naší

Československé záložny v Praze

Spálená ulice č. 46-II.

na úrok dle ujednání až

5 1/2 % !

Děchod. daň platí záložna sama. - Pro bezplatné ukládání z venkova složní listy zdarma. - Povinná revize »Jednoty záložny« v Praze.

Zápůjčky

všeho druhu kulantně.

Ve prospěch Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější nákupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, koberců a keřového náčiní ve výrobních nejstaršího závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obráskové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a Jomech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 20%, než včasně jinde.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprosbuje.

Kožešiny

všeho druhu nabízím

První česká továrna na zpracování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obráskový cenník 1913-14.

Kupujeme simul kůže, tele, kozy, lišky, králíčky.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatervův synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA—I.,

č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve před 40 roky na Malém náměstí pod loubím) doporčuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se lesklými rámy, stříbrnými, zlatými.

Veškeré rozpočty, akvizice i odborná rada bezplatná, bez vázavosti ku definitivní objednávce.

Neodstát veřejně i písemně pochvalnou zprávou.

Založeno roku 1868.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Páso.

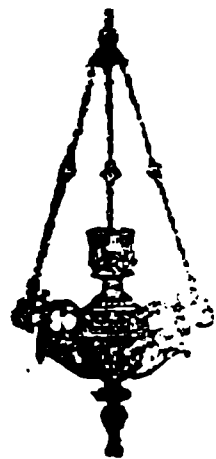
Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.
Vzorky a skizy franko.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřízence, příručí, sluhy, domovníky

**sprostředkuje kancelář
Františka Navrátila,
Přívaz, Keilova ulice.**

**Veleddstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručiti veškeré kostelní nádoby a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, patěny, paciřky,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbrní nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kásku franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poselstvem. Předce ruční.**

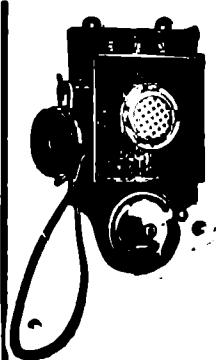
Shledá veškerých slatých a stříbrných klenotů, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Mořské
prstýnky, tumbérky, jídelní náčiní ze stříbra pravého
i čínského vždy na ukásku.**

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Stanislav Jirásek

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

**Novinka! Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky
CREDO
s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.
Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle
EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.**

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinečně podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mydlářství a parfumerie v Hradci Král.

**Jan Horák,
soukenník**

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

sve vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-
ddst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učiňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5% - 5%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnky a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy. ➡
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prstýnky, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupě

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obaluba při mírných cenách. Důvěryhodným
záslužky na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

Tuhé

klobouky z nejjem. zajeří

srsti **„CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směs bobroviny se

zajeří srsti **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké

klobouky z nejjemnější česané

vlny **„ELITE“ a „CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.

50 kg. tmele sklenářského K 10—.

Sklenářské

zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—

výše. Skladby tabulového skla. Dodání kamkoli

drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

v Hradci Král. 136, doporčuje veleddst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířety a veškeré prádlo speci-
ální výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem ➡

se vyřizují.

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.

OBNOVA

Číslo 45. Předplatné na čtvrt roku 2 K 50 h, na půl roku 5 K — h V Hradci Králové, dne 7. listopadu 1913. Insety počítají se levně. Obnova vychází v pátek v poledne. Ročník XIX.

Pevná aliance.

Zase nový důkaz, jak opravdově jsou miněna hesla třídní svépomoci. Na Moravě uprázdněný mandát po posl. Šilingrovi (na Hustopečsku, Mikulovsku atd.) padl do rukou agrárníků za velké pomoci soc. demokratů a pokrok. učitelů. Hned v prvé volbě dali soc. demokraté pokrokovému agrárníku Malíkovi na 1200 hlasů, aby mohl přijíti do užší volby. Co by byli také svedli agrárníci vlastní silou? R. 1911 měl tam Šilinger 9424 hlasů, soc. demokrat 3446, agrárník pouze 1350 hlasů. Kdo tedy aspoň poněkud rozumí právům demokracie, spravedlivému zastoupení lidu dle početné síly, musil uznati, že agrární strana na ten okres má nejméně práva, že náhodně zvolený poslanec agrární bude mluvit v říšské radě vlastně za velikou menšinu svéprávných občanů. Moderní radikalismus však dovede másti všechny pojmy. Napřed volal po všeobecném hlasovacím právu »v zájmu práva nejširších lidových vrstev«, ale pak cestíčkami pokoutními, násilím a podvodem olupoval zvláště na Moravě nejčetnější vrstvu národa o spravedlivé zastoupení. Místo vzrůstu práva vidíme vzrůstatí štvavou demagogii, která vlastní zásady dovede převrátiti na ruby, jedná-li se o poškození katolického voličstva. Při útoku na »klerikála« všechny třídní a národní zájmy stranou! Ačkoli sami radikálové aspoň po smrti P. Šilingra uznali souhlasně, jak velikým dobrodiním pro okres byl tento »klerikál«, štváli před nynější volbou proti »klerikalismu« jako proti nestvůře, jako proti nejhoršímu jedu, který lid olupuje. Žáci německo-židovských machrů osvědčili svou demagogickou zdatnost znamenitě. Agrárník obdržel 28. října 4742 hlasů, soc. demokrat konečný 2258, centralista 101, Mašek 6838. Dne 5. t. m. měl náš Mašek 6821 hlasů, Malík 7273. Tedy Mašek poražen většinou 452 hlasů proto, že skoro 3000 konservativců se k volbě nedostavilo, protože spojená radikální oposice sehnala ze všech koutů hlasy organisovaných členů.

Že se při tom nejednalo pevně radikální alianci o nějaký hospodářský a sociální rozvoj, jest už patrné z veliké propasti, která zeje mezi hospodářským programem soc. demokratickým a agrárním. Byly také známy soc. demokratům nezdary finančních akcí Staňkových, sobectví agrárních náčelníků a jiné věci. Soc. demokraté si zapamatovali, jak agrárníci volili jejich německého semitu Witta a dle toho se zařídili. Dva dni před volbou roznesla se zpráva, jak agrární poslanec Vacula na volební schůzi v Rozašíně prohlásil jménem agrární strany, že strana agrární jest proti tomu, aby se dávala pense učitelstvu a úřednictvu. Prý jen mrzáci mají dostávat malou pensi. Dále řekl, že agrárníci jsou také proti starobnímu pojišťování dělnictva a živnostnictva. Toto prohlášení účastníky přímo ohromilo. Když byl Vacula tázan, zda to míní vážně, řekl, že k tomu byl zmocněn agrární stranou.

Přes to však, že aspoň tisk konservativní rychle tuto zprávu rozšířil, zajatci radikálního bloku (učitelé i rudí dělníci) odevzdávali hlasy Malíkovi. Jest ještě možno mluvit o nějaké zásadovosti demagogických proudů moderních? Místo svobodné vůle a rozvahy triumfuje čachr, nejnedůslednější kompromisy, vybíjí se nejfanatičtější zášť proti těm, kteří při veliké národohospodářské práci odvažují se brániti svoji konfessní svobodu proti zavilým despotům. Všecko dle metody kšeftařského semity dra. Stránského. »Samostatně myslící« pohlaváci jsou poslušným nástrojem v rukou politiky židovské. Čím více však pevná aliance protikatol. živlu bude řádití, tím dříve prohlédne lid šalb moderních intrikánů. Jak se podvádělo, jaký terror vládl, o tom povíme příště. Nepoctivými zbraněmi a balamucením byl vyrván okres katolíkům, jimž náležel plný právek.

Tedy pánové »čisti« Moravu od »klerikalismu« tím, že olupují katolický lid o poměrné zastoupení ve sborech zákonodárných a to takovou taktikou, kterou šlapou své vlastní zásady tak chlubně vytrubované. A jak se chovají ke konfessím jiným? Ministerstvo kultu a vyučování nedávno rozhodlo, že školy pro evangelické děti mají míti ráz přísně konfessní, tak že na evangelické škole má působiti jen učitel schválený od superintendenta a ev.

farářů. Tu se pevná aliance protikatolická odmítla. V pondělí 27. října byl otevřen s velikou slávou dům protestantských theologů. Slavnosti účastnil se ministr Hussarek (jemuž pokrokáři přezdívali »klerikál«), dolnorakouský místodržitel, sekční šéfové a místodržitel radové, deputace německo-říšského spolku Gustava Adolfa atd. Hussarek pravil: »Gratuluji k budově domova protestantských bohoslovců, která ve vývoji protestantské církve v Rakousku jest velmi důležitým mezníkem. Uznávám, že v naší limotařské době, která jen k penězům přihlíží, každá konfesse potřebuje výborných duchovních. Dům, který jste zřídili, jest nejen podnik konfessní, ale i vlastenecký. Já jako c. k. ministr kultu a vyučování mám k fundaci vaší všecku sympatii a slibuji veškerou vládní podporu. Ať domov evangelických bohoslovců roste a kvete!«

Ale pokrokáři, kteří jindy se rozčilují nad každým vyšším úředníkem, který s katolíky vlídně promluví, ztichli úplně, ačkoli přece dle jejich theorie mají zhynouti všechny dosavadní církve křesťanské. Tak se tedy provádí tolerance. Na každého katolíka, hájícího svých práv, honem s bičem a nadávkami, okolo protestantského hnutí a kolem budování nových synagog chuze po špičkách s největší opatrností.

Tyto zjevy musí probuditi všechny podřimující katolíky. Jestliže právě nyní pokrokářský tisk podvádí veřejnost lži, jak prý před volbou na Moravě »o dušičkovou neděli všechny kazatelny hlaholily štváním proti pokrokovým stranám«, konstatujeme dle častých stesků moravských organisátorů, že celá řada kněží v takých kritických chvílích sedí za pecí a že vůbec žádné činnosti volební nerozvine. Stýskají na tyto liknavce obětaví naši organisátoři, kteří se peněžitě schuzemi a jinými akcemi spolkovými vyčerpávají, dostávající za všechno nádavkem hrubých urážek od ferneslných štváčů. Obrovský počet katolického voličstva, který se volby nesúčastnil, jest nejvýraznějším svědectvím, jak poměry vyžadují povzbuzujících hlasů na všech stranách.

Leč triumfy pokrokářstva, dobyté takovým způsobem, na základě nejneprůzračnějších kompromisů, budou míti takové trvání, jako jarní sněh. Jestliže jednotlivé strany protikatolické měly příliš málo síly k udolání našinců, spoléhajících pouze na vlastní spojení, začne to brzy praskati i v cynické alianci, až se bude voličstvo tázati po praktických plodech radikální politiky.

Našinci nechť jen pokračují dále v svědomité práci hospodářské a pak náš tábor zvítězí i proti spojeným silám intrikánů.

Volné listy.

V protikatolických přípravách na rok 1915 pozorovati jest několikéré směry, spjaté ovšem v jednotu protikatolickým fanatismem. Jednotlivé strany chtějí z odpadlíků kořistiti každá pro sebe a proto každá z nich dle povahy své roztahuje pytle, aby do nich co nejvíce padavek nahnula. Socialisté hovoří o »monismu«, kterému sami ani za mák nerozumějí a který jest sněhulákem rozplývajícím se, jakmile myslící lidé jej podrobí rozumovému rozboru. Volní myšlenkáři prohlašují, že oni jen jsou těmi pravými muži budoucnosti, kteří zbavíce lidstvo náboženských mýtůh, zavedou věk vědeckého náboženství a mravnosti a vůbec zaplaví celý svět duševním světlem, v němž všichni volně budou se sluniti. Realističtí pokrokáři pak vytrubují, že český národ nejlépe učiní, když r. 1915 hromadně vstoupí do církve protestantské. Není to nic jiného než lícitace s Husem, která má obdobu v novinových zdravotních nabídkách, v nichž jedna víc než druhá slibuje obrození celého lidského organismu. Krevní soli jsou nabízeny, aby dány byly krvi látky, jichž nemá, »renascin« prosákne celé tělo a ze starce udělá mladíka, »yoghourt« vymlátí z těla lidského všechny legie bakterií, které rozbily ležení ve střevech, kdo bude užívati čtrnáct dní »kolla dulz«, narostou mu nervy jako provazy. Kdo se chopí »biocitínu«, napraví si porouchané nervy rázem. Tomuto jarmarečnímu dryáčnictví na vlas podobá se příprava na rok 1915.

Mezi realistickými pokrokáři stále chce býti slyšen Vančura, professor ve výslužbě. Propoví cosi tady, rozepíše se jinde, varuje, zaklíná a horlí, že zdá se ti skutečným nějakým Českým bratrem, jenž z nejposvátnějšího zápalu chce zachrániti základy mravnosti a pravého náboženského života. Co jen se napíše »besed« do »Času« a co se namluví do české intelligence, aby opustila již konečně církev katolickou a přihlásila se k protestantismu! Teprve tehdy, až národ rozejde se s Římem, otevře prý si plné zdroje kulturního pokroku a osvěty, a professor Vančura slibuje příchod těchto blahých časů tak výmluvně, jako slavné paměti francouzský král Jindřich IV., který předpovídal, že za jeho panování každý sedlák co nevidět v hrnku bude míti svou slepici. Při zdánlivé nestrannosti a zevnějším taktu tento muž tetelí se v duši až chorobným zaujetím proti církvi katolické, takže on, historik, neostýchá se ani toho (dnes již hloupého) tvrzení, že sv. Jana Nepomuckého nebylo. Kde se mu jen udá příležitost, kterou tento gentleman ostatně úmyslně vyhledává, všude proti katolicismu vylévá svou žluč a vystřeluje šípy svého protestantského hněvu. Jest totiž připomenouti, že prý s pozoruhodnou odvahou přestoupil k protestantům až po svém pensionování. Prof. Vančura jest obzvláštním typem nesnášlivého a vášnivého sektářství, které se ve straně Masarykově již ode dávna uhostilo a jež snaží se do realistické kamizoly kde co v Čechách nasoukati a všecken kulturní život uniformovati dle pokrokářských předpisů.

V ústech páni Masarykovci mají neustále boj proti autoritám jen asi proto, aby v praksi svými autoritami zotročovali kde jakou poddajnou a nesamostatnou duši. Kdo se jim vzpírá a chce zachovati svoji samostatnost, toho pronásledují takovou vášnivou kritikou, jaká zpětným odrazem osvětluje duševní kalužiny, ze kterých pramení. Právě i professor Vančura vyniká takovým zlobným absolutismem, který žádá ve všem všudy podrobení a který se nedůstojně rozčiluje každým odporem. Není to žádná slast, když my katolíci musíme vášnivce tyto stále odrážeti, z čehož odporci zdělali v Čechách podvodné mínění, že jsme nesnášlivci. Jakés takés vyléčení z tohoto bludu dostavuje se tam, kde toto realisticko-protestantské sektářství obojuje se i na strany jiné. Prof. Vančura na příklad chtěl, aby v Klatovech tancovali dle jeho přisfaly, a když zachovali si svoji svobodu a jednali po svém rozumu, odplácel jim nemístnou osobivostí a pověděl jim, strannou vášní sveden, spoustu nepěkných věcí, na které mu klatovští odpovídají v »Národních Listech«. Pisatel odpovědi sedl prof. Vančurovi tak důkladně na kobyliku, že uvádějice jednotlivá místa, doplníme čtenářům našim obrázek, na němž fotografována jest skutečná snaha protestantského profesora. Spor vznikl hlavně proto, že klatovští neposlechli komanda Vančurova, kdy a jak má se slaviti gymnasiijní jubileum.

Karakteristika. V odpovědi, která v Nár. Listech práší prof. Vančurovi důkladně kabát, co chvíle vyskytují se výtky, že pisatel musí hájiti pravdy proti historiografovi Klatov, Vančurovi. A osudné pro pravdomluvnost Vančurovu jest to, že pisatel svá tvrzení podpírá přesvědčujícími důkazy. Pisatel na příklad svou věc jasně dovodiv, prof. Vančuru napichuje takto: »Jest jen dvoji možnost: buď zamlčel dr. Vančura r. 1908 pravdu o dru. Maškovi (purkmistru Klatov) a lhal »mlčícími ústy«, nebo není pravda, co nám dr. Vančura namlouvá, a pak selhal dne 24. září 1913 »slovem a činem«. Pisatel proti výtce klerikalismu, kterou prof. Vančura po dru. Maškovi hodil, brání purkmistra takto: »Nehrozil se příchodu mnoha kněží, poněvadž stál na svobodomyšlném stanovisku, že má právo účasti a právo stisknouti ruku býv. žákům gymnasia bez rozdílu, jaký nosí kabát a jaké mají politické přesvědčení. Prohlédl zcela dobře, bez cizího přispění, plány Vančurovy, termínem svatováclavským zameziti účast kněžstva a umožniti realistickému studentstvu z jeho plzeňského sjezdu agitační zájezd do Klatov. Kdežto dr. Van-

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

Y HRADCI KRÁLOVÉ.

Telegrafická adresa: Živnostenská.

Telefon č. 111.

Kupuje a prodává cenné papíry; valuty a devisy; provádí rozkazy bursovní na všech tu- i cizozemských burzách; přijímá v úschovu a správu cenné papíry a poskytuje na hodnoty takové zálohy; vede evidenci tahů; obstarává detaché dospělých kuponů, inkasso taženosti, nové kuponové archy; pojišťuje losy a

provádí i ostatní bankov. transakce za podmínek nejvýhodnějších.

čura chtěl slavnost výhradně pro realisty a snad také trochu pro radikály, chtěl dr. Mašek slavnost pro všechny bez rozdílu. Nebyl by také váhal, povoliti valné části sjezdových účastníků zařazení slavnostní mše, prostě proto, že nikdo z pokrokových účastníků nebyl nucen na ni jíti.

Vančura po smrti dra. Maška na slavnosti řečnil a kulturnímu projevu, jenž byl pro všechny, vtiskl neomaléně značku vlastní strany. Příčiněním Vančurovým slavnost byla zkažena. Vančura konfiskoval Husa pro své stranné účely. Pisatel praví: »Také my pojmáme Husa jako mučedníka za svobodu náboženského myšlení. Chceme ji v duchu Husově pro příslušníky všech náboženských směrů. Tuto cestu nechceme si dáti zatarasiti ani anathematem katolickým, ale také zácným jiným. Právým opakem toho jest proselytismus Vančurův, jenž by nezbytně vedl k rozpoutání náboženských bojů, v nichž nevidíme žádný pokrok, ani prospěch národní.« Dalo by se sice polemizovati se slovy »o svobodě všech náboženských směrů«, ale uznáváme rádi tvrzení páně pisatelovo shodné s naším dávným míněním, že strana Masarykova pracuje o rozpoutání náboženských bojů.

»A považovali jsme proto za těžkou chybu«, pokračuje pisatel, »když s porušením všech společenských pravidel pozvaný slavnostní řečník útočí na jednotlivé strany a vyvolává boje, které má jako historiograf pouze nestranně ličiti. Věříme p. prof. Vančurovi, že jeho toužení po Husovi je hluboké a opravdové, i přes to, že dovedlo jej teprve v pozdním věku, po přestupu na trvalý odpovědek, nadchnouti k odstranění mravní rozpolcenosti, jež sám pokládá za nutné k následování skutečného, celého Husa. Pochybujeme však, že povede k vytvoření nového typu českého člověka, lepšího dnešního. Už proto nikoliv, že theorie Vančurovy i Masarykovy neobstojí na soudě vážné historie, poněvadž fakta našich dějin nevykládají, ale vkládají do dějin českých fakta, jež jsou jim po po chuti. A reformní hnutí, neopřené o sílu fakt a strhující příklad osobní, zůstanou věčně marným voláním. — Pan prof. Vančura ve své rozvěklé a únavné přednášce, v níž často se opakoval, pozoruhodnou část vyplnil útoky na Staro- a Mladoběchy. To snad by se hodilo dobře pro přednášku v pokrokové organizaci, kde páně profesorův protestantský fanatismus zcela vážně ztotožňují s anklernikalismem. Pan profesor Vančura jest však také historiografem našeho města. O výsledcích jeho práce je po tolika letech málo známo, snad jen na prospěch věci, neboť historie psaná vášnivcem, jenž ani při slavnostní příležitosti nedovede jinak, než zanášeti v shromáždění rušivé tony své politické nevráživosti, bude asi pramálo vnitřní hodnoty a nákladu dalšího sotva hodna. . . Dokázali jsme, že jest příliš vášnivý, aby dovedl ještě klidně děje, které pozoruje, vykládati, ale že sám vkládá v historii fakta, která nespočívají na informacích a zjištěních, ale pouhých dohadách. Ukázali jsme, jak ukvapeně dovede vynésti soud nespravedlivý a jak bezdůvodně mění soud jednou vyneseny. Došel tak daleko, že ztratil schopnost kritiky čísti a mysliti a neštít se zřejmého a očividného překroucení pramene, všeobecně přístupného.«

Prof. Vančura jest jedním z vůdců pokrokářsko-realistické strany, a tento soud o něm, založený na zjištěných skutečích, jest zdrcující. Vášnivec, zaslepený stranník i tam, kde společenský takt žádá sebeovládání a vážnosti. Z toho si každý může vzíti, jak tito lidé asi pravdivě mluví o věcech katolických. Čím více spravedliví lidé stranu tuto pozorují, tím jistějšího nabývají přesvědčení, že ze všech hesel jejich zbývá pouhá ozvěna a prázdnota vylhané povýšenosti. . .

Komedianti života a politiky. Málokdy ocitl se národ náš v tak nesnadném politickém stavu jako v době přítomné, kdy běží o stále odkládané a opětně nastavované vyrovnání. Věc znesnadněna jest ještě složitostí politických českých stran, z nichž některé otázku vyrovnávací bezdůvodně zatemňují a zaplétají. A přece, rozebereme-li celou vyrovnávací práci v její složky, poznáváme zdravým rozumem, že nejbližší otázka nyní jest: účastniti se vyrovnávání, čili nic? Na otázku tuto jest odpověď snadna každému poctivému politikovi, a jestli radikální strany věc zamoťávají a podkládají poměřům nesnadnost velikých a zodpovědných rozhodnutí, pak jednoduše podvádějí své stoupence a usilují oslepit celý národ. Ovšem, oslepne-li kuň, táhne tím klidněji, a toho páni radikálové pro svou politickou spekulaci potřebují.

Rozfoukněme mlhu, kterou radikálové na nejbližší úkol české politiky s hmatatelnými úmysly navalují, a podívejme se na otázku hezky z blízka a z očí do očí. Nuže, běží o vážné zájmy národní, které mají býti hájeny ve vyrovnávání, na které nás vláda zve. Kdo jest poctivým politikem a vlastencem, nemůže býti ani chvíli na vahách a prvá myšlenka, jež se mu vynoří, přirozeně jest: jde o věc mou a mého národa, bude se smlouvat o naše práva, účastní se snad Němci a budou přítomni zástupci vlády, cítící s našimi národními nepřáteli, a tito činitelé by nám tam pěkných věcí nadrobili, kdybychom nebyli pohotově na místě.

Radikálové se tváří, jako by účastenstvím ve vyrovnávání zadávala se naše práva a poškozovala se důstojnost národa. To jest lež jako hora. Vždyť všech našich práv posud v praksi nemáme. A právě v jednání vyrovnávacím musíme se přičiniti o to, abychom něčeho dobyli a abychom nebyli opět okradeni. Dlouhou politickou zkušeností jsme dosti poučeni, že v Rakousku bez našeho přičinění ústupky nepadají nám jako hrušky se stromu. Poctivý poslanec vidí jen jednu cestu před sebou, zápasiti o to, co nám náleží, nechť bojuje se v parlamentě, nechť zápolí se ve vyrovnávacích schůzích. A právě ten poslanec, jenž jest hotov vyrovnávání se s účastníky, dává na jevo, že mu skutečně běží o zájmy vlasti, protože docela rozumně myslí, že nepřítomností svou hloupě ponechal by pole nepřátelům, aby si mohli počínati po své chuti.

Nechť-li tedy naši radikálové pozvání vlády vyhověti, nezakládá se rozhodnutí jejich v dobře uváženém prospěchu národním, a jejich odřeknutí nelze odůvodniti starostí o národní práva. Z jejich odporu zdvihá hlavu obluda nepoctivé spekulace a demagogického mámení lidu. Kejkří našich radikálů snad nepoznávají pouze jejich stoupenci. Jestli svět z poddáné hlíny, a člověk jest mezi všemi tvory nejschopnějším výtvarníkem. Kdyby duše radikálních vyznavačů nebyla novinami a vůdci dle určité šablony uhnětena, musila by se zdvihnouti v řadách voličstva proti jenerálům vyčišťovací bouře a pánům dostalo by se důkladných mravních prasků. Jest to chytře, ale nepěkně promyšleno: »Nechť jdou do Vídně vyrovnávati se ti druzí. Nepodaří-li se jednání, ukáže se naše prozíravost, sjednají-li se úmluvy, nestane se tak bez ústupků, a pak vyjednávače teprve máme. Zadali národní práva, byli slabochy, vládními mameluky, proto ve volbách pryč s nimi, voličové, volte nás!« To jest ten hlavní důvod, proč radikálové odřekli, neboť jejich starostí nejsou zájmy národní, nýbrž mandáty, a tato přímo nestydatá spekulace v duchu tak kritické nemůže nevzbuzovati pohoršení.

Vina radikálů však se ještě množí, máme-li zřetel k tomu, že Němci, odmítajíce vládní vyrovnávací počín za účastenství Thunova, nepřímou pracují o to, aby vláda sporné otázky vyřídila oktrojem. Při politickém významu Němců snadno by se mohlo státi, že oktroj by vyzněl proti nám, protože vláda, vyměňující právo oktrojem, mohla by

spoléhati na mravní základnu, zdělanou neochotou valné části českých poslanců, kteří odmítli vyrovnávati se, a mohla by odtud vyvozovati českou lhostejnost k obsahu oktroje. Neúčastnili-li by se Němci a stáli-li by tu čeští poslanci jako jeden muž s prohlášením: »chceme mír a chceme spravedlivě vyjednávat«, pak vláda i přes svou náklonnost k Němcům stokrát by si musila rozmysliti, co by evropské veřejné mínění řeklo právní jistotě rakouské, když by bylo hověno zpupným choutkám německým proti národu, jenž zástupci svými osvědčuje tolik ochoty a mírumilovnosti. Stojí-li radikálové čeští na svém, nedovedou-li pochopiti taktiky a podřizují-li dále velké zájmy národní svým stranným choutkám, pak věru nedokazují nic jiného, než že jsou komedianti života a politiky.

Konstantinské jubileum. S tímto názvem věnoval nám vzpomínku »Čas« dne 22. října. Praví-li »Čas«, že »Obnova« útočí na evangeliky, povídá to za tím průhledným úmyslem, aby tomu ovšem evangelici věřili, neboť »Čas« není tak hloupý, aby nevěděl, že obrana proti rozmohlé nesnášlivosti evangelických farářů není útočením. Pro dnešek z tohoto oboru zjišťujeme jen dvě pravdy.

Evangelický pan farář, vrací se z místa, kde měl nedělní bohoslužby, ztratil psané kázání, kterýmž věřící své k bohabojnému a mravnému životu povzbuzoval. Kázání toto bylo opsáno a originál vrácen panu faráři. Celým tímto kázáním valí se proud protikatolického štvání, protýkaného výrazy: »černá mūra, vlci hltaví, prodejná nevěstka, ohavnost spustění, římská nečistá chapadla« — a o slově Boží v kázání ani pohádka. Takový příklad zdivočilého štvání mezi kněžskými katolíky se nevyskytne. Druhá skutečnost. Zhusta se přihází, že katolický kněz ve školách stýká s dětmi vyznání evangelického a že dívky tyto do jisté doby katolického kněze pozdravují a vůbec chovají se k němu slušně. Jakmile se však navrátili od konfirmace, hned bije do očí, že chování jejich zásadně se změnilo v nevráživost, která často jeví se až zlobnými pohledy. Jest jisto, že o tuto změnu přičinil se evangelický pan farář, v kterémž soudu shodují se všichni katoličtí duchovní, kteří nemohli věci si nevšimnouti. I tady s dobrým svědomím můžeme tvrditi, že příkladu pro podobné jednání mezi katolíky a kněžími vůbec by se nenašlo. Kromě toho vytýká nám »Čas« viru v rituální vraždy. Jest-li tato víra středověkým přežitkem a zatemnělostí, jak rád »Čas« s povýšeného svého hlediska na nás se rozkřikuje, pak dovolujeme si podotknouti, že moderní badatelé nepocházejí ze středověku, ale žijí v přítomné době pokroku a osvěty. Dr. Ziegler domnívá se, že jest mezi židy rituální sekta, kterou by měl soud odhaliti a odstraniti. Jsouce stejného mínění s rabínem drem. Zieglerem, jsme daleci toho, abychom rituální vraždy přičítali všemu židovstvu, ale vyslovujeme přání, aby potlačením této sekty křesťané od děsných vražd byli chráněni, v kterémž ohledu větším právem mluvíme ve jménu humanity (lidskosti), nežli »Čas«, který s humanitou obchoduje. Nevěřili-li »Čas« v rituální vraždy, jest to jeho právem, ale pak jest povinností jeho o záležitostech strany Jušcinského mluvití rozumně a věcně a ne se uspokojovati paušálním poplráním, které ničeho nedokazuje a které jest malomocné. Na místo, aby se »Čas« zakousl v úvahu o podezřelých bodeních, která učiněna byla s doprovodem anatomické znalosti žil a tepen, jež, protknuty jsouce, nejvíce krvácejí, zdaleka obíhá a kličkuje, jen aby odvrátil pozornost od věci hlavní a aby vykonával dobře lokajskou službu. Jest známo, že lokaj svého pána musí hájiti a leckdy nad ním oči zamhouřiti, ale i lokajové mají svoji čest, nezacházejíce v ty konce, kde začíná opovržení hodné otroctví.

»Čas« founovsky poznamenává, že se nezabývá biskupskými listy, jako jest »Obnova«, ale hned v zápětí sestupuje se své povýšené důstojnosti a biskupské výroky o rituálních vraždách sezobává jen to lupe. A jakou báječnou logiku má »Čas«! Juščinského prý zavraždili Prichodkové a jiná alkoholická čeládka. Aby tuto moudrost svou »Čas« doplnil, musí nám ještě vysvětliti zatrolenou záhadu, jak totiž alkoholikové mohli Juščinského bodati tímže počtem ran a touže metodou dříve, nežli byla nalezena kniha pokřtěného žida, jenž způsob tohoto usmrcování podrobně popsal. Kniha nalezena byla v knihovně duchovní akademie v Kijevě. Ze všech ostatních knihoven byla jednoduše ukradena a zničena, aby veřejnost nedověděla se jejího obsahu. Ostatně čekáme také od důslednosti »Času«, jako polenskou vraždu nepřímou svedoval na katolíckého kněze, že do vraždy Juščinského zaplete na konec také některého báfušku ruského popa . . .

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

renovování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná uznání od vld. duchov. úřadů k dispozici.

Obrana.

Zase rozhodné slovo. Že frási o soukromosti náboženství opětovali soc. demokraté do omrzení pouze pro chytání hejlů, o tom svědčily systematické útoky proti základním pravdám náboženským. Nyní, kdy rudé řady velice zmohutněly, můžeme se chytří taktika odložit. V době, kdy v Čechách soudruzi jsou vybízeni ke vstupu do církve monistické, napsal v Německu rudý »Vorwärts«: »Ven z církve, nebo ven ze strany sociálně demokratické!« Tohle ovšem mohli pochopiti dávno každý soudruh, který považoval protikřesťanské úvahy v rudých listech za skutečné uvědomování. Nemůže v soc. demokratických řadách setrvati člověk, který posud se hlásí opravdově k některé církvi křesťanské.

Strach před věroukou. Stokrát již volnomyšlenkáři v různých zemích prohlásili, jak porazili náboženské předsudky, jak rozum lidský vždy vítězněji a vítězněji . . . atd. Jestliže tedy skutečná osvěta na př. ve Francii stále triumfálněji se rozvíjí, jestliže tato osvěta tlačí vždy více do pozadí »stíny náboženské pověry«, proč právě přední stavitelé pyšné budovy se tak úzkostlivě bojí, aby se jim pojednou dům s velikým rachotem nezřítil? Porazila-li křesťanství skutečná věda, ke které má volný přístup každý, proč stavěti barikády proti novému vpádu tmy? Proč činiti mimořádná, dalekosáhlá opatření bezpečnostní pro záchranu volnomyšlenkářství, stačí-li pouhé paprsky normálního rozumu? Ten veliký francouzský strach o zachování nevěry jest velice nápadný a poučný. Protože volná škola ve Francii velice zklamala, již se navrhuji prostředky, jak by se násilnými způsoby udržela v celém národě. Na pařížském 32. sjezdě »vyučovací ligy« (Ligue l' Enseignement) byla přijata resoluce, dle níž dítě vlastně není majetkem rodičů. V dítěti jest prý zárodek občana a proto má stát povinnost starati se o jeho výchovu. Kam taková resoluce ve svých důsledcích míří, není potřebí připomínati. Práva rodičů na směr výchovy vlastního dítěte mají býti potlačena. Má-li se však státi dítě řádným občanem státu, tedy užitečným svému okolí, má-li plniti vůli lidu, musí svou upřímnou demokratickou snahu také projevit tím, že mu práva a přání vlastních rodičů nebudou záležitostí zcela vedlejší. O starých pohanských bozích, kteří vubec neexistovali, učí se mládež francouzská pilně. O skutečném Bohu křesťanském a jeho vůli nesmí se mládež ve školách státních poučovati. Bázeň zednářů před Bohem pravým, před triumfálním návratem křesťanské víry jest tak veliká, že se utíkají k prostředkům až komickým. Jméno Bůh jest z učebnic škrtáno, starší velice cenné povídky pro mládež, v nichž se mluví o Bohu, jsou s pověřenou bázní mrzačeny, jen aby náhodou školák se nezamyslel samostatně o ceně náboženství.

R. 1906 ministr prací Viviani pyšně prohlásil: »Odvedli jsme člověka od náboženské víry. Zvedli jsme nešťastného dělníka, který znaven břemenem a úpalem dne, ještě večer shýbal své koleno. Řekli jsme mu, že za oblaky jsou jen chiméry (přeludy, mátohy) a majestátně jsme zhasili nebeská světla, která již nikdy nezazáří.« Od vážného k velice smyšlenému jen malý krok, jak i tyto jalové fráse dokazují. Ano — zednáři řekli, ale nedokázali, ač v theorii tolik zdůrazňují potřebu jasných dokumentů. Majestátně zhasili — ale jenom na pa-

řížské dlažbě, protože nadoblačná skutečnost září dál skrze nej hustší mraky zednářské do rozvázných hlav. Dělníka odnaučili klekati před Bohem, aby se tím více skláněl před židovským mamonem, aby zapomněl, jak jest od kapitalismu vysáván. Přes to však francouzští dělníci obrovskými demonstracemi dokazují, jak jsou utiskováni od zednářů, kteří jsou štědří jen v rozdávání nevěry.

Leč vraťme se k žakovské četbě! V čítance pro školní mládež na př. byla povídka o dvou hoších, kteří putovali osaměle v noci lesem a obraceli se k Bohu modlitbou. Leč dle nařízení Vivianiho slova o Bohu a modlitbě byla škrtuta. Podobných škrtů učiněna celá řada. Leč nyní čítanky jsou zřízeny tak, aby se děti nedověděly ani o tom, že ve Francii jest mnoho nádherných katedrál. Tedy veliká chloubka křesťanského umění francouzského, jemuž se klaní v němém obdivu i největší sochař francouzský Rodin, musí býti zastřena oponou. Děti by mohly totiž přemýšleti, jak vysoce se povznese stavitelství duchem náboženským. Proto raději musí býti udrženy v kulturní temnotě. Zkrátka, strach zednářů jest přímo pověrečný, prozrazuje, jací byrokrati zárlivě střeží bašty nevěry a k jakým copářským prostředkům se utíkají, aby zakryli nřed zrakem lidu pravdu.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

KNIHY

zábavné, cestopisné, poučné a odborné

ČASOPISY

a díla periodická,

ZAKLÁDÁNÍ

a doplňování spolkových

KNIIHOVEN

doporučuje

Družstevní knihkupectví

a nakladatelství

v Hradci Králové

Adalbertinum.

Podporujte své diecéšní knihkupectví!

Z nynějšího portugalského ráje. Nová zednářská republika hleděla předstihnouti svou francouzskou družku aspoň v radikálničení a velikém reformním povyku. A co pozitivního vykonali sobci, kteří se vyšinuli na činná místa zrušením přísedných slibů a násilím? Z Portugalska stala se děsná mučirna netoliko pro katolíky, ale pro všechny samostatně myslící poctivce, kterým jest nesnesitelná duševní poroba.

Když se roznesly do světa zprávy o nových nepokojích protivládních, vyslaly některé anglické listy do Portugalska své vlastní zpravodaje, kteří souhlasně líčí portugalský očistec v nejpochmurnějších barvách. Sdělují, že jest národ vysáván ohromnými daněmi a že jej tyranský režim žene na pokraj zoufalství. Zákonodárství kolísá bez plánu, bez cíle, žaláře jsou plny lidí, kteří nevědí, proč tam jsou. Státní pokladna prázdná, vystěhovalectví se ztrojnásobilo, všude samé intriky, nenávisť, pronásledování. První kabinet básníku, snlíků a filosofů již dávno zmizel v propadlišti a místo něho sedí dnes diktátor, který si patrně vybral za vzor nejhoršího tyрана z celých dějin. I vyslovení republikáni jsou rozhořčeni nad tím, jak se v Portugalsku dnes zachází s lidmi podezřelými, že přejí království. Ani armádě a loďstvu nesmí vlá-

da více důvěrovati a proto bez ustání překládá dustojníky, aby nenabyli příliš velkého vlivu na mužstvo. Předseda ministerstva se dává ve dne v noci střežiti, a když byl letos v Cinfre na letním bytě, objížděly neustále válečné lodi podél pobřeží. V Lisaboně i v jiných městech jsou již delší dobu, jakmile se setmí, prohlíženy automobily, nejsou-li v nich pumy, často natahují se i na přič přes ulice řetězy, aby je zadržely. »Nikdo v celém Lisaboně si není jist, zda zítra nebude seděti ve vězení«, pravil jeden obyvatel Lisabonu anglickému dopisovateli. Řeknete-li v kavárně příteli šeptem několik slov, již máte na krku špicla. Tito špiclové v kavárnách, na ulicích, v restauracích zachycují každý daremný klep, jehož pak ministr vnitra využitkuje k neslýchaným obviněním jednotlivých osob. Osobní pomsta na nepříteli se dnes v Lisaboně vykonává tak, že se nepřítel udá vládě za protivníka republiky. Vláda pak již ostatní obstará. Špiclovství je dnes nejvýnosnějším řemeslem v republice svobody. Špicly jsou řezníci pomocníci, mlékaři, služky a pradelny, špiclové poslouchají, co se mluví v rodině, špiclové sedí v elegantních oblecích v hotelích, špicly se všude hemží jako komáry v létě večer nad vodou. V hotelích dokonce sbírají roztrhané dopisy a sestavují je znovu dohromady, na poště se dopisy uměle otvírají a zase zalepují, tak že není poznati, že byly otevřeny. Teprve až dotyčná osoba stojí před soudem, dovídá se, že soud má opis jejího soukromého dopisu. I ve vězení jsou vyzvědači. Mnozí zatčení již dva roky jsou za mřížemi, aniž dosud vědí, z čeho jsou viněni. Přes polovičku portugalské šlechty se vystěhovalo.

Proti moderní svobodě. Slovo svoboda právě moderním proudům slouží za agitační a často křesťovně prostředek, až rozvázní lidé trnou nad nestoudným handlem, jaký moderní křesťatři s tím pojmem provádějí. Bezcitní tyraní štít svobody vystřikují nejvýše, dovedou másti nejzestelnější pompy; běda, kdo se již k vůli zálučné nastrojenímu štítu nepokloní, běda, kdo chce svrhnouti tyranského kupčíka, kteří zacházejí s pojmem svobody jako s gumovým, pružným míčem. Moderní svobodáři protestují proti útlaču byrokratismu. Ale pokojný člověk, který nikomu neublíží, který docela se ani do politiky nemíchá, každou chvíli by se ocitl v nemilosrdném otroctví svobodářů, kdyby jeho svobodu skutečnou nehájila »byrokracie«. Jest významno, jak často četnický kordon musí hájiti svobodnou chůzi, svobodnou volbu, svobodný průběh schůze proti zdivočilým útokům svobodářů. Nejmarkantněji se jeví svobodářská povaha moderních živlu tehdy, střetnou-li se na schůzi dva nepřátelské proudy »svobodomyslné«. Tu musí ozbrojená státní moc soky od sebe trhati, když začnou lítati židle, když okna cinkají a hole pracují. Četníci a policisté musí poučovati soky, kaní až sahají jejich práva, aby jedna z obou stran nebyla zkrvavena nebo ztročena.

Rudé násilí pod firmou osvěty a volnosti právě dosahuje v Německu vrchole. Terror soc. demokratický dopouští se takového tyranství, že byl vynucen konečně mimořádný protitlak. Utvořil se tam zvláštní říšský spolek, který se domáhá u soudů a v parlamentě, aby dělníci, kteří jsou ochotni pracovati, byli před násilím soudruhu zákonem chráněni. Adlerova »Arbeiter-Zeitung« ovšem nemůže konstatovati, že takový obranný spolek proti rudým kopancům jest zbytečný. Naopak se velice horší, že nastává chvíle, kdy se má dostati ochrany svobodě skutečné. Hubuje, že schůze ochranného spolku se účastnil sám syn císařův Bedřich Vilém. U nás ovšem se krčí před rudým terorem velká většina těch lidí, kteří by měli na předním místě soc. demokraty poučiti, že fanatickým útliskem se občanská svoboda spoutává.

Politický přehled.

Česko-německé smlíovačky. Dle všech známek ustala vláda v přípravách k novým konferencím. Němci tedy bez veliké námahy prosadili svou vůli, že s knížetem Thunem nejdnaří. České strany k vyrovnání ochotné musí proto dále čekat, až se Němcům uráčí zasednout k smlíování . . .

Situace se zhoršila. Haličská volební reforma udržuje v napětí celý parlament. Rusíni prohlásili, že trvají na volební opravě tak, jak byla z jara ve sněmě projednána, ale odporem Podolany a Všeopoláků zmařena. Rusíni odvolávají se také na to, že se musejí podrobiti usnesení své národní rady, která jim nařídila, aby ani na krok neustoupili od volební opravy dříve sjednané, a aby postup svůj ve Vídni zostřili a nepřipustili projednání malého finančního plánu, dokud jim nebude Poláky dána záruka, že rusinským požadavkům bude vyhověno. Jde tedy buď o parlament, nebo bude aspoň rozpuštěn sněm haličský, případně bude v Haliči po vzoru českém zřízen komisariát.

Agrární klub usnesl se, aby se všemi prostředky vyžadovala na vládě jasná odpověď stran zřízení zem. správní komise v Čechách. — Deputaci učitelstva českého agrární klub ohlásil, že z chledu na své opoziční stanovisko jest proti vyřízení malého finančního plánu a že neschvaluje postup u-

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expozitury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Nžín, Krakov, Pizeň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědí

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5%ní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

čitelstva, jelikož jen zem. sněm jest kompetentní k splnění jeho požadavků.

Nová branná předloha podána posl. sněmovně 30. října. Zvýšení kontingentu nováčků jest rozděleno na pět let, takže nejvyššího kontingentu bude dosaženo teprve r. 1918. Kontingent branců k udržení společné branné moci r. 1914 stoupne o 3312, v letech 1915 a 1916 vždy o dalších 3269 a v letech 1917 a 1918 o 287 mužů. Kontingent branců k udržení zeměbrany s vyločením branců z Tyrol a Vorarlberku zvýší se r. 1914 o 4580, r. 1915 o 1205, r. 1916 o 964, r. 1917 o 96, a r. 1918 o 193 mužů.

Soc. demokraté pro vojenská břemena. Na soc. dem. sjezdu ve Vídni četní řečníci žádali, aby soc. dem. poslanci nové vojenské předlohy zmařili. Proti tomu vystoupili poslanci Seitz, Seliger a dr. Adler a prohlásili, že nemohou mařiti vyřízení vojenských předloh. Inu, vládní soc. demokraté!

Hospodářské snahy Rakouska. V subkomitétu rozpočtového výboru prohlásil posl. Friedmann, že Německo a Rakousko musí své hospodářské zájmy pěstovat výhradně se zřetelem na vlastní své potřeby. Vojenské a politické otázky na jedné straně a zřetele paroplavební a obchodně politické na druhé straně nesmějí býti stotožňovány

Podplácení v Uhrách. Ve schůzi uherského sněmu 30. října vyrazila opozice proti vládě, aby se jaksi »odškodnila«, že jí vláda nepopřála času, aby využila proti ní případu o velikém úplatku bankou pro zřízení herny na ostrově sv. Markéty. Posl. hr. Karolyi prohlásil, že »ministrský předseda hr. Tisza o tom ví, že většina poslanců byla zvolena pomocí korupce. Ovšem minister. předseda prohlašuje, že nepomýšlí na takový postup v budoucnosti. Avšak jestliže v tomto případě věříme, zdá se nám všem, že minister. předseda jaksi jako náčelník lupičské bandy má prospěch z jednání své bandy.« — Na obranu svou proti nařknutí z »podplácení při volbách minister. předseda hr. Tisza se přiznává, že všechny volby bez rozdílu stojí každou stranu peníze, a že vedle legálních nákladů pohltí volby také jiné sumy. Při tom vyzval hr. Tisza hraběte Karolyiho, aby mu dal čestné slovo, že jeho (Karolyiho) volba nestála ani haléř. K tomu se ani Karolyi nemohl přiznati. — Posl. Julius Andrassy tvrdí, že nynější systém pracuje ve skutečnosti nečistými penězi a násilím. . . Po potyčce hr. Tiszy s opozicí žádost téže o svolání zvláštní schůze, kde by se ona úplatková aféra proklepala, byla zamítnuta. Vládní strana věděla proč!

Zrušení vládařství v Bavorsku schváleno 30. října ve schůzi sněmovny poslanců všemi hlasy proti hlasům soc. demokratů, 122 proti 27 hlasům. Tím dosavadní vládař stává se skutečným králem. Civilní lista pro krále zvýšena o 1,700.000 marek na 6,700.000 marek. Nový král Ludvík III. vydal o nastoupení svém proklamaci; tím více ustupuje do pozadí dosavadní choromyslný král Otta.

Brunšvický trůn. Starý vévoda z Cumberlandu vzdal se nároků na trůn brunšvický a předal je svému synu, zeti císaře Viléma. Tento vstoupil do pruské armády (rodina z Cumberlandu bydlí v Rakousku) a prohlásil, že vstupuje na půdu pruské ústavy. Na základě toho usnesla se spolková rada německá na tom, aby zeti Vilémovu byla odevzdána vláda nad Brunšvikem. Tím stal se mladý vévoda z Cumberlandu spolkovým knížetem a 31. října slavil se svou chotí slavnostní vjezd do Brunšviku.

Volby v Itálii. Volby do parlamentu skončily porážkou zednářsko-socialistického bloku, která se projevila zvláště v Římě, kdež padli stoupenci starosty římského, žida Nathana. Nová sněmovna skládá se takto: 315 poslanců vládní strany, 75 socialistů, 51 opozičních monarchistů, 34 radikálů, 23 křesť. sociálů a 9 republikánů.

Srbské hrozby. Ministerský předseda srbský Pasič v projevu svém o zahraniční situaci činí Rakousko zodpovědným za vpád albánský a za různé jiné věci. Okatě poděkoval Pasič Rusku a stá-

tům trojdohody, ale i také Německu, přešel však zcela Rakousko i Itálii. Některé listy srbské i srbská veřejnost jsou syty štvanic protirakouských, z nichž Srbsko nemá nic. — Německo konečně také upozornilo srbskou vládu, aby nedělala obtíží mezinárodní komisi při stanovení jižní albánské hranice.

Proti Řecku zakročily Rakousko a Itálie, žádajíce, aby jižní kraje Albánie byly od řeckého vojska co nejdříve vyklizeny a nepřekáželo se komisi na určení jižních hranic Albánie. Také přátelství srbsko-řecké jest velmi kyselé, ježto Srbové zavírají řecké školy, jež Turci trpěli.

V Bulharsku obviňují Rusko, že jeho diplomatickým zakročením zabráněno bylo využití bulharského vítězství nad Srby. — Bulharskému vojsku, ročníku 35letých, dána dovolená, pod prapory zůstanou ještě ročníky 36 a 37letých.

Křesťanský a Orelský Organizátor, kapesní kalendář na r. 1914 již vyšel s obsahem velice cenným od spisovatelů Msra. Dr. Fr. Šulce, Dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. Ke každému kalendáři přiložen los, na nějž lze vyhrátí velice cenné knihy jako »Zlatá Bible« v ceně 200 korun a 50 rozličných knih. Objednávky vyřídí J. Polák v Hradci Králové, Adalbertinum.

Zprávy organizační a spolkové.

Organizační schůze na Podkrkonošsku pořádá v listopadu Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České následovně: V Ústí u Nové Paky dne 9. listopadu o 3. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Králové: Dělnická otázka a její řešení. — V Lázních Běláhořské 9. listopadu o 3. hod. odpol. v hotelu Hloušek, mluví p. V. Košek, starosta okres. představenstva z Českého Dubu: Dělnická otázka. — V Semilech 16. listopadu v hotelu »Ráj« o 7. hod. večerní mluví p. Katnar z Hradce Král.: Hospodářské postavení dělnictva. — V Loukově 16. listopadu o 3. hod. odpol. v hostinci p. Hábla mluví p. Katnar z Hradce Král.: Křesťanský socialismus a dělnictvo. — V Liběšově 16. listopadu ve 4 hod. odpol. mluví sl. Frant. Jakubcová, red. »Jitřenky« z Prahy: Dělnictvo a ženská otázka. — V Rožkopově 16. listopadu o 6. hod. večer mluví sl. Fr. Jakubcová z Prahy: Dělnictvo a ženská otázka. — V Miletíně 23. listopadu o 3. hod. odpol. u Kopeckých mluví p. J. Katnar z Hradce Král.: Dělnická otázka a její řešení. — V Pecce 30. listopadu o 3. hod. odpol. mluví p. A. Petr z Hradce Král.: Sociální otázka a její řešení. — Vstup volný. Při schůzích přijímání členů. — Dělníci a dělnice! Dostavte se do schůzí těchto, přiveďte své známé a porokujte o svém hospodářském postavení.

Všeodborové sdružení mimo řady organizačních schůzí v Podkrkonoší pořádá ještě tyto schůze: V Turnově dne 9. listopadu odpoledne »na Střelnici«, mluví sl. Fr. Jakubcová, red. »Jitřenky« z Prahy. — V Chrudimi 9. listop. odpol. mluví p. Petr z Hradce Kr. — V Proseči 16. listopadu večer, mluví p. F. Major, sekretář okres. představenstva z Chrastí. — V Budíslavi 16. listopadu odpoledne mluví p. Major z Chrastí. — Pořádejte schůze ve prospěch Všeodbor. sdružení. Zakládejte jeho skupiny. Rečníky na požádání zdarma vyšle Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Sdružení české mládeže katolické sídlem v Hradci Králové za součinnosti okresního sdružení katolické mládeže na Skutečsku pořádá kurs hospodářský dle tohoto programu: 9. listopadu v Rychmburku (v hostinci »Na sklenářce«) o 2. hod. odpol.: »O prostředcích ku zvýšení výnosu z chovu zvířectva hospodářského«. Ref. p. Václ. Zimák, odb. učitel rolnicko-lukářské školy ve Vys. Mýtě. — 16. listop. ve Vrb. Kostelci (hostinec p. J. Trunce) o půl 4. hod. odpol.: »Několik kapitol o racionelním dobytkařství«. Referent čes. odboru Zemědělské ra-

dy pro král. České. — 23. listopadu v Kromě (host »U Brázdů«) o 3. hod. odpol.: »O odvodňování a zavlažování pozemků«. Ref. p. ing. Ludv. Černovický z Vys. Mýta. — Začátek přesně v označenou hodinu. — Vstup volný.

Svlinary. Dne 2. listopadu t. r. pořádána u nás veřejná schůze s přednáškou dp. Havelky, kaplana z Pouchova, na thema: »Otázka náboženská otázkou českou«, která všeobecně se líbila; ano i našim soc. demokratům, jichž protifečnick p. Hlávka dal sám za pravdu vývodům dp. řečníka. Nemoha nic formálního a věcného přednášce vytknouti, pustil se do — klerikálů. V řeči jeho poznali jsme konečné cíle soc. demokracie. Politický zmatek a atheismus, toť jejich ideál. Když vyvracel dp. Havelka slova Hlávkovy, došlo také ke srážce mezi oběma, při níž jsme víc než jasně viděli, jak soc. demokrat, nemoha odolati pravdě, utíkal se k podezírání, lži, nádvákám a protikněžskému štvání. Jen ukázka: Tupil paušálně kněžstvo. Když dp. řečník reagoval na jeho slova, znovu dotekl se p. řečníka: »Však nevím, co vy jste kdy tropil.« A jaké měl přivržence! Když dp. řečník Havelka řekl »urážíte mne«, vztekli fanaticky: »To není urážka! Ale — jaký náhle jemnocit! Panu Hlávkovu nelíbí se, že biskupové jezdí koňmo, ač Pán Ježíš jel na oslátku. Řekl tedy dp. Havelka: »Když se vám to líbí, že Kristus jel na oslátku, proč pak vy jste nepřijel do schůze na oslu?« To jste měli slyšet, jak se řvalo: »Urážíte, osle jeden!« Hanba psát, jak ostře vystoupil syn-socialista proti své vlastní matce! A jaké »dostaveněčko« připravili naši soudruzi dp. řečníku, o tom raději pomlčíme. Jen tak dále, kulturníci, náš lid vás víc než dost prohlídne. Nás nezastrašete, naše řady neztencíte. K hrubiánům my se nikdy upsat nedáme!

Jaroměř. Skupina katol. mládeže v Jaroměři pořádala dne 26. října zábavný a poučný večírek s velice pěkným programem. Večírek náš nehonosil se zkušenými umělci, účinkující skoro všichni po prvé stáli na prknech divadelních. Prostý ráz jeho však uchvátí mysl všech. Zvláštní dík za to dp. Lad. Böhmovi, našemu režiséru, který obětavostí k nám vzbuzuje údiv a úctu všech. Návštěva byla hojná, za níž projevujeme srdečný dík. — První večírek skupiny zanechal v našich duších plamen nadšení pro další práci. Zdař Bůh!

Chrudimská odbočka Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pořádá v malé dvoraně musejní veřejnou spolkovou schůzi v neděli dne 9. listopadu t. r. o 3. hod. odpol. Referent z Hradce Král.

Katolické spolky chrudimské chystají na neděli 23. listopadu t. r. Svatokateřinské posvícení v musejní restauraci. Bude to velký zábavní večer s bohatým programem, na nějž členstvo i širší veřejnost již nyní upozorňujeme.

Křtířnice. Jednota Svatojánská zahájila svoji podzimní činnost. V létě nelze tak často pořádati přednášky, divadla a zábavy, poněvadž lid jest zaměstnán stále na polích a lukách. Zato nahradí si vše na podzim a v zimě. Dne 12. října sehráli naši mladíci a děvčata »Osudnou píseň«, která přilákala mnoho hostů z celého okolí. Ač byly různé zábavy ten den pořádány v blízkých vesnicích, přece u Kačenských byl sál naplněn. Musíme na pochvalu říci, že členové jednoty horlivě se přičinili, aby souhra jakož i doctýné písně byly bezvadné. Dne 1. listopadu měla býti pořádána přednáška o Lurdech se světelnými obrazy. Avšak nehoda se stala, poněvadž tovarna místo kyslíku zaslala prázdnou nádobu. Odložena tudíž na 2. listopadu na neděli. Podivení bylo, když tak četní posluchači se sešli, že sál takřka nemohl všechny pojmouti. Přednášel sám vdp. předseda a farář A. Hejzlar, jehož nadšená slova utkvěla všem v paměti. Stroj z lask. ochoty zapůjčil sl. spolek českých turistů z Jablonce n. Jiz., který vyslal p. učitele měšť. šk. Lukše a Hanuše, jakož i člena výboru p. Sedláčka. Dp. katech. Dušek horlivě u stroje pomáhal. Zůstaneme vděční těmto pánům za jejich láskypínou obětavost a na tomto místě jim vzdáváme srdečný dík. Obrázky z cesty do Lurd zapůjčil ochotně dp. Rezníček, katecheta z Červeného Kostelce, jemuž co nejsrdečněji děkujeme. Obrázky byly jasné a celý průběh poučné přednášky všem se líbil. — I »Orlové« u nás bez ustání se zmáhají. Přibýlo zase několik členů, kteří nadšení jsou pro věc spravedlivou. Nejmenované dobroditelkyni z Hoř. Štěpanic vzdáváme dík za 15 K. které prostřednictvím dp. faráře Hrobského

slam byly zaslány na potřeby tělocvičné. K další činnosti voláme „Zář Bůh!“

Lomnice n. Pop. „Když se ruka k ruce vine, tak se illo podaří! Slova tato vyplnila se v den 2. listopadu o divadelním představení obrazu ze života „Mlynář a jeho dítě“. Obtížný scenerický kus, vyžadující vyšší rouliny, sehrán výborně. Obecenstvo sledovalo s největším napětím drama toto až do pozdní hodiny (12 hod.) v noci. Dnes víme jedno, že dobrá vůle, snaha naše a námaha docházejí uznání a vděku od obecenstva. Všem, kdož o zdar se přičinili, všem účinkujícím, jakož i P. T. obecenstvu, které tak hojně se účastnilo našeho představení, vzdáváme srdečný dík. Zaplať Bůh! S potěšením pak přijímáme rozhodnutí našeho divadelního kroužku, že v den 16. listopadu 1913 sehraje úchvatný obraz ze života „Tovární dělnice a její dva milenci“. Jest to novinka, která jistě mile bude přijata. Jest viděti, že náš divadelní kroužek čile chápe se práce, což nás potěšením naplňuje. Máme přání jediné: „Kéž v činnosti tak krásné, ušlechtilé neochabneme!“ Divadlo je školou života a proto s potěšením vidíme ten úkaz, že naši Orlové divadelní kroužek si utvořili, aby nám připravili několik krásných večerů v roce. „Bůh žehnej snaze jejich a posilni je v námaze veliké!“

Zprávy místní a z kraje.

Ve dnech dušičkových proudilo množství zdejšího občanstva jak na hřbitov pouchovský tak kuklenský. Sobota byla velice slunná, následující dva dni byly zachmuvené. Den Všem svatých a Všem věrných Dušiček byl oslaven v kath. chrámu Páně pontifik. službami Božími, které konal za četné assistance J. E. nejdp. biskup. Slavnosti církevních účastnilo se velmi mnoho věřících. — V následujících dnech nejdp. arcibiskup Václavský konal návštěvy u arcipastýřů českých. Dne 6. t. m. učinil návštěvu nejdp. biskupovi Dru. Doubravovi v Chrastě.

Čítárna městského průmyslového muzea stává se v nových místnostech oblíbeným dostaveníčkem uměnímlovného obcenstva všech tříd. Škoda, že řidiči jsou návštěvy těch, kteří bývali čitárně tak věrni, pokud byla v odborné škole zámečnické. Omlouváme je, ale stýská se nám po nich. V měsíci říjnu navštívena byla čítárna v 22 přístupných dvouhodinách celkem 759 osobami, které svá jména v knize návštěvní zapsaly. V čitárně užíváno býti mohlo jen knihovny příruční, k níž klíče ochotně přítomný knihovník zapůjčuje. Dle možnosti půjčují se i knihy nejnověji získané a k užívání způsobilé dle seznamu, jež rovněž na požádání zapůjčí knihovník. Domů při posavadní neurovnanosti knihovny půjčováno jen ve zvláštních případech. I půjčeno na 40 žádanek 47 svazků knih a 16 předlohových děl se 332 jednotlivými předlohami. Mimo město zapůjčeno na 6 různých míst dvýma živnostníkům, třem školám a 1 dámě 4 svazky knih a 8 předlohových děl se 182 jednotlivými předlohami. Během měsíce přistoupilo nově 6 přispívajících členů s ročním příspěvkem 2 K, jimž možno knihy domů si vypůjčovat. Knihovně darovali: prof. dr. Pazourek „Taylorova soustava organisace práce“, p. O. Řípa, fot. „Wellnerovu uměleckou fotografii krajiny“ a Král z Dobré Vody „Herakluku“. Zemská statist. kancelář „Statistiku osevu a sklizně v král. Českém za vřr. období 1911—1912“. C. k. živnost. inspektorát v Hradci Král. „Zprávu o 30. okresu dozorčím“. Dárcům vyslovují se tuto srdečné díky.

Dvůrka Adalbertina. Dne 16. listopadu 1913 pořádá Cyrillská jednota Cecilijskou zábavu. Po programu volná zábava. Začátek o půl 8. hod. Restaurací zařízení. — Vstupné: rodina 2 K, osoba 80 hal.

Repertoár divad. společnosti Sedláčkovy ve dnech listopadových: 7. Cyprienna. 8. John Gabriel Borkmann. 9. odpol. při snížených cenách: Lucerna. Večer: Misi kocoři. 10. Paní prezidentová. 11. Smrt matky Jugovičů. 12. Zkrocení zlé ženy.

Divadlo. K čestnému večeru vynikajícího člena společnosti J. E. Sedláčka sl. Mily Holekové, bude vypravena Iva Voynoviče mohutná hra „Smrt matky Jugovičů“ v úterý 11. t. m. Dřlo toto, jež prošlo vítězně naší prvou scénou za četných repris, zaručuje jistě velkou návštěvu umělkyni k jejímu čestnému večeru.

Jeseník v zimě předvádí malebná řada obrazů v panoramě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 8. do 15. listopadu 1913 s pohledy na Prývaldov, lázně Gräfenberk a Lipovou, na cestu přes Koprník, Hochschar, Červenou Horu, Jelení Hřeben na Praděd s nádhernou scenerií zimní přírody.

Kasárna na náměstí u kostela Panny Marie erár hodlá prodati. Jelikož nevyhovují vojenským potřebám. Bylo by žádoucí, aby celý objekt byl přeměněn dle moderních požadavků. Koupí-li kasárna město, jistě tam budou postaveny nové veřejné budovy, jichž potřeba jest stále natěhavější.

Vědecká knihovna byla v těchto dnech obohacena novými dary. Komise vzdává šlechetným dárcům povinné díky a oznamuje, že prof. Fr. Hnilička zaslal 43 knihy obsahu politického, J. V. Tolman 9 svazků Riegrova naučného slovníku a Jan Miškovský z Prahy 18 knih obsahu různého. Všichni tito pánové projevíli naší mladé instituci již loni nejednou svoji přileh. Rádi vítáme slibný počátek k oddělu politickému a prosíme o další dary. Komise bude moci brzo přistoupiti k nákupu nových knih, ježto se jí dostalo od sl. okresního výboru zde roční subvence 200 K. Jak se budou knihy opatřovat, o známáme, až se komise usnese na nevhodnější návrhu.

Manifestační schůze učitelstva pořádá se 9. t. m. o 2. hod. odpol. ve zdejší Sokolovně. Pojedná se zde o úpravě učitelských platů, budou proneseny projevy poslancův a zástupcův občanstva.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav vkladů koncem měsíce října činil 39,410.016 K.

Česká banka filiálka v Hradci Králové. Celkový stav vkladů České banky koncem měsíce října činí 25,323,092 K 11 hal., tudíž o 815,974.37 K více, než v měsíci předšlém.

Záložna v Hradci Králové. Výkaz za měsíc říjen 1913. Stav vkladů počátkem měsíce 2,188,131 K, vloženo během měsíce 128,013 K, vybráno během měsíce 139,220 K, stav koncem měsíce 2,176,924 K. Stav půjček počátkem měsíce 2,569,218 K, půjčeno během měsíce 258,707 K, splaceno během měsíce 250,198 K, stav koncem měsíce 2,577,727 K. Počet účtů 4179. Rezervní fondy 221,327 K. Závodní podíly 91,137 K, pokladní obrát 1,389,197 K.

Vrhl se pod vlak. V pondělí odpol. před 5. hodinou nákladní vlak jedoucí k Slezskému Předměstí pronikavě pískal, až se zastavil. Vrhl se totiž proti němu u železničního mostu na koleje jeden dělník z Anningerovy továrny. Tělo bylo roztrháno na kusy, hlava rozpušena. Lidé se sbíhali, mrtvola odnešena. Vlak se zdržel pro katastrofu přes čtvrt hodiny. Za příčinu sebevraždy se udávají kritické rodinné poměry. Nešťastník vběhl na koleje v takový okamžik, kdy již strojvůdce ani nejbratnějším brzděním nemohl zastaviti.

Do Slatiny. Jakýsi pisatel napsal do „Rozhledů“, že pouchovský pan kaplan vedl debattu s židem. Jelikož debatta je v „Rozhledech“ zkroucena a neúplna, přinášíme tuto do slova: Žid: Dám se zapsat do spolku. Kaplan (poznáv žida): Chcete nám něco „sprostředkovat“? — Haló v obecenstvu. Žid: Kdo pokřtil Pána Ježíše? Kaplan: To vi každé dítě a není študované jako vy. Žid: Jak to přijde, že Bůh stvořil Adama a Evu a jsou lidé, kteří mají šikmé oči, na zad čelo? Kaplan: A jak to přijde, že žid má křivý nos? Žid: Poněvadž Mojžíš nás táhl za nos na poušti 40 let. Kaplan: Já soudím jinak, totiž proto máte křivý nos, že ho všude strkáte, i kam nemáte, jako do dnešní schůze. Přejete si ještě něco? Žid: Už nic. — Haló a tleskání obecenstva.

Rychnovsko. (Jízdní pošta z Vel. Oufma do Rychnova.) Po dlouhých bojích a překážkách, jež „Ortsrat“, město a okres Rokytický německé obci oufmské v cestu kladly, povolena konečně jízdní pošta z této horské visky do Rychnova. Celý stoh supků a rekurzů byl zaslán jednak na poštovní ředitelství, jednak na ministerstvo obchodu. Ač se švalo dům od domu, ač se sháněly podpisy pro spojení s Rokyticí, nedalo se mírumilovné občanstvo ve Vel. Oufmě s obecním zastupitelstvem v čele terrorisovati a hlasovalo jednomyslně pro spojení s Rychnovem, na kteréžto město téměř celé Orlické hory v ohledu národohospodářským odkázány jsou. Rozvaha a prospěch obce triumfovaly zde nad zlovůli a nacionálním šovinismem. Pošta jezdí od 1. listopadu. Veškeré zásičky buďtež nyní lask. adresovány: Velký Oufm via Rychnov n. Kn. Všem turistům, zavítavším do Velkého Oufma, vřele doporučujeme hostinec na „Špicí“, kdež má katolická jednota své sídlo. Kéž tímto výhodným spojením zavládne ruch a čilý život na horách, jichž okouzlující krásy nejsou dosud dostatečně známy a oceněny, což jest vroucím přáním všech lidí dobré vůle. Nechť ta duha míru a svornosti, jež klene se nad českým městem Rychnovem a německou obcí oufmskou, zazáří leskem oslňujícím také nad oběma národnostmi v Čechách! — (Vojenský koncert.) V neděli dne 9. listopadu t. r. koná se o půl 8. hod. večer v Rychnově ve dvoraně Národního domu vojenský koncert pěti spojených odborů červeného kříže. Účinkovati bude vojenská kapela c. k. pěšího pluku č. 18. z Hradce Králové. Bohatý a vybraný program přivábí jistě četné obecenstvo jak místní tak venkovské a to tím spíše, jelikož se tu jedná o dobročinný účel.

Na Chlumecku veliký poplach. Právě se, že meteor spadl. Rolníci jsou pobouřeni, proč mají platiti směny 7 až 8 roků staré. Zase starý český bolestník. Majestátní radikálismus, neobratná hra na velkopodnikatele — a pak z náhle vzplanuvšího ohně trochu troudu. A právě zdatnosti takových radikálů věří lid jako slepý, aby pozdě lítal.

Čáslav. Schůze obec. zastupitelstva konána byla 27. října u přítomnosti 33 členů. Hlavní jednání točilo se kol projektu novostavby gymnasia, která jak jsme již sdělili, byla jednomyslně přijata. Vedle toho zavrženo bylo většinou tří hlasů rozšíření koncesse elektrotechnické královéhradecké firmy Ježkovy, ač fin. rada p. Našinec horlivě pro udělení koncesse se přimlouval, veden zcela správnými důvody zdravé konkurence a rozmnožení poplatníků městských. Za to přijaty byly návrhy: p. soud. rady dra. Černého na zřízení obecního hosp. inventáře a omezení obecních pozemků, o němž již dlouhá léta se mluvilo a k němuž teprve po odivných škodách se přistupuje, dále inž. p. Tetěva, aby každá větší práce městská byla napřed řádně rozpočtena, než se zadává, a konečně městské rady na přijetí nadací založených p. Eckrem, p. Vorlem a p. Marií Hoffrovou z Wehrfeldu. Městské právo uděleno jedné osobě a domovské vydržením let 9 osobám. — Volby do městské spořitelny. Na nové správní období zvoleni byli do výboru spořitelny P. T. pp. Lustig E., obchodník, Neumann K., obchodník, Pošva K., okresní soudce, Procházka Fr., statkář, Procházka Fr., vrchní pošt. správce, Straka J., pošt. official, Zástěra K., droguista, Zelinka J., řed. měšť. školy, Zatecký Ant., měst. rada a maj. domů. Doufáme, že volba těchto osob, z nichž mnozí vládou značným majetkem, dosílí důvěru v

realnost městského ústavu a že zaplášeny budou všechny zmatky, které před časem byly rozdmýchovány. — Přísaha nováček konána byla na svátek Všem svatých po mši sv. v děkanském chrámu Páně, spojená s promluvou voj. duch. správce dp. Fr. Lukše. Přítomno bylo četné obecenstvo, jež překvapeno bylo zvláště krásným přednesem duchovních písní, hraných kapelou 12. zeměbran. pluku. — Valná hromada právovárečného měšťanstva rozvířila hluboce hladinu společenského života našeho následkem kritiky, která přednesena byla o jednání vedoucích činitelů, jimž kladeno za vinu, že prosperita tohoto podniku čím dále tím více klesá. Padla velmi ostrá slova, takže mají míti za následek žalobu, jejíž dohrou by bylo však nejen zpřetrhání starých přátelství a rozbití některých společenských útvarů, ale i snad zkazení politických poměrů. Pochopitelně proto, že přemnozí snaží se vše potlačit, i pokud jen možno ututlati. Jisto však jest, že před krátkou dobou provedená novostavka pivovaru, od níž bylo majitelům várečného práva slibováno tolik výhod, ve výpočtu zklamala. Nestoupla ani kvalita výrobku ani jeho odbyt. Nebylo ušetřeno ani na manipulaci ani vydáních, výnos práva várečného klesá rok od roku, ač pivo při tom zdraženo bylo proti dřívějšímu o 2 K na hektolitru. Značná část právovárečníků ví sice, kde vězí chyba, ale nemají dosti kuráže, aby své mínění řekli veřejně, aneb aby při volbách dle toho se zachovali. A tak jen sami sobě mohou dávat vinu. Neří ovšem opět pravdou, jakoby tento podnik byl již tak ve psí, že by mu hrozil úpadek a že by se z této kritické situace dostati nemohl, leč snad tím, když se octne v rukou cizích nebo když proměněn bude v podnik akciový. Bude třeba ovšem mnoho obezřetnosti v budoucnu, mnoho dobré a obětavé vůle, aby se vrátil k výsledkům dob minulých, kdy se representoval jako podnik prvotřídní nejen výrobkem, ale i dividendou. Aby se to stalo, musí však také dosavadní stará ztrnulost ustoupiti obchodní jaroosti, statecká umíněnost rozumné ústupnosti a nemístná šetrnost moudré hospodárnosti. Toho však dosud, jak často veřejnost z různých projevů se přesvědčiti mohla, marně se dožadovali konsumenti, úředníci i dělníci od právovárečných pánů radů, aspoň některých! — Vystavku slov. prací spojenou s přednáškou dra. Blaha pořádají dámské spolky ve dvoraně Sokolovny dne 8. a 9. listopadu. Bylo by žádoucí, aby obecenstvo hojnou účastí dalo na jevo, že sympatie, které pro Slováky přičiněním dra. Kollika o cyrilském sjezdu byly probuzeny, u nás nejen znovu neusnuly, ale ještě více se prohloubily a směrem praktické podpory se obrátily.

Chrudim. Jako každoročně tak i letos byla pořádána pěti místní odbočky Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva dušičková sbírka ve prospěch Útulny slepých dívek na Kampě a ve prospěch postavení sanatoria pro tuberkulosní na Pleši, která za nynější krize finanční ještě dosti slušně dopadla. Celkem sebráno 607 kusů mincí: 9 K, 59 dvacetihaléřů, 204 desetihaléřů, 308 dvouhaléřů, 26 haléřů a 1 feník, úhrnem 47 K 63 hal. Štědrým dárcům odpláť Bůh!

Vandalismus v českých „Athénách“. V posledních dobách řádí v Chrudimi zločinná ruka na starých památkách městských a že to náhodou jsou sochy svatých — nikdo ani nemuká, aby nedostal pečetí obávaneho klerikalismu na čelo. Socha sv. Václava již před třemi roky zbavena české korouhve, nějaký čas na to uličnický poškozeny památné sochy kol kašny na Novém Městě, jež sem po opravě arciděkanského kostela přeneseny byly, a letos pod toutéž kašnou uražena hlava sochy sv. Jana Nepomuckého, ač táž je na skoupu skoro 6 metrů vysokém, a zase ticho, jakoby se nic nestalo. Jinde aspoň z uměleckého stanoviska staré památníky hájí a na vypátrání škůdce cenu vypisují, ale u nás nic. Než nedivme se, že tomu tak tam, kde se již kamenem úrazu stalo i podělování šatstvem chudé školní mládeže, které aby ztratilo „konfessiijní“ (snad katolický, p. r.) ráz, jak výslovně v městské radě od jiných pánů bylo žádáno, položeno bylo hned na počátek zimy. Než chudinský odbor se jim ani letos nezachová — sv. Mikuláš je též katolický svátek! Hlas náš snad vyzní na prázdno, neboť tam, kde bují helvetsko-maceškový klerikalismus, tam je cit osadního konservativně smýšlejšího občanstva zpátečnictvím. Než pozor! Stromy nerostou až do nebe! Uvidíme, zda se učiní z povoláných míst nějaký krok k opravě poškozených památek, jež jsou nyní k ostudě starobylého města, a jak se k tomu zachová „Osvěta Lidu“ a „Neodvislé Listy“, jež pro velikou odvislost nevědí, kam by se přiklonily.

Úmrtí učitele Kociana v Ústí n. Orlicí. S pláčem přišla minulý pátek děvčátka z prvé třídy ze školy a ustrašena vyprávěla, kterak jejich pan učitel už ke konci hodiny náhle hlavu složil na stůlek a — umřel. Smutek zachvátil po zprávě té všechny a soustrast upřimá nesla se vstříc těm, které smrt jeho bolesti nejvíce naplnila, zarmoucené rodině. Jako hospodář pilný, neúnavný na roli práce své učitelské, již potem lásky a svědomitosti byl vždy svlažoval, náhle na pluh svůj spořehl ve smrtelné únavě před ukončením brázdý poslední. Čtyřicetý rok svého učitelování dokončoval a vždy byl jak působením svým učitelským, tak celým svým životem pro školu i město pravým požehnáním. Ve škole byl typem předobrého, svědomitého učitele, který té drobnotné dětské byl opravdovým tatíkem, v rodině zlatým byl otcem, k němuž nesla se vděčná, něžná láska jeho dětí. Chloubou jeho i radostí největší byl mu ovšem jeho Jaroslav, věhlasný virtuos na housle. Mezi občany ústeckými pak byl všeobecně vážen, nemaje jistě v celém městě nepřítel. Při tom tichý a nehlukný byl celý běh jeho života. Jak tichým a klidným byl příchod jeho smrti.

Nelze se proto diviti, že nevidělo Ústí dlouho už skvělejšího a dojemnějšího pohřbu nad pohřeb pana učitele Kociana. K smutečným slavnostem dostavilo se nejen celé město, nýbrž i přecetní účastníci okolních měst a obcí, četní skladatelé a umělci hudební, učitelstvo české i německé z celého okresu, spolky hasičské z místa i okolí, hudební a zpěvnické spolky a nepřečetná řada dítek, jednota Cyrillská a zpěvnický spolek „Lukáš“ dojemnými zpěvy poslední hold vzdaly starému zpěvákovi. Tklivý smutek naplňoval srdce všech a slzami dojmů hlubokého se projevil, když Jaroslav v Bachově praeludiu loučil se na kůru s drahou bytostí. Hluboký bol srdce svého za všeobecného pláče přítomných vypíval věhlasný mistr na houslích svých nad rakví svého drahého tatínka. Poslední „s Bohem!“ věčného dítěte! — Z kostela pak, kde na kůru zesnulý pan učitel takřka půl století od svého nejtělejšího mládí k oslavě Boží byl působil, hustými řadami lidu bral se pohřební průvod na místní hřbitov, kde tělo drahého zesnulého s poctou uloženo. Poslední pozdravy přátel, květy podzimu, zbožná modlitba a vzpomínka, že Ústí opět ochuzeno o jednoho dobrého člověka!

Kostelní Lhota u Sadské. Na svátek Všechny Svatých v neděli a o Dušičkách konal ve zdejší chrámu Páně slavnostní triduum vdp. superior T. J. P. Josef Stryhal. Právě neděli minulou připadla slavnost posvěcení chrámu Páně a tak souhlasil cíl kázání se slavností místní: posvěcení duší účtou ke sv. kříži. Přivítá se všichni ke sv. kříži! Přečte nauky sv. kříže, tak volalo kázání nadšeného missionáře. Další kázání jednalo o spásu duše, o církvi, o očištění a závěreční kázání bylo zasvěcení duší. Námaha páně superiorova (kázal třikrát denně vždy přes hodinu) byla odměněna hojným přijímáním sv. svátostí, někteří přistoupili ke stolu Páně dvakrát. Slavnost ve své blahovolnosti přijel zakončiti vdp. infulovaný probošt Th. Dr. Josef Mrštík, jenž na Dušičky odpoledne měl zde zpívané litanie k Nejsv. Srdci Páně a celou pobožnost zakončil promluvou. Za veškeru námahu a obětavou horlivost budiž dp. superiorovi upřímný dík, rovněž srdečně děkuje celá farnost vdp. proboštovi za poctu, kterou ji prokázal. Všemohoucí Pán odplat' oběma pánům svoji milostí!

Dolní Krupá u Ném. Brodu. (Nové oltářní obrazy.) Při obnově malých oltářů v lodi našeho kostela obnoveny též oltářní obrazy sv. Josefa a sv. Václava. Malbu provedl akademický malíř pan Al. Podloubek, t. č. v Zámku Žďáře, Morava, dle všeobecného úsudku velmi zdařile. Sv. Václav za ranních červánků, třpytících se v oknech chrámových, klečí před oltářem a vroucně se modlí. Sv. Josef ve večerním šeru sedí u Betlémského chléva a na klíně chová Jesulátko. Kdo obrazy vidí, pozná, že umělec vložil do nich celou duši a že na nich pracoval skutečně s láskou a pochopením. To, co vyjadřiti chtěl, plně se mu povedlo. Obrazy budou vždy okrasou našeho chrámu Páně. Cena opravdu mírná. Tímto veřejně nadanému a snaživému umělci děkují a všem důst. pánům jej doporučují. Zároveň ještě jednou děkují všem dobrým katolíkům zdejší farnosti, kteří s takovou radostí a ochotou k okrase chrámu Páně přispěli. Seběťe-li se na malé, chudé farnosti v krátké době 8 neděl 750 K, je to jistě známou náboženského uvědomění. Všem: „Zaplat' Bůh!“ — L. Moláček, farář.

Různé zprávy.

Bursa práce. Všeodbor. sdružení obstarává úplně zdarma všechna místa dělnická všech kategorií (dělnictvo tovární, ženské i zemědělské, učně, služebné atd.). Prosíme tudíž katolické zaměstnavatele, aby se na naši bursu práce obraceli. Dopisy račtež říditi na Bursu práce Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Svépomocnou organizaci katol. dělníka jest zajisté Všeodbor. sdružení, které organizuje katol. dělnictvo od 14 do 60 let věku. Platební třídy jeho jsou rozvrženy tak, že jest možno každému vybrati si přiměřenou třídu podle jeho výdělku. Platí se týdně: ve III. třídě 16 hal., ve II. 22 hal., v I. 26 hal., ve IV. třídě, zřízené pro mládež od 14. do 17. roku platí se měsíčně 20 hal. Podpory jsou v nemoci, nezaměstnanosti, pohřební, cestovní, stěhovač, právní ochrana a časopis zdarma. Odporúčíte tudíž tuto organizaci všude ve městech i na venkově co nejvíceji. Informace podá a řečníky vyšle Všeodborové sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Vliv potravy na krev. Krev obsahuje, jak známo, dva druhy tělísek, které hrají důležitou úlohu biologickou: červená a bílá tělíska krevní. V normálním stavu čítá se 4 až 5 milionů červených tělísek na krychlový milimetr krve. — Počet bílých krevních tělísek, který pravidelně obnáší kol 10.000, se lehce mění. Francouzský biolog Richet, chtěje zvěděti příčinu té změny, pozoroval vliv potravy na tuto změnu. Tak zjistil, že počet stoupí po požití masné šťávy na 17.000, po požití vařeného masa klesl naproti tomu na 9500. Po požití syrových vajec stoupil počtem opět na 15.000. Různé injekce, obsahující v sobě výživné i nevýživné látky, vyvolávaly obrovské rozdíly v počtu bílých krvinek.

Všelicos. Naše pěvkyně Emma Destinová zpívala minulý týden v Malém lese u Berlína ve lví kleci před pozvanými obecními. Koncert uspořádán za účelem kinematografického snímku. — V Praze zatčeno nanovo přes 20 vystěhovalců, z nichž někteří (povinní vojenskou službou) dodáni k zemskému trestnímu soudu, ostatní posláni do svých domovů v Haliči a v Uhrách. — Ministr financí Václav ryt. Záleský povýšen do hraběcího stavu. — Dne 2. listopadu na schůzi národní ligy bulharské v Sofii všichni řečníci vyslovili se

pro přestup ke katolicismu vyzývající vládu i exarchy s klerem, aby zahájili k tomu kroky přípravit. — Sufrážetky anglické napadly minist. předsedu Asquitha. nasypany mu pepře do očí a sbily bičkem. — Vláda japonská letos poprvé dovolila ženám studovati na universitách. — V Japonsku přijat zákon, kterým se zakazuje mládeži koufíti. Teprve po uplynulém dvacátém roce smí Japonec koufíti. — Nová okresní hejtmanství v Čechách zřízena jsou v Kralupch a Lokti. — Princ z Wiedu, vzdálený příbuzný rumunského krále, od 1. ledna 1914 zasedne na albánský stolec. Velmoci mu dají k tomu peníze na zřízení státní správy v Albánii. — Srbská vláda povolala nedávno z Německa 40 agronomů a techniků do státních služeb. Z té příčiny konala se na české technice v Praze schůze, na níž přijata resoluce, vyzývající rakouské vyslanectví v Bělehradě, aby v dohodě s rakouskou vládou zakročilo v Bělehradě a vy-mohlo, aby do Srbska byli povolováni také čeští absolventi vysokoskolští. — Žactvo středních škol v Dalmácii bude uniformováno jako v Haliči.

Zřizování poštovních úřadů pro zájemníky. Dle nařízení ministerstva obchodu ze dne 18. října 1913 mohou se zřizovati poštovní úřady v hotelech, továrnách a jiných závozech na přání a útraty zájemníků, a to i tehdy, není-li jich jinak všeobecně zapotřebí. Tím bude možno vyhověti zvláštním přáním, která jsou důsledkem rozkvětu živnosti hotelové v jednotlivých korunních zemích, způsobené stálým stoupáním ruchu cizineckého a turistického a jež směřují k tomu, aby byly dány pošta, telegraf a telefon neobmezenému používání zřizování zvláštních poštovních služeb pro jednotlivé objekty nebo význačná místa. — Tím bude lze vyhověti i snahám větších továrních podniků, aby byl poštovní provoz připojen ku provozu továrnímu. Tyto služby, zřízené ve zvláštním zájmu řadí se co do organisace k nynějším poštovním úřadům. — Pro jejich správu jsou stanoveny určité úlevy, pokud je takový slabší ruch poštovní připouští. Při tom se hledí také k tomu, aby náklad s vedením úřadu spojený byl pro jeho majitele co nejmenší.

Povětrnost v listopadu. Dle theorie prof. Zengera v celém měsíci převládají budou časté a husté mlhy. Porucha z 10. a pak poruchy od 14. následující po čtyři dny po sobě, způsobí bouřlivé větry, jimž v následujících dnech bude na síle velmi přibývat. Kolem 15. a 16. dostaví se vydatné deště. Teplota v prvních dnech bude se pohybovati nad normálem, později se pak citelně ochladí. Od 18. listopadu obloha se vyjasní; teplota však klesne pod bod mrazu. Jasně, v nížinách trochu mlhavé počasí vytrvá až do 25., kdy vlivem poruchy na ten den připadající bude se počasí horšiti. Obloha se zachmuří i mrazy trochu povolí. Přes to však na horách a v lesnatých krajinách zejména okolo 29. dostaví se silné vánice. V krajinách níže položených snůh bude smíšen s deštěm a pod vlivem jihozápadních větrů snůh promění se úplně v dešť. Povětrnost do konce měsíce bude ošklivá.

Československá záložna v Praze. Výkaz za měsíc říjen 1913: Vloženo vkladů 120.842.92 K, vybráno vkladů 106.754.31 K, poskytnuto zápůjček 106.179.56 K, splaceno zápůjček 65.204.25 K, obrát peněz 536.502.31 K, obrát peněz od 1. ledna 1913 do 31. října 1913 3.939.609.68 K. — Stav koncem měsíce: Vklady 835.200.61 K, zápůjčky 806.084.99 K, rezervní fondy 9.485.61 K, vlastní cenné papíry 14.000 K, přebytky 61.265.93 K, splacené závodní podíly 38.869 K, pokladní hotovost 5.943.73 K.

Pečte „Masotin“ — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu „Vegetaria“, výroba požívatin na Smíchově. „Masotin“ jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékáři doporučený výrobek. Vzorek na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobírkou vyplaceně zasílá jmenovaný závod.

(Zasláno.)

Panu
Al. Podloubekému, akademickému malíři,
t. č. Zámek Žďár, Morava.

S opravdovou radostí vyslovujeme tímto veřejný dík za opravdu krásně provedené oltářní obrazy sv. Josefa a sv. Václava. Pojetí i provedení je v pravdě umělecké a každému — i značci i prostému pozorovateli — se líbí. Při tom cena velmi mírná. Snaživého mladého umělce můžeme s dobrým svědomím všem vřele doporučiti.

V Dolní Krupě u Ném. Brodu v říjnu 1913.
L. Moláček, farář. B. Lichtemberg, patr. komisař.
Jan Šala, majitel velkostatku.

(Zasláno.)

Panu
Bohumilu Bekovi, majiteli řezbářského závodu
v Kutné Hoře.

Socha Panny Marie Lurdské s jeskyní, ze dřeva řezaná a polychromovaná, kterou jste pro naši kapličku ve Vonšově dodal, zhotovena jest úplně dle našeho přání, které jsme při objednávce projevíli a umělecké provedení práce Vám svěřené zcela nás uspokojilo. Jemná řezba a vkusné volené olejové zbarvení sochy i jeskyně působí v oku milý dojem a mimovolně k sobě zbraňuje. Také ostatním podmínkám co do času a způsobu dodání a ceny jste úplně vyhověli. Proto vyslovujeme Vám tímto své uznání a pro podobné práce můžeme Vás co nejlépe doporučiti.

Florian a Anna Novákoví,
spolunájemci velkostatku.

Pro zasmání.

Napravil se. „Pánové,“ započal svou řeč advokát před porotou, „tento ubohý muž zde v soudní síni sedí již po desáté. Devětkrát byl žalářován jako obyčejný pobuda. Ale právě při devátém odsouzení vypukl v kajlcový pláč a sliboval se vši přesvědčivostí, že se ve všem polepší. A jistě neshiboval jen tak na plano. Vždyť místo pobudy zde vidíte velkobankrotáře v krásném oděvu se zlatým skřípcem a brillantovým prstenem.“

Soudce: „Nyní jste odsouzen pro krádež už po dvánácté. Nehledme-li ani k mravním důvodům, mohl jste těch hříchů zanechat již proto, že jste byl při každé krádeži dopaden.“ — Obžalovaný: „Ale, milostpane, který hlupák vám jenom řekl, že jsem byl chycen při každé krádeži?“

Turista k tyrolskému sedlákovi: „Chci nyní vystupovati výše. Prosím vás, není tento protějšil příkrý svah příliš nebezpečný?“ — „Ale kde pak, ten neudělá žádnému člověku nic zlého, jen když se mu dá pokoj.“

K vůli jistotě. Professor při vstupu do restaurace: „Prosím, pane sklepníku, hned o něco předem. Až zaplatím a zdvihnu se k odchodu, řekněte mi: Pane profesore, zapomněl jste zde svůj deštník.“

Host: „Sklepníku, v mé sklenici jest přilepena utopená moucha. To je hrozně ošklivé.“ — Sklepník: „Račte dovoliti, není tak zle. Vždyť jest to jenom trochu zcela obyčejné špíny.“

Jeden lékař přijel z Ameriky do Evropy, by se zde vycvičil v léčení vodou. Při návratu činil prostřednictvím vody na palubě tak časté pokusy s některými lidmi, ochuravělými na dlouhé plavbě, až ho nazývali spolucestujícím vodním doktorem. Jednoho dne však z neopatrnosti převážil se lékař s paluby do moře. — „Ach já,“ vzkríkl jeden plavčík, „naš vodní doktor spadl do vlastní medicíny.“

Voltaire byl velikým cynikem. Poškleboval se všemu a každému, tak že s ním málo kdo delší čas pohromadě vydržel. Když jednou zasedl ke stolu svého ctitele, Pruského krále Friedricha II. na zámku Kleve, začal hned s některými protináboženskými vtipy, ačkoli věděl, že s ním sedí také mužové věřící. Mezi jiným prohodil kousavou poznámku: „Své místo v nebi prodám za jeden pruský tolar.“ — Jeden starý dvorní rada mu odpověděl: „Pane Voltaire, zapomínáte, že jste nyní v Prusku. Zde totiž nesmí nikdo prodávati něco, nemůže-li řádně dokázati, že to jest jeho vlastnictvím. Dokažte tedy, že takové jedno místo máte, my je pak od vás odkoupíme.“ Voltaire rozpačitě umkl.

Farmář byl obžalován, že přilévá do prodávaného mléka hodně vody. Ale hájil se udatně: „Jsem zcela nevinný, pane soudce, nemohu si vysvětliti, jak tolik vody do mléka se dostalo. Snad to dělají ty trvalé deště, za nichž se páska kráva ustavičně na vlhké travě.“

Služka: „Slyšela jste, milostpaní, že předešlou noc za nepřítomnosti pánů do jednoho domu v naší ulici vloupali se zloději? Pachtatě ukradli mnoho stříbrných předmětů.“ — Paní: „Vidíte, vidíte, taková blamáž se může přihoditi neopatrným, lehkomyšlným lidem. kteří si nedovedou stříbrné předměty dobře uschovati. Opatrnosti nikdy nezbyvá. A v kterém domě se to stalo?“ — „V čísle patnáctém.“ — „Ach, běda, co to mluvíte, vždyť jest to náš dům.“ — „Ano, milostpaní, jste okradena vy, ale já jsem začala sdělovat celé neštěstí pomalu a opatrně, abych vás najednou příliš nepolekala.“

Proslulý advokát hájil před porotou muže, proti němuž svědčily důkazy neklamné. Aby pohnul porotce k největší útrpnosti, líčil živými barvami rodinné neštěstí jeho, jež jej k zločinům dohnalo. Vrcholem řeči měl býti theatrální akt. Advokát malého synka zločince pozdvihl před porotou do výše a prosil, aby již k vůli tomu nevinnému dítěti měli s otcem slitování. I některým porotcům při té scéně zvlhly oči. Jen státní návladní zůstal chladnokrevný a prohodil bystře otázku: „Proč, chlapecu, tolik pláčeš?“ — „Když on mne moc štípe, tolik mne to bolí.“ — Slzení proměnilo se v smích a obžalovaný byl odsouzen k důkladnému trestu.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární a četba pro vzdělání i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Vyrovnejte nedoplatky za
„Obnovu“ a „Časové úvahy“.

Velice poučná pojednání
Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějln	16
Oslava Husova	8
Žaloba vydědění XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Bryncha)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfese	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Společnost spřítelů	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O záracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spoličnosti	8
Sociální význam svátku neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a universita	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Klášteř v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatel či spalovatel mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. misale	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Světoznámý malínský křen

letošní sklizně, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v 5tíkg balíčcích za levnou cenu

Josef Mikulecký,

vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Přechodná významnější a doporučení.

Umělecký stát
pro malbu a kresbu
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
obrazy a kresby v každém provedení, od jednoduchého
vzoru masek až do nejsofističtějšího
provedení figurálního,
dodává také i s železnou konstrukcí
vlastní výrobky, ochranné
síť a vše zasaženo v místě.
Mosičky akenné pro fary,
gady, křídlové cesty a d.
Náklady, rozpočty i odborná
rada zdarma.

Hornoslezské uhlí všech druhů, koks a dříví

palivové nabízí v každém množství
za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Králové

Filiální sklad v Hradci Králové
v Komenského třídě.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k missím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvostných
vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnictví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní děti,

obrázky smuteční
a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti,
pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstvu
zvláštní výhody.

Jesle kostelní

úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby
atd., dosud neupotřebené, prodají se levně. —

Dotazy zodpoví

J. Honěk v Dobrušce.

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých
uměleckých děl zřetelnou podobiznou Jeho
Excellence, která i po stránce umělecké
bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje
a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámu K 11—
v mahagonovém úzkém rámu . . . K 12—
v třeshovém úzkém moder. rámu K 13—
v úzkém zlateném rámu s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámu ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámu ve slohu barokovém,
temně zlatený K 28—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší
se cena o balení, který dítáme v netto ceně
K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Frant. Uhlíř,
závod pro
uměl. sklenářství a malbu skla
v Třeběchovicích u Hradce Král.
provádí veškeré práce uměl. zasklívání do
olova a malbu skla pro kaple, kostely, vily,
representační domy atd., jakož i veškeré opravy
vedených prací.
Dodává skla světlá, vrhající, ohni-
vzdorná i okrasná.
Rozpočty na požádání zdarma.

Přichozím do Hradce Králové
odporúčujeme nákup **dobrých, levných**
druhů kávy
ve skladě kávy firmy
Karel Kulík v Jířkové třídě
proti
hotelu „Merkur“.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokoleovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, řídící ve Vyprachčích)
doporučuje P. T. velečistojm. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů,
spolkových praporek a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Biskupská knihtiskárna
v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku provedení
všech zakázek z oboru knihtisku.
Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

TRY v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Vůně k do-
stání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

JOS. ROUS,
uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlatovalský a
oltářnictví
= V ŽAMBERKU =
doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.
Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelen, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.
Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejdůstojnějším
provedení.
Rozpočty a informační cesty
zdarma a bez závazku.
První ceny na všech obecních
výstavách.

Dobry hospodářský pracovník,
který zastával k plné spokojenosti
místo šafářské
a který zcela dobře může samo-
statně vésti i celé hospodářství,
prosí o podobné místo.
Případné dotazy ráde zaslati admin. „Obnovy“.

BYRRH
silici a chuť povzbu-
dující francouzské
od firmy
L. Violet, Thuir (ve Francii).
Vůně k dostání.
Roční prodej přes 10 milionů lahvi.
Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1094.

Stoupencům našich organizací.
Odporúčujeme všem křesťanský český závod
výševáček a šlátek „Záštita“ v Chrastě
u Chrudimě.
Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy
pro nevěsty, přepychové i jednoduché vzorné ob-
stírání „Záštita“. Vzd. duchovenstva poskytl se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, saražené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku za
zkušku a budete jistě spokojeni!
Odporúčajte ve svém okolí!

Raďte si psát o vzorky
firmě
Tkalcovské výrobní společenstvo
„Vzájemnost“
v Hronově č. 156.
— Vývoz látky a modního zboží. —
Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlnové i prací, dámské i pánské
plátka, damasky, ubrusy, ručníky zešvety na kotile,
— láty atd., přehránek modních vzorů. —
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 30 K ma-
láme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vlnové rozdrážené
za 18 K.
Obdržíte to nejlepší! Křesť.-sociál. podnik!
V podniku tomto lze též bezpečně uložit
vklady proti 6% úrokování.
Podnik pedláá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

Zal. 1805.
Vyzname-
nán státní
medailí.
Tisíce uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.
První a nejstarší odborná
dílna pasířská a zlatnická
Karla Zavadila nástupce
Antonín Zavadil
v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.
Zhotovuje veškeré nádoby ko-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpaky a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.
Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukásku franko se zašlou.
Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

Velečistojným
duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlatovalský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL.
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Rozpočty a nákresy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Vklady přes 24.000.000— K. — Akciový ka-
pítal 8.000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Eskont směnek. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12½ a od 2½—5.
ČESKÁ BANKA
filiálka v Hradci Králové
= s přidruženou expositurou v Jaroměři =
Centrála v Praze. Filiálky: Píseň, Liberec.
Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysočany. Vklady na knížky 4½—5½%
a běžné účty záročí
Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 46.

Předplatné na čtvrt rok 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 14. listopadu 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Chorý parlament.

Jásavé fanfáry nad mladým lidovým parlamentem zazněly několikrát po celém Rakousku zvláště z polnic soc. demokratických. Vždyť všeobecné hlasovací právo prospělo nejvíce pevně organizované straně rudé, která se připravovala na volby s největší pečlivostí. Všecky bašty, houfnice, přední stráže bedlivě předem zkontrolovány, připraven k boji na všech stranách zlatý náboj, na nějž dlouho sbíráno. Rudé pluky pak mohly velice snadno zajímat do svého okruhu tisíce a tisíce lidí indiferentních, kteří svými listky upevňovali postavení soc. dem. kandidátů.

A co ze všeho jásoť po 6 letech? Vidíme, jak se soc. demokraté zubí nehty drží mandátů, které přišly tak draho, protože při příštím volebním zápase ani veliký peněžitý náklad nedopomůže k tak četným poslaneckým dietám. Massy zajatců nedají se po třetí zlákati tak snadno k podpoře těch, kteří obšťastňovali lid jen velikými sliby. »Proti drahotě!« znělo volební heslo soc. dem. kandidátů. Zatím však již jásoť bursián. listů nad voleb. úspěchy Adlerovy strany byl neklamným proroctvím, že soc. demokraté nezastaví činnost velkokapitalist. lichvářů potravinami. Ostatně již před slavnostními intrádami židovsko-bursiánských listů mohl každý pozorovat, jak židovští boháči s největší horlivostí sháněli hlasy pro rudou internacionálu. Nyní pak jest drahota ještě větší, než jaká byla za pověstných laciných kraválů způsobených od soc. demokrata ve Vídni a Zbečniku.

»Proti militarismu!« houkali soc. demokratictí kandidáti. Ale již předem se smáli důvěřivosti prostomyslného voličstva. Vždyť přece ze zbrojení mají největší zisk židovští podnikatelé a proti rozpínavosti židovského kapitálu rudá strana radikálně vystoupiti nesmí. Židovští inserenti a abonenti by rázem učinili konec řadě soc. dem. listů, bohatí semitští příslušníci strany by se vzdali členství, mimořádné velké příspěvky by se přestaly hrnouti z židovských kapes do rudých pokladen. A největší ranou by pro rudé podniky bylo, kdyby židovské banky začaly vymáhati bezohledně zaplacení statistických dluhů, jež vážnou na rudých podnikcích. Škodův obrovský závod a štyrská zbrojovka, robící děla a pušky, jsou akciovými podniky Rothschildova úvěrního ústavu, pancíře a věže pro naddreadnoughty vyrábějí vítkovické železářny, které jsou také v rukou židovských. Plány pro ně kreslí generální inženýr lodního stavitelství Popper. Kam by se teď odvažoval soc. demokratický štáb?

Jak heslo protimilitarismu bylo u soc. demokracie neupřímné, ukázalo se přímo příšerně po pověstné basilejské resoluci. Když soc. demokraté ve vídeňském parlamentě se kasali, že provedou aspoň formální demonstraci proti válce, bylo jim jemně napověděno, že by mohl být parlament rozpuštěn. V dietářích hrklo. Když pak došlo k hlasování o čtení vášnivých slov protimilitaristických, bylo odkomandováno z hlasovací fronty tolik soc. demokratů, kolik zalezlých sýalů bylo potřeba, aby rudý návrh padl.

»Proti vysokým daním!« hlásali rudí heroldové. Na velkém sjezdu soc. demokracie rakouské však delegáti za Meidling, Štyrský Hradec a Jáchymov podali tento měsíc návrhy, aby poslanci strany pomocí obstrukce znemožnili uzákonění předloh vojenských a daňových. Leč hned se hlá-

sili řečníci, kteří to pro přítomnou dobu zavrhovali.

A jak chová se po sjezdových debatách ústř. soc. dem. orgán »Arbeiter-Zeitung«? Opakuje staré fráse. Koktá rozpačitě, jak debata jest důkazem, že trpělivost soudruhů k chování vlády jest vyčerpána. Necht' prý parlament a vláda si uvědomí, že v Rakousku »jest také dělnictvo«. Věru, div divoucí, proč si to parlament s vládou posud neuvědomily, jestliže tolik poslaneckých křesel jest obsazeno od soc. demokratů! Co tam títo zástupci činili, že tyto sbory zákonodárné o dělnictvu nevědí?

Řečník Seitz přiznal, že výsledky práce na říšské radě jsou skrovné, ano že poslancům nebylo ani možno odvrátiti útoky na dělnické zájmy. Proč nebylo možno? Protože soc. dem. poslanci byli mezi dvěma mlýnskými kameny. Kdyby bývali vystupovali proti militarismu a zdražování opravdově a dusledně, pak by byli ranili do krve největší mecenáše soc. demokracie — židovské kapitalisty. Falešná hra nemohla jinak skončiti než velikým zklamáním.

Zato však soc. demokraté projevíli zvláštní hrdinství proti těm, kteří snesou snadno, aby se jim na zádech dříví štípalo: proti živlu katolickému a českému. Proti katolíkům v parlamentě pronášeny řeči nejvášnivější, interpelace stihala interpelaci, zabavené vyjevené články imunisovány, projevován hlučný odpor proti jiněmu církve atd.

Ačkoli němečtí soc. demokraté v minulých dnech konec koncu prohlásili, že jsou zásadními nepřáteli obstrukce, ačkoli i na minulém vídeňském sjezdu prohlásili, že nezmaří berní předlohy krajním odporem svého 46členného klubu, hned pocítili chuť k obstrukci ve chvílích, kdy se jednalo o poškození Čechů. Právě soc. demokraté němečtí za čry Badenovy jak v říšské radě tak na ulicích pomáhali velice horlivě německým obstrukčníkům proti nejspřavedlivějším požadavkům našeho národa. A hlavně tito socialisté rozhodli tažení proti jazykovým nařízením ve prospěch německých nacionalů.

Když byla německá obstrukce na sněmu českém, nemula soc. demokracie ve prospěch lidských práv Čechů ani prstem, ba ani tenkrát se nepozvedla k důraznému pokárání, když se jednalo o opravu volebního řádu.

7. listopadu pak uveřejnila »Arbeiter-Zeitung« usnesení soc. dem. klubu, který se rozhodl hlasovat proti rozpravě o ministerské odpovědi na českou interpelaci o komisariátu v Čechách. Soc. demokraté počínají si k nám hůře než němečtí nacionalové, neboť prohlašují, že se nesmí království Českému přikázati žádný státní úděl, pokud v něm trvá stav mimozákonný. Tedy jen zemi naši vyhladověti! Ostatně již v létě »Arbeiter-Zeitung« vybízela ke krajnímu odporu proti každé výpomoci ve prospěch sanace financí naší země. Vždyť šéfem německé soc. demokracie jest tvůrce vše-německého lineckého programu Dr. Adler a hlavním sloupem centrálního listu rudého pověstný Pernerstorfer.

A již se proslychá, jak v lidovém parlamentě čeští poslanci po vítězství svého návrhu začnou rádi sbíratí drobtý. Budou prý oznamovati, co za to chtějí, až vláda začne porušovati zemskou ústavu dále. Tak to vyhlíží v parlamentě, kde zasedá »pokroková« většina. Nedělá se nic, jen se hrozí — a jestliže pohrozí vláda odnětím diet, vyřizují se šmahem a bezhlavě věci, které zasluhují nejbedlivější úvahy! Tak se, bohužel, ubíjí parlament

sání, vláda se občasnými výbuchy nespokojenců jenom směje, protože jejich krotkou a úslušnou povahu dobře zná.

Obrana.

Hlavní sloupy germanisace. Všimněme si německých středních škol v Praze a předměstích. Na německých gymnasiích (reálních gymnasiích) bylo ve školním roce 1912—1913 celkem mezi 1076 žáky 411 židů, 53 Čechů, 1 žák jiného slovanského národa. Tedy Němcu skutečných bylo tam pouze 611. Aby pak pro tyto bylo zbytečně vydržováno 5 gymnasií, přirukovalo na pomoc v slovanské Praze 411 židů, jejich rodiče z 90 procent jsou živi výhradně z peněz českých.

Na německých reálkách mezi 1033 žáky bylo 441 židů, 118 Čechů, 5 jiných Slovanů. Tedy 4 reálky vydržuje stát pro pouhých 469 Němců. Nebýt židů, stačily by dvě reálky zcela.

Zato však na 8 českých gymnasiích (resp. reálních gymnasiích) mezi 2727 žáky bylo dohromady jenom 94 židů (tedy o 77 méně než na jediném německém gymnasiu staroměstském, kde napočteno židů 171), 1 Němec a 2 Slované.

Na 7 českých reálkách mezi 3758 žáky byli 92 židé (o 60 méně než na jedině německé reálce v Jindřišské ulici, kde bylo židů 152), žádný Němec, 6 Slovanů.

Tyto cifry, sebrané z úředních výročních zpráv středních škol, mluví zřetelně, kdo vlastně v Praze a předměstích udržuje germanisaci. Jsou to němečtí kapitalisté židovští, kteří by do Prahy nelezli, kdyby nečekali od českého lidu znamenité výdělky. A patentování vlastenci sklání se před živlem tolik proti Čechům zaujatým s velikou uctivostí, žebronic ponížene o trochu úsměvu a vyhýbajíce se spravedlivé kritice. Paláce německých židů se v Praze množí, »vlastenecké« listy ze strachu před ztrátou placených insertů bojí se o tyto peněžní velmože zaváditi. A tomu se říká svérázný, neochvějný národní postup. Lidé, kteří jsou u německo-židovských bankéřů po krk zadlužení, lhou českému lidu, jak si dovedou proti rozpínavosti německé dupnouti a jak vedou národ k hospodářskému osvobození. A titíž domestikové židovstva vylučují z národa katolické Čechy, protože tito jim nemohou půjčiti tisíce, natož statisíce!

Zase sensace pohřbena. Obecenstvo v různých zemích evropských bylo uměle přiváděno v údiv nad inteligencí počítajících koní, chytrých psů a opic. Leč sensační pověsti brzy umlkaly, protože při lepším zkoumání seznáno, že výsledek pracné desuresy není ještě známkou, že by zvíře dovedlo samostatně přemýšlet. Novinářské zprávy ohlašovaly v nedávných časech několikrát, jak některým badatelům podařilo se vyzkoumati pravidla řeči opic. Na př. dr. Garnier tvrdil, že opice mají řeč podobnou lidské, že se domlouvají posuňky a zvuky. Leč prof. Boutan po pečlivém studiu takovou bašku popravil. Pozoroval giblona, který byl chycen mladý a konal pokusy pět let. Naposledy přišel k tomu přesvědčení, že zvíře vyrazí pouze obyčejné zvuky jakožto výrazy radosti, rozčilení a strachu podobně jako zvířata jiná. Řeč to však žádná není.

Číselný poměr věřících katolíků k protestantům v Německu. Známé, že jest veliký počet protestantů, kteří svou příslušnost k církvi dokumen-

FOTOGRAFIE

umělecké v cenách mírných.

Speciální snímky dítek.

Rodinné, spolkové a sjezdové skupiny.

První závod v místě.

Svatební skupiny.

Školní tableaux.

Adalbertinum.

Hradec Král.

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

tují výhradně prací negativní, útočením na jinověrce, různými signály, jaké právo se má katolictvu v některých krajích vzít atd. Ale tažme se, kolik jest v Německu protestantů, kteří s plnou zbožností navštěvují bohoslužby vlastní konfese! Tu přicházíme k velice poučným závěrům. Již dříve jsme pověděli, jak němečtí volnomyšlenkáři při své kontrole seznali úžasně slabou návštěvu protestantských chrámů.

Nyní další doklady! Volnomyšlenkářský časopis »Das freie Wort« má přílohu »Dissident«. V ní uveřejňuje sekretář komitétu »Konfessionslos« sčítání, jaké provedli důvěrníci tento rok v Berlíně, Saské Kamenici a Norimberku.

V Berlíně v neděli 18. května (na svátek Nejsv. Trojice) v 68 evangelických chrámech bylo při hlavních bohoslužbách 11.252 účastníků (mezi nimi 2000 školních dětí). V týž den v katolických 8 kostelích bylo 10.069 věřících, čili skoro tolik, kolik bylo protestantů v 68 chrámech! Ve třinácti chrámech v berlínských předměstích podobně! V N. Kolíně (Neunkölln) bylo konáno (od 27. dubna do 25. května) pozorování po 5 neděl. Výsledek byl tento: z evangelického obyvatelstva, čítajícího okrouhle 205.000 duší, nebylo ani 1000 návštěvníků kostela (na hod Boží svatodušní o něco více). Naproti tomu napočítalo se v obou katolických kostelech v tom předměstí kolem 1000 návštěvníků, o Svatodušním hodě Božím 1500, ačkoli katolíci tvoří sotva osmý díl tamního obyvatelstva.

Předměstí Steglitz, obývané od bohatců, mající 75.000 duší velkou většinou evangelických, mělo ve dvou chrámech protestantských dohromady 500 účastníků bohoslužeb.

Theodor Kappstein 7. července (v listě »Die Welt«) uveřejňuje smutný výsledek onoho sčítání a dodává, že v Berlíně k zemské církvi evangelické náleží 1.805.854 duší, z nichž nejvýš navštěvuje kostel 18.000 až 20.000 (počítajíc v to večerní bohoslužby). A tak na 100 duší průměrně připadá jeden návštěvník chrámu. Ve Friedrichwerderském kostele, jež dříve navštěvoval pravidelně polní maršál Moltke, byla průměrná návštěva v neděli 6 mužů a 28 žen.

V kruzích evangelických v Berlíně (jsou-li oba snoubenci příslušníky církve protestantské) jen 51 procent spojeno sňatkem církevním, 7083 dětí protestantských rodičů nebylo pokřtěno. Roku 1912 ve velkém Berlíně vystoupilo 10.000 lidí z protestantské církve.

V Norimberku bylo sčítáno 1. června takto: 380.000 obyvatel (většinou evangeliků), 15 evang. farních kostelů, 7507 návštěvníků. Kamenice: 300 tisíc obyvatel (skoro vesměs evangeliků), 11 evangelických chrámů, 2248 návštěvníků. — Hannover-Linden (1. června): 380.000 obyvatel (devět desetin protestantů), v 17 (z 21) evang. kostelech dopoledne 4036 návštěvníků.

Sekretář Lehmann-Rossbüldt poznamenává k tomu úpadku protestantského ducha: »Jestliže by padla opora, kterou ještě má evangelická církev od moci státní, pak by se rozdrobily zemské církve na sektářské skupiny. Ve svém nepokoju pokouší se církev zjednat si náhradu v horlivé agitaci pro činnost misijní. Ale jako nikdo nemůže přivést znovu k životu nejmenší uhynulou myš, jestliže žene jejím tělíčkem elektrické proudy milionů voltů, tak také evangelická církev nebude moci zastaviti proces svého rozkladu.

Proč tedy evang. kazatelé spěchají tak horlivě stavěti nové budovy do Čech, jestliže se jim ve vlasti řítí na hlavu veliké klenby budov starých? Katolíci berlínští mají centrum lutherského evangelia přímo před očima a přece místo odpadání zachraňují křesťanství houževnatou věrností k církvi katolické. Velkoměšťané nejsou přece tolik obmezení, aby nedovedli po tak dlouhém zápase, při tak dlouhém pozorování obou konfessí bystře porovnávat. Zato však mají poskytnouti, sanaci Čechy!

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

znovavstavení a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádějí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usnadnění od vlá. duchov. úřadů k dispozici.

Politický přehled.

Haličská krise není dosud rozřešena. Vláda se prý chystá rozpustiti nově zvolený sněm haličský, který vůbec ještě nebyl svolán. Naproti tomu vůdce ruský posl. Levicki soudí, že rozpouštěním zem. sněmu a vykonáním nových voleb byla by volební reforma ještě více oddálena. — Rusíni zastavili by prý obstrukci na říšské radě ochotněji, kdyby se usnesení zákona stran údelů zemských

vyřídilo teprve v lednu 1914 po volbách do haličského sněmu.

V poslanecké sněmovně s napětím očekávána schůze 11. t. m., ježto vláda jest prý také odhodlána odročiti říšskou radu a obstarati si nutné záležitosti § 14., nenastane-li změna v situaci a zejména nepodaří-li se odvrátiti Rusíny od obstrukce. Nestalo se však dosud nic takového a vláda vyjednává dále. — První polovina finančního plánu vyřizena definitivně i ve třetím čtení. Nyní jest na řadě předloha zákona o dani kořaleční.

Klub katol. národní na říšské radě stran doplňovací volby na Hustopečsku shledal, že pokrokový blok zasáhl do volby surovou agitací, čímž klub zbaven jest všeho ohledu ke stranám tohoto bloku. Klub v důsledku toho usnesl se na politice volné ruky, jak toho vyžaduje zájem národa i strany.

Klub něm. soc. dem. poslanců usnesl se při projednávání zákona o údělech zemím, který jest součástí finančního plánu, navrhnouti, aby údělů nebyly Čechům vypláceny potud, pokud v Čechách vládne absolutismus.

O vystěhovalectví jednalo se též v rozpočtovém výboru. Zpravodaj dr. Steinwender tvrdí, že jest třeba schvalovati úmysl ministerstva obchodu, učiniti rakouskou paroplavební dopravu nezávislou na severoatlantickém paroplavebním dopravním kartelu. Společnost Canadian-Pacific omývá dokazováním, že to, čeho se Canadian dopustila svojí agitací, je nepatrné vůči tomu, co provádějí již dávno zavedené severoněmecké společnosti. Příčina vystěhovalectví nespočívá prý hlavně v agentství, spíše třeba hledati příčinu toho v prvé řadě v nepříznivých výdělkových poměrech zejména v Haliči. Halič však za krise balkánské byla na tom lépe než ostatní země, ježto následkem soustředění vojska a staveb zaneslo se tam nad 200 milionů korun. Haličský sedlák nikdy tolik neutříl za seno a j. jako tehdy. Ovšem největší část z toho připadla sprostředkovatelům — židům. Pověstný poslanec Stapiňski obhajoval své obchody s vystěhovalci a že je bude dále podporovati, pokud nebude zde možno dělníkům zjednatí lidskou existenci.

Odpověď ministerského předsedy hr. Stürgkha. Dne 11. t. m. v posl. sněmovně odpověděl hrabě Stürgkh na interpelaci českých poslanců ohledně zřízení správní komise v Čechách. Bojem národních stran v království hospodářská pověst téhož království a tím našeho státu vůbec — byla v sázce. Nebylo by ani obnovení zemského sněmu novými volbami přivodilo zemský sněm práce schopný. Byla tu jen jedna cesta, k vydání císařského patentu ze dne 26. července. Vyžadoval toho nouzový stav ohrožující všeobecné blaho. To se stalo pouze ve společném zájmu všech obyvatelů království Českého, aniž by se při tom chtělo poskytnouti výhody nebo poškoditi byt i v nejmenším některou z politických nebo národních stran země. Vláda nese úplnou zodpovědnost za to, co učinila. Zemský výbor vůbec jest autonomním orgánem a jen zemskému sněmu zodpovědným. Nemůže proto býti povolán k provedení tak dalekosáhlých nařízení koruny, jež bylo nutno vydati bez spolupráce zemského sněmu. Nebylo prý také naprosto žádné vyhlídky vzhledem ke kritické situaci celé zemské správy a zvláště k zemským financím na opětné oživení zemského výboru. Na výtku, že při rozpouštění zemského sněmu nebyly provedeny také nové volby, tvrdí hr. Stürgkh, že dle situace v létě a též nyní okamžité nebo brzké provedení nových voleb do zemského sněmu nevedlo by v život dělný, nýbrž předem ochromený zemský sněm. — Nutno usilovati též o vzájemný dohovor a dohodu o zásadách nového zem. řádu volebního, kterýž považuje vláda za nezbytnou součást národně-politického nového uspořádání v království Českém. — Návrh posl. Staňka na zahájení debaty o odpovědi předsedy ministerstva (hlasování dle jmen) přijat 202 hlasy proti 186. Němečtí poslanci z Čech byli pro debatu, ostatní z něm.-nacionálního svazu proti, na konec však museli se poslanci z Čech podrobiti. Schválení návrhu na debatu německo-nacionální svaz ještě více popudilo.

Proti ministru dr. Hohenburgerovi. V justičním výboru posl. sněmovny 6. t. m. podal dr. Renner návrh, aby ministru spravedlnosti dr. Hohenburgerovi vyslovena byla nedůvěra, ježto jeho výnosem, kterým pokárán byl okresní soudce Ertl, byla porušena soudcovská neodvislost. Došlo totiž k soudu mezi jistým důstojníkem a číšníkem pro urážku na cti; číšník byl však osvobozen. Nato ministerstvo spravedlnosti vyžádalo si akta procesu a dalo konečně soudci vysloviti důtku, že prý se dopustil urážky armády. Dle prohlášení posl. dra. Körnera leccos svědčí pro názor, že ministra spravedlnosti přimělo k jeho kroku zakročení vojenské správy. — Následkem toho jest prý postavení ministra spravedlnosti otřeseno.

Napětí řecko-turecké nepovoluje přes to, že Rusko a Francie zakročily u vlády turecké, aby ji přiměly k povolnosti. Francie hrozí dokonce Turecku odepřením finanční podpory, neustoupí-li Řecku. Když se jednalo o porušení londýnského míru Tureckem v neprospěch Bulharska a když turečtí bašibozuci vraždili hromadně bulharské o-

byvatelstvo, Rusko a Francie nehnuly ani prstem, aby pomohly Bulharsku. Když však jde o loupeživé a zrádné Řecko, tu jsou hned na místě.

Pobyt krále Ferdinanda ve Vídni a jeho dlouhé porady s císařem a min. zahranič. záležitostí hr. Berchtoldem svádí přátele i nepřátele Bulharska, co ze všeho vzejde. Mluví se o přípravách k utvoření nového balkánského bloku, opírajícího se o trojspolek a namířeného proti balkánským státům, podporovaným trojdohodou. Dle srbských zpráv byla mezi Rakouskem a Bulharskem uzavřena důvěrná vojenská smlouva proti — Srbsku; v Londýně zase tvrdí, že jde o trvalé sblížení mezi Tureckem, Bulharskem a Rakouskem.

V Albánii na jižní hranici dosud překáží Řecko ve vyměňování hranic, ač na protest Rakouska a Italie prohlašuje, že v nejmenším nezbraňuje. — Na některá přání přátel Řecka tvrdí se, že mocnosti trojspolku za žádných okolností nepřipustily by změnu ustanovení londýnské konference velevyšlanecké ve příčině hranic albánských. — Holandskou vládou vyslaní dva vyšší důstojníci přibyli už do Albánie, aby tu zorganizovali albánské četnictvo.

Katol. Úvěrní družstvo Eliška v Hradci Král.

zúrokuje 50 a poskytuje výh. vklady — 50 půjůky.

Ústav podlehá zákonitě revisi

Zprávy organizační a spolkové.

Všem křesťansko-sociálním organizacím vřele doporučujeme, aby v místě svého působení založili skupinu Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva. Jen hospodářskou prací svépomocnou mezi dělnictvem pronikneme a zlomíme tak terror socialistů červených i červenobílých. Platební třídy jsou vhodně upraveny v poměru k výdělku pracujících tříd. Pište si o informace, které ochotně podá a řečníky k zakládání skupin zdarma vyšle Všeodborové sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Všeodborové sdružení mimo řady organizačních schůzí v Podkrkonoší pořádá tyto schůze: V **Proseči** 16. listopadu o 7. hod. večer v místnosti Katol. Jednoty mluví p. Major, sekretář okr. představenstva z Chrastu: Hospodářské postavení dělnictva. — V **Praze** Odbočka služebných dívek koná členskou schůzi v neděli 16. listopadu o 4. hod. odpol. v Jednotě katol. tovaryšů. Přednáší br. Pícha, sekretář okr. představenstva Pražského: Vznik a vývoj odborové organizace služebných v Německu. — V **Hronově** 30. listopadu o 9. hod. ráno konference a škola důvěrníků. Referují J. Polák a J. Katnar z Hradce Král. Veškeré křesť. soc. dělnictvo a jeho příznivci se uctivě zvou. — V **Hořicích** 8. prosince o 6. hod. večer koná odbočka Všeodbor. sdružení svoji řádnou valnou hromadu s přednáškou o významu Všeodborového sdružení křesť. dělnictva a nutnosti odborové organizace. Řada dalších schůzí se připravuje. — Sekretariát Všeodbor. Sdružení.

Organizační schůze na Podkrkonošku pořádá v listopadu Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České následovně: V **Semilech** 16. listopadu v hotelu »Ráj« o 7. hod. večerní mluví p. Katnar z Hradce Král.: Hospodářské postavení dělnictva. — V **Loukově** 16. listopadu o 3. hod. odpol. v hostinci p. Hátla mluví p. Katnar z Hradce Král.: Křesťanský socialismus a dělnictvo. — V **Libštátě** 16. listopadu ve 4. hod. odpol. mluví sl. Frant. Jakubcová, red. »Jitfenky« z Prahy: Dělnictvo a ženská otázka. — V **Rožkopově** 16. listopadu o 6. hod. večer mluví sl. Fr. Jakubcová z Prahy: Dělnictvo a ženská otázka. — V **Miletíně** 23. listopadu o 2. hod. odpol. u Kopeckých mluví p. J. Katnar z Hradce Král.: Dělnická otázka a její řešení. — V **Pecce** 30. listopadu o 3. hod. odpol. mluví p. A. Petr z Hradce Král.: Sociální otázka a její řešení. — Vstup volný. Při schůzích přijímání členů. — Dělníci a dělnice! Dostavte se do schůzí žacht, přiveďte své známé a porokujte o svém hospodářském postavení.

Naše schůze: Na Skutečsku hospodářský kurs: 16. listopadu ve V. Kostelci (host. p. J. Trunce o půl 4. h. odp.: »Několik kapitol o racional. dobytčáctví«; ref. p. c. k. vrch. zvěrolékař p. Fr. Nešněra z Chrudimě. 23. listop. v Krouné: »O odvodňování a zavlažování pozemků«; ref. p. Ing. J. Černovický z V. Mýta. — Na **Zamberecku** vzděl. kurs lidový s přednáškami: 16. listop. o 2. h. odp. v **Nekofi** (host. p. Dolečka): »Úvěr zemědělský«; ref. p. Fr. Jareš, bank. úředník z Hradce Král. 23. listop. o 3. hod. odpol. v **Orlicích** (host. p. J. Svobody): »Snahy organizovaného dělnictva křesťanského a socialistického«; ref. p. J. Kozel z Týniště n. Orli. (Pokr. násl.) — Na **Litomyšlsku** vzděl. kurs lidový s přednáškami: 16. listop. v **Litomyšli** o 3. hod. odpol.: »Křesť. socialismus a národ český«; ref. p. red. Fr. Šupka. 23. listop. o 2. hod. odpol. ve **Sloupnici**: »Úvěr zemědělský«; ref. p. Fr. Jareš, bank. i úředník z Hradce Král. (Pokr. násl.) — 16. listop. o 2. hod. odpol. schůze ve **Velké Skrovnici**; řeční p. V. R. Kozel, red. z Náchoda. — Týž den v **Bystrém a Nov. Městě n. Met.** o 2. hod. odpol.; řeční sl. L. Kosařová. — Týž den okres. konference o 10. hod. v **Kostelci n. Orli.**

referují dp. J. Novotný, kaplan z Pardubic a vp. St. Beneš, taj. z Hradce Králové. — Týž den odpo. v Libanovicích, večer v Libanovicích; řeční vp. J. Havelka z Pouchova. — 23. listop. v Hořicích; řeční vsdp. Msgr. dr. Fr. Šulc. — Nové skupiny: Dědová u Hlinska, Pardubice, Bystré u Nov. Města n. Met., Suchdol u Police n. Met. — Nové odbohy orlelské ve skupinách: Meziflíč, Železnice, Oldřis, Král. Vítějoves. — Sekretariát »Sdružení katol. mládeže« v Hradci Králové.

Z vikariátu čáslavského. Volná schůze duchovenstva. konaná 5. listopadu v Čáslavi, vydařila se velice pěkně, ač byli jsme překvapeni neúčastí mnohých pánů, kteří pro takovéto schůzky občasné velice horlili, ale nyní nechali se doma. Projednána byla kolínská schůze a podán byl referát zvláště o důležitých věcech v přednášce p. kan. Müllera uvedených. Vysvětleno bylo, kterak lze dosáhnout potřebných učebnic náboženských z c. k. knihoskladu a odjinud. Probrány byly mnohé případy z praktické duchovní správy a záležitostí patronátních. Dp. Klouda, kaplan z Ronova, podal nám pak zajímavé obrázky ze své cesty po Rusku, o letošních prázdninách podniknuté. Program zajistil bohatý a zajímavý. Doufáme proto, že příštího projeví se zájem měrou daleko vyšší. Příští schůze má být konána 2. prosince, bude-li ovšem ten den za příčinou oslavy J. Veličenstva prázdným na našem školním okrese. Jinak byla by 3. prosince opět ve středu v touz hodinu a v téže místnosti. Prosíme o včasná sdělení účasti korr. listkem na adresu čáslavského pořadatele.

Černilov. Na den Všechných Svatých a na Dušičky konalo se v Černilově sv. triduum. Triduum konal s velkým úspěchem důstojný Pán P. Vídeňský z Tovaryšstva Ježíšova na oslavu ediktu Milánského. Sedm jeho kázání, zvláště o Bohu, církvi, Božském Srdci Páně, o úctě Mariánské, o nesmrtelnosti duše přivábilo mnoho a mnoho posluchačů i ze sousedních obcí, takže při ranních službách Božích a odpoledních chrám Páně ani nestačil pojmouti posluchače. Zbožným věřícím od po- božnosti při oltářích krásně ozdobených květinami a kostele osvětleném mnoha elektrickými světly, ani z chrámu se nechtělo. Aby krásné triduum bylo dovršeno, zavítal k nám se světelnými obrazy dp. Rezníček, katecheta z Červ. Kostece. Dokázal nám obrazy a výjevy z katakomb římských, že naše víra je táž, kterou hlásali sv. apoštolové a tedy sám Kristus Pán. Ke stolu Páně přistoupilo přes osm set přijímajících. Kéz vítězství církve Kristovy za Konstantina Velikého nadchne i nás všechny k boji za Krista v době nynější. — V neděli dne 9. listopadu 1913 uspořádala Katoľicko-národní Jednota pro Černilov i okolí koncert, při němž účinkovali chvalně známí tamburaši z Hradce Králové. Členové Jednoty vzdávali tímto pánům hudebníkům srdečný děk za krásně provedený večer a za všechnu námahu s cestou do Černilova spojenou. Rovněž upřímný děk vzdávají členové Jednoty pl. Hojně za ochotný doprovod na harmonium. Budoucně v Černilově na shledanou!

Jaroměř. Lidový spolek křesťansko-sociální koná 16. listopadu mimořádnou valnou hromadu a schůzi katolického lidu, na níž promluví na téma: »Máme právo na náboženskou školu« vlp. Lad. Böhm, kaplan.

Kostelec n. O. Dne 1. listopadu sdružené spolky katolické sehrály Štolbovo drama »Závět«. Naši herci ochotníci všechny i ty nejobtížnější výstupy provedli s překvapujícím výsledkem. Hlavní role věru přiměřeně byly rozděleny. Vždyť lépe pročitěny býti nemohly úlohy Votavova (p. Martinec st.), Sýkorova (p. Záleský), Jirka Votavova (p. Mňuk), Josefa Sýkory (p. Tošovský), Andy (sl. Jetlebová), lesního (p. Vášl), tlampače (p. Pačour) i všech ostatních. Čilá souhra přispěla k tomu, že mistrná hra Štolbova hlubokým vyzněla dojmem. Jako vždy lindý návštěva byla slušná a p. t. obecnostvo s pozorností sledovalo výkony herců a jejich námahu odměnilo pochvalou. A té si plně zaslouží. Vždyť co chvíli nás něčím novým překvapí. Drazí naši herci, slyšte skromnou radu! Jen stále ku předu! Sami v pilném cvičení k umění vždy krácejte, na závistivou kritiku ničeho nedejte! V národě teď českém, bohužel, takých lidí mnoho, kteří sami svěsti nemohouce ničeho, na kritické se dali femeslo, a hle, pyšné pozdvihují hlavičky, a i skoro neviditelné kritisují chybičky. Klerikálové dnes kdo jsou, všem k pomlouvám jsou a ku kritice pochoutkou. A když kritikáři chtějí (a oni chtějí často) klerikála lupnout, tu v uměleckém, vědeckém a kdo ví ještě jakém rozhorlení dovedou si dupnout. A tak mnohým vzácným charakterům (mnohdy čistým, bílým jako sáze) k povržení jesti hlupák a tmář klerikál, když však třeba, světe, div se, klerikála hledá dříve pyšný, velkohubý radikál. Protož bratři, sestry, v bratrské vždy lásce pospolu, věrně za svým sami jděte cílem, ať již směřuje se vám pan Bedřich či Vilém. — Dne 23. listopadu na »Rabštejně« pořádají spolky katolické velký tamburašský koncert. Již dlouho tomu, co měli jsme potěšení poslechnouti u nás příměnné tamburašské sbory. Proto nyní vítáme myšlenku připravovaného koncertu a doufáme, že naši lidé přijdou všichni. Při koncertě provedena bude svižná zpěvohra »Vaškova veselka«, složená na nápěvy národních písní. Zdať Bůh!

Do okresu Kostelec n. Orli. Stále tužší útoky nepřátelských stran nutí katolíky, aby uvažovali, jak by bradby, které již k obraně své vybudovali, byly utuženy, a zejména kterak by výchovu a vzdělání svého dorostu — mládeže katolické prohloubili a k praktickým cílům přiblížili. Za tímto účelem svoláváme na den 16. listopadu 1913 do Kostece n. Orlicí okresní konferenci s tímto programem: 1. V 9 hodin dopoledne kázání a mše sv. v děkanském chrámu Páně. 2. O 10. hodině schůze v sále »Na Rabštejně«: a) Zahájení a vyřízení formalit. b) Řeč: »Význam organizace katolické mláde-

že vůbec a okres. sdružování zvláště«. Referent vp. St. Beneš, tajemník z Hradce Králové. — Debatta. c) Řeč: »Jednotné sdružení mládeže katolické«. Referent vp. J. Novotný, kaplan z Pardubic. d) Návrhy. — Činice Vám toto oznámení, prosíme snažně, byste se v hojném počtu volně důležité této schůze účastnili. — Sekretariát »Sdružení české mládeže katolické« v Hradci Králové. — Organizace mládeže a československého lidu pro okres Kostelec n. Orli.

Z křesť. soc. vzděl. spolku v Čáslavi. Pl. Adamcová, vdova po zesnulém továrníku K. Adamcovi věnovala spolku ve prospěch pohřebního fondu k uctění památky zesnulého chotě obnos 50 K. Šlechtné dárkyni vroucí »Zaplať Bůh!« — Dne 7. prosince pořádají se bude v dolejších místnostech hotelu »U modré hvězdy« oblibená mikulášská zábava. Na programu jsou zdařilá čísla hudební i zpěvní. Dárky přijímají se ve spolkové místnosti od 2. hod. odpolední.

Ronov nad Doubravou. (Divadlo). Po letní saisoně, kdy činnost spolková na venkově pro pilné práce polní jest všude slabší než v jiné roční době, sehrál vzděl. katol. sociální spolek »Rovnost« o svátku Všechných svatých divadelní hru »Tovární dělnice a její dva milenci«, obraz ze života ve 4 jednáních s proměnou ve 2. a 4. jednání a se živým obrazem ve 4. jednání. Hra upravena je od Loučenského dle besídky milého besídkáře p. redaktora Františka Šupky. Hra sama působí dojemně, poučně a na výsost pravdivě a časově. Naši rutinovaní ochotníci sehráli kus eminentně. Pecháčková s tovární dělnicí Jaromilou dělily se stejným dílem o palmu. Vysoce efektním a napínavým jest jednání třetí, kde Jaromila pokouší se o otravu plynem; obecnostvo ani nedýchá a jest v ustrnutí a tak uchváčeno, že hned neví, je-li to hra, či skutečnost. Toť byla parádní scéna večera. Skromná Zahradnická byla živým typem venkovské starostlivé matky, jejíž jedině dítě zápasí se smrtí. Postava předvedena s plným vystižením charakteru. A což naši dva milenci? Hejsek — právník a poctivec Jaroslav! Oběma gratulujeme k úspěchu. Povídalý mistr obuvnický se líbil všeobecně. Všem pánům ochotníkům vzdává výbor spolku »Rovnost« upřímně Zaplať Bůh! a těší se na sv. Štěpána. Hru pro její všestrannou poučnou doporučujeme bratrským spolkům a organizacím co nejvíce. Jen jednu vadu kus má, a to v tisku! Tisk knížek jest naprosto nepraktický, kde poznámky pro režiséra jsou stejným tiskem jako text, což mate; a pak tisk jest velmi malý. Snad kus dočká se druhého vydání, které uspokojí. Knížku vydalo družstvo »Vlast«. Zdať Bůh! — (Sbírka na slepé dívky.) Na vyzvání farního úřadu uspořádali pp. členové katol. spolku »Rovnost« p. Bláha a Jos. Svoboda na den »Dušiček« sbírku na hřbitově pro slepé dívky a vybrali 35 K. Slepé dívky volají upřímně »Zaplať Pán Bůh!« a modlí se každodenně za neznámé jim dobrodince. Pamatujte na ně i jindy; jsou v Praze na Kampě III. — (Záložní a spořitelní spolek.) V měsíci červenci letošního roku ustavil se u nás záložní a spořitelní spolek přilhlav se u sva- zu a dosud nezačal úřední činnost. Kde vězí příčina? Či snad leží někde akta nepovšimnuta na nějakém úřadě? Teď právě po řepných žních, kdy jest největší obrat peněz, měl spolek vyvinouti největší činnost. Snad brzy se dočkáme, že se ukáže nová firma na domě pokladnickově. Zmužile v před!

Dokonalé opravy a pozlaccování
otlárů, kazatelen, soch atd.
provádí

Jos. Řehna, dč. A. Ontl,
odborné pozlaccovačství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.

Umělá polychromie
soch a křížov. cest.

Návrhy a rozpočty zdarma.

Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámece a obrazy. Založeno v r. 1888.

Církevní věstník.

Biskupské konference ve Vídni. Pravidelné listopadové konference rakouského episkopátu zahájeny byly ve Vídni v úterý 11. listopadu za předsednictví kardinála Skrbenského z Prahy. Konferenci se účastnili: arcibiskup vídeňský dr. Piffl, biskup Rössler ze Sv. Hippolyta, kníže biskup Sedej z Gorice, kníže biskup Schuster ze St. Radce, kníže biskup Napotnik z Mariboru, kníže biskup Jeglič z Lublaně, kníže biskup Egger z Brixenu, biskup hr. Huyn z Brna, biskup dr. Doubrava z Hradce Králové, biskup dr. Mahnič z Krku, biskup Gross z Litoměřic, biskup Karlm z Terstu a biskup Ojivoje ze Splitu.

Na paměť ediktu Milánského roku 313 koná se dne 8. prosince 1913 v Hradci Králové konstantínská slavnost s násl. pořadem: 1. O půl 10. hod. bude v katedrálním chrámu Páně slavnostní kázání, jež prosloví vsdp. kan. Dr. Fr. Reyl. 2. O 10. hod. sloužití bude J. E. nejdp. biskup Dr. Jos. Doubrava slavnou pontifikální mší sv. s ambrožským chvalozpěvem »Te Deum«. 2. O půl 8. hod. večerní konati se bude ve dvoraně Adalbertina

slavnostní akademie s násled. programem: 1. Vrchno-pastýřský pozdrav J. E. nejdp. biskupa Dra. Jos. Doubravy. 2. Orchestr: Jupiterova symfonie, věta 1. W. A. Mozarta. 3. Proslov: báseň prof. Vl. Hornofa. Přednese sl. Er. Lendecke-ova. 4. Slavnostní zpěv od Dr. A. Dvořáka: smíšený sbor s práv. pianu čtyřručně. 5. Slavnostní řeč: přednese theol. prof. Dr. G. Domaby. 6. Orchestr, op. 18. V. Říhovský. 7. Papežská hymna. — Ceny míst: sedadla I. třídy 1 K, II. tř. 50 hal., místo k stání 20 hal. Předprodej lístků v družst. knihkupectví v Adalbertinu. Čistý výtěžek ve prospěch výchovny v Hradci Králové.

V chrámu Páně Panny Marie ve dnech 29. listopadu do 8. prosince se bude konati obnova sv. missie k oslavě jubilea Konstantinského.

Záložna v Hradci Králové.

Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5¼% 5½%

dle výpovědi.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 10. listopadu. Vzato bylo na vědomí, že dne 4. listopadu konána byla závěrečná kollaudace betonového mostu jezového na Labi u elektrárny. — Lesnímu úřadu bylo uloženo, by zhotovil plány zádušních pozemků, jichž jest třeba jako příloh ke smlouvám pachtovním. — Policejní úřad byl upozorněn, by šetřil pokynů, obsažených ve výnosu c. k. okres. hejtmanství, upravujícím konání sbírek na různé účely a kontrolu subskripčních listin. — Se všeobecným penzijním ústavem pro zřizence bylo sděleno, že okresní zastupitelstvo schválilo usnesení obecního výboru, jímž se zavazuje toto, ručiti za 40 proc. nákladu, jenž spojen bude se stavbou tří domů Družstva pro stavbu domů soukromému úřednímu v Jungmannově třídě. — Veškeré dlužné obecní dávky, taxy, školné, úroky z jistin, pachtovné, nedoplatky za polní plodiny, hradební materiál atd., poplatky za portálů a jiné dluhované platy, které byly již obecním úřadem upomínány a nebudou do 30. listopadu t. r. v městském úřadě důchodenském vyrovnány, budou vymáhány jednak politickou exekucí, jednak cestou soudní. — Panu B. Melicharovi, knihkupci, propůjčeno bylo městské divadlo na den 4. ledna 1914 k uspořádání přednášky cestovatele p. Havlasy. — Povolená byla prohlídka elektrárny a měst. prům. musea Spolku posluchačů zemědělského inženýrství v Praze dne 15. listopadu při exkursi jeho členů do zdejšího města. — Husovu fondu v Praze udělen byl obvyklý roční příspěvek. — Přísip c. k. okresního hejtmanství, týkající se opatření proti nebezpečí zavlečení cholery, postoupen byl zdravotnické komisi.

Program Cecilijské zábavy, pořádané Cyrillskou jednotou tuto neděli (16. listopadu) ve dvoraně Adalbertina. 1. Směs z op. »Zrinský«. — Pošta v lese. (Tamburašský sbor Jednoty katol. tovaryšů.) 2. J. Drahlovský: Moravské dvojzpěvy. (Dámský sbor.) 3. D. Allard: Fantasia na operu »Wilém Tell«. (Housle s práv klevíru.) 4. »Na Plitvička jezera«. (Jihoslovanská směs.) — Pozdrav z Terstu. Pochod. (Tamburašský sbor.) 5. F. Neumann: Písníčky. (Dámský sbor.) 6. Makové květy. (Japonská romance.) — Malá Tonkianka. (Tamburašský sbor.)

Z kuratoria městského průmyslového musea v Hradci Králové. Vzhledem k četným docházejícím dotazům usneslo se kuratorium průmyslového musea ve své schůzi dne 6. t. m. konané zásadně na tom, že v nové budově musejní odbývány býti mají jen ony výstavy a přednášky, které jsou pořádány buď výhradně musem samotným aneb aspoň za jeho převážného působení, a však pod jeho vlajkou a jen k oněm účelům, které vyhovují a odpovídají odbornému programu obou museí, jak stanovami, tak i povahou jejich vytyčenému.

Hudečková výstava ve výstavním sále městského průmyslového musea v Hradci Králové vykazovala v neděli 9. t. m. návštěvu 500 osob platících. Na tomto pozoruhodném a významném čísle, jež svědčí o zájmu, jakému se těší cyklus 50 obrazů Hudečkových, participuje dosud poměrně malým zlomkem studentstvo toliko- rých místních středních škol. V době, kdy tolik propa- guje se heslo »umělecké výchovy« a »umění do škol«, byl by to fakt zarážející. Doufati možno, že příští dny zlepši dosavadní velice nepříznivý poměr návštěvy studentstva vzhledem k návštěvě ostatního obecnstva. Výstava přistupna jest denně od 9 do 12 hod. dopol. a od 2 do 4 hod. odpo. Vstupné osoba 50 hal., student, dělník 20 hal. Hromadným vycházkám školním poskytnuta je další sleva. Výstava potrvá do 15. prosince.

O sbírkách na různé zábavy vydalo c. k. okr. hejtmanství některá důležitá připomenutí. V průběhu doby nabylo pořádání peněžních sbírek (subskripcí) pro různé účely takového vývoje, jaký platným předpisem a zásadám racionelních nároků na veřejnou dobročinnost nikterak neodpovídá a mimo to dosáhlo i takového rozsahu, že dává příčiny ku všeobecným stížnostem. Spolky, společnosti a jednotlivé osobnosti obraceli se s výslovným nebo tichým souhlasem úřadů čím dále tím četněji na veřejnost se sbírkami (subskripcemi) pro plesy, koncerty, divadelní představení a jiné zábavní podniky.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Plzeň, Semily, Slaný, Turnov

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

Kdežto však podniky tyto, pořádané za dožadování se veřejnosti, sledovaly původně vždy dobročinný nebo všeobecně prospěšný účel, bývá nyní při podobných podnicích nějaký dobročinný nebo všeobecně prospěšný účel namnoze jen předstírán. Výlohy s uspořádáním, na kterém ne vždycky se spojí, pohltí nezřídka největší část výtěžku subskripce, ze sebraných peněz uhrazení se výdaje, jež nikterak k režijním výdajům nemohou býti počítány a docilený čistý výtěžek nestojí pak v žádném poměru k obětem, které subskribenti musili přinést, aby uspořádání podniku bylo umožněno. Proto pozor! Dle zákona jsou dobročinné sbírky vázány na povolení politických okresních úřadů, jestliže sbírka má se vztahovat na více okresů nebo celou zemi, na povolení místodržitelství. Na příště podrobeny budou žádosti za povolení ke sbírkám (subskripcím) vždy pečlivému zkoumání a povolení — případně po slyšení obce — bude uděleno jen pak, když podnik sleduje podporu dobročinného nebo obecně užitečného účelu a pak-li nad to jest s bezpečností očekávati, že udanému účelu bude moci býti odveden obnos, který by byl přiměřený v poměru k režijním výdajům. Aby toto poslednější mohlo se posouditi, může úřad, povolavý k rozhodnutí, dožadovati se od žadatelů účetní závěrky o posledním podobném podniku vedle výkazu o použití čistého výnosu. Dále bude při každém příštím povolení ke sbírce předepsána podmínka, aby předloženy byly shora zmíněné dokumenty a — kdyby se to jevilo ze zvláštních důvodů žádoucím — také účetní doklady. Pořádání subskripcí (sbírek) bez úředního povolení, jakož i nedodržování podmínek úřadem předepsaných, stihá se dle ministerského nařízení ze dne 30. září 1857, ř. z. č. 198. Výnos tento, jak z jeho obsahu vysvitá, směřuje výlučně proti sbírkám a subskripcím na zábavy. Nijak však nemá býti úmyslem výnosu, aby učinil útok na národní podniky aneb ohrozil nebo zamezil podniky, které od let stávají a sympatiím účastníků svých kruhů se těší.

Divadlo. »Slečna ředitelka«, výborná veselohra o 4 jednáních, jejíž překlad získal vzácnou laskavostí samotné překladatelky mil. pl. c. k. plukovníkové, Růž. Jirokové, člen div. společnosti pan E. Procházka-Malý, přední člen společnosti a známý uměnímilovnému obecnstvu z let dřívějších, k jehož čestnému večeru ve čtvrtek, dne 20. t. m. 1913 v městském divadle, co premiera dosud nikde nedávaná, provozována bude. Záznamy k tomuto velezájímavému večeru přijímá již nyní knihkupectví B. Tolmana. P. T. abonenti se upozorňují, aby, pokud možno, co nejdříve, an jeví se značný zájem, svá místa včas si rezervovali.

Večer Friedricha Schillera. Divadelní společnost J. E. Sedláčka, jež u nás šťastně zahájila pořad her a svým pečlivě vybraným repertoirem a souhrou dobrou získala přízeň našeho obecnstva, uvede na scénu a vypraví v úterý 18. t. m. nejpůsobivější efektní hru Schillerovu »Loupežníci.« Toto dílo mladického nadšení a zápalu hlavy studentské, jest mohutná stavba dramatická, kde romantismus snoubí se a ruku v ruce kráčí s naturalismem. F. Schiller narodil se 10. listopadu 1759 v Marbachu (Württembersko) jako syn vojenského chirurga. Studoval práva, potom lékařství a v roce 1790 stal se mimořádným professorem dějepisu na universitě v Jeně a tam se též oženil. Tři léta nato obdržel šlechtický titul, ale již 9. května 1805 zemřel v chudobě a za noci pochován do společného hrobu chudých. — »Loupežníky« zvolil k svému čestnému večeru svérázný umělec spol. p. V. Šamal.

Okresní jednotá živnost. společenstev pro správní okres Hradec Králové pořádá v neděli 16. listopadu 1913 o půl 2. hod. odpol. v hostinci »v Nebíčku« v Třebechovicích přednášku »O živnostenské svépomoci.« Přednášet bude p. Ant. Fait z Hradce Králové. — Kolegové! Hospodářská zdatnost naše uplatní se více ve sdružení, kde možno čeliti spojenými silami silné konkurenci. Vyšlechni každý tuto přednášku a polož základy k lepšímu blahobytu. Výbor.

Vysoké Taury, nádherná skupina velehorských Alp na severním pomezí Korutanska cestou z údolí Drávy a Bělé, na Velký Zvon čnici uprostřed věčného sněhu a ledu s krásnými pohledy na Laasam-Gailberg, Malnici, divokou soutěsku Ragy, velehory Hochalm, Ankergel a j. upoutá pozornost každého návštěvníka Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 15. až 21. listopadu 1913.

Učednická besídka. Pečovati o učně ve volných chvílích mimo školu a dílnu a připravovati je na další cestu životem, obrala si za úkol učednická besídka. — V minulém období (1912—13) pořádaly se přednášky a rozhovory, výlety, vycházky, pěstovala se četba spisů poučných a zábavných, hry tělocvičné, společenské, zpěv a j. Koncem měsíce května pořádala besídka výlet do Prachovských skal. Besídce poskytnuty byly výhody při návštěvě divadla, biografu a parních lázní. Celkem pořádáno 30 besídek. Nejmenší návštěva 25 učňů. Besídku navštívili pánové: Thoř, Dvořáček, Holý, Vazač, prof. Hníčka a prof. Markalous. — Letošní období zahájila besídka měskem říjnem. Celkem přihlásilo se dosud 40 učňů (14 loňských, 26 nových). Předseda p. prof. Hníčka přivítav hochy, poukázal na důležitost besídky a vybídl je k pilné jí návštěvě. Po té přečten domácí řád, rozdány knížky o návštěvě a legitimace. Minulou neděli navštívili při volném vstupu s jedním z pánů vedoucích výstavu Hudečkovu. Pro letošní období má besídka zajištěnou celou řadu vhodných přednášek. Mimo to budou učňové vyučováni zpěvu dle not; jeden z pánů vedoucích uvolil se několik hochů cvičiti ve hře na housle. — Dále slíbena besídce, že s hochy navštíví se menší divadelní představení. Beseduje se každou neděli od 2 do 4 hod. odpol. v místnostech Obecní kuchyně, I. poschodí.

Dobřanské kaolínové a šamotové závody, akc. spol. v Dobřanech u Plzně (založené Záložním úvěrním ústavem v Hradci Králové s akciovým kapitálem 2.500.000 K). V posledním sezení správní rady Kaolinky kooptován byl do správní rady téže pan Alois ryt. Menčík, velkopřemyslník ve Vrchlabí.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Subskripce na 250 mil. K 4¹/₂% uherských státních pokladních poukázek. Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové přijímá přihlášky na vyložených 250.000.000 K král. uherských daně prostých 4¹/₂% státních pokladních poukázek z roku 1913, splatných I. října 1916 až do 18. listopadu. Upisovací cena činí 95%, což odpovídá záručení 6¹/₂%. (Vyplaceny budou al pari.)

Živnostenská banka filialka v Hradci Králové vydává losy pro II. třídu c. k. rak. třídní loterie počínaje dnem 18. t. m. proti vrácení netaženého losu I. třídy. — Tažené losy s menší výhrou než 2000 K vyplácí hotově ode dne 22. t. m. u své pokladny, kde zároveň přijímá obstarávání inkassa větších výher.

Spořitelna Králohradecká. Výkaz za měsíc říjen 1913. Vklady úsporné: Uloženo K 287.878.40, vybráno K 260.453.75, zůstatek K 17.276.361. — Vklady odvětví šekového: uloženo K 90.187.87, vybráno K 156.623.38, zůstatek K 859.968.53. Cenné papíry K 2.674.103.60, zápůjčky hypoteční K 10.415.764.69, komunální K 2.702.145.06, na cenné papíry K 27.915.—, směnky K 2.564.740.15. Uložené přebytky K 497.361.59.

Seznam cen na týdenním trhu obilním v král. věnn. městě Hradci Králové, dne 8. listopadu 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 15.— až 16.90, žito K 12.— až 13.20, ječmene K 9.50 až 10.40, ovsa K 5.70 až 6.30, prosa K 10.— až 12.—, vikve K 9.—, hrachu K 24.— až 30.—, čočky K 36.— až 40.—, jahel K 32.—, krup K 20.— až 32.—, bramborů K 3.20 až 4.—, jetel. semínka červeného K 148.—, máku K 30.— až 32.—, lněného semínka K 22.— až 26.—, cibule K 6.— až 8.—, jablek K 8.— až 20.—, hrušek K 4.— až 20.—, 1 q: žitný otrub K 12.40, pšeničných otrub K 12.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.48 až 2.60, sádla vepřového K 2.— až 2.20, tvarohu K —.36 až —.40, 1 vejce 9 až 10 hal., 1 kopa: zelí K 6.— až 9.—, kapusty K 2.— až 3.—, drob. zeleniny K 1.— až 2.—.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové, dne 8. listopadu konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 448, žito 305, ječmene 244, ovsa 238, hrachu 8, jetel semínka 28, máku 19, cibule 41, brambor 212, jablek 71, hrušek 10, mrkve 46 pytlů, kop: zelí 562, kapusty 53, drobné zeleniny 196, kusů: vepřů 3, podsvinčat 630.

V příčině řádného označení cest a silnic zdejší c. k. okresní hejtmanský činí potřebné kroky vyhláškou určenou obecním úřadům. Stalo se předmětem mnohých stesků, že nejsou silnice okresní a obecní označeny tabulkami vyznačujícími na rozcestí směr, anebo že označení taková jsou již sešlá. Zdejší kraj navštíven jest zvláště pro svůj historický význam v letním období tak četnými cizinci, že nelze toho přehlížeti. Nedostatek orientačních označení působí však na cizince velmi nemile a clupuje ho také o čas. Rovněž nynější čilejší ruch

v dopravě automobilové zavládnuvší, vyžaduje v tomto směru zvláštní pozornosti. Okresní hejtmanský vedení snahou, aby v zájmu dobré pověsti zdejšího tak krásného a jinak kulturně probudilého okresu uvedeným steskům byla veškerá oprávněnost odňata, obrací se na pány, obecní starosty, jakož i na okresní výbory s důtklivou žádostí, aby v brzké se o možnou nápravu zasadili. Zvláště by se doporučovalo, aby okresní výbory řešily tuto otázku ve všech obcích současně a souhlasnou formou, pro zavedení označení nejvhodnější, také ostatně nikterak značný náklad by se společnou objednávkou tabulek zlevnil. Při té příležitosti bylo by snad možno postarati se v jednotlivých obcích také o to, aby se i cestám vedoucím k různým historickým památkám a poddostalo příslušného označení. Význam té akce jmenovitě v době blízké se historické reminiscence a rostoucí návštěvy cizinců nesmí býti podceňován. Příslušná zpráva budiž najisto do konce roku 1913 podána c. k. okres. hejtmanskému a rovněž tak i event. další návrhy, které by byly vítány.

Pardubice. Starosta nemoc. pokladny, soc. demokrat, při svém soud. sporu nadobro pohořel, ačkoli zvěstoval, jak si na své odpůrce dohlápe a co ještě všecko poví. Okresní soud jej odsoudil pro urážku na tři k 10 K pokuty a k náhradě soudních útrat. Ale kdo by si myslil, že soc. demokrat tak hned uzná za spravedlivé, co skutečně jest prokázáno, velice by se mýlil. Však také šlo odvolání ke krajskému soudu. Leč ten potvrdil rozsudek soudu okresního. Rozumní se, že hledal Veselý jiné cestičky, jak by nemilý kritiky »usadil.« Na popud Veselého zavedeno disciplinární vyšetřování proti úředníkům Šimkovi a Jelínkovi, jak už Veselý dříve hrozil. Oba úředníci propuštěni, protože soud soc. demokratický jest proti lidem jiného smýšlení velice přísný a krátký. Také předseda pokrokového klubu Kašpar spolupůsobil k odstranění úředníků, jichž největší chyba byla ta, že nechtěli ve všem tančiti podle rudé písťalky a že se jim zdálo nepřistojným, když Veselý si nechal vypláceti od pokladny přeměřené sumy. 90procentní podpora — toť věc, která platí jen pro dobro starosty! Úředníci, kteří poukázali k tomu, že se nemá tolik pokladna ždímati ani ve prospěch privilegovaného člena, dopustili se dle Veselého »sprosté denunciacie.« Jsou vyhozeni mužové ženatí, ale do pokladny přijata slečna, jejíž přibuzný se zasazoval o to, aby Veselý nemusil vraceti neoprávněně vybrané peníze.

Čáslav. Jatky. Stavbou nové čtvrti města na silnici Kutnohorské a Chotusické počala býti akutní záležitost nových jatek. Dosavadní jatky jsou jednak nedostatečné, jednak obyvatelstvu tam se osazujícímu protivné. Není divu proto, že agitace proti nim jest na určitých místech přijímána s radostí a že se činí nátlak na město i na řeznické mistry, aby se postarali o nové jatky. Už také jmenováno jest místo, kde by mohly nejlépe státi, žel, že místo toto jest tak moudře vybráno, že by z těch nepřijemností, jež má nyní jedna část města, dostala ještě více část druhá. Doufáme však, že z těchto plánů tak chytře poličených nebude ničeho a že donutí-li v budoucnu nutnost město, aby přešlo tuto záležitost, přejeme jí tak, aby prospěla městu celému, nikoliv jednotlivci. Ostatně pro přítomnost vhodnou úpravou dalo by se v stávajících jatkách odpomoci mnohé nepřistojnosti, zvláště když blíží se otázka zaopatřování města vodou svému rozluštění. — Siroťčí otázka pohnula znovu poněkud aspoň stojatými vodami společnosti naší v některých listech uveřejněnými zprávami o nelidském zacházení poručníka městem ustanoveného. Neznáme ovšem přetřásanou záležitost, ale jisto jest, že systém placeného poručníka sirotků se příliš neosvědčil. Okresní komise pro ochranu mládeže, která sice byla sestavena, ale dosud o své činnosti ničeho na jevo nedala, mohla by snad při dobré vůli, když nemají té obětavosti zvolení zástupcové města, naléztí mezi občanstvem tolik mužů neb žen, kteří by byli ochotni o poručenství se starati. Také při výběru mistrů mělo by býti více opatrnosti a nedělati se ani na lepší kabát ani na politické vyznání. — Hla hol. zpěvácký spolek náš prodělává těžkou krizi. Začala už po Cyrillském sjezdu, kdy se některým pánům nelíbilo, že v místnostech Hlaholu se přednášeti má o církevním zpěvu katolickém a propukla při zmínce o tom, že by se mělo cvičiti oratorium. Pokrokoví členové viděli v tom zatahování spolku do klerikálních proudů (!!) a tak došlo k takové

situaci, že dnes, aby mohl Hlahol cvičit, musí volati sbornístra — z Golč. Jenkova a zcela spravedlivě ovšem značně ho honorovati. Při zkouškách i při těchto značných obětech jest účast tak chabá, že půjde-li to tak dále, usne činnost Hlaholu docela. — Schůze ob. zastupitelstva svolaná na pátek 14. listopadu zanášela se projektem nového vodovodu. Přítomen byl stav. rada Vancí, který záležitost tuto městem má svěřenu. Vložil zástupcům občanstva postup prací již vykonaných a předvedl situační plán zásobování města vodou v příští době.

Vímov u Časlavě. Známa přebornice volnomyšlenkářství na Časlavsku, Habersku a Chošbofsku učitelka M. Fajřová z Kraborovic uznala konečně za dobré, aby ohlásila úředně vystoupení z církve katolické. Soukromě byla už dávno mimo církev katolickou a přiznala se tedy jenom veřejně k tomu, co o ní každý dlouhou dobu věděl. Proč zrovna teď si na to vzpomněla, obětovati kolek na úřední oznámení, jest samozřejmo. Cítí hořeti půdu pod nohama a proto chce se k vůli efektu státí — mučednicí. Nedá se totiž mysleti, že by rodičové zůstali spokojeni, aby jejich děti vychovávala osoba bez vyznání.

Česká Skalica. Pan J. Jelínek ukládá v »Ratiboru« své rozmyšlky, na které se ovšem právě rozumní lidé chytiti nedají. Posledně 8. t. m. projevil také velikou péči o našeho obecně oblíbeného kaplana dp. J. Hlaváčka. Náhodou známe velmi dobře kvalifikaci p. Jelínka. Proto také víme, jak se máme na jízlivé fráse dívat. Známe nadto dobře tendenci takových řádků, tak že uvážliví lidé dobře vystihli cesty pisatelovy. Nuže tedy, malé upozornění: až bude ještě později p. Jelínek napravovati své spolublůzi, až znovu začne kritisoati obecně váženého kněze, vysvětlíme mu, jak by prospělo některým kritikům, kdyby pozorovali předně a hlavně sebe. Bude-li uplatňovati různá naučení výhradně ve vlastním revíru, prospěje tím sobě i veřejnosti. — Katoličtí občané farnosti českoskalické.

Dvůr Králové n. L. Dne 30. října opustil město naše všeobecně oblíbený dp. Bohumil Konečný, kaplan. My cíteľové Matky Boží ztrácíme v něm horlivého a vzorného kněze. Vroucně s námi ve zpěvu uctíval před oltářem milostivou Matku Boží. Vhnou nám oči všem, neboť jeho ztráta jest nám nenahraditelná. Tím více želíme ho, že neodšel od nás tak, jak by toho za 11leté působení zasluhoval. Necht' Matička Boží mu vše odplatí a jest mu ochránkyní na další pouť jeho života!

Musejní spolek pro politický okres ledečský koná valnou hromadu v neděli 16. listopadu 1913 o půl 2. hod. odpol. v zasedací síni okres. výboru v Dol. Kralovicích.

Náchodský poplach. (Přev. zpráva.) Dne 10. listopadu byli zde dopoledne zatčeni Rudolf Novák, redaktor »Lidových Proudů« a Josef Kocour, úředník sdružení nár. soc. textilníků. Jest jim za vinu kladeno, že znásilnili tři dívky u věku od 13 do 14 let a že se takých skutků dopouštěli již delší dobu. Mluvílo se již před tím delší dobu, že jakási individua lákají školní děvčata do lesa. Konečně všechno vyšlo na jevo tím, že jedna z dívek utrpěla vnitřní poruchu, tak že se přiznala. Také jeden otec porušené dívky zachytil dopis, který byl děvčatům zaslán. Osudná záležitost oznámena dru. Čížkovy, který dal pachatele zatknouti. Novák se již přiznal, ale tvrdí, že byl sváděn Kocourem. Stal se také pokus uplacením zločiny ututlati, ale nepodařilo se. Aféra budi v Náchodě tím větší rozruch, že Novák systematicky způsobem vášnivým vyčítal zločiny všude jinde. Když se celá věc rozhlásila, přijel posl. Exner prostředkovat v naléhavé záležitosti organizace. Tiskárna »tetiž« v níž se tisknou »Lid. Proudů«, nechtěla na listě pracovati, pokud jí nebude dána záruka, že po zatčení Novákově jí bude zaplacení zajištěno. Exner tuto finanční otázku urovnal.

Zlatou Bibli

v ceně 200 K a 50 rozličných knih může vyhrát na los, kdo si koupí oblíbený kapesní kalendář na rok 1914

!! Křesťanský a Orelský !! Organisátor !!

Obsahuje velice cenné články Msgra Dr. Fr. Šulce, kanovníka dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. — Objednávky vyřídí

JOSEF POLÁK V HRADCI KRÁLOVÉ, Adalbertinum.

Různé zprávy.

Pánům katolickým zaměstnavatelům! Potřebujete-li dělníka kteréhokoliv odboru, pište si na Bursu práce Všeoborového sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum, která zaopatřuje místa dělnická všech kategorií (pro dělnictvo tovární, řemeslné i zemědělské, služebné atd.) úplně zdarma.

»Bankovní Zprávy«, vydávané Českou bankou v Praze přináší ve svém listopadovém čísle následující zajímavé články: Zlatý poklad čelných evropských cedulových bank (pokračování), Nové podniky a zvyšování

kapitálů, Zakladatelská činnost v Rakousku, Finanční přehled, Tržní zprávy, Různé zprávy. Předplatné K 1.20 ročně.

Passivní opposice. V »Učitelských Novinách« dne 6. t. m. čte se tato výzva: »Nepořádejte nikde 2. prosince »Dětského dne«! — Zrovna provokací připadá nám vyzvání České zemské komise pro ochranu mládeže a zem. školní rady, aby učitelstvo i letos jako leta předešlá pořádalo »Dětský den« ve prospěch Čes. zem. komise. Rozumný učitel v době, kdy hlásá se krásné heslo: Vše pro dítě! a provádí ničemná zásada: Nic pro učitele! — nehne pro zem. komisi ani prstem! Máme plnou hlavu starostí, jak opatřit sobě, svým ženám a dětem na zimu obuv, oděv, z čeho zaplatiti úžasně drahý byt — a v době, tak krušné přichází k vám zem. komise i zemská školní rada a žádají: 2. prosince pořádejte »Dětský den«! České i německé učitelstvo je v té věci jistě svorné: ani prstem nehme ve prospěch Č. z. k. dotud, dokud nebudeme sami zbaveni své žebroty! Jsme dnes v takové situaci, že nemůžeme se ohlížeti na kohokoliv! — Vždycky zastávali jsme v »Uč. Nov.« stanovisko, že školní sbírky pro zemskou komisi jsou nemístné. — I když se uváží smutný stav hmotných poměrů učitelských, není přece žádnou provokací, jestliže Čes. zem. komise slušně požádá za spolupůsobení k úlevě bídy ještě větší, než jakou cítí učitelstvo. Kdo spolupůsobiti nemůže, nemusí k takové stávce ještě vyzývati jiné. Jako skutečná rovnost v praktickém životě není nikde, tak tomu není ani u platů učitelských. Že by měl takovou žádost pokládati za provokaci učitel lépe situovaný, který má dvojnásobně lepší plat než jeho mladý kolega, uvážliví lidé nepřisvědčí. Vždyť pánové sami si kolikrát vyčítají lépe honorovaná místa. Nejsou-li vesměs nejvyššími ubožáky těžce pracující chalupníci, nejsou také vesměs sami vydědenci ve stavech jiných. Je-li veliký rozdíl v příčině platu mezi auskultantem a soudcem, jsou také rozdíly jinde. Když kurátní kněžstvo, jemuž se vyplácí pravidelný plat tolik nízký a jež mělo menší pensí než sluhoři u c. k. úřadů, se domáhalo zlepšení svých přímů, bylo pronásledováno velikou kritikou. Přes to však, že se žádosti duchovenstva daleko nevyhovělo, nevycházely veřejně kněžské výzvy, aby si duchovenstvo nevšímal ubožáků, aby na národní účely atd. neplatilo. Dělníci přece také nemají blahobytu, ale protože bídu dobře znají, tím horlivěji hledí chudšas chudšas přichrániti. Proto jistě veliká část učitelstva, která neposlouchá ve všem slepě pokrokového komanda a jež spolupůsobiti může, takové výzvy si nevšíme. Česká zemská komise smutného stavu učitelstva nezavinila. Zato však jest potřeba, aby učitelstvo mandátovlovcé, kteří slibovali zlepšení učitelských platů plnými ústy, ale pak se schovali, volalo před svůj soud. — Ano, nepřítel učitelstva by měli býti voláni k zodpovědnosti co nejpřísněji. Vždyť lidé, kteří využívali zcela sobecky nouze učitelské k získání diet, k vlastnímu dobrému zaopatření, jsou horší než ti, kteří se k steskům vychovatelů mládeže chovali indifferenčně.

K té pokrokové snášlivosti. Piše nám bývalý žák prof. Vančury: K charakteristice prof. Jindřicha Vančury v předešlém čísle Obnovy uveřejněné dovoluji si připojit, že prof. Vančura, když působil svého času na gymnasiu v Kolíně, rozplýval se láskou k protestantským studujícím, kdežto katolíkům dával cititi svoji antipatii. Byl intimním přítelem kolínského ev. faráře Duška a protestanta prof. Kadlce. Lásky nepožíval ani u sboru professorského ani u studujících. Jeho přednášky z dějepisu a češtiny byly suchopárné, unavující. Kde mohl, oťel se o katolické zásady, jmenovitě o naše národní světece sv. Václava a sv. Jana Nep., což bylo také příčinou, že z Kolína pro nesnášlivost byl přeložen na jiný ústav

Osud královrahův. Letos tomu bylo 10 let, co byli zavraždění srbští královští manželé důstojníky spiklenci. Vrazi ušli sice (z politických důvodů) soudu svět-skému, ale neušli jiným trestům. Plukovník Mašin, jenž královně Draze (jejíž první muž byl bratr plukovníka!) zasadil první ránu, zešlel a v mukách po 20 dnech skončil. Avakumoviči zabila se jediná dcera skokem s balkonu. Plukovníku Mišičovi zemřel jediný syn náhlou smrtí, on z toho zešlel a umřel. Generálu Atanackoviči zastřelil se syn. Generálu Saviči zbláznili se a zemřeli dva synové. Majoru Kostičovi zemřely dvě děti. Čtyři z vrahů-důstojníků žijí v blázinci, šest je jich co tichých bláznů v domácím ošetřování. Generál Solarovič šil. Ministru Gejičovi (po 20letém manželství) utekla manželka. Provinilci trpí trest horší, než jaký by jim byla právem příkla spravedlnost lidská.

Oslava 100letých narozenin Boleslava Jablonského v Krakově. Ve dnech 22. a 23. listopadu t. r. oslaví české spolky krakovské výročí 100letých narozenin Boleslava Jablonského akademii a odhalením pamětní desky na kláštere na Zvěřinci v Krakova, kde básník téměř 30 let působil. S tím bude spojena oslava 20letého trvání »České Besedy«. Veškeré dotazy zodpoví obratem O. L. Pilnáček, Krakov, Wiślna ul. 3.

Poučné cesty dělní. Pařížský list »Liberte« piše: »Fanatické pronásledování křesťanů se strany žido-zednářů hlavně ve Francii a v Portugalsku otevřelo oči křesťanstvu celého světa. Teď vidí, jakou maskou se zednářstvo zastírá a jak hlavním účelem jeho je bořiti trůny a oltáře. V Německu před 100 lety bylo méně než 10 mil. katolíků, r. 1904 více než 20 mil. V Holandsku roku 1800 bylo 300.000 katolíků, dnes je jich přes 2 miliony. Ve Skandinavii r. 1800 nebylo vůbec katolíků, dnes je jich tam 30.000. V Anglii r. 1800 bylo 120 tisíc katolíků, dnes je jich 2,180.000 mají 21 biskupů, 4165 kněží, 2061 kostelů. V posledních 10 letech přestoupilo tam ke

katolicismu: 446 evang. duchovních, 417 poslanců, 205 důstojníků, 162 spisovatelů, 129 advokátů a 60 lékařů. V Australii do r. 1820 nebylo katolíků. Teď je jich jedna třetina všeho obyvatelstva, t. j. 1,600.000, mají 3 arcibiskupy, 14 biskupů, 1400 kněží a 5500 mnichů. Ve Spojených státech Sev. Ameriky bylo r. 1808 celkem 40 tisíc katolíků, teď je jich 22,600.000, 16.500 kněží, 3 kardinálové, 13 arcibiskupů, 88 biskupů. Roku 1911 vybudováno 366 chrámů. Mezi obrácenými ke katolicismu jest 327 evang. duchovních a 12 evang. diaconisek.

První Česká Všeobecná akciová společnost pro polštřování na život předsídlila z Ferdinandovy třídy. Nynější ústředí jejího působení: Praha, palác »Koruna«. Václavské náměstí.

Všelcos. Židovští studující na německé technice pražské, počtem 250, podali senátu ústavu žádost, aby na ústavu byli židé uznáni za národ a nemuseli se hlásit k národu, k němuž nenáležejí. — Na schůzi západo-českého učitelstva bylo usneseno zahájit passivní resistenci od 1. ledna 1914, nebude-li do té doby požadavkům jeho vyhověno. Rečníci učitelští prohlásili, že od poslanců neočekávají ničeho. — Proti 110 advokátům v Rusku, kteří podepsali protest proti Bejlisovu procesu, bylo na rozkaz vlády zahájeno vyšetřování a kanceláře jejich zavřeny. — Posl. Měchura při oslavě zvolení Malíkova v hostinci v Žarošicích se vyjádřil, že volby tyto stály přes 100 tisíc korun! — Ve Francii připravují příznání volebního práva obyvatelům obého pohlaví, když dovrší 21. rok věku. Toto rozšíření volebního práva na ženy, týkalo by se však jen voleb do obcí, do okres. a generálních rad, ale volby poslance do sněmovny by se ženy účastniti nemohly. — Příčinou studených let r. 1912 a 1913 byl prý dle nejnovějšího bádání — velký výbuch sopky Katmaj na poloostrově Aljašce, který počal 6. června 1912 a při němž ohromné spousty nejjemnějšího popela vulkanického vymršťeny byly do výše přes 11 kilometrů. Popel roznesl se prý nad celou Evropou, seslabil působnost paprsků slunečních a způsobil tím i ochlazení teploty. Prach tento klesá poněkud k zemi, udržuje se však 1—2 léta ve vyšších vrstvách vzduchových. — V Mostě na konferenci učitelstva českého a německého vyhlášen požadavek, aby v Praze ve vhodné chvíli provedena společná demonstrace veškerého učitelstva — českých i německých 30.000 učitelů v Čechách. — V Pádařově na Tábořsku zemřel na svém statku známý selský »filosof«, agrární předák Alfons Šťastný. Svou práci mezi venkovským lidem začal tím, že i s manželkou svou z církve vystoupil. — Studentstvo světských fakult na pražské české universitě v pondělí a v úterý stávkovalo, aby demonstrovalo tak pro lepší vypravení budov české vysoké školy technické.

Co platno vše, když člověk nevidí. Nevidomé dívky v Útulně slepých dívek v Praze na Kampě jsou k tomu neštěstí nejhudší. Smilujte se! Též adm. t. l. dárky uveřejní.

Memento mori . . . tesknou poesii našich hřbitovů zachycuje nejnovější (9.) číslo »Českého Světa«, našeho nejrozsáhlejšího obrazového listu. Je tu řada obrázků oněch hrobů našich velikých mrtvých, jež málokdo zná, poněvadž jsou roztroušeny po českých a slovanských vlastech. Opuštěné rovy slovenských pracovníků Štúra a Hodži, poslední útluky našeho Dobrovského, Sušila, Matěje Procházky, Šmilovského, Kosmáka, Merhauta, H. G. Schauera a mnoho jiných hrobů v originálních a náladových reprodukcích nalezly tu místo vedle jiných pyšných náhrobků provedených předními českými umělci. Dušičkové číslo »Českého Světa« přináší i mnoho aktualit. Havlasovo tourné přednáškové, interieury ze zámku v Mýtěvsi, novou »Vrchlického čtvrť« rodinných domků v Domažlicích, obrázky z dětské kolonie ostradické atd.

Na odvrácení germanisace českých dítek dohnorakouských zaslal spolku »Komenský« ve Vídni III.-1 Mühlengasse 8 v době od 11. října do 1. listopadu 1913 politický okres Hradec Král.: Hradec Kr. V. Jemovský 1 K, Nechanice, Okresní výbor 10 K, Třebachovice, P. F. Štěp 2 K.

Pečte »Masotín« — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu »Vegetaria«, výroba poživatin na Smíchově. »Masotín« jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékaří doporučený výrobek. Vzorok na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobírkou vyplacené zasílá jmenovaný závod.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

vytívaček a šlůk »Záštita« v Chrástě u Chrástě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy pro nevěsty, přepychové i jednoduché vsorné ohstard »Záštita«. Vsd. duchovenstva naskytá se zde příležitost koupiti prádlo koštelní, zaračené dle předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčujte ve svém okolí!

Křestní listy

ex offio) 40 kusů za 60 haléřů nabízi

Biskupská knihtiskárna.

Zal. 1905.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná dílna pasířská a zlatnická
Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádoby kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg předpisů ve vlastní moderně zřízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému závodu domácímu.

Novinka! Právě vyšlo! Novinka!

B. Pečinková:

ŽENY.

Zajímavá kniha nejen pro ženy, nýbrž i pro každého.

Z obsahu:
Ženy. — Kam jde list růže. — Na mém místě. — Korrespondence. — Přítelkyně. — Mné růže nesluší. — Ničemuš. — Dítě.

Stran 164, velká 8°.

V nádherné knižní úpravě K 2-30 franko.

Možno obdržeti v každém knihkupectví hlavně

v Družstevním knihkupectví a nakladatelství v Hradci Král., Adalbertinum.

Podporujte své dioces. knihkupectví!

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný — umělecký závod —

pro malbu oken kostelních.

PRAHA — I.

č. 146 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

bu dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se lesklými rámy, střešními, osazenými.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatná, bez výjimky k definitivní objednávce.

Neodolatelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vydrašticích)

doporučuje P. T. veleřádně duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný výrobní závod

všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukázkou se na požádání franko zašlou.

Pro zasmání.

Škarohlídna paní: »Máry, při vašem odchodu nenapiši o vás žádné pochvaly. Zaznamenám jenom stručně nejnutnější.« — Služka: »Všecko jedno, milostpaní. Napište tam třeba hanu. Jen bych vás prosila o to, abyste k mé knížce přiložila svoji fotografii.«

U uzenáře: »Podívejte se, nalezl jsem v buřtu tenhle kousek cukru.« — Uzenář: »A to si myslíte, že vám tam za pětník mám strčit zlatý řetízek?«

Hotelier Kadlubna blíž nádraží měl právě veliký nedostatek personálu. Čekal netrpělivě, kdy přijedou na výpomoc ještě dva sklepníci. Ježto právě v hodinu příjezdu vlaku byl všechen personál zaměstnán, spěchal vždy čilý Kadlubna k nádraží sám v přestrojení, aby mu zbytečně některý cestující jinam neušel. »Hotel u Růže, hotel u Růže«, křičel hotelier. Právě vystupoval elegantní, skvostně oděný cizinec. »Přejete si, pane, k Růži? Všecko renovováno, krásné pokoje. Prosim o vaše zavazadla. Jdu hned před vámi.« — Cizinec svolil a již kráčel Kadlubna s těžkým kufrem a velkou taškou vpřed. Na chodbě Kadlubna kufr položil a těžce dýchaje, stíral si pot. »Přeje si pán pokoj v prvním či druhém poschodí?« — »Ale, já půjdu raději hned do kuchyně, pane Kadlubno,« odmítl cizinec s úsměvem. »Předem však vám musím srdečně poděkovat za odněšení zavazadel. Já jsem totiž nově angažovaný sklepník Sklenička!«

Mladík stál s dcerou domácího pána pozdě večer před hlavními dveřmi. Právě se s ní loučil nadšenou lyrikou, při čemž zvedl tvář ke hvězdám, takže opřel hlavu o dveře. — V tom však se objevil venku domácí pán. »Ale, tatínku, co tu právě chceš tak pozdě?« durdila se obstarlá slečna. Otec, který měl radost, že přece někdo si dceru vezme, vysvětloval vlně: »Nechtěl jsem ani v nejmenším polekatí tvého drahého, dobrého, milovaného Karla. Ale — chtěl jsem ho jenom poprosit, aby se opřel hlavou o druhou půlku dveří. Vždyť spojehl hlavou právě na knoflík, spojený s elektrickým proudem. Nahore v ložnici již mi elektrický zvonek dělá rámus tak velikou chvíli, že jsem opravdu nemohl spát.«

Poddůstojník: »Teda jsme se učili už celou hodinu o kveru. Teď uvidím, co jste si ze všeho pamatovali. Bedrníku, kolik má kver částí... Jak, ani tohle nevíte? Teda vám to řeknu ještě jednou: pět. A proč má právě pět částí...? Zase nevíte nic? Teda pozor! Kver se skládá z pěti částí pro tohle: kdyby měl jen čtyři části, pak by mu jedna část scházela. Teď už snad tomu přece rozumíte.«

Státní návladní, který velice rád užíval slůvka »já« při každém přelíčení: »Páni porotcové, obžalovaný tvrdí, že dobrovolně zanechal pokusu krádeže, když zjistil, že nelze snadno dveře otevřít. Milí pánové, jestliže bych chtěl krásti já a jestliže by se mi to nepodařilo okamžitě, pak bych opakovat pokus po druhé. Já bych to zkoušel tak dlouho, až by se mi to podařilo. Proto nevěřím ani za mák, že by byl tento člověk svého úmyslu tak rychle zanechal.«

Hanák ptal se Slovák, jak na Slovensku kukačky zpívají. — »Kuku«, odpověděl Slovák. »A o nás také koko«, přisvědčoval s uspokojením Hanák.

Důstojník: »Řekněte mi, Nebozízk, co si pomyslíte, seznáte-li někdy, že se na poli třepetá vlajka?« — »Poslušně hlásím, že je vltr.«

Raďte si psát o vzorky
firmě

Thelcovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově č. 186.

— Vývoz ležného a medního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské, plátka, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na košile, — látky atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

na levná, pevná, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasláme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozvrážených za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokovaní.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vhlášený žaludeční likér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný občerstvující prostředek doporučovaný, nabízí

A. J. Andres v Ustí n. Orli,

továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc. cognacu, srémské slivovice jakož i pův. jam. rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách nejlevnějších. P. T. pánům obchodníkům a hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Sjezdovou zprávu o katolickém sjezdu v Hradci Králové 1909 konaném

četnými ilustracemi, s řadou všech řečníků, většinou dle stenografických protokolů podanými, — v rozsahu 35 tiškových archů velké 8° = 480 str nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Nejlevnější a nejbezpečnější

pojištění pro případ úmrtí a věna dítkám

poskytuje Jubilejní, vzájemně dobročinný živnostenský spolek

„Charitas“ v Hradci Král.,

jenž založen jsa r. 1908 na zásadě křesťanské svépomoci, za dobu svého trvání vyplatil v 68 případech úmrtí celkem 79.117 38 K, získav 772 členů. Jak děkovně dopisy svědčí, přišla podarovaným podpora v době nejtrudnější jako právě dobrodini.

Spolek přijímá muže i ženy od 24 do 45 let. Příspěvek správní každoroční obnáší 2 K, zápisné jednou pro vždy jest: do 30 let 2 K, do 40 let 4 K, do 45 let 10 K. Každý člen se zavazuje, že splatí při úmrtí spolulčena 2 K, jež se vyplácí bez průtahů buď zákonitým příbuzným aneb účelu a osobám, jež si člen písemným prohlášením výboru za svého života označil.

Při spolku trvá od r. 1911 odbor, jenž poskytuje též

věno

nedospělým v den jejich smrti, případně v den dospělosti jejich, aneb také při úmrtí těch, kteří je do odboru věnného přihlásili.

Každý pojištěnec u věnného odboru obdrží tolik korun, kolik osob v době nároku u odboru bylo přihláшено.

Jinochy lze přihlásiti až do stáří 18 let a dívky do 15 let. Přihlášení mohou býti kýmkoliv, jen když týž jest tělesně zdrav a nepřekročil 55. rok věku svého. Zápisné 6 K je pro všechny stejné, rovněž příspěvek po 1 K ve výše zmíněných případech povinné podpory. — Blíží v prospektu, jež na požádání zdarma zašleme.

Adresa zní:

Spolek „Charitas“ v Hradci Králové.

Dr. Frant. Rojl, předseda.

Václ. Jemšovský, jednatel.

Velice poučná pojednání
Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikanásobně větších. — »Časové Úvahy« vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdu československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakumby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká kniesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Společnost spiritistů	8
Z domácností sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spoličnosti	8
Sociální význam svčení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujeme!	8
Útok profesora Masaryka na církev katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missí	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanoviska náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objednají-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme velké slevy. Objedná-li se zvlášť velký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Světově známý malínský křen

letošní sklizně, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v štikg balíčcích za levnou cenu

Josef Mikulecký,

vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Přesná vyznamenání a doporučení.

Umělecký ústav
pro malbu na kře
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
obrazce chráněné v každém provedení,
od nejjednoduššího
vzoru moskovského do nejbohatšího
provedení figurálního,
dodává také i s železnou konstrukcí
vlastní výroby, ochranné
síť a vše zasazeno v rámech.
Moskvy sklené pro
gady, křídlové cejsty
Nářez, rozpočty i od
borná rada zdarma.

Hornoslezské

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství
za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Králové

Filiální sklad v Hradci Králové
v Komenského třídě.

PAMÁTKY a vhodné dárky

k první sv. zpovědi, sv. přijímání a
břimování, k missím a k velikonoční
zpovědi, symbolické obrázky, obrázky
svatých, modlitební knihy ve skvostných
vazbách a různých cenách,
růžence, obrázky v upomínku
na sv. křest

v cenách levných na skladě má —

Družstevní knihkupectví,

nakladatelství, závod hudební a papírnařství
v Hradci Králové, Adalbertinum.

**Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!**

Obrázky svatých

v různých cenách, levné
pro školní děti,

obrázky smuteční

a upomínky k sv.
přijímání a zpovědi

lze dostati

v Družstevním knihkupectví

v Hradci Králové (Adalbertinum).

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklady:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti,
pro kostel, školu i ku ovičení.

Cenníky zdarma a
franko.

Na splátky od 10 K

P. T. duchovenstvu
zvláštní výhody.

Jesle kostelní

úplné i s obrazem, nové krásné umělecké řezby
atd., dosud neupotřebené, prodají se levně. —

Dotazy zodpoví

J. Honěk v Dobrušce.

Umělecká podobizna

Jeho Excellence
nejdp. biskupa

Dra Josefa Doubravy.

— Perokresba —
od prof. Švabinského.

Proslulý český umělec obohatil galerii svých
uměleckých děl zřídilou podobiznou Jeho
Excellence, která i po stránce umělecké
bude ozdobou každého domu farního. —

Rozměr samé podobizny 35—49 cm
Rozměr podobizny s okrajem . . 50—65 cm

Dostali jsme výhradní právo prodeje
a máme na skladě:
podobiznu na kartoně bez rámu frko K 4—
podobiznu s rámem a zasklením
v následujícím provedení rámu:
v černém úzkém moderním rámcí K 11—
v mahagonovém úzkém rámcí . . . K 12—
v třeshovém úzkém moder. rámcí . K 13—
v úzkém zlateném rámcí s kostkou
v rozích K 22—
v úzkém rámcí ve slohu Ludvíka XV. K 24—
v úzkém rámcí ve slohu barokovém,
temně zlatený K 28—
Při zásilkách reprodukcí zarámovaných zvýší
se cena o balení, který čítáme v netto ceně
K 2— a patřičným portem.

Objednávky vyřizuje obratem

Družstevní knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Barevná kostelní okna

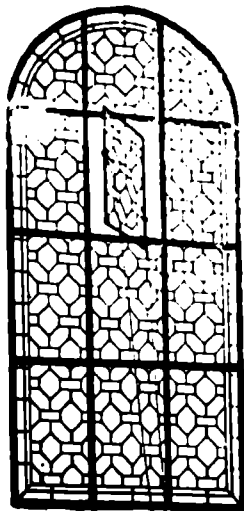
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebelčovicích u Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
zdarma.

Městská spořitelna ve Vys. Mýtě

zárukuje veškeré vklady na knížky

4³/₄ - 5⁰/₀ dnem 1. ledna 1913
— počínajíc. —

Za vklady ručí: aktiva spořitelny vlastní jmění,
městská obec Vysokomýtská a vřelá poplatařel
(obecními přírůžkami). Jest tedy vklad ve spořitelnu
vždy zcela bezpečně uložen.

TRY v plech. lah. za 20 a 50 haléřů. Vždy k do- stání.

Nejlepší cídido na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Dobrý hospodářský pracovník,

kteř zastával k plné spokojenosti

místo šafářské

a ktere zcela dobře může samo-
statně vésti i celé hospodářství,

proší o podobné místo.

Případné dotazy račte zaslati admin. „Obnovy“.

Katolíci!
Ukládejte své úspory jedině u naší
Československé záložny v Praze
Srálená ulice č. 46-II.

na úrok dle ujednání až
5 1/2 %! Důchod. daň platí záložna
sama. - Pro bezplatné uklá-
dání z venkova složni listy
zdarma. - Povinná revize
„Jednoty záložny“ v Praze.

Zápůjčky
všeho druhu kulatně.

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na spracování kůže

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrádkový ceník 1913-14.

Kupujeme různé kůže, telecí,
láký, králičí.

BYRRH

silici a chuť povzbu- výtečné nahořklé
zující francouzské víno, příchuti, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).
Vždy k do stání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král.**
Vinohrady č. 1094.

POZOR!

**Žertovné dárky k Mi-
kulášským zábavám**
10 kusů sdrůžených K 1.-, 1.30,
1.50, 2.-, 3.-

Tembolové výhry 100 kusů krásných předmětů
žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. — 100 kusů
porcelánových předm.: vázy, sošky, popelníčky za K 10:
Škrabošky čertů a mikulášů kus 20, 30, 50, 90 h.
Kotyliony, malířské čepice a veškeré předměty
ku zvýšení veselí různých zábav doporučuje

Obchodní dům „U města Paříže“
J. L. PEK, Kostelec n. O.

Elektrické kapesní svítilny kus K 1.-,
1.50, 1.80. Náhradní baterie 60 hal. za obnos předem frko.
Gramofonové desky oboustranné 25 cm., kus
K 1.50. — Žádejte ceník. — Sl. spočítám na otevř. účet.

**Ve prospěch
Svatováclavské Matice Školné.**

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, koberců a
keřevého nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly
v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrádkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské reže ve vlastních dílnách a
domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než v městě jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlově se vyprošuje

I. česká mechanická tiskárna
BRATŘÍ HAMÁČKOVÉ, SEMILY,
poštovní úřad RYBNICE, číslo 127,
nabízí své proslulé
SEMILSKÉ VÉBY
a látky na stolní a ložní prádlo. Velký
výběr moderních barevností. — Vzorů
k nahlédnutí franko.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

*** KNIHY ***
zábavné, cestopisné, poučné a odborné

ČASOPISY
a díla periodická,

**ZAKLÁDÁNÍ
a doplňování spolkových
KNIHOVEN**

doporučuje
**Družstevní
knihkupectví**
a nakladatelství
v Hradci Králové
Adalbertinum.

**Podporujte své die-
céšní knihkupectví!**

**Zdarma velký
kalendář katolický**
v ceně 1 K až 2 K obdrží každý dle přání jako: „Meč,
Maria, Vlastenka, Rodina, Svatováclav.“ a j. při objednání
5kg. bal. la. žitné kávy
za K 4.50 franko, aneb na blůzu barchet, kepr, delén a j.
Zasílatelství FILIP HLAVSA,
SVRATKA, Čechy.

Moderní volby.

Prý všeobec, hlasovací právo jest proto, aby se dostali do sborů zákonodárných skuteční zastupcové nejširších vrstev lidových. Ale — zkušenost posledních šesti let dokazuje, že živly radikální při honbě za mandáty falšují veřejné mínění způsobem neiprohnanějším a že dovedou čachrem, násilnictvím a velikými penězi olupovati celé pluky konservativního voličstva o spravedlivé zastoupení.

Volba na Hustopečsku poskytla nové doklady, jak dovedou převraceti radikálové svá vlastní oslňující hesla na ruby, jedná-li se o zdoání katolictva. Proti našemu Maškovi vyšel v brněnské »Rolnické tiskárně« leták nadeptaný »Katoličtí voličové!« Leták končí slovy: »Musíte hájit křesťanský názor na svět a volit Malíka.« V letáku se lze tak, že by cikán trnul. Na př.: »Mašek stojí v čele bohatých bank a má spousty akcií továren, které živnostníky ubíjejí — Vy potřebujete bankéře, fabrikanta, vládního radu a pensistu, aby Vás zastupoval? — Lid pracující, živnostníci, rolníci, musejí voliti katolického (!) kandidáta Malíka.« Jest potřebí k takovému a tolikrát opakovanému zločinu na lidském mozku delšího doslovu? Jestliže se odsuzuje vrah k trestu nejtěžšímu, co by zasloužili podvodníci, kteří takovým způsobem mrzačí mozek tisíců voličstva, šlapající tak do bláta význam volebního práva?

Potupy na Maška jen se hrnuly, ale tak, aby nemohl tento našinec chytнути ostouzeče za límec a hnáti jej k zodpovědnosti před soudní tribunál. »Lidové Noviny« dra Stránského sice po různé výzvě Maškově samy přiznaly, že se Mašek nedopustil s povodňovým fondem žádné nepoctivosti. Ale v zápětí nato za volebního ruchu hned se ozývaly skřeky: »povodňový Mašek«, Mašek, který »se tak zle osvědčil při správě cizích peněz« atd. Lhalo se, že jest Malik rolníkem, že nestudoval na universitě jen proto, že prý ho srdce volalo k půdě.

Agrárníci přizvali na pomoc komandanty cukrovarů. Na př. hrušovanská rafinerie zdržovala od volby každého chudáka, o němž věděla, že by odevzdal hlas ve prospěch Maškův. Ti, kteří šli voliti Malíka, dostali po 5 K. A jak se volilo v Lanžhotě? Dr. Pyskatý zajel si do Vídně, přivezl 300 dělníků pracujících ve Vídni. Dělníkům zaplacená jednodenní promeškaná mzda a cestovné, jen aby Malikovi přibýlo hlasů. Na pomoc Malikovi vyrukovala Severní dráha, vyrukovaly i Národní Jednoty, o které měl P. Šilinger tak velké zásluhy. »Jednoty« přičinily se horečně o národní rozeštvání, ačkoli se lze, že jsou dosud k vůli obrannému sjednocení národa našeho. »Lidové Noviny« vyzyvaly Národní Jednoty, aby pracovaly proti Maškovi. Ústřední výbor však takové výzvy nezařikl, ač se domáhá podpory i od katolíků. Což na tom, že není postaráno o české menšiny na Pohorlsku a Mikulovsku! Jen když »N. J.« porazí českého katolíka!

Ještě r. 1911 při říšských volbách v těch okresech byla sta voličů v českém volebním katastru, protože tam vyvíjel Šilinger nehorlivější práci menšinovou. Letos, když měli pokračovati na Pohorlsku a Mikulovsku v práci Šilingerově chlubní pokrokaři, našlo se tam jen něco přes 70 českých hlasů! Samy »Lid. Noviny« musily doznati, že P. Šilinger posázel okres Nár. Jednotami. Nuže — a nyní katolíci za svou horlivou spolupráci sklidili odměnu! K tomu všemu agrární štáb žádal učitele ze šulfrajnských škol německými přípis, aby agitovali pro Malíka. Psáno i starostům německy pod adrese »Gemeindeamt.« Mají pak taci pokrokaři aspoň kus citu pro společnou práci národní?

Ovšem že také židé běhali jako s keserem, aby byl zvolen odpůrce katolického názoru světového, jemuž i kříž jest trnem v oku. Židovští statkáři Fleischierové v Bohumělicích, statkář Salamoun Fleischer z Brumovic předstihovali se v agitaci pro pokrokového kandidáta »chudáků a maloročníků.« Čeledínům a všem, kteří řepu rozvážeji, dávali židé nálepky Malíkovl. Jak snadno tedy neuměl chudásově získati světlo moderního pokroku! Navlícením nálepky ihned učinili »mohutný a uvědomělý« projev.

Kapitalismus drtil bezohledně samostatnou soudnost, svobodné rozhodnutí. Okres se hemžil placenými agitátory a roznášeci pokrokových letáků.

Tak se tedy dělo na okresu Šilingerově, na okresu muže, který dokázal, jak dovedou pracovati »klerikálové« k sjednocení a společné obraně českého živlu, jak dovedou prováděti hospodářskou svépomoc. P. Šilinger, aby dokázal, že opravdu chce prospěti občanstvu všemu, politickou organizaci nechával ladem, dokazuje svou prací hospodářskou, jak katolíkům záleží na prospěchu všeho českého lidu. Nebyl tedy žádným klerikálem, ale mužem neoprávněnějším, snášelivým. Neměl také ani času, aby pevněji politicky semknul šiky katolické.

A ejhle! Na tu mravenčí plí přišla odvěta skutečně pokrokářská. Právě na Hustopečsku vybíjela se zloba pokrokářská proti katolictvu se vším fanatismem. Katolíkům nesmělo býti dovoleno, aby v započatých praktických pracích na Hustopečsku pokračovali. Zdárna práce katolická pro pokrokové otravné cíle jest největším nebezpečstvím a proto právě na onom okrese se vynasnažili radikálové tak urputně zlomiti katolickým pracovníkům vaz.

Ale kam takové řádění na konec povede? Budou-li pokrokaři pokračovati v parlamentě dále tak uboze jako nyní, docílí jenom toho, že mezi voliči zavládne veliká ochablost, lhostejnost k občanským právním volebním. Po tolikrát zklamání živých nadějí bude lid sledovati parlamentární práci zistiých mandátolovců bez zájmu. Na ubíjení zdravých demokratických vznětů mají již nyní pokrokaři podíl veliký.

Nechte cizích, bajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um'a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

otěné přízni našemu veledůstojnému
duchovenstvu mladou českou dílnou

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta o. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
» v Hoře Kutné. «

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Kulturní jiskry.

Kde jest pravlast amerických Indiánů? Ředitelem antropologické sekce národního musea Spoj. Států jest proslulý badatel Dr. A. Hrdlička, náš krajan. Tento učenec konal rozsáhlá studia o původu americké rasy. Konal mnoho cest v různých končinách Ameriky, zkoumal útvary lebek nalezených v prastarých hrobech. Jeho přesně vědeckými úvahami bylo pohřbeno mnoho zbrklých domněnek o původu člověka ze zvířete, ale zároveň objeveno mnoho o podobě a původu nejstaršího obyvatelstva amerického. Loni docela za účelem dalšího badání se odebral do východní Sibíře. Tam mu poskytla k pozorování mnoho různých typů zvláště Urga se svými budhist. kláštery. Dle stop prastarého typu lebečního, který není mongolský, dle předmětů nalezených ve starých pohřebištích oblasti Jenisejské a dle některých starodávných zvyků dosud udržovaných soudí Dr. Hrdlička, že američtí Indiáni jsou potomky asijských přistěhovalců, jelikož není pravděpodobno, že by se byli stěhovali američtí domorodci někdy do Sibíře.

Jesuita P. Wasmann o »myslících koních«. Napřed vzbuzoval u německých racionalistů nadšení kuň »Der kluge Hans«. Když však vědecké ohledání učinilo slávu učeného valacha konec, začalo se zase mluvit o veliké inteligenci koní elberfeldského klenotníka K. Kralla. Prý ti koně rozuměli řeči německé i francouzské, vynalezli vlastní způsob vyjadřování kopytem — zvláštní stručnou metodu, vyvinuli zvláštní talent počtářský atd. Když však vydal Krall úvahu »Myslíci koně«, když s ním začali tři zoologové souhlasiti, posadila se na soudcovské křeslo zdravá kritika. Shledáno: 1. Cifry působí na koně jen tenkrát, jsou-li na pevně zasazených tabulích, ale nikdy, drží-li se před očima koní napsané číslice v ruce. 2. Ani při nejtěžších počtářských úlohách není na koních pozorovati, že by přemýšleli. Mají zrak a sluch jen pro obrok, svého pána a čeledína, aniž by se obraceli na tabuli, na níž napsán úkol. 3. Těžké úlohy, které vyžadují i u člověka zvláštního přemýšlení, luští na oko ti koně snadno, ale v nejjednodušším sčítání se pletou. 4. Nejrychleji počítají takové věci, jichž výsledek dá se označiti zcela krátce — dle pokynů pěstitele. Z toho patrné, že zvířatům se dávají návodů z okolí.

Nedávno také zaujal k té věci stanovisko proslulý přírodopyspec P. Wasmann, známý z veliké vítězné disputace, kterou podnikl s odborníky racionalistickými. V zářijovém čísle »Stimmen aus

Maria-Laach« praví, že ti koně mají bystré smysly a že jsou od Kralla velice obratně vycvičeni. Dodává však, že další pozorování potvrdí, jak se zde jedná o »signální zvířata«, která jsou od svého pána tak vyškolená, že dovedou porozuměti i zcela nepatrným znamením pěstitelovým. Pro vědu jest pozorování těch koní důležité. Muže se na nich studovati, jak různá zevnější znamení na jejich smysly působí. U »Moudrého Hanse« působily úkazy světelné, u koní elberfeldských se uplatňují pocity zvukové.

O zemřelém prelátu Dru. Laurinovi podává zajímavé zprávy Dr. Novák v »Našinci«. Dr. Laurin narodil se na Semilsku r. 1829. Roku 1863 povolán do Vídně, kdež se stal c. k. dvorním kaplanem a fidelem »Frintanea«. Roku 1864 jmenován professorem práva dekretálního, r. 1877 stal se řádným professorem církevního práva. Působil při bohoslovecké fakultě vídeňské plných 40 let. Teprve roku 1899 odebral se na odpočinek.

Nikdy nezapomněl na svůj český původ, vídeňským Čechům prokázal mnoho dobrého. Jednou na universitě vykládal »De idiomate«, kdež se přikazuje, aby pastýř duší pod ztrátou benefícia byl znalý jazyka svěšených věřících. Dokázav, že ten zákon posud platí v celé církvi, dodal: »Dle toho zákona mají Češi vídeňští právo, aby jim ve Vídni byl ustanoven generální vikář.«

Dr. Laurin byl představeným přísným. Dbal na pořádek do všech podrobností, každý jeho žák musil velice pilně studovati. Ale ještě přísnějším byl k sobě. Čtyřikrát mu byla nabízena hodnost biskupská, čtyřikrát však tento úřad odmítl, poukazuje přísnou sebekritikou na svůj nedostatek: »Biskup musí uměti katechisovati, ale já katechisovati neumím. Proto nemohu přijati důstojnosti biskupské.« — Když se jednalo o to, aby jeho svěřenci prospěli českému živlu, hned ustupoval od přísného dodržování denního pořádku. Muž pile železný, charakteru ryziho, dohasínal při stálém spívání.

O příčinách sebevraždy napsal 2. listopadu v »Nár. Listech« Dr. Šimsa pozoruhodný článek, který potvrzuje tak mnohé, co již dávno tvrdili katolíci proti náhledům radikálním. Citujeme zde aspoň úryvky. Poukazuje na některé nedávné případy, uvažuje takto: »Nedejme se klamati. Neštěstí těchto sebevražd má jiné příčiny a pomoc kandidátům sebevražd nemůže poskytovat žádný spolek. Finanční tíseň sama o sobě nikdy není příčinou sebevraždy a sebevraždě nezabrání ani poskytování půjček ani zajištění blahobyt. Otázku, proč dotyční sebevrahové neodešli se světa sami, proč zabíjeli svou rodinu, zodpovídáme, že to byli lidé choromyslní a jejich sebevražda a zločin byly následkem choroby duševní nebo mozkové.« — Dr. Šimsa mnohé sebevraždy nazývá zločinem, »protože každá vražda i vlastní osoby je zločinem. Sebevraha bychom trestali jako každého zločince... Sebevrahů mnoho odpouštíme, hledíme na ně soustrastně, protože jsou to lidé nešťastní, a mají-li viny na sobě — trest sami na sobě vykonali. Ta veliká soustrast, bohužel, není vždy — po stránce psychologické — oprávněná, protože jistá část zvláště mladších, afektovaných sebevrahů spolehná na tuto soustrast. Sebevrah, abych tak řekl, »žije ještě po smrti«. Představuje si, jak nad jeho mrtvolou nařiká jeho matka, která mu v něčem zbraňovala, nařiká dívka tvrdého srdce, kterou pohne teprve smrt, jak ho litují přátelé, kteří za života k němu byli necitelní. Zamilovaní odcházejí se světa, aby způsobili bolest zatvrzelým rodičům, aby dokázali, že na vzdor celému světu budou spojeni aspoň po smrti. Sebevrahům lahodí myšlenka, jak vzbudí vzrušení, lítost a sensaci. Kdyby naše zvyky nebo názory na sebevraždu byly jiné, přísnější, kdyby sebevražda líčena byla v listech, románech a divadlech jako zločin ohavný, nemravný, odporný — jako čin zbabělosti — pak mnoho sebevražedných úmyslů by se zabránilo.

Církev křesťanská nedovolí pochovávat sebevrahy mezi ostatní bohabojné křesťany, vylučuje je do ústraní hřbitovního. Ovšem, kde je dokázáno, že úmyslná smrt stala se v pomatení smyslů, není mrtvý vyloučen ze společnosti druhých. Mrtvého církve jistě trestati nechtěla, ale je to poučení odstrašující pro živé. Trest působí profylakticky vůbec na druhé nevinné. Sebevražda je hříchem, duše sebevrahy trápí se i po smrti, jest trestána od Boha za to, že odešla se světa proti vůli Boží. To je myšlenka, která zabraňuje sebevraždě u lidí křesťansky založených.

Sebevražda jest vždy skvrnou cti a dobré pověsti rodinné. Případy sebevražd v rodině se zamílčují a tají, členové rodiny stydí se za to. Málo jest asi případů, že by někdo zdržel se provedení skutku proto, aby rodinu zachránil hanby. Každý sebevrah je sobec! Sebevrahům odpouštíme zločin ze soucitu vůbec a trpí-li nějakou abnormitou duševní, pak vždy bez podmínky, protože za chorobu nikdo nemůže. Tento postup není správný. Choromyslný není sice zodpovědný za své činy, ale na vývin jeho chorobných myšlenek má vliv dří-

vější život, názory životní a vůbec celý fond myšlenkový, vypěstovaný výchovou a poměry společenskými. Má-li člověk utvrzený názor, že vzít si život je hanebné, že musí mít ohledy na druhé a že má povinnost pracovat a nehody pevnou vůli přemáhati — pak v době choroby tak snadno myšlenky na sebevraždu nevznikají. Za chorobu či choromyslnost nikdo nemůže, tedy také ne za zločin v této chorobě spáchaný. Jisto však je, že počet zločinu a sebevražd ve stavech chorobných bude tím větší, čím horší a mravně lhostejnější budou stavy poměrně normální. Dnešní pokolení je nervosní, dráždivé, velice zchouloustivělé, bez energie, bez mravních opor, proto při nahodilé i sebe slabší chorobě duševní lehce pohrdá životem. A pak je otázka, není-li choroba duševní, která má býti za všech okolností polehčující okolností — také zaviněna. Víme, že nikdo nepracuje úmyslně k tomu, aby si přivodil duševní chorobu, zrovna jako nechce si nikdo způsobiti nervosu. A přece nesporně duševních chorob přibývá a nervos také, hlavních to původců sebevražd. Jest možno zabrániti vývinu těchto chorob? Velké části zajisté! Sebevražda jest jen příznakem duševní abnormality či slabosti. Příčiny sebevražd jsou totožné s příčinami chorob mozkových a nervových. Některých příčin můžeme se uvarovat, některých ne . . . Můžeme zabrániti sebevraždám? Sebevražda jest příznakem duševní nestatečnosti, slabosti, nervosu nebo choroby duševní. Kdo by chtěl proti sebevraždě bojovati — musí předcházeti oněm chorobám. Celé pokolení je nervosní, mládež je špatně vychovávána, není mravní opory, jakou poskytuje náboženství lásky k bližním. Rozšířilo se pohrdání životem. Naše žurnalistika špatně vychovává obecnstvo, hoví sensaci, líčí děsné vraždy a každou sebevraždu, i když žádný zájem veřejnosti na tom není, jak kdo zemřel. Stálé opakování sebevražd působí suggestivně na lidi, takže stále se jim vtírá myšlenka na lehký výkon a bezcennost života. Naši literáti v románech a děsných perversních povídkách stále se obírají sebevraždami, žádné pořádné drama na divadle neobejde se bez sebevraždy — a to působí zlobně na běžné názory životní a morálku. Alkoholismus zavinuje velký počet (třetinu) všech sebevražd: protože pěstuje nervosy a duševní choroby s převahou nálad depressivních. Kdyby se bojovalo upřímněji proti pijáctví, bez obětí finančních dalo by se zabrániti velké části sebevražd. Naše mládež musí býti vychovávána tak, aby si vytvořila pevnější charakter, více energie a sebedůvěry k boji s životem. Ve zdravém těle zdravý duch. Sociální hygiena má veliké úkoly. Sebevraždaždám nezabrání ani vyšší kultura, ani větší blahobyt, ale zvýšení fyzické a mravní úrovně rozumnou výchovou.

Pokrokářská kritika. »Čas« znovu začal vyvozovati ukrutně přísné úsudky na základě věci vybájené — zrovna tak, jako po falešných a přímo komických zprávách o učiteli sebevrahu v Řepíně. V Prostějově vytištěn pamflet proti soc. demokracii prostějovské a pokrokářům, jehož vnější forma byla napodobeninou rudého »Hlasu Lidu«. A »Čas« referuje dále: »Kromě obsahu toliko jediný klerikální insert (ve prospěch Matice Cyrillo-Methodějské) a potom uctivý titul »důstojného pana faráře Dostála Lutinova« prozrazují pramen — ten titul však má asi také za účel zametat stopu po pachatelích, kterážto snaha je i z jiných míst pamfletu zřejma. Myšlenka vydati takovýto pamflet a v takovéto formě mohla se zroditi jen v hlavě prohnatého ničemy, který nemá cti a studu — a sotva chybíme domněnkou, že tento ničema nesídlí daleko od prostějovské fary. Nasvědčuje tomu také pornografický obsah některých noticiek, impregnovaných zcela zřejmě perversní fantasií celibátní. Pamflet zůstane dokumentem mravní zbídačelosti, která v tomto stupni je i v řadách klerikálních výjimečná.« — Tedy hned prostějovská fara byla tím zločincem, ačkoli přece již průměrný rozum napoví, že onen insert a titulatura farářova jsou výrobky cikánské politiky, která chce zametat zcela jinou stopu než klerikální. Hannibal při tažení střední Itálii plenil a pátil všechny statky, jen statek římského vojevůdce Fabia Cunctatora nechal beze škody. Chytrák věděl, jak vojevůdce pak bude obviňován ze spojenectví s nepřitelem. Zrovna tak ten insert a titulatura v prohnatém výplodku prostějovském. »Čas« uveřejnil své spílání dne 5. listopadu. Ale již 7. listopadu sám musel oznámiti, že pamflet vydalo »vedení centralistické organizace prostějovské. Pamflet je tištěn v tiskárně v dělnských centralistů, kdež se tiskne také »Dělnický Demik«. Pamflet vyšel v pondělí, současně s pravým »Hlasem Lidu«, kterýž byl konfiskován, a četníci konfiskovali ve veřejných místnostech a na ulicích Hlas Lidu — podvržený.« — Kdyby tohle byl věděl »Čas« dřívě! Pak by již ty útoky pamfletu nebyly tak špinavé, již by nebyly dokumentem mravní zbídačelosti prohnatého ničemy atd. Jednalo se tu zkrátka o podvod nejprohnatější, jež spáchala strana, která všude vyvěšuje svá hesla o boji proti korupci, jež volá na všechny strany, jak bojuje za pravdu a proti nepoctivosti. Zatím však by byl poctivý člověk daleko bezpečnější v táboře cikánů než mezi takovými zločinci, kteří takovým způsobem napadají vlastní bližence. Pak se divme, že užívá taková společnost při volbách zrovna ta-

kových zbraní proti katolíkům. Podvod zúmyslný spáchán netoliko v Prostějově, ale i v rudé tiskárně, která věděla velmi dobře, co dělá a oč se jedná.

Nový Obzor. Pokladnici zábavy a poučení lze právem nazvati právě ukončený III. ročník katolické revue »Nový Obzor«. Týž přináší vedle četných básní katolických básníků (Ahasver, Velhartický, Skarland, Dostál-Lutinov, A. Heyduk, Xav. Dvořák, Leubner a j. v.) krásné romány a povídky J. Š. Baara, Brodského, Fr. Čecha, Eremity, Hruzy, Chlumického, Chudáčka, Calmové, Nováka, A. Štefanové. Studiemi literárními, filosofickými, cestopisnými a j. přispěli S. Bouška, J. Centner, K. Drož, Hrachovský, Jörgenson, Dr. Kratochvíl, Dr. Nábělek ml., Šach, Šorm, prof. Wellner. Z rubrik sluší zvláště jmenovati: Literatura, Umění. Z kulturního ovzduší: Drobné zprávy a j. »Nový Obzor«, který vydává obětavý nakladatel R. Promberger v Olomouci, doporučujeme všem našim P. T. čtenářům k odebrání za mírné předplatné 8 K ročně. Výborný tento list zahajuje právě nový IV. ročník, jehož 1. číslo nakladatelství i každé knihkupectví ochotně na ukázkou zašle.

Novou hvězdárnu v Bulawayo zřídila jezuitská missie v Zambesi. Jest to první moderní astronomická observatoř v Africe. Umístěn zde pětipalcový aequatoriální dalekohled pod pohyblivou kopulí.

**NÁBYTEK
KOBÉRCŮ**
koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy
AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.
Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.
O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

B. Pečínková: Ženy. V knihovně »Obnovy« objevila se literární novinka B. Pečínková »Ženy« — krásná mosaika hluboce založených črt ze života ženy. Svět ženy! Kdo dovede tak hluboce do něho nahlédnouti, než zase žena?

Vřava denního života rychle letí kolem nás. Čím život jednotlivé bytosti v překotném přiboji přítomnosti? Zápas, utrpení, touhy, bolesti jedinců — jsou jako zčeření malých vlnek v široším oceánu. A přece v nich roste a klesá příliv a odliv nezměrného moře současného světa kolem nás. Určiti tyto detaily, vyjádřiti je sytými barvami skutečnosti, vyžaduje jemný pozorovací smysl, vytříbenou zkušenost, jasný, nezkalený rozhled životní.

Spisovatelka směle zasahuje do proudu současnosti, zachycuje zjevy žen, jež světlým paprskem probleskly duši její, zobrazuje, řekl bych, rentgenuje intimní hlubiny jejich duší, jejich v bolesti krvácejících a přece zářících srdcí. Procházejí kovovou branou bolesti do chrámu svého štěstí, kde z oltáře obětí slunný Kristus vztahuje k nim dlaně růžemi rozkvétající: »Blahoslavení trpící, oni potěšení budou!«

Krásné studie tyto mluví zcela jinak k srdci, než vleklá, plochá pojednání o ženské otázce; z nich mluví skutečný život: »Vy všichni, kteří jdete cestou, pozorujte a vizte . . .!« Jdeš tu jako uměleckou galerií, kde v síle realistického pojetí, ozářeny smírným světlem víry v Boha, vystupují životné obrazy žen — ne vysněné, fantastické, s protivnou moderní blaseovaností a přepjatostí — ale ženy, jež vzbuzují úctu hlubokým smyslem pro čistou, ušlechtilou ženskost, pro veliké své úkoly; ženy zanechávající teplý jas lásky v hlubinách duše . . . Spisovatelka důmyslně symbolisuje v prologu ženu — révou!

Je krásno révou být a vědět: Dá-li Bůh mi oporu dost vysokou, vstříc k nebi smím se pnout — být svému štítu ozdobou . . .

Je svato révou být: Dát rudý hrozný mok — své celé »já« — svou krev . . . co obětí smíření.

Je trpko révou být: s tím plným vědomím, čím mohla velkým být a přec se nestala, nemajíc opory.

Těžko podávati recenzi jednotlivých studií a črt. Jsou vzaty z různého prostředí, ale jeden motiv probleskuje všemi, dodává jim umělecké ucelenosti: Žena chápající život ve světle víry, je ženou rozvíjející obraz pravé ženskosti: čisté a svatě v dívčích letech; statečné, láskyplné a obětavé v kruhu rodiny; těšitelky, prostřednice v podzímku života. — Je révou, jež hledá štít, kde by mohla kvést a tiše zrát; je však také révou, jejíž víra a láska dovede zadržeti štítu domů se bořící! — Nebe zardělo do krvava bolestí a odříkáním, ale také nebe hořící láskou rozestřeno nad životem ženy!

Jaké tu obrazy čistých, touhami jara zasněných duší dívčích! Jaké obrazy matek, krví hrozných bolestí svých vykupujících štěstí své a jiných! A ty děti! Rozvíjející se kalichy duší dětských v nejjemnějších nuancích dětského života dovede zachytiti jen ten, kdo demě s láskou pohlíží do tajemného nebe dětských očí . . .

Psychologická propracovanost a ušlechtilá, bohatá díkce knihy druží se ke krásnému, cennému obsahu. — Ženy, dívky, čtěte! Naleznete v knize svůj svět, své bolesti, své boje i radosti — a jestliže slza zaperlí ve zraku, bude vládou, jež zúrodní srdce láskou ku pravé ženskosti, v níž jediné je vaše krása a síla, vítězství v pozhánání. — ov.

Ke Kijevskému procesu. Dne 10. t. m. předloženy porotcům tyto dvě otázky: 1. Jest dokázáno, že na území cihelny židovské chirurgické nemocnice byl Ondřej Juščinský, když mu byla ucpána ústa, zraněn bodným nástrojem na spáncích, šíji a na krku, při čemž byly zraněny mozkové žíly, tepny na levém spánku a žíly krční, což způsobilo značný výron krve, a když Juščinský ztratil až 5 sklenic krve, že byly mu opětně stejným nástrojem zasazeny rány na těle, do plic, jater, do pravé ledviny a do srdce, při čemž poslední bodné rány byly vedeny do srdce? Způsobily všechny rány, celkem 47, Juščinskému muka a vedly k úplné téměř ztrátě krve a k smrti?

2. Jest jednání, vyličené v první otázce, dokázáno, a jest pak obžalovaný Bejlis vinen, že za předchozí dohody s nevypátranými osobami z náboženského fanatismu hocha Juščinského v tom úmyslu, aby jej zbavil života, dne 25. března 1911 v Kijevě na území cihelny židovské chirurgické nemocnice, jež byla spravována obchodníkem Markem Zajcevem, ku provedení svého úmyslu uchopil a do cihelny odvedl, kde nevypátrané osoby, dohodnuvši se napřed s obžalovaným za souhlasu s Bejlisem, Juščinskému zacpaly ústa a jej zabily? Obhájce Zaručný vyslovil se proti tomuto znění, státní zástupce a Zamyslovský pro ně. Soud setrval na navrženém znění otázek. Porotci odebrali se pak k poradě. Po jejich návratu byl oznámen výrok porotců. Porotci odpověděli na prvou otázku kladně, na druhou záporně.

Jestliže tedy »Prager Tagblatt« jásá, že prý jest otázka rituální vraždy takto nadobro odbyta, klame veřejnost ze dvou vážných příčin. 1. Porotci přisvědčili, že hoch byl zavražděn způsobem velice komplikovaným a tedy podezřelým. Otázka druhá byla stilisována tak, aby Bejlis vyvázl, i kdyby prvá byla zodpověděna kladně. Porotci přisvědčili, že jsou důkazy na trapné a zdoluhavé zabíjení chlapcovo. Ale druhou otázku, zda »jednání, vyličené v první otázce, jest dokázáno«, odpověděli záporně, protože těsně souvisela s osobou Bejlisovou. Židovský tisk zamlčel, kolik porotců hlasovalo opačně. 2. Ať dopadly odpovědi jakokli, právě přece pokrokoví židé mají věděti, že k vědeckému rozluštění celé otázky rituální vraždy jest potřeba podrobně prostudovati vývody Pranajisovy a jeho odpůrců. Vždyť přece sami židé křičí každou chvíli, že poroty nerozhodují šťastně. Jestliže výpověď poroty kijevské jest nejvážnějším dokumentem, pak se přece může každý ptát, proč výpovědi dvou porot nad Hilsnerem nepovažují židé za nic.

Meritorně nemá rozsudek významu prázdného. A otázka by zrovna tak nebyla ještě rozluštěna, kdyby byl Bejlis odsouzen. Jest tu celá řada nápoděví z obojí strany, jež důkladně prozkoumány nejsou. Dvoji tvrzení stojí proti sobě dále v příkrém rozporu. Kdyby se mělo okamžitě pokračovati v luštění sporných otázek dále, bylo by na to potřebí dalšího celého měsíce. Svědci, kteří vypovídali ve prospěch Bejlisův, neusvědčili z naprosté lži svědků Čeberjakové — a opačně svědkové Čeberjakové nemohli dokázati naprostou prohanost svědků Bejlisových. Proces zkrátka nemohl se táhnouti věčně, nebylo možno znovu volati svědky již dávno vyslýchané, čekati na svědectví nová.

Někdo Juščinského zavraždil trapným způsobem rozhodně. Jestliže však židé snášeli horlivě svědectví proti Čeberjakové, proč tato nebyla zatčena a souzena, je-li dokázána nevina Bejlisova nesporně? Zato však Bejlis hned po rozsudku obdržel od židů z Anglie tisíc liber šterlingů, aby mohl hezky svižně ujeti s rodinou do Ameriky. Necítil ani po rozsudku pro sebe volný vzduch. Některé kruhy ruské totiž žádají velice důrazně obnovení procesu, nové vyslýchání svědků.

Dr. Auředník v Vídní pod dojmem kijevského rozsudku podal žádost o milost pro — Hilsnera. Zvláštní logika! Protože porota kijevská pustila na svobodu žida ruského, proto se musí míti za to, že i žid v Rakousku trpí zcela nevinně. Protože výrok poroty ruské byl dle židů cenným dokumentem, jedině z té příčiny výroky dvou porot českých — nejsou cenné a směřodátné. Každému skutečnému křesťanu má záležeti na tom, aby nikdy nebyl odsouzen člověk nevinný. ať náleží do kteréhokoliv táboru. Ale zároveň spravedliví lidé mají právo žádati, aby obhajoba se pohybovala ve správných mezích. A rozhodně nutno zavrhnouti cesty pokoutné, na jaké se dali popěrači rituální vraždy jak u nás tak v Rusku. Švindlí se prováděla celá řada, jak jest jasně dokázáno; švindlí ty měly hlavně za

účel zostuditi občany, kteří se zpěchovali býti poslušnými sluhý židovských komandantů. Jestliže tedy židé na všechny strany hlásají velikou porážku těch, kteří ve vinu některých židů obviněných z vraždy věřili, jsou na velkém omylu. Již ta okolnost, že židé zuby nehty chtěli zabrániti pravidelnému přelíčení, otvírala oči massám velice širokým. Potom učili se lidé samostatně souditi netoliko dle zpráv listů antisemitských a konservativních, nýbrž i dle příliš neopatrných článků tisku filosemitského.

Židovstvo všech zemí zase se objevilo jako jediný, pevně scelený pluk, ať již tito židé jsou sionisty, či se na venek prohlašují za »assimilované«. A jestliže semitští fanatikové dovedli sami svou horečnou činností assimilovati plno křesťanů k svým vlastním zájmům, pak jimi křesťané pocítili tím větší odpor k nesprávné taktice.

PRVNÍ ČESKÁ NA ŽIVOT

PRAHA, palác „Koruna“, Václavské náměstí.
Nejlevněji. Žádejte prospekt. Nejvýhodněji.

Sociální besídka.

Ze soc. dem. sjezdu ve Vídni. Projevila se tu nespokojenost širokých vrstev dělnických proti jalovému slibům pohlavárů důkladně. Tolik poslanců soc. demokratických na radě říšské, tolik slibování dělnictvu — zatím však po tolika letech (od r. 1907) stále huře! I ti, kteří byli dlouhou dobu fanatisováni, nyní přicházejí k rozumu, začínají mysliti vlastním mozkiem. Delegát ze Štýrského Hradce Lindner pravil: »Důvěrníci strany, kteří přece stojí v nejužším styku s dělníky, prohlašují souhlasně, že panuje všeobecná nespokojenost s taktikou našich soudruhů v parlamentu. Poukazuje se na to, že široké vrstvy dělného lidu nemohou pochopiti, že zákon o sociálním pojišťování, který již mnoho let jest parlamentu předložen, nemůže se vyřídit.« — Delegát Witternig ze Salcburku prohlásil, že dělníci vytýkají: »Nyní jsme velkým skupenstvím v parlamentě — a stoupá nouze s bídou. Slabost strany mohla by se odstraniti, kdyby prováděli naši poslanci politiku, která jest rakouským dělníkům srozumitelná, politiku proletářskou a nikoli politiku dle manýry hofrátů.« — Delegát Regner z Knittelfeldu prohlásil: »Co nám massy odcizilo, jest to, že naděje, které se kladly do nastávajícího parlamentu, se přibližně nesplnily. Široké massy mají přípovědi před očima a nyní vidí skrovné výsledky stávajícího lidového parlamentu. Široké massy chtějí od parlamentu něco míti, něco z toho, co doufali, nevidí však dnes nic než řečnickou tribunu, z níž naši poslanci pronášejí krásné a silné řeči, jež však širé masse ani nejskrovněji neslouží.«

Tedy demagogie pohlavárů kavalírsky placených byla odsouzena způsobem přísným od vlastních poplatníků. Tedy nyní nepomůže ani pověstné rudé násilí, které drží pohromadě celé pluky zajatců, platicích s velikou nechutí na své vůdce. Vždyť začínají protestovati proti řečnickému balamucení blahobytníků i soudruzi nejvěrnější, kteří jsou hlavními pilíři železné, bezohledné soc. dem. moci.

Delegát Wagner (9. okres vídeňský) mluvil o nedbalé návštěvě schůzí, del. Strunz (Viedeň) poslanci Skaretovi, stýskajícímu na úpadek organizace, odpověděl takto: »Vždyť činí každý důvěrník, co jest v jeho moci, ale necítí sám, že všechno vážne?« — Že důvěra k vůdcům a poslancům jest těžce otřesena, konstatoval delegát Leibfried z Dornbirnu těmito slovy: »Potřebujeme takové éry, v níž by důvěra k vůdcům, která již jest značně podkopána, opět se dostavila. Jest již nejvyšší čas, aby se plně a zcela uplatnila důvěra lidu k naší frakci na říšské radě.«

Pohlaváři se hájili velice mdle. Na př. Austerlitz proti žalobám pronesl: »Musíme přeceňování parlamentarismu z hlav dělnických vyhostiti, to přeceňování parlamentarismu, které očekává od parlamentu věci a činy, jichž žádný parlament poskytnouti nemůže.« Nezní to jako krvavý výsměch? Vždyť přece dělnictvo žádá od parlamentu věci splnitelné: sociální pojištění, ochranu proti neustálému zdražování, zkrátka věci, které pohlaváři slibovali plnými ústy při volební kampani. A nyní Austerlitz přichází s prohlášením, že musí dělníkům z hlavy zmizeti přání nespílitelná. Vždyť přece soc. demokraté slibovali dělnictvu třikrát více, ličili lidový parlament jako bránu k nevýslovnému štěstí, podváděli lid tak velikými sliby, že se soc. demokraté těšili na hotový ráj.

Šéf strany dr. Adler snažil se svěsti vinu jen na některé rudé demagogy, aby jimi pohlaváři si mohli umýti ruce jako Pilát. Pravil: »Ovšem, kdo svou kandidaturu započal tím, že předně protivník jest holomek a hlupák, a dále, že »v případě, že budu zvolen já a nikoli jiný«, hned bude mléko a maso lacinější: kdo tak agitoval, ten má sám sobě přičísti následky svého nerozumu a své demagogie.« Leč — kolik kandidátů neagitovalo takovým způsobem? A od čeho jest centrála, než aby takévé balamucení zakřikla? Teprve nyní se odvažuje

rudý šéf kárati, když již mají soc. demokratičtí předáci poslanecké legitimace v kapse. Za voleb se ústředí usmívalo tím spokojeněji, čím byl lid více podváděn. V takové agitační methodě rudých organisátorů panuje systém.

Rudá chvála o velkokapitalistovi. Již jsme jednou psali o volnomyšlenkáři Arnoštu Solvayovi, který si dovede získati velikou chválu soc. demokracie za bakšiš. Solvay má v Německu řadu průmyslových podniků, ale bydlí v Bruselu. Soc. demokrat. »Rheinische Zeitung« (v č. 221. t. r.) píše nadšeně: »Průmyslník Solvay liší se i také ve svých dobročinných zřízeních od jiných zaměstnavatelů velice významně. Pokládá za samozřejmé, že jeho dělníci mají plnou svobodu v ohledu politickém a hospodářském. Vůči socialistickému hnutí chová se sympaticky, stávkou pro volební právo podporoval morálně i hmotně.«

Inu ovšem, vždyť přece Solvay dal rudým stávkářům 75.000 franků! Odkud však a jak Solvay miliony nazobal, rudi pohlaváři mlčí. Nuže, v Solvayově podniku v Lotrinsku měli r. 1906 dělníci 12hodinovou pracovní dobu, v neděli 24hodinovou a dostávali denně 2.20 M až 2.50 M. Byla tam provedena dlouhá, houževnatá stávka, aby se ty smutné poměry aspoň poněkud napravily. Ačkoli ke konci stávky byli ujištěni dělníci, že nebude žádný pro stávku vyloučen, přece bezcenný Solvay vyhodil na dlažbu všechny křesťanské sociály, čímž dokázal, jak si bere k srdci volnomyšlenkářské heslo o svobodě svědomí. Dosud tam není trpěn dělník křesťansko-sociální. A právě tato bezcennost k dělnictvu líbí se soudruhům v zájmu jejich stranné agitace.

Když se jednalo o udílení stamarkové premie těm, kteří v závodě pracovali 25 let, byli z odměňování vyloučeni všichni ti, kteří se účastnili stávky. Tak tedy vyhlízejí poměry v solivárně volnomyšlenkáře, kterého demagogové velebí proto, že sami mají ze Solvaye osobní zisk. Co záleží redaktorům a řečníkům na dělnících těžce a za malou mzdu pracujících?

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

V Badensku soc. demokracie ztratila při volbách sedm mandátů. Ubylo jí 11.000 hlasů. Berlínský »Vorwärts« vydal rozkaz, aby příčiny toho byly vysvětleny. Ale vždyť se přece v tom směru mnoho vysvětlilo v Jeně. Pohlaváři přece sami dobře vědí, že jest konečně zapotřebí přikročit od slov ke skutkům.

Vykupování otroků. Kněz Jan z Mathy založil zvláštní řád k vykupování otroků. Řád tento v době 437 let vykoupil 30.720 ubohých ujařmenců. Ovšem bylo při tom potřeba největší obětavosti a často i nebezpečnosti života. — Nyní však v Evropě zavádějí chytrým způsobem otročinu ti lidé, kteří proti missionářům brojí.

Rudá pochvala. Stal se zázrak! »Arbeiter-Zeitung« dne 11. t. m. dávala za vzor katolické Bavorsko, kde vláda už před třemi lety doporučila obcím »gentský systém« na podporu lidí bez práce a sama, ač finance nejsou valné, slíbila dáti podporu, ač jedná se o nezaměstnané členy soc. demokratických organizací.

Pokrokářští poslanci sklízí setbu své štvavé politiky. Proti štvavé politice pokrokových poslanců ozývá se všeobecný odpor nejen v kruzích dělnictva, ale i v kruzích učitelstva a státních úředníků. Tito dávno již čekají úpravu svých poměrů. Největší odpor jeví se proti posl. Staňkovi, který veřejně je obviňován, že zavinil svou politikou bídu učitelstva a úřednictva. Tak píše »Věstník ústředního spolku jednot učitelských na Moravě« v čís. 5., XIII. ročníku: »Naprostě zamítavé stanovisko zaujal předseda Klubu poslanců českoslov. strany agrární posl. Staněk, jenž brisně odmítl požadavek učitelstva, aby strana jeho nekladla překážek rychlému projednání finančního plánu, poukazuje na jednomyslné prů usnesení klubovní z 21. října. Nespomohly nic námitky členů deputace, že zejména v Čechách je řádná úprava učitelských platů podmíněna zvýšenými úděly státními z malého finančního plánu a že tudíž strana agrární, vyslovuje-li se tu pro řádnou úpravu platů, musí důsledky toho »váděti i na říšské radě a postarati se o nálež... krytí zvýšené potřeby. Úporné svoje stanovisko nezměnil posl. Staněk ani tehdy, když mu bylo vytknuto, že tím označuje se strana sama za vysloveného nepřitele úřednictva a učitelstva, kteréžto stavy jediné od finančního plánu očekávají mohou zlepšení svého neudržitelného materiálního postavení. Členové deputace ne-

opomenuli posl. Staňkovi vyložiti jednomyslnou žádost učitelstva, aby se projednávání finančního plánu neprotahovalo do Nového roku, nýbrž aby byl uskutečněn hned, jak možno nejrychleji. Dostalo se jim odmítavé odpovědi. V neděli dne 9. t. m. konala se v Brně schůze státního úřednictva. Všichni řečníci ostře odsuzovali jednání pokrokových poslanců. Prudce útočeno bylo na poslance Staňka. Úřednictvo prohlásilo, že má již té pokrokové komedie dost a že čeká pouze do 18. listopadu. Pak sáhne k energickým krokům. Přítomní poslanci Konečný a Stejskal byli téměř ukřičeni. Štvavá politika pokrokových poslanců nese ovoce. Jako dělný lid nasycen je politiky poslanců sociálně demokratických, tak střední stav a stav úřednický nasycen je politiky poslanců pokrokových.

Finanční poměry v okresní nemocenské pokladně v Praze. Rudé vedení, které tak urputně se chovalo k požadavkům zaměstnaných lékařů, nyní jest bezohledně kritisováno od centralistického »Denníku«. Tento list 12. t. m. poukazuje na to, že brněnská okresní pokladna, ačkoli má členů o 3500 méně, zřídila u Poličky dům pro své reknavalescenty, kde bylo ošetřováno od 2. května do 7. října r. 1911 158 členů. Pražská však neučinila v tom směru nic. Brněnská pokladna vyslala v tom roce na léčení do lázní 33 členů, pražská jen 9. Brněnská pokladna vyplácí daleko větší nemocenské podpory než pražská. Brněnská má také správu o hodně lacinější. Osobní správa mimo kontroly toho roku obnášela u pražské 87.447.68 K, u brněnské jenom 50.223.81 K. Brněnská poskytla svým členům pomoci v obnosu 536.391.94 K, pražská však jenom 498.696.22 K. Zato v Brně jest kontrola lacinější proti Praze o 1769.91 K. Platy úředníků, remunerace atd. jsou v Brně levnější o 37.223.87 K než v Praze! Jelikož v Brně jest členů méně, zdálo by se to zcela vysvětlitelným. Ale — v Praze by bylo potřeba vzhledem k členstvu jen o 4 úředníky více. Nuže — a ti by měli spotřebovati přes 37.000 K? »Denník« o tom praví: »Nutno hledati vysvětlení této položky jinde: v nehospodárnosti představenstva, které vzalo pod střechnu celý štáb politických agitátorů, které živí a krmiti, aniž mělo by pro ně dostatečné zaměstnání. Práce, kterou by mohlo vykonati o 5—6 úředníků méně, jest honorována na účet členstva, které zkracováno jest na jiné straně, jak o tom svědčí »činnost« představenstva, kde snahem zamítány byly žádosti členů. Brněnská pokladna má 41 lékařů, pražská pokladna 18. Brněnská pokladna zabývá se šetřením bytové otázky, pražská pokladna nedělá v tom ohledu nic.«

Teď už se tedy ví, proč tolik šetřila pražská pokladna na lékařích, proč jim nechtěla dáti mzdu spravedlivou a proč za tou příčinou »Právo Lidu« šířilo o zaměstnaných lékařích lži. Ale jak jest postaráno o zdraví členstva, nezaměstnává-li pražská ani polovici lékařů co brněnská? Nač jsou nemocenské pokladny vůbec, jestliže se úřednictvo stará více o vlastní plat než o řádnou pomoc nemocným?

Kdo ovládá bursy? Dne 11. října byla bursa ve Vídni i v Pešti zavřena, protože měli židé dlouhý den. Byly by tedy domy prázdné. Patrně tedy, že židovští bursiáni, kteří folik podporují štvavý protikatolický tisk, své náboženství mojžišské si podržují. Proto také vděčný tisk soc. demokratický dává pokoj i Talmudu.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízáme a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus — 85 K		vel. 140/200 kus 7.50 K	
50/100 1.30	150/250 10.—		
55/110 1.55	160/250 10.60		
60/120 1.85	200/300 16.—		
70/140 2.55	220/320 18.70		
90/180 4.20	250/350 23.40		
100/200 5.10			

Závěsy postal. Ia vel. 200/100 kus 5.80 K	
180/90 4.50	
k oknu . . . 115/140 4.30	
Molle . . . 115/140 2.40	
Chinillmelle 115/140 3.40	

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Paici, Srněl. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,

závod záslatelský v Kostelci nad Oh.

Obsluha vzorná a rychlá!

Ceny levné! Zboží zaručeně dobré!

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje

Bisk. tiskárna v Hradci Král.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

ateliér pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

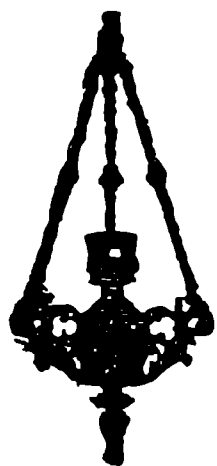
Vzorky a skizy franko.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřízence, příručí, sluhy, - domovníky

spřístupňuje kancelář
Františka Navrátila,

Přívaz, Keilova ulice.

**Veleddstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručiti veškeré kostelní nářadí a
náčiní a to: monstrance, kachy
cibáre, nádobky, paténky, paci-
dly, svíce, lampy, křtitelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předplác-
em církevním vyhovující. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v obnovení a stříbrí nebo protí do-
platku na nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výrobky zasílá na u-
kázkou franco bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.**

Shled veškerých stříbrných a stříbrných krmel, jako: řetězů
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z Metálové
prstony, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i krmelého vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drakobany kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posl. a cizozem

Praha-I.-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Novinka! Právě vyšel
katal. dopisní papír a obálky

CREDO

s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.

Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle

EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matice C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedinec podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mýdlářství a parfumerie v Hradci Král.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná množství svléká z kruhu vele-
ddst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryzě křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.

Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Těm na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

V Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5% - 5%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont smének a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zámlkám na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Tuhé

klobouky z nejjem. zajecí
srsti **„CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směs bobroviny se

zajecí srsti **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké

klobouky z nejjemnější česané

vlny **„ELITE“**, **„CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10—, Sklenářské
zarostené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veleddst. duchovenstva své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré přídle spo-
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové přídle!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáre, mon-
stran., křtitelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 47. Předplatné na čtvrt rok 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 21. listopadu 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Cesty byrokracie.

Byrokrati jsou bázlivci. Aby měli pokoj, povolují obyčejně tomu, kdo nejvíce křičí, kdo se vši urputností naléhá. Zvláště v posledních letech měli často příležitost o tom se přesvědčiti katolíci, kteří se domnívali, že práva katolických občanů lze dostatečně uhájiti i bez silné organizace, jakou vynucují nynější poměry.

Vidíme, jak jsou vyhazováni z fabrik katolíci, kteří nechťejí se státí poplatníky rudých poklůden, jak netoliko paedagogové, ale i úředníci, obdrževší příslušná místa jen po katolické přísaze, na titul katolické konfesse, zcela otevřeně potírají křesťanský názor světový vůbec a kandidují na program revoluční soci. demokracie. Není tomu tak dávno, kdy byrokraté pronásledovali nemilosrdně učitele vstupující do Sokola. Nyní však obráceně: učitel může beze všeho protestu nadřizovaných úřadu nositi veřejně macešku hned po své přísaze a jest mu dovoleno pronásledovati kollegy konservativní, kteří se zdráhají platiti na pokrokařské pohlaváry. Jako by volnomyšlenkářská společnost napověděla svými hlučnými sympatiemi s portugalskými velezrádci málo. Jediný soc. demokratický poslanec zmuže u ministru více než tři biskupové, zákony, které svědčí pro ochranu katolických práv, obcházejí se od našich protivníků beztretně. Za říšských voleb r. 1907 byli poctivi naši pronásledováni velkým šikanováním, ale soc. demokratům bylo dáno k nejfanatičtější agitaci volné pole.

Kdo má silné hrdlo a dovede si často směle dupnout, tomu prokazuje nadřizovaný byrokrat největší ochotu. Snášelivým konservativcem se postřkuje nelítostně, i když paragrafy stávající přímo křičí po ochraně občana zcela loyálního. Bylo dovoleno prohlašovatí společenský bojkot a jiné »národní« tresty proti rodičům, odvažujícím se k zápisu svých dětí do katolického gymnasia vinohradského. Zato však úředně rozhodnuto, že nad školami, naplněnými dětmi evangelickými, mají míti výhradní vliv evangeličtí faráři. Radikální živly za průvodu ječivých demonstrací zakazovaly pokojným missionářům kázati v katolickém kostele katolickému lidu. Zato však prušti pastoři rozvinuli svou propagandu v Čechách velice svobodně.

Domnívají-li se konservativci, že delším ustupováním a zalézáním upokojí dorážlivé fanatiky, jsou na velkém omylu. Těm s jidlem roste chuť a čím více se jim poprává, tím hlučněji žalují na »pouta a nesvobodu«, pokud se jim nepodaří vho-diti na krk katolictva jařmo otrocké.

V Třebenicích stal se katolický hřbitov o všech svatých svědkem německo-protestantské demonstrace. Ačkoli jest vysvěcen po katolicku, německý pastor Reimann pod záminkou, že jest hřbitov komunální, požádal, aby byla na něm dovolena církevní slavnost evangelická. Když byl Reimann odbyt, povolilo slavnost litoměřické hejtmanství. Tímto rozhodnutím dostala dukladnou ránu jak městská rada tak farář katolický — protože na hejtmanství učinili útok hlučící němečtí protestanti. Těm musí ustoupiti jak Čech tak katolík.

V Hrádku (Grottau) na saských hranicích při pořádání oslavy bitvy u Lipska prohlásil dle litoměřické »Elbepost« slavnostní řečník pastor Günther chlubně a lživě: »U Lipska zvítězilo protestantské Prusko (a což katolíci němečtí, čeští, což pravoslavní Rusové?) nad katolickou Francií (tam toho katolicismu bylo dosti málo, zato daleko více

u vítězu rakouských); spojení Němců rakouských a pruských jest jedínkým prostředkem, by rakouští Němci zvítězili. K tomuto spojení vede jen protestantství cestou hnutí »Pryč od Říma«, musí se tedy Němci rakouští státí protestanty.« Pastor mluvil sebevědomě, protože věděl, co si smí v »klerikálním« Rakousku dovoliti. — Týž list uveřejňuje tato slova pastora oldenburského: »Hnutí »Pryč od Říma« má za účel evangellsaci celých Čech, aby Německé říši bylo umožněno Čechy k sobě přivlést, jinak by mělo Německo s katolickými Čechami veliké potíže a připojilo by si k Polákům. Dánům jako vnitřní nepřátelům i Čechy; silným přírůstkem katolíků byl by německý střed posílen.« Tu vidíme, jak pastor přiznal bez obalu, že protestantská konfesse má býti ubohou a trpělivou služkou velkoněmeckých zájmů politických. Ale ještě pozoruhodnější, že na ten cíl poukazuje sebevědomě list vycházející v Rakousku! Pak se divme, že mohli němečtí soudcové beztretně protřhávati Stremayerova nařízení, že si tolik protizákonných útoků dovolují proti českým školám! Byrokrat chce míti pokoj a proto nese největší mísu tomu, kdo křičí do ochraptění. Proto také největší komplimenty vysokých, katolicky křtěných úředníků při otvírání synagog, evang. chrámů — těch úředníků, kteří při svěcení katolických kostelů ujíždějí »k vůli nezbytným záležitostem«.

A při všech těchto zjevech čteme najednou v pokrokovém tisku, že rakouská politika na Balkáně, že angažování Rakouska pro neodvislou Albánii jest určováno vlivy vatikánskými!! Tak -- katolík v Rakousku sám jest Popelkou, ale na Balkáně k vůli Vatikánu rakouští byrokrati by se přímo předháněli v utvrzování katolicismu! Snahy čistě politické, které po právu zkritisoval souhlasně i český katolický tisk, honem dovedou pokrokaři přičítati vlivu Říma! S dovolením, zednářská vláda italská také podporuje neodvislost Albánie k vůli papeži? Rakousko s Itálií i jinými spojenci vyhnalo ze Skadaru Černoherce, kteří ze všech balkánských národů se chovají ke katolíkům nejsnášlivěji.

Náš tisk poukázal nejednou na těsné spojení Volné Myšlenky s revolučním Portugalskem a Barcelonou. V Čechách se oslavoval co nejhlučněji usvědčený cizí revolucionář Ferrer, barbarské poměry, zavládnuvší v republice Portugalské se vlebily, ozývaly se hlasy, že by portugalské poměry měly nastati i v Rakousku. Volnomyšlenkářští řečníci, velebíce bezcitné tyrany portugalské, naznačovali zchytra a z povzdálí, že by byla lepší u nás republika než monarchie. Byrokrati však se nehnuli na ochranu státu. Protikatolické ostří imunitisovalo živly anarchistické, jimž držela palec židovská »Neue Freie Presse« a jiný mocný židovský tisk. Kdyby nebyli volní mivslitelé pořádali proti katolictvu divoké a spílavé schůze, jistě by se byli byrokrati rozkývali dříve.

A teď, kdy konečně místnosti Volné Myšlenky uzavřeny přece, křičí se honem farizejsky, že tohle způsobili klerikálové. Vždyť pryč se boji tolik roku 1915! Veliká nepravda, která jest šířena výhradně proto, aby »protiklerikálním« křikem dosáhla Volná Myšlenka nové immunity pro své rejdy protikatolické. Skuteční, rozhodní katolíci se báti nemusí. Vstříc roku 1915 kráčeji bez bázně s knihou správných dějin, které zkřížily zvláště nyní plány demagogů tak, že není potřebí »dělati mudrníky« z lidí poražených výmluvnou vědou. Ale možná dost, že byrokraté povolí další státoborné

rejdy, až křiky protikatolické Volná Myšlenka zdvojnásobí. Koho podporují židé, ten jest u nás vždycky pod silným ochranným štítem.

Volné listy.

Pražské volby. Výsledek voleb těchto čile byl posuzován dle stranných náklonností toho kterého časopisu. Jest to smutný zjev, že, dostane-li se nějaká otázka na veřejný přetřes, nestranného úsudku o ní se nedočteš, což pochodí ovšem z přílišných národních příhrádek. Národ český nežije již volným kulturním životem, nýbrž dle toho, jak vudcové a noviny nalévají různé poznatky do stranných hrncův a mís. A přece má-li převládati pravá vzdělanost, a máme-li míti co největší počet lidí duševně vyrovnaných, běží-li o to, aby množением kultury příslušníci stran věcnou pravdu neutápěli ve vášnivosti a, vyrovnávajice své spory, neopírali se o zbraně lži a podvodu, činitelé našeho veřejného mínění musí se zásadně reformovati. Požadavek tento podskrtáváme jmenovitě my čeští katolíci, proti nimž dnes se postupuje v pravém slova významu nelidsky. Nejkrvavější ironií pak jest, že nynější lhusný boj proti tak zvanému »klerikalismu« děje se pod vývěsnými štíty pokroku a osvěty. A zatím odlipte se z mnohého takového rytíře fráse, jimiž se okrášlil, a — máte před sebou divokého barbara.

Pražské volby nesplnily nadějí, jimiž se kochaly spojené oposiční strany, které ohromným rá-musem chtěly radnici vzíti jedním jenerálním útokem. Jest pravda, že oposice shromáždila pod svými prapory značný počet voličů, ale stalo se tak pro nespokojenost s koupí pozemkův Rennerových a pak pro více méně odvodněné pověsti o nehospodárnosti obecních starších. Mladočeši nabývají volbami smutné zkušenosti, co povážlivých nepřítelů napusobí lamižnost stoupenců, kteří nedbajíce mravnosti a zájmu strany, mají všechnu mysl upíati jen na měsíc. Zakolísaly-li se posice na radnici, jest to jen napomenutím, aby hned při prvních známkách a zvěstech dukladně se čistilo, budiž vinníkem kdokoli. Ostatně mladočeská strana v »Národních Listech« již určitě přislíbila, že boláky rozhodně vyřeže. Události tyto, abychom význam jejich rozšířili, jsou výstrahou stranám všem, a jmenovitě měly by si jich všimnouti oposičníci, kteří chtějí se dělití o mladočeský plášť.

Oposiční strany nešly do boje s nějakým určitým programem, ale spokojily se výhradně stránkou negativní, křičíce, že porušenost musí býti odstraněna. Majíce na zádech plný ranec korupce vlastní, řídily se politikou chytáka, který, jsa stílán, křičel: chytte zloděje. Stává se již takorška každodenně v našem veřejném životě, že plní mravoučných rozkladů a velkýmí horliteli o čistě ruce jsou právě ti, kteří by měli býti hezky tiši.

Všimněme si předem, že oposici stál v čele prof. Masaryk, jemuž stoupenci podložili přívlastky národního vychovatele, filosofa a hlasatele mravních zásad, jejichž platnost nelze ovíklati, a jejichž ryozost a nepodplatitelnost překoná každou zkoušku. To jest charakteristika Masarykova, iak si ji zdělali novináři a spisovatelé strany a jak jest opakována, kdykoli se udá příležitost. Dobře, a teď otevřme kroniku realistické strany a přečtème si tam ono černé místo, které vypravuje o rozvrácenosti a pohromě finanční, které táhly se jako temné stíny za jménem dra Herbena. To byly právě dies

FOTOGRAFIE

v uměleckém provedení též dle každého obrázku

nejvhodnější

DÁREK VÁNOČNÍ

zhotoví

Adalbertinum

Hradec Králové

C. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

Nejvhodnější doba od 9 hodin dopoledne do 3 hodin odpoledne.

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—

Reservní a pojistné fondy téměř K 25,000.000.—

Centrála v Praze, ul. r. 1111.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň.

Expositury: v Gradě po dobu lázeňské sezony a stálá v Opatově. Vídeň v II., III., IV., VII., X. a XVI. okresu.

Žirové účty 5%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tuzemsku i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

nefasti (nešťastní dnové), kdy hlavní lodivod, Masaryk, poplašený hrůzou a nepokojem, vyjádřil své smýšlení takto: »s Herbenem jsem mravně hotov!« Dle tohoto odsudku kde kdo byl přesvědčen, že věci, jež spáchal Herben, jsou povahy značně kompromitující. Jinak by nebyl Masaryk přednostu štábu svého hodil přes palubu. A hle, co tu jednoho krásného dne udivené obecníctvo vidí? Lodivod Masaryk otáčí loď, která přistane u břehu, naloží Herbena, aby nezůstal na pustém ostrově osamocení, a oba, jako by se ani nechteli, plaví se ku předu, aby po Čechách svorně hlásali poctivost povah a neoblomnost mravních zásad. Nyní byli jsme právě svědky, jak Masaryk se své lodi bouchal do radniční bašty. A kdo to bouchal? Vůdce, který tedy nemá již oprávnění kárat z korupce, muž, který své zásady tolikrát ohýbal a lámal, u něhož není důslednosti než v nedůslednosti, vychovatel, jenž nemůže býti nikomu příkladem, protože ke svým chybám nikdy se mužně nepřizná, filosof, jenž provádí fanatické stranné štvání.

Lze také pochybovati o tom, zda se za mravokárce hodí strana národně-sociální, která není bez poučných peněžních příhod, zda povolána jest čistiti stranu státoprávně-pokrokovou, která má za sebou Semily, a zda mohou prapor poctivého hospodaření zdvihati i sociální demokraté, jejichž zloději jsou tak známí a četní, že by nám v novinách hned něco chybělo, kdyby pravidelně nebylo oznamováno, že tam a tam soc. demokrat. pokladník práskl do bot a cizí peníze zapomněl nechat v pokladně.

Více sebevědomí a důstojnosti vůči socialistům měli by projevovati nejen agrárníci, ale i mladočeši. Víme ovšem, že všechno to podlízání sociálním demokratům věští budoucí volební aliance, ale uráží i stoupence strany křesťansko-sociální, když všechna agrární a mladočeská pozornost tak zpuštěně jest odkopávána soc. demokratickým podpatkem. V mladočeské straně brzo zapomněli smutně pravdivých slov Kramářových, že každý sociálně-demokratický mandát znamená oslabení české delegace ve Vídni. My bychom rozšířili význam slov Kramářových v ten smysl, že každá posice soc. demokraty dobytá i v obci a v okresu škodí nejen českým zájmům, ale ohrožuje také hospodářský vývoj příslušných korporací. Sociální demokracie jest lučavkou, která všude sleduje svůj program společenského převratu, a její stoupenci jsou tak prosáklí neustále stloukaným zájstím proti společnosti, že jejich péče o blaho veřejné v rámci nynějších rádií nikdy nemůže býti ušlechtilá. Když sjezd německých sociálních demokratů se usnesl, že upouští od násilné taktiky a že všeobecnou stávkou nedoporučuje, byly z toho dělány českými novinami úsudky, že sociální demokracie se přizpůsobuje klidnému společenskému vývoji a vzdává se revolučních cílů. Miněni toto podkládáno i sociální demokracii české. Mylně. Třeba čísti socialistické časopisy, a pozná se, že nenávisť proti nynějším řádům společenským nevymizela a že o nějakém umírnění myšlenkovém nemůže býti ani řeči. Vždyť ostatně socialističtí vůdci by svoji armádu ani pohromadě neudrželi, kdyby popraskala jednotící páska, naděje totiž na budoucí odplatu, které se dostane nynější nespravedlivé společnosti. Vůdci (byť správně se usnášející) a armáda není jedno a totéž. Armáda jest prosycena vášní a nenávistí, armáda dívá se jen na budoucí cíl a opovrhuje měšťáckou logikou. Nepopíráme také, že jsou v socialistické straně živlové, kteří skutečně snaží se upravovati myšlenkový proud tak, aby nekypěl a nemohutněl ve společenském revolučním převratu. Těmito činiteli jsou předem všeho židé, kteří dobře vědí, že, došlo-li by se do konce, pod drápy revoluční šelmy rozletěly by se i židovské kapitály.

Než vraťme se k našemu tvrzení, že socialisté všechno poklonkovaní se strany mladočechů a agrárníků dovedou odkopávati tvrdým podpatkem. Žádný časopis obšírněji neupozornil na příhodu, která se sběhla ve vídeňském parlamentě a která nedůstojné nadbíhání socialistům příšerně osvětluje. Když totiž inezí českými poslanci vedl se spor o to, má-li se podati návrh na obžalobu ministrů, či spokojiti-li se dlužno pouhou interpelací, mladočeši a agrárníci žádali, aby se přizvali také poslanci socialističtí. V pozvání tomto agrárníci a mladočeši tajili očekávání, že socialističtí poslanci odmítnou návrh na obžalobu a že podepíší interpelaci, pročež vláda zrušíla zemskou ústavu. Socialisté přišli, odmítli návrh na obžalobu, ale polili zároveň ledovou vodou spojenecké nadšení agrárnícké a mladočeské tím, že **oznámili podati svou interpelaci zvláštní**. Jinými slovy, socialisté odrazili podávané pravice a mlčky projevili: nechceme s vámi nic míti. To byl důkladný políček! Kdo si přečetl zastřené poznámky o tomto výjevu, musil se jako Čech stydět, a lze se domnívati, že se zastyděl i ti poslanci, jimž myšlenka získati socialistů vnikla do všech žil a kloubů. Tak snadnou a nepatrnou zkoušku socialistům mladočeši a agrárníci ukládali! Vždyť přece socialisté protestovali proti státní zemské komisi! Co bylo přirozenějšího, než se domnívati, že pro tuto komisi vládu budou také společně interpelovati? Ale socialisté nechtěli překročiti ani tento zlatý mostek a dovedli, že cesta jejich nevede ke společnému zastávání českých zájmů. Zajímavá v ty dny byla také přítrpká poznámka »Národní Politiky«, že socialisté zvláštním způsobem mluvili o českém sněmu. Jak mluvili, z opatnosti »Národní Politiky« ovšem již nepověděla.

Přimysleme si k tomu, jak socialisté statečně šli proti mladočechům v obecních volbách pražských a jak obrázkově je zesměšňovali, a pak ještě lépe pocítíme, jak politování hodné jest, když »Nár. Listy« pořád jim podkuřují a neopomenou celému světu ohlašovati, co kde který socialista promluví, co a jak »Právo Lidu« napíše. Těžko jest rozuměti také tomu, když »Nár. Listy«, jakoby s dosti učiněním, zjišťují nesporný a oprávněný postup socialistů do obecní správy, a když z volební opozice stran ostatních se pohoršují. Z rozkladu těch bylo by možno usuzovati, že »Národní Listy« hájí posice mladočeské v obecní správě jen proti stranám národně-sociální, realistické a pokrokové, kdežto socialistům vítězství volebního proti mladočechům přeje. Tento programový a taktický galimatias lze vysvětliti jenom tím, že »Nár. Listy« stále hledí do předu a mají na zřeteli budoucí společenství mladočechů se socialisty ve volbách říšských. Jak již jsme napověděli, toto nadskakování socialistům jest nedůstojné strany, která má svou historii a která pro svůj nejrozumnější politický postup může spoléhati na opravdovou inteligenci národa. Ovšem tyto a podobné zjevy plynou ze zastaralého volebního řádu, který vede ke kompromisům, ač jest patrné, že každý kompromis stírá rázovitost strany a oslabuje vnitřní soudržnost. Platí-li to o kompromisu vůbec, platí to o volebních dorozuměních se socialisty zvlášť. I strana agrární, která oslabila českou posici tím, že pomohla rozmnožiti počet socialistických poslanců v Čechách a na Moravě, hříchů svých zlým oželi a v budoucnosti shledá, jak se provinila proti zájmům venkova a tím českého národa.

Všechny tyto kompromisní závady a nemoralnosti dlužno odstraniti poměrným menšinovým právem hlasovacím, o jehož důvodnosti promluvily již nejpřednější hlavy evropského veřejného mínění, a očekáváme, že v zájmu volební mravnosti a poctivosti zásad o toto právo budou usilovati všichni poslanci, jimž opravdu běží o vyšší úroveň volebních zápasů.

Upřímnost agrárního poslance Měchury. Po událostech doplňovací volby na Hustopečsku, kdež katolický kandidát poražen byl podvodou a lžemi, zazněla slova, která zvolení agrárního kandidáta Malika nejlépe vyznačují. Po všech těch pustých zločinech proti právu a mravnosti poslední kapitolu orgii proslovil agrární poslanec Měchura, jenž 5. listopadu ve středu večer v Žarošicích vyjádřil se takto: »Kdyby rodina Malikova měla ty peníze, co tyto volby stály, pak už Malik mandátu ani nepotřeboval.« Na otázku, kolik zvolení agrárního kandidáta stálo, odpověděl: »Přes sto tisíc korun.« Pozoruhodný člověk tento poslanec Měchura, neboť miluje pravdu. Přes všechno ujišťování agrárních novin, že agrárníci ve volbách bojují čestnými prostředky, vyličí věci tak, jak jsou. Říká vlastně o statním vůdci a agrárním novináři: »Mlčte a neřčete, mandáty si kupujeme, stojí nás hrůzu peněz, nejen na Moravě, ale také v Čechách.« Budíž za to poslanci Měchurovi čestné uznání, ale ať se má na pozoru, neboť lidé, kteří ve XX. století svobody a pokroku zavádějí volební robotu, neznají žertu a nenilují pravdy.

Mimo to ještě jedné věci se dovidáme z výroku Měchurova. »Kdyby rodina Malikova měla ty peníze, co volby stály, pak už Malik mandátu ani nepotřeboval.« Pěkné nadělení! A my jsme v agrárních novinách čítali, že na obranu rolnictva ve volebním okrese tom potřebí jest rolníka uvědomělého, poctivého, obětavého pro veřejné dobro, že potřebí jest muže, který se zemědělským lidem srostl a jenž **zájem toho lidu cení nade všechno**. U všech všudy pravdivílost poslance Měchury jest obdivuhodná! Ostatně, jaké pak cavyky, myslí si Měchura, řekněme to plnými ústy. Velmi dobře, pane poslanče, proč pak také věc okrašlovat lživými frasemi, vždyť všechnu tu poctivost, zabalenou rouchem subvencionářství, dobře známe a není nás tajno, s kterou stranou do českého národa provalil se systém dietářský a hromadění placených funkcí. Hamiznost sice v člověčenstvu žije již tisíciletí, měně se a přecházeje z jedné formy do druhé, ukazuje svou tvář v plném světle. Hle, o poslanci, jehož zvolení stálo přes sto tisíc korun, se tvrdí, že má na zřeteli jen blaho lidu a jeho mravní a hmotné zvelebení. Jak možno mluvíti o ideálních cílech tohoto mandátu, když ho bylo nabyto cestami tak úžasnými a když kolega zvoleného poslance, pronikaje věc až na dno, mluví tu o zaopatřovací ústavě?

Mluví se ve veřejnosti naší o samosprávě náro., vzpomíná se na bývalou státní samostatnost, harašíme právy svými vůči vládě a Němcům. Ale jak osvědčujeme svou zdatnost a způsobilost, že jsme té svéprávnosti hodni? Ovšem důkaz své zrlosti musí národ podávati ve všelijakých oborech, na příklad hospodářském, na poli umění a věd, ale, protože politika jest vrcholnou stavbou všeho národního života, jsou volby **jedním z nejdůležitějších zkušebních kamenů, jak národ by se spravoval, nabuda samostatnosti úplné**.

Volby naše nabývají takového rázu — a poslední na Hustopečsku jest toho jasným dokladem — že v národě, jehož život stále se vyčerpává bojem za právo a spravedlnost proti nepřátelským vládám a Němcům, právo a spravedlnost s barbarskou zdivočilostí deptá se vůči vlasti, národ, příslušníkům. Jakou mrav. podstatu, jaké ideové zdůvodnění může míti v očích Němcův a vlády náš zápas o statky všennárodní, když doma nejsurovějším absolutismem za doprovodu nejpustějších lži bratr bratra olupuje o svobodu volební? Neopovrhne vzdělaný svět volbami maďarskými? A mohou takové maďarské volby zvýšiti vážnost národa našeho v očích vlády, aby ochotněji plnila vůči nám **závazky spravedlnosti?**

Již ve volbách r. 1911 vůdčím duchem agrárníků proti katolíkům bylo násilí a spousta lží. A jestliže ve vřavě obecních voleb násilnosti zanikly

a vešly již v zapomenutí, nyní ojedinelá volba Hustopečská poskytuje dosti příležitosti, aby důkazy pašovského barbarství mohly býti každým spatřeny. Agrární mandát Hustopečský dobyt jest násilím a lži. Ani malou domácnost nelze spravovati lží, tím méně národ. Pravda jest svazek, bez kterého společnost by se rozpadla v bezvládní a zmatek. Ze všech podlých neřestí jest lež nejpodlejší, a bere počátek naprostá demoralisace v tom národě, kde se lže, jako se lhalo ve volbě Hustopečské. Spojenectví agrární strany se všemi tak zvanými stranami pokrokářskými a socialisty přináší na venkov nečinnost, které znamenají mravní rozklad národa a které věští smutnou budoucnost.

1813. Když předčasně vyhozen byl do povětří most, po němž z Lipska mělo přejíti ještě aspoň 40.000 Francouzův a několik set děl, vskakali mnozí Francouzové do řeky, aby se dostali na druhou stranu za Napoleonem. Mezi nimi byl maršál MacDonald, jenž se zachránil, a kníže Poniatowski, jenž v řece zahynul. Poniatowski byl jmenován od Napoleona maršálem na bojišti lipském. Napoleon jednak odměnil tím statečného polského vůdce, jednak chtěl podnititi vytrvalost polských pluků. Poniatowski byl rytíř duchem a tělem. Jeho dům ve Varšavě, zvaný »pod plechem«, byl střediskem vzneseného polského života, a v něm konány důležité porady dříve, než se kníže stal stoupencem Napoleonovým. Poniatowski byl jediným šlechticem, který do poslední chvíle Napoleonovi nevěřil a který vzpíral se obecnému nadšení a nadějím, které polský národ skládal v dobyvačného podmanitele. Varoval, zapřísahal, vyvracel domněnky předních polských hodnostářův, ale marně. Na konec byl sám stržen obecným proudem tak, že svolával Poláky do zbraně a svěřil osud národa choutkám Napoleonovým. Poniatowski účastnil se výpravy ruské, zápasil u Borodina a r. 1813. sebrav nové bojovníky, vedl je na pomoc Napoleonovi. Jest záhadou, jak tento bystrý politik, jenž svoji nedůvěru vůči Napoleonovi tak jasně a určitě odůvodnil, na konec stal se oddaným jeho ctitelem, že pro jeho zájmy tisíce Poláků vodil na jatky a marně proléval jejich krev. Byly to hořké chvíle, když polský národ dával své syny na pospas válečným chtíčům Napoleonovým a současně od něho byl zrazován. Francouzský ministr věcí zahraničných vévoda Cadore r. 1811 psal ruskému kancléři Rumjancovi: »Císař Napoleon netoliko si nepřeje slítni nadějí v obnovení Polska, ano jest i ochoten pomáhati ve všem, co může vyhladiti památku jeho. Jeho Veličenstvo souhlasí s tím, aby slova Polsko a Poláci zmizela nejen ze všech smluv, ale i z dějepisu.« Napoleon jednoduše užíval Polska jako diplomatické pomůcky tu proti Rusku, tu proti Rakousku a s nejposvátnějšími city Poláků nestydatě obchodoval.

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

navozování a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Osobně usmírní od vř. duchov. úřadů k dispozici

Obrana.

Zednářské spasitelství v Římě. Starosta města Říma semita Nathan se vzdal své vysoké a vlivné hodnosti. Pozorujeme moderní demagogy: čím častěji končí hrozným krachem jejich hospodářství, čím méně splnili své nabubřelé sliby o reformách sociálních, čím více prozrazují v pozitivní práci neschopnost, tím boulivěji štvou neuvědomělé davu proti katolické církvi.

To jest ten chytrý manévř, který má odvracet pozornost širých davů od jejich trpasličího rozumu.

Zrovna tak Nathan. Aby židovské noviny v celé Evropě zapěly nad jeho jménem hřimavý hymnus, pronesl 20. září 1910 urážlivou řeč proti papežské stolici, z níž čpěla na sto honů ignorance tuctového demagoga. Ovšem volní myslitelé i čeští zaslali do Říma Nathanovi projev svého obdivu nad činem — na nějž stačí obyčejný osmnáctiletý křikloun. A veliký Nathan navzájem na četné projevy zednářského obdivu ubezpečoval své ctitele, že ve svém boji proti papežství neholdá ustati. Sami římsí pokrokáři, pokud neztratili všechnu soudnost, musili se nad tím naivním naparováním usmáti. Vždyť skutečnost mluvila tak přesvědčivě! Čím by byl Řím bez papeže i s celým Nathanem? Klesl by na město zcela podružné. Již ve středověku ve století XIV., kdy papežské sídlo přeloženo do Avigno-

na, seznali Vlaši, že Řím přes všechny starobylé tradice bez papeže se stane blížencem egyptského »města mrtvých.« A kdyby se papež i nyní zcela v intencích Nathanových z Říma aspoň na dvě léta vystěhoval, pak by se stalo věčné město ohrázením největší sociální bídou. Řím by se z polovice vyliadnil. Slepá zednářská zášť chce bojovati už proti církvi proto, že má nejvyšší hlavu, ačkoli vrchní představené mají netoliko všechny církve jiné, ale i spolky, společnosti, města a malé vesničky.

Měl však Nathan zároveň učiniti mistrný objev, jak by Řím zkvétal i bez papeže, jak by se tam hrnuli cizinci i tenkrát, kdyby neoplýval památkami křesťanského umění. Takový objev by byl činem muže velikého. Leč Nathan, jež vysoko povznesly pouze oštělé, divoké fráse, nedovedl zachovati bez umenšení ani toho, co mu bylo svěfeno k opatrování. Despotický, bezohledný fanatismus zbraňoval mu v klidném, širším rozhledu.

Italské listy Nathanovi vytkly, že celou Itálii svými frásami blamoval, že jest charakterem maličerným a že se nehodil za starostu ani do nejmenší italské vesnice. Nathan svým odstoupením sám se přiznal k své neschopnosti a způsobil italským zednářům velikou hanbu. Dluhy Říma za jeho starostenství rostly a rostly, až Nathan utekl ode všeho ve chvíli, kdy měl povinnost aspoň napravovati po dlouhé zkušenosti to, co zavinil sám bezprostředně. Pelyněk, jež do italského těsta nasypal, nabídl k snědení italské vládě, která, aby se skandál nestal světovou ostudou, přispívá ročně pěti miliony na úmor hazardních dluhů, jež Nathan nasekal. Největší fiasko utržil Nathan r. 1911 pořádním jubilejní výstavou, jež končila obrovským deficitem, provázeným nadávkami poplatníků.

Víuči katolickým rodičům v Římě počínal si Nathan jako despota, snažil se pohřbiti vyučování mládeže katolickému náboženství, zahrnoval potupou hosty, přijíždějící z cizích zemí do Říma, dal je pronásledovati jako zločince, zakazováno jim v Římě rozvínavati prapory, které nehlásaly žádné revoluce. Ze zášti proti církvi snažil se rozkopati a ničiti významné starokřesťanské budovy. — Konečně jeho slávě odzpíváno. Fanatický zednář uchyliil se do soukromí dřív, než ho odstranili pro uvarování ještě většího skokanství vlastní jeho stoupenci. Oddychl si nyní volně Řím celý!

Proti zneužívání chrámu volaly na poplach listy pokrokové a soc. demokratické, když se pronášely v kolínském domě při našem sjezdu slavnostní řeči rázu náboženského. — Nyní však západočeský tisk oznamoval toto: »Památka bitvy bělohorské v českém evang. ref. fil. sboru v Plzni. V Husově kapli v třídě Schwarzových (u zastávky) přednáší dnes 8. listopadu o půl 8. hodině večerní p. prof. Boh. Dobiáš z Domažlic »O příčinách a následcích Bílé Hory.« Před a po přednášce hromadné zpěvy českých písní.« — Jak se při takových přednáškách rozpalují vášně proti katolictvu, není potřeby připomínati. A jaké snáselivé české písně se za takové příležitosti zpívají, ví dnes každý. Proti takové politické schůzi v evangelické kapli neozvala se ani pokroková myš.

Politický přehled.

Debata o absolutismu v království Českém počala v poslanecké sněmovně 12. listopadu a skončena 14. listopadu. Pozoruhodnější byla řeč čes. poslance dr. Fiedlera, který prohlásil, že dosazení zemské správní komise je opatřením, které je mimo rámec zemského řádu, tedy protiústavnost. Vláda se ani nesnažila o důkaz, že se držela v rámci ústavnosti a dovolává se stavu nouze, který však v Čechách nenastal. Jde-li o akty, které spadají do pravomoci zem. sněmu, tu může pro případ, že zemskému sněmu je zabráněno prováděti podobné akty a že tyto akty jsou naléhavé, zemský výbor doplniti zemský sněm. Poskytnutí pomoci zemským financím v Čechách jest možné cestou, která zákon neporušuje. Důvod, proč vláda usnese ní zem. výboru o zvýšení zemských přírůžek a o opětném zavedení zemské dávky z piva zdráhala se předložiti k sankci, byl čistě politický: Němci se tomu opřeli. Viděli dobře, že by se tím jejich obstrukce stala bezúčelnou. Z naší strany musí býti jako těžké porušení pocíťováno, když vidíme, že se vláda dala strhnouti ze zákonné cesty vlastně z jediného důvodu, ježto Němci položili své veto proti ústavně možnému postupu. Následky jsou nebezpečné. Stojíme zde vlastně před poznenáhlým sestátněním autonomní zemské ústavy. Prostřednictvím zem. správní komise dostane stát autonomní zemskou správu do svých rukou a nejen pouze zem. správu, nýbrž i z velké části i autonomní okr. a obecní zřízení, ježto právě zemský výbor, tedy nyní zem. správní komise je kontrolující a odvolací instancí v záležitostech okresních a obecních. Dnes byl učiněn počátek v Čechách, zítra může se pokračovati v Haliči a tak poznenáhlu může to vésti ve všech zemích k téměř výsledku. — Čeští řečníci mluvili téměř před prázdnými lavicemi, ani klubovní přátelé jednotlivých řečníků nebyli přítomni, přes to debata přispěla k tomu, že skoro ze všech stran byla uznána naprostá neústavnost vládního zakročení.

Díety nebo peníze? Českou interpelaci a debatu o odpovědi na ni má vláda šťastně za sebou, teď hrozí především rusínská obstrukce, která parlament ochromuje. Proto ponáhá si vláda Stürgkhova dle osvědčeného prostředku; rozhlašuje totiž, že počká ještě až do skončení delegací a nebude-li posl. sněmovna do té doby hotova s malým finančním plánem, že malý finanční plán a služební pragmatiku provede § 14. a parlament pošle domů. Tedy buďto se povolí vládě peníze — malý finanční plán nebo poslanci půjdou z Vídně bez diet. — Novým kamenem úrazu jest předloha o bosenských drahách, kterou vláda podala sněmovně 18. t. m. Ministr železnic dr. Forster doprovodil ji výkladem, který byl ve sněmovně přijat velmi nepříznivě, ježto mnohým se zdá přednějším už dávno čekaný návrh o místních drahách. Ministr podání předlohy odůvodňoval tím, že Bosna a Hercegovina budou těsněji připoutány k Rakousku a důvody hospodářskými (vlastně také vojenskými). Co se týče předlohy o místních drahách, bude podána až po vyřízení malého finančního plánu, ale zároveň s novými daněmi z dědictví a zápalek. Financování drah bude rozvrženo na 57 let, takže by bosenské dráhy vyžadovaly ročně 10 mil. K.

Polsko-rusínské vyrovnávání topí se ve velké krizi. Polské strany lidové shodly se sice ve Lvově na společném návrhu na volební opravu, ale Rusíni tvoří hlavní potíže požadavkem svým, aby jim kromě zákonně zajištěného ustanovení po dvou členech zem. výboru připadl také procentuální díl na zastupitelstvech v zemských ústavech a na přibírání ukrajinských úředníků do zemských služeb.

V Chorvatsku bude prý co nejdříve zrušen královský komisariát, bar. Skerlec jmenován bábem a ještě před vánocemi vypsaný nové volby, ježto vyjednávání s chorvatskými stranami se daří.

Arcivévoda František Ferdinand v Anglii. Následník trůnu přijel v sobotu se svou chotí do Anglie k oficiální návštěvě u krále anglického a zdržel se tu do dneška. Anglický tisk vítá radostně následníka rakouského a touží po upevnění přátelství anglo-rakouského. Ve Francii přičítají cestě této dalekosáhlý politický význam, poněvadž Rakousko-Uhersko očekává podporu Anglie v otázce východních drah, aby prý tím snadněji mohli porobiti Srbsko a Řecko.

Delegace zahájeny ve Vídni 19. t. m. Uherská delegace přijala císařem o 11. hodině dopolední, rakouská o 12. Předseda rakouské delegace Polák dr. Leo v proslovu svém zdůraznil rovnoprávnost všech národů v říši. Císař ve své trůnní řeči mluvil o rakouské politice, která směřovala k uhájení zájmů říše a volného východu adriatickým mořem. Poměr k velmocím označil císař za přátelský a zvláště zdůraznil význam spolku s Německem a Itálií. Zvýšený rozpočet vojenský doporučil přízni delegace.

Společný rozpočet, podaný delegacím, vyžaduje při kapitole ministerstvo zahranič. záležitostí celkovou potřebu 9,554.185 K, ministerstvo války 239,586.207 K, námořní loďstvo 38,138.580 K, ministerstvo financí 2,569.245 K atd., takže celková potřeba na první pololetí činí 290,054.856 K. Mimořádná vojenská opatření za balkánské krise 316 mil. 678.000 K. Číslo to hrozná, která mezi delegáty způsobují roztrpčení.

Poměrné volební právo ve Francii. Francouzská sněmovna přijala 296 proti 25 hlasům paragraf, dle něhož mají býti mandáty přiděleny dle počtu zapsaných voličů. Dále pak přijat jest sněmovnou paragraf 350 proti 216 hlasům, dle něhož v každém voleb. okrese připadá jeden poslanec na 22.500 zapsaných voličů; na zlomky přes 11.250 voličů připadá další mandát.

Mír řecko-turecký podepsán byl v Athénách minulou sobotu. Jest to již čtvrtá mírová smlouva od skončení osvobozovací války. Turecko docílilo při uzavření míru dosti cenných ústupků, o kterých se mu po první válce ani nezdálo. Turecký tisk však nevěří v trvalost míru s Řeckem, jež opět vynutilo loupežné Rumunsko. — V Řecku jest radost z míru a v té řecká vláda prohlašuje, že jest ochotna nechati Srbsku část přístavu soluňského k výlučnému používání pro srbský obchod.

V Bulharsku 16. t. m. na velkém veřejném shromáždění prohlásila vláda, že bude se vším úsilím pokojně a cestou diplomatickou pracovati k tomu, aby smlouva bukureštská byla změněna tak, aby byl zajištěn pokoj na poloostrově balkánském a pokrok národů jej obývajících. Celá pozornost bude věnována národnímu hospodářství, veřejné vyučování bude nově vybudováno v duchu národním, v anektovaném území u moře Egejského vystaven bude přístav atd. — Na téže schůzi ministr zahraničních záležitostí Genadjev vytkl příčiny národního neštěstí bulharského. Tehdejší vláda Gešova nepřipravila se důkladně na válku, nechala jednání v Londýně protahovati, nedbala výstrah před spojenci, neodhodlala se k rychlému uzavření míru za podmínek po bitvě u Lile Burgasu Tureckem nabídnutých: Turecko žádalo, aby mu byly ponechány Dardanely a Cařihrad. Nepřijaty ani v Čatakdži nabízené Tureckem výhodné podmínky míru a tak vláda s Bulharskem ocitla se celá v osidlech spojenců . . . — Bulharské vyslanectví v Berlíně vyvrací co nejrozhodněji zprávy o úmyslu krále Fer-

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:
Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi
5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.
Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

dinanda zřící se trunu ve prospěch korunního prince Borisa. Také zprávy o domnělém protidynastickém hnutí v Bulharsku jsou liché a šířeny jsou nepřáteli Bulharska.

«Práce», jediný český odborový list křesť. dělnictva proti ohromnému počtu listů nepřátelských. Ročně stojí 3 K. Doporučuje se též pánům zaměstnavatelům, ježto v ní jest uveřejňována bursá práce, kde možno obstarati si dělníky. Administrace v Adalbertinu v Hradci Králové.

Prosbá k veledůstojnému duchovenstvu. Ústřední výbor Všeodborového sdružení v Hradci Králové chce zříditi několik sociálních knihovniček pro naše katolické pracovníky. Obrací se za tím účelem na veledůstojné duchovenstvo, jakož i na katolické nakladatele, aby darováním knih tuto akci mu umožnili. Knihy račtež zasílati na Všeodborové sdružení v Hradci Králové. Adalbertinum a tyto budou veřejně kvitovány. Za vše předem Zaplať Bůh!

Černilov. Katolicko-národní Jednota pro Černilov a okolí pořádá dne 23. listopadu 1913 v hostinci p. Václ. Jindry v Černilově o 7. hod. večer divadelní představení «Úděl sirotka» od Bognera. K hojně účasti zvou se všichni přátelé divadla.

Hořice. Po delší přestávce, kterou vyžadovala přístavba sálu spolkové místnosti «Na Doubravce», sehrál dramatický odbor. křesť. soc. spolků v neděli dne 16. listopadu lidovou fantasii «Hrobníkův syn». Hra ve 4 jednáních s proměnou, sepsána od známého dram. spisovatele Ad. Bognera-Ahasvera a působí velice dojemně zvláště ve 4. jednání a v proměně v «noci dušičkové na hřbitově». Naši neuváží a nadšení ochotníci sehráli hru tuto místy značně obtížnou, velice zdařile. Děkujeme vřele celému dram. odboru našemu a gratulujeme k úspěchu tohoto prvního letošního divadelního večera. Návštěva přes to, že v dělnickém domě hraje divadelní společnost Kaňkovského a přes nepříznivé počasí byla velice četná. Zvláště velice mile nás překvapila a potěšila návštěva vldp. faráře jeřického, jenž zavítal k nám s několika tannimi občany. neobaje obtíží daleké a namáhavé cesty v takovém na nejvyšší nepříz. počasí. Pan farář jeřický poznal nejlépe, čeho jest v nynější zlé a vážné době na výsost potřebí: organizace, a opět organizace těch, kteří ještě křesťanský smýšlejí a neo-hroženě a nezištně, ale s mnohými obětmi vlastního pohodlí a podobných věcí v organizaci takové pracují, neboť by to opravdu pak smutně a prabídně s naší věcí dopadalo, kdybychom se fidili zásadou, že proti proudu protikřesťanskému těžko plovati a proto že lépe všeho nechati a seděti v zátíši. — Spolu sdělujeme, že dne 23. listopadu v naší spolkové místnosti «Na Doubravce» ve 3 hodiny odpoledne řečniti bude věhlasný organizátor našeho lidu vsdp. Msgr. Dr. Fr. Šuk, na jehož milou návštěvu se již velice těšíme a všechny stoupence a příznivce křesť. lidu na schůzi tu upřímně zveme.

Lomnice n. Pop. «Továrni dělnice a její dva milenci» dodělala se u nás bouřlivého úspěchu. Naši členové ochotníci podali důkaz vyspělosti a vyškolenosti herecké. Pecháček (pl. Fiserová) byla výtečná, její výkony potleskem obecnost přijalo. Jarmila (sl. Londová), ač mladá věkem, prozrazuje výkony svými již rutinovanou silu. Úlohu těžkou podala výborně, tak že s dojemem vzpomínáme na hru její. Milenec Kučera, právník (br. Sedláček) a milenec Zahradnický (br. Kubát) shostili se úlohou oba s úspěchem. Paní Zahradnická, stařenka (sl. Čapková) rovněž velice případně tlumočila mateřskou rozhorlenost. Slovem jedním řečeno: kus u nás dodělal se všeobecného úspěchu. Náš spisovatel V. L. může býti hrdý na úspěch ten a naši herci právem přijímaí za něj zasloužený bouřlivý potlesk. Živý obraz, aranžovaný věrně dle myšlenky našeho spisovatele V. L., ozářený zeleným světlem, byl přímo úchvatný. Po celý kus obecenstvo sotva dýchalo při tragických scénách. Všem účinkujícím našim hercům ochotným, našim pořadatelům a vůbec všem, kdož o provedení kusu v tak krátké době (pouze tři zkoušky) zásluhy si získali, děkujeme veřejně. Zaplať Pán Bůh! — Našemu P. T. obecnstvu, jež tak hojně i rádo nás podporuje návštěvou, děkujeme rovněž. Ač velká nepohoda — déšť a bláto — přece náš kus byl přečetně navštíven, takže místa nebylo k dostání. Jedno vadilo — přibraná hudba, jež šumafsky kroužku i našemu režiséru, by vícekrát pro takový kus cizí hudba se nebrala. Ať se náš kroužek sehraje úplně! — Příští měsíc dne 7. prosince 1913 bude se pořádati

Mikulášská zábava s velmi pestrým programem. Chystají se mnohá překvapení.

Zemský sbor delegátů zemské nepolitické organizace katolíků král. Českého svolán jest — tentokrát mimořádně — na den sváteční, v pondělí dne 8. prosince t. r. o 4. hod. odpo., aby zástupcům a delegátům spolkovým umožněno bylo v počtu největším se účastniti. Na pořad jednání sboru položena jest té doby nad jiné důležitá otázka: jak vzpružiti vnitřní život katolických spolků, aby co nejúčinněji působily. O tom zaveden bude všeobecný rozhovor a jest žádoucí aby osvědčení katolíci spolkoví pracovníci praktickými radami a návrhy téhož se účastnili. Zemská rada katolická doufá, že ze schůze této vzejde mnohý dobrý námět a že rokování bude míti zdárných praktických účinků. Pozvání (legitimace) ke schůzi se rozesílají a komu by — z kterýchkoli příčin nedošlo — rač ho v sekretariátu Zemské rady katolíků reklamovati.

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.
(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízní našemu veledůstojnému duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absolventa c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA " v Hoře Kutné. "

NB. Mladý závod tento získal si všude za provedené své práce nejlepšího uznání.

Církevní věstník.

Památka jmenin J. V. zvěčnělé císařovny byla oslavěna dne 19. t. m. službami Božími na všech zdejších školách.

Výroční den úmrtí biskupa Eouarda J. Brynycha připadal na den 20. t. m. V katedrálním chrámu sloužil o půl 8. hod. slavné requiem vsdp. gen. vikář Dr. J. Soukup za přítomnosti kapitoly, bohoslovců s představenstvem a jiných věřících.

Zprávy diecéšní. Ustanovení jsou pánové: Jan Veselý, administrator, za faráře v Květné, P. Jeroným Schröter, O. S. A., provis. katechetou na dívčí škole ve Vrchlabí, Jan Benák, neomysta, za výp. katechetu na měšť. škole v Č. Třebové, Josef Pácal, administrator v Zámrsku, za administrátora do Hnámice, Karel Valeta, koop. v Ném. Bělé, za koop. do České Bělé u Ném. Brodu, Ignác Široký, kaplan v Lanově, za kaplana do Král. Dvora n. Lab., Jos. Cellar, koop. ve Výprachticích, za administrátora do Jamného, Karel Kyseľo, koop., za administrátora v Sedloňově, P. Fr. Nagl, Congr. SS. Redempt. z Králík, za excurrento-administrátora v Červeném Potoku, Viktor Bibus, neomysta, za koop. do Starého Města u Trutnova, Frant. Honců, kaplan, za administrátora v Hrádku, Jos. Krkoška, administrator v Červ. Potoku, za administrátora do Bílé Třemešné, P. Peregriin Herma, z řádu Mňosrdných Bratří, obdržel jurisdikci pro Kukus, Alois Prax, kaplan ve Vrchlabí, za kaplana do Lanova, Jan Hampl, kaplan v Žacléři, za kaplana do Vrchlabí, Jan Oleissner, neomysta, za kaplana do Žacléře, Ladisl. Kaube, kaplan v Čermné, za prozat. kaplana do Chrudimě, Frant. Hodura, katecheta

Novinka!
Právě vyšlo!

B. Pečinková:
ŽENY.

Zajímavá kniha nejen pro ženy,
nýbrž i pro každého.

Z obsahu:
Ženy. — Kam jde list růže. — Na svém místě. — Korrespondence. — Přítelkyně. — Mně růže nesluší. — Ničemu. — Dítě.

Stran 164, velká 8°.

V nádherné knižní úpravě K 2-30 franko.

Možno obdržeti v každém knihkupectví hlavně

v Družstevním knihkupectví a nakladatelství v Hradci Král., Adalbertinum.

Podporujte své dieces. knihkupectví!

Zprávy organizační a spolkové.

Všeodbor. sdružení mimo řady organizačních schůzí v Podkrkonoší pořádá ještě tyto schůze: V Hronově 30. listopadu o 9. hod. ráno konference a škola důvěrníků. Veškeré křesť. soc. dělnictvo a jeho příznivci se uctivě zvou. — V Adamově 30. listopadu o 2. hod. odpo. mluví p. Petr z Hradce Král. — V Náchodě odpo. o 2. hod. řeční p. R. Kozel, red. «Č. Strážce». — V Hronově o 9. hod. dopol. — V Pardubicích a v Bohdanech 8. prosince veřejné spolkové schůze; referent z Hradce Králové. — Pořádejte schůze ve prospěch Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Organizační schůze na Podkrkonošsku pořádá v listopadu Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pro král. České následovní: V Miletíně 23. listopadu o 3. hod. odpo. u Kopeckých mluví p. J. Katnar z Hradce Král.: Sociální otázka a její řešení. — Vstup volný. — Při schůzích přijímání členů. — Dělníci a dělnice! Dostavte se do schůzí těchto, přiveďte své známé a porokujte o svém hospodářském postavení.

Naše schůze: V neděli dne 23. listopadu dokončení hospodářského kursu na Skutečsku přednáškou p. Ing. J. Černovického z Vys. Mýta «O odvodňování a zavlažování pozemků» v Krouné o 3. hod. odpo. «U Mrázků». — Týž den pokračování vzděl. kursu přednáškového na Žambercku v Orlicí (host. p. J. Svobody) o 3. hod. odp.: «Snahy organizovaného dělnictva křesťanského a socialistického»; ref. p. J. Kozel z Týniště n. O. (Pokrač.) — Týž den pokračování vzděl. kursu lidového na Litomyšlsku ve Sloupnici: «Úvěr zemědělský»; ref. p. Fr. Jareš, bank. úředník z Hradce Král. (Pokrač.) — Týž den v Hořicích řeční vsdp. Msgr. dr. Fr. Šuk. — Nové skupiny: Dědová u Hlinska, Pardubice, Bystré u Nov. Města n. Met., Suchdol u Police n. Met. — Dne 16. listopadu konána zdařilá konference okresu Kostelec n. Orli.; zvoleno pro vzpružení činnosti organizační agitační komitě, jehož předsedou je vp. Fr. Jelínek, kaplan v Kostelci n. Orli. — Sekretariát «Sdružení české mládeže katolické» v Hradci Králové.

v České Třebové, a Alex. Novotný, kaplan v Chrudimi, obdrželi dovolenou ze zdravotních ohledů. — V Pánu zesnuli: p. Jan Ot. (V Vuln.), č. konsist. rada, bisk. notář, děkan, farář v Sedloňově, zemř. dne 14. listopadu (naroz. 1842, vysv. 1867), p. Frant. Eisler, deficient v Dobřanech, zemř. 16. listopadu (naroz. 1878, vysv. 1901).

Pořad obnovy sv. missie v chrámu Páně Panny Marie v Hradci Králové ve dnech od 29. listopadu do 8. prosince 1913 jest tento: 29. listopadu: Večer o půl 6. hodině sv. růženec, v 6 hodin vzývání Ducha sv., úvodní promluva, litanie, sv. požehnání. — 30. listopadu: V 6 hodin mše svatá s krátkým kázáním, o půl 8. hod. mše sv., o 9/9 hod. mše sv., o půl 10. hod. mše sv. Odpoledne ve 4 hodiny promluva k dívkám a jejich sv. zpověď. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, kázání a sv. požehnání. — 1. prosince: V 6 hodin mše svatá s promluvou a společným sv. přijímáním dívek, v 8 hodin kázání, po něm mše sv. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, kázání a sv. požehnání. 2. prosince: V 6 hod. rorate, v 8 hod. kázání, po něm mše sv. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, v 7 hod. kázání a sv. požehnání. — 3. prosince: V 6 hod. rorate, uctívání ostatků sv. Františka Xaverského, v 8 hodin kázání, mše sv. Odpoledne o 3. hod. promluva k paním a jejich sv. zpověď. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, v 7 hod. kázání a sv. požehnání. — 4. prosince: V 6 hodin mše sv. s promluvou a společným sv. přijímáním pro paní, v 8 hodin kázání a mše sv. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, v 7 hodin kázání o Nejsv. Svátosti Olt. a sv. požehnání. — 5. prosince: V 6 hodin rorate, v 8 hod. kázání a po něm mše sv. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, kázání a sv. požehnání. — 6. prosince: V 6 hod. rorate, v 8 hodin kázání o dušičkách a requiem za zemřelé osadníky. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, v 7 hod. kázání a sv. požehnání. — 7. pros.: V 6 h. mše sv. s krát. kázáním, o půl 8. h. mše sv., ve 9/9 h. mše sv., o půl 10. hod. mše sv. Odpo. ve 4 hod. promluva k mužům a jinochům a jejich sv. zpověď. Večer o půl 7. hod. sv. růženec, kázání o nejbáhoslavnější Panně Marii a sv. požehnání. — 8. prosince: V 6 hodin mše sv. s promluvou a společným sv. přijímáním pro muže a jinochy a generálním sv. přijímáním všech mariánských družin. O půl 8. hod. slavná zpívaná mše sv., ve 9/9 hod. mše sv., o půl 10. hod. mše sv. Odpoledne závěrečná slavnost: o půl 4. hod. sv. růženec, ve 4 hod. kázání, svěcení nábožných předmětů, udělení apoštolského požehnání. Te Deum laudamus a sv. požehnání. — Promluvam pro jednotlivé stavy mohou být přítomni i ostatní, aby své vzájemné povinnosti lépe poznali. Během sv. missie zpovídá se každodenně ráno od půl 6. hod., večer vždy před kázáním a po kázání. Písemných odpustků možno získati těm kdož aspoň pěti kázáními jsou přítomni. svatě svátosti přijmou a na úmysl sv. Otce pětkrát „Otče náš“ a „Zdravas“ se pomodlí.

NÁBYTEK KOBÉRCE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vlnohradý, Blánická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový cenník č. 60.

Zprávy místní a z kraje.

Oslava Konstantinského jubilea. Na paměť ediktu Milánského roku 313 koná se dne 8. prosince 1913 v Hradci Králové Konstantinská slavnost s následujícím pořadem: 1. O půl 10. hodině bude v katedrálním chrámu Páně slavnostní kázání, jež pronesou všdp. kanovník Dr. Fr. Reyl. 2. O 10. hod. sloužití bude J. Exc. nejdp. biskup Dr. Jos. Doubrava slavnou pontifikální mši sv. s ambrožským chvalozpěvem „Te Deum“. 3. O půl 8. hod. večerní konati se bude ve dvoraně Adalbertina slavnostní akademie s následujícím programem: 1. Vrchtopastýřský pozdrav J. Exc. nejdp. biskupa Dr. Jos. Doubravy. 2. Orchestr: Jupiterova symfonie, věta 1. W. A. Mozarta. 3. Proslov: báseň prof. Vl. Hornofo. Přednese sl. Er. Lendecke-ova. 4. Slavnostní zpěv od Dr. A. Dvořáka: smíšený sbor s průvodem pianu čtyřručně. 5. Slavnostní řeč: přednese theol. prof. Dr. G. Domabyl. 6. Orchestr, op. 18. V. Řihovský. 7. Papežská hymna. — Ceny míst: sedadlo I. třídy 1 K, II. třídy 50 hal., místo k stání 20 hal. Předprodej lístků v družstevním knihkupectví v Adalbertinu. Čistý výtěžek ve prospěch výchovny v Hradci Králové.

Schůze městské rady dne 17. listopadu. Technické kanceláři bylo uloženo, by provedla příjezdní silnici po výstavbě elektrické centrály na Orlici za jednotkové ceny, patné pro úpravu Orlice, na žádost úpravy spojené Orlice u Hradce Králové. — S c. k. okresním hejtmánstvím bylo sděleno, že proti žádosti Ph.Mg. p. Tomáše Geisselreitera, adjunkta lékárny v Novém Městě n. Met., za povolení ku provozování lékárny, která se má nově zřídit v Pražském Předměstí, není se strany zdejší obce námitky. — Dáno bylo povolení ku prove-

dení přístavby v nádvorním traktu domu čp. 25 na Velkém náměstí na žádost pl. Aloisie Němcové. — K cili odhadu činovní hodnoty bankovní budovy Záložního úvěrního ústavu na Velkém náměstí požádají se za převzetí funkce znaleckých důvěrníků pp. V. Javůrek a A. Pokorný, majitelé domů. — Čtyři žádosti za udělení nadace Václava Miloše Červeného s návrhem sboru professorského č. k. vyšší reálky postoupeny byly měst. zastupitelstvu. — Dramatickému sdružení „Tyl“ propůjčeno bylo městské divadlo k divadelním představením na dny 11. ledna a 8. února 1914. — Uděleno bylo povolení ku přemístění výkladní skříně na střední pilíř domu čp. 30. s posavadního pilíře pl. K. Čuprové.

Cecilská zábava ve dvoraně Adalbertina pořádána s plným zdarem zvláště zásluhou dp. sbornístra Dra Svobody a p. finančního rady Fr. Režného, jenž netoliko obstaral všechny klavírní doprovody, ale přispěl k úspěchu i bystrými pokyny. Zpěvy byly secevičeny zdárně, plynuly harmonicky a svižně. Tamburašský sbor sklízal za své produkce též náležitou pochvalu. Vzhledem k vnějším, dosti nepříznivým okolnostem sesei se slušný počet obecensrva. Po vyčerpání programu rozvinula se animovaná zábava.

Cyrlilská jednota vzdává tímto své srdečné díky všem účinkujícím a přispěvším ke zdaru Cecilské zábavy, pořádané dne 16. listopadu t. r. ve dvoraně Adalbertina. — Dr. O. Svoboda, sbornístr.

Výstavu Hudečkovu, pořádanou péčí městského průmyslového musea v Hradci Králové ve výstavním sále nové budovy od 23. října navštívilo již přes 800 osob. Výstava potrvá do 15. prosince. Vstupné pro společné vycházky školní a spolkové stanoveno 10 hal. za osobu.

Společná sbírka národní v Hradci Králové byla ukončena dnem 14. t. m. Celkem sebráno 2460.12 K. Na sbírku přispěly 932 osoby a korporace místní takto: po 100 K 1, po 50 K 3, po 30 K 3, po 20 K 7, po 10 K 25, po 8 K 2, po 6 K 5, po 5 K 77, po 4 K 47, po 3 K 82, po 2 K 258, po 1.50 K 3, po 1.20 K 1, po 1 K 293, po 80 h 3, po 70 h 2, po 60 h 16, po 50 h 31, po 40 h 29, po 30 h 15, po 20 h 25, po 14 h 1, po 10 h 2 po 8 h 1. Sbírkou provedli jménem zvoleného komitétu členové místních odborů Ú.M.S. Celý výtěžek sbírky odeslán prostřednictvím filiálky Živnostenské banky Městské spořitelně pražské, sběrací listiny výkonnému výboru Společné sbírky národní v Praze. Poněvadž již v měsíci květnu t. r. odeslalo úřednictvo Zál. úvěr. ústavu k témuž účelu přímou dar 100 K, bylo z Hradce Králové odevzdáno pro společnou sbírku národní úhrnem 2560 K 12 h.

Ve prospěch pokladny obecní kuchyně sehraje se v Klicperově divadle tuto neděli (23. listopadu) repertoární hra Intimního divadla na Smíchově „V tiché uličce.“ Veselohra o 4 jednáních. Napsal J. M. Barrie. Přeložil Jar. Vrchlický. Režisér A. Vedral. Začátek o půl 8. hod. večer.

Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové vyplácí počínaje dnem 1. prosince t. r. kupon č. 18. akcií Českého akciového pivovaru v Českých Budějovicích obnosem 50 K za kus.

Savojsko. Chamonix v čarokrásném údolí pod nejvyšší horou Evropy, zajímavý výstup přes Ledové moře na Montblank a Rossůvský ledovec. Sv. Moric. Pic de la Tournette a j. zákmy u jezer a Tierská rokle svou divokostí horské scenerie libí se bude každému, kdo navštíví Panorama Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové ve dnech 22. až 28. listopadu 1913.

Upozornění. Letošního roku tak jako léta předešlá v době předvánoční obcházejí našim městem a ponejvíce na venkově agenti, nabízející se k zvětšování fotografií k zhotovení přívěsků, broží, jehlic atd. Agenti tyto cestují výhradně pro cizí firmy při provizi až 50 proc., kterou si ihned co zálohu vyberou, firma pak vyzvedne si zbývající obnos dobírkou. Jak vypadají tyto dodané věci, o tom přesvědčí se již mnoho lehkověrných lidí ku své škodě. Nejen že dostanou bezcenný brak, který i při sebe nižší ceně jest přepálen, ale mnohdy přicházejí k nenahraditelné škodě ztrátou obrázků k zvětšení propůjčeného, který často bývá jediný (po zemřelých). Případně soudní zakročení bývá bezúspěšné, protože si agent podpisem zákaznickovým na objednacím listku výsledek ve svůj prospěch zajistil. Jest věru s podivným, že ještě dnes se něco podobného může dít, když máme domácí závody, které nejen že správně a levně poslouží, a'e i za provedení, podobu a trvanlivost ručí, kdežto taková cizí firma přití rok vyšle v ta místa agenta jiného a obchod začíná znova. Aby se alespoň poněkud čelilo této cizí konkurenci, zavedl chvalně známý závod c. a k. dvor. fotografa J. F. Langhanse v Hradci Králové pro letošní vánoční dobu na zkoušku dva levné formáty velkých obrazů, které i při své nízké ceně jsou dokonale provedené a zaručeně trvanlivé. Uvedená firma žádných agentů nevysílá.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové — Inkasní místo všech kuponů. Směnárna Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové vyplácí již nyní bezě vsí srážky kupony k 1. prosinci t. r. všech rakousko-uherských i cizích papírů. Rovněž i inkaso všech tažeností ochotně obstará. Pojišťování losů provádí za původních podmínek a zdarma reviduje veškeré slosovatečné hodnoty po každém tahu, kdo seznam těchto papírů k revisi zašle.

Seznam cen na týdenním trhu obilném v král. věnn. městě Hradci Králové, dne 15. listopadu 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 15.80 až 16.60, žita K 12.20 až 13.—, ječmene K 9.80 až 10.40, ovsa K 6.20 až 6.80, hrachu K 24.— až 32.—, čočky K 40.— až 50.—, jahel K 30.— až 36.—, krup K 24.— až 48.—, bramborů K 3.— až 3.60.

jetel, semínka K 150.—, máku K 34.— až 42.—, lněného semene K 24.— až 30.—, cibule K 4.— až 6.—, jablek K 12.— až 20.—, hrušek K 15.— až 25.—, 1 q: žitných otrub K 13.—, pšeničných otrub K 12.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.60 až 3.—, sádla vepřového K 2.40, tvarohu K —.40 až —.48, 1 vejce 9 až 10 hal., 1 kopa: zeli K 5.— až 9.—, kapusty K 2.— až 3.—, drobné zeleniny K 1.— až 2.—, 1 pytel mrkve K 1.60 až 2.50.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové, dne 15. listopadu konaný, přivezeno hl: pšenice 92, žita 86, ječmene 97, ovsa 191, vikve 1, jetel, semínka 1, máku 3, cibule 39, brambor 128, jablek 77.5, hrušek 5, kop: zeli 265, kapusty 51, drobné zeleniny 185, mrkve 42 pytlů. Rusů: vepřů 2, podsvínčat 725.

Smřice. Zahájil zde dnem 15. listopadu lékařskou praxi p. MUDr. Václav Pultr. Byl dlouhá léta činným na klinikách v Praze, zastával místo sekundáfe v okr. nemoc. na Kladně, byl hospitantem kliniky pro nemoci ženské v Drážďanech a Berlíně a získal mnoho odborných zkušeností i jinde, tak že přibyl k nám odborník zdatný.

Sedloňovský děkan Ot. mrtev. Nenadáli jsme se loňského roku, kdy referovali jsme o intimní oslavě sedmdesátin oblíbeného a vzorného kněze vdp. děkana Jana Ota v Sedloňově, že budeme psáti brzy jeho nekrolog. Ač v Pánu zesnulý trpěl dlouhou řadu let zákeřnou cukrovkou, ač ošetrován s nevědní láskou a obětavostí dp. adm. V. Kyselou ač obzvláště v posl. době vážně choravěl, tak že vstoupil do pense, již však neužil, přece náhlý skon jeho v pátek 14. listopadu o 12. hod. polední všeobecně překvapil a bolestně dojal všechny, kteří znali to šlechtné a zlaté srdce jeho. Ký div, že zaškala osiřelá farnost sedloňovská, která lpěla na svém horlivém pastýři s láskou a oddaností. Ký div, že zaslzeli spolubratři, kteří měli v děkanu Otovi přítele upřímného a věrného, který tak rád a s úsměvem na rtech vítal každého v útulný svůj Tuskul! Přijav zbožně svátosti umírajících, vypustil šlechtnou duši svou. Anděl smrti rozešle! svá křídla nad ubohým trpítelem a zaneš duši jeho v lepší svět! Vdp. P. Jan Ot. bisk. notář, osobní děkan, čestný konsist. rada a čestný občan obce sedloňovské, narodil se 3. září 1842 v Martinicích u Jilemnice. Poněvadž již v útlém věku jevil veliké nadání, dán byl na studie do Jičína, kdež s vyznamenáním maturoval. Ideální jeho duše vroucně toužila po stavu kněžském; proto vstoupil děkan Ot. do bisk. semináře v Král. Hradci, kdež byl biskupem Hanlem, blahé paměti, dne 25. července 1867 vysvěcen na kněze. Jako nadšený mladistvý novosvěcenec ustanoven za kaplana v Olešnici u Nového Města n. Met., kdež 7 roků horlivě a blahodárně působil na vinici Páně. Na to byl presentován knížetem Colloredo-Mannsfeldem na německou faru v Sedloňově, kterážto vzorné, zbožné a mírumilovné osadě své nejlepší síly a takměř celý svůj kněžský život zasvětil. V annálech této obce bude zlatým písmem zapsáno horlivé působení vdp. děkana Ota, který si v srdcích toho bodrého lidu německého postavil pomník trvalý. Jaké vážnosti, úctě a oblibenosti se těšil, toho markantním důkazem byl slavný pohřeb v Pánu zesnulého, který se konal z farního domu smutku na místní útulný hřbitůvek v ponděli dne 17. prosince o půl 11. hodině dopolední. Sjížděli se smuteční hosté, přijelo 22 kněží, přijel zástupce knížete Colloredo-Mannsfelda, p. centr. ředitel Binder, scházely se místní spolky, školní dívky se svými pp. učiteli přiši všichni osadníci, aby poslední prokázali čest svému miláčkovi, aby naposled spatřili tu milou tvář, jež pro každého měla jen úsměv. Zazněl smuteční chorál, vykonány jímavé církevní obřady vdp. vikářem a děkanem Domašínským: z Dobrušky za asistence kolegy a Krájana zesnulého vdp. vikáře Tomáška z Vel. Ouřima a veškerého zde přítomného kléru. Na to byl uspořádán po návsi průvod, jehož obec sedloňovská dosud nebyla svědkem. Byla to triumfální cesta mrtvého „jemnostpána“, poslední jeho cesta do chrámu, který zesnulý v poslední době tak nádherně na svůj náklad byl vyzdobil. Na kazatelnu vystupuje vdp. vikář Domašínský a jímavě líčí zásluhy zesnulého otce, pastýře a učitele nad jiné horlivého a obětavého. Loučí se s ním, děkuje mu za všechnu lásku a práci v duchovní správě vykonanou, ale prosí také osadníky, aby věrní zůstali zásadám a pravdám, jež jim p. děkan Ot. tak horlivě hlásal. V očích všech zaleskla se bohatá slza při dojemné řeči smutečního kazatele. Po té celebroval slavné requiem vdp. vikář Domašínský, u vedlejších oltářů pak sloužili mše sv. za spásu duše v Pánu zesnulého: vdp. kons. rada a děkan Hanousek z Trebechovic a kaplan Rössler z Vel. Ouřima. Po vykonaných exequiích nastoupena cesta na hřbitov, kdež pány spolubratry vložena kovová rakev s pozůstatky drahého zesnulého v hrobku. Dozněl chorál na rozloučenou, poslední obřady vykonány, předčkováno vdp. vikářem Domašínským všem přítomným a nastalo bolestné loučení kněží se svým nezapomenutelným spolubratrem, osady se svým pastýřem . . . Slavného pohřbu se účastnili následující kněží vdp.: vikáři Domašínský a Tomáček, vik. sekretář Erlebach, děkani: Hanousek, Svoboda, Novotný a Barvif, faráři: Dokonai, Dostál, Hendrych, Hroneš, Kovář, Pöter a Vebr, duch. kurát nemocnice novoměstské Moravec, administrátoři: Honců, Kyselo a Švarc, katecheta Světelský, kaplani: Cihláf, Holan, Pleskot a Rössler. Tož, loučíme se s tebou, drahý spolubratře! Vzpomínka na Tě nevymizí nikdy z myslí naší. Žil jsi sice v zapadlé, horské visce, ale vykonal jsi mnoho ve prospěch církve sv. a ku blahu Tobě svěřených duší, pro něž jsi ještě na sklonku svého života konal sv. missie, jež hojného požehnání přinesly. Lásku jsi po 38 let v Sedloňově rozseval a lásku jsi také sklízal. Tě také

doprovodila v místo dočasného odpočinku! Pečoval jsi o ozdobu stánku Božího zde na zemi, kéž nebes Pán přijme Tvou zbožnou duši ve stánek svůj v říši nadhvězdne! Odpočivej v pokoji!

Z Chocně. Dne 16. t. m. oslavili jsme na naší farnosti zvláštní slavností vydání ediktu Milánského. Dopoledne o půl 11. hod. celebroidal slavnou mši sv. vřdp. Dr. Jan Konečný, vicerektor bisk. semináře v Hradci Králové. Odpoledne pak o půl 3. hod. v krásné, vzletné řeči vyklčil nám význam slavnosti, útrapy a pronásledování církve Kristovy od prvních počátků až na naše časy a způsobem v pravdě velkolepým dokázal, že ze všech těchto pronásledování vždy jako vítěz vyšel Kristus a jeho svatá církev. Krásná promluva vyslechnuta od věřících s největší pozorností. Nato pak, jelikož počasí bylo nepříznivé, konán průvod s Nejsv. Svátostí jen kolem kostela, ač původně průvod se měl konati kolem celého náměstí. Dojemná tato církevní slavnost ukončena v chrámu Páně chvalozpěvem »Te Deum« a uděleno sv. požehnání. Na konec pak zapěna papežská hymna. Ačkoli počasí bylo velmi nevlidné, přece sešel se velký počet věřících z města i vzdáleného okolí, takže prostranný chrám Páně naplněn do posledního místa. Průvod pak byl v pravdě veřejnou manifestací a důkazem, že máme u nás hojný počet věřících, kteří pravou láskou ku Spasiteli Inou a nestydí se veřejně před světem jej vyznati, čehož povzbuzujícím příkladem byl sám p. patronátní komisař Gustav Tomek, který jako pravý intelligent za svou víru se nestydí a ideu katolickou vsude neohroženě zastává! A nyní jest naší milou povinností, bychom upřímný dík vzdali všem, kteří k lesku slavnosti této přispěli. Na prvním místě upřímné díky vzdáváme vřdp. Dru. J. Konečnému, který s obětavostí nevšední k nám zavítal a vznešené myšlenky do srdcí věřících zasel. Kéž jedenkrát sám Ježíš jest Vaším hojným odpátitelém za vše vznešené, co k jeho cti a slávě vykonáte! — Dále vzdán budiž zasloužený dík ochotným členkám Mariánské družiny, které se svojí předsedkyní v čele přičinily se o krásnou ozdobu sochy na náměstí a sv. kříže u chrámu Páně. — A nyní ke konci krátkou poznámku k lokálce posled. čísla »Východočeského Kraje«. Nuže, pane pisatel, běžte a ptejte se těch svých »věrných« třeba z oné »společnosti s neobmezeným ručením«, zda-li se mi dostalo tuto neděli »zaslouženého odsouzení? — Michálek.

Čáslav. Nový vodovod byl předmětem přednášky, kterou měl st. rada p. Vancí k členům obecního zastupitelstva v zasedání dne 14. t. m. Podáváje zprávu o postupu dosavadních prací a načrtáváje plán další činnosti, uveďt na pravou míru pronášené obavy o kvalitě i kvantitě vody Bučicko-výchapské. Dle vykonaných měření jest nový vodovod schopen dodávati tolik vody, kolik stačí pro dvanáctitiskové město při použití jednoho h. jedním obyvatelem denně. Jakost vody jest dle dobrozdán. povolanych činitelů velmi dobrá, železitá její součást dá se snadno odstraniti, zmatků, jaké prožívá Praha se svým káranským vodovodem, není se třeba obávat, neboť zde jsou jakost i množství vody zabezpečeny nade všecko překvapením. Mimo to pak zůstane starý vodovod dále v činnosti, ovšem s náležitou úpravou a opravou. Přednáška přijata byla se všeobecným souhlasem na vědomí a odhlasováno bylo 30.000 K na potřebné další náklady. — Valná hromada spolku pro podporu chudých studujících c. k. vyšš. gymnasia konána bude dne 8. prosince 1913 ve sborovně c. k. gymnasia o 2. hodině odpolední. Výroční vydaná zpráva, doručovaná právě všem členům a dobrodincům spolku, uvádí, že spolek čítal v minulém roce správním 17 členů zakládajících, 52 přispívajících a 82 dobrodinců. Přijčeno bylo 88 žákům 547 kněh, 30 žákům udělovány byly o-bědy, za něž vydáno bylo 1184.80 K. Mimo to pořízeny byly některým žákům šaty a obuv v ceně 198.08 K. Ku konci vzdány jsou díky všem, kdož i soukromě chudé žactvo gymnasia podporovali. — Elektrické osvětlení, na něž se naše občanstvo tak těšilo, počmá přináseti ještě před svým spuštěním dosti různých nepřijemných překvapení. Dle nařízení úředních orgánů třeba dokonané instalace osvětlovací vyzkoušeti. Že se to zadarmo diti nemůže, jest zřejmo, ale že taxa tato bude za vteřinovou takřka zkoušku pro každou partaj v domě účtována 3 K, toho přece se nikdo nenadál. Zdarma obci nabídnuté připojení překročilo prý značně předem odhadnutý obnos a proto nutno pomýšleti na úhradu. Pak však stejnou povinnost mají míti i ti, kdož si dali instalaci provésti firmou městskou. — Čistota města jest stále starým bolestním. Slibuje se sice polepšení, až bude míti obec dostatek vody, ale budou asi sliby ty prázdnu nadějí. Vždyť nedbá se čistoty ani v těch případech, kdy k tomu není potřebí vody, leč pouze škrabáku a ostrého koštěte. Možno se o tom přesvědčiti na př. v nově dlážděné Husově a Rudolfově třídě, na rozličných uličních přechodech atd. Kdyby aspoň na místech, kudy se vchází do školních budov, občas bylo bláto seškrabáno! Ale ani k tomu nedochází. A tak na př. do opatrovny, dívčí školy a gymnasia nanese se nyní tolik nečistoty, že všeliký boj proti prachu jest marným úsilím. Což pak nelze v tom ohledu dojíti nápravy? — Úmrtí. Býv. majitel knihtiskárny a zakladatel v »Pravdu« proměněných »Čáslavských Listů« Fr. Starch zemřel 18. listopadu a byl 20. listopadu pochován na ústředním hřbitově.

Ronov nad Doubravou. Vysvětlení. Ode dne velikolepé slavnosti svatováclavské rozšířila ústa lhavá, tak vyškoleně lhavá, že by mohla zvána býti okresním lhářem, zprávu, že hudbu ku průvodu svatováclavskému platí město. Konstatujeme, že město neplatí vůbec ničeho, až na několik světěl ve škole a snad

na radnici do 2 oken. Hudbu platí vdp. farář Frt. Kašák prostřednictvím p. J. Bláhy. Tohik na vysvětlenou! Zdá se, že někteří příteláckové, aby se sebe svrhli nectné jednání, řídí se radou nepřítelů křesťanství Vořtaira: »Přítelé, žete, ano žžete jako ďábel, přece něco ze lži na protivníku uvázne.« — Přednáška. Minulé neděle pořádal vzděl. katol. soc. spolek »Rovnost« přednášku se světelnými barevnými obrazy na téma: »Nověšskem k půlnočnímu slunci.« Proslovil dle vlastní cesty v.p. Martin Klouda, místní kaplan. Cesta vede úchvatnými fjordy, kol ledovců, vodopádů, všemi pobřežními i vnitrozemskými městy až k nejsevernějšímu městu Hammerfestu, mezi Lopoty k vrcholu krásy »půlnočního slunce«. Velmi interessanční jsou obydlí Laponců a jejich zvyky. Plynný přednes byl dokonalým oživením velmi zdařilých diapositivů. Zdař Bůh! — Schůze. Ke dni 8. prosince připravuje vzděl. katol. soc. spolek »Rovnost« schůzi s přednáškou, na níž promluví p. Frt. Šupka, redaktor »Štítu«. Schůze odbývá se o půl 3. hod. odpoł. v místnostech hostince p. J. Vávry. Přítelé, katolíci, agituje, ať je schůze co nejčestěji navštívena! Uslýšíme celou řadu nových věcí a pokynů, jak dále počínati si v našem těžkém boji za práva náboženská a opravdu vlastenecká! Zveme stoupence z celého širokého okolí. Na shledanou dne 8. prosince! — Hymen. Dne 18. listopadu provdala se horlivá členka sdružení katolické mládeže v Kněžicích u Ronova n. D. sl. Anna Kroupková za Karla Kříže, pekaře v Čáslavi. Přejeme všeho dobra v novém stavu! — Divadlo. Sdružení katolické mládeže v Mladoticích a v Bousově pi ně cvičí divadelní hry pro dobu adventní. Jistě nyní nejvhodnější doba k uslechtilému vzdělání, jaké poskytuje katolické jeviště všem členům! Mnoho zdaru! — Kurs přednáškový. V řadě schůzí, jež budou pořádaný na okrese čáslavském, jsou Žlebské Chválovice u Ronova nad Doubravou vybrány ke dni 28. prosince. Schůze odbývati se bude v hostinci p. Čeňka Nesládky přesně o 3. hod. odpoledne. Řečník, případně řečnice a téma přednášky oznámí se později. Okolní obce čhte plně přípravy. Kde přeji si ještě schůzi ve farnosti, ať přiblíží se ihned u spolku »Rovnost«. Zároveň mohou si vybrati řečníka jakéhokoliv a určití nyní dobu k přednášce vhodnou. Všem na požádání se vyhoví. Zmužile v před! Při schůzích přijímání nových členů jak do sdružení mládeže tak ke katolickému spolku v Ronově nad Doubravou, který založen jest pro Ronov nad Doubr. a okolí. — Četba. V nastávajících dlouhých večerech zimní doby doporučujeme všem stoupencům katolíkům z přesvědčení, aby hojně používali knihoven spolku »Rovnost« a sdružení mládeže. Nečlenové mohou se zaručením odvedení také knihy si vypůjčovati ze jmenovaných knihoven. Prosíme, kdo má nějaké dobré knihy, aby nám lask. daroval, neb aby se u jiného přičinil, kdo by mohl ze své knihovny více věnovati pro Zaplať Bůh! Ovšem jen knihy mravné a se světovým názorem křesťanským. — Svěpomoc. V základě výnosu krajského soudu v Hcfe Kuně ze dne 10. listopadu b. r. Firm. 1.770 spolč. VII. 124/1 vešel v život u nás »Společení a záložní spolek pro Ronov nad Doubravou a okolí«, zapsané společenstvo s ručením neobmezeným. Spolek jest oprávněn dle potřeby činiti výpůjčky a ukládati pokladní přebytky jen u Zemského svazu českých hospodářských družstev a společenstev pro království České, zapsaného společenstva s obmezeným ručením v Praze, k němuž jako člen za účelem vyrovnání dočasných přebytků a potřeb peněžních a za účelem revise přistupuje. Pokladna umístěna jest v čísle 21. u p. J. Novosáda rolníka v Ronově n. D. Příkladníkem je p. V. Skokan bývalý starosta města Ronova n. D. Členové představenstva ručí celým svým majetkem za vklady. Žádný nemusí mítí nějakých obav, každý může bezpečně peníze uložit. Členové představenstva jsou lidé vesměs zámožní, načež klademe hlavní důraz. Členové se stále přijímají. Přistupujte co nejvíce k tomuto ústavu svépomocnému, který znamená pro hnutí družstevní v katolické straně veliký krok do předu. My nebudeme činiti žádnému násilí při volbách jakýchkoliv, kdo si z naší Raiffeisenky vypůjčí. Náš spolek záložní má intenci jen a jen pomoci středním a nižším vrstvám lidovým. Nechť nový spolek provází požehnání Boží!

Česká Skalice. Ve zprávě z České Skalice, uveřejněné v »Lidových Proudch« 14. t. m., jistý pisatel již komanduje pány na radnici, jak mají se zachováti, až bude rozhodováno o žádosti tělocvičného odboru »Orel«, který žádá o povolení k užívání tělocvičny v obecní budově dvčí měšťanské školy, kde »Sokol« též cvičí. Zmiňuje se o jakýchsi zásluhách, vyjadřuje se jako chlapecek o opeřencích atd. Mimochodem se nám však zdá, že ten opeřenec má nejméně tak velkou cenu, jako opeřchaná kavka. Ani »Orel«, ani občanstvo, které se ho ujímá, neslaví se do popředí, ale do pozadí se zatlačovají nedá. Znáмка o pokřekovosti na radnici jest nám již známa ze zprávy z České Skalice v »Ratiboru«, kde uveřejněno: Že každý náš stranník se volby účastnil, stalo se z důvodu, v každém pádě voliti protiklerikálně. — Jelikož však katolíci poplatníci v tom strannickovolebním víru zachovali se zase neutrálně (a tím nezavdali příčinu k nějakému nepřátelství), proto doufají, že nynější sl. obecní zastupitelstvo zachová se rozumně a spravedlivě. Jinak by mohla vzniknouti domněnka, že p. pisatel »Lidových Proudů« drží nad jednáním radnicním sekvestraci. Je-li p. pisatel skutečně tak vlivný a mocný, mohl by vymoci, by katolíci poplatníci byli osvobozeni od placení obecních přírážek. Pak nebude potřebí »Orlu« podávati podobnou žádost a p. pisatel bude ušetřen starostí o věci, do kterých mu nic není. Proč

a kdo toho přičinou, že náš národní dorost katolický musí se soustředit ve svých tělocvičných odborech, jest známo již každému. Ať bije se v prsa mnohý také vlastenec a řekne si »Naše vina.« — Katolíci poplatníci českoskalici.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefiry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus —85 K		vel. 140/200 kus 7 50 K	
50/100 1 30		150/250 10—	
55/110 1 55		160/250 10 60	
60/120 1 85		200/300 16—	
70/140 2 55		220/320 18 70	
90/180 4 20		250/350 23 40	
100/200 5 10			

Závěsy postel. Ia		vel. 200/100 kus 5 60 K	
		180/90 4 50	
	k oknu	115/140 4 30	
	Malle	115/140 2 40	
	Chiniilmalle	115/140 3 40	

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Psici, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediň u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orł.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré

Něm. Rybná. Dne 9. listopadu konal divadelní spolek »Klicpera« výroční svou valnou schůzi, na kterou byl pozván již z Moravy známý a obětavý řečník a recitátor professor pan Prásek z Kostelce n. O. Již jednou při akademii v Něm. Rybné pořádané slyšeli jsme pana profesora, jež předcházela výborná pověst řečnická a recitátorská. Těšili jsme se naň, jeť mistrem, který dokonale ovládá předmět svůj. Pan professor v dlouhé, důkladné řeči své objasnil význam divadla vůbec a ochotnického zvláště, zdůraznil jeho důležitost po stránce národní a vzdělávací, nazvav divadlo školou, jejíž účinek na každém jest patrný, kdo ochotným jest žákem školy té. Jsme povděčni panu professorovi za krásná slova, která jistě padla v půdu dobrou a nežstnanou bez užitku. Po přednášce této recitoval p. professor z bohatého svého recitačního repertoiru Havlíčka Borovského »Král Láva«, J. Nerudy »Moje barva červená a bílá«, A. Mrštíka úryvek z »Roku na vsi«, Vrchlického »Cigánovy housle«, Klášterského »Kmoch a smrt«, Bukovce »Anarchista a j. Zdržujeme se veškeré chvály pana profesora jako recitátora, jeho mluvy a dokonalost v tomto oboru byly uznány a oceněny kruhy neipovolanejšími, naše uznání a chvála nekryly by se nikterak s uměleckými jeho výkony. Těšíme se, že opět našim ochotníkům věnuje svou přízeň. — Ochotníci.

Vlasteneckým přátelům a příznivcům české menšiny trutnovské! V Trutnově zahájil právě svoji činnost »Klub vlasteneckých přátel české menšiny trutnovské«, jehož vlastenecký účel směřuje k čili finančně podpořiti těžce pronásledovanou českou menšinu a zajistiti budoucnost »Národního domu«, důležité to národnostní bašty Čechů trutnovských, na které vážne tížící dluh přes 70 tisíc korun. Této finanční tísní hodá klub odpomoci stálými ročními příspěvky svých členů, jež platí: zakládajíc 20 K, skuteční 10 K, činní 5 K a přispívajíc 2 K ročně. Výbor klubu prosí veškeré příznivce české menšiny trutnovské, aby hojným přistupováním za členy usnadnili plniti důležitý vytčený účel. Každý člen obdrží skvostný umělecký provedený dipkem, který bude nejen ozdobou každé místnosti, ale i dokumentem vlastenecké obětavosti. Ježto klub může zříditi kdekoliv odbory ženské, mužské, neb pro oboje pohlaví společně bude velmi povděčen založení těchto v českých krajích. Veškeré informace se obratem ochotně sdělí.

Katol. Úvěrní družstvo Eliška v Hradci Král.
(ADALBERTINUM)

zúrokuje 50 a poskytuje výh. vklady — 50 půjč ky.

Ústav podlehá zákonitě revisi.

Různé zprávy.

Přes 100.000 K vyplatilo za dobu svého trvání Všeodborové sdružení na podporách svému členstvu. Doporučuje všude tuto svépomocnou organizaci křesť. dělnictva. Zakládejte její skupiny po městech i na venkově. Informace ochotně sdělí a řečníky k založení skupin na své útraty vyšle Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum.

Plánám katolickým zaměstnavatelům! Potřebujete-li dělníka kteréhokoliv odboru, pište si na Bursu práce Všeodbor. sdružení v Hradci Králové, Adalbertinum, kte-

rá zaopatřuje místa dělnická všech kategorií (pro dělnictvo tovární, řemeslné i zemědělské, služební atd.) úplně zdarma.

Věškos. Vrchmí vojenský soud konečně vynesl rozsudek nad pardubickými dragouny, kteří na nádraží v Přerově při dopravě dragounského pluku č. 8. z Pardubic do Jaroslavi v zimě minulého roku ztropili výtržnosti. 17 mužů odsouzeno celkem na 87 let 5 měsíců žaláře — od 8 a půl měsíce do 8 a půl roku. Veškerí podůstojníci byli degradováni. — Proslulá česká umělkyně E. Destinnová, která nedávno zpívala ve lvi kleci, dostala za to 50.000 marek honoráře a mimo to pojištěna na život a úraz na půl milionu marek, což stálo zase 20.000 marek. — Posl. dr. Rašín podal jménem sboru obecních starších v Praze žalobu pro urážku na cti na pokrořského advokáta dra. Boučka pro jeho výrok, že v pražské obecní radě sedí nejméně deset zlodějů. — V neděli zutíla na Krušnohorsku a Šumavsku bouře se sněhovou vánicí. — Z obou posledních válek vrátilo se prý do Srbska 30.000 mrzáků. — Ruský ministr spravedlnosti prý prohlásil, že neustane, dokud pomoci tajné policie nevypátrá vrahy hochů Juščinského. Mezi židy ovšem z toho pobouření. — Povstání Indů proti Angličanům se šíří, především mezi dělníky na cukerních plantážích. Zapalují cukerní pole třtinová a vraždí Angličany. — Český akciový pivovar v Českých Budějovicích vykazuje 600.000 K čistého zisku. — Pražská železářská společnost propustila dosud ze svých kladenských závodů 1100 dělníků a z nučických dolů na rudu 450 dělníků. V závodech pracuje se pouze jeden den v týdnu. —

Ochrana zvířete honební a ptactva. Povážíme-li, kolik hlasů bylo slyšeti proti košerování, vivisekci a jinému týrání, jest s podivem, že na ochranu zvířete honební stalo se poměrně velmi málo. Ale ustanovení o hájení zvířete jest nám přece sympatické. Střílet broky na velkou vzdálenost se nemá, protože se zvířete obyčejně nezastihne, nýbrž postřelí a poraněné zvířete podléhá po několika dnech utrpkách smrti. Velkou škvrnou a hanbou našeho osvětleného století jsou štvance na zvířetí čili hony par force, na nichž si zvláště pochutnává high life. Zvíře z počátku je pronásledováno smečkou psů i jezdců tak dlouho, až klesne, utváno jsouc k smrti. — Za zimy, zvláště když je země pokryta sněhem a ledem, pečujeme o milé opeřené ptáčinky svoje. děti volně přirody, ptáky, krmíme je, chráníme je před zkázou a před ptáčkami — číhači. Je-li bída v rodině ptáčel nahražíme ji, co ji příroda odepřela. V každé domácnosti jsou zbytky jídel, jež nemůžeme podat žebřákovi, ale jež se dobře hodí ptákům. Kousky loje, slaziny, zavěšujeme na větve stromů! Před okny, na balkóně, na dvéře, v zahradě najde se vhodné místo ke krmení ptáků. Pamatujeme si že chráníme ptactvo, chráníme krásu domova a rostlinstvo. Povinností strážníků (státních i obecních) i četníků jest, aby si bedlivě všimali, jak se zachází se zvířaty, a proti lidem týrajícím zakročili. Každý občan má právo, požádati stráž bezpečnosti, aby zakročila, vyskytne-li se týrání zvířat. Stížnosti a přání nechť ct. obecní úřad Spolku k ochraně zvířat (v Praze, Vyšehradská tř. 49) a podporujeme jej nejen mravně, nýbrž i hmotně.

Výborová schůze Politického družstva tiskového

pod ochranou sv. Jana Nepem. v Hradci Králové bude

ve čtvrtek dne 27. listop. 1913, o 2. hodině odpolední v diecéšním spolkovém domě „Adalbertinu“, Jiřikova tř. č. 300—I. v Hradci Králové.

Dr. František Reyl,
jedenatel.

Dr. Frant. Šule,
předseda.

**Ve prospěch
Svatováclavské Matice školské.**

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
stupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, přikrůvk, kobereč a
kovového náčiní ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obrázkové ceníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměrné režie ve vlastních dílnách a
domech, levně pracovat sly na venkově, čím levnější
ceny až o 30%, než v ústředí.

Jubil. 100 let. trvání a 40 let. vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Katolíci!

Ukládejte své úspory jedině u naší

Československé záložny v Praze

Spálená ulice č. 46-II

na úrok dle ujednání až

5 1/2 % !

Důchod. daň platí záložna
sama. — Pro bezplatné uklá-
dání z venkova slošní listy
zdarma. — Povinná revize
»Jednoty, sdílené« v Praze.

Zápůjčky

všeho druhu kulantně.

Zlatou Bibli

v ceně 200 K a 50 rozličných knih může vy-
hrát na los, kdo si koupí oblíbený kapesní
kalendář na rok 1914

!! Křesťanský !! a Orelský !! !! Organizátor !!

Obsahuje velice cenné články Msgra Dr. Fr. Šulce, kanovníka dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. — Objednávky vyřídí

JOSEF POLÁK V HRADCI KRÁLOVÉ,
Adalbertinum.

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské **víno** výtečné nahořklé
s příchutí, jediné
od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král.
Vinehrady č. 1004.

Zal. 1805.

Vyznamenán státní
medailí.

Tisíce uznání
a doporučení
k nahlédnutí
po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pasířská a zlatnická

Karla Zavadila zástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
třída č. 412.

Zhotovuje veškeré nádobí ko-
stelní ze stříbra, zlata, bronzu,
alpaky a mědi, přesně dle liturg.
předpisů ve vlastní moderně za-
řízené dílně.

Opravy a znovuzřízení nádob, jakož i zlacení a
stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádoby
na ukázkou franko se zašlou.

Račte laskavě věnovati přízeň a důvěru starému
závodu domácímu.

Sjezdovou zprávu o katolickém sjezdu v Hradci Králové 1909 konaném

četnými ilustracemi, s řadou všech řečnických
vštinou dle stenografických protokolů podanými,
— v rozsahu 35 tiskových archů velké 8° = 460 str
nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Velice poučná pojednání

Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem »Časové Úvahy«.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství
tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin 16

Oslava Husova 8

Žaloba vydědence XX. věku (pojednání o li-
beralismu) 8

Husitství a svoboda 8

Zpráva o sjezdu československých katolíků v
Hradci Králové 24

Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana
Nep. Brynychy) 8

Pokora a náboženství 8

Několik slov o papežství 8

Katakomby 8

Plus VII. a Napoleon 8

Česká knieze 24

Moderní náboženství Masarykovo 8

Jubileum mariánské a Lurdy 8

Spojení spirítistů 8

Z domácností sociálních demokratů:

I. řada 16

II. » 16

III. » 24

Braňme se tiskem 8

O zázracích Kristových 16

Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích) 8

Volné kapitoly o spoličnosti 8

Sociální význam svčení neděle 16

Svobodná škola 8

Jesuité a jejich protivníci 8

Manželství přirozené a svátostné 8

Slovo včas o právu volebním a jiných občan-
ských právech ve státu 8

Převaha protestantů nad katolíky 16

Katolíci, organizujeme! 8

Útok professora Masaryka na církev katolic-
kou 32

Katolickým jinochům — spolky katolické 16

Řím a universality 8

Proti Volné Myšlence 8

Proti Volné Škole 16

Volby do českého sněmu 8

Inkvizice církevní 24

Vlastenectví v duchu křesťanském 8

Z porýnských misí 16

O duši lidské 8

Machar a křesťanství 8

Karel IV., Otec vlasti 32

Kláster v Podlažicích a město Chrást 8

Starý a nový názor světový 8

Jesuité a česká literatura 8

Blahoslavený Jan Sarkander 8

Boj o Lourdy 16

Obrana úcty Svatojanské 8

Příčiny sociální nespokojenosti 16

Čechové, prohlédněte! 8

»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu
a pravdy 16

Dělnické zahrady 8

Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho
Božství 16

Pohřbívat či spalovali mrtvolky? 8

Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku-
pů a biskupů rakouských 8

Obrana školy katolické 16

Volná Myšlenka se stanoviska náboženského,
filosofického a sociálního 16

Život lidský s náboženstvím a bez něho 8

Jest náboženství věcí soukromou? 24

Charakter 16

Jazyková otázka v Čechách 80

Péče o mládež ve světle katolického životní-
ho názoru 8

Sv. misie 8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nechtě se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednán výtisk jediný, nutno přidati k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotné
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.

Díkůvzdání.

Poděpsaná duchovní správa vzdává nejserdecnější díky všem účastníkům pohřbu i všem, kteří svou soustrast nad úmrtím vysocedůstojného pána, pana

JANA OTA,

č. konsistor. rady, děkana a čestného občana obce Sedloňova atd.

projevili. Zvláště pak: vysocedůstojným vikářům Josefovi Domašinskému a Františkovi Tomíčkově, veledůstojnému bisk. sekretáři Vincenci Erlebachovi, veledůstojným pánům: Ferdinandovi Hanouskovi, č. konsist. radovi a děkanovi v Třebechovicích, Antonínu Svobodovi, fundatistovi u sv. Barbory v Rezk, Františku Hronešovi, faráři v Bohuslavicích, Josefu Kovářovi, faráři ve Velké Jesenici, Janu Novotnému, děkanovi v Nov. Městě n. M., Františku Hendrychovi, faráři v Meziříčí, Šebastianu Webrovi, faráři v Olešnici, Františkovi Honcovi, administratorovi na Nov. Hrádku, Al. Dostálovi, faráři v Bystřím, Josefu Dokonalovi, faráři v Dobřanech, Františku Pötrovi, faráři ve Velké Zdobnici, Františku Barvířovi, děkanu na Opočně, Josefu Světelskému, katechetovi v Třebechovicích, Josefu Moravcovi, deficientovi v Novém Městě n. M., Josefu Rösslerovi, kaplanu ve Velkém Uhřínově, Václavu Pleskotovi, kaplanu v Olešnici, Aug. Ciblářovi, kaplanu v Novém Městě n. M., Františku Holanovi, kaplanu v Dobrušce, Jindřichu Schwarzovi, administratorovi v Deštném, ct. zastupitelstvu Sedloňovskému se starostou Janem Veglem v čele za darování krásného věnce jménem obce, velect. panu řediteli panství Opočenského Josefu Bohutinskému, purkmistrovi Olešnickému Vendelínu Netíkovi, velect. panu poštmistrovi v Sedloňově Ant. Czermakovi za darování krásného věnce, sl. učitelskému sboru v Sedloňově, ct. spolku hasičskému v Sedloňově a vůbec všem, kteří se pohřbu drahého zesnulého zúčastnili, vyslovuje srdečné

Zaplat Pán Bůh!

V Sedloňově, dne 18. listopadu 1913.

Karel Kyselo,
administrátor.

Do Smiřic a okolí!

M.U.Dr. Václav Pultr,

praktický lékař
ve Smiřicích (u nádraží),

bývalý sekundář okr. nemocnice v Kladně, hospitant králov. kliniky pro nemoci ženské a porodnictví v Drážďanech a Berlíně, bývalý demonstrátor c. k. zubního ambulatoria v Praze a asistent stomatologického ústavu v Drážďanech

zahájil všeobecnou praxi

po dlouholeté činnosti na klinikách v Praze.
Elektrotherapie. Galvanokaustika.
Vibrační masáž.
Plomby všeho druhu, umělé zuby,
zlaté korunky a regulace zubů.

Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respekty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, faráře ve Vyprachtěch)
doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu
svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,
spolkových praporů a kovového náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová na ukásku
se na požádání franko zašlou.

Frant. Uhlíř,

závod pro

uměl. sklenářství a malbu skla

v Třebechovicích u Hradce Král.

provádí veškeré práce uměl. zasklívání do
olova a malbu skla pro kaple, kostely, vily,
representační domy atd., jakož i veškeré opravy
uvedených prací.

Dodává skla světlo vrhající, ohni-
vzdorná i okrasná.

Rozpočty na požádání zdarma.

Kožešiny ●

všeho druhu nabízí

První česká továrna na spracování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrádkový ceník 1913-14.
Kupujeme zimní kůže, telecí, kozy, králíčí.

O místo hospodyně

na faru neb u p. katechety, pod znač. „Druhý domov“, prosí slečna 38 roků stará, která delší čas podobné místo zastávala a ve vaření a vedení hospodářství se vyzná. Na plat nehledí tak, jako na stálé místo. — Nabídky do adm. t. l.

TRY

v plech. lah. za 30 a 50 haléřů. Víde k do stání.

Nejlepší cídido na kovy.

Žádný přípravek vodový.

Dobrý hospodářský pracovník,

který zastával k plné spokojenosti

místo šafářské

a který zcela dobře může samostatně vésti i celé hospodářství,

prosí o podobné místo.

Případné dotazy račte zaslati admin. „Obnovy“.

Českému, katolickému světu — česko-katolický výrobek!

Koberce a předložky

jutové chenillové imit. „Smyrna“, vlněné chenillové „Arminster“, vlněné plyšové „Tapestry“ a „Volnet“. Celistvé i běžné, různých šířek a velikostí, výtečné jakosti a překrásných vzorů vkusně zbarvených.

Nástěnné koberce

figurové, zvláště pečlivě provedené.

Cenníky zdarma a franko.

Josef Zemlička,
ruční tkalcovství,
HLINSKO, (Čechy).

Koberce běže

jutové „spagátové“, vlněné „hollandské“, vlněné „Harlem“.

Kokosové běže a rohožky
velmi trvanlivé, za ceny úšasně levné.

Soupravy pokrývek, záclony

bavlněné i vlněné, různých druhů a jakostí.

Lambrequiny — cestovní přikrývky a j.

Vlastní výroba všech druhů koberců, záclon a pokrývek.

Vklady přes 24,000.000.— K. — Akciový kapitál 8,000.000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnárenské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směnec. — Pověřující listy. Úřední hodiny od 8—12^{1/2}, a od 2^{1/2}—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři. =

Centrála v Praze. Filialky: Píseň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vinohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysočany. Vklady na knížky 4^{1/2}—5^{1/2}% a běžné účty záročí 4^{1/2}—5^{1/2}%

Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

Príloha „OBNOVY“ k číslu 47.

Moderní humanita.

K čemu vlastně jsou okresní nemocenské pokladny? Jsou zřízeny ve prospěch nemocných dělníků či k vůli zaopatření hamižných sobců? Jsou pokladny zřízeny k projevům upřímného soucitu s lidským neštěstím, či k surovým politickým rvačkám a sekýrování lékařů? Takové otázky měla by si předložit vždy celá česká veřejnost, kdykoli slyší o fanatických pranicích při volbách do nemocenské pokladny.

Humanitu převracejí při takých příležitostech političtí štváči na ruby, k vůli zaopatření svých agitátorů dopouštějí se nejpohorlivějších podvodů a surového násilí. A kdyby jakž takž ozbrojená moc nekrotila nejděvlejších výbuchů, docházelo by k barbarským všeobecným rvačkám dle vzoru afrického. Málokdy vycení své ostré zuby tyranie, surovost a chamtivost průkopníků svobody, kultury a dělnických práv, jako při takových volbách. V zájmu chlebařství odhodí se humánní maska zcela, kšeftařům na tom pranic nezáleží, předkládá-li konkurenční tábor veřejnosti křiklavé důkazy jejich nepoctivosti. Jen když rafinovanými čachry jsou zaopatření političtí agenti!

Minulou neděli konaly se volby do okresní nemocenské pokladny pražské. Vedení a jednání správy pokladny, nalézající se v centru našeho království, má být nejsvětlejším vzorem pro správu pokladen jiných. Pokladnu pražskou také řídí lidé, za nimiž stojí v Čechách nejhustší massy organizovaného dělnictva — jsou to soc. dem. autonomisté. Bylo předem skoro úplně jisto, že správa padne znovu do rukou rudých autonomistů. Leč dosavadní vládcové přece se báli opozičních centralistů, uvedli do pohybu tak složitý aparát, užili takových postranních cestíček, jako by se jednalo o bursovní bezcitnou spekulaci. Slyšme aspoň něco z toho, co vytýkají autonomistům soc. demokraté jím, kteří ovšem knýfy soudruhů dobře znají z doby, kdy s nimi při volbách šli ruku v ruce! Centralistický »Denník« dne 18. t. m. píše toto: »Hnus jímá člověka, který včera v neděli přítomen byl ději v Krakovské ulici před místnostmi okresní nemocenské pokladny . . . Švindl, násilí, hrubost a nízkost jednotlivých činitelů separatistické strany vybočila tak daleko z mezí přípustnosti, že vlastní příslušníci jejich strany si odpřisáhli a odešli.«

Prý spousta individuí šla volit »dvakrát, pětikrát, desítkrát, což umožněno bylo jen spoustou legitimací ve volebních kancelářích československé strany. Akt volební započal přímo již násilím. Soudruzi Beran a Nádvorník (centralisté) žádali v místnosti pokladny starostu pokladny p. Johanise, aby chom byli připuštěni ke kontrole urn a ke skrutině. Pan Johaniš vymlouval se na soudr. Eldersche a na Vídeň, ale konečně na přímou otázku připuštění oposice zamítnul. A sotva jmenování soudruzi z místnosti vyšli, byli vyhozeni na ulici jako nějakí pobudové za surového smíchu najatých lidí. Pokladna najala si řadu pořadatelů z cizích okresů, ze sousedních míst, jim v čelo postavila zřizence svých sekretariátů a za jejich vedení nechala obsadit vchod do volební místnosti. Průchod z šife 3 kroků měl sloužit k vchodu a východu ke čtyřem urnám v úřední místnosti pokladny. Průchod byl namačkan a to tak, že šlo při vchodu takřka o život. Stěží bylo možno dostat se k urně a ten, kdo prošel, musil projít křížovou cestu agitátorů se zelenou kandidátkou separatistickou. Naše rudé kandidátky rvány voličům z rukou, voličům spláno a nadáváno nejhorším způsobem, soudruzi naši nazývají dobyt看em.«

O volebních aktech píše »Denník« dále: »Při urnách byli zřizenci pokladny sami, urny byly bez kontroly dozorcích orgánů, k urnám došel jen nejobětavější náš soudruh a tu ještě vnučována mu byla československá kandidátka.«

Placení voličové odnášeli z agitačních místností po několika legitimacích, chorvatští dělníci »přivedeni byli políry v tlupě a pak za největší obezřetlosti pořadatelů vedeni k volbě . . . separatisté stloukli soudr. Havička tak, že má právě oko zalité krví, jiní soudruzi byli fackováni a kopáni . . . Máme zjištěno řadu závodů, kam lístky byly dodány zřizenci pokladny, máme zjištěno, že ve volebních kancelářích vydávány hromadně cíli legitimace . . . máme zjištěno řadu osob, které byly voliti několikrát a zejména čtyři ženské.«

A »Denník« dokládá: »Po leta přicházelo k volbě 3—400 voličů. Vždyť poslední představenstvo zvoleno r. 1910 celkem 384 hlasy a to volili ještě centralisté, které podvedla československá partaj. Kdy jste, pánové separatističtí, upotřebili naposledy garderoby se šaty ženskými, copy, účesy a klobouky? A letos vyslali jste řadu žen — dnes jich máme zjištěno osm — které měnily účesy, klobouky, sukně, šály, nákrčníky atd. jenom proto, aby odvolily na zelenou vaši kandidátku . . . Proto vydali jste zelenou kandidátku, aby na první pohled mohli jste poznati, zda vaši lidé budou voliti vaše kandidáty či kandidáty opoziční . . . při všem tom

terroru a násilí sehnali jste, pánové, jenom 2342 hlasy. Vidno z toho, že vaši lidé nemohli již odvoliti na legitimace, které měli jste k dispozici. Vždyť vydáno bylo přes 4000 legitimací. Kde zůstalo přes 1400 legitimací čili voličů?«

Tedy si představme, jakou svobodu by popřáli taci machři ve státu budoucnosti, až by moc takových pohlavárů vzrostla. Sám soc. demokrat dívá se úzkostlivě soc. demokratem na prsty od té doby, kdy nastalo rozdělení rudého tábora v Čechách na centralisty a autonomisty. Páni znají dobře svou školu společnou, vědí, jak v Adlerově rudé akademii se pěstovala poctivost a svoboda. Vyčítají si sami dobré zaopatření v pokladnách, kde na tom jest nejmizernější právě ohuravý dělník a lékař. Pražská pokladna by měla mít trojnásobný počet lékařů, aby byli dělníci vždy dobře ošetřeni. Zato však osobní správa pokladny mimo kontrolu vyžadovala za rok 87.447.68 K. Tohle všecko musí zaplatiti dělníci, kteří si nemohou vybrati lékaře dle vlastního přání.

A lidé, kteří z mizernosti dělnictva dovedou získati skvělé zaopatření, nazývají mloosrdné sestry »černými megérami, bestiemi v černé kutně, fanatickými ltiticemi« atd. Zkrátka parazitě, kteří na účet chorých berou veliké platy, surovým podpatkem kopají do skutečných obětavých dobrodinců lidí chorých. Tak vyhlíží humanita moderní. A ta česká veřejnost, která i řeholním ošetřovatelkám vyčítá zaopatření, která počítá kaplanům každou korunu, hledí zcela tupě na řádění výdělečných společností, které humanitu nutí k posluhování zcela tuctovému kšeftu. V době svobodomyšl. hesel pěstuje se v zájmu kšeftařství tak bezcitná tyranie, jaké zde nebylo, pokud nevymyslili soc. demokraté na ubíjení volnosti celý složitý stroj. Dělník jest znásilňován předně při vstupu do továrny a pak po druhé při volbách. Nechce-li být vyhozen na dlažbu bez chleba, musí úzkostlivě dbáti všech pokynů kaprálského komanda. A moderní llové, kteří volají, že pracují pro vítězství poctivosti a svobody, zalezou jako syslové, ukáže-li jim svou pádnou pěst rudé komando.

Kulturní jiskry.

O poměru umění a náboženství k technice projevuje své názory v 3. čísle »České Kultury« vynikající český kritik Fr. X. Šalda. Úvaha ta jest doplňkem a vyvrcholením toho, co již napsal v tom směru dříve. Šaldovi »technika opravdu přeměňuje skutečnost t. j. hmotnou vnějškovou přírodu, buď tím, že starých přírodních sil vytěžuje doko-naleji, než byly vytěžovány před tím, nebo tím, že objevuje nové síly přírodní, jichž je možno vytěžiti pro hmotný byt člověkův, kdežto tvorba básnická nepůsobí přímo v žádnou hmotnou skutečnost, nýbrž jen v duši lidské, které může nepřímou podnítiti, aby přetvořily některé skutečnosti. Technika racionalisuje život, ekonomisuje jej (vede k rozumu a účelnému hospodaření), uspořádá život člověka času a života, zabezpečuje jeho byt pozemský, jest opravdovou činností civilizační; ale není ještě kulturou, naopak: volá přímo po doplnění kulturou. Pouhou technikou není možno uspořádat dokonale život lidský. To uznávají i osvícení technické a s důrazem vytýkají. Julius Goldstein ve své pěkné knížce »Die Technik« vyslovil přímo všechna nebezpečí, jiniž technika ohrožuje člověka tam, kde by ovládla život lidský. »Technika, která vedla ducha k vítězství nad hmotou, může se státi snadno i osudnou, zapomene-li v opojení úspěchů svých na svou věčnou úlohu: tvořiti stále dále nad sebe nejen nové mechanismy, nýbrž i nové mravní mocnosti jako ochranu proti přemoci materiálnosti.« A vyslovil zejména 2 axiomy, které znemožňují čistý pokrok technický: první, že čím více některá doba život technický racionalisovala, tím větší je součet irracionalit v době příští; a druhý: pokrok techniky žádá neustále větší mrav. vyspělosti člověkovy. Vede tedy přímo k nábožensko-sti; vedle civilizační činnosti technické, upravující vedle civilizační činnosti technické, upravující hmotný byt člověkův, musí jíti současně činnost kulturní, silící a zbrojící duši lidskou a zaujata o její klady irracionalné. Skutečnost, již pracuje technika, je tedy zcela jiná než skutečnost, na níž se obrací tvorba kulturní, ať náboženská, ať básnická; tam jde o skutečnosti a síly přírodní, zde o skutečnosti niterné, o síly duševní.«

Dodáváme, že Alfréd Fuchs v č. 3. »Snahy« praví obdobně: »Věřiti je nutno. Je nutno věřiti, že život má cenu. Ale tuto cenu lze čerpati pouze z metafysiky. A toho si vážím na katolicismu a na kultuře, již vytvořil: Objektivismu. Tato kulturní složka má pro evropskou kulturu význam nedoceněný. Skeptik nic nevytvoří. Je nutno věřit, doufat, milovat v okamžicích plnosti i prázdnoty. Jen být oddán! Čemu? to rozhoduje vůle a intuice. Ale jisto je, že skepse, jež pochybuje o své vlastní skepsi, nevěra — je nešťastí.«

Konečně obrat v dějinném nazírání? Čtenáři naši se pamatují, že jsme častěji upozornili, jak málo jest povzbuzován národ k járému rozmachu neustálým plácem nad Lipany, Bílou Horou, nad vpády švédskými. Spousta románů jako by chtěla Čecha přesvědčiti, že ubohý náš národ jest tu jen pro neustálé sloužení, utrpení — že pokusy o veliké a trvalejší politické triumfy jsou porážením zdi hlavní. A přece by se dalo tolik pověděti o skvělých dobách národa, kdy jsme předčili jak vzdělaností tak racionelním hospodařením všechny národy sousední! Mělo by se lidu říci, že český stát byl jednou netoliko svrchovaný a samostatný, ale že byl docela i nejmocnějším státem evropským v ohledu politickém. Leč moderní demagogové by tolik neradi chválili — dobu Karla IV.! Lid český musí být zaslepován, musí věřiti, že před vystoupením Husovým byla v Čechách veliká tma; jinak by nesedal na vějíčku moderním štváčím. Lid český nesmí věděti, že české státní právo triumfovalo hlavně zásluhou Otce vlasti, nepovědi to národu ani ti, kteří stále do omrzení opakují, čeho naše státní právo vyžaduje. Raději klekat před barbarickým cepem tábořským, než vzdáti pochvalu proslulé Zlaté bulle Karla IV.! Raději si zaplakati nad smrtí husitského náčelníka Jana Želivského, nad husitskými pustošiteli staroslovenského Vyšehradu, než poučovati český lid, že založením Karlovy university se staly Čechy kulturním ohniskem vzdělanosti středoevropské!

Nyní konečně po romantických nechutných legendách se dostavuje aspoň někde zdravá soudnost. Na př. 18. číslo »Zábavné a poučné přílohy« mladočeských listů krajinských uvažuje takto: »V květnu vzpomínáme Lipan, v červnu popravu staroměstské z r. 1621, v září královského reskriptu — a letos jsme vzpomínali i počátku poslední úporné persekuce, vyhlášení výjimečného stavu před dvaceti lety — v listopadu je den Bílé Hory. A všechna ta jubilea — však ne, toho výrazu o našich pamětních dnech nelze užiti — mají jedno společné. Vzpomínají českých porážek, pokoření a úpadku . . . Snad je to znakem jakéhosi mučednického rysu, obluby v trpělivosti, kterou někteří odhadují v slovanské povaze. Probírejte se svazky české krásné literatury a poesie, — nejčastěji jejich náměty jsou z doby utrpení a porážek, byt slavných, našeho národa. Bylo by zajímavé vysledovati, které události české historie nejvíce poutají českou mládež. Bojím se, že zase by to byly Lipany, Bílá Hora, snad pád Otakariu, ale sotva doba Karlova nebo Jiřího, nebo ať kterékoli z řady vítězství našich. Podivný národ, podivné sklony: či by na př. jinde bylo možno, aby národ od roku do roku vzpomínal svých porážek a potup, aby Francouzi vzpomínali Sedanu, Němci Jeny? Ne, tak nevychováme lid k síle důvěřující v sebe, která je světlá, optimistická, prostá radikalismu, právě proto, že ví, že dojde bezpečně cíle svých národních tužeb a přání.«

Kdy však řemeslní štváči poučí lid na př. o vítězstvích Karlových, o cestách jeho obezřelé politiky? Valná většina českého lidu na př. z bojů Karlových ví jen tolik, že byl Karel poražen v bitvě u Kresčáku. O jeho vítězných zápasech v Itálii a jinde téměř nic. Otce vlasti dovedou malovati protikatolické živly jako krále na kartách, bázi-vého, ustupujícího, nadbytečně se modlícího. A přece doba Karlova volá přímo hlasem pronikavým ke všem upřímným vlastencům, aby seznámili český lid s dobou našich neskvělejších triumfů. Demagogové budou ovšem lidu zalepovati oči dále a vynasnaží se mrzačiti dějiny tím, že dobu husitského bezcitného jáma budou prohlašovati dále za éru veliké svobody.

Hrdinství a důslednost pokrokového radikalismu. Při hlasování o návrhu Staňkově na debatu o komisariátu v království Českém scházelo 8 agrárníků, 4 autonomní, čeští soc. demokraté a pokrokoví profesoři Smrček a Masaryk (z radikální skupiny dra. Stránského). »Mor. Listy« k tomu poznamenávají: »Jak viděti, je ta naše oposice opo-sici a ten náš radikalism radikalismem až po — subvence a kariéru.«

Protestantská germanisace Těšínska. Evangelická farnost ve Frýdku zřizena usnesením nejvyšší církevní rady evangelické a úředním jazykem ustanovena němčina a polština.

Jest tam snad českých evangelíků tak málo, že není potřebí k jejich národním právům přihlížeti? I v jiných částech Těšínska postupovala germanisace pomocí evangelických pohlavárů podobným způsobem.

Také assimilovaný semita. Pohlavár moravských pokrokářů dr. Stránský dal se pokřtiti proto, aby se mu otevřela pohodlnější brána parlamentu, v němž by mohl velice volně vylévat svou zášť proti katolictvu. A jako se »assimiloval« nábožen-

sky, tak se »assimiluje« i národně. Pokud mu vlastenectví něco vynáší, dělá vlastence. Jinak však jest mu dokázána celá řada křesťanských čachrů, při nichž myšlenka národní pláče. Nejnověji sděluje »Ostravský Kraj«: »Známo, že pan dr. Stránský vymohl jistému židovi přes protest zdejšího hejtmanství hostinskou koncesi. Dnes uvádíme nový doklad, jak tentýž pán doktor stará se o počeštění Ostravska. Na Mar. Horách jest jediné elektrické divadlo na Ostravsku v českých rukou. Poslední dobu zažádala o podobnou koncesi židovka Stránská z Vídně a na protekci dra Stránského ji také od místodržitelství dostala. Tím zasazena rána stávajícímu českému divadlu, které má býti konkurencí židovskou ubito. Zajímavé jest, že ona Stránská (židovka), švagrová p. dra Stránského, nebude prováděti koncesi sama, ale svěří ji německému židu Bergrovi z Mor. Ostravy. Aby byla ostuda úplná, sdělujeme, že celou tuto záležitost dal dr. Stránský zastávat na místě samém židovskému a německému advokátu dru Herbatschkovi z Moravské Ostravy. Na zdar! Ať žije dnešní pokrok a jeho hlava pan dr. Stránský!«

Menšinové museum stává se stále důležitějším střediskem vědecké menšinové práce, jehož význam je uznáván všemi menšinovými korporacemi. Právě nyní, v době nejostřejšího zápasu národnostního je nutno, abychom byli k němu důkladně připraveni a k tomu nejlepší půdu poskytuje menšinové museum se svým archivem a knihovnou, sbírkami dokumentů současného i minulého života menšin, v nichž každý menšinový pracovník nalezne potřebných informací. Dary knih a menšinového materiálu, jakož i přihlášky členské (člen činý 2 K ročně) přijímá Menšinové Museum, Praha II., Vladislavova 13.

Program oslavy stoletých narozenin českého básníka Boleslava Jablonského a dvacetiletého trvání České Besedy v Krakově ve dnech 22. a 23. listopadu. 22. listopadu přesně o 8. hod. večer v sále klubu pošt. úředníků (Lubicz čis. 5) slavnostní akademie. V neděli dne 23. listopadu o půl 12. hod. dop. v klášteře Zwierzyńnickém u Norbertanek bude sloužena mše sv. a na to odhalení pamětní desky Boleslava Jablonského. Týž den o 3. hodině odpoledne ve spolkových místnostech slavnostní valná hromada České Besedy. Pořad: Zahájení valné hromady, slavnostní řeč, doslov.

Zdarma velký kalendář katolický

v ceně 1 K až 2 K obdrží každý dle přání jako: »Moř, Marla, Vlastenka, Rodina, Svatočlověk« a j. při objednání **5kg. bal. Ia. žitné kávy**

za K 4-50 franko, aneb na blůzu barchet, kapr, dělen a j.

Zasílatelství FILIP HLAVSA, SVRATKA, Čechy.

Sociální besídka.

V. charitativní sjezd rakouský v Brně. Konal se za veliké účasti vysokých hodnostářů duchovních i světských. Protektorem kongresu byl nejdp. biskup Dr. hr. Pavel Huyn. Pracovní schůze v české i německé sekci byly velice živé a měly krásné výsledky. Pojednáno o soudní ochraně mládeže, o péči o malé a školou povinné děti a o dívky ze školy propuštěné. Přednášeno dále o organisování spolků pro ošetřování nemocných. Nejdp. biskup dal návrh, aby pro zřízení a organisování péče o domácí ošetřování nemocných se utvořila centrála netoliko v Brně, ale i v Olomouci Promluveno o ochranné missii nádražní, o záchrane nezletilých dívek, o hnutí střidmostními atd. Po přednáškách byly debaty, načež přijímány příslušné resoluce. Sjezd nehluchý, ale účelně vedený od obětavých lidumilů, kteří praktickými činy prospějí lidstvu více, než bouřlivé táborové řeči různých demagogů!

K čemu jsou nemocenské pokladny? Křiklavou odpověď na tuto otázku dává sám soc. demokratický »Denník«, jak na jiném místě referujeme. Již celá dlouhá řada případů nás poučuje, jak nesvědomitě političtí agenti, kteří dostali pokladny do svých rukou, více se starají o vlastní kapsu a strané rejdy než o dobro chorých dělníků. Pokladny staly se baštami uzavřených politických organisací, svádí se o ně surový boj jako o zlaté zámky. Která strana dostane pokladnu do svých rukou, šikanuje úřednictvo jiného smýšlení, mstí se na dělnících, kteří netáhnou s komandem za jeden provaz, v pokladnách těch bují horší protekcionářství než v závodech, jež jsou majetkem zazobaných byrokratií.

Ukázalo se též v pokladně pardubické, co znamená protekcionářství a bezohledná msta rudé despotie.

»Denník« pokračuje 19. t. m. dále v líčení knyfů, švindlů a násilí soc. dem. autonomistů při volbě do pražské pokladny: »Před domem, na ulici a v průchodu domu, jímž procházelo se do volební místnosti, byl houf agitátorů, kteří měli za úkol terrorisovat voliče ku volení dle separatistické kandidátky, chránit falešné voliče před dopadením a provokovat naše soudruhy, aby mohli vyvolati

výtržnost a případně pěstí jim názorně dokázat pravost svého »přesvědčení«. Těmto svým úkolům zaplacení aranžéři voleb také plnou měrou dostáli . . . všichni najati falešní voličové, jichž bylo, mírně počítáno, přes padesát, beztestně nepřetržitě volili od zahájení voleb až do jich ukončení, a že i v provokaci dosáhli svého účelu, svědčí tělesné zranění a rozervaný oděv některých našich soudruhů . . . Byli mezi nimi mnozí, za jichž nehty uvízl majetek našich odborových skupin, ale byli mezi nimi také jiní, kteří škemravými dopisy i ústně dožebravali se placených míst v našich organisacích a podnikcích (centralistických), slibující námi za to různá sensační odhalení ze špinavé domácnosti separatistické partaje. Odmítli jsme je a ukázali jsme těmto lidem dveře . . . Dvěma, kteří si počínali tak surově, že až to zaráželo, bylo to na místě hezky zřetelně řečeno, načež jim ihned spadl hřebínek . . . Ale byli tu lidé, kteří je najímali, kteří je z pokladničních peněz podplacili, kteří jim nacpali plné kapsy falešných volebních legitimací, kteří je hnali k volebním urnám, aby páchali volební podvody, kteří jich trestné počínání podporovali a sťěžili . . . Tolik jsme chtěli říci o prodejních a bezcharakterních kreaturách. O zlodějích prozatím pomlčíme . . .«

Můžeme snadno připustiti, že »Denník« přehání, zrovna tak, jako přehánějí socialisté vesměs při kritice »měšťáků«. Ale zjištěné cifry a jiné pádné dokumenty mluví řečí mohutnou, jaké »pocitve« a »svobodomyšlníky« vídeňská škola Adlerova odchovala. Soudruzi si vyčítají kriminální podvody, rafinované násilí — a Masaryk, který se tolik socialistům napochleboval, který se honosil tím, jak jeho vyššímu reformování celé davy soc. demokratů naslouchají, jest tiše nad výsledkem tak dlouholeté činnosti jako hraboš pod drnem. Tančil mistrně mezi vejci tak, že ho velebí jak židovští sionisté němečtí tak »assimilovaní« židé čeští. Pružnost svou dokazuje také tím, že za tak prudkého boje mezi dvěma tábory rudými neztratil přízně ani u Adlerových centralistů ani u autonomistů. Kaučuková politika chytrosti ho vede k tomu, aby se rychle skryl za roh v době, kdy jest přece potřeba promluvit o sporu rozvaděných soudruhů rázně a otevřeně. Masaryk však horlivě bije do těch, od nichž nemůže čekati při volbách ani jediného hlasu. A přece by měl takový pohlavár v přední řadě důkladně uvědomit dle realistického hesla »s pravdou ven!« v přední řadě své přátele.

Také starost o dělnictvo. V Litomyšli vypukl mezi obuvnickým dělnictvem a zaměstnavateli mzdový spor. »Č. Slovo« ze dne 9. t. m. viní soc. demokraty, že vzdor tarifní smlouvě sami o své újmě shodli se se zaměstnavateli o snížení mzdy dělnictvu o 15 procent. Nyní jedná o zvýšení mzdy dělnictvu o 15 procent. Dělnictvo dnes neví, zda těch 15 procent přídatku má býti nad tarif nebo pouze nahrazenou srážkou na snížení mzdy. Vůdcům pak do vysvětlování se nechce.

SINGEROVY ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje. Hradec Králové, u lábského mostu 279.

Velký čachr s dělnictvem. Ve vídeňském svazu soc. demokratických obchodních a dopravních dělníků u rudé velkopekárný došlo k velikému vzrušení. Povožníci dověděli se jednoho dne z rudého »Zeitrau« , že dostávají týdně na mzdě o 2 K méně, než bylo v tom listě udáno. Nevěřili prohlášené výmluvě, že se jedná pouze o »tiskovou chybu« a pohrozili stávkou, jestliže se jim bude ujmáti na mzdě ještě dále. Ale šeredně naběhli právě proto, že věřili svému listivému sekretáři Karlu Weiglovi. Ten jim řekl: »Pro vaše žádosti nezastavíme v podniku práci. Seženeme dosti lidí, aby závod byl udržen v pořádku.« Nato jeden z povožníků, Jan Kopp, nazval toho sekretáře v jedné veřejné schůzi dohazovačem stávkářů. Weigl ovšem byl nucen žalovat, neboť byl viněn z prorady na svých nej důležitějších povinnostech, bylo mu vyčteno, že dělníků dle svého závazku nechrání. Byla povolána celá řada svědků. Před okresním soudem v Leopoldově soudce Koppa osvobodil, doprovodiv svůj rozsudek konstatováním, že byl podán proti Weiglovi jasný důkaz pravdy. Tak vyhlíží hlavní ochránci zájmů dělnických! Ovšem že výsledek soudního přelčení způsobil soc. demokracii velikou blamáž.

Zase jeden. V nemocenské pokladně v Krakově ztratilo se několik tisíc. V pokladně vládne socialistický poslanec Diamand a poslanec Hudec a agitátoři Nacher a Salamander. Před několika lety defraudováno bylo v téže pokladně 100.000 K.

Křesťanský živnostník.

Útok na české živnostnictvo immunisovaný poslancem Teuflem. V našich národnostních bojích na prvním místě útokům našich nepřátel vystaveno jest naše živnostnictvo. »Zn. Tgbl.« dokonce jménem uvedl české firmy, jichž Němci se mají vystříhati; sestavil je dle inserce jejich v našich listech. Byla ovšem tato výzva konfiskována, ale posl. Teufel ji interpelací v parlamentě immunisoval, tak že nyní »Zn. Tgbl.« beztestně znovu ji otisknul. Bez Čechů by sice německé Znojmo zhynulo v hladu, ale přes to řemeslní štváci brojí proti českým živnostníkům jako proti velikým nepřátelům.

Propuštěný obchodní sluha odmítl návrh na 14denní práci. Žalobce A. V. byl obchodním sluhou žalovaného obchodníka kožemi S. Sch. s týdenní mzdou 22 K bez ujednané lhůty výpovědní. Propuštěn byl sluha v sobotu dopoledne, poněvadž se zdráhal naložit si na vozík větší náklad. Požaduje proto náhradu mzdy za 14 dní 44 K. Žalovaný namítá, že žalobce sám zanechal práce a požadoval knížku a peníze. Živnostenský soud z těchto důvodů žalobu zamítl: Na základě přednesu stran zjistil soud, že při téže příležitosti, kdy žalovaný žalobci vyplatil mzdu do dne propuštění a vydal pracovní knížku a kdy marně na něm požadoval podpis úplného vyrovnání, nabídl žalovaný žalobci, aby pracoval ještě 14 dní, tedy po dobu lhůty výpovědní, a že žalobce to odepřel. Ať již výzva žalovaného k práci ve lhůtě výpovědní stala se před vydáním knížky aneb po ní, přece dlužno celé toto souvislé jednání považovati za jednotný celek, za vyjednávání o způsobu zakončení služebního poměru. Proto dlužno i případné původní jednostranné rozvázání pracovního poměru propuštěním považovati za odvolané pozdější nabídkou na pokračování v pracovním poměru po dobu lhůty výpovědní. Nepřistoupil-li k tomu žalobce, jest toto jeho prohlášení návrhem na okamžité zrušení pracovního poměru beze vší náhrady, který souhlasem žalovaného stal se úmluvou stran v souhlasném okamžitém zrušení pracovního poměru (§§ 72. živn. řádu a 861., 862. obč. zák.). Nejsou tu tedy podmínky v § 84. ř. z., o něž se žaloba opírá, i byla zamítnuta co neodůvodněná, aniž by se dále uvažovalo, zdali původně žalovaný žalobce propustil, či žalobce sám vystoupil.

O starobním pojišťování živnostnictva promluvil posl. Kratochvil na manifestačním sjezdu živnostnictva v Novém Městě n. Met. Obsah jeho řeči byl tento: Pro nás je starobní pojišťování přijatelné, bude-li v osnově spojeno pojišťování dělníka a živnostníka. Dělit je nelze. Je to způsob nejistější, nejmodernější, ale také nejdražší. Odpor, na který myšlenka tato narazila u velkých zaměstnavatelů, je již odklizen. Pojišťovací systém je však příliš drahý, oba činitelé, dělnictvo a živnostnictvo nejsou s to, potřebný náklad uhraditi, proto zákonem má býti celá společnost přinucena k obětem v zájmu humanity. Počet pojištěnců odhaduje se asi na 10 a čtvrt mil., roční náklad 340 mil. K. Osnova tohoto zákona podána byla v r. 1908. V minulém období byla takrně projednána, ale konec říšské rady znamenal i konec její. Nyní je projednávána znovu, vše, až na Bukovinu a Halič, kde jsou velmi odlišné poměry, je skoro dojednáno. Zákon sám obsahuje reformu nemocenského pojišťování, rozšiřuje úrazové pojištění. Řečník přešel k záležitosti správním. Vyslovil názor, že složené kapitály musí býti uloženy spravedlivě se zřetelem k jednotlivým zemím a národnostem, správa musí respektovati práva národů. Že tato instituce bude míti ohromný význam pro humánní úkoly státu, netřeba dokazovati. Německý příklad je přesvědčující.

Valná schůze mistrů pekařských z Hradce Král. I okolí koná se dne 23. listopadu t. r. o 2. hod. odpo. v místnostech »Besedy« v Hradci Král. za účelem projednání a definitivního stanovení náhradního odpočinku. Vzhledem k velké důležitosti předmětu schůze jest účast všech pp. mistrů pekařských z města i okolí nutnou.

Státní dodávky. V poslední době bylo s několika stran znovu a právem upozorňováno, že české závody jsou jen mizivou kvotou účastněny na státních dodávkách, hlavně železničních a vojenských. Četné stesky jednotlivců na obtížné a bezvýsledné pokusy o získání podílu na těchto dodávkách zapadnou bez ohlasu. Aby bylo možno zasádní se účinně o nápravu, nutno míti každé ofertní řízení v evidenci a v úsilí o dosažení dodávek neustávati. Obchodní, živnostenská a průmyslová ústředna v Hradci Králové vyzývá proto své interestenty, aby všechny své stížnosti v tom směru již tlumočili, o potřebné informace na ní se obraceli a o podaných nabídkách ve všech případech ji zpravili, neboť je na základě vlastních zkušeností přesvědčena, že účelnou a dobře informovanou prací lze nedostupnou tuto doménu protežovaných firem podlomiti.

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje Blsk. tiskárna v Hradci Král.

Besídka.

Každý počátek těžký.

Starý Kopáček odešel se ženou na posvícení do Hrobkova. Chalupu hlídal jediný syn Pepek, vyučený švec, který občas vypomáhal rodičům po skrovném hospodářství. Mladík byl také talentovaným klarinetistou, málokteré muzice v místě a okolí scházelo jeho umění. V tu neděli mu byla dlouhá chvíle. Připadal si jako zakletý. Chvillemi si zakvílel na klarinet, chytal mouchy, vybíhal na zahrádku... Naposledy zapálil si dýmku a postavil se přede dveře, pozoruje na návisi skotačení malých dětí.

»Hola, dobře, že jsme tě zastali doma!« ozval se náhle se strany veselý hlas. Josef hned učinil »v pravo hled!« jako na vojně. Přicházeli dva kamarádi muzikanti. »Teda ti, jderme, Pepku, pověď, že máme dopijet u Krutiny ještě trochu piva, co nám bylo před včerejší při té svatbě zaplacené«, zval radostně Hlásný. »Vezmi si honem kabát, ať jsme všichni poiromadě najednou.«

»Ba, to přicházíte v divnou chvíli«, odpovídal Pepek dosti mrzutě. »Mám hlídat chalupu, na pivo právě nemám příliš chuti, nic silnějšího jsem nesnědl, na večeri v hospodě peněz není...«

»Inu, pravda, pravda«, přisvědčoval Kmínek. »Ale ty, člověče, mluvíš jako žebrák. Vždyť máš v chalupě máslo, sádlo, vejce, nač potřebuješ peníze?«

V očích Pepkových se zablesklo. »Pravda, hoši! Víte co, pojd'te dál, vás mám rád. Připravíme si něco sami, aby nám pivo líp chutnalo. Ale nikde ani slova o tom pochoštění! Maminka by moc brudela, kdyby se to dověděla...«

»Vida lakotu«, smál se Hlásný. »Teď jsme tě naučili přemýšlet. Ale ne abys myslel, že jsme tě přišli vyjít...« Hm, já bych na hostinu šel, ale kamarádi budou netrpělivě už čekat. Honziku, doběhni honem, že jako přiběhnem s Pepkem co nej-dřív.«

»Ale — jaké zvláštní starosti«, dodával Josef kuráže. »Jenom vstupte, však to bude hned.«

Teď už čtyři těžké muzikantské boty dusaly dovnitř bez odmluvy. »Víte, mládenci, syra je tu sice dost, ale já vás chci pohostit něčím lepším. Sedněte si, jsem tu hned.«

»To jsme ho doběhli«, smál se Kmínek, když Pepek lezl po žebříku na půdu.

»Aa — ko — rá — ko — ko!« ozýval se nad stropem náfek vyděšené kvočny. »Aha — to asi vybírá Josef kukaň. Tohle si dám líbit.«

»A teď, hoši, honem zatopit pod třínožkou na peci, chci, abyste se najedli smažených vajec. My muzikanti nemusíme pořád dělat posvícení jiným, ať si připravíme taky jednou posvícení pro sebe!«

Hosté hnali se za smíchu k peci, Pepek přinesl »kastrolek«, Hlásný lámal roští a podpaloval. Nějak mu to v chvatu nešlo. »Jest to nějak mokré, prská to jako kocour, víc dýmu než ohně«, omlouval se nešika, který se celý umounil, než začal oheň plápolat.

»Ale nevíš, mládenci, jak vás obsloužím«, zarazil se poněkud Pepek. »Já smažení příliš nerozumím, no — dobrá vůle za skutek. Však to nenecháme připálit.«

»Hm, já to zastanu dost dobře, trochu másla na podklad, třebaš ještě soli — a pak se tam pustí obsah vajíček. Je to hned«, obracel se Hlásný od třínožky.

»Z cesty, komíníku«, hartusil Kmínek. »To by tak bylo pochutnání, až bychom začali jíst vejce se sazemi! Než si umyješ ruce a obličej, již s tím budu hotov. Nejsem žádný vyučený kuchař, v tomhle jsem se necvičil, ale mám fortel, dobrý fortel. Všecko se mi podaří vždycky hned. Teda, Pepku, honem kousek másla na kastrol! Já začnu vejce roztloukat.«

Máslo z počátku bublalo, pak bzíkalo, syčelo, jako divé. První vejce padlo do divé tekutiny s polovici skořápky. »Co na tom?« těšil na svou omluvu Kmínek. »Však skořápku odstraníme při jedení. Tímhle černým háčkem to vytahovat nebudu.« Při druhém pokusu mrkal šilhavým okem starostlivě. »No — vida, jak se to povedlo!« pochválil svůj čin.

»Ale poslouchej, mně se zdá, že se to mají vajíčka napřed pustit do nějakého hrnku a hodně zamíchat!« upozorňoval Pepek.

»Bodejť, budeme se s tím mazlit jako s drahou pomádou«, odporoval Kmínek. »Není na to času. Však se to promíchá všecko lehko samo, vždyť to teče jako tekutý kliš. Ostatně tím mohu zamíchat, až budou všechna vejce v kastrolku. To já všechno čerstva, všechno hned, protože mám fortel.«

Když už ve žhavé, lepkavé tekutině plovat sedmý žloutek, promáčkli kuchařský začátečník přímo nad kastrolkem vejce poslední — ale zablikal ustrašeně, otevřel ústa dokofán velikými překvapením. »Poslouchej, Josefe, nikdy jsem neslyšel, že by popel požírala koza, pejsek anebo aspoň nějaký červ. A tohle máme jíst my! Tebe tak poslat do kuchyně hotelové! Vždyť je to poklad.«

Teď se štědrý Josef rozdurdil: »Co pak jsem smažil já? Vždyť s říkal, že máš fortel. Teď to vidíme.«

Hlásný se zachechtal: »Kdybys byl, Pepku, dal pod ten vysypaný popel, místo másla lůj, mohli jsme mít aspoň trochu tekutého mýdla.«

»Dobře by se ti hodilo na tvé černé ruce«, odsekl Kmínek.

»Ale pokladek jsi mohl poznat i bez velikého studýrování dřív, než's tu skořápku rozloupil,« káral Hlásný. »Vždyť přece, jakmile se vezme takové falešné vejce do ruky...«

»Teď teprve umíš radit, jak zachránit barák, když už jest po požáru, mudrlante,« bránil se kuchař. »Proč to nepoznal Josef?«

»Mlč, hovorko,« plísnil Hlásný, »takové přezkoušení jest povinností kuchaře, který má fortel.«

»Tak je to pravda,« přitakal Pepek.

Teď už klesla mysl Kmínkova nadobro. Ustupoval spojené oposici zvolna, snaže si poněkud krýti záda: »Inu, jsme to hlupáci, jsme to pitomci velcí pitomci. Ale ty, koptíku, tam radši uhas plamen.«

Za slovního zápasu totiž smutné muzikantské terčeto zapomnělo, že smažení nesmí trvat dlouho. Dým, vycházející z kastrolu, věští čpavou spáleninu.

»No — to jsme dokuchařili,« vzdychl si Pepek. »Chtěl jsem vám udělat radost a teď málem že jsem nedostal ran.«

»Peplíčku, Peplíčku, jen žádný brekot!« povzbuzoval Hlásný. »Jako muzikant víš, že i nejlepší taneční rej dovede v hospodě docela zkazit jeden neumělý neotesanec, který se vrtí jako kospist v díži. My dva za nic nemůžeme. A tuhle Kmínek snad se jindy kuchtit doučí. Když jeden zlodějský začátečník kradl hned na poprvé kládu, řekl si: No — každý začátek jest nejtěžší. — A tohle platí i o Kmínkovi.«

»Jo — ale ztráta toho pokladku mě nejvíc mrzí,« přiznal se upřímně Pepek. »Kvočnu jsem vydrancoval proto, že jsme jiných vajec neměli. Napadá mi, bude-li jen teď bez pokladku na svém místě sedět! Ba — teď abych sháněl vejce někde jinde. Jináč mne máti vyhubuje anebo se mi hodně vysměje.«

Hlásný zase těšil: »Žádné starosti. Že's nám ukázal dobré oko, postarám se ti o vejce sám. A už pojd'me, honem pojd'me, ať to všechno kamarádi nevypijí za nás. Navečeříš se v hospodě na můj účet.«

»To by tak hrálo — pak bys všude mohl vykládat, jak ti přišla u mne lačino večere.«

»Nechej zbytečných řečí,« zarazil další slova Pepkova Hlásný. Radši už honem ven, mám po tom ohni nehoráznou žízeň.«

»Ale napřed se, mouřenine, umyj,« upozornil Kmínek.

»Jen na chvíli, jen na chvíli,« vysvětloval Josef. »Vždyť musím hlídat chalupu.«

»No — jestliže ti ji nepodpálil ani takový nešika jako Hlásný, pak ti neshoří nikdy,« rýpl Kmínek.

Když druhý den Kopáčková vyšetřila stav kukaně, obrátila se na Pepka: »Hochu, hochu, ty máš na vejce spadeno jako tchoř. Ještě štěstí, že's tam nechal aspoň pokladek! Jen abys po tolika žlutcích nezačal ještě naposledy kvokat.«

»Ale, přej mu to,« pokáral starý Kmínek. »Hoch má mladší žaludek než my. spotřebuje víc — a nebyl-li na posvícení, ať užil zas něco doma.«

»No — no, já jenom proto, že jindy Pepek o vejce moc málo stál,« omlouvala se dobrácká baráčníce.

Žertovné dárky k Mikulášským zábavám

10 kusů združených K 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 3.—

Tombolové výhry 100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. — 100 kusů porcelánových předm.: vázy, sošky, popelníčky za K 10: **Skrabošky** čertů a mikulášů kus 20, 30, 50, 90 h. **Kotylí ony**, maškarní čepice a veškeré předměty ku zvýšení veselí různých zábav doporučuje

Obchodní dům „U města Paříže“

J. L. PEK, Kostelec n. O.

Elektrické kapesní svítilny kus K 1.—, 1.50, 1.80. Náhradní batterie 60 hal. za obnos předem frko.

Gramofonové desky oboustranné 25 cm., kus K 1.50. — Žádejte ceník. — Sl. spolkům na otevř. účet.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

== V ŽAMBERKU ==

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejjistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obeslaných výstavách.

Záložna v Hradci Králové,

Janské náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5% 5 1/4% 5 1/2%

dle výpovědi.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků »Obnovy«, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný — umělecký závod —

pro malbu oken kostelních.

PRAHA—I.

č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 14. Nové bláto Máleho náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se kolelmými rámy, stěm, osazeními.

Veškeré rozpočty, návrhy i odborná rada bezplatná, bez-vní závaznosti ku definitivnímu ohledávce.

Neobtěžat veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

ateliér pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Páse.

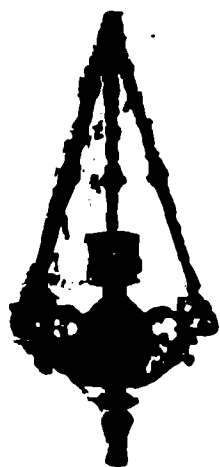
Doporučuji svůj závod veledušoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlépe doporučení po ruce. Založ. r. 1874.
Vzorky a skizy franko.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřízence, příručí, sluhy, domovníky

**sprostředkuje kancelář
Františka Navrátila,
Přívaz, Keilova ulice.**

**Veledušojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si depo-
ručiti veškeré kostelní nádoby a
nářadí a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, paténky, pacifkály,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré před-
měty opravuje v původní intenci a
v ohni zlátí a stříbí nebo protí do-
piatku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na u-
kázkou franko bez závaznosti koupě.
Vše se posílá poštou. Práce ruční.**

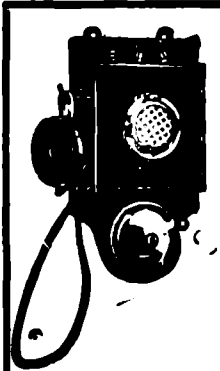
Shledá veškerých zlatých a stříbrných klenotů, jako: řetízků
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z: **Metálové
prstýnky, tabatěrky, jídelní nářadí ze stříbra pravého
i čínské vždy na skladě.**

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posílá a odesílá

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

**Novinka! Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky
CREDO**
s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.
Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma pošle
EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jediná podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschnoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. **Specialita firmy
Jos. Jelínek,**
mydlářství a parfumerie v Hradci Král.

**Jan Horák,
soukenník
v Rychnově nad Kněžnou**
zasílá na požádání vždy
**dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
vláknových látek**
své vlastní výroby, jakož i tu- i cizo-
zemských.
**Četná uznání zvláště z kruhů vele-
dušoj. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mého ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.**
Učňte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.
Volejte látky na taláry.
Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

a. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5 1/4 - 5 1/2 %

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy. ➡
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

řetízky, prstýnky, náramky, jehly
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

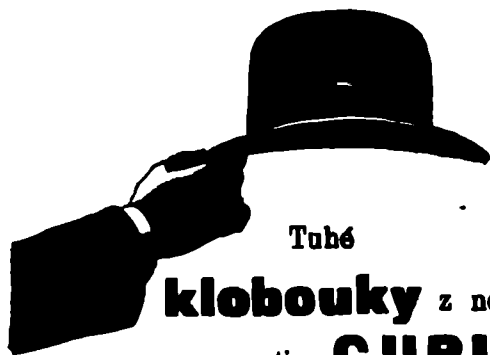
nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obalůha při mírných cenách. Důvěryhodným
základní na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Tuhé

**klobouky z nejjem. zajetí
srsti „CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směr bobroviny se
zajetí srsti **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké
**klobouky z nejjemnější česané
vlny „ELITE“ a „CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulevé do patení:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmele sklenářského K 10— . Sklenářské
zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4—
výše. Skladby tabulevého skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veledušoj. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, bířky a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem ➡
se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibáče, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.
- BRNO. -

Sloupy germanisace.

Podali jsme ukázky, jak německé střední školy pražské scvrkly by se hned nejméně na polovinu, kdyby jejich existenci neudržoval příliv žactva židovského. Zrovna tak v jiných městech, kde znamenají Němci velikou moc: v Brně, Olomouci, Ostravě, Opavě atd.

»Nár. Politika« dne 4. listopadu napsala: »O právě minulých židovských svátcích přišla do první třídy německého dívčího lycea jen jediná žačka. Ostatní — počtem 13 — zůstaly doma, ježto jsou to vesměs židovky. V ostatních třídách tohoto ústavu není poměr o nic lepší. Zkrátka německé dívčí lyceum v Českých Budějovicích by bez židovských žaček bylo prázdné a nemohlo by existovati. Totéž možno říci i o ostatních středních školách (reálce a gymnasiu) v Budějovicích, neboť i zde tvoří žactvo židovské hlavní kádr žactva. Na obecních a měšťanských školách německých pak vedle židů jsou to Čechové — buď zpozdlí nebo odrodilci, kteří svými dětmi pomáhají udržovati německé školy, které by tu jinak byly zbytečnými. Na školství v Českých Budějovicích nejlépe vidíme, kdo udržuje německví v tomto městě: ne praví skuteční Němci — těch je tu jen malé procento — ale židé a renegáti. Na českých školách budějovických jest židovských žáků a žaček jen několik.«

To je dost, že i »Nár. Politika« promluvila jednou otevřeně! — Tedy lyceum (k tomu ke všemu se skrovným počtem žaček) ani k vůli Čechům ani k vůli Němcům — ale pro hrstku žaček židovských na útraty poplatnictva! Pak jsou prý židé utlačováni!

V českém Přerově po odchodu rabína dra. Taubra zvolila si obec židovská nového rabína dra. Karpelesa z Hustopeče, jemuž jest česká konverse včel zcela neznámou. O místo ucházela se řada rabínů jiných, kteří český jazyk poněkud ovládají, mezi nimi jeden z Čech, který umí dokonale česky. Leč i přerovští židé jsou tak »assimilováni«, že vzali raději Karpelesa. Dle toho jest viděti, co tam pořídí »assimilační« ruch.

Bylo přímo okázalou provokací, když dlouholetý vrchní rabín ve slovanské Praze vůbec se česky do smrti nesnulil, když zřízena tamtéž německá Talmud-Thora-Schule pro vzdělání rabínů, majících působiti v zemích koruny České.

Židovské konfessi ní školy německé i v tomto století horlivě pro mládež udržovány v obcích čistě českých i pro čtyři neb dva žáky.

Jděte i do zapadlých pohorských výsek českých, v jichž širokém obvodu nejsou žádní Němci, Shledáte, že tam židovský výčepník mluví se svou rodinou německy, že českého jazyka dobře neovládá.

Jakmile se setkají v železničním vagonu dva židé, i »assimilováni«, hned začnou švadrnit německou řečí. Žid, který k vůli kšeftu v městě rýze českém markýruje lásku k českému lidu, okamžitě zapomene na své »češství«, vystěhuje-li se do obce národnostně smíšené. Jen hleďte se svítlnou v ruce v místech národnostně silně ohrožených jediného žida, který by se připojil k opravdovým našim pracovníkům menšinovým! Posl. Březnovský docela uvedl dlouhou řadu židovských obchodníků z dol. Nového Města pražského, kteří se narodili a byli vychováni v krajích rýze českých a přece v Praze se přihlásili za voliče německé. Spolehli se bezpečně na to, že extravlasteneckým listům možno dáti zlatý náhubek ve formě tučných insertů — a neklamali se. Po tom odhalení nastala místo »assimilace« mstivá zášť těch semitských »Němců«.

Přihlížíme-li k assimilační práci několika rozumějších židů v Praze, musíme užasnouti nad tak nepatrným výsledkem. Právě nezdár za nezdarem utvrzuje každého v přesvědčení, že upřímná assimilace jest zrovna na tom stupni jako před lety. Žádný jiný živel mimo český by nedovedl v čistě českých krajích celá staletí vzdorovati počestění tak, jak to vidíme u židů.

V Praze samé vedli si židé po německu za Přemyslovců i po převratu husitském. V XVI. století opanovali v Čechách obchod židé s Němci a židům nenapadlo přijati řeč lidu, z něhož tyli, na němž lichvali. A tak to šlo dále. Kolik židů pomohlo Havlíčkovi a Riegrovi r. 1848? Kolik židů se dalo pro českou myšlenku tehdy zažalářovati společně s katolickými kněžími? Jak přispěli židé k počestění pražské radnice? Peníze a peníze — to bylo jejich přední heslo a pomoc v německém útlaku těch, bez nichž by židé v Praze musili zavřít téměř všechny své krámy.

Prodejní tisk začne v některém místě hlásati, jak se dovedou objednat místní poměry. A po všech fanfárách najednou — židé, kteří již ze strachu před národní uvědomělostí českého lidu začali mluvit i mezi sebou česky, jdou zpět: začnou okázale mluvit mezi sebou zase německy. Pochlebování prodejního tisku jest jim zárukou, že jejich obchody pranic neutrpí, budou-li následovati příkladu svých otců. Židovi se dostává v českých kru-

zích nejpečlivější protekce, ať si vede národnostně jakkoli. A je-li někdy nutno vystoupiti proti zvláštní germanisační smělosti židovské, učiní se to tak opatrně, aby se veřejnost nedověděla, že se jedná o útočnost Němce židovského.

A extravlastenci slouží co neoddaněji, protože i řada velikých podniků, nesoucích jméno národní, jest zadlužena u židů po krk. A tací ponížení přísluhovatelé vylučují z národa katolíky.

SINGEROVY

ŠÍČÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lánského mostu 279.

Kulturní jiskry.

Který první básník dovedl znamenitě oceniti slézání vysokých hor? Antičtí básníci řečtí a římsí to nebyli. Ať se jakkoli velebí širý rozmach jejich básnického ducha, vůči horským velikánům se krčili. Velehory je děsily svojí grandiositou, jejich nevyspělý duch nedovedl nalézt v horských obrech vděčnou látku k mocnému rozpětí poetických perutí. Teprve středověký nesmrtelný poeta Dante (1265—1321) pochopil dokonale velebnost nebetyčných srázů a ledovců. Ten Dante, který netoliko proti křesťanskému názoru světovému ani jednou větou nepsal, ale jehož nejlepší básnické květy naopak vypučely právě na pírdě katolické dogmatiky! Právě středověká duše, nazývaná od nedouky skrčenou, vynalezla grandiosní sloh gotický, který tak pádně svědčí pro mohutný duševní vzlet tehdejšího věku. A zrovna tak duše básníka středověkého, hledící se zanicením k hvězdám, poznávala krásu alpských velikánů.

Slyšíme, co dle »Rivista de Touring« sděluje s českým čtenářstvem 7. číslo »Zvonu«! Dante byl, pokud lidská paměť sahá, prvním mužem, který s vášnivou chutí slézal nejvyšší vrcholky hor. V jeho »Božské komedii« jest zachyceno množství horských scenerií. Básník vystoupil až na špičku Falteronu (1654 m) a slezl v zimě i vrchol hory Prato al Saglio (1500 m). Po něm jiný katolický básník světového jména Fr. Petrarca (1304—1374), nadšený pěvec slávy našeho Otce vlasti, oddával se s velikou vášní slézání velehor. Též humanista Eneáš Silvius Piccolomini (pozdější papež Pius II.) a Leonardo da Vinci byli nadšenými alpinisty. Silvius nepřestával kázati, že Bůh stvořil hory k tomu, abychom je milovali, poznávali a z nich se těšili, rozplásoval mezi lidem předsudky, jež se udržely ze starověku, táhnouce za sebou přízi mračných legend. Geniální malíř Leonardo da Vinci netoliko vysoké hory slézal, nýbrž jejich svazky a srázy i graficky znázorňoval jak mapami tak obrazy.

Tedy veleduchové, kteří byli ryzími katolíky, rozráželi mlhy zbývající z obmezeného starověku, katolická věrouka jim pranic nebránila v orlím rozmachu k vrcholům dříve obávaným. A jest významno, že i moderní přední aviatikové, jimž se podařilo povznést se ještě výše nad všední pozemský prach, otevřeně vyznávají, že jejich světový názor jest křesťanský. Dobré poučení pro moderní trpaslíky, kteří využívajíce plodu kultury křesťanské, do »klerikální tmy« kopají, ale sami se nedovedou hnouti ku předu ani o píď.

Nová výzkumná cesta do Sibíře. Po českém badateli Hrdličkovi chystá se do Sibíře norský archeolog Orjan Oisen. Chce za podpory ruské vlády prozkoumati poměry na Altaji a v okolí Jeniseje. Má se za to, že značná část nynějších zvířat a rostlin nejsevernější Evropy po ledové době přišla ze Sibíře přes Rusko a Finsko do Norska a že tak zvaný arktický věk (kamenný věk) Skandinávie jest v těsné souvislosti se Sibíří. Proto se očekávají výsledky vědecké výpravy (projektované na duben příštího roku) s velikou dychtivostí.

Katolická universita pro dívky. Katolické školství zvláště odborné pokračuje v cizích zemích zvláště zásluhou Jesuitů rychlým krokem. Ovšem v koloniích nekladou se ani francouzským katolíkům takové překážky v budování vysokých škol, jako v Evropě. Nyní však v městě Neuilly blíž Paříže katolíci francouzští usnuli se založiti katolickou universitu pro dívky. Ústav bude vyzbrojen úplně moderními pomůckami. Začne-li však předem tak fanatické řádění volnomyšlenkářů proti založení ústavu, jaké jsme viděli v Čechách proti dívčímu katolickému gymnasiu, pak ovšem půjdou

katolíci cestou trnitou. Zednářská vláda bojí se vyššího vzdělání katolických kruhů více, než ozbrojeného zahraničního nepřitele. Vždyť vzdělaný katolík prohlédne tak snadno přízi ohlupujících lží židovsko-zednářských! Proto také ta mimořádná opatření proti katolickému školství od bezcharakterních diplomatů, kteří zahraniční katolické pedagogy vyznamenávají!

Přízeň soc. demokratů k učitelstvu v praxi. Soc. demokracie vyslovuje se pro požadavky učitelské potud, pokud to prospívá rudé agitaci. Chyťtí diplomaté vědí, co znamená pomoc četného učitelstva při volbách, zvláště jedná-li se o společné tažení stran protikatolických na zdolání našinců ve prospěch soc. dem. kandidáta. Nyní však poznává učitelstvo neupřímnost hesel rudých mandátolovců jak v Čechách tak i na Moravě. Ale na štyrském sněmu projevila se ta »přízeň« způsobem přímo drastickým. Do rozpočtu byl povolen obnos 1.200.000 K jako drahotní příspěvek pro učitelstvo podle určitého klíče, podle kterého bylo r. 1913 rozděleno 300.000 K. Příspěvek však odhlásován 16. října teprve po tuhém boji se soc. demokraty, kteří prováděli obstrukci celý dřívější den a celou noc. Záminku si ovšem rafinovaní demagogové našli vždy. Tentokrát to byla okolnost, že s učiteli mělo býti polepšeno i katechetum. — Jinde v zaslepené vášni politické učitelstvo samo si škodí. V Hor. Rakousích má zemský výbor připravený dobrý návrh, ale liberální menšina začala prováděti obstrukci proti volební reformě, čímž zmařeno potřebné zasedání výboru. Nu — a obstrukci podporuje také spolek učitelů.

Důležitý objev na Rio Grande. Katolický kněz P. Jul. Hartmann z fary ve Willardu v Porance County objevil v údolí Rio Grande zbytky města národa, který dosáhl v dobách předhistorických značné kulturní výše. Kněz, který byl špatným počasím přinucen zanechatí prozatím svého dalšího pátrání až do jara, sdělil bližší podrobnosti svého objevu společnosti pro americkou archaeologii v Santa Fé. V rozsahu 100 km podařilo se mu najíti zříceniny a nápisy ve skalách. Tyto lze spatřiti mezi nynější mexikánskou vesnicí Pinos Wells a Canyon Pintada. Vyprávěním pastýřů ovci byl upozorněn kněz na ruiny města, které zaniklo asi před příchodem Španělů. Zříceniny pohřbeny jsou pískem a zemí a jen na málo místech vyčnívají. P. Hartmann přinesl s sebou z rozvalin kostry, urny, nádoby, kamenné nástroje, zbraně a m. j. předmětů, důležitých pro studium objevené kultury.

Záložna v Hradci Králové,

Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5%
5 1/4%
5 1/2%

dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Pro východočeskou komoru. Tuto neděli konají se v 60 severovýchodočeských městech manifestační schůze pro jeden z nejstarších a nejoprávněnějších hospodářských požadavků celonárodních — pro východočeskou komoru. Jak je všeobecně známo, byl požadavek tento uznán již r. 1890 v punktacích, jako náhrada za národnostní rozdělení zemědělské rady. Poněvadž pak rozdělení toto od let jest již provedeno, sluší požadavek východočeské komory považovati za nezaplacený německý dluh, splatný dávno a bez jakýchkoliv kompensací. Již zcela nepřiměřené rozdělení komorních obvodů v Čechách volá po brzké nápravě. — Je s dostatek známo a prokázáno, že komora liberecká se o české interesity své z vlastní iniciativy vůbec nestará. Na poměrně řídké dotazy jejich udílí nejvýš suché informace, ovšem jen v jazyku německém (při tom českým přípisům rozumí!) a to i tam, kde je nepochybné, že tazatel nezná německy a rovněž tam, kde jde o záležitosti tak důležité a choulostivé, že by neporozumění mohlo přivesti interessenta ke škodě (při dodávkových dispozicích často se stalo). Potřebuje-li naopak sama slyšeti ke svému dobrému zdání nezbytně také interessenty českých krajů, vzpomene si na ně také, ale obrací se tu zpravidla na své důvěrníky — místní Němce — a pouze tu a tam také na některé ochotné přátele z kruhů českých. Překvapuje, že často povrchní informace od lidí malého rozhledu (nehledíc k jejich předpojatosti k okolí), není-li v místě náhodou jiných, ji stačí. Podle toho také dobrá zdání její dopadají téměř vždy v neprospěch český. —

Při tomto postupu není divu, že komora liberecká vyniká úžasnou neznalostí českých hospodářských poměrů svého obvodu. V důležitém oboru komorní činnosti — dopravnictví — podává

jen zcela ojediněle, pokud náhodou české okresy neb česká místa leží na dráze nebo na lince mezi okresy německými, nebo ve směru na Vídeň, případné návrhy. Sledujeme-li podrobněji její návrhy ve státní radě železniční a v dopravních konferencích, vidíme, že uplatňuje se sice sebe malichernější přání německých pohraničních okresů, o nejvíce nejvyšších nedostatech českých okresů že však vůbec neví, resp. že jsou jí lhostejny. Pokud jde o činnost exportní, jako by tu vývozní kanceláře komory liberecké pro Čechy ani nebylo. Jestliže na požádání nebo třeba spontánně (obyčejně omylem) upozornila i českého interessenta na nějakou dodávku, nedočká se jistě potřebných vzorků, nebo bližších informací. Tak zv. úředních dní (Amtstage) nepořádá liberecká komora v českých městech, jichž jest v obvodu její 67 (!) vůbec. Děje se tak již z jazykové umíněnosti komory.

Naprosto bezvýznamnou pro české živnostnictvo jest její akce zvelebovací a poradná.

Přes dvě pětiny obyvatelstva komorního obvodu libereckého, jedna třetina všech jeho živnostenských závodů je komorou libereckou úplně zanedbáváno a nepožívá ve skutečnosti zastoupení svých zájmů zákonem o obchodních a živnostenských komorách zaručeného.

V komoře liberecké nezískáme většinu vůbec nikdy, ba my tam nezískáme za platnosti majoritní volby ani jediného člena, poněvadž Němci mají a budou i přistě míti absolutní většinu ve všech volebních sborech.

Východisko z těchto dále již neudržitelných poměrů může býti jen dvojit:

Bud' zavedení poměrného práva volebního, které by umožnilo i zastoupení menšiny tak značné v náležitém poměru. Ale i pak by němečtí členové mohli české vždycky přehlasovati při jednání komorním.

Anebo nové rozdělení obvodu komorních v Čechách vůbec při současném zřízení nové české komory pro český východ, které by daleko lépe odpovídalo hospodářským a národnostním poměrům a potřebám.

Proto považujeme za politické, ba za absolutně nutné, abychom se vším úsilím domáhali se zřízení nové šesté české komory v Čechách, jejímuž zřízení zrovna při nynějším jednání smluvacím naskytá se nejvhodnější příležitost.

Neudržitelné a křiklavé poměry v komoře liberecké vedly, jak známo, před třemi lety české interessenty obvodu libereckého ke zřízení obchodní a živnostenské Ústředny v Hradci Králové, jež je jen svépomocnou formou nové obchodní komory a jež aspoň po stránce informační a poradní, po případě iniciativní nahraňuje — pokud to na soukromém podkladu vůbec je možno — českým interestentům obchodním, živnostenským a průmyslovým to, co v tak křiklavé míře zanedbává komora liberecká. Touto Ústřednou vykonány také všechny přípravné práce pro zřízení nové komory, takže otázka tato jest úplně zralou pro konečné řešení.

Subskripce na 25 mil. korun 5proc., daně prostých, dílčích úpisů král. hl. města Prahy koná se dne 2. prosince 1913. Úpisovací cena jest 95.50 proc. za kusy volné a 95.25 proc. za kusy vázané do 2. června 1914, takže poskytnou dík úpisy zúročení asi 5 a čtvrt proc. mimo zisk kapitálový 4 a půl proc., resp. 4 a tři čtvrtě proc., který vyplyne ze splacení vylosovaných úpisů hodnotou jmenovitou. — Přihlášek na kusy vázané věnuje se zvláštní pozornost. — Každé subskripční místo jest oprávněno určit dle svého uvážení výši obnosu, který na jednotlivé přihlášky má se přidělit. — Členem syndikátu, jenž za účelem umístění půjčky se utvořil, jest z českých ústavů pouze Živnostenská banka vedle ostatních předních bank domácích a filiálék všech čelných bank vídeňských. — V Hradci Králové prospekty této půjčky vydává a přihlášky pp. úpisovatelů přijímá jediné filiálka Živnostenské banky.

Poštovní spořitelna. V říjnu 1913 bylo u pošt. spořitelny v obchodě spořitelním vloženo 9 mil. 413.717 K, vyplaceno 10,874.438 K, takže výplaty byly o 1,460.720 K 35 hal. větší než vklady. V obchodě chekovém bylo vloženo 1516,482.913 K 56 h, vyplaceno bylo 1504,365.180 K 32 h, takže vklady byly o 12,117.733 K 24 h větší než výplaty. Z Čech uloženo bylo v říjnu t. r. u pošt. spořitelny celkem 187,282.360 K, a sice v obchodě spořitelním 1 mil. 142.815 K a v obchodě chekovém 186,139.545 K. Vybráno bylo vkladateli z Čech celkem 103 mil. 907.629 K, a sice v obchodě spořitelním 1,327.821 K a v obchodě chekovém 102,579.808 K.

Vzestup českého zemědělství. V »Mor. Hospodářci« píše J. Mch.: Listy konstatují, že české zemědělství kráčí rychlým tempem do řady zemí s nejvyššími výnosy a nejlepší produktivností. Brzy už budeme na rovné linii s Německem. Důkaz spatřuje se v této tabulce z roku 1912:

	Roku 1912 sklídilo se po 1 ha met. centů:		
	Čechy	Rakousko	Něm.
pšenice	22.0	15.0	22.6
žito	19.0	14.6	18.5
ječmene	22.8	16.0	21.9
ovsa	17.7	13.0	19.4
cukrovky	321.7	299.6	180.0.

Zemědělská prodávna dobytka v Praze-VII. Dne 24. listopadu 1913 byl průběh pražského ústř. trhu dobytčího prostřední, prodávali se volí prostředně, býci hbitěji, tučné jalovice čile, krávy prostředně. Znamenal dobytek původu domácího a to volí od K 0.76 do K 1.10, prima od K 1.11 do K 1.16, výminečně od K 1.17 do K 1.22, 4 kusy až K 1.24, býci od K 0.76 do K 0.92, krávy od K 0.64 do K 0.94, dobytek původu haličského a to býci od K 0.56 do K 0.78, krávy od K 0.36 do K 0.67, do 1 roku staří volci a jalovice od K 0.56 do K 0.67. Vše za 1 kg živé váhy bez potravní daně. Dopraveno bylo 272 kusů původu domácího a 82 původu haličského. Dle druhu bylo 145 volů, 77 býků, 116 krav a 16 jalovic. Průběh pražského trhu masného dne 24. t. m. byl prostřední.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Rentabilita akcií českých bank na základě nynějšího kursu a poslední dividendy. Česká eskontní banka v Praze: dividendy za r. 1912 40 K, dividendy v proc. nom. 10 proc., Česká prům. banka v Praze: dnešní kurs 437 K, divid. za r. 1912 24 K, divid. v proc. nom. 6 proc., dnešní výnosnost 5.49 proc. Česká banka »Union« v Praze: dneš. kurs 267 K, div. za r. 1912 14 K, div. v proc. nom. 7 proc., dnešní výnosnost 5.25 proc. Česká banka v Praze: dnešní kurs 407 K, divid. za r. 1912 21 K divid. v proc. nom. 5 a čtvrt proc., dnešní výnosnost 5.16 proc. Hospodářská úvěrní banka v Praze: dnešní kurs 465 K, div. za r. 1912 28 K, divid. v proc. nom. 7 proc., dnešní výnosnost 6.02 proc. Pražská úvěrní banka v Praze: dneš. kurs 644 K, divid. za r. 1912 38 K, divid. v proc. nom. 9 a půl proc., dnešní výnosnost 5.90 proc. Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové: dnešní kurs 422 K, div. za r. 1912 24 K, div. v proc. nom. 6 proc., dnešní výnosnost 5.69 proc. Živnostenská banka v Praze: dneš. kurs 263 K, div. za r. 1912 15 K, div. v proc. nom. 7 a půl proc., dnešní výnosnost 5.70 proc.

Vnitřní hodnota akcií českých bank na základě rezervních fondů: Česká eskontní banka v Praze: akc. kapitál 12 mil. K, res. fondy 13,848.000 K, nom. 400 K, vnitř. hodnota 861.60 K. Česká průmysl. banka v Praze: akc. kapitál 40 mil. K, res. fondy 2 mil. 840.800 K, nom. 400 K, vnitř. hodnota 428.41 K. Česká banka »Union« v Praze: akc. kapitál 65 mil. K, res. fondy 17 mil. K, nom. 200 K, dneš. kursy 267 K, vnitř. hodnota 252.30 K. Česká banka v Praze: akc. kapitál 8 mil. K, res. fondy 200.000 K, nom. 400 K, dneš. kurs 407 K, vnitř. hodnota 410 K. Hospodářská úvěrní banka v Praze: akc. kapitál 10,500.000 K, res. fondy 1,984.150 K, nom. 400 K, dneš. kurs 465 K, vnitř. hodnota 475.58 K. Pozemková banka v Praze: 9 mil. K, res. fondy 206.000 K, nom. 400 K, dneš. kurs 423 K, vnitř. hodnota 409.15 K. Pražská úvěrní banka v Praze: akc. kap. 25 mil. K, res. fondy 14,814.000 K, nom. 400 K, dneš. kurs 644 K, vnitř. hodnota 637.02 K. Ústř. banka čes. spořitelny v Praze: akc. kapitál 25 mil. K, res. fondy 1,160.000 K, nom. 400 K, vnitř. hodnota 418.56 K. Záložní úvěrní ústav v Hradci Král.: akc. kapitál 15 mil. K, res. fondy 2,695.891.71 K, nom. 400 K, dneš. kurs 422 K, vnitř. hodnota 471.89 K. Živnostenská banka v Praze: akc. kapitál 80 mil. K, res. fondy 21,789.000 K, nom. 200 K, dneš. kurs 263 K, vnitř. hodnota 254.47 K.

Obchodní praktiky firmy Max Polák kritizuje bystře »Věstník zemědělců«. V Pelhřimově se prodávají velice časté spory mezi Polákem a rolníky, kteří si u něho zakoupili umělá hnojiva. Polák vítězí, i když chemická laboratoř podá úřední dobrozdání o chatrné ceně hnojiva. Rolník pak musí platiti veliké soudní výlohy. Agent takové firmy obyčejně vrazí v neděli do hospody, kam mu nenápadně sežene jeho důvěrník více sousedů. Začne rozprava vřední, přejde se na hnojiva, chytrý důvěrník začne agentovi přisvědčovat, agent platí pivo a doutníky. Pak se dají kolovati od souseda k sousedu »všeobecné prodejní podmínky«, agent slibuje ještě zvláštní dárky těm, kteří by uzavřeli kupní smlouvu. Tato smlouva však se uzavírá s každým zákazníkem zvlášť, beze svědků, protože prý »nemusí každý vědět, jaké má kdo výhody proti sousedu«. Tak se nedostává svědků, kteří by upozornili na agentovy knofly, na některé chytrosti smlouvy. Leč i při dodání odebraného zboží dějí se nové rafinovanosti pozdějším zasláním účtu atd. Rolník, který nemá advokátské bystrosti, jest zadrhnut nějakou kličkou snadno a vzpírá-li se

těžkým závazkům, jest honěn k soudu, kdež těžko zvítězí proti lidem, kteří všechny možnosti již předem promysleli co nejpodrobněji.

Půjčka král. hlavního města Prahy. Pro tuto 5procentní, během 50 roků splatnou a do 10 roků nevypověditelnou půjčku jeví se živý zájem nejen v kruzích domácích, ale i v cizině, který lze si snadno vysvětliti vysokou výnosností půjčky. — Při úpisovací ceně K 95.50 za kusy volné a K 95.25 za kusy vázané poskytnou dík úpisy zúročení asi 5 a čtvrt proc. mimo zisk na kapitále 4 a půl proc., resp. 4 a tři čtvrtě proc., který vyplyne ze splacení vylosovaných úpisů hodnotou jmenovitou.

Sociální besídka.

Soc. demokracie a militarismus. Jaký humbuk tropí soc. demokracie s protimilitaristickými hesly, ukázalo se jasně po basilejském sjezdu, po rudém válečném pokřiku proti Rusku a současně na jiných stranách. Ale rudá strana potřebuje jako soli nějakých prostředků k veliké agitaci, aby rozptýlující se zástupy zase spojila a rozmnožila. Proto tisknou soc. demokraté štvavé úvahy, adresované rekrutům. S protimilitarismem se běhá od schůze do schůze zvláště v době voleb. Ale praxe soc. demokratů vyhlíží jinak. I v parlamentě při volebních položkách se chovají rudí pohlaváři tak, že to vzbuzuje u voličstva úžas.

Další doklad nedůslednosti! V soc. dem. listě »Sozialistische Monatshefte« (z listopadu r. 1912 na str. 917 a 198) soudruh Volfgang Heine uvažoval takto: »Máme počítati se skutečností, že nyní pro velmi široké kruhy lidu není vojna zcela bez povábu a že nijak neznamená jen dobu ponížení a útrap, ba že při vzpomínce ještě docela se zjasní a v této podobě pak v životě působí. Není také ničím nepřírodním, že mladí, silou oplývající, lehce se rozplývající lidé nacházejí zálibu v napínavém tělesném cviku a s jistou pýchou se vpraví do tohoto mechanismu po svém způsobu imponujícího. To nejsou žádným způsobem vždy nejhorší části lidu. Nesmíme se prostě těchto částí lidu zřeknouti. Jestliže však je chceme získati, musíme též, pokud se tím naše zásady neporuší, jejich citů šetřiti. Tomuto kruhu vysloužilých vojáků, zvláště bývalým poddůstojníkům, se nepřiblížíme, jestliže si zvykneme při mluvení o vojenské službě užívati pohrdavého tónu a vždy výhradně vytýkati jen to, co zavržitelné. Vůči nim jest vhodné poukazovati na pravý význam vojenské služby jako záruku národní síly a neodvislosti a žádati vojenského zařazení, která jsou lépe působivá sloužiti těmto účelům než ta dnešní. Ještě větší zdržlivost zdá se mi býti nutná v otázkách vojny při agitaci mezi mládeží, která má ještě vojenskou službu před sebou. V tomto věku ukazuje se náklonnost hnáti city na špičku nože a pohybovati se v pěkných frásch. Jest to vůbec převrácené vzbuzování u mladíků předem hrůzu před něčím, čemu nemohou uniknouti. Jestliže jdou mladí lidé do kasáren s pocity předem roztrpčenými, tedy snášejí také to, co nutno a nevyhnutelné, s tím větší těžkostí. Neprokáže se jim věru žádná služba lásky, jestliže se jim bříme beztoho tísnivé obtíži ještě takovým způsobem. Místo toho nechť se jim poskytne tolik vzdělání, pokud jest možno a nechť se v nich povzbudí jejich zdravé sebevědomí, sebeovládání a síla vůle.«

Tato slova zní zcela jinak, než štvavé články, s kterými soc. demokratický tábor vyrukuje vždy, potřebuje-li volebních lístků a nových poplatníků.

Zase truchlivá pokladna. V Solingenu byla nemocenská pokladna přímo drancována. Proto také 11. a 12. listopadu před soudem v Elberfeldu se očitlo pět provinilců, kteří připravili dělnictvo o 117.000 marek. Hraboší odsouzení do těžkého žaláře. Soc. demokraté pokusili se vši silou strážiti se sebe vinu. Leč marná námaha, třebaže defraudanti nejsou všichni soc. demokraty. Hlavní vliv na řízení pokladny měli soc. demokraté. Přisedící dělníci v představenstvu byli vesměs soc. demokraté. Předsedou kasy byl soc. dem. pohlavár a poslanec, který byl dán za míře zároveň s jedním soc. dem. úředníkem svazu kovodělníků. A kdyby bývali provinilci jen skrovně jednali proti politice rudých vládců, jistě by se bylo zavedlo velice chytře nastrojené disciplinární vyšetřování — a byli by bez milosti již dávno letěli. V takovém mstivém vyhazovu se soc. dem. pohlaváři vyznaří velmi dobře.

Také dobrodinec. »Dělnické Noviny« sdělily, že intervenoval v záležitost hlídačů přibramských dolů u ministerstva nár. soc. poslanec Slavíček, který si dal od těch chudřasů zaplatiti za své sprostředkování 150 K. Sotva uvěřitelné, uvážíme-li, jak se dr. Stojan a jiní katoličtí poslanci docela zadlužují, jen aby jejich práce pro blaho chudřasů rychle pokračovala!

Dostanou-li se k moci a pozitivní práci kritikové! Již celá dlouhá řada odstraňujících případů svědčí, jak hrozná dohospodaření rudí kritikové, když správa významných podniků svěřena jejich péči. V některých místech v Americe svěřil na zkoušku lid správu obecní soc. demokratům. Ale zjištěno tolik hamižnosti, nepoctivosti a neobrat-

ností, že rudičtí flautníci obyčejně po jednom obdobi s rozhořčením svrženi se svých křesel.

Nyní nový příklad. List radikálních socialistů basilejských »Wohland für alle« přináší v 13. čís. zprávu o hospodářské práci socialistů basilejských. Roku 1904 stávkovali zedníci. Vláda vyslala proti nim vojsko. Soc. dem. člen vlády Wallschlaeger se vyslovil pro násilné zakročení proti stávkujícím. Z toho veliké vření mezi zedníky soc. demokratickými. Ale r. 1912 na mírovém sjezdu soc. demokratů též soc. demokrat hřiměl proti utiskovatelům dělnictva, jimž vypovídal válku. Na tom mezinárodním sjezdu také policejní president Blocher pozdravil účastníky. V červnu však tohoto roku vypukla stávka barvířů a natěračů. Soc. demokrat Blocher rozkazoval zakročovat bezohledným způsobem proti bouřlivým stávkářům, do dělnictva mláceno šavlemi a pěstěmi, za dozoru Blocherova byli voděni stávkokazové do práce. Dle doznání vůdčího listu švýcarské soc. demokracie »Vorwärts« si počínala Blocherova policie jako »diví Kozáci«. Týž list vyčítá, že Blocher byl úplně v zajetí textilních baronů proti dělnictvu.

Oddíl hlasů socialistických v Německu konstatován byl nejen při zemských volbách v Badensku, nýbrž objevil se velmi silně při obecních volbách v Kolíně n. R. (11 proc.), Bonnu (25 proc.), Elberfeldu (20 proc.), Reichenbachu, Cáchách, Krefeldu, Charlottenburgu, Eisenachu, Weimaru, Halle atd. Výminku tvořil jedině Berlín. Tento úbytek socialistických hlasů vysvětluje se četnými mzdovými spory v socialistických podnicích, na př. v Hamburku, kde byla stávka v socialistickém nakladatelství a v socialistickém velkoonakupu. Socialistická továrna na cigarety ve Frankenbergu vyloučila právě své dělnictvo a orgán soc. demokracie »Vorwärts« varuje, aby nikdo do Frankenbergu pracovat nechodil.

Rádění obchodníků děvčaty. Ve Varšavě bylo posledně zatčeno majednou devadesát obchodníků děvčaty, jak oznamuje »B. T.« Kolem 10. hodiny večerní obklopil silný oddíl policie za pomoci agentů a vyšetřujících orgánů dum čís. 45 v ulici Krolevské. Když byly všechny východy obsazeny, vnikla jedna část policistů do cukrářství »Kuniec-ka«, kde hráli četní hosté šach a domino. Jak se ukázalo, skládala se většina hostů z obchodníků děvčaty. Všichni přítomní, celkem devadesát osob, byli zatčeni, mezi nimi i jedna žena, Zaja Grundsteinová, majitelka kavárny. Mezi zatčenými je asi 60 přechováváčů. Mnozí z nich vrátili se teprve před nedávnem z Argentiny. Všichni titi »Američané« byli oděni dle nejnovější módy, měli zlaté prsteny s brillanty, zlaté řetězy a zlaté hodinky. Objevení se policie vyvolalo mezi nimi paniku. Většina z nich snažila se uniknouti zadními východy, byli tam však polapeni číhající stráží. Dle výroku jednoho ze zatčených vyobcovala argentinská vláda v poslední době asi 2000 obchodníků děvčaty. Jména chycených kšeftářů prozrazují většinou původ židovský.

Škola pro ošetřování nemocných. V sobotu byla ve všeobecné nemocnici vídeňské slavnostně otevřena škola pro ošetřování nemocných. Je to první ústav, který zřízen byl na zásadách pro školy opatrovnické, stanovených ministerstvem vnitra. Škola vysvěcena byla kníž. arcibiskupem drem. Pifflem. Po proslově místopředsedatele dra. bar. Binnertha a kníž. arcibiskupa dra. Pifflla odezdal ministr vnitra dr. bar. Heinold školu jejímu určení. Se školou je spojen internát pro řádové sestry a druhý internát pro světské žáčky.

Také pomoc. Ve Vídni odsouzení 4. t. m. dva soc. dem. správcové filiálek Prvního dolnorakouského dělnického konsumu, že prodávali margarín za původní máslo. Pro týž přečin odsouzení minulý úterek opět tři správcové téhož spolku. — Protože sami mnoho svým finančním uměním nesvedou, rádi berou soc. demokratické subvence i od nenáviděné vlády. Ústřední uzávěrka za rok 1911, předložená rozpočtovému výboru, na př. obsahuje na str. 27. tuto položku: »Turistický spolek »Naturfreunde« v Linci-Urfahru 475 K.« Ale titi »Naturfreunde« přijímají za členy pouze organizované soc. demokraty. — Sami německý liberál, říšský poslanec dr. Lecher na pondělní schůzi v Brně charakterisoval finanční umění a demagogickou agitaci soc. demokratickou takto: »Mistrem v tomto umění — je-li to uměním — jsou sociální demokraté. Běží-li o železniční zřízení, o úředníky, učitele — nabízejí vždycky víc než pracovní strany, zásadně podávají dalekosáhlé návrhy. Jak opatřit prostředky, o to se málo starají. Nebo činí na úhradu takové návrhy, které vláda zásadně odmítne a jež v panské sněmovně zcela bezpečně padnou. Kdyby šlo v politickém životě o to, kdo nejvíc slibů, příslušela by cena bez pochybnosti sociálním demokratům. Jde-li však o to, aby byly provedeny skutečné zákony, pro něž je třeba souhlasu vlády, panské sněmovny a schválení koruny, pak nutno sociálně-demokratickou slibovací taktiku označiti jako prakticky neužitečnou.«

V klerikálním Rakousku má kněz obyčejně pensí menší než sluha u státních úřadů. Jeden obrázek z osudu kněze sedmdesátníka. Po 46leté práci kněžské byla zesnulému děkanu Otovi vyplněna (od 1. listopadu t. r.) celoroční penze 1800

K. Než k tomu rozhodnutí došlo, předcházelo ovšem píné četnické vyšetřování, jaké jsou hmotné poměry kněze, který dlouholeté své úspory věnoval skoro vesměs na kostel a jiné církevní účely. Kněz, který byl tak vysoce vyznamenán od samého Veličenstva, jistě po své pracovní námaze na sklonku života obdržel pensí skrovnou. Stalo se tak v okresu p. hejtmána novoměstského. A protikatolické živly budou mámit prostý lid dalšími sliby, jak bude dobře, až se farářům sebere všechno, protože prý kněžské příjmy jsou veliké. Tázeme se, kolik lidí nestudovaných by řeklo, že by byli s takovým ročním platem spokojeni.

Křesťanský živnostník!

Obchodní jednoty živnostenských společenstev pro správní okres Hradec Králové uspořádala dne 16. t. m. přednášku v Třebechovicích v hostinci »Na Nebelčce«. Za četné účasti místních i okolních živnostníků přednášel p. Ant. Fait z Hradce Král. »O živnostenské svépomoci«. Po přednášce rozvinula se čilá debata, které účastníci se hlavně předsedající p. Mrha, p. Thoř z Hradce Král., p. tov. Vitoušek a jiní. K návrhu p. Nováka usneseno ustaviti přípravné komitě k založení místního úvěrního družstva a zvoleni do něho pp. Meistřík, Cejnar, Řehák, Kalvach, Novák a Jedlička.

Obchodní gremium královéhradecké konalo dne 17. t. m., v pondělí večer, výborovou schůzi za předsednictví p. Melichara; kromě členů výboru přítomen byl gremiální komisař p. Dr. Zachoval a místotajemník Ústředny dr. Wiškovský. S povděkem vzata na vědomí zpráva místopředsedova o konečném uspořádání členských, pomocnických a učňovských rejstříků. Mezi došlými spisy vyřizeny zejména příписы živnostenského úřadu a Zem. Jednoty. K žádosti fy. Štorch zakročiti se důrazně proti podomnímu obchodu v hostincích. Přípis Ústředny v záležitosti výstavy r. 1916 byl s potěšením vzat na vědomí a uspořádání výstavy doporučeno.

Obstarávejme své nákupy doma! Chodí se do cizích velkoskladů, jezdí se schválně do velikých měst, aby se mohl kupující pochlubiti, odkud přemět si obstaral. A tohle právě činí lidé z vrstev vzdělanějších, občané, kteří oplývají heslem: Svůj k svému! Jak má potom domácí živnostník a maloobchodník vyniknouti, přispívati k pokroku i na venkově, není-li mu dána příležitost k uplatnění talentu? A přece se žádá od domácího živnostníka, aby přispíval také placením přírůžek k zvelebení svého města. Domácí živnostník tak snadno se neodvážá dáti za větší peníz, protože jest odkázán na užší kruh známých konsumentů, bez nichž byl hotov. Zato však majitel velkoobchodu, který přejímá zboží od jiných, aniž by sám vyráběl, může se spíše spolehnouti na svou velikou výkladní skříň. Jednou koupí ten, po druhé jiný, v jeho krámě střídá se obecnístvo z různých končin. Je-li někdo nespokojen, druhý kupující se o tom nedoví.

A na tu velkoměstskou láci pozor! Režie jest u velkoměstských obchodníků obrovská — někdo ji musí zaplatiti! Jestliže někdo stýská na malý výběr, obratný obchodník sice nevyhoví okamžitě velikým požadavkům, ale dovede posloužiti dle přání v několika dnech. Každý příslušník malého města má si pokládati za čest, že si může doma opatřiti velikou většinu potřebných věcí, nemá se jíti za hlasem všelikých přesudků.

Ovšem jest potřeba pro živnostníka a maloobchodníka neustálé bdělosti. Pěkně uspořádaná výkladní skříň nevyžaduje přece nákladu obrovského. Namítání, že lepší věci stejně nikdo v místě nekoupí, leda by byla obsluha — to všechno málo přispěje k rozvoji maloživnostnictva v době, kdy panuje tak silná konkurence.

Jsou-li dosud některé chyby mezi maloživnostníky, pamatujeme, že jsou daleko horší přesudky těch, kteří za každou cenu chtějí kupovati ve velkoměstě. Jaká jest to hospodářská svépomoc, kupuje-li se zbytečně z třetí nebo docela ze čtvrté ruky, každý sud sám! Což jest potřeba, aby všechny naše potřeby obstarával židovský velko-kapitalista, který se žádnému řemeslu anebo umění nevyučil? A může dobré zboží dáti levněji než sám výrobce? Drobná hospodářská svépomoc může mnoho živnostnictvu a maloobchodnictvu prospěti beze všeho velkého křiku a parádních hesel. Co můžeš koupiti doma, pro to nejezdí drahou do vzdálených měst.

V **solnohradeckém sněmě** byl podán návrh, aby bylo na pokračovacích školách zavedeno závazné vyučování náboženství. Ovšem hned se ozval veliký poplach židovského tisku, protože bursiánům tolik prospívá hromadné vstupování pomocníků do tábora rudého. Docela se křičelo, že »se tím způsobem porušují základní státní zákony!« Jestliže »ad« člověk prochází školami revolučních živlů, pak se dle všeho státní zákony »utvrzuje«, protože ti, kteří najednou jsou tolik o paragrafy starostliví, pranic nenamítají proti anarchistickým demonstracím. Uvážliví živnostníci však vědí, že proti velkokapitalismu a rudým dobrodincům se mohou zachránit pouze na základě zdravých zásad konservativních.

Veliká krize obuvnictva. I v tomto oboru, který patří dosud k nejjistějším oborům maloživnostenským, nastaly vlivem velkokapitálu zlé časy. Vzrůst skladů obuvi dodávané z továren velice zhoršil stav samostatných obuvníků. K tomu se přidružil kožní kartel. Nyní pak říšsko-německé továrny (Dorndorf, Salamandr a j.) otvírají své sklady v Praze. Přes všechny protesty malopodnikatelů kapitál pokračuje vítězně dále, hodlaje pohřbiti obrovský počet samostatných řemeslníků. Obuvníci přemýšlejí horečně, jak čeliti dravé soutěži, ale posud jsou malomocní, protože jim schází potřebný kapitál k důkladné družstevní svépomoci a k nutné dělbě práce v dílnách. Jest tu však předně potřeba různé zakročení zákonodárných sborů, ale »lidový« parlament posud se nezmohl ani na důkladné hájení zájmů dělnických, ačkoli tam zasedá tolik poslanců stavu dělnického. Kdy tedy dojde na záchranu stavu živnostenského?

Politické listy projevují živnostníkům laciný soucit, ale praktisi projevují jinou. Na př. germanisační činnost budějovické firmy »Roka« byla oznámena všem čelným orgánům českým. Leč Nář. Politika, Samostatnost, Čes. Slovo a j. v uveřejňují nápadné inserty téže firmy a mino to i pochvalné články. Co všechno jde u vlasteneckých žurnálů za peníze! Agrární »Hlasy od Blaníka« to provedly nechyťteji. Přinesly placený insert, placený pochvalný článek — a v témže čísle plamenou výstrahu ke všem věrným Čechům, že jest to firma německá, všemu českému nepřátelská, opírající se o třebeňický Voľksrád. Tomuhle se říká »národohospodářské osvobození«. Je-li přiskřípnut takový list spravedlivou kritikou, vyklouzne lacinou a často opakovanou výmluvou, že redakce nemůže vždy věděti o jednání administrace. A »chudák« administrace jest tak nevšimavá, že snad ani nečte list, v němž jest spolupracovník.

»Právo Lidu« se zabezpečuje předem proti výtkám, že redakce není zodpovědná za část insertní. Jako by v insertní kanceláři nezasedali plnokrevní soudruzi!

Dr. Stránský na Moravě uveřejňoval ve svém orgánu veliký insert židovsko-německé firmy obuvnické. Když obuvníci čeští (volíci dra Stránského) přišli žádat, aby insert ze svého listu vypustil, odpověděl jim tento »dobrodinec« živnostnictva, že by to mohl učiniti jen pod tou podmínkou, jestliže by mu obuvníci čeští nahradili takto ušlý zisk vlastními inserováním. Prý by každý obuvník musil zaplatiti asi pětku. Taci lidé tedy nyní v národě obstarávají zájmy maloživnostnické! Listy, jejichž existence spočívá na mŕstvi cizího velkokapitálu, staví se do rytířské pósy rytířů Blanických a křičí, že jsou nejlepšími zastánci zájmů národohospodářských.

Literatura.

Nákladem J. Otty v Praze. Spisy Lva Tolstého, lidové vydání. Povídky III., seš. 1.—2. po 20 hal. — Zikm. Wintřa sebrané spisy, sv. 5.: Šat, strava a lékař v 15. a 16. věku. Seš. 11.—13. po 30 hal. — F. Heritesa sebrané spisy, díl 13., seš. 5.—7. po 30 hal. — Pafířští Mohykáni. Román. Napsal Al. Dumas, přeložil dr. J. Sterzinger. Seš. 43.—45. po 30 hal.

Z nakladatelství knihtiskárny benediktinské v Brně. Hlídky. Vědecká revue. Roč. 30., čís. 11. Řídí dr. P. Vychodil. Roční předplatné 10 K. Vychází měsíčně. — Květy mariánské. Roč. 30., čís. 11. Řídí P. K. Lux. Roční předplatné 1.60 K.

Rozmarné chvíle. Humoresky. Napsal M. Jahn. Moravsko-slezské kroniky roč. 25., sv. 1. Předplácí se ročně 3 K. Nákladem R. Prombergra v Olomouci.

Z knihy života. Z polštiny přeložil V. Tumpach. Řada IV. Cena 1.80 K. Hlasů Katol. spolku tiskového ročník 44., číslo 2. Nákladem Katol. spolku tiskového v Praze.

Vychovatelské listy. Časopis pro paedagogiku a kritiku metod vyučovacích. Řídí K. Tiray a dr. J. Kratochvíl. Roč. 13., čís. 9. Roč. předplatné na 10 čísel 6 K zasílá se administraci ve Val. Mezříčí.

Školská revue. Roč. 1., čís. 2. Měsíčník věnovaný otázkám české politiky kulturní. Vydává Jan Liebich v Praze-II. Roč. předplatné 7 K.

Katolický učitel. Orgán Katolického spolku českých učitelů na Moravě a ve Slezsku. Roč. V., čís. 21. Vychází dvakrát měsíčně za roč. předplatné 4 K, jež se zasílá administraci do Krčmaně u Olomouce. Řídí D. Berg.

Řádce správné češtiny. Sepsal dr. P. Zenkl. 11. přepracované a rozmnožené vydání. Seš. 2.—6. po 40 hal. Nákladem »Unie« v Praze. Nikdo nemůže postrádati tohoto řádce, kdo chce správně česky psáti.

Knihovna Ovocnického spolku pro král. České v čís. 10. podává: Zápis řádné valné hromady ovoc. spolku pro král. České. Za 10. hal. Čís. 11.: Fysiologie šlechtění ovocných stromů. Přednesl dr. Němec. Za 40 hal. Nákladem Ovoc. spolku pro král. České.

Český slovník bohovědy. Tohoto důležitého a důkladně pracovaného díla vyšel právě sešit 26. nákladem V. Kotrby v Praze.

Veškeré tiskopisy

vkusně a levně zhotovuje

Bisk. tiskárna v Hradci Králové.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühlův nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.

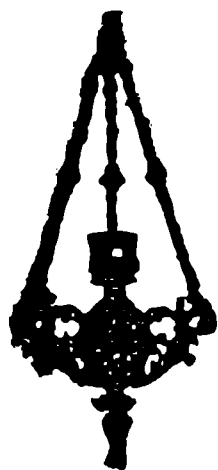
Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřizence, příručí, služby, domovníky

spřístupňuje kancelář
Františka Navrátila,
Přívaz, Keilova ulice.

**Veleddstojnému
duchovenstvu a
slavným patronátním
úřadům dovoluje si dopo-
ručiti veškeré kostelní nářadí a
náčiní a to: monstrance, kalichy
cibáče, nádobky, patenky, svíčky,
svícny, lampy, kaditelnice, kropenky
atd. své vlastní výroby, předpisům
církevním vyhovující. Staré předměty
opravuje v původní intenci a
v ohni slatí a stříbří nebo proti do-
platku za nové vyměňuje. Hotové
předměty neb výkresy zasílá na
kásku franko bez záruční kauce.
Vše se posílá poštou. Předce ruční.**

Shledá sekerky slavných a stříbrných klenotů, jako: řetězy
madonek, křížků, prstýnků, náramků atd. z Modřanské
prstony, tabulky, jídelní náčiní se stříbra pravého
i čínského vždy na skladě.

Staré slatě, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a císleour

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Novinka! Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky
CREDO
s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.
Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle
EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Příbor 1911:
Zlatá medail.
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matioi C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedine podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neschneoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy
Jos. Jelínek.
mydlárství a parfumerie v Hradci Král.

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek

sve vlastní výroby, jakož i tu i cizo-
zemských.

Četná usnáší zvláště z kruhů vele-
ddst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-
sluze mcho ryze křesťanského závodu za
dobu více než třicetiletého působení.
Učíte, prosím, malou objednávku na
zkoušku.

Volejemné látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s. r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80.

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%.

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směnky a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skřínkách,

řetízky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
zásilkou na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Tuhé

klobouky z nejjem. zaječí
srsti **„CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směr bobroviny se
zaječí srstí **„BORSALINO“**

Tuhé i měkké
klobouky z nejjemnější česané
vlasy **„ELITE“** a **„CHIC“**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do patentů:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h.
50 kg. tmelo sklenářského K 10—. Sklenářské
zpracované vyžkované diamanty kus od K 4—
výše. Skladby tabulového skla. Dodání kamkoli
drahou.

K. V. Skuherský,

o. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Stanislav Jirásek

v Hradci Král. 136, doporučuje veleddst. duchovenstvu své
bezkonkurenční koláry

prací i celuloidové, náprsenky, břitvy a veškeré prádlo spodní
vlastní výroby. Trikové a látkové zboží. Právě jágrové prádlo!

Patentní náprsenky
bez háčků

Zakázky obratem

se vyřizují.

PARAMENTA

kalichy, cibere, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional

- BRNO. -

OBNOVA

Číslo 48

Předplacné na čtvrt rok 2 K 30 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 28. listopadu 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Pokrokové hospodářství.

Bývalý starosta semilský, nynější tajemník strany státoprávně-pokrokové Ed. Beneš a dva bratři Prokopové stojí v Jičíně před soudci z lidu. Jsou žalováni, že zavinili krídu. Zvláště významným pro povahu aféry jest tento dopis Benešův, zasláný 25. února 1912 Boh. Prokopovi:

»S těžkým srdcem přistupuji k tomuto dopisu. Bude pro Tebe krutou zkouškou vzájemného našeho poměru. Nevím, jak tato zkouška dopadne. Snad jsi tušil něco, ale pravdy skutečné jsi dosud neznal a nevěděl. Podepisoval jsem jménem naší firmy různé směnky pro spořitelnu, abych zaopatřil si peníze pro různé účely a potřeby. Směnek těchto jest nyní ve spořitelně za úhrnný obnos 290.000 K, recte 280.000 K. Na těchto směnkách podepsáni jsou buď jako vydavatelé a žiranti nebo jako akceptanti A. Postl s obnosem 90.000 K, Václav Kučera (90.000 K), St. Hybler a Kučera (45.000 K), dr. Ant. Hajn (33.000 K), různí drobní, na př. Machová, Mazanec a Kaizler, Nyč Bol. a jiní (22.000 K). Obnosů z těchto směnek použil jsem ku svým účelům velmi malou část. Naproti tomu největších částí bylo použito k účelům jiným, speciálně i pro naše společné obchody i pro obchody tkalcovny a Tvé. Tak podle hrubého jen odhadu, protože k pečlivějšímu a podrobnějšímu výpočtu nezbyvá mně zatím času, bylo použito obnosů těch takto, počítaje ovšem úroky z prodlení: pro rakvánu asi 85.000 K, pro tkalcovnu 30.000 K, pilu 14.000 K, pro Postla 35.000 K, pro dra. Hajna 45.000 K, pro »Samostatnost« 20.000 K, pro různé dlužníky 25.000 K, na koupi cenných papírů 25.000 K, na koupi pozemků 20.000 K, celkem tedy asi 299.000 K. Nejednám jsem správně, že jsem Tě otevřeně o této věci nepravil, ale doufal jsem stále a stále, že se z toho všichni vypletme a že bude zase vše v pořádku. Bylo také stále málo času ke srovnání a výpočtům. A tak jsem stále odkládal a odkládal, až přišla kritická chvíle, kdy dále odkládati nelze, a proto jsem se odhodlal. Jsem v situaci strašné — dovedeš si ji představit, protože osobně z celé věci vyjde úžasně pošramocení a snad v Semilech vůbec nadále nemožný. Jedná se mně o to, aby aspoň část moje byla zachráněna a abychom všichni neutrpěli ztráty, z nichž bychom se snad vůbec nevzpamatovali.«

Tedy pro dra. Hajna jest tu žirový účet 45.000 K, z něhož tento zaplatil prokázaně 10.000 K. Zbývajících 35.000 K vtěleno na pozemky Benešovy, ale tak vhodně, že dle znění žaloby »vyjde dotyčná pohledávka spořitelny za Benešem, resp. drem. Hajnem, větší polovici na prázdno.« Půjčka pro »Samostatnost« žirována jménem firmy Ed. Beneš pro komanditní společnost dr. Hajn a spol. Dluh ten splacen až na 6000 K. Společnost však likvidovala, při čemž propadl i Benešův podíl 7000 K. I tato forma »Samostatnosti« stála Semily opět 10.000 K. Připočteme-li ještě 10.000 K, jež dal Beneš za akcie České tiskárny, která vydává »Samostatnost«, vidíme, že z hospodářství Benešova uvázlo v »Samostatnosti« 40.000 K.

Pokrokové hospodářství jest ubohé i v jiných městech. Když se páni kritikové dostali k veslu, prokázali velikou neumělost. Nařká se na to v Hlinsku, v České Třebové a jinde. V Praze posud nic nezkažili proto, že tam až do aféry Vejvarovy nebyli k obecnímu hospodářství připuštěni. Tam tedy kritika mladočeských několika hrabívce byla nejpohodlnější.

V Napajedlích pokrokářské zastupitelstvo osvědčovalo na útraty poplatníků zvláštní štědrost k účelům pokrokovým. Na př. na stavbu Sokolovny dali 10.000 K. Nyní však se prozradil i jiný způsob pokrokářského tamějšího finančnictví tak, že obecní tajemník Konečný (pokrokový agitátor) byl okamžitě úřadu zbaven a starosta svého úřadu se vzdal.

Bývalý pokrokový starosta Kolátor z Břevnova spekuloval s pozemky tak šikovně, až se stal milionářem — aspoň na venek, protože v některých záložnách »visel«. Na účet obce dělaly se věci, jichž užitek plynul do kapsy parádního, ohnivého řečníka strany nár. sociální — p. Kolátora. Oposici ublíjel velkým počtem »zaslán«. Stal se k vůli vlastní záchraně Sokolem, protože věděl, co všechno lze přikryti patentovaným pláštěm vlastnictví. Ale aby se pojistil chytře na všechny strany, chodil také do kostela. Tím však nedovedl zmásti katolíky, kteří věděli, jak se staví urputně proti křesť. sociálům a jak se chová k oprávněným požadavkům kněžstva. S velikým Sokolem střetl se farář i klášter Břevnovský.

Abyste »odměnil« klášteru, postaral se o zakoupení drahých pozemků na nový hřbitov, ačkoli starý hřbitov klášterní není dosud plný a je docela postačitelý. Veškeré protesty byly marné.

Když Kolátorovi začala hořeti půda pod nohama, když nepomáhaly ani potupné články v »Čes. Slově« proti oposici, milý samovládce chopil se posledního nedemokratického prostředku: přestal svolávaní schůze obecního zastupitelstva. Když však se vzdalo svých funkcí třináct členů zastupitelstva, byl hotov. Leč po rozpuštění obecního výboru místodržitelstvím chopil se Kolátor ještě jednoho stébka. Odepřel vydati obecní pokladnu ustanovené správní komisi — teprve na zakročení úřadu odevzdal ji do rukou okresního starosty. Ale ani pak nepřestal terorizovati. Zkrátka houževnatost převráceně pokrokové logiky jest velká — jedná-li se o vlastní vládu a kapsu.

V cizích službách.

Starosti našich vždy opatrných a bdělých pohlavárů národních jsou vždy složitější, spletitější. Pokročili, pokrokovější i nejpokrokovější náčelníci jsou přímo zahrnuti nejtěžšími úkoly »pro blaho národa.« A všechna ta nezvyklá břemena berou na záda s ochotou největší.

Uvažte! Z Rumunska utekli někteří židovští vyfidišů do Bukoviny a Sedmihradska před hněvem odíraných sedláků! Hned v českém pokrokovém tisku byla uveřejněna výzva k peněžitému sbírání na ty »ubohé vyhnance« — jako by byli neměli k budapeštským milionářům židovským ti lidé blíže.

Usvědčený stružce barcelonského krveprolití byl popraven. Jelikož spustil zednářsko-židovský tisk proto velikou kanonádu proti katolíkům, musila nechat česká veřejnost svůj národní zápas na chvíli stranou — bouchalo se v Čechách na divokých schůzích do katolíků.

Když židovští revolucionáři v Rusku prolévají potoky krve nevinné, když pumami vraždili i děti, honem tisk pokrokový přispěl na pomoc svým ohdivem nad statečností židovských demagogů. A v našich zemích na rychlo pořádaný dělnické sbírky ve prospěch oněch zákeřníků.

Proces s Bejlisem! Ten žid uvězněný až v Ki-jevě rozhodně zaskočil větší pozorností a ochrany

než veliké části českého lidu. Proto také patentovaný národní tisk vychrlil celé kilometry sloupců na ochranu Bejlisovu a na okřikování těch, kteří chtěli, aby se proces projednal řádně. Musilo se i po procesu pořád psát, že u žádného žida není možno to, co jest možno u pobloudilého křesťana, mohamedána anebo pohana.

Jindy z Prahy bylo nutno poslati do Španělska protest proti žaláfování anarchistů.

Jak již pravěno: starost na starost.

5000 židů a jejich přátel v americkém Detroitu dne 3. listopadu přijalo resoluci, v níž se žádal americký kongres, aby protestoval u ruské vlády proti procesu Bejlisovu. Protože však čeští pohlaváři učinili této vlastenecké, nezbytné povinnosti zadost již dávno dříve a to několikrát, musili s čiperností předčící americkou zase novým činem osvědčiti, že má náš národ svou osvíceností důvod k existenci. Proto rychle na obranu židovských vězňů v říši cizí! Pokrokové provolání praví, že od října 1905 bylo odsouzeno přes 40.000 osob pro politické přečiny. »Z nich bylo více než tři tisíce popraveno, více než deset tisíc uvězněno v mrtvých domech »katorgy.« Většinu těchto rozsudků vynesly výjimečné soudy.« S vězni prý se zachází velice hrozně.

Dobře. Každý, kdo jest pronásledován krutěji, než zasloužil, má právo na soucit a zastání. Ale několik poznámek. I. Předně kdyby mezi těmi vězni nebylo tolik židů, pak by bylo v pokrokově-židovské veřejnosti tak ticho a klidno, jako dříve za bestiálního řádění tureckých Mongolů proti tisícům a tisícům Jihoslovanů.

2. Uvěznění lidé, kteří zcela zřejmě roztrhávali ruský stát a v Oděse připravovali republiku pod vládou židovských ministrů. Jsou žaláfovaní lidé, kteří připravili desetitisíce dělníků o práci rozbořením fabrik, kteří pálili obrazy ruského cara a křesťanských světců, kteří ničím nepřispěli k skutečnému pokroku Ruska, ale zato pracovali dynamitem, pumami, revolvéry, žhárstvím. Člověk pokojný, který jim nedal výpalné nebyl nikde jist životem. Počínali si také tak paličsky Jihoslované, že zednářsko-židovský tisk se pro ochranu žaláfovaných mučedníků neexponoval?

3. V malém Portugalsku v době daleko kratší uvězněno přes 10.000 konservativních občanů v nejhorších žalářích. Nebyli trestáni pro pumy a dynamit, ale proto, že nemohli ve všem souhlasit se sveřepými, krvavými násilníky, vyfidičy a podvodníky. Ale týž tisk, který se nyní ujímá žaláfovaných židovských necitů, chválí portugalské zednářské otrokáře. Když milosrdným sestrám za jejich lidumilnou službu ve Francii se dostalo vyhazovu, pokrokáři jásali. Tenkrát jim nenapadlo, jaká jest to bezcitnost vypovídati jako cikánky a zločince ty ženy domorodé, které projevíly tak statečné skutky obětavosti i při nemocech epidemických.

4. »Čtyřicet tisíc od roku 1905!!« křičí pokrokářský tisk v celé Evropě. Portugalsko v přirovnání k obrovské říši Ruské jest jako diškrece k tisícovce. Je divu, že v tak veliké říši bylo tolik zákeřníků a anarchistů schytáno? A že bylo 3000 poprav, svědčí jen o tom, jak velikému počtu zločinců byly krvavé skutky jasně dokázány. Že vynesly většinu rozsudků soudy výjimečné, lze poznati, že apačové ti byli chyceni přímo při krvavých činech a úmyslech. Ti, kteří sedí v »mrtvých domech«, byli by od portugalských zednářů jednoduše popraveni.

FOTOGRAFIE

v uměleckém provedení též zvláštní dle každého obrázku

nejvhodnější

DÁREK VÁNOČNÍ

zhotoví

Adelbertinum

Hradec Králové

o. a k. dvorní a
kamer. fotograf

J. F. LANGHANS

Nejvhodnější doba od 9 hodin dopoledne do 3 hodin odpoledne.

5. Katolici v Irsku snad nejsou lidmi, pokroková veřejnost jen suše zaznamenává, jakou hromadnou krvavou lázeň jim připravují protestanté za to, že Irové chtějí se domoci aspoň některých lidských práv?

6. Třebaže zednáři přehánějí, přisvědčujeme, že ruské žaláře jsou horší než v jiných pokročilejších státech evropských. Ale což zapominají volnomyšlenkáři zcela na francouzské Ůabelské ostrovy? To jsou mučirny nejhroší, děsnější, bezcitnější než mnohý žalář sibiřský.

Pod provoláním za vynikající muže z Rakousko-Uherska jest podepsán na prvním místě vídeňský Dr. Adler, který tak bezohledně pronásledoval svobodnější hnutí mezi soc. demokraty českými a jemuž »Právo Lidu« před týdnem vyčtlo »vyložené falšování pravdy, nesmyslný, všechnu pravdu na hlavu stavící žvást.«

Pak jsou podepsáni též Rofenstein, Ehrenfels, Grünberg, Jerusalem a jiní židé. Mezi nimi parádují jména českých pokrokářů. Zkrátka patrně, že puncování vlastenci mají plnou hlavu starostí o pořádek v státech jiných a pak o boj proti hroznému »klerikalismu.« Ale »klerikalismus« již jim nic z českých politických práv nevezme, i kdyby byl desetkrát mocnější, protože již ani není kde co káceti. Trosečníci radikální i méně radikální chtějí pomáhati lodím jiným.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!

Sukna, dámské látky, zefíry, kašafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postel. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	— 85 K	vel. 140/200 kus	7 50 K
50/100	1 30	150/250	10 —
55/110	1 55	160/250	10 60
60/120	1 85	200/200	16 —
70/140	2 55	220/320	18 70
90/180	4 20	250/350	23 40
100/200	5 10		

Závěsy postel. 1a		vel. 200/100 kus	
		180/90	4 50
		115/140	4 30
		115/140	2 40
		115/140	3 40

Závěsy postel. k dostání jsou ve vzorkách. Honba, Psí i, Srně. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:

Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod zasilatelský v Kostelci nad Orí.
Obsluha vzorná a rychlá!
ceny levné! Zboží zaručeně dobré.

Obrana.

Akce Volné Myšlenky. Jakmile tato řekla, že jest pro pokrok a proti klerikalismu, musily ji hned přisluhovat strany jiné, pokud se pokrokovými zvaly, bez výjimky. Každý se bál, aby v případě nějaké otevřenější kritiky nebyl prohlášen za klerikála. České kruhy protikatolické i akatolické dávaly se zapřahovati do služeb jako slepé stádce, netážíce se ani na cizácký původ tohoto sdružení, podporovaného penězi zahraničními.

Volná Myšlenka natřela svůj štít tak, aby mohla pohodlně prováděti zrovna to, co zednáři zahraniční. Přímě nesměla prohlásiti, že jest sdružením zednářským, protože tato společnost nemá v Rakousku zákonitěho oprávnění. Ale úřední kruhy přece dobře viděly, že v praxi jest to odnož nepokojného a násilného zednářstva zahraničního. Veliké velebení Ferrera a barcelonských krvežíznivců, jásání nad převratem portugalským, ujišťování, že chce Volná Myšlenka pokračovati u nás tak jako v Portugalsku — to všechno přece mohlo dobře otvírati úřadům oči. Chytré nápovědi o republikánském, protidynastickém a protikřesťanském státním zřízení musily burcovati každého, komu záleželo na státním pořádku. Nápovědi ovšem byly podány takovou formou, aby provokatéři nebyli ihned pevně seveři ramenem spravedlnosti. Zřejmě však všechno bylo objasněno okázalými oslavami revolucionářů zahraničních, účastí na zahraničních schůzích zednářských, pliváním na katolický průvod v Praze, fanatickým spíláním na schůzích katolictvu atd. Velebeny ty kraje, odkud čpěly na sta honu pumy a dynamit.

Nu — a při tom předním vídцем »Volné Myšlenky« v Rakousku byl stále c. k. dvorní rada baron Hock a v Čechách samých předním pohlavářem žid dr. Aron. Cokoli »V. M.« většího podnikla, neznamenovalo žádný pokrok kultury z lásky k bližnímu, samé podniky na potírání přesvědčení náboženského, na zviklání zásad monarchistických.

Jen byrokrat, který nechce viděti, mohl se domnívati, že takové sdružení není nebezpečno státnímu pořádku. Mohlo se vystoupiti s obviněním a soudem přímým.

Ale — bezpečnostní úřady zakročily proti živlům revolučním pod bojácnou záminkou formální, jako by nebylo stokrát dokázáno, že rejdy »V. Myšlenky« usilují o převrat dosavadních zákonů a že jsou namířeny proti svobodě živlů konservativních, loyálních.

Co jsme předpověděli, už se stalo. »V. M.« zstrašuje úřady křikem, tohle že všechno Řím, všechno klerikalové . . . Ti prý poroučejí, na jejich nátlak došlo k uzavření místností »V. Myšlenky.« Na nátlak »klerikalů! Žádná společnost v naší říši v posledních letech nebyla vydána v šanc takovým bezuzdným útokům, takovému pronásledování, jako katolici, kteří jsou nuceni sdružovati se na obranu. Lidé, kteří řádili jako diví, kteří docela popírali okázale existenci Ježíšovu, svolali si protestní schůzi 24. t. m. na toto chytré téma: »Útok klerikální reakce na svobodu svědomí a občanská práva.«

A již se tam ozývaly (dle »Času« z 25. listopadu) tyto věty: »V Rakousku vymírá smysl pro zákon. Státní úřady s ministry v čele předcházejí zlým příkladem . . . Anglie, Francie, Německo jsou plny míry životní, kdežto Rakousko odumírá. Jednou z hlavních příčin toho je nedostatek bezpečnosti právní.«

Uvažte, volnomyšlenkář — a žaluje, že u nás vymírá smysl pro zákon!! Ano — ale kde? Ve školách, mezi různými úředníky, v dílnách atd., zkrátka všude tam, kde se dostávají ke komandu živly s Volnou Myšlenkou spřízněné. Jakou má životní míru Francie, patrně z toho, že nedovoluje ani dělnictvu slaviti první máj a že jsou tam tak obrovské demonstrační stávky. A ty státy ostatní? O hrozné despotii, prováděné v nich proti národům ujařmeným, by*byly celé kroniky. Tisíckrát upozorňovaly katolické kruhy, jak radikální živly obcházejí zákony při své ofensivě proti loyálním občanům. Téměř všechno bylo nadarmo. A nyní strana převratu, která se docela okázale pyšnila, jak musí stará zřízení ze základu opravit, hraje si na starostlivou stráž zákonů.

A což volnomyšlenkáři vídeňští, za nimiž stojí »Neue Freie Presse«? Nejsou právě ti vinni svoji fanatickou činností nacionální, že se obcházejí zpupně zákony na ochranu českých jazykových práv?

Ano — k tomu je »klerikalismus« dobrý. Co zde ještě církevního zbývá, to se přibije na vysokou žerď, aby se to všude ukazovalo jako jediná překážka svobody, jako hlavní příčina »volnomyšlenkářského mučednictví!«

Lidé, kteří dovedou pronásledovati svobodu jiného (a zvláště náboženskou) na nůž, lacině si pořízují háv mučednický. Odvracejí nyní pozornost úřadu od protistátních svých rejdu, křičí pořád výhradně o útisku klerikalismu, protože taková metoda vždycky dovedla obměkčiti srdce byrokratů. Kdyby se někdo ozval, že ho pronásleduje žid, nikdo by si jeho stesku nepovšiml. Ale jakmile se ozve farisejský nářek nad klerikalismem, honem se byrokrati snaží, aby na nich neuvázlo také podezření z klerikalismu. A že udeřili volnomyšlenkáři na strunu nejvhodnější, patrně hned z velikého poplachu úřednictva a z jeho nejochotnější služby.

Že takovým způsobem katolictvu poslouženo nebude, ale že si udělá »V. M.« jen větší reklamu, věděli jsme hned předem. Mělo se vystoupiti proti té společnosti s hledím zcela otevřeným, pouhé poukazování na nějaké formální opatření jest politikou slabou a pštroší.

Chytrí diplomat. Židovský tisk v době kijeviského procesu hájil Bejlise tím, že zlehčoval fanaticky — názory křesťanské. O židovských zvláštěnostech dle semitského komanda vůbec se mluvíti nemělo, zato však dovolen přívál polenových lží proti církvi katolické. »Právo lidu« v čís. 279 napsalo tyto řádky: »Synové Sionu mají trpěti za obskurní místa talmudu — stejně jakoby pokolení křesťanská měla trpěti za všechna ta bezpříkladná krvesmilství, jimiž se bible na každé skoro stránce zrovna hemží.« Na to lze odpověděti: 1. Synové Sionu posud talmud mají a jemu se v rabínských školách učí. Nesnášejí však proto od zaprodanců žádného divokého protestu. 2. Pokud se mluví v bibli o krvesmilství, nejsou to žádná obskurní místa, nýbrž odstrašující, stručně zaznamené příklady na výstrahu. Zato však talmud naopak rozpaluje k nenávisti. 3. Nedá se omluviti tupou ignorancí, ale jest nejsmělejší podvodem tvrzení, že bible na každé (!) skoro stránce se přímo hemží (!) bezpříkladnými případy krvesmilství. Takovým výrokem dají se podváděti nanejvýš zaslepené davy rudé, které nikdy bible nečetly. Pisatel tedy počítal na ignoranci čtenářstva. Jestliže aspoň trochu bibli zná, ať se přesvědčí, zda případy toho konstatování nelze spočítati v celé bibli na prstech! Leč k potupě Písma hned se lze přímo o hemžení a skoro na každé stránce!! 4. Soudruzi si dobírají nesprávnými výklady bible a předstíráním slov, která v Písmu nestojí, katolíky všude, kde se jim naskytne příležitost. Již z těch několika rudých řádků vysvítá, jakými prostředky požidovštělý tisk pracoval na utloukání katolíků a ochraně talmudistů, jichž četné inserty a jiné podpory udržují soc. dem. finance v rovnováze.

Ale jaký obrat po všech těch potupách, když se židům jednalo o vyloučení příznivého svědectví od vysokých katolických hodnostářů! Tu se jim zase aspoň pro tu chvíli patolizalsky pochlebovalo. Hodnostář dříve tupený jako udržovatel tmy a člověk obmezený — hned prohlašován od rafinovaných čachrářů za významnou vědeckou autoritu. Jestliže se vyslovil aspoň poněkud dle přání židovských machrů. Sám londýnský Rotschild se představil při svém dotazu u kardinála Merry del Val s nehlubší poklonou: »Nepochybuji, že Vaše Eminence, věrna vznešeným a ušlechtilým tradicím sv. Stolic, s níž tak často se ozval hlas na ochranu potlačovaných a na obhájení pravdy a spravedlnosti, bude tak ochotna dáti mi žádané dosvědčení, o něž ve jménu židovských věřících Vaši Eminenci prosím.«

Tedy papežská »sv. stolice« působí nejtrzištějším způsobem od židovského tisku, ta stolice, o jejímž i nynějším působení šíří semitský tisk lež na lež — najednou má dle vyznání židovského vznešené tradice, hájí pravdu a spravedlnost, zastává se utlačovaných! Proč pak tohle chytrý miliardář neřekl před procesem kijeviským prohané židovské žurnalistice? Proč tací mocní židé nezařkikli již dávno bezuzdné štvání svých listů, které přece jsou tak odvislé od židovských kapitalistů? Najednou se přichází k papežské konsistoři s palmou míru, ovšem jen do vyloučení příznivé odpovědi. Pak hned začne bezohledný rej znova.

Vánoční pohlednice

Používejte s náboženskými symboly, jsou pro katolické vstavy nejvhodnější.

V uměleckém provedení lze obdržeti

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Politický přehled.

V delegacích poukázal dr. Kramář na to, jak se dříve v naší říši mluvilo: »Balkán balkánským národům!« Ale v této politice nebyla potřebná důslednost a odhodlanost. Vyhodilo se nyní k vůli Balkánu zbytečně 400 milionů, hospodářsky bylo těžce postiženo chudé mužstvo, jež bylo povoláno do zbraně, kompromitovali jsme svůj vývoz do zvětšeného Srbska. Dosáhli jsme jen toho, že Srbové nejsou v Albánii, ale za to tam, kde jsme chtěli mítí Bulhary. Rumunsko dosáhlo toho, čeho chtělo, proti vůli Rakouska se spojenci jinými. Tak se nám Rumuni odcizili. Zato však pomáháme upravovati Albánii pro Itálii a jsme zatahováni do italských zápasů protifeckou politikou té říše. A přece bychom měli veškerou příčinu býti naprosto nesoučastnými diváky zájmů cizích. Jak silnou by bývala naše posice, kdybychom byli Srbům ponechali severní Albánii a donutili Itálii, aby se podíjela sama dohody s Řeckem!

A proč byla prováděna politika ta? Že Německo má dole jiné zájmy než my, že chce především vytlačit náš obchod, že Německo nemá chorobné bázně před zvětšením Srbska a že jest obyčejně na straně vítězů, to mohlo se přece věděti. V aféře Prochaskově vykonalo ministerstvo zahraničních záležitostí skutečně úžasně činy. Tvrdím zcela kategoricky: Ministerstvo vědělo, že Prochaskovi nebyl zkriven ani jediný vlas. Ministerstvo potřebuje tohoto umělého rozčilování širokých vrstev, aby veřejné mínění bylo rozvášněno proti Srbsku, zaujato pro Albánii a aby byla učiněna populární, zbytečná, záhubná mobilisace.

Bylo nutno celý svět udržovati mobilisací ve strachu před válkou a způsobiti tím nejvážnější škody na vlastním blahobytu? Lze dělati hysterickou politikou za pomoci takových zbytečných prostředků, nikoli však politikou sebevědomé velmoci. Především mocnosti trojdohody nedaly žádnou příčinu. Slevily se svého stanoviska sice s nevolí, ale až k nemožnosti. Nelze na francouzském tisku žádati, aby schvaloval politiku našeho ministerstva zahraničních záležitostí, která se u nás doma všeobecně odsuzuje, vyjímajíc osoby z toho neb onoho důvodu »bezpodmínečné«. Ostatní vlastní zájmy Francie jsou velice dotčeny politikou Itálie ve Středozezemím moři a poněvadž jsme s Itálií za jedno, musíme také odnášeti důsledky.

Zřízení samostatné Albánie nebylo žádným úspěchem tak zhoubné politiky. Naše zájmy v Albánii byly sice negativní, aby se tam neusadila Itálie. Srbsko a Řecko byly by chránily žárlivě svou neovdislost a byly by nejlepšími ručiteli proti zasahování s cizí strany. A pro naše předlitavské hospodářské zájmy měly by srbské a řecké přístavy na Adrii svrchovaný význam, poněvadž by byly zajisté spojeny drahami s vnitrozemím a protože bychom takto nabýli nejkratší souvislé cesty do středu Balkánu, zejména proto, poněvadž obzvláště Srbsko by nám povolilo na naše přátelství co možná největší hospodářské ústupky. Tím, že jsme prosadili samostatnost v Albánii, vyvolali jsme ovšem druhou válku balkánskou a zničili slovanský svaz balkánský.

Problém budoucnosti Rakouska tkví ve správném řešení poměru mocnárství k Slovanstvu. Mocnárství musí veškerou svou vnitřní a zahraniční politiku zaříditi tak, aby nikdo zde ve Slovanstvu, v jeho rozkvětu a ani v jeho ideálních snahách o jednotu nemohl spatřovati nepřítele. Čím spokojenější budou Slované v mocnárství, čím blahovonnější bude mocnárství k drobným slovanským státům na Balkáně, tím oprávněněji může mocnárství patřiti na budoucnost míru hospodářského rozmachu. Slovanstva mohou se báti jen ti, kdož mají zlé svědomí. A toto špatné svědomí bylo též směrnicí naší balkánské politiky v poslední době.

Hlasováním o daní z lihu dne 25. listopadu byl sice zvýšen rolnickým lihovarům kontingent, ale zároveň jim zvýšena daň. Bylo to dle ujednání agrárníku s vládou. Agrárníci hlasovali proti návrhu dra. Diamanda, aby bonifikace udělování soukromým a velkokapitalistickým lihovarům byly obráceny ve prospěch financí zemských. A tak rolnické lihovary budou opět vysazeny konkurenci lihovarů velkokapitalistických. Staněk se vymlouval na to, že by se nedal v Uhrách návrh Diamandův prosaditi. Tím ovšem Staněk znovu ukázal, že neprovádí politiku maľorohnickou, ale politiku rytíře Hohenbluma a maďarských velkostatkářů. Staněk obstruoval malý finanční plán, z něhož přece kynul údel zemí a nyní zašantročil ještě bonifikace.

Němečtí radikálové z království našeho jsou nyní přece jen na ústupu, protože krise škodí také německým zájmům hospodářským. Ještě před zasedáním delegačním prohlásil K. H. Wolf, že němečtí radikálové dají návrh, aby z obnosu pro dispoziční fond ministerstvu zahraničních záležitostí byla část umazána na znamení nedůvěry k hrab. Berchtoldovi. Ale právě před schůzí výboru pro zahraniční záležitosti představenstvo něm. nář. svazu na radě říšské učinilo usnesení, že prý té doby není žádné příčiny k zvláštnímu boji. Naopak prý němečtí delegáti nemají navrhovati ani projev nedůvěry ani úmazy ve společném rozpočtu. Patrně pánové seznali, že zvláště němečtí poslanci ze zemí alpských nechťejí svou pomocí krýti jejich zbrklé nápady. Křesť. sociálové němečtí jsou zásadními nepřáteli oposice v zahraniční politice a liberálové se častěji přesvědčili, že se jim taková oposice nevyplatila.

V klubu českých poslanců ve schůzi 26. t. m. byla projevena nespokojenost nad tím, že vláda dosud nečiní v jazykové otázce žádných vážných opatření.

V německém národním svazu téhož dne předložil předseda dr. Gross velký počet projevů zaslanych z německých obcí českých, ve kterých se především žádá, aby němečtí poslanci naléhali na uzákonění pragmatiky služební, aby letos byl učiněn konec veliké nouzi učitelstva v Čechách a aby minimální požadavky Němců z Čech byly splněny.

Demonstrace pro zřízení italské univerzity provedli italské akademikové ve Štýr. Hradci. Dostavili se 26. t. m. k rektorovi univerzity a pak k místodržiteli, který slíbil, že použije k dalšímu jednání zpráv podaných. Před hradem však došlo k hlučné demonstraci. Dva studenti byli zatčeni. Demonstrace byla tak velká, že policisté tasili šavle. Pobliž radnice byli demonstranti rozprášeni.

Finanční plán možno považovati za zajištěný. O jeho druhém oddílu se bude hlasovati až ve středu.

V Chorvátsku v nejbližších dnech bude královský komisař sprostěn svého úřadu a také brzy budou vypsaný volby do chorvátského sněmu.

Při říšské doplňovací volbě v okrese Ried-Mattighofer v Horních Rakousích obdržel křesť. soc. kandidát farář Michael Huber 6150 hlasů, agrárník Grahamer 2374 a soc. demokrat Hafner 184 hlasů. Strana křesť. soc. obdržela proti r. 1911 o 429 hlasů více.

Balkán. Města Plevlje a Djaková byla od vojenských sborů srbských vyklizena a odevzdána černohorským úřadům. Vyměněny ratifikace smlouvy o nových hranicích mezi těmito státy. Severní kmemy albánské začínají se znovu chovati hrozivě.

Mladoturci po posledních diplomatických úspěších mají postavení zase pevné. Slíbují reformy. — Německý generál Liman šl. Sanders byl jmenován skutečným velitelem prvního armádního sboru a jiní četní němečtí důstojníci jmenováni veliteli. Finančně jest nyní Turecko úplně ovládnuto Fran-

ci, ale německý vliv má v politice jeho převahu. Vedení Mladoturku převzal nyní za onemocnělého Envera beje Talat bej, který se stal duší mladoturckého komitétu.

V Mexiku povstalci vyhodili do povětří vojenský vlak, při čemž zabilo 50 mužů spolkového vojska. Svedli též prudkou bitvu se spolkovým vojskem u Juarezu. Povstalci zvítězili a ukořistili veliké zásoby stříbra. Tak jest moc Huertova dle všeho zlomena.

Nevíte-li, jakým dárkem

k vánocům

milo překvapíte?

Česká kniha

jest jistě nejvhodnějším dárkem, českou knihou potěší se každý.

Knihy obrázkové, pohádkové, skvostně ilustrované, spisy všech českých spisovatelů v nádherných vazbách.

Modlitební knihy, alba na podobizny a pohledy, památníky ve skvostné úpravě.

Poslouží vám ve velkém výběru

Družstevní knihkupectví

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Zprávy organizační a spolkové.

Ze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva. Naše schůze. V Hronově 30. listopadu o 9. hod. ráno konference důvěrníků a křesť. dělnictva vůbcc. Referuje p. Jos. Pořík z Hradce Král. — V Pecce 30. listopadu o 2. hod. odpol. v místnosti Katol. Jednoty mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Adamově 30. listopadu o 2. hod. odp. mluví p. Petr z Hradce Král. — V Náchodě valná hromada odbočky o 2. hod. odpol. s přednáškou p. redaktora Rudolfa V. Kozla «O nutnosti křesť. odborové organizace». — V Krucemburku 30. listopadu odp. valná hromada odbočky v hostinci p. Musila «U Vašků». — V Krouně 7. pros. o 2. h. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Čermné u Kyšperka 8. pros. o 2. h. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Hořicích 8. prosince o 6. hod. večer valná hromada odbočky s přednáškou «O úkolech odbor. organizace křesťanské». — Ve Velkém Poříčí 8. prosince valná hromada odbočky ve spol. místnosti o 2. hod. odpol. — V Pardubicích 8. prosince v 7. hod. večer mluví p. Petr z Hradce Králové. — V Bohdaneči 8. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Petr z Hradce Král. — Ve Smiřicích 14. prosince o 4. hod. odpol. «Na jednici» u p. V. Čermáka promluví p. Rudolf V. Kozel, redaktor «České Stráže» z Náchoda. Po přednášce koná se valná hromada odbočky. — V Nové Pace 14. prosince o půl 4. hod. odpol. ve spolkové místnosti v Klášteře valná hromada odbočky. — V Malé Řetově 14. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Mýtě u Zblírova dne 14. prosince mluví dp. V. Žalud, katecheta a Fr. Matoušek, redaktor «Českého Západu» z Plzně. — Pořádejte ve svém místě nebo okoli schůze ve prospěch Všeodborového sdružení! Zakládejte nové skupiny! Veškeré informace sděľte a řečníky na požádání k založení skupin zdarma vyšle ústředí. — Sekretariát Všeodborového sdružení zřizuje se pro střední a jižní Čechy počmaje dnem 1. prosince v Praze. Sekretářem ustanoven p. A. Petr, úředník Všeodbor. sdružení z Hradce Králové. Bližší podrobnosti se oznámí příště. — Bursa práce při Všeodborovém sdružení obstarává úplně zdarma za náhradu poštovního všechna místa pro dělnictvo průmyslové, řemeslné i zemědělské, služebné atd. Jest v zájmu katol. zaměstnavatelů, aby při žádosti o dělníky se na naši bursu práce obraceli. Dopisy račtež říditi na Všeodborové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

III. plenární schůze ústř. výboru Sdružení české mládeže katolické koná se v neděli dne 30. listop. 1913 v Hradci Králové (malý sál Adalbertina) o 11. hod. dopolední s úmno programem: 1. Zahajovací formace. 2. Čtení a schválení zápisu o minulé schůzi. 3. Zprávy: sekretariátu (taj. vp. St. Beneš), sekce agitační a před-

náskové (týž referent), redakční (red. dp. Keppl), sekce pro pokračovací kursy (p. V. Nejedlý), sekce tělocvičné (týž ref.), sekce zábavní (týž ref.), odbor finanční (taj. vp. St. Beneš). 4. Návrhy užšího výboru: Savz duchovních rádců skupin katol. mládeže pro diecési královéhradeckou. — Organizační spojení jihových. částí okr. sdružení na Poličsku se soused. Kunštátskem. 5. Volba 1 člena do užšího výboru. 6. Volné návrhy. — V Hradci Král., dne 25. listopadu 1913. K. Keppl, starosta; V. Nejedlý, mistostarosta; St. Beneš, tajemník.

Nabě schůze: Pokračování vzděl. kursů: Na Zámbecku ve Verměřovicích dne 30. listop. o 2. hod. odpol. (host. p. J. Výprachtického): «Náš venkov a křesťanská organizace odborová»; ref. dp. J. Havelka, koop. z Pouchova. V Písečné dne 7. prosince o 3. hod. odpol. (host. p. Lipenského): «Naše samospráva»; ref. n. V. Nejedlý, bank. úř. z Hradce Král. — Na Litomyšlsku: 30. listop. v Sebrančích: odpol. o 3. hod.: «Význam organizace mládeže na zásadách katol.»; ref. dp. J. Širůček, kaplan z Litomyšle. 7. pros. o 3. hod. odpol. v Zrnětině: «Výchova venkovské mládeže»; ref. sl. Lid. Kosařová z Dobrušky. 8. pros. o 3. hod. v Dolním Újezdě. — Zahájení vzděl. kursu na Čáslavsku: 7. pros. odpol. o 3. hod. ve Žlebech: «Moderní hesla ve světle pravdy»; 8. pros. odpol.: «Kulturní boj u nás». Ref. p. red. Fr. Šupka. — 7. pros. odpol. veřejná schůze v Hořešovicích; ref. z Hradce Králové. — 7. pros. odpol. a večer v Jablonci n. Jiz. 8. prosince v Bratrouchově řeční taj. vp. St. Beneš. — Sekretariát «Sdružení české mládeže katol.» v Hradci Králové.

Kostecko. Okres. výbor organis. na Kostecku n. O. zvolen byl na okresní schůzi dne 16. listopadu v Kostecku n. Orl.; předsedou je dp. Fr. Jelinek, jednatelem dp. J. Kaňhous, kaplani tamtéž.

Novoměstsko. Bystřé. V neděli dne 16. listopadu konala naše skupina veřejnou schůzi, na které «O našich úkolech v boji protiněbezpečenské» promluvil velmi poutavě sl. Lid. Kosařová z Dobrušky. Za její horlivost a obětavost vzdáváme vroucí dík.

Jablonecko n. Jiz. Dne 7. prosince o půl 3. hodině odpol. konati se bude veřejná schůze katolické mládeže v hotelu «Ráj» v Jablonci n. Jiz. Promluví taj. z Hradce Králové vp. St. Beneš «O kulturním boji v Rakousku». Večer téhož dne o 7. hod. koná se spolková schůze mládeže v místnosti spolkové. Přijďte všichni členové a přiveďte s sebou známé! — Bratrouchov. Dne 8. prosince o půl 3. hod. odpol. jest ve «Staré škole» veřejná schůze mládeže, na níž promluví vp. St. Beneš z Hradce o předmetu: «Cíle organizace mládeže na základě katolického». Přijďte včas všichni členové a agituje, by účast mládeže i dospělých byla co největší!

Kostelec n. Orl. V neděli 23. listopadu připravily spolky katolické svým členům a váženým hostům s horlivostí účtyhodnou velice zdařilý, pestrý hudební večer. O tom jde jeden hlas! Po prvé se u nás představila krásným zpěvem mladistvá umělkyně sl. Bubnová. Vybrala zpěvy velice případné a dokázala, že proša velmi dobrou školou. Lahodný zpěv vyznamenával se zvonivým timbrem. Obratnost v ovládnutí hlasových rejstříků přímo obecenstvo okouzliila. Skromná pěvkyně přispěla věru k zduaru večera podílem velikým. Z laskavé ochoty velice zručně obstarala klavírní doprovody sl. Dostálová. Její doprovod splyval se zpěvem tak harmonicky, že znalci vyslovovali nelíčené uznání. Vskutku představila se nám velice routinovaná umělecká dvojice. Nesmíme však ani zapomenouti na třetího umělce, sbornístra tamburašů královéhradecké katolické jednoty dp. J. Sahu. Osvědčil znovu vyspělou svou techniku ve hře na housle, které v pravdě «jen mluvíly». A což ta čísla o-choťného tamburašského sboru. Nasloucháno této jhoslovanské hudbě s největším zájmem, protože jednotlivá čísla provedena v pravdě delikátně a s velikou bravurou. Byli jsme touto hudbou, jež k nám zavítala na všeobecné přání již po čtvrté, opravdu uchvázeni. Vzdáváme všem umělcům srdečný dík a prosíme je, aby na nás i pro příště pamatovali. — I mládež naše se činila. Slušně provedla zpěvohru «Vaškova veselka». Vážené obecenstvo s napiatou pozorností za hrobového ticha s'edovalo zpěv solistů i sboru a neskrblilo pochvalou. To budí naši mládeži pobídkou, aby si zamilovala zpěv vůbec a zpěv národních písní zvláště a ve zpěvu stále se cvičila. — Na den 14. prosince připravuje se oblíbená, bohatým programem a rozdílením dárků opatřená «Mikulášská zábava». Na sv. Štěpána připravuje se přednáška se světeľnými obrazy. Na den 1. a 4. ledna vánoční divadlo. Další činnosti «Zdař Bůh!»

Vamberk. Dne 23. listopadu měli jsme zde oslavu jubilea Konstantinského. Dopoledne měl v kostele slavnostní kázání vdp. farář Hvězda, při mši sv. zapělí zpěváci za vedení ředitele kůru p. Klapky s plným pochopením a prockřením slavnostní mši od Šepia a v ožky: «O salutaris hostia» a «Tys, ó Bože, s'la-má». Všecka čest p. řediteli i zpěvákům. Odpoledne v místnosti u Forejtků konána schůze spolková. Nejprve přednesena báseň VI. Hornofa «K jubileu Konstantinskému». Na báseň navázal a o ediktu Milánském promluvil dp. katecheta Komárek. Lkili živými slovy počátek církve, téměř nadlidskou práci sv. apoštolů, ukázal na boje nepřátel proti rostoucí církvi. Byli to nejprve Židé, potom pohané. Na nich poznali jsme, jak vymýšľává jest zloba lidská tam, kde se jedná o věci svaté, o věci Božské a co tisíců a tisíců vyžádala si životů. A byli to často slabí jinoši a dívky, kteří statečně podstoupili nejhroznější muka. Ó, jak bychom se měli od nich této statečnosti učiti my, kteří mnohdy z ohledů malicherných ustupujeme tam, kde bychom měli všichni státi jako stateční mužové a stateční katolíci. Ale smrt mučedníků — símě křesťanů. A

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědí

5¹/₂% při výpovědi 120denní,

5¹/₄% při výpovědi 90denní,

5% při výpovědi 60denní.

Volné vklady na běžné účty sazbou 5%ni.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

církve se vzdává a konečně dochází r. 313 kýžené a zasloužené svobody. Než proti církvi stáli nepřátelé dále a neužívali-li zbraní vnějších, užívali zbraní vnitřních neméně zhoubných. A přece ani takto ji neudolali. Uložili tu a tam ratolest, suchou větev, kmen však zůstal nedotčen, ačkoliv v jejím čele stál mnohdy lidé slabí. A to byl někdo jiný, jenž ji silil a šířil. Byl to sám její zakladatel Ježíš Kristus, který ji slíbil, že s ní bude až do skonání světa. A tak církev rozšířila se téměř po celém světě a ji a jen ji také děkuje celá Evropa za svoji kulturu, za svoji duševní vyspělost. Přednáška dp. řečníka vyslechnuta s napjatou pozorností. Druhým bodem programu bylo: „Několik ukávek prstonárodné náboženské kultury lidu českého.“ Přednesl jednatel spolku. Mezi přednáškami a po nich předneseny vážné i žertovné básně od členek spolku.

Česká Třebová. Nelze nám s radostí a uspokojením nezmíniti se o zdařilém cvičebním večírku, jež pořádal 16. t. m. Orel česko-třebovský v sále u Hurtů. Nic nevadilo, že návštěvní tabule na nárožích ulic česko-třebovských právě na týž den (snad náhodou!) ohlašovaly alespoň půl tuctu divadel a zábav druhu nejružnějšího. Orelský večírek i co se návštěvy tkne i pokud jde o úspěch morální a výtěžek hmotný, vydal se v pravdě skvěle. Jsme hrdi na ten mohutný a den ode dne vzrůstající šik Orlů a Orlů česko-třebovských. Radujeme se z jejich krásných produkcí a gratulujeme k jejich nedělnímu úspěchu nejen jim všem, ale zvláště dp. Valovi, jejich starostovi a horlivému cvičiteli.

Skupina katolické mládeže pro Nové Město n. Met. a okolí pořádá v neděli dne 7. prosince v hostinci „u Hájků“ v N. Městě n. M. Mikulášskou zábavu s bohatým žertovným pořadem a Mikulášskou scénou. Začátek přesně o půl 8. hod. večer. Vstupné 40 h. Dárky k mikulášské nadílce budou se přijímati v neděli 7. prosince ve spolkové místnosti „u Hájků“ od 9 do 12 hod. dopol. a od 2 do 6 hod. odpol. Porto dárků nebudiž větší než 20 hal. O hojnou návštěvu prosí pořadatelé.

I. reprezentační ples prvního pražského „Orla“ na Král. Vyšehradě koná se dne 11. ledna 1914 v sále Měšťanské Besedy, Praha II. Reklamace vyřizují: br. Jos. Hervert, účetní Hospod. sdružení, Praha II., Spálená ul. č. 89., br. J. Šebesta. závod holičský, Král. Vyšehrad, Vratislavova třída č. 1. Přesné reklamace budtež zasílány na adresu: První pražský „Orl“ Praha VI., Vratislavova třída č. 2. Bratři Orlé, agitujte, ať tento ples jest dostaveníčkem všech našich přátel a příznivců.

Kostelní práce pozlacovačské a rezbářské,

snovastřžení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové

Četná umění od vl. duchov. úřadů k dispozici

Zprávy místní a z kraje.

Na oslavu 65. výročí nastoupení na trůn Jeho Veličenstva pořádá sbor učitelů c. k. paedagogia dne 30. listopadu o 2. hod. odpol. domácí slavnost, při níž se budou střídati vybraná čísla zpěvná s čísly hudebními. U vchodu se přijímají dobrovolné dárky ve prospěch České zem. komise pro ochranu dětí a péči o mládež.

Slavnostní akademie jako závěreček Konstantinské slavnosti započne 8. prosince v Adalbertinu o půl 8. hod. večer. Čistý výtěžek ve prospěch výchovny v Hradci Králové.

Schůze městské rady dne 24. listopadu. S policejním úřadem byly sděleny podmínky, za jakých uděluje c. k. okr. hejtmanství živnostensko-právní schválení továrny

na výrobu tlačeného kovového zboží v domě č. p. 389 (v ulici Kydlinovské) panu Richardu Schleifovi, továrníku. — Žádost p. Václava Chudoby za udělení dalšího povolení ku prodeji kalendářů, školních a modlitebních knih, postoupena byla živnostenskému odboru ku dobrozdání. — Pp. majitelům domů č. p. 3. na Malém náměstí uloženo bylo prohlédnutí domovní kanalisace k cíli zjištění a odstranění zdravotních závad. — Návrh lesní těžby na rok 1914, vypracovaný měst. lesním úřadem, schválen byl okres. výborem. — Finanční prokuratura v Praze předložila se zpráva stran poplatků, zaplacených z odkazu biskupa Jana Haise. — Za dar čtyř set korun, věnovaný p. MUDrem Adolfem Švandou, vrch. státním lékařem a jeho paní chotí, ve prospěch zdejšího ústavu chudých k účtění památky zesnulého továrníka p. Emricha Dítě z Humpolce, vzdány byly díky. — Manifestační schůze za zřízení východočeské obchodní a živnostenské komory svolá se na neděli dne 30. listopadu do auly obchodní akademie, na 11 hod. dopol. — Panu Lvu Taussigovi a paní Julii Ganzové, obchodníkům, nařídí se, by odstranili výkladní skříně z chodeb domů č. p. 27 a č. p. 134 na Velkém náměstí z příčin požární policejních.

Uprázdňená nadace. III. živnost. společenstvo v Hradci Králové udělí v prosinci nadační požitky K 115.—. Žádosti o tuto nadaci členů tohoto společenstva nyníšších neb bývalých, neb jich vdov a sirotek, přijímá do 10. prosince t. r. starosta společenstva pan Jan Hušák, pekař.

V pořadu obnovy sv. misie ve dnech 29. listop. do 8. prosince budou také tyto promluvy: 29. listopadu večer: Dny spásy. — 30. listop. ráno: Úkol života. Večer: Cena duše. — 1. prosince: ráno: Jediné zlo. Večer: Trojí propast. — 2. prosince ráno: Kajinnost. Večer: Věčnost. — 3. pros. ráno: Nejvážnější okamžik. Večer: Smír s Bohem. — 4. pros. ráno: Cesta spásy. Večer: Pomník lásky. — 5. pros. ráno: Den Hospodinův. Večer: Srdce Ježíšovo. — 6. pros. večer: Království Kristovo. — 7. pros. ráno: Zdroj útěchy. Večer: Nejdražší odkaz. — V neděli odp.: V tomto znamení zvítězíš. — Pořad a hodiny promluv těchto i jiných ovšem dle pořádku již dříve sděleného, který trvá v platnosti.

Pracovní a manifestační sjezd odborů Národní Jednoty Severočeské ze severových. a východních Čech koná IX. sbor Národní Jednoty Severočeské za součinnosti ústředí a sborů VII., VIII. a X. N. J. S. v neděli dne 21. prosince 1913 v Hradci Králové. Silnou pohnutkou všech interestentů, kteří do Hradce vysláni budou, jest vědomí povinnosti našim menšinám, jež podporují v ohledu kulturním a hospodářském a tím pracují pro celý národ, ochraňující jej před dalším šílením se němčovi do vnitra Čech. Královéhradecký sjezd Národní Jednoty Severočeské, jehož uspořádání dle usnesení přípravné schůze 9. listopadu v Kysperku svěfeno odboru N. J. S. v Hradci Králové, bude se zabývat v první řadě národnostními poměry na českém severovýchodě a východě a zejména Orlických hor, jichž menšiny žijí ve zcela jiných poměrech, než na českém severu. Doufáme, že česká veřejnost pochopí důležitost opevnění jazykové hranice v pomezí nám tak blízkém a že věnuje sjezdu plné sympatie. Blíží zprávy o sjezdu Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové budou uveřejněny přístě.

Seznam cen na týdenním a obilním trhu v král. věn. městě Hradci Králové, dne 22. listopadu 1913 konaném. 1 hl: pešnice K 15.50 až 16.60, žita K 12.— až 12.70, ječmene K 9.60 až 10.40, ovsa K 6.— až 6.50, hrachu K 24.— až 32.—, čočky K 40.— až 50.—, jahel K 24.— až 38.—, krup K 24.— až 48.—, bramborů K 3.— až 3.60, jetel. semínka červ. K 156.—, máku K 34.— až 40.—, cibule K 3.20 až 5.—, jablek K 10.— až 17.—, hrušek K 10.— až 19.—, 1 q: otrub žitných K 13.—, pšeničných K 12.—, 1 kg: másla čerstvého K 2.48 až 2.80, sádla vepřového K 2.20 až 2.40, tvarohu K —.36 až —.40, vejce K —.09 až —.10, kopa: zelí K 6.— až 8.—, kapusty K 1.40 až 3.—, drobné zeleniny K —.80 až 1.—, pytel mrkve K 1.— až 2.—.

Na týdenním a obilním trhu v Hradci Králové dne 22. listopadu 1913 konaný, bylo přivezeno: hl: pšenice 610, žita 405, ječmene 283, ovsa 607, vikve 14, hrachu 21, jetelového semínka 17.5, máku 9.5, cibule 50, brambor 127, jablek 41, hrušek 12, kop: zelí 170, kapusty 90.

drobné zeleniny 300, mrkve 60 pytlů, kusů: vepřů 2, podsvinčat 680.

Spolek na podporu chudých studujících v Hradci Králové koná ve středu dne 3. prosince t. r. v místnostech Besedních svoji řádnou valnou hromadu. Na programu jsou zprávy funkcionářů a volba nového výboru. Začátek schůze jest o půl šesté hodině večerní, po připadě o šesté hodině za každého počtu přítomných členů.

Dolní Rakousy, nová řada poutavých obrazů v Panorámě Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdně od 29. listopadu do 6. prosince 1913 představí malebné pohledy na Podunají a severní výběžky A/p, četná údolí, zříceniny zámku Rehberku, Semtenberku, Medlínu, Eschenau i j. lesní a venkovská zátáší oblíbené to cíle výletníků z říšského hlavního města.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. 5 proc. daně prostá zápůjčka města Prahy 1913 v obnosu K 25 000.000. Záložní úvěrní ústav přijímá přihlášky za původních podmínek na 5 proc. úpisy král. hlavního města Prahy a to: kusy vázané při 95 a čtvrt proc., kusy volné při 95 a půl proc. Zápůjčka tato bude znamenána na pražské i vídeňské burse.

České textilní závody, společnost s ručením omezeným, dříve Karel Tuček v Hořicích. Dne 21. t. m. konala se ustavující valná hromada této nově utvořené společnosti za účasti všech podílníků zastupujících kapitál 500.000.— K a sice pánů: kom. rady F. Matuše, továrníka v Semilech, Aloise ryt. Menčíka, velkopřemyslníka ve Vrchlabí, kom. rady Bedřicha ryt. Šlechtty, továrníka z Lomnice n. Pop., cis. rady Karla A. Tučka, velkopřemyslníka z Holic a kom. rady Oldřicha Čerycha, velkopřemyslníka z Josefova v zastoupení Záložního úvěrního ústavu v Hradci Králové. Do jednatelejšího výboru zvoleni byli pánové: O. Čerych za předsedu, Alois ryt. Menčík a cis. rada Karel A. Tuček. Nová společnost vytkla si dle stanov následující činnost: „Společnost utváří se za účelem koncentrace výroby a prodeje v tkalcovnách vlastních i najatých, má tudíž právo nabývat, zřizovati a najímati podniky textilní všech oborů a živnostensky pak provozovati výrobu v těchto.“ Sídlem společnosti stanovena Praha.

První snůh počal padati u nás dnes po 10. hodině, ale ihned tál.

Koncert. Dne 10. prosince pořádá „Spolek pro podporu ženského vzdělání“ koncert ve velkém sále v Grandhotelu ve prospěch fondů pro podporování nemajetných lyceistek a abiturientek. Bude účinkovati velmi nadaný 10letý Norbert Goldbaum, žák prof. Mikeše a sl. Růža Doležalová z Prahy.

Mluvicí film v Grandbiografu. Geniální vynález Pařížana Leona Gaumonta „Mluvicí film“, tento div moderní kinematografie, uvidíme počínaje sobotou dne 6. prosince denně v Grandbiografu v Hradci Králové. — Osmi lety nepřetržitě pracoval Leon Gaumont na zdokonalování svého duchaplného vynálezu, než jej mohl dne 27. prosince 1910 předložiti členům Vědecké akademie v Paříži. Také v Bruselu předvedl svůj přístroj při sjezdu „Congrésu internacional de photographie“ a získal nadšenou pochvalu a uznání odborných kruhů. — Gaumont však neustával v stálém zdokonalování svého „Mluvicího filmu“, až podařilo se mu jej přivésti k dokonalosti. v jaké uvidí a uslyší naše obecenstvo „Film parlant“ již v sobotu dne 6. prosince ve zdejšíh Grandbiografu. — Lidé na filmu mluví, zpívají, slyšíme každý hlubší vzdech, každé silnější nažlápnutí nohy, finkot tabáků atd. Tóny veškerých hudebních nástrojů jsou tak věrně podány, jich zvuk sytý a plný, přirozené barvitosti, bez veškerého pazvuku! Mužský i ženský zpěv podán jest skvostně. Krátce řečeno, iluze, ve kterou nás uvede „Mluvicí film“, jest dokonalá, a zdá se nám, že nevidíme stínových obrazů osob, nýbrž živé lidi. — Loni předvedl Gaumont svůj „Film parlant“ před anglickými královskými manželi v Londýně; pak sklídl zasloužené vavříny ve všech hlavních městech Ameriky. Letos na podzim vzbudil svým vynálezem ve Vídni pravou sensaci a před nedávnem v Praze. — Dosud zhotoveno bylo asi 300 různých mluvicích filmů, z nichž nejlepší postupně promítuty budou v Grandbiografu! Změna programu v sobotu a v úterý.

Upozornění. Letošního roku tak jako léta předešlá v době předvánoční obcházejí naším městem a ponejvíce na venkově agenti, nabízející se k zvěřování foto-

graří, k zhotovení přívěsků, broží, jehlic atd. Agenti této cestovní výhradně pro cizí firmy při provizi až 50 proc., kterou si ihned co zálohu vyberou, firma pak vyzvedne si zbývající obnos dobírkou. Jak vypadají tyto dodané věci, o tom přesvědčilo se již mnoho lehkověrných lidí ku své škodě. Nejen že dostanou bezcenný brak, který i při sebe nižší ceně jest přeplacen, ale mnohdy přicházejí k nenahraditelné škodě ztrátou obrázků k zvětšení propůjčeného, který často bývá jediný (po zemřelých). Případné soudní zakročení bývá bezúspěšné, protože si agent podpisem zákaznickým na objednacím listku výsledek ve svůj prospěch zajistil. Jest věru s podivem, že ještě dnes se něco podobného může dít, když máme domácí závody, které nejen že správně a levně poslouží, ale i za provedení, podobu a trvanlivost ručí, kdežto taková cizí firma přístří rok výše v ta místa agenta jiného a obchod začíná znova. Aby se alespoň poněkud čelilo této cizí konkurenci, zavedl chvalně známý závod c. a k. dvor. fotografa J. F. Langhans v Hradci Králové pro letošní vánoční dobu na zkoušku dva levné formáty velkých obrázků, které i při své nízké ceně jsou dokonale provedené a zaručeně trvanlivé. Uvedená firma žádných agentů nevysílá.

Zlatou Bibli

v ceně 200 K a 50 rozličných knih může vyhrát na los, kdo si koupí oblíbený kapesní kalendář na rok 1914

!! Křesťanský a Orelský !! !! Organisátor !!

Obsahuje velice cenné články Msgra Dr. Fr. Šulce, kanovníka dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. — Objednávky vyřídí JOSEF POLÁK V HRADCI KRÁLOVÉ, Adalbertinum.

Smířice. Dramatický odbor Katolické jednoty sehraje v městské dvoraně příští neděli 30. listopadu Šimovo drama „Vesnický mučedník.“ Začátek v 7 hodin. Malebné kroje dodají tomuto oblíbenému a poučnému divadlu lesku. Přijďte a vyblázněte k návštěvě i jiné.

Čáslav. Žalně hlubokým, kovovým hlasem svým rozhlaholil se v sobotu dopoledne 22. listopadu těžký „Petr“ děkanského chrámu Páně, aby ohlásil všemu občanstvu Čáslavskému, že dotrpěl duchovní vůdce jeho, bisk. notář a děkan Jos. Polta. Po dlouhé a bolestné chorobě, jež téměř pět čtvrtí roku již odlučovala ho od našeho města, zaopatřen sv. svátostmi zemřel v Praze uprostřed tváří cizích, neznámých, opuštěn, ale nezapomenut. Hned, jak došla zpráva o jeho úmrtí, zakročeno bylo purkmistrem p. Drem Zimmrem, aby převezem byl do Čáslavě, kde usnesla se městská rada vypraviti mu pohřeb, jaký mu jako děkanovi mlčovanému a váženému patří. Usnesení toto přijato bylo s povděkem jak přáteli zesnulého, tak občany bez rozdílu vyznání. Důkazem toho byl den pohřbu v úterý 25. listopadu. Prostory chrámu naplněny do posledního místa, všechny úřady státní i samosprávné vyslaly své deputace, důstojnický sbor i školy se postavily se svými zástupci a městská rada zúčastnila se in corpore s mnohými členy zastupitelstva. A když po rekviem, slouženém vdp. děkanem Jos. Malichem za asistence 38 duchovních, promluvil tklivě nad rakví v presbyterii chrámu vystavené a věnci, květinami a zelení obsypané spolužák a přítel zesnulého vdp. farář Hlavsa z Chomutic, tu zachvěla se srdce všech přítomných žalem a slzy kanoucí po tak mnohých tvářích do svědčovaly, kolik lásky rozseto bylo k p. děkanu v srdcích osadníků. Jevila-li se již účast v kostele velikou, pak při průvodu působila dojemem vskutku imponentním. Všecky školy jak dívčí tak chlapecké, obecné i měšťanské, pokračovací, c. k. gymnasium, evang. učit. ústav, jednota sv. Ludmily, křesť. soc. spolek (s praporem) se všemi deputacemi a účastníky vytvořily takový průvod, jakého Čáslav dávno není pamětníci. Nežli průvod vyšel z chrámu, vykonal exequie vdp. probošt Poděbradský Dr. J. Mrštík, kondukt pak přelal Msgr. K. Vorlíček, pap. prelát a arciděkan z Kutné Hory, jenž také na hřbitově závěrečné modlitby a výkrop mrtvolý dokonat. Nežli rakev spuštěna do hrobu, rozloučili se se zesnulým purkmistr p. Dr. Zimmer krátkými, ale dojemnými slovy, v nichž vzdal chválu zemřelému jako člověku milému a skrz na skrz dobrému, jehož památka ze srdcí občanstva nikdy nevymizí. Pak rakev spuštěna k pozůstatkům předchůdců děkanů: Pečenky a Nožičky. Dozněli poslední ton „Zdrávas“ a účastníci pohřbu rozcházeli se od hrobu, kde zůstává hrstka nejbližších se stafičkou matkou božem takřka k zemi zdrcenou. Není divu, když dočkala se hledět do hrobu syna sice 57letého, ale ještě před krátkým časem statného a tělesně jinak zdravého. 57 let života se dožil zemřelý p. děkan Polta (narodil se v Hubálově dne 27. října 1856) a 22 roků působil jako děkan v Čáslavi. Před tím po vysvěcení kaplanoval v Labské Týnici, odkud po čtyřech letech přešel do Sezemice, kdež zůstal pouze rok, aby vyměnil kaplanku tamější za kaplanku v Bělé. Vykonal zkoušky katechetické ustanoven byl 1888 katechetou v Čáslavi, kdež získal sobě v krátké tolik přízně, že po smrti děkana Nožičky zvolen byl 29. července 1891 městským děkanem. V r. 1896 ustanoven byl biskupským komisařem pro

c. k. gymn., v r. 1900 vyznamenán byl cirkarem majus a v r. 1911 bisk. notariátem. Činnost jeho počala byla i se strany vládní v r. 1900, kdy obdržel rytířský řád c. b. Františka Josefa I. Vedle jmenovaných již vdp., kteří se činně zúčastnili obřadů pohřebních, doprovodili zemřelého na hřbitov vdp. A. Schreiber, bisk. vikář ze Žlebu, Fr. Jenček, bisk. vik. sekretář z Chotusic, J. Ptáček, bisk. vik. sekretář ze Sedce, J. Rameš, bisk. vik. sekretář ze Smidaru, A. Turek, děkan z Gok. Jenkova, V. Vačkář, děkan z Ledče, Fr. Vitek, děkan z Polné, Fr. Kašák, bisk. notář z Ronova n. D., V. Šinkora, farář z Potěch, J. Čapek, farář ze Strenic, J. Limberský, farář z Bučic, F. Pospíšil, far. v. v. z Nových Dvůrů, J. Hlavsa, farář z Chomutic, J. Dvořák, farář ze Sukhrova, A. Novák, farář z Křesetic, Jos. Stock, farář v. v. z Kutné Hory, J. Cvejn, farář z Kluků, L. Kalina, farář z Oumyslovic, A. Dostál, farář z Bystřého, Ot. Semerád, farář z Košetice, Ign. Beránek, farář v Krběbích, J. Babořovský, duch. správce z Kartouz a J. Pour, duch. správce z Kutné Hory. Z dpp. kaplanů: V. Farkaš z Nechanic, J. Filip z Vilčova, M. Klouda z Ronova n. Doubr., K. Kučera z Polné, J. Rössler z V. Oufima, F. Roháček z Chotusic, J. Velebný z Čirčvice a V. Vlach ze Zbislavi. Mimo to pak všichni místní duchovní. Nádherné věnce darovaly: městská rada a jednota sv. Ludmily. Budiž mu země lehká a světlé věčné necht' mu svítí!

Ronov nad Doubravou. Milodár. Z přednášky vlp. Martina Kloudy „Norvěžskem k půlnočnímu slunci“ věnoval Katolický spolek „Rovnost“ 25 K na slepé dívky na Kampě v Praze-III., 25 K Útulku sv. Josefa pro opuštěné dívky na Král. Vinohradech, 3 K „České zemské komisi pro ochranu dítek a péči o mládež v král. Českém v Praze“ a 1 K Národní Jednotě Pošumavské v Praze jakožto vánoční nadílku. — Raiffeisenka. Náš Záložní a spořitelní spolek počal právě svoji činnost. Úřaduje se v čísle 21. v ulici Svatokřížské v domě p. J. Novosáda, rolníka v Ronově n. D. Úřaduje se každou neděli od 1 hod. odpo. až do 4 hodin. Vklady přijímají se od 1 K výše. Vhodnou příležitost mají též dívky ukládati si svoje úspory v malém. Vypíací se 4 1/2 % a kdo si vypůjčí, platí 5 1/4 %. Přejeme mnoho zdaru novému našemu podniku! — Vyznamenání. Pan František Procházka, pokladník zdejší občanské záložny, vyznamenán byl zlatou medailí prostřednictvím vys. c. k. místodržitelství za 40letou službu pokladníka. Medaile připíata vyznamenánímu v tichosti ve čtvrtek dne 27. listopadu. — Ziměna. Rurální poseř p. Jaroslav Slavík dosazen na místo listonoše do Žleba a jeho místo obdržel p. František Hájek, káňant a obuvník v Ronově n. D.

Vyznamenání vdp. děkana Ota — po smrti. Českými i německými novinami prolétla v těchto dnech krátká zpráva, že císař propůjčil farářovi v Sedčonově Janu Otovi zlatý záslužný kříž s korunou. Bohužel, vdp. kons. rada, bisk. notář a děkan Jan Ot, který na svůj mnoho tisíc korun obnášející náklad dal obnoviti chrám Páně, nedočkav se tohoto císařského vyznamenání, neboť zesnul po delším utrpení v pátek dne 14. listopadu. Těší nás velice, že tichá, skromná, avšak zásluhoplná činnost páně děkanova byla netoliko církevní vrchností, nýbrž i na místech nejvyšších oceněna. Kéž nebes Pán vloží korunu nehynoucí slávy na skráň Svěho vzorného služebníka!

Kaplan Rössler do Vestfálska. Ve středu v noci odejel s dovolením J. E. nejdp. biskupa Dra. Doubravy dp. P. Jos. Rössler, kaplan a jednatel lurdského spolku ve Vel. Oufimě, do Suderwichu u Recklinghausen ve Vestfálsku, aby zde na prosbu německé duchovní správy konal po 4 dny pro české horníky sv. missie. Přejeme dp. kaplanu Rösslerovi šťastnou cestu a zdar jeho misijní činnosti mezi krajany doufajíce, že s našimi čtenáři sdělí své zkušenosti o poměrech ve Vestfálsku na bytí.

Katol. Úvěrní družstvo Bližka v Hradci Král. (ADALBERTINUM)

zúrokuje 50 a poskytuje výh. vklady — 50 půjčky
Ústav podlehá zákonitě revisi.

Různé zprávy.

Polsko-Ukrajinská dohoda jest hotova. Dne 5. prosince bude svolán haličský sněm.

Mezi Srbskem a Černou Horou vyjednávají se prý o utvoření společné armády, společného ministerstva zahraničního a společného území celního. Předpokládá se utvoření velkosrbské říše, která bude mítí svobodnou oblast v solunském přístavě.

Nejsmutnější vánoční svátky budou mít ubohé slepé dívky. Potěší je v jejich věčné tmě dárkem a ulehčete zármutku jejich. Vše s díky přijímá Útulna slepých dívek Praha III., Kampa. Přispěvky i adm. t. l. uveřejní.

Krásné pohlednice Orelské dle návrhu akad. malíře K. Šimůnka má v rozprodeji „Sekretariat Matice C. M.“. Nemělo by býti odboru, který by je pro své členy neobjednal. Místo různých nechutných a křiklavých pohlednic užívejte pohlednic umělecké ceny. 10 různých pohlednic zaslá se proti předem zaslanému obnosu K 1.10 franko. Při objednávkách hromadných poskytují se značné slevy. Necht' není odboru Orla, který by jich neob-

jednal. Zejména teď k Vánocím a Novému roku, kdy na sta blabopfání se rozesílá, užívejte pohlednic orelských, které objednatí možno u „Sekretariátu Matice C. M. v Olomouci, Dolní nám. 17.“

„Zklerikalisované“ Rakousko. Jak protikatolické živly se snaží vším možným způsobem již středoškolskou mládež pro sebe získati proti duchu školních paragrafů, o tom promluveno již častěji. Dne 4. srpna 1906 spojilo se v Liberci na všeobecném sjezdu studentském 13 národních spolků středoškolských studentů ve svaz, zvaný společný konvent delegátů, který podle poslední tištěné zprávy čítá 180 studentských spolků se 3000 členy, vedle toho je rovněž tolik neaktivních členů a „starých pánů“, bývalých středoškolských studentů, kteří mají zabezpečené povolání. Ústřední vedení svazu vydává občas letáky, které jednají o různých, hlavně národních otázkách. Od jisté doby vydává zvláštní list „Lehr und Wehr“, tištěný u Hassolda ve Stříbře. Nařizují se tu mládeži novodobé zásady kulturního boje, o klerikalismu, o křesťansko-sociální straně, sociální demokracii píší se celé strany. Z nich váží předáci studentští látku k poučování členů na schůzích. U velikého počtu národních spolků tvoří politika zkušební předmět pro „zkoušku buršovskou“, které se musí podrobiti každý člen, aby byl přijat z řady zářimních, méně oprávněných členů („lišek“), mezi plně oprávněné („burše“). Než nejen politická témata se v časopise zmíněném projednávají, nýbrž také náboženské látky. Tak tam byl nedávno rouhavý článek z listu volnomyšlenkářů, který říká, jak Kristus na církevním sněmě čte levity „nynějším fariseům“, biskupům a prelátům! Vedle programových článků má časopis světové rozhledy a rozhledy středoškolské, které uveřejňují zprávy o všech událostech na středních školách, na př. o školních stávkách, otázkách náboženských kongregací mládeže, ovšem se svého stanoviska. Zmíněné ústředí má i dva úředníky a stálou kancelář. Ústřední svaz chystá se nyní opět k ráznému boji proti klerikalismu na středních školách. Uvedl v život svobodný agitační výbor. Středoškolská mládež bude opeřena zaplavena protikřesťanskými brožurami. Za tou příčinou byly zaslány tři dotazníky. První část chce zjistiti poměr síly jednotlivých stran ve dvou nejvyšších třídách středních škol. Na druhém mají býti zaznamenáni všichni žáci dvou nejvyšších tříd, u každého „smýšlení podle možnosti důkladně“; má to tedy býti katastr smýšlení žáků, u klerikálů mimo to adresa bytu, aby jim mohly býti brožury zaslány; neboť přímým rozdáváním jich mohla by býti akce poškozena. Tato ústředí si také získalo adresy předplatitelů studentského časopisu katolického a zaslá jim čísla svého časopisu na ukázkou. Tato tajná organizace radikálů na středních školách jest ovšem v přímém odporu s disciplinárním řádem pro střední školy. Avšak přes to jsou školní úřady proti ní bez moci. Na vlastní vedení nemohou — toto nezáleží ze žáků středoškolských! A „bezpečné“ ústředí pomáhá „utiskovaným“ bratřím, to jest jednotlivým spolkům. — Takové jsou tedy poměry v Rakousku. Ale zednářský bisk. křičí, jak prý rakouští diplomaté podporují Albánci k vůli Vatikánu! Kdyby se chtěli starati o utvrzení katolictva vážně, začali by přece dělat napřed pořádek doma a rázně by zakročili proti těm, kteří štvavou agitací ruší to, co se žactvu přednáší v povinných vyučovacích hodinách.

Neposlušní „samostatní myslitelé“. Soc. dem. poslanec Bechyně uznává potřebu náboženské výchovy a proto svěří své děti na výchovu pastora Prudkému. V Hodoníně se vyjádřil: „Ani „Volná Myšlenka“ ani svaz monistů klerikalismu vážně neubližují. Chceme-li klerikalism přemoci, musíme se zmocniti jeho kořene, to jest postaviti náboženskou víru lidí do služeb socialistického hnutí.“ — Redaktor „Práva Lidu“ Macek byl hned z počátku proti založení monistického svazu soc. demokratického a docela napsal do „Nerudy“ článek, v němž uznává existenci Boží a Boha nazývá nejvyšším dobrem. Ale společnost pro šíření hesla o soukromosti náboženských názorů mrskla karabáčem po takovém směrci. Ačkoliv universitní professor Dr. Mareš rozcupoval rudé názory o monismu na drobno, nesmí soc. dem. žurnálista samostatně se zamysleti v rámci skutečné vědy. Organizace jednou vydala příkaz, řekla, že monism musí býti novým rudým náboženstvím — a proto vari s každým volně myslícím člověkem! Rudé „Plameny“ vyslyšely hrozivě těmito slovy: „V těchto dvou záležitostech bude třeba učiniti pořádek.“ Tedy jen honem k inkvizici nad svobodně myslícími lidmi. Jestliže jedná tak bezohledně rudá strana vůči svým vynikajícím činovníkům, aspoň se pozná lépe, jak by se neprve vedlo katolíkům, až by jejich svoboda byla odvislá pouze od soc. dem. milosti.

Do české katolické rodiny, český katolický kalendář. Sdružení čes. katol. zemědělců vydalo opět své kalendáře. Vynikají velice pěknou úpravou a zvláště cenným obsahem a hojným doprovodem obrázkovým. Doporučujeme proto všem svým čtenářům, aby si kalendáře tyto objednali. Budou jim v zimních večerech dobrým společníkem. Velký rodinný kalendář „Venkov“ stojí kus K 1.—, tucet nefranko K 8.—. Malý kapesní kalendář, který obsahuje odborná pojednání z družstevního našeho hnutí, rozesílá se kus za 70 hal. Objednávky přijímá a obratem vyřizuje „Sdružení čes. katol. zemědělců“ v Praze I., Velká Karlova ul. č. 8.

Nové vánoční a novoroční dopisnice Ústřední Matice školské od mistra Píseckého překvapí letošní trh vánoční svými rozkošnými krajinnými motivy a v pravdě vánoční náladou. Z motivů Velké Prahy uvádíme postranní portál chrámu Týnského, stromořadí a schodiště zámku Trojského. Také umělecké pohlednice loňského vydání jsou stále na skladě. Objednávky vyřizují se již

nyní obratem v kanceláři Ústřední Matice Školské v Praze I., Husova tř. č. 3. Při objednávání stačí udati číslo, vyznačené na adresní straně pohlednice. Matiční dopisnice, jakož i všechny obětiny zasílají se za hotové nebo na dobírku. Přejeme, aby matičních dopisnic bylo co nejvíce rozprodáno ve prospěch neodkladných a stále vzrůstajících potřeb školství menšinového.

K procesu kljevskému. V českém tisku ocitla se zpráva, jak rabin dr. Ziegler se vyjádřil, jak „mezi námi tu a tam se mluví“ o existenci rituální vraždy. Leč rabin nyní uvádí věc na pravou míru. Poská opravy, že mluvil o „povídání u nás“, t. j. v Rakousku zrovna tak jako v Rusku, nikoli tedy o „povídání mezi námi“ t. j. židy. Dále řekl, že tu máme co činiti s nedoloženým obviněním a k tomu připojena slova o pátrání po skryté sektě židovské. Tento výklad, třebaže šroubovaný, jest ovšem u rabína přirozenější než smysl, který si odvodil z jeho slov některé listy. Kdyby se rabin postavil proti svým jiným kolegům do dosti skrovné oposice, židé by ho poučili okamžitě a bezohledně, čeho vyžaduje semitská solidarita.

Jak hluboko do země může člověk vniknout? Jest všeobecně známo, že teploty země hloubkou přibývá, pročez práce horníků v dolech velmi hlubokých jest velice obůžná a někdy skoro nemožná. V novější době vyjádřili se někteří bání inženýři, že lze naléztí prostředky, jimiž by byly veškeré potíže v tomto ohledu odstraněny. Nejhlubšími doly může se honositi Afrika, na území, kde teče se zlato v bývalém státě burském. Ještě před několika lety vzbuzovaly oprávněné podivné doly, dosáhnoucí hloubky 4000 stop a myslelo se tehdy všeobecně, že nemožno vstoupiti člověku do hloubky více, než 5000 stop. Tím větší bylo překvapení, když dosáhlo se hloubky 6000 stop. Aby těžba z této hloubky byla umožněna, bylo zapotřebí postaviti zvláštní stroje k navinování lana, které skoro 2000 metrů dlouhé lano v půldruhé minutě navinovy a svinovy. — Avšak s tímto neobyčejným výsledkem nebyli transvalští horní inženýři ještě spokojeni. Předložili brzy na to dva návrhy: jeden k prohloubení zlatých dolů na 10.000 stop a druhý dokonce na 12.000 stop! Dle jiných náhledů je dosáhnouti hloubky 12.000 stop vyloučeno pro vysokou teplotu, kterou by člověk snést nemohl. Dle mínění inženýra Yatesa jest možno pracovati 2000 dělníkům ve hloubce 10.000 stop a sice v tom případě, když zvláštní přístroje dodají v jedné minutě 140.000 krychl. metrů vzduchu do šachet. Mezi nejhlubší doly patří i šachta „Red Macket“ — jméno velkého vůdce indiánského — patřící báníským podnikům „Calumet and Hekla“ v oblasti Lake Superior ve Wisconsinu, která dosáhla 1593 metrů. Jistá patentní kancelář sděluje zkušenosti, jichž získáno bylo ve velkých hloubkách, a uvádí je, jak následuje: rostoucí snížení výtěžků, zvýšení tlaku, stoupání teploty, zvýšení výloh na technická zařízení, jako dopravních strojů, pump, ventilátorů a jiných zajišťovacích zařízení, rozmnožení nebezpečnosti všeho druhu.

Pečte „Masotín“ — náhrada za maso! Tento pozoruhodný vynález uvádí do obchodu „Vegetaria“, výroba poživatín na Smíchově. „Masotín“ jest výrobek přírodní, chutná jako masitá pečeně a jest proti drahému masu čtyřikrát vydatnější a levnější. Upozorňujeme na tento lékařsky doporučený výrobek. Vzorék na zkoušku za 30 h (ve známkách předem). 5 kg za 6.50 K dobříkou vyplaceně zasílá jmenovaný závod.

(Zasláno.)

Veletčenému panu Josefu Řehnovi, majiteli uměleckého závodu pozlaccovačského v Kutné Hoře.

Za velezdářílou a v pravdě uměleckou opravu 3 oltářů našeho filiálního kostelíčka v Rasochách, kteroužto práci provedl jste ku všeobecné spokojenosti všech osadníků i nadřazených úřadů a to za cenu poměrně velmi levnou, vyslovuji Vám upřímný děk a zasloužené uznání.

Přeji Vám z celého srdce, aby stará dobrá pověst a důvěra firmy „Antonín Onlí“, jejíž jste odchovancem a nástupcem, přešla v plné míře i na firmu Vaši, jak toho skutečně zasluhujete; já pak neopomenu, kde mi bude možno, firmu Vaši ku podobným pracím kostelním s nejlepšími svědomím vždy doporučovati.

V Žiželcích, dne 24. listopadu 1913.

Frant. Vintera,
b. vikar, tajemník, b. notář
a farář v Žiželcích.

**Barevná
kostelní
okna**

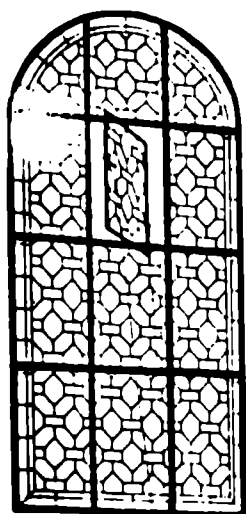
v odbor. provedení
zhotovuje a dodává

Fr. Uhliř,

umělé sklenářství a malba skla

v Třebelohovicích a Hradce
Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání
sdarma.

Pro zasmání.

Synáček: „Tatínku, já bych byl rád, kdybyste zase znova stonal.“ — „A proč, Toněčku?“ — „Inu, abych zas dostával takové pěkné škatulky od prášků.“

Venkovský ranhojč, který též trhal zuby: „Karle, není tam ve světnici už nikdo?“ — „Ještě tu vězí jeden, klepe se pod lavicí.“

„Babičko, babičko, loni by'y houby drahé proto, že se jich pro horko a sucho málo urodilo. Letos přší, hub jest dosti — a přece jsou ještě dražší.“ — „I to proto, mňosťpaní, že zas člověk při sbírání těch hříbků promokne.“

První advokát: „Letos, pane kolego, jsem úspěšně provedl dvacet procesů.“ — „Hm, tohle že jest nějaké umění? Dokažte protáhnouti jeden proces na dvacet let jako tuhle já — a pak vás nazvou chlapíkem.“

Sklepník přinesl hosti polévku. — Host se chvilí na ni díval a řekl: „Lituji že tuto polévku nemohu jísti.“ — Sklepník přinesl ochotně jiný druh polévky. A host? „Jest mi líto, ale ani tohle nemohu jísti.“ — Konečně, když i o třetím druhu polévky prohlásil, že jí jísti nemůže, tážal se ho po příčině. — „Inu, poněvadž nemám u ta'ře žádné lžice.“

Na cvičení svátečních jezdců díval se bývalý dobrovolník od dragounů se svým kolegou. Při neobratných pohybech jezdců prohodil: „Co si myslíš — jaký je rozdíl mezi Saharou a tímto místem?“ — „No — tohle neuhodnu.“ — „Myslíš si ten rozdíl? takhle: Na Saharě jezdí Arabové na velbloudech, ale tady velbloudi na Arabech.“

Jeden truchlící pozůstalý žádal, aby se opatřila ve skladě smuteční stuha s nápisem „Na shledanou!“ — Když přišel domů, řekl mu žena, že by se tam měla přidati ještě slova „na věčnosti“. Manžel tedy rychle napsal bez rozdělovacích znamének na listek, aby se přidalo ještě „na věčnosti“, stačí-li ještě místo. — Věsnec pak byl dodán se stuhou, na níž byl poslušně nápis: „Na shledanou na věčnosti, stačí-li ještě místo!“

Před soudcem stál zloděj. „Člověče odsoudil jsem vás již přede dvěma roky proto, že jste ukradl kabát. A teď jste odcizil kabát jiný zase.“ — „Milostpane, přes dva roky taky jeden kabát nikdy nenosíte. Na to jste tak náhle zapomněl.“

Ve vesnickém hostinci: „A párátka na zuby nemáte?“ Hostinský: „A'e také jsem je jednou zaopatřil. Leč ti nevzdělání lidé vždycky párátka po použití zahodí. Proto jsem s tím přestal. Vytrestal jsem je důkladně, protože si teď ti sousedé musí u mne řezati sami třisky ze stolu.“

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všele křesťanský český závod

vytívaček a tisků „Záštita“ v Chrástě
a Chrástě.

Věškeré prádlo pánské i dámské, vybavy pro nevěsty, přepnebové i jednoduché vzorné obstará „Záštita“. Vsd. duchovenstva poskytl se zde příležitost koupiti prádlo kněžské, záručné dle předpisu za ceny mírné. Utište objednávku na zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčajte ve svém okolí!

Zal. 1895.

Vyznamenán státní medailí.

Tisíce uznání a doporučení k nahlédnutí po ruce.

První a nejstarší odborná

dílna pastířská a zlatnická

Karla Zavadila nástupce

Antonín Zavadil

v Hradci Králové, Čelakovského
ulice č. 412.

Zhotovuje veškeré nádobý kostelní ze stříbra, zlata, bronzu, alpaky a mědi, přesně dle liturg. předpisů ve v'asní moderně zařízené dílně.

Opravy a znovuřizení nádob, jakož i zlacení a stříbření v ohni se zárukou trvanlivosti.

Rozpočty, fotografie, výkresy i hotové nádobý na ukázkou franko se zašlou.

Raďte laskavě věnovati přiznání a důvěru starému závodu domácímu.

Velice poučná pojednání

jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně pod titulem „Časové Úvahy“.

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jednotlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur několikánásobně větších. — „Časové Úvahy“ vycházejí již sedmáctý rok. Čtyři pětiny vyšších brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství tyto úvahy:

	Cena v hal.
Učte se z dějin	16
Oslava Husova	8
Žaloba vydědence XX. věku (pojednání o liberalismu)	8
Husitství a svoboda	8
Zpráva o sjezdě československých katolíků v Hradci Králové	24
Veliký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana Nep. Brynychy)	8
Pokora a náboženství	8
Několik slov o papežství	8
Katakomby	8
Plus VII. a Napoleon	8
Česká konfesse	24
Moderní náboženství Masarykovo	8
Jubileum mariánské a Lurdy	8
Spojení spřítelště	8
Z domácnosti sociálních demokratů:	
I. řada	16
II. >	16
III. >	24
Braňme se tiskem	8
O zázracích Kristových	16
Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích)	8
Volné kapitoly o spřístivosti	8
Sociální význam svěcení neděle	16
Svobodná škola	8
Jesuité a jejich protivníci	8
Manželství přirozené a svátostné	8
Slovo včas o právu volebním a jiných občanských právech ve státu	8
Převaha protestantů nad katolíky	16
Katolíci, organizujme!	8
Útok profesora Masaryka na církve katolickou	32
Katolickým jinochům — spolky katolické	16
Rím a university	8
Proti Volné Myšlence	8
Proti Volné Škole	16
Volby do českého sněmu	8
Inkvizice církevní	24
Vlastenectví v duchu křesťanském	8
Z porýnských missií	16
O duši lidské	8
Machar a křesťanství	8
Karel IV., Otec vlasti	32
Kláster v Podlažicích a město Chrást	8
Starý a nový názor světový	8
Jesuité a česká literatura	8
Blahoslavený Jan Sarkander	8
Boj o Lourdy	16
Obrana úcty Svatojanské	8
Příčiny sociální nespokojenosti	16
Čechové, prohlédněte!	8
„Justiční vražda“ Ferrerova ve světle rozumu a pravdy	16
Dělnické zahrady	8
Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho Božství	16
Pohřbívatí či spalování mrtvol?	8
Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibiskupa a biskupů rakouských	8
Obrana školy katolické	16
Volná Myšlenka se stanovíškem náboženského, filosofického a sociálního	16
Život lidský s náboženstvím a bez něho	8
Jest náboženství věcí soukromou?	24
Charakter	16
Jazyková otázka v Čechách	80
Péče o mládež ve světle katolického životního názoru	8
Sv. missie	8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň 4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 brožur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří výtisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme veliké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich poučných brožur není finančního zisku, a že naopak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje tento záslužný podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

Administrace „Časových Úvah“
v Hradci Králové.

Katolíci!
Ukládejte své úspory jedině u naší
Československé záložny v Praze
Spálená ulice č. 48-II.
na úrok dle ujednání až
5 1/2 %!
Důchod. daň platí záložna sama. - Pro bezplatné ukládání z venkova slošní listy zdarma. - Povinná revize Jednoty záložny v Praze.
Zápůjčky
všeho druhu kulantně.

Světově známý
malínský křen
letošní sklizeň, v nejlepší jakosti
zasílá ve velkém i v 5tíkg balíčcích za levnou cenu
Josef Mikulecký,
vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Veleúřadním duchovním a patronátním úřadům!
Odborný závod pozlaccovačský
GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,
doporučuje se ku opravování i stavění
oltářů, kazatelen, Božích hrobů, křížových cest, soch atd.
Provedení veškerých slohů vzorné.
Respekty a nákrepy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

Umělecký ústav pro malbu na skle
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované okna chrámová v každém provedení, od nejjednoduššího vzoru mosaičkového do nejobtížnějšího provedení figurálního, dodává tato i s železnou konstrukcí vlastní výroby, ochranné síťe a vše zasazeno v místě.
Mossiky skleněné pro fary, křížové cesty atd.
Nákrepy, respekty i odborná rada zdarma.
Přesná vyznamenání a doporučení.

Továrna na cottagová americká
HARMONIA
též evropského systému
Rudolf Pajkr & spol.
v Hradci Králové.
Sklady:
Praha, Vídeň, Budapešť.
Pedálová harmonia obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovičení.
Cenníky zdarma a franko.
Na splátky od 10 K.
P. T. duchovenstva svlátní výhody.

Hornoslezské
uhlí
všech druhů,
koks a dříví
palivové nabízí v každém množství
za ceny nejlevnější
V. J. Morávek
v Plotištích u Hradce Králové.

Raďte si psát o vzorky
firmě
Tkalcovské výrobní společenstvo „Vzájemnost“
v Hronově č. 186.
Vývoz lázní a modního zboží.
Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:
Modní látky vlněné i prací, dámské i panské plátna, damasky, ubrusy, ručníky zefíry na košile, šaty atd., překrásných modních vzorů.
Výbavy pro nevěsty
za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. - Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 m sbytků vkusně rozvrážených za 18 K.
Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!
V podniku tomto lze bezpečně uložit vklady proti 6% úrokovaní.
Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého a Zemského Svazu.

Filiální sklad v Hradci Králové
v Komenského třídě.

Paramenta.
Ignáce V. Neškudla syn
(protokolovaná firma)
v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)
(bratr P. J. Neškudly, farář ve Vypraštěch)
doporučuje P. T. veleúřadům, duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný
výrobní závod
všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovevého náčiní
Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou se na požádání franko zašlou.

Kožešiny
všeho druhu nabízí
První česká továrna na zpracování kožešin
Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).
Žádejte obrádkový ceník 1913-14.
Kupujeme různé kůže, telecí, ovčí, králičí.

TRY
v plech. lah. za 30 a 50 haléřů.
Všude k dostání.
Nejlepší cididlo na kovy.
Žádný přípravek vodový.

Duch
katolické
Obnovy.
Sepsal
Eduard Jan Nep. Brynych.

Šířka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále světlým zřídlem poučení pro každou duši.

Nechte cizích, bajte vlastních zboží, i nám dal Bůh um a ramena.
(Kollár).
Vřele doporučujeme
otěné přízni našemu veleúřadnímu duchovenstvu mladou českou dílnu
na práce kostelní
řezbářský závod sochařský absolventa o. k. odborné školy
BOHUMILA BEKA
v Hoře Kutné.
NB. Mladý závod tento získal si všude za provedené své práce nejlepšího uznání.

Jan Kryšpín,
(J. Sylvatářův synovec, nástupce)
odborný
— umělecký závod —
pro malbu
oken kostelních.
PRAHA—I.
č. 146 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové blíže Malého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím) doporučuje se
ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se železnými rámy, síťmi, vzorovými.
Veškeré respekty, skizy i odborná rada bezplatně, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.
Nesčetná vetejška i písemná pochvalná uznání.
Založeno roku 1863.

Všude rozšiřujte a podporujte katolický tisk!

OBNOVA

Číslo 49 Předplatné na čtvrt rok 2 K 60 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 5. prosince 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Bankrot.

Nemůže již být smutnějšího výsledku české politiky, než jaký s úžasem pozorujeme dnes. Za pokrokových fanátů sedali protikatoličtí poslanci do závodních vozů, svolávajíce na všechny strany, že v politické jízdárně svou mršností a vtípem dokáží, jak dovede své soky předhánět radikální politika. Po všech slibech, po všech svých heslech pánové sestoupili se závodních vozů schlipli jako starí invalidi a nyní dělají ve Vídni dojem pátečních žebráků. Poslanců českých jest přes stovku, ale nenahánějí ani tolik strachu, jako několik poslanců italských. Ministři vědí, jak pohlížeti na hřimavé výkřiky těch, kteří každou chvíli u nich prosí uctivě za drobné služby. Politika drobečkářů, kteří zastaví vítězný pochod velikých ideí a politisování širokého slohu ihned za sousta poskytovaná jednotlivcům!

V »Hlasu Národa«, který jistě uvažuje o cestách české politiky spravedlivě, byl napsán tento zdrcující posudek:

»V poslanecké sněmovně říšské rady není značnější skupiny, která by tak málo vážila, jako poselstvo národa českého. I Slovinci klubu Šusteršičova, jichž není ani čtvrtina všech poslanců českých, vymohli si jakýsi respekt. v Krajině dokonce úplně volnou ruku u vlády hr. Stürgkha, s Italy, kteří netvoří ani pětinu všech poslanců českých, zachází se jako s malovaným vejcem, na umíněné Rusy vláda nasazuje všechny síly a ještě více drážděného čes. Jedině zástupci národa českého nikdo si valně nevšimá, ani vláda, ani ostatní parlamentní strany. Jakoby jich v lidovém zastupitelstvu ani nebylo. Nikdo o ně docpravdy nestojí, ale nikdo se jich také nebojí. Kdo sleduje pozorněji události, které se ve Vídni poslední dobou odehrávají, nepopře, že je tomu tak, a že by bylo bláhovo namlouvat si, že jest tomu jinak.

Tedy ti, kteří lhau o nebezpečnosti »klerikalismu« pro naše politické snahy, o »vládních tmářích českých«, topí se ve svých lžích až po krk. Vždyť hrstka katolických poslanců slovinských bojuje proti vládním přehmatům účelněji a vítězněji než tolik pokrokářských zástupců ze země koruny České!

Píseň podobnou elegii »Hlasu Národa« zpívají liberální »Moravské Listy«:

»V každém národě jsou dva směry politické jeden oportunní, a druhý radikálnější a navzájem se doplňují, má-li národ docíliti úspěchu. V naší politice jeví se však pouze první směr, kdežto druhý, ačkoliv má tři čtvrtiny poslanců českých, je korouhvi, která se točí dle větru. Tato majorita českých poslanců neprovádí žádnou politiku a jen nadává ostatním politikům, kteří jsou v minoritě, hází jim klacky pod nohy, máfi možnost úspěchu. Jsou jedině důslední v kritice, pomluvě, oposici proti českým lidem. Za to, když mají oposici prováděti proti vládě, proti Němcům — tu jsou hned naši »hrdinové« v koncích. Masaryk, předseda našich »radikálů«, už nebyl při několika hlasováních proti vládě. Ani při posledním hlasování o návrhu na debatu o prohlášení Stürgkhově nebyl, a ze Staňkových lidí scházelo osm. Sociální demokraté si nikdy nebudou pálit prsty v nějaké oposici. Obstrukci si nechají až při zemské sanaci, kdežto na říšské radě obstruovat dle nich se nesmí. Stránský prohlásí obstrukci za perversnost, a tak vždvecky celé tažení proti vládě odbude se výkřiky Choce, Stříbrného a Kaliny. A náš Staněk, Tusar, Stránský se

stáhnou zpět a budou z Brna nadávat na Kramáře jako špačci. Tak se u nás provádí opoziční »politika«. Je to lež a humbuk, když se namlouvá veřejnosti, že máme nějaký opoziční pokrokový blok. Jen dle jména. Je to kartel pro dělbu tunkcí a nikoli práce. Tak se u nás provádí »opoziční politika«. Předlohy, z kterých se má něco pro naše zemi a vrstvy občanské vyzískat, utlouká naše oposice, poněvadž je to i vládě vhod. Tam však, kde záleží vládě na něčem a zejména v záležitostech vojenských, mlčí jako zařezaní a když něco provedou, jsou tak znedisciplinováni, že nám udělají jen ostudu a nakonec se poperou mezi sebou.

A takové práci se říká pokrok, rozvoj, postup živlu reformních, přetrhání zpátečnic, pout. Když semita Stránský svými čáchry a nejhroznějšímu volebnímu kompromisu připravil konservativce o spravedlivé zastoupení na říšské radě, říkali tomu to znásilnění voličstva pokrokoví komedianti a podvodníci »zdravá lidová politika, skutek pro národní blaho nejširších vrstev«. Roku 1911 daleko přes sto tisíc katolických voličů českých oloupeno o spravedlivé zastoupení. Až se uloupí mandáty ještě většímu počtu voličstva, pak patrně zastoupení na říšské radě dle židovské a bursiánské logiky bude ještě »lidovější«.

Pokrokoví voliči však zapominají, že ti eskamotéři, kteří tak bezcitně dovedou čáchrovati před volbami, budou pokračovati v sobeckých čáchrech a kaučukovitých skocích i v říšské radě, zkrátka, že strůjcové bezzásadních kompromisů povedou své odporné řemeslo na říšské radě dále. Jedna korupce vleče za sebou korupci druhou. Kdo byl zvolen za poslance od tří stran, jejichž zásady se velice rozcházejí, utíká se ke všemožným knvfum a překvapujícím klíčkam, aby obstál. Při tom na důslednou politiku není ani pomyšlení. Hodí se vždy drobeček tomu, kdo nejvíce křičí jini odbudou se slibem — a pak se uspořádá několik parádních řečí s velikými vzdechy nad nepřizní doby — kterou přece zavinili právě taci artisté.

Citujeme ještě třetí kritický hlas o politickém bankrotu našich radikálů v posledním čase. »Nár. Politika« napsala: »Vidíme jen roztržičnost a v ní i zjevné zanedbávání poslanecké povinnosti, když té ani nejostřejší domluvy vlastních orgánů jednotlivých stran nejsou s to, aby přiměly příslušníky jejich k řádnému vykonávání poslaneckého mandátu. Děje se to vše snad jenom proto, aby vláda, kterou dr. Fiedler nikoliv neprávem nazval vládou německo-nacionální, nabyla z toho ještě větší kuráže k dalšímu samovolnému zakročení v Čechách na prospěch Němců? Hořko je v srdci nad tímto zjevem hotově bezradnosti, ne-li dokonce již anarchie. A náprava jest nejvýše nutná, nemá-li se do-
staviti katastrofa. Nutno přece důkladně již vyloučiti rozhodující činitele ve Vídni z dojmu, že národu českému a jeho zástupcům jest lhostejno již všechno.«

Až tam budou skuteční zástupcové národa českého, až ve Vídni začnou zasedati vážní mužové, jejichž hlasy jsou uřvány fanatickou demagogií a neprotokolovanou společností na pojišťování mandátů, pak teprve bude lépe. Z takové volební vřavy, z takových intrikánských rejdu, jaké jsme viděli posud, rozhodně nevyjdou zástupci, kteří by měli právo mluvit za národ a kteří by chtěli pracovati obětavě i za cenu popularity.

Vzpomeňme, co znamenala na říšské radě železná pravice, v níž byl Rieger! Jaký respekt vzbuzovalo české poselstvo u protivníku, kteří viděli proti sobě muže obětavé, rukou nejčistších, neda-

jících se koupiti za nějakou subvenci nebo dietu! Pokud nenastane důkladná náprava v zastoupení českého lidu, potud i nejdelší sloupce novinářské o politice, jež proudí jako divá řeka, jsou zcela marné. Vidíme nejhorší bankrot a obáváme se, že pouze katastrofální, nejhroznější výsledky takového úpadku naučí konečně vážněji a samostatněji uvažovati ty voliče, kteří jsou spoutáni od demagogů.

Křičí-li někteří demagogové téměř každý den o českém státním právu, nechť uvaží rozumní lidé, jak by toto právo opatrovali a utvrzovali lidé druhu takového. Občané, kteří urvali mandáty zapíráním svých cílů a zásad, kteří vešli pod nejpotupnější jeho kompromisu — by takové právo dlouho neudrželi, ale zato by se poprali o sobecké zisky. Napřed tedy si přineste vysvědčení politické schopnosti, aby voličové nemusili naříkati, že jste do Čech zavlekli rozervanost albánskou — a pak teprve se chlubit, jak byste dovedli českou politiku samostatně řídit.

Volné listy.

Na počátku bylo světlo. S těmito slovy Písma svatého stále nejsou a nejsou spokojeni sociálně demokratičtí novináři, kteří po svém způsobu vyrábějí vzdělanost pro své stoupence na příklad v »Záři« a v »Plamenech«. Kolem tohoto výroku Písma sv. sociálně demokratičtí »badatelé« tancují divoký tanec, jako to dělali Indiáni kolem svých obětí. »Plameny«, jejichž redaktorem jest Hnátěk, poslanec za Habersko a Chotěbořsko, list protináboženským štváním přímo zrudný a nepřičetný, napsaly toto: »Při té příležitosti by nám pobožný »Meč« mohl také vysvětlit, jak to bylo s tím světlem, které stvořeno bylo první den a měsíc, slunce a hvězdy teprve čtvrtý den, jak čteme v písmě svatém. Jak mohlo být po tři dny světlo bez slunce? Či nepochází světlo od slunce? Na tyto otázky odpovídáme stručně tady v »Obnově«, a bylo by účelno, aby vysvětlení vytištěno bylo také v našich katolických týdenících jiných, protože socialisté se svým úlovkem řadí bez míry a konce.

Německý přírodopyslec praví: »Naivní člověk vidí ve slunci pramen světla, osvětlujícího náš svět a nedomýšlí se, že může být i také světlo na slunci nezávislé. Badatel Dutoit-Haller právem dí, že na východě (kde sepsáno Písmo sv.) není soumraku, nýbrž že západem slunce jest rázem tma a východem slunce najednou světlo. Skutečnost tato přispívá k tomu, že na východě lidé jsou přesvědčeni, že není jiného světla, než přímé světlo sluneční. Tohoto mínění byl zcela jistě i pisatel zprávy v Písmě svatém a přes to přece jen napsal, že na počátku bylo světlo a že slunce, pramen nynějšího světla, bylo stvořeno až čtvrtý den. Pisatel zprávy o stvoření líčí, že na počátku, tedy před sluncem, bylo světlo, což zaráží a což jest proti zkušenosti. Teprve nejnovější vědecké badání tento rozpor vysvětlilo. Dle vědeckého zkoumání bylo ve vývoji světa období, ve kterém všechna stavební látka všemohou byla ohromnou žhavou a svítící koulí, velkým světlem. Proto slavný přírodopyslec Helmholtz vyslovil neliceny podiv, že Bible tak překvapujícím způsobem shoduje se s nejnovějšími údaji vědeckými. A francouzský fysik, Biot, nebál se říci: »Bud' Mojžíš měl takové vědecké znalosti jako naše doba, nebo byl inspirován (Bohem nadchnut). Socialisté by se tedy s dobrou potázali, kdyby mlčeli o tom, čemu nerozumějí a co se daleko vymyká jejich duševnímu obzoru. Jejich ře-

FOTOGRAFIE

v uměleckém provedení též zvětšené dle každého obrázku

nejvhodnější

DÁREK VÁNOČNÍ

zhotoví

Adalbertinum

Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komer. fotograf

J. F. LANGHANS

Nejvhodnější doba od 9 hodin dopoledne do 3 hodin odpoledne.

**Velmi výhodné a naprosto bezpečné sůročení kapitálů
skýtají vkladní knížky, vkladní účty a 4½% dluhopisy Živnostenské
banky, jež možno obdržeti u pokladny**

ŽIVNOSTENSKÉ BANKY FILIÁLKY V HRADCI KRÁLOVÉ,

**SS která provádí i veškery ostatní bankovní transakce
za podmínek co nejvýhodnějších. SS**

meslem jest štváti a zatemňovati a při tom ať zistanou, neboť mluvíti o vědě, přesahuje jejich schopnosti. Soc. demokrat, který na vlastní oči vidí v noci světlo elektrické, který má aspoň něco věděti o severní záři, vyzařování radia atd., nechce věřiti, že by mohlo svítiti před vytvořením slunce něco jiného! Kromě hlouposti a nevědomosti, kterými se v oboru vědeckém tak okázale na veřejnosti chlubí, jest jim vlastní jediné chytrost, že balamucením ze stoupenců vytrvale vydírají příspěvky, aby jejich vudcové a novináři pořizovali si teplé a výnosné postavení.

Dozvuky Bejlisiády. Nejen zahraničné, ale i naše české noviny, jmenujte si je pokrokářskými, volnomyšlenkářskými, socialistickými, přičinily se znamenitě, aby si dobře zasloužily názvu námezdných harlekýnu. Ba nechyběly ani noviny agrární. Jakmile došla zpráva, že Bejlis byl osvobozen, počali i naši harlekýnští artisté dělati kotrmelce, kvapíkovým tancem přitáčeli se k peněžní židovské moci a, mžourajíce prodejníma očima, slibovali své služby i do budoucna. Rozumí se samo sebou, že zítra budou deklamovati o přímé páteři a poctivosti české povahy.

»Logika jest pojmem podivným«, řekl Shakespeare. Všichni tito mamiči lidu zapomínají, že jasnou pravdou v procesu Bejlisově prospělo by se rozsévacím zlatého semene vlastně více, než když podstata věci se zahálila mlhou. Vražda za účelem vyčerpání krve zůstala výrokem poroty bez závažné kapitoly. Rozsudkem, jak vyzněl, přesvědčení o děsných vraždách ani za mák se neoslabilo, zejména, když porota, židovskými listy nyní velená, jednomyslně uznala, že z Juščinského byla nachytána krev, a že do nebe volající zločin řadí se k oněm četným zabitím, které dějiny určitě zjišťují a které úplatnými miliony nemohou se světa býti zprovozeny. Úplným zjištěním pravdy učiněn by byl konec rozčilenému volání po spravedlnosti, a nebezpečná společnost, vyloučena jsouc ze všeho řádného občanstva, mohla by býti potřena. A tak i naši čeští mamiči lidu přispívají k tomu, aby krvaví upíři řádili dál, spoléhajíce na to, že každý podobný proces bude umlčen jednak podplácením, jednak prodejními službami, jejichž chamtivost nemá sobě rovné a jejichž počet roste pokrokářskou výchovou.

Logika jest pojmem podivným. Zaprodanci uveřejňovali ve svých novinách řeči ruského státního žalobce, vývody soukromých obhájců Zarnyslovského a Šmakova, dobrozdání znalcův a pečlivě otiskovali i všechny projevy Bejlisových obhájců. Z veškeré té látky každý bystřejší čtenář jejich co nejsnadněji mohl usouditi, že věc, pro kterou bojovala tak zvaná svobodomyšlná žurnalistika, jest naprosto ztracena, neboť myslící schopnost člověka jest moc, které nelze potlačit. A tak se stalo, že novinářští úplatkáři po osvobození Bejlisovu, klnouce zbaběle »zpátečnické pověře«, sedkali vlastně koně od ohonu, neboť uveřejněním všech řečí praskali svoji nepoctivost a soudnějším svými čtenářům dokazovali, jak jejich zažehnávání »rituální pověry« jest naučenou komedií a odporou šalbou.

Zajímavá podívaná byla na »Čas«, který, obléknuv se v barvy Bejlisovy úplně a přijav si znak jeho, zápasil tak statečně, že jako tetřev hloušek nic jiného neviděl a neslyšel. Prvým a posledním slovem jeho moudrosti bylo tupé tokání o hnusné pověře a prohnilitosti státního ruského zřízení. Jeden příklad za všechny. »Rituální proces«, dí »Čas«, »v Kyjevě skončen, ale hanba zůstane na Rusku. Zůstane hanba přes to, že Bejlis osvobozen. Pověra,

dábelské úmysly vládních stvur a prohnilitost celého systému slavila v Kyjevě po celý měsíc triumfy.« »Čas« mluví ovšem na ty činitele, kteří usilovali, aby v procesu Bejlisově ukázala se pravda. Sejmeme-li však s očí té redakce brýle mámení a vstavíme-li ji před zrak brýle poctivosti, pak odsudek jejich skutečně jest oduvodněn a nemůže nikoho jiného zasahovati, než zametače stop, vedoucích do Bejlisovy cihelny. Rozhodně »Čas« má tedy pravdu, hanba zůstane na Rusku, pokud se v něm vyskytnou úředníci, kteří přijavše úplatky, zrušili svoji přísahu a zúmyslně vedli vyšetřování cestami, které vedly od Bejlise k neznámým a vymyšleným vrahům a zlodějům.

Jest to skutečně prohnitý systém, kde musí se odstraňovati úředníci, protože bidácky zrazují své služební povinnosti. Jsou to skutečně dábelské nejen úmysly, ale i skutky, když policejní úředníci dávají hlavním svědkům bonbony, po jejichž požití nastává smrt.

Byly to skutečně triumfy zkaženosti, když straně Bejlisově bylo dokázáno, jak vozila Čerebjakovou po světě a nabízela ji slušnou sumičku, aby se sama přihlásila za vražednici, byly to triumfy ničemnosti, když pusbobením peněz ve prospěch Bejlisův svědci vypovídali nejružnější popletené nesmysly, jimž smáli se všichni posluchači.

Jmenovitě machinace pokrokového novináře Brazula jak náleží byly osvětleny. Asi před rokem židovsko-pokrokářský tisk jednoho dne se rozhlolil, že Juščinského zabil zloděj a že hlavní zásluhu o objev ten mělo pátrání pokrokového novináře (Brazula). Při vyšetřování však čím dál tím jasněji se ukazovalo, že tento Brazul usiluje o očistu Bejlisovu, dopouštěl se nepřetržité řady skutků proti poctivosti a pravdě, až obhájci Bejlisovi bledli a nervósně si škubali brady. Úsilí Brazulovo o zametání stop, k Bejlisovi vedoucích, bylo tak okaté, že jeden z obhájců obžalovaného prohlásil: »Vnišení Brazulovo bylo jedinou velikou hlupotou.« Tento advokát minil sice setřítí hrozný dojem činů Brazulových, ale věčně, sám ani nechtě, pověděl pravdu, neboť jest neobmezenou hlupotou, když Brazul, bráně Bejlise, tím více připoutával k němu pozornost a zjišťoval jeho vinu. Tuto hlupotu svého pokrokového Brazula nechť si dá náš pokrokářský tisk za rámeček a nechtějí-li, nemusí gratulaci k tomuto svému spojenci ani přijímati.

Mají to tedy obránci Bejlisovi ukrutně popleteno. V Praze vyhláší Brazula za bystrého pokrokového novináře, v Kyjevě za hlupáka. Ostatně na tom nezáleží, neboť cesty mohou býti rozličné, jenom touhu po penězích máme všichni rovnou. »Čas« prohlásil se listem české intelligence. Prohlédáme-li k tomu, že skutečně stojí za ním několik významných lidí, že se hlásí k němu středškolská profesoři a početní učitelé, jsme oprávněni se tázati: Jak jest možno, že tito stoupenci trpělivě snášejí ohromné břímě, které »Čas« na jejich inteligenci nakládá? Věc tato jest nejen kulturní otázkou, ale také kulturním skandálem. Dospělý inteligentní člověk, který se zneužívati dává, má stejnou vinu jako ten, který zneužívá. Tím jest zároveň řečeno, že »Čas« není oprávněn a není schopen ukazovati nové cesty a že nemůže býti listem výchovným, když v tak důležitých zájmech lidských vydychuje mlhu, aby zatemnil zářící paprsky skutečnosti. Již v Hilsnerovu procesu, přiznávaje barvu, zabil humanitu a nyní židovskými trumfy marně se snaží přebiti zdravý rozum. Bejlisovskými knyfí soudným lidem oči nezaváže, a poctivci budou se mu vyhýbati jako bludnému Holand'anu, jenž postižen kletbou zlých čimů, nebude moci přistáti u běhu vážnosti a pravdy.

Katolicismus v Bulharsku. V poslední době rozepisují se katolické noviny o tom, jak v Bulharsku

projevuje se nálada přistoupení k unii, uznati totiž římského papeže za nejvyšší svou hlavu. Jsme toho mínění, že jest radno mírniti se v nadějích a zachovávatí potřebnou opatrnost, protože tento bulharský ruch nepramení z niterního přesvědčení, nýbrž má pozadí své v politických zájmech, které mají dnes povahu protiruského zaujetí. Zdá se nám také, že schůze, které v Bulharsku náladu pro unii připravovaly, byly shromážděním živlů kolísavých a málo spolehlivých, čímž chceme říci, že nebylo slyšeti hlasu, který jest rozhodujícím, hlasu národa. Balkánské věci vůbec a bulharské zvláště daleko nejsou ještě ustáleny, a bylo by neprozíravostí, s tímto chaosem spojovati nějaké tužby, jejichž zklamání mohlo by později využíváno býti proti církvi katolické. Čeho žádáme, jest prozatím to, aby katolickému náboženství na Balkáně bylo dopřáváno tolik svobody, aby se mohlo bez překážek vyvíjeti a osvědčovati svůj mravní vliv a sociální mohoucnost. S politickými zápletkami spojovati osud katolického náboženství v Bulharsku, znamenalo by vydávati je všem možným osudům a nezdarům. Nemožno také nic odvozovati z toho, že bulharský král Ferdinand jest katolik a že rozvoji katolicismu ve své říši přeje. O krále v Bulharsku zápasí již dnes veřejné i tajné vlivy, a osoba jeho podléhá přísné kritice více než jindy. Osudná válka Bulharska se Srbskem a Řeckem zanechala po sobě oheň, který pod popelem doutná a o jehož vyšechnutí starají se nejen Bulhaři sami, ale jistě také ruští agenti.

Proti králi vystupují již také jenerálové. Pro informaci čtenářů uvádíme některé vývody z článku jenerála Ivanova, jak je zaznamenaly »Národní Listy«: »Nejprve jsou vinni,« praví jenerál Ivanov, »kdo rozkázali, aby válečná dějstva byla proti spojencům zahájena bez forinálního vypovězení války. Tímto skutkem my, kteří jsme posud byli považováni za rytíře a těšili se sympatiím všech, klesli v očích nejen diplomatů, nýbrž jsme pozbyli sympatií všech slušných lidí. Zvyklí pocitu, že nezištně vedeme boj za svaté dílo, klesli jsme i ve vlastních očích, protože svatá idea, za kterou jsme se pustili v nerovný boj, požadovala od nás, abychom byli až do konce čestní. Z dokumentů, dosud na veřejnost daných, jež dosud nebyly vyhlášeny za nepravé, vysvítá nade vše jasně, že jsme se zachovali nečestně, a to nejen naproti našim spojencům, nýbrž i naproti sobě samým. V době, kdy se zběhly ty události, 28. a 29. června, pomocník nejvyššího velitele obdržel práva a moc nejvyššího velitele. (Nejvyšším velitelem rozumí se král Ferdinand, jeho pomocníkem jenerál Savov.)

Aby hlavní velitel mohl dáti rozkaz k jistým operacím, musí býti vojna vypovězena, a toho v daném případě nebylo, vojna vypovězena nebyla, a nebylo muže, který by ji mohl a měl právo vypověděti. Před vypovězením první války viděli jsme královský manifest s podpisy všech ministrů. Tak to bylo správné, protože vypovězení války jest vážný akt, ukládající státu břemena a povinnosti, jež v konstitučním státu nemohou ukládati nezodpovědní činitelé, nýbrž pouze ti, kteří mají zodpovědnost. Stalo se toto zahájení války moci aktu, podepsaného ministrem? Dosud nám tento akt nikdo neukázal. Není ho prostě. A proto v tomto případě byl vykonán státní převrat. Z uveřejněných dokumentů vychází na jevo, že rozkaz, zahájení války proti bývalým spojencům, vyšel od pomocníka nejvyššího velitele, jenž v tom případě jednal jako nejvyšší velitel a proto jest vinníkem státního převratu, nebo, chcete-li, zrádcem vlasti. Takový akt měl býti oznámen národu a armádě přijatou formou t. j. královským manifestem s podpisy všech ministrů. Ale to se nestalo, a zájmy národa a státu dány byly v sázku, aniž národu něco o tom oznámeno, a to možná proti jeho přání a kromě toho od lidí nezodpovědných. Jenerál Savov vykonal státní převrat a svými nepromyšlenými skutky vrhnul vlast do propasti. Byl arci zbaven velitelství, ale v

zápětí byl poslán s důležitou diplomatickou misí do Cařihradu. To vše jsou známky, že tento fatální člověk byl v nějakém duševním spojení s jinými činiteli, kteří ho chránili a dávali mu nedotknutelnost.

Ukázka tato postací, abychoh si mohli učinit jako takou představu o Bulharsku, kdež budou zápasiti dvě síly, jedna austrofilská a druhá ruská a kdež nebude dlouho pokoje. Bulharsko brzo bude Papinovým hrncem, jehož výbuch může ohrozit evropský mír, jenž v minulých právě válkách tak pracně byl zachován.

Život — tvůrčí síla. Tímto názvem označena byla vstupní řeč nového universitního rektora prof. Mareše. Obsahem svým přednáška vytkla rozdíl mezi nerosty a živými těly. Dle prof. Mareše biologie mnohých badatelů nečiní rozdílu mezi dějstvem nerostným a živými těly, hlavně proto, že v živém těle sledávají se stejné prvky a síly, působící látkové a energetické proměny dle stejných zákonů, jaké stanovila chemie a fyzika v proměnách nerostných. Tak možno vyvrcholiti spor v otázku: jest život produktem nerostných látek a sil či produkuje sám životní útvary a výkony prostřednictvím nerostných látek a sil? Ti, kteří považují život za produkt přírodních sil, slovou mechanisté, a druzí, kteří vykládají život jako samostatnou tvůrčí sílu, jmenují se vitalisté.

Dle prof. Mareše mechanisté prohlašují jedině smyslovou zkušenost za pravý základ vědy a zavrhují všechno rozumování. Zatím však, tvrdíce, že život jest pouhým mechanismem, přestupují sami meze zkušenosti a hlásají učení, jehož dosavadní přírodovědeckou metodou nelze dokázat. Jest tedy mechanická theorie života pamětlivým poukazem rozřešiti problém života popřením života. Mechanismus jest přirozená theorie organismu, pozorovaného a posuzovaného jako pohyb přírodního předmětu. Přednáší-li se však jak úplné vystižení života, přestupuje meze smyslového a rozumového poznávání a působí klam.

Prof. Mareš postihuje tu mechanisty při tvrzení, kterého dle jejich metody nelze dokázat. Jinými slovy mechanisté dělají tu logický přemet a znásilňují svoji badatelskou metodu, aby dospěli svých předem stanovených předpokladů. A byli to mnozí páni z těchto životních mechanistů, kteří doprovázejíce známou kulturní rozpravu na říšské radě, v níž vedl hlavní slovo prof. Masaryk, v novinách div se neupsal, že učenci katoličtí pracují s předpoklady. Sami však v předpokladech vězí až nad hlavu. I neodborníci, jenž dovede mysliti, celá tato třída přírodních filosofů, mluvících o životě jako mechanismu, jest velmi podezřelá. Pánové tito vynášejí svoji vědu a tváří se při tom, jakoby jenom jim poslední slovo příslušelo. A zatím zdravě myslící člověk i neodborník může každé chvíli udělati pořádný prulom do jejich hradebních zdí, kterými se obklíčili.

Pouhá rostlinka jest balvanem přes který jejich mechanismi života nemůže se přesunouti. Stavba rostlinky, její cévy, dýchání, souměrnost listův a květů, to vše jest tak dumyslným organismem, že nemůže zdravě myslící člověk přijati mínění, jakoby celek tento byl výtvorem slepých nerostných sil a látek. Stavba těl živočišných, kostra, svaly, srdce, plíce, vše to jest tak dumyslně a účelně spjata v organické stroje, ve všem tom tak jasně rysuje se myšlení že zásadně dlužno zamítnouti domněnku jakoby organický stroj vznikl náhodou působením pouhé hmoty.

Z toho také lze snadno dokázati nemyslivost socialistických davův a volných myšlenkářů kteří bezhlavě papouškují o mechanismu života, který jest jim podstrkován, aby ubijeny byly sklony a myšlenky náboženské. Zkrátka řečeno, papouškují se bez přesvědčení v politice a papouškují se bez porozumění i v oblastech vědy. (Příště dokončení.)

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

znovuslazení a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,

umělecký závod v Hradci Králové.

Četná vedení od vl. duchov. díla k dispozici

Politický přehled.

V delegacích svádí se zatím mnoho řečí, někdy ovšem pozoruhodných, jinak jest celé jednání vzhledem k sběhším se událostem vnitřním i zahraničním velmi chabé. Maďaři se i v delegacích pustili do sebe pro sněmovní stráž.

Dr. Kramář ve výboru rak. delegace poukázal na to, že se ještě nikdy neukázala delegace tak bezcennou jako nyní, kdy má převzít služobpo-

vědnost za všechno, co se stalo v balkánské krizi. Naši zahraniční politiku prohlašuje za polovičatou a neduslednou a vytýká, že se dělá ve znamení protislovanském i proti slovanské většině říše. Na výtku dr. Kramáře, že ministerstvo využilo aféry konsula Procházky k tomu, aby pomocí tisku dělalo náladu ve prospěch zamýšlené mobilisace — omlouval se hr. Berchtold, že neměl nic společného s tehdejší poněkud fantastickou řečí mnohých tiskových orgánů. Tedy zakřiknout je nemohl?!

Dobrá hospodářská politika. Ve výboru rak. delegace pro záležitosti zahraniční prohlásil hr. Clam-Martinic, že národové naší monarchie musí přinést oběti na své samostatnosti ve prospěch celku. S druhé strany však musí býti říše vůči všem národům stejně spravedlivou a blahovlnnou, aby žádný z nich neměl pocit, že by se mu někde jinde lépe vedlo, neboť pouze v souvislosti s dobrou vnitřní politikou jest možno prováděti dobrou politiku zahraniční. Potřebujeme dobrou hospodářskou politiku, která výrobě opatří možnost rozvoje, tím zvýší blahobyt a spotřebu, která dobrou obchod. politikou otevře nám obdobytiště a zajistí vůči Srbsku politiku blahovlnu a síly. — Posl. Kadlčák dovozuje, že velká část passivní naší balkánské politiky není zaviněná hr. Berchtoldem, nýbrž dlužno ji připsati na vrub vládnoucí strany v Uhrách.

Sociální pojištění. Ministr vnitra bar. Heinold na dotazy v příčině vyřízení předlohy o soc. pojištění prohlásil v posl. sněmovně, že vláda má jako dříve pevné přesvědčení, že zavedení starob. a invalidního pojišťování jest jedním z nejdůležitějších a nejnutejnějších úkolů zákonodárství. Zodpovědnost za to, že v parlamentním projednávání předlohy od delší doby nastal klid, nemůže býti vládě přičítána, tím méně ježto hned na začátku věnovala zvláštní zřetel otázce, aby osnova byla přizpůsobena zvláštním poměrům zemí východních, které stojí nyní v popředí a, jak se zdá, zavinily nynější politováníhodné uvážnutí prací. Soc. pojišťování přijíti musí nejen jako splnění naléhavého lidového požadavku, nýbrž i jako nepostrádatelný další podklad zákonodárných akcí, které od té doby v jistých oborech veřejného pojišťování byly částečně provedeny.

Úprava učitelských platů. Na dotaz deputace čes. soc. dem. poslanců opakoval hr. Stürgkh již dříve učiněné prohlášení že soustavně ve smyslu sněmovny budou učitelské platy upraveny pod tou podmínkou, že bude vyřízen malý finanční plán a že zemím přikázány budou úděly. Každým způsobem bude na tento účel věnováno 12 milionů korun. Kdyby malý finanční plán byl vyřízen teprve v příštím roce, budou učitelské platy upraveny zpětným působením od 1. ledna 1914.

Spor polsko-rusinský se zmínil a snít má býti zpečetěn v haličském sněmu, který jest svolán na dnešek. Vudce rusinský dr. Levický prohlásil, že všechny neshody jsou podřízené, až na jednu, složení zem. výboru a počet zemských přísedících. Rusíni trvají na svém požadavku, aby zemský výbor měl příště 7 členů, z nichž by byli dva Rusíni. Od tohoto požadavku neupustí prv Rusíni za žádnou cenu.

Poslanecká sněmovna pokračuje v debatě o malém finančním plánu. Od 4 do 10. prosince přerušeno sněmovní jednání. Účast jest někdy úžasná, jako na př. 2. prosince, kdy při zahájení schůze bylo přítomno pouze 72 poslanců. A v táboře českém za vedení posl. Staška jest naprostá bezradnost. Nikdo neví, co si počít.

Volby zemské v Kraňsku zahájeny 1. prosince. Z 11 mandátů ve všeobecné kurii získala hned při první volbě strana lidová (katolická) 10. V minulém sněmu měla lidová strana slovinská většinu ze 49 poslanců volených patřilo jí 29.

Obnovení ústavy v Chorvatsku. Vlastnoručním listem císařským tuto neděli byl královský komisař bar. Skerlec sprostěn svého úřadu a jmenován bá-nem chorvatským. Tím spravedlivá věc chorvatská zvítězila. Volby vypsané jsou na 16. úžší na 17. prosince. Dle dohody bude chorvatština opět zavedena jako služební řeč na železnicích, avšak vnitřní řeč zůstane maďarština. Odvolána také předloha o místních jménech, jejímž účelem bylo pomáďarštit chorvatská místní jména a uveřejněn už zákon o novém zavedení chorvatských místních jmen. — Všecko násilí maďarské odrazilo se o svornost národa.

V Irsku na schůzi v Dublině bylo usneseno založiti národní dobrovolnický sbor, aby společná práva celého irského národa byla zabezpečena.

Výtržnost v Savernu V elsasko-lotrinském městě Savernu mladší důstojníci němečtí vysláním čet vojenských do ulic města a bezdůvodným zatýkáním pokojného občanstva způsobili v obyvatelstvu velké rozjitření. Elsasko-lotrinská vláda, která vyslala vyšetřující důstojníky do Savernu, postavila se na stranu obyvatelstva; místodržitel i ministři hrozí odstoupením, nebude-li pře rozhodnuta ve prospěch občanů a klidně vyřízena.

Král bulharský Ferdinand vrátil se do Bulharska. Tím vyvráceny jsou pověsti, že z Bulharska prchl a že se tam více navrátit nesmí. Zároveň prozrazení smlouvy srbsko-bulharské na výboj i odboj mezi těmito státy proti Rakousku i Rumunsku mělo dokázat, že král Ferdinand podpořil Rakouska nezaslouží. Ten, kdo smlouvu vyrazil, počítal dále s tím, že se řídicí naší zahraniční politiky roz-

hněvají na cara Ferdinanda i Bulharsko a že ve hnevu stanou se pomocníky protibulharských agitací prováděných z Bělehradu za souhlasu Ruska. A pak se doufalo, že i Rumunsko popudí se proti Bulharsku. Ale nepovedlo se. Rumunská vláda po vyzrazení smlouvy prohlašuje, že nyní tím více přeje si srdečných styků se Sofií a náš císař minulý čtvrtek přijal cara Ferdinanda na rozloučenou s největší pozorností. Car Ferdinand v rozmluvě s americkým žurnalistou Aubrey Stanhope se vyslovil, že zprávami o vzdání se trunu byl nejvíce překvapen bulharský král. A korunní princ Boris na králov telegram o pověstech o odstoupení odpověděl, že nemůže pochopiti, co to má znamenati, protože v Bulharsku jest vše klidno.

Situace v Bulharsku projevuje se nyní v boji volebním. Vudce demokratů Malinov v řeči své v Sofii pravil, že nestěší Bulharská bylo zaviněno řadou chyb dřívější vlády. Vyvrací tvrzení, že by byl zamítil návrh Rakouska na rozdělení Srbska a prohlásil, že Rakousko neučinilo nikdy podobného návrhu. — Demokraté agituji všude proti rusofilům, jejich vudcem je hlavně býv. ministerský předseda dr. Danev a jehož strana jest voliči všude bojkotována. Ano dr. Danev musí býti na schůzích až četnictvem chráněn.

Vánoční pohlednice

používejte s náboženskými symboly,
jsou pro katolické vrstvy nejvhodnější.

V uměleckém provedení lze obdržeti

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Zprávy organizační a spolkové.

Ze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva. Naše schůze. V Bezděkově dne 8. prosince o 3. hod. odpol. mluví p. R. Kozel z Náchoda. — **Ve Skutčsku** 7. prosince o 2. hod. odpol. schůze kamenického dělnictva mluví p. Katnar z Hradce Král. Míst. a místnost se včas organizacím oznámí. — **V Pízní** 7. prosince o 10. hod. odpol. konference důvěrníků cáboce a skupin. Mluví p. Polák z Hradce Král. — **V Čermíně u Kyšperka** 8. prosince o 2. hodině odpolední mluví pan Katnar z Hradce Králové. **V Hořicích** 8. prosince o 6. hodině večer valná hromada odbočky s přednáškou O úkolech odborové organizace křesťanské. — **Ve Velkém Poříčí** 8. prosince o 2. hod. odpol. valná hromada odbočky ve spolkové místnosti.

V Pardubicích 8. prosince o 7. hodině večer mluví pan Petr z Hradce Králové. — **V Bohdanči** 8. prosince o 2. hodině odpol. mluví p. Petr z Hradce Králové. — **Ve Smlčicích** 14. prosince o 4. hod. odpol. Na lednici u p. V. Čermáka promluví p. Rudolf V. Kozel, redaktor „České Stráže“ z Náchoda. Po přednášce koná se valná hromada odbočky. — **V Nové Pace** 14. prosince o půl 4. hod. odpol. ve spolkové místnosti v Klášteře valná hromada odbočky. — **V Malé Řetově** 14. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — **V Mýtě u Zblrova** dne 14. prosince mluví dp. V. Žalud, katecheta a Fr. Matoušek, redaktor „Českého Západu“ z Pízně. — **V Ledči** 21. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — **V Mladé Boleslavi** na řečnickém kursu 28. prosince dopoledne i odpoledne mluví p. Katnar z Hradce Králové. — **Pořádejte** ve svém místě nebo okoli schůze ve prospěch Všeodborového sdružení! Zakládejte nové skupiny! Veškeré informace sděli a řečníky na požádání k založení skupin zdarma vyšle ústředí Všeodborového sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Ze Sekretariátu Sdružení české mládeže katolické. v Hradci Králové. Naše schůze: Pokrač. vzděl. kursu na Záměrečku: V neděli dne 7. prosince v Písečné o 2. h. odpol. (na faře): „Naše samooprava“; ref. z Hradce Král. — Pokrač. vzděl. kursu na Litomyšlsku: V neděli dne 7. prosince v Znétně o 2. hod. odpol. (host. p. Fr. Bartoše): „Výchova venkovského dorostu“; ref. místošar. st. L. Kosařová z Dobrušky. V pondělí dne 8. prosince v Dol. Újezdě o 3. hod. odpol. (host. p. V. Čejky): „O melioraci pozemků a vodních družstvech“; ref. p. inž. J. Burget z Vys. Mýta. — V neděli dne 7. prosince v Jablonci n. J. odpol. o čtvrt na 3. hod. veřejná schůze, večer o 7. hod. spolková schůze, v pondělí dne 8. prosince o čtvrt na 3. hod. odpol. v Bratrouchově veřejná schůze; na všech těchto schůzích referuje taj. vp. St. Beneš. — V pondělí dne 8. prosince o půl 3. hod. odpol. v Ronově n. D. (host. p. J. Vávry) řeční p. Fr. Šupka, redaktor.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

PHiláky a expozitury:

Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi

5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.
Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

Cerullov. Katolicko-národní jednota pro Černilov a okolí sehrála dne 23. listopadu 1913 divadelní představení „Úděl sirotka“ od Bognera. Ochoťníci sehráli úlohy svoje výborně, což svědčí o jejich pili a snaze. Za to také bývají snahy jejich odměněny hojnou návštěvou obecnstva — hlavně se tak stalo při poslední hře.

Smítice. (Divadlo za režie vlp. J. Petráska. — Přednáška.) „Vesnický mučedník“ sehrán s největším úspěchem — všichni účinkující vžili se do svých úloh tak, že hráno bylo nenuceně, s vyškolenou věrou. Pozornost obecnstva udržována po celé představení umělecky podanou, přirozenou souhrou. Jednota může být hrda na dramatický odbor. Zvláštní dík patří p. V. Darebníkovi účetnímu, který z ochoty sehrál úlohu Václava. Škoda, že tentokrát byla účast slabší — pro nepříznivý čas a zábavy v okolí. Zato však i nepřátelská kritika se vyslovila, že „Vesnický mučedník“ bude jednotě jen reklamou. — Na sv. Štěpána přednáší ve dvoraně o 3. hod. včp. F. Konečný z Pouchova na thema: „Dvojí názor světový“.

Sdružené katolické spolky v Pardubicích pořádají v pondělí dne 8. prosince 1913 v sále „Měšťanské Besedy“ v Pardubicích o půl 8. hod. večer Mikulášský večer s programem bohatým pestrým a velice vybraným. Mezi jednotlivými čísly koncertuje sbor Šlegrův, osobním řízením kapelníka p. Slejšky. Vstupné: rodina tříčlenná 1 K, osoba 50 hal., na galerii 20 hal., v předprodeji osoba 30 hal. Slušné dárky s pravými adresami dárčů i obdarovaných přijímají se od 4. do 7. prosince u sl. Polanské v Karlově ul., v krejč. závodě p. Krále na Král. třídě, v obchodě p. Konvaliny v Bartoloměj. ul. a v obchodě p. Štěpánka ve Štrossově ulici, v pondělí 8. pros. od 2.—4. hod. v sále Měšť. Besedy.

Žleby. Organizace katol. mládeže ve Žleběch pořádá ve svátek dne 8. prosince 1913 divadelní představení: „Tovární dělnice“. Obraz ze života dle stejnojmenné besídky Fr. Šupky, red. „Štítu“ upravil Loučenský. Všecky úlohy jsou v dobrých rukou. Režii lesk. obstará p. Fr. Schulz, asistent kníž. cukrovary. Divadelní představení organizace katol. mládeže těší se vždy velké návštěvě a doufáme, že přízeň ta i tentokrát nám věnována bude. Představení tomu bude přítomen také pan spisovatel besídky a redaktor „Štítu“ Fr. Šupka, který též svátek odpoledne bude mít v Ronově přednášku.

V Jeřichu u Hořic koná Odbočka hosp. sdružení čes. křesť. zemědělců v neděli dne 14. prosince o 3. hod. odpoledne veřejnou spolkovou schůzi s přednáškou p. V. Markaourse, odborného učitele hospod. školy v Novém Bydžově: „O racionelním pěstování rostlin hospodářských a jich zpeněžení“.

Spolek křesť. sociální na Opocně koná v pondělí dne 8. prosince 1913 o 8. hod. večer ve velkém sále Kodymova Nár. domu na Opocně přednášku, provázenou světlými obrazy „Z cest Švýcarskem“. Přednáší dp. P. Augustin Kubes, provinciál řádu OO. Kapucínů z Prahy. Vstupné za osobu: k stání 30 hal., sedadlo 50 hal.

Duch katolické Obnovy.

Sepsal

Eduard Jan Nep. Brynych.

Sbírka úvodních článků „Obnovy“, jež jsou plodem nezapomenutelného biskupa, jest znamenitou specialitou v literatuře české. Velice zajímavá, populární to četba pro vzdělané i prosté; formou velice poutavou podává hojnost poučení. Jadrné tyto články vzbudily v českém národě velikou sensaci; nijak dosud nezastaraly, naopak jsou stále svěžím zřídlem poučení pro každou dobu.

Stran 722.

Cena 4 K.

Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva v Lomnici n. P. koná v pondělí dne 8. prosince o půl 4. hod. v místnostech br. Jirouše st. valnou hromadu s oznámeným pro-

gramem. Referent místní. Všichni katolíci se upozorňují na tuto valnou hromadu, aby mohli podrobiti kritice jednání výboru a přesvědčiti se, že zásady křesť. socialismu jsou pevně zakořeněny v srdcích členstva. Bratři a sestry, všichni do schůze, dokažte uvědomění a nebojácnost! — Předseda.

Katolická jednota v Lomnici n. Pop. pořádá dne 7. prosince t. r. večer o 7. hodině v sále p. Č. Drábka ve Staré Lomnici svou Mikulášskou zábavu s bohatým a pestrým programem. Restaurací zařazení! Vzhledem k zvýšené činnosti našeho zábavního odboru a zkouškám opravdu zdařilým možno očekávat zase úspěch. Na zábavní odbor došlo mnoho žádostí ze řad členstva, aby výborně sehraný a úspěšně sepsaný kus V. Loučenského, našeho to pracovníka a spisovatele „Tovární dělnice“ a její dva milenci — byl opakován v brzkou pro venkov. Vzhledem k žádosti tak mnohých oznamujeme, že kus ten bude se opakovat. Bližší oznámí se, jakmile zábavní odbor zhodnotí se čestně mikulášské zábavy a naši bratři herci až budou moci sami den stanovený souhlasně spolu ustanovit. — Zábavní odbor doplnil úplně divadelní rekvisity. — K stavbu vybraná divadelní hra „Tatíčkův návrat“, jakož i operetka „Ostří hoši“. Jak viděti, činnost katolické jednoty jde více ku předu. Jen láska k věci a opravdové smýšlení rodí čin. Proto je přání, aby činnost i v příštím roce rostla dále.

První pražský „Orel“ na Král. Vyšehradě otevírá dne 8. prosince 1913 svoji Orlovnu. Slavnost tuto, už významnou, oslaví jen tiše. V kapitolním chrámu Páně sv. Petra a Pavla na Král. Vyšehradě bude J. M. prelát dr. Josef Burian, kapit. probošt, sloužit v 9 hodin pontifikální mši sv., které účastní se bratři a sestry v obleku občanském s odznaky. Po mši sv. zavěsí v Orlovně br. starosta P. Tyllnek kříž načež bude mít slavnostní řeč. Večer přátelský večer na „Nové postě“, Praha-VI., Vratislavova tř. č. 1. Zvení své přátele a příznivce na tuto tichou, ale významnou slavnost.

Na stavbu katolického domu v Jilemnicích dále dobrovolně věnovali: 50 K Jeho Excellence nejvyšší pan biskup ThDr. Jos. Doubrava, 15 K dp. Fr. Hrcborský, farář v H. Štěpanicích jménem nejménovaně osoby, 3 K vdp. Al. Ulbrich, děkan, Pardubice, 2 K dpp. Fr. Komárek, katecheta Vamberk, Dr. J. Pospíšil, profesor v Brně, V. Oplít, arciděkan Libochovice, J. Rejzek, děkan Nymburk, M. Kocmich, profesor Kr. Vinohrady, 1 K 50 h dp. Ot. Oliva, katecheta D. Kralovice, 1 K dpp. H. Kamaryt, katecheta Smíchov, Fr. Bošák, katecheta Pardubice, P. Slavík, farář Ném. Brusnice, N. N. v Novém Městě n. M., V. Bečvář, katecheta Žižkov, V. Pecháček, farář Oujezd u Vizovic, Fr. Sládek, kaplan Chtolby, Jos. Link, farář Včelce, J. Ondok, farář Vinařice, J. Dopita, administrátor Ledvice, St. Bambas, katecheta Příbram, J. Švec, katecheta Turnov, Vít Kaska, katecheta Hronov n. M., Jos. Bouše, děkan Týn n. Vlt., Jos. Čáp, farář Lenešice, K. Boček, rektor semináře Č. Budějovice, Otakar Nový, kaplan St. Rožmitál, 80 h dp. Jos. Čimovský, kaplan Komsomys, 50 h dp. V. Gyurkovicz, katecheta Kukleny. — Znovu snažně prosíme: Neodkládejte a dobrovolně pomozte nám v uskutečnění snahy naší, směřující k povznesení náboženského smýšlení lidu našeho, obklopeného tolika nepřáteli! — Aspoň malým dárkem pomozte uhraditi výdaje s rozesláním žádostí spojené a Bůh odmění Vám vše!

Katol. Úvěrní družstvo PHiláky v Hradci Králové.
(ADALBERTINUM)

úrokuje **5⁰/₁₀** a poskytuje výh. vklady — **5⁰/₁₀** půjčky.

Ústav podlehá zákonitě revizi.

Zprávy místní a z kraje.

68leté jubileum vlády Jeho Veličenstva. Den 2. prosince byl pro národy rakonské velice významný. Náš mocnář dovršil tak dlouhou řadu let své vlády, jako žádný současný panovník v celém světě. Věru podivem naplňuje každého, jak dosud s neumdlévající svěžestí a

osvědčeným bystrozrakem řídí rozsáhlou říši císařský kmet v dobách nejkritičtějších, které na hlavy korunované kladou tak veliké požadavky. A podív roste, vzpomene-li, kolikrát bylo za tu dlouhou dobu raněno srdce Jeho Veličenstva ranami nejbolestnějšími. Nebyla-li ani pro předchůdce císařovy vystlána diplomatická dráha růžemi, krácel Jeho Veličenstvo po cestách trnitých — a přece stoupá s plnou energií dál a dále. Širé davy rády věří v každou blaženost vladářů, ale těžko si představují, co bolestí, zklamání a obtíží přináší panovnícký trůn, jak často vysazen vladář neúprosné kritice pro skutky svých ministrů a sekčních šéfů, jak těžké postavení posuzuje-li se každý krok vladářů dle různých tendencí kruhů interessovaných. Ale František Josef I. volá: „Zde jsem, sloužím dále neochvějně, vizte všechny skutky mé!“ — Mnoho hořkosti jistě zakusil v XVI. století Karel V., císař z téhož panovníckého rodu. Snažil se s napětím všech sil zmužile čeliti nepokojné, ujařmující šlechtě. Ale v 56. roce svého života pustil oteče vlády z umdlené ruky přece a odebral se do kláštera, aby další chvíle svého pozemského žití strávil v klidném ústraní. Leč František Josef I., ač jest skutečným králem míru, stojí na přední bašti i v dobách nejbouřlivějších, spojuje se svou skromností vzácnou energii. Právě jemu jest co děkovati, že s nasazením všech sil odvrátil již dvě války se Srbskem a hrozivé války jiné. V těžkých okamžicích jest mu největší posilou vroucí víra a naděje v Boha, kterou vyznává otevřeně všude. Právě dlouhodobý mír, který nám vůči sousedním státům zabezpečil, prospěl tolik kulturnímu a hospodářskému rozvoji této říše. — Nyní tedy přehlíží císařský kmet obrovskou práci, kterou vykonal za celých 65 let! Právě 18. listopadu tohoto roku vstoupil mocnář do tisícého měsíce svého života. Zajímavost jest, že právě v témž dni, v němž dovrší panovník tisící měsíc své pozemské pouti (18. prosince t. r.), následník trůnu arcivévoda František Ferdinand bude slaviti abrahámoviny. — I v našem městě památné jubileum vzbudilo náležitý zájem. Školy zdejší připravily se k oslavě vesměs horlivě. Všude bylo žactvo se sbory učitelskými přítomno bohoslužbám s případnými promluvami. Pak ještě zvlášť pořádány slavnosti školní. Na př. c. k. gymnasiu pořádalo velice zdařilou akademii v místnostech Besedy. Slavnosti té byl přítomen se žactvem celý professorský sbor, mistodrž. rada Smutný, bisk. komisař Msgr. dr. Šulc, kanovník dr. Reyl a řada jiných. O významu slavnosti a lidumilných snahách, vzbuzených intencí císařovou „Vše pro dítě!“ promluvil volice obsažně ředitel ústavu J. Kořínek. „O balladě“ podal výstižný výklad dr. Hostovský. Program slavnosti po stránce hudební (za řízení učitele zpěvu Gyurkovicse) proveden s pravým uměleckým procláním. — Rovněž již oznámená slavnost v c. k. paedagogiu (zvláště příčině prof. Dobše) a jiné potkaly se s plným zdarem. Druhý prosinec byl u nás dnem živých vzpomínek na neocenitelné zásluhy mocnářovy a zároveň přiležitosti k uplatnění uměleckých snah, jak professorstva, tak žactva. Kéž skráně staříckého císaře v jeseni jeho života ozářil paprsky blaha!

Slavnost v c. k. reálce. Na osavu 65. výročí památného nastoupení na trůn J. V. císaře a krále uspořádala reálka 2. prosince dopoledne v kreslirné domácnosti slavnost. Ředitel p. Ant. Libický vykl. hlavně kulturní rozmach za vlády Jeho Veličenstva, najmě netušený rozkvět českého školství všech stupňů. Senior sboru p. prof. P. Hnilicka osvětlil důležitost České zemské komise pro ochranu dětí a péči o mládež. Nepodal pouze suchých dat, nýbrž přesvědčivě vyložil, proč dlužno věnovati všemožnou péči již dětem, upozornil na moderní význam a zásady charity a dovolával se pomoci mládeže studující. Je jí potřeba měrou svrchovanou, započítan je v péči domácí nebo v humanit. ústavě jenom desátý díl strádajících dítek, němec, dětský den je třikrát výnosnější našeho. Žák II. třídy Jan Dolanský přednesl vroucně zvonivým hlasem slavnostní proslov vlád. rady dra. K. Cumpě a žák VI. tř. Jos. Fidranský přednesl s citem starší, ale nad jiné vhodnou báseň K. Raise „V den slavný“. Chlapecký sbor zapěl stále působivou „Slavnostní hymnu“ od A. Strébla. Po prvé veřejné vystoupil salonní orchestr energickým řízením p. prof. J. Mareše. Zahrál s chutí, čistě, správným tempem vhodně volent skladby F. Mendelssohna-Bartheldyho „Svatební pochod“ a G. Kuhke „Slavnostní piecu“. Intimní slavnost tato hře

živým teplem výpěstlosti vlastních výkonů studentských a srdečnosti poučení zajistě vykonala své pěkné poslání.

Schůze městské rady dne 1. prosince. Československé Jednotě v Praze udělen byl obvyklý příspěvek. — Nedoplatky z portálů, dosud nezapravené, budou upomenuuty s tím, že po marném uplynutí dané lhůty budou vymáhány exekučně. — Závěrečného vodoprávního řízení, týkajícího se odběru vody z Labe, k melioraci pozemků na pravém břehu Labe, jež konati se bude dne 11. prosince v úřadovně Okresního výboru, účastní se za obec pan radní JUDr. Zimmer. — Pro základy kluziště dodají se bezplatně potřebné cihly s pískem. — Žádost Prvního rybářského klubu v Hradci Králové za pronájem rybníku v řekách Labi a Orlici v roce 1914 postoupena byla městskému zastupitelstvu. — Obsah žádosti, podané měst. úřadem v Náchodě na ministerstvo železnic, týkající se zlepšení železničního spojení, na trati Náchod—Václavice—Starkoč, sdělen byl s Obchodní ústřednou.

K akademii pořádané na oslavu Konstantinského jubilea klavír zapůjčil s nevšední ochotou p. továrník Petrof.

Manifestační schůze pro východočeskou komoru pořádána byla tuto neděli 30. listopadu za velké účasti živnostníků a obchodníků v aule obchodní akademie královéhradecké. Po referátu, který přednesl starosta města pan JUDr. Fr. Ulrich, prezident Obchodní, živnostenské a průmyslové ústředny v Hradci Králové, přijata byla následující resoluce: My na manifestační schůzi pro východočeskou komoru shromáždění obchodníci živnostníci a průmyslníci města Hradce Králové a okolí protestujeme důrazně proti národnostně nespravedlivému a všem novodobým poměrům hospodářským a dopravním odporujícímu rozdělení komerčních obvodů v Čechách, poukazueme na nesnesitelné příkoří, jež se již více než čtvrt století děje téměř milionové české menšině v komorním obvodu libereckém. Žádáme aby obvody obchodních a živnostenských komor v království Českém byly podrobeny revizi, zejména pak aby zřízena byla z východních správních okresů liberecké a pražské komory nová komora se sídlem v Hradci Králové, a vyzýváme proto své poslance i všechny české kruhy poslanecké důtklivě, aby celým svým vlivem zasadili se o uskutečnění tohoto všenárodního požadavku hospodářského v době nekrátké. Peněvadž jsme syti toho, platiti bezúčelně komorní přirážky, kdyžte obstarávání komorních úkolů svépomocně si opatřiti musíme.

Hudečková a Mařatkova výstava, pořádaná péčí průmyslového musea v Hradci Králové ve výstavním sále nové budovy, vykazující počet návštěvníků přes 1200 platících osob, byla v posledních nepřiznivých dnech slaběji navštěvována. Možno doufati, že poslední dny (výstava potrvá neodvolatelně do 15. prosince) vykáže zvýšený zájem obecnosti místního i z okolí o tento cyklus 50 obrazů Hudečkových, jež sotva kdy jindy bude možno viděti v té hodnotě a rozsahu jako v Hradci Králové. Výstava otevřena jest denně od 9 do 12 hod. dopol., od 1 do 4 hod. odpol.

Z obchodního gremia. Dle stávajícího platného místodržitelského nařízení mohou býti krámy dvě neděle štedrému večeru předcházející, od 8 hodin ráno až do 12 hod. v poledne a od 2 hod. až do 6 hodin večer otevřeny a připadají tyto letošního roku na dny 14. a 21. prosince. Přivádějící toto nařízení našim pp. členům obchodního gremia na paměť, doporučujeme jeho dodržení každému ve vlastním zájmu.

Z kuratoria chlapecké výchovy v Hradci Králové. Kuratorium chlapecké výchovy „Čes. zem. komise pro ochranu dětí“ konalo dne 28. listopadu schůzi, ve které sestaven rozpočet na r. 1914 v okrouhlém číselu 30.000 K. Z nich platí na 14 chovanců zemský sirotčí fond asi 5000 K, rodiče a obce platí 13.000 K, zem. komise doplácí 12.000 K. Do rozpočtu dány též některé položky, jež mají být novým krokem k rozvoji ústavu. Ústav jest stále naplněn, někteří míst propuštěním chovanců u příležitosti jest ačto bude v nejbližší době obsazen. Okr. komise pro péči o mládež vydržuje v ústavě 4 chovance. Kuratorium vděčně vzpomíná všech, kteří v uplynulém roce příležitostnými dary chlapeckou výchovu obmyslili a vzdává jim srdečné díky, díky tím srdečnější, čím potřebnějšími za všeobecné těsné dary ty se jeví. Jsou to dárci: J. E. p. biskup Doubrava hradi klady s vyučováním náboženství spojené zábavní společnosti „Svornost“, který každoročně darem k vánoční nadílce chovanců přispívá (letos 20 K), občan. záložna v Hradci Král. darovala na učebné pomůcky 20 K, sdružené spolky katolické 40 K 15 h, okres. komise pro péči o mládež v Král. Hradci darovala obnos 400 K na zakoupení orthopedických přístrojů, c. k. školní knihosklad daroval učebnice v ceně 37 K, zem. správní komise již podruhé darovala 80 ovocných stromů a keřů z pomů. ústavu v Troji pro ústavní zahradu, měst. rada p. Haicunek dal krásný exemplář skalní kuny, prof. Rufer četné hry a knihy, sochař p. Černák knihy a p. V. Legner, lesník z Klivice u Třebechovic doplňuje zastřelenými úlovky soustavně školní sbírky ústavní, takže čítají na 80 vycpanin, většinou p. Legnerem darovaných. Kuratorium vznáší vřelý apel na jednotlivce i na vážené korporace, aby příležitostnými dary na výchovu pamatovali.

Z Curychu přes Sv. Gotthard, z největšího města švýcarského cestou světové turistiky kolem čtyřkan-tonského jezera Amstegu, Göschenen, Stalvedra do Belinzy a Appenzelu jde div moderní techniky železniční — dráha gotthardská — uprostřed divoká scenerie velehorských Alp, z nichž nádherné pohledy předvádí Panorama Nár. Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 7. do 14. prosince 1913

Požítka z nadace Královicové a sice dvakrát v obnosu 72 K žádá zdejší obchodní gremium. Nárok na ni mají schudlí obchodníci, neb jejich vdovy. Žádosti dlužno odevzdati do 20. prosince t. r. u p. Melichara, knihkupce na náměstí.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové. Stav veskerých vkladů u nás činil koncem měsíce listopadu t. r. 40.457.124 K, více o 1.047.108 K.

Česká banka Illiálka v Hradci Králové. Stav celkových vkladů České banky koncem listopadu činí K 26.547.102.37, tudíž o 1.224.010.26 K více než v měsíci předcházejícím.

16. hudební matinee pořádají pěvecko-hudební a klavírní školy Ferd. a Málky Kneprových v Hradci Král. ve dvoraně měst. Besedy dne 14. prosince t. r. Začátek o půl 11. hod. dopol. Vstup volný.

Nevíte-li, jakým dárkem

k vánocům

mile překvapíte ?

Česká kniha

jest jistě nejvhodnějším dárkem,
českou knihou potěší se každý.

Knihy obrázkové, pohádkové, skvostně
ilustrované, spisy všech českých spisovatelů v nádherných vazbách.

Modlitební knihy, alba na podobizny a
pohledy, památky ve skvostné úpravě.

Poslouží vám ve velkém výběru

Družstevní
knihkupectví

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Dopravní podnik c. k. státních drah ve stanici Hradec Králové. Dopravní služba byla rozšířena i na Pražské Předměstí. Kuklena a Slezské Předměstí a na místo tarifu ze dne 25. listopadu 1911 vchází v platnost dne 1. prosince 1913 nový tarif. Platí se ze stanice Hradec Králové aneb zpět: na Pražské Předměstí, přílehlé části města Hradce Králové až k Labskému mostu, jakož i na dolní části Kuklen až k měšťanské škole (tuto inclusive) pobliž odbočující Zelené ulice: rychlozboží: 20 hal. za každých započ. 50 kg (nejmenší poplatek 30 hal.); nákladní zboží: 25 hal. za každých započ. 100 kg. — Do vnitřního města Hradce Králové a to od Labského mostu až k začátku Pospíšilovy ulice až k Orlickému mostu (u bývalé Moravské brány), dále do hořetí části Kuklen: rychlozboží: 25 hal. za každých započ. 50 kg (nejmenší poplatek 35 h); nákladní zboží: 32 hal. za každých započ. 100 kg. — Do ostatní oblasti města Hradce Králové a Slezského Předměstí: rychlozboží: 30 hal. za každých započ. 50 kg (nejmenší poplatek 40 hal.); za obyč. zboží: 40 hal. za každých započ. 100 kg. Za objemné zboží (Sperrig), železné pokladny, piana, pianina, stěhování a podobné zboží neb předměty čítá se dovozně vyšší o 150 proc. Ostatní všechny podmínky dopravní zůstávají nezměněné.

Ostrá střelba dělostřelců. Dělostřelecké pluky 9. polní dělostřelecké brigády, posádkou v Hradci Králové a Josefově, budou ve dnech 12. a 13. prosince ostré střelby z děl pro poučení nováčků. Střelby se bude po oba dny od 9. hodiny ranní od silnice Výrava—Libníkovice směrem k Hubičesu. K uvarování možného neštěstí uzavřena bude po oba dny od 8. hodiny ranní výstražnými strážemi prostora mezi Výravou, Libčicemi, Hubičesem a Černílovem. Zároveň bude u Černílova na kopci vztýčen červenobílý praporek daleko široce viditelný, ježtož klesnutí znamená ukončení střelby.

Nový Hradec Králové. Dne 23. listopadu t. r. zemřel náhle v Novém Hradci Králové dlouholetý člen slavné obecní rady a důchodní člen místní školní rady a mnohých spolků p. Emanuel Petráň. Pohřeb byl velice slavný a konal se ve čtvrtek dne 27. listopadu. Ve svém postavení dovedl si zesnulý vážnost a lásku svých spoluobčanů ve vzácném stupni získati. Jméno jeho bude s dějinami naší obce co nejčestněji spojeno. Čest jeho památce!

Nechanice. (Za novou obchodní a živnostenskou komoru pro severovýchodní Čechy v Hradci Králové) konala se v sále městské radnice v Nechanicích manifestační schůze za četné účasti. Mezi přítomnými nalézali se zástupcové městské rady, všech místních živnosten-

ských společenstev, družstev, okresního hospodářského spolku, městské spořitelny, občanské záložny, okres. hospod. záložny atd. Do předsednictva povoláni: jako předseda starosta města p. Fr. Rašín, za místopředsedy pp.: Jan Bohdanecký, starosta společenstva obchodníků a Josef Sláva, starosta společenstva řůz. živností a zapisovatelé pp. Fr. Novotný, městský tajemník a Jos. Novotný, správce městské spořitelny. Starosta města p. Fr. Rašín zahájil schůzi, přivítal vřele přítomné a sdělil příčiny svolání této manifestační schůze, udělil slovo referentu p. řediteli Boh. Vančurovi, který promluvil o důležitosti požadavku, aby pro severovýchodní Čechy zřízena byla nová obchodní a živnostenská komora se sídlem v Hradci Králové. Referent p. Vančura zhostil se svého úkolu v pravdě čestně. Po té učinili souhlasné prohlášení s vývody referentovými pp. Jan Bohdanecký jménem společenstva obchodníků, František Hošek jménem společenstva oděvníků, Antonín Maděra jménem okr. hosp. spolku a Jos. Sláva jménem společenstva různých živností, kterýžto poslední navrhl resoluci, kterou zdůrazněn spravedlivý a odůvodněný požadavek, aby pro český severovýchod zřízena byla urychleně nová obchodní a živnostenská komora se sídlem v Hradci Králové. Navržená resoluce, doplněná p. u. Zábckrským v tom smyslu, že požadavek tento není jen zájmem interestů komory, ale požadavkem celonárodním, přijata s nadšením a jednomyslně. Starosta p. Fr. Rašín vřelým doslovem ukončil pak tuto důstojnou a ve všech směrech zdařitou schůzi, která mezi účastníky zanechala hluboký dojem.

Opatovice n. Lab. Náš venkov rád napodobí město ale ne vždy v dobrém, spíše ve zlém. Od nějakého času stalo se modou, že naši také katolíci nenechají si ujíti příležitost, aby nedokázali svou neposlušnost k své církvi. Sotva že se zmohli na ochotnický spolek a jeviště, musejí dávat kusy, které se otírají urážlivě o náboženství, aneb hrát v čase církevně zapovězeném. Ovšem hrát divadlo slušného obsahu v adventě není nic zlého. Ale poučiti obecnost třeba. Následky dostaveníčka aneb podobnými znamenitostmi — a propustiti je domů, aby o slyšeném a viděném přemýšlelo, nebylo by konečně nic zlého. Avšak chtějce pořadatelé spojití užitečné se zábavním, ohlašují hned po divadle volnou zábavu, rozuměj — tanec. Tancuje se tedy církvi na vzdor hned o první neděli adventní, jakoby při těch zlých časech nebylo po celý rok příležitosti do syta se vytancovat. Žid, Turek a jiná vyznání drží svůj posvátný čas. Jen katolík, sotva že k osvětě přičichl, již aby byl pokrokový, ruší svůj posvátný čas veselými kusy divadelními a volnou zábavou, t. j. tancem. V Opatovicích n. L. hráli naši noví páni ochotníci pod novou režii také divadelní kus s volnou zábavou, na konec však tance se zdrželi až na jeden pár, který chtěl dokázat, že si z předešlé hry „Cop“ dobře pamatoval, jak klášterní výchova dceřina dobře působí na ostatní členy rodiny, třeba i otce i matku. Ostatně tito dva svým dovedným tancem ničeho nepokazili — neměli následovníků. Za to blízká „Pohřebáčka“ pohřbila již v naší své náboženské uvědomění o první neděli adventní a letos opět, neboť v loni i letos po divadle se pustili někteří herci a posluhači do tance. Namlsali se chválou pokrokových lidí — a to za něco stojí. Ale jak slyšíme, některé křesťanské smýšlející matky po divadle si své dcery odvedly domů. Chvála jim! Kéž by měly budoucně více následovníci! Tak se časy mění! Mnohá naše obec je k nepoznání. Před krátkým časem ještě žila po katolicku, ale dnes se vycepovala tak, že je již příliš pokročilá. Zlé příklady kazí dobré mravy. V městech a po venkově ne drží na povinnosti náboženské „pán“ a mnozí nepání jich následují. Když sociální demokrati v adventě celou noc při nějakém gramofonu tancují do rána, pomyslí si každý: „Ti na náboženství nedrží. Ale lid rolnický porušuje tento posvátný čas, nad tím se již každý zamyslí. Vesel se a tancuj, když k tomu čas, a je-li čas k modlitbě a službě Boží, věnuj jej Bohu!

Dar. Jeho Excellence nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava u příležitosti oslavy své desetiřeté činnosti arcipastýřské ráčil věnovati k účelům katol. jednoty v Chrastě 100 K. Dobrotivý Bůh budiž ušlechtilému dárci štědrým odplatitelem!

Chrast. Slavnostně vyzdobená dvorana U české koruny uvítala v neděli 30. listopadu t. r. v útulnou náruč svou milé hosty, kteří v hojném počtu z místa i okolí dostavili se, aby oslavili jubileum desetiřeté činnosti Jeho Excellence nejdp. biskupa dra. Josefa Doubravy. Před osmou hodinou zavítal nejdůst. arcipastýř do dvorany. Uvítán byl p. starostou Štovičkem zástupci měst. zastupitelstva a pořadatel slavnosti akademie. Slavnostní přání, jež přednesl smíšený sbor, hluboce dojala Jeho Excellenci, jenž tklivými, otcovskou láskou dýšícími slovy obrátil se k účastníkům slavnosti a ujistil všechny svou přízlí, díky vzdal za něžnou oddanost, s níž setkává se ve svém působení, poděkoval i sl. městské radě, že přejala protektorát při této slavnosti. Pročtený proslov p. praktikanta Bubáka byl krásným chlase smýšlení občanstva k oslavenci. Pečlivě vypracovaný program akademie mile pobavil všechny účastníky. Krásná hudba kvarteta a orchestru řaré písně sborů ladě střídaly se, proloženy precizními čistými slečny učitelky K. Buriánové, jež svými písněmi okouzlovala a získala rázem přilepě posluchačů. Všichni s utajeným dechem sledovali slavičí písně této umělkyně. — Krásný melodram p. odbor. učitelé Vondráčka a sóo houslí p. učitele Munzara snažily se ne-li konkurovati, tož alespoň mile doplniti slová čísla programu. S údivem sledovali jsme hluboce založený talent pianisty slovut. p. rady Režného, jenž svým uměním zcela a lesku dodal tomu, co ne-

unavny p. feditel kúru, učitel Sháněi naeviči: a k slavnostnímu večeru připravil. Na konec poděkovat předseda Jednoty P. Beneš za lásku Jeho Excellence, pronášeje vroucné přání, by za 15 let popřáno bylo za téhož zdraví a čilosti, již nyní se nejdůst. arcipastýř těší, slaviti jubileum 25letého působení. Nejdůst. arcipastýř rozloučil se s reprezentanty obce a úřadů a vzácnými hosty. Díky vzdav účinkujícím opustil dvoranu, provázen láskou svých spoluobčanů.

Za zesnulým děkanem Foltou. Dne 3. března 1932 předsedal jsem v Německém Brodě do vlaku, aby mne zavezl do Čáslavě, kamž jsem byl právě ustanoven. Byl jsem plný ještě dojmu ze dřívějšího působení, skrčil jsem se v koutku kupé a oddal se myšlenkám o novém působení. Vystoupil jsem v Čáslavi z vlaku odevzdal portýru listek, a již proti mně stál stihlý kněz, příjemně tváře jiskrného oka. Objal mne a pořbil se slovy: „Já jsem děkan Folta, srdečně Vás vítám do naší Čáslavě. Cestou vysvětloval radostně: Zde jest starý hřbitov, tady naše museum. Okem rozradostněným sledoval jsem naznačované budovy a všude v oknech viděl jsem krásně rozkvetlé hyacinty, o nichž u nás na horách nebylo ještě ani památky. Myslil jsem si: zde bydlí jemní, citelní lidé. Na děkanství zavedl mne pan děkan do útulného vytopeného pokoje. Tohoto pokoje, pravil, užívají, dokud nepřijde váš nábytek a dokud si nezařídíte svůj kaplanský pokoj. Na neděli si kázání ještě připravovat nemusíte, převezme je starší pan kaplan. Vy si zatím odpočiňte a po Čáslavi se rozhlédněte. A máte peníze? řekl na odchodu. Pro začátek je jich všude třeba. — Nemám, přiznal jsem stísněně, ale pravdivě. Usmál se přívětivě a již spěchal na městský důchod, odkud mi za chvíli přinesl několik zlatých desetikorun na dřívi za druhé půlletí. — Takový byl pan děkan Folta. — — — Pan děkan Folta byl z rodiny rolnické, konservativní, nábožensky hluboce založený. V živé paměti u Čáslavanů jest jistě asi dosud jeho pan otec, který u vděčného syna každý rok několik neděl přebýval a denně „osmé“ i „desáté“ přítomen býval. Říkával, že to nahrazuje za Popovice, kamž měl z Hubálova sice jen půl hodiny cesty, ale pro něj ta půlhodina znamenala dvě hodiny, poněvadž byl chromý, o jedné noze, druhou před lety mu nahradili dřevěnou, když splašení koně o zdravou jej připravili. Jak konservativní byl ve svém náboženství ukazuje epizoda. V jednu středu adventní (ne kvatembrovou), přišlo na stůl maso. Pan děkan mu podal, ale on odmítl. Jeden kaplan vida vzájemné rozpaky, řekl: „Ale, pane otče, vezměte si, vždyť to sám sv. Otec dovoluje!“ — „Ať si to sv. Otec dovoluje, přece se to v adventě nesluší“ a masa nejedl! — Lichotinnou láskou miloval pan děkan své rodiče. Tatínka ho předešel na věčnost asi přede dvěma roky, mamiinka však dobrá, zbožná, doprovázela milovaného syna nejstaršího na čáslavský hřbitov. — Trpěl mnoho pan děkan ve poslední době, těžký kříž vložil Pán na něho. Ale, „koho Bůh miluje, toho křížem navštěvuje“, praví sv. Terezie. Proto doufám pevně, že mu by: Bůh soudcem a dárce milostivým! — Košetický.

Čáslav. K pohřbu p. děkana Jos. Polty. V rychlosti při sestavování zprávy pohřební nebyla učiněna zmínka o zpěvných výkonech chorálního sboru, rozmnžozého člena Hlahalu. Činíme tak tedy dodatečně a konstatujeme, že jak při requiích tak při průvodu a konečných obřadech na hřbitově předneseny byly všechny sbory s plnou dokonalostí, díky pěvcům i pěvkyním a řízení p. ass. Kondratického, jehož ochota i akuratesa jsou plně chvályhodny. — Zdvohlilý dotaz dovolujeme si učiniti po životě jednoty pro důstojnou opravu chránů Páně. Že by se byla rozešla a tedy dobrovolně existovati přestala nebo že by vynesením úředním byla rozpuštěna o tom ničeho slyšeti nebylo. Zdá se tedy že zapadla někam do kouta archivu. Bylo by dobře ji ze spárku probuditi, neboť poslední správní rok trvá už trochu dlouho. A činnosti její bude možná dosti brzy potřebl, když ne u chrámu sv. Petra a Pavla tedy u toho žebráčka na Kutnohorském předměstí. — K olázcce čistoty města. Jest vždy chyba když v ulicích nebo u veřejných cest při stavbách vzniknou zákoutí a zapadlé úhly. Bývají shromáždistiě n všeliké nečistoty. Je-li to v postranních ulicích města, dá se to konečně jakž takž onulviti ale jinak když to je v předních ulicích v samé blízkosti předních veřejných budov, jako na př. v ulici vedoucí k nové poště, před okny poštovního úřadu v zákoutí vytvořeném okresní stravovnou. Doufáme, že to dojde povšimnutí a nápravy. — Přednáška Dra Zahradnického o děmech z pobytu na bojištích balkánských konána bude dne 10. prosince v místnostech čtenářské besedy. Přednáška znamenitého českého chirurga tohoto léšia se dosud všude hojně účastí obecnstva. lze doufati že bude tak i u nás.

Od Doubravky. Dne 21. listopadu byli kollaudoce vodní nádrže u Pařížova u přítomnosti zástupců úředních úřadů pražských, okresních výborů Časlavského, Haberského a Chotěbořského, jakož delegátů průmyslových závodů na dolním toku Doubravky ležících a delegátů Zemědělské rady pro kráť. České. Po vykonané prohlídce stavby, jež uznána byla za velice důkladnou, předneseny byly žádosti jednotlivých interessentů o zužitkování vodní síly, kterou nádrž bude representovati. Podány byly také striktní návrhy, kterak ji zužítkovati si přejí jak průmyslníci, tak hospodáři. Některé tyto návrhy bude možno uskutečniti již ihned, jiné bude třeba dříve projednati úředně. Slíbeno však, pokud bude lze, nejvyšší benevolence. Pak konána oficiální kollaudační hostina, při které nešetřeno přpitky i gratulacemi.

Ronov n. Doubř. — Běstvána a Hoješín. Čím dále tím hůře. V čáslavské „Pravdě“ ze dne 28. listopadu objevili se inserát nadačních velkostatků stran prodeje dříví kmenového, užitkového, brusného a palivového v počtu celkem 12.930 krychl. metrů. Oferty mají se podati dle oznámení ze dne 20. listopadu 1913. Co to znamená? Až dosud, pokud nadace ze něžlého lidumila hr. Millesima v Ronově n. D. trvá, kupovaly všechny okoličnice obce dříví ve veřejné dražbě, která několikrát do roka se opakovala. Tím poskytnuta okolním obcím jakási úleva. Svým časem občanům v Ronově n. D. prodáváno bylo dříví z tak zvané skládky za odhadní cenu. To byl a jest také účel, celé nadace: pomoci potřebným a nutným v jich těžkém postavení, zvláště za stávající nesnesitelné drahoty. K tomu účelu a cíli zřízena a odkázána celá nadace hraběte Millesima! Než časy se mění. Od této chvíle má se prodávati veškeré dříví offertně, t. j. všechno dříví skupí jediněc (bezpochyby žid Stein nebo Beck z Dolních Počátek) a od něho teprve z druhé ruky za cenu, kterou bude čítkovati žid: mají kupovati ostatní konsumenty. Jsme přesvědčeni pevně, že ani úřad lesmistrovský, ani správa nadačních velkostatků na tomto jednání proti vůli zakladatele žádné viny nenese neboť vždy oba úřady velmi blahovůlně vycházely všemu obyvatelstvu vsífc. Nevíme, odkud toto jednání má původ. Máme za to, že ani velesl. c. k. místodržitelství není určité zpraveno o tomto podivném jednání a že není jeho intencí poškozovati zájem všech okolních obcí, ba naopak jsme přesvědčeni o blahovůli (s jakou při každé příležitosti velesl. c. k. místodržitelství přicházelo ve všem vsífc), že i tentokráte postará se o důraznou nápravu, aby lidé nadace a místních starodávných zvyků neznali nerozhodovali co se s dřívím zdejších velkostatků díti má a co nemá. Doufáme pevně, že k uvedenému řízení offertnímu za žádnou cenu nedojde. Zároveň vybízíme všechny pp. starosty, spolky korporace a všechny záměnníky, aby obratem zaslali velesl. c. k. místodržitelství prosbu, aby vše zůstalo při starém, ba naopak, aby celému, po většině chudému zdejšímu kraji dostalo se ještě větších úlev stran nákupu dříví všeho druhu. Snad nadační velkostatek, když už vše je židům a evangelíkům zaprodáno aspoň k tomu neprivolí stran nutného paliva. Jak jsme pravili: čím dále tím hůře! Nevole vůči velkostatku a jeho jednání nucenému byla by nesmírná!

**Dokonalé opravy a pozlascování
otlárů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, di. A. Ontl,
odborné pozlascovačství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie
soch a křížov. cest.**

Návrhy a rozpočty zdarma.
Na sklade kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu
rámce a obrazy. Založeno v r. 1868.

Pardubice. Slavnostní zakončení Mistivého léta ve dnech 7. a 8. prosince 1913. V neděli 7. prosince: Odpoledne: Ve 3 hodiny slavnostní kázání, pobožnost a požehnání s Nejsvětější Svátostí. Ve 4 hodiny sv. zpověď (až do večera). -- V pondělí 8. prosince: Dopoledne: Od 5 hodin ráno sv. zpověď. V půl 7. hod. slavnostní kázání, mše svatá, generální svaté přijímání. V 8 hod. výstav Nejsvětější Svátosti k veřejnému uctění. Mše sv. tichá. V půl 9. hod. mše sv. tichá. V 9 hodin devátá mše sv. se zpěvem mešní písně. V půl 10. slavnostní kázání. V 11 hodin slavné služby Boží. Odpoledne: Od 12 hod. do 5 hod. pobožnosti, hodinky sl. spolků školní mládeže k uctění Nejsv. Svátosti. V půl 6. hod. poslední slavnostní kázání zpívaná litanie loretská, chvalo zpěv „Tě Boha chválíme“, požehnání a zakončení. NB. 1. Sv. zpověď budou slyšeti vcp. kazatel a jiných 5 důstojných pánů. 2. Kázání všechna má na slovo vzaty učenec, spisovatel, kazatel missionář z řádu Tovaryšstva Ježíšova vdp. Josef Rybák S. J. z kojeje u sv. Ignáce v Praze. 3. Plnomocné odpustky (t. j. odpustění všech časných trestů) může získati každý buď pro sebe buď pro duše svých drahých zemřelých v očistci, když půjde k sv. zpovědi a k sv. přijímání v těchto dvou dnech, v týchž dnech odděleně šestkrát navštíví děkanský chrám v Pardubicích, vykoná při tom libovolnou pobožnost na úmysl Sv. Otce a nějaký dobrý skutek. 4. Dárky dobrovolné na ozdobu oltářů, chrámu, svíce, květiny neb i květiny samé přijímá jen duchovní děkanská správa buď na děkanství neb v sakristii. 5. Všechny dotazy této slavnosti se týkající, ochotně zodpoví děkanský úřad kdykoliv. Přijďte všichni kdož jste vskutku katolíky a vážíte si aspoň trochu svého náboženského přesvědčení. Děkanský úřad v Pardubicích, dne 29. listopadu 1913. Alois Ulbrich.
děkan.

Slatkány. Dne 1. prosince t. r. konal se pohřeb senicra kněžstva naší diecése vldp. Th. Čermáka. Přes dvacet kněží doprovodilo statického kněze z domu smutku, kde v domácí kapliče sloužil poslední léta s vroucí zbožností mši svatou. Pohřbu účastmily se chovanky kláštera slatňanského a hojně místního obcenstva. Kondukt vedl vsdp. vikář chrastického tráktu Jan Kobr. Nad

rávký promluvil v. p. Jan Beneš, kap. an z Chrastí. Ocenil zásluhy tohoto veterána mezi kněžstvem, poukázal na jeho lásku k rodné vlasti, na lásku ke Kristovu Srdci, na lásku k spoluobčanům, žádal, aby i oni zachováli ho v milé upomínce a ve zbožných modlitbách. Requiem sloužil místal pan farář Mrkvička. Chudický, všech o-zdob prostý hrob přijal ostatky šlechteiného a zbožného kněze. Requiescas in pace, anima pia!

Litomyšl. Dne 1. prosince t. r. doprovodili jsme v Pánu zesnulého vlctp. Josefa Petra c. k. okr. školního inspektora a bývalého ředitele městských dívčích škol v. v., k odpočinku na hřbitov sv. Anny. Deset let trávil u nás na zaslouženém odpočinku. Byl to muž zbožný. Každodenně docházel do proboštského chrámu Páně na mši sv., při níž kleše modlival se vroucně sv. růženec. V úřadě svém učitelském jako, okresní školdozorce vynikal upřímnou láskou, šetrností, ale i svědomitostí ke svým kolegům. Proto byl ctěn. Zemřel po přijetí sv. svátosti umírajících. Pohřeb jeho byl, jak si zasloužil, slavný. Veškerá školní mládež místní se svými vlctp. řediteli a učiteli, vlctp. učiteli z okresu a z okoliúčastnila se pohřbu jeho. Všecka zastupitelstva c. k. úřadů politických, soudních, městských, obecních, spolky, jichž členem byl, nepřehledný zástup obecnstva účastnili se jeho pohřbu. Veškeré místní vld. duchovenstvo se dvěma dpp. duchovními z okolí s vsdp. proboštem a stafičými ctihodným vldp. školním a konsist. radou Petrem Čápem doprovodili zasloužilého v Pánu zesnulého ke hrobu, kdež vsdp. probošt všem vřele poděkoval. Ctp. řídící učitel z Paruchy promluvil a za všechno učitelstvo se s bývalým svým školdozorcem rozloučil. — R. i. p.

Vysoké Mýto. Oslava šestnáctistileté památky ediktu Milánského konána byla u nás v neděli dne 30. listopadu péčí spolku blahos¹. Anežky Přemyslovny v místní opatrovně cti²h. sester de Notre Dame. Předsedkyně spolku, choť pana cis. rady, pí. Fiedlerová, představila po krátké úvodní řeči svoji vdp. Dra. Josefa Huráně, konsistorního sekretáře z Hradce Králové, jenž ochotně na sebe vzal úkol promluvit o významu jubilea a vydání ediktu Milánského. Milým přednesem krásnou stylisací, trefnou charakteristikou při tom formou vytříbenou populárně předvedl vdp. řečník obraz pohanického státu římského fysicky ještě převládajícího, ale umírajícího — a na druhé straně obraz křesťanství pronásledovaného, ale duchem vítězícího. Řečník, který sám prodléval po několik let ve věčném Římě, z vlastní zkušenosti předvedl mnohé krásné detaily ve své řeči. Účastenství bylo slušné, ba snad nepřeháněné. řekneme-li hojně. -- Srdečným díkem doprovázeli účastníci předsedkyni spoku jakož i vdp. administrátora jako jednatele, jichž péčí slavnost byla pořádána.

Dvůr Králové n. Lab. Na paměť ediktu Milánského koná se dne 7. prosince 1913 ve Dvoře Králové n. L. Konstantinská slavnost. V 10 hodin bude v děkanickém chrámu Páně slavnostní kázání jež prosloví vsdp. děkan Alois Sedláček. Po kázání slavná mše svatá s assistenci. jež ukončena bude ambrozským chvalozpěvem „Te Deum“. Odpoledne ve 3 hodiny v děk. chrámu Páně slavnostní řeč, již přednese dp. Th.Dr. Arnošt Šternberský, kaplan. Po té slavné požehnání. Těž den večer o půl 8. hodině pořádají sdružené spolky katolické Míkušáckou zábavu s bohatým programem. — V oktávě svátku Neposkvrněného Početí Panny Marie každý den večer o čtvrt na 7. hod. přednáseti bude dp. Th.Dr. Arn. Šternberský, zdejší děkan konferenceční řeči na thema: „O svobodě lidských činn.“

Ranná u Hlinska. V 1. neděi a adventní právě minulou konána v Ranné chrámová a mimochrámová slavnost Konstantinská. Spočívala ve chrámu Páně ranenském ze služeb Božích, oslavených dvojím kázáním vsdp. kanovníka prof. dra. Fr. Šulce. Mimochrámová slavnost konána odpoledne v sále hostince p. Burše v Ranné byla to schůzka Sdružení katol. zemědělců v níž činně shromážděným účastníkům týž vsdp. kanovník přednášel o Konstantinu Velikém a jeho díle svým účinným způsobem, jímž i nejtěžší věci podává jasně, srozumitelně a přitom přece krátce, nepřítvaje sóvy. Vsdp. kanovníkově patří dík nás všech!

Sedloňov. Ke zprávě uveřejněné v předchozím čísle dlužno poznamenati následující. Výnos c. k. místodržitelství v Praze ze dne 21. listop. t. r. pod č. 331.173 výslovně uvádí, že pense pro p. děkana J. Ota se zvyšuje výminečně na 1800 K s příslušejícími mu kvinkvenálkami v obnosu 800 K, tedy celoroční pense měla obnášet od 1. listopadu t. r. 2500 K.

Včelařský spolek pro Chlumec n. C. a okolí zve k roční valné hromadě, která se konati bude v pondělí dne 8. prosince 1913 o půl 2. hod. odpol. v Okresním domě v Chlumu n. C. K účastenství této valné hromady zveme nejen všechny pp. členy včelařského spolku, ale i ony pp. včelaře, kteří dosud členy organizace naší nejsou. Činíme tak proto aby -- po uvážení oněch značných výhod, jež členství včelařského spolku poskytuje -- i ti pánové za členy spolku se přihlásili a do řad našich vstoupili. Jen mohutnost jednoty zaručuje sílu a další zdar! —

Biskupská knihtiskárna

v Hradci Králové
nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knižtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Různé zprávy.

President Spojených států Severoamerických o slavnosti děkčinnosti. President Wilson tentokrát ustanovil ve Washingtoně svátek děkčinnosti na den 27. listopadu těmito slovy: »Nadchází doba, kdy bývá váženým zvykem našeho národa vzdáti díky všemohoucímu Bohu za jeho četná milosrdenství a požehnání nám, jako národu udělená. Rok právě minulý se vyznačoval zvláštní ukázkou Jeho milostivé dobroty a prozřetelnosti. Neoliko, že jsme se těšili pokoji vnitřnímu a s jinými národy světa, ale mír byl ozařován stále rostoucími důkazy skutečného přátelství, vzájemné sympatie a porozumění, jakož i šťastného působení mnohotvárného povznášejícího vlivu v ideálech i v praxi. Národ měl blahobyt a také ukázal svoji schopnost v klidném přijímání dobré rady v tom rychlém pohybu událostí a v řízení svého života duchem upřímnosti, spravedlnosti a laskavosti. Viděli jsme dokončení veliké práce na úžině Panamské, kteráž netoliko dokazuje veliké národní bohatství k dokončení toho, co chce a vynikající schopnosti a výkonnost jeho veřejných služeb, ale také slibuje počátek nové doby, nových styků, nového sousedství, nových sympatií, nového spojení a nových vymožeností svorné práce a pokoje. »Spravedlnost povznáší národy« a »na zemi pokoj lidem vůči lidem«, tvoří jediné základy, na kterýchž se budovat mohou trvalé vymoženosti ducha. Rok tento nám přinesl uspokojení práce dobře vykonané a jasné poznání našich povinností, kteréž budoucí práci učiní ještě lepší. Z těch důvodů já, Woodrow Wilson, prezident Spojených Států Amerických, tímto určuji čtvrtek 27. dne v příštím listopadu, za den děkčinnosti a modlitby a činním pozváním všemu lidu této země, aby ustal ve svém obyčejném zaměstnání, a ve svých domácnostech, jakož i na místech bohoslužebných vzdával díky Bohu všemohoucímu. Na svědectví toho příkládám vlastnoruční podpis a dávám vytisknouti pečeť Spojených Států. Dáno v městě Washingtonu dnes, 23. října léta Páně tisíc devět set třináct a léta neodvislosti Spojených Států jedno sto a třicet osm. — Woodrow Wilson, Jménem presidentovým W. J. Bryan, státní tajemník.

Zlatou Bibli

v ceně 200 K a 50 rozličných knih může vyhrát na los, kdo si koupí oblíbený kapesní kalendář na rok 1914

!! Křesťanský a Orelský !! Organisátor !!

Obsahuje velice cenné články Msgra Dr. Fr. Šulce, kanovníka dr. Fr. Reyla atd. Praktické pomůcky spolkové i pro jednotlivce. Cena při hromadných objednávkách 70 hal., jednotlivý výtisk poštou 90 hal. — Objednávky vyřídí JOSEF POLÁK V HRADCI KRÁLOVÉ, Adalbertinum.

Všelcos. Židé v New-Yorku sebrali na 100.000 dolarů proto, aby se Belfis se svou rodinou mohl ubytovati v Americe, kde mu chtějí zakoupiti farmu. — Od 1. ledna 1914 vypláceno bude (dle nové úpravy) denního žořdu: šikovatel (stražmistr a pod.) 70 hal., četaři 45 hal., desátníkov 30 hal., svobodníkov 20 hal., prostému vojín 16 hal. — Ve Spojených Státech severoamerických jest 18 mil. katolíků kteří proti 175 různým protestantským sektám tvoří nejmocnější náboženskou jednotku. — Vídeňská obec vypisuje v německých listech místa diurnistů a žádá na nich, aby byli křesťany a vedle němčiny ovládali sloven i písmem také — češtinu. — Ve volbách do obecních rad ve Španělsku získali monarchisté velikého vítězství na republikánech. — 18. t. m. slaví arcivévoda následník trůnu František Ferdinand 50leté narozeniny, jež oslaví na svém zámku konopišťském. — Arcivévoda František Ferdinand s chotí vrátil se 1. t. m. večer do Vídně z cesty z Anglie. — V Paříži vychází na 2800 novin, časopisů a revu. Pařížský denník »Matin« má denně 1.200.000 výtisků. Denníků jest v Paříži 90, náboženských listů přes 100. — Na amerických železnicích v jedoucích vlacích zavádí se bezdrátová telegrafie. — Protože německé university ztížily cizincům, zvláště Rusům přístup k studiu, obrací se Rusové na university švýcarské. — Vláda se chystá vydati šhaléřové peníze. Jako důvod se uvádí, že teprve zavedením šhaléřů vzejde se měna korunová. — Guberniální správa v ruském Kijevě propustila všechny (na tisíc) židovské chovance tamní školy pro zubní techniky.

Vyznamenání Školských Bratří. Jeho Veličenstvo jmarova: provinciála Školských Bratří Br. Gerharda císařským školním radou a císařskému radovi visitatoru Br. Bucheriovi udělil rytířský řád císaře Františka Josefa. Br. Celestin, ředitel rakouského sirotčince ve Skadaru, obdržel za statečnou ochranu sirotků v době obtížení zlatý záslužný kříž.

Z Československé záložny v Praze. Představenstvo Československé záložny v Praze, uznávajíc snahu účelovitou pečlivou ústavu za zavedení zkráceného celoročního sobotního úřadování za oprávněnou, připojuje se k ústavám, které toto zkrácené celoroční sobotní úřadování zavedly a oznamuje svým pp. obchodním přátelům, že dnem 6. prosince t. r. počínaje bude se v záložně úřadovati po celý rok v sobotu pouze do 1. hod. odpol. — V listopadu 1913 bylo od vkladatelů vloženo celkem

K 107.453 a vybráno K 72.478.65, přibýlo celkem vkladů o K 34.974.70. Zůstatek vkladů k 30. listopadu 1913 činí K 870.175.31.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné
kapesní hodinky
všech druhů a soustav,

pendlové hodiny
v nádherných skříních,

řetízky, prsteny, náramky, ohlasy
a jiné zlaté a stříbrné skvosty
v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn

Solidní obeluha při mírných cenách. Důvěryhodným zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1848.

Pro zasmání.

Z vojenské školy. Kaprál: »Břečťane, povědi, proč náš pan major vždycky jede na koni, když vyrukujeme na cvičení.« — Břečťan: »Protože náš pan major je na maširování příliš tlustej.«

Dáma: »Ale to je malér. Zastavárna jest zavřena a já jsem tam právě nesla poslední peřiny.« — »Nemá co jíst?« — »I ne, ale takhle nebudu moci jít zítra do bálu.«

Před dešším časem bavorský král kráčel v civilním obleku kolem vojáků-rekrut, který stál na stráž — ale zcela klidně něco masitého pojídal. Šikovatel byl dobrák, řekl mu, že může něco i na stráž pojísti. Ale půjde-li kolem důstojník, ať nezapomene hned vzdát puškou čest. Voják tedy jedl spokojeně, i když král k němu blízko přistoupil. »Příteli, ty si na něčem pochutnáš,«

oslovil panovník vojáka. »Ano — a hádej, na čem.« usmíval se dobromyslně rekrut. — »No, mně se zdá, že to jest něco z masa.« — »Hm, to může poznat každý, ale hádej, jaké maso.« — »Snad jelito?« — »Ne, mladíku, hádej výš.« — »Snad tedy kus jaternice?« — »Ještě výš.« — »Tedy docela buřt?« — »Vidíš, teď jsi to u-

hodl.« — »Dobře« řekl král, »teď však také hádej kdo jsem já.« — »Hm, snad kupec?« — »Ještě výš.« — »Ale důstojníkem snad přece nejste?« — »Ještě výš.« — »Jste docela generálem?« — »Ještě výš.« — »Ach ty divná hodinko, jste snad naposledy sám král?« — »Teď jsi to u-

hodl.« řekl král. — Voják v mrzutém překvapení a strachu vykřikl: »Aby do toho tisíc láter!« A podáváje nedojedený kus buřty králi hned vybízel: »Honem podržte můj buřt, vždyť přece musím presentyrovat.«

Kalina zaslal svému příteli Malinovi miluvčího papouška. Když ho pak za rok navštívil, tážal se ho, jak se mu svou zásluhou zalíbil. — »I — bylo, to maso tvrdé, skoro k nevkousnutí, kachna je něco jiného.« — »Táák? Ty's papouška snědl? Vždyť miluvl, tak krásně mluvil!« — a ty hlupáku ho zařizneš!« — »Hm, že mluvil? Jestliže mluvil, měl se tedy ozvat a všechno vysvětlit. On hlupák, já žádný.«

Kaprál: »Reknou mi, Všetečko co je to terén.« — »Terén je terén...« — »Nevědí? Vždyť v tom chodí celá kumpanie každý den.« — »Terén — to jsou telecí boty.«

Žebrák: »Takovou lakotu jsem ještě neviděl. Takový bohatý pán a ptal se mne, vrátím-li mu na dvouhařt jeden haléř. Řekl jsem, že nemám ani haléře. A vte, co udělal? Utrhl teda od kabátu jeden starý knoflík a ten mi daroval.«

Ve vězení: »Kamaráde, proč tě sem zavřeli?« — »Darmo mluvit. Ukradl jsem jedné dámě zlaté hodinky, které byly tak malíčké jako zlatník — a už mi nažili dva měsíce.« — »A co tuhle já? Šel jsem v noci k jednomu pánovi — a že jsem před otevřením dveří zapomněl zaklepat, přisoudili mi docela tři měsíce.«

Veliké zvláštnosti. Ve společnosti prášitů ozval se jeden: »Já vím o jednom komediantovi který skáče tak vysoko, že mu je ve vzduchu dlouhá chvíle.« — »To není nic,« odpověděl druhý. »Já znám tak hubeného člověka, že má uši pohromadě a že nemá ani stínu.« — Třetí: »Tohle všechno jsou maličkosti. Vím však o člověku tolik roztržitém, že svícen se svíčkou položil do postele a sám sebe složil.«

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,
o. a k. dvorní dodavatel,
Hradec Králové, Karlova třída.

Pánům sklenářům a zahradníkům
nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10.—. Sklenářské zaručené vyzkoušené diamanty kus od K 4.— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

Veledůstojnému duchovenstvu a slavným patronátním úřadům dovoluje si doporučit veškeré kostelní nádoby a náčiní a to: monstrance, kalichy cibáky, nádoby, patenky, pa. ikálly, svícny, lampy, kaditelnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisům církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v ohni zlaté a stříbrné nebo proti doplatku za nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na ukásku franko bez závaznosti koupě. Vše se posílá posvěcené. Práce ruční.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

pasíř a ošicleur

Praha-I-979., ul. Karoliny Světlé, čis. 12. n.

Paramenta.

Ignáce V. Neškudla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(bratr P. J. Neškudly, farář ve Výprachtěch)

doporučuje P. T. veledůstoj. duchovenstvu

svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrobní závod

všech kostelních paramentů,

spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukásku

se na požádání franko zašlou.

Raďte si psát o vzorky
firmě

Thalčovské výrobní společenstvo

„Vzájemnost“

v Hronově čis. 186.

— Vývoz lněného a modního zboží. —

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, dámské i panské

plátna, damasky, ubrusy, ručníky zefury na kořile,

— láty atd., překrásných modních vzorů. —

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho pochvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasíláme vyplacené. 1 balík 40 mabyků vkusně rozdrážených za 18 K.

Obdržíte to nejlepším! Křesť.-sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložit

vklady proti 6% úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého

a Zemského Svaru.

Sjezdovou zprávu

o katolickém sjezdu
v Hradci Králové 1909 konaném

četnými ilustracemi, s řecmi všech řečníků,

většinou dle stenografických protokolů podanými,

— v rozsahu 35 tiskových archů velké 8° = 460 str

nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklad:

Praha, Vídeň, Budapešť.

Podálová harmonia

obou soustav v každé velikosti, pro kostel, školu i ku ovidení.

Cenníky zdarma a franko.

Na splátky od 10 K.

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

P. T. duchovenstva zvláštní výhody

Prádlo dámské a pánské vlastní výroby pro léto i zimu.

Lněné a bavlněné bílé zboží v bobatém výběru.

Výbavy pro nevěsty.

Pravé jügrové prádlo.
Kupony na dámské šaty prací i vlněné od 4 K počínaje.

Praktické vánoční a novoroční dárky

v cenách mimořádně levných

nabízí

Stanislav Jirásek,
Hradec Králové, Velké nám. 136.

Tuhé

klobouky z nejjem. zaječí srsti **'CUPIDO'**

Měkké **klobouky** směr bobroviny se zaječí srstí **'BORSALINO'**

Tuhé i měkké

klobouky z nejjemnější česané vlny **'ELITE'** a **'CHIC'**

pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Křížové cesty, oltářní obrazy

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühl nástupce),

ateliér pro církevní malbu a výzdobu chrámů v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod velešedstoj. duchovenstvu a slavn. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

BALDACHINY, ZELENÉ KASULE

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250— za rok 1912 odvedl Matice C. M.
K 450— za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jedinec podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mydlo holičské, vydává jemnou, dlouho neschnoucí pěnu, po které i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil obličej.

Kus 10 a 20 h.

Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mydlářství a parfumerie v Hradci Králové.

Frant. Uhlíř,

závod pro

uměl. sklenářství a malbu skla

v Trebechovicích u Hradce Králové.

provádí veškeré práce uměl. zasklívání do olova a malbu skla pro kaple, kostely, vily, reprezentační domy atd., jakož i veškeré opravy uvedených prací.

Dodává skla světlo vrhající, ohnivzdorná i okrasná.

Rozpočty na požádání zdarma.

Katolíci!

Ukládejte své úspory jedinec u naší

Československé záložny v Praze

Spálená ulice č. 46-II

na úrok do ujednání až

5 1/2 %!

Děchod. daň platí záložna sama. - Pro besplatné ukládání s venkovskou složkou listy zdarma. - Povinná revize Jednoty sděleny v Praze.

Zápůjčky

všeho druhu kulantně.

Všude rozšiřujte

a podporujte

katolický tisk!

Nádherné dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla v moderních rámcích, nejrozmanitější umělecké výrobky, kříže, sochy, rámce a listy nejnovějších vzorů a provedení odporučuje od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Josef Kieslich

v Hradci Králové,

Hřibova třída naproti Grandhotelu.

Výroba rámců, vkusné zarámování a zasklívání přinesených obrazů atd. ve vlastní dílně. Obchod umělecký a papírnický. Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a školní potřeby, alba, kasety dopisních papírů, kalendáře, knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd. Obrovský výběr dopisnic vždy nových uměleckých, místních a časových.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých podniků, továren, uhelných dolů, pro zřízence, příručí, sluhy, domovny

společně s kancelář **Františka Navrátila,**

Přívaz, Keilova ulice.

Českému, katolickému světu — česko-katolický výrobek!

Koberce a předložky

jutové chenilové imit. »Smyrna«, vlněné chenilové »Axminster«, vlněné plyšové »Tapestry« a »Velvet«.

Celistvé i běžné, různých šířek a velikostí, výtečné jakosti a překrásných vzorů vkusně zbarvených.

Nástěnné koberce

figurové, zvláště pečlivě provedené.

Cenníky zdarma a franko.

Josef Zemlicka,
HLINSKO (Čechy).
mátní tkalcovství.

Koberce bříže

jutové »spagátové«, vlněné »holandské«, vlněné »Hartem«.

Kokosové bříže a rohožky
velmi trvanlivé, za ceny úžasné levné.

Soupravy pokrývek, záclony
bavlněné i vlněné, různých druhů a jakostí.

Lambrequiny — cestovní příkrývky a j.

Vlastní výroba všech druhů koberců, záclon a pokrývek.

Kulturní jiskry.

Zakladatel »Vlasti« Tomáš Škrdle zemřel. 29. listopadu odpoledne dožržel energický zakladatel obranného katolického družstva Tomáš Škrdle v nemocnici u Milosrdných. Pracoval i po své šedesátce co nejčileji, svědomitě a nezištně na zvelebení důležitých podniků, jimiž dal vznik, až teprve trapná, vleklá nemoc, poutající ho na lůžko, další činnost přerušila. Narodil se 9. září 1853 v Pleších u Kardašovy Řečice jako syn rolníků. Po absolvování gymnasia vstoupil do semináře královéhradeckého. Na kněze byl vysvěcen r. 1879. Jmenován kaplanem ve Svatoboru u Karlových Varů, ale již za měsíc se stal administrátorem v Zakšově. Po roce jmenován katechetou na Žižkově, kdež rozvinul záslužnou činnost charitativní, již nepustil ze zřetele do smrti. Když byl postižen krční chorobou, stal se domácím duchovním správcem u Augustina prince Windischgrätze. Ve Schwazbachu v Hor. Rakousích v hlavě horlivého kněze, toužícího po širší, energičtější práci, vznikla myšlenka založit katolickou revui »Vlast« a literární družstvo. Potřebné práce vykonány r. 1884 a již 15. října téhož roku vyšlo 1. číslo »Vlasti«. Pak založil Škrdle fond pro katolické spisovatele, kroužek historický, sociální odbor, rozmnožil časopisy, vycházející nákladem družstva. Následovalo založení tondy knihovního, »Tiskové ligy«, spolku pro zakládání katolických knihoven, pedagogického svazu. Finanční jeho duch byl neúnavný, podařilo se mu netoliko mnoho sehnati, ale i podniky udržeti a zvelebiti, tak že r. 1898 koupil družstvem dům v Žitné ulici, zřízena tam r. 1900 vlastní tiskárna a papírnický závod. Vše pod jeho velice opatrným vedením dobře prospívalo. Vlastní jeho literární činnost pro mnohé jiné práce byla stále skrovnější. Samostatně vydal spis o zásluhách katolického duchovenstva českého o kulturní rozvoj národní, jako studující založil při »Slavii« v Praze »Pohádkovou komisi«, sebral sta pohádek, pořekadel, písní a pověstí českých. Plál v něm živě duch našich starých vlastenců, který zajišťil při každé příležitosti, třebaže nechočil s upřímným svým vlastenectvím všude na veřejné forum. Z poslední vůle jeho jest patrné, že si »vysloužil« při obrovské práci sotva stý díl peněžité sumy, jaké sebrali zároveň se slávou ze svého vlastenčení různí velikáši. Zbylo maličko a ještě z toho mála odkázána většina na účely dobročinné a kulturní. Jsa členem mnoha spolku, vydával mnoho za živa. V některých věcech jsem se s ním ovšem rozcházel, ale ani nepřítel neupřel mu práci pro vnitřní nejpevnější přesvědčení, lidumilnost a nezištnou snahu. Proto nad čerstvým rokem vzdáváme mu čest zaslouženou. A jestliže Tomáš Škrdle při svém horlení často viděl poměry až příliš temné, nechť nebeská záře zjasní líc nepoddajného syna jihu na věky!

Účel »Národní jednoty pro východní Moravu« byl vytyčen svoláním, učiněným po ustavující její valné hromadě (28. června 1885), v němž čteme: »Národní jednota pro východní Moravu« pracovat bude dle vzoru národních jednot pošumavské a severočeské, svorně a po boku Ústřední Matice Školní, doplňující a podporující činnost její blahodárnou v krajinách a kruzích této dosud méně přístupných, a dá Bůh, že dílo její bude požehnané! Budiž to pro nás znamením dobrým a okolností velevýznamnou, že zakládáme národní jednotu na Moravě v posvátném roce Cyrillo-Methodějském, v době, kdy oslavujeme tisíciletou památku velkých věrozvěstů slovanských. Dejž Bůh, by poctivá práce a snahy naše provázeny byly šťastným výsledkem, by kulturní snahy »Národní jednoty pro východní Moravu« nesly se vždy duchem cyrillo-methodějským, aby ovoce a požehnání přinesly slovanskému lidu na Moravě.

Toto křesťanské svolání poděsalo 246 poctivých vlastenců, kteří se stali zakladateli instituce velice významné. A dnes? V místech připravených pečlivě a obětavě od konservativců usadili se lidé, kteří se řídí komandem cizáckého semitismu, kteří fanaticky pracují jednak pro úplné odpadnutí od křesťanského názoru světového, jednak pro zvelebení germanisujícího protestantismu. Mohou-li připravit katolické Čechy o spravedlivé zastoupení ve sborech zákonodárných, jásay nad tím jak nad velkým národním triumfem, nepřemýšlejíce o tom, jak z protikatolických štvanic má prospěch germanisující žid.

Formu passivní resistance učitelstva nosí pokrokový časopis učitelů »V boj« v č. 2, předpovídá následovně: »Nám nezbude než oklešťovat práci školní, kde jen se dá. Učitel vrátí se v počtech k mechanickému počítání příkladů ze schválněch učebnic. K počítání z paměti vystačí mu na několika stupních odříkávání násobilky; kde bude nutno počítati něco jiného, spokojí se zmechanisovanými úsudky. Při počítání písemném opraví jen hrubé chyby, spokojí se tím, že procvičí jen něco málo příkladů a prohlédne formálně správnost školních úkolů. Krátce: vyhneme se všemu nadbytečnému

všemu, co není zrovna přímým předmětem osnov. A toho jest více než dost!«

Ale — učitel přes to bude ve školní síni zrovna tak dlouhou dobu jako před restitucí. A řeče za resistance právě pokrokovým lvím bude lhostejno, čemu se děti za tutéž dobu naučí. Tedy jen oklešťovat, kde se jen dá! I když zcela určitě pochopujeme vážné příčiny roztržení učitelstva, sotva kdo pochopí, že právě hořejším způsobem mluví ti lidé, kteří mají jindy pokrok za každým desátým slovem, a kteří vybízejí jiné posud k rytířské obětavosti za lidovou osvětu každého. Právě konservativní učitelé, kteří nesou bídu svou společně, takovým způsobem nepromluví. A kdyby řekli něco jen z daleka podobného před projevem kolegů pokrokových, sršela by na jejich hlavy žhavá láva pokrokové kritiky jako při výbuchu sopky.

SINGEROVY

ŠÍCÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krámech s vedlejším znakem aneb prostřednictvím našich jednatelů.

Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lábského mostu 279.

»Utiskování« židů. Jak censura ráda přimhouří oko, když v požidovstělném tisku jsou nejnepřátelivější pohany církve a krvácké apely proti katolíkům, konstatovali jsme častěji. O procesu Bejlisově však nebyla dovolena křesťanskému tisku kritika samostatná, zatím co v týž čas zcela svobodně vycházely fanatické články protikatolické, které ostouzely podvodnými vymyšlenkami i Písmo. Co bylo ve prospěch Bejlisův, prošlo všecko. V křesť. soc. tisku zabavovány celé články, jako by všechna ta slova byla závadná. A v témž čase haličtí »pokrokové« poslanci ujali se v parlamentě velice horlivě židovských lékařů ve vídeňských nemocnicích. Prý ubozí židé jsou tam odstrkovaní! Jaká jest však skutečnost? Ve vídeňské všeob. nemocnici jest 51 lékařů židovských, 3 židé pokřtění a jen 27 lékařů pocházejících z rodin křesťanských. V nemocnici na Vídeňce 35 lékařů židovských, 7 křesťanských (asistenty jsou vesměs židé). V Rudolfském špitále jest 40 židů, 11 pokřtěných semitu a 11 křesťanů. V Štěpánském špitále skoro vesměs židů. A teď ke všemu židovští sluhové křičí po rovnoprávnosti, nevyčítají židům klerikalismus ani slovem, ale rámusí naopak, aby se prý židům neubližovalo pro jejich vyznání. Rafinovaná hra! Pak chce ubližovati židům pro jejich církevní smýšlení? Nejedná se tu výhradně o hospodářský zápas mezi národem orientálním a domácím? Kdyby tak poslanci naopak prohlásili, že nemá býti odstrkován pro své náboženské smýšlení katolík? Lidé, kteří by na katolíka strčili psi hlavu, kteří vytvářejí každou chvíli někomu »klerikální smýšlení«, týmiž ústy lkají zcela farisejsky nad »utiskem« konfesse židovské. Až židé vytlačí z nemocnic křesťany všechny, pak teprve tam bude »rovnoprávnost« dle židovského gusta.

Společnost dotěrných pochlebníků. Jak velice náš národ za vítězných intrád pokrokových na cestě protiklerikální dospěl, patrné z těchto slov uveřejněných v »Čes. Slově«: »Není tedy třeba ničeho více než starat se, abychom byli tak zdatní, aby i naši židovští sousedé mohli k nám míti úctu a respekt před námi. — Palacký, Havlíček, Tyrš, probudte se a vizte, kam tedy zavedli národ váš ti lidé, kteří berou každou chvíli vaše jména nadarmo! Jak jest to dlouho, kdy pokrokové demagogové chtěli přesvědčovati lid, že náš národ jest na světě nejlepší, že skoro nikde se nejvíce tak velká touha po pokroku jako u nás? Byla vyškřikována hesla: »Prý s cizáctvím! Národ sobě! Vlastní síla! Hospodářské osvobození!« Demagogové ujišťovali, jak jsme na postupu! A pojednou proklouzne skromné přání abychom si aspoň zasloužili respekt toho židovstva, které jest státem nejpevnější obranou germanisačních bašt v Čechách! Tedy židovský pokrok vzorem, my máme uctívat a poslušně slápati ve stopách, které jsou zanechány od židů. A největší štěstí pro Čecháčka v jeho zemi vlastní poklepe-li mu s přátelským úsměvem na rameno žid a dodá pochvalně: Bravo! Přece jsi se ode mne něčemu naučil!

Čas dne 28. listopadu znovu denuncie mladočechy před tribunálem židovským. Prý mladočeský odpor proti kandidatuře antisemity Březnovského byl pouze falešnou hrou. Mladočeši postavili v poslední chvíli panu Březnovskému protikandidáta v dru Sedláčkovi. Leč agitaci Sedláčka přenechali výhradně mladočeským židům, nehnuvše přitom pro jeho zvolení, tak že dr. Sedláček dostal

pouze 192 hlasů, kdežto Březnovský přišel do užší volby. Tuto naprosto zaručenou zprávu pokusil se někdo, kdo ještě věřil v možnost nápravy mladočeské strany, v Nár. Listech vyvracet, ač jako volební spolupracovník věděl, že hájí nepravdivou věc. Židé čekali trpělivě do užších voleb v slepé důvěře, že se mladočeská strana vzpamatuje a v mezidobí tří neděl napraví, čím se na svém svobodomyšlném programu prohléšila a hodí konečně V. Březnovského přes palubu. Tím větší bylo však zklamání těchto důvěřivců, když skrývačka při užších volbách se opakovala a úlohu napálených měli zase hrati mladočeští židé. Tak simý po řece nebylo lze ztrávit a proto šest předních Mladočechů židovského vyznání ze strany vystoupilo a řada seriosnějších lidí se ještě k tomu chystá. V tomto kroku vidíme zadostučnění pro své, často opakované mínění, že mladočeská strana potřebovala židu jen jako beranu pro své volební akce a vše, co zdánlivě židům přátelského, zvláště v tisku podnikala, dalo se pod zorným úhlem svého mandátového prospěchu.

Tedy pro skrovný počet cizáckých hlasů židovských jest potřeba nejvyššího svobodomyšlného sebezáporu, ale poroučet kaprálsky katolíkům, koho mají volit a zároveň jim spílat, jejich konfesní příslušnosti se posmívat, to už jest nejvyšší pokrokové. Kterýkoli poslanec nebo měst. rada jest vystaven nejostřejší kritice pokrokové, učiní-li něco nezbytného pro obrovské řady katolíků. Jestliže však se úslužně ustupuje germanisačnímu školství židovskému, pak to jest zcela svobodomyšlné, vlastenecké a pokrokové.

Vzácná kniha kněze-cestovatele. Veliké zkušenosti ze svých dalekých cest uložil cestovatel Alois Svojsík v nádherně vypravené knize »Japonsko a jeho lid.« Kniha čítá 568 stran tisku, vypravování jest provázeno 220 obrázky. Kniha jest psána lehkým causerickým slohem. Má všechny vlastnosti státi se spisem velice populárním, ačkoli obsahuje tolik cenných poučení, čte se od začátku do konce zábavně — jako román. Upozorňujeme důtklivě, že to není cestopis obyčejný, jakých se vynořila v posledních letech celá řada. Setkáte se v knize s tak bystrými postřehy, poznáte v ní tolik nového, že budete okouzleni. Moderní cestovatel, chce-li opravdu vážně čtenářstvu posloužiti, nesmí se omeziti při svém vypravování jen na dojmy vnější, které svou nápadností se pozornosti přímo vtírají, nesmí slabiny spisu zakrývatí líčením všedních vlastních příhod — musí jíti do hloubky, ostře charakterisovati ducha národu, s nímž se setkal, má si míti dar slov k bystrému líčení krajin atd. Svojsíkův talent pak vyhovuje všem těmto nezbytným podmínkám bohatě. Proto zvláště našince vybízíme, aby si skvostně vypravenou knihu zaopatřili. Výtisk brožovaný 10 K, vázaný 13 K.

Záložna v Hradci Králové.
Janská náměstí č. 103.

Vklady na knížky

5%
5 1/4%
5 1/2%

dle výpovědi.

Národohospodářská hlídka.

Rakousko-uherská banka snížila diskont ze 6 na 5 a půl proc. a lombardovou úrokovou míru ze 6 a půl na 6 proc. Snížení úrokové míry přišlo neočekávaně a má prý přičinu v politických vlivech a také prý hledí se tím připravit půdu velkým emisím rent, jež budou v brzkou následovat k úhradě potřeb státních. Lacinější peníze vítány jsou na všech stranách.

Snížení cen cukru. Rakouské rafinerie snížily dosavadní základní cenu cukru o 75 hal.

Zamezení vystěhovalectví? Vnitřní stěhování jest v Rakousku nepatrné. V celku se ukazuje, že v hospodářství zaměstnávají a potřebují nejvíce kočovných dělníků Kerntany (18.5 proc.), dále Dol. Rakousy (14.3 proc.), Kraňsko (8. proc.), Styřsko (7.6 proc.), Hor. Rakousy (4.5 proc.), Salcbursko (3.5 proc.), Itálie (3. proc.), Bukovina (2.6 proc.). Alpské země měly tedy mnohem více kočovných dělníků na středních hospodářských věk stáncích než Itálie a Bukovina, vzdor tomu že se tam na prostředních stáncích užívá mnohem více strojů. Nedostatek dělnictva je u nás nejen v zemědělství nýbrž i majitelé dolů a některých průmyslových podniků nařikají na nedostatek a na útlak dělnictva. V letech 1907 až 1911 bylo zprostředkováno jen 681, 704, 751, 720, 728 proc. uprázdněných míst. V týchž letech zaslalo neobsazených míst: 121,746 179,249, 269,07, 207,128 a 277,407! Toť makavý důkaz, že je u nás nadbytek přelidnění k práci. A při tom přechaly a přechají nám statisíce obyvatelstva, aby hledaly příležitost k práci jinde

v cizině! V obchodu, dopravě a zemědělství je nedostatek lidí u nás nejcitelnější. Počet míst u nás úspěšně zprostředkovaných stoupl v letech 1905 — 11 z 1030 na 5229, počet míst zprostředkovaných do ciziny stoupl však ze 3135 na 26.690. Dnes zprostředkuje se tedy u nás pětkrát tolik míst do ciziny než doma. Je z toho patrné, že naše organizace práce ještě daleko není s to, aby se měla s podobnými zařízeními v cizině. Pakli jistý haličský vlastník mluví o otázce vystěhovalecké pravil, že v Haliči 1.200.000 duší z obyvatelstva z 84 proc. zemědělského nemůže najít výživu v zemi samé pro nedostatek průmyslu, pak by bylo zásadní chybou otevírati již proto dvéře dokořán vystěhovalectví. Naopak jest nutno znemožniti vystěhovalectví účelným rozdělením poptávky a nabídky zemědělských a živnostenských sil u nás v říši.

Obchod mezi Rakouskem a Uhrami. Dle statistického výkazu ministerstva obchodu o vzájemném obchodě mezi Rakouskem a Uhrami v měsíci říjnu činil dovoz z Uher 150,8, vývoz do Uher 141,1 mil. K. Od 1. ledna do 31. října činil dovoz z Uher 1108,9, vývoz do Uher 1201,5 mil. K. Zatímni obchodní bilance za měsíce leden až říjen vykazuje pro Rakousko aktivum 92,6 mil. K proti loňskému aktivu 175,8 mil. K.

Rakouský sjezd pro bytovou péči započal ve Vídni 29. listopadu. Předseda stálého výboru taj. rada dr. Klein zahájil rokování oslovením, v němž pravil, že státní fond pro bytovou péči převzal až do konce října 1913 ručení za půjčky a zálohy obnosem 23 mil. K a mimo to poskytl přímé půjčky obnosem 812.000 K a suma těchto půjček stoupla až do října 1913 na 1 a čtvrt mil. K. Dědičného práva ku stavbě použito bylo nejprve ve Vídni pro zřízení bytové kolonie pro policejní strážníky. V důsledku zřízení fondu pro bytovou péči vzrostl počet stavebních sdružení v posledních letech z 336 na 634 a tato stavební sdružení měla až do konce r. 1913 úhrnem 3456 rodinných obytných domů. Z toho bylo 1191 jednorodinných domků a 5 svobodáren. Počet bytu v rodinných domech páchil se celkem na 9370.

Zpráva o manifestační schůzi pro zřízení nové české obchodní komory v Hradci Králové, pořádané městskou radou spolu s obchodním gremiem a ostatními společenstvy dne 30. listopadu 1913 v místnostech Panského domu v Týništi n. Orlicí, dle sepsaného protokolu zní následovně: Po 2. hod. odpol. zahajuje náměstek starosty města p. MUDr. Pumr tuto manifestační schůzi, vítá jménem města zástupce jednotlivých korporací, representanty místního průmyslu a četně schůzi navštívivší obecenstvo místní i okolní a udílí slovo referentu p. Jaroslavu Červinkovi, továrníku a starostovi obchodního gremia v Týništi nad Orlicí. Pan řečník slovy velice přesvědčivými nastínil vhodně křiklavé poměry nejen v nesprávném, ale i nepoměrném rozdělení komorních obvodů v království Českém a zvláštní péči věnoval neudržitelným poměrům po stránce národnostní a nesnesitelnému příkoří, které obchodní komora liberecká páše na téměř milionové menšině českého obchodnictva, živnostnictva a průmyslu. V řeči přes hodinu trvající předvedl p. referent ku svému výkladu řadu statistických dat, které nejlépe křiklavé poměry dotvrdily. Ukončiv, apeloval na přítomné, aby s celou energií zasadili se o brzké zřízení nové české obchodní komory a k uskutečnění tohoto akutního všenárodního požadavku přál nejlepšího zdaru. Po hlučném potlesku, jímž shromáždění vyjádřilo všeobecný souhlas, že s všenárodní touto otázkou souhlasí a bře je za svou, vřele děkuje náměstek starosty p. dr. Pumr panu referentu a táže se, zda ještě někdo k tomuto bodu si přeje slovo. Po té hlásí se ku slovu starosta místního obchodního gremia p. Červinka a činí jménem veškerého obchodnictva v Týništi nad Orlicí prohlášení, že obchodní gremium zasadí se všemi zákonitými prostředky, které jsou mu po ruce, aby ku zřízení nové obchodní a živnostenské komory pro severovýchodní Čechy se sídlem v Hradci Králové co nejrychleji došlo. Na to předčítá předsedající resoluci a otevřený list k Jeho Excellenci ministerskému předsedovi, ministru obchodu a místodržiteli král. Českého, jež byly jednomyslně schváleny, což zjištěno opácnou zkouškou. Předsedající, poděkovav přítomným za důstojnou jakož i důraznou tuto manifestaci, schůzi končí.

IV. řádná valná hromada akcionářů Prostějovské akciové továrny na stroje a motory F. & J. Kovářík koná se dne 14. prosince t. r. o půl 10. hod. dopol. v továrních místnostech v Prostějově. — Účast na valné hromadě podmíněna jest deponováním nejméně 5 akcií s nedospělými kupony a to nejpozději do 6 dní před jejím konáním. — Legitimace vydává Živnostenská banka filiálka v Hradci Král., kdež nutno též akcie deponovati.

III. řádná valná hromada akcionářů Českého pilsenského pivovaru, akciové společnosti v Plzni koná se dne 15. prosince t. r. o půl 11. hod. dopol. v místnostech Obchodní a živnostenské komory v Plzni. — Valné hromady účastníci se může každý akcionář, který nejpozději do 8. dní před konáním této alespoň 5 akcií s nedospělými kupony deponoval. — Legitimace vydává Živnostenská banka filiálka v Hradci Králové, kdež nutno též akcie deponovati.

NÁBYTEK KOBEROE AD. NOVOTNÝ a SPOL. v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodym, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.
O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Církevní statky a »Pozemkový Obzor«. V č. 9. »Pozemkový Obzor« uveřejnil poznámky o pronájmu církevních statků. Na základě těch řádek začal pokrokový tisk chrliti do našeho tábora šrapnely, vytýkáje, jak se statky pronajímají bohatcům a cizozemcům, jak se neposkytne příležitost k pronájmu našincům atd. A co je zvláštní! Za nesrovnalosti toho druhu, které posud existují, byly hlavně bičovány katolické organizace! S dovolením, pronajímá ty statky některá katolická organizace? — Tyto organizace na zadávání takových nájmu podílu nemají, ale snaží se všemožně, pokud stačí, aby se poměry zreformovaly. Násilný převrat v tom směru jest nemožný a také by nevedl k pozitivnímu úspěchu, jak potvrdí každý vážný národohospodářský pracovník. Tu očistnou práci pokrokáři podporují tím, že obětavým organizacím našim spílají, aniž by dali praktické a výsledné návrhy, jak by se mělo beze všeho hluku od případu k případu postupovati. Předem jest potřebí vychovati české lidi tak, aby se mohli spolehnouti na vlastní hospodářskou zdatnost více než na almužnické subvence, aby mohli v krátkém čase s úspěchem zastati místa velikých nájemců jiných. Kde jsou lidé spóřiví a pracovití, kde dokáží, že umějí hospodařit racionelně, tam se v tom směru od církevních kruhů stalo již mnoho.

Leč jsou celé dlouhé řady případů, že drobní nájemci dovedli pudu vyšší, vrátili ji znehodnocenou a — zapomněli platit nájemné, i když peníze měli. Odvážili se kněz aspoň někde domáhati se svého cestou soudní, hned se ozvala ostrá kritika od těch, kteří slouží židovským lichvářům zcela oddaně. Jest pak divu, že místo neustálých pochůzek a mrzutých sporů pronajmou se pozemky těm, kteří platí vždy řádně?

Vše najednou nelze jediným škrtem změnit již proto, že tu jsou právní smlouvy, zavazující pronajímatele na 12 až 25 let, proti nimž jest bezbranný i takový držitel, který by chtěl napravit všecko ihned. A jestliže pokrokáři farizejsky si stěžují na »klerikální útlak«, jen ať upřímně vyznají, že na »klerikálních« statech jest dobře živ veliký počet pokrokářských nájemců, správců, účetních atd. Kdyby majitelé šlápli na kuří oko aspoň takovým pokrokovým příživníkům, kteří podporují štvavé protikatelické schůze, hned by zahřměl z pokrokových redakcí veliký protest. Dotkne-li se někdo pokrokářské kapsy, třeba i spravedlivě, nastane láteření nejdivočejší.

V mnoha případech se dostaly statky do nájmu bohatcům a živlu nečeských proto, že vůbec nebylo schopných uchazečů ze strany české. Jen ať pokrokáři jmenují, kdy byli při vážném případě opomenuti naši, jestliže se hlásili, slibující tytéž podmínky vyplnit, k nimž se zavazovali nájemci jiní. Ostatně v našich malých poměrech naši lidé začali se vážně zajímati o nájmy velkostatků vůbec a církevních statků zvláště teprve v posledním desetiletí a že předtím byl bílou vránou našinec, který chtěl konkurovat v tom ohledu s člověkem jiným. Za takový stav hospodářské resignace mohou v prvé řadě patentovaní hurávlasci, kteří všude zapalovali horlivě ohňostroj protiklerikálních hesel, kteří radili, aby lid s duchovenstvem nebyl v žádném spojení — takže pozornost českého lidu umělkovaným způsobem se odvracela od tak důležitých otázek národohospodářských. Podváděný lid viděl ve vzduchu kroužiti vyčarované klerikální harpyje a chiméry, vybuchoval v protesty proti klerikalismu, ale nenalezl cesty, jak by měl spolupracovati na národohospodářském osvobození. Zdivočelé protikatolické křiklouny ovšem pak církevní kruhy nemohly na kolenu prosit, aby si spachtovali pro svůj vlastní prospěch část církevního majetku. Pozemky za toho křiku se najímaly lidem, kteří si nedovolovali zřejmých přehmatů ani se stanoviska národního ani vlasteneckého. Mohou-li »vlastenecké« noviny systematicky uzavírat i k vůli insertum obchody s firmami německo-židovskými, dovedou-li těmi obchody často bezcitně poškozovati české živnostnictvo, nemají se tytéž noviny diviti, že církevní kruhy v případech týkajících se otázky peněžní, nenabízejí pronájem zadarmo každému, kdo volá, že jest národovcem.

Národohospodářská otázka naše vůbec jest a bude ještě dlouho velikým bolestním již proto, že jest tak těsně spjata se zájmy lidí národnosti nečeské. Chce-li se něco většího podniknouti, běží se

o půjčku do židovské banky. Některé nejdůležitější potřeby životní chtějí nechtějí musí i konservativci buď přímo nebo nepřímě odebírat z židovského podniku. Na to právě naše strana důsledně ukazuje, právě proto také volá neustále po nápravě, ale vstříc jí zaznívá výsměch prodejního tisku, který si dává název tisku »lidového.« Toho jest potřebí, aby v zdravé národohospodářské práci podali jiní lidé pomocnou ruku českým katolíkům, aby jejich české podniky nebyly šlapány a ničeny od patentovaných vlastenců. Vášnivým rykem se napraví velice málo. A jestliže pokrokoví majitelé pozemků, zadluživši se zcela lehkomyšlně, zaprodávají celé lány a grunty cukrovarům a židovským spekulantům, pak vidíme, že ta strana nenapraví to, co usiluje zreformovati organizace naše! Méně křiku a více práce!

Školní rozpočet obce Pražské. Potřeba školního rozpočtu jest 4.988.042 K, úhrada 421.426 K, schodek 4.566.616 K. Na úhradu schodku ustanoví dosavadní školní přírážky 16 proc. a 36 proc. Přibytěk 115.000 K rozdělen takto: 75.000 K výpomocí učitelstvu, 17.000 K subvence lyceu v Praze VII., 4000 K fediteli a personálu v průmyslovém školství. Dále 4660 K na přeměnu dosavadních kvadriánků na trienátky učitelkám mateřských škol po pětileté službě.

Rafinované kšefty. V Jablunkově na Ostravsku zatčen byl obchodník Rosenzweig, který kupoval cestovní pasy, jiné falšoval a s dobrým výsledkem pak prodával těm osobám, které se chtěly v Rakouska hlavně do Ameriky vystěhovati a jimž by v tom bylo úřady bráněno. Rovněž jeho společník Lipovský byl zatčen. Zatčení byli dopraveni do vazby ke krajskému soudu těšínskému.

Velký výběr! Nejlevnější nákup!
Sukna, dámské látky, zefíry, kanafasy, damašky bílé i barevné, sypkoviny, poslamky, ubrusy bílé i barevné, koberce imitace „Smyrna“ za cenu levnou níže uvedenou nabízím a sice:

Postal. předl.:		Koberce:	
vel. 40/80 kus	— 85 K	vel. 140/200 kus	7-50 K
50/100	1-30	150/250	10—
55/110	1-55	160/250	10-60
60/120	1-85	200/300	16—
70/140	2-55	220/320	18-70
90/180	4-20	250/350	23-40
100/200	5-10		

Závěsy postal. la		vel. 200/100 kus	5-60 K
	180/90		4-50
k oknu	115/140		4-30
Mello	115/140		2-40
Chinillmello	115/140		3-40

Závěsy postal. k dostání jsou ve vzorkách: Honba, Psíci, Srnčí. Ostatní koberce květované zelené a bordo. Soupravy vlněné, zelené i bordo:
Za ceny tyto jediné u firmy

Karel Záleský,
závod záslatelský v Kostelci nad Orlicí.
Obsluha vzorná a rychlá!
Ceny levné! Zboží zaručeně dobré.

Křesťanský živnostník.

Protest zemské jednoty společenstev krejčí v Praze proti »Právu Lidu« zní takto: »Ve Vašem ct. listě z 26. t. m. uveřejňujete provolání pod titulem. »Právo Lidu svým čtenářkám a odběratelům«, v němž oznamujete široké veřejnosti, že hodláte provozovati řemeslo krejčovské, poněvadž ku konci uvádíte: »... a za jakou cenu budou rozepisovány hotové střihy, sdělíme co nejdříve.« — »Zemská jednota společenstev krejčí v král. Českém v Praze« upozorňuje zdvořile, že v samotném hlavním městě existuje 31 soukromých škol odborných, které platí ze svých koncesí velké daně a při tom živoří. Přidružili se k těmto ústavům podle vzoru Vašeho ostatní politické strany prostřednictvím svých denních orgánů a budou-li prodávati hotové střihy, poškodí se nejen jmenované podniky soukromé, ale i živnostníci krejčovští a živnostníci, nemluvě o samotném dělnictvu tohoto odboru, jehož počín Váš dotkne se nepřímě, ale tím citelněji. Kdyby podobná akce byla zahájena kterýmkoliv orgánem ostatních politických stran českých, nepřekvapila by nás, ale že orgán stranv dělnické staví svoji kapitalistickou potenci tiskovou proti střednímu stavu živnostenskému a jeho pomocným pracovníkům — které z velké části dlužno řaditi k Vaším stoupencům — překvapuje nás a vvolává námi nejen oprávněný, ale i důrazný protest, jež projevujeme jménem všech společenstev našeho odboru v král. českém.«

Živnostníci neručí pomocnické hromadě za odvádění příspěvků pomocníků. Podle rozhodnutí správního soudu ze dne 21. května 1913 číslo 5732 neexistuje vůbec žádný předpis zákonný, který by stanovil povinné ručení majitelu živnosti za správné odvádění pomocnických příspěvků. Tento předpis nemůže zejména býti spatřován v odstavci 9. § 121 živnostenského řádu, poněvadž tento odsta-

vec týká se pouze vybírání příspěvků pro společenstevní nemocenskou pokladnu a jest výslovně ustanovením výjimečným, které nesmí býti rozšiřováno na jiné případy. Naopak citovaný odstavec připouští závěr, že výjimečné dovolení srážení příspěvků do společenstevní nemocenské pokladny ze mzdy nemá mít místa při jiných dávkách pomocníků.

Nová »pomoc« pro obuvnictvo. Židé v Krakově handluje ve všem. Posílají českým novinám německé texty insertů s žádostí, aby si to administrace samy přeložily a pak za peníze uveřejnily. A inserty tyto, ochotně uveřejňované puncovaným tiskem vlasteneckým, hned zvěstují, jak lze za 1 K obdržeti krásný prsten s přidáním dvaceti jiných cenných předmětů hned hlásají báječnou láci látek na šaty atd. Nejnověji rozeslala firma »J. Landau, Krakau, Berka Joselewicz« inserty, v nichž jest vyzvání ke koupi báječně levných bot. »Achtung! 100.000 Paar Schuhe, 4 Paar Schuhe für nur Kron 9.« Dva páry bot mužských a 2 páry šněrovacích botek ženských jen za 9 korun. To civíte, vy mistři obuvníci v Čechách! Teď vidíte, proč vaše zboží nejde na odbyt! Dávejte pár bot po 2 korunách, jak to umějí v Krakově — a hned se vám zboží rozebere. Ale napřed se zeptejte krakovské firmy, kde lze tak lacino obdržeti kuži.

Živnostníci, dávejte pozor, v kterých novinách za bakší takový insert bude uveřejněn! Otiskují se takové dryáčnické inserty na poškozování domácího řemesla šmahem v takových listech, které hlásají, jak se pomůže živnostnictvu na základě »ideí pokrokových.« Pak se aspoň přesvědčíte, jde-li takovému listu o podporu lidu českého, či pouze o osobní kšeft! Takové inserty ještě scházely v době krise tak veliké!

Nechte cizích, hajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.
(Kollár).

Vřele doporučujeme

otěsné přizní našemu velehdstojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

tezbářský závod sochařský absol-
venta o. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
» v Hoře Kutné. «

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Sociální besídka.

Po radikalismu — reakce. Již celá řada podniků soc. demokratických, založených na zásadách Adlerových a Kautského, odstraňující způsobem zkrachovala. Z velké naivnosti byly teč usvědčeny skutečným vývojem sociálním předpovědi Marxovy a Beblovy. Vážnější myslitelé ve straně soc. demokratické tedy chtějí nechtějí vrácejí se do téchže posic, které byly před časem opouštěny s válečným křikem po pronikavých reformách zcela jiného druhu, než jaké navrhovali »měšťáci.« Vždyť konečně ty rudé podniky, které poněkud prospívají, stejně se v praxi řídí více taktikou měšťáckou než zásadami rudými. Nyní soc. dem. poslanec Modráček v listopadovém čísle soc. dem. »Akademie« docela vyznal toto: »Stěžejním požadavkem socialismu není nějaká určitá forma společenského vlastnictví, nýbrž **idea zrušení vykořisťování člověka člověkem**, t. j. odstranění nedůstojného stavu mezi lidmi, v němž práce jest robotnická kapitálu a iisti lidé bohatou z práce a schopnosti jiných lidí. Požadavek společenského vlastnictví znamená pouze formu, v níž představuje si socialismus tento ideál proveditelným. Tato majetková forma může býti rozličná a také skutečně liší ji různí theoretikové socialističtí rozličně.«

Dobře. Ale proč soc. demokraté projevíli tak veliké předsudky proti památné encyklice dělnické papeže Lva XIII.? Vždyť se v ní přece táhne jako červená niť žádost, aby se systém vykořisťování zrušil. Tedy nejnovější zásada soc. demokrata Modráčka se kryje s ideou křesťansko-sociální. Zbývá jenom napomenout »Záři« a »Plameny«, aby dalším pokračováním štvanic proti soukromému a správně užívanému majetku tyto listy nekopaly do nároku Modráčkova. Leč ví se předem, že demagogie štvavých článků zakřiknuta nebude, protože pro agitaci jest »Záři« každý prostředek dobrý. V

tom tisku potupeno mnoho velikých dobrodinců, kteří pro sebe si nechávali z velikého majetku nepatrnou část duchodu, obracející stokrát více ku prospěchu lidu na účely dobročinné. Rieger, Hlávka, Brát a jini rozhodně nebyli žádnými vykořisťovateli a přece žák školy Adlerovy vidí ve svých znamenitě placených vudcích obětavější muže než v oněch »měšťácích.«

»Vydědenci« kapitalisty. Podniky soc. demokratické den ode dne jsou dukazem, že soc. demokraté již naprosto nejsou táborem vydědenců, nýbrž že operují s velikými miliony, že jsou zaměstnavateli často bezohlednými statisíců dělníků. Liberální »Kölner Zeitung« poznamenává k tomu: »Časem se ocitne soc. demokracie, která se stává vždy bohatší, ve významném vnitřním konfliktu. Její nahromaděné bohatství, které se již nyní páchí na miliony, vyžaduje — jako majetek buržoazie — klid a bezpečnost poměrů. Musí v praxi obrovské sumy ukládati a spravovati, ale theoreticky a agitacně ochraň (státu) tohoto bohatství život dle možnosti ztrpčovati. Musí pracovati s velikými bankami, s nejvyšší to a se stanoviska sociálního nejnebezpečnější organizací formou kapitalismu a jejich moc vlastními penězi posilovati. Její válečný poklad, který jest uložen u velké banky, nebyl podle oficiálního sdělení ještě nikdy tak veliký jako nyní. A tento válečný poklad má opatřiti prostředky k zdoání soustavy, která jej udržuje a rozmnožuje. Zkrátka soc. demokracie čím více roste její moc, jest zapřažena do masinerie měšťáckého hospodářského řádu... Ve třech letech ještě měšťácký svět se neocitne v troskách, ale trpělivě bude odváděti soc. demokratickým kapitalismu 4 a půl procenta.

V německém tisku mluví se právě velice horlivě o jednom velikém podniku rudém. Obecní rada v Gröbu totiž k vůli osvětlovacímu zařízení vynajela si u soc. dem. velkonákupního družstva německých konsumu 300.000 marek. Soc. dem. kapitalismus bude platit 5 a půl procenta na úrocích. Patrně, jak tak zv. vydědenci dovedou již založit samostatné měšťáky, ačkoli se to vážně přiči theorii Beblově.

O volbách do okres. nemoc. pokladny v Plzni. Připadá dne 4. prosince »Dennik« zase řadu výmluvných ukázek. Sděluje, že soc. dem. autonomisté rvali soc. dem. centralistům z rukou kandidátky, spílali jim Adlerovcům a židovských zaprodanců. Někteří lidé s modrou kandidátkou separatistů šli volit až čtyřikrát. Do volební komise nepřípustili centralistů, aby nebylo přímé kontroly. Nalátním voličům prý se platilo. Při skrutčinu sezámno, že voličové odevzdali o 8 voleb. legitimaci více než v době zastalo hlasováních listů »Dennik« a »Právo.« Při příštích volbách zaženeme separatisty do úzkých tím, že jejich vlastní lidi budeme posílati do místností, kde se volby konají. A jsou přesvědčeni, že ještě před ukončením voleb budou mít již voliči budou žádati o zrušení voleb. Podvedy separatistických vedení samo se znehodnotí. Strana — která chce ožít!

Tak to ly píše o svobodě myšlení soc. demokraté, ježních soc. demokrat drhčí. Připomínáme-li hrozné volby pražské, vidíme tu jednu školu. Připomínáme, že není všechno pravda tak jak »Dennik« sděluje. (Lidé kteří dříve měli tak řemeslné o měšťácích, dovedou také háti o sobě.) Ale jak umí jest, že při takových volbách chápají se soc. demokraté krajních prostředků k ubíjení svobody lidí řádků. Voliči, kteří by se nejraději před terorem skryli doma, musí kráčet k volbám dle vrchního konání jako trestanci. Podvod na podvod násilí na násilí vytváří zde výsledek »vile lidu.« Nebezpečí tyranie chřpe se slova, když má dělník projevit při volbách svou vlastní vůli. Nejnebezpečnější »čachry« páše podskoky strana proti straně. S takovými despoty pokračáři »dobývají svobodu.« A jedná se tu přece o chránění občanských práva vůbec, o to, aby právě živly moderní nezotročovali člověka daleko huře než chladní byrokraté. Kdyby zřízení státní aspoň částečně nechránilo svobodu občanu voličích, slavila by triumfy nejhorší sverepost. A k takovému řádění moderní tyranie mlčí i živly konsevativnější. Titěž bázlivci, kteří pomlčejí mlčením krajní zpupnost a přehnanost takých »zářů« dělné třídy, okamžitě by vyrazili s

dlouhým kázáním, kdyby se jen z dálky něčeho podobného dopustil katolík. A jedná se tu přece o svobodu všech o protest proti clerikalismu, jenž slouží nyní prostředky velice účinné. — Místo vázného vystoupení proti bezcílné bezcharakternosti oddávají se zajetí hrdinové dále pověrečné bázi před »vševládcem a tuhou mocí clerikalismu.« Ti, kteří rádi mluví proti předsudkům, vězí v nich až po krk, protože jsou slepí a hloupi k nejatrnějšímu laskání, jež zadržují hrdlo občanstva přímo před jejich očima.

Žertovné dárky k Mikulášským zábavám

10 kusů združených K 1.-, 1.20, 1.50, 2.-, 3.-

Tombolové výhry 100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. — 100 kusů porcelánových předmětů: vázy, sošky, popelníčky za K 10: **Škrabošky** čertů a mikulášů kus 20, 30, 50, 90 h. **Kotyliony**, maskarní čepice a veškeré předměty ku zvýšení veselí různých zábav doporučuje

Obchodní dům »U města Paříže«

J. L. PEK, Kostelec n. O.

Elektrické kapesní svítilny kus K 1.-, 1.50, 1.80. Náhradní baterie 60 hal. za obnos předem frko.

Gramofonové desky oboustranné 25 cm., kus K 1.50. — Žádejte cenník. — Sl. spolkům na otevř. účet.

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na zpracování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrázkový cenník 1913-14.

Kupujeme zimní kůže, telecí, liščí, králíčíny.

„Svět k svému“ jest naší povinnou
zásadou a proto kde pořizujete

nová divadla

aneb dodatečně nové různé

dekorace,

obraťte se s důvěrou na starého věrného
člena (herec, líčitele a scénáře) katol.
jeden ty v Poličce

Josefa Kuklu,

dekoračního malíře (posluchače kursů
malířských v Garudimi a v Praze) a
on vám vymaluje dek. race levně, ve
všem ochotně poradí, vzorův zašle a
výhady učeb.

Levný — pohodlný nákup a veliký výběr

poskytuje

obchodní dům sukny fy V. J. Špalek,

Hradeo Králové.

K vánočnímu období značné množství zbytků a kuponů
hluboko pod nákupní cenu.

PARAMENTA

kalichy, cibore, monstran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Jos. ústav paramentů a devotional
- BRNO. -

BYRRH

silící a chuť povzbuzující francouzské víno výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Všude k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: **Josef Svoboda, Praha, Král. Vinohrady č. 1094.**

Všeobecná úvěrní společnost

z. s. s r. ob.

v Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%⁰

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.

Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a prospekty zdarma.

Vazbu knih

v jednoduchém i přepychovém modr. provedení rychle zhotoví uměl. závod knihařský:

Richarda Šimáčka

v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řezbářský, pozlacovačský a oltářnictví

= V ŽAMBERKU =

doporučuje svůj odborný závod pro kostelní práce.

Renovování starých a památných oltářů, soch, kazatelen, křížových cest atd. provádí se s největší pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové cesty a veškeré kostelní zařízení v každém slohu a v nejčistším provedení.

Rozpočty a informační cesty zdarma a bez závazku.

První ceny na všech obecních výstavách.

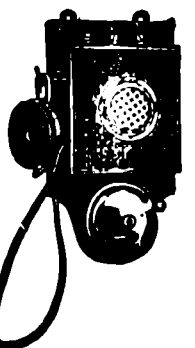
Novinka! Právě vyšel katol. dopisní papír a obálky

CREDO

s uměl. dvojbar. vyobrazeními milost. soch a obrazů.

Přesvědčte se z VĚSTNÍKU, který ochotně zdarma zašle

EUSTACH VAVROUCH, OLOMOUČ.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny, hotely, domy, villy atd. zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy provádí velmi pečlivě a přesně.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jan Horák, soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

dle roční sezony kolekce nejnovějších druhů pravých vlněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů vele-důst. duchovenstva svědčí o poctivé ob-sluzbě mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení. Učiňte, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejte látky na taláry.

Též na splátky bez zvýšení cen!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Do Smiřic a okolí!

M. U. Dr. Václav Pultr,

praktický lékař

ve Smiřicích (u nádraží),

bývalý sekundář okr. nemocnice v Kladně, ho-spitant králov. kliniky pro nemoci ženské a porodnictví v Drážďanech a Berlíně, bývalý demonstrátor c. k. zubního ambulatoria v Praze a asistent stomatologického ústavu v Drážďanech

dovoluje si oznámit, že dnem 15. listopadu

zahájil všeobecnou praxi

po dlouholeté činnosti na klinikách v Praze.

Elektrotherapie. Galvanokaustika. Vibrační masáž.

Plomby všeho druhu, umělé zuby, zlaté korunky a regulace zubů.

Velečistojným duchovním a patronátním úřadům!

Odborný závod pozlacovačský

GAUDENC APPL,

LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů, kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Rozpočty a nákrepy zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

Ve prospěch Svatováclavské Matice Školské.

Uznáný za nejvýhodnější a nejlevnější ná-kupní pramen v Rakousku veškerých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, kobereč a kevového náčiní ve výrobnách nejstaršího závodu v Čechách, c. a k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. — Obrázkové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží k výběru franko.

Bez velkoměstské rezie ve vlastních dílnách a domech, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější ceny až o 30%, než všude jinde.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.

Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův synovec, nástupce)

odborný umělecký závod

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA - I.,

č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 29 nové blíže Ma-lého náměstí, dříve přes 60 roků na Malém ná-městí pod loubím) dopo-ručuje se

ku dodání oken chřímových od nejjednoduš-šího až k bohatému fi-guralnímu provedení a sice i se lesklými rámy, stíhání, osazením.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, bez vší závaznosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Vklady přes 24,000,000.— K. — Akciový ka-pitál 8,000,000 K. — Veškeré obchody bankovní, směnářské a bursovní. — Velkoobchod uhlím. — Prodej losů na mírné měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných papírů. — Eskont směn. — Pověřovací listy. Úřední hodiny od 8—12¹/₂, a od 2¹/₂—5.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expositurou v Jaroměři =

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec. Expositury: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-nohrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín, Vysočany. Vklady na knížky **4% - 5%⁰** a běžné účty úročí

Vkladní knížky zdarma. dle výpovědi.

OBNOVA

Číslo 50.

Předplacené na čtvrt rok 2 K 50 h
na půl roku — 5 K — h

V Hradci Králové, dne 12. prosince 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

K jubileu Konstantinskému.

Lid římský spěchal k hrám. V arenu zápasníci šli na smrt připravení, zážeh víry v tci a světlem nebes zrak byl zanícen. — Na křesle císařském ve stínu baldachýnu s družinou nádhernou ve zlatě, v helmělnu sám Maxentius laurem ověnčen

»Jdem na smrt, Caesare! — Slyš, smrti pro nás není, je hlasem anděla, jenž volá na vzkříšení a slávy věští purpurový nach! — Čas Páně blízký je! Ve věku žárovišti již jitra úsvitem se hlásí Jeho přísti a slunce Jeho vzhází na horách!

Jsmo obět poslední — jsme zoře nové doby, jež hoří červánky ve starých věků hroby a říše Messiánské hlásá čas Pán slávy přichází — a zraky hasnoucimi kříž Jeho vidíme, jak nad námi se přimí z potupy věku v nebes modrojas.

Dech jara v duši sní a v zrak náš smrti kalný zní plesné alleluja! — Jásot triumfální blíž v brány Říma z krajů dálných hřmí! Jde jako příboj vln, jenž břehy času trhá a láme okovy a pouta robů vrhá s vítězným hymnem do propasti tmy!

Tvé slávy bledne lesk před říší, která vzhází, jež nezná zániku a nemá času, hrází a lidstvo spojí v jeden svatý rod; jež v duši otřoka zas obraz vtiskne Boží a laury vítězné na skrání oněch vloží, v jejich srdci uzrá lásky věčné plod!

V hluk pustý areny jak surma archanděla hlas na smrt jdoucích zněl . . . V prach klesla jejich těla a pudu rosil krve rudý nach Proč jásot náhle zmlk? — Co v areně se děje? — Křik slyšet zmatený — děs hrůzy všemi chvěje: »Konstantin stojí Říma ve branách!« —

»Slyš, božský Caesare! Tvůj lid již v krute sečí,

tvá jízda ustupuje před galskými meči, boj vlny své ku městu vrhá blíž! Vše zmatek zachvacuje, vojsko tebe volá, než síla vítězí nepřátel je zdolá, nad nimiž září Krista jasný kříž

V boj spěchej, Caesare! — Lid z areny se valí hluk boje třeskutý jak bouře hučí z dále: »Kdo padne dnes? — Kdo bude vítězem?« . . . Arena utichla — a zrytou její pláni zjev bílý Kristův šel, trnový věnec v skrání, tvář mrtvých splála nebes úsměvem

Den druhý slunce jas když svítl nad arenou, pod svatým labarem se hlavou ověnčenou Konstantin vítěz v brány Říma vjel — kříž svatý Ježíšův na místo žezla v dlani: »Všem nesu svobodu a míru požehnání pro lásku Toho, který v mukách přel!« —

Šestnácte století proud času dravý dělí od chvíle památné, kdy světa Spasiteli Řím věčný brány svoje otevřel. Meč padl násilí — kříž povstal z ponížení a v cestu národu jak úsvit zoře denní své ruce rozpjal Božský Spasitel.

Ve slávě vítězné kříž Jeho požehnaný dnes září s Kalvarie na vše světa strany a plesné Hosanna mu v ústret zní: Král věků vítězí, o skloňte před Ním hlavy. On z věků do věků jde plný jasu, slávy a srdce lidstva mění v svatyni!

V Ném síla lásky je, jež změnila tvář země a z robství ku svobodě lidské zdvihla plémě a tělo posvětila v Boží chrám; v nadšení nebeském rozpíjala duši křídla, by z prachu nicoty se v pravdy nesla zřídla a láskou zničená šla k nebes výšinám! —

Jdou věky kolem nás, duch plesá millionů ve slavné »Te Deum« a hlahol jásá zvonů, nad čas a věčnost svatý září kříž! Pod jeho znamením jde Kristus z hlubin času a jako před lety zní k lidstvu s nebes jasu: »Jen ve znamení tomto zvítězíš!« —

Vladimír Hornov.

Z mé missijní cesty do Vestfálska.

Nezapomenutelné chvíle sv. missií, jež jsem od 30. listopadu do 4. prosince v Suderwiche pro své krajany byl se zdarem konal. budu vždy počítati k nejsladnějším okamžikům svého kněžského života. Bylo to 21. října, kdy byl jsem s vdp. farářem Kašpárkem z Prahy hostem u Jeho Milosti nejdp. opata Strahovského Methoda Zavorala, který mně ukázal dopis německé duchovní správy suderwišské. Tato prosila Jeho Milost, aby odporučil kněze českého, který by pro české horníky konal sv. missie. Jeho Milost mne žádal, abych do Suderwiche jel a úkol missionáře na sebe vzal. Milerád jsem nabídl svých služeb pod podmínkou, jestliže mi Jeho Excellence nejdp. biskup dovolenou udělí. A netrvalo dlouho, svolení přišlo. Ve středu dne 26. listopadu opouštěl jsem místo svého dlouholetého působení.

Ve Frankfurtu n. M. pozornost mou obzvláště upoutala kaple, v níž se dala od r. 1562 korunovace německých císařů. Katolických chrámů jest zde celkem 7, protestantských 14 a synagoga 5. Nedivme se. Frankfurt jest eldorádem Rotschilda a jeho souvěrců. Z Frankfurtu odjížděl jsem k Wiesbadenu a Kolínu n. R. překrásnou krajinou kolem Rýna. Veliký počet středověkých hradů kyne mi na pozdrav.

Jel jsem s majitelem dvaceti továren Brandtem z Magdeburku, který nemohl pochopiti, že kněz s akademickým vzděláním tak málo jest honorován. Setkal jsem se také se svým krajanem z Dobrušky p. Svárovským, který jest generálním reprezentantem továren na automobily v Lyoně se sídlem v Praze. Rád vzpomínám na sympatický zjev tohoto pána.

V Essenu přistoupil bodrý říšský Němec s úsměvem na rtech. Brzo jsme se seznámili. Vyprávěl mi, že by rád do Prahy jel, ale že se bojí, aby nebyl od Čechů bit. Hle, tak informuje »Bohemia

s »Prager Tagblattem« cizinu o Čechách. Vymlouval jsem Němci tento mylný názor a zval jsem jej vřele do matičky Prahy, jejíž krásy jsou dosud neoceněny. Za deště příjždím přes Wanne do Recklinghausen o 7. hodině večerní, kdež mne již očekává první kaplan suderwišský P. Kämpers, přítel Poláku, aby mne dovezl elektrickou drahou k cíli mé cesty do Suderwiche.

Za dvacet minut stojím před patriarchální postavou 83letého pastora (katolického faráře) vsdp. Haulinga, který mne vřele vítá a děkuje mi za velkou obět, kterou jsem z lásky ke svým krajanům byl přinesl. Při večeri seznamuji se s druhým kaplanem P. Zumlohem, upřímným přítelem zdejších Čechů, který pobyl již dvakrát v Čechách a stále se pilně česky učí, takže i česky káže. Hle, vzor kněze, jenž spása duši jest nade všechno! Třetí kaplan P. Zunemann učí se opět pilně slovinštině, aby Slovincům v jejich mateřské řeči mohl posloužiti.

Na faře suderwišské jest živo, neboť jsou zde dva missionáři polští ze Lvova (členové řádu Jesuitů v přísném inkognitu, vždyť boj Německa proti Jesuitům jest dobře znám), jeden slovinský františkán P. Salvator z Lublaně a moje maličkost až v Velkého Ourima. Právě ukončeny missie pro zdejší Němce, které konali tři členové řádu Oblátu. A nyní současně mají se konati missie polské, české a slovinské a to, prosím, v jednom kostele. U nás v Čechách by se leckterý německý chrám jistě sesul, kdyby v jeho klenbách zaznělo české slovo Boží! Přesvědčil jsem se v Suderwiche, že tu mnoho záleží na kněžstvu. K tomu musím dodat, že značné výlohy, spojené s těmito missiemi pro různé národy, platí — německá farní obec suderwišská. To jest snad možné jen ve Vestfálsku, kde lid jest zbožný, příslovečně zbožný.

S podivením četl jsem zprávu, že pruská vláda nepovolila ohlášené již missie v jazyku polském v jedné farnosti v opolském kraji. Vláda pruská má asi dvoji loket: co dovoluje ve Vestfálsku, nedovuluje v Opolsku . . .

V sobotu dne 29. listopadu bylo mlhavo a silně pršelo, takže mi nebylo možno všechny české krajany navštívit a je osobně pozvati k sv. missiím. Nebylo toho také třeba, neboť již 14 dní napřed obdrželi všichni Češi tištěné pozvání s mým podpisem, jež roznášeli místní horliví kaplani. A není to snadná práce, uvážme-li, že Suderwich má 9000 obyvatel, z nichž staro jest katoliku a 1000 evangeliku. Celá obec skládá se ze čtyř kolonií a sice ze staré a nové kolonie, dále z Eslu, jenž má dvě kolonie. Každý kaplan má svou část, kterou navštěvuje a tak jest s osadníky v stálém kontaktu téměř každodenně. Ideální pastorače. Jsou tu zastoupeni Němci, Češi, Poláci, Slovinci a Holanďané a o všechny jest postaráno v ohledu na boženském. Ejhle, una sancta catholica et apostolica ecclesia! A suderwišské duchovenstvo, jsouc pamětlivo slov Kristových: »Učte všechny národy . . .!« věrně plní tento příkaz. Čechů jest zde asi 350, mezi nimi kolem 100 dětí, neboť každá rodina jest vícečetná. Češi zde mají dva spolky, z nichž starší nazývá se »Šumava«, který v poslední době se ukázal protikatolickým a novější spolek jest křest. sociální »Sv. Václav«, jehož skvostný prapor byl posvěcen na svátek sv. Václava. Kmotrou byla kněžna Lobkovicová, jež darovala nádhernou stuhu. A pro tyto Čechy, kteří si v dálné cizině zachovali v srdcích svých lásku k Bohu a k vlasti, konal jsem sv. missie v jazyku českém, jež byly neočekávaně hojně navštěvo-

FOTOGRAFIE

v uměleckém provedení též zvětšené dle každého obrázku

nejvhodnější

DÁREK VÁNOČNÍ

zhotoví

Adalbertinum

Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

Nejvhodnější doba od 9 hodin dopoledne do 3 hodin odpoledne.

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA Y HRADCI KRÁLOVÉ.

Telegrafická adresa: Živnostenská.

Telefon č. 111.

Kupuje a prodává cenné papíry; valuty a devisy; provádí rozkazy bursovní na všech tu- i cizozemských bursách; přijímá v úschovu a správu cenné papíry a poskytuje na hodnoty takové zálohy; vede evidenci tahů; obstarává detaché dospělých kuponů, inkasso taženosti, nové kuponové archy; pojišťuje losy a
provádí i ostatní bankov. transakce za podmínek nejvýhodnějších.

vány. Ač v neděli bylo počasí krajně nepříznivo, nádherný gotický kostel, jež zbožná obec suder-
višská postavila nákladem 400.000 marek, byl zbož-
nými věřícími naplněn do posledního místečka po
celé téměř dopoledne. Německé kázání odpadlo,
za to byla dvě kázání česká, dvě polská a dvě
slovinská. Mírumilovnosti zdejších Němců musíme
se jen obdivovat. O 11. hodině sloužil dp. kaplan
P. Zumloh mši svatou, při které Češi nadšeně pěli
překrásnou píseň »Tisíckrát pozdravujeme Tebe.«
Nitro mocně dojata, cko perli se bohatou slzou.
Po mši svaté vystupují na kazatelnu, abych k čet-
ně shromážděným krajanům úvodní řeč o sv. víře
proslovil na prahu doby adventní. Kázání pět čtvrti
hodiny trvající vyslechnuto s napjatou pozorností
až do konce. Po kázání očekávali mne již krajané
před kostelem a se slzami v očích děkovali mi, že
jsem přišel z jejich staré vlasti, tisknouce mi vřele
pravici. Získal jsem úplně srdce jejich.

Při obědě tvořili jsme jednu rodinu v čele s
vdp. pastorem Haulingem, ač různých národností.
Byl tu Němec, Polák, Slovinec a Čech a přece du-
cha míru a svornosti klenula se nad námi. S bolestí
vyprávěl nám P. Zumloh, že předseda křesť. soc.
spolku »Sv. Václav« nevinně upí v kobce žalární,
byv odsouzen na 1 rok do tuhého vězení. »Jak se
to stalo?« ptám se. Nešťastný předseda šel před
časem v průvodu své dceryšky ze schůze katol.
spolku. Bylo již kolem 11. hodiny v noci, kdy byl
přepaden dvěma českými socialisty, kteří jej po-
valili k zemi. Nemaje zbraně u sebe, použil v sebe-
obraně kapesního nožíku, jímž nepatrně jednoho
útočníka poranil. A facit tohoto jednání byl, že byl
funkcionář českého spolku odsouzen na jeden rok
těžkého vězení, aniž by dcera jeho, jediná to svěd-
kyně, byla připuštěna k výpovědi.

Po kázání polském a slovinském vystupují o
pul 7. hodině večer na kazatelnu znovu. Venku
prší, vítr burácí, ale v kostele panuje posvátné ti-
cho, které jest přerušováno líčením kazatelovým
o osklivosti smrtelného hříchu a o útrapách pek-
ných. Jako německý missionář volal: »Rette dei-
ne Seele«, slovinský: »Reši svojo dušo«, a polský:
»Ratuj dusze swoja«, tak i já volal jsem ku jed-
nomu každému ze svých vděčných posluchačů:
»Zachraň duši svou!« Večerní jímavá pobožnost
skončena českými litaniami a sv. požehnáním. Po
té slyšel jsem sv. zpověď. (Děkonč)

Kostelní práce pozlacovačské a řezbářské,

snovastizení a opravy oltářů, soch atd.
odborné, levné a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Četná usnadnění od vld. duchov. úřadů k dispozici

Obrana.

»Německý« Kinderschutztag. V »Prager Tage-
blattu« ze dne 3. prosince (strana 6.) čteme referát
o »Kinderschutztagu«, spojeného s oslavou 100le-
tého trvání něm. gymnasia na Příkopech. Účinko-
vali: ředitel ústavu Strach, professor Michalitschke,
professor Weschta. Prolog přednesl oktáván Urži-
dil, na piano hrál sextán Michalitschke, tance fi-
dila slečna Brzorad. Mimo to účinkovali: Franz
Tichy, Richard Pokorný, professor Bezecony. Dále
Germáni Kanitz, Rebenfeld, Ehrmann, Jeiteles, Le-

derer, Löwy atd. Mezi hosty byli: Teveles, Raud-
nitz, Kuh, Sprinzels atd. Heil!

Zase pověrečná brožura. Ladislav Adam Noe
Olšovský opět na obzoru. Tentokrát hrozným pra-
vopisem vykládá prorocství ze sna o soudném dni,
který má nastati v dubnu r. 1915 a to »celému ži-
votnímu člověčenstvu k výstraze.« První řádky:
»Lidé, slyšte! Bůh stvořil nebe a zemi a všechno,
což jest, tak též sen . . . Nesčíslné důkazy pro to
jsou ve věčném Svatém Písmě . . . uviděl jsem na
nebi úplnek se dvěma velkými černými skvrnami,
stojícími jedna vedle druhé, navlas tak, jakož zde
vyobrazeno jest.« V brožurce jest graficky znázor-
něn »Boha-otce letopočet pozemského času.« K
tomu přidána zpráva, že nadzemské zjevení určilo
ohnivo-sopečnou odplatu »až měsíc jest v úplnku
a má dvě velké černé skvrny, hodina pátá přišla.«
Přidáno napomenutí: »Myslete na věčný onen svět!
Věřte a modlte se křesťansko-katoličky . . . a
dělejte dobré díla.«

Strašná brožura nese název: »Přeslavné na-
vrácení krále všech králů a věčného soudce Ježí-
še Krista v roce 1915.« Autor se nazývá římsko-
katolickým křesťanem. V brožurce se mluví o účte
k Matce Boží, aby katolíci spíše tomu »katolíkovu«
uvěřili. Zato však celý »Olšovský« sotva asi jest
vubec Čechem, protože čeština jest v brožurce ve-
lice nestvůrná. Vytisštěna jest u Richarda Schmidta
v Lipsku. Tyto známky svědčí, že se tu jedná o
protikatolický švindl. Takové brožury (tištěné na
pěkném papíře) rozšiřují placení agenti na balamu-
cení katolického lidu, aby hned v zápětí prohla-
šovali, že takovou hru provozují — klerikálové. Proč
ten »Ladislav Adam Noe Olšovský« neodkrývá masku
a neřekne, kdo vlastně jest? Vždyť už takových
brožur vyšlo pod jeho jménem víc. Leč patrně, že
za tím pseudonymem se kryje společnost švingu-
lantů, kteří z pramenů neznámých dostávají dosti
peněz na řemeslné mámení lidu. Žádáme, aby naši
stoupenci pátrali bystřeji po rozšiřovatelích takých
nesmyslných pamfletů, tištěných jen na potupu
katolického lidu. Takovou kulturu lipské protika-
tolické kruhy si mohou nechat pro sebe.

Běsnící fanatismus. Právě ti, kteří provoláva-
jí do všech konců světa, že proti »náboženským
pověrám« staví důvody rozumové, přibírají na po-
moc nejostřejší štvánice. Jak jsou »přesvědčující-
rozumové« důkazy monistu, patrně z toho, že chtějí
strhnouti k sobě masy výhradně fanatickým běs-
něním. V Prusku monisté štvou netoliko proti cír-
kvi naší, ale i protestantské. O schůzi konané v
berlínském pivovaru Schönebergu přináší »Post«
zprávy velice charakteristické. Kdo ve prospěch
své církve proti klackovitým nadávkám a jedova-
tým šípům monistickým jen hlesnul, byl urván a
vydupán. Pastorem nadáváno huronsky. Referent
praví: »Měl jsem dojem, že se nalézám ve shro-
máždění zlosynův a nikoli mezi čestnými lidmi.«
Pastoři pozváni do schůze schválně proto, aby vy-
slechli řadu vyjevených přezdívek. Korunu všemu
běsnění položila řečnice, která volala: »V deset
tisíc čertů zde na zemi bych uvěřila, ale nikdy v
jednoho Boha!« A takové vzteké výbuchy jsou
prý osvěcováním rozumu, kulturním pokrokem a
podporou svobody svědomí.

Politický přehled.

V poslanecké sněmovně 3. t. m. dospělo po-
drobné rokování o druhé skupině novely k osobní
dani z příjmu až k deslovu zpravodaje. Toho dne
nastavší parlamentní pauza skončena ve středu
10. t. m. Zástupce ministerstva financí šl. Engel
prohlásil, že předloha nestala by se zákonem, kdy-
by přijat byl návrh na zvýšení existenčního mini-
ma daně prostého, nebo kdyby zvýšen byl po-
stup u příjmů vyšších a nejvyšších. Každé po-
dané usnesení učinilo by předlohu neschopnou

sankce anebo způsobilo by vrácení předlohy pan-
skou sněmovnou. Má-li tedy býti uskutečněna slu-
žební pragmatika úřednictva, nezbude sněmovně
než přijat vládní předlohu v plném znění.

Česko-německé smlouvání. Klub českých po-
slanců národně-sociálních a českých agrárníků na
říšské radě ohlásil hr. Stürgkhovi, že nestrpí další
odklad urovnání rozháraných poměrů v království
Českém a že po vyřízení tak zvaného malého fi-
nančního plánu budou potírati nejostřejšími pro-
středky všechny vládní předlohy jiné. Ministerský
předseda hr. Stürgkh už zase k sobě pozval zá-
stupce německých poslanců z Čech na poradě.
Němci upustili od svého požadavku, že kníže Thun
nesmí býti přítomen dalším česko-německým po-
radám. Němci budou jednat nejprve s ministerským
předsedou a teprve, sezná-li hr. Stürgkh, že se dá
docílití dohody, budou konference společné.

Úprava učitelských platů. Učitelské deputaci
z českého i německého učitelstva, která minulý tý-
den konferovala s knížetem Thunem a předsedou
zemské správní komise hr. Schönbornem, bylo
sděleno, že jest pevná naděje, že pro příští rok
bude na úpravu učitelských platů věnováno ze
zemských prostředků asi 12 mil. korun. Výplata
počala by 1. lednem 1914 a byla by učitelům dá-
vána předem.

Volební reforma v Haliči. Minulý pátek sešel
se haličský sněm a místopředseda dr. ryt. Korytow-
ski předložil mu osnovu zákona o volební reformě
do sněmu zemského. Dle této má se zemský sněm
skládati z 215 volených poslanců a pak z virilistu.
Velkostatkáři volí 45 poslanců, střední statky 8,
městská kurie na základě daně 12, všeobecná měst-
ská kurie 12, obchodní komory 5, živnostenská
společenstva v Krakově a ve Lvově 2 a obce ven-
kovské 99. Jeden náместek zemského maršálka
bude Polák, druhý Rusín. Zemský výbor skládá
se z 8 členů, z nichž 6 Poláků a 2 Rusínů. — Voleb-
ní reformou přiznává se do určité míry volební
právo i ženám, které mohou voliti buď samy nebo
plnomocníkem. Volební právo ve všeobecné kurii,
venkovských obcích a městech má 24letý volič
v obci nejméně rok bydlící. Zvláštností jest, že v
okresích, obývaných Poláky a Rusíny musí býti
u hejtmanství ohlášena (nejméně od 50 voličů) ur-
čitá osoba jako kandidát buď Poláku nebo Rusína.

Rusínská obstrukce v posl. sněmovně. Před
započetím schůze 10. t. m. prohlásil rusínský ra-
dikál r. Petruszevicz, že vláda nedodržela slib, že
jednání o volební reformu v Haliči bude do dneška
skončeno, a proto podal návrh, aby schůze sně-
movní za účelem dohody Rusínů s vládní většinou
byla přerušena. Hr. Stürgkh odpověděl, že ze stra-
ny vlády stalo se všechno, co bylo možné. Návrh
Petruszeviczuv byl však zamítnut, načež Rusín
započali trubkami, píšťalkami a ranami na pulty
lomoznou obstrukcí. Čeští radikálové a agrárníci
hlasovali pro návrh dr. Petruszevicze. Nato odpo-
ledne na konferenci klubovních předsedů prohlásil
hr. Stürgkh, že si přeje vládnout s parlamentem a
žádal, aby se dnes hlasovalo o osobní dani. Nestá-
ne-li se tak, pak by prý mohly z toho vzniknout
vážné následky pro Halič i pro parlamentní stra-
ny. Zároveň žádal, aby prozatímní rozpočet byl
přikázán výboru bez prvního čtení.

Vítězství katolíků v Kraňsku. Dne 9. t. m. při
volbě v obcích venkovských zvoleno rázem všech
16 kandidátů lidové strany slovinské, čímž tato má
zabezpečeno většinu na sněmu kraňském.

Panslavismus v uherském sněmu. Ministerský
předseda hr. Tisza 5. t. m. vyzýval Rumuny, jimž
prý se v Maďarsku dobře vede, aby konečně na-
hlédli nutnost odřázení s Maďary ruku v ruce pan-
slávské snahy.

Dozvuky událostí v Savernu. V německém
říšském sněmu 3. t. m. říšský kancléř i ministr
vátky zastali se poručíka Forstnera v Savernu a
prohlásili, že armáda nemůže ustoupit. Řeči jejich

narazily na bouřlivý odpor celé sněmovny, vyjmaje protestantské konservativce. A říšský sněm také 293 hlasy proti 54 přijal projev nedůvěry říšskému kancléři. Císař Vilém sám vložil se do celé záležitosti, informoval se sám o všem, načež rozhodl, aby posádka savernská byla zatím přeložena na vojen. cvičiště a pěší pluk ze Savernu bude odvolán a nahrazen jiným. Zároveň plukovník Reuter zbaven velitelství pluku. Rozhodnutí to vyvolalo v Elsasku živé uspokojení.

Pád francouzského ministerstva. Následkem porážky při hlasování ve sněmovně o osvobození renty od daně, jež bylo většinou 25 hlasů odmítnuto, podal předseda ministerstva Barthou s celým kabinetem žádost za propuštění; prezident Poincaré žádost přijal. Kabinet padl následkem prohlášení Barthouova, že vláda je proti tomu, aby pro příští byly renty od daně, zvláště však daně z příjmů osvobozeny. Nové ministerstvo sestavil Doumerque.

Volby v Bulharsku. Při volbách 7. t. m. strana bývalé vlády (za války) Gešovova nacionalistická a Danevova staroliberální, rusofilská utrpěla rozhodnou porážku. Vládní strana zvítězila a to pomocí zemědělců a socialistů. Z toho se usuzuje, že v Bulharsku zvítězil vliv Pakouska.

NÁBYTEK KOBEROE

koupíte nejvýhodněji co do jakosti i ceny přímo v osvědčených závodech firmy

AD. NOVOTNÝ a SPOL.
v Týništi n. O.

Zástupce: Hynek Kodým, Vinohrady, Blatnická ulice č. 6.

Sklad též: Olomouc, Česká ulice 18.

O výhodách se přesvědčíte, dopíšete-li si hned o náš nový obrázkový ceník č. 60.

Zprávy organizační a spolkové.

Ze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva. Naše schůze. Ve Smilčích 14. pros. o 4. hod. odp. Na jednici p. V. Čermáka promluvil p. Rudolf V. Kozel, redaktor „České Stráže“ z Náchoda. Po přednášce koná se valná hromada odbočky. — V Nové Pace 14. prosince o půl 4. hod. odpol. ve spolkové místnosti v Klášteře valná hromada odbočky. — V Malé Řetově 14. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Mýtě u Zbivoje dne 14. prosince mluví dp. V. Žalud, katecheta a Fr. Matoušek, redaktor „Českého Západu“ z Plzně. — V Ústí nad Orlicí 14. prosince o 7. hod. večer mluví p. Katnar z Hradce Král. Po přednášce valná hromada odbočky. — Na Mělníku 14. prosince o 10. hod. dopol. valná hromada v hostinci p. Kadrláče. — Na Smíchově 14. prosince valná hromada odbočky v divadelním sále hostince „u Lva“ ve 3. hod. odpol. — V Úpeli valná hromada dne 14. prosince o 3. hod. odpol. — V Humbolic valná hromada v neděli 14. prosince ve 2. hod. odp. v šatně na „Kocourku“. — V Sušici valná hromada 14. prosince o 7. hod. večer v hostinci býv. Měšťanské Besedy. — V Liblicích valná hromada 14. prosince ve 3. hod. odpol. ve spolk. místnosti v hotelu Brejcha. — V Ledči 21. prosince o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Horkách n. Jiz. 21. prosince o půl 3. hod. odpol. v hostinci u Mandlů mluví p. V. Košek, starosta okr. představenstva z Čes. Dubu. — Ve Zďárkách u Hronova 21. prosince odpol. mluví p. Rudolf V. Kozel, redaktor „České Stráže“ z Náchoda. — Ve Velkém Poříčí 21. prosince o půl 3. hod. odpol. mluví p. red. Kozel z Náchoda. — V Lešticích valná hromada v neděli 21. prosince o 2. hod. odp. v hostinci p. Jana Talácky. — V Lysé n. Lab. valná hromada v neděli dne 21. prosince o 1. hod. odp. v hostinci p. Frant. Šulce na náměstí. O 3. hod. jest veřejná schůze s přednáškou p. sekretáře litoměř. komitétu JUC. Hatláka „O významu tisku“. — V Mladé Boleslavi na fečnickém kursu 28. prosince dopoledne i odpoledne mluví p. Katnar z Hradce Králové. — V Úpeli 6. ledna o 7. hod. večer mluví p. red. Kozel z Náchoda. — Ve Rtyni 6. ledna o 2. hod. odpol. mluví p. red. Kozel z Náchoda. — V Červeném Kostelci 18. ledna o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Domažlicích 18. ledna v 10. hod. dopol. na „Střelnici“ mluví p. Petr z Prahy. — V Nové Kdyni 18. ledna odpol. mluví p. Petr z Prahy. — V Sušici 19. ledna večer mluví p. Petr z Prahy. — Prosíme naše příznivce, aby pořádali v místě a v okolí schůze ve prospěch Všeodborového sdružení! Zakládejte nové skupiny! Veškeré informace sděli a fečnický na požádání k založení skupin zdarma vyšle ústředí Všeodborového sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

Jaroměř. Katolické spolky v Jaroměři pořádaly svatomikulášský večer. Na programu byla čísla velice vhodná. Učinkujícím třeba vzdání chválu za jejich přítomnost a lásku, s kterou zhostili se svých úloh. Všichni se velice tužili. A nic si z toho nedělejte, vy mladí přátelé, když někdo, který sám sedí za pecí doma, o

vás pronese nepřiznivý úsudek. Pomyslete si, že by takový samozvaný kritik zůstal na jevišti třet jako kůl v plotě a nedostal ze sebe slova. Ten, kdo zná jeviště, ví, co to je na prknech mluvit, ten se vám odvolává s jakým krásným propěčením svat. Mikulášský večer je uspořádán. Na programu byly slovácké písně. Jest potřeba v našich spolkách cvičit naši mlad. Vzpomíná se tím a rozmanitým učením program. Ze zkušenosti pravím, že líbí se takový zpěv. Taková píseň lásko ve senátských spolkových se nauce. Při veřejném večerku se Jan Skupina pochlubí, a zůstanou trvalým mazkem. Vzp. Vp. L. Böhme přisl. přehlednostnou přednášku o sv. Mikuláši. Právě, že jest důležité znáti život sv. Mikuláše a to proto, že potom budou svatomikulášské zábavy jinak dopadat. Dnes každý spolek, ať si má barvu jakoukoliv, svatomikulášský večer pořádá, na program dává slušná i neslušná čísla. A to všechno sv. Mikuláš má svým jménem přikrytí. Rozhodně mají od toho zvyku upustiti ti lidé, kterým svatomikulášská zábava jest k smíchu. Takoví lidé jménem sv. Mikuláše rozdávají dárky, ale sami ve sv. Mikuláše nevěří, zvykům křesťanským se smějí. Ve správném pojetí sv. Mikuláš má krásný význam. Je to předně svátek dětí, kterým musíme také popřáti kousek toho dětství. Kteří lidé nebyli dětmi, to jsou nešťastní lidé. Sv. Mikuláš má význam vychovatelský, protože dovede vésti k dobrému. Má význam náboženský, jsou to ctnosti Mikulášovy. Má význam národní, dovede spojit národ s jeho minulostí a jednotlivé větve slovanské navzájem, vždyť památka sv. Mikuláše jest rozšířena mezi všemi Slovany a nejvíce v Rusku, v církvi východní. — Krásný proslav přednesl Mikuláš před rozdáváním dárků. Právě k divkám: Intelligenční, krásná, huboká, přiměřeně vzdělaná musí býti vaše duše, aby váš život rodinný byl šťastný. Neboť život muže jest mnohdy trpký, vaším úkolem jest plašiti chmury s jeho čela, jíti s ním, vedle něho vždy a všude, v radosti i bolu. Žena má vliv na celé národy. Ona sije požehnání nebo zatracení. Jinochům řekl: Pohlížejte na svazek rodinný jako na splynutí dvou duší předcházejícího přátelství, nezaměňujte jej za obchodní smlouvu! Rodičům: Dítka jsou dar Boží, daný vám nejen k radosti, ale i k zodpovědnosti před Bohem. Vychova jejich v zásadách Kristových jest vaší povinností. Starost o děti jest vaší starostí. — Návštěva byla četná a myslíme, že každý byl uspokojen. Děkujeme za účastenství tak hojně a přičiní se naše mladá Skupina i náš katol. spolek, aby co nejdříve novou tak milou zábavu uspořádala. Děkujeme zvláště panu staviteli Rulíkovi a jeho spanilé choti a přátelům za účast při našich snahách. Nadějeme se, že nám svou přízeň zachovají i na příště. Stejně Kovandové z upřímného srdce děkujeme za obětavost, s kterou podjala se úkolu doprovázeti hrou na piano naše zpěvy. Kéž takových milých večerů jest více! Zdař Bůh!

Hořice. Zdejší katolické spolky dokázaly dne 7. t. m. skvěle, co se dá provést i od dělnictva, je-li v něm vroucí nadšení pro snahy ideální. Snad se zdálo některým, že spíne, ale veliká slavnost náhle byla důkazem, jak veliký počet rukou chápá se čile a obratně práce. Ve spolkových místnostech „na Doubravce“ pořádána Mikulášská zábava, která svým skvělým průběhem překvapila. Návštěva byla veliká, přes 400 návštěvníků těsnilo se ve dvoraně. Ti, kteří přišli později, musili se pro nával jiných vrátiti. Zvlášť lákala zpráva, že po čtvrté k nám zavítají tamburaši katolické jednoty z Hradce Králové s dp. sborníkem v čele. Leč i domácí umělci naši připravili se řádně. Zpěvy přednesené při sólových výstupech svědčily o dobrém nastudování. Žertovné výstupy vůbec jak obsahem tak dobrým provedením přispěly k náladě velice animované. Při jednotlivých číslech tamburašských stoupalo nadšení pro tuto jemnou hudbu a vrcholilo ve velkém potlesku. Krásně se posouchala i čísla houslová, jež přednesl dp. sborníkem. Hradečtí milí hosté měli ovšem hlavní zásluhu o zdar slavnosti, ale potěšilo nás i to, co všechno zmůže píle vlastní. Srdce děkujeme p. t. hostům a čilému dramatickému kroužku, který s velikou čílostí s pp. Flegem, Cihlákem a Houzvičkou v čele připravil milé pobavení. Všem i obětavým a zručným členkám nejsrdčejší díky! Naše vděčnost platí každému, kdo měl o zdar slavnosti zásluhu. — Dne 8. t. m. pak Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva pořádalo večer o 6. hodině svoji výroční valnou hromadu s přednáškou: „O úkolech odborné organizace dělnické“. Za tou příčinou spolek tento účastnil se ráno o 7. hodině služeb Božích. Mši svatou za zemřelé členy Všeodbor. sdružení křesť. dělnictva obětoval dp. katecheta Ant. Vančura, duch. rádcem místních spolků křesťanských. — Dne 14. prosince o 7. hod. večer bude v sále „na Doubravce“ přednáška o své cestě do Lurů dp. Fr. Houdek, kaplan z Hroch. Týnce. Přednáška zde známého a oblíbeného p. P. Houčka, jež doprovázena bude četnými světelnými obrazy, jež promítány budou skioptikonem, ochotně zapůjčeným vlect. ředitelstvím c. k. odborné školy, přivábí jistě „na Doubravku“ zase tak četné účastníky z blízká i z dále jako neděle minulé. K tomu dodáváme ještě jenom tolik, aby tomu bylo tak vždycky v budoucnosti, aby opravdu splnilo se vždy skutkem přání vsdp. Th. Dra. Fr. Šulce, kanovníka z Hradce Král., pronesené dne 23. m. m. na veřejné schůzi lidu ku konci řeči jeho slovy, by nynější spolková místnost naše tak účelně zvětšená, byla vždy při každé schůzi spolkové do posledního místečka vyplněna. K čemuž voláme z plna srdce „Zdař Bůh!“

Verměřovice. 30. listopadu konala se schůze v hostinci p. J. Výprachtického. Ačkoliv počasí nebylo nám příznivé, přece se prostora hostince naplnila návštěvní-

ky, že ani neměli místa k usednutí. Schůzi zahájil p. Ant. Moravec, dělník krejčovský, uvítav přítomné a dává slovo dp. fečnickovi J. Havelkovi, kooperatorovi z Pouchova, který promluvil k přítomným hostům „O nutnosti křesťanské organizace“. Nastínil velice říznými slovy a doklady chování se stran liberálních vůči nám katolíkům. Vytvořila se strana agrární, která si vše přisvojila od liberálů, ačkoliv se vychloubá, že jest stranou nejlepší na podkladě náboženském i národním. Agrárníci hroší pro vyloučení náboženství ze škol a bratříčkují se se všemi velkomyslenkářskými stranami. Další stranou jest nám nancijvš nepřátelskou strana soc. dem. Soc. demokracii může podati ruku strana nář. sociální. Jest to Sokořstvo, které vyloučilo členy katol. jednot a spolků ze svých řad proto, že prý jsme málo národní. Ale za to zapomínají, kdo probudil národ náš ze mlod. Rečník největší vahu klade, aby se rolníci sdružovali ve své pomocná družstva a tak čelili svým společným nákupem všem vykořisťovatelům rolnictva venkovského. — Přihlašuje se o slovo p. Jan Nastoupil, předák zdejší soc. dem. a vytýká fečnickovi prodávání odpustků v době Husově, a co chudák Jan Hus zkusil od hierarchie římské, jak by i pohané mečem obracování na víru katolickou. Liči co zkusili husité od římských katolických nepřátelských vojnů. Též že katolíci vodili cizáky do Čech, též si chválí, že i on jest pro rozlukou manželskou. Náš p. fečník a přítomný dp. Novák, náš katecheta, věcnými slovy pověděli pravdu o těch „hrůzách“ p. J. Nastoupila, který k poslední fečnickům za pravdu dal. Též se přihlásil o slovo bratr Nastoupila, který si chtěl do fečnicků zabrousiti, ale byl věcnými důkazy pánů fečnicků umčen. Též bylo uděleno slovo p. Fr. Čadovi našemu uvědomělému domkaři, který nastínil pádnými slovy, jak by asi vypadala komunální správa obce soc. dem., což ovšem pp. soudruhům pod nos nešlo. Nato schůze skončena. Předseda děkuje srdečnými slovy dp. J. Havelkovi i dp. Novákovi za jejich řeč i obhájení naší víry, a vybízí příznivce naše, by svým ideám by i věrní a za víru svou bojovali proti všem nepřátelům našim. Zdař Bůh!

Vánoční pohlednice

používejte s náboženskými symboly, jsou pro katolické vrstvy nejvhodnější.

V uměleckém provedení pro obřadní

v Družstevním knihkupectví
v Hradci Králové, Adalbertinum.

Církevní věstník.

Oslava Konstantinského jubilea v Hradci Králové. Dne 8. t. m. obrovské davy věřících braly účast na oslavě panátného ediktu Milánského, jímž dána svoboda milionům trpělivých křesťanů, takže třístoletá doba nevýslovných muk byla skončena. V katedrálním chrámu Páně o půl 10. hodině měl vzletný, účinný kázání o významu církve pro civilisaci lidstva vsdp. kanovník dr. Rey. Za účasti předních katolických notabilit zdejších, členů katolických organizací a velkého davu jiných věřících. Pak sloužil za četné assistance pontifikální mši svatou J. E. nejdp. biskup Dr. Josef Doubrava. Ke konci zapěn Ambrosiánský chvalozpěv. — Večer na slavnostní akademii dostavily se tak veliké zástupy katolíků, že prostranná dvorana Adalbertina nestačila. Zavítal sem Jeho Excellence nejdp. arcipastýř se členy kapituły a velkým počtem jiných kněží. Krásný, proclitý proslav vrchnopasířský pronesl k shromážděným nejdp. biskup. Obecenstvo naslouchalo vřelým slovům s největší pozorností. Následoval přednes orchestrální Mozartovy „Jupiterovy symfonie“. Pak sl. Lendecková přednesla zručně, s dokonalým procítěním případnou báseň Vlad. Hornova, kterou otiskujeme dnes v čele listu. Nadšená pochvala byla zaslouženou odměnou. — Slavnostní řeč vsdp. Dra. Denabyla o významu Konstantinského jubilea setkala se svou obsažností, jasným vysvětlením s obecnou pochvalou. Rečník, vyloživ chmurné doby před vydáním ediktu, srovnal je s časem nynějším, kdy různí nepřátelé Říma zase touží zahnat katolíky do katakomb. Konečná výzva k ostražitosti byla přijata s hlučným souhlasem. Obřadní slavnostní zpěv Dra. Ant. Dvořáka i orchestrální skladba Říhova provedeny velice precisně. Pan dirigent Dr. Svoboda i jeho čili spolupracovníci pp. c. k. rada Režný a prof. Hornov mohou býti spokojeni s výsledky nemalé námahy. Sluší vzdáti upřímnou pochvalu i přečetným spoluúčinkujícím (pp. bohoslovcům, členům katol. organizací, chovancům Horromae a j.) za rutinované provedení čí-

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:
Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

vklady na vkladní knížky a pokladniční poukázky vázané výpovědi
5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní.
Volné vklady na běžné účty sazbou 5%pní.

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

sel orchestrálních i zpěvu. Po nadšeném zapění papežské hymny se obecenstvo zvolna rozcházelo, hlasitě pochvalujíc zdar akademie. Viděli jsme při slavnosti té četné zástupce zdejších úřadů státních i samosprávných, zástupce škol, členy katol. organisací atd. Vskutku večer všestranně zdařilý, který zanechal v účastníkůch mohutný dojem.

Obnova sv. mlsle v chrámu Panny Marie v Hradci Králové měla průběh zdárný; množství věřících účastnilo se missijních promluv a pobožností. Závěrečnou pobožnost vykonal nejd. biskup Dr. Josef Doubrava dne 8. t. m. o 4. hod. odpoledne. Penitentů bylo přes 1400, komunikantů přes 2000.

Zprávy diecézní: Vyznamenán jest: pan Frant. Langkramer, b. notář, em. katecheta měšť. škol v Pardubicích, jmenován osobním děkanem. — Ustanovení jsou pp.: Sebast. Weber, farář v Olešnici, za faráře do Přepych, Fort. Kofínek, pens. farář Hnátický, za fundatistu do Trpína, Emil Jaroš, kaplan Rokytický, za kaplana do Častošovic, Jan Samec, kaplan v Čáslavi, za administrátora tamtéž, Karel Valenta, koop. v Č. Bělé, za osobního kaplana do Sv. Kříže, Jan Vaníček, katecheta v Pardubicích, obdržel propuštění do Ameriky. Jos. Kava, administrator, za kaplana v Přepychách, Václ. Pleskot, kooperátor, za administrátora v Olešnici u Nov. Města. — V Pánu zesnuli pp.: Jos. Polta, (V Vuln.), rytíř řádu Frant. Josefa, b. notář, děkan v Čáslavi, zemř. 21. listopadu (nar. 1856, vysv. 1883), Theodor Čermák, pen. ... v Slatinanech, zemř. 28. listopadu (naroz. 1828, vysv. 1852), Frant. Král, jubilar, pens. farář Újezdský v Nahořanech, zemř. 6. prosince (naroz. 1831, vysv. 1856). — Uprázdnilo se: děkanství v Čáslavi, patron. města Čáslavi, od 27. listopadu, fara v Olešnici, u Nov. Města n. M., patron kníže Colloredo Mannsfeld, od 1. prosince 1913.

Osobní. Vdp. professor Vlad. Hornov jmenován od Jeho Excellence nejd. arcipastýře bisk. notářem.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady dne 9. prosince. Správa farního úřadu v Novém Hradci Králové o úmrtí p. Václava Halounka, hrobníka na hřbitově sv. Jana, vzata byla na vědomí. — Zastaveno bylo vyplácení chudinské podpory paní Paule Jiráskové, jež zemřela dne 6. prosince t. r. v Sofii. — Technické kanceláři se uložilo, aby provedla úpravu ulice Střelecké a zřídila studnu na hřbitově sv. Jana. — S c. k. okresním hejtmanstvím se sdělí, že proti žádostem p. Zdenka Kaliny za udělení koncesse lékárnické na Pražském Předměstí, p. V. Chudoby za povolení prodeje škol. a modliteb. knih, p. Josefa Hladíka a p. Rudolfa Kujala za koncesse ku pronajímání bytů nečiní se námitek. — Žádost sl. M. Neypertové za povolení kuchařské školy zde, vrátí se c. k. okresnímu hejtmanství s příznivým vyjádřením. — Žádost Českého Filharmonického družstva za stálý roční příspěvek postoupena byla k rozpočtu na rok 1914.

Na schůzi okres. zastupitelstva dne 15. t. m. o 9. hod. dopol. projedná se návrh okresního rozpočtu na r. 1914. Dále na programu mimo jiné žádost obce Hradce Král. o schválení usnesení, kterým se obec zavazuje udržovati svým nákladem horní štiřovou stěnu na levém břehu Orlice. Zemský výbor sděluje požadavky lékařů všeobecných veřejných nemocnic. Návrh na zvýšení služebních platů (vestiaria) duchovnímu personálu ošetřovatelskému všeob. veř. nemocnice. Žádost komitě pro stavbu dráhy Hradec Král.-Černikov-Opočno, aby okres upustil od podmínek při udělení subvence stanovené, že vypracování detašního projektu dráhy nemá býti zadáno, dokud příspěvek interessentů nebude v plném obnosu upsán. Návrh na systemisování místa III. sekundárního lékaře ve všeobecné veřejné nemocnici. Žádost MUDra. L. Rejmánka o jmenování II. sekundátem.

Spolek na podporu chudých studujících v Hradci Králové konal 3. prosince výroční valnou hromadu, na které podány byly zprávy funkcionářů a konána volba nového výboru. Přijem v minulém roce činil 2495 K 27 hal. a sestával z úroků plynoucích z fondu rezervního, z členských příspěvků, z výnosu spolkového plesu a přednášky „O skautu“ a z velkomyslných darů následujících P. T. korporací a jednotlivců: městské spořitelny 300 K, městské rady 200 K, pana tanečního mistra B. Jůzy 60 K, okresního výboru 50 K, úřednického spolku 30 K, záložny 30 K, dámského odboru israel. obce 25 K, stolní společnosti pantátů v Adalbertinu 15 K, p. taneč. mistra Čtvrtečky 10 K, p. knihkupce B. Melichara 10 K, pp. manželů Obermanových 10 K, pp. negratulantů 2 K. Všem dárcům a podporovatelům spolku vyslovuje valná hromada uctivý dík. Vydání činilo 2429 K. Mezi chudé studenty na gymnasiu 850 K, na reálce 1000 K a na paedagogiu 500 K. Pro nový správní rok zvoleni byli pp.: ředitel gymnasia Josef Kofínek starostou, nám. starosty města J. Russ místostarostou, prof. Jan Veverka pokladníkem, prof. Boh. Hobzek, jednatelem. Za členy výboru pp.: škol. rada prof. Fr. Fischer, prof. Fr. Hníčka, prof. J. Humel, advokát JUDr. M. Kukla, ředitel reálky A. Libický, ředitel paedagogia J. Michl, vládn. rada J. Novák, kněhkupec J. Tolman. Za náhradníky pp.: ředitel B. Ryba, ředitel v. v. J. Kulíš, prof. J. Novák, prof. St. Dobš, měst. sekretář O. Domečka, prof. Fr. Řeřihárek. Za revisory účtů pp.: prof. v. v. Jos. Vocáček a prof. v. v. Ign. Svoboda.

Z knihovny městského průmyslového musea v Hradci Králové. (Zpráva za listopad.) Čítárna v nové budově musejní byla ve 20 přístupných zhodinách navštívena podle podpisů v knize presenční celkem 687 osobami. Z celkového počtu návštěvníků bylo 561 mužů, 126 žen různého povolání. Z knihovny bylo domů zapůjčeno 63 osobám celkem 71 svazků knih, 9 předlohových děl a 314 předloh. Mimo město zapůjčeno do 7 míst. Panu prof. Mikánovi zapůjčeno 25 diapositivů k jeho přednášce ženským klubem uspořádané v Praze „O reformě ženského oděvu.“ Knihovně musea věnovala opět Česká akademie císaře Františka Josefa I. 6 svazků svých publikací. Obchod. a živnost. komora v Praze protokoly, jednání a zprávy. Úrazová pojišťovna v Praze zprávu o činnosti za r. 1912, Odbor českého ski klubu v Hradci Králové (p. Čermák) výroční zprávu lyžařů za r. 1913, p. F. Krejčí v Chicagu Dějiny Česko-národního hřbitova v Chicagu, pp. inž. Jindra a kníh. Melichara katalogy a j. Do sbírky medailí věnoval p. kontr. Kašpar bronzovou medaili s reliefem císaře Karla VI. Veškerým dárcům vyslovuje kuratorium svůj dík! — V lednu uspořádá městské průmyslové museum v Hradci Králové výstavu reklamního umění, zapůjčenou Svazem rakouských museí ve Vídni a přednášku p. Dra. Zd. Wirtha, asistenta Umělecko-průmyslového musea v Praze s thematem „Vývoj názorů na ochranu památek.“ Přednáškou touto, dnes aktuální, doprovázenou světelnými obrazy, bude zahájena další činnost v přednáškovém sále nové budovy.

Hudební soukr. škola v pensionátě J. V. cis. Frant. Josefa I. pořádá v neděli dne 14. prosince 1913 šestý hudební večer o půl 5. hodině dopol. I. Oddíl: Škola. II. Oddíl: Čestní skladatelé doby starší i novější. **Pěvecko-hudební a klavírní školy Ferdinanda a Mátky Kneprových** pořádají 14. prosince ve dvoraně Měšťanské besedy šestnácté hudební matinee. Začátek určitě o půl 11. hodině dopolední. Vstup volný. **Vloupání do budovy c. k. okresního hejtmanství.** Povedený umělec uspořádal v noci z úterka na středu pohostinské vystoupení v tiché, opuštěné zahradě zdejšího hejtmanství. Sestavil si před okny barikádu z lavíček a jiného harampáci a cvičil se v alpinismu. Když však seznal, že se ani tak do okna nedostane, řekl si: „Nad naši sílu!“ To by bývalo v pořádku, kdyby mu nebyl probleskl hlavou nápad nový. Vždyť se Tarabose taky nedobýlo jediným útokem. Vzpomněl si, že nejbezpečnější vchod do kterékoli budovy jest přece jenom dveřmi. Učinil tedy okliku, protože však dveře si nedaly si říci ani po nejlepších domluvách, přikročilo se k fyzickému násilí. Malé prasknutí — a vltěz vcházeli dovnitř, aby si vybrali válečnou pokutu. Na schodech dřevěná mříž ani mnoho nevzdorovala. Z toho, jak se lehce noční eskamotér protáhl, bylo patrné, že byl člověkem velmi hubeným. Pak se dostal pomocí paklíče do kanceláře p. komisaře Walesa, kde vypáčil stůl. Bral to dále po pořádku v kancelářích p. komisaře dra. Fiedlera, p. sekretáře Viewegha atd. Užil k páčení stolů dvojích nůžek a dlát. Nůžky nalezeny ráno poťámané a zakrvácené i s dlátem na místě činu. Ve svém kvapu páčil nevtíkaný věřelec však hlavně takové zásuvky, v nichž byl uložen učený materiál, přichystaný pro výzkumy nových Wintrů a Zibrů, kteří se zrodili za několik století. Protože těm právníckým dokumentům noční pracovník nerozuměl a na studium jejich ceny mu dlouhý čas nezbyl, nechal „registra“ na svém místě. Přece však si něco vzal za odměnu pracovních pokusů. Byly totiž pohřešeny dvojce stříbrné hodinky a jedné slečně, zaměstnané v kanceláři, se ztratilo asi 10 K. Pachatel zmizel touž cestou, kterou se byl vloupal, jak dosvědčil zcela určité policejní pes, který při genezální zkoušce na detektiva výborně obstál. Pes věřil dále po hejtmanské i seminářské zahradě, dle jeho chování vyslovena domněnka, že asi přeskočil zeď. Ale pak čtyřlůžný sklidiš ocitl se v rozpacích. Po některém váhání vedl stráž před Adalbertinum — a pak svůj raport zcela zakončil. Pátralo se po čerstvých stopách ve zbytkech sněhu, ale určitého se neuhodlo okamžitě nic. Nyní však jest bezpečnostní stráž smělejší umělci již na stopě.

Společnost Králohradecká rozšířila a znovuzřídila své místnosti, k jichž prohlídce dovoluje si tímto zdvořile zváti. Současně ku pohodlí stran úřaduje se již nyní od půl deváté hodiny rápní.

Rozšíření závěda. Jak se dovídáme, zařídí v nejbližších dnech p. Václav Chudoba, majitel obchodu obrazy a rámy v Hradci Králové (Živnostenský dům) při dosavadním obchodu a živnosti řezbářské též obchod papírnický a zboží galanterním, jakož i veškerými školními a kancelářskými potřebami. Snaživému živnostníkovi přejeme hojnost zdaru.

Řím, nová řada obrazů z věčného města předvádí nádherné pohledy na sály papežského paláce Vatikánu, zbytky Fora Romana, Kapitol, Pantheon, četné chrámy, paláce a umělecké památky, jež upoutají zájem návštěvníka Panoramy Národní Jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 13. do 20. prosince 1913.

Veškeré peněžní ústavy, jakož i filialky mimomístních bank v Hradci Králové dovolují si po vzájemné dohodě oznámiti, že dne 24. a 31. prosince bude se jak obvykle úřadovati pouze dopoledne do 12 hodin. P. T. klienti se zdvořile žádají, aby toto sdělení vzali laskavě na vědomí a dle toho své dispoice pro tyto dny v čas zařídili.

Řádná valná hromada spolku okresní organizace samosprávné stráže bezpečnostní se sádelem v Hradci Králové, která konati se bude v neděli dne 25. ledna 1914 o 2. hod. dopol. v malé místnosti restauračního hotelu „Adalbertinum“ v Hradci Králové, Jiřkova tř. čp. 300. Na programu m. j.: Volba výboru a to: předsedy, místopředsedy, 5 členů výboru, 2 náhradníků a 2 členů dozorčího výboru. Stanovení organizačních příspěvků na rok 1914. Volné návrhy. Nesejde-li se k valné hromadě dostatečný počet členů, tudíž jedna třetina členů okr. organizace (§ 5. stanov okr. organizace), koná se valná hromada o půl hodiny později a usnáší se pak platně za každého počtu přítomných členů. Dle § 15. stanov zemské organizace vyřizuje valná hromada mimo program volné návrhy členů, které nejpозději 8 dnů před valnou hromadou správnímu výboru písemně byly podány. Návrhy tyto projednají se v tom pořádku, jak za sebou došly. Volné návrhy, které přednesou se bezprostředně valné hromadě, aniž dříve včas písemně byly ohlášeny, odevzdají se správnímu výboru k vyřízení.

Nález. Zánovní pouzdro na skřípec nalezeno a majitel je obdržel v administraci t. l.

Z Grandhotelu. Na žádost personálu zůstanou místnosti jak restaurační tak kavárenské Grandhotelu dne 24. t. m. od 6. hod. večer uzavřeny. Pro p. t. denní hosty je chambrée otevřen.

Zahájení sbírek pro výcvik ošetřovatelek nemocných z povolání. Oddělný spolek „Červeného kříže“ v Hradci Králové zabývá se již delší dobou výcvikem ošetřovatelek nemocných z povolání a doufá, že podaří se mu po vzoru jiných zemí získati nové, a nás dosud dosti málo vyhledávané odvětví pro zaměstnání a životní povolání dívek a žen. Výbor spolku ve schůzi dne 19. listopadu se rozhodl zahájit výcvik ošetřovatelek nemocných tak, aby každým rokem několik ošetřovatelek pro město a pro venkov, po případě postupně pro jednotlivé zdravotní obvody a samostatné zdravotní obce po dobu 2 až 4 měsíců v zdejší všeob. veřejné nemocnici vyvíčiti se mohlo. Proto obrací se v úctě podepsaný výbor spolku na p. t. obecenstvo se snažnou prosbou, aby laskavě přispěl k účeli tomu nějakým ob-

Kdo nezná ještě Kathreinerovy sladové kávy Knelpovy, nechť koupí si nyní jeden balíček a zkusí je.

Pro výrobu tohoto po 23 roků nejoblíbenějšího a uznaně nejlepšího kávového nápoje zbudována nová velká továrna. Nejmodernějšími stroji a nejlepším zařízením dospěl věhlasný Kathreinerův způsob na výrobu „pravé :: Kathreinerovky“ na vrchol dokonalosti ::

Byla-li Kathreinerovka již povždy tím nejlepším z nejlepšího, tu předstihuje dnes svou dovršenou :: podobností s chutí kávy zrnkové sama sebe ::

Kořenitá, vydatná, posilující, při tom zdravá :: a laciná: To jest Kathreinerovka. ::

nosem. Případné dárky přijímá výbor podepsaného spolku aneb c. k. okresní hejtmanský, které se zvláštní ochotou uvolilo se dodání sprostředkovati. Za každý sebe menší dar vzdává v účtě podepsaný výbor spolku předem vřelý dík. — Z výboru odštěpného ženského spolku „Červeného kříže“ v Hradci Králové.

Kukleny. Dne 8. prosince oslaveno bylo vydání ediktu Milánského i v naší farnosti. Vdp. Dr. Jan Konečný, professor v Hradci Králové, ve vzletné řeči své vylíčil význam slavnosti, poukázal na pronásledování církve od počátku až na naše časy a dokázal, že vždy vyšla církev z bojů všech jako vítěz. Hluboce založená řeč jeho vyslechnuta od velkého množství věřících s napjatou pozorností. Buďtež vdp. kazatelé za to srdečné díky! Po slavnostním kázání celebroid slavnou mši sv. vdp. Fr. Kufil, bisk. notář. Na kůru ochotně zpíval chrámový sbor řízený p. ředitelem Josefa Prokopa. Odpoledne ukončena slavnost dojemnou pobožností jednoty ustavičného se klanění Nejsv. Svátosti Oltářní, chvalozpěvem „Těbe, Bože, chválime“ a papežskou hymnou.

Sebevrátě. — Nechanic. (Přev. zpráva.) Cukrář Ferd. Plum byl pokladníkem u okresní nemocnice. Náhodou se však přišlo v jeho kanceláři na nezaplacené účty. Byl požádán, aby vyrovnal, co zpronevěřil, ale stále odkládal. V noci pak v minulý pátek se otrávil otrávením. Přes rychlou pomoc lékařskou své otravě podlehl. Protože smrt zavinila příčinu k báječným pověstem o zpronevěře 20.000 K a o jiných sensacích, nafidlo c. k. okresní hejtmanský revisi. Minulou sobotu tedy dostavil se do Nechanic p. komisař Fiedler. Shledal falsifikáty na konto poštovní spojitelný a přepisování ve spojitelných knížkách. Po sečtení všeho se ukázalo, že defraudovaná suma obnáší asi dva tisíce korun.

Mohelavy. Konstantinské jubileum oslaveno v našem kostele způsobem okázalým. Msgr. Dr. Fr. Šulc promluvil sedm konferenčních řečí (6., 7., 8. prosince), v nichž pojednal o časových heslech: 1. Nezáleží na tom co člověk věří, jen když je spravedlivě živ. 2. Proč chodit do kostela — nic mi tam nedají. 3. Nemám, z čeho bych se zpovídal — proto ke zpovědi nechodím. 4. Zpověď vymyslí kněz. 5. Pro jeden hřích nemohu zahynouti na věky. 6. Ti modlívi jsou nejhorší. 7. Panna Maria byla člověk jako jiný. Slovnitý řečník přivábil do prostorného chrámu veliký počet posluchačů z blízkosti i z dál, nadchl a povzbudil, takže na 600 věřících přijalo sv. svátosti. Slavnost ukončena byla slavným „Te Deum“. Byly to opravdu hody, na které tak hned nezapomeneme. — Přejeme vsdp. řečníkovi, aby dlouhá ještě léta, jak vdp. děkan dluhožil, v plné síle rozněval slovo Boží a za tolik námahy a ochoty vzdávámce upřímné: Zaplať Pán Bůh!

Dašice. (Konstantinské jubileum. — Přednáška se světelnými obrazy.) Jako v mnohých jiných uvědomě-

lých farnostech oslavována na přání nejdůst. Arcipastýře 1600letá památka vydání ediktu Milánského, tak se též i ve farnosti Dašické zásluhou naší důst. duchovní správy stalo v neděli dne 7. prosince. Úkol slavnostního řečníka s nevšední ochotou přijal vdp. Dr. Jan Konečný, professor bohosloví z Hradce Král. V nadšené, přesvědčivé i promyšlené řeči nastínil kazatel živými barvami ucelený obraz utrpení naší sv. církve a pronásledování, tím úzeji musíme přivínouti se láskou činů prvých tří století a konče pohany novodobými. Povzbudil věřící, aby vážili si co nejvíce sv. víry katolické, co drahého odkazu otců svých, víry, ze jejíž pravost miliony mučedníků svalých z přesvědčení obětovaly nejen všecek majetek a hodnosti světské, ale i svůj život. Čím více nás budou nepřátelé Kristovi pronásledovati, tím úzeji musíme přivínouti se láskou čistou, dětinou poslušností ke Kristu a Jeho náměstku sv. Otci, a svorně musíme lnouti k sobě co vyznavači jedné víry a členové jedné rodiny a životem svým bezúhonným dokazovati živou víru svoji — pak nemusíme se báti, neboť Kristus Pán nás neopustí, věren jsa svému slibu: „Ať já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.“ — S pozorností a zájmem neobyčejným vyslechnuta tato více než hodinová promluva a když dokončena, uklouzl mimoděk posluchačům souhlasný povzdech, jenž byl nejlepším vysvědčením obsahu a přednesu celé řeči. Litanií loretánskou, chvalozpěvem sv. Ambrože a požehnáním skončena slavnost Konstantinská. Jest přáním všech, by vdp. professor častěji Dašice počil svojí návštěvou a zase kázáním neb přednáškou probudil mnohé, kteří jsou v pološesti náboženské lhostejnosti, a povzbudil probuzené katolíky, aby neochabovali v boji za vlast, víru a lepší budoucnost! — Katol. hosp. beseda „Svornost“ v Dašicích pořádá v neděli dne 14. t. m. večer o půl 8. hod. v sále „Radnice“ na oslavu 50tých narozenin Jeho cis. a král. Výsosti nejjasnějšího arcivévody následníka trůnu Františka Ferdinanda přednášku „Vítězství Kristovo nad srdcem lidským“, již přednese a 100 světelnými obrazy z pronásledování prvých křesťanů z eucharistického sjezdu vídeňského doprovodí dp. farář Ludvík Hora. Přednáška též hledí se vstříc se všeobecným zájmem.

Ronov n. Doubravou. (Schůze.) Vzdělávací katolický sociální spolek „Rovnost“ uspořádal dne 8. prosince veřejnou schůzi s přednáškou, na níž referoval p. red. „Štítu“ František Šupka z Hradce Králové. V pravém smyslu slova přeplněné místnosti hostince p. J. Vávry nejépe dokumentovaly, jaké lásce se pan redaktor u nás těší. Za téma uloženo mu: „Kulturní boj u nás“, které probral jadrným, logickým způsobem a poukázal na vhodné doklady historické, životní a časové. Dotýká se hlavně vzniku kulturního boje, t. j. zednářské boje v Paříži „Grand Orient“ zvané. Volné Myšlenky, světového názoru, pokrokového a křesťanského, kte-

rým zdůrazňuje poměr nás ku světu a který vrcholí po stránce života zde na zemi, že křesťanství chce mít lidi vzdělané. Uvádí výrok profesora Masaryka, který definuje nynější vědu jako polovičatou a nedůslednou. A touto vědou polovičatou a nedůslednou my katolíci máme se dáti vésti? Nikdy! Ať nám vysvětlí někdo život, to veliké tajemství, když nechce věřit v tajemství víry! Zajímavé je, když tážali se pokrokařští profesoři Röntgena, proč jest věřícím, pravil: „Jsem proto věřícím a plním povinnosti náboženské, poněvadž jsem opravdu studoval!“ Dotýká se hesel o rovnosti a ráji, jaký připraviti chce svět, rýsuje v živých barvách bankrot české politiky pokrokařské, subvenční, agrární. Něco jiného se mluví před lidem a jinak se ohýbají hřbety ve Vídni před ministry, aby se vymohly subvence a sanovaly okradené skrachované podniky. Národ český má přes sto poslanců ve Vídni a ti tam znamenají méně než několik poslanců rusínských neb jiných. Není a lépe nebude, dokud se nevrátí pravá zbožnost do našeho českého národa. Končí řečením strašlivé blasfemie, t. j. rouháním, jehož se dopustil učeňský časopis v Krajíně. Toť mravní vůdcové světa! Když zazpívána píseň „Kde domov můj“, krátkým doslovem vlp. M. Kloudy schůze za náladu povzneseně ukončena. Brzy zase na shledanou! — (Divadlo.) Sdružení katolické mládeže v Bousově u Ronova n. Doubr. sehrálo dne 7. prosince divadelní hru „V podkroví a v saloně“, obraz ze života ve 4 jednáních. Kus jest tendence luštění otázky sociální při pospolitě práci dělníka se slechtem na poli českého národa. Kárá různé vady, jichž někteří slechtici dopouštějí se rozhazováním peněz v cizině a pohrdáním chudinou doma. Kus navíc a po-
gán s pravým porozuměním a prociťnou vervou. Nejtypičtější byl malý precikář, který při celé hře baví obecenstvo způsobem co nejzdařilejším. Naše milá mládeži, tuž se a připrav. Orzo zase milý požitek ušlechtilý. Vpřed! — (Jiná divadelní hra.) Skupina sdružení katolické mládeže v Mladoticích u Ronova n. Doubr. pořádá dne 14. prosince v hostinci p. Petra Šauera divadelní představení „Sedlák kmotr Soudil“. Obraz ze života vesnického ve 4 jednáních od E. Peškové. Děj koná se v Krkonoších za naší doby. První jednání před hospodou v den posvícení, II. a III. jednání na statku Brzoráda. IV. jednání o půl roku později než první. Zveme uctivě všechny naše příznivce domácí a cizí skupiny, by se hojně účastnili.

V Kartouzích-Valdicích přednáší 25. prosince (na Hod Boží Vánoční) vdp. Josef Gabriel, farář v trestnici Kartouzské. Našince z místa a okolí žádáme by se přednášky v hojném počtu zúčastnili ve 4 hodiny odpoledne u Koruny.

Ledeč. Jubilejní památku vydání ediktu Milánského oslavili jsme tímto způsobem: 6. prosince ve 4 hod. odpolední bylo slavné požehnání a po něm slyšena sv. zpověď. V

stejně dopoledne kromě obvyklých služeb Božích byly o půl 11 hod. konány slavné služby Boží. Slavnostní kázání přednesl dp. Fr. Daněk, kaplan. Kázal o významu ediktu Milánského pro kulturní činnost církve katolické. Slavnou mši sv. s assistencí obou vel. páni a dp. katechety celebroidl vdp. V. Vačkář, děkan. Po odpovědném požehnání zpovídal se opět, rovněž tak od časného rána na druhý den. Na tento svátek o ranních službách Božích přistoupili všichni věřící, kteří se dosud vyzpovídali, k společnému sv. přijímání, před kterým měl ke komunikantům promluvu dp. J. Poříčský, katecheta. Na to byla vystavena Nejsv. Svátost Oltářní k veřejnému uctění po celý den a ve 3 hodiny odpol. požehnáním s assistencí tato jubilejní slavnost ukončena. Ke stolu Páně přistoupilo 366 věřících.

Nevíte-li, jakým dárkem

k vánocům

mile překvapíte?

Česká kniha

jest jistě nejvhodnějším dárkem,
českou knihou potěší se každý.

Knihy obrázkové, pohádkové, skvostně
ilustrované, spisy všech českých spisovatelů v nádherných vazbách.

Modlitební knihy, alba na podobizny a
pohledy, památky ve skvostné úpravě.

Poslouží vám ve velkém výběru

Družstevní
knihkupectví

v Hradci Králové, Adalbertinum.

Dvacátá výroční zpráva Krejcarového spolku v Přelouči za rok 1913. V r. 1913 byly chudé díky školní podělovány ve školní kuchyni od 7. ledna do 15. března včetně celkem 59krát. Rozdáno bylo 14.928 porcí 13.749 dětem, tak že průměrně byly podělovány 233 díky. Počet členů spolkových vzrostl proti loňsku o 9, tak že čítá celkem 273 členy. Finanční stav Krejcarového spolku jest letos nad míru uspokojivý, neboť jmění spolku i s úroky do 30. listopadu 1913 obnáší 2910 K 96 h, tak že přibýlo při všem vydání na jmění spolkovému za poslední rok 277 K 73 h, k čemuž nejvíce přispěl čistý výnos přátelského večírku, konaného dne 3. února 1913, v obnosu 270 K 55 h. Z řad členů a dobrodinců spolku našeho byli během správného roku na věčnost povoláni: Balán Jan, Javůrková Emilie, Jelínek Bohuš, P. Novák František, Novák Josef, Skála Antonín a Štrudl Bartoloměj. Budíž jim věčná památka zachována! Za vzácnou ochotu při vaření a rozdělování polévky sluší vzdát srdečné díky oběťavým sl. hospodynkám: Marii Černé, Julii Eltlové, Martě Filipovské, Ludmile Jarišové, Heleně Jarolímové, Albině Krátké, Anně Lacinové, Anně Luxové, Anně Riegrové, Zdence Slavíkové, Jenče Theimerové, Marii Vosáhlkové a Gustě Vyleťalové. Též slavným feditelstvím a sborům učitelským obou našich škol děkuje výbor za dozor při obědích a v kuchyni srdečně. S vděčností jest nám na tomto místě vzpomínouti všech dobrodinců, kteří jakýmkoli způsobem spolku našemu přiznali projevovali. Jím všem platí naše vřelá: „Zaplat' Pán Bůh!“ Zvláště však jsme povinováni vzdát díky nejvícejší slavné městské radě za blahovolnou podporu propůjčením a udržováním místnosti a potřebného paliva i sylviva ve školní kuchyni a darováním potřebného paliva k přátelskému večírku. Dále vřelá díky vzdáváme slavné správě akciového cukrovaru v Přelouči a sl. c. k. okresnímu hejtmanství v Pardubicích za větší peněžité dary. Podávajíc tímto širší naši veřejnosti zprávu o své působnosti, vznášíme za chudou mládež školní k P. T. obecnímu uctívou a snažnou prosbu, aby tomuto lidumilnému spolku své sympatie nadále zachovalo a nové příznivce mu získalo. — Za výbor Krejcarového spolku v Přelouči: Antonín Grégr, t. č. jednatel.

Různé zprávy.

Nová ozdravující taktika. Dne 5. t. m. nár. soc. denník si pochvaloval, že kterýsi bratr J. A. Řehák ze Semí spráskul karabáčem soc. dem. redaktora „Pochodně“ Doudu proto, že „Pochodně“ urazila Řehákovu ženu. A reformující denník dokládá: „Poněvadž urážka, které dopustil se zmíněný redaktor Albert Doudu na pí. Řehákovu, stala se tiskem, nebylo by správné pí. Řehákovu nadeho jít, než takto se se zmíněným také redaktorem před porotou, prodávajícím všechny útrapy tohoto těžkopádného řízení a k tomu vydávati se v nebezpečí značných útrat. Poněvadž s redaktory toho druhu, kteří hřeší na výhody zákonů o tisku a zneužívají výhod tisku, daných k docela neshušným soukromým urážkám, jinak stručně vypořádati se nelze, chápe se spravedlivá sebeobrana br. J. A. Řeháka a veřejné mínění jak v Hořicích, tak v Semích uznává nezbytnost tohoto stručného a pádného zakročení proti Doudu.“ — Jest pravdou, že člověk nemajetný bývá často proti revolverovému tisku bezmocný. Žaloba pro urážku tiskem by pomluvy dále rozmazovala a při použití úhořovitě takový by mohl vinník s vítězným jásotem vykrouznouti, i kdyby se shledaly důvody usvědčující. Ale chválit se taková „nezbytná svépomoc“ nemá, protože také schvalování by mohlo otevřít bránu pěstnímu právu. Jestliže někdo spráská dnes karabáčem skutečného provinilce, může si druhý den nalézt k takovému náhlému soudu záminku i rváč, který chce potrestati ze zavilé zášti člověka zcela nevinného. Zkrátka takové pochvalování jest zbraní dvojsečnou a nár. sociálkové by měli věděti, že „svobodě a bratrství“ rozhodně se neprospeje, jestliže žalobce dělá zároveň soudce a exekutora. Na základě takového právního sice umučili Táboři tisíce kněží a mnichů, desetitisíce katolických i kalvánských laiků — ale teď tohle pravidlo neplatí.

Všelicos. Ruský časopis „Novoje Wremja“ vyzývá ke sbírkám pro haličské Rusíny, jichž prý se Rusko nesmí vzdáti. — Židé v Rusku z daleka putují do Kyjeva, aby viděli Bejlise. Ježto však ruská vláda zapověděla hromadné pouti k Bejlisovi, postaralo se v Kyjevě několik agentur, které zjednávali lístky Bejlisem psané a zasílali k líbání citelům jeho. Bejlis má za lístky denního důchodu 800—1000 rublů. — Královským výnosem zakázán do Irska vývoz zbraní, munice a k tomu příslušných součástek, výbušných látek atd. Zákon ten jest následkem hnutí, jež připravují unionisté v irském kraji Ulsteru proti samosprávě Irska. — New-Yorské museum získalo motýla, jehož cena udává se na 32.000 K. Dle výkazu z 31. prosince 1910 bylo v Belgii 10.376 mnichů a 4.975 jeptisek. — Na new-yorské burse cenových papírů vydraženo uprázdňené tam sedadlo za 40 tisíc dollarů (200.000 K). — V Římě zemřel kardinál Oreglia ve stáří 85 let, nejstarší z kardinálů, který byl ustanoven ještě papežem Piem IX. — Studenti a studentky pizeňští čeští i němečtí navzájem si dopisují a navštěvují, ba až i z Ústí n. Lab. začali si němečtí realisté dopisovati s českými v Plzni a to vše prý proto, aby se dal příklad smířlivosti dospělým. — V Ostrově u Karlových Varů oostavil karlovarský spolek „Ochrana mládeže“ velký sirotčinec pro 200 dětí a správu jeho převzaly škotské sestry. — Na Hradčanech v Praze srazily se dva vozy elektrické dráhy a úplně se rozbily, při čemž 10 lidí zraněno těžce a 20 lehce. — Celá severní polovice Spojených Států zachváćena prudkou větrnou bouří. V Texasu prolomila se hráz řeky Brazosu a voda žene se v šíři až 5 mil. Statistice černochů a farmářů bylo vodou překvapeno a muselo se utéci na stromy a střechy. — Srbská vláda zřídí nové konsuláty v Praze, Vídni a Terstu.

Jak lze život prodloužit. Zkornatění tepen jest sice nemoc dávno známá, ale považována byla do nedávna za nemoc stáří. Teprve v novější době dokázáno bylo na různých kongresech lékařských, že kornatění tepen objevuje se v každém věku a vzniká následkem poruchy výživy jako dna a cukrovka. Kornatění tepen provází obyčejně otýlost a jest nemoc, které při dobré vůli každému lze čeliti a zhubných následků téže, hlavně mrtvici, se uvarovati. Therapie její má velmi dobré výsledky a jest to hlavně moderní praeparát z laboratoře MUDra. Stan. Rejthárka v Králové Městci „Vito-Sallin“ a čaj „Dobrot“, které získaly v kruzích lékařských nyní velké obliby. — Jest dokázanou pravdou, že lze život prodloužit, hlavně povzbuzuje-li se častěji výměna šťáv tělesních, což děje se v létě vodami lázeňskými v Karlových Varech, Mariánských Lázních, Luhačovicích, v zimě léčbou domácí, v které má nyní velký význam „Vito-Sallin“. Populární črta lékařská o zkornatění cév a léku „Vito-Sallin“ přikládá se ku dnešnímu číslu, by páni čtenáři seznali, jak si mohou život prodloužit.

Přeloha. K dnešnímu číslu našeho listu přikložen je obrázkový vánoční seznam Singer Co. akciové společnosti pro šicí stroje v Hradci Králové, obsahující doporučení jejich výtečných, co užitečných vánočních darů zvláště se hodících původních Singerových šicích strojů.

Jak draho sedne člověk na lep, poznal nedávno jeden londýnský obchodník obrazy, zaplativ za vyhlášený obraz jistého starého mistra okrouhle půl milionu korun. Pomyslete si ale údiv onoho muže, když dma při bližším zkoumání zjistil, že domněle pravý obraz je padělek a pouze nepatrné ceny. Toto nedopatření bylo by zde jaksi odpustitelné, neboť u starých uměleckých předmětů jest těžko rozeznati pravé od padělaného. Co ale nelze odpustiti jest to, když hospodynky při nákupu nejdůležitějších životních potřeb běhou nepravé zboží za pravé. Tak příkladně jest nemožno, aby obdržela se na místo pravé Kathreinerovy sladové kávy Kneippovy méně cenná napodobenina, když se toho obá, že balíček nese obraz „faráře Kneippa“. Tyto balíčky zákonně chráněné udržují obsah v čistotě a zaručují pravost Kathreinerovy sladové kávy Kneippovy, kteráž jest dnes pro svou kávovou chuť, získanou zvláštním způsobem výrobním, nejvhodnější kávovou náhražkou.

(Zasláno.)

Všem, kdož mého drahného manžela k věčnému odpočinku doprovodili, vyslovujeme tímto nejserdecnější díky. Zvláštní dík patří veleřád. p. MUDru. Ot. Klumparovi, p. MUDru. Rud. Zippemu za pečlivé ošetřování, slovnímu p. starostovi JUDru. Františku Ulichovi, s. městské radě a zastupitelstvu, veleřád. duchovenstvu, všem jednotlivým účastníkům, jakož i páni majitelům povozů a ct. firmě H. Richter za vřelé vypravení pohřbu. — Odplat' všem Bůh!

V Hradci Králové, dne 10. prosince 1913.

Anna Pecoldová a děti.

BYRRH

slisť a chuť povzbuzující francouzské víno výtečné nahořklé příchuti, jediné od firmy

L. Violet, Thuir (ve Francii).

Vždy k dostání.

Roční prodej přes 10 milionů lahví.

Zástupce: Josef Svoboda, Praha, Král. Vínohrady č. 1094.

Pánům sklenářům a zahradníkům

nabízíme sklo tabulové do pařenišť:

24x24 cm. 11 h, 26x26 cm. 13 h, 30x30 cm. 17 h. 50 kg. tmele sklenářského K 10—. Sklenářské zaručené vyžoušené diamanty kus od K 4— výše. Sklady tabulového skla. Dodání kamkoli drahou.

K. V. Skuherský,

c. a k. dvorní dodavatel,

Hradec Králové, Karlova třída.

Jan Horák,
soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zasílá na požádání vždy

**dle roční sezony kolekce
nejnovějších druhů pravých
viněných látek**

své vlastní výroby, jakož i tu- i cizozemských.

Četná uznání zvláště z kruhů veleřád. duchovenstva svědčí o poctivé obsluze máho ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.

Učíte, prosím, malou objednávku na zkoušku.

Volejeme látky na taláry.

Těž na oplátky bez zvýšení cen!

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův

synovec, nástupce)

odborný

— umělecký závod —

pro malbu

oken kostelních.

PRAHA - I.

č. 145 st., Malá Karlova ul. č. 39 nové bláto Má láho námětů, dříve přes 60 roků na Malém náměstí pod loubím doporučuje se

ku dodání oken chrámových od nejjednoduššího až k bohatému figurálnímu provedení a sice i se lesklými rámy, slídky, osazeními.

Vedlejší respoty, skizy i odborná rada bezplatná, bez vázavosti ku definitivní objednávce.

Nečetná veřejná i písemná pochvala rovná č.

Založeno roku 1863

**Veledůstojným
duchovním a patronátním úřadům!**

Odberný závod pozlascovačský

**GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,**

doporučuje se ku opravování i stavění

**oltářů, kazatelen, Božích hrobů,
křížových cest, soch atd.**

Provedení veškerých slohů vzorné.

Respektu a nákrasy zdarma.
Na požádání dostavím se ihned.

**Raďte si psát o vzorky
firmě**

Textilcovské výrobní společnost

„Vzájemnost“

v Hronově čis. 180.

Vývoz láneho a modního zboží.

Doporučuje v osvědčených jakostech k zimní sezóně:

Modní látky vlněné i prací, damské i panské
plátna, damsky, ubrusy, ručníky **zefíry** na kotile,
— — — — — látky atd., překrásných modních vzorů.

Výbavy pro nevěsty

za levné, pevné, ceny. Velikolepý výběr. Mnoho po-
chvalných uznání. — Objednávky v ceně přes 20 K zasí-
láme vyplacené. 1 balík 40 mabytků vkusně rozvržených
za 18 K.

Obdržíte to nejlepší! Křesť. sociál. podnik!

V podniku tomto lze též bezpečně uložiti

vklady proti 6%, úrokování.

Podnik podléhá revizi Zemského výboru král. Českého
a Zemského Svazu.

**„Svůj k svému“ jest naší povinnou
zásadou a proto kde potizujete**

nová divadla

aneb dodatečné nové různé

dekorace,

obraťte se s důvěrou na starého věrného
člena (herce, lidčitele a scénáře) katol.
jednoty v Poličce

Josefa Kuklu,

dekoračního malíře (posluchače kursů
malířských v Chrudimi a v Praze) a
on vám vymaluje dekorace levně, ve
všem ochotně poradí, vzorů zašle a
výhody udělá.

Továrna na cottagová americká

HARMONIA

též evropského systému

Rudolf Pajkr & spol.

v Hradci Králové.

Sklad y:

Praha, Vídně, Budapešť.

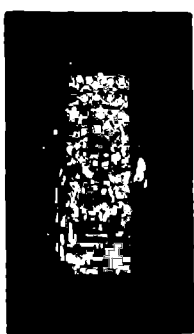
Podálová harmonia

ohou soustav v každé vo-
likosti, pro kostel, školu
i ku ovidení.

**Cenníky zdarma a
franku.**

Na splátky od 10 K

**P. T. duchovenstva
zvláštní výhody.**

Novinka! Novinka!

Právě vyšel

katol. dopisní papír a obálky

CREDO

s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.

Přesvědčte se z VESTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle

HUSTACHE VAVROUCH, OLOMOUČ.

Hornoslezské

uhlí

všech druhů,

koks a dříví

palivové nabízí v každém množství

za ceny nejlevnější

V. J. Morávek

v Plotištích u Hradce Král.

Filiální sklad v Hradci Králové

v Komenského třídě.

Světově známý

malínský křen

letošní sklizně, v nejlepší jakosti

zasílá ve velkém i v 5tíkg ba-

ličkách za levnou cenu

Josef Mikulecký,

vývoz malínského křenu v Kutné Hoře.

Stoupencům našich organizací.

Odporúčujeme všem křesťanský český závod

výtisků a tištěk „Záštita“ v Chrastí

a Chrudimě.

Veškeré prádlo pánské i dámské, výbavy
pro nevěsty, přepychové i jednod. ché vzorné ob-
stará „Záštita“. Vsd. duchovenstva naskytá se zde
příležitost koupiti prádlo kostelní, zaručené dle
předpisu za ceny mírné. Učiňte objednávku na
zkoušku a budete jistě spokojeni!

Odporúčujte ve svém okolí!

Sjezdovou zprávu

o katolickém sjezdu

v Hradci Králové 1909 konaném

četnými ilustracemi, s fečmi všech řečníků,
většinou dle stenografických protokolů podanými,
— v rozsahu 35 tiskových archů velké 8° = 480 str
nabízí ve výrobní ceně K 3.— franko

Biskupská knihtiskárna v Hradci Králové.

Založeno r. 1802.

SPECIALITA

pravý ústecký, po mnohá desetiletí vy-
blášený žaludeční líkér pod názvem

Amers de Londres

lékařskými vědátory jakožto příjemný
občerstvující prostředek doporučený,
nabízí

A. J. Andres v Ústí n. Orli.,

továrna nejjemnějších likérů.

Taktéž doporučuje se ku koupi pravého franc.
cognacu, srémské slivovice jakož i páv. jam.
rumu a všech druhů nejjemnějších likérů v cenách
nejlevnějších. P. T. pátním obchodníkům a
hostinským povolují se zvlášť výhodné ceny.

Velice poučná pojednání

Jsou uložena v brožurách, jež vycházejí měsíčně
pod titulem **»Časové Úvahy«.**

Cena spisů těch jest velice levná, neboť jed-
notlivý sešit, obsahující 32 i více stran, zasílá se za
pouhých 8 haléřů. Vyšší ceny udány jsou u brožur
několikanásobně větších. — »Časové Úvahy vy-
cházejí již sedmnáctý rok. Čtyři pětiny vyšších
brožur jsou již rozebrány.

Posud však jsou na skladě u větším množství
tyto úvahy: Cena v hal.

Učte se z dějin 16

Oslava Husova 8

Zaloba vydědence XX. věku (pojednání o li-
beralismu) 8

Husitství a svoboda 8

Zpráva o sjezdě československých katolíků v
Hradci Králové 24

Velký biskup (životopis biskupa Eduarda Jana
Nep. Brynychy) 8

Pokora a náboženství 8

Několik slov o papežství 8

Katakomby 8

Plus VII. a Napoleon 8

Česká konfesse 24

Moderní náboženství Masarykovo 8

Jubileum mariánské a Lurdy 8

Spolenci spirítistů 8

Z domácnosti sociálních demokratů:

I. řada 16

II. > 16

III. > 24

Braňme se tiskem 8

O zázracích Kristových 16

Návštěvou u Slovanů (o Polácích a Slovácích) 8

Volné kapitoly o spřílivosti 8

Sociální význam svčení neděle 16

Svobodná škola 8

Jesuité a jejich protivníci 8

Manželství přirozené a svátostné 8

Slovo včas o právu volebním a jiných občan-
ských právech ve státu 8

Prevalha protestantů nad katolíky 16

Katolíci, organizujme! 8

Útok professora Masaryka na církev katolic-
kou 32

Katolickým jinochům — spolky katolické 16

Rím a university 8

Proti Volné Myšlence 8

Proti Volné Škole 16

Volby do českého sněmu 8

Inkvizice církevní 24

Vlastenectví v duchu křesťanském 8

Z porýnských missí 16

O duši lidské 8

Machar a křesťanství 8

Karel IV., Otec vlasti 32

Kláster v Podlažicích a město Chrást 8

Starý a nový názor světový 8

Jesuité a česká literatura 8

Blahoslavený Jan Sarkander 8

Boj o Lourdy 16

Obrana úcty Svatojanské 8

Příčiny sociální nespokojenosti 16

Čechové, prohlédněte! 8

»Justiční vražda« Ferrerova ve světle rozumu
a pravdy 16

Dělnické zahrady 8

Mravní velikost Kristova — důkazem Jeho
Božství 16

Pohřbívatí či spalování mrtvol? 8

Autorita a svoboda. — Pastýřský list arcibisku-
pů a biskupů rakouských 8

Obrana školy katolické 16

Volná Myšlenka se stanoviska náboženského,
filosofického a sociálního 16

Život lidský s náboženstvím a bez něho 8

Jest náboženství věcí soukromou? 24

Charakter 16

Jazyková otázka v Čechách 80

Péče o mládež ve světle katolického životní-
ho názoru 8

Sv. missie 8

Při objednávkách brožur v ceně od 8 do 24 h
nečítá se frankatura tehdy, objedná-li se aspoň
4 výtisky.

Celoroční předplatné na běžný ročník (12 bro-
žur) činí pouze 1 K.

Je-li objednan výtisk jediný, nutno přidati k
udané ceně 2 hal., při objednávce dvou až tří vý-
tisků připočítávají se na porto 4 hal.

Při hromadných objednávkách poskytujeme
veliké slevy. Objedná-li se zvlášť veliký počet
brožur, činí sleva až 50 procent.

Z toho všeho patrné, že z vydávání našich
poučných brožur není finančního zisku, a že na-
opak vydavatelstvo v zájmu dobré věci ochotně
přináší oběti.

Proto nechť každý upřímný katolík podporuje
tento zásluhový podnik!

Objednávky vyřizuje obratem

**Administrace »Časových Úvah«
v Hradci Králové.**

Nejlepší vánoční dárek

SINGEROVY šicí stroje

jsou nepřekonatelné.

Nové speciální přístroje pro potřebu v domácnosti.

SINGER Co. akciová společnost pro šicí stroje.

HRADEC KRÁLOVÉ, u lábského mostu.

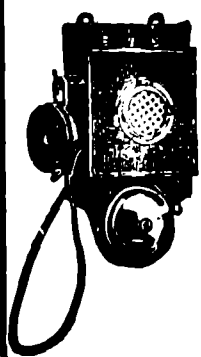
Levný — pohodlný nákup a veliký výběr

poskytuje

obchodní dům sukny fy V. J. Špalek,

Hradec Králové.

V vánočním období značné množství zbytků a kuponů
hluboko pod nákupní cenu.

**Elektrické
světlo**

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skřínkách,

řetízky, prsteny, náramky, jehly

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obsluha při mírných cenách. Důvěryhodným
závěškám na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Všeobecná úvěrní společnost

s. s. a. s. r. ob.

V Hradci Králové Palackého třída č. 80

úročí vklady

4% - 5 - 5% - 5%¹/₂%

dle výpovědi.

Zápůjčky všeho druhu, eskont směn a
faktur, zálohy na cenné papíry a skvosty.

Prodej uhlí a dříví vlastními povozy.
Ceny mírné, dobrá kvalita. Cenníky a pro-
spekty zdarma.

Příležitostná koupě

Prodá se lehně za příčinou
stěhování **smýrenský ko-
berec**, hodící se pro kostel,
ručně vázaný, 5 m dlouhý, 4 m
široký.

Adressu sdělí administrace t. l.

Předešlá významnější a doporučení.

Umělecký řemeslník
pro malbu na sklo
E. Škarda, Brno,
zhotovuje a dodává malované
okna chrámů v kvádřím pro-
vedení, od nejjednoduššího
vzoru mosaikového do jeho-
hábšho provedení figurálního,
dodává také i s křesnou kon-
strukcí vlastní výroby ochranné
síťe a vše zaneseno v umělecké.
Mosaiky skleněné pro fa-
gady, křídlové cesty atd.
Náčrty, rozpočty i od-
borná rada zdarma.

Svatováclavské Matice Školské.

Uznány za nejvýhodnější a nejlevnější ná-
kapní pramen v Rakousku všekterých

kostel. paramentů

prádla, praporek, příkrovů, kobereč a
kovového nářadí ve výrobních nejstaršího
závodu v Čechách, o. a. k. dvorního dodavatele

Josefa Neškudly

v Jablonném n. Orli. č. 86.

Tisíce uznávacích referencí a doporučení. —
Obráskové cenníky, rozpočty, vzory a hotové zboží
k výběru franko.

Bez velkoměstské režie ve vlastních dílnách a
domích, levné pracovní síly na venkově, čímž levnější
ceny až o 20%, než v ústředí.

Jubil. 100 let trvání a 40 let vlastní činnosti.
Adresování vždy došlovně se vyprošuje.

PARAMENTA

kalichy, cibě, mon-
stran., kaditelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol., - BRNO. -

sv. Jos. ústav para-
mentní a devotional.

Katastrofa Semilská.

V Jičíně dne 2. t. m. odsouzen byl porotou Edward Beneš pro zločin podvodu, spáchaného tím, že v letech 1907—1911 jménem firmy Jos. Prokopa synové podpisoval směnky a valutu, pak vybral a částky k svým účelům používal, do těžkého žaláře na 15 měsíců, zostřeného čtvrtletně postem. Boh. Prokop uznán vinným přečinem kridy a odsouzen do tuého vězení na 2 měsíce, zostřeného měsíčně jedním postem. Rovněž tak Josef Prokop.

Tak skončila veliká osobní aféra, která však táhne za sebou dále černé stíny pro veřejnost, pro národohospodářskou stránku silně ohroženého Semilského.

Sám orgán jičínské organizace české strany pokrokové »Pokrokové Listy« napsal o odsouzení bývalém starostovi semilském, předsedovi tamější městské spořitelny a zároveň předákoví strany státoprávně pokrokové peprné řádky. Mimo jiné praví: »Nelze pochybovat, že E. Beneše, později starostu Semil, jednoho z rozhodujících členů ředitelstva spořitelny, účetního záložny, zavedla touha po dobytí platného místa v průmyslových kruzích dále, než bylo přípustno. Kdyby se hospodařilo, jako on v semilské spořitelně, je veta po českém hospodářském životě. Nelze se nepostavit proti tomu, aby v našich ústavách finančních zavládl vliv jednotlivce, jak se stalo právě v Semilech. Nesmí se užívatí peněz, jež schválilo předsednictvo spořitelny, k účelům jednotlivých členů předsednictva. To jsou věci tím horší, čím více vynikající místo Beneš zaujímal a čím bedlivěji mělo se dbáti zákona a pravidel právě tam, kde každý chybný krok neohroží jen závod, ale celou ves, město a národní zájem. V tom ohledu je vina Benešova zřejma...«

Po rozsudku »Pokrokové Listy« dodávaly: »Zapomněl na to, co se naši zmaterializovanou společností vůbec zneuznává, že totiž nekonečně důležitější než síla hospodářská je síla mravní. Každý boj, jenž není veden na čistém mravním zá-

kladě, je předem ztracen a ovšem také boj hospodářský. Beneš zapomněl, že s úvěrem smí hospodařit jen ten, kdo je k tomu zmocněn, kdo nabytí úvěru naprosto reálnou cestou. Soudní líčení dokázalo, že tato jediná bezpečná a často k cíli vedoucí cesta byla opuštěna Benešem a celým ředitelstvím spořitelny. — Jest vůbec těžko ubránit se ostré kritice toho, proč bylo nutno až z Brna v poslední chvíli zavolatí advokáta, jenž nemohl mít o věci ani nejmenšího zdání a zákulisí vůbec nemohl prohlédnout. Oč lehčí úlohu měl jeho protivník dr. Koerner! Bylo neodpustitelnou chybou strany Benešovy, že nedovedla donutit místního advokáta dra. Lachmana, dlouholetého příslušníka strany, jež před málo lety veškerou vervou se snažila prosadit do sněmu, aby převzal hájení. A nelze nevytknout také všeobecné přesvědčení, že bylo povinností strany, v kritické době vrátit chudému Benešovi — »žebračkovi«, pravil dr. Stránský — vše, co obětoval na oltář strany a čím se zakrvácel. Vždyť není o tom nejmenší pochyby, že na porotce působila zhroutně právě ta okolnost, že Beneš, jsa už passivním, uplsoval straně desítky tisíců. Jak by bylo jinak působilo, kdyby byl obhájce mohl říci: všechno to je vyrovnáno, zapláceno! A není také pochyby, že strana má příslušníku bohatých dost, kteří v těžké chvíli nekonali svoji povinnost.«

Beneš na účet veřejných peněžních ústavů jako jejich vrchní funkcionář rozpičoval obnosy svým politickým a osobním přátelům v naději, že dají všechno do pořádku společně, až dosáhnou značného politického vlivu. Porota uznala, že ty peníze byly promarněny a že se svou ochotou dopustil Beneš podvodu. Tak byla odsouzena odvážlivá spekulace na účet budoucnosti politické strany.

Dr. Stránský, »lidový« poslanec, nechal lidový parlament parlamentem a šel hájit notorického poškozovatele českého lidu. Úžasné skvrny podvodnickovy namáhal se vycídití sváděním sporu do politických poměrů. Při každé vhodné příležitosti hleděl dokazovati, že na lavici obžalovaných

sedí politický mučedník, který jest pronásledován hlavně proto, že jest tajemníkem strany státoprávně-pokrokové. Pro svou politickou příslušnost měl býti podvodník dle všeho osobou privilegovanou! Ještě ku konci líčení volal dr. Stránský: »Poněvadž dal Beneš na politické účely peníze, byl na něho uvalen právě projednávaný proces. Důvod je, že strana státoprávní je jediná (!!!) v Čechách, třímající prapor českého vzdoru. Ostatní všechny vzaly na sebe vládní chomout.«

Na toto kejklřství těžko naléztí slova přiléhavého! Tedy podvodník, který ožebračil celou řadu lidí, dostal se před porotu jen a jen proto, že byl tajemníkem politické strany! Snad tedy Semilsko mělo poslušně raději čekat až do vyhlášení, než se ozvatí proti švindlu pokrokového pohlavára! Tisk obhajující Beneše docela mluvil o lženištvi protivníku Benešových! Zkratka kolem hlavy švindlérského handlíře rozsvěcována mučednická slavozař.

Orgán strany státoprávně-pokrokové byl vydržován značnou měrou z peněz, které si vypůjčil Beneš na účet firmy Prokopovy ze spořitelny semilské. Ale politická strana Benešova po celou dobu oné trapné aféry neučinila nic, čím by bylo poškození spořitelny, zaviněné takovým chytráckým způsobem, aspoň poněkud napraveno. Spořitelna byla připravena asi o 400.000 K. Ale pokrokáři místo sanování spílali lidem ožebračeným. Dr. Stránský hleděl hrozný dojem zaplašiti tím, že prohlásil, jak škoda bude nahrazena státem. Tedy stát měl napravit to, co pokazila strana »třímající prapor (protivideňského) českého vzdoru.« Proti takové státní akci hrdinní opozičníci ani nehlesli, byli rádi, že nenáviděná Vídeň staví na nohy — české vzdorné invalidy. Napřed se radikálně vydrancuje spořitelna, »strana vzdoru« tyje z peněz konservativních a pak se běží s radikálním prosíkem k milostivé vládě. A prohlásil-li dr. Stránský, že vláda dala na sanaci dva miliony, měl hned prohlásit, že takové presenty nedávají vlády zadarmo, ale že naopak politické strany si jich dobudou žalostnými ústupky před vůlí ministrů. Vždyť se

Dárek pro pány zjistě že uznáte, koupíte v odborném závodě nejlépe.

Pánský angl. mod. závod **J. PAVELKA** Hradec Králové — proti — Grandhotelu.

Prádlo vlastní výroby.

Pánské bílé denní košile
K 3-50, 3 kusy K 10-
K 4-—, 3 kusy K 11-
K 5-—, 3 kusy K 13-
K 6-—, 3 kusy K 16-50

Pánské barevné modní košile
K 4-—, 3 kusy K 11-
K 5-—, 3 kusy K 13-
K 6-—, 3 kusy K 16-50
K 8-—, 3 kusy K 21-—

Pánské noční košile
K 4-—, 3 kusy K 11-
K 4-50, 3 kusy K 12-
K 5-50, 3 kusy K 15-
K 6-50, 3 kusy K 18-—

Pánské spodky
K 2-80, 3 kusy K 8-
K 3-50, 3 kusy K 9-50
K 4-—, 3 kusy K 11-
K 5-—, 3 kusy K 13-50

Původní anglická garderoba.

Pánské raglány
K 150-—, 120-—, 80-—, 60-—, 40-—

Pánské gumáky
K 50-—, 40-—, 32-—, 28-—, 18-—

Turistické obleky
K 22-—

Pánské modní vesty
K 16-—, 12-—, 10-—, 8-—, 4-30

Pánské tenisové kalhoty
K 5-—, 9-—

Pánské šupany
K 100-—, 70-—, 50-—, 38-—, 28-—

Pánské domácí saka
K 80-—, 60-—, 40-—, 20-—, 17-—

Pánské pyžamo (domácí oblek)
K 35-—, 25-—, 18-—, 10-—, 7-50

Deškeré lůžátské potřeby
pánské i dámské.

Deškeré cestovní
potřeby.

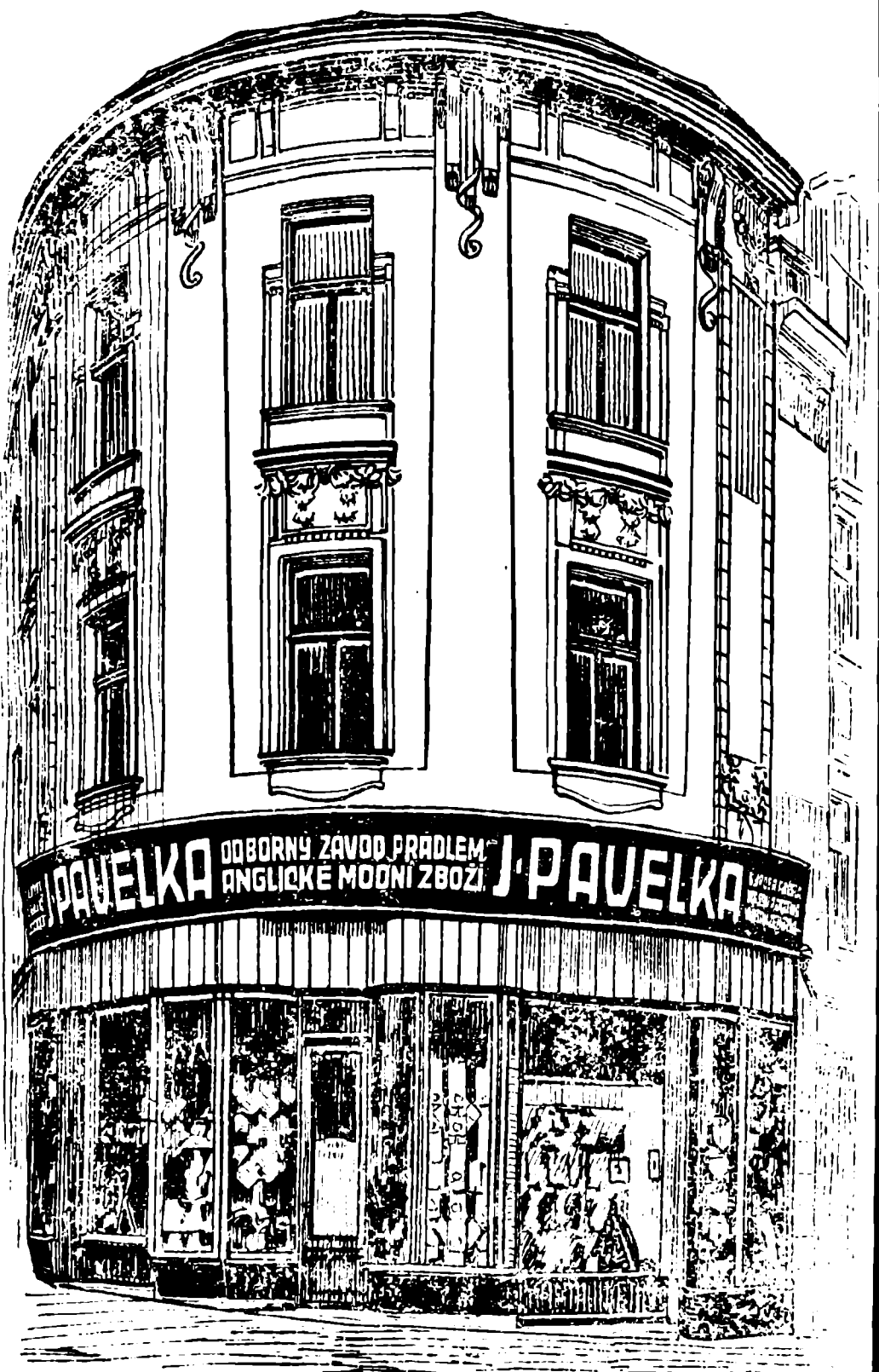
Cestovní příkrývky. — Americké galoše. — Jemné manžetové knoflíky. — Kočárové příkrývky. — Americké sněhovky. Jemné hole se stříbrným kováním.

Pánské anglické a francouzské modní zboží
ve velkém výběru.

Angl. nákrčníky. Chrástka límeců. Angl. kapesníky. Anglické šle. Anglické rukavice. Anglické kamaše. Ponožky. Deštníky. Hole atd.

Vlastní prádelna a žehlárna.

Skřep: Palacká 80. — Karlova 502.

Strany, které pro svou prodlouženost jsou odvislé hmotně od Němců, anebo které se přiživují podloudným způsobem na účet politických protivníků, nemohou si hrát na Blanické rytíře.

Záložna v Hradci rálové.
Janšké náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5% 5 $\frac{1}{4}$ % 5 $\frac{1}{2}$ %

dle výpovědi.

Kulturní jiskry.

Miloslav Veselský zemřel. Katolický zemský poslanec za Kroněřížsko, starosta Kroměříže, císařská rada M. Veselský náhle zemřel 2. t. m. Narodil se roku 1866 v Hlinsku v Čechách. Po vykonaných studiích gymnasijských studoval na universitě pražské farmacii. Stal se v Kroměříži lékárníkem. Do roku 1905 obmezoval svou činnost veřejnou na hospodářskou jednotu Záhlenicko-Kvasickou, kterou velice zvelebil. Brzy potom zvolen do městské rady, až zvolen r. 1910 za starostu. Napravil ve svém úřadě mnoho, co bylo nedbalostí předchůdců pokazeno. Energie jeho byla železná i v době, kdy jeho život ohrožovala vážná nemoc. Byl výtečným správcem města a jeho hospodářství, byl to muž dobročinný a vždycky přímý. Katolíci moravští ztrácejí v něm vynikajícího, zasloužilého předáka.

Zase důkaz assimilace. Od 23. do 25. listopadu t. r. zasedal v Berlíně »velký zionistický akční výbor«. Dostavilo se všech 31 členů této korporace, jakož i ředitelé židovské národní banky z Berlína, Kolína nad Rýnem, Wiesbadenu, Mannheimu, Altony, Vídně, Lvova, Varšavy, Moskvy, Petrohradu, Londýna, Manchesteru, Haagu, Antwerp a Jaffy. Na programu porady byla řada zionistickopolitických otázek a některé záležitosti zionistické práce v Palestýně, o nichž referoval dr. Schleinořf jménem užšího akčního výboru. Zvláště však zabývala se schůze usnesením letošního vídeňského kongressu zionistů, jímž akční výbor byl vybudován učiniti přípravná opatření ku zřízení židovské university v Jerusalemě. Již na kongressu bylo upsáno — jako základ potřebného fondu — přes půl milionu franků. Akční výbor usnesl se zříditi k cíli židovské university zvláštní přípravný výbor, který prozatím rozdělil se ve 4 sekce. Organizace vědecké sekce byla svěřena prof. Weizmannovi (Manchester), organizátorské sekce prof. Warburgovi z Berlína.

Tak se volilo. Poukázali jsme na řadu zcela dokazných švindlů pokrokářských, které dopomohly na Hustopečsku k porážce našeho kandidáta. Nyní sděluje moravský tisk mimo jiné dále: Rolníkům a důvěrníkům byly z Brna rozesílány zalepené dopisy — expresní, v nichž v orgáně katol. rolnického spolku »Obzor« zabaleny byly nálepky — agrárně-socialistického — posl. Rud. Malíka! Ve voličstvu měl býti vzbuzen dojem, že dopis pochází ze sekretariátu katol. rolnického spolku. Na různé voliče byly posílány poštou dopisy, v nichž doporučován byl agr. Malík podpisem zem. posl. Krčky. Pols. Krčka však nikomu podobného dopisu neposlal!

Znali je. Zednáři rozvinuli v celé Evropě agitační, aby židům byla umožněna v Rumunsku ještě širší akce, než jaká rozmnožila silně jejich miliony. Leč v Rumunsku samém »Liga kultury« uspořádala v posledních dnech řadu velikých schůzí proti židům. V Bukurešti uspořádán veliký meeting. Řečníci označili židy za stát ve státě a jejich assimilační snahy za snahy oklamati a tím spíše a celé lid vysáváti. V přijaté resoluci se žádá, aby semité byli z Rumunska vypověděni, poněvadž jsou zkázou a ničiteli blaha ostatního občanstva křesťanského.

Situace konservativců na pražské německé universitě a technice. Na vysokých školách českých řadí bezohledná pokrokařská demagogie, která ostře zakřikuje každé svobodnější hnutí živlu katolického. Katolíci se vyčítá tma a nátlak od těch, kteří přece děkují za velikou universitní svobodu právě »klerikálními« zakladateli vysokých škol. Profesori konservativní při tom terroru se obyčejně krčí, skrývají, aby se jim nedostalo ná-
dávek za spoluúčast na některé akci katolické »Ligy«. Jinak na praž. něm. universitě a technice. Dne

1. prosince pořádaly spolky katolických studentů německých ve spolkovém německém domě svůj vánoční komers z zároveň s památkou na vítězství spojených mocí evropských u Lipska. Vysokoškolská rektorií dr. rytíř Zeynec, rektor německé university a dvorní rada Václav Rippel, rektor techniky, se súčastnili této slavnosti. Oba rektorií ukázali právě pochopení svobody vědeckého badání a uznali, že katolický názor světový není nepřitelem národnosti. Rektor university vyjadřuje ve své řeči k akademikům, že akademičtí učitelé uznávají, že jejich názor křesťanský jim nikdy nebránil osvědčiti své německé smýšlení i v těžších, pohnutých dobách. Životní zájem vysokých škol německých jest věcí společnou professorů všech fakult. V ohledu tom poukázal na práci professorů theologie jakož i studentstva katolického. S přáním zdaru k rozvoji a prospěchu katol. spolků končil svou řeč, připomínaje všem novátorům slova »Omne nimium perditur!« (Všecko přílišné propadá (zkáze).) Rektor techniky připomínal ve své řeči častým souhlasem potvrzované, že katol. spolky studentské, dle vlastní jeho zkušenosti, sdílely s ostatními korporacemi akademickými společnou radost i žal. Professory musí uspokojiti toto vědomí národní povinnosti spolků katolických, které skýtá zároveň záruku, že také ve veřejném životě zájmy svého národa hájiti budou. »Mám plnou důvěru k Vám,« pravil rektor Rippel, »a proto přijímám na váš zdar, aby vzrůstaly, zkvétaly a prospívaly spolky vaše!« Co tomu říkají naše akademické kruhy? Neplní snad naše studentstvo katolické české národnosti svou povinnost, nebo není si jí vůbec vědomo? Co by říkali přes to naši pokrokoví páni, kdyby čeští rektorií alespoň národní sebevědomí křesťanských korporací studentských veřejně potvrdili? Až se začnou katoličtí studenti dle vzoru pokrokového lisati k německým židům, pak budou přijati na milost jako »nejnárodnější«.

Casopis pro katolickou hudbu posvátnou »Cyrill« v nejnovějším čísle přináší významné úvahy: »Boj o cyrillské idee. — Praktické pokyny o varhanách. — Repetitorium dějin hudby. — Denkmäler der Tonkunst in Oesterreich. (O společnosti k vydávání hudebních památek starších mistrů z oblasti Rakouska.) — Robert Führer. Jeho život a dílo.« — Uvedena zde řada praktických pokynů. K číslu tomu přiložena krásná kompozice: Missa »Hodie Christus natus est« ad 4 voces inaequales commitante Organo vel com. Org. et instrumentis. Composuit Josephus Cainer. Vynikající akce »Cyrilla« zasluží si všestranné pozornosti a podpory. Roční nepatrné předplatné 5 K přijímá Obecná Jednota Cyrillská v Praze-II., čp. 1370.

Nechte cizích, bajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.
(Kollár).

Vřele doporučujeme

**ctěné přizní našemu velenštojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu**

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol- venta o. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA

„ v Hoře Kutné. „

**NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.**

Křesťanský živnostník.

Okresní jednotka živnostenských společenstev pro správní okres Hradec Král. pořádá společně se Společenstvem různých živností v Nechanicích v neděli dne 14. prosince 1913 o 2. hod. odpol. v hostinci p. J. Šimla v Nechanicích přednášku o Živnostenské svépomoci. Přednáší p. Ant. Fait z Hradce Král.

Pokrokářská pomoc českému průmyslu. Dne 5. prosince sám pokrokový »Přehled« otiskuje tento dopis: »Čas« má v záhlaví mezi jiným pěkné heslo: hospodářské osvobození. Jak toto pěkné heslo vypadá v praxi, ukazuje následující případ. V č. 293. otiskl »Čas« velké zasláno komitétu ku zřízení Spolku pro ochranu českého obchodu a průmyslu, jímž se vyslovuje komitét tento proti říšskoněmecké velkotovárně obuvi Salamander. V zaslání čteme, že žádný denní polský časopis nepřijímá inserce této firmy. »Čas« otiskl zasláno bez poznámky. V č. 299 přinesl pak veliký inserát

firmy Salamander. Dle jedné zprávy chtěl otištěním inzerátu firmy Salamander čtenářům jen na oči postavit, které to firmy mají se varovat, a aby na to nezapomínali, přinesl půlstránkový inzerát:

K tomu ještě týž »Čas« 7. t. m. otiskuje reklamní, velice chvalořečnickou noticiu kávé »Roka«. Kdyby se tu jednalo o takový německý podnik, který jest k českému obyvatelstvu snášelivý, pak by nebylo potřeby mnoho namítati. Leč — bylo již zdůrazněno v našem českém tisku, jak se podnik chová k českým lidem a v jakém spojení jest s »volksrátem«. Pak se má českým podnikům věsti dobře!

**Katol. Úvěrní družstvo Eliška v Hradci Král.
(ADALBERTINUM)**

**zúrokuje 5⁰ a posky-
vklady - 5⁰ tuje výh.
půjčky.**

———— Ústav podlehá zákonitě revisi ————

Sociální besídka.

Cesty dělnického kapitálu. Centralistický soc. dem. »Denník« proti autonomistům Vaňkovi a Tusarovi dne 5. prosince vyrukoval s novými cifernými dokumenty. Autonomisté v Brně proti centralistickému prodejnímu spolku »Vzájemnosti« založili »Včelu«. Leč zatím, co »Vzájemnost« otevírala 6 nových prodejen, »Včela« začala brzy skomírat. Proto narychlo na den 28. listopadu svolali autonomisté schůzi do redakce »Rovnosti«, aby se tam odhlasovalo zvýšení všech členských podílů o 10 K. Ve schůzi navštívené asi 100 členů vylíčil oddaný pomocník Vaňkův Pištělák smutný stav Včely. Jen soc. dem. Lidové záložně jest Včela dlužna 180.000 K. Z toho se platí prý na úrocích 9 až 10 procent.

Nastalo veliké rozčilení, několik přítomných účastníků hlásilo se ke slovu. Když viděli pohlaváři, že nálada začíná býti bouřlivou, místo udělení slova rázem valnou hromadu ukončili. Věru, vzorné demokratické jednání, jestliže sama správa takovým způsobem důležitou schůzi přerušil »Denník« předpovídá, že členové pozbudou svých krvavě vydřených podílů. »Vaněk, Tusar, Sotolář — zakladatelé a správcové to »Včely«, strkají do kapes sedmdesátiprocentní zisky z prodeje losů »Štěstěny«, které jsou vykofistěny zase jen z dělníků. Což kdyby tak polovici těchto horentních zisků řekněme po dobu pěti roků věnovali na sanci »Včely«. Což jejich obětavost tak daleko nejde? Vždyť dotyční pánové mají žlabů až dost, že by z příjmů takového Vaňka nebo Tusara mohli dobře žítí nejméně deset četných dělnických rodin!»

Dále »Denník« oznamuje, že autonom. soc. demokratické Záložní a úvěrní družstvo »Rovnost« v Písku bylo nuceno likvidovat a byla by padla s ním i knihtiskárna ve Strakonících. Soudr. Skalák hned věděl o obratné záchraně. Sdělil 11. listopadu vkladatelům, že likvidace se stala z nařízení výkonného výboru prostřednictvím knihtiskárny »Práva Lidu«. Prý nyní přejde knihtiskárna v přímé vlastnictví výkonného výboru českoslov. soc. dem. strany dělnické. Pohledávky vkladatelů předává strana na účet tiskárny strakonické. Prý vkladatelům jest volno do výše jejich obnosů objednat si tiskopisy dle příležitosti a potřeby. Tak prý se pohledávky vyrovnají nezkráceně. »Denník« k tomu připomíná: »Jaká to dobrosrdečnost! Bez vědomí vkladatelů převést vklady **bezúročně** do passivního podniku a laskavě jim dovoliti, aby si směli za peníze do záložny vložené dát vytisknout «dle příležitosti a potřeby» visitky . . . myslíme, kdyby byla provedena likvidace obou souvisejících podniků, bylo by něco zachráněno, takto je ale vše ztraceno . . . podnik, který katastrofu zavinil, byl zachován, aby dílo zkázy na vkladatelích dokonal, kdežto podnik, který by za jinakých investičních operací byl schopen života, musil vzít za své . . . Podnik strakonický stane se filiálkou »Práva Lidu«, majetkem komanditní společnosti Skalák a spol., a vkladatelé ho zaplatí.«

Teď tedy jsou nuceni objednávat soc. demokraty rychle tiskopisy, aby si vyplatili novými hotovými penězi ze zajetí své vklady! To jest taktika čistě rudá, která ždímá kapsy do nekonečna.

Moravský centralistický »Proletář« velice ostře kritizuje Vaňkovu »Štěstěnu«. Práví: Pánům separatistům je zcela lhostejno, jakým způsobem dělají »obchody«. »Štěstěna je opravdu neslýchaným skandálem celého českého veřejného života. Podali jsme o 72proc. hospodářství tohoto podniku již mnoho důkazů. Dnes přinášíme opět jeden. V těchto dnech dostali jsme vyzvání, aby také náš »Proletář« a naše »Rozhledy Mládeže« přinesly pro »Štěstěnu« reklamu (prospekty). Neobrátili se ovšem páni ze »Štěstěny« na nás přímo, nýbrž prostřednictvím svého jednatele. A to je právě to zajímavé. Tento možná nevěděl, že píše centralistům. My však jsme takovýmto způsobem zvěděli, kdo ve věcech inserátních zastupuje Vaňkovu a

Tusarovu »Štěstěnu«. Dostali jsme německý přípis německé, ba dokonce vídeňské firmy Dukes Nachf.! Reklamu pro »Štěstěnu« velikých českoslovanských vlastenců, obstarává tedy firma německá! České insertní kanceláři »Štěstěna« své insertní záležitosti nesvěřila! Lze to vysvětliti jen dvojím. Buďto »Štěstěna« považuje české kanceláře za nezpůsobilé, anebo české insertní kanceláře považují zastupování za nečestné. My ovšem jsme toho názoru, že bychom se dopustili skutku nečestného, kdybychom se »Štěstěnou« navázali obchodní styky a proto jsme panu Dukesovi odpověděli, aby nás podobnými přípisy neobtěžoval. — Další, přímo zdrucující slova »Proletářovy« kritiky ani neuvádíme.

»Štěstěna« chce se vetřít i do listů konservativních způsobem podlouhým pomocí kanceláře Špačkovy v Král. Poli. Tato kancelář sdělí, že chce poslati přílohy a vyjedná cenu, aniž prozradí, o jaké přílohy se jedná. Pak najednou zašle reklamu pro »Štěstěnu«, doufajíc, že po vyjednání časopis přílohy došle již vracetí nebude. Našemu listu také bylo posláno od »Štěstěny« osvědčení, že »K. Vaněk není jednatelem společnosti. Ujišťujeme Vás co nejzdvůleji, že ústav náš nemá se žádnou stranou politickou ničeho společného...« Ale tohle osvědčení nesmí nikoho splést. Vaněk k vůli shrabování značného zisku nemusí býti ještě jednatelem toho podniku. Faktum jest, že smetánku sbírají soc. demokraté a jest věru charakteristické, že se tito lidé snaží tak úporně dostat do svých sítí katolíky. Na jedné straně hrozné lomození proti »klerikálům«, na druhé straně ponižené prosby, aby katolíci podporovali kapsy soudruhů. Patrně jasně, komu vlastně účel posvěcuje prostředky.

V **Solnohradsku** jest poměrně velmi málo židů. Odtud si vysvětlíme, proč tam rychle soc. demokracie odpadá. Za poslední dvě uplynulá léta sevrkl se tam počet soudruhů o 12 proc. R. 1913 jest útek ještě větší. V samém hlavním městě přes všechny rudý terror ubylo členstva o 37 procent, v Itzlingu 24. proc., žen ubylo skoro polovice, organizace mládeže leží v rozvalinách.

Na nové cesty. V soc. dem. časopise »Sozialistische Monatshefte«, o němž jsme se již častěji zmínili, napsal revisionista dr. Müller: »Studujeme blíž původ rozličného hnutí, které v kterémkoli odvětví společenského života ideu bratrství, solidárnosti uskutečnití chtělo, setkáváme se všude s osobnostmi nábožensky založenými jako původci. Velké myšlenky rodí se jen v čistém srdci a uskutečňují se jen v hlavách lidí, kteří život svůj žijí ne pro sebe, ale pro lidi mimo jejich zájmy ležící.. Náboženství je tedy neodstranitelným jedním z motorů pokroku sociálního vývoje. Přišel jsem na základě pozorování a zkušenosti k tomu přesvědčení, že síla náboženství se při stavbě socialistických hospodářských organizací vůbec nedá postrádati a že bez ní musí socialistické hnutí zakrnět. Proto vidím jeden z nejdůležitějších úkolů moderního socialismu v tom, aby názory o náboženství, jeho bytí a úkolu ve vývoji lidstva, byly revidovány a proto vystoupily, aby z nejbohatšího pramene síly bylo čerpáno.«

Na jedenáctém sjezdu české soc. demokracie nový průlom do starých rudých zásad! Soc. demokraté projevíli otevřeně, že zamítají negativní způsob politického zápasu a to i tenkrát, když ho používají strany nedělnické. Aspoň taktika soc. demokratická přestává býti revoluční, třebaže o cílech soc. demokracie nelze tak tvrditi. Sjezd zdůraznil důležitost pozitivního programu politické činnosti a postavil se na půdu dnešního Rakouského státu, jež prohlásil za nutnost. Prohlásil, že chce »posilovati vše, co skutečně a rozumně přispívá k udržení a rozvoji velkého, státní organizovaného hospodářského obvodu ve středě Evropy, jehož dějinným výrazem je dnes Rakousko-Uhersko.« Tedy soc. demokraté uznávají již stát, chtějí jej pryč pouze pozvolna přeměnit pomocí parlamentarismu. Tak aspoň hlásá resoluce, vynucená velice mohutnými okolnostmi, jež na hlavu porážejí sny Beblovy a Marxovy. Tedy z velikého, ohnivými slovy odporovaného »pokroku« jde se patrně zpět k reakci, k těm štacím, které naznačil a obhájl svět »měšťácký« již dávno. Bylo těžko soc. demokratům i nadále zahávatí skutečnou situaci.

Pro zasmání.

Mučedník sportu. Když se ptali pana Kolečka, proč najednou vystoupil ze všech klubů a spolků, řekl: »Žijí na nohou mám strhané z klubu turistického, ruku zkrivenou z klubu cyklistického, vole se mi provalilo ze spolku zpěváckého, kůži na obličejí jsem si popálil jako dobrovolný hasič, reumatismus jsem si ulovil při vodním sportu. Už jsem tedy mrzákem dostatečným.«

Snad vyroste. Vdala se slečna, která přečetla dvě knihovny, uměla francouzsky a byla velikou klavírní umělkyní. Když však přišla do kuchyně, byla jako slepá. Služka ji přinesla z trhu vejce, která se zdála mladistvé hospodyně příliš malá. Vybuchla hněvivě: »Máry, to jest přece hanba — prodávat vajíčka tak malíčká! Mělo se to nechat ve hnízdě déle, až by trochu povyroستla.«

Šťastný provállec. Učitel se tázal ve škole, kdo to zas rozbil okno. — Veliké ticho. — »Jestliže se toho nedovím, budete biti všichni.« — Nikdo se neozývá. — »Tedy dobře, vezmu to hned z kraje.« — Rákoska pracovala od chlapce k chlapci. Velký nářek. — Učitel před výplatou posledního hochu pocítil velikou útrpnost. »No — řekneš mi tedy aspoň ty, kdo to sklo roztřískal? Povíš-li pravdu, ani na tebe nesáhnou.« — »Teda, teda — pane učiteli, já jsem to rozbil sám.« — Jako ozvěna pokračovalo škvávé vzdychání nevinných.

Neporozuměl si. Jednomu boháči, který měl o mnoho více peněz než rozumu, ukazoval nařf skoro dohotovené poprsí Napoleonovo. »Ale promiňte, pane, že zde ještě všelicos chybí. Obraz není zcela dohotoven.« — »Ano, ovšem — vždyť vidím, že tu ještě nejsou namalovány nohy.«

V **zámeckém parku** seděla pod starou, rozložitou lipou starší slečna. Když krácel baron kolem, ozvala se dáma: »Hleďte, pane barone, pod tímto nádherným stromem prožívám každodenně nejkrásnější poetické chvíle. Jak se to zde krásně básní při šelestu tak nádherné koruny!« — »Ano, rozumím vám, milostivá slečno«, prohodil baron jízlivě. »Vy jste asi bezpochyby tu lipu sama vsadila.«

Reformované brýle. Mistr Kloc naříkal před svou paní: »Už ani tyhle brýle mi neslouží, vidím skrze ně tak maličko! Musím si koupiti ostřejší skla.« Žena, která prováděla ráda šelmovské kousky, řekla hned: »Počkej, můžes zkusit jiné, které mám uschovány v zásuvce.« Odesla staré brýle do kuchyňky, vyňala z nich skla a pak mistrovi položila na oči jen zbylé dráty. »Ale vidíš«, zvolal mistr radostně, »tyhle brýle jsou neocenitelné. To jsou jinší skla! Vidím teď velmi dobře. Nic nového nebudu kupovat.«

Otužilý. »Zase naříkáš, příteli na veliké chladno, ačkoli jsi o pět let mladší než já. Náležíš k vymazlenému pokolení. Hleď, mám hlavu holou a nemám na ní klobouku ani dnes.« — »No, vš — prázdná stodoła střechy nepotřebuje.«

Ve vlaku. »Dovoďte pane, zavřete okno, venku je veliká zima.« — »Člověče, vy si snad myslíte, že se po uzavření udělá venku velké horko?«

Pinoletá. »Ba — už se čím dál víc přibližují třicetce.« — Mladý žilivec: »Mně se naopak, slečno, zdá, že se čím dál víc od třicítky vzdalujete.«

Žertovné dárky k Mikulášským zábavám
10 kusů združených K 1.—, 1.20,
1.50, 2.—, 3.—

Tombolové výhry 100 kusů krásných předmětů žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. — 100 kusů porcelánových předm.: vázy, sošky, popelníčky za K 10:

Škrabošky čertů a mikulášů kus 20, 30, 50, 90 h.

Kotyliony, maskární čepice a veškeré předměty ku zvýšení veselí různých zábav doporučuje

Obchodní dům „U města Paříže“

J. L. PEK, Kostelec n. O.

Elektrické kapesní svítilny kus K 1.—, 1.50, 1.80. Náhradní baterie 60 hal. za obnos předem frko.

Gramofonové desky oboustranné 25 cm., kus K 1.50. — Žádejte ceník. — Sl. spolkům na otevř. účet.

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na zpracování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,
(Čechy).

Žádejte obrázkový ceník 1913-14.

Kupujeme zimní kůže, telecí, liščí, králíčíny.

Starší inteligentní dámu-pani

přijme venkovský ženatý továrník k samost. vedení domácnosti t. j. vaření, obstarávání drobného šití pro děti a veškeren úklid. Služka k ruce. Nastoupiti nutno 1. nejdé 15. ledna 1914. Ct. nabídky pod značkou „Kuchařka 30“ restantě Týniš. n. Orli

Při zkornatění tepen, slabosti a rekonvalescenci

„VITOSALIN“

a
čaj „DOBROL“

Bez k feino vá

sladová zrnková káva
dle P. Š Kneipa připravená

a
sladovaná káva žitná
obě v 5 kg balíčkách K 4.50.

Zdravotní suchary
a silicí „Kairoval.“

Prospekty na požádání.

Hygienická laboratoř
M. U. Dra St. Rejthárka
v Král. Městci

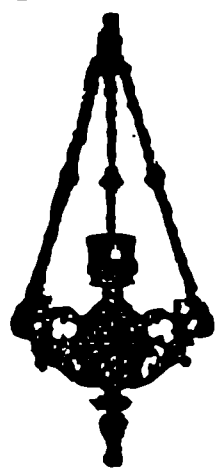
Svíčičky
a různé okrasy na
vánoční stromek

doporučuje v levných cenách

Ant. Frynta,

obchod mydlářský a voňavkářský,

HADEČ KRÁLOVÉ, vedle hotelu „Na kur.“

Veledůstojnému duchovenstvu a hlavním patronátním úřadům dovoluje si doporučit

veškeré kostelní nářadí a učení a to: monstrance, kalichy, cibále, nádobky, paténky, svícny, lampy, křesťalnice, kropenky atd. své vlastní výroby, předpisem církevním vyhovující. Staré předměty opravuje v původní intenci a v obnovení stříbrných nebo proti doplatku ku nové vyměňuje. Hotové předměty neb výkresy zasílá na nákladu franko bez záruční kúpě. Vše se posílá poselstvem. Předce račte!

Shled veškerých stříbrných a stříbrných klenotů, jako: te ost udonek, křížků, prstýnků, náramků atd. :: **Nešukdla** protený, tabulěrky, jídelní náčiní se stříbra pravého i čínské vždy na skladě.

Staré zlato, stříbro a drahokamy kupuje za nejvyšší ceny.

JAN STANĚK,

posíl a ciseleur

Praha-I-979, ul. Karoliny Světlé, č. 12. n.

Paramenta

Ignáce V. Nešukdla syn

(protokolovaná firma)

v Jablonném nad Orlicí (v Čechách)

(Bratr P. J. Nešukdla, farář ve Výpražetelích)

doporučuje P. T. veledůstojn. duchovenstvu svůj osvědčený a často vyznamenaný

výrob závod

všech kostelních paramentů, spolkových praporů a kovového náčiní

Cenníky, vzorky i roucha hotová se ukázkou se na požádání franko zašlou.

Prádlo dámské a pánské vlastní výroby pro léto i zimu.

Lněné a bavlněné bílé zboží v bohatém výběru.

Výbavy pro nevěsty.

Pravé jügrové prádlo.
Kupony na dámské šaty prací i vlněné od 4 K počínaje.

Praktické vánoční a novoroční dárky

v cenách mimořádně levných

nabízí

Stanislav Jirásek,
Hradec Králové, Velké nám. 136.

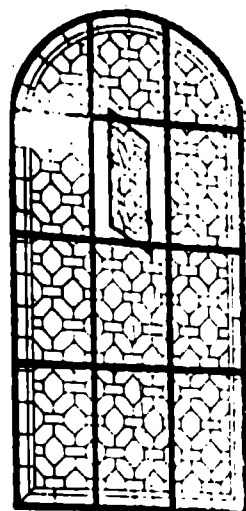
Barevná kostelní okna

v odbor. provedení
shotovuje a dodává

Fr. Uhlíř,

umělé sklenářství a malba skla
v Třebetovicích u Hradce Králové.

Cenníky a rozpočty na požádání zdarma.

Katolíci!

Ukládejte své úspory jedině u naší

Československé záložny v Praze

Spálená ulice č. 46-II.

na úrok dle ujednání až

5 1/2 % !

Důchod. daň platí záložna sama. Pro bezplatné ukládání z venkova složit listy zdarma. - Povinná revize Jednoty záložny v Praze.

Zápůjčky
všeho druhu kulantně.

Všude rozšiřujte
a podporujte
katolický tisk!

Nádherne dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla v moderních rámcích, nejrůznější umělecké výrobky, kříže, sochy, rámce a listy nejnovějších vzorů a provedení odporučuje od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Josef Kieslich

v Hradci Králové,

Jiříkova třída naproti Grandhotelu.

Výroba rámců, vkusné zarámování a zasklívání přinesených obrazů atd. ve vlastní dílně. **Obchod umělecký a papírnický.** Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a školní potřeby, alba, kasety dopisních papírů, kalendáře, knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd. **Obrovský výběr dopisnic** vždy nových uměleckých, místních a časových.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých počinků, továrn, uhelných dolů, pro zřízence, příručí, sluhy, domovníky

sprostředkuje kancelář
Františka Navrátila,

živov, Keilova ulice.

Tužé
klobouky z nejjem. zaječí srsti **„CUPIDO“**

Měkké **klobouky** směr bobroviny se zaječí srstí **„BORSALINO“**

Tužé i měkké **klobouky** z nejjemnější česané vlny **„ELITE“** a **„CHIC“** pouze u

Jos. Dvořáčka

v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních potřeb firmu Stadník, která jedinečně podporuje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jemnou, dlouho neschnoucí pěnu, po které i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy

Jos. Jelínek,

mydlářství a parfumerie v Hradci Králové.

**Křížové cesty,
oltářní obrazy**

na plátně, plechu, dřevě atd.,

malby chrámů a kaplí

umělecky, v každém slohu i technice provádí

JOS. MÜHL,

(Ant. Mühl nástupce),

atelier pro církevní malbu a výzdobu chrámovou v Nové Pace.

Doporučuji svůj závod veleddstoj. duchovenstvu a slav. patronátním úřadům.

Nejlepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.

Vzorky a skizy franko.

Českému, katolickému světu — česko-katolický výrobek!

Koberce a předložky

jutové chenillové imit. „Smyrna“, vlněné chenillové „Axminster“, vlněné plyšové „Tapestry“ a „Velvet“.

Celostv. i běžné, různých šířek a velikostí, výtečné jakosti a překrásných vzorů vkusně zbarvených.

Nástěnné koberce
figurevé, zvláště pečlivě provedené.

Cenníky zdarma a franko.

!!!

Josef Zemlička,
ruční tkalcovství,
HLINSKŮ. (Čechy).

Koberce běže

jutové „spagátové“, vlněné „hollandské“, vlněné „Harlem“.

Kokosové běže a rohožky
velmi trvanlivé, za ceny úžasné levné.

Soupravy pokrývek, záclony
bavlněné i vlněné, různých druhů a jakosti.

Lambrequiny — cestovní příkrývky a j.

Vlastní výroba všech druhů koberců, záclon a pokrývek.

OBNOVA

Číslo 51.

Předplatné na čtvrt rok 2 K 50 h
na půl roku 5 K — h

V Hradci Králové, dne 19. prosince 1913.

Inserty počítají se levně.
Obnova vychází v pátek v poledne.

Ročník XIX.

Pro dosud neurovnané poměry mzdové v knihtiskárnách oznamuje se členářstvu, že vydávání Obnovy se zatím na neurčito zastavuje.

Váženým příznivcům a odběratelům radostné svátky a šťastný nový rok srdečně přeje redakce Obnovy, knihtiskárna i všechny podniky Družstva.

Vánoční čas.

Znovu se blíží čas, kdy srdce křesťanu oslaví příchod Největšího mezi syny lidskými, samého Boha člověka, který dal jasnou odpověď na nejdůležitější otázky života, jichž největší filosofové před ním rozluštili nedovedli. Pověděl, v čem záleží podstata lidského žití a jakým směrem má člověčenstvo spěti k zdravému rozvoji. Vložil, jaký přední účel má lidské konání pod zorným úhlem věčnosti, naučil nás, co potřebí činiti, abychom se zalíbili Dárci všeho dobra a jednou věčně na tvář Nejdokonalejšího patřili. Sdělil užaslému lidstvu i takové pravdy z říše Nadpřirozena, jakých by se nedopídl nikdy ani nejbystřejší rozum člověka.

Přichází král s ratolestí míru ve své ruce, učitel vybízející, aby se všichni národové milovali jako rovnocenné děti Otce nebeského, určené k věčné blaženosti. Přichází nejhorlivější lékař, který obrozuje duše zemřelé a lije balsám do srdcí kajících. O něm prorokováno, že třtiny nalomené nedolomí a knotu kouřícího neuhasí. Přichází pastýř nejlepší, aby v okamžiku nekritičtějším dal i život za ovečky své. Bere se k nám vznešený vládce, který věnuje největší péči a milosrdenství těm, kteří od jiných trpěli ostrakování a bezohledné útlaky. Nerozkazuje, aby se také spory rozhodly hromadným krveprolitím, ale naopak vybízí, aby se všechno vyrovnávalo pokojně na základech lásky té, která nevylučuje ze své oblasti ani nepřátele.

Čím pokornějším byl příchod Vykupiteluv, čím horší Jeho umučení, tím větší hned následovaly triumfy. Když byl povýšen na kříž, všechno dle vlastního prorocství přitáhl k Sobě. Ejhle, vítěz největší, který podmaňuje dále srdce milionu! A čím vážněji velcí učenci přemýšlejí o velikých skutečích tohoto Učitele všeho lidstva, tím pokorněji se klaní před Betlémskými jeslemi.

Kristus vítězí, rozmnožuje slávu Boží na výsostech a nese pokoj všem lidem dobré vůle, kteří mu pevně věří.

Z mé missijní cesty do Vestfálska.

(Dokončení.)

Mocně mne dojímá zbožnost českých horníků. Již o 4. hodině ranní přicházejí ti bodří uhlokopové, aby očistili duši svou ve svátosti pokání a posílili se Svátostným Spasitelem v tom urputném boji o skývu černého chleba. Pak spěchají pod zem, aby své druhy v klopotné a nebezpečné práci vystřídali. Jest 1. prosince. Vítr neustává, prší, prší. Vzdor tomu spěchají školní děti o 8. hodině ranní ve velikých zástupcích (jest tu osmitřídni škola chlapčeská a osmitřídni škola dívčí) do chrámu Páně, který takměř naplňují. A jaký to zbožný zpěv line se k Tvůrci nebes z hrdélek nevinných dítek! A tak pinně navštěvují chrám Páně, který jest od školních budov dosti vzdálen, každého dne v zimě i v létě.

Ký div, že v pokročilém věku zustávají kostelu věrní.

O 10. hodině dopolední po pobožnosti slovinšské mám české kázání o radostech říše nadhvězdno, jehož se velice čteně krajané účastnili, ač se leje jako z konve. Horlivost Čechu jest chvályhodná! Po kázání přistupuje ke mně chudá žena horníková a vypravuje mi, že byla před několika roky v Čechách, kdež muž její byl v pánvi zaměstnán. »Jednoho dne přišla jsem na faru a žádala na německém knězi výtah z matriky, chtějíc své dítě dát do české školy. A tu kněz neodpověděl, ukázal mi dvře. A od té doby byla jsem tak roztrpčena, že jsem do kostela nešla. Ode dneška však chci náležeti k horlivým návštěvníkům chrámu Páně, neboť jsem se v dnešním kázání přesvědčila, že nevymřeli šlechtetní knězi, kteří se ujímají vydědenců v cizině. V poledne a kolem 3. hodiny vidím četné školačky a školáky spěchat do chrámu, aby se zde poklonili Svátostnému Ježíši a Jemu poděkovali za dobrodiní jim ve škole prokázaná. A pak se dívme zbožnosti katolíků v Suderwichu, v obci to, kde industrie tak jest rozvětvena. O zbožnosti osadníků zdejších nejlépe svědčí fakt, že letošního roku bylo kolem 45.000 komunikantů. Každou sobotu od 5. hodiny až do půl 8. hodiny večerní a v neděli od 6. do 8. hod. ráno zpovídají čtyři duchovní. Poenitentů jest vždy kolem 250 až 300, ovšem o zvláštních slavnostech jest kajících daleko více. V neděli a ve svátek jest ohromný kostel suderwišský naplněn ve všech svých prostorách, ale i ve všedních dnech jest návštěva kostela velice slušná. Ó, jaká to slast, působiti v osadě tak katolícky uvědomělé, jako jest Suderwich! O 6. hodině jest kázání o sv. zpovědi, po kterém následují české litanie se sv. požehnáními. P. Zumloh modlí se a to tak správně česky, že nepoznáváš v něm rodilého Němce. Ano, ano, dobrá vůle přemůže i největší překážky. . . . Pozdě večer opouštím zpovědnici. V úterý, dne 2. prosince celebruji o půl 5. hod. a po té zpovídám četné Čechy ano i Poláky a Slovinci. O 10. hodině konám za veliké účasti kázání o sv. přijímání a účincích se sv. přijímáním spojených. Vdp. Hauling projevuje velikou radost, že Češi běrou účast na pobožnostech, speciálně pro ně konaných. O půl 6. hodině večer slavnostně zahlaholí zvony suderwišské a kovová výmluvná ústa jejich radostně zvou věřící do chrámu, kde o 6. hodině koná se česká slavnost. V zástupcích přicházejí ne toliko Češi, nýbrž i Němci, Poláci a Slovinci. Vidíš nádherný prapor českého spolku »Svatý Václav«, skvostnou korouhev polského spolku »Sv. Stanislav Kostka«, jakož i malebný prapor německého dělnického spolku místního, vidíš deputace místních spolků, jichž funkcionáři i v kostele mají vysoké cylindry na hlavách, vidíš nepřehlédnou řadu spanilých děvčátek v běloskvoucích šatečkách s něžnými lillemi v ručkách. A to vše k účtu Marie Panny, vznešené matky eucharistického Spasitele, již oslavují v slavnostním kázání a v jejíž mocnou ochranu odporučují své krajany podle stavů. Pláč

dosvědčuje, že jsem mluvil od srdce k srdci. Socha Panny Marie, hlavní oltář, presbytář, ano celý mohutný chrám stání se v jasu elektrických lampiček.

Po kázání koná se eucharistický průvod v kostele, jež zahajuje 41 ministrantů, pak následují deputace spolku s prapory, družičky, představující anděly, po té nesený jsou krásné praporce, představující jednotlivé etnosy, za nimi nesená jest Velebná Svátost, obklopená čestnou stráží kněží různých národností. Z nadšených hrdel zaznívá velebná píseň: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe a Zvěstuj Těba vznešeného. V cizině a přece mezi svými! Víra, živá víra a láska k Eucharistii a Panně Marii nás tak dojemně pojí. Na takové okamžiky v životě se tak brzy nezapomíná! Panně nadšení veliké. Češi vidí, že v té dálné cizině nejsou opuštěni, mají ve středu svém lékaře nejlepšího, přítele, rádce a pomocníka nejobětavějšího, který ze svatostánku svou žehnající otcovskou ruku nad nimi drží. Po sv. požehnání, při němž česká píseň »Svatý, svatý, svatý« zaznívala, podělil jsem na sta dětí obrázky, jež jsem byl z vlasti s sebou přivezl. S rozechvěným srdcem a s pocity, jež těžko vyličiti, usedám do zpovědnice. Matka Páně otevřela tak mnohá srdce, jež práhla dráhná již léta po hojivém balsámu útěchy a úlevy. Šťastná duše, která přivine se opět k Spasiteli, dobrému pastýři!

Nadešlo jitro ve středu dne 3. prosince, kdy opět o 4. hodině přicházím do chrámu, abych mši svatou sloužil a slyšel sv. zpověď. O 10. hodině konám poslední kázání a po té loučím se se svými krajany, s nimiž jsem tvořil jednu rodinu. Ujišťoval jsem je svou modlitbou, prose, aby i oni byli mně pamětlivi na svých modlitbách. Těžko potlačit slzu, jež vkrádá se v oko. Zaznělo »Te Deum laudamus«, uděleno apoštolské požehnání. Svátostný Kristus žehná svým věrným Čechům. Posvěť četné devotionalie a přijav vřelý dík z úst slečny Dvořákovy, tisknu mozné pravice svých krajanů naposled.

Po pobožnosti byla konána výborová schůze spolku »Sv. Václav«, při které jsem byl čestným předsedou. Spolek odebírá mimo jiné časopisy: »Obnovu«, 81 exemplářů »Štitu« a 25 ex. »Jitřenky«. Povzbudil jsem přítomné k svornosti a kladl jim na srdce, aby zachovali si v srdcích svých víru v Boha a lásku k staré vlasti; slíbil jsem jim, že budu apelovati na šlechtetné dobrodince, aby vzpomněli svých krajanů a založili českou knihovnu pro Suderwich a okolí. Funkcionáři spolku děkují mi za veškeru námahu a prosí, abych zase brzy do středu jejich zavítal, což jsem přislíbil s podmínkou, bude-li mi možno. Odpoledne věnováno jest návštěvě nemocných a starých krajanů ve Staré kolonii a v Eslu. Jak radovali se ti dobří Češi, když vstoupil jsem do jejich přibýtku, potěšil a vyzpožídal je. Se sv. oleji a štolou v kapse, tak navštěvují horliví knězi suderwišti své farníky, tak hledají duše ztracené! Ve čtvrtek o půl 6. hod. ranní sloužil jsem mši sv. na zbožný úmysl milých Če-

BĚHEM 24 HODIN

zhotoví spolehlivě a levně

FOTOGRAFIE PRO LEGITIMACE

Adalbertinum

Hradec Králové

c. a k. dvorní a
komor. fotograf

J. F. LANGHANS

Vánoční zakázky přijímají se do 23. prosince a spolehlivě vyřídí (týž velké obrazy).

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA FILIÁLKA

V HRADCI KRÁLOVÉ

Akciový kapitál K 80,000.000.—

Reservní a pojistné fondy téměř K 25,000.000.—

Centrála v Praze, n. l. 1888.

Filiálky: Brno, České Budějovice, Frýdek-Místek, Karlovy Vary, Klatovy, Krakov, Liberec, Lvov, Mělník, Olomouc, Moravská Ostrava, Pardubice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tábor, Terst a Vídeň

Expositury: v Gradě po dobu lázeňské sezony a stálá v Opatově. Vídeň v I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XII., XVI. a XXI. okresu.

Žirové účty 4½%

Zabývá se eskontem směn, inkasem směn a čeků na všechna místa v tuzemsku i cizozemsku; obstarává úhrady a výplaty, jakož i všechny ostatní bankovní transakce

za podmínek co nejvýhodnějších.

Pro transakce s Amerikou stává zvláštní oddělení při sídelním ústavu.

chů a po slyšení sv. zpovědi navštívil jsem nemocné v Nové kolonii, kdež jsem byl s R. Kampersem svědkem jímavé scény. Přistupuje ke mně Česka a se slzami v očích praví: »Velebný pane, Vy jste největším mým dobrodincem: Vy jste svými kázáními navrátil dětem otce a ženě manžela. Vy jste ale také odvrátil mého syna od odpadu od víry. Do smrti Vám zůstanu vděčna.« Zaslzel jsem nad touto dobrou ženou a blažilo mne vědomí, že jsem svou skrovnou hřivnou přispěl k obrození české duše v cizině Radoval jsem se nad štěstím manželky a matky! Odpoledne zpovídám a žehnám v sakristii sňatku snoubenců, kteří již před 4 roky byli uzavřeli sňatek civilní. P. Kämpers a P. Zumloh jsou svědky při oddavkách vykonaných v čase adventním při sv. misích. A nyní spěchám již do fary, loučím se se šlechetným 83letým farářem vdp. P. Haulingem, který chvějícím se hlasem volá: »P. Rösslere, na shledanou ne zde, nýbrž na věčnosti, neboť cítím již, že se blíží večer kněžského života mého. Buďte s Bohem, děkuji Vám za vše, co jste pro spásu českých duší byl vykonat.« Mocně dojat a líbaje ruku starce — kněze, provázen dpp. kaplany opouštím se slovinským Františkánem P. Salvatorem Suderwichem, kterýž mi k srdci přirostl. Jedu do Recklinghausen a odtud rychlíkem přes Wanne do Kolína nad Rýnem. V Norimberku ve vlaku setkávám se opět s p. gener. ředitelem Svarovským, který přijíždí z Paříže. Zve mne, abych o prázdninách s ním jel v jeho automobilu na Vogesy a do Paříže. Než se naději, jsem v Praze a »malý« ještě skok, a oufímská dřevěná fara vítá svého dlouholetého obyvatele

Milení Češi v Suderwichu, na Vás stále vzpomínám, k Vám zalétá můj duch! Kéž slovo Boží ústy mýni hlásané, jež padlo do Vašich srdcí, ožije novým životem a přinese hojného užitku k Vašemu blahu časnému i věčnému! P. Jos. Rössler.

FEUILLETON.

POSLEDNÍ VEČÍREK RADY VARTY.

Ze svých zápisků sděluje Florian Notýsek. Č. 1429 P. P.

»Vidí se nám, praktikanta Jiřího Stehlíka z ohledů služebních, tudíž na státní útraty, přeložiti a k další službě přikázati okresnímu úřadu v B.«

»Panu přednostovi okresního úřadu v P. na vědomí a k dalšímu jednání.«

Tak psáno na archu papíru, kterýž vyňal z obálky (opatřené poznámkou »k vlastním rukám«) a teď držel v ruce přednostu okresního úřadu v P., rada Varta. Rozložen seděl v široké lenošce, okuláry na čele, aby lépe viděl a tuň nahlížel do papíru. Před ním stál ve vojenském postoji úřední sluha Janeček, který otvíral ostatní obálky spisů — bez onoho označení. Stavěl se, jako by horlivě si hleděl svého, ale zatím po očku se díval na radu Vartu a mlčky čekal. Věděl, že to z něho brzo »vyleze«.

»K dalšímu jednání« znamenalo tolik: praktikantovi Stehlíkovi měl se vyhotovit dekret o přeložení, v určitý den měl být Stehlík služby v P. sprostěn, jeho služební tabulka (kvalifikace) měla být vyličením jeho služby a vlastností doplněna a zaslána okresnímu úřadu v B. a o všem mělo být učiněno oznámení vrchní instanci.

Rada Varta tedy jednal. Položil papír na stůl, sešoupl okuláry na špičku nosu, podíval se upřeně na Janečka a zadržev řihnutí, zavrčel: »To máme dnes středu, 12. listopadu?« Janeček se vzpřimil a pravil: »K službám!«

»Tak teda jděte k Malinovým a zamluvte zadní pokoj na příští středu, jen pro nás, rozumíte!«

Janeček neodpovídal, čekal na to hlavní. »Aáá — pak mi sem pošlete praktikanta Stehlíka!«

»K službám!« Janeček, jenž zatím všechny spisy vybalil, obrátil se na podpatku a šel. Když již

Volné listy.

Povahy lidí a povaha národa. Nemine chvíle, aby řečníci a noviny nenařikali, jak politicky upadáme a jak Vídeň nás podceňuje jako veličinu, s níž možno dle libovůle zatáčeti. Uváděti pro to dukazy, bylo by zbytečné plýtvání časem a místem. Náš politický bankrot jest obecnou a závaznou skutečností, hodnou přemýšlení a studia, a to tím spíše, protože v politickém úpadku našem jest zahrnuta nejen stránka rozumová, ale také stránka mravní ve svém přímém vztahu a důsledcích. Nebylo by ubohosti politické, kdyby nebylo zároveň ubohosti mravní. Vyskytují se v našem politickém a sociálním životě úkazy, které nejsou než ovocem porušenosti morální a povahové a kteréž dovozují velmi jasně, že nemalému počtu předáků neběží o blaho obecné, jako o zvláštní osobní, nebo jiné postranné cíle.

Na příklad vezměte v úvahu schuze, na nichž jest usnášeno, aby osvobozen byl Hilsner, polenský žid, tulák bez určitého zaměstnání, jenž dvěma porotami odsouzen byl, že se účastnil zavraždění dvou venkovských dívek. Zaniyslete se též nad tím, že hlavní slovo pro Hilsnera na těchto schůzích vede universitní professor Masaryk, jenž velmi rád hraje úlohu národního reformátora a rozeznávejte určité tyto údaje: na jedné straně ukončená soudní rubrika se jménem vraha Leopolda Hilsnera a uložená v příslušném oddělení všechna akta — na druhé straně pak úsilí národního mravokárce Masaryka a křik jeho stáde, aby vrah byl osvobozen. Proč má býti z vězení propuštěn vrah. Leopold Hilsner? Ve jménu práva a spravedlnosti? Nikoli neboť soudy byly řádně vykonány, a účastenství jeho ve dvou vraždách určitě dokázáno. Nebo snad hlásí se tu ke slovu kultura a boj proti rituální pověře? Tak nějak naše pokrokářstvo klá-

bral za kliku, ozvalo se za ním: »Halt, Janeček! Přineste mi pivo jako jindy!«

Janeček zmizel. Stavil se však v úřadovně, kde byl Stehlík a hned ve dveřích hlásil: »Tak, pane Stehlík, přijdu pryč, kam nevím, ale jdu zrovna zamluvit pokoj pro večírek na rozloučenou u Malinů. Až se vrátím, tak jdou k radovi, ale moc se neptají, sice jim neřekne nic!«

Zpráva tato způsobila v kanceláři veliký rozruch. Stehlík, nejstarší praktikant, co chudý učitelův synek, jenž po rodičích zdědil pouze hudební nadání, jedině svou pilností a skromností překonal studia i bezplatná praktikantská léta a byl u všech kolegů velice oblíben. Sestoupili se kolem něho a živě rokovali, kam asi přijde, ale v tom byli za jedno, že mu mohou gratulovati, že bude sprostěn nadvlády rady Varty, kaleného byrokrata, který úřadoval jako paša, neměl ohledů nikdy k nikomu, ale jen hověl svému pohodlí.

Starší kolega Brčál domlouval Stehlíkovi: »Stehlíčku, jen hleďte vyzvědět, kam vás přeložili. Jak já starého znám, ani vám to hned neřekne, ale stará se jen o večírek, o chlast! A nedejte se odstrašit, víte přece, že má vždycky zlost na toho, kdo je jinam přeložen, protože by se z toho mohlo soudit, že se mu chtělo — zbavit se radovy turecké nadvlády.«

Stehlík šel k radovi. Toho dne byl rada ve špatné míře. Pivo od večera i pivo, jež Janeček právě přinesl, tuze mu řihalo a zuřivě pohazoval spisy. Když Stehlík uctivě se přihlásil, rada Varta obrátil se i s lenoškou k němu a pohlížeje na Stehlíka přes brejle, tázal se: »Tak, pane Stehlíku, jak se vám zde v P. líbí?« Stehlík udiven neodpovídal hned. Když však otevřel ústa, aby promluvil, rada naň vzkřikl: »Chťe byste odtud, vidíte, dobře jste si to zaonačil nahoře, a to bez mého vědomí! Nic nedělat a jen povyšovat. Máme to lidi! Tak, abyste věděl, praesidium vás přeložilo jinam!«

bosí, a tak zvykl si hovořiti i Masaryk. Ale vzhledem k této věci jest poznamenati, že kultura neučí propouštěti ze žalářů vinníky, a že Hilsner nebyl souzen pro vraždu rituální. Zejména při druhém procesu v Pisku státní zástupce dr. Malijovský ohražoval se a zažehnával r. a. n. jako morovou náказu.

Tedy Hilsnera jest propustiti ve jménu humanity a demokracie (lidskosti a lidovosti)? Ani těchto slov se Masarykovci nelekají, protože velká a největší slova bývají služebna jejich cílům. Jest známo, že cíle mohou býti nízké nebo vznešené, snahy politování nebo úcty hodné, a není nejmenší pochybnosti, jaké cíle tanou na mysli Masarykovi a všem ostatním, kteří se tak do prachu poníží, že propuštění vraha povyšují na důležitost národní kultury.

Požadavku, aby Hilsner byl propuštěn, nelze podepřiti ani jediným heslem z těch, která jsme pořadem uvedli a kterými haraší naši pozlátkoví kulturníci, z čehož jde, že s nízkostí cíle zjevuje se nám porušenost povah. A vyhazuje-li Masaryk pro Hilsnera kartu padělané lidskosti, pak jménem pravé lidskosti proti universitnímu professoru zdvihá-li se z hrobův obětí, které zavražděny byly v rozpuku mláde. Jménem pravé lidskosti hrozí obhájci vraha venkovští otcové a matky jejichž tváře zbrázdil bol a těžká starost o denní chléb a jejichž ruce nozoly pokryté připraveny byly o podporu svého stáří. Necht' schoulí se také někde do kouta Masarykova demokracie (lidovost), neboť jest nízkým padělkem proti té lidovosti, jejíž významnou vlastností jest také to, že před soudem jsou si všichni lidé rovni a že žid musí býti za své zločiny zodpověden právě tak, jako křesťan. Není tedy u Masaryka a soudruhů demokracie, nýbrž judokracie. Na místo pravé lidovosti usilují tito lidé o židovost v ten rozum, aby pro žida ne-

Stehlík, překvapen a dotčen začal: »Ale já, prosím, nemám ani potuchy, oč se jedná. U vyšší instance nemám styků a o přeložení isem se neucházet, to račte vědět . . .«

Ale rada ho přerušil, křiče: »Dobře, dobře, znám své lidi! To byste jen stále dělal muziku se sekretářem a jinde, ale mezi lidmi nejedete.« Stehlík totiž z důvodu úsporných nechodil k Malinům, kdež rada Varta denně sedával. To Varta nikomu neodpustil.

Chťe tedy učiniti konec nemilému hovoru, otázal se Stehlík přímo: »Jsem tedy přeložen? A kam, smím-li se ptát?«

To bylo Vartovi přespříliš, obořil se na Stehlíka: »Nesmíte! Jste přeložen a dost! Máte to lidi! Starám se o ně, až mi hlava zšedivěla, zdraví pro službu obětuju, achi z nich udělat pořádné úředníky a společníky a klidím jenom nevědek. Kam vás dali, dozvíte se písemně.« Obrátil se k Stehlíkovi zády.

Kolegové nedočkavě tázali se Stehlíka: »Kam, kam?« Ale on rozmrzen jen odpovídal, že neví, že mu to rada neřekl. Pojednou zvolal: »A já na večírek nepůjdu, třeba k vůli mně má být, však je to beztoho jen záminka k pití.« Ostatní se zarazili, ale pak souhlasili: »Dobře tak, ať starý jednou vidí, že ani oslavenec o jeho večírky nestojí.«

Ale rozvážlivý Brčál řekl: »Stehlíčku, radím vám takhle. Nedostanete-li dekret o přeložení do příští středy, kdy večírek má být a jestliže vaše kvalifikace již bude — č. tedy stávkujte, a kdyby vám to starý vyčítal, odvolejte se na to, že vás odkázal na písemné vyrozumění, že tedy nic nevíte a proto jste se nemohl také s nikým loučit.«

A tak se i stalo. Rada chtěl Stehlíka potýrat, dekret mu neposílal, odkládal též se sprostěním služby (spo večírku času dost), jen služební tabulku doplnil dvěma slovy »beze změny« a zaslal okresnímu úřadu do B. Teď již nemohl Stehlíkovi uškodit. Na to Stehlík čekal, neboť znal radovu mstivost a bezohlednost. Že tabulka byla odeslána,

bylo trestů za zločiny, aby žid vyňat byl z dosahu zákona a trestající moci, slovem, aby žid ve všem všudy považován byl za vyššího tvora nežli jest křesťan. To jest bankrot rozumu a vzdělanosti, to jest mravní pohroma, to jest snaha, aby křesťané jako otroci v dobách kritických židům bezectně pomáhali a pak sklonili páteř, aby židovská noha mohla jim lépe šlápnouti na krk. K takovému dílu propůjčuje se universitní český professor, o to pracují i politické strany české, jako na příklad národní sociálové. Až tam jste došli, že veliké pojmy lidskosti, kultury, pokroku, pojmy pravdy a spravedlnosti, vítězství práva, čest národa, ba snad i osudy světa — že všechno to dle vašich řečí závisí na propuštění židovského potulovače, který byl odsouzen, že vraždil venkovské dívky. Tím však pracujete o to, aby židovská menšina, panující v životě peněžním, ovládla i veškeren život společenský, aby křesťanský lid zbaven byl veškeré obrany a stal se naprostým vykořisťovaným předmětem těm, do jejichž služeb jménem pokroku jste se zapřáhli.

Možem moderního bahna. Nedávno tomu, co »Národní Listy« přely se s pokrokářskými novinami o to, na čem spočívá politika. »Má-li politika mít úspěchy, musí mít moc«, tvrdily »Nár. Listy«. »Jaké to zpátečnictví«, křičel »Čas«, »politika spočívá na ideích!« A sotva se rok s rokem sešel, pokrokáři své politické idee dokazují takovým způsobem, že každému poctivému člověku vrhají zrak a sluch.

Porota v Jičíně odsoudila Eduarda Beneše, bývalého starostu a předsedu městské spořitelny v Semilech, pro zločin podvodu do žaláře na patnáct měsíců. Závod, do něhož vložil všeho všudy 10.000 K, uvedl směnkami za 290.000 K do záhuby. Neříkáme, že dle toho musí býti posuzována strana státoprávně pokroková, protože Beneš byl jejím stoupencem, neboť zločinci vyskytují se ve straně každé, ale hrozné a příznačné jest to, že Beneš pokrokářskými stranami jest prohlašován za politického mučedníka a málem označován za velikého národohospodáře, jenž prý chtěl zprůmyslniti celé Semilsko. Jest zjištěno, že Beneš ze jmění vkladatelů spořitelny dělal politickou agitaci státoprávně pokrokovou; 45.000 K na příklad vyplínil si dr. Hajn, a za 10.000 K nakoupeno bylo akcií »Samostatnosti«.

Tohoto Eduarda Beneše hájí noviny státoprávně-pokrokové a národně sociální ruku v ruce s vůdcem Moravy Stránským. Beneš prý proto došel až v ty konce, jelikož prý ujal se myšlenky zprůmyslniti Semilsko. Stavěl-li však Beneš rakvárnu v Hostivěti, daleko od Semil, a vytahal-li ze spořitelny chudého horského kraje na tuto rakvárnu 600.000 K, pak řeč o zprůmyslnění Semilsku předpokládá víru, která hraničí s hloupostí. Ale pokrokářští novináři vědí asi nejlépe, co mohou svým čtenářům napsati a co nikoli. Dr. Stránský, vůdce moravského pokroku, muž čácký, jde však ještě dále a tvrdí, že Beneš má vůbec čisté ruce. Namoutě, český národ tímhle způsobem skutečně pokračuje. Náš pokrok na všech-

dozvěděl se Stehlík hned — za dvě viržinka Janečkovi — a středa se přiblížila. Rada dal kolovati cirkulář, že ve středu, 19. listopadu, pořádá se u Malinů mimořádný večírek na rozloučenou se Stehlíkem. Cirkulář koloval. Stehlík ho však nepodepsal a jen se uvnitř smál, jak rada bude zuffit, jak bude mít zkažený večírek bez oslavence a bez oblibeného řečnění a připlnění.

Středa přišla, rada s ostatním odvislým personálem přišel, ale oslavenec Stehlík se nedostavil. Rada tuze se zlobil, ale pak mávl rukou: »Pro mizerného praktikanta nebudeme si kazit náladu.« Začal udávati své prastaré rozmyšlenky, aby bavil. Nucený smích je provázel, ale pravá družná nálada se nedostavila. Bylo zjevné, že duch odporu vznášel se nad stolovnicí a že činem Stehlíkovým byl učiněn průlom do zvyklostí radou Vartou zavedených. A tak vytráceli se druh za druhem.

Příštího dne rada zavolal si Stehlíka a hrubě mu vyčítal beztaktčnost a nedostatek společenských způsobů. Stehlík jen se dovolával toho, že byl odkázán na písemné sdělení, kteréhož dosud nedostal, že tudíž o svém přeložení nic neví.

Tu rada již zuřil. Nic nedbaje, že mezitím vešel Janeček s pivem a kancelista se spisy, zvolal: »To mi odpykáte, nezdvořáku, v kvalifikaci si na vás posvítím!« Stehlík podíval se na oba svědky a odešel.

Rada mnil Stehlíka ještě dále týrati. Dekret mu neposílal a práci mu vracel. Po čtrnácti dnech došla z vrchního praesidia urgencye, rovněž od okresního úřadu v B., proč Stehlík nové místo nenastupuje. Ale Varta jen mávl rukou.

Abý Stehlík nemohl včas svůj byt vypověděti, protáhl Varta jeho pobyt v P. přes 1. prosince. Teprve 2. prosince mu dekret doručil, kterýmž dnem jej současně služby sprostil. Stehlík dal všem »s Bohem«, rada Varta ho však ani k sobě nepřipustil.

Stehlík ihned téhož dne odejel. Druhý den dle zvyklostí zastavil se v Praze, kdež se vrchnímu

ny strany ohebný, mrštný, nepokojný, nedává si oddechu a plodí stále nová překvapení a rodí stále nové otázky. Vždyť v tomto kulturním ruchu a spěchu nelze již ani všeho sledovati, jen tak letmo něco zachycujeme, co v Čechách na příklad dělá vůdce pokroku Masaryk, a jak se za pokrok bije druhý vůdce pokroku na Moravě, dr. Stránský. Tak na příklad ani se nenaděješ, a již tento duševně pružný člověk z ničeho nic rozbije ti dosavadní pojmy o čistotě rukou a vůbec podrazí ti čiperně všecku mravní soustavu, a když pln trapných rozpaků se vyjeveně ptáš, co se to jen děje, dr. Stránský ti hlasitě odpoví: »Naděje se než to, že přehodnocuji hodnoty a nutím líné kapry v českém rybníce, aby přezkoušeli své pojmy o čistotě rukou, a tím jest řečeno všechno.« A protože dr. Stránský jen napovídá, musíš si myšlenky snovati dál a domyslíš se, že tu běží vlastně o novou otázku: »Když Beneš má čisté ruce, kdo vlastně má potom ruce nečisté?« Aha, to koukáte, jak pokrokáři umějí vystřelovat nové otázky! Nuže, postarali se přátelé o svého Beneše jen což! Obalený poduškami a peřinami frásí, padl tak měkce, jak jen možno. Padl bohat zasluhami o zprůmyslnění Semilsku a padl jako mecenáš, který sice dával dary z cizích peněz, ale zachoval si při tom čisté ruce.

To vše znamená, že pokrokáři budují politiku na ideích, mravní síle, na poctivém přesvědčení a co já vím, na čem ještě. Ostatně rozkládal to tehdy »Čas« hodně široce a dlouze proti »Národním Listům«.

Když ve Svatováclavské záložně prozradily se podvody, a mezi vinníky postižen byl také Drozd, čeští katolíci jak náleželi ho odsoudili, vyloučili ze svých organizací, a katoličtí kněží upsalí veliké obnosy na sanaci. Páni pokrokáři jako rytíři neposkrvněných zásad a vysokých cílů toho však nedbali a vrhli se na český »klerikalismus«, trhali, nadávali a pomlouvali české organizované katolíky, seč byly jejich síly a schopnosti. Činili to hlavně proto, aby veřejnost poznala, jaký jest zásadní rozdíl mezi »klerikalismem« a pokrokem. A pánečku, jest. Ukazovalo se to sice postupně víc a víc, ale teď se projasnila věc důkladně, ba až příšerně. Katolíci Drozda přísně odsoudili, a pokrokáři zločince, který se provinil osobně více, pasovali na národohospodáře, politického mučedníka a člověka čistých rukou. Bravo!

To jest pokrokářské bahno, strany kterého jsou odůvodněné naděje, že ještě poroste. Neboť hlásá-li český vůdce pokroku, že dlužno propustit ze žaláře vraha, a mluví-li dr. Stránský o čistých rukou člověka, jenž podvodně vybíral statisíce z úspor chudého horského lidu, pak tu jsou zasévána seménka, která slibují hojnou úrodu, neboť příklady vůdců táhnou, stírajíce rozdíl mezi dobrem a zlem a ubíjejíce veškeru morálku. V takové tedy posici stojí dnes před námi reformátoři, kteří druhdy klidně pronášeli své prorocké myšlenky se zrakem upjatým k obzoru příštích časův, a kteří dnes — vlekou národ na kraj propasti, aby jej utopili v moři svého pokrokářského bahna.

Národně sociální bohoslovci. Národní sociálně-naivností svých rozumů leckdy uvádějí soud-

presidentovi představil. Na dotaz, proč tak dlouho s předsedlením otálet, ukázal Stehlík dekret, dle kteréhož teprve předcházejícího dne byl služby sprostěn a upozornil presidenta na hrozby Vartovy přede dvěma svědky pronešené.

President na to neodpověděl a Stehlíka vlídně propustil. Téhož dne zatím koloval v P. nový cirkulář: »Večírek dne 4. prosince na oslavu jmenin rady Varty«, kterému měla předcházeti již dopoledne společná přesnídávka u Malinů. 4. prosince přijal Varta blahopřání všeho úřednictva a určiv schůzi na 10 hodin u Malinů, jal se otvírati poštu. Janeček — vykartáčovaný, s navoskovanými kníry — pomáhal. Především vzal dopis z vrchního praesidia, označený »k vlastním rukám« a uctivě jej položil před radu. Ten otevřel obálku, vyňal spis a četl:

»Panu přednostovi okresního úřadu v P.

Praesidium s podivením sleduje již po delší dobu úřadování pana přednosty. Vyřizování záležitostí zejména osobních vleče se způsobem neomluvitelným a i jiné záležitosti (ku př. pod č. 313, 2415, 3298, 4166) daly příčiny k důvodným výtkám. Ježto pak pan přednosta dává přednost zájímům společenským před zájím služebními, dlužno soudit, že při svém pokročilém věku 65 roků, máje služební léta přesloužena, cítí se povinností úředními tak znaven, že trvalá výslužba byla by mu vítanou. V poznání tom soudí praesidium, že pan přednosta z celého stavu věci odvodí důsledky a očekáváme jeho vyjádření, resp. žádost o přeložení do výslužby do 14 dnů.«

Když Varta dočetl, zůstal jako ohromen. Papír držel v ruce, brejle se mu svezly na nos a tupě hleděl před sebe. Janeček dobře ho pozoroval, ale ani nedutal a otvíral obálky dále. Pojednou rada nehorázně řihl, odplivl si a osopil se na Janečka: »Tak, bude-li to, či ne, hleďte, ať jste venku!«

Ten položil poslední spis na stůl a zmizel. Žádné »halt« jej nezadrželo a za chvíli věděli všichni

nou veřejnost v podiv. Pánové ovšem mluví vážně, ale co platno, když i jejich vážné řeči svojí obmezeností působí zábavu? Před několika dny se také pochlubili, že jejich požadavkem jest zrušení soukromého majetku. Již samým sociálním demokratům požadavek tento jest hloupostí, neboť chytřejší hlavy jejich se mu vyhýbají a všelijak jej zatemňují. Sbírají-li tedy národní sociálové to, co bystřejší sociální demokraté po cestách úmyslně ztrácejí, hrají směšnou frašku lidí, kteří, deklamující o určitých cílech a programech, potácejí se nevědouce ve tmách kudy kam. I do řešení náboženství se pouštějí, ovšem v rámci běžné, laciné svobodomyšlnosti a plytkého diletantismu. Ale i tady chodí po chudých sociálně demokratických, a že náboženské vzdělání socialistické jest vždycky omračující, jest vubec známo. V »Českém Slově« vykládá paní T. T. o původu našich vánoc. »Křesťanství nahradilo boha slunce Ježíškem.« Pisatelka ovšem mluví v ten rozum, jakoby vubec dějinné osoby Kristovy nebylo a jakoby báje nahrazena byla zase bájí, tedy jakoby tu bylo napodobení pohanských zvyků. Pramen tohoto povídání jsou agitací brožury sociálních demokratů německých, kteří obmyslně spojili křesťanské vánoce s perským bohem Mithrasem. Dle tohoto perského náboženství jest Mithras sluncem. Jeho narozeniny připadají v dobu obratu slunce, kdy totiž tento pramen našeho denního světla vystupuje z nejnižší své polohy. Po 21. prosinci, a to 25. dne téhož měsíce, ctitelé Mithrasovi slavili narozeniny svého boha, jak říkali, nepřemožitelného slunce.

Dokazuje-li však tato okolnost, že křesťanské náboženství není samostatné a že povstalo z náboženského uctívání Mithrase—slunce? »Zajisté.« odpovídají odpurci a ukazují na to, že naše vánoce vzaly svůj počátek teprve ve čtvrtém století. Před tím totiž byl slaven pouze svátek Zjevení Páně. Pravda, vánoce byly zavedeny teprve ve čtvrtém století, ale nikoli proto, že povstalo křesťanství z uctívání slunce — Mithrase, nýbrž za tím hlavním a jediným účelem, aby pohanská Mithrasova slavnost prosincová byla právě vyhlazena a dán jí byl křesťanský obsah. Jak bylo vlastně církví sobě počínati, když byly v různých krajích ustáleny zvyky, které kotvily v pohanské modloslužbě? S obyčejí žily přece i vzpomínky na pohanství, a zůstávaly jeho představy, a nebylo tedy na jiném, než těmto utkvělým pohanským slavnostem, vliti křesťanského ducha. A co do Mithrasa — slunce změna byla umožněna jmenovitě tím, že Kristus dávno před svým narozením i po něm nazýván byl světlem světa. Vždyť již Simeon jmenuje Ho světlem k osvětlení pohanu. Podávalo se tedy taková sama sebou, narození Páně ustanovit v den příslušné slavnosti pohanské slavnosti této vtisknouti křesťanskou povahu a odstraniti tak všechny pohanské vzpomínky a czvěny. Ustanovila-li tedy církev, aby narození Páně slavilo se v den pohanského slunovratu, bylo tím zpusobeno, že Kristus Ježíš se nenarodil a že nebylo jeho dějinné osoby? Vždyť před ustanovením té slavnosti dalo svědectví Kristu přes 16 milionů křesťanských mučedníků. Cesty logiky sociálně demokratické a národně sociální jsou věru podivuhodně křivolaké. Vždyť konečně missonáři podnes, chtějí-li přetiti

u okresu, že něco přišlo z praesidia hrozného. Varta zatím seděl ve své lenošce, ještě jednou přečetl osudný spis, pak jím mrštil o zem, s namáháním ho zvedl, zavřel do zásuvky a jal se chodit po pokoji . . .

Teď teprve vycítil, ač dávno to tušil, že konec jeho slávy, jeho samovlády přijiti musil a již je zde, on sám že nehodí se již do přítomné doby se svými byrokratickými způsoby. Poznal, že duch času zvolna, ale jistě vniká i do zřízení správních.

A k tomu byly dnes jeho jmeniny! A již slyšel za dvěma šumy úřednictva, kterč se scházelo, aby se odebralo na přesnídávku k Malinům. Těžká chvíle! Ale vzmužil se umínil si, že nic nedá znát, oblékl se a šel s pány k Malinům. Zhořklo mu každé sousto, výborné pivo mu nechtutnalo, nutil se do nálady, řečnil, děkoval za přání a brzo — proti jindy — skončil zasedání. Následující dny úřadova pak beze všeho zájmu, nikoho netýral, spisy nevracel, pro úředníky si neposílal. Všem to bylo nápadné a Janeček byl obléhán dotazy a výzvami, aby zjistil příčinu, kteráž jistě jinde nevězela než v tom ohromujícím připsu z praesidia.

Janeček měl těžkou úlohu a nesnadné postavení. Pivo nosil, tiše našlapoval, chytře mlčel, radu stopoval, ale vše marně.

Posledního dne dnešního Varta napsal žádosti dvě: o přeložení na trvalý odpočinek a o povolení dvouměsíční dovolené z důvodu »zdravotních«, sám zapečetil a Janečkovi k výpravě odevzdal. Při tom mu řekl: »Tak, Janečku, již jsme dosloužili, přijedeme do pense.«

Tentokrát byl Janeček skutečně překvapen, že ani slova neřekl. Pak se však osmělil a pravil: »Vždyť pan rada je ještě tak statný a zdravý, to snad by ještě nemusil . . .«

Tato slova útěchy byla dobře míněna, ale rada se rozčertil: »Ven, ven! Hleďte si svého! Marš!«

Do pěti minut »celý okres« věděl, že rada podal žádost za pensu. Pak ale nečekal rada na vyři-

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

Filialky a expositury:
Praha I., Praha II., Spálená ulice, Žižkov, Čáslav, Chrudim, Jičín, Krakov, Píseň, Semily, Slaný, Turnov.

úrokuje vklady
na knížky **4³/₄ 0**

Vklady na pokladniční poukázky

**5¹/₂% při výpovědi 120denní, 5¹/₄% při výpovědi 90denní, 5% při výpovědi 60denní,
4³/₄% při výpovědi 30denní. Vklady na běžných účtech dle dohodnutí.**

Provádí veškeré obchody bankovní, bursovní a směnářenské.

spojení starých návyků s modloslužbou, musí obyčejněm dáti křesťanský obsah a tak věc niterně a tedy zásadně změnit.

Život — tvůrčí síla. Prof. Mareš ve své vstupní rektorské řeči prohlásil se, jako již častěji před tím, za vitalistu, totiž za učence, který vyznává a učí, že život není a nemůže býti výslednicí hmotného mechanismu, nýbrž že jest tu neznámá životní síla, která vytváří to, co nazýváme životem. Universitní rektor, prof. Mareš, však nepřestává pouze na tomto zjišťování, ale snaží se o to, aby tyto poznatky byly oporou mravnosti a sestrojovaly smysl života.

Proti mechanismu zdurazňuje starou, ale stále nevyvratitelnou pravdu: „Jest-li život pouhý mechanismus, veskrze určený jen fysickými příčinami, tu nelze nic dělat, není svobody a tudíž ani povinnosti ke tvoření lepšího. Člověk má tedy užívat daného, blaze se vyžít. Jediná mravní povinnost jest, dopřáti i jiným štěstí života.“ (Po našem rozumu ani tato povinnost z mechanismu ne plyne.) „Ale maozí přesvědčení mechanismu zarazili se přece nad jeho dalšími mravními dukazy. Anglický mechanik-evolucionista Huxley trpěl rozporom mezi mechanismem a mravní snahou člověka; pozitivní věda, povzdech! si, nepovzbuzuje naději, že lidské mravní touhy dojdou splnění. Až zaukne zdroj energie na zemi a studená ruka smrti se položí na vše živé, tu zaukne i sláva lidského díla a zapadnou mravní lidské ideály. A vznikne-li někde opět život z nerostné pudy, bude mu protřpěti opět celou historií vývoje, a zas se sftiti do propasti. Tak následují za sebou nové a nové vývojové kruhy života do nekonečných časů, bez vzájemné souvislosti, bez dědictví.“ Jinými slovy řečeno, světový názor mechanistický naplňuje duši lidskou suchoparem a zoufalstvím. Na důležitou otázku: proč jsem zde na světě a jaký

žení, nýbrž odevzdal úřad sekretáři Rotovi hned druhého dne vypověděl byt a konal přípravy k přestěhování do K., kdež mnil trávit odpočinek.

A teď nastala pro něho doba, kdy sám měl pocítit, co tak často pusobil jiným. Uplynul měsíc, šest neděl a vyřízení nešlo. Nevěděl, na čem je, nejistota ho trýznila. Konečně došlo povolení dovolené, ale o pensi nic. A termín stěhovací se blížil! Zajel si tedy do Prahy, ale presidentovi se ani neukázal a zvěděl jen, že žádost za pensi je ve Vídni. Tu vznítit průtah v jejím vyřizování jiskřičku naděje: „Snad mne přece jen tak nevyženou, snad nějaké vyznamenání, titul mi dají.“

Ve lhůtě stěhovací pak zcela z P. se vystěhoval. Přišel ještě do kanceláře, dal odkliditi své věci a když všetečný Janeček se zeptal, má-li u Malinů zamluvit zadní pokoj na rozloučenou, zle pochodil. Varta nechtěl nikoho ani vidět. Byl přesvědčen, že během prodloužené dovolené bude dán do pense, jsa z P. již vzdálen.

Ale měl vytrpět do dna, co kdy zlého jiným činil. Dovolená uplynula a posledního dne obdržel příkaz, aby opět převzal správu okresu, ježto úřadu posud nebyl sprostěn.

Nebylo vyhnutí, nemoc předstírat nechtěl, aby si nezhatil očekávané vyznamenání a tak musil se do P. vrátit a správu okresu opět převzít. Jak mu bylo krušno, lze si pomyslet. Kromě toho musil žít v P. sám, máje najatý jen pokoj a to u Malinů. Již k Malinům nechodil, on tam již bydlel. Ale večírky již nepořádal, vycítil dobře, že je u všech již odbytou veličinou. jeho hromy a blesky v úřadě již neúčinkovaly.

Konečně v květnu byl dán do pense beze všeho vyznamenání a současně sekretář Rot byl jmenován radou a jeho nástupcem. Téhož dne, kdy to došlo, odevzdal úřad Rotovi, spakoval kufr a beze slávy, bez večírku na rozloučenou odejel z P. navždy. U okresního úřadu v P. zasvítla nová doba.

jest můj cíl? mechanism nemá odpovědi a odpovídá-li, zvětšuje jen boly lidské duše. Samo sebou se rozumí, že v mechanismu nemůže být žádného mravního pokroku, nesní se mluviti o humanitě a vůbec o vyšších snahách člověčenstva. V mechanismu vše děje se slepými duslednými zákony, jimiž člověk jest spoután a, nemaje svobodné vůle, musí přijímati vše tak, jak jest. Vraždí-li kdo, vraždí nutně, není zodpověden, nemá viny; dohře-li kdo čini svému bližnímu, jedná, proto že tak jednati musí a z toho důvodu — nemá také žádné zásluhy. A jelikož mechanism světový jest totožný s monismem, jež za své náboženství slavnostně prohlásil sociální demokraté, pak mravní dusledky tohoto monismu jsou, že socialisté o zlepšení života pracovního lidu usilují neprávem. Vše, co se ve společenském životě děje, nutně se děje. Člověk a všechna zařízení lidské společnosti jsou dílem slepých a nutně pusobících hmotných sil, proti nimž člověk nemůže jednati, jsa sám jejich produktem, a výsledek, jak známo, nemůže být větší, než jeho příčina.

Dle socialistického monismu není Boha, není lidské duše, člověk jest pouhým hmotným vytvořením přírodních hmotných sil (energií, jak monism stále má v ústech). Proto také člověk nemá svobodné vůle. Čtenáři již poznávají že socialisté, přijavše tak tupě a bezhlavě materialistický názor dějin a tento monism, dle něhož člověk má takový asi význam, jako kámen na cestě, zároveň dali smrtící ránu svým opravným snahám. Věděl-li dnes ve společnosti lidské kapitalism, stalo se tak pusobením nutného vývoje hmotných sil, stěná-li dělník v chapadlech vydřidušského podnikatele, musí se slepě a bez protestu oddati svému osudu. Není mu pomoci, protože vše děje se nutně a protože i to bědné postavení pracujícího lidu jest plodem slepě pusobících přírodních sil a monistických energií. Jedním slovem, socialisté s monismem dodělávají se ohromného fiaska, protože tento jejich názor světový schvaluje to, proti čemu ve společenském životě bojují, a protože upírá jim práva, společnost jakýmkoli způsobem opravovati.

Kostelní práce

pozlacovačské a řezbářské,

novostavění a opravy oltářů, soch atd.
odborně, levně a solidně provádí

JOSEF MIKULEC,
umělecký závod v Hradci Králové.

Časné umění od old. duchov. díla k dispozici

Dopis z Ameriky.

V téže asi době, kdy vláda francouzská zakazuje, jak jsem před několika dny čel, konati bohoslužby pro vojsko na válečných lodích, ministr válečného loďstva Spoj. Států žádá na vládě, aby ustanovila dostatečný počet kaplanů při bitevních; a není-li možno míti kaplana pro každou jednotlivou loď, aby aspoň tedy na každé ustanoven byl vzlátní moderator, laik, který by konal pobožnost s námořníky, a dle uznání kaplana na loď povolával.

Starostou města New York zvolen byl po tuhém boji John Mitchell převahou většinou hlasu. Být starostou tohoto světového města už něco znamená, a při samosprávě své jeho náčelník má velmi významné místo ve státní i národní politice. A tu, pokud se pamatují, je to jen až na malé výjimky byvatelstva New Yorku valně pessimistická po škandálech za minulé administrace povolala v čelo města — katolík. Mimo to náleží Mitchell ke spol-

ku Rytířů Kolumbových, již jsou, jak známo, elitním, nábožensko-podpurně-politickým spolkem ve Spoj. Státech, dnes už majícím přes 300.000 členu.

Zajisté ke cti jest nám, že dnes na obou nejvýznačnějších místech ve státu New York, — t. j. mayor New Yorku a guvernér státu — jsou katolíci.

Město samo čítá dnes as 5.000.000 obyvatelů, z nichž jest 1.062.000 židů (v celé Americe sev. žije jich as 1.890.000; má tedy jich New York pěkně procento). New York s městy s ním sousedícími, as jako Praha, Smíchov, Vinohrady čítá dnes přes 10.000.000 obyvatelů.

Pozorují v právě došlém čísle »Obnovy«, že kdosi se tam »kriticky« otírá o našeho Dvořáka. Ovšem »Obnova« jak patrně z referátu, náleží mezi Dvořákovy cítě. Chci taky s troškou do mlýna, ač nejsem muzikant a neosobuji si ani nejmenší nárok posuzovati umělce, jako byl Dvořák. Ale pokud se Ameriky týká, jsem vždy pyšným na to, když zde i českou hudbou tu a tam se zabývají a česká jména se objeví na programech koncertních. A tu pokud se pamatují, je to jen až na malé výjimky »Dvořák«, který se zde na koncertních podiích jako representant české hudby umělecké přednáší. I sám Kubelik v posledním svém koncertě v St. Paul as týden zpět hrál Amerikánům z české hudby pouze Dvořáka (Humoresku). A nelze připustit, že by americká intelligence hudbě vůbec — nerozuměla. Je sice pravda, že as před 5 lety hrál se zde Smetana (Prodaná nevěsta), ale pravdu říci, ač líbila se, zaukla bez vzpomínky; hudba Smetanova je příliš česká, než aby nalezla ohlas v duši kosmopolitismu, ač nám je miláčkem.

O knězi-vrahu Schmidtovi, o němž píše se nyní tolik a z jehož hrozného činu vytloukají kapitál nepřátelské listy na obou stranách oceánu, dlužno říci, že se přestřeluje na obou stranách, t. j. v listech tu a tam, našich. Nejlépe počkati, až proces jeho bude zahájen a pravda celá vyjde na jevo. Tolik možno říci, že klep, jakoby církevní kruhy zde se snažily celou věc nějak ve prospěch jeho upravit, jest velkým nesmyslem, který zajisté každý nestranně myslící člověk, jen poněkud poměry znající, zavrhne.

Neopomenu podati referát o procesu, jakmile bude zahájen.

Naše »Kde domov můj« byla právě zařaděna na rozhodnutí školní rady města Chicaga do školních zpěvníků mezi hymnami národů, a je od dětí obecných škol zpívána, ovšem v překladě anglickém.

Katolické listy opětně zaznamenávají návrat dvou protestantských duchovních do církve katolické. Jsou to rev Henry B. Sanderson, dotud farář episkopální anglikánské csady v North Fond du Lac Wis., a rev. Sigouerney Fay, který taktéž jsa farářem téže církve, přináležel ke diecése Fond du Lac, zanechal tuto a cba nastoupiti svá studia v katolickém semináři a touží se státi kněžími.

Vládou Spoj. Států nabídnut byl právě vel. p. Josefu F. Nugentovi, knězi při kostele Navštívení Panny Marie v Des Moines Ia úřad vyslance Unie v Jerusalemě. Vsať na přání svých farníků Nugent odmítnul.

Známy i v Evrope systém tupení klášterů, zvláště ženských konventů, byl v těchto dnech projednáván před soudem v Salem Oregon. Sestry kláštera v Mount Angel, Ore, byly nařknuty listem. »Silverton Journal«, že násilím zadržovaly v klášteře jakousi dívku, kterážto konečně, jak redaktor zjistil, přímo od téže osoby z kláštera uprchla a sestry obviňovala z různých vážných nepřístojností. Porota sestavena úplně z nekatolíků, židů i nevěrců, soudce sám byl nekatolík, jakož i státní zástupce. Po poradě jen dvou minut rozhodla porota všemi hlasy pro vinu redaktora, jenž byl odsouzen k pokutě 200 Doll.

Dne 27. listopadu položen základní kámen k novému semináři v St. Louis Mo. jakožto jubileum stoletého trvání této instituce. Budova bude státi as 3.000.000 K. Kněžstvo diecése přispělo osobně 250.000 K.

ce než kdy jindy, abychom opět napravili strašné hospodářské škody, jež nám způsobila zahraniční politika. — Del. Kadlčák dovozoval, že naše zahraniční politika na podkladě trojspolkovém nejde Rakousku k duhu. Vyslovil se pro federaci Rakouska, v němž by nebylo ani utlačovaných ani vládnoucích národů. Zbrojení jest nejlepším dukazem, kam vede naše zahraniční politika. Rakousko může se sblížit s Francií a Ruskem a rakouská politika musí býti vedena tak, aby náš obchod a průmysl zachoval si svá tržiště s náležitým zřetelem na zemědělství. — Ve schůzi 15. t. m. rozpočet zahraniční přijat 35 proti 16 hlasům. Proti hlasovali také Klofáč, Němec, Sedlák, Vaněk; vzdálili se Kadlčák, Kramář, Maštálka, Udržal. Rozhodli tedy opět pro členové panské sněmovny.

Východní dráhy. Srbsko chce převzít východní dráhy, pokud procházejí srbským územím do státní správy a tvrdí, že dobytím tureckého území stalo se právem vítěze také majitelem drah; na-proti tomu uvádí se z Vídně, že Srbsko jako právní nástupce Turecka musí uznati všechny právní závazky turecké. Hr. Berchtold však 15. t. m. v delegaci sdělil, že otázka východních drah stojí zatím pro Rakousko příznivě, ježto prv srbská vláda splní smlouvu z r. 1883 mezi Rakouskem, Srbskem, Bulharskem a Tureckem.

Německo na stráž v Cařihradě. Němečtí důstojníci vedením generála Šl. Sandersa usadili se už v Cařihradě, aby odtud dle pokynů z Berlína řídili a na nohy postavili klesající již Turecko a pro Německo vlastně nejvíce pracovali. Toť také ovce balkánských válek. Němečtí důstojníci byli také s největšími vojenskými poctami uvítáni: Šl. Sanders jmenován na 5 let chefem reformní komise, velitelem I. armádního sboru a členem vojenské rady ministerstva války. Proti tomuto ustanovení zakročili společně na portě zástupcové Ruska, Anglie a Francie.

Dokonalé opravy a pozlacení otlářů, kazatelen, soch atd.
provádí
Jos. Řehna, dt. A. Ontl,
odborné pozlacenství a polychromie
v Kutné Hoře, Havl. nám. 155.
Umělá polychromie soch a křížův, cest.
Návrhy a rozpočty zdarma.
Na skladě kříže náhrobní, nástěnné a všeho druhu rámece a obrazy. Založeno v r. 1868.

Zprávy organizační a spolkové.

Ze Všeodborového sdružení křesť. dělnictva. Naše schůze. V Ledči 21. pros. o 2. hod. odp. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Horkách n. Jiz. 21. prosince o půl 3. hod. odpol. v hostinci u Mandlů mluví p. V. Košek, starosta okr. představenstva z Čes. Dubu. — Ve Žďárkách u Hronova 21. prosince odpol. mluví p. Rudolf V. Kozel, redaktor «České Stráže» z Náchoda. — Ve Velkém Poříčí 21. prosince o půl 3. hod. odpol. mluví p. red. Kozel z Náchoda. — V Letšínce valná hromada v neděli 21. prosince o 2. hod. odp. v hostinci p. Jana Talácky. — V Lysé n. Lab. valná hromada v neděi dne 21. prosince o 1. hod. odp. v hostinci p. Frant. Šulce na náměstí. O 3. hod. jest veřejná schůze s přednáškou p. sekretáře litoměř. komitétu JUC. Hatlák. «O významu tisku». — V Mladé Boleslavi na fečnickém kursu 28. prosince dopoledne i odpoledne mluví p. Katnar z Hradce Králové. — V Písku 4. ledna mluví p. Petr z Prahy. — V Kroumě 6. ledna o 2. h. odp. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Úpě 6. ledna o 7. hod. večer mluví p. red. Kozel z Náchoda. — Ve Rtyni 6. ledna o 2. hod. odpol. mluví p. red. Kozel z Náchoda. — V Červeném Kostelci 18. ledna o 2. hod. odpol. mluví p. Katnar z Hradce Král. — V Domažlicích 18. ledna v 10 hod. dopol. na «Střelnici» mluví p. Petr z Prahy. — V Nové Kdylu 18. ledna odpol. mluví p. Petr z Prahy. — V Sušici 19. ledna večer mluví p. Petr z Prahy. — Prosíme naše příznivce, aby pořádku v místě a v okolí schůze ve prospěch Všeodborového sdružení! Zakládejte nové skupiny! Veškeré informace sděli a fečnický na požádání k založení skupin zdarma vyšle ústředí Všeodborového sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinum.

III. plenární schůze ústř. výboru «Sdružení české mládeže katolické» konala se v Hradci Králové dne 30. listopadu za přítomnosti účastí. Po zahajovacích formálních a schválení protokolů o minulém zasedání podal tajemník zprávu o činnosti výboru exekutivního (užšího), o agendě kanceláře, nastínil přehled práce ve Sdružení za poslední období a vytýčil nejbližší body pracovního programu. Zejména upozornil, že je nutno uvažovati o navázání úzkých styků organizací mládeže s organizacemi dospělých, aby se dorost náš cíli své organizace

— průprava k organizaci dospělých a odborových či vzdělávacích a politických — neodcizoval, nýbrž do organizací dospělých skutečně vstupoval, je doplňoval a podporoval. Pro povznesení ducha ve skupinách mládeže a získání zájmu našeho duchovenstva pro systematickou péči o mládež bude nutno utvořiti diecéšní Svazy duchovních rádců skupin a jiných interestentů. Takový svaz bude co nejdříve zbudován na diecéši královéhradecké. Vzhledem k ohromnému vlivu, jaký má na dorost jihošský služba vojenská, bude nutno věnovati zvýšenou pozornost katolickým mladíkům v kasárnách. Očekáváme, že úřady vojenské ocení tuto snahu naši po právu a spravedlnosti a budou ji též podporovati. — Následovně zpráva agitační, v níž taj. Beneš konstatoval číselný vzestup Sdružení, avšak připomenul také, že by bylo lze docíliti výsledků ještě daleko lepších, kdyby skupiny samy v sídle svém i mimo ně projevovaly více snaživosti pro získávání nových členů a kdyby příslušní činitelé působili na mládež když opouští školní světnice a ubírá se do života v továrně, dílně, obchodě, písařně, u pluhu atd. — Otázce vzdělávací práce v naší mládeži věnovaly zaslouženou pozornost následující zprávy: sekce přednáškové (ref. taj. Beneš), školské, knihovnické (ref. místostarosta Nejedlý) a redakční (redaktor dp. Kepl), jež vyzněly celkem uspokojivě. — Referát sekce tělocvičné se obíral hlavně líčením snah podniknutých organizačním komitétem diecéšním a exekutivním výborem Sdružení naší mládeže pro zachování «Orla» ve formě odborů při stávajících spolkách a pro dobytí spravedlivého požadavku, aby všechny organizační centrály dostaly přiměřené zastoupení v správních institucích «Orla». S politováním bylo vzato na vědomí, že poctivě a «Orlu» zajistě prospěšné snahy ty rozhodujícími činiteli orelské správy z důvodů nepochopitelných zamítnuty. Nicméně usneseno dále myšlenku orelskou podporovati. — Potom přednesl správce účtárny taj. vp. Beneš podrobnou zprávu finanční, jež byla schválena s tím vroucím přáním, aby skupiny samy i celá naše veřejnost více měla porozumění pro hmotnou podporu našich snah. — K návrhu užšího výboru byl místo dp. A. Macháně, jenž byl přeložen na jiné působiště, zvolen do exekutivního výboru jeho nástupce vp. J. Havelka, kooperátor na Pouchově.

Černilov. Křesť. soc. tělocvičná jednota Orel-Bryných pořádá na Nový rok zábavný večer s bohatým programem. Mezi jednotlivými čísly koncertuje mladá, ale zdatná orelská kvartetto, které obecenstvo svými čísly jistě překvapí. Večírek bude dostaveníčkem a milým osvětlením všech přátel našeho Orla!

Z křesť. sociálního vzděl. spolku v Čáslavi. Výroční zábava Mikulášská, konaná v neděli 7. prosince, dosvědčila znova, jaké oblíbené těší se večírky našeho spolku. Ač téhož dne byla na programu v našem divadle oblíbená Jiráskova «Lucerna» a představení toto jubilejním rázem strhovalo zájem širokého obecenstva, přece shromáždilo se i k zábavě naší tolik účastníků, že prostorné místnosti restaurační u «Modré hvězdy» sotva stačily. Než stísněnost místa nijak nevaňovala veselé nálady. V první řadě o to zásluhu měla spolková kapela pod taktovkou p. Kerouše a pak pp. Lump a Petříček svými vybranými kuplety. Zvláště p. Petříček tržil takřka nepřetržitý potlesk svým dragounským rekrutem, sirotkem a což teprve k nerozeznání nápodobnou Katty. Velmi pěkný byl i p. Lumpa kuplet o dlouhých vousech. Večírek zakončen byl příchodem Mikuláše s doprovodem anděla a čerta, jež předvedli zdaleka sl. Doležalová a p. Pelc ml. Po případném naponenutí rozdány pak četné dárky, za jejichž doručení sebráno bylo na spolkový dům 9 K 40 hal. Vážná příznivkyně spolku pí. inž. Vocásková darovala k vykosování dort za nějž složeno 16 K. Budtež jí vzdány upřímné díky. Podobně děkujeme i všem milým hostům, kteří se zábavy účastnili a prosíme, aby i pro budoucnost nám věrní zůstali.

Do Čáslavě a okolí všem jednotlivcům i spolkům. Bliží se konec roku, kdy přehliželi se seznamy odběratelů katolických časopisů za rok minulý a sbírají se přihlášky na rok nový. Chvála Bohu přichází k nám již dnes dosti hezký počet katolických listů, též jisto jest, že by mohl býti ještě značně větší, kdyby každý z nás aspoň jednoho odběratele získal. A nebylo by to tak těžké při troše dobré vůle. Přátelské slovo známému upozornění na tom neb onom katolické věci ještě nakloněným místě — a výsledek jistě nezkame. Vezměme si příklad z našich nepřátel!

Časopis «Práce», jediný odborový list křesť. dělnictva českého vychází v Hradci Králové, v Adalbertinu za roční předplatné 3 K. Prosíme veledůstojné duchovenstvo a příznivce křesťanského hnutí dělnického, aby tento časopis podporovali hojným předplácením. Společněme jen na pomoc malých lidí ježto nemáme za sebou fondy židovských peněz jako listy sociálně demokratické.

Zprávy místní a z kraje.

Schůze městské rady 15. prosince. Za dar K 25. — věnovaný z dobrovolných příspěvků c. k. okres. hejtmanství za stravování chudé školní mládeže, a za dar K 50. — zasláný fou Ed. Ad. Maiburg a syn ze Smilče ve prospěch zdejších chudých, vzdány byly díky. — Návrh okres. hejtmanství na opatření orientačních tabulek pro automobilistii postoupen byl technické kanceláři k návrhu. — Tělocvičné jednotě «Sokol» uděleno bylo povolení ke zřízení obřadny na jeho kluzišti. — Firmě J. P. Langhans uděleno bylo povolení k umístění větší

výkladní skříně na zdi seminářské zahrady proti hlavní bráně nových kasáren, než je dosavadní. — Výkaz hodnoty pokladní ze dne 9. prosince 1913 vzat byl na vědomí.

Vánoční pohlednice

používejte s náboženskými symboly, jsou pro katolické vrstvy nevhodnější.

V uměleckém provedení lze obdržeti

v Družstevním knihkupectví v Hradci Králové, Adalbertinum.

Program pro řádnou schůzi městského zastupitelstva v Hradci Králové v pondělí, dne 22. prosince 1913 o 3. hod. odpolední. I. Rozhodne se o pronájmu vybírání obecních poplatků: a) o trzích výročních a týdenních b) o trzích dobytčích. — II. Rozhodne se o pronájmu obecních dávek: a) z piva, b) z vína, c) z lihovin. — III. Rozhodne se o offertách na koupi dříví z lesů obecních nejdéle na tři po sobě následující léta 1913—1914 až 1915—1916. — IV. Rozhodne se o schválení parcellačních podmínek pro blok XVII. na straně ulice Šafaříkovy. — V. Předloží se ke schválení směna pozemků a to z veřejného statku obecního částí poz. parc. č. k. 138-1 za pozemek Zálož. Úvěr. Ústavu v Hradci Králové. — VI. Věnování domu obecního č. p. 33 a v Hradci Králové výhradně a bezplatně kromě k účelům školským a vzdělávacím také jakožto naturálního bytu školníka. — VII. Rozhodne se o offertě Prvního rybářského klubu v Hradci Králové na pronájem rybolovu v Orlici a Labi pro r. 1914 v obvodu zdejší obce. — VIII. Vykoná se praesentace studentského nadání Františka Palackého. — IX. Udělí se nadace: a) biskupa Ed. Brynychy. b) Ludvíka barona Malovce. c) Jana Martince. — X. Dá se vyjádření o žádosti p. Viktora Vacka majitele domu č. p. 68, za přenesení koncesse hostinské a výčepnické v domě č. p. 68 v Rokytanského ulici na jeho osobu. — XI. Návrh na udělení měšťanského práva s proměnutím poplatku. — XII. Vyměří se dar z milosti vdově po měst. poic. strážníku panu Karlu Pecoldovi a příspěvek na vychování jeho dvěma syny. — XIII. Návrh na vypovězení z města. — XIV. Verifikace protokolů. — XV. Dotazy a návrhy.

Šestý hudební večer v pensionátě ctihl. Sester Školských vydal se velice pěkně. Mohli jsme se jen obdivovati při pianistek, houslistek i zpěvaček, jejich pěknému přednesu i dosti obtížných skladeb. Zajisté zajímavé bylo pozorovati maličkou J. Věchovou, která letos teprve začala se učiti hře na housle a již poměrně dosti pokročila, i J. Řehákovou. Krásných výsledků doděly se již sl. Kašková a sl. Paitová. Značné pokroky lze pozorovati při M. Holubové, Hankových i J. Malé velmi dovedně si vedla Štréglova i sl. Průšova ve hře na klavír. Obtížné byly ovšem skladby pro klavír, jež uvedeny byly na programu druhého oddílu hudebního večera. Bravurně zahrály své věci sl. Paitová, sl. Michlová a St. Jeřábková, pěkně hrály sl. Sternbergová, sl. Bubnová. K hudebním částem případně přimykali se i zpěv. Zvláště VI. Matysová zazpívala procičně zpěv «Lidušky» od Škroupa i sóla ve «Zpěvu andělů» od Křížkovského. Ve sboru bylo viděti řádnou ukázněnost která zajisté jest základem přesnosti. Můžeme tedy všem jen blahopřáti.

Vánoční hra. K uctění a oslavení Božího narození sehraji dítky mateřské školy v Hradci Králové v pátek dne 19. prosince o 10. hod. dopolední vánoční hru «Chudý Ježíšek», k níž účtivě zveme P. T. pp. rodiče, přátele a příznivce nevinných dítek. Po hře následovati bude podělení chudých dítek šaty, obuvi a vánočkami. — Správa mateřské školy v Hradci Králové, v prosinci 1913. Školské Sestry de Notre Dame. — Před vánoční hrou: Modlitba. Píseň «K Tobě, Otče na nebesích!» Uvítání Jeho Excellence nejdp. biskupa. Dále se přednese několik básní a provede se tělocvičná hra «Posvícení». Po hře poděkování a modlitba. Dne 22. prosince hra se opakuje.

Vánoční nadílka v patronátě služebných dívek. Pět spolku paní a dívek «Anežka» bude uspořádána dne 21. t. m. o 4. hod. odpol. v patronátě slavnost pro služebné dívky, která bude spojena s nadílkou.

Ve zdejšímu ústavu pro hluchoněmé letos nebude se konati obvyklá slavnost «Vánočního stromku».

Kloperovo divadlo. «Klopera» sehraje 26. prosince Molnárovu veselohru «Reklamní zloděj».

Koncert Jihočeského pěveckého sdružení učitelstva bude v Hradci Králové v neděli 28. prosince 1913 o 7. hod. večer v zimní zahradě Grandhotelu. Program: 1. Foerster: Velké, širé, rodné lány. 2. Schumann: Snící jezero. 3. Vendl: Mrtvá láska. 4. Jindřich: Svatý Václave! 5. Pícka: Hvězdy planou. 6. Klíčka: Já v snách. 7.

Křížkovský: Utonulá. Dirigent Josef Masopust. — Ceny míst: Lože 15 K, sedadla v přízemí 3 K, 2 K a 1.50 K, balkon 2 K. Místa k stání 80 hal., studentský a dělnický lístek 50 hal. Předprodej lístků v knihkupectví P. Piší.

Z pošty. Jmenování. Pan kontrolor Josef Lukeš byl jmenován poštovním správcem v Hořicích. Úřednictvo zdejšího úřadu v něm ztrácí milého kolegu a zřizence, jehož povahou získal si všeobecné vážnosti a obliby. Hořický úřad může si jen gratulovati k takovému správci. Přejeme panu správci v novém působišti mnoho zdaru.

Naší veřejnosti! IX. sbor Národní jednoty Severočeské zahrnuje v sobě okresy Hradec Králové, Nechanice, Rychnov n. Kn., Kostelec n. Orli., Žamberk, Rokytnice, Králupy, Lanškroun a Ústí n. O. koná v neděli dne 21. prosince 1913 v Hradci Králové v místnostech Besedy sjezd pracovníků ze severovýchodních Čech. Dopolodní o 10. hod. jest schůze důvěrná s tematikou: „O hospodářské situaci menšin na českém severovýchodě.“ Referent okresní tajemník Karel Nováček z Ústí n. Orli. — „Vady a nedostatky naší národní organizace.“ Referent prof. D. Filip z Hradce Králové. Schůze tato má vyznít návrhem na prohloubení organizace menšinové práce v severovýchodních Čechách. — Odpoledne o půl 3. hod. informační a do jisté míry manifestační veřejná schůze, na níž promluví prof. Jos. Felix z České Třebové. „Postavení českých menšin v severovýchodních Čechách.“ Přehled statistický a historický. Debatu zahájí správce mateřské školy Jan Loučka z Orlicky.

Úmrtí. V Třebíči na Moravě pochován byl dne 16. t. m. rodák královéhradecký, učitel v Mohelně na Třebíčsku, p. Eduard Oehm, zesnulý v mladém věku 26 let.

Zemský ústřední ústav práce v Hradci Králové (Jifkova třída) umístí v nejbližší době asi 15 slovenských hochů jako učně při různých řemeslech neb při obchodu. Upozorňujeme zdvořile pány interestenty, kteří by na učně ze Slovenska reflektovali, by zemskému ústavu práce v Hradci Králové nebo příslušnému okresnímu ústavu práce oznámili laskavě co nejdříve podmínky, za jakých by byli ochotni slovenské chlapce, kteří jsou většinou chudí a za učení platiti nemohou, vzít do učení.

Mexiko, jeviště častých nepokojů a revolucí, zastoupeno jest v Panorámě Národní jednoty Severočeské v Hradci Králové v týdnu od 20. do 27. prosince řadou zajímavých pohledů z provincií Zacatecas a Queretara, s hlavními městy téhož jména, z nichž první jest světoznámo pro stříbrné doly již od r. 1610, druhé o 50 000 obyvatelích, Mesticů a Indiánů, vyniká výstavností starošpanělských klášterů a kostelů a j.

Záložní důvěrný ústav v Hradci Králové pro rok 1914 kapesních kalendářů nevydává. Věnoval za to Ústřední Matici školské 1000 K, což bude jistě příznivci Matice přijato s povděkem.

Zákeřné usmrcení královéhradecké občanky v Praze. Velice byla vzrušena veřejnost tragickým osudem sl. Anthonie Langkramerové, majitelky tabáční trafiky v Praze na rohu Václavského náměstí. Trafikantka měla být ve Štěpánské ulici v č. 53. Když v úterý (16. t. m.) přišla o 10. hod. ráno z trafiky do svého bytu, proveden zločin. Přepadl ji tam krejčovský pomocník Lad. Kopáček z Poděbrad. Trafikantka u velikém zděšení prosila pro Boha, aby jí vrah nebral život, že mu všechno dá, co chtěl ukoupiti. Vrah však ji napřed rdousil a pak ji podřezal. Křik ze 4. poschodí bylo slyšeti dole v domě jasné. Nastal poplach, rázem uzavřeny všechny východy a vrah byl zadržen. Zločinec jest ženat, má čtyry děti. Sl. Langkramerová měla u sebe odevěnou ženu k výpomoci při prodávání. Vrah jest příbuzný této prodáváčky. Langkramerová již dávno na něm pozorovala podezřelé chování, když vstupoval koupit si doutník a mnoho se vyptával. Trafikantka chvěla se jak v Hradci tak v Praze pro svou dobrotu, mírou povahu. Každý, kdo ji znal, lituje, že zhylna způsobem tak příšerným. Z Prahy budou tělesné ostatky její převezeny do Hradce, kdež budou v neděli pohřbeny. Surový zločin, provedený za bílého dne, působí všude úžas.

Poctiví nálezci. Stečna Michálková, ubírajíc se z Hradce Králové k nádraží, ztratila obnos 50 K. Celou tuto částku našli dva hodní, poctiví studující gymnasiální, bratři Pavlíkové, kteří obnos ihned odevzdali u policejního úřadu. Jinochům se dostalo zasloužené pochvaly a ředitelství gymnasia zaslala částka 10 K jako odměna pro poctivé nálezce.

Interesantní a zároveň poměrně výzdná skříň výrobků naskytla se nyní oku kolemdochoho ve zdejší skladě Singer Co. akciové společnosti pro šicí stroje v Hradci Králové, u lábského mostu, 279. Z jednoho stroje stáčí se bez přestání jemně provedené kolobrané obrázky, znázorňující národní kroje různých zemí, pokud se po nynější dobu zachovaly, a dokazující, v jakém rozsahu Singerova rodinného šicího stroje se používá. Zajímalavá to podívání v příčině bližších se časů vánočního, kdy jedná se o to, voliti z dobrého to nejlepší. A k tomuto řadí se ode dávna Singerovy rodinné šicí stroje, které se rok od roku zlepšují a zdokonalují. Tak skýtá Singerův stroj „66“ dnes to nejdokonalější. Vypraven pohodlně přístupným, vodoprově ležícím článekem a jednoduchým zařízením k vyjmání chvilky, jež slouží nejvyššímu pro domácí potřebu, a zaslouží si právem názvu „šicí stroj 20. století.“ Novými přístroji stal se co do výkonosti všestranným a výtečným způsobem nejen pro všechno šití, ale i skládání záložek, jak je ani rukou tak přesně sestaviti nedovede, řasování látek atd. Dále zaslouží povšimnutí velmi přesně pracující lemovací, vatovací, našívací šitítek, přesuvný obrubáč a ne naposled praktický látkáč, který spravuje punčochy a ostatní spodní oděv, kožní, stělní a jiné prádlo, záclony atd. v

umělem provedení. Jako všechny Singerovy rodinné šicí stroje koná též stroj „66“ v oboru umělého vyšívání práce vynikající. Případně touze po dobrém šicím stroji vyhovuje stroj „66“ v každém směru a kdo na takový vánoční dárek pomýšlí, nalezne jej v shora uvedeném skladu v nejhojnějším výběru — od nejjednodušší až do nejjemnější úpravy.

Politický klub křesťansko-demokratický pro hejtmanský královéhradecký konal v úterý dne 16. prosince v Hradci Králové v Adalbertinu valnou hromadu, na které byla jednomyslně přijata následující resoluce: 1. Protestujeme proti protiusťavnímu ustanovení Zemské správní komise pro král. České a suspensi Zemského výboru, který dle jasného znění § 13. Zemského zřízení pro král. České z 26. února 1861 má úřadovati tak dlouho, dokud není na zemském sněmu řádně zvolen Zemský výbor nový. 2. Žádáme zavedení všeobecného rovného tajného hlasovacího práva, ať poměrného do sborů zákonodárných, tedy jak do říšské rady tak do zemských sněmů; nynější volební právo do říšské rady ukázalo se nespravedlivým, zejména pro naši stranu, která, ač odevzdala pro své kandidáty 84 000 hlasů, nemá poslance ani jednoho, kdežto jiné strany, které odevzdaly pro své kandidáty hlasů mnohem méně, poslance mají.

Seznam cen na týdenním obilním trhu v Hradci Králové, dne 13. prosince 1913 konaném. 1 hl: pšenice K 16.10 žita K 11.80 až 12.20, ječmene K 8.50 až 10.40, ovesa K 5.80 až 6.50, hrachu K 28.— až 36.—, čočky K 40.— až 50.—, jablek K 30.— až 36.—, krup K 24.— až 50.—, bramborů K 3.20 až 3.80, jetel. semene červ. K 130.— až 160.—, máku K 36.— až 40.—, cibule K 5.— až 6.—, jablek K 12.— až 22.—, 1 q: otrub žitných K 12.—, pšen. K 11.50 1 kg: másla čerstvého K 2.60 až 2.80 sádla vepřového K 1.90, tvarohu K —.40 až —.44, 1 vejce K —.09 až —.10, kopa zelí K 8.— až 10.—, kapusty K 2.— pytel mrkve K 1.60.

Na týdenní a obilní trh v Hradci Králové dne 13. prosince 1913 konaný, přivezeno bylo hl: pšenice 302, žita 274, ječmene 100, ovesa 350, vikve 1, hrachu 6, jetel. semínka 48, máku 8, brambor 139, jablek 100, kop: zelí 197, kapusty 49, cibule 31, drob. zeleniny 79, mrkve 37 pytlů, podsvinčat 505.

Vážný politický projev v Týništi n. Orli. Při manifestační schůzi za zřízení obchodní komory ve východních Čechách dne 30. listopadu t. r. byla učiněna zmínka o roztržitém politických stran a politické práce v Čechách a projeveno přání, by upomenuty byly jednotlivé politické strany na své sliby při volbách, že se všichni přičiní o zřízení jednotného klubu na radě říšské neb jen tím způsobem, kdy s vládou bude vyjednávati jako reprezentativní celek národa, může míti politika jeho pozitivních výsledků. Za tím účelem dne 7. prosince t. r. sešli se zástupcové jednotlivých politických organizací v městě našem, kde zehráno na nynější rozhárané poměry. Přijata byla resoluce: Shromáždění členové politických stran v Týništi n. Orli. dne 7. prosince t. r. projevují hluboké politování nad nesjednoceností poslanectva na radě říšské v nynější době tak vážné, kdy mají vláde povoloovati obrovské miliony na účely vojenské, kdežto ponechávají se stranou a od vlády zanedbávají jsou a ignorovány všecké kulturní a hospodářské zájmy král. Českého, kdy království tomu, perle celé říše, kyne finanční katastrofa a obyvatelstvu těžká pohroma. V této vážné chvíli stojí zde české poseřstvo v ubohé ozradnosti a úplné téměř nesvornosti. Přáním naším je jednotný, svorný český klub a vážná, čestná, jednota politická česká na říšské radě. Pokud tak nebude, vzdávají se přítomní funkcionáři politických organizací svých funkcí. Vyzýváme veškeré obce a organizace české, aby se k tomuto projevu připojily a hned podobnou akci zahájily. — MUDr. V. Pumr v. r., předseda nár. strany svobodomyšlné. Jos. Špaček v. r., jednatel nár. strany svobodomyšlné. Lad. Kořán v. r., důvěrník nár. strany svobodomyšlné. Mart. Týpelt v. r., předseda křesť. soc. spořku. Petr Rier v. r., předseda nár. strany sociální. Václ. Bretschneider v. r., důvěrník nár. strany soc. Aug. Vrabec v. r., předseda odbočky nár. soc. živnostnictva.

Za farářem Frant. Králem. O pouti r. 1906 byl starobylý chrám v Blém Újezdě svědkem mimořádné slavnosti. Přímášíl toho dne tehdejší duchovní správce vdp. František Král Nejvyššímu večerní oběť svého kněžského života. Celá farní osada účastnila se této slavnosti, dostavily se zástupy věřících z celého okolí, sjeli se kolegové z blízké i dále, dostavila se i hraběcí rodina Kolovratů, aby staříčkému jubilatovi blahopřáli k významnému dni jeho druhotin. Kázání proslavil nezapomenutelný tehdejší farář a spisovatel skuhrovský Frant. J. Košťál přirovnával starobylý chrám se staříčkým jejich oslavencem. Ač vysoký věk již značně druhdy statnou postavu jeho sehnul, přece těšil se tehdy jubilat ještě pevnému zdraví a všichni obdivovali jsme jeho bystrého ducha, čistou mysl a svěží humor při tak vysokém stáří. Všemohoucí Bůh pak splnil přání četných přátel jubilatových, zanechav jej na živu při dobrém zdraví ještě více let. Teprve v minulých dnech dostavila se u něho nemoc, krátká sice, ale pokročilému věku jeho velmi nebezpečná, které také podlehl. Ve středu 10. t. m. pochovali jsme tohoto kmeta, kněze přímé, světlé povahy, srdce zlatého, na číhém hřbitvu nahořanském a na hrob jeho věnují tímto několik vzpomínek. — František Král, kněz jubilar, bisk. notář a farář, narodil se 26. září 1831 v Chocni, kdež otec jeho byl krupařem. Studia gymnasiální konal v Litomyšli, Praze a hlavně v Hradci Králové, kdež také vykonal studia theologická a byl r. 1856 od J. E. biskupa Hanla na kněze posvěcen. Jako kněz působil na různých místech, Ka-

planoval v Sadské u p. děkana Adamce, na nějž často s úctou vzpomínal, válečné hrůzy r. 1866 prožil v Borohrádku, odkudž poslán byl na pomezí Kladské v Orlických horách do Kunštátu. Zde po celých 24 let zprvu jako kaplan, později jako duchovní správce obětavě při obtížné pastorační vinici Páně vzdělával, a tomuto působišti také nejlepší své sily věnoval. Když pak v 60. roce již umdlával, sestoupil do kraje do Černíkovice, kde po 3 léta pobyl a zde též byl domácím učitelem v rodině hraběte z Kolovrat, jež mu také vždy přiznal svou projevovatel. Posledním jeho působištem byl Blýž Újezd, kde ještě 15 let setrval a pokud vysoký věk a tělesné síly stačily, obětavě pracoval k zvelebení domu Božího a spásě svých svěťených. Když pak blížila se již osmdesátka, odešel na zasloužený odpočinek, jež trávil v Solnici a — pokud známo — i tam s nevšední ochotou, jak mohl, v duchovní správě pomáhal. V úřadě svém byl p. farář Král horlivým a obětavým, ku svým svěťeným byl laskavým a nezištným otcem. Zvláště svým mladším spolubratřím ze srdce přál, vždyť sám na sobě v mladších letech zakusil málo závidění hodné osudy chudého kaplana. Pro každého, kdo s ním do styku přišel, měl laskavé slovo, upřímnou radu a svěží humor. Každý také, kdo měl příležitost poznati jeho zlaté srdce, obdivoval se jeho dobrosrdečnosti a staročeské prostotě. Proto byl pan farář u svých farníků také ctěn a milován. Dokladem toho jest výše uvedená oslava jeho druhotin, jakož i slavný průvod, v němž jej farní osada újezdecká doprovázela k jeho bydlišti, když ubíral se na odpočinek. V mládí svém prožil a účastnil se národního probuzení a zůstaj též vždy upřímným českým vlastencem. Poslední dny svého života trávil v Nahořanech u Nov. Města n. Met., kdež také nalezl poslední svůj odpočinek. Skonal 6. t. m. ve stáří 82 let po krátké nemoci u 10. prosince byl tamtéž slavně pohřben. Kněží dostavio se 15, z nichž pan farář Audrlický, nástupce zemřelého v duchovní správě Blýž-Újezdecké věnoval mu u hrobu tklivou vzpomínku. Obec nahořanská svou všeobecnou účastí při pohřbu důstojně prokázala tu zvěčnělému posadní čest, kterou chystala mu farní osada Újezdecká, jak byl fečník případně připomenul. Odpočivej v pokoji, po boji! — S.

Časlav. Jubilejní představení ochotnické jednoty, k němuž zvolena byla Jiráskova hra „Lucerna“, setkało se s neobyčejnými sympatiemi obecnictva, takže musilo býti třikrát po sobě opakováno a tak vlastně třikrát jubileum oslavováno. A vždy byl dům do posledního místa vyprodán. Nedivíme se tomu ovšem. Neboť jednak hra sama dovede chytouti za srdce a nad to provedení její nese všechny známky jubilea, bylo skutečně parádní. Až na malé výjimky byly úlohy v rukou těch, kdož kdysi, když poprvé byla „Lucerna“ hrána, již při ní applaus sklízeli a dnes vynasnažili se ty staré vavřiny si poctivě pojmouti. A druží? Ti nezůstali nijak za nimi, jsou to sice mladé síly, ale vědí, co chtějí. Režie byla velmi dokonalá a vše do podrobnosti klapalo. Přání bychom našim ochotníkům takových večerů co nejvíce. — Přednáška p. Dra. Zahradnického o dojmech z bojiště balkánského byla tak hojně navštěvována, že místnosti besední nestačily a přemnozí byli nuceni vrátiti se zpět z přeplněné besedy. Ač nebyla provázena obrazy, na něž při přednáškách si nyní posluchačstvo vesměs zvyká, přece jistě zanechala v mysli přítomných náležitý dojem. Tak plasticky dovede pan primář líčiti jednotlivé scény z bojiště, lazaretů i tichých koutů měst! Při tom nese se přednáška tónem veskrze objektivním. Rádi zaznamenáváme, že pan primář nenáleží do počtu těch lékařů z bojiště balkánských, kteří použili svých zpráv odtamtud, aby hodili kamenem po ošetřovatelkách z řad feldšerů. Naopak poctivě oceňuje jejich práci a obětavost a ocenění tohoto vážíme si tím více, že jde z úst autority povolané. — V dělavaci sbor pro okres čáslavský chystá o Vánocích koncert k uctění památky čáslavského rodáka J. L. Dusíka. Podánilo se mu získati nadaného houslistu Jaroslava Čeledu, rodáka opavského ze Slezska, jehož dosavadní každé vystoupení vítala kritika se skutečným entusiasmem. Blíží podrobnosti na programech, jež budou v těchto dnech vydány. — Lidová škola, která v minulém roce se těšila již značné přízni občanstva všech vrstev, zahájí opět činnost svou počátkem roku nastávajícího. Přednášky slyšeny byly z oborů nejrozmanitějších od předních členů naší intelligence, takže lze doufati v plné uspokojení posluchačů. — Slavnost vánočního stromku dítek z městské opatrovny bude se konati v pondělí 22. a v úterý 23. prosince 1913 v místnostech městské opatrovny o 3. hodině odpolední. Na programu jest: uvítání P. T. hostů, vánoční píseň „Svatou dobu“, vánoční proslov, žertovné říkání „Neposeda“, píseň „Co to znamená“ a vánoční pastýřská hra: „Ospalý Vávra“. Slavnost zakončena bude poděkováním dítek a naděškou. Doufáme, že obecnictvo naše, které tyto vánoční hry nejmenších vždy svojí přizní obmyšlelo, i tentokrát hojnou účastí a obětavostí snahu jejich odmění.

Upozornění z Čáslavě. Vzpomínáme, jak loni bylo obecnictvem trpce stěžováno, že před Vánocemi nebyly na náměstí umístěny obecní váhy, aby si kupující mohli zvážiti zakoupené ryby hned u přítomnosti policie a tak nepoctivě prodáváče přímo zlistiti. Dáloť se skutečně na některých stranách očividně zlodějství na váze při neobyčejné drahotě ryb. Doufáme, že letos bude tomuto stesku odpomoženo a že budou váhy obecní jako o každém trhu i o trhu rybném veřejně vystaveny na náměstí a že bude každému tak popřána příležitost přesvědčiti se, kde je domovem poctivost.

Kladraby n. L. Památné jubileum 65letého panování Jeho Veličenstva bylo zde oslaveno dne 2. prosince způ-

sobem v pravdě tklivým. — Slavných služeb Božích účastnilo se veškeré c. a k. křtiovní úřednictvo, dále občanstvo a školní děti z Kladruha a Selmic. Odpoledne pak mistrně sehrály děti školy kladrubské za vzorného vedení p. řídícího učitele Šterby a p. c. a k. správce Halického dojemný kus divadelní: „Dopis císaři pánu“. Divadlu předcházely případné deklamace přednesené před poprsím Jeho Veličenstva v haji květu. Po té přiděleny byly všechny děti milými dárky, 46 pak nejchudších z nich obdrželo oděv a obuv. Nadílka tato pořízena z daru pp. úředníků a některých občanů. Zvláštních děků zaslouží p. emer. řídící hřebčince R. Motloch, p. prof. Dr. Linke, p. křtiovní kontrolor Hofbauer a p. císař. dvorní lékař Dr. Šimberský z Rychnova n. Kn. Kus divadelní zamlouval se tou měrou, že na všeobecnou žádost byl dne 8. prosince s nejlepším zdarem opakován.

Elektrické osvětlení v Kladrubech n. Labem. Dne 9. prosince zazářil hřebčinec kladrubský s celou obcí v jasů světlá elektrického. Energií dodává centrála v Kolíně, náležející chvalně známé domácí firmě Křižíkově. Tato provedla veškerou instalaci tak přesně, že světlo jest přímo nádherné a nad pomyslem klidné. Instalace ve všech bytech úřednických, ve faře a ve škole provedena na účet správy c. a k. hřebčince. Zaslouha o to náleží J. E. panu hraběti Rudolfovi Kinskému, nejvyššímu c. a k. podkoninmu Jeho Veličenstva. Firma Křižíkova dílem tím se doporučila co nejlépe.

Labská Týnec. Děkanský náš kostel, byv před krátkou dobou zvenčí úplně zrestaurován, nyní i uvnitř poněkud nabývá svých krás. Oltáře upraveny, řečlivě a vkusně pozlaceny p. Jos. Štěpánem, pozlaccovačem z Pardubic, postaveny nové moderní pneumatické varhany. A nyní opět nové ozdoby dostalo se chrámu našemu: elektrického světla a elektrického pohonu měchů varhan. A ozdoby této dostalo se přispěním dobrodinců sbírkou, kterou podnikl po celé farnosti místní kaplan vlp. Adamec. Všem, kdož k tomu spolupůsobili, budiž jim zde projevem veřejný dík. Chrám Páně nyní velice pěkně jest osvětlen a zvláště dvanáctiramenný skleněný lustr s krásně broušenými skly jest nádhernou ozdobou svatyně. Instalaci s odbornou znalostí velice pěkně a čistě a hlavně celmi levně provedl pan Otokar Kraus, instalatér z Pardubic, takže možno jej co nejlépe doporučit. — Opozděně oznamujeme, že v Krakovanech pěti p. řídícího Brynychy uspořádána byla ve prospěch slepých dívek na Kampě přednáška o „Cestě do Lurd“ se světelnými obrazy. Vldp. Antonín Brož, farář v Podolí, ve velmi poutavé přednášce doprovázel nás na ona posvátná místa, kde na přímluvu Matky Boží již tolik záračných uzdravení se stalo. Přednáška byla velice čteně navštívena a obecnost s nadšením poslouchala přesvědčivá slova vldp. faráře, jemuž za jeho ochotu a námahu vzdány huďtež zde nejsrdečnější díky.

Dašice. (Povýšení Dašic za město. — Výsledek spolkové přednášky. — Nová hospoda.) V sobotu dne 13. t. m. došla z Vídne telegrafická zpráva, že téhož dne císař pán milostivě vyhověti ráčil žádosti zdejší obce a povýšil až posud městys Dašice na město. Tato historicky důležitá událost bude zajisté vhodným způsobem oslavěna. — V neděli dne 14. t. m., jak již minule oznámeno, konána spolková přednáška se 100 světeňných obrazů dp. faráře L. Hory „O vítězství Kristovu nad srdcem lidským“, která vzdor nepřízní počasí a agitaci horečné červenopokrokových kruhů, které nešťitily se ani strhování nalepených plakátů vydala se v každém ohledu velmi dobře. Uvědoměni katolíci dostavili se z osad i přes hodinu vzdálených za deště a větru silného, aby vyslechli zábavně poučnou přednášku onu, jež všeobecně jak pečlivými zpracováními, tak jasným přednesem i jasnými, pěknými obrazy uspokojila. Čistý výtěžek 38 K byl věnován co základ fondu na dostavění lárního chrámu zdejšího. — Poněvažž mánie zde málo hostinců (jenom 9 na 2300 obyvatel), povolen v pondělí sborem obecních starších desátý a tak zahájena nová doba města Dašic.

Sonclným srdcím! V Suderwiche ve Vestfálsku, kdež před časem založen česko-katol. spolek „Sv. Václav“, má býti zřízena knihovna pro české horníky. Seznáv z vlastní zkušenosti potřebu dobré české četby mezi našimi krajany, obracím se na českou veřejnost s uctivou prosbou o laskavé darování dobrých knéh obsahu seriosního i zábavného, event. peněžitého obnosu k naznačenému účelu. Tak mnohá kniha leží ladem, jež by dobrých služeb prokázala našim rodnými bratřím a sestram. Vděčnost krajanů v dálné cizině bude Vám, milení přátelé, odměnou za prokázaná dobrodini. Knihy nové i starší, račte laskavě zaslati na nížeřpsaného, který každý dar s díky bude veřejně kvitovati a který také veškeré knihy najednou zašle do Suderwiche k rukám vdp. kaplana Rob. Zumloha. — Velký Oufím u Rychnova n. Kn. — P. Jos. Rössler, kaplan.

Různé zprávy.

Kardinál M. Rampolla mrtev! Veliký přítel Slovanskosti, zeniální církevní politik, bývalý sekretář Apoštolské stolice, zemřel v noci dne 17. t. m. u věku 70 let. Veliké jsou zásluhy tohoto vysokého hodnostáře o církev katolickou a zažehnání mnohých nepokojů, jak se uznává všude.

Všelcos. Dluhy města Moravské Ostravy dosáhly výše 18 862 000 K. — Ministerstvo války nařídilo, aby mezi 20. prosincem a 2. lednem dána byla vojsku co nejširší vánoční dovolená. — Podobně jako císař Vilém, vydal i bavorský král rozkaz, v němž se důstojníkům zakazuje tanec „tango“ jako důstojníka nedůstojný. — Nejvyšší odvolací soud v Londýně rozhodl, že v Anglii ne-

budou připuštěny ženy k advokacii. — V neděli zúfala po celé Evropě vichřice, která k večeru rozpoutala se v bouřlivý orkán. — V Paříži přišlo se na stopu hrozného zločinného řádění židovky Simonové porodní báby, která spolu s židem Bernhardem prováděla vyháňací plodů ve velkém. Dle záznamů Simonové byly oběti čísovány a počet jich dosáhl loni čísla 13.122. — Sněmovna Severní Ameriky, Spojených Států schválila zákon dle něhož se zaji aby všichni vystěhovalci byli podrobeni zkoušce z psaní. Osoby, dopustivši se zločinu mají býti zavezeni do věznic. — Mona Lisa, slavný obraz malíře Leonarda de Vinci, který byl v září 1911 z obrazárny v Louvru v Paříži ukraden, byl v těchto dnech nalezen u V. Peruggia, malíře, který byl zaměstnán v Louvru ve fotografickém oddělení a jemuž se podařilo obraz ukrásti.

Bursa práce při Všedobrovém sdružení křesť. dělnictva ostarává úplně zdarma za náhradu poštovního všechna místa pro dělnictvo průmyslové, řemeslné i zemědělské, služební atd. Jest v zájmu katol. zaměstnavatelů, aby při žádosti o dělníky se na naši bursu práce obraceli. Dopisy račtež řídit na Všedobrové sdružení křesť. dělnictva v Hradci Králové, Adalbertinumi.

Nejnovější novinkou jest vzácný obraz sv. Cyrilla a Methoděje, který lze dostat v administraci „Archy“ v Prostějově franko za 10 K. Při kráse a umělecké ceně obrazu jest obnos ten neratrný v lemecku bytlová lithografie stála aspoň 25 K. Obraz ten má cenu originálu, neboť byl kreslen vlastní rukou umělce Jana Köhlera na 12 kameň v lithografii L. Klabusaye. Obraz bude vystaven na umělecké výstavě v Hodoně. Těžko najíti dar trvalejší ceny nad onen list. K dnešnímu číslu přikládáme v omezeném počtu příslušné prospekty.

Speciálkou mezi kávovými nápoji jest Kathreinerova sladová káva Kneippova.

Kathreinerova vyrábí se z nejlepšího sladu a jest proto nápadně výživná, při tom naprosto neškodná. Proslulým Kathreinerovým způsobem sněžíte chuť a vůni kávy zrakově.

Pravou Kathreinerovku lze všude obdržeti v uzavřených balíčkách původních s obrazem faráře Kneippa.

Příležitostná koupě.

Prodá se levně za příčinou stěhování smyrenský koberec, hodící se pro kostel, ručně vázaný, 5 m dlouhý, 4 m široký.

Adresu adři administrace t. l.

Jan Horák,

soukenník

v Rychnově nad Kněžnou

zašle na požádání vždy

dle roční sazenky kolekce nejnovějších druhů pravých viněných látek

své vlastní výroby, jakož i tu i cizozemských.

Četná uznání svědčí z krahů vele-důst. duchovenstva svědčí o postivé ob-sluzbě mého ryze křesťanského závodu za dobu více než třicetiletého působení.

Uctívá, prosm, malou objednávku na zbonku.

Volejeme látky a stálý.

Těm na splátky bez zvýšení cen!

Pro zimní večery

objednejte si belletristickou četbu, vydanou nákladem Politického družstva tiskového. — Cenník na požádání se zašle zdarma a franko.

Nádherné dary!

Obrazy Madony a Krista, krajiny, umělecké reprodukce a vůbec veškeré obrazy a zrcadla v moderních rámcích, nejružnější umělecké výrobky, kříže, sochy, rámce a lišty nejnovějších vzorů a provedení odporučuje od roku 1891 renomovaný

umělecký závod

Josef Kieslich

v Hradci Králové,

Jiřikova třída naproti Grandhotelu.

Výroba rámců, vkusné zarámování a zasklívání přivezených obrazů atd. ve vlastní dílně. Obchod umělecký a papírářský. Na skladě veškeré druhy papíru, psací, kreslicí a školní potřeby, alba, kasety dopisních papírů, kalendáře, knihy obchodní a zápisné, modlitební knížky atd. atd. **Obrovský výběr dopisnic vždy nových uměleckých, místních a časových.**

Veledůstojným duchovním a patronátním úřadům

Odborný závod pozlaccovačský

GAUDENC APPL,
LITOMYŠL,

doporučuje se ku opravování i stavění

oltářů,

kazatelen, Božích hrobů,

křížových cest, soch atd.

Provedení veškerých slohů vzorné.

Recepty a nákresy zdarma. Na požádání dostavím se ihned.

Skvostné dárky

ke všem příležitostem, jako výtečné

kapesní hodinky

všech druhů a soustav,

pendlové hodiny

v nádherných skříních,

retizky, prsteny, náramky, hodiny

a jiné zlaté a stříbrné skvosty

v nejmodernějším provedení

nabízí ke koupi

JAN KALIS,

zlatník a hodinář v RYCHNOVĚ n. Kn.

Solidní obalaha při mírných cenách. Důvěryhodným zásluhy na výběr i na splátky bez zvýšení cen.

Založeno r. 1843.

Příloha „OBNOVY“ k číslu 51.

Monistické nezdary.

Dr. Mareš a jiní učenci monistům jasně dokázali, že věda sama k zdárnému vývoji člověčenstva nestačí. Věda objevuje, ale nepřikazuje, věda konstatuje, ale nemusí působiti na vůli, největších vědeckých objevů křesťané mohli zneužít k největší davu, chladná věda v poutech jím posluhuje.

Dráhy mohou dopravovati špatné zboží a podvodníky, telegramy rozšiřují vymyšlené zprávy, tisk může obstarávati propagandu velikých lží, nejnovějšími stroji dovede kapitalismus ujařmiti statisíce dělnictva, objevy epidemických bacilů svádějí k tajemnému a tedy beztrestnému usmrcování bližních.

Zkrátka není objevu, jehož by se nedalo užiti jako meče dvojsečného. Nutno tedy hledati zároveň cesty, jimiž by byla zušlechtěna zároveň vůle, aby lidé všeho, co se jim při dnešní civilisaci naskytá, užívali k obecnému dobru, i když taková odhodlanost vyžaduje značného sebezáporu.

Jako tedy nestačí sama opravdová věda, tak tím méně stačí domněnky monistické, které o skutečné vědecké výzkumy opřeny nejsou. Různá náboženská vyznání ovšem povzbuzují vůli mohutně. Šlábující odměnu těm, kteří mají dobrý úmysl a hrozíce tresty neodvratnými i těm provinilcům, kteří se dovedou trestající spravedlnosti lidské vyhnouti. Jednotlivá náboženská vyznání vysvětlují, že již zde i při různých svízelných odměnách dobrých úmyslů jeví se v dobrém svědomí, v pochvale vnitřního hlasu.

Monisté však chtěli dokázati, že postoupí výše na základech jiných, jež se nedají nijak srovnati s dosavadními náboženskými představami. Chtěli osvědčiti, jak se hodí jejich názory výtečně pro praktické velké podniky životní. Začali ovšem tam, kde byla cesta nejpohodlnější. Neposlali svých apoštolů za misijními do pralesů afrických, aby tam na panenské půdě předstihli obětavé řeholníky a zpracovali lid neuvědomělý pro sebe. Neposlali svých členek za řeholnicemi do oblastí malomocných. V těch odlehlých krajích by nemohli stýskati na žádné překážky jakéhokoliv klerikalismu evropského. Přece však se jim tam nechtělo, založili si svou osadu v kraji bezpečnějším, pohodlnějším, třebaže na rozšíření »klerikalismu« v okolí toho místa hlasitě si stěžovali dále.

Nynější patriarcha monismu Ostwald v září na monistickém sjezdu v Magdeburce oznámil, že monistický klášter v nejbližší době vstoupí v život. Ostwaldův orgán »Das monistische Jahrhundert« (v I. ročníku, str. 349) k tomu dodala: »První osada, která má býti zároveň ochranou a zkušebním místem monistického způsobu života, bude zajisté nemalou měrou zaměstnáváti a soustřeďovati zájem veřejnosti. My sami očekáváme od tohoto pokusu výsledky nejkrásnější; v první řadě umožní tento pokus pěstění a výchovu nové monistické generace v čisté kultuře.«

Tedy zakoupen statek v Eisenbergu (na jih od Lipska), založeno hospodářské společenstvo k zřízení a udržování kláštera, zvaného »Unesma« (První). Plán a organizaci nové osady vyložil Ostwald již 15. února 1913. Dle něho mělo býti úkolem kláštera »přesvědčiti svět, že skutečné monistické smýšlení a život umožňuje překonat nejčetnější a největší obtíže a strasti, jimiž dnešní lidstvo trpí.«

Leč v minulých dnech »Das monistische Jahrhundert« uveřejnilo zastrčenou notici: »Osada Unesma. Abychom vyhověli četným dotazům svých stoupenců, oznamujeme tímto, že první pokus náš jest ukončen a dosavadní účastníci dohodli se na dobrovolném rozchodu. V podniku bude pokračováno na jiných, zmíněných základech.«

Tato kratičká lokálka obsahuje ještě daleko více, než co předpovídali občané konservativního smýšlení, značí úplný bankrot pokusné osady, který se dostavil dříve, než uveden podnik v plný pohyb. »Germania« v č. 543. praví, že »se rozešli dobrovolně toliko dva »monističtí mniši«, ostatní prý »byli rozejiti.« A tohle se stalo po heslech, především a reklamách tolik bombastických! Začne se tedy na základech — jiných! Tím jest řečeno: dosavadní základy, které prohlašovány za zázračný, o vědu opřeny všelék sociálních nesnází, zklamaly na celé čáře.

Klášter »Unesma« byl výslednicí dlouholetých snah a studií vynikajících monistů. A co připravovali monisté s chlubným nápadem za pomoci širokých davů, to nyní odhodili jako nepotřebnou věteš. Tedy na nových základech! Kdo staré základy již před praktickou zkouškou nevelebil, prohlašován za velkého omezece. Když však ty základy měly se osvědčiti v praxi, nepostavil na nich nic celý veliký kádér monistů, mezi nimiž jsou i velcí kapitalisté. Netoliko špatné rozpočty vědecké, ale i slabá vůle, chatrná obětavost srazily novému podniku vaz. Bude ta nová »věda« vědecktější? Možno důvěřovati dále těm, kteří předsudky tak brzy od-

byté prohlašovali za vědu nejjistější, nejdokazanější?

Monismus sice nabývá půdy mezi prostými massami důvěřivců, kteří přísahají na slova svých vůdců bezmyšlenkovitě. Zato však inteligence samostatně myslící odvrací se od něho stále více. Na př. již r. 1911 (11. října) přinesla »Kreuzzeitung« z místní skupiny monistů v Berlíně poznámku o »zbabělém, lícoměrném chování se učeného a professorského světa«, který nechce poslouchati monistů. Nyní se začíná posilati »Das monistische Jahrhundert« zdarma na čtvrt roku, což jest známkou, že platicích odběratelů jest velice málo. Zkrátka monismus, který se představoval užaslému světu jako věda nejvědecktější, jako všeobecný lék na rány lidstva, stojí po krátkém trvání před bankrotem, ačkoli vynikající monisté snaží se tuto nauku udržeti rychlými opravami nejpatrnějších monistických poblouzení.

V době, kdy na slovo vzatí učenci monismu na hlavu porážejí nřirozeně ozývá se oposice i mezi rozumnějšími soc. demokraty, třebaže pohlaví vháňejí organizačním příkazem soudruhy do církve monistické. Sám člen redakce »Práva lidu« Ant. Macek proti Krejčímu tvrdí: »Monism jako filosofický směr proti klerikalismu je po mému názoru také zbraní nedostatečnou. Kromě toho vytýká, že není v dokonalém souladu i se socialismem samým. Monism může přijati dokonce i odporce socialismu.« Ano — ale právě proto, že monism nemůže nikdy býti přijat od vyznavačů křesťanského názoru světového, vnucují rudí předáci tuto nauku soudruhům. Hodí se jim to k práci negativní, k boji proticírkevnímu.

Proto také sami němečtí monisté, kteří stržili v práci pozitivní radikální nezdary, provádějí raději s dvojnásobnou silou dílo negativní, fanatické štvance a křik po odpadech — v tom jsou velikými mistry. A slepé davy na takovou vějičku sedají nejsnadněji, i když mají na své vlastní zatemnění platit.

Monismus prodělává změny nové, ale fanatické stádce žene se na čas za svými proroky i tenkrát, když bylo od nich několikrát radikálně podvedeno. Konečně však odvážná hra demagogů spálí se vlastním žárem.

Nechte cizích, bajte vlastních zboží,
i nám dal Bůh um a ramena.

(Kollár).

Vřele doporučujeme

ctěné přízní našemu veleduštojnému
duchovenstvu mladou českou dílnu

na práce kostelní

řezbářský závod sochařský absol-
venta c. k. odborné školy

BOHUMILA BEKA
„ v Hoře Kutné. “

NB. Mladý závod tento získal si všude
za provedené své práce nejlepšího uznání.

Kulturní jiskry.

Z Hle Esperanta. Dle »Germana Esperantisto« z 25. listopadu t. r. měl »čtvrtý mezinárodní kongres katolických Esperantistův v Římě« skvělý průběh. Vrcholem sjezdu byla audience esperantských poutníkův u sv. Otce a papežské požehnání ve vatikánské dvoraně Damasové. Zde stáli Esperantisté uprostřed tří tisíc ostatních poutníkův a z rozkazu sv. Otce zapěl vatikánský sbor hned po udělení sv. požehnání katolickou esperantskou hymnu »Toužíme po Bohu.« Poprvé tu zahlaholily Vatikánem libé zvuky Esperanta v oduševnělém přednesu pěvců vatikánských. Přispěje to zajisté mocně k rozšíření Esperanta jakožto spojovacího prostředku katolíků celého světa a dle příkladu sv. Otce bude Esperanto účinně podporováno od vysoké hierarchie. Příští pátý katolický esperantský kongres bude odbýván asi v srpnu příštího roku v Lourdech, o čemž své doby podáme zprávu. — a.

Liberální znalost katolické práce historické. Ve »Sv. Vojtěchu« napsáno, že Husovi byla nejbližší církev katolická, s jejímž učením Hus až na některé odchylky souhlasí. Hus si přál, aby všichni lidé byli živi dle učení katol. církve. — »Národ. Po-

litika« na to praví: »Tento střízlivý úsudek katolického listu o Mistru Janu Husovi jest potěšitelný, poněvadž zdá se nasvědčovati tomu, že v kruzích církevních hlubším studiem spisů Husových dochází se ke správnějšímu posuzování jeho osoby a působení a že ustane ta ostrost boje, která pro posuzování Husa rozdmýchovala vášně a vedla v národě našem ku roztržce mezi ctiteli a hanobiteli Mistrovými.«

Zdá se, že liberál, který tyto řádky napsal, propal celý boj katolictva s husity moderními. My nepotřebujeme teprve k vůli blahosklonnému potěšení naivních liberálů docházeti k nějakému správnějšímu posuzování Husovy osoby a jeho doby. Za nás mluví významně katolické vědecké smysy, které jak v století minulém tak nynějším měly jediné odvalu vystoupiti proti liberálnímu plytkému romantismu novohusitských ignorantů. V době, kdy evangelici dovedli dlouho a nerušeně šáliti »novohusity« dryádnickou podvrženinou Lžipogiovou, vydány katolické vědecké úvahy, jichž pravdu a velikou cenu musí potvrditi i věda nejnovější. Od Dobnera, Helferta, Borového a Lenze až do dra Sedláka stojí tu celá knihovna katolických spisů, které dokazují svým obsahem, že se naše stanovisko v podstatě nemění.

A co pověděno od katolíků rozhodných, to potvrdili později Winter, Krofta a jiní. A právě v době, kdy začínají mluvit moderní učenci zrovna tak, jako před pul stoletím katolíci, kdy snášejí nové doklady, že vědecké stanovisko naše vůči husitskému hnutí jest správné, přichází liberál s úžasným tvrzením, že jsou již katolíci kulturnější, hodnější, snášlivější. Ne — těm není potřebí měniti názory, protože k svým vývodům snesli jako dokumenty fakta nepopěrná. Dopustili se však té hrozné viny, že neprozrazovali a neprokazují Husovi úctu modlářskou, nýbrž že ho líčí jako osobu historickou pravdivě. Odtud brána záminka k pustým štvanicím proti nám, které by neutuchly ani tenkrát, kdyby katolík řekl, že se Hus v ničem neklamal. Vždyť už také protikatolický tisk v odpovědi na slova »Nár. Politiky« prohlásil výslovně, že pokroková veřejnost zúčtuje s klerikály r. 1915 stejně. Zkrátka nenalezne-li se ke karabáči žádná věcná příčina, nalezně se záminka.

Místo toho, aby se vědecky odrazily klidné historické vývody katolického tisku, šve se nepřičetně hlava nehlava chrlením demagogických frází. Lidé, již se nepřiznávají ani k jediné zásadě, pro které byl Hus odsouzen, povykují dále, že byl mistr odsouzen pro neznitelnou pravdu. Pak se s nimi srovnávejte, pak je žádejte o nějaký kompromis. Tímž dechem, kterým se vyslovuje veliká žaloba proti odsouzení Husovu, chválí se husitské bojovníky, kteří usmrtili bez soudu tisíce kněží katolických horším způsobem, než jakým skončil Hus. Taci lidé se poučí ovšem nedají, katolických kněží vůbec nechtou, třebaže právě v tomto století na potvrzení katolické kritiky církevní universitní učenci na husitství tolik stínou.

Na těch úsudcích, které pronešeny o Husovi v katolickém táboře již před půl stoletím trváme v podstatě tedy i nyní, protože by bylo jednoduše bezcharakterním odhazovati zdůvodněnou pravdu jako nepotřebný cár k vůli milostivému úsměvu zarytých demagogů. Zároveň se ohražujeme rozhodně proti zařazení katolíků mezi »hanobitele Husovy.« Jestliže katolík, který Husovy spisy přečetl, prohlásí za blud Husovo tvrzení o papežce »Agnes«, prokazuje tím službu vědě. Jestliže katolík napíše, že jest zcela mylnou domněnka Husova, jako by člověk v smrtelném hříchu postavený dalšími i dobrými skutky hřešil a že by kradl všecko, čeho by v tom stavu užíval, tím se ještě Hus nehanobí. Jestliže katolické kruhy právem odsuzují husitské pobožení Vyšehradu, zpusťování Karlštejna a pálení knihoven, pak je proto může nazvati hanobiteli buď jen ignorant anebo zavilý nenávidník.

Hněvají-li se moderní protimilitaristé, že se katolíci nijak nerozohnili pro pustošivý militarismus bezohledných Táboritů, pak jen dokazují, že jsou jejich »žulové« zásady pružným kaučikem.

Zároveň dlužno upozorniti, že větší kritické spisy katolické o Husovi byly tisknuty v době, kdy se začalo zneužívat Husovy památky k fanatickým štvanicím proti katolíkům — nynějším. Ti lidé, »Nár. Politiko«, kteří zneužívají památky Husovy docela i k šíření protikřesťanského monismu a socialismu, rozhodně ani o dva kroky neopozdí svůj útok proti katolickému táboru, kdyby jim tento chtěl dáti výpalné ve formě většího chválení Husa. A jestliže liberálové najednou se tváří, jakoby si přáli zmírnění »ostrosti boje«, nechť laskavě se obrátí na pravou adresu a promluví dukladně do duše moderním štvavým husitům; tu se jim naskytuje celá řada příležitostí ke kárání bezuzdných lží a kozáckých útoků. Naprosto však není potřebí otcovsky a pečlivě raditi těm, kteří se brání a brání se musí proti nejzavilejším demagogům. Proti skutečným štváčkům však si liberální byrokrati vystoupiti netroufají.

Radikální Ivové na žebrotě. Neklerikální »Moravské Listy« napsaly: »Českých poslanců radikálních jest nejméně 80, ale o jejich politickém vzhledu nelze nikde ničeho slyšeti. Hrozí již obstrukci téměř dva roky, ale při tom k provedení jejímu neučinili ještě ani kroku. Největší strach mají z toho, že by vláda parlament zavřela a bylo by konec — dietám, subvencím, uvolněným a disposičním fondům. Dva roky chvátá se téměř 80 českých poslanců na radě říšské opozici a obstrukci — ale když se má k ní přikročiti, tož se mlčí, poněvadž zatím vláda dovedla různými osobními výhodami nejzůřivější opoziční boj dobře pro své plány získati. Česká politika dnes již klesla tak hluboko, že nevidí nebezpečí Vidně, že neburcuje proti centralismu, že nevaruje před nebezpečím nostaťňovací horečky — ale za to celý národ haranguje pro nějakou obchodní provisi, při čemž až příliš okatě vylézá aranžérům z bot sláma závisti, že oni jí nedostali. Česká politika není pokrokovou a zejména není pokrokovou u těch, kteří se prohlašují za jediné pravé pokrokáče. Ba právě jejich politika je politikou pósy, politikou nabubřelé fráse, jak se to zejména ukázalo v hazardování se sliby úřednictvu a učitelstvu.«

Pokrok kulturní rozvahy. Fráze, jež nemají věcného a praktického obsahu, ubíjejí se na konec samy. Mladší generace začíná zpřetrhávat pňizi, v které ji věznily pokrokářské diktáty, přemýšlí samostatněji, nespolehájíc se na neomylnictví svůdců vedených slavomamem. Orgán mladé generace svobodomyslné »Snaha« v 5. čís. praví: »Jest jisto, že katolicism dosud svého úkolu nenaplnil... jest zde vnitřní hodnota, která se dosti často právě i umělecky projevila tak, jak reformace nikdy se projevit nemohla. A popíratí veliký, všestranný, dosud dosti nepochopený význam křesťanství, respektive přímo i katolictví, jest krátkozrakost, vnitřní, právě nepochopení smyslu dějin, když možno si myslet, že nějaká organizace trvá skoro již dva tisíce let jen vnější mocí bez vnitřního silného pojítka, nebo že tímto vnitřním pojítkem bylo a jest zatemnění. Konečně máme dnes pevné důkazy: odluka církve od státu církev nezníčila, ba vnitřní život posílila. Mohli bychom dnes viděti svůj klam, kdybychom měli oči otevřené. Považme, že Francie má dnes tolik spisovatelů, u nichž, fcekněme to se Šaldou, po pravdě »síla a mohutnost koncepcí básnických podmíněna jest věrou«. Pisatel uvádí mnohé zjevy současného duchovního života a dospívá k přesvědčení, že katolictví nepřestalo býti problémem a bude jím ještě více po provedení odluky církve od státu. »Ale kdo na to myslí v denní politice, která po většině jest dnes pro hlubší duchy jen kalnou vodou, v níž neradno si prst omočiti, abv nezástal vždy špinavý?«

Otázka církevního státu. Když jsme přinesli úvahu, jak veliké svízele by měla hlava katolického světa v církevním státě, když jsme dovodili, že papež jest ušetřen nejtrpčích chvil proto, že nemusí řídit panství světské, do pokrokového tisku vjela zloba, jako by byl uštknut. Způsobem nejbezcharakternějším naše řádky překrucovány, vkládán do nich násilně smysl opačný, pokrokové čtenářstvo balamuceno nejklavějším falšováním našich řádků, aby si mysliło, že píšeme pravý opak. Z toho patrno, jak si požidovštělý tisk přál, jen aby kritická otázka papežského státu setrvala v krizi další.

Nyní začíná se otázka luštití v Itálii prakticky. A následek? Tytéž listy, které schvalovaly nespravedlivé uloupení státu církevního a které radily papeži, aby se smířil s hotovou událostí, štvou nyní posměšnými poznámkami a jiným způsobem, když papež se kloni k povolnosti. Požidovštělý tisk ví, jak by v Itálii stoupl katolický vliv, až by papežská stolice v příčině církevního státu vešla v kompromis s vládou. Proto nové šťvanice, aby akce byla v zárodku potlačena, aby záminka k napadání Vatikánu nepadla pod vodu.

Archiev biskup Rossi jistě v porozumění s Vatikánem prohlásil, že by se papež vzdal všech nároků na světské panství, jestliže by zákon zaručující svobodu stolice papežské byl postaven pod dohled všech mocností. Dle privátního telegramu lucernského »Vaterlandu« prý Sv. Otec prohlásil v okruhu svých nejbližších přátel: »Nechci zemřít, dokud neuvidím uskutečněn svůj sen o míru s Itálií.« Výrok tento jest jistě pravděpodobný, uvážíme-li, jak velikým, často osvědčeným vlastencem italským jest Pius X. — Ovšem Rossi věděl, jak by snadno mohli itaľští zednáři brzy znovu skutečnou svobodu papežovu obmezovati pod chytrými záminkami. Proto v širším výkladu požadoval záruku jinou: vyjádřil přání, aby vnitřní i vnější vztahy ku království Italskému a mezinárodní styky papežovy se všemi státy a národy byly zajištěny. Papežská svoboda nesmí býti vydána na milost jednotlivým, náhodně, na čas vládnoucím politickým stranám. Nutno žádati, aby se mohl odvolati k papeži bez překážky každý, aby k němu mohl každý přijíti. Proto jest potřeba záruky trvalé, která nezávisí na milosti státu jednoho. — Ale již tyto zcela oprávněné podmínky jsou ostře kritisovány od těch, kteří pro sebe reklamují svobodu největší a jímž se líbí i »svobodomyšlné« pumy. Leč velice významnou akci sotva zkazí zástup nemyslivých fanatiků.

Abrahamoviny následníka trůnu. Dne 18. prosince oslavil následník trůnu arcivévoda František Ferdinand své padesáté narozeniny. Již nyní připadají následníku veliké úkoly. Na př. byl jmenován generálním inspektorem veškeré ozbrojené moci. K umění a vědám jeví následník vždy vřelé sympatie a podporuje kulturní rozvoj štedře. V letech 1892—93 podnikl cestu kolem světa a napsal o ní »Denník z mé cesty kolem světa.« Jest protektorem »České Akademie pro vědy a umění.« Následník jest mužem práce nejhornlivější. Jest známo okřídlené slovo z Belvederu: »Arcivévoda nemá nikdy kdy a pořád má práci.« Za choť si vybral hraběnku Žofii Chotkovou, pozdější vévodkyni Hohenbergovou.

SINGEROVY

ŠICÍ STROJE

obdržíte pouze v našich krá-
mech s vedlejším znakem
aneb prostřednictvím našich
jednatelů.

**Singer Co. akciová společnost pro šicí stroje.
Hradec Králové, u lánského mostu 279.**

Besídka.

CHYTIL SE.

Ferdáček Vyhánků rád se pochlubil před spolužáky, co všechno provede, aniž by ho někdo chytil. Bujná krev mu jednou našeptala, aby si ztropil dobrý den ze starého Vyhryza. Šel jednou s kamarádem Vojtou kolem Vohryzovy zahrady. »Počkej tady chvíli«, vybil Ferdáček už ležal na štěp, na kterém se rděla krásná jablka. Ferdáček netrhl, jen pošilhal k chalupě Vohryzově. Tichá krise trvala dlouho. Vojtovi za zahradou již byla dlouhá chvíle. Honil motýla, postával, prolamoval kolínka, kopal botičkou do drnu, zival . . . Najednou se objevilo na zahrádě malé děvče: »Co tu sedíš, zloději, táhni dolů — ty! Ať nezavolám dědečka.« — Ticho.

Děvče běželo do chalupy. Za chvíli vyrazil starý, šedivý muž s holí, jen' klapaly bezzubé dásně, chrlicí jadrné propovědi a tituly. Perda seskočil, rychle obličej si skryl do límečku a pelentil k Vojtovi. Starý dohonil mladistvé nohy teprve tehdy, když Perda stál již jako allegorie nevinnosti vedle Vojty. »Vy kluci mizerní, vy! A který pak jste vlastně páchal takové darebáctví?«

»Útíkej, utíkej, nebo tě bude Vohryz skalnovat!« vyběhl rafinovaný uličník. Do nožiček nevinného Vojty vjel takový strach, že uháněl, jako by se byl chtěl předháněti s rychlíkem.

Udýchany Vohryz naposledy ustoupil od mar-
ného pokusu. »Ferdo, který kluk to byl? Jistě je
to tvůj kamarád.«

»Já ho moc neznám. Jest to jistě pěkné kvít-ko. Přišel jsem sem právě, když pelentil ze zahra-
dy.«

»No — no, tobě já rozumím. Tv's ho jistě nenapomínal, aby se choval poctivě«, chraptěl starý hospodář.

Po zdařeném pokusu prvním odvážil se Ferda k druhému. Když šel za dva dni kolem zahrady Vohryzovy, zpozoroval, jak tam spí na trávníku spokojeně tulák Nechleba, který obyčejně před zimou hledal zaopatření v žaláři. Ferda vylezl na strom, aniž měl právě v úmyslu trhatí jablka. Ale za chvíli, když Vohryz dlouho nepřicházel, utrhł tři, slezl, syčákovi nacpal dvě do kapsy a jedno mu položil pod ruku. Vyběhl z katastru Vohryzova, schoval se za osamělý dub a pozoroval. Za chvíli vycházel z chalupy Vohryz. Rozumí se, že tuláka přivedl ihned k vědomí a to způsobem velice bolestivým. Chlap řval, jakoby mu byl někdo srdce z těla trhal. »A to není pravda, já nic netrhal, takové mlácení člověka nevinného . . . !«

Ničema Ferda se chechtal.

Ale po třetí bylo zle. Ferda vylezl si na strom k večeru. Tentokrát hospodář přišel do zahrady brankou od humen. Spustil rámus, Ferda běžel přes zahradu k chalupě. Myslí si, že dvěře vedoucí k silnici jsou otevřeny. Ty však vzdorovaly násilí. Co teď? Ferda vběhl jako myška do otevřeného stáje, kde se zahrabal do slámy jako jezevec. Jenom nosík se špičatou brádkou vyčúhoval. Ještě ani neutuchla hromovládná melodie Vohryzova, když hospodyně šla dojit. Postavila kojovou svíčku do výklenku zrovna nad nosík Ferdův. Svíčka prskala, krůpěje začaly padat na bradičku, až Ferda zuby zatínal. Pojednou mu šlápla kráva na nožičku. «Kluk vyjel zoufale — a už byl vzhůru. »Starej, starej, je tu zloděj!« Vohryz byl hned vedle. Ferda neuklouzl. Co se dělo teď, zbytečně povídat. Naposledy Ferda, který ječel, že má hlavu tak oteklou, až mu ani čepice nestačí, na kolenou prosil hospodáře, aby tatíčkovi nic neřikal. Ale Vohryz běžel jak na Vyhánáka tak na učitele. Ferda za tři kousky zahradní strážil opravdu tři tresty. Od té doby — ja-

ko by byl měl místo krve syrovátku. Bvl tak zpracován, že se dlouho neodvážil dráždit staré lidi.

Záložna v Hradci Králové.

Janské náměstí č. 163.

Vklady na knížky

5⁰/₀ 5¹/₄⁰/₀ 5¹/₂⁰/₀
dle výpočtů.

Literatura.

Nákladem V. Kotrby v Praze. Vzdělávací knihovny katolické sv. 58. Dr. Fr. Kryštofek: Rozluka církve a státu ve Spojených Státech severoamerických, v Brazílii, v Genevě a v Irsku. Cena 1.20 K. Sv. 60., seš. 1. a 2.: O souboji. P. V. Smolka C. SS. R. úvahy historické, ethické a právní. Cena 1 K. — Křesťanská škola. Časopis pro šíření idel náboženských v českém školství. Řídí V. Spaček. S přílohami: Obrana pravdy křesť. ve veřejném životě a Rodinné vychování. Vychází měsíčně za roční předplatné 7 K, s příl. Rodinné vychování o 2 K více. — Řeči nedělní a sváteční, seš. 17.—19. Napsal Em. Žák. Díl II., cena 1.50 K. — Zábav večerních roč. 34., čís. 5.—6.: Průlom. Povídka. Napsal |Pierrel'Ermitte, přeložil A. Melka. Cena 1.70 K. — »Ludmilu« ročník 16., sv. 1.: K Bohu. Román od Jindř. Š. Baara. Velmi zajímavý. Na »Ludmilu«, 6 svazků ročně, předplácí se 2.50 K. — Al. Dostál: Sebrané spisy. Seš. 35.—38. po 30 hal. — Český jinoch. Roč. 19., čís. 2. Řídí V. Müller. Vychází jednou za měsíc za roční předplatné 2 K.

Z nakladatelství G. Francía v Praze. Olázky životní.
Napsal dr. J. Klug, přeložili dr. F. Černovský. Kniha o-
pravdu časová. Cena 280 K. — Dr. Aug. Wibbelta: **Kuň-
žka útěchy o smrti.** Též kniha radosti. Přeložil dr. F.
Černovský. Cena 2 K.

Časopis katol. duchovenska. Řídí dří.: F. Kryštofík, J. Tumpach a A. Podřaha. Roč. 54., seš. 9. Nákladem kněž. arcib. knihtiskárny v Praze. Vychází 10krát za rok za předplatné 9 K.

Kazatelna. Homiletický časopis. Pořádá F. Vaněk. Ročník 12., čís. 1. Vychází desetkrát v roce za předplatné 6.60 K. Nákladem E. Šprongla v Pelhřimově.

Kvítky. Obrázkový časopis školní mládeže. Roč. VI.,
čís. 2. Při hromadné objednávce stojí 10 výt. jen 6.60 Kč
na rok. Kalendářik zdarma. Administrace »Kvítků« v
Praze-II., Lípová ul. Nákladem a redakcí F. Svátka.

Křesťanský dělník, obrázkový měsíčník katol. jiných a mužů stavu rolnického, živnostenského a dělnického. Roč. 12., čís. 1.—2. Roční předplatné 1.70 K. Řídí a vydává F. Svátek v Praze.

Nákladem J. Llebicha v Praze. Peněžní revue. Roč. I., čís. 4. Vychází 10. a 25. každého měsíce. Roč. předplatné 10 K. — Lipské veletřhy. Napsal J. Brabec. Cena 70 hal. — Lidové scény sv. 2. Jos. Císler: Soucit. Tragikomedie o 1 dějství. Na staré poště. Veselohra o 1 dějství. Cena 1 K.

Z nakladatelství A. Reinwarta v Praze. Nové předpisy o rybaření. Pro potřebu rybářů atd. upravil Folprecht. Za 50 hal. Brambory a jich zužitkování. Napsal dr. V. Mácha. Za 80 hal.

Po osamělých cestách. Nových sebraných spisů Bob. Brodského seš. 1. Za 24 hal. Nákladem Zemědělského knihkupectví (A. Neubert) v Praze.

Český národ. Časopis pro výchovu, vzdělání a ob-
rození národní. Roč. I. čís. 4. Vydává a řídí J. E. Se-
quardt na Smíchově. Vychází měsíčně za roční před-
platné 3.80 K.

Japonsko a jeho lid. Napsal známý český cestovatel, katolický kněz Alois Svojsík v Praze-III., nákladem vlastním. Se 220 obrazy. Originální cestopis tento zaslouží si co největšího rozšíření a neměl by scházeti v žádné katolické knihovně.

Českého Světa č. 13. přináší z bratrského Slovenska řadu pozoruhodných obrázků. Příroda i lidé ve svém denním zaměstnání zachyceni zrovna při práci, střídali se tu v pestré a živé směsici, oděni překrásnými svými kroji, s úsměvy nebo s bolem na svých rázovitých tvářích, v přibytích, na poli při chvilkové zábavě. V pravdě silné a rozkošné scény! I jinak zdařilo se pozoruhodně nové číslo našeho předního obrázkového týdeníka znamenitě. Zahájeno slavným obrazem Lancretovým »Ptáčníci a pastýřky« přináší mnoho aktualit velmi zajímavého obsahu, z přistání francouzského aviatika Védřinesa u Vysočan, ze sokolského vítězství v Paříži, z bohaté výstavy starožitností a cenných uměleckých předmětů v paláci »Koruna« z výročí Národního divadla a j. V tomto čísle Českého Světa vysváno je také pozadí senzáčního procesu staré slovanské rodiny Vidovičů (s podobiznou Bonaventury Vidoviče), jejíž vede s rakouským státem o 40 milionů. Četné krásné obrázky z oboru lidového průmyslu (Lidová mařina v Telči) a bohatý obsah slovesný uzavírají číslo. — Číslo za 40 hal.

Biskupská knihtiskárna
≡ v Hradci Králové ≡

nabízí své ochotné služby ku provedení všech zakázek z oboru knihtisku. Ceny mírné, vyřízení správné a rychlé.

Do Hradce Král. a okolí.

Váženému obecenstvu hrál. věnn.
města Hradce Král. a okolí zdvořile oznamuji,
že jsem při svém závodě řezbářském a obchodu
obrazy a rámy v Živnostenském domě zařídil též

OBCHOD
PAPÍRNICKÝ
a galanterním zbožím,
jež jsem školními jakož i kancelář-
skými potřebami hojně zásobil.

Vynasnažím se, bych váženým svým pp.
zákazníkům nejen zbožím nejlepší jakosti, ale
i levnými cenami posloužil a doufám proto, že
si získám všeobecné spokojenosti a vzácné přízně.

V plné účtě

Václav Chudoba,
závod řezbářský, obchod papírnický a galanterní
v Hradci Králové (Živnostenský dům).

POZOR!

**Žertovné dárky k Mi-
kulášským zábavám**
10 kusů združených K 1.-, 1.20,
1.50, 2.-, 3.-

Tombolové výhry 100 kusů krásných předmětů
žertov. a praktických za K 6, 8, 10, 12. — 100 kusů
porcelánových předm.: vazy, sošky, popelníčky za K 10:
Škrabošky čertů a mikulášů kus 20, 30, 50, 90 h.
Kotýlky ony, maskarní čepice a veškeré předměty
ku svyšení veselí různých zábav doporučuje

Obchodní dům „U města Paříže“

J. L. PEK, Kostelec n. O.
Elektrické kapesní svítilny kus K 1.-,
1.50, 1.80. Náhradní baterie 60 hal. za obnos předem frko.
Gramofonové desky oboustranné 25 cm., kus
K 1.50. — Žádejte ceník. — Sl. spolům na otevř. účet.

Při zkornatění tepen, slabosti
a rekonvalescenci

„VITOSALIN“
a
čaj „DOBROL“

Bezkofeinová

sladová zrnková káva
dle P. Š Kneipa připravená
a

sladovaná káva žitná
obě v 5 kg balíčkách K 4.50.

Zdravotní suchary
a sílicí „Kairoval.“
Prospekty na požádání.

Hygienická laboratoř
M. U. Dra St. Rejthárka
v Král. Městci.

Prádlo dámské a
pánské vlastní vý-
roby pro léto i zimu.

Lněné a bavlněné
bílé zboží v boba-
tém výběru.

Výbavy
pro nevěsty.

Pravé jágrové
prádlo.
Kupony na dámské
šaty prací i vlněné
od 4 K počínaje.

Praktické vánoční a novoroční dárky

v cenách mimořádně levných

nabízí

Stanislav Jirásek,
Hradec Králové, Velké nám. 136.

Tuhé
klobouky z nejjem. zaječí
srsti **„CUPIDO“**
Měkké **klobouky** směs bobroviny se
zaječí srsti **„BORSALINO“**
Tuhé i měkké
klobouky z nejjemnější česané
vlny **„ELITE“** a **„CHIC“**
pouze u

Jos. Dvořáčka
v Hradci Králové, naproti Grandhotelu.

**Křížové cesty,
oltářní obrazy**
na plátně, plechu, dřevě atd.,
malby chrámů a kaplí
umělecky, v každém slohu i technice provádí
JOS. MÜHL,
(Ant. Mühlův nástupce),
atelier pro církevní malbu a výzdobu
chrámovou v Nové Pace.
Doporučuji svůj závod veleddstoj. ducho-
venstvu a slav. patronátním úřadům.
Nejllepší doporučení po ruce. Založ. r. 1874.
Vzorky a skizy franko.

Příbor 1911:
Zlatá medaile
čest. diplom.

**BALDACHINY,
ZELENÉ KASULE**

v největším výběru doporučuje

František Stadník, Olomouc.

Filiálka: Čes. Budějovice.

K 1250 — za rok 1912 odvedl Matici C. M.
K 450 — za rok 1912 na stavbu českých
kostelů.

Podporujte objednávkami všech kostelních
potřeb firmu Stadník, která jedine podpo-
ruje katolické hnutí a katolický tisk.

„JUNO“

antiseptické mýdlo holičské, vydává jem-
nou, dlouho neochoucí pěnu, po které
i sebe tvrdší vous změkne, aniž by pálil
obličej.

Kus 10 a 20 h. Specialita firmy
Jos. Jelínek,
mydlářství a parfumerie v Hradci Král.

Českému, katolickému světu — česko-katolický výrobek!

Koberce a předložky

jutové chenillové imit. „Smyrna“, vlněné chenillové „Ax-
minster“, vlněné plyšové „Tapestry“ a „Velvet“.
Celstvé i bářné, různých šířek a velikostí, výtečné
jakostí a překrásných vzorů vkusně zbarvených.

Nástěnné koberce

figurové, zvláště pečlivě provedené.

Cenníky zdarma
a franko.

!!!

Josef Zemlička,
hlavní tiskovství,
Hradec Králové (Čechy).

Koberce běže

jutové „spagátové“, vlněné „ho-
landské“, vlněné „Harlem“.

Kokosové běže a rohožky
velmi trvanlivé, za ceny úžasné levné.

Soupravy pokrývek, záclony
bavlněné i vlněné, různých druhů a jakostí.

Lambrequiny — cestovní přikrývky a j.

Vlastní výroba všech druhů koberců, záclon a pokrývek.

PARAMENTA

kalichy, cibere, mon-
stran., křtitelnice atd.
český, katolický závod

Em. Werner a spol.,

sv. Joa. ústav para-
mentní a devotional
- BRNO. -

Levitý — pohodlný nákup a veliký výběr
— poskytuje —

obchodní dům sukny fy V. J. Špalek,

Hradec Králové.

K vánočnímu období značné množství zbytků a kuponů
— hluboko pod nákupní cenu. —

Svíčičky

a různé okrasy na

vánoční stromek

doporučuje v levných cenách

Ant. Frynta,

obchod mydlářský a voňavkářský,

HRADEC KRÁLOVÉ, vedle hotelu „Na kur.“

Frant. Uhlíř,

závod pro

uměl. sklenářství a malbu skla

v Třeběchovicích u Hradce Král.

provádí veškeré práce uměl. **zasklívání** do
olova a **malbu skla** pro kaple, kostely, vily,
reprezentační domy atd., jakož i veškeré **opravy**
uvedených prací.

Dodává skla světlo vrhající, ohni-
vzdorná i okrasná.

Rozpočty na požádání zdarma.

JOS. ROUS,

uměl. prům. závod řez-
bářský, pozlacovačský a
oltářnictví

— V ŽAMBERKU —

doporučuje svůj odborný závod
pro kostelní práce.

Renovování starých a památných
oltářů, soch, kazatelů, křížových
cest atd. provádí se s největší
pečlivostí za ceny mírné.

Nové oltáře, kazatelny, křížové
cesty a veškeré kostelní zařízení
v každém slohu a v nejčistším
provedení.

Rozpočty a informační cestý
zdarma a bez závazku.

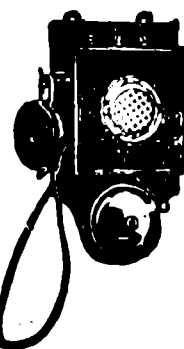
První ceny na všech obeslaných
výstavách.

Vazbu knih

v jednoduchém i
přepychovém mo-
der. provedení ry-
chle zhotoví uměl.
závod knihařský:

Richarda Šimáčka

v Hradci Králové, Pospíšilova tř. č. 311.

Elektrické světlo

přenos síly pro továrny,
hotely, domy, villy atd.
zařizuje

Jos. Ježek,

elektrotechnický závod

v Hradci Král.

Hromosvody

staví a jich opravy pro-
vádí velmi pečlivě a přesně.

Novinka! Novinka!

Právě vyšel
katol. dopisní papír a obálky

CREDO

s uměl. dvojbar. vyobrazeními
milost. soch a obrazů.

Převéďte se z VESTNÍKU, který
ochotně zdarma zašle

EUSTACHE VAVROUCH, OLOMOUČ.

Kožešiny

všeho druhu nabízí

První česká továrna na sprá-
cování kožešin

Rudolf & spol., Hlinsko,

(Čechy).

Žádejte obrázkový ceník 1918-14.

Kupujeme simul kůže, tele, koze,
lišky, králíčky.

Jan Kryšpín,

(J. Sylvatérův

synovec, nástupce)

odborný
— umělecký závod —

— malbu

oken kostelních.

PRAHA - I.

č. 145 st., Mlýnská Karlova
ul. č. 29 nové blízko Ma-
lého náměstí, dříve přes
60 roků na Malém ná-
městí pod leubím dopo-
ručuje se

ka dožádání oken chrá-
mových a nejjednoduš-
šího až k bohatému fi-
gurálnímu provedení a
sice i se barevnými
rámy, síťmi, osazeními.

Veškeré rozpočty, skizy i odborná rada bezplatně, s
všemi náklady ku definitivní objednávce.

Neodolatelná veřejná i písemná pochvalná uznání.

Založeno roku 1863.

Místa pro veškerou službu

jako pro úředníky do soukromých
podniků, továren, uhelných dolů, pro
zřízence, příručí, sluby, domovníky

sprostředkuje kancelář

Františka Navrátila,

Průvoz, Keilova ulice.

ČESKÁ BANKA

filiálka v Hradci Králové

= s přidruženou expoziturov v Jaroměři. =

Vklady přes 24.000.000.— K. — Akciový ka-
pítál 8.000.000 K. — Veškeré obchody
bankovní, směnárenské a bursovní. —
Velkoobchod uhlím. — Prodej loží na mírné
měsíční splátky. — Koupě a prodej cenných
papírů. — Diskont směn. — Pověřující listy.
Úřední hodiny od 8—12½, a od 2½—5.

Centrála v Praze. Filiálky: Plzeň, Liberec.
Expozitory: Domažlice, Smíchov, Král. Vi-
nobrady I. a II., Holešovice, Nusle, Karlín,
Vysoký. Vkladní knížky zdarma.

Vklady na knížky 4½%
— zúroč se — 4¼%
na pokladniční poukázky a
běž. účty dle doby výpovědní 4¼-5½%